A

DICTIONARY

ENGLISH AND MARÁTHÍ,

COMPILED FOR THE

GOVERNMENT OF BOMBAY.

PLANNED AND COMMENCED BY

J. T. MOLESWORTH.

CONTINUED AND COMPLETED BY

T. CANDY.

BOMBAY:
AMERICAN MISSION PRESS.
T. GRAHAM, PRINTER.

1847

PREFACE.

As the Dictionary here presented to the Public is not the work of a single compiler, and he who planned it had not the satisfaction of completing it, it seems suitable to begin the Preface with an account of the *authorship* of the work.

The work was commenced by Captain Molesworth, the chief compiler of the Maráthí* and English Dictionary, on the publication of that work in 1831. He took Todd's edition of Johnson, and transferred its columns to the pages of several blank folios, omitting only words altogether obsolete or unsuitable. With the English Dictionary thus arranged before him, he took up the Maráthí and English Dictionary, and went over its pages, transferring the words to the blank spaces opposite their corresponding terms in English.

It may be hastily supposed by some, that this was all that was necessary to compile the present Dictionary, and that it was a work which a short time would suffice to complete; but an examination of the renderings of Maráthí words on the pages of the Maráthí and English Dictionary, and a consideration of the nature of the subject, would soon shew such a supposition to be fallacious. The compilers of the Maráthí and English Dictionary generally gave explanatory and paraphrastic meanings, in preference to simple synonymes, as being more likely to convey to the mind of the student the general power and use of the words rendered. In reversing the Dictionary, these paraphrastic renderings had, of course, to be converted into simple terms; and the compilers had to seek out the English words which best answered as synonymes to the Maráthí, that the latter might be placed beside them.

The M. and E. Dictionary was most carefully examined, and the words of it transferred to the E. and M. Dictionary, so far as the compilers found their corresponding places; but by this process little more, probably, than a third of the words were rendered; but these ranged, of course, from the beginning of A to the end of Z.

While Captain Molesworth was engaged in reversing the Maráthí and English Dictionary, the Writer of this Preface rejoined him from England at the close of 1832, and assisted him in his labors till the middle of 1835; when the health of both was so impaired, that Captain Molesworth was under the necessity of proceeding to Europe, and the Writer to intermit lexicographical labor. The work was thus suspended; but Captain Molesworth took the MS. with him, in the hope that restored health would speedily enable him to resume it in Europe. This hope was not realized; and after some years had elapsed without power to labor having returned, he sent out the MS. to the Writer. By the desire of the Hon'ble the Governor in Council of Bombay, the Writer took up the work toward the close of 1840, and has toiled at it unremittingly till the present time.

* Subsequently to the publication of the Maráthí and English Dictionary, Captain Molesworth's opinion of the relative merits of the systems of Sir W. Jones and Dr. Gilchrist for expressing oriental sounds by Roman characters changed. He adopted in the present work the Jonesian system, and it has been preserved to the end.

No one can regret more than the Writer, that He whose superior mind planned, and whose master-hand commenced, the work, was prevented by sickness from carrying it to completion. In taking up his work, the Writer has endeavoured to follow him, but he readily acknowledges that it has been *haud passibus æquis*. He will add that whatever be the merits of the work, they are mainly attributable to his friend, while its defects and blemishes must necessarily be chargeable chiefly to himself, from whose hands it has passed to the Press.

After this notice of its authorship, some account of the *plan* of the Dictionary will be deemed proper. Herein it differs from all Lexicons and Dictionaries with which the Writer is acquainted. In all works of the kind that he has seen, words are arranged and rendered without any reference to the relation in which they stand to one another, as words derived from a common origin, and as expressing the same quality or action under different aspects. Though every adjective must have its noun, and every verb its verbal nouns, participles, and participial adjectives, they are all, usually, rendered independently and irrespectively. *Sweetness* must be the quality or property of the adjective *sweet*, and as many meanings as belong to the adjective, so many should the noun possess. Again, if we take a verb, say *To Beat*, the participial nouns *beating* and *beater*, the participle *beaten*, and the participial adjective *beating*, must necessarily refer to the verb with which they are connected, and from which they are formed: and were languages framed and spoken by philosophical rules, the relation would be sustained and carried out in all the meanings of every relative word. The preservation and exhibition of the connection here spoken of, between the different parts of speech embracing the same word, is the first feature of the plan of this Dictionary. This plan, besides the benefit of showing the relation of the parts of speech to one another, possesses the advantage of saving space, as it obviates the necessity of repeating the explanations of the several meanings. If the different meanings of *an adjective* be explained and numbered, all that is required *under its noun* is a reference, by the numbers, to the several meanings of the adjective. For example, the adjective CONFORMABLE has three meanings given to it in this Dictionary, viz. 1. *resembling*; 2. *agreeable, congruous*; 3. *compliant, obsequious*. According to the plan of this work, the noun CONFORMABLENESS or CONFORMITY, is not explained as 1. *resemblance*, 2. *congruousness*, and 3. *obsequiousness*; but a reference is made to the adjective CONFORMABLE. Thus CONFORMABLENESS, v. A. 1. (vide the adjective in its first meaning) means, of course, *resemblance:* the next figure 2. refers to the second meaning of CONFORMABLE, and means *agreeableness, congruousness*; the last figure 3. refers to the third meaning of CONFORMABLE, and means *compliancy, obsequiousness*. In the same way, the adverb CONFORMABLY is referred by the figures 1. 2. 3. to the three meanings of the adjective CONFORMABLE, and is rendered in accordance with them. For another illustration, turn to the verb To APPOINT, in this work: it has three meanings, which are fully explained and numbered. It was not necessary, therefore, under the noun APPOINTMENT, to repeat these meanings, and say *the act of establishing, the act of ordering* or *the state of being ordered*, &c. but reference is made, by figures, to the several meanings of the verb; and the noun, *as corresponding with them*, is rendered. The word APPOINTMENT, however, has meanings which have no relation to the verb, To APPOINT; these are therefore distinguished by a different kind of figure, and are numbered I. II. III. The same rule has been applied to the other parts of speech, as will be seen by a reference to APPOINTED and APPOINTER. In short, all words which stand in relation to another primary or leading word, are referred to that word, and to its several meanings, by the figures which number those meanings; other meanings of subordinate words, which have no relation to the leading word, are numbered so as to point out that no relation exists. In cases where the relation between the different parts of speech is not carried out in practice, no attempt has been made to force it by giving renderings.

Another feature of the plan is the endeavour to combine *copiousness* with *compendiousness*. The attainment of this object has been sought by the use of a system of *classification* and *reference*. Instead of giv-

ing under every English word every Maráthí word that would answer to it, the most comprehensive and general word of a number of English synonymes has been selected, and *under it* have been given all the Maráthí words that express the comprehensive and general meaning; while under the other synonymes, only a few renderings have been given (viz. those which best express the shade of meaning of the particular word), and a reference has been made from each of these synonymes to the comprehensive word under which the general collection of renderings is given. Thus, under the verbs To Abandon, To Renounce, To Resign, To Relinquish, a reference is made to the verb To Give up, which is the most comprehensive of its class Under To Give up, therefore, the student will find all the renderings of the general sense collected; while under the verbs from which a reference is made to it, he will see only a few of such renderings as were deemed most suitable for them. In the same way, under the verbs To Abet, To Aid, To Assist, &c. reference is made to the verb To Help; and under the verbs To Demolish, To Raze, To Devastate, &c. &c. a reference is made to the verb To Destroy. Again, under the adjective Just, are collected the general renderings of Upright, Equitable, Honest, Fair, &c.; and from these words, which all have their particular renderings, a reference is made to this comprehensive word. The same rule has been followed with nouns and adverbs.

There are many words and combinations in every language of lax phraseology and of licentious use, which, to be rightly rendered in another language, must be rendered by similarly free combinations and phrases. The Maráthí abounds with colloquialisms and licentious formations, which, though they would be out of place if put by the side of sober English words, and given as renderings of them, may be very advantageously collected and given to the student, with a notice of their quality, under the English words that best express their general meaning. Such words and phrases have been thus collected and given in this work. A knowledge of them, and power to use them, will greatly facilitate an idiomatic acquaintance with the language. If the Reader will turn to, and examine the verbs To Die, To Defeat, To Deceive, To Contemn, To Eat, To Humble, To Prate, To Scold; the nouns Bachelor, Black-guard, Disgrace, Deceit, Contempt, Height, Glory; the adjectives Clever, Large, Mischievous, Passionate, Pitiful, Proud, Rich; the adverbs Impetuously, Smartly; and the participle Exhausted, he will have a better apprehension of this part of the plan of the work than pages of explanation would give. The Reader may turn to and study also the words To Beat, To Confound, To Kill, To Labor, as further illustrating the plan of the work with respect to *Verbs*; to the words Effort, Exuberance, Family, Frighit, Hypocrite, Incendiary, Ingrate, Madcap, Miser, Nature, Pot, Poverty, Vessel, Woman, World, as illustrating it with respect to *nouns*; and to Cowardly, Impetuous, Excessive, Fierce, Fat, Infinite, as further illustrations of *adjectives*.

It has been also an object with the compilers of this Dictionary to communicate to the student *miscellaneous useful information* connected with the words rendered. The words Address, Brahman, Bride, Compellation, Heaven, Hell, Holyday, Interjection, Intensitive, Land, Lunar Mansion, Manes, Marriage, Maxim, Meal, Measure, Mendicant, Music, Name, Nature, Obeisance, Observance, Ocean, Officer, Rite, Scripture, may be referred to as examples.

The student may perhaps observe that the plan of the work has not been sustained and carried out in all its points with perfect uniformity through the book. To expect it, would be to expect too much, even under the most favorable circumstances; for in a work carried on through a course of years, inadvertence will overtake the most vigilant, and weariness will, at times, oppress the most energetic. This work, moreover, has laboured under its own peculiar disadvantages and difficulties. It has not been the work of one man, nor the product of the joint labor of two, but it has been partly one and partly the other. The plan originally drawn out was that of a complete Thesaurus; but he who drew it out, and commenced filling it up, soon found that it would require more years than he could hope to give to it. He therefore

proceeded to contract his plan. Ere long his health began to fail, and under the combined influence of sickness, and the fear that failure of health would involve failure of the work, he made still greater contractions, and deviated considerably from the course on which he had entered. Feeling that a work unequal in its parts was still better than no work at all, he expunged page after page of the folios he had drawn out, in the hope of getting to the end ere disabled by sickness; but in vain. A considerable part of the labor of the Writer of this Preface has been that of restoring the proportions of the work, by retracing the plan and re-entering what had been expunged. Under these circumstances, He hopes that the student's feeling will be that of contentment with what is presented to him, rather than of dissatisfaction that he has not all that he desires.

The Writer of this Preface made notes, during the progress of his labor at the Dictionary, of various points of resemblance and dissimilarity between the English and Maráthí languages; but as he foresaw that to connect and amplify them would occupy considerable time, and would delay the publication of the work, he requested his friend the Rev. Dr. Stevenson, whose philological researches are so well known, to favor him with a dissertation on this interesting subject. Dr. Stevenson has kindly complied with the request made to him; and the Writer has the great satisfaction of prefixing to the Dictionary the paper which his learned friend has prepared. As the student will doubtless give it a careful perusal, a reference to it will supply the place of many observations that would otherwise be required, and will obviate the necessity of extending this preface, which may now be concluded with some *miscellaneous remarks.*

The inexperienced student is cautioned against supposing that this Dictionary will enable one who is ignorant of Maráthí to compose correctly in that language. The object of a work of this kind is not to supersede a diligent study of the language, but to facilitate it, and to assist him who has acquired the language, by presenting to him a number of words from which he may select the particular one that he wants, thus saving him time and trouble. Many words will be found clubbed together, because of their having the same general meaning, and every one rendering the English word under which they are collected in some aspect or other; but unless the student knows their particular implications and aspects, he will run the risk of using a word which conveys a different shade of meaning from that which he wishes to express. Where the student is ignorant of the power of a particular word, it will be wise for him to verify it before he uses it.

The compiler of this Dictionary had in view the Native student of English, as well as the European student of Maráthí. It has been specially for the former that the English leading words have been so generally explained. The utility of this explanation to Native students of English, was not so clearly apprehended when the early part of the work was sent to the Press as it afterwards became, which will account for the explanations being few at the beginning of the work. The names of fruits, flowers, animals, and substances, which are not known to the Maráthás and which, therefore, have no corresponding terms in Maráthí, have been omitted.

There are several points of Maráthí Orthography which have not yet been settled by grammarians and writers. And as in the course of the work, the mind of the compiler has sometimes inclined to one form, and at other times to another, variations will appear. One of the points yet unsettled is, whether the final long vowel of a word, whether adjective or noun, should be shortened in a word formed or derived from it, or framed by the combination of it with another word. As, for instance, whether कठीणपणा or कठिणपणा, रोगीपणा or रोगिपणा, माळीपणा or माळिपणा, जरूरी or जरुरी, जामीनकी or जामिनकी, फूलबाग or फुलबाग, टूमदार or टुमदार, जमीनझाडा or जमिनझाडा, जमीनदोस्त or जमिनदोस्त, जीवदार or जिवदार, &c. &c. are right. Both forms are in common use, and both will occasionally be found in this work. But the mode now approved of by the Writer, and which has been generally followed by him, is to shorten the vowel of words which end with a consonant, but to keep it long in others. He therefore prefers कठिणपणा, खणखणितपणा, कडकडितपणा, &c. to कठीणपणा, खणखणीतपणा, कडकडीतपणा, &c. He also prefers जरुरी to जरूरी. In cases of

compounds, he prefers the final vowel of the first word being shortened, and therefore would use फुलबाग, जामिनखत, जमिनझाडा, &c. rather than फूलबाग, जमीनखत, जमीनझाडा, &c.

Many words that are given as renderings of English nouns of agency are properly speaking adjectives, and require a noun to be understood though not expressed. The English nouns SINGER, EATER, GOER, OPPONENT, BEGGAR, &c. are rendered by गाणारा, खाणारा, जाणारा, विरोधी, याचक, &c. but these are all adjectives. गाणारा requires some such word as माणूस to be understood, and means a *singing man or person*. गाणारी means *a female singer*, and requires बायको, स्त्री, or some such word, to be understood. At first, the sign of the masculine gender was affixed to these forms; it was subsequently omitted on the ground of their being adjectives. The student will bear in mind, however, that where no sign of gender is given, the masculine form is that which is presented to him.

Feminine formations have not usually been given, but it has been left to the student to make them for himself. There is much greater regularity in the construction of feminine formations in Maráthí than in English. In English we have *shepherd-shepherdess*, *author-authoress*, *poet-poetess*, but we have not *singer singeress*, *gardener-gardeneress*, *carpenter-carpenteress*, *sawyer-sawyeress*, *tailor-tailoress*, *farmer-frameress*, &c. Again, we have *workman-workwoman*, *shopman-shopwoman*, and a few more like them, but we cannot form them *ad libitum* as may be done in Maráthí. The Marathas have गवई-गवईण, माळी माळीण, सुतार-सुतारीण, शिंपी-शिंपीण, कासार-कासारीण, कामकरी-कामकरीण, शेनकरी-शेनकरीण, ब्राह्मण-ब्राह्मणीण, भट-भटीण, &c. Indeed, following their rule, the Maráthas have formed सोजरीण from *soldier*, and apply the word not only to a soldier's wife or a female soldier, but to European women-servants generally. The feminine forms usually express both *a female agent* and *the wife of the masculine agent*; as for example, माळीण is either a woman who does gardening work, or simply a gardener's wife, or a woman of the gardener-caste. An exception to this rule may be given in the word कुणबीण, which according to the rule should mean a female farmer or a 'Kunbíwoman, but a Kunbí's wife or daughter would be very angry at being called a कुणबीण, which word is now restricted to a domestic female slave. There are some cases of nice distinction between the wife of a person and a woman of his caste, as in the case of the words शूद्र, आचार्य्य, उपाध्याय, &c. the form for *a Shudra's wife* being शूद्री, and for a *female Shudra* (a woman of the Shudra caste) being शुद्रा; also in the case of आचार्य्य or a spiritual teacher, for a woman who teaches is आचार्य्या, while *a teacher's wife* is आचार्य्यानी. This nice distinction, however, is not attended to in Maráthí. High Sanscrit words are often used in Maráthí by learned speakers, who, of course, generally employ the Sanscrit terminations for the feminine form when required; but with respect to Sanscrit words that are in general use in Maráthí, the common Maráthí feminine formations are usually affixed to them, though they who affect to be classical, may and do give the Sanscrit formations. For instance, the feminine formations of the words प्रतिवादी, प्रतिपक्षी, विरोधी, &c. will generally be प्रतिवादीण, प्रतिपक्षीण विरोधीण, &c. though speakers will be found to say प्रतिवादिनी, प्रतिपक्षिणी, विरोधिनी, &c. Such Sanscrit words as प्रतिवादी, प्रतिपक्षी, विरोधी, याचक, &c. &c will often be used without any change for the feminine form, as ती माझी प्रतिवादी आहे, ती कोण याचक आली! &c.

Another point to be noticed is the use of the *Anuswár*. The number of words with which the use of it is optional, is very great. It may be mentioned as a general rule that Bráhmans more frequently use it than the other classes, and, again, that the Brahmans of the Konkan make more use of it than those above the Ghauts. In the preparation of this work, it has sometimes been used and sometimes omitted, even in the case of the same words occurring in different places. Had the printing been delayed till the compilation of the work was completed, these minor variations might have been corrected as the sheets were sent to the Press. But the Public wanted the work, and it was thought a less evil to let a few inadertent variations go without correction than to keep back the book. One or two variations indeed have been design-

edly made since the work entered the Press, because they seemed *improvements*, and the desire of improvement was stronger than the desire of uniformity.

Sanscrit words ending in ल that have come into general use, have also a Maráthí form ; as चंचळ for चंचल, चपळ for चपल, कुशळ for कुशल, &c. In combination with Maráthí words the Maráthí form is of course to be used, as बुद्धिचा चंचळ (बुद्धि is so common that its Sanscrit origin is here lost sight of) हाताचा-कुशळ, पायाचा चपळ, &c.; but in combination with Sanscrit words by Sanscrit rules, the Sanscrit form must always be used, as चंचलबुद्धि, बुद्धिचांचल्य, चपलहस्त, हस्तचापल्य, कर्मकुशल, &c. To Sanscrit words that have become common in Maráthí, the Maráthí affixes पण and पणा are generally attached to make abstract nouns. The abstract nouns formed by the affixes त्व and ता are usually above common colloquial speech. With respect to these affixes पण and पणा, त्व and ता, it may be here mentioned that usually only one is given, but the student must understand that the other may always be used with equal propriety.

It may be thought by some that this Dictionary is overstocked with high Sanscrit, and deficient in common Maráthí words; but it is hoped that a close examination of the work will show this to be a misapprehension. It is only with respect to words from which a reference is made to a leading word, that such a thought can suggest itself; but the intelligent student will observe that in their case *an &c. supplies the place of six or eight renderings*. Look, for an example, at the participle ACCOMPLISHED in its first meaning ; there are only three common Maráthí words given, viz साधलेला, झेपलेला, and उरकलेला, but the v. V. I. refers the Student to the verb, To ACCOMPLISH, and the &c. which follows the three common Maráthí renderings given, stands for संपादलेला, जोडलेला, झोकलेला, पेललेला, उलगडलेला, अटपलेला, निभावलेला, थडीसनेलेला, &c. &c. &c. which the student is left to form for himself from the common Maráthí verbs given under To ACCOMPLISH. These are all formed by a rule of Maráthí grammar, and may therefore be omitted to save space; but the Sanscrit participles which follow (समाप्त, समापित, साधित, सिद्ध, संपादित, &c. &c.) are not formed by a rule with which the student can be assumed to be acquainted, and they, therefore, must be given at length. In the same way, under a noun referred to an adjective, the &c. which follows a noun formed by affixing पणा, indicates that the student may affix पणा and पण to *all* the pure Maráthí adjectives which he finds under the leading word to which he is referred. The same rule holds in the case of verbal nouns ; an &c. following a noun, intimates to the student that he can form others from the words under the leading verb to which he is referred.

Very many adjectives will be found, in this Dictionary, formed by affixing the possessive sign चा to nouns, as कामाचा, उपयोगाचा, प्रीतीचा, ममतेचा, आसक्तीचा, &c. i. e. *useful, affectionate, diligent*, &c. &c. They apply both to persons and to things, but especially to the latter ; प्रीतीचें or ममतेचें बोलणें well renders *affectionate speech*, but प्रीतीचा or ममतेचा माणूस is not so good as ममताळू माणूस as a rendering for *an affectionate man*.

With respect to *the phrases* that are given in such abundance, the inexperienced student is cautioned against supposing that he may use them without a previous knowledge of their implication, or that they supersede the usual formations. Phrases are given, because they are very useful to him whose knowledge of the language enables him to use them correctly, and because if not inserted they might not otherwise be known.

If the student should look for some English word and cannot find it, let him turn to one of its synonymes. If it should be one of the numerous verbs in English that are formed with an adverb, as *To give forth, to give out*, &c. let him turn to its *simple* synonymous verb, as for instance, to the verb *To publish* for the abovementioned adverbial verbs. Some verbs that begin with en, but which are not common under it, will be formed under their more common form without the en, as To Shield for Enshield, To

Kindle for Enkindle, To Link for Enlink, &c. If a word be looked for in vain under some privative prefix, let it be sought under another; under *un*, for instance, if not found under *in*, and vice versâ.

The participle ending in "ing," is given in this work in its adjectival, not in its verbal sense. *Singing*, for instance, is rendered as equivalent to *singer*, i. e. *a singing person*, not in its verbal sense, as "*he is singing*." The participle is therefore marked *p. a.* or participial adjective.

The general style in which this work has been printed is excellent, but, owing to causes which it is not necessary to detail, there are several errata, for which indulgence is craved. *

This Preface is now brought to a conclusion with a repetition of the writer's great regret that the Public has lost the benefit which it would have had, if his able friend who planned and commenced the Dictionary, had been able to carry it on to completion. He has done his best to supply his friend's place, and to produce a work that may be worthy of the approbation of the Public. He gratefully acknowledges the goodness of God, who has enabled him to persevere in his toil, notwithstanding many hinderances and much bodily weakness, and has permitted him to finish the work. He supplicates His blessing on it, that it may be instrumental in the diffusion of TRUTH, *scientific*, *historical*, *moral*, and *religious*, through the countries in which the Maráthí language is spoken.

THOMAS CANDY, Major,
Superintendent Poona College.

Poona; September, 1847.

* It has not been thought necessary to give a sheet of errata, which is seldom attended to, but the writer would here mention that the phrase "Death unprepared for or unexpected, काळ आला होता पण वेळ आली नव्हती," which is given in page 176 under DEATH, is is wrong. It should be "Narrow escape from death." For the correction of this error he is indebted to the late Bal Gungadhur Shastree, who pointed it out in a note eulogistic of the work. The author is not aware of there being another such an error in the whole book.

AN ESSAY

ON THE

POINTS OF SIMILARITY AND DISSIMILARITY

BETWEEN

THE ENGLISH AND MARÁTHÍ LANGUAGES.

1. To consult with advantage a dictionary, rendering the words of one language into another, it is requisite that the genius of the two languages should have been studied, and that their points of agreement and disagreement be present to the mind. Every language has words for which no exactly corresponding terms will be found in any other, and the idiom of a language must be understood, as well as its vocabulary learned. The English and Maráthí languages have some remarkable points of coincidence, and other as remarkable points of difference. On the former we need not dwell, as they will readily suggest themselves to the student as he advances in the knowledge of the language; of the latter we shall treat somewhat more diffusely.

2. In reference to points of similarity we may remark generally, that neither the English nor Maráthí has any claim to the character of an original language. The former can be traced back to the Anglo-Saxon and Norman French, as its two fundamental elements, though it has also in modern times received copious additions from the Latin and Greek, as well as from other sources. The latter, in like manner, is a language formed from the ancient Mágadhí, the spoken tongue of the ruling powers in India for many centuries, with a copious admixture of an old Aboriginal tongue of the Tamil, or Indian Peninsular family. In modern times many additions from the Sanscrit and Hindostáni have also been made to it, so as to give the language a character for force and copiousness purchased at the expense of simplicity, exactly that which the English bears among the languages of modern Europe. The introduction through the Mágadhí of most of the Sanscrit vocables, that exist in a more or less modified form in the Maráthí, requires a passing remark, as it is a subject which has scarcely been noticed either by natives or Europeans. The word Prácrit, is a term employed by Bráhmans in Maharáshtra to designate, sometimes any Indian language which is not Sanscrit, sometimes any of the old formations from the Sanscrit, which are now only to be found in Books, but which were probably once the spoken languages of the country. One of these ancient languages is called Mágadhí from the region of Mágadhí or Berar, which in ancient times would seem to have had a much more extensive territory than it at present possesses, and to have comprehended a considerable portion of Maharáshtra. The sovereign of Mágadh was considered a *Samrát*, a Universal Monarch or Emperor, and hence the Mágadhí was the dialect spoken at the Imperial Court. The only compositions now to be found in this dialect of Prácrit, are portions of some plays in the Hindu Drama, but the Kalpa Sútra, a Jain work, composed probably about the fifth century of our era, is written in a modified Mágadhí, which nevertheless contains most of the essential attributes of the dialect, as laid down by the Grammarian Váraruchi. It is from this language then, that the modern Maráthí through various changes has been derived. One of the peculiarities of the Ancient Mágadhí, which can still be traced in the Maráthí, is the change of ज्ञ into य in deriving words from the Sanscrit, thus, the Mágadhí for राजा, is राया. This very word is still retained in Maráthí, although in a modified and degraded sense, the dignified form being राय; it is also changed into राई, in the compound word शिवराई, the name of a copper coin struck by the great Sivají. On the same principle the word राई, *mustard*, is corrupted from राजिका. Notwithstanding it is more common in modern Maráthí to follow the common Prácrit law, and change य to ज; as in जू *a yoke* from युग, also जोगा from योग्य, &c.—Other peculiarities of the Magádhí are the use of श for स, of ण for न, and generally of the cerebral letters for the dental. Now these are all peculiarities also of the Maráthí. Before the Palatine vowels इ and ए, the स is almost always changed to श; thus, the Maráthas say शेवा for सेवा; and though in this word the substitution is reckoned vulgar, yet शेंदव, *saltness*, is the proper substitute for the Sanscrit सैंदव; also सीमा *a boundary* becomes शिव, and the Hindostáni सेवती from the Sanscrit सेमंती, the name of the China rose, becomes in Maráthí शेंवती. Again पाणी *water*, is the corruption of the Sanscrit पानीय; गांठ *a knot*, of ग्रंथि; वाणी *a voice*, of ध्वनि; डंश *a bite*, of दंश; डंभ *hypocrisy*, of दंभ. That rather puzzling form of the verb used in old Maráthí books as a present and future tense, and in

the modern dialect as a past habitual, is derived from the Mágadhí; thus करी, comes from करेइ, the Mágadhí for करोति *he makes*, and is thus properly a present tense. The use of the present for the future needs no explanation; but it may be asked, how can a present tense express a past habitual act? In order to understand this we must bear in mind that such an act or rather series of acts, is partly present as well as past, and may even in English be expressed by the present tense. Thus, "he writes in the Collector's office," expresses past as well as present agency; the meaning is not only that the person referred to, writes at the present time, but that he has done so for days, or weeks, or even years past; and there is no essential difference in the sense of this phrase from what would have been conveyed by the words, "He has been for some time a writer in the Collector's office." In the latter instance the verb, though in the past tense, implies also present time; and in the former, though in the present, it implies also past time. The tense in question is a great acquisition to the Maráthí language, enabling us to express by the addition of a single syllable to the root, all that is done in English by the periphrasis, "He was in the habit of," "he used," or "he was wont." In the thirteenth century of our era, the language of Maharáshtra was no longer Mágadhí, but a dialect between that and the present spoken tongue, of which we have a good specimen in Dnánobá's Commentary on the Bhágavat Gíta, and other works. In the works of Tuka Rám, who flourished about two hundred years ago, the language is still farther modified, approaching considerably nearer to the spoken Maráthí. At last we get, in the various Bakhars (Chronicles) of the transactions of the Maráthí kings and leaders, a language which differs from the modern dialect only by the introduction of a profusion of Arabic, Persian, and other foreign words, which the Mussulman rule and connection then rendered current in the Deccan.

3. There is a remarkable similarity also in the general structure of the English and Maráthí languages, the nouns being in both chiefly inflected by Particles, of the nature of Prepositions, and the Verbs by means of Auxiliaries, though in the English these are generally placed before, and in the Maráthí, after the principal word. In the principle of their inflections, they exhibit a striking contrast to the Latin and Sanscrit, the learned tongues to which respectively they are mainly indebted for their scientific terms.

4. In noticing the points of difference between the English and Maráthí, we must presuppose as known what has been pointed out in the Grammars of the language already published, and in the Preface to the Maráthí and English Dictionary, supplementing former publications rather than going again over the same ground. Neither can we descend into those minute difficulties, which relate to the use of some particular word, or peculiar unconnected idiom. A work on this subject, containing a collection and resolution of idiomatic phrases, is still a desideratum in Maráthí, though much of very great value on this topic will be found, under different articles, in this and the former Dictionary. See especially लागणें, पडणें, घेणें, तोंड, पाठ of the former; and *able*, *account*, *car*, *eye*, *hand*, of this. Our attention at present is to be directed to points of a general nature, to classes of words rather than to individual phrases and expressions. It is the Philology, and not the Grammar, of Maráthí, that claims our notice, and that especially in reference to the points in which it differs from the English.

5. One great and obvious point of difference between the two languages is the want of an Article in the Maráthí, while the English has no less than two. Neither the Latin nor Sanscrit have any article, and although the sacred tongue of the Brahmans has the advantage of the Greek in several points, this single small member of the classic speech in which Homer wrote, gives it a grace and flexibility which more than compensate for all the greater variety and harmony of sound, which have justly been attributed to the language in which the Indian Epics of Válmika and Vyása have been handed down to posterity. The student, therefore, accustomed to the use of articles in his own language, is apt to seek out some expedient for supplying their place in Maráthí. Against this he must be on his guard; पोथी आण means "bring a book," and the Maráthas never say simply to express this idea, एक पोथी आण. The student will nevertheless in his intercourse with the natives occasionally hear एक used apparently for the Indefinite Article, but he must not attempt to imitate them in this till he has, by attentively studying and analyzing such sentences, learned the nice shade of idea intended to be expressed. वैद्याला बोलाव, may mean simply "call a physician," or it may mean "call the physician," that is, the practitioner who usually attends the family. In case, however, of some sudden accident occurring to any member of the family, or great haste being required, the master of the house might probably call out, एका वैद्याला बोलाव, *call a physician*, that is some physician or other, any one you can find. एखादा, is often used much in the same way, and with an implication, which practice alone can explain. The general rule is to translate from English into Maráthí, as if the Indefinite Article had no existence.

6. In reference to the Definite Article, it may safely be neglected in translating, when it marks that there is but one of a class, as the Sun, the Moon, the Ganges; that the noun following is the name of a species, as the lion, the horse, &c. when it points out that individual of a class, who bears special relation to the speaker or the person whom he is addressing, as the king, the colonel, the servant. Also when this Article is used to distinguish particular persons or objects in the eye of the speaker, no word is required to express it in Maráthí; thus, बापाला दे, पुत्राला देऊं नको, *give it to the father, dont give it to the son.* When, however, in a sentence of two clauses with a relative pronoun, there is a reference made by means of the Article from the one to the other, the co-relative must be used in Maráthí for the Article; thus to translate the phrase, "the shepherd is here of whom I spoke yesterday," we must say ज्या धनगराविषयीं मी कालि बोललों होतों तो हाजीर आहे; just as if it had been in English, "*that* shepherd, &c." only that the word *that* would give an emphasis to the sentence, which would require तोच instead of तो. To express fully the sense of the Article when prefixed to honorific titles as "Alexander *the* Great," will require circumlocution; thus सिकंदर थोर संज्ञी or झटलेला Before a large collection of similar objects, as the stars, the planets, &c. the force of the Article will sometimes be expressed by a separate word,

and sometimes not, as तारा गण, ग्रह. These and other nicer distinctions, however, must be left to the student's own discernment and taste.

7. Nouns being the names of objects and ideas, it might be thought that there would be an exact correspondence between those of any two given languages; the study of a foreign language however soon dispels this illusion, whenever it exists. The term घोडा in Maráthí suggests, as nearly as is necessary for any useful purpose, the same idea as the English word horse; but the noun गाई, though it may, and indeed generally must, be translated by the word cow, suggests to the Indian mind a different species, or at any rate sub-species of the genius *bos*, from that brought before the mind of an Englishman by the word cow. In an Indian description of the bull, the hump must occupy a prominent place, both from its own intrinsic importance, and from the favour it has obtained among the poets. In translating such a description into English, the want of correspondence between the two languages would force itself upon the notice of the translator, and induce him by the introduction of an epithet into the text, or by a note appended, to provide a remedy In the Maráthí translation of Esop's fables, the English student will find his old friend the fox metamorphosed into a jackal (कोल्हा); whether this be a just retribution on Esop and other European fabulists for changing the jackal into a fox, while pilfering the best of their Apologues from the Indian Panchatantra, we need not at present determine; but if in order to remedy this mishap we substitute खोकड for कोल्हा, the naturalist will inform us that the animal so named by the Maráthas is not the English fox, but merely that species in the genus that comes the nearest to it. Turning from the material to the immaterial world, such difficulties multiply fast upon us. Neither ब्रह्म, nor परमेश्वर, nor ईश्वर, nor देव, suggest the same ideas to the mind that the English word God, and Θεος in Greek do. The first is a mere philosophical abstraction, and it is quite incorrect to say that ब्रह्म "made the world." He makes nothing, and does nothing but enjoy his own beatitude, till he is seized with a fit of माया, and then he is no longer ब्रह्म, but ब्रह्मा. The second of the above words, however, would answer very well in the sentence "God created the world," but try by this word to translate the first Commandment, and you run into the absurdity or inaptitude of saying that there is no *Supreme* Lord but one, which no body ever denied, and which is not the meaning intended. The sense is, "Thou shalt have no other *object of worship* besides me". In this case देव answers admirably; yet generally when a Marátha uses that word, he thinks of some village god, some local idol, or red painted stone, and rarely of the Supreme Being: nor has the language as yet capitals, like our own, or an article like the Greek, to mark the distinction. After all, as capitals are now being introduced into Marathi देव thus written will be the best term, by which to render the word God.

As to ईश्वर and भगवान, they express, like परमेश्वर, the idea of the Supreme Active Intelligence, and can only answer when that idea will bring out the meaning of the writer, without any allusion to, or comparison with, other objects of worship. Into such niceties of language, however, (absolutely requisite as they are to be understood), the lexicographer can but partially enter, and the student must acquire them from intercourse with the natives, and the study of their literature. It is only when by these means he has rendered himself capable of entering into their minds and seeing with their eyes, that familiarized to their modes of thinking, he will be able to use such words with correctness and propriety. With an abundance of metaphysical terms for which we have no equivalents, because our systems of mental philosophy differ widely from theirs, the Hindús have no names for many valuable words in our language, expressive of metaphysical ideas. Thus, for example, for the important word *conscience*, for *perception* as a mental faculty, neither the Maráthí nor its parent Sanscrit furnishes any tolerable equivalents. In such cases, the lexicographer has given some words which convey something near the idea, and which, till the natives agree in inventing suitable terms as they become better acquainted with our literature, may convey the general sense, or he has formed from existing elements a new word suited to convey the meaning intended.

8. There is a large class of nouns in Maráthí derived from Imitative Adverbs, which requires a few remarks. We have indeed such nouns in English, as, *banging* derived from bang, *whizzing* from whiz, *dashing* from dash, *cawing* from caw, *cooing* from coo, &c. Besides these, there are many words of this class, which, though used by the vulgar, hardly find admission into polite discourse; as thumping, bumping, &c. Now the Maráthas, being more the children of nature than the English, above all things delight in the use of this class of words, which are even by the Bráhmans dignified with the name of अनुकरणशब्द. Many of the adverbs are reduplicated syllables, as कटकट, पटपट, झडझड, गुडगुड, थरथर; or to express greater force, the first syllable is lengthened, as पटापट, चटाचट; or the last syllable, as झडाझडां, थरथरां. The latter syllable, instead of being a reduplication of the former, is often कन, कर or पट; as झटकन, चटकर, चटपट. Now most of these imitative adverbs may have nouns formed from them, and generally also verbs; thus we have झटका, *a smart blow*, from झटकन; we have गुडगुडी, *the smoking instrument*, called by the English soldier a *hubble bubble* from गुडगुड, both names being intended to mark the rumbling or bubbling noise the smoke makes in passing through the water. Such words then being much more abundant, and of much more common use in the Maráthí than in the English language, the student must not look on them with contempt, but familiarize himself with their peculiar meanings and shades of distinction, as with other words. Cases innumerable occur where important ideas cannot be expressed without them, as for example, the word थरथराट *excessive trembling*, which requires two English words to render it, and is by no means synonymous with कांपरीं, *a shaking or quivering*. The same remarks may be applied to the verbs derived from these Imitative Adverbs, though the Maráthás prefer joining the Adverb to a verb derived from another root, when the language permits; thus to render the phrase, "His whole body shook with terror," a Maráthá would say, सर्वांगांत थरथरां कांपला. How much more expressive is the word कटकट to indicate the jangling and squabbling of a street brawl, than the word भांडण, which may be any sober quarrel, carried on for years in courts of justice through every grade, from the village Amins

to the Sadar Adálat. On this and the allied subject of reduplicated nouns, the remarks made in the Preface to the former Dictionary, Paragraphs 4, 5, 12, 13, render any farther observations in this place unnecessary

9. The formation of abtract nouns is an easier matter in Maráthí than it is in English. We have *head, hood, ship, dom, ness, th,* all of Saxon origin, affixed to nouns and adjectives to form abstract nouns, and it is difficult to lay down the rule that points out when one of these terminations is to be used and when the other. The terminations *ty* and *tude*, imply that the words to which they are affixed are derived from the Latin, but when the one and when the other should be used, can be understood only by those who are skilled in that learned language, or have acquired by practice the power of using them with propriety. We have also many abtracts of this class, the primitives of which have no place in the language, as, verity, equity, gratitude, &c. In Maráthí again पणा *mas.* and पण *neut.* may at pleasure be affixed to all Maráthí nouns; and त्व *neut.* ता or *fem.* to nouns derived from the Sanscrit. The rule is so simple and easy of application that I think the compilers of the Maráthí and English Dictionary judged rightly in leaving the formation of such words to the judgment of the student. A few exceptions may indeed be pointed out, as अहंपणा *egotism*, derived from अहम्, which is a pure Sanscrit word; अहंता is used, but rarely compared with अहंपणा. The Hindostáni words बड़ाई, भड़ाई, &c. may be considered as introduced, already formed into the language, rather than as Maráthí abstracts, formed after a different model, by the addition of the termination आई. All words of this class, and those which form exceptions to the general rule, will be found in their proper places in the Dictionary, and what is said on the subject of Abstract Nouns in the Preface to the former work, should also be carefully studied.

10. In reference to the Inflection of Nouns, this in Maráthí as in English is a pretty simple affair; yet it may be interesting to dwell for a little on those Postpositive Particles, which serve the purpose of Prepositions among ourselves, and the terminations of cases in Sanscrit, and many other languages. The Objective case in modern Maráthi, as in our own language, is not distinguished by any particular termination from the Nominative, although the Dative is often used where we would prefer the Accusative. For the Dative case, the terminations ला and स are used indiscriminately, the former generally by the natives of the Deccan, and the latter by persons educated in the Concan. The termination ला is an abreviation of लागीं, frequently used to mark the Dative case in the old Maráthí, thus, we have तुजलागीं, for तुजला or तुला, meaning literally, "so as to come in contact with thee," from the verb लागणें *to affect, or come in contact with.* We can easily see how this termination will also readily convey the idea of objectiveness; thus, यानें त्याला मारिलें *this man struck that man;* the meaning being that the one struck *so as to affect* the other. The Dative termination स is a contraction of पासीं the Maráthí, for the Sanscrit पार्श्वे. Even the word जवळ may occasionally be used in a Dative sense; thus, त्याजवळ दे, त्यापासीं दे, त्यास दे, and त्याला दे, have all the meaning of "give it to him;" the idea embodied in स, then, is not quite so strongas that embraced in ला, the former expressing that the object is brought *to the side* of him to whom it is given, and the latter that it is brought into *actual contact* with him. The second or Proper Ablative in the form of पासून, is evidently the same word as पासीं, with the proper ablative termination ऊन, generally changed into हून affixed. This again may perhaps be derived from the word ऊन, meaning "deficient," or it may be a mere corruption of the Mágadhí Ablative, whose sign is ऊं. The Locative or third Ablative, which terminates in तें, is evidently from that language in which this case is frequently marked with the affix इसि The vocal and nasal elements of this compound termination are retained, and the sibilant rejected to form the sign of the case in Maráthí. The Páli स्मा and Sanscrit स्मिन्, are all different forms of the same original termination, which, in the classic language of the Bráhmans, generally becomes simply ए or इ. The other Locative ending in न, preceded by a nasal, is so evidently an abbreviation of आंत *in*, contracted from the Sanscrit अन्तर, as scarcely to require even this brief notice.—The modern Genitive ends in चा, चीं, चें, varying according to the gender of the noun that follows, exactly as if it were an Adjective. In the óld Maráthí, we find occasionally नेची, which I conceive to be the oldest form of the Genitive case. It is impossible I believe to derive this from any Sanscrit root, and it is probably one of the remains of that old aboriginal speech, which prevailed in India before the inhabitants came in contact whith the Brahmans. A syllable of which the consonantal element is न, is used in most of the Indian languages to mark this case. Thus we have in Gujaráthí नों, नी, नुं, according to the gender, and in Tamil इन. In Telugu नि, and in Canarese इना, are also frequent signs of this case, which the student if he pleases may connect with the English Genitives, mine and thine; and the German mein, dein, gutten, &c. To distinguish the mark of the Genitive from the true adjective termination चा, it is generally enough to consider whether the last syllable of the word before receiving the affix, be lengthened or not If it be, it is most probably the Genitive; if not, it is the Adjective. घराचा, is the Genitive case, and घरचा an adjective formed by the afix चा. Thus घराचे वासे, are the rafters of the house, घरचे वासे are household rafters, in or somewhere near the house, which may be used when required, but at present forming no part of the house; घराचा धनी, is the master or owner of the house, but घरचीं माणसें are the householders, persons merely living in the house, exactly the same as घरांतलीं माणसें, where an adjective is formed by adding ला to the locative case, instead of affixing it to the root, as in the former instance. In reference to that class of words, where sameness of substance is indicated by the addition of the termination चा, as far as the sense is concerned, they may either be esteemed Adjectives or the Genitive of the noun; thus लाकडाचा may be rendered *wooden* or *of wood*, तांब्याचा *brazen* or *of brass*, &c. These words all take the long vowel before the termination, for which reason I am inclined to consider them still as Genitives, not as Adjectives. When any of these have another Adjective formed from the same root associated with them, the other form sometimes has a laxer meaning attributed to it. Thus, while सोन्याचा can mean only *golden*, सोनेरी may mean either *golden* or *gilt*. The word कामाचा *useful*, and उपयोगाचा *advantageous*, are undoubted instances showing the need of the qualifying clause in our rule. Some words are doubtful, as हाताचा, or

हातचा *manual*, and similar Adjectives formed from most parts of the body But the vast majority of Adjectives make the penultimate vowel short; as, भांगचा, तोंडचा, मुळचा, पदरचा, स्थळचा, देशचा, गांवचा, देऊळचा, मावळचा, उत्तरचा, दक्षिणचा, &c. A number of Adjectives formed from adverbs by adding चा, also follow the same law; as, कालचा, आजचा, वरचा, खालचा, &c.

Not only do the Maráthás form an Instrumental case from the noun, prepared according to rules for inflection, by adding नें, (most probably a substitute for the Sanscrit नां,) but they add नें to the Genitive, and thus form a compound Instrumental, which they employ chiefly in the Potential Mode Thus from त्याचा, we have त्याच्यानें; as in such a phrase as, तो घोडा त्याच्यानें अटपवत नाही, literally "That horse is not to be controlled through the instrumentality of that man," that is "he cannot manage that horse." The other Instrumental or first Ablative, terminating in ए, is probably the Sanscrit एन, and the plural form in हां is the Mágadhí for the Sanscrit भि: . The other particles affixed to nouns to connect them with other words in the sentence, such as करून *making*, कडे *to the side of*, कडून *from the side of*. पावेतों *so as to reach*, &c. will admit of easy resolution, when the student has made some considerable progress in the language.

11 In the use of Adjectives in Maráthí, it is important to consider whether the Adjective belongs to the subject or predicate of a sentence, as its position is usually materially affected by this consideration in the former case preceding, and in the latter coming after the noun. This rule is frequently transgressed by learners, and they render the phrase, "He is a good man," by the Maráthí words, तो चांगला माणूस आहे; whereas the proper rending is, तो माणूस चांगला आहे. But if the sentence be such as the following, The black horse has run off, then the Maráthí will be काला तो घोडा पळाला. Such a phrase as कालचा शिपायी आहे, means "the soldier who was here yesterday, is present." In the first instance, the subject is तो माणूस, and the predicate is चांगला. In the second instance, the subject is काला घोडा, and the predicate is पळाला; and in the third, the subject is कालचा शिपायी, and the predicate आहे; the word *here* being understood; but in such a sentence आहे may also mean "*exists*," that is, *he is still alive*; thus, तुमचा बाप आहे ? may mean, "Is your father still alive?" or more briefly, "have you a father ?" Yet the rule here laid down does not hold when you are answering a question that has been put to you, for in such a case the proper answer would be, तो चांगला माणूस आहे, and not तो माणूस चांगला आहे. To explain the reason of this, observe that the sentence, "He is a good man," is in English equivalent to the words, "That man is a good man," where the subject is *that man*, and the predicate is *good man*, *is* being the *copula*, or connective link between the two. This sentence rendered literally into Maráthí, would be तो माणूस चांगला माणूस आहे, where तो माणूस is the subject, चांगला माणूस the predicate, and आहे the copula. When then the Maráthás say, as they usually do in beginning to speak on a subject, तो माणूस चांगला आहे, they omit the second माणूस, and consider that implied in चांगला. On the contrary, in English we omit the first *man*, and substitute for *that* the substantive pronoun *he*. If then a Maratha be asked, तो माणूस कसा आहे ? The answer, if favourable, will usually be, तो चांगला आहे ; but he may also probably say, तो चांगला माणूस आहे. The full answer would have been, तो माणूस चांगला माणूस आहे, but it is the custom of the Maráthás in such a case to adopt the last words of the previous speaker as their own, and therefore the first माणूस is dropped as a matter of course, which being once removed out of the way, he feels no reluctance in using the word in the second clause. Every one feels the awkwardness of using the word *man* or माणूस twice in so short a sentence. We in English easily get over the difficulty by the substantive pronoun *he*, substituted for *that man*. The Maráthás do not feel themselves at liberty to drop the name of the subject of discourse माणूस, in the first instance, but having used it once, they do not need to repeat it after चांगला. I trust then the student will see that, though in strict propriety, the adjective always precedes the noun as in English, yet that, owing to the suppression of the word माणूस in the latter part of the Maráthí sentence, the natural order seems reversed in ordinary cases, and adhered to only in exceptional. I have, then, I hope succeeded in explaining the reason of the rule, as well as of the exception, and placed before the student an interesting example of the niceties of Maráthí Philology.

12. Beginners are apt to suppose that the words *more* and *most*, when signs of the degrees of comparison, must have some corresponding words in Maráthí ; but this is a mistake. *More*, when it is an adjective, is indeed translated by अधिक ; thus, "There are more fools than wise men in the world," will in Maráthí be, जगांत शाहण्यापेक्षां मुर्खांची कोटि अधिक आहे ; but in such a sentence as, "She is more industrious than he," the Maráthí is, ती त्यापेक्षां उद्योगी आहे. There must be no अधिक before the adjective; the comparative degree is fully expressed by affixing हून or पेक्षां to the subject of comparison. In like manner, सर्वांहून or सर्वांपेक्षां, appended in the same way, expresses the superlative. In this, the Maráthí deserts entirely the Sanscrit, and all that great class of languages called Indo-Germanic, and harmonizes with the Hebrew, Arabic, and other allied tongues, furnishing one among the many proofs of its drawing from Aboriginal Indian sources, wholly unconnected with the Sanscrit. In this too, the Maráthí agrees not only with the Canarese and other languages of the south, but also with the Hindostáni and other northern tongues, shewing that they all still retain some common ancient element not derived from the language of the Brahmans. As to the idea of such an agreement being produced in modern times by Mahomedan influence, it could only be suggested by one entirely unacquainted with these languages, with their history, and the changes actually effected by the Mussulmans.

13. The Pronouns of the first and second persons correspond in their use very much with the same pronouns in English ; perhaps the first person plural is somewhat more freely used by a single person, and the second person singular more commonly employed in speaking to young persons and inferiors than in our language. In speaking to superiors and equals, the plural is used for the singular as with us. In addressing the Deity or any other object of worship, there seems to be a variety of practice among the natives, yet there is no aversion to the adoption of the English custom of using always the singular. The want of a substantive pronoun of the

third person is supplied by the adjective pronouns, हा, ही, हें, *this*, and तो, ती, तें *that*; most frequently by the latter however, when only one person is mentioned in a sentence. When two persons are mentioned, the nearer is pointed out by हा, and the farther distant by तो. Thus the English sentence, "Let him go, and let this man remain," would be rendered, तो जावो, हा राहवो. In like manner, "Let him go, and that man stay," would be, हा जावो, तो राहवो. Again the sentence, "It was not he, but the messenger who came in the morning that informed me," would become, ह्याने मला सांगितले नाहीं, जो जासूद सकाळी आला होता, त्याने सांगितलें. The pronoun हा also is used to take up proper names, especially those of foreign origin, and receive their proper inflection; thus we have दावीद याचा पुत्र for दावीदाचा पुत्र; as in English it was formerly customary to say, *John Mair his book*. It is also used to connect a number of nouns together before joining them to a verb, as explained in the Grammar, thus, हिरा, नीळ, लाल, हे पाषाण फार किमतीचे आहेत. "*The diamond, sapphire, and ruby, are very valuable stones*

14. The powers of the Maráthí language appear to great advantage in these pronouns; त्याचा आहे, त्याची आहे & त्यांचें आहे, are all Englished by "It is his," in which English word no hint is given of the gender of that which is said to belong to him, whereas the Maráthí points out the gender of that which is possessed. Again in French, they say *son fils*, intimating the gender of the word *fils*, but leaving you in the dark as to whether the possessor be a male or a female, whether in English the rendering should be *his son* or *her son*. The English tells the gender of the possessor only, the French only of that which is possessed, the Maráthí does both. The Latin is no better than the French, and even the Sanscrit cannot by any single phrase do what the Maráthí does in the phrases त्याचा पुत्र, and तिचा पुत्र. To bring out the gender of the possessor we must in that language say, एतस्य पुत्रः and एतस्याः पुत्र; and of the thing possessed एतदीय: पुत्र. Such is the nicety of a tongue, which has till lately been despised as a mere jargon.

15. There is no relative pronoun in Maráthí corresponding exactly to *who* and *which* in our language. The pronoun जो, जी, जें, is properly a compound relative, meaning *what* or *whatever*. Sometimes indeed it may be rendered by *who*; thus, "He who is but a student, should not find fault with his teacher," will in Maráthí be, जो विद्यार्थी मात्र आहे, त्याने गुरूला दोष ठेवूं नये. The full force of the word, however, is brought out in such a sentence as the following, जो येईल त्याला दे, literally, *Whoever comes to him give it*.

16. The Maráthás not content with an ordinal form of numerals, as in other languages, have formed such words from कितका *how many* or *how much*, and इतका and तितका, *so many or so much*. Thus they would ask, तो राजेंत कितकावा मुलगा आहे? *What is the number of the place that boy holds in the class?* केवढाला from केवढा is used in the same sense. The other corresponding words may also be employed; thus, तो एवढाला आहे, म्हणून पंतोजीने सांगितलें. *The teacher said he held such a place*. This is another of the beauties of Maráthí Philology, which must strike every one who has a taste for such studies.

17. If, however, the Maráthí outstrips us in its analytical powers, we have the advantage in synthesis. For such words as *the mass, the majority, the minority*, &c. when used thus, "the mass of mankind," "the majority of the meeting," &c., they have no corresponding terms, and in translating, such words must be rendered by a periphrasis. Thus, such a sentence as, "There was a majority of the Council resolved on going to war, though all the most distinguished leaders were in the minority," might be rendered in several ways in Maráthí, one of which might be the following, युद्ध करावें, असें फारकरून सर्वेतोल लोकांचें मत होतें, तथापि सर्व मोठे शिष्ट सरदारांचें मत निराळें होतें. This however certainly is but a poor translation of the English.

18. The verb, as being the most important part of speech, may be supposed to afford the most fertile theme for Philological remark, though much of what might have been said in this place, has been anticipated in the Maráthí Grammar. As a general and important consideration under this head, it may be stated that the Maráthí has few verbs in general use, compared with the English and other European languages. The deficiency is most commonly supplied by nouns coupled with some one of the following verbs, करणें *to make*, घालणें *to throw*, धरणें *to lay hold of*, ठेवणें *to place*, देणें *to give*, टाकणें *to throw away*, मारणें *to beat*, पावणें *to reach*, वाटणें *to seem*, खाणें *to eat*, नेणें *to lead*, and occasionally a few others. Of this mode of supplying verbs the Maráthás are exceedingly fond, and use it even when there is not the least necessity for it; thus, instead of saying विश्वासणें *to trust*, they say विश्वास करणें-धरणें or ठेवणें; for धावणें to *run*, they prefer saying धाव मारणें or टाकणें. In other instances as प्रीति करणें, and उद्योग करणें, they have no other way of expressing the verbal act; the former is indeed nearly synonymous with अवडणें, and the latter with झटणें, but there is in both instances a shade of difference, which makes the latter applicable where the former are not. The compound verbs have a dignity in those instances that the simple want, while these again have a familiarity and force not possessed by the others. In all instances where such compound verbs are formed by the student, he must be especially careful to learn from the Dictionary what the particular verb is, which, joined to a noun, serves the purpose of a new verb, as it will not do to choose any one he pleases. Thus with the preposition वर coming after the object, *to love* may be expressed by प्रीति ठेवणें, or करणें, but if धरणें or बाळगणें be used, the genitive of the object must be joined with it. Nor can you take the verb घालणें, or any other than those here mentioned; thus, you say त्यावर प्रीति केली or ठेविली, and त्याची प्रीति बाळगली or धरली.—Sometimes an adverb may supply the place of a noun and be joined to a verb to change or define its meaning; thus मारणें means "to kill" or "beat;" to remove the ambiguity the adverb ठार is joined to it, and ठार मारणें means only "to kill," being synonymous with जीवें मारणें lit. *to strike in the life*. To form another class of verbs the Maráthí prefixes a pluperfect participle to some one of the verbs mentioned above, which gives often the force of a preposition coming after the verb in English: Thus धुऊन टाक means, "wash thoroughly," टाकून दे "cast away," and भरून दे "fill up." It is true that the general meaning is the same as if धू टाक, and भर only had been used; but these latter expressions want the emphasis, and force of the former. Many verbs in this

form can be rendered into English by one word, as घेऊन येणें often used for आणणें *to bring*, and घेऊन जाणें *to remove* or *take away*. In these latter examples the principal act is not in the participle, as in the former cases, but in the supplemental verb. Such is the case also in वाघून टेवणें *to put away*, साधून घेणें *to acquire*, &c. Sometimes a new verb, or at least what answers to a simple verb in English, is formed by one of the class of verbs mentioned at the beginning of this paragraph, and a noun not in its simple but in an inflected form; thus, सिद्धास नेणें *to complete perfect*, वेचांत घालणें *entangle*. These are the forms of expression in which the Maráthí language delights, and even when simple verbs are given in the Dictionary, the student will often find it more idiomatical to form a verb in some one or other of the abovementioned ways, or choose one so formed to express his idea. On the other hand there are compound verbs in English, that require to be expressed by simple verbs in Maráthí, as "To give away," "take down," "bring out," &c. Thus, "He gave away a hundred Rupees in charity," will in Maráthi be, त्याने धर्मार्थ शंभर रूपये दिल्हे. "Take down that turban," will be नें पागोटें उतर— or उतरून दे; but this latter will imply that it is not only to be taken down, but also probably that it is to be given to the person from whom the order issues. "Bring out the jewels" will be expressed in Maráthí, by जागिणें काढ. These hints then must suffice to put the student on his guard upon this subject, and to lead him in every particular instance to enquire how far the two languages conform to one another, and in what points they differ.

19. The present tense in all the Vernacular Indian tongues is merely the Present Participle with the verb *to be* after it, as in the Hindostáni and Gujaráthí, or with the signs of the persons, as in the Támil, Telugu, and Canarese. The Maráthí has two Presents, one constructed after each of these models. Thus in the verb करणें, we have करीत आहें, and करितों, करितोस, &c. The terminations of the persons seem derived from the Indo-Germanic stock; thus the first person is ओं, partly agreeing with the Latin termination *o* in *amo*, and the termination *em* in *amem* of the subjunctive mode, स, as the sign of the second person singular, is the same as the sign which we have almost uniformly in Latin, Greek, and Sanscrit, for that person. The English *s* for the third person is a corruption of the old termination *th*, and the type for the second person is *st*, being in conformity with the languages of its family marked especially by the *s*. The third person singular is an exception in Maráthí, having Adjective terminations agreeing in Gender with Nominative, a mode of construction of which the Maráthás are passionately fond. The first person plural is the same as the singular. The second person plural has आ, probably a corruption of आत; so we have in Maráthí occasionally तुह्मी आहांत for तुह्मी आहा; the त seems to have been dropped to prevent its being confounded with the आत of the third person plural, the *ant* of the Latin, and the अन्ति or अन्ति of the Sanscrit. The terminations of the past tense are essentially the same, except that the third person plural, as well as the third person singular, is drawn away into the Adjective terminations to agree with the Nominative. The marks of the first and second persons again in the future are न and स, of the persons of the plural ऊं, आ, and त respectively, the इल, which there so often occurs, marking the tense.

20. If it should be asked whence comes this ईल (or एल as it becomes generally in intransitive verbs), that marks future time, till a better solution be found, the following may be accepted:—The Maráthás are often in the habit of dropping an initial व, or supplying its place with a य; a familiar example of this is the name of the village at which the traveller first rests after leaving Puna, to go to Sattara by the way of Kátraj. The village is properly named वेळू, the name for a *Bamboo*. This is, however, generally corrupted to येळू or एळू. If then we suppose the first letter of वेळ time, or विळ or विल्हा as it also written, dropped, we get the sign of the future required without much difficulty, by the easy change of ळ into ल in the first and second instance, and by dropping the final ा in the last. तो शिकेल *he will learn*, will on this supposition mean literally in Maráthí, *learning is to him only a matter of time*. Though, at the hazard of trespassing a little longer on the territory of speculation, I must state, that I think the sign of the Past Tense in Maráthí, may in like manner be traced to a word meaning what has *passed*. The signs of the past tense in the old Maráthí are भलें, as in दिभलें, for दिलें, तलें as in सांगितलें मागितलें, &c. yet in common use, and येलें, as in भरियेल, for भरिलें. The first of these terminations, rejecting the ल, is retained in the Southern Gujaráth Dialect, and accordingly we have दिधू for दिभलें. In the Northern Gujaráthí, we have the य of येलें retained, still dropping the ल; that य itself is a common substitute in Mágadhí for त and द, and I suppose all the terminations originally the same. Whereas then in the south they say किधूं, in the north they use कर्यूं for the Maráthí केलें. In Hindí also the य is used as the sign of past tense, and we have किया, though even this is frequently dropped, and the terminations denoting the persons are affixed immediately to the root, as किभा. Again in all the languages of the Peninsula, the simple त, or that letter changed into द, marks the past tense, no traces of the ल appearing. But in the Bengáli, as in the modern Maráthí the ल alone remains to mark the Preterit. The root ढळ in Maráthí implies "a moving off," or "passing into oblivion;" the allied root टळ means "to pass by as time;" ढल is a Bengali root also meaning "movement." In Tamil too, the root नडु means "to dispatch with diligence;" and I think there is a strong probability that this is an old Indian vocable, which by various corruptions has formed the Preterit tense in all the modern Dialects of Hindostan. Let these speculations at least teach the learner to analyze not only sentences, but the words themselves of which they are composed, tracing them to their primitive elements, and he will find his labour more than repaid when he experiences how much such analyses tend to fix words in the memory.—The reduplicated form of the past tense ending in लेलें is rather a participle than a verb, at least it is always in modern Maráthí to be considered. Thus बांधलेली नौका पाहिजे, मोकलेली नको, means "I want the tied boat, I don't want the loose one." The simple form is not commonly used as a participle, though Bráhmans say केलें and केलेलें are the same.

21. In the Potential and Conditional modes both the English and Maráthí are copious, but there is far from a correspondence between

the two. The *miniature* of this subject will be found in the Maráthí Grammar; one or two points, however, may here be specially noticed. The young student must be on his guard against following the Hindostaní, and clumsily using शकणें to express potentiality. There are proper idiomatical forms, as he will see in the Grammar, adapted to any case that can occur, and that unidiomatical construction, although adopted by some natives in Bombay, should be wholly exploded as both inelegant and useless. The only real difficulty under this head in translating from English into Maráthí is to render *may* or *might* signifying *permission* or *liberty*. You may indeed well enough translate the phrase "you may go," by तुम्ही जावें; but the sentence, "I may go wherever I please," meaning that I am *at liberty* or *have permission* to do so, is not so easily rendered into Maráthí. If the words be those of an inferior who has asked and obtained leave of his superior, the translation would probably run thus; जेथें इच्छेस येईल तेथें मला जाण्याची आज्ञा आहे; but there is an additional element introduced here by the word आज्ञा, which means properly not *permission* but *command*. The idea expressed by the word *permission*, is foreign to the mode of thinking among the Hindús. There is implied in this word, that an inferior has laid down a plan of action for himself, and proposes this for the passive acquiescence of his superior. This is however a degree of presumption that upsets all Hindú notions of propriety, making the inferior active, and the superior passive. Even when a Brahman comes to visit you at your house, he considers himself your servant for the time being, and when he wishes to take leave, he says आज्ञा आहे? meaning, have I your commands to depart? Not to be behind him in politeness you give indeed a command, but it is not that he should go away, but that he should come again when he finds it convenient, which you express by the simple term या.—Again if the words, "I may go wherever I please," be those of a superior or person independent of foreign control and expressive of inherent liberty, the Maráthí rendering would be जेथें इच्छेस येईल तेथें जाण्याची सत्ता (or अधिकार) आहे. This again implies something more than mere liberty. It speaks of some inherent *power* or *authority* possessed by the speakers over and above what the English phrase expresses. If we chose instead of सत्ता &c. मोकळीक, this may mean nothing more than freedom from external restraint. If to remedy this, and add moral fitness we say जावयास योग्य, the person may for any thing necessarily implied have his feet fast in the stocks. When the Arabic word रजा is used for permission in Maráthí, it always at least in popular speech means leave *of absence*. No Maráthá would ever say मला एथें राहण्याची रजा आहे, meaning I have permission *to stay* here, supposing it to be a case where there is no remission of any duty, but simply leave to reside in a particular place, he would use आज्ञा, or say राहावयाचा हुकूम or अधिकार. It is evident then, that every particular case of this use of *may* must be considered with its attendant circumstances, before a proper translation can be made, and that at the best all we can do, is to make a near approximation, since to give the exact idea is beyond the powers of the language. These remarks will apply to *might* when used in the sense of *liberty* and *permission*, the slight shade of difference that exists between the two words cannot be expressed in Maráthí, consisting as it does only in *might*, indicating a restricted liberty. *Should* and *would* do not present great difficulties. When conditional futurity is the idea they express, the simple future is used in Maráthí; when *should* means *propriety*, पाहिजे with the past tense of the verb will suffice, and *would*, when it means *willingness*, may be translated by the Genitive Gerund and पाहिजे, इच्छा, or मर्जी, all of which points are fully explained in the Grammar.

22. The passive voice in the old Maráthí is a modification of the Sanscrit, in which especially ज supplies the place of य, as its characteristic work; thus the Sanscrit क्रियते is changed in the old dialect into करि जेतें "*it is being done.*" In the modern Maráthí, particularly in translations from the Sanscrit and Persian, a passive somewhat similar to our own, has been formed of the past Participle, and the verb जाणें *to go*, for this has been adopted as the Auxiliary in the place of our verb *to be*. In the Southern Peninsular languages the root पड *to fall*, prevails instead of जा; the principle however is the same, and the Hindostání conforms in every respect in idioms to the Maráthí. The Passive, although it can scarcely yet be said to belong to the colloquial languages of the Maráthás, will likely, from the facilities it furnishes in translation, keep its place in books, and there are in truth instances when an exact translation from English cannot be made without it. Thus, "He was saved from the sea," would require, fully to express it in Maráthí. तो समुद्रांतून तारिला गेला. No Maráthá indeed would in all probability so express himself; he would probably say, तो समुद्रांतून तरला, but then this conveys only the idea of the safety of the person spoken of, and leaves out altogether the notion of this safety being the point of foreign influence. It means no more in fact, than that he escaped from being swallowed up in the sea. The Maráthás, if the avoiding of this ambiguity were considered important, would probably express the agent to whom the deliverance was due, thus भावाने त्याला पाण्यांतून तारिलें *His brother saved him from the water;* but then the writer may not wish to reveal the agent, and therefore if this were an object, a Maráthá might say एकाने &c. *a certain one, &c.* but the writer may wish the causes of the deliverance to remain wrapt up in the clouds of his own obscurity, not even deigning to draw aside the curtain so far as to let us know whether it were a man, or angel, or other superior being, who was the agent of good on the present occasion, and in such an instance we should have to recur to the first mentioned rendering with the Past Participle of तारणें and the verb जाणें. The instances are however few indeed where a Maráthá would find himself in this predicament, and they have a multitude of ingenious ways of avoiding the use of such Passive verbs. These the student should study and imitate, if he wishes to speak the language idiomatically and elegantly. The most common of these, as we have already indicated, is by the use of an Intransitive verb. Wherever this can be done, it should be the plan adopted. And indeed the Passives in English, which belong properly to what the Latins call the Deponent class of verbs, must be thus rendered; for example, *To be finished, to be wearied, to be fatigued, &c.* These are expressed in Maráthí correctly by संपणें, दमणें, थकणें. In some instances when a suitable verb in Maráthí is not to be found, the sentence can be thrown into a different form; thus, "I am acquainted with him," may be translated, माझी त्याची ओळख आहे, and "I was accompanied by twenty men,"

by, माझ्या संगतीं वीस माणसें होतीं. In the former of these cases, the Nominative of the noun from which the verb is derived, with the Substantive verb, is used; and in the other, a preposition, or better a noun in the locative case, takes the place of the English verb; the latter alternative takes place also in the following phrase, "I am disposed to learn the Maráthí language," which may be rendered thus, मराठी भाषा शिकावी हें माझ्या मनांत आहे. The difficulty, however, does not lie so much in these instances as in others. No one who knows the meaning of words, would ever think of saying मी दमला गेलों, when a moment's reflection would teach him that मी दमलों, the idiomatic phrase, expressed all the idea, which he wanted to convey. It is in the case of the Passive of Transitive verbs, where the real difficulty lies, of which I have given an instance above. Yet even in reference to this, the natives have the way of avoiding the use of the Passive; thus, for "He was beaten," instead of saying तो मारला गेला, they say त्याने मार खाल्ला, *he ate a beating*. He was slain in battle would be, not तो लढाईंत मारिला गेला, but तो लढाईंत मेला. "It is said," will be rendered by ह्मणतात, "*they say*," perhaps by ह्मटलें आहे, but never by ह्मटलें जातें; or ह्मटलें गेलें; though the simple word गेलें itself will sometimes nearly express the same idea; thus शास्त्रांत गेलें means, "It is said," or "to be met with" in the Shástra.

23. The student must not lose sight of the great advantage possessed by the Maráthí over the English, in having a causal form of the verb. Instead of having awkwardly to introduce a new verb, "to cause, to make," &c. as we do, they effect the same end by simply adding व, or वि, to the root, before affixing the terminations; thus from करणें *to do*, we have करविणें *to cause to do*; from पळणें *to flee*, we get पळविणें *to put to flight*; from शिकणें to learn, शिकविणें *to cause to learn*, or *to teach*. The Hebrew, Arabic, and other languages of that class, have what is called the Hiphil form of the Verb, corresponding to the Maráthí causal. The Sanscrit has also a similar form, and even we seem to have the remains of such a modification of the verb, in *fell* from *fall*, *lay* from *lie*, *seat* from *sit*, &c.

24. The great peculiarity of Adverbs in Maráthí is, that the large proportion of them that end in ए, may agree occasionally with the agent, and occasionally with the object of the verbs they qualify, exactly as if they were Adjectives. Indeed, most of these words are both Adjectives and Adverbs, and nothing but the sense indicates when they are the one, and when the other. This mode of construction is not uncommon in Greek, though by no means nearly so prevalent as in Maráthí, and is called by the Grammarians *Attraction*, implying that a word swerves from its own philosophical construction to agree with some word near it, to which it is drawn by proximity rather than by any natural relation. In sentences containing a Transitive verb, as often as the object is expressed, the rule is, that the adverb should agree with it; thus त्याने शब्दांचा उच्चार चांगला केला, *he pronounced the words well*. In this sentence it is evident that चांगला, is not an attribute of उच्चार, but of केला, yet no one would use चांगलें, the proper adverbial form, in such an instance. So in like manner, we should say in Maráthí त्याने गोष्ट असीच सांगितली, *he told the story exactly in this way*, the असीच agrees with गोष्ट, instead of keeping the true adverbial form of असेंच; though the meaning be most distinctly, that he told the story in that particular manner, and not that particular story, as it would be, were असीच an adjective. Again in Intransitive verbs, when the agent is expressed, the adverb generally agrees with it; thus we say तो तसीच गेली, *thereupon she went away*; सोटा आडवा पडला, *the beam lies crosswise*. In Transitive verbs, where the object is not expressed, and generally in all cases where the termination of the verb is unaffected by the gender of the nominative, or object, it is best to keep the adverb in its natural state, that is the same as the Nominative singular neuter of the Adjective; thus, त्याने खरें सांगितलें; though if वार्ता or गोष्ट were supplied, the adverb and verb would both change, and become खरी सांगितली. Again we should say तो असें करणार नाहीं, hardly if at all तो असा करणार नाहीं. The best practical rule, then, is that which is given above, though it may not be universally binding.

25. Adverbs have frequently their place supplied in Maráthí, by a noun in the third or Instrumental case; thus, तो आनंदाने गेला, *he went joyfully away*; एकानिष्ठेने कोशाचें काम करितो, *he labours devotedly at the dictionary*. In such cases we could generally also in English use *with* before the noun instead of the adverb; thus, *with joy*, *with devotedness*. Sometimes also we may use the pluperfect participle; thus, तो भिऊन येतो, *he comes fearingly*, or with fear, the same as if भितीने had been used. The words पूर्वक and अत्मक and परा, are of great use in the formation of adverbs, in what may be considered the higher or Brahminical dialect of Maráthí; thus, for *certainly* we may say निश्चयपूर्वक, or निश्चयात्मक. Almost any Sanscrit noun can in this way have given to it an adverbial form.—There is however one class of English adverbs, which cannot be rendered by any one corresponding word in Maráthí, and which require a modification in the construction of the sentence to express their general idea. They are such as lamentably, deplorably, charmingly, beautifully, &c. especially when they qualify an adjective. Sometimes the adverb, may be put into an adjective form, and the adjective made a noun; as, "He is lamentably deficient in knowledge," which may be rendered त्याची विद्येविषयीं दुःख उत्पन्न करायाजोगी न्यूनता आहे; and "He is deplorably wicked," त्याची नेत्रास अश्रु आणायाजोगी दुष्टता आहे. Or both may be made adjective; thus, "Her singing is charmingly sweet," which may be rendered, तिचें गाणें अति मधुर मनोहर आहे. The student will not forget what under the head of nouns was said of the imitative Maráthí adverbs, त्याने त्यास झटकन, पटकन, कडकडून चकचक, झाडून, पाट करावें.

26. The use of the conjunction *and*, is much less frequent in Maráthí than in English. Instead of coupling a number of verbs together as we do, the Maráthás put those that come first into the participial form, and reserve the verbal form for the last; thus, for the sentence, "He rose from dinner, put on his turban, and went out;" they would say, तो जेवून, उठून, पागोटें घालून, बाहेर गेला. As regards the respective places of व and आणि, I believe it to be mainly a matter of taste. Pandits from the Deccan generally avoid व, as vulgar, while Concaní Bráhmans use it freely. In all serious compositions आणि alone should be used. The proper place of व is to string a number of articles together; as, भात व तूप व गूड वगैरे. In translating *but*, when the meaning is, that the excepted point is directly opposed to the foregoing, परंतु or पण should not be used; तर should be employed or no word at all used, the opposition being

marked simply by the tone of the voice. To express the idea contained in the sentence, "If a man take such a medicine, he will not recover, but die," the Maráthás say, असें औषध खाल्लें असतां माणूस वांचणारा नाहीं, तर मरेल. They could not here use परंतु for तर, but they might without any word say मरेल, or with the emphatic particle मरेलच, with a pause before the word. In such a phrase as the following, we have a case in which परंतु or पण should be used, तो बोलचा खरा, पण फार हळू बोलला. *He spoke indeed, but he did so in a very low tone of voice.* When *but* has the sense of *notwithstanding, nevertheless, &c.* it is best expressed in Maráthí by तरी; thus, "I did not see him do it, but I have no doubt that he committed the theft," will in Maráthí be, मीं साक्षात पाहिलें नाहीं, तरी त्यानेंच चोरी केली याविषयीं मला संशय नाहीं.

27. Though the Interjection होय, corresponds to *yes*, it is not so liberally used as *yes* in English; thus, if questioning a Maráthí, you were to say काम झालें? he would probably repeat your words, changing the tone of the voice, or reply by झालें, or perhaps though scarcely by होय झालें, but never by होय alone. The interjection होय is a part of the verb होणें, and properly means *it is*, which most likely is also the original meaning of *yes*. If therefore the verb by which you ask the question is आहे, the word होय may suffice for an answer. Thus, in addressing a company of agriculturists, if you were to say तुम्ही कुणबी आहां? the reply might be simply होय, though most likely even here आहों would be added. The rule here then in replying to a question, is to do it by repeating the verb used by the questioner, prefixing होय or not, as you please, if the answer be in the affirmative, and subjoining or prefixing नाहीं, if in the negative; thus, the answer to भूक लागली? *are you hungry?* would be लागली नाही, or नाही लागली, *I am not;* but never नाहीं alone. If however, the question were भूक आहे? the answer would be नाही, as this is considered the negative form of the verb आहे, and the rule is that the verb used in a question must be repeated in the answer.

28. The construction of sentences in Maráthí is generally very simple, so that a few hints on this subject may suffice. Parentheses should be altogether avoided in Maráthí composition, and when they occur in a sentence which requires to be translated, they should be incorporated with, or subjoined to, the principal sentence. In ordinary cases when no peculiar emphasis leads to a different arrangement, the words of a sentence in Maráthí should follow one another in the following order; first the agent, next the object, and last the verb. If there be an instrument, it comes preferably between the object and the verb; and if an adverb, its usual place is immediately before the verb, as in the following sentence, दुष्ट पारध्याने आमची मैना तिराने ठार मारली. The student who has paid proper attention to the Grammar of the language, will be aware that sentences, which have in them a relative pronoun in English, must be inverted when put into Maráthí; thus, "That is the man of whom I told you yesterday," becomes in Maráthí ज्या मनुष्याविषयीं मी तुह्मास काल सांगितले तो हाच आहे. The word man, however, is transferred to the opposite member of the sentence from that in which it occurs in English, and therefore belongs to the first member also in Maráthí, as the genius of the language requries the subject of discourse to be introduced in the first member of a sentence.

29. The construction of the past tenses of Transitive verbs by the instrumental case of the agent, and the simple or unreduplicated form of the Past Participle, which agrees with the object, or if there is no object, is put in the neuter gender, is a curious part of Maráthí Syntax, and well deserving the attention of the Philologist. The former of the two modes of construction is called the कर्मणी, and the latter the भावें प्रयोग, by Maráthí Grammarians; त्याने गोष्ट सांगितली is an instance of the former, and त्याने सांगितलें of the latter mode of construction. This latter is indeed the more difficult of the two to resolve, yet I think if we compare it with the corresponding phrase in Sanscrit, we shall come to the conclusion, that the theory laid down in the commencement of this paragraph is the true one. Thus, त्याने केलें is exactly तेन कृतं, and answers to "it was done by him" in English. The substantive verb *was*, requires indeed to be expressed in English, but in the other two languages it is usually understood. If the verb in Maráthí be expressed, it answers to our English Perfect Tense, which is properly a Past-present, for past and present time are both united in it; thus, त्याने तें केलें आहे will usually be rendered "he has done that," but it may also be translated in the very form and idiom of the Maráthí "that is done by him." "The letter *is* finished," in Maráthí will stand exactly as in English, पत्र संपलें आहे, though if there be no emphasis on the substantive verb, it will be omitted in Maráthí. It does indeed seem strange that any language should tie itself down to such an inverse mode of construction, but the limitation is a fact, in whatever way it may be explained. In Sanscrit, they can say स अकरोत्, as well as तेन कृतं, as we in English can say "He did (it)," as well as ("It) was done by him," but in Maráthí they have only the latter alternative. That the ने in Maráthí really expresses the sense of the third case in Sanscrit is evident from this, that it is not only used for agency, but with equal propriety also for instrumentality. Thus to translate the following sentence, "He slew the enemy with a sword," it is necessary to employ the ने for the instrument as well as for the agent, no other affix suiting so well the idiom of the language; the translation then runs thus, त्याने शत्रूला तरवारीने मारिलें. The explanation of the भावें प्रयोग given by the natives is, that the भाव or substance of the verb is the Nominative; thus त्याने मारिलें is त्याने मारणें मारिलें. *A striking was struck by him.* As however the Maráthí delights in forming verbs from nouns with करणें, I should be inclined to think that the true resolution was त्याने मारणें केलें, *a striking was effected by him,* and that this is the true theory of the भावें प्रयोग. The other form of construction called the कर्मणी प्रयोग need not now detain us long; there the object is expressed, and the verb agrees with it, as would any other declinable participle. Thus, मुलाने पोथी आणिली आहे, means "a book has been brought by the boy," or more exactly in Latin, "*puero liber latus est.*" Again आईने तीं फुलें दिल्हीं, is "*matre isti flores dati.*

30. This peculiarity of the Maráthí language is not only puzzling to a European, it puzzles also the natives as soon as they begin to translate from other languages into their own. The Sanscrit, as we have seen, resembles the English. The Brahmans then, when

translating into Maráthí from that language, finding that though त्याने केलें will translate exactly तेन कृतं *it was done by him*, it will not do the same for स अकरोत् "*he did*," have invented the new form तो करिता झाला, and this they term the कर्त्तरी प्रयोग, in which the agent as in Sanscrit and English, is the Nominative to the verb. करिता here is probably the same word originally as कर्त्ता, and the literal meaning is "he became the doer." धृतराष्ट्र उवाच is accordingly rendered धृतराष्ट्र बोलता झाला.

31. What is called by the Latin Grammarians the Ablative Absolute, which is in Greek a Genetive Absolute, is termed by Sanscrit Grammarians सति सप्तमि, as requiring in that language the seventh case, and is in English a Nominative Absolute, is also a Nominative Absolute in Maráthí, but it is of much more extensive use than in our language. Thus it is very frequently used to date one event of less consequence, but which is the immediate subject of discourse, by another of greater consequence; as, भोज राजा राज्य करीत असतां एका ब्राह्मणाने शेत साधिलें, *during the reign of king Bhoja a certain Brahman procured a field* It is employed also generally when one event is stated as occurring during the currency of another; as, आह्मी जेवितांना तो आला, *he came while we were at dinner*. The Maráthás however do not admit this form of construction with a past participle; thus, "the work being finished (or when the work is finished) we will play," cannot be rendered काम झालें असतां खेळूं; this would mean if any thing "*should* the work be finished;" but we must say काम झाल्या-नंतर, or वर, or काम झालें ह्मणजे, खेळूं.

32. As a general rule, the student, when translating from English into Maráthí, must be guided more by the sense than the particular words employed, and he will often in his own mind require to throw a sentence into a different form, before he commence rendering from the one language into the other. Thus we form a great many verbs with the substantive verb *to be*, and a preposition following; there will here generally be no exactly corresponding verbs in Maráthí, but by translating them first into other English, our end will be easily gained. *To be over*, for example, may mean *to have authority* अध्यक्ष होणें, or it may mean *to be a remaining surplus*, and so be rendered by उरणें. And so with *to be in, to be out, &c.* Sometimes the Maráthás will look at a subject from a different point from that from which it is viewed by the English. Thus, the Maráthás say त्या भांड्यांत दोण शेर येतील, the grain or liquid is looked on as the agent, and it is said "into that vessel two seers *may come*." In English, the vessel is looked on as the agent, and we say "that vessel *will hold two seers*."

33. In fine, the customs, manners, and religious ceremonies of the natives, must be studied in order to use the language properly. Thus, if the student is in doubt about the use of the word प्रायश्चित्त, and the meaning of the verbs देणें & घेणें when used in connection with it, how is he to resolve his doubts but by studying the subject of the native *Prayaschitta?* When he knows that the common cause rendering the rite necessary, is the transgression of the rules of caste or some ceremonial impurity, that the thing consists in some penance, or else in a vile compost administered by a Brahman, that it is supposed only to take away some one, or some series of transgressions, that the Brahman administrator is the देणारा and the recipient the घेणारा; having thus ascertained the exact sense of the word as used by natives, he will be prepared to employ it, so as not to confirm them in false ideas, while wishing to impart to them important and heavenly truth.

I ought to add that Major Candy has carefully looked over this paper, and thereby enabled me to correct some of the mistakes into which I had fallen; what remain must be laid to my account. Many of the points discussed also were originally suggested by Major Candy. May the Divine blessing rest on this essay, and on the whole work.

J. S.

LIST AND EXPLANATION OF THE CONTRACTIONS USED.

g. of o. (genitive of object) means that the object must be in the genitive case; thus, To ABANDON त्यागm. करणें *g. of o.* Ex. मीं त्या पुरूषाचा त्याग करीन, I will abandon that man. Here the object (पुरूष) is in the genitive case.

g. of s. (genitive of subject) means that the subject must be in the genitive case; thus, To ABATE उपशमm. होणें *g. of s* Ex. त्याच्या रोगाचा उपशम झाला आहे, His disorder has abated. Here the subject (रोग) is in the genitive case.

in. (or *inv.*) *con.* (inverse construction) means that the idiom requires the inverse construction; thus, To be able येणें; Ex. मला लिहायास येतें, I am able to write.

neg. con. (negative construction) means that the word is in a negative construction or in a construction of negative import.

Act. after a verbal noun indicates that the renderings which follow *express action;* Ex. ABANDONMENT, n. v. V. 1.—*act.* Here the—*act.* indicates that the renderings टाकणें, त्याग, त्यजन, &c. &c. express *the act of abandoning;*—*state* indicates that the renderings which follow *express a state;* thus, under the above word ABANDONMENT, the renderings which follow—*state,* टाकलेपणा, त्याग, त्यक्तना, &c. &c. express *the state of being abandoned;* the renderings which follow—*a. or s.* express either *act or state.*

The hyphen-is used to connect two or more words with another which is common to them all. Thus, under the second meaning of To ABANDON, the student will find त्यागm.-परित्यजनn.-परित्यागm.-&c. करणें; here the hyphen obviates the necessity of repeating the verb करणें after each noun; also under the word ABANDONER, the hyphen between the words त्यागवर्जन-उत्सर्जन-&c. कर्ता renders it unnecessary to say त्यागकर्ता, वर्जनकर्ता, उत्सर्जनकर्ता, &c. one कर्ता does for all that are thus connected with it.

The &c. after a rendering or renderings, indicates that more words of the same kind may be used. For instance, under ABAFT the &c. after गलबताच्या indicates that *any word signifying ship or boat,* may be used in the possessive case with मागल्या भागास. Again, the &c. after टाकलेला under ABANDONED, intimates that the reader may take the participle of any of the verbs given under the verb To ABANDON.

In the *phrases* which are given under leading words, only the initial letter of the leading words is repeated.

The following abbreviations need no explanation:

a. for adjective.	*m.* for masculine.	*in.* or *inv.* for inverse.	*enhanc.* for enhanced.
n. for noun.	*f.* for feminine.	*lit.* for literal.	*gener.* for generally.
adv. for adverb.	*n.* for neuter.	*fig.* for figurative.	*compreh.* for comprehensive.
prep. for preposition.	*v. a.* for verb active.	*pop.* for popularly.	*decl.* for declinable.
v. for verb.	*v. n.* for verb neuter.	*con.* for construction.	*impers.* for impersonal.
p. for participle.	v. for vide.	*neg.* for negative.	*demon.* for demonstrative.
s. for singular.	*p. a.* for participial adjective.	*intens.* for intensitive.	*interr.* for interrogation.
p. for plural.			

There may be a few others but they will be easily understood.

T. C.

A

DICTIONARY

ENGLISH AND MARÁṬHÍ.

A.

A. This letter is represented by अ and आ, but by these can be conveyed only three of its numerous sounds, viz. by अ the obscure sound which it bears in *collar, jocular, Christmas, America,* (which is the sound of *u* in *sun, run, bun*); and the still obscurer sound which may be distinguished as medial between this and the sound of *A* in *sand, ran, band:* —and, by आ the sound of *A* open, as in *father, chance, last.* Its long or slender sound, as in *place, face,* is represented by the letter ए.

The broad sound of *A*, as in *all, wall,*—the shortened sound of *A* open, as in *hand, hat,*—and the sound (of *E* short) as occurring in numberless English words,—have no existence in the *Maráṭhí* language.

A or *an* the article is rendered by एक *one,* or by एखादा *any one;* or it is conveyed by the noun simply. Thus एक पुस्तक, एखादें पुस्तक, *or* पुस्तक *a book.* There is however a delicacy in the use and omission of एक in its capacity of representative of the article *a*, of which, as it would, with difficulty, be conveyed by statements or examples, this brief notice must suffice.

A, as a noun, is still rendered by अ & आ or by अकार & आकार, bearing the masculine gender. *All* the letters are, in like manner, masculine nouns; and whether *simply* as, इ, ई, उ, ऊ, क, का,&c. or in combination with the particle कार, as इकार, उकार, ककार&c.

A, as a contraction of *at* or corruption of *on* (in the sense of *in*) and as appearing before participles, is rendered by आयास or आयाला as attached to the root, as, *a*-begging, *a*-swimming, मागायास, पोहायास.

A, *particularly* or *pre-eminently,* is expressed by एक, as *a* hero, *a* liar, &c. (i. e. a hero, &c. *unrivalled,* standing *single* or *sole,*) एक वीर, एक लबाड, एक कारभारी.

A, in the sense of *each one, each* or *every one severally,* as, *a* year, *a* tree, *a* man, is rendered by प्रत्येक, एकएक, दर, प्रति, and, in the objective case, by स as, *to each man, tree, &c.* माणसास, झाडास.

A, as in the adverbs *aright, abroad, aback, aland, alive, away, afoot, asleep,* &c, as it is corrupted from *on*, and is used in the sense of *on, in, at, &c.*, so it is expressed in *Maráṭhí* by various prepositions or by suitable inflections of the words. Adverbs of this class do, for the most part, appear in the Dictionary.

A, is often redundant, as in *arise, arouse, awake;* and so is its *Maráṭhí* representative आ as in आभास, आह्लाद, आघाण.

Aback, *adv.*—in navig. उलट्यावर, उलटून डोलासीं.

To be taken a. उलट्यावर येणें, उलटा राहणें.

Abaft, *adv. at the stern.* वरामीं, वरामास, वरामाच्या ठायीं, नौकेच्या-नावेच्या-तारवाच्या-गलबताच्या& c. मागल्या भागास, नौकेच्या& c. पश्चिम-भागीं.

2 *towards the stern.* वरामाकडे,&c.

Abaft, *prep.* वरामाकडल्या बाजूस-भागास, & c. *with g.of o*

To Abandon, *v.a. renounce, resign;* v. To Give up. टाकणें, सोडून देणें, सोडणें, त्याग*m.* करणें *g.of o.* वर्जणें, विसर्जणें, सांडणें.

2 *desert, forsake.* सोडणें, सोडून *or* टाकून-सांडून &c. जाणें, टाकणें, त्यागणें, त्याग*m.*-त्यजन *n.*-परित्याग *m.* परित्यजन *n.* & c. करणें *g.of o.* त्यजणें, अंतर*n.* देणें, अंतरणें.

Abandonable, *a.v.* V.I. टाकाया-सोडाया-वर्जाया & c. जोगता-जोगा & c. टाकाऊ, टाकवणा, त्याज्य, त्यजनीय, वर्ज्य, वर्जनीय, विसर्जनीय, विसृज्य

2 सोडाया&c. जोगता-जोगा&c. त्यक्तव्य, परित्याज्य, हेय, त्याज्य त्यजनीय.

Abandoned, *p.&a.* v.V.I. टाकलेला &c. त्यक्त, त्यागित, त्याजित, वर्जित, विसर्जित, उत्सृष्ट, विसृष्ट.

2 सोडलेला & c. त्यागित, त्याजित, त्यक्त, परित्यक्त.

I. *reprobate, &c.* v. Shameless. कोडगा, देवाधर्माने टाकलेला, निस-वलेला, धर्मबाह्य, त्यक्तधर्म, त्यक्तलज्ज, निसत, निसूक.

II.—a town, village, house, v. Desolate. उजाड, ओस, ओसाड, उद्वस्त, उद्वस, वेचिराग.

To be or become a. काटी *f.* लागणें (नगरास-गांवास-घरास-& c.) ओस-उजाड&c. पडणें.

III.—a tenement: गतकुळी, गतकूळ, कुळाने टाकलेला-सोडलेला, & c. गयाळ.

Abandoner, *n.v.*V. 1. टाकणारा, त्यागणारा, वर्जणारा&c. त्यागी, त्याग-वर्जन-विसर्जन-उत्सर्ग-उत्सर्जन &c. कर्ता, वर्जक, विसर्जक.

2 सोडणारा &c. त्यागी, परित्यागी, त्याग-त्यजन-परित्याग &c. कर्ता.

ABANDONMENT, *n* v V.1.—*act.* टाकणें *n.* सोडणें *n.* & c. त्याग *m.* त्यजन *n.* वर्जन *n* विसर्जन *n.* उत्सर्ग *m.* उत्सर्जन *n* —*state.* टाकलेपणा *m.* &c त्याग *m.* त्यक्तता *f.* वर्जितत्व *n.* विसर्जितत्व *n.* उत्सर्ग *m.* उत्सृष्टता *f.* विसृष्टता *f.* विसर्ग *m.*

2— *act.* सोडणें *n.* सोडून जाणें *n.* & c त्याग *m* परित्याग *m.* त्यजन *n* परित्यजन *n* —*state.* सोडलेपणा *m.* & c. त्याग *m* परित्याग *m.* त्यक्तता *f* परित्यक्तता *f.*

To ABASE, *v a degrade, &c.* v. To HUMBLE. नमवणें, खालावणें, उतरणें, मोडणें, मान *f.* खाली करणें *g.of o* अभिमान खंडन *n.* करणें *g.of o.*

2 (one's self). कमीपणा *m.* घेणें, मस्तक *n.* ठेगणें करणें, नमणें, लघुत्व *n.*-लघुता *f* -हीनत्व *n.*-गरीबपणा *m.*-नम्रता *f.*-नीचपणा & c. मानणें-अंगीकारणें-स्वीकारणें, लघुत्वस्वीकार *m.* & c. करणें, लघुत्वांगीकार *m.* &c. करणें *n.* स्वमहत्वत्याग *m.*-अहंकारत्याग *m.*-अभिमानत्याग *m.* करणे, स्वमहत्व *n.*-अहंकार *m.* & c. टाकणें-सोडणें.

ABASED, *p.* v.V. 2 नमवलेला &c. हतगर्व, हताहंकार, हतदंभ, खंडिताभिमान, नष्टाभिमान, नम्र झालेला, त्यक्तस्वमहत्व, स्वीकृतलघुत्व, स्वीकृतहीनत्व, जिताहंकार, त्यक्ताहम्मति, अभिमानाहीन, वीताहंकार, विगताभिमान, मानवर्जित, जातविनय.

ABASEMENT, *n.* v.V. 1. — *act.* नमवणें *n.* खालावणें *n.* & c. अभिमानखंडन *n.* — *state.* मानभंग *m.* मानभ्रष्टता *f.* मानहानि *f.* मानविध्वंस *m.* तेजोभंग *m.*

2—*state.* नमलेपणा *m.* नम्रता *f.* लघुत्वस्वीकार *m.* हीनत्वस्वीकार *m.* लघुत्वांगीकार *m.* हीनत्वांगीकार *m.* जिताहंकारता *f.*

To ABASH, *v.a.* v.To SHAME. लाजवणें, चपापवणें, खाली पाहायास लावणें, संकोच *m.* मुखसंकोच *m.* & c. करणें *g.of o.* ओशाळा करणें.

ABASHED, *p.* v.V. *and* ASHAMED. लाजवलेला & c. लाजलेला, लज्जित, लाजिरवाणा.

To be or become a. लाजणें, चपापणें, ओशाळणें.

ABASHMENT, *n.* v.V. *state of confusion.* लज्जितत्व *n.* संकोच *m.* मुखसंकोच *m.* लाजवलेपणा *or* लाजलेपणा *m.* ओशाळगत *f.* ओशाळी *f.* ओशाळीक *f.*

To ABATE, *v.a. make lower, less, weaker, v.* To LESSEN. उतरणें, कमी-मंद-हलका-न्यून-& c. करणें.

2 (force or intenseness of) *mitigate.* हलका & c. करणें, उतार *m.*-उपशम *m.*-उपशमन *n.*-उपशांति *f.* & c. करणें *g.of o.* निववणें.

3 (a demand, &c.) सूट *f.* घालणें-देणें, सूटसांड *f.*-सोडसांड *f.* करणें.

To ABATE, *v. n. grow lower, less, weaker, v.* To LESSEN. खालावणें, उणावणें, उतरणें, थोडकावणें.

2—as to force or intenseness; *decrease.* हलकावणें, मंदावणें, उणावणें, उतरणें, पडणें, नमणें, कानपणें, मंद पडणें *or* होणें, उपशम *m.*-उपशमन *n.*-उपशांति *f.*-ओसारा *m.* &c. होणें *g.of s.*

ABATEMENT, *n.* v.V. A. 1. — *act.* उतरणें, *n.* कमी करणें *n.* &c. न्यूनीकरण *n.*—*state.* कमी केलेलेपणा *m.* उतरलेलेपणा *m.*

2—*state.* उतार *m.* हलका केलेलेपण *m.* &c.

v. V. N. 1.— *state.* खालावलेपणा *m.* उतरलेपणा *m.* &c.

2—*state.* हलकावलेपणा *m.* मंदावलेपणा *m.* &c. कमी झालेपणा *m.* उतार *m.* मंदी *f.* उपशम *m.* उपशांति *f.* उपशमन *n.* ओसार *m.* ओसारा *m.*

I. *sum abated.* सूट *f.*

ABBEY, *n.* मठ *m.* योगीगृह *n.* योग्यालय *n.*

ABBOT, *n.* महंत *m.* मठाधिपति *m.* मठगुरू *m.* नायक *m.*

To ABBREVIATE, *v. a.* v. To ABRIDGE. संक्षेपणें, संक्षेप *m.*-संक्षेपण *n.*-करणें *g.of o.* संक्षिप्त करणें.

2—in grammar, लोप विशिष्ट करणें, लोपाने लहान करणें, तट करणें.

3—in mathematics, अपवर्त्त *m.*-अपवर्त्तन *n.* करणें *g.of o.*

ABBREVIATED, *p.* v.V. 1. संक्षिप्त, सांक्षेपिक, संक्षेप केलेला, संक्षेपाचा.

2 लोपविशिष्ट, लोपयुक्त, लुप्ताक्षर तट्ट, *or* लुप्तपद *or* लुप्तांश *or* लुप्तावयव & c.

ABBREVIATION, *n.* v.V. 1.—*act.* संक्षेपणें *n.* संक्षेप करणें *n.* संक्षेप *m.* संक्षेपण *n.*—*state* संक्षेप *m.* संक्षेपपणा *m.* संक्षिप्तता *f.* सांक्षेपिकत्व *n.*

2—*state* लोपविशिष्टता *f.* लोपयुक्तता *f.* तट्टता *f.*

3—*act.* अपवर्त्त *m.*

I. *mark of a.* संक्षेपचिन्ह *n.*

II. *thing abbreviated,* v. ABRIDGEMENT. संक्षेप *m.* समाहार *m.*

ABBREVIATOR, *n.* v.V. 1. संक्षेपणारा, संक्षेप करणारा, संक्षेपकर्ता

3 अपवर्त्तक, अपवर्त्तकारी, अपवर्त्तकर्ता.

A. B. C. v. ALPHABET. अक्षरानुक्रम *m.* अक्षरमाला *f.* वर्णमाला *f.* क ख *m.* बाराखड्या *f. pl.*

2 v. RUDIMENTS. ओनामा *m.*

Beginning one's a. b. c. ओनामा घोकणें *n.* अक्षरारंभ *m* वर्णाध्ययन *n.* प्रथमाभ्यास *m.* नूतनाभ्यास *m.* विद्योपक्रम *m.* पठनोपक्रम *m.* नवारोह *m.*

To ABDICATE, *v. n. yield a right.* स्वत्वत्याग *m.*-स्वत्वनिवृत्ति *f.*-सत्तानिवृत्ति *f.*-सत्तात्याग *m.*-स्वत्वविमोक *m.*-स्वामित्वविसर्जन *n.*-पतितोपसर्ग *m.* & c. करणें.

To ABDICATE, *v. a. relinquish a rightful possession.* सोडणें, सोडून देणें, त्यागणें, टाकणें, टाकून जाणें, त्याग *m.* -उत्सर्ग *m.* उत्सर्जन *n.* -विसर्जन *n.* -विसर्ग *m.*-वर्जन *n.* & c. करणें, स्वत्वत्याग करून सोडणें, सत्तानिवृत्तिपूर्वक विसर्जन *n.*-स्वामित्वविसर्जनपूर्वक त्याग *m.*-सत्तात्यागपूर्वकोत्सर्ग *m.* करणें *g.of o.*

To a. the throne. सिंहासन *n.*-राज्य *n.*-राजपद *n.*-राजाधिकार *m.*-राजासन *n.*-छत्रचामर *n.* & c.. सोडणें-सोडून देणें-सोडून जाणें, सिंहासनत्याग *m.*-राजासनत्याग *m.*-राजपदोत्सर्ग *m.* राजपदविसर्जन *n*-राजपदत्याग *m.*-राजाधिकारत्याग *m.*-राज्यत्यजन *n.*-छत्रचामरोत्सर्जन *n.* & c. करणें.

To a. an office or trust. अधिकारत्याग *m.*-अधिकारविसर्जन *n.*-अधिकारोत्सर्ग *m.*-पदत्याग *m.*-पदोत्सर्जन *n.*-पदत्यजन *n.*-&c. करणें.

ABDICATED, *p.* v.V. N. स्वत्वत्याग &c. केलेला, सोडलेला, त्यागी, त्याग केलेला, त्यक्त, कृतविसर्जन, कृतोत्सर्जन, कृतोत्सर्ग, कृतस्वत्वत्याग, कृतस्वत्वनिवृत्ति, कृतस्वामित्वविसर्जन, त्यक्तस्वत्व, त्यक्तस्वसत्त, त्यक्तस्वामित्व, त्यक्तपतित्व.

v. V. A. सोडलेला &c. त्याजित, त्यागित, त्यक्त, उत्सृष्ट, निसर्जित, विसृष्ट, वर्जित, उत्सर्ग &. झालेला *g.of s.* गतस्वामिक, गतनायक.

Throne-a. सिंहासन-राजपद &c. सोडलेला, त्यक्तसिंहासन, त्यक्तराजासन, त्यक्तराजपद, त्यक्तराज्य, त्यक्तराजाधिकार, छत्रचामरविसर्जित, छत्रसिंहासनोत्सर्जित, कृतसिंहासनत्याग &c.

Trust or office-a. अधिकार-पद-&c. सोडलेला, त्यक्ताधिकार, त्यक्तपद, कृताधिकारत्याग &c.

ABDICATION, *n* v.V. A.—*act.* सोडणें *n.* सोडून जाणें *n.* सोडून देणें *n.* त्याग *m.* उत्सर्जन *n.* विसर्जन *n.* उत्सर्ग *m.* विसर्ग *m.* सत्तात्यागपूर्वकोत्सर्ग *m.* सत्तानिवृत्तिपूर्वक त्याग *m.* स्वामित्वविसर्जनपूर्वक त्याग *m.*

Deed of a. बेदावापत्र *n.* बेदावाखत *n.* सत्तात्यागप्रदर्शक पत्र *n.* स्वत्वनिवृत्यर्थक लेख *m.*

ABDICATOR, *n.* ABDICANT, *a.* v.V.N. सोडणारा &c. स्वत्वत्यागी, सत्तात्यागी, स्वत्वत्याग-स्वत्वनिवृत्ति-सत्तानिवृत्ति-सत्तात्याग-स्वामित्वविसर्जन-&c. कर्ता.

v.V.A. सोडणारा &c. उत्सर्ग-उत्सर्जन-विसर्जन-वर्जन &c. कर्ता, स्वत्वत्याग-सत्तानिवृत्ति &c. करून सोडणारा.

Throne-a. सिंहासन-राजासन-राजपद-राजाधिकार-राज्य &c. सोड-

पारा, सिंहासन-राजासन &c. त्यागी, सिंहासनत्याग-राजासनत्याग &c. कर्त्ता, सिंहासनोत्सर्ग &. कर्त्ता, सिंहासनविसर्जन &c. कर्त्ता.

Trust-or office-a. अधिकार-पद सोडणारा, अधिकारत्यागी, पदत्यागी, अधिकारत्याग-पदत्याग &c. कर्त्ता.

ABDOMEN, *n.* v. BELLY. उदर *n.* पोट *n.* कुक्षि *m.* जठर *n.* वस्ति *f.*

ABDOMINAL, *a.* v. N. उदरी, उदरचा, पोटचा, उदरसंबंधी, कुक्षिसंबंधी, कौक्षि, औदरिक, जाठर, वास्तेय.

ABECEDARIAN, *n. teacher of a. b. c. (or rudiments.)* ओनाम्या *m.* रूपावळ्या *m.* ओनामा-अक्षरमाला-वर्णमाला &c. सांगणारा-शिकवणारा &. क-ख घोकव्या *m.* वर्णमातृकाध्यापक *m.*

2 *learner of a. b. c.* v. SMATTERER. ओनाम्या *m.* ओनामा घोकणारा *or* घोक्या *m.* बाराखड्या घोकणारा *or* घोक्या *m.* धुळीचा लिहणारा *m.* पंचअक्षरी *m.* आठवड्या *m.* खडे मांडणारा *m.* क-खवचा पंडित *m.* अक्षरोल्लेखसाधलेला *m.* अक्षरारंभकर्त्ता *m.* विद्योपक्रमकर्त्ता *m.* प्रथमाभ्यासी *m.* ऊनना-भ्यासी *m.* वर्णाभ्यायी *m.* वर्णमातृकाशिक्षक *m.*

ABED, *adv. on or in bed.* शेजेवर, मांच्यावर, खाटेवर, शयासन, शयोपरि, शय्यागत, शयंगत, खट्टारूढ, मंचकारूढ.

ABERRANCE, ABERRATION, *n.* v. DEVIATION. विचलन *n.* विगति *f.* विषमचलन *n.* विषमगति *f.* विषपथगमन *n.* सूत्रविक्षेप *m.*

ABERRANT, *a. devious,* v. ERRING. विचलन-विगति &c. कर्त्ता, अपथगामी, विषपथगामी.

To ABET, *v. a. back,* v. To HELP. गुडघा *m.* देणें, दुमाला *m.* पुरवणें *g. of o.* पाठपुरावा *m.*-पुस्तपना *m.* करणें *g. of o.* हिमाईत *f.* देणें-दाखवणें -करणें.

ABETTOR, *n.* v.V. गुडघा देणारा, दुमाला पुरवणारा, मेढा *m.* पाठिंगा *m.* पाठिंवा *m.*

To ABHOR, *v. a. hate intensely ; abominate, detest.* अत्यंत द्वेषणें, ओंगळ-ओखटा &c. मानणें, विष मानणें, द्वेषणें, अतिद्वेष *m.*-अतिद्वेषण *n.* करणें *g. of o.* वीट *m.* येणें *g. of o. in. con.* पाप्यांत (पिनांना) पाहणें, *or, inversely,* दिसणें, नावानें पाणी *n.* नावणें *g. of o.* नावानें पिचणें-जळणें -तर्पण करणें-मोडे *m. pl.* फोडणें-तिलांजलि *mf.* देणें-घेणें *g. of o.*

ABHORRED, *p.* v.V. ओंगळ &c. मानलेला, अतिद्वेषित.

ABHORRENCE, *n. extreme hatred.* अतिद्वेष *m.* परमद्वेष *m.* अत्यंतद्वेष *m.* बीभत्स *m.* विकृत *n.*

ABHORRENT, *a.* ABHORRER, *n.* v.V. ओंगळ & c. मानणारा, द्वेषणारा, अतिद्वेष & c. कर्त्ता, अतिद्वेष्टा.

Irreconcilable with, v. INCONSISTENT. विपरीत, विरुद्ध, विरोधी, असंबद्ध, असंगत, संदर्भविरुद्ध.

To ABIDE, *v. n. stay for a short time,* v. To SOJOURN. उतरणें, डेरा *m.* देणें, मुकाम *m.* करणें, चार दिवस-बराच काल & c. राहणें, बिऱ्हाड *n.* करणें.

2 *dwell,* v. To RESIDE. राहणें, नांदणें, वास *m.* वसति *pop.* वस्ती *f.* करणें.

3 *not cease or fail,* v. To CONTINUE. ठरणें, टिकणें, थिरावणें, स्थिर राहणें, अक्षय राहणें.

4 *bear up against, stand out,* v. To ENDURE. निभणें, निभावणें, टिकणें.

5 by ; *stick to.* चिकटून-अंवटाळून-घेऊन-धरून & c. असणें-बसणें-&c.

To ABIDE, *v. a.* v. To AWAIT. खोळंबणें, खोळंबून बसणें-राहणें-&c. निघणें.

2 v. To BEAR. सोसणें, सहन *n.* करणें *g. of o.*

ABILITY, *n.* v. POWER. शक्ति *f.* सामर्थ्य *n.* बल *pop.* बळ *n.* ताकद *or* दम *f.* खुदरत *f. (neg. con.)*

2—mental, v. UNDERSTANDING, CAPACITY. बुद्धिवैभव *n.* बुद्धिपाटव *n.* अक्कल *m.*

ABJECT, *a. mean, base,* v. LOW. नीच, पाजी, हलका, अधम, निकृष्ट, पामर.

To ABJURE, *v. a. renounce, &c. on oath.* क्रिया घेऊन सोडणें-टाकणें-त्याग *m.* करणें, आणभाक करून *or* वाहून सोडणें-टाकणें-परित्याग *m.* करणें, शपथपूर्वक त्याग *m.* सशपथत्याग *m.* करणें *g. of o.*

ABLATION, *n. act of taking away.* अपादान *n.* अपहार *m.* अपहरण *n.* हरण *n.* अपवाह *m.*

ABLATIVE, *a. that takes away.* अपहारक, अपहारी, अपहर्त्ता, हारक, हर (esp. in comp.) हर्त्ता, अपवाहक, अपवाही, अपादान-अपहार-अपहरण-हरण-अपवाह &c. कर्त्ता.

A. case. अपादान *n.*

A. case absolute. सनिसप्तमी *f.*

ABLE, *a.* v. POWERFUL. शक्तिमान्, सामर्थ्यवान्, शक्त, समर्थ, बलवान्.

2—mentally, v. CLEVER, SKILFUL. समर्थ, दक्ष, पटु, कुशल, काबील.

3 *of adequate ability or power,* v. COMPETENT. लायक, कार्यक्षम, क्षम.

4—in comp. *admitting of, susceptible of, having the power.* The form of the English verb thus constituted is rendered into *Marát'hi* by attaching, to the gerundial form of the *Marát'hi* verb, the particle चा, (ex. Eatable खायाचा, Drinkable प्यायाचा,):—also the adjective सारखा *like, equal, adequate,* (ex. खायासारखा):—also the adjective योग्य or, popularly, जोगता or जोगा *proper, fit, worthy,* (ex. खाया or खायास or खायाला योग्य-जोगता-जोगा,): also the adjective, शक्य *possible,* after adding स or ला (ex. खायास or खायाला शक्य,):— and thus, with a liberty unknown in English, *throughout* the *Marát'hi* verbs. It is further rendered, when it expresses the sense *proper, fit, worthy (to be),* by compounding with *Sanskrit* nouns such words as योग्य, उपयुक्त, उचित, अर्ह, all expressing this sense; ex. दानयोग्य, भक्षणोपयुक्त, लेखनोचित, पूजनार्ह, &c.

This form is also, in very numerous instances well rendered by *Sanskrit* gerunds or participles (e. g. *eatable* खाद्य, खादनीय, खादितव्य, or भक्ष्य, भक्षणीय, भक्षितव्य or भक्षणितव्य) and by such forms it will here be abundantly rendered, but for the rules of formation, as they are not quite simple, and as they belong not to *Marát'hi*, the learner is referred to the grammar of the *Sanskrit*. Here it is necessary to state, 1st. That by the terminations "able" spoken of, are to be understood as well the terminations "ible, eble, uble," (e. g. *miscible, deleble, soluble,*) whether occurring euphonously in the constitution of *English* verbal adjectives, or appearing in adjectives, introduced from the *Latin* ; and whether viewed as derived from Abal *Goth,* or Ablez *Norm.,* or from Habilis, *Lat.* 2ndy. That, as this termination "able," though it, viewed as *English,* can mean and therefore can be interpreted only as above (viz. *having the power*); and though, accordingly, its incomparably most common implication is that of *susceptibility* or *practicableness,* is yet employed (perhaps from a power derived from Habilis), to express the sense *fit or suitable,* (e. g. *observable, edible,*) and the sense *subject* or *liable,* (e. g. *finable, punishable,* so, in like manner, are employed the participle चा and the adjectives सारखा and योग्य, &c. 3dly. That the *Sanskrit* formations given, and all similar formations, (with the affixes यत्, अनीयर् and तव्य,) are, though they involve differences and admit delicate preferences, employed in *Marát'hi* with equal am-

plitude. 4thly. That the *Maráthi* formations with the participle चा and the adjectives सारखा and योग्य, as well as the *Sanskrit* formations, bear, additionally to the senses given above as common both to them and to the English formations with "able," the senses *designed* or *intended, about* or *on the point, and demanding, requiring,* or *claiming.* Lastly. That the detailed explanation here presented is designed to stand in substitution of detail and of unexplained repetition throughout the class of the *ables*; and that, therefore, it is to be borne in mind and applied by the student according to his occasions.

To be Able, *v.* Able शकणें, शक्तिमान-सामर्थ्यवान् &c. होणें, येणें, होणें (these two require *inverse construction,* as, I can write, मला लिहणें *or*-लिहतां *or* लिहायास येतें. Can you do it? हें तुला होतें कि? or हें तुझ्याने होईल कि? Here it may be observed that the verb होणें, additionally to its requiring *inv. con.* admits of the use of the agent in the objective case, — as per example: also, that the idiomatic and far preferable mode of rendering the English verb *to be able* is this mode of *inverse construction.* The verb is further rendered by the use, with a construction *inverse* or *in which the agent is put objectively,* of the third person of the causal verb, and *throughout the verbs;* as, I can eat this mango, हा आंबा मला *or* माझ्याने खावतो, and हें मला *or* माझ्याने करवतें-सांगवतें-मारवलें-घालवलें-धरवेल-सोडवेल-देवणार-घेवणार, &c.: though, of this last from "वणार" it must be added, that it is restricted to the *negative construction* or to the *interrogative construction* with negative implication; as, हें मला *or* माझ्याने करवणार-सांगवणार &c. नाहीं, *or* हें मला *or* माझ्याने करवणार काय? साधणें, घडणें, (these two with the construction noted under होणें) हाताने घडणें *g.of o.* मणगटांत *or* मणगटास जोर *m.* असणें *g.of s.* हात *m.* चालणें *g.of s.*

Able-bodied, *a.* आंगचा-बळकट-बळी-खंबीर-भक्कम, &c. आंगपटु अंगदृढ, शारीरबलवान्, शारीरबली, देहदृढ, शारीरशक्त, शारीरदृढ, दृढदेह, गाढगात्र, वपुर्गाढ.

Ablution, *n.* v. Washing. धुणें *n.* धावन *n.* प्रक्षालन *n.* क्षालन *n.*

2 v. Bathing. आंघोळ, *f.* आंगधुणें *n.* स्नान *n.* मलस्नान *n.* मलापकर्षस्नान *n.*

3—in relig. sense. स्नान *n.*

A. of the body. अंगस्नान.

A. of the feet. पाद्य *n.* पादप्रक्षालन.

A. of the head. शिरःस्नान.

A. of the waist to the feet. कटिस्नान.

A. from the throat to the feet. कंठस्नान.

A. of the mouth. आचमन *pop.* आंचवण *or* आंचवणें *n,* मुखमार्जन *n.* मुखप्रक्षालन *n.* मुखधावन *n.* मुखशुद्धि *f.*

A. in the morning. प्रातःस्नान.

A. at a sacred place. तीर्थस्नान, गंगास्नान.

A. in the sea. समुद्रस्नान.

A. after inunction. अभ्यंगस्नान, अभ्यंगपूर्वकस्नान.

A. and inunction: used esp. of women and children. नाहाण माखण *n.*

A. performed mentally. मानसस्नान.

A. performed by rubbing earth on the body. मृत्तिकास्नान.

A. performed by rubbing cowdung on the body. गोमयस्नान.

A. performed with certain incantations. मंत्रस्नान.

A. performed by rubbing ashes भस्मस्नान.

A. performed in company with others. गणस्नान.

Assistant or attendant at a. स्नान घालणारा *m.* स्नापक

Cloth worn at a. पडदणी *f.*

Cursory or hurried a.—with the power or implication of *going through the form, doing enough to swear by,* भुडभुडगंगा *f.* दंडस्नान *n.* मुसळस्नान, शास्त्रास स्नान, धोपटस्नान.

Laws and rules of a. शौचविधि *m. pl.* शौचाचार *m.*

Materials (water, ashes, powder, &c.) for a. स्नानीय *n.* स्नान *n.*

That performs a. स्नानकर्ता, स्नायी, स्नाता, स्नानशील.

That has performed a. स्नान केलेला, स्नात, कृतस्नान, जातस्नान.

Unpurified by the daily a. *yet unwashed,*—of persons, vessels, &c. पारोसा; and by reduplic. आरोसापारोसा, अस्नान, अकृतस्नान.

Yet wet (unwiped) after a. ओलटा *or* ओलिता.

Ablution-cloth, *n.* ओलाणें *n.* ओलावणें *n.* स्नानवस्त्र *n.* पडदाणी *f.*

Ablution-stone, *n.* स्नानार्ची शीळ *f.* शिला *f.* पाथर *f.* स्नानशिला *or* स्नानशीळ *f.*

Ablutionary, *a.* v. N. *relating, &c. to ablution.* आंघोळीचा. स्नानाचा, स्नानसंबंधी, स्नानीय, स्नानविषयक, स्नानांतर्गत, स्नानान्वित, स्नानाभिप्रायक, स्नानप्रकरणांतला.

Ably, *adv.* v.N. 1. शक्तीनें &c. सशक्ति, ससामर्थ्य.

2 कुशलतेनें, कौशल्यानें, दक्षतेनें, सुगराईनें, कुशलतापूर्वक, कौशल्यपूर्वक, दक्षतापूर्वक.

Aboard, *adv.* and *prep.* वर, वरतीं, वरतें, आंत, मध्यें used after any word signifying *ship or boat.*

Abode, Abiding, *n.*—*act.* v. Stay. राहणें *n.* नांदणें *n.* नांदणूक *f.*

2—*place.* v. Residence. ठिकाणा *m.* ठिकाण *n.* राहण्याची जागा *f.*

To make one's a. To take up one's a. v. To Reside. राहणें, वास *m.* करणें.

To Abolish, *v. a. abrogate, annul.* मोडणें *or* मोडून टाकणें, नाहींसा-दूर-महकूब-मना-रद्द, &c. करणें, माजी पाडणें-करणें-घालणें, महकुबी *f.*-मनाई *f.*-उच्छेद *m.*-भंग *m.*-भंजन *n.*-दूरीकरण *n.*-खंडन *n.*-अवरोप *m.*-अवरोपण *n.*-निरूढरण *n.*-लोप *m.* निवर्त्तन *n.*-प्रचारनिवर्त्तन *n.*-प्रचाररोध *m.*-प्रचारखंडन *n.*-अवस्थितिभंजन *n.*-अवस्थितिभंग *m.*-अवस्थितिखंडन *n* करणें.

To a. a rite, practice, rule, &c. नियमोच्छेद *m.*-नियमभंग *m.*-रीत्यवरोप *m.*-रीत्युच्छेद *m.*-आचारभंग *m.*-आचारापालन *n.*-नियमखंडन *n.*-संप्रदायखंडन *n.*-विधिखंडन करणें.

Abolishable, *a.* v. V. मोडाया-रद्दकराया-&c. जोगता-जोगा-सारखा &c.

Abolished, *p.* v.V. मोडलेला &c. नाहींसा केलेला *or* झालेला, महकूब, मना, रद्द, उच्छिन्न, दूरीकृत, निरूढ़ीकृत, निवृत्त, अवरोपित, लुप्त.

Abolisher, *n.* v. V. मोडणारा &c. नाहींसा-दूर-&c. करणारा.

Abolition, *n.* v. V.—*act.* मोडणें *n.* मोडून टाकणें *n.* नाहींसा &c. करणें *n.* &c. खंडन *n.*—*state.* मोडलेपणा *m.* &c. महकुबी *f.* मनाई *f.* उच्छेद *m.* भंग *m.* लोप *m.* अवरोध *m.* निवृत्ति *f.* निष्कृति *f.* दूरीकृति *f.* उच्छिन्नत्व *n.* प्रचाररोध *m.* अवस्थितिभंग *m.*

Abominable, *a. detestable, execrable,* v. Hateful. अमंगल, अघोरी, शिंगल, ओखटा, विषतुल्य, विषप्राय, केवलविष, अतिद्वेष्य, अतिद्वेषयोग्य, अतिद्वेषार्ह, अत्यप्रिय, कुत्सनीय, कुत्सित.

A. person. मुरदाड *or* मुडदार *n.* चंडालमूर्त्ति *f.* चंडाल *m.* दुर्जन *nn.* पिंगुळ *m.* बीभत्स विषय *m.* द्वेषपात्र *n.* द्वेषलक्ष्य *n.*

Abominableness, *n.* v. A. अघोरपणा *m.* अमंगलपणा *m.* &c. विषतुल्यता *f.* अतिद्वेष्यता *f.* अत्यप्रियता *f.* अतिद्वेषार्हता *f.* कुत्सनीयता *f.*

To Abominate, *v. a. hate utterly,* v. To Abhor. अत्यंत द्वेषणें, विष मानणें, अतिद्वेष *m.*-अतिद्वेषण *n.* करणें *g.of o.*

Abomination, *n. object of a.* घाण *f.* विष्ठा *n.* ओखटेंपण *n.* अतिद्वेषपात्र *n.* बीभत्सविषय *m.* विकृतविषय *m.* विकृतलक्ष्य *n.* द्वेषलक्ष्य *n.*

Aboriginal, *a.* v. Original. मूळचा, पहिला, प्रथमस्थित

Aborigines, *n. primitive inhabitants.* मूळचे राहणारे *m. pl.* स्थायीलोक *m. pl.* स्थायी *m. pl.* भूमे *m. pl.* स्थायिकजन *m.* प्रथमस्थितलोक *m. pl.* प्राचीनलोक *m. pl.* प्राचीनपुरुष *m. pl.* देशज *m. pl.* नागादिसिद्ध *m. pl.*

Abortion, *n.—act miscarriage.* गर्भपात *m.* क्षेपण *n.* गर्भपतन *n.* गर्भस्राव *m.* गर्भस्रवण *m.* गर्भप्रस्रवण *n.* गर्भच्युति *f.* गर्भविध्वंसन *n.* गर्भस्खंदन *n.* पिंडपतन *n.* स्राव *m.* स्राव *m.*

Procurer of a. पिंडघातक, भ्रूणहत्यारा, पिंडघात & c. कर्ता.

To procure a. पोट *n.* पाडणें-झाडणें-सांडणें-जिरवणें मारणें, पिंडघात *m.*-भ्रूणहत्या *f.* करणें

To suffer a. पोट *n.* पडणें-जिरणें *g. of s.*

2—*produce, casting.* गर्भ *m.* गर्भशेष *m.* मृतगर्भ *m.* गोळा *m.* अकालपिंड *m.* अपूर्णगर्भ *m.* गर्भपात *m.* गर्भस्राव *m.*

Abortive, *a. brought forth untimely.* अकाल, अपूर्णकालजन्मा, अपक्वजन्मा, अपूर्णकालज, अकालज, अकालजात, अकालोत्पन्न, अनवसर, असमय, आमजन्मा.

2 *that fails, proves vain,* v. Vain. व्यर्थ, निष्फल, निरर्थक, अनर्थक.

Abortively, *adv.* v A. 2 फुकट, वायां, व्यर्थ, वृथा.

To Abound, *v. n. have plentifully.* बहुत-पुष्कळ-विपुल-प्रचुर & c. असणें *or* होणें *inv. con.* पोहणें.

2 *be plentiful.* बहुत-पुष्कळ -विपुल-प्रचुर & c. असणें *or* होणें, महामुरी *f.*-ऊत *m.*-उत्कर्ष *m* -प्रकर्ष *m.*-प्राचुर्य *n.*-वैपुल्य *n.* & c. असणें *or* होणें *g. of s.* लोटणें, गाहणें.

About, *prep. over the outside of, around.* वरल्या आंगावरून, बाहेरल्या बाजूवरून, बाहेरून, वरून, भोवतां, भोवताला, भोवतीं *or* तें, सभोंवर, सभोंवतां, परितः.

2 *in the vicinity of.* जवळपास, जवळसर, आसपास, आसोपासां, लागींभागीं, लागीं, शिवशेजारी, लगत, वाटला, आदिपश्चात्.

3 *concerning.* विषयीं, संबंधीं, प्रकरणीं, स *or* ला (*as* मी कांहीं कामाला आलों आहें).

4—in quantity, quality, & c. *near to.* सुमाराचा, उणापुरा, कमकसर, सुमारास, सुमारावर, सुमारें.

5—in time; *near to.* जवळ, लगत, आदिपश्चात्, सुमारास, सुमारावर, सुमारें.

6 *appendantly to the person.* आंगावर, आंगासीं, नर, जवळ, पासीं.

7 *in compass or circumference of.* घेरास, परिघीस, चौफेर, चौगर्द *or* दीं, औरसचौरस.

8 *on the point of, in the act of.* उन्मुख (ex. a. to die. मरणोन्मुख, a to go गमनोन्मख, and प्रमवोन्मुख, दानोन्मुख, भक्षणोन्मुख, पठनोन्मुख &c.) अभिमुख (ex. मरणाभिमुख & c. *v. supra.*)

To be a. टेकणें, टेकावणें, लागास-सुमारास-रेंगास & c. येणें *or* लागांत सुमारांत & c. असणें, गुडणें.

9 *at, in, in engagedness upon.* आंत, मध्यें.

About, *adv. circularly.* चक्कर-गिरकांडा & c. मारून, चक्रवत्, मंडलवत्, गरगर *or* रां, गिरगिर *or* रां, मंडल घालून.

2 *in circuit, in compass* घेऱ्यास, घेऱ्यानें, औरसचौरस, गर्भास, परितः, परिघीस, परिघिव्यापून-भरून-सांपडवून & c.

3 *nearly,* circiter. आडनाड, आडनीट *or* ड *or* आडनेड, सुमारास, सुमारानें, सुमारावर, एक (ex. about a mile कोस एक, and शेर एक, मण एक, पटका एक, प्रहर एक, महिना एक, वर्ष एक & c. about six, about seven, & c. साहा एक, सात एक, शंभर एक, हजार एक, &c.

4 *here and there,* circa. आजूबाजूस, आजूबाजू, आसपास, अरतां परतां, इकडें तिकडें, जिकडें तिकडे, जेथें तेथें.

5 *circuitously.* फेऱ्यानें, भोवाऱ्यानें, फेरा खाऊन-घेऊन & c. गरका मारून-घेऊन & c. गिरकांडा घेऊन *or, inversely,* पडून-वसून.

Above, *prep. over.* वर, वरतां, वरती *or* तें, वरती, उपरि.

From a. वरून, उंचून.

2 v Upon. वर, वरतां.

3—in quantity, number, & c. वर, पैलिकडे, उपर, शिवाई.

Above, *adv. overhead, upwards.* वर, वरतीं, वरतें, ऊर्ध्व, डोईवर खगाध्याकडे, उंचीं.

2 *in the heavens.* वर, वरतीं, वरतें, ऊर्ध्व, आकाशांत, अंतरिक्षांत, अंतराळीं, अभ्रांतरीं.

Above all, *adv.* v. Chiefly. पहिला प्रथम, पहिल्यानेंच, पहिलाच, सर्वोपरि, मुख्यशः.

Above-board, *adv. not clandestinely,* v. Openly. बोलून चालून, उघडावाघड, उघडपणीं.

Above-cited, Above-mentioned, Above-named, & c. *a.* मजकूर, पूर्वोक्त, पूर्वोदित पूर्वचोदित, मशारनिल्हे *or* ल्हे, (only in writings.) मिनहू, (only in writings.)

To Abrade, *v.a. rub or wear off.* चोळवटणें, चोळटणें, चोळणें, घासटणें, घसवटणें, घसटणें, घासणें, खरडणें, झिजवणें, अवघर्षण *n.*-विघट्टन *n.* करणें *g. of s.*

Abraded, *p.* v.V. चोळवटलेला & c. खरचटलेला, अवघर्षित, विघट्टित.

To be or become a. खरचटणें, खरडणें.

Abrasion, *n.* v.V.—*act.* चोळणें *n.* चोळवटणें *n.* घासटणें *n.* & c. अवघर्षण *n.* विघट्टन *n.*—*state.* चोळवटलेपणा *m.* & c. चोळ *f.* अवघर्षितत्व *n.*

Abreast, *adv. with the breasts in a line.* उरासीं ऊर असें, छातीस छाती, आंगास आंग, समपार्श्वतः, पार्श्वपंक्तितः.

To Abridge, *v. a. epitomize, digest, abstract.* संक्षेपणें, संक्षेप *m.*-समाहार *m.*-संहार *m.*-समास-संक्षेपीकरण *n.*-समाहरण *n.*-संकलन *n.* प्रतिसंहार *m.* करणें *g. of o.* सांक्षिप्त-सांक्षेपिक & c. करणें.

2 *shorten, diminish.* v. To Lessen. कमी-न्यून-& c. करणें.

Abridged, *p.* v. V. 1. संक्षेप केलेला & c. संक्षिप्त, सांक्षेपिक, संक्षेपीकृत, सागासिक, संहित, समाहृत, संहृत, तांत्रिक.

Abridgedly. *adv.* v.N. संक्षेपानें, संक्षेपिकरूनें, संक्षेपतः, ससंक्षेप, सार-सारांश-सारार्थ & c. घेऊन.

Abridgement, *n.* v. V.1.—*act.* संक्षेपणें *n.* संक्षेप करणें *n.*

—*state.* संक्षेप *m.* संक्षिप्तता *f.* संक्षेपपणा *m.* सांक्षेपिकत्व *n.* संक्षिप्ती *f.* समाहृति *f.* संक्षेपीकृति *f.* संहृति *f.* संहितता *f.*

1 *book, &c. abridged; compendium, epitome, digest, summary, abstract.* संक्षेप *m.* सारांश *m.* सारार्थ *m.* सारसंग्रह *m.* सारग्रंथ *m.* समाहार *m.* तात्पर्यग्रंथ *m.* वेंचा *m.* संग्रह *m.* संहार *m.* संहिता *f.* निष्कर्ष *m.*

Abridger, *n.* v.V.1. संक्षेपणारा, संक्षेप करणारा, संक्षेप-समाहार-संहार-सारग्रंथ & c. कर्ता.

Abroad, *adv. at large.* मोकळा, मोकळेपणीं, मोकाट, मोकार, मोकळ, मोकारां.

2 *out of doors, without.* घरावाहेर, बाहेर.

3 *out of home, in foreign place.* गांवाबाहेर, ग्रामांतरीं, देशांतरीं, स्थलांतरीं, परदेशांत, विदेशीं, प्रवासीं, बाहेर.

To go a. देशांतरीं जाणें, देशांतर *n.*-विदेशगमन *n.*-देशांतराटन *n.*-परदेशाटन *n.* करणें, प्रवासास जाणें.

4 *over the region, far and wide.* देशावर, देशांत, मुलकावर, मुलकांत (ex. देवी देवळांत नायटे मुलकांत), गांवांत, चौथांत, लांब.

To get a. षट्कर्णी होणें-पडणें, स्फुटन *n.*-स्फोट *m.*-जघन्य *n.* होणें *g. of s.* पेंठ *f.* लागणें *g. of s.* चौथांत जाणें-येणें.

5 *in the open air.* उघड वाऱ्यांत, उघडवास्यांत, वारभाटीं.

To ABROGATE, *v. a. repeal, annul,* v. To ABOLISH. मोडणें, मोडून-टाकणें, माजी करणें-पाडणें-पालणें, रद्द करणें, नाहींसा करणें.

ABRUPT, *a. precipitous.* कडा तुटलेला, कड्याचा, तुटलेल्या कड्यांचा, तुटक्या कड्याचा, छिन्नतट, प्रपातमय.

2 *without proper notice,* v. SUDDEN. पूर्वसूचनारहित-शून्य &c. धसक्याचा, धडकावणीचा, पूर्वपीठिकारहित.

3 *unconnected.* तुटक, तुटका.

ABRUPTLY, *adv.* v.A. 2. न सांगतां, न बोलतां, सूचना केल्यावांचून, धड, धडक, वेधडक, वेचरक, एकाएकीं.

ABRUPTNESS, *n.* v. A. 1. कडा तुटलेलेपणा *m.* छिन्नतटत्व *n.*

2 पूर्वसूचनारहित्य *n.* धसकेपणा *m.* &c.

ABSCESS, *n. impostume.* फोड *m.* पू भरलेलें क्षत *n.* सपूयक्षत *n.* विद्रधि *m.*

To ABSCOND, *v. n. withdraw or absent one's self clandestinely.* पळून, दडणें, निघून छपणें, दबून छपून असणें. आड सरणें. दडी मारून बसणें, बुडी मारणें, दडून बसणें, लपून बसणें, निघून नाहींसा होणें, निघुन जाणें, तोंड *n.* काळें करणें, गायब्या पूर करणें.

ABSCONDER, *n.* v.V. निघून छपणारा, &c.

ABSCONDINGLY, *adv.* v. V. लपून छपून, दबून छपून, बुडी मारून.

ABSENCE, *n.* v.A. 1. गैरहाजिरी *f.* गैरहजूरपणा *m.* अविद्यमानता *f.* असमक्षता *f.* अवर्त्तमानता *f.* परोक्षता *f.* असाक्षात्पणा *m.* विप्रकर्ष *m.* विप्रकृष्टता, *f.* असन्निधि *f.* दूरी *or* दूरस्थिति *f.*

In the a. of. परोक्ष, बेहजूर, नसतां, नसतांना, असमक्ष, अभावीं (also in comp. as एतदभावीं तदभावीं, विवक्षिताभावी) मागें, पाठीमागें.

2 असावधपणा *m.* अनवधान *n.* अनवधानता *f.* अनवधानत्व *n.* अप्रस्तुतलक्षता *f.*

ABSENT, *a. not present.* गैरहाजीर, गैरहजू, असमक्ष, अविद्यमान, अवर्त्तमान, परोक्ष, असाक्षात्, दूर *or* दूरस्थ *or* दूरस्थित, असन्निहित, विप्रकृष्ट, अस्तंगत.

2—*mentally,* v. INATTENTIVE. अनवधान, असावध, अनवहित, अदत्तांतःकरण, अनन्मनस्क, अप्रस्तुतलक्ष.

Terms, phrases, sayings, &c. designative or descriptive of *an a. person,* and corresponding with *wool-gatherer, wanderer, cloud-dweller, &c.* are भ्रमिष्ट, भ्रमी, झावळ, भांब्या, भोंवळ *or* ळ्या, झांवऱ्या, भ्रांतिभोर, भ्रांतहृदय, कर्णेस्पृष्टेकटिंचालयति.

To be a. देहावर नसणें, देहभान *n.* नसणें *inv.con.* भोंवारणें.

ABSENTEE, *n. person absent from his place, post, &c.* गैरहाजीर-गैरहजू &c. माणूस *n.*-&c. प्रोषित मनुष्य *n.*

ABSOLUTE, *a. sovereign, despotic, arbitrary.* यथाकामी, यथेच्छ, यथेष्ट, कामकर, मुखत्यार, स्वतंत्र, भक्कड, स्वाधीन, स्वेच्छ, स्वायत्त, अपराधीन, अनिर्बंध.

2 *unconditional, unqualified.* अप्रतिबंध, अप्रतिबंधक, असांकेतिक, संकेतहीन-रहित-शून्य &c. विन अडीचा, विनतर्रीचा.

ABSOLUTELY, *adv.* v. A. 1. आपले इच्छेप्रमाणें, स्वाधीनतापूर्वक, स्वातंत्र्यपूर्वक, मुखत्यारीने, यथेच्छ, यथाकाम, अनन्याधीनतेने, स्वेच्छानुसारें.

2 प्रतिबंधावांचून, प्रतिबंधहीन-रहित-&c. संकेतहीन-शून्य &c. अडीवांचून, तरीवाचून.

I. *peremptorily,* v. POSITIVELY. परिच्छिन्न, निक्षुण, हडसून, खडसून, खामखा, निखालस.

II. *utterly,* v. WHOLLY. अगदीं, निस्सुक.

ABSOLUTENESS, *n.* v. A.1. मुखत्यारी *f.* स्वतंत्रता *f.* स्वातंत्र्य *n.* स्वाधीनता, *f.* अपराधीनता *f.* स्ववशता *f.* यथेष्टता *f.*

2 अप्रतिबंधत्व *n.* प्रतिबंधाभाव *m.* असांकेतिकत्व *n.* प्रकर्ष *m.* प्रतिषेधाभाव *m.* संकेताभाव *m.*

ABSOLUTION, *n.* v.V. 1. — *act.* सोडणें *n.* निरपराध &c. ठरवणें *n.* दोषमोचन *n.* निर्दोषीकरण *n.* &c. — *state.* उघडामाथा *m.* उजळतामाथा *or* उजळमाथा *m.* उजळनोंड *n.* दोषमुक्तता *f.* दोषमुक्ति *f.*

2—*act.* सोडणें *n.* मोकळा करणें *n.* सोडवणूक *f.* सोडवण *f.* सुटका *f.* मुक्ति *f.* मुक्तता *f.*

To ABSOLVE, *v. a. exonerate, excuse, exculpate, acquit (of criminality.)* निरपराध-निर्दोष-निष्पाप &c. ठरवणें, सोडणें, निर्दूषण *n.*-अदूषण *n.*-दोषमोचन *n.*-निर्दोषीकरण *n.*-अदोषीकरण *n.* करणें *g.of o.* दोषमुक्त करणें, उघडामाथा *m.*-उजळतामाथा *or* उजळमाथा *m.*-उजळतोंड *n.* करणें *g.of o.* उजळ-साफ-निष्कलंक &c. करणें.

2 *free from a promise or engagement.* सोडणें, मोकळा करणें, मोकळीक *f.*-मुक्ति *f.*-मुक्तता *f.*-मोचन *n.*-सोडतणी *f.*-सोडवणूक *f.*-सोडवण *f.*-सुटका *f.* करणें *g. of o.* मोकळा-मुक्त-&c. करणें, वचन *n.*-भाक *f.*-लाप *f.* &c. सोडणें-पडून देणें.

ABSOLVED, *p.* v.V. 1 निरपराध &c. ठरावलेला, सोडलेला, उजळतामाथा &c. केलेला *or* झालेला, निर्दूषित, अदूषित, दोषमुक्त, निर्दोषीकृत, सोडलेला &c. मोकळा, सुटा, मुक्त, वचनमुक्त, लापशून &c.

To ABSORB, *v. a. suck up.* शोषणें, शोषून घेणें, शोखणें, पिणें, खाणें, गिळणें, पिऊन घेणें, शोष *m.*-शोषण *n.*-शुष्कीकरण *n.*-प्राशन *n.* करणें *g.of o.*

2 *wholly engage, engross.* गुंग-गरक-मग्न-निमग्न-तत्पर-धुंद-&c. करणें *and, inv. con.* होणें, व्यापणें, वेढणें.

3 *swallow up, consume, devour, take.* खाणें, अटणें, अटवणें, जिरवणें, सुरवणें, गडप-गडद-गडगप *or* गडलगप *adv.* करणें, *and, inv. con.* होणें, लय *mn.* करणें *g.of o.*

ABSORBED, *p.* v.V. 1. शोषलेला, शोषून घेतलेला, &c. शोषित, प्राशित.

2 गुंग, गरक, धुंद, चूर, ग्रस्त, मग्न *pop.* मगन, निमग्न, तत्पर, तल्लीन, एकतान (in comp. as गायनैकतान, शृंगारैकतान, भजनैकतान,) लीन (esp. in comp. as तल्लीन, विषयलीन, विद्यालीन,) पर (in comp, as तत्पर, ध्यानपर, अध्ययनपर,) आविष्ट, (in comp. as मदनाविष्ट, मोहाविष्ट, अध्ययनाविष्ट,) तन्मय, तन्मना, तन्मनस्क, सन्निविष्ट.

To be a. निमणें, मुरणें, गरणें, गडून जाणें, शिरणें, निघावणें, जिरलेला *or* जिरलेला, अटलेला *or* अटवलेला, गडप &c. झालेला.

To be a. मुरणें, जिरणें, जिरणी पडणें, खमणें.

I (into the Deity) मोक्ष पावलेला, मुक्त, प्राप्तमुक्ति, प्राप्तमोक्ष, प्राप्तसायुज्य, प्राप्तब्रह्मनिर्वाण *or* प्राप्तब्रह्म, प्राप्तापवर्ग.

ABSORBENCY, *n.* v. P. शोष *m.* शोषणशक्ति *f.* शोषकत्व *n.*

ABSORBENT, *n.*—medicine. शोषक-शोषकर &c. औषध *n.*-द्रव्य *n.* &c.

2—vessel. रसायनी *f.*

ABSORBER, *n.* ABSORBENT, *a.* v.V. 1. शोषणारा &c. शोषक, शोष *or* शोषकर्ता-कारी-कर &c.

ABSORPTION, *n.* v.V. 1.—*act.* शोषणें *n.* पिणें *n.* पिऊन घेणें *n.* &c. शोषण *n.* प्राशन *n.* शुष्कीकरण *n.* —*state.* शोषलेपणा *m.* &c. शोष *m.* शोषितत्व *n.*

2—*state.* गुंगपणा *m.* &c. निमग्नता *f.* तत्परत्व *n.* तल्लीनता *f.* गुंगी *f.* धुंदी *f.* लय *mn.* ग्रस्तता *f.* आवेश *m.* (esp. in comp. as अध्ययनावेश, मदनावेश,) सन्निवेश *m.*

3—*state.* जिरवले *or* जिरलेपणा *m.* &c. लय *mn.*

I. (into the Deity.) मुक्ति *f.* मोक्ष *m.* ब्रह्मसायुज्य *n.* ब्रह्मप्राप्ति *f.* ब्रह्मनिर्वाण *n.* भगवत्प्राप्ति *f.* कैवल्य *n.*

Rapture or bliss of a. अद्वैतसुख *n.* ब्रह्मानंद *m.* ब्रह्मसुख *n.*

To ABSTAIN, *v. n. refrain, forbear.* वांचून-शिवाय &c. राहणें used with the verb expressing the object (ex. अन्न जवळ असतांना भूक लागल्यावर खाल्ल्यावांचून राहणें कठीण) नाव *n.* न घेणें *g.of o.* वर्जन *n.*

-भोगवर्जन *n.*-भोगत्याग *m.*-अभोग *m.* करणें, झिरणें, खळणें, वर्ज करणें, भोगव्यतिरिक्त-अभुक्त राहणें.

ABSTEMIOUS, ABSTINENT, *a.* (in diet,) v. TEMPERATE. अल्पाहार, अल्पाहारी, अल्पभोजी, अल्पाशी, अल्पभक्षी, लघ्वाहारी, लघ्वाहार.

2 (in enjoyments, gener.) *temperate.* अल्पभोगी, अल्पविहारी, आहारविहारनियमवान्, संयमी, यमवान्, नियमी, नियतभोक्ता, निग्रहेंद्रिय, नियतवर्त्ती, निग्रहवृत्ति, नियमकृत्, किंचित्सेवी, ईषद्ग्राही, ईषद्भुक्, निःस्पृह.

3—diet, regimen, life *sparing, &c.* अल्पाहाराचा, लघ्वाहाराचा, नियमितविहाराचा, परिमित भोगाचा.

ABSTEMIOUSLY, *adv.* v. A. 1. 2. अल्पभोगाने, अल्पभोगपूर्वक, अल्पाहारपूर्वक, अर्धपोटीं, अर्धपोटीं, इंद्रियनिग्रह करून, किंचित्सेवनपूर्वक, इंद्रियसंयमपूर्वक.

ABSTEMIOUSNESS, *n.* v. A. 1. अल्पाहारत्व *n.* अल्पाहारित्व *n.* &c.

2 नियतभोक्तृत्व *n.* नियंतृत्व *n.* अल्पविहारित्व *n.* नियतवृत्ति *f.* किंचित्सेवित्व *n.* &c.

3. अल्पाहारत्व *n.* &c.

ABSTINENCE, *n.* v.V.—*act.* भोगवर्जन *n.* भोगत्याग *m.* भोगनिःस्पृहत्याग *m.*

I. v.A. 1. अल्पाहार *m.* अल्पभक्षण *n.* अल्पाशन *n.* अल्पभोजन *n.* नियताहार *m.* &c. यताहार *m.* आहारनियम *m.* लघ्वाहार *m.* &c.

2 अल्पभोग *m.* संयम *m.* संयमन *n.* संयाम *m.* नियम *m.* नियतवर्त्तन *n.* नियतवृत्ति *f.* संयतवर्त्तन *n.* संयतवृत्ति *f.* संयताचार *m.* विहारनियम *m.* किंचित्सेवन *n.* आहारविहारनियम *m.*

II. v. Fasting. उपास *m.* निराहार *m.* अनाहार *m.* उपोषण *n.* अनशन *n.*

To ABSTRACT *v. a. separate from.* काढणें *or* काढून घेणें, निष्कासन *n.* करणें.

2 *epitomize,* v. To ABRIDGE. संक्षेपणें, संक्षेप *m.* सारग्रंथ *m.* करणें *g. of o.*

ABSTRACT, *n.* v. ABRIDGMENT. सार *m.* सारग्रंथ *m.* सारांश *m.* सारार्थ *m.*

2 (esp. of rolls, lists, accounts.) गोषारा *or* गोशारा *m.* तरजुमा *m.*

3 *essence extracted,* v. EXTRACT. निष्कर्ष *m.* निर्यास *m.*

In the a. *without reference to particular persons or things.* पृथग्भाव धरून, संबंधभावरहित &c.

ABSTRACT, *a.* पृथक्, पृथक्कृत, पृथग्भावाचा.

ABSTRACTION, *n.*—of mind, v. ABSENCE. अनवधान *n.* अनवधानत्व *n.* कर्मसमाधि *m.* वैराग्य *n.* विरक्ति *f.* प्रपंचविरक्ति *f.*

ABSTRACTLY, *adv.* v.A. *unconnected with any thing else.* संबंधभावरहित, पृथग्भाव धरून.

ABSTRUSE, *a. hidden, secret, recondite, occult.* गूढ, गहन, गुप्तार्थ, निगूढ, गहनार्थ, खोल, सखोल, गूढार्थ, गुह्यार्थ, दुर्गम्य, अगम्य, दुर्ज्ञेय, गुरुगम्य, दुर्बोध, दुरवबोध.

ABSTRUSELY, *adv.* v.A. गूढपणाने, गूढपणीं, सखोल, अस्पष्ट.

ABSTRUSENESS, *n.* v.A. खोलपणा *m.* &c. गूढता *f.* निगूढता *f.* गहनत्व *n.* गुप्तार्थकत्व *n.* गहनार्थकत्व *n.* गूढार्थकत्व *n.* दुर्गम्यता *f.* अगम्यता *f.* दुर्ज्ञेयता *f.* गुरुगम्यता *f.*

ABSURD, *a.* v. UNREASONABLE,—of persons. विवेकशून्य, असमंजस, असमंजीक.

—of acts, judgments, &c. अयथोचित, असमंजस, अयुक्तिक, अयथायुक्त, युक्तिविरुद्ध बुद्धिविपर्यासाचा, असमर्पक, अनर्थक, अयुक्त, असंबद्ध.

ABSURDITY, ABSURDNESS, *n.* v.A. 1.—of persons. विवेकशून्यत्व *n.* विवेकाभाव *m.* असमंजसपणा *m.*

—of acts, &c. बुद्धिविपर्यास *m.* असमंजसपणा *m.* अयुक्तिकत्व *n.* युक्तिविरुद्धता *f.* अनर्थकता *f.*

I—*that which is absurd.* अयुक्तिकगोष्ट *f.*-विषय *m.* &c.

ABUNDANCE, *n. great plenty.* पुष्कळपणा *m.* &c. विपुलता *f.* प्रचुरता *f.* बाहुल्य *n.* वैपुल्य *n.* बहुत्व *n* महामुरी *f.* महामूर *f.* ऊत *m.* वाहतझरा *m.* प्राचुर्य *n.* उत्कर्ष *m.* प्रकर्ष *m.* प्राशस्त्य *n.*-मात *f.*

—intensely; *superabundance, &c.* v. EXUBERANCE. ऊरपूर *f.* पुरपुराट *m.* समृद्धि *f.* अतिशय *m.* चलचलाट *m.* चेहव्य *f.* चेळ *f.* रेळ *f.*

ABUNDANT, *a.* ABOUNDING, *p. a.* v.V. 1. गोहणारा &c. आढ्य (esp. in comp. as, धनाढ्य, धान्याढ्य, गुणाढ्य, विद्याढ्य, ज्ञानाढ्य, पुण्याढ्य, बलाढ्य,) प्रचुर, (in comp. as पुष्पप्रचुर, फलप्रचुर, पर्णप्रचुर, वृक्षप्रचुर,) मय (in comp. as, जलमय, वृक्षमय &c.)

2 पुष्कळ, बहुत, फार, विपुल, प्रचुर, उदंड, मुबलक *or* ख, प्रशस्त.

—intensely, *superabundant, overflowing, &c.* v. EXUBERANT. महामूर, मनस्वी, मनसुराद, अतिरिक्त, समृद्ध, अतिशय, अतिशयित, चळचळीत. घरोघरचा, वाटेवर पडलेला, रानोमाळ पडलेला, झाडोझाड लागलेला.

ABUNDANTLY, ABOUNDINGLY *adv.* v.A. बहुत, पुष्कळ, फार, पुष्कळपणें, विपुळपणें.

To ABUSE, *v. a. vituperate, revile.* शिवी *f. or* शिव्या *f. pl.* देणें, गाळी देणें, निंदणें, हेटाळणें, केंडणें, निर्भर्त्सणें, झाडणें, हेटाळी *f.* गालिप्रदान *n.*-छीथू *f.*-निंदा *f.* &c. करणें *g. of o.* नावें *n. pl.* ठेवणें,

—intensely, vehemently, &c. v. To SCOLD. खरड *or* खरडपट्टी *f.* काढणें *g. of o.* झांज-झाडणें, मंत्रपुष्पांजलि *f.* टाकणें, नाव *m.* देणें, तोंडाचा पट्टा मोडून शिवी देणें, शिव्या *f. pl.* सडकणें *or* सडकून-कचकावून-रगडून-रपाटून &c. देणें, सोनताव *m.* देणें, उधळपट्टी *f.* काढणें *g. of o.* दांतकिसाळी *f.* करणें, शिव्यांची तान *f.* घेणें-झाडणें, लाखोली *f.* उधळणें-उडवणें &c.

—coarsely or filthily. Expressive of this sense there are some scores of filthy formations; but we omit them.

To begin to a. लौकिकावर येणें.

2 *ill use, misuse.* खुदळणें, घुसडणें,-घुसडणी *f.* घुसडा *m.* करणें *g. of o.* असद्व्यापार *m.*-असाधूपभोग *m.* असद्व्यवहार *m.*-असद्प्रयोग *m.*-असद्विनियोग *m.*-कुव्यवहार *m.* &c. करणें *g. of o.*

3 *trick,* v. To DECEIVE. ठकवणें, भोळसावणें, भोळावणें, फसवणें, फशीं देणें-पाडणें.

4 *violate, defile.* बलात्कार *m.*-बळजोरी *f.*-जुलूम *m.*-जबरदस्ती &c. करणें *with* वर *of o.* बाटवणें, भ्रष्ट करणें, असन्मैथुन *n.*-कुव्यवाय *m.* करणें.

ABUSE, ABUSING, *n.* v. V. 1. —*act.* हेटाळणें *n.* &c. हेटाळणी *f.* हेटाळी *f.* गालीप्रदान *n.* छीथू *f.* निंदा *f.* निंदन *n.* निर्भर्त्सना *f.* निर्भर्त्सन *n.* भर्त्सना *f.* कुत्सा *f.* जुगुप्सा *f.* कुत्सन *n.* विकथन *n.* तर्जन *n.* घृणा *f.* गर्हा *f.* गर्हणा *f.* वाचिकहिंसा *f.*

—intensely, vehemently, &c. दांतकसाळ *or* ळी *or* दांतकिसाळी *f.* खरवड *or* खरड *f.* खरडपट्टी *f.* खरडी *f.* उधळपट्टी *f.* मुंडन *pop.* मुंडण *n.*

2—*act.* खुदळणें *n.* &c. घुसडणी *f.* असद्व्यापार *m.* असद्व्यवहार *m.* असत्प्रयोग *m.* असद्विनियोग *m.* कुव्यवहार *m.* असाधूपभोग *m.*

3—*act.* ठकवणें *n.* &c. ठकवणूक *f.* ठकवणी *f.* वंचना *f.*

4—*act.* भ्रष्ट करणें *n.* बाटवणें *n.* &c. बलात्कार *m.* जुलूम *m.* कुव्यवाय *m.* असन्मैथुन *n.* असदुपभोग *m.*

I. *abusive language.* शिवी *f or* शिव्या *f. pl.* गाळी *f.* गाली *f.* शिवीगाळ *or* ळी *f.* दुर्भाषण *n.* दुरुक्ति *f.* दुरुक्त *n.* दुर्वचन *n.* दुर्वाच्य *n.* दुरुत्तर *n.* अपभाषण *n.* अपशब्द *m.* गालीगलोची *f.* दांतावें विष *n.* वाक्पारुष्य *n.*

Strain of a. Torrent, shower, volley, &c. of a. शिव्यांची तान *f.* लाखोली *f.*

ABUSED, *p.* v.V. 1. निंदलेला, &c. निंदित, निर्भर्त्सित, कुत्सित, गर्हित,

To be a. शिवी *f.* खाणें.

Abusingly, abusively, *adv.* v. A. 1. शिवी-गाळी &c. देऊन, हेटाळणी &c. करून, निंदापूर्वक, निर्भर्त्सना &c. पूर्वक, हेडस फेडस.

Abusive, *a.* v.V. 1. *vituperative, scurrilous, &c.* शिवरा, तोंडाळ, गाळ्यारा, अर्वाच्य, निंदक, निंदाखोर, दांतकसाळ्या, तोंडाचा फटकूळ, निंदापरायण, निंदापर, मुखर, वाग्दुष्ट, कुटाळ, कुटाळखोर

To grow or become a. तोंड*n.* सुटणें-माजणें-फिरणें *g.of. s.* तोंडाचापट्टा*m.* सुटणें *g.of.s.*

Terms for *an abusive person,* corresponding with *scurrilous dog, black-mouthed, foul-spoken, loose-tongued, &c. fellow, are* कुत्र्याचें तोंड, तोंडास कुत्रें बांधलेला, कुत्र्याचें मूत, तोंडाचा पट्टा सुटलेला, ज्याचें जिभेस हाड नाहीं, तोंड-सुटलेला-माजलेला &c. पिंगूळ*m.*

To Abut, *v. n. border upon.* भिडणें, सीमासंयोग*m.* असणें *g.of s.* with शीं *of o.* लागून असणें, लगन*f.*-लगता*m.* असणें *g.of o.*

Abutment, abutting, *n.* v.V.—*state.* लगत*f.* लगता *m.* सीमासंयोग *m.* मर्यादैक्य *n.* क्षेत्रांतर-देशांतर-स्थलांतर-&c. सन्निधि*f.*

Abuttal, abutment, *n. headland.* सीमासंधि*m.*

Abysm, abyss, *n. bottomless gulf.* अगाध-अतलस्पर्शीखात *n.* विवर *n.* &c.

2 *deep water.* अगाधजल*n.* ह्रद*m.*

Abyssinian, *n.* हबशी*m.* सिद्दी *or* सिद्धी*m.*

Acacia, *n. gum-arabic-tree.* बाभूळ *or* बाभळ *f.* Some *species* or *varieties* are देवबाभूळ *f. or* किंकर, पुळाटी *f. or* रामकांटी *f.*

2—the gum. बाभळीचा डिंक *or* डीक*m.*-गोंद*m.*

Academial, academical, *a. belonging to an academy.* विद्यालयसंबंधी, पाठशालासंबंधी, मठसंबंधी, शालासंबंधी.

Academian, academician, *n. member of an a.* विद्यार्थी*m.* गणाभ्यंतर*m.* विद्यालयाभ्यासी*m.* पाठशालाभ्यासी*m.*

Academy, *n. association of learned men.* पंडितसमूह*m.* पंडितगण *m.* पंडितसंघात*m.* विद्वन्मंडली*f.* विद्वत्समाज*m.* विज्ञव्रज*m.* विद्वृंद*n.*

2 *place of education.* शाला *f.* पाठशाला *f.* विद्याभ्यासस्थान*n.* विद्यालय*m.* मठ*m.*

To Accede, *v. n. assent to,* v. To Agree. मान्य-कबूल-अनुमत &c. होणें, अनुमोदन*n* -अनुमति*f.* देणें.

To Accelerate, *v. a. expedite,* v. To Hasten. गतिवर्द्धन *n.* -गतिवृद्धि *f.*- गतित्वरा *f.*- त्वरावर्द्धन *n.*-वेगवर्द्धन *n.*-वेगवृद्धि *f.*-त्वरोत्तेजन*n.* करणें.

Accelerated, *p.* v.V. वेगवर्द्धित, त्वरावर्द्धित, &c.

Acceleration, *n.* v.V.—*act.* वेगवर्द्धन*n.* त्वरावर्द्धन*n.* गतिवर्द्धन*n.* —*act* or *state.* वेगवृद्धि *f.* गतिवृद्धि *f.*

Accelerative, *a.* v.V. *adding to velocity.* त्वरा *f.*-वेग *m.*-गति *f.* &c. वाढवणारा, त्वरावर्द्धन, वेगवर्द्धन, त्वरावर्द्धक, वेगवर्द्धक, गतिवर्द्धक, त्वरोत्तेजन, वेगवृद्धिकर्त्ता-कारी-कारक-जनक &c.

Accent, *n. modulation of the voice.* स्वरविकृति *f.* स्वरभेद*m.*

2 *stress or force of voice.* स्वर*m.*

Acute a. उदात्त*m.*

Circumflex a. स्वरित*m.*

Grave a. अनुदात्त*m.* प्लुत*mn.*

Attention to a. गुरूलघुविचार*m.*

3 *mark directing the voice.* स्वरचिन्ह*n* स्वरज्ञापक चिन्ह *n.* स्वरांक *m.* स्वरोद्बोधकांक*m.* स्वरप्रदर्शकांक*m.*

4 *or* accents; *tone, speech.* स्वर*m.* ध्वनि*m.* वाणी *f.*

Pleasing a. सुस्वर*m.*

Soft, gentle, &c. a. कलध्वनि*m.* कलस्वर*m.* कलरव*m.*

Tremulous or broken a. भग्नस्वर*m.*

5 *peculiar tone.* स्वर *pop.* सूर*m.* गळा*m.*

To Accent, *To* Accentuate, *v. a.*—in speaking or reading. स्वर *m.* देऊन बोलणें-उच्चारणें-म्हणणें-वाचणें-&c. सस्वर-बोलणें-उच्चारणें &c. स्वरयुक्त बोलणें-उच्चारणें-&c.

To Accentuate, *v. n. observe the accent;*—in speaking or reading. स्वर *m.* देऊन बोलणें-उच्चारणें-वाचणें& c सस्वर बोलणें-उच्चारणें-&c. स्वरयुक्त बोलणें-&c. सस्वरोच्चार*m.*-सस्वरोच्चारण*n.* करणें, स्वरदान *n.* करणें, प्लुतोच्चारण*n.* करणें.

Accented, Accentuated, *p.* v.V.A. सस्वर, स्वरित, स्वराने उच्चारलेला-म्हटलेला-वाचलेला-&c. सस्वरोच्चारित, सस्वरोक्त, सस्वरोदित, सस्वरपठित, सस्वरकथित, स्वरयुक्त-उच्चारित-उक्त-उदित-कथित-&c स्वरगत, स्वरप्राप्त, स्वरयुक्त, जातस्वर, स्वरविशिष्ट, स्वरान्वित.

Accenter, Accentuater, *n.* v.V. स्वर*m.* देऊन बोलणारा-उच्चारणारा-&c सस्वर बोलणारा-&c. स्वरयुक्त बोलणारा-&c. सस्वरोच्चार कर्त्ता, स्वरदानकर्त्ता

Accentuation, Accenting, *n.* v.V.—*act.* सस्वरोच्चारण*n.* स्वरयुक्तोच्चारण*n.*—*state.* स्वरप्राप्ति *f.* स्वरितता *f.* स्वरयुक्तता *f.*

—*a or s.* स्वरयुक्तोच्चार*m.*

v. V. N.—*act.* स्वर देऊन-स्वराने-सस्वर-स्वरयुक्त-बोलणें*n.*-उच्चारणें *n.*-&c. सस्वरोच्चार*m.* सस्वरोच्चारण *n.* स्वरदान*n.* स्वरपालन *n.* प्लुतोच्चारण*n.* सस्वरोक्ति *f.* सस्वरकथन*n.* सस्वरपठन*n.* स्वरयुक्तोच्चारण *n.* स्वरयुक्तोक्ति *f.*

To Accept, *v. a. receive kindly,* v. To Take. घेणें, कृपाकरून घेणें, ग्रहण *n.* करणें *g.of o.* मान्य करून घेणें, मानून घेणें, स्वीकारणें, प्रतिग्रह *m.*-स्वीकार*m.*-स्वीकरण*n.*-ग्रह*m.*-प्रतिग्रह*m.*-आदान*n.*-उपादान*n.* करणें *g.of o.*

2 (a bill of exchange.) सकारणें, सचकारणें, आदर*m.* करणें *g.of o.* पटवणें.

Acceptable, *a.* v.V. 1. ध्याया-चा-सारखा-योग्य-जोगता-जोगा, ग्रहणीय, ग्राह्य, ग्रहणार्ह, ग्रहणोपयुक्त, प्रतिग्राह्य, प्रतिगृह्य, स्वीकरणीय, आदेय, उपादेय, समादेय.

I. v. Agreeable. अनडता, मान्य, प्रिय, काम्य, मनोरम

Acceptableness, *n.* v.A. 1. ध्यायाची योग्यता *f.*-अर्हता *f.* &c. ग्राह्यता *f.* ग्रहणार्हता *f.* ग्रहणोपयुक्तता *f.*

I. अवडतेपणा*m.* काम्यता *f.*

Acceptably, *adv.* v.A. 1. ग्रहण होई असें, पसंत होण्यासारखा, मर्जीस उतरण्यासारखा, मर्जीमाफक-सारखा-जोगा *a. dec.* पसंतीने, यथायोग्य, योग्य.

Acceptance, Accepting, *n.* v.V. 1.—*act.* घेणें*n.* ग्रहण*n.* उपादान *n.* स्वीकरण*n.* आदान*n.*-*a. or s* ग्रह*m.* स्वीकार*m.* प्रतिग्रह*m.*

2—*act.* सकारणें*n.* पटवणें*n.* आदरण*n.*—*a. or s.* सकार*m.* आदर*m.* सचकार*m.* सकराई*f.*

Acceptation, *n.* (as of a word,) *v.* Meaning. शक्तिग्रह*m.* अर्थबोध*m.*

The common or popular a. रूढी *f.* प्रवृत्ति *f.* बहुमत*n.*

Accepted, *p.* v. V. 1. घेतलेला, ग्रहण केलेला, स्वीकार &c. केलेला, गृहीत, स्वीकृत, प्रतिगृहीत, उपात्त.

2—सकारलेला, आदर केलेला, पटलेला, आदृत.

To be a. पटणें, सकारणें.

I. *received by grace, favored.* अनुगृहीत.

Accepter, *n.* v.V. 1. घेणारा, ग्रहण करणारा, ग्राहक, स्वीकार-प्रतिग्रह -&c. करणारा, ग्रहण-स्वीकार-&c. कर्त्ता, प्रतिग्राहक, प्रतिग्राही.

2 सकारणारा, सकार-आदर &c. करणारा, पटवणारा.

Access, *n. coming to,* v. Approach. येणें*n.* पावणें*n.* आगम*m.* आगमन *n.* आगति *f.* आयान*n.* उपागम*m.*

2 *way of coming to.* वाट *f.* मार्ग *m.* आगमनमार्ग *m.* आयानपथ *m.* आगतिपथ *m.*

3 *liberty of coming to.* गति *f.* येण्याची मोकळीक *f.*-परवाणगी *f.* -आज्ञा *f.*-&c प्रवेश *m* चलती *f.* मुक्तद्वार *n.* आगमाज्ञा *f.* आगत्यनुज्ञा *f* आगममुक्तता *f* आगमाप्रतिबंध *m.*

4 (of a fever, fit, &c) चढ *m.* भरती *f.* भरणें *n.* भरून येणें *n* आवेश *m.* (esp. in comp as ज्वरावेश, कामावेश, क्रोधावेश, &c.) प्राप्ति *f or* संप्राप्ति *f.* (esp. in comp. as ज्वरप्राप्ति, ज्वरसंप्राप्ति, &c.)

5 See INCREASE.

ACCESSARY, *a. assistant to a crime.* मिळणीचा, सामील, कुसहायकारी, कुसहाय.

2 *helpful, contributive,* v. CONDUCIVE. सहाय, सहकारी, उपकारक, उपकारी, उपयोगी, उपयुक्त, उपकर्ता.

ACCESSARY, *n. helper in a crime.* साग्या *m.* कुसहाय *c.* अशुभसहायकर्ता *m* कुकर्मसहकर्ता *m.*

2 *thing a. or helpful.* उपस्कर *m.*

ACCESSIBLE, *a.* v N. 1. याया *or* पावाया-चा-योग्य-जोगता-जोगा, आगम-&c व्हाया जोगता, यायास सोपा, आगम्य, गम्य, गम्यनीय, सुगम, सुगम्य, आयानयोग्य, आयानार्ह, अभिगम्य, अभिगमनीय, अभिगंतव्य, उपसार्य, सवघड.

ACCESSIBLENESS, *n.* v. A. याया *or* पावायाची योग्यता *f.*-शक्यता *f.*-अर्हता *f.* &c. यायाची सोई *f.* आगम्यता *f.* गमनीयता *f.* सुगमता *f.* आयानयोग्यता *f.* आयानार्हता *f.* आगमनार्हता *f.* सौगम्य *n.* सवघडपणा *m.*

ACCESSION, *n. increment,* v. INCREASE. वाढ *f.* वृद्धि *f*

2 (to the throne.) गादीवर बसणें *n.* गादीचा अधिकार *m.* येणें-प्राप्त होणें *n.*-&c. *inv. con.* सिंहासनप्राप्ति *f.* राजासनप्राप्ति *f.* राजाधिकारापत्ति *f* राजपदावाप्ति *f.* राजत्वसंप्राप्ति *f.* राज्यभूराप्ति *f.* छत्रचामरोपलब्धि *f.*

3 to an office, gener. अधिकारागम *m.* अधिकारसंप्राप्ति *f.* अधिकारप्राप्ति *f.* अधिकारोपलब्धि *f.*

4 *or* ACCEDING TO, v.V. 1.—*act.* मान्य होणें *n.* कबूल होणें *n.* अनुमोदन *n.* अनुमति *f.* देणें *n.*

5 (of a fever, &c.) See ACCESS.

ACCESSORY, See ACCESSARY.

ACCIDENCE, *n rudiments of grammar.* व्याकरणपूर्वांश *m.* व्याकरणप्रथमांश *m.* व्याकरणादि *m.* अष्टाध्यायी *f.* चतुर्दशसूत्री *f.*

ACCIDENT, *n. non-essential quality or mode; circumstance, adjunct.* आगतुकधर्म *m.* आहार्यधर्म *m.* असहजधर्म *m.* अमूलधर्म *m.* कृत्रिमधर्म *m.* अस्वाभाविकगुण *m.*

2 *chance, casualty, contingency, fortuitousness.* योग *m.* संयोग *m.* मध्येयोग *m.* दैवयोग *m.* यदृच्छा *f.* अकारणत्व *n.*

By a. v. ACCIDENTALLY. दैवाने, दैवयोगेंकरून.

By rare a. कर्मधर्मसंयोगाने.

3 *an* a. *a casual occurrence, an incident.* दैवघटितगोष्ट *f.* दैवसिद्धगोष्ट *f.* दैवकृत्य *n.*

4 an evil a. *a disaster,* v. CALAMITY. अवचट *n.* अनिष्टापात *m.* अरिष्ट *n.* आदान *n.* आदावत *f.*

Accidents,—compreh. जडजोखीम *n.*

In case of a. जडजोखीम पडल्यास.

ACCIDENTAL, *a.* v. N. 1. *non-essential.* आगंतुक, आहार्य, असहज, असहजसिद्ध, आरोपित, अस्वाभाविक.

2 *chance, casual, contingent, fortuitous, incidental.* आगंतुक, असंकेतिक, असंकेतित, दैवजात, दैवयोगिक, दैवनिर्मित, दैवहेतुक, दैवोपस्थित, दैवागत, दैवघटित, यदृच्छाजात, यदृच्छाभूत, अकारणोद्भव, निर्हेतुकोत्पन्न, अनिमित्तोत्पन्न, यायी, औपतिक, अकल्पित, अनिश्चित, काकतालीयन्यायवत्.

ACCIDENTALLY, *adv.* v.A. 1. आगंतुकधर्माने, आहार्यधर्मेंकरून, आगंतुकत्वपूर्वक

2 दैवयोगेंकरून, दैवाने, दैववशात्, दैववशें, दैवाने *or* दैवें, यदृच्छेकरून, दैवात्, अदृष्टवशात्, अकस्मात्, काकतालीयन्यायाने.

ACCIDENTALNESS, *n.* v. A. 1. आगंतुकत्व *n.* आहार्यता *f.* आरोपितत्व *n.* अस्वाभाविकत्व *n.*

2 दैवयोग *m.* यदृच्छा *f* दैवघटितत्व *n.*

ACCLAMATION, *n.* v. SHOUT. जयजयकार *m.* जयजय *m.* जयघोष *m.* जयशब्द *m.* गजर *or* एकगजर *m.* प्रशंसोद्गार *m.*

ACCLIVITY, *n. acclivousness of ground.* चढण *f.* चढ *m.*

2 *an a. a rising ground.* चढण *f.* चढाव *m* घाटी *f.* डाग *m.*

ACCLIVOUS, *a. rising.* चढता, चढणीचा, चढाचा.

To ACCOMMODATE, *v. a. supply with a convenience.* सोई *f.* करणें, वेगमी *n. or* बेजमी *f.* करणें, गरज *f.* चालविणें.

2 *adapt,* v. To FIT. जम *m.*-जवा *m.*-जुगल *f.*-जुळणी *f.* &c. बसवणें-पाडणें-घालणें-करणें, जमवणें.

3 *reconcile, make consistent.* जमवणें, जुळणी *f.*-जम *m.*-मेळ *m.* -समेट *m.*-मिलाफ *m.* घालणें-करणें-करून देणें.

ACCOMMODATE, *a. suitable,* v. FIT. योग्य, लायक.

ACCOMMODATING, *a. obliging,* v. KIND. परोपकारशील, परोपकारी.

ACCOMMODATION, *n. conveniences as respects lodgings.* राहण्याची सोई *f.* जाग्याची-बिऱ्हाडाची सोई *f.*

ACCOMPANIER, *n.* ACCOMPANYING, *p. a.* v.V. 1. *and* COMPANION. सँगें-&c. जाणारा-येणारा-चालणारा, सहगति-सहगमन-&c. कर्ता, सहगामी, सहचर, सहचारी, संसर्गी, सहचरित, संयायी, अनुषंगी, आनुषंगिक.

2 सँगें-&c. असणारा-राहणारा, संगति-संग-समागम-सहवास &c. करणारा, सहवासी, संगी (esp. in comp. as सत्संगी, साधुसंगी, दुष्टसंगी,) सोबती, साथी, सहस्थित, सोबत भरणारा, अनुषंगी, आनुषंगिक, समवेत, समेत.

ACCOMPANIMENT, ACCOMPANYING, *n.*v.V.1.—*act.* सँगें-&c. जाणें *n.* येणें *n.* सहगति *f.* सहगमन *n.* &c.

2—*state.* सँगें-&c. असणें-राहणें *n.* संगति *f.* संग *m.* सहस्थिति *f.* अनुषंग *m.* समवस्थान *n.* सहवर्त्तमानत्व *n.*

I.—*thing accompanying.* सँगें असणारा-आनुषंगिक वस्तु *n.*-विषय *m.* -पदार्थ *m.*-कर्म *n.* &c.

To ACCOMPANY, *v. a. go or come with.* सँगें-संगतीं *or* तें-समागमें-सहित-बरोबर-&c. जाणें-येणें-चालणें &c. सहगति *f.*-सहगमन *n.*-संयान *n.*-संसर्ग *m.*-साहचर्य *n.*-सहचारत्व *n.* करणें.

2 *be with, associate, &c.* सँगें-संगतीं *or* तें-समागमें &c. असणें, राहणें, संगति *f.* करणें, संग *m.*-समागम *m.*-सहवास *m.*-सोबत *f.* करणें, संघटणें, सहस्थिति *f.*-समवस्थान *n.*-सहवर्त्तमानत्व *n.* करणें.

ACCOMPLICE, *n. associate in crime.* साग्या *m.* दुष्कर्मांचा सोबती *m.* मिळणीचा मनुष्य *m.* कुसहाय *c.* कुकर्मसहचारी *m.*

Accomplices.—gener. सागेलागे *m. pl.*

To ACCOMPLISH, *v. a. complete, consummate, achieve, effect, execute fully.* साधणें, संपादणें, झेपणें, जोडणें, झोकणें, पेलणें, उरकणें, उलगडणें, अटपणें, निभावणें, निर्वाहणें, तारणें, अनुष्ठणें, सफ्त्यकरणें, तडीस *or* थडीस लावणें-नेणें-आणणें-घालणें-पोहंचवणें-&c. पार *adv.* पाडणें, तरीपार करणें, शेवटास नेणें, बजावणें, पूर्ण-संपूर्ण-सिद्ध &c. करणें, सिद्धीस नेणें, परिणामास आणणें, सर करणें, आराधन *n.*-आराधना *f.*-संपादन *n.*-संपादणी *f.*-संपादणूक *f.* &c. करणें *g. of o.*

2 (a period or term) *complete, fill.* भरणें, पूर्ण-पुरा-पुरता &c. करणें.

3 (a prophecy, &c.) v To Fulfil. पूर्ण-पुरा &c. करणें, पुरवणें, सत्य करणें.

4 *attain, obtain,* v. To Get. संपादणें, साधणें, मिळवणें, प्राप्त करणें.

Accomplishable, *a* v.V.1. *and* Attainable. साधावा-चा-जोगता-जोगा- &c. साध्य, (used abundantly in comp. as *easily a.* अल्पसाध्य, अनायाससाध्य, *hardly a.* श्रमसाध्य, कष्टसाध्य, and धनसाध्य, ज्ञानसाध्य, बलसाध्य, शौर्यसाध्य, पराक्रमसाध्य, धैर्यसाध्य, अनेकसाध्य, बहुसाध्य, हस्तसाध्य, &c.) संपादनीय.

2 भरावा-चा-&c. पूर्ण करावा-चा-&c.

3 पुरवाव्या-चा-&c. पूर्ण करावा-चा-&c.

4 साधावा-चा-&c. संपादनीय, साध्य, प्राप्य, प्राप्तव्य, संप्राप्य.

Accomplished, *p.* v.V.1. साधलेला, झेपलेला, उरकलेला, &c. समाप्त, साध्य, साधित, सिद्ध, संपादित, संपन्न, समापित, समापन्न, आराधित, निष्पादित, निष्पन्न, संस्थित, प्रतिष्ठित.

To be a. तडीस *or* थडीस लागणें-येणें-जाणें-पोहंचणें, पार *adv.* पडणें, तरीपार *adv.* होणें, शेवटास येणें.

2 पुरा-पुरता केलेला-झालेला, पूर्ण, संपूर्ण, भरलेला &c.

3 पूर्ण, पूर्ण केलेला-झालेला.

4 संपादित, साध्य, मिळवलेला, प्राप्त, आराधित.

I. *complete in acquirements, finished, proficient. v.* Clever. गुणी, गुणाढ्य, गुणिजन, बहुगुणी, गुणसंपन्न, सकलगुणसंपन्न, कलाकुशल, अभ्यासप्रवीण, सर्वसिद्ध, दीक्षित, सिद्ध, तरबेत *or* द.

Some terms for *An a. person* are सभादीप, सभादीपक, सभारत्न, तेजः पुंज, अपरसूर्य. *See further under* Clever.

Accomplisher, *n.* v.V. 1. साधणारा, संपादणारा, &c. साध्य करणारा, तडीस लावणारा-नेणारा-&c. साधक, संपादक, समापक.

2 भरणारा, पूर्ण करणारा.

3 पूर्ण-सत्य-पुरा-&c. करणारा.

4 संपादणारा &c. संपादनकर्त्ता, संपादक.

Accomplishment, *n.* v.V. 1.—*act.* साधणें*n.*&c. साधन*n.* साधणूक *f.* संपादणी *f.* संपादणूक *f.* संपादन*n.* निष्पादन*n.* समापन*n.* आसाधन*n.* आसादन*n.*

—*state.* संपादणूक *f.* समाप्ति *f.* सिद्धि *f.* सिद्धता *f.* निष्पत्ति *f.* इतिश्री *f.* संस्थिति *f.*

A means of a. साधनसूत्र*n.*

A. of an undertaking. साध्यसिद्धि *f.*

2—*act.* भरणें*n.* पूर्ण &c. करणें*n.* &c. पूरण*n.*

—*state.* भरती *f.* भरलेपणा*m.* पूर्णता *f.* पूर्णत्व*n.*

I. *an* a. *an attainment, a grace.* शोभा *f.* अलंकार*m.* भूषण*n.* गुण*m.*

Accomplishments—compreh. कळाकुसरी *f. pl.*

To Accord, *v. n.* v. To Agree. मिळणें, जमणें, बसणें, बनणें, संभवणें.

Accord, *n. just correspondence,* v. Agreement. मेळ*m.* जम*m.* जमाव*m.* बनाव*m.*

2 *union of heart,* v. Agreement. एकचित्त*n.* मिलाफ*m.* एकोपा*m.* ऐक्य*n.* सम्मति *f.*

With one a. एकचित्ताने, एकमताने *or* एका चित्ताने-एका मताने, एकबुद्धीने, एकजुटीने.

3 own a.; *spontaneous agreement with.* स्वसंतोष*m.* आपखुशी *f.*

Of one's own a. आपले आपण, आप, आपजात, आपोआप, आपआप, आपशांच *or* आपशेंच, स्वतः *pop.* स्वतां, सुखासंतोषाने, सुखासमाधानाने, सुखासुखीं, आत्मसंतोषाने, स्वभावीक.

Accordance, *n V. and* Agreement.—*state.* मेळ*m.* जम*m* जमाव*m.* बनाव*m.*

In a. with. अन्वयें, अन्वयाने, बेताने, बरहुकूम.

Accordant, *a.* According, *p. a.* v V. मिळणारा &c. मिलाफाचा, बेताचा, अनुकूल, माफक.

To Accost, *v a. speak to first, v.* To Address. संबोधणें, हटकणें, बोलणें, पहिल्याने बोलणें, प्राक्भाषण *n* आदिभाषण *n.* करणें.

2 *and* Accordantly, Accordingly, *conformable, conformably* N. B The word, being never a *preposition,* is not here treated as such. प्रमाणें (in comp. as त्याप्रमाणें लाप्रमाणें, मीलाप्रमाणें &c.) सारखा (in comp. as मालासारखा, केल्यासारखा, &c.) बरहुकूम, वसुजीब, माफक, अनुरूप (in comp as आज्ञानुरूप, कालानुरूप, देशानुरूप, एतदनुरूप, तदनुरूप, &c.), अनुसार (in comp. as श्रमानुसार, सामर्थ्यानुसार, गुणानुसार &c.), यथा (in comp. as यथान्याय, यथाविधि, यथाशक्ति, &c.) परत्वें or परत्वेंकरून (in comp. as ज्ञानपरत्वें *or* परत्वेंकरून, वयोपरत्वें, गुणपरत्वें योग्यतापरत्वें &c.), परी (in comp as वडिलांपरी, लेकरांपरी&c.) अनुलक्षून (lit. regardingly, observingly, advertently; as योग्यता अनुलक्षून काम सांगावें), वारी (in comp. as तृणावारीं मोजणें, पाण्यावारीं खरचणें, &c.), गत (in comp. as वेड्याचेगत), यथावत्.

Accoucheur, *n.* प्रसवकारी वैद्य*m.* सूतिवैद्य*m.*

Account, *n.* (of debts, expenses, costs.) हिशेब *or* हिशोब*m.* जमाखर्च*m.* मोसेवा*m.* आयव्यय*m.*

There are certain *Lines* drawn in *Papers of accounts;* and these have particular significancies and particular names. Some are अज, अडांख, एकुणात, दुकारी, बीत, वासलात, हिशेब हिशोब *or* हिशेबकितेब.

Abstract, or General a अडावा*m.*-Framing of it. सदरघडणी *f.*

Budget or bag of accounts. रूमाल *m.* हातरूमाल *m.*

Current a. चालता हिशेब *m.*-जमाखर्च *m.*

Payment-side of an a. खर्च*m.* To enter (an item) upon it. खर्चांत लिहणें-मांडणें.

Receipt-side of an a. जमा *f.* To commit or enter upon it. जमा धरणें-करणें, जमेस धरणें.

Rough a. कच्चा आकार*m.* कच्चा हिशोब*m.* कच्चा खरडा*m.*

Rough entry into an a. एकवेरजी *f.*

Belonging or relating to accounts. जमाखर्ची, जमाखर्चाचा, हिशेबी *or* हिशोबी, हिशेबाचा *or* हिशोबाचा.

Remaining over of an a. उवार.

That has an a. with खातेवाईक.

To balance an a. शिलक झाडा*m.* काढणें-उतरणें, खातेवाकी *or* बाकी *f.* काढणें, जमाखर्च *m.* करणें.

To call to a. *fig.* झाडा*m.*-झडती *f.*-झाडाझडती *f.*-घेणें, पाहून घेणें, पुसून घेणें, हिशोब*m.* घेणें, पुसणें.

To clear accounts. झाडा*m.*-झडती *f.* &c. काढणें, फडशा*m.* करणें, फारीख *f.*-रफेरफे *or* रफेदफे *f.* करणें, बाकी *f.* पूज करणें.

To have an a. with. खातें*n.* असणें *g.of s. recipr.*

To make up and settle accounts or an a. वजावाट *f.*-फडशा*m.* &c. करणें.

To put to the a. of. नावावर-नावें &c. लिहणें-मांडणें *g.of s.* खातीं लिहणें-मांडणें-धरणें *g of s.*

To turn to a. कारणीं-कार्यास-&c. लावणें, फळास-लाभास &c. आणणें, and *v. n.* कामावर पडणें, कामास येणें, फळास-लाभास-&c. येणें.

2 *regard, estimation,* v. Value. हिशेब*m.* लेखा*m.* गणती *f.* किमत *f.* मजकूर*m.* खिसगणती *f. (neg. con.)* केवा*m. (neg. con.).*

3 *narrative, statement, relation, story.* इतिहासm. मजकूरm. कैफियत f. गोष्ट f. कथा f. अहवालm. वाकाm. हकिकत f. बयाणा *or* नामm. बखर f. वृत्तांतm. वृत्तकथनn. वृत्तनिरूपणn. वृत्तवर्णनn. वृत्तांतवर्णनn. इतिहासाख्यापन n इतिहासव्याख्यानn. वार्ताकीर्त्तनn.

Accounts, *tidings*, v. News. वातमी f खबर f वृत्तांतm वृत्तn.

Accounts of emissaries, v. Intelligence. अखबार *or* अखबर f.

Circumstantial a. तफसीलm.

Detailed a. वावत f.

True and exact a. कर्मकथा f. इत्थंभूतकथनn. इत्थंभूतनिरूपणn.

Written a. हकिकतनामाm.

4 *explanation, assignment of causes.* निर्वचनn. हेतुकथनn. निदानकीर्त्तनn. बीजनिर्देशm. बीजोत्थापनn. कारणाख्यापनn. प्रयोजनवर्णनn. इतिकृत्योपदेशm. एवंविधा f. इतिक्रियानिरूपणn.

5 *ground*, v. Reason. निमित्तn. कारणn सबब f.

On a. of. मुळें, (ex. ह्यामुळें, पावसामुळें &c.) साठीं, करितां, वावत, बाबें, पायीं, निमित्त, (ex. लबाडीनिमित्त मारलें,) अर्थीं, अर्थ (in comp. with *Sanskrit* words, as एतदर्थ, तदर्थ &c.) प्रीत्यर्थ.

On that a. त्यामुळें-स्तव-साठीं & c.

On this a. ह्यामुळें-स्तव-कारणें, अनएव, अतःकारणात्, अतः.

6 *invoice, inventory, catalogue*, v. List. याद f. मोजदादीची याद f. झडती f.

To take an a. झडती f.-टीप f. घेणें, मोजदास्त f.-गणना f.-याद f.-संख्या f. करणें.

Account-book, *n.* खातेवही f. वही f. चोपडी f.

To Account, *v. a. reckon, regard*, v. To Value. गणणें, लेखणें, मानणें, मोजणें.

To Account, *v. n.* for; *assign causes.* कारणn सांगणें, प्रयोजनवर्णनn.-कारणाख्यापनn.-इतिकृत्योपदेशm.-इतिक्रियानिरूपणn.-बीजनिर्देशn. &c. करणें.

2 for; *answer for.* हिशेबm.-जावm.-मोसबाm.-झाडाm.-& c. देणें.

Accountable, *a.* v.V. N. 1. वाच्य, निर्वाच्य, निर्वचनीय, निरूप्य कारण. निर्वाच्यबीज, निर्देश्य, व्याख्येय, आख्यापनीय.

2 v. Answerable. हिशेब-जाब-मोसबा-&c. देणारा, मोसबेदार, उत्तर देण्याचा अधिकारी.

To be a. for. मोसबाm. माथ्यावर असणें *g. of s.*

Accountableness, Accountability, *n.* v. A. 2 मोसबेदारी f. जवाबदारी f. उत्तर देण्याचा अधिकारm.

Accountant, *n. one skilled in a.* हिशेबी *or* हिशोबीm. गणकm.

Accurate and exact a. संख्यानिष्m. कोरड्या टांकाने हिशोब करणार-देणारा-&c.

2 *keeper of accounts.* मोसबेदारm. हिशेबदारm. मुनसद्दीm.

To Accoutre, *v. a. equip with arms, arm.* हत्यारबंद *or* हतेरबंद-शिलेपोस्त *or* पोस-शिल्लाभाल्यानिशीं सिद्ध *or* सज्ज-आयुधसज्ज-आयुध-सिद्ध-सायुध-सशस्त्र-&c. करणें, सायुधीकरणn.-सशस्त्रीकरणn.-& c. करणें *g. of o.*

2 (with dress, trappings, gener.) v. To Equip. सजवणें, सजणें, सज्जनn.-सज्जना f.-&c. करणें *g. of s.* संजोगणें.

Accoutred, *p.* v.V. 1. हत्यारबंद *or* हतेरबंद, सज्ज, सज्जित, सायुध, सशस्त्र, शस्त्रपाणि, शस्त्री, शस्त्रसज्ज, शस्त्रधर, शिलेपोस्त *or* पोस, उपात्तशस्त्र, सन्नद्ध.

2 सजलेला, &c. सज्ज, सज्जित, सज्जीकृत, सज्य, कडीकोट.

Accoutredness, *n.* v.P.1. हत्यारबंदी *or* हतेरबंदी f. शस्त्रसज्जता f. सशस्त्रता f. सज्जता f.

2 सजलेलेपणा m. सज्जता f. सज्जितत्वn.

Accoutrements, *n. trappings of war.* युद्धोपकरणेंn. *pl.* युद्धोपसाहित्यें n. *pl*

2 *trappings*, gener. साजसरंजामm. संचसरंजाम m.

Accoutring, *n.* v.V 1 — *act.* हतेरबंद करणेंn. &c. सायुधीकरणn सशस्त्रीकरणn. सन्नद्धीकरणn. सप्रहरणीकरणn.

2—*act.* सजवणेंn &c सजणीf. सज्जीकरणn. सज्जनn. सज्जना f. ससामग्रीकरणn. सोपकरणीकरणn. सोपस्करीकरणn सपरिकरीकरणn.

To Accredit, *v. a. give authority or credit to.* साचपणाm. -खरेपणाm. & c. आणणें-करणें-देणें-प्राप्त करणें & c. सत्यापनn.-सत्यप्रापणn.-सत्यताज्ञापनn.-प्रामाण्योद्भावनn.-श्रद्धेयतोद्भावनn.-श्रद्धेयतानयनn करणें.

Accretion, *n. growing to so as to cause increase* वृद्धिजनक अभिसंयोगm. अन्यसंयोगवर्धनn. समुत्थानn.

To Accrue, *v. n. arise to, proceed, come from.* चढणें, उपजणें, मिळणें, लाभणें, लाभणें, लाहणें, पदरीं येणें-पडणें, प्राप्त होणें, राशी पुंजीस येणें.

Accumulable, *a.* v.V. A. सांचाया-चा-जोगता-जोगा &c. संग्राह्य, संग्रहणीय, संचेय.

To Accumulate, *v. a. amass*, v. To Heap. सांचवणें, सांठवणें, गोळा करणें, गोळावणें, राशिm.-ढीगm. & c. करणें-पाडणें, जोडणें, सांठवणn.-संचयm.-संचयनn.-चयनn.-चयm. &c. करणें *g of o.*

To Accumulate, *v. n. collect, form in mass or quantity.* सांचणें, सांठणें, गोळा होणें.

2—as waters, &c. *swell, rise.* तुंबणें, चढणें, फुगणें, फुगाm. धरणें.

3 — business, matters, &c. *increase upon, thicken around.* जमणें.

Accumulated, *p.* v.V. A. सांचवलेला, सांठवलेला, गोळा केलेला, &c. संचित, संगृहीत.

v. V. N. 1. सांचलेला, सांठलेला, सांचीत.

Accumulation, *n.* v.V. A. 1.—*act.* सांचवणेंn. सांठवणेंn. &c. सांठवणn. संचयm. चयm. संचयनn. संचयीकरणn.—*state.* साचवलेपणाm. संचयm. चयm. संचितत्वn.

v. V. N. 1.—*a. or s.* सांचणेंn. सांठणेंn. गोळाm.

1. *matter accumulated, collection*, v. Heap. सांठm. सांठाm. संग्रहm. संचयm.

Accumulator, *n.* Accumulative, *a.* v.V. A. सांचवणारा, सांठवणारा, &c. संचयकर्त्ता-कारी &c. संग्रहकर्त्ता-कारी &c.

Accumulative, *a.* v.V. N. *that is accumulated.* गोळा झालेला, राशीभूत, राशीकृत, पुंजीभूत.

Accuracy, *n.* v. A. 1. सुत्रेपणाn. सुतीपणाm. सूत्रकारित्वn. अचूकसंधानत्वn. सुयंत्रता f.

2 खराई f. तवताकपणाm. रेखलेपणाm. सुनीपणाm. टापटीप f.

Accurate, *a. careful in execution; exact, precise, nice.* सुतरा *or* सूत्रा, सूत्रक, सूत्री, सुनी, सुताने काम करणारा, बेताने काम करणारा, बेत बाल्या, बेताबाताचा, टापटिप्या, साचा, खरा, अचूकसंधानी, कडकडीत, सुयंत्र.

2 *carefully executed; exact, correct.* तवताक, रेखलेला, रेखला, रेखितसा, मेजलेला, मेजला, बरोबर, बेताचा, बेताबाताचा, बंदिस्त, बंदिस्तीचा, रजपजचा, सुनी, सुताने केलेला, टापटिपेचा, जंजीरबंद, स्पष्ट, सुयंत्र, ठीक, दुरूस्त, शुद्ध.

Accurately, *adv.* v. A. सुताने, दोरीसूत, बरावर, अचूक, बिनचूक.

Accursed, *a.* See Cursed. 2 *worthy of being cursed*, v. Vile. दुष्ट, अतिदुष्ट, शापपात्र, शापास्पद.

Accusable, *a.* v. V. 1. निंदापात्र, दूषणीय, दूषणार्ह, दोषारोपणीय, दूष्य.

Accusation, *n.* v. *n.* V. 1.—*act.* दूषणें*n.* अपराधारोप*m.* अपराधारोपण*n.* दोषारोप*m.* दोषारोपण*n.* दोषाधान*n.* दोषाभियोग*m.* अभियोग*m.*
2—*act.* आळ घेणें*n.* बालंट घेणें*n.* अभिशाप*m.* अपवाद*m.* मिथ्याभिशाप*m.* मिथ्यापवाद*m.*

Accusative case. *n.* कर्मपद*n.* कर्मणिद्वितीया *f.* कर्म*n.*

To Accuse, *v. a. charge, impeach, arraign.* दोषणें, दोष*m.* आणणें-लावणें, दूषण*n.*-अपराधारोप*m.*-अपराधारोपण*n.*-दोषारोप*m.*-दोषारोपण*n.*-दोषाभियोग*m.*-दोषाक्षेप*m.*-आरोप*m.*-अभियोग*m.* करणें, वळवणें.
2—falsely, v. To Asperse. आळ *fm.*-तुफान*n.*-बालंट *or* बलांट*n.*-घेणें, कैवाड*n.* रचणें-घेणें *with* वर *of o.* मिथ्यारोप*m.*-मिथ्यापवाद*m.*-मिथ्याभिशाप*m.*-अपवाद*m.* करणें, डोक्यावर खापर*n.* फोडणें, गळां बांधणें, गळीं पडणें.

Accused, *p.* v.V. 1. अभियुक्त, दोषारोपित, अपराधारोपित, दोषाभियुक्त, अपराधाभियुक्त.
2 अभिशप्त, अभिशस्त.

Accuser, *n.* v.V. 1. फिर्यादी*m.* वादी*m.* मुद्दई*m.* मुदाईम*m.* दोषारोपक, अपराधारोपक, दूषक, अभियोगी*m.* दोषाभियोगी*m.*
2 v. Slanderer. आळ-&c. घेणारा, कैवाड रचणारा, अपवादक, अपवादकर्त्ता, अपवादी.

To Accustom, *v. a. habituate, inure, use.* सवई *f.*-सराव*m.*-अभ्यास*m.*-राबता*m.*-राब*m.*-खांद*m.* पाडणें-लावणें-घालणें, सरावांत आणणें, चोप *f.*-लावणें, अभ्यास*m.* करवणें, वहिवाटीखालीं-घसवटीखालीं-अभ्यासाखालीं &c. *or* वहिवाटींत-घसवटींत-अभ्यासांत &c. आणणें-पाडणें, अभ्यासविधान*n.*-अभ्यस्तीकरण*n.* करणें, अभ्यस्त करणें, वहिवाटणें, रांबवणें.

Accustomed, *p. & a.* v.V. रांबलेला, रूळलेला, अभ्यस्त.
To be or become a. सवई *f.* पडणें-लागणें, सराव*m.* पडणें, खांद*m.* पडणें, चोप *f.* लागणें, रांबणें, रूळणें, मुरणें—esp. in an ill sense. संवकणें, पडकणें, वळसावणें.
I *customary,* v. Usual. नित्यांतला, नित्याभ्यासाचा, परिपाठांतला, नित्यपाठांतला.

Ace, *n.* — at cards. एका *or* एक्का *or* एक्या*m.*
2—on a die. पौ *or* पव *m.*
3 *particle, whit,* v. Bit. लेश*m.* काडी *f.* कण*m.* कणिका *f.* रत्ती *f.*

Acerb, *a. roughly, sour,* v. Sour. आंबटतुरट, तुरटांबट, तुरट.
2 fig. (of temper) कडवा, कडू, खाष्टी, कठीण, कठोर.

Acerbity, *n.* v.A. 1. आंबटाई तुरटाई *f.* तुरटाई आंबटाई *f.* तुरटाई *f.*
2 कडवेपणा*m.* खाष्टपणा*m.* खाष्टीपणा*m.* कठोरपणा*m.*

Acescency, *n.* v.A. आंबूसपणा*m.* आंबसरपणा*m.*

Acescent, *a. turning sour, moderately sour.* आंबू लागलेला, आंबटसा, आंबूस, आंबसर, अपूर्णाम्ल, आसन्नाम्ल.

Acetose, Acetous, *a.* v. Sour. आंबट, आंबटसा, शुक्त.

Acetoseness, *n.* v.A. आंबटपणा*m.* शुक्तता *f.*

To Ache, *v. n. be in pain.* दुखणें, दुखून येणें.
There are numerous verbs bearing, together with the general sense of *To Ache,* particular aspects or implications. These it is advantageous to set down separately. *To a. and feel broken, laxated, relaxed, &c.*—as before fever. कसकसणें, कसणें, फुटणें, मोडून येणें-मोडणें-आंग*n.* कणकणणें, वळणें*n.* गळगळणें, आंगाचा चकनाचूर *m.* वाटणें-होणें. *To a. with soreness and shootings,*—as from rheumatism, &c. तिडकणें, शिणकणें, तिडीक *f.*-शिणक *f.*-कण *f.*-करक *f.*-कचक *f.*-उसण *f.*-हूक *f.*-शिळक *f.*-भरणें-लागणें. *To feel sore, tender, stiff,* — as from bruises, a beating, &c. आंबणें, कुस्त होणें. *To a. with a dull, diffused, and continuing pain.* कसकसणें. *To a. with a sense of stiffness and tenseness,*—as from cold. तडतडणें, तडाडणें.

Ache, Aching, *n.* v.V. *and* Pain. दुःख*n* शूल *pop.* शूळ*n.*

Achievable, *a.* v.V. साधावा-चा-जोगता-जोगा-सारखा, संपादावाचा-जोगता-&c. साध्य.

To Achieve, *v. a. perform, &c* v. To Accomplish. साधणें, सरकरणें, संपादणें, साधन*n.*-संपादन*n.*-संपादणी *f.*-संपादणूक *f.* & c करणें *g. of o.*

Achieved, *p.* v.V. साधलेला, &c. साधित, संपादित.

Achievement, *n.*v V.—*act* साधणें*n* संपादणें*n.* सरकरणें*n* साधणूक *f.* संपादणी *f.* संपादणूक *f.* साधन*n.* संपादन*n.*
I. *exploit, feat,* v. Deed. मोठें काम*n.* महत्कृत्य*n.* कृतकृत्य*n.* मर्दुमीचें काम*n.* बशर्न्याचें काम*n.*

Acid, *a* v. Sour आंबट, अम्ल.

Acidity, *n* v.A. आंबटपणा*m.* अम्लता *f.* अम्लभाव *m.*
I (on the stomach, & c.) अम्लपित्त*n.*

To Acidulate, *v. a. make somewhat acid.* आंबटसा-आंबटसर-आंबूस-ईषदम्ल-किंचिदम्ल-&c. करणें.

Acidulous, *a. somewhat acid.* आंबटसर, आंबूस, आंबसर, ईषदम्ल, किंचिदम्ल.

Acidulousness, *n,* v. A. आंबूसपणा*m.* आंबसरपणा*m.* ईषदम्लता *f.*

To Acknowledge, *v. a. own knowledge of.* जाणणें, ओळखणें, मानणें.
2 *own, confess, allow, admit.* स्वीकारणें, अंगीकारणें, मानणें, मान्य करणें, कबूल करणें, बदणें, घेणें, हो-होय-हुं-हां-&c. म्हणणें, होयकार*m.*-हुंकार*m.*-होकार*m.* करणें, पदरीं घेणें, आंगावर-शिरावर-माथ्यावर &c. घेणें, होकारणें, आंगीं लावून घेणें, अंगीकरण*n*-अंगीकार*m.*-स्वीकरण *n.*-स्वीकार*m.*-प्रतिज्ञा *f.* करणें.
3. (a favor, benefit, &c.) *own, admit.* जाणणें, आदरणें, घेणें, मानणें, उपकार*m.*-कृपा *f.*-सत्कृति *f.* मानणें, जाण *f.*-जाणणें, मान्यता *f.* करणें *g. of o.*
4 (virtue, merit, &c.) *recognize, allow and honor.* जाण *f.* जाणणें, आदरणें, जाणणें, ग्रहण*n.* करणें, घेणें, बूज *f.* करणें-राखणें.
5. (a letter, &c.) पैवरती *f.*-पहोंच *f.* वळवणें

Acknowledged, *p* v.V.1. जाणलेला, ओळखलेला &c.
2. स्वीकारलेला, अंगीकारलेला & c स्वीकृत, अंगीकृत, प्रतिज्ञात.
3 जाणलेला, आदरलेला & c.

Acknowledgement, *n.* v.V. 1.—*act.* जाणणें*n.* ओळखणें*n.* मानणें*n.*
2—*act.* मानणें*n.* स्वीकारणें*n.* & c. स्वीकरण*n.* अंगीकरण*n.* मानणें*n.*—*a. or s* स्वीकार*m.* अंगीकार*m.* मान्यता *f.* वदणूक *f.* इकरार*m.*
3.—*act.* जाणणें*n.* आदरणें*n.* मानणें*n* & c. आदरण*n.*
I *note of hand,* v. Receipt, Note. दस्तऐवज*m.* खत*n.* रोखा*m.*

Acme, *n.*v. Height. शिखर*m.* कळस*m.* पराकाष्ठा *f.* भर*m.*

Acne, *n. pimple on the face,* v. Pimple. यौवनकंटक*m.* यौवनपिटका *f.*

Aconite, *n.*—ferox. वत्सनाभ*m.*
2 *v.* Poison. प्राणहारक*n.*

Acoustic, *a. pertaining to hearing.* श्रवणसंबंधी, श्रवणविषयक, श्रुतिसंबंधी, श्रुतिविषयक, श्रौत.

Acoustics, *n. science of sounds.* श्रवणविषयकविद्या *f.* श्रावणविद्या *f.*
2 *medicines to help hearing.* श्रवणोपकारी औषध*n.*

To Acquaint, *v. a. make acquainted with.* v. To Inform. कळवणें, जाणवणें, बोधणें-बोधवणें, विज्ञापणें, माहितगार-विदित बोधित ज्ञात & c. करणें, बातमी *f.* देणें.

2 (one's self, with) ओळख *f* -माहितगारी *f* -माहिती *f.*-वाकबगारी *f.* करणें-करून घेणें *g of o.* आपणास वाकब-वाकबदार &c. करणें.

ACQUAINTANCE, *n.* (with matters), v. KNOWLEDGE. ओळख *f.* माहितगारी *f.* माहीत *f* जाणसाळ *f.* परिचय *m.* वाकबगारी *f.* विज्ञान *n.* परीक्षा *f.* वेनृत्व *n.*

2 (with persons), ओळख *f.* जानपछान *f.* परिचय *m.* जानसाळ *f.* दंडक *m.*

A.—loosely, indef. gener. &c. ओळखपाळख *f.* ओळखदेख *or* देख-ओळख *f.* जानपछान *f.*

A. by sight. तोंडओळख *f.*

Bowing a. रामरामी *f.* सलामालकी *f.* सलामी *f.*

Mere a. Slight a. सोन ओळख *f.*

To drop the a. of हात *m.* सोडणें *g.of o* ओळख *f.* सांडणें *g.of o.*

To have a slight a. with. पोंहची *f.* ओळखणें *g.of o.*

3 *an* a. *a person known.* ओळखीचा-मनुष्य-माणूस-गृहस्थ-गडी &c. ओळखीc. परिचितc. जानपछान *m.* यार *m.*

Acquaintances, and connections. सुहृत्संबंधी *m. pl.*

A mere a. सोनओळखीc. उदासीन *m.*

ACQUAINTED, *p. a.* v.V. *informed, having knowledge.* माहितगार, माहितदार, वाकबदार, वाकबगार, जानज्ञान, प्राप्तज्ञान, लब्धज्ञान.

To be a. with (a person). ओळख *f.*-परिचय *m.*-जानपछान *f.*-&c. असणें *g.of s. recip.*

1 *known to.* माहीत, परिचित.

ACQUEST. *See* ACQUISITION.

To ACQUIESCE, *v. n. rest satisfied with or in,* v. To AGREE. मान्य-कबूल-राजी, अनुमत-सम्मत-&c. होणें-असणें, होय-बरें &c. ह्मणणें.

ACQUIESCENCE, ACQUIESCING, *n.* v.V.—*state.* मान्यता *f.* अनुमत *n.* अनुमति *f.* सम्मति *f.* खुशरजावंती *f.*

With ready a. प्रसन्न अंतःकरणेंकरून.

ACQUIESCENT, *a.* v.V. मान्य, राजी, कबूल, पसंत *or* द, खुशरजावंत.

ACQUIRABLE, *a.* v.V. संपादाया-चा-जोगता-जोगा-&c. प्राप्य, प्राप्तव्य, प्रापणीय, लभ्य, उपलभ्य, आप्य, उपार्जनीय, अधिगम्य.

To ACQUIRE, *v. a.* v. To GET. संपादणें, प्राप्त करणें, मिळवणें, जोडणें, प्राप्ति *f.*-उपार्जन *n.*-उपार्जना *f.*-उपलब्धि *f.*-लब्धि *f.*-&c. करणें *g.of o.*

ACQUIRED, *p.* v.V. मिळवलेला, संपादलेला, &c. प्राप्त, उपार्जित, उपलब्ध, लब्ध, संपादित, आरादित.

ACQUIREMENT, ACQUIRING, ACQUISITION, *n.* v.V.—*act.* मिळवणें *n.* संपादणें *n.* &c. संपादणी *f.* संपादणूक *f.* संपादन *n.* उपार्जन *n.* उपार्जना *f.* आसादन *n.*—*state.* लाभ *m.* प्राप्ति *f.* संप्राप्ति *f.* आपत्ति *f.* (in comp. as इष्टापत्ति, हितापत्ति, दुःखापत्ति, सुखापत्ति, फलापत्ति, रतुल्यापत्ति, निंदापत्ति, दोषापत्ति,) अवाप्ति *f.* (in comp. as धनावाप्ति, यशोवाप्ति &c.) आप्ति *f.* (in comp. as धनाप्ति &c.) संपत्ति *f.* लब्धि *f.* उपलब्धि *f.*

1 *thing acquired.* लाभ *m.* प्राप्ति *f.* लब्धद्रव्य *n.* उपार्जितद्रव्य *n.*

Acquirements, v. ATTAINMENTS. साधितगुण *m. pl.* उपार्जितगुण *m. pl.*

To ACQUIT, *v. a.* (of criminality), v. To ABSOLVE. निरपराध-निर्दोष-&c. ठरवणें, उघडा माथा *m.*-उजळता माथा *or* उजळ माथा *m.*-उजळ तोंड *n.* करणें *g.of o.* दोषमुक्त करणें.

2 (from obligation or claim), v. To FREE. सोडवणें, मोकळा-मुक्त-&c. करणें, मोकळीक *f.*-सोडवणूक *f.*-सोडवणी *f.*-सोडवण *f.* करणें *g.of o.*

3 (one's self), *act one's part.* आपल्याकडून करायाचें करणें, आपला निर्वाह *m.*-आपला बचाव *m.* करणें, आपल्याकडून करणें-झटणें-उद्योग *m.* करणें.

ACQUITTAL, *n.* v.V. 1.—*act.* निरपराध ठरवणें *n.* &c. अपराधमोचन *n.* दोषमोचन *n.* निर्दोषीकरण *n.* अदोषीकरण *n.* —*state.* दोषमुक्ति *f.* दोषमुक्तता *f.* उघडा माथा *m.* उजळता माथा *m.* उजळ माथा *m.* उजळ तोंड *n.*

ACQUITTANCE, *n. discharge from a debt; discharge, release* रदकर्ज *n.* ऋणशोधन *n.* ऋणापनयन *n.* ऋणमोचन *n.*

2 *deed of a.* फारखत *n.* फारखती *f.* सोडचिठ्ठी *f.* वेदावापत्र *n. or* वेदावा *m.* निदावापत्र *n. or* निदावा *m.*

ACQUITTED, *p.* v. V. 1. उजळमाथ्याचा, उजळतोंडाचा, निरपराध &c. ठरलेला, अपराधमुक्त, दोषमुक्त, निर्दोषीकृत.

ACRE, *n.* As the land-measures of the Marát'hás differ from those of the English they have of course no word answering to acre. For their various measures see under MEASURE.

ACRID, *a. hot and biting,* v. PUNGENT. तिखट *intens:* तिखट डोंब, खंवरा *remiss.* खंवरट, खंविरडा, खवंट, तीक्ष्ण, तिक्त, तीव्र, कटु, प्रखर, खरमरीत, तलख, जहाल *or* झाल, कडक, झणझणीत, जळजळीत, भगभगीत.

ACRIMONIOUS, *a. acrid.* खंवरा, खविरडा, खवंट, जहाल *or* झाल, कटु, तीक्ष्ण.

2 fig. *bitter, malignant, &c.* खंवचट, खंवट *or* खऊंट, कटु *pop.* कडू, दंशी, दंशीक, झोंबायाचा, लागट, लागीर, दंशाचा *or* डंशाचा, डंशी, डंशीक.

ACRIMONIOUSLY, *adv.* v. A. 2. खंवचटपणाने, डंखाने, कटुतापूर्वक, तैक्ष्ण्यपूर्वक.

ACRIMONY, ACRIMONIOUSNESS, *n.* v.A. 1. खंवरेपणा *m.* खंवटपणा *m.* जहाली *f.*

2 डंख *m.* डंश *or* दंश *m.* खंवटपणा *m.* खंवचटपणा *m.* कटुता *f.* जहाली *f.*

ACRITUDE, ACRIDNESS, *n.* v. A. खवखव *f.* तिखटाई *f.* तिखटपणा *m.* खंवरेपणा *m.* तिक्तता *f.* तीक्ष्णता *f.* कटुता *f.* जहाली *or* झाली *f* कटुस्वाद *m.*

ACROAMATIC, ACROATIC. See ABSTRUSE.

ACROSPIRE, *n. sprout,* v. SHOOT. मोड *m.* कोंभ *m.*

ACROSPIRED, *a. having sprouted.* मोड आलेला, मोड फुटलेला, मोडाचा.

ACROSS, *prep. from side to side;*—noting state. वरून.

2—*from side to side;*—noting passage. पार.

3—*intersecting.* आडवा.

ACROSS, *adv.* आडवा.

ACROSTIC, *n.* आद्याक्षरबंध *m.* प्रथमाक्षरबंध *m.*

To ACT, *v. a.*—in the Drama; (a part, a character). सोंग *n.* आणणें, सोंगाचा संपादणी *f.*-बतावणी *f.* करणें, सोंगसंपादणी *f.* करणें, सोंगाचें हावभाव *m. pl.*-आंगिभाव *m.*-अभिनय *m.* करणें.

2 (one's part). आपल्याकडून करायाचें करणें, आपल्याकडून करणें *n.*-उद्योग *m.* &c. करणें.

3 See To ACTUATE.

To ACT, *v. n. be in action.* चालणें, चालता-चालू-&c. असणें-होणें, खेळणें, चलनवलन *n.*-चेष्टा *f.*-खेळ *m.*-&c. होणें *g. of s.* प्रवर्त्तणें.

2 *perform duties, &c. v.* To BEHAVE. काम *n.* करणें, चालणें, वर्त्तणें, वागणें, आचरणें, वर्त्तणूक *f.*-वागणूक *f.* करणी *f.*-कृति *f.* करणें.

3 *perform functions, work.* चालणें, वर्त्तणें, खेळणें, चलनवलन *n.*-चेष्टा *f.*-व्यापार *m.*-कृति *f.*-खेळ *m.* करणें-*and* होणें *with g.of s.*

4 upon; *exert power, work causatively.* कर्त्तृत्व *n.*-कृति *f.*-गुण *m.* कार्य *n.*-स्वकर्म *n.* करणें, चालणें, चालता *or* चालू-लागू होणें *with* वर.

5—in the Drama; *perform a part.* सोंग *n.* घेणें-संपादणें-आणणें &c. नटणें, नर्त्तन *n.*-नटन *n.*-नाटन *n.*-नृत्य *n.*-नाट्य *n.* &c. करणें.

ACT, *n. deed,* v. ACTION. काम *n.* कर्म *n.* कृत्य *n.* क्रिया *f.*

One's own a. आत्मकर्म *n.* स्वकर्म *n.* निजकर्म *n.*

2 *existing state,* v. ACTUALITY. विद्यमानता *f.* वर्त्तमानता *f.* वास्तविकता *f.*

3 (of a play). अंकm.
4 (of a court of justice, &c.) v. Decree. हुकूमनामाm. फैसलनामाm.
5 (of a legislature, &c.) v. Law. सूत्रn. शासनn. आईनm. दस्तूरm. कायदाm.

Actings, Action, n. v. V A. 1.—*act.* संपादणीf वर्तावणीf. सोंगसंपादणीf.
v. V. N 1—*act* चालणेंn. खेळणेंn. &c. खेळm. चलनवलनn. चेष्टाf. प्रवर्त्तनn.
2—*act.* चालणेंn. वर्त्तणेंn &c. चालf. वर्त्तणूकf. वर्त्तनn. गतिf.
3—*act* चालणेंn. &c. हालचालf कृतिf.
4—*act, agency, operation, working.* करणीf. कर्तृत्वn. कृतिf. कर्नेंपणाm. करणn. कारकत्वn करत्वn. कारिकाf कारिताf
The sense of this word is often best rendered by words expressing, *combination, connection, &c.* as योगm. संयोगm संबंधm.
5—*act* अभिनयm.
I *gesture, gesticulation* हावभावm *pl* इंगितn. आंगिकचेष्टाf अंगविक्षेपm. अभिनयm. अदाm. सूचीf.
Manual a. हातवारेm *pl.*
Represented by a. आंगिक.
II. *series of events represented,* v. Plot. वस्तुn.
III. in law. व्यवहारm. व्यवहारविषयm अर्थm मुकदमाm. खटलाm.
IV. in grammar. कारकn.
V. *an* a. *an act, a deed, a doing.* कामn. कर्मn. कृत्यn. क्रियाf. कृतिf कार्यn. करणेंn करणीf कर्त्तव्यn. कर्तृत्वn.
VI. *battle, engagement.* v. Fight. लढाईf युद्धn. संग्रामm.

Acting, *p.* v V. N. 1. 3 4. चालता, चालू, चेष्टमान.

Actionable, *a admitting of an a. at law.* व्यवहार्य, व्यवहाराई, व्यवहारयोग्य, अदालती, खटल्याचा, तकरारी, तकरारीचा.
An a. matter or business. व्यवहारविषयm. व्यवहारपदn. व्यवहारस्थानn.

Active, *a. having the power to act, not inert.* करणशक्त, क्रियाशक्त, क्रियाकारक, जिता, कर्मात्मा.
2 *that acts, not passive or patient.* कर्त्ता, क्रियाकार, क्रियाकारक, कारक.
3 *nimble, agile.* चपल *or* ळ, जलद, चलाक *or* ख, चपळा, अंगचपल, चपलांग, आंगाचा चपळ, आंगसूट, सुटसुटीत, सुडसुडीत, हलक्या आंगाचा.
4 *not idle or sedentary, ever in action,* v. Bustling. कामसू, कामी, कर्मी, उद्योगी, उद्योगशील, उद्योगवान्, उद्योगतत्पर, निरलस, निरालस्य.
5 *requiring action,* opposed to speculative. व्यापारमय, व्यापाररूप, व्यापारात्मक, व्यापारप्रचुर, कर्मरूप, कर्मात्मक, कार्यरूप, कार्यमय.
6—a medicine, &c. जलद, जलाल, जाडवल्य, आशुकारी, शीघ्रगुणावह.
7—quicksilver. जिना, जीवंत.
8—in gram. कर्त्तरि.

Actively, *adv.* v. A. 3. *nimbly.* चपळाईनें, चलाकीनें, जलदीनें, चापल्यपूर्वक.
4 *busily.* निरालस्यपूर्वक, उद्योगपूर्वक.

Activeness, Activity, *n.* v. A. 1. क्रियाशक्तिf. करणशक्तिf. कर्मशक्तिf.
2. चपळाईf चलाखी *or* खीf. जलदीf आंगचपळाईf. आंगसफाईf. अंगचापल्यn. चातुर्यn
3 कामसूपणm. उद्योगीपणाm. उद्योगित्वn. उद्योगशीलताf. निरलसताf.

Actor, *n.* v V. A 1. & V. N. 5. *performer, player.* सोंग आणणारा, सोंगाची संपादणी-बतावणी &c करणारा, सोंगाडी *or* सोंगाड्याm. सोंगी *or* सोंग्याm सोंगाळ्याm. बहुरूपी *pop* भोरपीm. खेळकरीm नट m. नटवाm नटभांडm. नाटकीm दासरीm नर्त्तन-नटन-&c कर्त्ता.
2 v Agent करणारा, कर्त्ता.

Actress, *n* सोंगाडीणf. खेळकरीणf नाटकीf नटीf नर्त्तकीf. बहुरूपिणी *pop.* भोरपीणf नाटकशाळा *or* नाटकसालf

Actual, *a. belonging to or comprising action* क्रियासंबंधी, क्रियान्वयी, क्रियाश्रयी, क्रियामय, चेष्टारूप, चेष्टामय, चेष्टात्मक.
2 *in act, not potential.* क्रियेचा, क्रियारूप, क्रियात्मक, कर्मपरिणामभूत, सिद्ध.
3 *not speculative or imaginary,* v Real खरेंचा, खरा, सत्य, तथ्य, वास्तविक, वास्तव, विद्यमान, वर्त्तमान.

Actually, *ad* v A. 1. कर्मतः, कार्यतः.
2 क्रियेनें, क्रियापूर्वक.
3 खरेपणीं, खरेंच, तत्वतः तथ्य, वस्तुनः, वस्तुगत्या.
As it actually happened. इत्थंभूत.

Actualness, Actuality. *n* v. A 1. क्रियासंबंधिताf क्रियाश्रयिताf क्रियान्वयिताf.
2 क्रियारूपताf. क्रियात्मकताf
3 आहेपणn आहेपणाm. वास्तविकपणाm अस्तित्वn तथ्यत्वn. वास्तवत्वn. वास्तविकत्वn. विद्यमानताf. वर्त्तमानताf.

To Actuate, *v a. put into action.* चालवणें, चालना-चालू-&c. करणें, वर्त्तवणें, प्रवर्त्तवणें, खेळवणें, करवणें.
2 *influence, move, induce* वर्त्तवणें, प्रवर्त्तनणें, वळवणें, वागवणें, प्रवर्त्तनn. -प्रवृत्तिf. करणें *g of o.* प्रवृत्त करणें.

Actuated, *p.* v. V 1. चालवलेला,& c. चालित, प्रवर्तित.
2 वर्त्तवलेला, प्रवर्त्तवलेला, & c प्रवर्तित, प्रवृत्त केलेला.

Actuater, *n.* v. V. 1. 2. चालवणारा, वर्त्तवणारा, &c. प्रवर्त्तक, चालक.

Actuation, *n.* v. V. 1.—*act* चालवणेंn. &c. प्रवर्त्तनn. चालनn.—*state.* चालवलेलेपणाm. वर्त्तवलेलेपणाm. & c. प्रवृत्तिf.
2—*act.* वर्त्तवणेंn. प्रवृत्त करणेंn. &c. प्रवर्त्तनn.—*state.* प्रवर्त्तवलेलेपणाm. प्रवृत्तिf.

Acumen, *n. sharpness of wits* or *sharpwittedness.* तीक्ष्णबुद्धिf कुशाग्रबुद्धिf. कुशाग्रमतिf. शीघ्रबुद्धिf. शीघ्रमतिf. बुद्धिकौशल्यn. प्रज्ञाf. मेधाf. तार्किक्यn. सुधीf.

Acuminate, Acuminated, *a.* See Pointed.

Acute, *a. that has a sharp end,* v. Pointed. बोचेरा, अणीदार, अणीचा, कोंचीचा, तीक्ष्णाग्र.
2 *sharp-witted,* v. Sharp. कुशाग्रबुद्धि, कुशाग्रमति, प्रज्ञात, सुधी, तीक्ष्णबुद्धि, तीव्रबुद्धि, प्रखरबुद्धि.
3 *vigorous, quick,*—a sense. तिखट, तीक्ष्ण, तीव्र, जलद, सूक्ष्म, सुग्राही, आशुग्राही, शीघ्रग्राही.
4—a disease. आशुपरिणामी, शीघ्रपरिणामी, शीघ्रविपाकी, शीघ्रपरिपाकी, जोराचा.
5—as pain. तिखट, तीक्ष्ण, तीव्र, भेदक, सुईच्या टोकाप्रमाणें तिखट-&c.
6—an accent, a sound. उदात्त.

Acutely, *adv.* v. A. 1. बोचेरेपणानें, तीक्ष्णाग्रतापूर्वक, & c.
2 कुशाग्रबुद्धीनें, बुद्धितैक्ष्ण्यपूर्वक, तीक्ष्णबुद्धिपूर्वक, & c.
3 तिखटाईनें, तैक्ष्ण्यपूर्वक, तीक्ष्णतापूर्वक.

Acuteness, *n.* v. A. 1. बोचेरेपणn. बोचेरेपणाm. तीक्ष्णाग्रताf.
2 कुशाग्रबुद्धि f. कुशाग्रमतिf. बुद्धितीक्ष्णताf. बुद्धितैक्ष्ण्यn.
3 तिखटपणाm. तिखटाईf. तीक्ष्णताf. तैक्ष्ण्यn. जलदीf. शीघ्रग्राहित्वn. सूक्ष्मताf.
4 शीघ्रपरिणामित्वn. शीघ्रविपाकित्वn.

ADAGE, *n. saying.* v. PROVERB. ह्मण *f.* न्याय *m.* आहणा *m*

ADAGIO, *n. slow time.* विलंबित *n.*

ADAMANT, *n* v. DIAMOND. हिरा *m.* हीरक *m.* वज्र *mn.*

2 v. LOADSTONE. लोहचुंबक *m.*

3 *hard metal, stone, &c.* वज्र *mn.*

ADAMANTEAN, ADAMANTINE, *a.* वज्रसा, वज्रासारखा, वज्रसदृश, वज्रवत्, वज्रप्राय, वज्रमय, वज्र.

A. frame. वज्रदेह *m* वज्रशरीर *n*

ADAM'S APPLE, *n.* घांटी *f.* घंटिका *f* कंठमणि *m* कंठ *m.* दाल *f.* मानेचा खाखोटा *m.*

ADAM'S BRIDGE, *n.* रामसेतु *m* सेतुबंध *m.*

To ADAPT, v. a. *make suitable.* मिळवणें, लावणें, योग्य-बराबर-माफक-तदुपयोगी-तदुपयुक्त &c. करणें, जमवणें, बसवणें, जम *m.*-जवा *m.*-जुळणी *f* -जोडी *f* -जुगल *f* -&c पाडणें-बसवणें-करणें *g.of o. recip.*

ADAPTATION, *n* v. V. —*act* मिळवणें *n.* लावणें *n.* &c. योग्य करणें *n.* जम &c. पाडणें *n.* मिळवणी *f.*—*state.* लाग *m* योग्यता *f.* उपयुक्तता *f* जम *m.* जवा *m.* जुगल *f.* जुळणी *f.*

ADAPTED, *p & a* v V मिळवलेला, योग्य केलेला, & c

I. *fit. v* SUITABLE. जोगता-जोगा (in comp.) कार्यक्षम, योग्य, उपयुक्त.

To ADD, *v a. put to, affix, annex, attach, subjoin.* मिळवणें, जोडणें, घालणें, देणें, मारणें, लावणें, सांधणें, जडणें, दुमाल्यास लावणें, संयोग *m.* -संयोजन *n.*-&c. करणें *g of o.*

2 up; *sum.* मिळवणें, जोडणें, मिळवणी *f.*-बेरीज *f*-.संकलन *n.* करणें *g.of o.* गोळा करणें.

ADDED, *p.* v. V. 1. जोडलेला, मिळवलेला &c. संयुक्त, संयुत, संयोजित, विलग्न.

2 मिळवलेला, बेरीज केलेला, संकलित, पिंडित, मिश्रित, एकीकृत, समीकृत, राशिगत.

ADDENDUM, *n.*— in arithmetic. धन *n.* (as opposed to ऋण *n.* Subtrahend.) मिळवणी *f.* क्षेप *m.*

2 See APPENDIX.

ADDER, *n.* See SNAKE.

ADDICE, *n.* v. ADZ. वांकस *mn.* तासणी *f.*

To ADDICT, *v. a.* (one's self to). *To be or become addicted.* छंदास *or* नादांत-नादीं लागणें-भरणें *g.of o.* भरीं भरणें *g.of o.* नादावणें, नादांत *or* नादीं पडणें-होणें *g.of o.* सवई *f.*-चट *f.*-चटक *f.*-खोड *f.*-व्यसन *n.*-छंद *m.* लागणें पडणें *g.of o.* संवकणें *or* सोकणें, सोकावणें, पडकणें, लांचावणें.

ADDICTED, *p.* v.V. नादीं लागलेला, भरीं भरलेला, &c. नादखोर, सोंकील *or* सोकील, पडकलेला, चटावलेला, लागट, तलबी, लंपट, गरक, शौकी *or* शौकी, लाहडी, लबूद, उपभोगी (in comp as मद्योपसेवी द्यूतोपसेवी &c.) परायण *or* पर (in comp. as. विषयपरायण *or* विषयपर) निरत, अनुषंगी, लांफाळ, आसक्त.

ADDICTEDNESS, *n.* v.P. चट *f.* चटक *f.* लंपटपणा *m.* सवई *f.* व्यसन *n.* खोड *f.* तलब *f.* छंद *m.* आसक्ति *f.* शोक *or* शौक *m.*

ADDICTION, *n.* v. V.—*state.* See ADDICTEDNESS.

ADDITAMENT, *n. thing added.* जोड *m.* जोडलेला-मिळवलेला पदार्थ *m.* -विषय *m.*-भाग *m.*-अंग *n.* आवापद्रव्य *n* प्रक्षेपद्रव्य *n.* उपस्करद्रव्य *n.*

ADDITION, *n.* v.V. 1.—*act.* जोडणें *n.* मिळवणें *n.* &c. जोडणी *f.* संयोग *m.* संयोजन *n.* लावालाव *f.*—*state.* संयोग *m.* योग *m.*

2—*act.* बेरीज करणें *n.* मिळवणी *f.* मिळवणें *n.* &c. मिश्रण *n.* संकलन *n.* एकीकरण *n.* समीकरण *n.*

Cross proof in a. आड आंखताळा *m.*

Successive substraction-proof in a. सारोळा *m.* v. कर, उतर.

I *thing added,* v. ADDITAMENT. जोड *m.* जोडलेला भाग *m.*-अंग *n.* &c.

ADDITIONAL, *a.* शिवाई, खेरीज, वाढीचा, अधिक, अधिक घातलेला &c.

ADDITIONALLY, *adv.* अणखी, अणीक, ही.

ADDLE, ADDLED, *a.*—of eggs. उमळलेला, उगळलेला, उबळलेला.

2—of the brains. पोकळ, कल्पनाशून्य, कल्पनारहित, कल्पनाशक्त्यक्षम.

ADDLE-HEADED, ADDLE-PATED, *a.* v. STUPID. बुद्धिशून्य, ठणठणपाळ, माठ्या, गयाळ, गयाळी

To ADDRESS, *v. a. direct to, apply,* (esp. a speech). लावणें, योजणें, योजन *n.*-योजना *f.*-योजणूक *f.*-योग *m.* करणें *g.of o.*

2 (a charm, a spell, &c.) *set against.* योजणें, प्रयोग *m.*-योजन *n.*-योजना *f.*-योजणूक *f.*-योग *m.* करणें *g.of o.*

3 (one's self *for* or *unto*). कमर *f.* बांधणें, जुडणें, प्रवृत्त-उद्युक्त होणें, लागणें.

4 *accost, speak to.* हटकणें, बोलणें, संबोधणें, भाषणप्रयोग *m.*-वाक्यप्रयोग *m* करणें, भाषणाची योजना *f.*-योजणूक *f.* &c. करणें, आभाषण *n.*-आलाप *m.* करणें.

To a. a superior. विनंती *f.*-निवेदन *n.*-अर्ज *m.* & c. करणें, अभिवाद *m.* -अभिवादन *n.* करणें.

To a. respectfully. अहो जाहो ह्मणणें-बोलणें.

5 (a letter) नांवाचा-नांवें-नांवाने-लिहणें-पाठवणें, पत्ता *m.* लिहणें, नामस्थानांकित करणें.

ADDRESS, ADDRESSING, *n.* v.V. 1.— *act.* योजणें *n.* लावणें *n.* &c. योग *m.* योजना *f.* योजन *n.* योजणूक *f.*

2—*act.* योजणें *n.* &c. प्रयोग *m.* योग *m.* योजना *f.* योजणूक *f.* करणी *f.*

3—*act.* हटकणें *n.* संबोधणें *n.* संबोधन *n.* अभिवादन *n.* अभिमंत्रण *n.* आभाषण *n.* आलाप *m.* आपृच्छा *f.*

I *manner of a.* बोलण्याची ढब *f.*-धज *f.*-चाल *f.*-रीत *f.* &c.

II *skill, management, conduct.* ओज *f.* आवर *m.* आवरकशक्ति *f.* आवरण *n.* अध्येप *m.* कर्तृत्व *n.* नेतृत्व *n.* नियंतृत्व *n.* व्यवहर्तृत्व *n.* युक्ति *pop.* जुगूत *f.* युगूत *f.* धज *f.* सौकर्य *n.*

III (of a letter, &c.) पत्ता *m.* नामस्थानबोधनलेख *m.*

IV. *complimentary introduction of letters.* अलकाब *m.* मयना *or* माना *m.* प्रशस्ति *f.* पूर्वी *f.* इजन *f.* आदाबअलकाब *m.* मंगलाचार *m.*

There are particular *Forms of address*—particular designations and titles or appropriate and allusive terms or phrases. The a. to a father is तीर्थरूप.

—to a mother मातृश्री *pop.* मातोश्री *or* मानुश्री, तीर्थरूप.

—to a son, younger brother, young protegée, &c. चिरंजीव.

—to a daughter, &c. चिरंजीवी.

—to an elderly person (male or female) तीर्थसरूप, *pop.* तीर्थस्वरूप.

—to a superior or an elder, शिरसाष्टांगनमस्कार.

—to an unwidowed woman, वज्रचूडेमंडित.

—to a widow. गंगाभागीरथी, गंगाजलनिर्मळ, अयाळ, कोम.

—to Bráhmans, esp. as learned, devout, &c. वेदमूर्ति, वेदोनारायण, वेदशास्त्रसंपन्न, विद्याविनयसंपन्न, पंडितशिरोमणि, अपरसूर्य.

—to a *Shudra,* पाटील, गोसावी.

—to a *Shudra, &c.* from a *Brahman.* पुराणोक्त आशीर्वाद.

—to Europeans, Muhammadans, &c. of dignity, अजब, थालीशा.

—to powerful or affluent *Marát'hás.* अखंडितलक्ष्मीअलंकृत *pop.* अखंडितलक्ष्मी अलंकृत.

—to a *Gosáwi* or ascetic, तपोधन, तपोनिधि, तपोराशि, तपोमूर्त्ति, &c.

—of honor, gener. राजश्री, राजश्रि *pop.* राजश्रियाविराजितराजमान्य राजश्री, सर्वगुणसंपन्न.

V *addresses,* See COURTSHIP.

VI *complimentary &c. letter.* सन्मानपत्र*n.* सत्कारपत्र*n.*

ADDRESSED *p.* v.V. 1. योजलेला, लावलेला, &c. योजित.

2 योजलेला, योजित.

3 हटकलेला, संबोधित, अभिवादित, अभिमंत्रित.

ADDRESSER, *n.* v.V. 1. योजणारा, लावणारा, &c. योजक, योजन &c. कर्त्ता.

2 योजणारा, &c. योजक, प्रयोग &c. कर्त्ता.

4 हटकणारा, संबोधन-आभाषण &c. कर्त्ता, आलापी, अभिवादक.

To ADDUCE, *v. a.* (an argument, a reason, &c.) *allege, assign, advance.* पुढें करणें, उभा करणें, लावणें, दाखवणें, प्रदर्शन*n.* करणें, बोलणें, सांगणें, बोलण्यांत &c. आणणें, उपन्यास*m.* करणें *g.of o.*

ADDUCED, *p.* v.V. पुढें केलेला, दाखवलेला, सांगितलेला, &c. उपन्यस्त.

ADDUCIBLE, *n.* v.V. पुढें कराया-चा-जोगता-जोगा &c. उपन्यसनीय, उपन्यास्य.

ADDUCTION, *a.* v.V.—*act.* पुढें करणें*n.* दाखवणें*n.* सांगणें*n.* &c. उपन्यास*m.*

ADEPT, *a. well skilled or versed.* v. CLEVER. पुरा, पक्का, पूर्ण, पुरा माहीत, निपुण, संपन्न, पारंगत, प्रवीण, निष्णात, अभिज्ञ, धुरीण, अभ्यासप्रवीण, दीक्षित, सराईत, गाढा, तरबेत *or* द.

2—in alchemy, magic, &c. सिद्ध.

3—in villainy or knavery, v. ARRANT. पक्का, पोक्त *or* पोक्ता, महा (in comp. as महासोदा, महालुच्चा, महाहरामी), वस्ताद.

To be or become a. चौपाट्यीं (viz. in चोरी, शिनळकी, चाहडी, लबाडी &c.) उगवणें *or* उजवणें.

ADEPT, *n. one fully skilled in,* v. CLEVER. पट्टाईत *or* पटाईत*m.* वस्ताद*m.* पक्का-पोक्ता-निपुण &c. मनुष्य*m.*-माणूस &c.

ADEQUATE, *a. proportionate to, equal to.* सारखा, बराबर, योग्य, समान, सम, तुल्य, पुरा, पुरता, *esp. in comp. as* कामापुरता, कार्यापुरता, &c. उपयुक्त, पर्याप्त, क्षम, समर्थ.

That is barely a. चुटपुटता, चुटपुरटा, चुटपूट, चुटपुटीत, जितक्यास तितका, तावन्मात्र.

ADEQUATELY, *adv.* v. A. पुरता, पुरा, बराबर, यथायोग्य, कामा पुरतें.

ADEQUATENESS, ADEQUACY, *n.* v. A. बराबरी*f.* पुरतेपणा*m.* पर्याप्ति*f.* योग्यता*f.* सामर्थ्य*n.* क्षमता*f.*

To ADHERE, *v.n. stick to,* v. To STICK. चिकटणें, लगटणें, डकणें, बिलगणें.

2 *stick to,* fig. *be attached, faithful, &c.* लिगटणें, चिकटणें, बिलगणें, बिलगून-चिकटून-लगटून-जडून-धरून &c. राहणें-असणें-&c. सुस्थिरावलंबन*n.*-सुस्थिरावलंब*m.* करणें.

ADHERENCE, ADHERING, ADHESION, *n.* v.V. 1.—*act.* चिकटणें*n.* लगटणें*n.* चिकटून असणें*n.* &c.

2—*act.* बिलगून राहणें*n.* &c. सुस्थिरावलंबन*n.* सुस्थिरावलंब*m.*

—*state or quality.* सक्ति*f.* आसक्ति*f.* निष्ठा*f.* एकनिष्ठता*f.* सुस्थिरावलंबता*f.*

ADHERENT, *a.* ADHERER, *n.* ADHERING, *p. a.* v.V. 1. चिकटणारा, लगटणारा &c. चिकटून &c. राहिलेला.

2 बिलगून राहणारा-राहिलेला &c.

2 सुस्थिरावलंबी, परायण (in comp. as नानकपरायण, कबीरपरायण).

ADHERENT, *n. follower, partizan.* v. FOLLOWER. आश्रयी, अनुयायी, अनुगामी, आश्रित, सपक्ष, पक्षी, अनुषंगी, अवलंबी.

ADHESIVE, *a.* v. STICKY. चिकट, चिकण, चिकटाऊ.

ADHESIVENESS, *n.* v. A. चिकटाई*f.* चिकटपणा*m.* चिकटण*f.* धर*m.*

To ADHIBIT, *v. a. use,* v. To APPLY. कामांत आणणें, प्रयोग*m.* करणें *g.of o.* योजणें, योजना*f.*-योजणूक*f.*-&c. करणें *g.of o.*

2 (in one's own person). सेवणें, सेवन*n.*-&c. करणें *g of o.*

ADHIBITED, *p.* v.V. 1 योजलेला, योजित, प्रयुक्त.

2 सेवलेला, सेवित.

ADHIBITER, *n.* v.V. 1. योजणारा &c. प्रयोगकर्त्ता.

2 सेवणारा, सेवी, सेवक.

ADHIBITION, *n* v.V. 1.—*act.* योजणें*n.* प्रयोग*m.* योजना*f.* योजणूक*f.*

2—*act.* सेवणें*n.* सेवन*n.* सेवा*f.* उपसेवन*n.*

ADIEU, *n.* शेवटचा आशीर्वाद*m.* चरममंगल*n.* गतिकालिकांत्य भाषण*n.* Some of the common modes of expression are कल्याण असो, क्षेम असो, देव तुमचें बरें करो, क्षेम असो, स्वस्ति, ईश्वर आहे.

ADIPOSE, ADIPOUS, *a.* See FAT.

ADJACENCY, *n.* v A. जवळपणा*m.* लगत*f.* लगना*m.* समीपता*f.* निकटवर्त्तित्व*n.*

ADJACENT, *a. contiguous.* v. NEAR. जवळचा, पासना, जवळपासचा, लगत्याचा, शेजारचा, निकटवर्त्ती, समीपस्थ.

ADJECTIVE, *n.*—in grammar. गुणवाचक*m.* गुणवचन*n.* विशेषण*n.* विशेष्यनिघ्न*n.*

Relation between an a. and its noun. विशेषणविशेष्यभाव*m.*

To ADJOIN, *v. a.* See To JOIN.

To ADJOIN, *v. n. be contiguous.* लगन *adv.* असणें, शेजारीं असणें, लगन*f.*-लगता*m.* असणें *in con. &. g.of s.*

ADJOINING, *p. a.* v.V.N. लगतीचा, लगत्याचा, जवळचा, पासचा *or* ला, संसर्गी, संसक्त, अव्यवहित, अव्यवहितवर्त्ती, उपश्लिष्ट.

ADJOINING, ADJUNCTION, *n.* v.V. N—*state.* लगन*f.* लगता*m.* उपश्लेष*m.*

To ADJOURN, *v.a. put off.* दुसऱ्या दिनसापर्यंत-दुसऱ्या दिवसास-&c. ठेवणें, ठेवणें, महकूब *or* तकूब करणें *or* ठेवणें, कालांतरावधिक स्थापणें-करणें, अन्येद्युरवधिक करणें.

ADJOURNMENT, *n.* v.V.—*act.* ठेवणें*n.* दुसऱ्या दिवसाला ठेवणें*n.* महकूब ठेवणें*n.* &c. कालांतरपर्यंत स्थापन*n.*

To ADJUDGE, *v. a. doom to.* v. To CONDEMN. दंडनास नेमणें, शिक्षा *f.* सांगणें, शिक्षेची आज्ञा*f.*-हुकूम*m* &c. करणें.

2 v. To AWARD. मनसुबी*f.*-चौकसी*f.*-पंचाईत*f.*-तपासणी*f.* &c. करून देववणें, निवाडा-फैसला &c. करून देवविणें.

To ADJUDICATE, *v. a.* See To ADJUDGE.

ADJUDICATION, ADJUDGMENT, *n.* v.V. 2—*act.* निवाडा करून देवविणें*n.* फैसला करून देवविणें*n.* &c. वादशुद्धिपूर्वक दापन*n.*

1 *award,* v. SENTENCE. निवाडा*m.* फैसला*m.*

ADJUNCT, *a. united with, immediately consequent.* अनुषंगी, आनुषंगिक, अनुयोगी, अनुबंधी.

ADJUNCT, *n.* v. APPENDAGE. आनुषंगिक-अनुयोगी-अनुबंधी &c. पदार्थ*m.*-विषय*m.* अनुबंध*m.*

2—in grammar. अनुबंध*m.* कार्य*n.*

ADJURATION, *n.* v.V.—*act.* शपथ*f.* &c. घालणें*n.* शपन*n.*

1 *oath put or taken.* शपथ*f.* आण*f.*

To ADJURE, *v.a. impose an oath on, charge on oath.* शपथ*f.*-आण *f.*-द्वाही*f.* &c. घालणें *or* घालून बोलणें-बजावणें-ताकीद *f.* करणें &c.

ADJURED, *p.* v.V. शपथ घातलेला, आण घातलेला, शापित.

To ADJUST *v. a. fix or set rightly, put in order.* निटावणें, सुधारणें, सुधारणें, सजवणें *or* सजणें, नीट-बराबर-दुरुस्त-&c. करणें-ठेवणें, बंदोबस्त*m.*-बंदोबस्ती*f.*-व्यवस्था*f.* &c. करणें *g.of o.* सोईवर आणणें.

2 (a dispute, debt, &c.) v. To SETTLE. तोडणें, चुकवणें, तोडीवर घेणें, न्याय*m.* तोडणें-निवडणें *g.of o.* तोडजोड*f.* करणें *g.of o.* तोड *f.* पाडणें *g.of o.*

ADJUSTED, *p.* v. V 1. निटावलेला, सुधारलेला, बंदोबस्त केलेला-झालेला, व्यवस्था केलेला-झालेला, व्यवस्थित, व्यवस्थापित.

2 चुकवलेला, तोडलेला, तोडजोड केलेला, चुकता, तोडीवर येतलेला-आणलेला.

ADJUSTMENT, *n* v V. 1 —*act.* निटावणेंn. सुधारणेंn & c. व्यवस्थापनn. —*state.* बंदोबस्तm बंदोबस्तीf. ठाकठिकीf. व्यवस्थाf.

2—*act.* चुकवणेंn. तोडीवर घेणेंn. & c.—*state.* चुकवणीf. घटवटनाf. तोडf. तोडजोडf.

ADJUTOR, *n* See HELPER.

AD LIBITUM, *adv.* मनसोक्त, मनास येईल तसें.

To ADMEASURE, *v. a.* ADMEASUREMENT, *n.* See To MEASURE, &c.

To ADMINISTER, *v. a. serve, supply, afford,* v. To GIVE देणें, दानn. करणें, अर्पणें, अर्पणn. करणें *g.of o.*

2 (a government, a business, &c.) v. To CONDUCT. चालवणें, वहिवाटणें, निर्वाहिणें, निर्वाहm.-वहिवाटf. करणें-चालवणें *g.of o.*

3 (justice). न्यायm. पाहणें-तोडणें-करणें, न्यायदर्शनn. करणें.

4 (an oath) घालणें, देणे.

5 (physic, &c.) देणें, चारणें.

6 (alms, &c.) घालणें, देणें, वांटणें, वाढणें.

To ADMINISTER, *v. n. contribute,* v. To HELP. सहाय-सहकारी-&c. असणें.

ADMINISTRATION, *n.* v.V. 1.—*act.* देणेंn. अर्पणेंn. &c.

2—*act.* वहिवाटणेंn. चालवणेंn. & c. वहिवाटf. निर्वाहm. कार्यनिर्वाहm.

I *executive part of a Government.* राजकारभारमंडळीf.

Change of a. हालीमाजीf. नवेंजुनेंn.

II *reign, rule.* अमलm. राज्यn. कारकीर्दf.

Rigorous or severe a. करडा अमलm.

ADMINISTRATOR, *n.* (of a government). राज्यकारभारवलावणाराm. वहिवाटदार *c.*

2 (to an estate &c.) वहिवाट चालवणाराm. वकीलm.

3 (in divine rites) v. OFFICIATER. आचार्यm.

ADMIRABLE, *a.* v. V. *and* GOOD. सानंदाश्चर्यकारक-कारी-& c. साल्हादाश्चर्यकारी-&c. मौज वाटाया-चा-जोगा-सारखा-& c. उत्तम, खासा, उत्कृष्ट, नामी.

ADMIRABLY, *adv.* v. A. मौज वाटाया जोगा-सारखा-& c. *a. decl.* उत्तमरीतीनें, उत्तम, फार चांगलें, खूब, खासा, उत्कृष्ट.

ADMIRAL, *n.* अरमारचा पतिm.-अधीशm.-अध्यक्षm.-मुख्यm.-& c.

ADMIRATION, *n.*—the sentiment. आश्चर्यn. अचंबाm. मौजf. सानंदाश्चर्यn. साल्हादाश्चर्यn.

To ADMIRE, *v. a. regard with wonder and pleasure.* सानंदाश्चर्यn.-साल्हादाश्चर्यn.-& c. करणें *and, in. con.* वाटणें *g.of o.* कौतुकn.-मौजf.-चमत्कारm.-& c. वाटणें *in. con. g.of o.* आवडणें *in. con.*

ADMIRER, *n.* See LOVER.

ADMISSIBLE, *a.* v. V. 1. येऊं द्याया-चा-जोगता-जोगा-&c. प्रवेशदानार्ह.

2 घ्याया-चा-जोगता-जोगा-& c. मानाया &c.-चा-जोगा-&c.

3 उपादेय, प्रतिग्राह्य, स्वीकरणीय.

ADMISSION, ADMITTANCE, *n.* v.V. 1.—*act.* येऊं देणेंn. आंत येऊं देणेंn. प्रवेशदानn.

2—*act.* घेणेंn. मानणेंn. पतकरणेंn. &c. आदरणn. उपादानn.—*state.* मान्यताf.—*a. or s.* पतकर *or* पतकारm. प्रामाण्यग्रहm. प्रतिग्रहm.

3 *a. or s.* स्वीकारm. अंगीकारm.

To ADMIT, *v. a. suffer to enter.* येऊं देणें *or* आंत येऊं देणें.

2 *suffer to pass; allow, grant, concede.* घेणें, मानणें, मान्य करणें, वार देणें-करणें, पतकरणें *or* पतकारणें, कबूल करणें-होणें, झेलणें, आदरणें, भजणें, ग्रहणn.-प्रतिग्रहm.-उपादानn. करणें *g.of o.*

3 v. To ACKNOWLEDGE. स्वीकारणें, अंगीकारणें, पदरीं घेणें, कबूल करणें.

4 *take in, receive amongst.* घेणें, कवळणें, कवटाळणें.

ADMITTED, *p.* v. V. 1. येऊं दिलेला, आंत येऊं दिलेला.

2 घेतलेला, मानलेला, &c. मान्य, कबूल, रूजू, अनुमत, उपात्त, अभिमत, प्रतिगृहीत, परिगृहीत, प्रतिज्ञात, मत.

3 स्वीकारलेला, अंगीकारलेला, &c. स्वीकृत, अंगीकृत.

To ADMIX, ADMIXTURE, & c. See To MIX, &c.

To ADMONISH, *v. a. warn of, counsel against,* v. To WARN ताकीदf.-सूचनाf.-सूचनn.-& c. करणें, पूर्वबोधm.-उद्बोधm.-उपदेशm.-& c. करणें *g.of o* सुचवणें, उद्बुद्ध-उपदिष्ट-&c. करणें.

2 *reprove gently.* कानm. *pl.* उपडणें *g.of o.* कानास खडाm. लावणें, *g.of o.* तोंडची शिक्षाf.-शब्दाचा मारm.-वाक्शिक्षाf.-वाग्दंडn. करणें.

ADMONISHER, *n.* v. V. 1. ताकीद करणारा, &c. सूचक, सूचनकर्त्ता, उपदेशक, उद्बोधक, पूर्वबोधकर्त्ता.

ADMONISHING, ADMONISHMENT, ADMONITION, *n.* v.V. 1.—*act.* ताकीद करणेंn. सूचना करणेंn. &c. सूचनn. पूर्वबोधनn. उद्बोधनn.

I *the warning given.* ताकीदf. सूचनाf. उपदेशm. पूर्वबोधm. उद्बोधm.

2 *the reproof given.* तोंडची शिक्षा f. वाक्शिक्षा f. वाग्दंडm. शब्दाचा मारm.

ADO, *n. labour, difficulty, pains,* v. TROUBLE. झटे पटे *or* झट्टे पट्टेm. *pl.* v. खा, पे, खस्ताf. *pl.* v. खा, काढ, खटपटf. खवदवf. दगदगf. उपद्व्यापm.

With much a. मारून कुटून, मारून धुमकून, मारून मुटकून, झटून झोंबून, बळेंबळें, लोंबी झोंबीनें.

2 *confused hurry, pother, stir,* v. BUSTLE. गोंधळm. घोळm. घप्पाघोळm हुलहूलf.

To make much a. about nothing. डोंगर खणून उंदीर काढणें, अबाबाm.-अबांवn.-तांडवn.-&c. करणें, निभाईf. लावणें-पाडणें, हुलहूलf. लावणें.

ADOLESCENCE, *n.*v. YOUTH. वाढती पराईf. जवानीf. चढती पराईf. वाढतीदशाf. पौगंडn. पौगंडावस्थाf.

ADOLESCENT, *a.* v. STRIPLING. चढते पराईचा, चढत्या वयाचा, अप्राप्तयौवन.

To ADONIZE, *v. n. deck out the person.* पोशाकm.-चट्टीपट्टीf.-चाकचोपी *or* चापचोपीf.-चापीचोपीf.-शानशुकीf.-शोकीf.-टाकमटिळाm.-टाकमटिकाm.-टिळेपट्टेm. *pl.*-टिळाटोपीf. & c. करणें.

ADONIZING, *n.* v.V. —*act.* चट्टीपट्टीf. चाकचोपी *or* चापचोपीf. चापीचोपीf. टिळाटोपीf. टेव *or* टेवरेवm. *pl.* शानशुकी *or* शोकीf. डामडौलm.

To ADOPT, *v. a.* (a son). दत्तक-दत्तपुत्र-दत्त-पोसणा &c. घेणें, मांडीवर घेणें, ओंटींत घेणें, पुत्रm. करून घेणें.

2 (a measure, custom, &c.) आदरणें, घेणें, धरणें, पाळणें, सेवणें, स्वीकारणें, अंगीकारणें, ग्रहण करणें.

ADOPTED, *p.* ADOPTIVE, *a.* v. V. 1. दत्त-दत्तक &c. घेतलेला, पोसगा *or* का, पोसणा, पोष्णा, पोष्या, मांडीवर घेतलेला, ओंटींत घेतलेला, मांडीवरचा, ओंटींतला.

An a. child. धर्मसंततिf. धर्मसंतानn.

2 आदरलेला, &c. सेवित, आदृत, गृहीत.

ADOPTER, *n.* ADOPTING, *p. a.* ADOPTIVE, *a.* v.V. 1. दत्त-दत्तक-

पोसणा &c. घेणारा, मांडीवर घेणारा, ओटींत घेणारा, दत्तक-दत्त- &c. ग्राहक, ग्राही.

2 आदरणारा, &c. सेवी &c. सेवक (esp. in comp)

ADOPTION, *n* v. V. 1 —*act.* मांडीवर घेणें*n.* ओटींत घेणें*n.* दत्त *or* दत्तक घेणें*n.* दत्तकग्रहण*n.* दत्तकस्वीकार*m.*—*state* दत्त घेतलेपणा*m* ओटींत घेतलेपणा*m.* &c. दत्तकत्व*n* दत्तकगृहीतत्व*n.* दत्तकस्वीकृतत्व*n.*

Boy given into a. दत्त*m.* दत्तपुत्र*m.* दत्तक*m* पालकपुत्र*m.* कृत्रिमपुत्र

Boy given (after investiture with the thread) into a. in a family not related to him. He is heir both to his natural and to his adoptive parent. द्व्यामुष्यायण*m.*

Boy self-given into a. स्वयंदत्त*m.*

Ceremonies or rites of a. दत्तविधान*n.* दत्तविधि*m.*

To give into a दत्त करणें, मांडीवर-ओटींत-देणें-घालणें-ठेवणें

2—*act.* आदरणें*n.* सेवणें*n.* &c. ग्रहण*n.* धारण*n.* पालन*n.* सेवन*n.* उपसेवन*n.*

ADORABLE, *a.* v.V. पुजाया-चा-योग्य-&c. पूजनीय, पूज्य, पूजनार्ह, पूजायोग्य, पूजार्ह, भजनीय, भजनार्ह, अर्चनीय, अर्च्य, वंदनीय, वंद्य, नमस्य, आराधनीय, आराध्य, उपास्य, सेव्य, अर्घ्य, पूजापात्र, पूजाविषय, भजनपात्र, &c.

ADORABLENESS, *n.* v. पुजायाची-भजायाची-&c. योग्यता*f.*-अर्हता*f.*-&c. पूजनीयता*f.* पूज्यता*f.* पूजनार्हता*f.* &c. अर्घ्यता*f.*

ADORATION, *n.* v. V.—*act.* पुजणें*n.* भजणें*n.* &c पूजन*n.* भजन*n.* पूजा*f.* अर्चन*n.* अर्चा*f.* वंदन*n.* आराधना*f.* आराधन*n.* उपासना*f.*

To ADORE, *v. a.* v. To WORSHIP. पुजणें, भजणें, अर्चणें, आराधणें, उपासणें, वंदणें, पूजन*n.*-भजन*n.*-&c. करणें *g of o.*

ADORED, *p.* v. V. पुजलेला, भजलेला, &c. पूजित, अर्चित, आराधित, उपासित, वंदित.

ADORER, *n.* ADORING, *p. a.* v. V. पुजणारा, &c. पूजक, आराधक, उपासक, वंदक, भक्त, भजक, पूजन-भजन-अर्चन &c. कर्ता.

To ADORN, *v. a. decorate, embellish, ornament.* अलंकारणें, शृंगारणें, भूषवणें, शोभवणें, शोभेसा करणें, शोभित-सुशोभित-&c. करणें, शोभा*f.*-रंग*m.*-&c. देणें-आणणें, शोभन*n.*-भूषण*n.*-भूषा*f.*-मंडन*n* -&c. करणें *g.of o.*

2 *beseem, grace,* v. To BECOME. शोभणें, साजणें, सजणें.

ADORNED, *p.* v. V. 1. अलंकारलेला, &c. अलंकारयुक्त, शोभायुक्त &c. अलंकारान्वित &c. अलंकृत, शोभित, भूषित, मंडित, विभूषित, शृंगारित, सुशोभित, साजरा.

ADORNER, *n.* ADORNING, *p. a.* v.V. 1. अलंकार करणारा, &c. अलंकारकर्ता, अलंकर्ता, अलंकारावह, शोभाप्रद, भूषादायक.

ADORNMENT, ADORNING, *n.* v. V. 1.—*act.* अलंकारणें*n.* &c. अलंकरण*n.* अलंक्रिया*f.* अलंकृति*f.* शोभन*n.* भूषण*n.* मंडन*n.* विभूषण*n.*

—*state.* शृंगार*m.* साजरेपणा*m.* शोभा*f.* अलंकृति*f.* भूषा*f.* शोभितत्व*n.* &c.

ADOWN, *prep. along, downwards.* आंगावरून, सरसून, सरपटून, अधः, अधोग्र, वरून.

ADRIFT, *adv. floating at random.* वाहतां, मोकळपणीं तरतां, सुटून तरंगत असतां, वहावतां, मोकळ, मोकाट, मोकार, ओघाधीन, प्रवाहाधीन.

To be a. -lit-fig. तरंगणें, वहावणें.

To cast a.-lit. ओघावर-प्रवाहावर-टाकणें.-fig. वाऱ्यावर टाकणें.

To get a.-lit. ओघांत-प्रवाहांत &c. पडणें,-fig. वाऱ्यावर सरणें.

ADROIT, *a. dexterous,* v. EXPERT. कुशल, सुगर, सुघड, पट्टाईत, सराईत, दक्ष, पटु, अटोकाट.

ADROITLY, *adv.* v. A. सुगरपणाने, &c. सुगराईने, कुशलतेने, कुशलपणाने, दक्षतेने, दक्षता &c. पूर्वक.

ADROITNESS, *n.* v A. कुशलता*f.* सुगराई*f.* सुगरावा*m.* सुगरपणा*m.* दक्षता*f.* दाक्ष्य*n.* कौशल*n.* सौकर्य*n.*

ADSCITITIOUS, *a. taken up, called in,* v. ASSUMED. मानलेला, कल्पित, आहार्य, आणलेला, आहृत.

ADULATION, To ADULATE, &c See FLATTERING To FLATTER, &c.

ADULT, *a.* वयांत आलेला, पर्णांत आलेला, उमेदींत आलेला, उमरींत आलेला, मोठा, जाणता, प्रौढ, पोक्त, पोक्ता, प्राप्तयौवन, अंकुरितयौवन, ज्ञानयौवन, तारुण्यावस्थापन्न, वयस्थ *or* वयःस्थ.

To become a वयांत-पर्णांत-&c. येणें.

ADULT, *n* v. A. वयांत &c. आलेला माणूस*m* स्त्री *f.* &c पुरुष*m.* बाप्या*m.* गोखमा*m.*

To ADULTERATE, *v. a corrupt by mixture.* भेल*f*-भिसळ*f.* &c घालून नाईट करणें, विघडणें, हीनद्रव्यमिश्रणदूषित करणें, हीनसंसर्गदूषित करणें.

ADULTERATE, *a.* ADULTERATED, *p.* v.V. भेल घालून विघडलेला, हीनसंसर्गदूषित *or* दुष्ट, हीनमिश्रणदूषित-दुष्ट, हीनसंपर्कदूषित दुष्ट.

ADULTERATION, *n.* v.V.—*act.* भिसळ-&c घालून नाईट करणें*n.* हीनमिश्रणद्वारा दूषित करण*n.* हीनसंसर्गद्वारा दूषित करण*n.*—*state* हीनमिश्रणदूषितत्व*n.* हीनसंसर्गदूषितत्व*n.*

ADULTERER, *n.* परद्वारी, परद्वारकर्ता, व्यभिचारकर्ता, व्यभिचारी, परदारगामी, जारकर्मकर्ता, जारकर्मी, अन्यागामी, पारदारिक, परदारोपसेवी, परदाराभिमर्शी, परतल्पग, बाहेरख्याली, बहिर्व्यसनी.

ADULTERESS, *n.* अपतिव्रता, जारिणी, व्यभिचारिणी, जारकर्मकर्त्री, परगामिनी, परद्वारकर्त्री, व्यभिचारकर्त्री, अन्यगामिनी.

ADULTERINE, *n.* v. BASTARD जारज, जारजात.

ADULTEROUS, *a. guilty of adultery,* See ADULTERER & ADULTERESS.

2 *pertaining to adultery.* जारकर्माचा, व्यभिचाराचा, जारकर्मसंबंधी, जारकर्मविषयक, व्यभिचारसंबंधी, परशय्यासंबंधी-विषयक.

ADULTERY, *n.* of the male or female. जारकर्म*n.* व्यभिचार*n.* परशय्या*f.* वदकर्म*n.* वदभमल*m.* जारी*f.*—of the male. परदारगमन*n.* परद्वार*n.* परस्त्री*f.* अन्यागमन*n.* परस्त्रीगमन*n.* परकलत्राभिगमन*n.* पारदार्य*n.* परभार्यागमन*n.* परतल्पगमन*n.* —of the female. परगमन*n.* परगृह *pop.* परघर*n.* v. पाह-रिघ-शिर. परपुरुषगमन*n.* अन्यगमन*n.*

—in cant or covert phrase, and of male & female. बाहेरख्याल*m.* बहिर्द्वार*n.* बहिर्व्यसन*n.*

ADULTNESS, *n.* v. A. & N. उमेद*f.* जाणतेपणा*m.* प्रौढपणा*m.* प्रौढदशा*f.* पुरुषत्व*n.*

To ADUMBRATE, *v.a. shadow out, exhibit a faint resemblance of.* ईषत्सदृशरूप*n.* काढणें-करून दाखवणें, छाया*f.* काढणें-काढून दाखवणें-उतरणें, छायाप्रदर्शन*n.* करणें, छायाभास*m.* उतरणें, काढणें.

ADUMBRATION, *n.* v.V. *matter shadowed out.* छाया*f.*

ADUST, *a. burnt up.* दग्ध, रखरखीत, रूखा, रूक्ष.

To ADVANCE, *v. a. bring to the front or fore-ground.* पुढें, पुढलेकडें करणें-आणणें-काढणें-चालवणें-घालणें, समोर *adv.* करणें-काढणें-&c. अघाडीस आणणें.

2 *promote, prefer.* चढवणें, वाढवणें, पदवी*f.* चढवणें-वाढवणें *g.of o.* थोरवी*f.* थोरपणा*m.* &c. देणें, सरफराजी*f.* करणें, न्यहाल करणें, पदवृद्धि*f.* करणें *g.of o.*

3 *make better, &c.* v. To IMPROVE. संवर्द्धन*n.* संवृद्धि*f.*-&c. करणें *g.of o.* रंगास आणणें.

4 *forward, bring on.* चालवणें, वाढवणें, वाढ*f.*-वृद्धि*f.* करणें *g.of o.*

5 v. To Propose. उद्दूm. काढणें-करणें *g.of o.* पूर्वरंगm.-उपोद्घातm. -प्रस्तावना *f.*-प्रस्तावm.-उपक्रमm. करणें *g.of o.*

6 (money &c.) अगाऊ *adv.*-आगप *adv.* देणें, लगाई *f.* देणें.

To Advance, *v n come forward.* पुढें *adv.* येणें-निघणें-चालणें-होणें-सरणें-वाढणें, पुढारणें, समोर &c. येणें &c. वाढणें.

To a. boldly, readily, &c. सरकणें, सरकावणें, धजणें, धजावणें, सरसावणें, सरळणें, सरणें, पुढाकारm. करणें.

To a. against, upon. चढून जाणें-येणें, चढाई *f.*-चढm.-चढावm. करणें *with* वर.

2 *grow better &c.* v. To Improve. चांगला होत जाणें, वर्धणें, रंगास-रूपास-तेजास चढणें, &c.

3 *move apace.* वरें *adv.* चालणें

4 *progress, proceed,* v To Rise. वाढणें, चालणें, चढणें, वाढत-चढत &c. चालणें, वृद्धिंगत होणें.

Advance, Advancement, *n.* v.V. A. 1.—*act.* पुढें करणेंn. अग्रीस आणणेंn. &c.

2—*act.* चढवणेंn. वाढवणेंn. &c. पुरस्कारm. पदवर्द्धनn.—*state* वाढतलेपणाm. &c. सरफराजी *f.* पदवृद्धि *f.*

3—*act.* संवर्द्धनn —*state.* संवृद्धि *f.* वर्द्धिष्णुत्वn.

4—*act.* चालदणेंn. & c.

I *money advanced.* आगाऊ पैकाm.—esp. to cultivators, लगाई *f* v. V. N. 1.—*a. or s.* पुढें येणेंn. &c. क्रमणn. क्रमm. क्रांति *f.*

2—*state.* वर्धणेंn. &c. चढती *f.* संवर्द्धनn. वर्द्धनn. संवृद्धि *f.* चढती कळा *f.* चढतीपायरी *f.* चढतापायाm. चढती कमान *f.* संपत्ति *f.*

3—*state.* वाढणेंn. चालणेंn. &c. वाढ *f.* चढती *f.* चढm.

In a. *in front.* पुढें, मोहरे.

2 *before-hand.* अगाऊ, आगप.

Advance-guard, Advanced-guard, *n.* विनी *f.*

Advanced, *p.* v.V. A. 1. पुढें केलेला-आणलेला, &c.

2 चढवलेला, वाढवलेला, &c. सरफराज, नवाल.

3 रंगास आणलेला, वर्द्धिन, संवर्द्धिन.

4 चालवलेला, &c.

v. V. N. 1. पुढें आलेला, पुढारलेला, &c. सरसावलेला, पुरोगत, पुरोयात, अग्रगत, अग्रयात, क्रांत.

2 रंगास-रूपास-तेजास &c. चढलेला.

4 वाढलेला, चढलेला, &c. वृद्ध (esp. in comp. as वयोवृद्ध, ज्ञानवृद्ध, विद्यावृद्ध, धनवृद्ध, यशोवृद्ध, तपोवृद्ध).

Advancer, *n* Advancing, *p. a* v.V. A. 1. पुढें करणारा-आणणारा &c.

2 वाढवणारा, चढवणारा, &c. पुरस्कर्ता, पुरस्कारी, पदवर्द्धक, पदवृद्धिकारक.

3 वर्द्धक, संवर्द्धक, संवर्द्धनकर्ता.

4 चालवणारा, वाढवणारा, & c.

5 काढणारा, उद्दू करणारा, &c.

v V. N. 1. पुढें येणारा &c. पुरोयायी, अभिमुखागंता, अभिमुखागामी.

2 चढता, रंगास-रूपास-&c. चढणारा, & c. वृद्धिंगत, वर्धमान.

3 वाढणारा &c. वाढता.

Advantage, *n. superiority over,* v. Superiority. वर्चसn. वर्चस्वn. वरिष्ठता *f.* उपराळाm. उपरदवडाm. उपरm.

To have the a. of. आगळा-अधिक-होणें, थाप *f.* असणें *g.of s. with* वर *of o.*

To obtain an a. over आपला दशकm. चढवणें, शेर होणें, जिंकणें, पाणीn. पाजणें.

2 *benefit, profit, good, avail, use.* फायदाm. फळn. फलश्रुति *or* फळश्रुत *f.* हितn. वरेंn. उपयोगm. उपकारm. किफायत *f.* सरफा *or* सरिफाm. मयना *or* मानाm. फलितार्थm. फलोत्पत्ति *f.* फळादेशm. फलोदयm. गुणm. लाभm. *(and,* loosely लाभागोभाm.*)* स्वार्थm.

A. and disadvantage हिताहितn लाभालाभm.

To appear to a. शोभणें, खुलणें, विराजणें, विलसणें, राजणें.

To shew, set, &c to a. छतn. भरणें *g of o.* शोभवणें.

3 *emolument, profit,* v. Gain. नफाm लाभm. प्राप्ति *f*

4 *preponderation on one side.* वर्चसn. वर्चस्वn.

To Advantage, *v a. avail, boot, benefit, profit, serve.* लाभणें, लाभणें, लाहणें, उपयोगी-होणें पडणें, उपयोगm. होणें *in con. with g of o.*

Advantageous, *a.* v. N 2 *beneficial, profitable, availing.* हितदायक, हितावह, हितप्रद, हितकारक, हितकर, हितजनक, हित, किफायनी, किफायतवार, उपयोगी, उपकारी, उपकारक, लाभदायक, लाभप्रद, फलावह, गुणकारी, गुणावह, फलोपधायक, फलप्रद.

3 v. Gainful. नफ्याचा, नफेवार, किफायतवार, किफाइनी, किफायतीचा, मिळकतीचा, सरफेवार, कसरीचा.

Advantageously, *adv.* v N. 2 सोईवार, सोईसार, सोईचा *a. decl.* 3 किफायतवार, नफेवार, सरफेवार.

Advantageousness, *n.* v. A. 1. उपयोगीपणाm. उपयोगिता *f.* साफल्यn. फलवैशिष्ट्यn. लाभ-&c. दायकत्वn. उपकारिता *f.* औपकार्यn.

Advenient, Adventitious, *a.* v. Accidental. आगंतुक, आपलेला, असहज, आहार्य.

Advent, *n.* v. Coming. आगमनn. आगमm.

Adventure, *n. accident, chance.* दैवयोगm. दैवघटना *f.* दैवगत *f.* दैवगति *f.*

2 *hazardous deed,* v. Enterprise. जोखीमnf. जोखमाचें कामn. कचाटn. दुर्गकर्मn.

To Adventure, *v. n. try the chance, dare.* v. To Venture. जोखीमn. आंगावर आणणें-घेणें-स्वीकारणें-पदरीं बांधणें, जोखीमn खाणें, तवकलnf. करणें.

To Adventure, *v. a. put into the power of chance,* v. To Venture. जोखमांत ठेवणें-घालणें, अदृष्टाधीन-दैवाधीन ठेवणें-घालणें-करणें, दैवावर हवालणें.

Adventurer, *n.* v. V. *one who seeks occasions of chance.* दैवावर हवाला घालून उद्योग पाहणारा, जोखीम *or* जोखम पाहणारा.

Adventurous, *a. inclined to adventures.* कचाटी *or* कचाट्या, जोखीम खाण्याच्या स्वभावाचा, खटपट्या, खटलेखोर, हरदमखट्याली, उलेढाल्या, उत्पाती, अचाटबुद्धि खेळणारा, अचाट उद्योगी, साहसी, साहसिक, अचाट करणारा, लागूभागूदिवाळ्या, यद् भावी यद् भविष्यति म्हणणारा, प्रौढ, देहंवापातयेत् अर्थंवा साधयेत् म्हणणारा.

2 v. Hazardous. जोखमी, जोखमाचा, तवकलीचा, भयप्रदनाभर्मक.

Adventurously, *adv.* v. A. 1. आंगावर जोखीम घेऊन, जोखीम सोसून-खाऊन & c. साहसपूर्वक, साहसवृत्त्या.

Adventurousness, *n.* v. A. जोखीम खाण्याचा स्वभावm. हांव *f.* कचाटेपणाm. प्रौढी *f.*

Adverb, *n.*—gener. अव्ययn. अव्ययपदn.

2—to a verb. क्रियाविशेषण अव्ययn. विधिविशेषण अव्ययn. क्रियाविशेषणn. विधिविशेषणn.

Adverbial, *a pertaining to an a.* अव्ययसंबंधी, अव्ययाचा, अव्ययरूप, अव्ययात्मक, अव्ययभूत, अव्ययान्वित, &c. अव्यय, क्रियाविशेषणरूप-आत्मक-पूर्वक-मूलक-प्रधान-& c.

Adverbially, *adv.* v. A. अव्ययरूपें, क्रियाविशेषणरूपें, अव्ययपूर्वक, साव्यय, अव्यययोगानें, क्रियाविशेषणाचे योगें करून.

ADVERSARIA, *n* *common-place book.* क्रोडपत्र*n.* क्रोड*n.* वाड*n.* गबाळग्रंथ*m* वेचे*mpl*

ADVERSARY, *n. foe.* v. ENEMY. वैरी*c.* शत्रु*c.* विपक्ष*m.* प्रतियोगी*m.*

2—as in litigation, &c. v. OPPONENT. प्रतिपक्षी*m.* विपक्ष*m.* प्रतिपक्ष*m.* प्रतियोगी*m* प्रतिस्पर्धी*m.*

ADVERSE, *a. turned against; opposite,* v. CONTRARY. उलटा, अडवा, विरुद्ध, विपरीत.

2 *inimical, hostile, repugnant, unfriendly.* अडवा, विपरीत, विरोधी, द्वेषी, वैरी, प्रतिकूल *or* ळ, विषम, विमना, विमनस्क, अमित्र, असुहृत्, असख, विमत, विपक्ष, विगुण, शत्रु (in com as बुद्धिशत्रु, ज्ञानशत्रु, आत्मशत्रु &c.) पर, पराङ्मुख, विमुख *pop.* विन्मुख, अहित, अहितमना, अहितमनस्क, विप्रिय.

3 *calamitous* अभद्र, अमंगळ, अनिष्ट, अनभीष्ट.

ADVERSELY, *adv.* v. A. 1. अडवा, उलटा, &c. उलट्याने, विपक्षतः.

2 अडवा, &c. विरोधाने, शत्रुबुद्धया, शत्रुदृष्ट्या, शत्रुभावाने, विपक्षतः, विरोधपूर्वक, वैषम्यपूर्वक, &c.

ADVERSENESS, *n.* v. A. 1. उलटेपणा*m.* आडवेपणा*m.* विरोध*m.* विरुद्धता*f.* विरोधित्व*n.* विरुद्धभाव*m.*

2 अडवेपणा*m.* प्रातिकूल्य*n.* विरोध*m.* विरोधित्व*n.* शत्रुभाव*m.* द्वेषभाव*m.* विषमत्व*n.* विमति*f.* विपरीतना*f.* वैपरीत्य*n.* वैषम्य*n.* पराङ्मुखता*f.* विमुखता*f.*

3 अमंगळपणा*m.* अभद्रता*f.* अनिष्टता*f.*

ADVERSITY, *n. state of affliction, distress, misery &c.* विपत्ति*f.* आपत्ति*f.* अनुपपत्ति*f.* आपदवस्था*f.* विपदवस्था*f.* अकल्याण*n.* विषमावस्था*f.* अभाग्यदशा*f.* कष्टदशा*f.* संकटदशा*f.* आपत्, विपत् (in comp. as आपदान्वित, विपद्ग्रस्त, आपन्निवृत्ति, विपदुद्धार) हाल *m. pl* दुर्गति*f.* उतरतीदशा*f.* उतरतोपायरी*f.* उतरतीकमाण*f.*

Delivering or extricating from a. विपदुद्धार*m.* विपदुद्धरण*n.*

Religion of a. आपद्धर्म*m.* विपद्धर्म*m.*

Season of a. *adverse times.* आपत्काल*m.* विपत्काल*m.* आपत्तिकाल*m.* विपत्तिकाल*m.* अभाग्यकाल*m.* विषमकाल*m.* विमुखकाल*m.* कडूकाल*m.* उतरतीवेळ*f.* उतरताकाळ*m.*

Suffering, overwhelmed by &c. a. आपद्ग्रस्त, आपन्न, विपन्न, आपत्प्राप्त, आपदान्वित, आपद्युक्त, विपद्ग्रस्त, विपद्युक्त, विषमस्थ.

To ADVERT, *v. n. turn to, attend to, animadvert.* मन*n.*-लक्ष*n.*-ध्यान*n.* देणें-लावणें, डोळा*m.*-दृष्टि*f.* घालणें-देणें, अठवणें, नजर*f.*-दृष्टि*f.*-लक्ष*m.*-डोळा*m.*-अनुसंधान*n.*-अवधान*n.* असणें *g.of s.*

ADVERTENCE, ADVERTING, *n.* v.V.—*act.* लक्ष लावणें*n.* मन देणें*n.* &c. अनुसंधान*n.* अवधान*n.* ध्यान*n.*

To ADVERTISE, *v.a. adv* v. To INFORM. जाणवणें, कळवणें, बोधवणें, माहितगार-माहीन-जाणता-सावध-बोधित-सूचित &c. करणें.

2 *give notice of publicly.* जाहीर-प्रगट-प्रसिद्ध-&c. करणें, जाहिरनामा*m.* फिरवणें-लावणें *g.of o.* दवंडी*f.*-दांडोरा*m.* &c. पिटवणें *g. of o.* प्रकटीकरण*n.*-&c. करणें.

ADVERTISED, *p.* v.V. 1. जाणवलेला, बोधवलेला, &c. माहितगार-&c. केलेला, बोधित, प्रबोधित, विज्ञापित.

2 जाहीर-प्रगट-प्रसिद्ध-&c. केलेला, प्रकटीकृत, प्रसिद्धीकृत.

ADVERTISEMENT, *n.* v.V. 1.—*act.* जाणवणें*n*, & c. माहितगार-&c. करणें*n.* विज्ञापन*n.* बोधन*n.* प्रबोधन*n.*

2 जाहीर करणें*n.* प्रकटीकरण*n.* प्रसिद्धीकरण*n.*

I *notice published.* जाहिरनामा*m.* जाहिरात*f.* जाहिरखबर*f.*

ADVERTISER, *n.* v.V. 1. जाणवणारा, & c. माहितगार & c. करणारा, बोधक, प्रबोधक, विज्ञापक.

2 जाहीर &c. करणारा, दवंडी पिटवणारा, &c. प्रकटकर्ता, प्रसिद्धकर्ता.

To ADVESPERATE, *v. n* सांजवणें, सांजळणें *or* सांझळणें, रानावणें.

ADVICE, *n. counsel.* उपदेश*m.* मसलत*f.* बोध*m.* आदेश*m.* सल्ला*m f.* बुद्धिवाद*m.* v सांग

Bad a. कुमंत्र*m.* कुबोध*m.*

Good a. or instruction. हितोपदेश*m.* सुबोध*m.* हितबोध*m.* सुमंत्र*m.*

2 *information,* v. INTELLIGENCE. खबर*f.* बातमी*f.* सूचना*f.* समाचार*m.*

A. from emissaries at foreign courts. अखबार *or* अकबार*f.*

Commercial a. पेठ*f.*

ADVISABLE, *a. proper to be advised or practised,* v. PROPER. योग्य, उचित, लायक, बुद्धिवादाचा, उपदेशनीय, उपदेश्य, उपदेष्टव्य, उपदेशार्ह, उपदेशोचित, उपदेशकरणीय, उपदेशास्पद.

ADVISABILITY, ADVISABLENESS, *n.* v. A. योग्यता*f.* औचित्य*n.* लायकी*f.* उपदेश्यता*f.* उपदेशार्हता*f.*

To ADVISE, *v. a. give counsel to* मसलत*f.*-सल्ला*m f.*-उपदेश*m.*&c. देणें, उपदेशणें, चार गोष्टी*f. pl.*-भक्कल*f.* &c. सांगणें-देणें, बुद्धिवाद*m.* सांगणें-देणें, बोधन*n.*-प्रबोधन*n.*-मंत्रण*n.*- अभिमंत्रण*n.*-& c. करणें.

2 *recommend by counsel.* उपदेश*m.*-मसलत*f.*-सल्ला*m. f.* & c. करणें *g.of o.* बुद्धिवाद*m.* सांगणें-देणें *g of o.*

3 *make acquainted,* v. To INFORM. कळवणें, जाणवणें, माहितगार-माहीन-बोधित-सूचित-&c. करणें.

ADVISED, *p.* v.V. 1. 2. उपदेश-&c. केलेला, उपदिष्ट, आदिष्ट, बोधित, प्रबोधित, अभिमंत्रित, मंत्रित.

3 माहितगार केलेला, सूचित, बोधित, विज्ञापित.

ADVISEDLY, *adv. deliberately, purposely, heedfully.* विचाराने, विचारपूर्वक, विचार पाहून, बुद्धिपुरःसर, बुद्धिपूर्वक, बुद्धया, मनन करून, सावधपणें, मंत्रतः.

ADVISEDNESS, *n. deliberateness.* सविचारता*f.* सविवेकता*f.* विचारसाहित्य*n.* विमृश्यकारिता*f.* समीक्ष्यकारिता*f.*

ADVISER, *n.* ADVISING, *p. a.* v.V. 1. 2. उपदेशणारा, & c. बुद्धिसहाय, उपदेशक, मसलतदार, अभिमंत्री, मंत्री, अभिमंता, आदेशी, उपदेष्टा, उपदेशकर्ता, बोधनकर्ता, बोधक, प्रबोधक, चार गोष्टी-भक्कल-&c. सांगणारा.

Evil a. कुमंत्री.

3 See INFORMANT.

ADVISING, *n.* v.V. 1 —*act.* उपदेशणें*n.* &c. बुद्धिवाद*m.*v. सांग, बोध *m.* बोधन*n.* प्रबोध*m.* प्रबोधन*n.* आदेश*m.* अभिमंत्रण*n.* मंत्रण*n.* उपदेशन*n.*

2—*act.* जाणवणें*n.* बोधवणें*n.* & c. विज्ञापन*n.* बोधन*n.* प्रबोधन*n.* सूचन*n.*

ADVOCACY, ADVOCATION, *n.* v.V. 1.—*act.* वकिली*f.* वकालत*f.* परार्थ विवदन*n.* पक्षधारण*n.*

To ADVOCATE, *v. a. plead for.* पक्ष*m.* धरून बोलणें-प्रार्थना*f.* करणें, वकिली*f.*-वकालत-करणें *g of o.* परार्थविवदन*n.*-परार्थवाद*m.*-परार्थविवाद*m.*-परार्थप्रार्थन*n.* करणें.

ADVOCATE, ADVOCATER, *n.* v.V. पक्ष धरून बोलणारा, परार्थविवादी, परपक्षविवादी.

1 *pleader in a Court.* वकील*m.* मुरब्बी*m.*

ADZ, ADDICE, *n.* तासणी*f* वाकस *or* वाकसा*m.* बसुला*m.* तक्षणी*f.*

To cut with an a. (to pare, chip, plane, &c.) तासणें.

Cut with an a. तासींव.

Work done with an a. तासकाम*n.* तास*m.*

Worker with an a. तासकामी or म्या.

ÆGILOPS, *n.* नासूर*m.n.*?

ÆGYPTIACUM, *n.* मधुशुक्तताम्रकलंकमयलेपm.

AERIAL, *a. belonging to the air.* वायुसंबंधी, पवनसंबंधी, वातसंबंधी, वायुविषयक, वातविषयक, वायूचा &c. आकाशीय, आकाशी, वायव्य.

2 *consisting of air.* वायूचा, वायुरूप, वातरूप, वातमय, वायुमय, वातात्मक, वाय्वात्मक.

3 *inhabiting the air.* आकाशवासी, आकाशस्थायी, आकाशगामी, अंतरिक्षगामी, अंतरिक्षस्थायी, अंतरिक्षवासी, खचर *or* खेचर, आकाशचारी, आकाशचर.

4 *placed, being, &c. in the air.* आकाशस्थ, अंतरिक्षस्थ, अंतरालस्थ, खस्थ, नभोनिष्ठ, नभःस्थित.

AERIFORM, *a. having the form, &c. of air.* वायुरूप, वातरूप, वातमय, वातात्मक, वाय्वाकार.

AEROGRAPHY, AEROLOGY. *n.* वायुशास्त्रn. वायुविद्याf.

AEROMETER, *n.* वायुयंत्रn. वायुमापकयंत्रn.

AEROMETRY, *n.* वायुमितिf. वायुमापनविद्याf.

AERONAUT, *n.* आकाशचारीm. आकाशगामीm. खचरm.

AEROSTATION, *n. aerial navigation.* आकाशगमनn. आकाशयानn. आकाशसंचारm. आकाशोड्डीनn.

2 *science of weighing air.* वायुमितिf. वायुमापनविद्याf.

AEROSTATICS, *n. science of weighing air.* वायुप्रमाणविद्याf.

ÆTHIOPS MINERAL, *n.* कज्जलीf.

AFAR, *adv.* दूर, लांब, लांबीवर, दूरतः.

From a. दुरून, लांबून.

AFFABILITY, *n.* v.A. तोंडचीगोडीf.-भलाईf. &c. भलमाणसाईf. सुजनताf. सुजनत्वn. सौजन्यn. हळवळीतपणाm. हळवळेणाm. घळघळीतपणाm.

AFFABLE, *a. courteous, &c.* बोलून चांगला-भला-गोड, तोंडचाभला, तोंडचागोड, तोंडचानीट, चालकावोलका *or* बोलकाचालका, जावसाली, हळवळा, हळवळीत, घळघळीत, गोडबोल्या.

AFFABLY, *adv.* v.A. भलमाणसाईने, हळवळीतपणाने, घळघळीतपणाने, सौजन्यपूर्वक.

AFFAIR, *n. matter to be done, or done.* कामn. कार्यn. कर्त्तव्यn. काजn. मुकद्दमाm. प्रयोज्यn.

2 *matter, business, concern,—freely.* कामn. कार्यn. गोष्टf. व्यवहारm. वाकाm. खटलेंn. खटलाm. वस्तूf. गाणेंn. प्रकरणn. विषयm. मातf. बाबतf. बाबf.

A confused and perplexed a. भानगडf. घोंटाळाn.

A delicate a. नाजूक कामn.

A pressing, urgent, &c. a. निकडीची गोष्टf.

A private, obscure, &c. a. सांदींतली गोष्टf. सांदींतला व्यवहारm.

A vexatious or troublesome a. सुकालफडाm.

Settlement of an a. कार्यनिर्णयn.

To AFFECT, *v. a. act upon.* कार्यn.-कर्तृत्वn.-कृतीf.-गुणm.-&c. करणें, लागणें, लागू होणें-चालणें-चालू *or* चालता होणें *with* वर *of o.* आंगीं *or* आंगास येणें.

2 (the passions) *touch, move.* वेधणें, गळाm. *or* कंठm. भरून आणणें-दाटून आणणें *g. of o.* सद्गद-सद्गदित करणें, पघळवणें, द्रवणें, पाझरवणें, पाझरm.-कळवळf.-कळवळाm.-गहिंवरm.-&c. आणणें, लागणें.

3 *aim at, aspire after.* इच्छा धरून डोळाm. ठेवणें, इच्छापूर्वक उद्देशm. करणें-लक्षिणें, अभिलाषपूर्वकदृष्टिf. ठेवणें.

4 *assume and display,* v. To PRETEND. दंभm.-ढोंगn.-आडंबरn.-पोमn.-स्तोमn. करणें-माजवणें-वाढवणें *g. of o.* डौलm. करणें-दाखवणें-मांडणें *g. of o.* घेणें, नस्ता *a.* (used with a noun) आणणें-दाखवणें.

AFFECTATION, *n.* v. AIRS. अकडf. अकडबाजीf. कुरांm. तोराm. नाजकाईf. नाजूकपणाm. नटणेंn.

—esp. of females. नखराm. गमजेm. *pl.* ठमकाm. ठमकणेंn.

2 v. PRETENCE. दंभ *or* डंभm. पोमn. डौल *or* नस्ता डौलm. ढोंगm. स्तोमn. दाखवणूकf. v. दाखव.

AFFECTED, *p.* v.V. 1. गुण आलेला-लागलेला, प्राप्तगुण.

2 *moved, touched.* कंठ भरून आलेला, गळा भरून आलेला, सद्गद, सद्गदित, रसाभिनिविष्ट.

To be a. तडतड तोडणें (पोटांन) *v. imp.* गळाm. भरून येणें, गळाm. दाटून येणें, सद्गदित होणें.

4 v. PRETENDED. आणलेला, कृत्रिम, ढोंगाचा, सोंगाचा, डौलाचा, वरकरणी, वरकर्मी.

I *having affectation.* अकडबाज, अकडखोर, कुरेंदार, कुरेंबाज, मिजाजी, नाजूक, मुरडुगा.

—esp. of females. नखरेबाज, नखरेदार, गमजेखोर, मुरडुगी.

II *labored, contained,* v. FORCED. ओढून आणलेला, क्लिष्ट.

AFFECTEDLY, *adv. with affectation.* अकड करून, अकडीने, नाजकाईने, नाजूकपणें, तोऱ्याने, नटून थटून, थटून, डौलाने.

—esp. of females. नखऱ्याने, गमजा करून-लावून.

AFFECTING, *p. a.* v.V. 2. *moving, touching,* v. PATHETIC. वेधक, अंतर्यामी, हृदयवेधक, हृदयंगम, करूण, करूणापर, हृदयाविध्, रसिक.

AFFECTION, *n. fondness,* v. LOVE. ममताf. मायाf. मोहm. आवडf. लोभm. चाडf. प्रेमn. प्रेमाm. स्नेहm. स्नेहभावm.

Disengagedness of the affections. मनसुटकाf.

Empty, hollow, barren, &c. a. कोरडी ममताf. सुकी ममताf.

True, active, &c. a. ओली ममताf.

Maternal a. पोटची आगf. पोटागf.

Object of a. प्रीतिपात्रn. मोहपात्रn. ममतास्पदn. ममतायतनn.

Overflowing (rising and swelling) of a. प्रेमपान्हाm. प्रेमाm. प्रेमn. गहिंवरm.

Paternal a. सुतस्नेहm. पुत्रस्नेहm. पुत्रलोभm.

Platonic a. पाकदोस्तीf.

Single or undivided a. अनन्यभावm.

To pretend great a. for. तोंडांन तोंडn. घालणें.

2 (of the mind), *a passion, a mental feeling.* मनोधर्मm. मनोविकारm. मनोवृत्तिf. मनोवृत्तिf. वृत्तिf. विकारm. &c. विकृतिf. (esp. in comp. as कामविकार, क्रोधविकार, लोभविकार, मोहविकार, and कामवृत्ति &c.) भावm. रागm. रसm.

3 (of the body), *state arising from, and indicative of the working of a passion or sentiment.* आकारm. अनुभावm. विकारm. भावm. वृत्तिf.

4 (of the mind or body), *emotion, mood, or condition of it.* भावm. These are distinguished into स्थायिभाव and व्यभिचारिभाव or संचारिभाव (*regular, fixed, essential, &c.* and *irregular, advenient, &c.* passions or conditions.) The first are eight—रति, हास, शोक, क्रोध, उत्साह, भय, जुगुप्सा, विस्मय; the second are thirty-two—निर्वेद, ग्लानि, शंका, असूया, मद, श्रम, आलस्य, दैन्य, चिंता, मोह, स्मृति, धृति, व्रीडा, चपलता, हर्ष, आवेग, जडता, गर्व, विषाद, औत्सुक्य, निद्रा, अपस्मार, शय, विबोध, अमर्ष, अवहित्था, उग्रता, मति, उपालंभ, व्याधि, उन्माद, मरण, to which are sometimes added two others—त्रास, वितर्क. There is, further, a middle class named सात्विकभाव. They consist of eight—स्तंभ, प्रलय, रोमांच, स्वेद, वैवर्ण्य, वेपथु, अश्रु, वैस्वर्य.

5 *affectedness from external action.* विकारm. विकृतिf. as of

the eyes नेत्रविकार-of the ear कर्णविकार &c. and—of milk, blood, water, air, &c. दुग्धविकार, रक्तविकार, जलविकार, वातविकार.

AFFECTIONATE, *a.* v. N. and LOVING. ममतालु *or* ळू, प्रेमाळू, मायाळू, प्रेमवान्, प्रेमवंत, प्रेमल *or* ळ, स्नेहाळू, मायावान्, मायावंत, मायाशील, ममताशील, वत्सल.

AFFECTIONATELY, *adv.* v.A. ममतेनें, मायेनें, प्रेमानें, प्रीतीनें, ममता-प्रीति-&c. पूर्वक, आवडीनें.

AFFECTIONATENESS, *n.* v.A. प्रेमळपणा*m.* ममतालुत्व*n.* वात्सल्य*n.* वत्सलता*f.* प्रेमलता*f.* प्रीतिमत्व*n.* मायाशीलता*f.*

AFFIANCE *n. marriage-contract.* वाग्निश्चय *or* वाङ्निश्चय*m.*

2 *faith reposed,* v. TRUST. भरवसा*m.* विश्वास*m.* प्रत्यय*m.* श्रद्धा*f.*

To AFFIANCE, See To BETROTH.

AFFIDAVIT, *n.* v. OATH. शपथ*f.*,*v.* वाह, सत्योत्तर*n.*

Upon one's a. सत्योत्तर, सत्योत्तरें.

Written a. क्रियापत्र*n.* सशपथलेख*m.* शपथपूर्वकपत्र*n.*

AFFINITY, *n. relation by marriage.* सोयरीक*f.* सोयरगत*f.* नातें*n.* लगत*f.* आप्तभाव*m.* आप्तपणा*m.* पदर*m.* पालव*m.* पल्लव*m.* अन्वय*m.* शरीरसंबंध*m.* योनिसंबंध*m.* यौनसंबंध*m.* विवाहसंबंध*m.* साक्षात्संबंध*m.* विवाहभूतसंबंध*m.* विवाहकृतसंबंध*m.* विवाहद्वारासंबंध*m.*

2 *relation, resemblance, &c.* v. LIKENESS. संबंध*m.* सादृश्य*n.* आभास*m.* आनुगुण्य*n.* अभ्युपगम*m.*

3—in chemistry. प्रीति*f.* जम*m.*

To AFFIRM, *v. n. assert, aver, asseverate, protest, allege.* खचीतपणें *adv.*—खंबीरपणें *adv.* निखालस-प्रतिज्ञापूर्वक-निश्चयपूर्वक *adv.*—बोलणें-ह्मणणें &c.

To AFFIRM, *v. a. declare positively.* प्रतिज्ञेनें-प्रतिज्ञापूर्वक-निश्चयात्मक-खचीतपणें-खंबीरपणें-निश्चयपूर्वक-&c. सांगणें-ह्मणणें, &c.

2 *confirm,* v To RATIFY. खरा-रुजू-बहाल-कायम-&c. करणें, खरावणें.

AFFIRMATION, *n.* v.V. A.—*act.* खचीतपणें-&c. सांगणें*n.* निश्चयात्मक कथन*n.* निश्चितकथन*n.* दृढकथन*n.*

2—*act.* खरा-कायम-&c. करणें*n.*

I *matter affirmed.* वचन*n.* निश्चितवाक्य*n.* निश्चितोक्ति*f.* निर्वाद*m.* प्रतिज्ञा*f.*

AFFIRMATIVE, *a.*—opp. to negative. अहिपणाचा, होयपक्षाचा, होयपक्षी, अस्तिपक्षाचा, अस्तिपक्षस्थापक, अस्त्यर्थक.

AFFIRMATIVE, *n.* अस्तिपक्ष*m.* होयपक्ष*m.*

AFFIRMATIVELY, *adv.* v.A. होयपक्ष धरून, होकार *or* रुकार देऊन, होय ह्मणून. अस्तिपक्षस्थापनपूर्वक.

AFFIRMED, *p.* v.V. A. I. खचीतपणें सांगितलेला, &c. निश्चयात्मककथित, दृढकथित, प्रतिज्ञात.

To AFFIX, *v. a. join or add to,* v. To ADD. जोडणें, जडणें, दुमाल्यास लावणें.

2 *attach to*—freely. लावणें, आरोपणें, आरोप*m.*-आरोपण*n.* करणें *g. of o.* आरोपित करणें.

AFFIX, *n.* in gram. अनुबंध*m.* प्रत्यय*m.* आगंतुक्ति*f.*

AFFLATUS, *n. inspiration.* वारें*n.* सुमारा*m.* अनसर*m.*

Subject of a. (देवाचें) झाड*n. or* झाड्या*m.*

To AFFLICT, *v. a. pain, distress.* दुःख*n.*-पीडा*f.*-क्लेश*m.*-&c. देणें, दुखवणें *or* दुखावणें, पिडणें, पिडवणें, क्लेशणें, श्रमदणें, कष्टवणें, रडवणें, दुःखी-श्रमी-कष्टी-पीडित-क्लेशी-क्लेशित-&c. करणें.

AFFLICTED, *p.* v.V. दुखवलेला, &c. दुःखित, दुःखी, दुःखयुक्त, दुःखान्वित, पीडित, पीडाकृत, श्रमी, कष्टी, व्यथित, आर्त्त, खिन्न, खेदित, खेदान्वित, क्लेशी, क्लेशित, क्लेशापन्न, शोकान्वित, संतापित, मनस्तापित.

—in high degree. दुःखाक्रांत, दुःखग्रस्त, दुःखव्याप्त, दुःखदग्ध, दुःखाप्लुत, दुःखछिन्न, शोकाक्रांत, शोकाकुल, शोकग्रस्त, शोकातुर, शोकाविष्ट, शोकदग्ध शोकाग्निसंतप्त, शोकार्त्त, शोकाप्लुत, शोकविह्वल, कृच्छरगत, हतोत्साह, भग्नोत्साह, समुत्सुक.

An a. person. दुःखाचा प्राणी*m.*

To be a. दुखारणें, दुःख*n.* पावणें, क्लेश*m.* भोगणें.

To comfort the a. रडत्याचें आंसू*n.* पुसणें.

AFFLICTER, *n.* AFFLICTING, *p. a.* AFFLICTIVE, *a.* v.V. दुखवणारा, & c. दुःखकर, दुःखकारक, दुःखदायक, दुःखजनक, दुःखप्रद, दुःखद, दुःखावह, पीडाकर, पीडाकर्त्ता, व्यथक, श्रमकर, श्रमकारक, श्रमजनक, श्रमावह, कष्टकर, कष्टकारक-कारी &c. क्लेशक, क्लेशदायक, क्लेशप्रद, शोकद, शोकप्रद, शोकावह.

AFFLICTION, *n.* v.V.—*act.* दुखवणें*n.* & c. दुखवणूक*f.* दुःखप्रदान*n.* पीडन*n.* पीडाकरण*n.* पीडा*f.*

—*state;* or, *grief, sorrow, &c.* दुःख*n.* खेद*m.* शोक*m.* दुःखापणा*m.* श्रमीपणा*m.* & c. श्रम*m.* कष्ट*m.* क्लेश*m.* खिन्नत्व*n.* दुःखिता*f.* आर्त्ति*f.* व्यथा*f.* संताप*m.* मनस्ताप*m.* दुःखावस्था*f.*

Partner in a. सगदुःखी*m.* दुःखाचा सोबती*m.*

I *cause of a.* v. CALAMITY, TROUBLE. दुःख*n.* अनिष्ट*n.* आकांत*m.* अनर्थ*m.* गंडांत*n.* गंडांतर*n.*

AFFLUENCE, *n. flowing into.* वाहून येणें*n.* आवहन*n.* अभिवहन*n.*

2 *abundance of riches,* v. RICHES. संपत्ति*f.* संपदा*f.* धनवाहुल्य*n.* श्री*f.* धनसमृद्धि*f.* धनविपुलता*f.* धनवैपुल्य*n.*

AFFLUENT, *a.* v.N. अभिवाही, वहमान.

2 v. RICH. द्रव्यवान्, पैकेवान्, श्रीमान्, श्रीमंत, संपन्न, धनसंपन्न, धनसमृद्ध, धनविपुल, धनबहुल.

AFFLUX, *n. flowing unto.* अभिवहन*n.* आवहन*n.*

2 *matter flowing unto.* वाहवण*f.* वाहणी *or* वहाणी*f.*

To AFFORD, *v. a. yield unto,* v. To PRODUCE. उपजणें, निपजणें, प्राप्तण*n.* करणें, प्राप्ति*f.*-पैदास्त*f.*-उपज*m.*-उत्पन्न*n.*-&c. होणें *s. governed by* पासून, पदरीं येणें *or* हातास लागणें *or* प्राप्त होणें *s. with* पासून, पावणें *or* पोंहचणें *s. with* पासून.

2 *grant, confer,* v. To GIVE. देणें, दान*n.* करणें *g of o.* उपभान*n.*-प्रापण*n.* करणें *g. of o.*

2 (some expense, cost, loss, & c) In every construction in this sense To AFFORD is resolvable into *To be able to give.* This verb therefore is ever to be so resolved. Thus, *I can a. to bear, to yield, to lose, to pay for, to sell for, to part with for the getting of,* (which applications comprehend the whole power of the verb) signifying simply *I am able to give*--away or up,—in purchase of,—in sale for,—in exchange with,—is to be rendered, (See Able, and To be Able) मला देवतें-देतां येतें &c. or through some verb expressing a variation of the sense *Giving,* as, मला सोडवतें-टाकवतें-खरचवतें-विकतां येतें-बदलवतें-&c.

AFFRAY, *n.* See FIGHT, QUARREL.

AFFRIGHT, *n.* See FRIGHT.

To AFFRONT, *v. a. insult openly.* तोंडावर मारणें, तोंडानर अप्रतिष्ठा*f.*-अपमान*n.* &c. करणें *g. of o.* तोंडावर आब*f.* येणें, तोंडाची *or* डोळ्याची भीड*f.*-मुरवत*f.* मोडणें.

2 *make slightly angry,* v. To OFFEND. खिजवणें, चिडवणें, चीड*f.* आणणें, रुसवणें, रूट-खपा-&c. करणें.

AFFRONT, *n. an insult to the face.* तोंडावर अपमान*m.* तोंडावर अप्रतिष्ठा*f.*

2—gener. See INSULT.

To take a. खिजणें, चिडणें, रूसणें, रूसवा*m.* धरणें, खपा होणें, नाईट मानणें.

AFFRONTED, *p.* v.V. 2. खपा, रुष्ट, रूसलेला, रूसवा धरलेला.

To AFFUSE, *v a. power to or upon.* ओतणें-घालणें *with* वर, धार *f.* सोडणें-धरणें *with* वर.

AFFUSION, *n.* v.V. *act.* ओतणें*n.* धार सोडणें*n.* धारोपपातन*n.* धाराभ्युपपातन*n.*

I *matter poured.* सोडलेलीधार *f.* उपपातितधारा *f.*

AFIRE, *adv.* जळनां, जळत असता, जळत.

AFIELD, *adv.* शेतांत, शेताला.

AFLOAT, *adv. or a.* तरतां, तरत असतां, तरंगनां, तरंगत असतां, वाहतां, पोवनां, पोवत असतां, पाण्यावर.

AFOOT, *adv.* पायीं, पायाने, पाय उतारां, पादचालीने *or* पादचाली, चरणचालीने *or* चरणचालीं.

To set a. v. To SET UP. उठवणें, उडवणें, मांडणें, चालू करणें.

AFORE, AROREGOING, AFOREHAND. For AFORE and its compounds, See BEFORE, & ABOVE.

AFRAID, *a.* v. FRIGHTENED. भयभीत, भयपुक्त, भीत, सभय, भयान्वित, सशंक, साशंक, शंकामय, आशंकित.

To be a v. To FEAR. भय*n.* वाटणें *im. con.*

AFRESH, *adv.* v. AGAIN. नव्याने, दुसऱ्याने, उलटून, उलट (in comp. as उलटतपासणी) मागल्याने, फिरून, अणखी, पुनः *pop.* पुन्हा, दुसऱ्या आवृत्तीने.

To do a. उलटणें.

AFRONT, *adv. in front.* पुढें, समोर, मोहरें, तोंडापुढें, पुरः (in comp. as पुरोगामी, पुरोवर्ती).

AFTER, *a. later, posterior, subsequent.* To this word, appearing only in composition, correspond मागचा, पाठीमागचा, उत्तर, पश्चात्, पश्चिम, पृष्ठ, अगामी, अनंतर.

For exemplification See *After-life, Afternoon,* and other compounds amongst these following in order. मागें, पाठीमागें.

AFTER. *prep. following in place or order.* मागें, पाठीमागें, पाठीवर, पाठी, पश्चात्, पलिकडें, मागल्याबाजूस, पृष्ठभागीं, न (in comp. as झाडानझाड, घरानघर, पैशानपैसा, रूपयानरूपया Tree *after* tree, penny *after* penny, &c.).

Immediately a. मागोमाग, पाठोपाठ, लगोलग.

2 *following in line.* मागें, पाठीमागें, पाठीवर, पाठीं, पाठीहून, पाठीस, मागून or मागाहून, वर, वरून, पश्चात् (esp. in comp. as पश्चादागामी, पश्चात्ताप) उत्तर (in comp. as फाल्गुनोत्तर, एतदुत्तर, तदुत्तर) उपरांत, उपरांतीक, उपरी, उपर, अर्वाक, भंतीं (as अनुभवभंतीं, केल्याभंतीं, घेतल्याभंतीं).

3 *according to,* v. ACCORDING. प्रमाणें, सारखा, अनुरूप.

4 *in imitation of,* v. LIKE. अनुलक्षून, पाहून, सारखा, वर, वार्णी (as वेड्यावार्णी) परी (as लेंकरापरी, मूर्खापरी) गत, चाल, तऱ्हा, डौल*m.* &c. उतरून.

AFTER, *adv.* v. AFTERWARDS. मग, मागें, पश्चात्.

For direction on the rendering of this adverb as it occurs in composition, see the *adjective,* and, for exemplification, see amongst the compounds below.

AFTER-ACCOUNT, *n.* मागचा हिशोब*m.* पश्चात्गणना *f.* पश्चात्संख्याकलन*n.* पाश्चात्यायव्ययदर्शन*n.* पश्चात्संख्यान*n.*

AFTER-ACT, *n.* मागचें काम*n.* पश्चात्कर्म*n.* पश्चात्-क्रिया *f.*-कृति *f.*-करण*n.*

AFTER-AGES, *n.* मागचे लोक*m.pl.* पश्चात्परंपरा *f.* पश्चादन्वय*m.*

2 *future ages.* पुढचे लोक*m.pl.* पुढें येणारे*m.pl.* पुढील काळ*m.* उत्तरकाल*m.* आजपासून पुढल्या पिढ्या *f pl.* पुत्रपौत्रादिवंशपरंपरा *f.* आगामिपरंपरा *f.* आगमिष्यमाणवंश*m.*

AFTER ALL, *adv.* v. AT LAST. शेवटीं, निदानीं, सर्वांपरांतीक.

AFTER-BIRTH, *n. secundines.* वार *f.* गर्भवेष्टन*n.* गर्भाशय*m.* जरायु*m. pop* जार *mn.* खोळ *f.* कूस *f.*

AFTER-COMER, *n.* मागचा *or* पाठीमागें येणारा, पृष्ठग, पृष्ठानुयायी, अनंतरागामी, पश्चादागामी, अनुगामी &c.

AFTER-COST, *n.* मागचा खर्च*m.* पश्चाद्व्यय*m.*

AFTER-CROP. *subsequent or later crop.* गिमवस *f. or* गिमवसचें पीक*n.* वांत्रगणें*n. or* वांत्रगण्याचें पीक*n.* वांत्रगणेंपीक (esp. of the pulses) दुसोटा*m.* दुसोट्याचें पीक*n.* पश्चिम धान्य*n.* पश्चाद्धान्य*n.*

AFTER-GAME, *n.* पश्चात्चेष्टा *f.* अतीतकालव्यापार*m.*

AFTER-HOURS, *n.* अवेळ *f.* अतिक्रांतसमय*m.*

AFTER-LIFE, *n. latter part of life.* उत्तरपराई *f.* उत्तरवय*n.* उतरतीपराई *f.* परिणतवय*n.* अस्तंगामिवय*n.* परार्ध*n.*

AFTERMATH, *n.* गवताची दुसरी फूट *f.* दुसरा फुटवा*m.*

AFTERMOST, *a.* सर्वांचे पाठीमागचा, सर्वानंतरचा, सर्वचरम, सर्वांत्य, सर्वपृष्ठग, सर्वांतिक, पश्चात्तम.

AFTER-NOON, *n.* तिसराप्रहर*m.* परतवेळ *f.* पराह्ण*m.* अपराह्ण*m.* दोनप्रहरानंतरचाकाळ.

A. and evening, *the declining half.* उतरतीवेळ *f.* उतारवेळ *f.*

AFTER-PAINS, *n.* जारवेण *f.* जरायुवेदना *f.* पश्चादावी *f.*

AFTER-PART, *n.* पश्चादंश*m.* पश्चाद्भाग*m.* पश्चाद्विभाग*m.* उत्तरार्ध*n.* उत्तरभाग*m.* उत्तरांग*m.*

AFTER-STING, *n.* परिणामदुःख*n.* परिणतिक्लेश*m.*

AFTER-THOUGHT, *n.* पश्चिमबुद्धि *f.* पश्चाद्बुद्धि *f.* पश्चात्कल्पना *f.* पश्चान्मति *f.* पश्चिमज्ञान*n.* पश्चात्ज्ञान*n.* पश्चात्कलना *f.* पश्चात्भावना *f.* पश्चाद्विचार*m.* पश्चात्कल्प*m.* पश्चाद्वेदन*n.* पृष्ठबुद्धि *f.*

AFTER-TIME, *n.* पश्चात् -काल*m.* -समय*m.* -अवसर*m.* -दिवस*m.*-दिन*nm.*-&c.

AFTER-WORDS, *adv. in subsequent time.* मागून *or* मागाहून, मागें, मग, अनंतर *pop.* नंतर, उपर, उपरांतीक, तदुपरांतीक, तदुपरि, उत्तरतः, उत्तरत्र, तदुत्तर, तदनंतर, नंतर, (with झाल्या &c. as हें झाल्यानंतर), तेव्हां, पृष्ठतः, परतः.

AFTER-WISE, *a.* पश्चाज्ज्ञानी, पश्चाज्ज्ञानवान्, पश्चाद्वित्, पश्चाज्ज्ञ, पश्चाद्विज्ञ, पश्चान्निपुण, पश्चाद्विचारी.

AFTER-WIT, *n.* v. AFTER-THOUGHT. पश्चाज्ज्ञान*n.* पश्चिमबुद्धि *f.* पश्चाद्वेदन*n.*

AFTER-WRATH, *n.* पश्चादमर्ष*m.* पश्चाद्रोष*m.*

AFTERINGS, *n. strokings.* चिटणें*n.* चिटलेलें दूध*n.*

AGAIN, *adv. another time.* अणखी, अणीक, दुसऱ्यान् *or* ने, फिरून, परतून, पुनः *pop.* पुन्हा, मागल्यान् *or* नें *or* ने, *or* माक्ल्यान् &c. मागतीं, उजू *or* जूं, अन्यदा, फेर, अणखी एकदां, पुढतीं, भूयः

A. and a. पुनःपुनः, पुनःपुनरपि, वारंवार, फिरून फिरून.

A. and yet a. पुनरपि, पुनश्च, फिर फिरून.

As much a. अणखी इतका *or* एवढा, दुपट, द्विगुण.

2 *back in restitution,* v. BACK. पुनः, परत, परतून, फिरून, माघारां, *or* रीं.

3 *in return for, in recompense of.* बदल *or* ला, ठिकाणीं, पायीं, उलटून, उलट, बदलखातर.

4 *on the other hand.* अन्यपक्षीं, पुनः, परंतु, पत्युत, अन्यत् *or* अन्यच्च.

AGAINST, *prep. in opposition to.* विरुद्ध, वर, प्रति, वि, &c.

Note. The genius of the *Maráthi* language does not permit exact rendering of this word. Sentences therefore constructed with

it should be broken down, and rendered with single eye to the *sense*. For this mode will be wanted prepositions and particles and nouns and adjectives of varying meanings and powers and bearings; and, of such words there will be found abundance. Thus—to render *I am or I act against him*, may be employed—विरुद्ध, विपरीत, प्रतिकूल, शत्रु, वैरी, विषम, अमित्र, अडवा, उलटा, *(opposed, opposite,)* as, मी त्यास विरुद्ध-विपरीत-&c. आहें:—विरोध, विपर्यास, विपर्यय, प्रातिकूल्य, द्वेष, वैषम्य, विरोधभाव, अडवेपणा, उलटेपणा, *(opposition;)* as, माझा त्यासीं विरोध-विरोधभाव-द्वेष-अडवेपणा-&c. आहे, or मी त्यासीं विरोध करितों-त्याचा द्वेष करितों:—तोंडावर *(in the face or teeth of;)* as त्याचे तोंडावर करितों:—सीं *(with;)* as, त्यासी लढून-जुंजून-भांडून-&c. करितों:—and such phrases as विरोध करून, वैर बाळगून, कमर बांधून, वर चढून, तोंडावर मारून, मरजी मोडून, &c. &c. The *Sanskrit* prepositions प्रति and वि well express the sense of *against;* but they are *inseparable* prepositions; ex. प्रत्युद्गम *or* प्रत्युद्गमन *going against*, प्रत्युद्गत *gone against*, प्रतिकार *or* प्रतिक्रिया *acting against*; and विपक्ष, विमत, विमुख, &c. In *Sanskrit* प्रति as well as some other *inseparable* prepositions, appear separately, as प्रतिसूर्य्य *against the sun*, प्रतिवात *against the wind*.

2—in place, v. Opposite. समोर, सम्मुख *pop* सन्मुख.

3 *in provision for or expectation of.* लक्षून, लक्ष्य.-धोरण.-सेंधान.-&c. धरून-ठेवून *g. of s.* सेंधीस-सेंधीवर *with g. of o.* वर.

Agape, *adv.* तोंड वासून, तोंड पसरून, तोंड विचकून, आ पसरून.

Agate, *n.* गोमेद *m.* गोमेदक *m.*

Age, *n. whole duration or term of.* आयुष्य *n.* आयु *m.* आयुर्दाय *m.*

2 v. Generation. पिढी *f.*

3 (of the world) युग *n.* The four *ages* of the *Hindus*, corresponding somewhat with the *golden, silver, &c. ages*, are कृत, त्रेता, द्वापर, कलि.

Ages rolled away. युगयुगांतरें लोटलीं आहेत, कैककाळ गेला आहे.

Begining of an a. युगादि *m.*

End of an a. युगांत *m.*

Interval between two ages. संधि *m.* संध्या *f.*

Lapse of ages. कालगति *f.*

4 *division of life.* वयोवस्था *f.* दशा *f.* पराई *f.*

The three ages. अवस्थात्रय *n.* These are *childhood* (i. e. infancy and adolescence.) बाल्यावस्था *f.* बालत्व *n. youth* (i. e. puberty and manhood,) तारुण्यावस्था *f.* तरुणत्व *n. age* (i. e. declining years and senility,) वार्धक्यावस्था *f.* वृद्धत्व *n.* वार्धक्य *n.* Another account makes four ages. अवस्थाचतुष्टय *n.*

The two ages. अवस्थाद्वय *n.* दोन्हीपराया *f.* These are *advance to maturity*, चढती पराई *f.* पूर्ववय *n.* पूर्वार्द्ध *n.* and *decline into age*, उतरती पराई *f.* उत्तरपराई *f.* उत्तरवय *n.* उत्तरार्द्ध *n.* उतारवय *n.*

5 *time of life.* वय *n.* उमर *f.* शीण *mf.*

A. of twenty, विसी *f.*—of twenty-five, पंचविसी—of thirty, तिसी—of forty, चाळसी—of fifty, पन्नासी—of sixty, साठी.

Disparity of a. लाहनवीथोरवी *f.* लाहनीथोरी *f.*

6 old age. म्हातारपणा *m.* म्हातारपण *n.* वृद्धत्व *n.* वृद्धावस्था *f.* वृद्धापकाल *m.* वार्धक्य *n.* वार्धक्यावस्था *f.* जरा *f.* पांढरे केश *m. pl.* काळ्याचे पांढरे *n.*

Imbecility of old a. म्हातारचळ *mn.*

Reverence, &c. for a. वृद्धसेवा *f.* वृद्धसत्कार *m.*

Bent &c. under the infirmities of a. जरापरिणत.

7 *ripe age, maturity*, v. Puberty. वय *n.* तारुण्यावस्था *f.* तरुणत्व *n.* भरजवानी *or* ज्वानी *f.* यौवन *n.* प्रौढदशा *f.* मोठेपणा *m.* वयस्कता *f.*

That is of mature a. वयस्क, वयस्थ, वयस्कर.

That is of a. v. Major. ज्ञानव्यवहार, प्राप्तव्यवहार *or* व्यवहारप्राप्त, लब्धव्यवहार, योग्यव्यवहार, व्यवहारज्ञ.

That is under a. v. Minor. अप्राप्तव्यवहार, अप्राप्तकाल, अज्ञानव्यवहार, किशोर *m.*

To come of a. वयांत येणें.

8 v. Century. शतक *n.*

Aged, *a. elderly, old*, v. Old. झानारा, वृद्ध, वयःस्थ *or* वयस्थ, वयोवृद्ध, वयातीत, वयस्क, वयोगत.

Middle-a. मध्यमवयस्क, वयःस्थ *or* वयस्थ.

Agency, *n. action.* करणी *f.* कर्तृत्व *n.* कृति *f.* कर्नेपणा *m.* कारकत्व *n.* करण *n.* करणत्व *n.*

2 See Agentship.

Agent, *n. doer, actuater.* कर्त्ता, करणारा, कारक, चालवणारा, प्रवर्त्तवणारा, कर *in comp.*

2 *factor, deputy.* गुमास्ता *m.* कारभारी *m.* मुनीम *m.* वकील *m.* मुनालीक *m.* जाबसाल करणारा *m.*

A. with full powers. कुलकारभारी *m.* कुलअखत्यार *n.* कुलकुळा *m.*

3—in commerce, &c. अडत्या *m.*

Agentship, *n.* v. N. 2. गुमास्तेगिरी *f.* गुमास्तेपणा *m.* कारभारीपणा *m.* वकिलात *f.* वकिली *f.* वकीलपणा *m.* वकीलगिरी *f.*

3 अडत *f.*

To Agglomerate, *v. c. gather into a ball or mass.* गोळा *m.*-गोल *m.*-गोलक *m.*-पिंड *m.*-गोलाकृति *f.*-पिंडाकृति *f.*-&c. करणें *g. of o. or* होणें *g. of s.*

To Aggrandize, *v. a.* v. To Exalt. मोठाई *f.*-मोठेपणा *m.*-थोरपणा *m.*-&c. देणें, मोठा करणें, उंच करणें, वाढवणें.

To Aggravate, *v. a. make more grievous.* अधिक जड-अधिक भारी-अधिक कठिन *pop.* कठीण &c. करणें, अधिक करणें, दुःसहतर करणें.

To be or become aggravated. जडावणें, जडकावणें.

2 *make more enormous or heinous.* अधिक वाईट-अधिक दुष्ट-दुष्टतर-&c. करणें, दोष *m.* वाढवणें, दोषाधिक्य *n.* करणें.

3 v. To Provoke. खोड *f.*-खोडी *f.*-कुरापत *f.* करणें-काढणें *g. of o.* चिडेस देणें.

Aggravation, *n.* v.V. 1.—*act.* अधिक जड करणें *n.* &c.

2—*act.* अधिक वाईट करणें *n.* &c.

3—*act.* खोड काढणें *n.* &c. खवंडाळी *f*

I *aggravating cause.* वृद्धिकारण *n.* जड होण्यास कारण *n.*

Aggregate, *a. collected into a sum or mass*, सामवायिक, समवायी, सामुदायिक, सामाजिक, सामासिक, समुदित, समाजीकृत, पिंडीकृत, समाजीभूत, पिंडित.

Aggregate, *n. collected sum or quantity.* समुदाय *m.* समवाय *m.* समाज *m.* समूह *m.* एकुणजमा *f.* एकुणतेरीज *f.* जमा *f.* समुच्चय *m.* गण *m.* (as अहर्गण, मासगण, वर्षगण, भगण &c.), जात *n.*

To Aggregate. *v. a. collect*, v. To Gather. एकवट *adv.*-एकंदर *adv.*-एकत्र *adv.* करणें, एकवटणें, गोळा करणें, मिळवणें, समाहार *m.*-समाहरण *n.*-&c. करणें *g. of o.*

Aggregately. *adv.* v.A. एकंदर, एकवट, संघशः, समुदायरूप, समवायरूप.

Aggregation, *n.* v.V.—*act.* एकवट-&c. करणें *n.* गोळा करणें *n.* एकवटणें *n.* &c. समाहार *m.* समाहरण *n.* पिंडीकरण *n.*

—*state.* एकवटलेपणा*m.* एकंदरपणा*m* एकत्रपणा*m.* समुदायत्व*n.* गोळा*m.* एकपुठा*m* पिंडित्व*n.* समाहार*m* समाहति *f.*

Aggregator, *n.* v.V. एकवट &c. करणारा &c. समाहरण*n.*-समाहार*m.* &c. कर्त्ता, पिंडीकर्त्ता

To Aggress, *v. n. commit the first act of offence.* पहिली चढाई *f* -पहिला चढाव *or* चढ *m.*-पहिली चाल *f.*-अगळी *f.*-अगळीक *f* -अगळीत *f.* -उपराळा*m* -विरोधोपक्रम*m* -वादोपक्रम*m* &c करणें, कुरापत *f.* काढणें -करणें, (कज्जास &c.) मूळ*n.*-प्रारंभ*m.* करणें.

Aggression, *n.* v.V.—*act.* अगळी *f.* अगळीक *f.* अगळीत *f.* विरोधोपक्रम*m.* वादोपक्रम*m.* उपराळा*m* प्रथमानिक्रम*m.* प्रथमानिक्रमण*n.*

Aggressor, *n.* v.V. अगळीक करणारा, उपराळाकरणारा, प्रथम अन्यायी*m.* अग्रनादी*m.* (कज्जास &c) मूळ करणारा-काढणारा-प्रारंभ करणारा, उचलून येणारा-जाणारा.

To Aggrieve, *v. a. bear heavy upon,* v. To Afflict पिडणें, क्लेशणें, जड-अवघड &c. जाणें-वाटणें *in. con.*

2 v. To Wrong. अन्याय*m.*-अपराध*m.*-अपकार*m.*-&c. करणें *g.of o.*

Aghast, *a.* v Frightened. तारका वारका, वावरा, घावरा, छळून गेलेला, मृतप्राय, गतप्राण, काष्ठवत्, चरख.

Agile, *a.* v. Active. चपळ, आंगसूट, चपल *or* ळ, अंगचपल, आंगाचा चपळ, चपलांग

Agility, *n.* v. A. चपळाई *f.* आंगचपळाई *f.* आंगसफाई *f.* चापल्य*n.* चपलांगता *f.*

Agillocum, *n. aloes wood.* अगर*mn.* अगरू*m.*

To Agist, *v. a. take in cattle to feed.* चारणीस *or* चारणीवर घेणें, चारणावळ घेऊन चारणें.

To Agitate, *v. a.* v. To Shake. हालवणें, घोळणें, खुंदळणें, क्षोभवणें.

2 *discuss,* v. To Argue. घोळणें, घासणें, घाटणें, वाटाघाट *f.*-घाटाघाट *f.* -घालघोळ*m.* करणें *g.of o.*

3 (the mind or passions) *disturb, disorder, flurry.* गदुळणें, खडुळणें, गदळणें, घावरवणें, तळमळवणें, क्षोभवणें, घावरा-हैराण-क्षुब्ध व्यग्र-व्याकुल-&c. करणें.

Agitated, *p.* v.V. 1. हालवलेला, घोळलेला, क्षोभवलेला &c. घोळींव, क्षुब्ध, क्षोभित.

2 घोळलेला, घाटाघाट-वाटाघाट &c. झालेला, आलोडित.

3 गदुळलेला, क्षोभवलेला-&c. गदूळ, गदळ, विव्हल *or* ळ, डामडूळ, क्षुब्ध, क्षोभित, व्यग्र, व्याकुल, हैराण, संतप्त, संतापित, आतुर & व्याकुल (in comp. as क्षुधातुर, तृषातुर, कामातुर, लोभातुर, भयातुर शोकातुर, चिंतातुर, रोगातुर, &c. क्षुधाकुल, &c.) संविग्न, संविग्नमानस, उन्मना, उन्मनस्क, गतधृति, उपहतात्मा.

Agitation, *n.* v.V. 1.—*act.* हालवणें*n.* घोळणें*n.* क्षोभवणें*n.* आलोडन*n.* —*state.* हालवलेपणा*m.* क्षोभवलेपणा*m.* क्षुब्धता *f.* क्षोभितत्व*n.* आलोडितत्व*n.*

2—*act.* घोळणें*n.* घाटणें*n.* &c. वाटाघाट *f.* घाटाघाट *f.* घालघोळ*m.* आलोडन*n.*—*state.* घोळलेपणा *f.* वाटाघाट झालेलेपणा*m.* & c. आलोडितत्व*n.*

3—*act.* गदुळणें*n.* खडुळणें*n.* &c.—*state.* तळमळ *f.* तळतळ *f.* तळखली *f.* हळहळ *f.* डामाडूळ *f.* संताप*m.* क्षोभ*m.* व्याक्षोभ*m.* उद्वेग*m.* आवेग*m.* क्षुब्धता *f.* व्याकुलता *f.* व्यग्रता *f.* हैराणी *f.* हैराणगत *f.*

—*a. or s.* ताणाताण *f.* ओढाताण *f.*

Agnail, *n.* v. Whitlow. नखरूड*n.* नखुरडें*n.* नखुरडा*m.*

Agnate, *a. a kin by the father's side.* गोत्रज, गोत्रसंबंधी, पितृकुलाचा, पितृकुलीन.

Agnation, *n. relation by the father's side only.* गोत्रसंबंध*m.*

Ago, *adv. gone,* v. Past झाला, गेला, गत, विगत, अतीत.

A month a. एक महिना झाला.

Three years a. तीन वर्षें झालीं.

A while a. आता, मगां, थोडीवेळ झाली, घटका दोन घटका झाल्या, नुकतां.

Long a. फार दिवस झाले, चिरकाल झाला, कधींच, कधींचा, कैक काळाचा, केव्हांच, केव्हांचा.

Agog, *adv. in a state of excitement.* उत्कंठित दशेंत, हुरहुरलेला.

To be all a. भुऱ्यावणें, भुऱ्यो भुऱ्यो *adv.* करणें, फुरफुरणें, हुरळणें, भरारणें, हुरहुरणें, उमळणें *or* उबळणें.

To set a. हुरशी *f.*-हुरूप *f. m.* देणें-आणणें, भर *f.* देणें-घालणें, चढी देणें.

Agoing, *p. a.* चालतां, चालूं.

To Agonize, *v. n. strive hard,* v. To Strive. कुंथणें, कटणें, नेटणें, झटणें, आयास*m.*-श्रम*m.*-प्रयत्न*m.*-&c. करणें.

2 *writhe, &c. in pain.* कळवळणें, वळवळणें, रोमरोम वेदना *f.* होणें *in. con.* तळमळणें, तळतळणें, केशागणींत-केशागणीक वेदना *f.* होणें *in. con.*

Agonizer, *n.* Agonizing, *p. a.* v.V. 1. कुंथणारा &c. आयासकर्त्ता, कष्टकर्त्ता.

2 कळवळणारा, तळमळलेला, तळतळलेला, &c: कासावीस, संतप्त, संतापित.

Agonizing, *n.* v.V. 1.—*act.* कुंथणें*n.* &c. अट्टाघाट*m f.* उरस्फोड *or* ऊरफोड*m f.* आयासकरण*n.* अट्टाहास*m.*

2—*act.* कळवळणें*n.* &c. वळवळ *f.* वळापिळा*m.* अळुकेपिळुके*m. pl. v.* दे,—intens. तळतळाट*m.* वळावळ *f.*

Agony, *n. intense pain.* अतिव्यथा *f.* प्राणांतव्यथा *f.* प्राणांतयातना *f.*-दुःख*n.*-&c. यातना *f.* व्यथा *f.* &c. संताप*m.* रोमरोमवेदना *f.* रोमागणीत वेदना *f.* केशागणगणीं वेदना *f.*

The mortal a. v. Pains of Death. प्राणांतव्यथा *f.*-यातना *f.*-दुःख*n.* &c.

Agrarian, *a. relating to fields and lands.* काळीसंबंधी, जिरायती, जिरायतीविषयींचा, शेतगण्याचा, क्षेत्रसंबंधी, क्षैत्रिक, शेतजमिनीच्या प्रकरणांतला, शेतजमीनसंबंधी, क्षेत्रभूमिसंबंधी, कृषिभूमिविषयक, क्षेत्रविषयक.

To Agree, *v. n. be in concord.* मिळणें, मिळून राहणें, जमणें, जुगणें, जुळणें, मिलाफ*m.* असणें-होणें, *g.of s. recipr.* बनणें-पडणें *g.of s. recipr.* जम*m.*-जना*m.*-सांधा*m.* &c. बसणें *g.of s. recipr.* गोत*n.* मिळणें *g.of s. recipr.* एकोपा*m.*-ऐक्य*n.*-ऐक्यभाव*m.*-सौरस्य*n.* असणें, मिळणींत असणें, तिळागुणी*n.* असणें-होणें.

2 to, with, in, on; *accede, assent, consent, comply, acquiesce.* अनुमत-सम्मत &c. होणें, अनुमत*n.*-सम्मत*n.* अनुमोदन*n.*-अनुमति *f.* सम्मति *f.* देणें, मान्य *a. or* मान्यता *f.* करणें, रूकार*m.*-होयकार*m.* देणें, मान्य-राजी &c. होणें, कबूल *a* होणें-करणें, हांय-बरें &c. म्हणणें.

3 *settle terms, stipulate.* खंडणें, सई करणें-म्हणणें, बोली *f.*-करार*m.*-ठराव *m.* &c. करणें, देऊं करणें, मोल*n.* करणें, निश्चय*m.* करणें, टाळी *f.* मारणें.

4 *be consistent, accord, concur, coincide:* also *unite or suit well with.* मिळणें, जमणें, बसणें, बनणें, जुळणें, उतरणें, लागणें, पडणें, घटावम. बनणें, घडी *f.*-जवा*m.*-जम*m.*-जमा*m.*-जुगल *f.*-सांधा*m.*&c. -बसणें *g.of s.recipr.* संभवणें, मिळणींत असणें, मेळ*m.* मिळणें-पडणें-बसणें *g.of s. recipr.* जुगणें, दंडणें.

5 with; *be wholesome to or for.* मानणें, मानवणें, जिरणें, सोसणें, भावणें, ठायीं पडणें, मिलाफ*m.* होणें, पाळणें, रूचणें, पथ्य *or* पथ्यकर होणें, पुरवणें, दंडणें.

6 *answer,* v. To Tally. मिळणें, उतरणें, जमणें, जुळणें, जुडणें, बसणें, जम*m.*-ताळा*m.*-जुडप*n.* बसणें *g.of s. recipr.*

AGREEABLE, *a. congruous*, v. CONSISTENT. मिलाफाचा, वेताचा, संभावित, यथायोग्य, अनुकूल, माफक.

3 *pleasant, pleasing, delightful, charming.* अवडता, गोड, मान्य, प्रिय, मनःप्रिय, सुप्रिय, मनासारखा, मनमुराद, मधुर, मंजूर, रुचिकर, रुचिर, रूच्य, रिझाऊ, चवदार, दिलपसंद, अभिमत, यथासुख, सुखद, सुखप्रद, सुखदायक, प्रशस्त, काम्य, चाटु, अभिराम, राम, रम्य, कमनीय, रमणीय, मनोरम, मनोभिराम, मनोज्ञ, हृदयंगम, हृद्य, सुरभि, रंजन, रंजक, मनोरंजक.

AGREEABLENESS, *n.* v.A. 1. मेळ*m.* मिलाफ*m.* लाग*m.* संभव*m.* आनुकूल्य*n.* अनुकूलता*f.*

2. अवडतेपणा*m.* गोडी*f.* चव*f.* चवदारी*f.* रुचिरपणा*m.* रूच्यता*f.* रुचित्व*n.* काम्यता*f.* कमनीयता*f.* चाटुत्व*n.* माधुर्य*n.* प्राशस्त्य*n.* मधुरपणा*m.* सौरभ्य*n.*

AGREEABLY, *adv.* v. A. 1. *and* ACCORDING. मिलाफाने, वेताने, यथायोग्य, अनुसार (in comp.).

2. *pleasantly.* सुखाने, सुखरूपें, यथासुख, सहल, मनोरंजनपूर्वक.

AGREED, *p.* v.V 1. *See* AGREEING.

2. v. AGREEING. अनुमत, सम्मत.

3. सई केलेला- झटलेला, पणित, प्रतिज्ञात, संकेतित, निश्चित, संकेतिक, संविदित, सामयिक.

4—6. See AGREEING.

AGREEING, *p. a.* v.V. 1. मिळणारा &c. मिलाफी, मिलाफाचा, मेळाचा, मिलाफ*m.* &c. करणारा, एकमनाचा, एकदिलाचा, एकचित्ताचा, एकचित्त, एकमत, एकमूठ, एकमुठी, एकाविचाराचा, एकारथावर आलेला.

2. मान्य, राजी, कबूल, खुशरजावंत, अनुमत, सम्मत, अभिमत, होयकार-रूकार*m.* देणारा-भरणारा, होय-बरें म्हणणारा, अनुमोदक, अभ्युपगत.

3 खंडणारा, सई करणारा-म्हणणारा, निश्चयकर्त्ता.

4. मिळणारा, &c. अनुकूल.

5. मानणारा, &c. पथ्य, पथ्यकर, पथ्याचा.

6. मिळणारा, &c.

I.—in gram. समानाधिकरण.

AGREEMENT, *n.* v.V. 1.—*state.* मिळणें*n.* &c. मिलाफ*m.* मेळ*m.* एकोपा*m.* ऐक्य*n.* ऐक्यभाव*m.* ऐकमत्य*n.* एकी*f.* एका*m.* बनाव*m.* जम*m.* जमाव*m.* जुगल*f.* जवा*m.* तह*m.* सौलत *or* सोहलत*f.* सौरस्य*n.* तिळागुळी*n.*

2—*state.* अनुमत*n.* सम्मत*n.* अनुमति*f.* सम्मति*f.* आनुमत्य*n.* मान्यता*f.* राजीपणा*m.* कबूलपणा*m.* दिलखुशी*f.* खुशरजावंती*f.* अभ्युपगम*m.*

3—*act.* खंडणूक*f.* सई करणें*n.* &c. बोली*f.* वदणूक*f.* पैज*f. v.* मार, कर, पाड, प्रतिज्ञा*f.* पण*n.* संकेत*m.* निश्चय*m.* समयकार*m.*

4—*state.* मिळणें*n.* &c. अनुमत*n.* अनुमति*f.* सम्मति*f.* सम्मत*n.* मिलाफ*m.* मेळ*m.* जम*m.* जमाव*m.* बनाव*m.* जवा*m.* जुगल*f.* जुळणी*f.* संगम*m.* संक्रम*m.* संक्रमण*n.* उतारा*m.* घटाव*m.* घड*m. v.* बन, जम, लाग*m.* जोडी*f.* संभव*m.* संभावना*f.* संभूति*f.*

5.—*state.* मानणें*n.* &c. पथ्यपणा*m.* मिलाफ*m.*

6—*state.* मिळणें*n.* &c. जम*m.* लाग*m.* जडप*n.*

I *contract, compact, covenant, bargain.* खंडणूक*f.* खेड*m.* होड*f.* बोली*f.* भाक*f.* भाष*f.* करार*m.* प्रतिज्ञा*f,* संकेत*m.* समय*m.* वायदा*m.* नियम*m.* संवित्*f.*

Agreements and engagements,—compreh. करारमदार*m. pl.* कौल करार *m. pl.*

A. for a year सालबोली*f.*

Breaking an a. समयभेद*m.* समयव्यभिचार*m.*

Written a. करारनामा*m.* इकरारनामा*m.* कौलनामा*m.* राजीनामा*m.* कबुलात *or* कबुलायत*f.* लेख*m.* लेखपत्र*n.*

II. (of opinion, views, &c.) ऐकमत्य*n.* आनुमत्य*n.* सम्मति*f.* अनुमति*f.* अनुमत*n.* सम्मत*n.* ऐक्य*n.*

III.—in grammar. अन्वय*m* सामानाधिकरण्य*n.*

IV. (of different books, statements, &c.) एकवाक्यता*f* ताळा*m* उतारा*m* जडप*n. v.* बस.

AGRESTIC, *a.* v. RURAL, RUSTIC. गांवरानी, शेतपोतचा, शेतसंबंधी, क्षेत्रिक.

AGRICULTURAL, *a.* v. N. शेतचा, शेतकामाचा, शेतीचा, शेतीविषयींचा, शेतपोतचा *or* शेतापोताचा, शेतसंबंधी, शेतभाताचा *or* शेतभातचा, खेतीचा, कुणबाव्याचा, कृषीचा, कृषिसंबंधी, कृषि कर्मसंबंधी, कृषिविषयक, कृषि कर्मविषयक, कृष्यंतर्गत, कृषिकर्मांतर्गत

AGRICULTURE, *n.* शेती*f.* शेतकी*f.* शेतीक*f* शेतकाम*n.* कृषि*f* कृषिकर्म*n.* कर्षण*n* खेती*f.* कुणबावा*m.* कुणबीक*f.* कुळवाडकी*f.*

2—gener. *or* compreh. *field-business-operations, work.* शेतपोत*n.* शेतभात*n* शेतीभाती*f.* शेतकाम*n.* शेतखटपट*f.* शेतीक*f.* शेतकी*f.* वाहील *or* वाहिल*f.* लावणी टुपणी*f.* कृष्यंतर्गतव्यापार*m.*

Hire of a beast upon a.-employment वाफ*f.* उडी*f.* खांद*m.* खांदवडा*m.*

Implements of a.—compreh. अउतकाठी*f.* The common ones are नांगर, पाभर, कुळव, कोळपें, गुठा *or* गुठें, रासनी, तिफण, मोघण, डिफळा.

Reciprocal service in a. इरजिक *or* विरजीक*f.* हांदा*m.* पडकय*f.* Man or beast rendering it. इरड्या *or* विरड्या, हांदेकरी *or* हांदेकरी, हांदलेकरी, पडकेल, पळटेल.

AGRICULTURIST, *n. cultivator.* शेतकरी*m.* शेतकाम्या*m.* शेतखप्पा*m.* शेतक्या*m.* कृषिकरणारा*n.* कृषिकर्मकर्त्ता*m.* कृषिक, कृषीवल, कर्षक, क्षेत्रजीवी, क्षेत्रोपजीवी, क्षेत्राजिवि, क्षेत्री, कृषिजीवी, कृणवी, खेती, शेतीभाती, कुलवाडी*m.* हली.

AGROUND, *adv.* तळास लागून असा, तळावर, भुईस, कोरड्यावर.

To be a. लागणें, लागून असणें.

AGUE, *n. intermittent fever.* v. FEVER. अंतर्याताप*m.*

2. *cold fit.* हिंव *or* हींव*n.* थंडी*f. v.* भर, ये, कुडकुडी*f.* हुडहुडी*f.* हुडहुड*f.* काटे*m. pl. v.* ये, रेंपा*f. pl.* शिरशिरी*f.*

AGUE-PROOF, *a.* जितशीतज्वर, जितशीत, शीतज्वराबाध्य, शीतज्वरातीत.

AGUE-SPELL, *n.* हिंवाचा *or* हिंवतापाचा मंत्र*m.* शीतज्वरबाधक मंत्र*m.*-जप*m.*-तप*m.*-उपचार*m.* & c.

AGUE-STRUCK, AGUED, *a.* शीतज्वरताडित-क्षत-पीडित-आर्त्त-क्षिप्त-क्लिष्ट-ग्रस्त-बाधित-अवलंबित-आश्रित-व्याप्त-आपन्न-प्राप्त-विशिष्ट-आविष्ट-&c.

AH, AHA, *interj.*—noting censure. हा, हांहां, अहा, छी.

2—noting complaint, compassion, &c. हा, हाय हाय, हाहा, अहा, अहाहा, अरेरे, अलल, रेरेरेरे.

3—noting exultation, हां, अहाहा.

Ah! oh!—as under great pain. हाय हूय, हाया हूया, हुंहुं.

AHEAD, *adv. on in front.* पुढें, समोर, मोहरें, तोंडावरून पुढें, पलिकडें.

To get or go a. पुढावणें, मोहरणें.

To AID, *v. a.* v. To HELP. साह्य*n.* करणें *g.of o.* साहाय्य*n.*-सहकार*m.*-मदद*f.*-मददगारी*f.*-बाहीदारी*f.*-कुमक*f.* करणें *g.of o.* हात*m.* देणें.

AID, *n.* v. HELP. साह्य*n.* कुमक*f.* मदद*f.* मददगारी*f.*

AID DE CAMP, *n.* नकीब*m.* निरोप्या*m.* परिभिस्थ*m.*

To AIL, *v. n.* दुखणें, दुखणें*n.*-दुःखन.-दरद*f.*-विकार*m.*-बाधा*f.* &c. होणें *in. con.*

I ail, I am ailing. मला *or* माझ्या जिवाला बरें वाटत नाहीं-स्वस्थ नाहीं-समाधान नाहीं-सुख नाहीं-वाईट वाटतें.

What ails thee? तुला काय लागलें-झालें?

AILING, *a.* v. SICK. दुखणाईत, दुखणेकरी, अस्वस्थ, असमाधानी.

Ever a. v SICKLY. दुखाळू.

AILMENT, AILING, *n.* v. SICKNESS, DISORDER. दुःख*n.* दुखणें*n.* दरद *fm.* विकार*m.* विकृति*f.* असमाधान*n.* असुख*n.* अस्वास्थ्य*n.*

2 *a slight disorder.* चालतें बोलतें दुखणें*n.* खातें पितें दुखणें*n.* हिंडतें फिरतें दुखणें*n.* हिंडफिरें दुखणें*n.* क्षुद्ररोग*m.* अल्परोग*m.*

To AIM, *v. a. direct or point.* नेमणें, रोंखणें, योजणें, लावणें, धरणें.

To AIM, *v. n.*—with a weapon, &c. शिस्त *f.* धरणें-बांधणें, नेम*m.*-लक्ष*n.*-संधान*n.* &c. धरणें-लावणें

2 fig. *point one's view or attention at* लक्ष्य*n.*-लक्ष*n.*-संधान*n.*-धोरण*n.* &c. धरणें-लावणें-ठेवणें.

AIM, *n. direction given.* शिस्त *f. v.* धर, बांध, नेम*m.* संधान*n.*

2 *view directed* नेम*m.* संधान*n.* अनुसंधान*n.* लक्ष*n.* लक्ष्य*n.* संधि*m.* *v.* ठेव, अभिसंधि*m.* अवधान*n.* लाग*m.* मुजरा*m.* *v.* धर.

Unerring a. अचूकसंधान*n.*

Of unerring a. अचूकसंधानी.

3 *point aimed at,* v. BUTT. निशाण*n.* लक्ष्य*n.* लक्ष*m.* टिपण*n.*

4 *object of a design,* v. DESIGN. निमित्त*n.* तात्पर्य*n.* आशय*m.* अभिप्राय*m.* मतलब*m.* इंगित*n.* विषय*m.* कटाक्ष*m.*

Of single a. (or purpose). अनन्यवृत्ति.

AIMED, *p.* v.V. A. योजलेला, नेमलेला, &c. योजित.

AIMER, *n.* v.V. A. योजणारा, नेमणारा. लावणारा, &c. योजक.

AIMING, *n.* v.V. A.—*act.* नेमणें*n.* योजणें*n.* अनुसंधान*n.* योजना *f.*

AIR, *n.* v. WIND. वायु*m.* वारा*m.* वात*m.* प्राण*m.* आत्मा*m.* जगत्प्राण*m.* हवा *f.* श्वसन*m.* स्पर्श*m.* स्पर्शन*m.*

N.B. But little difference is perceived by the *Hindús* between *air and wind.*

In the open a. *exposed to the air.* वाऱ्यांत, उघड वाऱ्यांत, उघडवसाऱ्यांत *or* वासऱ्यांत, उघड पसाऱ्यांत, उघड्यांत, वारघाटीवर, वाऱ्यावाधानांत.

In the a. *in mid-space.* अधांतरीं, अंतरिक्ष, अंतराळ.

To snuff up the a.—colts, &c. वारा*m.* घेणें-पिणें.

To take the a. हवा *f.*-वारा*m.* खाणें, वारा पाणी*n.* खाणें, सहल *f.* करणें, बाहेर *adv.* फिरणें, सैर *f.* करणें, तलाव्यास जाणें.

To beat the a. जलताडन*n.* करणें.

2—as a humour of the body. वात*m.* वायु*m.* अनिल*m.*

3 *vital air.* प्राण*m.* वायु*m.* मारुत*m.* Five are enumerated—प्राण, अपान, व्यान, उदान, समान, and five inferior or secondary (उपप्राण)—नाग, कूर्म, कृकल, देवदत्त, धनंजय.

4 *an a. a gentle wind,* v. BREEZE. झुळूक *f.* मंदवायु*m.* वारें*n.*

5 *mien, look.* मुद्रा *f.* चर्या *f.* चेहरा*m.* स्वरूप*n.* दव *f.* आकार*m.* वारें*n.*

6 *affected or particular manner.* झोक*m.* छटा *f.* ठेव *f.* ठेवण *f.* नोक *f.* नोकझोक *f.*

7 *general aspect,* v. APPEARANCE. डौल*m.* घटाव*m.* दव *f.* ठेव *f.* ठेवण *f.* घाट*m.* रंग*m.* आकार*m.*

8 airs; *haughty pretensions, notions, manners.* अकड *f.* कुर्रा*m.* पत्रास *f.* मिजाज *f.* आढ्यता *f. v.* ओढ, बाळग, मिरव, उड्या *f.pl. v.* मार, प्रतिष्ठा *f. v.* मिरव, बाळग, ओढूनआण, कर, जंगमशेठाई *f.* फुशारकी *f.* चढाई *f.* चढाइकी *f. v.* कर शेखी *f. v.* मिरव, तेगार*m.* *v.* कर, मगरूरी *f.* नखरा*m.* इसीम *f.*

To give one's self airs. ओढून प्रतिष्ठा *f.* आणणें, ओढून चंद्रबळ*n.* आणणें.

9 See TUNE, SONG.

To AIR, *v. a expose to the a. dry in the a.* सुकत-वाळत-सुकूं-वाळूं-&c. घालणें, नाऱ्यांत-वारेवासीं घालणें-ठेवणें, वारा*m.* देणें-दाखवणें, वायुपुट*n.*-वाऱ्याचें पुट*n.* देणें.

AIR-GUN, *n.* वातनलिका *f.*

AIR-HOLE, *n. opening for air.* गवाक्ष*n.* झरोका*m.* भारें*n.* खिडकी *f.* आकाशजननी *f.* वाताध्व*m.* वातायन*n.*

AIR-PUMP, *n.* वाताकर्षकयंत्र*n.* वाय्वाकर्षकयंत्र*n.* वातशोषक-वायुरेचक &c. यंत्र.

AIR-TIGHT, *a.* वायु *or* वातनिरोधक-प्रतिबंधक, वातागम्य, वाताभेद्य, वाय्वभेद्य.

AIRINESS, *n.* v.A. 3. हवेदारी *f.* हवाशीरपणा*m.*

4 पोकळपणा*m.* रिकामेपणा*m.*

5 हलकेपणा*m.* छिछोरी *f.* छिछोरपणा*m.* अलबेलेपणा*m.*

AIRING *n. ramble for the air.* सहल *f.* सैर *f.* फिरणें*n.* तलावा*m.* वायुसेवनार्थ भ्रमण*n.*

AIRY, *a. composed of air.* वायुमय, वातमय, वायुरूप, वातरूप, वायूचा &c. वातनिर्मित.

2 *belonging or relating to air.* वायुसंबंधी, वातविषयक, वायुविषयक, वातसंबंधी, पवनसंबंधी, वायूचा, &c.

3 *windy, breezy,*—of places. हवाशीर, हवेदार, हवेचा, वारेवासीचा, वारघाटीचा, वाऱ्याचा.

4 *light, hollow,* v. EMPTY. पोकळ, रिकामा, वावकळ *or* वायकळ, वायफट, वायकरणी *or* वायकरणीचा.

5 *frivolous, trifling, &c.* v. LIGHT. हलका, छिछोर *or* चिचोर, वावकळ *or* वायकळ, कमतोल, अलबेला.

AIT, EYGHT, *n. island in a river.* जूं*n.* जुंवा*m.* जुवें*n.* दिवें*n.*

AJAR, *adv.* अर्ध उघडा *a. decl.* अर्धोद्घाटित, ईषदुद्घाटित.

AKIN, *a.* v. RELATED. आप्त, आप्तविषय, आंगलग, नातलग, नातेवाईक.

2 *partaking of the same properties.* समधर्मक, समानधर्मक, समगुण, एकधर्मक, समानजातीय, समानजाति, एकजातीय, हमजात.

ALACK, *interj.* v. ALAS. हाय, हायहाय.

ALACRITY, *n. cheerful readiness.* उत्साह*m.* उल्लास*m.* हर्ष*m.* उत्साद*m.* औत्सुक्य*n.* उत्सुकता *f.* धमक *f.* प्रोत्साह*m.* हवस *or* हौस *f.*

ALAMODE, *adv.* मोळ्या-चाली-परिपाठा-प्रचारा-प्रवाता-रीती-&c. प्रमाणें, परिपाठानुसार &c. परिपाठानुरूप &c. परिपाठानुयायी &c.

ALARM, *n. cry or call to await some danger.* हाक *f.* ओरड *f.* कुई *f.* आसन्नभयसूचना *f.* आसन्नभयघोषणा *f.*-ज्ञापना *f.* &c. आसन्नभयनिमित्तावहन*n.* सज्जताकरणसूचना *f.*

2 *hubbub,* v. TUMULT. हुलड *f.* हूल *f.* हाकहूल *f.* हूलचाल *f.* गलबल *f.* गलबा*m.* गडबड *f. intens.* गडबडाट*m.* हंगामा*m.*

3 v. FRIGHT. हैबत *f.* दहशत *f.* धास्ती *f.* भेदरा*m.* वित्रास*m.*

To take a. at. हाय*n.* खाणें-घेणें, हैबत *f.* घेणें.

To ALARM, *v. a.* v.N. 1. भयाची खबर *f.*-बातमी *f.* &c. देणें, नगारा*m.* करणें, तैयारीची नौबत *f.* वाजवणें, तैयारीचानगारा-हुलीचानगारा*m.* &c. वाजवणें, भयाविषयीं सावध-हुशार-&c. करणें, आसन्नभयसूचित-बोधित-ज्ञापित-&c. करणें.

3 v. To FRIGHTEN. भिववणें, भेडावणें, भेडसावणें, भेदरावणें, भयभीत *pop.* भयाभीत-वित्रस्त-&c. करणें.

ALARM-BELL, *n.* हुलीचें जंगट*n.* घोषघंटा *f.* आसन्नभयज्ञापकघंटा *f.*

ALARMED, *p.* v.V. 1. भयाविषयीं सावध केलेला &c. आसन्नभयसूचित-बोधित ज्ञापित-&c.

2 भयभीत *pop.* भयाभीत, हौलदिल, वित्रस्त.

ALARMING, *p. a. terrifying.* भयंकर, भयानक, भयजनक, भयप्रद, भयावह.

ALARMIST, *n. one given to raise alarm.* भयभाकणारा, भयभाक्या, भयभाषी, भयाशंसी, भयमात्राशंसी.

ALAS, *interj.* हाय, हायहाय, हाहा, अहह, अहाय अहाय v. कर, कटकटा.

ALBEIT, *adv.* v. ALTHOUGH. जरी, यद्यपि.

ALBUGO, *n. white speck in the eye.* फूलn. पुष्पn. पुष्पकn. शुक्लn.

ALCHYMIST, *n.* किमयागर, किमया करणारा, रसायनीm. रसज्ञ पुरुषm. रससिद्ध, सिद्ध *or* सिद्धपुरुषm.

ALCHYMY, *n.* किमयाf. रसायनn. रससिद्धि f. धातुपरिवर्त्तनविद्याf

ALCOHOL, *n.* मद्यार्कm. मद्यसारm.

ALEMBIC, *n.* भवकाm. आसुतिपात्रn.

ALERT, *a. vigilant, ready.* बांधल्या कमरेचा, कमरबंद, सावध, हुशार, जागा, जागता, सावधान, जागरूक.

ALERTNESS, *n.* v. A. सावधपणाm. सावधगिरीf. जागेपणाm. हुशारीf.

ALEXIPHARMIC, *a. expelling poison.* विषाचा मारणारा, विषहर, विषहारी, विषहारक, विषघ्न, विषनाशन, विषशत्रु, विषभंजन, विषारि, विषापह, विषघाती.

ALGEBRA, *n.* बीजगणितn. बीजn. अव्यक्तगणितn.

Addition, subtraction, multiplication, division, in a. अव्यक्तसंकलनn.-व्यवकलनn.-गुणनn.-भाजनn.

Known quantity in a. रूपn.

Operation or working in a. अव्यक्तक्रियाf.

Unknown quantity or number in a. अव्यक्तn.

An unknown quantity &c. अव्यक्तराशिm.

Equation of unknown quantity &c. अव्यक्तसाम्यn.

Relation of unknown quantity to its co-efficient. यावत्तावत्n.

ALGEBRAIC, *a.* बीजगणितसंबंधी, बीजगणितचा, बीजगणितांतला, बीजसंबंधी, बीजगणितविषयक, वर्णगत.

ALGEBRAIST, *n.* बीजगणितीm. बीजगणित्याm. बीजगणितज्ञ, बीजगणितवेत्ता.

ALIAS, *adv. otherwise*-as to a name. ऊर्फ.

ALIBI, *adv.* दुसऱ्या जागीं, दुसऱ्या ठिकाणीं, अन्य ठिकाणीं, अन्य स्थलीं.

ALIEN, *a.* v. FOREIGN. परदेशी, विदेशी, बाहेरच्या देशचा, बाहेरचा.

2 v. STRANGE, STRANGER. परका *or* खा, पारखा, परकी, परपुरुष, परगोत्री, बाहेरचा, परावा, पर.

ALIEN, *n.* v.A. परदेशीm विदेशीm. बाहेरच्या देशचामनुष्यm. &c.

ALIENABLE *a.* v.A. 1. दुसऱ्याच्या हातीं द्यावा-कराया-&c. चा-जोगा&c. देय, विक्रेय, परहस्तदेय.

To ALIENATE, *v. a.* (a property), *estrange.* दुसऱ्याचे हातीं देणें-करणें-विकणें, देणें, विकणें, बाहेर घालणें-देणें, परहस्तगत करणें, परसत्तान्वित करणें, सत्तानिवृत्त करणें.

2 (the affections, or a person), *estrange.* प्रीति f.-मनn. &c. उठवणें-फिरवणें-विटवणें-विटवून नेणें-उठेसें *or* तुटेसें करणें *g.of o.* पायm. वळवणें, सोडणें, स्नेहm.-मैत्रकी &c. तोडणें, विमुख-विकृत-&c. करणें, स्नेहभेदm. करणें.

ALIENATED, *p.* v.V. 1. दुसऱ्याचे हातीं दिल्हेला-&c. दिल्हेला, विकलेला, परहस्तगत केलेला, परहस्तगत.

2 विमना, विमनस्क, विकृत, विमुख, विरक्त, निराळा, पाठमोरा, वेगळा, उडाळ.

ALIENATION, *n.* v.V. 1.—*act.* दुसऱ्याचे हातीं देणेंn. परहस्तगत करणेंn. &c. परहस्तदानn.-विधानn.-विक्रयm. देणेंn. विकणेंn. परस्वत्वापादनn. —*state.* स्वत्वनिवृत्ति f. सत्तानिवृत्ति f. परायत्तता f. पराधीनता f. परहस्तगतता f.

2—*act.* मन उठवणेंn. मन फिरवणेंn. तोडणेंn.—*state.* विकृति f. निराळेपणाm. वेगळेपणाm. द्वैतn. द्वैतभावm. विषादm. विरक्ति f. विमुखता f वैमनस्यn. स्नेहभेदm.

To ALIGHT, *v. n.* v. To DISMOUNT. उतरणें, अवरोहm.-अवरोहणn. करणें.

2 *fall and lodge.* उतरून पडणें-राहणें-वसणें-येणें, उतरण, पडणें, पडून राहणें-असणें-ठरणे-थारणें-थिरावणें.

3 at; *stop at &c.* उतरणें, डेराm. देणें, पस्थानn. ठेवणें, मुकामm करणें, बिऱ्हाडn. करणें-लावणें.

ALIGHTED, *p* v V. 1. उतरलेला, अवरूढ, कृतावरोह.

2 उतरून पडलेला-वसलेला-&c. उतरलेला, पडलेला.

ALIGHTING, *n.* v.V. 1.—*act.* उतरणेंn. अवरोहm. अवरोहणn. अवतरणn.

2—*act* उतरणेंn. उतरून पडणेंn.-वसणेंn.-&c.

3—*act.* उतरणेंn. मुकामm. बिऱ्हाडn.

Place of a. मुकामm. ठेवणn.

ALIKE, *a.* v. LIKE. एकसारखा, एकाकार, एकमुखी, सारखा, बराबर, तुल्यरूप, एकरूप, समसमान, सरूप, समवर्ण, प्रतिभाषिक.

2 *of one kind or quality.* एकराशि, एकराम, एकसारखा, एकजातीय, एकप्रतीचा, समवर्ण, समभाव, एकेसाळेचे मणी, समानजातीय, समानजाती, हमजात.

ALIKE, *adv.* एकसारखा, एकचप्रकारें, एकचरीतीनें, एकचमार्गानें, बराबर

ALIKE-MINDED, *a.* एकचित्त, एकदिल, एकमन, एकमताचे, एक.

ALIMENT, *n. nutriment,* v. FOOD. खाणेंn. आहारm. अन्नn. भक्षm. भक्ष्यn. जीवनn, प्राणनn.

ALIMENTAL, ALIMENTARY, *a. belonging to a.* खाण्याचा, भक्ष्यसंबंधी, खाद्यसंबंधी.

2 *nourishing,* v. NUTRITIOUS. पुष्टिकर-कारक-प्रद, पौष्टिक, पोषक.

ALIMONY, *n. allowance to a separated wife.* निभकदारीपर्जीवकधनn. जिनरोटी f.

ALIQUANT, *a.* सशेषभाजक, साग्रभाजक.

ALIQUOT, *a.* निश्शेषभाजक, निरग्रभाजक.

ALIVE, *a.* v. LIVING. जिवा, जीवंत *pop.* जिवंत, जिवा, सजीव, सप्राण.

2 *active, in full being, vigour, virtue, &c.* जिवा, जागता, चालता, जागृत, जागरूक, सतेज.

All a. Alive and hearty. जिवा जागता, जिवाजीव, जिवाजिवंत, धडभडीतजिवंत.

ALKAHEST, *n.* सर्वद्रावकn.

ALKALI, *n.* v. POTASH, SODA, AMMONIA. खारm. क्षारm. योगवाही f.m.

ALKALINE, *a.* क्षारधर्मक, क्षारगुणी, क्षारगुणक.

A. ashes. काचm.

To ALKALIZE, *v. a.* क्षारणn. करणें, क्षारीभूत करणें.

ALKALIZED, *p.* v. V. क्षारित, क्षारीभूत.

ALL, *n.* सर्व-सकल-सगळा-अवघा-&c. समुदायm.-संग्रहm.-संचयm.-राशिm.f.-मंडळी f. &c. कात्स्न्र्यn.

A. along. *See under* BEGINNING. अवल अखेर, आद्यंत, पहिल्यापासून, मुळापासून, आदिपासून.

A. at once, v. SUDDENLY. एकाएकां.

A. alone. एकटा एकसुरा, एकला एकट, केवळ एकटा.

A. through. भर (as दिवसभर, रात्रभर, वर्षभर &c.)

At a. कांहींच, अगदी, निस्तूक, निष्टंक, सुतराम्, नितराम्, बालाग्र यत्किंचित्, अणुमात्र, किमपि, All these words demand, like the English word, the negative construction. See therefore NOT NONE.

One's a. सर्वस्वn

ALL, *adv. completely, quite,* v. WHOLLY. अगदीं.

A. one. एकूनेक.

ALL, *a. the whole (mass or multitude), total.* सगळा, सकल, सर्व, समस्त, सारा, अवघा, दरोबस्त, आखा, आघा, अखिल, निखिल, सकळीक, अस्का, समग्र, संपूर्ण, एकुनएक, कृत्स्न, विश्व.

A. without exception, a. whatsoever or whosoever. झाडून सगळा, अटोकाट, यावत्, यच्चयावत्.

ALL, in comp. is rendered by सर्व, सकल, समस्त, विश्व, संपूर्ण, जगत्, अखिल, as the following examples will shew.

A.–accomplished, सकल गुणसंपन्न, सर्वसिद्ध, सर्वगुणी, अखिलगुणसंपन्न.

A.–adorable. विश्ववंद्य, सर्ववंद्य, सकलवंद्य, जगद्वंद्य, जगत्पूज्य, अखिलपूज्य, &c.

A.–conquering, A.–subduing. सर्वजित्, सकल-अखिल–&c. जित्, विश्वजित्.

A.–creating. सर्व-सकल-अखिल-&c. निर्माता, विश्वकृत्, विश्वकर, विश्वसृक्.

A.–destroying. सर्वनाशी, सकलविनाशी, अखिलध्वंसी, &c.

A.–eating, A –devouring. सर्वभक्ष, सर्वभक्षक, सर्वभक्षी, &c.

A.–enduring. सर्वसह, विश्वसह.

A. fours. To go on a. घोडुलाm. करणें.

A.–knowing. सर्वज्ञ, सर्वज्ञाता, सकल-अखिल &c. वेत्ता.

A.–pervading. सर्वव्यापी, विश्वव्यापी, विश्वव्यापक, सर्वभूतांतर, जलीं स्थलीं काष्ठीं पाषाणी भ्रमणारा, पूर्णघन, सर्वभूतमय, सर्वभूतस्थ, सर्वग, विभु.

A.–powerful. सर्वकार्यशक्त, सर्वकार्यसमर्थ, सर्वशक्तिक, सर्वशक्तिमान्, सर्वसमर्थ, अनंतशक्तिक.

A.–searching. सर्वशोधी, सर्वशोधक.

A.–seeing. सर्वदर्शी, विश्वदर्शी, सर्वसाक्षी, सर्वदृक्, विश्वद्रष्टा, सकल दृष्टि, सहस्राक्ष.

A.–surpassing. सर्वजित्.

A.–sustaining, A.–upholding. विश्वधारी, विश्वाधार.

A.–wise. अनंतबुद्धि, अपारबुद्धि.

To ALLAY, *v. a.* v. To COMPOSE. शांतवणें, शमवणें, विझवणें, थंड करणें, उपशमm.-उपशमनn -उपशांतिf. करणें *g.of o.*

ALLEGATION, *n.* v.V. 1.—*act.* खचीतपणें-&c.-सांगणेंn. &c. निश्चित कथनn. दृढकथनn.

2.—*act.* निमित्त सांगणेंn. &c. उपन्यासm.

1 *excuse,* v. PLEA. निमित्तn. बहाणाm. बावf. बावनf.

To ALLEGE, *v. a.* v. To AFFIRM. निश्चयपूर्वक-खचीतपणें-खचीत-&c. बोलणें-सांगणें-ह्मणणें.

2 *produce as an argument, &c.* v. To PLEAD. निमित्तn.-सबबf. -कारणn.-&c. सांगणें, उपन्यासm. करणें *g.of o.* उपन्यस्त करणें.

ALLEGIANCE, *n.* प्रजाधर्मm. राजसेवाधर्मm. राजाज्ञासेविता f. राजाज्ञाभक्तिf.

ALLEGORICAL, *a.* दृष्टांताचा, दाखल्याचा, दृष्टांतरूप, दृष्टांतात्मक, समासोक्तिरूप, परोक्षकथेचा.

ALLEGORY, *n.* दृष्टांतरूपकथा f. परोक्षकथा f. समासोक्तिरूपकथाf. दृष्टांतm.

To ALLEVIATE, *v. a. make light, mitigate,* v. To EASE. हलका-&c. करणें, शमवणें, शांतवणें, उपशमm.-प्रशमm.-शमn.-उपशमनn.-प्रशमनn.-शमनn. &c. करणें *g.of o.*

ALLEVIATION, *n.* v.V.—*act.* शमवणेंn. शांतवणेंn. शमm. शमनn. उपशमm. उपशमनn. प्रशमm. प्रशमनn.—*state.* शमm. उपशमm. प्रशमm. शांति f. उपशांति f.

ALLEY, *n. walk in a garden.* बागातील रस्ताm. उपवनमार्गm. आराममार्गm.

2 (of towns, &c.) v. LANE. अळीf. आळ f. गल्ली f.

ALLIANCE, *n.* v. AFFINITY. सोइरीक f. लगत f. नातेंn. शरीरसंबंधm. विवाहसंबंधm.

2 *league,* v. COMBINATION. एकवळm. मिळण f. संगनमनn.

3 v. CONNECTION. संबंधm. संयोगm.

ALLIGATION, *n.*—in arithmetic—medial. मिश्रगणितn. सुवर्णगणितn.

ALLIGATOR *n.* मकरm. *pop* मगरm. सुसर f. सुस्वर f. मगरमच्छm. कुंभीरm. नक्रm. गोधा f. *dim.* गोधिका f.

Grasp or seizure of an a. मगरमिठी f.

ALLITERATION, *n.* यमक mn. प्रासm. अनुप्रासm. श्रुत्यनुप्रासm.

ALLITERATIVE, *a. pertaining to, or consisting in a.* अनुप्राससंबंधी, आनुप्रासिक, अनुप्रासरूप, अनुप्रासमय, अनुप्रासबद्ध.

ALLODIAL, *a.* स्वाधिपत्याचा, अनन्याधिपत्याचा, स्वसत्ताक, स्वस्वामिक.

ALLODIUM, *n. freehold estate.* स्वसत्ताक-स्वाधिपत्याचा-&c. क्षेत्रn.-वतनn.-&c.

To ALLOT, *v. a. give by lot.* चिठ्या टाकून-घालून-&c विभागणें-वांटून देणें.

2 *apportion, assign.* वांटा करून *or* वांटून देणें, विभागून देणें, विभाग करून देणें, विभागास-विभागी देणें-लावणें, वांट्यास देणें, नेमून देणें.

ALLOTMENT, *n.* v.V. 2.—*act.* वांटून देणेंn. विभागून-नेमून-&c. देणेंn. वांटपn. वांटणी f.

I *thing allotted,* v. SHARE. वांटणी f. वांटाm. भागm.

II (*of the things of life.*) अन्नोदकऋणानुबंधm. भोगm. भोक्तृत्वn.

To ALLOW, *v. a grant, concede,* v. To ADMIT. मानणें, मान्य करणें, बार देणें-करणें, कबूल करणें-देणें, घेणें, प्रतिग्रहm.-उपादानn. करणें *g.of o.*

2 *let, suffer,* v. To PERMIT. देणें, परवानगी f.-हुकूमm.-मोकळीक f. &c. देणें.

3 *give as pay, wages, stipend, &c.* नेमणें, नेमणूक f. करणें-करून देणें, नेमणुकीने देणें.

4 *give as rations, provisions, &c.* मोताद f.-नेमणूक f. करणें-देणें, मोतादीने देणें, मोतादीचा देणें, नेमणुकीने देणें.

5 for; *make abatement for.* सुजराm. करणें, वजपाm. काढणें-घेणें. —fig. सांड f.-सोड f.-सोडसांड f.-सांडसोड f. करणें-देणें.

6 for; *give in consideration of.* सुजराm. देणें, वजपाm. घालणें.

ALLOWABLE, *a.* v. V. 1. मानाया-जोगा-जोगता &c. मान्य करायास योग्य, प्रतिग्राह्य, उपादेय.

2 *and* LAWFUL. अनिषिद्ध, अवर्जित, मान्य, उचित, योग्य, वाजबी.

ALLOWABLENESS, *n.* v. A. 2. *and* LAWFULNESS. अवर्जितत्वn. योग्यता f. औचित्यn.

ALLOWABLY, *adv.* v.A. 2. *and* LAWFULLY. दोषावांचून, प्रत्यवायावांचून, विनादोष, विनाप्रत्यवाय, यथायोग्य, अनिषेधानुसार, अप्रतिषेधानुरूप.

ALLOWANCE, *n. pay, wages, stipend, salary.* दरमाहाm. रोजमुराm. मुशारा *or* मुशाहराm. वेतनn. नेमणूक f. तलबf. करm. रकमf.

Annual a. वर्षासनn.

Extra allowances. खेरीजमुशाराm. भत्ताm. भातेंn.

Monthly a. दरमाहाm. मासिकn.

2 *rations, &c. food allowed.* शेरm. शेरपीठn. शेरसिधाm. मोताद f. चंदी f.

Monthly a. (as to a servant). अडशेरी f.

3 *matter allowed,* gener. *sum* or *quantity.* मोताद f. रतीब *or* रातबm. नेमणूक f. नेमून दिलेला पैकाm.-रकमf.-चंदी f.-&c.

Daily a. रोजी f. रोजिनदारी f.

Person receiving a daily a. रोजिनदार*c.*

4 See Permission.

5 See Abatement.

Allowed, *p.* v.V. 1. मान्य केलेला, मानलेला, &c. प्रतिगृहीत, उपात्त.

2 परवानगीचा, अप्रतिबंधाचा, अप्रतिषेधाचा, अनुमोदनाचा, अनुमोदित.

I—used of articles of food, of offerings, &c. हलाल.

To Alloy, *v. a. mix baser metal with.* हीण*n.* घालणें, हिणकट-हिणवट-हिणकस-&c. करणें.

2—fig. हीन-न्यून-&c. करणें, न्यूनता *f.* आणणें, कलंक*m.* लावणें, अनिष्टमिश्र-सकलंक करणें.

Alloy, *n. baser metal mixed with.* हीण*n.*, कलंक*m.*

2 fig. कसर *f.* हीनता *f.* दुखाची मेळ *f.* भिसळ *f.*

Alloyed, *p.* v.V. 1. हिणकट केलेला, &c हिणवट, हिणकट, हिणकस, खोटा, खोटसाळ, हिणाचा, गैरसाळ, मिसळीचा.

2 अनिष्टमिश्र, सकलंक, डागील.

Allspice, *n. myrtus pimenta.* शीतळचिनी *f.* कापुरचिनी *f* कंकोळ*m.n.*

To Allude, *v. n. refer to indirectly, hint at.* सूचना करून दर्शवणें, सूचना *f.* करणें *g of o.* लक्ष्याने-लक्षाने-धोरणाने-लक्ष धरून-धोरण धरून-&c. बोलणें *with g.of o.* लक्ष्य*n.*-धोरण*n.* ठेवून-लावून बोलणें *with* वर *of o.* बोलण्याचें लक्ष्य*n* -धोरण*n.*-झोक*m.* &c. असणें *with* वर *or* कडे *in. con.*

Alluder, *n.* Alluding, *p. a.* v.V. सूचना करून दर्शवणारा, &c. सूचक, सूचनाकारक, सूचनात्मक.

To Allure, *v. a. entice, lure, decoy, tempt.* मोहणें, मंथणें *or* मथणें, लांचावणें, लोभवणें, गूळ खोबरें *n.* देणें, लालूच *f.*-लोभ*m.*-खाऊ*m.* &c. दाखवणें, साखर *f.* पसरणें, मधाचें बोट*n.* लावून ठेवणें, मोह*m.*-मोहन*n* घालणें, मोहन*n.*-विमोहन*n.*-प्रलोभन*n.*-&c. करणें *g.of o.*

Allured, *p.* v.V. मोह घातलेला, लांचावलेला, मोहित, प्रलोभित.

Allurement, Alluring, *n.* v.V.—*act.* मोहणें*n.* मथणें*n.* &c. मोहन*n.* विमोहन*n.* प्रलोभन*n.*—*a. or s.* मोह*m.*

I *alluring object or cause.* प्रलोभन*n.* आमिष*n.* खाऊ*m.* लालूच *f.*

Allurer, *n.* Alluring, *p. a.* v.V. मोहणारा, मोह घालणारा, मोहक, प्रलोभक, प्रलोभनकर्त्ता, मोहनकर्त्ता.

Allusion, *n.* v.V.—*act.* सूचना करून दर्शवणें*n.* सूचनापूर्वक दर्शन*n.* सूचन*n.* सूचना *f.*

I *a. made,* v. Hint. सूचना *f.*

Allusive, *a. having reference to something not fully expressed.* सूचनेचा, व्यंग्योक्तीचा, संकेताचा, सूचनात्मक, संज्ञिक.

Allusively, *adv.* v. A. सूचनारूपें *or* रूपाने, संकेताने, व्यंग्योक्तीने.

Alluvial, *a.* मळीचा, मळईचा.

Alluvion, *n.* मळी *f.* खलमळ*m.* हौर *f.* साय *f.* मळकी *f.*

To Ally, *v. a. connect by marriage.* सोइरीक *f.*-सोइरगत *f.*-शरीरसंबंध*m.*-योनिसंबंध*m.*-विवाहसंबंध*m.* &c. करणें, घर*n.* जोडणें.

2 (by treaty or league.) सख्यसंकेतसंबंध*m.*-सख्यसंबंध*m.*-मित्रत्वसंबंध*m.*-एकोपा*m.* &c. करणें.

3 *form relation between,* v. To Connect. संबंध*m.* करणें.

Ally, *n. confederate, &c.* पक्षी*m.* परस्परोपकारी, सख्यसंकेतसंबंधी*m.* संकेतसहकारी, सख्यसंबंधी*m.* सखा*m.* साहाय्यसंकेती*m.*

Almanac, *n.* पंचांग*n.* पातडें*n.*

Almanac-maker, *n.* पंचांग्या*m.* पंचांगकर्त्ता*m.* गणक*m.*

Almightiness, *n.* v. A. सर्वशक्ति *f.* अनंतशक्ति *f.* सर्वशक्तिता *f.* सर्वशक्तित्व*n.*

Almighty, *a.* सर्वशक्ति, सर्वशक्तिक, अनंतशक्ति, सर्वकार्यशक्त, सर्वकार्यसमर्थ, अमितौजा, सर्वशक्तिमान्.

Almighty, *n.* v. God. परमेश्वर*m.* भगवान्*m.* अनंतशक्तीचाप्रभु*m.*

Almond, *a.* बादामी *or* बदामी.

Almond, *n.*—tree. बादाम *or* बदाम *f.*—fruit. बादाम *or* बदाम*n.*

Almoner, *n.* दानाध्यक्ष*m.* दानाधिकारी*m.* धर्माध्यक्ष*m.* धर्माधिकारी*m.*

Almonry, Almry, *n.* दानशाला *f.* दानगृह*n.* दानमंदिर*n.* धर्मपोई *f* अन्नसत्र*n.* सत्रशाला *f.* सत्र*n.*

Almost, *adv. nearly, well nigh, for the most part.* बहुत करून, प्रायः, जवळ, आसन्न, उपकंठ, ईषन्यून, सावशेष, आसमाप्यवधि. This adverb, however, is best rendered by other constructions, as in the following examples, *My work is almost done* माझें काम संपन आलें आहे, *It is almost ten o'clock* दाहा वाजायास आले *or* थोडक्यांत दाहा वाजतील, *He had almost reached the village* तो गांवाजवळ पहोंचला होता, &c. & c.

Alms, *n.* भिक्षा *pop.* भीक *f.* भिकणें*n.* धर्म*m.* धर्मादाय *or* धर्मादाव*m* खैरात *f*

A. asked by worshippers of *Dewí.* जोगवा*m.*—of *Khandobá.* वारी *f.*

Daily a. नित्यदान*n.*

Liver upon a भिक्षोपजीवी.

Victuals given as a. माधुकरी *f.* one who lives on them माधुकरी*m.*

To live on a. भीक दूक *f.* मागून भसणें, भीक मागून पोट*n.* भरणें, भिक्षोपजीविका *f.*-भैक्षजीविका *f.*-भिक्षोपजीवन*n.* & c करणें.

To live on unsolicited a. अयाचितवृत्ति *f.* करणें.

It is easier to take poison than a. विख घेवतें पण भीक घेवत नाहीं.

Alms-basket, Alms-box, Alms-bag, &c. *n.* झोळी *f.* चौपदरी *f.* अन्नपूर्णा *f.* कामधेनु *f.* भिक्षापात्र*n.*

A.–vessel of worshippers of *Khandobá.* कोंटबा*m.*– of *Dewí.* परडी *f.*

Alms-begging, *n.* भिक्षुकी *f.* भिक्षाटन*n.*

Luck in a भिक्षाभाग्य*n.*

Alms-deed, *n.* धर्मकार्य*n.* धर्मकृत्य*n.* धर्मादाय*m.* धर्मादाव*m.*

Alms-giving, *n.* धर्म*m.* दानधर्म*m.*

Alms-house, *n.* धर्मशाला *pop.* धर्मसाळ *f.* धर्मवासगृह*n.*

Alms-man, *n.* भीक खाणारा*m.* भिक्षोपजीवी*m.* भिक्षुक*m.* भिक्षाजीवी*m.*

Aloe, *n.* plant, *aloe perfoliata.* कोरफड *f.n.* कोरकांडें*n.* कुंवारकांडें*n.* कुंवारफोड*n.* घृतकुमारी *pop.* कुमारी *f.*

2—inspissated juice. काळावोळ*m.* एळियावोळ*m.* कोरकांडें*n.* कोरफड*n.* कुंवारकांडें*n.* कुंवारफोड*n.*

Aloe-wood, *aquilaria agalocha.* अगरु*mn.* अगरू*m.*

Aloft, *adv.* v. Above. उंच, उंची, वर, वरतें.

Alone, *a.* v. Single. एकटा, एकला, एकएकटा, एकएकला, एकाकी.

To leave or let a. सोडणें, सोडून देणें, जाऊं-राहूं-असूं-देणें.

Along, *adv. and prep. at length, lengthwise.* उभा-निजना-पासला *adv. decl.*

2 *onward, on* v. Forward. पुढें.

Get a. Go a. चलजा, जाजा, चलनिघ, तोंड काळें कर.

3 *through the length of, all along,* v. Throughout. दोन्ही शेवट-दोन्ही टोंकें-दोन्ही अवधि-उभयसीमा-&c. धरून-व्यापून-मिळवून-सांपडवून &c. अवल आखेर, पहिल्यापासून, आरंभापासून शेवटपर्यंत, अहदतहद, सादयंत, वरून, जवळून, सरसून.

4 along with. v. With. बरोबर, सहित, सहवर्त्तमान, समेत.

Aloof, *adv. at a distance, distinct from.* दूर, अलग, वेगळा *decl.* निराळा *decl.* फटकून, सटकून, निसटून, तुटून.

ALOPECY, *n. falling off of the hair.* उंदरी *f.* इंद्रलुप्त *n.*

ALOUD, *adv,* मोठ्याने, मोठ्यास्वराने, शब्द मोठा करून, स्वर उंच करून, उच्चस्वराने.

ALPHABET, *n.* अक्षरमाला *f.* वर्णमाला *f.* वर्णक्रम *m.* अक्षरानुक्रम *m.* वर्णमातृका *f.* अक्षरविन्यास *m.* अक्षरसमाहार *m.* बाराखड्या *or* बत्तीस बाराखड्या *f. pl.* क ख *m.* फळवले *m. pl.*

Acquaintance with the a. अक्षर ओळख *f.*

Class of letters in the a. फळवला *or* फळ्यांला *m.* विल्हे *f.*

Letter of the a. with its several combinations with the vowels and *anuswára and wisarga.* बारसकडी *or* खडी *f. or* बाराखडी *f.*

Series of the vowels and *anuswára and wisarga.* बारसकडी *or* खडी *f. or* बाराखडी *f.*

ALPHABETARIAN, *n.* v. ABECEDARIAN. ओनाम्या *m.* कख पोक्या *m.*

ALPHABETICAL, *a* अक्षरानुक्रमाचा, अक्षरानुक्रमानुयायी, अक्षरानुक्रमविशिष्ट.

ALPHABETICALLY, *adv.* अक्षरानुक्रमाने, विल्हेवार, अक्षरानुक्रमानुसार

ALREADY, *adv. in time past or present.* अभी, आदीं, पहिलेंच, पूर्वी, मागें. The sense of the word is often best rendered by चुकणें, as मी सांगून चुकलों-करून चुकलों-देऊन चुकलों-I have told-done-given already.

ALSO, *adv.* हि, पण, देखील *or* देखीत, तसाच *decl.*

ALTAR, *n* वेदि *or* वेदी *m.* स्थंडिल *n.* यज्ञवेदी *m.*

To ALTER, *v. a.* v. To CHANGE. बदलणें, पालटणें, फिरवणें.

To ALTER, *v. n.* v. To CHANGE. बदलणें, पालटणें, फिरणें.

ALTERABLE, *a.* v.V. बदलाया-चा-जोगा &c. फिरवाया-चा-जोगा-&c. फेरफार कराया-चा-जोगा &c रूपांतरकरणीय, रूपभेदकरणीय.

ALTERANT, ALTERATIVE, *a.* बदलणारा &c. फेरफार करणारा, रूपांतरकारक, रूपभेदकारक.

ALTERATION, *n.* v.V.—*act.* बदलणें *n.* पालटणें *n.* फिरवणें *n.* (*neuter* फिरणें *n.*)—*state.* v. CHANGE. भेद *m.* फेर *m.* फेरफार *m.* पालट *m.* रूपांतर *n.* रूपभेद *m.*

To ALTERATE, See To WRANGLE

ALTERCATION, *n. wrangling.* झटपट *f.* झटापटी *f.* लटपट *f.* हटत *m.* तोंडासतोंड *n.* धसफस *f* धसाफसी *f.* धुसफूस *f.* धुसमूस *f.* रसकस *f.* हेराबारी *f.* हंवेतुंवें *f.* हमरीतुमरी *f.* वाग्युद्ध *n.* हर्षामर्षा *m.* हर्षामर्ष *m.*

ALTERN, ALTERNATE, *a. being in reciprocal succession.* परस्पर अदलाबदलीचा-फेरीफेरीचा-बारीबारीचा, &c. एक आड एक, परस्परानुगामी, परस्परानुवर्त्ती, अन्योन्यानुगामी, अन्योन्यानुवर्त्ती, अन्योन्यानुसेवी, अन्योन्यपृष्ठानुगामी, अन्योन्यपृष्ठानुपृष्ठ, पृष्ठानुपृष्ठगामी.

On a. days or periods. एकांतरा *or* ना, एकांत्रा आड, एकांत्राड.

To ALTERNATE, *v. a. perform by turns.* अदलाबदलीने-आळीपाळीने-फेरपाळीने-पारगीदारगीने-&c. करणें.

2 *change reciprocally.* परस्पर पालट *m.*-पालटापालट *f.*-अदलाबदल *f.*-फेरबदल *m.*-फिरवाफिरव *f.* &c. करणें *g. of o.*

To ALTERNATE, *v. n happen, act, &c. by turns.* अदलूनबदलून-आलटूनपालटून-आळीपाळीने-फेरपाळीने-पारगीदारगीने-&c. येणें-घडणें-घडून येणें-काम करणें.

2 *follow reciprocally.* एक आड एक येणें-होणें &c. परस्परानुगमन *n.*-परस्परानुवर्त्तन *n.*-अन्योन्यानुगमन *n.*-&c. होणें *g. of o.*

ALTERNATELY, *adv.* v.A. *in reciprocal succession.* परस्पर अदलाबदलीने, &c. अदलून बदलून, आलटून पालटून, एक आड एक, पृष्ठानुपृष्ठ, अन्योन्यपृष्ठानुपृष्ठ, अन्योन्यानुगमन-&c. पूर्वक.

ALTERNATENESS, *n.* v.A. एकआडएकपणा *m.* एकांत्राडपणा *m.* परस्परानुगामित्व *n.* परस्परानुवर्त्तित्व *n.* अन्योन्यानुगामित्व *n.* पृष्ठानुपृष्ठगामिता *f.* &c.

ALTERNATION, *n. reciprocal succession.* परस्पर पालट *fm.* परस्पर-अदलाबदल *f.* परस्परानुगमन *n.* परस्परानुवर्त्तन *n.* अन्योन्यपृष्ठानुगमन *n.* अन्योन्यानुगमन *n.* अन्योन्यानुवर्त्तन *n*

ALTERNATIVE, *n. a choice of two things.* विकल्प *m* कल्प *m.* गौणकल्प *m.* अनुकल्प *m.* पक्ष *m.* विभाषा *f.*

ALTERNATIVE, *a.* वैकल्पिक, विकल्पाचा.

ALTERNATIVENESS, *n.* v.A. वैकल्प *n.*

ALTHOUGH, *adv.* यद्यपि, यद्यपिचेत्, जरी, जरीही.

ALTILOQUENCE, *n. pompous speech.* शब्दप्रौढीचें भाषण *n.* शब्दप्रागल्भ्याचें भाषण *n* शब्दप्रौढी *f.* शब्दप्रागल्भ्य *n.*

ALTILOQUENT, *a.* v.N. अति प्रौढभाषी, अति प्रगल्भवक्ता.

ALTIMETRY, *n. art of measuring heights.* उच्चत्व मापनविद्या *f.* उंची काढण्याची मोजण्याची-विद्या *f.*

ALTISONANT, *a.* v. POMPOUS. अतिप्रौढ, अतिप्रगल्भ, उंचउंच.

ALTITUDE, *n.* v. HEIGHT. उंची *f.* उच्चत्व *n.*

2 (of a heavenly body). उंची *f.* लंबोन्नति *f.* उन्नति *f.* उन्नत *n.* उन्नतांश *m.*

To take the a. उंची *f.* &c. गणणें-काढणें-मोजणें.

ALTOGETHER, *adv. in a body.* मिळून, सर्व मिळून, संघशः, समुदायशः, एकामेळीं, एकजुटीने, एकमेळणीं.

2 *utterly, quite,* v. WHOLLY. अगदीं, निपट, केवल *or* ळ, नितराम्, निस्तूक, एकजात.

3 *on the whole.* एकूण *or* न, मिळून.

ALUM, *n.* फटकी *f.* फटकडी *f.* तुरटी *f.* रफटी *f.*

ALUMINOUS, *a.* फटकीचा, फटकडीचा, तुरटीचा.

ALVINE, *a. belonging to the belly.* उदरसंबंधी, औदरिक, कोष्ठ (in comp.)

ALWAYS, *adv.* v. EVER. सर्वदा *pop.* सर्वदां, सदा *pop.* सदां, सदांसर्वदां, सदैव, सदोदित, हमेश *or* हमेशा, हरहमेश *or* शा, नित्य, नित्यशः, नित्यदा, उठतां बसतां, उठल्या बसल्या.

AMAIN, *adv. vehemently violently.* मोठ्या बळाने, मोठ्या जोराने, मोठ्यातडाक्याने, सत्राण, अनर्थाचा *decl.* शर्तीचा *decl.*

AMALGAM, *n. mixture of some metal with quicksilver.* पारदमिश्रधातु *m.*

2 *mixture,* gener. See MIXTURE.

To AMALGAMATE, *v. a. mix quicksilver with another metal.* पारदमिश्रितधातु *m* करणें.

2 See To MIX.

To AMALGAMATE, *v. n. blend, &c.* v. To MIX. मिळणें, मिळून जाणें, मिसळणें, जमून जाणें, गोत *n.* मिळणें *g. of o. recip.*

AMALGAMATION, *n.* v.V. A. 1—*act.* पारदान्यधातुमेलन *n.* पारदान्यधातुमिश्रीकरण *n.*

v.V. N.—*state.* जमून-मिळून-मेलेपणा *m.* मिसळ *f.* मिश्रीभाव *m.* सायुज्य *n.* सायुज्यता *f.* मेलनैकरूपता *f.*

AMANUENSIS, *n.* अन्यकथितलेखक *m.* लेखक *m.* अन्योक्त लेखनकारी *m.*

Error of a. लेखकदोष *m.* लेखकप्रमाद *m.*

Written by an a. लेखकी.

AMARANTH, *n.*-yellow, the plant. आबोल *f.* आबोली *f.*-flower. आबोल *or* लें *n.*-globe, the plant or flower. गुलमरक्तमल *m.*

To AMASS, *v. a.* v. To HEAP. गोळा करणें, गोळावणें, जोडणें, जथणें, जथाजथ *f.*-जथापथ *f.*-संग्रह *m.*-संचय *m.*-राशि *m.*-ढीग *m.* करणें *g. of o.*

AMASSABLE, *a* v.V. संग्राह्य, संचेय, संचितव्य, संग्रहणीय.

AMASSING, AMASSMENT, *n.* v V.—*act.* गोळा करणें*n.* &c. जथाजथ*f* जथापथ *f* संचय*m.* संग्रह*m.* चय*m.* चयन*n.*
1 *the collection made.* संग्रह*m.* संचय*m.*

AMATEUR, *n.* शौकी*c.* हौशी*c.* इष्की*c.* व्यसनी*c.* (as तो गाण्याचा शौकी).

AMATORY, *a. relating to love.* शृंगाराचा, शृंगारीक, शृंगारी, शृंगाररससंबंधी, शृंगाररसान्वित, शृंगारात्मक, शृंगारविषयक.
2 *causing love.* मोहक, वशक्रियाकारक, रतिजनक, रत्युत्पादक

AMAUROSIS, *n.* तिमिर*n.*

To AMAZE, *v. a.* To FRIGHTEN. चरकवणें, घाबरवणें, घाबरा करणें, गांगरवणें, धांदरवणें, बाकचूक-माटमूट करायास लावणें, पांचावर धारण*f.* बसवणें *g of o.* त्रेधा*f.*- तिरपीट*f.* उडवणें-करणें *g of o*
2 v. To ASTONISH. चकवणें, चक्क-चकभूल-&c. करणें, चकभूल*f.* करणें-उडवणें *g. of o.*

AMAZED, *p.* v.V. 1. घाबरवलेला, &c. चरख, तारकावारका, हौलदिल, घाबरा.
2 चक्क, चकभूल, विस्मयापन्न.

AMAZEMENT, AMAZEDNESS, *n.* v. A. 1. *and* FRIGHT. घाबरलेपण*m.* गडबड*f* त्रेधा*f* तिरपीट*f*
2 *and* WONDER. विस्मय*m.* चकभूल*f.*

AMAZER, *n.* AMAZING, *p. a.* v.V. 1. *and* FRIGHTFUL. घाबरवणारा &c. भयंकर, भयप्रद, त्रेधा करणारा-उडवणारा, अद्भुत, अकटोविकट, अकराळ विकराळ.
2 *and* WONDERFUL. चकवणारा &c. विस्मयकारक-जनक, आश्चर्यकारक-जनक, अद्भुत, अद्भुतरसोत्पादक.

AMAZINGLY, *adv.* v. WONDERFULLY. विस्मय वाटाया जोगा *decl.* विस्मयजनकरूपाने, अद्भुत, पराकाष्ठेचा.

AMAZON, *n* स्त्रीमत्त्याळची पद्मीण*f.* शूरविक्रमा*f.*

AMBAGES, *n.* v. CIRCUMLOCUTION गिरकांडा*m* द्राविडप्राणायाम*m.* चरपटपंजरी*f.*

AMBASSADOR, *n.* वकील*m.* दूत*m.* राजदूत*m.*
Credentials of a. वकीलनामा*m.*

AMBASSADORSHIP, *n.* वकिली*f.* वकालत*f.* दूतत्व*n.*

AMBER, *n.* तृणमणि*m.* तृणग्राही*m.* तैलस्फटिक*m.*

AMBERGRIS, *n.* अंबर*m.*

AMBIDEXTER, AMBIDEXTROUS, *a. able to use both hands alike.* दोन्ही हाताची सारखा, समसंधानी, सव्यसाची, हस्तद्वयसमानकुशल, हस्तद्वयसमानदक्ष.

AMBIDEXTERITY, *n.* v. A. सव्यसाचित्व*n.* हस्तद्वयसमानकौशल्य*n.*

AMBIENT, *a.* v. SURROUNDING. परिवेष्टक, परिवेष्टनकर्ता, वलयिना.

AMBIGUITY, AMBIGUOUSNESS, *n.* v.A. दुटप्पीपणा*m.* दुग्धा*f. m.* द्व्यामुष्य *or* द्व्यामुष्यन*.* द्व्यर्थता*f.* द्व्यर्थकत्व*n.*

AMBIGUOUS, *a. equivocal.* दुटप्पी, दुतर्फा, दुधड, द्व्यर्थ, द्व्यर्थक, मुग्ध, मुग्धा, दुग्ध्याचा, द्व्यामुष्याचा, भ्रांतिकर, भ्रांतिवट, भ्रांतिकट, नरोवा कुंजरोवा.

AMBIGUOUSLY, *adv.* v.A. दुटप्पा, दुटप्पाने, दुग्धा, मुग्धा, द्व्यामुष्य, उभारत, अळमटळम, द्व्यर्थरूपाने.

AMBITION, *n. desire of greatness, power,* &c. हवस *or* हौस*f.* दम*m.* धांव*f.* महत्वाकांक्षा*f.* महत्वतृष्णा*f.* जिगीषा*f.* राज्यलोभ*m.* प्रभुत्वलिप्सा*f.* प्रभावाकांक्षा*f.* यशोलिप्सा*f.* यशस्तृष्णा*f.*

AMBITIOUS, *a.* v.N. हवसदार *or* हौसदार, हवळा, महत्वाकांक्षी, महत्वेच्छु, प्रभुत्वलिप्सु, प्रभावलिप्सु, जिगीषु, यशस्काम, सतृष, ऊर्ध्वदृष्टि, दीर्घसंधानी.

To AMBLE, *v. n.* सात्रक चालीने चालणें, सात्रकचालणें.

AMBLE, *n.* सात्रकचाल*f.* रहिवाळचाल*f.* डुलतचाल*f.* टाकणचाल*f.*

AMBLINGLY, *adv* हुडुकहुडुक *or* हुडुकहुडुक, सात्रकचालीने, &c.

AMBROSIA, *n* अमृत*n.* सुधा*f.*

AMBROSIAL, *it.* अमृताचा, अमृतमय, अमृततुल्य

AMBULATION, See WALKING

AMBUSCADE, AMBUSH, *n. the place.* दबा धरण्याची जागा*f* दडण*f.* लिकण*f*
2—the state. दबा*m.* दडी*f.* दडा*m. v.* धर, मार
3—the men posted. दबा धरलेलीं माणसें*n pl.*

To AMELIORATE, AMELIORATION, See To IMPROVE, &c.

AMEN, *adv.* असो, तथास्तु, अस्तु, स्वस्ति.

AMENABLE, *a. responsible,* v. ANSWERABLE. जाब-हिशोब-मोसवा-&c देणारा, मोसवेदार, उत्तर-जाब-&c देण्याचा अधिकारी

To AMEND, *v. a.* v. To RECTIFY. सुधारणें, नीट-दुरूस्त-शुद्ध-चांगला-&c. करणें, चूक*f.* काढणें
2 v. To REFORM. सुधारणें, वाटेवर- मार्गावर- ताळ्यावर- सुतावर- रीतीवर-&c. आणणें

To AMEND, *v. n.* v. To REFORM. निटावणें, उजरणें, सुधारणें, वाटेवर-मार्गावर-ताळ्यावर-&c. येणें.
2 *become better,* v. To RECOVER. सावरणें, सावर*m.* येणें, नीट-होणें-होऊं लागणें, उजरणें, जीव*m* धरणें.

AMENDMENT, *n* v.V.A. 1 —*act.* सुधारणें*n.* नीट करणें*m.* &c.—*state* सुधारलेलेपण*m.* &c. शुद्धि*f* विशुद्धि*f.*
v.V. N. 2. *act or state* सावर*m* उतार*m.*

AMENDS, *n. recompense.* प्रतिफल*n* दुःख-अनिष्ट-&c. परिमार्जक*n.*
To make a. निरपणें, निस्तरणें, निष्कृति*f.* प्रतिक्रिया*f.* प्रतिकार*m.* &c. करणें *g.of o.*

AMENITY, *n. v.* AGREEABLENESS. रम्यता*f.* रम्यत्व*n.* रंजकत्व*n.* सौरभ्य*n.*

To AMERCE, AMERCEMENT. See To FINE, &c.

AMETHYST, *n.* याकूत*m.*

AMIABLE, *a. worthy of love.* v. PLEASING. प्रियंकर, प्रीतिपात्र, सात्विक, भला, आवडत्या गुणाचा, प्रियगुण, प्रियगुणक, प्रीत्युत्पादकगुणयुक्त.

AMIABLENESS, *n.* v. A. भलेपण*m.* भलाई*f.* भलाइकी*f.* प्रियंकरत्व*n.* प्रियगुणत्व*n.* प्रियगुणकत्व*n.* प्रीत्युत्पादकगुणकत्व.

AMIABLY, *adv.* v.A. आवडतेपणाने, भलाईने, भलेपणाने*n.*

AMICABLE, *a.* v. FRIENDLY. मित्रत्वाचा, इष्टत्वाचा, सख्याचा, भाऊबंदकीचा, मित्रभावाचा.

AMICABLY, *adv.* v.A. स्नेहभावाने, भाऊबंदीने, भाईचाऱ्याने.

AMIDST, *prep.* v. AMONGST. मध्यें, मधीं, माजीं, माझारीं.

AMISS, *adv.* v. WRONG. अन्यथा, वाईट, वांकडें, अयथान्याय, अयथायुक्त, अयथायोग्य.

AMITY, *n. v.* FRIENDSHIP. सख्य*n.* मित्रत्व*n.* स्नेहभाव*m.* सुहृद्भाव*m.*

AMMONIAC, *n.* sal. नवसागर*m.*

AMMUNITION, *n.* दारूगोळा*m.* दारूगोळी*f.* जिनसीसामान*n.* जंगीसामान*n.* युद्धसामग्री*f.* युद्धसाहित्य*n.*

AMNESTY, *n. general pardon.* सरमाफी*f.* सकलदंड्यमुक्ति*f.* सकलदंड्यमोचन*n.* सकलापराधमोचन*n.* सकलदंडमोचन*n.*
2 *act or edict of pardon.* माफीनामा*m.* क्षमापत्र*n.*

AMONG, AMONGST, *prep.* मध्यें, मधीं, माजीं, माझारीं, आंत-इंत, *used with the noun inflected.*
From a. मधून, पैकीं.

AMORIST, AMOROSO, See LOVER.

AMOROUS, *a. disposed to love, loving.* कामी, कामुक, सकाम, कामेच्छु, शृंगारी, शृंगारीक, इष्की, कामप्रवण, स्त्रीलंपट, रतिण, विलासी.

2 *belonging or relating to love,* v. AMATORY. शृंगाराचा, शृंगारी, शृंगारीक, शृंगाररसाचा

AMOROUSLY, *adv.* v.A. 1. कामुकपणाने, कामभावाने, सकाम, कामपूर्वक, कामभावपूर्वक, कामेच्छापूर्वक, विलासपूर्वक.

AMOROUSNESS, *n.* v.A. 1. कामीपणा*m.* कामुकपणा*m.* इष्कबाजी*f.* कामभाव*m.* कामुकता *f.* सकामता *f.* कामप्रवणता *f*

To AMOUNT, *v. n.* येणें, होणें *or* एकंदर होणें, मिळून होणें, भरणें.

AMOUNT, *n.* v. SUM. जमा *f.* एकुणजमा *f.* सुमार*m.* जुमला*m.* मान*n.*
Gross a. गोळाबेरीज *f.* एकंदर आकार*m.*

AMOUR, *n. affair of love.* इष्कबाजीचें खटलें*n.* इष्कबाजीचा फंद*m.* जारकर्माचाविषय*m.* दोस्ती *f.* कामचरित्र*n.*

AMPHIBIOUS, *a.* उभयचर, जलस्थलचारी, द्विधागति.

AMPHIBOLOGICAL, AMPHIBOLOGOUS, *a.* v.N. *ambiguous.* दुटप्पी, श्लिष्ट, द्व्यर्थक.

AMPHIBOLOGY, *n. language of a double or uncertain meaning.* श्लेष*m.* दुटप्पी बोलणें*n.* द्व्यर्थकभाषण*n.*

AMPHISBENA, *n.* दुतोंडें*n.* महांडूळ*n.* मांडूळ*n.* मालुंड*n.* द्विमुखाहि*m.*

AMPHITHEATRE, *n.* दीर्घवर्तुलाकाररंगशाला *f.* बदामी डौलाचा तालीमखाना*m.*

AMPLE, *a. of large dimensions,* v. SPACIOUS. लांबरूंद, प्रशस्त, विस्तीर्ण, विशद, विशाल *or* ळ.
2 *diffusive, not contracted or brief, &c.* प्रशस्त, सविस्तर, असंक्षिप्त, विस्ताराचा.
3 *lavish, copious, profuse,* v. EXUBERANT. उदार, पुरून उरायाचा-जोगा &c. गडगंज, प्रशस्त, चळचळीत, घळघळीत, अघळपघळ.
4 *magnificent, munificent,* v. LIBERAL. उदार, प्रशस्त, धौताल.

AMPLIFICATION, *n.* v.V. 1.—*act.* विस्तारणें*n.* वाढवणें*n.* &c.—*state.* विस्तार*m.* विस्तारितत्व*n.*
2—*act.* फुगवणें*n.* फुगवून &c. सांगणें*n.*—*state.* तांडव*n.* टीका *f.* पाल्हाळ*m.* शब्दपाल्हाळ*m.* अर्थवाद*m.*

To AMPLIFY, *v. a. enlarge, expand.* विस्तारणें, वाढवणें, प्रशस्त-विस्तीर्ण &c. करणें, विस्तार*m.* करणें *g.of o.*
2 *enlarge in discussion or representation.* फुगवणें, फुगवून-वाढवून-लांबवून &c. सांगणें, पाल्हाळ*m.* करणें-लावणें, पाल्हाळ करून सांगणें, तांडव*n.*-टीका *f.*-विस्तार*m.*-करणें.

AMPLITUDE, AMPLENESS, *n.* v.A. 1. प्राशस्त्य*n.* प्रशस्तता *f.* प्रशस्तपणा*m.* विस्तीर्णता *f.* विशाळपणा*m.* वैशद्य*n.*
2 प्राशस्त्य*n.* विस्तार*m.* प्रशस्तपणा*m.* सविस्तरता *f.* असंक्षिप्तता *f.*
3 चळचळीतपणा*m.* अघळपघळपणा*m.* प्राशस्त्य*n.* औदार्य*n.*
4 धौताली *f.* प्राशस्त्य*n.* औदार्य*n.* उदारत्व*n*
I (of the sun). अग्र*n.*

AMPLY, *adv.* v.V. 1. प्रशस्तपणीं, प्रशस्तपणाने.
2 विस्ताराने, विस्तारपूर्वक, प्रशस्तपणें, सविस्तर.
3 प्रशस्तपणें, घळघळीत, चळचळीत, उदारपणाने, रेलचेलीने.
4 प्रशस्तपणें, उदारपणाने, औदार्यपूर्वक, सढळपणाने, धौतालीने.

To AMPUTATE, *v. a.* तोडणें, सोडवणें, कापून काढणें, उतरणें, कलमकरणें.

AMPUTATION, *n.* v.V.—*act.* तोडणें*n.* कापणें*n.* सोडवणें*n.* &c. अंगछेद*m.* अगछेद*n.*

AMULET, *n. a charm as worn.* ताईत*m.* तोटका *or* तोडगा*m.* कवच*nm.*

To AMUSE, *v. a. divert, entertain.* रमवणें, रंजवणें, खेळवणें, करमणूक *f.*-रमणूक *f.*-अनुरंजन*n.*-रंजन*n.*-मनोरंजन*n.* &c. करणें *g.of o.*
2 (one's self) v. To PLAY. रमणें, विरंगुळणें, रतणें, विहरणें.

AMUSED, *p.* v.V. 1. रमवलेला, रंजवलेला, &c. अनुरंजित, रंजित.
To be a. मौज *f.* वाटणें *in. con.*

AMUSEMENT, AMUSING, *n.* v.V. 1.—*act.* रमवणें*n.* रंजवणें*n.* अनुरंजन*n.* रंजन*n.* मनोरंजन*n.*
2—*act.* रमणूक *f.* रमण*n.* विरंगुळा*m.* गमत *f.* करमणूक *f.* विहार*m.* विहरण*n.* विनोद*m.* इच्छाविलास*m.* विलास*m.*
I *object or cause of a.* v. PLAY. गमत *f.* विरंगुळा*m.* करमणूक *f.* तमाशा*m.* कौतुक*n.*

AMUSER, *n.* AMUSING, *p. a.* v.V. 1. रमवणारा &c. मौजेचा, कौतुकाचा, तमाशाचा, गमती, अनुरंजक, रंजक, अभिराम, मनोरंजक, मनमोहन, रूचीक, रूचिकर.

ANACARDIUM, *n. marking nut.* विवा*m.* विववा*m.* भिलावा*m.*
—covertly काळा*m.*

ANACHRONISM, *n. error in chronology.* कालगणनाव्यत्यय*m.* कालसंख्याविपर्यय*m.* मितिव्यत्यास*m.*

ANAGRAM, *n.* शब्दाक्षरविपर्याससिद्धनाम*n.*

ANALEPTIC, *a. strengthening.* पुष्टिकर, पुष्टिकारक, पौष्टिक.

ANALECTS, *n. collection of extracts.* वेचे *m. pl.* अनेकग्रंथांशसंग्रह*m.* गावाळग्रंथ*m.*

ANALOGICAL, ANALOGUS, *a.* उपमितीचा, अभ्युपगत, आनुषंगिक, सारखा, तुल्य, सदृश.

ANALOGY, *n.* उपमान*n.* उपमिति *f.* अभ्युपगम*m.* औपम्य*n.* सारखेपणा*m.* तुल्यभाव*m.* तुलना *f.* सादृश्य*n.*

ANALYSIS, *n.* मूलतत्वशोधन*n.* मूलतत्वशोधनार्थपृथक्करण*n.* उपोद्घात*m.* पृथक्कृति *f.*

ANALYST, *n.* मूलतत्वशोधनकर्ता, मूलतत्वपृथक्कर्ता, पृथक्कृतिकर्ता.

ANALYTIC, ANALYTICAL, *a.* मूलतत्वशोधनसंबंधी, मूलपदार्थपृथक्करणसंबंधी-विषयक, पृथक्कृतिसंबंधी.

To ANALYZE, *v. a. resolve into its elements.* मूलतत्वशोधन*n.*-मूलतत्वविवेचन*n.*-मूलतत्वशोधनार्थपृथक्करण*n.* करणें, पृथक्कृति *f.*-पृथक्करण*n.* करणें *g.of o.*

ANARCHIC, ANARCHICAL, *a.* v.N. अनायक, निर्नायक, अराजक, बेबंद, अशासन, शासनरहित, अव्यवस्थराजक.

ANARCHIST, ANARCH, *n.* अशासनकर्ता, बंडाळ्या*m.* बंड्या*m.* बंडी*m.* राज्याव्यवस्थाकर्ता.

ANARCHY, *n. want or confusion of government.* निर्नायकी *f.* अनायक*n.* अराजक*n.* झोटिंगपादशाही *f.* अंधाधुंदी *f.* अशासन*n.* राज्याव्यवस्था *f.*

ANASARCA, *n.* जलत्वक् *f.* जलनिदानशोथ*m.*

ANATHEMA, *n. ecclesiastical curse.* बहिष्काराभिशाप*m.*

To ANATHEMATIZE, *v. a.* बहिष्काराभिशाप*m.* करणें-देणें.

ANATOMICAL, *a.* v. N. *belonging to a.* शरीरव्यवच्छेदनविद्यासंबंधी, शारीरसंबंधी, शारीरविषयक.

ANATOMIST, *n.* शरीरव्यवच्छेदनकर्ता, शरीरव्यवच्छेदनवेत्ता.

To ANATOMIZE, *v. a. dissect.* शरीरव्यवछेदन*n.*-शरीरव्यवच्छेद*m.*-अंगव्यवछेद*m.* करणें.

ANATOMY, *n. science of the structure of the body.* शारीर*n.* शारीरक*n.*
2 *art of dissection.* शरीरव्यवछेदनविद्या *f.*

ANCESTOR, *n.* वडील*c.* पितर*m.* पूर्वज*c.* कुलपुरुष*m.* मागलापिढीदार*m.* मागलेपिढीचें मनुष्य*n.* डोई *f.*
Ancestors, v. ANCESTRY. बापदादे*m.pl.* बापजादे*m.pl.* आजेपणजे*m.pl.* वडील*m.pl.* वाडवडील*m.pl.* पूर्वज*m.pl.* पितरें*n.pl.*
The three ancestors (paternal or maternal) त्रयी *f.*
The three male ancestors. त्रिपुरुष*m.pl.*
Seat or place of one's ancestors. आद्यपीठ*n.* आद्यस्थान*n.* मूलपीठ*n.*

Acquired by one's ancestors. वडिलोपार्जित.

Through one's ancestors. वडिलोवडिलीं.

To abuse one's ancestors. त्रयी *f.*-पित्रें *n.pl.*-तीनपिढ्या *f.pl.*-सातपिढ्या *f.pl.*-बेचाळीसपिढ्या *f.pl* उद्धरणें-खवर *f* घेणें *g.of o.*

ANCESTRAL, *a belonging or relating to ancestors.* पूर्वजांचा, वडिलांचा, वडिलांसंबंधी, पैत्र, पैतृक, कौलिक, पूर्वजसंबंधी, पूर्वजविषयक.

2 *descending from a.* वडीलपरंपरागत, परंपरागत, परंपरायात, पित्र्यात.

ANCESTRY, *n. series of ancestors.* वडील *or* वाडवडील *m.pl.* वडीलपरंपरा *f.* कुलपरंपरा *f.* वृद्धपरंपरा *f* कुलावलि *f.* पितृसामान्य *n.*

ANCHOR, *n.* v. GRAPNEL. नांगर *m.* लंगर *m.*

To cast a. v. To ANCHOR. नांगर *m.* टाकणें.

To lie at a. नांगरणीवर असणें, नांगर *m.* सोडून-टाकून असणें.

To ANCHOR, *v. n.* नांगर *or* लंगर *m.* टाकणें, नांगरणें, नांगरणी *f.*-नांगरण *f.* करणें *or* होणें *g.of o.*

2 (for some short occasion). ओरवा *m.* करणें, बंदर *n.* करणें.

ANCHORAGE, *n. duty levied on anchoring.* खुंटवा *m.*

2 *place of a.* नांगरवाडा *m.* ओरवा *m.* ठेवण *n.*

ANCHORET, *n.* v. RECLUSE. वनवासी *m.* अरण्यवासी *m.*

ANCHORING, *n.* v.V. 1.—*act.* नांगरणें *n.* नांगरणी *f.* नांगरण *f.*

2—*act.* ओरवा *m.*

ANCIENT, *a. belonging to old times.* जुना, जुनाट, प्राचीन, पूर्वकालीन, पूर्वकालिक, प्राक्कालिक, प्राक्कालीन, प्राक्तन, पुरातन, कदीम.

ANCIENT, *n.* प्राचीनमनुष्य *n.* पुरातनपुरुष *m.*

Ancients. वाडवडील *m.pl.* प्राचीनमनुष्यें *n.pl.* पूर्वसिद्ध *m.pl.* पुरातनकालचीं-प्राक्कालचीं &c. मनुष्यें *n.pl.* वृद्धपरंपरा *f.*

Practice of the a. वृद्धाचार *m.*

Track or path of the a. वडिलांचीं फरपट *f.*

ANCIENTLY, *adv.* जुन्या काळीं, पूर्वकालीं, प्राक्कालीं, प्राचीनसमयीं, पूर्वी.

ANCIENTNESS, *n.* v.A. जुनेपणा *m.* जुनाटपणा *m.* प्राचीनत्व *n.* पुरातनत्व *n.* प्राक्कालिकत्व *n.* &c.

AND, *conj.* आणि, आण, अणखी, अणखीन, अणीख, नी, व.

A. so forth. इत्यादि, इत्यादिक, वगैरे, प्रभृति.

ANDROGYNE, ANDROGYNAL, See HERMAPHRODITE.

ANECDOTE, *n. family or personal story.* कुळकट *f.* कुळकथा *f.* खणकत *f.*

2—gener. उपाख्यान *n.* गतक *n. v.* घाल, चरडक *n.* फरडुक *n.*

ANES, AWNS, *n. beard of corn.* कुसळ *n.* शूकमन्,

ANEURISM, *n.* धमनीशोथ *m.*

ANEW, *adv. over again,* v. AGAIN. नव्याने, उलटून, पुनः *pop.* पुन्हा, फिरून.

ANGEL, *n.* दूत *m.* देवदूत *m.* ईश्वरदूत *m.*

A's visit. *fig.* उंबराचें फूल *n.* चांदसलामी *f.* साठावर्षी सुंठ फुलणें *n.*

A. of death. यमदूत.

Recording a. चित्रगुप्त

ANGELIC, ANGELICAL, *a.* देवदूताचा, देवदूतसंबंधी, देवदूतधर्मक, देवदूतवत्.

ANGER, *n. ire, wrath, indignation, resentment.* राग *m.* क्रोध *m.* कोप *m.* रोष *m.* जळ *or* जाळ *m.* घुसा *m.* तवक *m.* क्रोधभाव *m.* रौद्र *n.* अमर्ष *n.* संताप *m.*

Assumed a. A. in sport. क्रीडाकोप *m.*

To be excited into a. *See under* ANGRY. रागास येणें-भरणें-पेटणें-चढणें-चेतळणें *or* चेताळणें.

To calm, cool, remove, &c. the a. of. रागाचेंपाणी *n.*-वारापाणी *n.* करणें *g.of o.*

To draw down (upon self) the a. of. कढ *m.* ओढून घेणें.

To vent a. upon. To be angry with. रागें भरणें *with* वर *or* ला, क्रोधाग्निशिखा *f pl.* टाकणें.

To ANGER, *v. a. provoke, enrage, excite, irritate, &c* तापवणें, संतापवणें, क्षोभवणें, कोपवणें, पेटवणें, राग *m.*-कोप *m.* &c. आणणें, रागास आणणें, कातावणें, चितावणें, चेतवणें, चेतळवणें, खिजवणें, खाजवणें, उसळवणें, पित्त *n.* तापवणें-खवळवणें-उसळवणें-&c. *g.of o.* तापन *n.*-संतापन *n.* क्षोभन *n.*-क्रोधोद्दीपन *n.*-क्रोधोद्बोध *m.* &c. करणें *g.of o* संतप्त-क्रुद्ध-कुपित-&c. करणें.

ANGERED, *p.* v.V. *and* ANGRY. तप्त, संतप्त, रुष्ट.

To ANGLE, *v. n. fish with a rod and hook.* गळ *m.* टाकणें, गळाने धरणें, छडीगळाने मासे *m pl.* धरणें.

ANGLE, *n.* कोण *m.* कोपरा *m.* अस्र *n.*

Acute a. लघुकोण, न्यूनकोण.

Obtuse a. अधिककोण, विशालकोण.

Right a. समकोण.

ANGLED, *a.* कोणाचा, सकोण.

Right a. समकोण.

ANGLER, *n.* गळकरी *m.*

ANGRILY, *adv.* रागाने &c. रागें भरून-येऊन, क्रोधभावाने, क्रोधबुद्ध्या, क्रोधदृष्ट्या, क्रोध &c. पूर्वक, डोळे चढवून.

ANGRY, *a.* रागावलेला, रागें भरलेला, रागास आलेला, क्रोधायमान, कोपायमान, कुपित, क्रुद्ध, क्रोधारूढ, क्रोधान्वित, क्रोधयुक्त, कोपयुक्त, जातक्रोध, सक्रोध, तप्त, संतप्त, रुष्ट.

—in high degree; as expressed by such words as *incensed, inflamed, infuriated, enraged, exasperated.* क्रोधातुर, क्रोधक्षुब्ध, क्रोधवश, क्रोधाक्रांत, क्रोधाकुल, क्रोधग्रस्त, क्रोधमय, क्रोधाविष्ट, क्रोधार्त्त, क्रोधपीडित, क्रोधविव्हल, कोपाविष्ट, कोपज्वलित, कोपदीप्त, रोषाविष्ट, क्रोधानलदग्ध, क्रोधमूर्च्छित.

A. feelings. क्रोधभाव *m.*

A. words, *sharp speeches,* v. ALTERCATION. धसफस *or* धुसफूस *f.* धुसमूस *f.*

To be a. रागें भरणें, रागवणें *or* रागावणें.

To become a. रागावणें, कोपणें, पेटणें, चेतणें, क्रोधावणें, क्रोधणें, तापणें, संतापणें, क्षोभणें, खिजणें, रागास येणें-चढणें-भरणें-पेटणें, चेतळणें *or* चेताळणें, आंगाची लाही *f.* होणें, उभा जळणें.

2—as used of speech, &c. क्रोधाचा, रागाचा &c. कडक, क्रोधमय, क्रोधयुक्त.

ANGUISH, *n.* v. PAIN. पीडा *f.* यातना *f.*

A. of mind. मनस्ताप *m.* संताप *m.*

ANGULAR, *a. having angles or corners.* कोणाचा, सकोण, कोणविशिष्ट, कोणेदार.

ANGULARITY, *n.* v.A. सकोणता *f.* कोणवैशिष्ट्य *n.* कोणविशिष्टता *f.*

ANHELATION, See PANTING.

ANIGHT, *adv.* रात्री, रात्रौ, रात्रीस.

ANIL, *indigo plant.* नीली *pop.* नीळ *f.*

ANIMADVERSION, *n.* v BLAME. बोल *m.* दोषारोप *m.* दोषारोपण *n.* दोषारोपकभाषण *n.*

To ANIMADVERT, *v. n.* See To ADVERT. 2 *remark upon censuringly,* v. To BLAME. बोल *m.* लावणें, दोष देऊन-काढून-आणून-लावून-ठेवून-&c. बोलणें-ह्मणणें.

ANIMAL, *n. living creature.* जीव *m.* प्राणी *m.* जंतु *m.* जनावर *nm.* श्वापद *or* हैवान *nm.* पशु *m.* सत्व *nm.*

The four classes (चारखाणी) into which all *Animals* are collected, are अंडज, जरायुज, स्वेदज, उद्भिज्ज.

ANIMAL, *a. of or belonging to animals.* प्राण्याचा, प्राणिविषयक, प्राणिसंबंधी, जीविसंबंधी, सजीवसंबंधी, सजीवसंभव, पशुसंभव.

A. functions, प्राणिक्रिया.

2 not intellectual; *relating to the a. functions.* प्राणिक्रियेचा, प्राणिक्रियासंबंधी-विषयक.

ANIMALCULE, *n.* लहानजीवm. जीवजंतुm. क्षुद्रजंतुm. केशवमाधवm. *pl.* किडाm. अल्पजंतुm.

To ANIMATE, *v.a. quicken, make alive.* जीवm.-जीवनकळा*f.*-जीवनशक्ति *f.*-जीवित्वn.-चैतन्य &c. देणें-घालणें, सजीव-सप्राण-सचेतन &c. करणें, जीवनn. घालणें, जीवदानn.-प्राणदानn. करणें.

2 *inspirit, inspire, enliven, cheer, exhilarate.* जीवm.-धैर्यn-दमm.-धमक *f*-हिम्मत *f*- उत्साहm.-चेवm. &c. आणणें-देणें- घालणें, उठावणी *f.*-उचल *f.*-उत्तेजनn.-प्रोत्साहनn. &c. करणें.

ANIMATE, *a.* v. LIVING. सजीव, जीवदार, सप्राण, सचेतन, सचेष्ट, जीवविशिष्ट.

A. & *Inanimate.* सजीवनिर्जीव, चेतनाचेतन, चराचर.

ANIMATED, *p. & a.* v.V. 1. *and* LIVING. सजीव केलेला, &c. प्राप्तचैतन्य, जातचैतन्य, जीवित.

2 उत्तेजित, प्रोत्साहित, प्राप्तोत्साह, जातोत्साह.

I v. LIVELY. जिवट, जीवदार, दणक्याचा, कडकडीत, कडाख्याचा, धडाख्याचा, सतेज.

ANIMATION, *n.* v. V. 1.—*act.* जीव घालणेंn. सजीव करणेंn. सचेतनकरणें.

2—*act.* उत्तेजनn. उठावणी *f.* उचल *f.* प्रोत्साहनn. उद्दीपनn.

I *life, vivacity, spirit,* v. LIVELINESS. जीवm.तेजn. पाणीn. रंगm.

ANIMOSITY, *n.* v. HATRED. वैरभावm. द्वेषभावm. अंतर्दाहm. अतिशत्रुत्वn. वक्रकटाक्षm.

ANISE, *n. Anethum pimpinella*—plant. शेपु *f.* बडीशेप *or* शोप *f.* अतिच्छत्रा *f.*—seed. शेप *f.* शोप *f.* बडीशेप *or* शोप *f.* अतिच्छत्रा *f.*

ANISE-SCENTED, ANISE-SMELLING, *a.*—of mangoes and other fruits. शेपा *or* शेप्या, शोपा *or* शोप्या *dim.* शेपट *or* शोपट.

ANKLE, *n.* मणगटn. गोंफाm. गुल्फा *f.* गुल्फm. पुटिका *f.*

Region of the a. इंद्रगेळn.

ANKLE-BONE, *n.* घोटाm. पायाचा डोळाm-खुबाm.

ANKLE-JOINT, *n.* मणगटाची खीळ *f.*

ANNALS, *n.* v. HISTORY. सालवार बखर *f.* प्रतिवार्षिक वृत्तांतm.

ANNATS, *n.* v. FIRST FRUITS. नवाळी *f.* नवीनवाळ *f.* नवान्नn. नवधान्यn.

To ANNEX, *v. a.* v. TO ADD. जोडणें, लावणें, दुमाल्यास लावणें-घालणें, योगm.-संयोगm. करणें *g.of o.*

ANNIHILABLE, *a.* v.V. नाहींसा कराया-चा-जोगना-जोगा-सारखा &c. नाशवंत.

To ANNIHILATE, *v. a.* v. TO DESTROY. नाहींसा करणें, नाबूद *adv.* करणें, पस्त *adv.* करणें, उच्छेदणें, निपातणें, ठाव ठिकाणाm. नाहींसा करणें *g.of o.* सत्यनाशm.-विनाशm.- तळमूसn.- तळपूस *f.* करणें *g.of o.* मागमूसm. मोडणें *g.of o.*

ANNIHILATED, *p.* v.V. नाहींसा केलेला-झालेला, उच्छिन्न, विनष्ट, विनाशित.

ANNIHILATER, *n.* v.V. नाहींसा करणारा, &c. विनाशक, विनाशी, उच्छेदक, विनाश &c. कर्ता.

ANNIHILATION, *n.* v.V.—*act.* नाहींसा करणेंn. &c. उच्छेदm. उच्छेदनn.—*state.* नाशm. सत्यनाश *pop.* सत्यानासm. विनाशm. उच्छेदm. क्षयm. विलयm. लयm. प्रलयm. निःपातm. निधनn.

ANNIVERSARY, *a. annual,* v. YEARLY. प्रतिवर्षाचा, प्रतिवार्षिक, प्रतिसांवत्सरिक.

ANNIVERSARY, *n.* वर्षाचा दिवसm. प्रतिवार्षिकदिवसm.

A. of a birth. वाढदिवसm. वाढदीसm. वर्षगांठ *f.* वर्धापनदिवसm.

A of a death. मृततिथि *f.* मृतदिवसm. प्रतिसांवत्सरिकn. क्षयदिवसm.

ANNOTATION, *n.* v. COMMENT. टीका *f.* भाष्यn.

ANNOTATOR, *n.* v. COMMENTATOR. टीकाकारm. भाष्यकारm.

To ANNOUNCE, *v. a. give notice, proclaim.* v. TO PUBLISH. खबर *f.* &c. देणें *g.of o.* जाहीर-विदित &c. करणें, घोषणा *f.* करणें-*g of o.*

ANNOUNCEMENT, *n.* v.V.—*act.* खबरदेणेंn. जाहीर करणेंn. घोषणा *f.*

To ANNOY, *v. a. molest,* v. TO TEASE. छडणें, छळणें, घोळणें, उपद्रवm. -इजा *f.*-दुःखn-तस्दी *f.* &c. देणें-करणें, उपसर्गm. लावणें.

ANNOYANCE, ANNOYING, *n.* v.V.—*act.* छडणेंn. &c. छडणूक *f.* छळणूक *f.* जाचणूक *f.* नड *f.* नडावm. छल *or* ळm. उपद्रवm. उपसर्गm. छलना *f.* इजा *f.* तस्दी *f.*

I *annoying matter or cause,* v. PLAGUE. उपद्रवm. नड *f.* नडावm.

ANNOYED, *p.* v.V. उपद्रव &c. केलेला-पावलेला, छडलेला, &c. छलित, क्लेशित, क्लेशयुक्त, त्रस्त, त्रासित.

ANNOYER, *n.* ANNOYING, *p. a.* v.V. छडणारा, उपद्रव-इजा-तस्दी-दुःख &c. देणारा-करणारा, क्लेशकारक, क्लेशद, क्लेशक.

ANNUAL, *a.* v. YEARLY. वर्षाचा, वार्षिक, प्रतिवार्षिक, सांवत्सरिक, सांवत्सर, प्रतिसांवत्सरिक.

ANNUAL, *n. an a. plant.* वर्षाचें झाडn.-भाजी *f.* वरशिकीभाजी *f.* वरशिकें झाडn. ओषधी *f.*

ANNUALLY, *adv.* v. YEARLY. प्रतिवर्षी, दरवर्षास, दरसाल, सालदरसाल, सालवसाल, सालीना, सालोसाल.

ANNUITANT, *n.* वर्षासनीm. वर्षासनदार *c.* वर्षासनवाला, वर्षासन्याm. वर्षाशनभोक्ता.

ANNUITY, *n. annual allowance.* वर्षाशन *pop.* वर्षासनn. सालn. वार्षिकn. वार्षिकनेमणूक *f.* वार्षिकदेणगी *f.*

To ANNUL, *v. a.* v. TO ABOLISH. मोडणें, मोडून टाकणें, नाहींसा-रद्द-रहित &c. करणें, लोपवणें, पूजn. घालणें *with* वर *of o.*

ANNULAR, ANNULARY, *a.* वळ्याचें आकाराचा, वलयाकार, वृत्ताकार, कंकणाकार.

ANNULMENT, *n.* v.V.—*act.* मोडणेंn. &c. लोपm.

ANNULLED, *p.* v.V. मोडलेला &c. लुप्त, रद्द.

ANODYNE, *n.* शमनn. उपशमनn. प्रशमनn. दुःखहर-हारक-हर्ता &c. औषधn.

To ANOINT, *v. a. rub over with unctuous substance.* माखणें, उटणें, चोपडणें, मर्दणें, चर्चिणें, अभ्यंगm.-अभ्यंजनn.-&c. करणें *g.of o.*

To a. with oil. तेलn. लावणें, तेलावणें, गजणें.

2 *consecrate by unction, sprinkling, &c.* अभिषेकणें, अभिषेचणें, अभिषेकm.-अभिषेचनn. करणें *g.of o.* अभिषिक्त करणें.

ANOINTED, *p.* v.V. 1. माखलेला &c. चर्चित, अभ्यक्त, अनुलिप्त.

2 अभिषेक केलेला-झालेला, अभिषिक्त, कृताभिषेक, जाताभिषेक, मूर्धाभिषिक्त.

ANOINTER, *n.* v.V. 1. माखणारा, &c. अभ्यंगकर्ता, अनुलेपक, अनुलेपी.

2 अभिषेकणारा, अभिषेक्या, अभिषेककर्ता, अभिषेक्ता.

ANOINTING, *n.* v.V. 1.—*act.* माखणेंn. &c. माखणn. उटणेंn. मर्दणेंn. उटी *f.* अनुलेपm. अनुलेपनn. मर्दनn. अभ्यंगm. अभ्यंजनn. चर्चनn. चर्चा *f.* स्नेहनn.—*state.* See INUNCTION.

A. with oil. तैलाभ्यंगm.

2—*act.* अभिषेकणेंn. अभिषेचणेंn. अभिषेकm. अभिषेचनn. मूर्धाभिषेकm.

ANOMALOUS, *a. irregular.* विधिभंजक, अयथामार्ग, अयथाविधि, अयथासंप्रदाय, विलक्षण.

ANOMALOUSLY, *adv.* v.A. मार्ग-विधि &c. सोडून, अविधि, अविधीनें, अयथाविधि, रूढि सोडून.

ANOMALOUSNESS, *n.* v.A. व्यभिचार*m.* विधिभंजकत्व*n.* वैलक्षण्य*n.*

ANOMALY, *n. irregularity.* व्यभिचार*m.*

2 *an a.* विधिभंजकगोष्ट *f.* विषय*m.* &c.

ANON, *adv.* See SOON.

ANONYMOUS, *a.* निनाव्या निनावाचा, विननांवाचा, अनामक, निर्नामक, गुप्तनामक, नामहीन-रहित &c.

ANONYMOUSLY, *adv.* v.A. नांवावांचून, निनांव, विनानाम.

ANOREXY, *n. want of appetite.* अरूचि *f.* अग्निमांद्य*n.* क्षुधाभाव*m.*

ANOTHER, *a. one more.* दुसरा, अणखीएक, दुजा, द्वितीय.

2 *not the same.* दुसरा, अन्य, इतर, अपर, अंतर (in comp. as भाषांतर, देहांतर, स्थलांतर, वृक्षांतर, पुष्पांतर, गृहांतर &c.) दुजा, अणीक, भिन्न.

3 *any other, any one else.* दुसरा, दुसराकोणी, इतर, अन्य, अणीक.

4 *not self.* दुसरा, परावा, परका, परकीय.

To ANSWER, *v. a. reply to.* उत्तर*n.*-प्रत्युत्तर*n.*-जवाब *or* जाब*m.*-&c. देणें-करणें.

Unable to a. अनुत्तर, निरूत्तर.

To a. again, *reply to saucily.* उलटून बोलणें, उलटून गोष्ट *f.* सांगणें, उत्तरास प्रत्युत्तर करणें, बेजवाब बोलणें, परत गोष्ट सांगणें, तोंडासींतोंड*n.* देणें, तोंडीं लागणें *g.of o.*

To a. petulantly, snappishly, &c. वचकर जाब देणें-बोलणें.

To a. promptly or smartly. (*flatly, smart, outright,* &c.) तोंडावर-तोंडच्यातोंडीं बोलणें-उत्तर*n.* करणें, तटका*m.* तोडून टाकणें, तुकडा*m.* तोडून देणें, फडका*m.* फाडून देणें, कांडें*n.* मोडून देणें-पाडणें.

2 (a matter stated) *refute, confute.* खंडणें, खंडन*n.* करणें *g of o.*

3 *satisfy, supply.* पुरवणें, पूर्ण करणें, पर्याप्ति *f.* करणें *g.of o.* निर्वाह*m.* करणें *g.of o.*

To ANSWER, *v. n. make answer, reply.* उत्तर*n.*-प्रत्युत्तर*n.*-जाब*m.* देणें-करणें.

To a. to a call. ओ *f.* साद*m.* हाक *f.* देणें, सादवणें.

To a. back saucily &c. उलट गोष्ट *or* फेर गोष्ट *f.* सांगणें, उलट जवाब *m.* सांगणें-करणें-देणें, फेरघोडी *f.*-फेरपगडी *f.* करणें.

2 *succeed, serve, do.* उतरणें, लागणें, चालणें, वसणें, जमणें, पडणें, जम*m.*-जुवांम.-जुगल *f.*-उतारा*m.* पडणें-वसणें, चरितार्थ-कृतार्थ-कृतकृत्यार्थ होणें.

3 *give account of.* जाब*m.*-हिशोब*m.*-मोसबा*m.*-उत्तर*n.*-&c. देणें-करणें.

4 *correspondent with, suit with,* v. To SUIT. मिळणें, जुळणें, जुडणें, जमणें, गांठ *f.* पडणें *g.of o.*

ANSWER, *n. reply, &c.* v.V. 1. उत्तर*n.* प्रत्युत्तर*n.* जवाब *or* जाब*m.* प्रतिवचन*n.* प्रतिवाद*m.* प्रतिवाक्य*n.* प्रतिवाणी *f.* उलथा*m.*

Decided a. नेमोत्तर*n.*

Disrespectful a. तोंडपिटी *f.* गैरजवाब*m.*

Evasive, inapplicable, &c. a. अनुत्तर*n.*

Ready a. हाजीरजवाब*m.*

Ready of or at a. हाजीरजवाबी *or* हाजीरजवाब, जवाबी, जबेतराश *or* स.

Soft a. सांत्ववाद*m.*

I *key, solution.* उत्तर*n.* किल्ली *f.* उतारा*m.* उलटा*m.* उलगडा*m.*

ANSWERABLE, *a.* v. V. N. 3. *responsible, accountable, amenable, &c.* जाब-हिशोब-मोसबा-&c. देणारा, मोसबेदार, धनी, निसबतदार, उत्तर-जाब-मोसबा-हिशोब-&c. देण्याचा अधिकारी-धनी-&c.

ANT, *n.* मुंगी *f.* पिपीलिका *f.*

Black or red a. मुंगळा*m. dim.* मुंगळी *f.*

Red a. चांचण *or* चांचडा*m.* उंबला *or* ओंबीळ*m.* वाळंवा*m.*

White a. *termes.* वाळवी *f.* वाळंवा*m.* उदई *or* उधई *f.*

Certain other kinds of *Ant* are काडमुंगी, गांडमोडी मुंगी, घाणेरी मुंगी, डोंगळा*m.* दुंगणमोडें*n.* दांत्या*m.* धावरी मुंगी, वळचिच *or* जा*n.* हुरण*n.* हुळहुळी मुंगी, पिसोळी मुंगी.

Hillock cast up by white ants. वारूळ*n.* भोम*n. enhanc.* भोमाड*n.* वल्मीक*n.* वामलूर*m.*

Swarm of ants. हुरण*n.*

Train or line in progress of ants. साईर *f.* वऱ्हाड*n.*

ANT-HILL, *n.* भोम*n. enhanc.* भोमाड, क्रिमिशैल*m.*

ANT-LION, *n.* एडका*m.*

ANTAGONIST, *n.* v. OPPONENT. प्रतिपक्षी*m.* विरोधी*m.* विपक्ष, विपक्षी*m.* प्रतियोगी*m.*

ANTAGONIST, *a.* See OPPOSING.

ANTAPHRODISIAC, ANTAPHRODITIC, *a.* कामघ्न, कामहारक, कामनाशक, कामशमक, कामाग्निशमक.

2 v. ANTIVENEREAL. उपदंशघ्न, उपदंशशमक, उपदंशहारक.

ANTAPOPLECTIC, *a.* अंगविभ्रंशघ्न, सन्न्यासघ्न, सन्न्यासनाशक, सन्निपातमूर्च्छापरिहारक.

ANTARCTIC, *a.* दक्षिणध्रुवसंबंधी, दक्षिणध्रुवाकडचा-कडील.

ANTARTHRITIC, *a.* क्षुद्रग्रंथिस्थवातरोगघ्न, पादांगुष्ठरोगनाशक.

ANTASTHMATIC, *a.* श्वासरोगघ्न, श्वासरोगनाशक-शमक.

ANTE. This particle in its signification of *before* may be rendered by पूर्व and अग्र. For its significations of *against* See ANTI.

ANTECEDENCE, *n. act or state of going before in time.* पूर्वसिद्धि *f.* पूर्वसिद्धता *f.* पूर्वभवन*n.* पूर्वास्तित्व*n.* पूर्वसत्ता *f.*

ANTECEDENT, *a. preceding in time.* मागला, अगोदरचा, अगोदरील, पूर्व, पूर्वभूत, पूर्वजात, पूर्वगत, प्रागागत, पूर्वसिद्ध, पूर्वसत्ताक, भूतपूर्व, जातपूर्व.

ANTECEDENT, *n.* पूर्वीची गोष्ट *f.*-विषय*m.*-&c.

2—in gram तत्पदवाच्य, तत्शब्दवाच्य, तत्शब्दसंबंधी, तत्पदपरामृष्ट.

ANTECEDENTLY, *adv.* अगोदर, पूर्वी.

ANTECHAMBER, *n.* सदरेची-दिवाणखान्याची-पुढची खोली *f.* बाहेरची खोली *f.* सभोपगृह*m.* सभासीमगृह*n.*

ANTEDATE, *n. prior date.* पूर्वमिती *f.* मागली मिती *f.* मागली तारीख *f.*

To ANTEDATE, *v. a. date before the true time.* पूर्वीची मिती *f.*-मागली मिती *f.*-मागली तारीख *f.* &c. घालणें.

2 See To ANTICIPATE.

ANTEDILUVIAN, *a.* प्रलयापूर्वीचा, प्रलयप्राक्कालिक, प्रलयपूर्वकालिक.

ANTELOPE, *n.* v. DEER. हरण*mn.* हरिण*m.* मृग*m.* कुरंग*m.*

Black, a. काळवीट*m.* कृष्णमृग*m.* कृष्णसार*m.* कृष्णसारंग*m.*

Dagger of a.-horn. माडू*m.*

ANTEMERIDIAN, *a.* दोन प्रहरच्या पूर्वीचा, पूर्वाह्णकालिक.

ANTEMETIC, *a.* उलटी वसवणारा, वांतिशमक-नाशक, &c. वांतिघ्न.

ANTEMUNDANE, *a.* पृथ्वीच्या पूर्वीचा, पृथ्वीच्या अगोदरचा, पृथ्व्युत्पत्तिपूर्वकालिक, जगत्सृष्टिपूर्वकालिक.

ANTEPAST, *n.* v. FORETASTE. पूर्वभोग*m.* आदिभोग*m.* पूर्वानुभव*m.* कालापकर्षभोग*m.*

ANTEPENULT, *a.* उपांत्यपूर्ववर्ती, उपांत्यपूर्वस्थित.

ANTEPILEPTIC, *a.* फेंपरें-मिरगी-&c. दूरकरणारा, अपस्मारनाशक-हारक-शमक, अपस्मारघ्न.

ANTERIOR, *a.—in time.* v. FORMER. अगला, पूर्वीचा, अगोदरचा, पूर्वकालीन, पूर्वकालिक, भूतपूर्व.

2—*in space,* v. Fore. अग्रवर्त्ती, पूर्ववर्त्ती, प्राग्वर्त्ती.

Anteroom, *n.* See Antechamber.

Anthelmintic, *n.* कृमिघ्न, कृमिहर, कृमिनाशक.

Anthem, *n.* See Hymn.

Anthropophagist, *a.* See Cannibal.

Anti, *prep.* This preposition may be rendered by such words as शत्रु, (ex. antibilious पित्तशत्रु, कफशत्रु, वातशत्रु, ज्वरशत्रु, विषशत्रु &c.), नाशक *or* नाशन *or* नाशी, (ex. कफनाशक, पित्तनाशक), घ्न (ex. पित्तघ्न, ज्वरघ्न), हर, हर्त्ता, हारक, हारी, (ex. विषहर, शूलहर, दुःखहर), भंजन, मारक.

Antiarthritic, *a.* See Antarthritic.

Antibilious, *a.* पित्तशत्रु, पित्तघ्न, पित्तनाशक-हारक-शमक-&c.

Antic, *a. odd, grotesque.* मस्करीचा, माकडचेष्टेचा, विलक्षण.

Antic, *n* v. Buffoon. मस्क-या*m.* भाड*m.* हंडीवाग*m.*

2 *trick.* खेळकुडी*f* माकडचेष्टा *f.* टिवल्या बावल्या*f. pl.* माकडचाळे*m. pl.*

Antichrist, *n.* ख्रीस्तविपक्षी*m* ख्रीस्तविरोधी*m.*

Antichristian, *a.* ख्रीस्तविरुद्ध.

To Anticipate, *v. a. take before the time.* अगाऊ घेणें, अपकर्षणें, अपकर्ष*m.* करणें *g.of o.* अप्राप्तकालग्रहण*n.*-नियमितकालपूर्वग्रहण करणें *g. of o.*

2 *take before another, forestall.* अवली *f.*-आघाडी*f.* साधणें-मारणें *g.of o.* आगपाई*f.* करणें-साधणें *g.of o.*

3 *foretaste.* अप्राप्तकालभोग*m.* -पूर्वभोग*m.*-कालापकर्षभोग*m.* करणें *g. of o.*

4 *have an impression of as probable,* v. To Expect. होऱ्यांत-धोरणांत-ध्यानांत-लक्ष्यांत-दिलांत-अटकळींत &c. येणें-असणें *in. con.* घांग *f.*-अगा*fm.* येणें-असणें.

Anticipated, *p.* v.V. 1. अपकर्ष झालेला-केलेला, अगाऊ घेतलेला, अपकृष्ट, अप्राप्तकालगृहीत.

Anticipation, *n.* v.V.1.—*act.* अपकर्षणें*n.* अपकर्ष करणें*n.* अपकर्ष*m.* अप्राप्तकालग्रहण*n.* कालापकर्षग्रहण*n.*

2—*act.* अवली साधणें*n.* &c. आगपाई *f.* अवली*f.*

3 अप्राप्तकाल भोग*m.* कालापकर्ष भोग*m.* उदर्कपूर्वभोग*m.*

4 अगा*m. f.* हेरा*m.* घांग *f.*

Anticlimax, *n.* सारालंकारविपक्ष*m.* सारप्रतिलोम*m.*

Antidotal, *a.* v.N. विषापह, विषहर, विषनाशक, गरघ्न, नाशक, भंजक, मारक, भंजन, नाशन.

Antidote, *n. remedy against poison.* विषभंजन*n.* विषापहारक औषध*n.*

2—*gener.* भंजन*n.* नाशन*n.* गोहो*m.* धगड*m.* वस्ताद*m.*

Antidysenteric, *a.* अतिसारघ्न, अतिसारनाशक-शमक &c.

Antifebrile, *a.* ज्वरघ्न, ज्वरनाशक-हारक-शमक &c.

Antihysteric, *a.* वायुगोळा बसवणारा.

Antimonarchical, *a.* एकस्वामिक विरोधी, एकराजशासनविपक्ष.

Antimonial, *a.* सुरम्याचा.

Antimony, *n.* सुरम्याचा धातु*m.*

A collyrium of a. सुरमा*m.* कापोत*m.* कापोतांजन*n.*

Sulphuret of a. सुरमा*m.* मेचक*n.* सौवीर*n.*

Antiparalytic, *a.* पक्षवातघ्न, पक्षवातनाशक-हारक-शमक-&c.

Antipathetical, *a. having a natural aversion to.* स्वभावविरुद्ध, सहजविरुद्ध, निसर्गविरुद्ध, नैसर्गिक विरोधी.

Antipathy, *n. natural aversion or contrariety.* स्वभाववैरुद्ध्य*n.* सहजविरोध*m.* सहजद्वेष*m.* सहजवैर*n.* नैसर्गिक शत्रुत्व*n.*

Antiphlegmatic, *a.* कफशत्रु, कफघ्न, कफनाशक, कफनाशन.

Antiphrasis, *m. use of words in a sense opposite to their meaning.* विपरीत लक्षणा *f.*

Antipodes, *n. persons who live on the opposite side of the globe.* परस्परसम्मुखपाद जन*m.* परस्पराभिमुखपाद लोक*m.*

Antiquarian, *a. pertaining to antiquaries or antiquity.* प्राक्कालिकद्रव्यसंग्रहिसंबंधी-विषयक.

Antiquary, *n.* प्राचीनकालमार्गणकर्त्ता, प्राक्कालिकान्वेषी, प्राक्कालिकद्रव्यसंग्रही.

Antiquated, *a.* v. Obsolete. माजी, गतकालिक, लुप्त, कालांतरित.

To be or become a. लांबणें, पडी पडणें.

Antique, Antiqueness. See Ancient, &c.

Antiquity, *n.* See Ancientness. 2 *old times.* प्राक्काल*m.* प्राचीनकाल*m.* पुरातनकाल*m.* पूर्वकाल*m.*

3 v. Ancients. पुरातनकालचीं मनुष्यें*n. pl.* पूर्वसिद्ध*m. pl.* वाडवडील*m. pl.*

4 *a work of old times.* पूर्वकालसिद्धद्रव्य*n.* प्राचीनकालिकवस्तु*n.* प्राचीनवस्तु*n.* प्राक्कालिक कृत्य*n.*

Antiscorbutic, *a.* नाविकरक्तपित्तनाशक-हारक-शमक.

Antiseptic, *a.* पूतिनाशक-भंजक-निवारक-स्तंभक, अतिपाकनिवारक.

Antispasmodic, *a.* पेटके बसवणारा, भंगग्रहनाशक.

Antisplenetic, *a.* प्लीहशत्रु, प्लीहाशत्रु, प्लीहारोगशमक.

Antithesis, *n. opposition of words or sentiments.* अर्थांतरन्यास*m.* अर्थांतर*n.* शब्दार्थविपर्यास*m.* विरोध*m.* भावविरोध*m.* अर्थ-शब्द-वाक्य-&c. विरोध*m.*

Antithetical, *a.* v.N. अर्थांतरन्याससंबंधी, अर्थांतरन्यासविषयक, अर्थांतरन्यासरूप, अर्थांतरमय.

Antitype, *n.* प्रतिबिंबमूल*n.* बिंब*n.* दृश्यविषय*m.*

Antitypical, *a.* बिंबरूप, बिंबभूत, प्रतिबिंबमूलक, प्रतिबिंबसंबंधी.

Antivenereal, *a.* उपदंशनाशक, उपदंशघ्न.

Antler, *n.* भारशिंग*n.* शृंगशाखा *f.*

Anus, *n.* गांड *f.* गुद*n.* अपानद्वार*n.* मलद्वार*n.* पश्चिमद्वार*n.*

Prolapsus ani. गुदभ्रंश*m.* The prolapsed gut. आगेरूं*n.* आग*n.*

Anvil, *n.* ऐरण *f.* हरण*f.*

Anxiety, Anxiousness, *n.* v. A. *and* Care. काळजी *f.* चिंता *f.* हळहळ *f.* कळकळ *f.* घोर*m.* चुरचूर *f.* आंच *f.* आंचणी *f.* परवा *f.* भेदर*m.* खंत *f.* धास्त *f.* धास्ती *f.* क्लेश*m.* ताप*m.* उद्वेग*m.* कोजळी *f.* हृद्रोग*m.*

—intens. चुरचुराट*m.* हरणकाळजी *f.*

2—in medicine. असमाधान*n.* अस्वास्थ्य*n.* अस्वस्थता *f.* अशांति *f.*

Anxious, *a. solicitous,* v. Careful. काळजीचा, चिंतेचा, चिंतागत, चिंतायुक्त, चिंतान्वित, सचिंत, उद्वेगी.

—intens. चिंतातुर, चिंताक्रांत, चिंताग्रस्त, चिंताकुल, चिंतार्त्त.

To be a. चिंतावणें, काळोज*n.*-हृदय*n.*-छाती *f.* फाटणें-फुटणें-तरकणें.

Anxiously, *adv.* v. A. काळजीने, चिंता धरून, काळजी धरून, चिंतापूर्वक, सचिंत, चिंतापुरस्सर.

Any, *a.* कोणी *or* कोण्ही, कांहीं, अन्यतम.

A. how, A. wise. भलतसा, कसेंही, कसेंपण, कसेंतरी, जसेंतसें, सरासरी, सरासरीस, यथाकथंचित्, यथातथा.

A. like. भलतसा.

A. one. भलता, कोणी, हरकोण्ही, कोणताही, अन्यतम.

A. soever,—of persons or things. भलता, भलतासलता.

A. thing. भलता.

A. where. कोठें, कोठेंहीं, कुत्रापि, बाहेरभितर.

Aorist, *n.* अनियमितकाल*m.*

A. past. अद्यतनभूतकालm.

APACE, *adv.* v. QUICKLY. वेगीं, वेगून, जलदपायीं, जलदीच्या पावलानें-पायानें-पगानें, शीघ्रगतीनें.

APART, *adv. asunder,* v. SEPARATELY. अलग, अलगत, अलाहिदा, फटकून, निसटून, पृथक्.

2 *aside.* एकीकडें *or* एकीकडेस, एकेबाजूस, कडेकाठास.

APARTMENT, *n. chamber.* v. ROOM. कोठडी *f.* खोली *f.* वठाण *n.*

Cooking a. ओयराm. ओवराm.

2 *division of a building.* खणm. गस्तn. भद्रn. कक्षा *f.*

The largest a. चापेखणm.

Having two apartments दुखणी, दुघई. Having three, तिखणी, तिघई. Having four, चौखणी, चौघई.

APATHETIC, *a.* v. COLD. जड, मंद, विराग, अरति.

APATHY, *n. want of feeling,* v. COLDNESS. जडपणाm. जाड्यn. जडत्वn. जडिमाm. मांद्यn. विरागm. रागाभावm. अरति *f.*

APE, *n.* माकडmn. वानरm. मर्कटm. कपिm.

To APE, *v. a.* v. TO IMITATE. नकल *f.* करणें-उतरणें *g of o.* टाक *f.* टाकणें, ठेव *f.*-ठेवण *f.*-घाटी *f.*-घाटणी *f.*-ठी *f.*-टीप *f.* &c. उतरणें-साधणें-आणणें *g.of o.*

APERIENT, *a. gently purgative.* सुखदाळ, सौम्यरेचक, सुखरेचनकारक, सुखरेचक.

APERIENT, *n.* सुखाचा ढाळm. सुखाचें ढाळकn.

APERTURE, *n. gap, cleft, &c.* v. OPENING भोकn. रंध्रn. खिंड *f. dim.* खिंडकुली *f.* खिडकुलेंn. *or* खिंडुकली *f.* खिंडुकलेंn.

APEX, *n. point or summit.* कळसm. शिखरn. अग्रn. अग्रभागm. मस्तकmn.

APHONY, *n. loss of voice.* वाग्भावm. वाक्स्तंभm. वाग्विहीनत्वn. वाग्बंधm.

APHORISM, *n.* v. MAXIM. वाक्यn. वचनn. सूत्रn.

APHRODISIAC, *n.* वाजीकरणn. वंदेजn.

APHRODISIAC, *a.* वाजीकर, कामोत्पादक, कामोद्दीपक, कामोत्तेजक.

APIARY, *n.* मधुमक्षिकालयn. मधुमक्षिकापालनस्थलn.

APIECE, *adv.* एकेकास, हरेकास, प्रत्येकास, शिरगणती.

APISH, *a. inclined to ape, imitative.* माकडचेष्ट्या, नकल्या, मर्कटस्वभावाचा, अनुसरणशील, अनुकरणशील.

APOCOPE, *n.* अंत्याक्षरलोपालंकारm, अंत्याक्षरलोपm.

APOGEE, APOGEUM, *n.* उच्चn.

APOLOGETIC, APOLOGETICAL, *a.* v.N. दोषनिवारक, अपराध &c. न्यूनतादर्शक, स्वीकारपूर्वकक्षमायाचक.

APOLOGIST, *n.* दोषन्यूनता दर्शक-कथक-&c क्षमायाचक.

To APOLOGIZE, *v. n. make apology.* गुन्हा-अपराध-&c. पदरीं घेऊन माफी *f.* मागणें, अन्यायक्षमाप्रार्थनn.-क्षमायाचना *f.*-&c. करणें, अन्यायस्वीकारपूर्वक क्षमा *f.* मागणें.

APOLOGUE, *n.* v. STORY. कहाणी *f.* उपाख्यानn. आख्यानn. आख्यायिका *f.*

APOLOGY, *n. something said or written in defence or extenuation.* गुन्हा पदरीं घेऊन माफीची विनंती *f.* दोषनिवारक भाषणn. अपराधस्वीकारपूर्वकक्षमाविनति *f.* क्षमायाचना *f.*

APOPHTHEGM, *n.* वाक्यn. वचनn. अभियुक्तोक्ति *f.*

APOPLECTIC, APOPLECTICAL, *a.* v. N. *relating to a.* सन्यासाचा, सन्याससंबंधी-विषयक.

APOPLEXY, *n.* सन्यासm शरीरविभ्रंशm. अंगविभ्रंशm. अंगविकृति *f.*

APOSTASY, *n. abandonment of one's religion, party, &c.* स्वधर्मत्यागm. स्वधर्मविसर्जनn. स्वधर्मत्यजनn. स्वधर्मभ्रंशm. स्वमतत्यागm. स्वपक्षत्यागm.

APOSTATE, *n.* स्वधर्मत्यागी, स्वमतत्यागी, स्वपक्षत्यागी.

To APOSTATIZE, *v. n. abandon one's faith, party, &c.* स्वधर्मत्यागm.-स्वधर्मविसर्जनn.-&c. करणें, स्वधर्मभ्रष्ट-स्वधर्मच्युत-&c. होणें, स्वधर्मभ्रंशm.-स्वधर्मच्युति *f.* होणें *g.of s.*

APOSTLE, *n.* प्रेषितमनुष्यm.

APOSTOLICAL, *a.* प्रेषितांचा, प्रेषितसंबंधी, प्रेषितोक्त, प्रेषितसिद्ध-स्थापित-&c.

APOSTROPHE, *n.* संबोधितान्यसंबोधनn. प्रसक्तानुप्रसक्तान्यसंबोधनn.

APOTHECARY, *n.* औषधतयारकरून विकणाराm. औषधसिद्ध करणाराm. औषधविक्रयकर्त्तांm.

APOTHEOSIS, *n. deification.* मरणोत्तर देवगणप्रविष्टीकरणn. देवभूयn. सुरभूयn.

APOZEM, *n.* v. DECOCTION. काढाm. कषायm. क्वाथm.

To APPAL, *v.a dismay, alarm.* v. TO FRIGHTEN. भयn.-दहशत *f.*-भेदराm.-धाकm.-&c. घालणें- बसवणें, त्रेधा *f.* करणें *g of o.* पांचावर धारण *f.* बसवणें *g.of o.*

APPALLED, *p.* v.V. धाक बसलेला &c. दरारलेला, पांचावर धारण बसलेला, हौलदिल.

APPALLER, *n.* APPALLING, *p. a.* v.V. धाक घालणारा, &c धाकपडायाचा-जोगता-&c. धाक घालाया-चा-जोगा-&c. भयजनक, भीतिजनक, उग्र, भकटोविकट, भकराळविकराळ.

APPARATUS, *n.* सजm. संचm. साजm. सरंजामm. साहित्यn सामग्री *f.* सामानn. यंत्रn. उपचारm. *pl.* उपकरणीं *n.pl.*

A. and necessaries—compreh. or gener. साजसरंजामm. साजसामानn. साजबीजm. संभारm.

APPAREL, *n.* v. CLOTHES. पांघरूणेंn. *pl.* पोशाक *or* खm. परिधानn. वेषm.

Article of a. पांघरूणn कांवरूणn.

Old article of a. जुनेरn. जुनेरेंn.

Splendid a. प्रतिष्टावस्त्रn.

To APPAREL, See To CLOTHE.

APPARENCY, *n.* v.A. 1. प्रादुर्भावm. आविर्भावm. प्रकटीभावm. आविर्भवनn.

APPARENT, *a. manifest, evident,* v. PLAIN. उघड, उघडा, स्पष्ट, व्यक्त, प्रकट *pop.* प्रगट, आविर्भूत, विशद.

2 *seeming;*—in distinction from true or real. दिसण्याचा, दिसण्यांत मात्रखरा, दर्शनीय, दर्शनमात्रसत्य, मिथ्याभासाचा, वरकरणी, वरकर्मी, वरवंचाईचा.

3 *not secret, not hidden,* v. VISIBLE. उघडा, दृश्य, दृष्ट, दृग्गोचर.

APPARENTLY, *adv.* v.A. 1. उघड, उघडपणीं, स्पष्ट, स्पष्टपणीं.

2 दिसण्यांत, दिसण्यांत मात्र, दिसायास, पाहायास.

APPARITION, *n. spectre,* v. GHOST. भूतn. छाया *f.* समंधm.

To APPEAL, *v. n. remove a cause to a higher court.* वरच्या न्यायाधीशाकडें खटलेंn. नेणें, उपरिस्थन्यायाधीशसमीपव्यवहारनयनn. करणें.

The English word is commonly used, as अपीलn. करणें.

2 *refer to another as judge.* पंच करणें, तिऱ्हाईत करणें.

3 *refer to another as witness.* साक्षी-पडसाक्षी ठेवणें.

APPEAL, APPEALING, *n.* v.V. 1.—*act,* अपील from the English is commonly used, उपरिस्थन्यायाधीशसमीपव्यवहारनयनn. परावर्त्यव्यवहारm.

APPEALER, *n.* APPELLANT, *n.* v.V. 1. अपील करणारा, उपरिस्थन्यायाधीशसमीप व्यवहारनेता.

To APPEAR, *v. n. be in sight, be visible.* दिसणें, दृष्टींत येणें, दृष्टीं पडणें, दृष्टीस-नजरेस येणें, दृश्य-दृग्विषय-दृग्गोचर-&c. असणें.

2 *become visible.* दिसणें, दृष्टावm.-दृष्टांतm.-देखावाm. दाखवणें, दृष्टीस पडणें, दर्शनn देणें, दर्शनn. होणें *g.of s.*

3 *be clear from evidence.* दिसणें, दिसून येणें, कळणें, उघडा-उघड-स्पष्ट-सिद्ध &c. होणें.

4 *look, seem, be in appearance.* वाटणें, दिसणें, दिसायास-पाहायास-पाहण्यांत-दिसण्यांत-भसणें, भासणें.

5 *be revealed, become manifest.* आविर्भवणें, उद्भवणें, प्रकट *pop.* प्रगट-स्पष्ट-व्यक्त-&c. होणें.

6 *come to light, come forth clearly.* उमगणें *or* उमंगणें, उमटणें *or* उमठणें, उमग *m.*-उमट *m.* पडणें *g.of s.* कळणें.

7 to, unto; *stand or come into the judgment of.* भासणें, दिसणें, वाटणें, गमणें, भासणें, N. B. all these verbs are impersonal. नजरेस-दृष्टीस येणें.

8 *be in attendance.* हाजीर, रूजू होणें.

APPEARANCE, *n.* v V. 1. 2. *act of coming into sight, act of becoming visible* दिसणें *n.* दृश्य होणें *n.* दृष्टी पडणें *n* दृष्टावा *m.* दृष्टांत *m. v.* दाख, दर्शन *n.* सन्निधान *n.* सन्निधि *m.*

5 आविर्भवन *n.* आविर्भाव *m.* प्रादुर्भाव *m.* आविष्कृति *f.* उद्भव *m.* प्राकट्य *n.*

6 उमगणें *n.* उमटणें *n.* उमग *m.* उमट *m.*

8 हाजीर होणें *n.* हाजिरी *f.*

I *semblance, look, apparent likeness.* रूप *n.* आकार *m.* स्वरूप *n.* डौल *m.* आभास *m.* भास *m.*

In a. दिसण्यांत, दिसायास, वाहेरून, बाह्यात्कारीं.

Of pleasing a. देखणा.

Slight or faint a. आसभास *m.*

II *mere external show, assumed semblance.* सोंग *n.* पोकळडौल *m.* बाह्यभाव *m.* पोम *n.*

III See PHENOMENON.

APPEASABLE, *a.* v.V. सांत्वनीय, क्षमापनीय, सांत्वनयोग्य, सांत्वनशक्य.

APPEASABLENESS, *n.* v.A. सांत्वनयोग्यता *f.* सांत्वनीयता *f.* क्षमापनीयता *f.*

To APPEASE, *v. a. pacify, calm,* v. To COMPOSE. शांतवणें *or* सांतवणें, संतावणें *or* संथावणें, सांत्वन *n.*-क्षमापन *n.*-शांति *f.* &c. करणें *g.of o.* शांत-थंड-थंडा-&c. करणें.

APPEASEMENT, *n.* v.V.—*act.* शांतवणें *n.* &c. सांत्वन *n.* क्षमापन *n.* शमन *n.*—*state* शांति *f.* शम *m.* शांतता *f.*

APPELLATION, APPELLATIVE, *n.* v. NAME. संज्ञा *f.* आख्या *f.* अभिधान *n.* संकेतशब्द *m.* संकेतवाचक *m.*

APPELLATIVE, *a. pertaining to a common name.* अभिधायिक, अभिधायी, जातिवाचक, संज्ञावाचक.

To APPEND, *v. a. hang or attach to.* लावणें, टांगून देणें.

2 v. To ADD. जोडणें, लावणें, दुमाल्यास लावणें.

APPENDAGE, APPENDANT, *n. something added to a greater thing.* अवयव *m.* प्रत्यंग *n.* उपांग *n.* आनुषंगिक-अनुबंधी-अनुयोगी-&c. पदार्थ *m.*-विषय *m.*-&c. अंगभूतपदार्थ *m.*-विषय *m.*-वस्तु *n.* अप्रधानभूतांग *n.* गौणांग *n.*

APPENDANT, *a.* APPENDING, *a. hanging to.* v.V. टांगलेला.

I *annexed, concomitant,* v. BELONGING. संबंधी, अंगभूत, आनुषंगिक, अनुबंधी.

APPENDED, *p.* v.V. 1. टांगून दिलेला, टांगलेला, जोडलेला, लावलेला.

2 जडोन, अनुगत.

APPENDIX, *n.* See APPENDAGE, 2—to a book, &c. v. SUPPLEMENT. ग्रंथशेष *m.* परिशिष्ट *n.* शेषसंग्रह *m.*

To APPERTAIN, See To BELONG.

APPETENCE, *n. carnal desire,* v. LUST. काम *m.* विषयसुखाभिलाष *m.* विषयवासना *f.*

2 *natural propensity.* सहजप्रावण्य *n.* स्वभाव *m.* स्वभावसिद्धि. *f.*

APPETITE, *n.* v. DESIRE. इच्छा *f.* वासना *f.* आशा *f.* तृष्णा *f.* तृषा *f.* कामना *f.* स्पृहा. *f.*

Restraint or regulation of a. इंद्रियसंयमन *n.*

Carnal a. काम *m.*

2 *keenness of stomach,* v. HUNGER. भूक *f.* अन्नावर मनशा *f.* अन्नाची इच्छा *f.* अन्नेच्छा *f.* अन्नाकांक्षा *f* क्षुद्बोध *m.*

Destruction of a. (through waiting, &c.) भूकमोड *f.* बुभुक्षाभंग *m.*

3 *wonted power of eating, stomach.* आहार *m.* खाणें *n.* जेवण *n.* भोजन *n.* भोजनप्रमाण *n.*

Delicateness of a. नाजूकजेवण *n.*

Improving the a. अग्निवर्द्धन *n.* अग्निवृद्धि *f.*

Loss or want of a. अन्नद्वेष *m.* अन्नन्यभाव *m.*

Of ravenous a. भुकेचा भळका-भळकुवा.

Of tender a. भुकेचा हळवट-हलका.

To bridle one's a. तोंड *n.* बंदावर राखणें-ठेवणें-भटोपणें.

To indulge one's a. तोंड *n.* सोडणें.

To lose one's a. अन्न *n.* राहणें *g.of s.* भूक *f.* मरणें. *g.of s.*

To APPLAUD, *v. a. commend,* v. To PRAISE. टाळी *f.* देणें-वाजवणें-पिटणें, वाहवा *f.* करणें, शाबासकी *f.* देणें, धन्यधन्य-भलेभले-&c. म्हणणें, अनुमोदणें, अभिनंदणें, नावाजणें, अनुमोदन *n*-अभिनंदन *n.* करणें.

APPLAUDED, *p.* v.V. वाहवा केलेला-झालेला, &c. नावाजलेला, अनुमोदित, अभिनंदित.

APPLAUDER, *n.* v.V. टाळीदेणारा, वाहवा करणारा &c. अनुमोदक, अभिनंदक, अनुमोदनकर्त्ता, अभिनंदनकर्त्ता.

APPLAUSE, *n.* v. PRAISE. शाबासकी *f.* वाहना *f.* वाखाण *f.* नावाजस *f.* स्फीति *f.*

APPLE, *n.* (of the eye) v. PUPIL. पुतळी *f.* तारा *f.m.*

A. of one's eye, *fig.* v. DARLING. कंठमणी *m.* जिवाचाकलिदा *m.*

To prize as the a. of one's eye. साता काळजाचे पलिकडे ठेवणें.

APPLICABILITY, APPLICABLENESS, *n.* v. A. लावायाची-योजायाची-घालायाची &c. योग्यता *f.* योग्यता *f.* लायकी *f.* प्रयोक्तव्यता *f.*

2 लागूपणा *m.* लाग *m.*

APPLICABLE, *a fit or suitable to be applied,* v.V. A. 1. 2. लावाया-चा-जोगता-जोगा &c. योजाया-घालाया &c. चा-जोगता &c. योग्य, लायक, प्रयोक्तव्य, व्यवहार्य.

2 *that may have relation to.* v.V. 1. लागाया-चा-जोगता-जोगासारखा &c.

APPLICANT, *n. petitioner.* अर्जदार *c.* अर्ज करणारा, दरखास्त करणारा, याचक *c.* अर्थी *in comp.*

APPLICATION, *n.* v.V. A. 1—*act.* लावणें *n.* योजणें *n.* घालणें *n.* &c. आरोपण *n.* योजन *n.* योजना *f.* विधान *n. a. or s.* आरोप *m.* प्रयोग *m.* विनियोग *m.* वियोग *m.* योग *m.* योजणूक *f.*

2—*act.* कार्यास-कारणीं लावणें *n.* घालणें *n.* &c. प्रयोग *m.* योग *m.* विनियोग *m.*

3—*act. v.* STUDY. मन-लक्ष &c. घालणें *n.*-लावणें *n.* व्यासंग *m.* अभिनिवेश *m.*—*state.* लाग *m.* आभिमुख्य *n.* अभिमुखता *f.*

4—*act.* योग *m.* प्रयोग *m.*

Of particular a. योगरूढ.

v.V. N. 1.—*state.* लागूपणा *m.* लाग *m.* प्रसक्ति *f.* व्यपेक्षा *f.*

2—*act.* अर्जकरणें *n.* &c. दरखास्त *f.* अर्ज *m.* विनंती *f.*

I *thing applied.* लावलेला उपाय *m.* उपचार *m.* &c. A. of hot leaves. पेंड *m.*

APPLIED, *p.* v.V. A. 1. लावलेला, घातलेला, योजलेला, &c. योजित, युक्त-विनियोजित, विनियुक्त, प्रयुक्त, आरोपित, व्यपेक्षित, प्रसक्त.

APPLIER, *n.* v.V. A. 1. लावणारा, पालणारा, योजणारा, &c. योजक, म-

योजक, प्रयोगी, विनियोजक, प्रयोक्ता, विधाता, विधायक, विधायी, आरोपक, आरोपणकर्त्ता.

To APPLY, *v. a. put or lay to.* लावणें, जोडणें, घालणें, योजणें, जुंपणें, जुळणें, धरणें, आरोपणें.

2 (to its end or purpose.) *as employ*, v. To USE. कार्यास लावणें, कारणीं-कामीं-काजीं-&c. लावणें, प्रयोगm.-योगm.-विनियोगm. करणें *g.of o.* सार्थकीं लावणें.

3 (the mind, &c.) मनn-लक्ष्य &c. लावणें-घालणें, लागm. करणें, मनोनिवेशm. करणें.

4—in gram. योगm.-प्रयोगm.

To APPLY, *v. n. have some connection, agreement, or analogy.* v. To AGREE. लागणें, लागू पडणें, मिळणें, जुळणें, बसणें, येणें *with* वर *or* कडे, बनणें.

2 *have recourse to as a solicitor.* दरखास्त f.-अर्जm.-विनंती f. &c. करणें, जाणें *with* कडे *of o.*

To APPOINT, *v. a. establish, settle, fix by agreement.* नेमणें, संकेतm.-नियम *pop.* नेमm.-&c. करणें *g of o.*

2 *order, prescribe, ordain.* नेमणें, स्थापणें, नेमून देणें, नियम, *pop.* नेमm.-स्थापनn.-स्थापना f. आदेशm.-संकेतm.-नियोगm. नियोजनn.-चोदनn.-चोदना f. विधानn.-विधिm.-&c. करणें *g.of o.*

3 *nominate, designate, constitute.* नेमणें, योजणें, वरणें, योजनn.-योजना f.-नेमणूक f.-नियोजनn.-विनियोजनn.-नियोगm &c. करणें *g.of o.*

4 *accoutre, furnish*, &c. v. To EQUIP. सजवणें, सजणें, संजोगणें, सज्जित &c. करणें.

APPOINTED, *p.* v.V. 1. नेमलेला, संकेतकेलेला &c. नियमित, नेमलेला, स्थापलेला, नेमून दिल्हेला-&c. नियमित, नियत, स्थापित, संकेतित, सांकेतिक, आदिष्ट, चोदित, विहित, वैध, नियुक्त, नियोजित.

3 नेमलेला, योजलेला &c. नामजाद, नियुक्त, प्रयुक्त, विनियुक्त, विनियोजित, नियोजित, आदिष्ट.

4 सजवलेला, सज्जित, सज्ज.

APPOINTER, *n.* v.V. 1. नेमणारा, स्थापणारा, स्थापक, स्थापन-नियोजन &c. कर्त्ता, नियामक, विधाता, विधायक, विधायी, आदेशी, नियोगी.

3 नेमणारा, योजणारा, नियोगी, प्रयोजक, विनियोजक, योजना-नियोजन-विनियोजन &c. कर्त्ता.

4 सजवणारा &c. सज्जना &c. कर्त्ता.

APPOINTMENT, *n.* v.V. 1.—*act.* नेमणेंn. संकेत करणेंn. संकेतm.

2—*act.* नेमणेंn. स्थापणेंn. &c. नियमनn. स्थापनn. स्थापना f. विधानn. चोदना f.—*a. or s.* आदेशm. संकेतm. नियम *pop.* नेमm..

3—*act.* नेमणेंn. योजणेंn. &c. योजनn. योजना f. नियोजनn. विनियोजनn.—*a. or s.* नेमणूक f. नियोगm. विनियोगm.

4—*act.* सजवणेंn. सज्जकरणेंn.

I *an article of equipment*, v. ACCOUTREMENT. सरंजामाचा डागिनाm. वस्तु f.

II *public post or employment.* अंसामी f. सर्कारी जागा f. अमलm. पदm.

Hereditary a. दर्कm. वतनn.

To get an a. वस्त्रn. होणें *inv. con.*

III *engagement, assignation.* संकेतm. समयm. ठंवसm.

To APPORTION, *v. a. divide and assign in just proportion.* यथायोग्य, विभागून देणें, योग्यतेप्रमाणें वांटून देणें, हिसेरशीने वांटून देणें-वांटणी f. वांटपn. &c. करणें, यथार्थविभाजनn. करणें *g.of o.* यथाविभागें वांटून देणें.

APPOSITE, *a. suitable to time or circumstances.* योग्य, समर्पक, संगत, यथायोग्य, यथायुक्त, यथोचित, प्रसंगोचित, प्रसंगानुसार, प्रासंगिक, समयोचित, लायक अवसरपठित.

APPOSITELY, *adv.* v. A. यथायोग्य, यथोचित, लायक, प्रसंगानुसार, समर्पकपणाने, प्रसंगोपात, समयानुसार, यथाप्रसंग, यथावसर.

APPOSITENESS, *n.* v. A. समर्पकपणाm. योग्यता f. लागm. यथायोगm योग्यता f. यथायोग्यता f. समयौचित्यn.

To APPRAISE, *v. a. appreciate, estimate, rate.* मोलn.-किम्मत f -दरm.-दरदामm.-अर्घm.&c. लावणें-ठरावणें-करणें.

APPRAISEMENT, *n.* v.V.—*act.* मोल-दर &c. लावणेंn. ठरावणेंn. &c

APPRAISER, *n.* v. V. मोल-दर &c. लावणारा, दरलाव्या

To APPRECIATE, *v. a.* v. To APPRAISE. मोलn.-दरm. लावणें-ठरावणें *g. of o.*

2 *admit the value of, acknowledge.* जाणणें, जाण f. जाणणें *g.of o* बूज f. राखणें-करणें *g of o.* गुणm जाणणें, आदरणें, ग्रहणn. करणें *g.of o*

APPRECIATOR, *n.* v. V. 2. जाण जाणता, बूज राखणारा, ग्राहक.

To APPREHEND, *v. a. seize, lay hold of.* धरणें, पकडणें.

2 *conceive in the mind*, v. To UNDERSTAND. घेणें, अकळणें, धरणें, समजणें, उमजणें, उमजm.-समजm.f. बोधm. होणें-पडणें *in. con and g.of o.* बोधm. घेणें-आणणें, मनांत येणें *in. con.* समजणें-उमजणें *used inversely.*

3 *dread*, v. To FEAR. आशंकणें, अंदेशाm.-वहमm.-शंका f.-आशंका f. संशयm. खत्रा m.-&c. धरणें-बाळगणें, अंदेशाm.-शंका f.-&c येणें-होणें *in. con.*

4 *be of opinion, think.* वाटणें-भावणें *in. con.* वसवसाm -वचकm. होणें-जाणें *in. con.*

APPREHENDED, v. V. 1. धरलेला, पकडलेला, घेतलेला, आकळलेला, धरलेला, बोध झालेला &c. आकलित.

3 आशंकित, शंकित.

APPREHENSIBLE, *a.* v. V. 2. मनांत येण्या जोगता-जोगा-सारखा-&c. समजाया-जोगता-जोगा-&c. बोधगम्य.

APPREHENSION, *n.* v. V. 1—*act.* धरणेंn. पकडणेंn. ग्रहणn. ग्रहm.

2—*act.* घेणेंn. धरणेंn. &c. ग्रहm. उमजm. समजm. बोधm. आकलनn.

I *imperfect idea, an intellection.* उमजm. ग्रहm. बोधm. प्रबोधm. ज्ञानn. अधिगमm. भावना f.

II *misgiving.* शंका f. संशयm. अंदेशाm. खत्राm. वसवसाm. वहमm. वहीमm. कल्पना f. घोरm. धोकाm. धासरा *or* धोसराm.v. धर.

III *faculty of apprehension*, v. UNDERSTANDING. ज्ञानn. बुद्धि f. उमजm. समजm.f. मेधा f.

Of quick or ready a. सकृद्ग्राही.

APPREHENSIVE, *a. dreading evil*, v. V. 3. शंकित, आशंकित, शंकान्वित, शंकायुक्त, संशययुक्त, संशयापन्न, सशंक.

APPRENTICE, *n.* करारनाम्याचा विद्यार्थीm.-शागिर्दm. शिष्यm.-चेलाm. छात्रm. अंतेवासीm. संकेतपत्रबद्धविद्यार्थीm.-छात्रm.-शिष्यm. &c.

APPRENTICESHIP, *n.* v. N. शागिर्दी f. शिष्येपणाm. चेलेपणाm.

To APPRIZE, APPRIZING, See To INFORM.

To APPROACH, *v. n. come near, approximate, appropinquate, advance.* जवळ येणें-जाणें, येणें, पावणें, आगमm.-आगमनn.-अभिगमm.-अभिगमनn. &c. करणें.

APPROACH, APPROACHING, *n.* v. V.—*act.* येणेंn. पावणेंn. आगमनn. आगमm. आगति f. उपागमm. आयानn. समीपायानn. अभ्युपगमm. अभिगमनn. अभिगमm. उपसर्पणn. उपसर्जनn. सन्निध्यागति f. सन्निकृष्टागमm. सन्निकर्षणn.

APPROACHABLE, *a.* v. V. *and* ACCESSIBLE. जवळ जाया-चा-जोगता &c. आगम्य, अभिगम्य, अभिगमनीय, अभिगंतव्य, उपसार्य.

APPROACHED, *p.* v. V. अभिगत, अभ्युपगत, समीपागत, उपस्थित, कृतसन्निधान, कृतसंसर्ग.

Approacher, *n.* v. V. जवळ येणारा-पावणारा &c. अभिगामी, अभ्युपगामी, आगमन &c. कर्ता.

To Approbate, See To Approve.

Approbation, Approval, *n* v V —*act.* मान्य करणें *n.* पसंद करणें *n.* &c. अनुमोदन *n.* प्रतिग्रह *m.*

I *the sentiment.* खुशमर्जी *f.* पसंती *f.* खातर *f.* खातरी *f.* अनुमत *n* अनुमति *f.* आनुमत्य *n.* अभिमत *n*

To meet the a. of. मनास येणें-उतरणें, मर्जीस उतरणें, पसंतीस पडणें, खातरेस येणें-पटणें.

Approbatory, *a. containing or expressing a.* अनुमोदन-अनुमति &c. ज्ञापक-कथक-सूचक &c. अनुमोदक.

To Appropinquate, &c. See To Approach, & c.

To Appropriate, *v a. assign to particularly.* नांवाचा-नांवरशीने-नांताने &c. ठेवणें-काढून ठेवणें-लावणें-संकल्पून ठेवणें, विनियोग *m.*-विनियोजन *n* -&c. करणें *g of o.*

2 *take to self.* आत्मसात् करणें, आपलासा करणें, कंवटाळणें, खासगीकडे ठेवणें-घेणें, स्वत्वाकांत- स्वत्वोपात्त-& c. करणें.

3 *take fraudulently,* v. To Embezzle. खाणें, उल्ला *m.* मारणें-देणें *g. of o* ग्रासणें, गट्ट करणें, गिळंकृत करणें, धडांत-धड्यांत टाकणें.

Appropriate, Appropriateness. See Proper, & c.

Appropriated, *p* v. V. 1. नांवाने-नांवाचा &c. ठेवलेला, &c. विनियोजित, विनियुक्त.

2 खासगीकडे ठेवलेला, आपलासा केलेला &c. आत्मसात्कृत, स्वत्वाकांत केलेला.

3 खाल्लेला &c. ग्रस्त, ग्रसित.

Appropriation, *n.* v.V.1.—*act.* नांवाने &c. ठेवणें *n.* &c. विनियोजन *n* विनियोग *m.*

2—*act.* खासगीकडे ठेवणें *n.* आपलासा करणें *n.*

3—*act.* खाणें *n.* ग्रासणें *n.*

I *matter appropriated fraudulently,* v. Embezzlement. तनाखोरी *f.* हरामखोरी *f.*

Approvable, *a* v. V. पसंद-कबूल &c. कराया-चा-जोगता-जोगा &c. अनुमोदनीय, अनुमोदनार्ह, प्रतिग्राह्य.

To Approve, *v. a. like, be pleased with, admit as proper.* प्रतिग्रह *m.*-मान्यता *f.*- अनुमोदन *n.*-&c. करणें *g.of o.* अनुमति *f.* देणें, मान्य-पसंत *or* द-कबूल-रूजू-मंजूर-& c. करणें *and with in. con.* होणें, उचितास-मर्जीस-पसंतीस-खातरेस-&c. येणें-पडणें-& c. *g.of s. and in. con.* अनुमोदणें.

Approved, *p.* v. V. पसंद-मान्य &c. केलेला-झालेला, मान्य, पसंत *or* द, खातरीचा, प्रतिगृहीत, परिगृहीत, कबूल, रूजू, अभिमत, सम्मत, अनुमत, अनुमोदित, इष्ट, मंजूर.

Approver, *n.* Approving, *p. a.* v. V. पसंद-मान्य &c. करणारा, मान्य, अनुमत, अनुमोदक, प्रतिग्राहक, प्रतिग्राही, पसंत *or* द, अनुमोदन कर्ता, अनुमति &c. देणारा.

To Approximate, &c. See To Approach, &c.

Appulse, *n. act of striking against.* लागणें *n.* धडक *f.* आपात *m.* अभिस्पर्श *m.* व्याघात *m.*

Appurtenance, *n.* v. Appendage. प्रत्यंग *n.* उपांग *n.* अंगभूतपदार्थ *m.* -विषय *m.*-वस्तु *n.*-स्थान *n.* &c.

April, *n.* इंग्रेजी वर्षाचा चौथा महिना *m.* चैत्रवैशाख *m.*

A. showers. श्रावणसरी *f.*

Apron, *n.* समोर बांधण्याचें मलवस्त्र *n.*

Apropos, *adv.* नेमका, प्रसंगोपात्त, प्रास्ताविक, प्रस्तावसदृश.

To come a. प्रसंगास येणें.

Apsis, *plural* Apsides, *n.* उच्चनीच *n.*

Apt, *a. qualified, suitable,* v. Fit योग्य, उपयोगी, उपयुक्त.

2 *disposed, propense,* v. Inclined प्रवण, तयार, सिद्ध, सादर, स्वभावाचा-झोकाचा *conjoined with the object* (as फुटण्याचे स्वभावाचा a. to break, &c.) शील in comp. स्वभाव N. B. The meaning of the word will often be most idiomatically rendered by adopting another construction, as, This cloth is apt to tear हें कापड लवकर फाटतें, That man is apt to quarrel तो माणूस लवकर भांडतो, My horse is apt to kick माझ्या घोड्यास लात मारण्याची सवई आहे *or* माझा घोडा लात मारीत असतो, &c. &c.

3 *ready, quick,* v. Sharp. सुजाण, चणचणीत, कडकडीत, ताखडा, हुशार, चरचोक, पटु, सकृद्ग्राही, तार्क्ष्ण, मेधावी.

Aptitude, Aptness, *n.*v. A. 1. योग्यता *f.* उपयोगीपणा *m* उपयुक्तता *f.*

2 कल *m* प्रावण्य *n.* ओढ *f.* प्रवाह *m.* स्वभाव *m.* झोक *m.* प्रवृत्ति *f.*

3 सुजाणपणा *m.* चणचणीतपणा *m.* हुशारी *f.* पाटव *n.* पटुत्व *n.* तिखटाई *f.* तेज्ण्य *n.*

Aptly, *adv.* v. A. 1. यथायोग्य, यथायुक्त, ठीक, यथास्थित, यथार्ह, समर्पक.

3 हुशारीने, चणचणीतपणाने &c. तीक्ष्णतापूर्वक, सकृद्ग्राहित्वपूर्वक.

Aquarius, *n.*—sign in the Zodiac. कुंभ *m.*

Aquatic, *a. living or growing in the water*—of animals and plants. जलजन्य, जलज, जलोद्भव, जलजात, जलसंस्थ, औदक.

—of animals. जलचर, जलचारी, अंबुचर, अंबुचारी, जलजीवी, जलभव.

—of plants. उदकशाक.

A. and terrestrial. जलास्थलाचा.

Aquatic, *n.*—*animal.* पाण्यांतला जीव *m.* जलजंतु *m.* जलप्राणी *m.* जलचर-जलोद्भव-&c. प्राणी *m.*

—plant &c. जलज-जलोद्भव-&c. वनस्पति *f.* विषय *m.* &c.

Aqueduct, *n.* नळ *m.* नहर *m.* सारणी *f.*

Aqueous, *a.* v. Watery. जलरूप, जलमय, जलप्राय, आप्य, औदक.

Aquiline nose, *n.* गरूडनाक *n.* शुकनासिका *f.*

That has an a. nose. गरूडनासिक *pop.* गरूडनाक्या, शुकनासिक.

Arabian, *a.* अरबी, अरबस्थानचा, अरबस्थानी.

Arabian, *n.* अरब *or* आरब *m.*

Arabic, *n.* अरबीभाषा *f.*-बोली *f.* & c.

Arable, *a. fit for ploughing, or that is tilled.* लागवडीचा, लागवडीच्या उपयोगाचा, लावणीचा, जिराइती, कीर्दसार, कृषियोग्य, किर्दीलायक.

A. land, *See under* Land. जिराईत *n.* काळी *f.*

Araneous, *a. resembling a cobweb.* सुतेऱ्याच्या जाळ्यासारखा, कौशेय्यासारखा, ऊर्णनाभिजालवत्.

Aratory, *a. contributing to tillage.* कृषिकर्मोपयोगी, हालिक, हल्य, सैरिक.

Arbiter, Arbitrator, *n. umpire.* पंचाईतदार *m.* अमीन *m.* पंच *m* लवाद *m.* मुनसीफ *m.* तिऱ्हाईत *c.* मध्यस्थ *c.*

Arbitrators.—*collect.* पंच *m.pl.*

Meeting of private a. शेळसभा *f.*

Arbitrable, *a. depending on the will.* ऐच्छिक, इच्छाधीन, इच्छावश.

Arbitrament, Arbitrement, *n.* See Will. 2 *award of arbitrators.* पंचाईतमत *n.* पंचमत *n.* पंचाईत *f.*

Arbitrarily, *adv. by will only.* v. Absolutely. इच्छेप्रमाणें, मनःपूत, यथेच्छ, मनास येईल तसें, मनास्मानेल तसें, मनसोक्त.

Arbitrariness, *n.* v.A. 1. मुखत्यारी *f.* स्वाधीनता *f.* स्वातंत्र्य *n.* अनन्याधीनता *f.* यथाकामशासनता *f.*

2 ऐच्छिकता *f.* इच्छाधीनता *f.*

ARBITRARY, *a.* v ABSOLUTE. स्वाधीन, स्वतंत्र, यथाकामी, यथेच्छ, स्वैर, मुखत्यार यथाकामशासन.

2 *depending on mere will.* ऐच्छिक, इच्छाधीन, इच्छावश.

To ARBITRATE, *v. n. hear and decide as arbitrator.* पंचाईत *f.*-निऱ्हाइती *f.*-मध्यस्थी *f.*-अमिनी *f.*-मनसुबी *f.*-मेळा *m.* करणें.

ARBITRATION, *n.* v.V.—*act.* पंचाईत *f.* निऱ्हाईती *f.* अमिनी *f.* मुनसिफी *f.* लदादी *f.* मनसुबी *f* मेळा *m.*

Assembly of a. पंचम *pl.*

Paper of agreement given in by the parties before an assembly of a कबूलकतबा *m.* कतबा.

Paper of acquiescence in the award of an assembly of a. समजूतपत्र *n.*

ARBITRATORY, *a. of or belonging to an arbitrator.* निऱ्हाइती, निऱ्हाइतीचा.

ARBORARY, ARBOREOUS, *a. belonging to trees.* वृक्षाचा, वृक्षसंबंधी, वार्क्ष, वृक्षात्मक, वृक्षरूप.

ARBORIST, *n.* वृक्षज्ञ, वृक्षवेत्ता.

ARBOUR, *n. bower.* कुंजमन. निकुंजमन. गुंफा *f.* मंडपमन. लतागृह *n.*

ARC, *n. segment of circle.* धनुष्य *n.* चाप *m.*

Chord of an a ज्या *f.* एकज्या *f.* जीवा *f.*

Complement of an a to 90°. कोटि *f.*

Measurement of an a. धनुःफल *n.* ज्याफल *n.*

Versed sine of an a. उत्तरज्या *f.*

ARCADE, *n. walk arched above.* लदावाचारस्ता *m.* वाट *f.* लादनीचारस्ता *m.*-वाट *f.* मंडप *m* मांडव *m.*

ARCH, *n.* कमाण *or* न *f.* मेहराब *f.*

To ARCH, *v a.* कमाणेची-कमाणदार-मेहराबदार-&c. करणें, कमाण *f.* करणें-लावणें.

ARCH, *a.* v. CHIEF. मुख्य, अग्र, श्रेष्ठ, प्रधान, वर in comp. अग्र्य, —as used of *knaves and rogues,* and with the power of, *atrocious, monstrous, thoroughsped, thoroughbred, &c* v. ARRANT. महा, बिलंद, बिलंदी, इरसाल, अट्टल.

2 *waggish, shrewd, sly.* धूर्त, गुंडा, गुंड, वाट, विनोदी, मस्कऱ्या, हंडीबाग, ठट्टेखोर, ठट्टेबाज.

ARCHED, *p.* v.V. कमाणेचा केलेला, &c. कमाणदार, कमाणेचा, मेहराबदार, मेहराबेचा.

ARCHER, *n. bowman.* तिरंदाज, तिराईत, तीरकमट्या *m.* तीरकमान्या *m.* तीरकमठेवाला, धनुर्धर, धनुर्धारी, शरोपजीवी, धनुष्मान्, धनुष्क, धन्वी.

ARCHERY, *n. use of the bow and arrow.* तिरंदाजी *f.* धनुर्विद्या *f.*

Skilled in a. तिराईत.

2 *arrow shooting.* शरासन *n.* बाणविसर्जन *n.* शराभ्यास *m.*

Fence for the arm in a. practice. गोंधा *f.*

Glove for the fingers in a. practice. अंगुलित्राण *n.*

ARCHETYPE, *n.* v. ORIGINAL. मूल *n.* प्रत *f.* असल used with the noun required.

ARCHITECT, *one who designs or plans buildings.* घरवेत्या *m.* शिल्पशास्त्री *m.* गृहशिल्पी *m.* गृहांकनकर्ता, गृहनिर्मितिवेत्ता.

ARCHITECTURAL, *a.* शिल्पशास्त्रसंबंधी-अनुसार-अनुरूप &c. शिल्पशास्त्रीय, गृहादिनिर्माणविद्यासंबंधी-विषयक.

ARCHITECTURE, *n.*—the science. गृहादिनिर्माणविद्या *f.* शिल्पशास्त्र *n.* गृहशिल्पविद्या *f.*

ARCHIVES, *n. place for records.* दफ्तरखाना *m.* दफ्तर *n.* राजकार्यलेखरक्षणस्थान *n.*

2 *records and papers.* दफ्तर *n.*

ARCHWISE, *adv.* कमाणीसारखा *decl.* कमाणीप्रमाणें.

ARCTIC, *a.* उत्तरध्रुवसंबंधी, उत्तरकेंद्रीय.

ARCTURUS, *n* स्वाती *f.*

ARDENCY, ARDOR, *n.* v. A. 1. *heat, glow.* आंच *f* दाह *m.* तलखाई *f.* संताप *m.* प्राखर्य *n.*

2 आग *f.* तलखी *f.* जहाली *f.* गरमी *f.* गुरमी *f.* आवेश *m.* हांव *f.* तीव्रता *f.* तीक्ष्णता *f.*

3 उत्साह *m.* उत्साव *m.* हांव *f.* हौस *or* हवस *f.* उत्कंठा *f.* औत्सुक्य *n.* उत्सुकता *f.* प्रोत्साह *m.* हर्ष *m.* उल्लास *m.*

Sudden impulse of a. हुरूप *m.* हुरशी *f. v.* ये, चढ, सुट, धर

ARDENT, *a. hot, glowing.* v. GLOWING. कडक, जलाल, चणचणीत.

2 *fierce, fiery, vehement.* उष्ण, कडक, तलख, तलखल्या, जलाल, जहाल *or* झाल, चंड, प्रचंड, तीव्र, तीक्ष्ण, खंदा, खमशा.

3 *impassionate, eager, warm, zealous.* v. EARNEST. उष्ण, उत्साहाचा, उत्साही, सोत्साह, हवसदार *or* हौसदार, उत्सुक, उत्कंठित, उत्साहवान्, धजदार.

ARDENTLY, *adv.* v. A. 2. कडकडून, कडकावून, जहालीने, तलखीने, तैक्ष्ण्यपूर्वक.

3 उत्साहाने, उत्साहपूर्वक, उत्कंठेने, हौशीने.

ARDUOUS, *a.* v. DIFFICULT. कठीण, दुर्घट, दुष्कर, दुःसाध्य, जबर, श्रमसाध्य

ARDUOUSNESS, *n.* v.V. 1. कठीणपणा *m.* दुर्घटता *f.* दुःसाध्यता *f.* दौष्कर्य *n.*

AREA, *n.*—in geom. गर्भ *m.* गर्भी *f.* गर्भा *m.* गाभा *m.* अभ्यंतर *n.* फल *n* क्षेत्रफल *n.*

2 *any open surface.* अंगण *n.* क्षेत्र *n.* मैदान *n.*

ARECA NUT, See BETEL.

ARENA, *n.* तालीमखाना *m.* मल्लभू *f.* रंगांगण *n.* रंगभूमि *f.* रंग *m.*

ARENACIOUS, ARENOSE, *a.* v. SANDY. रेतीचा, रेवट, रेवसाळ, रेंवाळ

ARENATION, *n. sand bath.* वाळूची ऊब घेणें *n.*-देणें *n.* वाळूची पोतंडी *f*

ARGENT, ARGENTIC, ARGENTURE. See SILVER.

ARGIL, *n. potter's clay,* v. CLAY. कुंभारमाती *f.* कुंभारीमाती *f.*

ARGILLACEOUS, *a.* कुंभारमातीचा.

ARGUABLE, ARGUMENTABLE, *a.* v.V. A. 1. आलोड्य, आलोडनीय आलोडनार्ह, आलोडनयोग्य, आलोडनशक्य, मथनीय.

To ARGUE, *v. n. dispute, debate.* विवादणें, वाग्युद्ध *n.* करणें, वाद *m.*-विवाद *m.*-वादविवाद *m.*-बोलाचाली *f.*-तकरार *f.*-&c. करणें, भवति न भवति *f.* करणें.

To a. deviously, wildly. आडरानांत शिरणें.

To a. idly, fruitlessly, vainly. काथा *m.*-ताग *m.*-कथील *n.* कुटणें काथाकूट *f.*-कथिलकूट *f.*-तागकूट *f.*-&c. करणें.

To ARGUE, *v. a. discuss, debate, agitate.* घाटणें, घोळणें, मंथणें *or* मथणें, घासणें, कुटणें, खल *m.*-काटकूट *or* काटकुटी *f.* करणें *g.of o.* वाटणें, घोटणें, वाटाघाट *f.*-वाटावाट *f.*-घोळ *m.*-घालघोळ *m.* &c. करणें *g.of* आलोडन *n.*-मंथन *n.* करणें *g.of o.*

2 *prove, evince, shew.* दर्शवणें, दाखवणें, सुचवणें, प्रमाणभूत असणें लक्षण *n.*-चिन्ह *n.* असणें *g.of o. with in. con.* भावदर्शक असणें.

ARGUED, *p.* v.V. A. 1. घाटलेला, घोळलेला, &c. आलोडित, मथित.

ARGUER, *n.* v.V. A. वाद-विवाद-&c. करणारा, वादी, वाद्या, वादकर्त्ता विवादकर्त्ता, विवदमान.

ARGUING, *n.* v.V. A. 1.—*act.* घाटणें *n.* घोळणें *n.* &c. घाटाघाट घालघोळ *m.* घोळ *m.* वाटाघाट *f.* वाटावाट *or* टी *f.* काटकूट *f.* काटकुटी कुटाकूट *f.* कुटाकुटी *f.* घसघस *f.* घर्षण *n.* आलोडन *n.* मंथन *or* मथन मंथित *or* मथित *n.* वाटींव *f.* खाराखिरी *or* खाराखीर *f.* प्रघट्टक *n.*

v. V. N. 1.—*act. argumentation.* वादविवादm. वादm. विवादm. वाग्युद्धn. बोलाचाली f. बोलाबोली f. कडाकूट f.

Empty or idle a. काथाकूट f कथीलकूट f. तागकूट f.

Inconclusive a. अनुपपत्ति f

Line of a. लाघाळ f. v. लाव, लाग.

Noisy, &c. a. नादवादm. झंगड f. लातालेंn.

To warm or get animated in a. मेटेखुंटीस येणें.

ARGUMENT, *n. reason alleged.* कारणn. हेतुm. सबब f. प्रमाणn. मुद्दाm. गमकn. साधकn. साधनn. उपोद्धातm. उदाहारm.

To adduce an a. अर्थांतरोपन्यासm. करणें.

To make the most of a bad a. आपत्पुरवणी f. करणें.

2 (of a reasoning or discourse) v. SUBJECT. विषयm. पक्षm. प्रमेयn. वादहेतुm. हेतुm. वादास्पदn.

3 *contents, heads.* पूर्वपीठिका f. उपोद्धातm. ग्रंथस्थविषयानुक्रमणिका f.

4 *argumentation,* See ARGUING.—*act of* V. N.

ARGUMENTAL, *a. belonging or relating to a.* वादविवादाचा, वादविवादसंबंधी, विवादविषयक.

ARGUMENTATION, *n.* See ARGUING.—*act of* V. N.

ARGUMENTATIVE, *a. consisting of a.* वादाचा, विवादाचा, वादविवादविषयक, विवादरूप, विवादात्मक, उपपत्तीचा, उपपत्तिसंबद्ध, उपपत्तिविशिष्ट, वादार्थक.

2 *fond of a.* v. DISPUTATIOUS. वादी, विवादी, वादेली, वादरत.

ARID, *a. adust, parched and dry:*—of a country, &c. रखरखीत, रूखा, रूक्ष, भुकिस्त, जलशून्य, जलरहित.

2 *dry and meagre:*—of soil. उखर, धापड, निखरड, जलशून्य, जलरहित.

ARIDITY, *n.* v. A. 1. रखरखीतपणाm. रखरखाटm. रूखेपणाm. रौक्ष्यn. रूक्षता f.

2 उखरपणाm. निखरडपणाm. &c. जलराहित्यn.

ARIES, *n.* मेषm.

ARIGHT, See RIGHTLY.

To ARISE, *v. n.* v. To RISE. उठणें, येणें, उदयm. पावणें, उदयm. होणें *g. of s.*

2 *proceed, issue, spring, flow, emanate.* उत्पन्न होणें, येणें, सुटणें, निघणें, लागणें, उद्भवणें.

ARISTARCHY, *n. government by excellent men.* शिष्टाधिपत्यn. शिष्टप्रभुत्वn. शिष्टशासनn.

2 *body of excellent men.* शिष्टजनसमूहm शिष्टसमुदायm.

ARISTOCRACY, *n. government by nobles.* माहाकुलीनाधिपत्यn. माहाकुलीनप्रभुत्वn. माहाकुलप्रभुत्वn.

2 *body of nobles.* माहाकुलीनसमूहm.

ARISTOCRATICAL, *a.* v. N. महाकुलीनाधिपत्यसंबंधी-विषयक.

ARITHMETIC, *n.* गणितn. संख्याविद्या f. अंकविद्या f. गणनविद्या f. हिशेब *or* हिशोबm. गुणांक भागोत्री f. पाटीगणितn.

A.—gener. *or* loosely. गुणांक भागोत्री f. हिशेब कितेपm. हिशेब ठिशोबm. खांजण्या भाजण्या f. *pl.*

A. of fractions. अपूर्णांक गणितn

A. of integers. पूर्णांक गणितn.

A. of known quantities. व्यक्त गणितn.

A. of unknown quantities. अव्यक्त गणितn.

A book of a. *book of sums and questions.* मेस्तकn.

Operation in a. with an assumed number. इष्टकर्मn.

The eight rules of a. परिकर्माष्टकn. These are *addition, subtraction, multiplication, division, raising to the square, extracting the square-root, raising to the cube, extracting the cube-root.* संकलनn. व्यवकलनn. गुणनn. भजनn. वर्गm. वर्गपदn. घनm. घनपदn. *or, pop.* मिळवणी f वजाबाकी f. गुणाकारm. भागाकारm. वर्गm. वर्गपदn. घनm. घनपदn.

ARITHMETICAL, *a. belonging to or according to a.* गणिताचा, गणिनी, हिशेबाचा, हिशेबी *or* हिशोबी, गणितानुगत, गणितानुसार, गणितानुरूप.

ARITHMETICIAN, *n.* गणित्याm. गणकm. हिशेबी *or* हिशोबीm. अंकविद्यावेत्ता, गणितज्ञ.

ARM, *n.*—from the shoulder-joint to the wrist. बाही f. बाहुm. भुजm. हातm.

—from the shoulder-joint to the elbow. दंडm. बाहुm. बाहुटाm. भुजदंडm.

—from the elbow to the wrist or finger-ends. हातm.

A. to a.—fighting, &c. बाहुबाहवि *adv.*

Arms as pinioned. मुसक्या f. *pl. v.* बांध.

Interlocking of arms and striving. हात झोंबी f.

Locking within the arms. आंगकवळी f.

Ornament of the a. बाहुभूषणn.

Snatching or seizing by force of the a. मूठमर्दाई f.

Strength of a. बाहुबलn.

Of outstretched a. उद्यतबाहु, उद्यतदंड.

Upper and outer part of the a. near the shoulder. बाव्हळा *or* बावळ्या *or* बाहुळाm. बावखंडn.

To know the weight of the a. of. पोंची f. ओळखणें *g. of o.*

To slap the arms (in token of readiness to fight). बाह्या f. *pl.*-भुजm. *pl.* पिटणें-थापटणें.

To whip up under the a. बगलेंत मारणें, काखाटणें.

2 (of a tree) v. BRANCH. खांदाm. फांदडाm. फांटाm. *dim.* फांटी f स्कंधm.

3 (of the sea) खाडी f. फांटाm.

Arm of an a. of the sea; *a branch of.* ओहर *or* ओहरm. खोंची f. फांसूंn. पोहडी f. पोई f. पोईडn.

Navigable a. तरती खाडी f.

4 (of a garment). बाही f. हातपाm.

5 (of a mathematical figure). भुजm.

ARMFUL, *n. (of grass, sticks, &c.)* कवळn. कवळाm. *dim.* कवळी f. आडव f. वेंग f.

ARM-HOLE, ARM-PIT, *n.* काख f. बगल f. कक्षm.

Tumor in the a. काखमांजरी f. मांजरी f. काखवळm. वळm.

ARM-STALL, *n.* (of a पट्टा &c.) खोचळाm.

ARMS-REACH, *n.* हातटप्पा *or* हाताचा टप्पाm.

To ARM, *v. n. take arms.* सजणें, हत्यारबंदी *or* हतेरबंदी f. करणें, कमरबंदी f.-कमरबस्ताm. करणें, सशस्त्र होणें.

To ARM, *v. a.* v. To ACCOUTRE. हत्यारबंद *or* हतेरबंद-सशस्त्र-सज्ज-सज्जित-&c. करणें, सज्जनn.-सज्जना f.-सज्जीकरणn. करणें.

ARMAMENT, *n.* v. FORCE. सेनाभारm. दलभारm. सैन्यभारm.

Light a. सडी फौज f.

ARMED, *p.* v. V. हतेरबंद *or* हत्यारबंद, शस्त्री, शस्त्रपाणि, उपात्तशस्त्र, भृतशस्त्र, भृतायुध, सज्ज, सज्जित, सज्जीकृत.

ARMENIAN BOLE, *n.* मुलतानी *or* मुलतान माती f. हुरमूज f.

ARMILLARY, *a. resembling a bracelet.* कंकणाकार.

A. sphere. खगोलm.

ARMISTICE, *n.* सांकेतिकयुद्धविरामm. सलाm. संकेतपूर्वकयुद्धविश्रांति f. युद्धोपरामm.

ARMLET, See BRACELET.

ARMORER, *n. maker of arms.* हत्यार करणारा, शस्त्रकार, शस्त्रकारक, अस्त्रकारक, शस्त्रनिर्माणकर्त्ता, करचकर.

2 *furbisher of arms.* शिकलकर *or* गारm. शस्त्रमार्ज, असिधावक

ARMORIAL, *a. of or belonging to armour.* कवचाचा, कवचसंबंधी, कावचिक.

ARMORY, *n.* शिलेखानाm. शस्त्रागारm. अस्त्रागारm. आयुधागारm.

ARMOUR, *n.* चिलखतn. कवचmn. वर्मn. कंचुकm. शिलाm. पेटीf. सन्नाहm.

A. of iron netting or little rings. चक्तर *or* चक्करn.

A. for a war-horse. पाखरf.

A. for the breast, &c. *cuirass.* उदरत्राणn. उरस्त्राणn उरश्छदm.

A. for thigh, *cuish.* जंघात्राणn.

Piece of a. शिलाm.

Clad &c. in a. कवची, सन्नद्ध.

ARMS, *n.* v. WEAPONS. हत्यारें *or* हतेरेंn.pl. शस्त्रेंn *pl.* शिलेभालेm. *pl.* ढालतलवारf.

Lustration of a नीराजनn. लोहाभिसारm.

Practice or exercise with a. शस्त्राभ्यासm. शस्त्रव्यवहारm. शस्त्रपरिशीलनn.

Under a शिल्या भाल्या निशीं, शिल्याभाल्यासुद्धां.

To take up a. against. शस्त्रn. धरणें *with* वर, उठावणें, उठावणीf - उठावm. करणें.

ARMY, *a.* लशकरचा, लशकरी, सैनिक, सेनासंबंधी.

ARMY, *n.* लशकर *or* लषकर n. फौजf. सैन्यn. सेनाf. सेनाभारm. चक्रn. दल *or* दळn. दलभारm. कटकn. पृतना f. चमूf. अनीकm.n. बलn.

—compreh. फौजफांटाm.

Baggage and followers of an a. बहीरबुणगेंn. बुणगेंn. बाजारबुणगेंn. कतवार.

Command of an a. सैनापत्यn.

Commander of an a. सेनापतिm. सेनाधिपतिm. सेनाधीशm. फौजदारm.

Complete a. चतुरंगसैन्यn. चतुरंगबलn. अक्षौहिणीf.

Component part of an a. सेनांगn. (These are हस्ती, अश्व, रथ, पदाति).

Division or corps of an a. सेनाभागm. दस्ताm. सेनामुखn.

Follower of an a. (suttlers, &c). सेनाचर, सैनिक.

Foreign and invading a. परचक्रn.

Having a standing a. फौजबंद.

AROMA, *n.* v. FRAGRANCE. सुगंधm. सौगंध्यn. आमोदm.

AROMATIC, *a.* v. FRAGRANT. सुगंधक, सुगंधिक, सुगंधि.

2 See SPICY.

AROUND, *adv. in a circle.* गरगर *or* रां, गरागर, गरारां, गिरगिर *or* रां, मंडलवत्, चक्रवत्.

2 *on every side.* आजूबाजूस, आजूबाजू, चहुंकडे, आसपास, आशोपाशीं, चौतर्फा, चौगर्द *or* दीं, चौफेर, चौरस्तां, भोवतीं *or* तें, भोवतां, भोवताला, सभोंवतां, सभोंवताला, सभोंवती, सभोंवर, सभोंवार, औरस चौरस, प्रतिदिश, परितः, आसमंतात्, समंततः.

AROUND, *prep. about, encircling.* आसपास, भोवता, भोवताला, भोवतीं *on* तें, सभोंवता, सभोंवताला, सभोंवती, सभोंवर, सभोंवार.

To AROUSE, *v. a. stir up, stir,* v. To EXCITE. चेष्टवणें, ठोठावणें, उचलf.-उठावणीf. करणें, बोधm.-प्रबोधm.-&c. करणें *g. of o.* जागता-जागृत-&c. करणें.

AROUSING, *n.* v V.—*act.* चेष्टवणेंn. ठोठावणेंn. &c. बोधm. बोधनn. उद्बोधm. प्रबोधm. प्रबोधनn.

ARRACK, *n.*—the spirituous liquor. ताडीf. (from the fan-palm), माडीf. (from the cocoanut tree), शिंदीm.f. (from the wild date tree).

To ARRAIGN, *v. a* v. To ACCUSE. दोषारोपm.-अपराधारोपm.-दोषाभियोगm.-आरोपm.-अभियोगm. करणें *g. of o.*

To ARRANGE, *v. a put in proper order,* v. To DISPOSE. योजणें, रचणें, मांडणें, व्यवस्थाf.-रचनाf.-योजनाf.-बंदोबस्तm. &c. करणें *g of o.*

ARRANGEMENT, *n.* v. V.—*act.* योजणेंn. रचणेंn. &c. योजनाf. रचनाf. रचायीf. आसादनn. विन्यासm. व्यवस्थापनn.—*state.* तनूद *or* तर्दूद f. प्रतिविधानn.—*a. or s.* बंदोबस्तm. बंदोबस्तीf व्यवस्थाf. ठाकठिकीf. योजणूकf. रचणूकf. अनुसंधानn.

ARRANT, *a* —as used of rogues and villains, and as agreeing with *arch, thoroughbred, thoroughsped, throughpaced, genuine, prime, proper, rank, regular, gallows* (vulg. *gallous*) &c अट्टल *or* अद्दल (as अट्टल सोदा, अट्टल लबाड, अट्टल चोर-शिनळ-हरामी-&c. *or* अद्दल सोदा &c.), अलेल (as अलेल सोदा &c.), एकनिष्ट, झळझळीत, निस्तूक, निपट, महा (as महालुच्चा, महाहरामी, महामात्रागमनी), विनीचा, नितुंला, वियांचा *or* व्यांचा, (*of the true breed,*) अगदी, पक्का, पुक्ता, *or* पोक्ता, काढीव *or* काढाऊ, ऐन (as ऐनसोदा, ऐन लबाड, ऐनलुच्चा) गाळींव, सोलीव, एक (as एकलबाड, एकलुच्चा, एक काशीकर), इरसाल, बिलंद, *See numerous others under Blackguard.*

ARRAY, *n. display,* v. SHOW. थाटm. थाटमाटm. घटावm. कटावm. बनावm. आराष *or* सf.

2 (of troops). व्यूह *pop.* विहू *or* विभुm. सेनारचनाf.—in a circle, मंडलव्यूहm. चक्रव्यूह *pop.* चक्रविहू *or* चक्रविभूm. सर्वतोभद्रm.n.—in square, सर्वतोभद्रm. कोटm.—in line, दंडव्यूहm. कोरबंदीf.—in column, भोग व्यूहm. कटm.—in mixed order, असंहत व्यूहm.—in dense order, gener. घटावm. कटावm. Some other forms of *Array* are वुरूज, शकटव्यूह, मकरव्यूह, पताकाव्यूह, स्कंध.

To ARRAY, *v a. put or set orderly,* v. To DISPOSE. थाटणें, रचणें, योजणें प्रतिविधानn करणें.

2 v. To DECK. सज्जणें, सज्जनाf.-सज्जी करणn. करणें *g. of o.*

ARRAYED, *p.* v. V. I. रचलेला, योजलेला, &c. प्रतिविहित.

2 सज्जलेला, सज्ज, सज्जीकृत.

ARREAR, ARREARAGE, *n. that which is behind in payment.* चढलेला-तुंबलेला-जमलेला-राहिलेला &c. पगारm.-वेतनn.-मुशारा *or* मुशाहिराm. & c.

2 *balance unpaid* बाकीf. शिलकf.

In Arrears, See BEHIND HAND.

ARREST, ARRESTING, *n.* v. V.—*act.* धरून थांबवणेंn. &c. गतिभंगm. स्तंभनn. स्तंभm. निग्रहm. गतिस्तंभनn. गतिस्तंभm. गतिरोधm.

2—*act.* धरणेंn. आसेधm.—*state.* आसिद्धताf.

To ARREST, *v. a. catch in progress and fix,* v. To STOP. धरून थांबवणें-खोळंबवणें, गतिभंगm.-गतिस्तंभनn.-गतिस्तंभm.-गतिरोधm.-अटकावm. करणें *g. of o.* कुंठित करणें.

2 *seize by a writ or warrant.* सर्कारहुकुमाने-राजाज्ञाने-&c. धरणें, आसेधm.-आसिद्धताf. करणें *g. of o.* आसिद्ध करणें.

ARRIVAL, ARRIVING, *n.* v. V.—*act.* येणेंn. पोहंचणेंn. आगमm. आगमनn.

To ARRIVE, *v. n. come to, reach,* v. To COME. पावणें, पोहंचणें, दाखल होणें, लगटणें, प्रविष्ट-प्राप्त होणें.

ARROGANCE, *n.* v. PRIDE. गर्वm. अहंकारm. अभिमानm. आढ्यताf. मानm. मगरूरीf. दिमाखm. दिमाखदारीf. तोराm. तोरेदारीf. उन्मादm.

ARROGANT, *a.* v. PROUD. गर्वी, गर्विष्ट, गर्वित, अहंकारी, अभिमानी, मगरूर, ओढून चंद्रवळ आणणारा, दिमाखदार, दिमाखी, तोरेदार, दिमाखाचा.

ARROGANTLY, *adv.* v. A. गर्वाने, मगरूरीने, दिमाखाने &c. गर्वपूर्वक, अहंकारपूर्वक, अभिमानपूर्वक, &c.

To ARROGATE, *v. a. lay claim to, make pretension to.* अभिमान *m.* धरणें-बाळगणें *g. of o* पोम *n.* दाखवणें-मिरवणें-वाढवणें *g. of o.* स्तोम *n.* करणें *g of o.* आढ्यता *f.* ओढणें-बाळगणें-मिरवणें *g. of o.*

ARROGATION, *n.* v. V.—*act.* अभिमान धरणें *n.* आढ्यता बाळगणें *n.* &c. स्तोम *n.* पोम *n.*

ARROW, *n.* तीर *m.* बाण *m.* शर *m.* पत्री *m.* विशिख *m.* सायक *m.*

Blunt a. तुक्का *m.* बुठणा तीर *m.*

Feather of an a. पिसारा *m.* पीस *n.* पक्ष *m.* पुंख *m.* शरपुंखा *f.*

Flight or shower of arrows. शरजाल *n.* शरवर्ष *m.* शरवृष्टि *f.* बाणजाल *n.*

Shooting arrows. शरासन *n.* बाणविसर्जन *n.* शराभ्यास *m.*

Struck by an a. शराहत.

Strung,—an a. कृतपुंख.

ARROW-HEAD, ARROW-BARB, *n.* तिराचें फळ *n.* शरफल *n.* भाल *f.* भल्ल *m.*

ARSE, See BACKSIDE.

ARSENAL, *n* तोफखाना *m.* युद्धद्रव्यागार *n.* युद्धसाहित्यगृह *n.*

ARSENIC, *n.* सोमल *m.* सोमलखार *m.* शिला *m.*

Sulphuret of a. हरिताल *n. pop.* हरताळ *m. f.*

Red sulphuret of a. मनःशिला *pop.* मनशीळ *or* सीळ *f.* आग्यासोमल *m.*

White oxyde of a. शंख्यासोमल *m.* फटक्या सोमल.

ARSENICAL, *a.* सोमली, सोमलाचा, सोमलसंबंधी.

ARSON, *n.* आग लावणें *n.* गृहदाह *m.* आगारदाह *m.*

ART, *n.*—as disting. from Nature; *human skill.* मनुष्यकला *f.* कला *f.* युक्ति *f.* शिल्पविद्या *f.* करणी *f.*

2 *subtilety, craft,* v. CUNNING. कावा *m.* कावादावा *m.* कावित्व *n.* धूर्तता *f.*

Arts, v. ARTIFICES. छक्केपंजे *m. pl.* डावपेंच *m. pl.* घावडाव *m. pl.*

3—as disting. from Science; *system of rules and steps and acts, a craft.* कला *or* कळा *f.* कसब *n.* हुनर *m. f.* शिल्प *n.* शिल्पकर्म *n.*

Arts,—collect. or compreh. कळाकुसरी *f. pl.*

Skilled in the arts. कलाकुशल, कलाप्रवीण, कलानिपुण.

4 *trick, secret, device, contrivance of.* युक्ति *f.* युगूत *f.* कृति *f.* हिकमत *f.* कुलंगडें *n.* कलागूत *f.* मर्म *n.* सूत्र *n.* घडमोड *or* घडामोड *f.* मखी *f.* किल्ली *or* गुरूकिल्ली *f.* कला *f.* कळ *f.* कल्पना *f.* कृत्ति *f.*

Arts, *contrivances, devices, ingenious schemes or plans or modes.* युक्तिप्रयुक्ति *f.*

Finding out the a. of. मर्मभेद *m.*

5 *dexterity, expertness,* v. SKILL. युक्ति *f.* जुगूत *f.* कला *or* कळा *f.* कसब *n.* कळाकुशळता *f.*

6 v. INGENUITY. हिकमत *f.*

ARTERIAL, *a.* धमनीचा, नाडीचा.

A. system. नाडीचक्र *n.*

ARTERIOTOMY, *n.* धमनीछेदन *n.* धमनीमोचन *n.*

ARTERY, *n.* धमनी *f.* शीर *f.* नाड *f.* नाडी *f.* शिरा *f.*

ARTFUL, *a. crafty.* v. CUNNING. कावेखोर, कावेदार, कावेबाज, काव्या दाव्याचा, छक्क्या पंज्याचा, छद्मी कसबाती, कारस्थानी, कांटांचा.

ARTFULLY, *adv.* v. A. काव्याने, काव्यादाव्याने, डावपेंच करून, छक्केपंजे &c. करून.

I *skilfully.* युक्तिवता, युक्त्या, युक्तीने, हिकमतीने, कसबाने.

ARTFULNESS, *n.* v. A. *and* CUNNING. कावेदारी *f.* कावेबाजी *f.* धूर्तता *f.*

ARTHRITIC, ARTHRITIS, See GOUTY, GOUT.

ARTHROPUOSIS, *n. swelling at the joints.* पूयालस *m*

ARTICLE, *n.* v. THING. जिन्नस *f.* पदार्थ *m.* चीज *f.* वस्त *f.*

A. of merchandise. जिन्नस *m.* केणें *n.* वाना *m.*

2 (as of implements, pieces of apparel, &c. in numbering them); *item, piece.* नग *m.* डाग *m.* डागिणा *or* नाग *m.* वस्त *f.*

3 *clause, item, point.* कलम *n.* रकम *f.* बाब *f.* बाबत *f.* प्रकरण *n.*

Article by a. जिन्नसवार.

4 *condition, term.* कलम *n.* संकेत *m.* शरत *f.* मुद्दा *m.*

6—in botany. कांडें *n.* पेर *n.* ग्रंथि *m.* पर्व *n.*

To ARTICLE, *v. a. draw up in articles.* कलमबंदी *f.* करणें.

ARTICULAR, *a. belonging, &c. to the joints.* पर्वांचा, पर्वसंबंधी, पर्वनिष्ठ, संधिसंबंधी, संधिगत, संधिस्थ.

ARTICULATE, *a.* ARTICULATED, *p.* v.V. 1. *jointed, &c.* सांधलेला, सांधीव, संधियुक्त, संधिविशिष्ट.

2 *distinct;*—speech. स्पष्ट, साफ, व्यक्त, स्वरित, स्फुट, प्रांजल *or* ळ, निर्मल *or* ळ.

3—of speaker. साफ जिभेचा, स्वच्छवाणीचा, स्पष्टवक्ता, स्पष्टोच्चारक, अस्खलद्जिव्ह.

To ARTICULATE, *v. a. join bones or parts.* संधि *m.*-संध *f.*-सांध *f.* सांधा *m.* जोडणें-बसवणें-मिळवणें, सांधणें, सांधपणें.

2 *utter words,* v. To PRONOUNCE. बोलणें, उच्चारणें, स्पष्टोच्चारण *n.*-स्पष्टोच्चार *m.* करणें.

ARTICULATELY, *adv.* v. A. 3. स्पष्ट, व्यक्त, स्पष्टोच्चारपूर्वक, स्फुटवचनेकरून.

ARTICULATENESS, *n.* v. A. 1. संधिवैशिष्ट्य *n.* संधिविशिष्टता *f.*

2 साफी *f.* स्पष्टता *f.* व्यक्तता *f.* स्फुटत्व *n.*

ARTICULATION, *n.* v. JOINT. खीळ *f.* सांध *f.* सांधा *m.* संधि *m.* ग्रंथि *m.* चाळा *m.*

ARTIFICE, *n. trick, stratagem.* शकल *f.* फट *f.* फटवण *f.* डाव *m.* छक्कड *f.* कसब *n.* पेंच *m.* कृत्ति *f.* हिला *m.*

Artifices, *arts, tricks, stratagems, wiles, finesse, chicanery,* छक्केपंजे *m. pl.* छकडभेद *m. pl.* पेचपाच *or* पाचपेच *m. pl.* शकटभेद *m. pl.* घावडाव *m. pl.* डावपेच *m. pl.* चकरमकर *f.* चन्नफन्न *m. pl.* कवाईद *f.* गारूड *n.* भानुमती *f. pop.* भानामती *f.* गौडबंगाल *n.* चेटक *n.*

ARTIFICER, *n. artisan, artist.* कारिगर *m.* शिल्पी *m.* शिल्पकार *m.* शिल्पोपजीवी, कारू *m.* शिल्पकर्मकारी.

ARTIFICIAL, *a. made by art, not natural.* कृत्रिम, कृत्रिमी, केलेला, कृतीचा, करणीचा, कृतिजन्य, कृतिसिद्ध, क्रियानिर्वृत्त, कृतक, यौक्तिक, काल्पनिक.

2 *fictitious,* v. FALSE. खोटा, कपटाचा, कृत्रिम, अवास्तव, अवास्तविक.

ARTIFICIALLY, *adv.* v.A. 1. करणीने, कृतीने, युक्तीने, मनुष्यकलेने

ARTILLERY, *n. ordnance.* तोफखाना *m.*

2 *weapons*—gener. शस्त्रें *n. pl.*

ARTILLERY-MAN, *n.* खलासी *m.* गोलंदाज *m.*

ARTISAN, See ARTIFICER.

ARTIST, *n. skilful workman.* कारिगर *m.* कसबी *m* कारू *m.*

2 *professor of the fine arts.* शिल्पी *m.* शिल्पशास्त्री *m.* शिल्पकर्मपंडित *m.* शिल्पज्ञ.

ARTLESS, *a. guileless,* v. SIMPLE. निष्कपट, अकपट, निष्कृत्रिम, अकृत्रिम, निष्प्रपंच, अमायी, अमायिक, अमाय, भोळा, मनाचा भोळा, भावडा.

2 *framed without art.* साधा, साधारण, सरल *or* ळ, साळाभोळा, भोळा, भावडा, भोळवट

ARTLESSLY, *adv.* v A. 1. निष्कपटपणाने, निष्कृत्रिमपणाने, भोळेपणाने, भोळेभावाने.

ARTLESSNESS, *n.* v.A 1. अकृत्रिम*n.* निष्कपटपणा*m.* निष्कृत्रिमपणा*m.* निष्कापट्य*n.* अमाया *f.* भोळाभाव*m.* भोळेपणा*m.* सरलभाव*m.*

2 साधेपणा*m* सरळपणा*m.* भावडेपणा*m.* &c.

As, *conj.* जसा (correl. with तसा), यथा (correl. with तथा), जेवीं (correl. with तेवीं).

As if. जणू.

As it were. जणू.

2 *in the instant that.* जो (जो, जी, जें *mfn.*), तसः (तसा, तसी, तसें *mfn.*).

3 *like as.* सारखा, वत् (in comp. as वृक्षवत् पाषाणवत्, एतद्वत्, तद्वत्).

ASAFŒTIDA, See ASSAFŒTIDA.

To ASCEND, *v. n.* v. To RISE. चढणें, उठणें, उद्गम*m.*-उद्गमन*n.*-आरोह*m.* आरोहण*n.* करणें *and with in. con* होणें.

2—a heavenly body, v. To RISE. उगवणें, उदय*m.* पावणें, उदय*m.* होणें *g.of o.* उदित-उद्यत-&c. होणें.

To ASCEND, *v. a. climb.* चढणें *with* वर, आरोह*m.*-आरोहण*n.* करणें.

ASCENDABLE, *a.* v.V. चढाया-चा-जोगा-जोगता-&c. आरोहणीय, आरोहणयोग्य

ASCENDANT, *n.*—in astrology. उच्च*n.*

2 *ascendancy,* v. SUPERIORITY. उपराळा*m.* उपरदवडा*m.* वर्चस*n.* वर्चस्व*n.* उपर*m.*

ASCENDANT, *a.*—in astrology. उदित, उदयंगत.

2 *predominant,* v. SUPERIOR. वर्चस्वी, वरचढ, जबरदस्त.

ASCENDANCY, *n. predominance,* v. SUPERIORITY. उपर*m.* दसक*m.* *v.* चढ, मात्रा *f* चढ*m.* शह*m.* प्राबल्य*n.* प्राधान्य*n.*

ASCENSION, ASCENDING, ASCENT, *n.* v.V. N. 1.—*act.* चढणें*n.* चढ*m.* उद्गम*m.* उद्गमन*n.* आरोह*m.* आरोहण*n.* उत्क्रमण*n.*

2—*act.* उगवणें*n.* &c. उदय*m.*

ASCENT, *n.* See ASCENSION. 2 *acclivity, rise of ground.* चढ*m.* चढण *f.*

A. and descent. चढउतार*m.*

3 *an* a. *an acclivity.* चढण *f.* घाटी *f.* चढाव*m.* चढणी *f.* डाग *f.*

Steep a. उभासूळ*m.*

To ASCERTAIN, *v. a. make sure or certain.* दर्याफ्त *f.*-दर्याफ्ती *f.* करणें *g.of o.* निश्चय*m.*-निर्णय*m.*-निर्णयन*n.*-निर्धार*m.*-निर्धारण*n.*-अवधारण*n.*-निरूहण*n.*-निरूपण*n.*-खचिती *f.* करणें-करून घेणें, शोध*m.* करणें, अवधारणें, तहकीक-खचीत-निश्चित &c. करणें.

ASCERTAINABLE, *a.* v.V निर्धार &c. कराया-चा-जोगता-जोगा-&c. निर्धार्य, निर्धारणीय, निर्धारणयोग्य, अवधार्य, अवधारणीय.

ASCERTAINED, *p.* v.V. निर्धार केलेला-झालेला, निर्णीत, खचीत, निश्चित, निर्धारित, अवधारित, तहकीक, निरूपित.

ASCERTAINMENT, *n.* v.V.—*act.* निर्धार &c. करणें*n.* दर्याफ्त *f.* शोध*m.* निर्णय*m.* निर्णयन*n.* निश्चय*m.* निर्धार*m.* निर्धारण*n.* अवधारण*n.* निरूहण*n.* निरूह*m.* निरूपण*n.* ध्रुव*m.*

ASCETIC, *n.* वैरागी*m.* संन्यासी*m.* योगी *pop.* जोगी*m.* गोस्वामी *pop.* गोसावी*m.* (of this class some orders are आनंद, उदासी, कानफाटा *or* ह्या *or* टी, गिरी, नाथपंथो, पुरी, बून, भराडी, भारती, हंस,) तपी*m.* तपस्वी*m.* तापस*m.* वैरंगिक*m.* मुनि*m.* अजगर*m.* कर्मसंन्यासी*m.* कर्मसंन्यासिक*m.* सर्वसंगपरित्यागी*m.* (*Note. Female* a. वैरागीण, गोसावीण, जोगीण, &c.)

A marrying a. संजोगी*m.* संयोगी*m.*

Self-immolation of an a. by drowning or burning. समाधि*mf.*

Smoke-fire of an a. धुणी *or* धुनी *f.* धुमी *f.*

ASCETIC, *a.* विरक्त, तपोनिष्ठ, तपस्यासक्त.

ASCITES, *n.* v. DROPSY. उदर*n.* जलोदर*n.m.*

ASCITITIOUS, *a. not inherent* मागून जडलेला, जडणीचा, आगंतुक, असहज.

A. name. जडेनांव*n.*

ASCRIBABLE, *a.* v.V. लावाया-चा-जोगता-जोगा &c. आरोपणीय, आरोप्य.

To ASCRIBE, *v. a. attribute, impute, assign.* ठेवणें, लावणें, घालणें, आरोपणें, आंगावर घालणें, आरोप*m.*-आरोपण*n.*-&c. करणें *g.of o.*

ASCRIBED, *p* v.V. ठेवलेला, आरोपलेला, आरोप केलेला &c. आरोपित.

ASCRIPTION, *n.* v.V.—*act.* आरोपणें*n.* लावणें*n.* &c. आरोप*m.* आरोपण*n.*

ASHAMED, *a* लाजलेला, लज्जित, लज्जमान *pop.* लज्जायमान, शरमिंदा *or* धा, ओशाळा, घायाळ, मिंधा, दबेल, पांगांतला, लाजिरवाणा, खजील, खपीप, लज्जान्वित, त्रपान्वित, भवाङ्मुख, अधोमुख.

To be a. लाजणें, शरमणें, ओशाळणें, लाज *f.* वाटणें *in. con*

ASHAMEDLY, *adv. bashfully.* लाजिरवाणीं *or* णें, तोंडाला पदर लावून, तोंड खालीं करून, मुठींत नाक धरून, खालीं पाहून, मानखालीं घालून, खालचेमानेने.

ASHES, राख *f.* रखा *f.* रक्षा *f.* राखाडी *f.* भस्म*n.* भुरी *f.* क्षार*m.*

A. as heaped or strewed. राखाडी *f.* राखुंडा*m.* राखवडा*m.*

A. of a body burnt on a pyre. चिताभस्म*n.*

A. for smearing the body. विभूति *pop.* बिभूत *f.*

Hot a. मुमर *or* मुमीर*nm.* फुपेटा*m.*

Place bestrewed with a. राखमंडळ*n.* राखाडमंडळ*n.*

Reducing to a. भस्मीकरण*n.*

Rubbing a. by way of ablution. भस्मस्नान*n*

Reduced to a. भस्मीकृत. भस्मीभूत.

To a. (reduced, burned,) खाक, भस्मसात् (करून टाकला &c), ठार (जळला &c.), पस्त, हुत.

To become a. भस्मणें.

ASHORE, *adv.* किनाऱ्यास, किनाऱ्यावर, तडीस, तडीवर, कडेस.

ASHY, *a. made of a.* राखेचा, भस्मी, भस्माचा, भास्मन.

2 *like a. pale.* भस्मरंगी, भस्मवर्णी भस्मवर्णक.

ASIATIC, *a.* एशियाखंडाचा.

ASIDE, *adv. apart.* एकीकडें *or* कडेस, एकेबाजूस, कडेकांठास, फरक, आडमोरा, आडबाजूस, आडकुशीस, आड.

To move a. खिसणें.

To turn a. *deviate.* बिचलणें, बिथरणें, पाऊल*n.* वांकडें पडणें *g.of o.*

2—in the drama. आत्मगत.

ASININE, *a.* गाढवाचा, गर्दभसंबंधी, रासभसंबंधी.

To ASK, *v. a. inquire, question, interrogate,* पुसणें, विचारणें, हटकणें, प्रश्न*n.*-पृच्छा *f.*-सवाल*m.*-&c. करणें.

2 *beg, request.* मागणें, याचणें, अर्थणें, विनंती *f.*-याचन*n.*-याचना *f.*-अर्थना *f.* &c. करणें *g.of o.*

3 *ask for, claim, demand, require.* मागणें, सांगणें *or* मोल*n.* सांगणें.

4 about, for. पुसणें, विचारणें, वास्तपुस्त *f.*-विचारपूस *f.* करणें, नांव*n.*-स्मरण*n.*-याद *f.*-आठवण *f.*-सई *f.*-उल्लेख*m.* &c. काढणें-करणें *g.of o.*

5 v. To INVITE. बोलावणें *or* बोलवणें, वाहणें, अंवतणें.

ASKED, *p.* v.V. 1. पुसलेला &c. पृष्ट.

2 मागितलेला &c. याचित, प्रार्थित, अर्थित.

5 बोलावलेला &c. आमंत्रित, निमंत्रित,

ASKER, *n.* v V. 1. पुसणारा, &c. पुस्ता, पृच्छक, प्रष्टा.

ASKAUNT, ASKANCE, ASKEW, ASLANT, *adv obliquely.* झांजरता, ओझरता, कापता, कातरना, कसरना, कहाता, काकरता, कातरा, तिर्यक्.

To look at a. काण्या डोळ्याने पाहणें, वांकड्या डोळ्याने पाहणें, अपांगवीक्षण*n.* करणें.

ASLEEP, *a.* or *adv.* झोंपेंत, निद्रेंत, झोंपी, झोंप लागलेला, निद्रित, निद्रिस्त, शयित, सुप्त, जातनिद्र, प्राप्तनिद्र, निद्रागत, लब्धनिद्र.

Fast a. Sound a. सुषुप्त, प्रसुप्त.

Half a. निजसुरा.

ASLOPE, *adv. with declivity.* v. OBLIQUELY कसरता, कातरता, उतरना, ढाळतां *or* ढळता.

ASPECT, *n. look, semblance, seeming.* आकार*m.* रूप*n.* डौल*m.* शकल*f.* कटाक्ष*m.* घटाव*m.*

2 *look, air,* v COUNTENANCE. चेहरा*m.* सुरत*f.* मुख*n.* वदन*n.*

3 *view facing, position.* रोंख*m.* लक्ष्य*n.* मुख*n.* तोंड*n.* अभिमुखता*f.* आभिमुख्य*n.*

4 (of a planet.) दृष्टि*f.*

ASPERITY, See ROUGHNESS, HARSHNESS

To ASPERSE, *v. a. defame, traduce, slander, calumniate.* काजळी*f.* लावणें, कोरडी किटाळ*f.* घालणें-उठवणें, कुभांड*n.*-कुफराण*n.*-बलांट *or* बालांट*n.* घेणें-घालणें-रचणें, निमित्त*n.* ठेवणें-घेणें, चाहाडी*f.*-चुगली*f.* खाणें-सांगणें-करणें *g. of o.* तुफान*n.*-तोहमत*f.* घेणें-घालणें, लिंपण*n.* लावणें, कलंक*m.* लावणें, आळ*f.m.* घालणें-घेणें, कैवाड*n.* रचणें-घेणें *with* वर *of o.* कुटाळकी*f.*-कुटाळी*f.* करणें, कूट*f.* खाणें *g. of o.* अदावत*f.* घालणें-घेणें-करणें, अभिशंसन*n.*-अभिशाप*m.*-अपवाद*m.* करणें *g. of o.*

ASPERSED, *p.* v.V. आळ आलेला-घातलेला &c. &c. कलंकित, कलंकी, कलंकमय, क्षिप्त, अभिशप्त, अभिशस्त.

ASPERSER, *n.* v.V. काजळी लावणारा, आळ घेणारा-&c. आळघाल्या, चुगलखोर *or* चुगलीखोर, चुगल *or* ल्या, चाहाडखोर, चाहाडचुचका, चाहाड, कुभांडी *or* ड्या, कुभांडखोर, कुफरांडी *or* ड्या, कुफराणी, कुदांडी *or* ड्या, बलांटखोर *or* बालंटखोर, बालंटी *or* ल्या, मळेपडू, तुफानखोर, तुफानी, थोतांडी, बगलांटी *or* ठी, कुटाळखोर, कुटाळ *or* कुचाळ, कुचाळखोर, कंवटाल्या *or* ल्या *or* ळी, अभिशंसी, अपवादक.

ASPERSION, v.V.—*act.* तुफान घेणें*n.* चुगली खाणें*n.* आळ घालणें*n.* &c. कुटाळकी*f.* कुटाळी*f.* अपवाद*m.* अभिशंसन*n.* विकथन*n.*

I *an* a. v. SLANDER. तोहमत*f.* तुफान*n.* बलांट*n.* आळ*f.* निमित्त*n.*

ASPIRANT, *n. one who desires eagerly.* इच्छु (in. comp. as धनेच्छु, कीर्त्तीच्छु,) अर्थी (in. comp. धनार्थी, विद्यार्थी &c.) उमेदवार.

To ASPIRATE, *v. a.* महाप्राणाने उच्चारणें, महाप्राणाचाउच्चार*m.* करणें, महाप्राणोच्चारण*n.* करणें.

ASPIRATE, *a.* ASPIRATED, *p.* v.V. महाप्राण, महाप्राणाचा, महाप्राणोच्चारणीय, महाप्राणोच्चारित.

ASPIRATION, *n.* v.V. (To ASPIRATE,)—*act.* महाप्राणाचाउच्चार करणें*n.* महाप्राणोच्चारण*n.*

v. V. (To ASPIRE,) *and* DESIRE,—*act.* आशा*f.* आस*f* लालसा*f.*

2—*act.* दम*m.* हांव*f. v.* धर, महत्वाकांक्षा*f.* महत्त्वापेक्षा*f.*

To ASPIRE, *v. n. pant or breath after,* v. To DESIRE. आशा*f.*-आस*f.*-उमेद*f.*-हांव*f.*-लालसा*f.*-&c. धरणें, आशावणें.

2 *aim at something elevated.* थोरदृष्टि*f.*-मोठीदृष्टि*f.* धरणें, महत्त्वाकांक्षा*f.*-महत्त्वलिप्सा*f.*-&c. धरणें-करणें.

ASPIRER, *n.* ASPIRING, *p. a.* v V. 1. *and* DESIROUS. इच्छा धरणारा, आशा धरणारा.

2 *and* AMBITIOUS. ऊर्ध्वदृष्टि, हवसदार *or* हौसदार, महत्वाकांक्षी, महत्त्वलिप्सु, महत्त्वापेक्षी.

ASQUAT, *adv. in a squatting posture.* उकड, उकडवा.

ASQUINT, *adv. to the corner of the eye.* काणें, तिरकें, तिरळें, तिरवें, काण्या डोळ्याने, वांकड्या डोळ्याने.

ASS, *n.*—neuter. गाढव,—male. गाढव, रासभ, गर्दभ *pop.* गर्धब, खर, लंबकर्ण*m.*—female, गाढवी, गाढवीण, गर्दभी, रासभी.—in contempt, गधडा*m.*

Wild a. गौरखर*m.*

2 *dolt, &c.* v. FOOL. गाढव*m.* गर्द्धा*m.* गाढवाचा लेंक*m.* गाढवाचा खरारा*m.*

ASSAFŒTIDA, *n.*—plant, हिंगाचें झाड*n.* हिंगु*m.*—gum or ooze, हिंग*m.* हिंगु*m.* हिंगुनिर्यास*m.*—in contempt, हिंगडा*m.*—in cant, covert, &c. phraseology, वास*m.*

A. water. हिंगवणी*n.*

Bump supervening (upon a wound or sore) through the eating of a. हिंगुरडें*n.* हिंगरूड*n.*

Fine, bright a. हिराहिंग*m.*

To ASSAIL, ASSAULT, &c. See To ATTACK, &c.

ASSASSIN, *n.* v.V. मारेकरी, दग्याने मारणारा, कपटहिंसक, गुप्तघात्या.

To ASSASSINATE, *v. a. murder by treachery or sudden violence.* दग्याने मारणें-जीव*m.* घेणें-प्राण*m.* घेणें, गुप्तमाऱ्याने-चोरमाऱ्याने-चोरून-नकळवितां-&c. मारणें-जीव *m.* घेणें-&c.

ASSASSINATION, v.V.—*act.* दग्याने मारणें*n.* &c.

ASSAULT, *n.* v. ATTACK. घाला*m.v.* घाल, पड, चढ*m.* चढाई*f.* हल्ला*m.* चाल*f.* उचल*f.*

A. and battery. दंडपारूष्य*n.*

To ASSAULT. See To ATTACK.

ASSAY, ASSAYING, *n.* v.V. 1.—*act.* परीक्षणें*n.* &c. परीक्षा*f.* पारख*f.* परीक्षण*n.*

2—*act.* कसणें*n.* कस पाहणें*n.* नाणकपरीक्षा*f.* पारख*f.*

To ASSAY, *v. a. make experiment of.* v. To TRY. परीक्षणें, परीक्षा*f.*-परीक्षण*n.*-पारख*f.*-&c. करणें-घेणें-पाहणें *g. of o.*

2 (metals, &c.) कसणें, कसून पाहणें, कस*m.* पाहणें *g. of o.*

ASSAYER, *n.* v.V. 1. परीक्षणारा, परीक्षक, पारख-परीक्षा करणारा-पाहणारा.

2 कसणारा, परीक्षक, नाणकपरीक्षी, धातुवादी.

ASSEMBLAGE, *n. collection,* v. HEAP. गोळा*m.* जमाव*m.* मेळावा*m.* समुच्चय*m.* संचय*m.* चय*m.* समाहार*m.* कदंब*n.* गुच्छ*m.* जुटी*f.* समवाय*m.* संघात*m.* मंडल*n.*

2 *assembled state.* जमलेपणा*m.* एकवटपणा*m.* समुदितत्व*n.* समुच्चयता*f.* समाहारता*f.*

To ASSEMBLE, *v. a.* v. To GATHER. जमा करणें, गोळा करणें.

2 *convoke, convene.* मिळवणें, जमवणें, एकत्र-एकवट करणें, एकवटणें, जमावणें.

To ASSEMBLE, *v. n.* v. To GATHER. मिळणें, जमणें, एकवटणें, जमा होणें, जुटणें, जुडणें.

ASSEMBLED, *p.* v.V. A. 1. जमा केलेला, गोळा केलेला, समुदित, संहत.

2 मिळवलेला, जमावलेला, &c.

v. V. N. मिळालेला, जमलेला &c.

ASSEMBLING, ASSEMBLY, *n.* v.V. A. 1.—*act.* जमा करणें*n.* गोळा करणें*n.* संग्रह*m.* समाहार*m.* संचयन*n.*

2 मिळवर्णेंn. जमविर्णेंn,

v. V. N 1.—*act.* मिळर्णेंn. जमर्णेंn. जमा होर्णेंn. &c.

I *body assembled; meeting, company, congregation, congress, convention, synod, convocation.* सभा *f.* मंडली *or* ळी *f.* बैठक *f.* जमाव*m.* जमात *f.* मेळा*m.* मजलस *f* मजालस *f.* अखाडा*m* अड्डा*m.* संघ*m.* संघात*m.* समाज*m.* समुच्चय*m.* समुदाय*m.*

Dismissal of an a. सभाविसर्जन*n.*

Full a. *full meeting, session, &c.* भरमजालस *f.*

Member of an a. or council. सभासद*m.* सभ्य*m.* सदस्य*m.* सामाजिक*m.*

Person present in an a. हाजीरमजालस.

ASSEMBLY-ROOM, *n.* सभामंदिर*n.* सभा *f* आखाडा*m* सभागृह*n.* सभास्थान*n.*

ASSENT, ASSENTING, *n.* v.V.—*act.* मान्य करर्णें*n.* & c. होयकार*m.* होकार*m.* रूकार*m.* अनुमन*n* अनुमति *f.* सम्मत*n.* सम्मति *f.* तह*m.*

To ASSENT, *v. n acquiesce in,* v. To AGREE. मान्य करर्णें, कबूल करर्णें-होर्णें, अनुमत-सम्मत &c. होर्णें, रूकार*m.* होयकार*m.* & c. देर्णें.

To ASSERT, *v. a.* v. To AFFIRM. खचीतपर्णी-खंबीरपर्णी-निश्चितपर्णी-निश्चयपूर्वक-प्रतिज्ञापूर्वक &c. बोलर्णें-झणर्णें& c.

2 *maintain, vindicate.* प्रपादर्णें, पुरवर्णें, संभाळर्णें, राखर्णें, रक्षण*n.* करर्णें *g. of o.* स्थापर्णें, स्थापन*n.*-स्थापना *f.* करर्णें *g. of o.* निर्वाह*m.* करर्णें *g.of o.* संभार*m.* करर्णें *g. of o.*

3 (a system of doctrines, &c.) उपपादन*n.*-उपपत्ति *f.*-प्रतिपादन*n.* -स्थापन*n.* &c. करर्णें *g.of o.* कैवार*m* -पक्ष*m.* धरर्णें-करर्णें-घेर्णें *g.of o.*

ASSERTION, *n. positive declaration.* वचन*n.* प्रतिज्ञा *f.* प्रतिज्ञावचन*n.* निश्चितवाक्य*n.* निश्चयात्मकवाक्य*n.* निर्वाद*m.*

2 *position advanced* प्रतिज्ञा *f.* पक्ष*m.* मत*n.*

To ASSESS, *v. a. set a tax,* v. To TAX. पट्टी *f.*-कर*m.*-सरकारदेर्णें*n.*-ठोका*m.*-&c. फाळर्णें वसवर्णें, ठोक्याची-& c. फाळणी *f.*-वर्गणी *f.*-वर्गात *f.n.* घालर्णें.

2 *set a value in order to tax.* जमाबंदी *f.* &c. करर्णें-ठरवर्णें-नेमर्णें-&c.

ASSESS, ASSESSMENT, *n.* v. V. 1.—*act.* पट्टी वसवर्णें*n.*

2 जमाबंदी *f.*

I *sum assessed,* v. TAX. पट्टी *f.*

ASSESSOR, *n.* v. V. 1. पट्टी-&c. वसवणारा-घालणारा.

2 जमाबंदी करणारा-वसवणारा.

I *assistant judge, counsellor, &c.* सभासद*m.* सहकारी*m.* सदस्य*m.*

ASSETS, *n effects.* पुंजी *f.* जायदाद *f.* बुटी *f.* कैवा*m.* ऐवज*m.* विषय*m.*

To ASSEVERATE, *v. a. affirm solemnly.* सत्योत्तर*n.* करर्णें, सत्योत्तरें *or* सत्योत्तरकरून बोलर्णें, सत्यस्मरून बोलर्णें.

2–gener. See To AFFIRM.

ASSEVERATION, *n. solemn affirmation.* सत्योत्तर*n.* सत्यवचन*n.*

ASSIDUITY, ASSIDUOUSNESS, *n* v. A. आसक्ति *f.* संसक्ति *f.* अध्यास*m.* व्यवसाय*m.* अध्यवसाय*m.* ताण*m.* खणती *f.* उद्यम*m.* उद्योग*m.* व्यासंग*m.*

ASSIDUOUS, *a.* v. DILIGENT. आसक्त, संसक्त, उद्यमी, उद्योगी, खपाव्या, व्यासंगी, व्यवसायी, अध्यवसायी.

To ASSIGN, *v. a. appoint, apportion,* v. To ALLOT. वांट्यास देर्णें, विभागास-विभागीं देर्णें-लावर्णें, नेमर्णें, नेमून देर्णें.

2 *designate, appropriate,* To APPLY. योजर्णें, योजना *f.*-विनियोग *m.*-विनियोजन*n.* करर्णें *g.of o.* नांवरशीने लावर्णें-ठेवर्णें, निर्देश*m.* करर्णें *g. of o.*

3 *allege,* v. To ADDUCE. लावर्णें, सांगर्णें, दाखवर्णें, प्रदर्शन*n.* करर्णें *g. of o.*

ASSIGNABLE, *a.* v.V.1. वांट्यास-विभागास-&c. द्याया-चा-जोगा-सारखा-&c. नेमून द्याया-चा-जोगा-सारखा-&c.

2 योजाया-चा-जोगा-& c

3 सांगाया-चा-जोगा-सारखा-& c.

ASSIGNATION, *n. appointment between lovers.* संकेत*m.* ठवस*m.*

Female making a अभिसारिका.

Place of a. संकेतस्थान*n.* संकेत*m.*

ASSIGNED, *p.* v. V. 1. वांट्यास दिल्हेला, नेमून दिल्हेला, &c. तैनाती, दिमतीचा.

2 योजलेला, विनियोग केलेला, & c. निर्दिष्ट, विनियुक्त, नियुक्त.

3 सांगितलेला, लावलेला, & c.

ASSIGNÉE, *n.* तैनाती*m.* अखत्यारी*m.* वकील*m.* दिम्मतदार*c.*

ASSIGNMENT, *n* v. V. 1.—*act* वांट्यास देर्णें*n.* नेमून देर्णें*n* & c.

An a. or order on the revenues. वरात *f.* तनखा*m.*

Person who has an a. वरातदार*c.*

2—*act.* योजर्णें*n.* &c. योजना *f.* विनियोग*m.* विनियोजन*n.* निर्देश*m.*

3—*act.* लावर्णें*n.* सांगर्णें*n.* & c.

To ASSIMILATE, *v. a. bring to a likeness.* सारखा-सदृश-समधर्मक-अनुगुण-&c. करर्णें, सादृश्य*n.*–आनुगुण्य*n.* & c. करर्णें *g.of o. recip.*

2 *convert into a like substance.* आंगीं लावर्णें-लावून घेर्णें, रूप*n.* करर्णें, विपाक*m.* करर्णें, जिरवर्णें, जिरेसा करर्णें.

To ASSIMILATE, *v. n. come to a likeness.* सारखा-सदृश-अनुगुण-&c. होर्णें-होऊन जार्णें.

2 *be converted into a like substance* आंगीं *or* आंगास लागर्णें. लागर्णें, जिरणीस पडर्णें.

ASSIMILATED, *p.* v. V. 1. सारखा-सदृश-अनुगुण & c. केलेला *or* झालेला.

2 आंगीं लावलेला *or* लागलेला &c.

ASSIMILATION, *n.* v. V. A. 1—*act.* सारखा & c. करर्णें*n.*

2 आंगीं लावर्णें*n.* &c.

v. V. N. 1.—*act.* सारखा & c. होर्णें*n.*

2 आंगीं लागर्णें*n.* & c. विपाक*m.*

To ASSIST, *v. a.* v. To HELP. मदद *f.* कुमक *f.* मददगारी *f.*-पुस्ती *f.*-सहकार*m.* &c. करर्णें-देर्णें, हात*m.* देर्णें.

ASSISTANCE, *n.* v. HELP. मदद *f.* कुमक *f.* सहाय*n.* पुस्ती *f.*

ASSISTANT, *n. helper, auxiliary.* मददगार*c.* मदतनीस*c.* मदत्या*m.* सहकारी.

2 v. MATE. बगल्या*m.* हस्तक्या*m.* हस्तक*m.*

ASSIZE, *n. court of justice.* न्यायसभा *f.* न्यायाची कचेरी *f.* अदालत *f.*

2 *measure of price, weight, &c.* निरख*m.* भाव*m.* दर*m.* धारण *f.*

To ASSIZE, *v. a. fix price, rate, &c.* निरख*m.*-भाव*m.*-दर*m.*-धारण *f.*-& c. ठरावर्णें-नेमर्णें.

To ASSOCIATE, *v. a.* v. To UNITE, To JOIN. संयोग*m.*-संबंध*m.*-& c. करर्णें *g. of o.* जोड *f.*-जूट *f.*-सांगड *f.*-लांकण *or* लांखण *f.*-लांख *f.* घालर्णें-पालून देर्णें.

To ASSOCIATE, *v. n.* v. To ACCOMPANY. संग*m.*-संगत *f.*-समागम *m.*-सोबत *f.*-सहवास*m.*-साहचर्य*n.* &c. करर्णें *g. of o.* सैंघट्टर्णें.

ASSOCIATE, *a.* ASSOCIATED, *p.* v. V. A. संयोग केलेला-&c. सांगड-&c. घातलेला, सांगडीचा, जोडीचा, संबद्ध, सहित, प्रयुक्त, संयुक्त, संसर्गी, संसृष्ट.

ASSOCIATE, *n. companion, mate,* v. FELLOW. साथी*m.* सोबती*m.* संगती*m.* बंधु*m.* (Note. *female* a. सोबतीण, संगतीण, &c.)

2—in business, &c. v. PARTNER. अंशी*m.* भागी*m.* जोडपी.*m.*

3—in crime, &c. v. ACCOMPLICE. साग्या*m.* मिळणीचा मनुष्य*m.*

ASSOCIATER, *n* ASSOCIATING, *p a.* v V. A. संयोग-संबंध-&c करणारा, जोड-जूट-सांगड-&c. घालणारा.

v. V. N. संग &c. करणारा, सोबती, साथी, सोबतीचा, साथीचा, संगी (esp. in comp as साधुसंगी, स्त्रीसंगी, खलसंगी,) सामील.

ASSOCIATION, *n.* v.V. A.—*act* संयोग करणें*n.* &c. संयोग*m.* संयोजन*n.* संबंधन*n.* संबंध*m.*

2 *state* सांगड *f.* जूट *f.* जोड *m.* संबंध*m.*

v. V. N.—*state.* संग*m.* संगम*m.* प्रसंग*m* अनुषंग*m.* समायोग*m.* समागम*m.* साह्य*n.* साहित्य*n.* संसृष्टत्व*n.*

I *an a* v. COMPANY, COMBINATION मुठाण*n.* गट्ट*m.* एकवळ*m.* जूट *f m.* जुग*n*

Member of an a गणाधिपतर*m*

To ASSORT, ASSORTMENT, See To CLASSIFY, &c.

To ASSUAGE, *v. a. allay, alleviate,* v. To EASE. हलका करणें, समाधान*n.*-उपशम*m* -उपशमन*n* -उपशांति *f.* &c. करणें *g of o*

2 *appease, pacify, calm,* v To COMPOSE. शमवणें, शांतवणें *or* सांतवणें, थंड-थंडा करणें, मनावणें *or* संभावणें, स्वस्थावणें.

ASSUAGEMENT, *n.* v.V. 1.—*act.* हलका करणें*n* उपशम*m.* उपशमन*n.* —*state* उतार*m.* समाधान*n.* उपशम*m.* उपशांति *f.*

2—*act.* शमवणें*n.* शांतवणें*n.* थंड करणें*n* &c. शमन*n.* प्रशमन*n.* —*state.* शांति *f.* शम*m.* प्रशम*m.*

ASSUMABLE, *a.* v. V. 1. आपल्याकडे घ्याया-चा-जोगता-&c. उचलाया-चा-जोगता-&c. धार्य, धारणीय.

2 प्रमाणावांचून घ्याया-चा-जोगा-&c.

To ASSUME, *v. a. take upon one's self.* आपल्याकडे घेणें, अंगीकारणें, स्वीकारणें, आदरणें, उचलणें, घेणें.

2 *take for granted,* v. To SUPPOSE. प्रमाणावांचून घेणें,-ग्रहण करणें, प्रमाण न पाहतां मानणें, कल्पिणें.

ASSUMED, *p.* v. V. 1. आपल्याकडे घेतलेला, अंगीकारलेला & c. अंगीकृत, स्वीकृत.

2 प्रमाणावांचून घेतलेला, आहार्य, कल्पित, प्रमाणविचारव्यतिरेकगृहीत, इष्ट.

ASSUMING, *a. arrogant,* v. PROUD. मगरूर, अभिमानी, आढ्यतेचा, दिमाखाचा.

ASSUMPTION, *n.* v. V. 1.—*act.* आपल्याकडे घेणें*n.* अंगीकारण*n.*-&c. स्वीकरण*n.* अंगीकरण*n.*—*a.or s.* अंगीकार*m.* स्वीकार*m.*

2—*act.* प्रमाणावांचून घेणें*n.* &c आहार्यारोप*m.* प्रमाणविचारव्यातिरिक्त ग्रहण*n.* प्रमाणविचारव्यतिरिक्तस्वीकार*m.* प्रमाणविचारव्यतिरिक्तादरण*n.* विनाधारग्रहण*n.*

I *point assumed,* v SUPPOSITION. कल्पना *f.* इष्टपक्ष*m.* इष्टमत*n.* &c. प्रमाणविचारव्यतिरेकगृहीतपक्ष*m.*

ASSURANCE, ASSURING, *n.* v. V. 1.—*act.* खातर करणें*n.* भरवसा देणें*n.* &c. अभयदान*n.*

Hand as stretched forth in a. अभयहस्त*m.*

Proclamation of a. अभयडंका*m.* अभयडिंडिम*m.*

Writ of a. अभयपत्र*n.* अभयलेख*m.*

I v. PROMISE. वचन*n.* प्रतिज्ञा *f.* भाक *or* भाष *f.*

II *trust in self,* v. CONFIDENCE. ऊब *f.* उमेद *f.* उमेदवारी *f.* दम*m.*

III *firm persuasion,* v. CONFIDENCE. धडा*m.* निधडा*m.* खातरजमा *f.* खातर *or* री *f.* निशा *f.* निश्चय*m.*

Perfect a. बालबालखातरी *f.*

IV *effrontery,* v. IMPUDENCE. अभयमुद्रा *f.* तोंड*n.*

V *testimony of credit.* निशा *f.* खातरी *f.*

To ASSURE, *v. a. make sure or confident.* खातर *f.*-खातरी *f.*-खातरजमा *f.* करणें-करून देणें *g.of o.* भरवसा*m.*-दिलभरवसा*m.*-दिलासा*m.*-दिलदिलासा*m.* देणें, अभयवचन*n.*-अभय*n.*-अभयपत्र*n.*-होवासा*m* देणें, अभयदान*n* करणें.

2 *make firm or secure to.* खचीत-निश्चित-सत्यापित &c. करणें.

ASSURED, *p.* v.V. 1. खातरी झालेला-केलेला, भरवसा झालेला-केलेला-&c गतशंक, विगतशंक, नष्टशंक गतसंदेह, गतसंशय, जातनिश्चय, दृढनिश्चय, निर्भ्रांत.

ASSUREDLY, *adv.* v. CERTAINLY. खचीत, निश्चय, निश्चयपूर्वक, निश्चयात्मक.

ASTERISK, *n.* फुली *f.* चौफुली *f.*

ASTERISM, *n. constellation.* नक्षत्र*n.*

ASTERN, *adv. at or towards the hinder part*-of a ship &c. पिछाडीस, पिछाडीकडे *or* गलबताचे-&c. पिछाडीस &c.

ASTHMA, *n.* धाप *f.* दमा*m.* श्वास*m.* श्वासावरोध*m.* कासश्वास *or* श्वासकास*m.*

ASTHMATIC, *a.* धापाळू, धाप्या, धापकरी, दमेकरी, कासश्वासग्रस्त.

To ASTONISH, *To* ASTOUND, *v. a. amaze, surprise,* &c. चकवणें, चोजवणें, चकित-दंग-चकभूल-मचकित-चक्क- विस्मित-विस्मयापन्न-साश्चर्य-&c. करणें, चकभूल *f* उडवणें-करणें *g of o.* चौकडी *f.* भुलवणें *or* गुंग करणें *g of o* विस्मापन*n.* करणें *g.of o.* आश्चर्यांत-&c. निमग्न-गर्क-&c. करणें.

ASTONISHED, *p.* v.V. चकवलेला, &c. थक्क, थकीत *or* थक्कित *or* थक्कीत, चकित, चक्क, चकभूल, चरख, दंग, सचकित, विस्मित, चमत्कृत, विस्मयान्वित, सविस्मय, विस्मयापन्न, आश्चर्ययुक्त, साश्चर्य, विस्मापित.

ASTONISHING, *p. a.* v.V. *and* WONDERFUL. विस्मयकारक, विस्मयजनक, आश्चर्यकारक, चमत्कारिक, चमत्कारी, विस्मापक.

ASTONISHING, *n.* v.V.—*act.* चकवणें*n.* चोजवणें*n.* &c. विस्मापन*n.*

ASTONISHMENT, *n.* v.V. *and* WONDER.—*state.* विस्मय*m.* चकभूल *f.* अचंबा*m.* आश्चर्य*n.*

ASTRADDLE, ASTRIDE, *adv.* घोडेवसणीं, दोहोबाजूस पाय ठेवून, दोनीकडे-पाय टाकून, यथोभयपार्श्वपाद.

ASTRAL, *a.* v. STARRY. तारांचा, तारासंबंधी.

ASTRAY, *adv.* वाटचुकून, वाटभुलून, गलत, गप्प, रानांत, आडरानांत, गैरविन्हेस.

To go a. वहकणें.

To lead a. वहकावणें.

ASTRINGENCY, *n.* v.A. तुरटाई *f.* तुरटपणा*m.* कषाय*mn.* तुवर*mn.*

ASTRINGENT, *a.* तुरट, ग्राही, कषाय, कषायान्वित, तुवर.

ASTROLOGER, *n. astronomer.* ज्योतिषी *pop.* जोशी*m.* गणक.

2 *or* ASTROMANCER. प्रश्नज्योतिषी *pop.* जोशी*m.* मुहूर्त्या*m.* मौहूर्त्त*m.* फळग्रंथ्या जोशी*m.* नक्षत्रसूचक, नक्षत्रसूची, भसूचक, भसूची, दैवज्ञ.

ASTROLOGICAL, *a.* प्रश्नज्योतिषाचा, मुहूर्त्तज्योतिषाचा, ज्योतिष, ज्योतिषसंबंधी, नक्षत्रफलगणनविद्यासंबंधी-विषयक.

ASTROLOGY, *n.* प्रश्नज्योतिष*n.* मुहूर्त्तज्योतिष*n.* ज्योतिष*n.* उपश्रुति *f.* नक्षत्रफलगणनविद्या *f.*

ASTRONOMER, *n.* ज्योतिषी *pop.* जोशी*m.* खगोलवेत्ता, खगोलविद्यावेत्ता.

ASTRONOMICAL, *a.* ज्योतिषाचा, ज्योतिषसंबंधी-विषयक, ज्योतिष, गणितानुगत.

ASTRONOMY, *n.* ज्योतिष*n.* ज्योतिर्विद्या *f.* खगोल*m.* खगोलविद्या *f.* नक्षत्रविद्या *f.* केरली *f.*

The *astronomical periods* called *Karaṅa* are बव, बालव, कौलव, तैतिल, गर, वणिज, भद्रा, शकुनि, चतुष्पाद, नाग, किंस्तुघ्न.

The *astronomical divisions* called *Yoga* are विष्कंभ, प्रीति, आयुष्मान्, सौभाग्य, शोभन, अतिगंड सुकर्मा, धृति, शूल, गंड, वृद्धि, ध्रुव, व्याघात, हर्षण, वज्र, सिद्धि, व्यतीपात, वरीयान्, परिघ, शिव, सिद्ध, साध्य, शुभ, शुक्ल, ब्रह्मा, ऐंद्र, वैधृति.

Astute, *a. shrewd.* शाहणा, अक्कलवंत, अक्कलवान्, अकलबाज.

Asunder, *adv. apart,* v. Separately अलग, अलगत, वेगळा, पृथक्.
To fall a. सुटून पडणें, सुटणें.

Asylum, *n. refuge, shelter, retreat.* आश्रय *pop.* आस्रा*m.* थार*m.* थारा*m.* ठाव*m.* मापपोट*n.* माहेर*n.* महालय*n.* शरणस्थान*n.*

At, *prep.* स *or* सीं *or* ला (*added to the noun*). पासीं, जवळ, प्रत, लागीं.

Atabal, *n. kind of kettle drum.* तवला*m.*

Ataraxia, *n* v. Quietism. अक्षोभ*m.* शम*m.* शांति *f.*

Atheism, *n* नास्तिक्य*n.* नास्तिकत्व*n.* नास्तिकन *f.* नास्तिकमन*n.* अनीश्वरवाद*m.* अनीश्वरमत

Atheist, *n.* नास्तिक*m.* अनीश्वरवादी, नास्तिकमतानुयायी.

Atheistical, *a* नास्तिकमताचा, नास्तिकमतानुयायी. नास्तिकमतानुसारी.

Athirst, *a.* v. Thirsty. तान्हेला.

Athlete, *n. agonist, prize-contender, wrestler,* &c. पहिलवान*m.* मल्ल*m.* जेठी*m.* मल्लयोद्धा*m.* मल्लक्रीडक.
Contests or feats of athletæ. मल्लयुद्ध*n.* मल्लक्रीडा *f.* व्यायाम*m.*
Training of athletæ. तालीम *f.*

Athletic, *a.* v. Gymnastic. पहिलवानाचा, मल्लक्रीडाविषयक, मल्लक्रीडासंबंधी.
2 *robust, lusty,* v. Strong. जोधा, जोरकस, कट्टा, धट्टाकट्टा, जोमदार.

Athwart, *prep.* v. Across. आड, आडवा *a. decl.*

Atlas, *n. collection of maps.* नकाशांची वही *f.* देशालेख्यमाला *f.*

Atmosphere, *n. the air which encompasses the earth.* आकाश*n.* वायुचक्र*n.* घनाश्रय*m.* मेघमंडल *or* ळ*n.* वातावरण*n.* वाय्वावरण*n.* वाय्वास्पद*n.*

Atmospheric, Atmospherical, *a.* v.N. वायुचक्राचा, आकाशाचा, आकाशीय, आकाशी, वायुचक्रसंबंधी, वातावरणसंबंधी.

Atom, *n. indivisible particle.* अणु*m.* परमाणु*m.* सूक्ष्म*m.* कण*m.*
2 *fig. minute thing.* कणिका *f.* अतिसूक्ष्मपदार्थ*m.*-विषय*m.*

Atomical, *a. consisting of atoms.* परमाणुनिर्मित, परमाणुरूप, परमाणुमय, अतिसूक्ष्म.

Atomism, *n. doctrine of atoms.* परमाणुवाद*m.* सूक्ष्मवाद*m.*

Atomist, *n. holder of the atomical philosophy.* परमाणुवादी*m.* सूक्ष्मवादी*m.*

To Atone, *v. n. make amends or satisfaction for a crime.* प्रायश्चित्त*n.* करणें, प्रायश्चित्त-&c. करून घालवणें-निरपणें-निपटणें-निस्तारणें, पापनिष्कृति *f.*-निरसन*n.*-&c. करणें.

Atonement, *n.* v.V.—*act.* प्रायश्चित्त करून घालवणें*n.* निरपणें*n.* &c. प्रायश्चित्त*n.* पापनिष्कृति *f.* पापनिरसन*n.*
1 See Reconciliation.

Atonic, *a. debilitated.* धातुक्षीण.

Atony, *n. debility.* धातुक्षीणता *f.*

Atop, *adv. on the top.* वर, वरतीं.

Atrabilarian, Atrabilarious, *a.* v. Melancholy. कृष्णपित्ती, उदास, विषण्ण.

Atramental, Atramentous, *a.* v. Black. शाईसारखाकाळा, कज्जलवर्ण.

Atrocious, *a. heinous, horrible, enormous,* v. Wicked. अकटोविकट, उग्र, घोर, महापातकाचा, महापातकी, अतिदुष्ट, महापापरूप, महापापात्मक, राक्षसी, आसुर, तामस, भीमकर्मा, घोरकर्मा.

Atrociously, *adv.* v. A.-उग्रपणानें, घोरपणानें, महापापपूर्वक, अतिदुराचरणपूर्वक.

Atrociousness, Atrocity, *n.* v.A. घोरपणा*m.* उग्रता *f.* अतिदुष्टता *f.* दुष्कर्मता *f.*
1 *an atrocity, an enormity,* &c. महापाप*n.* घोरकर्म*n.* महापातक*n.* मात्रागमन*n.*

Atrophy, *n.* v. Consumption. क्षरण*n.* किरी *f.* झिज्जणी *f.* झिरकणी *f.* सुखवज्री *f.* सुकारोग*m.*

To Attach, *v. a. seize by writ,* &c.—goods &c. जप्त करणें, टांच *f.* मारणें-लावणें.
2 *fix one's affections to.* मन*n.*-प्रीति *f.*-स्नेह*m.*-&c. जडवणें-जोडणें-लावणें-वळवणें, आसक्त-सक्त-अनुरक्त-&c. करणें.
3 *put to, annex,* &c. v. To Add. जोडणें, लावणें, संयोग*m.*-संबंध*m.* करणें.
4 *fig. affix, apply.* लावणें, आरोपणें, आरोप*m.*-आरोपण*n.* करणें.

Attached, *p.* v.V. 1. जप्त केलेला, टांच मारलेला-लावलेला, जप्त.
2 *fond of.* v. Loving. स्नेही, अनुरत, निरत, अनुरक्त, अनुरागी, रक्त, रत, लग्न, अनुगत, परायण, पर, आसक्त, सक्त, संसक्त.
3 जोडलेला, जडांव, युक्त, संयुक्त, संयुत, संबद्ध, लग्न, सलग्न, संहित, अनुषंगी.
4 आरोपलेला, आरोपित.

Attachment, *n. fondness, affection,* v. Love. स्नेह*m.* निष्ठा *f* अनुराग*m.* अनुरक्ति *f.* अनुरति *f.* अनुशीलन*n.* आसक्ति *f.* संसक्ति *f.*

To Attack, *v. a. assail, assault.* चढ*m.*-चढाई *f.* करणें *or* चढून-जाणें, चाल *f.* करणें *or* चालून जाणें *with* वर *of o.* घाला*m.* घालणें, हल्ला*m.* करणें, उचल *f.* करणें, आंगावर येणें-जाणें-पडणें-तुटून पडणें *g.of o.* मारणें, घसरणें *with* वर *of o.* गर्दी पडणें, उडणें *with* वर, उपटणें, तोंडीं *or* तोंडास लागणें.
To a. insidiously, darkly, &c. गुप्तघाला*m.*-गुप्तमारा *or* गुप्तमार*m.*-मुकामारा*m.*-&c. करणें.
To a. suddenly. छप्पा*m.* छापा*m.* घालणें, झपाटा*m.* मारणें.
2 fig. *apply one's self to vehemently.* In this sense, and in the variations of it as conveyed by *To set to or upon, To fall to, upon, on, To rush or dash at, to, upon;* some imitative or expressive formations are हुरावणें, हुरळणें, घेगावणें, मार*m.* मारणें-देणें, घेगा*m.*-घेमार *or* घेघेमार*m.*-घेघे *f.*-हल्ला*m.*-&c. करणें, पडणें, लागणें, जुडणें, घसरणें, घसरा*m.* करणें, झोड *f.*-मार *f.* पडणें *with* वर *of o.* & *g.of s.* झटणें, लगट*mf.* करणें, उठावणें, उठावणी *f.* करणें, झडझडणें.

Attack, Attacking, *n.* v.V. 1.—*act.* चाल करणें*n.* घाला घालणें*n.* &c. चढ*m.* चढाई *f.* चढाव*m.* चाल *f.* घाला*m.* हल्ला*m.* धाड *f.* घाल *f.* मार*m.* उचल *f.* आक्रम*m.* आक्रमण*n.* अधिक्रम*m.* अधिक्रमण*n.* कहात *f.*
A. of a band of robbers. दरवडा*m.*
Sudden a. a coup de main. छप्पा*m.* छापा*m.* छापा*m.*

To Attain, *v. a. obtain, gain, acquire,* v To Get. संपादणें, मिळवणें, प्राप्त-लब्ध-&c. करणें.
2 *arrive at, come to,* v. To Reach. पावणें, पोंहचणें, प्राप्त होणें.
3 *achieve,* v. To Accomplish. संपादणें, साधणें.

Attainable, *a.* v.V. 1. मिळवाया-चा-जोगा-सारखा-&c. प्राप्य, प्राप्तव्य, प्रापणीय, लभ्य.
2 *and* Accessible. गम्य, गमनीय, आगम्य.
3 साध्य, संपादनीय, गम्य, गमनीय, अधिगम्य, अधिगमनीय, अधिगंतव्य, आक्रमणीय.

Attainment, *n.* v.V. 1.—*act.* संपादणें*n.* &c. संपादन*n.* संपादणी *f.* संपादणूक *f.*—*state.* प्राप्ति *f.* संप्राप्ति *f.* आपत्ति *f.* संपत्ति *f.* लब्धि *f.* उपलब्धि *f.*
Difficult of a. दुर्लभ, दुष्प्राप *or* दुःप्राप.
Easy of a. सुलभ, सुप्राप, सुखप्राप.

3—*act.* संपादणेंn. साधणेंn. संपादनn. संपादणीf. संपादणूकf. साधनn. अधिगमm.

I *that which is attained.* लाभm. लब्ध द्रव्यn.-विषयm.-&c.

Attainments. संपादितगुणm *pl.*

To ATTAINT. See To TAINT.

To ATTEMPER, ATTEMPERATE, *v. a. moderate, reduce unto,* v. To TEMPER. नरम-हलका-सुमाराचा-माफक-वेताचा-परिमित-&c. करणें.

To ATTEMPT, *v. n. try, endeavour to do.* लागm.-प्रयत्नm.-यत्नm.-उद्योगm.-उपायm.-उपचारm. करणें-चालवणें *or* करून-चालवून पाहणें, अजमावणें, परीक्षा f. करून पाहणें.

ATTEMPT, ATTEMPTING, *n.* v.V.—*act. essay, trial, endeavour.* लागm. यत्नm. प्रयत्नm. उपचारm. उद्योगm.

To ATTEND, *v. n. & v. a. yield attention, hearken, listen, mind, heed.* मनn.-चित्तn.-अवधानn.-ध्यानn.-लक्ष्यn.-दृष्टि f. घालणें-देणें-ठेवणें-राखणें, जपणें, जागणें, ऐकणें, कानm. देणें, विचारणें.

To a. vigilantly, warily, &c. डोळ्यांत तेल घालून जपणें.

2 at; *be present.* हाजीर राहणें, जवळ-समीप असणें.

3 on *or* upon; *wait on; serve,* v. To SERVE. सेवणें, सेवा f.-चाकरी f.-खिदमत f.-शुश्रूषा f.-अनुगमनn. & c. करणें *g. of o.*

ATTENDANCE, ATTENDING, *n.* v.V. 1. *and* ATTENTION. लक्ष्य देणेंn. &c. अवधानn. ध्यानn.

2 हाजीर राहणेंn. जवळ असणेंn. हाजिरी f.

3 *and* SERVICE. चाकरी f. खिदमत f. सेवा f. सेवनn. परिचर्या f. शुश्रूषा f. अनुवर्त्तनn. अनुवृत्ति f.

Close a. खडीचाकरी f.

ATTENDANT, *a.* See ACCOMPANYING.

ATTENDANT, *n. follower, retainer, &c.* v. SERVANT. हुजऱ्याm. सैरिंध्रm. (सैरिंध्री f.) अनुगामी, जिलीवदारm. अनुचर, अनुचारी, अनुवर्त्ती, अनुग, परिचारकm. (परिचारिका f.) परिचरm. पार्श्वक.

Armed a. सिपायीm.

Body of mounted attendants. सवारी f.

ATTENT, ATTENTIVE, *a.* v.V. 1. एकचित्त, सावध, सावधान, सावचित्त, सुचित्त, जागा, जागृत, तत्पर, सादर, एकाग्र, एकाग्रचित्त, एकतान, एकाकार, दत्तावधान, दत्तलक्ष्य, दत्तचित्त, अवहित.

ATTENTION, *n.* v.V. 1.—*act.* लक्ष्य देणेंn. चित्त देणेंn. लक्ष्य घालणेंn. &c. अवधानn. लक्ष्यn. लक्षn. संधानn. ध्यानn. दृष्टि f. एकचित्तn. भानn. लयn. मनोयोगm. अवेक्षणn. अपेक्षा f.

I Attentions, v. CIVILITIES. आदरमानm. आदरसत्कारm. आदरउपचार *mpl.* तवाजू f. उजूतवाजू f. समाचारm.

ATTENTIVELY, *adv.* v. V. एकचित्तानें, लक्ष्य-मन-ध्यान & c. लावून-घालून-देऊन, कान देऊन, एकटक.

ATTENTIVENESS, *n.* v. A. सावधपणाm. सावधगिरी f. सावचित्तपणाm. अवधानn. सावधानता f. एकचित्तता f. एकाग्रता f.

ATTENUANT, *a.*—in medicine. कर्शन, कृशकारक.

To ATTENUATE, *v. a. to thin.* बारीक करणें, कृश करणें, पातळ करणें.

ATTENUATION, *n.* v.V.—*act.* पातळ-&c. करणेंn. कृशीकरणn.

To ATTEST, *v. a. bear witness of.* साक्ष f.-साक्षी f.-साक्ष्यn.-शाहिदी f. देणें-पालणें *g. of o.* साक्षी-शाहिदीदार-&c. होणें *with* विषयीं *of o.*

2 *call to witness, attest.* साक्षी ठेवणें, साक्षीस ठेवणें.

ATTESTATION, *n.* v.V. 1. *and* EVIDENCE,—*act* साक्षी & c. देणेंn. साक्षी f. साक्ष f.

ATTIRE, *n.* v. DRESS, CLOTHES. वेषm. पोशाक *or* गm. लिबासm.

To ATTIRE, *v. a.* v. To DRESS. वस्त्रn.-वस्त्रेंn *pl.* नेसवणें, पोशाकm. घालणें, वेषान्वित-वेषयुक्त करणें, लेणें, सज्ज-सज्जित & c. करणें, सज्जना f. करणें *g. of o.*

ATTITUDE, *n.* v. POSTURE. आसनn. अंगस्थिति f. ठाणn.

ATTORNEY, *n.* वकीलm. प्रतिनिधिm.

Letter of a. वकीलनामाm.

To ATTRACT, *v. a. draw towards.* आकर्षणें, आपल्याकडे ओढणें-ओढून घेणें, आक्षेपणें, आकर्षणn.-आक्षेपm. करणें *g. of o.*

2 *allure, invite, engage.* आकर्षणें, लोभवणें, मोहणें, आक्षेपणें, प्रलोभनn.-मोहनn.-&c. करणें *g. of o.* मोहm. घालणें, प्रलोभित-&c. करणें.

ATTRACTED, *p* v.V.1. आकर्षलेला, ओढून घेतलेला, & c. आकर्षित, आकृष्ट.

2 लोभवलेला, & c. प्रलोभित.

ATTRACTER, *n.* ATTRACTIVE, *a.* v.V. 1. आकर्षणारा, आकर्षक, आकर्षिक, आकर्षी, आकर्षणकर्त्ता.

2 *and* CHARMING. मोहणारा, मोह घालणारा, & c. प्रलोभक, लोभजनक, मोहक, प्रलोभन कर्त्ता-&c.

ATTRACTION, *n.* v.V. 1.—*act.* आकर्षणेंn. & c. आकर्षणn. आक्षेपm. अनुकर्षm.

2—*act.* लोभवणेंn. & c. प्रलोभनn. मोहनn.

The attractions and allurements (of the world, &c.). ओढ f. ओढाm.

1—the power or quality. आकर्षणशक्ति f. आकर्षणn.

Attractions, *charms.* मोहक-प्रलोभक-आकर्षक-&c. गुणm.*pl.*

ATTRIBUTABLE, *a.* v.V. आरोप्य, आरोपणीय.

To ATTRIBUTE, *v. a. assign, impute,* v. To ASCRIBE. ठेवणें, लावणें, घालणें, आरोपणें.

ATTRIBUTE, गुणm. धर्मm.

The *Divine attributes* (i. e. the *attributes* of *Shiwa* as the Deity) are अणिमा, महिमा, गरिमा, लघिमा, प्राप्ति, ईशिता, वशिता, प्राकाम्य. They are called अष्टसिद्धि.

ATTRIBUTION, *n.* v.V.—*act.* लावणेंn. आरोपणेंn. & c. आरोपणn. आरोपm.

ATTRIBUTIVE, *a.* विशेषण, वाच्य.

ATTRIBUTIVE, *n.* विशेषणn.

ATTRITION, *n. abrasion,* v. RUBBING, WEAR. झिजणेंn. घासणेंn. संहर्षm. संघर्षm.

Waste by a. झीज f. झिजणावळ f. घस f.

To ATTUNE, *v. a. make musical, tune.* लावणें, सूरm. बांधणें-मिळवणें, स्वरबंधनn. करणें.

AUBURN, *a.* सोनसळा, पिंगट, पिंगळा, पिंगा.

Bright a. गोराभुरका.

AUCTION, *n.* लिलामn. लिलाम *or* लिलांवn.

AUCTIONEER, *n.* लिलामवालाm. लिलांवकरणाराm.

AUDACIOUS, *a. daring,* v. BOLD. निधड, निधडा, भीट, धारिष्टवान्.

2 v. IMPUDENT. भीट, उद्धट *pop.* उद्धट, धृष्ट.

AUDACIOUSNESS, AUDACITY, *n.* v.V. 1. भिटाई f. धारिष्टn.

2 भिटाई f. धार्ष्टयn. औद्धत्यn.

AUDIBLE, *a. perceivable by the ear.* ऐकूं यावा-चा-जोगता-जोगा-&c. श्रोतव्य, श्राव्य, श्रवणगोचर, कर्णगोचर.

2 *loud enough to be heard.* ऐकूं येण्याजोगा-जोगता-सारखा-&c. ऐकूंयेईसा.

AUDIBLENESS, *n.* v. A. 2. ऐकूं येण्याजोगेपणाm. &c.

AUDIBLY, *adv.* v. A. ऐकेसा *adv. decl.* ऐकूं येईसा *adv. decl.* कानीं पडेसा *adv. decl.*

AUDIENCE, *n. hearing or attending to.* ऐकणें *n* ऐकून घेणें *n* श्रवण *n.* आकर्णन *n.*

2 *admittance to a hearing.* सुनावणीची भेट *f.* कानावर घालण्यासाठी मुलाखत *f.* श्रवणार्थक दर्शन *n.*

3 *assembly of hearers, auditory.* श्रोतृमंडल *n* श्रोतेमंडळी *f.* श्रोतृसमूह *m* श्रोतृसमाज *m.* श्रोतृजन *m pl.* श्रोतृगण *m*

AUDIENCE-CHAMBER. *n* सुनावणीची जागा *f.* श्रवणमंदिर *n.* दिवाणखाना *m.*

AUDIT, *n. final account.* शेवटचा तपास *m.* शेवटची तपासणी *f.*

To AUDIT, *v. a. examine and pass.* तपास *or* तपासणी करून-रुजूपाहून-&c. वार करणें.

AUDITED, *p.* v. V. तपासणी होऊन वार झालेला, रुजू, वार, रुकार.

AUDITOR, *n.* v.V हिशोब तपासून वार करणारा *m* हिशोबाचा तपासनीस *m.* तजकरनीस *m.*

I v. HEARER. ऐकणारा, ऐकता, श्रोता, श्रवणकर्ता.

AUDITORY, *a. belonging to hearing.* श्रवणाचा, श्रवणसंबंधी, श्रावण, श्रवणेंद्रियाचा, श्रुतिविषयक, श्रुतिसंबंधी.

Outer a. passage. कर्णछिद्र *n.*

AUDITORY, *n.* v. AUDIENCE. श्रोतृमंडल *n. pop.* श्रोतेमंडळी *f.* श्रोतृसमूह *m.*

2 v. LECTURE-ROOM. पाठ सांगण्याचो जागा *f* पाठशाला *f.* व्याख्यानशाला *f.*

AUGER, AUGRE, *n.* सामना *m.* वेधन *n.* बरमा *m.* खोलवत *n.* सळई *f*

AUGHT, *pro.?* कांहीं, किंचित्.

AUGMENT, *n.—in grammar.* आगम *m.* आगोक्ति *f.*

To AUGMENT, AUGMENTATION. See To INCREASE, &c.

AUGUR, *n.* शाकुन्या *or* शाकुन्याजोशी *m.* शाकुनवक्ता, प्रश्नवक्ता, शाकुन-प्रश्न सांगणारा-पाहणारा.

To AUGUR, *v. a. presage, betoken.* सुचवणें, दर्शवणें, सूचन *n.*-प्रदर्शन *n.*-&c. करणें *g. of o.* लक्षण *n.*-चिन्ह *n.* असणें *g. of o. with in. con.*

To AUGUR, *v. n. gather or infer from omens, &c.* शाकुनावरून समजणें-तर्क *m.* करणें-अनुमान *n.* करणें, शाकुनगांठ *f.* बांधणें.

AUGURAL, AUGURIAL, *a.* शाकुनाचा, प्रश्नाचा, शाकुनिक, प्राश्निक, शाकुनसंबंधी-विषयक.

AUGURATION, AUGURY, *n.* v.V. N. शाकुनावरून समजणें *n.*-तर्क करणें *n.*-अनुमान करणें *n.* &c. शाकुनिक *n.* शाकुनविद्या *f.* प्रश्नविद्या *f.*

2 See OMEN.

AUGUST, *a.* v. GRAND. प्रतापान्वित, प्रतापशाली, प्रभावविशिष्ट-युक्त, प्रभावशाली.

AUGUST, *n.* इंग्रेजी सालाचा आठवा महिना *m.* श्रावण-भाद्रपद *m.*

AUGUSTNESS, *n* v. A. प्रताप *m.* प्रभाव *m.* प्रतापवत्ता *f.* प्रतापशालिता *f.*

AUNT, *n. father's sister.* आत *f.* मावळण *f.* फुई *f.* फुइजी *f.* पितृभगिनी *f.*

Son of husband's paternal a. आतेदीर *m.*

2 *mother's sister.* मावसी *f.* मातृभगिनी *f.*

3 *wife of paternal uncle.* चुलती *f.* काकी *f.* काकू *f.* पितृव्यपत्नी *f.*

4 *wife of maternal uncle.* मामी *f.* मावळण *f.* मातुलानी *f.*

Husband of mat. a. मावसा *m.*

AURICLE, *n. external ear.* बाहेरचा कान *m.* बाहेरील कान *m.* कर्णशष्कुली *f.*

AURICULAR, *a. relating, &c. to the ear.* कानाचा, कर्णसंबंधी, कर्णगोचर, कार्ण.

2 *told in the ear.* कानीं सांगितलेला, कर्णजप्त, कर्णोपदिष्ट.

3 v. TRADITIONAL. कानोकानीं आलेला, कर्णपरंपरागत, कर्णोपकर्णीचा.

AURORA, *n.* v. MORNING. अरुण *m.*

AUSPICE, *n. presage, augury,* v. OMEN. शाकुन *mn.*

Of evil a. अभद्र.

2 auspices; *protection, &c.* v. FAVOR. कृपादृष्टि *f.* नेक नजर *f* हिमाईत *f.* प्रसाद *m.* आश्रयबल *n*

AUSPICIOUS, *a. of prospering influence, propitious, benign, favorable.* शुभ, मंगल, शुभंकर, श्रेयस्कर, जयावह, शुभावह, भद्रकर, भद्रक, यशस्वी, सभाग्य, यशस्कर, मंगलदायक, मांगल्यिक, शांकर, कल्याणी, इष्ट.

A season or period. सुवत्ताकाळ *m.*

To be a. (for). लाभणें, लाभणें.

2 *having omens of success.* सुशाकुनाचा, शुभप्रश्नाचा, सुलक्षणाचा, शुभ, मंगल, सुलक्षणविशिष्ट-युक्त सुलक्षणसंपन्न.

AUSPICIOUSLY, *adv.* v. A. 2. सुशकुनपूर्वक, सुचिन्हपूर्वक, सुलक्षणपूर्वक.

AUSPICIOUSNESS, *n.* v. A. 1. शुभता *f.* मंगल्यता *f* श्रेय *n* कल्याण *n* सद्दी *f.* सभाग्यता *f.* भाग्यशालित्व *n.* सलावतपणा *m.*

2 शुभ *n.* सुलक्षणविशिष्टता *f.*

AUSTERE, *a. harsh, &c. of taste,* v. SOUR. रूक्ष *pop.* रूखा, खट्टा *or* खट्ट्या, निरस्नेह, परूष.

2 *rigid, rigorous, severe, stern.* खरमरा, खरमऱ्या, करडा, कडवा, कठीण, कठोर सख्त, निष्ठुर, कर्कश, परूष.

AUSTERITY, *n.* v. A. 1. रूखेपणा *m.* रौक्ष्य *n.* रूक्षता *f.* नैस्नेह्य *n* पारूष्य *n.*

2 करडेपणा *m.* खरमरेपणा *m.* पारूष्य *n.*

I—in Religion. तप *n.* तपश्चर्या *f.* तपस्या *f.* तपश्चरण *pop.* तपाचरण *n.*

Austerities and penances.—compreh. उपासनापास *m.* तपबीप *or* तपगीप *n.*

Some of the numerous *austerities* of the Hindus are उंच्छवृत्ति *or* शिलोंच्छवृत्ति, ऊर्ध्वबाहु, एकान्न (& एकभान्य, एकभक्त *or* एकभुक्त *or* क्कि, एकवत) करतलभिक्षा, कुंभक, कृच्छ्र, चांद्रायण, धूम्रपान, पंचाग्नि, प्राजापत्य, बगाड, लोटांगण, सांतपन, सौम्यकृच्छ्र.

Emaciated by a. तपःकृश.

Power acquired through a. तपःसामर्थ्य *n.* तपोबल *n.*

Practice of a. योगाभ्यास *m.* तपस्समाधि *m.*

AUSTRAL, AUSTRINE, *a.* v. SOUTHERN. दक्षिणेचा, दक्षिणेकडचा.

AUTHENTIC, AUTHENTICAL, *a. genuine, true.* खरा, सत्य, बित्तीम, तहकीक, असल, सप्रमाण, ठिकाणचा, कलमी, आप्त, मुळींचा, मुळचा, स्थलींचा, थेट, थेटचा.

AUTHENTICALNESS, AUTHENTICITY, *n.* A. खरेपणा *m.* सत्यता *f.* असलपणा *m.* बित्तीमपणा *m.* सप्रमाणता *f.* आप्तता *f.* आप्तत्व *n.*

To AUTHENTICATE, *v. a. render authentic.* खरा-सत्य-तहकीक-साबीत-&c. करणें-करून देणें, प्रमाण करून देणें.

AUTHOR, *n. first mover, beginner, &c.* कर्ता *m.* मूलकर्ता *m.* जनक *m.* जनिता *m.* उत्पादक *m.* स्रष्टा *m.* निर्माता *m.*

2 *composer of a book, &c.* ग्रंथकार *m.* ग्रंथकर्ता *m* कर्ता *m.*

AUTHORESS, *n.* ग्रंथकारिणी *f.* ग्रंथकर्त्री *f.*

AUTHORITATIVE, *a. having due authority.* प्रमाणाचा, सप्रमाण, प्रमाणविशिष्ट-युक्त, आप्त, आर्ष, प्रामाणिक.

2 *imperative, commanding, &c.* दबदब्याचा, दाबाचा, दरदऱ्याचा, धनीपणाचे डौलाचा, स्वामीपणाचे डौलाचा, स्वामित्वसूचक.

AUTHORITATIVELY, *adv.* v. A. 1. प्रमाणेकरून, सप्रमाण, प्रमाणतः.

2 धनीपणाच्या डौलाने, दबदब्याने, खरमरीत, दाबाचा *a. decl.*

AUTHORITATIVENESS, *n.* v. A. 1. सप्रमाणता *f.* प्रामाणिकता *f.* आप्तता *f.* आप्तत्व *n*

2 दाब *m.* दबदबा *m* दबाव *m.* सलावत *f.* सलावतपणा *m.* प्रताप *m.* धनीपणाचा डौल *m*

AUTHORITY, *n. warranted power,* v. RULE. अखत्यार *m.* सत्ता *f.* अधिकार *m.* हवाला *m.* जोर *m.* दस्त *m* ऐश्वर्य *n.*

Full a. मुखत्यारी *f.*

One invested with a. अधिकारी, अखत्यारी.

To be in a. over. डौईवर-उरावर असणें.

2 *grounds for credence, &c. warrant, sanction, support* आधार *m.* आश्रय *m.* प्रमाण *n.* गमक *n.* मान *n.* प्रामाण्य *n.*

Of little a. अल्पप्रमाण, अल्पप्रमाणक.

3 *influence, credit, power,* v. WEIGHT. चाल *f.* चलती *f.* चलचल *f.* गौरव *n.* कदर *f.* भारदारी *f.* भारदस्ती *f.* अनुभाव *m.*

4 *authoritative opinion or saying* आप्तवचन *n* आप्तवाक्य *n.* आप्तोक्ति *f.* अभियुक्तोक्ति *f.* अभियुक्तप्रयोग *m.* अभियुक्तवचन *n.*

That has a.—a writing, a writer, &c. आप्त, अभियुक्त.

5 *order, &c.* v. WARRANT. सनद *f.* हुकूमनामा *m.* हुकूम *m.* अधिकारपत्र *n.*

6 *ruling person or body,* v GOVERNMENT. सर्कार *n.*

To AUTHORIZE, *v. a give authority or right to.* मुखत्यारी *f.*-अखत्यार *n.*-अधिकार *m.*-सत्ता *f.*-हुकूम *m.* &c. देणें, अखत्यारी-मुखत्यार-&c. करणें.

2 *establish by authority, make lawful.* हुकूम *m.*-आज्ञा *f.*-मोकळीक *f.*-&c. करणें-देणें *g.of o.* सत्तेचा-साधिकार-ससत्ताक-विहित-विधेय-प्रामाणिक-आचारिक &c. करणें.

AUTHORLESS, *a.* अकर्तृक, कर्तृहीन-विरहित-&c.

AUTOCRASY, *n. independent power.* स्वायत्ताधिपत्य *n.* मुखत्यारी *f.* अनन्याधीनाधिकार *m.*

AUTOCRAT, *n. an absolute ruler.* स्वायत्ताधिपति *m.* मुखत्यारराजा *m.* अनन्याधीनाधिकारी *m.*

AUTOGRAPH, *n. a person's own hand writing.* स्वदस्तूर कागद *m.*-खत *n.*-पत्र *n.*-लेख *m.*-&c. स्वहस्ताक्षर *n.*

AUTOMATICAL, AUTOMATOUS, *a. having the power of moving itself.* स्वयंवह, आत्मचालक, स्वचेष्ट, आत्मचेष्ट.

AUTOMATON, *n. a self moving machine.* स्वयंवह-आत्मचालक-स्वचेष्ट &c. यंत्र *n.*

AUTUMN, *n.* शरत् *or* शरद् *f.* शरत्काल *m.* शरदृतु *m.* खरीफाची वेळ *f.*

AUTUMNAL, *a.* शरत्कालाचा, शरदृतूचा, शारद, शारदी, शारदीय, शरत्कालीन, शरत्कालिक, खरीफाचे वेळेचा.

AUXILIAR, AUXILIARY, *a.* v. HELPING. कुमकेचा, सहाय, साहाय्यकारी-कर्त्ता-कारक, उपकर्त्ता, उपकारक.

AUXILIARY, *n.* v. HELPER. मददगार *c.* सहकारी *m.* सहाय करणारा.

To AVAIL, *v. n. answer the purpose, be of use.* कामास-कामीं-उपयोगास-उपयोगीं पडणें, यश *n.* येणें *inv. con.* फळणें, साधणें, फलद्रूप-फलित &c. होणें.

To a. nothing. पेकळीखालीं *or* पेकळीस जाणें.

2 *be of use or advantage unto,* v. To ADVANTAGE. लाभणें, लाधणें, लाहणें, लाभ *m.* होणें.

AVAIL, *n. profit,* v. ADVANTAGE. फळ *or* ळ *n.* फायदा *m.* उपयोग *m.*

AVAILABLE, AVAILING, *p. a.* v. V. 1. *efficacious, serviceable.* कामाचा, उपयोगाचा, उपयोगी, उपयुक्त, अमोघ, फलद्रूप, कार्योपकारक-कर्त्ता-कारी, कार्यसाधक.

2 *profitable, beneficial,* v. ADVANTAGEOUS. उपयोगाचा, लाभदायक-जनक, फलद, फलप्रद.

4 *in force* v. VALID. चालू, चालता.

AVAILABLENESS, *n.* v. A. 1. उपयोग *m.* उपयोगीपणा *m.* उपयोगित्व *n.* उपयुक्तता *f.* कार्योपकारित्व *n.* कार्यसाधकत्व *n.*

AVANT COURIER, *n.* पुढें पाठवलेला जासूद *m.* अग्रदूत *m.* पुरोदूत *m.*

AVANT GUARD, *n. vanguard.* विनी *f.* आघाडीची फौज *f.*

AVARICE, *n.* v. COVETOUSNESS. धनलोभ *m.* धनतृष्णा *f.* लालूच *f.* अर्थकाम *m.*

AVARICIOUS, *a.* v. N. *and* COVETOUS. लोभी, धनलोभी, द्रव्यलोभी, कृपण, कदर्य, कद्रू.

AVAST, *interj.* पुरे, पुरेकरा, हांहां.

AVAUNT, *interj.* दूर हो, चलजा, तोंड काळेंकर, हत्त.

To AVENGE, *v. a.* v. To REVENGE. सूड *m.*-द्वेष *m.*-वैर *n.*-उसणें *n.*-&c. उगवणें, सूड *m.* घेणें, प्रतिफल *n.* देणें.

AVENGEMENT, AVENGING, *n* v. V.—*act.* सूड घेणें *n.* &c. अपराधप्रतीकार *m.* अपराधप्रतिक्रिया *f.*

AVENGER, *n.* v. V. सूड घेणारा-उगवणारा-&c. कैवारी.

A. of his people. भक्तकाजकैवारी.

AVENUE, *n. way of approach,* v. ENTRANCE. प्रवेशपथ *m.* प्रवेशमार्ग *m.* द्वार *pop.* दार *n.* दरवाजा *m.*

2 *road lined with trees.* दुरस्तां झाडीची वाट *f.* दुतर्फा झाडीचा रस्ता *m.*

To AVER, AVERMENT, See To AFFIRM.

AVERAGE, *n. mean proportion.* जोर *m.* बसतन *or* बसतान *n.* मध्यप्रमाण *n.*

AVERSE, *a. unpropitious to, turned from.* पाठमोरा, पराङ्मुख, विमुख, अप्रसन्न, प्रतिकूल.

2 *reluctant, unwilling, backward, loath.* माघार घेणाऱ्या मनाचा, विमुख, पराङ्मुख, पश्चान्मनस्क, विमनस्क, विमना, निवृत्तमनस्क, विमत, विमेधस.

AVERSENESS, AVERSION, *n.* v.V. 1. पाठमोरेपणा *m.* पराङ्मुखता *f.* विमुखता *f.* प्रातिकूल्य *n.*

2 *reluctance, dislike, loathing, &c.* नावड *f.* अनावड *f.* चिकारा *m.* चिणका *m.* चिणकारा *m.* चिळस *f.* रीस *f.* विरक्ति *f.* विमुखता *f.* विमति *f.* विमनस्कता *f.* विमेधा *f.*

To AVERT, *v. a. turn off or from.* चुकवणें, निवारणें, वारणें, टाळणें, टळवणें, वहिवाटणें, टाळा *m.* देणें, निवारण *n.*-वारण *n.*-&c. करणें *g.of o*

AVERTED, *p.* v.V. चुकवलेला, &c. निवारित, वारित, भावुत्त, परास्त.

AVERTER, *n.* v.V. चुकवणारा, वारणारा, &c. निवारक, निवारणकर्त्ता.

AVERTIBLE, *a.* v.V. चुकवाया-चा-जोगा-सारखा-&c. निवारणीय, निवार्य, परिहार्य.

AVIARY, *n.* पाखराचा शिकारखाना *m.* पाखरखाना *m.* पक्षिशाला *f.* कुलायिका *f.*

AVIDITY, *n.* v. GREEDINESS. हव्यास *m.* हानरेपणा *m.* अधाशीपणा *m.* हवस *f.* नितांतलेपणा *m.* हांव *f.*

AVOCATION, *n. calling, employment,* v. BUSINESS. धंदा *m.* काम *n.* पेशा *m.*

To AVOID, *v. a. eschew, shun.* वर्जणें, वर्ज करणें, वगळणें *or* वेगळणें, टाकणें, निवडून टाकणें, फिरणें *with* पासून *of o.* अलग राहणें, दूर टाकणें, असेवन *n.*-अनाचरण *n.*-अस्वीकार *n.*-&c. करणें *g.of o.*

2 *shift off, escape, &c.* चुकविणें, टाळणें, झुकविणें, हुकविणें.

AVOIDABLE, *a.* v.V. 2. टाळाया-चा-जोगा-जोगता-सारखा &c.

AVOIDANCE, AVOIDING, v.V.—*act.* वगळणें *n.* वर्जणें *n.* वर्ज करणें *n.* वर्जन *n.* असेवन *n.* अनाचरण *n.* अस्वीकार *m.*

2—*act.* टाळणेंn चुकवणेंn. &c

To Avouch, *v. a. assert, aver,* v. To Affirm. खचीतपणें-निश्चयपूर्वक-प्रतिज्ञेनें-प्रतिज्ञापूर्वक & c. बोलणें-म्हणणें.

To Avow, *v. a. own, declare openly,* v. To Acknowledge. अभिमानणें, कबूल करणें, अंगिकारणें, स्वीकारणें, आंगावर घेणें, अंगीकारपूर्वक सांगणें.

Avowal, Avowing, *n.* v.V.—*act.* कबूल करणेंn. &c. अंगीकारm. स्वीकारm.

Avowed, *p.* v.V. कबूल केलेला & c. अंगीकृत, स्वीकृत

Avower, *n.* v.V. अंगिकारणारा, स्वीकारणारा, & c. अंगीकारकर्ता, स्वीकारकर्ता.

To Await, *v. a. wait for, look for, abide, expect.* वाट f. पाहणें-*g.of o* मार्गm. लक्षिणें *g.of o.* प्रतीक्षणें, खोळंबणें, तिष्ठणें *with* साठां & c. *of o.*

Awaiting, *n.* v.V.—*act.* वाट पाहणेंn. & c. प्रतीक्षणेंn. प्रतीक्षा f. मार्गप्रतीक्षा f.

To Awake, *v. a.* जागा-जागृत-& c. करणें, झोंपमोड f.-नीजमोड f. करणें *g.of o.* निद्राभंगm.-बोधm.-प्रबोधm.-बोधनn -प्रबोधनn. & c. करणें.

To Awake, *v. n.* जागा-जागृत-सावध & c. होणें, हुशारणें, उठणें.

Awake, *a.* जागा, जागृत, सावध, हुशार, अनिद्रित, अनिद्र, विनिद्र, गतनिद्र, त्यक्तनिद्र, मुक्तनिद्र.

To be a. जागणें.

To be a. to. जागणें.

Awaked, *p.* v.V. जागा केलेला *or* झालेला, भग्ननिद्र, प्रबुद्ध, प्रबोधित.

Awaking, *n.* v.V.—*act.* जागा करणेंn. निद्राभंगm. बोधनn. बोधm. प्रबोधनn. प्रबोधm.

To Award, *v. a. give by judicial determination.* फैसल्हाकरून-निवाडा करून-निर्णय करून-& c. देवविणें, चौकसी-मनसुबी-तपासणी-पंचाईत-& c. करून देवविणें.

Award, *n.* v. Sentence. निवाडाm. फैसलm f. फैसल्हाm. नीरm. निर्णयm.

Written a. निवाडपत्रn. निर्णयपत्रn. हुकूमनामाm. फैसलनामाm. महजरm.

Aware, *a. vigilant, attentive.* सावध, सावचित्त, सुचित्त, हुशार.

2 *apprized, made acquainted.* माहितगार-हुशार-वाकबदार &c. झालेला, बोधित, प्राप्तबोध जानबोध, प्रबुद्ध, प्रबोधित.

Away, *adv. in absence from.* गैरहजीर, परोक्ष, अप्रत्यक्ष, अन्यस्थानीं.

2 *from, on its way from.* The sense of this word as used with a verb is best expressed in Marát'hí by the use of another verb, as लिघून जाणें To go a. देऊन टाकणें To give a. टाकून देणें To throw a. पळून जाणें To run a.

To make a. with. वाट f. लावणें *g.of o.* गरक करणें.

Away! Away with! *interj.* चल, चलनिघ, दूर हो.

Awe, *n. dread, reverence,* v. Fear. दबदबाm. दाबm. दरदराm. दराराm. धारत *or* स्तीf. दगदगाm. धाकm. वचकm. v. खा, चाळग, वाजm. चकm. हैबत f. जरब f. v. बस, दर्पm.

To lose one's a. of. भीड f. चेपणें-मरणें *g.of o.*

To stand in a. of, v. To Fear. भिडावणें, वचकणें.

To Awe, *v. a.* दाब.m-दबदबा.m-दाब.m-दरारा.m-&c. बसवणें, धाकm. दाखवणें, भयप्रदर्शनn. करणें.

Awe-struck, *a.* धाक &c. बसिलेला, दरारलेला.

Awful, *a. that strikes with a.* धाकाचा, दराऱ्याचा, दरदऱ्याचा, जरबेचा, वचकाचा, वचक्याचा, इब्रतीचा, धाक घालायाचा, धाकबसवायाजोगा-सारखा, जरबी, अघोर.

Awfulness, *n.* v.A. दबदबाm. दबावm. दावm. इब्रत *or* इभ्रत f. दरदराm. दरारm. जरब f. सलावत f.

Awhile, *adv.* कांहीं वेळपर्यंत, कांहीं कालपर्यंत, कांहीवेळ, अमळ, अमळसा.

Awkward, *a. clumsy, unskilful, unhandy.* अडाणी, अनाडी, आडमूठ, आडमुठ्या, आडकसबी, नाकसबी, घसक्या, घसट्या, गबऱ्या, कवाडी *or* ड्या, कवाडकामी, हेंगाडा, दुघड, गंवार, झोडकाम्या, वेहिकमती, वेहुनरी, अकुशल, आटु, अदक्ष.

The a. and rude,—compreh. अडाणी कवाडीm *pl.* गबनेगोमाजी. m.*pl*

2—of things, v. Clumsy धोंवड, ओंवडधोंवड *or* आंवडधोंवड, वेडौल, वेढब, वेडौली, गैरवेनाचा, दोंवळ.

3 *unpleasant, disagreeable, untoward,* & c. अवघड, कठीण, अडचणीचा, नडीचा, गैरसोईचा

Awkwardly, *adv.* v.A. 1. अडाण्यासारखा, अडाण्यापरी, अनाळ्यावाणी, अडाणीपणाने, अकुशलतेने.

Awkwardness, *n.* v.A. 1. अडाणीपणा *or* अडाणपणाm. अनाडपणाm. आडमुठेपणाm. &c.. अकौशल्यn. अकुशलता f. अपटुता f.

2 धोंवडपणाm. ढोंवळपणाm. वेडौलपणाm. वेडौली f.

3 अवघडपणाm. कठीणपणाm.

Awl, *n.* अरी f. आर f. टोपणn.

Awless, *a.* v. Fearless. निर्भय, निर्भास्त.

Awn, *n.* कुसळn. कूसn. कुसूंn.

Awning, *n.* छतn. *v.* बांध, चांदणी f. भाम्मानगिरी f. चांदवाm. सायवानn. समियानm. वितानn.

To cover with an a. छतावणें.

Awry, *a.* v. Oblique. वांकडा, तिरकस, तिरका, तिरपा.

Axe, *n.* कुऱ्हाड f. कुठारm. परशु *pop.* परशूm. नवलm.

Axilla, *n. arm pit.* काख f. बगल f. कक्षm.

Axillar, *a.* काखेचा, कक्षसंबंधी.

Axiom, *n. self-evident truth.* प्रत्यक्षसिद्धवाक्यn.-वचनn.-&c.

Axis, Axle, Axle-tree, *n.* आंसm. आंखm. अक्षm. कणाm. गुणाm.

Grease for a. ओंगणn.

Transverse beam of a. चाकपाटी f.

Ay, *adv.* v. Yes. हो, होय, सई, बरें.

Azure, *a.* आरमानी, आकाशवर्णी.

B.

B. This letter is represented by ब, and, when aspirated, by भ.

To Baa, *v. n.*—as a sheep. बेंबावणें, बेंबेंn. करणें, बेंबटणें.

To Babble, *v. n.*—as a child, v. To Prattle. बोबडें बोलणें.

2 *talk idly,* v. To Prate. बकणें, बकबकणें, बटबटणें, बडबडणें.

3 *tell secrets,* v. To Blab. फोडणें, वठणें, तोंडाळणें, तोंडn-मुखरसm.-जीभ f. &c. पाघळणें *g.of s.*

Babble, Babbling, *n.* v.V. 1.—*act.* बोबडें बोलणेंn.

2 बकणें *n.* & c बकबक f. बडबड f. बटबट f. बकणी f. बकवाm. बकवादm.

3 फोडणेंn & c. सांगासांगी f सांगावांगी f. लभाशाई f.

Babbler, *n.* Babbling, *p. a.* v.V. 1. बोबडें बोलणारा, बोबडा.

2 बडबडणारा, &c. बडबड्या, बटबट्या, बकबक्या.

3 फोडणारा, तोंडाळणारा, &c. लुतरा, लभेचाटू, लाहवर, जिभेचा हलका, कानाचा हलका, घांट f.

Babe, Baby, *n.* v. Infant. तान्हेंमूलn. आंगावरचेंमूलn. कडेवरचेंमूलn.

Babel, *n. hubbub,* v. Uproar. बलबल f. बलबलपुरी f. टमटमराड्यn.

BACCHANAL, BACCHANALIAN, *n. one who indulges in reveling.* झिंग्या*m.* छाकटा, दारूबाज, पानोत्सुक, पानासक्त, पानरत.

BACCHANAL, BACCHANALIAN, *a. pertaining to reveling.* पानोत्सवाचा, पानसमारंभाचा, पानोत्सवसंबंधी, पानोत्सवविषयक.

BACCHANALS, *n. drinking feasts, revels.* पानोत्सव*m.* पानसमारंभ*m.* पानकोत्सव*m.*

BACHELOR, *n. unmarried man.* अविवाहित-अनूढ-&c पुरुष*m.* ब्रह्मचारी*m.* निंबा, अवरठा, निस्संग

For the exact expression of the sense of this word there is perhaps no word in *Marát'hí*; for the *Marát'há's* and the Hindus generally hold celibacy, excepting in the instance of saints and ascetics, as unnatural and abominable. From the same reason however, there are very numerous and very significant terms and phrases of reproach and contumely. To the man studying the *mind and spirit* of the *Marát'há* people the study of these terms (which are here collected) in their particular aspects and allusions, will afford instruction. मसणग्बुंट, दणड्यांतलाग्बुंट, ग्बुंटारा, सोट, सडेसोट, सडशिंग, सोटशिंग, सडाफटिंग, सडेहुपट *or* सडेहुप्पा, खुंटावरचाकावळा, गोटापिंपळ, पारोसापिंपळ, वडपिंपळ, फटिंग *or* फटिंगभाई, उपडसुंभा, पिंपळावरचामुंड्या, जन्मसन्यासी, जन्ममुंड्या *or* जन्माचामुंड्या, जन्मबट्टू, एकटा टिकोजी, एकटा एकसुरा, फकीर, सोटभैरव, लोठाश्रम.

And for the expression of the sense as *enlarged*—as including together with the idea of *lack of spouse and seed*, the ideas of *homelessness, unsettledness, uncomfortableness, disconnectedness* and *disregardedness*, some terms and phrases are, घरनादार आणि. देवळीं बिऱ्हाड, त्याचें बिऱ्हाड बाजलें संगातीच आहे, त्याचा सोटा दुपट्टा बरोबरच आहे, नदीवर न्हाण गांवांत भीक आणि देवळीं निद्रा, आगेलंड पिच्छे गंड.

BACHELORSHIP, *n.* अवरठेपण*n* अविवाहितत्व*n.* अनूढत्व*n.* अविवाहितावस्था *f.* ब्रह्मचर्य*n.*

BACK, *n.* पाठ *f.* पृष्ठ*n.* पृष्ठभाग*m.*

—in contempt, &c. पाठाड *or* पाठाण *or* पाठण*n.*

Behind the b. of. पाठीमागें, पाठीं, असमक्ष, अप्रत्यक्ष, पश्चात्, परोक्ष, बेहुजूर, पृष्ठतः.

Carbuncle on the b. काळपुळी *f.* काळफोड*m.* देंटपुळी *f.* मधुपुळी *f.*

Hump on the b. कुबड*n.* पोंक*n.* कोंक*n.* पृष्ठग्रंथि*m.*

Having the b. towards. पाठमोरा *or* मोहरा, मागमोरा *or* मोहरा, पराङ्मुख.

On the b. of, *pick back.* पाठकुळी *or* पाठकुळीस *or* पाठगुळीस.

To be on one's b. *be helpless from sickness, &c.* जमिनीस *or* भुईस पाठ लागणें *or* असणें, जमीन धरून असणें, निजणें *or* निजून असणें, उनाणा असणें *or* पडणें, दांतवासून पडणें.

To break one's b. मान *f.* कापणें, मान *f.* मुरगाळणें, मुंदी *f.* मुरगाळणें.

To turn one's b. on. पाठ *f.* देणें, पाठ *f.* वळणें, पाठ *f.* दाखवणें, पाठमोरा-पाठसामोरा होणें.

2 *hinder part*—gener. पाठ *f.* पिच्छाडा*m.* पिच्छाडी *f.* पिच्छवाडा *or* पिच्छोडा*m.* पाठवसा *or* पाठोसा*m.* पृष्ठ*n.* पृष्ठभाग*m.* पृष्ठदेश*m.* दुमाला*m.*

At the b. of. *lit. fig.* पाठीवर, पाठीमागें, पाठीं, मागें, पश्चात्, पृष्ठतः.

From the b. of. पाठीमागून, मागून, पाठून, पिच्छवाड्याकडून.

To append or add to the b. of. दुमाल्यावर लावणें.

To be at the b. of. पाठीवर-दुमाल्यावर-पन्ह्यावर-&c. असणें *g.of o.*

BACK, *adv. in return,*—of place. माघारीं *or* रीं *or* रें, परत, परतून, फिरून, मागें, उलट.

2 *behind, in the hinder place,* & c. मागें, पाठीमागें, पाठलेकडे, पाठोशीं, पाठवशास, पाठसरीं, पृष्ठतः, पृष्ठभागीं, पृष्ठदेशीं.

3 *again, in return.* परत, परतून, माघारां *or* रों *or* रें, फिरून, पुनः *pop* पुन्हा, उलट & उलटा (esp. in comp. as उलट उत्तर, उलटपत्र, उलटमान & c.), फेर (esp. in comp. as फेरजाब, फेरचिट्ठी &c.), प्रति (in comp. as प्रतिदान, प्रतिध्वनि).

4 *with the b. forward.* पाठमोरा *or* पाठसामोरा.

To BACK, *v. a. mount on the b. of.* पाठीवर चढणें, पाठीवर बसणें, सवार होणें, पृष्ठारोहण*n* करणें *g.of o.*

2 *aid, support,* v. To HELP. पाठ *f.* देणें, पाठ *f.* राखणें *g.of o.* पाठीवर असणें *g of o.* पाठिंबा असणें, पाठबळ*n.* देणें-करणें, बाहीदारी *f.* करणें *g.of o.* उपराळ्यास येणें, उपराळा*m.* करणें.

3 *put backward, cause to recede.* मागें घेणें-सारणें-करणें-काढणें, मागल्यापायी घेणें-सारणें, हटविणें.

4—in wrestling; *throw on the b.* चीत-जमीनदोस्त-उलथा & c. करणें, उनाणा पाडणें-घालणें.

5 (a boat, with an oar). वल्हें फांट*m* धरणें *or* करणें (नावेस, होडीस, गलबतास &c.).

To BACK, *v. n. go backwards.* मागें *or* पाठीमागें हटणें-सरणें-होणें, गांडमोरा-पाठमोरा &c. चालणें.

2 out; v. To DRAW BACK. माघार *f.* घेणें, काढतें*n.*-निघतें-&c घेणें.

To BACK-BITE, *v. a. slander one absent,* v. To ASPERSE. पाठीमागें चहाडी *f.*-चुगली *f.*-& c. करणें-खाणें-सांगणें *g of o.* परोक्षनिंदा *f.*-परोक्षपैशुन्य*n.*-परोक्षापवाद*m.* करणें *g.of o.* कूट *f.* खाणें *g.of o.*

BACK-BITER, *n.* BACK-BITING, *p. a.* v. V. पाठीमागें चहाडी सांगणारा, & c. चहाड, चहाडबुचका, चहाडखोर, चहाडलुतरा, परोक्षशिशुन, परोक्षनिंदक, परोक्षापवादक, कर्णेजप.

BACK-BITING, *n.* v.V.—*act.* चहाडी सांगणें*n.* चहाडी *f.* चुगली *f.* कूट *f.* परोक्षनिंदा *f.* परोक्षापवाद*m.* परोक्षपैशुन्य*n.* चर्चा *f.*

BACK-BONE, *n.* कणा*m.* कांटा*m.* दांडा*m.* दांडारा*m.* वासा*m.* पृष्ठवंश*m.*

Fore end of the b. of beasts. मोऱ्हाटा*m.*

BACK-DOOR, *n.* परूसदार *or* परसदार*n.* मागीलदार*n.* मागलेंदार*n.* चोरदार*n.* खिडकी *f.*

BACK-GROUND, *n.*—fig. *state of neglect or loss of notice.* मागलट *f.* मागसणी *f.*

To throw into the b. उणें*n.*-उणीव *f.* आणणें *with* स *or* ला, मागलटीस-मागसणीस टाकणें.

BACK-SIDE, *n. posteriors.* गांड *f.* गुद*n.* बृहती *f.*

2 *hinder side,* v. BACK. पाठ *f.* पृष्ठ*n.* पृष्ठभाग*m.* पृष्ठदेश*m.* पिछाडी *f.* मागलें अंग*n.*

To BACK-SLIDE, *v. n. fall off from a religious course.* बिथरणें, बिचलणें, बिचळणें, पतित-भ्रष्ट-& c. होणें, सन्मार्ग*m.*-मार्ग*m.* सोडणें.

BACK-SLIDER, *n.* BACK-SLIDING, *p. a.* v.V. बिथरणारा, & c. सन्मार्गत्यागी, सन्मार्गच्युत, भ्रष्ट, पतित.

BACK-STAIRS, *n.* चोरजिना*m.* आडजिना*m.*

BACK-SWORD, *n.* एकधारीतरवार *f.*

BACK-YARD, *n.* परस *or* परूस*n.* परसूं*n.* परडें*n.* मागलें अंगण*n.* पाठांगण*n.*

BACKER, *n.* v.V. A. 2. पाठदेणारा, पाठराखणारा, & c. पाठराख्या, पाठराखण, पठंगा *or* पठिंगा *or* पठिंबा *or* पाठिंगा *or* पाठिंबा, मेदा*m.* बाजू *f.* बाहीदार, कौंशा.

Backing, *n.* v.V. A. 2.—*act.* पाठ देणें*n.* पाठ राखणें*n.* &c. पाठपुरावा*m.* पाठ *f.* पुस्तपना *or* पन्हा*m.* पुस्ती *f.* पुस्तगारी *f.* गुडघा*m.* दुमाला*m.* उपराळा*m.*

v. V. N. 1.—*act.* मागें हटणें*n.* मागें सरणें*n*

2 माघार घेणें*n.* काढतें घेणें*n.* &c

Backward, *adv. towards one's back* पाठीमागें, मागें, पृष्ठभागाकडे.

2 *with the b. forward.* पाठमोरा, पाठसामोरा, पाठीनेसरकत, पाठीने, मागल्यापायो.

3 *from the wrong end.* उलट, उलटा, उलट्याने, व्युत्क्रमाने, उफराटा, उफराट्याने, विलोम.

B. and forward. उलटासुलटा, उलटापालटा, उफराटसुफराट, उफराटासुफराटा, अनुलोमविलोम, क्रमोत्क्रम.

Backward, *a. unwilling,* v. Averse. माघार घेणाऱ्यामनाचा, विमुख, विमनस्क, विमत.

2 v. Dilatory. ढिला, ढिल्या, ढील, चेंगट, चेंगटी, सुस्त, मंद.

3 *not proficient.* मागस, मागसलेला, मागसावलेला, मागें पडलेला.

4 *late in season, not early.* मागस, मागाहून पिकणारा.

Backwardness, v. A. 1. विमुखता *f.* विमनस्कता *f.* विमति *f.*

2 ढिलेपणा*m.* ढिल्ली *f.* चेंगटपणा*m.* चेंगटाई *f.* सुस्ती *f.*

Bacon, To save one's b. आंगसुटका *f.* करून घेणें, पागोटें*n.* बचावणें-संभाळणें.

Bad, *a. ill, evil,*-gener. वाईट, खराब, नाकारा, ओंगळ, ओखटा, नठारा, कुत्सित, खटनट, खकान.

—freely *or* compreh. वाईटसाईट, वाईटविडूळ, वाईटवांकडा, वाईटओखटा, खटनट, खोटानाटा, नासकाकुजका, ओंगळसोंगळ, खुदरा पादरा.

Badish. वाईटवाणा *or* णी.

To make b. worse. काड्याचा नायटा*m.* करणें, गळ्यात गोणी *f.* आणणें, हालवून खुंटा बळकट करणें.

2 *vicious, sinful,* v. Wicked. दुष्ट, पापी, पापिष्ठ, असत्, कुशील, दुश्शील, दुर् (in comp. as दुराचारी, दुर्जन, &c.), कु (in comp. as कुजन, कुपुत्र, &c.).

3 v. Unwholesome. दुष्ट, बाधक, बावडा, अहितकारक, जाचक.

Bad-hearted, *a.* दुर्हृदय, दुर्हृद, दुष्टहृदय, दुष्टमानस, दुष्टांतःकरण.

Badge, *n. mark of distinction* चिन्ह*n.* खूण *f.* निशाणी *f.* लक्षण*n.* विरीद *or* विरुद*n.* कंकण*n.* चंग*m.*

To Badger, *v. a. persecute, worry, &c.* v. To Tease. जाचणें, घोळणें, तोडणें, जाचणूक *f.* -तोडातोड *f.*-&c. करणें *g.of o.* जीव*m.* खाणें-जिवाचा घोट*m.* घेणें *g.of o.* पाठीस लागणें-पाठलाग*m.* करणें *g.of o.*

Badly, *adv.* v. A. 1. वाईट, खराब, वाईट रीतीने, नापसंत.

Badness, *n.* v. A. 1. वाईटपणा*m.* खराबपणा*m.* नाकारेपणा*m.* &c. कौत्सित्य*n.*

2 दुष्टपणा*m.* दौष्ट्य*n.* पापिष्टता *f.*

3 दुष्टाई *f.* बावडेपणा*m.* बाधकता *f.*

To Baffle, *v. a. foil,* v. To Defeat. लटपटवणें, मोडणें, घालवणें, व्यर्थ-भ्रष्ट-निष्फल-&c. करणें, प्रतिहत-भ्रष्टसंकल्प-खंडिताशंस-&c. करणें.

Bag, *n. sack, &c.* थैला*m. dim.* थैली *f.* ठेला*m. dim.* ठेली *f.* पोतें*n.*

B. to hold paper and traps. गबाळें*n.* जुगदान *or* जुजदान*n.*

B. with pockets or divisions. चंची *f.* बटवा*m. dim.* बटवी *f.* वाटवा*m.* पुरवटा*m.*

Bag and baggage. बाडबिछात *or* बिशात *f.* पालपडदळ*n.* गबाळें चबाळें*n.* गबाळगुबाळ*n.*

Four mouthed b. झोळणा*m.* झोळी *f.*

String to draw the mouth of a b. उघडदोरा*m.* ओढदोरा*m.* मणदोरा*m.* कसा*m.*

Two-mouthed b. धोंगटी *f.* हडपी *f* पडशी *f*

2 (for holding money). v. Purse. पिशवी *f.* खलिता*m.* कसा*m.* हमिणी *f.* हमीचा*m.*

Money, &c b. of shroffs and goldsmiths. कटुळें*n.* वाटवा*m.* पोतडी *f.* पोतडें*n.*

3 (of animals). कोश *or* कोप*m.*

To Bag, *v. a.* fig. *pocket, appropriate, &c.* पिशवींत-गवसणींत घालणें, गबाळ्यांत-गोत्यांत घालणें-टाकणें, राशी पुंजीस घालणें-आणणें.

To Bag, *v. n. swell like a bag, belly, swag.* झोलणें, झोल*m.*-झोळका*m.* येणें, मोंगळणें.

2 about, *hang or sit loosely.* घळघळणें, घळघळ *or* ां *adv.* लोंबणें-वसणें-असणें.

Bag-pipe, *n.* नागसर *or* नागसूर*n.*

Baggage, *n.* (of an army) खेलखाना*m.* लश्करीलवैदा*m.* बुणगें*m.* बहिर्बुणगें*n.* बाजारबुणगें*n.* कनवार*n.*

2 (of an individual). सामान*n.* सामानसुमान*n.* खटला*m.* खटलें*n.* खाट खटलें*n.* खाटखडवड *f.* बाडबिछात *or* द *f.* वस्त्रपात्र*n.* पडतल *or* पडदळ*n.* लटंबर *or* लटंबळ*n.* लांहंबर*n.* सारसुर *f.* मुस्तायकी *f.*

Bag and b. v. Bag. बाडबिछात *f.*

3 *worthless woman.* बायरू*n.* बायाबलू*n.* बायलें*n.* बाल्हें*n.* बटकरूं*n.* बटकुली *f.*

Bagger, *n.* Bagging, *p. a.* v. V. N. भोंगळ, घळघळीत, नेभळ्या, झोलर *or* झोलार, झोलकट, उगळ *or* उघळ.

Bagnio, *n.* v. Bath-room. नहाणघर*n.* हमामखाना*m.*

2 v. Brothel. वेश्यालय*n.* वेश्याशाला *f.*

Bail, *n.* the security given. जामिनी *f.* जामीनकी *f.*

To give leg b. गच्च *or* गच्छंतीचें*n.* द्मणें.

2—the person. जामीन*c.* जामीनदार, प्रतिभू*m*

B. for appearance. हाजीरजामीन.

B. for good conduct. फैलजामीन, खातरजामीन, विश्वासजामीन.

B. for pecuniary liability. मालजामीन.

To Bail, *v, a. free on bail.* जामीन*m.*-जागीनकी *f.*-जामिनी *f.*-जामीनगत *f.* घेऊन सोडणें.

2 *stand bail for.* जामीन होणें, जामीनकी *f.*-जामिनी *f.* देणें.

Bailiff, *n. subordinate officer.* वर्तक*m.* (his office, वर्तकी *f.*).

To Bait, *v. a.* (a hook, &c.). हुंडी *f.*-घास*m.*-आमिष*n.*-&c. लावणें, आमिषयुक्त-आमिषविशिष्ट-&c. करणें.

2 *give refreshment, &c. upon the road.* चरिंदा *or* चरिंदा*m.*-चाचाचिना*m.* देणें-करणें, घास वैरण देऊन असुदा करणें.

3 *worry, harass,* v. To Tease. जाचणें, तोडणें, घोळणें, तोडातोड *f.* करणें *g.of o.*

Bait, *n.* (for a hook, &c.). हुंडी *f.* घास*m.* आमिष*n.*

2 *lure, enticement.* आमिष*n.* लांच *f.* पेंडीचाखडा*m.* प्रलोभन*n.*

To hold out some b. मधाचेंबोट*n.* लावून ठेवणें, साखर *f.* पसरणें, लालूच *f.*-खाऊ*m.*-खाजें*n.*-गूळखोबरें*n.*-अंबोण *f.* दाखवणें-देणें.

To Bake, *v. a.* भाजणें, भर्जन*n.*-&c. करणें *g. of o.*

2—in chemistry, &c. (by fire). अग्निपुट*n.* देणें-करणें, (by the sun), सूर्यपुट *or* सूर्यकिरणपुट*n.* देणें-करणें, (in a pit), गजपुट *or* ठ*n.* देणें-करणें.

Baked, *p.* v. V. 1. भाजलेला, भाजीव.

Baker, *n.* v. V. भाजणारा, भर्जनकर्ता.

I *person who makes and sells bread.* रोटीवाला*m.*

Baker-legged, *a.* संहतजानु, सहतजानुक, संजु.

Baking, *n.* v. V. 1.—*act.* भाजणें *n.* भर्जन.

Baking-plate, *n.*—iron or earthen, तवा *m* —earthen, रान्धेंन.

Balance, *n. pair of scales.* तागडी *f* तराजू *f.* तुला *f.* उन्मान *n.*—large, धटम तग *m.*—small, esp. of jewellers, &c काटा *m* ताजवा *m.* फिरकी *f.*

B. having a tongue. काटा *m.*,

Beam of a b. दांडी *f.*

Dish of a b. परडेंन.

False b. दीड दांडी *f.*

Fraudulent turn of a b. in weighing. झोका *m. v.* दे.

Inclination of an unequal b. पासंग *m.*

Inequality (untrueness) of a b. तट *m.*

Strings of a b. शिकें *n.* तुलासूत्र *n.* शिक्य *n.*

Tongue of a b. काटा *m.*

2 (of an account) शिलक बाकी *f.* बाकीमाकी *f.* उधार *f* वर्त्ताळा *m.*

B. brought forward. ओढण *f.* ओढणबाकी *f.*

B. (for or against) on a tradesman's books. खानेबाकी *f.*

B. sheet. शिलकपंद *m.*

Chain of balances. शिलकसांखळी *f.*

Dead balances. *b's given up as not forthcoming.* जेळीनबाकी *f.* बुडीत बाकी *f.*

Outstanding b. जेरबाकी *f.*

To leave a b. राहता-उरता करणें.

To leave no b. निबाकी *f.*-बेबाक *f.* करणें *g. of o.* चुकती बाकी *f.* देणें.

To settle or discharge a b. बाकी *f.* पूज करणें, बाकी *f.* चुकविणें, बाकी *f.* फडशा करणें.

To Balance, *v. a. counterpoise, &c.* v. To Weigh. तोलणें, पेलणें, तुलना *f.* करणें, समतोल राखणें-करणें.

2 (an account). शिलकझाडा *m.* काढणें-उतरणें, खानेबाकी *or* बाकी *f.* काढणें, जमाखर्च *m.* करणें-पाहणें.

Balcony, *n.* सज्जा *m.*

Bald, *a. wanting hair.* टकल्या, तरळ्या, केशहीन, केशविरहित, गलितकेश, खल्वाट, अकच, लुंडामुंडा.

A b. spot. टक्कल *n.*

2 *naked, unadorned, &c.* v. Bare. बोडका, सुना, बुचा, ओंका, मुंढा.

Baldness, *n.* v. A. 1. टक्कल *n.* तरटेंन. खल्वाट *n.* केशहीनत्व *n.* केशराहित्य *n.*

2 बोडकेपणा *m.* सुनेपणा *m.* बुचेपणा *m.* & c.

Baldpate, *n.* टकली डोई *f.* टक्कलमाथा *m.*

Baldpated, *a.* टक्कलमाथ्या, तरळ्या, खल्वाट्या.

Bale, *n.* v. Bundle. गठ्ठा *m.* वस्ता *m.* दिंडन. तक्का *m.* बिंडा *m. dim.* बिंडडी *or* बिंदली *f.*

Strap of a b. दाटणी *f.*

Wrapper of a b. वारदान *n.* वासन *n.*

To Bale, *v. a. lade out water, &c.* उसपणें *or* उपसणें, शेलणें, उमपा *m.*-उसपणी *or* उपसणी *f.*-उमपण *or* उपसण *n.* करणें *g. of o.*

Baleful, *a. evil,* v. Calamitous. दुष्ट, वाईट, अनर्थकारक, अपायकारक, दुःखकारक.

Baling, *n.* v. V.—*act.* उसपणें *n.* &c. उसपा *m.* उसपणी *f.* उसपण *n.* *or* उपसा-उपसणी-उपसण.

Balk, *n. ridge unploughed.* खावडेंन. वरळ *f.*

To Balk, *v. a. disappoint, deceive* आशा *f.* मोडणें, आशाभंग *m.* करणें *g. of o.* ठकवणें, फटवणें, वंचणें, ढोला *m.*-झोका *m.* देणें, फजीतकरणें, हताश-निराश-आशाभंग-& c. करणें

Ball, *n.*—gener गोल *m. pop.* गोळा *m dim.* गोळी *f.* गोलक *m.* पिंड *m.* गोटा *m. dim* गोटी *f.* उंडा *m.*

2—to play with चेंडू *m.* कंदुक *m.*

Object placed to be thrown down by a b. लंगोरी *f.*

3 (of medicines). *pill, &c.* गोळी *f.* गुटी *f.* गुटिका *pop.* गुटका *f.* गुलिका *f.* गोलिका *f.*

4 (of the eye). बुबूळ *n.* नेत्रगोल *m.* नेत्रगोलक *m.*

5 (of thread, & c.). गुंडी *f.* गुंजडी *f* गुंजडेंन. गुंडळी *f. or* ळेंन. गुंडाळी *f. or* ळेंन. गुंडाळा *m.* गुंडा *m.* पिंडा *m.* पिलंडा *m.* मुद्दा *m.*

6 *entertainment of dancing.* नाच *m.* नृत्योत्सव *m.* नृत्यसमारंभ *m.* नृत्य *n.*

Ball-firing, Ball-practice, *n.* गोळीबार *m.*

Ball-room, *n.* नृत्यशाला *f.* नृत्यमंदिर *n.* नाचण्याचा अड्डा *m.*

Ballad, *n. trifling song,* v. Song. लावणी *f.* ठुंपरी *f.* ग्राम्यगीत *n.*

Ballad-singer, *n.* लावणीबाज *c.* लावणीवाला *m.* शाहीर *m.*

Ballast, *n.* (for a ship, &c.). निलीम *or* निर्लीम *n-m.*

Balloon, *n. vehicle which proceeds through the air.* आकाशयान *n.* आकाशवहन *n.* व्योमयान *n.* विमान *n.*

Ballot, *n. ball or ticket,* (in voting). गुप्तानुमतिसूचकगुलिका *f.*-लेख *m.*-चिह्न *n.*

2 *voting by ballot.* v. V. गुलिकाद्वारा *or* लेखद्वारा गुप्तसम्मति दानकरण *n.*

To Ballot, *v. n. vote by ballot or ticket.* गुलिकाद्वारा *or* लेखद्वारा *or* चिह्नद्वारा गुप्तसम्मति *f.* देणें-करणें.

Balmy, *a.*—of slumbers. गोड, सुखाचा, सुखकर, स्वास्थ्यकारक-जनक.

2 v. Fragrant. सुगंध.

Balneary, *n.* v. Bath-room. नहाणघर *n.* स्नानागार *n.*

Balneatory, Balneal, *a.* नहाणघरचा, स्नानागारसंबंधी.

Balsam, See Ointment.

Balsamic, *a. soothing, softening.* उपशमकारक, स्वास्थ्यजनक-कारक, मृदुकारक.

Baluster, *n.* फिरकी *f.* कठड्याचा गज *m.* गरादा *m.* कठड्याची गराद *f.* गराज *f.*

Balusterade, *n. row of balusters.* कठडा *m.* कठरडा *m.* कठारा *or* डा *m.* कठंजन *n.*

Bamboo, *a. belonging to or made of bamboo.* बांबूचा, वेळूचा *or* वेळवाचा, वेळवी, वंश्य, वंशी, वांश, वैणव.

Bamboo, *n.*—the plant. बांबू *m.* वंश *m.* कीचक *m.*

Some of the kinds or varieties are, कळक *or* कळंक, कागदीवेळू, कोंडा *or* कोंढा, चिवा, रानचिवा, चिवार, टोंकर, उवगा, भालेकाठी, माणगा *or* माणगारा, माणा *or* ण्या, मेस.

B. shoot or sprout. वंशांकुर *m.*

Clump or cluster of bamboos. बेट *n.* कळंक *f.*

Manna of the b. त्वक्क्षीरा *f. pop.* नवकीर *or* खीर *or* कील *or* खील *n.* वंशक्षीर *n.* वंशक्षीरी *f.* वंशलोचन *n.* वंशलोचना *f.* वंशरोचना *f.*

Seeding of a b. काटे *m. pl.* मेळ *m.*

2—a stick; *single cane.* बांबू *m.* वेळू *m.* कळंक *m.* वंश *m.* बांस *m.* *or* बास *m.* कार्मुक *n.* वेणु *m.* कीचक *m.*

B.-basket or vessel. वंशपात्र *n.*

B.-basket or sieve (for washing rice, vegetables, &c.). दुरडी *f.*

B.-crook. डांग *f.*

B.-flute or pipe. वेणु*m*.
Frame work of light slips of b भाळी*f*.
Outer strip from a b पाठकांब*f*. पाठबोळ*n*
Piece or bit of a b. कळकूट *or* कळंकूट*n*. वेळकट *or* कूट*n*.
Pin or spike of b —to take leaves, &c. together. चुई *or* चोई*f*. चुइटी *or* चोइटी*f* शिलक*f*. शिगर*n*.
Shaving or thin slice of a b (for basket-work &c.) बोळ *or* वेळ*n*.
Strip or slip of a b कांब*f*. कांबोटी*n* सरी*f*. सारण*f*. चिवट*n*. चिवटी*n*

To Bamboozle, *v. a. cozen, gull,* v To Deceive. फसवणें, धंदरणें. भाड्यावर वसवणें, नौंडी पान*n* पुसणें, धतुरा*m*. दाखवणें, धूर*m*. देणें.

Ban, *n. proclamation or edict of proscription, interdiction, &c.* बहिष्कारपत्र*n*. निषेधपत्र*n*. बाळोतपत्र*n*. बहिष्कारोद्घोष*m* निषेधोद्घोष*m*.
2 v. Curse. शाप*m*.

Banana, *n.*—the tree, *musa sapientum,* v. Plantain. सुवर्ण कदली*f* *pop.* सोनकेळ *or* सोनेळ*f*.
2—the fruit. सोनकेळें*n*. सोनकेळ*n*. सोनेळें*n*. सोनेळ*n*.

Band, *n. binding, bandage.* बंधन*n*. पट्टी*f*. बंद*m*. बंध*m*. बांध*m*. आळा*m*. बंधाटी *or* बांधाटी*f*.
2 *encompassing binder, a hoop, &c.* आटा*m*. आळा*m*. कडें*n*. कट*m*.
3 *means of union,* v. Connection. लगा*m* लगावाधा*m*. संबंध*m*. शृंखला*f*.
4 *company, troop, body, multitude assembled.* मंडली *or* ळी*f*. जमात*f*. जथा*m*. थवा*m*. तांडा*m*. थाट*m*. *dim.* थाटी*f*. चुंग*f*. टोळी*f*. मुठाण*n*. जूट*f*. जूग*n*. झुंड*f*. गण*m* मेळा*m*. मंडल*n*. गट *or* गट्टा*m*. गट्टा*m*. गट्टी*f*. पेंडें*n*. पोवा *or* पोहा*m*. पंक्ति*f*. स्तोम*n*.
5 (of insurgents or robbers). बंड*n* खूळ*n*. गट *or* गट्टा*m*. गट्टा*m*.
6 (of dancing girls, musicians, &c.) ताफा*m*. फड*m*. चकी*f*. मेळ*m*.
7 (of music). नगारखाना*m*. वाद्यभांड*n*. चौघडा*m*.
Flourish or closing beat upon a b. भाखेर नौबत*f*.
8 (of knaves, libertines, idlers, &c. gener.) The word here has the power of *pack, crew, gang, knot, &c.* and is answered by गांडाळ चौकडी*f*. चौंकट*f*. चौक*m*. चांडाळ*m*. नवग्रह*m*. अठरावाधू*m.pl.* पकरण*n*. भुनावळ*f*. सोडेगंडळ*n*. शकुनिपतुष्टय*n*. मुठाण*n*.

To Band, *v. n. unite together,* v. To Combine जुटणें, जुडणें, जडणें, एकमुसणें, एकमूस*f*. करणें.

Band-room, *n.* नगारखाना*m*. वादनशाला*f*. नाद्यशाला*f*.

Bandage, *n. binding,* v. Band. पट्टी*f*. (large, पट्टा*m*.) बंद*m*. बंधन*n*.

Bandalour, *n.* चक्र *pop.* चकीर *or* चक्कर*n*

Bandicote, *n. mus maluharicus.* घूस*f*.

Bandit, *n.* v. Outlaw. देशावहिष्कृतमनुष्य*m*. देशनिकाला*m*. हद्दपार-केलेला माणूस*m*.
2 v. Robber. वाटमाऱ्या*m*. वाटपाड्या*m*. लुटारू*c*.

Banditti, *n. body of bandits.* बंड*n*. लुटाऱ्यांचा गट्ट*m*. खूळ*n*. दरवडा*m*.
Depredations and ravages of b. बंडावा*m*. बंडावें*n*. चोरावें*n*. चोरटावें*n*. चोरवण*n*. चोरवें*n*. चोरकांब*f*. चोरकांति*f*. जाळपोळ*f*. पुंडाई*f*. पुंडावें*n*. भिल्लावें*n*. कोळ्यावें*n*.

Bandrol, *n. streamer, &c.* पताका *pop.* पताक*f*.

To Bandy, *beat to and fro*; lit. fig. परस्पर उलट मुलठ मारणें, इकडून तिकडें तिकडून इकडें मारणें, घोळणें, टोलवाटोलव*f*.-कोलवा कोलव*f*.-परतवापरतव*f*. करणें *g. of o.* अन्योन्यदिक्प्रक्षेप*m*.-अन्योन्यदिक्प्रेरणा*f*. करणें.
To b blows. हातापळीस *or* हानोफळीस-हानापिटीस-हातघाईस-हातचिरडीस-&c. येणें.
To b. sharp speeches, v. To Wrangle भुसफुसणें, भुमफूस*f*.-धुसपूस*f*.-फटकाफटकी*f*.-झटापटी*f* करणें.

Bandy-leg, *n.* फेंगडा पाय*m*.

Bandy-legged, *a.* फेंगड्या, फेंगड्या पायाचा, प्रगतजानु, प्रगतजानुक

Bane, *n. lit. poison, fig. cause of evil or ruin* विष*n*. निधन*n*. विषाचा प्याला*m*. विषाची पुडी*f*.-वाटी*f*. विषाचें घर*n* मरण*n* मृत्यु*m* काळ*m*

Baneful, *a poisonous, pernicious.* विखारी, विखारा, अपकारक, अपायकारक, अहितकारक, घातक, मारक, नाशक.

To Bang, *v. a beat violently and soundingly,* v. To Beat दणकावणें, दणगारणें, रपटणें, सडकणें, धमकणें, कडकावणें.
2 *strike against forcibly.* आदळणें, अपटणें, आफळणें, थडकणें.

Bang, *n* v. Blow. दणका*m* दणकारा*m* खणका*m*. थडका*m*.

Bang, *adv* गाड-कन-कर-&c.

Banging, *a.* See Large.

Bangle, *native bracelet,* See Bracelet.

Banian, *n merchant.* वाणी*m*, वणिक्*m*. वैश्य*m*
—in contempt, &c. वाणगट*mn*. वाणगंड*mn* वाणकूट*mn*.

To Banish, *v. a. expatriate, exile.* देश *or* मुलूख पार करणें, देशनिकाला-देशपारखा-देशहद्द &c. करणें, देशपार-राज्यपार-तरपार &c. करणें, देशांतरास-द्वीपांतरास &c. घालवून देणें, देशनिष्कासन*n*.-देशनिर्वासन*n*--देशवहिष्कार*m*.-देशवहिष्कृति*f*. करणें, घालवून-काढून देणें.

Banished, *p. v. V.* देशपार केलेला, &c. देशनिकाला, देशपारखा *or* पारका, मुलूखपारखा *or* पारका, देशवहिष्कृत, निर्वासित, देशनिर्वासित, देशनिष्कासित.

Banishment, *n.* v. V.—*act.* देशपार करणें*n*. &c. देशनिष्कासन*n*. देशवहिष्कार*m*. निर्वासन*n*.—*state.* देशनिकाली*f*. देशवहिष्कृति*f*. देशवहिष्कृतत्व*n* देशनिष्कासितत्व*n*.

Banister, See Baluster.

Bank, *n* (of a river, &c.). तड *or* थड*f*. तीर*n* तट*m*. तटाक*m* बांधार*m*
Hither and further banks. पारानार*m*.
Other or further banks. परतीर*n*. पैलतीर*n*. पलड*f*. पैलथड*f*. परपार*m*. पैलपार*m*.
On both banks. दुथडी
2 *high or steep bank.* डगर*f*. दरड*f*. धस*m*. धसरड*f*.
3 *dike, mound, mole,* v. Dam. बाध*m*. *dim.* बांधोळी*f*. बंधारा*m*. पेंडवळ*m*. पेंडवळा*m*.
Little b. to stop water. नाल*f*. पाळ*f*.
4 *shelf, shallow, flat,* v. Shoal. भाट*n*. भाटी*f*. लाग*n*.
5 (for money) कोठी*f*. पेढी*f*. ठेवपेढी*f*.

To Bank, *v. a. confine with banks.* बांधणें, बांधारणें, बांध*m*. घालणें.

Banker, *n.* सावकार*m*. सान*m*. हुंडीवाला*m*. पेढीवाला*m*.
Bankers and Banking.—compreh. सावकाराकार*m*.
Fraternity or body (in a town, &c.) of bankers. सावकार*m*.
Sitting carpet of a b. सावकाराची गादी*f*.

Banking, *a.* सावकारी, सावकारांचा, सावकाऱ्यांचा.

Banking, *n. banker's business.* सावकारी*f*. सावकारकी*f*. सावकार*m*. पेढीचा व्यापार*m*. धनव्यवहार*m*.
B. upon a poor or petty scale सांदींतली सावकारी*f*. बायाबापड्यांची सावकारी*f*.

Bankrupt, *a.* दिवाळें निघालेला, नादार, जेणाचा दिवा लावलेला, दारफळणीचा.

BANKRUPT, *n. an insolvent.* दिवाळया, दिवाळनिघ्या, सूर्यभक्त.

Division of the money of a b. दामाशाई *f.*

To become b. दिवाळें *n.* निघणें *g of s.* नुटणें, थकणें, वाजणें *g. of s.* वासणें *g. of s.* वसणें *g. of s* भंडें *n* वाजणें *g of s.*

BANKRUPTCY, *n.* नादारी *f.* दिवाळें *n* दिवाळूं *n.* दारफळणी *f.*

To declare b. दिवाळें *n.* काढणें, शेणाचा दिवा *m.* लावणें, कारखा *f pl.* वर करणें, वगला *f pl.* वरत्या करणें.

BANNER, *n.* (of a chieftain) v. FLAG. ढाल *f* झेंडा *m.* पताका *f.* केतु *m*

BANQUET, To BANQUET, See FEAST, &c

BANQUETING-HOUSE, *n* भोजनोत्सवमंदिर *n.* उत्सवमंदिर *n* उत्सवशाला *f.* रंगमहाल *m.*

To BANTER, *v. a. rally, play upon,* v. To RIDICULE. थट्टा *or* ठट्टा *f.*-मस्करी *f.*-चेष्टा *f.*-विनोद *m.*-&c करणें *g. of o.* उपहासणें.

BANTER, BANTERING, *n.* v.V.—*act.* ठट्टा करणें *n.* थट्टा *or* ठट्टा *f.* मस्करी *f.* चेष्टा *f.* उपहास *m.* परिहास *m.* विनोद *m.*

BANTLING, *n brat,* v. CHILD. पोरटें *n.* कारटें *n*

BAPTISM, *n* The word बाप्तिस्मा from the Greek is commonly used.

The word may be rendered by धर्मनिवेशार्थकावगाहन *n.* धर्मनिवेशार्थक मज्जन *n.* धर्मनिवेशार्थक जलसंस्कार *m.*

BAPTISMAL, *a.* v. N. बाप्तिस्म्याचा, धर्मनिवेशार्थकावगाहनसंबंधी *or* विषयक, धर्मनिवेशार्थक जलसंस्कारसंबंधी *or* विषयक.

To BAPTIZE, *v. a.* v. N. बाप्तिस्मा *m.* करणें-देणें, धर्मनिवेशार्थावगाहन दारणें, जलसंस्कारद्वारा धर्मनिष्ट करणें, मज्जनद्वारा धर्मांतःपाती करणें.

BAR, *n. piece of wood &c. laid across.* गज *m.* गर्जी *f.* अडवट *m.* अडवण *n.* गानडी *or* गानाडी *f.* अडू *m.* अट *f.* लाट *f.* गव्हाण *or* णी *f*

Pinning with a b. one's arms and legs. कोलदांडा *m.*

2 (of a door). अडसर *m.* अर्गळा *f. pop.* अर्गळ *or* अगळ *f.m.* आडगळ *f.* आडखिळी *f.* अडणा *m.* खीळ *f.* अडू *m.* आडिवा *m.*

3 *obstacle, let,* v. HINDERANCE. अट *f.* अडती *f.* आड *f.* अटक *f.* अडकाठी *f* अडथळा *m.*

4 (of a harbour). दांडा *m.*

5 *preventative, exception,* v. OBJECTION. बाध *m.* अड *f.* प्रतिबंध *m.*

6 (of metal). लगड *f.* कांब *f.*

B. of iron set round with rings. गोरखचाळा *m.* गोरखसांखळी *f.*

B. of iron,—to punch rocks, &c. पारई *or* र *f.* पहार *f.*

7 (of a window, railing, &c.). गज *m.* गराज *f.* गराद *f.* गरादा *m.*

8 (of a capstan). अर्धें *n.*

To BAR, *v. a. close and secure with a bar.* अडसर *m.*-अर्गळ *f.*-अगळ *f.m.*-आडगळ *f.*-आडिवा *m.*-&c. घालणें-लावणें-सारणें *or* घालून-&c. बंद करणें.

2 *oppose, obstruct,* v. To HINDER. अटकावणें, अडविणें, अवरोधणें, अटकाव *m.* घालणें-करणें, अट *f.*-आड *f.* घालणें, आड येणें.

BARB, *n.* (of an arrow. &c.). कांटा *m. or* उलटकांटा *m.* उलटाकांटा *m.* आंकडा *m.*

2 (of grain, grasses, &c.). भुसी *f.* कुसुं *or* कूंस *n*

BARBARIAN, *n. savage.* रानटी-रानवट-जंगली-&c. माणूस *c.* रानमनुष्य *c.* म्लेच्छ *c.* बरबर *c.* पुलिंद *c.* यवन *m.* अडाणजात *f.*

2 *fig. cruel person.* मांग हृदयाचा माणूस *m.* राक्षस *m.* यम *m.* म्हार *m.* मांग *m.* खाटीक *m.*

BARBARIAN, BARBAROUS, *a. belonging to barbarians, uncivilized, savage.* रानटी, रानवट, जंगली, म्लेच्छसंबंधी, वनचरसंबंधी, असभ्य, अशिक्षित, आचारशून्य, विद्याचारहीन, विद्याचाररहित.

2 *inhuman, &c.* v. CRUEL. क्रूर, निर्दय, दयाहीन, मांगहृदयी.

3—of speech हेंगाडा *or* हेंगडा, रानटी, अपशब्दाचा, अपप्रयोगाचा, अपशब्दयुक्त, अपप्रयोगविशिष्ट, तारवटी, कानडा, अवरूढप्रयोगविशिष्ट, गैरट, गव्हार, आडाणी.

4—of the speaker. हेंगाडा *or* हेंगडा, कानडा, आडाणी, वाग्दुष्ट, वाग्दोषी

BARBARISM, *n uncivilizedness,* See BARBARITY.

2 *a b. a solecism, &c.* अपशब्द *m.* अपप्रयोग *m* अवरूढप्रयोग *m.* कानडेंपण *n*

BARBARITY, BARBAROUSNESS, *n.* v. A. 1 रानवटपणा *m.* रानटीपणा *m.* &c. शिक्षाराहित्य *f.* आचारशून्यता *f.* अनाचारता *f.* अनक्षरता *f.* विद्याचारहीनता *f.* विद्याचारराहित्य *n.*

2 क्रूरता *f.* क्रौर्य *n.* निर्दयता *f.* निर्दयपणा *m* दयाराहित्य *n.*

3 हेंगाडेपणा *m.* रानटीपणा *m.* अपशब्दता *f.* अपप्रयोगवैशिष्ट्य *n.* अवरूढप्रयोगवैशिष्ट्य *n.*

BARBAROUSLY, *adv.* v A 2 क्रूरतेनें, निर्दयतेनें, क्रौर्यपूर्वक

3 हेंगाडेरीतीनें, हेंगाडेबोलीनें, अपप्रयोगपूर्वक.

BARBED, *a jagged with hooks or points.* आंकडेदार, आंकड्याचा.

2 - an arrow बाणाचा, कर्णी, सकर्ण, गलाचा.

BARBER, *n.* न्हावी *or* नाहवी *m.* नापित *m* हजाम *m.* वारीक *m.* दिवाकीर्त्ति *pop.* दिवाकीर्त्त *m.*

—in contempt, &c. डोईचा *m.* नाहरगंड *m.* तृणशत्रु *m.*

Business of a b. हजामत *f.* नापित्य *n.*

Shop of a b. वारीकवाडा *m.* नापितशाला *f.*

Strap of a b. थापटणें *n*

Terms of courtesy prefixed to the name of a b. महाला *or* महालया *or* महान्या *or* महाल्या *or* गाल्या.

Vessel of a b. (holding shaving-water). तांबोटी *f.*

BARD, *n poet and singer,* v. POET. भाट *m.* बंदी *m.* बंदिजन *m* मागध *m.* स्तुतिपाठक *m.* चारण *m.*

BARE, *a. uncovered,* v. NAKED. नागता, खुला, बोडखा *or* का, उघडा, अवस्त्र, नग्नदीन, अनावृत, आच्छादनरहित-हीन-शून्य-&c.

2—a tree or plant निपानी, सडसडीत, निष्पर्ण, निष्पत्र, खरांटलेला.

3 *plain, unadorned, bald.* भुंडा *or* भुंढा, बुचा, बोडखा, ओंका, साधा, शून्य *pop.* सुना, सुनका, लक्कलकीन, लक्क, लर्कालक्क, रेंडका *or* रांडका, मुंढा, अभूषित, भूषणरहित-हीन-&c.

4 *mere,* v SIMPLE. नुसता *or* नुस्ता, निरता, केवल *or* ळ, शुद्ध.

5 See BAREHEADED.

To BARE, *v. a. make bare or naked.* बोडकावणें, नागवा-बोडका-उघडा-बुचा-सुना-&c. करणें.

BAREBACK, *adv. without saddle.* उपलाणीं, मोकळ्या पाठीवर.

To ride (upon a horse, &c.)b. उपलाणी बसणें.

BAREBONED, *a.* v. LEAN. हाडगळ, हाडळ, हाडक्या.

BAREBONES, *n. lean person.* जरत्कारू *c.* सुदामदेव *m.* शुकस्वामी *m.* पाप्यांचापितर *m.*

BAREFACED, *a. with the face bare.* उघड्या तोंडाचा, विनमुखवट्याचा, अनावृतमुख, अपिहितमुख, अनाच्छादितमुख.

2 v. SHAMELESS. निर्लज्ज, निलाजरा, निश्शंक, उघड्यामाथ्याचा, उजागीर.

BAREFACEDLY, *adv.* v.A. 2. *and* OPENLY. उघड्यातोंडाने, निलाजरेपणानें, उघडपणानें, उघड्यामाथ्यानें, उजागरीनें.

BAREFOOT, BAREFOOTED, *a.* अणवाणी, अणव्यापायांचा, पादत्राणरहित-शून्य-&c.

BAREFOOT, *adv.* अणवाणी *or* अणव्यापायानें, उघड्यापायांनी, नागव्यापायानें, मोकळ्यापायानें.

BAREHEADED, *a.* बोडखा *or* का, उघड्या डोईचा, नग्नशिरस्क, शिरोवेष्टनरहित-हीन-&c. शिरस्त्राणरहित-हीन-&c.

BARELY, *adv.* v.A. 1. *merely, simply,* v. ONLY. फक्त, मात्र, केवल *or* ळ, निखळ.

BARENESS, *n.* v.A. 1. नागवेपणा*m.* खुलेपणा*m.* बोडकेपणा*m.* &c. आच्छादनरहित्य*n.* अनावृतता *f.*

2 निपानीपणा*m.* निष्पर्णत्व*n.* निष्पत्रता *f.*

3 बुचेपणा*m.* बोडकेपणा*m.* ओकेपणा*m.* साधेपणा*m.* &c. भूषणराहित्य*n.*

BARGAIN, *n. contract, compact,* v AGREEMENT. बोली *f.* पैज *f.* होड *f.* करार*m.*

Into the b. वर, शिवाई, वर्चाळ्यास, काळ्यास.

To strike a b. टाळी *f.* मारणें-देणें, हातावरहात*m.* मारणें-देणें-होणें.

To BARGAIN, *v. n make contract or agreement for.* खंडणें, खंडपूक *f.*-खंड*m.* करणें-ठरवणें, बोली *f.* करणें-ठरवणें, पैज *f.* मारणें-करणें-पाडणें.

2 *chaffer in settling a price.* घासाघास *f* -घासाघीस *f.*-घासघीस *f.*-घीसघीस *f.*-खाराखीर *f.* &c. करणें.

BARGE, *n. boat for pleasure,* v. VESSEL. बरकीण *f.* क्रीडानौका *f.*

BARK, *n.* (of plants). साल *f.* सालपट*n.* चामडें*n.* चर्म*n.* त्वचा *f.*

Inner b. अंतरसाल *f.* वल्कल*n.*

2 *cry of the dog.* भोंक *f.* भोंकणी *f.* श्वनाद*m.*

To BARK, *v. a.* (trees or plants). साल *f.* काढणें, सोलणें *or* साळणें, ओंसणें, छिलणें.

To BARK, *v. n.*—a dog. भुंकणें, भोंकणें, श्वनाद*m.* करणें.

BARKING, *n.* v.V. N.—*act.* भोंकणें*n.* भुंकणें*n.* भोंकणी *f.*

BARLEY, *n.* यव *pop.* जव*m.* सातू*m.* सक्तु*m.*

BARLEY-CORN, *n.* यव *pop.* जव*m.*

Golden b. (as used in bracelets, &c.) जवा*m.*

Measure of eight barley-corns laid side by side. अंगुल *pop.* अंगूळ*n.*

Exceeding by a b. जवा आगळा.

BARLEY-WATER, *n.* जवाचा *or* चें काढ*mn.* सातूचा *or* चें काढ*mn.* यवोदक*n.*

BARM, *n* v. YEAST. सुरामंड*m.* कारोत्तम*m.* कारोत्तर*m.* यवमंड*m.*

BARN, *n. house for storing grain, &c.* कोठार*n.* गुडांचें कोठार*n.* धान्याची दांडसाळ *f.*

2 fig. *long, low, &c. house.*—contemptuously. घोडवळ *f.* मागर घर*n.* दांडसाळ *f.* दांडळ *f.*

BARNACLE, *n.*—the fish. खुबा*m dim.* खुबी *f.* खुबडी *f.*

2—of farriers. काजगी *f.* काजा*m.*

BAROMETER, *n.* वातोन्मान*n.* वायुमापकयंत्र*n.* वायुगुरुत्वज्ञापकयंत्र*n.*

BARRACK, *n.* अलंग *f.* शिपाई राहण्याची चाळ *f.*

The word बराक from the English is becoming common.

BARREL, *n.* पोप *or* पिंप*n.*

2 (of a gun, &c.) v. TUBE. नळी *f.* नलिका *f.*

BARREN, *a.*—of woman. वंध्य *pop.* वांझ.

A b. woman. वंध्या *f.* अजातापत्या *f.* अप्रसूता *f.*

—in contempt. वांझटोळी *f.* वांझोटी *f.* वांझोळी *f.* वांझोडी *f.* ओंडा*m.* खुंटाळी *f.*

N. B. *Pandits* designate three classes of women as barren, viz. वंध्या she who has no offspring, काकवंध्या she who bears only one child, मृतवंध्या she whose offspring die.

2—of cow or female animal. वांझ, वंडा *a. ind.*

3—of trees. वांझा.

Rather or somewhat b. वांझट.

4—of soil or country, *unproductive.* नापीक, नापिकी, भुकड, भुकिस्त, निखरड, बरड *or* भरड, मानटी, रखरखीत, रूक्ष, नाकार्दसार, रानट, अफल, अफलवान्.

5 *scanty, not copious,* v. EMPTY. वांझा, भाकड, सुना, सुनका.

BARRENNESS, *n.* v.A. 1. वांझपणा*m.* वंध्यत्व*n.* अफलत्व*n* अफलता*f.*

BARRICADE, BARRICADO, *n. hasty fortification of trees, earth, &c.* मेढेबंदी *f.* मेढेकोट*m.* मेढा*m.* अडकूट*n.* मार्गावरोधकरचना *f.* मार्गप्रतिबंधकरचना *f.*

To BARRICADE, *v. a* मेढेबंदीने कोंडणें, मेढेबंदी *f.* करणें.

BARRIER, *n.* See BARRICADE. 2 *bar, stop, obstruction,* v. HINDERANCE. अडकाठी *f.* अट *f* अटक *f.* अडकूट*n* अवरोधक*n* प्रतिबंधक*n.*

3 *boundary,* v. BOUND. हद्द *f.* सरहद्द *f.*

4 *town, fort, &c on the confines.* हद्दबंदीचा-हद्दीचा-कडमहालचा-गांव*m.*-किल्ला*m.*-&c

To BARTER, *v. a.* मोबदला देणें, बदलाबदल *f.*-अदलाबदल *f.* करणें *g. of o.* केजें*n.* करणें *g of o.* केड्याने देणें-घेणें.

To BARTER, *v. n.* मालासमाल*m.*-ऐवजासऐवज*m.*-नगासनग*m.* & c. देणें-घेणें, जिन्नसाने जिन्नस*m.* घेणें, ऐवजमोबादला*m.* करणें, फेरमोबादल्याचा व्यवहार*m.* करणें, भांडप्रतिभांडक व्यापार*m.* करणें, विनिमय*m.* करणें.

BARTER, *n.* सटॅलेटॅन*.* साटलोट *f.* फेरमोबादला*m.* मोबादला*m* फेरमोबादल्याचाव्यवहार*m.* विनिमय*m.* परिदान*n.*

BASE, *a. mean, vile;*—of things, v. WORTHLESS हलका, नीच, उणा, एर, खेर, गैरी, अल्प, निरस, उणाख, निपटारा.

2 *disreputable, dishonorable,*—of persons. v. VILE. हलका, नीच, पाजी, पामर, हीन, हुच्चा, लुच्चा, निपटारा.

3 *of low station or rank, of little account,* v. LOW. हलका, हीन, नीच, लहान, अधम, कनिष्ठ, पामर, हीनकुल, अकुलीन, क्षुल्लक, हीनयोग्यतेचा.

4 See BASE-BORN. 5—of metals. हिणाचा, हिणकस, हिणकट, हिणवट, खोटसाळ, गैरसाळ.

6 *deep, grave;*—of sounds. नीचा, खरजांतला, गंभीर.

BASE, *n. foot, pedestal,* v. BOTTOM. पडगी *or* पडघी *f.* पेंढी *or* पेंधी *f.* तळ*n. pop.* तळ*m.* बूड*n.*

2—the chord or sound. घोर*m.* धुम*m.* खरज*m.*

3—in music or singing. नीचसवन *f.n.* नीच*n.*

4—in reading. तृतीयसवन *n.f.*

5 (of a tabor, &c) धूम*m.* धुमा*m.*

6—in geom. भूमि *f.* मूर्द्धा*m.*

BASE-BORN, *a. born out of wedlock;* v. BASTARD. बटकीचा, रांडेचा, हरामजादा, बांदीचा.

2 *born of low parentage.* अकुलीन, कगजात, हीनजात, हीनकुल, कमअसल, विजात.

BASELESS, *a. unfounded,* fig. निराधार, निर्मूल, आधारशून्य.

BASELY, *adv.* v.A. 2. *dishonorably.* पाजीपणाने, हलकेपणाने, दौर्जन्याने, दुर्जनतेने, दौर्जन्यपूर्वक, पामरवृत्तीने.

BASENESS, *n.* v.A. 1. हलकेपणा*m.* नीचपणा*m.* &c. उणवाई *f.* उणाखी *f.*

2 पाजीपणा*m.* उणेपणा*m.* हीण*n.* हीनता *f. or* त्व*n.* पामरत्व*n.* पामरवृत्ति *f.*

3 हलकेपणा*m.* नीचपणा*m.* &c. उणवाई *f.* अधमत्व*n.* हीनयोग्यता *f.* हीनकुलत्व*n.* अकुलीनता *f.*

4 See BASTARDY.

BASHFUL, *a. modest to excess; sheepish.* लाजाळू, लाजरा, लाजखोर, लाजवट, लाजट, लज्जाशील, भिडस्त, भिडसारू *or* ळू, भिडसर, भिडसूळ, भेजूड, संकोची, संकोचशील, संकोचस्वभाव, दिवाभीत, सभाभीत, जनभीत, दृष्टिभीत, नजरभीड.

Some significant terms for *A bashful person*, corresp. with *shycock, sheepface, mealymouth*, &c. are लाजकोंबडा, गायतोंड्या, गोमुख्या, मुंगसतोंड्या, मेलतोंड्या, मेमलतोंडा, मेमुलगाडा, मेशपात्र, मेषा, मेगा *or* ग्या, मेंगें, तोडझांक्या, मुखदुर्बल.

BASHFULLY, *adv.* v. A. लज्जेनें, लाजिरवाणी *or* णें, लाजरेपणानें, &c. लाजून, लाज धरून, लाजवटपणें, संकोचानें, संकोच धरून.

BASHFULNESS, *n* v. A. लाजरेपणा *m.* &c. लाज *f.* लज्जा *f.* संकोच *m.* भीड *f.* डोळ्यांत पाणी *n* अपत्रपा *f.* सभाभीति *f.* सभाकंप *m.* जनभीति *f.*

BASIL, *n. ocymum sanctum.* तुळस *f.* तुलसी.

Some kinds are, Black b. काळीतुळस, कृष्णतुळस *or* तुलसी, वज्रयंती *f.* White b. पांढरीतुळस, रामतुळस *or* तुलसी, Wild b. राननुळस, मालेतुळस.

The little erection in which it is planted. तुलसीवृंदावन *n.* वृंदावन *n.*

BASIN, BASON, *n.* भांडें *n.* पातेलें *n.* तरत *n* बहुगुणें *n.* वाडगा *m.* वाटगा *m.*

2 *pool, &c.* v. POND. हौद *m.* कुंड *n.*

BASIS, *n. foundation, groundwork.* मूल *n.* पाया *m* आधार *m.* अधिकरण *n.* उपष्टंभ *m.*

To BASK, *v. n.* उनास बसणें, ऊन *n.*-निवर *n.*-ओप *f.*-ओपळी *f.*-तिरीप *or* तिरीम *f.* खाणें-घेणें, तिरपेस बसणें, उनास पाठ *f.* देणें.

BASKET, *n.* There are *Baskets* of endless diversifications of shape, size, &c. and of various uses. They are distinguished accordingly by peculiar names, of which the most common are, करंडम. करंडा *m.* करंडी *f.* करंडूल *n.* कुरकुला *m.* कुरकू *f.* कुरकूल *m.n.* केरी *f.* कोठी *f.* छबडी *f.* झाल *f.* टोपला *m. dim.* टोपली *f. or* लें *n.* डाली *f.* डाळें *n.* दुरडी *f.* परडी *f.* पांटी *f.* पाटिंन. पेटारा *m. dim.* पेटारी *f.* रूमाळी पांटी *f.* रोवळा *m. dim.* रोवळी *f.* शिपतर *n.* शिबुटलें *n.* संबळी *f.* सांगशी *or* सांकशी *f.* हणगें *or* हिणगें *n.* हरा *or* हारा *m.*

Little covered b. संबळी *f.*

Round leathern b. टोकर *m.* टोकरा *m. dim.* टोकरी *f.*

Slung b. *basket of a shoulder-sling.* डाली *f.*

Wickerwork b. for a cart. कुरकुला *m. or* लें *n.* कुरकूल *m. dim.* कुरकुली *f.*

BASKET-HILT, *n.* (of a पट्टा) खोबळा *m.*

BASKET-MAKER, *n.* बुरूड *m.*

BASKET-WORK, *n.* बुरूडकाम *n.* बुरडींदकाम *n.*

BASSOON, *n.* भोंवारा *m.*

BASTARD, *n. illegitimate child.* रांडलेक *m.f.* दासीपुत्र *m.* असतीसुत *m.* (ता *f.*) असत्संतान *n.* कन्यापुत्र *m.* कन्यकापुत्र *m.* अमूढासुत *m.* (ता *f.*) कन्यकासुत *m.* (ता *f.*) जारजसंतान *n.* कौलटेय *m.* अकरमाशा *m.* अठरा-धान्याचें कोडबुळें *n.*

2 *son of a concubine.* लेंकवळा *m.* राखेचा.

BASTARD, *a. born out of wedlock, illegitimate.* रांडेचा, दासीचा, वटकीचा, लवंडेचा, वांदीचा, पोटकरणीचा, जारज, दासीज, व्यभिचारज, अनौरस, अदंपतीजात, अदंपत्युत्पन्न, अदंपत्युद्भव, अपत्नीजात, अधर्मजात, अविधिजात, कन्याजात, कन्यकाजात, अनूढाजात, अकरमाशा, दोहो बापांचा.

Note. The Hindu Law specifies several classes of *Bastards;* the words here given (both under the *noun* and under the *adjective*) refer some to one class, some to another.

BASTARDY, *n.* v. A. जारजता *f.* जारजावस्था *f.* दासीपुत्रत्व *n.* दासीजत्व *n.* अनौरसता *f.* कौलटेयत्व *n.* जारोत्पत्ति *f.* व्यभिचारोत्पत्ति *f.*

To BASTE, *v. a. cudgel.* v. To BEAT. दाडकणें, दांडाळणें, सोटाळणें, टोणपणें, चेचरणें, कुंदी *f.* काढणें *g. of o.*

2 *sew slightly.* टांचणें, टांके *or* टांचे *m. pl.* -धागे *m. pl.* मारणें.

BASTINADE, BASTINADO, *n beating with a cudgel, &c.* बांसमार *m.* सोटेमार *m.* टोणपेमार *m.* दांडकेमार *m.* मारझोड *f.* दंडप्रहार *m.*

BASTION, *n.* बुरूज *m.* हुडा *m.*

Fortress of four bastions. चौबुरजी *f.*

Having four bastions. चौबुर्ला.

To BASTINADE, *v. a. cudgel,* v. To BEAT. दांडकणें, सोटाळणें, मारझोड *f* करणें *g of o.* चेचरणें.

BAT, *n stick, club.* दांडू *m.* दांडूक *n.* दांडकें *or* दांडगें *n.* सोटा *m*

2—the animal. वागूळ *or* वाघूळ *n.* पाकोळी *f.* वडवागूळ *n.* अजिनपत्रा *f.*

BATCH, *n. quantity made or done at once.* भट्टी *f.* सांचा *m.* घाणा *m.* घाणी *f.*

Of one b. v. ALIKE. एकेघाणीचा, एकेभट्टीचा, एकरास.

To BATE. See To ABATE.

BATH, *n. bathing place.* नहाणी *f.* मोरी *or* मोहरी *f.* हमामखाना *m.* स्नानकुंड *n.*

BATH-ROOM, BATHING-HOUSE, *n balneary.* नहाणघर *n.* स्नानागार *m.* हमामखाना *m.*

To BATHE, *v. a. wash.* नाहवणें, नाहणणें, आंघूळ *or* आंघोळ *f.*-स्नान *n.* घालणें.

To b. with inunction. नाहूं घालणें, नहाण *n.* घालणें.

To BATHE, *v. n.* नाहणें, आंघोळ *or* आंघूळ *f.* करणें. स्नान *n.* करणें, आंग *n.* धुणें.

To b. with or in hot, cold, holy, &c. water. ऊनपाणी, थंडपाणी, गंगा &c. नाहणें.

To b. in a river. नदीस्नान *n.* करणें

To b. in the sea. समुद्रस्नान *n.* करणें.

BATHED, v.V. N. नाहलेला, आंघोळ केलेला *or* झालेला, स्नात, आप्लुत.

BATHER, *n.* v.V. N. आंघोळ करणारा, &c. स्नानकर्ता, स्नाता & स्नायी (esp. in comp. as जलस्नाता, गंगास्नाता, तीर्थस्नाता, तिलस्नाता, भस्मस्नाता, and जलस्नायी &c.).

BATHING, *n.* v.V. N. *and* ABLUTION. आंघोळ *or* आंघूळ *f.* स्नान *n.* आंगधुणें *n.*

Chunamed, & c. spot for b. नाहणी *f.* मोरी *or* मोहरी *f.*

Room or house for b. नाहणघर *n.* पाणघर *n.* Fire place in it. पाणचूल *m.*

BATING, p. v. EXCEPT. सोडून, वजाकरून.

BATLET, *n. small bat for beating linen.* कुंदी करायाची मोगरी *f.*

BATOON, *n.* v. STAFF. दंड *pop.* दांडा *m.* काठी *f.* राजदंड *m.*

BATTALIA, *n. battle array.* रणरचना *f* रणव्यूह *m.* सेनारचना *f.*

2 *army in array.* व्यूहितसेना *f.*-सैन्य *n.*

BATTALION, *n.* पलटण *or* न *f.n.* बटालण *or* पटालन *f.* Note. All these words are corruptions of the English.

BATTEN, *n.*—of wood. कडी *f.* चिरखांब *m.*

To BATTEN, *v. a.* v. To FATTEN. पुष्ट करणें, माजवणें.

To BATTEN, *v. n.* v. To FATTEN. पुष्ट होणें, माजणें, पोसणें.

To BATTER, *v. a. beat with successive blows to throw down.* ठोकणें, ठोकाठोकी *f.* करणें, मार *m.*-मारा *m.*-मारगिरी *f.* करणें-लावणें, भडमार *m.* करणें, खोमलणें, घनमार *m.*-घनाघात *m.* करणें.

2 *wear with service.* कावल करणें, खोमलणें, भुसडा *m.*-भुसाडा *m.*-भुसा-भूस *n.* पाडणें *g. of o.* खोचें *m pl.*-खोमें *m pl.* पाडणें, घुमा *m.* घालणें.

BATTERED, *p* v. V 1. खोमललेला & c.

2 खोमललेला &c चेचका, खोचे पाडलेला *or* पडलेला

BATTERING, BATTERY, *n* v V. 1.—*act.* खोमलणें *n.* गारा लावणें *n.* &c. मारा *m* मार *m.* मारगिरी *f.*

BATTERY, *n. line of cannon ; or the raised site.* मोरचा *m* दमदमा *or* धमभरा *n.* धमामा *m.*

Disposition or range of batteries. मोरचेबंदी *f*

Erecting of batteries मोरचेबंदी *f*

2—in law. दंडपारुष्य *n.*

BATTLE, *n. fight.* लढाई *f.* युद्ध *n.* रण *mn* संग्राम *m* विग्रह *m.*

Brave in b. रणशूर, रणधीर, रणगंभीर, रणसिंह, झुंजार.

Cowardice in b. रणभीति *f.*

Cowardly in b. रणभीत, रणभीरू.

Field of b. रणभूमि *f* रणांगण *n.* युद्धांगण *n.* समरांगण *n* मल्लभू *f.*

Mixed or tumultuary b. रणसंकुल *n.* तुमुल *mn.*

Mortal or furious b. रणतुंबळ *n.* रणकंदन *n* रणचक्र *n.* रणधुमाळी *f.*

Pillar erected on the field of b रणस्तंभ *m* रणखांब *m.* यूप *m.*

To give b. लढाई *f.* घेणें-देणें.

BATTLE-ARRAY, *n.* रणरचना *f.* रणव्यूह *m.* फरेबंदी *f.*

BATTLE-AXE, *n.* परशु *pop.* फरशा *or* स *m.* फरशी *f.*

BAVIN, *n. stick of a faggot.* कोंडका *m.* कोंडकें *n* फांटें *or* फाटें *n.*

2 See FAGGOT.

BAWBLE, *n. thing gay or showy, without real value or use.* मुलामीवस्तु *f.* मुलाम्याचा-भेपिचा-पुराणाचा डागिणा *m.* &c. भूसकेलडूं *n. pl.* बेगडेचा जोडा *m.*

BAWD, *n procuress.* कुट्टनी *pop.* कुंटण *or* कुंटीण *f.* भाडखाउ *c.* दूती *f.* दूतिका *f.* शंभली *f.*

BAWDRY, *n. practice of a bawd.* कुंटणकी *f.* कुंटणपणा *m.* कुंटणगिरी *f.* दूतीकर्म *m.*

2 v. OBSCENITY. बीभत्सभाषण *n.* अचकटविचकट *or* विचकट बोलणें *n.*

BAWDY, *a.* v. OBSCENE. बीभत्स, अचकटविचकट, विचकट, अर्वाच्य.

BAWDY-HOUSE, *n* v. BROTHEL. छिनालखाना *m.* रांडपाडा *m.* वेश्यागृह *n.*

To BAWL, *v. n.* (from pain, &c) *bellow, roar.* अरडणें *or* ओरडणें, बोंबलणें, आक्रांतणें, आक्रंदणें, उच्चा कुर्शा *adv.* रडणें, रडून जीव *m.* टाकणें, हेल काढून रडणें-ओरडणें- &c. गळा काढून रडणें & c. रडून भंकाळ *m.* करणें, घसा *m.*-टाहो *m.* फोडणें *or* फोडून रडणें, भोकाड *n.* वासणें *or* वासून रडणें, तोंड *n.* घेणें, आक्रांत *m.*-आक्रोश *m.*-आक्रंदन *n.*-अरड *or* ओरड *f.*-अरडाओरड *f.*- & c. करणें.

2 *cry out, call loudly, vociferate.* गाणें, अरडणें *or* ओरडणें, पुकारणें, गरजणें, गळा लागणें, ओरड *f* -ओरडा *m.*-अरडाओरड *f.*-पुकार *or* रा *m.*-ललकारी *or* ललकारणी *f.*-कल्लोळ *m.*-कोल्हाळ *m.*-घोंघाट *m.*- &c. करणें, अरोळी *f.* मारणें, घुमरी *f.* घालणें.

3 *speak loudly.* घांटी *f.*-खाऊन-गळा *m.* फोडून-तंगाडून-गळा काढून-शिरा *f pl* ताणून- &c. बोलणें, जीव टाकून-ओतून-खाऊन-देऊन-तोडून-खरडून- &c. बोलणें, मोठ्या गळ्याने बोलणें, गळेफोड *m.* करणें.

4 at; *bellow at, roar at* v. To SCOLD. खणकावणें, दणकावणें, दणगारणें, उद्गारणें, डरकणें, तावडा *m.* देणें, खांकरवसा *m.* घालणें.

BAWLER, *n.* BAWLING, *p. a.* v.V. ओरडणारा, बोंबलणारा, & c. बोंबल्या, बोंब मार्‍या-ठोक्या, अरड्या *or* ओरड्या, तोंडघेण्या.

BAY, *n. laurus cassia.* तज *f.*

The leaves of b. लवंगपत्र *n.*

The bark of b. तज *n.* दालचिनी *f.* त्वक् *f.*

2 (of the Sea). कोळ *n.* वांकण *n.*

BAY, *a* —the color. कुमैत *or* कुमाईत, तेल्यागेर, मार्जा.

To BAY, See To BARK.

BAYONET, *n.* संगीन *f.*

BAZAR, *n. market.* बाजार *m.* हट्ट *pop.* हट *m.*

BDELLIUM, *n* गुग्गुल *pop* गुगूळ *m.* देवधूप *m.*

To BE, *v. n. exist, subsist.* होणें, असणें, वर्तणें

It may be. न जाणें.

It never has been and it never will be. नभूतो नभविष्यति.

Let be, Be it so. असो, अस्तु.

Not to be. नसणें.

BEACH, *n. sea shore.* समुद्रकांठ *m.* समुद्रकिनारा *m.* समुद्रतीर *n.* वेला *pop.* वेळा *f.* ढकला *f.*

Sandy b. वालुवंट *n* पुलिन *n. pop.* पुळण *f.n.*

BEACON, *n. light erected to give notice of danger.* आकाशादिवा *m.* आकाशादीप *m* आगनजनजुजापकदीप *m.*

BEAD, *n.* मणि *or* मणी *m.* पोत *m.f.* गणका *m*

Glass b. गळसर *m* (String of such beads. गळसर *m.* गळसरी *f.*) करमरा मणी *m.*

Gold b. (rice-form). तांदळी पोत *f.* तांदूळ *m.*

Gold b. (round) करमरा मणी *m.* String of such beads. जव *m.*

Red glass b. गोविंद *or* गोविंद मणी *m.*

String of beads. माला *pop.* माळ *f.*

2—in architecture. गोलची *f.*

BEADLE, *n.* लडीदार *m.* पाईक *or* पायक (His office पाइकी *f.*).

BEADS-MAN, *n.* जप्या *m.* जपाना ब्राह्मण *m.* संध्याभट *m.*

BEAK, *n. bill.* चोंच *f.* टोंच *f.* टोक *f* बोंच *f* चंचू *f.* चंचुपुट *n.*

BEAM, *n. piece of timber.* तुळई *f.* तुळवट *n.* वहाल *n.* दांडी *f.* सर *m.* सरी *f.* वार *n.*

B. over two posts. *piece-b.* खांडतुळई *f.* खांड *n.*

Longitudinal division of a b. चिरखांव *m.*

Small and squared b. कडी *f.*

2 (of a balance). दांडी *f.*

3 (of a car, &c.). दांडी *f.*

4 (of the weaver). नरी *f.*

5 (of the sun, &c). किरण *m* रश्मि *m.* कर *m.*

Shorn of his beams. क्षतनेजा, क्षततेजस्क.

6 (of a draw-well)—transverse, with stone. ओलणी *f.*

To BEAM, *v. n. emit beams* v. To SHINE. किरण *m.* पाडणें, तणें, प्रकाशणें.

2—the countenance, &c. *glow with health, delight, &c.* रवटवणें, टवटवणें, लुसलुसणें, लिंपून. फुटणें (तोंडावर &c.).

BEAMER, *n.* BEAMING, *p. a.* v.V. 1 तणारा, &c. किरणमय, प्रकाशमान.

2 टवटवणारा, &c. टवटवीत, टवटवीत *or* टुकटुकीत, सुप्रसन्न.

BEAN, *n.* घेवडा *m.* घेवडी *f.* वारणा *m.* (Some kinds are, वाटघेवडा, आरणघेवडा, फटारीघेवडा, मुगाघेवडा, पांढराघेवडा, काळाघेवडा, वालपापडी, मेहेंदळ.

To BEAR, *v. a sustain, support, uphold* साहणें, सोसणें, संभाळणें, वाहणें, वहन *n.*-सहन *n.*-संभाळ *m.* करणें *g. of o.*

2 (in the mind or affections). *entertain.* बाळगणें, धरणें, ठेवणें, राखणें, बागवणें, पाळणें.

3 *carry, convey, transport.* वाहणें, नेणें, घेऊन जाणें, वहनn करणें *g. of o.*

4 *endure, undergo,* v To Suffer. सोसणें, साहणें, कंठणें, पुरवणें *inv. con.* काढणें, वाहणें, सहनn.-सोसणूकf करणें *g of o*

As it can be borne. साहतसाहन.

To be borne. उपभोग्य.

5 *be capable of, admit.* घेणें.

6 (a child) *bring forth.* जन्मविणें, जन्मn. देणें, प्रसवणें, उद्भवणें, प्रसm.-प्रसूतिf.-सूनf.-उद्भानn. & c करणें.

7 (a young animal, gener). विणें (with exception of the *mare* and *ass*), गाभास जाणें, पोटचेंn. पडणें, घालणें, उद्भवणें, पोटn. पिकणें.

That has borne twice. दुजाईत.

That has borne thrice तिजाईत.

8 (fruit). देणें, बारm-बाजm. देणें

9—as a mark of authority, &c *wear, carry, hold.* वाळगणें, भरणें, धारणn. करणें.

10 *brook, endure, put up with.* सोसणें *or* सोसून घेणें, साहणें *or* साहून घेणें, पोटांत घालणें-ठेवणें, मुलाजाm -सतुर्ना f. करणें, सूगm *pl.* त्यागणें-गिळणें *or* सुगाचेंn. करणें.

11 off; *carry away* नेणें, हरणें, हरणn करणें *g.of o.*

12 upon, or, down, back, &c. See To Press. To Urge, To Drive

To Bear, *v. n. be fruitful.* फळn. देणें, फळणें, बारm. भरणें, लागणें, ऋतुm. होणें *inv. con.*

To begin to b. लागास येणें, लागणें, नारास येणें.

That bears abundantly. बाजघट.

That bears once, annually. एकबारी-twice दुबारी.

2 against, towards, upon, &c; *tend, have direction.* कलणें, लागणें. मोडf-मोडणीf-झोंकm.-कलm.-रोखm.-गमm.-कटाक्षm.-धोरणn.-लंभनr.-&c. असणें, गुलकावणीf. दाखवणें.

3 on, *refer to.* लागणें, अन्वयm.-संबंधm ठेवणें-धरून असणें.

4. upon; *press and gall, pinch, &c.* लागणें, घासणें, रूपणें, रुतणें.

5 with; *deal considerately with.* बागवणें *or* बागवून घेणें, संभाळणें *or* संभाळून घेणें, चालटकलीवर घेणें, चालटकलf. करणें.

Bear, *n.* अस्वलm f.n. ऋक्ष *pop.* रीसm. भल्लक *pop.* भालू *or* भालूकm. नडघनm.

2 Ursa major. सप्तर्षि *pop.* गाडाऋषिmpl. खाटेंn. खाटलें बाजलेंn.

Bear-garden, *n. place of uproar, tumult.* बाजारm. बाजारबाडाm.

Beard, *n.* दाढीf.

—in contempt. & c खाडn.

B. and whiskers. दसेंथn.

Woman having a b. मिशाळीf पोटाf. पुंमलक्षणाf.

To shave the b. दाढीf.-खाडn. करणें.

2 (of corn). कुसळn. कुसं *or* कूसn.-शूकn. सस्यशूकn.

3 See Barb.

To Beard, *v. a. oppose to the face.* नाकावर पायm. देणें, नाकn. ठेचणें, पायावर पायm. देणें, नाकास चुनाm. लावणें, तोंडासतोंडn. देणें.

Bearded, *a. having a b.* दाढीकरी, दाढीवाला, दाढीवाईक.

Large b. दाढा, दाढेल.

2—as corn. कुसळा, कुसळाचा, शूकवान्, शूकी.

3 See Barbed

Beardless, *a.* निखाडा *or* निखाड्या, निदाढ्या, तूवर.

B. youth, v. Stripling. बारवर्षा, सोळवर्षा.

Bearer, *n.* v. V. A. I. 8. *carrier, conveyer, porter.* वाहणारा, &c. वाहक &c. वाही (esp. in comp.) वरदार (in comp. as इटेवरदार, वेलेवरदार, शिक्केवरदार).

4 *and* Sufferer सोसणारा, सहणारा & c. सोसीक, सह (in comp.).

6 प्रसवणारा, & c सू & c प्रसू (in comp. as वीरसू, शिशसू, नरसू.)

9 *wearer, holder.* वाळगणारा, & c. धर (in comp) धारक & c. धारी (in comp).

I (of a palanquin, & c.). हमाल *or* हम्मालm भोईm कहारm.

Bearing, *n. leaning,* v. Tendency. रोखm. कलm. झोंकm. मोडf मोडणीf. संधानn.

Beast, *n.* पशुm. हैवानm/n चतुष्पादm/n

B. of burden. पाठीचा (बैल, घोडा &c.), ओझेल *or* ओझेली (बैल, घोडा &c.), पाठाळ *or* पाठवळn. पृष्ठवाह्यm. पृष्ठनाह.

B. of draught. वाहीसm.

B. of pasture, *neat.* गुरूंn. ढोरn.

B. of prey. श्वापदmn. नखीm. सावजn. हिंस्रपशुm.

Horned b. शिंगोटीf

Horned beasts,—gener. शिंगोटीf.

2 fig. *dirty or lubberly fellow.* म्हशा *or* म्हशाm. म्हशागुग्गुळm. रीसm.n. ऐदीc.

Beastly, *a. like a beast, filthy,* &c. पशूसारखा, पशुसदृश-&c. जनावराचा, पशूचा, पशुवृत्तीचा, पशुस्वभावाचा, पशुधर्माचा.

To Beat, *v. a. strike, knock.* मारणें, पिटणें, ठोकणें, ताडणें, मारm. देणें, ताडनn-मर्दनn-प्रहारm. करणें.

—mutually or generally. मारामारf.-मारामारीf-हाणमार *or* हाणामार *or* रीf.

2—with the power of such words as *to thump, pommel, bang, baste, belabour, cudgel, drub, thrash, leather, belt, lick, lace, &c.* बुकलणें, बडवणें, झोडणें, पिटणें, ठोकणें, कुटणें, कुचलणें, कुबलणें, कुदडणें, कुदवणें, कुमकणें, कुमलणें, झोडपणें, दांडकणें, दांडगणें, दांडाळणें, दुबकणें *or* बुबकणें, सोटाळणें, टोणपणें, खुंदलणें *or* खुंदळणें, खुबलणें, भोपटणें, चेचणें, चेचरणें *or* ठेचणें, भगकणें *or* भुमकणें, बखलणें, सडकणें, सोलगणें, झोलगावणें, चोपटणें, चोपणें, सोनरणें, *or* सोनारणें *or* सोताडणें, कांडान घालणें, कांडान काढणें *g.of o.* पिकवणें, लाता बुक्यानी तुडवणें, बळकट *adv.* मारणें, हातm. टाकणें, आंगाचे धुडके *m.pl.* उडवणें *g.of o.* कुंदीf काढणें- गाजवणें *g.of o.* गुणm.*pl.* काढणें *g.of o.* टांकेm.*pl.* ढील करणें *g.of o.* कुटेंn. काढणें, बरडेंn. काढणें, कुव्याm. काढणें, पूजाf. करणें-घालणें *g.of o.* तेंn. काढणें *or* तेलवणn. काढणें-घालणें *g.of o.* मारून भुसn. भरणें, बुक्या f.*pl.*-लाता f.*pl.* सडकणें *or* -सडकून-कचकून-कचकावून-रगडून-रपाटून-&c. देणें, चाटणाचेंn. घालणें, मारून भोंतm. करणें *or* मारतां भोंत भरणें, डोळे m.*pl.* पांढरे करणें- *g.of o.* चामडीf. लोंबवणें *g.of o.* कुटण *or* कुट्टणn.-कुट्टाm.-कुत्थेंn.-काढणें, मारकूटf.-मारझोडf.-मारपीट f.-मारकुटीf. करणें, फरशीमारm.-पलाखनीचा मारm.-तंबीमारm. देणें, मारून उरता न ठेवणें, मारून भुसn. पाडणें, मारून पीठn.-पिठारn. करणें, हाडें मोकळीं करणें *g.of o.* कणीकf. मऊ करणें *g.of o.*

3—soundingly; *whack, &c.* कडकावणें, नडकावणें, फडफडवणें, दणकावणें, दणगारणें, धपकावणें *or* धबकावणें, थडाडां *or* थडाथड *adv.*-फडाफड *adv.* मारणें, रपाटणें.

4 (a musical instrument). ठोकणें, पिटणें, वाजवणें.

5 v. To Defeat, To Conquer. जिंकणें, जेर करणें, झेरीस आणणें, आपटणें, अदळणें.

6 (a floor, &c.). चोपणें, चोपटणें, दाबादाबी f. करणें.

7 (a proclamation, &c.). पिटणें, वाजवणें.

8 down, (price, terms). पाडून देणें-घेणें.

9 up; *work up.* कमावणें, कमाई *f.*-मशागत *f.* करणें *g.of o.*

To BEAT, *v. n. pulsate,* v. To THROB. उडणें, ठणकणें, टचटचणें, टचटच *adv.* वाजणें, ठणठण *or* ठुणठुण *adv.* उडणें, ठणठणणें, ठणका *m.* लागणें.

2 against; *dash against.* अपटणें, थडकणें, धडक *f*-धडका *m*-थडक *f*-थड़का *m* &c. लागणें-बसणें.

3—the heart, v. To PALPITATE. धडधडणें, धडकी *f.*-धडधडी *f.* भरणें.

BEAT, *n.* See STROKE. 2 See PULSATION.

BEATEN, *p.* v.V.A. 1. मारलेला, ठोकलेला, & c. ताडित, प्रहारित, आहत

To be b. मार *m.* खाणें, तोंडांत खाणें

I—a road. राबत्याचा, वहिवाटीचा, मळलेला.

To be b. रांवणें, मळगावणें, मळणें, चोळ *f* पडणें *inv. con.*

BEATEN, *n.* v. V A 1. मारणारा, ठोकणारा, & c.

I (of bushes, for game). रानकाढ्या *m.*

BEATIFIC, BEATIFICAL, *a.* सुखकर, सुखद, सुखप्रद.

BEATITUDE, *n. heavenly felicity,* v. HEAVEN. मुक्ति *f.* मोक्ष *m.* सिद्धि *f.* अपवर्ग *m.* निर्वाण *n.* निःश्रेय *n.* श्रेय *n.* निश्चेयस *m.*

The Hindus distinguish final beatitude into four kinds, viz. सायुज्य absorption into the essence of the deity, सलोकता residence with him, समीपता nearness to him or being in his presence, and सरूपता conformedness to his image.

BEAU, *n.* v. BUCK. छानछूक *or* छोक *c.* कुरेंदार *c.* कुरेंबाज *c.* अकडबाज *c.* छेला *m.*

BEAUISH, *a.* v BUCKISH छानीचा, छानदार, नोकदार, छानछुकीचा, चट्टीपट्टीचा, अकडेचा, नोकीझोकीचा.

BEAUISHNESS, *n.* v.A. चट्टीपट्टी *f.* छानदारी *f.* नोकझोक *f.* छानछुकी *or* छोकी *f.* अकड *f.* अकडबाजी *f.*

BEAUTEOUS, BEAUTIFUL, *a.* सुंदर, रूपवंत, रूपवान्, स्वरूपवान्, सुरूप, स्वरूप, खुबसुरत, सुदर्शन, दर्शनीय, दर्शनसंतोष, सुशोभित, शोभिवंत, सुरेख, सुभावणा, देखणा, साजरा, गोजरा, गोजिरवाणा, कांत, कांतिमान्, कामरूपी, कमनीय, मंजु, मंजुल, चारू, मनोज्ञ, मनोहर, मनोरम, खुबीदार.

BEAUTEOUSLY, BEAUTIFULLY, *adv.* सुंदर, सुशोभित, मनोहर, मनोरम, मंजुल.

BEAUTEOUSNESS, BEAUTIFULNESS, *n.* v.A. *and* BEAUTY. सौंदर्य *n.* सुंदरपणा *m.* खुबसुरती *f.* सुरूपता *f.* स्वरूपता *f.* सौरूप्य *n.*

To BEAUTIFY, *v. a.* शोभविणें, सुशोभित-सुरेख-रंगदार-शोभाविशिष्ट-&c. करणें, शोभा *f.* आणणें-देणें, शोभन *n.* करणें *g.of o.*

BEAUTY, *n.* सौंदर्य *n.* सुंदरता *f.* सुंदरपणा *m.* लावण्य *n.* शोभा *f.* कांति *f.* छब *f.* छवि *f.*

Adventitious or artificial b. आहार्यशोभा *f.*

2 *particular excellence, grace, &c.* खुबी *f.* खोंच *f.* नोक *f.* रस *m.* नेज *n.* टूम *f.*

3 *a* b. *beautiful woman.* सुंदरी, सुंदरा, रूपवती, स्वरूपवती, चटकचांदणी, शालिनी, महताब, रामा, छबकडी, छबडी, परी, कुरंगनयना, मृगनयना, मृगलोचनी, नागकन्या, नागिनी, गजगामिनी, गजगति, मंदोदरी, ठिकडें *n.* स्त्रीरत्न *n.* अप्सरा, पद्मीण, गोमटी, नागीण, बिजली.

BECAUSE, *conj.* कांकि, कांतर, कारण, सबब, ह्याअर्थी.

B. that. ह्यापेक्षां, जेव्हां, ह्याअर्थी, ह्यासाठीं.

BECHICKS, *n. cough medicine.* कासघ्न-कासहारक औषध *n.*

BECHOBA, *n. tent without a pole.* बेचोबा *or* बिचवा *m.*

BECK, *n. significant nod,* v. SIGN. संकेत *m.* संज्ञा *f.* इंगित *n.* इशारा *m.* इशारत *f.* शिरःसंकेत *m.* शिरःसूचन *n.* शिरःसूचना *f.*

To be at the b. of. कह्यांत असणें, तिळीं असणें, अर्ध्यावचनांत-अर्ध्याशकुनांत असणें.

To BECKON, *v. c. make a sign to.* खूण *f.* करणें, संकेत *m.*-इशारा *m.*-इशारत *f.* सूचना *f.* करणें-देणें, खुणावणें, पालवणें, पालवण *f.* करणें.

2 (with the hand). हातखूण *f.*-हातपालवी *f.*-हस्तसंकेत *m.*-करपल्लव *m.*-हस्तपल्लव *m.*-हस्तपाचारण *m.* करणें.

3 (with the eye or head). डोळा *m.* करणें-पालणें, डोईखूण *f* करणें, नेत्रपल्लव *m.*-नेत्रसंकेत *m.*-कटाक्षसंकेत *m.* भ्रूसंकेत *m* करणें, डोईने खुणावणें.

BECKON, *n.* v. SIGN. संकेत *m.* संज्ञा *f.* इशारत *f.* इशारा *m.* खूण *f.* सूचना *f.*

To BECOME, *v. n.* होणें, बनणें, पडणें, येणें

To BECOME, *v. a. beseem, suit, grace, fit.* शोभणें, सजणें, साजणें, घटणें बसणें, मिळणें, बाणणें.

2 *befit, behove, be meet unto.* शोभणें, चांगला-उचित-लायक-योग्य-&c. असणें-होणें, ठीक-नीट पडणें.

BECOME, *p.* v V N. झालेला, भूत, संप्राप्त.

BECOMING, *p. a.* v.V. A. 1. *beseeming, graceful.* शोभणारा, सुभावणा, शोभाप्रद, शोभादायक, योग्य.

2 *befitting, behooving, comely.* v. FIT. योग्य, लायक, उचित, शिरस्त, शिस्तवार, लाजीम.

BED, *n.* विछाना *m.* शेज *f.* शय्या *f.* शयन *n.* तल्प *n.*

Foot of a b. पायतें *n.* पायतर *or* रा *or* पायथर *or* रा *m.* पायथा *m. or* थें *n.* पार्यांत *n.* पायगत *n.* पायवंस *n.* पार्यांस *n.*

Head of a b. उसें *n.* उशागत *n.* उसेंगत *n.*

To be brought to b. बाळंत होणें, प्रसूत होणें, कोनी निघणें.

To get up from b. निजून उठणें, अंथरूणचा उठणें.

To go to b. निजणें, पाठ *f.* टाकणें-लावणें, आंग *n* टाकणें, अंथरूणास आंग *n.* लावणें.

To keep one's b. from sickness. निजणें, पडणें, खाट *f*-अंथरूण *n*-माचा *m.* & c. धरणें, खाट *f*-खाटलें *n.* कुजविणें-वशिवणें, खाटेस-खिळणें,-to do so feigning sickness. खाटवाकळ *f.* घेणें.

To leave one's b. *get up after sickness.* उठूं बसूं लागणें, उठताबसता होणें, अंथरूण *n*-जमीन *f.* सोडणें.

2 (as of straw, for ripening fruits). अढी *or* अडी *f.*

3 (of a garden). तक्का *m.* क्यारी *f.* पाटा *m.* पाटगा *m.* ताटवा *m.* वाफा *m.*

Banked up b. कोंडकें *n.* कुणगा *m.* चोंढा *m.* खोंचा *m.*

4 (of a river). पात्र *n.* भांडें *n.* तास *m.* नरांडी *f.* पोट *n.*

5 *stratum, layer.* थर *m.* तह *m.* स्तर *m.*

6 *hold, seat, &c.* v. SOCKET. घर *n.* पात्र *n.* खुरशी *f.*

BED-FELLOW, BED-MATE, *n.* अंथरूणाचा सोबती *m.* सोबतीण *f.* एकशय्यी, एकशयनी, शयनबंधु *m.* शयनसख *m.* सखी *f.*

BED-RID, BED-RIDDEN, *a. confined to bed.* खाटखिळ्या, खाटधऱ्या, सदाखाटलें खुजदणारा, खटवशाय्या, उठवणकर, खाटलेंकरी.

To be b. उठवण *f.* घेणें *or* उठवणीस येणें, उताणा पडणें, तळावर असणें-राहणें.

Bed-ridden state. उठवण *f.* उठवणूक *f.* खिळण *f.*

BED-ROOM, BED-CHAMBER, *n.* निजायाची खोली *f.* शेजघर *n.* शयनगृह *n.* शयनागार *n.* निद्रागृह *n.*

BED-STEAD, *n. cot, couch.* खट्वा *f. pop.* खाट *f.* & *dim.* खाटलें *n.* बाज *f. dim.* बाजट & बाजलें *n.* पलंग *m.* मंच *or* मंचक *pop.* माचवा *or* माचा *m.* पर्यंक *m.* तल्प *m.* शय्या *f.* शयन *n.*

B. with a canopy or top. छप्परपलंग *m.*

Piece of the frame of a b. गात *n.*

To BEDAUB, See To SMEAR.

BEDDER, BEDETTER, *n. nether stone of a mill* नळी *or* खालची नळी *f.* खालचीपेड *f.*

BEDDING, *n.* शेज *f.* बिछाना *or* बिछोना *m.* सुपेती *f* शयनवस्त्र *n.*

The covering portion of b पांघरूण *n*

The spread portion of b. अंथरूण *n*

To BEDECK. See To DECK

To BEDEW, *v. a. moisten as with dew,* v. To MOISTEN. दंवमारणें, ओलावणें, तुसारणें.

To be bedewed. दंवारणें, दहिंवरणें, दंवमरणें, तुसारणें.

BEDUNGED, *a.* हगेरा, हगिरडा, हगुरडा.

BEE, *n.*-honey b. मधुमक्षिका *pop* मधुमाशी *f.* मोहोळमाशी *f.* मधुकर *m.* मधुप *m* मधुकारी *m.* मधुलेहा *m.* मधुलिट *m.* मुरकुटी माशी *f.*

B.-nest v. HONEY-COMB मोहळ *n.* मोहो *n.* भाद्रपेंण.

2—burrowing b. भोंवरा *m.*

3 humble b. भृंग *pop* भुंगा *m.* भोंवर *m.* भोंवूत *m.* भ्रमर *m.* अलि *m.*

BEE-BREAD, *n.* हळद्या *m.*

BEE-HIVE, *n.* मक्षिकागृह *n.*

2 fig. *swarming town or house.* नंदाचें गोकूळ *n.* कुटुंबाळें घर *n*

BEES-WAX, *n.* मेण *n.* शिक्थ *or* शिक्थक *n.* मदन *m.*

BEEF, *n.* गोमांस *n.*

BEEN, *p.* v.V. झालेला, भूत, जात.

BEETLE, *n. mallet, rammer.* मोगर *m.* मोगरा *m.*

BEETLE-BROW, *n.* भृंगभ्रुकुटि *f.* उन्नतभ्रुकुटि *f.*

BEETLE-BROWED, *a* भृंगभ्रुकुटि, उन्नतभ्रुकुटि.

BEEVES, *n. flock, cattle.* ढोर *n.* गुरें *n. pl.* ढोरगुरें *or* गुरेंढोर *n.*

To BEFALL, *v. n. happen to, betide,* v. To HAPPEN. विणें, भिडणें, येणें, पडणें, भोवणें, गुजरणें *or* गुदरणें, लगटणें, वनणें, प्राप्त होणें, प्राप्ति *f* होणें *g. of s.*

To BEFIT, *v a. beseem,* v. To BECOME. घटणें, साजणें, शोभणें, ठीक होणें.

To BEFOOL, *v. a* v. To DECEIVE छकवणें *or* छकावणें, झकवणें, भोळसावणें, भोंदणें, धंदरणें.

BEFORE, *prep. in the front or advance of.* पुढें, मोहरें, सायोरा, पुढतीं, पुढां, पुढारां.

B. and behind. मागेपुढें, आगेमागें, आघाडीपिछाडी, पुढेंपाठीं.

From b. पुढून, मोहरून, समोरून.

2 *in the presence of.* पुढें, समक्ष, समशासमक्ष, समोर, सन्मुख, सवडें *or* सवड्या, देखतां, साक्षात्, अपरोक्ष, रूबरू *or* उरूबुरू, विद्यमान.

Immediately b. पुढच्यापुढें.

3 *preceding in time.* अगोदर, पूर्वी, आदीं, मागें.

4 *in preference to.* पेक्षां, हून.

BEFORE, *adv. in time preceding,* v. FORMERLY. आधीं, पूर्वी, अगोदर, पहिल्यान्, आदीं, प्रथम, आदीं, प्राक्, मागें.

As b. पूर्ववत्, यथापूर्व.

2 *in front or in advance.* पुढें, मोहरें, पुढल्याकडें, पुढल्याभागां, अग्रतः, अग्रभागीं, पुढां, पुढारां, पुढतीं.

BEFOREHAND, *adv. in anticipation.* अगप, आगाऊ, पुढच्यापुढें, अगोदर, पहिल्यानेंच, आदींच.

To be b. with. आघाडी *f.* साधणें.

2 *before due, in advance.* आगप, आगाऊ.

To BEFOUL, *v. a.* v. To DIRTY. हिडसावणें, घाण *f.* करणें *g. of o.* हिडीस-हेंदरा- ओंगळ -&c. करणें.

To BEFRIEND, *v. a.* v. To HELP. बाजू *f.*-थोप *f.* राखणें -संभाळणें, पुस्तपना *m.* करणें, धावण्यास धावणें, उपकार *m.*-कृपा *f.*-मेहरबानी *f.* करणें, पाखर *f.* घालणें, हात *m.* देणें.

To BEG, *v n. practise begging.* भीक *f.*-भिक्षा *f.*-&c. मागणें, भिक्षाटन *n.*-याचना *f* -यात्रेचावृत्ति *f.* करणें, झोळीवर पोट *n* भरणें, उलट्या अंबारींत बसणें, उलट्या अंबारीनें राज्य *n.* करणें.

—as used of Brâhmans. भिक्षुकी *f.* करणें.—as used of Bráhmans begging only of Brâhmans. शुक्लवृत्ति *f.* करणें.

To b. about in great wretchedness. अन्न! अन्न! करीत फिरणें, दयांदयां *or* भयांभयां करीत फिरणें-जाणें, दीमदीम करीत फिरणें-जाणें, अन्नानगत *f.* होणें *g. of s.* हडहड *f.* करणें.

To BEG, *v a. ask earnestly, beseech, entreat, implore, supplicate, &c.* विनवणें, प्रार्थणें, याचणें, अर्थणें, विनवणी *f.*-विनंती *f.*-प्रार्थना *f.*-याचना *f.*-अर्ज *m.*-मिन्नत *f.*-मिन्नती *f.*-मिन्नतवारी *f.*-मिन्नतमाना *m* -&c. करणें *g. of o.* पायां पडणें, हातांपायां पडणें, पाय *m.* धरणें, दाढी *f.* धरणें, पायधरणी *f.* करणें, दाढीस-हनुवटीस हात *m.* लावणें, हात *m. pl.* जोडणें, पदर *m.* पसरणें, *or* पायां पडून-हातांपायां पडून-&c.-&c. प्रार्थणें -अर्ज *m.* करणें- &c. नाक *n.* घासणें, नाकदुरई *f.* काढणें.

2 *ask in alms.* मागणें, याचणें, भिक्षणें, अर्थणें, भीक *f.*-भिक्षा *f.* मागणें *g. of o.* मागणी *f.*-याचना *f.*-प्रार्थना *f.*-विनंती *f.*-&c करणें *g. of o.*

To BEGET, *v. a. procreate, generate.* जन्मनिणें, जन्म *m.* देणें, जनन *n.* -प्रजनन *n.* करणें *g. of o.* उत्पन्न करणें, जन्मास आणणें, उद्भावणें, काढणें.

2 v. To PRODUCE. To CAUSE. उत्पन्न करणें, पैदा करणें, उद्भावणें, उत्पादणें.

BEGGAR, *n.* मागनेकरी, मागणेंकरी, भिकारी, भिक्षेकरी, भीकमाग्या, भिक्षुक, भिक्षार्थी, याचक, भणंग *m.* मागणें *n.* अर्थी.—in contempt, anger, &c. agreeing with *a poor b. a wretch of a b. a dog of a b. &c.* भिकारडा *m.* भडंगभिकार *n.* भडंगभिकारी, भिकारगंड *n.*

B. by profession. झोळीबंद *m.*

B. (of victuals) from door to door. माधुकरी *m.* The victuals given, माधुकरी *f.*

B's. bowl or dish. भिक्षापात्र *n.* तुंबडी *f.* पत्तर *n.*

Beggars must not be choosers, (dainty, &c.). दरिद्र्यांस खोड असूं नये, अन्न सर्वां जेवणें आणि मिरपूड मागणें (हें असूं नये).

Crowd or multitude of beggars. भिकार *n.*

Obstinate and troublesome b. खलभट *m.* तेलंगभट *m.* खळ्या, गळग्रह, गळफांशा, जीव घेणा *or* घेण्या, प्राणघेणा *or* घेण्या, डोईफोड्या, कपाळफोड्या, कपाळसुळ्या, डोकेउठव्या, भरणेकरी, खणपट्या, खांताड्या, मेंडजोगी.

B.-like trick, way, habit, &c. भिकारचाळा *m.* भिकारखोड *f.* भिकारलक्षण *n.* भिकारचट *f.* भिकारछंद *m.* भिकेचा डोहळा *m.*

To turn b. चौपदरी *f.* घेणें, झोळी कोंपर गांवचा सुभा घेणें, हातीं नारळाचीं आई *f.* गेणें *g. of s.* हातीं भोपळा *m.* घेणें, भीक *f.* लागणें *inv. con.* हातीं तपेली *f.*-नरोटी *f.*-तिडोळी *f.*-डवली *f.*-कामधेनु *f.* गेणें, उलट्या अंबारींत बसणें, उलट्या अंबारीनें राज्य करणें.

2 *craving person.* मागरा, माग्या.

To BEGGAR, *v. a reduce to beggary.* भिकेस लावणें, भिकारी-कंगाल -कौल-&c. करणें, देसधडीस लावणें, भूळफुंकायास लावणें, भुलीचे द्विवे खायास लावणें, देसभूळ *f.* करणें.

BEGGARED, *p.* v.V. भिकेस लावलेला, &c. हतश्री, विगतश्री, नष्टश्री, हतधन, गतसंपत्ति.

BEGGARLINESS, *n.* v. A. भिकारपणा *m.* भिकारीपणा *m.*

BEGGARLY, *a. mean, poor, &c.* भिकार, भिकारी, कंगाल, भिकारवाणा *or* णी, भिकारपणाचा, कृपण, दरिद्री, भिकारलक्षणाचा भिकारचाळ्याचा.

Beggary, *n.* v. Poverty. भिक्षुकी *f.* कंगाली *f.* याचकवृत्ति *f.* भिक्षुकवृत्ति *f.*

To be reduced to b. v. To turn beggar, under Beggar. भीक *f.* लागणें *mv. con.*

Begged, *p.* v. V. A. 1. प्रार्थलेला, &c. याचित.

2 मागितलेला, &c भिक्षित, याचित.

Begging, *n.* v. V. A. 1.—*act.* विनवणें*n.* प्रार्थणें*n.* &c. याचन*n.* याचना *f.* अभ्यर्थना *f.* यात्रा *f.*

v. V. N.—*act.* भीक मागणें*n.* &c. भिक्षाटन*n.* भिक्षुकी *f.* भिक्षार्थन*n.* भैक्ष्य*n.* भैक्षचर्या *f.* भैक्षजीविका *f.* यात्रा *f.*

B is a better trade than working. घुसळतीपेक्षां उकळतीचे घरी कार.

To Begin, *v. n. enter upon* लागणें, आरंभणें, प्रारंभणें, उपक्रमणें, प्रवृत्त होणें, प्रवर्त्तणें, आरंभ*m.*-प्रारंभ*m.*-उपक्रम*m.*-मुहूर्त्त*m.* &c. करणें, गण*m.* नमणें *or* नेमणें, पाऊल*n* पुढें ठेवणें, पाय*m.* घालणें-शिरवणें, शिलान्यास*m.* करणें

To b. in good earnest. मांड मेड *f* रोवणें, मुहूर्तमेढ *f* घालणें.

2 *take existence, being, form,* v. To Rise. आरंभणें, प्रारंभणें, आरंभ*m.*-प्रारंभ*m.*-उपक्रम*m.*-&c. होणें *g. of s.* लागणें, प्रवृत्त होणें, चालू-सुरू होणें *g.of s.* टांका चालता होणें *g.of s.* तोंड*n.* लागणें *g. of s.* चालीस लागणें.

To Begin, *v. a.* आरंभणें, प्रारंभणें, आरंभ*m.*-प्रारंभ*m.*-&c. करणें *g.of o.* लावणें, उपक्रमणें, उपक्रम*m.* काढणें-करणें, *g. of o.* टांका*m.* चालता करणें *g. of o.* सुरू करणें, सुरूवात *f.* करणें *g. of o.*

To be begun. आरभ्य, उपक्रम्य.

Beginner, *n. tyro, novice, &c.* नवा, नवशिक्या, नूतनअभ्यासी, नवीन, आरंभक.

Beginning, *n.* v.V. N.1. & V.A. आरंभ*m.* प्रारंभ*m.* शुरवात *f.* उपक्रम*m.* मुहूर्त्त*m.* मंगलाचरण*n.* गणपतिपूजन*n.* श्रीकार*m.* श्री *f.*

Gradual and gentle b. अल्पारंभ*m.*

Very b. *the outset.* प्रथमारंभ*m.* प्रथमचरण*m.*

2 v. V. N. 2. *and* Rise. आगम*m.* उपक्रम*m.* मूल*m.*

At the very b. प्रथमारंभीं, मुळारंभीं, मुळींमुहूर्त्तीं *or* मुळामुहूर्त्तानें, मुळीं.

B. and end. *rise and close of a matter,* gener. आगमनिर्गम*m.* आद्यंत*m.* उपजनिपज*m.* पूर्वापर*n.* शेंडाबुडखा*m.* शेंडाबुंधा*m.* आगापिच्छा*m.*

From the b. पहिल्यापासून, पूर्वीपासून, मुळाहून, मुळापासून, मूळ धरून, मुळींपासून, प्रथमपासून.

In the b. पूर्वी, पहिला, पहिल्याने, आदीं, आदौ, प्रारंभीं.

Very b *the outset.* प्रथमारंभ*m.* मुळारंभ*m.* आद्यारंभ*m.* प्रथमचरण*m.*

I *incipient portion or period.* प्रथमांश*m.* पहिलें तोंड*n.* तोंड*n.* आदि*m.* अवल *f.* मुख*n.* चरण *or* प्रथमचरण*m.* पूर्वावधि*m.*

B. and end. आद्यंत*m.*

From b. to end, v. Throughout. आद्यंत, साद्यंत, अथपासूनइतिपर्यंत, अथेति, अवल आखर, आमूलचूड, आमूलाग्र.

Without b. middle, or end. आदिमध्यांतरहित.

II *elements,* v. Rudiments. मूळपीठिका *f.*

To Begird. See To Surround.

Begone, *interj.* निघ ! काळें कर *or* काळेंकरून जा, तोंड घेऊन जा, आपला देश घे.

To Begrime, *v. a. soil deeply.* कटविणें *or* किटविणें, विटविणें.

To be begrimed. कटणें, काटणें, किटणें, कट*m.* बसणें, मळानें रांपणें.

To Begrudge. See To Grudge.

To Beguile, *v a trick, delude,* v. To Deceive मोह*m* -भुरळ *f.* -भुरळें*n.*-भोळें*n.*-भुलवण *f.* घालणें, गोफाटणें, भुलथाप *f.* देणें, मोहणें, झोका*m.*-डोला*m.*-झोला*m* देणें.

2 (time). झुलवणें, टाळणें, लोटणें, घालवणें, करमणें, करमणूक *f.* करणें, कालवंचन*n.*-कालवंचना *f.* करणें.

Begun, *p.* v.V. N. 1 & V. A आरंभलेला, चालू केलेला-झालेला, &c. आरब्ध, प्रारब्ध, उपक्रांत, सुरू *or* शुरू, प्रवृत्त.

It has not yet been b. अजून हिंगला नाहीं वाफला नाहीं

Behalf, *n.* पक्ष*n.*

On the b. of. साठीं, करितां, बदल, बदलखातर, पक्ष धरून.

To Behave, *v. n. act, conduct* चालणें, वागणें, वर्त्तणें, आचरणें, आचरण*n.*-आचार*m* करणें, वहिवाटणें, चेष्टा *f.* करणें.

To b. circumspectly, carefully, &c. जपून वर्त्तणें-चालणें-वागणें, मागेंपुढें पाहून चालणें &c. उंच टांचकरून वागणें.

Behaviour, *n.* v. V. *and* Conduct. चाल *f.* चालचर्या *f* चालचलणूक *f.* आचरण*n.* आचरित*n.* आचार*m.* वर्त्तन*n.* वर्त्तणूक *f.*

To Behead, *v. a.* डोस्कें*n* -डोकें*n.*-डोई *f.*-&c मारणें-उडवणें *g. of o.* गर्दन *f.* मारणें *g.of o.* गळा*m.* सोडवणें *g.of o.* शिरश्छेद*m.*-शीर्षछेद*m.*-मस्तकछेदन*n.* करणें *g.of o.*

—in covert or cant phraseology. मुंडीमोचन*n.* करणें *g.of o.* शिरकमल*n.* उडविणें.

Beheaded, *p.* v. V. डोस्कें उडवलेला, &c. छिन्नमस्तक, छिन्नशिरस्क.

Beheld, *p.* v. V. पाहिलेला, प्रेक्षित, लक्षित, अवलोकित, विलोकित, आलोचित, आलोकित, ईक्षित, वीक्षित, दृष्ट.

Behest. See Order.

Behind, *adv. in the hinder place.* मागें, पाठीमागें, पिच्छडीस, पाठीं, पृष्ठभागीं, पश्चात्, पश्चात्भागीं, पश्चिमभागीं, पृष्ठतः, परतः, उत्तरतः.

2 See Behind-hand.

Behind, *prep. at the back of.* मागें, पाठीवर, पाठीमागें, पाठी, पाठीशीं, पाठशीं, पश्चात्, पलिकडें *or* पैलिकडें.

Close b. मागोमाग, पाठोपाठ, लगोलग

To look b. पाठमोरा पाहणें *or* वळणें, सिंहावलोकन*n.* करणें.

2 *under the shelter or cover of.* आड, आडऊड.

From b. पाठीमागून, पाठून, मागून, पाठीकडून, पाठलेकडून, मागलेकडून, पलिकडून *or* पैलिकडून, आडून.

Behind-hand, *adv. in a state of backwardness.* मागलटीस *or* मागलटीवर.

To fall b. मागें-पाठीमागें-मागलटीस *or* मागलटीवर पडणें, मागें पडणें, मागलटणें, मागसावणें, मागसणें, माघारणें.

To throw b. मागें-पाठीमागें-मागलटीस *or* मागलटीवर टाकणें, मागसांडणें, माघारणें.

To Behold, *v. a. observe, contemplate, regard, view,* v. To See. पाहणें, लक्षिणें, निरेखणें, अवलोकणें, विलोकणें, प्रेक्षणें, वीक्षणें, अवलोकन*n.*-विलोकन*n.*- प्रेक्षण*n.*-&c. करणें.

Behold, *interj.* पहा.

Beholden, *a. obliged,* v. Bound. लागला, आभारी, उपकारी, उपकारबद्ध, उपकृत.

Beholder, *n.* v. V. पाहणारा, द्रष्टा, प्रेक्षक, वीक्षक, निरीक्षक, लक्षक, आलोचक, अवलोकन-&c. कर्त्ता.

Beholding, *n.* v. V.—*act.* पाहणें*n.* अवलोकणें*n.* अवलोकन*n.* विलोकन*n.* दर्शन*n.* वीक्षण*n.* संदर्शन*n.*

Behoof. See Advantage.

To Behoove. See To Become.

Being, *p.* v. V. होतां, असतां, होत असतां (contracted into होत्सातां), विद्यमान, भावुक, जन्मस्थ.

Being, *n. existence.* अहिपणn अहेपणाm. अस्तित्वn. भावm. भवm. भवनn. असनn. स्थितिf. उपस्थितिf. सत्ताf. सत्व *or* सत्त्वn. सद्भावm. वर्त्तनn.

To bring into b. जन्मास घालणें–आणणें, जन्मmn. देणें, उत्पन्न करणें.

2 *a* b. *an existing thing.* भूतn. वस्तुn. व्यक्तिf. घटm. सत्व *or* सत्त्वmn.

The Supreme Being, v. God. परमेश्वरm.

To Belabour, Belabouring, &c. See To Beat.

To Belch, *v. n.* ढेंकरm.f. देणें.

Belch, *n* ढेंकर *or* ढेंकूरm.f. उद्गारm.

Sour b. करपट ढेंकरm. सारढेंकरm.

Beldam, *n.* v. Hag म्हातारडीf. थेरडीf. जखीणf डंखीणf.

To Belie, *v. a. give the lie to.* खोटा-लटका-मिथ्या-लबाड-&c. करणें, खेटिपणाm.-लबाडीf.-लटिकवादm.-असत्यताf.-&c. आणणें.

2 *misrepresent, misreport.* उलटा भासविणें, असन्निवेदनn.-अयथातथ्यकथनn. करणें, विपर्यस्त करणें.

3 *calumniate,* v. To Asperse. तुफानn.-& c. घेणें *with* वर *of* o. कंडीf. उठवणें *with* वर *of o.*

Belief, *n. credit, credence, trust.* मान्यताf. विश्वासm. भरवसाm. इतबारm. प्रत्ययm. श्रद्धाf. आस्तिक्यबुद्धिf.

2 *religious belief,* v. Faith. भावm. विश्वासm. श्रद्धाf.

3 *a belief, a faith,* v. Religion. मतn. धर्मm. मार्गm.

4 *persuasion, opinion.* भावm. भावनाf. मतn. बुद्धिf.

5 *object of belief.* श्रद्धाविषयm. विश्वासविषयm. श्रद्धा & c. स्थानn.

6 *creed.* श्रद्धेयविषयमालाf.

7 (of a God)—opp. to Infidelity. आस्तिकताf. आस्तिक्यn. अस्तिभावm.

To Believe, *v. a. credit, trust.* मानणें, खरा मानणें, विश्वासणें, मान्यताf. करणें *g. of o.* विश्वासm.-भरवसाm.-भावm. इतबारm.-& c. ठेवणें-धरणें, खरा-सत्य-& c. वाटणें *in. con.*

A make believe. हुलकावणीf *v* दाखव, हूलf.*v.* दाखव.

Believed, *p.* v. V. विश्वसित, विश्वस्त, श्रद्धित, प्रत्ययित.

Believer, *n.* Believing, *p. a* v. V. विश्वासठेवणारा, विश्वासणारा, &c. विश्वासकर्त्ता, श्रद्धाकर्त्ता, मानणारा, श्रद्धावान्, श्रद्धालु, श्रद्धान्वित, श्रद्धासमन्वित, श्रद्धायुक्त, श्रद्धागय, विश्वासी, भावीक, भावुक.

I—in theology (of a God). आस्तिक.

II (of a divine revelation). शास्त्रमानी, शास्त्रगंता.

Bell, *n.* घंटाf. *pop.* घाटf. *& dim.* घांटीf. घनn.

Clanking or tinkling b. घणघणघंटाf.

String of little bells (as around a bullock's neck). घांटसरm. घुंगूरमाळf.

2 *plate of bell-metal (used to strike on).* जंगट *or* झेंगटn. घड्याळn. घंटाf. घनn.

3 (of a flower, &c.) v. Cup. वाटीf.

Bell-founder, *n.* घंटाकारm.

Bell-man, *n.* घड्याळची *or* जीm. घंटाताडm.

2 *public crier.* दवंडीवालाm.

Bell-metal, *n.* कांस्य *pop.* कांसेंn.

Belle, *n. smart young woman.* चांदणी *or* चटकचांदणीf. छानछूक *or* छोक शानशूक *or* शोकf. स्त्रीरत्नn.

Belles-lettres, *n.* अलंकारशास्त्रn.

Belligerent, *a.* युद्ध चालवणारा.

To Bellow, *v. n.*—the bull. डेंकणें, डेंकf. फोडणें-देणें, गरजणें, डरकणें, डरकणn.-डरकणीf.-डरकाm.-उरकीf.-डरकाळीf. फोडणें-मारणें.

2 *call loudly, vociferate,* v. To Bawl. गागणें, अरडणें *or* ओरडणें, ओरडून बोलादणें-पुकारणें-बोलणें &c. जीव खरडून बोलणें.

3 (from pain, &c.) v. To Bawl. आरडणें *or* ओरडणें, सोंडn. घेणें, आकांतणें, आकांतm.-आक्रोशm.-आक्रंदनn.-& c. करणें, गळा काढून रडणें-ओरडणें, हेल काढून रडणें-ओरडणें.

To b. and beat the mouth. बोंबलणें, बोंबाf.*pl.* मारणें-ठाकणें, शंखध्वनिm.f.-पांचजन्यn.-महाशब्दm.-& c. करणें.

4—the sea, wind, &c. v. To Roar. गरजणें, गाजणें, घोषणें, सोसावणें, घोघावणें, खळाळm.-कल्लोलm.-गर्जनाf-गर्जनn.-घोषणn.-घोषm -घोगाटm. करणें.

Bellower, *n.* v. V. 3. *one given to bellowing.* बोंब्या, बोंबल्या, बोंबमाऱ्या, बोंबठोक्या.

Bellows, *n.* भातm. *dim.* भातडीf. भातोटाm. भस्त्राm. *dim.* भस्त्रीf.

To blow with the b. To work the b. भातm. फुंकणें, धमकणें.

Belly. पोटn. उदरn. कुक्षिm. जठरm.n. तुंदn

B.—allusively. दराm गारf. खळीf. खांचf. कोठाm. उदरदरीf.

B.—in contempt, endearment, & c. पोटकूळm. पोटकलीf. पोटनळीf.

B.—expenses. पोटखर्चm.

Empty b. अनोशें *or* अनशेंपोटn. रिक्तकोष्ठn. रिक्तोदरn.—With or upon an empty b. उपासीं, उपाशीं पोटीं, निराळे पोटीं, अनशेंपोटीं *or* अनशेंपोटीं *or* अनशिळे पोटीं, उपवासीं.—With or upon a full b. भरल्या पोटीं, जेवल्या पोटीं.

Shooting in the b. वेणf. *v.* दे, कर.

Stinting or pinching of the b. पोटमारm. पोटकोंडाm. पोटतंगचाईf.

Swelling or swollenness of the b. पोट फुगीf. आध्मातm. आध्मानn.

Certain combinations and phrases expressing this sense are, पोट डांबारलें *or* डांभारलें *or* डांबरलें, पोटामध्यें गुबारा भरला, पोटांत तडस भरले *or* पोटांत तडस लागले, पोटांत दब्ब झालें, पोट दब्ब भरले, पोट तट्ट फुगलें-टमटमीत *or* टुमटुमीत भरलें *or* झालें-दबदबीत-दुमदुमीत-डेंबरें-डुबरें &c. झालें.

Shrunkenness and flattennedness of the b. is expressed with equal liveliness. पोटाची पन्नावळ झाली, पोट पाताळास गेलें, पोटाची वखळ पडली, पोट रसातळास गेलें, पोटाचीं भकाटेंn.*pl.* बसलीं-पडलीं, *or* खपाटेंn.*pl.* बसलीं &c. पोट भकाटीस *or* भकाळीस गेलें, पोट भकाटलें *or* भकाळलें, भकाळ्याf.*pl.* बसल्या *or* पडल्या, पाखली *or* वाखलीf.*pl.* बसल्या *or* पडल्या.

The three folds across the b. (from obesity or age). त्रिवलीf.

To be engrossed in providing for the b. पोटाचे पाठीस लागणें, पाठीस पोटn. लागणें *in. con.*

To go to the b. पोटीं पडणें, भक्षस्थानीं पडणें.

To have a b. to fill. पोटn. पाठीस लागणें.

To pinch one's b. पोट बांधणें, पोटांत पोट करणें, पोटास बिबवेंm.*pl.* घालणें, पोटाला पाटाm. बांधणें, पोटकोंडाm. करणें, पोटतंगचाईf. करणें.

To pinch the b. to clothe the back. कण्या खाऊन मिशांस तूप लावणें.

To touch one's b. पोटावर मारणें, नखीं नख देणें.

Whip my back, dont cut my b. पाठीवर मार पोटावर मारूं नको.

2 *belly* fig. *hold.* पोटn.

3 *bulging part.* पोटn. फुगाm. फुगाराm. फुगोटीf.

To BELLY, *v. n. swell out, jut out, bulge.* फुगणें, फुगारणें, फुगा*m.* -फुगारा*m.* &c. येणें, फुगीर होणें.

2 *swag,* v. To BAG. झोंगळणें, झोल*m.*-झोलका*m.* येणें.

BELLY-ACHE, *n.* पोटशूळ *or* सूळ*m.* पोट दुखणें*n* पोटदुखी *f* उदरशूल*m.* जठरव्यथा *f.* जठरज्वाला *f.* जठरशूल*m*

Constitutional or constant b. पोटदुखा*m.* पोटदुखी *f*

BELLY-BAND, *n.* v. GIRTH. पेटी *f.*

2—gener. पोटबांधणें*n* उदरत्राण*n.*

BELLY-BOUND. *a.* v. COSTIVE. बद्धकोष्ठ *pop.* बद्धकोष्ट्या.

BELLY-FRETTING, *n. gripes in a horse's belly.* कुरकुरी *f*

BELLY-FULL, *n* पोटभरती *f.* पोटभर *f.* पोटभर भन्न*n.*-जेवण*n*

With half a b. अर्धपोटीं, अर्धपोटीं, निमेपोटीं.

To eat a b. पोटभर जेवणें-खाणें, रगडून-कचकावून-उपटून-&c. जेवणें.

BELLY-GOD, *n.* v. GLUTTON. पोटभरू*m.* पोटभऱ्या*m.* पोटार्थी*m.* पोट्या*m.* पोटबावू*m.* पुखानंद*c.* खादू*c.* खादुनंदन*m.* खाबू*c.*

BELLY-TIMBER, BELLY-CHEER, *n.* पोटगी *f.*

BELLY-WORM, *n.* पोटकिडा*m.*

To BELONG, *v. n. be the property of.* असणें with चा-कडे-&c. (as हें घर त्याचें आहे this house belongs to him). लागणें, माल*m.*-&c. असणें *in. con.*

2 *be the province or business of.* असणें with चा-कडे-&c. (as हें काम त्याचें आहे this work belongs to him). लागणें, इलाख्यांत-&c. असणें *g.of o.* काम*n.*-प्रकरण*n.*-&c. असणें *in. con.*

3 *have relation to.* लागणें, संबंध*m.*-&c. असणें, संबंधी-निसबतीचा -&c. असणें.

BELONGING, *p.* v.V. 1. सत्तेचा.

2 अनुगत, हातचा.

3 अंगीभूत, अंगभूत, अंगसंबंधी, संबंधी, संबंधीक, आंगिक, अनुगत, निसबतीचा, पोटचा, विषयीचा, लागी, पर & परायण (in comp.).

BELOVED, *a. loved, dear.* v. DARLING. आवडता, प्रिय, प्राणसा, जीवसा, जिवलग, प्यारा, वाल्हा, वल्लभ, प्रीत, प्रेमास्पद, अभीष्ट, अभीप्सित, दयित.

B. by all. सर्वप्रिय.

Best b. इष्टतम.

BELOVED, *n. beloved female, wife or mistress.* कामिनी *f.* कांता *f.* दयिता *f.* प्रिया *f.* प्रियतमा *f.* प्रीतिपात्र*n.* मनोरमा *f.* माशूक *f.* रमणी *f.* रामा *f.* वल्लभा *f.* वेल्हाळी *f.* प्यारी *f.* सजणी *f.* साजणी *f.*

2 *lover or husband* प्राणनाथ*m.* प्राणपति*m.* प्राणसखा*m.* प्राणेश्वर*m.* प्राणेश*m.* प्राणप्रिय*m.* प्राणदिसांवा*m.*

BELOW, *prep.* v. UNDER. खालतीं *or* खालतें, खालीं *or* खालें.

From b. खालून.

BELOW, *adv. in the lower place.* खालीं, खालता *a. decl.* खालतीं *or* खालतें, हेट, तळवटीं, अधः, अधरतः, अधरात्, अधस्तात्.

From b. खालून.

BELT, *girdle, cincture, &c.* पट्टा*m.*

Plate of a b. चपरास *f.*

Sword b. दाली *f.* पडदाळें*n.* पट्टा*m.*

Waist b. कमरपट्टा*m.* कमरबंद*m.* कमरबस्ता*m.*

BELWETHER, *n.* मोहरक्या मेंढा*m.*

To BEMOAN. See To BEWAIL.

BENCH, *n.* बांक*m.* मंच*m.*

2 *seat of a judge.* न्यायाधीशाची गादी *f.* धर्मासन*n.* न्यायासन*n.*

To BEND, *v. a. inflect, curve.* वांकवणें, वांकवणें, वागवणें, लववणें, नमवणें, वळवणें, मोडणें, वांक*m.*-वाग*m.*-वळण*n.*-मोड *f.*-मुरड *f.*-&c. देणें -आणणें, वांकडा-वक्र-&c. करणें.

2 *direct to a certain point.* लावणें, रोंखणें, रोंख*m.* लावणें-करणें.

3 down; (a bough, &c.) ओळंबणें, ओथंबणें.

To BEND, *v. n.* वांकणें, वागणें, वांकणें, लवणें नमणें, झोकणें, वांक*m.*-वांक*m.*-वाग*m.*-मुरड *f.*-मोड *f* -वळण*n.*-तीड *f.*-&c खाणें-घेणें *and with in. con.* येणें.

BEND, *n. flexure, incurvation, curvature.* वळण*n* वांकण*n* वाक *or* वाक*m.* मुरड *f.* मोड *f.* मरोड *f.* तीट *f n.* नति *f.*

2 (of a stick, &c. of a road, river, the ocean, &c.). वांक*m f.n.* वांकण*n.* वांकाड*n.* वळण*n.* वळसा*m* मुरड *f.*

BENDED, BENT, *p.* v.V. A. 1. *and* CROOKED. वांकडा, वक्र, तिडा, तिडका, तिडतिडा, भंगुर, नत, विनत, नम्र, ओणवा.

B. about, *bent in various directions.* वांकडकोंका, वांकडातिकडा, वांकडसुसका.

2 *and* INTENT. पणत.

BENEATH, *prep. & adv.* See BELOW.

BENEDICTION, *n. blessing,* or *invocation of blessing.* आशीर्वाद*m.* आशीर्वचन*n.* श्रेयोवाद*m.* कल्याणवचन*n.* कल्याणवाद*m* स्वस्तिवाचन*n.* दुवा*m. v.* माग.

BENEDICTORY, *a. expressive of blessing.* आशीर्वादाचा, आशीर्वादार्थ, आशीर्वादार्थक.

BENEFACTION, *n. benefit conferred.* उपकार*m.* दान*n.* कल्याणकर्म*n.* श्रेयस्कर्म*n.* एहसान*n.*

BENEFACTOR, *n.* उपकारकरणारा*m.* उपकारकर्ता*m.* कल्याणकर्ता*m* दानकर्ता*m.* श्रेयस्कर*m.* श्रेयोर्थी*m.*

BENEFACTRESS, *n.* उपकार करणारी *f.* उपकारकर्त्री *f.* &c.

BENEFICE, *n. an ecclesiastical living.* धर्मादाय*m.* धर्मादान*m.* उपाध्याची-धर्मशिक्षकाची-&c. वृत्ति *f.*

BENEFICENCE, *n.* v. A. परोपकार*m.* परोपकारता *f.* अन्योपकार*m.* जनोपकार*m.* लोकोपकार*m.*

BENEFICENT, *a. kind, charitable, &c.* परोपकारक, परोपकारी, जनोपकारक, लोकोपकारक, उपकारपर, परोपकारशूर, उपकारक, उपकारी.

BENEFICIAL, *a. profitable, serviceable, useful,* v. ADVANTAGEOUS. उपकारी, उपकारक, हितकारक, हितकर, उपयोगी, श्रेयस्कर, श्रेयस्कारी, श्रेयोवह.

BENEFICIARY, *n. receiver of benefits.* उपकारपात्र*n.* उपकारास्पद*n.* उपकारभोगी, उपकारजीवी, कृपापात्र*n.* दानास्पद*n.* दानपात्र*n.*

BENEFIT, *n. kindness conferred.* उपकार*m.* उपकृति *f.* एहसान*n.*

A public b. लोकोपकार*m.* सर्वोपकार*m.* जनोपकार*m.*

2 *profit, avail, use, good,* v. ADVANTAGE. हित*n.* लाभ*m.* उपयोग*m.* गुण*m.* फायदा*m.*

To BENEFIT, *v. a. promote the good of.* हित*n.*-चांगलें*n.*-बरें*n.*-श्रेय*n.*-कल्याण*n.*-&c. करणें *g.of o.*

2 *profit, avail, serve,* v. To ADVANTAGE. उपयोग*m.*-गुण*m.*-उपकार*m.*-&c. होणें *g.of o. with inv. con.* गुणास येणें-पडणें, उपयोगीं पडणें.

To BENEFIT, *v. n. receive advantage.* कल्याण*n.*-बरें*n.*-चागलें*n.*-हित*n.*-&c. होणें *g.of s.*

BENEVOLENCE, *n. disposition to do good.* उपकारबुद्धि *f.* परोपकारबुद्धि *f.* उपकारशीलता *f.* उपकारस्वभाव*m.* परहितबुद्धि *f.* धर्मबुद्धि *f.* जनहितेच्छा *f.* जनसौहृद*n.* जनकृपा *f.* जनदया *f.* भलाई *f.* भलाइकी *f.*

Universal. भूतदया *f.*

BENEVOLENT, *a. disposed to do good.* परोपकारी, परोपकारबुद्धि, प-

रोपकारशील, परोपकारपरायण, परोपकाररत, परकल्याण *or* अन्यकल्याण निष्ठ-पर-आसक्त-तत्पर-चिंतक-उत्सुक-&c. जनहितेच्छु, परकल्याणशील, धर्मबुद्धि, सात्विक, भला.

Benighted, *a. overtaken by the night.* रात्रीने घेरलेला-अटोपलेला-गांठलेला-&c. निशाक्रांत.

Benign, Benignant, *a. gracious, beneficent,* v. Kind. परोपकारी, परोपकारक, उपकारशील, उपकारपर, परोपकारशूर.

2 *bland, mild, salutary,* v. Wholesome. सात्विक, सौम्य, हितकारक, हितावह

3—of planets, aspects, &c. v. Auspicious. शुभ, मंगल, सु in comp. सत् in comp. श्रेयस्कर.

Benignness, Benignity, *n* v. A. I. कृपा *f.* दया *f.* कृपाशीलता *f.* उपकारशीलता *f.* उपकारित्व *n.* उपकारकता *f.* कृपालुता *f.*

2 सात्विकता *f.* हितकारकता *f.*

3 शुभ *n.* शुभत्व *n.* मंगलत्व *n.*

Benison. See Benediction.

Benjamin. See Benzoin.

Bent, *n. bended state, flexure, curvity.* वांक *or* वाक *m n.* वाग *f.* वाक *m.* वांकडेपणा *m.* वक्रता *f.* वक्रभाव *m.*

2 *disposition towards,* v. Inclination. मोड *f.* मोडणी *f.* कल *m.* झोक *m.* रोंख *m.* तोल *m.*

3 v. Tendency. कल *m.* झोक *m.* तोल *m.*

Bent, *p.* See Bended.

To Benumb. See To Numb.

Benzoin, *n.*—of superior quality. लोहबंदी *or* लोभानीऊद *m.* देवधूप *m.* जनार्दनीऊद *m.* शिलारस *m.*—of inferior quality. ऊद *m.* कवड्याऊद *m.* कपिश *m.*

To Bequeath, *v. a. leave by will.* मृतपत्रांत लिहून देणें, मृतलेखदत्त-मृतलेखांकित-मृतपत्रदत्त-&c. करणें.

Bequest, *n. legacy.* मृतलेखदान *n.* मृतपत्रांकितदान *n.* मृतपत्रार्पितदान *n.*

To Bereave, *v. a. strip of, deprive of.* नागवणें, नाडणें, नागवाउघडा-रांडका-&c. करणें-पाडणें-नागवणें *with* अंशीं-विषयीं-अर्थी *of o.* निराळा-वेगळा-रहित-विरहित-हीन-&c. करणें (as जरीमरीने मला पुत्रावेगळें केलें.).

Bereaved, Bereft, *p. v.* V. नागवलेला, नाडलेला, उघडा-नागवा-&c. केलेला *with* विषयी *of o.*

Bereavement, *n.* v.V.—*act.* नागवणूक *f.* नागवण *f.* नागवा करणें *n.* &c. वेगळा करणें *n.* &c.—*state.* नागवण *f.* नागवणूक *f.* नागवलेलेपणा *m.* &c. हानि *f.*-नाश *m.*-हीनता *f.* &c. (in comp. with o. as पुत्रहानि *f.* धननाश, &c).

Berry, *n.* लहानफळ *n.* क्षुद्रफल *n.*

Jeweller's b. (seed of abrus precatorius). गुंज *f.* गुंजा *f.*

Ball of wax studded with this b. गुंजवडा *or* ला *m.* गुंजाडा *m.*

Beryl, *n.* विरोजा *m.*?

To Beseech, *v. a.* (a person) *supplicate, implore,* v. To Beg. मिन्नत *f.*-मिन्नती *f.*-मिन्नतमाना *m.*-मिन्नतवारी *f.*-&c. करणें *g. of o.* हातांपायां पडणें, पायां पडणें, पाय *m.* धरणें, पायधरणी *f.* करणें, दाढी *f.* धरणें, दाढीस-हनुवटीस हात *m.* लावणें, हात *m. pl.* जोडणें, नाक *n.* घासणें, नाकदुरई *f.* काढणें, उरासीं धरणें, पदर *m.* पसरणें.

2 (a thing or matter), v. To Beg. मागणें, विनंती करून मागणें, प्रार्थणें, याचणें.

To Beseem, Beseeming. See To Become.

To Beset, *v. a. set at and press, throng around and worry, &c.* घेरणें, भोवणें, वेढणें, वेष्टणें, घेरा *m.*-वेढा *m.*-गराडा *m.*-&c. घालणें, कुत्तरतोड *f.*-कुत्तरभोंद *f.*-लांडगेतोड *or* लांडकतोड *f.*-भोंदातान *f.*-&c. करणें *g. of o.*

Beside, *prep. at the side of,* v. Near. बाजूस, बाजूकडेस, पाशीं, कुशीस, पार्श्वतः, पार्श्वभागीं, पार्श्वगत

2 *on one side, out of, not of the course.* सोडून, टाकून, आड, आडबाजूस, आडवळणीस, एकीकडे, आडकुशीस, गैरलगामीं, गैरसुतीं.

B. one's self. ठिकाणावर-भानावर-शुद्धीवर-देहावर-वृत्तीवर-स्थितीवर &c. नाहीं.

3 *over and above, distinct from.* उपर, वेगळा, निराळा, बाजत *or* बाजद, इतर (as मनुष्येतर) वांचून, शिवाय, खेरीज, व्यतिरिक्त, बगर.

Besides, *adv. additionally, moreover.* अणखी, अणीक, दिगर, दुसरा, अधिक.

To Besiege, *v. a.* घेरणें, वेढणें, वेष्टणें *or* घेरून-वेढून-वेष्टून घेणें, घेरा *m.*-वेढा *m.*-गराडा *m.*-वेष्टन *n.*-कोंडें *n.*-&c. घालणें-देणें, कोंडमारा *m.*-कोंडमार *m.* करणें *g. of o.*

To Beslubber, *v. a. soil with spittle, &c* लाळेने-शेंवुडाने लेपटणें-लेथडणें-नहाणें, भरणें, लेथडणें, बरबटिवणें, लाळ *f.* गाळणें.

To Besmear, *v. a. bedaub,* v. To Smear. भरणें, लेथडणें, लिंबिडवणें, लेपटणें.

Besom. See Broom.

To Besort. See To Become.

To Besot. See To Infatuate.

To Bespangle, *v. a.* टिकल्यानी-चकमकीत द्रव्याने-&c. भूषित-सुशोभित &c. करणें.

To Bespatter, *v. a.* शिंतोडे *m. pl.*-छाटे *m. pl.* उडवणें *with* वर *of o.* शिंतोड्यानी भरणें, सिंचणें, शिंपणें, शिडकावणें, सडासारवण *n.* करणें *g. of o.*

To Bespawl. See To Beslubber.

To Bespeak, *v. a. order beforehand.* करूं सांगणें, करण्याविषयीं आगोदर सांगून ठेवणें, सांगून-बोलून ठेवणें, फर्मास *f.* करणें *g. of o.*

2 *betoken, indicate,* v. To Show. दर्शविणें, सांगणें, जाणवणें, सुचवणें.

To Besprinkle. See To Sprinkle.

Best, *a.* सर्वांहून-सर्वापेक्षां चांगला-&c. उत्तम, अवल, श्रेष्ठ, ज्येष्ठ, सत्तम, उत्कृष्ट, वरीयान, परम, श्रेयान्, पर, वरिष्ठ, वर्य, अनुत्तर, वर (in comp. as नरवर, पशुवर, &c.).

B. of all. सर्वोत्तम, सर्वोत्कृष्ट, सर्वश्रेष्ठ, अत्युत्तम.

B. middling, worst. उत्तम, मध्यम, कनिष्ठ.

Bestial. See Beastly, Brutal.

To Bestir, *v. a.* v. To Rouse. सावध-हुशार-&c. करणें.

To Bestow, *v. a.* v. To Give. देणें, दान *n.* करणें, अर्पणें, समर्पणें, प्रतिपादणें, अर्पित-&c. करणें, अर्पण *n.*-समर्पण *n.*-&c. करणें *g. of o.*

Bestowable, *a.* v.V. दान कराया-चा-जोगा-&c. देय, दानीय, दानार्ह, अर्पणीय, अर्घ्य, समर्घ्य.

Bestowal, Bestowing, Bestowment, *n.* v.V.—*act.* दान करणें *n.* &c. दान *n.* अर्पण *n.* समर्पण *n.* प्रतिपादन *n.* उपधान *n.*

To Bestraddle, To Bestride, *v. a.* दंगांत-दुपायांत धरणें, पायांचे बेचकांत-बेचांगळ्यांत धरणें *or* धरून बसणें.

Bet, *n.* v. Wager. पैज *f.* पण *m.* होड *f.* प्रतिज्ञा *f.*

To Bet, *v. c.* v. To Wager. पैज *f.* मारणें-करणें, पण *m.*-प्रतिज्ञा *f.* करणें, होड *f.* बांधणें-घालणें.

To Betake, *v. a.* (one's self.) v. To Resort. आश्रय *m.* करणें-धरणें *with g. of o.* आश्रयणें, आश्रयण *n.* करणें, सेवणें, सेवन *n.*-सेवा *f.* करणें *g. of o.*

Betle-nut, *n. areca catechu or faufel,*—the tree. सुपारी *f.* पोफळ *f.* पोफळी *f.* पूग *m.*

—the fruit or nut. सुपारी *f.* पोफळ *n.* पूग *n.* पूगफल *n.* पूगीफल *n.*

B. nut which has ripened and hardened on the tree. घोंट *n.* दगडी सुपारी *f.*

B. nut, gathered after it has fully ripened. बेडा *m.* रोंठा *m.* रोंठी सुपारी *f.*

B. nut decaying without ripening. कुंभारी सुपारी *f.*

B. nut—as on the tree or before shelling, &c. पोफळ *n.*

Branch of a b. nut tree सांवळी *f.*

Base portion of a branch of a b nut tree. पोवा *m.* पोवली *f.* विरी *f.* (a piece of do. विरखंड *n.*).

B nut box. पूगपात्र *n.*

Core or heart of a b. nut. खोबरें *n*

Dunging around the roots of a b. nut tree. शेण साऊळ *f.*

Fine cuttings of a b. nut. फूल *n.*

Fruit stalk of a b. nut. शिपट *n.* शिपटी *f.* शिपटें *n.* शिपूट *n.* शिरटी *f.*

Implement for stripping off integuments of a b. nut. रांपा *m. dim.* रांपी *f.*

Scissors for cutting a b. nut. सरौता *m.* अडकिता *m.*

Spathe of a b. nut. गिरभी *f.* पागोटा *m.* गर्भी *f*

Young b. nut plant. कावती *f.*

Young b. nut plantation. सरगड *n.*

Young and tender b. nut. पोंकाटी *or* पोंकोटी *or* पोंकटी *f.*

For *Betel-nut* prepared in particular ways, some of the terms are कापकडी सुपारी *f. or* खापकडी *f.* चिकणी सुपारी *or* चिकणी *f.* चवारी *f.* बरडा *m or* बरडी सुपारी *f.* फूल बरडा *m. or* फूलबरडी सुपारी *f.* लवंगचुरी सुपारी *f. or* लवंगचूर *f.* वरखी सुपारी.

2—the Piper Betel tree. नागवेल *f.* पानवेल *f.* वेल *f.* नागवल्ली *f.*

Some kinds or varieties are कापुरवेल *f.* काळी पानवेल *f.* जनी *f.* देंटी *f.* मागधी पान *pop.* गयई पान *n.*

B. leaf of the middling quality. बादखासा पान *n.*

Bundle of b. leaves (containing 550). कवळी *f.* (Aggregate of 36 कवळी is कुडतन *n.*).

Case (of bamboo, palm leaves, &c.) to hold b. leaf. पानपूड *n.*

Case to hold b. leaf with its accompaniments. पानदान *n.* पानसडें *n.*

Leaf of b. पान *n.*

Leaf of b. of an elongated or bud form. कळीचें पान *or* कळीदारपान *n.* कळी *f.*

Lime placed to be eaten with b. leaf. चुनपट्टी *f*

Pile of b. leaves. खाप *f.* कवळी *f.* काट *n.*

Plantation of b. पानमळा *m.*

Roll of b. leaf, of areca nut, &c. विडा *m.* वीटिका *f.* तांबूल *m.* पान *n.* पानपट्टी *f.* Some kinds or forms are कातरविडा, कापुरविडा, कुलपीविडा, गांदविडा, गोविंदविडा, मोडविडा, मोदक विडा.

Roll of b. leaf, areca nut, &c.—compreh. पानसुपारी *f.* Some significant terms for this roll are मुखभूषण *n.* मुखवास *m.* मुखशुद्धि *f.*

Roll of b. leaf, &c. given from one's own mouth (to children or women). तांबूळ *m.n.*

Vender of b. leaf, b. nut, &c. तांबोळी *m.*

To Bethink, *v. a.* (one's self). आठवण *f.*-आठवणूक *f.* करणें.

To Betide, *v. n. befall,* v. To Happen. वितणें, भिडणें, येणें, गुदरणें, पडणें, प्राप्त होणें.

Betimes, *adv. early, in good time,* v. Early. लवकर, वेळवारीं- *or* वेळेवारी, सकळ *or* सकळवेळीं, सकाळवाणीं, आदीविदी

To Betoken, *v. a. indicate,* v. To Show. दर्शविणें, सुचविणें, भासविणें, जाणवणें.

Betokener, v V. दर्शविणारा, सुचविणारा, & c. सूची & सूचक (in comp. as हर्षसूची, खेदसूची, रोगसूची *or* हर्षसूचक & c. शुभसूची, अशुभसूची, कल्याणसूची, अकल्याणसूची, इष्टसूची, शिवसूची, यशःसूची, भविष्यसूची, *or* शुभसूचक &c).

To Betray, *v a. deliver by treachery.* दग्याने-विश्वासघाताने-विश्वासघातपूर्वक &c. स्वाधीन करणें-हवालें करणें-सोंपणें-देणें, विश्वासघात *m.* करणें, विश्वासाने गळा *m.* कापणें.

2 *disclose* (a secret). दग्याने फोडणें-बाहेर पाडणें-घटकर्णी करणें, मंत्रभेद *m.* करणें.

3 *discover, make manifest,* v. To Expose. प्रगट-उघड & c. करणें, उघडा टाकणें-पाडणें.

To Betroth, *v. a. pledge in marriage, affiance.* वाग्दान *n.*-वाङ्निश्चय *pop* वाग्निश्चय *m.*-वाग्नियम *m.* करणें *g of o.* वाग्दत्त-वाचादत्त-वाग्विवाहित-प्रतिज्ञाविवाहित-& c. करणें, मागणी *f.* घालणें.

2 *take in affiance.* वाणीने वरणें, वाक्प्रतिग्रह *m.*-वाक्स्वीकार *m.* करणें, *g. of o.* वाग्वरण *n*-वागादान *n.* करणें *g. of o.*

Betrothed, *p.* v.V. 1. वाग्दत्त, वाचादत्त, मागणीची (used of a female), प्रतिज्ञाविवाहित, वाग्विवाहित, विवाहप्रतिज्ञात.

2 वाणीने वरलेला, वाक्प्रतिगृहीत, वाक्स्वीकृत.

Betrothment, *n.* v.V. 1.—*act.* वाग्दान करणें *n.* &c. वाग्दान *n.* वाचादान *n.* मागणी *f.*

2.—*act.* वाणीने वरणें *n.* & c. वाग्वरण *n.* वागादान *n.*

Better, *a* The most idiomatical way of expressing this comparative is by the use of the words for good with हून-पेक्षां- & c. उंचा, उंची, सरस, अधिक, अगळा, वरिष्ठ.

To get the b. of. To have the b. of. *See under* Advantage.

Better, *adv.* वरें, *Vide remark under the adjective.*

Better, *n. a superior, an elder.* वडील *c.* वरिष्ठ *c.* श्रेष्ठ *c.* ज्येष्ठ *c.*

To vie with one's betters. टाक *f.* टाकणें, बराबरी *f.*-सर *m.f.* करणें.

To Better. See To Improve.

Between, Betwixt, *prep. in the intermediate space.* मध्यें, मधों, आड.

Betwixt and between. अधींमधीं *or* अध्येंमध्यें *or* अधेंमधें *or* अधींनामधीं.

2 *from one to another ;*—noting intercourse. मध्यें, आंत.

The sense of this word is commonly expressed by the use of the genitive case reciprocally, as त्याचा इचा कांहीं वाद नाहीं. There is no dispute between him and her, त्याचें माझें देणें घेणें नाहीं &c. &c.

3—noting difference. मध्यें.

Betwixt and between. अधींमधीं *or* अध्येंमध्यें *or* अधींनामधीं.

Beverage, *n.* v. Drink. पेय *n.*

Bevy, *n. flock of birds.* साईर *f.* झांक *f.* झुंड *f.* पल्ला *m.* यूथ *m.*

To Bewail, *v. a. bemoan, deplore,* v. To Lament. हायहाय *f.* करणें *g. of o.* रडणें, शोचणें, शोक *m.*-खेद *m.*-दुःख *n.*-& c. करणें-मानणें *g. of o.* विलाप *m.*-शोचन *n.*-रुदन *n.* करणें *g of o.*

Bewailable. See Lamentable.

Bewailer, *n* v.V. रडणारा, शोककर्त्ता, खेदकर्त्ता, शोचक, शोचिना, शोचनकर्त्ता.

To Beware, *v. n* सावध-सावधान-हुशार-&c. असणें- राहणें, जपणें, संभाळणें.

Beware! संभाळ.

To Bewilder, *v. a. lose in mazes.* गुरफटणें *or* गुरफाटणें, गळफटणें, घोंटाळवणें, वहकावणें *or* भरकवणें.

2 *perplex, &c.* v. To Confound. घाबरविणें, भ्रमविणें, भांबवणें *or* भांबावणें, चौकडी *f.* भुलवणें *or* गुंगवणें *g.of o* भूल *or* चकभूल *f.* घालणें-पाडणें-करणें.

Bewildered, *p.* v V. 1. *and* Erring गुरफटलेला, गळफटलेला, &c. चुकार, भ्रांत

2 घाबरवलेला, घाबरा केलेला-झालेला, चकभुल, चक्क, चकित, चरक, हैराण, बावरा, भ्रमिष्ट, भ्रमी, भ्रांत, संभ्रांत, विभ्रांत, गूढचेता, व्याकुल *or* व्याकुलमना.

To be b. घाबरणें, गलबलणें, घोंटाळणें, गोंधरणें, गोंधवणें, गोंधळणें, बावरणें, चौकडी *f.* भुलणें *or with g of s.* गुंग होणें.

Bewilderment, *n.* v V.1.—*state.* गळफटा *or* गळफाटा *m.* घोंटाळा *m.*

2—*state.* चकभूल *f.* भूल *f.* गडबड *f.* गोंधळ *m.* घोळ *m.* घोंटाळा *m* हैराणी *f.* हैराणगत *f.* धांदल *f.* भ्रांति *f.* भ्रम *m.* संभ्रम *m.* भ्रांतता *f.* मोह *m* चित्तवैकल्य *n.*

To Bewitch, *v. a. affect by witchcraft,* v. To Charm. भारणें, मोहणें *or* मोहविणें, भारणी *f.* घालणें, चेटक *n.*- कंवटाळ *n.*-करणी *f.* करणें, दृष्ट *f.*-दृष्टि *f.* लागणें-पडणें. *in con.*

2 fig. *enchant, fascinate,* v. To Charm. भारणें, मंत्रणें *or* मंतरणें, मोहणें *or* मोहविणें, मोह *m.* घालणें, भुरळ *f.*-भुलवण *f.*-&c. घालणें, मोहित-चकित-चक्क-चकभूल-&c. करणें.

Bewitching, Bewitchment, *n.* v.V. 1.—*act.* मोहणें *n.* भारणें *n.* &c. भारणी *f.* मोह *m.* मोहन *n.* मोहिनी *pop.* मोहनी *f.*—*state.* भुरळ *f.* भुरळें *n.* भुलवण *f.* भूल *f* मोह *m.*

2—*act.* भारणें *n.* भारणी *f.*—*state.* चित्तभ्रम *m.* नजरबंदी *f.* भुरळ *f.* भुरळें *n.* भुलवण *f.* भूल *f.* मुंडवण *f.*

Bewitching, *a. engaging, captivating,* v. Charming. मोहक, मारू, चित्तहारी, चित्तापहारी, मनोहर, मनोहारी.

To Bewray. See To Betray.

Beyond, *prep. farther onward than.* पुढें, मोहरें, पुढां, पुढारां, पुढतां, वर, वरता, वरतीं *or* वरतें.

2 *on the farther side of.* पलिकडें *or* पैलिकडें, पल्याड, बाहेर, पर, परतां.

From b. पलिकडून.

That is b. अतीत.

3 (in excellence, degree, & c.) *above.* वर, वरता, वरती *or* वरतें, अधिक, अगळा, उपर.

That is b. अतीत.

To go b. v. To Excel. मागें टाकणें, माग सांडणें, कान *m. pl.* कापणें.

Bezel, Bezil, *n.* of a gem, &c. कोंदण *n.* घर *n.*

Bezoar, *n. anti-poison.* विषाचा मोहरा *n.*

2—bovine. गोरोचना *f.* गोरोचन *n.* गोवर्धन *n.*

Biangulous, *a.* द्विकोण.

Bias, *n. leaning of the mind, prepossession, inclination.* वांक *m.n.* झोक *m.* कल *m.* तोल *m.* ओढ *f.* ओढा *m.* वळण *n.*

To Bias, *v. a. incline, warp, prepossess.* झोकविणें, वळविणें, तोलविणें, वांक *m.n* -झोक *m.*-तोल *m.*-कल *m.*-वळण *n.*-&c. देणें.

Bibacious, *a addicted to drinking.* पानप्रिय, पानव्यसनी, पेपीयक, पानशील, पानासक्त.

Bibacity, *n.* v A. पानासक्ति *f.* पानव्यसन *n.*

Bible, *n.* v. Scriptures. ख्रिस्तीशास्त्र *n.* धर्मपुस्तक *n.*

Biblical, *a.* धर्मपुस्तकाचा, धर्मपुस्तकसंबंधी-विषयक.

Bibulous, *a. that has the quality of imbibing.* शोषक, शोषणधर्मक.

Bicipital, Bicipitous, *a. that has two heads.* द्विमस्तक.

To Bicker, Bickering. See To Wrangle, To Squabble, &c.

Bicorn, Bicornous, *a. that has two horns.* दुशिंग्या, दुशिंग, द्विशृंग.

Bicorporal, *a. that has two bodies.* द्विदेही, देहद्वयी.

To Bid, *v a.* v. To Command. आज्ञा *f.* करणें-देणें, सांगणें, सांगी *f* -सांगणी *f* सांगणें करणें.

2 *call to,* v. To Invite सांगणें, बोलावणें, पाचारणें, बाहणें.

3 *declare, pronounce.* v. To Say. सांगणें.

4 *propose a price.* मोल *n.*-किमत *f.* &c. सांगणें-करणें, गिऱ्हायकी *f.* करणें.

To b. high. मोल *n.*-किमत *f.* &c. हाकणें-चढवणें.

To b. up. *vie at auctions.* घोड्यावर घोडा *m.* घालणें, उडीवर उडी *f.* घालणें

Bidding, *n.* v.V. 1. *and* Order. सांगणें *n.* सांगणी *f.* सांगी *f.* सांग *m* *v.* सांग.

2 सांगणें *n.* बोलावणें *n.* आमंत्रण *n.* निमंत्रण *n.* आकारण *n.*

4 मोल सांगणें *n.* गिऱ्हायकी *f.*

To Bide. See To Abide.

Bidental, *a. having two teeth.* दोन दांतांचा, दुदांत्या, द्विदंत, द्विदंतक.

Bidual, *a. of or belonging to two days.* दोन दिवसांचा, द्व्याहिक, द्व्यहीन.

Biennial, *a. that is for two years.* दोन वर्षांचा, दुवर्षी, दुवरसा, दुसाला *or* ली *a. ind.* द्व्याब्दिक.

Bier, *n.* तिरडी *f.* किरडी *f.* ताटी *f.* शववान *n.*

—in jocose phrase. शेवटची पालखी *f.*

Bier-bearer, *n.* खांद्या *m.* खांदकरी *m.* खांदेली *n.* शववाहक &c.

Biestings, *n. first milk after calving.* चीक *m.* पीयूष *n.*

B. conglobated by boiling. खरोस *or* खरवस *or* खरस *or* खरूस *m.*

Biferous, *a. bearing twice a year.* दुपिकी, दुवारी.

Bifid, Bifidate, *a. divided into two.* दुभाग, द्विभक्त.

Biform, *a. of two forms.* द्विविध, द्विरूप.

Bifronted, *a. of two fronts.* दुनोंडा, द्विमख, उभयतोमुख.

Bifurcate, *a. shooting into two branches.* दुखांद्यांचा, दुफांद्याचा, दुखांदी, बेळक्याचा, &c.

Bifurcation, *n.* दुखांदा *m.* दुफांटा *m.* दुबाळकें *or* दुबेळकें *n.* दुभाळकें *n.* बेळकें *n.* बेचक *n.f.* बेचकूल *n.* बेचकें *n.* बेचांगळें *n.*

Big, *a.* v. Large. मोठा, महान्, स्थूल, बृहत् (mostly in comp.).

2 v. Prgnant. पोटासी, गर्भार, गर्भिणी, गरोदर, दोंजिनांची, गाभीण *or* गाभण *or* गाभणा (confined in use to cattle and certain reptiles), सबर *or* सभर (confined to the mare and ass).

To become or be growing b. पिकणें, गाभणें (gener. conjoined with विणें and confined in use to cattle and certain reptiles), पोटाळणें *or* पोटाळणें.

3 *haughty, puffed up,* v. Proud. चढेल, दिमाखदार, दिमाखाचा, दिमाख्या, माजलेला, फुगलेला, शेफारलेला, मगरूर.

To grow b. शिष्टावणें.

Bigbellied, *a.* मोठ्या पोटाचा, ढेऱ्या, ढेरपोट्या, दमडेरा, बृहदुदर, स्थूलोदर.

BIGBODIED, BIGHEADED, and similar compounds, *See under* LARGE.

BIGAMIST, *n. man of two wives.* दोहों बायकांचा नवरा*m.* द्विभार्य, द्विभार्यक, द्विपत्नीक, दुबायल्या, भार्याद्वयसंसर्गी.

2 *man twice married.* बिजवर, पुनर्विवाही, द्वयुद्वाही.

BIGAMY, *n. the having two wives at once.* द्विभार्याकरण*n.* द्विभार्याधारण*n.* भार्याद्वयसंसर्ग*m.*

BIGGER, *a.* अधिकमोठा-&c.

BIGGIN, *n. child's cap.* टोपडें *or* टोपरें*n.*

BIGHT, *n.* (of a rope, &c.). अढी*f.* मुडन*f.* वेंटाळें*n.*

BIGNESS, *n.* v.A. 1. मोठेपण*m.* मोठाई*f.* महत्त्व *pop* महत्व*n.*

BIGOT, *n.* स्वमताभिमानी-स्वमताग्रही &c. मनुष्य*m.* एकमार्गी पुरुष*m.*-मनुष्य-&c.

BIGOT, BIGOTED, *a.* मतवादी, मताभिमानी, स्वमताभिमानी, स्वमताग्रही, हटवादी, एककल्ली, एकमोडी, एकमार्गी, एकचाली.

BIGOTRY, *n.* मताभिमान*m.*. स्वमताभिमान*m.* स्वमताग्रह*m.* श्रद्धाजाड्य*n.* हटवाद*m.* एकमार्गबुद्धि*f.* एकमार्गभाव*m.* एकमार्गदृष्टि*f.*

BILE, *n.* पित्त*n.*

BILE-DUCT, *n.* पित्तवाहिनी*f.*

BILGE, *n.* (of a ship, cask, &c.). पोट*n.* फुगारा*m.* फुगा*m.*

2 *hollow for b-water* गमतड *or* गमतडी *or* गमताड*f.* (*or* घ *for* ग).

To BILGE, v. *n.* गमत*n.* करणें, गाचडें*n.* पडणें *in. con.*

BILGE-WATER, *n.* गमत *or* घमत*n.*

Hollow in which b. collects. गमतड *or* गमतडी *or* गमताड*f.* (*or* घ *for* ग).

BILIARY, *a. belonging to bile.* पित्ताचा, पित्तसंबंधी, पैत्त, पैत्तिक.

BILINGUOUS, *a. having two tongues.* दुजिभी *or* दुजिभ्या, द्विजिव्ह.

2 *speaking two languages.* दुभाषी, दुभाष्या.

BILIOUS, *a.* See BILIARY. 2 *having excessive, &c. bile.* पित्ताळू, पित्तप्रकोपी, पित्तप्रधान, पित्तग्रस्त, पित्ताभिभूत, पित्तक्षोभी, पित्तक्षुब्ध.

B. fever. पित्तज्वर*m.*

To feel b. पित्ताची जोत*f.* मारणें (उरांत, घशांत), पित्ताने जळजळणें, *impers.*

BILIOUSNESS, *n. excess or vitiation of bile.* पित्तप्रकोप*m.* पित्तप्राधान्य*n.* पित्तक्षोभ*m* पित्ताधिक्य*n.*

To BILK. See To DISAPPOINT.

BILL, *n. hook of wood-men, &c.* कोयता*m. dim* कोयती*f.* पायळा *or* पाळा*m.* पाईळ*m.* बोडसें*n.* कुरंदी *or* कुरंधी*f.* लवित्र*n.*

Catch or lodge of a b. (fastened on the hip). अंकडी*f.* अंकडा*m.*

2 (of the *Bhandárí* caste employed upon the cocoanut). आऊत*n.m.*

3 v. BEAK. चोंच*f.* चंचु*f.* चंचुपुट*m.n.*

4 *account of thing sold, money due, &c.* विकल्या जिन्नसांची याद*f.* ग्रहीतव्यद्रव्यलेख*m.*

5—in law; *account of a crime.* अपराधलेख*m.* अपराधपत्र*n.* दोषाख्यापनपत्र*n.*

6 *written statement,*—gener. पत्र*n.* लेख*m.* तपसील*m.* चिट्ठी*f.*

7 (of exchange). हुंडी*f.* हुंडीचिट्ठी*f.* हुंडीपत्र*n.*

Bills of exchange, Orders for payment, &c.—compreh. हुंडीपांडी*f.*

Acceptance of a b. सकार*m.*

B. at sight. रोकडी हुंडी*f.*

B. given in lieu of a b. lost. पेंठ*f.*

B. payable to bearer. शाहजोग हुंडी*f.*

B. payable only to purchaser. धनीजोग हुंडी*f.*

B. receipted and remaining with the person cashing it. खोका *or* खोखा*m*

B. upon one to whom cash or a good b. is sent to ensare his honoring of it. लहणीहुंडी*f.* Good b. or cash so sent. लहणें*n.*

Charge made on acceptance of a b. सकाराई *or* सकराई*f*

Endorsement of a b. सकार*m.*

Forfeit upon the dishonoring of a b नकाराई *or* नकराई*f.*

Letter of advice of a b. passed. पेंठ*f.*

Letter of advice pasted to a b. लगतहुंडी*f.* लगतलाघमेटा*m* लगताजाब*m.*

Price paid upon a b. हुंडणावळ*f.* हुंडावण*f.*

Rejection of a b. नकार*m.*

To accept a b सकारणें.

To dishonor a b. नकारणें, फिरवणें.

To present a b. हुंडी*f.* लावणें.

8 (of lading). भरताडीचीयाद*f.* भरवणपत्र*n.* भरितपत्र*n*

9 (of divorce). सांडखत*n.* सूटपत्र*n.* सोडचिट्ठी*f.*

To BILL, *v. n.*—of birds. चोंचीची लावालावी*f.* -लावालाव*f* करणें, चोंचाचोंची*f.* करणें, चंचुचुंबन*n.* करणें.

BILLET, *n.* v. NOTE. चिट्ठी*f.* चकती*f.* सुक्का*m.*

2 v. TICKET. चकती*f.*

3 (of wood) v. LOG. ओंडा*m. dim.* ओंडी*f.* ओंडकी*f.* ओंडकूर*n* ओंडकें*n.* उसळपा*m.* फाटें*n.* टोणका*m. dim.* टोणी*f.* टोणकें*n.* टोटकें*n.* भितळा*m.*

BILLION, *n.* महापद्म*m.n.*

Ten billions. शंकु*m.* शंख*m.* (This term is taken both for 10 and for 100 billions).

Hundred billions. जलधि*m.* शंख*m.*

Thousand billions. अंत्य*n.*

Ten thousand billions. मध्य*m.*

Hundred thousand billions. परार्ध*n*

BILLOW, *n.* v. WAVE. दांडी*f.* कल्लोल*m.* गह्वा*m.*

Swelling and dashing of billows. खळबळी*f. intens.* खळबळाट*m.*

BIN, *n.* (for corn). कणगा*m.* कणंग *or* कणिंग*f. dim.* कणगुली*f.*&. कणगूल*n.* ठिकी*f.* भोत*m.* कोथळा*m. dim.* कोथळी*f.* पालेंट*n.* पाल्ला*n.*

To BIND, *v. a. confine with bonds,* gener. v. To TIE. बांधणें, बांधून टाकणें-ठेवणें, कसणें, तांगडणें, बंधन*n.* निबंधन*n.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *confine, cohibit,* v. To RESTRAIN. आकळणें, निबंधन*n.*-आकलन*n.* करणें, गांठणें, आळा*m.*-आळाबांधा*m.*-&c. घालणें.

3 *enwrap,* v. To WRAP. वेष्टणें, लपेटणें, आवरणें, गुंडाळणें.

4 *oblige by oath, promise, duty, law, &c.* बांधणें, बांधून घेणें, गोवणें, गोवून घेणें, गुंतवणें, गळा*m.* बांधणें-गोवणें, बंदावर बसणें-आणणें, पाय*m.pl.* बांधून घेणें-गुंतवणें, पायांत खोडा*m.* देणें, अटकेंत घालणें, पिचुंड्या*f.pl.* बांधून घेणें.

5 (by kindness or favors). *oblige, make beholden.* बांधणें *or* बांधून घेणें, विकत घेणें, विकीत घेणें, उपकारबद्ध-उपकृत-मिंधा-ओशाळा &c. करून ठेवणें, गुलाम करून घेणें.

6 *make costive, constipate.* पोट*n.* बंद करणें *g. of o.* बद्ध *or* बद्धकोष्ट करणें, मलावष्टंभ*m* करणें *g. of o.*

7—as sheaves, &c. वेंटणें, वेंटाळणें, वेंटाळणी*f.* करणें.

8 (a book). बांधणें, बांधणी*f.* करणें.

9 around. v. To GIRD. बांधणें, वेंटाळणें, वेष्टणें, गुंडाळणें, लपेटून बांधणें.

10—magically. बांधणें.

11—tightly, forcibly. v. To Tie. कसणें, करकचणें, कचकावणें *or* करकचून-कचकावून-&c बांधणें-ओढणें-भवळणें-&c. करकटून अवळणें-ओढणें &c.

12 to, unto, at; v. To Tie. जखडणें *or* जखडून बांधणें, जवकणें *or* जवकून बांधणें, तांगडणें.

Bindweed, *n convolvulus turpethum.* तडतडी *f.* तेडn.

Binder, *n. bandage.* पट्टी *f*

Binding, *n* v.V. 1.—*act.* बांधणेंn. कसणेंn. &c. बांधm. बंधनn. निबंधनn.

2—*act.* आकळणेंn. &c. निबंधनn आकलनn. निग्रहm.

3—*act.* वेष्टणेंn. गुंडाळणेंn. &c.

4—*act.* बांधणेंn. गोवणेंn. गोनून घेणेंn. &c.

5—*act.* बांधणेंn. विकत घेणेंn. &c.

6—*act.* बद्धकोष्ठ करणेंn. मलावरोधm. मलावष्टंभm.

7—*act.* वेटणेंn वेंटाळणेंn. वेंटाळणी *f.*

8—*act.* बांधणेंn. बांधणी *f.*

Cost of b. बांधणावळ *f.*

9—*act.* बांधणेंn वेष्टणेंn. गुंडाळणेंn. &c.

10—*act.* बांधणेंn.

11—*act.* कसणेंn. करकचणेंn. &c.

12—*act.* जखडणेंn. जवकणेंn. &c.

I *band, &c.* v. Bandage. पट्टी *f.*

II *tie, fastening,* v. Tie. बंदm. बंधm. बंधनn. आळाm.

III for edge of cloth. मगजी *f.* गोटm. गोटाm.

Binocular, *a. that has two eyes.* दुडोळ्या, द्विनेत्र, द्व्यक्ष.

Binomial, *n. that has two members.* द्विपद.

Biographer, *n.* चरित्रवर्णक, चरित्रवर्णनकर्ता, चरित्रकविm.

Biographical, *a* v. N. चरित्रवर्णनाचा, चरित्रवर्णनसंबंधी, चरित्रवर्णक-निरूपक-&c.

Biography, *n. history of a particular person.* चरित्रवर्णनn. चरित्रलेखनn. चरित्रनिरूपणn. चरित्राख्यानn.

Biparous, *a. that brings forth two at a birth.* यमलप्रसू, द्विप्रसू.

Bipartite, *a. that is divided into two parts.* दुभाग, दुखंड, द्विभाग.

Biped, *n.* दुपायाचा प्राणी-जीवm.

Bipedal, *a. that has two feet.* दुपायी, दुपायांचा, द्विपद, द्विपात्.

Bird, *n.* पांखरूंn. पक्षीm. खगm. खेचरm. पतंगm. शकुनिm.

—in contempt, &c. पांखुरडेंn.

Certain of the common *birds* are कवडा, होला, सोनारे, गोपिपी, करकोची *or* भारडी *or* खरपुडी, करडुवा, कुक्कडकोंभा *or* कुंभारकुक्कडा, कुंजर, कुंभा, कुवाकर, कोंका, कोंकाटी, कोंकिरी, कोळसा, परटोण, गवळण, गाय, चंडील, जकात्या, डोळाफोडी, धनचिडी, सुतार, टांकारी, चारगा, दयर, सोनचिडी, टिटवी, लावा, हुम्या, गण्या, न्हावी, कोकीळ, पातरकुरली, पाथरवट, भडय, भिल्हा लांडोर.

A b. in the hand is worth two in the bush. गाठींचा एक बाहेरच्या शंभरावरोबर, अर्धी टाकून सगळीला धांवूं नये, गांठची सोडून पळत्याचे पाठीस लागूं नये.

That has been pecked by birds. पाखरखादे, पक्षिचंचुछिन्न, पक्षिदष्ट.

Birds of a feather. एकेपासोडीचीं पाटगीं, एकातागडीचीं पारडीं, एकेमाळेचेमणी.

Bird-cage, *n.* पिंजराm. पांजराm.

Bird-catcher, *n.* पाखरपारधीm. वाघरीm. फांसेपारधीm. शाकुनिकc.

Bird-lime, *n.* चिकटाm. चिकोटाm. चिकोटी *f.*

Stick covered with b. चिकाटी *f.*

Birds-nest, *n.* कोटेंn. घरटाm. घरकुंडाm.

Birth, *n coming into life.* जन्मmn. उत्पत्ति *f.* उपजm. उद्भवm. जननn. पैदास्त *f.* जाति *f.* भवm. भावm. भूति *f.* प्रभवm. उत्था *f*

A former b. पूर्वजन्ममn. मागला जन्मm प्राग्जन्ममn.

A genius from b. बालसरस्वतीm.

Another (past or future) b. जन्मांतरn. अन्यजन्ममn.

B. life, and death. उत्पत्ति-स्थिति-लय, सर्ग-पालन-नाश.

B. Being (or Life), Decline, and Destruction. (the four stages of a creature). जनन, असन, अपक्षयण, नशन.

B. again. B. after death. पुनर्जन्मm.n. पुद्गलाजन्मm. असकृद्गर्भवासm.

By b. जन्मतः.

From b. जन्मापासून, आजन्म, आजन्मपर्यंत, आजन्मप्रभृति, आजन्मांत, जन्मतः, जन्मारभ्य, जन्मप्रभृति.

In b. *in and from the natal hour.* उपजत (as, blind from birth, उपजतअंधळा; poet from birth, उपजतकवि; *and* उपजतबहिरा, उपजतमुका, उपजतलंगडा, उपजतमूर्ख, उपजतशाहणा, &c.).

In the present b. इहजन्मीं *or* इहजन्मांत.

In, through, during, &c. all one's births. जन्मजन्मांतरीं, जन्मजन्मीं *or* जन्मोजन्मीं.

Seat or place of b. जन्मस्थानn. जन्मस्थलn. प्रभवm. योनि *f.*

Star of one's b. जन्मनक्षत्रn. जन्मभn.

Untimely b. अकालजन्मन.m.

Acquired in some preceding b. पूर्वजन्मार्जित, पूर्वजन्मार्चित.

Blind from b. जन्मांध, गर्भांध, जन्माचा अंधळा, जातीचा अंधळा.

Luckless or wretched from b. जन्मकरंटा.

Poor from b. जन्मदरिद्री, जन्मभिकारी *or* जन्माचा दरिद्री-भिकारी-कंगाल-रंक-&c.

Rich, fortunate, &c. from b. गर्भश्रीमंत.

Sickly from b. जन्मरोगी *or* जन्माचा रोगी, जातीचा रोगी, उपजत रोगी.

That is from b. जन्मांचा.

To blame the author of one's b. जन्मास घालणारास रडणें, जन्म देणारास रडणें.

To give b. to. जन्मm. देणें.

2 *extraction, descent,* v. Family. कुळी *f.* खाण *f.* उत्पत्ति *f.* विल्हय *f.* विल्हाm.

Noble or high b. वर्णश्रेष्ठता *f.* आभिजात्यn.

Of pure b. बियाचा, कुलीन, सद्वंश, वंशविशुद्ध, सद्वंशीय.

3 *thing born.* वेतn.

4 *bringing forth.* जननn. जनि *f.* प्रसवm. प्रसूति *f.* सूति *f.* वीण *f.*

Birth-day *n.* जन्मदिवसm. वाढदिवसm. वाढवीसm. वर्षगांठ *f.*

B. ceremonies. वर्षापनn. वर्षगांठ *f.* वाढवीसm.

Birth-place, *n.* जन्मभूमि *f.* जन्मस्थानn. जन्मभूमिका *f.*

Birth-right, *n.* जन्ममूलकाधिकारm. जन्महेतुकाधिकारm.

Biscuit, *n.* भजेंn. is something like a *biscuit.*

To Bisect, *v. a. cut into two parts.* दुभागणें, दुखंड करणें, दुभेदणें, दुफोड *f.*-द्विधाकरणn.-द्वैधीकरणn. करणें *g. of o.*

Bisected, *p.* v.V. दुभागलेला, दुभाग, दुखंड, द्विधाकृत, द्वैधीकृत.

Bisection, *n.* v.V.—*act.* दुभागणेंn. दुफोड *f.* द्विधाकरणn. द्वैधीकरणn.

Bisulcous, *a. cloven footed.* द्विशफ.

Bit, *n. morsel, mouthful.* ग्रास *pop.* घासm. कवलm.

2 *piece, gener.* तुकडाm. *dim.* तुकडी *f.* कुटकाm. खंडn. खांडn. *dim.* खांडोळेंn. खाप *f.* कोरकाm. शकलn. कणm. कणिका *f.*

—in the sense of *the smallest particle*, or *the least quantity*, and of the grade and with the power of such words as *jot, iota, whit, grain, tittle, scruple, ace, particle, pin's head.* कांहींच, कांहींएक, नीळभर, तिलतुल्य, तिलप्राय, लवलेश, लेश, नखभर, काडीभर, काडीमात्र, अणुमात्र, बालाग्र, सुताचा तोडा, यत्किंचित्, रजभर, अभाविक, स्पर्श, मानसिक, जात, कण, कला.

A b. Not a b. *in (or not in) the smallest degree.* लवलेश नाहीं, कांहीं एक नाहीं &c. As these phrases, like *At all*, demand the negative construction, See NOT, NONE.

B. by b. तीळतीळ, खंडशः.

3 (of a thing broken) v. FRAGMENT. तुकडा*m*. खंड*n*. शकल*n*.

4 (of a bridle) लगाम *f m*. मुखयंत्रण*n*.

B shaped like an axe. कुऱ्हाड्यालगाम*m*.

B. with four rings कडोळी *or* कडोळ्यालगाम*m*.

Rough b. B. with spikes and points. काटेलगाम*m*.

Under chain or strap of a b. जेरकडी *f*.

BITCH, *n* कुत्री *f*. शुनी *f*. श्वानी *f*

To BITE, *v. a.* चावणें, डसणें, चावा*m* -डांस*m* -डांसा*m*. घेणें, दंश*m*.-दंशन*n*. करणें.

To b. the lips. दांत ओंठ*m*. खाणें-चावणें.

2—as cold. खाणें, झोंबणें, लागणें *inv. con.*

3—as pungent substances. खवखवणें, खवणें, खाजणें.

4 *trick, gull*, v. To DECEIVE. फसवणें, मुंडणें, फटवणें, ढोला*m*.-ढेणें, फसगत *f*.-फसगयबत *f*.-फसवणूक *f*.-फटवण *f*. करणें, मुंडवण *f*. घालणें.

5—as speech, &c. *sting, cut.* झोंबणें, खाणें, टोचणें, वेधणें, डाचणें, चुरचुरणें, तोडणें, लागणें *in. con.*

6—snake. चावणें, डसणें, डंखणें, झोंबणें, खाणें

7—ants, fleas, bugs, &c. झोंबणें.

—fiercely or eagerly. तोडणें, तडतड *or* डां *adv.* तोडणें, चणचण *or* णां-चटचट *or* टां-चणाचण-चणाणां-चटाचट-चटाटां-तडातड-तडाडां-&c. तोडणें.

8—esp. of a horse. डसणें, चावणें, तोंड*n*. टाकणें.

BITE, *n*. See BITING. 2 *part bitten, wound made, &c.* चावा*m*. डांस*m*. डांसा*m*. दंश*m*. लचका*m*. लबका*m*. लोळा*m*. चावलेली जागा *f*.

3 *piece bitten out*, (esp. of flesh). लबका*m*. लचका*m*. लंबका*m*. लोळा*m*. लोधा*m*. *v.* घे, तोड, काढ, चावा*m*. *v.* घे, टोंका*m*. *dim.* टोंकी *f*. टवरा*m*. *v.* घे.

4 *cheat, take in.* ढोला*m*. झोका*m*.

5 *cheater*. See CHEAT.

BITING, *n.* v.V. 1.—*act.* चावणें*n*. डसणें*n*. &c. चावा*m*. *v.* घे, दंश*m*. *pop.* डांस *or* डांसा *m*. दंशन*n*.

2 खाणें*n* झोंबणें*n*.

3 खवणें*n*. &c. खवखव *f*. विरविरी *f*. विरवीर *f*. रवरव *f*. रवरवी *f*.

4 फसवणें*n*. &c. फसवणूक *f*. फसवणी *f*

5 झोंबणें*n*. टोचणें*n*. डाचणें*n*. &c.

6 चावणें*n*. डसणें*n*. &c. दंश *pop.* डंशा*m*. डंख*m*. दंशन*n*.

BITER, *n*. BITING, *p. a.* v.V. 1. चावणारा, डसणारा, &c.

2 झोंबणारा, &c. कडक, कडक्याचा, कडाऱ्याचा, हाडफोडा, प्रखर.

3 *and* PUNGENT. खवणारा, &c. खंवरा *remiss.* खंवरट, खाजरा, खरमरीत, चरचरीत, खर्चिरडा, तिखट, तीक्ष्ण, तीव्र.

5 तिखट, तीक्ष्ण, तीव्र. अणखर, खंवट, खंवरा, कटु, मर्मी, वेधक, कठोर, कठिन *pop.* कठीण, घोंडेफोड.

6 चावणारा, डसणारा, &c. दंशक.

7 झोंबडा.

8 *addicted to biting.* चावरा, डसरा, डसकर, डसका.

BITLOBEN, BITNOBEN, *n.* गंधवीड*n*. पादेलोण*n*. कालललवण*n*. सौवर्चल *pop.* संचळ*n*.

BITTEN, *p.* v. V. 1. चावलेला, डसलेला, &c. दंशित, दष्ट.

BITTER, *a.* कटु *pop.* कडू and *remiss.* कडसर & कडवट bitterish. तिक्त.

Intensely b. Keenly b B. as wormwood, gall, &c. कडूकडू विरख, कडूकडू जहर.

2 fig. v. ACRIMONIOUS. कडू, खंवट, खंवचट, कटु, दंशीक, खोंचेचा.

3 fig. *sharp, severe, painful.* कठिन *pop.* कठीण, विकट, कटु, प्रखर, जालीम.

The b. and the sweet (of life, &c) इष्टानिष्ट.

4—as opp. to sweet, &c. and used of *varieties* among vegetables. कडवा.

BITTER GOURD, *n.* कडवाभोपळा*m*.

BITTERLY, *adv. severely, sharply reproachful.* फारच, निकराने, निकरावर येऊन.

2 *with poignant grief.* मोठ्या दुःखाने-खेदाने-श्रमाने-&c. श्रमी-कष्टी-क्लेशी-&c. होऊन.

BITTERNESS, *n.* v. A. 1. कडूपणा*m*. कटुत्व*n*. कटुता *f*. तिक्त*m*. तिक्तता *f*. कटुस्वाद*m*.

I *rancour, malice.* चुरस *f*. वरकशी *f*. वरकस *f*. कुडेंन. कुडाभाव*m*. वितुष्ट*n*.

II *keenness of sorrow.* क्लेश*m*. श्रम*m*. दुःख*n* श्रमीपणा*m*. कष्टीपणा*m*.

BITUMEN, *n.* दगडफूल*n*.? नखतेल*n*.? शिलाजित*m*. शिलाजतु*n*.

To BLAB, *v. a. tell secrets.* फोडणें, वदणें, तोंडाळणें, उगळणें, ओकणें, ओकून टाकणें.

There are numerous lively colloquialisms expressive of this sense, तोंड*n*.-मुखरस*m*.-जीभ *f*.-&c. पाघळणें *g. of s.* जिभली *f*. हालणें *g. of s.* जीभ *f*. चावळणें-वळवळणें *g. of s.* पुडी *f*.-पूड *f*. फोडणें *g. of o.* पेंठ *f*. देणें *g. of o.* बेंड*n*. फोडणें *or* बाहेर पाडणें *g. of o.* बोलण्याची मूस *f*. फोडणें, बभरा*m*.-बोभाट *or* बोभाटा*m*.-बाजार*m*.-&c. करणें *g. of o.* षट्कर्णी सांगणें-करणें.

And for *To be blabbed.* पुडी *f* -पूड *f*.-बोलण्याची मूस *f*.-बेंड*n*.-&c. फुटणें *g. of s.* बभरा*m*.-&c. होणें *g. of s.* षट्कर्णी पडणें, नादावणें, बोभाटणें.

BLAB, BLABBER, *n.* BLABBING, *p. a.* v.V. फोडणारा, तोंडाळणारा, &c. बोंबल्यागणेश, गजघंटा *or* गजघांट, घांट, गजरघांट, अल्पकर्ण *or* अल्पकर्णी, कानाचा हलका, जिभेचा हलका, जिभेचा अधीर, जिभेचाढिला, जीभचोंदाळ, लुतरा, लभेचाटू, लाहवर, चुरचोंबडा, चोंबडा, ज्याच्या तोंडीं तीळ भिजत नाहीं, अस्वाधीनजिव्ह.

BLABBING, *n.* v.V. तोंडाळणें*n*. वदणें*n*. फोडणें*n*. & c फोड *f*. लभाशाई *or* लभुशाई *f*. गवगवा*m*. परिस्फोट*m*. सांगासांगी *f*. सांगावांगी *f*.

BLACK, *n. blackamoor.* काळारंग*m*. कृष्णवर्ण*m*.

2 See MOURNING. 3 *black color.* हवशी*m*. शिद्दी *or* शिद्दी*m*.

BLACK, *a.* काळा, कृष्ण, मेचक, असित.

B. and blue. हिरवानिळा.

B. as coal, soot, &c. *intensely b.* काळाकुळकुळीत, काळाकिट्ट *or* कीट, काळाकूट *or* कोट, काळुंदरा, काळादुस्स *or* धुरश, काळाभोर, काळाढोण, काळाठिक्कर, काळाघूस, काळामोदळा, काळामिचकूट, शेळींद्रा.

Some terms for an extremely black person, are कोळशांतील माणीक, कोळशांतली अंतरसाल, काळामांग, काळाकोळसा

Blackish. काळसर, काळवट, काळेरा, काळानिळा.

Blackish,—complexion. काळगेला, काळेला, काळसावळा.

Spotted with b. and white,—cattle. पारा.

To say b. is white. तिळांत तेल नाहीं म्हणणें.

To put down in b. and white. पांढऱ्यावर काळें करणें.

2 *sullen, scowling, &c.* v. SULLEN. दुर्मुखला, ओंठरलेला, घुणा.

To look b. दुर्मुखणें.

To BLACK. See To BLACKEN.

BLACK-CATTLE, *n.* ढोर *n.* गुरें *n.pl.*

BLACK-EARTH, *n* काळी *f* काळीमाती *f.* काळवटजमीन *f.* नील मृत्तिका *f.*

BLACK-GUARD, *n.* With words correspondent to this word, and to words of this class, the *Marát'hí* language abounds. It teems and revels in names and epithets for persons, things, actions, &c distinguished for evil. With this word, in both its senses, its correspondent words are numberless. They have all diversities of allusion and implication ; they are extensively current ; and they are in constant use. For *blackguard* in the sense *a low, mean, shabby, dirty, disreputable person,* as expressed by such words, as *scrub, scab, stinkard, vagabond, dog, hound, dunghill wretch, pot-house fellow, lowlived fellow, &c.* are खेटरखाऊ, खांसडेखाऊ, पायपोसखाऊ, पैजारखाऊ, सुडका *or* सुडकें, फजीतखोर, फटलंडी, हुच्चभाई, हुच्चामाणूस, कथलीव्याध *or* भी, घाण, घाणेरा, घाणेरडा, निपटारा, लिदवळ, दासरी, शिनळीचा, पाजी, कहीवाला, कुंजडा, चंडालमूर्त्ति, चंडाल, दर्भ्या, गांवादेशाने ओवाळलेला, गांवाची खरवड, पांटींतलें मास, हगतें रान झाडणारा, गादवाचा सदका, शाहण्याचा सदका, बाजार भरणा, बाजारी, ज्याची आवरू गाड्यावरून चालली.

—and in the sense of *a dishonest person,* as expressed by such words as *rogue, rascal, scoundrel, scamp, sharper, blackleg, black sheep, caitiff,* &c. are सोदा, लुच्चा, गुलाम, गुलामजादा, हरामी, पक्काहरामी, हरामजादा, बजात, काशीकर, दिल्लीकर, औरंगाबादी, पंजाबी, मारवाडी, त्रेपन्नमंगळीचा, सिकंदर, दिल्लीचा, दिल्लीवाला, गाळीवस्तु, देशठक, पांदरा परीस, सोदाशिरोमणी, साडेहरामी, साडेमात्रागमनी, गमनी, गुलामजादा, मात्रागमनी, गुलाम, काबुयार, काबू, काफर, खट, नट, खटनट, थोट *or* ठ, लकारविल्हा *or* लकार विल्ह्यांतला, त्रयीमध्यें उगवलेला, चौपायीं उगवलेला (*i. e.*—in चोरी, चाहडी, शिनळकी, लबाडी), अठरागुणांचा खंडोबा, छत्तिशा, छप्पनी, व्यक्ति, पंचाळ, वाटोळागोळा, फंदी, दीक्षित, कालभेल्या, झोट *or* ड, गुणांचें गुणपात्र, स *or* सकार *or* सकारविल्हा (covertly from सोदा), भंगीचंगी *or* चंगीभंगी

For others such as ऐनसोदा, ऐनलुच्चा, अट्टल-अट्टल-अव्वल-झळ्झळीत &c. सोदा-लुच्चा-हरामी-&c. एकनिष्ठ सोदा-काशीकर-&c. See ARRANT, *and form ad libitum.*

Pack or crew of blackguards. चांडाळचौकडी *f* होळीचेहोळकर *m.pl.* चौकट *f.* भुतावळ *f.* नवग्रह *m.*

BLACK-GUARDISM, BLACK-GUARDRY, *n.* v. N. 1. *low and mean life or practices.* हुच्चेपणा *m.* पाजीपणा *m.* जघन्यवृत्ति *f.* नीचवृत्ति *f.* अपकृष्टवृत्ति *f.* अधमवृत्ति *f.*

2 *roguery, rascality, &c.* लकारी *f.* सकारी *f.* काबुयारी *f.* लबाडी-लताडी *f.* गुलामगिरी *f.* थोराई *f.* लुच्चेगिरी *f* लुच्चेशाई *f.* लुच्चाई *f.* सोदेगिरी *f.* सोदेशाई *f.* सोदावें *n.*

BLACK-GUARD-LIKE, BLACK-GUARDLY, *a.* v. N. 1. हुच्चा, लुच्चा, पाजी, जघन्यवृत्तीचा

2 सोदेगिरीचा, लुच्चेगिरीचा, काबुयारीचा, &c.

BLACK-HOLE, *n.* अंधारखोली *f.* अंधारकोंडी *f.* अंधारखण *m.f.* अंधारखणी *f.* आंधारी *f.* अंधारखेंड *f.*

BLACK-LEAD, *n.* मुरदाडशिसें *n.* मृतसीसक *n.*

BLACK-MAIL, *n.* कोंबडीपट्टी *f.*

BLACK-WOOD-TREE, *n. dalbergia sisu.* शिशपा *m. pop.* शिसव *or* शिसवा *m.*

Belonging to the b. शिसवी.

Oil obtained from the b. शिसवेल *n.*

BLACKAMOOR, *n. person of a very black complexion.* हबशी *m.* शिद्धी *or* शिद्दी *m* कोळशांतली *or* कोळशाची अंतरसाल *f.* कोळशांतील माणिक *n.* धुतलेला विस्तू *m.* काळाभील *m.* काळामांग *m.* वावरांत टाकला तर दिसायचा नाहीं असा माणूस *m.*

To BLACKEN, *v. a. make black.* काळा-काळ्यारंगाचा-कृष्णवर्ण &c. करणें, काळारंग *m.* देणें.

2 *defame,* v. To ASPERSE. काळेंन-काळोखी *f.* कालिमा *f.*-कलंक *m.* &c. लावणें-आणणें.

To BLACKEN, *v. n.* काळा &c. होणें-पडणें, काळवटणें, काळवंडणें.

BLACKNESS, *n.* v. A. 1. काळेपणा *m.* कालिमा *m.f.* काळारंग *m.* कृष्णवर्ण *m.*

I v. DARKNESS. काळोख *m. dim.* काळोखी *f.* काळोखें *n.*

BLACKSMITH, *n.* लोहकार *pop.* लोहार *m.* घिसाडी *m.*

Business, of a b. लोहारकी *f.* लोहारकाम *n.* लोखंडकाम *n.*

BLADDER, *n.* मूत्राचा कोठा *m.* मूत्राशय *m.* तिलक *m.* वस्ति *m.f.*

Obstruction of the b. मूत्रग्रंथि *m.*

2 *blister, pustule.* फोड *m.* फुगारा *m.* फुगा *m.* स्फोट *m.*

Large water b. काचफोड *m.*

BLADE, *n.* (of grass, &c.). काडी *f.* तणसरी *f.* पान *n.*

2 (of a weapon or tool). पान *n.* पाती *f.*-पात *n.* पातें *n.*

Two-headed b. दुकटें *n.*

3 *hot, swelling fellow, a blood, a swell,* v. BUCK. बांका *m.* बांकडा *m.* फांकडा *m.* फंदी *m.* जुर्राबावरा *m.* डेंगोजी *m.*

BLADE-BONE, *n.* खवाड्याचें हाड *n.*

BLAIN, *n. botch, blister.* फोड *m.*

BLAMABLE, BLAMEWORTHY, *a.* v.V. दोषी, दूषणीय, दूष्य, दोषवान्, सदोष, दोषपात्र, दोषभाजन, दूषणार्ह, निंद्य, निंदनीय, निंदापात्र, निंदाभाजन, गर्हणीय, गर्ह्य.

BLAMABLENESS, BLAMEWORTHINESS, *n.* v.A. दोष *m.* दूषणीयता *f.* दूषणार्हता *f.* सदोषता *f.* दूष्यत्व *n.*

To BLAME, *v. a. find fault with, censure.* दूषणें, निंदणें, खोडणें, दोष *m.* देणें-आणणें-ठेवणें-लावणें-कादणें, खोड *f.*-बट्टा *m.*-ऐब *m.*-ठपका *m.* ठेवणें, शब्द *m.*-बोल *m.*-इलजाम *m.* लावणें-ठेवणें, लिंपण *n.* लावणें *with* स *or* ला, निंब *m.* लावणें, ठूं *n.* ठेवणें.

BLAME, BLAMING, *n.* v.V.—*act.* दूषणें *n.* निंदणें *n.* & c. दूषण *n.* दोष *m.* दोषारोप *m.* दोषकल्पन *n.* निंदा *f.* निंदन *n.* बोल *m.* शब्द *m.* ठपका *m.* अपवाद *m.* गर्हा *f.* विगर्हा *f.* इलजाम *m.*

A bear-b. अपयशाचा धनी *m.*

To bear the b. डोईवर घेणें.

To Blame, *culpable.* See BLAMABLE.

I See FAULT.

BLAMED, *p.* v.V. दूषलेला, दोष दिल्हेला-ठेवलेला, &c. दूषित, निंदित, अपवादित, गर्हित, विगर्हित.

BLAMELESS, *a. not meriting censure, without fault.* निर्दोष, निर्दोषी, निरपराध, अनपराध, अनपराधी, निर्बाध, निरपवाद, अनिंद्य, अनिंदनीय, अदूष्य, अदूषणीय, दूषणायोग्य, दूषणानर्ह, निष्कलंक, विनअपराध, विनठपका, विनठपक्याचा.

BLAMER, *n.* v.V. दूषणारा, दोष देणारा-ठेवणारा, &c. दोषदाता, दोषारोपी, दूषक, निंदक, निंदाखोर, अपवादक, अपवादी.

BLAMINGLY, *adv.* दोषदृष्ट्या, दोषबुद्ध्या.

To BLANCH. See To WHITEN. 2 See To PEEL.

BLAND, *a.* v. MILD. मृदु, कोमल, सात्विक, सौम्य, शांत.

BLANDISHING, *a. soft, wheedling.* लाडीगोडीचा, गोडीगुलाबीचा, सांत्ववादाचा, प्रियवादी, प्रियंवद.

BLANDISHING, BLANDISHMENT, *n. soft airs, winning words, &c.* अदा *m.* हाव *m. pl.* नखरा *m.* ललित *m.* लालित्य *n.* विलास *m.* लाडीगोडी *f.* सांत्ववाद *m.* गोडीगुलाबी *f.* सुबाळीमबाळी *f.* गुळपापडी *f.* गुळगुळथापडी *f* गोडगोडगोष्टी *f.* गुळगुळगोष्टी *pl.* पुचिनवाणी *f* मधुरभाषण *n.* वसंताचें बोलणें *n.*

BLANDNESS, *n.* v.A. कोमळपणा *m.* कोमलता *f.* मृदुत्व *n.* सत्व *n.* शांति *f.*

BLANK, *a.* See PALE. 2 *unwritten.* कोरा, साफ, रिता, अलिखित.

B. at the back, पाठकोरा. A paper b. at the back, पाठकोरें *n.*

3 *without rhyme.* प्रासहीन-रहित &c. मुक्तप्रास, यमकहीन.

BLANK, *n.* कोराकागद *m.*

2 (of a lottery). कोरीचिठ्ठी *f.*

3 *void spot.* खांडवा *m.* खाडा *m.* खांवडें *n.* खिंड *f.*

BLANKET, *n.* The woollen textures resembling this article are घोंगडी *f.* (It is coarse, loosely woven, and usually black). कांवळा *m.* (It is composed of two घोंगडी joined breadthwise) घोंगडें *n.* (The same as घोंगडी but a less particular and less definite word). कावळें *n.* (An indefinite and a disparaging form of कांवळा ; it is applied also to a woollen cloak-like texture gener.) धावळ *f.* (A finer texture, usually white). चवळें *n.* (A very coarse घोंगडी).

A worn and torn, old and worthless b. (*i. e.* कांवळा *or* घोंगडी) फटकुरी *f.* फटकूर *or* पटकूर *n.* रकटें *or* रगटें *n.*

Aggregate of four blankets (*i. e.* कांवळा). बोद *f.*

BLARNEY. See FLATTERY.

To BLASPHEME, *v. n. speak irreverently of God.* ईश्वरापवाद *m.*-ईश्वरनिंदा *f.*-ईश्वरगर्हा *f.* ईश्वरपरिभाषण *n.*-ईश्वराक्षेप *m.* करणें.

BLASPHEMER, *n.* v.V. ईश्वरनिंदक-भर्त्सक-गर्हक-परिभाषक-क्षेपक.

BLASPHEMOUS, *a.* v.N. ईश्वरनिंदेचा, ईश्वरनिंदक, ईश्वरापवादक, ईश्वरनिंदात्मक.

BLASPHEMOUSLY, *adv.* v.A. ईश्वरनिंदेने, ईश्वरनिंदाकरून, &c.

BLASPHEMY, *n.* ईश्वरनिंदा *f.* ईश्वरापवाद *m.* ईश्वराक्षेप *m.* ईश्वरपरिभाषण *n.* ईश्वरगर्हा *f.*

BLAST, *n.* (of wind) *gust, puff.* झटका *f.* झटकारा *m.* चपेटा *m.* झपाटा *m.* सनाटा *m.* वारें *n.*

Hot b. झळ *f.* झळई *f.* हळ *f.* इषाक *f.* भवका *m. dim.* भवकी *f.* भवकारा *m.*

2 (of a planet, &c.). संक्रांतीचें *n.*

3 (of an evil eye). दृष्टिपात *m.* दृष्टि *f.* दृष्ट *f.* दृष्टिविकार *m.* दृष्टिबाधा *f.*

4 (of a devil). झपेट *f.* झटका *m.* झटकारा *m.* झपाटा *m.* झडपण *f.* झडप *f.* फटकारा *m.* भूतबाधा *f.* पिशाचबाधा *f.*

Blights, diseases, and diseased, damaged, or corrupt state (of trees, fruits, cattle, men, &c), are lavishly ascribed to *devils, goblins, evil eyes, and malign planets;* and they receive indicative or allusive names. Not aiming at closeness and particularity in this matter, we throw together below the nouns and verbs expressing generally the sense of *To Blast* or *To be blasted.* लांवसटणें *or* लांवसरणें *or* लांवारणें, सठवणें *or* सठळणें, लागोरणें, विंवशी *f.* लागणें *in. con.* दृष्टि *f.* बडणें-लागणें-होणें *in. con.* दृष्टावणें, दृष्टळणें *or* दृष्टाळणें, संक्रांतीचें वसणें *in. con.* पांचवीचें *or* सठवीचें *n.* होणें-लागणें.

5 (of lightning). वीज *f.* विद्युत्पात *m.*

6 (of the wind or weather). लपेट *f.* वारा *m.*

7 (with the mouth on a wind instrument). फुंक *m f.* फुंकर *m.* फुंका *m.* फुंकारा *m.* फुंकारी *f.* फुंकार *m.* धमन नाद *m.*

To BLAST, *v. a.*—an evil eye दृष्टि *f.* बाधणें-पडणें-लागणें-होणें *in con.* दृष्टिपात *m* -दृष्टिदोष *m.*-दृष्टिविकार *m.*-दृष्टिबाधा *f.* होणें *in. con.*

2—a devil, v. N. 4. झडपणें, बाधणें, बाधा *f.* होणें-लागणें. लागणें, पडणें, झडपण *f* -&c. घालणें, झपाटा *m.*-&c. लागणें *in. con*

3—wind, weather, heat, cold. करपविणें, कोमविणें, जाळणें *or* जाळून टाकणें.

To be blasted. करपणें, करपून दर्भ होणें, जळणें.

4 *foil, ruin, &c.* v. To DEFEAT. मारणें, नासणें, हिसकणें, लटपटिवणें, लथडणें *or* लथाडणें, भंग *m* -भंजन *n.*-नाश *m* -मानेरा *m.*-मात्रा *f.*-विघात *m.* करणें *g. of o.* नष्ट-&c. करणें.

5 (rocks, &c. by an explosion of gunpowder). सुरंगाने फोडणें-उडवणें-&c.

BLAZE, *n. glowing flame.* धग *or* धक *f. m.* भडका *or* भडाका *m.* आगीचा डोंब *or* डोम *m* धोन *m.* गलूल *m.* लोळ *m.* होळा *m.*

To set in a b. भडभडादणें.

2 *mark upon a horse.* मुखपट्टा *m.* नाम *m.*

That has the b. नाम्या.

To BLAZE, To BLAZON, *v. a. noise abroad,* v. To PUBLISH. गाजवणें, वाजवणें, गांवभर करणें, गाजावाजा *m.*-बभरा *m.*-बोभाटा *m.*-लौकिक *m.*-बाजार *m.*-पेंठ *f.*-&c. करणें *g. of o.* उघडा पाडणें, प्रगटणें, डांगोरा *m.*-दवंडी *f.* &c. पिटणें *g. of o.* वेशीस बांधणें.

To BLAZE, *v. n. flame glowingly,* v. To GLOW. धडकणें, धगधगणें, धडधडणें.

2 up; *flash up suddenly.* भडकणें, भडभडणें *intens.* भडाडणें, भवकणें, कडकणें.

BLAZING, *p. a.* v.V. N. 1. धगधगीत, ढणढणीत, फणफणीत, रणरणीत

BLEA, *n.* अंतरसाल *f.* वल्कल *n.*

To BLEACH, *v. n. grow white.* ओपणें.

Cloth exposed to b. ओपतें *n.*

To BLEACH, *v. a. whiten.* ओपवणें, ओप *f.* देणें.

BLEACHED, *p.* v.V. A. ओपवलेला, ओपीव, ओप दिल्हेला.

BLEAK, *a. open, exposed to the winds.* उघडओसाऱ्याचा, वारभाटीचा, विन आसऱ्याचा, वातप्रतिबंधक.

2 *cold, chilling.* सर्द, सर्दीचा.

BLEAKNESS, *n.* v. A. 1. उघड ओसारेपणा *m.* विन आसरेपणा *m.*

2 सर्दपणा *m.* सर्दी *f.*

BLEAR, *a.* पिचका *remiss.* पिचकट-पिचकुडा, बरबरीत, चिपडा.

BLEAR-EYED, *a.* पिचक्या डोळ्यांचा, पिचका *remiss.* पिचकट-पिचकुडा, अंसुढाळ, क्लिन्नाक्ष.

To BLEAT, *v. n.*—sheep. बेंबावणें, बेंबटणें, बेंबें *n.* करणें.

BLEAT, BLEATING, *n.* v.V. बें *n.* बेंबावणें *n.* बेंबटणें *n.*

To BLEED, *v. a. let blood.* रक्त *n.* काढणें, शीर *f.*-शिरा *f pl.* काढणें -तोडणें-सोडवणें, रक्तमोक्ष *m.*-रक्तमोक्षण *n.*-रक्तसांड *f.*-रक्तमोचन *n.* &c. करणें.

To BLEED, *v. n. run with blood.* रक्त *n.* वाहणें-सुटणें-पाझरणें-ओघळणें, रक्ताचा ओघळ *m.*-पाझर *m.*-&c. सुटणें, रक्तप्रवाह *m.* होणें, रक्तावणें, रक्ताळणें.

To b. at every pore. उपळणें, उमळणें, उवळणें.

To b. at the nose. घोणा *m.*-घुणघुणा *m.* फुटणें-वाहणें-स्रवणें.

BLEEDING, *p. a.* v.V. N. रक्तस्रावी *or* रक्तस्रावी, रक्तप्रवाही.

BLEEDING, *n.* v.V. A.—*act.* रक्त काढणें *n.* शीर काढणें *n.* शीर तोडणें *n.* रक्तमोक्ष *m.* रक्तमोक्षण *n.* रक्तमोचन *n.* रक्तसांड *f.*

v. V. N. रक्त वाहणेंn. रक्तश्राव *or* रक्तस्रावm

To Blemish, *v. a. deform, impair,* v. To Injure. खोडf. करणें, व्यंग-विकल-&c करणें, ऐबm. करणें-लावणें, ऐबदार-&c. करणें.

2 *tarnish, soil,* v. To Stain. बट्टाm. लावणें, कलंकm.-लांच्छनn. -काळेंn.-काळिमा f.-&c लावणें-आणणें.

Blemish, *n. mark of deformity;* lit; or, *soil, sully,* fig. v. Flaw, Stain. खोडf. दोषm. हीणn. ऐबm. बट्टाm बाटm. *v.* ठेव, पड, गोम f छिद्रn.

Blemished, *p. & a.* v.V. 1. ऐब लावलेला, व्यंग-&c. केलेला.

I *faulty.* दोषी, सदोष, ऐबदार, लागरा.

To Blend, *v. a mingle and confound,* v To Mix, To Confound. मिळवणें, मिसळणें, एकवटणें, एकत्र करणें, संकरm.-एकाकारn. -संपर्कm.-सायुज्यn.-एकरूपता f. करणें *g.of o. recipr.*

To Blend, *v. n.* मिळून जाणें, गोतn. मिळणें *g of s. recipr.* समावणें.

Blended, *p* v.V. मिळवलेला, &c. मिश्र, मिश्रित, एकाकार, संकीर्ण.

To Bless, *v. a. make prosperous or happy.* कल्याणn.-कुशलn.-क्षेमn.-ऊर्जितn -वरेंn.-चांगलेंn.-मंगलn.- अभीष्टn - इष्टसिद्धि f.- &c. करणें *g.of o.* बरकत f. देणें, सुखी-स्वस्थ-संपन्न-&c. करणें, सुदशेस -ऊर्जितदशेस-&c. आणणें, सुखपदीं-सुखासनीं-सुखस्थानीं-&c. वसवणें, सुखपदारूढ करणें, सुखसंपन्न-कल्याणसंपन्न-&c. करणें.

To b. greatly. कोटकल्याण करणें *g.of o.*

2 *pronounce a blessing upon.* आशीर्वादm.-आशीर्वचनn.-श्रेयोवादm.-कल्याणवचनn.-आशी f.-&c. देणें, स्वस्तिवाचनn. करणें, मस्तकीं-डोईवर-&c. हातm. ठेवणें.

Bless (thee)! स्वस्ति.

3 *glorify for benefits,* v. To Praise. उपकार आठवून-मानून स्तवणें, स्तवणें, वंदणें, स्तुति f.-स्तवनn.-&c. करणें *g.of o.*

4 *invoke a blessing on.* दुवाm. देणें-मागणें, वरेंn. मागणें *g.of o.* अभीष्टचिंतनn.-कल्याणचिंतनn.-शुभचिंतनn. &c. करणें *g.of o.*

Blessed, *p. & a.* v.V. 1. सुखी केलेला, कल्याण केलेला, सुखासनीं वसवलेला, &c. कृतकल्याण, कृतक्षेम, कृतकुशल, वरदी, प्राप्तवर, प्राप्तानुग्रह, अनुगृहीत.

2 आशीर्वाद दिल्हेला, &c. प्राप्ताशीर्वाद, प्राप्ताशीः, लब्धाशीः, आशीःसंपन्न, साशीर्वाद.

3 स्तवलेला, वंदलेला, वंदित, सुवंदित.

4 दुवा दिल्हेला, दुवा मागितलेला, चिंतिताभीष्ट, &c.

I *happy, prosperous, &c.* सुखी, धन्य, सुखसंपन्न, सुखप्राप्त, प्राप्तसुख, कुशली, प्राप्तार्थ, प्राप्तेष्ट, प्राप्तयश, प्राप्तकल्याण, प्राप्तक्षेम, जातकल्याण -क्षेम-कुशल-&c. कल्याण-क्षेम-&c. संपन्न, कृतकृत्य, कृतार्थ, सुखपदीं -सुखासनीं-&c. वसलेला.

Blessedness, *n.* v. A. *and* Bliss. धन्य f. धन्यता f. सिद्धि f. कृतार्थता f. कृतकृत्यता f.

Blesser, *n.* Blessing, *p. a.* v.V. 1. कल्याण करणारा, &c. कल्याणकर्त्ता-कारक-कारी, मंगलकर्त्ता &c. क्षेमकर्त्ता &c. श्रेयस्कर.

2 आशीर्वाद देणारा, &c. आशी, आशीर्वाद कर्त्ता-दाता, वरद.

Blessing, *n.* v.V. 1 —*act.* कल्याण करणेंn. &c. सुखी करणेंn. &c. आढ्यंकरणn.

2 *and* Benediction. आशीर्वाद देणेंn. आशीर्वादm. आशीर्वचनn. वरदानn. स्वस्त्ययनn.

3 स्तवणेंn. स्तुति करणेंn. &c. वंदनn. वंदना f.

4 दुवाm. दुवा देणेंn. दुवा मागणेंn.

I *divine favour.* ईश्वरकृपा f. ईश्वरीकृपा f. भगवत्कृपा f. अनुग्रहm.

II *a b. a benefit, a good.* सुखn. श्रेयn. प्रसादm. अनुग्रहफलn. प्रसादफलn. प्रासादिकपदार्थm.-विषयm. अनुग्रहलब्धपदार्थm.-विषयm.

III *a b.*—as in the gift of a saint, god, &c. वरm. *v* दे.

Granting of a b. वरदानn.

Granter of a b. वरद.

Blight, *n. mildew, &c.* lit. वीटm. चिकटाm. मेकाड *or* मेकाडाm. टाकाm. ताकाm. मोवा *or* मवाm.

B. as attacking fields of wheat. तांवरा *or* तांवाराm. तांव f.

B. attacking the grain *dzondhalá.* अंगाराm. काजळीf. कोळशीf.

B. attacking rice crops. पीसf.

B. attacking the mango, &c. भिरड *or* भेरूडnm. (To be affected by it, भिरडणें *or* भेरूडणें).

B. as indicated by curling up मुरटीf. (To be affected by it, मुरटणें).

To Blight, *v. a.* टाकाm.-ताकाm.-मोवाm.-रोगm. &c. पाडणें.

To be blighted. ताकाळणें, ताकाm.-रोगm. &c. पडणें *in. con*

2 fig. See To Blast.

Blind, *a.* अंध *pop.* अंधळा, नेत्रहीन-रहित-विरहित-&c. हीनचक्षु, दृष्टीवेगळा *or* निराळा, व्यक्ष, प्रज्ञाचक्षु, डोळेफुटका.

—in covert phras. धृतराष्ट्र.

B. by night. रातांधळ्या, रातांधळा, रात्र्यंध, निशांध

B. by day. दिवसांधळ्या, दिनांध, दिवांध.

Blindish. दीडडोळ्या, दीड डोळ्याचा, अर्धेडोळ्या, अंधकल्प.

Stone b. निपट अंधळा.

String of b. men under a blind leader. आंधळ्यांचीगाळf. अंधपरंपराf.

To become b. डोळेm.pl. जाणें-फुटणें *g.of s.* डोळे गांवचीं कवडेंn. *pl.* लागणें, डोळ्यांची भितf. होणें, डोळ्यांचीं खोगरेंn. *pl.* होणें, (through riches, honors, &c.), डोळ्यांवर धूरm. येणें.

2 (of one eye). एकडोळ्या, काणा, एकाक्ष, एकनेत्र *pop.* एकनेत्री.

—in covert phras. शुक्राचार्य.

3—boils, tumors, &c. मुका.

Blind, *n.* v. Screen. पडदाm. आडपडदाm. अंतर्धानn. अंतर्धायकn. अंतःपट *pop.* अंतरपटm.

2 (for a bullock, &c.). झांकणीf. झांपणीf. झांपडीf. ढांकणीf. ढांपणीf. डोळेढांपेंनn.-डोळेझांकणेंn.-झांपणीf.-झांपेंनn.-ढांकणेंn.-ढापेंनn.

3 (esp. for a horse). अंधारीf.

4 *something to mislead.* हुलकावणीf. भुलकावणीf. फटवणf. फसवणीf.

As a b. निमित्तास.

To Blind, *v. a. deprive of sight.* अंधळा करणें, डोळेm.pl. फोडणें-काढणें *g.of o.* सळईf. फिरवणें.

3 fig. *darken the understanding.* डोळेm.pl. बांधणें, दृष्टि f.-बंद करणें, डोळ्यांला पाटाm. बांधणें, डोळ्यांवर पडळn.-झांपणf. &c. घालणें, डोळ्यांतमाती f. घालणें, छकावणें.

Blinded, *p.* v.V. 1. अंधळा केलेला, डोळे फोडलेला, अंधीकृत.

Blindfold, *a.* Blindfolded, *p.* v.V. डोळे बांधलेला, बांधडोळ्या, आच्छादित नेत्र-चक्षु, आवृतनेत्र.

To Blindfold, *v. a. cover the eyes of.* डोळेm.pl. बांधणें *g.of o.* पडदाm.-अंधेरीf.-झांकणी f.-&c. बांधणें-घालणें-देणें, गणेशटोपी f घालणें.

Blindly, *adv. implicitly, &c.* डोळे झांकून, डोळे मिटून, डोळे न उघडतां, मार्गेपुढें न पाहतां.

Blindman's buff, *n.* अंधळी कोशिंबीर f.

Blindness, *n.* v. A. 1. अंधळेपणाm. अंधत्वn. आंध्यn. अंधावस्था f. नेत्राभावm.

Night b. रातांधळेंn.

BLIND-SIDE, *n. weakness, infirmity.* मर्मस्थानn गुह्यस्थानn. लंगडेंn. उघडें नागवेंn

To BLINK, *v. n. wink.* डोळेm.pl. मिचकवणें *or* पिचकावणें, पिटपिटणें, मिटकावणें, डोळेm.pl. पिटपिट हालणें, मिटमिट पाहणें.

BLINKARD, *n.* मिचकडोळ्या, डोळेमिचक्या, डोळेपिचक्या, मिचक्याडोळ्याचा माणूसm.

BLINKING, *n.* v.V.—*act.* डोळेमिचकवणेंn. &c. उघडमीटf. उघडझांकf. निमेषोन्मेषm.

BLISS, *n. felicity, blessedness, happiness.* सुखn. सुखीपणाm. आनंदm. सुखावस्थाf. सौख्यn. सौख्यदशाf. सुखितताf धन्यf. धन्यताf. कृतकृत्यताf. कृतार्थताf.

Highst b. परमसुखn.

2 *beatified state, heavenly joys,* v. HEAVEN. परमपदn. सुखपदn. परमगतिf

BLISSFUL, *a. full of bliss.* सुखाचा, आनंदाचा, परमसुखाचा, परमानंदाचा, आनंदमय, सुखमय.

BLISTER, *n. bladder.* फोडm. फुगारामm. फुगाm. पोपडाm. स्फोटm.

2 *application to raise a blister.* प्रस्फोटकm. प्रस्फोटकारी औषधn. अस्तरn. from the English is common.

To BLISTER, *v. n. rise in a blister.* फुगाm.-&c. येणें-उठणें, फोपेणें, फोपसणें.

To BLISTER, *v. a. raise a blister.* फोडm.-स्फोटm. &c. आणणें.

BLITHE, BLITHESOME, *a gay, airy,* v. MERRY. आनंदी, उल्हासी, हास्यमुख.

To BLOAT, *v. n. grow bloated.* फोपसणें, कापुसणें, धोंदराm. चढणें, वातपुष्ट होणें.

BLOATED, *p.* v.V. फोपशा *or* फोपसा, कापशा, पेजट, गुरगुरीत, धोंदऱ्या, गदेल्या, वातपुष्ट.

BLOATEDNESS, *n.* v.P. फोपशीf. कापशीf. फुगवटीf. फुगवशीf. फूगf. शोफm. शोफाf.

BLOBBER-LIP, *n.* बावर ओंठ *or* होंठm. जाड ओंठ *or* होंठm.

BLOBBER-LIPPED, *a.* बावर ओंठ्या *or* होंठ्या, जाठ ओंठ्या *or* होंठ्या.

BLOCK, *n. mass of wood, chump, chunk, clump* करांडा *or* करांडाm. ठोकळाm. कांडकाm. कोंडकाm. दोणकाm. दोणn. दोणपाm. दोणपn. दोणकूरn. ठिकीf. फाटेंn. ओंडाm. वाघीf. फोडf.n. खोडn. तोंडn.

2 *pulley-block.* कप्पाm. *dim.* कप्पी *or* कपीf. Rope confining it, चावीf.

3 *chopping block, (of carpenters, &c.).* वाघीf. सांकटाm. सकोरण *or* नn. सांकटन *cr* णेंn. नेहाm.

Chips of the same b. एकेमाळेचे मणीm.pl. एके आईंचीं लेंकरेंn.pl. एके झाडाचीं फळेंn.pl.

To BLOCK, *v. a. stop up, &c.* v. To OBSTRUCT. बुजवणें, बुजणें, कोंडणें, मुंदणें *or* मुंधणें, रोधणें, रोधm.-अवरोधm.-&c. करणें *g.of o.*

BLOCK-HEAD, *m.* v. FOOL. मूर्ख, धोंडाm. टोणपा, ठोंबा *or* ठोंब्या, गावदी, ढ.

BLOCKADE, *n.* कोंडमारामm. कोंडमारm. कोंडीf. कोंडणीf. वाटकोंडीf. वाटबंदीf. नाकेबंदीf. अवरोधजनकवेष्टनn.

To BLOCKADE, *v. a.* v. N. कोंडमारामm.-कोंडीf.-वाटकोंडीf.-नाकेबंदीf.-&c. करणें.

BLOCKED, *p.* v.V. कोंडलेला, बुजलेला-&c. बंद, रुद्ध, अवरुद्ध, प्रतिरुद्ध, प्रतिबद्ध.

To be b. बुजणें, कोंदणें, कोंदाटणें, मुंदणें *or* मुंधणें, रोधणें.

BLOCKING, *n.* v.V.—*act.* कोंडणेंn. &c. कोंडीf. कोंडणीf रोधm अवरोधm. रोधनn. अवरोधनn.

BLOOD, *n* रक्तn. रुधिरn. शोणितn. लालपाणीn

B. vomited upon the bite of certain serpents झेंडm.

In cold b. थंडापोटाने, थंडाईखालीं.

Vitiation or disorder of b. रक्तविकारm. रक्तदोषm.

2 *high birth.* कुलीनताf. आभजात्यn. वर्णश्रेष्ठताf सद्वंशताf.

3 See KINDRED. 4 *blade, swell,* v. BUCK. फाकडाm फंदोm. बांकाm. बांकडाm. रंगेलc. रग्गाm.

BLOOD-COLORED, BLOOD-RED, *a.* रक्ताच्या रंगाचा, रक्तवर्ण, शोणित, शोण.

BLOOD-LESS, *a* रक्तशून्य-रहित-हीन &c

BLOOD-SHEDDING, BLOOD-SHED, *n.* रक्तपातm. रक्तवृष्टिm. रक्तस्रावm. रक्ताचासडाm.

To be great b. रक्ताचा पाऊस पडणें.

BLOOD-SHOT, BLOOD-SHOTTEN, *a.* राता *remiss.* रानड, आरक्त, गटूळ, तांबट.

To become b. खरावणें, खडुळणें, तळावणें

BLOOD-SHOTTENNESS, *n.* रातm नेत्ररागm.

BLOOD-THIRSTY, *a.* v. CRUEL. हिंसक, हिंसालु, हिंस्र, जिघांसु, रक्तप्रिय.

BLOOD-VESSEL, *n.* रक्तवाहिनीf.

BLOODED, *a.* रक्ताचा.

Cold-b. शीतरक्ताचा, गूढवर्चा.

Hot-b. उष्णरक्ताचा.

BLOODINESS, *n.* v.A 1. रक्ताचा डागीलपणाm. रक्तांकितत्वn. &c

2 रक्ताने भरलेलेपणाm. रक्तबोंबाळपणाm. &c. रक्ताक्तताf.

3 खुनीपणाm. घातुकपणाm. &c. हिंस्रताf. जिघांसाf.

BLOODY, *a. stained with blood.* रक्ताचे डागाचा, रक्ताने डागलेला, रक्तदूषित, रक्तांकित, रक्तलांछित, रक्तचिन्हित.

2 *covered with blood.* रक्ताने भरलेला-माखलेला,-न्हालेला, रक्तबोंबाळ *or* रक्ताने बोंबाळ, रक्तावलेला, रक्तांबर *or* रक्तांबील *or* ळ, रक्तारक्त, रक्ताक्त, रक्तमय.

3 *bloody-minded, sanguinary,* v. CRUEL. खुनी, रक्तप्रिय, हिंसक, हिंसालु, हिंस्र, घातुक, घातकी, जिघांसु, हत्यारा.

BLOODY-FLUX, *n.* रक्त ओढf. रक्ताचीहगवणf. रक्तातिसारm.

BLOOM, *n. opening and ripening state.* विकासm. स्फोटm. विकसनावस्थाf. विकसनदशाf. नवतीf. यौवनावस्थाf. तारूण्यावस्थाf.

2 *freshness or clearness of look.* टवटवीf. टकटकीf. टकमकीf. नळनळीf. लुसलुसीf. तजलाm. तजेलाm. तजेलीf. उजळाm.

To BLOOM, *v. n.*—plants v. To BLOW. फुलणें, विकसणें.

2 *look fresh, clear, glowing.* टवटवणें, टकटकणें, लुसलुसणें, नळनळणें.

BLOOMING, *p. a.* v.V. 1. फुलता, विकसता, नवतीचा, नवनवतीचा.

2 टवटवीत, टकटकीत, टकमकीत, लुसलुसीत, नळनळीत, टवटवीचा, टकटकीचा, नळनळीचा, &c.

BLOSSOM, *n.* फूलn. पुष्पn.

—of the mango and some other trees. मोहरm. केसरn.m.

To BLOSSOM, *v. n.* फुलणें, फुलास येणें, फुलेंn.pl. येणें *in. con.* पुष्पयुक्त होणें.

—the mango and some other trees. मोहरणें, केसरणें.

BLOSSOMY, *a.* टवटवीचा, टकटकीचा, नवतीचा, नवनवतीचा, नळनळीचा.

To BLOT, *v. a.* (as with ink). भरणें, भरविणें, ठिपकाळणें, बोळाm. घालणें, डागm. देणें, डागील करणें, मसरडणें, बोळवणें.

2 *sully, soil, blur,* v. To STAIN. डागणें *or* दागणें, डागm. देणें-लावणें, कलंकm. लावणें, डागील करणें.

3 out; *obliterate*, v. To Efface. पुसणें *or* पुसून टाकणें, बोळाm.-पोतेरेंn.-&c घालणें-फिरवणें, काळा करणें, काळेंn -शाईf. घालणें.

Blot, n. (as of ink). बोळाm. ठिपकाm. डागm.

2 *slur, stigma*, v. Stain. डाग *or* दागm. ठपकाm काळेंn कलंकm. खोडf. कालिमाm.f.

Blotch, n. चकंदळn चकदाm. *or* चकदेंn. स्फोटm. टाणn

Blow, n. (with a stick, sword, &c.), *stroke*. कठीf. टोलाm. आघातm. घातm प्रहारm. चटकणीf झटकाm. झटकाराm. पटकाm. फटकाराm.

2 (with the fist, &c.), *thump*. बुकीf. ठोसराm. ठोसाm. ठोंवराm. ठोमणाm. दुस्साm. मुटकाm. गुद्दाm. घुसा *or* घुस्साm मुष्टिप्रहारm. मुष्टिमोदकm.

—in the sense and with the power of such words as, *whack, whap, bang, swinging blow, &c.* रपाटाm धपाटा *or* धमाटाm. धब्बलf रामटोलाm. रामरट्टाm. रट्टा *or* रट्ठाm. तडाखाm. कडाखाm दणकाm. ठाकाm

3—gener. *box, buffet, cuff, hit, knock, polt, punch, dig, &c.* ठोलाm. बतका *or* भदकाm. थापf धमाटाm आघातm घातm. ठोकाm. चटकाणीf

B with the bottom of the fist. बुकीf. बतका *or* बदका *or* बुतकाm. डुबकाm. &c. धुमकाm. बुकांदा *or* बुकाडाm. *dim.* बुकांदीf.

Dead or flat b. ठसकाm.

Heavy b. निर्घातm.

To come to blows. शरीर संबंधावर येणें, हातापळीस-हातघाईस-हातघाईवर-हातपिटीस-हस्तव्यापारावर-&c. येणें.

4 (of calamity), v. Stroke धका *or* धक्काm. गचकाm. गजबm. चट्टाm. घालाm. घसराm.

5 (in trade, &c.), v. Loss. झोकाm. v. बस, गोताm. v. खा, बस, ढक्कडf. चट्टाn. घसराm. खोंचf. धोकाf.

6 (of a fly). असडे *or* आसडीf. आसडाm.

To Blow, *v. n.*—the wind. वाहणें, चालणें.

2—softly, in gentle puffs, &c. v. To Breathe. झुळकणें, झुळझुळ *adv.* वाहणें, थंड-मंद वाहणें.

3 *puff*, v. To Pant. धापणें, धापलणें, धापाf.*pl.* टाकणें-देणें, कांसळणें.

4 *sound on being blown*. वाजणें, नादm. देणें-घेणें.

5 *bloom, blossom, open, expand* फुलणें, विकसणें, विकासणें, पुष्पणें, उफलणें, उमलणें, उकलणें.

6 over; *pass away without effect*. वाहवणें, जिरणें, उडणें, वितुळणें, वाऱ्यावारीं-फुकटापारीं जाणें, वायबारm. होणें *g.of s.*

7 up;—from gunpowder. भडकणें, उडून जाणें.

8 out;—a light, &c. वाऱ्याने जाणें-विझणें-मालवणें.

To Blow, *v. a.*—the wind, &c. वाहविणें, चालवणें.

2 *puff out*, v. To Inflate. फुगवणें, फुगीर करणें.

3 (an instrument of wind-musick). फुंकणें, फुंकून वाजवणें, फुंकf.-फुंकरm.-फुंकाराm. मारणें-घालणें.

4 (with the breath). फुंकणें, फुंकरणें, फुंकf.-फुंकरn.-फुंकाm.-फुंकारm.-फुंकाराm. मारणें-घालणें.

5 (the nose). शिंकरणें *or* नाकn. शिंकरणें, नाकn. फेडणें-फेकडणें-झाडणें.

6 up ; *kindle*, v. To Excite. फुंकून देणें, फुंकणें, चेतवणें, पेटवणें.

7 up ; (by gunpowder). दारूने-सुरुंगाने उडवणें-उडवून देणें-फुंकून देणें.

8 up; *rate vehemently*, v. To Scold. खणकावणें, धडकावणें, दपटणें, तावणें, तावm. देणें.

9 away. उडवणें, उडवून नेणें.

10 out, v. To Extinguish. फुंकून विझवणें

Blow-pipe, *n.* फुंकणीf. धमनीf

Blowing, *n.* v. V. N. 1.—*act.* वाहणेंn. चालणेंn.

2 धापणेंn. धापा देणेंn. &c. दमm. दमाm. हवाf.*v.* लाग.

4 वाजणेंn. &c.

5 फुलणेंn. &c. विकासm. विकासनn. विकसनn. स्फोटm. स्फोटनn. परिस्फोटm. स्फुटनn. प्रकाशm.

v. V. A 1.—*act.* उडवणेंn. &c.

2 फुगवणेंn. &c.

3 फुंकणेंn. फुंकून वाजवणेंn. फुंक-&c. मारणेंn.-घालणेंn.

4 फुंकणेंn. फुंकरणेंn. फुंक &c. मारणेंn.-घालणेंn.

Blown, *p.* v V. N. 5. फुललेला, &c. विकसित, विकासित, उन्मीलित, प्रफुल्लित, प्रफुल्ल, उत्फुल्ल, स्फुट, स्फुटित, प्रस्फुट, प्रस्फुटित, हसित, स्मित.

v. V. A. 1. उडवलेला, उडवून नेलेला.

2 फुगवलेला, &c. फुगीर, *remiss.* फुगट, गुरगुरीत, ध्मात.

Blubber, *n. fat of the whale, &c.* देवमाशाची चरबीf.

2 *fat-like substance cast up by the sea*. जारm.f. गलगलm.

To Blubber, *v n.* v. To Cry. गाल फुगवून-भरून रडणें.

Blubberer, *n. one ever blubbering*. अंसुढाळ्या, अंसुढाळ.

Bludgeon, *n.* लोहांगीकाठीf. परिघm. काष्ठलोहीm. गदाf.

Blue, *a.*—dark b. नील *pop.* निळा, नीलवर्ण, श्याम, श्यामल, श्यामवर्ण, कृष्ण, मेचक.—light b. sky b. आस्मानी, आस्मानी रंगाचा, मेघवर्ण.

True b. नील राग.

Blueness, *n.* v. A. निळेपणाm. नीलिमाm. नैल्यn. नीलत्वn.

Bluff, Bluffness. See Bold, &c.

To Blunder, *v. n.* v. To Err. चुकणें, बहकणें *or* भकणें, भ्रमणें, घसरणें, भुलणें, चूकf. करणें, स्खलनn. पावणें, प्रमादn. करणें.

Blunder, *n.* v. Error. चूक *dim.* चुकीf. भूलf. घसरणf. प्रमादm.

2—in writing or speaking. अवाक्षरn. अशुद्धn. अवद्धn.

That is full of blunders. अशुद्धाळ, सर्वाशुद्ध, ग्रामादिक, सर्वांवद्ध.

Blunder-bus, *n.* दमामाm. बकमार *or* बकमालf.

Blunder-head, *n.* Blunderer, *n.* Blundering, *p. a.* v. V. *one given to blundering*. चुकणारा, भकणारा, चुकरा, गफलती *or* त्या, गलत्या, अशुद्ध्या, अशुद्धाळ, भांब्या, भांबळ *or* ळ्या, भुत्या, झांबऱ्या, धंदऱ्या, गोंधळ्या, गहाळ, झावळ, भ्रमिष्ट, भ्रमी.

Blunderingly, *adv.* चुकतचुकत, चुकतमाकत, चुकतवाकत, चुकतमुकत, चुकतभुलत, घसरत घसरत.

Blunt, *a. not sharp*. बोंथा *remiss.* बोंथट, बुठणा, बोटका, बुंठा *or* बोंठा, नरम, मऊ, मुंदा, अतीक्ष्ण, अतीव्र, जड, बोंध, ठोसर, मोठा, लोणकाप्या, धारबसलेला, बोंथलेला, &c.

To become b. बोंथणें, बोंथटणें, माठणें, बुठणें *or* बोंठणें, बोळणें, मुंदणें, बसणें, बोंथणें.

2 *roughly plain and open, free-spoken*. निखालस, सडीक, धोपट मार्ग्या, धोपट मार्गी, कडकडीत *or* खडखडीत, खडखडीतस्वभावाचा. खरमरीत, खसखसीत, खणखणीत, ठसठसीत, सणसणीत, झणझणीत, धडकफडक *or* धडकभडक, खरपूस, पडखर, उद्धड, निर्भीड.

To Blunt, *v. a.* बोथवणें, बेळवणें, बसवणें, धारf. मोडणें-बुज्झविणें *g.of o.* धारf.-पाणीn. उतरणें *g. of o.* निपाणी करणें.

Bluntly, *adv.* v. A. 1. बोंथेपणाने, &c. मंद, जड.

2 *plainly, roundly, downright, outright, plump, smack, flat, slap*. धड, धडभडीत, निझाडून, निक्षुण, निखालस, हडसूनखडसून, रोखठोक, रोख, चरचरीत, खसखसीत, धडकफडक, धडकभडक, परिछिन्न, धादांत, साफ, खरपूस.

BLUNTNESS, *n.* v. A. 1. बोंथेपणा*m.* बोंठिपणा*m.* &c. मंदाई*f.* मंदत्व*n.* मऊपणा*m.* नरमाई*f.* अतीक्ष्णता*f.* अतीव्रता*f.*

2 खरपूसपणा*m.* खरमरीतपणा*m.* खणखणीतपणा*m.* खसखसीतपणा*m.* सणसणीतपणा*m.* धोपटमार्गीपणा*m.* &c. धोपटमार्ग*m.* उघडीमराठी*f.*

BLUR, To BLUR. See STAIN, To STAIN.

To BLURT, *v. a. utter suddenly and inadvertently.* कडकावणें, धडकावणें, तडकावणें, धसकावणें *or* धसकावून बोलणें, भडभडावणें, भडकावणें.

BLURTER, *n.* BLURTING, *p a.* v.V. कडकावणारा, धसकावून बोलणारा, &c. फटसूळ, फटसाळ, फट्या *or* फट्या, फडसूळ, फट्यावावरा, फटकळ *or* तोंडचा फटकळ, तोंडचाहलका, भडभड्या, उद्झडे.

To BLUSH, *v. n. betray shame or confusion by the face.* लाजेनें-&c. • काळवटणें-काळवंडणें-काळोखी*f. or* काळी*f. or* काळिमा*f.* येणें, मुखचर्या*f.*-मुखश्री*f.*-नूर*m.*-&c. फिरणें-बदलणें, तोंडाचें पाणी*n* पळणें, मुखवैवर्ण्य*n* होणें *g. of o.* Note. The sense of shame is evinced in the countenances of Maráthás by a dark, not by a red color.

2 See To BLOOM.

BLUSH, *n. color in the cheeks raised by shame, confusion, &c.* v. V. लाजेची काळोखी*f.*-काळी*f.*-काळिमा*f.*-काळवंडी*f.* मुखवैवर्ण्य*n.*

To BLUSTER, *v. n.*—the wind, v. To ROAR. घोंघावणें, घोंघेणें, सोसावणें, सोसो-घोंघो-झोंझो-धोंधो-&c. वाहणें-येणें.

2 *puff, swagger, rant, vapor, gasconade, bellow at, roar at.* दणगारणें, दणदणणें, दणकावणें, डरडरणें, तमतमणें, तमणें, तम*m.* गाणें, ताल*m.* तोडणें, नाकपुड्या*f. pl.* पिंजारणें-फुगवणें-फुरफुरवणें, ताव*m.* झाडणें, शिरा*f. pl.* तानणें, मोठाल्या गोष्टी*f. pl.*-तीनतेरा गोष्टी*f. pl.* सांगणें, बारा वत्तिशा*f. pl.* लावणें.

BLUSTER, *n.* BLUSTERING, *n.* v. V. 1.—घोंघावणें*n.* &c. घोंघाट*m.* झोंझाट*m.* सोसाट *or* सुसाट*m.* सोसाटा *or* सुसाटा*m.* सणाटा*m*

2 अरेरावकी*f.* अरेरावी*f.* पादरघिट्टाई*f.* चढाईच्या गोष्टी*f. pl.* घटपट *or* गटपट*n.* गट्टापट्टा*m.* रगडमल्ली*f.* छांछूं*n. f.* खलेली*f.* मेघडंबर *or* मेघाडंबर*m.* वल्गना*f.* वल्गा*m. pl.*

BLUSTERER, *n.* BLUSTERING, *p. a.* BLUSTEROUS, *a.* v.V. 1. घोंघावणारा, &c. घोंघ्या, झोंझ्या, सोसाट्या *or* सुसाट्या, सणाट्या.

2 *and* BULLY, HECTOR. दणगारणारा, &c. अरेराव*m.* रगडमल्ल, तालनोड्या, खलेल, मोठाल्या गोष्टी बोलणारा, धटांगण, धटिंगण.

BOA-CONSTRICTOR, *n* आर *or* आहार*m.* अजगर*m.* शयु*m.*

BOAR, *n.* डुकर*m.* वराह*m.*

Wild b. रानडुकर*m.*

BOARD, *n. plank, &c.* फळी*f.* फळें*n.* तखता*m.*

Writing b. पाटी*f.*

2 *entertainment.* जेवण*n.* जेवणावळ*f.* जेवणखाण*n.* खाणें*n.* खाणेंपिणें*n.*

Service in which b. is provided. सपोटीचाकरी*f.*

Service in which b. is not provided. निपोटी चाकरी*f.*

One that serves for his b. पोटार्थी, पोटचाकर, पोटावारी राहणारा-राबणारा.

To serve for one's b. पोटावारी राहणें.

3 *cost of eating.* खाणावळ*f.* जेवणावळ*f.*

4 *body of counsellors, &c.* सभासदसमुदाय*m.* सभासद*m. pl.* सामाजिक*m. pl.* सामाजिकसमूह*m.* पंच*m. pl.*

5—at chess, draughts, &c. (*or* chequered cloth). चौपट*f.n.* पट*m.f.*

To BOARD, *v. a.* See To PLANK. 2 *place as boarder.* जेवायास जेवणावळीस &c. ठेवणें-घालवणें.

To BOARD, *v. n. mess with.* जेवायास-जेवणावळीस असणें-राहणें, जेवणखाण*n.*-खाणेंपिणें*n.*-&c. करणें.

BOARD-WAGES, *n.* पोटगी*f.* पोटखर्च*m.*

B. as paid in grain. अडशेरी*f.*

BOARDER, *n.* v. V. N. जेवणावळीचा माणूस*m.* &c.

To BOAST, *v. a. brag of, display vauntingly.* वढाई *or* वढाइकी*f.* सांगणें *g. of o.* वडिवार*m.* सांगणें *g. of o.* फुशारकी *or* फुशारी*f.* सांगणें *g. of o.* पडपन*n.*-बुटटकी*f.*-प्रतिष्टा*f.* मोठाई*f.* सांगणें-मिरवणें *g of o.* महत्व*n.* वाढवणें *g. of o.*

To BOAST, *v. n. brag, vaunt, glory* फुशारणें, जल्पणें. फुशारी*f.*-फुशारकी*f.* करणें-सांगणें, शेखी*f.* मिरवणें, बुटटकी*f* मिरवणें-सांगणें-दाखवणें, फुशारकीच्या-शेखीच्या &c. गोष्टी*f. pl.* सागणें, तोरा*m.* दाखवणें, मोठाल्या गोष्टी*f pl* सांगणें, वल्गना*f.* करणें.

BOAST, BOASTING, *n.* v. V. N. फुशारकी *or* फुशारी*f.* शेखी*f* लप्पंछप्पं*n. v.* लाव, मांड, गट्टं पट्टं *or* घटं पटं*n.* बुटटकी*f* लटपटपंची*f.* वल्गना*f.* शूरमान*n.* आत्मश्लाघा*f.* शब्दपांडित्य*n.* स्तोम*n.* कोल्हांव्याचें-शूरत्व*n.* चटक्याचे मांडव*m. pl* ठेपराई*f.*

BOASTER, *n.* BOASTING, *p a.* BOASTFUL, *a.* v.V. N. फुशारकी सांगणारा, शेखीमिरवणारा &c. वढाईखोर, फुशारखोर, सांगसुगरण, थाक्या सांगणारा, चटक्याचे मांडव घालणारा, निसमारखान, तीसमारका, आत्मश्लाघी, शूरमानी, शूरम्मन्य.

BOASTINGLY, *adv.* शेखीने, पडपाने, वडिवाराने, फुशारकीने.

BOAT, *n.* v. VESSEL. नाव*f.* नौका*f.* नौ*f.* जलयान*n.* तरण*n.* तरणी*f.*

BOAT-MAN, *n.* नावाडी *or* नावाड्या*m.* नाववाला*m.* नाविक*m.*

Song of a b. whilst rowing. चकवा*m.*

To BOB, *v n. play backwards and forwards.* लटलटणें, लटलटहालणें, झोके*m. pl.* घेणें-खाणें.

2 up and down, (in drowning). गचकळणें, गचावणें, बुचकळ्या*f. pl.* खाणें.

BOB, *n.* v. PENDENT. झुबका*m.* झुमका*m.* लोळी*f.* झिलमिळी*f.*

2 (of a song), v. BURDEN. अंकणकडवें*n.* पालवपद *or* पालुपद*n.* अकडकडवें*n.*

BOB-TAIL, *n.* तुटकी शेपटी*f.* लांडगीशेपटी*f.* लांडेशेंपूट*n.*

BOB-TAILED, *a.* लांडा, छिन्नपुच्छ.

BOBBIN *n.* (of the weaver). कांडी*f.*

BOBBING, *n.* v. V. 1. लटलटणें*n.* &c.

2 गचकळणें*n.* &c. गचकळ्या*f. pl.* गटकळ्या*f. pl.* गटंगळ्या*f. pl.* गचंगळ्या*f. pl.* गुटकुळ्या*f. pl.* निमज्जनोन्मज्जन*n.*

To BODE, *v. a. foreshow, forebode, presage, portend.* सुचवणें, दर्शवणें, पुढला (used with the required noun). दाखवणें, सूचन*n.*-सूचना*f.*-दर्शन*n.*-प्रदर्शन*n.*-पूर्वसूचन*n.*-पूर्वसूचना*f,*-&c. करणें *g. of o.* लक्षण*n.*-चिह्न*n.*-पूर्वलक्षण*n.*-पूर्वचिन्ह*n.*-&c. असणें *in. con. & g. of o.*

BODER, *n.* BODING, *p. a* v. V. सुचवणारा, दर्शवणारा, &c. सूचक, दर्शक.

Ill-b. अनिष्ट-अभद्र-अमंगल-&c. सूचक-दर्शक-प्रदर्शक-&c.

Ill-b. sign or mark. करटें लक्षण*n.* कुलक्षण*n.* दुर्लक्षण*n.* दुश्चिन्ह*n.*

BODEMENT, BODING, *n.* v.V.—*act.* सुचवणें*n.* दर्शवणें*n.* &c. सूचन*n.* सूचना*f.* दर्शन*n.* प्रदर्शन*n.* पूर्वसूचन*n.* पूर्वसूचना*f.*

B. of ill. अनिष्ट-अमंगल-अकल्याण-अभद्र-&c. सूचन*n.*-प्रदर्शन*n.*-&c.

B. of good. इष्ट-मंगल-भद्र-&c. सूचन*n.*-प्रदर्शन*n.*-&c.

BODICE, *n.* चोळी*f.* कांचोळी*f.* कंचुकी*f.*

BODIED, *a.* देही, सदेह, देहस्थ, अंगी, शरीरी, शरीरभाक्.

BODILESS, *a. incorporeal.* अदेही, विदेही, निर्देह, अमूर्त्तिमान्.

BODILY, *a. of or belonging to the body.* शरीराचा, देहाचा, शरीरी, आंग, आंगिक, कायिक, शारीर, शारीरिक, शारीरक, दैहिक, शरीरसंबंधी, देहसंबंधी, देहभव.

B. deformity or defect. अंगवैकल्यn. व्यंगn.

B. ease and comfort. शरीरसुखn. शरीरस्वास्थ्यn.

B labor. आगमेहनतf शरीरकष्टm. शरीरश्रमm.

B. strength. आंगजोरm. आंगबळn. आंगवणf. कमरेचाजोरm शरीरशक्तिf. शरीरबलn.

B suffering. शरीरव्यथाf. कायक्लेशm. अंगव्यथाf. देहयातनाf.

B. vigour or health. शरीरसंपत्तिf.

B. violence or effort आंगधटाई *or* आंगधिटाईf. आंगमर्दाईf *or* आंगमर्दीf:

BODILY, *adv. united with a body.* सकुडी, देहासहित, कुडीसहित, सदेह, सतनु.

BODKIN, *n. instrument for drawing tape, &c.* नाडी ओढायाची सळईf सुवाm सुंदें दाभणn.

BODY, *n.* अंग *pop.* आंगn. देहm शरीरn. कायm n. *pop.* कायाf. कूडf. कुडीf. तनुf. तनf m. कलेवरn. पिंडm. वपुn. मूर्त्ति f.

Some descriptive, allusive, or significant terms for the *body* are, भूतात्माm. धामn. क्षेत्रn पंजर *or* पिंजरm. विग्रहm. झाडn. भोगायतनn. रोगभूf. प्राणसन्नn. इंद्रियायतनn. इंद्रियग्रामm. भूतग्रामm. कायापूरn. अहंकाराश्रयm. अहंकारास्पदn. जायजणेंघरn. जायजणीवस्तूf. —and with implication of *loggishness, lumpishness, inert heaviness or huddledness, &c.* मुरकुंडीf. गोळा *or* मोधागोळाm. मोटf. गठडीf. लोथf

B. and soul. तनमनn.

Celestial or glorified b. दिव्यदेहm.

Contortions or writhing of the b. आंगवळाm. आंगपिळाm.

Daily operations or business of the b.—compreh. अष्टाधिकारm.

Destinies or lot of the b. देहप्रारब्धn.

Every b. *tout le monde.* जनलोकm. सर्वलोकm. *pl.*

External or material b स्थूलदेहm. स्थूलशरीरn. अन्नमयकोश *or* षm.

Hair or down of the b. रोमn. लोमn. तनूरुह *or* तनूरुहn.

In the b. *without dying or dropping the b.* सकुडी, सदेह.

Lightness and nimbleness of b. आंगचपळाईf. आंगसफाईf. शरीरचापल्यn. अंगचापल्यn.

Lower extremities of the b. अधःकायm. अधोदेहm.

Mortal spot of the b. मर्मस्थानn. आडसंधिf. मर्मस्थलn. मर्मदेशm. In a by or mortal spot of the b. आडांतरीं, अवांगींv. लाग, पड, मार &c

One, though in the b., living as out of it. देहीं असून विदेही.

Plump and roundish b. गोटीf.

Relation of the b. and its members. अंगांगिभावm. अवयवावयविभावm.

Symmetry and beauty of b. अंगसौष्ठवn.

Unguents for the b. उटणेंn. माखणn. अंगरागm. अनुलेपm.

Whole b. *b. and its limbs and members.* सर्वांगn. अंगप्रत्यंगn.

To anoint the b. अंगरागm.-आंगमाखणn. करणें.

To cast or put off the b. देहm.टाकणें-ठेवणें-सोडणें, देहत्यागm.-देहविसर्जनn.-&c. करणें.

To macerate the b. शरीरकर्षणn.-शरीरशोषणn.-&c. करणें.

To mortify the b देहदंडm.-देहदंडनn.-शरीरदंडm.-शरीरदमनn. -&c. करणें

To purify the b. अंगशुद्धिf. देहशुद्धिf.-&c. करणें.

2 a b. v. PERSON. माणूसn. मनुष्यn. गृहस्थm.

Any b. some b. कोणी, कोणीतरी.

Any b.-any whoever. भलता, भलतासलता.

3 *troop, company,* v. BAND. गणm. मंडली *or* ळीf. थवाm. टोळीf. गट *or* गटm. गट्टाm.

In a b. मिळून, एकमेळणें, एकमेळें, एकामीं *or* एकामें, संघशः

4 *corporation, community* मंडळीf. पंक्ति *pop.* पंगतf.

5 (as of a house, coach, tree, vessel, &c.) *main part.* पोटn. मुख्य भागm.

6 (of a garment). चोला *or* चोळाm.

7 *a substance, a material thing.* पदार्थm. विंवn. सत्वn. द्रव्यn.

8 *strength, good quality,* v. GOODNESS. ऐवजm. जीवm. सत्वn. तेजn.

9 *firm texture* (of cloth, &c.). वाणाताणाm. पोतn.m. सूतपोतn.m.

10 (as of fire, &c) *volume, mass.* गोलm.

BODY-CLOTH, *n.* (of horses, elephants, &c.). झूलf. पृष्ठास्तरणn.

BODY-GUARD, *n.* हुजरातf. हुजूरहशमm.

BODY-SERVANT, *n.* हुजऱ्याm.

BOG, *n.* रूतणf. रूपणf. रेवणf. दलदलf. बांवरn.

BOGLE, BOGGLE, *n.* v. BUGBEAR. बागूल *or* बागूलबाबाm. बाऊm. बूm.

To BOGGLE, *v. n.* v. To HESITATE. अडखळणें *or* अडखुळणें, अडेंणें, कांकरणें, कांकूंf. करणें, धरसोडf. करणें.

BOGGY, *a. swampy, &c.* दलदलीत, थलथलीत, बरबरीत, गलगलीत.

To BOIL, *v. n.*—a liquor. खतखतणें *or* खुतखुतणें *or* खदखदणें, गदगदणें *or* गुदगुदणें, उकळणें, उचळणें, उसळणें, रटरटणें, रटमटणें, अधणn.-कढm.-उबाळाm.-उमाळाm. येणें *in. con.* उकळीf. येणें-फुटणें *in. con.* उसळवटी येणें.

2 *be in seething.* शिजणें, उकडणें.

3 over. उतणें, उतूं जाणें *or* चालणें, ऊतm. येणें, उतास येणें.

4 (with passion, &c.) *or,*—passion, &c. v. To FUME. जळणें, खवळणें, खवंदळणें, रागाचा कढm.-उबाळाm.-उमाळाm.-ऊतm.-&c. येणें.

To BOIL, *v. a* (liquor, &c.). उकळणें, तापवणें, कढवणें, खतखतावणें, कढm. देणें, उकळीf. आणणें.

2 *dress, &c. in boiling water, seeth.* शिजवणें, रांधणें, उकडणें, कथनn. करणें *g. of o.*

BOIL, *n.* गळूंn. केसतूड *or* केसतोडm. फोडm. उठाणूंn. फिसकेंn. बेंडn. गंडn. स्फोटn. विस्फोटm. करटn.

B. arising on the palm. कुरलेंn. *dim.* कुरलीf.

Heart or core of a b. मोखm. गाईरf. आंठीf.

Prickly itching or burning of a b. गुदगुदीf.

BOILED, *p.* v. V. A. 1. उकळलेला, &c. शृत.

2 शिजवलेला, रांधलेला, &c. क्वथित, स्थालीपक्व, शृत.

B. food. रांधपn.

BOILER, *n. boiling vessel,* v. KETTLE. कढईf. कटाहm. स्थालीf.

A fixed b. औतलm.

BOILING, *p. a.* v. V. N. 1. अधणाचा, कढाचा, &c. कडकडीत, कढत, उकळी आलेला, कढ आलेला, अधण आलेला &c.

BOILING, *n.* v. V. N. 1.—*act or state.* खतखत *or* खुतखुत *or* खदखदf. कढm. अधणn. उकळीf. गतका *or* गदकाm.v. येणें.

2 शिजणेंn. &c.

3 उतणेंn. ऊतm. उतूं जाणेंn.

4 *and* Ebullition. रागाचा कढ *m.*-उबाळा *m.*-उमाळा *m.*-ऊत *m.* तळतळ *f.*

A b. (or a burning) to do, v. Itch. कढ *m.* खतखत *m.* उत्कलिका *f.*

v. V. A. 1.—*act.* उकळणें *n.* कढवणें *n.* कढदेणें *n.* कढआणणें *n.*

2 शिजवणें *n.* रांधणें *n.* रांधा *m.* रांधप *n.* रंधन *n.* क्थन *n.* श्रपण *n.*

Boisterous, *a.*—of wind. सोसाट्याचा *or* सुसाट्याचा, घोघाट्याचा, सनाट्याचा, झपाट्याचा, सपाट्याचा, तडाख्याचा.

2 *noisy, turbulent, &c.*—of persons. धांगडधिंग्या, धामधुम्या, धुमाळ्या, धुमश्चक्र्या, गलबल्या, गडबड्या, गोंगाट्या, धांदल्या.

3—of proceedings, &c. धांगडधिंग्याचा, धुमाळीचा, धुडकुसाचा.

Boisterousness, *n.* v. A. 1. सुसाट्पणा *m.* सुसाटी *f.* तडाखा *m.* सुसाट *or* सोसाटा *m.* सनाटा *m.* सत्तम *f. m.*

2 धामधुमेपणा *m.* गलबलेपणा *m.* &c. धुमाळी *f.* धांगडधिंगाई *f.* धिंगामस्ती *f.* सत्तम *f.n.*

Bold, *a. brave, courageous, fearless, intrepid, dauntless, daring, &c.* शूर, छातीदार, छातीपूर दिलदार, हिय्येदार, हिम्मतदार, हिम्मती, धाडसी, छातीचा, धाडसाचा, हिम्मतीचा, धमकेचा, शौर्याचा, &c. निधड, निधडा, निर्भय, भयहीन, धीट, धट्ट, साहसी, उद्धट, मर्दा, मर्दाना, जवानमर्द, बहादर *or* बहादूर, बांकडा, उद्दाम, धारिष्टवान्, गाढा, दाढा, मोठ्या काळिजाचा, अकुतोभय, अज्ञातभय, शौर्यशाली, शौर्यसंपन्न, शौर्यवान्.

2 *standing out to view, prominent, bluff.* उदार, उद्दाम, उभार, उभट, सुखार.

3 *free, spirited, liberal.* उदार, शूर, प्रशस्त, प्रशस्तपणाचा.

4 See Impudent.

Boldly, *adv.* v. A. 1. छातीने, छातीकरून, धाडस करून, मर्दाईने, शौर्याने, शौर्यपूर्वक, &c. निर्भयपणाने, &c. निधड, बेधडक, निश्शंक.

Boldness, *n* v.A. 1. शूरपणा *m.* निर्भयपणा *m.* धाडस *n.* धाडीज *n.* शौर्य *n.* शूरत्व *n.* छाती *f.* काळीज *n.* दिलदारी *f.* धमक *f.* हिम्मत *f.* हिय्या *f.* जवानमर्दी *f.* मर्दाई *f.* मर्दुमकी *f* मर्दुमी *f.* बहादुरी *f.* धिटाई *f.* धट्टाई *f.* शहामत *f.* दर्प *m* साहसबुद्धि *f.* क्षत्रधर्म *m.*

2 उदारपणा *m.* उद्दामपणा *m.* उभारपणा *m.* &c.

3 उदारपणा *m.* प्रशस्तपणा *m.*

4 See Impudence.

Bolster, *n.* (of a bed, &c.). तक्या *m.*

2 (as for back of people sitting). लोड *n.m.*

3 (of a saddle). मांडगादी *f.* फराकी *f.*

To Bolster up, *v. a.* v. To Support. संपादणी *f.*-संपादणूक *f.* करणें.

Bolt, *n.* (of a door, &c) *metal pin,* v. Bar. खीळ *f.* खिळी *f.* कील *m.* अगळ *f.*

2 See Arrow.

Bolt-upright, *a.* नरतरीतउभा, सडकउभा, सरळउभा, उभासोट.

To Bolt, *v. a. fasten with a b.* v. To Bar खीळ *f.* &c. लावणें -घालणें.

2 See To Blurt. 3 *swallow at once, gulp.* गोळा *m.* मारणें, गटगोळा *m.*-गटाणा *m.*-मटगोळा *m.*-गटंगोळा *m.*-गपाणा *m.* करून टाकणें, गटगट-गटागट-&c. गिळणें-खाणें, गट करणें, गप करणें.

4 *sift*—grain, &c. चैंचणें, आसुडणें, छानणें.

To Bolt, *v. n. spring out or off suddenly.* निघणें, निघून जाणें, निसटणें, झटकणें, सटकणें, सडकणें, फटकणें, सटकपावलो *f.* करणें.

Bolus, *n.* गुळिका *f. pop.* गुटका *m.* गोळी *f.*

Bomb, *n. shell, &c.* कुलपीगोळा *m.* छर्‍यांचा गोळा *m.*

To Bombard, *v. a.* कुलपीगोळ्यांचा भडमार *m.* करणें-लावणें.

Bombast, *n. high-sounding words, fustian.* ढबदारीचें-ढबीचें-बोलणें *n.* डौलाचें-डौलीबोलणें *n.* शब्दमात्र प्रौढभाषण *n.* शब्दमात्र प्रगल्भभाषण *n.*

Bombastic, *a.* ढबदार, ढबदारीचा, डौली, डौलाचा, शब्दमात्र प्रागल्भ्यविशिष्ट.

Bommelo, *n. a particular fish.* बोंबील *m.*

Bond, *n. fetter,* v. Chain. सांखळी *f.* शृंखला *f.* बेडी *f.* बंद *m.*

2 *ligament,* v. Tie. बंद *m.* बंध *m.* बंधन *n.*

3 *cement of union,* v. Connection. लग *f.* लगा *m.* लगाबांधा *m.* धागादोरा *m.* दोरा *m.* सूत *n.*

4 *writing of obligation,* v. Deed. खत *n.* रुका *m.* रोखा *m.* लेख *m.* मुचलका *m.* कतबा *m.* कर्जखत *n.* दस्तऐवज *m.* प्रतिज्ञापत्रक *n.*

Dead or bad b. बुडीनखत *n.* जळीनखत *n.*

Discharged and thus cancelled b. जळीतखत *n.* चांडाळखत *n.*

To pass a b. आपला हात कापून देणें, पांढऱ्यावर काळें करणें, टांक *m.*-लेख *m.*-हात *m.* गुंतणें *g of s.* सरस्वतीदान *n.* करणें-देणें.

5 *obligation.* बंद *m.* बंध *m.* बंधन *n*

Bond-maid, *n.* v. Slave. दासी *f.* बटीक *f.* बांदी *f.* कुणबीण *f.*

Bond-man, Bond-servant, *n.* v. Slave. बंढा *or* बांदा *m.* दास *m.* गुलाम *m.*

Bondage, *n. captivity,* v. Imprisonment. बंदी *f.* कैद *f.* संबद्धता *f.* सबंधता *f.* बंधनावस्था *f.*

2 See Slavery.

Bone, *n.* हाड *n. dim.* हाडकी *or* हडकी *f.* हडुक *or* हाडुक *n.* अस्थि *n.*

A sin in the b. जन्मखोड *f.*

Dryness and decay of the bones. अस्थिशोष *m.*

Ulcer in the b. हाड्यावर्ण *m.* अस्थिव्रण *m.*

Uniting of a broken b. अस्थिसंधि *m.*

False or bad to the b. हाडाचा *or* हाडींचा खोटा-वाईट &c.

Fever seated in the bones. हाडजर *m.* हाड कुरकुटी *f.* अस्थिज्वर *m.*

Seated in the bones —fever, rheumatism, &c. अस्थिगत.

True or good to the b. हाडाचा *or* हाडीचा खरा-चांगला-भला &c.

To have one's bones standing out. हाडें *n.pl.* निघणें-पडणें-दिसणें *g.of o.*

To lay the knife to the b. हाडींवार *m* घालणें.

To make no bones. अंदेशा *m*-संशय *m*-शंका *f.* न धरणें.

Bonfire, *n.* जय-आनंद-&c. सूचक-प्रदर्शक-ज्ञापक-&c. अग्नि *m.*

Bonmot, *n.* चुटका *m.* नुक्ता *m.*

Bonne-bouche, *n* गोडघास *m.* सुग्रास *m.*

Bonnet, *n.* टोपी *f.*

Bonny. See Beautiful.

Bonny-clabber, *n.* v. Buttermilk. अंबटढाणताक *n.*

Bony, *a. belonging &c. to bone.* हाडाचा, अस्थीचा, अस्थिसंबंधी, अस्थिमय.

2 *having large bones.* मोठ्या हाडांचा, हडस *or* हाडस.

3 *having many bones.* हाडकाळ *or* हाडकळ, अस्थिप्रचुर-विपुल-बहुल.

Booby, *n. blockhead, &c.* v. Fool. ढम. धोंडा *m.* टोणपा, (fem. टोणपी), टोणगा *m.* (fem. टोणगी), शुंभ *m.* शिवापुढचा, देवानांप्रिय *m.*

Book, *n.* पोथी *f.* पुस्तक *n.* ग्रंथ *m.* किताब *f.* निबंध *m.*

Books—compreh. or indef. पोथीपुस्तक *n.*

Books and papers,—compreh पुस्तकपानरट *or* पुस्तकपानट *n.*

Board-cover of a b. पाटी *f.* फळी *f.*

Cover of a b. पुष्ठिपत्र *n.*

Stitched b. वही *f.* चोपडी *f.* जुज *n.* Leathern cover of. पुठा *or* पुठ्ठा *m.*

Torn or worm-eaten b. गावाळग्रंथm. गवाळm.

One b. explains another. ग्रंथाची ग्रंथांतर टीका f.

Book, a. *belonging to a book.* ग्रंथी, ग्रंथीय, ग्रांथिक, ग्रंथस्थ, ग्रंथसंबंधी.

To Book, v. a. *enter in a b.* चोपडीवर-वहीस-चोपडीस &c. लावणें-लिहणें-मांडणें, लिहून ठेवणें, मांडून ठेवणें.

Book-binder, m. पुष्टिपत्र बांधणारा, वही बांधणारा, जिलदगार.

Book-hater, n. अक्षरशत्रु c.

Book-keeper, n. जमाखर्चाचा हिशोब ठेवणारा-राखणारा.

Book-keeping, n. वहींचें लिहणें n. जमाखर्ची लिहणें n.

Book-seller, n. पोथीविक्या, पुस्तकविक्रेता, पुस्तकविक्रयी, पुस्तक विक्रयोपजीवी.

Bookish, a. v. Studious. पोथीचा आवडता, पुस्तकप्रिय, पुस्तकव्यसनी.

Book-worm, n. कसर f. कस्तर f.

To Boom, v. n. sound at a distance. घुमघुमणें, घुमणें.

Boon, n. *grant, benefaction,* v. Gift. दान n. वर m.

Conferring a b. वरदान n. वरप्रदान n.

Conferrer of a b. वरद, वरदाता.

Boon, *a gay, blithe,* v. Merry. आनंदी, उल्हासी, रंगी, हौशी.

Boor, n. *rustic, lout,* v. Countryman. खेडेमाणूस c. खेडेगांवचा माणूस m. खेड्या, खेडूत c. गांवढीc. गांवढ्या.

Boorish, a. v. Clownish. गावढळ, गंवार, खेडवाळ, खेडुला, खेडाळू, आडगळचा, जंगलट.

Boorishness, n. v.A. गंवारपण n. गंवारकी f. गांवढळकी f. खेडवाळकी f.

To Boose, v. n. *drink hard.* शोषणें *or* सोखणें, झोकणें.

To Boot, v. a. *profit, avail,* v. To Advantage. लाभणें, लाधणें, लाहणें.

Boot, n. *avail, profit,* v. Advantage. लाभ m. फळ n. सरफा m.

To b. *over and above.* लाभावारी, नफेवारी, काढेवारी *or* काढ्यावारी, वर, काढ्यास.

2 *leather covering for leg.* उंचजोडा m. पोटरीजोडा m. चर्मी पायमोजा m.

High b. Top b. गुडघे जोडा m.

Seven league boots. दिव्यपादुका f.

Booth, n. *hut of boughs, &c.* कावण n. पाल n. छप्पर n. छपरी f. उन्हाळसावली f.

Bootless, a. v. Fruitless. निष्फल, निरर्थक, पोकळ, व्यर्थ.

Booty, n. *spoil, prey, pillage,* v. Plunder. लूट f.

Bo-peep, n. कुकडेकू n. कुकू n. कुकुटक्रीडा f.

Borax, n. टाकणखार m. टंकण n. सवागी f. सुहागी f. पाचनक n. धातुमारिणी f. धातुवल्लभ m. क्षार m.

Borborygm, n. कुरकुरी f. गुरगूर f. *intens.* गुरगुराट m.

Border, n. *brink, margin,* v. Edge. कांठ m. किनार m. कड f.

Circular b. कडें n.

2 (esp. of a field). मेर f. मेंड m. कुपट f. शेव m.

3 (of a country, a village, &c.) *confine.* सीमा *pop.* शींव f. *or* शीम f. *or* शेव m. हद्द f. सरद f.

Passage of the b. सीमोल्लंघन n.

Unto the borders. आसीमांत.

4 (of a garment or cloth). कांठ m. हशा *or* हाशा m. काठाळी *or* काठळी f. धडी f.

B. esp. as narrow or fine. धारी f. किनारी f. नखी f. धडी f. सगर n.

B. as woven separately or as appended. कोरपट्टी f. कोर f. गोट m.

Hemmed or raised b. गोट m. लोड n. m.

Ornamental b. संजाफ m. पदर m. पल्ला m. कांठ m.

5 (as of wells and tanks) *raised edge.* गज m. पाळ f. धड f. वरवंडी f.

To Border, v. n. *confine upon.* लगटून-लागून-भिडून-चिकटून असणें, भिडणें, शिमेसशीम लागून असणें, लगत f.-लगता m. असणें g. *of s.*

Bordered, a. v.V. 4. घेरदार, कांठाचा, पदराचा, पदरी.

B. with working of gold or silver, &c. जरीकांठी, लफ्फेदार, जरीपदरी, संजाफी, संजाफदार, पल्लेदार.

B. with trees and flowers. झाडपदरी.

Double b. दुपदरी, दुधारी, दुमजला *or* ली

Narrow b. दाभणकांठी.

Silk b. रेशिमकांठी.

Single b एकपदरी, एकमजला *or* ली.

Three b. तिपदरी, तिधारी, तिमजला *or* ली.

Borderer, n. Bordering, p. a. v.V. भिडणारा, लगनीचा, लगतचा, लगत्याचा, कडचा, शिवेचा, शिवधड्या, सामंत.

I *close neighbour.* शिवशेजारी, शिवधडी, शिवसेयरा, सामंतवासी.

II *person dwelling on the border.* कड महालांतला राहणारा, कड महालचा मनुष्य m.

To Bore, v. a *perforate,* v. To Pierce. वेधणें, विंधणें, भोकणें, छेदणें, वेधन n रंध्रण n-&c. करणें *g. of o.*

Bore, n. *perforation,* v. Hole. भोंक n. छिद्र n वेध m. विंध n. रंध्र n. भोंकूm. बुराख m. घरका m. घरा m.

2 (of the ear). कान m.

3 (of a gem, bead, &c.). वेज n.

To be enlarged in its b. वेजीं उतरणें.

4 *swelling tide.* पोडा m.

5 *a pest, trouble,* v. Plague. उपाध f. व्याध f. पीडा f. झट n. कांटा m. गळेपडूc.

Bored, p. v.V. वेधलेला, &c. वेधित, छेदित, वेध &c. पाडलेला.

Borer, n. v.V. वेधणारा, &c. छेदक, वेधक, वेधनकर्त्ता.

I v. Auger. सामता m. वेधन n.

Boring, n. v.V.—*act.* वेधणें n विंधणें n. &c. वेधन n. रंध्रण n.

Born, p. उत्पन्न, पैदा, जनित, जन्य, जात, प्रसूत, सूत, संभूत, उद्भूत, भव (in comp. as देहभव, मनोभव, समुद्रभव), भू (in comp as देवी भू).

First b. ज्येष्ठ, अग्रज, वडील Next b. पाठचा, पाठीमागचा *or* पाठीमाघील, एकपाठी *or* ब्या, पाठीवर पाय देऊन आलेला. Middle b. मधला, मधिवला, मधवला. Last b. कनिष्ठ, शेवटचा, चर्मज, कुसधुवणा, शेंडेफळ.

Ill-b. Low-b. हीनजात, कमजात, वदजात, अकुलीन.

That is to be b. जनिष्यमाण.

That is being b. जायमान.

Untimely b. अकालज, अकालजन्मा.

Well-b. High b कुलीन, कुलवंत, पिढीजाद, पिढीजादा, जातिवंत, जातीचा.

To be b. जन्मणें, उपजणें, निपजणें, प्रसवणें, उद्भवणें, जन्म m. होणें-*g. of s.* जन्मास येणें, जन्म m. घेणें.

To Borrow, v a. उसना घेणें-आणणें, जायां *or* जायजणा आणणें-घेणें-मागणें, मागून आणणें-घेणें.

2 (money, at interest). कर्ज n.-ऋण n. काढणें-घेणें-करणें-आणणें, कर्जी काढणें, व्याजीं-व्याजावर काढणें-घेणें.

Borrowed, p. v.V. 1. उसना घेतलेला, &c. उसना, उसनवारीचा, मागींव, मागून आणलेला.

B. for an occasion,—trinkets, furniture, utensils, &c. जायांचा, जायजणा, याचितक.

2 कर्जी काढलेला, कर्जाऊ, कर्जाचा, व्याजी, व्याजाऊ, ऋणवयी.

Borrower, *n.* v.V. 2 *and* Debtor. कर्ज काढणारा, &c. ऋणग्रह, ऋणग्राही, रिणको & रिणकोनाम*c.*

Borrowing, *n.* v.V. 1.—*act.* उसना घेणें*n.*-आणणें*n.* मागणें*n.* मागूनआणणें*n.* &c.

2 कर्जकाढणें*n.* काढणें*n.* व्याजावर घेणें*n.* ऋणग्रहण*n.*

B. from every quarter. काढाओढ *f.* काढाओढा*m.* ओढाओढ *f.* उचका*m.*

B and lending, *money dealing.* घेवदेव *f.* घेणेंदेणें*n.* घेवाणदेवाण*n.* घेवादेना*m.*

Bosom, *n.* v. Breast. ऊर*m.* छाती *f.* वक्षन. वक्षोदेश*m.* हृदय*n.* वक्षस्थल*n.*

B -foe. अस्तनींतली आग *f.*

B.-friend. जिवीचा मित्र, सुख दुःखाचा सोबती, जिवींचा जिव्हाळा*m.* प्राणसखा, प्राणमित्र*m.*

B. of the earth. भूगर्भ*m.*

B.-secret. पोटची गोष्ट *f.* कुपींतली गोष्ट, बेंबीकडची गोष्ट *f.*

Boss, *n. knob, &c.* गेंद *f.* गोंडा*m.* बोंड*n.*

Botanical, *a.* उद्भिज्जविद्येचा, उद्भिज्जविद्यासंबंधी, उद्भिज्जविद्याविषयक.

Botanist, *n.* उद्भिज्जविद्याज्ञाता, वनस्पतिज्ञ, वनस्पतिवेत्ता.

Botany, *n.* उद्भिज्जविद्या *f.* वनस्पतिविद्या *f.*

Botch, *n.*—on the skin. खवंद*n.* खांडूक*n.*

To Botch, *v. a. patch or mend clumsily.* ओबडधोबड तांगडणें.

Botcher, *n.* v.V. धोबड तांगडणारा, धोबडकाम्या.

Both, *pron.* दोन्ही, दोघे (घी *or* घ्या *f* घें *or* घींन), उभय, उभयतां.

In both ways. उभयथा.

Bother, Botheration, *n. fuss, ado, vexatious stir or toil.* खटपट *f* खवदव *f* दगदग *f* खस्ता *f. pl.* झटेपटे *m pl.* उपद्व्याप*m.*

2 *bothered, (distracted, &c.) state.* तारंबळ *f.* घोळ*m.* घोळंकार*m.* घोंटाळा*m.* आटापीट *f.* घोळाण*m.* घप्पाघोळ*m.* नारातीर *f.* गोंधळ*m.* कुतरभोंड *f.* कुतरतोंड *f.* धांदल *f.*

To Bother, *v. a. perplex, bewilder,* v. To Confound. घोळणें, त्रेधा *f.*-घोळ*m.* करणें *g.of o.* घोळांत-घोटाळ्यांत &c. घालणें-पाडणें.

Bottle, *n.* शिसा*m. dim.* शिसी *f.* कुपा*m. dim.* कुपी *f.* The word बाटली from the English has become very common.

2 (for oil, ghee, &c. made of skins) v. Dubber. बुधला*m. or* बुधलें*n. dim.* बुधली *f.* दबडा*m. dim.* दबडें *or* डबडें*n.*

Bottom, *n. lowest part, base, foot.* बूड*n.* तल*n. pop.* तळ*m.* बुंध*n.* बुंधा*m.* बुंधारा*m.* बुडखा*m.* बुडूख*n.* बसक *f.* बैठक *f.* अधोभाग*m.*

2 (of water, as of the sea, &c.). तल*n. pop.* तळ*m.* ठाव*m.*

That is without a b. or a shore. अनंतपार.

3 *foundation, ground work.* आधार*m.* पाया*m.* मूल*n.*

4 *bum,* v. Breech. गांड *f.* गुद*n.*

5 *low ground,* v. Hollow. बनखल*n.* लवण*n.* खोलवा*m.*

6 *lowest end.* खालचाशेवट*m.* शेवट*m.* पाय*m.* पायगत*n.* पायतें*n.*

7 *foundation, beginning.* मूल*n.* आधार*m.* बीज*n.* ठिकाण*n.* ठिकाणा*m.*

Sifting to the b. तळझाडा*m.*

That has gone to the b. of. पारंगत.

To get to the b. of. आधारास लागणें.

8 *utmost profundity or bound of.* ठाव*m.* ठिकाणा*m.* ठिकाण*n.* थांग*m.* थाक*m.* पार*m.* पाऱावार*m.* था *f.*

9 (of thread) v. Ball. गुंडा*m.* गुंडी *f.* गुंजडी *f.*

10 *power of endurance, stamina, pluck,* &c. v. Spirit. जीव*m.* दम*m.* ईर *f.* वीर्य*n.* जोवनपाणी*n.* त्राण*n.* जोर*m.*

Of sound b. हाडाचा खरा-चांगला-भला.

That has b. and pluck,—horse, & c. जिवट, जिवस, मगरमस्त, जीवदार, जोरदार.

Bottom, *a.* बुडचा *or* बुडला, बुडील, खालचा, खालील, शेवटचा, शेवटील.

Bottomless, *a.* अतल, अथाक *or* अथाग, बेजाब, अगाध, अनलस्पर्श.

Bough, *n.* v Branch. खांदा*m. dim* खांदी *f. & intens* खांडा*n* फांदी *f. dim.* फांदोरी *f. and intens.* फांदडा *or* फांदाडा*m*

Bought, *p.* v.V. विकत घेतलेला, खरीद केलेला, &c. खरीद, क्रीत.

B. of a private hand. आडगिराईक *or* इकी.

Bought. See Knot.

Bougie, *n.* सळई *f.* वत्ती *f* वर्त्ति *f.*

To Bounce, *v. n. spring or start suddenly.* सटकन-झटकन-पटकन-तटकन &c. उडणें, सटकणें, झटकणें, उडणें, उसळणें, उसळी *f.* खाणें.

2 *thump.* दणकन-दणकर-दणदण &c. ठोकणें, मारणें.

3 See To Boast.

Bounce, *interj.* सट-कन-कर-& c. *or* सुट-& c. तटकन & c.

Bouncing, *a. strapping,* v. Stout. लट्ट, लोटा, धिपाड.

Bound, *a. limit, boundary.* मर्यादा *f.* सीमा *pop.* सींव *or* शींव *f.* हद्द *f.* पार*m.* अवधि*m.* धुरा*m.* पेंडवळा*m.* पर्यंत*m.* अवच्छेद*m.* काष्ठा *f.*

Bounds. अंतपार*m.* पारावार*m.* धारेपेंडवळे*m pl.* दांडेपेंडवळे*m. pl.*

Overstepping of bounds. अमर्यादा *f.* सीमोल्लंघन*n.* सीमातिक्रमण*n.*

The bounds. चतुस्सीमा *f.*

To observe no bounds. बाकी *f.* न ठेवणें, इयत्ता *f.* न ठेवणें.

2 *spring, leap.* टिपण*n. v.* टाक, मार, किलाण*n.* किराण*n. v.* मार, साध, टाक, फलंग *f. v.* मार, झेप *f.* झाप *f.*

3 (of a ball, &c.) *rebound.* टप्पा*m.* उसी *f.*

To Bound, *v. a. limit, circumscribe, confine, define.* सीमा *f.*-मर्यादा *f.*-अवधि*m.*-हद्द *f.*-&c. करणें-घालणें-बांधणें, अवच्छेद*m.* करणें-*g.of o.* ससीम-समर्याद-सावधिक-सावधि-वलयांकित-मर्यादाबद्ध-सीमाबद्ध-& c. करणें, आरेखणें, आरेखा*m.* करणें *g.of o.*

To Bound, *v. n. rebound, hop, &c.* उडणें, टप्पा*m.* खाणें, उसी येणें, उसी *f.* खाणें.

2 *spring, skip, jump, leap.* उडणें, ठिकणें, उडी *f.* घालणें-मारणें, फांदणें, झेप *f.* झाप *f.* टाकणें-मारणें.

Bound, *p.* v.V. 1. बांधलेला, &c. बद्ध, संबद्ध, सबंध, पाशित, पाशीकृत.

Firmly or fast b. निबद्ध, सन्निबद्ध, निबंधित.

2 आकळलेला, आकलित, निगृहीत.

3 वेष्टलेला, गुंडाळलेला, &c.

4 बांधलेला, गोवलेला, &c.

5 बांधलेला, &c. बंदा *or* बांदा, बांधील, विकलेला, आभारी, उपकारी, लागला, उपकारबद्ध, उपकृत, मिंधा, ओशाळा, लिप्साळा.

To be b. लागला जाणें.

6 बंद केलेला, बद्ध.

I *going or intending to go.* जाणार, जाणारा, जायाचा, गंतुकाम, गामी.

Boundary. See Bound.

Bounded, *p.* v.V. A. सावधि, सावधिक, कृतावधि, समर्याद, अवच्छिन्न, परिच्छिन्न, नियत, साकार, आद्यंतवान्.

Boundless, *a. unbounded, unlimited,* v. Infinite. अपार, अपरंपार, अनंतपार, बेहद्द, निरवधि, निस्सीम, दुरंत.

Boundlessness, *n.* v.A. बेहद्दपणा*m.* अपारता *f.* अनंतपारता *f.* अमर्यादता *f.* मर्यादाराहित्य*n.* &c.

Bounteous, Bountiful, *a.* v. Generous. उदार, दाता, दानी, दानशील, वदान्य, सढळ, दानशूर.

Bounteously, Bountifully, *adv.* v.A. औदार्याने, औदार्यपूर्वक, उदार हस्ताने, मोकळ्या हाताने, सढळ हाताने.

Bounteousness, Bountifulness, *n.* v. A. उदारपणा*m.* सढळपणा*m.* दानशीलता *f.* दातृत्व*n.* औदार्य*n.* दानशौर्य*n.* वदान्यता *f.*

Bounty, *n. liberality,* See Bounteousness. 2 *a liberal donation.* महादान*n.* बहुदान*n.* संभावना *f.*

Bouquet, *n. nosegay.* फुलांचा झेला*m.* झुबका*m.*

To Bouse, *v n. drink hard, tope.* शोषणें *or* सोखणें, झोकणें, ढोसणें.

Bout, *n. as much of an action as is performed at once.* खेप *f* दम*m* अवसान*n.*

Bovine, *a. pertaining to oxen and cows* गुरांचा, गव्य, गोसंबंधी, गोविषयक.

To Bow, *v. a.* v. To Bend. वांकवणें, लववणें, नमवणें.

To Bow, *v. n.* v. To Bend. वांकणें, लवणें.

2 *make obeisance.* नमणें, शिरसा *adv.* नमणें-वंदणें, नमन*n.*-नमस्या *f.* शिरोवंदन*n* -शिरोनमन*n.*- & c. करणें.

To b. and scrape. लवणभंजन*n.*-नमोनमो *adv.* करणें.

3 to; *obey, &c. reverentially.* शिरसा *adv.* मानणें-घेणें-स्वीकारणें, शिरसा *or* शिरीं वाहणें.

4 (through age and infirmity). कमरेवर-गुडघ्यावर हात*m. pl.* येणें *or* देणें, गुडघे*m. pl* टेंकणें, गुडघे*m. pl.* भेटीं येणें, कमर *f.* वाकणें *g. of s.* कोंक*n.*-पोंग*n.* येणें, कुबड*n.* निपणें.

Bow, *n. reverence,* v. Obeisance. शिरोनमन*n.* शिरोवनति *f.*

Bow, *n.*—the weapon. कमाण *or* न *f.* कमटा *or* ठा*m.* धनुष्य*n.* धनु*n.* धनन*n.* चाप*n.m.* गांडीव*n.m.* कोदंड*n.* कार्मुक*n.* शरासन*n.*

Armed with a b. धनुष्यपाणि.

B. and arrow. तीरकमाण *or* न *f.* तीरकमठा*m.*

B. and arrow maker. कमाणगर *or* गार*m.*

B. of Ulysses. गांडीव*m.n.*

End of a b. गोशा*m.* कोटि *f.*

Twang of a b. ज्यघोष*m.*

2 *thing bow-form,* gener. कमाण *or* न *f.* धनुष्य*n.*

3 (of a slipknot, &c.). अढी *f.* फांस*m.* दुमड *f.*

4 (of a saddle). खोड*n.*

Bow-leg, *n.* फेंगड पाय*m.*

Bow-legged, *a.* फेंगडा, फेंगड्या पायाचा.

Bow-man, *n.* v. Archer. धनुर्धर*m.* धनुर्धारी*m.*

Bow-shot, *n.* तिराचा टप्पा*m.*-मार*m.*-मारका*m.* शरपात*m.* शरपातस्थान*n.*

Bow-sprit, *n.* नाळदांडा*m.*

Bow-string, *n.* ज्या*n.* चिल्ला*m.* ज्या *f.* धनुर्गुण*m.* प्रत्यंचा *f.* मौर्वी *f.* गुण*m.*

Bowed, *p.* v. V. A. वांकवलेला, नमवलेला, &c.

v. V. N. 1. वांकलेला, नमलेला, &c. नमित.

2 नमलेला, नमित, नम्रमूर्त्ति, नम्रांग, अवनत.

3 गुडघे टेकलेला, कमरवांकलेला, कुबड निघालेला, & c. हातांपायांचा चौरंग झालेला, गोळकारी, नम्रमूर्त्ति, नम्रांग.

Bowels, *n. intestines, entrails.* अंतडीं *or* अंताडीं*n.pl.* अंतें*n.pl.* अंत्रें*n.pl.*

—in poetic cant, &c. phraseol. अंतरमाळा *f.pl.*

Discharge of the b. v. Evacuation. झाडा*m.* मलोत्सर्ग*m.* मलविसर्ग*m.* मलविसर्जन*n.* मलशुद्धि *f.*

Disorder of the b. through crudities. आमविकार*m.* आम*m.*

Mucus of the b. voided. आंव *f.* आम*m.* शेंव *or* शेम *f.*

Sharp pain in the b. कळ *f.* शूल*m.* तिडीक *f.*

Wind in the b. उंड*m.* मुठा*m.* वायगोळा*m.* गुबार *or* गुबारा*m.*

Bower, *n. arbour* गुंफा *f.* कुंज*m.n.* लतागृह*n.* मंडप*m*

Bowl, *n. cup, &c.* कटोरा*m. dim* कटोरी *f.* शरावम प्याला *or* पेला*m.* वाटगा*m. dim.* वाटी *f.*

2 (as of a ladle, spoon, & c.). हरडा *or* हिरडा*m.* टवळें*n.* माठलें*n.* परडें*n.*

3 (as of a Winá, &c.). डेरा*m.* भोपळा*m.*

4 (of wood). काठवट *f.* पाळें*n.*

5 (of earth). खर्पर *pop* खापर*n.*

6 (of a guard). तुंबा*m.* तुंबी *f.*

7 *ball to bowl.* गोटा*m.* काष्ठगोलक*n.*

To Bowl, *v. a. roll as a bowl.* लोटणें, लोटून देणें, घुळवणें, घुळत जाईसा करणें, घरळवणें.

Bowlder, Bowlder-stone, *n.* गोटा*m. dim.* गोटी *f.*

Bowyer, *n. maker of bows.* कमाणकरणेवाला, धनुष्कर.

2 v. Archer. तिरंदाज धनुर्धर, धनुर्धारी.

Box, *n. chest, trunk.* पेटी *f. dim.* पेटूल*n.* संदूक *f.*—large हडगा*m.* मांदूस *f.*

2—as a snuff box, &c. *little box.* डब्बा*m. dim.* डब्बी *f.* पेटूल*n.*

3 *cuff,* v. Blow.—with the fist. बुकी *f.* बुकांदा*m. dim.* बुकांदी *f.* ठोसा*m.*—with the open hand. चापट *f.* चापटी *f.* चपराक *f.*

To Box, *v. n. fight with the fist.* मुष्टियुद्ध*n.*-मुष्टिप्रहार*m.* करणें, ठोसाठोसी *f.*-बुकाबुकी *f.*- & c. करणें.

To Box, *v. a. strike with the fist.* बुकलणें, बुकणें, धबकणें, बुकी *f.*-ठोसा*m.*- &c. मारणें-देणें, मुष्टिमोदक*m.*-मुष्टिप्रहार*m.* देणें-करणें.

Boxer, *n.* v. V. N. मुष्टियोद्धा.

Boxing-match, *n.* ठोसाठोसी *f.* बुकाबुकी *f.* धप्पाधप्पी *or* धबाधबी *f.* मुष्टीमुष्टि *f.*

Boy, *n.* मुलगा*m.* पोर*m.* पोरगा*m.* मूल*m.* बाल*m.* बालक*m.* चेडा*m.* झिलगा*m.* झील*m.* पोक्या*m.* पोंगडा*m.* कुमार *pop.* कुंवर*m.*

Big, overgrown, lubberly b. घोडगा*m.* घोडमुंड्या*m.*

Boyhood, *n.* पोरपण*n.* बाळपण*n.* पौगंड*n.* बालावस्था *f.*

Boyish, *a.* v. Childish. पोरवट, पोरका, पोरकट, पोरगळ, पोरासारखा.

Boyishness, *n.* v. A. & Childishness. पोरपणा*m.* पोरखेळ*m.* पोरस्वभाव*m.*

To Brace, *v. a strain up, make tense,* v. To Tighten. ताणणें, ओढणें, ओढून घेणें, ओढ *f.*-ताण*m.* देणें, चढवणें.

2—as a medicine. दृढ करणें, पुष्टि *f.* देणें-करणें, तांगडणें, अवळणें, अवळून घेणें.

Brace, *n. straining strap or cord.* कसणी *f.* ओढण *f.* ओढणी *f.* दाटणी *f.*

2 (of a drum). कांकर *or* कंकर*m.* ओढण *f.* माळू*n.*

3 *pair,* v. Couple. जुंवळी *or* लुळी *f.* जुळें*n.* जोडी *f.*

Braced, *p.* v. V. 1. ताणलेला &c. ओढ दिलेला, ताण दिलेला.

Bracelet, *n.* चुडा*m.* कडें*n.* कटक*n.* करभूषण*n.* Certain *Bracelets* are वाळा, गोट, कंकण, कांकण, कंगणी, कडगुलें, पाटली, खिसमती, गजरा, तोडीची पाटली, चटईची वांक, छंद, जवा, जुळी *or* जुळें, ठोसला, लगदा, पहुंची, दोरा, हातसर, तोडा, मेढखर.

B. set with gems. मणगटी *f.*

2 (of glass). बांगडी *f.* कडगुलें*n.*

Bracelets bound with (gold or silver) wire. लपेटा*m.*

B. given to boot (in purchases). वाढती बांगडी *f.*

Seller of bracelets. काजारी *m.*

BRACELET-MAKER, *n.* बांगडेकरी, लकिरी, मणेर *or* मणेरी *or* मण्यार, कांसार.

BRACHIAL, *a. belonging to the arm.* बाहुचा, बाहुसंबंधी, भुजसंबंधी.

BRACKEN, *n fern.* नेच्या *m.*

BRACKET, *n.*—*in printing.* कुंडली *f.* वेलँन

BRACKISH, *a. somewhat salt,* v. SALT. खारट, मचूळ, सौळ *or* सऊळ.

BRACKISHNESS, *n.* v. A. मचुळाई *f.* मचूळपणा *m* सौळपणा *m.*

To BRAG, BRAG. See To BOAST, &c.

BRAGGART, BRAGGADOCIO, *n.* v. BOASTER. बढाईखोर *c.* फुशारखोर *c.* तिसमारखान *m.* आत्मश्लाघी.

BRÁHMAN, *n.* ब्राह्मण *m.* भट *m.* विप्र *m.* There are numerous tribes, of which some are आपस्तंब, कण्व *or* काण्व, कनोजा, करवंत, कऱ्हाडा, कुडाळदेसकर, कोंकणस्थ *or* चित्तपावन *or* चिपोळणा *or* चिपुळणा *or* चिपुळा, गौड, चौवा, जवळ, तिरगूळ *or* त्रिगूळ, तुळवा, तैलंग, देवरूखा, देशस्थ, गुर्जर, मध्यंदिन *pop.* माध्यंजन *or* यजुर्वेदी *or* यजुःशाखी *or* यजू, मध्व *or* माधव, मिश्र, मैत्रायणी *pop.* मैत्राणी, मैथिल, मोताळा, सवाशा, सारस्वत. Some titles or distinctive appellations are भूदेव, द्विज, द्विजन्मा, जानव्याचाधनी, यज्ञोपवीताचा धनी, यज्ञोपवीतधारी, अठरावर्णांचा गुरू, वर्णोत्तम, उत्तमजाति, प्रथमवर्ण. To the above grand and exalting titles and epithets it seems just to append some of the current designations of the opposite character. कार्तिकस्वामीचे भिडेचा, गयावळ, बांभुरडा *or* बामुरडा, भोतरबडव्या, भोत्र्या, पोकळ भोत्र्या, पोकळ भट्ट, भटोरा, भट्टू, शूद्रमुखी. Numerous *gifts* are demanded by *Bráhmaṅs,* and upon endlessly diversified pretexts or pleas. Some are अष्टफली, उत्क्रांतधेनु, तिलधेनु, धान्यधेनु, भोंडवाण *or* भोंडवायण *or* भोंडा, नागविंब, पददान, पयस्विनी, प्राजापत्य, भूयसी, मोक्षधेनु, मृतशय्या, वैतरणी, सुखशय्या, सौळवंड, सौभाग्यवायन *pop.* वाण, हस्तगौरी, हिरेदिवे.

Bráhmaṅs are by the *shástras* divided into four religious orders (वर्णाश्रम *or* आश्रम *m.*) referable to the periods of life. They are, 1. ब्रह्मचर्य Order of the Student; 2. गार्हस्थ्य *or* गृहस्थाश्रम *f.* Order of the Householder; 3. वानप्रस्थाश्रम Order of the Anchorite; 4. सन्यासाश्रम Order of the Religious mendicant. A Bráhman of the first order is ब्रह्मचारी;—of the second order, गृहस्थ;—of the third order, वानप्रस्थ *or* वानप्रस्थाश्रमी;—of the fourth order, सन्यासी, सन्यासाश्रमी, सन्यस्त. A *popular* division of *Bráhmaṅs* is made into two classes viz. भिक्षुक *or* भट Clerical B. and गृहस्थ Lay B.

B. from thread-investiture to marriage. ब्रह्मचारी *m.* वर्णी.

B. from thread-investiture to maturity. बटु *m.* बटुक *m.* बटुवामन *m.*

B. devoted to celibacy, study, and religion. नैष्ठिक ब्रह्मचारी *m.* (*and* the life of such नैष्ठिकब्रह्मचर्य *n.*) भट गोसावी *m.* बालब्रह्मचारी *m.*

B. upon his begging rounds. देशावरकरी *m.*

Begging rounds of a b. देशावर *m.n.* Alms, &c. thus obtained, देशावर *m.n.*

B. who begs dressed food from door to door. माधुकरी *m.*—Dressed food thus begged. माधुकरी *f.*

B.—cloths or apparel. ब्राह्मणथर *m.*

B.—mulcts. ब्रह्मदंड *m.*

B.—offspring. ब्राह्मणबीज *n.*

B.—property. ब्रह्मस्व *n.*

B.—town. ब्रह्मपुरी *f.*

B—tribe or cast. ब्राह्मणजाति *f.*

Company or assembly of Bráhmaṅs. ब्रह्मवृंद *m.*—in contempt भटोरखाना *m.*

Curse of a b. ब्रह्मास्त्र *n.*

Endowments (of villages or lands) to a b. अग्रहार *m.*

Feasting of Bráhmaṅs. ब्राह्मणभोजन *n.* ब्राह्मणसंतर्पण *n.* प्रस्थ *n.* समाराधना *f.*

Feasting of 1000 Bráhmaṅs. सहस्रभोजन *n* -of 100,000. लक्षभोजन *n.*

Female b. ब्राह्मणी *f.*

Fit or suitable for a b. ब्राह्मणाऊ.

Glory or lustre around a b. ब्रह्मतेज *n.* ब्रह्मवर्चस *n*

Hate to Bráhmaṅs. ब्रह्मद्वेष *m.*

Hater of Bráhmaṅs. ब्रह्मद्वेषी.

Learned b. पंडित *m.*

Menial b. ब्राह्मणजन *m.*

Money, &c. given to Bráhmaṅs. दक्षिणा *f.* देकार *m.* पांनु *f.* *or* पांनूचें *n.*

Outcast b. ब्राह्मण चांडाल *m.*

Religious duties of a b. ब्रह्मकर्म *n.*

The Six acts or duties of a b. षट्कर्मे *n.pl.*

Slovenly and dirty b. नेभळ भट *m.* भोंगळ भट *m.* पोकळ भट *m.* गयावळ *m.*

Give a b. an inch and he'll take an ell. भटास दिल्ही बोसरी भट पाय पसरी.

BRÁHMAṄICAL, *a.* ब्राह्मणजातीचा, ब्राह्मणजातीय, ब्राह्म, ब्राह्मणी, ब्राह्मण्य.

BRÁHMAṄICIDE, *n.*—*act.* ब्रह्महत्या *f.* ब्रह्मवध *m.* ब्रह्मघान *m.*—agent ब्रह्मघ्न, ब्रह्मघातक.

BRÁHMAṄISM, *n.* ब्राह्मणपणा *m.* ब्राह्मण्य *n.*

Insignia of b. शिखासूत्र *n.*

To BRAID, *v. a.* v. To WEAVE. गुंफणें, विणणें, वळणें.

BRAID, *n.* वेणी *f.*

Triple b. त्रिवेणी *f.*

BRAIDED, *p.* v. V. विणलेला, &c. विणिंव, गुंफिंव.

BRAIN, *n.* मगज *m.* गोईं *n.* मस्तिष्क *n.* मस्तकखेह *m.* मस्तुलुंग *m.*

Creation of one's b. कल्पितकादंबरी *f.*

To rake or weary one's b. कपाळकूट *f.*-कपाळफोड *f.*-कपाळ कष्टी *f.*-कपाळखटखट *f.*-डोईफोड *f.*-कडाकूट *f.*- &c. करणें.

BRAINLESS, *a.* v. STUPID. निर्बुद्धि, बुद्धिहीन-रहित-शून्य & c. मतिहीन.

BRAIN-PAN, *n.* v. SKULL. मस्तक *m.n.* गोईं भाजन *n.*

BRAIT, *n. rough diamond.* हिऱ्याचा धोंडा *m.* असंस्कृत हीरक *m*

BRAKE, *n. thicket of thorns.* कांटवन *n.* कांटेरान *n.* कांटकील *n.* कांटेझाडी *f.* कांटेराई *f.*

BRAMBLE, *n. rubus indicus.* गौरी *f.*

B. berry. गौरीफळ *n.*

2 *thorny or prickly bush,*-gener. कांटेझाड *n.*

BRAN, *n.* कोंडा *m.* भुसा *m.*

2 (of sprinkled wheat). तरडा *or* तराडा *m.*

3—as remaining in fine flour. तांव *f.*

BRAN-NEW, BRAND-NEW, *a. new from the fire or forge,* v. NEW. घणकोरा, कोराकरकरीत, करकरीत, घणाखालचा.

BRANCH, *n.* (of a tree) *bough.* खांदा*m.* *dim.* खांदी*f.* &c. *intens.* खांदाडा*n* फांद*f.* फांदा*m.* *dim.* फांदी*f.* & फांदोरी*f.* & *intens.* फांदडा *or* फांदाडा*m.* फांटा*m.* *dim.* फांटी*f.* फणगाडा*m.* शाखा*f.* स्कंध*m* भाय *dim.* भायटी*f.*

Dead b. सलन.

Small leafy b. टाहळा *or* डाहळा*m.* *dim.* टाहळी *or* डाहळी*f.* डघळा*m.*

2 (of a river). फांटा*m.* *dim.* फांटी*f.* पागोरा*m.* फांसू*n.*

3 (of a subject or discourse), v. DIVISION. शाखा*f.* अंग*n.* प्रकरण*n* कथाभाग*m.*

Minor b. उपांग*n.*

To BRANCH, *v. n. shoot in branches.* फुटणें, फांद्या*f pl* -फांटे*m pl.* फुटणें, फांदळणें.

2 out; *ramify, spread diversely,* lit. fig. फुटणें, फांकणें, फांकटणें, फणगडे*m pl* फुटणें *g. of s.* फैलावणें.

BRANCHING, BRANCHY, *a. furnished with branches, having many branches* पुष्कळ फांद्यांचा-फांदड्यांचा-फणगाड्यांचा &c. फांदळलेला, बहुशाख, बहुस्कंध, शाखी, शाखाबहुल.

B. and bushy. झांपाळ, झापाळलेला, झांकराचा.

2 *striking or spreading out*—horns, &c. फांकट, फटांगा, फांकटीचा.

BRANCHINESS, *n.* v. A. 1. फांदळलेलेपणा*m.* शाखाबाहुल्य*n.* शाखाबहुत्व*n.*

2 फांकटपणा*m* फांकटी*f.*

BRAND, *n.* v. FIREBRAND. कोलीत*n.* कोलती*f.*

2 *mark burned.* डाग*m.* डाम*m.* लास*m.* चुटका*m.* चरका*m.*

B. burned (upon hand or arm) with dung. धामा*m.* धमाटा*m.*

Circular b. गूल*m.*

3 *mark of infamy,* v. STIGMA. डाग*m.* कलंक*m.* लांछन*n.*

To BRAND, *v. a. burn with a hot iron.* दागणें *or* डागणें, डावणें, लासणें, डाग*m* -लास*m.*-डाव*m.*-गूल*m.* &c. देणें.

2 fig. डांगणें, डाग*m.*-कलंक*n.*-लांछन*n.*-& c. लावणें.

BRAND-IRON, BRANDING-IRON, *n.* दागणी *or* डागणी*f.* डाहणी*f.* दाहन*n.*

BRANDED, *p.* v. V. 1. डागलेला, डाग दिल्हेला, &c. लाशा, डागील.

2 डागलेला, डागील, लांछित, कलंकित, कलंकयुक्त.

To BRANDISH, *v. a. flourish, wave.* केळवणें, परजणें, भोवंडणें, फिरवणें, चमकवणें, पेलणें, खेळवणें, हात*m.* दाखवणें-फिरवणें *with g. of o.*

BRANGLE, To BRANGLE. See WRANGLE, &c.

BRANNY, *a.* v. N. कोंड्यासारखा, कोंड्याचा.

BRASIER, *n.* कांस्यकार *pop.* कांसार*m.*—in contempt कांसारडा*m.*

BRASS, *n* पित्तल *n. pop.* पितळ *f.n.*

Calx of b. पुष्पक*n.* पुष्पकेतु*m.* रीति*f.* रीतिपुष्प*n.* रीतिका*f.*

Sounding b. fig. घणघणघंटा*f.*

2 *assurance,* v. IMPUDENCE. तिखें*n.* (*lit. steel.*) नाक*n.*

BRASSINESS, *n.* पितळपणा*m.* पित्तलत्व*n.*

BRASSY, *a.* पितळाचा, पित्तलसंबंधी, पित्तलमय.

BRAT, *n.* v. CHILD. कारटा*m.*-(टी*f.*-टें*n.*), पोरटा*m.*-(टी*f.*-टें*n.*).

BRAVADO, *n.* v. BOAST. फुशारकी *or* फुशारी*f.* गट्टपट्टं*n.* लप्पंछप्पं*n.* ठेपराई*f.*

BRAVE, *a. courageous, spirited, valiant, gallant, &c.* v. BOLD. शूर, दिलदार, धाडसी, धाडसाचा, छातोदार, छातीचा, बहादर *or* बहादूर, जवानमर्द, मर्दी, मर्दाना, हिम्मती, हिम्मतीचा, हिम्मतदार, शौर्यसंपन्न, शौर्यशाली.

2 *magnificent, noble, grand, &c.*—freely, v. FINE. खासा, नामी, शानदार, उमदा, उत्कृष्ट, सुंदर, उदार, नमूद *or* नमोद, चोखट, चखोट.

To BRAVE, *v. a. defy, challenge,* v To DARE. हमतम*m.* दाखवणें, हयतमाने बोलावणें, नाकावर निवू*n.* घासणें

BRAVELY, *adv.* v. A. 1. दिलदारीने, मर्दीने, हिंमतीने, शहामतीने, & c शौर्यपूर्वक.

BRAVERY, *n.* v. A. 1. धाडस*n.* धाडीज*n.* शौर्य*n.* शूरत्व*n* दिलदारी*f.* जवानमर्दी*f.* छानी*f.* मर्दी*f.* मर्दुमकी*f* शहामत*f.* हिम्मत*f.* हिय्या*m* दर्प*m.* क्षत्रधर्म*m.*

2 शान*f.* शानदारी*f.* उमदेपणा*m.*

BRAVO, *n. murderer for hire.* मारेकरी*m.* पैक्याने जीवघेण्या*m.*

BRAVO, *interj.* भले, शाबाश *or* स, वाहवा, धन्य, जयजय, जयजया, लगे, लाट, ऐशी, खाशी.

Acclamations of bravo! bravo! शाबासकी*f.*

BRAWL, *n. clamorous contention,* v. SQUABBLE. कटकट*f.* कलागत*f* खणकादणका*m.* खणाजंगी*f.* धडकाधडकी*f.* खडका*m.* खडकाधडका*m* हर्षामर्ष*m.* हर्षामर्षा*m.*

To BRAWL, *v. n.* v. To SQUABBLE, To WRANGLE. खटपटणें, खडका*m.*-खडकाधडका*m.*-तडकाफडकी*f.* उडणें-झडणें-होणें-चालणें, कचकच*f.*-रेजक*f.* उडणें-झडणें.

2 *speak loudly and indecently.* कळकळणें, गोंगाट*m.*-गलबल*f.*-गलबला*m.*-कळकळ*f.* करणें-करून बोलणें, खडखडून बोलणें.

3—as a brook or a stream. खळखळणें.

BRAWLER, *n.* BRAWLING, *p. a.* v. V. 1. कटकट करणारा, कलागती, कलागत्या, कटकट्या.

2 कळकळ्या, गोंगाट्या, गलबल्या, ओरड्या, खडखडून बोलणारा.

BRAWLING, *n.* v. V. 1.—*act.* खटपटणें*n.* &c. कटकट-कलागत-&c-करणें*n.* कळकळ*f.*

2—*act.* कळकळणें*n.* गोंगाट-& c. करणें*n.*

BRAWN, *n. fleshy or musculous part.* मांसलप्रदेश*m.*

B. of the arm or leg, as full and prominent through exercise. बेडकी*f.* गांठ*f. or* गांठी*f. pl.* मेंडकी*f.* पेंडकी*f.*

BRAWNINESS, *n.* v. A. मासाळपणा*m.* गांठाळपणा*m.* & c. मांसलत्व*n.*

BRAWNY, *a. musculous,* v. FLESHY. मांसल *pop.* मासाळ, गांठळ *or* गांठाळ, गट्ठ, गोंडस, गोलदार.

To BRAY, *v. a.* v. To POUND. खलणें, कुटणें, खल*m.* करणें *g. of o.*

To BRAY, *v. n.*—an ass. The Marát'hí has no rendering for this word. ओरडणें is commonly used, but it expresses the cry of an animal generally.

BRAY, *n.* खरशब्द*m.* गर्दभध्वनि*m.* रासभ ध्वनि*m.*

BRAZEN, *a. made, &c. of brass.* पितळी, पितळेचा *or* पितळाचा, पित्तलमय, पित्तलनिर्मित.

2 v. SHAMELESS. निलाजरा, मुसळ नेसलेला, सुंभनेसलेला, मुसळपांघरलेला.

BREACH, *n.* See BREAKING. 2 *break, gap, rupture, opening made.* भगदड *or* भगदाड*n.* भगदळ*n.* भगाड*n.* भगास*n.* भोंकसा*m.* भोंसकू*m.* भोंसकट*n. or* भोसकटें*n.* भंगसाळ*f.* खिंड*f.* खिंडार*n.* खिंडारें*n.* संधि*m.f. pop.* सांध*f.*

3 *violation, infraction, infringement.* मोडणें*n.* तोडणें*n.* खंडन*n.* भंग*m.* (much used in comp.) भेद*m.* (in comp.) उल्लंघन*n.*

4 *rupture among friends,* v. QUARREL. फूट*f.* तूट*f.* तुटलीक*f.* भेद*m.* बिघाड*m.* अंतर*n.* नाचकी*f.*

To heal a b. डांगपट्टी *f.* घालणें, निर्तुटकरणें. करणें.

Bread, *n.* भाकर *f* (This word means a *cake*, and of the flour of *bádzrí, dzondhalá*, and other inferior grains. It is not *commonly* applied to a *wheaten cake.)* पोळी *f* (This means a *cake*, and of *wheaten* flour: also of the flour of *rice, dzondhálá*, &c. boiled.) रोट *m. dim.* रोटगा *m.* रोटी *f.* These words mean *cake, roll*, or *loaf*, and usually *wheaten*, but they belong, though they are current enough, to the *Hindústání.*) पांव *m.* (This is *fermented* bread or a *loaf* of it. It is from the *Portuguese*) *See also* Cake.

—in covert or jocose, &c. phrases भकारी *f.* भास्करी *f.* सूर्यकन्या *f.* सूर्यसंतान *n.*

B.—compreh. *b. and cake, b. or cake.* पोळीतुकडा *m.* भाकरतुकडा *m.* तुकडा *m.*

B. made of flour of various grains parched and ground together. धपाटें *n.* भाजणीचीभाकर *f.*

B. baked in a leaf. पानगा *m. dim.* पानगी *f.*

B. and cheese, *humble fare.* भाजी भाकर *f.* मीठ भाकर *f.* मीठ भात *m.* दूधभात *m.*

B. and water. अन्नपाणी *n.* अन्नोदक *n.*

Daily b. v. Livelihood. अन्न *n.* अन्नपाणी *n.* आटापाणी *n.* दाणापाणी *n.* तुकडा *m.*

That has eaten the b. of. अन्नाचा.

To beg for one's b. अन्नानगत *f.* होणें *g. of s.* अन्नार्थी *a.* होणें, अन्न अन्न *adv.* करीत फिरणें.

To begin to get one's b. तोंडीं घास *m.* येणें *g. of s.*

To be reduced to b. and water, (to a crust of b. &c.). चणवणी मिठवणी *n.* पिऊन असणें.

To deal out b. अन्नसत्र *n.* करणें.

To destroy, or injure one's b. पोटावर पाय *m.* देणें, पोटावर उठणें *or* येणें, पोटा आड *or* अन्ना आड येणें, पोटावर मारणें, अन्नांत माती *f.* घालणें *or* कालवणें, संसाराचीमात्रा *f.* करणें.

To give the b. out of one's mouth. तोंडचाघास *m.* देणें.

To lose one's b. अन्न *n.* जाणें *g. of s.* तपेलें *n.* बुडणें *g. of s.* क्षतवृत्ति होणें.

To put in the way of getting one's b. अन्नास लावणें.

To quarrel with one's b. and butter. पुढें वाढलेल्या पानास लात *f.* मारणें, आपल्या अन्नांत माती *f.* पाडून घेणें, उपजीव्यविरोध *m.* करणें.

To stand in the way of one's b. अन्ना आड येणें.

To take the b. out of one's mouth. तोंडचा घास *m.* काढणें-हिरून घेणें &c.

To work for one's b. हातावर संसार *m.* करणें, हातावर पोट *n.* करणें.

Him laud whose b. you eat. ज्याची खावी पोळी त्याची वाजवावी टाळी.

Breadth, *n.* v.A. रुंदी *f.* रुंदावा *m.* रुंदपणा *m.* विस्तार *m.* व्यास *m.*

2 (of cloth). पन्हा *m.*

A single b. पाट *m.* पट्टें *m.* पाटगें *or* पाडगें *n.* अटपळें *n.*

Of a single b. एकबरी.

To Break, *v. a. part, sever, sunder, &c.* तोडणें, मोडणें, फोडणें, खंडणें, खांडणें, भंगणें, छेदणें, भेदणें, त्रोटणें, विघडणें, भंग *m.*-विघात *m.*-&c. करणें *g. of o.*

2 v. To Burst. फोडणें.

3 *make bankrupt.* मोडणें, दिवाळें *n.* काढणें *g. of o.* बसविणें, निजविणें, नादार करणें, तळावर बसविणें, नापत *f.* करणें *g. of o.*

4 *violate, infringe, infract.* मोडणें, तोडणें, भंगणें, खंडणें, भंग *m.* करणें *g. of o.*

5 *interrupt, &c.* v. To Stop. मोडणें, मोडती *f.*-मोडा *m.* घालणें, खंड *m.*-खळ *m.* करणें *g. of o.*

6 in; *tame, train,* v. To Discipline. पेटवणें, काढणें, रांबरणें, कमावणें, वठणीस-वळणीस-चालीवर-&c आणणें, पाडगा *or* पाटगा करणें.

7 up; *dissolve, &c.* v. To Disband तोडणें, मोडणें.

8 up; *burst or force open.* उचकटणें *or* उसकटणें, फोडणें, विचकटणें, तोडताड *f.*-फोडफाड *f.* करणें *g. of o.*

9 up; *take to pieces* उखळणें, विखळणें, निखळणें, दिखळ *f.*-उखळा उखळ *f.* करणें, उलगडणें, उलकटणें, विशकलन *n.* करणें.

10 (wind) *crepitate* पादणें, पाद *m.* करणें-मोकलणें, पर्दन *n.* करणें, टरका *m.*-टराटुरी *f.* करणें.

11 *disclose.* फोडणें, काढणें, उद्गम. काढणें-करणें *g. of o.*

To Break, *v. n part, come asunder.* मोडणें, तुटणें, फुटणें

2 v. To Burst. फुटणें.

3 *become bankrupt.* मोडणें, मोडावणें, तुटणें, बसणें, थकणें, निजणें, दिवाळें *n.* निघणें *g. of s.*

4 (in health, strength, spirits, &c.). तुटणें, थकणें, दमणें, मोडकळणें, मोडकळीस-मोडीस येणें, मोडावणें, भागणें, घसरणें, पडणीस येणें, तुटारीस येणें.

5—the voice, *become hoarse or cracked.* गळा *m.* फुटणें-पडणें-पिजणें-बसणें, घांटी *f.* फुटणें-बसणें.

6 *fall out,* v. To Quarrel. फुटणें, तुटणें, विघडणें, विघाड *m.*-फूट *f.*-तूट *f.* होणें *g. of s.*

7 down; *yield, fail, &c.* मोडणें, मोडावणें, मोडकळणें, भागणें.

8 loose; सुटणें, मोकळा होणें.

9 out, forth; *appear in eruptions.* उतणें, उगवणें, उफणणें, फुटणें, सुटणें, आंगफुटणी *f.* होणें.

10 out; *become dissolute, &c.* v. To Run wild. सुटणें, निसवणें. निसत होणें, बंधनांतून जाणें, आरबण्यांतून जाणें.

11 up; *dissolve,*—as firms, associations, companies. भंगणें, तुटणें, सुटणें, फुटणें, फाटणें, फांकणें, खंडलें तुटलें *n.*-तुटातुटी *or* तुटातूट *f.*-भंग *m.*-भंजन *n.*-विघड *m.*-&c. होणें *g. of s.*—with implication of *completeness and ruinousness.* भया भंगास जाणें.

12 up; *come to pieces.* उखळणें, विखळणें, विखळ *f.*-उखळाउखळ *f.* होणें, सुटणें, फाटफूट *f.* होणें.

13 with; *fall out with,* v. To Quarrel. विघडणें, फुटणें, तुटणें.

Break, *n. opening, gap.* खिंड *f. dim.* खिंडकुली *f. or* लें *n. or* खिंडुकुली *f.* & लें *n.* खांड *f. dim* खांडोरें *n. and, enhanc.* खिडार *n. or* रें *n.* खांडार *n.*

2 *opening, interruption, stoppage.* खंड *m.* तूट *f.* फूट *f.* फट *f.* मोडा *m.* अंतर *n.* व्यवधान *n.*

3 (in the weather). उघाड *f. or* उघाडी *f.* उघडीक *f. v.* पड, हो.

4 *intermission of a time.* खाडा *m.* नागा *m.* अंतर *n.*

5 (of day). See Dawn.

Breaker, *n,* v.V. A. 1. तोडणारा, मोडणारा, &c. छेदक, भंजक, विघातक, विपाती, भंग-&c. कर्ता.

To Breakfast, *v. n.* न्याहारी *f.*-&c. करणें.

Breakfast, *n.* न्यहारी *f.* प्रातरन्न *n.* प्रातर्भोजन *n.* प्रातराश *m.*

Breaking, *n.* v.V. A. 1.—*act.* तोडणें *n.* मोडणें *n.* &c. भंग *m.* भंजन *n.* खंडन *n.* मोटन *n.* स्फोट *m.* स्फोटन *n.*

Breast, *n.* उर *n. pop.* ऊर *m.* छाती *f.* उरस्स्थल *n.* वक्ष *n.* वक्षस्स्थल *n.* वक्षःप्रदेश *m.* हृदय *n.* क्रोड *n.*—in contempt, anger, &c. उराड *n.* छाताड *n.*

Hollow of the b. उराचीशिंप *f.*
Pigeon b. *projecting b.* उराडा
To beat or clap the b. ऊरm. &c. बडवणें, उरीघातm. करणें.
To clasp to the b. उरासीं-पोटासी &c. धरणें, पोटाळणें.
2 (of woman, &c.) स्तनn. थानn. कुचm. छातीf. थनाm. जोबनn. मिमीf. उरोजm. वक्षोजm. पयोधरm —in covert, &c. phraseol. वरशीं *or* वरलाशींn. *pl.*
Mothers b अमाm. मासn.
To suck the b. स्तनपानn.-स्तनप्राशनn. करणें
3 *heart, conscience, mind, &c* हृदयn. हृदयमंदिरn. (answering to *temple of the breast*) हृदयकमलn. अंतःकरणn. पोटn.
Weight upon one's b. उरावरचा गोहो-धगड-दडपणn. &c.
To get a weight upon one's b. ऊरm. दडपणें *g. of s.*

Breast-bone, *n.* उरहाड *or* उराचेंहाडn. उरोस्थिn.

Breast-plate, *n.* चारास *f.* उरस्त्राणn.

Breath, *n.* श्वासm. उच्छ्वास *pop.* उसासm. दमm. प्राणm.
In a b. एकदम.
Sweetening the b. (as after a meal). मुखशुद्धि *f.*
Thing (betel leaf, &c.) to sweeten the b. मुखवासm. मुखवासनn.
That is out of b बेदम.
To hold one's b. दमm. छाटणें-धरणें.
To stop one's b. दमm. कोंडणें.
To suspend or restrain the b. प्राणसंयमm -प्राणायामm. करणें.
To suffer to take b. दमm. देणें.
To take b. दमm. खाणें-घेणें-धरणें.
To waste (or lose) one's b. तोंडाचीवाफ *f.* गमावणें, वाग्व्ययm. करणें.
2 (of air), v. Breeze. झुळूक *f.* वाऱ्याची लहर *f.*

Breath-less, *a. out of breath.* बेदम, दमलेला.
2 See Dead.

To Breathe, *v. n. respire.* श्वासोच्छ्वास *pop.* श्वासोश्वासm. करणें -टाकणें, श्वासm. सोडणें-टाकणें, श्वासm. वाहणें-चालणें *g. of s.* श्वासm. असणें *in. con.*
2 *take breath, pause,* v. To Rest. दमm. खाणें-घेणें-टाकणें.
3—the air, *blow softly.* झुळझुळणें, झुळझुळ *adv.* वाहणें, झुळकणें, झुणझुणणें, संत-थंड-मंद वाहणें.
4—hard, laboriously, &c. दमm.-श्वासm. लागणें *in. con.* दमm. चढणें, सुसकारm.-सुसकाराm. टाकणें.
5 out; *expire forcibly.* सुसकारणें, हुसकारणें, सुसकारm.-सुसकाराm.-हुसकाराm. टाकणें.

Breather, *n.* Breathing, *p. a.* v.V. 1. *and* Living. श्वासी, श्वासोच्छ्वासी *pop.* श्वासोश्वासी, प्राणमय, प्राणधारी, सप्राण.

Breathing, *n.* v.V. 1.—*act.* श्वासोच्छ्वास *pop.* श्वासोश्वासm. श्वासm. उच्छ्वासm. श्वसनn. उच्छ्वासनn.
5 सुसकारणेंn &c. सुसकार *or* सुसकाराm. हुसकाराm. टाक, सोड.
I (through the nostrils, as practised by followers of the *Wedás* or *Tantra's*) पूरकm. कुंभकm. रेचकm. प्राणायामm. (These words express differences in the manner).

Breathing-place, *n. spiracle, vent, air-hole.* उच्छ्वास *pop.* उश्वासm. झरोकाm.

Breech, *n. bum, bottom.* गांड *f.* गुदn. गुदप्रदेशm. ढुंगn. ढुगणn.
2 breeches. The varieties are *knee-b.* गुडघी *f.* चोळणाm. *B. just covering the posteriors.* गांडचोळणाm. *B. just covering the thighs.* मांडचोळणा *or* मांडीचोळणाm.
Woman that wears the b. खाधीनभर्तृका *f.* स्वाधीनपतिका *f*

To Breed, *v. a. procreate, generate, engender.* उत्पन्न करणें, उत्पादणें, उद्भावणें, उत्पादनn.-उद्भावनn.-उत्पत्ति *f.* करणें *g. of o.*
2 *occasion, produce,* v. To Cause. उत्पन्न करणें, उत्पादणें, उद्भावणें, उपस्थित करणें, उपस्थापनn.-&c. करणें
3 *bring up,* v. To Rear. पाळणें, पोसणें, पालनn.-पोषणn.-&c. करणें *g. of o.*

Breed, *n. progeny, race,* v. Family, Offspring. विजवटn. वाढाm.
2 (of cattle) v. Stock. ताणाm. विजवटn. थळ *f.* खाण *f* जात *f.*
Of a good b. थळीचा.

Breed-bate, *n.* v. Incendiary कळलाव्या, आगलाव्या, कळींचा नारदm. नारदमुनिm.

Breeder, *n.* Breeding, *p. a* —of female animals, *not barren.* तिनीगाभनी, तिनोफळती, भादी.

Breeding, *n. manners, &c.* माणुसकी *f.* सुजनता *f.* सुजनत्वn. सभाचातुर्यn.

Breeze, *n.* वारेंn झुळूक *f.* वाऱ्याचीलहर *f.* मंदवायुm. मृदुवातm. मंदानिलm.
Balmy b. मंदसुगंध वायुm.
Cool and balmy b. शीतसुगंध वायुm.

Breezy, *a.* हवाशीर, हवेदार, हवेचा.

Brethren, *n.* भाऊंm.*pl.* बंधूजनm.*pl.* बंधुवर्गm.*pl.*
2 gener. *b. and near relatives.* भाऊबंदm *pl.*

Brevity, *n.* v.A. 2. अल्पता *f.* विस्ताराभावm. अविस्तारm. विस्तारराहित्यn. संक्षेपm. संक्षेपता *f.*

To Brew, *v. a. devise, &c.* v. To Scheme. बांधणें, बनावणें, रचणें.

To Brew, *v n. fig. be hatching,*—of mischief or evil. शिकणें, धुमसणें, सिजणें.

Bribe, *n.* लांच *f.* अंतस्थn. शेलापागोटेंn. पानसुपारी *f.* पान्हवणn. खाऊm. मिठाई *f.* तोंडदावणेंn.
To stop the mouth with a b. तोंडn. दाबणें.
To take bribes or a b. लांच *f.* खाणें, अवदानn.-हातm.-गपकाm. मारणें, गळ्यांखालीं उतरणें, चावणें, चरणें.

Bribe-eater, Bribe-taker, *n.* लांच खाणारा, लांचखोरc. लांचखाऊc. लिदवळ, पेडीचेंगुरूंn.

To Bribe. लांच *f.* देणें, लाचावणें, अवदानn. देणें, हातm.-मूठ *f.* दाबणें-चेपणें-शेकणें, तोंडn. दाबणें, चारणें, आडव्या हातानें देणें, हातीं घालणें.
To b. extensively. रानn. भारणें.

Bribed, *p.* v V. लांचावलेला, लांच खाल्लेला, अंतस्थ घेतलेला.
To be b. *be won over by bribery.* लांचावणें.

Briber, *n.* v.V. लांचदेणारा, लांचावणारा, खाऊ-मिठाई-&c. देणारा, गूळचेप्या-दाब्या, तोंडदाब्या, चाटू.

Bribery, *n.* लांचदेणेंn.-घेणेंn. लांचखोरी *f.* लांचेचेंn. लांचेचाव्यापारm.
B.—comprch; *b. and corruption, venal practices.* लांचलुचपत *f.* लांचलूच *f.* चापसाचापसी *f.*

Brick, *n.* ईट *f.* इष्टिका *f.*
Kiln-burned b. Baked b. पक्कीईट *f.* पक्वेष्टका *f.*
Sun-dried b. कच्चीईट *f.* मोपn. भेंडाm. (this is a large and squared mass of kneaded earth).
Vitrified b. खंगरm. दग्धेष्टका *f.*
Vitrified excrescence upon a b. किटणn.

Brick-bat, *n.* इटकर *or* इटकूर *f.n.* ढेलाm. रोडाm. बंडाm.

Brick-clay, *n.* इटेची माती *f.*

Brick-dust, *n.* गेरू *f.* इटकर *f.n.*

BRICK-DUST, *a. of the colour of b.* विटकरी *or* इटकरी.

BRICK-KILN, *n.* इटांचीभट्टी *f.*

BRICK-LAYER, *n* v. MASON. गवंडी *or* गवंड्या *or* गौंडी *m.*

BRICK-MAKER, *n* इटाकरणारा, कुंभार *m* ईटवाला, इष्टिकाकार.

Frame of a b. for carrying earth. मंची *f.*

BRICK-MOULD, *n.* इटाळें *n.* मोपाळें *n.*

BRICK-WORK, *n.* ईटकाम *n.* ईटबंदी *f.*

To BRICK, *v. a.* ईटबंदी *f.* करणें, ईटबंदीचा करणें, इटांनी बांधणें.

BRIDAL, *a.* लग्नाचा, विवाहाचा, वैवाहिक, औद्वाहिक, विवाहसंबंधी, विवाह विषयक.

BRIDAL, *n. nuptial feast.* लग्नोत्सव *m.* विवाहोत्सव *m.* लग्नकार्य *n.*

BRIDE, *n.* नवरी *f.* वधू *f.* नववधू *f.* नवोढा *f.*

B. and bridegroom. वर *or* ओहर *n.* वधूवरें *n.*

Cloth interposed (at weddings) between the b. and bridegroom. अंतःपट *n.*—Figures or lines drawn on it. नंद *m.* नंदी *f.*

Full grown or big girl standing as a b. घोडेनवरी *or* घोडनवरी *f.* घोडकुदळनवरी *f.*

Mother of the b. वधूमाय *or* वहूमाय *f* ओहमाय *f.*

Party or company of the b. वधूपक्ष *m.*—Member of it. वधूपक्षीय.

To dance, holding the b. and bridegroom upon the hips. झेंडा नाचवणें.

To fix upon a b. (for one's son). वधू नेमस्त करणें.

Some of the numerous terms expressive of rites and ceremonies observed by or towards a *bride,* of presents made to, and of persons and things pertaining or relating to a *bride,* are inserted here. Particular information can, whenever desired, be obtained upon consulting the M. and E. Dict. आगती, कन्याशुल्क, जाणवसा, जाणवसघर, देज, द्विरागमन, परतवण पाटपासोडा, पाठराखणा *or* पाठराख्या, पावण, पावता, भांगसळई *or* भांगसळ, मंगळसूत्र, माघारपण, माघारी, माघारीण, मुहूर्तमणी, मुळारी *or* मुऱ्हाळी, मुऱ्हाळीपान, मूळ, लग्नचूडा, लाह्याचामान, वधूप्रवेश, वधूवस्त्र, वीध, सुनमुख, हातपाणी, शुल्क.

BRIDE-GROOM, *n.* नवरा *m.* वर *m.* नवरदेव *m.*

Alighting of the b. at the village of his intended. जाणवसा *m. v.* दे, कर.—House appointed for it. जाणवसघर *or* जाणवसदर *n.* जाणवसा *m*

B. inferior (in age or size) to his bride. हिणवर.

Departure of the b. for the marriage. वरप्रस्थान *n.*

Father of the b. वरबाप *m.* वरपिता *m.*

Flowers, &c. bound around the brow of the b. मंडोळी *or* मंडवळी *f.* मुंडावळ *or* मुंडाळी *f.*

Full grown or big boy standing as a b. घोडजावाई *m.* घोडकुदळ नवरा *m.*

Man sent to bring the b. वरधाडा *m.*

Mother of the b. वरमाय *f.* वरमाना *f.*

Offerings and honors paid to a b. मधुपर्क *m.* सीमांतपूजन *n.*

Party or company of the b. वरपक्ष *m* —Member of it. वरपक्षीय.

Presents to the b. वरदक्षिणा *f.* लाडाचा तांब्या *m.*

Presents to the mother of the b. भेटवकरा *m.* मांडचेपणें *n.* &c.

Procession of the b. वरघोडा *m.*

Pole carried before the b. in p. पालखत्र *n.*

Procession of the b. and bride towards home. वरात *f.* घरभरणी *f.*

To fix upon a b. (for one's daughter). वर नेमस्त करणें, वरनिश्चित करणें.

BRIDE-MAID, *n.* करवली *f.*

BRIDE-MAN, *n.* करवला *m.* वरसखा *m*

BRIDGE, *n.* पूल *m.* सेतु *m.* दादर *m.*

B. or float hastily constructed of rude materials. सांकू *n.*

A disposition of bridges. पुलबंदी *f*

Wooden b. लकडपूल *or* लकडापूल *or* लकडीपूल *m*

2 (of the nose). नाकाचा दांडा *or* दांसा *m.* नाकाड *n* नासावंश *m.*

3 (of a music instrument). घोडी *f.* चौकी *f.* तारदानी *f.* अट *f* भडनी *f.* अटक *f.*

BRIDGE-BUILDING, BRIDGE-LAYING, *n.* पूलबंदी *f.*

BRIDLE, *n* lit. and fig. लगाम *m. f.* अनीन *f.*

Grooming b. काजगी *f* काजा *m.*

To put one's b. in the jaws of नाकीं बेसन *f.* घालणें *g. of o.*

BRIDLE-HAND, *n.* लगामाचा हात *m.*

BRIDLE-ROAD, *n.* घोडनाट *f.*

To BRIDLE, *v. a put a bridle on* लगाम *m f.* देणें-घालणें-चढविणें.

2 *restrain or guide by a bridle,* lit fig. v. To RESTRAIN लगामांत धरणें, आकळणें, आनरणें, लगामीं लावणें.

BRIDLED, *p* v.V. 1. लगामदिलेला-घातलेला-चढविलेला, लगामबंद.

2 लगामांत धरलेला & c. आवरलेला, अटोपलेला, आवृत्त.

BRIEF, *n. epitome,* v. ABRIDGMENT. संक्षेप *m.*

2 *pleader's case.* वकिलाचें टाचण *n*-टिपण *n.* मुकदम्याचें टांचण *n.*

3 See WRIT.

BRIEF, *a.* See SHORT. 2 *concise,*—writings, speech, & c. संक्षेपाचा, संक्षिप्त, संकोचाचा, संकोचित, अल्प विस्ताराचा, अल्पशब्दक, परिमितशब्दक.

3—speaker, &c. संक्षेपी, संक्षिप्तवक्ता, संक्षेपभाषी, मितभाषी.

In b. एकूण *or* न, एवंच.

BRIEFLY, *adv* v.A. 2. थोडक्यांत, संक्षेपेंकरून, संक्षेपानें, संक्षेपतः, संकोचतः, अल्पविस्तारानें.

BRIEFNESS, *n.* v.A. 2. संक्षेप *m.* संक्षेपना *f.* संक्षेपभाव *m.* अल्पता *f.* विस्ताराभाव *m.*

BRIER, *n. wild rose.* रानगुलाब *m.* सदागुलाब *m.* खोटागुलाब *m.*

2—gener. v. THORN. काटेझाड *n.*

BRIGADE, *n.* सैन्यभाग *m.* सैन्यदल *n.*

BRIGAND, *n.* बंडकरी, बंडवाला, पुंड.

BRIGHT, *a. shining, lucid, luminous, lustrous, radiant, resplendent, refulgent, &c.* उजळ, सोज्वळ *or* ळ, तेजस्वी, तेजवान्, तेजवंत, तेजस्कर, तैजस, तेजोमय, सतेज, तेजाचा, तेजगीचा, & c. तेजाळ, तेजःशाली, जोतीवंत, जोतदार, प्रकाशमान, उद्ज्वल, दीप्तिमान्, कांतिमान्, ओजस्वी, लक्ष, नितळ, भास्कर, उजळपाजळ, उल्लसित.

—intens. *flaming, blazing, &c.* v. GLARING. जरकवरक, देदीप्यमान, जाज्वल्यमान, जाज्वल्य, सुप्रभ. *See also* BRILLIANT.

2—not dull, v. SHARP. चणचणीत, तीक्ष्ण, प्रखर, सतेज, प्रज्वलित, प्रदीप्त, उजळबुद्धीचा.

3—a colour, *clear and full.* गहिरा *or* गेंहरा.

4—the moon-beams. पिठूर, पिठासारखा, टिपरासारखा, फटफटीत.

To BRIGHTEN, *v. a. make bright.* उजळ-सोज्वळ-तेजस्वी-तेजवंत-&c. करणें, प्रकाशविणें, उजळणें, उजळपण्यास आणणें.

2 up; *make clever, sharp, &c.* उजरणें, चणचणीत-तीक्ष्ण-तीव्र-प्रखर-&c. करणें.

To BRIGHTEN, *v. n. become bright.* उजळणें, रंगास चढणें, खुलणें, चढणें, निवळणें.

2 up; *become clever, &c.* उजरणें, तीक्ष्ण-तीव्र-&c. होणें.

BRIGHTENING, *n.* v.V. A. 1.—*act.* उजळ करणें *n.* उजळणें *n.* उद्ज्वलन *n.*

Brightly, *adv.* v.A 1 तेजाने, तेजेंकरून, तकतक, झकझक, चकचक, झ्याक, प्रकाशपूर्वक, तेजःपूर्वक.
4 टिपूर.

Brightness, *n.* v.A. 1. उजळपणा*m.* &c. लकेरी *f.* तेज*n.* तेजगी *f.* तेजी *f.* झिलाई *f.* झील *f.* सफाई *f.* चाकचक्य*n.* कांति *pop* कांत *f* छवि *f.* उडवलत्व*n* ओडवल्य*n.* उजळा*m.* तजला*m.* तजेला*m.* तजेली *f.*
2 *and* Sharpness. तीक्ष्णता *f.* बुद्धितीक्ष्णता *f.*

Brilliancy, *n.* v.A. 1. लकलकी *f.* तकतकी *f.* चकचकी *f.* झगझगी *or* झिगझिगी *f.* झगमग *or* गी *f.* झळझळ *f.* झळक *f.* झळकी *f.* चाकचक्य*n.*
—intens. लकलकाट*m.* लकाकी *f* चकाकी *f.* तकाकी *f.* चकचकाट*m.* झकझकाट*m.* झकाकी *f.* झळाळ *f.* झगागी *f m.* झळझळाट*m.* झळाळी *f.*
2 v. Lustre. पाणी*n.* तेज*n.*

Brilliant, *a. sparkling, glittering* लकलकीत, तकतकीत, चकचकीत, तकतकीचा, चकचकीचा, & c. झगझगीत *or* झिगझिगीत, झगमगीत, झकझकीत, झळझळीत, टळटळीत, झळक फळक, जरक वरक, उजळपाजळ. *See also* Bright
2—a gem, v. Lustrous. पाण्याचा, पाणीदार, ढाळदार.

Brilliant, *n. diamond cut with facets.* नरनर*m.*

Brilliantly, *adv.* v.A. 1. लकलकीने, तकतकीने, & c. तकतक, झकझक, चकचक, लकलक.

Brim, *n.* v. Edge. कांठ *f.* कड *f* किनारा*m.* तोंड*n.*

Brimful, *a.* & *adv.* कांठासर, तोंडासर, भरपूर, वरसर, कांठोकांठ, टंकोटंक, तारोतार, तोंडातोंड, तोंडवर, धारबोळ, बोळंबोळ, धारेधार, डबडबीत, डबडबीत *or* डुबडुबीत, गळगळीत *or* गिळगिळीत, जळमळीत, वरसांड, डुबूक, तुडुंब *or* तुडुम, तुरूंब, तुंद, तुडुंबंब, सपट.
To be b डबडबणें, डब्ब असणें-भरणें.

Brimmer, *n. glass, &c. full to the brim.* डबडबीत -भरपूर -& c. पेला*m.* परिपूर्णपात्र*n.*

Brimming, *a.* v. Brimful. डबडबीत *or* डुबडुबीत, वरसांड.

Brimstone, *n.* गंधक*m.*

Brinded, Brindled, *a. streaked.* बहाळा *or* बाहळा, वांडा, कसरा.

Brine, *n.* पाणखार*m.* खार*m.* मिठवणी*n.*
Prepared with b. उदलावणिक.

To Bring, *v. a.* आणणें, घेऊनयेणें, आनयन*n.* करणें *g.of o.*
2 *produce unto.* देणें, पावविणें, प्राप्ति *f.*-मिळकत *f.*-&c. असणें-होणें *in. con. & g.of o.*
3 about; v. To Effect. घडवून-बनवून-जमवून-&c. आणणें, पडवणें.
4 forth; v. To Bear. जन्मवणें, प्रसवणें.
5 forth—or to light; v. To Publish. प्रसिद्धीस-उघडिकेस-उघडदशेस-उजेडास-उमट्यास-&c. आणणें, प्रसिद्ध करणें.
6 on; *occasion unto.* आणणें, करणें.
7 on one's self; (a trouble or evil). आपल्या पायावर धोंडा ओढून घेणें *or* पाडून घेणें *or* मारून घेणें, खाजवून खरूज *f.* काढणें, खाजवून अवधण*m.* आणणें, खोकला*m.* विकत घेणें.
8 over; v. To Persuade. मन*n.* मनावणें, मिळवून घेणें, समजावणें, समजाविशी *f.*-समजावणीस *f.*- समजून *f.*-सगजी *f.* &c. करणें. *g.of o.*
9 under; v. To Subdue. हाताखालीं-हुकुमांत-ताब्यांत-लगामांत-&c. आणणें, वशकरणें.
10 up; v To Rear, To Educate. बाळगणें, आपंगणें, पाळणें, पोसणें, पालनपोषण*n.* करणें.
11 up; *pull in, curb,* v. To Restrain. आटोपून-ओढून-&c. धरणें, आकळणें, लगामीं धरणें.

Brinjal, *n. eggplant, the plant.* वांगी *f.* वृंताकी *f.* वृंताक*m.*
—the fruit. वांगें*n.* वृंताक*n.*
Summer b —the plant उन्हाळ वांगी *f.*
—the fruit. उन्हाळ वांगें*n.*

Brinjarrie, *n. carrier of grain, &c.* वणजारा *or* वणजारी.
Camp or company of Brinjarries. वणजार*n.*

Brink, *n.* v Edge कड *f.* तड *or* थड *f.* किनारा*m.*

Briny, Brinish, *a salt.* खारा, खारट, क्षारयुक्त.

Brisk, *a. sprightly, gay,* v. Lively. आनंदी, उल्हासी, आनंदवृत्ति, खुशमौजा, खुशमौजी.
2 *active, quick, &c.* v. Smart चपल, चपळा, हुशार, जलद, झपाट्या, चलाक *or* चलाख.
3 *busy, &c.* v. Bustling. चटपट्या, गडबड्या, झटपट्या, झटपटी.
4—of towns, & c. *lively,* v. Swarming. गजगजीत, गजबजीत.
5—trade, sale, & c. जिवट, तेजीचा, तेजगीचा, चडचडीचा, भरभरीचा.

Brisket, *n.* ऊर*m.*

Briskly, *adv.* v A. 1. उल्हासाने, आनंदवृत्तीने.
2 चलाकीने, चटपटीने, &c. चपचप *or* पां, तडक *or* का, कडक *or* का, झपकन-कर-&c. झपझप, धडक *or* का, झरझर, झराझर, हातोहात, भरभर, भरभरां.
—intens. चपाचप, चपापां, झरारां. झपाझप, झपापां
5 तेजाने, भरभरीने, झरझर, झपाझप, & c.

Briskness, *n.* v.V. 1. उल्हासपणा*m.* &c. आनंदवृत्ति *f.* उल्हासवृत्ति *f.*
2 चपळपणा*m.* हुशारी *f.* चटपट *f.* चकपक *f.* झटपट *f.* त्वरा *f.* चलाकी *or* चलाखी *f.* चपलता *f.* चापल्य*n.*
5 तेजगी *f.* तेजी *f.* जीव*m.* भरभर *f.* जिवटपणा*m.*
B. and dulness (of trade, sale, & c.). तेजीमंदी *f.*

Bristle, *n.* सड*m.* कांटा*m.* शूक*m.n.*
Bristles. दृढलोभ*m pl.*

To Bristle, *v. n.*—the hair. भुरभुरणें, धुरधुरणें *or* थरथरणें, थरारणें, उभारणें.

To Bristle, *v. a.* धुरधुरवणें *or* थरथरावणें, उभारणें.

Bristly, *a. set with bristles.* सडांचा, शूकयुक्त, शूकविशिष्ट

British, *a.* ब्रिटनदेशाचा, ब्रिटनदेशासंबंधी, इंग्रेजी, साहेबी

Briton, *n.* ब्रिटनदेशस्थ मनुष्य*c.* इंग्रेज.

Brittle, *a.* ठिसूळ, ढिसळ, ढिसूळ, ठुसकर, कडक, भंजनशील.
2—esp. of thread or cord. तुटरा, तुटीर.

Brittleness, *n.* v.A. 1. ठिसूळपणा*m.* ढिसळपणा*m.* कडकी *f.*

To Broach, *v. a spit.* सुळ्यास-सुळावर टोंचणें.
2 *pierce in order to draw.* भोंक*n.*-तोंड*n.* पाडणें.
3 (a store). सोडणें, फोडणें, उघडणें.
4 *give out, disclose.* v. To Tell. फोडणें, काढणें, प्रसिद्ध-प्रगट-&c. करणें, चौघांत आणणें, लौकिक*n.* करणें *g.of o.*

Broad, *a. wide.* रुंद, रुंदेला, रुंदीचा, विस्ताराचा, विस्तीर्ण, विस्तृत.
—of cloth. मोठ्यापन्ह्याचा.
B. as long. एकूनएकच, एकून क्षेत्रफलसारखें, एकूननेंच, एकून हिशेवएकच.
Broadish. रुंदट, रुंदड.
2 *gross, coarse, rudely plain, blunt, &c.* भसक्याचा, बेमुरवतीचा, बेमुलाह्याचा, धडकभडक, धडकफडक, उद्धड, निर्भीड, मुरवदाक्षिण्यरहित-शून्य-& c. संकोचरहित-शून्य-& c.
3—day light. भणभणीत, फटफटीत, धडधडीत.
It is b. day light. भणभणीत, उजेडलें.

Broad-breasted, Broad-chested, *a.* भरछातीचा, छातीपूर, कपाटवक्षा, विशालवक्षा, उरस्वान्, अश्वोरस.

Broad-Brimmed, *a.* रुंद कांठाचा, रुंद किनाऱ्याचा.

Broad-cast, *a.* मुठीने पेरलेला-टाकलेला, मुठीचे पेऱ्याचा.

Broad-cast, *adv.* मूठ.

Corn (esp. rice) sown b मूठ *f.*

To sow b. मूठ *f.* पेरणें *or* टाकणें *g.of o.*

Broadcloth, *n.* बनात *or* बानात *f* सकलात *or* द *f.*

Of or belonging to b. सकलाती *or* दी, बनातीचा, सकलादीचा.

Broad-shouldered, *a.* विशालस्कंध, अंसल.

Broad-sword, *n.* रुंद पानाची तरवार *f.* रुंदी तरवार *f.*

To Broaden, *v. n. grow broad.* रुंदावणें, पसरट होणें.

Broadly, *adv.* v. A. 1. रुंद.

2 बेमुरवत, बेमुरवतपणाने, बेमुलाज्याने, मुखदाक्षिण्य -संकोच रहित-शून्य-&c.

Broadness, *n.* v.A 1. रुंदी *f.* रुंदावा *m.* रुंदपणा *m.*

2 बेमुरवतपणा *m.* धसकेपणा *m* धडकपणा *m.* संकोचराहित्य *n.*

Broadwise, *adv.* आडवा, कडेकडून, पार्श्वभाग पुढें करून.

Brocade, *n.* जर *m.f.* जरबाब *or* जरबाफ्त *f.* जरी *f.* तमामी *f.* लप्फा *m.* किनखाब *m.*

False b. or lace. लोखंडीजर *m.f.*

Old b. fringe, &c. जरीजरतार *f*

Old b. lace, &c.-merchant. जोहरी *m.*

Brocaded, *a. woven with gold or silver thread.* जरतारी, जरी, जरीचा, बादली.

Full or richly b. भरजरी, भरबादली.

2 *that has a border of brocade or gold thread* लप्फेदार, गोलदार, गोलाचा, पल्लेदार.

Brocage or Brokage, *n.* v. Brokerage. दलाली *f.* दस्तुरी *f.*

Brogue, *n.* v Shoe. जोडा *m.*

2 *corrupt dialect* अडाणीबोली *f.* हेंगाडीबोली *f.*

To Broider, Broidery, &c. See To Embroider.

Broil *or* Brawl, *n. noisy quarrel,* v. Squabble. कटकट *f.* कलागत *f.* खणाजंगी *f.* बाचाबाच *f.* कचाकच *f.* कडाकडी *f.* तडकाफडकी *f.*

To Broil, *v. a.* भाजणें *or* भुजणें, भाजणी *f.*-भाजण *n.*-भाजपा *n.*-भर्जन *n.* करणें *g.of o.*

To Broil, *v. n.* भाजणें.

2 fig. *suffer from the sun,* &c. तळतळणें, पोळणें.

Broiled, *p.* v.V.A. भाजलेला, भाजका, भाजीव, भर्जित, भृष्ट.

To Broke, *v n. act as a broker* दलाली *f.* करणें.

Broken, *p.* & *a.* v V.A. I. मोडलेला, &c. तुटका, मोडका, फुटका, खंडित, भग्न, भंगुर, छिन्न, छेदित, विच्छिन्न, भिन्न, विघटित.

B. and battered. लुळाखुडा *or* लुडाखुडा.

I *discontinuous, interrupted.* तुटक, तुटका, फुटक, फुटका, सांतर.

II—a discourse, utterance, &c. तुटक, तुटका.

III *not entire, incomplete, odd.* फुटक, फुटकर.

Broken-hearted, *a.* भग्नहृदय, भिन्नहृदय, दलद्धृदय, भग्नाश.

Broken-meat, *n.* उरलेलें अन्न *n.* तुकडेमाकडे *m.pl.* तुकडेताकडे *m.pl.* उरलें सुरलें *n.* शिळेंपाकें *n.* शेषान्न *n.*

Broken-winded, *a.* फुटल्या दमाचा, दमफुटलेला, दमगेलेला, भग्नश्वास.

Brokenness, *n. feeling of luxation & relaxation,* v. Exhaustion. चुरा *m.* चूर *m.* मोडकळा *f.* खुरदा *m.* खुरदमा *m.* खुंदला *or* ळा *m.* पुमा *m.* अंगाचा चकनाचूर *or* चकाचूर *m.* भग्नव वैशकल्य *n.*

To have the feeling of b. घळघळणें.

2 (as of a floor or pavement). उखळण *f.*

Broker *n. factor,* v. Agent. दलाल, घटक, गुमस्ता.

2 *seller of old apparel, &c.* जुनेरेंविक्या, जुन्याचा बाजारी, मोडतोडविक्या, मोडतोड्या, बोहारी.

3 v. Pimp. भडवा.

Brokerage, *n.* v.N. 1. *business of a broker.* दलाली *f*

I *hire or pay of a broker.* दलाली *f.* दस्तुरी *f.*

Bronchial, *a. belonging to the throat* कंठ्य, कंठगत, कंठस्थ, कंठसंबंधी.

Bronchocele, *n.* गलगंड *m.* गडु *m.* गन्यास्तंभ *m.*

Bronchotomy, *n.* श्वासमार्गछेदन *n.* श्वासमार्गमोचन *n*

Bronze, *n.* तांब्याचा आणि कथिलाचा मिश्रधातु *m.* कांसें *n.*?

To Brood, *v n. incubate.* पाखर *f.* घालणें, खुरकूत *f.* करणें, अंडी *n pl.* उबविणें, आंडउबारा *m.* करणें, रोवण *f.* घेणें, कुलायनिलाय *m.* करणें.

1 over; *ponder over.* ध्यास *m.*-चिंतन *n.*-&c. धरून बसणें, चिंता करीत बसणें, संचित बसणें.

Brood, *n. hatch, the whole hatch.* वीण *f* वेत *n.*

2 *breed, progeny, hatch, &c.* v. Offspring. वाढा *m.* विज्रवट *n.*

Brook, *n* v. Rivulet. ओढा *m.* नाला *m.* ओहळ *m.* पन्हा *m.*

A clattering b. खळाळी *f.*

To Brook, *v. a. put up with,* v. To Bear. सोसणें, साहणें, पोटांत घालणें-ठेवणें.

Broom, *n.* केरसुणी *or* केरसोणी *f.* झाडू *m.* झाडण *f.* झाडणी *f.* वुतारा *m. dim.* वुतारी *f.* सळाथी *f.* वाढवण *f.* वाढणी *f.* मार्जनी *f.* सम्मार्जनी *f.* शोधनी *f.*

B. of strong and stiff stalks. खरांटा *m.*

B. of twigs or cuttings. शिरांटा.

B. with handle. दांड *or* दांडिकेरसुणी *f*

B. worn to the stump. खुंटारा *m.* खरांटा *m.*

Stock or hinderpart of a b. बुंध *m.* बुंधा *m.* बुंधारा *m.* मुडगा *or* मुगडा *m.*

To beat with a b. बुंधारणें.

Broomstaff, Broomstick, *n.* केरसुणीचा दांडा *m.*

Broth, *n.* मासाची कढी *f.* रसा *m.* शूनमांसपेय *n.*

Brothel, *n.* वटीकवाडा *m.* छिनालवाडा *m.* छिनालखाना *m.* शिंदळवाडा *m.* वेश्यालय *n.* वेश्याश्रय *m.* वेश्यागृह *n.* वेश्याशाला *f.*

Brother, *n.* भाऊ *m.* बंधु *m.* भ्राता *m* बंधुजन *m.* बांधव *m.*

Brothers, Brethren. बंधुजन *m pl.* बंधुवर्ग *m.pl.*

Brothers and sisters—collect. भावंडें *n.pl.* बहीणभावंडें *n.pl.* भाऊबहिणी *f pl.*

B. of whole blood. सहोदर, सोदर, एकोदर, सगर्भ, सगर्भ.

B.'s wife. भावजई *f.* भ्रातृजाया *f.*

Elder b. वडील भाऊ, पूढलाभाऊ, अग्रज, ज्येष्ठबंधु.

Half-b. *b. on the father's side.* सापत्नभाऊ, सावत्रभाऊ, सापत्नबंधु.

Husband's b.'s wife. जावू *or* जाऊ *f.*

Twin b. जुळाभाऊ, जावळा भाऊ.

Uterine b. समानमातृक-एकमातृक-& c. बंधु *m.* सनाभि

Younger b. धाकटा भाऊ, मागलाभाऊ, पाठचाभाऊ, अनुज, अवरज.

Brother-in-law, *n. wife's brother.* मेहुणा *m.* इयालक *m.* इयाल *m.*

2 *sister's husband.* मेहुणा *m.* इयालक *m.* इयाल *m.* भगिनीपति *m.* भाम *m.* भावोजी *m.* (used only of an elder sister's husband).

3 *husband's brother.* देवर *pop.* दीर *m.* भावा *m.* भावोजी *m.*

Brotherhood, *n.* भाऊबंदकी *or* भाईबंदकी *f.* भाऊपणा *or* भाईपणा *m.* भाईबंदी *f.* बंधुत्व *n.* भ्रातृत्व *n.*

2 *fraternity, association,* v. Company. पंक्ति *pop.* पंगत *f.* अखाडा *m.*

Brother-like, Brotherly, *a.* भाऊपणाचा, भाऊबंदीचा, बंधुत्वाचा, भाईचाऱ्याचा, बंधुभावाचा, भाऊसा, भ्रातीय, बंधुवत्.

Brotherliness, *n.* v. A. भाऊबंदकी *or* भाईबंदकी *f* भाऊबंदी *f.* भाऊपणा *or* भाईपणा *m.* भाईदारी *f.* भाईचारा *m.* भाईचार *m.* बंधुभाव *m.* बंधुत्व *n.*

Brotherly, *adv.* भाऊपणाने, भाईचाराने, भाईबंदीने, बंधुभावाने, बंधुवृत्तीने.

Brought, *p.* v. V. 1. आणलेला, &c. आनीत, आहृत

2 प्रापित, प्राप्त.

Brow, *n. eye-brow.* भोवई *or* भवई *or* भिवई *f.* भ्रुकुटी *f.* भ्रू *f.*

2 v. Forehead. कपाळ *n.* निढळ *or* निढाळ *n.* भाळ *n.*

By the sweat of the b. निढळच्या घामानें.

3 (of a hill, &c.) गळा *m.* गळवटा *m.* माथ्याची कड *f.*

To Browbeat, *v. a.* भंवया-डोळे चढवून बोलणें, डोळे *m. pl.* चढवणें-उगारणें-गुरकावणें-वटारणें-फाडणें-पिंजारणें, डोळे *m pl.* उगारून-गुरकावून-वटारून-फाडून-पिंजारून-&c. बोलणें-दाखवणें-दपटणें &c. गुरकी *f.* -गुरकावणी *f.* दाखवणें, घसरा *m* देणें-करणें.

Browbeating, *n.* v. V.—*act.* डोळे चढवून बोलणें *n.* &c. घसरा *m.* गुरकी *f.* गुरकावणी *f.*

Brown, *a.* उदी, उदीरंगाचा, बदामी, तपकिरी, मुगदुमी. N.B. These words express different shades of brown.

Dark b. घनसावळा, कपिश.

Light or reddish b. भुरा *or* भोरा, मळगा.

Brownness, *n* v. A. उदीपणा *m.* उदीरंग *m.*

To Browse, *v. n. feed on branches, leaves, &c.* झाडपाला *m.*-आलापाला *m.*-&c. खाणें. पल्लवभक्षण *n.*-पर्णभक्षण *n.* करणें.

2 *graze.* चरणें.

Browse, *n.* झाडपाला *m.* आलापाला *m.* पानपागोरा *m.* पाला *m.* पालें *n.*

To Bruise, *v. a.* ठेंचणें *remiss.* ठेचळणें, चेंचणें, चेंचरणें, चेंदरणें, बडबणें, कुचलणें, जखमकरणें, काळानिळा करणें, मर्दणें.

2 (peppers, fruits, seeds, &c.) *pound lightly, break coarsely.* खरडणें, खरगटणें, दुखवणें *or* दुखावणें, चुरणें, घावटणें *dim.* घावटळणें.

Bruise, *n contusion, dint, &c.* दुखापत *f.* खोंचा *m. dim.* खोंची *f.* खोंक *f* खोंप *f.* खोमा *m.* पोंचा *m.* ठेंचा *m.*

Bruised, *p.* v. V. 1. चेंचलेला, चेंचरलेला, &c. चेंचका, जखमी, गर्दित, क्षुण्ण.

2 खरंगटलेला, खरडलेला, &c.

Bruit, *n.* v. Report. अवई *f.* अफवा *f.* आरव्या *f.* गाजावाजा *m.* वदंता *f.*

Brumal, *a.* हिंवाळ्याचा, हैम, हैमन.

Brunette, *n.* काळसांवळी *or* काळी सांवळी बायको *f.*

Brunt, *n. heat or violence of.* झपाटा *m.* तडाका *or* तडाखा *m.* धडाका *m.* कडाखा *m.* जोर *m.*

2 (of a blow) v. Shock. धडका *m.* धक्का *m.*

Brush, *n.* गार्जनी *f.* कंची *f.* कुंचणी *f.*

2 (of painter). कुंची *f.* बोंथ *dim.* बोंथी *f.* कलम *n.* ईषिका *f.* तूलिका *f.* तूली *f.*

3 (of weaver). कुंची *f.*

4 (of peacock's feathers, palm leaves, &c.). कुंचा *m.*

5 *rub, rude collision.* घसरा *m.* घसका *m.* घष्टा *m.* खेव *f.*

6 *skirmish, slight encounter.* चकमक *f. v.* झड, झटापटी *f.*

To Brush, *v. a.* कुंचीने &c. झाडणें-साफकरणें, झाडणें, कुंचलणें, कुंचणें.

2 away off; *whisk, flap, &c.* झाडणें, झटकणें, झटकावणें, झटकारणें, झटका *m* -झटकारा *m* मारणें-देणें.

3 up; *retouch, polish, &c.* v. To Finish. ओजवणें, घासणें, घासपूस *f.* करणें, नेपाळणें.

4 up; (learning, &c). घासणें, उजरणें, उजळणें, उजळणी *f.* करणें *g. of o.* घर्षण *n.* करणें, जागृत-उपस्थित-तयार-&c. करणें.

To Brush, *v. n* (by, along, against). ओझरता जाणें-पडणें-लागणें, खेटणें, झगटणें, टटणें, झटकणें, खरकणें *or* खुरकणें, घसरा-घसका-घष्टा-&c. देऊनजाणें.

Brushwood, *n.* झाडी *f* झुडप *or* झुडपण. झुडपांची झाडी *f.*

2 *branches lopped.* कवळ *n.* काटकवळ *n.*

To Brustle, *v. n.* v. To Crackle. चरचरणें *intens.* चराडणें, भरभरणें *intens.* भरारणें, सरसरणें *intens.* सरारणें, कडकणें.

2 v. To Rustle फडफडणें, फडफाड माजणें, कडकणें.

Brustlingly, *adv.* चरचर *or* रां *intens.* चरारां *or* चराचर, सरसर *or* रा *intens* सरारां *or* सरासर.

Brutal, *a. belonging, &c. to a brute.* पशूचा, पशुसंबंधी.

B. force. आंगबळ *n.* आंगजोर *m.* आंगरेटाई *f.*

2 *savage, inhuman,* v. Cruel. क्रूर, निर्दय, मांगहृदय, निष्ठुर.

Brutality, *n.* v. A. 1. पशूपणा *m.* पशुत्व *n.* पशुता *f.* पशुधर्म *m.*

2 क्रूरता *f* क्रूरत्व *n.* निर्दयता *f.* निष्ठुरता *f.*

To Brutalize, *v. a.* पशूसारखा-पशुवत्-&c. करणें.

Brutally, *adv.* See Cruelly.

Brute, *a. senseless, irrational.* अज्ञान, ज्ञानहीन-शून्य-रहित-&c.

2 See Brutal, I.

Brute, *n.* v. Beast. पशु *m.* जनावर *n.* हैवान *m.*

2 *cruel person; ruffian, monster.* काटक, कजाख, क्रूरकर्मा, अघोरकर्मा, खवीस *m.* सैरट, इमामदांडगा, कर्मचंडाल, मांग *m.* दैत्य *m.* कंटक.

3 *stupid person,* v. Fool. हैवान *m.* भोंडा *m.* टोणपा *m.* (*f.* टोणपी).

Brutish, *n. resembling, &c. a beast.* पशूचा, पशुसंबंधी, पशूसारखा, पशुवत्.

2 *rude, uncivilized.* पशूसारखा, पशुवत्, पशुसमान, अशिक्षित, असभ्य.

Brutishly, *adv.* v. A. पशूसारखा *a. decl.* पशूवाणी, पशुवत्, जनावरावरी-परी-गणी.

Brutishness, *n.* v. A. 1. *qualities of a brute.* पशुता *f.* पशुत्व *n.* पशुस्वभाव *m.* पशुधर्म *m.*

2 असभ्यता *f.* अशिक्षितत्व *n.* शिष्टाराहित्य *n.*

Bubble, *n.* -of water. बुडबुडा *m.* फुगा *m.* फुगारा *m.* बोंबडा *m.* बुद्बुद *m.*

2 *person gulled,* v. Gull. फसलेले माणूस *n.* फश्या, गांडगमाव्या.

3 *cheat, false show,* v. Deceit. माया *f.* माव *f.*

To Bubble, *v. n. rise in bubbles.* बुडबुडणें.

2 up; *be under ebullition.* खनखणें *or* खदखदणें, खुंनखुनणें, गदगदणें *or* गुदगुदणें, बुडबुडणें, सळसळणें, उफाळणें, उफणें, उसळणें, रटरटणें, रटमटणें.

To Bubble, *v. a. gull, befool,* v. To Deceive. फसवणें, झोका *m.*-ढोला *m.* देणें, छकावणें, झकविणें.

Bubbling, *n.* v. V. 1.—*act.* बुडबुडणें *n.*

2—*act.* खनखतणें *n.* &c. खनखन *or* खुनखून *m.* उबाळा *m.* उफाळा *m.* उफाळ *m.* कढ *m.*

Bubblingly, *adv.* खनखत *or* तां, खदखद *or* दां, गदगद *or* दां, गुदगूद *or* दां, बुडबूड *or* डां, सळसळ *or* ळां.

Bubby, *n.* v. Breast. स्तन *m.* आमा *m.* मिमी *f.* वक्षोज *m.*

Bubo, *n.*—venereal. वद *m.* वळ *m.*

2—sympathetic. अवधणा*m.* अवधान*n.*

Buck, *n. beau, blade, blood, spark, swell.* छानछूक *or* छोक, शानशूक *or* शोक, फंदीफांकडा, फंदी, फांकडा, कुरेंदार, कुरेंबाज, भकडबाज, जुरांबावरा, टेवखोर, ढेंगोजी, नटवा, छेला, नटबाज, नटबाजिंदा, नटवा, नखरेदार, नखरेबाज.

2 *male of deer.* काळवीट*m.* हरिण*m.*

3 *male of goat.* बोकड*m.* बकरा*m.* छाग*m.*

4 *male of sheep.* मेंढा*m.* एडका*m.*

5 *male of rabbit.* ससा*m.*

Bucket, *n* डोल*m. dim.* डोलची *f.* कादणें*n* शेंदणें*n* शेनणें*n.* लांवणें*n.* Some particular kinds are पोहरा*m.* (of metal or wood) डोल*m. dim.* डोलची*f.* (of leather or wood) बालदी*f.* (of leather or wood and used esp. on board ship) मोट *f.* (of a draw-well) ओकती*f.* (b. of the transverse beam and stone).

Buckish, *a.* छानदार, शानदार, छानीचा, छालछबीला *or* छबेला, फांकडा, छानछुकीचा, अलबेला.

Buckishly, *adv.* v. A छानछुकीनें, &c. नटूनथटून, टाकमटिका करून.

Buckishness, *n.* v. A छानछुकी *or* छोकी*f.* शानशुकी *or* शोकी*f.* छान*f.* टाकमटिका*m.* टाकमटिकला*m.* टाकमटिळा*m.* चट्टेपट्टी*f.* टूम*f.* डोल*m.* डामडौल*m* धजावज*m.*

Buckle, *n.* कचक *f.* कांद्याचीकडी*f.*

To Buckle, *v. a.* कचकीनें अडकविणें, कचकीत अडकविणें.

2 *make ready,* v. To Prepare. सिद्ध-सज्ज करणें, सज्जणें

Buckler. See Shield.

Buckskin, *n.* हरिणाचें कातडें*n.* अजिन*n.*

Bud, *n.* कली *pop.* कळी*f.* कलिका*f.* उत्कलिका *f.* पानाचाअंकुर*m.* मुकुल*m.n.* कोश*m.*

Large b. कळा*m.*

Nipper in the b. मानमोडें*n.*

To Bud, *v. n.* v. N. फुटणें, कळणा *f. pl* फुटणें-येणें *in. con.*

To Bud, *v. a. inoculate.* पिवंदी*f.* करणें.

Budded, v. V. N. फुटलेला, कळ्या आलेला, अंकुरित.

To Budge, *v. n. move, stir.* सरकणें, सरणें, हलणें, हटणें, हिचमिचणें *neg. con.* ढिम*f.* करणें-खाणें *neg. con.*

2 for; (i e. by implic. *care for, mind, heed*). जुमास*m* खाणें, जुमान*m.* खाणें-पावणें, जुमानणें *all with neg. con. &c.* स *or* ला *of o.*

Budgerow, *n. a particular boat.* बजरा*m.*

Budget, *n.* v. Bag. पिशवी*f.* थैली*f.*

2 *store,* v. Stock. पिशवी*f.* गठडें*n* गांठोडें*n.* पोतें*n.* पुंजी*f* भरणा*m.* (esp. in comp. as कथा भरणा b. of stories or tales. गनभरणा b. of tunes. गीत भरणा b. of songs, &c.).

3 (of business papers, of accounts, &c). हातरूमाल*m.* रूमाल*m.*

Buff, *n. skin of the Buffalo.* म्हसडें*n.* महिषचर्म*n.*

2 *skin of the deer.* हरणाचेंकातडें*n.* अजिन*n.* मृगचर्म*n.*

To go in b. नागमोडीचा पितांबर*m.* नेसणें, नागवापाटाव*m* नेसणें.

Buffalo, *n.*—male. खुळगा, खुळ्या, रेडा *or* रेडका, टोणगा, म्हैसा, हेलगा, हेला, हल्या, वांगर, महिष,—in endearment or contempt. टोणगट*n.* खुळगट*n.* म्हशा*m.* हेलगट*n.* होळगट*n.*

—female. म्हैस *or* महीस, वगर, डोंबड *or* दोंबड, महिषी,—in endearment, disparagement, or contempt. म्हैसरूं *or* म्हसरूंन म्हसरूड*n.* म्हैसरट*n.* रेडूक*n.*

B. carrying eleven months. अकरमाशीम्हैस.

Young female b. रेडी *f.* वांड *f.*

Buffalo-calf. See Calf.

Buffet, *n* v. Blow. ठोसरा*m.* ठोसा*m.* मुठीचो चोट *f.* मुष्टिप्रहार*m*

To Buffet, *v. a* v. To Box. बुकलणें, धबकणें, बुक्या *f.* मारणें.

Buffoon, *n. jack pudding, zany, merry Andrew, Tom fool, clown, harlequin, macarom.* नटवा*m.* नट*m* भाड*m.* हंडीवाग*m.* नकल्या*m* मस्करा *or* मस्कऱ्या*m.* विदूषक*m.* नमाशागीर*m.* माधवी*m.*

2 *jester, droll, wag, fool, &c.* खुशामस्कऱ्या*m.* मस्कऱ्या*m* ठट्टेबाज*c* ठट्टेखोर*c.*

Buffoonery, *n. business of a b.* माधवीपणा*m.* मस्करेपणा*m.* मश्करी*f.*

2 *low jests, drollery, waggery.* मश्करी *f.* ठट्टामस्करी*f.*

Bug, *n.* ढेकूण*m* भिकूण*m.* मत्कुण*m.* रक्तबीज*m.* रक्तप*m.*

—in covert or cant phras भीष्म*m.*

Large and fat b. टेणा *or* टेण्या*m.* टोंगा *or* टोण्या*m* ढेण्या*m.*

Bug-trap, *n. little box drilled.* भिकणी*f.*

Bugbear, *n.* बौ *or* बाऊ*m.* बागूल *or* बागूलबावा*m.* सोंगडबाऊ*m.* भोंवा*m* धोंगा*m.* These words correspond with Blackman, Bagman, Beggar man, Bull beggar, & c.

To make a b. of बाऊ *or* भोंवा करणें *or* करून सांगणें *or* दाखवणें.

Buggy, *a. abounding with bugs.* ढेंकूण भरलेला, टेंकणानी दाटलेला -भरलेला, बुचबुचलेला.

Bugle, *n.* v. Horn. तुतारी*f.* शोरशिंग*n.*

2 *bead of black glass.* काचेचाकाळामणी*m.* काळीपोत *f.* कृष्णमणि*m.*

Build. See Built.

To Build, *v. a. construct.* बांधणें, रचणें, उभारणें, उभाकरणें, बांधणी*f.* -इमारत *f.*-बंदिस्त *f.*-बंदिस्ती *f.* करणें *g. of o*

To b. castles in the air. आधांतरीं घर बांधणें, मनःसृष्टि *f.* करणें, मनोराज्य*n.* करणें, कोरडे मनोरथ*m pl.* करणें, मनी मांडेखाणें आणिस्वप्नी पुऱ्या खाणें.

To Build, *v. n. depend on, rest on.* भरवसा*m.*-विश्वास*m.*-अधण*n.* -&c. ठेवणें.

Builder, *n.* v. Mason गंवडी, राज*m.* घरबांधणारा.

Master b मेस्तरी.

Building, *n* v. V.—*act.* बांधणें*n.* रचणें*n.* & c. बांधणी*f.* इमारत*f.* बंदिस्त*f.* बंदिस्ती*f.*

Cost of b. बांधणावळ *f.*

I *a* b. *edifice, structure, fabric.* बंदिस्त *f.* इमारत *f.* इमला*m.*

B composed of four slips. चौसोपी*f.*

B. having a roof of two slopes. दुपाखी*f.* दुमोळी*f.*—of four slopes. चौपाखी*f.* चौमोळी*f.*

B. of two rooms lengthwise. दुघई *f.* दुवडी*f.*—of three तिघई *f.* तिवडी*f.*—of four चौघई *f* चौवडी*f.*

Buildings of some other forms or constructions are designated by the epithets सावंत्राई, शृंगारी, हजारी, &c.

Division of a b. खण*m.* गस्त*n.* भद्र*n.*

Public or large b.—gener. वाडा*m.*

Built, *n. build, &c. make, structure, form, construction.* बांधणावळ*f.* बांधावळ*f.* बंदिस्त *f.* बंदिस्ती *f.* बांधा*m.* बांधणी*f.* बांधपन. बनावट *f.*

Bulb, *n. round root.* कांदा*m.* गड्डा*m* कंद*m.*

To Bulb out. See To Belly.

Bulbous, *a.* v. N. कांद्याचा, कंदाचा, कंदमय, कंदरूप, कंदयुक्त, कंदी.

To Bulge, *v. n. jut out, swell out.* कोस*m.*-पोंक*n.*-कोंक*n.*-फुगा*m.* -फुगारा*m.* येणें *in. con.* उराडन. वाढणें *g. of s.*

2 See To Bilge.

Bulimy, *n.* भस्मरोगm.

Afflicted with b भस्मरोगी.

Bulk, *n. size, magnitude.* आकारमानn. आकृतिमानn. महत्त्वमानn.

2 *main mass or body.* मुख्यभागm. मुख्यअङ्गm.

4 *main fabric, the body* मुख्यभागm. प्रधानभागm.

Bulkiness, *n.* v. A. 1. स्थूलताf. स्थूलत्वn. स्थौल्यn. बृहत्त्वn. आकारमहत्त्वn.

Bulky, *a.* v. Large. स्थूल, बोजंड, अवजड, झांवड, आकारमहत्त्वाचा, बृहत् (in comp.).

2—as used esp of man or animal. भडेल, भडेलमौला, धडव्याव, मस्त, मानबर, मोधळा, अगडबंब, ढमाल, ढमाल्या, रट, रटेल.

Bull, *n.* बैलm. वृषभm. वांगरm. आंडीलबैलm बलिवर्दm. वृषm.

Bulls and b.-calves,—comprch. बैलपाडाm.

B 's eye. गवाक्षn

Castrated b. See Bullock.

Dedicating of a b. to the manes, &c. and setting him at large. वृषोत्सर्ग *pop.* वसुमर्गm.

B so dedicated and enlarged पोळm. वसूm. पंड *pop.* सांडm. लगिन्या बैलm.

Gross, overfed b. गलेलठ्ठबैलm.

Learned b. नंदीबैलm. नांद्या *or* नांद्याबैलm. पांगूळ *or* पांगळ्याबैलm. The class of mendicants who go about with it are called पांगूळm.

2 See Blunder.

Bull-Beggar. See Bugbear.

Bull-head, *n. blockhead,* v. Fool. बैलm. टोणपाm

Bullet, *n.* गोळीf.

B.—pouch or case. गोलदानीf.

Bulletin, *n.* प्रकृतिमानपत्रn. प्रकृतिवर्त्तमानपत्रn

Bullion, *n.* खोटीचें सोनें रूपेंn. लगडीचें सोनेंn.

Silver b. चांदीf.

Bullock, *n. castrated bull.* बैलm. चेंच्या-चेंचलेला-बडव्या-कुंच्या काढलेला-&c. बैलm.—in contempt. बैलटn.

Bell-band (piece of sackcloth, &c.) of a b.'s neck. घांटपानn.

Hump of a b. ओसंड *or* डेंn.

Nose-rein of a b. नाथf. वेसण *or* नf. नाथ्यn.

Single side or half of a b.-load. भटकेंn. अर्धेंn.—esp. of the leaves of the Piper Betel. कुडतन *or* तानn.

String of bells around the neck of a b. गुंगुरमाळf. घांटसरm. घागरमाळf.

To tie the fore legs of a b. (or buffalo, & c.). डुबकf. घालणें.

2 *young bull.* खोंडm. गोऱ्हाm.

Bullock-driver, *n.* बैलकाm.

Bullock's heart, *n. Annona reticulata.*—the tree. रामफळf. अनवल *or* अनोलf.—the fruit. रामफळn. अनवलें *or* अनोलेंf.

Bullock-pass, *n.* बैल घाटm.

Bullock-road, *n.* बैलवाटf. बैलरस्ताm. बैलमार्गm.

Bully, *n.* v. Hector. गरिबांचाकाळm. इमामदांडगाm. वीरपोरm. रगडमल्लm. थोट *or* थोठ, शिंगाळ, खणक्या, खवेंल, लंड, लठ्ठनिरंजनm. लठ्ठभारतीm.

To Bully, *v. a.* डरकावणें, डरावणें, खणकावणें, दणकावणें, दणगारणें, गुरकावणें, धमकावणें, दटावणें. दाडदपटf. दांडगाईf. टेंगाईf. &c. करणें.

Bullying, *n.* v.V.—*act.* डरकावणेंn. &c. डरकावणीf. डरावणीf. दटावणीf. दाडदपटf. मलईf. दांडगाईf. टेंगाईf तापनोवाराm. रगडमल्लीf.

B. of bodily might. आंगरेंटाईf. आंगमस्तीf. आंगधटाईf. आंगमर्दाई *or* आगमर्दीf. लठ्ठाईf.

Bulwark, *n bastion.* बुरूजm.

2 *defence*—gener. रक्षणोपायm. रक्षणसाधनn. रक्षणn.

Bum, *n. breech,* v Buttocks. गांडf. कुल्लेm.*pl.* ढुंगn. ढुंगणn.

Bumbailiff, *n.* दुनाडाm.

Bumblebee. See Bee.

Bump, *adv.* धब-कन-कर &c. थाड-कन-कर &c. भुद *or* भद-कन-कर &c. फाड-कन-कर &c.

Bump, *n.* (on the body, &c.) *swelling, blind tumor.* गांठf. गांधf. *enhance.* गांधाडn. गांधटn. गरसf. गुल्मn. *pop.* गुळूम *or* गुंळुंबm. गलंडn. गलांडn. गलांडाm. टुंगn. टुंगरn. टुंगळn. टुंगूळn. टेंगूळn टुंबरn. उटंगळn. उटिंबराm. गुठळी *or* गुठोळी *or* गोठुळीf. उबाळूंn. बाठाm. गंडसगोळाm. खुबाm. फुगाm. फुगाराm.

B as from a blow or pinch. बेडकीf. मेंडकीf. केळn

To have a b. टेंगुळणें, टेंगूळn.-&c. येणें-उठणें.

2 v. Thump. थडकf. थडकाm. धडकf. धडकाm

To Bump, *v. a.* v. To Thump. धडकf.-धडकाm.-थडकf.-थडकाm. मारणें.

To Bump, *v n. thump against,* v. To Thump. थाड-कन-कर&c. -फाड-कन-कर &c.-धब-कन-कर &c. लागणें, धडकf.-धडकाm.-थडकf.-थडकाm. लागणें-बसणें *in. con.*

Bumping, *n.* v. V. A.—*act.* थडकf. थडकाm. धडकf. धडकाm. v. V. N.—*act.* धडकf. धडकाm. थडकf. थडकाm.

B. (of a calf, kid, &c.) whilst sucking. दुमणीf. दुसकीf. खोंचाm. हुंडकाm. हुंदडाm. हुंदडीf. हुंडकीf. हुमणीf. हेमटीf. *v.* मार.

Bumper, *n. brimmer.* भरलेला पेलाm. भरपूरपेलाm.

Bumpkin, *n. clown,* v. Countryman. खेडेमाणूसc. खेडेगावचामाणूसm. खेड्याm. गांवढ्याm.

Bunch, *n. hunch, protuberance,* v. Hump. टेंगळ *or* टेंगूळn. टुंगn. टुंगरn. खुबाm.

B. of a camel's back. मदारf.

2 v Cluster. घडm. झुबकाm झुमकाm. गुच्छm. घूडm. गोसm. स्तबकm. पुंजकाm.

3 *number tied together,* v. Bundle. पेंढीf. जुडगाm. जुडगेंn. जुडकाm. जुडकेंn, जुडाm. *dim.* जुडीf.

4 *tuft, knot, clump.* झुबकाm. झुमकाm. चुबकाm. गोंडाm. गुच्छm. बुचडाm.

5 (esp. of flowers). झेलाm.

To Bunch, *v. n.* टेंगळणें *or* टेंगुळणें, गांठळणें.

Bunchiness, *n.* v. A. झुबकेदारीf. गोंडाळपणाm.

Bunchy, *a. growing &c. in bunches.* झुबकेदार, झुमकेदार, गोंडाळ, गोंड्यांचा, गोंडेदार.

Bundle, *n.* (as of clothes, &c.). गांठोडेंn. *dim.* गांठोडीf. गठडेंn. गांठोळेंn. बासनn.

Disorderly or loose b. बोचकाm. बोचकेंn. मोटलाm. *dim.* मोटलीf. मोटकुलेंn.

2 *things bundled together,*—gener. मोटf. *enhanc.* मोटलाm. and *dim.* मोटलीf. मोटळीf. & मोटकुलेंn. गुंडाळाm. *dim.* गुंडाळी *or* गुंडळीf. गुंडाळें *or* गुंडळेंn विंडाm.

3 (as of hay, thatch-leaves, &c.) *load.* गठ्ठाm. विंडाm. भाराm. वरंडf. ओझेंn.

4 (of *kárbá* or grass). पेंढी *f. dim.* पेंडकी *f.* & पेंडकें *n.* & पेंडूक *n* पुला *m. dim.* पुली *f.*

Aggregate of five bundles. पाचुंदा *m.*

5 (esp. of rice-straw). गुंडी *f*

6—long or spheroidal; *straw-case.* मुडा *m.* वांडी *or* वांळें *n.*

7 (as of matches, greens, sticks, &c). *bunch.* जुडी *f.* जुडा *m. dim.* जुडी *f.* जुडगा *m.* जुडगें *n. or* जुडका *m.* & जुडकें *n.* गडी *or* गड्डी *f.* पुंजका *m.* जुंबाडें *or* जुंबाड *n.* जुंबाडा *m.* गुच्छ *m.*

8 (as of papers) *packet* तवलक *f* पुडका *m. or* पुडकें *n.* पुडा *m. dim.* पुडी *f.*

Tape or tie of a b. दाटणी *f.* तवलक *f*

To BUNDLE, *v. a. tie or bind in a b* गांठोडें *n.*-गठडें *n.*-गांठोळें *n.* -मोट *f.* &c. बांधणें-करणें, एके ठिकाणी बांधणें.

To b. neck and crop. मोट *f.* बांधणें *g.of o.*

BUNG, *n.* दट्टा *m.* गट्टा *m.* बूज *m.*

2 (esp. of *dubbers*, &c.). हुंडी *f*

BUNGALOW, *n. house.* बंगला *m.*

To BUNGLE, *v. n. perform clumsily.* अडाणकाम *n.*-आवडधोवड काम *n.*-धावडी काम *n.*-अडबंगकाम *n.*-अडमुठेंकाम *n.*-&c. करणें, अडाण्यावाणी करणें.

To BUNGLE, *v. a. cobble, botch.* आवडधोवड रीतीनें करणें, आवडधोवड तांगडणें-शिवणें &c.

BUNGLER, *n.* v.V.N. *and* AWKWARD. नाकसवी, गवत काप्या, गवत्या-गोमाजी, गवत्या, दगडघाशा, कवाडी, कवाड्या, अडाणी, आडमुठ्या, कुरण-काप्या.

Bunglers and cobblers,—compreh. अडाणीकवाडी *m. pl.*

BUNGLING, *a. clumsily or confusedly done,* v. CLUMSY. नाकसव्याचा, नाकसवाचा, झोडींव, ओबडधोबड, धावडी, भोंपळसुती.

2 *immethodical, blundering.* डावखुरा *or* डावखोरा, गडबडगुंड्याचा, गोंधळ्याचा.

BUOY, *n.* तरतें *n.* बोयरा *m*

To BUOY, *v. a. keep afloat.* तरता ठेवणें-राखणें, तरंगवणें, तरवणें.

BUOYANCY, *n.* v. A. तरतेपणा *m.* तरणशीलता *f.* तरणशक्ति *f.* तरणधर्म *m.* तरणगुण *m.*

BUOYANT, *a. that will not sink.* तरायासारखा, तरणशील, तरणधर्मक.

BURDEN, *n.* v. LOAD. ओझें *n.* भार *m.* हेलम *f.* बारदान *n*

Beast of b. पाठवळ *or* पाठाळ *n.* पृष्ठवाह्य *m.*

Ship of b. बारकस *n.* जिन्नसी तारूं *n.*-गलबत *n.*-जहाज *n.* &c नौरी तारूं-गलबत &c.

Fit for b. वाहीक, धौरेय.

Of b. ओझेल, ओझेली.

2 fig. *a grief, an anxiety, a trouble.* ओझें *n.* भार *m.* उरावर *or* गळ्यावर धोंड *f.* धोंड *f.* दडपण *n.* वेध *m.* लकडा *m.*

3 (of a favor received). आभार *m.* ओझें *n.* टापरण *n.* टेपरण *n* टेपर *n.*

4 (of a business, as inposed; or as reposed or rested). ओझें *n.* भार *m.* अधण *n.* गडदू *m.*

5 (of a song). अंकण कडवें *or* अकडकडवें *n.* पेडावंद *m.* पालवपद *or* पालुपद *n.* ध्रुपद *n.*

To BURDEN, *v. a.* v. To LOAD. लादणें, ओझें *n.* घालणें-टाकणें-लादणें-देणें.

2 fig. *oppress, encumber, &c.* ओझें *n.*-भार *m.* &c. घालणें-लादणें, भारग्रस्त-भाराक्रांत &c. करणें.

BURDENED, *p.* v.V. 1. लादलेला, ओझें घातलेला, &c.

2 भारग्रस्त, भाराक्रांत, भारपीडित.

BURDENSOME, *a. grievous, &c* v. AFFLICTIVE. जड, भारी, दुर्भर, दुःसह, कष्टकर, श्रमकर.

2 v. CUMBERSOME. दुर्भर, दुर्वाह्य, अवघड, अवजड.

BURGLAR, *n.* घरफोड्या *c.* भिंतफोड्या, संधिभेत्ता, संधिचोर.

BURGLARY, *n house-breaking.* घरफोडणें *n* भिंतफोडणें *n* संधिचौर्य *n.*

BURIAL See BURYING.

BURIED, *p.* v.V पुरलेला, गाडलेला *or* गडलेला.

To be b. (in) lit. fig. पुरणें, गडणें.

BURLESQUE, *a. tending to raise laughter.* हास्यरसाचा, हास्यरसोत्पादक, हास्यरसास्पद, हास्यरसप्रधान.

To BURLESQUE, *v. a.* हासूं येण्याची नकल *f.* करणें, नकल *f.*-बनावणी *f* करणें, हास्यजनकविडंबन *n.* करणें.

BURLY, *a big, bulky,* v LARGE. गबदूल, गलेलठ्ठ, लडदू *or* लडभू, धडेल, धडत्याव, धटिंगण, लठ्ठा *or* लठ्ठ्या.

To BURN, *v. a.* जाळणें, भाजणें, दाहणें, दाह *m.*-दाहन *n.*-दहन *n.* करणें *g of o.* दग्ध करणें.

To b one's fingers. To be burned. *sustain loss, &c.* पोळणें, आंच *f.* बसणें *in. con.* चट्टा *m.* बसणें *in. con.* शेकणें, शेकावणें.

2 (the throat, &c.)—rancid, &c. substances. खवणें, खवखवणें, डाचणें, जाळणें.

3 (food in cookery). करपवणें, जाळणें.

4 *corrode, gnaw.* खणणें, डाचणें, जाळणें.

To BURN, *v. n. be on fire.* जळणें, दहन *n.* होणें *g.of o.*

—fiercely, &c. v. To GLOW. धगधगणें, फणफणणें.

B. it! v. Curse it! जळो *n.*

2 a lamp or light. जळणें, तेवणें.

3 (with anger or lust). जळणें, तापणें, संतापणें, जळफळणें, धडकणें, फणफणणें *intens.* फणाणणें, संतप्त होणें, दाह *m.* होणें *g.of s.*

4 (with emulation, eagerness, desire). खवखवणें, खुरखुरणें, सळसळणें, सुरसुरणें, हुटहुटणें.

5 (in being cooked);—food. करपणें, जळणें, आंच *f.* लागणें *in con.* डागणें, डागळणें, वाळगणें.

6—corn fields, country, &c. *be burnt up, parched.* करपणें, जळणें, जळगणें, भाजणें, करपून दर्भ होणें, हुरपळणें *or* होरपळणें.

7—the mouth, &c. under acrid tastes. पोळणें, तिखटावणें, तिखावणें, झणझणणें, फणफणणें, धगधगणें, खवखवणें, भगभगणें, मिरमिरणें.

8 (in the throat, stomach, &c.). जळजळणें *v. impers.* (as पोटांत -उरांत-घशांत-&c. जळजळतें), डाचणें, उचडचणें (as घशांत &c. डाचतें *or* उचडचतें).

9—the body in fever, &c. तापणें, तपणें, रसरसणें, आंगाची होळी होणें, धगधगणें, फणफणणें, जळफळणें, धडकणें, रणरण *adv.* करणें.

10 *tingle &c. with heat,* v. To SMART. चुरचुरणें, चुणचुणणें, फणफणणें.

BURN, *n.* चरका *m.* चटका *m.* चट्टा *m.* लास *m.* दाहक्षत *n.*

Skin peeling off from a b. पळका *m.* भाना *m.* कळपा *m.* भोत *m.*

Smart of a b. चटका *m.* चरका *m.*

BURNABLE, *a.* v. V. A. 1. जाळाया-चा-जोगा-&c. जाळाऊ, जाळींव, दहनीय, दाह्य, दग्धव्य.

BURNED, *p.* v. V. A. 1. जाळलेला, &c. जाळींव, भाजींव, दाहित, दग्ध, विदग्ध, ज्वलित, जळका *dim.* जळकट *rather* b.

v. V. N. 5. करपलेला, जाळलेला, & c. करपट.

BURNER, *n.* BURNING, *p. a.* v. V. A. 1. जाळणारा, &c. दाहक, दाहकर्ता, दहनकर्ता.

v. V N. 1. जळणारा, जळना, जळत, ज्वलित, दह्यमान, दाहवान्.

3 v. Angry. Lustful. तापलेला &c. फणफणीत, संतप्त, तप्त.

4 See Impatient, Ardent.

5 झणझणीत, फणफणीत, रणरणीत, धगधगीत.

I—as poisons, medicines, &c जलाल, जहाल *or* झाल.

Burning, *n.* v. V. A. 1. जाळणें*n.* &c. दाह*m.* दहन*n.*

v. V. N. 1.—*state.* जळणें*n.* दहन*n.* ज्वलन*n.*

2 जळणें*n.* तेवणें*n.*

3 जळणें*n.* &c दाह*m.* संताप*m.*

4 खवखवणें*n.* &c. खवखव*f.* खुरखुर*f.* धक *or* धग*f.* हवस *or* हौस*f.* सळका*m. v.* सुट, चुळचूळ*f.*

5 धगधग*f. intens.* धगधगाट*m.* खवखव*f* जळजळ*f intens.* जळजळाट*m.* दाह *or* डाह*m* झणक्या*f pl* झणझण्या*f pl.* झणझणी*f. intens.* झणझणाट*m.* शिरशीर*f. intens* शिरशिराट*m.* भगभग*f. intens.* भगभगाट*m.*

6 दाह *or* डाह*m.* डोंब *or* आंगाचा डोंब*m.* धगधग*f. intens.* धगधगाट*m.* फणका*m. intens.* फणफणाट*m.* फणाण*m.*

Internal b. अंतर्दाह*m.* जळजळ*f.*

7 चुणचूण*f* चुणफूण*f.* फुणफूण*f.* दाह*or* डाह*m.* फणका*m.* धणकारा*m. intens.* फणफणाट*m.*

Burning-glass, *n.* सूर्यकांत*n* सूर्यकांताचें-सूर्यकांती भिंग*n.*

To Burnish, *v. a. polish.* सिकल करणें, उजळणें, उजळणी*f.* करणें, निसळणें, उजळा*m.*-ओप*f.*-जिल्हे*f.*-जिल्हई*f.*-झाल*f.*-झिगी*f* - &c. देणें-आणणें.

Burnisher, *n.* v. V सिकलगर *or* सिकलगार, उजळेकरी, ओप-&c. देणारा.

I *dog's tooth, stone, &c. used to burnish.* मोहरा*m.* ओपणी*f.* ओपसळई*f.* घोटा*m.*

Burrow, *n. hole of an animal.* बिल *pop.* वीळ*n.* पोखर*n.* पोखारा*m.* विवर*n.*

To Burrow, *v. n* वीळ*n.*-पोखर*n.*-पोखारा*m.*-निवर*n.* करणें-करून-राहणें.

To Burst, *v. n.* फुटणें, फाटणें, उनटणें, उताटणें.

To b. in pieces. कोसळणें, दासळणें.

To b with laughter. हांसतां हांसतां आंतडीं*n.pl.* गळ्यास येणें, हांसतां हांसतां पोट फुगून गळ्यास लागणें.

2 forth, out, away, &c. उधळणें, उसळणें, सुटणें, फुटून बाहेर येणें-पडणें, उसळ*f* -उसळी *or* उसाळी*f.* खाणें.

3 through. फोडून जाणें, फळी फोडून जाणें, दपटून शिरणें, धसकणें, धसणें.

To Burst, *v. a.* फोडणें, फाडणें, स्फोट*m.*-स्फोटन*n.* करणें *g. of o.*

Burst, *n. sudden explosion*—of anger, &c. झटका*m.* झटकारा*m.*

Burst, *p.* v. V. N. 1. फुटलेला, &c. फुटका, फुटकर, फुटक, स्फुट, स्फुटित, विघटित, विघाटित, विदीर्ण, विदारित.

Bursting, *n.* v. V. N. 1.—*act.* फुटणें*n.* फाटणें*n.* स्फुटन*n.* विघटन*n.* विघाटन*n.*

v. V. A.—*act.* फोडणें*n.* &c. स्फोट*m.* स्फोटन*n.*

To Bury, *v. a. inter, inhumate.* पुरणें, गाडणें, गडदणें, माती *or* मूठ माती*f.* देणें, माती आड-भुई आड करणें, भूमिगत करणें, खनन*n.* करणें *g. of o.*

Burying, Burial. *n.* v. V.—*act.* पुरणें*n.* गाडणें*n.* मातीदेणें*n.* &c. खनन*n.* मूठमाती*f.*

B. and burning (of the dead). खनन दहन*n.*

Self b. (of a Sanyási). समाधि*f.m. pop.* समाध*f. v.* घे.

Burying-place, *n.* v. Cemetery. गाडायाची जागा*f.* मसणवटी*f.* मसण*n.* प्रेतभूमि*f.* प्रेतवन*n.* प्रेतस्थान*n.*

Bush, *n.* झुडप *or* झुडूप*n.* झाड*n.*

Close and dense b. झांकर*n.* जुंबाड*n.* जुंगाड*n.* झुडपी*f.* जाळी*f.*

Place overrun with bushes. बुरंट *or* बुरांट *or* बुरूंट*n.*

To beat the bushes (to raise game). रान*n.* काढणें, रान*n.* हांकणें.

2 *leafy branch broken off (to be set, &c.).* झांकर*n.* झांप*m.*

Bushel, *n.* (of the nave of a wheel). वसूं*n.*

Bushiness, *n.* v. A. 1. झांकर*n.* जुंबाड*n.* जुंगाड*n.* झुडपी*f.*

2 झाडी*f.* झाडोरा*m.*

Bushy, *a. thick, &c. like a b.* झांपाळ, झांकराचा, जुंबाडाचा, निबिड.

To grow b. झांपाळणें.

2 *full of bushes.* झुडपांचा, झुडपाळ, झाड्या झुडपांचा.

Business, *n. employment, occupation.* काम*n.* धंदा*m.* उद्योग*m.* व्यापार*m.* उद्यम*m.* व्यवहार*m.*

2 *work to be done.* काम*n.* कामगत*f.* कामगिरी*f.* कारभार*m.* काम-काज*n.* कामकारभार*m.* कामधंदा*m.*

Daily or settled b. नित्यकर्म*n.*

Load of b. कामाचा पर्वत*m.* कामाचा गाडा*m.*-डोंगर*m.*

Mind your own b. Expressing the sense of this phrase, and of the similar phrases, *What's that to you, That's no concern of your's, You go to Bath—be hanged, &c.*—as used in repressing interference viewed as impertient, there are some striking colloquialisms in *Maráthí.* जाय गड्या, आपला देश घे, तुला काय पडलें, तुझें काय नासलें, तुझ्या बापाचें काय जातें, यांत तुझी काय बाभळ बुडाली, जिकडें पांढरे कावळे असतील तिकडें जा, तूं आपलें घर संभाळ, महाराची आई चांभार घेऊ तुला काय, आपलें घोडें गेलें आतां महार बसो किं चांभार बसो तुला काय, कोणाच्या झशी आणि कोणास उठाबशी.

To be sent about one's b. लटपटणें

To do one's b. v. Nature. परसाकडेस जाणें.

To do one's b. (i. e. the b. of) v. To Ruin. काम*n.* काढणें *g. of o.* खुरच्या*f. pl.* पाडणें *or* चटणी*f.*-छिद*f.* करणें *g. of o.*

3 *a* b. *a job, a matter to be done.* काम*n.* कार्य*n.* काज*n.* कर्तव्य*n.* प्रयोज्य*n.*

Light or easy b. हलकें फूल*n.*

Losing b. बुडस्थळ*n.* गोता*m.* पालण*f.*

Troublesome b. बखेडा*m.* लचांड*n.*

4 *a matter* gener. v. Affair. गोष्ट*f.* मुकद्दमा*m.* खटला*m. or* खटलें*n.* प्रकरण*n.* गाणें*n.*

5 *province, office.* काम*n.* स्वकर्म*n.* स्वधर्म*m.* प्रकरण*n.* हक्क*m.* टप्पा*m.* मान*m.*

6 *traffic,* v. Trade. उदीम*m.* घेणेंदेणें*n.* घडमोड *or* घडामोड*f.*

Extensive or vast b. मोठा कारखाना*m.* अलायी-लंगर-ब्रह्मांड-&c. कारखाना*m.* फापटपसारा*m.* फाकडपसारा*m.* कामाचा परगणा*m.*

Departments of an extensive b. अठरा कारखाने*m. pl.*

Man of b. व्यवहारी *pop.* वेव्हारी*m.* साटोप*m.*

Skilled in b. व्यवहारदक्ष, व्यवहारपटु.

To thrive in b. दुकान*n.* वाढणें *g. of s.*

7 *bustle and stir of buyers and sellers.* गिऱ्हाइकी*f.*

8 *profession, art, vocation, occupation,* v. Livelihood. रोजगार*m.* कसब*n.* वृत्ति*f.* वृत्त*n.* व्यवहार*m.* उद्योग*m.* कर्म*n.* खटला*m. or* खटलें*n.*

Buss, *n. kiss.* मुका*m.* चुंबन*n.*

To Buss, *v. a.* v. To Kiss. चुंबणें.

Bust, *n.* मुखवटा *or* मुखोटा *m.* शिरोभाग *m.*

Bustard, *n.* माळढोंक *m.*

To Bustle (about), *v n.* नाच नाचणें, उपद्व्याप *m.*-व्याप *m.*-धावांधांव *f.*-धांवधूप *f.* &c. करणें.

Bustle, *n. stir, hurry, lively motion.* घाई *f.* धांवधांव *f.* धांवाधांवी *f.* धावधूप *f.* गडबड *f.* गडबडी *f.* धामधूम *f.*

To be in a b. गडबडणें.

2 (as of business, &c) *brisk and noisy stir.* खटपट *f.* खवदव *f.* तडाका *or* खा *m.* वावर *m.*

3 *confused hurry, din, &c. pother, pudder, row, clutter, coil, ado.* गोंधळ *m* घोळ *m.* घप्पाघोळ *m.* घालमेल *f.* आडंबर *n.* गडबड *f.* गडबंडी *f.* हुलहूल *f.*

Bustler, Bustling, *a. busy, stirring, active.* कामसू, कामी, कामठ, कर्मी, खटपट्या, खवदव्या, उलेढाल्या, चटपटी *or* ट्या, झटपटी *or* ट्या, कचाट्या, उपद्व्यापी, घालमेल्या, गडबड्या, चवडव्या, चगडग्या, खटलेखोर, उद्योगी, उद्योगशील, उद्योगवान्, उद्योगतत्पर, चंचल.

Busy, *a. engaged in business.* उद्योगांत लागलेला, उद्योगी, अनवकाश, गाड्याला जुंपलेला, कामांत गडलेला, कामांत चूर, उद्यमी, उद्योगनिमग्न, कार्यव्यापृत, कार्यस्थ, कार्यस्थित, उद्योगस्थ.

The sense of the word is often best rendered by कामांत, उद्योगांत-&c. as तो कामांत आहे He is busy.

2 *stirring, lively.* See Bustler. 3 *full of stir and life,*—a town, a house, &c. गजबजीत, गजगजीत, दणदणीत, उपद्व्यापी, उलाढाल्याचा.

To Busy. See To Employ.

Busy-body, *n.* बुचा कारभारी *m.* लांडा कारभारी *m.* लुडबुड्या *m.* (—female b. बुची कारभारीण-&c.).

But, *conj.* v. Except. शिवाई, खेरीज, वांचून, सोडून.

2 *yet, nevertheless, however, howbeit.* पण, पर, परंतु, तर, तरी, तथापि, अथापि, किंतु.

There is a "but" in the case. मध्यें तर आहे *or* मध्यें तर दिसती.

3 *no more than,* v. Only. मात्र, केवल *or* केवळ, फक्त.

But-end, *n.* बूड *n.* बुडखा *m.* बुंधारा *m.*—esp. of a musket, &c. दस्ता *m.*

Butcher, *n.* कसाई *m.* कसाव *m.* खाटक *m.* खाटकी *m.*

To Butcher, *v. a. kill savagely, &c.* v. To Kill. जीवम.-प्राण *m.* घेणें *g. of o.* खून *m.*-कत्तल *f.*-सूदन *n.*-सूना *f.*-&c. करणें *g. of o.* हिंसणें.

Butchery, *n. business of a butcher.* कसावकाम *n.* कसावकरणी *f.* खाटकपणा *m.*

2 *slaughter-house.* कसाईखाना *m.* वधशाला *f.* सूना *f.*

3 fig. *slaughter, massacre,* v. Killing. कत्तल *f. v.* उड, उडिव, सूना *f.* सूदन *n.* कदन *n.*

Butler, *n.* वाकनीस *m.* कोठवळा *m.* The English word is common under the corrupt form of बुटलेर *m.*

Butt, *n. object of aim.* निशान *or* ण *n.* लक्ष्य *n.* लक्ष *n.* वेध्य *n.* दृष्टिगुण *m.*

2 *jesting stock, laughing-stock.* पाठवळ *n.* पाठाळ *n.* खेळवणा *m.* विनोदास्पद *n.* उपहासास्पद *n.*

3 (of a horned animal). टक्कर *f.* दुस्सी *f.* दुमणी *or* देमणी *f.* टापशी *f.* टेप *f.* दुसकी *f* दुसणी *f.* हुंडका *m.*

To Butt, *v. a.* दुसकणें, दुसणें, हुंदडणें *or* हुंदाडणें, हुंडारणें, टक्कर *f.*-दुस्सी *f.*-&c. देणें.

That is given to butting. शिंगाळ, मारका *dim.* मारकट.

Butter, *n.* लोणी *n.* मस्का *m.* नवनीत *n.* घुसळा *m.*

B. imperfectly separated. ताकट *f. n.*

Vessel for heating (and clarifying) b. तुपकढणी *f.*

Clarified b. तूप *n.* घी *n.* आज्य *n.* घृत *n.* सर्पि *n.*

—in cant or covert phras. घट्टें *n.*

Clarified b. fresh and hot. लोणकढें तूप *n.*

Clarified b. washed (a hundred times). शतघृत *n.* (a thousand times) सहस्रघृत *n.*

Dregs of clarified b बेरी *f*

Dreggy or badly clarified b. बेरकट *or* बेरकूट *n.* बेरट *n.* बेरकटतूप *n*

That smells or tastes of clarified b. तुपट.

2 *soap, palaver, blarney, &c.* v. Flattery. गुळपापडी *f* घमटगुळवणी *n.*

To Butter, *v. a.* लोणी *n.* लावणें-घालणें.

2 v. To Flatter. दुधातुपाने *or* दुधातुपांत माखणें.

Butter-boat, *n.* द्रोण *m.* डोणा *m.* खोरा *m.* These words signify *a vessel made of leaves tacked together to hold clarified butter or oil.*

Butterfly, *n.* पाकोळी *f.* फुलपाखरूं *n.* पिंगाणें *n.* बेवा *m.*

2—as applied to *A spruce and glittering but empty fellow,* and as synonymous with *Jay, Popinjay, Gossamer, Fluttering Spark, Airling, Fop, Cock's comb, Bawcock,* &c. some correspondent terms are गालिच्याचा बूट, फुलबिसनी, तिवाशीचा-बूट, छैला, छैलछबीला.

Butteris, *n.* सुंवतरास *m.*

Butter-milk, *n.* ताक *n.* तक्र *n.* Some terms of abuse for *Buttermilk* considered as weak and wishy washy are ताकवणी *n.* शंखवणी *n.* पांदरें पाणी *n.* फळकवणी *n.* धोंडवणी *n.* कावळ्याचा डोळा *m.*

——compreh. *or* loosely, i. e. *b. curdled milk, whey, &c.* ताकपाणी *n.*

B. mixed with rice-gruel. पेज़बुडें *n.*

To scald b. ताक *n.* फोडणें.

Butter-tooth, *n.* चौकीचा दांत *m.*

Buttery, *n.* v. Pantry. सोंवळ्याचीखोली *f.* फराळाचीखोली *f.* खाद्यसंभारगृह *n.*

Buttery, *a.* लोण्याचा, लोणट, लोणचट.

Buttock, *n.* ढुंग *n.* ढुंगण *n.* ढुंगाड *n.* ढुंगाण *or* ढोंग *n.* ढोंगण *&c.* कुला *or* कुल्हा *m.* टीर *f.* तिडेंन. गांड *f.* पुठ्ठा *m.* (used esp. of beasts) नितंब *m.* श्रोणी *f.*

Ulcer on the b. गांडबोला *m.*

To move along upon the buttocks. खुरडणें *or* खरडणें, फरपटणें, फरकटणें, फरकडणें, फरकंदणें, गांडसरपट्या-गांड्यां फरपट्या *adv.* जाणें-चालणें.

Button, *n.* गुंडी *f.*

Holding by the b. मगरमिठी *f.*

2 (of wood, to fasten doors, &c.). चिमणी *f.*

3— gener. अडकण *n.* अडकवण *n.*

4 *knob or boss fitting a loop.* गुळखी *f.* गुळखेंन.

Button-hole, Button-loop, *n.* गुंडीचेंघर *n.* बिरडेंन. तुकमा *m.* मुदन *f.* मुदनी *f.* काज *m.* फांसा.

Buttress, *n.* v. Prop. टेंका *m.* टेंकवा *m.* पुस्ती *f.*

Butyraceous, Butyrous, *a.* लोण्याचा, लोणट, लोणचट, नवनीतात्मक.

2—of milk; *rich, fat.* लोणस, चिकण, तुपाळ.

Buxom, *a. gay, blythe,* &c. v. Lively. रंगदार, रंगी, रंगेला, रंगेली, आनंदी, खुशमौजा.

To Buy, *v. a.* विकत घेणें, खरीद करणें, खरीदी *f.*-क्रय *m.*-क्रीणन *n.* करणें *g.of o.*

Buyer, *n.* v.V. विकतघेणारा, खरीदकरणारा, &c. खरीददार, गिऱ्हाईक, क्रयी, क्रेता.

Buying, *n.* v.V.—*act.* विकतघेणें *n.* & c. खरीदी *f.* क्रय *m.* क्रीणन *n.*

B. and selling, v. Trade. घेणेंदेणें *n.* घेवदेव *m.* क्रयविक्रय *m.* घडमोड *or* घडामोड *f.*

To Buzz, *v. n.*—as flies, &c. गुंगणें *or* गोंगणें, गोंगावणें *or* घोंगावणें, भणभणणें *intens.* भणाणणें.

2 v. To Whisper. फुसफुसणें, कुचकुचणें, गुणगूण *f.* करणें.

Buzz, Buzzing, *n.* v.V. 1. गुणगूण *or* गिणगीण *f intens.* गणगणाट *or* गिणगिणाट *or* घुणघुणाट *m.* घोंघोंण *n. intens.* घोंघाट *m.* घोंगाण *n.* भणभण *or* भिणभीण *f. intens.* भणभणाट *m.* भणाण *m.* गजबज *f.* रुंजी *f.* गुंजारव *m.* अलिविराव *m.*

2 गुणगूण *f.* फुसफूस *f.* कुचकूच *f.* कुजबूज *f.*

By, *prep.*—noting agent. कडून, हातून, जवळून, पासून, वस्तू.

2 *with,*—noting instrument. करून, कडून, ने, वारीं.

3 *at, as soon as,*—noting time. करणें (ex. आज प्रारंभ केला तर उद्या दोन प्रहरां करणें संपेल), पावेतों, पर्यंत, तों, वेरीं, कडे.

By this time. By now. एव्हां करणें, एव्हांवेरीं.

4 *through,*—noting means or medium. करून, करवीं *or* करवें, द्वारा, योगेंकरून, परत्वें *or* परत्वेंकरून.

5 noting passage along. वरून, जवळून, पासून, सरसून.

By, *adv. at hand, in presence,* v. Near. जवळ, समीप, निकट.

By, in composition, implying *indirectness, inferiority, irregularity, subordinacy,* &c. is expressed by आड, गैर, गौण, चोर, as आडकाम, आडखर्च, आडगांव, आडकथा, आडघोडा, आडदाळ, आडनाव, आडपेंठ, आडवेळ, आडसोंग, आडगडी, &c. गैररीत, गौणकल्प, &c. Other examples see in order.

By and By, *in a short time.* काहींशा वेळाने, काहीवेळाने, मग, क्षणभराने, अमळशाने, पुढें.

By-affair, By-business, By-job, By-work, *n.* आडकाम *n.* शिवायकाम *n.* खेरीजकाम *n.* किरकोळ काम *n.* भडपझडप काम *n.* अरतेंपरतें काम *n.* उपकर्म *n.* गौणकार्य *n.*

By-corner, *n.* चोर कोनाडा *m.*

By-day, *n.* आडदिवस *m.*

By-design, By-end, By-object, *n.* गौणकल्प *m.* गौणाभिप्राय *m.* आनुषंगिककार्य *n.*

By-expenses, *n.* वरखर्च *m.* आडखर्च *m.* गैरखर्च *m.* शिवायखर्च *m.* &c.

By-gain, *n. pickings,* &c. आड मिळकत *f.* खेरीज मिळकत *f.* शिवायमिळकत *f.* अरतीपरती मेळकत *f.* किरकोळ प्राप्ति *f.* अवांतर प्राप्ति *f.* कसर *f.* गुंजावीस *f.* कूस *f.* आगंतुक लाभ *m.* पोटस्त *or* पोटस्थ *n.*

By-lane, By-street, *n.* आडगल्ली *f.* चोरगल्ली *f.* आडरस्ता *m.* गोंडी *f.*

By-law, *n.* आडकायदा *m.* शिवाय कायदा *m.* खेरीज कायदा *m.* पोटचा कायदा *m.*

By-matter, *n.* आडगोष्ट *f.* खेरीजगोष्ट *f.* शिवायकलम *n.* गौणविषय *m.* गौणकार्य *n.*

By-name, *n.* ठेंगमती नांव *or* ठेंगमती नांव *n.* ठेंगमताचें &c. नांव *n.* पडलेलें नांव *n.* जडलेलें नांव *n.*

By-path, By-road, By-way, *n.* आडवाट *f.* आडमार्ग *m.* आडरस्ता *m.* चोरवाट *f.* गूढमार्ग *m.*

2 fig. *by-manner, by-method,* &c. गैररीत *f.* अपरीति *f.* गैरमार्ग *m.*

By-stander, *n.* जवळचा उभा राहिलेला माणूस *m.* तमाशगीर *c.* मौजपाहणारा.

Idle by-standers. आलेभाऊ कोल्हेभाऊ *m.pl.*

By-stock, By-store, *n.* आडसांठा *m.*

By-story, By-tale, *n.* आडकथा *f.*

By-time, By-season, *n.* आडवेळ *f.* आडसंधि *f* भलतीवेळ *f.* गैरवेळ *f.*

By-village, By-town, *n.* काणी पेंठ *f.*

By-word, *n.* म्हण *f.* न्याय *m.* दृष्टांतास्पद *n.*

C.

C. For the account of the two sounds of this letter as represented respectively by K and S, see under those letters. The combination Ch. is represented by च, and when aspirated by छ.

Cabal, *n.* v. Combination. जाळी *f.* कट *m.* ऊट *m.* कूट *n.* नवग्रह *m.*

To Cabal, *v. n.* v. To Plot. फंद *m.*-मसलत *f.*-& c. करणें.

Cabalistic, *a.* v. Occult. गुप्त, गुह्य, गूढार्थक.

C. letter. बीजाक्षर *n.* बीज *n.*

Cabbage, *n.* कोबी *f. or* कोई *f.* from *Couve* Port. करम *n.* करमाची भाजी *f.*

Bulb or belly of a c. कोबीचा कांदा *m.*-गड्डा *m.*

2 (of wick). कोजळी *f.* काजळी *f.*

To Cabbage, *v. n. form a head.* गड्डा *m.* होणें-येणें *in. con.*

2—a wick. कोजळणें, कोजळी *f.* येणें *in. con.*

To Cabbage, *v. a. pick, &c.* v. To Embezzle. खाणें, चापसणें, खादगी *f.* खाणें, ताव *m.* देणें *with* वर *of o.*

Cabin, *n.* (of a ship). पयाल *n.* वरांचल *n.* खोली *f.* खण *m.*

2 *cottage, cot,* v. Hut. खोपट *n. dim.* खोपटी *f.* झोंपडी *f.*

Cabinet, *n.* v. Closet. लाहान खोली *f.*

2 *private council-room.* खलबतखाना *m.* खास दिवाणखाना *m.* मंत्रणस्थान *n.* मंत्रगृह *n.*

3 *box of drawers, cells, &c.* खणांची पेटी *f.* खानेदार पेटी *f.*

Cabinet-maker. See Carpenter.

Cable, *n.* लंगरदोर *m.* दोरखंड *n.* दोरडें *n.* राजू *m.* कुरूम *n.*

Cachectical, *a.* v. N. दुःस्थितभावनेचा, दुःस्थितभावन.

Cachexy, *n. ill habit of body.* दुःस्थितभावना *f.* प्रकृतीची दुःस्थिति *f.*

Cack, *n.* इशी *f.*

To Cackle, *v. n.*—a goose. हंसनाद *m.*-हंसध्वनि *m.* करणें.

2—a hen. कुकणें *or* कोकणें.

3 v. To Giggle. हिहिहि *f.* करणें.

4 v. To Prate. बडबडणें.

Cackle, Cackling, *n* v.V. 1.—cry made. हंसनाद *m.* हंसशब्द *m.*

2—*act, &c.* हिहिहि *f.* हिहि *f.*

3—*act, &c.* बडबड *f.*

Cacochymical, *n.* v. N. त्रिदोषविकाराचा, त्रिदोषी, दोषविकारी, धातुत्रयविकाराचा.

Cacochymy, *n. vicious state of the humors.* त्रिदोष *m.* त्रिदोषविकार *m.* धातुत्रयविकार *m.* दोषविकार *m.*

Cacophony, *n.* रूक्षोच्चार *m.*

Cadaverous, *a. relating, &c. to a corpse* प्रेतसंबंधी, शवसंबंधी, प्रेतसदृश, शववत्, मड्यासारखा, शाव, शावक.

2 *ghastly, pale,* v. Wan. प्रेतकलायुक्त, उफट *or* ओफट, मुडद्यासारखा, प्रेतवत्, शववत्, मृतप्राय, मृत्युरूपी.

CADAVEROUSNESS, *n.* v.A.-1. प्रेतसादृश्यn. प्रेतसदृशता *f.* प्रेतपणा*m.* शवपणा*m.*

2 प्रेतकला *f.* मडेकळा *f.*

CADENCE, *n.* (of the voice). उतरतास्वर*m.* उतार*m.*

2 *tone in reading, &c.* वाणी *f.* स्वर*m.*

CADJAN, *n. branch of the cocoanut tree, &c.* झांप*m.* झावळी *f.* सावळी *f.* चुडवत*n.*

A matted c. झांप*m.*

CAFFRE, *n.* काफरी *or* खापरी.

CAGE, *n.* पिंजरा*m.* पांजरा*m.* पिजर*n.* पंजर*n.*

CAIRN, *n. heap of stones* खिळा*m.* वरंडा*m.*

CAITIFF, *n. knave,* v. BLACKGUARD. गुलाम*m.* गुलामजादा*m.* हरामी, लुच्चा, थोट *or* ठ.

To CAJOLE, *v. a. wheedle, &c.* फुस लावणें, घुलावणें *or* घोलावणें, चाळवणें, थापटून थोपटून वश करणें, भोंदणें, गुळगुळथापडी *f.* करणें *g. of o.* लुलुपुनू*n.* करणें, भुलकें*n.* बांधणें-घालणें, पागोळ्यास *or* शेंडीस फुलें*n pl.* बांधणें *g. of o.* हातावर चंद्र*m.* आणून देणें.

CAJOLED, *p.* v. V. फुस लावलेला &c.

CAJOLER, *n.* CAJOLING, *p. a.* v. V. फुस लावणारा & c. फुसलाव्या, घुलाव्या, भोंदू, लुलुपुनू करणारा.

CAJOLERY, CAJOLING, *n.* v. V —*act.* फुस लावणें*n.* &c. चाळवण *f.* चाळवगूक *f.* गुळगुळथापडी *f* लुलुपुनू*n.* मुखमार्जन*n.*

CAKE, *n.* (of bread, gener.) v. BREAD रोटी *f.* चपाती *f.* चपटी *or* चापटी *f.* चकदळी *f.* चांदकी *f.* दामटी *f.* चांदुकली *f.* पोपी *f.* पोपली *f.*

2 (of wheaten or rice flour). पोळी *f.* रोटी *f.*

3 (of flour of बाजरी, जोंधळा, &c.). भाकर *f.* Some of the common *Cakes, Puffs, Puddings, &c.* are पुरणपोळी, खापरपोळी, गवसणीची पोळी, घडीची पोळी, करंजी, खाजी करंजी, कानवला, गुळपापडी, कडबू, कोंडिकड, गणा, घावन *or* ना, गुरोळी, कोंडोळें, पापडी, पाटवडी, मलीदा, पुरी, पुवा, अपूप *or* पूप, वडा, धावलवडा, विवर, मांडा, सांदण*n.* चिरोटा, तिळवडा, तेलची, सडदाळीचा वडा, अनरसा.

Eighth of a c. निनकोर*m. f.*

Fourth of a c. चतकोर *or* चतकर*m. f.* चौस *f.* कोर *f.*

Pile of cakes. चवड *f.*

Stool, &c. for rolling cakes. पोळपाट*m.*

Thick or large c. रोट*m.* रोटगा*m.* रट्टा रट्टा *or* रट्या*m.* रेंट*n.* नंदाळें*n.*

4 *flat and circular mass,* gener. चाकी *f.* चाती *f.* चपटी *or* चापटी *f.* चकती *f.*

5. v. PAT. वडी *f.* वटी *f.* वटिका *f.* पापडी *f.*

6 *concreted matter.* गड्डा*m.* ढेप *f.* डिखळ *or* डिम्बूळ*n.* डिखळी *f.* डिखोळी *f.*

7 (as of dried mud, &c. &c.). खपला*m.* पापुदरा *or* पापोदरा*m.* पापोडा *or* पापोटा*m.* पोपडा*m.* खरपुडी *f.* कनंद *f.*

To CAKE, *v. n. gather into a cake, concrete.* जमणें, गोठणें, डिखळ*n.* होणें *g. of s.*

CALABASH, *n. gourd-vessel* तुंबडी *f.* तुंबी *f.* तुंबा*m.* भोपळा*m.* शेंद *f.*

CALAMINE, *n. impure carbonate of zinc.* कलखापरी *f.*

CALAMITOUS, *a.* v.N. *distressful, miserable,*—of circumstances, &c. अनिष्टाचा, दुःखाचा, विपत्तीचा, अकल्याणाचा, हालांचा, हालअपेष्टेचा, आफतीचा, नष्टचर्याचा, &c. अनिष्ट, अभद्र, अरिष्ट, अनिष्टरूप, अभद्ररूप, अनिष्टात्मक, अभद्रात्मक, अनिष्टान्वित, विपद्युक्त.

2 *producing distress and misery.* दुःखावह, दुःखप्रद, दुःखद, अनिष्टावह, अकल्याण कारक-जनक &c. अनिष्ट कारक-जनक-दायक-&c. अपाय कारक-जनक-&c.

3 *involved in distress, miserable,* v. WRETCHED. दुःखी, दुःखापन्न, आपत्प्राप्त, विपत्प्राप्त, दुःखग्रस्त, विपद्ग्रस्त, आपन्न, विपन्न.

CALAMITY, *n misfortune, disaster, evil* अनिष्ट*n.* अनिष्टापात*m.* अरिष्ट अभद्र*n.* अशुभ*n* विपत्ति *f.* आपदा *f* संकट*n.* समय*m. v.* ये, पड *with* वर, अवचट*n.* काल *or* ळ*m.* गजब*m.* अघात*n.* आफत *f.* आपत्ति *f.* विपदा *f.* विनिपात*m.* गंडांत*n.* गंडांतर*n.* व्यसन*n.* लाग*m.* काळकंटक*m.*—intens. *an overwhelming or extreme c.* अनर्थ*m.* अनर्थापात*m.* आकांत*m* गजब*m.* कहर*m.* उल्कापात*m.* उल्बण*n.* अवघंडा*m.*

C from Heaven,—as drought, deluge, lightning, &c. आस्मानी आफत *f* आस्मानी *f* दैवकीप्रलय*m.* दैवकीउपद्रव*m.* दैविक प्रलय*m.*-उपद्रव*m.*

C. from Kings or Governments,—as oppression, marauding, invasion, &c. सुलतानी आफत *f.* सुलतानी *f.* राजकीय *pop.* राजकी प्रलय*m* राजकीय *pop.* राजकी उपद्रव*m.*

C. of season. ईति *f.* Seven are reckoned, viz. Drought, deluge, rats, locusts, parrots, ravages of the State or of Banditti, foreign invasion. These two last, consisting mainly in the devastations of marching troops, are equally with the others, *calamities of season.*

CALCAREOUS, *a. having the properties of lime.* चूर्णमय, चूर्णात्मक, चूर्णगुणात्मक, चूर्णधर्मक.

CALCINABLE, *a.* v. V. भस्मीकरणयोग्य, भस्मीकरणार्ह.

CALCINATION, *n.* v. V.—*act.* मारणें*n.* भस्मीकरण*n.* जारण*n.*—*a. or s.* भस्मीकृति *f.* प्रतीवाप*m.*

To CALCINE, *v. a. reduce to a calx.* भस्म*n.*-भस्मीकरण*n.*-जारण*n.* करणें *g. of o.* मारणें.

CALCINED, *p.* v. V. भस्म केलेला-झालेला, भस्मीभूत, भस्मीकृत, मारलेला, मृत.

CALCINER, *n.* v. V. भस्म करणारा, भस्मकर्त्ता, जारणकर्त्ता, मारणारा.

CALCULABLE, *a.* v. V. गणनीय, गण्य, गणेय, गणितव्य, परिगणनीय, संख्येय.

To CALCULATE, *v. a. compute, reckon.* गणणें, गणन*n.*-संख्यान*n.* &c. करणें, हिशेब*m.* करणें.

2—roughly, conjecturally, v. To ESTIMATE. अजमासणें, आकारणें.

3—in astronomy *or* astrology. गणणें, वर्त्तवणें, पाहणें.

CALCULATED, *p.* & *a.* v.V. 1. गणलेला, गणित, संख्यात, गणीभूत.

2 अजमासलेला, अजमासो.

3 गणलेला, गणित, वर्त्तवलेला.

I *adapted, fit,* v. SUITABLE. योग्य, उपयुक्त, कार्यक्षम, जोगता-जोगा (in comp.).

CALCULATION, *n.* v.V. 1.—*act.* गणणें*n.* गणन*n.* गणना *f.* संख्यान*n.* हिशेब *or* हिशोब*m.*—*a. or s.* गणती *f.* बरावरद *or* बर्दावर्दी *f.*

C.—by or in years, months, &c.—by or in *candies, maunds,* &c. वर्षोगणती *f.* सालोगणती, महिनोगणती, &c. खंडोगणती, मणोगणती, शेरोगणती, लक्षोगणती, सहस्रोगणती, &c. *v.* लाग, (ex. या गोष्टीला वर्षोगणती लागती).

Rustic or rude c. कुणबी हिशेब*m.*

2—*act.* अजमासणें*n.* अजमास*m.*

3—*act.* गणणें*n.* &c.

I *result of a c.* गणित*m.*

CALCULATOR, *n.* v.V. 1. गणन करणारा, गणती करणारा, गणनकर्त्ता, गणक, संख्यानकरणारा, संख्यानकर्त्ता, संख्याता, हिशेब करणारा.

2 अजमासणारा, आकारणारा, अजमासकरणारा.
3 गणक, वर्त्तवणारा, पाहणारा.
CALCULOUS. See STONY.
CALCULUS, *n.* v. STONE. मुतखडाm. खडाm
CALDRON, *n.* v. KETTLE. देगf. हांडाm. उदकस्थालीf. कटाहm.
To CALEFY. See To HEAT.
CALENDAR, *n. almanac.* पंचांगn. पातडेंn.
To CALENDER, *v. a. smooth, &c.* (linen). कुंदीf. करणें, घोटणें.
CALENDERING, *n.* v. V —*act* कुंदीf. घोटणेंn. घोटणीf.
CALENDRER, *n.* v. V. कुंदी करणारा, कुंदीगर *or* गार, कापड घोटणारा.
CALENDS, *n. first day of the month.* प्रतिपदाf. पाडवाm.
Ad Græcas Calendas, at latter Lammas. कडच्या आदितवारीं, शेवटच्यावारीं, कालच्या अदितवारी, उद्यांच्या अदितवारी.
CALF, *n.* (of a cow). वांसरूंn वत्सn. पाडूकn.
Bull or male c. गोहरा *or* गोऱ्हा, पाडा, खोंड, वत्स.
Female c. गोजी *or* गुजी, पाडी, कालवड, वत्सा.
Bull c. (or bull) branded and set at large. वसू.
Female c. (or heifer) do. वस्त्रीण.
2 (of a buffalo). रेडूकn. रेडकूंn. पारडूंn. वत्सn.
Bull or male c. ताऱ्या *or* टाऱ्या, वत्स.
Female c वांट, रेडी, पारडी,—in endearment, disparagement, contempt, &c. वांटरूंn. मागुलीf. रेडूकn.
3 (of a cow or buffalo) जावपेंn. जोपेंn. जायपेंn. जोपn.m.
Muzzle for a c. (to prevent its sucking). मोहळा *or* मोळाm. मोहळें *or* मेळेंn.
Pen for calves. खुडीf.
That produces fine calves. जावपे शुद्ध.
4 (of the leg). पायाची पोटरीf. पोटरी *or* पोठरीf. जंघाf.
5 *dolt, blockhead,* v. FOOL. वांठोना पिताm. बैलm. नरपशुm.
CALIBER, *n.* तोफेच्या-बंदुकेच्या-&c. तोंडचा व्यासm.-रूंदीf.-&c.
2 *bore or cavity.* तोफेचा-&c. खजिनाm.-पोटn.-पोकळीf.-&c.
CALICO, *n. cotton cloth,* v. COTTON. कापसाचें कापडn. कार्पासवस्त्रn.
2 *printed cotton cloth,* v. CHINTZ. छीटn.
CALID, CALIDITY See HOT, HEAT.
CALIGRAPHY, *n.* कलमसफाईf. सुंदरलिपिf.
CALIX, *n. cup of flowers, &c.* कचोळेंn. गोंडn. कंचुकीf. गोंडणn.
To CALK, *v. a. stop the seams* (of a ship, &c.). दरजबंदीf.-दरजगिरीf. करणें, सांधिm.pl.भरणें *g.of o.* सणडामरn. करणें.
To CALL, *v. a.* v. To NAME. म्हणणें, बोलणें, आव्हानणें.
To c. one's self. म्हणवणें.
2 v. To SUMMON. बोलावणें *or* बोलवणें.
3 *summon by crying out to.* बोलावणें *or* बोल्वणें, होकारणें, हांकारणें, सादवणें *or* सादावणें, बोहणें *or* वाहणें, पुकारणें, कुकारणें, ललकारणें, हाकf. मारणें, हटकणें, सादm.f. पालणें, आवाहणें, आव्हानणें, पाचारणें, आकारणें, आकारणn.-आह्वानn.-आवाहनn.-पाचारणn. &c. करणें.
—with implication of loudness and vehemence, and of multitudes, whether *by* or *to,* हाकाटणें.
4 v. To INVITE. आमंत्रणें, आमंत्रणn. करणें, बोलावणें, पाचारणें.
5 v. To INVOKE. धांवाm. मारणें-करणें, आवाहणें.
6 *convoke, convene,* v. To ASSEMBLE. जमवणें, मिळवणें, जमावणें.
7 for; See To DEMAND. To REQUIRE.
To CALL, *v. n. come into visit.* भेटीस-दर्शनास &c. येणें-जाणें.
2 out; *cry out,* v. To BAWL. ओरडून बोलणें, ओरडणें.
3 out; *speak loudly, exclaim.* ओरडणें, ओरडून बोलणें, मोठ्याने बोलणें, गागणें, पुकारणें.
4 out to; v. To HALLOO. हाकf. मारणें, सादm. घालणें-देणें, कुकारणें, अरोळीf. मारणें.
CALL, CALLING, *n.* v V. A. 1.—*act.* म्हणणेंn. &c. आह्वानn.
2—*act.* बोलवणें *or* बोलावणेंn. &c. निमंत्रणn. आह्वानn.
3—*act.* बोलावणेंn. &c होकारm. हाकf. सादm.f. पुकार *or* रm. कुकार *or* रm. ललकारm. हक्कारm. हाकf. आवाहनn. आह्वानn. आकारणn.—with implication, &c. हाकाटणेंn. हाकाटm. *dim.* हाकाटीf. हाकाराm. हाकाहाकf. हाकहूलf.
4—*act.* बोलावणेंn. पाचारणेंn आमंत्रणेंn. &c. आमंत्रणn. &c.
5—*act.* धावा करणेंn. आवाहनn. &c.
6—*act.* जमावणेंn. निमंत्रणn. &c.
v. V. N. 1.—*act.* भेटीस-येणेंn. जाणेंn. दर्शनास आगमm.
2 ओरडf. आरडf.
4 ललकारणीf. ललकारीf. कुकारm. सादm. अरोळीf. हाकf.
To answer to a c. हाकf.-सादm देणें.
Distance or reach of a c. हाकf.
I *vocation,* v. BUSINESS. धंदाm. कामn. उद्योगm.
CALLED, *p.* v.V. A. 1. म्हटलेला &c. नांवाचा, नामाचा, नामक.
2 बोलावलेला, &c. आकारित, निमंत्रित, आहूत.
3 बोलावलेला, होकारलेला &c. आकारित, आहूत.
4 बोलावलेला, पाचारलेला, आमंत्रित, निमंत्रित.
5 आवाहित, आहूत, आवाहलेला.
6 मिळवलेला, &c. निमंत्रित.
CALLOSITY, CALLOUSNESS, *n.* v.A. 1. बहिरेपणाm. बधिरत्वn. सुनेपणाm. &c. स्पर्शानभिज्ञताf.
2 कोडगेपणाm. निलाजरेपणाm. बेदरदीपणाm. &c.
I *a callous part, callus.* घटा *or* घट्टाm. टरूंn. किन्हn. किणn.
CALLOUS, *a. hard, insensible.* बहिरा, बधिर, सुना, सून, निर्जीव, कठीण, सख्त, मुरदाड, कडवा, स्पर्शानभिज्ञ, अवेदस्पर्श.
To become c. lit. fig. बहिरावणें, मरणें.
2 fig. *hardened in mind,* v. SHAMELESS. कोडगा, निगर्गट्टा, घायकटर *or* पायकटार, घायखेंटर, निसूक *or* निसूग, निदरदी, बेपरवा, बेदरदी. Some terms or phrases for *A callous, incorrigible person,* answering *to hardened dog, shameless brute,* &c. are लतगाढव, लतकोडगा, लतकुठा, लातबुक्या, लेटरखाऊ, लातखाऊ, कोडगेखाऊ, लाजटाकलेला, निलाजरा, मेलेंमडें आधीला भीत नाहीं, लातबुकी सदासुखी.
CALLOW, *a. unfledged.* पर फुटलेला नाहीं, कोंवळा, मुंढा, बेपर, अजातपक्ष, अनागतपक्ष.
CALM, *a. not windy.* निर्वात, निवात, अवात, संत *or* संथ, शांत, निर्वेग.
2 *not rough, ruffled, &c.* संत *or* संथ, शांत, अक्षुब्ध, थंड, निवळ, स्थिर, निश्चल.
3 fig. *serene, tranquil, quiet, still.* शांत, थंड, स्थिर, स्वस्थ, शांतात्मा, शांतचेता, शांतचित्त, स्वस्थचित्त, सुमना, सुमनस्क.
CALM, *n. stillness,* lit. निर्वातn. निवातn. शमm.
2 fig. *serenity, tranquillity, quiet, stillness,* v. COMPOSURE. शांतिf. शांतावस्थाf. थंडपणाm. शमm. शांतचित्तn. सौमनस्यn.
To CALM, *v. a.* lit. *still, quiet.* संतावणें *or* संथावणें, शांत-थंड-स्थिर-&c. करणें, शमविणें, निवविणें.
fig. *serenize, tranquilize, quiet,* &c. v. To COMPOSE. शांतवणें *or* सांतवणें, संतावणें *or* संथावणें, स्वस्थावणें, शांत-स्वस्थ-स्थिर-थंड--&c. करणें.

To CALM, *v. n. become still,* &c. शमणें, निवणें, निवळणें, स्थिरावणें.

CALMED, *p.* v.V. A. 1. संतावलेला, शमवलेला, &c. शमित, शांत, उपशांत, प्रशांत.

2 शांतवलेला, &c. शमित, शांत, उपशांत, प्रशांत, प्रशांतात्मा, सांत्वित.

CALMER, *n.* CALMING, *p. a.* v.V. 1. संतावणारा, शमवणारा &c. शांत-&c. करणारा

2 शांत-थंड-&c. करणारा, शांतिकर, शांतिकर्ता, शांतिक, शमक.

CALMING, *n.* v.V. 1.—*act.* संतावणें *n.* शमविणें *n.* &c. शम *m.* शमन *n.* प्रशमन *n.*

2—*act.* शांतवणें *n.* &c. सांत्वन *n.* सांत्वना *f.* शम *m.* शमन *n.* सांतवीण *f.* साम *n.* प्रशम *m.* प्रशमन *n.*

v.V. N.—*state.* शमणें *n.* निवणें *n.* & c. शमन *n.*

CALMLY, *adv.* v.A. 1. संथ, संथपणानें, स्थिरतेनें, निःशब्द, अक्षोभपूर्वक.

3 शांतीनें, शांतिपूर्वक, शांतपणानें, थंडाईनें, स्वस्थमनानें, स्वस्थांतःकरणानें, समाधानानें.

CALMNESS, *n.* v.A. 1. निर्वात *n* निवात *n.* वाताभाव *m.* वातराहित्य *n.*

2 संथपणा *m* &c. स्थिरता *f.* अक्षोभ *m.* क्षोभाभाव *m.* अक्षुब्धता *f.*

3 *and* COMPOSURE. शांति *f.* थंडाई *f.* थंडावा *m.* शांतता *f.* शम *m.* धीर *m.* शांतबुद्धि *f.* क्रोधाभाव *m.*

CALOMEL, *n.* रसभस्म *n* ? पारदभस्म *n.* ?

CALORIC, *n.* तेजस्तत्व *n* ? उष्णता *f.* ?

CALORIFIC, *a.* तापजनक, उष्णताजनक, दाहकारक.

To CALUMNIATE, *v. a.* v. To ASPERSE. बालंट *n.*-तुफान *n.*-आळ *f.m.*-&c. घेणे-घालणें *with* वर *of o.* अभिशंसन *n.*-अभिशाप *m.* करणें *g. of o.*

CALUMNIATION, *n.* v.V.—*act.* तुफान घेणें *n* &c. अभिशंसन *n.* अपवाद *m.* विकथन *n.*

CALUMNIATOR, *n.* v. V. *and* ASPERSER. तुफान घेणारा, &c. बालंटखोर, बालंटी, बालंट्या, कुभांडी, कुभांडखोर, कुधांडी, तुफानखोर, कैवाडी, चहाडखोर, चहाडबुचका, अभिशापक, अपवादक, मिथ्याभिशंसी.

CALUMNIATORY, CALUMNIOUS, *a.* v. SLANDEROUS. तुफानाचा, बालंटाचा, कुभांडाचा. चुगलीचा, &c. तुफानी, बालंटी कुभांडी, अभिशापक, अपवादक, मिथ्याभिशंसी.

CALUMNY, *n.* v. SLANDER. तोहमत *f.* चुगली *f.* चहाडी *f.* आळ *f.* असूया *f.* तुफान *n.* कैवाड *n.* अभिशाप *m.* अपवाद *m.*

To scatter calumnies. आग *f.* पाखडणें.

To CALVE, *v. n.* विणें, पसवणें, वांसरूं *n.*-वत्स *m.*-जावपें *or* जोंपें *n.*-जोंप *n.* &c. देणें-घालणें.

That calves yearly. वर्षवीण, समस्की, सामाशी, सामास्की.

That has twice calved. दुजाईत, दुवेती, दोहोंवितांची.

CALX, *n.* भस्म *n.* Some of the *calces* are ताम्रभस्म, पारदभस्म *or* रसभस्म, प्रवालभस्म, मौक्तिकभस्म, लोहभस्म, वंगभस्म, सुवर्णभस्म, माक्षिक भस्म, अभ्रक भस्म, गंधकभस्म, हीरकभस्म, रत्नभस्म.

CAMEL, *n.*—male. उंट *or* ऊंट, उष्ट्र.—female, उंटीण, सांड, सांडीण (—in contempt सांडरूं *n.*), उष्ट्री *or* उष्ट्रिका.—in jocose speech आकाशमुनि *m.*

Bridle or nose-string of a c. नुकना *m.* नथणी *f.* Pin of it fixed in the nose. नकील *n.*

Bunch or hump of a c. मदार *f.* डुबर *n.*

C.-ground, C.-yard, &c. उष्टरखाना *m.*

Gun carried upon a c. शुतुरनाल *or* सुतरनाल *f.*

Line or string of camels. कतार *f.* कतारा *m.*

Rider upon a c. सुतरसवार *c.*

Rider upon a female c. सांडणीसवार *c.*

Rubbing c. *c. that rubs.* बगली उंट,—Soreness arising from rubbing. बगली *f.*

Sacking for the burden of a c. झालिता *or* मलिता *m*

Saddle for a c. पलाण *n. f.*

Young c. करभ *m.*

Belonging or relating to a c. उंटाचा, औष्ट्र.

CAMEL-DRIVER, *n.* सारवान, दभाशी *or* सी.

CAMEL-NECKED *a.* उंटमान्या, उंटाचे मानेचा.

CAMP, *n. ground.* तळ *m.* गोट *m.* सैनानिवेश *m* निवेश *m.* शिबिर *n.*

Appointed spot for a tent in a c. मिसल *f.*

Following a c. (for subsistence &c). लश्करगिरी *f.*

Quarter or division of a c. गोट *m.* शिबिर *n.*

CAMP-FOLLOWER, *n.* लश्करीमाणूस *c.* लश्करगिरीकरणारा, सेनाचर.

CAMPAIGN, *n. level tract,* v. PLAIN. मैदान *n.* पटांगण *n.* सपाटी *f.* समस्थल *pop.* समथळ *n.*

2 (of an army). स्वारी *f.* सफर *f.* मोहीम *f.* मुलुकगिरी *f.*

CAMPHOR, *n.* कापूर *m.* कर्पूर *m.* Some kinds or varieties are चंद्रसेनी कापूर, भीमसेनीकापूर, रंभाकर्पूर.

CAMPHOR-LINIMENT, *n.* कापरेल *n.* कर्पूरतैल *pop.* कापूरतेल *n.*

CAMPHOR-WATER, *n.* कापरवणी *n.*

CAMPHORATED, *a.* कापुराचा, कर्पूराक्त, कर्पूरयुक्त, कर्पूरमिश्रित, कर्पूरान्वित.

To CAN, *v. n.* v. ABLE. सकणें *or* शकणें.

CANAILLE, *n. dregs of the people,* v. PEOPLE. लोकांचा गाळ *m.*-गदळ *n.* लुळें *n.* लोकांची खरवड *f.* महारपोर *n.* गावाळ लोक *m. pl.*

CANAL, *n.* कालवा *m.* मोठीप्रणाली *f.* सारणी *f.* कुल्या *f.* कृत्रिमनदी *f.* कृत्रिमासरित *f.*

To CANCEL, *v. a. cross out, obliterate,* v. To EFFACE. छकणें, खोडणें, फांटा *m.* देणें-मारणें-घालणें, छेका *m.* मारणें, रद्द करणें, पूज *n.* घालणें, रेष *f.* मारणें.

Line drawn in cancelling. छेका *m.*

CANCER, *n.* (of the zodiac). कर्क *m.*

2—the tumor. पुळी *f.* चाळ *or* चाळणपुळी *f.* ? विद्रधि *m.* ?

C. of the breast. स्तनविद्रधि *m.* थानखांडूक *n.*

CANCHORIE ROOT-PLANT, *n.* कळलावी *f.* खज्यानाग *m.*

CANDID, *a. fair, open, ingenuous, sincere,* v. FRANK. निष्कपट, अकपट, मनाचा मोकळा, अकृत्रिम, निर्व्याजांजल, प्रांजल *pop.* प्रांजळ, शुद्धमति, साळढाळ, मनाचा पाक, दिलपाक.

CANDIDATE, *n.* उमेदवार *c.* पदाभिलाषी, पदयाचक, पदकामुक.

CANDIDLY, *adv.* v. A. निष्कपट, कपटसोडून, मोकळ्यामनानें, मन मोकळें करून, निवळ, सालसाईनें, सरलबुद्धीनें, सरलभावानें.

CANDLE, *n.*—tallow. चरबत्ती *f.*—wax. मेणबत्ती *f.* मेणवात *f.*

C. of whitest wax. कपुरीमेण बत्ती *f.*

CANDLE-STICK, *n.* v. LAMP-STAND. बत्तीचें घर *n.*

Branch c. दिव्याचें झाड *n.* दीपवृक्ष *m.* शिखातरू *m.*

CANDOUR, CANDIDNESS, *n.* v. A. निष्कपटपणा *m.* निष्कपटता *f.* निष्कापट्य *n.* मनाचा मोकळेपणा *m.* सरलभाव *m.* सरलबुद्धि *f.* सालसाई *f.* दिलपाकी *f.* मनःप्राशस्त्य *n.*

To CANDY, *v. a. conserve with sugar, &c.* पांकणें, पांकविणें.

CANE, *n.* वेत *m.* वेत्र *n.*

8 *switch, &c.* वेताची छडी *f.* छडी *f.* वेताटी *f.* वेताची काठी *f.* वेतकाठी *f.* कमची *f.* चमकी *f.*

To CANE, *v. a.* वेताखालीं-छड्या खालीं-&c. मारणें, वेताने-छडीने &c.

पाठ *f.* फोडणें, छडी *f.* चमकावणें, चमकावणें, फडफडणें, फडत्कार *m.*-दंडपारूष्य *n.* करणें.

To c. smartly. थडाथडी *f.* करणें *g. of o.*

CANINE, *a.* कुतऱ्याचा, श्वसंबंधी, श्वविषयक, शौन.

C. race. श्वजन *m.*

CANISTER, *n.* डबा *m. dim.* डबी *f.*

CANKER, *n.* v. WORM. कीड *f.* किडा *m.* कीट *m.*

CANNIBAL, *n.* मनुष्याद, नरभक्षक, नरभोजी, नराशी, पुरूषाद, मानवाद.

CANNIBALISM, *n.* मनुष्यादन *n* पुरूषाशन *n* नरभक्षण *n.*

CANNON, *n.* तोफ *f.* नाळ *f.* भांडें *n.* जंबुरा *m.* उन्हाट्ययंत्र *n.*

Blank-discharge of c. वायबार *m.*

CANNON-BALL, CANNON SHOT, *n.* गोळा *m.* गोळी *f.*

Range of a c. गोळ्याचा टप्पा *m.* गोळ्याची मारणी *f.* (or गोळीचा टप्पा &c.).

To CANNONADE, *v. a.* तोफा *f. pl.* सोडणें-मारणें *with* वर *of o.* तोफेचा मार *m.*-मारा *m.*-मारगिरी *f.* करणें.

CANOE, *n.* डोणी *f.* डोंगा *m.* पगार *m.* पाग *m.* होडी *f. dim.* होडकी *f.* & होडकें *or* गें *n.* प्लव *m*

Outrigger of a c. उलंडी *f*—Arm of it. बावखंड *n.*

CANON, *n. statute, institute,* v. LAW. कानू *f.* कायदा *m.* जाबता *m.* शेरा *m.* सूत्र *n.* विधि *m.* विधान *n.*

CANONICAL, *a. according to the canon.* कायद्याशीर, कायद्याचा, कायद्यासरूजू-बरोबर, विध्युक्त, विध्यनुयायी, विध्यनुसारी, विधिप्रोक्त, धर्मशास्त्रसम्मत, सौत्र, स्मार्त.

CANONICALLY, *adv.* v. A. यथाविधि, यथाशास्त्र, विध्यनुरूप, विध्यनुसार.

CANONIST, *n.* धर्मशास्त्री *m.* पाठक *m.* धर्मशास्त्रज्ञ, विधिज्ञ.

CANOPUS, *n.*—the star. अगस्ति *m.*

CANOPY, *n.*—of a bedstead, couch, &c. चांदवा *m.* छत *n.v.* भर, छप्पर *n.* घटाटोप *m.*

2—of a carriage, native palanquin, &c. पिंजरी *f.* घटाटोप *m.*

CANT, *n. particular phraseology.* श्रेणीभाषा *f.* विशेषभाषा *f.* सांकेतिक भाषा *f.*

2—religious. वाग्वेदांत *m.n.* वाग्वेदांताचें बोलणें *n.* मानभावी बोली *f.*

CANTER, *n.*—the pace. चौकचाल *f.* सात्रकचाल *f.* द्रुतगति *f.*

2 v. HYPOCRITE. वाग्वेदांती, वाग्ब्रह्मज्ञानी, तोंडचा ब्रह्मज्ञानी.

To CANTER, *v. n.* चौकणें.

CANTERBURY-TALE, *n. fiction.* कल्पित कादंबरी *f.* भंडपुराण *n.*

CANTHUS, *n. angle of the eye.* डोळ्याचाकोपरा *m.* नेत्रकोण *m.*

Outer c. नेत्रप्रांत *m.* नयनोपांत *m.*

CANTO, *n.* (of a poem). सर्ग *m.*

CANTON. See DISTRICT.

CANTONMENT, *n.* छावणी *f.*

CANVAS, *n. sailcloth.* चिवटा *m.* किंताना *n.* ताट *n.*

To CANVAS, *v. a. sift,* v. To EXAMINE. छानणें, छान *f.* करणें, छडा *m.*-झाडा *m.*-शोध *m.* लावणें-काढणें-करणें.

2 *debate,* v. To ARGUE. घोळणें, घाटणें, घोळ *m.* घालणें.

To CANVAS, *v. n. solicit votes.* सम्मत *n.* मागणें-विचारणें.

CAP, *n. covering for the head.* टोपी *f.* शिरस्त्राण *n.* शिरस्त्राण *n.*

C. worn by women and children. टकोचें *n.* टोपडें *or* टोपरें *n.* कुंचडें *n.*

C. that covers the ears. कानटोपी *f.*

Military c. टोपी *f.*

2 *knot of brass, &c.* शेंब *f. or* शेंबी *f.* शेंबलें *or* शेंबली *f.*

To CAP, *v. a. cover with a c. or top.* शेंबी *f.*-शेंब *f.* लावणें-घालणें-बसवणें.

To c. verses. The exercises amongst scholars corresponding with *Capping of verses* are आद्याक्षरी *f.* अंत्याक्षरी *f.* प्रतिमाला *f.*

CAP A PIE, *adv.* आपादमस्तक, आनखशिख, नखशिखांत.

CAPABILITY, *n.* v. A. 1. मावूनघेण्याची योग्यता *f.* अवकाशपर्याप्ति *f.* धारणसामर्थ्य *n.*

2 शक्ति *f.* योग्यता *f.* कर्तृत्व *n.* क्षमता *f.* कार्यक्षमता *f.*

3 दक्षता *f.* दाक्षिण्य *n.* दाक्ष्य *n.* काबिली *f.* काबिलपणा *m.*

CAPABLE, *a. sufficiently capacious.* मावून घ्याया-जोगा-जोगता-&c. सांठव्याचा, अवकाशपर्याप्त, अवकाशपर्याप्तिविशिष्ट, निवासपर्याप्त, धारणसमर्थ.

2 *of adequate ability,* v. COMPETENT. योग्य, लायक, कार्यक्षम, क्षम, शक्त.

3—mentally; *able, talented,* &c. v. CLEVER. कर्ता, दक्ष, काबील, प्रभु.

4 See SUSCEPTIBLE.

CAPACIOUS, *a. wide, spacious,* v. ROOMY. ऐसपैसाचा, ऐसपैस, प्रशस्त, सावकाश, पोटारा, विशाल, बहुग्रह.

2 (of mind) v. COMPREHENSIVE. आटोपाचा, मोठ्या सांठ्याचा, मोठ्या आटंक्याचा, बहुग्रह.

CAPACIOUSNESS, *n.* v. A. 1. पैसपणा *m* ऐसपैसपणा *m.* प्रशस्तपणा *m.* प्राशस्त्य *n*

To CAPACITATE, *v. a. make fit.* योग्य-लायक-क्षम-कार्यक्षम-&c. करणें.

CAPACITY, *n.* v. A. 1. *power of containing, room.* सांच *m.* सांठ *m.* सांठपा *m.* धर *m.* पोट *n.* समाई *f.* समावा *m.* कोठी *f.*

Of c.—a measure. कैली, मापी, (ex. कैली खंडी-मण-शेर, &c. मापी खंडी-मण &c.)

2 *reach or power of the mind,* v. UNDERSTANDING. आकलनशक्ति *f.* आकलनशक्ति *f.* कव *f.* कवळ *n.* अवांका *m.* अटोंका *or* आटंका *m.* आव *m.* जिव्हाळा *m.* बुद्धीची धांव *f.* पोहंच *m. f.*

Suitable or suitably with one's c. यथाबुद्धि, यथामति.

To be within one's c. आहारीं असणें *g. of s.*

I *condition, character.* नातें *n.* पेशा *m.* अधिकार *m.* पदवी *f.* हुद्दा *m.*

CAPARISON, *n.*—of a horse. गाशा *m.* चारजमा *or* चारजामा *m.*

To CAPARISON, *v. a.*—a horse. गाशा *m.*-चारजमा *m.* टाकणें-घालणें-करणें, सज्ज करणें.

2 *dress pompously.* वस्त्रभूषणानें सजविणें-नटविणें-शृंगारणें.

CAPE, *n. promontory.* भूमीचें टोंक *n.* भूशलाका *f.*

2 (of a garment). *neck-piece.* खोळ *f.*

To CAPER, *v. n.* v. To FRISK. खिदडणें, खिदळणें, खिदडे *m. pl.* घालणें, उडणें, उड्या *f. pl.* मारणें, नाचणें.

CAPERS, CAPERING, *n.* v. V.—*act.* खिदडणें *n.* &c. खिदडा *m.* नाच *m.* उड्या *f. pl.*

CAPILLAMENT, *n.* केसर *m. pop.* केसर *n.* तांतू *m.* तंतु *m.*

CAPPILLARY, *a. small like a hair.* केशासारखा बारीक, केशतुल्य, केशमात्र, अतिसूक्ष्म.

CAPITAL, *a. relating to the head or top.* शिराचा, शिरोभागसंबंधी, वरचा, वरला, वरील, शीर्षण्य, मूर्धन्य.

2 *principal,* v. CHIEF. मुख्य, श्रेष्ठ, अग्रणी, अग्रगण्य, वर्य, वरेण्य.

3—punishment. प्राणांतिक, प्राणांत, देहांत, मरणांत.

4—crime. प्राणांतदंडाचा, मृत्युदंडार्ह, देहांतदंडार्ह, मृत्युद.

5 *noble, excellent, &c.* v. FINE. भला *or* भल्ला, खासा, नामी, उमदा, शेलका, उत्कृष्ट.

CAPITAL, *n. chief city.* राजधानी*f.* राजनगर*n.* मुख्यनगर*n.* तख्ताची जागा*f.*

2 *trader's stock,* v. STOCK. मुद्दल*n.* पुंजी*f.* भांडवल *or* भांडोल*n.* मूलद्रव्य*n.* मूलधन*n.*

CAPITALIST, *n.* भरण्याचा, भरणेवाईक, भरणेदार, भरणेकरी, भरणेवाला.

CAPITATION, *n. numeration by the head.* शिरगणती*f* शिरोगणना*f.*

C.—tax डोईपट्टी*f.* माणूस पट्टी*f.*

To CAPITULATE, *v. n. draw up in articles.* कलमबंदी*f.* करणें, कलमवार लिहणें-करणें.

2 *surrender upon terms.* कौलाने-कौल मागून-कौल घेऊन-&c. मोडणें-हवाला*m.* देणे-वश्य होणें-&c. कौलास येणें.

To wave a flag or cloth in indication of capitulating रूमाल*m.* फिरवणें-उडवणें.

CAPON, *n.* खच्ची केलेला कोंवडा*m*

CAPRICE, *n.* v. WHIM. लहर*f.* तरंग*m.* छंद*m.* असद्ग्रह*m.*

CAPRICIOUS, *a.* v. CHANCEABLE. उचलचावडा, लहरी, लहरीदार, ऐच्छिक, चंचल, चंचलबुद्धीचा, क्षणिकबुद्धि, छंदखोर.

CAPRICIOUSLY, *adv.* v. A. लहरीने *or* लहरलहरीने, लहरयेऊन, तालताल, छंदिष्टपणाने.

CAPRICIOUSNESS, *n.* उचलचावडेपणा*m.* लहरीपणा*m.* छंदखोरी*f.* चांचल्य*n.* चंचलता*f.* चंचलबुद्धि*f.* मनोलैल्य*n.*

CAPRICORN, *n.*—sign of the zodiac. मकर*m.*

Entrance of the sun into c. मकरसंक्रांति*f.* मकरसंक्रमण*n.* This holiday is *especially* observed by women. Some of the numberless rites or acts upon the occasion are अवा लुटविणें, खेळणें रांगणें, सुगडें वंसणें, and some of their offerings made to Bráhmans, or gifts interchanged amongst themselves, are अचळ वीवाण, घासग्रास, चिरचोळी, तिळगूळ, तिळवण, पाठपोट, भोगनिडा, रसरंग, हिरेदिवे.

CAPSICUM, *n.* v. PEPPER. मोगली मिरची*f.*

CAPSTAN, *n.* नांगर उठविण्याचें यंत्र*n.*

CAPSULAR, CAPSULARY. See HOLLOW.

CAPSULE, *seed-vessel.* कर्णिका*f.* बीजकोश*m.*

CAPTAIN, *n. chief commander* अधिपति*m.* धनी*m.* स्वामी*m.* सरदार*n.*

2 (of a ship). नाखेदा *or* नाखवा*m.* तांडेल*m.* नौकाध्यक्ष*m.* नौकाधिपति*m.*

3 (of a band, gang, &c). नायक *pop.* नाईक*m.* नायकडा*m.* नायकवडा*m.*

4 (of a body;—as of spearmen, couriers, peons, public laborers, &c.). नायक, हवालदार, जमादार, तांडेल, मिरधा, मुकद्दम (his office &c. मुकद्दमी*f.*).

For the commander of a company in a Regiment the English word is familiarly known as कपतान.

CAPTIOUS, *a. given to cavil.* तकरारी, दिकती, दिक्कतखोर, बोलभांड, अधांव्या, आडफांव्या, चिकित्सखोर, हुजतखोर, हुजती, कांक्षी, कांक्षाखोर, अढे वेढे घेणारा, आडफांटे फोडणारा, फांटे फोडणारा.

CAPTIOUSNESS, *n.* v. A. दिक्कतखोरी*f.* हुजतखोरी*f.* &c.

To CAPTIVATE, *v. a. take prisoner.* युद्धांत धरणें, धरणें, पाडाव करणें *or* करून घेणें.

2 *fascinate, enchant,* v. To CHARM. मोहून वश करणें, मोहणें, भारणें, मोह*m.*-मोहनी*f.* घालणें, मोहित करणें.

CAPTIVE, *n.* v. PRISONER. कैदी, पाडाव केलेला, युद्धदास.

CAPTIVE, *a.* युद्धांत धरलेला, पाडाव केलेला, युद्धधृत, युद्धगृहीत.

CAPTIVITY, *n. bondage.* बंदी*f.* कैद*f.* सबंधता*f.* संबद्धता*f.* संबद्धावस्था*f.* दासत्व*n* वशीभूतता*f.*

CAPTOR, CAPTURER, *n.* v. V. युद्धांत धरणारा, पाडाव करणारा, धरणारा, जितद्रव्य.

CAPTURE, CAPTURING, *n.* v. V.—*act.* धरणें*n.* &c. पाडाव*m.* निग्रह*m.*

I *thing taken,* v. PRIZE पाडावजिन्नस*m.* जितद्रव्य*n.*

To CAPTURE, *v. a.* युद्धांत धरणें, पाडाव करणें, धरणें, हस्तगत करून घेणें.

CAPTURED, *p.* v. V. युद्धांत धरलेला, पाडाव, धरलेला.

CAR, *n. chariot of war or splendor.* रथ*m.* स्यंदन*m.*

C.—warrior, *n.* रथी, रथिक.

Festival of cars रथोत्सव*m.* रथोत्साह*m.*

Uncarved warrior. विरथवीर.

CARABINE, *n.* करावीन*f.* करवलीबंदूक*f.* दाम*m.*

CARABINEER, *n.* करवल*m.*

CARAVAN, *a.* काफला*m* पथिकसंतति*f.* सार्थ*m.*

C. of horse dealers. कारवान*m.*

CARAVANSARY, *n.* सराई*f.* धर्मशाळ*f.* पथिकशाला*f.*

CARAWAY, *n.* ओंवा*m.* अजमोदा*m.* अजवान*m.*

CARBUNCLE, *n. ruby.* लाल*m.* माणिक्य *pop.* माणीक*m. dim.* माणकी*f.*

2 *red pimple, anthrax.* गरमीचा फोड*m.* गरमीची पुळी*f.*

3 (on the back). काळपुळी*f.* काळफोड*m.*

CARCANET, *n.* रत्नमाला*f.*

CARCASS, *n. dead body.* मढें*n.* मुरदा*m.* शव*n.* प्रेत*n.* लोथ *or* लोध*f.* लोधा*m.*

2 *body,*—in contempt. कुडी*f.* कूड*f.* कलेवर*n.* लोधा*m.* लोथ*f.* मुरकुंडी*f.*

3 *skeleton,* v. FRAME, SKELETON. सागाडा*m.* खटारा*m.* सांटा*m.*

CARD, *n. playing c.* गंजिफांतलें पान*n.* गंजीफ*f.* पान*n.*

Back of a c. पुस्त*f.*

Face of a c. रू*n.*

Pack of cards. गंजिफा*m.* There are three packs of cards, viz. चंग कांचन गंजिफा, दशावतारी गंजिफा, and बाराराशीगंजिफा. The first has 8 suits, the second has 10 suits, and the third has 12 suits. Suit at cards रंग*m.* रूपें*n.* बाजू *or* बाजी*f.* The suits of the first pack are चंग, कांचन, वरात, खुमाश *or* स, ताज, गुलाम, रूप, समशेर. The suits of the second correspond with the 10 incarnations of Vishnu; and the suits of the third with the 12 signs of the zodiac. A few of the numerous terms used by *Card-players* are thrown together here. काट, काटणी, काटणी वाटणी, काडी, केतेंपान, घेणी, चंगचिल्ली *or* चंगचिल्लत, चंगाराणी, देणी, चढतीबाजू, चवा *or* चौवा, चाळणी, चोर, छक्का, छक्कापंजा, जवर, तावनदस्त, तिक्कल, तिक्का, तिगस्त, नहलू *or* ल्या, नादर, पानबाजी, बुळी, बूज, रंगडाव *or* रंगबाजी, रंगलूट, जेरजवर डाव, रंगपानी, सत्या, केत्याचा डाव, दाबदुबीचा डाव, दहल्या, अड्डा, सुरक्या, राजतलफ, सर, हरद्र.

2 *note, ticket, &c.* चकती*f.*

To CARD, *v. a. comb.* पिंजणें, पिंजारणें, धुणकणें, तोडणें.

CARDAMON, *n.*—the plant. एलचीचेंझाड*n.* एला*f.*—the seed. इलाची*f.* एलदोडा*m.* एलची*f.* एला*f.* एलाची*f.*

Large c. एळा*f. pl.*

Small c. एला*f.*

CARDER, *n.* v. V. पिंजणारा, पिंजारणारा, पिंजारी.

CARDIAC, *a. cordial.* हृद्रोगनिवारक.

CARDING, *n.* v. V.—*act.* पिंजणें*n.* पिंजारणें*n.*

Price or cost of c. पिंजणावळ *f.* पिंजारणावळ *f.*

CARDINAL, *a.* v. CHIEF. मुख्य, श्रेष्ठ.

CARE, *n. solicitude, anxiety, concern.* काळजी *f.* चिंता *f.* परवा *f* आस्था *f.* आंच *f.* आंचणी *f.* फिकीर *f.* चुरचूर *f.* जिव्हाळा *m.* तिडीक *f.* घोर *m.* कळकळ *f.* हळहळ *f.* कोजळी *f.* हद्रोग *m.* उद्वेग *m.* ताप *m.* वेध *m.* क्षति *f.* क्षीत *f.*

2 *regard, heed, attention to.* जतन *n.* खबरदारी *f.* भोज *f.* उर्जा *pop.* उर्जा *f.* निगा *or* निघा *f.* निघादास्त *f.* माजवन *f.* केळवण *n.*

Take c.! Have a c! खबरदार, जप, जपून ऐस, संभाळ.

With c. जपून, संभाळून, जतन करून.

3 *careful treatment or usage.* भोज *f.* उर्जा *f.* निगा *or* निघा *f.* निघादास्त *f* बरदास्त *f.* तवाजू *f.* जोपासणी *f.* जोपासना *f.* जोपाशीर *or* जोपाशीळ *f.*

To take c. of. जतन *n.* करणें-ठेवणें-राखणें *g.of o.* जपून ठेवणें, भोज *f.*-उर्जा *f.*-&c. राखणें *g.of o.* खबर *f.*-शोध *m.* ठेवणें *g.of o.* निघादास्त *f.* ठेवणें-करणें-पाहणें *g.of o.* पाहणें, संभाळणें, जतनावणें, जोंवाळणें, जोगावणें, जोपासणें, संगोपन *n.* करणें.

3 *keeping, oversight, &c.* v. CHARGE. हवाला *m.* दिम्मत *f.*

To commit to the c. of. हवाली देणें, हवालणें, दिम्मतीस-&c. ठेवणें

To CARE, *v. n. have solicitude, anxiety, concern.* चिंता *f.* वाहणें *g.of o.* काळजी *f.* वाहणें-करणें-धरणें *g.of o.* फिकीर *f.* करणें *g.of o.* चिंता *f.* घोर *m.*-&c. लागणें *g.of o. m. con.*

2 *be inclined, disposed, desirous,* v. To DESIRE. चाहणें, चहा *f.*-आवड *f.*-चाड *f.* लागणें *in. con.*

3 for; *mind, heed.* जुमानणें, गुमानणें, जुमास *m.*-जुमान *m.*-गुमान *m.* बाळगणें-खाणें.

CARE-CRAZED, *a.* चिंताविक्षिप्त, चिंतामूढ.

CAREER, *n. race, course.* दौड *f.* धांव *f.* धांवड *f.*

2 *height of speed.* धांवण्याचा झपाटा *m.*-सपाटा *m.*-तडाखा *m.*-&c.

3 *course of action,* v. COURSE. ओळ *f.* ओळा *m.* वर्तनक्रम *m.*

CAREFUL, *a.* v. N. I. *anxious, solicitous.* काळजीचा, चिंतायुक्त, चिंताग्रस्त, चिंतान्वित, सचिंत, चिंतागत, उद्वेगी, आरथेकरी, आरथेवाईक, भास्थिक.

2 *heedful, cautious, &c.* v. ATTENTIVE. सावध, हुशार, सावधान.

To be c. जपणें, संभाळणें.

CAREFULLY, *adv.* v. A. काळजीने, सचिंत, चिंतापूर्वक.

2 खबरदारीने, सावधगिरीने, सावधपणाने, जपून, संभाळून.

CAREFULNESS, *n.* v. A. *and* CARE. काळजी *f.* चिंता *f.* सचिंतता *f.*

2 सावधगिरी *f.* सावधपणा *m.* सावधानता *f.* खबरदारी *f.*

CARELESS, *a. unsolicitous, unanxious, unconcerned.* निश्चिंत *pop.* निचिंत, निकाळजी, निष्काळजी, बेपरवा, बेदरदी, बेफिकीर, निर्धास्त, अनास्थ, आरथाहीन-रहित-&c. निरपेक्ष, अनुत्सुक, अनिचाड, निघोरी, अघोर, निसूर.

2 *neglectful, unmindful, inattentive, &c.* गफलती *or* त्या, गाफल *or* गाफील, गाफली, बेफाम, गबाळी *or* ळ्या, गलत्या, निकाळजी, गैदी, गेबी, गेवती *or* त्या, विसराळू, असावध, असावधान, अनवधान, गैरसावध, बेफाम, गबाळ, गैरात, घळ्या, प्रमादी, अव्यवसायी, अव्यवसायवान्.

3 *arising through want of care.* अविचाराचा, अविचारी, बेफामीचा, अनवधानाचा, प्रमादाचा, प्रामादिक.

CARELESSNESS, *n.* v. A, 1. निकाळजी *f.* निश्चिंतपणा *m.* बेदरदीपणा *m.* बेफिकिरी *f.* बेपरवाई *f.* अनास्था *f.* आस्थाराहित्य *n.* हयगई *f.* निघोरपणा *m.* निसूरपणा *m.* चिंताराहित्य *n.* निरपेक्षता *f.* अपेक्षाराहित्य *n.* अनुत्साह *m.* निश्चिंतता *f.*

2 गाफीलपणा *m.* हयगई *or* हयगय *f.* गफलत *f.* प्रमाद *m.* अनवधान *n.* असावधना *f.* गैरसावधगिरी *f.* विसराळूपणा *m.* गैदीपणा *m.* गबाळेपणा *m.* &c. अव्यवसाय *m.*

To CARESS, *v. a.* v. To FONDLE, &c. लाडकणें, पोटाळणें, जोंवाळणें, लाड *m.*-लडिवाळ *m.*-लळा *m* -लालन *n.*-&c करणें *g of o.*

CARESSING, *n.* v.V.—*act.* लाडकणें *n.* &c. लाड *m.* लडिवाळ *m.* लाडकी *f.* लाडुकपणा *m.* लाडीगोडी *f.* कोड *n.* कोडकौतुक *n.* लालन *n.*

CARET, *n mark of omission.* काकपद *n.* हंसपद *n.*

CARGO, *n.* v. FREIGHT. भरगत *n.* भरीत *n.* भरत *f.* वारदान *n.* भराड *f.*

CARICATURE, *n. ludicrous likeness.* सोंग *n.* नकल *f* हास्यजनक चित्र *n.*-प्रतिमा *f.*-प्रतिकृति *f.* &c.

CARIES, CARIOSITY, *n. rottenness*-of a bone. कुजलेपणा *m.* कुजकेपणा *m.* कुजटपणा *m.* अस्थिगलितभाव *m*

CARIOUS, *a.* v.N. कुजका, सडका, गलितभावनिश्चिष्ट.

CARMAN, *n.* गाडेकरी *m.* गाडेवाला *m.* गाडेहाक्या *m.*

CARMINATIVE, *a. that expels wind.* वातहर, वातघ्न, वातनाशक, वायुनिर्सारक.

CARNAGE, *n. havoc, slaughter.* कत्तल *f. v.* उड, काटाकाट *f.* काटाकाटी *f.* कापाकापी *f.* रक्ताचा पूर *m.*-चिखल *m* -नदी *f.*

There was great c. कबंध नाचले.

CARNAL, CARNAL-MINDED, *a. not spiritual, fleshly,* v. SENSUAL. विषयी, विषयासक्त, विषयाभिमुख, विषयग्रस्त, विषयपरायण, विषयतल्लीन, सकाम, इंद्रियवश, रजोगुणी, राजस, बहिर्मुख, आज्ञावळ.

CARNAL-MINDEDNESS, CARNALITY, *n.* v.A. विषयबुद्धि *f.* विषयवासना *f.* विषयासक्ति *f.* विषयाभिमुख्य *n.* विषयतल्लीनता *f.* सकामता *f.* रजोगुण *m.*

CARNATION, *n.*-flower. गुलनार *or* गुलअनार *m.*

CARNIVOROUS, *a.* मांसभक्षक, मांसाशी, मांसजीवी, मांसाहारी, क्रव्याद, क्रव्याशी, आमिषाशी.

CAROL. See SONG. HYMN.

CAROUSAL, *n. drinking feast.* पानोत्सव *m.* पानकोत्सव *m.* पानसमारंभ *m.*

To CAROUSE, *v. n.* पानोत्सव *m.* करणें, दारू *f.*-&c. ढोसणें-झोकणें-शोषणें *or* सोखणें.

CARP, *n. Cyprinus denticulatus.* रोहीम. रोहित.

To CARP, *v. n. cavil.* अढेवेढे *m.pl.* घेणें, आडफांटा *m.*-आडफांटे *m.pl.* -फांटे *m.pl.* घेणें-फोडणें-काढणें, दिक्कत *f.* करणें-धरणें, आडवें *n.* घेणें, तकरार *f.* घेणें-करणें, फगरूड *n*-फरगडे *or* फरगटे *m.pl.* फोडणें-घेणें-काढणें, हेंगळ *f.* घालणें, कांक्षा *f.* घेणें-काढणें.

CARPENTER, *n.* सुतार, वढई, तक्षक, तक्षा, सूत्रधार, सूत्रधारी, सूत्रधर, सूत, काष्ठतक्षक.

—in contempt. सुतारडा, तामकाम्या, खरडधाशा, खरड्या.

Business of a c. सुतारकाम *n.* सुतारकी *f.*

Work executed by a c. सुतारकाम *n.*

CARPENTRY, *n.* सुतारकी *f.* सुतारकाम *n.*

CARPER, *n.* v.V. *and* CAPTIOUS. आडफांटे घेणारा, &c. आडफांट्या, दिक्कती, दिक्कतखोर, चिकित्सखोर, कांक्षी.

CARPET, *n.* बिछायत *f.* बसक *f.* बैठक *f.* बसकर *or* बसकार *m.n.* आस्तरण *n.*

Carpets & Floor-cloths for ornament and for sitting are of various compositions and fashions. The names of some are गालिचा *m.* गाशा *m.* गेटम *n.* जमखाना *m.* जाजम *m.* बाजू *f.* रूजामा *m.* सतरंजी *f.*

CARPING, *n.* v.V.—*act.* आडफांटा घेणें *n.* आडफांटा *m.* अढेवेढे *m.pl.* हेंगळ *f.* पेंचाईत *f. v.* मांड.

CARRIAGE, CARRYING, *n.* v.V. 1.—*act.* वाहणें*n.* वाहन*n.* हेल*m.*
Price of c. वाहणावळ*f.* हेल*m.* नेणावळ*f.* आणणावळ*f* हमाली*f.* भाडें*n.*
Of c. *of burden.* ओझेल, ओझेली.
3 काढणें*n.* काढणी*f.*
I *vehicle.* गाडी*f.* यान*n.* वहन*n.*
Certain sorts of *carriages* are करांनी*f.* छकडा*m.* छकडी*f.* रथ*m.* रेकला*m.* शकट*m.* कर्णीरथ*m.*
Pleasure-c. क्रीडारथ*m.* पुष्परथ*m.*
Wheel-c. चक्रयान*n.*
II (as of cannon, &c. &c). गाडा*m.* छकडा*m.*
III deportment, v. CONDUCT. चाल*f.* गति*f.*
CARRIAGE-MAKER, *n.* रथकार.
CARRIED, v.V. 1. वाहलेला, नेलेला, & c.
CARRIER, *n.* v.V. 1. वाहणारा, नेणारा, वाहक, ओझ्याचा-ओझील-ओझेली (-माणूस-बैल-तट्टू-&c.) वाही, भारवाहक, भारवाही, भारवाह.
I *that carries well.* ओझेली, ओझील, ओझीक.
CARRION, *n.* मुरदाड *or* मुडदार*n.* मुरदाडमास*n.* लोध *or* लोथ*f.* अखाद्यमांस*n.*
CARROT, *n.* गाजर*n.*
To CARRY, *v. a. convey, transport, bear.* वाहणें, नेणें, घेऊनजाणें, वहन*n.* करणें.
2 See To IMPLY. 3 *remove the crop.* काढणें, काढणी*f.* करणें-*g.of o.*
4—in arithm. हातचा घेणें-धरणें.
The number that comes to hand *to be carried* is called हातचा.
5 across; *convey over.* उतरणें, पारकरणें-पाडणें.
6 off *or* away. v. To ROB. हरणें *or* हिरणें, नेणें, हरण*n.* करणें, *g.of o.*
7 on, (business, &.) v. To CONDUCT. चालविणें, हाकणें, वहिवाटणें, निर्वाहणें, निर्वाह*m.* करणें *g.of o.*
8 through, v. To ACCOMPLISH. निस्तरणें *or* निस्तारणें, तरीपारकरणें, निर्वाह*m.* करणें *g.of o.* निभावणी*f.* पाडणें-करणें *g.of o.*
CART, *n.* गाडा*m.* गाडी *dim.* गाडली*f.* & गाडलें*n.* छकडा*m.* शकट*m.* रेंकला*m.* रेडू*n.m* रेडका*m.*
Bottom of a c. साटी *or* साठी*f.*
Child's go-c. पांगुळ गाडा*m.* पांगुळ गाडी*f.*
CART-GREASE, *n.* ओंगण *or* वंगण*n.*
CART-LOAD, *n.* गाडा*m.* गाडाभर (with the noun).
CART-ROAD, CART-WAY, *n.* गाडेवाट*f.* गाडेरस्ता*m.*
CART-ROPE, *n.* नाडा*m.* मगदीरा*m.* वीड*n.*
CART-RUT, *n.* चाकारी*f.*
CARTER, *n.* गाडेकरी, गाडेवाला, गाडीवान.
CARTILAGE, *n.* कूर्चा*m.* तरुणास्थि*n.* मृद्वस्थि*n.*
CARTILAGINOUS, *a.* तरुणास्थिमय, तरुणास्थिरूप.
CARTOUCH, *n.* तोसदान*n.* साज*m.* वोलशी*f.*
CARTRIDGE, *n.* तोटा*m.*
Ball c. गोळीचा तोटा*m.*
Blank c. सुकातोटा*m.* कोरडी दारू*f.*
Firing of ball c. गोळीबार*m.*
Firing of blank c. वायबार*m.*
CARTRIDGE-BOX, *n.* तोसदान*n.*
CARUCATE, *n.* अउत *or* औत*n.*
CARUNCLE, *n. protuberance of flesh.* मांसवृद्धि*f.*
To CARVE, *v a. cut wood, stone, &c* or *form by carving.* कोरणें, खोदणें, नकसणें *or* नकासणें, किरवणें
CARVED, *p.* v.V. कोरलेला, खोदलेला & c. कोरींव, खोदीव, नकशीदार, नकशी, नकसीव.
CARVER, *n.* v.V. कोरणारा, खोदणारा, & c. नकासकामी *or* म्या, नकसगीर, खोदकामी *or* म्या.
CARVING, *n.* v.V.—*act.* कोरणें*n.* खोदणें*n.* &c. कोरणी*f.* खोदणी*f.*
Price or cost of c. खोदणावळ*f.* खोदाई*f.*
I *carved work.* खोदकाम*n.* नकासकाम*n.* नकशा*m.* नकशी*f.* नकसगिरी*f.*
CARVING-TOOL, *n.* कोरणी*f.* कोरणें*n.*
CASCADE, *n.* v. WATER-FALL धवधवा*m.* धवधवी*f.* धोत*m.* धोदा *or* धोधा*m.* चादर *f*
CASE, *n. covering, sheath.* आवरण*n.* वेष्टन*n.* टोपण*n.* घर*n* म्यान*n* मेण*n.* कोश*m.* खोळ*f.*
2 (as of a pillow, couch, &c) *cover.* गलेफ*m.* गवसणी*f* ठेला*m* पिशवी*f.* अभ्रा*m.*
3 (as of a mattrass, quilt, &c) *case to be stuffed.* खोळ*f.*
4 *state, condition, circumstances.* दशा*f.* अवस्था*f.* स्थिति*f* गति *pop.* गत*f.* गोष्ट*f* हवाल*f.m.*
In that c. तशांत, तसें असतांना, मग.
5 *case adduced or occurring, instance.* अढळ*m.* प्रतीक*n.* उदाहरण*n.* स्थल*n.*
6—in medicine; *state of the body,* v. HEALTH. देहस्थिति*f.* भावना*f.* देहभावना*f.*
To be in good c. खाऊन पिऊन पुष्ट असणें.
7 *history of a disease.* दुखण्याचा मजकूर*m.* रोगकथन*n.* रोगव्याख्यान*n.*
8—in law. *state of facts, the question.* मजकूर*m.* हकिकत*f.* भूत*n.* प्रकरण*n.*
9 *suit at law,* v. CAUSE. मुकदमा*m.* प्रकरण*n.* खटला*m.* खटलें*n.*
10—in grammar, *variation of nouns.* विभक्ति*f.* कारक*n.* व्यक्ति*f.*
The six *Cases* are कर्त्ता, कर्म, करण, संप्रदान, अपादान, अधिकरण, *or* प्रथमा, द्वितीया, तृतीया, चतुर्थी, पंचमी, षष्ठी, सप्तमी.
11 (of instruments). गंज*m.*
CASE-WORM, *n.* न्हावी*m.*
CASEMENT. See WINDOW.
CASH, *n.* रोकड*f.* नगद*n.* नगदी*f.* दाम*m.* सोनें नाणें*n.* रोख *or* रोकडपैसा*m.*
CASH-KEEPER, CASHIER, *n.* खजीनदार*c.* जामदार*c.* पोतनीस*m.* किल्लीदार*c.*
Private c. खासगीवाला*m.*
CASHEW, *n* —tree, or apple, or nut. काजू*f.m.*
2 apple, *pulpous portion.* बोंडू*m.* बोंड*n.* बेंड*n.* काजूगोळा*m.*
To CASHIER, *v. a.* v. To DISMISS. बरतरफ करणें, स्थानभ्रष्ट-स्थानच्युत-पदच्युत-पदभ्रष्ट-& c. करणें.
CASK, *n.* पीप*n.* काष्ठतुंग*n.*
CASKET, *n.* डब्बा*m. dim.* डब्बी*f.* करंड*m.* करंडा*m.* बगवें*n.*
CASSIA, *n.*—fistula. बाहवा*m.* शम्याक*m.* सुवर्ण *or* सुवर्णक*m.*
2—woody c. तज*f.* त्वक्पत्र*n.* त्वक्सार*m.*
To CAST, *v. a. throw, hurl, toss, fling.* झोकणें, टाकणें, फेंकणें, झुगारणें, घालणें, भिरकावणें, फिगारणें, हीपटणें, होडंगणे, क्षेपणें, प्रक्षेपणें, प्रक्षेपण*n.*-प्रक्षेप*m.*-&c. करणें *g. of o.*

2—as a fruit-tree, a bird, &c. v. To Shed. गाळणें, टाकणें, सांडणें.
3 *send forth, give out, &c.* v. To Emit. सोडणें, टाकणें.
4 in law, *non-suit.* हतपक्ष-नष्टपक्ष-छिन्नपक्ष-हीनपक्ष-हतवाद-&c. करणें.
5 *throw in wrestling.* चीत करणें, पाडणें, जमीनदोस्त करणें.
6 *found.* ओतणें, ढाळणें.
7 *plot, strike out,* v. To Contrive. योजणें, कल्पना *f.* करणें *g. of o.* काढणें.
8 away; *give to the winds, &c.* v. To Throw away. गमावणें, घालवणें, हरवणें *or* हारवणें.
9 away, off; v To Abandon. सोडणें, सोडून देणें, टाकून देणें, सांडणें.
10 off; (clothes, &c.). टाकणें, टाकान करणें, उतारणें.
11 out; v. To Eject. घालवणें, काढणें, काढून टाकणें.
12 up; v. To Add. हिशोब *m.* करणें, वेरीज *f.* करणें.
13 upon. माथां *adv.* मारणें *g. of s* टाकणें *with* वर *of s.*

Cast, *n. throw,* v. Casting, 1. प्रक्षेप *m.* क्षेप *m.*
2 *throw of dice.* डाव *m.v.* टाक.
Turn to c. डाव *m.*
3 *mould, make, fashion,* v. Form. घडण *f* घडणी *f.* घडवण *f.* ढाळ *m.*
4 *air, turn, manner.* नोक *f.* झोक *m.* ढब *f.* डौल *m.*
5 *smack, smatch, savour,* v. Taste. स्वाद *m.v.* मार, छट्टा *f.* धुनक *or* धुनूक *f.* लकेरी *f.* लकीर *f.* वास *m.*
6 *tint, touch, shade, tincture, &c.* छटा *f.* लकेरी *f.* छब *f.* छाया *f.*
7 See Squint.

Cast, Caste, *n division of the Hindú body.* जात *f.* यात *f.* याती *f.* जाती *f.* ज्ञात *f.* वर्ण *m.* The four original *Castes* are ब्राह्मण, क्षत्रिय, वैश्य, शूद्र; and to this are added अतिशूद्र, अंत्यज, अनामिक, &c. all terms expressing collectively the low and impure classes, severally designated by महार, मांग, परीट, चांभार, नट, बुरूड, &c.&c. Certain of the *Castes, Classes,* or *Tribes are* कटई, कडवा *or* कडू, कंजारी, काछी, काजारी, कातकरी *or* कातोडी *or* काथकरी &c. कामत, कामाठी, कायत, कायस्थ, कांसार, काळण, कुंजरा, कुणबी, कैकाडी, कोंगा, कोमटी, कोष्टी, खतरी, खाटक, खारवी, खारीक, गवळी, गावडा, गिराशी *or* सी, गुरव, गोंधळी, गोप, गोलक (distinguished into कुंडगोलक and रंडगोलक), गोंडी, घडशी *or* सी, घिसाडी, चाटी *or* व्या, चांभार *or* चाम्हार, चारण, चौकळशा, जाट, टंकारी, डाकोचा *or* ता, डोंब, डोंबारी, डोहार, दोर, तांबट, तांबोळी, तिरमळी, धनगर, धवड *or* धावड, धीवर, धुरू, नट, निषाद, commonly कोळी, परभू, परीट, पळशा, पाटारा, पाथरवट, पूर्भय्या, बुरूड, बेदडा, बेरड, ब्राह्मणजाई, भय्या, भंगी, भंडारी, भोई, मातग, मणिकीर, (*pop.* मणेर *or* मणेरी), मण्यार, महार, (*or* वेसकर), मांग, मिठागरी, राऊळ, रथकार, रथकारक, रामोशी *or* सी, लकेरी, लंबाण *or* लमाण, लोणारी, लोहार *or* लोहकार, वणजारा *or* री, वाघरी, वाघ्या, वाणी, शिंपी *or* सिंपी, शीक, सणगर, सुतार, सूत, सोनार.
C. and lineage,—compreh. जातकुळी *f.* जातकूळ *n.* जातपात *f.* कुळगोत *n.*
The C. collectively,—as assembled in investigation of offences, &c. काशीगोत *n.* गंगागोत *n.* गोत *n.* गोतगंगा *f.* गोत पात *n.f.* जानपात *f.* गोतवळा *or* गोतोळा *m.* गोतावळ *f.* जातगंगा *f.* जातगोत *n.f.* जात जमात *f.* दैव *n.*
A mixed c. or race. वर्णसंकर *m.* संकर जाति *f.* संकर *m.* अठरा धान्याचें कोडबुळें *n.*
A low c. person. बाहेरचा *or* ला, गांवाबाहेरचा, दिवाकीर्त्ति *pop.* दिवाकीर्त्त *m.*
Brother or fellow by c. जातभाऊ *m.*
Ceremonies of receiving back into c. गोताई *f.* गोत *f.* पन *f.* जात पात *f.* जात *f.*
Circular notifying an ejection from c. वाळीतपत्र *n.* बहिष्कारपत्र *n.* अपांक्तपत्र *n.*
Confusion of c's. वर्णसंकर *m.*
Distinction of c. जातिभेद *m.*
Ejected from c. वाळ, वाळीत, बहिष्कृत, कृतघटस्फोट
Ejection from c. वाळ *f.v.* घाल, पड, वाळीत *n.* बहिष्कार *m.* घटस्फोट *m.*
Extinction of c. जातिलोप *m.* वर्णलोप *m.*
Falling from c. जातिभ्रंश *m.*
Fallen from c. जातिभ्रष्ट, चाटगा.
Feud in a c. तट *m.*
Of *or* as to c. जातीचा.
Of mixed c. or blood. संकीर्ण, मिश्र.
Pride of c. जात्यभिमान *m.*
The peculiar duty, virtues, &c. of a c. जातिधर्म *m.*

Cast, *p* v. V. 1. झोकलेला, टाकलेला &c. क्षिप्त, प्रक्षिप्त, विक्षिप्त.
2 गाळलेला, सांडलेला, गलित, विगलित.
I down; v. Dispirited. उदास, उदासी, गतोत्साह.

Castanet, *n.* करताल *n.m.* झांझरी *f.* मंजरी *f.*

Castaway, *a.* v. Reprobate. देवाधर्माने टाकलेला, देवत्यक्त, दैवत्यक्त, निक्षिप्त.

Caster, *n.* v. V. 1. झोकणारा, टाकणारा, क्षेपक, क्षिपक, क्षेप्ता.
2 ओतणारा, ओतारी.

To Castigate, Castigation. See To Punish, &c.

Casting, *n.* v. V. 1.—*act.* झोकणें *n.* टाकणें *n.* क्षेप *m.* प्रक्षेप *m.* विक्षेप *m.* प्रक्षेपण *n.* क्षिपण *n.*

Castle, *n. fort.* कोट *m.* कोठ *m.* किल्ला *m.* गढी *f.* लढाऊवाडा *m.*
Castle in the air. मनोरथसृष्टि *f.* मानससृष्टि *f.*
To build c. in the air. आधांतरीं घर *n.* बांधणें, मनीं मांडे *m.pl.* खाणें, मनोरथसृष्टि *f.*-मानससृष्टि *f.*-मनोराज्य *n.* करणें.

Caster-oil, *n.*—plant. एरंड *m.*—the oil एरंडेल *n.*—the seed एरंडी *f.* एरंडबीज *n.*—the root एरंडमूल *n.* Some varieties or species are एरंडी, सुरती एरंड, मोगली एरंड, गोडा एरंड, कडवा एरंड, जेपाळ *m.* श्वेत एरंड.

To Castrate, *v. a.* अंड *m. pl.* काढणें *g. of o.* खसी करणें, अंडछेद *m.*-अंडछेदन *n.* करणें *g. of o.*
2 (by pounding the testicle). बडिवणें, चेचणें.

Castrated, *p.* v. V. 1. खसीकेलेला, खसी, छिन्नांड.
2 बडवलेला, &c. भादा *or* भाद्या.

Castration, *n.* v. V. 1.—*act.* अंडकाढणें *n.* खसी *f.* अंडछेद *m.* अंडछेदन *n.*
2 बडवणें *n.* चेपणें *n.*

Casual, *a. fortuitous,* v. Accidental. असंकेतित, असांकेतिक, आगंतुक, दैवागत.
2 *incidental,* v. Occasional. नैमित्तिक.

Casually, *adv.* v. Accidentally. दैवयोगाने, दैवाने यदृच्छेकरून.

Casualness, *n.* v. A. 1. दैवयोग *m.* यदृच्छा *f.* दैवघटितत्व *n.* आगंतुकत्व *n.*

Casualty, *n.* See Casualness, 2 *a.* c. v. Accident. दैवकृत्य *n.* दैव घटित गोष्ट *f.* काकतालीय *n.*
3 *a chance producing death.* अपघात *m.* आदान *n.* अपमृत्यु *m.*

Casuist, *n. one skilled in casuistry.* दोषादोषविवेकी, दोषादोषवेत्ता, सदसत्संशयनिवर्त्तक.

Casuistry, *n. science of determining the lawfulness or unlawfulness of acts.* दोषादोषविवेचनविद्या *f.* सदसत्संशयनिवर्त्तनविद्या *f.*

Cat, *n.* मांजर *or* माजर *m f.n.* मार्जार *m.* विडाल *or* विडालक *m.*—male, *he. c.* बोका, माजर.—female, *she-c.* माजर, भाटी, बिल्ली *f.*—in endearment; corresponding to *puss, pussy.* मंगी *f.* मंगोडें *n.* मांजरूं *n.*—in endearment, disparagement, or contempt. मांजरूं *n.*—in cant phraseol. वायाची मादशी *f.*

Wild c. रानमाजर *m.f.n.* कांडिचोर *m.*

To let the c. out of the bag. घडा *m.* फोडणें, ढोलकें *n.* फोडणें, पुडी *f.* फोडणें.

Cat a mountain, *n.* रानमाजर *m f n.*

Cat-eyed, *a.* मांजरडोळ्या.

Cat-gut, *n.* सांव *f.* अंतड्यांची तार *f.*-तांत *f.*-तांथ *f.*

Cat-hammed, *a.* टाळघाशा, टाळकुट्या.

Cat's-paw, *n. dupe,* v. Fool. क्रीडामृग *m.* हातखोरणें *n.*

Catachrestical, *a.* v. forged. क्लिष्ट.

Catacombs, *n.* शववापिका *f.*

Catacoustic, *a.* प्रतिध्वनिविषयक, प्रतिध्वनिसंबंधी.

Catalogue, *n.* v. List. फेरिस्त *n.* अनुक्रमाने याद *f.*

Catamenia, *n.* v. Menses. पुष्प *n.* ऋतु *m.* रज *n.m.*

Catamenial, *a.* रजोविषयक.

Catamite, *n.* गांडू *m.* गांडमराड *m.* गांडसुकाळ *or* गांडसुकाळ्या *m.*

Cataplasm. See Poultice.

Cataract, *n.* v. Waterfall. धोत *m.* धोदा *or* धोधा *m.* धोधाणी *f.*

2 (of the eye). मोतीं *n.* मोतीबिंदु *m.* मोतीं बिंब *n.* पटल *n.*

Catarrh, *n.* पडसें *n.* कास *m.*

Catastrophe, *n.* (of the drama, &c). उद्यापन *n.* निष्ठा *f.* निर्वहन *or* निर्वाहन *n.* उपसंहार *m.*

2 *ruinous issue, &c.* लळीत *n.* दुरंत *m.* दुष्परिणाम *m.* दुःखपरिणाम *m.*

To Catch, *v. a. lay hold, apprehend,* v. To Seize. धरणें, हातांत धरणें, पकडणें, पछाडणें.

2 *receive in its passage.* झेलणें, झेलून घेणें, झिकणें.

3 *get hold of, get into one's power.* धरणें, डावाखालीं-डावांत-&c. आणणें, सांपडवणें, अवाक्यांत येणें *in. con.* घावाडावांत सांपडणें *in. con.*

4 (contagion or disease). घेणें, जडणें *in. con.* लागणें *in. con.* येणें *in. con.*

5 (a song or tune), *take up and follow.* झेलणें.

6 (as in speech or conduct), *lay hold of* गोवणें, कबजीं धरणें *or* पाडणें, पकडणें, पटकावणें, पछाडणें, कडमणींत धरणें.

To Catch, *v. n. be contagious* लागणें.

2 *hitch, fasten on, &c.* लागणें, गुंतणें, अडकणें.

To c. and tear, *to be scrieved.* आंखटणें *or* आंखडणें.

3 *take fire, ignite,* v. To Kindle. चेतणें *or* चेतवणें, पेटणें, लागणें, झिलगणें.

4 *sustain some morbid affection.* धरणें.

Catch, *n. seizure, &c.* See Catching, 1st.

To lie upon the c. धरायास-निमित्तास टेकणें.

2 *clasp, hook, hold, chape.* अडकण *n.* अडकवण *n.* अंकडा *m.*

Catching, *n.* v. V. 1.—*act.* धरणें *n.* पकडणें *n.* &c.

Catching, *p. a.* v. V. *and* Contagious. सांसर्गिक, स्पर्शानुगामी, स्पर्शापक्रामक.

Catechetical, *a.* प्रश्नोत्तराचा, प्रश्नोत्तररूप, पृच्छाप्रतिवाक्यात्मक.

To Catechise, *v. a. instruct by questions.* सवाल पुसून-करून-शिकवणें, प्रश्नोत्तरपूर्वकशिक्षा *f.*-बोध *m.*-&c. करणें.

2 *interrogate,* v. To Examine. पुसणें, पुरशीस *f.* घालणें-करणें.

Catechism, *n.* प्रश्नोत्तरावलि *f.* प्रश्नोत्तरमाला *f.* प्रश्नोत्तरपुस्तक *n.*

Catechist, *n.* v. V. 1. सवालकरून शिकवणारा, प्रश्नोत्तरपूर्वकशिक्षक.

2 पुसणारा, पुसता.

Catechu, *n. terra japonica.* खैरसार *m.* कात *m.* (The tree is called खैर *m.* खदिर *m.*)—in cant or covert phraseol. चनुर्थ *m* कडू *m*

Categorical, *a absolute, express,* v. Positive. साफ, स्पष्ट, निश्चयाचा, निश्चयात्मक.

Categorically, *adv.* v. A. *and* Positively. निक्षून, साफ, स्पष्ट.

Category, *n.* पदार्थ *m.*

To Cater, *v. n. provide food.* खाण्याच्या सामग्रीची योजना *f.* करणें, आहारयोजना *f.*-आहार निर्वाह *m.*-&c करणें, वाकनिशी *f.* करणें.

Caterer, *n.* v. V. खाण्याची योजना करणारा, मोदी *m.* वाकनीस *m* आहारयोजक.

Caterpillar, *n.* कुसरूड *m.* कुसरीण *m.* घुलें *n.* शूककीट *m.* शूककीटक *m.* सुरट *or* सुरवंट *m.*

To Caterwaul, *v. n.* गुरम्यांव *n.* करणें, मांजरासारखा ओरडणें.

Caterwauling, *n.* v. V. गुरम्यांव *n.* बोकेनुंज *f.*

Cates, *n.* v. Dainty. पक्वान्नें *n. pl.* मिष्टान्न *n.* भानुर्के *n.*

Catharist, *n. pretender to great purity.* अतिसोवळा, लाकडें धुवूनघेणारा, मोठ धुवूनघेणारा.

Cathartic, *a.* See Purgative.

Cathartic, *n.* See Purge.

Catheter, *n.* मुतसळई *f.* मूत्रस्रावियंत्र *n.*

Catholic See Universal.

Catholicon, *n.* त्रैलोक्यचिंतामणि *m.*

Catoptrical, *a.* v. N. परावृत्तकिरणसंबंधी, परावृत्तकिरणजन्य.

Catoptrics, *n. science of reflected light.* परावृत्तकिरणविषयकदर्शनानुशासन *n.*

Cattle, *n.—horned.* गुरें *n. pl.* ढोरें *n. pl.*—compreh. *great and small.* गुरूं वांसरूं *n.* Some of the diseases incidental to *Cattle* are कांसेफोड *m. pl.* कुकडें *n.* कुंद *m.* कोणें *n.* घांटरोग *m.* झेंडु *m.* सडी *f.* पायलाग *m.* पांसी *or* फांसी *f.* पेय *n.* फोडाळणें *n.* वरग *m.* लाळ *f.* नरड *m.* तोंडलाग *m.* खुरखूत *n.*

C.-lice. C.-ticks. खिरड *f.*

Hire for the use of draught c. शेक *n.*

Picketing line of c. दावण *f.*

Rope by which c. are tied to it. दावें *n. dim.* दावली *f.* Loop of this rope, (it consists of two). कानी *f.* पडकें *n.* पेंडें *n.*

Spot on which the c. are assembled daily, to be driven out to pasture. गोंड *m.*

Tending or keeping of c. राखील *f.* राखणावळ *f.* राखूळ *f. v.* घाल, पशुरक्षण *n.* पशुपालन *n.* Hire of tending c. राखणावळ *f.* राखील *f.* राखूळ *f.*

Wealth, or property in c. गोधन *n.*

Caudle, *n.* बाळंतकाढा *m.* सुंठवडा *m.* शिरें *n.* सोनवणी *n.*

Caught, *p.* v. V. 1. धरलेला, गृहीत, धृत.

2 झेललेला &c.

3 सांपडवलेला, डावाखालीं आणलेला, &c.

To be c. सांपडणें *or* सांपटणें.

CAUL, *n.* v. OMENTUM. पोटाचा पडदा *m.* अंत्रवेष्टन *n.*

CAULIFLOWER, *n.* फुलकोवी *f.*

CAUSABLE, *a.* v. V. उत्पादनीय, कारणोत्पाद्य, निमित्तोत्पाद्य, निमित्तभव्य.

CAUSAL, CAUSATIVE, *a relating to or implying cause.* कारण-संबंधी, कारणविषयक, उत्पादक, कारणिक, हेतुक, साधक, कारण-हेतु-साधन-&c. भूत

2—in grammar. वांत *or* व्यंत (*i. e.* व *or* वि & अंत having व *or* वि added at the end of the root)

CAUSALITY, CAUSATIVENESS, *n.* v. A. 1. कारणत्व *n.* निमित्तत्व *n.* हेतुता *f.* साधकत्व *n.*

CAUSATION, *n.* V.—*act.* उत्पादणें *n* &c. उत्पादन *n.* उद्भावन *n.*

CAUSE, *n. efficient, producer, author* कारण *n.* कर्ता *m.* कारक *m.* प्रयोजक *m.* उपाधि *m.* आदि *m*

Efficient c. कारकहेतु *m.*

Generative or originating c. प्रभव *m.*

Instumental c. निमित्तकारण *n.* निमित्त *n.*

Primary or remote c. आदिकारण *n.* बीजभूतकारण *n.* निदान *n.* मूल *n* आद्यबीज *n.* परंपराकारण *n.* कारणकारण *n.*

Proximate or immediate c. उपादान *n.* उपादानकारण *n.* निमित्त-कारण *n* साक्षात्कारण *n.* प्रत्यक्षकारण *n.*

● Relation of c. and effect. कार्यकारणभाव *m.* जन्यजनकभाव *m.* हेतुहेतुमद्भाव *m.* प्रयोज्य प्रयोजकभाव *m.* साध्यसाधकभाव *m.*

2 *reason, ground, motive.* कारण *n.* हेतु *m.* प्रयोजन *n.* सबब *f.* निमित्त *n.*

Without c. कारणावांचून, निष्कारण, उगींच, सहज.

3—in law; *suit, action.* व्यवहारविषय *m.* खटला *m.* खटलें *n.* मुकदमा *m.* वाद *m.* प्रकरण *n.*

To lose one's c. हरणें.

4 *side, party.* पक्ष *m.* कड *f.* बाजू *f.* तरफ *f.*

Espousing a c. कैवार *m.* *v.* घे, धर, कर.

Espouser of a c. कैवारी.

To CAUSE, *v. a. produce, occasion, effect.* करणें, करवणें, उत्पादणें, उद्भावणें, उत्पन्न &c. करणें, उत्पत्ति *f.*-उद्भव *m.* करणें *g. of o.* कारणभूत-निमित्तभूत-हेतुभूत-&c. होणें-असणें *in. con.*

CAUSED, *p.* v. V. केलेला, करवलेला, &c. उत्पादित, जनित, जन्य, निमित्ती (in comp.) हेतुमान्.

CAUSELESS, *a.* v. N. 1. अकारण, अकारणी, निःकारण, अहेतुक, अकर्तृक, कर्तृहीन.

2 अकारण, अकारणी, निःकारण, निष्कारण, विनाकारण, अहेतुक, निर्हेतुक, निर्निमित्त, निष्प्रयोजन.

CAUSELESSNESS, *n.* v. A. अकारणत्व *n.* अहेतुकत्व *n.* अकर्तृकत्व *n.* &c.

CAUSER, *n.* v. V. करणारा, &c. कर्ता, जनक, जनिता, प्रयोजक, प्रवर्तक, कारणभूत.

CAUSEY, CAUSEWAY, *n.* बांध *m.* बांधाचा रस्ता *m.*

CAUSTIC, *a.* मासजाळणारा, मांसदाहक, मांसनाशक.

CAUSTIC, *n.* मासजाळणारें औषध *n.* मांसदाहक *or* नाशकपदार्थ *m.* अरुष्कर *m.*

CAUSTICITY, *n.* मांसदाहकत्व *n.* मांसदाहनशक्ति *f.*

CAUTER, *n.* डागणी *f.* दाहन *n.* डाहणी *f.*

To CAUTERIZE, *v. a. fire.* डागणें *or* दागणें, लासणें, डावणें, डाग *m.*-डाव *m.*-गूल *m.* देणें, दाहन *n.* करणें.

CAUTERY, *n.*—actual. डाग *m.* दाह *m.*

Circular c. गूल *m.* गोदा *m.*

2—Potential. दाह *m.*

CAUTION, *n. prudence, providence, care, circumspection, wariness.* दुरंदेशा *m.* सावधगिरी *f.* सावधपणा *m.* हुशारी *f.* पगदस्तपणा *m.* सावधानता *f.* पूर्वापरविचार *m.* मागलापुढलाविचार *m.* आदिपश्चात्विचार *m.* आगचामागचा विचार *m.*

2 *mention,* v. WARNING. ताकीद *f.* सांगी *f.* जतावणें *n.*

3 *provision against.* करून ठेवलेला उपाय *m.*-बंदोबस्त *m.* पूर्वोपाय *m.*

To CAUTION, *v. a. admonish, &c.* v. To WARN. ताकीद *f.* करणें-देणें, जतावणें, जगावणें, सांगी *f.* करणें.

CAUTIONARY, *a given in pledge or security.* तारणाचा, बंधकीकृत, बंधकीभूत, तारण in comp.

2 *conveying warning.* ताकिदीचा, जतावणीचा, अवधानसूचक.

CAUTION, *a. prudent, provident, careful, wary* सावध, हुशार, पगदस्त, पगदस्ती, दूरंदेश, सावधान, सावचित्त, पूर्वापरविचारी, पूर्वदर्शी, मागें पुढें-चहोंकडें-पदोपदीं &c. पाहणारा.

CAUTIOUSLY, *adv.* v. A. सावधपणानें, मागें पुढें पाहून, पूर्वापरविचार करून, &c.

CAUTIOUSNESS, *n.* v. A. *and* CAUTION. सावधपणा *m.* हुशारी *f.* पगदस्ती *f.*

CAVALCADE, *n.* सवारी *or* स्वारी *f.* अश्ववार यात्रा *f.*

CAVALIER, *n.* v. HORSEMAN. घोडेस्वार *m.* शिलेदार *m.* तुरंगी *m.* सादी *m.* अश्ववार *m.* अश्वसादी *m.*

CAVALIER, *a. haughty, &c. like a c.* शिलेदारी, शिलेदारीढबेचा, शिलेदारीडौलाचा, राऊतचालीचा, रावकीचेचालीचा, पत्राजी, मगरूर, अभिमानी.

CAVALIERLY, *adv.* v. A. शिलेदारावारीं, राऊतचालीनें, शिलेदारी डौलानें, &c. पत्राजीनें, मगरूरीनें.

CAVALRY, *n.* घोडदळ *n.* तुरूकस्वार *m. pl.* अश्वभार *m.* अश्वसेना *f.*

CAVE, *n. hollow in a hill or rock.* गुहा *f.* गुंफा *f.* गव्हर *n. dim.* गव्हरी *f.* ढोल *f.* भुयार *n.* खबदड *n. f.* खबदडी *f.* विवर *n.* कणगर *f.* कंदरा *f.* कपार *n.* कंदर *mn.* कुहर *n.*

In caves and hollows and dens and chasms, &c. कडेकपाटीं, दरींकंदरीं.

CAVERN, *n. hollow in a hill, &c.* v. CAVE. गुहा *f.* कपार *n. f.*

2 *deep mountainous recess or hollow.* खोरें *n.* खोंडा *m.* घोल *n.* दरा *m. dim.* दरी *f.*

CAVERNOUS, *a. abounding with caverns.* गुहाप्रचुर, गुहामय, गुहाबहुल, गहीय.

To CAVIL, CAVILLING. See To CARP, &c.

CAVITY, *n.* v. HOLLOW. खळगा *m. dim.* खळगी *f.* खळी *f.* खांच *f.* खोलगा *m.* खोलवा *m.*

To CAW, *v. n.* कावकाव *f.* करणें, करकरणें, काकशब्द *m.* करणें.

CAWING, *n.* v. V.—*act.* करकरणें *n.* कावकाव *f.* करकर *f. intens.* करकराट *m.*

To CEASE, *v. n. stop, desist, leave off, give over.* राहणें, पुरें *adv.*-बस *adv.* करणें, स्थिरावणें, स्थिर होणें, खळणें, थांबणें, स्तब्धणें, स्तब्ध होणें, निवृत्तहोणें, विसावणें, विरमणें, उपरमणें, विराम *m.* पावणें, फिरणें, निवर्त्तणें, सोडणें (ex. बोलायास-जेवायास-भांडायास-&c. सोडणें), मोडती *f.* घेणें, हात *m.* काढणें-काढून घेणें-अटोपणें.

2 *become extinct, be no more.* उडणें, सरणें, जाणें, गळणें, संपणें, उलगणें, उरकणें, नाहींसा होणें.

3 *come to an end, stop,* v. To END. राहणें, संपणें, समाप्त होणें, उलगडणें.

CEASELESS, *a. incessant,* v. PERPETUAL. अखंड, निरंतर, संतत, अविश्रांत.

Ceasing. See Cessation.

Cecity See Blindness.

Cedar, *n* देवदारू*m.n.*?

To Cede, *v. a. surrender, yield,* v. To Give up. सोडणें, सोडून देणें, परित्यागपूर्वक देणें, स्वाधीन करणें.

To Ceil, *v. a.* छतावणें, छत*n.* भरणें-लावणें-देणें-बांधणें.

Ceiling, *n* छत*n.* वितान*n.m.*

To lay a c. छत*n.* भरणें.

2—of cloth. चांदवा*m.* आस्मानगिरी*f.*

3—of planks. तक्तपोशी *f.*

To Celebrate, *v. a. laud, extol,* v. To Praise. स्तवणें, कीर्त्तणें, गाणें, स्तवन*n.*-कीर्त्तन*n.*-संकीर्त्तन*n.* करणें *g.of o.*

2 *perform solemnly, solemnize.* समारंभाने करणें-आचरणें-पाळणें, समारंभ*m.*-उत्साह*m.*-&c. करणें *g.of o.*

To c. humbly. उदकापाण्याने करून टाकणें, फूलपाकळीने करून टाकणें.

To c. with pomp and style. गाजवणें.

Celebrated, *p. & a.* v. V. 1. स्तवलेला, &c. कीर्त्तित, संकीर्त्तित.

2 समारंभाने केलेला, &c.

I v. Famous. कीर्त्तिमान्, ख्यात, विख्यात, प्रख्यात, सुप्रसिद्ध, प्रतिष्ठित, नामी, नामांकित.

Celebration, *n.* v. V. 1.—*act.* स्तवणें*n.* कीर्त्तणें*n.* &c. कीर्त्तन*n.* संकीर्त्तन*n.*

2 समारंभाने करणें*n.* &c. समारंभ*m.*

Celebrity, *n.* v. Fame. नाम *pop.* नांव*n.* नांवलौकिक*m.* कीर्त्ति *f.* प्रतिष्ठा *f.* ख्याति *f.* विख्याति *f.*

Celerity, *n.* v. Swiftness. त्वरा *f.* वेग*m.* शीघ्रगति *f.* वेगगति *f.*

Celestial, *a.* See Heavenly.

Celestial, *n. inhabitant of heaven.* देवलोकवासी, देवलोकस्थ, स्वर्गवासी, स्वर्गी.

Celibacy, *n. unmarried state.* अवरठेपणा*m.* निंबेपणा*m.* अविवाह*m.* अपरिणयन*n.* अनुद्वाह*m.* अविवाहितावस्था *f.* अनूढावस्था *f.*

Life of c. study, and devotion. नैष्ठिकब्रह्मचर्य*a.* (*and* Leader of it), नैष्ठिकब्रह्मचारी*m.* नैष्ठिकब्रह्मचारिणी *f.*

Cell, *n. small cavity,* v. Hollow. खळी *f.* खळगी *f.* घर*n.* सूक्ष्मगर्त्ता *f.*

2 *small apartment.* खण*m.* खाना*m* पूड*m.*

C. with bars. पिंजरा*m.*

3—as in tables of calculation, &c. कोष्ठक*m.n.* घर*n.*

4 *little bag or bladder (of animals).* कोश*m.* पिशवी *f.*

Cellar, *n.* तळघर*n.* भुयार*n.* जिन्नसखाना*m.* बोखार *or* बोखारें*n.*

C. for grain. पेंव*n.*

Cellular, *a. consisting of cells.* खळ्यांचा, खळग्यांचा, सूक्ष्मगर्त्ताप्रचुर, सूक्ष्मगर्त्तामय.

Cement, *n.* सांधणें*n.* जोडणें*n.* संधानसाधन*n.* संधानवस्तु*n.*-द्रव्य*n.*—of glue, paste, &c. चिकटवण*n.* डकवण*n.* लुकण*n.*—of mortar गारा*m.* गिलावा*m.*—of tin कस्तर *or* कस्तूर*m.n.*

To Cement, *v. a.* सांधणें, जोडणें, सांधपणें, सांधप*n.*-&c. करणें *g.of o.*

Cemetery, *n. repository for the dead.* श्मशान *pop.* मसण*n.* मसणवटी *f.* मसणवटा*m.* मसणखाई *f.* श्मशानभूमि *f.* प्रेतस्थान*n.* प्रेतभूमि *f.* प्रेतवन*n.* पितृवन*n.*मृतस्थान*n.* रुद्रभूमि *f.* शवालय*n.* शिवालय*n.*

Cenotaph, *n. monument.* छत्री *f.*

Censer, *n.* धुपटणें *or* धुपाटणें*n.* धुपारती *f.*

Censor, *n. corrector of public morals.* कर्माध्यक्ष*c.* धर्माधिकारी, धर्माध्यक्ष*c.*

Censorial, *a. belonging to a censor.* धर्माधिकारिसंबंधी, धर्माध्यक्षसंबंधी,

Censorious, *a. addicted to censure.* खुसपट्या, दोषदृष्टि, दोषदर्शी, दोषग्राही, दोषारोपी, दोषान्वेषी, छिद्रदर्शी, छिद्रान्वेषी, छिद्रानुसारी, रंध्रान्वेषी, अवगुणदर्शी, क्षतदर्शी, दोषवादी, अगुणवादी, गुणघाती, निंदाखोर, निंदक, निमित्तखोर, दांतकसाळी, उणें पाहणारा

Censoriousness, *n.* v A. दोषदृष्टि *f.* दोषबुद्धि *f.* छिद्रदृष्टि *f.* छिद्रान्वेषण*n.* रंध्रान्वेषण*n* दोषवादन*n.* दांतकसाळ *f.* In reprehension of *Censoriousness* there are some phrases and proverbs. These sufficiently agree with "*Physician heal thyself; First pluck the beam out of thine own eye, then the beam out of thy neighbour's eye; Look first at home; Keep your own house; Dress your own garden, &c.*" दुसऱ्याचे डोळ्यांतलें कुसळ आपले डोळ्यांतलें मुसळ, आपल्या पायाखाली जळतें आणि डोंगरचें विझवायाला धावावें, भगोदर आपल्या पागोट्यासी बांधावें मग दुसऱ्याचे पागोट्यासी भांडावें.

Censorship, *n.* धर्माधिकार*m* धर्माधिकरण*n.*

Censurable. See Blamable.

To Censure, Censure. See To Blame, Blame.

Census, *n. enumeration of inhabitants* लोकगणती *f.* खानेसुमारी *f.* प्रजागणन*n.*

Cent, *n.* शेंकडा*m.* शतक*n.*

Per c. शेंकडां, दरसदे.

Centaur, *n.* नराश्व*m.* हयग्रीव*m.* हयांग*m.* धनूराशि*m.*

Centenarian, *n. person a hundred years old.* शतायु, शतवयस्क.

Centenary, *n.* शेंकडा*m.* शतक*n.*

Centifolious, *a.* शतपत्र, शतपत्रक,

Centinody, *n.* शतपर्वा *f.*

Centipede, *n.* शतपदी *f.* गोम *f* घोण *f.*

Central, Centrical, *a. belonging to the centre,* v. Middle. मधचा, मधला, मधील, मध्य.

2 *placed in centre,* v. Middle. मध्यवर्त्ती, मध्यस्थ, मध्यस्थित.

Centre, *a.* v. Middle. मध्य*m.* गर्भी *f.*

2 (of a circle, &c.). केंद्र*n.* नाभि*m.f.* बिंदु *or* मध्यबिंदु*m.* मध्य (in comp. as वृत्तमध्य, &c.).

To Centre, *v. a collect to a point.* एकलक्ष्यस्थित-स्थगित-&c. करणें.

To Centre, *v. n.* एकलक्ष्यस्थित होणें-असणें.

Centrifugal, *a. that recedes from the centre.* मध्योत्सारी, मध्यत्यागी.

Centripetal, *a. that has a tendency to the centre.* मध्याभिगामी, मध्याभिसारी, मध्याभिसरणशील.

Centuple, *a.* शंभरपट, शतगुण.

Century, *n. a hundred.* शेंकडा*m.* शतक*n.*

2 *a hundred years.* शतक*n.* अब्दशत*n.* वर्षशत*n.*

Cephalic, *n. medicine for the headache.* नस*m.* नस्य*n.* नथ *f.* मस्तकशूलहारि औषध*n.*

Cephalic, *a. belonging to the head.* मस्तकाचा, मस्तकसंबंधी, शिरस्य, मूर्धन्य.

Cerecloth, *n. waxed cloth.* मेणकापड*n,*

Ceremonial, *a. belonging to ceremony, consisting in ceremony, ritual, &c.* कर्माचा, क्रियेचा, उपचाराचा, क्रियासंबंधी-विषयक,

कर्मसंबंधी-विषयक, कर्मात्मक, क्रियात्मक, कर्मरूप, क्रियारूप, आचरणसंबंधी -विषयक.

CEREMONIAL, *n. outward form or rite* क्रिया *f.* कर्म *n.* रीति *f.* संस्कार *m* उपचार *m.pl.* आचरण *n.* आचार *m.*

CEREMONIALIST. See CEREMONIOUS, 1st.

CEREMONIOUS, *a. observant of forms and rites.* कर्मनिष्ठ, क्रियानिष्ठ, आचारनिष्ठ, कर्मतत्पर, क्रियातत्पर, आचारतत्पर, कर्मठ, कर्मशील, आचारपूत, आचरसंपन्न, आचारशुद्ध, कर्मसंगी.

2 *observant of ceremony, formal.* आदरोपचारी, आदरोपचारशील, आदरसत्कारी, आदरोपचारनिष्ठ, आदरलक्षी, आदरमानी.

3 *consisting of ceremonies and rites.* See CEREMONIAL.

CEREMONIOUSNESS, *n.* v. A. 2. आदरोपचारनिष्ठा *f.* आदरोपचारभक्ति *f.* आदरोपचारबुद्धि *f.*

CEREMONY, *n.* v. RITE. क्रिया *f.* कर्म *n.* संस्कार *m.* रीति *f.*

—gener. or loosely. अनुष्ठानप्रसंग *m.*

Closing c.—gener. उद्यापन *n.*

Conductor of a c. याज्ञिक *m.*

2 *forms of civility,* v. CIVILITIES. आदरोपचार *m.* आदरसत्कार *m.* उठबस *f.* उठाबैस *f.*

3 *forms of state.* दर्बारीडौल *m* -शिरस्ता *m.*-रीत *f.*- &c.

Master of the ceremonies, v. CONDUCTOR. सभानायक *m.* सभापति *m.* संपादक *m.*

CERTAIN, *a. sure, confident, undoubting.* निस्संशय, निस्संदेह, निर्भ्रांत, निर्भ्रांत, निश्चयी, दृढनिश्चय, जातनिश्चय, कृतनिश्चय, बद्धनिश्चय, निश्चितमनस्क, निर्भ्रांतमनस्क, निर्भ्रांतचित्त, जातनिर्धार, निर्धारयुक्त, हीनसंशय, हीनसंदेह, संशय &c. हीन-रहित-शून्य, विनदिक्कत.

2 *indubitable, undeniable.* निश्चयाचा, निश्चयात्मक, असंदिग्ध, निस्संदिग्ध, निःसंशय, निर्धाराचा, खचीत, निखालस, निश्चित, तहकीक, निर्भ्रांत, विनदिक्कतीचा, विनतकरारीचा, खसूस, निर्विवाद.

3 *of sure occurrence or action, unfailing.* खचीत, निश्चयाचा, निस्संदिग्ध, निस्संदेह, निस्संशय, आवश्यक, अवश्यंभावी, अचूक, भाव्य, खसूस.

4 *settled, stated, fixed.* नेमाचा, निश्चित, नियमित *pop.* नेमित, निर्धारित, खचीत, ठाम.

5 v. SOME. कोणही एक, कितीएक.

A c. person. अमुक, अमका, फलाणा *or* ना.

CERTAINLY, *adv.* v. A. 1. निर्भ्रांत, निर्भ्रांत, निर्भ्रांतपणें, संशयावांचून, &c. निखालस, खचीत, निश्चयपूर्वक, निश्चयपुरस्सर, निश्चितबुद्धीनें, निश्चितमनानें.

3 *without fail.* खचीत, अगत्य, अगत्याने, अगत्यपूर्वक, अगत्यरूप, अगत्यपुरस्सर, अवश्य, अवश्यक, अवश्यमेव, निश्चय, निश्चयपूर्वक, निश्चयात्मक, निस्संदिग्ध, निस्संदेह, निस्संशय, असंशय, अलबत्त *or* त्तां, खामखा, खसूस, खास, खरोखर *or* रीं *or* रें, आहत्य, नियत, निरूतां *or* तें, मुक्करर, कीर, निखालस, परिछिन्न.

CERTAINNESS, CERTAINTY, *n.* v. A. 1. निर्भ्रांत *f.* निर्भ्रांतपणा *m.* निर्धार *m.* निश्चय *m.* निधडा *m.* खातर *f.* खातरजमा *f.* निस्संशयत्व *n.* निस्संदेहत्व *n.* संदेह- &c. राहित्य *n.* संदेहाभाव *m.* संशयाभाव *m.*

2 निर्भ्रांत *f.* निखालसपणा *m.* निखालसता *f.* खचीतपणा *m.* खचिती *f.* निस्संदिग्धता *f.* तहकीकपणा *m.*

3 निश्चय *m.* नैश्चित्य *n.* आवश्यकता *f.* अवश्यंभाविता *f.* निश्चयघटमानता *f.*

1 *a c. a real and fixed thing.* खचीत-निश्चित-निर्धारित- &c. गोष्ट *f.*-विषय *m.*- &c.

CERTIFICATE, *n.* चिठ्ठी *f.* लेख *m.* दस्तऐवज *m.* प्रमाणलेख *m.* पत्र *n.* (in comp. with the indicating noun, as शुद्धिपत्र c. of purification; अजितपत्र c. of pre-eminence; आब्रूपत्र c. of good character, &c.)

To CERTIFY, *v. n. testify to a thing in writing.* दाखला *m.*-दस्तऐवज *m.*-प्रमाणलेख *m.*-खातरीचालेख *m.*-निशेचा कागद *m.*- &c. देणें-लिहूनदेणें, निश्चयपूर्वक लिहूनदेणें.

To CERTIFY, *v. a. assure of, apprize,* v. TO INFORM. माहितगार-ज्ञान-ज्ञापित- &c. करणें.

CERULEAN, *a.* आस्मानी, आकाशवर्ण.

CERUSE, *n. white-lead.* सफेता *or* दा *m.*

CERVICAL, *a. belonging to the neck.* मानेचा, ग्रैव, ग्रैवेय, ग्रीवासंबंधी.

CESSATION, *n. ceasing, stopping.* राहणें *n.* &c. उपरम *m.* उपराम *m.* उपरति *f.* विराम *m.* विरति *f.* निवृत्ति *f.* निवर्त्तन *n.* याम *m.*

v. INTERMISSION. महकूबी *f.* अवसान *n.* अवसाय *m.*

CESSION, v.V.—*act.* सोडणें *n.* सोडून देणें *n.* स्वीयत्याग करण *n.* त्याग पूर्वकदान *n.*

CEYLON, *n.* लंका *f.* सिंहलद्वीप *m.n.* सिंहल *n.* सिंहला *f.*

To CHAFE, *v. a. excite by rubbing.* चोळून &c. चेतना *f.*-जीव *m.*-उबारा *m* -चेतव *m.*- &c. आणणें, चेतनासंपादकमर्दन *n.* करणें.

2 *wear by rubbing, fret, abrade,* v. TO RUB. चोळणें, चोळवटणें.

3 v. TO ANGER. चेतवणें, चिडवणें, खिजावणें.

To CHAFE, *v. n. rave, boil,* v. TO FUME. चडफडणें, तडफडणें, उबगणें, खलखळणें, तडफड *f. intens.* तडफडाट *m.*-चडफड *f. intens.* चडफडाट *m.* करणें.

CHAFF, *n.* v. HUSKS. भुसा *m.* भूस *n.* भुसकट *n.* भुशी *f.* फोल *n.* तुष *m. pop.* तूस *n.m.*

To CHAFER. See TO HAGGLE.

CHAFING-DISH, *n.* शेगडी *f.* हसंती *f.* शकटी *f.*

CHAGRIN, *n.* रूसवा *m.* खपोमर्जी *f.* रूष्टभाव *m.* रूष्टता *f.* खट्टूपणा *m.*

To CHAGRIN, *v. a. vex.* खपाकरणें, रूसवणें, रूष्टकरणें, खट्टूकरणें.

CHAIN, *n.* सांखळ *dim.* सांखळी *f.* शृंखला *f.*

Fine c. (as of a watch, &c.). जंजिरी *f.* जंजीर *f.*

Large and thick c. सांखळदंड *m.*

Little c. C. of two or three links. कडी *f.*

2 *fetter, bond, shackle,* lit. fig. बंद *m.* बंधन *n.* बंध *m.* बिडी *f.* शृंखलाबंध *m.* शृंखलाबंधन *n.*

To rivet one's chains. गळ्यांत गोणी *f.* आणणें.

3 *series, concatenation,* &c. सांखळी *f.* शृंखला माला *pop.* माळ *f.* सिलसिला *m.* श्रेजा *n.f.* श्रेणि *f.* अन्वय *m.* आनुपूर्वी *f.* आनुपूर्व्य *n.*

To CHAIN, *v. a.* सांखळणें, सांखळीनें बंदकरणें, शृंखलाबद्ध करणें.

CHAIN-SHOT, *n.* जंजिरी गोळी *f.* जोडगोळी *f.*

CHAINED, *p.* v.V. सांखळीनें बांधलेला, शृंखलाबद्ध.

CHAINING, *n.* v.V.—*act.* सांखळणें *n.* शृंखलाबंध *m.* शृंखलाबंधन *n.*

CHAIR, *n.* खुरसी *f.*

Easy c. or seat. सुखासन *n.*

2 *seat of authority.* गादी *f.* अग्रासन *n.* मुख्यासन *n.* अध्यक्षासन *n.*

CHAIRMAN, *n.* v. PRESIDENT. सभानायक *m.* सभापति *m.* सभाध्यक्ष *m.* सारथी *m.*

2 See BEARER.

CHAISE. See CARRIAGE.

CHALCEDONY, *n.* शिवधातु *m.*

CHALK, *n.* कठिनी *f.* सितधातु *m.* ओक *f.*- दुधीमाती *f.* The English word under the form of चाक is common.

Red c. रक्तधातु *m.* सुरंगधातु *m.*

To CHALLENGE, *v. a. call to contest.* लढाई *f.* मागणें *with* जवळ

of o. युद्धाह्वानn-युद्धामंत्रण-युद्धनिमंत्रणn. &c. करणें, दालीf बाधणें *with* सीं *of o.* हटकणें.

2 See To Claim. 3—as a sentry. हटकणें, ललकारणें.

Challenger, Challenging, n. v.V. 1.—*act.* लढाई मागणेंn युद्धाह्वानn. युद्धामंत्रणn. युद्धनिमंत्रणn.

To accept a c. विडाm. उचलणें.

Chalybeate, a. *impregnated with iron.* लोहगुण मिश्रित, लोहगुणान्वित, लोहगुणात्मक.

Chamade, n. रूमाल फिरवणेंn.

Chamber, n. *apartment,* v. Room. कोठडीf. खोलीf.

2 (of a gun). खजीनाm. कोठाm. कोठीf. पेटm.

Chameleon, n सरडm सरडाm. सरटm.

Chamfer, Chamfret, n. v. Groove. खांचणीf.

Chamois. See Goat

To Champ, v. a. चावणें, चघळणें.

Champaign, n. *flat, open country,* v. Plain. पटंगण *or* पटांगणn. पाटाm. मैदानn.

Champion, n. *warrior, &c.* v. Hero. वीरm. एकांगवीरm. एकाड्याm. योद्धाm.

Chance, n.—as the *cause* of events, v. Fortune. दैवn. दैवगतिf.

By c. दैवाने, दैवयोगाने, दैववशें, दैनवशात्, दैवात्, प्रारब्धगत्या, यदृच्छेकरून.

2 *fortune, fate, turn up, luck,* v. Fortune, Destiny. दैवदशाf. दैवगतf. दैवरेषाf. कपाळरेखाf. दैवयोगm दैवघटितn. विधियोगm. प्राक्तनयोगm. अदृष्टयोगm. दैवn. प्रारब्धn.

3 *casual or fortuitous occurrence,* v. Accident. दैवकृत्यn. दैवघटितn. काकतालीयn. यदृच्छाf.

4 *possibility of occurrence.* संभवm. संभावनाf. *or* होण्याची-घडण्याची-&c. संभावनाf.-संभवm.-संभूतिf. घटनायोगm. घटनशक्यताf.

Chance, a. *casual,* v. Accidental. दैवागत, दैवघटित, दैवप्राप्त, आगंतुक, विधिप्राप्त.

To Chance. See To Happen.

Chancellor, n.-one of the ministers. पंडितरावm.

Chancery, n. सदर अदालतf.

Suit in c. fig. साहा महिन्याची जांभईf. तोंड धरून बुक्यांचा मारm. खटकर्मn.

Chancre, n. चट्टाm.

Chandelier, n. झुंबरm. झाडn. *or* दिव्याचें झाडn. दीपवृक्षm.

To Change, *v. a. put or quit for, shift.* बदलणें, पालटणें, बदलीf. करणें.

2 *interchange.* v. To Exchange. अदलाबदलf.-बदलाबदलf.-&c. करणें *g.of o.*

3 *alter, vary.* बदलणें, पालटणें, फिरवणें, परतणें, नवाजुना करणें, फेरm.-फेरफारm.-भेदm.-रूपांतरn.-रूपभेदm.-&c. करणें *g.of o.*

4 (money). मोडणें.

To Change, *v. n. suffer change.* बदलणें, फिरणें, परतणें, पालटणें, फेरm -भेदm.-अंतरn.-&c. पडणें *in. con. or* होणें *g.of o.* अवस्थांतरn.-स्थित्यंतरn.-अन्यथाभावm.-&c. पावणें.

To c. for worse.—esp. of persons. बदलm. खाणें, बिचल f. खाणें, बिचलणें, बिथरणें, पगडीf. फिरणें *or* फेरपगडी करणें.

Change, Changing, n. v.V. A. 1.—*act.* पालटणेंn. बदलणेंn.

2 अदलाबदलf. बदलाबदलf. विनिमयm.

3 फिरवणेंn. पालटणेंn. &c. भेदm.

4 मोडणेंn.

v.V. N.—*state.* फेरm. भेदm. पालटm. विकारm. विकृतिf. अवस्थांतरn. स्थित्यंतरn. रूपांतरn. रूपभेदm. अन्यथाभावm. परिणामm. विपरिणमनn.

I *small money.* खुरदाm. (copper change). मोडf.

Keeper of c. for traffic खुरदेकरी.

Changeable, a. v.V. A. 1. *possible to be changed.* फिरवाया-परताया &c. चा-जोगा-जोगता-&c. फेरफार कराया जोगा-&c. विपरिणमनीय.

I *changeful, mutable, variable, inconstant, fickle, versatile, &c.* चंचल, चपल, चंचलचित्त, चंचलवृत्ति, तरल *or* प्रकृति तरल, वावसा, लहरी, लहरीदार, लहरीबहरी, उडलटप्पू, उडाणटप्पू, उचलचावडा, अस्थायी, अस्थिर, अस्थिरबुद्धि, क्षणिकबुद्धि, क्षणिकचित्त, अस्थिरचित्त, क्षणिकवृत्ति, तिरतिरा *or* त्या, हरिद्रारावा, छंदखोर, छंदिष्ट

Changeableness, n. v.A. 1. फिरवाया &c. जोगेपणाm.

I चांचल्यn. चापल्यn. चंचलताf. चपलताf. चंचलवृत्तिf. चंचलबुद्धिf. पाउलबुद्धिf. क्षणिकबुद्धिf.-विचारm-निश्चयm-कल्पनाf.

Changed, p v.V. N. बदललेला, फिरलेला, फेर पडलेला-झालेला, &c. विकारित, विकृत, वैकृत, परिणत.

Changeling, n. *changed child.* बदलेंमूलn. परिवर्तित संतानn.

2 *fickle person,* v. Changeable. उडाणटप्पू उडलटप्पू

Channel, n. (of a river, &c.) v. Bed. पात्रn. तासm.

2 (for water, for irrigation, &c.). पाटm. टरळीf. सारणीf. कुल्याf. *pop.* कालवाm.

Raised c. or course. दांडाm.

3 (to carry off water) *gutter.* मोहरी *or* मोरीf. नहरm. प्रणालिकाf. प्रणालीf. सारणीf.

4 (as of a pillar, &c.). खांचणीf. बलकीf

5 *strait.* खाडीf.

6 *medium.* द्वार *pop.* दारn. मार्गm. वाटf.

To Chant, Chant, &c. See To Sing, Song, &c.

Chaos, n. *primeval confusion.* अपंचीकृत भूतस्थितिf. भूतसंकरm. भूताव्यवस्थाf.

Reduction of c. पंचीकरणn.

2 See Jumble.

Chaotic, a. v.V. N. 1. अपंचीकृत, अपंचीकृतात्मक, अपंचीकृतरूप.

2 v. Confused. अव्यवस्थित, अस्ताव्यस्त, अक्रम

To Chap, v. n v. To Crack. फुटणें, उलणें, तडतडणें, भेगलणें.

Ready to c. फुटरा.

Chap, n. v. Crack. भेगf. तीडf. चीरf.

2 v. Jaw. बेचाळीf. *or* ळेंn. हनुf.

Chaps. जबडा *or* जावडाm. चावडाm. जांभाडn. टाळींn.*pl.* मुसकुरीf.

To lick the c. जिभळ्याf. *pl.* चाटणें, लाळf. घोटणें, दांतm.*pl.* पाजवणें.

3 (of a channel, river, &c.). तोंडn.

Chap, n. v Fellow. गडीm. बच्चाजीm. बच्चारामm.

Chap-fallen, a. तोंड उतरलेला, हिमटतोंड्या, हिरमूस तोंड्या, हिंपुटी, हिंपट *or* हिमट.

To be c. तोंडn. फुटणें-उतरणें *g.of s.* दांतm *pl.* पडणें *g.of s.*

Chape, n. *hold, hook.* v. Catch. अडकणn. अडकवणn.

2 (of a scabbard, &c.). तैनाल *or* तहनालm.n.

Chapel. See Church.

Chapiter, n. *upper part of a pillar.* स्तंभशीर्षn.

Chaplet, n. *garland for the head,* v. Garland. पुष्पमालाf. शीखरm. घोंसाm.

C used at marriages. मुंडावळ f. मुंडावळी f. शीघळ or शिघळ m f बाशिंग n.

Reticulated c. जाळी f. जाळि दांडा m.

2 *string of beads,* v. Rosary. जपमाला f. रुद्राक्षी f. अक्षमाला f.

Chapter, *n division of a book.* अध्याय m कांड n m स्कंध m. वर्ग m पर्व n. प्रकरण n परिछेद m. उल्लास m. स्तवक m. अंक m. खंड m. n

To Char, *v. a* कोळसा m. करणें *g of o.*

Char, Char-work, *n. odd or day work.* रोजकाम n. मोलकाम n. दळकाडा m. केरकींडा m दळणभरडण n

Char-woman, *n* आडकामी f कामकरीण f. रोजकरीण f. मोलकामी f. मोलकरीण f

Character, *n.* v. Mark. चिन्ह n. अंक m. मुद्रा f.

2 *letter used in writing or printing.* अक्षर n. वर्ण m.

3 *manner of writing,* v. Hand. लिपि *pop.* लीप f. वळण n.

Arabic or Persian c. यवनलिपि f. यवनानी f.

Common business-c. of the Márāthás मोड f. मराठी लिपि f. पिशाच लिपि f हेमाडपंती f बाळबद or बालबोध n. देवनगरी f.

4 (of a person) *distinguishing qualities.* धर्म n. स्वधर्म m. स्वभाव m. विशेषगुण m *pl.* विशेषधर्म m. गुणलक्षण n. स्वभावाचा लक्षणें n. *pl.* स्वरूप n. शील n

4 (of a thing, place, &c). मुद्रा f. स्वधर्म m. गुणागुण m. *pl.* गुणावगुण m. *pl.* गुणदोष m. *pl*

5 *personage* व्यक्ति f. शिष्टजन m.

6 (in a play) *part.* सोंग n. कपटरूप n.

Costume of a c. भूमिका f.

Of an assumed c. कपटरूपी.

To act in c. *act like one's self.* आपलीसी *adv.* करणें.

We must act in c. वेडीचें सोंग घेतलें तर पाटांव फाडला पाहिजे.

7 *certificate of the c. of.* आप्तपत्र n. गुणागुणपत्र n. गुणवर्णनपत्र n. वर्त्तनपत्र n.

8 *credit, reputation.* आब्रू f. आब m. नांव n. पत f.

To lose one's c. तोंड फुटणें *g of s.*

Characteristic, *n.* लक्षण n. विशेष m. उपाधि m. खुबी f.

Characteristic, Characteristical, *a.* लाक्षणिक, असाधारण, विशेषक, स्वभावदर्शक-सूचक, स्वधर्म-लक्षण सूचक-दर्शक, विशेषगुणबोधक.

To Characterize, *v. a. designate by some stamp or mark.* अंकित-मुद्रित-&c. करणें.

2 *describe the c. of.* लक्षण n. करणें-करून सांगणें *g.of o.* लक्षणकथन n.-लक्षणवर्णन n.-गुणवर्णन n. करणें *g.of o.*

Characterized, *p.* v.V. 1. अंकित, लक्षित, लक्षणलक्षित, लक्षणयुक्त, विशेषित, विशिष्ट.

Charcoal, *n.* कोळसा m.

Red hot c. जिवकोळसा *or* जिताकोळसा.

Charcoal-burner, *n.* लोणारी, कोळसेकरी.

To Charge, *v. a.* See To Fill. To Load. 2 (with some business, matter or thing,) *commission, entrust,* v. To Commit. दिम्मतीस-तैनातीस-तसलमतीस-पाठवीस-दुमाऱ्यास-विल्हेस-&c. लावणें-घालणें-देणें, माथां *or* माथीं मारणें, गळ्यांत घालणें, ओझें n.-भार m.-माळ f.-माळखंड n. गळ्यांत घालणें, स्वाधीन करणें. Note. In all these renderings *the business charged* is the object of the verb, and the *person charged with* it is in the genitive case. सांगणें, घालणें, आरोपणें *with* वर.

3 (with a crime) *accuse.* आरोपणें, आरोप m.-अभियोग m. करणें *with* वर, माथां *or* माथीं मारणें, आणणें *with* वर.

4 *enjoin, exhort, &c.* v. To Command. खरावणें, बजावणें, हडसणें, नटकारणें *or* खरावून-बजावून-हडसून-&c. सांगणें.

5 *rush upon, assail,* v. To Attack. हल्ला m.-चाल f.-चढ m. करणें, चालून जाणें *with* वर *of o.* तुटून आंगावर येणें-जाणें-पडणें.

6 *lay against or set to as a debt.* नांवीं-नांवावर लिहणें-मांडणें, *g.of s.* खात्यास मांडणें-लावणें.

7 *ask as price, payment, &c* मोल n.-किम्मत f-हेल m. f. भाडें n.-&c मागणें-सागणें.

Charge, Charging, *n.* v. V. 2—*act.* आरोपणें n. दुमाऱ्यास लावणें n. &c. निरवणूक f. निरवणी f.

3 आरोप m. अभियोग m.

4 बजावणें n. खरावणें n. &c. ताकीद f. सांगणी f. आज्ञा f. वाटावाट *or* टी f.

5 चाल f. चढ m. चढाई f.

C. by a body of horse. मांड f.

I *powder, &c filled in a gun.* बार m. भर m.

C of nails, stones, balls, &c छर्रा m.

II *responsible custody, control, care, &c.* हवाला m. जिम्मा m. f. दिम्मत f. तसलमात f. निसबत f रखवाली f. राखण f.

—gener. or freely. हवालाटवाला m. हवालकपाला m.

That is under the c. of. दिम्मतवार, दिम्मती.

Under the c or care of. स्वाधीन, हवालां *or* लीं *or* लें

III *command or conduct of.* दिम्मत f. तैनात f. तसलमात f.

IV *object committed to the c. of.* अनामत f. आपई f. दिम्मत f. दिम्मतीचा.

V *body (as troops) under the c. of.* दिम्मत f.

VI *business, &c. charged, trust conferred, commission, &c.* काम n. सोंपलेलें काम n. अधिकार m.

VII *expense,* v. Cost. खर्च m.

To Charge, *v. n. make an onset.* चाल f.-चढ m.-हल्ला m.-&c. करणें.

Chargé d' Affaires, *n.* v. Conductor. वहिवाटदार m.

Charger, *n.* v. Dish. थाळा m.

2 *war horse.* लढाऊ घोडा m. रणघोडा m. रणाश्व m.

Chariot, *n.* v. Carriage. रथ m.

Charioteer, *n.* सारथि *or* सारथी, सूत, रथसादी.

Chariotéering, *n.* सारथ्य n. अश्वसारथ्य n.

Charitable, *a. kind in judging, &c.* कृपादृष्टि, दयाळू, कृपादर्शी, गुणदृष्टि, अदोषदृष्टि, अदोषदर्शी, दोषादर्शी, दोष-छिद्र-&c. छादक-गोष्टा.

2 *alms-giving.* दानधर्मी, दानधर्म करणारा, धर्मबुद्धि, धार्मिक, धर्मिष्ट, दीनदयाळ, दाता, दीनदयालु, दीनपोषक, दीनदाता, अन्नवस्त्रप्रदाता, धर्मांचेपारां बसलेला, धर्मपरायण.

Charitableness, *n.* v. A. 1. कृपादृष्टि f. दयाळूपणा m. गरीब लोकांवर दया f. दातेपणा m. धार्मिकपणा m. धर्मबुद्धि f. धर्मस्वभाव m.

Charity, *n. love, kindness, benevolence.* दया f. कृपा f. अनुकंपा f. परोपकारबुद्धि f. परहितबुद्धि f. परहितेच्छा.

2 *liberality to the poor.* दीनदयाळूपणा m. दीनदया f. दीनदातृत्व n. दीनवात्सल्य n.

—compreh. *charitable acts and works.* दानधर्म m. धर्मकृत्यें n. *pl.*

A charitable impulse. धर्मवासना f.

C. begins at home. घरांत दिवा तर देवळांत दिवा.

C. is always on the morrow. धर्मावर सोमवार.

Object of c. दानपात्र n.

Work or act of public c. लोकोपकार m. इष्टापूर्त्त n. पूर्त्त n.

To devote to c. (to charitable purposes). धर्मार्थ *adv.* टाकणें *or* सोडणें.

3 *alms.* भिक्षा *pop.* भीक *f.* धर्म *m.* खैरात *f.* अन्नवस्त्र प्रदान *n.*

C.—paper. धर्मदाय पट्टी *f.* धर्मदाव पट्टी *f.*

By or on c. धर्माधर्मी, धर्माधर्मीनें.

In c. For c. &c. धर्मार्थ, धर्मादाय, धर्मपरायण.

Dine upon c. and call out for sauce! अन्नसत्रीं जेवणें आणि मिरपूड मागणें!

CHARLATAN, &c. See QUACK.

CHARLES'S WAIN, *n.* v. BEAR. खाटलें बाजलें *n.* खाटलें *n.*

CHARM, *n. magic words, spell, &c.* मंत्र *m* तंत्र *n.* कुवेडें *n.* तोडगा *or* तोटगा *m.* भारणी *f.* चेटक *n.*

Charms and spells,—compreh. जंतरमंतर *n.* टाणाटोणा *or* टोणाटाणा *m.* आसुरीमाया *f.* माद *f.* जादूटोणा *m.* ताडातोडा *m.*

Charms and incantations to produce death or evil. जारण *n.* जारणमारण *n.* There are amongst the Hindús *charms* and *charmed things* addressed against all the afflictions and afflictive apprehensions of life. Some are ओलांडा, केसारी, गंडा, गालबोट, चिरीपान, धरण, धारबंद, तीट, दृष्टिमणी, पाचुंद्याचे मणी, निंबलोण, पंचाक्षरी *or* पंचाक्षरी मंत्र, भालदोरी, मंत्राक्षत *or* मंत्राक्षता, मिठकणी, मुष्टि *pop.* मुठ *f.* मृतसंजीविनी, यंत्र, रक्षा, राखांदुळी, राखी, रामरक्षा, वज्रावळ *or* वज्राळें, सलकडें.

Command of charms and spells. मंत्रसिद्धि *f.*

Idiocy produced through the misapplication of a c (मंत्र) मंत्रचळ *m.* (*and* the person so affected, मंत्रचळ्या).

To acquire command over charms, &c. मंत्रसाधन *n.* करणें.

To apply, set, or cast a c. मंत्रप्रयोग *m.* करणें, मंत्र *m.* मारणें-घालणें-टाकणें, भार *m.*-भारणी *f.* घालणें-टाकणें, करणी *f.* करणें.

2 Charms; v. BEAUTY. रंजक गुण *m. pl.* मोहकगुण *m. pl.* आलंबन गुण *m. pl.*

To CHARM, *v. a. subdue or affect by charms, bewitch, &c.* भारणें, मंत्रणें *or* मंतरणें, मोहणें, भारणी *f.* घालणें-टाकणें, भार *m.* घालणें-टाकणें, अभिमंत्रणें, मोह *m.*-मोहनी *f.*-भुरळ *f.*-भुरळें *n.*-भूल *f.*-भुलवण *f.* &c. घालणें-करणें, चेटक *n.*-कुवेडें *n.*-कुसळ *n.*-&c. करणें, मंत्रिन-&c. करणें.

2 fig. *enchant, captivate, fascinate.* मोहणें, मोह *m.*-मोहना *f.*-भूल *f.* &c. घालणें, भारणें, वशकरणें, भुलवणें, रंजन *n.*-मनोरंजन *n.*-&c. करणें *g. of o.* मोहित-रंजित-&c. करणें.

3 off; (scorpion-sting, &c.). मंत्राने-मंत्र टाकून-मंत्र घालून-&c. उतरणें.

CHARMED, *p.* v. V. 1. भारलेला, मंतरलेला, &c मंत्रित, अभिमंत्रित, मोहित.

2 मोहलेला, भारलेला, भुललेला, मोहित, रंजित, गुणवेळ्हाळ, वश.

CHARMER, *n.* CHARMING, *p. a.* v V. 1. भारणारा, मंतरणारा, &c. मंत्री, मंत्रवादी, मोहक.

2 *and* AGREEABLE. मोहक, मारू, चित्तहारी, चित्तापहारी, मनोहर, मनोहारी, मनोरम, मनोभिराम, मनोज्ञ, मनोरंजक, रंजक, हृदयग्राही, हारी, हारक, दिव्य, कामरूप, कामरूपी, खुबीदार.

3 मंत्रफुंकून उतरणारा, उतारी.

CHARMING, *n.* v. V. 1. भारणें *n.* मोहणें *n.* &c. मोहन *n.* मोह *m.* मोहिनी *pop.* मोहनी *f.* मंत्रण *n.* अभिमंत्रण *n.* वशीकरण *n.* वशक्रिया *f.*

2 भारणें *n.* मोह घालणें *n.* मोहित करणें *n.* &c. मोहन *n.* मोह *m.* मनोहरण *n.* चित्तहरण *n.* मनोरंजन *n.* रंजन *n.*

CHARON, *n.* यमदूत *m.*

CHART, *n.* समुद्राचा नकशा *m.* समुद्रालेखपत्रक *n.* तीरस्थलालेख्य पत्रक *n.*

CHARTER, *n. deed of grant.* सनद *f.* शासन *n.* शासनपत्र *n.*

CHARY. See FRUGAL.

To CHASE, CHASE. See To HUNT.

CHASM, *n. cleft, fissure, breach.* चीर *f.* भेग *f.* चील *f* चिलण *f.* भगाड *n.* भगदाड *n.* भगदळ *n.* भगस्थळ *n.* पोल *m.*

CHASTE, *a.*—of females. सती, पतिव्रता, साध्वी, परपुरूषविमुखी, अव्यभिचारिणी, कासोट्याची पवित्र-बळकट-खबरदार, बद्धनीवी. N. B. These words apply chiefly to married woman; for words applicable to unmarried, See CONTINENT, and VIRGIN.

2 *not obscene; decent, pure.* अबीभत्स, बीभत्स भाव रहित-शून्य &c. सलज्ज, पवित्र, निर्मल, निष्कलंक, समर्याद, पाक.

3—language or style. साधु, शुद्ध, निर्दोष

To CHASTEN, To CHASTISE. See To PUNISH.

CHASTENESS, CHASTITY, *n* v. A. 1. धुत्व *n.* सतीपणा *m.* साध्वीपणा *m.* पातिव्रत्य *n* सतीत्व *n.* साध्वीत्व *n.* अव्यभिचार *m.*

2 बीभत्सभावराहित्य *n.* सलज्जता *f.* पवित्रता *f.* निर्मलता *f.*

3 शुद्धि *f.* साधुत्व *n.* शुद्धता *f.*

CHASTISEMENT. See PUNISHMENT.

To CHAT, *v. n. talk familiarly or easily.* गोष्टी *f. pl.* सांगणें-करणें, गोष्टि बाता *f pl.*-गोष्टिमाता *f. pl.*-गोष्टिश्राद्ध *n.*-गप्पाष्टक *n.*-&c. करणें, गप्पा *f. pl.* छाटणें, बाता *f. pl.* खवालणें-मारणें-ठोकणें-छाटणें, चकाट्या *f. pl.* पिटणें-मारणें.

2 *talk idly,* v. To PRATE. बकणें, बाता *f. pl.* कुटणें, काथा *m.* कुटणें.

CHAT, CHATTING, *n.* v. V. 1. गोष्टि बाता *or* माता *f. pl.* बात *f.* गप्पाष्टक *n.* गप *or* गप्प *f.* चकाट्या *or* चटक्या *f. pl.* गोष्टिश्राद्ध *n.*

2 *and* PRATE. बका *f. pl.* बकबक *f.* बकना *m* बकवाद *m.* गाथा *f.* कोरड्यागाथा *f. pl.* अकडं तिकडं *n.* काथाकूट *or* काथेकूट *f.*

CHATTLE, *n. moveable possession.* चरजिंदगी *f.* चरद्रव्य *n.* जंगमद्रव्य *n.*

Chattles. जिंदगी *f.* चिजवस्त *f.* मालमत्ता *f.* चरद्रव्य *n.* इस्ताद *m. f* इळाखिळा *m.*

To CHATTER, *v. n.*—as a pie, &c. किलकिलणें किलबिलणें, कचकचणें. *intens* कचाचणें, चिवचीव *f.* तोडणें.

2—as a monkey. किचकिचणें *or* कचकचणें *intens.* कचाचणें, चकचकावणें, खेसणें.

3—the teeth. करकरा *adv.*-खुडखुड *adv.* वाजणें, वाजणें, कडकडणें.

4 *talk idly,* v. To PRATE. बकणें, बकबकणें, बडबडणें, बाता *f. pl.* कुटणें-खवाळणें-छाटणें-मारणें-हाणणें-तासणें, &c. फाट्या *f. pl.* करणें-मारणें-पाडणें.

CHATTER, CHATTERING, *n.* v. V. 1. चिवचीव *f.* कलकल *m.* किलकील *f. m.* किलबील *f. m.* टकटक *f.* कचकच *f.*—intens. कलकलाट *or* किलकिलाट *m.* किलबिलाट *m.* कचाच *m.* किल्लाण *m.*

2 किचकिचणें *n.* चकचकावणें *n.* खेसणें *n.* &c.

3 वाजणें *n.* कडकडणें *n.*

4 *and* PRATE. बकबक *f.* बकवा *m.* गप *or* गप्प *f.* गप्पाष्टक *n.* फाट्या *f. pl.*

CHATTER-BOX, *n.* v. PRATER. गप्पाष्टक्या, गप्पी *or* गप्प्या, गप्पीदास, बडबड्या, बोलघेवडा, बोलगाडा.

CHATTERER, *n.* CHATTERING, *p. a.* v. V. 1. *and* PRATER. बकबककरणारा, बाताकुटणारा, गप्पाष्टक्या, बकबक्या.

CHATTY, *a* v. N. 1. *and* TALKATIVE. गोष्टिप्रिय, गोष्टिवेळ्हाळ, बोलका.

CHAT-WOOD, *n. little sticks,* v. FUEL. लाकूड फाटे *m. pl.* फांटी *n. pl.* कावळ काट्या *f. pl.* काटक्या कुटक्या *f. pl.*

To CHAW. See To CHEW.

CHEAP, *a.* सस्ता, सवंग, स्वस्त, स्वस्ता, स्वस्थ, हलक्या मोलाचा, थोडक्या मोलाचा-किम्मतीचा &c अल्प मोली, समर्घ.

Dirt-c. पैशापायली, पैशाशेराचा, मातीच्या मोलाचा.

To be dirt-c. वाटेवर पडणें, मातीचे मोलाने विकणें-देणें-जाणें, खस*m.* होणें *g. of s.* डू*m.* गाजणें *g. of s.*

To CHEAPEN, *v. a.* सस्ता करणें, सस्तावणें, स्वस्तावणें, किंगन *f.*-मोल*n.* पाडणें-कमी करवणें, पाडून-देणें-घेणें, &c.

To CHEAPEN, *v. n.* सस्ता होणें, सस्तावणें, सवंगणें, सवंगावणें, स्वस्तावणें, मोल*n.*-किंमत *f.*-भाव*m.*-धारण *f.* &c. पडणें-उतरणें-कमी होणें-हलकावणें-मंदावणें, &c.

CHEAPLY, *adv.* v. A. सस्तेवार, सस्ताईने, सवंगाईने, थोडक्या मोलांत-मोलाने-मोलावर-दराने &c.

CHEAPNESS, *n.* v A सस्ताई *f.* सवंगाई *f.* स्वस्ताई *f.* मंदाई *f.* समर्घता *f.* अल्पमूल्यता *f.*

To CHEAT, *v. a defraud, trick,* v. To DECEIVE. ठकवणें, फसवणें, धुतारणें, वंचणें, प्रतारणें, मुंडवण *f.* घालणें, धतुरा*m* दाखवणें.

CHEAT, *n. fraud, trick, imposture.* फटवण *f.* ठकवण *f.* फसवण *f.*

2 *cheater,* v. ROGUE. फसव्या, ठकव्या, धतुऱ्या, ठक*c.* ठकबाज*c.* ठग*c.* वंचक, प्रतारक.

CHEATED, *p.* v. V. ठकवलेला, फसवलेला, &c. वंचित, प्रतारित.

CHEATING, *n.* v. V.—*act.* ठकवणें*n.* फसवणें*n.* ठकवणी *f.* ठकवणूक *f.* धतुरा*m.* ठकबाजी *f.* वंचन*n* वंचना *f.* प्रतारण*n.* प्रतारणा *f.*

To CHECK, *v. a. repress, curb,* v. To RESTRAIN. दडपणें, दाबणें, दाब*m.* देणें, आवरणें, अटोपणें, आकळणें, आकलन*n.*-निग्रह*m.* करणें *g. of o.*

2 (an account, paper, &c.) v. To COMPARE. ताडून-मिळवून-&c. पाहणें.

CHECK, CHECKING, *n.* v. V. 1.—*act.* दडपणें*n.* आवारणें*n.* &c. अडपदडप *f.* आकलन*n.* निग्रह*m.*

To be under the c. of. अडकित्यांत-कातरींत-कैंचींत असणें.

I *person, &c. checking.* दडपण*n.* दाबता, दडपता, उरावर कोणी.

II *term at chess.* शह*m. v.* दे.

III *order for money.* सावकारावर चिठ्ठी *f.*

CHECK-MATE, *n.* मात *f.*

C. with a pawn. प्यादेमात *f.* प्यादी *f.* पकारी *f.*

To CHECKER, *v. a. variegate, diversify.* खिडकीदार करणें, दुरंगी-चित्रविचित्र-&c. करणें.

CHECKER-WORK, *n.* विचित्र-चित्रविचित्र &c. काम*n.*

CHECKERED, *p.* v. V. खिडकीदार, पोफळी, चित्रविचित्र.

CHEEK, *n.* गाल*m.* गालफट *or* ड *or* र*n.* कानशील *or* कानसल*n.* कपोल*m.* गंड*m.* गंडप्रदेश*m.* गल्ल*m.*—in abusive or angry style. थोबाड*n.* थोबाडी *f.* थोंतरी *or* थोंदरी *f.*

The cheeks. गालठें*n. pl.*

Flush or color in the c. कपोलराग*m.*

Flushed cheeks. पिकलेले रातवे*m. pl.* To get one's cheeks flushed. रातवे*m. pl.* पिकणें *g. of s.*

Hollow or concavity of the c. puffed out. गालफट *or* ड*n.* गालदोडी *f.* गालोडी *f.*

To pinch and pull the cheeks of. गालडी *or* गालोडी *f.* पिसुडणें, गालगुच्चा*m.*-गालविंधा*m.*-गालोरा*m.* घेणें *g. of o.*

To smack or slap the cheeks, v. FACE. थोबाडणें.

CHEER, *n. provisions for a feast or meal,* v. FOOD. अन्नें*n. pl.* स्वयंपाक *pop.* स्वैंपाक*m.* भोज्योपचार*m. pl.*

2 *state of gladness,* v. JOY. उल्लास*m.* आनंद*m.* आनंदावस्था *f.*

3 *acclamation,* v. SHOUT. गजर*m.* आनंदघोष*m.* जयशब्द*m.*

To CHEER, *v. a. gladden,* v. To REJOICE. संतोष*m.* करणें *g. of o.* संतोषविणें, संतुष्ट-हृष्ट-हर्षित-खुश-&c. करणें.

2 *comfort,* v. To CONSOLE. सांतवणें, स्वस्थावणें, आश्वासणें.

3 *incite, inspirit,* v. To ANIMATE. धैर्य*n.*-धीर*m.* देणें, उत्साह*m.* आणणें-देणें, आश्वासणें, आश्वासन*n.*-प्रोत्साहन*n.*-उत्तेजन*n.*-&c. करणें. *g. of o.*

4 *salute with cheers.* जयजयकार*m.*-वाहवा *f.* करणें *g. of o.*

CHEERED, *p.* v. V. 1. संतोषवलेला, संतोषित, संतुष्ट

2 सांतवलेला, &c.

3 आश्वासलेला, आश्वासित, प्रोत्साहित.

CHEERER, *n.* CHEERING, *p. a.* v. V. 1. संतोषवणारा, &c. संतोषकारक-कारी, आनंदकारक-दायक-&c. संतोषवणा.

2 उत्साह देणारा-आणणारा, &c. प्रोत्साहक, उत्तेजक, आश्वासक, आश्वासन-प्रोत्साहन-&c. कर्त्ता-कारी.

CHEERFUL, *a. gay, lively,* v. MERRY. उल्लासी, खुश, हास्यमुख, हास्यवदन, प्रसन्नमुख, प्रसन्नवदन, हृष्टचित्त, खुशवखत.

2 (of disposition) *habitually cheerful.* आनंदी, उल्लासी, संतोषी, सदानंद *or* सदानंदी, आनंदवृत्ति, संतोषवृत्ति, खुशमौड्या, खुशमौजी.

CHEERFULLY, *adv.* v. A. 1. 2. *with gaiety, willingness, &c.* आनंदाने, खुशीने, सुखासंतोषाने *or* सुखासंतोषें, सुखासमाधानाने, खुशरजावंतीने, प्रसन्न अंतःकरणें करून.

CHEERFULNESS, *n.* v. A. 1. आनंद*m.* उल्लास*m.* उल्लासित्व*n.* आनंदभाव*m.* हृष्टचित्त*n.*

2 आनंदस्वभाव*m.* आनंदभाव*m.* सुखप्रकृति *f.* आनंदवृत्ति *f.* सदानंदित्व*n.*

CHEERLESS, CHEERLESSNESS. See COMFORTLESS, &c.

CHEERLY. See CHEERFUL, CHEERFULLY.

CHEESE, *n.* पनीर*m.* चक्का*m.* खवा*m.* मठ्ठा*m.*

CHEMICAL, *a.* v. N. रसायनविद्येचा, रसायनविद्यासंबंधी-विषयक-अनुयायी-&c.

CHEMIST, *n.* रसायनवेत्ता, रसायनविद्यावेत्ता, रसायनशास्त्रज्ञ, रसायनीवैद्य*m.* रसायनी.

CHEMISTRY, CHIMISTRY, *n.* रसायन*n.* रसायनविद्या *f.* रसायनशास्त्र*n.* पदार्थतत्वविवेचकविद्या *f.*

To CHERISH, *v. a. foster, &c.* v. To NOURISH. पाळणें, पोसणें, पालण*n* -पाळग्रहण*n.*-पालनपोषण*n.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *harbor, indulge.* बाळगणें, राखणें, धरणें.

CHERISHER, *n.* CHERISHING, *p. a.* v. V. 1. पाळणारा, पालक, प्रतिपालक, पालन-&c. कर्त्ता-कारक.

CHERISHING, v. V. 1.—*act.* पाळणें*n.* &c. पालन *pop.* पाळण*n.* पाळग्रहण*n.* प्रतिपाल*m.* प्रतिपालन*n.*

CHEROOT, *n.* चुट्टा*m.*

CHERRYMERRY, *n. present.* चेरीमेरी *f.* पोस्त*n.* पानसुपारी *f.*

CHESS, *n.* बुद्धिबल *pop.* बुदबळ*n. or* बुदबळांचाखेळ*m.* सतरंग *or* सतरंज*m.*

To play at c. बुदबळें *or* बुदबळाने खेळणें. Some of the terms used at *Chess* are उपरप्यादी, काढशहा, घोडगाठ, घोडमात, घोडशहा, जोरी, तिजोर *or* री, दुजोर *or* रा, प्यादी, प्यादेमात, फरज़ी, बळाचा, बळी, बुरजी, भरडाव, शैली, शैलीबाजी, सबळे, हस्त, हस्तपगदस्त *or* स्ती, हुचमल्ली.

CHESS-BOARD, *n.* चौपट*m.* पट*m. f.*

CHESS-MAN, *n.* बुदबळ*n.*

CHEST, *n.* v. BOX. संदूक *f.* हडपा*m.* मांदूस *f.* बारदान*n.*

2 (of the body). छाती *f.* उरस्स्थल *n.* वक्षस्स्थल *n.* कडणी *f. pl.* कडसण्या *f pl.*

Pain of the c. उरोग्रह *m.* उरोघात *m.*

Broad-chested. अश्वोरस, उरस्वान्, उरसिल.

CHEST-FOUNDERED, *a.* उरींभरलेला-फुटलेला.

To be c. उरींभरणें, उरीं फुटणें, उरबणें *or* उरपणें.

CHESTNUT, *a.*—of horses. तांबडा बोर.

CHEVAUX DE FRISE, *n.* शतघ्नी *f.* कारलेंन.

To CHEW, *v. a masticate.* चावणें, चर्वणें, चर्वण *n.* करणें *g. of o.*

2 *roll in the mouth, champ.* चावणें, चघळणें.

3 fig. *ruminate, &c* जप *m.* करणें, घोळणें, जपमाळ *f.*-स्मरणी *f.* घेणें *g. of o.*

To CHEW, *v. n. ruminate upon* ध्यान *n.* करणें-लावणें.

2 *eat tobacco, opium, bhang, &c.* गोळी *f.* चढवणें.

CHEWING, *n.* v. V. A 1 —*act* चावणें *n.* & c. चर्वण *n*

CHICANE, CHICANERY, *n.* v. ARTIFICES घाबडाव *m pl.* छक्केपंजे *m. pl.* पेंचपांच *or* पांचपेंच *m pl.* गारूड *n.* गौडबंगाल *n.*

CHICK, CHICKEN, *n* कोंबडीचें पिलूं *n.* कुक्कुटसंतान *n.*

CHICKEN-POX, *n.* कांजण्या *f. pl.*

To CHIDE. See To REPROVE. To SCOLD.

CHIEF, *a. principal, capital, head, first.* मुख्य, प्रथम, पहिला प्रथम, मुखरण *or* णी, मुखरीण, आदि, आद्य, आदिम, अग्रगण्य, अग्रणी, अग्र्य, अग्र, अग्रसर *or* अग्रेसर, श्रेष्ठ, उत्तम, परम, प्रधान, प्रमुख, प्रवर, विनीचा, खामा, वृंदारक, ग्रामणी, राजा (in comp. as राजगुरू, राजोपाध्याय, राज पुरोहित chief priests, &c.), वर & वर्य (in comp. as द्विजवर्य, गुरूवर्य, नरवर्य), सिंह (in comp. as पंडित सिह, पुरूष सिह, नरसिंह, वीरसिंह).

CHIEF, CHIEFTAIN, *n. commander, leader,* v. A. *and* CONDUCTOR. सरदार *m.* सरखेल *m.* नायक *pop.* नाईक *m.*

CHIEFLY, *adv.* v. A. मुख्यत्वेंकरून, प्राधान्येंकरून, विशेषेंकरून, बहुतकरून, मुख्यशः, प्राधान्यतः, विशेषतः, आधिक्येंकरून, सर्वोपरि.

CHIEFSHIP, CAIEFTAINRY, *n.* v. N. सरदारी *f.* सरदारकी *f.* नायकी *f.* नाइकपणा *m.*

CHILBLAIN, *n.* थंडीची भेग *f.*-फूट *f.*-कानरा *m.*-चीर *f.*-तडा *m.* जाळवात *m.* विपादिका *f.*

To be affected with c.—a limb. थंडीनें फुटणें.

CHILD, *n.* लेंकरूं *n.* पोर *m. f. n.* पोरगा *m.* (गी *f.* गें *n.*) मूल *m f. n.* मुलगा *m.* (गी *f.* गें *n.*) पोंगडें *n.* संतान *n.* बाल *n.* बालक *m. n.* अपत्य *n.* शिशु *m.* अर्भक *m. n.* (भर्भकी *f.*) केलाडूं *n.* बचडा *m.* (डी *f.* डें *n.*) पोरमौदा *c* —carelessly, generally, &c. लेंकपूत *m.* लेंकबाळ *n. m.* मूलबाळ *n.* पोरसोर *n.* पोरबाळ *n.*—in endearment. बाबा *m.* बाप्पा *m.* बाबा *or* बाप्पा *m.* छावडें *n.* छावडा *m.* (डी *f.* डें *n.*) छकडें *n.* बचडा *m. or* डें *n.* बाबला *or* ल्या *n.* लबाड (like *rogue*) वत्स *m. n.* सोनकुला *m.* सोनक्या *m.* सोनटका *m.* सोना *or* न्या *m.* बेटा *m.*—to a female c. बया *f.* बचडी *f.*—in anger or contempt, as *brat, imp, &c.* पोरटा *m.* (टी *f.* टें *n.*) कारटा पोरटा *or* कारटा *m.* (टी *f.* टें *n.*).

C. of one's old age. शेंडफळ *n.* शेंडिफळ *n.* सरत्या पालवाचें मुलगें *n.*

C.'s play. बालकीडा *f.* बाललीला *f.* बालचरित्र *n.* बालचरित *n.*

C.'s speech. बालभाषा *f.*

Tonsure of the head of a c. (to form शेंडी). चूडाकर्म *n.* चौल *n.* मुंडन *n.*

Spoiled c. दुधखुळा, गोंवळा.

Better no c. than a bad c. कुसंतानापेक्षां निसंतान बरें.

To be with c. v. PREGNANT. पोटासी-गर्भार-& c. होणें-राहणें

Children मुलेंबाळें *n. pl.* पोरेबाळें *n. pl.* मुलेंलेकरें *n. pl.* लेंकरूंबाळ *n.* चिलीपिलीं *n pl.* कच्चे बच्चे *m. pl.* चेढळ मेंढळ *n.* पोरें सोरें *n pl.* बालापत्य *n* बालखिल्यें *n. pl.*

Amongst, by, with, & c. c. पोरापोरीं, लेंकरालेंकरीं.

Fondness for c. लेंकुरछंद *m.*

Trinkets, & c. worn by c. बाळलेणें *or* ल्याणें.

Fitting c.—articles of clothing, & c. बचकणा *or* णी.

Readily intelligible to c. बालबोध.

CHILD-BEARING, CHILD-BIRTH, CHILD-BED, *n. the state of being in labor; also, the act of bringing forth.* बाळंतपण *m.* बाळंतदशा *f.* प्रसूतिदशा *f.* प्रसवावस्था *f* प्रसात *m.* प्रसूति *f* गर्भविमोचन *n*

Easy c. सुखप्रसव *m*

Pains of c. गर्भवेदना *f.* प्रसववेदना *f.* प्रसूतिवेदना *f.*

Woman after c. (just delivered). बाळंत *f.* बाळंतीण *f.* प्रसूनिका *f.* सूतिका *f.*

Woman in c. कोनी निमालेली स्त्री *f.* दोनजिवांचें माणूस *n.*

Attendance upon a w. in c. बाळंतपण *m.* कुमारभृत्या *f.*

Betel-roll, baby-clothes, & c. presented to a w. after c. बाळंतविडा *m.*

Bracelets given to a w. recovered from impurity of c. बाळंतचुडा *m.*

Caudle to a w. in c. बाळंतकाढा *m.* मेथीडा *m.*

Chamber for or of a w. in c. बाळंत खोली *f.* बाळंत घर *n.*

Disease incidental to a w. in c. बाळंत रोग *m.* स्त्रीरोग *m.*

Foul clothes of a w. in c. बाळंतें *n.* बाळवतें *n.*

House in which is a w. in c. बाळंत घर *n.*

Necessaries for her infant given to a poor w. after c. बाळशिरें *n.*

Rice, & c. sent to a w. on the tenth day after c. तिमणें *n.*

String cast (after consecration) around the neck of the w. and her infant. रक्षा *f.*

Worship of deities on the fifth day after c. पांचवी *f* —on the sixth. सठ *or* सठी *f.* षष्ठीपूजन *n.* साव्वी *f.*—on the tenth दाहावी *f.*

Belonging to c. बाळंतप्रकरणाचा, प्रासूतिक.

CHILD-HOOD, *n.* बाळपण *n.* लेंकुरपणा *m.* पोरपण *n.* पोरपणा *m.* लहानपण *n.* बाकुटपण *n.* बाल्य *n.* बाल्यावस्था *f.* कौमार *n.* शैशव *n.* शिशुत्व *n.* शिशुदशा *f.*

Second c. बाळें *n.*

Practised or versed in from c. बाळस्वार, बालाभ्यासी, बालाभ्यस्त.

CHILDISH, *a.* पोरका, पोरकट, पोरगळ, पोरवट, लेंकुरवा, लेंकुरवट, बालबुद्धि, पोरबुद्धि, लेंकुरबुद्धि, पोरस्वभावाचा.

To be c. बाळसणें, बाळेणें.

CHILDISHNESS, *n.* v. A. लेंकुरपणा *m.* लेंकुरस्वभाव *m.* लेंकुरछंद *m.* लेंकुरसमजूत *f.* लेंकुरबुद्धि *f.* पोरसमजूत *f.* पोरखेळ *m.* पोरबुद्धि *f.* पोरस्वभाव *m.* बालबुद्धि *f.*

CHILDLESS, *a.* असंतान, असंतति, असुत, अनपत्य, अप्रज, अपत्यहीन, संतानशून्य, &c.

C. woman. अप्रसून.

CHILDLESSNESS, *n.* v. A. निसंतान *n.* वेचिराग *m.*

CHILD-LIKE, *a. resembling or becoming a c.* बाळासारखा, बालार्ह, बालोचित, अपत्य धर्मक.

CHILI, *n. capsicum frutescens.* मिरची *f.* मिरशिंग *or* शिंग *f.*

Chilis pounded into a mass. तिखट *n.* चाबूक *m.*

Red chilis pounded. भगवती *f.* भसकापुरी *f.* भुरका *m.*

Chiliod, *n.* सहस्रक*n.* साहस्र*m.*

Chill, Chilly, *a.*—of the air or things, v. Cold. सरद, शीतल, हिम.

2—of the feeling, v. Cold. थंडावलेला, कुडकुडलेला, हींव *or* हिंव-कुडकुडी-&c. भरलेला.

Chill, Chilliness, *n.* v A 1. सरदी *f.* शिळट *f.* शिळटी *f.*

Of which the c. is taken off. शिळवुडा, शिळमोडा.

To take off the c. of, *or* to lose its c. (—water). पाण्याचा काटा*m.* मोडणें.

2 *chilly feeling.* हिंव*n.* हिंवडी *or* हिंवाडी *f.* हिम*n* कुडकुडा*m.* कुडकुडी *f.* शैत्य*n.*

Chills and flushings. सरद् गरमी *f.*

To Chill, *v. n. be affected with cold.* हिंवणें, हिंवडणें

2 *be chill-struck,*—plants शिळटणें.

To Chill, *v. a. make chilly.* सरद-थंड &c. करणें.

2 *dispirit,* v. To Discourage. मोडणें, पाणी*n.* घालणें-ओतणें.

Chime, *n.* (of musical instruments). ताळमेळ*m.* सगस्वर *pop.* समसूर*m.*

C. beaten at the end of a watch. गजर*m.* *r.* वाज, हो.

Closing c. or peal (as of a चौघडा &c.). उतार*m.* उतार वाजी *f*

To Chime. See To Correspond.

Chimera, *n. fabulous or unreal thing.* असत् पदार्थ*m.* असत्वस्तु*n.*

Some particular *Chimeras* or some significant terms for an *unreality* are खपुष्प *or* आकाशपुष्प*n.* (sky-flower), कर्पूरभस्म*n.* (camphor calx), वालुकातैल *or* सिकता तैल*n.* (sand-oil), शशविषाण *or* शशशृंग*n.* (hare horn), वंध्यापुत्र*m.* (son of a barren woman).

2 *vain fancy or thought,* v. Fancy. असत्कल्पना *f.* असंभवत्कल्पना *f.*

Chimerical, *a* v. N. *merely imaginary,* v. Imaginary. असंभवत्कल्पनेचा, असत्कल्पनेचा, असत्कल्पनासिद्ध-जात &c. असंभूत, मानसिक.

Chimney, *n. vent for smoke.* धुराडें*n.* धुराळें*n.* धारें*n.* धूमनलिका *f.*

Chin, *n.* हनवटी *or* हनुवटी *or* हणवटी *f.* हणू *f.* अनवठी *f.* हनु *f.*

Chin-ache, *n.* हनुग्रहदात*m.*

Chin-couch, *n.* डांग्यारोकला*m.*

China, Chinese, *a.* चिनी, चीनदेशचा.

China-root. चोवचिनी *f.*

Chine, *n.* कणा*m.* कण्याचा भाग*m.* कण्याचा प्रदेश*m.*

Chink, *n.* v. Crack. सापट *f.* चिरण *f.* संधि*m.* *pop.* सांध *f.* *or* सांधा*m.* चीर *f.* चील *f.*

Chink, *adv.* छण-कर-कण &c. छम-कन-कर &c. छणछण *or* णां (intens. छणाछण, छणाणां).

To Chink, *v. n. make a sharp sound.* छण-कर-कण &c.-छणछण *or* णां वाजणें, छणछणणें.

To Chink, *v. a.* छणछणावणें, खळखळविणें.

Chintz, *n.* छीट*n.* रंगीकापड*n.* Some of the *chintzes* or fashions of chintz are जाजमी छीट, कळसपाक, डाळिंबी छीट, फुटाणी छीट.

Belonging to c. छिटी, छिटवी.

To Chip, *v. a.* तासणें, धलपें*m. pl.*-&c. काढणें, तुकडे*m. pl.* करणें, तष्ट करणें.

Chip, *n.* (of wood). धपला *or* ढपला*m. dim.* धपली *or* ढपली *f.* ढलपट*n.* धलपा & ढलपा*m. dim.* धलपी *f.* & ढलपी *f.* & धलपट*n.* चैली *f.* कुळपटा *or* कुळपुटा*m.* कुटकी *f.* काटकी *f.* काटूक*n.* काटकुटी *f.* कुडी *f.* भितळा *or* भेतळा*m. dim.* भेत *f.n.* & भेतूक*n.*

2 (of stone, &c.) *piece chipped or sliced off.* कपचा*m. dim.* कपची *f.* कवची *f.* टोंचा *or* टोंका*m. dim.* टोंची *or* टोंकी *f.* धपला *or* ढपला*m. dim.* धपली *or* ढलपी *f. or* धलपा & ढलपा*m. dim* धलपी & ढलपी *f.* & धलपट *or* ढलपट*n.* किपळी *f.* करपन टिवळी *or* टवळी *f.*

Chips, Chippings. काटकूट *f.* काटक्या कुटक्या *f.pl.* सालपा*m.*

Chipped, *p.* v. V. तासलेला, तासींव, तष्ट.

Chipping, *n.* v.V.—*act.* तासणें*n.* तास*m.* तासणी *f.* तासकाम*n.* तक्षण*n.*

Chirologist, *n.* v N. करपल्ल्या.

Chirology, *n. art of talking with the fingers.* करपल्लवीभाषा *f.* करपल्लवी *f.*

Chiromancer, Chirographist, *n.* v. N. हातपाहणारा, सामुद्रिक, हस्तलक्षणवादी, हस्तरेषापरीक्षक.

Chiromancy, *n. divination by the hand.* सामुद्रिक*n.* हस्तलक्षणविद्या *f.*

To Chirp, *v. n.*—of birds. चिवचिवणें, चिवचीव *f.*-चूंचूं*n.* करणें.

2—of insects. किर्र-किण्ण *adv.* करणें, चिणचीण *or* चिनीचिनी *adv.* करणें.

Chirp, Chirping, *n.* v V. 1.—*act.* चिवचिवणें*n.* चिवचीव *f.* चूंचूं*n.* —noisily, &c. कुलकुलाट*m.* किल्लाण*m.*

2 चिणचीण *or* चिनीचिनी*n* किण्ण*n.* किर्र*n.*

Chirurgeon. See Surgeon.

Chisel, *n.*—of a carpenter. किंकरें*n.* विंधणें*n* चिरणें*n.* आंसें*n.*

Smith's c. पातळी *f.*

Stone cutter's c. टांकी *f.* टंक*m.* पाषाणदारक*m.* Incision made with it. टांकी *f.*

To Chisel, *v. a.* किंकऱ्याने-विंधण्याने-&c. कापणें-तोडणें, कोरणें.

2 (stone) *roughen with incisions.* टांकणें, टांक्या *f.pl.* पाडणें.

Chit. See Child.

Chitchat. See Chat.

Chitterlings. See Bowels.

Chives, *n.*—in botany. केशर*n.*

Choice, *n.* See Choosing. 2 *power of choosing, option.* निवडण्याची मुखत्यारी *f.*-सत्ता *f.*-अधिकार*m.*-&c. पसंती *f.* खुशी *f.* दिलखुशी *f.* खातर *f.* मरजी *f.* (ex. खातरेस वाटेल तें करूं, हें खातरेस येत नाहीं).

3 *object of choice.* निवड *f.* निवडकवस्तु *f.*

4 *best part.* निवड *f.* उत्तमांश*m.*

Choice, *a. select, excellent, precious, &c.* निवड, निवडक, निवडींत, वेंचला, शोलका, असल, पसंत, खातरीचा, नगदानगदी, सांठ्याचा, उत्कृष्ट, उत्तम, उंचा, सरस.

2 *careful, &c. in choosing.* शोधक, परीक्षक, सूक्ष्मदर्शी, सूक्ष्मपरीक्षक.

Choir, *n. band of singers.* गाणारांची मंडळी *f.*-चुंग *f.*-फड*m.*-ताफा*m.* गायकगण*m.*

To Choke, *v. n. be under suffocation.* गुदमरणें *or* गुदमुरणें, घुसमटणें, घुटवळणें, घुटमळणें *or* घुटमुळणें.

2—esp. through violent emotion. ऊर*m.* दाटणें *g. of s.* गळा*m.* दाटणें *or* भरून येणें *g. of s.* गहिंवरणें, गहिंवर*m.* येणें *in. con.* घुसमटणें, सद्गदित होणें.

To Choke, *v. a.* गुदमारून-घुसमाटून मारणें, नाकतोंड दाबून-कोंडून-&c. मारणें, नरडा*m.*-नरडें*n.*-नरडी *f.*-गळा*m.*-&c. दाबणें *or* दाबून मारणें, दम-श्वास &c कोंडून मारणें.

2 *block up,* v. To Obstruct. रोधणें, कोंडणें, बुजविणें.

Chokefull, *a.* v. Brimfull. तुडुंबंब, तुडुम *or* तुंब, आकंठ भरलेला.

CHOLAGOGUES, *n. medicine to evacuate bile.* पित्तघ्न-पित्तनाशक-पित्तशमक-&c औषधn.

CHOLER, *n.* v. BILE. पित्तn.

2 *irascibility.* पित्तn. तमोगुणm. पित्तप्रकृतिf. पित्तस्वभावm.

3 See ANGER.

CHOLERA, *n.* मोडसीf. तरळf. तरळमेंदीf. हगवेकf. कुळीकf. विषूचिका *or* विशूचिकाf.

Inveterate or long standing c. मेणीमोडसीf.

Spasmodic or epidemic c. जरीमरीf. महामारीf. पटकीf.

CHOLERIC, *a. irascible,* v. PASSIONATE. तापड, पित्तवेगी, पितळ्या, तामस, तामसी, तमोगुणी, पित्तप्रकृति, चंड.

To CHOOSE, *v. a. elect, prefer.* निवडणें, निवडून घेणें-काढणें, वरणें, पसंत करणें, निवडून कृत्त करणें.

2 *select, pick, cull.* निवडणें, वेंचणें, छाननें, परिगणणें, परिगणनn.-परिगणनाf. करणें *g.of o.*

To CHOOSE, *v. n. please.* खुशीस-मनास-चित्तास-पसंतीस &c. येणें *in con.*

CHOOSING, *n.* v. V. A. 1.—*act.* निवडणेंn. वरणेंn. &c. निवडf.

2 निवडणेंn. वेंचणेंn. &c. परिगणनn. परिगणनाf.

To CHOP, *v. a. cut off.* तोडणें, खांडणें, कलमn. करणें, छिदणें.

2 up; *c. into pieces.* तोडणें, सांकटणें, तोडाm. करणें *g.of o.* अडकसणें.

Price of chopping up. तोडणावळf. सांकटणावळf.

To CHOP, *v. n. c. and change, c. about,*—the wind. घोटाळणें, कोंडाळणें.

CHOP, *n. piece chopped off.* खंडn. खांडn. खांडोळेंn. तोडाm.

2 (esp. of timber). तोडf. तोडाm. फोडf.

CHOPPED, *p.* v. V. A. 1. तोडलेला, कलमकेलेला, &c. तोडींव.

2 सांकटलेला, &c.

CHOPPING, *n.* v. V. A. 1.—*act.* तोडणेंn. &c. कलमn.

2 सांकटणेंn. तोडाm.

v. V. N. घोटाळणेंn. घोटाळाm.

CHOPPING-BLOCK, *n.* सांकटणेंn. सकोटण *or* नn.

CHOPPING-KNIFE, *n.* सुराm.

CHORAL, *a. belonging to a choir.* गायकगणसंबंधी-विषयक.

CHORD, *n. string of a musical instrument.* तंतुm. *pop.* तंत *or* नांतf. तारf.

2—in geometry. ज्याf. पूर्णज्याf.

CHORISTER, *n. one of a choir.* फडांतलागाणारा, गायकगणांतला एक गाणारा, सहगायक.

Celestial c. किन्नरm.

CHORUS, *n. band of singers,* v. CHOIR गायकगणm.

2 *recurring stanza of a song* ध्रुपदn. ध्रुवm. अंकणकडवेंn. अकडकडवेंn. अस्ताईf. आंत्राm.

CHOSEN, *p. & a.* v. V. 1. निवडलेला, वरलेला, &c. निवडीव, मनोनीत.

2 निवडलेला, वेंचलेला, &c. परिगणित.

I *select,* v. CHOICE. निवडींव, निवडक, मनोनीत.

To CHOUSE, *v. a. gull, &c.* v. To DECEIVE. धुतारणें, मुंडणें, भोंदणें.

CHOWRIE, *n. tail of the Bos grunniens used to whisk off flies &c.* चौंरी *or* चवरीf. चंवरn. चामरn. Holder or bearer of it. चौंरी बरदार.

To CHRISTEN, *v. a.* v. To BAPTIZE. जलसंस्कारद्वारा ख्रिस्ती करणें, -ख्रिस्ती धर्मांत आणणें, &c.

2 *name.* नामn.-नांवn. ठेवणें-देणें, बारसेंn. करणें.

CHRISTENDOM, *n.* ख्रिस्तीस्थानn. यावत्ख्रिस्ती देशm *pl.*

CHRISTENING, *n.* v. V. 1.—*act.* जलसंस्कारद्वारा ख्रिस्ती करणेंn.

2 नांव ठेवणेंn. नामकरणn. बारसेंn.

I was present at your c तुझ्या बारशास मी जेवलों आहें

CHRISTIAN, *n* v. A. ख्रिस्ती, ख्रिस्तभक्त.

CHRISTIAN, *a.* ख्रिस्ती धर्माचा, ख्रिस्ती धर्मानुयायी, ख्रिस्ती मतानुसारी, ख्रिस्ती धर्मसंबंधी, ख्रिस्ती धर्मविषयक.

CHRISTIANITY, *n.* ख्रिस्तीधर्मm. ख्रिस्तीमतn.

CHRONIC, CHRONICAL, *a. of long standing.* जुनाट, बहुकालिक, चिरकालिक, बद्धमूल.

CHRONICLE, *n.* v. HISTORY कालक्रमकवृत्तांतm. कालानुपूर्वकोपाख्यानn. पटm.

CHRONOLOGICAL, *a.* v V. कालगणनविद्येचा, कालमानविद्येचा, कालानुपूर्वीदर्शक-बोधक-&c.

CHRONOLOGICALLY, *adv.* कालानुक्रमाप्रमाणें, कालानुपूर्वीने.

CHRONOLOGIST, *n.* कालगणनवेत्ता, कालमानवेत्ता, कालक्रमनिर्णायक.

CHRONOLOGY, *n.* कालगणनविद्याf. कालमानविद्याf. कालक्रमनिर्णयनविद्याf. कालानुपूर्वीदर्शनविद्याf.

CHRONOMETER, *n. time measurer,*—gener. कालसाधनn घटीयंत्रn. कालप्रमापकयंत्रn.

CHRYSALIS, *n.* कोशवासीm. कोशस्थm.

CHRYSOLITE, *n.* लसुणा *or* लसण्याm.

CHRYSTAL, *n.* काचf. बिल्लोरn.

CHRYSTAL, *a.* काचेचा, बिलोराचा, काचमय.

CHUBBY, CHUBBY-FACED, *a. having a fat face.* फुलले गालांचा, गुरोळी गालांचा, फुगीरगाल्या, गालफुग्या.

To get c. and plump. गालावर गालm. चढणें *g of s.*

To CHUCK, To CHUCKLE, *v. n. call as a hen.* खुटखुटणें, खुटखुटf. करणें.

To CHUCK, *v. a. throw, pitch.* फेकणें, टाकणें, चकणें, फकदिशीफकशिरी *adv.* टाकणें.

2 (grain or powders or dry food, into the mouth). फांकणें *or* फाकणें.

Matter (parched corn, meal, &c.) chucked into the mouth. फक्काm. फांका *or* फाकाm.v. मार, फकाणाm. फकी *or* कीf. v. मार.

CHUCK, *interj.* फक-कन-कर &c.

To CHUCKLE, *v. n. laugh inwardly.* गालच्या गालांत-तोंडच्या तोंडांत हासणें.

CHUFF, CHUFFY. See CHURL, CHURLISH.

CHUM, *n.* v. COMPANION. बिऱ्हाडसोबती.

CHUMP, *n.* (of wood) v. BLOCK. ठोकळाm. ठिकीf. ओंडाm.

CHUNAM, *n.* चुनाm. चूर्णn. सुधाf.

Terrace or floor of c. *or* C. work. चुनेगच्चीf. गच्चीf. गच्चगिरीf. आगाशीf. अटाली *or* ळीf.

Making of a c.-floor, &c. गच्चगिरीf.

Of c.-work,—a floor, a wall, &c. चुनेगच्ची.

CHURCH, *n. place of worship,* v. TEMPLE. देऊळn. देवालयn. भजनालयn. भजनगृहn. भजनमंदिरn.

2 *body of believers.* भक्तांची मंडळीf. भक्तसमूहm. यावत्भक्तगणm. भक्तवृंदn.

C.-property. देवस्वn.

CHURL, *n. surly or rude fellow.* कुरठा-तुसडा-द्राष्ट-&c. मनुष्यm. धसमुसळ्याm. दुर्जनm.

2 See MISER. 3 See COUNTRYMAN.

Churlish, *a. rude, surly,* v. Sour. कुरठा, तुसडा, तुसड, द्राष्ट *or* दाष्ट, द्रुष्ट, खाष्टी, दाष्टीक, दुष्ट, दुःशील, दुःस्वभाव.

Churlishness, *n.* v. A. कुरठेपणा*m.* तुसडेपणा*m.* द्रुष्टपणा*m.* दुःशीलता*f.* दुःस्वभाव*m.*

Churn, *n.* माथण*f.* माथणी*f.* मंथनघटी*f.*

Loop of the fixed part of a c. मांजरी *f.*

Churn-rope, *n.* रविदोर*m.* मंथरी *f.* आंसणी *f.* पारडें*n.* बारडी*f.*

Churn-staff, *n.* रवी*f.* मंथान*m.*

Knob or head of a c. माथा *or* ण्या*m* मंथा*m.* माठलें*n*

Hand c हातरवी *f.*

Post, pillar, stake, & c. with which the c. is connected. घुसळ खांब*m.* नाकभेद *f.*

To Churn, *v. a.* घुसळणें, मथणें *or* मंथणें, घुसळण*n.*-मंथन*n.* करणें *g.of o.*

Matter (curds, &c.) to be churned. घुसळण*n.*

Churned, *p.* v. V. घुसळलेला, मंथित, मथित.

Churning, *n.* घुसळणें*n.* मंथणें*n.* घुसळण*n.* मंथन*n.* मथन*n.*

Chylaceous, Chylous, *a. belonging to chyle.* अन्नरससंबंधी, अन्नरसाचा.

Chyle, *n.* अन्नरस*m.* रस*m.* धातुप*m.* अस्त्रमातृका *f.* आहारसंभव*m.* आहारसार*m.*

Chylifactive, Chylopoetic, *a.* अन्नरसकारक, अन्नरसोत्पादक.

Chymist. See Chemist.

Cicatrice, Cicatrix, *n.* v. Scar. माव*f.* व्रण*n.* चट्टा*m.* क्षतचिन्ह*n.* किण*n.*

To Cicatrize, *v. a. make to heal.* माठेसा-भरेसा-खपली *f.* धरेसा &c. करणें.

To Cicatrize, *v. n. heal.* माठणें, माठळणें, भरणें *or* भरून येणें, खपली *f.* धरणें.

Ci-devant, *a. former, late.* माजी, मागला, मागचा.

C. minister, officer, &c. गल्लितपत्र*n.*

Cieling. See Ceiling.

Cigar, *n.* चुट्टा*m.* बिडी *f.*

Ciliary, *a. belonging to the eye lids.* पापणीचा, पापणीसंबंधीचा, पक्ष्मसंबंधी.

Cilicious, *a. made of hair.* लोकरीचा, केशनिर्मित, लोमनिर्मित.

Cincture. See Girdle.

Cinder, *n.* कोळपलेला-कोळंजलेला कोळसा*m.*

Hot cinders. फुंपाटा*m.* फोपेटा*m.* सुमीर *or* सुमूर*nm.* आहार*m.*

Cineration, *n.* v. Ashes. भस्मीकरण*n.*

Cinereous, Cineritious, v. Ashy. भस्मवत्, भस्मतुल्य.

Cinnabar, *n. vermilion.* रक्तागर*m.* रसस्थान*n.*

Factitious c. हिंगूळ *pop.* हिंगूळ & हिंगुळूक*m.* रससिंदूर*mn.*

Cinnamon, *n.* दालचिनी*f.* कलमीदालचिनी *f.*

Cion, *n. graft.* कलम*n.*

2 *shoot,* v. Sprout. कोंब*m.* अंकुर*m.*

Cipher, *n. arithmetical character.* अंकडा*m.* अंक*m.* आंख*m.*

2 *mark for nothing.* पूजन. शून्य*n.*

3 *occult writing.* गूढलिपि *f.* गुप्तलिपी*f.* साकेतिकलिपि*f.* Some particular *ciphers* are अंकलिपि *or* अंकभाषा *f.* चिकारी*f. or* चिकारीबोली *or* भाषा *f* फुलकारी *or* फलारी *f. or* फुलकारो बोली *or* भाषा, फुलारी- &c. छत्रबंध*m.* [illegible]*f.*

4 *mere nominal person.* टिकोजी*m.* टिकोबा*m.* टिक्याचा धनी, दिपाचा कवडा*m.*

To Cipher, *v. n.* हिशोब*m.* करणें.

Ciphering, *n.* See Arithmetic.

Circle, *n.* मंडल*n.* वर्त्तुल*n.* वृत्त*n* कुंडली *f.* वेढा*m.* गरका*m.*

Fourth of a c. *quadrant.* पद*n.*

Great c. महद्वृत*n.* बृहद्वृत्त*n.*

Small c. लघुवृत्त*n.*

Segment of a c. खंडमंडल*n.* वृत्तखंड*n.*

2 *compass, circuit, district, region.* मंडल*n* चक्र*n.*

3 *band, body, ring,* v. Company. मंडली *or* ळी *f.* चाकोळें *or* चाखोळें*n.* कचोळें*n.* कोंडाळें*n.* पंक्ति *f.* ओळ *f.* पेंड*n.*

To Circle, *v. n. move circularly.* फेरा*m.*-फेरी *f.*-गरका*m.*-गिरकी *f.* &c. खाणें-घेणें-मारणें, गिरटी *or* घिरटी *f.* घालणें, गिरगिर *or* रां-गरगर *or* रां (and *intens* गरागर & गरारां) फिरणें-जाणें.

To Circle, *v. a enclose.* See To Surround. 2 *revolve round.* फेरा*m.* फेरी *f.*-गरका*m.*-&c. मारणें-घेणें-&c. *with* भोवताला *of o.*

Circuit, *n. passage around or about, compass.* फेरा*m.* फेरी *f.* भोवाडा*m.* गिरकांडा*m. dim.* गिरकांडी *f. v.* दे, मार, घे, गिरटी *or* घिरटी *f. v.* घाल, गरका*m. v.* घे, मार, बस, वळसा*m.*

To fetch a c. फेरा*m.*-फेरी *f.* खाणें-घेणें, गरका*m.* मारणें-घेणें, गिरटी *or* घिरटी *f.* घालणें.

2 *circular, circle, region.* मंडल*n.* चक्र*n.* मंडलभूमि *f.* वृत्तभूमि *f.*

Circuitous, *a. not direct.* फेऱ्याचा, घेऱ्याचा, गरक्याचा, गिरकांड्याचा, भोवाड्याचा, &c.

Circular, *a.* v. Round. चक्राकार, चक्रवान्, मंडलाकार, चक्रवत्, वृत्त, वृत्ताकार.

Circular, *n. letter or notice to a circle.* जाहिरात *f.* प्रसिद्धिपत्र*n.* सरचिट्ठी *f.* अनेकज्ञापक पत्रक*n.*

C. order. वटहुकूम*m.*

Circularity, *n.* v. A. गोल*m.* गोळपणा*m.* गोलत्व*n.* गोलाकार*m.* गोलाकृति *f.* चक्राकार*m.* वृत्ताकार*m.*

Circularly, *adv.* v. A. *in a circular form.* चक्रवत्, मंडलवत्, वृत्तवत्.

I *with a circular motion.* चक्रगतीने, वर्त्तुलगतीने.

To Circulate, *v. a. cause to pass about.* फिरवणें, चालवणें, चालू करणें, हातोहात-हातोहातीं-हातोपात-हाजिराहाजिरीं फिरवणें-चालवणें, परिभ्रमण*n.*-परिक्रमण*n.* करवणें *g.of o.*

To Circulate, *v. n.* फिरणें, भ्रमणें, चालणें, हातोहात-&c. फिरणें, परिभ्रमण*n.*-परिक्रमण*n.* करणें.

Circulation, *n.* v. V. A.—*act.* फिरवणें*n.* चालवणें*n.* &c.

v. V. N. फिरणें*n.* भ्रमणें*n.* भ्रम*m.* भ्रमण*n.*

I (of coins) *currency.* चाल *f.* चलन*n.*

Circumambient, *a.* v. Surrounding. वेष्टक, आवरक.

To Circumambulate, *v. n.* सभोवता फिरणें, गरका*m.*-वळसा*m.*-फेरा*m.*-&c. घालणें-मारणें.

To c. an object keeping it on the right. प्रदक्षिणा *f. or* प्रादक्षिण्य*n.* घालणें-करणें, परिक्रम*m.*-परिक्रमण*n.* करणें.

To Circumcise, *v. a.* सुनत *f.*-सुंता *f.*-शेफाग्रचर्मच्छेद*m.* करणें, *g.of o.*

Circumcision, v. V.—*act.* सुनत *f.* सुंता *f* शेफाग्रचर्मच्छेद*m.* परिकर्त्तन*n.*

Circumference, *n.* घेरा*m.* घेर*m.* फेरा*m.* फेर*m.* वेढ*m.* परिधि*m.* मंडल*n.* वृत्ति *f.* गरका*m.* लपेट *f.*

Circumflex, *n.*—the accent. स्वरित*m.*

Circumjacent, *a. bordering.* भोवरपासचा, आसपासचा, चतुर्दिकूस्थ.

CIRCUMLOCUTION, *n. circuit of words.* गिरकांडाm. गिरकांड्याचें-फेऱ्याचें-वळशाचें बोलणेंn द्राविडप्राणायामm. चरपट f. चरपटपंजरी f. चर्पटिका f.

CIRCUMLOCUTORY, *a.* v. N. फेऱ्याचा, गिरकांड्याचा, भोवाड्याचा, द्राविडप्राणायामाचा &c.

To CIRCUMSCRIBE, *v. n limit,* v. To BOUND हद्द f. करणें-बांधणें, समर्याद-सावधि-सावधिक-वलयांकित- &c. करणें, आरेखणें, आरेखा m. करणें.

CIRCUMSCRIBED, *p. & a.* v. V. समर्याद-सावधिक केलेला, &c. परिछिन्न.

I *confined,* v NARROW. अप्रशस्त.

CIRCUMSPECT, *a.* v. CAUTIOUS. पगदस्त, पगदस्ती, चहोंकडे-मागेंपुढें-पदोपदीं-&c. पाहणारा.

CIRCUMSPECTION, *n.* v. A. *and* CAUTION. पगदस्ती f. सावधानता f.

CIRCUMSPECTLY, *adv.* v. A. मागें पुढें-चहूंकडे-&c. पाहून, सावधपणानें, &c.

CIRCUMSTANCE, *n. appendage, adjunct, accident.* आगंतुकधर्म m. असहजधर्म m. अस्वाभाविकगुण m. आनुषंगिक-अनुपयोगी-अनुबंधी-&c पदार्थ m.-विषय m.-&c.

2 *incident, matter, point.* गोष्ट f. प्रकरण n. प्रकार m. गाणें n.

By the force of circumstances. प्रसंगवशात्, प्रसंगवशें, प्रसंगोपात.

Under such circumstances. तशांत.

3 circumstances; *state of affairs.* गोष्ट f. हवाल mf. अवस्था f. दशा f. वर्त्तमान n.

Easiness of c. *or* Easy c. v. COMPETENCE. द्रव्यानुकूल्य n. ताजीरोटी f. सुगति f.

Straitness of c. धरणें पारणें n. धूळफुंकण्याची दशा f.-गति f. ओढगस्ती f. ओढ f. गिरिवदारी f. चणचण f. चडचड f चडफड f. द्रव्यप्रातिकूल्य n.

Of easy c. v. COMPETENCE. खाऊन पिऊन खुशाल *or* सुखी, खाऊन जेवून खुशाल-&c. खातापिता, खातेजेवता, घरचा सुखी.

CIRCUMSTANCED, *a.* दशेतला, अवस्थेतला, दशापन्न, अवस्थापन्न.

CIRCUMSTANTIAL, *a. appendant, adventitious,* v. ACCIDENTAL. आगंतुक, आहार्य्य.

2 *particular, in detail,* v. DETAIL. तपसिलाचा, बयाद्रीचा, सविस्तर, विस्तृत.

CIRCUMSTANTIALITY, *n.* v. A. 1 आगंतुकत्व n. आहार्य्यत्व n.

2 विस्तार m. विस्तृतता f.

CIRCUMSTANTIALLY, *adv.* v. A. 1. See ACCIDENTALLY. 2 तपसीलवार, वितपसील, बयादवार, सविस्तर.

To CIRCUMVALLATE, *v. a.* चहोंकडे कोटबंदी f.-नटबंदी f. करणें.

CIRCUMVALLATION, *n.* चहोंकडे केलेली कोटबंदी f.-तटबंदी f.-मोरचेबंदी f.

To CIRCUMVENT, CIRCUMVENTION, &c. See To DECEIVE, DECEPTION, &c.

To CIRCUMVOLVE, &c. See To REVOLVE, &c.

CIRCUS, *n. area for shows and games.* रंगभूमि f. रंगांगण n. रंग m. तालिमखाना m.

CIS,—as used in comp. इकडचा *or* ला, इकडील.

CISTERN, *n.* टाकी f. टांकें n. धमधमा m खजिना m. हौद m. कुंड n.

CITADEL *n.* आंतला कोट m. आंतला किल्ला m. बालेकिल्ला m. अंतर्दुर्ग n.

CITATION. See SUMMONS.

To CITE. See To SUMMON, To QUOTE.

CITIZEN, *n. resident of a city.* नगरकरी, नगरवासी, शहरवाला, नगरवाला, नगरस्थ, पौरजन.

CITIZENSHIP, *n.* v. *a.* नगरकरीपणा m. नगरवासिता f नगरस्थता f. पौरजनत्व n.

Fellow c. पौरसख्य n.

CITRON, *n.* the tree. मातुलुंग m *pop.* महाळुंग f. ईड f. तोरंजन n. महाफल n.—the fruit. मातुलुंग *pop* महाळुंग n. ईड n. इडनिंबू n. तोरंजन n. महाफल n.

CITY, *n.* शहर n. नगर n *dim.* नगरी f. पत्तन n. पुर *pop.* पूर n.

Holy c. धर्मपुरी f.

Walls of a c or town. शहरपुन्हा m.

CITY, *a. urban, oppidan* शहरी, शहरचा, नगराचा, नगरसंबंधी, नागर, नागरिक, पौर.

CIVET, *n.* जवादी मांजराची कस्तूरी f. मार्जारकस्तूरिका f.

CIVET-CAT, *n.* जवादी माजर n. गधमार्जार m

Perfume bag of the c. जवादी f. जवादें n.

CIVIL, *a. relating to the community, to civil affairs, usage, &c.* जनव्यवहाराचा, लोकव्यवहाराचा, जनव्यवहारविषयक, जनव्यवहारसंबंधी, लोकव्यवहारविषयक-संबंधी, लोकयात्रेचा, नीतीचा, नीतिविषयक.

2 *relating to a man as a member of a community.* जानपदांतःपातित्वाचा, जानपदांतःपातित्व संबंधी-विषयक-मूलक-&c. जानपदत्व विषयक, जानपदत्वसंबंधी, जानपदीय.

3 *not ecclesiastical or military.* मुलकी, मुलकी कामाचा, मुलकीप्रकरणाचा, गांवखात्याचा, गांवखात्याकडील, गांवखात्याकडचा.

4 *complaisant, polite, courteous, &c.* बोलूनचालून चांगला-गोड-&c. माणुसकीचा, मिळाऊ, मिळताऊ, गोडबोल्या माणुसपणाचा, गृहस्थपणाचा, &c. गृहस्थी, सुशील, आदरशील, आदरमानी, सत्कारी, सज्जनशिष्ट, शिष्टसंप्रदायी, सभ्य, आदरनिष्ठ, सानुनय, अनुनयी, अनुरोधी, अनुवर्त्ती, गुक्तव्यवहारी.

CIVILIAN, *n. one employed on civil duties.* मुलकी काम करणारा-पाहणारा-&c. गांव खात्याचें काम पाहणारा, &c.

CIVILITY, *n.* v. A. 4 *complaisance, politeness, courteousness.* शिष्टता f. माणुसकी f. मनुष्यपणा m. माणुसपणा m. गृहस्थगिरी f. गृहस्थपणा m. तवाजू f. भलमाणसाई f. सभ्यता f. सुजनता f. सुजनत्व n. सौजन्य n. अनुनय m. अनुवृत्ति f. अनुरोध m.

Civilities and courtesies. आदरसत्कार m. आदरमान m. आदरउपचार m *pl.* मानसन्मान m. ताजीमतवाजू f. उजूतवाजू f. आगतस्वागत n. मुजारत f. पाटपाणी n. उपचार m.*pl.* तारतम्य *pop.* तारतीम n. आदरतारतम्य n. उठबैस f. उठाबस f. v. कर, ठेव.

Empty c शुष्कोपचार m.*pl.*

For the civil civility, for the saucy sauce. अरे तर कांरे अहोतर कायहो, तूं लेंड तर मी भेंड.

CIVILIZATION, *n.* v.V.—*act.* मनुष्यांत आणणें n. &c.—*state.* माणुसकी f. माणुसपणा m. सुशिक्षितता f. सुशिक्षितावस्था f.

To CIVILIZE, *v a.* मनुष्यांत-माणुसकींत आणणें, माणुसकी f.-माणुसकळा f. आणणें *with* स *of* o. मनुष्यसा करणें, सुधारणें, शिक्षित करणें.

CIVILLY, *adv.* v.A. 2. मानुसकीने, गृहस्थपणाने, गृहस्थरीतीने, भलेपणाने.

CLACK, *n. unceasing & wearying speech.* वटवट f. टक f. टकाटक f टकळी f. ठकठक f. खटखट f. खटकखटक f.

2 *vociferous woman.* वटवटीबाई f. वटवट करणारी f. गजघंटा f. कर्कशा f.

To CLACK, *v. n.* v. To PRATE. लवलव बोलणें, वटवटणें, बकबकणें.

CLACKER, *n. clacking instrument (to frighten birds, &c.).* खटखटें n. ठकठकें *or* ठुकठुकें n. फटफटें n.

CLAD, *a.* v. CLOTHED. परिधानयुक्त, धारितवस्त्र, सचैल.

To CLAIM, *v. a demand of right.* हक्काचा-हक्कानें-दाव्यानें-दाव्याचा-वारशानें-&c. मागणें, दावा*m.* करणें, सत्ता *f* करणें *with* ला *or* स *of o.* स्वीकारणें, अंगीकारणें, सत्तापूर्वक याचना *f.* करणें, मागणें.

CLAIM, *n. demand.* मागणें*n.* तलब *f* सत्तापूर्वक याचना*n.*

2 *title, right.* इलाखा*m.* दावा*m.* वारसा*m.* अधिकार*m.* हक्क*m.*

CLAIMANT, CLAIMER, *n.* v.V. हक्कानें मागणारा, &c दावेदार, दानेकरी, वारसा सांगणारा, हक्क सांगणारा.

CLAIMED, *p.* v.V. हक्काचा मागितलेला, &c. स्वीकृत, अंगीकृत.

CLAIMING, *n* v.V.—*act.* हक्कानें मागणें*n.* दाव्याचें मागणें*n.* &c. स्वीकार*m.* अंगीकार*m.*

To CLAMBER, *v. n. climb with difficulty* धरून धरून-वेंघत वेंघत--हातापायांनी-हातपाय टेकून-&c. चढणें.

CLAMMINESS, *n.* v A. चिकटण *f.* चिकटाई *f.* चिकटी *f.* चिकचीक *f intens.* चिकचिकाट*m.* किचकीच *f. intens* किचकिचाट*m.*

CLAMMY, *a.* v. STICKY. चिकचिकीत, गिचगिचीत *or* गिजगिजीत, चिडचिडीत, पिठाळ, पिठा *or* पिठ्या.

C ooze or adhering matter. चिकटा*m* चिकटी *f.*

To be c. चिकचिकणें, चिडचिडणें.

CLAMOROUS, *a.* v N. गलगल्या, गलबल्या, गोंगाट्या, बोभाट्या, ओरड्या, गलबलाचा, गलक्याचा &c. कळकळ्या, गलगल-गलबल &c. करणारा.

CLAMOROUSLY, *adv.* v.N. गलबलीनें, गलबल-गलगल-&c. करून.

CLAMOUR, *n. vociferation, noise, outcry,* v. UPROAR. गलबा*m.* गलका*m* गलबल *f.* गलबला*m.* गलगल *f.* गवगव *f.* गवगवा*m.* कलकल *or* कळकळ *f.* कोलाहल*m.* रोराण*n.*

—intens. गलबलाट*m.* गलगलाट*m.* गोंगाट*m.* कोकाट*m.*

To CLAMOUR, *v. n.* पुकारा*m* -गोंगाट*m.*-गलका*m.*-गलबला*m.*-&c. करणें मांडणें, कळकळा *adv.* करणें, कळकळणें.

2 against; *exclaim against.* नावें बोंब *f.*-हाका *f. pl.* मारणें *g.of o.* नावें शंख*m.*-बोंबलपट्टी *f.*-शंखाचें*n.*-हाकाटा*m.*-हाकाटी *f.* करणें *g.of o.*

CLAMP, *n.* पट्टी *f.* जोरपट्टी *f.* अडूम.

To CLAMP, *v. a.* पट्टी *f.*-जोरपट्टी *f.* देणें-मारणें.

CLAN, *n.* v. FAMILY. कुल*n.* वंश*m.* घराणें*n.* गोत्र*n.*

CLANCULAR. See CLANDESTINE.

CLANDESTINE, *a. secret, sly,* &c. चोरीचा, चोरटा, लिकाचोरीचा, गुप्तचुपीचा, लपंडाईचा, लपंडावाचा, लपनछपनीचा, लपावणीचा, सांदीकोंदीचा.

C. doings. लपंडाव*m.* लपंडाई *f. v.* कर, खेळ.

CLANDESTINELY, *adv.* v. A. चोरून, लिकून चोरून, लिकाचोरीनें, चोरगस्तीनें, लपतछपत *or* लपूनछपून.

To give c. अडव्या हातानें देणें.

CLANDESTINENESS, *n.* v.A. चोरटेपण*m.* गुप्तचुपपण*m.*

CLANG, CLANK, CLANGOUR, *n. sharp, shrill sound.* खणका*m.* ढणका*m.* ठणत्कार*m.* झणकार *or* रा*m.* झणत्कार*m.* ठांका*m.* ठांठू*n.f.*—intens. खणखणाट*m.* खणाण*m.* ढणढणाट*m.* ढणाण*m.* ठणठणाट*m.* ठणाण*m.* झणझणाट*m.* झणाण*m.* ठणाका*m.* घणघणाट*m.*

To CLANG, *To* CLANK, *v. n.* खणखणणें, ठणठणणें, झणझणणें, झणत्कारणें, ढणढणणें, घणघणणें,—intens. खणाणणें, ठणाणणें, झणाणणें, घणाणणें.

CLANGER, *n.* CLANKER, *n.* CLANGING, *p. a.* v.V. खणखणणारा, ठणठणणारा, &c खणखण-झणझण-&c. वाजणारा.

CLANGINGLY, CLANKINGLY, *adv.* खण-कन-कर &c. खणखण *or* णा, झणझण *or* णां, ढणढण, घणघण *or* णां,—intens. खणाखण, खणाणां, झणाझण, झणाणां, ढणाढण, घणाणां.

To CLAP, *v. a. strike loudly or smartly.* तडकून-झडकन-झटकन &c. मारणें-लावणें-थोकणें, थोपटणें, झडपडावणें.

2 to, on, at, in, &c *apply smartly.* मारणें, फटकन-झटकन-सटकन-&c. लावणें-मारणें-घालणें-टाकणें.

3 (the hands). टाळी *f.* पिटणें-वाजविणें मारणें.

4 (the sides, exultingly). कुलें*m.pl.* थोपटणें-बडवणें, काखा *f.pl.* वाजविणें, टिरी *f pl* वाजवणें-बडवणें-थोपटणें.

CLAP, *n. loud noise, &c.* दणका*m.* तडाखा*n.m.* कडाखा*m* धडाका*m.* झडाका*m*

2 (of the hands). टाळी *f.*

3 (of thunder). कडाड*m.* गडगडाट*m*

CLARIFICATION, *n* v.V. A.—*act.* शोधणें*n.* गळ काढणें*n.* &c. शोध*m.* शोधन*n.*—*state.* शुद्धि *f.* शोधितत्व*n.* निर्गलितत्व*n.*

CLARIFIED, *p* v.V. शोधलेला, गळ छाटलेला, &c. शोधित, शोधीव, निर्गलित.

CLARIFIER, *n.* v.V. A. शोधणारा, &c. शोधक.

To CLARIFY, *v. a. defecate, fine, clear.* शोधणें, गळ*m.*-मळी *f.* काढणें-छाटणें *g of o.* निवळवणें, साफ-शुद्ध-स्वच्छ-निर्मल-&c. करणें.

To CLARIFY, *v. n become clear from feculence.* वळणें, गळ*m.*-निमळी *f.* वसणें *g.of s.*

CLARION, *n.* v. TRUMPET. तुनारी *f.* सनई *f* रणशिंग*n.*

To CLASH, *v. n. strike or drive against with force.* एकमेकाशीं लागणें, भडक *f.*-धक्का*m.*-घसरा*m.* वसणें, परस्परांचा झपाटा*m.*-सपाटा*m.*-तडाका*m.*-भडाका*m.*-&c. वसणें.

2 fig. *meet opposingly, interfere, collide, &c.* घासणें, घासणी *f.* -&c. होणें *g.of s.* लढणें, एकमेकास आडवा-वांकडा-&c. येणें, एकमेकास नडणें, कचक *f.* झडणें-उडणें *g.of s.* परस्पर विरोध*m.*-विपर्यास*m.* पडणें-होणें *g. of s.*

CLASH, CLASHING, *n.* v.V. 1.—*act.* एकमेकाशीं लागणें*n.* धक्का &c. वसणें*n.*

2 घासणी *f.* घासाघास *or* घीस *f.* कच *or* कचक *f.* कचाकची *f.* लटपट *f.* चकमक *f.* खळखळ *f.* संघर्ष*m.* संघर्षण*n.* द्वंद्व*n.*—intens. कचकचाट*m.* कचाकच *f:* कचाच*m.* खळाळ*m.*

I *clashing sound.* तडाका *or* खा*m.* भडाका*m.* कडाका *or* खा*m.* —intens. घडाड*m.* घडघडाट*m.*

II (as of musical instruments). गजर*m.* झंगड *f.* कडका*m.* कडाखा*m.*

III (of swords). तरवारींचा झपाटा*m.* झमाझमी *f.* चकमक *f.* चकाचकी *f.* कचाकची *f.*

CLASP, *n. hook, hold,* v. CATCH. फासा*m.* अडकण*n.* अडकवण*n.*

That has a c. सफांशी.

2 See CLASPING.

To CLASP, *v. a. hug,* v. To EMBRACE. आलिंगणें, कवळणें, कंवटाळणें, वेंगाटणें, कवळून-&c. धरणें, कव *f.*-गव *f.* घालणें *or* कवेंत-गवेंत धरणें.

2 *catch and hold, grasp, &c.* अवळणें, अवळून धरणें, मुठींत-चौड्यांत धरणें.

CLASPED, *p.* v.V. 1. कवळलेला, कंवटाळलेला, &c. आलिंगित.

2 अवळलेला, अवळून धरलेला, आलिंगित.

CLASPING, *n.* v.V. 1.—*act.* कवळणें*n.* कंवटाळणें*n.* कवळून धरणें*n.* &c. आलिंगन*n.* खेम *f.* आंगकवळी *f.*

2 अवळणें*n* अवळून धरणें*n.* &c.

CLASS, *n. rank, order : set, number, body.* जाति *f.* जात *f.* गण*m.* वर्ग*m.* वर्ण*m.* पक्ष*m.* विल्हे *or* विल्हय *f.* विल्हा*m.* प्रत *f.* खातें*n.* प्रकरण*n.* प्रकार*m.*

2 (of scholars). वर्ग*m.*

3 (of people or men). जाति *f.* जात *f.* मंडळी *f.* लोक (in comp. as ब्राह्मणलोक, शूद्रलोक, &c.).

The higher classess,—compreh. पांढरपेशाm. गृहस्थलोकm pl मोठेलोकm.pl.

The lower classes,—compreh. आडजात f. आडाणजात f. तेलीतांबोळीm.pl. कुणबी माळीm.pl. हलके लोकm.pl.

To CLASS, *To* CLASSIFY, *v. a.* जात f.-जाति f.-प्रत f -विल्हा m -विल्हे f. लावणें, प्रतवार-जातवार-विल्हेवार-&c. लावणें, वर्गm. करणें-बांधणें.

CLASSED, CLASSIFIED, *p.* v.V. जातवार &c. लावलेला, गणीभूत, अंतर्गणिक, वर्गीय, वर्गीभूत.

CLASSIC, CLASSICAL, *a. belonging, &c. to ancient or superior authors.* अभियुक्तकवीचा, आदिकवीचा, अभियुक्तकविनेचा, आद्यकविता संबंधी, आदिकविकृत.

CLASSIFICATION, CLASSING, *n.* v.V.—*act.* जातवार लावणेंn प्रतवार लावणेंn. &c. पृथक्करणn. गणीकरणn. वर्गीकरणn.

To CLATTER, *v. n.* v. To RATTLE. खटखटणें, खटखटवाजणें, घडघडणें *or* गडगडणें, कडकडणें, कडकणें, खळखळणें, खळखळ वाजणें.

—intens. घडाडणें, कडाडणें, खळाळणें.

2 chatter, rattle away, run on, v. To PRATE. बडबडणें, बकबकणें, वटवटणें, पचापचा बोलणें-करणें.

CLATTER, CLATTERING, *n.* v.V. 1.—*act.* खटखटणेंn. घडघडणेंn. &c. तडाका *or* खाm. धडाखाm. कडाकडीf. धडाधडीf. डमडमf.

—intens. खडखडाटm. खडाडm. घडघडाट *or* गडगडाटm. कडकडाटm. कडाडm. घडाडm. खळखळाटm. खळाळm. फडफडाटm. फडाडm.

2 बडबडणेंn. &c. टकळीf. बडबडf. बकबकf. टकटकf.

I *hubbub,* v. UPROAR. कडाकडीf. धडाधडीf. गोंगाटm. गलगलf. गूलf. गलबलf.

CLATTERINGLY, *adv.* v. RATTLINGLY. घडघड *or* डां, गडगड *or* डां, खळखळ.—intens. खडाखड, घडाडां, फडाफड, फडाडां.

CLAVICLE, *n. collar-bone.* सरीf. जत्रुn.

CLAUSE, *n.* (of a sentence). वाक्यांगn. वाक्यावयवm. वाक्यखंडn. वाक्यैकदेशm.

Annexing of a c. अर्थांतरोपन्यासm.

2 item of a stipulation, article. कलमn. पोटचें कलमn. प्रकरणn.

CLAW, *n.* नखn.m. नखीf. नखूटn. पंजाm.

2 (of a lobster, crawfish, &c.). नांगाm. नांगीf. नांगडा *or* नांगाडा *or* नांगोडाm. आंकडाm.

3 *nail*—in contempt. नखरूडn.

To CLAW, *v. a.* नखाने तोडणें-धरणें, विचकुरणें, बुचकरणें *or* बुचकुरणें *or* बोचकडणें *or* बोचकरणें, विचकुराm.-बोचकरा *or* बोचकडाm. घेणें *g.of o.*

CLAWED, *p. & a.* v.V. नखाने तोडलेला, विचकुरलेला-&c.

I *having claws.* नखी, नखाचा.

CLAWING, *n.* v.V.—*act.* विचकुरणेंn. विचकुराm. बुचकरा *or* बुचकुराm. बोचकडा *or* राm. कुरचाm.

CLAY, *n.* चिकणमातीf. शेडमातीf. शेडीf. शाडू *or* शेडूf. शेडf.

Potter's c. कुंभारमातीf. कृष्णमृत्तिकाf.

CLAY-GROUND, CLAY-SOIL, *n.* शाडवट जमीनf. माणजमीनf. मान *or* माणf. शाडूची जमीनf.

CLAY-PIT, *n.* शाडूची खाणf. शेडखाणf. मातखण *or* मातखाणf.

CLAYEY, *a.* शाडूचा, शेडीचा, शाडवट.

CLEAN, *a.* lit. fig. साफ, निर्मल, स्वच्छ, शुद्ध, पवित्र, पाक, चोख, प्रांजल, शुचि, शुचिष्मंत, विमल.

2 See BRIGHT, CLEAR. 3 *naked, void, &c.* v. BARE. लकलकीत, लक, लकीलक, शुद्धबुद्ध.

4—ceremonially. सोवळा, पवित्र, शुचि, शुचिष्मंत.

5 *uncontaminate, &c.* v. PURE. पवित्र, निरपराध, निष्पाप, अलिप्त.

CLEAN, *adv. quite, utterly,* v WHOLLY साफ, शुद्ध, चट, चपाट, झाडून, सफई, ठार, विलकूल.

2 in a clear, dextrous, happy &c. manner अचानक, अलग, अलगत, अलागत, अलाद.

To CLEAN, *To* CLEANSE, *v. a.* साफ-शुद्ध-स्वच्छ-निर्मल-&c. करणें, मळm.-मळीf. काढणें *g of o.* शोधणें, चोखाळणें, शोधm.-शोधनn.-शुद्धिf.-शौचn.-मलापकर्षणn.-परिमार्जनn.-मार्जनn.- &c. करणें *g.of o.*

2 (with perfumes or unguents). उटणें, उद्वर्त्तनn.-मार्जनाf. करणें, *g.of o*

3 out; (a well, pond, ditch, &c). गाळणें, गाळm. काढणें *g.of o.* उसपणें, उसपा *or* उपसाm. करणें *g.of o.*

CLEANED, CLEANSED, *p.* v.V. 1. *and* CLEAN. साफ-&c. केलेला, शोधलेला, शुद्ध, शोधित, विशुद्ध, परिशुद्ध, शुचिभूत, धावित, परिमार्जित, अपकृष्टमल.

CLEANEDNESS, CLEANSEDNESS, *n.* v.P. शुद्धिf. विशुद्धिf. शौचm.

CLEANER, CLEANSER, *n.* CLEANSING, *p. a.* v.V. 1. साफ-&c. करणारा, शोधणारा, मलापकर्षक, शोधक, धावक, परिमार्जक, परिमार्जन-&c. कर्त्ता.

CLEANING, CLEANSING, *n* v.V. 1.—*act.* साफ &c. करणेंn. शोधनn. शोधm. शौचn. मलापकर्षणn. मार्जनn. सम्मार्जनn. परिमार्जनn. धावनn.

2 उटणेंn. उटीf. उद्वर्त्तनn.

CLEANLINESS, *n.* v.A. सोंगळपणाm. चोखाळपणाm. चाकपाकीf. चकपकीf. चाकचोपीf. मलद्वेषm.

CLEANLY, *a. careful to be clean.* चाकपाक, चकपक, चकपकीत, चाकचोप, चोखाळ, सोंगळ, मलद्वेषी.

CLEANNESS, *n.* v.A. 1. साफीf. साफपणाm. निर्मळपणाm निर्मलताf. स्वच्छपणाm. स्वच्छताf. शुद्धिf. विशुद्धिf. पवित्रताf. शौचn. नैर्मल्यn. मलाभावm. मलराहित्यn.

CLEAR, *a. pellucid, transpicuous.* निवळ, साफ, नितळ, स्वच्छ, निर्मल *or* ळ, प्रांजल, प्रसन्न, शुद्ध, काचेसारखा, भिंगासारखा.

Very c. water. मोराचें भसूंn.

2 free from clouds or haze. निवळ, स्वच्छ, निरभ्र, प्रांजल, प्रसन्न.

3 *manifest, evident, apparent,* v. PLAIN. स्पष्ट, व्यक्त, उघड, उघडा, साफ, प्रकट *pop.* प्रगट, प्रत्यक्ष, अभिव्यक्त, प्रसिद्ध, झळझळीत, टळटळीत.

4 *perspicuous, free from ambiguity or obscurity.* उघड, उघडा, स्पष्ट, सुबोध, बालबोध, व्यक्त, अभिव्यक्त, प्रकट *pop.* प्रगट, उत्तानार्थ, अगूढ, अगूढार्थक, विशद, झळझळीत, टळटळीत.

5 *guiltless, blameless,* v. INNOCENT, ABSOLVED. निरपराध, निर्दोष, निर्बाध, निष्प्रांजल, अलिप्त, शुद्ध.

6 *unobstructed, unencumbered,*—of places, v. OPEN. मोकळा, खुलास, खुलाशाचा, खुला, प्रशस्त.

7 *not entangled, that is free of.* मोकळा, सुटा, मुक्त.

8—of sounds. *clear-sounding.* खणखणीत, स्पष्ट, झार, प्रांजल, व्यक्त, निकोप.

9—of stamps, marks, letters, &c. *clear-looking, conspicuous, distinct, bright.* झळझळीत, टळटळीत *or* ठळठळीत, ढळढळीत, ठळक.

To CLEAR, *v. a. make fine,* v. To CLARIFY. शोधणें, मळm.-मळीf. छाटणें *g.of o.*

2 free from obstructions. मोकळा-साफ-खुलास-खुलाशाचा-रिकामा-&c. करणें, अडगळf. काढणें.

3 *free from grass or rubbish.* चोखलणें, केरकचराm. काढणें, साफ करणें, उजेरणें.

4 off; (debts, &c) *liquidate, discharge.* झाडणें, फेडणें, वारणें, बाकी पूज करणें, बेबाराm. करणें *g of o* निरानिपटाm.-निरानिपटाराm. करणें *g.of o* दफेरफे-फारीक *or* ख-फिटं फाट-बेबाक-&c. करणें, उरता न ठेवणें.

5 away; *remove.* काढणें, काढून घेणें, नेणें, घेऊन जाणें, वारावार *f.*-वारासार *f.* करणें *g of o.*

6 up; *free from ambiguity,* &c. v To Explain. उलगडणें, उलगडाm. करणें *g of o.* उघडा-स्पष्ट-&c करणें.

7 *free from guilt.* निर्दोष-निरपराध-निष्कलंक-दोषमुक्त-उजळमाथ्याचा करणें, उजळतामाथाm. करणें *g.of o.*

8 *gain without deduction.* नफ्यांत-घरी पाडणें, उरणें-मिळणें-नफ्यांत पडणें *in. con.*

To Clear, *v. n.*—as the sky or weather. उघडणें, निवळणें, खुलणें, उभणें, उघड *f.*-उघाड *f.*-उघाडी *f.* पडणें-होणें *g.of s.*

Clear-sighted, *a.* v. Wise. प्राज्ञ, प्रज्ञावान्, दीर्घदर्शी, नार्किक.

2 See To Clarify.

Clearance, *n.* गलबताची-&c. दाखलेचिट्ठी *f.*

Cleared, *p.* v. V. A. 1. मळ छाटलेला, शोधित.

2 मोकळा केलेला, &c.

3 चोखललेला, & c.

4 फेडलेला, वारलेला, &c. बेबाक, दफेरफे *or* रफेदफे, फारीक *or* ख, फिटंफाट.

To be c. फिटणें.

Clearly, *adv.* v. A. 3 *and* Plainly. उघड, प्रत्यक्ष, प्रत्यक्षतः, साफ, स्पष्ट, निवळ, साक्षात्, सव्यगत, धड, धडधडीत.

4 उघड, साफ, स्पष्ट, धडधडीत.

Clearness, *n.* v. A. 1. निवळपणाm. नितळपणाm. नितळाई *f.* निवळाई *f.* निर्मळपणाm. साफी *f.* स्वच्छता *f.* निर्मलता *f.*

2 निवळपणाm. स्वच्छता *f.* निरभ्रता *f.* प्रसादm.

3 उघडेपणाm. &c. साफी *f* स्पष्टता *f.* व्यक्ति *f.* प्राकट्यn. अभिव्यक्ति *f.* वैशद्यn.

4 उघडेपणाm. &c. स्पष्टता *f.* व्यक्ति *f.* व्यक्तता *f.* प्राकट्यn. वैशद्यn. उत्तानार्थm.

6 मोकळेपणाm. खुलासाm. प्रशस्तता *f.* प्राशस्त्यn

To Cleave, *v. a.* v. To Split. फोडणें, तोडणें, खांडणें, खापलणें, चळाने भेदm. करणें *g.of o.*

To Cleave, *v. n.* v. To Stick. चिकटणें, चिकटून राहणें.

Cleaver, *n. chopper.* सुराm. मांसछेदनी *f.* स्वधितिm.

Cleft, *n. fissure, opening,* v. Crack. भेग *f.* संधिm.*f. pop.* सांध *f. &* सांधाm. भेर *f.* छेदm.

C. between hills, &c. खिंड *f. intens.* खिंडार *or* रेंn. गींड *f.n.* घोलm.

Clement, Clemency. See Merciful, Mercy.

Clergy, *n.* धर्मोपदेशकगणm. पाद्रीलोकांची पांढर *f.* धर्मपदस्थजनता *f.*

Clergyman, *n.* धर्मोपदेशक, धर्मपदस्थ, पाद्री from the Portuguese is universally applied to a Christian minister.

Clerical, *a.* धर्मोपदेशकगणसंबंधी-विषयक, धर्मपदस्थजनताविषयक-संबंधी, पाद्रीलोकांचा.

Clerk, *n.* v. Writer. कारकून, लेखक, परभू. N. B. This is the name of a particular tribe which usually follows the trade of writing.

Clerkship, *n.* कारकुनी *f.* कारकुनीपेशाm.

Clever, *a. capable, able, adroit, &c.* कुशल, शाहणा, चतुर, चातुर्यवान्, पटु, दक्ष, विचक्षण, सुगर, सुघड, खबरदार, कलावंत काबील, सुबुद्धि, कुशलबुद्धि, चंच, चंचिबाग *or* ज *or* चंचुबाग, बाट, खंदा, कौशल्यशाली, प्रभु. Of this word the sense, viewed as combined, and as expressible by the combination *talented and expert,* and as usually expressed accordingly by combinations or consecutive utterance of two or more of such words as, *able, capable, acute, apt, sharp, shilful, shrewd, smart, quick, prompt, long-headed, quick-witted, clear-sighted, &c. &c.* is conveyed in Marát'hí by numerous expressions of a particular construction, and of strong significance They are mostly *imitatives* and *onomatopoias* and *compounds* and *phrases:* they are in the commonest use and most extensive currency; and they would, as the most cursory inspection of them will evince, have been imperfectly and very injuriously exhibited, had they been scattered abroad in the Dictionary, or had they been gathered together without a notice of their power: करामनी, हुनरी, अटोकाट, अटोपी, जाहंबाज, पटाईत, सराईत, बहादुर *or* बहादर, बाजिंदा (-लिहणार-बोलणार-धावणार-कारकून-&c.) खबरदार, पक्का, पुरा, जोनदार, धुरंधर, धुरीण, धनुर्धारी, धनुर्धर, अवधानी, संधानी, अष्टावधानी, अष्टसावध, अष्टपैलू, चतुरस्र *pop.* चौरस, लौकिकी, पुढच्याजोताचा, मेख्या, कट्टा, खडाण, दलदपट, कागडा, खावरा डिवरा, कर्त्ता, कर्त्तुमकर्त्ता, जेथें लात मारील तेथें पाणी काढील. And as viewed more particularly under the form of a *noun* as in "*A clever (a talented, gifted, highly* and *variously endowed) person,*" it is well conveyed by गुणी, गुणनिधान, गुणग्राम, गुणनिधि, गुणिजन, गुणपात्र, गुणराशि, गुणसागर, गुणाकर, गुणाचीरास, गुणाचीखाण, बहुगुणी, गुणसंपन्न *or* सकलगुणसंपन्न, बत्तीसगुणी, सहस्रगुणी, गुणाढ्य, बत्तीसलक्षणी, बावनबीर, हरभास, हरहुनरी, हरकामी *or* म्या, कसबी, हरकसबी, सररास, महारथ *or* महारथी, मोहरा, बिरबल, दीक्षित, फरडा, फांकडा, सोमाजीसकलकळ्या

Cleverly, *adv.* v. A. युक्तीने, चतुराईने, कसबाने, कौशल्याने, कौशल्यपूर्वक, चातुर्यपूर्वक, हिकमतीने, दक्षतेने, युक्त्या.

Cleverness, *n.* v. A. शाहाणपणाm. चतुराई *f.* युक्ति *f.* चातुर्यn. कौशल्यn. कौशलn. सुगराई *f.* सुगरावाm. कला *f.* कसबn. कुसरी *f.* जुगूत *f.* जुगताई *f.* दक्षता *f.* दाक्षिण्यn. दाक्ष्यn. वैचक्षण्यn. प्रावीण्यn. मतिप्रकर्षm.

Clew, *n. ball of thread,* v. Ball. सुताची गुंडी *f.*-गुंडाळी *f.*-&c. 2 *guide, direction.* धागदोराm. पत्तादोराm. पत्ताm. धांगपत्ताm मुद्दाm.

C. to the bottom of. आधाराला पंथm. *v.* लाग, मिळ, धस.

To Click, *v. n. make a small, sharp noise.* चुकचुकणें, चुकचूकf. करणें, टिकटिक करणें-वाजणें, खुटकन-किटकिट-कटकट-टिचकण-&c. वाजणें.

Client, *n* —of a lawyer, &c. असामी *f.* कूळn.

Cliff, *n.* कडाm. खडपाm. पहाडm. भृगुm.

Climate, *n. air of a country with reference to salubrity.* हवा *f.* हवापाणीn. देशप्रकृति *f.*

2 See Country.

Climax, *n.*—in rhetoric. सारm. उत्तरोत्तरोत्कर्षm.

To reach its c.—a pain or trouble. गळ्यापर्यंत येणें.

To Climb, *v. a.* चढणें *with* वर *of o.* वेंधणें *or* वेंगणें, आरोहणn.-अधिरोहणn. करणें.

Climber, *n.* v. V. चढणारा, वेंपणारा, आरोहण कर्त्ता.

An expert c. चढाईत,—*esp. on trees.* रूखाडी, रूखाड्या, रूख्या.

I *climbing plant.* वेल *f.* लता *f.*

CLIME. See CLIMATE.

To CLINCH, *v. a* (the hand) *double in the fingers.* मूठ *f.* अवळणें-चेपणें-वळणें-बांधणें.

2 (a nail.) बोळवणें, वाळणें, उमलणें, वळविणें.

To c. the nail for one's self. ओढून वळकट करणें.

To CLING, *v. n.*—as for protection. कासेस लागणें-कास *f.* धरणें *g. of o.* दुमाला *m.* धरणें-धरून असणें-&c. *g of o* पाठ *f.* घेणें, अवलंबणें, आश्रयणें, आश्रय *m.* धरणें *g. of o.* अवलंब *m.*-अवलंबन *n.*-आश्रयण *n.* करणें *g. of o.*

2 *hold fast upon.* कवळणें, कवंटाळणें, झगटणें, विलगणें.

3 *adhere to,* v. To STICK. चिकटणें, विलगणें, लगटून चिकटून असणें.

To CLINK, *v. n make a sharp sound.* छणछणणें *intens.* छणाणणें, खणखणणें *intens.* खणाणणें, खिणखिणणें, खणखण-खिणखिण-छणछण-छुमछुम &c. *adv.* वाजणें.

CLINK, CLINKING, *n.* v. V. छणछणणें *n.* खणखणणें *n.* &c.—intens. छणछणाट *m.* खणखणाट *m.*

To CLIP, *v. a. cut with shears.* कातरणें, कापणें, छाटणें, भादरणें, निकृंतणें, कर्त्तन *n.*-निकृंतन *n.*-निकंदन *n.* करणें *g. of o.*

2 *curtail, cut short.* कमी-न्यून-लांडा-वुंठा-थोटा-अखूड-तोकडा-&c. करणें.

3 (allowances, expenses, &c.). कापणें, छाटणें

CLIPPING, *n.* v. V 1.—*act.* कातरणें *n.* छाटणें *n.* &c. छाटणी *f.* छाटछूट *f.* कर्त्तन *n.* निकृंतन *n.* निकंदन *n.*

Clippings. काटकसर *f.* काटकूट *f.m.* छाटछूट *f.m.* लाटींन *n.* कातरा *m.*

3 कापणें *n.* छाटणें *n.* &c.

C. and cutting. काटाकाट *f.* काटाकाटी *f.* काटकसर *f.* छाटाछाट *f.m.*

CLOAK. See CLOKE.

CLOCK, *n.* मोठें घड्याळ *n.*

What's o'clock? किती वाजले, दिवस किती आला.

CLOD, *n.* ढेप *n.* ढेपूळ *or* ढेपळा *n.* ढेकळ *or* ढेकूळ *n.* लोष्ट *n.*

Implement for breaking clods. थापा *m.*

Spade for turning up clods. खणपटें *n.*

CLOD-HOPPER, *n.* v. COUNTRYMAN. शेतखप्या, नांगऱ्या.

CLOD-PATE, CLOD-POLE, *n. block-head,* v. FOOL. धोंडा *m.* टोणपा *m.* ठोंब्या *m.*

To CLOG, *v. a. encumber, embarrass, &c.* lit. fig. लोढणें *n.*-अडकण *n.*-खोडा *m.*-&c. बांधणें-घालणें-ठेवणें, अडखळवणें-अडकवणें, अडकवून-अडखळवून घेणें, अट *f.* अड *f.*-&c. लावणें, घालणें &c. बांधून घेणें, पाय *m. pl.* गुंतवणें, पायगुंता *m.* करणें *g. of o.* पायमोडा *m.*-पायमोडेंन. घालणें.

CLOG, *n.*—for cattle, &c. लोढणें *or* लोंढणें *n.* लोडणा *m.* लोडणें *n.* खोडा *m.* पायखुंट *n.* पायखुंटी *f.* मानखुंट *n.* मानखोडा *m.* अडकण *n.* अडकवण *n.*

2—fig. *or* gener. लोढणें *or* लोंढणें *n.* गळ्यांत घोंगडें *n.* गळग्रह *m.* पायबंद *m.* खोडा *m.* बिडी *f.* फास *m.* लकडा *m.* शकट *m.* जंजाळ *m.* हडदा *m. or* दें *n.* अडकण *n.* अडकवण *n.* खेंकटें *n.* सुदर्शन *n.* वेध *m.* अनुबंध *m.*

3 *wooden shoe.* खडव *f.* (*pl.* खडवा *or* खडावा) पादुका *f.*

Clogs, *clumsy shoes.* जासुदी जोडा *m.* कोल्हापुरी माप *n.*

CLOGGINESS, *n.* v A. चिकटण *f.*

CLOGGY, *a.*—mud, &c. चिकचिकीत, चिडचिडीत.

CLOKE, *n.* घोंगडी *f.* घोंबडें *n.* पासोडी *f.* लेप *mn.* कफणी *f.*

Cloth thrown over the head and body as a c. बुंथ *f.* बुंथी *f.* बोंथ *f.* बोंथारा *m.* बोंथारी *f. v.* घे, मार.—To be muffled or covered with it. बोंथारणें.

Hooded c. (against rain, &c.). खोळ *f.* टापशी *f* टापर *or* टापर *f.* खोंडा *m.* घोंगता *m.* बुचडी *f.* टोपी *f.* घुगी *or* घोंगी *f.*

Hooded c. (for children). कुंची *f.* खोळ *f.* घोंगता *m.*

2 fig. *mask, blind, veil.* पडदा *m.* आडपडदा *m.* व्याज *n.*

To CLOKE, *v a. conceal,* v. To HIDE. झांकणें, लपवणें, चोरणें, दाबणें, पांघरूण *n.* घालणें.

To CLOSE, *v. a. lay together or to,* v. To SHUT. लावणें, झांकणें, ढांपणें, मिटणें, चिपणें (as डोळेचिपणें, नाकचिपणें, तोंडचिपणें, &c.).

2 *conclude, shut up,* v. To END. बंद करणें, संपविणें, समाप्त करणें, गुंडाळणें, अटोपता घेणें, अटोपणें, उपसंहार *m.* करणें *g of o.*

3 *unite, make whole,* v. To JOIN जोडणें, मिळवणें, मिळवून घेणें, मिटणें

4 (a quarrel, &c.) v. To SETTLE. मिटणें, तोडणें, मोडणें, फैसल *f.*-फैसला *m.* करणें *g. of o.*

To CLOSE, *v n fall together or to,* v. To SHUT. लागणें, झांकणें, ढापणें, मिटणें,—esp. of flowers. पाकुळणें, मिटणें, (and, at decline of day) मावळणें, संकोच *m.* होणें, *g of s.*

2 *conclude,* v. To END संपणें, बंद होणें, अटपणें

3 *coalesce, unite, come to.* मिळणें, मिटणें, मिळूनजाणें.

4 *grow compact and firm.* घटणें, दाटणें, जमणें

5—with; See To AGREE.

CLOSE, *n. conclusion, cessation,* v. END. अंत *m.* समाप्ति *f.* अखेरी *f.* अवसान *n.*

2 See ENCLOSURE.

CLOSE, *a. shut fast, fallen to.* घट्ट-गच्च बसलेला-लागलेला-मिटलेला-&c. *or* लावलेला-बांधलेला-&c.

2 *dense, solid,* v. COMPACT. घट *or* घट्ट, घटमूट, घन, सांद्र.

3 *compressed, condensed.* घन *or* घण, दाट, घणदाट, सघन, संकुल, अनंतर.

4 *contiguous,* v. NEAR. जवळचा, समीप, निकटवर्त्ती.

5 *of close texture.* सणसर, सणसणीत, घनवट, सांद्र, अनंतर.

6 *reserved, incommunicative.* आंतल्या गांठीचा, मनाचाखोल, खोलमनाचा, खोल, संकोची, लिकीर, मरख.

7 *hot and calm, sultry.* उबाळ्याच्या, उकाड्याचा. उबाऱ्याचा, गदमदण्याचा, उबट.

To be c. उबावणें, उबणें, उकडणें, उबटणें. खतखतणें, डगडगणें, (All *impersonal*).

To feel it to be c. उबगणें, डगडगणें.

8 *without ventilation.* उबट, उबटलेला, कोंड माऱ्याचा, कोंड मारलेला, उबावलेला.

C. and hot place. उबवलें *n.*

9 *private, concealed,* v. HID. गुप्त, झांकलेला, दाबलेला.

10 *penurious,* v. MISERLY. चिकण, चिकट, चिंवट, बद्धमुष्टि.

11 *strictly adhering to the original.* घेटमुळा सारखा, मूलानुसारी, मूल प्रतिम, यथामूल, यथाग्रत, हुबहूचा.

12 (of translation, &c.). मूलशब्दानुसारी, मूलपदानुसारी, मूलार्थानुसारी, मूलार्थमात्रग्राही.

CLOSE-COMPACTED, CLOSE-SET, *a.* v. COMPACT. दृढसंधि.

CLOSE-FISTED, CLOSE-HANDED, *a.* v. MISERLY. दृढमुष्टि, बद्धमुष्टि, चिकण, चिकट, चिकू, चिंवट.

CLOSE-TEXTURED, *a.* घनवट, सणसर, सणसणीत.

CLOSELY, *adv. compressedly, crowdedly.* गच्च, खच्च, गडगच्च, दाट, लगत, दाटणीवाटणीने.

2 *tightly.* अडच्च, भटस, गच्च, दाट.

3 *immediately after* पाठोपाठ, मागोमाग, लागोपाठ.
4 v. ATTENTIVELY. एकाचित्ताने, मनलावून, लक्ष्यदेऊन.
CLOSENESS, *n.* v. A. 2. घट्टाई *f.* घटपणा *m.* घनता *f* दार्ढ्य *n.* द्रढिमा *m.*
3 दाटी *f.* घणदाटपणा *m.* घनत्व *n.*
4 जवळपणा *m.* जवळीक *f.* समीपता *f.*
5 घनवटपणा *m.* सणसणीतपणा *m.* सांद्रता *f*
6 खोलपणा *m.* मनाचा खोलपणा *m.* संकोच *m.* मरखपणा *m.*
7 उबारा *m.* उष्णा *n.* उबाळा *m.* उकाडा *m.* धमका *m*
8 उबटेपणा *m.* कोंडमारलेलेपणा *m.* &c. कोंडलेली हवा *f.*
10 चिकटेपणा *m.* किरटेपणा *m.* बारीकदृष्टि *f.* बारीकनजर *f.*
CLOSET, *n.* एकांताची खोली *f.* खलबतखाना *m.* एकांतस्थल *n.*
CLOSING, *a. final,* v. LAST. समाप्तीचा, अखेरीचा, अटोपण्याचा, ठेवण्याचा.
CLOT, *n. concretion.* गुठळी *or* गुठोळी *or* गोठुळी *f.* डला *m.* डिखळ *or* डिखळू *n. dim.* डिखळी *f.*
2 v. CLOD. गोळा *m.* ढेप *n.* ढेकळ *n.*
3 *clotted mass.* लाखोटा *m.*
To CLOT, *v. n. form into clots, concrete.* गोठणें, बेळणें, लगरणें, सांखळणें, सांखणें, जमणें, अटणें.
CLOTH, *n.* कापड *n* वस्त्र *n.* चिरगूट *n.* चीर *n.* चैल *n.* अंशुक *n.* वासन *n.* वसन *n.* वास *n.m.* Some kinds of *Cloth* are अनरस, अलिता, किंताब, खंडकी *or* खणकी, खादी, खारवा, खारांड *or* व, खुनणी *or* नी, *or* कुतनी, खेंडा, खेंस, गंगाजमनी, गजनी, गर्भसुतोकापड, गुजरी, गेटस, घनवेल, चकला, चंद्रकळा, जामदानी, जोट *or* ठ, झोन्या, दोरवा, नाव, परकाळा *or* ळें, मशरू, मादरपाट, रांवेरी, शालू, सुजनी, सुताडा, सुसी, हमरू.
C. worn threadbare. माशाचें जाळें *n.* चाळण *f.*
Coarse and stout c. धोंगडा *m.* धोवला *m.*
End of a c. पदर *m.* पल्लव *m.* अंचल *m.*
Piece of c. फडकें *n.*
Rising of c. (through washing). फुलणें *n.*
Roll of c. (as for a wick). काकडा *m.*
Shred or slip of c. धांत *or* धांद *f.* धांतळी *f.* धांदोटी *f.*
Threads (unwoven) at the end of c. दशा *f. pl.* अंचळ्या *f. pl.*
Upper or outer fold of a c. वरघडी *f.* दर्शनीपदर *m.*
A wet c. ओलेंत *n.* ओलेटें *or* तें *n.*
CLOTH-DEALER, CLOTH-MERCHANT, *n.* कापडकरी, कापडविक्या, बजाज, चाटी *or* ट्या.
Itinerant c. भरेकरी.
To CLOTHE, *v. a.* वस्त्र *n.* नेसवणें, पांघरविणें, पांघरूण *n.* घालणें, वस्त्रवेष्टित-वस्त्राछादित-&c. करणें.
To feed and c. अन्नवस्त्र *n.* देणें.
CLOTHED, *p.* v. V. वस्त्रनेसलेला-नेसवलेला, सचैल, वासित, वस्त्रधारित, धारितवस्त्र, वस्त्रवेष्टित, अंबर (in comp. as नीलांबर, पीतांबर, व्याघ्रचर्मांबर, गजचर्मांबर, दिगंबर).
CLOTHES, CLOTHING, *n. apparel, raiment, dress, &c.* पांघरूणें *n. pl.* वस्त्र *n. or* वस्त्रें *n pl.* अंबर *n.* वसन *n.* वास *n.* परिधान *n.* देहावरण *n.* परिधेय *n.*—compreh. *or* gener. चिरगूटपांघरूण *n.* वस्त्रप्रावरण *n.* कपडालत्ता *m.* The ordinary articles of *Clothing* are—of males अंगरखा, धोतर, आडधोतर, पंचा, आडपंचा, पंचेजोडी, कांचवा, लुंगी, बंडी, दुपट्टा, निमा, अलखालक;—and of females चोळी, काचोळी, कंचुकी, लुगडें, तपशिला. And the names of some of the parts of them are कच्छ, कास, कासोटा, काष्टा, ओंचा, खोंचा, काच्या, कडोसरी, कणवट, कुणगा, पंखा.
Article of c. for daily wear. धडवत *n.*
C. for daily wear, working c. धडवती *f.* धडवतें *n. pl.*
C. to cast looscly around. पांघरूण *n.* प्रावरण *n.*
C. for the loins or waist नेसण *n.* नेसणें *n.*
C. and ornaments presented to visitors, &c. पेहरावणी *f.*
C.-line. *line for wet c.* ओलाणी *f.* ओळण *f.*
Coarse c. (or *a* coarse garment). धोंगडा *m.*
Fine c. *splendid apparel.* पोशाक *or* ख *m.* पोशाखी वस्त्रें *n. pl.* प्रतिष्ठावस्त्र *n.* महावस्त्र *n.*
Presenting c. and ornaments to visitors, &c. पेहरावणी *f.*
With one's c. on. सचैल.
To change one's c. वस्त्रांतर होणें *g. of s*
To hang out c. to dry. वस्त्रांचा ताणा लावणें.
To punch and thump c. (in washing). चुबकणें, पोंचारणें
To put on c. वस्त्रपरिधान *n.* करणें.
To tear one's c. off his back. फेरपोंगडेंन. करणें *g. of o.*
CLOTTED, *a.*—the hair. जटेचा, जटवळलेला.
CLOTTEDNESS, *n.* v A. चिकटी *f.*
CLOTTY, *a.* गुठळ्यांचा, गोठलेला.
CLOUD, *n.* ढक *or* ढग *m.n. intens.* ढकार *or* ढगार *n. or* ढगारा *m.* मेघ *m.* अभ्र *n* घन *m.* नभ *n.* पयोधर *m.* मेहुडा *m.* मळभी *f.*
The clouds,—collect. The cloudy sphere. घनचक्र *n.* मेघमंडल *n.* घनमंडल *n.* मेघमाला *f.*
Canopy of clouds. अभ्रपटल *pop.* अभ्रपडल *n.* मेघमंडप *m.* मांडव *m.*
Dense array or mass of clouds. घनघटा *f.* मेघघटा *f.* घटा *f* जौळ *or* जवळ *n.* घनचय *m.*
Empty c. वांझेंढक *n.*
Gathering of clouds. घनजाल *n.* मेघजाल *n.* अभ्रजाल *n.* घनचय *m.*
Light, fleecy clouds. कसर *f.* खार *f.* खर *f.*
Reddish streak of c.—as indicative of rain. कोंवडें *n.*
Threatening or lowering of the clouds. मेघडंबर *or* मेघाडंबर *n.*
The clouds have gathered, are lowering, &c. मेघानी छत्र धरलें, मेघानी *or* पावसाने झांपड घातली-ओंधघातली-अंधारी घातली-मांड घातला, अभाळ *n. or* पाऊस *m.* डवरला, पाऊस भरून आला, पाऊस मांडतो.
To be covered with clouds. डवरणें *or* डौरणें.
To CLOUD, *v. a. cover with clouds.* अभाळ *n.*-&c. आणणें, मेघाच्छादित-मेघाछन्न-&c. करणें.
2 *make sullen and gloomy.* दुर्मुखवणें, काळोखी *f.*-दौर्मुख्य *n.* आणणें, काळा करणें.
CLOUD-CAPT, CLOUD-TOPT, *a.* मेघाच्छादित, मेघावृत.
CLOUD-COMPELLING, *a.* मेघावह.
CLOUD-COVERED, CLOUD-SPREAD, *a.* v. CLOUDY. मेघाकीर्ण.
CLOUDINESS, *n.* v. A. अभाळ *n. v.* ये, आभ *n.* अभ्र *n. v.* ये, पोंगाट *n. v* घाल, ओंभ *f.* अंधारी *f.* जवळ *or* जौळ *n.* मळभ *n.* जलदजाल *n.* मेघतिमिर *n.*
CLOUDLESS, *a.* निवळ, निरभ्र, निर्मळ, मेघरहित-शून्य &c.
CLOUDLESSNESS, *n.* v. A. निरभ्र *n.* निरभ्रता *f.* अभ्राभाव *m.* मेघराहित्य *n.*
CLOUDY, *a.* अभाळ आलेला, डवरलेला, मेघाकीर्ण, मेघव्याप्त, मेघाच्छादित, घनाभ्र, मेघभरित, मेघबहुल, ढगाळ.
To become c. ढग *m.* &c. येणें, ढगाळणें.
CLOUT, *n. mean cloth.* फडका *m.* फडकें *n.* चिरगूट *n.* पोतेरें *n.* चिथडा *m.* चिथडी *f.* पुसणें *n.* सुडका *m.* सुडकें *n.*
2 *garment,*—in contempt. सुडका *m.* सुडकें *n.* बोळा *m.*
3 See PATCH. 4 See BLOW.

CLOVE, *n.*—the plant or flower लवंग *f.* देवकुसुम *n.*
Oil of c. लवंगेल *n.*
2 (of garlic, ginger, turmeric, &c.). कांडी *f.* कुडें *n.* पाकळी *f.* बी *f.* बोय *f.*
CLOVEN, *p.* v. V. फोडलेला, &c. फोडीव
CLOVEN-FOOTED, *a.* द्विशफ.
CLOWN, *n. rustic, peasant,* v. COUNTRYMAN शेतखप्या, शेतकाप्या, नांगरहाक्या, खेडेगांवचामाणूस, रानमाणूस, रान्या, रानकरी.
Clowns and boors,—compreh. आडाणी कवाडी *m. pl.*
2 *zany, &c.* See BUFFOON.
CLOWNISH, *a.* v COUNTRYMAN. गंवार, गांवढळ, खेडवाळ, खेडुळ्या, खेडाळू, खेडवळ, खेडे गांवचा, आडगळचा, आडमुठ्या, रानट, जंगलट, वणजारदांड.
CLOWNISHNESS, *n.* v. A. गंवारपण *n.* गांवढळपण *n.* राणटपण *n.* &c. गंवारी *f.*
To CLOY, *v. a. satiate, sate, glut.* विटवणें, वीट *m.*-ओकारी *f.* आणणें, अतिनृप्ति *f.* करणें, ओयेईतों खाऊं घालणें-वाढणें, मिठी *f* बसविणें, पुरेपुरेसें करणें, नकोनकोसें करणें.
CLOYED, *p.* v. V. मिठी बसलेला.
To be c. तोंडाला मिठी *f.* बसणें, खातांखातां तोंड *n.* फिरणें *g. of s.* खातां खातां घसरा *m.* धरणें, पुरेपुरेसें होणें.
CLOYING, *p. a.* v. V. मिठी बसतणारा, मिठीबसवायाचा *or* बसायाचा, शीघ्रतर्पक.
CLUB, *n.* v. CUDGEL. सोंटा *or* सोटा *m.* सोटगें *n.* सोडगा *m.* गदा *f.*
2 *knot, gang,* v BAND. चाकोळें *or* चाखोळें *n.* अखाडा *m.* गट *m.* गट्टा *m.* जूट *m. f.* जूग *n.*
To CLUB, *v. n. join or contribute together.* वर्गणी *f.*-पट्टी *f.* करणें, मिळणें, जुटणें, जुडणें, मिळून-जुटून-जुडून-&c. काम *n.* करणें.
CLUB-FOOT, *n.* खुरंट पाय *or* खुरटापाय *m.*
CLUB-FOOTED, *a.* खुरंट पायाचा, खुरट्या पायाचा.
To CLUCK, *v. n* —a hen. खुटखुटणें, खुटखूट *f.* करणें.
CLUMP, *n.* (of wood) v. BLOCK. करंडा *or* करांडा *m.* ठोकळा *m.* ठिकी *f.*
2 *plump, cluster, tuft.* झुंड *f.* गुच्छ *m.* वेट *n.* स्तबक *m.*
CLUMSILY, *adv.* v. A. 1. अडाणीपणाने, आडमुठेपणाने, अनाडीपणाने, अडाण्या सारखा, अडाण्या परीं, अकुशलतेने.
2 बेडौलाने, बेढब.
CLUMSINESS, *n.* v. A. 1. अडाणीपण *n.*-पणा *m.* अनाडीपण *n.*-पणा *m.* अकौशल्य *n.* अपटुता *f.*
2 धोंबडपणा *m.* ओबडधोबडपणा *m.* ढोबळेपणा *m.* बोजडपणा *m.* &c बेडौली *f.*
CLUMSY, *a.*—of persons, v. AWKWARD. आडमुठ्या, अडाणी, अनाडी, नाकसबी, अकुशल, अपटु.
2—of things. धोंबड *or* ओबडधोबड *or* आबडधोबड, बेडौल, बेडौली, बेढब, ढोबळ *or* ळा, रटाला, रटेल, धोंगड, नाकसबाचा, नाकसब्याचा, गैरबेताचा, भसाडा, भोंपळसुती, ऐवट, बोजड.
CLUSTER, *n. bunch.* घड *m.* घूड *m.* गुच्छ *m.* घोस *m.* झुमका *m.* झुबका *m.* पुंजका *m.* स्तबक *m.*
To CLUSTER, *v. n.*—*blossoms, fruits, &c.* झोंबणें, घोसाने लागणें, घडाने लागणें.
2 *produce fruit in clusters.* घडारणें, घड *m.*-घडांचे घड *m. pl.*-घोस *m.* येणें *in- con*
To CLUTCH, *v. a. gripe, grasp,* v. To SEIZE. मुठींत-हातांत-पंजांत-&c. धरणें, धरणें, झोंबणें, मटकावणें, मट्टा *m.* मारणें *with* वर *of o.*
2 (the hand or fingers) *clinch.* मूठ *f.* वळणें-चेपणें-वळणें-बांधणें.
CLUTCH, CLUTCHING, *n.* v. V.—*act.* मुठींत धरणें *n.* धरणें *n.* &c.
I clutches; *talons, hands, power* डाव *m.* भाव डाव *m.* घाव डाव *m.* आवांका *m.* चपेट *f.*
In the c. of तावडीस, आवाडावांत, पंजांत, कबजांत.
Out of the c. of. तावडींतून.
To be caught in the c. of. सांपडणें *or* सांपटणें, गावणें, तावडीस-कबजांत-पंजांत-दाढेंत सांपडणे, झेंडा *f* सांपडणें *or* गुंतणें (कोण्हा एकाचे हातीं), खेमेवेंगेस येणें, संपुष्टांत येणें, हकाटकांत येणें, चपेटेखाली येणें-पडणें.
CLUTTER. See CLATTER.
CLYSTER, *n.* पिचकारी *f. v.* मार, वस्ति *m f*
Oily or unctuous c. अन्वासन वस्ति.
Ununctious c निरूहण वस्ति
CLYSTER-BAG *or* -BLADDER, CLYSTER-PIPE, *n.* पिचकारी *f.* वस्ति *m. f.*
COACH, *n.* v. CARRIAGE. गाडी *f.* रथ *m.*
COACH-MAKER, *n.* गाडी करणारा, रथकार.
COACH-MAN, *n.* गाडीवान *m.* सारथी *m.*
COACH-MANSHIP, *n.* अश्वसारथ्य *n.* अश्वनियंतृत्व *n.*
COACTION, COACTIVE. See COMPULSION, COMPULSORY.
COADJUTOR, *n. assistant.* सहकारी, संभूयकारी.
To COAGULATE, *v. a.* विरजणें, जमविणें, गोठविणें, घट्ट करणें.
Vessel for coagulating (milk, &c.). विरजणी *f.* विरजणें *n.*
To COAGULATE, *v. n.* जमणें, विरजणें, गोठणें, दाटणें, सांखणें, घट्ट होणें.
COAGULATION, *n.* v. V. N.—*act.* विरजणें *n.* जमणें *n* &c.—*state.* जमलेलेपणा *m.* विरजलेपणा *m.* &c. घनीभाव *m.*
COAL, *n.* दगडी कोळसा *m.*
Live c. निखारा *m.* इंगळ *or* इंगळा *m.* अंगार *m*
Mass of hot and glowing coals. झगरें *n.* आहार *m.* रसाण *n.*
To call over the coals. फुपाट्यावरून ओढणें, फुपाट्यांत घालणें, धसावरून ओढणें, उलटी सुलटी हजामत *f.* करणें, भाजणें, घसरा *m.* देणें.
To carry coals to Newcastle. समुद्रांत पाणी *n* आणून सोडणें, तृणास भोजन *n.* घालणें.
To COALESCE, *v. n.* v. To JOIN, To COMBINE. मिळणें, जमणें, जुडणें, गोत *n.* मिळणें, मेथकूट *n.* मिळणें-जमणें *g. of s.* एकारथावर बसणें-असणें, एकगोत *n.*-एक सूत *n.*-एकतंत्र *n.*-&c. होणें *g. of s.*
COALESCENCE, COALITION, *n.* v. V.—*act.* मिळणें *n.* जमणें *n.* &c.—*state.* समागम *m.*
I *confederacy.* See COMBINATION.
COAPTATION, *n. adaptation, &c.* तानमान *n.* तालामाला *m.* जम *m.* जुगल *f.* समन्वय *m.* संभव *m.* लाग *m.*
COARSE, *a.*—of cloth, paper, &c. जाडसुती, मोटसुती, जाड, जाडा, जाडगा, धनकट *or* गट, दणगट, धसकट, धसाडा, घन *pop.* घण, घण घाव, भरभरीत, भरड, भसाडा, खसखसीत, ठोसर, धोंगड, घस्मर, दडस, दडदडीत.—indef. *or* carelessly. जाडा धोंगडा, मोटाघोटा *or* भाटामोटा *or* मोटा भाटा, जाडाभरडा.
2—of things, gener. *rude, rough,* v. CLUMSY. धोबड, ढोबळ *or* ळा, रटाला, रटेल, भोंपळसुती.
3 *not delicate, fine, &c. gross.* मोटा, मोटाघोटा, भोंपळसुती, भसाडा, रटाला, रटेल, स्थूल.
4—as a workman, v. ROUGH, AWKWARD. झोडकामी *or* म्या, दगडघाशा, भसाडा, घसक्या, घसळ्या.
5—as a work done, v. ROUGH. भसाडा, भरड, भोंपळसुती, रांठ, वेठीचा,
6 as the hair; *dry, stiff, &c.* करडा, भरभरीत, रांठ *or* रंठ.

7 *unpolished, inelegant, &c.* v. Rude. असभ्य, रानट, रानवट, जंगलट, गंवार, अशिक्षित.

Coarsely, *adv* v. A. 1.—*not finely, &c.* जाड, भरड, मोटा *a. decl.* जाडा *a. decl.* & c.

Coarseness, *n.* v. A. 1. जाडपणा *m.* जाडेपणा *m.* मोटेपणा *m.* धींगडपणा *m.* भरडपणा *m.* & c. जाडी *f.*

2 धोबडपणा *m.* ढोबळेपणा *m.* रटेलपणा *m* & c.

3 रटेलपणा *m.* मोठेपणा *m.*

4 स्थूलता *f* स्थूलत्वा *n.* स्थौल्य *n.*

5 भसाडेपणा *m.* &c

Coast, *n. shore.* कांठ *m.* कांठा *m.* तीर *n.* समुद्रकांठा *m.* बंदरकांठ *or* कांठा *m.* बंदरकिनारा *m.*

Down the c हेट.

To Coast, *v. n* कांठ *m.*-किनारा *m.* &c. धरून जाणें, कांठाने-तडीने- &c. जाणें.

Coat, *n.* डगलें *n.* डगला *m.* कुडती *f* कुडतें *n.* कंचुक *m.*

Cut your c. according to your cloth. आंथरूण पाहून पाय पसरवि.

2 *or* coating; *tegument or covering,* gener. कवच *n.* आवरण *n.* कंचुक *m.*

3 (of the eye). पडदा *m.* पटल *n.*

4 *layer, fold, crust.* थर *m.* पदर *m.* पडदा *m.* पापदरा *or* पापुदरा *m.*

5 (of paint, mud, cowdung-wash, &c.). लेप *m.* लेवा *m.* लिंपण *n.* लपेटा *m.*

To Coax, *v. a. persuade by soothing &c. words.* आळवणें, मठारणें, थापटणें *or* थोपटणें, फुसलावणें, आर्जवणें, वरधावणें, घुलावणें *or* घोलावणें, गोंजारणें, उरींपोटीं धरणें, आर्जव *n.*-लाडीगोडी *f.*-लुलुपुनू *n.*- &c. करणें *g of o.*

To c. a female. आई बाई करणें.

To c. a male. दादा बाबा करणें, बाबा पुता करणें.

Coaxed, *p.* v. V आळवलेला, &c. लालित.

Coaxer, *n.* Coaxing, *p. a.* v. V. आळवणारा, &c. लडिवाळ, लाडिका, आर्जवी, आर्जवू.

Coaxing, *n* v. V.—*act.* आळवणें *n.* &c. लाडीगोडी *f.* लाडुकपणा *m.* रळी *f.* लुलुपुनू *n.* आर्जव *n.* गुळगुळथापडी *f.* लालन *n.*

Coaxingly, *adv.* लाडीगोडीने, लाडुकपणाने, लाडेंकोडें, दादाबाबा-आईबाई &c. करून.

To Cobble, *v. a. mend (shoes).* (जोडा *m.* &c.), तांगडणें-जसातसा सांधणें.

2 *make or do clumsily, bungle.* ओबड धोबड करणें, अनाडीपणाने -&c. करणें, झोडणें.

Cobbler, *n.* v. V. 1. जोडे तांगडणारा-सांधणारा, चांभार *or* चाह्मार, कटई, पारादोज.

2 झोडणारा, अनाडीपणाने करणारा, दगडघाशा, नाकसबी.

Cobblery, *n.* पारादोजी *f.* चांभारकी *f.* चांभारकाम *n.*

Cobra dé capello, *n.* नाग *m.* भुजंग *m.*—in covert, &c. phraseol. मोठाब्बा *m.* नागोबा *m.*

Figure of ten fancied in the form of the hood of a c. दशांकचिन्ह पद्म *n.*

Gem found in head of a c. मोहरा *m.*

Cobweb, *n.* जाळें *n.* कोरडक *n.* कोळिष्टक *n.*

Cobwebs and pendulous filaments,—gener. घेरोसा *m.* जळमटें *n. pl.* घरू *or* घरंव *m.*

Filament of a c. सुतेरा *m.* झिळमिळ्या *f. pl.*

Stretched line of a c. तणावा *m.*

Cochineal, *n.* किरमीज *n.* कृमि *m.*

Ball or lump of c. किरमिजीदाणा *m.*

Cochineal, *a.* किरमिजी.

Cochleary, *a.* शंखाकार, मळसूत्राकार.

Cock, *n.* कोंबडा *m.* कुक्कुट *m.* चरणायुध *m.*

C. of the walk. धाररावं *m.* बुटटनाईक *m.* महंत *m.* बडेम्या *m* टिकोजी *m.* टिकोवा *m.*

C. of one's own walk. आपल्या घरचा थोर, आपल्या घरचा राजा.

Wild c. रानकोंबडा *m.* वनकुक्कुट *m.*

2 *male of birds.* नर *m.* पुरूष *m.*

3 (of a gun). घोडा *m.*

4 (of hay, &c.). गंज *m.* ढिगार *m.*

5 (of a balance) *needle.* कांटा *m.*

6 (as of a hat, turban, &c.). झोक *m.*

Having a c. *cocked.* झोकदार.

7 *spout.* कुलपी तोंटी *f.* मळसूत्री तोंटी *f.*

To Cock, *v. a.* (the ears). कान *m. pl.* टवकारणें (*or* टवकारून पाहणें) -उभारणें-उभेकरणें *or* तरतरीत *adv* उभेकरणें.

2 (the nose). नाक *n.* वर करणें-मुरडणें.

3 (a gun). घोडा *m.* चढवणें.

Cockatoo, *n.* काकातू *m.* काकाकव्वा *m.*

Cock-crowing, *n.*—*act.* आरवणी *or* ओरवणी *f.* कोंबडे आरवणी *f.* ओरडणें *n.* कोंबड्याची बांग *or* क *f.* कोंबडसाद *f.*

2 *early morn,* v. Dawn. कोंबडेपहाट *f.* कोंबडेकुई *f.* कोंबडेरात *or* रात्र *f.* कोल्हेभूंक *f.* कोल्हेहूक *f.*

At c. कोंबडे आरणें, कोंबडसादीं

Cock-fight, *n.* कोंबड्याचें झुंज *n.* कौलीन *n.*

To Cocker. See To Indulge.

Cockle, *n. testaceous shell.* शिंप *f.* शिंपी *f.* दीर्घकोषी *or* दीर्घकोशी *f.* पंकशुक्ति *f.* जलशुक्ति *f.*

Cockroach, *n.* झुरळ *n.* झुरळें *n.* बागुरडा *m.*

Cock's comb, *n. comb of a cock.* कोंबड्याची शेंडी *f.* कुक्कुटचूडा *f.*

2—the flower. गुलकेश *m.* मोराची शेंडी *f.* मयूरशिखा *f.* कलगी *f.* मयूर *m.*

3 *fop,* v. Buck. अकडबाज, कुरेंदार, नटबाज.

Cock sure, To be c. पण भोगणें, मनांत स्थापून असणें, मनांत ठसून असणें.

Cocoa, *n.*—*the tree.* माड *m.* नारळ *f.* नारळी *f.* नारिकेल *m.*

Branch or frond of a c. nut-tree. झांप *m.* झावळी *f.*—a half of it कडण *n.*

C. nut-tree kept for fruit. नारळमाड, (*as opp. to* भंडार माड *one kept for toddy*).

Fruit stalk of the c. nut tree. शिंपा *m.* शिंपटी *f.* कणीस *n.*

Matted branch of c. nut tree for roofing. झांप *m.* झावळी *f.*

Spathe of c. nut tree. पोगी *f.* पोई *f.*

Young c. nut tree, *plantlet.* कोंभा *m.* पात *f.*

2—*the nut.* नारळ *m.* नारि केल *n.* श्रीफल *n.* महाफल *n.*—contemptuously बोंडफळ *n.* बेलटें *n.*

A couple of c. nuts. जोडें *n.*

C. nut of which the kernel is thin and scanty. खापऱ्या नारळ.

Cluster or bunch of young c. nuts. पेड *f.*

Dry and rattling c. nut. गोटा *m.* गुडगुडा नारळ *m.* गुडगुडें *n.*

Empty c. nut. वाहील *or* वाहिल *n.*

End piece of a c. nut. टेंबी *f.*

Fibrous integuments of the shell of a c. nut. काथा*m.* चोड*n.* चवड*n.* सोडण*n.*—a single fibre of them. काथकडी *f* खरडी *f.*

Fungous mass in the middle of the c. nut. मारंदा*m.* मरादा*m.*

Greenish c. nut; *nut of which the milk is not dried.* आडसर*m.* काकडें*n.* आंधळा नारळ*m*

Half of a c. nut. करवड *f.*

Half of a c. nut shell used as a vessel. नारळी *f.* नारळो पात्र*n.* बेली *f.* वाटी *f.*

Hollowed c. nut, used to dish out water, for keeping things in, &c. ओळक*m* ओळकी *f.* शेंद *f.* डऊ *or* डव *or* डौ*m.* डवला*m.* डहू*m.* बेला*m.* बेलका*m.* बेलें*n.* कवंडल*n.*

Integuments of the shell of a c nut drawn into strings. काबाळ*m.*—twisted into cords. सुंभ *or* सुंवन.

Kernel of a c. nut. खोवरें*n.*

Oil from the kernel of the c nut. खोवरेल*n.* नारळेल*n*

Oil obtained from c. nut shells by burning them. नरटेल*n.*

Oil obtained from heated scrapings of young c. nuts. आनेल*n.*

Oil obtained from the kernel of the c. nut by squeezing with the hand. मुठेल*n.*

Piece of the kernel of a c. nut cut out from the shell. खुरडी *f.*

Ripe and dry c. nut. सुखड *or* सुकड *f.*

Ripe c. nut fallen from the tree. गळींव *or* गळी सुखड *f.*

Scrapings of c nut. चव*m.* चोव*m.* चून*n.*

Shell of a c. nut. नरोटी *f.* नरटी *f.* करोटी *f.* करंटी *f.* तरटें*n.* नारळाची आई *f.*

Young c. nut. खांखोटा*m.* पोंकटा*m.* शहाळें*n.* सुका नारळ*m* कांकडा*m.*

Cod, *n. pod.* शेंग *f.*

Code, *n. collection.* संग्रह*m.* संहिता *f.*

2 (of regulations &c.). कानूजाबता*m.* कलमबंदी *f.* ठरावबंद*m*

Codicil, *n.* मृतपत्राची पुरवणी *f.* मृत्युलेखशेष*m.*

To Codle, *v. a. parboil.* अर्धशिजा करणें, अर्धकच्चा *pop.* अदकाचा करणें.

Co-efficient, *n.* वर्ण*m.*

Co-equal, *a.* v. Equal. समसमान, समतोल, तोलाचा, तोडीचा, एकपदवीचा.

To Coerce, *v. a.* v. To Compel. बलात्कार*m.*-बळजोरी *f.*-&c. करणें चालवणें.

2 See To Restrain.

Coercion, *n.* See Compulsion, Restraint.

Coercive. See Compulsory.

Co-essential, *a. partaking of the same essence.* समभाव, सहजसिद्ध, समतत्व, समवस्तु.

Co-etaneous, *a. of the same age.* समवयस्क, समवय, समानवयस्क, समानवयी, एकवयस्क, एकवयी.

Co-eternal, *a.* समनित्य भावी, समनित्यस्थायी.

Co-eval, *a. of the same age.* समानकाली, एककालिक, समकालिक, समवयस्क, समकालज.

Co-existence, *n.* सहजीवित्व*n.* संसर्ग*m.* एककालिकत्व*n.*

Co-existent, *a.* एका कालाचा, एका समयाचा, एक कालिक, सहजीवी, सहज.

Co-extensive, *a.* समव्यापक, समाक्रमक, समावधिक, समसीम.

Coffee, *n.*—the berry. बुंद*m.*

2—the infusion. कवा*m.*

Coffer, *n.* v. Box. संदूक *f.* हडपा*m.* मांदूस *f.*

Coffin, *n.* प्रेताची संदूक *f.* शवपेटिका *f.*

2 *grocer's paper-case.* पुडा*m.* *dim.* पुडी *f.* खोलपा*m.* *dim.* खोलपी *f.*

To Cog, *v. a.* (a wheel, &c.). दांतावणें, दांतळणें.

Cog, *n. tooth of a wheel.* दांता*m.* दांत*m.*

Interstice between cogs. अंधारी *f.*

Cogency, *n.* v.A. बळकटी *f.* दृढता *f.* प्रबलता *f.* प्रावल्य*n.* जोर*m.* जोरावा*m.* जोव*m.* ऐवज*m*

Cogent, *a. forcible.* बळकट, दृढ, प्रबल, जोराचा, जोरदार, वज्रप्राय.

To Cogitate, Cogitation. See To Think, Thought.

Cognate, *a. born together.* सहजात, सहज, एकजात.

2 v Related. स्वीय, आत्मीयसंबंधी, आत्मीय, स्वजातीय, सजातीय.

Cognation, *n.* v. Relation. आत्मीयसंबंध*m.* स्वीयसंबंध*m.* एक शरीरान्वय*m.*

Cognizance, *n. judicial notice.* वाजपुशी *f* वाजपूस *f.* चौकशी *f.*

Cognominal, *a. having the same name.* स्वनामी, सनाम, एकनामी.

To Cohabit, *v. n. dwell with.* सहवास*m.*-एकस्थान वास*m.*-एकत्रवास*m.* &c. करणें, एकेठिकाणी राहणें.

2 *live together as husband and wife.* दादल्या बायकोच्या नात्यानें-राहणें-वागणें, दंपतिभाव धरून दंपतिभावानें राहणें-असणें-वागणें-&c. स्त्रीपुरुष धर्मकसंसर्ग*m.* करणें, एकशय्या *f.*-एकतल्प*n.*-&c. करणें.

Cohabitation, *n.* v.V. 1.—*act or state.* सहवास*m.* एकस्थान वास*m.* एकत्रवास*m.*

2 दांपत्य सहवास*m.* स्त्रीपुरुष धर्मकसंसर्ग*m.* एकशय्या *f.* एकतल्प*n.*

Co-heir, *n.* वतनभाऊ*m* वतनबंधु*m.* घरभाऊ*m.* विभागी, भागी, भागहर, भागधेय, अंशी, अंशक.

Co-heiress, *n.* वतनबहीण *f* विभागिनी *pop.* विभागीण *f.* &c.

To Cohere, *v. n stick together.* एकमेकासीं लगटून-चिकटून असणें, परस्पर सलग्न-संयुक्त-&c. असणें.

2 *be well connected.* जुळणें, जमणें, संदर्भाचा-जुळणीचा-संगतवार-संदर्भशुद्ध-&c. असणें.

Coherence, Cohesion, *n.* v. V. 1.—*state.* संयोग*m.* सलग्नता *f.* संयुक्तता *f.* संसक्ति *f.*

2 संदर्भ*m.* संगति *f* संबंध*m.* संदर्भशुद्धि *f.* पूर्वापराविरोध*m.*

Coherent, *a.* v.V. 1.—सलग्न, संयुक्त, संसक्त.

2 *and* Consistent. संदर्भाचा, सुसंगत, संगतवार, संदर्भशुद्ध, समर्थ.

Cohesive, *a.* v. Sticky. चिकट, चिकण, स्निग्ध.

Cohesiveness, *n.* v.A. चिकटपणा*m.* &c. धर*m.* स्नेह*m.* स्निग्धता *f.*

To Cohibit, Cohibition. See To Restrain, Restraint.

To Coil, *v. a. gather into a ring.* वेंटाळणें, वेंटाळें*m.pl.*-वेंटाळ्या *f.pl* -वेंटाळीं*n.pl.* करणें-घालणें, मंडलीकरण*n.*-कुंडलीकरण*n.* करणें.

Coil, *n.* (as of a rope). वेंटाळा*m.* वेंटाळी *f.* वेंटाळें*n.* कुंडलें*n.* वळी *f.* मुदन*n.*

2 *coiled mass.* गुंडी *f.* पेंडोळें*n.* गुंडाळी *f.* गुंडाळें*n.*

Coin, *n.* नाणें*n.* मुद्रा *f.* मुद्रिका *f.* नाणक*n.*

Some of the *Coins* are. पैसा, बुळपैसा, दब्बू, दिडकी *f.* आणी *f.* चौली, पावली, अधेली, रूपया, होन, पुतळी, वोळीहोन, पांची, मोहर, फलम, वरयी, सोनटका, एकेरी होन. See Rupee, Money.

Bored c. सुलाखी (रूपया &c.).

Consisting of various coins. नाणेवारी.

Cracked c. फुटकर, फुटक, फाटफूट, बालफुटका, कची (रूपया &c.).

Payment in various coins. नाणेवार देणें*n.*

Stamped or marked c. छापी (रूपया, पैसा &c.) नरमछापी.

Cracked and rubbed,—coins. कचींढेली.

To Coin, *v. a. stamp metals for money.* पाडणें, शिक्कामारणें-पाडणें, अंकनn.-मुद्रांकनn. करणें.

Coining die. शिक्कामारणें.

2 *fabricate, forge,* v. To Invent रचणें, योजणें, रचनाf.-योजनाf.-&c. करणें.

Coinage, Coining, *n.* v.V. 1.—*act.* पाडणेंn. शिक्कामारणेंn. मुद्रांकनn.

8—*act.* रचणेंn. &c. रचनाf. योजनाf

I *matter coined* See Coin.

To Coincide, *v. n.* v. To Agree मिळणें, जुळणें, जुगणें, मेळm.-जमm.-जवाm. बसणें *g of s.*

Coincidence, *n.* v.V. *and* Agreement. मेळm. जमm. जवाm. मिलाफm. संपातm.

Coincident, *a.* v.V. *and* Agreeing. मिळणारा, &c. मिलाफाचा.

Coiner, *n.* v.V. 1. नाणें पाडणारा, टांकसाळ्या.

Coition, Coitus, *n.* v. Copulation. संगm. संयोगm. सुरतn.

Co-juror, *n* पडसाक्षी, प्रतिसाक्षी.

Colander, *n. strainer.* रोवळा *or* वरळाm. *dim.* रोवळी *or* वरळीf. जाळीf. वेळणीf. हजारीf. चाळणf. चाळणीf.

Cold, *n.*—as a principle or cause. हिम *pop.* हिंव *or* हींवn. थंडाईf. थंडीf. शीतn.

2—the sensation, v. Coldness. थंडीf. हिंव *or* हींवn. हिंवडी *or* हिंवाडीf. शीतn.

3 *catarrh.* पडसेंn. सरदीf. प्रतिश्यायm. थेंटेंपडसेंn.

4 (in the system). सरदीf. थंडीf. शितळाईf. शैत्यn.

C. in the eyes. वावशीf. *v.* धर.

Cold, *a.*—of substances, gener. थंड, शीतल *pop.* शितळ, हिंवसा, शीत, गार, शीतस्पर्श.

2—esp. weather or wind. गार, थंड, शीत, सरद, हिम, हिमवान्, हिमवंत, हैम, हैमन.

Bitter, biting, piercing, icy, & c. c. (*also*—of water). गार, थंडगार, गारगार, करवंद *or* गारगार करवत, गारगारथंड, गारगारठणक.

3 *having the sense of cold.* थंडी वाजलेला, हिंवभरलेला, &c. थंडावलेला, कुडकुडलेला, हिंवालेला *or* हिंवलेला, हिंवडलेला, शीतग्रस्त, शीतपीडित, शीतार्त्त, शीतव्यथित, &c.

To feel or be c. थंडीf. हिंवn.-वाजणें *inv. con.* हिंवणें, हिंवडणें.

4 *having c. or cooling qualities.* थंड, शीतल *pop.* शितळ, सरद, शीतगुण, शीतवीर्य.

5 *frigid, apathetic, phlegmatic.* थंड, थंडा, शिळा, शीत, जड, मंद, थंड प्रकृतीचा, थंडस्वभावाचा, विराग, अरति, शीतप्रकृतिक, शीतस्वभाव, उदासीन, निस्पृह. Some terms for *a cold, phlegmatic, apathetic person,* are शिळाबिब्बाm. शनिm.

6 *reserved, close, not cordial.* थंड, थंडा, थंडाईचा, निस्स्नेह, निर्मम, स्नेहाभावाचा, अस्नेहाचा, अस्नेहात्मक.

To be c. मनांत सरद होणें, थंडाईf. धरणें.

Coldly, *adv.* v.A. 5. उदासपणाने, थंडाईने, कळकळीवांचून, गोडगोडीवांचून, &c.

6 थंडाईने, स्नेहावांचून, स्नेहाभावपूर्वक, अस्नेहपूर्वक.

Coldness, *n.* v.A. 1. थंडीf. थंडपणाm. शितळाईf. शीतn. शैत्यn. थंडाईf.

2 थंडीf. हिव *pop.* हिंव *or* हींवn. शीतn. शैत्यn. सरदीf.

Rigors of c. extreme, intense, bitter, biting, &c. c. थंडीचाताठा-गारठा *or* गारोठा-गारींडा-गारिंवठा-गारिंवडा-गारवाm.

3 हिंव *or* हींवn. थंडीf. शैत्यn शीतn. हिंवडी *or* हिंवाडीf. कुडकुडीf.

4 थंडपणाm. शीतळपणाm. सरदीf. शीतगुणित्वn.

5 थंडपणाm. उदासीf. मांद्यn. जाड्यn जडत्वn. जडिमाm. विरागm. रागाभावm. अरतिf. उदासीनत्वn. शीतप्रकृतिf.

6 थंडपणाm. थंडाईf. अस्नेहm. नैस्नेह्यn. निस्स्नेहताf. निर्ममत्वn. स्नेहाभावm.

Colic, *n.* पोटशूल *or* पोटसूळm. शूल *pop.* सूळm. पक्तिशूलn. परिणामशूलm. आमशूलm वातशूलm.

That has c. पोटसुळ्या, शूली.

To Collapse, *v. n. fall together.* बसणें *or* बसून जाणें, चोपणें, दबणें *or* दबूनजाणें, मिळून जाणें.

Collapse, Collapsion, *n.* v.V.—*state.* बसणेंn. &c. चेपटीf. चोपf.

Collar, *n.* (for the neck). गळेबंदm. गळेपट्टीf. कंठवस्त्रn. कंठवेष्टनn.

C. of silver worn by the worshippers of Khandobá. गांठा *or* गांव्याm.

Ornamental c. of gold or silver. हंसळीf.

2 (as of dogs, &c). तोक *or* तोख *or* तौकm.

3 (of horses, &c.). गळपेंडेंn. सरीf.

To Collar, *v. a. seize by the throat.* गळचिपीf.-गरगोटीf-नरडीf.-&c. धरणें *g.of o.*

Collar-bone, *n.* सरीf. जत्रुn.

To Collate, *v. a.* v. To Compare. जोडणें *or* जोडून पाहणें, पडतळणें *or* पडताळणें, पडताळून पाहणें, पडोसाm. पाहणें, रूजुवातf.-रूजुमूकावलाm.-एक वाक्यताf. घेणें-करणें *g.of o.*

Collateral, *a. being side to side.* अन्योन्य पार्श्वस्थित, अन्योन्यपार्श्वसंलग्न.

2 (of relationship). शाखासंबंधाचा, शाखासंबंधी, बाजूच्यानात्याचा, कूटस्थसमान्वयी.

3 *not direct,*—of testimony, &c. पेंठचा, पडोशाचा.

4 See Parallel.

Collation, *n.* v.V.—*act.* पडताळणेंn. &c. पडोसापाहणेंn. पडताळाm. पडोसाm. रूजूमुकावलाm.

I *repast.* फराळm. उपाहारm.

Collator, *n.* v.V. पडताळून पाहणारा, &c.

Colleague, *n.* कामाचा सोबती, सोबती, कार्यबंधुm. सहाधिकारी, सहकारी, संभूयकारी.

To Collect, *v. a.* v. To Gather. मिळवणें, जमावणें, जमाकरणें, गोळा करणें, संग्रहm.-संचयm. करणें *g.of o.*

2 (monies). वसूल करणें, उकळणें, उगवणें, उगवणीf.-उग्राणीf.-उगावाm.-&c. करणें *g of o.*

3 *infer.* अनुमानn.-तर्कm.-&c. करणें, घेणें, सिद्ध करणें.

To Collect, *v. n. accumulate.* गोळा होणें, जमणें, साचणें, सांठणें, संग्रहm.-संचयm. होणें *g.of s.*

2 *assemble,* v. To Gather. गिळणें, एकवटणें, जमणें.

Collected, *a. self-possessed.* स्थिरचित्त, स्वस्थचित्त, अक्षुब्धचित्त, सावध, सावधान, समाहितमनस्क-मना.

Collection, *n.* v. V. A. 1.—*act.* मिळवणेंn. जमावणेंn. &c. जमावm. संग्रहm. संहारm. चयm.

2—*act.* उकळणेंn. उगवणेंn. &c. उगावाm. उगवण f. उगवणी f. उगवील f. उग्राणी f. उगवणूक f. उकळणी f. उकळणूक f. उकळीत f. उकळ f. उकळाउकळ f.

v.V. N. 1.—*act.* जमणेंn. सांचणेंn. सांठणेंn.

2 मिळणेंn. एकवटणेंn. जमणेंn.

I *collected body,* v. Heap. सांठm. सांठाm. संग्रहm. संचयm. राशिm. *pop.* रासf. मेळावाm. संघातm. संघm. कलापm. (used esp. in comp. as केश कलाप, क्रिया कलाप).

Collections (as of sums, monies, &c.). उगवणf. उगवणीf. उग्राणीf. उगवीलf. उगावाm. उकळोतf. उकळीतजमाf. वसूलm उकाळाm.

Contingent collections (or levies). सादिलवार जमाf.

Extra collections. शिवाई जमाf. खेरीज जमाf.

General c. or levy (of monies). पट्टीf. पट्टीपासोडीf.

Miscellaneous c. सर्वसंग्रहm.

Collective, *a.* v. Aggregate. सामदायिक, सामाजिक, सामुदायिक, समुदित.

Collectively, *adv.* v. A. एकवट, संघशः, समुदायरूप, समवायरूप.

Collector, *n.* v.A. 1. जमविणारा, मिळवणारा, &c. संग्रही, संग्राहक, संग्रहकर्त्ता-कारक-कारी-&c.

2 उगवणारा, उकळणारा, &c. उकळ्या, उगळ्या.

1 (of revenue). कमावीसदार, (his office कमावीसदारीf.), वसूलदार.

College, *n. society of learned men.* शालाf. विद्वज्जनसमूहm. विद्वज्जनवृंदn.

2 *edifice for students.* पाठशालाf. विद्यालयn. मठm. छात्रनिलयm.

Collegial, Collegiate *a.* v.N. 2. पाठशालेचा, पाठशालासंबंधी, विद्यालयसंबंधी, विद्यालयविषयक.

Collegian, Collegiate, *n.* विद्यार्थीm. छात्रm. विद्यालयनिवासी.

To Collide, *v. n. strike against each other.* एकमेकाची धडकf. -धक्काm.-&c. लागणें-बसणें, एकमेकासीं लागणें, संघट्टणें, झटणें, झगटणें, खेटणें, घसटणें.

2 fig. *interfere with, &c.* v. To Clash. घासणें, घासणीf. होणें, लढणें, चकमकf. झडणें *g.of s.*

Collision, v.V.—*act.* संघट्टणेंn. झगटणेंn. &c. एकमेकाचा धक्काm. &c. संघट्टनn. परस्पर आघातm.

2—*act.* घासणेंn. घासणीf. चकमकf.

To Collocate. See To Place.

Collocution. See Conversation.

Collop, *n.* सागुतीचा रवाm.-तुकडाm.

Colloquial, *a. relating, &c. to common conversation.* बोलाचालीचा, बोलाबोलाचा, जाबसाली, जाबसालाचा, संभाषणसंबंधी.

Colloquy, *n.* v. Conversation. बोलाबोलीf. बोलाचालीf. संभाषणn.

To Collude, *v. n. conspire in a fraud.* फसवणीचा-&c. कटm.-कूटn.-गट्टीf.- &c. करणें, संगनमतn. -संगमतn. -प्रतारणसंकेतm. -कपटमंत्रm.-&c. करणें.

Colluder, *n.* Colluding, *p. a.* v.V. संगनमत करणारा, &c. संगनमत्या, संगमत्या, संगनमती.

Collusion, *n.* v.V. फसवणीचा कटm.-कूटn.-कट्टाm.-गट्टीf.-&c. संगनमतn. संगमतn. प्रतारणसंकेतm. कपटमंत्रm.

Share or concern in a collusive agreement. अंगn. मिलाफm.

Collusive, *a.* संगनमताचा, संगमताचा.

Collusively, *adv.* संगनमताने, संगमताने, प्रतारणसंकेतपूर्वक.

Collyrium, *n. application for the eyes.* अंजनn. नेत्ररंजनn. नेत्रौषधn. अक्षिभेषजn.

C. of antimony. सुरमाm.

Wire for applying c. सळईf.

Colocynth, *n.*—the plant. इंद्रवारूणी *pop.* इंद्रावणf. कडुवृंदावनn. कंवडलf. विशालीf.

—the *fruit.* इंद्रवारूणीf. *pop.* इंद्रावणn. कंवडलn.

Colon, *n.* नळm.-नसm.

Wind in the c. नळवायुm. धुमकf

Colonial, *a.* v N. नवे वसविलेले देशशाखेचा, देशांतरस्थदेशशाखासंबंधी, नवे वसविलेलेराज्यशाखेचा, देशांतरस्थराज्यशाखासंबंधी.

Colonist, *n.* देशशाखेच्याठाईं राहणारा.

To Colonize, *v a. establish a colony in.* आपल्या देशाचा-आपल्या राज्याचा फांटाm. &c. वसविणें.

2 *migrate and settle in.* वसविणें, दिवेलावणीf. -नवीवसातf -नवीवस्तीf. करणें *g.of o.*

Colonnade, *n. row of pillars.* स्तंभावलिf.

Colony, *n. body of people migrated to another country and remainng under the mother state.* आपल्या देशाचा *or* आपल्याराज्याचा फांटा वसविणारी मंडळीf.-वसविणारे लोकm.*pl.* & c. देशशाखाधिष्ठित जनm.*pl.* देशशाखास्थजनm.*pl.*

2 *the country colonized.* आपला देश सोडलेल्यालोकानी वसविलेलादेशफांटाm. देशशाखाf. राज्यशाखाf. देशांतरस्थराज्यशाखाf. देशांतरस्थ देशशाखाf.

Coloquintida. See Colocynth.

Color, *n.* रंगm. वर्णm. *pop.* वाण *or* वानm n. रागm.

To change c. v. To Blush. तोंडाचें पाणीn. पळणें, मुखवैवर्ण्यn. होणें *g.of s.*

2 *coloring substance or composition.* रंगm. रंगद्रव्यn.

3 v. Pretence. बहाणाm. निमित्तn.

4 colors; *standard, ensign,* v. Flag. निशाण *or* नn.

Hanging out false c. हूलf.-हुलकावणीf. *v.* दाखव.

To haul down one's c. *fig.* कानm.*pl.* पाडणें.

To Color, *v. a.* रंगणें, रंगवणें, रंगm. देणें, रंगदार-रंगी-रंगीत करणें.

2 *varnish, gloss, &c.* v. To Embellish. बनावणें, बनावून सांगणें, तिखटमीठn. लावून सांगणें.

To Color, *v. n.* See To Blush.

Colored, *p. & a.* v.V. A. & N. रंगलेला, रंगदिलेला, रंगदार, रंगी, रंगीत, रंगीन, वर्णगत.

Coloring, *n.* v.V. A. 1.—*act.* रंगणेंn. रंगदेणेंn. &c. वर्णनn. रंजनn.

1 *cost or price of c.* रंगणादळf. रंगाईf.

Colorless, *a.* नीरक्त, विवर्ण, रंगहीन-रहित-विरहित-विहीन-शून्य-&c. वर्णहीन-रहित &c.

Colossal. See Large.

Colossus, *n.* *gigantic statue.* मोठा पुतळाm.

Colt, *n.* शिंगाm. शिंगरूंn. लुंगाm. अश्वशावm.—in contempt, endearment, &c. शिंगरटn.

2 *big and giddy boy.* घोडाm. घोडगाm. घोडकुदळ मुलगाm.

Colter, *n.*—of a plough. फाळm.

Coltish, *a.* शिंगरवट.

Column, *n.* v. Pillar. खांबm. गोलस्तंभm. स्तंभm.

2 (of troops). गोलm. भोंगळ्यूहm.

Close c. कटm.

3 (of a page). आसनn. रकानाm. मोडf.

Colures, *n.*—in geography. याम्योत्तरवृत्तn.

Coma, *n.* v. Lethargy. झांपf. झांपडf.

Comatose, *a.* v. Lethargic. झांपड पडलेला, अतिनिद्रालु.

Comb, *n.* विंचरणी *or* विचुरणीf. फणीf. कंगवाm.—in contempt. फणकूटn.

Small toothed c. लिखी *f.*

To draw the c. forcibly through the hair. ओरप *f.* घालणें-करणें.

2 (of a cock). कोंबड्याची शेंडी *f.* चूडा *f.*

3 *honey-comb.* पोळी *f.* पोळें *n.*

To Comb, *v. a.* विंचरणें *or* विचुरणें.

2 (wool, &c.) v To Card. पिंजणें, पिंजारणें.

Comb-bag, *n.* फणेरें *n.*

To Combat, Combat, Combatant. See To Fight, &c.

Combination, *n.* v.V. A.—*act.* मिळवणें *n.* जोडणें *n.* जडण *f.* एकीकरण *n.* समाहार *m.* समाहरण *n.* संयोजन *n.* संयोग *m.* संधान *n.* संधानकरण *n.* संमेलन *n.*—*state* and Union. संयोग *m.* संयुक्तता *f.* संधि *m.* संसृष्टि *f.* संगम *m.* समागम *m.*

I *combined body ; band, confederacy, cabal, &c.* कट *m.* जट *m.* जाळी *f* जूट *m. f.* जूग *n.* गट *or* गट्ट *m.*

II *confederation, league, conspiracy, &c.* एकवळ *m.* जूट *m.* जट *m.* कट *m.* कटाव *m.* कट्टा *m.* गट्टी *f.* मिळण *f.* एकोपा *or* वा *m.* कूट *n.* जूग *n.* संगनमत *n.* संगमत *n.* संप *m.* समा *m.* एकतंत्र *n.* एकसूत *n.* एकगोत *n.*

III—in mathematics. एकीकरण *n.*

To Combine, *v. a. unite,* v. To Join. मिळवणें, जोडणें, जडणें, एक करणें, संयोग *m.*-समाहरण *n.*-&c. करणें *g. of o.*

To Combine, *v. n. coalesce, mingle, mix,* v. To Join. मिळणें, एकहोणें, जमणें.

2 *confederate, conspire, league together.* मिळणें, जुटणें, जुडणें-जटणें, वेंट *m.* वळणें-गोत *m.* मिळणें,-मेथकूट *n.* मिळणें-जमणें *g. of s.* एकवटणें, मंथणें *or* मथणें, कट *m.* बांधणें-करणें, जुगल *f.*-संगनमत *n.*-एकोपा *m.*-मिळणी *f.*-कूट *n.* &c. करणें, एकतंत्र *n.*-एकसूत *n.*-एकगोत *n.* होणें *g. of s.*

Combiner, *n.* Combining, *p. a.* v.V. A. मिळवणारा, &c. संयोग-संयोजन-&c. कर्ता.

v.V. N. मिळणारा, जमणारा, &c.

2 मिळणारा, जुटणारा, &c. संगनमती, संगमनी.

Combustibility, *n.* v.A. 1. दहनीयत्व *n.* दाह्यत्व *n.*

2 शीघ्रदहनीयत्व *n.* शीघ्रज्वालाग्राहित्व *n.*

Combustible, *a. that will burn.* जळायाचा, जळायासारखा-जोगा-&c. दहनीय, दाह्य, ज्वलनीय, दहनार्ह.

2 *that easily takes fire.* लौकरपेट घेणारा-घ्यायाचा-&c. शीघ्रज्वलनीय, सहजज्वलनीय, शीघ्रज्वालाग्राही, दारूसारखा.

Combustion. See Burning, Tumult.

To Come, *v. n. arrive, approach, advance, &c.* येणें, जवळ-समीप-&c. येणें, प्राप्त होणें, आगम *m.*-आगमन *n.*-आयान *n.*-&c. करणें.

Come! Come along! चल, चलये, चल निघून ये लवकर.

To c. and go. येणेंजाणें *n.*-येवाजावा *m.*-&c. करणें.

2 *draw being,* v. To Rise, To Proceed. होणें, उपजणें, लागणें, उत्पन्न होणें, उपस्थित होणें.

3 *attain to, reach.* पावणें, पहोंचणें, प्राप्त होणें, येणें, मिळणें, लागणें.

4 about; *c. to pass,* v. To Happen. घडून-बनून-होऊन &c. येणें, घडणें, होणें.

5 closely upon ; *press hard upon, be at hand.* नेहटणें *or* नेटणें, खेटणें, भिडणें, वितणें, टेकणें, टेकावणें, लगटणें, हातावर येणें, हातावोटावर येणें, आंगावर येणें.

6 off; *be detached.* निघणें, सुटणें.

7 off ; *escape.* सुटणें, निभणें, निभावणें, पार पडणें, वटावणें.

8 off, clearly or prominently ;—an impression. ओठणें, उटाळणें, निघणें, उठणें, उमटणें.

9 out, forth; *c. to light, appear clearly.* उमटणें *or* उमठणें, उमगणें *or* उमगणें, फुटणें, उघाडीस-उजाडीस-प्रसिद्धीस-&c. येणें, प्रगट होणें.

10 to; *recover as from a swoon, &c.* शुद्धीवर-ध्यानावर-स्मृतीवर-देहभानावर-&c. येणें, सावध होणें.

11 under; *be included.* मोडणें, ओढणें, पोटांत असणें.

12 up, out;—a tree, a peg, stake, &c. उपटणें, उपडणें.

To c. to. See To Amount. To c. short. See To Fail. To c. upon. See To Happen, &c. &c.

Come, *p.* v V. 1. आलेला, &c. आयात, आगत, समागत, दाखल, उपस्थित, लागू, प्रविष्ट (used esp. of epistles).

Comedy, *n.* हास्यरसप्रधान नाटक *n.* सुखपरिणामक नाटक *n.* प्रहसन *n.*

Comeliness, *n.* v.A. 2. सुरेखपणा *m.* सुरेखाई *f.* साजरेपणा *m.* सुबकपणा *m.* &c. लवलक्षण *n.* कला *f.* खुबी *f.* खुमास *f.*

Comely, *a. decent, becoming,* v. Fit. योग्य, उचित, लायक, झिस्त.

2 *graceful, handsome,* v. Beautiful. साजरा, गोजरा, गोजिरवाणा, सुबक, छबदार, छबडा, सुदर्शन, सुभावणा, सुरूप.

Comer, *n* v.V. 1. येणारा, &c. आगम-आगमन &c. कर्ता, आगामी.

Comet, *n.* धूमकेतु *m.* शेंडेनक्षत्र *n.*

Tail of a c. शेंडी *f.*

Comfit, *n. dry sweetmeat.* कोरडा मोरब्बा *m.* मिठाई *f.*

To Comfort, *v. a. cheer, enliven,* &c. v. To Encourage. आश्वासणें, आश्वासन *n.*-प्रोत्साहन *n.*-&c. करणें *g. of o.* धीर *m* -धैर्य *n.* देणें.

2 *cheer under trouble.* v. To Console. सांत्वणें, आश्वासणें, सांत्वन *n.*-समाधान *n.*-&c. करणें *g. of o.*

Comfort, *n. relief or rest from pain, distress, &c.* v. Ease. सुख *n.* चैन *n.* समाधान *n.* स्वस्थपणा *m.* आराम *m.*

2 *solace under affliction,* See Consolation. 3 *enjoyment, comfortableness.* सुख *n.* कुशल *n.* सुखोपा *m.* सुखापा *m.* सुखावा *m.* सुखवा *m.* खुशाली *f.* सुगति *f.* संस्था *f.* सुखरूपता *f.* सुखीपणा *m.* स्वस्थता *f.* स्वास्थ्य *n.*

4 *ground or cause of c.* सुखहेतु *m.* सुखासकारण *n.* समाधानासकारण *n.* सुखसाधन *n.* सुखस्थान *n.* सुखास्पद *n.*

Comfortable, *a.* v. N. 1. *relieved, easy.* स्वस्थ, समाधानी, आराम, आराम पावलेला, समाधान पावलेला, हायसा, प्राप्तसमाधान, जातसमाधान, गतदुःख, गतपीड.

2 *consoled, composed, &c.* शांत, स्वस्थ, समाधानी, सुमना *or* सुमनस्क, समाधान पावलेला, प्राप्तसमाधान, जातसमाधान, गतखेद, गतशोक.

3 *having enjoyment, c. or ease.* खुशाल, स्वस्थ, कुशल *or* ळ, सुखी, सुखरूप, सुखाचा, स्वस्तिक्षेम, सुगति, सुगतिक, सुखापन्न, सुखसंपन्न, सुचित्त, संस्थित, सुस्थ.

To feel c. सुखास पडणें-येणें-वाटणें-*inverse & impers.*

I *convenient, &c.* v. Commodious. सुखाचा, सोईचा, सोईवार, सोईसार, सुखद, सुखप्रद, सुखावह, यथासुख.

II *affording c. or consolation,* v. Consolatory. शांतिकारक, शांतिदायक, शोकापह, क्लेशापह, दुःखहारक, शोकहारक.

Comfortableness, *n.* v. A. 1. स्वस्थपणा *m.* आरामी *f.* स्वस्थता *f.* स्वास्थ्य *n.*

3 सुखीपणा *m.* सुखरूपपणा *m.* सुखरूपता *f.* सुखिता *f.* सुखावस्था *f.* संस्था *f.* संस्थिति *f.* स्वास्थ्य *n.*

I सोई *f.* सोईवारपणा *m.* सोईसारपणा *m.*

II शांतिदायकत्व *n.* शांतिकारकत्व *n.* &c.

Comfortably, *adv.* v. A. 3. सुखाने, सुखसमाधानाने, सुखरूप, सुखेनैव, खुशाल, सुदामत, सुचित्त, सहल, यथासुख.

II समाधान-सुख-&c वाटेसा-होईसा, *a. decl.*

COMFORTED, *p.* v. V. 2 सांतवलेला, &c. आश्वासित, प्राप्तसमाधान, जातसमाधान.

COMFORTER, *n.* COMFORTING, *p. a.* v. V. 2. सांतवणारा, समाधानकरणारा, &c. आश्वासक, आश्वासनकर्त्ता, सांत्वनकर्त्ता-कारक-कारी, दुखहारक, शोकहारक.

COMFORTING, *n.* v. V. 2 —*act.* सांतवणेंn. आश्वासनn. सांत्वनn. दुःखापहरणn. क्लेशापहरणn. दुःखहरणn. शोकहरणn.

COMFORTLESS, *a.* v. N. 1. 2. 3 असुखी, असमाधानी, अस्वस्थ, सुखहीन, दुःखाचा, शांतिहीन-रहित &c.

I गैरसोईचा, गैरलागीचा, सुखसाधनरहित.

COMIC, COMICAL, *a. droll, queer, odd.* कौतुकी, हास्यकारक-जनक &c. हसवायाजोगा, तऱ्हेचा, तऱ्हेदार, तऱ्हेवाईक.

COMICALNESS, *n.* v. A. कौतुकn. कौतुकपणाm. तऱ्हेवाईकणाm.

COMING, *n.* v. V. 1.—*and* APPROACH येणेंn. पावणेंn. आगमm. आगमनn.

C. and going. येणें जाणेंn. येवा जावाm. येजाf.

To COMMAND, *v. a. order, direct, bid.* आज्ञाf.-हुकूमm.-&c. करणें-देणें, आज्ञापणें, सांगणें, सांगणीf. सांगीf.-करणें.—strictly, positively, &c. *enjoin, charge, &c.* खरावणें, वजावणें, तटकारणें, खडसावणें, खडसणें, जतावणें, खरावून-वजावून-खडसून-हडसून-हटकून-&c. सांगणें-बोलणें-&c.—as used of the *intimation of their pleasure*, of kings, &c. फरमावणें.

2 *bear rule over.* हुकमतf.-शासनn.-स्वामित्वn.-आधिपत्यn.-सत्ताf. -सरदारी f.-सरदारकी f.-अमलm.-धनीपणाm.-&c. करणें-चालवणें *with* वर *of o.*

3 *overlook, &c.* रोंखणें, लक्षणें, गजणें, अटोक्यांत-अटोप्यांत-माऱ्यांत -रोंखांत-&c. ठेवणें and *with in. con.* असणें (as हा गांव त्या डोंगराच्या माऱ्यांत आहे).

COMMAND, COMMANDMENT, *n. mandate, order, precept, &c.* आज्ञाf. आदेशm. शासनn. हुकूमm. विधिm. विधानn. चोदनाf. कलमm. निदेशm. निर्देशm. नियोगm.—as used *of the intimation of their pleasure*, of kings, &c परमाश *or* सf. अनुज्ञाf.

That is under the c. of. हुकमती, हुकमी, हुकमबंदा, आज्ञांकित.

2 v. RULE. हुकमतf. शासनn. नायकीf. स्वामित्वn. आधिपत्यn. सरदारीf.

3 *military charge.* तैनातf. तसलमातf. जमातदारी *or* जमादारीf.

COMMANDANT, *n.* COMMANDER, *n.* COMMANDING, *p. a.* v. V. 1. आज्ञा-हुकूम-&c. करणारा-देणारा, आज्ञापक.

2 हुकमत-शासन-स्वामित्व-धनीपणा-&c. करणारा, चालविणारा, अधिपति, नायक, सरदार, सरखेल, जमातदार *or* जमादार.

C. in chief. सेनापति, सेनाधिपति, बख्शी *or* षी *or* बक्षी, सेनानायक, सैन्याध्यक्ष.

COMMANDED, *p.* v. V. 1. आज्ञापलेला, &c. आज्ञापित, आज्ञप्त, आज्ञात, अनुज्ञात, आदिष्ट, विधियुक्त.

To COMMEMORATE, *v. a. call to remembrance by a solemn act.* उत्सवm.-स्मरणोत्सवm.-स्मृत्युत्सवm.-सोत्सवस्मरणn.-व्रतोत्सवm. करणें *g.of o.* उत्सवानेंआठवणf. करणें *g.of o.*

COMMEMORATION, *n.* v. V.—*act.* उत्सवm. स्मृतिपूर्वकोत्सवm. स्मृत्युत्सवm.

COMMEMORATIVE, COMMEMORATORY, *a.* v. V. आठवणकीचा, स्मारक, स्मरणाधायक.

To COMMENCE, COMMENCEMENT, &c. See To BEGIN, &c.

To COMMEND, COMMENDATION. See To PRAISE, PRAISE.

COMMENDABLE. See PRAISEWORTHY.

COMMENSAL, *a.* v. N. पंक्तिव्यवहाराचा, &c. समपंक्तीचा, एकपंक्तीचा, एकभक्त.

COMMENSALITY, COMMENSATION, *n. eating together.* एकताटीजेवणेंn. पंक्तिव्यवहारm. अन्नव्यवहारm. पंक्तिभोजनn. सहभोजनn. एकपंक्तिभोजनn.

COMMENSURABILITY, *n.* v. A. समपरिमाणताf. समपरिमाणभावm सममानताf.

COMMENSURABLE, COMMENSURATE, *a having equal extent, &c* समपरिमाण, सममान, समान, सममात्र.

To COMMENT, *v. n. make notes, annotations, &c.* टीकाf.-भाष्यn. -विवरणn -व्याख्याf.-व्याख्यानn.-टिप्पणn.-टिप्पणीf.-&c. करणें.

2 *remark censoriously.* टीकाf.-व्याख्याf. -परिभाषणn.-&c. करणें.

COMMENT, *n.* टीकाf भाष्यn. आदर्शm. विवरणn. व्याख्याf.

COMMENTARY, *n. book of annotations, &c.* टीकाf. टीकाग्रंथm भाष्यn. आदर्शm.

COMMENTATOR, COMMENTER, *n.* v. V. 1. टीका &c. करणारा, टीकाकार, टीकाकर्त्ता, भाष्यकार, भाष्यकर्त्ता, व्याख्याकार, व्याख्याकर्त्ता.

COMMERCE, *n.* v. TRADE. देणें घेणेंn. उदीमm. व्यापारm. व्यवहारm. व्यवसायm. सट्टाm. क्रयविक्रयm.

COMMERCIAL, *a.* v. N. उदिमाचा, व्यवहाराचा, &c. उदीमसंबंधी, व्यवहारसंबंधी, व्यावहारिक *pop.* व्यवहारीक, सौदागरी.

The c. interest. सावसावकारm.

To COMMINGLE, *v. a.* v. To MIX मिसळणें, एकमेळm.-सम्मीलनn. करणें *g.of o.*

To COMMINUTE, *v. a.* v. To PULVERIZE. चूर्णn.-पूडf.-&c. करणें *g.of o.*

To COMMISERATE, COMMISERATION. See To PITY, PITY.

COMMISSARIAT, *n.* मोदीखानाm.

C.-supplies. कोठीf.

COMMISSARY, *n.* (of an army). कोठीवालाm. मोदीm

COMMISSION, *n.* v. V. (To COMMISSION)—*act.* अखत्यार देणेंn. नियोग करणेंn. &c. नियोजनn. नियोगm.

2—*act.* फरमास करणेंn.

I See COMMITTING. 2. 3. II *authority given, charge, trust.* हवालाm. अखत्यारm. शेराm. नियोगm.

III *paper conveying authority.* सनदf. मुखत्यारनामाm. अखत्यारनामाm. हुकूमनामाm. पत्रकn. आज्ञापत्रn. शासनपत्रकn.

IV—in commerce; *order.* फरमाश *or* सf.

V *allowance made to a factor, &c.* दस्तुरीf. अडतf. दलालीf.

To COMMISSION, *v. a. authorize, empower, warrant.* अखत्यारm. -मुखत्यारीf.-अधिकारm.-हुकूमm.-सनदf.-&c. देणें, नियोगm.-&c. करणें *g.of o.* नियुक्त-अधिकृत-&c. करणें.

2—in commerce; *order.* फरमास *or* फरमाशf. करणें-देणें.

COMMISSIONED, *p.* v. V. 1. मुखत्यारी पावलेला-दिल्हेला, अखत्यार दिल्हेला-पावलेला, अधिकृत, नियुक्त, नियोजित.

2 फरमाशी *or* सी, काढींव, काढाऊ.

COMMISSIONER, *n. person commissioned.* अमीनm. अखत्यारी, मुनीमm. करोडाm.

To COMMIT, *v. a. consign, intrust, deliver to.* सोपणें, हवालणें, गुजरणें, निरवणें, ओपणें, हवालां-हवालीं-हातीं-स्वाधीन-&c. करणें-ठेवणें -देणें, पदरीं घालणें, अर्पणें, समर्पणें, निरवणीf.-निरवणूकf.-समर्पणn. &c. करणें *g.of o.*

To c. with confidence. विश्वासणें, पात्यवर्णें.

To c. to memory. पाठ-तोंडपाठ-मुखपाठ-कंठ-मुखोद्गत-कंठगत-&c. करणें.

2 (a work or business, unto). गुजरणें, ओपणें, घालणें, टाकणें, आरोपणें, संकल्पिणें, हवालणें, सांगणें, दिम्मतीस-तैनातीस-तसलमातीस-दुमाल्यास-पागेस-विल्हेस-&c. लावणें-घालणें-देणें *g. of s.* माथां *or* माथीं मारणें, गळ्यांत घालणें, ओझें *n.*-भार *m* -माळ *f* -माळखंड *n.*-&c. गळ्यांत घालणें, स्वाधीन-हाती-&c. करणें-ठेवणें-देणें, पदरीं घालणें.

3 *perpetrate*, v. To Do. करणें.

4 *send to for imprisonment.* तुरुंगांत-&c. पाठवणें, कैद होण्यासाठीं पाठवणें, कारगृह प्रेषण *n* -कारागृहप्रेषण *n*. करणें.

COMMITTEE, *n.* पंचाईन *f.* पंच *m. pl.* नियुक्तसभा *f.* कामिटी *f.* from the English word is common.

COMMITTING, COMMITMENT, *n* v. V. 1.—*act.* सोपणें *n* निरवणें *n* हवालणें *n*. &c. निरवणी *f.* निरवणूक *f.* अर्पण *n.* समर्पण *n.* विधान *n*

2—*act.* गुजरणें *n.* आरोपणें *n* &c. आरोपण *n* आरोप *m*

4 तुरुंगांत पाठवणें *n*. &c. कारागृहप्रेषण *n.* कारागृहप्रेषण *n.*

To COMMIX. See To MIX.

COMMODIOUS, *a. convenient, accommodate, comfortable.* सोईचा, सुखाचा, सोईवार, सोईसार, उपयुक्त, उपयोगी, अनुकूल, यथानुकूल, यथासुख, यथापेक्ष.

COMMODIOUSNESS, *n.* v. A. सोई *f.* सोईवारपणा *m.* सोईसारपणा *m.* उपयुक्तता *f.* उपयोग *n.* आनुकूल्य *f* अनुकूलता *f.* लाग *m.* यथानुकूल्य *n.* यथापेक्षत्व *n.*

COMMODITY, *n. item of wares or goods.* जिन्नस *m.* केणें *n.* सौदा *m.* माल *m.*

Commodities,—compreh. *wares, goods, merchandise.* जिन्नस *m. pl.* जिन्नसपानस *m. pl.* हरजिन्नस *m. pl.* माल *m.* सौदा *m.*

COMMON, *a. belonging to more than one.* सामान्य, साधारण, अनेकसामान्य, अनेकसाधारण, बहुसाधारण, बहुसामान्य, अनेकसत्ताक, सामान्यसत्ताक, साधारणसत्ताक, अनेकस्वामिक, सामान्यस्वामिक, अन्यसाधारण, औत्सर्गिक.

2 *belonging to the public, having no separate owner.* सर्वांचा, सर्वांच्या सत्तेंतला, सर्वसाधारण, साधारणसत्ताक, सामान्यसत्ताक, सर्वसत्ताक, साधारणस्वामिक, सर्वस्वामिक, अविशेषस्वामिक, अविशिष्टस्वामिक, अपरिछिन्नस्वामिक, सर्वजनोपयोगी, सर्वोपभोग्य, सर्वोपयुक्त.

A c. woman, *prostitute, &c.* सामान्या *f.*

3 *belonging to all, universal, general.* सर्वांचा, सर्वांच्या संबंधाचा, &c. सर्वसाधारण, सर्वसंबंधी, सर्वविषयक, आपामरसाधारण, सार्वजनिक, सार्वजनीन, सर्वमय, सार्ववर्णिक, सरीसर्वत्राचा.

4 *public, popular, general.* लोकांचा, लोकांतला, लोकांच्या तोंडांतला, लोकांच्या व्यवहारांतला, लौकिक, प्रसिद्ध, लोकप्रसिद्ध, लोकसिद्ध, लोकरूढींतला, लोकरूढीचा, जनपरिपाटींतला, &c.

5 *not rare or scarce*, v. ABUNDANT. बहुत, पुष्कळ, विपुल, प्रचुर, मुबलक, प्रायिक, अविरल, वाटेवर पडलेला, रानोमाळ पडलेला.

6 *ordinary, customary, usual, frequent.* परिपाठाचा, परिपाठांतला, परिपाटीचा, व्यावहारिक *pop.* व्यवहारिक *or* रीक, व्यवहाराचा, व्यवहारांतला, प्रायिक, अविरल, रोजचा, नित्यांतला, वहिवाटींतला, रावट्यांतला.

7—of persons, *not noble.* सामान्य, सामान्य प्रतीचा, सामान्य पदवीचा, साधारण प्रतीचा, साधारण पदवीचा, प्राकृत, हीनकुल, हीनजात.

8—of things, *ordinary, not excellent, for daily use, &c.* हलका, खरची, वागायाचा, वापरण्याचा, खैरानी, चालीचा, नित्यघालायाचा, नित्याचा, नित्यवहिवाटीचा, राशी, रासवट, साधारण. सामान्य, बाजारी, बाजारू, उणाख, छोटेखानी, प्राकृत.

That is above c. असाधारण, अधिकोत्तर.

9—in grammar. उभयविध.

10—ceremonially, *neither defiled nor quite pure.* ओवळा.

COMMON, *n. n. common ground.* सामाईकशेत *n.* जमीन *f.*-&c. गायरान *n.* गोपचार *m.* गोचार *m.*

COMMON-PLACE, *a. trite, &c.* सामान्य, उष्टा, उच्छिष्ट, लोकोच्छिष्ट, रांडापोरांच्या तोंडचा.

COMMON-PLACE-BOOK, *n.* क्रोडपत्रें *m. pl* क्रोड *n.* गबाळग्रंथ *m.* बहाड *or* बाड *n.* वेचे *m. pl.*

COMMONALTY, *n. commons, common people*, v. PEOPLE. सामान्य लोक *m. pl.* साधारण लोक *m. pl.* कुणबीमाळी *m. pl.* वाणीबकाल *m pl.*

COMMONER, *n. common person.* साधारणमनुष्य *c.* सामान्यमनुष्य *c* साधारण पदवीचें मनुष्य *n.* छोटेखानी माणूस *m.* सामान्य पदवीचा गृहस्थ *m.*

COMMONLY, *adv.* v. A. 4. 6. सामान्यतः, बहुतकरून, बहुधा, बहुशः, प्रायः, प्रायशः.

COMMONNESS, *n.* v. A. 1. सामान्य *n.* सामान्यता *f.* सामान्यभाव *m.* साधारणत्व *n.* साधारण्य *n.* अनेकसाधारण्य *n.* बहुसाधारण्य *n.* चौधाचार *m.* अनेकसत्ताकत्व *n.* अनेकस्वामिकत्व *n.*

2 सर्वसाधारणता *f.* सर्वसाधारण्य *n* साधारणस्वामिकत्व *n.* सामान्यस्वामिकत्व *n.* &c.

3 सर्वसंबंधिता *f.* आपामरसाधारणता *f.* आपामरसाधारण्य *n.* &c.

4 लौकिकपणा *m.* प्रसिद्धपणा *m.* रूढि *f.* प्रसिद्धि *f.* लोकप्रसिद्धि *f.* लौकिकत्व *n.* लोकसिद्धता *f.* प्रचार *m.*

5 पुष्कळपणा *m.* मात *f.* प्राचुर्य *n.* बाहुल्य *n.* वैपुल्य *n.* प्रायिकता *f.* प्रायिकत्व *n.* अविरलता *f.*

6 प्रायिकता *f.* प्रायिकत्व *n.* अविरलता *f.*

8 रासवटपणा *m.* बाजारीपणा *m.* हलकेपणा *m.* &c. सामान्यता *f.*

10 ओवळेपणा *m.*

COMMONS. See COMMONALTY. 2. See FOOD.

COMMONWEAL, COMMONWEALTH. See COMMUNITY.

COMMOTION, *n. perturbation*, v. AGITATION. क्षोभ *m.* व्याक्षोभ *m.* संताप *m.* व्यग्रता *f.*

2 *combustion, &c.* v. TUMULT. गडबड *f.* हडबड *or* डी *f.* हुलड *or* हुल्लड *f.* हूल *f.* बंडाळ *or* ळी *f.* खूळ *n.*

To COMMOVE. See To AGITATE.

To COMMUNE, To COMMUNICATE, *v. n. hold intercourse.* संघट्टणें, बोलणें *n.*-बोलणेंचालणें *n.*-डळण *n.*-दळणवळण *n.*-वळणदळण *n.* वळण *n.*-वळवट *m.*-संघट्टन *n.*-संघट्टना *f.*-संसर्ग *m.*-&c. ठेवणें-करणें-राखणें *and with in. con.* असणें.

2 *confer together or with*, v. To CONVERSE. संभाषण *n.*-संलाप *m.*-&c. करणें, परस्पर गोष्टी *f. pl.* सांगणें-करणें.

To COMMUNICATE, *v. a. impart*, v. To GIVE. देणें, दान *n.*-उपधान *n.*-&c. करणें *g. of o.* सहभोग *m.*-संभोग *m.* करविणें *g. of o.*

2 *reveal, disclose*, v. To TELL. कळवणें, जाणविणें, बोधविणें, निवेदणें, निवेदन *n.* करणें *g. of o.* जाहीर-माहीत-विदित-&c. करणें.

To COMMUNICATE, *v. n. have a passage from one to the other.* जाण्यायेण्याचा रस्ता *m.*-मार्ग *m.*-संबंध *m.* असणें *in. con.*

COMMUNICATION, *n.* v. V. A. 1.—*act.* देणें *n.* दान *n.* प्रदान *n.* निवेदन *n.*

2—*act.* कळवणें *n.* सांगणें *n.* निवेदन *n.*

I *communion*, v. INTERCOURSE. वळण *n.* दळणवळण *n.* वळणदळण *n.* डळण *n.* संसर्ग *m.*

II *conference, colloquy*, v. CONVERSATION. बोलाबोली *f.* बोलाचाली *f.*

III *line, means, &c. of c.* लगाm. *v.* लाव, जाण्यायेण्याचा संबंधm. -रस्ताm. -मार्गm.

COMMUNICATIVE, *a. not reserved.* सांगण्याचाआवडता, बोलका, मोकळ्या मनाचा, कथनोत्सुक, कथनप्रवण, कथनपरायण.

COMMUNION, *n.* v. INTERCOURSE. वळणn. वळणदळणn. दळणवळणn. संसर्गm.

COMMUNITY, *n. common possession or enjoyment.* सामाईकमाल-कीf. सामाईक धनीपणाm. साधारण प्रभुत्वn. साधारण स्वामित्वn साधारण-सत्ताf.

2 *commonwealth, public body, public* पांढरf. शाईf. लोकm. *pl.* मंडळीf. रयासतf. जमातf. खलकतf. The sense of the word is often expressed by the words. देशm. राष्ट्रn. गांवm. &c.

To COMMUTE, &c. See To EXCHANGE, &c.

COMPACT, *a. close, dense, solid,* v. FIRM. घट *or* घट्ट, घटमूट, दृढ, सदृढ, सुदृढ, दाट, दाट धमकट, कुब्बल, खंबीर, घन, घनीकृत, जंजीरबंद.

2 *close-set, thick-set, strong-knit, well-knit.* अटस, अटींव, बांधे-शुद्ध, गट्ट, गट्टू *or* ठू, घटींव, दृढसंधि, वळींव, ताठर, अटोपसार, अटोप-शुद्ध, अटपता, सुटसुटीत, खुटखुटीत, सणसर, सणसणीत, बंदिस्त, बंदिस्ती, जंजीरबंद, सुप्रयुक्त, संहत.

3 *not diffuse or verbose.* अटोपसार, अटपता, सुसंबद्ध, सुप्रयुक्त, पु-ष्टार्थ, पुष्टार्थक.

COMPACT, *n. contract,* v. AGREEMENT. बोलीf. होडf. प्रतिज्ञाf. संकेतm. समयm.

To COMPACT, *v. a.* v. A. 1. घट-दृढ-दाट-घन-&c. करणें.

2 See To COMPOSE, To MAKE.

COMPACTNESS, *n.* v A. 1. खंबिरीf. घटमूटपणाm. घट्टपणाm. &c. घट्टाईf. दृढताf. सुदृढताf. दार्ढ्यn. द्रढिमाm. नैरंतर्यn. नैबिड्यn. घनी-भावm. घनताf.

2 अटसपणाm. गट्टपणाm. अटोपशुद्धपणाm. &c. कटावm. दृढसंधिताf. सुप्रयुक्तताf. संहतिf.

3 अटोपसारपणाm. &c. सुसंबद्धताf. सुप्रयुक्तताf.

COMPAGES, COMPACTURE, *n. naked structure.* सांगाडाm. मांडणूकf. मांडावळf. मांडणावळf.

COMPANION, *n. one who accompanies another.* बराबरचा, संगति *pop.* संगती *or* संगाती, सोबती, सहचर, सहचारी, सहयायी, सहगामी, संयायी, सहाय, पक्षचर, पार्श्वक, संगत.

Companions and associates,—compreh. *or* gener. संगती सोबती *or* सोबती संगती.

2 *associate, comrade, partner,* v. FELLOW. साथी, सोबती, संगति *pop.* संगती *or* संगाती, गडी, गडा, सहाय.

3 *intimate associate,* v. FRIEND. सखा, खेळीमेळीचा, अनुषंगी, सहवासी.

Female c. or friend. सहेलीf. सयf. साजणीf. परिचारिकाf.

COMPANIONSHIP, *n.* v. V. 1. संगm. संगतf. सोबतf. सहगमनn. सहगतिf. समागमm. सहाचर्यn. सहचरणn.

2 संगm. संगती *pop.* संगतf. साथf. सोबतf. साथीपणाm. गडीf. साह्यn. साहित्यn. साहाय्यn.

C. or fellowship,—compreh. *or* indef. सोबतसंगतf.

In constant or close c. संगेमंगे.

3 सख्यn. सहवासm. सखित्वn. साख्यn. पंक्ति *pop.* पंगतf. अनुषंगm. साहाय्यn.

COMPANY, *n. body, troop, multitude,* v. BAND. मंडली *or* ळीf. मंडलn. टोळीf. जमातf. जथाm. झुंडf.

2 *assembly for conversation, &c party.* मंडळीf. बैठकf. सभा'. चक्कीf. चाकोळें *or* चाखोळेंn. कचोळेंn. चारमंडळीf.

Address in c. सभाचातुर्यn.

Bold or confident in c. सभाभीट, सभाशूर.

Boldness or confidence in c. सभाधैर्यn.

The grace or ornament of a c. सभादीपm. सभादीपकm. सभारत्नn.

Self-possession in c. सभास्फूर्त्तिf.

Suitable to good c. सभोचित, सभ्य.

Sweetmeats served to c. at breaking up. खिरापतf.

Timid or diffident in c सभाभीरू.

Timidity or diffidence in c. सभाकंपm.

3 *companionship, society, consociation, consorting.* संगति *pop* संगतf. संगm. संगमm. समागमm. सोबतf. गडीf. पंक्ति *pop.* पंगतf. अनुषंगm. सहचरणn. सहाचर्यn. साथf. साहित्यn. साह्यn. संसृष्टत्वn.

Bad c. दुष्टसंग, दुर्जनसंग, खलसंग, दुःसंग, कुसंग, कुसंगति.

Good c. सत्संग, साधुसंग, सुसंग, सत्संगति, सुसंगति, सत्समागम.

In the c. of (or in connection with). संगती *or* नें, संगीं *or* गें *g.of o.*

The keeping bad c. हीनसख्यn. हीनसमागमm. खलसंसर्गm. अस-त्संसर्गm.

The keeping good c. सत्संगm. सत्संसर्गm. सत्सन्निधानn.

Virtue of c. संगतगुणm.

Bad c. leads to ruin. असंगासीं संग प्राणासीं गांठ.

Man is according to his c. कसीगेसुने? घरासारखी. There is also a Hindustani proverb of the same import. पाणी तेरा रंग कैसा? जिसमें मिलूंगा वैसा.

To bear c. To keep c. with. v. To ACCOMPANY. संगm.-सहवासm.-समागमm.-सोबतf.-&c. करणें *g.of o.*

4 *body corporate, association, society, corporation.* घरn. फडm. अखाडाm. अड्डाm. मंडळीf. जथाm. पंक्ति *pop.* पंगतf. श्रेणिm.f.

5 (of a regiment). The English word under the form of कंप-नीf. is commonly used.

To COMPANY, *v. n. associate with,* v. To ACCOMPANY. संगm. सहवासm.-सोबतf.-&c. धरणें.

COMPARABLE, *a.* v. V. 1. पडताळाया चा-जोगा-&c. मिळवून पाहाया-जोगा-जोगता-&c. तुळायाजोगा-&c. बरोबरीचा, तोलाचा, समतोल, समतुल्य.

2 उपमाकरण्याचे योग्यतेचा, तुळायाजोगा-&c. उपमेय.

COMPARATES, *n.*—in logic. उपमानोपमेयn.

COMPARATIVE, *a. estimated by comparison.* अवधिसाकांक्ष, अव-धिसापेक्ष, अन्यसापेक्ष, अन्यापेक्ष, सापेक्ष, सावधिक.

2—in grammar. See COMPARISON.

COMPARATIVELY, *adv.* v. A. तरतमभावm.-तारतम्यn. पाहिलें असतां, बरोबरी केली असतां, मिळवून पाहिलें असतां, सापेक्ष.

To COMPARE, *v. a. examine by setting or bringing together.* जोडणें, जोडून पाहणें, तुळणें, पडताळणें, पडताळून पाहणें, पडताळाm.-ताळाm. -पडोसाm.-&c. पाहणें *g.of o.* मिळवून-लावून-ताडून-&c. पाहणें, रूजू घेणें, उमाणणें, उमापणें, तुलनाf.-मुकाबलाm.-रूजुमुकाबलाm.-रूजुवातf. -&c करणें-पाहणें *g.of o.*

2—in rhetoric, *illustrate, liken.* उपमाf.-तुलनाf.-बरोबरीf.-&c. देणें-करणें, उपमणें, तुळणें, तोलणें.

COMPARED, *p.* v. V. 1. जोडून-ताडून-पडताळून &c. पाहिलेला, &c. तुलित.

2 तुळलेला, &c. उपमित, तुलित.

COMPARISON, COMPARING, *n.* v V. 1.—*act.* पडताळणें*n.* पडताळून पाहणें*n.* &c. पडताळा*m.* पडोसा*m.* मुकाबला*m.* रूजुमुकाबला*m.* रूजुवात *f.* तुलना *f.* उपमान*n.*

Standard or measure of c. अवधि*m.*

2 तुलना *f.* उपमान*n.*

1 in grammar the degress of c. are expressed, 1st simply by the power of the particles हून, पेक्षां, परीस (answering to *than*) attached to the words, as याहून-त्या घोड्यापेक्षां-मजपरीस-हा चांगला &c.—there being no variation whatever of the adjective expressing the quality: 2dly, though less idiomatically, by the use, for the expression of the *comparative* degree, of अधिक *(more)* before the adjective, as अधिक चांगला *more good,* and, for the expression of the *superlative* degree of अति, परम, फार, *(extremely, utterly,* &c.*)* before the adjective, as अति चांगला *extremely good,* or of सर्वांहून, अवघ्यांहून &c as सर्वांहून चांगला: 3dly, by the attachment, to *Sanskrit* adjectives, of the particles तर & तम for the *comparative* & *superlative* degrees respectively; as उच्चतर, इष्टतर- उच्चतम, इष्टतम, *higher, dearer, highest, dearest.*

II *illustration,* v. SIMILE. उपमा *f.* दृष्टांत*m.*

Subject of c. उपमेय*n.*

III *possibility of being compared, proportion &c.* बरोबरी *f.* [illegible] *f.* तुल्यभाव*m.* सादृश्य*n.* उपमा *f.* साम्य*n.*

COMPARTMENT, *n. cell, partition,* v. DIVISION. घर*n.* पड*m.n.* [illegible] *v.n.* खिसा*m.*

To COMPASS, *v. a. encircle, environ,* v. To SURROUND. घेरणें, वेढणें, वेष्टणें, घेरा*m.*-वेढा*m* -&c. घालणें.

2 *attain,* v. To ACCOMPLISH. साधणें, सरकरणें, प्राप्त करणें, सिद्ध करणें.

3 See To CIRCUMAMBULATE.

COMPASS, *n.* v. CIRCUMFERENCE. घेरा*m.* घेर*m.* परिधि*m.*

2 *circuitous route,* v. CIRCUIT. फेरा*m.* गिरकांडा*m. dim.* गिरकांडी *f.* गरका*m.* वळसा*m.*

To fetch a c. गिरकांडा*m.*-फेरा*m.*-वळसा*m.*-गरका*m.*-&c. घेणें -मारणें, घिरटी *f.* घालणें.

3 *comprehension, inclusion, embrace, sphere, capacity.* पोट*n.* कव *f.* कवळ*n.* खांदें*n.* हक्काटका*m.*

To come into a small c. संपुष्टांत येणें.

To contract into a small c. संपुष्टांत आणणें.

4 *range, extent,* v. REACH. अटोका*m.* अवांका*m.* पहोंच *f.m.* धांव *f.* टप्पा*m.*

5 (of the voice). फेर*m.* घर*n.*

6 (of mariners). होका*m.*

Point of the c. दिशा *f.* दिग्विभाग*m.* The eight points are अष्टदिशा *f.pl.* and with inclusion of the *zenith and nadir* दशदिशा *f. pl.* The minor or remaining points are उपदिशा *f.pl.* विदिशा *f. pl.* The points collectively are दिग्चक्र*n.*

Building open to all the points of the c. सर्वतोभद्र*n.*

Determining the points of the c. दिक्साधन*n.*

Elephant of one of the eight points. दिग्गज*m.*

To box the c. दिक्कथन*n.* करणें.

7 compasses. कर्कट*m.* कैवार*m.* कर्काटक*m.*

COMPASSION, *n.* v. PITY. दया *f.* करूणा *f.* कारूण्य*n.* माया *f.* घृणा *f.*

COMPASSIONATE, *a.* v PITIFUL. दयाळू, दयावान्, दयाशील, करूण, कारूणिक, घृणी, कन्हवाळू, करूणार्द्र.

To COMPASSIONATE. See To PITY.

COMPASSIONATELY, *adv.* v. A. दयेनें, दयाकरून, दयापूर्वक.

COMPATIBILITY, *n.* v.A. संभावना *f.* संभूति *f.* संभव*m.* अविरोध*m.* विरोधाभाव*m.* सामानाधिकरण्य*n.*

COMPATIBLE, *a.* v. CONSISTENT. जुळाया-चा-जोगा-जोगता &c. जमाया-चा-जोगा &c. संभावनीय, संभाव्य, अविरूद्ध, समानाधिकरण.

COMPATRIOT, *n.* स्वदेशी, एकदेशीय, एकदेशी, सदेश.

COMPEER, *n.* v. EQUAL. बरोबरीचा, समतोल, समकक्ष.

To COMPEL, *v. a. constrain, force, oblige, necessitate, make.* बळ*n.*- बळजोरी *f.*- बळात्कार*m.*- जोर*m.*- जोरा*m.*- जोरावरी *f.*-&c. करणें-चालवणें *with* वर *of o.* बळें-बळजोरीनें &c. करवणें-करवून घेणें-&c. बळेंच लावणें-योजणें-प्रवर्त्तवणें-& c. गळ*m.* घालणें, नाकीं वेसन घालून *(or* टांचून) करणें.

COMPELLATION, *n. style of address, word of salutation.* टोपणनांव*n.* उपचारिकनाम*n.* पोषाकी-प्रतिष्ठित-&c. नांव*n.* बाहतें-बोलावतें-&c. नांव*n.* The terms of *Compellation* are very numerous, and they are in constant use. As we have but few corresponding terms in English, they cannot be inserted in order, yet, as they are valuable, they must not be rejected. Here, accordingly, they are set down. Some are *respectful,* some *tender* or *affectionate,* some *familiar,* and some *contemptuous.* अजी, अजीबाई, अजोबा, अका, अण्णा, अपा, अबा, आत्या, आतू, काका, काकी, काकू, जी, जिजी, ताई, तात्या, तातोबा, दाजी, दादा, दादी, नाना, नानी, फुईजो *or* फुई, ब, बंधुराज, बया, बाई, बापू, बाबा, बावा, बाबू, भाईराज *or* भाइराय, भाओ *or* भाओजी, भावो *or* भावोजी, महाराज, मामजी *or* मामाजी, मामा, माई, रावजी, रावसाहेब, वनसें, वहिनी, साहेब. It may be here noted that names have commonly three forms, viz. the simple, the respectful, and the contemptuous; ex. महादू *or* माहदू, नवलू, येडू simple form; महादबा, गहादजी, नवलूजी, येडनाक respectful form; महाद्या, नवल्या, येड्या contemptuous form.

COMPENDIOUS, *a.* v ABRIDGED. संक्षेपाचा, संक्षिप्त, सांक्षेपिक, संक्षेपरूप, सागासिक, संहृत.

COMPENDIOUSLY, *adv.* v. A. संक्षेपानें, संक्षेपेंकरून, थोडक्यांत.

COMPENDIUM, *n.* v. ABRIDGMENT. सारग्रंथ*m.* सारसंग्रह*m.* संक्षिप्तग्रंथ*m.*

To COMPENSATE, *To* COMPENSE, *v. a. recompense, make amends to for.* भरणें, भरून देणें, क्षतिपूरण*n.*-हानिपूरण*n.*-क्षतिनिष्कृति *f.*-हानिनिष्कृति *f.*-&c. करणें.

2 *be equivalent to.* बरोबर-समतोल-& c. होणें, बरोबरी *f.* करणें, पासंगास पुरणें *with neg. con.*

COMPENSATER, *n.* COMPENSATING, *p. a.* COMPENSATIVE, *a.* v.V. तोटा भरून देणारा, क्षतिपूरक, हानिपूरक, हानिनिष्कारक.

COMPENSATION, *n. equivalent given for loss, sufferings, &c.* नुकसानी-&c. बदल पैसा*m.*-ऐवज*m.*-देणें*n.* &c. हानिमूल्य*n.* तुष्टिकर*n.*

To COMPETE, *v. n. cope or vie with,* v. To RIVAL. बराबरी *f.* करणें *g.of o.* स्पर्धणें, प्रतिस्पर्धणें, तुळणें, डाली *f.* दांधणें, मांडीस मांडी *f.* टेकून बसणें, मणगटासीं मणगट*n.* घासणें.

COMPETENCY, *n.* v. A. पुरतेपणा*m.* सामर्थ्य*n.* लायकी *f.* योग्यता *f.* क्षमता *f.* कार्यक्षमता *f.* कर्मक्षमता *f.*

I *easy fortune, good circumstances.* निर्वाहापुरतें धन*n.* द्रव्यानुकूल्य*n.* त्याग भोग पुरता (पैका*m.*-संपत्ति *f.* द्रव्य*n.* &c.) योगक्षेमपर्याप्तधन*n.* ताजीरोटी *f.*

That enjoys a c. *that is in easy circumstances, comfortably provided, well off in the world, comfortable, happy,* &c. खातापिता, खाताजेवता, खाऊनजेऊन खुशाल *or* सुखी, घरचासुखी, निर्दधात *or* निर्दधात, सुखी, अलंजीविक, पर्याप्तभोग.

COMPETENT, *a. qualified for, equal unto, adequate.* पुरता, पुरेसा, समर्थ, लायक, योग्य, पर्याप्त, कार्यक्षम, क्षम, कर्मक्षम, अलंकर्मीण, शक्त, कल्प.

COMPETITION, *n.* v.V. *and* RIVALRY. स्पर्धा *f.* प्रतिस्पर्धा *f.* बरकशी *or* बरकस *f.* हेवा *m.* चढाचढी *f.* एकार्थाभिलाष *m* एकार्थाकांक्षा *f.* एकार्थशत्रुत्व *n.*

COMPETITOR, *n.* COMPETING, *p. a.* v.V. *and* RIVAL. प्रतिस्पर्धी, एकार्थाभिलाषी, एकार्थेच्छु, एकार्थप्रवृत्त, एकार्थदृष्टि, प्रतियोगी.

COMPILATION, COMPILEMENT, *n.* v.V. 1.—*act.* संग्रहकरणें *n.* संग्रह *m.* संग्रहण *n.* संग्रहीकरण *n.* समाहरण *n.* समाहृति *f.*

I *thing compiled.* संहिता *f.* संग्रह *m.* संग्रहग्रंथ *m.*

To COMPILE, *v. a. collect together.* संग्रह *m.*-संग्रहण *n.*-संग्रहीकरण *n.*-संहिता-&c. करणें *g. of o.*

2 *write.* See To COMPOSE.

COMPILER, *n.* v.V. 1. संग्रह कर्ता-कारी, संहिता कर्ता.

COMPLACENCY, *n. pleasure, satisfaction of mind.* खुशी *f.* प्रसन्नता *f.* चित्तप्रसन्नता *f.* चित्तप्रसाद *m.* चित्तस्वास्थ्य *n.* चित्तसंतोष *m.* चित्तसमाधान *n.*

2 See CIVILITY.

COMPLACENT, *a.* v.N. 1. खुशदिल, प्रसन्नचित्त, चित्तप्रसन्न, प्रीतात्मा, संतुष्ट, संतुष्टात्मा.

2 See CIVIL.

To COMPLAIN, *v. n. lament, repine, mourn,* &c. रडणें, कळकळ्या *or* किळकिळ्या *f. pl.* देणें, हुरहुरणें, विव्हळणें, हळहळणें, हायहाय *f.*-खेद *m.*-विलाप *m* -विपळाप *m.*-दुःखोद्गार *m.*-&c. करणें, दुःख *n.* करणें-धरणें-मानणें-भाकणें, रड *f.*-रडगाणें *n.* गाणें-सांगणें, विव्हळ *m.* लावणें.

To c. peevishly. किरकीर *f.*-पिरपीर *f.*-&c. करणें.

2 *represent injury or crime.* फिर्याद *f.* करणें-ठोकणें, नालिस्त *f.*-नालिस्ती *f.* करणें-सांगणें, गऱ्हाणें *n.*-गिल्ला *m.* सांगणें, दाद *f.* लावणें, अभियोग *m.* करणें.

COMPLAINANT, *n.* v.V. 2 फिर्यादकरणारा, &c. फिर्यादी, पूर्ववादी, भाषावादी, पूर्वपक्षी.

COMPLAINER, *n.* COMPLAINING, *p. a.* v.V. 1. दुःखकरणारा, रडणारा, विव्हळणारा, &c. किरकिरा *or* ऱ्या, पिरपिरा *or* ऱ्या, विव्हळ्या. Some terms for *a person ever complaining, (ever whining, moaning,* &c.) are रडका, रडवा, रड्या, रडतोंड्या, रडतलक्ष्मी, रडिवाल, रडताराऊत, दुखाळू;—and for a *female* esp. विव्हळगौर, रडतलक्ष्मी, रडतगौरी, रडतपार्वती, रडवी.

COMPLAINT, COMPLAINING, *n.* v.N. 1.—*act.* रडणें *n.* विव्हळणें *n.* &c. हुरहूर *f.* विव्हाळ *or* विव्हळ *m.* जिवाचा विव्हाळ *m.* काकळूत *f.*

Peevish c. किरकीर *f.* पिरपीर *f.* टुरटूर *f.*

Piteous c. रड *f. v.* सांग, गा, रडगाणें *n.*

2 फिर्याद *f.* नालीश *or* नालिस्त *or* स्ती *f.* दाद *f.* गिल्ला *m.* गऱ्हाणें *n.* कागाळी *or* गागाळी *f.*

To go or come to lodge a c. फिर्याद जाणें *or* येणें.

I—in law; *charge,* v. ACCUSATION. वाद *m.* पूर्वपक्ष *m.* आक्षेप *m.*

II *cause or ground of c.* दुःखन. रड *f.* दुःखासकारण *n.* दुःखहेतु *m.*

III *malady, disease,* v. DISORDER. रोग *m.* दुखणें *n.* दरद *f. m. n.*

COMPLAISANCE, *n.* v.A. गृहस्थपणा *m.* गृहस्थगिरी *f.* अनुवृत्ति *f.* अनुरोध *m.*

COMPLAISANT, *a.* v. CIVIL. बोलूनचालून गोड, आदरमानी, सत्कारी, गोडबोल्या, अनुरोधी, अनुवर्ती.

COMPLEMENT, *n. full quantity or number.* भरती *f.* भरगत *f.* भरतें *n.* भरण *m.* भर *f.* भरताड *f.* भरतक *n.* पुरवणी *f.*

2 *quantity, &c. completing, supplement.* पुरवणी *f.* पूरण *n.* भर *f* भरती *f.* भरण *f.*

C. of an arc to 90°. कोटि *f.*

C. of a segment. पीठ *f.*

COMPLEMENTAL, *a. completive, supplementary.* भरीचा, भरतीचा, पुरवणीचा, पूरक.

To COMPLETE, *v. a. make full or whole.* भरती *f.*-भरणा *m.*-पूर्त्ति *f.*-पूर्णता *f.*-&c. करणें *g. of o.* पुरा-पुरता-पूर्ण-&c. करणें.

2 *execute fully,* v. To ACCOMPLISH. पूर्ण-पुरा-पुरता-समाप्त-&c. करणें, सिद्धीस-शेवटास-तडीस नेणें.

3 (a period or term). भरणें, पूर्ण-पुरा &c. करणें.

COMPLETE, *a.* COMPLETED, *p.* v.V. 1. पूर्ण &c. केलेला, पुरा, पुरता, पूर्ण, परिपूर्ण, संपूर्ण, पूरित, पूर्त्त, पर्याप्त, सुपर्याप्त, सांग, सोपरकर, निःशेष & पूर्ण केलेला, &c. पुरा, पुरता, तमाम, समाप्त, संपूर्ण, निष्पन्न, समापन्न, समापित, संसिद्ध, निवृत्त.

3 भरलेला, पूर्णकेलेला.

To be c. भरणें.

COMPLETELY. See WHOLLY.

COMPLETENESS, COMPLETEDNESS, *n.* v.A. 1. पुरेपणा *m.* &c. पूर्णता *f.* परिपूर्णता *f.* संपूर्णता *f.* पूर्त्ति *f.* परिपूर्त्ति *f.*

2 पुरेपणा *m.* &c. संपूर्णता *f.* &c. समाप्ति *f.* निष्पत्ति *f.* संसिद्धि *f.* निर्वृति *f.* इतिश्री *f.*

COMPLETION, *n* v. V. 1.—*act.* पूर्णकरणें *n.* &c. पुरवणी *f.* पुरवणूक *f.* भरती *f.* भरणा *m.* पूरण *n.* परिपूरण *n.*—*state.* पुरेपणा *m.* पूर्णता *f.* परिपूर्णता *f.* संपूर्णता *f.* पूर्त्ति *f.* पर्याप्ति *f.* परिपूर्त्ति *f.*

2—*act.* पूर्णकरणें *n.* सिद्धीस नेणें *n.* &c. समापन *n.*—*state.* पुरेपणा *m.* &c. संपूर्णता *f.* &c. समाप्ति *f.* निष्पत्ति *f.* संसिद्धि *f* निर्वृत्ति *f.*

To draw to c. आकारास येणें.

COMPLETIVE, *a.* v. V. 1. भरीचा, भरतीचा, पूरक.

COMPLEX, COMPLEXITY. See COMPLICATE, &c.

COMPLEXION, *n. color of the skin or external parts.* अंगवर्ण *m.* अंगकांति *f.* रग *m.* वर्ण *m.* वाण *m.*

2 *temperament.* See CONSTITUTION.

COMPLIANCE, *n.* v. V.—*act.* मान्य करणें *n.* कबूल करणें *n.* & c. स्वीकार *m.* रूकार *m.* मान्यता *f.* अनुवर्त्तन *n.* अनुरोध *m.* वचनग्रहण *n.*

v. A. 2 *and* CIVILITY. अनुवृत्ति *f.* अनुलक्ष्यन.

COMPLIANT, *a. yielding, tractable,* v. OBEDIENT. विनयी, विनयस्थ, विनीत, विनयग्राही, वचनग्राही, वचनस्थित, विधेय, अनुविधायी.

2 *obliging, conceding,* v. CIVIL. अनुरोधी, अनुवर्ती, विनयी, सत्कारी, सभ्य.

To COMPLICATE, *v. a. involve,* v. To ENTANGLE. गुंतवणें, गुरपटणें *or* गुरफटणें *or* गुरफाटणें, गळफटणें, गुतागूत *f.* करणें *g. of. o.*

COMPLICATE, *a.* COMPLICATED, *p.* v. V. गुंतवलेला, &c. गुंतागुंतीचा, गुंफागुंफीचा, गळफट्याचा, गुरफाट्याचा, घोटाळ्याचा, गुंताडीचा, गुतवळीचा, गुंताड्याचा.

COMPLICATION, *n.* v. V.—*act.* गुतवणें *n.* गुरफटणें *n.* &c.—*state.* गुंताड *f.* गुंताडा *m.* गुतवळ *f.* गळफटा *m.* गुरपटा *or* फटा *or* फाटा *n.* गुतागूत *f.* जाळें *n.* गोंधळ *m.*

COMPLIMENT, *n. expression of approbation, civility, &c.* स्तुतिवाद *m.* स्तुतिवचन *n.* स्तुतिवाक्य *n.* स्तवोक्ति *f.* आदरवचन *n.*

Hollow compliments. पेटणी आदर*m*. शुष्कोपचार*m*.

2 compliments,—as sent or conveyed. सलाम*m*. सलाम*m pl*. Interchange of c. सलामी*f*.

To Compliment See To Praise.

Complimental, Complimentary, *a*. v. N. 1 स्तुतीचा, स्तुति-वाचक, स्तुति ज्ञापक-बोधक-&c. आदराचा, आदरदर्शक-सूचक-&c. उपचाराचा, औपचारिक.

To Comply, *v. n. yield to, accede to*, v. To Agree. मान्य-कबूल-&c. करणें, रूकार*m* देणें, स्वीकारणें, स्वीकार*m*. करणें, वचन ग्रहण*n*.-अनुदर्त्तन*n*.-&c. करणें.

Component, *a. that constitutes, forms, &c.* अंशभूत, अवयवभूत, अंगभूत.

To Comport. See To Agree.

Comportment. See Behaviour.

To Compose, *v. a. constitute, form*. अंगभूत-अवयवभूत-अंशभूत असणें *in. con.* करणें, बनवणें *or* बनावणें.

2 *lay, calm, still, tranquilize, quiet, &c.* शांतवणें *or* सांतवणें, संतावणें *or* संथावणें, स्वस्थावणें, वसवणें, शमविणें निवविणें, शांत-स्वस्थ-स्थिर थंड-&c करणें, शम*m*.-शमन*n*.-शांति*f*.-प्रशमन*n*.-उपशमन*n*.-&c. करणें *g. of o*. संतापहरण*n*. करणें *g. of o*.

3 (a discourse, &c.). करणें, रचणें, बांधणें, जुळणें, कवणें.

4 *adjust*, v. To Settle. तोडणें, समेटणें, समेट*m*.-तोड*f*-&c. करणें *g. of o*.

5 *place in proper state, &c.* See To Dispose.

Composed, *p. & a.* v. V. 1. केलेला, बनावलेला, चा used with the noun (*as* मातीचा, सोन्याचा &c.), मय (*in comp. as* सुवर्णमय&c.), आत्मक (in comp. as सुवर्णात्मक, रौप्यात्मक), घटित (in comp. as प्रीतिघटित भाषण, सुशब्दघटितवाक्य, तत्वघटितदेह).

2 *and* Calm. सांतवलेला, &c. स्वस्थ, शांत, उपशांत, सुमना, सुमनस्क.

3 रचलेला, &c. रचित, घटित (in comp. as सुशब्द घटित, &c.), ग्रथित, प्रणीत (in comp. as व्यासप्रणीत, गौतमप्रणीत, &c.).

I *staid, sedate, steady*. स्थिर, भरकुंच *or* भरम्यम, गंभीर.

Composedness, *n*. See Composure. 2 *sedateness, staidness*. भरखुमी*f*. गंभीरपणा*m*. गांभीर्य*n*. स्थिरता*f*.

Composer, *n*. Composing, *p. a.* v V. 2. सांतवणारा, &c. शांत-स्वस्थ &c. करणारा, शमन-प्रशमन-शांति &c. कर्त्ता-कारी, संताप हर-हर्त्ता-हारक-हारी.

3 करणारा, रचणारा, &c. कर्त्ता, रचक, ग्रंथकार, ग्रंथकर्त्ता.

Composition, Composing, *n*. v. V. 1.—*act*. बनावणें*n*. बनावणी*f*.

2—*act*. सांतवणें*n*. स्वस्थावणें*n*. शमविणें*n*. &c. शमन*n*. प्रशमन*n*. उपशमन*n*. शम*m*. क्षमापन*n*. संतापहरण*n*.—*state*. शांति (esp. in comp. as रोगशांति, ज्वरशांति, क्षोभशांति, लोभशांति &c.), मशम*m*. उपशम*m*. उपशांति*f*.

3—*act*. करणें*n*. रचणें*n*. &c. कवन*n*. ग्रंथन*n*. रचना*f*. पदरचना*f*. पदयोजना*f*.—*a. or s*. बांधणावळ *or* बांधावळ*f*. जडाव*m*. संदर्भ*m*. ग्रंथ*m*. प्रबंध*m*.

4—*act*. तोडणें*n*. समेटणें*n*. घटवटना*f*.—*a. or s*. तोड*f*. *v*. पाड, तोडजोड*f*. तोडमोड *or* मोडतोड*f*. समेट*m*.

I *discourse, &c. composed*, v. Book. ग्रंथ*m*. कवन*n*. काव्य*n*. कविता*f*.

II See Compounding, Compound. III—in grammar. समास*m*. समाहार*m*.

The chief forms of c. are अव्ययीभाव, तत्पुरूष, बहुव्रीहि, द्वंद्व; but of these there are many subdivisions.

IV—in mathematics. भावन*n*.

Compost. See Manure.

Composure, *n. adjustment*, v. Settlement. तोड*f*. तोडमोड*f*. मोडतोड*f*. तोडजोड*f*.

2 *calmness, quietness, tranquility*. शांति*f*. उपशांति*f*. उपशम*m*. शम*m*. शांतावस्था*f*. थंडपणा*m*. थंडावा*m*. यमन*n* स्थैर्य*n*. शांतचित्त*n*. स्वस्थचित्त*n*. सौमनस्य*n*. स्वस्थता*f* स्वास्थ्य*n*. क्षोभाभाव*m*.

Compotation, *n. drinking together*. संपीति*f*. सपीनि*f*. सहपान*n*.

Compotator, *n*. सहपान कर्त्ता-कारी-कारक &c. सहपानी.

To Compound, *v a. mingle, combine*, v. To Mix. मिळवणें, मिसळणें, एकवट करणें, सम्मिश्रण*n*.-सम्मेलन*n*. करणें *g. of o*.

2 *constitute, form*. See To Compose. 3 *adjust*, v. To Settle. तोडणें, तोड*f*. पाडणें-काढणें-करणें, तोडजोड*f*.-तोडमोड*f*.-मोड तोड*f*. करणें *g. of o*.

4—in grammar. समास*m*.-समाहार*m*.-&c. करणें.

To Compound, *v. n. come to terms of agreement*. तोडजोड*f*.-काबडनावड*f*-खांजणी भांजणी*f*.- तोडमोड*f*-& c. करणें, तोडीवर येणें

Compound, *a not simple*. मिसळीचा, मेळीचा, मिसळ, मिश्र, मिश्रित, सामासिक.

2—in grammar. समासाचा, सामासिक, समासवान्.

Compound, *n. mass compounded*, v. Mixture मिसळ*f*. मिसळा*m*.

2—in medicine. रसायन*n*. रांधा*m*. पाक*m*. Certain medicinal or chemical *Compounds* are अग्निकुमार, अग्निमुख, अश्विनीकुमार *or* पुत्र, आनंदभैरव, उन्मत्त भैरव, कुडेपाक, जिरेपाक, ज्वरांकुश, डाळिंबपाक, त्रैलोक्य चिंतामणि, दशामूल, द्राक्षापाक, द्राक्षासव, नवरत्न राजमृगांक, प्रतापलंकेश्वर, मंडूर, मधुपिंपळी, मालिनी वसंत, योगराज गुग्गुल, रत्नजोत, लक्ष्मी विलास, लोकनाथ, लोहकांत, वातविध्वंस, वैश्वानर, श्वासकुठार, शंखवटिका, सुवर्ण मालिनी वसंत, सूतशेखर, सौभाग्य शुंठी *or* सुंठ, हेमगर्भ.

3—in grammar. समास*m*

Explication of a c. विग्रह*m*.

4 *yard around house*. परस *or* परसूं *or* पस्रू*n*. ताडा*m*. वयताडा*m*. ताडगें*n*. ताडकुर्ले*n*. अवाड*n*. परडें*n*.

Compounded, *p*. v. V. A. 1. मिसळलेला, &c. मिश्र, मिश्रित, मेलिन, सम्मिश्रित, सम्मेलित.

3 तोडपाडलेला, तोडजोड केलेला-झालेला.

4 समासाचा, समस्त, सामासिक, यौगिक.

Compounder, *n*. v. V. A. 1. मिसळणारा-&c. सम्मिश्रण कर्त्ता-कारी-&c.

v. V. N. तोडजोड करणारा, तोडमोडकरणारा, &c. तोडीवरयेणारा, तोडमोड्या.

Compounding, *n*. v. V. A. 1.—*act*. मिसळणें*n*. मिळवणें*n*. &c. मिश्रण*n*. सम्मिश्रण*n*. सम्मेलन*n*.—*state*. मिसळ*f*. मिसळा*m*.

3 तोडणें*n*. तोडजोडी करणें*n*. तोडमोड करणें*n*. &c.

4 See Composition.

To Comprehend, *v. a. comprise, contain, include, embrace*. आकळणें, कवळणें, कंवटाळणें, भरणें, आंत घेणें, व्यापणें, आकलन*n*.-समावेश*m*.-&c. करणें *g. of o*. घेऊन वसणें.

2 *conceive*, v. To Understand. आकळणें, घेणें, भरणें, समजणें, ग्रह*m*. करणें *g. of o*. बोध*m*.-समज*m*. होणें-पडणें *g. of o. with in con*. ध्यानांत येणें *in con*.

Comprehended, *p*. v. V. 1. आकळलेला, भरलेला, &c. आकलित, समाविष्ट, अंतर्भूत, गर्भित, अंतर्गत, प्रतिसंहृत, संगृहीत.

2 घेतलेला, बोधझालेला, &c. आकलित, ज्ञानस्पृक्, बुद्ध्यारूढ, बुद्धिप्रविष्ट.

Comprehensible, *a.* v V. 1. आकळाया-चा-जोगा-&c. आकलनीय, आकलनयोग्य, व्याप्य.
2 समजाया-चा-जोगा-जोगता-सारखा &c. बुद्धिगम्य, ज्ञानगम्य, बुद्धिग्राह्य, ज्ञानग्राह्य.

Comprehension, *n.* v. V. 1.—*act.* आकळणेंn. &c. आकलनn. प्रतिसंहारm. क्रोडीकरणn.—*state.* जमाf. गणतीf. गणनाf. संख्याf. अंतर्भावm. समावेशm. प्रतिसंहारm.
2—*act.* समजणेंn. समजm.f. बोधm. अवगमm. अनुगमm.
I *inclusion, sphere, embrace,* v. Compass. कवf. कवळn.
II *capacity of knowing,* v. Understanding. समजm.f. समजूतf. बुद्धिf. आकलनशक्तिf.

Comprehensive, *a.* v. V. 1. व्यापक, व्यापी, बहुसमावेशक, बहुग्रह, बहुग्राही, बहुलक्ष्यसमन्वयी.
2 बहुग्रह, बहुग्राही, बहुविषय ग्राही-ग्राहक, व्यापक, व्यापी.

To Compress, *v a. condense, concentrate.* थोडक्यांत आणणें, संकलित *pop.* संकळीत करणें-सांगणें-लिहणें, आकलनn.-उपसंहारm.-प्रतिसंहारm.-संहारm.-संहतिf.-&c. करणें *g. of o.* संकीर्ण-संहत-&c. करणें, संपुटांत-अनुपुटांत आणणें.
2 *force together,* v To Press. चापणें, चेपटणें, चेंवटणें, दडपणें.

Compressed, *p.* v. V. 1. थोडक्यांत आणलेला, &c. संकलित, संकीर्ण, सामासिक, प्रतिसंहृत.
2 चेपटलेला, &c. चेपट, चिवका, चिवा, चिवळ.

Compressible, *a.* v. V. 1. थोडक्यांत आणाया-जोगा-जोगता-&c. संकलनीय, प्रतिसंहार योग्य, &c.
2 चापायाचा-जोगा-जोगता-&c.

Compression, *n.* v. V. 1.—*act.* थोडक्यांत आणणेंn. &c. संकलनn. आकलनn. प्रतिसंहारm. उपसंहारm.—*state.* प्रतिसंहृतिf. समाहृतिf.
2—*act.* चापणेंn. चेपटणें &c.

Compressure. See Pressure.

Comprisal, *n.* v. V.—*act.* आकलनn. क्रोडीकरणn.—*state.* समावेशm. अंतर्भावm.

To Comprise. See To Comprehend.

Compromise, *n. compact upon concessions.* तोडf. v. पाड, तोडजोडf. तोडमोड *or* मोडतोडf.
2—in law. कबूलकतबाm. कतबाm.

To Compromise, *v. a.* v. N. 1. *and* To Settle. तोडणें, तोडf. पाडणें-काढणें, तोडजोडf.-तोडमोडf. करणें, तोडीवर येणें.
2 *put to hazard.* धोक्यांत-भयांत-संकटांत-अडचणींत-&c. घालणें-आणणें.

Compulsatory, Compulsive, Compulsory, *a.* v. V. To Compel. बळाचा, बळजोरीचा, जबरीचा, बळात्काराचा, जुलमाचा, जुलमाजुलमीचा, बलप्रधान, बलकर्तृक.

Compulsion, Compulsiveness, *n.* v. V. *force applied,* v. Violence. बलात्कार *pop.* बळात्कारm. जुलूमm. जुलूमदस्तीf. जुलूमजास्तीf. जबरीf.

Compulsively, Compulsorily, *adv.* v. A. बळें, जुलमाने, जुलमावर, जुलमाजुलमी, जुलमाजुलमीने, जबरीने, जबरदस्तीने, जुलूमदस्तीने, अळेंबळें, दाटून, दाटबळें, हटात्.

Compunction, *n.* v. Repentance. पस्तावाm. दुःखn. चुणचूणf. रूखरूखf. खरखरf. हुरहूरf. मनस्तापm.

Compunctious. See Repentant.

Compunctive, *a. causing remorse.* पश्चात्ताप कारक-जनक-&c. मनस्ताप कारक-&c.

Compurgator, *n.* पडमाक्षी.

To Compute. Computation. See To Calculate, Calculation.

Comrade, *n.* v. Fellow. सलगी, सोबती, संगवयी, संवगडा, भाऊm. बंधुm.

Con. To this inseparable preposition correspond सम् and सह or, as substituted for them, स.

To Con, *v. a. fix in the mind.* घोकणें, पट्ट करणें, गुणणें, संथाf देणें-घेणें-म्हणणें, घोषm.-उद्घोषm.-गुणिकाf. करणें, पासणें.

Concatenation, *n.* v. Series सांखळीf. शृंखलाf. शिलशिक्षाm.

Concave, *a. hollow and arched.* अंडकटाहाकृति, कटाहाकाशाकृति, गगनाकृति.

Concavity, *n.* v. A. अंडकटाहाकृतिf. अंडकटाहाकारm कटाहाकाशm.n. कटाहाकृत्याकाशm.n. गोलपोकळीf.
I. a c. पुटn.

Concavo-concave, *a. concave on both sides.* ऊर्ध्वाभःकटाहाकृति. उभयतः कटाहाकृति.

Concavo-convex, *a.* अंतर्बाह्य कटाहाकृति.

To Conceal, *v. a.* v. To Hide. झांकणें, ढांकणें, लपवणें, दाबणें, दाबा धरणें-देणें, चोरणें, गुप्त ठेवणें, छपवणीf.-गोपनn. &c. करणें *g. of o.*

Concealable, *a.* v. V. झांकाया-चा-जोगा-जोगता &c. गोपनीय, गोप्य, आच्छादनीय, गुह्य, आच्छाद्य.

Concealed, *p.* v. V. झांकलेला, &c. गुप्त, गोपित, आच्छादित, निरोधित.

Concealer, *n.* Concealing, *p. a.* v. V. झांकणारा, लपवणारा, &c. गोपक, आच्छादक.

Concealment, *n.* v. V.—*act.* झांकणेंn. दाबणेंn. चोरणेंn. &c. छपवणूकf. छपवणीf. दाबादबीf. गोपनn. तिरोधानn.—*state.* झांकलेलेपणाm. &c. गुप्तताf. आच्छादितत्वn. अप्रकाशm. अप्रसिद्धिf.
I *hiding place.* लिकणf.

To Concede, *v. a. allow, grant, yield,* v. To Admit. सोडणें, देणें, मान्य-कबूल-&c. करणें, रुकारणें.

Conceit, *n. image or idea formed,* v. Conception. कल्पनाf. भावनाf.
2 *high estimate of self or own.* मीपणाm. अभिमानm. अहंकारm. दमm. गुमानm. दिमाखm. पतरासf. रगf. खेंor खयीf. v. मोड, जिरव, फुंदm. v. चढ, भर, खेंरीf. ऊबf. माजm. वदमस्तीf. मिजाजf. मानm. आढ्यताf. v. भोंद, बाळग, मिरव, अहम्मानm. अहम्मतिf. आत्माभिमानm. स्वाभिमानm. अंतर्हासm.
C. of, *pluming one's self on.* बाणाm.
To lose one's c. माजm. मोडणें-जिरणें *g. of s.*
To take the c. out of. खोडf.-माजm. &c. मोडणें *g. of o.* नाक काटणीf. करणें, कढm.-ऊबf.-&c. जिरवणें.
3 See Fancy.

Conceited, *a.* v. N. 2. रगदार, रगेल, रग्या, माजोरा, माजुरी *or* माजोरी, मस्त, मस्तवाला, दिमाखदार, दिमाखी, गुमानी, पतरासी, फुंद, बदमस्त, मिजाजी, मिजाज खोर, अहंकारी, अभिमानी, साभिमान, अहम्मानी, साहंकार, आत्माभिमानी, स्वाभिमान.
C. of or respecting. बाणाईत, बाण्याचा, बाणीचा, बाणीदार.

Conceitedly, *adv.* v. N. 2. अभिमानाने, दिमाखाने, अभिमानपूर्वक.

Conceitedness. See Conceit 2.

Conceivable, *a.* v. V. A. 2. कल्पाया-जोगा-सारखा &c. कल्पनीय, भावनीय.
3 समजाया-चा-जोगा-जोगता &c. बुद्धिगम्य, बोधगम्य, मनोगम्य.

Conceivableness, *n.* v. A. 1. कल्पाया जोगेपणाm. &c. कल्पनीयताf. भावनीयताf.

2 समजायाजोगेपणा*m*. &c. बुद्धिगम्यता *f*. बोधगम्यता *f*. &c.

To Conceive, *v. a. form in the womb.* धरणें, पोटांत धरणें, गर्भांत धरणें.

2 *imagine,* v. To Fancy. कल्पिणें, धरणें, बांधणें.

3 *apprehend,* v. To Understand. धरणें, घेणें, अकळणें, समजणें, बोध*m*.-समज*m*.-उमज*m*. &c. होणें *g. of o. with in. con.*

To Conceive, *v. n. become pregnant.* पोटांत धरणें, गर्भधारण*n*. करणें, पोटासी-गर्भार-गर्भवती-&c. होणें-राहणें.

2—of beasts. गाभास जाणें, गाभणी होणें, फळणें, —esp. of mares. सभर *or* सवर होणें.

3 *have opinion or idea of,* v. To Think. मनांत-ध्यानांत-चित्तांत-दिलांत-&c. येणें *in. con.*

Conceived, *p.* v. V. A. 1. पोटांत धरलेला.

2 मनांत धरलेला-रचलेला-&c. कल्पित, भावित.

3 धरलेला, &c. आकलित, ज्ञानस्पृक् बुद्ध्यारूढ, बौद्ध, हृद्गत.

Concent. See Concord.

To Concentrate, To Concentre, *v. a. bring to a common centre, bring to one point.* समकेंद्र-एककेंद्र-एकाग्र-एकतान-एकायन-एकस्थ-&c. करणें, एकेठिकाण्यावर-एकेलक्ष्यावर-&c. आणणें-मिळवणें-वसवणें, संश्लेष*m*.-संसक्ति *f*.-संहति *f*.-&c. करणें *g. of o.* संश्लिष्ट-संहत-&c. करणें.

To Concentrate, To Concentre, *v. n.* समकेंद्रस्थित-एककेंद्रस्थित-एकाग्रस्थित-&c. होणें.

Concentrical, *a.* समकेंद्र, एककेंद्र.

Conception, *n.* v. V. A. 1. & V. N. 1.—*act.* पोटांत धरणें*n*. गर्भधारण*n*. गर्भग्रहण*n*.

2—*act.* कल्पिणें*n*. मनांत रचणें*n*. &c. कल्पना *f*. भावना *f*.

3—*act.* समजणें*n*. &c. समज*m*. उमज*m*. अनुगम*m*. आकलन*n*.

Clear c. of. स्पष्ट प्रतिपत्ति *f*.

1 *image formed, idea.* कल्पना *f*. भावना *f*. बुद्धिविषय*m*. ग्रह*m*. आकार*m*.

To Concern, *v. a. relate to, belong to.* संबंध*m*.-इलाखा*m*.-&c. असणें *in. con.* संबंधी-विषयी-&c. लागणें, जवळ असणें, असणें *g. of o.* कडचा-लगेचा-संबंधाचा-संसर्गाचा-&c. असणें *in. con.*

2 (one's self) *feel an interest in.* काळजी *f*.-चिंता *f*.-कळकळ *f*.-पोटाग *f*.-&c. असणें *in. con. with* विषयीं *of o.* काळजी *f*.-चिंता *f*.-&c. धरणें-वागवणें-बाळगणें *g. of o.*

3 (one's self) *intermeddle, be busy.* हात*m*. घालणें, मध्यें पडणें, धजणें, उद्युक्त होणें.

Concern, Concernment, *n. matter concerning or belonging to,* v. Affair. काम*n*. कडचें काम*n*. (*as* आमच्या कडचें काम) खटला*m*. खटलें*n*. प्रकरण*n*. विषय*m*.

To prove a losing c. दांतावर येणें, आंगावर येणें.

2 *passion, interest, engagedness, feeling, emotion.* काळजी *f*. चिंता *f*. आस्था *f*. पोटाग *f* कळकळ *f*. होष*m*. उद्वेग*m*. जिव्हाळा*m*. अगत्य*n*. तिडीक *f*. गरळ *f*. ईर्षणा *f*. उदमेख*m*. दरद *f*.*m*. फिकीर *f*. परवा *f*. क्षीन *f*. क्षति *f*.

To cease to take any care or c. about. कथा *f*.-कथावार्ता *f*.-वास्तपुस्त *f*.-नांव*n*.-&c. सोडणें *g. of o.*

3 *importance, moment,* v. Weight. वजनदारी *f*. भारीपणा*m*.

4 *connection, interest in.* अंग*n*. संबंध*m*. इलाखा*m*. लगा*m*.

Concerned, *a.* v. N. 2. आस्थेकरी, आस्थिक, काळजीचा, जिव्हाळ्याचा, कळकळीचा, कळकळ्या, दरदी, उदमेखी, चिंतातुर, चिंतायुक्त.

4 *having an interest in or connexion with.* संबंधी, संबंधाचा, संबंधविशिष्ट, भागीदार, विभागी, अंशी, वांटेदार.

Concernedly, *adv.* v. N. 2. काळजीने, उदमेखून, पोटागीने, आस्थापूर्वक, &c.

Concerning, *p.* (or vulgo, *prep.*). विषयीं, संबंधीं, विषयक *in comp.* संबंधी *in comp.*

To Concert, *v. a. contrive together.* एकोप्याने-एकवट्याने-मिळून-सम्मतीने-संगनमताने-सहविचाराने-&c. योजणें-रचणें-बांधणें-युक्ति *f*. काढणें-&c. जथणें, संयोजन*n*. करणें.

Concert, Concerting, *n.* v. V.—*act.* एकोप्याने योजणें*n*. &c. संयोजन*n*. सहयोजन*n*. संभूययोजना *f*. संभूयरचना *f*.

I—of music, &c. फडाचा वाजा*m*. संभूयवादनसमारंभ*m*. संहत्यवादनोत्सव*m*.

C. of singing, playing, and dancing. संगीत*n*. तौर्य्य*n*. तौर्य्यत्रिक*n*

C.-room. गाण्याचा अड्डा*m*.-फड*m*.

II v. Agreement. एकोपा *or* वा*m*. समा*m*. जुगल *f*. ऐकमत्य*n*. एकविचार*m*.

Concession, *n.* v. V.—*act.* देणें*n*. कबूल करणें*n*. सोडणें*n*. &c.

I *point conceded.* सोडलेली गोष्ट *f*.-विषय*m*.-&c. सूट *f*.

Conch, *n.* शंख*m*. कंबु*m*. सिंधुपुष्प*n*.

C.—menstruum. शंखद्राव*m*.

Conchology, *n.* शंखशास्त्र*n*. शंखविद्या *f*.

Conciliar, *a. pertaining to a council* सभेचा, सभेसंबंधी, सभ्य, सामाजिक, सामवायिक.

To Conciliate, *v. a. win, gain over.* मनावणें, मिळवणें, मिळवून घेणें, वळवणें, आळवणें, आराधणें, आपलासा-अनुकूल-प्रसन्न-&c. करणें, मनधरणी *f*.-आराधना *f*. &c. करणें *g. of o.*

Conciliated, *p.* v. V. मनावलेला, वळवलेला, &c. आराधित.

Conciliation, *n.* v. V.—*act.* मनावणें*n*. वळवणें*n*. आराधणें*n*. &c. मनधरणी *f*. मनमनावणी *f*. मनावणी *f*. आराधणी *f*. मनवळणी *f*. आराधना *f*. साम*n*.

Conciliator, *n.* Conciliating, *p. a.* Conciliatory, *a.* v. V. मनधरणीचा, समेटाचा, सामाचा, मनमिळाऊ, मनमेळ, मिळाऊ, मिळताऊ, आराधक, चित्ताकर्षक, द्वेषहारक, द्वेषापहारक.

Concise, *a.* v. Brief. संक्षेपाचा, अल्पविस्ताराचा, अल्पशब्दक.

Concisely, *adv.* v. A. थोडक्यांत, संक्षेपेंकरून, अल्पविस्ताराने.

Conciseness, *n.* v. A. संक्षेप*m*. संक्षेपता *f*. विस्ताराभाव*m*. अल्पविस्तार*m*.

To Conclude, *v. a. finish, close,* v. To End. समाप्त-तमाम-बंद-पुरा-&c. करणें, संपवणें, सारणें, अटोपणें.

2 *determine,* v. To Decide. ठरावणें, निश्चय*m*.-निर्णय*m*.-निर्धार*m*.-&c. करणें.

3 *collect logically,* v. To Infer. तर्काने-अनुमानाने काढणें-घेणें-समजणें.

To Concludе, *v. n. finish, close,* v. To End. संपणें, अटोपणें, अखेर-समाप्त-तमाम-&c. होणें, उरकणें.

2—in logic. अनुमान*n*.-तर्क*m*. करणें, अनुमानणें, ताडणें.

Concluded, *p.* v. V. A. 1. समाप्त केलेला, &c. समापित, समाप्त, तमाम, उपसंहृत, अखेर, खलास.

Concluding, *p. a.* v. V. N. 1. *and* Last. शेवटला *or* चा, शेवटील, शेवटींचा, अंतींचा, समाप्तीचा, अखेरीचा, सरता.

Concluding, Conclusion, *n.* v. V. A. 1.—*act.* समाप्त करणें*n*. अटोपणें*n*. &c. समापन*n*. उपसंहार*m*.

v. V. N. 1. *and* End. अखेरी *f*. समाप्ति *f*. अंत*m*. अवसान*n*. अवसाय*m*. मखलासी *f*.

2 अनुमान करणें*n*. अनुमान*n*.

1 *c. drawn, consequence, deduction.* सिद्धांत*m*. निश्चितार्थ*m*. घटि-

तार्थm. खचितार्थm. मथितार्थm. निर्णीतार्थm. कृतांतm. आनुपूर्व्यn. उपपत्ति f. शोधm.

Grounds or warrant of a c. साधनn.

Illogical c. अपसिद्धांतm. अविनिगमm.

CONCLUSIVE, a. *determinative* v. DECISIVE. निर्णायक, निश्चायक, सिद्धांतस्थापक.

2—in logic; *regularly consequential.* सैद्धांतिक, सिद्धांत प्रतिपादित.

To CONCOCT, CONCOCTION. See To DIGEST, DIGESTION.

CONCOMITANCE, CONCOMITANT See ACCOMPANIMENT, ACCOMPANYING.

CONCORD, CONCORDANCE, n (of sound) *harmony.* स्वरांचा *pop* सुरांचाजमm -जबाm.-मेळm.-समाm.-जुळणी f. &c स्वरसाम्यn स्वरैक्यn. सामस्वर्यn. समस्वरता f.

A c. सुस्वरm.

2—in grammar. अन्वयm. विशेष्यनिघ्नता f. सामानाधिकरण्यn

3 (of intercourse, &c) v. AGREEMENT. मिलाफm. मेळm. एकोपm एकी f. ऐक्यn. ऐक्यभावm. ऐक्यमतn.

4 *compact.* See AGREEMENT.

CONCORDANT, a. v. AGREEING. मिलाफी, मिलाफाचा, जमाचा, मेळाचा.

CONCOURSE, n. *confluence to one place.* जमावm. मिळणेंn. एकत्रहोणेंn.

2 v. CROWD. जमावm. मेळाm. संपर्कm. राटूn.

3 See JUNCTION.

To CONCRETE, v. n. v. To CLOT. गोठणें, भटणें, जमणें.

To CONCRETE, v. a. जमवणें, गोठवणें, भटवणें.

CONCRETE, a. v. THICK. घट्ट, घण, दाट.

2—in logic. अधिष्ठानविषयक ? अधिकरणसंबंधी ?

CONCRETION, n. v.V.N.—*act.* गोठणेंn. भटणेंn. जमणेंn.

I *mass concreted.* गोळाm. गुठळी f. डिखळ *or* डिखळूळn. *dim.* डिखळी f. ढेपn.

CONCUBINAGE, n. संभोगसंबंधm. मानिनपतिपत्नीभावm.

CONCUBINE, n. *inferior wife, &c.* उपपत्नी f. उपस्त्री f. भोगस्त्री f. भोगपत्नी f. भोगिनी f. पाटाची-मुद्दलाची *pop.* मोहोनराची-&c. वायको f. (among Shudrás);—one of many वारांगना f. वारस्त्री f. वारवधू f. वारयुवती f.

2 *kept woman.* v. MISTRESS. राख f. रखा f. दासी f.

CONCUPISCENCE. See LUST.

To CONCUR, v. n. v. To AGREE. मिळणें, मान्य-कबूल-सम्मत-एक- &c. होणें, सम्मतn.-सम्मति f.-अनुमतn.-अनुमति f.-अनुमोदनn. देणें and *in. con.* होणें *g.of s.*

CONCURRENCE, n. v.V. *and* AGREEMENT. अनुमतn. सम्मतn. अनुमति f. सम्मति f. ऐक्यn मेळm.

CONCURRENT, a. v.V. *and* AGREEING. मिळणारा, &c. एकदिल, एकचित्त, अनुमत, सम्मत.

CONCUSSION, n. v. SHOCK. धक्काm. गचकाm. हबकाm.

To CONDEMN, v. a. *find guilty and doom.* अन्याय-&c. आंगीं लावून शिक्षा f सांगणें, अपराधी-सापराध-सदोष-&c. असा निश्चय करून दंडनास नेमणें, अपराध लागू करून शिक्षेची आज्ञा f. करणें, अपराधी ह्मणून शिक्षेस सांगणें, अन्याय &c. साबूत करून दंडनास देणें, अपराधकथनपूर्वकदंडाभिद्रानn.-अपराधमूलक दंडाभिदानn. करणें.

2 *disapprove.* दोषm. ठेवणें-लावणें, नापसंत-सदोष-दूषित &c. करणें-ठरावणें.

CONDEMNATION, n. v. V. 1.—*act.* अन्याय आंगीं लावून शिक्षा सांगणेंn. दंडनास नेमणेंn. &c. दंडनियोजनn. सापराधदंडाभिदान—*state.* नियोजितदंडत्वn. नियोजितदंडपात्रता f. स्थापितदंडपात्रत्वn. कथितदंडत्वn.

I *ground or reason of c.* दंडनियोजनहेतुm. दंडनियोजनाधारm. दंडनियोजनकारणn.

CONDENSATION, CONDENSING, n. v. V. A. 1.—*act.* घट्ट करणेंn. &c. घनीकरणn.

2—*act.*. संकलनn. संकलीत करणेंn

To CONDENSE, *To* CONDENSATE, v. a. v. To THICKEN. घन *pop.* घण-घट्ट-दाट-घनावयव- & c. करणें.

2 v. To COMPRESS. संकलनn. करणें *g.of o.* संकलित-संकीर्ण-&c. करणें.

To CONDENSE, v. n. v. To THICKEN. घन *pop.* घण-घट्ट & c. होणें.

To CONDESCEND, v n. *deign, stoop, &c.* अभिमान सोडून नागणें. मोठेपणाm. एकीकडे ठेवणें, अभिमानत्यागपूर्वक आचरणn.-व्यक्ताभिमानाचरणn करणें, मेहरबानी f.- &c. करणें.

CONDESCENDING, p. a. v.V. नम्र, विनयी, सविनय, विनयशील, निरभिमानी, व्यक्ताभिमानाचरणी, मेहरबान.

CONDESCENSION, n. v. V. नम्रता f. निरभिमानm. अभिमानत्यागm. विनयm. व्यक्ताभिमानाचरणn. व्यक्ताभिमानाचारm. मेहरबानी *or* मेहरबानगी f. मेहरf.

CONDIGN, a. v. SUITABLE. योग्य, यथायोग्य, यथायुक्त.

CONDIMENT, n. v. SEASONING. SAUCE. मसालाm. तोंडीलावणेंn. व्यंजनn.

CONDISCIPLE, n. गुरूबंधुm. गुरूभाऊm. बंधुm. सहाध्यायी, सतीर्थ्य, सनीर्थ.

CONDITION, n. *state, present circumstances.* अवस्था f. दशा f. स्थिति *pop.* स्थीत f. गति f. गत f. अहवाल *or* हवालm. f. वर्त्तमानn. कैफियत f.

2 *state of body.* भावना f. प्रकृति f. देहभावना f. शरीरस्थिति f. शरीरावस्था f.

That is in good c. ताजा, ताजातवाना, टमटमीत, दुमदुगीत, तुंद.

To come into c. आंगn. धरणें-घेणें, रंगास येणें.

To get out of c. आंगn. टाकणें-सोडणें.

3 v. RANK. स्थिति *pop.* स्थीत f. पदवी f.

4 *term, stipulation.* संकेतm. प्रतिज्ञा f. अड f. अट f. अडती f. मुद्दाm. शरत f. तर f.

CONDITIONAL, a. *implying terms, depending on conditions* अटीचा, अडतीचा, अटकावाचा, सांकेतिक, सप्रतिबंध, तरीचा, सापेक्ष, सप्रतिज्ञ, यद्यर्थगर्भित.

CONDITIONALITY, n. v.A. सांकेतिकत्वn. सप्रतिबंधत्वn. सापेक्षता f.

CONDITIONALLY, adv. v.A. अट-अडती-तर-&c. घालून-घेऊन-करून, सप्रतिज्ञ.

To CONDOLE, v. n. *grieve with another.* दुसऱ्याचें दुःखाला रडणें, परदुःख दुःखित-समदुःखी-&c. होणें, दुःखाचा वांटाm. घेणें, महदुःखn.-सहशोकm. &c. करणें, डोळेपूस f. करणें—on account of a death, दुखवटाm. करणें-काढणें.

CONDOLEMENT, CONDOLENCE, n. v.V. दुसऱ्याचे दुखाला रडणेंn. समदुःखीहोणेंn. परदुःखदुःखn. सहदुःखn. सहशोकm.

CONDOLER, n. CONDOLING, p. a. v.V. दुसऱ्याच्या दुःखाला रडणारा, समदुःखी, परदुःख दुःखी.

To CONDUCE, v. n. *contribute, help, tend towards.* उपयोगास येणें-पडणें, उपयोगी-सहाय-सहकारी-साधक-प्रयोजक &c. होणें, मदद f. करणें-देणें.

CONDUCENT, CONDUCIVE, a. v.V. उपयोगाचा, साधक, उपयोगी, उपयुक्त, कारणी, उपकारक, उपकारी, प्रयोजक, सहाय, सहकारी.

CONDUCIVENESS, *n.* v.A. उपयोगीपणा*m.* उपयोगिता*f.* उपकारित्व*n* उपकारकता*f.*

CONDUCT, CONDUCTING, *n.* v.V. 1.—*act* वाट दाखवून नेणें*n.* वाटेने नेणें*n.* &c. सहनयन*n.* सहप्रापण*n*

2—*act.* निवाहणें*n.* वहिवाटणें*n.* &c. निर्वाह*m.* वहिवाट*f* चालवणूक*f.* वलावणी*f.* आचरण*n.* निभावणी*f.* निभावणूक*f.* वागवणूक*f*

3 *behaviour, deportment, carriage.* वर्त्तणूक*f.* वर्त्तन*n* आचरण*n.* आचरित*n.* आचार*m* वागणूक*f.* वाग*f.* वागवागणूक*f.* चाल*f.* गति*f.* चर्या*f.* चालचर्या*f.* चालचलाव*m.* चळणवळण*n* वहिवाट*f.* व्यवहार*m.* स्थितिरीति*f.* स्थीतरीत*f* स्थीत*f.* वृत्त*n.* पाऊल*n.* पदन्यास*m.*

Bad c. दुराचरण*n.* दुराचार*m.* दुर्वृत्त*n*

Good c सदाचरण*n.* सदाचार*m* सद्वृत्त*n.* शिष्टाइकी*f.*, शिष्टाई*f.*

4 पुढाकार*m.* पुरस्कार*m.* पुढार*m.*

I *management, skill,* v. ADDRESS. आवरकशाकि*f.* आवर*m.* कर्तृत्व*n* नेतृत्व*n.* नियंतृत्व*n* व्यवहर्तृत्व*n.*

To CONDUCT, *v. a. lead, accompany to guide, &c.* वाट दाखवून-नेणें-पहोंचविणें &c. वाटेने नेणें, पावणें, पहोंचविणें, सहनयन*n* -सहप्रापण*n.* करणें *g.of o.*

2 *carry on, transact, manage.* निर्वाहणें, वहिवाटणें, चालवणें, वागवणें, वलवणें *or* वलावणें, हाकणें, आचरणें, निर्वाह*m.*-वहिवाट*f* -&c. करणें *g.of o.*

3 one's self; v. To BEHAVE. चालणें, आचरणें, वागणें, वर्तणें.

4 v. To LEAD. पुढाकार*m.*-पुरस्कार*m.*-पुढार*m.*-& c. करणें *g.of o.*

CONDUCTOR, *n.* v.V. 1. वाट दाखवून नेणारा, & c. सहनयनकर्त्ता, सहनेता, सहनायक.

2 *and* 4. *person presiding and managing.* As this is the sense of the terms and phrases *Manager, Foreman, Headman, Leader, Leadingman, Captain, Coryphæus, Charge d' Affaires, that holds the reins, that sits at the helm, that mounts the box, that plays the first fiddle, &c. &c.* and as many of the *Marát'hí* terms which are employed to convey this sense, bear also a latent sense agreeing well with the latent sense borne by one or other of these terms, here we have collected the terms of both tongues. वहिवाटणारा, वलवणारा, &c निर्वाहक, कारभारी, व्यवहर्त्ता, वहिवाटदार, पुढाईत, पुढाकारी, पुरस्कर्त्ता, पुरस्कारी, पुढारी, मोहरकाल्या, मोहरक्या, मोहरपी, चालक, नायक, घटक, नेता, वाहक, सुग्वरण, मुखरणी, मुग्वरीण, सुकाण्या, सुकाणदार, नांगऱ्या, पुढच्या जोताचा, सूत्रभार, सूत्रभारी, विनीचा, सारथि *or* सारथी, मुकुटमणी, अध्वर्यु, धनुर्धर, कारणी, धनी, नरसिंह, नाक, प्रमुख (in comp.), पुरस्सर (in comp.).

I (of ceremonies, esp. *religious*) आचार्य, याज्ञिक.

CONDUIT, *n. aqueduct.* नळ*m.* नहर*m.* सारणी*f.*

CONE, *n.* सुळका*m. dim.* सुळकी*f.* सूचि*f.* गोपुच्छाकृति*f.*

CONFABULATION. See CONVERSATION.

CONFECTION, *n.* v. SWEETMEAT. मिठाई*f.* मुरंबा *or* मुरंवा*m.* हलवा*m.*

CONFECTIONER, *n.* हलवई *or* वाई, मिठाईवाला.

CONFEDERACY, *n. federal compact, league,* v. COMBINATION. एकवळा*m.* कट*m.* जट*m.* कूट*n.* मिळण*f.* जूग*n.* संगनमत*n.* कट्टा*m.*

2 *confederate body,* v. COMBINATION. जट*m.* कट*m.* जूट*m.f.* जूग*n.*

To CONFEDERATE, *v. n.* v. To COMBINE. जटणें, जुटणें, मिळणें.

CONFEDERATE, *a.* मिलाफी, मिळणीचा, संगनमती *or* त्या.

CONFEDERATE, *n. ally, associate, accomplice.* मिलाफी, मिळणीचा, कुटांतला, साथी, सोबती, संगनमती, संगनमत्या.

CONFEDERATION. See CONFEDERACY.

To CONFER, *v. n. speak with,* v. To CONVERSE. बोलणें*n.*-भाषण*n.*-जावसाल*m.*-बोलीचाली*f.*-बोलाचाली*f.*-संभाषण*n.*- संवाद*m.*- &c. करणें *with* सी.

To c. in private. खलवत*n.*-एकांत*m.* करणें.

To CONFER, *v. a.* v. To GIVE. देणें, दान*n.* करणें, बहाल करणें, प्रापण*n.*-उपधान*n.* &c करणें.

CONFERENCE, *n.* v.V. N. *and* CONVERSATION. संभाषण*n.* बोलाचाली*f.* बोलीचाली*f.* बोलीभाष*f.*

I *meeting for discourse.* मसलत-गनसुवा-खलवत-विचार-&c. करण्यासाठीं बैठक*f* -भेट*f.*

CONFERRIBLE, *a.* v.V. द्यायाजोगता-जोगा-&c. द्यायास योग्य, देय, दानीय, दानार्ह.

To CONFESS, *v. a. own,* v. To ACKNOWLEDGE. मानणें, स्वीकारणें, अंगीकारणें, कबूलकरणें, पदरीं घेणें.

2 *grant, concede,* v. To ADMIT. मान्य करणें, कबूल करणें.

CONFESSEDLY, *adv. avowedly, undeniably.* निश्चांत, निखालस, निस्संशय, उघड, प्रत्यक्ष, खचीत, भडधडीत, निर्विवाद.

2 *with avowed purpose.* दाटून, हटकून, बुद्धया.

CONFESSION, *n.* v V. 1.—*act.* मानणें*n.* &c. अंगीकार*m.* स्वीकार*m.*

Full c. पोटडकल*f.* पोटफोड*f.*

CONFESSOR, *n.* v.V. 1. स्वीकारणारा, कबूल करणारा, स्वीकार-& c. कर्त्ता.

I *one who hears confessions.* दोषश्रोतृगुरू*m.* दोषश्रवणगुरू*m*

CONFIDANT, *n. bosom friend.* सखा*m.* एकांतसखा*m.* एकांतमित्र*m.* रहस्यमित्र*m.* रहस्यास्पद*n.* रहस्यपात्र*n.*

CONFIDANTE, *n.* सखी*f.* सजणी*f.* सखीजन*n.* एकांतमैत्रीण*f.*

To CONFIDE, *v. a. intrust,* v. To COMMIT. सोपणें, ओपणें, पात्यवणें, विश्वासणें.

To CONFIDE, *v. n. rely on, trust in.* विश्वासणें, ओठंगणें, पात्यवणें, पानेंणें, पानेजणें, विश्वास*m.*-भरवसा*m.*-इतबार*m.*-& c. ठेवणें *with* वर *of o.* कपाळ*n.* टेकणें, विश्वासावर-भरवशावर असणें *in. con. with g. of o.* and भरणें *with g.of o.*

CONFIDED, *p.* v. V. N. विश्वासलेला, &c. विश्वस्त, प्रत्ययित.

v. V. A. ओपलेला, विश्वासलेला, & c.

CONFIDENCE, CONFIDING, *n.* v. V. N. विश्वास*m.* भरोसा *or* भरवसा*m.* भाव*m.* भावना*f.* भडा*m.* निभडा*m.* निष्ठा*f.* इतबार*m.* प्रत्यय*m.* पात्सर *or* पात्सार*m.* कपाळटेक *or* कपाळटेकणी*f.*

C. (or assurance) given. ग्वाशा*m.*

Violation or abuse of c. विश्वासघात*m.* विश्वासभंग*m.* विश्वस्तवंचन*n.*

Violator or abuser of c. विश्वासघातक *or* घातकी, विश्वस्तवंचक.

Inspired with c. जातप्रत्यय, जातविश्वास.

I *firm conviction or belief.* खातरजमा*f.* खातर*f.* खातरी*f.* भडा*m.* निभडा*m.* निर्भांत*f.* निशा*f.* निश्चय*m.* निर्धार*m.* ठसा*m.* विश्वास*m.* भरवसा *or* भरोसा*m.* भान*m.* भावार्थ*m.* भावना*f.*

Perfect c. बालबालखातरी*f.* बालीबालखातरी*f.*

II *trust in self, assurance.* धमक*f.* ऊब*f.* आव*m.* उमेद*f.* उमेदवारी*f.* दम*m.* अवसान*n.* जुरत*f.* स्वास्थ्य*n.* प्रागल्भ्य*n.* हुंचाडी*f.* हमनम*m.f.* हिम्मा*m.* हांव*f.* हिम्मत*f.*

III *cause or ground of c.* खातरीला-&c. आधार*m.*-आश्रय*m.*-कारण*n.*

CONFIDENT, *a.* CONFIDING, *p. a.* v. V. N. विश्वासणारा, पात्यवणारा, विश्वास ठेवणारा, &c. भावडा, भावीकु, भावुक, विश्वासवान्, श्रद्धालु, श्रद्धावान्, विश्वासी, श्राद्ध, विश्वस्त.

I *convinced, assured, sure,* v. CERTAIN. निर्भांत, निश्चयी, निश्शंक, निस्संदेह, दृढनिश्चय, कृतनिश्चय, बद्धनिश्चय.

To be or feel c. खातर *or* खातरी *f.*-&c. असणें *in. con.*

II *secure, &c. assured and bold.* अवसानी, अवसानाचा, दमदार, दमाचा, निश्शंक, निर्भय, विनधोक, उमेदवार, निधड, निधडा, निधड्याचा, छातीदार, हिमतदार, हिय्येदार, स्वस्थ, प्रगल्भ.

CONFIDENTIAL, *a. trusty, trustworthy.* विश्वामी, विश्वासू, विश्वासूक, भरवशाचा, विश्वासाचा, खातरीचा, खातरजमेचा, विश्वास-&c. ठेवायाजोगा &c. विश्वसनीय, विश्वास्य, विश्वासपात्र, विश्वासास्पद, श्रद्धेय, श्रद्धार्ह, माननीय, आप्त.

CONFIDENTLY, *adv.* v. A. विश्वासाने, भावाने &c. विश्वास-भरवसा &c. ठेवून-धरून, विश्वासपूर्वक, श्रद्धापूर्वक.

I निश्चयाने, निश्शंक, निश्शंकपणाने, निर्भ्रांत *or* निर्भ्रांत.

II निधड, निश्शंक, निश्शंकपणाने, आव धरून, उमेदीने, दमाने, अवसानाने, धमक धरून, &c.

CONFIGURATION. See FORM.

CONFINE, *pl.* CONFINES, *n. frontier, border.* पालव*m.* लत्ता*m.* लगता*m.* सरद *f.* हद्दीचादेश*m.* शिवेलगतेचादेश*m.* प्रांतदेश*m.*

To CONFINE, *v. n.* v. To BORDER. लागून-लगटून-भिडून-&c. असणें.

To CONFINE, *v. a. limit.* आकळणें, बांधणें, गांठणें, ठेवणें-धरणें-वसवणें-&c. with वर (ex. म्यां आपलें जेवण दोन भाकरींवर ठेविलें आहे), आकलन*n.*-आळावांधा*m.*-आळा*m.*-मर्यादा *f.*-सीमा *f.*-नेम*m.*-बंधारण*n.* -&c. करणें-करून देणें.

2 v. To IMPRISON. कोंडणें, कैद करणें, कोंडी *f.*-कोंडणी *f.* करणें *g.of o.* बंदांत घालणें-टाकणें, अटकेंत घालणें.

3 v. To RESTRAIN. आकळणें, आकलन*n.*-निबंध*m.*-निर्बंधन*n.*-निग्रह*m.*-निग्रहण*n.*-निरोध*m.*-निरोधन*n.*-प्रतिबंध*m.*-&c. करणें.

CONFINED, *p. & a.* v. V. A. 1. आकळलेला, आळावांधा घातलेला, &c. आकलित.

2 कोंडलेला, बंदांत घातलेला, &c. कैद, कैदी.

3 आकळलेला, &c निबंधित, निबद्ध, निरुद्ध, निगृहीत.

I *not roomy,* v. NARROW. अवघड, सांकड, कुंचड, अडचणीचा, दाटीवाटीचा, संकोचाचा, अप्रशस्त.

CONFINEDNESS, *n.* v. A. I. *want of room.* अडचण *f.* संकोच*m.*

To suffer or feel c. अडचणणें, अवघडणें.

CONFINEMENT, *n.* v. V. A. 1.—*act.* आकळणें*n.* बांधणें*n.* &c. आकलन*n.*—*state.* आळावांधा*m.* आळा*m.* बंधारण*n.* बंध*m.* बंद*m.* धरबंद*m.* बंधन*n.*

2—*state.* बंद*m.* बंदी *f.* कैद *f.* अटक *f.* कोंडी *f.* कोंडणी *f.*

C. to a place स्थानासेध*m.*

Place of c. बंदखाना *or* बंदीखाना*m.* बंदीशाळा *f.* अंधारकोंडी *f.* अंधारखण*m.* *or* णी *f.*

3—*state.* निग्रह*m.* निबंध*m.* निरोध*m.*

1 *delivery.* See CHILDBED.

To CONFIRM, *v. a. corroborate, establish, make sure, &c.* खरा-सत्य-बळकट-साबीत *or* साबून-पक्का-दृढ-सुदृढ-खचीत-निश्चित-&c. करणें, खरावणें, दुणावणें *or* दुणारणें, पडसाक्ष *f.* देणें-देऊन साबीत-&c. करणें, स्थापणें, बळकटी *f.*-बळ*n.*-जोर*m.*-पक्केपणा*m.*-&c. आणणें, सत्यकार*m.* करणें *g.of o.* पुष्टि *f.* देणें, पुष्टीकरण*n.* करणें.

2 *ratify, &c.* बहाल-कायम-मुकरर-मंजूर-&c. करणें, सई *f.* करणें.

3 *strengthen, fix,*—a disease, &c. घट-बळकट-बद्धमूल &c. करणें.

To be confirmed. जडावणें, जडकावणें, बळावणें, जुनावणें.

CONFIRMATION, *n.* v. V. 1.—*act.* खरावणें*n.* बळकट करणें*n.* &c. सत्यापन*n.* सत्यंकार*m.* सत्यकरण*n.* दृढीकरण*n.* निश्चितकरण*n.* स्थापन*n.* स्थापना *f.* पुष्टीकरण*n.*—*state.* खरावलेपणा*m.* &c. बळकटी *f.* मजबुती *f.* मुकररी *f.* दार्ढ्य*n.* पुष्टि *f.*

2 बहाल करणें*n.* &c. सई *f.*

I *corroborative evidence.* पडसाक्ष *f.* प्रतिप्रमाण*n.*

CONFIRMATORY, *a.* CONFIRMER, *n.* v. V. 1. खरावणारा, बळकट करणारा, साबीत करणारा, &c. सत्यापनकर्ता, पुष्टिकर्ता, स्थापक, स्थापनकर्ता.

To CONFISCATE, *v. a. take in penalty.* दंडासाठी घेणें, सर्कारांत घेणें, दंडार्थहरण*n.*-दंडमूलकहरण*n.*-दंडार्थापहार*m.*-&c. करणें.

CONFISCATE, *a.* CONFISCATED, *p.* v. V. सर्कारांत घेतलेला &c. दंडार्थापहृत.

CONFISCATION, *n.* v. V.—*act.* सर्कारांत घेणें*n* दंडार्थहरण*n.* दंडमूलकहरण*n.* अपहार*m.* अपहरण*n.* दंडरूपहरण*n.*

Total c. सर्वस्वदंड*m.* सर्वस्वहरण*n.* सर्वहार*m.*

CONFLAGRATION, *n. general or great fire* आगीचा डोंब*m.* आगधाड *f.* डोंब*m.* प्रलयाग्नि*m.*

C. of a forest. वणवा*m.* दावाग्नि*m.*

To CONFLICT, *v. n.* v. To FIGHT. लढणें, झुंजणें, झुंज*n.*-झोंबट*n.*-द्वंद्व*n.*-&c. करणें, *or in. con. with g. of s.* लागणें, झोंबी *f.* घेणें.

CONFLICT, *n. combat, contest,* v. FIGHT. युद्ध*n.* झुंज*n.* झोंबट*n.* झोंबी *f.* द्वंद्व*n.* संग्रहार*m.* संग्राम*m.*

CONFLUENCE, CONFLUX, *n.* (of streams, &c.). संगम*m.* संग*m.* संभेद्द*m.*

C. from opposite directions. प्रीतिसंगम*m.*

2 *crowding together.* जमाव*m.* संपीभवन*n.*

3 *people crowded,* v. CROWD. जमाव*m.* मेळा*m.*

To CONFORM, *v. a. make like.* सारखा-वेताचा-सदृश-अनुरूप-अनुसार-&c. करणें-बागवणें-चालवणें.

To CONFORM, *v. n. comply with, act according to.* सारखें-प्रमाणें-पाहून-&c. वागणें-वर्त्तणें-आचरणें-चालणें-करणें-&c. अनुसरणें, अनुवर्त्तणें, अनुसरण*n*, करणें.

CONFORMABLE, *a. resembling,* v. LIKE. सारिखा, वेताचा, सदृश, अनुरूप, समरूप.

2 *agreeable, congruous,* v. CONSISTENT. मिलाफाचा, वेनाचा, माफक, अनुकूल, अनुसार (in comp.), अनुसारी (in comp.), समर्पक, संभावित, संभूत.

3 *compliant, obsequious,* v. OBEDIENT. मिलाफी, मिळनाऊ, अनुरोधी, अनुलक्षी, विनीत, अनुविधायी.

CONFORMABLENESS, CONFORMITY, *n.* v. A. 1. सारखेपणा*m.* सदृशता *f.* सादृश्य*n.* सामरूप्य*n.* समरूपता *f.* सरूपता *f.* सारूप्य*n.* आनुरूप्य*n.*

2 मिलाफ*m.* जम*m.* लाग*m.* संभावना *f.* संभूति *f.* संभव*m.* आनुरूप्य*n.* अनुरूपता *f.*

3 अनुलक्ष्य*n.* अनुरोध*m.* अनुवर्त्तन*n.* अनुवृत्ति *f.*

CONFORMABLY, *adv.* v. A 1. सारखा.

2 *and* ACCORDINGLY. सारखा, अन्वयें, अनुरूप, अनुसार (in comp.), यथा (in comp.), वरहुकूम, यथावत्.

3 अनुरोधाने, अनुलक्षून.

CONFORMATION. See FORM.

CONFORMER, CONFORMIST, *n.* v. V. N. अनुसरणारा, अनुवर्त्तणारा, अनुसरण-&c. कर्त्ता-कारी, अनुसारी (in comp.).

To CONFOUND, To CONFUSE, *v. a. mingle confusedly, disorder, jumble, derange.* ढवळणें, गळ्हाटणें, गफलतणें, गोंधळणें, गळफटणें, गाबाळणें, भानगडणें, गदळणें, गोबडणें, गडबडवणें, गोंधळवणें, विसकटणें, उसकटणें, उलकटणें, एका काठीने हाकणें, घालमेल *f.*-गोंधळ*m.*-धांदल *f.*

-गडबड *f.*-भानगड *f.*-गलत *f.*-उलटापालट *f.*-उलथापालथ *f.*-संकर *m.*-संकरीकरण *n.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *perplex, puzzle, bother, bewilder,* &c. घाबरविणें, भ्रमविणें, बहकावणें *or* भकावणें, गळफटवणें, गळफटवणें, गोंफाटणें, गांगरविणें, भाववणें *or* भांवावणें, चकवणें, तजावजा *adv.* करणें, भ्रमांत पाडणें-घालणें, भ्रम *m.* घालणें-पाडणें, घोळान-गळफळ्यांत-गोंफाळ्यान-&c. पाडणें-घालणें, गडबड *f.*-हडबड *or* डी *f.*-धांदल *f.*-घोंटाळा *m.*-घोळ *m.*-गोंधळ *m.* &c. करणें *g. of o.* भूल *f.*-चकभूल *f.* घालणें-करणें *g of o.* चक्की *f.*-चौकडी *f.*-चंद्री *f.* भुलवणें-गुंगवणें-गुंगकरणें *g. of o.*

3 *blast, disconcert,* v. To Defeat. उडवणें, हरवणें, लथडणें *or* लथाडणें, उपमर्द *m* -उपमर्दन *n.*-भंग *m.*-भंजन *n.*-विघात *m.*-&c. करणें, *g. of o.*

Confounded, Confused, *p.* v. V. 1. गोंधळलेला, गावाळलेला, &c. अस्तव्यस्त, गदळ, विसकळीत, शबल, संकीर्ण, संकुल, संकरीकृत.

To be or become c. गोंधळणें, गोंधवणें, गोंधरणें, गडबडणें, गळफटणें, गलबलणें.

2 घाबरा, चकित, चकभूल, चक्क, थक्क, थक्कीत, चरक, बावरा, भ्रमिष्ट, भ्रमित, भ्रांत, संभ्रांत, जातभ्रम, हतज्ञान, विक्षिप्त, व्याकुल, व्याकुलमना, व्यस्त.

To be or become c. घाबरणें, घोंटाळणें, गडबडणें, गलबलणें, गोंधळणें, हडबडणें, धांदलणें, चकणें, भांववणें *or* भांवावणें, बहकणें *or* भकणें, बावरणें, छकणें, गांगरणें *or* गेंगरणें, गांगावणें, गणवणणें *or* गणमणणें, गोंधरणें, गोंधवणें, गुपटणें, रानभरी होणें, हांवभरी होणें.

Confounder, *n.* Confounding, *p. a.* Confuser, *n.* v. V. 1. गोंधळणारा, &c. गोंधळ-&c. करणारा, घालमेल्या, गलबल्या, गोंधळ्या, भानगड्या, भानगडखोर, गळफट्या, गदळ्या, घोंटाळ्या, गुरपट्या.

2 घाबरविणारा, &c. भ्रम-&c. पाडणारा-घालणारा, भ्रमांत पाडणारा &c. भ्रामक.

Confounding, Confusion, *n.* v. V. 1.—*act.* ढवळणें *n.* गोंधळणें *n.* &c. &c. संकरी करण *n.*—*state.* अव्यवस्था *f.* घालमेल *f.* गोंधळ *m.* घोळ *m.* पप्पाघोळ *m.* घोळंकार *m.* घोळाण *m.* गदळ *m.* गावाळ *mn.* गव्हाटा *or* ठा *m.* गफलत *f.* गडबड *f.* गलबल *f.* गलफटा *m.* घोंटाळा *m.* गुरपटा *or* फटा *m.* गोंवळगाथा *m.* गावाळगाथा *m.* संकर *m.* ब्रह्मघोळ *m.* विसकळ *f.* अफरातफर *f.* गलत *f.* गलतान *f.* शबलन. एकवाट *m. f.* एकमेंगळ *n.* गाळण *f.* एकाकार *m.* ढपलंशायी *f.* बचमेंगळ *n.* भिसमिळा *m.* झेंगड *f.* भानगड *f.* वचवच *f.* चवचव *f.* चवढव *f.* ढवढव *f.* ढवळा *m.* ढवळाढवळ *f.* बचढव *f.* धांदल *f.* धांदलधांदल *f.* गोहोन *n.* गडबडगुंडा *m.* घाण *f.* गुघाण *f.*

Every thing there is in c. and disorder. तेथें वेड्याचा बाजार पिकला आहे.

2—*act.* घाबरविणें *n* बहकावणें *n.* &c.—*state.* गडबड *f.* हडबड *or* डी *f.* धांदल *f.* गोंधळ *m.* गळफटा *m.* घोंटाळा *m.* घोळ *m.* घोळंकार *m.* घोळाण *m.* पप्पाघोळ *m.* गलबल *f.* हैराणी *f.* हैराणगत *f.* चकभूल *f.* भूल *f.* वेभा *f.* तारातीर *f.* तारातिरपीट *f.* भ्रम *m.* संभ्रम *m.* विक्षेप *m.* वैचित्य *n.* चित्तवैकल्य *n.*

I v. Shame. कालिमा *f.*

Confraternity, *n. a brotherhood.* भाउमंडळी *f.* भाउबळ *f.* बंधुमंडळ *n.* बंधुवर्ग *m.*

To Confront, *v. a.* See To Face. 2 *bring face to face.* मुकाबला *m.*-रूजुमुकाबला *m.*-रूजुवात *f.*-उरूवुरू *f.* करणें-घेणें *g. of o.* समक्षासमक्ष *f. n.*-प्रत्यक्षाप्रत्यक्ष *f. n.*-तोंडातोंड *n.* करणें *g. of o.* रूबरू-समक्ष-&c. करणें *with* सीं.

Confrontation, *n.* v. V. 2.—*act. or state.* रूजुमुकाबला *m.* मुकाबला *m.* रूजुवात *f.* प्रत्यक्षता *f.*

Confutable, *a.* v. V. खंडाया-चा-जोगता-जोगा-&c. मोडाया-जोगा-&c. खंडनीय, खंडनार्ह, खंडन योग्य, खंडनशक्य.

Confutation, *n.* v. V —*act.* खंडणें *n.* मोडणें *n.* &c. खंडन *n.* मोड *m.* वितंडा *f.*

To Confute, *v. a. prove to be wrong*—person or statement. कोंडणें, खंडणें, काईल-कुंठित-निरूत्तर-&c. करणें, खुंटवणें, मोड *m.*-खंडन *n.*-वितंडा *f.* करणें *g. of o.* खोटा करून दाखवणें.

Confuted, *p.* v. V. खंडलेला, &c. खंडित, प्रतिहत, कुंठित, काईल

Congé. See Obeisance.

To Congeal, *v. a. change to a solid state.* जमवणें, थिजवणें, गोठवणें, सांखवणें, सांखळवणें, घण-दट्ट-&c. करणें.

To Congeal, *v n.* जमणें, थिजणें, गोठणें, सांखणें, सांखळणें, घण-&c होणें.

Congealment, Congelation, *n.* v. V. A —*act.* जमवणें *n.* थिजवणें *n.* &c. थिजवणूक *f.* थिजवणी *f.* गोठवणी *f.*—*state.* जमवलेलेपणा *m.* &c. घनीकृतना *f.*

v. V. N.—*act.* जमणें *n.* थिजणें *n.* &c. गोठणी *f.*—*state.* थिजलेपणा *m.* घनीभाव *m.* घनीभूतत्व *n.*

Congeneracy, Congenerousness, *n.* v. A. एकजातपणा *m.* हमजातपणा *m.* एकजातीयता *f.* सजातीयता *f.* समानजातीयता *f.* &c.

Congener, Congeneric, Congenerous, *a. of the same kind or nature, allied in origin,* &c. हमजात, सजातीय, समजातीय, एकजातीय, समानजातीय, एककारणक, समबीजक.

Congenial, *a.* See Congeneric. 2 *agreeable to the nature of.* सात्म्याचा, अनुगुण, अनुकूल, आनुगुण्याचा, आनुकूल्याचा, स्वभावानुगुण, स्वभावानुसार, स्वभावानुरूप, प्रकृत्यनुगुण-अनुसार-अनुसारी-अनुरूप-अनुकूल-&c.

3 *of the same nature or disposition.* समशील, समानशील, समस्वभाव, समभाव, समानभाव, एकभाव, समधर्मक, समानप्रकृतिक, समप्रकृतिक.

Congeniality, *n.* See Congeneracy. v. A. 2. सात्म्य *n.* आनुगुण्य *n.* आनुकूल्य *n.* अनुकूलता *f.*

3 समानशीलता *f.* समशीलता *f.* समानप्रकृति *f.* समभाव *m.* साधर्म्य *n.* समधर्मता *f.* स्वभावसाम्य *n.* प्रकृतिसाम्य *n.*

Congeries, *n. collection, mass.* पुंज *m.* राशि *m.* जाल *n.* (in comp. as नक्षत्रजाल, शब्दजाल, अंकजाल, वृक्षजाल, &c.).

Congestion, *n.* (of humors into a tumor). ग्रंथि *m.*

2 (of blood). रक्त सांकळ *f.* रक्तावरोध *m.* रक्तावष्टंभ *m.* रक्तस्तंभन *n.*

To Conglobate, *v. a. collect into a ball.* गोठवणें, घट्टगोळा *m.*-घट्टभेंडा *m.* करणें *g. of o.* पिंडी करण *n.* करणें *g. of o.*

To Conglomerate, *v. a.* गोळा *m.*-गुंडा *m.*-गुंडाळें *n.* करणें *g. of o.* गुंडाळ्याच्या आकाराचा करणें, गुंडासा करणें.

To Congratulate, *v. a.* सहानंदोक्ति *f.*-सहानंदकथन *n.*-सहानंद प्रकाश *m.*-&c. करणें, मुबारकी *f.*-मुबारकबादी *f.* करणें, अभिनंदन *n.*-अनुमोदन *n.* करणें.

Congratulated, *p.* v. V. अभिनंदित, अनुमोदित.

Congratulation, *n.* v. V. सहानंदोक्ति *f.* सहानंदकथन *n.* &c. अभिनंदन *n.* मुबारकी *f.* मुबारकबादी *f.* अनुमोदन *n.*

Congratulatory, *a.* सहानंददर्शक-सूचक-प्रकाशक-&c. मुबारकीचा.

To Congregate, *v. a.* v. To Assemble. जमा करणें, गोळा करणें, जमावणें.

To Congregate, *v. n.* v. To Gather. मिळणें, जमा होणें.

Congregation, *n. congregated body,* v. Assembly. सभा *f.* मंडळी *f.* जमाव *m.*

CONGRESS, *n. meeting,* v. ASSEMBLY. सभा *f.* मंडळी *f.*

CONGRUENCE, CONGRUITY, CONGRUOUSNESS, *n.* v. A. मेळ *m.* मिलाफ *m.* जम *m.* अनुसंधान *n.* आनुगुण्य *n.* आनुकूल्य *n.* अनुकूलता *f.* समन्वय *m.* गांठ *f.* योग *m.* लाग *m.*

CONGRUENT, CONGRUOUS, *a. agreeable, suitable, &c.* v. CONSISTENT. वेताचा, मिलाफाचा, मिलाफी, माफक, जमाचा, जमावाचा, जुगलीचा, सुयुक्त, उपयुक्त, समर्पक, समन्वित.

CONIC, CONICAL, *a.* निमुळता *or* निमोळता, गायदूम, गोपुच्छाकृति, गोपुच्छाकार.

CONJECTURABLE, *a.* v. V. अनुमेय, अनुमानगम्य, अनुमानसाध्य.

CONJECTURAL, *a. done or said by guess.* अनुमानाचा, अनुमानप्रमाणक, अनुमानिक, अनुमानमूलक, तर्काचा, कल्पनेचा.

CONJECTURALLY, *adv.* v. A. अनुमानाने, अनुमाने करून, तर्काने, अनुमानतः, कल्पनेने.

CONJECTURE, *n.* अनुमान *n.* अटकळ *f.* तर्क *m.* अजमास *m.* कल्पना *f.* अनुमिति *f.*

2 *conjectural statement.* अटकळपंचविसीचें-तगदमपट्टीचें-तगदम्याचें-&c. बोलणें *n.*-भाषण *n.*-&c. अनुमानोक्ति *f.*

To CONJECTURE, *v. a.* v. To GUESS. अटकळणें *in. con.* अटकळून-अटकळकरून-&c. सांगणें-बोलणें &c. अजमासणें, अनुमान *n.*-&c. करणें *g. of o.*

To CONJOIN, *v. a.* v. To JOIN. जोडणें, मिळवणें, संयोग *m.* करणें *g. of o.*

CONJOINED, *p.* CONJOINT, *a.* CONJUNCT, *a.* v. V. जोडलेला, &c. संबद्ध, संयुक्त, संयोजित, संयुत, संयोगित, अनुयुक्त, समेत.

CONJOINTLY, CONJUNCTLY, *adv. jointly, together.* मिळून, संगतीने, सोबतीने, योगतः, संयोगतः, युगपत्, यौगपद्याने.

CONJUGAL, *a. belonging to marriage.* विवाहाचा, विवाहविषयक, विवाहसंबंधी, वैवाहिक.

2 *belonging to the relation between husband and wife.* दंपतिधर्माचा, दांपत्याचा, दंपति भावाचा, स्त्री पुरुष भावाचा.

To CONJUGATE, *v. a. inflect verbs.* रूपें *n. pl.* चालवणें, रूपाख्यापन *n.* -वाच्यता *f* -आख्यान *n.* करणें.

CONJUGATION, *n.* v. V.—*act.* रूपें चालवणें *n.* रूपाख्यापन *n.* वाच्यता *f.* आख्यान *n.*

I *a c. a class of roots.* गण *m.*

CONJUNCTION, *n.* v. V.—*act.* जोडणें *n.* &c. संबंधन *n.* संयोजन *n.*

—*state,* v. UNION. संयोग *m.* समायोग *m.* संबंध *m.* संधि *m. f.* संपर्क *m.*

I—in astronomy (of stars). योग *m.* संयोग *m.* संगम *m.*

Auspicious c. सुयोग *m.* शकुनगांठ *f.* अमृतसिद्धि योग. This term is especially applied to seven conjunctions, viz. to the occurrence upon Sunday and thence in order through the week, of the *nakshatra* हस्त and thence in order respectively of श्रवण, अश्विनी, अनुराधा, पुष्य, रेवती, रोहिणी.

Inauspicious c. कुयोग *m.* दुर्योग *m.* पापग्रह *m.*

C. of sun and moon. सूर्येंदुसंगम *m.* अर्केंदुसंगम *m.*

Day of c. of sun and moon. अमावास्या *pop.* अंवस *f.* अमा *f.* दर्श *m.*

II—in grammar; *connecting word.* उभयान्वयि अव्यय *n.*

CONJUNCTURE, *n. juncture, crisis.* प्रसंग *m.* योग *m.* संधि *m. f.* वाणी *f.* अणी *f.* गडसंद *or* ध *f.* लग्नघटिका *f.* टिपण *n.*

CONJURATION, CONJURING, *n.* v. V. A. 1.—*act.* शपथ घालून पुसणें *n.* &c.

2—*act.* भारणें *n.* &c. भारणी *f.*

v. V. N. इलम *m.* जादूटोणा *m.* सिद्धसाधन *n.*

I *conjuring tricks.* फांफूं *n.* छांछूं *n.* ठांठूं *n.* तंतरमंतर *n.* धंतरमंतर *n.* गौडबंगाल *n.* गारूड *n.* माव *f.* कुसृति *f.* भूतसृष्टि *f.*

To CONJURE, *v. a. charge &c. by oath.* शपथ-सत्य-आण &c. घालून सांगणें-बोलणें-पुसणें, ताकीद *f.* करणें, विनंती *f.* करणें, शपथ *f.*-आण *f.*-सत्य *n.*-&c. घालणें, सशपथ विनंति *f.*-&c करणें.

2 *enchant, &c.* v. To CHARM. भारणें, मंतरणें, भारणी *f.*-&c. करणें, मंत्रप्रयोग *m.* करणें, इलम *m.* चालवणें *with* वर *of o.*

To CONJURE, *v.n. practise conjuring.* फांफूं *n.*-छांछूं *n.*-तंतरमंतर *n.*-गौडबंगाल *n.*-गारूड *n.*-नजरबंदी *f.*-दृष्टिबंध *m.*-इलम *m.*-&c. करणें

CONJURER, *n.* v. V. A. 2 *and* V. N. मंत्र घालणारा-मारणारा-करणारा, मंत्रवादी, मंत्री, गारूडी *or* गारोडी, गौडबंगाली, गौडबंगाल्या, भानामत्या, पंचाक्षरी, इलमवाज, इलमी, इलमवाला, नजरबंद, नजरबंद्या, मायावी, मायाकार, मायाजीवी, मदारी, ऐंद्रजालिक

CONNASCENCE, *n.* v. A. 1. एकजन्म *n m.* सहजन्म *n.m.* सहजसिद्धि *f.* एकोत्पत्ति *f.*

2 सहजन्म *n. m.* सहोत्पत्ति *f.*

CONNATE, *a. born with, connatural.* जन्माचा, स्वाभाविक, निसर्गज, नैसर्गिक, सांसिद्धिक, सहज, सहजसिद्ध.

2 *born with another.* सहज, सहजसिद्ध, सहजात, सहोत्पन्न, सहजन्म, सहभव, समकालज.

CONNATURAL, *a. born with.* See CONNATE. 2 *having the same nature with.* हमजात, एकजातीय, सजातीय, सगजातीय, समानजातीय, समभाव, समानभाव, एकभाव, समधर्मक.

CONNATURALITY, CONNATURALNESS, *n.* v. A. 2. एकजातपणा *m.* समभाव *m.* समभावना *f.* जातिसाम्य *n.* जातिसमता *f.* एकजातीयता *f.* &c

To CONNECT, *v. a.* v. To JOIN. जोडणें, संबंध *m.*-योग *m.*-संयोग *m.*-&c. करणें *g. of o.* संबद्ध-संयुक्त-सलग्न-&c. करणें.

2 *join coherently.* अनुसंधान *n.*-संदर्भ *m.*-पूर्वापर संबंध *m.*-संगति *f.*-मागलें पुढलें धोरण *n.* &c. बांधणें-ठेवणें-राखणें-धरणें.

CONNECTED, *p.* v. V. 1. जोडलेला, &c. संबद्ध, संयुक्त, संयोगित, संयोजित, संयुत, समन्वित, संसृष्ट, सलग्न, संसक्त.

2 संगत, संगनवार, सुसंबद्ध, सुसंगत, संदर्भशुद्ध.

I v. RELATED. संबंधी, आप्त, आप्तविषय, नातलग.

II—gener. *or* freely, as by blood, marriage, business, &c. आंगलग, लागू, लागू भागू, लागी,

CONNECTION, CONNEXION, *n.* v. N. 1—*act.* जोडणें *n.* &c. संबंधन *n.* संयोजन *n.*—*state.* संयोग *m.* संबंध *m.* संधि *m. f.* संपर्क *m.* संसक्ति *f.* संसृष्टत्व *n.* सलग्नता *f.*

2 अनुसंधान *n.* संदर्भ *m.* धोरण *n.*

I *coherence,* v. CONSISTENCY. संगति *pop.* संगत *f* अन्वय *m.* संबंध *m.* लाग *m.* संदर्भ *m.*

II *a. c. person connected,* v. RELATION. सोयरा, संबंधी, नातेदार, नातेवाईक, शरीर संबंधी.

III—gener. *or* freely, as by blood, marriage, business, &c. *bond, band, link, tie, thread.* संबंध *m.* लगाबांधा *m.* लगा *m.* लग *m. f.* नातें *n.* सूतगोत *n.* धागा दोरा *m.* दोरा *m.* सून *n.*

Indissoluble c. जन्मगांठ *f.*

IV—esp. of matters; *relation, link, &c.* दोरा *m.* धागादोरा *m.* लग *m. f.* लगा *m.* तंतु *m.* इलाखा *m.* तालुका *m.* पागोरा *m.*

In c. with. संबंधीं, निसबत.

V *carnal c.* v. COPULATION. संग *m.* संयोग *m.*

CONNECTOR, *n.* CONNECTING, *p. a.* CONNECTIVE, *a.* v. V. 1. जोडणारा, &c. संयोजक, संयोजन-&c. कर्ता-कारी-कारक, संबंधकर्ता-कारी.

CONNED, *p.* v. V घोकलेला &c. घोकीव.

CONNING, *p.* v V.—*act.* घोकणें *n.* घोप *m.* उद्घोष *m.* गुणिका *f.* संथा *f.* *v.* दे, घे, हो, झण.

CONNIVANCE, CONNIVING, *n.* v. V.—*act.* डोळे झांकणें *n.* कान डोळा *or* कानाडोळा *m.* डोळे झांक *f.* आनाकानी *f.*

To CONNIVE, *v n. wink at, let pass unnoticed.* डोळे *m. pl.* झांकणें, कानाडोळा *m.*-आनाकानी *f.*-डोळेझांक *f*-&c. करणें, पाहिलें न पाहिलें-ऐकिलें नऐकिलें-&c. करणें, डोळ्यावर पापणी *f.*-कातडें *n.* ओढणें.

CONNOISSEUR, *n. critical judge.* जाणता, पारखी, परीक्षक, परीक्षावंत, ग्राहक, दर्शक, रसज्ञ, रसिक, मार्मिक, मर्मज्ञ, गुणज्ञ, गुणग्राही, चिकित्सक. —ironically v. WISEACRE. गाजरपारखी *or* ख्या.

CONNUBIAL, *a. matrimonial.* विवाहाचा, विवाहसंबंधी-विषयक, वैवाहिक, विवाहमूलक.

To CONQUER, *v. a vanquish, overcome, subdue.* जिंकणें, पराजय *m.*-पराभव *m.*-जय *m.* करणें *g.of o.* शिकस्त-पराजित-जिन-विजित-पराभूत-&c. करणें.

2 *acquire by conquest.* जिंकणें, जिंकून-जयकरून-युद्धकरून-&c. घेणें-मिळवणें, हस्तगत करून घेणें.

To CONQUER, *v. n.* जय *m.* पावणें-मिळवणें.

CONQUERABLE, *a.* v. V. A. I. जेतव्य, जेय, जय्य, पराभवनीय, पराभव्य.

CONQUERED, *p.* v. V. A. I. जिंकलेला &c. पराजित, पराभूत, जित, विजित, निर्जित.

2 जिंकून घेतलेला, &c. जित.

CONQUERING, CONQUEST, *n.* v.V A. I.—*act.* जिंकणें *n.* &c. जय *m.* विजय *m.* पराजय *m.*

2—*act.* जिंकून घेणें *n.* जिंकणें *n*

I *thing conquered.* जयलब्धवस्तु *n.* जितद्रव्य *n.* जितवस्तु *n.*

CONQUEROR, *n.* v. V. A. I. जिंकणारा, &c. पराजय-पराभव &c. कर्त्ता.

2 जिंकणारा, जिंकून घेणारा.

v. V. N. जयी, विजयी, जयकर्त्ता, जययुक्त, जयमान.

CONSANGUINEOUS, *a.* v. RELATED. एकारक्ताचा, एकारक्तामासाचा, एका हाडामासाचा, एकरक्त, एकशरीर, सगोत्रज, एकशरीरावयव.

CONSANGUINITY, *n.* v. A. एकरक्तसंबंध *m.* समरक्तसंबंध *m.* एकशरीरसंबंध *m.* एकशरीरान्वय *m.*

CONSCIENCE, *n.* There seems to be no word in *Marát'hí* exactly answering to this word. The following words convey, under suitable connections, the general sense of it. मन *n.* बुद्धि *f.* अंतरदीप *m.* अंतःकरण *n.* अंतर्यामी *m.* अभिमंता *m.* इमान *n.* खंत *f.*

Clearness of c. चित्तशुद्धि *f.* अंतःकरण शुद्धि *f.*

No witness is so strong as one's c. मना एवढा गाही त्रिभुवनांत नाहीं.

To resist or fight against c. बुद्धीसीं वैर *n.* करणें

CONSCIENTIOUS, *a. influenced by conscience*—person, v. JUST. नेकीचा, नेतीचा, नेकराखणारा, न्यायनिष्ठ, परनिष्ठ, सत्यनिष्ठ, मनःपूताचारी, इमानी, इमानाचा.

2 *regulated by conscience.* नेकीचा, नेतीचा, इमानाचा.

CONSCIENTIOUSLY, *adv.* इमानानें, इमानराखून, सत्यबुद्धीनें.

CONSCIONABLE, &c. See JUST.

CONSCIOUS, *a. possessing one's senses,* v. SENSIBLE. सावध, सुचित्त, देहभानी, सचेतन, सचेता, चेतन.

2 *knowing internally.* स्वबोधित, स्वसूचित, स्वज्ञात, आत्मबुद्ध, आत्मबोधित, मनोबोधित, मनःसाक्षी.

3 *knowing, perceiving, aware.* वाकबदार, माहितगार, *or* वाकबदार-माहितगार-&c. झालेला, प्राप्तज्ञान, जातज्ञान, लब्धज्ञान, जातबोध, प्राप्तबोध.

CONSCIOUSLY, *adv.* v. A. I. देहभानानें, देहभानावर असून, शुद्धीनें, शुद्धीवर असून, &c. सदेहभान, सचेतन.

CONSCIOUSNESS, *n.* v.A. I. शुद्धि *f.* देहशुद्धि *f.* भान *n.* देहभान *n.* सावधगिरी *f.* सावधपणा *m.* चैतन्य *n.* होष *m.* फाम *f* प्रबोध *m.* संज्ञा *f.*

Bereft of c. v INSENSIBLE. बेशुद्ध, बेहोष, निचेष्टित, निश्चेतन, निचेतन, बेसावध.

To return to c. देहावर-देहभानावर-शुद्धीवर-स्थितीवर-ध्यानावर-स्मृतीवर-&c. येणें, संज्ञा *f.* होणें *g.of s.*

2 आत्मबोध *m.* अंतर्बोध *m.* अनुव्यवसाय *m.*

3 समज *m.* माहिती *f.* उमट *n. v.* पड, प्रमा *f.* संवेद *m.*

I *conscious feeling, sense of self.* अहंकार *m.* अहंमति *f.* अहंभाव *m*

To CONSECRATE, *v. a. dedicate.* उत्सर्ग *m.* करणें *g.of o.* प्रतिष्ठणें, प्रतिष्ठा *f.* करणें *g.of o.* देणें-लावणें-वाहणें-अर्पण *n.* करणें *with* कडे.

2 (by distillation, streaming, or sprinkling). अभिषेकणें, अभिषेक *m.*-अभिषेचन *n.* करणें *g.of o.*

CONSECRATE, *a.* CONSECRATED, *p.* v.V. I. प्रतिष्ठित, अभिमंत्रित, उत्सृष्ट, संस्कृत, (देवाकडे &c) लावलेला-वाहिलेला &c.

2 अभिषेकलेला, अभिषिक्त, अभिषेचित.

CONSECRATION, *n.* v.V. I.—*act.* प्रतिष्ठणें *n.* प्रतिष्ठापन *n.* उत्सर्ग *m.* अभिमंत्रण *n.*—*a. or s.* प्रतिष्ठा *f.* संस्कार *m.*

2—*act.* अभिषेकणें *n.* अभिषेक *m.* अभिषेचन *n.*

CONSECTARY, See CONSEQUENT.

CONSECUTION, *n.* v. SUCCESSION. परंपरा *f.* अनुक्रम *m.* अन्वय *m.* आनुपूर्वी *f.* आनुपूर्व्य *n.* अनुषंग *m.* अनुवृत्ति *f.* अनुबंध *m.*

In close c. वरावर, हारोहार, तारोतार, लागोपाठ, पाठोपाठ, लगोलग, मागोमाग.

2—in logic; *train of consequences.* सिद्धांतमाला *f.* सिद्धांतानुक्रम *m.* अनुमानपरंपरा *f.*

CONSECUTIVE, *a.* v. SUCCESSIVE. अनुक्रमाचा, लागोपाठचा, पाठोपाठचा, मागोमागचा, &c. पारंपरिक, आनुक्रमिक, आन्वयिक, अविछिन्नक्रमिक.

CONSECUTIVELY, *adv.* v.A. एकापाठोमागें एक, अनुक्रमानें, अनुक्रमशः, अनुक्रमतः, वरावर, लगत, अनुपूर्वशः, तारोतार, हारोहार.

CONSENT, *n. assent, concurrence, &c.* v. AGREEMENT. रूकार *m.* होयकार *or* होकार *m.* अनुमत *n.* अनुमति *f.* सम्मत *n.* सम्मति *f.* खुशरजावंती *f.*

Tacit or implied c. मानस *n.*

With free c. (or choice). सुखसंतोषानें, सुखासमाधानानें, राजीरजावंतीनें, खुशरजावंतीनें, राजीखुशीनें.

To express c. (or concurrence). रूकारणें, रूकार *m.*-हां *f.* देणें, होय *n.* झणणें.

To CONSENT, *v. n. assent, concur, &c.* v. To AGREE. रूकार *m.* -होकार *m.* देणें-भरणें, कबूल-अनुमत-सम्मत-&c. होणें, अनुमत *n.* देणें.

CONSENTANEOUS, *a. agreeable.* See CONSISTENT.

CONSENTER, *n.* CONSENTIENT, *a.* CONSENTING, *p. a.* v. V. रूकारदेणारा, &c. अनुमत, सम्मत, कबूल, राजी, खुशरजावंत, एकचित्त.

CONSEQUENCE, *n. result, issue, end, product, effect, fruit.* फल *or* फळ *n.* फलोत्पत्ति *f.* फलोदय *m.* फलश्रुति *pop.* फळश्रुत *f.* फळदेश *m.* फलितार्थ *m.* परिणाम *m.* परिपाक *m.* अर्थ *m.* कार्य *n.* निष्पन्न *n.* गुण *m.* योग *m.* प्रयोग *m.*

2 *connection of cause and effect.* कार्यकारणसंबंध *m.* कार्यकारणान्वय *m.* हेतुहेतु मदन्वय *m.* कार्य हेतुसंबंध *m.*

3 See Consecution, 4. *moment, importance,* v. Weight. मुजरखा*m.* (*neg. con.*) भार*m.* वजनदारी *f.* भारीपणा*m.*

5 *dignity, respectability,* v. Weight. मोठेपणा*m.* गौरव*n.m.* भारदस्ती *f.*

Consequent, *a. resulting, following.* आनुषंगिक, अनुयायी, अनुयोगी, अनुवृत्त, अनुसारी, आन्वयिक, कार्यकारण संबंधी, औपाधिक, उपाधिजन्य, प्रयुक्त.

Consequential, *a.* See Consequent. 2 *big, lofty,* v. Conceited. दिमाखदार, दिमाखाचा, पत्रासी *or* जी, तोरेदार, तोऱ्याचा, मिजाजी.

Consequentially, *adv.* v. A. 1. त्यामुळें, तस्मात्, अर्थात्, कार्यकारणान्वयेंकरून, कार्यकारणभावाने, अतएव, फलतः, अतः कारणात्, तदर्थ.

2 दिमाखाने, तोऱ्याने, &c.

Consequentialness, *n.* v. A. 2 *and* Airs. दिमाख*m.* तोरा*m.* पत्रास *f.* मिजाज *f.* शेखी *f* बढाई *f.* बढाइकी *f.*

Consequently. See Consequentially.

To Conserve, &c. See To Preserve, &c.

To Consider, *v. a. ponder, study, weigh.* मनास आणणें, चित्तास आणणें, घोळणें, कुटणें, मंथणें *or* मथणें, विचारणें, तोलणें, तुकणें, मनन*n.*-विचार*m.*-विचारण*n.*-विचारणा *f.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *view, regard, hold.* पाहणें, मानणें, भावणें, मोजणें, गणणें, लेखणें, धरणें.

3 *take into view, respect.* पाहणें, लक्षिणें, मनांत-ध्यानांत-लक्ष्यांत &c. आणणें, लक्ष्य*n.* &c. देणें *with* कडे *of o.*

To Consider, *v. n. deliberate,* v. To Think. चिंतणें, पाहणें, चिंतन*n.* करणें, विचारांत असणें.

Considerable, *a. worthy of consideration.* विचारणीय, विचार्य, मननीय, मंतव्य.

2 v. Respectable. संभावनीय, संभावित, मान्य, योग्य, मान्यतेचा,

3 *moderately large, &c.* बरा, बरासा, बराच, सुमाराचा, सांगायाजोगा, जमेस धरायाजोगा-&c. गण्य, अनुपेक्षणीय, अनुपेक्ष्य.

Considerably, *adv.* v. A. 3. बराच, सुमाराचा &c. *all decl.*

Considerate, *a. deliberate, reflecting, pondering.* विचारी, विचारशील, विचारवान् *pop.* विचारवंत, विचारदर्शी, विचारदृष्टि, विचारसंपन्न, विचारानुयायी, विचारानुसारी, जाण, गंभीर, प्रेक्षावान्, प्रेक्षावंत, विमृश्यकारी.

2—of measures or acts. विचारपूर्वक, विचारपुरस्सर, सविचार, विचारपुरस्कृत, बुद्धिपूर्वक, बुद्धिपुरस्सर, बुद्धिपुरस्कृत.

Considerately, *adv* v. A. 1. विचाराने, विचारेंकरून, विचारपूर्वक, विचारपुरस्सर, बुद्ध्या.

Considerateness, *n.* v. A. 1. विचारापणा*m.* विचारशीलता *f.* विचारदृष्टि *f.* विचारस्वभाव*m.* विचारिता *f.* विमृश्यकारिता *f.*

Consideration, *n.* v. V. A. 1. घोळणें*n.* &c. विचार*m.* विचारण*n.* विचारणा *f.* विभावन*n.* विभावना *f.* संभावना *f.* ऊहापोह*m.* मंथन *or* मथन*n.* मंथित *or* मथित*n.* मनन*n.* छान *f.* आलोडन*n.* विमर्श*m.* पेक्षा *f.* चर्चा *f.* तजवीज *f.*

C. of pros and cons. कार्याकार्यविचार, फलाफलविचार, सदसद्विचार, कर्तव्याकर्तव्यविचार.

Mature c. खरपूसविचार.

Minute c. सूक्ष्मविचार, गुरूलघुविचार.

Upon c. If we consider, &c. पाहिलें असतां, पाहिल्यार्थी, पाहतार्थी, विचार केला असतां.

v. V. N. विचार*m.* चिंतन*n.* मनन*n.* चिंतणूक *f.*

I *worthiness of regard,* v. Weight. मान्यता *f.* योग्यता *f.* वजन*n.* भारदस्ती *f.* वजनदारी *f.*

II for; *deference, &c.* भीड *f.* मुलाजा*m.* मुरवत *f* चाड *f.*

III for; *care or concern about,* v. Concern. विचार*m.* परवा *f.* खातर *or* री *f.* चिंता *f.* आंच *f.*

IV *motive, reason.* हेतु*m.* कारण*n.* निमित्त*n.* सबब *f.*

Considered, *p.* v. V.A. 1. घोळलेला, &c. विचारित, चिंतित, विभावित, मंथित *or* मथित, आलोडित.

To Consign, *v.a. intrust, &c* v. To Commit. सोपणें, हवालणें, निरवणें, निरवणी *f.*-निरवणूक *f.*-अर्पण*n.*-समर्पण*n.* करणें *g. of o*

Consignable, *a.* v. V. सोपायाचा, &c. अर्पणीय, अर्प्य, समर्प्य.

Consigned, *p* v.V सोपलेला, हवाललेला, न्यस्त, अर्पित, समर्पित.

Consignment, *n.* v.V.—*act.* सोपणें*n.* हवालणें*n.* निरवणें*n* &c. निरवणूक *f* निरवणी *f.* न्यास*m.* निक्षेप*m* निक्षेपण*n.* अर्पण*n* समर्पण*n.*

To Consist, *v. n. subsist,* v. To Be. असणें, होणें.

2 *be constituted or composed.* असणें *with g. of. s.* घटित-मय-रूप-आत्मक-&c. असणें (in comp.).

3 with; *accord with,* v. To Agree. संभवणें, जुगणें, जुळणें, जमणें, मिळणें, बनणें, घटावम. बनणें, जमम.-जवा*m* -&c. वसणें *g. of s. recip.*

Consistence, Consistency, Consisting, *n.* v.V. 1. See Being. 3. *and* Agreement. मिलाफ*m.* मेळ*m.* जम*m.* जमाव*m.* संभव*m.* संभावना *f.* संभूति *f.* सुमार*m.* लाग*m.*

I *agreement with self; coherence.* ताळ*m.* ताळतंत*m.* तालमाला*m.* धरबंध *or* द*m.* धारबंद*m.* धारबोळ*m.* धारमेर *f.* धर*m.* अनुसंधान*n.* धोरण*n. or* मागचेंपुढचेंधोरण*n.* सुमार*m.* संदर्भ*m.* संदर्भशुद्धि *f* गांठ *f.* पूर्वापराविरोध*m.* थार*m.*

II *degree of denseness.* घटपणा*m.* घणपणा*m.* दाटपणा*m.* घनता *f.* सांद्रता *f.*

Consistent, *a* Consisting, *p. a.* v. V. 1. असणारा &c.

2 मय (in comp. as सुवर्णमय &c.), रूप (in comp. as सुवर्णरूप, &c.), आत्मक (in comp. as सुवर्णात्मक &c.), भूत (lit. *been* or *being*; much and elegant use is made of this word in comp. as आश्रयभूत, आधारभूत, अवयवभूत, being, standing, &c. in the capacity, quality, nature, &c. of), घटित (in comp).

3 *congruous, consonant, accordant with,* &c. मिलाफाचा, मिलाफी, जुळणीचा, बेताचा, जमाचा, जमावाचा, मेळाचा, संभावित, संभूत, यथायोग्य, अनुकूल, उपयुक्त, सुयुक्त, माफक, समर्पक, समन्वित, अनुसार (in comp.), अनुसारी (in comp.), अनुरूप (in comp.).

I *agreeing with itself, coherent.* संगतीचा, संगतवार, सुसंगत, संदर्भाचा, जुळणीचा, संदर्भशुद्ध, पूर्वापराविरूद्ध, संबद्ध, संगत, अन्वयशुद्ध, समन्वित, समर्थ.

II *firm, not fluid.* घन *pop* घण, घट्ट, जाड, दाट, सांद्र.

Consistently, *adv.* v.A. 3 *and* Accordantly. बेताने, अन्वयाने, अन्वयधरून, अनुरोधाने, संधानाने, सुमाराने, अनुसंधानाने, अनुरूप, (in comp.), अनुसार (in comp.).

I *in a consistent manner.* संगतवार, मागलें पुढलें धोरण धरून-राखून-&c. एकरीतीने, एकमार्गाने, &c. पूर्वापराविरोधाने, पूर्वापराविरोधपूर्वक, &c.

Consociate. See Confederate.

Consolable, *a.* v.V. सांतवाया-चा-जोगा-&c. शमनीय, सांत्वनीय, सांत्वनार्ह, सांत्वनशक्य.

To Consociate. See To Join, To Combine.

Consolation, Consoling, *n.* v.V.—*act.* डोळेपुसणें*n.* सांतवणें*n.* &c. सांत्वन*n.* सांत्वना *f.* आश्वासन*n.* मनसमजावणी *f.* मनसमजावशी *f.* दुःखापहरण*n.* क्लेशापहरण*n.* संतापहरण*n.* दुःखपरिमार्जन*n.* दुःखपरिहार*m.*

—*state* समाधानn चित्तसमाधानn. चित्तस्वास्थ्यn. चित्तस्वस्थताf. दुःखशांतिf. श्रमशांतिf.

I *cause of c. comfort.* समाधानहेतुm. समाधानास कारणn. समाधानस्थलn. समाधानसाधनn दुःखाच्यापरिहाराचीगोष्टf.-विषयm.-&c.

To Console, *v.a. solace, comfort.* आसवें *or* आंसूंn. *pl.*-डोळेm. *pl.* पुसणें *g.of o.* सांतवणें, स्वस्थावणें, आश्वासणें, दुःखाची शांतिf.करणें, दुःखn. घालवणें *g.of o.* समाधानn.-चित्तसमाधानn.-सांत्वनn.-सांत्वनाf.-आश्वासनn.-दुःखापहरणn.-संतापहरणn.-&c. करणें *g.of o.* जीवm.-चित्तn. थंड करणें *g. of o.*

Consoled, p. v.V. सांतवलेला, &c. आश्वासित, जातसांत्वन, जातसमाधान, प्राप्तसांत्वन, लब्धसमाधान, शांतदुःख, शांतश्रम, शांतक्लेश.

Consoler, *n.* Consoling, *p. a.* Consolatory, *a.* v.V. सांतवणारा, &c सांत्वन कर्त्ता-कारक-जनक-&c. आश्वासक, आश्वासन कर्त्ता-कारक, दुःखहर-हारक-&c. शोकहर-हर्त्ता-हारक-हारी, शोकापह, तापहर-हर्त्ता-&c. क्लेशापह, क्लेशहर-हर्त्ता-&c. संतापहर-हारी-&c. दुःखशमक,

To Consolidate, *v.a. make solid, dense,* &c. दृढ-कठिन *pop.* कठीण-घट्ट-घन *pop.* घण-&c. करणें, घटविणें, अटविणें, गोठवणें.

2 See To Join.

To Consolidate, *v.n. become solid, &c.* गोठणें, घटणें, अटणें, दृढावणें, दृढ-घट्ट.-&c होणें.

Consolidate, *a.* Consolidated, *p.* v.V. A. 1. दृढ-घट्ट-&c. केलेला, घनीकृत, दृढीकृत, सांद्रीकृत.

2 See Joined.—v.V. N. घटलेला &c. घटीव, अटीव, घनीभूत, दृढीभूत, सांद्रीभूत.

Consolidation, *n.* v. V. A. 1.—*act.* दृढकरणेंn. घट्टकरणेंn. घनीकरणn. दृढीकरणn. सांद्रीकरणn.

v.V. N. घटणेंn. अटणेंn. &c.

Consonancy, Consonousness, *n.* v. A. 1. *and* Concord. स्वरैक्यn. स्वरसाम्यn. समस्वरताf. सामस्वर्यn.

2 मिलाफm. जमm. जवाm. जमावm. मेळm.

Consonant, Consonous, *a. agreeing in sound.* समस्वर, एकस्वर, समनाद, एकनाद.

2 *congruous,* v. Consistent. मिलाफाचा, मिलाफी, जमाचा, वेताचा, &c. उपयुक्त.

Consonant, *n.* व्यंजनn. हल्वर्णm.

Conjunct or double c. संयोगm.

To Consort, *v.n. associate with,* v. To Accompany. संगm.-संगतिf.-समागमm.-सहवासm.-साहचर्यn.-&c. करणें *g.of o.*

Consort, *n. husband or wife,* q. v. लग्नाचा झालेला सोबती-साथी-संगती-जोडपी *(and fem.* सोबतीण &c.) दादलाm. बायकोf.

Conspicuous, *a. obvious,* v. Plain. सुदर्श, सुदृश्य, सुदर्शनीय, सहजदृश्य, सुव्यक्त.

2—of marks, &c. See Clear.

Conspicuousness, *n.* v. A. 1. सुदृश्यताf. सहजदृश्यताf. सुव्यक्तिf. सुव्यक्तताf.

Conspiracy, *n.* v. Combination. संगनमतn. कटm. एककटm. कूटn.

Conspirator, *n.* संगनमनी, संगनमत्या, कुटांतला.

To Conspire, *v.n.* v. To Combine. मिळणें, कटm.-जूटm.f.-&c. बांधणें-करणें, कूटn.-एकोपाm.-संगनमतn.-&c. करणें.

2 *concur.* See To Agree.

Constancy, *n.* v. A. 1. सततपणाm. नित्यताf. सातत्यn. नैरंतर्यn. सततभावm.

2 धरm. स्थैर्यn. स्थिरताf. स्थितिf. *pop.* स्थीतf. अव्यभिचारm. निश्चंचलताf. अचांचल्यn.

Constant, *a. continuing,* v. Continual. नित्य, निरंतर, सतत.

2 *persistent, steady, firmly adherent.* स्थिर, स्थिरात्मा, स्थिरचेता, स्थिरचित्त, स्थायी, निश्चंचल, अचंचल, अचल, अव्यभिचारी, सत्वधीर, नीलराग.

Constantly, *adv.* v. A. 1. *and* Ever. नित्य, नित्याने, नित्यें, नेमी *or* नेहमी, नेमाने, नित्यशः, नित्यउठून, रोजउठून, सतत, संतत, सदोदित, रात्रंदिवस, अहोरात्र, निशिदिनि.

2 स्थिरतेने, स्थिरचित्ताने, स्थैर्यपूर्वक.

Constellation, *n.* नक्षत्रn.

2 fig. *genius, star, &c* v. Prodigy. ताराm. तेजःपुंजm. अपरसूर्यm.

Consternation, *n.* v. Fright. निरपीटf. त्रेधाf. गात्रभंगm. चळकांपm. पांचावरभारणf. *v.* बस.

Constipation. See Costiveness.

Constituent, *a. elemental, essential.* कारणभूत, अधिकरणभूत, मूलभूत, बीजभूत, हेतुभूत, मूलरूप, मूलात्मक, अवयवभूत, अंशभूत, अंगभूत.

Constituent, *n.* v. A. *essential part.* कारणभूत-&c. पदार्थm.-विषयm.-&c. अवयवभूत-अंशभूत-अंगभूतपदार्थm.-विषयm.

2 See Constituter.

To Constitute, v. a. See To Compose. To Make.

2 *nominate, elect,* v. To Appoint. नेमणें, योजणें, नेमणूकf.-योजनाf.-योजणूकf.-&c. करणें *g of o.* नियुक्तकरणें.

Constituter, *n.* v. V. 2. नेमणारा, योजणारा, &c. नियोजक, नियोगकर्त्ता.

Constitution. *n. native state or character,* v. Nature. प्रकृतिf. प्रकृतिभावm. निसर्गm. निसर्गभावm. स्वभावm.

II (of mind or body). *particular temperament or temper.* प्रकृतिf. स्वभावm. तबियतf. अंगस्वभावm. देहस्वभावm.

III *form of government.* राज्यव्यवस्थास्वरूपn. राज्यनीतिस्वरूपn. राज्यरीतिf. राज्यकरणनियमm. *pl.* राज्यप्रवृत्तिनियमm. *pl.*

Constitutional, *a.* v. N. 1. *and* Natural. जातीचा, स्वाभाविक *pop.* स्वभाविक *or* वीक, स्वभावसिद्ध, नैसर्गिक, निसर्गज, स्वभावज, प्रकृत्यनुरूप, प्रकृत्यनुसार, प्राकृत.

2 *legal &c.* राज्यव्यवस्थानुरूप, राज्यव्यवस्थानुसार, राज्यनियमानुसार.

Constitutionally, *adv.* v. A. 1. प्रकृतीने, स्वभावाने, जातीने, स्वभावतः, निसर्गतः, प्रकृतितः, प्रकृत्या, जात्या.

2 राज्यनियमानुसार, राज्यव्यवस्थानुरूप, &c.

Constrainedly, *adv. by compulsion.* बळाने, बळात्कारामुळें, जबरीस्तव.

To Constrain, *v. a. force, oblige,* v. To Compell. बळm.-बळात्कारm.-&c. करणें-चालवणें *with* वर *of o.* गळm. घालणें.

2 *confine, bind,* v. To Restrain. आवळणें, आवरणें, निग्रहm.-&c. करणें *g. of o.* बंद-बद्ध-&c. करणें.

Constraint, *n.* v. V. 1.—*state.* परबलवशताf. परबलाधीनताf. जातबलात्कारताf.

2—*state.* निग्रहm. निबंधm. निरोधm. आवरm. आटणीf. आळाm. आळाबांधाm.

I *constraining power,* v. Compulsion. जोरm. जबरीf. बळात्कारm.

By c. जबरीने, जबरीस्तव, जबरीमुळें, बळात्कारावर, &c.

To Constrict, To Constringe. See To Contract.

To Construct. See To Build, To Compose.

Construction, *n.—in grammar,* v. Syntax. अन्वयm. पदान्वयm. वाक्यपद्धतिf. वाक्यरचनाf. पदयोजनाf. अन्वयरचनाf. अन्वययोजनाf. प्रयोगm.

2 See Interpretation.

To Construe, *v. a. arrange in natural order.* अन्वयm. लावणें-जुळणें-करणें *g. of o.* लावणें, अन्वययोजना *f.*-अन्वयलापन *n* -अन्वयलापनिका *f.*-लापन *n.*-लापनिका *f.* करणें *g. of o.*

2 See To Interpret.

Construing, *n.* v. V. 1.—*act.* अन्वयलावणें *n.* &c. अन्वययोजना *f.* अन्वयलापन *n.* अन्वयलापनिका *f.* लापन *n.* लापनिका *f.*

To Construpate. See To Ravish.

Consubsistence, *n.* v. A. सहस्थिति *f* सहभवन *n.*

Consubsistent, *a. existing together.* सहस्थित, सहस्थितिक, आनुषंगिक, सहजसिद्ध.

Consubstantial, *a. of the same substance.* समनत्व, समानतत्व, एकतत्व, समवस्तुक, समद्रव्यक, समानद्रव्यक, एकद्रव्यक, समजातीय, एकजातीय, सजातीय.

Consubstantiality, *n.* v. A. समनत्वता *f* समानतत्वता *f.* नत्वसाम्य *n.* वस्तुसाम्य *n.* द्रव्यसाम्य *n* सजातीयता *f.* तादात्म्य *n.*

To Consult, *v. a. ask counsel of.* पुसणें, विचारणें, विचार *m.*-सल्ला *f.*-मसलत *f.*-अभिप्राय *m.*-मन *n.*-&c. घेणें *g. of o.*

2 *regard, consider the interests of.* पाहणें, विचार *m.* करणें *g.of o.* लक्ष्य *n.*-दृष्टि *f.*-नजर *f.*-&c. देणें-ठेवणें, *with* कडे *or* वर *of o.*

To Consult, *v n. take counsel together.* मसलत *f.*-विचार *m.*-मनसुबा *m.*-&c. करणें.

Consultation, *n.* v. V. N. मसलत *f.* विचार *m.* मनसुबा *m.*

Secret c. खलबत *n.* एकांत *m.* मंत्र *m.* हितगूज *n.*

To Consume, *v. a. devour, swallow up, burn, &c.* खाणें, खाऊन टाकणें, खाक करणें, जाळून टाकणें, स्वाहा *adv.* करणें, गिळणें, ग्रासणें, खग्रास *m.* करणें *g. of o.* फस्त *adv.* खाणें-करून टाकणें, खाऊन कडाचूर *m.* करून टाकणें.

2 *expend, use wholly,* v. To Exhaust. खर्चणें, सारणें, फन्ना *m.*-फडशा *m.* करणें-उडवणें *g. of o.* अटपणें.

3 *annihilate, ruin, &c.* v. To Destroy. लय *m.*-नाश *m.*-सत्यनाश *m.*-क्षय *m.*-&c. करणें *g. of o.* खाक करणें.

To Consume, *v. n. waste, be exhausted.* लय *m.* क्षय *m.*-&c. होणें *g. of s.*

Consumed, *p.* v. V. A. 1. खाऊन टाकलेला, खाक केलेला, &c.

2 खर्चलेला, &c. खलास, फारीक, समाप्त, फडशा केलेला-झालेला, निश्शेष.

3 नाश केलेला, नष्ट.

Consumer, *n. user,* &c.—as opposed to *producer, productive.* घेणेकरी, घेणेदार, ऋणकरी.

Consummate, *a.* See Perfect.

To Consummate, *v. a. complete,* v. To Perfect. पूर्ण-पुरता-पुरा-संपन्न-पक्का-&c. करणें, पूर्णता *f*-संसिद्धि *f.*-&c. करणें *g.of o.*

Consummation, *n.* v.V.—*act.* पूर्णकरणें *n.* &c पूर्णकरण *n.*

—*state.* पूर्णता *f.* पूर्त्ति *f.* संसिद्धि *f.* निष्पत्ति *f.* संपूर्णता *f.*

Consumption, *n.* v. V. A. 1.—*act.* खाणें *n.* खाऊन टाकणें *n.* खाक करणें *n.*—*state.* फन्ना *m.* फडशा *m* सप्पा *m.* खग्रास *m.* क्षय *m.*

2—*act.* खर्चणें *n.* फडशा करणें *n.* &c. खर्च *m.*—*state.* बेवारा *m.* फडशा *m.* खर्च *m.* व्यय *m.* फन्ना *m.*

3 See Destruction.

I v. Phthisis. क्षयरोग *m.* कफक्षय *m.* यक्ष्मा *or* यक्ष्मरोग *m.* रोगराज *m.*

II—gener. *wasting disease.* झड *or* झडी *f.* सडी *f.* क्षयरोग *m.* भेरूड *n.* क्षरण *n.* किरी *f.* झिजणी *f.* झिरकणी *f.* झुरणी *f.* झुरवशी *f.* सुखवशी *f.*

Consumptive, *a. affected with c.* झड्या, क्षयी, क्षयरोगी, क्षयरोगग्रस्त.

2 *inclined to c.* क्षयभावनेचा, आसन्नक्षयी, क्षयोन्मुख.

Contact, *n. touch, close union.* स्पर्श *m.* संस्पर्श *m.* लगत *f.* लगता *m.* संयोग *m.* संयोजन *n.* नैरंतर्य *n.* आनंतर्य *n.* संपर्क *m.* संघट्टन *n.* संघट्टना *f.* सक्ति *f.* संसक्ति *f.* संसर्ग *m.* सन्निपात *m.* पत्यासत्ति *f.* साक्षात्संबंध *m.*

Ascertainment by c. त्वाचप्रत्यक्ष *m.*

In c. लगत.

Mediate c. or connection. अंतरास्पर्श *m.* परंपरास्पर्श *m.* सांतरस्पर्श *m.* परंपरासंबंध *m.*

To come into c. संघट्टणें, संघट्टन *n.* होणें *in. con. or g.of s. recip.*

Contagion, *n. communication by contact.* स्पर्शसंचार *m.* स्पर्शसंक्रमण *n.* स्पर्शानुप्राप्ति *f.*

Contagious, *a. infectious, &c.* स्पर्शानें लागणारा, स्पर्शसंचारी, स्पर्शसंक्रमी, त्वाच, सांसर्गिक, सांक्रामिक, स्पर्शाक्रामक

Contagiousness, *n.* v.A. स्पर्शसंचारित्व *n.* स्पर्शसंक्रमिता *f.* &c.

To Contain, *v. a. hold, comprehend, comprise.* धरणें, ठेवणें, सांठवणें, सांठवून-मावून घेणें, समावेश *m.*-&c. होणें-असणें *g.of o. with in con.* The word is most idiomatically rendered reversely *To be contained* (*q. v.*) as, This vessel will contain two seers, या पात्रांत दोन शेर मावतील.

2 See To Restrain.

Containable, *a.* v.V. *that may be contained.* मावाया-समावाया-रक्षया &c. जोगा-जोगता-&c.

Contained, *p.* v.V. 1. धरलेला, समावेश झालेला, &c. समाविष्ट, अंतर्भूत, गर्भित, धृत, अंतःपाती (in comp.).

To be c. मावणें, समावणें, माणें, सांठणें, राहणें, जाणें.

Container, *n.* Containing, *p. a.* v.V. धरणारा, मावून घेणारा, &c. धारक, धारी.

To Contaminate, Contamination, &c. See To Defile.

To Contemn, *v. a. despise, scorn, disdain, disesteem, &c.* हेळणें, तिटकारणें, तिरस्कारणें, हेलसांडणें, अवगणणें, अपमानणें, अवमानणें, अनमानणें, अनादरणें, तुच्छ-हलका-कःपदार्थ-&c. मानणें-समजणें-जाणणें, अमान्य करणें, अपमान *m.*- अवमान *m.*- तिटकारा *m.*- तिरस्कार *m.*- हेटाळणी *f.*-हेलसांड *f*-हेलसांडणी *f.*-हेळा *f.*-&c. करणें *g.of o.* In this general sense *To hold lightly* or *To reject scornfully,* but as better agreeing with the more expressive and emphatic words *To Scout, To Flout, To Fleer, &c.* are कसपटाप्रमाणें मोजणें-मानणें-लेखणें-गणणें-&c. झेंटळणें *or* झेंटाळणें, झिडकावणें, झिडकारणें, हिडसणें *or* हिडसावणें, दारापाणी *n.*-केरवारा *m.* करून टाकणें *g.of o.* उडवणें, हडबडावणें, हडहडावणें, हडहड *adv.* करणें, भिस *interj.* पिटावणें, हेडसावणें, लथडणें *or* लथाडणें, हुर्योहुर्यो *adv.* करणें, थेर *n.* करणें, कैंडणें, नाखूश करणें, गुमान *m.* नसणें *g.of o.* जुमास *or* जुमान *m.* नखाणें *with* स *or* ला *of o.* (with *neg. con.*) जुमानणें, छिथु *f.*-थुथु *f.*-गाळण *f.*-उडवाउडव *f.*-उडवणी *f.*-पायमल्ली *f*-&c. करणें *g of o.* And some phrases and idiomatic expressions are पासंगीं आणीत नाहीं (त्याला, तुला &c.) मग वजनाला कोठें आणणार ? भीक देखील घालणार नाहीं (तुला &c. *i. e.* I hold thee unworthy of notice even as a beggar). मी &c. परवा बाळगीत नाहीं *g.of o. or* काय परवा-काय कथा-काय पाड-काय किमत-काय विशात-काय पदार्थ-काय मजकूर -&c. *g.of s.* कोणत्याझाडाचा पाला (हा, तूं &c.) ?

Contemned, *p.* v.V. अवगणलेला, अवमानलेला, हेळसांडलेला, तुच्छमानलेला, अवगणित, अगणित, अवमानित, अवमत, अपमानित, अनादृत, तुच्छीकृत, तिरस्कृत, अवज्ञात, अवहेलित, लघूकृत, निराकृत.

Contemner, *n.* v.V. तिरस्कारणारा, हेळणारा, &c. अवमान--अपमान-अनादर-&c. कर्त्ता-कारी &c. तिरस्कर्त्ता, तिरस्कारी.

To CONTEMPER, *To* CONTEMPERATE. See To TEMPER.

CONTEMPLABLE, *a.* v.V. 1. ध्यानलावून पाहायाजोगा–&c. विलोकनीय.
2 ध्यातव्य, ध्येय, चिंत्य, चिंतनीय, मननीय, मंतव्य.

To CONTEMPLATE, *v. a. regard or consider fixedly.* लक्षिणें, ध्यान लावून-लक्ष्य लावून-टक लावून-&c. पाहणें.
2 (abstractedly). ध्यान*n.*-ध्यास*m.*-चिंतन*n* -चिंतना*f.* &c. करणें *g.of o* ध्याणें
3 *have in view with reference to a future event.* ध्यानांत-लक्ष्यांत -मनांत-धोरणांत-होऱ्यांत-&c.असणें *in. con.*

To CONTEMPLATE, *v. n muse, meditate.* ध्यान*n.*-चिंतन*n* -मनन*n.* &c. करणें, ध्यानांत-चिंतनांत-&c. असणें.

CONTEMPLATED, *p* v.V. A. 1 ध्यान लावून पाहिलेला, &c. लक्षित, विलोकित.
2 ध्यान केलेला, ध्यात, चिंतित.

CONTEMPLATION, *n.* v.V. A. 1.—*act.* ध्यानलावून पाहणें*n.* &c.
2 ध्यान करणें*n.* ध्यान*n.* ध्यास*m* निदिध्यास *pop.* निजध्यास*m.* निदिध्यासन*n* अनुध्यास*m.* अध्यास*m.* प्रेक्षा*f.*
—esp. of the deity, or one's own soul. ध्यान*n.* समाधान*n.* समाधि*m.*
Absorbed in c. of the deity. ध्यानस्थ, समाधिस्थ, समाहित, ब्रह्मभूत, समाधिमान्.
Air or look of c. ध्यानमुद्रा*f.*
v.V. N. मनन*n.* चिंतन*n.* मानसपूजा *f*

CONTEMPLATIVE, *a.* CONTEMPLATOR, *n.* v.V. A. 2 and v. N. *meditative, thoughtful.* ध्यानशील, मननशील, ध्यानी, चिंतनशील, चिंताशील, ध्याता, ध्यानस्थ.
—esp. on the deity, &c. ध्याता, ध्याननिष्ठ, ध्यानी, ब्रह्मनिष्ठ, समाधिमान्, आत्माराम, अंतर्मुख, अंतर्निष्ठ, ज्ञानाभ्यासी.

CONTEMPORANEOUS, CONTEMPORARY, *a. living or being at the same time.* एकाकाळचा, एकेवेळचा, समकाली, समकालिक, समानकाली, एककालिक, बराबरचा, समानकालिक.

CONTEMPT, CONTEMNING, *n.* v.V.—*act.* तिरस्कारणें*n.* हेळणें*n.* अवमानणें*n.* अवगणणें*n.* &c. हेटाळणी*f.* हेळसांड*f.* हेळसांडणी*f.* तिटकारा*m.* तिरस्कार*m.* अवहेलन*n.* अवज्ञा*f.* हेला*f.* अपमानन*n.* अवमानन*n.* अवगणन*n.* अवगणना*f.* लघूकरण*n.* तुच्छकरण*n.* तिरस्कृति*f.* तिरस्करण*n.* निराकरण*n.* धिक्कार*m.* धिक्करण*n.* न्यक्कार*m.*—as better agreeing with *scouting, flouting,* &c. गाळण*f.* उडवणी*f.* उडवाउडव*f.* पायमल्ली*f.* पायमाल्ली*f.* कडीलोट *or* कडेलोट*m.*—*state.* अपमान*m.* अवमान*m.* अवगणना*f.* हेलसांड*f.* हेलना*f.* हेटाळणी*f.* नाचक्की*f.* परिभव*m.* अपमानितत्व*n.* अवमानितत्व*n.* See also under DISGRACE.
I—the sentiment or passion. तिरस्कार*m.* तिटकारा, अवमति*f.* अवमानता*f.* अनादरबुद्धि*f.* तुच्छभाव*m.* तिरस्कारभाव*m.*

CONTEMPTIBLE, *a.* v.V. *and* MEAN. हेळणेजोगा, हेळसांड करायाजोगा, &c. तुच्छमानाया-जोगा, & c. तिरस्कार्य, अवगणनीय, अवगणनार्ह, हेलनीय, अवमान्य, अवमाननीय, अवज्ञेय, निर्भर्त्स्य, धिक्कारकार्य, गर्हणीय, गर्ह्य, अपमानार्ह, अवमानार्ह, &c.

CONTEMPTIBLENESS, *n.* v.A. तुच्छपणा*m.* हलकेपणा*m.* तिरस्कार्यता*f.* अवमानीयता*f.* &c. अवमानार्हता*f.* अवगणनार्हता*f.* & c.

CONTEMPTUOUS, *a. scornful, disdainful.*—person. तिरस्कारी, वरडोळ्या, दिमाखदार, दिमाखी, दिमाखाचा, ताठत्याडोळ्यांचा, ताळ्याचा, अवमानी, अवमंता, तिरस्कार कर्ता, मानी, ऊर्ध्वदृष्टि, उन्नतशिरस्क.
2 *expressing scorn.*—language, &c. अपमानाचा, तिरस्काराचा, धिक्काराचा, दिमाखाचा, & c. अनादरयुक्त, तिरस्कारयुक्त, अवहेलनात्मक, निंदात्मक, तिरस्कारबोधक-सूचक.

CONTEMPTUOUSLY, *adv.* v.A. अनादराने, अपमानाने, तिरस्काराने, &c. तुच्छ करून-मानून, अनादर-अपमान-तिरस्कार-&c. पूर्वक-पुरस्सर, नाक वर करून, नाक मुरडून, टाकून, कवडीचा माल करून, उडवाउडव *f.* करून, हेळसांड करून, &c.

To CONTEND, *To* CONTEST, *v. n. dispute, strive,* v. To FIGHT, To QUARREL. लढणें, झगटणें *or* झगडणें, झोंबी *f.* घेणें, जुंजणें *or* झुंजणें, भांडणें, पासणें, तंडणें, लढाई *f.*-वाद*m.*- कडजा*m.*- भांडण*n.*- झगडा*m* -विरोध*m.*-शत्रुत्व*n.*-&c. करणें.

CONTENDER, *n.* CONTENTIOUS, *a.* CONTESTER, *n.* v.V. *and* QUARRELSOME. कटकट्या, कडजेखोर, भांडखोर, बोलभांड, घसघशा *or* घिसघिशा, खळवादी, तकरारी, विवादी.

CONTENT, CONTENTED, *a. satisfied, not wishing more.* समाधानी, खूश, संतुष्ट, संतोषी, तृप्त, तृप्तात्मा, निष्पृह *or* निस्पृह, प्रीतात्मा, खुशदखत, तृप्तांतःकरण, प्राप्तसमाधान, जानसमाधान, गततृष्ण, निवृत्ततर्ष, गतेच्छ, निवृत्तेच्छ, शांतेच्छ.
Easily c. अल्पसंतोषी, अल्पसंतुष्ट.
2 See WILLING.

CONTENT, CONTENTMENT, *n. satisfaction, acquiescence, &c.* समाधान*n.* संतोष*m.* चित्तसमाधान*n.* चित्तसंतोष*m.* मनशामोड *f.* इच्छानिवृत्ति*f.* तृप्ति*f.* पूर्त्ति*f.* इच्छानिवृत्ति*f.* चित्तनिवृत्ति*f.* इच्छाशांति*f.* तृष्णाक्षय*m.* अशोच*m.* अलंबुद्धि*f.*
2 contents; (of a receptacle). भरलेला जिन्नस*m.* आंतलाजिन्नस*m.* भरगत*f.n.* भरीत*n.* भरवण*n.* भरतक*n.* समाविष्ट-अंतर्गत-अंतस्थ-&c. वस्तु*n.*
3 (of a book or writing). मजकूर*m.* लिखितार्थ*m.*
" C's. received." भरपाई.
Table of c. अनुक्रमणिका*f.* सूचीपत्र*n.*
4—in geometry. क्षेत्रफल*n.*
Superficial contents. पृष्ठफल*n.*

To CONTENT, *v. a.* v. To SATISFY. पुरवणें, समाधान*n.*-संतोष*m.*-तृप्ति*f.*-इच्छातृप्ति*f.*- इच्छापूर्त्ति*f.*- मनशामोड*f.*- & c. करणें *g.of o.* संतुष्ट-तृप्त-संतृप्त &c. करणें.

CONTENTEDLY, *adv.* v.A. 1. समाधानाने, चित्तसमाधानाने, &c. समाधानपूर्वक.

CONTENTION, CONTENDING, CONTESTING, CONTEST, *n.* v.V.—*act.* भांडण*n.* झटापटी *or* झटापट*f.* घासाघास *or* घीस*f.* घसपस *or* घिसघीस*f.* घासणी*f.* झोंबी*f.* जुंज *or* झुंज*n.* लटपट*f.* तकरार*f.* संघर्षण*n.* संघर्ष*m.* घर्षण*n.* द्वंद्व *pop.* दंद*n.* कलि*m. pop.* कळ*f.* कलह*m.* हर्षामर्ष*m.* हडबंग*m.* दुसग *or* दुसगोयी*f.* खडबड*f.* वादविवाद*m.*

To CONTEST, *v. a. controvert.* See To DISPUTE.

To CONTEST, *v. n.* See To CONTEND.

CONTERMINOUS, *a. bordering.* लगत्याचा, शिवभड्याचा, ऐकेसिवेचा, एकसीम.

CONTESTABLE, *a. controvertible, &c.* वादासयोग्य, वादकरायाजोगा –&c.वादाचा, तकरारीचा, विप्रतिपद्य, विप्रतिपत्तियोग्य, विवादार्ह, विवादयोग्य, विवादास्पद, विवादस्थान.

CONTEXT, *n.* वाक्यसंबंध*m.* वाक्यानुसंधान*n.* कथासंदर्भ*m.* ग्रंथसंदर्भ*m.* अर्थान्वय*m.* वाक्यान्वय*m.* पूर्वापरसंबंध*m.* पूर्वापरसंदर्भ*m.*
Rule or law of c. प्रत्यासत्ति न्याय*m.*

CONTEXTURE. See TEXTURE.

CONTIGUITY, CONTIGUOUSNESS, *n.* v.A. *and* CONTACT. लगत*f.* लगता*m.* निकटानिकटी*f.* नैकट्य*n.* आनंतर्य*n.* प्रत्यासत्ति*f.* संसक्ति*f.* सामीप्य*n.*

CONTIGUOUS, *a.* v. NEAR. लगतेचा, लगत्याचा, अनंतर, संसक्त, एकसीम, समसीम, प्रत्यासन्न, अव्यवहित.

CONTINENCE, *n* v. A. 1. संयमन*n*. नियतवर्त्तन*n*. नियतवृत्ति*f*. संयतवर्त्तन*n*. संयतवृत्ति *f*.

2 स्त्रीसंगनियम*m*. कामनिग्रह*m*. उपस्थनिग्रह*m*. उपस्थनियम*m*. व्यवायनियम*m*. एकपत्नीव्रत*n.m*.

3 नाडबंदपणा*m* &c. ब्रह्मचारिता*f*. ब्रह्मचर्य*n*. स्त्रीविरक्ति*f*. स्त्रीनिस्पृहता*f*.

4 ब्रह्मचारिता *f*. ब्रह्मचर्य*n*. पुरूषनिस्पृहता *f*.

CONTINENT, *a. self-restraining*, v. ABSTINENT. संयमी, नियमी, नियतवर्त्ती, नियतेंद्रिय.

2 *moderate or pure in the indulgence of sexual passion* —of men. एकपत्नी, एकपत्नीव्रती, अव्यभिचारी, परनारीसोदर, नियतकाम, मितकाम, नियतव्यवाय, उपस्थनिग्रही, ऋतुगामी.

—in covert phraseol. कासोळ्याचा बळकट-खबरदार-धड, काष्ठ्याचा बळकट-&c.

3 *refraining from woman*. बंदिस्त, बंदेज, ऊर्ध्वरेता *or* ऊर्ध्वरेतस्क, स्त्रीपराङ्मुख, स्त्रीविमुख-विरक्त-निस्पृह, अज्ञातव्यवाय, त्यक्तकाम, त्यक्तव्यवाय.

A c. man. ब्रह्मचारी, ब्रह्मचर्याश्रमी, सत्कुमार, नाडबंद, लंगोटबंद, भीष्म, कार्तिकस्वामी.

4 *refraining from man*. पुरूषपराङ्मुखी-विमुखी-निस्पृहा, अज्ञातव्यवाया, अज्ञातकामा, त्यक्तकामा, त्यक्तव्यवाया.

A c. female. ब्रह्मचारिणी, परिव्राजिका.

CONTINENT, *n*.—in geography. खुश्की *or* खुषकी*f*. महाद्वीप*m.n*. स्थल*n*. समुद्रापरिछिन्नभूमि *f*.

CONTINGENCY, *n*. v. A. 1. *possibility of occurrence*. दिष्टसंभावना*f*. दैवसाध्यता *f*. दैवघटनीयता *f*. यदृच्छासाध्यता *f*.

2 *accidentalness*. यदृच्छा *f*. दैवयोग*m*. दैवघटितत्व*n*.

I *a* c. v. ACCIDENT. दैवकृत्य*n*. दैवघटितगोष्ट *f*.

CONTINGENT, *a. possible of occurrence*. दिष्टसंभाव्य, दैवसाध्य, दैवघटनीय, यदृच्छाघटनीय.

2 *fortuitous*, v. ACCIDENTAL. दैवयोगाचा, आगंतुक, दैवजात, दैवघटित, दैवयोगिक, यदृच्छाजात.

CONTINGENT, *n. fortuitous event*. दैवकृत्य*n*. दैवघटित गोष्ट *f*. दैवयोगाची गोष्ट *f*.

2 *proportion*, v. SHARE. वर्गणी*f*. वर्गत *f*. वांटा*m*.

CONTINUAL, *a. continuing, constant*. निरंतर, नित्य, सतत, संतत, अखंड, अविरत, अनवरत, अनारत, अश्रांत, अव्यवहित, नित्याचा, नेहमीचा.

CONTINUALLY, *adv*. v. A. *and* EVER. निरंतर, नित्य, नित्याने, नित्यें, नित्यांत, नित्यानित्य, नेहमी, हरघडी, हरवखत, घडीघडी, घडीघडी, सतत, संतत, प्रतिपद, पदोपदी, पदेपदे, अजस्र.

CONTINUALNESS, *n*. v. A. नैरंतर्य*n*. निरंतरता *f*. सातत्य*n*. सांतत्य*n*. सततभाव*m*.

CONTINUANCE, CONTINUATION, *n*. v. V. A. 1.—*act*. चालवणें*n*.&c. चालवणूक *f*. चालवणी *f*.

2—*act*. वाढवणें*n*. &c.

v. V. N. 1.—*state*. टिकणें*n*. &c. टिकाव *or* टिकावा*m*. स्थिति *pop*. स्थीत *f*.

2 राहणें*n*. नांदणें*n*. &c. नांदणूक *f*. स्थिति *pop*. स्थीत *f*.

3 स्थिती *pop*. स्थीत *f*.

To CONTINUE, *v. a. carry on longer, not to cease from*. चालवणें *or* पुढें चालवणें, चालतं राखणें-ठेवणें, चालवीत-करीत-&c. जाणें.

2 *extend, carry on in length*. वाढवणें, लांबवणें.

To CONTINUE, *v. n. remain, last*, v. To ENDURE. टिकणें, राहणें, थारणें, थारावणें, थिरावणें, ठरणें.

2 *stay, abide, dwell*, v. To RESIDE. राहणें, नांदणें, असणें, स्थिरावणें, थावरणें.

3 *persist*. v. To PERSEVERE. राहणें-चालणें used with the present participle of another verb.

CONTINUITY, CONTINUOUSNESS, *n*. v. A. नैरंतर्य*n*. आनंतर्य*n* निरंतरता *f*. अविरत्य*n*.

2 नैरंतर्य*n*. निरंतरता *f*. अखंडता *f*. अव्यवधान*n*. अव्यवधानता *f*. अविच्छेद*m*. अविच्छिन्नता *f*.

CONTINUOUS, *a*.—in time, v. CONTINUAL निरंतर, अनंतर, अनवरत, अविरत.

2—of space. निरंतर, अव्यवधान, अखंड, अखंडित, अव्यवहित, अविच्छिन्न.

To CONTORT, *v. a*. v. To TWIST. मुरंगळणें *or* गाळणें, पिळवटणें, मोडणें

CONTORTION, *n. twist*. पिरंगाळा*m*. मुरंगळा*m*. पीळ*m*.

—as used pl. contortions अळेपिळे*m.pl*. वळेपिळे*m pl* अळेकेपिळेके*m.pl*. अळ्यापिळ्या *f.pl*. *v*. दे, ये, भळंगेंविळंगें*n*.

CONTOUR, *n. outlines of the figure*. रूपरेषा *f*. रूपरेखा *f*.

CONTRABAND, *a*. वाणिज्यनिषेधाचा, मनाईचा, वर्जित, निषिद्ध

To CONTRACT, *v. a. draw up, in, together*. अखडणें *or* अखुडणें, आवरणें, आकर्षणें, आवटरणें, अटपणें, अटपता घेणें-धरणें, संकोच*m*.-उपसंहार*m*. करणें *g. of o*. संकोचित *or* संकुचित-उपसंहृत-&c. करणें.

2 *draw upon self, incur, &c*. घेणें, लागणें *in. con*. जोडणें, मिळवणें, संगदणें.

3 *epitomize, &c*. v. To ABRIDGE. संक्षेपणें, संक्षेप*m*.-संकोच*m*.-संकलन*n*.-&c. करणें *g. of o*.

4 See To BETROTH.

To CONTRACT, *v. n. be drawn up, in, &c*. अखडणें *or* अखुडणें, आवटरणें, ओढणें, आक्रसणें *or* आक्रुसणें, अवळणें, अटणें, दाटणें, घटणें, संकोचणें, काकडणें, ठांठुरणें, संकोच*m*.-&c. होणें *g. of s*.

2 *bargain*. खंडणें, खंड*m*.-मक्ता*m*.-&c. करणें.

CONTRACT, *n. agreement for work, &c*. v. AGREEMENT, MONOPOLY. खंड*m*. खंडणूक *f*. मक्ता*m*. गुतका*m*. गुत्ता*m*. हुंडवा *or* हुंडा*m*.

By c. उक्ता, उधडा *or* उधड.

Contracts and monopolies,—compreh. खंडमक्ता*m*.

Work to be done by c. खंडकाम*n*. खंडितकाम*n*. उक्तेकाम*n*.

To give by c. खंडून देणें, तोडून देणें.

To take by c. खंडून घेणें, तोडून घेणें.

CONTRACTED, *p*. v. V. A. 1. अखुडलेला, आवरलेला, &c. संकुचित, संकोचित, संकीर्ण, आकर्षित.

2 घेतलेला, जोडलेला, &c.

3 संक्षेपकेलेला, संक्षिप्त.

4 See BETROTHED.

v. V. N. 2. खंडलेला, खंडित, संविदित.

CONTRACTILE, *a. having the power of contracting itself*. संकोची, संकोचशील, संकोचधर्मक.

CONTRACTING, CONTRACTION, *n*. v. V. A. 1.—*act*. अखडणें*n*. आवटरणें*n*. आवरणें*n*. &c. आकर्षण*n*. आकुंचन*n*. संकोचन*n*. संकोचकरण*n*.—*act or state*. अखडणी *f* अखडणूक *f*. आवटरणी *f*. आवटरणूक *f*. संकोच*m*. आवरण*n*. आवर*m*. अटोप*m*.

2 घेणें*n*. &c.

3 संक्षेपणें*n*. संक्षेपण*n*. उपसंहार*m*. उपसंहृति *f*.

v. V. N. 1. अखडणें*n*. &c. संकोच*m*. आवटरणी *f*. आवटरणूक *f*. अखडणी *f*. अखडणूक *f*.

2 खंडणेंn. खंड करणेंn. खंडणूक f.

CONTRACTOR, n. v. V. N. 2. *and* MONOPOLIST. मक्तेकरी, मक्तेदार, मक्तेवाला, खोत, खंडकरी, खंडवाला, गुत्तेकरी, गुत्तेवाला.

To CONTRADICT, *v. a. oppose verbally, deny.* उलटा-&c. बोलणें, खोडणें, खंडणें, रद्दकरणें, उडवणें, उलटणें, नाहीं पक्षाने मोडणें, नाहीं पक्षांत आणणें, प्रतिषेधm.-प्रतिवादm.-प्रत्याख्यानn.-विसंवादm.-&c. करणें.

CONTRADICTED, *p.* v. V. प्रतिषिध, प्रत्याख्यान, विप्रतिपन्न.

CONTRADICTION, *n.* v. V.—*act.* उलटें बोलणेंn. प्रतिषेधm. प्रत्याख्यानn. प्रत्याख्यापनn. प्रतीपवचनn. वचनविरोधm. प्रतिवादm. विसंवादm. विकत्था f.

I *a c. a contrariety, an inconsistency, &c.* फेरm. विपर्ययm. विपर्यासm. विप्रतिपत्ति f. अपसव्यn.

CONTRADICTIOUS. See CAPTIOUS. 2 See INCONSISTENT.

CONTRADICTORY, *a. opposite,* v. CONTRARY. अडवा, उलटा, विरोधी, विरूद्ध, विपरीत, विप्रतिपन्न.

2 *inconsistent with itself,* v. INCONSISTENT. असंगत, विसंगत, संदर्भविरूद्ध.

CONTRARIETY, CONTRARINESS, *n.* v. A 1. उलटेपणाm. व्यत्ययm. व्यत्यास *pop.* वेत्यासm. विपर्ययm. विपर्यासm. वैपरीत्यn. विपरीतता f. वैलोम्यn विपरीत भावm. विरूद्धता f.

2 अडवेपणाm. विरोधm. विपक्षता f. प्रातिकूल्यn. प्रतिकूलता f. प्रतिकूलभावm.

3 करनकरेपणाm. अकरताळेपणाm. अगस्ताळेपणाm. करनकर f. विपरीतकारिता f.

4 उलटेपणाm. &c.

CONTRARILY, CONTRARIWISE, *adv.* v. A. 1. उलटून, उलट, उलटा, उफराट, उफराटा, उलट्याने, प्रत्युत्.

2 अडवेपणाने, विरूद्धभावाने, विरूद्ध, प्रतिकूलभावाने, विपक्षतः, प्रतिकूलतः.

CONTRARIOUS, CONTRARY, *a. opposite, opposed to, adverse,* v. REVERSE. उलटा, अडवा, विपरीत, विरूद्ध, विपर्यस्त, विपर्यासाचा, व्यत्यासाचा, विपर्ययाचा, विलोम.

2 *cross, repugnant, hostile, &c.* v. ADVERSE. अडवा, प्रतिकूल, विरूद्ध, विपरीत, विपक्ष, पराङ्मुख, विगुण, अपर.

3 *contrary willed, cross,* v. PERVERSE. करनकर, अकरनकर, करनकऱ्या *or* करनकरा, अकरताळा, अगस्ताळा, विपरीतकारी, विपरीतकर्त्ता.

4—wind, tide, &c. उलटा, तोंडचा, समोरचा, तोंडावरचा.

CONTRARY, *n. an opposite.* विपक्षm. प्रतिपक्षm. प्रतिपक्षीm. प्रतियोगीm.

On the c. See CONTRARIWISE.

CONTRAST, *n. opposition of things or qualities.* गुणागुणसामीप्यn. गुणागुणसान्निध्यn. गुणागुणाभिमुख्यn. विरोधm. समभिव्याहारm.

To CONTRAST, *v. a.* परस्परगुणागुणप्रदर्शनn.-परस्परगुणागुणप्रकाशm. करणें, समभिव्याहारm. करणें *g. of o.*

To CONTRAVENE, *v. a.* v. To OPPOSE. आडवा येणें-होणें.

CONTRAVENTION. See OPPOSITION.

To CONTRIBUTE, *v. a. give to a common purpose,* v. To GIVE. वर्गणीचा-पट्टीचा-टिपेचा-&c. देणें, भरf. घालणें, वर्गणीf. देणें, अंशm. -वांटाm. &c. देणें.

To CONTRIBUTE, *v. n.* v. To HELP. सहाय-सहकारी होणें, मदत f. करणें-देणें.

CONTRIBUTIVE, *a.* CONTRIBUTOR, *n.* CONTRIBUTORY, *a.* v. V. A. वर्गणी देणारा, भरघालणारा, अंशदेणारा, &c. भरीचा, सहाय.

v. V. N. *and* CONDUCIVE. सहाय, सहकारी, सहाय्य कर्त्ता-कारी.

CONTRIBUTION, *n.* v. V. A. *thing contributed.* वर्गणी f. वर्गत f. भर f. अनेकसाध्यकार्यसहाय्यार्थदानn.

Military c. खंडm. खंडणी f.

CONTRITE, *a. penitent,* v. REPENTANT. पश्चात्तापी, अनुतापी, अनुतप्त, पापस्मृति पीडित-दुःखित-&c.

CONTRITION, *n.* v. A. *and* REPENTANCE. पश्चात्तापm. अनुतापm.

CONTRIVABLE, *a.* v. A. योजाया-चा-जोगता-&c कल्पनीय, कल्प्य, योजनीय, योज्य.

CONTRIVANCE, CONTRIVING, *n.* v. V. A. 1.—*act.* योजणेंn. रचणेंn. &c. योजना f. योजणूक f. रचना f. रचणी f. रचणूक f. चिंतनn.

I *inventiveness,* v. INGENUITY. युक्ति f. युगूत f. हिकमत f. हुनरm. f. इलमm.

II *scheme, device, plan.* युक्ति f. तोड f. कल्पना f. बुद्धि f. उपायm. जुगूत f. तजवीज f. इलाजm. शकल f. अनुसंधानn. ग्रंथm. कृति f.

III *engine, piece of mechanism.* यंत्रn. कुलंगडेंn. करामत f.

To CONTRIVE, *v. a. plan, devise, invent.* बांधणें, योजणें, रचणें, कल्पिणें, चिंतणें, काढणें, करणें, योजना f.-योजणूक f.-&c. करणें *g. of o*

To CONTRIVE, *v. n.* युक्ति f.-तजवीज f.-उपायm -&c. करणें *g. of o.*

CONTRIVED, *p.* v. V. A. योजलेला, रचलेला, &c. योजित, रचित, घटित, काल्पनिक, कृप.

CONTRIVER, *n.* CONTRIVING, *p. a.* v. V. A. योजणारा, काढणारा, रचणारा, &c. योजक, रचक, योजना कर्त्ता, रचनाकर्त्ता.

I *inventive,* v. INGENIOUS. कल्पक, योजक, युक्त्या, उपायी, हिकमती *or* त्या, हुनरी, करामती, लागलाव्या, लाग्या, अनुसंधानी, संधानी, साधनी.

CONTROL, CONTROLMENT, *n.* v. V.—*act.* आवरणेंn. अटोपणेंn. &c. निबंधनn. नियमनn. आवरणn.—*a. or s.* आवरm. निग्रहm. कैद f. अटोपm. आळाm. आळा बांधाm. आटणी f.

At the c. or command of. स्वाधीन, लगामीं, हुकमांत, तावींत *or* तांब्यांत, कब्यांत.

I *power or authority to control.* जोराm. हुकूमm. सत्ता f. तैनात f. तसलमात f. अधिकारm. कैद f. नियंतृत्वn.

To CONTROL, *v. a.* v. To RESTRAIN, To RULE. आवरणें, अटोपणें, आकळणें, आवरणn.-आवरm.-आकलनn. अटोपm. लगामीं धरणें, आळाm.-आळा बांधाm. घालणें-बांधणें,-&c. करणें, *g. of o.*

CONTROLLABLE, *a.* v. V. आवराया-चा-जोगता-सारखा-&c. लगामी धरायाजोगा-&c. नियम्य, आकलनीय, शासनीय.

CONTROLLER, *n.* CONTROLLING, *p. a.* v. V. आवरणारा, अटोपणारा, आवरण करणारा, &c. आवरक, नियंता, शास्ता.

CONTROVERSIAL, *a.* विवादाचा, विवाद संबंधी-विषयक, विप्रतिपत्तीचा, विप्रति पत्तिसंबंधी-विषयक, खंडन मंडन विषयक-संबंधी, खंडन मंडनाचा.

CONTROVERSIALIST, *n.* विवादी, विवादकर्त्ता, वादकर्त्ता.

CONTROVERSY, *n. dispute, discussion of contrary opinions.* विवादm. वादानुवादm. वादविवादm. वादm. विप्रतिपत्ति f. वाग्युद्धn. तोंडासतोंडn. शंकासमाधानेंn. *pl.* पूर्वपक्षसमाधानn. आक्षेपसमाधानn.

To CONTROVERT, *v. a. contest,* v. To DISPUTE. वादm.-विवादm.-विप्रतिपत्ति f.-विप्रतिपादनn.-प्रत्याख्यानn.-अस्वीकारm.-निरसनn.-निराकरणn.-निराकृति f.-&c. करणें *g. of o.*

CONTROVERTED, *p.* v. V. विप्रतिपन्न, वादग्रस्त, विवादास्पदीभूत, प्रत्याख्यात, निराकृत, निरस्त, अस्वीकृत.

CONTROVERTIBLE, *a.* v. V. वादास्पयोग्य, वादकरायाजोगा-&c. विप्रतिपद्य, प्रत्याख्येय, निरसनीय, प्रत्याख्यानार्ह, प्रत्याख्यानशक्य.

CONTUMACIOUS, *a. stubborn,* v. OBSTINATE. जिद्दखोर, जिद्दी, शिरजोर, हट्ट खोर, आग्रही, आपगंड, अपलबुद्धि.

CONTUMACY, *n.* v. A. जिद्द f. जिद्दखोरी f. जळm. दुराग्रहm. हटतटn. दुर्मदm.

CONTUMELIOUS, *a rude, insolent, &c.* v. CONTEMPTUOUS. निंदेचा, निंदक, अपवादक, निंदात्मक, निंदासूचक, निर्भर्त्सक.

CONTUMELIOUSNESS, CONTUMELY, *n.* v. A. *and* CONTEMPT. निंदा *f.* अवहेलना *f.* निर्भर्त्सना *f.* विटंबना *f.*

CONTUSION. See BRUISE.

CONVALESCENCE, *n.* v. A. सांवरतीदशा *f.* पालवी *f.* हिंडतेफिरतेपणा *m.* रोगमुक्तता *f.* आरोग्यपूर्वावस्था *f.*

CONVALESCENT, *a. recovering.* दुखण्यांतून उतरलेला, ताकोला बरा, हिंडता फिरता, हिंडफिऱ्या, दांडे स्वार, हिंडायाजोगा

To be c. बागायाला निघणें, सावर *f.* घेणें.

To CONVENE See TO ASSEMBLE.

CONVENIENCE, *n.* v. A. उपयोग *m.* सोई *f.* सोईसारपणा *m.* लाग *m.* आनुकूल्य *n.* अनुकूलता *f.* उपयुक्तता *f.*

At one's c. यथासुख.

CONVENIENT, *a. adapted, accommodate,* v. COMMODIOUS. उपयोगी, सोईवार, सोईसार, उपयुक्त, अनुकूल, यथासुख.

CONVENT, *n. religious house for men.* मठ *m.* आश्रम *m.*

2 *for women.* अविवाहव्रतस्थ स्त्रीगणालय *m.n.* स्त्रीमठ *m.*

CONVENTICLE. See ASSEMBLY.

CONVENTION. See ASSEMBLY. 2 See AGREEMENT.

CONVENTIONAL, *a. formed by agreement.* संकेताचा, सामयिक, सांकेतिक, संकेतगर्भित, संकेतसिद्ध, समयसिद्ध.

To CONVERGE, *v. n. tend to one point.* एकर्केंद्रप्रवण-एकप्रवण-एकर्केंद्राभिसारी-एकर्केंद्राभिमुख-&c. होणें.

CONVERGENCE, *n.* v. A. एकर्केंद्रप्रावण्य *n.* एकर्केंद्राभिसारित्व *n.* एकर्केंद्राभिसरण *n.*

CONVERGENT, *a.* CONVERGING, *p. a.* v. V. केंद्राभिमुख, एकर्केंद्राभिमुख, एकर्केंद्रप्रवण, एकर्केंद्राभिसारी, एकप्रवण.

CONVERSABLE. See AFFABLE.

CONVERSANCY, *n.* v. A. 1. अभ्यास *m.* वहिवाट *f.* घसवट *f.* घसण *f.* घटण *f.* वाकबगारी *f.* वाकबदारी *f.* माहितगारी *f.* परिचय *m.* परिज्ञान *n.* प्रावीण्य *n.* नैपुण्य *n.* आलोड्य *n.* गम्य *n.* गति *f.* वासना *f.* कसरत *f.* दखलगिरी *f.*

2 *and* INTERCOURSE. वहिवाट *f.* वळण *n.* वळवट *m.* घसण *f.* वाग *f.* वागणूक *f.* संघट्टन *n.* परिचय *m.* रहवास *m.*

CONVERSANT, *a. versed, well acquainted.* अभ्यासी, माहित्या, जाणता, वाकबगार, वाकबदार, माहितगार, वहिवाटलेला, घसवटलेला, रहाटलेला, वापरलेला, &c. प्रवीण, निपुण, अभ्यस्त, शिक्षित, निष्णात, परिज्ञाता, कसरती.

To be c. with. वहिवाटणें, वापरणें, रहाटणें, रहाळणें, घसवटणें.

2 *having intercourse.* वागीचा, वागणुकीचा, वहिवाटीचा, घसणीचा, घसवटीचा, परिचयाचा, वागलेला, रूळलेला, परिचित.

CONVERSATION, CONVERSE, *n.* v. V. 1.—*and* INTERCOURSE. वळण *n.* वळवट *m.* वळवट *f.* वाग *f.* वागणूक *f.* रहवास *m.* रूळणी *f.* सोबत *f.*

2 बोलाबोली *f.* बोलाचाली *f.* गोष्टी बाता *or* गाता *f. pl.* जावसाल *m.* संभाषण *n.* संवाद *m.* गप्पाष्टक *n.* कथोपकथन *n.* संकथन *n.* आलाप *m.* संलाप *m.* कथावार्त्ता *or* वार्त्ता *f. v.* कर.

3 संग *m.* समागम *m.* एकशय्या *f.* एकतल्प *n.*

CONVERSATIONAL, *a.* जावसाली, जावसालाचा, संभाषण संबंधी.

To CONVERSE, *v. n. hold intercourse with.* वहिवाट *f.*-रहवास *m.*-वाग *f.*-वळवट *m.*-वळण *n.*-सोबत *f.*-संगत *f.*-&c. करणें-राखणें-ठेवणें *with* सीं *of o. or* असणें *with g. of s.*

2 *confer or talk with.* बोलाबोली *f.*-संभाषण *n.*-संलाप *m.*-&c. करणें, गोष्टी *f. pl.* सांगणें, कथावार्त्ता *or* वार्त्ता *f.* करणें-सांगणें.

3 *have sexual intercourse.* संग *m.*-समागम *m.*-संयोग *m.*-एकशय्या *f.*-&c. करणें.

CONVERSE, *a. contrary,* v. REVERSE. उलटा, व्यस्त, व्युत्क्रमाचा.

CONVERSE, *n. opposite proposition.* उलट *f.* उलट पक्ष *m.* व्युत्क्रम *m.*

CONVERSELY, *adv.* v. A. उलट क्रमाने, उलट पक्षाने, व्युत्क्रमाने, तुल्यविधिवैद्यतेने.

CONVERSION, *n.* v. V. 1.—*act.* रूपांतर करणें *n.* रूपभेद करणें *n.* परिणमन *n.*—*state.* रूपांतर *n* रूपभेद *m.* स्थित्यंतर *n.* स्थितिभेद *m.* अवस्थांतर *n.* परिणाम *m.*

2—*act.* दुसऱ्या धर्मांत आणणें *n.* धर्मांतर प्रापण *n.*—*state.* धर्मभेद *m.* मतभेद *m.* मतांतर *n.*

3—*act.* सन्मार्गप्रापण *n.* मन पालटवणें *n.* मनःपरिवर्त्तन *n.* चित्तपरिवर्त्तन *n.*

To CONVERT, *v. a. change into another substance or form,* v To CHANGE. करणें *with* चा *of o.* (as थंडी पाण्याचें वर्फ करिते), रूपांतर *n.*-रूपभेद *m.*-स्थित्यंतर *n.*-स्थितिभेद *m.*-&c. करणें *g. of o.* परिणाम *m.* करणें *with* रूप (as गर्दभाचा अश्वरूप परिणाम केला), भिन्नरूपक-&c. करणें.

2 *change from one faith to another.* धर्म *m.*-मत *n.*-&c. पालटवणें-फिरवणें *g. of o.* धर्मांतरप्रापण *n.*-मतपरिवर्त्तन *n.*-&c. करणें *g. of o.* धर्मभेद *m.*-मतभेद *m.*-मतांतर *m.* &c. करविणें *g. of o.*

3 *change from sin to holiness.* मन *n.* पालटवणें-फिरवणें, सन्मार्ग प्रापण *n.* करणें, मनः परिवर्त्तन *n.*-चित्त परिवर्त्तन *n.*-&c. करणें *g. of o.*

CONVERT, *n.* v. V. 2. धर्मांतरयात-धर्मांतरप्राप्त-&c. मनुष्य, अन्यधर्मावलंबी.

CONVERTIBLE, *a.* v. V. 1. रूपांतर-&c. करायाजोगा-&c. रूपांतर करणीय.

I v. INTERCHANGEABLE. पर्यायाचा.

CONVEX, *a. rising on the outside into a round form.* अधोमुख-दुंदुभ्याकार, कूर्मपृष्ठाकार, विंबाकार.

CONVEXITY, *n.* v. A. अधोमुख दुंदुभ्याकृति *f.* कूर्मपृष्ठाकृति *f.* विंबाकृति *f.*

CONVEXO-CONCAVE, *a.* बाह्यांतर्दुंदुभ्याकार.

To CONVEY, *v. a. carry, transport.* घेऊन जाणें, नेणें, वाहणें, पावणें, पहोंचवणें.

2 *transmit, impart, &c.* v. To SEND, To GIVE. प्रापण *n.* करणें, पावता-पहोंचता-&c. करणें, प्राप्त-हस्तगत-सादर-&c. करणें.

3 See To TRANSFER.

CONVEYANCE, CONVEYING, *n.* v. V. 1.—*act.* नेणें *n.* घेऊन जाणें *n.* &c. नयन *n.*

2—*act.* सादरकरणें *n.* &c प्रापण *n.*

I *means of c.* v. CARRIAGE. यान *n.* वाहन *n.*

Human c. नरयान *n.* नरवाहन *n.*

Water c. जलयान *n.*

To CONVICT, *v. a. prove guilty.* अपराध *m.*-&c. ठरवणें-लागू करणें-साबीत करणें *with* वर *of o.* अन्यायी-अपराधी-सापराध-&c. ठरवणें, अंगीं लावणें, पदरीं घालणें, पदरीं माप *n.* घालणें, मणगट *m.* धरणें, अपराध स्थापन *n.* करणें *g. of o.* सापराधी करण *n.* करणें *g. of o.*

CONVICT, *n.* अपराधी-&c. ठरवलेला, स्थापितापराध.

CONVICTION, *n.* v. V.—*act.* अपराध ठरवणें *n.* &c. सापराधी करण *n.* दोषी करण *n.* अपराधस्थापन *n.* अपराधस्थापना *f.*

I *convincedness.* खातरजमा *f.* खातर *f.* खातरी *f.* भरोसा *or* भरवसा *m.* निश्चा *f.* प्रबोध *m.* व्यवसाय *m.*

To CONVINCE, *v. a. satisfy respecting.* समजावणें, समजाविशी *f.*-समजावीस *f.*-समजी *f.*-समजूत *f.*-खातर *f.*-खातरी *f.*-खातरजमा *f.*-

निश्चा *f.*–&c. करणें *g. of o.* मनांत आणून देणें–भरून देणें *g. of o.* अनुभवास–हिशोवास–प्रत्ययास -ताळ्यास-&c. आणून देणें *g. of o.* संदेहभजन*n* -शंकानिवृत्ति *f.*-&c. करणें *g. of o.*

CONVINCER, *n.* CONVINCING, *p. a. conclusive, compelling assent.* निश्चायक, निश्चयकारक, संदेहभंजक, संशय निवर्त्तक, संशय छेदक, विनिगमक, सबल.

CONVIVIAL, *a. relating to entertainments, &c.* मेजमानीचा, जेवणावळीचा, आहारविहारसंबंधी, आहारविहार विषयक.

2 *jovial, &c.* मेजमानीचा आवडता, आहारविहारपर.

CONVOCATION. See ASSEMBLY.

To CONVOKE, *v. a. call together,* v. To ASSEMBLE. बोलवणें, जमवणें, आव्हानपूर्वक एकत्र करणें.

To CONVOY, *v. a. escort.* वाटेस राखण करून पोहंचवणें, वरोवर जाऊन सुखरूप पोहंचता करणें, मार्गरक्षण करून नेणें.

CONVOY, *n.* v. ESCORT. वलावा*m* पावणी *f.*

To CONVULSE, *v. a.* पिळणें, पिळवटणें, पिळावळा*m* करणें *g. of o.*

CONVULSED, *p.* v. V. पिळलेला, पिळवटलेला.

To be c. ओढी *f. pl.* येणें, पेटके *m. pl.* घेणें, वळणें, वळवळणें.

CONVULSION, *n.* v. V.—*act.* पिळणें*n.* &c.—*state.* पिळावळा*m.* वळवळ *f.* पेटका*m.*

To COO, *v. n.*—as doves. घुमणें, घुघू करणें.

COO, COOING, *n.* v. V. घुमणें*n.* घुघू*n.*

COOK, *n.* स्वयंपाकी *pop.* स्वैंपाकी*m.* (and स्वयंपाकीण *pop.* स्वैंपाकीण female c.), आचारी, रांधपी*m.* (रांधपीण *f.*), पाचक*m.* (पाचकी *f.*), मुनवखी*m.* पाककर्त्ता*m.*—in contempt. भाकर वडव्या.

C.'s mate. खटपट्या.

Skilful c. (female). सुगरण *f.* कोंड्याचा मांडा करणारी.

To COOK, *v. a.*—gener. स्वयंपाक *pop.* स्वैंपाक*m.*-पाक*m.*-पाकसिद्धि *f.* करणें, सिद्ध-तयार करणें.

2—by boiling. शिजवणें, उकडणें, रांधणें.

3—by roasting, broiling, &c. भाजणें.

Swept and smeared square to c. in. चौका*m.*

COOKED, *p.* v. V.—gener. स्वैंपाक केलेला, पक्व *pop.* पक्का, पाचित (in comp. as तेल पाचित, घृत पाचित, *or* ब्राह्मण पाचित, स्त्रीपाचित), भक्त, सिद्ध.

Under c. हिरवा, हिरवस.

COOKERY, COOKING, *n.* v. V.—gener. स्वयंपाक *pop.* स्वैंपाक*m.* पाक*m* पाकसिद्धि *f.* पाकनिष्पत्ति *f.* पाककिया *f.* पचन*n.* पचा *f.* चरूस्थाली *f.*

I *skill in c.* पाकनिष्पत्ति *f.* पाककौशल्य*n.* पाकचातुर्य*n.* पाकविद्या *f.*

COOK-ROOM, *n.* स्वैपाक घर*n.* ओवरा*m.* पाकशाला *f.* पाकस्थान*n.* रांधतें घर*n.* पाकगृह*n.*

COOL, *a. coldish.* थंड, अमळ थंड, थंडसा, मंदशीत, नातिशीत.

2 fig. *not zealous, not ardent, &c.* थंड, थंडा, थंडाइचा, उदास, उदासीन, अनुत्साही, अनुत्सुक, अनास्थ, अनुत्कंठित, अनासक्त.

3 *not affectionate,* v. COLD. निर्मम, गतप्रीति.

COOL, *n.* थंडावा*m.* थंडोसा*m.* थंडी *f.*

C. of the day, *hours of morning and evening.* शिळावेळ*m. f.* शिळोपा*m.* शिराळ*m.*

To COOL, *v. a. make coldish.* थंड-&c. करणें, उष्णता *f.* मोडणें-घालवणें *g. of o.* निववणें.

2 fig. (one's ardor, affection, &c.). थंड-मंद-&c. करणें, विरजण*n.*-विरवा*m.*-विझण*n.* घालणें, पातळ करणें.

3 (anger). थंड-शीतल-&c.-करणें निववणें, शांत करणें.

To COOL, *v. n.* lit. थंडावणें, निवणें, थंड होणें, उष्णता *f.*-&c. जाणें-मोडणें *g. of s.*

2 fig —zeal, ardor, affection. थंडावणें, निवणें, थंड होणें, अळसणें, अळसावणें, विरजण*n* -विझण*n.* पडणें *in. con.*

3 —anger. निवणें, थंडावणें, निवळणें, शांत-थंड-&c. होणें.

COOLED, *p.* v. V. A. 1. थंड केलेला, निववलेला, मोडलेल्याउष्णतेचा, शीतीकृत, कृतशीत, हतताप, हतोष्ण.

v. V. N. थंडावलेला, निवालेला, &c.

2 थंडावलेला, &c. हतताप, वीतराग, वीतानुराग, गतानुराग, गतप्रीति.

3 निवालेला, शांत झालेला, &c. क्रोधातीत, वीतराग, गतकोप.

COOLING, *a.*—an article of diet, a medicine. &c. थंड, थंडा, शीतल *pop.* शिनळ, सरद, शीतवीर्य, दाहशामक, तापहर-हारक, &c.

COOLLY, *adv. without passion, ardor, &c.* थंडाईने, थंडपणाने, शांतपणाने, सावकाशीने, दमाखालीं.

COOLNESS, *n.* v. A. 1. थंडपणा*m.* थंडी *f.* थंडाई *f.* शितळाई *f.* मंदशैत्य*n.*

2 थंडपणा*m.* &c. थंडाई *f.* अनुत्साह*m.* अनुत्सुकता *f.* सावकाशी *f.*

3 स्नेहाची-&c. मंदी *f.*-पातळाई *f.* थंडाई *f.* न्यूनमित्रत्व*n.* न्यूनमित्रभाव*m.*

I (after heat). थंडावा*m.* थंडोसा*m.*

COOM, *n.* किटण*n.* कीट*n.* मळ*m.*

COOP, *n.* See CAGE, PEN.

To COOP, *v. a. shut up, &c.* कोंडणें, कोंडून ठेवणें, कोंडींत-घालणें, कोंडो *f.* करणें *g. of o.*

To CO-OPERATE, *v. n. act jointly with.* मिळून-सोवतीने-&c. काम*n.*-उद्योग*m.*-&c. करणें, सहकार*m.*-सहकरण*n.*-सहकारिता *f.*-साहाय्य*n.*-&c. करणें, सहाय-सहकारी-समान क्रियाकारी-&c. होणें.

CO-OPERATION, *n.* v. V.—*act.* सहकार*m.* सहकरण*n.* सहक्रिया *f.* सहकारिता *f.* सहकारित्व*n.* साहाय्य*n.*

CO-OPERATOR, *n.* CO-OPERATING, *p a.* CO-OPERATIVE, *a.* v. V. मिळून कामकरणारा, सहकारी, सहकार-सहकरण–&c. कर्त्ता, समानक्रिय, एककार्योद्यत, एककार्योन्मुख.

CO-ORDINATE, *a. of the same rank, &c.* एकपदवीचा, वरोवरीचा, समानपदवीचा, समपर्याय, समपदस्थ, समतोल.

COPARCENARY, *n. joint heirship.* समभागित्व*n.* समभागिभाव*m.* समांशित्व*n.* भागसाम्य*n.* अंशसाम्य*n.*

COPARCENER, *n. co-heir.* घर भाऊ*m.* विभागी, समभाग, समभागी, समांशी.

COPARCENY, *n. equal share.* वारिसाचा *or* वारसाचा सारखा वांटा*m.* रिक्थसमांश*m.* रिक्थ समभाग*m.*

COPARTNER, *n.* v. PARTNER. सरकतदार, पातीदार, समभागी, समांशी, संभूयकारी.

COPARTNERSHIP, *n.* v. PARTNERSHIP. सरकत *f.* भागी *f.* संभूयकारित्व*n.* संभूयसमुत्थान*n.*

To COPE, *v. n. contend or vie with, emulate,* v. To RIVAL. लढणें, झुंजणें, वरोवरी *f.*-सरोवरी *f.*-&c. करणें, पोटरीस पोटरी *f.* घासणें, पायास पाय*m.* देणें, भुजेस भुज *f.* देणें *or* देऊन असणें.

COPIED, *p.* v. V. 1. उतरलेला, उतरून घेतलेला, लेखकी, नकलेचा लिहलेला.

2 उतरलेला, &c. नकली.

COPIER, COPYIST, *n.* v. V. 1. उतरणारा, उतरून घेणारा, नकल-प्रत-&c. लिहणारा, लेखक.

Error of the c. (amanuensis). लेखकदोष*m.* लेखकप्रमाद*m.* हस्तदोष*m.*

2 कित्ता घेणारा, थाकी उतरणारा, &c. अनुसारी, अनुसरणकर्त्ता.

COPING, *n.* (of a wall). मुंदरी *or* मुंदेरी *or* मुंडेरी *f.* मुंडलावा *m.* वरंडी *or* वरंडी *f.*

COPIOUS, *a.* v. ABUNDANT. बहुत, प्रचुर, पुष्कळ, विपुल.

COPIOUSNESS, *n.* v. A. पुष्कळपणा *m.* बाहुल्य *n.* प्राचुर्य *n.* वैपुल्य *n.*

COPPER, *n.* तांबें *n.* ताम्र *n.*

Brick (solid and flat mass) of c. तांबोटी *f.*

Calx of c. ताम्रभस्म *n.* ताम्र *n.*

C.-piece. ताम्रमुद्रा *f.*—in cant phraseol. धाकटा नारायण *m.*

Coppery decoction,—as a vomit. उकाळा *m.*

Sulphate of c. मोरचूत *or* द *n.* ताम्रगर्भ *m.*

COPPER, COPPERY, *a.* तांब्याचा, ताम्र, ताम्रिक, ताम्रमय.

COPPER-COLORED, *a.* तांब्याच्या रंगाचा, ताम्रवर्ण, ताम्रमुख.

COPPER-PLATE, *n.* तांब्याची पाटी *f.* ताम्रपत्र *n.* ताम्रफलक *n.*

COPPER-SMITH, *n.* तांबट, ताम्रकार, ताम्रिक.

COPPERAS, *n. sulphate of iron*, v. VITRIOL. हिराकस *m.*

COPPICE, COPSE, *n. a wood of low trees, &c.* झाडी *f.* झुडप *or* झुडूप *n.* झुडपाळरान *n.* वृक्षवाटिका *f.* कृत्रिमवन *n.*

To COPULATE, *v. n. unite in sexual intercourse.* जुगणें, लागणें, रतणें, भंगसंग *m.*-संग *m.*- मैथुन *n.*-&c. करणें.

COPULATION, *n.* v. V. जुगणें *n.* &c. मिथुन *n.* मैथुन *n.* अंगसंग *m.* रति *f.* रत *f.* रतिक्रिया *f.* संग *m.* संयोग *m.* समागम *m.* सुरत *n.* रमण *n.* संभोग *m.* शयन *n.* संयोजन *n.* शृंगार *m.* व्यवाय *m.* ग्राम्यधर्म *m.*

I in grammar. समाहार *m.* समुच्चय *m.*

COPULATIVE, *n.*—in grammar, v. CONJUNCTION. उभयान्वयी.

COPY, *n. transcript.* नकल *f.* उतारा *m.* प्रत *f.* प्रत्यंतर *n.* उलटा *m.* नमुना *or* नमोना esp. of an official paper. तालीक *f.*

Foul c खरडा *m.* खरडें *n.* मसुदा *m.*

1 *one book of many.* प्रत *f.*

3 *archetype*, v. ORIGINAL. प्रत *f.* मूलप्रत *f.* मूल *n.* मूलपुस्तक *n.*

4 *model, exemplar*, v. PATTERN. कित्ता *m.*

5 *piece of writing for scholars.* कित्ता *m.*

6 *paper written by scholars.* पुस्ती *f.*

To COPY, *v. a. transcribe.* उतरणें, उतरून घेणें, नकल *f.*-प्रत *f.*-प्रत्यंतर *n.*-उतारा *m.* &c. करणें *g. of o.*

2 v. To IMITATE. उतरणें, कित्ता *m.*-वळण *n.* घेणें *g. of o.* थाकी *f.* उतरणें-साधणें-आणणें *g. of o.* अनुसरण *n.*-&c. करणें, धरणें, घेणें.

COPYING, *n.* v. V. 1.—*act.* उतरणें *n.* नकल करणें *n.* &c.

2—*act. and* IMITATION. उतरणें *n.* &c. अनुसरण *n.* अनुकरण *n.*

To COQUET, *v. n.* नखरा *m.*-हावभाव *m. pl.*-हावभाव *m. pl.*-अदा *m.*-&c. करणें.

COQUETRY, COQUETTING, *n.* नखरा *m.* हावभाव *m. pl.* अदा *m.* टेव *or* टेवरेव *m. pl.* नखरेबाजी *f* गमजे *m. pl.* विलास *m.*

COQUETTE, *n.* नखरेदार, नखरेबाज, टेवखोर, चाळक, चाळकभवानी *f.* नाचण *f.*

CORAL, *n.* प्रवाल *n. pop.* पोवळी *f. or* पोवळें *n.* विद्रुम *n.*

Calx of c. प्रवालभस्म *n.*

Child's c. चुंफणी *f.* चोपण *or* णी *f.* चोपणें *n.* चोखणें *n.*

Imitation c. कापूर पोवळें *n.*

CORALINE, *a.* v. N. पोवळ्याचा, प्रवालमय.

CORD, *n.* v. STRING. दोरी *f.* चऱ्हाट *n.* गुण *m.* दोरक *m.*

2 v. ROPE. नाडा *m.* सडक *f.* सडा *m.* गुण *m.* दोरक *m.*

CORDAGE, *n.* दोरखंडें *n. pl.* दोरडीं *n. pl.*

CORDIAL, *a. hearty*, v. SINCERE. मनापासूनचा, बेंबीच्या देंठापासून-चा, मनःपुरस्सर, अंतःकरणपूर्वक, हृद्य, मनोभावाचा, जिव्हाळ्याचा, पोटागीचा.

2 *strengthening.* पुष्टिकारक, पौष्टिक, तेजोवर्द्धक.

CORDIAL, *n. strengthening medicine.* तेजोवर्द्धक-पुष्टिकारक-&c. औषध *n.*

CORDIALITY, *n.* v. V. 1. निष्कपटपणा *m.* खरेपणा *m.* निष्कापट्य *n.* मनःपूर्वकता *f.*

CORDIALLY, *adv.* v. A. मनापासून, बेंबीच्या देंठापासून, मनःपूर्वक अंतःकरणपूर्वक.

CORDON, *n.*—in architecture. कंगोरा *m.* कंगणी *f.*

CORE, *n.* v. HEART. गर्भ *pop.* गाभा *m.*

Rotten, &c. at the c. हाडाचा खोटा-कुजका-वाईट-&c.

CORIANDER, *n.*—the plant. कोथिंबरी *or* कोथिंबीर *f.* धणा *m.*—the seed. धणा *m.* भोची *f.* धान्यक *n.*

CORK, *n. bung, stopple, plug.* बूज *m.* दट्टा *m.* बुचटणें *n.* बुटणें *n.* गुडदी *f.*

CORMORANT, *n.* करढोंक *m.*

2 v GLUTTON. अधाशा, खादाड, कुक्षिंभरि.

CORN, *n.* धान्य *n. pop.* धान *n.* दाणा *m.* गल्ला *m.* कण *m.* अन्न *n.* सस्य *n.*

Beard of c. कुसळ *n.* कूस *n.* कोशी *f.*

C. (esp. *Bádzri* or *Dzondhalá*) husked and boiled. घाटा *m.*

C. as trodden out. *c. and straws mixed.* मदन *n.*

C. (rice, wheat, *Dzondhalá*, &c.) soaked and puffed by parching. लाह्या *f. pl.* भुरंगुल्या *f. pl. or* भुरंगुलीं *n. pl.*

C. which ripens before the close of the rains. पाणपिकलें *n.* पाणपीक *n.*

Grown c. Sprouted c. रोह *m.* रोव *m.*

Head or full ear of c. तटोरी *or* टटोरी *f.* पोटरा *or* पोटरा *m.* गाभोळी *f.* (*and* To come to a head पोटऱ्यास येणें).

New c. (of the year). नवधान्य *n.* नवान्न *n.*

Undressed c. (as given in charity). कोरान्न *n.* आमान्न *n.*

Whilst you've c. to give out, you'll have friends round about. असतील शिते तर मिळतील भुते.

2 *a single c.* दाणा *m.* कण *m.* लुंगा *m.*

3 *growing or reaped c.* शेत *n.* शेतीक *n.* शेती *f.* शेतकी *f.* शेतसरी *f.* जिनजितरव *n.*

Bare or blank in c. दळा *m.* दळें *n.* ओंसा *m.*

Breaking off the ears of (reaped) c. मोडणी *f.*

Bundles of unthreshed c. गूड *or* द *n.*

Carrying off (to threshing floor) of sheaves of c. वाहणी *f.*

C. blasted whilst young and tender. मुराण *n.*

C. (or a stalk) blasted before coming to head, (or of which the heads have been eaten off). बांड *m. n.*

C. just sprung up. वाप *f.* रुजवण *or* रुझवण *n.*

Ears lying on a reaped field of c. सरवा *m.* निसरवा *m.*

Erection (as of sheaves) over a heap of c. अढी *f.*

Erection amidst c. for the watcher. माळेंचा *m.* माळा *m.* अटोळा *m.*

Grass and weeds amidst c. निदण *n.*

Heads of c. tied together. बुचडा *m.*

Patch of green c. amidst withered c. जिताड *f.*

Rich or fine patch amidst c. डांभा *m.*

Shooting of (reaped) c.—through rain. करा *m.*

Weeding instrument of c. कोळपें (the blade or iron-member of it is लांडगी, a cheek of it is जानवळें *n.*).

To tread out c. मळणें

To tread out c. with stalks undetached. सगडमळ *f.* करणें.

To weed and clear c. निदणें, कोळपणें, मांगलणें.

4 (on the foot). जोड्याचा घट्टा *m.*

To Corn, *v. a salt.* मिठांत-मिठानें मळणें, मीठ *n.* घालणें, खारवणें.

Corn-bin, *n.* v. Bin. कोथळा *m. dim.* कोथळा *f.* पालटें *n.* पालें *n.* ठिकी *f.*

Corn-chandler, *n.* भुसारी, गल्लेकरी, मोदी, वाणी.

Corn-chandlers,—gener. or collect. भुसार *n.*

Corn-country, *n.* धान्य देश *m.*

Corn-field, *n.* शेत *n.* उभें शेत *n.* भरलेलें शेत *n.*

Corn-floor, *n.* खळें *n.*

Corn-land, *n.* जिराईत *f.* शेत जमीन *f.*

Cornea, *n.* बाहुलीचें ढांपण *n.* तारकापिधान *n.*

Cornelian, *n.* अकीक *m.* ?

Corneous, *a. horny.* शिंगाचा, शृंगरूप, शृंगमय, शृंगात्मक, शार्ङ्ग, Corner, *n.* कोन *m.* कोण *m.* कोपरा *m.* कोना *m.* कोनपडा *m.* कोनपा *m.* अस्र *n.*

Changing the c. (as of a cat with kittens). कोनपालट *m.*

Holes and corners, *nooks and recesses.* कोनकोपरे *m. pl.* सांदीकोंडी *f. pl.*

In every hole and c. कोणेकाणीं, सांदींकोंदीं.

To drive up into a c. *stop one's mouth, pose, &c.* कोलणें, कोंडमारा *m.*-कोंडमार *m.* करणें *g. of o.*

2 *secret or remote place.* कोनपडा *m.* एकवसा *or* एकोसा *m.*

In a c. एकोशास, एकोशीं.

Thing done in a c. सांदींतली गोष्ट.

To do great things (mighty feats, &c.) in a c. सुन्याघरीं वाण *n.* देणें.

Corner-stone, *n.* कोपऱ्याचा-कोन्याचा-&c. दगड *m.* कोन्यादगड *m.*

Cornered, *a.* कोनाचा, कोनी (in comp. as चौकोनी &c.), कोन (in comp. as त्रिकोन).

Cornet, *n.*—instrument. शृंग *pop.* शिंग *n.*

Cornice, *n.* कंगोरा *m.* कंगणी *f.*

C. under a cieling. गोठ *m.* छतपट्टी *f.*

Corollary, *n.* v. Conclusion. सिद्धांत *m.* आनुषंगिक सिद्ध गोष्ट *f.*

Coronation. See Crowning.

Coroner, *n.* अपघाताचा चौकसनीस.

Coronet, *n.* वडेलोकांचा मुकुट *m.* टोप *m.*

Corporal, *a. relating to the body* v. Bodily. शरीराचा, शरीरी, शारीर, शारीरिक, शारीरक, कायिक.

2 See Corporeal.

Corporal, *n.* The word नाईक corresponds.

Corporate, *a. united in a body authorized to act as one.* मिळणीचे सनदेचा, जमातीचे सनदेचा, एकव्यक्तीभूत, संभूयकारित्वाधिकार विशिष्ट, संभूयकार्यकारक.

2 See Collective.

Corporation, *n.* एक होऊन काम करण्याचे सनदेची मंडळी *f.* सनदी जमात *f.*-पुट्टा *m.*-&c. पुट्टा *m.* जमात *f.* मंडळी *f.* संभूयकार्यकारक समुदाय *m.*

Corporeal, *a. embodied,* v. Bodied. देही, अंगी, शरीरी.

Corporeity, Corporealness, *n.* v. A. देहित्व *n.* अंगित्व *n.* शरीरिता *f.* सदेहता *f.* देहिभाव *m.*

Corps, *n.* सैन्यदल *n.* चक्र *n.* Some of the *Corps* or *Bodies of Troops* named in Hindu writings are गुल्म, गण, सेनामुख, वाहिनी, पृतना, चमू, अनीकिनी, अक्षौहिणी.

Corpse, *n. dead body.* मढें *n.* प्रेत *n.* मुरडा *or* मुडदा *m.* मरतीक *n.* शव *n.* कुणप *m.*

Collecting the bones after burning a c. अस्थिसंचय *m.* अस्थिसंचयन *n.*

Ground for burning or burying a c. श्मशान *pop.* मसण *or* मसाण *n.* मसणवटी *f.*

Corpse-bearer, *n.* खांद्या, शववाहक, प्रेतवाहक, वाहक.

Corpulence, Corpulency, *n.* v. A. ढमालेपणा *m.* दुलदुलीतपणा *m.* मेद *n.* मेदोवृद्धि *f.* मेदोवात *m.* रेप *f.* भोपळ्यारोग *m.* स्थौल्य *n.* स्थूलता *f.* मेदोबाहुल्य *n.*

Corpulent, *a. fleshy, bulky,* v. Fat. ढमाल *or* ढमाल्या, कापशा, धोनशा, मेदोवृद्धीचा, स्थूल, स्थूलकाय, वृद्धनाभि.

Corpuscle, *n.* v. Atom. अणु *m.* सूक्ष्म *m.*

Corpuscular, *a.* v. Atomical. अणुरूप, अणुमय.

Corpuscularian, *n. atomist.* सूक्ष्मवादी.

To Correct, *v. a. chastise, chasten,* v. To Punish. शिक्षा *f.*-शिक्षण *n.*-नसीहत *f.*-पारपत्य *n.*-&c. करणें-देणें-लावणें, शिक्षणें.

2 v. To Rectify. सुधारणें, निटावणें, नीट-शुद्ध-&c. करणें.

3 (a literary work). चुकी *f. pl.* काढणें, शोधणें, शोध *m.*-शोधन *n.* करणें *g. of o.* शुद्ध करणें, शोणगोळे *m. pl.* घालणें.

4—in medicine. साम्याचा-समधात-&c. करणें, दोषनिरास *m.*-दोषापहरण *n.* करणें *g. of o.* निर्बाधता *f.* आणणें.

Correct, *a. just, proper,* v. Right. बराबर, नीट, ठीक, दुरूस्त, यथा योग्य, शिष्ट, शिस्तवार, नीत, नीतीचा.

2—esp. of conduct, or of language. नीट, ठीक, शुद्ध, विशुद्ध, निर्दोष, दोषहीन-शून्य-&c.

Corrected, *p.* v. V. 1. शिक्षा केलेला, &c. शिक्षित, शासित, दंडित.

2 सुधारलेला, निटावलेला, नीट केलेला, &c.

3 शोधलेला, &c. शुद्ध केलेला, शोधित, शुद्धीकृत.

Correction, *n.* v. V. 1.—*act.* शिक्षा करणें *n.* शिक्षा देणें *n.* &c. शिक्षण *n.* शिक्षा *f.* शासन *n.* नसीहत *or* नश्यत *f.* पारपत्य *n.*

2—*act.* निटावणें *n.* नीट करणें *n.* &c. सुधारणी *f.* सुधारणूक *f.*

3—*act.* शोधणें *n.* &c. शोध *n.* शोधन *n.* शुद्धि *f.* विशुद्धि *f.*

I *a. c. an error corrected.* शोध *m.*

Sheet or paper of corrections. शोधपत्र *n.* शुद्धिपत्र *n.*

Correctly, *adv.* v. A. बराबर, ठीक, नीट, यथायोग्य, यथायुक्त, चुकीवांचून बिनचूक.

Correctness, *n.* v. A. 1. ठीकपणा *m.* दुरूस्तपणा *m.* यथायोग्यता *f.* शिष्टाइकी *f.* शिष्टाई *f.* नीति *f.*

2 शुद्धपणा *m.* शुद्धि *f.* विशुद्धि *f.* शुद्धता *f.* निर्दोषता *f.* दोषराहित्य *n.*

Corrector, *n.* Corrective, *a.* v. V. 1. शिक्षा-&c. करणारा-देणारा-लावणारा, शिक्षा-शासन कर्ता-कारी-&c. शिक्षक.

2 सुधारणारा, नीट करणारा, &c.

3 शोधणारा, चुकी काढणारा, &c. शोधक.

4 भंजक, समधात करणारा, &c. दोषापहारक.

Correlative, *a. having a reciprocal relation.* परस्पर संबंधाचा, अन्योन्याश्रयाचा, अन्योन्य-परस्पर संबंधी, अन्योन्यान्वयी, अन्योन्याश्रित, परस्पराश्रित.

Correlativeness, *n.* v. A. परस्पर संबंध *m.* अन्योन्यसंबंध *m.* परस्पराश्रय *m.* अन्योन्यान्वय *m.*

To Correspond, *v. n. be adapted, adequate, &c.* v. To Tally. मिळणें, जुगणें, जुडणें, जुळणें, जमणें, उतरणें, संभवणें, जम *m.*-जवा *m.*-&c. बसणें *g. of s. recip.* जोडी *f.* बनणें *g. of o. recip.*

2 (by epistles, &c.). कागद पत्राची वहिवाट *f.*-&c. ठेवणें, पत्रें *n. pl.* येणें जाणें *g. of s. recip.*

CORRESPONDENCE, *n.* CORRESPONDING, *n.* v.V. 1. ताळाm. *v.* घे, पाह, पड, तालामालाm. मेळm. जमm. जवाm. उताराm. जुळणीf. जुगलf. लागm. संभावनाf. संभूतिf. संभवm. समन्वयm.
2 कागद पत्रांची वहिवाटf.-भेटf.-संबंधm.-&c.
I (as of an event with a prediction). ताळाm. गांठf.
Event corresponding with a prediction. ठोकाm.
II—in commerce. अडतf.
III *mass of letters.* कागदपत्रेn.*pl.* जावसाली कागदm.*pl.*

CORRESPONDENT, *a.* CORESPONDER, *n.* CORREPONDING, *p. a.* CORRESPONSIVE, *a.* v.V. 1. मिळणारा, मिलाफाचा, जमाचा, एकसारखा, चेताचा, समन्वित, अनुरूप, संभावित, अनुगुण.

CORRESPONDENT, *n.* v.V. 2. कागदपत्राची वहिवाट ठेवणारा.
I—in commerce. अडत्याm. गुमास्ताm. वार्त्तिकm

CORRIGIBLE, *a.* v.V. 1. शिक्षणीय, शिक्षार्ह, दंडनीय, दंड्य.
2 सुधारायाजोगा-जोगता-&c.

To CORROBORATE, *v. a. invigorate,* v. TO STRENGTHEN. शक्तिf.-बळकटीf.-बळn.-जोरm.-&c. देणें-आणणें, पुष्टिf.-पुष्टीकरणn. करणें.
2 *establish, &c.* v. TO CONFIRM. बळकटीf.-बळn.-&c. देणें-करणें-आणणें, खरा करणें, सबलकरणn.-पुष्टीकरणn. करणें *g.of o.*

CORROBORATION, *n.* v.V. 1.—*act.* बळकटी आणणेंn. &c. पुष्टीकरणn. बलवर्द्धनn.
2—*act.* बळकटी देणेंn. &c. पुष्टीकरणn. सबलकरणn. दृढीकरणn.
—*state.* बळकटीf. बळn.

CORROBORATIVE, CORROBORANT, *a.* v.V. 1. धातुपुष्ट, पौष्टिक, पुष्टिकर-कारक-&c. बलवर्द्धक.
2 बळकटी देणारा-आणणारा, &c.

To CORRODE, *v. a. eat away.* खातांखातां खाणें, खाणें, खणणें, खांडणें, चरणें.

CORROSION, *n.* v.V.—*act.* खाणेंn. खणणेंn. खणतीf.

CORROSIVE, *a.* v.A. खाणारा, खणणारा, &c.

To CORRUGATE. See To WRINKLE.

To CORRUPT, *v. a. make putrid, rotten, &c.* कुजवणें, सडवणें, बिघडणें, बिघडवणें, बिनासणें *or* बिनसणें, नासवणें, खराब करणें, बिरसुडणें.
2 fig. *deprave, vitiate, spoil.* बिघडणें, बिघडवणें, नासणें, भ्रष्ट-आचार भ्रष्ट-गुणभ्रष्ट-&c. करणें, बिथरवणें, बिथरणें, सत्वनाशm.-&c. करणें *g.of o.*

To CORRUPT, *v. n. become putrid, &c.* कुजणें, सडणें, बिघडणें, बिनासणें *or* बिनसणें, नासणें, बिरसुडणें.
2 fig. *become depraved, &c.* बिघडणें, बिथरणें, बिचलणें, बिनसणें *or* बिनासणें, नासणें, खराब-भ्रष्ट-गुणभ्रष्ट-आचारभ्रष्ट-&c. होणें.
3—fruit, article of food, &c. बाचकुटणें.

CORRUPT, *a.* CORRUPTED, *p.* v. V. N. 1. *putrid, rotten, &c.* नासका, कुजका, सडका, नासलेला, कुजलेला, &c. दूषित, शीर्ण.
2 *vitious, depraved, &c.* v. WICKED. दुष्ट, नासलेला, बिघडलेला &c. आचारभ्रष्ट, गुणभ्रष्ट, विगुण.

CORRUPTIBLE, *a.* v.V. N. 1. नाशवंत, विनाशी, नश्वर, क्षयिष्णु.

CORRUPTIBILITY, *n.* v.A. 1. विनाशित्वn. नश्वरताf.

CORRUPTING, CORRUPTION, *n.* v.V. A. 1.—*act.* कुजवणें, बिघडवणेंn. नासवणेंn. &c. बिघडणूकf. दूषणn.—*state.* बिघड *or* बिघाडm.
2—*act.* नासणेंn. खराब करणेंn. भ्रष्ट करणेंn. &c. बिघडणूकf. भ्रष्टकरणn. दूषणn.—*state.* See WICKEDNESS.
I *purulent matter,* v. PUS. पूm.
II—in grammar. अपभ्रंशm. अपशब्दm.
III See BRIBERY.

CORRUPTNESS, *n* v.A. 1. कुजकेपणाm. &c. शीर्णताf. शीर्णभावm.
2 See WICKEDNESS.

CORSELET, *n.* v. ARMOUR. उरस्त्राणn. उरश्छदm.

CORSET. See BODICE.

CORTEGE. See TRAIN.

CORTICAL, *a. belonging, &c. to bark,* &c. सालीचा, त्वाच, त्वक्संबंधी, वल्कलसंबंधी.

CORUSCATION. See FLASH.

COSMETIC, *n. wash, &c. for the skin.* उटणेंn. अंगरागm.

COSMOGRAPHY, *n.* भूसृष्टिविद्याf. भूसृष्टि वर्णनn.

COSMOPOLITE, *n.* देशसमदृष्टि, जगद्देशी.

COST, *n.* v. PRICE. मोलn किमतf. दामm.
Prime c. अवलकिमतf. ऐनकिमतf. असलकिमतf.
2 *expense, charge.* खर्चm. व्ययm. वेचm.
Free of c. फुकटशाई, फुकटचा, फुकटा *or* ख्या, मुफतचा.
The costs exceed the profits. शेंडें खाई भोंडें.
To live at one's own c. पदरm. खर्चणें-खाणें-मोडणें.

To COST, *v a.* मोलn.-किमतf.-खर्चm.-रूपयेm.*pl.*-पैसेm.*pl.*-&c. पडणें-बसणें-लागणें-येणें-होणें *in. con.*

COSTIVE, *a. constipated.* जडकोठ्याचा, बंद, बद्धकोष्ठ, क्रूरकोष्ठ, अवरूद्धमल, मलावष्टब्ध.

COSTIVENESS, *n.* v. A. कबजn. बद्धकोष्ठm. क्रूरकोष्ठm. बद्धकn. मलस्तब्धिf. मलावरोधm. मलावष्टंभm.
C. with flatulence. आमवातm.

COSTLINESS, *n.* v. A. उंचीf. मोठें मोलn. बहुमूल्यताf. महामूल्यताf.

COSTLY, *a. sumptuous, high-priced,* v. DEAR. मोल्या मोलाचा, मोठे किमतीचा, बहुमोली, बहुमूल्य, महामूल्य, जड.

COSTUME, *n.* v. DRESS. बेष *pop.* भेश *or* भेष *or* भेसm. पेहरात *or* पैरावm. पेहरावा *or* पैरावाm. बाणाm. लिबासm.

CO-SUFFERER, *n.* समदुःखी.

COT, *n.* v. HUT. खोपटn. खोपटीf. कुटि *or* कुटीf. पर्णकुटीf पर्णशालाf.
2 v. BEDSTEAD. खाटn. *dim.* खाटोळेंn. माचाm. पलंगm.

COT-QUEAN, *n. man who busies himself in women's affairs, &c.* बायक्या, बायल्या, बटक्या, बटकुत्र्या, रांड्या रांडोवा, चुलभानवशा.

COTEMPORARY. See CONTEMPORARY.

COTERIE, *n. club.* कचोळेंn. चाकोळें *or* चाखोळेंn.

COTTAGE, *n.* v. HUT. झोंपडीf. झोंपडेंn. खोपf. खोपटीf. खोपडीf. खोपटn. कुटि *or* कुटीf.

COTTAGER, COTTER, *n.* झोंपड्या, खोपड्या, कुटिनिवासी, कुटिस्थ.

COTTON, *n.*—the plant. कापशीf. कार्पासm. कार्पासीf. Some species of the *cotton-plant* are देवकापशी, देवपल्ही, रानकापशी, शेतकापशी, इंद्रकापशी.—the produce. कापूसm. कर्पासm.n. तूलm.
Bow used in carding c. धनुकली *or* धुनकुलीf. धनुn.
Carded c. गाळाm. रूईf. रूm.
C.-seed. सरकीf. बरकीf.
C.-thread. सूतn.
Cushion or case stuffed with c. रूजामाm.
Dry culm remaining of c.-plant. पळहांटीf.
Flock of c. इंद्रतूलm.
Flocks of c. (floating in the air). वाततूलm.
Pat of c. (as steeped in a dye, &c.). कापसाची वडीf.

Plantation of the c.-plant. पळ्हेंn.

Silk c.-tree. सावरी *or* सावर *f*—Gum of it. मोचरसm.—Pole of it (used as rafter, &c.). सावऱ्याm.

Stuffed with c. Quilted with c. रूदार, रूगरहा.

To card c. धनुकणें.

To seed (extract the seeds of) c. वटणें, लोढणें.—Instrument of extracting the seeds. वटणेंn.

2 *cotton cloth.* सुताचें कापडn. सुती कापडn. Some sorts are पडमn. सुताडाm. खादीf.

COTTON, *a. belonging to c.* सुती, सुताचा, कार्पास, कार्पासिक.

COTTON CLEANER, *n.* पिंजारी.—the instrument of. मुसताm. कुंकंडn.

COTTON-GIN, *n.* वटणेंn.

COTTON-PRESS, *n.* चापm गिरणीf.

To COUCH, *v. n. lower, cower.* दबणें, दबून बसणें-असणें, दबाm. धरणें-मारणें *or* धरून-मारून बसणें-असणें.

COUCH, *n.* v. BEDSTEAD. पलंगm. खट्वा *f. pop.* खाट *f. and dim.* खाटलेंn. मंच *or* मंचक *pop.* माचवा *or* माचाm.

2 *sofa, &c. seat for rest,*—gener. शय्या *f.* शयनn. सुखशयनn. सुखशय्या *f* सुखशेज *f.* सुखासनn.

COUCHANT, *a.* दबा धरलेला, दबा धरून बसलेला.

COUGH, *n.* खोकला *or* खोखलाm. खांसी *f.* कासm.

Consumptive c. क्षयकासm.

Dry wheezing c खेंस *f.*

Hooping c. डांग्या खोकलाm.

Lingering and moist c. खैनn.m. One affected with it. खैन्या, खैनो, खैनकरी.

Obstinate dry c. ढांस *f.*

To COUGH, *v. n.* खोकणें *or* खोखणें, खोकावणें, खासणें, खसणें, ढांसणें.

To c. wheezingly. खेंसणें.

COUNCIL, *n.* मसलतकरणारांची मंडळी *f.* मंत्रणसभा *f.* सभा *f.* मंत्रिसमाजm.

Award or decision of a c. समुच्चयm.

Member of c. v. COUNSELLOR. सभासद, सभ्य.

Member (or other person) present at a c. हाजीर मजालस.

COUNCIL-CHAMBER, *n.* सभा *f.* दिवाणखानाm.

COUNSEL, *n. advice.* मसलत *f.* उपदेशm. सल्लाm. मंत्रm. बुद्धिवादm. *v.* सांग.

2 *scheme, measure, device, &c. counselled out.* विचारm. मसलत *f.* तजवीज *f.* तोड *f.* कारस्थानn. काटm. कूटn.

Band holding c. कचेंळेंn.

Betraying or divulging c. मंत्रभेदm.

Deep or complex c. चक्रव्यूहm.

Of deep c. मसलती, मनसुबी, मनसुबदार.

Nice or delicate c. नाजूक मसलत *f.*

Well digested c. खरपूस विचारm.

"All whose c. cometh to pass." सत्यसंकल्प.

3 See CONSULTATION.

To COUNSEL, *v. a.* v. To ADVISE. बुद्धिवादm.-बुद्धि *f.*-विचारm.-अक्कल *f.*-&c. सांगणें, मसलत *f.*-सल्लाm.*f.* देणें.

COUNSELLED, *p.* v. V. उपदिष्ट, मंत्रित, अभिमंत्रित.

COUNSELLING, *n.* v. V.—*act.* बुद्धिवाद सांगणेंn. &c. मंत्रणn. अभिमंत्रणn. बोधनn. प्रबोधनn. बोधm. प्रबोधm.

Secret c. मंत्रगुप्ति *f.*

COUNSELLOR, *n.* v. V. बुद्धिवाद सांगणारा, &c. मंत्री, अभिमंता, मसलतदार, उपदेशक.

I *member of a council.* सभासद, सभ्य, सामवायिक, सामाजिक.

II (as of a king or ruler). मंत्री, अमात्य, सचिव, धीसख, धीसचिव, ग्रंथिहर, बुद्धिसहाय.

III See LAWYER.

To COUNT, *v. a. number, reckon.* गणणें, मोजणें, मेजणें, गणती *f.*-मोजणी *f.*-मोजदाद *f.*-गणन-&c. गणना *f.*-संख्या *f.*-करणें *g. of o.*

2 *account, regard,* v. To VALUE. मोजणें, मानणें, गणणें, लेखणें.

COUNTABLE, *a.* v. V. 1. गणायाजोगा-&c. गणितव्य, गणेय, गणनीय.

COUNTED, *p.* v.V. 1. गणलेला, &c. गणित, परिगणित, संख्यात, मोजींव, मेजींव.

2 मोजलेला, &c.

COUNTENANCE, *n. visage, features,* v. FACE. मुखn. तोंडवळणn. तोंडवळाm. चेहराm. चेहरामोराm.

Change of c. (through shame, alarm, &c.). मुखवैवर्ण्यn.

Freshness and liveliness of c. टवटवी *f.* टकटकी *f.* तजलाm. तेजगी *f.* मुखश्री *f.* मुखरागm. मुखचर्या *f.*

Of a fine or handsome c. चेहरेदार, सुरूप.

Of a laughing or smiling c. हास्यमुख, हास्यवदन.

Putting out of c. मुखभंजनn.

To let the c. fall. तोंडn.-मुद्रा *f.* उतरणें *g. of s.*

2 *air, look, aspect.* चेहराm. मुद्रा *f.* चर्या *f.* सुरत *f.* आकारm. ढब *f.*

3 *favorable regard,* v. FAVOR, PATRONAGE. कृपादृष्टि *f.* कृपावलोकनn. दृष्टि *f.* नजर *f.* हिमाईत *f.* सिफारस *f.* आश्रयm.

To COUNTENANCE, *v. a.* v. To PATRONIZE, To FAVOR. कृपादृष्टि *f.*-नजर *f* -डोळाm.-&c. करणें-ठेवणें-देणें, पाठ *f.* राखणें *g. of o.* पाठीसीं घालणें, मेहरबानी *f.* करणें.

COUNTER. See CONTRARY, CONTRARYWISE.

COUNTER, *n. piece used in counting.* नरद *f.* चकती *f.* बोंदn.

2 *board or table of a shop.* चौकी *f.* चौरंगm.

To COUNTERACT, *v.a.* उलटउपायm.-उलटव्यापारm.-&c. करणें-चालवणें *or* करून-&c. मोडणें-खंडणें-&c. प्रतिकारm.-प्रतिक्रिया *f.*-प्रतियोगm.-प्रत्युपायm -&c. करणें *or* करून मोडणें-नष्ट करणें-&c. उलटिवणें, उलटणें, मोडणें, खंडणें, पाडणें.

COUNTERACTER, *n.* COUNTERACTING, *p. a.* v. V. उलट उपाय करणारा-करून मोडणारा, &c. प्रतिकारक, प्रतिकार-&c. कर्ता-कारी &c. प्रतियोगी, कार्यहंता.

COUNTERACTION, *n.* v. V. उलट उपाय चालवणेंn. उलटव्यापारm. प्रतिकारm. प्रतिक्रिया *f.* कार्यहननn.

COUNTERBALANCE, *n. equivalent weight, &c.* तुला *or* तुळा *f.* धडाm. आभंड *or* आभांडn. समभाराचा-भारंभारचा विषयm.-गोष्ट *f.*-&c.

2 *state of equipoise.* समतोलm. भारसाम्यn. भारसमता *f.*

To COUNTERBALANCE, *v. a. act against with equal weight, be equivalent to.* तोलणें, तोलून धरणें, तुळणेंस येणें, बराबर-समभार-समतोल-समान-&c. असणें.

COUNTER CHARM, *n.* उलटमंत्रm. प्रतिकारकमंत्रm. प्रतिप्रयोगm.

COUNTER-EVIDENCE, *n.* उलटसाक्ष *f.* प्रतिकारक साक्ष्यn.

To COUNTERFEIT, *v. a. copy fraudulently,* v. To FORGE. कपटाने नकल *f.*-सोंगn.-मिष *pop.* मीसn.-वेषm.-&c. धरणें-घेणें *g. of o.* कपटानुकरणn -कपटानुकारm.-कपटानुकृति *f* करणें *g. of o.*

2 See To IMITATE.

COUNTERFEIT, *a* v. FALSE. नकली, बनाऊ, बनावलेला, खोटा, खोटसाळ, सोंगाचा, कपटाचा, कपटी, कृत्रिम, उद्याचा, मिथ्या.

COUNTERFEIT, *n. thing made in fraudulent imitation.* मिष *pop.* मीसn. सोंगn. छलm.n.

2 See Deceiver, Hypocrite.

To Countermand, *v. a.* उलट हुकूम-परत हुकूम*m.*-&c. देणें-करणें, फिरवणें, परतवणें, रद्द करणें.

Countermand, *n.* उलट हुकूम*m.* परत हुकूम*m.* मनाईचा हुकूम*m.* प्रतिविधि*m.*

Countermarch, *n. march back.* उलटकूच*n.m.* फेरकूच*n.m.* परतकूच*n.m.* प्रत्यागमन*n.*

Counter-pane, *n.* (of a bed). पलंगपोश*m.*

Counter-part, *n.* उतारा*m.* उलटा*m.* प्रतियोगी*m.* जोडा*m.* जोडीचा, प्रतिरूप*n.*

To Counter-poise. See To Counter-balance.

To Counter-sign, *v. a.* मखलासी *f.* करणें, रूजू *f.* घालणें-करणें.

Counter-signature. मखलासी *f.* रूजू *f.*

To Counter-vail. See To Counter balance.

Counter-weight, *n. weight to counter-balance a vessel.* अभंड *or* अभांड *or* आभंड*n.* धडा*m.*

To Counter-work, *v. a.* v. To Counteract. प्रतिकार*m.*-प्रतिक्रिया *f.* करणें.

Counting, *n.* v. V. 1.—*act.* गणणें*n.* &c. गणन*n.* परिगणन*n.* संख्यान*n.* गणती *f.* गणना *f.* परिगणना *f.* मोजदाद *f.* मोजदास्त *f.* मोजप*n.*

Countless, *a.* असंख्य, अगणनीय, अगण्य, असंख्यात, अगणित, बेसुमार, कोट्यवधि.

Country, *n. region, land, territory.* देश*m.* मुलूक *or* मुलूख*m.* प्रांत*m.* राष्ट्र*n* चक्र*n.* भूमि *f.*

At, in, to, &c. every c. देशोदेश.

Centre or heart of a c. मध्यदेश*m.*

Customs and manners of a c. देशचाल *f.* देशाचार*m.* देशरीति *f.* देशसंप्रदाय*m.*

Foreign c. परदेश*m.* विदेश*m.* देशांतर*n.* परमुलूख*m.* परभूमि *f.*

Inhabited or peopled c. वसात *or* वसाहत *f.* जनपद*m.*

Native c. स्वदेश*m.* स्वभूमि *f.* जन्मभूमि *f.* उत्पत्तिस्थान*n.* मूलभूदेश*m.* विलायत *f.*

Of a far c. दुरादूरचा.

Residing in a foreign c. परदेशी, प्रवासी, दूरवासी, परमुलखी.

The low c. हेटप्रांत*m.*

Inhabitant of low c. हेटकरी.

To return to one's native c. देशीं जाणें.

2 *rural parts.* खेडें पाडें*n.* बाहेर गांव*m.* नगराबाहेरचा प्रदेश*m.* शहरावेगळा देश*m.*

3 *villages and hamlets,*—as distinguished from towns. गांवखेडीं*n.pl.* गांवगांवढें*n.* आडगळ *f.* खेडेंपाडें*n.*

Country, *a.* v. Rustic. खेडे गांवचा, खेड्या पाड्याचा, खेड्या पाड्यांतला, खेडे गांवांतील, बाहेर गांवचा, गांढा, ग्राम्य.

2 *produced in the c.* गांवरानी, मुलकी, गांवठी, गांवठू, गांवगिरी.

Countryman, *n. one of the same c.* देशभाऊ*m.* देशबंधु*m.* एकदेशी, एकदेशीय, एकदेशिक, समानदेशिक, सदेश, स्वदेशीय, सदेशीय, सांस्थानिक.

2 *rustic, peasant, swain, hind.* खेडे गांवचा माणूस, शेतखप्या, शेतकाप्या, गांवढळ, गंवार, गुरेराख्या, नांगऱ्या, नांगरहाक्या, जोत्या, क्षेत्राजीव, क्षेत्री.—as used contemptuously, and as corresponding with *Clown, clodhopper, boor, lout.* आडगळचा, आडमुठ्या, कांबळ्या, धोंगड्या, रान्या, रानकरी, रानमाणूस, रानट, जंगलट, जंगली जट, वणजारदांड.

County, *n.* प्रांत*m.* देशविभाग*m.*

The common words expressing certain *Divisions of a country,* and thus, somewhat answering to *County, Shire, Circuit, District, Province, Hundred, &c.* are चकला, पेटा, जिल्हा, टप्पा *or* तप्पा, तरफ, तालुका, परगणा, प्रांत, महाल, सुभा.

Coup de main, *n.* छापा*m.* छप्पा*m. v.* घाल.

Coup de soleil, *n.* उन्हाचा चटका*m.* झळ *f.* झळई *f.*

Couple, *n. brace, two, pair.* जोडी *f.* जुंवळी *or* जुळी *f.* जुळें*n.* द्वंद्व*n.* द्वय*n.* (in. comp. as पुस्तकद्वय, हस्तद्वय, फलद्वय*n.*) युग*n.* युगुल*n.* युग्म*n.* यमल*n.*

2 *male & female.* जोडा*m.* जोडपें*n.* जोडें*n.* द्वंद्व*n.* मिथुन*n.*

A married c. स्त्रीपुरुषें*n.* दंपती*n.m.* दंपत्य*n.* मेहूण*n.*

3 *frame of transverse rafters, &c.* कैंची *f.* कातर *f.* चवा*m.* घिगी *f*

To Couple, *v. a. join two together.* जोडी *f.* करणें-बांधणें-घालणें, जूळ *f.* घालणें, जोडणें.

2 See To Marry.

To Couple, *v. n.* See To Copulate.

Couplet, *n.* दोहरा*m* बैत *f.*

Courage, Courageousness, *n.* v. Boldness. हिम्मत *f.* हिय्या *f.* छाती *f.* दिलदारी *f.* मर्दाई *f.* मर्दुमकी *f.* मर्दी *f.* अवसान*n.* आव*m.*

To lose c. धीर*m.*-अवसान*n.*-&c. टाकणें-सोडणें, धीर*m.* फुटणें-दम*m.* सुटणें-हात पाय*m.pl.* गळणें-पाय*m.pl.* मोडणें-मेटें*n.pl.* बसणें *g. of s.* कान*m.pl.* पाडणें, कमर *f.* बसणें-मोडणें-खचणें *g. of s.* टिरी *or* टिऱ्या *f.pl.* कांपणें *g. of s.*

To take c. To pluck up c. दम*m.*-अवसान*n.*-धैर्य*n.*-&c. धरणें, धैर्यावलंबन*n.* करणें.

Courageous, *a.* v. Bold. शूर, हिम्मतदार, हिम्मती, हिम्मतीचा, हिय्येदार, छातीदार, छातीचा.

Courier, *n.* v. Messenger. जासूद, कासीद, हलकारा *or* हरकारा, कागदी.

Course, *n. career, race, run.* दवड *f.* धांव *f.* धांवण *f.* धांवणें*n.* धांवणी *f.*

2 (as of a river, road, &c.). सरणि *or* सरणी *f.* मार्ग*m.* गति *f.* ओघ*m.* प्रवाह*m.*

3 *race-ground.* शरयतीची *or* शर्तीची जागा *f.* पैजेची जागा *f.* घोडदवडीची जागा *f.*

4 *progress, proceeding, process.* गति *f.* चाल *f.* गमन*n.* चार*m.* प्रवृत्ति *f.* प्रवाह*m.*

Hobbling and halting c. (of a work, &c.). अगतिकगति *f.*

5 *method of life, train of actions, procedure.* ओळ *f.* ओळा*m.* वळण*n.* मोळा*m.* नित्यनियम*m.* निष्ठा *f.* चालचलणूक *f.* वृत्ति *f.* वृत्त*n.* प्रवृत्ति *f.* रहा *f.* रहणी *f.* रहाटी *f.* रीति *f.* आचार*m.* आचरण*n.* रवेस *f.* रीतरवेस *f.* तंत्र*n.* दीक्षा *f.* प्रस्थान*n.*

Devious or evil c. गैरमार्ग, गैररहा, असन्मार्ग.

To turn to an evil c. पगडी *f.* फिरवणें *or* फेरपगडी *f.* करणें.

To enter on a right c. रहणीस लागणें, (*and* To set upon &c.—लावणें,) मार्गास लागणें, वाटेवर येणें.

6 *train, tenor, line or order of proceeding.* ओळ *f.* ओळा*m.* वळग*n.* वळवटा*m.* रीति *pop.* रीत *f.* मार्ग*m.* वाट *f.* धारा*m.* धारापेंडोळा*m.* धारेंपेंडोळें*n.* परिपाठ*m.* पाठ*m.* संप्रदाय*m.* ओढण*n. f.* सरणि *or* सरणी *f.* मोड *f.* प्रवाह*m.* वळी *f.* रहाटी *f.* दंडक*m.* पद्धति *f.* पर्याय*m.* आनुपूर्वी *f.* आनुपूर्व्य*n.*

C. through ages without beginning. अनादिपरंपरा *f.*

C. of events or Nature. गति *f.*

Of c. As a matter of c. *as a natural consequence.* सहज, साहजिक, सहजगतीनें, सहजगत्या, सहजरीतीनें, सहजरीत्या, कैसुतिकन्यायेंकरून.

Of c. *as a matter of rule.* नियमाने *or* नेमाने, नेमी.
Of due c. संप्रदाय शुद्ध, रीतीचा, रूईचा.
That is of c. *of natural consequence.* सहजाचा, सहजगतीचा, सहजरीतीचा, साहजिक.
That is of c. *of rule.* नियमाचा *or* नेमाचा.
To chalk or mark out a c. for. रेघ *or* रेषा *f.* ओढून देणें *or* काढून देणें.
To come in the c. of (conversation, &c.) ओळीस येणें.
To fall into or along with the c. (or custom) of. रूईस येणें.
To take another c. रान *n.* बदलणें-सोडणें.
7 *regular succession,* v. Order. अनुक्रम *m.* क्रम *m.* परिपाटी *f.* पर्याय *m.*
8 (as of ceremonies or works). अनुष्ठान *n.*
Conductor of a c. अनुष्ठानी, अनुष्ठाता.
9 courses, v. Menses. पुष्प *n.* रज *n.*

To Course, *v. a. chase,* v To Hunt. पारध *f.*-शिकार *f.*-मृगया *f.*-अनुधावन *n.*-&c. करणें *g. of o.*

To Course, *v. n. run, &c.* धावणें, त्वरितगतीने चालणें.

Court, *n.* (of a king, &c.), *palace.* राजवाडा *m.* सर्कारवाडा *m.* राजमंदिर *n.* राजगृह *n.* राजालय *m.*
2 *retinue, &c of a king, body of courtiers.* राजमंडल *n.* राजपुरुष *m. pl.* राजसभा *f.* राजभृत्य *m. pl.* दर्बारीमनुष्य *m pl.*
3 *royal audience, levee, &c.* राजदर्बार *m.* दर्बार *m.* राजकचेरी *f.* कचेरी *f.* दिवाणदर्बार *m.* राजसभा *f.* राजमजलस *f.* मजलस *or* मजालस *f.*
Familiar with courts and levees. दर्बारमहशूर, दर्बारप्रसिद्ध, सर्कारमहशूर.
Friend at c. मुरब्बी *m.*
Full c. भरदर्बार *m.* भरमजलस *or* मजालस *f.* भरकचेरी *f.*
Holding a c. or levee. दर्बार *m.*
In, at, to, before the c. हुजूर.
In open c हजीरमजालस.
4 (of justice). अदालत *f.* न्यायसभा *f.* सर्कार *n.* दिवाणखाना *m.* राजद्वार *n.* धर्मशाला *f.* धर्मसभा *f.* धर्माधिकरण *n.*
Civil c. दिवाणी अदालत *f.*
Criminal c. फौजदारी अदालत *f.*
Highest c. *the Sadar Adálut.* सदर *f.*
5 (of public business), *hall, &c.* कचेरी *f.* सर्कारवाडा *m.* राजद्वार *n.*
6 *meeting for the administration of public business.* कचेरी *f.* सभा *f.*
7 *body of judges.* न्यायाधीश *m. pl.* न्यायसभा *f.* न्यायाधीशसमूह *m.*
8 v. Yard. अंगन *or* अंगण *n.* खळ *or* खळें *n.*
C. before the mansions of the Great. माणकचौक *m.* राजांगण *n.*
Square or oblong c. चौक *m.* चौदिवाली *f.*
9 See Flattery.

To Court, *v. a. seek in marriage, woo.* मागणी *f.* करणें-घालणें, विवाहहेतुकस्नेह *m.* करणें *g. of o.* लग्नासाठीं भजनीं लागणें *g. of o.* विवाहार्थचित्ताराधन *n.* करणें.
2 *woo by praising, fawning upon, &c.* v. To Flatter. आर्जवणें, आराधणें, भजनीं *or* भजनास लागणें, जी *or* जीजी-हांजी *interj.* करणें-ह्मणणें.

Court-martial, *n.* लश्करीअदालत *f.* सैनिकन्यायसभा *f.* कोर्त्तमार्शल *n.* is in common use from the English.

Courted, *p.* v. V. 2. आराधलेला, &c. आराधित, उपार्जित.

Courteous, *a. polite,* v. Civil. बोलूनचालून चांगला, माणुसकीचा, गृहस्थगिरीचा, सभ्य, शिष्ट, आदरसत्कारी, अनुनयी, सानुनय.

Courteously, *adv.* v. A. माणुसकीने, गृहस्थपणाने, &c. सौजन्यपूर्वक.

Courteousness, Courtesy, *n.* v. A. माणुसकी *f.* गृहस्थगिरी *f.* गृहस्थपणा *m.* भलमाणसाई *f.* सभ्यता *f.* शिष्टता *f.* तवाजू *f.* सुजनता *f.* सुजनत्व *n.* अनुनय *m.*

Courter, *n.* v. V. 1. लग्नासाठीं भजनीं-नादीं-&c. लागणारा, विवाहार्थस्नेही.
2 आर्जव करणारा, &c. आर्जवी *or* वू, मनधरणीचा, जी *or* जीजी-हांजी-करणारा-ह्मणणारा, आराधक, उपार्जक.

Courtesan, *n.* v. Harlot. कळवंतीण *f.* कसबीण *f.* कंचनी *f.* वेश्या *f.*

Courtier, *n.* दर्बारीमनुष्य *m.* राजपुरुष *m.* राजभृत्य *m.*
Courtiers—collectively, राजमंडल *n.* मंडलदेवता *f. pl.*
2 See Flatterer.

Courting, *n.* v. V. 2.—*act.* आर्जवणें *n.* आराधणें *n.* &c. आर्जव *m.* मनधरणी *f.* आराधना *f.* उपार्जना *f.*

Courtliness, *n.* v. A. सभ्यता *f.* प्रौढी *f.* सुजनता *f.*

Courtly, *a. belonging, suitable, &c. to a court.* दर्बारी, दर्बाराचा, दर्बारी डौलाचा, श्रीमंती, सभ्य, शिष्ट, प्रौढ.

Courtship, *n. act of wooing in love.* लग्नासाठीं स्त्रीचें आर्जव करणें *n.* विवाहार्थरूपुपासना *f.*

Cousin, *n* —gener. भावंड *n.* भाऊ *m.* बहीण *f.* बंधु *m.* बंधुजन *m.* बंधुजनी *f.* सहजमित्र *m f.*—on the father's side. बापभाऊ *m.* बापबहीण *f.* बापभावंड *n.*— on the mother's side. आईभाऊ *m.* आईबहीण *f.* आईभावंड *n.*—german, or first c. चुलतभाऊ *m.* चुलतबहीण *f.* चुलतभावंड *n.* चुलतबंधु *m.* मामे-भाऊ *m.*-बहीण *f.*-भावंड *n.* आतेभाऊ *m.* आतेचा लेंक *m.* आतेबंधु *m.* आतेबहीण *f.* आतेचो लेंक *f.* आत्मबंधु *m.* माऊसभाऊ *m.* माऊसबंधु *m.* माऊसबहीण *f.*—paternal uncle's son. चुलत भाऊ *m.* चुलतबंधु *m.*—pat. uncle's daughter. चुलत बहीण *f.*—pat. aunt's son. आतेभाऊ *m.* आतेबंधु *m.*—pat. aunt's daughter. आतेबहीण *f.*—maternal uncle's son. मामेभाऊ *m.* मामेबंधु *m.*—mat. uncle's daughter. मामेबहीण *f.*—mat. aunt's son. माऊस भाऊ *m.* माऊसबंधु *n.*—mat. aunt's daughter. माऊसबहीण *f.*

Cove, *n.* v. Creek. खाडी *f.*

Covenant, *n.* v. Agreement. करार *m.* समय *m.* संकेत *m.* प्रतिज्ञा *f.*

Covenant-keeping, *a.* करारी, सत्यप्रतिज्ञ, सत्यवचन, सत्यसंकल्प.

To Cover, *v. a. overspread and hide.* आच्छादणें, आवरणें, प्रच्छादणें, व्यापणें, झांकणें, आच्छादन *n.*-प्रच्छादन *n.*-आवरण *n.*-व्यापन *n.*-&c. करणें *g. of o.*
2 *conceal,* v. To Hide. झांकणें, ढांकणें, ढांपणें, दाबा देणें-धरणें, पांघरूण *n.*-प्रावरण *n.*-झांकण *n.*-आच्छादन *n.*-&c. घालणें.
3 *close with a lid or top.* झांकणें, झांपणें, ढांकणें, ढांपणें.

Cover, *n.*—gener. *covering thing or cause.* आच्छादन *n.* आवरण *n.* पिधान *n.*
Under the c. of. आड.
From under the c. of. आडून.
That is under the c. of. आडचा, आडील.
2 *concealing cause; screen, blind.* आडपडदा *m.* पडदा *m.* अंतर्धान *n.* तिरोधान *n.*
3 *sheltering cause; shelter.* आश्रय *m.* आस्रा *m.* दडण *f.* लपण *f.*
4 (as of a pillow, couch, cushion, &c.). गलेफ *m.* गवसणी *f.* अभ्रा *m.* तह *m.* थैला *m.* पिशवी *f.* मलवस्त्र *n.* मुखवस्त्र *n.*
5 (as over a carriage, palanquin, &c.). बुरका *or* बुरखा *m.* भुरकी *f.* अभ्रा *m.* गवसणी *f.* मलवस्त्र *n.*
6 *lid, top.* झांकण *n.* झांपण *n.* ढांकण *n.* ढांपण *n.* ढांपा *m.* झांकणी *f.* झांकणें *n.* सरपोस *m.* टोपण *n.* झडपा *m.* पिधान *n.*

Covered, *p.* v.V. 1. आच्छादलेला, &c. आच्छादित, आच्छन्न, प्रच्छादित, प्रच्छन्न, आस्तीर्ण, आस्तृत, प्रावृत, आकीर्ण (in comp. as मेघाकीर्ण, नक्षत्राकीर्ण, वृक्षाकीर्ण, सैन्याकीर्ण, जलाकीर्ण, पुष्पाकीर्ण).

2 झांकलेला, &c. छन्न, अंतर्हित, तिरोहित, आच्छादित.

Coverer, *n.* Covering, *p. a.* v.V. 1. आच्छादणारा &c. आच्छादक, प्रच्छादक, आच्छादन-&c. कर्त्ता-कारी-&c.

2 झांकणारा, &c. झांक्या, ढांक्या, ढांप्या, आच्छादक, अंतर्धायक.

Covering, *n.* v.V. 1.—*act.* आच्छादणें *n.* आवरणें *n.* &c. आच्छादन *n.* आवरण *n.* प्रच्छादन *n.*

2—*act.* झांकणें *n.* दाबा देणें *n.* &c.

1 *thing covering; thing concealing.* See Cover. II *clothing,* v. Clothes. पांघरूण *n.* प्रावरण *n.* वेष्टन *n.*

Coverlet, *n.* पलंगपोश *m.*

Covert, *a. sheltered, not exposed.* सावटीचा, सावटी, आश्रयाचा, *pop.* आस्र्याचा, साश्रय, वसव्याचा.

2 *hidden,* v. Secret. चोरटा, गुप्त.

3 *disguised, sarcastic, &c.* उपरोधाचा, उपरोधी, उपरोधीक, औपरोधिक.

4—a married woman. नवऱ्याचे स्वाधीन-&c. भर्त्रधीन, भर्तृवश.

Covert, *n. shelter, hiding place.* लपण *f.* दडण *f.* सावट *f.* आश्रय *m.* *pop.* आस्रा *m.* आडोसा *m.*

Under c. आडमोहरीं.

Covertly. See Secretly.

Coverture, *n. state of a married woman.* भर्त्रधीनता *f.* भर्तृवशता *f.*

To Covet, *v. n. be affected with strong desire.* लोभणें, लुब्धणें, लोभ *m.*-हांव *f.*-&c. सुटणें *in. con.* लुब्ध-लोभयुक्त-लोभिष्ट-&c. होणें.

To Covet, *v. a. desire earnestly,* v. To Desire. लोभ *m.*-लालूच *f.*-लालची *f.* धरणें *g. of o.* अभिलाषणें, अभिलाष *m.* करणें *g. of o.* लाहों *m.* घेणें *g. of o.*

Coveting, *n.* v.V. A.—*act.* लोभ धरणें *n.* अभिलाषणें *n.* &c. लाहों *m* *v.* घे, अभिलाष *m.*

Covetous, *a. cupidinous, avaricious, greedy.* लोभी, लालची, हावरा, लालुचखोर, अहोपी, लोभिष्ट, लोभान्वित, लोभयुक्त, सोसी, सोसवेवडा, लाभाळू, हव्यासी, बराडी, अभिलाषी, स्पृहयालु, सतृष्, लुब्ध, लोलुप, रजोगुणी, राजस—in high degree. लोभाधीन, लोभग्रस्त, लोभमय, लोभात्मक, लोभाविष्ट, लोभाक्रांत, लोभाकुल, लोभातुर, सर्वार्थी. Some terms for *a covetous person* are आशाभूत *or* आशाळभूत, आपलपोट्या *or* आपलपोटाऱ्या, पुढलेंपान ओढणारा, आत्मंभरि.

2 (of wealth or riches). धनलोभी, धनार्थी, द्रव्यलोभी, धनलुब्ध.

Covetously, *adv.* लोभाने, लोभेंकरून, लोभबुद्ध्या, लोभदृष्ट्या, लोभभावाने, लोभपूर्वक, लोभपुरस्सर.

Covetousness, *n.* v.A. 1. लोभ *m.* लालूच *f.* हांव *f.* सोस *m.* हेवा *m.* अभिलाष *m.* हांवरेपणा *m.* लाहों *m.* लिप्सा *f.*

Free from c. लोभावेगळा *or* निराळा, लोभहीन-&c. निर्लोभ.

2 धनलोभ *m.* धनतृष्णा *f.* धनाशा *f.* अर्थकाम *m.*

Covey, *n.* v. Flock. पक्षा *m.* झांक *f.* झुंड *f.*

Cow, *n.* गाय *f.* धेनु *f.* गौ *f.* गो *f.* (in comp. as गोमुख, गोदान, गोपाल), कपिला *f.*—in contempt. गायरट *n.* गायरूं *n.*—in endearment. गायरूं *n.* गावली *f.* मावली (*or* गाउली & माउली), गोजरूं *n.*

C. conceiving whilst suckling. तानगाभी *f.*

C. produce, (milk, butter, &c.). गोरस *m.* गव्य *n.*

C. that bears annually. वर्षवीण *f.*

C. that reconceives in six months. समस्की *or* सामासकी *f.* सामाशी *f.*

C.-track. गुरदंड *m.* गोंड *f.n.* गोष्पद *n.* गोपद *n.* गोक्षुर *n.*

C. wholly of one color. कपिला *f.* (as black c. काळीकपिला, red c. तांबडी कपिला &c.).

Frame work to confine a c during milking. आडी *or* आढी *f.*

Hair from the tail of a c. गोवाल *m.* गंगादन *n.*

Milch c. दुभतीगाय *f.* पयस्विनी *f.*

Reach of a c.'s lowing. गौकोश *m.*

Tie of legs of a c. during milking. भाला *m.* *or* वाहला *m.* *v.* घाल.

Twitching and quivering of a c 's. hide. गोस्फुरण *n.*

Wild c. वनगाय *f.* वनगौ *f.*

To Cow, *v. a.* v. To Intimidate. दबावणें, धमकावणें, भेडसावणें, भेडावणें, हिम्मत *f.*-&c. मोडणें *g. of o.* धैर्यभंग *m.*-धैर्यनाश *m.*-उत्साहभंग *m.*-&c. करणें *g. of o.*

Cow-dung, *n.* शेण *n.* गोमय *n.*

Basket for c शेणपाटी *f.* शेणमूप *m.*

Cake of c. गोवरी *f.* थापटी *f.* थापा *m.* वळशिणी *or* वळशेणी *f.* वळशिणीगौरी *f.* वडी *f.* शुभा *f.*

Cake of c. as dabbed upon the roof or wall गायगोळा *m.* थापा *m.*

C. as found in the fields रानशेण *n.* रानगोवरी *f.* राणशिणी *f.*

C.-wash,—to be used in smearing floors, &c. शेणवणी *n.* शेणपा *n.* शेणखळा *m.* सारवण *n.* शेणकाला *m.*

Crumbly or crumbled c. गोवर *m.* शेणकूट *n.* शेणपुडी *f.* किटण *n*

Kindled heap of bits of c. झगरें *n.* फूलझगरें *n.* कोरपा *n.*

Lump or dab of c. शेणगोळा *m.*

Lump of c. — as voided at one time. शेणपोहो *or* पोव *m.* शेणपा *m.* शेण्या *m.* पोहो *m.*

Lump of moist c. in which fire is preserved under ashes. पेंडा *m*

Pelting with c -clots. शेणमार *m.*

Piece of c. (cake, lump, or bit). शेण *n.* शेणखंड *n.* शेणखुड *n.* शेणकूट *n.*

Pile of cakes of c. arranged for kindling. थाळ *f.* थाळण *f.*

Pile of pieces of c. plastered over. कलोड *or* कलनड *m.*

Pit for the daily c. शेणकी *f.* शेणकई *or* काई *f* शेणखळी *f.* शेणखाई *f.* शेणगाईर *f.*

To sprinkle with c.-wash. शेणसडा *or* सडा *m.* घालणें-देणें.

To smear with c.-wash. सारवणें, सारवण *n.* घालणें.

To sprinkle and smear with c.-wash. सडा सारवण *n.*-सडासमार्जन *n.* करणें.

Cow-hage, Cow-itch, *n.* कवचकुइरी *or* ली *f.* कपिकच्छु *f.* आत्मगुप्ता *f.*

Cow-herd, Cow-keeper, *n.* गुराखी *or* गुराख्या, गवळी, गोवळा, गोवरी, गोपाल, गोरक्षक, जांगळी, अहीर, अभीर, भीर.

Female c. गवळीण *f.* गोवारीण *f.* गुराखीण *f.* &c. गोपिका *f.* गोपी *f.*

Quarter or station of cow-herds. गवळवाडा *m.* गवळहाट *m.* घोष *m.* व्रज *m.*

Cow-house, Cow-shed, *n.* गोंवळ *m.* खुडी *f.* बेडें *f.* गोशाला *f.*

Litter of c. गोंदरड *f.* गोवरी *f.*

Cow-pen, *n.* गोठा *m.* गोष्ट *n.m.*

Cow-pox, *n.* गोस्तन शीतला *f.*

Note. The Marát'hás do not distinguish between the cow-pox and the small pox, but use the word देवी for both.

Coward, Cowardly, *a.* भित्रा, भिकूट, भिकुड, भ्याड, नामर्द, कातर, निर्वीर्य, अधीर, अवीर, न्यूनधैर्य, पळपटा *or* ट्या, हीनधैर्य, हीनशौर्य, हीनपराक्रम, *or* शौर्यहीन, धैर्यहीन &c. रणभीरू. Some phrases, pro-

verbs, sayings, and various formations conveying the sense of *a cowardly person*, and answering to *Dastard, Poltroon, Nidget, Craven, Pusillanimous wretch, Faint-heart, Lack-pluck, White-liver, Cream-face, Pigeon-heart, Chicken, Woman*, are रांड *f* रांडमाणूस *c.* लंडी *c.* फटलंडी *c.* झुंझाररावm. भाररावm. भागूबाई *f.* पादरा, हगरा, तरस गाळ्या, हुरडफुंक्या, मारत्याचे मागें आणि पळत्याचे पुढें असणारा, कचलपटm.

COWARDICE, COWARDLINESS, *n.* v.V भित्रेपणाm. &c. नामर्दी *f.* कातर्यn. अधीरता *f.* हीनशौर्यn. हीनधैर्यn. अविक्रमm. अपराक्रमm. रणभीति *f.* रणभीरुता *f.*

COWARDLY, *adv* v.A. भित्र्यासारखा-नाणी-परी-&c.

To COWER, *v. n. sink in at the knees, &c. give way.* दबणें, दबकणें, मेटn.*pl.* बसणें-मोडणें *g of s.* डगणें.

COWL-STAFF, *n.* नदघण *f.n.*

COWRIE, *n. particular shell.* कौडाm. *dim* कौडी *f.* वराटकm. वराटिका *f.* कपर्दकm. काकिणी *f.*

Some kinds are. पोपटी, भवानीकौडी, वाघीकौडी.

COXCOMB, *n. v.* FOP. अकडबाज, नखरेबाज.

To COY, *v. n. affect reserve, &c.* मुरकणें, नोंडn. मुरकणें, मुरकाm. मारणें.

COY, *a.*—a female. मुरकेखोर, मुरका मारणारी, नोंड मुरडी, सलज्ज, लज्जाशील.

COYLY, *adv* v.A. नोंड मुरकोन, मुरके मारून.

To COZEN. See To DECEIVE.

CRAB, *n.* खेंकडाm. *or* डेंn. खेंकड्n. किरवेंn. बेलकडेंn. कुरलेंn. कुरली *f.* चिमोरी *f.* चामठाm. मुख्याm. कर्कm. कर्कटm. कर्काटकm. तिर्यक्m.

Claw of a c. अंकडाm.

CRABBED, *a. morose, &c.* v. CROSS. खप्पाळ, हिरवा, हिरवट, तुटक, खाष्टी *or* खास्ती, निरसट, तिडका, करडी मरजीचा, दाष्ट.

2 *perplexing, hard,* v. DIFFICULT. खडतर, खचरट, खट, किचर, किचरट.

CRABBEDNESS, *n.* v.A. खाष्टीपणाm. दाष्टपणाm. &c. करडी मरजी *f.*

2 खचरटपणाm. &c.

CRACK, *n. chink, fissure, cranny, cleft, crevice.* फट *f.* संधिm.*f. pop.* सांध *f.* सांधाm. भेग *f.* भेर *f.* खांड *f.* भडोळ *or* भडवळ *f.* भळ *f.* चिरण *f.* रेभ *f* तडाm. विंच *f.* चीर *f.* चील *f.* सापट *f.* छेदm. फाटफूट *f.*

Cracks and crannies,—compreh. *nooks, crevices and corners.* सांधीकोंदी *f.pl.*

2 (as of some vessel or thing). चीर *f.* फूट *f.* दोराm. दोरवाm. तडक *f.* तडाm. तीड *f.* छेदm. फाटफूट *f.*

3 *sudden and sharp sound.* तडक *f.* नडकाm. तडाखाm. कडाखाm. तडतडाटm.

With a c. चड-कन-कर &c. चडचड, तट *or* तट्टकन-कर-&c. तटतट & टां—intens. तटातट, तटाटां.

4 *sounding stroke.* फटकाराm. चटकाराm. चटकणी चडक *f.* चडकण *f.* चडकणी *f.* तटकाराm.

With a c. ताड *or* थाड-कन-कर-&c.

5 See LIE.

To CRACK, *v. n. break into cracks or chinks.* भेगलणें, तडकणें, उलणें, तडतडणें, *intens.* तडाडणें, भेतलणें, फाटणें, तडक *f.* जाणें *in. con.*

2 *open, split, part.* उलणें, फुटणें, तडकणें, तडणें, तडावणें, पिचणें.

3 *burst with a sound.* तटतटणें *or* तडतडणें *intens.* तटाटणें *or* तडाडणें, तुडतुडणें, तटतट-तटकन-&c. फुटणें.

4 *make a loud sound.* कडाडणें, खडाडणें *or* खरारणें.

5 *emit a cracked sound,*—a rupee, &c. नादावणें.

To CRACK, *v. a.* v. To BREAK, To SPLIT. फोडणें, मोडणें.

2 (a whip, &c.) *make to sound loudly.* कडकावणें, वाजवणें, तडतडवणें, कडकडवणें.

CRACK-BRAINED, *a. crazy,* v. MAD. वेडगळ, वेडसर, वायकळलेला.

CRACKED, *p.* v. V. N 1. भेगलेला, तडकलेला, &c.

2 फुटका, फुटकर, फुटीर, फुटक, पिचका, पिंजका, *remiss.* पिंजट *or* पिंजकट.

5—esp. of coins. वालफूट *or* वालफुटका, फुटका, कची, फाटफूट.

C. and rubbed, &c. कचीढेली.

CRACKER, *n* (of gun-powder). फटाकडा *or* फटाकाm. (*dim.* फटाकडा *or* फटकडी *f.*)

Cluster of crackers closed up. पेटी *f.*

C. that makes seven reports. सातवारी फटाकाm.

C. made of paper only. फटाकाm. कोरडा फटाकाm.

2 *cracking whirligig.* किंकरेंn. किरकिरेंn

CRACKINGLY, *adv. with noise of cracking.* कडाडां *or* खडाडां, कडाकड *or* खडाखड, कडडड.

2 *briskly, swimmingly, &c.* तडक *or* तडका, धडक *or* धडका, धडकून, कडक, कडकावून, नडाक्यानें.

To CRACKLE, *v. n.*—substances in the flame. चटचटणें, चरचरणें, फुरफुरणें, तडतडणें *or* तुडतुडणें,—intens. चरारणें, फुरारणें.

2—as stiff paper, cloth, &c. फडफडणें, खडखडणें, कडकणें.

3 *burn rapidly and cracklingly.* भरभरणें *or* भुरभुरणें, *intens.* भरारणें, कडकणें.

4—substances under eating, &c. कुडकुडणें, कडकणें, कडकडणें.

CRACKLER, *n.* CRACKLING, *p. a.* v. V. 1. तडतडीत, तुडतुडीत.

2 कडकडीत, कडबडीत, करकरीत, तडतडीत, सणसणीत.

3 कडकडीत, कडबडीत.

4 कुडकुडीत, कडकडीत, करकरीत, कुरकुरीत, तुडतुडीत.

CRACKLING, *n.* v. V. 1.— the sound emitted. फुरफुराटm. तडतडाटm. स्फूत्कारm.

2 फडफडाटm खडखडाटm. खडाडm.

3 कडकडाटm. खडखडाटm.

CRACKLINGLY, *adv.* v. V. 1. चटचट *or* टां, चरचर *or* रां, *intens.* चटाचट, चटाटां, चराचर, चरारां.

2 फडफड *or* डां, *intens.* फडाफड &c. फडाडां, खडखड *or* डां.

3 भुरभुर *or* रां, भुरूभुरू.

4 कुडकुड *or* डां.

CRADLE, *n.* पाळणाm. घोंडेपाळणाm. पालक *or* पालखn. टारलेंn.

Cord, bar, &c. supporting a c. वारती *f.* वरात *f.*

From one's c. पाळण्यापासून, पाळण्यांतल्यापासून, बाळपणापासून.

Leg of a c. भोई *f.*

Rope to swing a c. झेंपसाm. झिपुराm.

2—as for a broken bone, &c. भाळी *f.*

3 *frame, bed, &c.* घोडी *f.*

CRAFT, *n. manual art,* v. ART. कला *or* कळा *f.* शिल्पn. हुनरm.*f.*

2 *artifice, guile,* v. CUNNING. कावाm. कावादावाm. कावित्रn. कपटn.

CRAFTILY. See ARTFULLY.

CRAFTINESS, *n.* v. A. *and* CUNNING. कावाm. कपटn. कावित्रn. शाल्यn.

CRAFTSMAN, *n.* v. ARTIFICER. कारिगरm. शिल्पीm.

CRAFTY, *a.* v. CUNNING. कावेबाज, कावेदार, कपटी, भूर्त्त, शठ.

CRAG, *n. protuberance of a rock, &c.* खडपाm. खरपडn. सुळकाm. शृंगn.

CRAGGED, CRAGGY, *a.* खडप्यांचा, सुळक्यांचा, उंचसखल.

To CRAM, *v. a. over fill,* v. To STUFF. चिकार *adv.* भरणें, ठासून-ठेचून-तकटून-दपटून-दडपून-चेपून-&c. भरणें.

2 *force in, drive in,* v. To STUFF. चिणणें, खचणें, ठासणें, चेंदणें, चोंदडणें, चोंदाटणें, ठेचणें, ठोंबरणें, तकटणें, चिळणें.

To CRAM, *v. n. eat gluttonously,* v. To GLUTTONIZE. दपटून-तकटून-उपटून-रपाटून-रगडून-कचकावून-&c. जेवणें-खाणें.

CRAMP, *n. spasm.* वळm.*f.* वरवंटm. वरवंटाm. अकडवांव *f.* पेटकाm पेटकी *f.* पेडगाm.

2 *or* cramp-iron. पट्टी *f.* आंकड्यांची कांब *f.*

To CRAMP, *v. a. affect with c.* आखडवणें, अंकडाm.-खोडाm.-खोडामोडाm.-&c. करणें *g.of o.* धरणें.

2 See To RESTRICT.

CRAMPED, *p & a.* v. V. 1.—*affected with cramp.* आखडवलेला, ओढलेला, धरलेला.

C. state (of the limbs, &c.). खोडाm. खोडामोडाm. खोडाविडी *f.* अंकडाm. हातापायाची गठडी *f.*

I—of language, &c. *stiff, constrained.* अप्रशस्त, असरल, संकीर्ण.

CRANE, *n.* करकोचाm. सारसm. (सारसी *f.*) पिंगळाm. क्रौंचm (क्रौंची *f.*).

Descent of a flock of cranes. करकोच धाड *f.*

2 *machine for raising weights.* यारी *f.* गाडी *f.*

CRANIOLOGY, *n.* कपालसामुद्रिकn. कपालविद्या *f.* कपालशास्त्रn.

CRANIUM, *n.* v. SKULL. करोटी *f.* करटी *f.* कपालn.

CRANK, *a.*—a boat, &c. उलंडा, कलथा, कलंडा

CRANNIED, *a full of chinks.* बहूतफटींचा, बहूतसापटीचा, बहुरंध्र, बहुछिद्र.

CRANNY, *n.* v. CRACK. चिरण *f.* चीर *f.* सापट *f.* फट *f.* सांध *f.*

CRAPULOUS. See DRUNKEN.

To CRASH, *v. n.* v. N. कडाडणें *or* खडाडणें *or* खरारणें.

2—esp. as a tree, branch, &c. breaking. धसकणें.

CRASH, *n. loud mingled sound of things falling.* धडाकाm. कडाखाm. कडाड *or* खडाड *or* खराडm. कडकडाट *or* खडखडाट *or* खरखराटm. घडाडm. घडघडाटm. धडाडm. कडाकडी *f.*

With a c. v. CRASHINGLY. खाड-कन-कर-&c.

2 (as of many musical instruments). कडाकाm. कडाखाm. धडाखाm.

CRASHINGLY, *adv.* कडडड, कडाकड, कडाडां, खडाखड, खडाडां, खरारां, घडाडां, धडाडां.

CRASSAMENTUM, *n.* सारn. सारांशm. घनांशm.

CRATCH, *n. frame in which hay is put.* गव्हाण *or* णी *f.* गाताडी *f.*

CRATE, *n. a texture of sticks &c.* सांकाटाm. सांपडाm. सांकाटी *f.* साटm. ताटी *f.*

2 See BASKET.

CRATER, *n.* ज्वालामुखीचें तोंडn. ज्वालामुखीमुखn.

To CRAUNCH, *v. a. crush with the teeth.* कडकड *or* डां *or* कड-कडून-कडाकड-कडाडां-कराकर *or* रां-*adv.* चावणें-खाणें.

CRAVAT, *n. neckcloth, &c.* गळेबंदm. कंठवस्त्रn. गलबंधनn.

To CRAVE, *v. a. supplicate,* v. To BEG. प्रार्थणें, विनवणें, मिन्नतवार-मिन्नतीनें-पायधरणी करून-&c. मागणें, मिन्नत *f.* करणें.

2 *long for, hanker,* v. To DESIRE. खवखवणें, खवखव *f.* सुटणें *in. con. with g.of o.* आशावणें, आशा *f.* लागणें *in. con. g.of o.*

3 *be ravenously hungry,* v. To HUNGER. खाखावणें, धादावणें, वखवखणें, चणचणणें, चणाणणें.

CRAVEN. See COWARD.

CRAW. See CROP.

CRAW-FISH. See CRAB.

To CRAWL, *v. n. creep.* रांगणें, रेंगणें, सरपटणें, सरपटत चालणें-जाणें, सरपट्यां *or* भुईसरपट्यां *adv.* चालणें-जाणें, रेंगत चालणें-जाणें, भुईस लागून चालणें-जाणें, उराने चालणें-जाणें, उरोगमनn. करणें.

2—a child. घोडा *or* घोडुलाm. करणें, रांगणें &c.

3 fig. *move slowly, feebly, heavily, &c.* रडतरडत-रडतखडत-झरतमरत-झुरूमुरू-फेंदत-लंघत लंघत-अटकत अटकत-&c. जाणें-चालणें-फिरणें-करणें, फेंदीखालीं जाणें, रखडणें

4 *move secretly and slily.* लपून-दडून-छपून-चोरून-चोरगस्तीनें-मुंगीच्या पायानें-&c. चालणें-जाणें-येणें-&c

CRAWLER, *n.* CRAWLING, *p a.* v. V. 1. रांगणारा, सरपटणारा, सरपटत चालणारा, &c. उरोगामी.

CRAWLING, *n.* v. V. 1.—*act.* रेंगणेंn. रांगणेंn सरपटन चालणेंn. उराने चालणेंn. रिंगणn. उरोगमनn

CRAWLINGLY, *adv.* v. V. 1. रेंगत रेंगत, सरपटत, &c. &c. भुईसरपट *or* टां, सरपट्यां.

3 See the adverbs under the Verb.

CRAZED, CRAZY, *a. crack-brained, distraught,* v. MAD. वेडगळ, वेडसर, वेडका, वेडपा, वायचळलेला *or* वायकळलेला *or* वावकळलेला, मंत्रचळ्या, विक्षिप्त.

To turn or become c. चळणें, वायचळणें, वायकळणें *or* वावकळणें, खुळावणें, विकळणें.

2 See WEAK.

CRAZEDNESS, CRAZINESS, *n.* v. A. वेडगळपणाm. &c. चळm. वायचळm. खूळn. विक्षेपm.

To CREAK, *v. n. make a sharp noise, &c.* करकरणें, किरकिरणें, खिरखिरणें, घिरघिरणें, करकर शब्दm. करणें, करकर वाजणें.

CREAKER, *n.* CREAKING, *p. a.* v. V. करकरणारा, करकर वाजणारा, करकरा *or* करकऱ्या.

CREAKING, *n.* v. V.—*act.* करकरणेंn. &c. करकर *f intens.* करकराटm.

CREAM, *n.*—of milk. साई *f.* सहा *f.* मलई *or* मळई *f.* सारn.

Thin and poor c. सायटेंn.

2 fig. *pith, marrow, &c.* v. ESSENCE. सारn.m. सारांशm. तत्वn. तत्वार्थm. सत्वn. तत्तामालm. गर्भm.

CREASE, *n. mark made by doubling.* मोड *f.* दूण *f.* दुमड *f.* सळm.

To CREASE, *v. a.* v. N. मोड *f.*-सळm.-&c. पाडणें.

To CREATE, *v. a. make, &c.* निर्माण-उत्पन्न-पैदा-&c. करणें, निर्मिणें, उत्पादणें, उद्भवणें, उत्पादनn.-सर्जनn.-निर्मिति *f.*-&c. करणें *g.of o.*

2 *produce, occasion,* v. To CAUSE. उत्पन्न-&c. करणें, उत्पत्ति *f.*-उद्भवm.-&c. करणें *g.of o.* आणणें.

CREATED, *p.* v. V. 1. केलेला, &c. उत्पन्न, निर्माण, निर्मित, उत्पादित, पैदा, सृष्ट, जन्य.

CREATION, *n.* v. V. 1.—*act.* उत्पन्न करणेंn. &c. उत्पादनn. उत्पत्ति *f.* निर्मिति *f.* सर्जन.—*state.* सृष्टि *f.* उत्पत्ति *f.* उद्भवm.

I v. UNIVERSE. सृष्टि *f.* भूतसृष्टि *f.* प्रत्यक्षसृष्टि *f.* सर्गm.

CREATOR, *n.* CREATIVE, *a.* v. V. 1. करणारा, उत्पन्न करणारा, उत्पन्न-निर्माण-&c. कर्त्ता, जनिता, जनक, उत्पादक.

C. of the world. जगत्कर्त्ता, जगत्स्रष्टा, स्रष्टा, जगदुत्पादक.

CREATT, *n. gentiana cherayta.* किराईत *or* चिराईतn. Some varieties are किराईत फुलकी, कांटे किराईत, गांठी किराईत *or* चिराईत.

CREATURE, *n. thing created,*—gener. भूतn. घटn. ईश्वरीयंत्रn. सृष्टवस्तुn. अर्थm. पदार्थm.

The creatures—compreh. *or* collect. चेतनाचेतनn. चराचरn.

Crawling or creeping c.—gener. किडूक (*dim.* किडकलें)n. कीडमुंगी*f.*

Dumb c. *brute, &c.* मुकें जनावरn. मोनजात*f.*

Living c. जीवm. प्राणीm. जंतुm. जिताजीवm. ईश्वराचा प्राणीm. जन्मीm.

Living creatures—compreh. जीवजंतुm. *pl.* जीवजिवडेm *pl.*

Small living c.—gener. जीवजंतुm. जिवडाm. जीवजिवडाm.

2 *dependent* See Follower. 3 See Man, Person.

Credence, *n.* v. Belief. विश्वासm. मान्यता*f.*

Credenda, *n. articles of faith.* विश्वासविषयm.*pl.* श्रद्धाविषयm.*pl.* श्रद्धेयगाला*f.*

Credential, *n. warrant for claiming belief.* विश्वास्यपत्रn. विश्वासाधार पत्रकn. सनद*f.* कागदm. हुकूमनामाm. मुखत्यारनामाm.

Credibility, Credibleness, *n.* v. A. विश्वासयोग्यता*f.* विश्वासार्हता*f.* विश्वासौचित्यn. विश्वसनीयता*f.* विश्वास्यता*f.* प्रामाण्यn सत्यता*f.*

Credible, *a. worthy of credit or belief.* खरा मानाया जोगा-&c. विश्वासयोग्य, विश्वासार्ह, विश्वासोचित, विश्वास्य, विश्वसनीय.

Credit, *n. credence, faith yielded,* v. Belief. मान्यता*f.* विश्वासm. श्रद्धा*f.*

2 *honor, lustre, eclat, &c.,* v. Glory. यशn. नावरूपn. प्रतिष्ठा*f.* तेजn. भूषणn.

3 *character, name,* v. Reputation. नांवn. आब्रू*f.* आबm. हुरमत*f.* इजत*f.* नावरूपn. भरमm. साबकाm. साख*f.* साखी*f.* वकरn.*f.* नामोशm.

To destroy one's c. नादm. दवडणें-घालवणें.

To preserve one's c. पागोटेंn. *or* पागोट्याचे पेचm.*pl.* संभाळणें.

4 *mercantile c.* पत*f.* साख*f.* साखी*f.* आबm.—freely *or* compreh. *c. and character.* पतपासोडी*f.* पतपात*f.* आबदावm.

Bad or low c. नापत*f.*

That is of bad or low c. नापत.

Testimony of c. खातरी*f* निशा*f.*

To grow in c. पतीस चढणें.

To lose one's c. पतीवर पाणीn. पडणें *g. of s.* नादm. जाणें *g. of s.*

5 *estimation, consideration, influence,* v. Weight. आब *or* आबदावm. मानमान्यता*f.* भारदस्ती*f.*

6—*as opposed to* debt *or* debit. येणेंn. जमा*f.*

7—as given or taken. *tick, trust.* उचापत*f.* उधारm.

On c. उधार.

Letter of c. भलावण*f.*

To Credit, *v. a.* v. To Believe. मानणें, खरा-सत्य &c. मानणें, येणें.

2 *opposed to* debit. जमेस *or* जमा धरणें, जमेकडे मांडणें.

Creditable, *a. bearing or bringing credit,* v. Honorable. आब्रूचा, प्रतिष्ठेचा, यशस्कर, इजतदेणा, यशःप्रद.

2 *worthy of credit or trust,* v. Reputable. शहाजोग, साख, हुरमतदार, हुरमतीचा, हुरमती, आब्रूदार, आब्रूचा, संभावित, माननीय, भला.

Creditably, *adv.* v. A. 1. आब्रूने-आब्रू-नांव-लौकिक-&c. राखून-संभाळून-&c.

Creditor, *n. person to whom a debt is owed.* ऋणकरी, ऋणाईत, येणेकरी, येणेदार, कर्जदार, उत्तमर्ण, उत्तमर्णी.—in bonds and notes or in free phraseol. धनको & धनकोनाम (from धन Money, &c. and *as opposed to* Debtor रिणको & रिणको नाम from ऋण Debt).

C. of. सावकार.

Credulity, *n.* v. A. भोळेपणाm. श्रद्धा*f.* श्रद्धालुता*f.* अल्पप्रमाणकत्वn. कानपिसेंn.

Credulous, *a. that believes readily or without grounds.* कानाचा हलका, हलक्या कानाचा, कानपिसा, भावीक, भोळा, भावीकभोळा, भजनी, विश्वासी, श्रद्धालु, अल्पकर्णी, अल्पप्रमाणक, शीघ्रप्रमाणक, शीघ्रविश्वासी, यथाश्रुतग्राही.

Creed, *n. summary of articles of faith* विश्वसनीयविषय सूत्रसंग्रहm. विश्वसनीयविषयमालिका*f.*

2 v. Religion. मार्गm. मतn.

Creek, *n. cove, inlet, small bay.* खाडी*f.* वांकणn. वांकn.

Branch off from a c. पोहडी*f.* कोळn.

To Creep. See To Crawl.

Creeper, *n. creeping or climbing plant.* लता*f.* वल्ली*pop.* वेल*f.* ताणाm.

Stick planted to aid c. ढांकn. ठोंबाm. ओथंबाm.

2 *creeping creature, reptile.* किडूकn. किडेंn. किडूंn.

C. creatures,—gener. कीडमुंगी*f.*

Creep-hole, *n. subterfuge, excuse.* खिडकी*f.* छिद्रn. जागा*f.* खिंड*f.* फट*f.* सवड*f.*

To keep a c. निसर गांठ*f.* देऊन ठेवणें.

To Crepitate, *v. n.* See To Crackle. 2 *break wind.* पादणें, पादm. सोडणें, पर्दनn. करणें.

Crepitation, *n.* See Crackling.—v.V. 2.—*act.* पादणेंn. पादm. पर्दनn.

Crepuscle, *n. glimmerings of dawn,* v. Dawn. चांचपड चांचपडn. चिपड चिपडn. उर्सेंn.

Crepusculous, *a.* चिपड चिपडचा, चांचपड चांचपडचा, झुंजुकमुंजुकचा.

Crescent, *n.* वाढता चांदm. वृद्धिचंद्रm. कलावृद्धिक चंद्रm. अर्भचंद्रm. अर्धचंद्राकृति*f.*

Crescent, Crescive, *a.* वाढता, वर्द्धमान, वर्द्धिष्णु.

Cress, *n. lepidium sativum.* अहाळीव *or* आहळीव *or* हाळीवn.

Crest, *n.* (of a cock). शेंडी*f.* शिखा*f.* कुक्कुट चूडा*f.*

2 *plume, tuft.* तुराm. कलगी*f.* शिखा*f.* शिखरn. शेखरm. चूडा*f.* मुकुट*pop.* मुगूटm. किरीटm.n. अवतंसm.

Jewel worn in a c. चूडामणिm. शिखामणिm. शिरोमणिm. शिखरमणिm.

3 (of a mountain, &c.). माथाm. शिखरn.

4 *lofty mien,* v. Pride. दिमाखm.*f.* मान*f.* अभिमानm. नाकn. छान*f.*

To let fall or lower one's c. मान*f.* खालीं घालणें, कानm.*pl.* पाडणें.

To lower the c. of. See To Humble.

Crest-fallen. See Humbled.

Crested, *a.* v. N. 2. चूडावान्, चूडाधर, शिखाधर, शिखरी, शिखी, शृंगी.

Crevice, *n. chink, cranny,* v. Crack. फट*f.* भेग*f.* चीर*f.* सांध*f.*

Crew, *n. company, body,* v. Band. मंडळी*f.* जमात*f.* तांडाm. समाजm.

2 (of a ship). नावाडीलोकm.*pl.* नाविकगणm.

Crib, *n. manger for corn, &c.* v. Trough. कोटंबाm.

2 *stall.* ठाणn. मेढेंn. गोथवड*f.*

3 *cot, cabin,* v. Hut. खोपटn. *dim.* खोपटी*f.*

To Crib, *v. a. pilfer,* v. To Steal. भुटे चोरी*f.* करणें.

Crick, *n.* (in the neck or back). अंवटळा *or* अंवटाळाm. ताठाm. अवघडाm.

To be c.—the neck. तिरपणें, तिरपावणें, अंवटळणें *or* अंवटाळणें, नाठणें, अवघडणें.

CRICKET, *n.* राळ *f.* रात *f.* झिल्ली *f.*

The mole c. घोंगेर *m.* घुरघुर *m.*

Chirping of crickets. चिनीचिनी *or* चिणचीण *n.* किर्र *n.* झिल्लीरव *m.*

CRIER, *n.* CRYING, *p. a.* v. V. N. 3. रडणारा, &c. रोदनकर्ता, रुदित.

v. V. A. 1. *proclaimer.* दवंडी पिटणारा, &c. ढांगोऱ्या, दवंडी पिट्या, थाळीपिट्या, &c. थाळ्या, धांडोऱ्या.

CRIME, *n. transgression,* v. SIN. पाप *n.* पातक *n.* दुरित *n.* दुष्कृत *n.*

2 *a c. an offence, trespass, fault, misdeed, misdemeanour, &c.* अपराध *m* अन्याय *m.* अन्याव *m.* अकर्म *n.* कुकर्म *n.* दुष्कर्म *n.* वदकर्म *n.* कुक्रिया *f.* पातक *n.* पाप *n.* गुन्हा *m.* तक्सीर *f.* दुष्कृत *n.* दुष्कृति *f*

Capital c. मरणदंडक अपराध *m.* वधोपयुक्त अपराध *m.*

C. of high degree. महापातक *n.* These are ब्रह्महत्या *f* सुरापान *n.* सुवर्णस्तेय *n.* गुरूतल्पगमन *n.* तत्संसर्ग *m.*

CRIMINAL, *a.* v. N. 1 2. *guilty, faulty.* अन्यायी, अपराधी, कुकर्मी, अकर्मी, पातकी, गुन्हेगार, सापराध, दोषी, सदोष, दोषयुक्त, दोषवान्, कृतापराध, कृतान्याय.

I *contrary to right,* v. WRONG. अन्यायाचा, अनीतीचा, अधर्माचा, सदोष, अन्याय्य, प्रत्यवायी, पापदायक, पापप्रद.

II—*as opposed to* civil. फौजदारी.

CRIMINAL, *n.* See the ADJECTIVE.

CRIMINALITY, *n.* v. A. अन्यायीपणा *m.* अपराधीपणा *m.* गुन्हेगारी *f.* दोष *m.* अपराधिता *f.* अनयियित्व *n.* &c. कृतापराधता *f.* &c.

I अन्याय *m.* दोष *m.* वाईटपणा *m.* पाप *n.* अधर्म *m.* प्रत्यवाय *m.* नीतिविपर्यास *m.* नीतिव्यत्यय *m.*

To CRIMINATE, *v. a. involve in a charge of crime.* दोष *m.* आणणें *with* वर *of o.* दोषारोप *m* करणें, अन्यायांत-&c. सांपडवणें-गांठवणें-गोवणें-&c. माळकेंत आणणें.

To CRIMPLE, *v. a.* (puffs, frills, &c.). कातणें, मुरूडणें *or* मुरडणें, चुणी *f.*-चूण *f.*-निरी *f.* घालणें.

CRIMPLED, *p.* v. V. कातलेला, मुरूडलेला, &c. मुरडींव.

CRIMPLER, *n. crimpling instrument.* कातणें *n.* (and the cuttings made by it' कातण *n.*).

2 *instrument of tailors to crimple cloth.* चुणकस *f.*

CRIMPLING, *n.* v. V.—*act.* कातणें *n.* मुरूडणें *n.* चूणघालणें *n* &c.

CRIMSON, *n.* गुलाली रंग *m.* गुलबासी रंग *m.* अब्बाशाई *or* अब्बाशी रंग *m.*

CRIMSON, *a.* गुलाली, गुलाली रंगाचा, गुलबासी रंगाचा, अब्बाशी रंगाचा, किरमिजी रंगाचा.

To CRINGE, *v. n. bow and scrape, make court, crouch,* v. To FAWN. लवण भंजन *n* -नमोनमो *adv.* करणें, पुढच्या पुढें नाचणें, थुंकी *f.* -थुंका *m.* झेलणें, थुंकीला ओणवणें, नाक *n.* घासणें, जीजी *f.* करणें, हांजी *f.* करणें-ह्मणणें.

CRINGE, CRINGING, *n.* v. V. लवण भंजन *n.* &c. आर्जव *n.*

To CRIPPLE, *v. a.* लंगडा--पांगळा-पांगा-लुला-&c. करणें.

CRIPPLE, *a.* CRIPPLED, *p.* v. V. लंगडा, पांगळा, पांगा, पांगूळ, पंगु *pop.* पंगू, हातापायानी अधू, लुला, खंज, व्यंग.

CRIPPLE, *n.* लंगडाई *or* लंगडाशाही *c.* लंगडीन *c.* See also the words under the adjective.

To be or become a c. पांगुळणें.

CRISIS, *n.*—of a disease. परिणामदर्शक *or* सूचकभेद *m.*-रूपभेद *m.*-अवस्थांतर *n.*-स्थित्यंतर *n.*-भावांतर *n.* परिणामज्ञानावसर *m.* समा *m.*

2 *critical time or juncture,* gener. वऱ्याचाइटाचा-हारजिताचा-सोक्षमोक्षाचा-&c. समय *m.*-वेळ *f.*-संधि *f m.*-&c. टिपण *n* गव *f* बाणी *f.* आणी *f.* आणीबाणीची वेळ *f.* ढांसण *n.* प्रसंग *m.*

CRISP, *a.*—an article of food, &c. कडंग, कडक, कुडकुडीत *or* कुरकुरीत, कडकडीत, चुरचुरीत, तुडतुडीत, खरपूस.

2 See CURLED.

To CRISP, *v a.* (as by frying, roasting, &c). खरंगणें, कडंग-खरपूस-कुडकूड *adv.* भाजणें.

2 See To CURL.

CRISPNESS, *n* v. A. कडंगाई *f.* कडंगपणा *m.* कुडकुडी *f.* कडकडीतपणा *m.* &c

CRITERION, *n. mark, standard.* लक्षण *n.* चिह्न *n.* गुणागुणलक्षण *n.* गुणागुणनिर्णायकचिह्न *n.* गुणायुणामन *n.*

CRITIC, *n.* रसज्ञ, रसिक, परीक्षक, जाणता, गुणदोषवेत्ता, शोधक, दोषादोषविवेचक.

CRITICAL, *a belonging &c. to criticism* दोषादोषविवेचनाचा, दोषादोषविवेचन संबंधी-विषयक.

2 *judicious, discerning, &c.* रसज्ञ, रसिक, परीक्षक, गुणागुणविवेचक, गुणदोषवेत्ता, गुणागुणोद्बोधक, सूक्ष्मद्रष्टा.

3—in medicine परिणामदर्शकभेदसंबंधी-विषयक, परिणामज्ञानावसराचा.

C. discharge. रोगदण *n.*

4 *relating to a crisis.* वऱ्याचाइटाच्या समयाचा, हारजिताचे वेळेचा, आणीबाणीचे वेळेचा.

To CRITICISE, *v. a. notice beauties and faults.* गुणदोष *m. pl.* काढणें, दोषादोष विवेचन *n.*-गुणदोषोद्घाटन *n.*-&c करणें

2 *animadvert on as faulty.* दोष *m.* ठेवणें, दोष *m.* काढणें *g. of o.* दूषणें, व्याख्या *f*-टीका *f.*-&c. करणें *g. of o.*

CRITICISING, CRITICISM, *n.* v. V 1.—*act.* गुणदोष काढणें *n.* &c. गुणागुणविवेचन *n.* गुणदोषोद्घाटन *n.* गुणदोषप्रकाशन *n.* शुद्धाशुद्धविचार *m.* गुणदोषव्याख्या *f.*

2—*act.* दोष ठेवणें *n.* दूषणें *n.* &c व्याख्या *f* टीका *f.*

CRITIQUE, *n.* गुणदोषचंद्रिका *f.* दोषादोषप्रकाशिका *f.*

To CROAK, *v. n.*—the frog. डरकणें *or* डुरकणें, डुरडुरणें, डराव डराव *m.*-&c. करणें.

2—the raven or crow. करकरणें, करांव करांव *adv* करणें.

5 fig. *prognosticate evil.* वाचा *f.* फोडणें, अभद्रवाचा *f.* फोडणें, नास्ति *f.* भाकणें, अभद्र बोलणें-भाकणें.

CROAK, CROAKING, *n.* v. V. 1.—*act.* डरकणें *n.* &c. डरावणी *f.* डुरडूर *f.* डराव डराव *adv.* टरौंटरौंव *adv.* टुरूटुरू *f.* टरंटरं *n.* ग्रेत्रग्रेत्र *n*

2—*act.* करकरणें *n.* करकर *f.* करांवकरांव *m.*

3 वाचाफोडणें *n.* अभद्र बोलणें *n.*-&c. अशुभसूचन *n.*

CROAKER, *n.* CROAKING, *p. a.* v. 3. अभद्र बोलणारा, &c. अभद्रभाक्या, अभद्रभाषी. Terms or phrases for a *person ever croaking* (i. e. *foreboding ill*) and answering to *Croaker, Screech-owl, Raven, Damper,* are नास्ति भाक्या, अवसान घातकी, काळजिभ्या, हीरमोड्या, मोड्या.

CROCKERY, *n. earthen ware.* गाडगीं मडकीं *n. pl.* मातीचीं भांडीं *n. pl.* कुंभारी सामान *n.* कुंभारी भांडीं *n pl.* मृन्मयपात्रें *n. pl.*

CROCODILE, *n.* सुसर *f.* मगर *m.* नक्र *m.*

C.'s tears. वरवर रडणें *n.* आणलेंरेंरडेंन. कोरडेंरडेंन.

CRŒSUS, *n.* v. RICH. कुबेर *m.* जगत्शेठ *m.* नवकोटिनारायण *m.*

CROFT, *n. close.* वाडी *f. dim.* वाडगें *n.* वाडकुलें *n.*

CRONE, *n. old woman.* थेरडी ह्मातारी *f.*

CRONY, *n.* v. INTIMATE. सलगी, जिवींचा मित्र, खेळमेळ्या, गडा, नाकचा बाल *m.*

Cronyship, *n* गडी *f.* गडीपणा *m.* गट्टी *f.* रहस्य *n* स्नेहवाद *m.* रहश्य *n.*

Crook, *n. curved end.* अंकडा *m.* मेढा *m* केल *n.*

2 *curved stick, &c.* अंकडी *f.* अंकुश *m.* डांग *f.*

By hook or by c. कसेंहीकरून, जसेंतसेंकरून, जसातसा, जेमतेमकरून.

C. used to pull down pods, flowers, &c. शेकाटी *f*

3 *curvature.* See Bend.

To Crook. See To Bend.

Crook-back, *n.* कुबड *n.*

Crook-backed, *a.* कुबडा, खुबडमोड्या, कुब्ज.

Crooked, *a. curved, bent.* वांकडा, तेडा *or* तेढा, वक्र, तिडा, तिडका, कुटिल, अनृजु, नत, विनत, नम्र.

C. and curved,—compreh *bent and bowed and turned and warped, &c.* वांकड फोंका, वांकड मुसका, वांकडा तिकडा, तेडा वांकडा, तेडा बागडा.

2 fig. See Perverse.

Crookedness, *n.* v. A वांकडेपणा *m.* तेडेपणा *m.* & c. वांक *m.n* तीड *f.* तेढाई *f.* वक्रता *f.* कुटिलता *f.* कौटिल्य *n.* नति *f.* वक्रभाव *or* वक्रीभाव *m.*

Crop, *n. craw.* गचूर *m* चुनाळ *m.* पाखराचे गळ्यांतली पिशवी *f.*

2 *head, top* बोंखा *m.* शेंडा *m.* तिटाळी *f.*

3 (of a field, &c.). पीक *n* पिकदाव *m.* पिकराड *or* पिकलाड *n.* पिकलें *n.* फसल *f.* उपज *m.*—freely or indif. पीक पाणी *n.*

Crops, *growing corn.* शेतें *n.pl* शेतीक *f.n.* शेतकी *f.* शेती *f* शेतसरी *f.* जिनजित्रत *n.*

Blasted or parched c. सुकवें *n.* मयत *or* मैयत *n.*

Brownness of ripening c. काळवटी *f.* काळवंडी *f.*

C. cut and stacked (yet unshared, unascertained, &c.). उभीरास *f.* भररास *f.* समरास *f.*

Declining of ripening crops. अंकड्यास येणें *n.* पडणीस येणें *n.*

Failure of c. नापीक *n.* नापिकलें *n.* वांड *n.*

Failure *utterly* of c. वांवूड *n.*

Inspection of blasted crops. मैयतपाहणी *f.*

Plentiful or good c सुपीक *n.*

Share in a c. of the land-holder. भनीवांटा *m.* शेतवांटा *m.* मालकवांटा *m.*—of the bullock-owner. बैलवांटा *m.*—of cultivator. आंगवांटा *m.*

Share of the lessor or lessée of a c. थल *n.* Half share. अर्धेल *or* अर्धल *f.* निमथल *n.* निमखाई *f.* निमाई *f.* Third share तिरधल *or* तिरधेल *f.*

That bears but one annual c. एकपिकी, एकबारी.—two. दुपिकी, दुबारी.—three. तिपिकी, तिबारी.—four. चौपिकी, चौबारी.

Vernal c. (or harvest). रबी *or* रब्बी *f*

To cut the c. सवंगणें, कापणें, सवंगणी *f.* करणें.

4 (esp. of fruits or flowers). लाग *m.* बाज *m.* बार *m.* उफर *or* उफरा *m.*

Of fruit-trees, &c. which yield two crops, the first c. is called मिठाबार. the second, खट्टाबार.

To Crop, *v. a. pluck or eat off the c.* बोंखडणें *or* बोंखाडणें, खुटणें, खुडणें, तोडणें, बोडकावणें.

Crop-ear, Crop-eared, *a.* मुंढेकानाचा, लांड्याकानाचा, छिन्नकर्ण, कृत्तकर्ण.

Crop-full, *a.* भरलेल्या पोटाचा, पूर्णोदर.

Crop-tailed, *a.* लांडा, लंडपुच्छ, छिन्नपुच्छ.

Cropped, *p.* v. V. बोखडलेला, &c. बोडखा.

1—the tail, &c. मुंढा, लांडा, थोंटा.

Crop-sick, *a.* अतिजेवल्याचा असमाधानी.

Crop sickness, *n.* अतिजेवल्याचें असमाधान *n.*

Crore. *n. ten millions.* क्रोड *m. f.* कोटि *f.*

Crores or by crores. क्रोडों.

Cross, *n.* क्रूस *m.* स्वस्तिक *m.*

St Andrew's c. *an oblique, a couple.* कैंची *f.* घिरगी *f.* चवा *m.*

2 *line drawn through.* छेका *m.* फांटा *m.* रेघ *f.*

3 fig. *obstruction, thwarting accident, &c.* आडमेळें *n.* मानसोडेंन. प्रतिकूल *n.* शल्य *n.* विघ्न *n.* नड *f.* नडावा *m.*

Cross, *a transverse, falling athwart.* अडवा.

2 *opposite, hostile,* v. Adverse. अडवा, प्रतिकूल, विपरीत.

3 *peevish, fretful, ill humoured, testy, crusty.* खिसखिशा, खाष्टी, खारसीखोर, खंक, खंकाळ *or* ळ्या, खट्याळ, कटकट्या, जिदखोर, जिनखोर, खेकड, खडतर, खलेल, खैन्या, खडंगूळ, कातिरडा, जिकिरी, निरसट, तिसकूड, तिडका, तिडतिडा, सदावक्र, हिरवा, हिरवट, तुडस, तुसडा, तुटक, तुटसाळ, कैदी, कर्कश, द्राष्ट, दाष्ट, दाष्टीक, असंतोषी.

Some terms for *a cross, crabbed, testy, crusty person,* are, तिरशिंगराव, तिरमळ्या, आडजात.

4 *crooked, froward, awkward, cross-grained,* v. Perverse. आडगात्या, आडफांट्या, आडजात, अडिवाळ, तिडतिडा, खेंकड, खेंकटेखोर.

5—a marriage, &c. साट्यालोट्याचा, अदलाबदलीचा, बदलाचा.

6—breed, &c. संकराचा, संकरजात.

To Cross, *v. a. lay athwart.* आडवा ठेवणें-लावणें.

2 *pass over* ओलांडणें *or* ओलांडणें, उतरणें, तरणें, उल्लंघणें, लंघणें, खेटणें, पार जाणें.

3 *thwart, counterwork,* v. To Hinder, To Obstruct. अवरोधणें, अडथळणें, आडवा-वांकडा येणें, मोडा *m.* घालणें, हरकत *f.* करणें, अवरोध *m.*-प्रतिरोध *m.*-&c. करणें *g. of o.*

4 *cancel, strike out.* छकणें *or* छेकणें, खोडणें, छेका *m.*-फांटा *m.* देणें-मारणें-घालणें.

Cross-bite, *n.* उलटफसवण *f.*

To Cross-bite, *v. a.* उलटफसवण *f.* करणें.

To Cross-examine, *v. a.* उलट सवाल *m.* घालणें, प्रतिप्रश्न *m.*-प्रतिपक्षप्रश्न *m.* करणें.

Cross-grained, *a. lit.* आडव्याशिरांचा, आडव्यादोराचा, तिर्यङ्नाडीक.

2 fig. *cross, crooked,* v. Perverse. आडगात्या, आडफांट्या, अडिवाळ.

Cross-legged, *a.* अढी घालून बसलेला, पीढपाद.

Sitting c. आसनमांडी *f.* अलखटपालखट *or* अलखंडपालखंड *f.* अढी *f. v.* घालून बसणें.

Cross-purpose. To be at cross purposes. एकाने द्यावें एक दुसऱ्याने समजावें बेक.

To Cross-question, *v. a. question closely, searchingly,* &c. छडणें, घोळणें, कसणें, आसूडपाखूड *f.*-उलटापालट *f.*-छडणूक *f.*-&c. करणें *g. of o.*

Cross-road, *n.* आडवारस्ता *m.* आडवीवाट *f.*

Cross-way, *n. place where roads cross.* चवाठा *m.*

Crossed, *p.* v. V. 2. ओलंडलेला, उतरलेला, &c. उल्लंघित, अतिक्रांत, उत्तीर्ण, तीर्ण.

3 अडथळलेला, &c. अवरोधित, प्रतिरोधित, अवरुद्ध, प्रतिरुद्ध.

4 छकलेला, खोडलेला, फांटा मारलेला, &c.

Crossing, *n.* v. V. 1.—*act.* आडवा ठेवणें *n.*

2—*act.* ओलडणें*n.* उतरणें*n.* &c. ओलांडणी*f.* उल्लंघन*n.* उल्लंघ*m.* लंघन*n.* उतरण*n.* अतिक्रमण*n.*

3—*act.* अडथळणें*n.* &c. अवरोध*m.* प्रतिरोध*m.*

4—*act.* छेकणें*n.* खोडणें*n.* &c छेकणी*f.* छेकणूक*f.*

Crossness, *n.* v. A 1. आडवेपणा*m.* &c.

2 आडवेपणा*m.* प्रतिकूळपणा*n.* &c. प्रातिकूल्य*n.* वैपरीत्य*n.* प्रतिकूलभाव*m.* विपरीतभाव*m.*

3 खंकाळपणा*m.* खाष्टपणा*m.* &c. तिडतीड*f.* करडीमरजी*f.* खलेली*f.*

4 आडगातेपणा*m.* आडजातपणा*m.*

Crotch, *n. furcation.* बेळकें *or* दुबेळकें*n.* नांगें*n.* बेचक*f.*

2 *furcated stick, &c.* See Crotchet.

Crotchet, *n. furcated stick, &c.* बेळें*n.* दुबेळकें*n.* कुडघई*f.*

2—in printing. बेळें*n.*

3 *concert,* v. Fancy. लहर*f.* तरंग*m.*

To Crouch, *v. n. lie low and close.* दबणें, दबकणें, दबा*m.* धरणें-मारणें, दबून-दबकून-दबा धरून-&c. बसणें-असणें, मुडी*f.* मारणें-मारून बसणें.

2 *cringe,* v. To Fawn. पायां-हातां पायां-हातीं पायीं-&c. पडणें, पदर*m.* पसरणें, लवण भंजन*n* करणें.

Crow, *n.* कावळा*m.* काक*m.* वायस*m.* Some species are कृष्णकावळा, डोंबकावळा *or* द्रोणकाक, महारकावळा, दग्धकाक

Carrion c. महारकावळा*m.* दग्धकाक*m.*

Offerings (rice, &c. thrown out) to crows. काकबलि *pop.* काकवळ & काकबळी*f.* आपारी*f.*

2 (of iron). संबल*m.* तोगर*m n.*

3 (of the cock). आरवणी*f.* आरव*f.* कोंकणी *or* कुकणी*f.* बांगणी*f.* बांग*f.* साद*f.*

Second c. (in the morning). दुसारणी*f.*

Third c. तिसारणी*f.*

To Crow, *v. n.*—the cock. आरवणें, कोंकणें *or* कुकणें, आरवणी*f.*-&c. करणें, बांग*f.*-साद*f.* देणें.—the second time. दुसारणें.—the third time तिसारणें.

2 fig. *exult,* v. To Triumph. कुलें*mpl.* थोपटणें, टिरी*f.pl.* थोपटणें-थापटणें-पिटणें-वाजवणें, काखा*f pl.* वाजवणें.

Crowd, *n. multitude assembled, concourse, throng, press.* चेप*m.* चेपारा*m.* थट *or* थाट*m.* रामरगडा*m.* रगडा*m* रट्ट*m.* गट्ट*m. or* गट्ट*m.* गट्टा*m.* हाजिमा*m.* दाटीचा-रगड्याचा &c. समुदाय*m.* गळागोठा*m.* पुठा-*or* पुट्ठा*m.* मंडण*n.*

In crowds. थाटाचे थाट, गट्टाचे गट्ट, &c. संघशः.

N. B. The words under Crowdedness are used idiomatically to express a throng, as देवळांत लोकांची मोठी दाटी झाली होती.

2 *promiscuous mass,* v. Jumble. घालमेल*f.* गोंधळ*m.* एकबाट*m.* एकाकार*m.*

To Crowd, *v. a. fill to excess, fill by pressing together.* भरून काढणें, खेटून काढणें, अडचणविणें, दाटवणें, दाटी*f.*-रगडा*m.*-गर्दी*f.*-&c. करणें *with* आंत *of o.*

2 *press confusedly together.* खेटवणें, दाटवणें, दाटी*f.*-दाटण*f.*-दाटणी*f.*-चेपाचेप*f.*-&c. करणें-करवणें *g.of o.*

3 *incommode by pressing on* दाटी*f.*-&c. करणें, अडचणविणें.

To Crowd, *v. n.* दाटणें, खेटणें, भिडणें, दाटी*f.*-दाटणीवाटणी*f.* करणें, पणवटणें, ठेलणें, लोटणें, वेट*m.* वळणें *g.of s.* चेप*m.*-चेपाचेप*f.*-चेपारा*m.*-खेटाखेट*f.*-ठेल*f.*-ठेलाढेल *or* ली*f.*-ठेच*f.*-धिबडी*f.*-&c. करणें *or* होणें *g.of s.* मुंडपघसणी*f.*-रेंटाई*f.*-रेंटारेंट*f.*-&c. करणें, मिठण*n.* घालणें *or with g.of s.* पडणें.

Crowded, *p.* v.V. N. घणदाट, घण, गडगच्च, संकुल, संकीर्ण.

To be c अडचणणें, दाटणें, गच्चभरून निघणें.

Crowdedness, *n. v* P. गच्ची*f* दाटी*f.* अडचण*f.* ऐचण*f.* भीड*f.*-गचाड *or* गिचाड*n.* किचाटी*f.* चेपाचेप*f.* गर्दी*f.* खच *or* कच*f.* चिडचीड*f.* चिडमीड *or* चिडिमिडी *or* चिडिकामिडी*f.* दाटण*f.* दाटणी*f.* खेट*f.* खेटा*m.* चिलचिलाट*m.* चिरंगट *or* चेंगरट*f.* थट *or* थाट*m.* ठेल*f.* ठेच*f.* चेपारा*m.* चेंद*f.* चेंदाड*f.* रगडा *or* रगाडा*m.*

Crown, *n. diadem,* v. Crest. मुकुट *pop.* मुगूट*m.* किरीट*m.n.* राजमुकुट*m.*

Assuming the c. किरीटधारण*n.*

Gem or jewel of a c. मुकुटमणि*m.*

2 (of the head, of a mountain, &c.). माथा*m* टाळू*f.*

Lock of hair on the c. मौलि *or* मौळी*m.*

3 *completion, &c.* सिद्धि*f.* संसिद्धि*f.* सार्थक्य *pop.* सार्थक*n.* कळस*m* शिरोभाग*m.*

4 See Government.

To Crown, *v a. invest with the c.* मस्तकावर मुगूट ठेवून अभिषेक*m.* करणें, पट्टाभिषेक*m.* करणें, मुकुटसंस्कार*m.* करणें, पट्टबंधन*n.* करणें, किरीटी-&c. करणें.

2 (with success). सार्थक्य *pop.* सार्थक*n.*-साफल्य*n.*-सिद्धि*f.*-संसिद्धि*f.*-&c. करणें *g.of o.*

Crowned, *p.* v. V. 1. मुकुटधारी, किरीटधारी, किरीटी, किरीटमौली, जात-प्राप्त मुकुटसंस्कार.

To be c. with success. सार्थक्य *pop.* सार्थक*n.*-साफल्य*n.*-&c. होणें *g.of s.* कृतकृत्य होणें.

Crowning, Coronation, *n.* v.V. 1. पट्टाभिषेक*m.* मुकुटसंस्कार*m.* पट्टबंधन*n.*

Crucible, *n. melting pot.* मूस*f.* आवर्त्तनी*f.* तैजसावर्त्तनी*f.*

Dipping rod of a c. ईषीका*f.* नूलिका*f.*

Crucifix, *n* क्रुसाची मूर्त्ति*f*

Crucifixion, *n.* v.V. क्रुसावर देणें*n.*

Cruciform, *a.* क्रुसाच्या आकाराचा, स्वस्तिकाकृति.

To Crucify, *v. a.* क्रुसावर चढवणें-देणें.

Crude, *a.* v. Raw. कच्चा, आम, अपक्व, कोवळा.

2 *undigested.* आम, कच्चा, विदग्ध, अजीर्ण.

Crudity, Crudeness, *n.* v.A. 1. कच्चेपणा*m.* कच्चाई*f.* अपक्त्व*n.*

2 कच्चेपणा*m.* विदग्धता*f.*

I *a* c.—in medicine. आम*m. pop.* आंव*f.* आमांश*m.* कुपित्थ*n.*

Cruel, *a. pitiless, merciless, savage, barbarous, brutal, inhuman.* निर्दय, क्रूर, उग्र, निष्ठुर, दयाहीन, दयाशून्य, दुःखदेण्या, दुःख देण्याचे स्वभावाचा, परदुःखसंतोषी, परपीडनसंतोषी, पाषाणहृदयी, मांगहृदयी, कर्कश, कठोर, परूष, निर्घृण, कठिन *pop.* कठीण, कजाख, खुनी, खाटकी, घातकी, हिंसालु, हिंसक, हिंस्र, आसुर, राक्षसी, दैत्यांशी, राक्षसधर्मा, असुरधर्मा, मनुष्यविधर्मा.

Cruelly, *adv.* v.A. निर्दयपणाने, क्रूरतेने, निष्ठुरतेने, क्रौर्यपूर्वक.

Cruelty, *n.* v.A. क्रूरता*f.* निर्दयता*f.* निष्ठुरता*f.* निर्घृणता*f.* परपीडनसंतोष*m.* परदुःखसंतोष*m.* क्रौर्य*n.*

Cruet-stand, *n.* घड*m.*

Cruise, *n.* See Cup. 2 v.V. दर्या फिरणें*n.* समुद्रपर्यटन*n.*

To Cruise, *v. n. sail about.* दर्या फिरणें, समुद्रपर्यटन*n.* करणें.

Crumb, *n.*—as opposed to crust. गर*m.* गीर*m.* गर्भ*m.* मगज*m.*

2 (of bread, &c.) *bit.* तुकडा*m.* नितकोर*m.* निम्कोर*m.*

Crumbs, *crumbled mass.* कुसकुरा *or* कुसकूर*m.* चूर*m.* चुरा*m.*

To Crumble, *v. a. break into small pieces.* कुसकुरणें *or* खु-

सकुरणें, चुरणें, चुरडणें, चूरm.-चुराm.-चुराडाm.-भगराm.-&c. करणें g.of o.

To CRUMBLE, *v. n.* चुरणें, चुराडाm. &c. होणें g.of s. विरणें.

2 down; *fall to pieces*—a wall of sand. &c. रेलणें, झुरणें

CRUMBLING, CRUMBLY, *a. soft, friable, &c.* खुसम्बुसीन, फुसफुसीत, भुसभुसीत, खुटखुटीत, फुसका, फुसकुला, विरणा, विरका, पिठा *or* ळा, पिठूळ.

To CRUMPLE, *v. a. rumple, &c.* चुरणें, चुरडणें, कुसमडणें *or* कुसमाडणें, गुधडणें *or* गुडधावणें, घुसडणें, घुरदळणें, चोळामोळाm करणें, गुरधळ *or* ळी f. घालणें-मांडणें, उपमर्दm.-अवमर्दm -उपमर्दनn.-अवमर्दनn. -&c. करणें g.of o.

CRUMPLED, *p. & a.* v.V. चुरलेला, कुसमडलेला, चोळामोळा केलेला, &c.

1—a horn. मुंढा, मुंढरा.

CRUNK, CRUNKLING, *n.* v.V. कचकचf. (*intens.* कचाचm. कचाकचf. कचकचाट *or* किचकिचाटm.).

To CRUNK, *To* CRUNKLE, *v. n. cry*—the crane. कचकचणें *or* किचकिचणें *intens.* कचाचणें.

CRUPPER, *n.* लेंडीf. दुमचीf.

Boss (of silk, silver, &c.) on a c. गेंदm.

CRURAL, *a. belonging to the leg* पायाचा, पायसंबंधी, जांघिक.

CRUSET, *n.* See CRUCIBLE.

To CRUSH, *v. a. break or bruise by squeezing or pressing.* ठेचणें, चुरणें, चुरडणें, चेचणें, चेचरणें, कुसकुरणें, चेंदाm. करणें g.of o.

2 *mash, jam, &c. by squeezing.* v. To SQUEEZE. चिवडणें, चिरंगटणें, चिरडणें, चेंबटणें, चेंगरणें, चेंदणें, चेंदरणें, मर्दणें, चेंदामेंदाm.-चेंदूमेंदूm.-चेंदूm.-&c. करणें g of o.

3 *overwhelm, &c.* v. To SUBDUE. जमीनदोस्त-चीत-पादाक्रांत-जर्जर-&c. करणें, लोळवणें, लोळसावणें, मारून चुनाm. करणें, मारून-पीठn. पाडणें g.of o. धूळ f. करणें g.of o. धुळीस मिळवणें.

CRUSHED, *p.* v.V. 1. ठेचलेला, चुरलेला, चेचलेला, &c.

2 चिवडलेला, चेंगरलेला, &c. क्षुण्ण, विशीर्ण.

CRUSHING, *n.* v.V. 1.—*act.* ठेचणेंn. चेचणेंn. &c. ठेचणीf. चेचणीf.

2—*act.* चिवडणेंn. चेंगरणेंn. चेंबटणेंn. &c. उपमर्दm. उपमर्दनn.

CRUST, *n. external coat, case, incrustation, &c.* कवचn. कंवचीf. पूटn. तरंगm.

C. of dirt. किटणn. कीटn.

2 (over a sore, &c.). खवळ *or* ळn. खपला *dim.* खपलीf. खवंदn. कवंदf.

3—as peeling off, v. PEELING. पोपडाm. पापोडा *or* टm. पानोडाm. पापुद्राm. चकदळn. चकदाm.

4 *outer hard part,*—of bread. तळकाm.

5 *piece of bread.* कोरf.m. कोरकाm. नितकोरm. चतकोरm. निमकोरm. भाकरीचा तुकडाm.

To CRUST, *v. n. gather into a hard covering.* खवळn.-खपलाm.-&c. धरणें.

CRUSTY, *a.* कवचाचा, कंवचीचा.

2 *crabbed,* v. CROSS. खत्याळ, खास्ती, दाष्ट.

CRUTCH, *n.* कुबडीf.

To CRY, *v. n. speak loudly, vehemently, &c;* v. *To* BAWL. मोठ्याने बोलणें, ओरडणें, ओरडून बोलणें, पुकारणें, पुकाराm. करणें.

2 unto, to; *call upon in prayer, &c.* धांवाm.-धावणेंn. करणें, हाकf. *pl.* मारणें.

3 *weep.* रडणें, रडें *or* रडूंn. येणें *in. con.* रf. रचेंn.-रुदंतीf.-रुदंतीचेंn.-रुदन *or* रोदनn.-&c. करणें, डोळेm.*pl.* पुसणें.—out, aloud; v. To BAWL. अरडणें *or* ओरडणें, आक्रांतणें, आक्रांतm.-आक्रोशm.-आक्रंदनn.- &c. करणें—with plentiful tears. ढळढळ-ढळढळां-ढळाढळ-ढळाळां-भळभळ-भळभळां-खळखळ-खळखळां-घळघळ-घळघळां-टचटचून-टचाचून-&c. रडणें, टचाचून-&c. पाणीn. डोळ्यांत येणें *in. con.* र रf. करणें, पागोळ्याf.*pl.* सोडणें, गायाf *pl.* पाण्यावर आणणें.—ungovernably, unceasingly, &c. उक्शाबुक्शी *adv.* रडणें, चळm.f. घेणें, चळणें, चेतवणें, चेकळणें, रडण्याची टकf. लावणें, रडण्याचा टाहोm.-लाहोm. घेणें, रडून आक्रांतm.-अनर्थm.- दंगाm.-&c. करणें, रडf.-रडेंn. घेणें-मांडणें-लावणें.—sobbingly, &c. हुमसणें, फुंदणें, हुंडके येऊन *or* काढून-उमासे येऊन *or* काढून-उमाडे येऊन काढून-&c. रडणें.

4—esp. of children; agreeing with *whine, whimper, wawl, pipe, snivel, &c.* केंकणें, केंकटणें, केंकावणें, टेंटावणें, खेंकाटणें, ठिणकणें, मेकणें, टाहो *or* टहाm. फोडणें-घेणें, व्याहां व्याहां-टेटें-रडूंरडूं *adv.* करणें, कोंकलणें, किरकणें, पिरंगणें, कुसमुसणें, मुसमुसणें, धुसमुसणें, फुसफूसf.-&c. करणें-लावणें, किरकिरणें, पिरपिरणें, भिणभिणणें, पिटपिटणें, कन्हेरीf. गाणें, ताहों *or* टाहीं भरणें.

5—an animal, gener. ओरडणें *or* अरडणें, पुकारणें, बोलणें, शब्दm. करणें —a bird. आरवणें —the elephant. किंकळणें *or* किंकाळणें, किरकणें, किंकाटणें, किराळणें, किंकळीf.-&c फोडणें.—the crane. किचकिचणें *or* कचकचणें, टाहोm. फोडणें-घेणें.—the bandikote. रेरिणें, रोराणn. करणें.

6 out upon; on; against. नांवाने बोंबलणें-बोंबf. मारणें-शंखm. करणें-&c. g.of o. नांवाचा हाकाटm.-पुकारm.-बोभाटm.-&c. करणें g.of o.

To CRY, *v. a.* See To PROCLAIM. 2 up; *laud,* v. To PRAISE. वडिवारm -वढाईf.-वढाईकीf.-तारीफf.-थोरवीf.-प्रतिष्ठाf.-&c. सांगणें g.of o.

2 down; v. To DEPRECIATE. उणेपणाm -उणावकीf.-उणीवf.-लहानवीf.-अप्रतिष्ठाf.-&c. करणें-सांगणें.

CRY, CRYING, *n.* v. V. N. 1.—*act.* ओरडणेंn.-&c. अरड *or* आरडf. पुकारm. पुकाराm. अरोळीf.

2 धांवाm. धावणेंn. हाकf.

3 रडणेंn. रf. ररf. रचेंn. रुदंतीf. रुदंतीचेंn. रुदन *or* रोदनn.

—aloud, &c. ओरडणेंn. अरड *or* ओरडf. ओरडाm. अरडाओरडf. आक्रांतm. आक्रोशm. आक्रंदनn.

5 ओरडणेंn. ओरडणीf. ओरडf. शब्दm.—of a bird. आरवणीf. आरवणेंn.—of the elephant. किंकळी *or* किंकाळीf.—of the crane. टाहोm.—of the bandikote. रोराणn.

CRYPTIC, CRYPTICAL, *a.* v. OCCULT. गूढ, गूढार्थ.

CRYSTAL, *n.* स्फटिकm. स्फाटिकn. काचमणिm. बिलोरn. स्फटिकाश्माm. शीताश्माm.

CRYSTAL, CRYSTALLINE, *a.* स्फटिकाचा, स्फटिकमय, स्फाटिक, स्फटिकप्रभ, स्फटिकनिभ, बिलोरी.

CUB, *n.* पिलूंn. बच्चाm. पशुशावकm.

CUBE, *n.*—in geometry. घनm.

Cubical contents. घनफलn.

2—in arithmetic. घनm.

Square of c. घनवर्गm. वर्गघनm

CUBE-ROOT, *n.* घनमूलn. घनपदn. मूलn. पदn.

CUBEBS, *n.* कबाबचिनीf. सुगंधमरीचn.

CUBIT, *n. measure from the elbow to the tip of the middle finger.* हातm. हस्तm. काकिणीf.

2—to the tip of the little finger. अरत्निm.

3—to the hand clenched. मुंढाहातm. मुंढाm.

CUCKOLD, *n. husband of an adulteress.* जारिणीपति*m.* कुलटापति*m.*

CUCKOO, *n.*—the Indian. कोकिल*m.* (कोकिला *f. and, pop.* कोकोळ *or* कोयीळ *f*) कासर*m.* पिक *pop* पीक*m.*

Cry of the c. कुहू*n.* पिहू*n.*

CUCUMBER, *n.* काकडी*f.* खिरा*m.* शेतवाळूक*n.* Some of the common species are टरकांकडी, बालमखिरा, तुरई, पावसळी काकडी, सातपानी काकडी.

CUD, *n.* रोंथ*m.* रवंथ*m.* रोमंथार्थोद्धारितभक्ष्य*n.* चर्वणार्हचर्वितान्न*n*

Chewing the c. रोमंथ *pop.* रोंथ*m.* रवंथ*n.m.* रोवंथ*m* रोहंथ *f.* गेहमत *f.*

To chew the c. रोंथणें *or* रवंथणें *or* रोवंथणें, रोंथ*m.*-रवंथ*m.* करणें.

To CUDDLE, *v. n. lie close* लगटून-चिकटून-घुसून-&c. निजणें, कुशींत शिरणें

CUDGEL, *n.* सोंटा *or* सोटा*m. dim.* सोटगें*n.* टोणपा *or* टोणका *or* टोणा*m. dim.* टोणपें *or* टोणकें*n.* दांड *or* दंड*m. dim.* दांडकें *or* दांडगें *or* दांडुक*n.* लड्म लटिंगा*m.* लटोरा*m.* डंगरणें*n.* वल्या*m.*

Conflict with cudgels. लट्ठालट्ठी *f.*

Cudgel-coaxing. दांडेपान्हवण*n.* सोटेपान्हवण*n.*

Cudgel-playing. सोटेबाजी *f.* लट्ठालट्ठी *f.* चोपाचोप *f.*

To CUDGEL, *v. a.* दांडावणें, दांडकणें *or* दांडगणें, टोणकणें, टोणपणें, टोणकावणें, चोपणें, चोपटणें, बडवणें, झोड *f.*-झोडपट्टी *f.* काढणें *g.of o.*

CUE, *n.* v. TAIL. शेपूट*n* पुच्छ*n* लांगूल*n*

2 *hint, &c.* सूचना *f.* इंगित*n.*

To give one his c. वार*m.* भरणें.

3 *humour, temper.* वृत्ति *f.* मन*n.* चित्त*n.*

To be in the c. for. स्वर*m.pl.* भजणें *or* वाहणें *g.of o.*

CUFF, *n blow with the fist,* v. BLOW. मुटका*m.* बुकी*f.* मुष्टिप्रहार*m.* मुष्टिमोदक*m.*

2 (of a sleeve). मुहळी *f.*

To CUFF, *v. a.* v. To BEAT. धपकावणें *or* धवकावणें, मुष्टिप्रयोग*m.* करणें, चपराकणें.

CUI BONO? किमर्थ.

CUIRASS, *n.* v. ARMOUR. उरस्त्राण*n.* उदरत्राण*n.* उरश्छद*m.*

CUISH, *n.* v. ARMOUR. जंघात्राण*n.*

CULINARY, *a. relating to cooking, &c.* स्वैंपाकाचा, पाकसंबंधी, पाकक्रिया विषयक-संबंधी, पाकशालासंबंधी.

To CULL, *v. a.* v. To CHOOSE. निवडणें, वेचणें, छाननें.

CULLY. See GULL.

CULPABLE, CULPABILITY. See BLAMABLE, &c.

CULPRIT, *n.* अपराधी, अन्यायी, दोषपात्र*n.* दोषास्पद*n.*

CULTIVABLE, *a.* v. V. 1. रावायाजोगा, लागवडीस आणायाजोगा, &c.

To CULTIVATE, *v. a. till.* रावणें, नांगरणें दुणणें, कीर्द *f.*-रावणी *f.*-रावणूक *f.*-कृषि *f.*-कर्षण*n.*-&c. करणें *g.of o.* किर्दीस-रावणुकीस-लागवडीस-&c. आणणें.

2 *raise by tillage.* पीक*n.* करणें *g.of o.* कीर्द *f.*-रावणूक *f.* करणें *g.of o.* रावणुकीनें-&c. पिकवणें-उत्पन्न करणें.

3 (the faculties, &c.). मशागत *f.*-कमाई *f.*-&c. करणें, कमावणें, वळवणें, गिरवणें.

CULTIVATED, *p.* v. V. 1. रावलेला, &c. वहीत, कीर्दसार, रावणुकीचा, रावणीचा, लागवडीचा, कर्षित, हल्य.

CULTIVATION, CULTURE, *n.* v. V. 1. *and* AGRICULTURE. रावणें*n.* &c. शेती *f.* शेतकाम*n.* कृषि *f.* कृषिकर्म*n.* रावणी *f.* रावणूक *f.* लावणी *f.* लागवड *f.* कीर्द *f.* कर्षण*n.* वाहील *or* वाहेल.

3 कमावणें*n.* कमाई *f.* मशागत *f.*

CULTIVATOR, *n.* v. AGRICULTURIST. शेतकरी, शेतखपा, कुणबी, क्षेत्री, कर्षक, कृषिक, कृषीवल, क्षेत्राजीवी, कृषिजीवी.

Non-resident c. ओवंडेकरी, केवी.

To CUMBER. See To ENCUMBER.

CUMBERSOME, CUMBROUS, *a. burdensome, embarrassing, unwieldy, &c* दुर्भर, दुर्वाह्य, अवघड, अवजड, खवरट, खडतर, क्लिष्ट, क्लेशवाह्य.

CUMBERSOMENESS, CUMBROUSNESS, *n.* v. A. अवजडपणा*m.* अवघडपणा*m.* &c. दुर्वाह्यत्व*n* दुर्भरत्व*n.* क्लेशवाह्यता *f.*

CUMIN-SEED, *n.* जीरक *pop.* जिरें*n.* कणा *f.* अजाजी *f*

Single seed of c. जिरूं*n.*

CUNNING, *a. knowing,* v. SKILFUL. शाहणा, चतुर, कुशल, हिकमती, हिकमत्या, जाणता.

2 *sly, subtle, crafty, wily, artful.* कावेदार, कावेखोर, कावेबाज, काव्यादाव्याचा, मकरी, कपटी, कसबाती, धूर्त, शठ, बाट, बाटगा, छद्मी, कारस्थानी, मतलबी, लागलाव्या, लाग्या, हुनरी, हिकमती, काटाचा, हिल्लेबाज, गुंड, गुंडा, डावपेंचाचा, मतलबदार, कवाइती *or* दी, कवाईतदार, छक्यापंड्याचा.

CUNNING, *n. art,* v. SKILL. शहाणपण*n.* चतुराई *f.* युक्ति *f.* युगूत *f* हिकमत *f.* चातुर्य*n.* कुशलता *f.* कौशल्य*n.* सूक्ष्मन.

2 *artfulness, craftiness, craft, subtleness, wildiness, &c.* कावेदारी *f.* कावेबाजी *f.* काव*m.* कावादाव*m.* कावेदारी *f.* कपट*n.* बाटपणा*m.* कावित्व*n.* कापट्य*n.* चेटक*n.* शाठ्य*n.* शठता *f.* धौर्त्य*n.* धूर्त्तता *f.*

CUNNINGLY, *adv.* v. A. 2 *and* ARTFULLY. काव्याने, काव्यादाव्याने, डावपेच-&c करून.

CUNNING-MAN, *n. one who tells fortunes, discovers lost goods, &c.* जाणता, पाहण्या, इलमबाज, इलमी.

CUNNING-WOMAN, *n.* कुसळण *or* कुसळीण *f.*

CUP, *n.* कटोरा*m.* वाटी *f.* प्याला *or* पेला*m.* पात्र*n.* जांब *or* जाम*m.*

To have one's c. full (of joy, desire, &c) टोनणें*n.* भरणें *g of s.*

2 (of a flower, &c.) वाटी *f.* गोंड*n.*

3 See CUPPING-GLASS. 4 cups. See CAROUSAL.

To CUP, *v. a.* तुंबडी *f.*-रोंबी *f.*-रोंबें*n.*-&c. लावणें-काढणें *or* लावून रक्त*n.* काढणें, शिंगानें रक्त*n.* काढणें.

2—by scarification. फासण्या *f.pl.* गारणें-टाकणें-घालणें.

CUP-BOARD, *n.* फडतळ *or* फडताळ *or* फडतार*n.* दुलाव *f.* भंडारी *f.* हडपा*m.*

CUPID, *n.* काम*m.* कामदेव*m.* दीपक*m.* अनंग*m.*

CUPIDINOUS, CUPIDITY. See COVETOUS, COVETOUSNESS.

CUPOLA, *n.* घुमट*m. dim.* घुमटी *f.* घटाटोप*m.* कळस*m.* डेरा*m.*

CUPPING, *n.* v. V. तुंबडी लावणें*n.* तुंबडी काढणें*n.* &c.

Blisters raised by c. मंझा *f.pl.*

Incisions previously to c. फासण्या *f pl. v.* मार, टाक.

CUPPING-GLASS, *n. cupping instrument.* रोंबें *or* रोंबें*n.* तुंबडी *f* वेंतस *or* वेंनूस*n.* शिंग*n.*

CUR, *n. worthless dog.* कुतरडें*n.*

CURABLE, *a.* v. V. 1. 2. उपायसाध्य, साध्य, चिकित्साधीन, चिकित्सावश, चिकित्सनीय, चिकित्स्य, उपायाधीन, उपायवश.

CURATIVE, *a.* v. V. 1. 2. रोग बरा करणारा, रोगनिवारक-&c.

CURATOR. See KEEPER, GUARDIAN.

CURB, *n.* (of a bridle). कडी *f.* जेरकडी *f.*

2 fig. *check, control,* v. RESTRAINT. आवर*m.* आवरण*n.* आळा*m.* बंधन*n.* आडकाठी *f.* आटणी *f.*

To CURB, *v. a. check,* v. To RESTRAIN. आवरणें, दाबणें, लगामीं-धरणें-ठेवणें, दाबांत-आळ्यांत-आळ्यावांध्यांत-&c. ठेवणें-राखणें.

CURBING, *n.* v.V.—*act.* आवरणें*n.* &c आवर*m.* आवरण*n* आटोप*m*

CURBY, *n. dried stalks of holcus sorghum.* कडबा*m.*

Chewed and trampled c. stalks. चोंथा*m.*

CURD, *n. coagulated part of milk* चक्का*m.* डिखळ *or* डिखूळ*n.* वोय*f.* कोय*f.*

C and whey. दहीं*n.* दधि*n.*

C. conglobated by churning. मठा *or* मट्ठा*m.*

Nodule of c. कवडी *or* दह्यांचीकवडी*f.* डिखळ *or* डिखूळ*n.* डिखळी*f.* डिखोळी*f.*

Rivers of c. and whey. दधिकुल्या*f. pl*

Vessel to hold c. and whey दहीहंडी *or* दहींडी *or* दह्यांडी*f.* दधिभांड*n.*

To CURD, *To* CURDLE, *v. n.* जमणें, गोठणें, विरजणें, घट होणें, दहीं*n.* होणें *g. of s.*

To CURDLE, *v. a* जमवणें, विरजणें, घट करणें

CURE, CURING, *n.* v. V. 1.—*act.* बरा करणें*n.* आरोग्यदेणें*n.* &c. रोगमोचन*n.* रोगनिरसन*n.* रोगनिरास*m.* रोगनिवारण*n.* & c.—*state* निरोगीपणा*m.* रोगमुक्तता*f.* रोगमुक्ति*f.*

I *remedy, restorative.* उपाय*m.*

To CURE, *v. a. heal.*—a patient. बरा-निरोगी-चांगला-स्वस्थ-निरामय-शांतरोग-रोगमुक्त-&c. करणें, आरोग्य*n.*-शरीरसंपत्ति*f.* देणें.

2 *remove, heal*—a disease. बरा करणें, दूर करणें, घालवणें, निवारण*n.*-परिहार*m.*-निरसन*n.*-निरास*m.*-शांति*f.*-&c. करणें *g. of o.*

3 *preserve with salt, &c.* खारावणें, मिठांत-मिठानें मळणें, मीठ*n.* घालणें, संधित करणें.

CURED, *p.* v.V. 1. 2. बरा केलेला, &c. मुक्तरोग, निवृत्तरोग, नष्टरोग, गतरोग, विगतरोग.

CURER, *n.* CURATIVE, *a.* v. V. 1. 2. बरा करणारा, रोग हर-हर्त्या-हारक-हारी, रोगापह, रोगांतक, रोगघ्न, आरोग्य कारक-कारी-दायक-&c.

CURIOSITY, CURIOUSNESS, *n.* v. A. 1. शोधकपणा*m.* शोधकबुद्धि*f.* शोधकत्व*n.* जिज्ञासा*f.* बुभुत्सा*f.* हवस *or* हौस*f.* अपूर्वदर्शनोत्सुकता*f.* श्रवणदर्शनोत्सुकता*f.* अन्वेषणासक्ति*f.* गवेषणतत्परता*f.*

Idle c. उठाठेव*f.*

I *a c. curious thing.* करामत*f.* बूट*m.* कौतुक*n.* टूम*f.*

CURIOUS, *a. inquisitive, prying* शोधक, सर्वशोधी, बहुशोधी, मार्मिक, जिज्ञासु, बुभुत्सु, अपूर्वदर्शनोत्सुक, श्रवणदर्शनोत्सुक, गवेषणासक्त, अन्वेषणासक्त, चौकस, चौकसदार, हवसदार *or* हौसदार, हवसी, तलाशी, हुंग्या, कानवशा.

2 *novel &c.* v. STRANGE. विलक्षण, कौतुकाचा, नवलाचा.

3 *wrought with art.* कळाकुसरीचा, कलाचातुर्याचा, करामतीचा, कलाकौशल्याचा, कारागिरीचा, हुनराचा, हुनरबाजीचा.

CURL, *n.* (of hair). केशाचें वेंटळें*n.* कुरळ केशाचा झुबका*m.* झुलूप*n.* कुरळ*f.* कुरल *or* कुरूल*m.* अलक*m.*

To CURL, *v. a.* (the hair). वेंटळें*n.* घालणें, पेंच*m.* देणें.

2 *twist, bend over, crisp.* कुरळ करणें, पेंचदार करणें, मुरडणें, मुरटा करणें, वळवणें, मुरड*f.* घालणें, वेंट *or* वेंड*m.* देणें.

To CURL, *v. n. bend into ringlets.* वेंटाळणें, कुरळ होणें.

CURLED, *p.* CURLY, *a.* v.V. कुरल *or* कुरूल *pop.* कुरळ *or* कुरूळ.

CURMUDGEON. See MISER.

CURRENCY, *n.* v. A. 1. चाल*f.* चलन*n.*

Cessation or depreciation of c. बाळ*f.* गैरचलन*n.*

2 परिपाठ*m.* पाठ*m.* प्रघात*m.* प्रचार*m.* प्रवृत्ति*f.* प्रसिद्धि*f.* रूढि*f.* वृत्ति*f.* लोकप्रसिद्धि*f.* लोकप्रख्याति*f* लोकविश्रुति*f.* रिवाज *or* रेवाज*m.*

4 रूढि*f.*

I *a c. particular coin.* नाणें*n.*

CURRENT, *a.*—as money. चलनी, चालता.

Not c. गैरचलनी.

2 *prevailing popularly, flowing.* चालता, चालू, प्रसिद्ध, लौकिक, लोकप्रसिद्ध, लोकप्रख्यात, ख्यारी, लोकप्रचारांतला, लोकव्यवहारांतला, लोकपरिपाठांतला, लोकरूढींतला, वर्त्तमान, व्यावहारिक, लोकविश्रुत.

3—as the year, month, &c. *running.* चालना, वर्त्तमान.

4—a word, &c. रूढ.

CURRENT, *n. flow, course,* lit. fig. v. STREAM. ओघ*m.* प्रवाह*m.* धार*f.* ओत*m.*

2 *rivulet, &c.* v. STREAM. ओढा*m.*

CURRIER *n.* v. V. चांभार *or* चाम्हार, चर्मक, चर्मकार.

Rubber of a c. इंगा*m.* रांपा*m.* रांपी*f.*

CURRISH, *a. like a cur, &c.* कुत्र्यासारखा, कुत्रें तोंडों बांधलेला.

To CURRY, *v. a. dress leather.* कमावणें *or* कामावणें, रांपवणें, ओजवणें.

2 (a horse). खरारा*m.*-चाकरी*f.* करणें *g. of o.* खाजवणें.

3 (favor). See To FLATTER, To FAWN.

CURRY-COMB, *n.* खरारा*m.*

To CURSE, *v. a.* शापणें, शाप*m.*-अभिशाप*m.* देणें, अभिशापणें, अभिशापन*n.*-शपन*n.* करणें, अनिष्टचिंतन*n.*-अकल्याणचिंतन*n.* करणें, वेंटिंन. *pl.* मोडणें, तळतळाट*m.*-हपाप*m.* देणें.

C. it! burn it! blast it! foul befal it! ruin seize it! &c. जळो, बत्ती लागली, आग लागली *with* ला *or* स, भटपडो, बत्तीलागो, नावजळो, नावासहळदलागो *g. of o.* जरजाऊ *with* वरून, निग्राहस्ते भूयात्.

CURSE, *n.* शाप*m.* दांतांचेंविष*n.* अभिशाप*m.* तळतळाट*m.* हपाप*m.*

Delivered from a c. शापमुक्त, विशाप.

Effect of a c. शापगुण*m.* द्रोह*m.*

To deliver or free from a c. शापोद्धार*m.*-शापमुक्ति*f.* करणें, उच्छाप*m. pop.* उःशाप *or* उश्राप *or* उश्शाप*m.* देणें.

To take effect,—a c. दांत*m. pl.* वठणें *with* वर *of o.* वन्निशी*f.* वठणें *with* वर *of o.*

CURSED, *p.* v.V. शापलेला, &c. शापित, शप्त, अभिशप्त, शापित, शापग्रस्त, शापदग्ध.

I *execrable, detestable,* v. HATEFUL. शापार्ह, शाप्य, अतिद्वेष्य, अतिद्वेषयोग्य, अतिद्वेषार्ह, अतिनिंद्य, कुत्सनीय.

CURSING, *n.* v. V.—*act.* शाप देणें*n.* &c. शपन*n.* अभिशापन*n.* अनिष्टचिंतन*n.* गालिप्रदान*n.* दांतकसळ *or* -कसाळ *or* -किसाळी*f.* वाचिकहिंसा*f.*

CURSORILY, *adv.* v. A. सरासरी, वरचेवर, वरवर, उपराउपर, जलदीनें, यथाकथंचित्.

CURSORINESS, *n.* v. A. सरासरीपणा*m.* वरवरपणा*m.* उपराउपरपणा*m.*

CURSORY, *a. hasty, superficial.* सरासरीचा, वरवरचा, उपराउपरचा, जलदीचा, उपेक्षाबुद्धीचा.

To CURTAIL, *v. a. cut, abridge, shorten.* उणा-कमी-न्यून-&c. करणें, छाटणें, कापणें, संक्षेप*m.* करणें *g. of o.*

CURTAIN, *n.* पडदा*m.* प्रच्छादनपट*m.* जवनिका*f.* प्रतिसीरा*f.* तिरस्करिणी*f.*

Mosquito c. मच्छरदानी*f.*

String passing through the rings of a c. कडसणी*f.*

CURVATURE, *n.* v. BEND. वांक *or* वाक*n.m.* वांकणें*n.* वळण*n.*

CURVE, *n* —in geometry &c. वक्ररेषाकृति *f.* धनुर्मार्ग*m.* भुज*m.*

CURVE, CURVED, *a.* v. CROOKED. वांकडा, तेडा, वक्र, वांकाचा, वांकाचा, वांकदार

To CURVET, *v. n.*—a horse. ठिकणें, फांदणें, नाचणें, कुदणें, उडणें.

CURVET, *n.* v. V. ठिकणें*n.* उडी *f.* लंघन*n.* उड्डान*n.*

CURVILINEAR, *a. consisting of curved lines.* वक्ररेखापटित-निर्मित, वक्ररेखारूप.

CUSHION, *n. stuffed case to sit on.* गादी *f* गदेला*m.* लेपडी *f.* गाशा*m.*

2—to lean against. तिवाशा*m. dim.* तिवाशी *f.* तक्या*m.* लोड*m.n.*

CUSP, *n. horn*—of the moon, &c. शृंग*n.* विषाण*n.*

CUSTARD, *n.* रावडी *f.*

CUSTARD-APPLE, *n. the tree.* सीताफल*n. pop.* शिताफळ *or* शिताफळी *f.* लवनी *f.*

2—the *fruit.* सीताफल *pop.* शिताफळ*n.* आंत*n.* मुक्ताफल*n*

CUSTODY, *n. care, keeping,* v. CHARGE. रखवाली *f.* राखण *f.* दिम्मत *f.* निसबत *f.*

2 *imprisonment.* कैद *f* बंदी *f.* बंद*m*

CUSTOM, *n. fashion, manner, practice, usage.* चाल *f.* दस्तूर*m.* रीति *pop.* रीत *f.* मार्ग*m.* पंथ *or* पथ*m.* शिरिस्ता *or* शिरस्ता*m.* संप्रदाय*m.* पद्धति *pop.* पद्धत *f.* परिपाठ*m.* पाठ*m.* धारा*n.* धारपेंडोळा*m.* धारेपेंडोळें*n.* वहिवाट *f.* भांत *f.* रिवाज *or* रेवाज*m.* मामूल*m.* शेरा*m.* वळवट*m.* रहाटी *f.* रहा *f.* रहाळी *f.* रवैस *f.* प्रघात*m.* प्रचार*m.* प्रथा *f.* दंडक*m.* मोळा*m.* आचार*m.* आचरण*n.* व्यवहार*m.* चर्या *f.* अनुसरण*n.* अनुसार*m.*

According to c. यथापद्धति-संप्रदाय-रीति-&c.

Ancient c वृद्धाचार*m.* पूर्वपाठ*m.* वृद्धपरंपरा *f.*

Customs and manners,—compreh. *or* collect. आचारविचार*m.*

C. and course of the high and honorable. शिष्टाचार*m.*

Family c. कुलाचार*m.* कुलधर्म*m.*

General c. शाईशिरस्ता*m.* पांढरशिरस्ता*m.* जनसंप्रदाय*m.* जनशिरिस्ता*m.* लोकरीति *f.*

National or local c. देशाचार*m.* देशरीति *f.*

Popular c. लोकाचार*m.*

Right or good c. सदाचार*m.* शिष्टसंप्रदाय*m.*

2 *a c. a practice, an usage.* संप्रदाय*m.* चाल *f.* रीति *pop.* रीत *f.*

A fixed and firm c. दगडावरची रेघ *f.*

According to the c. चालीवजा.

3 *habit, wont.* चाल *f.* सराव*m.* अभ्यास*m.* रहाटी *f.* रीति *pop.* रीत *f.* वहिवाट *f.* परिपाठ*m.* वळवट*m.* रफ्त*m.* रावता*m.* राव*m.*

4 *practice of dealing with.* गिऱ्हाइकी *f.*

To have increasing c. दुकान*n.* वाढणें *g. of s.*

5 *perquisite upon purchases.* दस्तुरी *f.*

6 *tax on goods.* जकात *f.* शुल्क*n.*

Farmer of customs. जकातदार.

CUSTOM-BOX, C.-BOOTH, C.-STAND, &c. *n.* नाकें*n.* सायर*n.*

CUSTOM-HOUSE, *n.* मांडवी *f.*

CUSTOM-OFFICER, *n.* जकात्या. Some particular *officers of the customs* are पतक्या, डांगी *or* डांग्या, धुरू, पांड्या, पाणसरा.

CUSTOMARILY, *adv.* v. COMMONLY. बहुतकरून, प्रायः, प्रायशः, सामान्यतः.

CUSTOMARINESS, *n* v. A. 1. रूढि *f.* प्रसिद्धि *f.* लोकप्रसिद्धि *f.* परिपाठ*m.* प्रघात*m.* प्रचार*m.* लौकिकपणा*m.* प्रायिकता *f.*

2 परिपाठ*m.* वहिवाट *f.* राव*m.*

I See FREQUENCY.

CUSTOMARY, *a. that is according to custom or established usage.* लोकसिद्ध, लौकिक, लोकाचाराचा, जनाचाराचा, लोकप्रचारांतला, लोकपद्धतीचा, लोकरूढींतला &c. रीतीचा, मार्गाचा, रुढीचा, &c. शिरिस्तेवाईक, शिरिस्तेमाफक, दस्तूरमाफक, &c. यथापद्धति, यथासंप्रदाय, संप्रदायारूढ, संप्रदायसिद्ध, संप्रदायानुसार, सांप्रदायिक, व्यावहारिक *pop.* व्यवहारिक, प्रायिक, यौगिक

2 *habitual.* नित्यपाठांतला, पाठांतला, परिपाठाचा *or* परिपाठांतला, सरावाचा, सवईचा, सवईंतला, अभ्यासांतला, रावत्यांतला, रावत्याचा, वहिवाटीचा, &c.

CUSTOMER, *n. constant dealer with.* घेतादेता *or* देताघेता, गिऱ्हाईक, ग्राहक, खरीददार, यजमान.

To CUT, *v. a.* कापणें, कातरणें, छेदणें, त्रोटणें.

2 (pay, wages), *clip, reduce.* कापणें, छाटणें, तोडणें.

3 *hew, cut off, &c.* तोडणें, खांडणें, छाटणें, काटणें.

4—as speech, &c. *bite, sting.* वेधणें, झोंबणें, लागणें.

5 off; away from. कापून काढणें-घेणें, काटणें, अवच्छेद*m.*-उच्छेद*m* उत्कर्त्तन*n.*-निकृंतन*n.*-निकृति *f.* करणें, अवकर्त्तन*n.* करणें

6 off; *render extinct.* उच्छेदणें *or* उच्छेद*m.* करणें (esp. in comp. as कुलोच्छेद-वंशोच्छेद-धर्मोच्छेद-वृत्त्युच्छेद करणें), निपात *pop.* निःपात*m.*-निर्वंश*m.*-निर्मूलन*n.*-निर्दलन*n.*-वंशाक्षय*m.*-&c. करणें *g of o.*

7 out; *shape, form.* वेतणें, वेतून कापणें-काढणें, आंकून कापणें.

8 short; *break off,* (a matter). तुकडा*m.*-तनखा*m.*-नटका*m.* तोडणें *or* तोडून टाकणें, खुटवणें, कांडका*m.* पाडणें.

9 up; to pieces; v. To KILL. काटणें (*and* कटणें To be cut up), कत्तल *f.*-कट्टा*m* -काटाकाटी *f.*-निकृंदन*n.*-निकृंतन*n.* करणें, खस्त मारून टाकणें, (*and* मारून खस्त होणें *To be* cut up).

To CUT, *v. n.*—teeth or a tooth. फुटणें.

CUT, *p.* v.V. A. 1. कापलेला, &c. कापींव, छेदित, छिन्न, अवछिन्न, त्रुटित, त्रोटित, कर्त्तित.

CUT, *n.* घाव*m.* घाय*m.* वार*m.* चोट *f.*

2 *shape, make, cast,* v. FORM. वेत*m.* तोड *f.* मोड *f.* घाट*m.* डौल*m.*

Of the c. of. वेताचा, तोडीचा.

3 *stripe,* v. LASH. फटका*m.*

4 *picture.* छापीलचित्र*n.* छापीलतस्वीर *f.*

5 *short road.* जवळची वाट *f.*-रस्ता*m.*-&c.

CUT-PURSE, CUT-POCKET, *n.* कातऱ्या चोर, उचक्या, उचत्या, भामट्या.

CUT-THROAT. See BRUTE.

CUTANEOUS, *a. relating to the skin.* त्वाच, त्वक्संबंधी, चर्मसंबंधी, चार्मिक.

C. disorder. त्वग्रोग*m.* चर्मदूषिका *f.*

CUTICLE, *n. scarf-skin,* v. Skin. बाह्यत्वक् *f.*

2 *pellicle,* v. FILM. तरंग*m.*

CUTICULAR. See CUTANEOUS.

CUTIS, *n.* अंतरसाल *f.*

CUTLAS. See SWORD.

CUTLER, *n.* लोहार, छुरिकाकार.

CUTTING, *p. a.* v.V. A. 4. अणखर, मर्मी, वेधक, तिखट, धोंडेफोड.

CUTTING, *n.* v.V. A. 1—*act.* कापणें*n.* &c. छेद*m.* छेदन*n.* कर्त्तन*n.* कृंतन*n.* अवछेद*m.* त्रोटन*n.*

C. and clipping, lit. & fig. छाटाछाट *f.m.*

Cost of c. कापणावळ *f.*

I cuttings; *chips, shreds, clippings.* काटकूट *f.* छाट*m.* छाटछूट*m.f.* छाटींव*n.* कातरा*m.*

CUTTLE-FISH-BONE, *n.* समुद्रकफ*m.* समुद्रफेन*m.* समुद्रफेस*m.* सिंधुकफ*m.* सुफेन*m.*

Cycle, *n. round of time.* कालचक्र*n.* चक्र*n.* संवत्सरचक्र*n.* संवत्सराची रहाटी*f.*

Year of the c. of sixty. संवत्सर*m.* These are १ प्रभव, २ विभव, ३ शुक्ल, ४ प्रमोद, ५ प्रजापति, ६ अंगिरा, ७ श्रीमुख, ८ भाव, ९ युवा, १० धाता, ११ ईश्वर, १२ बहुधान्य, १३ प्रमाथी, १४ विक्रम, १५ वृष, १६ चित्रभानु, १७ सुभानु, १८ तारण, १९ पार्थिव, २० व्ययः, २१ सर्वजित्, २२ सर्वधारी, २३ विरोधी, २४ विकृति, २५ खर, २६ नंदन, २७ विजय, २८ जय, २९ मन्मथ, ३० दुर्मुखी, ३१ हेमलंबी, ३२ विलंबी, ३३ विकारी, ३४ शार्वरी, ३५ प्लव, ३६ शुभकृत्, ३७ शोभकृत्, ३८ क्रोधी, ३९ विश्वावसु, ४० पराभव, ४१ प्लवंग, ४२ कीलक, ४३ सौम्य, ४४ साधारण, ४५ विरोधकृत्, ४६ परिधावी, ४७ प्रमाथी, ४८ आनंद, ४९ राक्षस, ५० नल, ५१ पिंगल, ५२ कालयुक्त, ५३ सिद्धार्थी, ५४ रौद्र, ५५ दुर्मति, ५६ दुंदुभि, ५७ रुधिरोद्गारी, ५८ रक्ताक्षी, ५९ क्रोधन, ६० क्षय.

Cyclops, *n.* भालल्लोचन, भालदृक्.

Cyclopædia, *n. circle of the sciences* विद्यामाला*f.* विद्यावलि*f.* यावत् विद्यासंग्रह.

Cygnet, *n.* हंसशावक*m* बालहंस*m.*

Cylinder, *n* लंबवर्तुल*n* गोल*m.*

Cylindrical, *a* लंबवर्तुलाकार, वर्तुलस्तंभाकार, गोलदार, गोल, वरवंट्याचे आकाराचा.

Cymbal, *n.* झांज *or* झ*f. dim.* झांझरी*f.* ताल *pop.* ताळ *or* टाळ*m.* कांसाळ*f.* झल्लरी*f.* झंपा*m.f.*

Hurried or animated clashing of cymbals. टाळघोळ*m.* टाळघाई*f.*

Tinkling c. *empty professions.* घणघणघंटा*f.*

Cymbal-player, *n.* टाळधरी *or* ऱ्या, टाळकरी, झांजकरी, झांज्या,—in contempt. टाळकुट्या, झांजकुट्या.

Cynic, Cynical, *a. sour, misanthropic.* तुसडा, तिरसट, नसनखवडा, माणुसघाण्या.

Cynic, *n.* कडुवृंदावन*n.* कडुकंवडळ*n.* टेंभुरणीचा कोळसा*m.*

Cypress-tree, *n.* सरू *or* सुरू*m.*

One ready alike to bear c. or myrtle. आंब्याचें डाहळें*n.* आम्रपल्लव*m*

Tall or straight as a c. सरूचा, सरूदार *or* सुरूचा, सुरूदार.

D.

D softly sounded is represented by द, and when aspirated by ध; as harshly sounded it is represented by ड, and when aspirated by ढ.

To Dab, *v. a. strike gently with the hand.* थापटणें, थापणें, थोपटणें.

2 *cast (something soft) against.* थापणें.

3 up; on; &c. टिपणें.

Dab, *n. soft blow.* थाप*f.* बदका *or* भदका*m.* कोमलाघात*m.*

2 *soft lump.* ढबक*n.* ढबका*m.* लादा*m.* लगदा*m.*

3 *mass dabbed.* बदका *or* भदका*m.* रपका*m.* लपका *or* लबका*m.*

4 *expert fellow.* See Dabster.

To Dabble, *v. n. play in water or mud.* डुबणें, *or* डुंबणें, डुबकणें, बुडकणें, पंककीडा*f.* करणें, राड*f.* खेळणें, तावडणें.

2 fig. *dip into lightly, &c.* डुबणें, डुबकणें, बुचकळणें *or* बुचकुळणें, ओरखडणें.

Dabbler, *n.* v. V. 2 तडोचा-कडेचा पोहणारा, टाणाटोण्या, ओरखडलेला.

Dabster, *n.* v. Clever. फरडा, वस्ताद, पट्टाईत.

Dactylology, *n. art of talking with the fingers.* करपल्लवी भाषा*f.* करपल्लवी*f.*

Dad, Daddy, *n.* v. Father. बा*m.* बाबा*m.*

Dagger, *n.* Some of the common kinds are कटार*f.* जंबा *or* ब्या*m.* खंजीर*m.* पालकोयती*f.* पेशकबज*n.* बाक*f* बिचवा*m.* माडू*m.* सुरा*m.*

To be at dagger's drawing. कटारीवर-हातघाईवर-मारामारीवर -&c. येणें.

To Daggle, *v. n.* लिडबिडणें, लडबडणें.

Daily, *a.* रोजचा, दिवसाचा, दिवसादिवसाचा, प्रतिदिवसाचा, नित्य, नित्याचा, नित्यांतला, दैनंदिन, आन्हिक, प्रात्यहिक, दिवातन

D. allowance. रोजी*f.*

D bread. नित्यान्न*n.*

D. duties, business, or work. नित्यकर्म*n.* नित्यकृत्य*n.* आन्हिकाचार*m.* आन्हिक*n.*

D. expenses (as of a family). रोजखर्च*m.* रोजी*f.*

Daily, *a. adv.* रोज, रोजचेरोज, रोजरोज, दिसोंड *or* दिसवड, दिवसानदिवस, प्रतिदिवसीं, रोजिना, रोज उठून, दररोज, नित्य, आला दिवस, अनुदिन, प्रत्यहीं.

Daintiness, *n.* v. A. 1. गोडी*f.* रुचिकपणा*m.* रुचि*f* मिष्टता*f.* मजेदारी*f.*

2 चोखनळपणा*m.* चोखाळेपणा*m.* सोंगळपणा*m.* &c. मिजाज*f.* नाजूक जेवण*n* नाजकाई*f.* खंत*f.* खोड*f.*

Dainty, *n.* गोडघास*m.* सुघास*m.* मिष्टान्न*n.* स्वादान्न*n.* पक्वान्न*n.* भोजनविशेष*m.* पंचामृत*n.*

Dainty, *a. nice, of exquisite taste,* v. Delicious. गोड, रुचीक, रुचिकर, स्वादिष्ट, मिष्ट.

2 *dainty-mouthed, squeamish, fastidious, nice, delicate.* गोडघांशा, गोडखाऊ, गोडखाद्या, गोडजिभ्या, चवनट, चोखनळ, चोखारी, चोखांदळ्या, चोखाळ्या, खोराकी, खोराक्या, कंटाळखोर, मिजाजखोर, खंतखोर, मिजाजी, खोडकर, चिकित्सखोर, जीभशिंदळ, जिभेचाशिंदळ, सोंगळ, सोड्याळ, नाजूक, स्वादुकार, तिटकारी, तिरस्कारी.

To be d. ओलेंकोरडें पाहणें, चव*f.* काढणें, चाखतमाखत *adv.* खाणें-जेवणें, नाका ओंठावर जेवणें.

To become d. तोंड*n.* माजणें *g. of s.*

Dairy, *n.*— the business. दुपतें *or* दुभतें*n.*

2—the place. दुभत्याची खोली*f.* गव्यगृह*n.*

Dairy-maid, *n.* दुभतेकरीण*f.*

Dale, *n.* v. Valley. दरी*f.* खोंड*m.* खोरा*m.* लवण*n.* आड*f.*

Dalliance, Dallying, *n.* v. V. 1.—*act.* रमणें*n.* &c. कामचेष्टा*f.* इष्कबाजी*f.* विषयक्रीडा*f.* विषयविलास*m.* विलास*m.* कामकेलि*f.* रमणूक*f.* रमण*n.* हावभाव*m. pl.* हेला*f.*

2 गमणें*n.* & c. जोगवण*f.* जोगवणी*f.* अळमटळम*n. f.* घालघसर*f.* चेंगटाई*f.* हयगई *or* हेंगई*f.* उपेक्षा*f.*

Dallier, *n.* Dallying, *p. a.* v. V. 1. रमणारा, &c. कामचेष्टा-&c. करता.

2 गमणारा, &c. गमदसडा *or* दासडा *or* दासरा, घालघसऱ्या, चेंगट, उपेक्षक, मिणमिण्या.

To Dally, *v. n. toy and wanton.* कामचेष्टा*f.*-इष्कबाजी*f.*-विषयक्रीडा*f.*-& c. करणें, रमणें.

2 *delay, idle, lose time,* v. To Dawdle. ताणणें, गमणें, जोगावणें, खेळणें, गुरमळणें, गुटमळणें, गोंधळणें, वेळ*f.* लावणें, उपेक्षा*f.*-अळमटळम*n.*-घालघसर*f.*-& c. करणें.

Dam, *n.* v. Mother. आई*f.*

2 *mole, bank, embankment.* बांध*m. dim.* बांधोळी*f.* धरण*n.* बांधण*n.* बंधारा*m.* बंधारण*n.* ताल*f.* थोप*f.* पेंडवळ *or* पेंडवळा*m.* जलबंधक*m.* तुंग*m.* सेतु*m.*

Dams, embankments, &c.—compreh. बांधबांधोळी *f.* बांधबंधारा *m.*

D. to turn off. वळण *n.*

Field (for rice, &c.) formed by a d. बांधण *n.*

3 (as in a field, across a road, &c.). शेतबांधण *n.* मूळबांध *m.* ताल *f.*

To Dam, *v. a confine by a dam.* बंधारा *m.*-बांध *m.*-&c घालणें, बांधणें, बांध *m.* &c. घालून तुंबवणें-थोपवणें

Damage, *n. damnum,* v. Loss. नुकसान *n f.* नुकसानी *f.* नहाव *m* नहावी *or* नाहवी *f.* नाश *m.* अपाय *m.*

2 *harm, detriment, injury,* v. Hurt. खराबी *f* नुकसान *n f.* नुकसानी *f.* ढका *or* धक्का *m.* हानि *f.* क्षति *f.*

3 *reparation for injury.* नुकसान *n.f.* नुकसानी *f.* नुकसानीचा पैसा *m.*-ऐवज *m.*-&c.

To Damage, *v. a.* v. To Hurt. नासणें, विनासणें *or* विनसणें, विघडणें.

Damageable, *a.* v.V. नासायाजोगा-&c विघडायाजोगा-&c. नाशवंत, विनाशी, नश्वर.

Damaged, *p.* v.V. नासलेला, &c खराब केलेला-झालेला, नासका, जायबंदा, जायबंदी, नाशिन, विनष्ट

The d. and spoiled (goods, &c.)—compreh. *or* collect. खोटानाटा-नासका कुचका-वाईटसाईट (जिन्नस *m.*-माल *m.* &c.)

Damask, *n.* धुमास *n.*

Dame, *n. lady, mistress of a family.* बाई *f.* बाईसाहेब *f.* माईसाहेब *f.*

2 *elderly woman.* बया *f.* बाई *f.* आई *f.* आऊ *or* अवा *or* अवाजी *f.*

Dammer, *n. particular resinous exudation.* डामर *n.* यक्षधूप *m.*

To Damn, *v. a. doom to hell.* नरकांत टाकणें-घालणें-बुडवणें, नरकदंडार्ह ठरवणें.

2 *cause the eternal punishment of.* नरकास-अधोगतीस-&c. नेणें-पावववणें, अधोगति *f.*-नरक *m.* करणें-देणें.

3 *censure, blame.* दोष *m.* ठेवणें-लावणें, नापसंत-सदोष-&c. करणें-ठरवणें.

Damnable, *a.* v.V. 1. 2 नरकांत टाकायाजोगा, नरकदंडार्ह, नरकपात्र.

Damnation, *n.* v.V. 1. 2—*act.* नरकांत टाकणें *n.* &c.—*state.* दुर्गति *f.* अधोगति *f.* नरक *m.* नरकवास *m.* अधःपात *m*

Damp, *a.*—of things. ओलसर, ओलट, दमट, दमसर, दामट, दमकट, अंबटओला, चेंबट *or* चिंबटढाण, अर्धसुका, आंवसुका.

To get d. सादळणें, वादळणें, सरदणें, सरदावणें, थंडावणें, दमटणें, दमसरणें.

2—of the air, places, &c. सरद, दमसर, दमट, ओलाचा *or* ओलीचा.

Damp, *n. moist air.* सरदी *f.* सरदहवा *f.*

To Damp, *v. a. moisten.* ओलवणें *or* ओलावणें, ओला-ओलसर-आर्द्र-&c. करणें.

2 *depress, chill, dullen, &c.* हिरमोड *m.f.*-उत्साहभंग *m.*-आशाभंग *m.*-निराशा *f.*-भंग *m.*-&c. करणें *g. of o.* पाय *m.pl.*-कमर *f.* मोडणें *g. of o.* विरजण *n.*-पाणी *n.* घालणें *with* वर *of o.* मोडणें, खचवणें.

Damped, *p.* v. V. 1. ओलवलेला, ओला केलेला, &c.

2 हिरमोड केलेला, &c. हिरमूस, हिवसलेला, भग्नोत्साह, भग्नाश.

Damper, *n.* Damping, *p. a.* v. V. 1. ओलावणारा, ओला करणारा, &c.

2 हिरमोड करणारा, मोडणारा, &c. मोड्या, उत्साहभंजक, आशाभंजक.

I *damping occurrence, &c.* मानमोडेंन.

Damping, *n.* v. V 1.—*act.* ओलवणें *n.* ओला करणें *n.* &c.

2—*act.* मोडणें *n.* पाणी पालणें *n.* &c. हिरमोड *f.m.* उत्साहभंजन *n.* आशाभंजन *n.* उत्साहभंग *m.* आशाभंग *m.*

Dampness, *n.* v. A. 1. ओलेपणा *m.* ओलसरपणा *m.* दमटपणा *m.* आवसुकेपणा *m.* &c. ओल *f n.* ओलसर *f* ओलावा *m.* आर्द्रता *f.*

2 सरदी *f.* दमसरपणा *m.* &c.

Damsel, *n. young woman* तरणीस्त्री *f.* आडवायकी *f.* तरूणी *f.* युवती *f.* मुग्धा *f*

Bevy of damsels. तरूणीगण *m.*

To Dance, *v. n.* नाचणें, नाच *m.*-नृत्य *n.*-नर्त्तन *n.*-नटन *n.* & c. करणें.

To d. and skip about, v. To Frisk नाचूंडडूं लागणें.

To d. attendance on नादीं-भजनीं-भजनास-कच्छपीं-&c. लागणें *g. of o.* कासोटा *m.* धरणें *g. of o.*

To d. for joy. नागवा नाचणें, धोतर सोडून-टाकून-फेडून-&c. नाचणें, थैयथैय नाचणें.

To Dance, *v. a.* नाचवणें

Dance, Dancing, *n.* v. V.N. नाच *m.* नृत्य *n.* नटन *n.* नर्त्तन *n.* नाच्य *n*

D. in a ring. मंडलनृत्य *n.* रासनृत्य *n.*

D. with gesticulation. तांडव *n.*

Lively and merry d. थैयो थैयैय्या नाचणें *n.* तातकथय्या *m.* नाथय्या *m.* थैयैय्या *m.* थैयैय्याट *m.* झमझमाट *m.* छमछमाट *m* छमाछमी *f.*

To lead a d. *make to tramp about.* नाच *m.* नाचवणें, भोवडणें.

Dancer, *n.* Dancing, *p.a.* v.V.N. नाचणारा, नर्त्तन-नृत्य-&c. करणारा नाचा, नटवा, नाटकी, नटनर्त्तक.

I *disposed to dancing.* नाचरा.

Dancing-girl, *n.* कलावंतीण *or* कळवंतीण *f.* कबीण *f* कंचनी *f.* नटी *f.* नर्त्तकी *f.* पात्रा *f.* वेश्या *f.* नायकीण *f.*

Attendant on a d. भडवा *m.*

Bell on the toes of a d. घागरी *f.* घुंगरू *m. or* रूं *n.* घुंगूर *m.* चाळ *f.*

Gallant kept by a d. सोयरा *m.*

Girl bought and bred up as a d. (or actress). नाटकशाळा *or* नाटकसाळ *f.*

Male dressed and dancing as a female. नाचा पोऱ्या *m.* नाचा *m.* पोरगा *m.* राधा *f.* कोळीण *f.* पेरीण *f.*

Master or keeper of dancing girls. वेश्याचार्य *m.*

Musician attended upon a d. साजिंदा *m.*—reproachfully. ढवा *m.*

Robe worn by a d. पेशवाज *m.* पिस्वाद *m.*

Dancing-master, *n.* नाचण्याचीतालीम देणारा, नाचण्याचावस्ताद, नृत्यशिक्षक.

Dancing-room, *n.* नाचण्याचा भुज्जा *m.* नृत्यशाला *f.* नृत्यमंदिर *n.* नृत्यालय *m.n.*

Dandi-prat, *n. urchin.* चिटलिंग *m.* चिमखडा *m.* चिंगाटी *f.*

To Dandle, *v. a.* मांडीवर-हातावर नाचवणें, लालन *n.* करणें *g. of o.*

Dandruff, *n.* दारूणा *or* दारणा *m.* ?

Danger, Dangerousness, *n. peril.* भय *n.* भयहेतु *m.* भोका *m.* जोखीम *f.n.* खत्रा *m.* मरण *n.* काल *m.*

2 (of life) v. Jeopardy. प्राणसंकट *n.* जिवासी *or* प्राणासी सापका *m. v.* पड, प्राणसंदेह *m.* प्राणांत *m.*

Dangerous, *a.* v.N. 1. भयाचा, धोक्याचा, जोखमाचा, सभय, जोखमी, सकंटक, दुस्तर, भयहेतुक.

2 प्राणसंकटाचा, प्राणसंदेहाचा, जिवावरचा, जिवादरला, प्राणघातक, प्राणघातकी, जिवासांड, प्राणांत (in comp. as प्राणांतबुद्धि d. counsel. प्राणांतव्यवहार a d. business).

To Dangle, *v. n. hang loosely.* ओळंबणें, ओळकंबणें *or* कुंबणें, लोंबकळणें, लटकणें, लटलटणें, झळंबणें *or* झोळंबणें, झोळकंबणें, झुलकणें, अलगणें, हिलगणें, हिलगडणें, आळकंबा *m.*-झोळकंचा *m.* घेणें-खाणें.

2 fig. *hang about or after.* कासोटा*m.*–&c. धरणें *g. of o.* पाठ *f.* -दूम *f.* पुरवणें *g. of o.* नादी-कच्छपी–पाठीं लागणें *g. of o.*

DANGLER, *n.* DANGLING, *p. a* v. V. 1. ओळंबणारा, ओळंबना, &c. झळम, अवलंबित, लुलित.

2 कासोटा धरणारा, दूमपुरव्या, नादीं लागणारा, &c. नादी, नाद्या, नादखोर.

DANGLING, *n.* v. V. 1 —*act.* ओळकंबणें*n* &c. ओळकंबा *or* कुंबा*m.* झोळकंबा *or* कुंबा*m.*

2—*act.* कासोटा धरणें*n.* दूमपुरवणें*n.* नादीं लागणें*n.* & c.

DANK. See DAMP.

DAPPER, *a. short and brish* ठसका, ठेंगणाचुसका, ठेंगणारेंगणा, अटपटा, सुबक, लुटलुटीत, सुटसुटीत, अटकर, लहानखुरा.

DAPPERLING, *n. dandiprat.* चिटळिंग*m.* चिमखडा*m.* चिंगाटी *f.*

DAPPLE, *a. variegated.* अबलक *or* ख, चित्रवर्णी, दुरंगी, पंचरंगी.

To DARE, *v. a. defy, brave, challenge.* इरेस-ईर्पेस-इरशीस-अभिमानास-&c. घालणें, हटकून बोलावणें, हमानमाने बोलावणें, हमनम*m.* दाखवणें, नाकावर निबू*n.* घासणें, नाकावर पाय*m.* देणें, नाकासचुना*m.* लावणें, तुच्छ करणें-मानणें.

To DARE, *v. n.* धमक *f.*-धैर्य*n.*–हिय्या*u.*-हिम्मत *f.*-&c. असणें *in con. with g of s.* अंगीं साहस*n.* असणें *g. of s.*

DAREFUL, DARING, *p. a.* v.V. N. *and* BOLD. धीट, धडछानीचा, उद्दाम, उद्धट, उत्पाती, खंदा, साहसी, साहसिक, निर्वाणी, आगींत उडी घालणारा, हातावर शीर घेऊन असणारा, उरफाट्या काळजाचा, पाठीच्या काळजाचा.

DARING, *n. daringness, darefulness,* v. BOLDNESS. धिटाई *f.* धारिष्ट*n.* धाष्ट्र्य*n* साहस*n.*

DARINGLY, *adv.* v. A. धिटाईनें, धीटपणानें, साहसबुद्धीनें.

DARK, *a.* अंधाराचा, अंधकारमय, अंधकारयुक्त, औंधट, तामस, तमस्री, निःप्रभ.

Pitch d. गुरूप *or* ब.

2 *not of vivid or showy color.* काळसर, काळवट, गैहरा *or* गहिरा, मेचक.

3—the complexion. काळगेला, काळेला, काळासावळा, काळसर.

4 v. IGNORANT. तामस, तमस्वी, अंधळा.

DARK, *n.* v. DARKNESS. अंधार*m.* काळोख*m.* मेचक*m.n.*

To go in the d. काळोखांतून-अंधारांतून-& c. जाणें-फिरणें.

2 v. IGNORANCE. अंधार*n.* अज्ञान*n.*

To DARKEN, *v. a.* अंधार*m.*-काळोख*m.* करणें-आणणें-पाडणें, अंधकारमय-युक्त-& c. करणें.

DARKLY. See OBSCURELY.

DARKNESS, *n.* v. A. 1. अंधकार *pop.* अंधार*m.* काळोक *or* काळोख*m.* काळोखी *f.* काळोखें*n.* आंध्य*n.* तम*n.* तिमिर*n.*

Pitch d काळोखमेट*m.* गडद*n.* घनांधकार*m.* अंधतमस*n.*

2 काळसरपणा*m.* & c.

3 काळेसावळेपणा *or* काळसावळेपणा*m.* काळगेलेपणा*m.* &c.

4 अंधार*m.* अंधकार*m.* आंध्य*n.* अज्ञान*n.*

DARKSOME, *a.* उण्या उजेडाचा, न्यूनप्रकाश, न्यूनप्रभ, अल्पप्रकाश.

DARLING, *a. dear, beloved, favorite.* आवडीचा, आवडता, लाडका, लाडांतला, ममतेचा, प्रीतीचा, प्रीतींतला, लडिवाळ, प्रिय, प्यारा, जिवलग, जीवसा, प्राणसा, वल्लभ, वाल्ही, प्रीत, प्रेमास्पद, अभीष्ट, अभीप्सित, हृदयंगम, हृद्य, हृदिस्पृक्, दयित, अंतरंग.

DARLING, *n. dear, jewel, pet, love.* जीवप्राण*m.* प्राण*m.* जिवींचा जिव्हाळा*m.* जिवडा*m.* कलिजा *or* जिवाचा ताईत*m.* गळ्याचा ताईत*m.* कालजाचाघड*m.* कंठमणि*m.* छावडें*n.* पुतळा*m.* आत्मलिंग*n.* प्रीतिपात्र*n.* देव्हारें*n.* दैवत*n.*

2—esp as used in amatory phraseology by Lovers and Mistresses. खेळवणी *f.* पांखरूं*n.* पुतळी *f.* पियो *or* पिहू*m.* प्यारा*m.* पंछी*m.* पुतळा*m.*

To DARN, *v. a.* रफू*m.* करणें, तुणणें.

DARNED, *p.* v. V. रफू केलेला, तुणलेला, तुणीव.

DARNER, *n.* v. V. रफू करणारा &c. रफूकरी, रफूगर.

DARNING, *n.* v. V.—*act.* तुणणें*n.* रफू*m.*

Price or cost of d. तुणणावळ *f.* तुणताई *or* तुणाई *f.*

I *part darned.* रफू *f.m.*

DART, *n.* v. SPEAR. बरची *f.* भल्ल*m. dim.* भल्ली *f.* सांग *f.* शक्ति *f.*

Bearded d. प्रास*m.*

D. or javelin with a string attached. सैनी *f.*

To DART, *v. a.* v. To THROW. फेंकणें, टाकणें, मारणें.

To DART, *v. n.* See To BOLT, To SPRING.

To DASH, *v a. strike against.* अदळणें, अपटणें, आफळणें, टाकणें, फेंकून टाकणें.

2 *throw water in flashes.* सिंतोडणें, सिंतोडे*m.pl.* उडवणें, उडवणें-हुंडारणें.

3 in or to pieces. फोडणें, तुकडे तुकडे*m.pl.* करणें–उडवणें *g. of o.*

4 out; *cancel &c.* v. To EFFACE. फांटा*m* मारणें-देणें, खोडणें, रेघ *f.* मारणें.

5 *confound, disconcert* v. To DEFEAT. लथडणें *or* लथाडणें, भग*m.*-विघात*m.*-& c. करणें *g. of o.*

6 See To DISPIRIT, To SHAME.

To DASH, *v. n. strike against.* अदळणें, अपटणें, थडकणें, भडकणें, धडक *f.* लागणें–बसणें *g. of s.*

2 *splash up, fly off, &c.*;—of water. उसळणें, हिसळणें *or* हेसळणें, हेलकावून सांडणें, डचडच-डचकन-& c. उडणें.

3 at, amongst, through, away, &c. उसळणें, उसळी *f.* मारणें-खाणें, अदळून पडणें, भसणें, धडकेमरसा-धडकून-झपाट्यानें-& c. जाणें-शिरणें.

To d. through thick and thin. भसून-उसळून जाणें, उसळी *f.* मारून जाणें.

4 down;—rain, fruits, &c. *fall violently.* कोसळणें, ढासळणें *or* धासळणें, सडसडणें.

DASH, DASHING, *n.* v. V. A. 1.—*act.* अदळणें*n.* अपटणें*n.*

D. and banging about. अदळ अपट *f.*

v. V. N. 1.—*act* अदळणें*n.* अपटणें*n.* धडक *f.* धडका*m.*

3 *and* RUSH. उसळणें*n.* उसळी *f.* मुसांडी *f.* मुरकांडी *f.*

I *display, flash,* v. SHOW. टामटूम *or* टुमटाम *f.* टिगटीम *f.*

To cut a d. *See under* FIGURE.

II *cast, smack.* छटा*m.* लकेरी *f.* झुणूक *f.* धुनक *f.* छब *f.*

To have a d. of. मारणें as हा रंग तांबडा मारतो *also* या रंगांत तांबडेपणा*m.* मारतो.

DASHING, *p. a.* v. V. N. 3 *precipitate, tearing, &c.* v. IMPETUOUS. धसक्या, धसकधड्या, धसकड्या, धसकनंदन, रगड्या, रगडमल्ल.

I *cutting a dash,* v. FINE. टुमीचा, टुमदार, छानीचा, छानदार, विलसित, विराजमान, विराजीत.

DASTARD, DASTARDLY, &c. See COWARD, &c.

DATA, *n.* v. GROUND. मुद्दा*m.* आश्रय*m.* गमक*n.*

DATE, *n.*—the tree. खजूर*m.* खर्जूर*n.* खर्जूरी *f.* शिंद *f.*—the fruit. खजूर*m.* खर्जूर*m.*—the stone or seed. आंठोळ *f.* आंठोळी *f.*

Dates plucked and dried whilst immature. खारीक *f.*

Lumped dates. पेंडखजूर*m.* Not lumped d. जायदी खजूर*m.*

Spirituous exudation from dates. शिंदी *f.*

2 (of a letter, &c). तारीख *f. day of the moon, considered as a* d. मिती *f.* चंद्रम.

Actual or true d. वाजवमिती *f.*

3 *time or period of.* काळ *m.* समय *m.* दिवस *m.*

To go out of d. माजी-पडीं *adv* पडणें, जुनावणें, लांबचा-शिळा होणें.

To DATE, *v. a.* तारीख *f.*-मिती *f.* मांडणें-लिहिणें-धरणें-मोजणें.

To DATE, *v. n.* See To BEGIN.

DATIVE, *n.* चतुर्थी *f.* संप्रदान *n.*

To DAUB, *v. a.* v. To SMEAR. लेपणें, लिंपणें, लेथडणें, लेपटणें *or* लेपडणें.

DAUGHTER, *n.* लेक *or* लेंक *f.* मुलगी *f.* पुत्री *f.* पुत्रिका *f.* कन्या *f.* चिरंजीवी *f.* अंगजा *f.* तनुजा *f.* आत्मजा *f* तनया *f.* दुहिता *f.* नंदिनी *f* भूव *f.* सूना *f.* सुता *f.*—allusively. धर्मसंतति *f.* धर्मसंतान *n.* जातीवस्त *f* जायजणी *f.*

D in law. सून *f.* पुत्रजाया *f.* स्नुषा *f.* वहू *f*

Son of d. कन्यापुत्र *m.* दौहित्र *m.*

To DAUNT, *v. a* v. To INTIMIDATE. भय *n.*-धाक *m.*-दाखवणें-घालणें, भेडावणें, भेडसावणें, डरावणें, डरकावणें.

DAUNTLESS. See BOLD.

To DAWDLE, *v. n. trifle, idle, play, dally, work lazily or languidly.* गमणें, खेळणें, जोगवणें, विरंगुळणें, रेंगणें, रेंगळणें, गुटमळणें, गुपटणें, गुरमळणें, टेंगाळणें, गोंधळणें, घोंटाळणें, वेळ *f.* लावणें, अळमटळम *f.n.* करणें-मांडणें, विरंगुळा *m.*-जोगवण *f.*-जोगवणी *f.*-चेंगटाई *f.*-हैगई *f.*-उपेक्षा *f.* करणें, माशा *f. pl.* मारीत बसणें.

To DAWDLE AWAY, *v. a.* (time, &c.). झुलवणें, खेळाखाली दवडणें, गमावणें, घालवणें.

DAWDLE, *n.* DAWDLER, *n.* v. V. N. गमणारा, रेंगणारा, &c. गमरा, गम्या, गमदसडा *or* दासडा *or* दासरा, रिकामटवळा, चेंगट, मिणमिण्या, मळमळीत, रोंगा, उपेक्षक, दीर्घसूत्री—and as agreeing with *Snail, Slow coach, Poke, &c.* some terms are रेंग्या, दिरंग्या, सावकाश्या, उशिऱ्या, वेळलाव्या, गोयावा, चघळ, रेमेडोक्या, रड्या.

DAWDLING, *n.* v. V. N. गमणें *n.* खेळणें *n.* &c. जोगवण *f.* जोगवणी *f.* जोगवणूक *f.* अळमटळम *f.n.* विरंगुळा *m.* चेंगटाई *f.* गमटम *f* हैगई *f.* उपेक्षा *f.*

DAWDLINGLY, *adv.* रेंगत, गमतगमत, रडतरडत *or* रडतखडत, रडत झडत.

DAWK, *n. post.* डांक *f.*

To DAWN, *v. n.*—the day. उजेडणें, फटफटणें, फटफटीत होणें, तांबडें *n.* फुटणें, तांबेसांज *f.* होणें, पहाट *f.*-&c. होणें.—brightly, glowingly, &c. दिशा *f. pl.* भणभणणें-भडकणें-फुलणें-फांकणें.

DAWN, DAWNING, *n.* v. V. पहाट *f.* अरूण *m.* अरूणोदय *m.* पूर्वसंध्या *f.* दिनादि *m.* प्रत्यूष *m.* प्रभात *n.*

At the peep of d. दमसूट, पहांटपटीं.

Early d. पहानपट *f.* सुप्रभात *n.* उस्तें *n.*

First glimmerings of d. चांचपड चांचपड *n.* चिपड चिपड *n.* झुंजरूक मुंजरूक *n.* झुंजूक मुंजूक *n.* झुंजू मुंजू *n.* धुंदूक धुंदूक *n.* धुंदूकमुंदूक *n.* झांजड झांजड *or* झांजर मांजर *n.* भिंबिरटें *or* डें *n.* भिंभिरकटें *n.*

Time of d. उजेडताकाळ *m.* प्रातःकाल *or* ळ *m.* प्रभात *n.* कोल्हेभूक *f.* कोल्हेहूक *f.* चिमणचिटकें *n.* कोंबडेरात *or* रात्र *f.* कोंबडे पहाट *f.* प्रातःसमय *m.* उषःकाल *m.*

DAY, *n.*—artificial. ल्हिवस *m.* दिन *m.*

Advancing d. चढतवेळ *f.*

All the d. long. सारासुदीस, दिसोड *or* दिसवड.

Blind by d. दिवांध.

By d. and night. निशिदिनि.

Close of the d. दिनांत *m.* दिनमर्यादा *f.*

D. and night. रात्रंदिवस, अहोरात्र, अहर्निश *pop.* अहर्निशी, अष्टोप्रहर *pop.* आठोपहार.

Declining d उतरतवेळ *f.* उतारदिवस *m.*

Half of the d वेळ *m. f.* During or through one half of the d. वेळभर.

Fine (clear, sunny) d. सुदिन *m. n.*

Fine (clear and cloudless) days. निखरणीचे दिवस *m. pl.*

Foul (dull, hazy) d. दुर्दिन *m n.*

In open d. *in broad daylight* दिवसा ढवळ्या, व्याहा ढवळ्या.

Of a full or whole d. दिवसा भऱ्याचा.

Pay of a d. रोजी *f.* रोज *m.* दिवसावडा *m*

Whilst it is d. *before night closes.* दिशींच, सूर्यउजेडां, दिसाउजेडीं, दिवा, दिवस येऊन.

To go down—the d. भारेवर जाणें—दिवस.

2—natural. दिवस *m.* दिन *m. n* रोज *m.* वासर *m.* एकाह *m.* एकरात्र *n.* अद्यतन *n.* अहोरात्र *m. n.* Some of the terms for the periods into which the day is divided are अरूण, उषःकाल, गर्गाचार्याचा मुहूर्त्त, गोधूल *or* गोरज, ब्राह्ममहूर्त्त, अभिजिन्मुहूर्त्त *or* अभिजित्, रामपाहरा, कुतप, शिवमुहूर्त्त, राक्षसीवेळ *and* अमृतवेळ, उद्वेगवेळ, रोगवेळ, लाभवेळ, शुभवेळ, &c.

Auspicious d. सुदिन *m. n.* सुदिवस *m.*

Auspiciousness of the d. दिनशुद्धि *f*

Biduum. द्विरात्र *n.*

D. of the week. वार *m.* वासर *m.*

D. after d. दिवसानदिवस (*vulg.* दिसंदीस).

Declining days (of life or fortune). उतार दिवस *m. pl.*

Eating d.— *as opposed to* Fast day. जेवणवार *m.*

Every d. रोजचेरोज, दररोज, रोज उठून, आला दिवस.

Every other d. एक दिवस आड.

Evil days, dark, blind, &c. days. असत्काळ *f.*

From to d. आजपासून, अद्यप्रभृति, अद्यावधि.

Happy d. a faustus dies. सोन्याचा दिवस, सुदिन *m. n.* सुदिनम *m.*

Inauspicious d. कुदिन *m. n.* वर्जदिवस *m.* वर्जवार *m.* काळवार *m.* कर *f.*

Odd (by, extra, blank, &c.) d. आड दिवस *m.*

Of one d ऐकाहिक.

On the d. after. दुसऱ्या दिवशीं, उत्तर दिवशीं

On the d. before. अदल्या दिवशीं.

On the third d. (past or future). तेरवां.

Roster or rotation d. पाळीचा दिवस *m.* वार *m.*

Through the d. All the d. एकरात्र, आठोपहार, अष्टोप्रहर.

Triduum. त्रिदिन *m.* त्रिरात्र *n.* त्रिरात्रि *f.*

To d. आज, अद्य; to-morrow, उद्यां, उद्यीक; the next day, *also* the day before yesterday, परवां; the third day, future or past, तेरवां; the fourth day, नेरवां. These words are also *adverbial.*

Unseasonable or wrong d. आड दिवस *m.*

Up to to d. आजपर्यंत, आजपावेतों, अद्ययावत्, अद्यावधि.

To win the d. शेर होणें.

Thy days are numbered. तुझी घटका घातली आहे.

DAY-BOOK, *n.* रोज खरडा *m.* खरडा *m. or* खरडें *n.* रोजकीर्द *f.* कच्चा खरडा *m.* कीर्द *f.* रोजनामा *m.* खडेवंद *m.*

DAY-BREAK, *n.* v. DAWN. प्रातःकाल *or* ळ *m.* प्रातःसमय *m.* प्रभात *n.* अरूणोदय *m.* उषःकाल *m.*

At d. उजेडतां, सुप्रभात *or* सुप्रभातें, झुंजुरकां *or* की.

DAY-LABOR, *n.* दिवसमजुरी *f.* रोजमजुरी *f.*

DAY-LABORER, *n.* रोजकरी, रोजदार, रोजिनदार, पैरा, पैरें *n* (woman or child).

DAY-LIGHT, *n.* दिवसाचा उजेड *m.* सूर्यप्रकाश *m.* सूर्याचा उजेड *m* दिवसवळ *n.*

At d. उजेडतां.

By or with d. *before night falls.* दिवसा उजेडी, दिवस घेऊन, सूर्योजेडीं.

In broad d. धडधडीत दिवसास, दिवसाढवळ्या.

It is broad d. भणभणीत उजेडलें.

DAY-TIME, *n.* दिवसाचीवेळ *f.* दिवस *m.* दिवस उजेडाची वेळ *f.* दिवसवळ *n.*

In the d. दिवसां, दिवसास, दिवस घेऊन.

To DAZZLE, *v a.* दिपवणें, झकमकादणें, चकवणें, झकवणें, दृष्टिमोषण *n.*-नेत्रमोषण *n.* करणें, चकित-&c. करणें.

DAZZLED, *p.* v. N. दिपवलेला, &c. चकित, चक्क, उपहतदृष्टि.

To be d. दिपणें *or* दिपावणें, चकणें, झकणें.

DAZZLER, *n.* DAZZLING, *p. a.* v. V. दिपवणारा, &c. दृष्टिमोषक, नेत्रमोषक.

DEAD, *a. exanimate.* मेलेला *or* मेला, मृत, गेलेला *or* गेला, गमावला, गत, गतप्राण, विगतप्राण, गतासु, गतजीव, विगतजीव, निचेष्ट, निःप्राण *or* निचेष्ट-निःप्राण-&c. झालेला, निर्वाण, अतीत, मयत *or* मैयत, प्राणवियुक्त, प्राणविरहित-विहीन-&c.

Some covert or softening terms used in mentioning *a dead person* are वैकुंठवासी (if he had been a worshipper of *Wishnú*), कैलासवासी (if a worshipper of *Shiwa*), स्वर्गवासी, स्वर्यात, लोकांतरगत, लोकांतर प्राप्त, परलोकगत, परलोक प्राप्त

2 *inanimate.* निर्जीव, अजीव, अप्राण, अचेतन, अचेष्ट.

3 *without feeling, insensible,* v. CALLOUS. बधिर *pop.* बहिरा, मेलेला, मृत.

4—a limb or member. लटका, अभू, अखम.

5 *tasteless, vapid,* v. FLAT. फिका *or* का, हिमळ, निस्सार, निस्सत्व, गतसार, गतरस, गतसत्व, नीरस.

6—of sound, *flat.* तरळ.

7—of sleep, &c. v. DEEP. घोर, गाढ, कुंभकर्णी.

8 *without spirit, &c.* See DULL.

DEAD, *n. midst,* v. HEIGHT. ऐन in. comp. as a prefix, as ऐनरात्रीं in the d. of night. ऐनहिवाळ्यांत in the d. of winter, &c.

To DEADEN, *v. a.* हलका-मंद-न्यून-&c. करणें, बल-ह्रास *m.*-तेजोह्रास *m.*-&c. करणें *g. of o.*

DEADLINESS, *n.* v. A. घातकपणा *m.* घातकीपणा *m.* घातुकत्व *n.*

DEADLY, *a. mortal, killing, deleterious.* जीवघेणा, प्राणघेणा, घातक, घातकी, घातुक, प्राणहर-हर्ता-हारक-हारी, प्राणांतिक, प्राणापहारी, प्राणघातक, प्राणनाशक, मारक, मृत्युप्रद-दायक-&c. निधनकारक-कारी-कर्ता-कर, अंतकर-कारक &c. अंतक, द्वेषी.

DEADNESS, *n.* v. A. 1. मेलेलेपणा *m.* प्राणराहित्य *n.* जीवराहित्य *n.* गतप्राणता *f.* &c.

3 मेलेलेपणा *m.* बहिरेपणा *m.* बधिरत्व *n.*

5 फिकेपणा *m.* हिमळपणा *m.* &c. गतसारता *f.*

DEAF, *a.* बहिरा *remiss.* बहिरट, कर्णशून्य, श्रवणेंद्रियरहित, दीडकानाचा, फुटक्याकानाचा, कानफुटका भेरा *remiss.* भेरकट, बधिर, मंदश्रवण, मंदकर्ण. —as used of the ear. फुटका.

A d. person. भैरी, भैरोबा *or* ज्याला भैरोबाची *or* भैरवाची सेवा आहे, ज्याचें कानपूर ओस झालें.

To DEAFEN, *v. n.* बहिरावणें, कानठळीं *or* ळें *n. pl. or* ळ्या *f pl. or* टाळी *or* ळें *n. pl.* बसणें, कान *m. pl.* जाणें-फुटणें *g. of s.*

To DEAFEN, *v. a.* बहिरा-बधिर-&c. करणें, कान *m. pl.* फोडणें, बंदकरणें *g. of o* कानठळीं *n. pl. or* टाळी *m. pl.* बसवणें *g. of o.*

DEAFNESS, *n* v. A. बहिरेपणा *m.* बधिरत्व *n.* बाधिर्य *n.* श्रवणाभाव *m.* श्रवणेंद्रियराहित्य *n.*

DEAL, *n.* See QUANTITY. 2 *fir-wood* देवदारू *m. n. pop.* देवदार *m.*

Of or belonging to d. देवदारी.

3—in card playing. वांटणी *f.*

To DEAL, *v. a. distribute, dole,* v. To DIVIDE. वांटणें, विभागणें, वाढणें, वांटून देणें, वांटणी *f*-&c. करणें *g. of o.*

To DEAL, *v. n traffic in,* v. To TRADE. व्यापार *m.*-उदीम *m.*-व्यवहार *m.*-&c. करणें *g. of o.*

2 with; *trade with, have business with.* वहिवाटणें, देवघेव *f. m.*-देणेंघेणें *n.*-देवाघेवा *m.*-&c. करणें *with* सीं *of s.* वहिवाट *f.*-दळणवळण *n.*-दळवट *m.*-&c. ठेवणें-राखणें *with* सीं *of s.*

To have to d. with. गांठ *f.* असणें *in. con.*

3 with, by; v. To BEHAVE. वागणें, वर्त्तणें, वर्त्तणूक *f.*-वर्त्तन *n* करणें.

DEALER, *n.* v. V. N. 1. व्यापार करणारा, &c. उदमी, व्यापारी, व्यवसायी.

2 देवघेव करणारा, &c. संसर्गी.

DEALING, *n.* v V. N. 1. उदीम *m.* कवाली *f.* व्यापार *m.*

2 *and* INTERCOURSE. घेणें देणें *n.* घेवदेव *f. m.* घेवादेवा *m.* घेवादेवी *f.* लेवादेवा *m.* खातें पोतें *n.* परवत *m.* वहिवाट *f.* संसर्ग *m.* गांठ *f.*

3 *and* CONDUCT. वर्त्तणूक *f.* वर्त्तन *n.*

DEAR, *n. pet, love, &c.* v. DARLING. जीवप्राण *m.* जिवाचाकलिजा *m.*

DEAR, *a. beloved,* v. DARLING. लाडका, लडिवाळ, प्रिय, प्यारा.

2 *high-priced, costly.* महाग, उंचमोलाचा, मोव्यामोलाचा, मोठेकिमतीचा, महर्घ, जड, भारी, महागमोलाचा, महामूल्य, बहुमूल्य, बहुमोली.—in high degree; *exorbitantly, enormously, &c. d.* मोला आगळा, भारी मोलाचा, भारी-जबर-जरब-वज्र-&c. महाग.

To be or become d. महागणें, महागाई *f.* माजणें *g. of s.* चडचडणें, चणचणणें, चणाणणें, वहकणें, तुकडे *m. pl.* पडणें *g. of o.* भीक *f.* लागणें *g. of s.* काटविकरा *m.* गेणें *with* ला *or* स.

DEAR-BOUGHT, *a* महाग घेतलेला, मोव्या मोलानें घेतलेला, अक्रीत घेतलेला-आलेला.

DEAR-SELLER, *n.* महागरा, महाग्या, वज्रमहाग्या, अक्रीतविक्या, ओढून विकणारा.

DEARLY, *adv.* v. A. 1. लडिवाळपणानें, लाडकेपणानें, प्रीतिपूर्वक, अतिस्नेहपूर्वक.

2 महागाईनें, महर्घतापूर्वक, मोव्यामोलानें.

DEARNESS, *n.* v. A. 1. लाडकेपणा *m.* प्रेम *n.* प्रेमा *m.* प्रेमळपणा *m.*

2 महागाई *f.* महर्घता *f.* मोठें मोल *n.* मोठी किम्मत *f.* बहुमूल्यता *f.*

DEARTH, *n. famine,* v. SCARCITY. महागाई *f.* दुष्काल *pop.* दुकळ *or* दुकाळ *m.* अखरी *f.* चणचण *f.* हाक *f.* दुर्भिक्ष *n.* काटविकरा *m. v.* ये, महर्घता *f.*

DEATH, *n.* मरण *n.* मृत्यु *m.* मृति *f.*

Of the following significant terms, the greater part are extensively current. अंत *m.* अवसान *n.* देवाज्ञा *f.* निधन *n.* काल *m* निर्वाण *n.* प्राणवियोग *m.* प्राणोत्क्रमण *n.* प्राणव्यय *m.* प्राणांत *m.* प्राणावसान *n.* देहावसान *n.* देहत्याग *m.* देहयात्रा *f.* देहांत *m.* देहविसर्जन *n.* दीर्घनिद्रा *f.* महानिद्रा *f.* कालधर्म *m.* कालनिद्रा *f.* महाप्रस्थान *n.* कूच *m. n.* महापथगमन *n.* निर्वाण *n.* शांति *f.* निवृत्ति *f.* निपात *m.* निस्सरण *n.* परलोकगम *m.* परलोकगमन *n.* पंचत्व *n.* पंचता *f.*

D.—as personified काल *or* काळm. काळसर्पm. कृतांतm. यमm.
Accidental d. अपघातm.
Anniversary, &c. of a d. क्षयतिथि *f.* क्षयदिवसm. मृततिथि *f.* मृतदिवसm.
Bands of d. Snare of d. कालपाशm यमपाशm. मृत्युपाशm.
Continuing till d. आमरणांतिक.
D abroad. प्रोषितमरणn.
D. at will. इच्छामरणn.
D.-struggle. The mortal agony. The pains of d. प्राणांतव्यथा *f.* प्राणांत यातना *f.* प्राणांत दुःखn. खुडखूड *f.* घुटमुळणेंn.
[redacted]. काळ आला होता पण वेळ आली नव्हती
D. upon the bedstead. खट्वामरणn.
Exempt from d. and decay अजरामर.
Fear of d. जीवितसंशयm.
Feigned d. मरणसोंगn.
Hour of d. अंतकालm. चरमकालm. प्राणांतीकn.
Like d. D.-like. कालसदृश, कालकल्प.
Livor of d. मडेकळा *f.*
One lean as d. मरतमडेंn.
One on the point of d. कठीण, अंत्यावस्थ, अत्यवस्थ, आसन्नमरण, आसन्नमृत्यु, मरणोन्मुख, मरणाभिमुख, गंतुकाम, गतीवर घातलेला *or* पडलेला, नाकीं *or* नाकासीं सून धरलेला, उत्तरपंथ धरलेला *or* उत्तरपंथास लागलेला, पटका घातलेली ब्याची, मुमूर्षित, मुमूर्षु, अद्यश्वीन.
Sleep of d. काळनिद्रा *f.* काळझोंप *f.* महानिद्रा *f.* दीर्घनिद्रा *f.*
Tidings of a d. from abroad. गुढी *f.* प्रोषितमरणवार्ता *f.*
Until d. आमरणांत.
Violent or unnatural d. दुर्मरणn. अपघातm. आदानn.
Voluntary d. काम्यमरणn. देहत्यागm.
Worse than d. प्राणापेक्षां कठीण.
To await or wish the d. of. तिलांजलि घेऊन उभा राहणें, नावानें पाणी तावणें *g.of o.*
To cheat or elude d. कालवंचना *f.* करणें.
To draw up in d. हातपायm.*pl.* गुंडाळणें.
To worry to d. जिवाचाघोट घेणें, जीव खाणें *or* घेणें, प्राण खाणें.
To be on the point of d. मरायास टेकणें *or* गुडणें, यमलोकाची वाट भरणें, पंथास *or* मरणाचे पंथास लागणें, कंठीं प्राण उरणें, डकवायीस येणें, नाडी *f.* अटपणें *g.of s.* काठी शिखरास लागणें, तंनीं प्राण उरणें, पाणी देखील घोटूं नये असें होणें, हातपाय गुंडाळणें, कंठासीं प्राण येणें, जीव खळवटणें, गुडणें, उत्तरपंथास लागणें *or* टेकणें, घुटमळणें *or* घुटमुळणें, घुटवळणें, नाकासीं सूतn. धरणें.
To be quivering or flickering in d. एक जीव येणें एकजीव जाणें *g.of s.* मरूं मरूं *adv* -झिरूं मिरूं *adv.* करणें, टिक टिक *adv.* करून भसणें.
To have one's eyes fixed in d. डोळेm.*pl.* थिजणें *g.of s*

To Debar, *v. a. preclude, exclude,* v. To Hinder. वारणें, निवारणें, आड-आडवा येणें *with* स *or* ला, अडवणें.

To Debark, *v. c.* नावेंतून-नौकेंतून-&c. उतरणें.

To Debase, *v. a. reduce, lower,* v. To Degrade. पायरी *f.* उतरणें *g.of o.* खालच्यापायरीवर-नीचपदवींत-कनिष्ठश्रेणींत-&c. आणणें, कमीदराचा करणें, हलका-नीच-हीन-&c. करणें.
2 (coins or metals). हीणn. मिळवणें-घालणें, हिणकस-हिणकट-हिणवट-निरस-&c. करणें.

Debased, *p.* v. V. 1. हलका केलेला, &c. अपकृष्ट, नष्टमान, भ्रष्टमान. 2 हिणकसकेलेला, हीणमिळवलेला, हिणकस, हिणवट.

Debasement, Debasing, *n.* v. V. 1.—*act.* पायरी उतरणेंn. हलका करणेंn. &c. अपकर्षm.—*state.* मानहानि *f.* तेजोहानि *f.* मानन्यूनता *f.* 2—*act.* हीणमिळवणेंn. हिणकस करणेंn. &c

To Debate, *v. a. discuss,* v. To Argue घाटणें, घोळणें, भवतिन भवति *f.*-वाटावाट *f.*-काटकूट *f.*-काटाकुटी *f.*-&c. करणें *g.of o.*

To Debate, *v. n. dispute,* v To Argue. वादm.-विवादm.-वाद विवादm.-&c. करणें.
2 v. To Deliberate. विचारm. करणें, विचारांत असणें.

Debate, Debating, *n.* v. V. A.—*and* Arguing काटकूट *f* काटाकुटी *f.* घाटाघाट *f.* वाटावाट *f.* भवतिनभवति *f*
2 v. V. N. वादm. विवादm वादानुवादm.

To Debauch, *v. a. seduce, corrupt* विचलविणें, विथरवणें, विघडवणें, दुर्व्यसनांत-वदफैलींत-वदकर्मांत घालणें-शिरवणें-आणणें.

Debauchee, *n. loose, licentious person.* विसनी, फंदी, भंगीचंगी *or* चंगीभंगी, वदफैल, वाहेरख्याली, बहिर्व्यसनी.

Debauchery, *n. practice of lewdness.* वदफैली *f.* वदकर्मn. दुर्व्यसनn. वाहेरख्यालm बहिर्व्यसनn.

To Debilitate, *v. a.* v. To Weaken. निजोर-कमजोर-निशक्त-&c. करणें.

Debility, *n.* v. Weakness. कमजोरी *f.* कमकुवत *f* शक्तिक्षीणता *f.* बलन्यूनता *f.*

To Debit, *v. a.* खर्ची घालणें-मांडणें-लिहणें.

Debt, *n. monies due from.* देणेंn. ऋणn. कर्जn. ब्रह्मस्वn.
Debts or debt—compreh. indef. &c. कर्जनामn कर्जपाणीn. ऋणपाणीn.
Bad d. बुडीतn. जळीतबाकी *f.*—Account or register of bad debts. बुडीतखातेंn.
Closing payment in discharge of a d. झाडबाकी *f.*
D. upon easy terms. सुखरीणn.
Discharge or liquidation of a d. रदकर्जn. ऋणशोधनn. ऋणदानn. ऋणापनयनn. ऋणमोक्षm. ऋणमुक्ति *f.* ऋणापकरणn. रीणफेड *f.*
Disputed or disputable d. वांधाचें-लडथडीचें-लळ्याचें-&c. कर्जn.-ऋणn. &c.
Free from d. अऋणी, अनृण, अनृणी.
Freedom from d. आनृण्यn.
Load of d. कर्जाचापर्वतm. ब्रह्मांडकर्जn.
One over head and ears in d. कर्जबाजारी, कर्जभरी, काळ्या ओळ्याचा धनी, ऋणग्रस्त, ऋणबोड *or* बूड, ऋणबुध्या.
Principal of a d. ऐनकर्जn.
Recovery of a d. ऋणदानn. ऋणोद्ग्रहणn.
Released from d. ऋणमुक्त.
That is in d. ऋणवान्.
Written acknowledgement of a d. कर्जखतn. कर्जरोखाm.
Written release from d. फारखतn. फारखती *f.*
To settle or adjust a d. चुकवती *or* चुकोती *f.*-चुकती *f.* करणें,
2 *monies due to, outstanding d.* येणेंn. खरकटेंn.

Debtor, *n.* ऋणकरी, ऋणी, ऋणाईत, ऋणवान्, देणेकरी, देणेदार, कर्जदार, कर्जकरी, अधमर्ण, ऋणिक, कूळ. —in bonds and notes. रिणको *or* रिणकोनाम (from ऋण debt: and, as opposed to creditor धनको or धनकोनाम, from धन money).
Allowance made to a d. in durance. भत्ताm. *or* भातेंn.
Bad (bankrupt, &c.) d. बुडीतकूळn. थकलेकूळn.
Good (substantial, thriving, &c.) d. तरतेंकूळn. ताजेंकूळn.

Hard (tough-fisted, &c.) d. खटकूळn.

Shutting up (by a creditor) of a d. in his own house. दारकोंडf.

DEBTORSHIP, n. v. N. ऋणीपणाm. & c. आधमर्ण्यn.

DECADE, n. *aggregate of ten.* दशक *pop.* दसकm.

D. of soldiers. दाहिजाm.

DECAGON, n. दशकोनm.

DECALOGUE, n. दशाज्ञावलिf. आज्ञादशकm.

To DECAMP, v. n *march from a camp.* तळm उठवणें–उठवून जाणें–सोडणें, तळm. उठणें *in. con. g. of s.* कूचm.n. करणें.

2 *run away, make off.* पळणें, तोंडn काळें करणें, पोबाराm. हाकणें, गवळेंn अटोपणें, गाशाm. गुंडाळणें, गामलापूरn. करणें, झांझांचेंn. करणें, झांf. झणणें, इथाf झणणें *or* करणें, झकणें, झुकाटणें, झटकणें, झुकाटीf.–झुकांडीf.–झुकापुरीf.–झुगाराm. देणें, पतवाराm. करणें *or* झणणें, चलमूf. करणें, गच्छn.–गच्छंतीf.–गच्छंतीचिn. करणें–झणणें. —esp. with implication of previous cheating or fraud. बाळ्याf *pl.* हाकणें, गुंगाराm. देणें–मारणें.

DECAMPING, DECAMPMENT, n. v.V. 1.—*act.* तळ उठवणेंn. तळउठणेंn. उठावणीf. उठावm. कूचm n.

To DECANT, v. a. *pour off.* कलंडवून–उलंडवून ओतणें.

To DECAPITATE. See To BEHEAD.

To DECAY, v. n. *fail, sink, become impaired,* v. To DECLINE. उतरणें, मोडणें, झरणें, गळणें, क्षयm.–ऱ्हासm.–&c. पावणें *or in. con.* होणें *g.of s.*

DECAY, n. v. DECLINE. उतरता पायाm. उतारm. उतारीf. उतरणf. क्षयm. ऱ्हासm. क्षीणावस्थाf. ऱ्हासावस्थाf.

DECAYABLE, a. v. V. नाशवंत, विनाशी, नश्वर.

DECAYED, p. v.V. झरलेला, गळलेला, गलित, विगलित, जीर्ण, खंगार, खोंकड *or* र *or* खांकर, खल्लड, क्षिन, अपक्षीण, विशीर्ण, अपचित.

DECAYING, p. a v. V. उतरणारा, झरणारा, &c. उतरता, क्षयी, क्षयिष्णु.

DECEASE, n. v. DEATH. मरणेंn. मरणn. देहावसानn. निवृत्तिf. निस्सरणn. परलोकगमनn.

DECEASED, a. v. DEAD. मयत, परलोकगत, परलोकप्राप्त.

DECEIT, n. *fraud, guile, knavery.* कपटn. कृत्रिमn. मायाf. मावf. कापट्यn. छद्मn. कैतवn. प्रपंचm. छलm. मिष *pop.* मीसn. दगलf. दगलबाजीf. दगाm. दगाबाजीf. ठकबाजीf. भगलf. चेटकn. मकरn. चकरमकरf. छलm.n. व्याजm. कूटn.m. धौर्त्यn. कपटविद्याf. ठकविद्याf. In expression of *Deceit* as understood in the words and phrases, *a cheat, illusion, trickery, false show, amake believe, an empty flourish, &c.* some words and phrases are, मायाf. मावf. मावेचें मंथन आण धुक्याचें काजळ, मावेचा मृगm. धंदरा धंदरें (प्रवर्तनें), धंदरा धंदरीचा (व्यवहार-व्यापार–विषय–वस्तू–&c.), भूतसृष्टिf. ऐंद्रजालn. ठकवणf. फसवणf. फटवणf. दाखवणूकf. हुलकावणीf. थकवणूकf. फसवणूकf. छद्मव्यवहारm. माकडशेंडाm.

D. and knavery,—comprch. दगा फटकाm. दगलफसलf. ढोंगधत्तुराm. कपटप्रबंधm.

DECEITFUL, DECEPTIVE, a. ठकाऊ *or* वू *or* रू, ठकू, ठकडा, ठकवरा, ठकव्या, कपटी, सकपट, कपटाचा, कृत्रिमी, कृत्रिमाचा, दगलबाजीचा, दग्याचा &c. दगाबाज, दगलबाज, लटकुरा, मकराचा, मकरी, कपटविद्येचा, छलनापर, इंद्रजालिक, मायावी, मावेचा, वरवंचाईचा, छद्मरूपी, छद्मवेषी, छद्मी, धूर्त्त, छट, शठ.

DECEITFULLY, *adv.* v. A. कपटाने, कृत्रिमाने दग्याने, दगलबाजीने, &c. सकपट, कापट्यपूर्वक, &c.

DECEITFULNESS, n. v. A. दगलबाजीf. दगाबाजीf. कापट्यn.

DECEIVABLE, a. v. V. ठकवाया-चा-जोगा–सारखा-&c. फसवाया-जोगा- &c व्यंस्य, व्यंसनीय, व्यंसितव्य.

To DECEIVE, *v. a. delude, defraud, impose upon.* ठकवणें, फसवणें, भोंदणें, वंचणें, प्रतारणें, भोळसावणें, भोळावणें, घुलकावणें, दगाm. देणें, ठकवणूकf.- फसवणूकf.- वंचनाf.- प्रतारणाf.- &c. करणें *g. of o.* —freely, with the power of such words as, *to gull, bubble, befool, bamboozle, bob, bite, cozen, cully, chouse, diddle, do, &c* मुंडणें *or* मुंडवणf. घालणें, छकवणें, *or* छकावणें, झकवणें, भोंदणें, ठेंगाळणें, दांडळणें, धुतारणें, फटवणें, धंदरणें, झाजरणें, शिंगाटणें, शेंटाळणें, हिसडणें, हिसकणें, गळm. कापणें *g.of o.* गुंगारामm.-झोळाm.-ढोलाm.-पटकीf.-चट्टीf.-गोताm.-झोकाm -धुरीf.-धूरm -वालाm.-&c. देणें, गुंगाराm. मारणें, डोईवर हात ठेवणें *or* फिरवणें, तोंडावरून हात फिरवणें, तोंडास पानें पुसणें, धाब्यावर बसवणें, धूपm.-धत्तुराm. दाखवणें, पागोटेंn. गुंडाळणें*g.of o.* हातावर तुरीf. देणें *or* देऊन पळणें.

DECEIVED, *p.* v.V. ठकवलेला, फसवलेला. & c. वंचित, प्रतारित, व्यंसित.

To be d *be taken in.* फसणें.

DECEIVER, n. v. V. *and* DECEITFUL. ठकवणारा, फसवणारा, &c. फसव्या, ठक, ठग, ठकबाज, भोंदू, कावूयार, वंचक, प्रतारक, व्यंसक.

A gay d. किनव, धूर्त्त.

DECEIVING, DECEPTION, n. v.V.—*act.* ठकवणेंn फसवणेंn. &c. ठकवणूकf. फसवणूकf फसदणीf. वंचनn. वंचनाf. प्रतारणn. प्रतारणाf. व्यंसनn.—*state.* फसगतf. फसगपत *or* फसगेवतf. फटवणf. फसावm. फसणf.

I *artifice practised, cheat.* फटवणf. ठकवणf. फसवणf.

DECEMBER, n. इंग्रेजी वर्षाचा बारावा महिनाm. मार्गशीर्षाचा उत्तरार्ध आणि पौषाचा पूर्वार्धm.

DECENCY, n. v. A. 1. शिस्तपणाm. शिष्टाइकीf. शिष्टाईf. योग्यताf. औचित्यn. लायकीf.

2 लज्जाf. मर्यादाf. सलज्जताf.

To keep up d. पडदाm. राखणें.

DECENNIAL, *a. consisting, &c. of ten years.* दाहावर्षांचा.

DECENT, *a. becoming, beseeming, befitting,* v. FIT. शिस्त, शिस्तवार, योग्य, उचित, लायक.

2 *not obscene; modest, &c.* लज्जेचा, मर्यादेचा, सलज्ज, सुलज्ज, समर्याद, निर्मळ, विमलार्थक, बीभत्सभावशून्य.

DECENTLY, *adv.* v. A. 1 शिस्तपणाने, शिस्तवार, यथायोग्य, यथोचित, शिष्टाईने, लज्जेने, सलज्ज, लज्जापूर्वक, पडदा राखून.

DECEPTIBLE. See DECEIVABLE.

To DECIDE, *v. a. determine, settle.* ठरावणें, ठरावm.-निर्णयm.-निश्चयm -&c. करणें *g of o.* निवाडाm.-फैसलm.f.-फैसलाm.-&c. करणें *g.of o.* निश्चित-निर्णीत-खचीत-&c. करणें.

To DECIDE, *v. n. come to a conclusion.* निश्चयm.-ठरावm.-&c. करणें.

DECIDED, *p. and a.* v.V. A. ठरावलेला, फैसला केलेला-झालेला-&c. निर्णीत, निश्चित, सिद्ध.

I *unequivocal, energetic, prompt,* &c.-of measures, &c. खरमरीत, खसखसीत, खरपूस, खमशा, निखालस, खणखणीत, कडकडीत, धडधडीत.

II *resolute, determined,*-of persons, v. FIRM. धीर, सुधीर, धिराचा.

DECIDER, n. v.V. A. ठरावणारा, फैसला करणारा, &c. निर्णय-&c. कर्त्ता, निर्णायक.

DECIDUOUS, *a. not perennial.* वर्षांतर्गलत्पर्ण, वर्षांतःपतत्पर्ण.

DECIMAL, *a.* दशांशाचा, दशांश.

2 *numbered by ten.* दशगुणक, दशगुणोत्तर, दशोत्तर.

DECIMAL, *n.* दशांशm.

To DECIMATE, *v. a. take the tenth.* दाहावा दाहावा घेणें, नवमात्-परग्रहणn. करणें.

To DECIPHER, *v. a.* सांकेतिक लिपीचा अर्थm. काढणें, उलगडाm. करणें

DECISION, *n.* v.V. ठरावm. निवाडाm. निर्णयm. निश्चयm. विचारm. फैसलm.f. फैसलाm.

I *determinedness,* v. FIRMNESS. धैर्यn. धीरm. सुधीरताf.

DECISIVE, *a. conclusive, determinative.* निर्णय-&c. करणारा, निर्णायक, निश्चायक, वादभंजक-निवर्त्तक-समापक, संदेहभंजक-&c.

DECK, ⚓(of a ship). मजलाm.

To clear the decks, fig. v. To EAT UP तळझाडाm.-निरानिपटाm. करणें

To DECK, *v. a array, adorn.* सजवणें, सजणें, साजरा-सुशोभित-&c. करणें, नटवणें, शृंगारणें, मंडनn. करणें *g of o.*

DECKER, *a having decks.* मजला & मजली (in comp. as one-d. एकमजला *or* ली, two-d. दुमजला *or* ली, three-d. तिमजला *or* ली).

To DECLAIM, *v. n. speak rhetorically, harangue.* सालंकार-सुवचनपूर्वक-सुप्रलापात्मक-&c. भाषणn. करणें.

DECLAMATION, *n.* v.V. सुवचनात्मक-सुप्रलापात्मक-सालंकार-&c. भाषणn.

DECLARABLE, *a.* v.V. कळवाया-चा-जोगा-&c. कथनीय, कथ्य, वाच्य, वचनीय, वक्तव्य, वेदितव्य, ज्ञाप्य.

DECLARATION, *n.* v.V. A. *act.* कळवणेंn. &c. वदणूकf. ज्ञापनn. आविष्करणn. प्रकटीकरणn.

I *matter declared.* वचनn.

II See AFFIRMATION.

To DECLARE, *v. a. tell plainly, make known.* कळवणें, ज्ञापणें, वदणें, ठाऊक-विदित-जाहीर-प्रगट-&c. करणें, स्पष्ट-खचीत-साफ &c. सांगणें, प्रकाशm. करणें *g. of o.*

To DECLARE, *v. n.* See To AFFIRM.

DECLARER, *n.* DECLARATIVE, *a.* DECLARATORY, *a.* v.V. कळवणारा, वदणारा, &c. ज्ञापक, वाचक, उद्बोधक, प्रकाशक.

DECLENSION, *n.*—in grammar. विभक्तिf. रूपn. विभक्तिपद्धतिf.

DECLINABLE, *a.* v.V. A. 2. वाच्य, विभक्तिसाध्य, सविभक्तिक.

DECLINATION, DECLINING, DECLINE, *n.* v.V. N. 1. कलm. झोंकm. लवणूकf. वांकm.n. वांकणn. प्रावण्यn.

2 उतारm. उतारीf. उतरणf. क्षयm. अपक्षयm. अपचयm. अपक्षयणn. अपकर्षm. ऱ्हासm. क्षितिf. जातापायाm. उतरतापायाm. खचतापायाm. बुडतापायाm. पडतापायाm. उतरतीकमाण *or* नf. उतरनी कळाf. उतरतीपायरीf. उतरतीबाजूf. उत्तरावस्थाf. सरतापालवm. तेजोऱ्हासm. ऱ्हासावस्थाf. गुणऱ्हासm. गुणक्षितिf.

Time or season of d. उतरतीवेळf उतारदिवसm. अटताकाळm. बुडताकाळm. ऱ्हासकालm.

I (of a star). क्रांतिf. अपमm.

Sine of a planet's d. क्रमज्याf. क्रांतिज्याf.

Sine of the sun's greatest d. परमापमm.

II v. CONSUMPTION. क्षयरोगm. झडीf.

III *declining years.* उत्तरवयn. उत्तरपराईf. उतरतीपराईf. उतारवयn. उतराईf. अपक्षयणn.

To DECLINE, *v. a. avoid, shun, not to accept, &c., v.* To REFUSE. नकारणें, नकों म्हणणें, वर्जणें, टाकणें, फिरणें *with* पासून *of o.* अस्वीकारm.-अनंगीकारm.-असेवनn.-नकारm.-&c. करणें.

2—in grammar. रूपn. चालवणें, विभक्ति f. *pl.* सांगणें, विभक्तिनिर्देशm.-लिंगनिर्देशm. करणें.

To DECLINE, *v. n. lean downward, incline.* उतरणें, कलणें, तोलणें, झोकणें *or* झुकणें, वाकणें.

2 *deteriorate, decrease, decay* उतरणें, खालावणें, उणावणें, मोडणें, घसरणें, ओसरणें, गळणें, क्षीण होणें, क्षयm.-ऱ्हासm.-&c. पावणें, क्षयm.-ऱ्हासm.-&c. होणें *g. of o*

3 (in years). उत्तरवयांत येणें, पडणीस-पडघाईस येणें

4 (in the world) वसणें, घरn. वसणें *g. of s.* पडघाईस-पडणीस येणें, घसरणें, ऊटf. उतरणें *g. of s.*

5—the day; *pass noon.* कलणें, उतरणें, कसरणें.

DECLINER, *n.* DECLINING, *p. a.* v.V. N. 1. झुकणारा, कलणारा, &c. उतरता, प्रवण.

2 उतरणारा, &c. उतरता, उतरत्या पायाचा, उतरते कमाणीचा, उतरते पायरीचा, क्षयगामी, क्षयिष्णु.

3 उतार, उत्तरवयस्क, उत्तरवयाचा, उतारवयाचा, उतरतेपराईचा.

DECLIVITY, *n.* v. DESCENT. उतारm. उतरणf. उतरडf. उतरंडीf. उतरवणf. वरंगळf.

DECLIVOUS, *a.* उतरता, उतरणीचा, उतरवट, वरंगळीचा

To DECOCT, *v. a.*—medicinally. उकळणें, काढाm.-कषायm.-पाकm.-&c. करणें *g. of o.*

DECOCTION, *n. thing decocted, decocture.* काढाm. कषायm. क्वाथm. निर्यासm. कटm. पाकm. रसm.

D. (of acids, &c.) for scouring metals. उकाडाm.

Second d. निकाढाm.

To DECOMPOSE, *v. a. resolve into its simple parts.* मूलतत्वेंn. *pl.* भिन्नकरणें *g. of o.* तत्वपृथक्करणn करणें.

To DECOMPOSE, *v. n.* मूलतत्वेंn. *pl.*-पंचतत्वेंn. *pl.* भिन्न होणें, तत्वांस तत्वेंn. *pl.* मिळणें *g. of s.*

DECOMPOSITION, *n.* v. V. N. तत्वांस तत्वें मिळण्याची अवस्थाf. तत्वांस तत्वें मिळणेंn. पंचतापाप्तिf. पंचत्वापत्तिf.

To DECORATE, *v. a.* v. To ADORN. शृंगारणें, सजणें, सजवणें, मंडनn. करणें *g. of o.*

DECORATION, *n.* See ORNAMENT.

DECOROUS, *a.* v. N. शिष्ट, शिस्तवार, शिष्टाचाराचा, सुलज्ज, सलज्ज, समर्याद, सविनय, योग्य, उचित.

DECORTICATION, *n.* v. PEELING. खरपुडीf.

DECORUM, *n. decency, propriety of behaviour.* मर्यादाf. शिष्टाचारm. शिष्टाईf. शिष्टाइकीf. सभ्यरीतिf. विनयm.

To DECOY, *v. a. lure, entrap, draw into a snare.* लोभm.-आमिषn.-आशाf.-&c. दाखवून फसवणें-फसगत f.-&c. करणें *g. of o.*-फाशांत पाडणें *or* आणणें-पाशबद्ध करणें, मोहणें, मोहm. घालून पाशांत पाडणें, &c.

DECOY. See LURE.

To DECREASE, *v. a.* v. To LESSEN. कमी-उणा-न्यून-&c. करणें.

To DECREASE, *v. n.* v. To LESSEN. घटणें, थोडकावणें, तुटणें, कमी-उणा-न्यून-&c. होणें, क्षयm.-ऱ्हासm.-&c. होणें *g. of s.*

2 as to force or intenseness; *remit, slacken, abate.* उतरणें, उणावणें, हलकावणें, कमतावणें, हलका-मंद-&c. पडणें-होणें, मंदावणें, खालावणें, थोडकावणें, कानपणें, वरमणें, कसरणें, वसणें, पडणें, नमणें, नरमणें, निवणें, निमणें, उतारm.-मंदाईf.-मंदीf.-उपशमm.-उपशमनn.-ओसराm.-&c. होणें *g. of s.*

DECREASE, DECREASING, *n.* v. V. N. 1. उतारm. घटf. घटतीf. घडतीf. तूटf. क्षयm. अपक्षयm. अपचयm. ऱ्हासm. क्षितिf.

2 उणारm. मंदाईf. मंदीf. उपशमm. उपशमनn. उपशांतिf. ओसार or ओसराm.

Decreased, p. v. V. 1. कमी केलेला-झालेला, &c. अपचित, प्राप्तक्षय, जातक्षय, अपक्षीण.

Decree, n. judicial decision फैसलनामाm. हुकूमनामाm. निर्णयपत्रn. व्यवस्थाf.

2 edict, v. Law. आज्ञाf. हुकूमm. सूत्रn. शासनn. निर्देशm. उक्तवाक्यn.

To Decree, v. a. हुकूमm.-आज्ञाf.-शासनn.-&c. करणें.

Decrepit, a. old and infirm, v Old. लुळाखुडा or लुडाखुडा, जर्जर, जर्जरीत, जरठ, जराग्रस्त, खोंकड or खोंकर, खंगार, खप्पड, खल्लड.

Decrepitude, n. v.A. तुटारीf. जराf जरठत्वn. खोंकडपणाm.

To Decry, v. a. cry down, clamour against, blame. हाकाटाm.-हाकाटीf.-&c. करणें g. of s. नावें बोंबf.-हाकाf. pl.-&c. मारणें-शंखm करणें g. of o. नांवn.-दोषm.-&c. ठेवणें.

To Dedicate, v. a. devote, consecrate. वाहणें, अर्पणें, समर्पिणें, नवसणें, प्रतिष्ठणें, प्रतिष्ठाf.-उत्सर्गm. करणें g. of o. लावणें-देणें with कडे of o.

2 (one's self). मुंडn. मुंडावणें or मुंड मुंडावून बसणें-असणें &c.

To d. one's soul, body and substance. तन मन धन समर्पणn. करणें.

3 (a book, &c). नांवावर-नांवानें नजर करणें-अर्पणें.

Dedication, n. v. V. 1.—act वाहणेंn. समर्पिणेंn. &c. समर्पणn. अर्पणn. उत्सर्गm. प्रतिष्ठाf.

To Deduce, v. a. v. To Infer. अनुमानानें-तर्कानें-&c. काढणें-घेणें.

Deducible, a. v. V. अनुमेय.

To Deduct, v. a. subtract. बाद करणें-घालणें, वजा करणें-पाडणें-घालणें, कमी करणें, काटणें, काढणें, घेणें, घालवणें, मिना घालणें.

Deducted, p v. V. बाद केलेला-झालेला-&c. वजा केलेला-झालेला-पडलेला-घातलेला, मिना घातलेला, व्यवकलित.

Deduction, n. v. V.—act. बाद करणेंn. वजा करणेंn. &c. व्यवकलनn.

I amount deducted. वजातf.

II See Conclusion.

Deed, n act, v. Action. कामn. कर्मn. कार्यn. कृत्यn क्रियाf.

2 exploit, achievement, feat. मातf. महत्कृत्यn. गहत्कार्यn. अद्भुतक्रियाf. शक्तीचें-बशक्तीचें कामn. कृतकृत्यn. कौतुकn. शतक्रतुm. पुरुषार्थm. कृतार्थm. दिग्विजयm.

Deeds, feats, exploits. चरित्रn. चरितn.

To perform a mighty d. शिखरीं काठीf. चढवणें, अटकेस झेंडेm. pl. लावणें, गंगेस घोडेm. pl. न्हाववणें, दिग्विजयm. करणें.

3—in law, v. Bond. खतn. पत्रn. लेखm. दस्तऐवजm.

D. of acquittance. फारीखतf.

D. of agreement. सम्मतिपत्रn.

D. of gift or conveyance. दानपत्रn.

D. of lease or tenure. पट्टाm.

D. of purchase. खरीदखतn. खरीदपत्रn. कबालाm.

D. of relinquishment, (of divorce, manumission, &c.). सांडखतn.

D. of sale. फरोक्तखतn. क्रयलेख्यn.

To Deem, v. a. think, esteem. मानणें, जाणणें, समजणें, गणणें, लेखणें, धरणें.

Deep, a. खोल (remiss. खोलट, खोलवट, खोलकट, खोलगट deepish), ओंड or ओंढ, सखल (remiss. सखलवट), कोंडवरा, गैहरा, गंभीर, निम्न.

Very d. अगाध.

2 occult, &c. v. Abstruse. खोल, सखोल, गूढ, निगूढ.

3 artful, &c. v. Cunning, Insidious. आंतल्या गांठीचा, कारस्थानी, कावेदार, कावेबाज, नाटकी, धूर्त, पातालयंत्री.

4 grave, solemn. सखोल, गंभीर.

5—of sound. घन, गंभीर, घोस, उद्दाम.

6—of color. गैहरा or गहिरा.

7 deep-sunken,—the eye. कोंझा or कोंजा remiss. कोंझट or कोंजट.

8—of sleep. घोर, गडद, गाढ, निबिड.

Deep, n. sea समुद्रm. सागरm. दर्यावm.

2 dead, &c. v. Height. ऐन (in comp. as a prefix, as ऐनरात्री in the d of night. ऐन हिवाळ्यांत in the d. of winter, &c.)

To Deepen, v. a make deeper. खोलणें, अधिक खोल-ओंड-&c. करणें.

2 make brighter, clearer, fuller, &c. उजरणें, स्पष्ट-व्यक्त-टळटळीत-गैहरा-&c. करणें.

To Deepen, v. n grow deeper. अधिक खोल-&c. होणें.

2 grow brighter, clearer, fuller. उजरणें, खुलणें, चढणें, स्पष्ट-व्यक्त-टळटळीत-गैहरा-&c. होणें.

Deeply, adv. v.A 1. खोल, ओंड.

I profoundly, thoroughly. खोलगडून, अभिनिवेशपूर्वक, अभिज्ञानपूर्वक.

D. versed, &c. पारंगत.

II to or in a high degree. फारच, अत्यंत, अतिशय, मनापासून, बेंबीच्या देंठापासून.

Deepness, Depth, n. v. A. 1. खोलीf खोलावाm. खोलपणाm. ओंडपणाm. सखलपणाm. गांभीर्यn.

To get out of one's d. lit. fig. खोल पाण्यांत शिरणें.

2 खोलपणाm. गूढताf. गूढभावm.

Deer, n. हरिणm. pop. हरणm.n. मृगm. कुरंगm. Some species are चितळ, डांगळ, भेंकर or रें, माळशिकारी हरण, रोही, सूकर, नाभमृग, कृष्णमृग or कृष्णसार, सांबर.

Bounding of a d. चौकडीf.

Deer-catcher, n. पाशी.

Deer-eyed, a. मृगनयन.

To Deface, v. a. disfigure, deform. विरूप-व्यंग-खराब-&c. करणें, बिघडवणें, रूपn.-&c. मोडणें g. of o. स्वरूपाचा-रूपाचा-&c. नाशm. करणें g of o. आकारभंगm.-स्वरूपभंगm.-&c. करणें g. of o.

Defalcation, n. diminution. तोटाm. कमनाईf. कोनाईf.

Defamation, n. v. V.—act. आब्रू घेणेंn. &c. चाहाडीf. तुफानn. अपवादm. अभिशंसनn. विकत्थनn.

Defamatory. See Slanderous.

To Defame, v. a. v. To Asperse. बदनामीf. करणें g. of o. आब्रूf.-हुरमतf.-&c. घेणें g. of o. अभिशंसनn.-अभिशापm.-विकत्थनn.-&c. करणें g. of o.

Defamer, n. Defaming, p. a. v. V. and Asperser. बदनामी करणारा, &c. चाहाड, तुफानखोर, चहाडखोर, अपवादक, अभिशंसन-&c. कर्ता.

Default, n. omission, failure, fault. अंतरn. तफावतf. चूकf. कसर f. गुंजावीसf. ढळm. टळm. नास्तिपक्षm.

2 defect, want. अभावm.

Defaulter, n. कामांत-चाकरींत-बोलींत-&c. कसर करणारा-तफावत-करणारा, चाकरीचा तफावत्या or तफावती, लाजीमदार.

D. in accounts. हिशोबचोर, तजकऱ्या.

To Defeat, v. a. beat, overthrow, discomfit. जिंकणें, मारणें, मोडणें, हरf.-पाडावm.-हारf.-जयm.-पराजयm.-पराभवm.-अपजयm.-अजयm.-अपयशn.-भंगm.-भंजनn. करणें g. of o. पराभवणें, हरवणें or हारवणें, पासला पाडणें, पट्टाधूळf. करणें g. of o.

2 *baffle, foil, frustrate, disconcert, &c.* नासणें, मोडणें, भंगm. -भंजनn. -विघातm. -घातm. -मनोभंगm. -उत्साहभंगm. -&c. करणें *g. of o.*—utterly, thoroughly, irrecoverably, &c. Corresponding with *To Defeat*, as bearing this implication of *utterness* or *completeness*, there are in English numerous verbs and formations, strong, and striking, and abundantly current; yet, of rather low estimation as vulgar or flee. Equally numerous, equally significant, and of equivalent estimation, there are verbs and formations in *Marát'hí*. The words therefore corresponding with *To smash, squash, dish, mar, blast, confound, knock on the head, &c. &c.*—as applied to persons, affairs, schemes, measures, &c. we have collected here. The whole answer to the whole in the general import, whilst particular ones agree with particular ones in particular aspect. नासणें, धासळणें, घालवणें, नाशm.-सत्यानाशm.-विघाडm.-विघातm.-करणें-तजावजा *adv* करणें, तोंडावर मारणें, लथडणें *or* लथाडणें, थोबाडणें, डोईf. मारणें *g. of o.* हेलपटणें, हुसकटणें, हुसकणें, लटपटवणें, धूळf.-धूळधाणीf.-धुळपटf.-धूळदाशf.-धुळधमासाm.-पट्टाधूळf.-विस्थापकm.-मुखभंजनn.-तिन्हड f.-वचमंगळn.-वदरंगm.-वैरंगm.-वदशान *or* वच्छान f.-वोट *or* विट्टm.-चिवडाm.-विचकाm.-नासाडा *or* नासडाm.-नासधूस f.-अपयष्टाn.-मातेराm.-चंदन *or* गोपचंदनn.-मातीf.-पीठn.-पिठाड *or* पिठडाm.-चुनाm.-&c. करणें, रसातळास नेणें. And corresponding with *To be defeated*, as involving the sense more strikingly expressed by *To be smashed, squashed, dished, &c., To be done for, To go to pot, To end in smoke, &c. &c.* the following are some of the words and phrases. खचणें, खचळणें, गंढारणें, गंढाळणें, जाजावणें, वाहवणें, फसणें, घडघडणें (*intens.* घडाडणें), कोसळणें, धासळणें *or* ढासळणें, वितुळणें, फिसकणें, फिसकटणें, *or* फसकणें, &c. ढवढवणें, चुलींत जाणें, भंगास जाणें, बोंबलणें, रडणें, चसणें, रांडावणें, लटपटणें, धकावणें, दगावणें, चवढवf.-ढवळाm.-ढवळाढवळf.-वचमंगळn.-&c. होणें *g. of s.*

DEFEAT, DEFEATING, *n.* v. V. 1.—*act.* जिंकणेंn. &c. मोडणीf. जिंकणूकf. भंजनn.—*state.* हर *or* हारf. पाडावm. जयm. पराजयm. पराभवm. भंगm. अपजयm. अजयm. अपयशn.

To acknowledge d. by (or inferiority to). अजिन जाणें *or* विजित जाणें, हार जाणें-येणें (both phrases with neg. con. and with ला *or* स *of o*) चीं ह्मणणें.

2—*act.* मोडणेंn. &c. मोडणीf. भंजनn.—*state.* भंगm. नाशm. घातm. विघातm. *See also the numerous nouns given under the Verb.*

DEFEATED, *p.* v. V. 1. जिंकलेला, &c. पाडाव, शिकस्त, पराजित, पराभूत, जित, भग्न.

To be d. हार जाणें, तोंडांत खाणें.

2 नासलेला, मोडलेला, &c.

To DEFECATE, *v. a.* v. To CLARIFY. शोधणें, मळm. काढणें-छाटणें *g. of o.*

DEFECATION, *n.* v. V.—*act.* शोधणेंn. शोधनn.

DEFECT, *n imperfection, incompleteness, want of something requisite.* उणेपणाm. कमीपणाm. उणवाईf. कमतीf कमनाईf. कमतरf. कमतणूकf. कोताईf. व्यंगn. गुंजावीसf. तफावतf. तजावूजn. तजावुजूn. कसरf. अपूर्णताf. होनताf. वैकल्यn.

Slight d. or excess. कमड्यास्तn. कमड्यास्तीf. कंपेशm.

2 *moral imperfection, failing*, v. FAULT. दोषm. चूकf. अंतरn. नफावतf. गुंजावीस f.

3 *natural imperfection.* दोषm. ऐबm: खोडf.

4 *a d. thing or point wanting.* बिंग *or* बिगेंn. छिद्रn. व्यंगn. उणेंn. हीणn.

DEFECTION, *n. revolt, &c* फितूरm. फितवाm. फाटणेंn.

DEFECTIVE, *a* v.N. 1. *imperfect, incomplete, faulty.* उणा, अपुरा, अपुरता, अपूर्ण, अधुरा, अधू, कोता, उणवाईचा, कसरीचा, गुंजाविसीचा, तफावतीचा, &c. हीन, विकल, विकलांग, न्यूनांग, अंगहीन, विधुर, नकटा.

2 v. FAULTY. दोषी, सदोष, दोषयुक्त, कसरीचा, तफावतीचा, ऐबदार.

DEFECTIVENESS See DEFECT.

DEFENCE, DEFENDING, *n* v V.—*act.* राखणेंn. रक्षणेंn. &c रक्षणn. राखणf.

I *guard, fence, &c* आवरणn आवारm. निवारकn. निवारणसाधनn. निवारणोपायm.

II *shelter, &c. afforded*, v. PROTECTION आश्रय *pop* आस्राm. शरणn. पांघरूणn. छायाf. छत्रn.

III—in law: *defendant's reply.* उत्तरn. जवाबm प्रतिवादm. आंगसुटका f.

IV *defendant's cause or side.* उत्तर पक्षm

An evidence on the d. उत्तरसाक्षी.

DEFENCELESS, *a. unarmed, exposed*, &c. उघडा, अशस्त्र, शस्त्रहीन -रहित & c. निरायुध, त्राणसाधनरहित, निराश्रय, रक्षाहीन.

To DEFEND, *v. a. guard*, v. To PROTECT. राखणें, रक्षणें, रक्षणn. -राखणf.-त्राणn.-बचावm. करणें *g. of o.*

DEFENDANT, DEFENDER, *n.* v. V. राखणारा, *&c.* रक्षक, रक्षणकर्त्ता, संरक्षक, त्राता.

I—in law. प्रतिवादी, उत्तरवादी, प्रतिपक्षी, उत्तरपक्ष, असामी.

DEFENSATIVE. See DEFENCE.

DEFENSIBLE, *a.* v. V. राखाया-चा-जोगा-&c. रक्षणीय, रक्ष्य, गोपनीय, गोप्य.

DEFENSIVE, *a. serving to defend.* बचावाचेकामाचा, रक्षणाचा, रक्षणोपयोगी.

2 *carried on in defence.* बचावाचा, आत्मरक्षणाचा, आत्मरक्षक.

To DEFER, *v. a. delay, post-pone, put off.* उशीरm.-विलंबm.-दिरंगm.-दिवसगत f.-& c करणें-लावणें, टाळाm. देणें, ढकलणें, लोटणें, टाळणें, घालघणें, मुद्दतीवर-कालांतरावर-दिवसगतीवर-&c. लोटणें-टाळणें -टाकणें, ढकलf.-ढकलपट्टी f.-ढकलाढकलf.-ढकलाढकली f.-&c. करणें *g. of o.* उपेक्षणें.

2 See To REFER.

To DEFER, *v. n. yield to another's opinion.* भिडेनें हो ह्मणणें-अनुमोदनn. करणें-& c. तोंडराखी f-भीडराखी f.-मुरवतराखी f.-&c. करणें.

DEFERENCE, *n. regard, &c.* v. RESPECT. भीड f. भीडभाड f. भीडराखी f. तोंडराखी f. मुरवतराखी f. मुरवत f. *v.* बाळग, राख, धर, मुलाजाm. चाड f.

To pay servile d. unto. नमोनमो *adv.* करणें.

DEFERENTIAL, *a.* v. N. भिडस्त, भिडसारू *or* ळू, मर्यादशीर, मर्यादशील.

DEFERRED, *p.* v. V. कालांतरावर घातलेला, मुद्दतीवर लोटलेला, दिवसगतीवर लोटलेला, &c. विलंबित.

DEFIANCE, DEFYING, *n.* v. V 1. युद्धाह्वानn. अहंतापूर्वकाह्वानn. अहोपुरुषिका f.

In d. of. हटकून, हटेंच.

DEFICIENCY, *n. want.* उणवाईf. उणावळf. उणीवf. उणावाm. वाणf. कमतीf. कमतरf. कमतणूकf. निर्वंताf. कोताईf. नपूर *or* निपूर f. अपूर f. अपूरनपूर f. तूटf. तोटाm. न्यूनताf खूटf.

Slight d. or excess. कमड्यास्तn: कमड्यास्तीf. कंपेशm.

DEFICIENT, *a.* v. WANTING. उणा, कमी, कमती, कमता, अपुरा, अपुरता, अपूर्ण, कोता, न्यून, ऊन, हीन.

DEFICIT. See DEFICIENCY

DEFILE, *n. long narrow passage or way.* पन्हळ *or* पन्हाळm *f. dim.* पन्हळी *or* पन्हाळी *f.* खिडवाट *f.* एकपावलीवाट *f.* गोंड *f n.*

To DEFILE, *v. a. make foul or unclean,* v. To DIRTY. मळवणें, मळकट-मळीण-&c. करणें

2 *corrupt, vitiate, contaminate, taint.* अपवित्र-मळीण-खराब-लिप्त-लिप्ताळा-भ्रष्ट-&c. करणें, विघडवणें.

3—ceremonially; *pollute, make impure.* विटाळणें, बाटवणें, ओंवळा करणें.

DEFILED, *p.* v. V. 1. *and* DIRTY. मळवलेला, मळकटलेला, मळीण, प्राप्तमल, जातमल.

2 अपवित्र-&c. केलेला, विघडवलेला,-&c लिप्त, लिप्ताळा.

3 विटाळलेला, बाटवलेला, बाटगा, बाट्या.

To be d. बाटणें, विटाळणें.

DEFILEMENT, *n* v V. 1 —*act.* मळवणें*n* मळकट करणें*n.* &c.—*state.* मळवलेलेपणा*m* मळीणपणा*m.* प्राप्तमलता *f.*

2—*act.* अपवित्र करणें*n.* विघडवणें*n.* & c —*state.* अपवित्रता*f.* भ्रष्टता*f.*

3—*act.* विटाळणें*n.* बाटवणें*n.* &c.—*state.* विटाळ*m.* बाट*m.* बाटगेपणा*m.* बाटवडा*m.*

D.-gener. विटाळचंडाळ*m.*

General d. बाटाबाट *f.* भ्रष्टाकार*m.*

DEFILER, *n.* DEFILING, *p. a.* v. V. 1. मळवणारा *&c.* मलावह, मलप्रद.

2 विघडविणारा, अपवित्र-भ्रष्ट-&c. कर्ता-कारी-कारक.

3 विटाळणारा, बाटवणारा, & c.

DEFINABLE, *a.* v. V. 2. लक्षण करायाजोगा-&c. निर्वचनीय, लक्ष्य, लक्षणीय.

To DEFINE, *v. a.* See To CIRCUMSCRIBE. 2—in logic. लक्षण*n.* करणें-सांगणें-बांधणें, निर्वचणें, अनुगम*m.*-निर्वचन*n.*-निरूक्ति *f.* करणें *g. of o.*

DEFINED, *p.* v. V. 2. लक्षण बांधलेला, & c. निरूक्त, कृतनिर्वचन, कृतलक्षण, अनुगत.

DEFINITE. See DETERMINATE.

DEFINITION, *n.* v. V. 1. लक्षण*n.* निरूक्ति *f.* निर्वचन*n.*

Justness of d. लक्षणसमन्वय.

DEFINITIVE. See DETERMINATE.

To DEFLECT, DEFLECTION, DEFLEXURE. See To DEVIATE, DEVIATION.

DEFLORATION, DEFLOURING, *n.* v. V.—*act.* चिरा उतरणें*n.* हातलावणी *f.* कौमार्यभंग*m.* कौमार्यनाश*m.* सक्षनीकरण*n.* कन्याधर्षण*n.*

To DEFLOUR, *v. a. deprive of virginity.* चिरा*m.* उतरणें-फोडणें *g. of o.* हातलावणी *f.* करणें *g. of o.* कौमार्यभंग*m.*-कौमार्यनाश*m.* करणें *g. of o.* क्षत-सक्षत करणें.

To DEFORM, *v. a. disfigure,* v. To DEFACE. विरूप-कुरूप-&c. करणें, रूप*n.* मोडणें *g. of o.* आकारभंग*m.*-रूपभंग*m.* करणें *g. of o.*

DEFORMED, *a. distorted, &c.* v. UGLY. खुळा *remiss.* खुळपट, व्यंग, विकल, विकलांग, विकृतांग, खेंबडा, अपरूप, विरूप, हीनरूप.

D. in all his limbs. अष्टवक्र *pop.* अष्टावक्र.

DEFORMITY, DEFORMEDNESS, *n.* v. A. व्यंग*n.* व्यंगता *f.* वैकल्य*n.* अंगवैकल्य*n.* वैरूप्य, विरूपता *f.* विकलांगत्व*n.*

To DEFRAUD. See To CHEAT, To DECEIVE.

To DEFRAY, *v. a. bear the expense of.* निस्तारणें, वारणें, फेडणें, करणें, देणें, माथीं घेणें, अदा करणें, निर्वाह*m.* करणें *g. of o.*

DEFUNCT, *a.* v. DEAD. मेलेला, मृत, मयत, लोकांतरगत, लोकांतर प्राप्त.

To DEFY, *v. a. call to combat,* v. To CHALLENGE. अहंतापूर्वकाह्वान*n* करणें, युद्धाह्वान*m.* करणें, अहोपुरूषिका *f.* दाखवणें-करणें.

2 *brave,* v. To DARE. तुच्छ मानणें-करणें, तृणवत् मोजणें.

DEGENERACY, *n.* v. A. मूलगुणक्षीणता *f.* मूलगुणऱ्हास*m.* मूलसत्वऱ्हास*m* मूलगुणापकर्ष*m.* मूलगुणापकृष्टता *f.* मूलगुणभ्रष्टता *f.* मूलधर्मभ्रष्टता *f.* वैगुण्य*n*

To DEGENERATE, *v. n. decline in goodness.* मूलगुण*m.*-मूलसत्व*n.*-&c. सोडणें, गुणऱ्हास*m.*-सत्वऱ्हास*m.*-सत्वक्षीणता *f.*-&c. होणें *g. of s.* उतरणें, बिघडणें, बिचलणें.

DEGENERATE, *a.* DEGENERATED, *p.* DEGENEROUS, *a.* v. V. गुणक्षीण, मूलगुणभ्रष्ट, गुणापकृष्ट, अपकृष्टगुण, कमजात, विगुण, भ्रष्ट, पतित, अधम.

DEGLUTITION, *n. swallowing.* गिळणें*n.* गिलन*n.* निगरण*n.*

DEGRADATION, *n.* v. V.—*act.* पदवी हलकी करणें*n.* &c.—*state.* मानभंग*m.* माननाश*m.* मानऱ्हास*m.* भ्रंश*m.* च्युति *f.* पदच्युति *f.* स्थानच्युति *f.* &c अपकर्ष*m.* पातित्य*n.*

To DEGRADE, *v a. lower in rank, dignity, &c.* पदवी *f.*-योग्यता *f* -किंमत *f.*-मान*m.*-&c. हलका करणें *g. of o.* हलका-&c. करणें, हलके पदवीस-हलके पायरीस-&c. आणणें, मानभंग*m.*-मानऱ्हास*m.*-भ्रंश*m.*-अपकर्ष*m.*-&c. करणें *g. of o.* पदच्युत-पदभ्रष्ट-&c. करणें.

DEGRADED, *p.* v. V. हलके पदवीस आणलेला, &c. पदच्युत, पदभ्रष्ट, स्थानच्युत, स्थानभ्रष्ट, पतित, मानभ्रष्ट, मानच्युत, गतमान, नष्टमान, भ्रष्टमान, गलितमान.

DEGRADING, *a. lowering, disreputable,* v. DISHONORABLE. आब्रूघेणा, इज्जतघेणा, इज्जतखाऊ, अपयशाचा, बेआब्रूचा.

DEGREE, *n. rank, station.* पदवी *f.* पायरी *f.* मरातब*m. f.* पद*n.*

2 *grade, step, stage.* पर्याय*m.* पायरी *f.*

By degrees. पर्यायपर्यायाने, क्रमशः, क्रमतः, अंशतः.

3 See EXTENT, MEASURE.

In the smallest d. जरा बाजरा, अणुमात्र, काडीमात्र, भणुरेणु, किमपि *with neg. con.*

Lowest d. कनिष्टपक्ष*m.* निकृष्टपक्ष*m.* करंटपक्ष*m.*

To this d. इतपत, इथवर.

4—in geometry. अंश*m.* भाग*m.*

Equation of a d. आप्त*n.*

5 (of latitude). अक्षांश*m.*

To DEHORT, *v. a. exhort against.* v. To DISSUADE. निवारणार्थ-निवृत्त्यर्थ-&c. बुद्धिवाद*m.* सांगणें-उपदेश*m.* करणें, परावर्त्तन बुद्धि *f.* सांगणें.

To DEIGN, *v. n. condescend.* मेहरबानी *f.*-कृपा *f.*-अनुग्रह*m.*-प्रसाद*m.*-&c. करणें, मेहरबान-प्रसन्न-&c. होणें.

DEISM, *n.* केवलेश्वरमत*n.* शास्त्रनिराकृतिकेश्वरवाद*m.*-मत*n.*

DEIST, *n.* केवलेश्वरवादी, केवलेश्वरमतानुसारी, शास्त्रनिराकृतिकेश्वर मतवादी.

DEITY, *n. divinity,* v. GODHEAD. देवपणा*m.* देवत्व*n.* देवता *f.*

3 *the* D. v. GOD. देव*m.* भगवान् *pop.* भगवंत*m.* परमेश्वर*m.* ईश्वर*m.*

3 *a* d. v. GOD. देव*m.* देवता *f.* दैवत*n.*

To DEJECT, *v. a.* v. To DISPIRIT. उत्साहभंग*m.*-मनोभंग*m.*-&c. करणें *g. of o.* खिन्न-उदास-उदासी-&c. करणें.

DEJECTED, *p.* v. V. खिन्न-&c. केलेला-झालेला, खिन्न, उदास, अवसन्न, मलूल.

DEJECTION, DEJECTEDNESS, *n.* v. V.—*state.* उदासपणा*m.* औदासीन्य*n.* खिन्नता *f.* अवसाद*m.* विषाद*m.* विषण्णता *f.*

To DELAY, *v. n. put off*; v. To DEFER. विलंब *m.*-दिरिंग *m.*-उशीर *m.* करणें-लावणें, वेळ *m.* लावणें, उपेक्षणें, टाळा *m.* देणें, दिवसगतीवर-&c. टाळणें-ढकलणें-घालणें-लोटणें-&c.

2 *stop, detain.* खोळंबवणें, थांबवणें, खोळंबा *m.*-खोटी *f.*-&c. करणें *g. of o.* गतिभंग *m.*-गतिरोध *m.*-&c करणें *g. of o.*

To DELAY, *v. n.* See To DAWDLE.

DELAY, DELAYING, *n.* v.V.A. 1.—*act.* उशीर लावणें *n.* विलंब करणें *n.* &c. विलंब *m.* विलंबन *n.* घालघसर *f* ढकल *f.* ढकलपट्टी *f.* टाळा *m.* उपेक्षा *f.*

2—*act.* खोळंबवणें *n* &c.—*state.* खोटी *f.* खोळंबा *m.* गतिभंग *m.* गतिरोध *m.*

1 *lateness, &c.* उशीर *m.* वेळ *m.* दिरिंग *or* दिरंग *m.* विलंब *m.* कालविलंब *m* काळगत *f.* वार *m. f.* देर *f.* विमर्द *m.*

D of day दिवसगत *f.*

DELAYED, *p.* v. V. दिवसगतीवर घातलेला &c. विलंबित, प्राप्तविलंब, उपेक्षित.

2 खोळंबवलेला, खोळंबलेला, &c. खोटी, गतिरुद्ध.

To be d. खोळंबणें, खोटी *f.*-खोळंबा *m.* होणें *g. of o.*

DELAYER, *n.* v. V. A. 1. विलंब लावणारा, &c. घालघसऱ्या, उपेक्षक.

DELECTABLE, DELECTATION. See DELIGHTFUL, DELIGHT.

To DELEGATE, *v. a. intrust.* See To COMMIT. 2 *commission and send.* वकील-&c. करून पाठवणें.

DELEGATE, *n. deputy, agent.* वकील, अखत्यारी, मुनीम, प्रतिनिधि.

DELETERIOUS, *a.* v. DEADLY. घातक, प्राणांतक, प्राणनाशक, निधनकारी.

To DELIBERATE, *v. n. pause and consider, weigh reasons for and against a measure.* विचार *m.* करणें-पाहणें, मसलत *f.*-मनसुबा *m.*-विचारण *n.*-मनन *n.*-&c. करणें, विचारांत असणें, करूं नकरूं पाहणें-करणें.

DELIBERATE, *a. circumspect, thoughtful.* विचारी, विचारशील, विचारवान्, विचारानुयायी, सविचार, समीक्ष्यकारी, विमृश्यकारी.

2 *formed or done with deliberation.* विचाराचा, विचारपूर्वक, विचारसिद्ध, सविचार, सावधगिरीचा.

DELIBERATELY, *adv.* v. A. *and* DESIGNEDLY विचाराने, विचार करून, विचारपूर्वक, विचारपुरस्सर, अक्कल हुशारीने, जाणून, जाणूनबुजून, समजूनउमजून, बुद्ध्या.

DELIBERATENESS, *n.* v. A. विचारशीलता *f.* विचारिता *f.* विचारानुयायित्व *n.* विमृश्यकारिता *f.*

2 विचारपूर्वकता *f.* विचारसिद्धता *f.* सविचारता *f.*

1 See DELIBERATE.

DELIBERATION, *n.* v.V. विचार करणें *n.* विचार पाहणें *n.* विचार *m.* मसलत *f.* मनसुबा *m.* विचारण *n.* विचारणा *f.* मनन *n.* पूर्वापरविचार *m.* मागलापुढला विचार *m.* भागचामागचाविचार *m.* कर्त्तव्याकर्त्तव्यविचार *m.* कार्याकार्यविचार *m.* आदिपश्चात्विचार *m.*

DELIBERATIVE, *a. having a right, &c. to deliberate.* विचार करण्याचे कामाचा, विचार करण्याचे अधिकाराचा.

DELICACY, DELICATENESS, *n.* v. A. 1. मिजाज *f.* खंत *f.* खोड *f.* चवनटपणा *m.* &c.

2 नाजकाई *f.* नाजुकपणा *m.* सोंगळपणा *m.* हळवटपणा *m.* &c. सौकुमार्य *n.* सुकुमारत्व *n.* कोमलता *f.*

3 नाजकाई *f.* बारकाई *f.* नाजुकपणा *m.* बारिकपणा *m.* लाघव *n.*

4 मउपणा *m.* मृद्वपणा *m.* मृदुत्व *n.* &c. लाघव *n.*

5 भीड *f.* मुरवत *f.* मर्यादा *f.* मर्यादशीलता *f.* मुखदाक्षिण्य *n.* मुखसंकोच *m*

1 See DAINTY.

DELICATE, *a. nice in eating,* v. DAINTY. चवनट, चोखनळ, चोखारी.

2 *tender, soft, not hardy.* नाजूक, कोमल, सुकूमार *or* सुकुमार, प्रकृतीचा हळवट, सोंगळ, सोमल *or* सोवळ, सूक्ष्म, हळवट, मुलाईम, तलम, अलकूत, हलुमाळ *or* हळुमळ.

3 *slender, thin, slight, feeble, &c.* v. WEAK. नाजूक, बारीक, हलका, लघु.

4 *soft, fine, &c.* मऊ, मृदु, सूक्ष्म, कोमल, मुलाईम.

5 *paying minute regard to feeling.* भिडेचा, भिडेभाडेचा, मुरवतीचा, भीडमुरवतीचा, भिडस्त, मर्यादेचा, मर्यादशील, मुखसकोचाचा, मुखदाक्षिण्याचा.

DELICIOUS, *a. luscious* गोड, रुचिर, रुच्य, रुचिकर, रूचीक, मजेदार, रसभरित, मिष्ट, स्वादु, स्वादिष्ट.

DELICIOUSNESS, *n.* v A. गोडी *f.* चव *f.* रुच्यता *f.* रुचि *f.* खुमारी *f.* मजेदारी *f.*

DELIGHT, *n.* v. PLEASURE. हर्ष *m* आनंद *m.* उल्लास *m.* खुशाली *f.* परितोष *m.*

To DELIGHT, *v. a.* v. To PLEASE आनंदविणें, हर्षविणें, संतोषविणें, रिझवणें, आनंद *m.*-हर्ष *m.*-&c देणें, खुश-संतुष्ट-आनंदित-परितुष्ट-&c. करणें.

To DELIGHT IN, *v. n.* रमणें, रतणें, रीज *or* रीझ *f.*-शौक *m.*-आवड *f.* असणें *g. of o.* सुख *n.*-आनंद *m.*-हर्ष *m.* पावणें.

DELIGHTED, *p.* v. V. A. हर्षित, आनंदित, उत्साहित, उल्लसित, परितुष्ट.

To be d. *feel glad.* आनंद *m.*-हर्ष *m.*-&c. वाटणें *in. con.*

DELIGHTFUL, DELIGHTSOME, *a.* v. V. A. *and* AGREEABLE. आनंदविणारा, &c. हर्षक, सुख-आनंद-हर्ष-&c. दायक-कर-कारक-कारी-&c. रंजक, अनुरंजक, रमणीय, रम्य, रमणीक.

DELIGHTFULNESS, *n.* v. A. रंजकत्व *n.* हर्षकत्व *n.* आनंददायकत्व *n.* &c.

2 See PLEASURE.

To DELINEATE, *v. a trace the lineaments, sketch, &c.* अंकणें, रेखटणें *or* रेखाटणें, रेखणें, काढणें, अंकन *n.*-अंकणी *f.*-नकशा *m.*-आलेख्य *n.*-&c. करणें *g. of o.*

2 v. To DESCRIBE. निरूपिणें, निरूपण *n.* करणें *g. of o.*

DELINEATED, *p.* v. V. 1 अंकलेला, रेखटलेला, &c. लिखित.

2 निरूपित, वर्णित, चित्रगत.

DELINEATER, *n.* DELINEATING, *p. a.* v. V. 1 अंकणारा, रेखटणारा, &c.

2 निरूपक, निरूपणकर्त्ता, कारक.

DELINEATION, *n.* v. V. 1.—*act.* अंकणें *n.* रेखणें *n.* &c. अंकणी *f.* अंकन *n* आलेख्य *n.*

2 निरूपिणें *n.* निरूपण *n.* वर्णन *n.*

1 *draught, sketch, &c.* नकाशा *m.* नकशा *m.* रेखटलेला आकार *m.*

To DELIQUATE. See To MELT.

DELINQUENCY, *n. failure in duty, &c.* v. FAULT. अपराध *m.* गुन्हा *m.* तक्शीर *f* तफावत *f.* कसर *f.*

DELINQUENT, *n. offender.* अपराधी, गुन्हेगार, अपराधकर्त्ता, दोषी, चाकरीचा-&c. तफावती.

DELIRIOUS, *a. raving.* बरळणारा, बरळत-चावळत-&c. पडलेला, प्रलापी, बेशुद्ध, बेसावध, बेहोश.

DELIRIUM, *n.* सर *m. f.* चित्तविभ्रम *m.* बुद्धिविभ्रम *m.* ज्वरमोह *m.* प्रजल्पावस्था *f.*

To DELIVER, *v. a. liberate, release, set free,* v. To FREE. सोडवणें, सोडणें, बंदखलास-मोकळा-मुक्त-&c. करणें.

2 *rescue, save.* तारणें, उद्धरणें, काढणें, बचावणें, बचाव *m.*-उद्धार *m.*-उद्धरण *n.*-उद्धारगत *f.*-तारण *n.*-&c. करणें *g. of o.*

3 *present, offer,* v. To GIVE. देणें, हातीं देणें अर्पणें, समर्पणें, निवेदणें, ओपणें, स्वाधीन करणें, पदरीं घालणें.

4 (a woman in child birth). कोनm.-प्रसवm. करणें g. of o. प्रसवविणें, प्रसूत-बाळंत-&c करणें, सुटका f. करणें g. of o. सोडवणें, गर्भमोचनn. करणें.

5 up; *give up.* देणें, सोडणें, स्वाधीन करणें, हातीं देणें, पदरीं घालणें.

DELIVERANCE, DELIVERY, *n.* v. V. 1.—*act.* सोडवणेंn. सोडणेंn. &c. *a. or s* सोडवणf सोडवणूकf. बंदखलासm. सुटकाf. मोकळीकf. 2—*act.* तारणेंn. उद्धरणेंn. &c. तारणn. उद्धरणn. त्राणn.—*state.* उद्धारm उद्धारगतf. 3—*act.* देणेंn. अर्पणेंn. &c. अर्पणn. समर्पणn. निवेदनn. विधानn. 4—*act.* बाळंत करणेंn. प्रसूत करणेंn. प्रसवविणेंn. &c. प्रसवक्रियाf. गर्भमोचनn.—*state.* v. CHILD-BEARING. प्रसवm. सूतिf. प्रसूतिf.

Easy d. सुखप्रसवm.

Month of d. सूनिमासm.

To be on the point of d. बाळंत व्हायास टेकणें-टेकावणें.

I See PRONUNCIATION, UTTERANCE.

DELIVERED, *p.* v. V. 1. सोडवलेला, सोडलेला, &c. बंदखलास, बंधनमुक्त, मुक्त. 2 तारलेला, उद्धरलेला, &c. तारित, उद्धृत. 3 दिलेला, &c. अर्पित, समर्पित, निवेदित, विहित, निहित, न्यस्त. 4 बाळंत केलेला-झालेला, &c. प्रसूत.

A woman d. बाळंतीणf. बाळंतf. कोन निघालेलीf. प्रसूतिकाf. सूतिकाf.

To be d. बाळंत होणें, कोनm. निघणेंg. of s. प्रसवm.-&c. होणेंg. of s. हातीं पायीं उतरणें-सुटणें, दोन जिवांचा निवाडाm. होणें.

DELIVERER, *n.* v.V. 1. सोडवणारा &c. मोचक, मुक्तिकर्ता-कारक &c. 2 तारणारा, उद्धरणारा, &c. तारक, उद्धारक, उद्धर्ता, उद्धार-तारण-&c. कर्ता. 3 देणारा &c. अर्पक, समर्पक, निवेदक.

DELL, *n. hollow among hills, &c.* खोंडाm. कोंडकेंn. दरीf. भुयारn.

To DELUDE, *v. a.* v. To DECEIVE. फसवणें, वंचणें, झकवणें, छकावणें, दगाm.-झोलाm.-ढोलाm. देणें.

DELUGE, *n. inundation.* पाणजंजाळn. जगबूडf. जगबुडतीf. जलप्रलयm. जलप्लवm. संप्लवm. एकार्णवm.

To DELUGE, *v. a. inundate, flood.* बुडविणें, गर्क करणें, जलमय-जलप्लावित-&c. करणें.

DELUGER, *n.* DELUGING, *p. a.* बुडविणारा, &c. पाण जंजाळ करणारा, &c.

DELUSION, *n.* v.V.—*act.* फसवणेंn. ठकवणेंn. &c. फसवणूकf.—*state.* फसगतf. फसगपतf. फटवणf. मोहm. भ्रमm. भ्रांतिf.

I *illusion.* मायाf. मोहm.

DELUSIVE, DELUSORY, *a.* v. V. फसवणारा, &c. ठकाऊ, ठकारू, ठकडा, कपटी, सकपट, फसवणुकीचा, मोहाचा, मायेचा, मोहक, मोहकर्ता-कारक &c. भ्रम-भ्रांति-&c. कर-कारक-&c.

To DELVE. See To DIG.

DEMAGOGUE, *n. leader of the mob.* ग्रामm. ग्रामणीm. ग्रांवगुंडm.

To DEMAND, *v. a. require of right,* v. To CLAIM. सत्तेचा-सत्तेनें-हक्काचा-&c. मागणें, सत्ताf. करणें *with* ला *or* स *of o.* अधिकारपूर्वक मागणें, दावाm. करणें *with* वर *of o.*

2 See To ASK.

DEMAND, DEMANDING, *n.* v. V. 1.—*act.* सत्तेचें मागणेंn. हक्काचें मागणेंn. दावाm.

I *call for, requisition.* मागणेंn. मागणीf. तलबf. आकांक्षाf. अपेक्षाf.

General or great d. for. हकाटाm. हकाराm. मारm. सपाटाm. झोडf.

II *price asked.* सांगितलेलें-मागितलेलें मोलn.

Exorbitant d. *high terms.* हाकf.

DEMANDANT. See PLAINTIFF.

DEMARCATION, *n. marking off.* परिछेदm.

To DEMEAN, (one's self). *v. a.* v. To BEHAVE. आचरणें, वागणें, वागणूकf.-&c. करणें.

DEMEANOUR, *n.* v. CONDUCT. आचरणn. वर्त्तणूकf. चालf

To DEMENTATE. See To MADDEN.

DEMERIT, *n. ill deserving, &c.* दोषm. पापn. नालायकीf. असौष्ठवn दंडार्हताf. दूष्यताf. दौर्गुण्यn.

DEMI-GOD, *n.* v. GOD. उपदेवm. उपदेवताf. देवयोनिf.

DEMISE, *n.* v. DEATH. मरणn. निवृत्तिf. लोकांतरगमनn.

To DEMISE. See To BEQUEATH.

DEMOCRACY, *n. government of the people.* लोकप्रभुत्वn. सामान्यजनकर्तृकराज्यn. बहुनायकीf. लोकसाधारणाधिपत्यn.

DEMOCRAT, *n* सामान्यजनकर्तृकराज्यप्रवर्त्तक-पक्षपाती-&c.

DEMOCRATIC, DEMOCRATICAL, *a.* v. N. सामान्यजनकर्तृकराज्यसंबंधी-विषयक, लोकप्रभुत्वसंबंधी, लोकसाधारणाधिपत्यसंबंधी-विषयक.

To DEMOLISH, *v. a. raze, dismantle,* v. To DESTROY. मोडणें, मोडून टाकणें, पाडणें, पाडून-भंगून टाकणें, मोडून तोडून टाकणें, चपाट *or* सपाट-जमीनदोस्त करणें.

DEMOLISHED, *p.* v. V. मोडलेला, मोडून तोडून टाकलेला, &c चपाट, जमीनदोस्त, निर्दलित.

DEMOLITION, *n.* v. V.—*act.* मोडून टाकणेंn. मोडून तोडून टाकणेंn. &c. निर्दळण *or* निर्दाळणn. निर्दलनn. निर्दलनाf. उपहंतीf.

DEMON, *n.* v. DEVIL. देवm. देवयोनिf.

2—in mythology, *Titan.* दैत्यm. दानवm. असुरm.

Water d. गिऱ्हाm. आख्याf.

DEMONIAC, DEMONIACAL, *a.* v. N. *and* DEVILISH. असुरी, असुराचा, असुरकृत, असुरसंबंधी &c. आसुर.

D. possession, influence, &c. See under DEVIL.

DEMONIAC, *n. possessed person.* भूतग्रस्त, पिशाचग्रस्त.

DEMONSTRANDUM, *n.*—in logic. साध्यn.

To DEMONSTRATE, *v. a. prove to be certain.* सिद्धांतm. करणें g. of o. साधणें, प्रतिपादणें, प्रतिपादनn.-उपपादनn.-&c. करणें g. of o. सिद्ध-सिद्धांतित-प्रमाणसिद्ध-सप्रमाण-शाबूत-प्रतिपादित-&c. करणें, खचीत करून दाखवणें.

DEMONSTRATED, *p.* v. V. सिद्ध केलेला, &c. सिद्ध, सिद्धांतित, प्रतिपादित.

DEMONSTRATION, *n.* v.V.—*act.* साधणेंn. सिद्ध करणेंn. &c. साधनn. प्रतिपादनn. उपपादनn. सिद्धिf. उपपत्तिf. प्रतिपत्तिf.

I *matter demonstrated,* v. CONCLUSION. सिद्धांतm. खचितार्थm.

II demonstrations; *imposing indications, preparations, &c.* आवm. आवारm. खटाटोपm. आडंबरm. डौलm. मांडणूकf. मांडणीf. घटावm.

Empty d. मेघाडंबरm.n. अजायुद्धn.

DEMONSTRATOR, *n.* DEMONSTRATIVE, *a.* v. V. सिद्ध करणारा, सिद्धांत करणारा, सैद्धांतिक, प्रतिपादक, प्रमाता, उद्बोधक.

I See CONCLUSIVE.

To DEMORALIZE. See To CORRUPT.

DEMULCENT, *a. softening.* मऊ करणारा, मऊ करणाऱ्या गुणाचा, मृदु-&c. कारी.

To DEMUR, *v. n.* v. To HESITATE. कांकरणें, कांकूf.-कानकूनf.-नानूf.-&c. करणें, वुचकळणें *or* वुचकुळणें, मागें पुढें करणें-घेणें, करूं न करूं करणें.

DEMUR, DEMURRING, *n.* v. V. कांकरणें*n.* &c. कांकूं *f.* कानकून *f.* नानू *f.* नचननु*n.* आक्षेप*m.*

DEMURE, *a. affectedly modest,* v. HYPOCRITICAL. गोमुख्या, भगली, भगल्या, भगलभावार्थी, बोकेसन्यासी, बकध्यानी.

A d. villain. मिस्कीन मारवाडी, मिस्कीन मात्रागमनी.

DEMURELY, *adv.* v A. बोकेसन्यास घेऊन, बकध्यान धरून, मिस्कीनपणाने.

DEMURENESS, *n.* v. A. *and* HYPOCRISY. भगल *f.n.* बोकेसन्यास*m.* बकध्यान*n.* मिस्कीनपणा*m.*

DEN, *n.* (of a wild beast). बिल *pop.* बोळ*n.* गुहा *f.* दरी *f.*

Tiger's d. वाघबोळ*n.*

DENIAL, DENYING, *n.* v. V. 1 —*act* नकारणें*n.* निषेधणें*n.* &c. नकार *or* नाकार*m.* निषेध*m.* प्रतिषेध*m.* अस्वीकार*m.* अनंगीकार*m.* प्रत्याख्यान*n.* निरसन*n.* निरासन*n.* निराकरण*n.* निराकृति *f.* आक्षेप*m.*

2—*act.* नकारणें*n.* निषेधणें*n* &c. नकार *or* नाकार*m.* निषेध*m.* निराकरण*n.* निराकृति *f.*

3—*act.* नकारणें*n.* &c. नकार *or* नाकार*m.* अस्वीकार*m.* अनंगीकार*m.* अपह्नुति *f.* अपह्नव*m.*

DENIED, *p.* v. V. 1. नकारलेला, निषेधलेला, &c. निषेधित, निषिद्ध, प्रतिषिद्ध, प्रत्याख्यात, निरस्त, रद्द, आक्षिप्त, अस्वीकृत, अनंगीकृत.

To DENOMINATE, *v. a. name.* संज्ञा *f.*-नाम*n.*-नांव*n.*-अभिधान*n.* देणें-ठेवणें.

DENOMINATION, *n.* v. NAME. नांव*n.* संज्ञा *f.*

DENOMINATOR, *n.* (of a fraction). छेद*m.* छेदक*m.*

To DENOTE, *v. a. betoken.* दाखवणें, दर्शवणें, ज्ञापवणें, प्रदर्शन*n.*-उद्बोध*m.*-सूचन*n.*-ज्ञापन*n.*-&c. करणें *g. of o.* चिह्न*n.*-लक्षण*n.* असणें *in. con and g. of o.*

To DENOUNCE, To DENUNCIATE, *v. a. declare in a threatening way.* धमकी देऊन-दाखवून सांगणें, धमकीचे वाटेने सांगणें, हाक *f.*-हाकाटी *f.* मारून ठेवणें *g. of o.*

DENSE, *a.*—of liquids, v. THICK. घट्ट, दाट, जाडा, घन

2—of solids, v. COMPACT. घट्ट, घटमूट, दृढ.

3—of a forest, &c. v. THICK. निबिड.

DENSITY, DENSENESS, *n.* v. A. 1. घट्टपणा*m.* दाटपणा*m.* घट्टाई *f.* घनत्व*n.*

2 घट्टपणा*m.* दृढपणा*m.* दृढता *f.*

DENTAL, *a. belonging &c. to the teeth.* दंत्य, दंतसंबंधी, दांत.

DENTICULATED, *a. set with teeth.* दंती, दांत्यांचा, दंतेरा, दंतविशिष्ट.

DENTIFRICE, *n.* दांतवण*n.* दांतण*n.* दारुशिणा *or* दांतचिना*m.* दंतचूर्ण*n.* दंतपवन*n.*

DENTIST, *n.* दंतवैद्य.

DENTITION, *n. teething.* दांत फुटणें*n.* दंतोद्भेद*m.* दंतोद्भव*m.*

To DENUDE. See To STRIP.

To DENY, *v. a. disallow, contradict,*—opposed to *admit.* नकारणें *or* नाकारणें, अमान्य करणें, निषेधणें, प्रतिषेधणें, नाकबूल करणें, नकार *or* नाकार*m.* करणें *g. of o.* अनंगीकार*m.*-अस्वीकार*m.*-निरसन*n.*-निराकरण*n.*-निराकृति *f.* करणें *g. of o.* कान*m. pl.* झाकणें, कानावर हात*m.* ठेवणें, आक्षेप*m.* करणें-घेणें, कानांत बोट*n.* घालणें, भांगाबाहेर-भांगा निराळा *decl.* करणें.

To d. one's word or engagement. बदलामीवरयेणें.

2 *refuse;*—opposed to *grant.* नकारणें *or* नाकारणें, निषेधणें, नकार *or* नाकार*m.* करणें, *g. of o.* ना ह्मणणें-सांगणें, नचा फाडा*m.* वाचणें, निराकरण*n.*-निराकृति *f.*-&c. करणें *g. of o.*

To d. flatly. निझाडा*m.* देणें, वाटाण्याची अक्षत *f.* लावणें.

To d. one's self. जीव*m.* जाळणें-मारणें.

3 *disown, conceal,*—opposed to *confess.* नकारणें *or* नाकारणें, नकार *or* नाकार*m.* करणें *g. of o.* नाकबूल करणें, नाकबूल होणें-जाणें.

To DEPART, *v. n.* v. To GO. जाणें, निघून जाणें, रवाना-चालता-चालू-मार्गस्थ-&c. होणें, मार्ग*m.*-वाट *f.*-&c. धरणें, वाटेस-&c. लागणें, प्रयाण*n.*-प्रस्थान*n.* करणें.

2 See To DIE.

DEPARTMENT, *n.* खातें*n.* विल्हे *f.* प्रकरण*n.* खिसा*m.*

DEPARTMENTAL, *a.* v. N. प्रकरणाचा, प्रकरणसंबंधी, प्राकरणिक.

DEPARTURE, *n.* v. V 1.—*act.* निघून जाणें*n.* &c. चलन*n.* प्रस्थान*n.* प्रयाण*n* गमन*n* विगम*m.* अपगम*m* व्यपगम*m.* अवगति *f.* अपसरण*n.* निस्सरण*n.* निष्क्रमण*n.* निर्याण*n.*

2 See DEATH.

To DEPEND. *v. n. hang from,* v. To HANG लोंबणें, अवलंबणें *pop.* ओळंबणें, ओळकंबणें, लटकणें.

2 *be subject to, influenced by. &c. connected with as a cause.* टेंकणें-असणें *with* वर *of o.* लागी-हातीं-स्वाधीन-&c. असणें *g of o.*

3 *trust to, rely on,* v. To CONFIDE. अवलंबणें, ओठंगणें, टेंकणें-वसणें-राहणें *with* वर *of o.* भरवश्यावर असणें *with g. of o.* अवलंब*m.* -अवलंबन*n.* करणें.

4 *be yet undetermined.* लोंबणें, हिलगणें, भिजत पडणें, अनिर्णीत-&c. असणें.

DEPENDENCE, DEPENDING, *n.* v. V.—*state.* अवलंब*m.* अवलंबन*n.* आलंब*m.* आलंबन*n.*

2 *and* CONNECTION. संबंध*m* अधीनता *f.*

3 *and* CONFIDENCE. अवलंब*m.* अवलंबन*n.* कपाळटेंक *f.* कपाळटेंकणी *f.*

I *state of being at the disposal of another.* ताबेदारी *f.* परतंत्रपणा*m* पराश्रय*m.* पराधीनता *f.* परतंत्रता *f.* पारतंत्र्य*n.* अस्वातंत्र्य*n.*

DEPENDENT, *n. retainer,* v. FOLLOWER. आश्रयी, आश्रित, आश्रयांतला माणूस, पोष्य, अनुगामी, अनुचर, अनुजीवी.

DEPENDER, *n.* DEPENDENT, *a.* DEPENDING, *p. a.* v. V. 1. अवलंबित, लंबित, लंबमान.

2 अधीन, संबंधी.

3 ओठंगणारा, टेकणारा, &c. अवलंबित, अवलंबी.

4 अनिर्णीत, संजाइतो *or* संजाईत, उभा, भिजत पडलेला.

I *at the disposal of another.* ताबेदार, परांकित, अधीन, पराधीन, अन्याधीन, पराश्रय, पराश्रित, नाथवान्.

To DEPICT. See To PAINT, To DESCRIBE.

DEPILOUS, *a. without hair.* केशहीन, विकेश, निर्लोम.

DEPLETION, *n. act of emptying.* रिता करणें*n.* रिक्तकरण*n.* शून्यकरण*n.*

DEPLORABLE, *a.* v. LAMENTABLE, WRETCHED. रडूं याया जोगा-जोगता-&c. शोच्य, शोचनीय, रोदनीय, शोकार्ह, शोकोचित.

To DEPLORE, *v. a.* v. To LAMENT. रडणें, खेद.-विपळाप*m.*-शोक*m.* -विलाप*m.*-&c. करणें *g. of o.*

DEPONENT, *n.* v. EVIDENCE. साक्षी, साक्षीदार.

To DEPOPULATE, *v. a.* v. To DESOLATE. उजाड-ओस-ओसाड-उद्वस्त-निर्जन-&c. करणें.

To DEPORT, *v. a.* (one's self) v. To BEHAVE. वागणें, वर्त्तणें.

DEPORT, DEPORTMENT, *n.* v. V. *and* CONDUCT. आचरण*n.* चाल *f.* चालचर्या *f.* चालचलणूक *f.*

To Depose, *v. a.* (from the throne). गादीवरून काढणें, राजपदच्युत-राजपदभ्रष्ट-सिंहासनभ्रष्ट-राज्यभ्रष्ट-&c. करणें.

2 (from an office). काढणें, काढून देणें-घेणें, स्थानभ्रष्ट-स्थानच्युत-पदभ्रष्ट-अधिकारभ्रष्ट-&c. करणें

3 *give testimony.* साक्ष *f.*-साक्ष्य *n.*-साक्षी *f.* देणें.—in writing. जबानी *f.* लिहून देणें.

Deposed, *p.* v. V. 1. गादीवरून काढलेला, &c. राज्यभ्रष्ट, भ्रष्टराज्य, सिंहासनभ्रष्ट, राजपदभ्रष्ट.

2 स्थानभ्रष्ट, पदभ्रष्ट, अधिकारभ्रष्ट, भ्रष्टाधिकार.

To Deposit, *v. a. lay down, lodge,* v. To Place. ठेवणें, न्यास *m.* करणें *g. of o.* न्यस्त करणें.

2 *place in the keeping of.* ठेवणें, जिम्मेस-हिमतीस-ताब्यांत-&c. ठेवणें-देणें, हवाली करणें.

3 *lay as a pledge.* गहाण ठेवणें.

Deposit, *n. pledge, pawn.* गहाण *n.* निक्षेप *m.* उपनिधि *m.* आधि *m.* आधान *n.*

Profit from (through the use of) a d. भोगलाभ *m*

Use of a d. गहाणाचा भोगवटा *m.* आधिभोग *m.*

To relinquish part of a d. in payment of a loan. गहाण *n.* लाहान करणें.

2 *thing committed unto.* ठेव *f.* ठेवी *f.* ठेवणूक *f.* ठेवणें *n.* अमानत *or* अनामत *f.* निक्षेप *m.*—compreh. indef. &c. ठेवारेवा *m.* ठेवरेव *f.*

D.-money, *charge for keeping a d.* ठेवणावळ *f.*

3 *pledged, &c.—state.* अमानत *f.*

In d. अमानत *or* अनामत, गहाणवट.

4 *matter lodged.* ठेव *f.*

D. of mud, as from a river. साई *f.* पोयटा *m.* गाळा *m.*

Depositary, *n. person with whom a deposit is placed.* अमानतदार, दिम्मतदार, जिम्मेदार.

Deposited, *p.* v. V. 1. ठेवलेला, न्यस्त, आहित.

2 ठेवलेला, ठेवणाऊ, ठेवणुकी *or* ठेवणुकीचा, ठेवणू, अमानत, अनामत, निक्षिप्त, निहित.

3 गहाण ठेवलेला.

Deposition, *n.* v. V. (To Depose) 1.—*act.* गादीवरून काढणें *n.* &c. राजपदभंग *m.* छत्रभंग *m.*

2—*act.* काढणें *n.* &c. स्थानभंग *m.* अधिकारभंग *m.*

3 साक्ष *f.* साक्षी *f.* साक्ष्य *n.*

Written d. जबानी *f.*

v. V. (To Deposit.)—*act.* ठेवणें *n.* न्यास *m.* निक्षेप *m.* विधान *n.*

Depository, Depot, *n. place where things are deposited.* निधान *n.* कोठार *n.* कोठा *m.* कोठी *f.* भांडागार *n.* संचयस्थान *n.* संग्रहालय *m.*

To Deprave, *v. a. vitiate,* v. To Corrupt. वाईट-खराब-&c. करणें, बिघडणें.

Depraved, Depravity. See Wicked, Wickedness.

To Deprecate, *v. a. pray against.* माफी *f.*-क्षमा *f.*-सोडवण *f.*-&c. मागणें *g. of o.* माफ मागणें, निवारणप्रार्थना *f.*-प्रतीकारप्रार्थना *f.* परिहारप्रार्थना *f.* करणें *g. of o.*

To Depreciate, *v. a. lower the value of.* किमत *f.*-मोल *n.*-दर *m.*-भाव-&c. उतरणें-पाडणें-हलका करणें-&c. *g. of o.*

2 fig. *under rate, under value, represent as of little worth.* हलका करणें-दाखवणें, हिणवणें *or* हिणावणें, हलकेपणा *m.* आणणें, उणेपणा *m.*-लहानवी *f.*-अप्रतिष्ठा *f.*-&c. करणें-सांगणें, योग्यता *f.*-किमत *f.*-&c. हलकी करणें-करून दाखवणें *g. of o.* अपकर्ष *m.* करणें *g. of o.*

Depreciated, *p.* v. V. 1. किमत उतरलेला, दर हलका केलेला, &c.

2 हलका करून दाखवलेला, हिणवलेला, &c. अपकृष्ट.

Depreciation, *n.* v. V. 1 —*act.* किमत उतरणें *n.* &c.

2 हिणवणें *n.* &c. अपकर्ष *m* गुणापकर्ष *m.*

Depredation, *n* v. Robbing. लूट *f.*

Depredator, *n.* v. Robber. लुटारी, लुटारू.

To Depress, *v. a. press down.* दाबणें, दडपणें.

2 *deject, sadden,* v. To Dispirit. खिन्न-उदास-उदासी-विषण्ण-&c. करणें, उत्साहभंग *m.*-हर्षभंग *m.*-मनोभंग *m.*-&c. करणें *g. of o.*

Depression, *n.* v. V. 1.—*act.* दाबणें *n.* दडपणें *n.*

2—*state.* उदासपणा *m.* औदासीन्य *n.* उत्साहभंग *m.* हर्षभंग *m.* ग्लानि *f.* अवसाद *m.* विषाद *m.*

I *a. d. a hollow, a sinking,* v. Hole. खळगा *m. dim.* खळगी *f.* खोलगा *m.* खोलवा *m.* वखळ *f.*

Deprivation, *n.* v. V.—*act.* नागवणें *n.* &c. नागवणूक *f.* नागवण *f.* नाडणूक *f.*—*state.* नागवण *f.* नागवणूक *f.* नाडणूक *f.* नागवलेलेपणा *m.* नाश *m* तोटा *m.* हानि *f.* हीनता *f.* नष्टता *f.*

To Deprive, *v. a. bereave.* नागवणें, नाडणें, वेगळा-निराळा-रहित-वांचून-विना-शिवाय-&c. करणें, (as त्या चोराने मला पागोट्या निराळें केलें that thief deprived me of my turban), नागवा-उघडा-रांडका-बोडका-&c करणें *with* अर्थी-विषयीं-अर्थीं *of o.* (as त्याने मला पुत्राविषयीं नागवें केलें), मुकविणें, आंचवविणें, नष्ट-भ्रष्ट करणें (in comp. as नष्टबुद्धि करणें to deprive of reason, &c.).

Depth, *n.* See Deepness.

I v. Height. ऐन (in comp. as ऐनहिंवाळा the d. of winter, &c.).

Deputation, *n.* v. V.—*act.* नेमून पाठवणें *n.* नियुक्त करून पाठवणें *n.* &c. नियुक्तप्रेषण *n.*

I *body deputed.* नेमून पाठविलेलें मनुष्य *n.* नियुक्तप्रेषित.

To Depute, *v. a. appoint or send as a substitute.* नेमून-नियुक्त करून-वकील करून-अख्त्यारी करून पाठवणें, वारचा-वांटचा पाठवणें.

Deputy, *n. lieutenant, vicegerent.* वकील, मुनीम, मुताली क, अख्त्यारी, प्रतिनिधि, प्रतिपुरुष, दुयम.

2 *factor,* v. Agent. गुमास्ता, कारभारी.

Deputyship, *n.* v. V. 1. वकिली *f.* वकालत *f.* मुनिमी *f.*

To Derange, *v. a. disarrange, disorder,* v. To Confuse. गोंधळणें, गल्हाटणें, गफलतणें, उलकटणें, उसकटणें, घालमेल *f.*-धांदल *f.*-गल्हाट *m.*-गोंधळ *m.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *disorder in mind.* बुद्धिभ्रंश *m.*-बुद्धिविक्षेप *m.*-चित्तविक्षेप *m.*-चित्तविभ्रम *m.* चित्तविभ्रंश-&c. करणें *g. of o.* विक्षिप्त करणें.

Derangement, *n.* v. V. 1.—*act.* गोंधळणें *n.* गफलतणें *n.* &c.—*state.* पालमेल *f.* अव्यवस्था *f.* गल्हाटा *or* ठा *m.* विसकळ *f.* गोंधळ *m.* घोळ *m.* घोंटाळा *m.* गदळ *m.* गफलत *f.* भानगड *f.* गडबड *f.* उलटापालट *f.*

2 *and* Madness. बुद्धिभ्रंश *m.* चित्तविभ्रम *m.* चित्तविभ्रंश *m.* चित्तविक्षेप *m.*

Derbyshire-neck, *n.* मन्यास्तंभ *m.*

Dereliction. See Abandonment

To Deride, *v. a. mock, jeer,* v. To Ridicule. विटंबणें, विटंबना *f.*-उपहास *m.*-थट्टा *f.*-मस्करी *f.*-टर *or* टेर *f.*-&c. करणें *g. of o.*

Derision, *n.* v. V.—*act.* उपहास *m.* विटंबना *f.* टर *or* टेर *f.* थट्टा *f.*

I *laughing stock.* उपहासपात्र *n.* उपहासास्पद *n.* विनोदास्पद *n.* खेळणा *m.*

Derisive, Derisory, *a.* v. V. विटंबनेचा, उपहासाचा, उपहाससूचक, उपहासात्मक.

Derivation, *n.*—in grammar. व्युत्पत्ति *f.* व्युत्पादन *n.*

DERIVATIVE, *a. received from another.* दुसऱ्यापासून पावलेला, अन्यप्राप्त, अन्यलब्ध.

DERIVATIVE, *n. word, &c derived.* कृदंतn. साधितशब्दm. तद्धितm.n.

To DERIVE, *v. a. draw or receive as from a source.* काढणें, धरणें, घेणें, पावणें, येणें *with in. con.*

2—in grammar, *trace.* काढणें, व्युत्पत्तिf. करणें *g.of o.*

DERIVED, *a.*—in grammar. व्युत्पन्न.

To be d. निघणें

DERMAL, *a. belonging to the skin.* त्वक्संबंधी, त्वाच.

DERNIER, *a. final ultimate.* v. LAST. शेवटचा, शेवटला, निदानचा, अंतींचा.

To DEROGATE, *v. n. detract from.* हलकेपणाm. आणणें, मानऱ्हासm.-मानहानिf.-तेजोऱ्हासm.-तेजोहानिf.-&c. करणें *g.of o.* अपकर्षm. करणें.

DEROGATIVE, DEROGATORY, *a.* v. V. आवृणेण्या, इज्जतखाऊ, मानऱ्हासक, महत्त्वऱ्हासक, तेजोहारक, लघुत्वजनक.

DERVISE, *n* दरवेशी

To DESCANT, *v n. discourse, expatiate.* वक्तृत्वn.-वाक्पांडित्यn.-वाग्जल्पm. वाक्पाटवn.-वाक्प्रसरm.-&c करणें, गाणेंn.-पोवाडाm.-&c. करणें-गाणें-लावणें.

To DESCEND, *v. n. move, come or go down.* उतरणें, खालीं जाणें-येणें, अवतरणें, डेवणें, डेवरणें, अवरोहणn.-अधोगमनn.-अवतरणn. करणें.

2 *proceed from as a source &c.* चालणें, येणें, पावणें, चालून येणेंn.

3 *proceed from an ancestor.* वंशाचा-वंशी-वंशज-&c. होणें, वंशांत उत्पन्न होणें

DESCENDANT, *n.* वंशाचा, वंशी, वंश्य, वंशज, गोत्रापत्यn.

Decendants, v. OFFSPRING. संततिf. संतानn.

DESCENDED, *p.* v. V. 1 उतरलेला, अधोगत, अवतारित, अवतीर्ण उत्तीर्ण, अवरूढ, अवपन्न.

2 वंशांत उत्पन्न झालेला, &c परंपरोत्पन्न, वंशोत्पन्न.

DESCENDING, *a. declivous.* उतरता *remiss.* उतरवट.

DESCENT, *n.* v. V. 1.—*act.* उतरणेंn. उतारm. अवरोहm. अवरोहणn. अधोगतिf. अवगतिf. अवतरणn. अवतारm. अवपतनn. अवपातm. अधःपातm.

2 चालणेंn. येणेंn. &c.

D. from time immemorial. अनादिपरंपराf.

D. of a fashion, practice, &c. ओढणn.f. धोरणn.

3 परंपरोत्पत्तिf. क्रमोत्पत्तिf. गोत्रोत्पत्तिf.

Of pure d. v. FAMILY. वियांचा, कुलीन, वंशविशुद्ध, सद्वंश.

I *a* d. *a declivity.* उतरणf. उतरडf. उतरडीf. उतारm. उतरवणf. वरंगळf. डेवणf. डेवणेंn.

DESCRIBABLE, *a.* v. V. अंकाया-चा-जोगा-&c. रेखाटाया-चा-जोगा, &c.

2 वर्णन कराया-जोगता-सारखा- &c. निरूपणीय, निरूप्य, निर्वचनीय, निरूपणयोग्य, निरूपणशक्य, लक्ष्य.

To DESCRIBE, *v. a. mark out, sketch out* काढणें, रेखटणें *or* रेखाटणें, अंकणें, नकशाm. काढणें *g of o.*

2 *represent, depict, portray.* वर्णणें. निर्देशणें, निरूपिणें, निर्वचणें, वर्णनn.-निरूपणn -&c. करणें *g.of o.*

DESCRIBED, *p.* v.V. 1. काढलेला, रेखटलेला, &c.

2 वर्णनकेलेला-झालेला, वर्णित, वर्णगत, निरूपित, निर्दिष्ट, जातवर्णन.

DESCRIPTION, *n.* v.V. 1.—*act.* काढणेंn. रेखटणेंn. &c.

2—*act.* वर्णणेंn. निरूपिणेंn. &c. वर्णनn. निरूपणn. निर्देशm. निर्वचनn. लक्षणn. व्याख्याf. गुणनn.

I *sort.* v. KIND. जातिf. जातf. प्रकारm. तऱ्हाf.

Of what d. कसा.

DESCRIPTIVE, *a.* v.V. 2 वर्णनात्मक, वर्णनरूप, वर्णनाचा, वर्णनकारक, वर्णनपर.

To DESCRY, *v. a. spy out, see from a distance.* दुरून-लांबून-&c. पाहणें-लक्षिणें, दूर-लांब पाहणें.

2 *detect,* v. To DISCOVER. शोधm. काढणें-लावणें *g.of o.* शोधm. लागणें *in. con.*

To DESECRATE, *v. a defile.* विटाळणें, बाटवणें, भ्रष्ट करणें, प्रतिष्ठाभंगm.-प्रतिष्ठाध्वंसm. करणें *g.of o.*

DESERT, *n. wilderness, waste, wild.* रानn. अरण्यn. जंगलn. मरूस्थलn. मरूm. मरूदेशm.

DESERT, *a wild, waste, unpeopled.* जंगली, वैराण *or* न, रखरखीत, रूखा, रूक्ष, ओस, सुना, सुनका, निर्जन, शून्य, शून्याकार.

2 *of or belonging to a d.* जंगली, जंगलाचा, आरण्य, आरण्यक

To DESERT, *v. a. forsake, leave,* v. To ABANDON. सोडणें, टाकणें, त्यागणें, टाकून-&c. जाणें.

To DESERT, *v. n. run away from one's regiment, &c.* चाकरीf. टाकूनसोडून-&c. जाणें, पळून जाणें, निरोप घेतल्यावांचून चाकरीf. सोडणे

DESERT, DESERVING. See MERIT.

DESERTER, *n.* v.V. N. पळून जाणारा, पळ्या, पळून गेलेला, निरोपावाचून चाकरी सोडलेला.

DESERTION, *n.* v.V. A.—*act.* सोडणेंn. टाकणेंn. &c. त्यागm. परित्यागm.—*state.* सांडf. त्यक्तावस्थाf. त्यक्तदशाf त्यक्तताf.

Spiritual d. भगवत्कृपेची निराशाf.

v.V. N.—*act.* पळून जाणेंn. चाकरी टाकून जाणेंn.

To DESERVE, *v. c. merit, be worthy of.* योग्य-लायक-अर्ह-पात्र-&c. होणें-असणें, *in. con.*

DESERVEDLY, *adv.* यथायोग्य, यथायुक्त, यथान्याय, यथार्ह.

DESERVER, *n.* DESERVING, *p. a. worthy, meritorious.* लायक, चांगला, भला, योग्य, योग्यतेचा, अर्ह (in comp.), पात्र (in comp.).

To DESICCATE. See To DRY.

DESIDERATUM, *n. something desired.* इष्टn. अभीष्टn. ईप्सितn.

To DESIGN, *v. a. purpose, intend, mean.* उद्देशणें, संकल्पणें, कल्पिणें, अवांकणें, उद्देशm.-मनोद्देशm.-बेतm.-इरादाm.-मनोदयm.-&c. करणें, मनांत धरणें, मनांत असणें *in. con.* लक्षn.-लक्ष्यn.-अभिप्रायm. असणें *g.of o.*

2 *plan, scheme, project.* रचणें, योजणें, कल्पिणें, बेतm.-योजनाf.-कल्पनाf.-रचनाf.-तजवीजf.-&c. करणें.

DESIGN, *n. purpose, intention, mind.* बेतm. मनn. बुद्धिf. मनसुबाm. उद्देशm. मनोद्देशm. मनोरथm. मनोगतn. मनोदयm. अर्थm. हेतुm. उद्देश्यn. मतलबm. इंगितn. मानसn. आशयm. निमित्तn. अभिप्रायm. अभिप्रेतn. हृदयn. हार्द (*pop.* हरद्र *or* हरिद्र *or* हार्द्र)n. संकल्पm. कल्पनाf. विवक्षाf. चिकीर्षाf. विषयm.

2 *scheme, plan, project.* कल्पनाf. अनुसंधानn. मसलतf. तजवीजf. बेतm. योजनाf. युक्तिf. ग्रंथm. मूसf. (ex. कामाची मूस).

DESIGNATE, *a.* DESIGNATED, *p.* v.V. 1. निर्देशलेला, &c. निर्दिष्ट, उपलक्षित, विशेषित, व्यपदिष्ट

To DESIGNATE, *v. a. mark out, point out.* निर्देशणें, निर्देशm.-व्यपदेश करणें *g.of o.* निर्दिष्ट-व्यपदिष्ट-&c. करणें.

2 v. To APPOINT. नेमणें, योजणें, नेमणूकf.-योजनाf.- &c. करणें *g.of o.* नियुक्त करणें.

DESIGNATION, *n.* v.V. 1.—*act.* निर्देशणेंn. निर्देशm. व्यपदेशm.

2—*act.* नेमणेंn. &c. नेमणूकf. योजनाf.

1 *mark, indication.* लक्षणn. उपलक्षणn.

DESIGNED, *p. & a.* v. V. 1. संकल्पलेला, &c. उद्दिष्ट, मनसोद्दिष्ट, संकल्पित, अभिप्रेत, चिकीर्षित.

2 योजलेला, रचलेला, &c. योजित, नियोजित.

1 v. INTENTIONAL. ऐच्छिक, सांकल्पिक, संकल्पकृत, बुद्धिकृत.

DESIGNEDLY, *adv.* v.P. 1. जाणून, जाणूनपुसून, जाणूनबुजून, समजून-उमजून, बुद्धया, बुद्धिपूर्वक, बुद्धिपुरस्सर, मनःपूर्वक, अक्कल हुशारीने, आदरून, भावजून, तात्पुरचा, उदमेखून.

DESIGNER, *n.* DESIGNING, *p. a.* v.V. 1. संकल्पणारा, उद्देश करणारा, &c.

2 योजणारा, रचणारा, &c. योजन-&c. कर्त्ता.

1 *artful, crafty,* v. CUNNING. मसलवी, मतलबदार, कावेदार, कावेबाज, कवाइती *or* दी, कवाईनदार, धूर्त.

DESIGNMENT. See DESIGN.

DESIRABLE, *a.* v.V. इच्छिण्याजोगा-सारखा &c. काम्य, कमनीय, स्पृहणीय, स्पृह्य, अपेक्षणीय, अपेक्ष्य, अपेक्षितव्य, आकांक्षनीय, आकांक्ष्य, आकांक्षितव्य, वांछनीय, इच्छार्ह, कामार्ह, लोभ्य, लोभनीय, इच्छाविषय, लोभविषय, इच्छास्पद.

DESIRABLENESS, *n.* v.A. काम्यताf. स्पृहणीयताf. &c. इच्छार्हताf.

DESIRE, *n. eagerness after.* आशाf. आस्थाf. चहाf. हवसf. अपेक्षाf. चाडf. हव्यासm. तलबf. कामm. कामनाf. स्पृहाf. ईषणाf. भोगेच्छाf. —in high degree; *thirst after, panting or hankering after, longing for, &c.* हांवf. भूकf. वेडn. वळवळf. वळकाm. धणf. नितांतm. कोडn. चुटपूटf. उत्कंठाf. उत्कटेच्छाf. तृष्णाf. तृषाf. अभिलाषm. दुराशाf. उत्सुकताf. औत्सुक्यn. लालसाf. लिप्साf. आर्त्तf. See also ITCH.

Carnal d. कामm

Object of d. इष्टn. इष्टवस्तुn.

Snare, fetters, &c. of d. आशापाशm. आशाजालn. आशाबंधनn. Entangled in it. आशाबद्ध.

Void of d. Exempt or free from d. अनिच्छ, निरिच्छ, अनपेक्ष, निरपेक्ष, निराकांक्ष, निःस्पृह, निराश, निर्वासन, निष्काम.

To gratify (intense) d. पारणेंn. फेडणें (*neut.* फिटणें).

To mock or balk d. वासनाf. फजीत करणें.

To mortify d. वासनाf. मोडणें-फोडणें-मारणें (*ex.* वासना फोडुनियां चूर्ण केली सुपारी), जीवm. जाळणें-मारणें, इच्छाविनाशm.-इच्छाक्षयm. -इच्छानिवृत्तिf. करणें.

To repress or restrain d. जिभेला चिमटाm. घेणें, इंद्रियनिग्रहm.-इंद्रियसंयमनn. करणें.

2 *a* d., *a wish.* इच्छाf. वांच्छाf. वासनाf. आकांक्षाf. कांक्षाf. कामनाf. मनःकामनाf. स्पृहाf. हेतु *pop.* हेतm. संकल्पm. मानसm.n. मनीषा *pop.* मनशा *or* मनसाf. मनेच्छाf. मनेप्सितn. मनोरथm. ईहाf. मनोदयm. चिंतनn.

According to one's d. (or purpose). इच्छेजोगता, यथाकाम, यथाभिमत.

Evil d. दुर्वासनाf. कुवासनाf. पापवासनाf.

Virtuous or good d. पुण्यवासनाf. धर्मवासनाf. सद्वासनाf.

To grant or fulfil a d. इच्छादानn.-आकांक्षापूरणn.-इष्टवस्तुप्राप्तिn. करणें.

To obtain a d. इच्छालाभm.-इष्टवस्तुलाभm.-इष्टवस्तूपलब्धिf.-इष्टापत्तिf. होणें *in. con.*

To DESIRE, *v. a. wish for.* इच्छिणें, वांच्छिणें, आशावणें, चिंतणें, चिंतनn. करणें *g. of o.* इच्छाf.-आशाf.-आसf.-उमेदf.-वांच्छाf.-&c. धरणें-करणें.—in high degree; *to crave, to thirst, pant, hanker after, to long for, to be dying for, &c.* खवखवणें, धोपणें, नितांतणें *or* नितादणें, मरणें, अभिलाषणें, लुलुपणें, लुसुलुसु *adv.* करणें, जीवm. टांगला असणें *g. of s.* कंक्रांतणें, जीवm. वर धरणें *or* वरता जीव धरणें, छंदm. धरणें-घेणें, उपीत पिणें-घेणें, हुटहुटणें, तरतरणें *or* तरारणें, तरवणें, हुटाटणें, खुरखुरणें, धादावणें, भुकेणें, तान्हेणें, लुब्धणें, लोभणें, कंठीं प्राणm. धरणे, प्राणm. ओकणें.

2 *request, entreat,* v. To BEG. प्रार्थणें, विनवणें.

3 *bid.* सांगणें, आज्ञा f. करणें.

DESIRED, *p.* v. V. 1 इच्छलेला, &c. इच्छित, अपेक्षित, आकांक्षित, कांक्षित, वांच्छित, इष्ट, अभीष्ट, अभीप्सित, ईप्सित, अभिलाषित, ऐच्छिक, ईहित, मनईप्सित (*vulg.* मनेप्सित).

DESIRER, *n.* DESIRING, *p. a.* DESIROUS, *a.* v. V. 1. इच्छिणारा, &c. इच्छावान्, साकांक्ष, इच्छु (esp. in comp. as धनेच्छु, विद्येच्छु, मोक्षेच्छु &c.), आकांक्षी (in comp.), हव्यासी, इच्छान्वित, जातस्पृह, लुब्ध, —in high degree; *craving, &c.* हवळा, सुजरा *or* सुजीर, उत्कंठित, सोत्कंठ, अभिलाषी, भुकेला, लोभग्रस्त, लोभाविष्ट, लोभान्वित, लोभारूढ, लोलुप, लोभाक्रांत, लोभातुर, लोभाकुल, लोभांध, अतीच्छ, आशाभूत, आशाळभूत.

To DESIST, *v. n. stop, leave off,* v. To CEASE. राहणें, थावणें, मोडती f. घेणें, हातm. अटोपणें-काढणें, निवर्त्तणें.

DESISTANCE, DESISTING, *n.* v. V. राहणेंn. हात अटोपणेंn. &c. निवर्त्तनn.

DESOLATE, *a.* DESOLATED, *p.* v. V. उजाड केलेला-झालेला, उजाड, ओस, ओसाड, वैराण *or* न, पडसर, पडकर, वेचिराग *or* ख, भगास, सुना, सुनका, उद्वस्त, उद्वस, निर्जन, शून्य, शून्याकार.

To DESOLATE, *v. a. depopulate.* उजाड-ओसाड-ओस-वेचिराग-निर्जन-&c. करणें, उजाडी f.-ओसाडी f.-&c. करणें *g. of o.* उठवणें, खरांटाm. फिरवणें *with* वर *of o.*

DESOLATION, *n.* v. V.—*state.* उजाडीf. ओसाडीf. उद्वस्तताf. वैराणी *or* नीf. वेचिराखीf. Some strongly significant words and striking phrases and figures expressing this sense are राखरांगोळीf. गोपचंदनn. भणभणाट *or* भणाणm. राक्षसो पीठ कांडितात, तेथें खरांटा फिरला आहे, त्या देशावर &c. गवत रुजलें आहे (घरावर &c.), घरास कांद्या लागल्या आहेत, तेथें चिट पांखरूं देखील भेटत नाहीं, दिवा लागत नाहीं (त्या देशांत-गांवांत &c.), पाटा वरवंटा झाला (देशाचा-गांवाचा), तेथें शुक आहे.

DESPAIR, DESPERATION, *n. hopelessness.* v. DESPONDENCY. निराशाf. नैराश्यn. आशाभंगm. आशाविच्छेदm. आसमोडf. आशानष्टताf.

To DESPAIR, *v. n.* v. To DESPOND. आशाf. सोडणें-टाकणें-घालवणें, जीवm. टाकणें, प्राणm. सोडणें, आशात्यागm.-आशामोचनn.-&c. करणें, निराश-&c. होणें.

DESPAIRER, *n.* DESPAIRING, *p. a.* v. V. *and* DESPONDENT. आशा सोडलेला, आशा सोडणारा, &c. निराश, नष्टाश, गताश, भग्नाश, हताश, आशाहीन.

To DESPATCH, *v. a. send off smartly.* धाडणें, दवडणें, घालवणें, दामटणें, दपटणें, पिटणें, पिटाळणें, लावणें, पळत लावणें, हकारणें, क्षेपणें, रवानगी f. करणें, क्षेपm.-क्षेपणn. करणें *g. of o.*

2 *perform or execute promptly, dispose of, knock off, rattle off.* अटपणें, उरकणें, उलगडणें, झपाटणें, चपाटणें, रपाटणें, रगडणें, फटकारणें, भरकटणें *or* भरकडणें, भरकांडणें, चरकटणें, फरकटणें, फडफडवणें, उडवणें, बारm. उडवणें *with* कामाचा &c. चराचर-भराभर *adv.* करणें *i.e.*-लिहणें-वाचणें-जेवणें-शिवणें-&c. तासणें, उलटणें, उलथणें, सारणें; चुकवणें, त्वरेवर घेणें.

3 *put to death,* v. To KILL. गतf.-गतिf. देणें, गतीस लावणें-मि-

ळवणें, लोकांतरास-ऊर्ध्वपंथास-पितृलोकास-&c. लावणें-पाठवणें, लोकांतरगत करणें.

DESPATCH, *n. smartness, expedition.* झपाटा*m.* चपाटा*m.* झटपट*f.* शिताबी*f.* जलदी*f.*

2 *letter sent with expedition &c.* मुजरत-मुद्दाम पाठवलेला कागद*m.*-लाखोटा*m.* &c.

DESPATCHED, *p.* v. V. 1. धाडलेला, &c.

2 अटपलेला, उरकलेला, &c.

To be d अटपणें, उरकणें, उलटणें, उलथणें, चराचर *adv.* होणें.

DESPERADO, *n. desperate, furious fellow.* आततायी *or* आतत्यायी, साहसी, साहसिक, कपाळफोड्या, आवसावरचा वाघ*m.*

DESPERATE, *a. despairing,* v. DESPONDENT. निराश, आशाहीन, हताश, नष्टाश, नष्टधैर्य, त्यक्ताश.

2 *rash, reckless, hot brained,* v. MADCAP. जिवावर उदार, साहसी, साहसिक, कपाळफोड्या, साहसकर्मकर्ता, राक्षसी, तामस.

3 *hopeless, remediless.* निरूपाय, उपायातीत, उपायहीन-शून्य-&c निराशेचा, बेइलाज, उपायाशक्य, लाचार, असाध्य, कठीण.

4 See EXCESSIVE.

DESPERATENESS, *n.* v. A. 1. निराशा*f.* नैराश्य*n.* आशाराहित्य*n.* आशाहीनता*f.*

2 साहस*n.* साहसपणा*m.*

3 निरूपायता*f.* उपायहीनता*f.* उपायराहित्य*n.*

DESPICABLE, *a.* v. V. *and* CONTEMPTIBLE. धिक्कार कराया-जोगा-जोगता-&c. तिरस्कार्य, अवमाननीय, हलका, तुच्छ, कवडीचा, दमडीचा, निकृष्ट, अधम, पाजी.

DESPICABLENESS, *n.* v. A. हलकेपणा*m.* तिरस्कार्यता*f.* अवमाननीयता*f.* अवमानार्हता*f.*

To DESPISE, *v. a.* v. To CONTEMN. तिरस्कारणें, अवगणणें, अवमाननें, अनमाननें, अनादरणें, हलका-तुच्छ-&c. मानणें, कःपदार्थ करणें-मानणें, धिक्कार*m.*-हेळा*f.*-हेळणा*f.*-अवमान*m.*-&c. करणें *g. of o.*

DESPISING, *n.* v. V.—*act.* तिरस्कारणें*n.* &c. तिरस्कार*m.* धिक्कार*m.* अवमान*m.* अनादर*m.* अवगणन*n.* अवगणना*f.* हेळणा*f.* हेळा*f.* अवहेलन*n.* अवहेलना*f.*

DESPITE, &c. See SPITE, &c.

To DESPOIL, *v. a. rob of,* v. To DEPRIVE. नागवा-&c. करणें *with* विषयीं *of o.* वेगळा-वांचून-&c. करणें, लुटणें, नाडणें.

To DESPOND, *v. n. lose hope, despair.* आशा*f.* सोडणें-टाकणें-घालवणें, आशा*f.*-धीर*m.*-धैर्य*n.*-&c. सुटणें *g. of s.* निराशा*f.* होणें *g. of s.* हात पाय*m. pl.* गळणें *g. of s.* पाय*m. pl.* मोडणें *g. of s.* हात*m. pl.* टेकणें, जीव*m.* टाकणें, प्राण*m.* सोडणें, आशात्याग*m.*-आशामोचन*n.* &c. करणें, निराश-नष्टाश-नष्टधैर्य-&c. होणें.

DESPONDENCY, *n. hopelessness, despair.* निराशा*f.* नैराश्य*n.* गताशा*f.* आशाभंग*m.* आशानष्टता*f.* दौर्मनस्य*n.* विषाद*m.*

DESPONDENT, *a. hopeless, despairing.* निराश, नष्टाश, हताश, गताश, त्यक्ताश, मुक्ताश, भग्नाश, गतोत्साह, विगतोत्साह, निरुत्साह, हतोत्साह, भग्नोत्साह, विषण्ण, अवसन्न, मनोहत, नष्टधैर्य, दीनचेतन, अवाङ्मुख,

DESPOT, *n. absolute sovereign.* स्वायत्तराजा, स्वाधीन *pop.* स्वस्वाधीन राजा, मुखत्यार राजा.

DESPOTIC, DESPOTICAL. See ABSOLUTE.

DESPOTISM, *n. absolute power.* स्वतंत्रता*f.* स्वातंत्र्य*n.* अनिर्बंधशासन*n.* अनिर्बंधसत्ता*f.*

2 *an arbitrary government.* स्वतंत्रराजकराज्य*n.* अनिर्बंधकराज्य*n.*

DESSERT, *n. course of fruit after dinner.* जेवल्यानंतरचा फराळ*m.* भोजनोत्तर फलाहार*m.* मुखशुद्धि*f.* मुखवास*m.*

To DESTINATE, DESTINE, *v. a. appoint by previous determination,* v. To APPOINT. पूर्वी-पहिल्याने-&c. योजून ठेवणें, पूर्वयोजना*f.* -पूर्वनियोग*m.*-पूर्वनियोजन*n.* करणें *g. of o.* पूर्वनियोजित करणें.

DESTINATION, *n.* v. V.—*act.* पूर्वयोजना*f.* पूर्वनियोग*m.* पूर्वनियोजन*n.*

I *purpose for which a thing is destined,* v. END. नियोजित कर्म*n.* नियोजित विषय*m.*

II *place to which a thing is appointed* नियुक्तस्थान*n.*

DESTINED, *p.* v. V. पूर्वी योजून ठेवलेला, &c. पूर्वनियोजित, पूर्वनियुक्त, दैवकृत, दैवपर.

DESTINY, *n.*—as the power destining, *Fate, Necessity.* दैव*n* दैविक*n.* अदृष्ट*n.* कृतांत*m.* काल*m.* कर्म*n.* पूर्वकर्म*n.* कर्मगति*f.* गति*f.* दैवगति*f.* गति*f.* प्रारब्ध*n.* प्राक्तन*n.* प्राक्तनकर्म*n.* नसीब*n.* लक्ष्मी*f.* दैवाचे *or* प्रारब्धाचे *or* नसिबाचे तालेम *pl.* पायांचा प्रताप*m.* पायगुण*m.*—considered as absolutely *irresistible, inavertible, &c.* कर्मबलिवंत, कर्मवल्लोत्तर, कर्मघोर, बलवत्तरकर्म, कठिनकर्म, बळियाप्राक्तन, बलवत्तर दैव-काळ-&c.

Appointed by D. दैवकृत.

Persecutions of D. Trouble or evil appointed by D. ब्रह्मकपाट*n.* कर्मकचाट*n.* कर्मकपाट*n.* कर्मकटकट*f.*

Subject to D. दैववश, दैवाधीन.

2—as the state &c. destined; *doom, lot, allotment, fortune.* दैवरेषा *or* दैवरेखा*f.* ब्रह्मरेषा *or* ब्रह्मरेखा*f.* ब्रह्मलेख*m.* ब्रह्मलिखित*n.* कपाळरेषा*f.* कपाळपट्टी*f.* कपाळरेखा*f.* कपाळलेख*m.* दैवयोग*m.* दैवदशा*f.* प्रारब्धयोग*m.* ललाटरेषा *or* रेखा*f.* कपाळ*n.* घटित*n.* कर्मफल*n.* कर्मयोग*m.* कालनियोग*m.* विधि*m.* जन्मांतर*n.* पूर्वरेषा*f.* भवितव्य*n.* होतव्य*n.* होयीक*n.*

Fulfilment of d. कर्मभोग*m.*

Of high d. v. FORTUNATE. उंचकपाळ्या.

Man must fulfil his d. सठवीने लिहिलें तें टळणार नाहीं.

Man must labor and fulfil his d. काळा कष्टाचा हक्कमाल कळीं जात नाहीं.

DESTITUTE, *a. forlorn,* v. FRIENDLESS, POOR. निराश्रय, निराश्रित, अनाथ, निराधार, निरालंब, अनुत्पन्न, अनुपपन्न, उघडावोडका, उघडा.

2 *wanting, in want of,* v. WANTING. निराळा-वेगळा-शून्य-हीन-रहित-&c. all in comp.

DESTITUTION, *n.* v. A. 1. निराश्रितपणा*m.* उघडेपणा*m.* निराश्रयता*f.* निराधारता*f.* आश्रयराहित्य*n.* अनाथावस्था*f.* अनुपपत्ति*f.*

2 हीनता*f.* राहित्य*n.* अभाव*m.*

To DESTROY, *v. a. raze, demolish, &c.* मोडणें, मोडून तोडून टाकणें, मोडून-पाडून-भंगून-&c. टाकणें, पाडणें, धुळीस मिळवणें, जमीनदोस्त करणें, चपाट *or* सपाट करणें, विधुळणीस मिळवणें-पाडणें, पाटा वरवंटा*m.* करणें-फिरवणें, ध्वंस*m.*-ध्वंसन*n.*-विध्वंस*m.*-विध्वंसन*n.*-प्रध्वंस*m.*-संहार*m.*-विघात*m.*-विघातन*n.*-उच्छेद*m.*-&c. करणें *g. of o.* ध्वंसणें, विध्वंसणें, नाहींसा करणें, नट करणें, संहारणें, उच्छेदणें, निर्दाळणें, उपहंती*f.*-संहृति*f.* करणें, गाढवाचा नांगर*m.* फिरवणें.

2—freely; *ruin, spoil, devastate, lay waste, excessively injure, &c.* नासणें, नासून टाकणें, नाश*m.*-विनाश*m.*-सत्यनाश *pop.* सत्यानास*m.*-नासाड*f.*-नासाडा*m.*-नासाडी*f.*-चंदन*n.*-गोपचंदन*n.*-नासधोस*m.* -नासधूळ*f.* -धूळ*f.*-धूळधाणी*f.*-धूळदशा*f.*-धूळधमासा*m.*-धुळपट*f.*-पट्टाधूळ*f.*-तसनस *or* तसनास*m.f.*-वर्तुळाकार*m.*-माती*f.*-चुना*m.*-पीठ*n.*-पिठाड*m.n.* -पिठडा*m.* -राळ*f.*-पटाडा*m.*-राखरांगोळी*f.*-निर्दलन*n.*-निर्दलना*f.*-फन्ना*m.*-&c. करणें, सप्पा*m.* वळवणें—उडवणें-करणें, धुमा *or* धुवा*m.* उडवणें-करणें, पस्त *adv.*-नाबूद *adv.* करून टाकणें, रसातळास नेणें (neut. जाणें), भंग*m.*-भंजन*n.*-हानि*f.* करणें *g. of o.*

3 *kill, extirpate, annihilate, &c.* नाहींसा करणें, निपातणें, उच्छे-

दणें, घातm.-उच्छेदm.-निपात *pop.* निःपातm.-निर्मूलनn.-निर्दलनn.-संहारm.-भत्ययm.-क्षयm.-लयm.-नशनn.-फन्नाm.-तळपटn.-लोपm. (esp. in comp.)-&c. करणें *g. of o.* नाबूद *adv.*-पस्त *adv.* करणें, नाबूद *adv.* बुडवणें.

DESTROYED, *p* v. V. 1. मोडलेला, मोडून तोडून टाकलेला, &c. ध्वंसित, ध्वस्त, विध्वंसित, उच्छिन्न, निर्दलित, संहृत.

2 नासलेला, नासून टाकलेला, &c. जायां, नाशित, विनाशित, नष्ट (also, in comp. and with much elegance and expressiveness, as नष्टवीर्य, नष्टधन, नष्टप्रभाव, नष्टबुद्धि, नष्टपराक्रम, नष्टोपाय, &c.), विनष्ट, निर्दलित, भग्न, क्षीण.

3 नाहींसा केलेला, उच्छेदलेला, &c. उच्छिन्न, निर्दलित, संहृत.

DESTROYER, *n.* DESTRUCTIVE, *a.* v. V. 1. मोडणारा, &c. विध्वंसक, विध्वंसी, विघातक, विघाती, संहारक, संहारकर्ता-कारक-कारी-&c. भंजक, उच्छेदक.

2 नासून टाकणारा, &c. नाशक, नाशी, नासरा, विनाशक, विनाशी, भंजक, घातक, घातकी, क्षयकर, नाशावह, काळ.

3 नाहींसा करणारा, घातक, घातकी, नाश-उच्छेद-&c. कर्ता-कारी-&c. निधनकारी, घ्न (in comp. as रोगघ्न, ज्वरघ्न, पित्तघ्न).

DESTRUCTIBLE, *a.* v. V. 1. मोडाया-चा-जोगा-जोगता-&c. ध्वंसनीय, विध्वंसनीय, निर्दलनीय, उच्छेदनीय.

3 नासाया-चा-जोगा-जोगता-&c नाशवंत, क्षयिष्णु, अंतवंत.

DESTRUCTION, *n.* v. V. 1.—*act.* मोडणेn. मोडून टाकणेंn.-&c. ध्वंसनn. विध्वंसनn. उच्छेदनn. भंजनn.—*state.* ध्वंसm. विध्वंसm. विघातm. उच्छेदm. संहारm. प्रलयm.

To sweep with the besom of d. खराटाm. फिरवणें.

2—*act.* नासणेंn. नासून टाकणेंn.—*state.* नाशm. विनाशm. हानि *f.*

3 लयm. विलयm. अस्तयm.

N.B. For more nouns refer to those given under the meanings of the Verb.

Hour of d. विनाशकालm.

The universal d. महाप्रलयm. आत्यंतिकप्रलयm. प्रकृतिप्रलय *or* प्राकृतिकप्रलयm. कल्पांतm. *or* कल्पांतप्रलयm. ब्रह्मप्रलयm. दैनंदिनप्रलयm. प्रलयm.

DESUETUDE, *n.* v. DISUSE. गैरवळणn. अनभ्यासm. अनुपलब्धि *f.*

DESULTORY, *a. passing from one subject to another without order.* उडाणटप्पूचा, मंडूकप्लुतीचा, मंडूकानुवृत्तीचा, अव्यवस्थेचा, बेताल, डावखुरा, अक्रमिक, उच्छृंखल.

To DETACH, *v. a. disunite, disengage,* v. To SEPARATE. सोडवणें, वेगळा-भिन्न-वियुक्त करणें, उकलणें.

2 (troops, &c.). टोळी *f.*-तुकडी *f.* करून पाठवणें *g. of o.*

To DETACH, *v. n. come off, cease to adhere.* निघणें, सुटणें, उकरणें.

DETACHMENT, *n. body (of troops, &c.) detached.* तुकडी *f.* टोळी *f.* सेनाखंडn.

To DETAIL, *v. a. relate, &c. in particulars.* तपसीलm.-बयादm.*f.*-बयाणाm. -&c. सांगणें-लावणें-लिहणें-&c. तपसीलवार -बयादवार-&c. सांगणें-लिहणें-&c. फाडाm. वाचणें *g. of o.* वासलात *f.* लावणें *with* स *or* ला, परिवेदनn. करणें.

DETAIL, *n. detailed statement.* तफसीलm. बयाज *or* दm.*f.* बयाणा *or* नामm. बाबत *f.* पाव्हेराm. *v.* दे, उपपत्ति *f.*

In d. तफसीलवार, वितफशील, बयादवार, सविस्तर, जिन्नसवार, रकमवार.

To DETAIN, *v. a. keep back,* v. To RETAIN. ठेवणें, राखणें.

2 *restrain from, hold back,* v. To STOP. रोकणें, अडवणें, खोळंबवणें, गळचिपी *f.* धरणें-आवळणें, खोटी *f.*-खोळंबाm.-&c. करणें *g. of o.*

To DETECT, DETECTION. See To DISCOVER, DISCOVERY.

DETENTION, DETAINING, *n.* v. V. 1.—*act.* ठेवणेंn. राखणेंn.

2—*act.* रोकणेंn. अडवणेंn. &c. अडवणूक *f.*—*state.* गुंताm. गुताm. खोटी *f.* खोळंबाm. अटकावm. अटकावाm.

To DETER, *v. a. stop by fear.* भय घालून-भय दाखवून-भिववून-भयप्रदर्शन करून-&c. अडवणें-अटकावणें-विमुख करणें-पराङ्मुख करणें-&c.

To DETERGE, DETERGENT. See To CLEANSE, CLEANSING.

To DETERIORATE, *v. n. grow worse,* v To DEGENERATE. उतरणें, बिघडणें, गुणास उणावणें-खालावणें, वाईट होणें, गुणऱ्हासm.-गुणापचयm. -&c. होणें *g. of s.*

DETERIORATION, *n.* v. V.—*state.* उतरता पायाm. उतरतीकमाण *f.* खचनापायाm. अपकर्षm विपर्यासm. अधोगति *f.* अन्यथाभावm. गुणऱ्हासm. गुणापचयm. ऱ्हासm. तेजोऱ्हासm.

DETERMINABLE, *a.* v. V. 1. ठरावया-चा-जोगता-&c. निर्धारणीय, निर्धार्य, अवधारणीय, अवधार्य, निर्णेय.

DETERMINATE, *a. ascertained, settled to be,* v. CERTAIN. निखालस, तहकीक, खचीत, निर्धारित, निर्णीत, वास्तविक.

2 *settled, definite, limited, fixed ;*—esp. of time. बांधा, बंदा, सावधि, सावधिक, कृतावधि, इयत्तेचा, नेमाचा, नियमाचा, ठरावाचा, मुहतीचा, समर्याद, कृतकाल, परिछिन्न.

DETERMINATELY. See CERTAINLY.

DETERMINATENESS, *n.* v. A. 1. निखालसपणाm. निखालसता *f.* खचितपणाm. निर्धारितत्वn. &c.

2 मानn. मितीf. परिमितिf. प्रमाणn. मर्यादा *f.* मोईनf. इयत्ता *f.* सावधिकत्वn. &c.

DETERMINATION, *n.* v. V. A. 1.—*act.* ठरावणेंn. निर्णयm. निश्चयm. ठरावm. निर्धारणn. अवधारणn. निश्चयीकरणn. सिद्धि *f.*

2—*act.* ठरावणेंn. नेमणेंn. &c. ठरावm. निश्चयm. नियमm.

3—*act.* परिछिन्न करणेंn. परिछेदm.

v. V. N.—*act.* संकल्प करणेंn. निश्चय करणेंn. संकल्पिणेंn.

I *decision, decidedness, resolution,* v. FIRMNESS. अट *f.* आग्रहm. निग्रहm. हुरूमf. धीरm. धैर्यn. निकरm. प्रागल्भ्यn.

II *a d. a resolve.* निश्चयm. निर्धारm. संकल्पm. करारm.

Fixed d. वज्रसंकल्पm.

III *matter determined,* (settled, fixed, &c.). घटितn. घटितार्थm. वास्तवn.

To DETERMINE, *v. a. ascertain, settle.* ठरावणें, अवधारणें, निर्णयm.-निर्धारm.-निर्धारणn. करणें *g. of o.* निर्णीत-निर्धारित-&c. करणें.

2 *settle, appoint,* v. To FIX. ठरावणें, नेमणें, ठरावm.-निश्चयm.-नियम *pop.* नेमm.-&c. करणें *g. of o.* खचीत-निश्चित-निखालस-&c. करणें.

3 *settle judicially,* v. To DECIDE. फैसलाm.-निवाडाm.-&c. करणें *g. of o.*

4 *define, confine, limit.* v. To BOUND. परिछेदm. करणें *g. of o.* परिछिन्न करणें.

5 *resolve.* संकल्पm.-निश्चयm.-मनांत ठरावm.-नेमm.- &c. करणें *g. of o.*

To DETERMINE, *v. n. resolve.* संकल्पिणें, संकल्पm.-निश्चयm. करणें, हालf. बांधणें.

DETERMINED, *p. & a.* v. V. 1. ठरावलेला, अवधारलेला, &c. निर्णीत, निश्चित, निर्धारित, अवधारित, सिद्ध.

2 ठरावलेला &c. खचीत केलेला-झालेला, &c.

3 परिछेद केलेला, परिछिन्न.

4—agent. कृतनिश्चय, कृतसंकल्प.—object. संकल्पित, सांकल्पिक.

1 *decided, resolute,* v. Firm. निश्चयाचा, कराराचा, करारी, निर्धारी, निर्धाराचा, अटीचा, धीर, धिराचा, निश्चयक, वज्रसंकल्पी.

Determiner, *n.* Determinative, *a.* v. V. 1. ठरावणारा, &c. निर्णायक, निश्चायक, निर्धारक, निर्णय-&c. कर्त्ता-कारक-कारी.

2 ठरावणारा, &c. खचीत-&c. करणारा.

3 फैसला करणारा, निवाडा करणारा.

4 परिछेद करणारा-कर्त्ता, परिछेदक.

Detersion, *n. cleansing (a sore).* क्षतशोधन*n.* क्षतविशोधन*n.* क्षतशुद्धि*f.*

Detersive, *a.* v.N. क्षतशोधक, क्षतविशोधक, क्षतशुद्धिकारक.

To Detest. See To Abhor.

To Dethrone, *v. a.* गादीवरून काढणें-खालीं करणें, सिंहासनच्युत-सिंहासनभ्रष्ट-राजपदच्युत-राजपदभ्रष्ट-&c. करणें.

To Detonate, *v. n. explode, burn with a sudden report.* धडकणें, भडकणें, भुरकन-भुसकन-सुरकन-फटफट &c. उडणें-जाळणें-&c.

To Detract, *v. a. take away from the reputation or merit of.* हलकेपण*n.* आणणें, अपकर्ष*m.*-मानहास*m.*-मानक्षय*m.*-मानहानि*f.*-गुणापवाद*m.*-पाणउनारा*m.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *take away from.* घेणें, घेऊनघेणें, हरण*n.*-अपहार*m.* करणें *g. of o.*

Detraction, *n.* v.V. 1. *and* Aspersion. अपकर्ष*m.* गुणापकर्ष*m.* गुणापवाद*m* गुणदूषण*n.* असूया*f.*

Detractor, *n.* Detractory, *a.* v. V. 1. *and* Asperser. अपकर्ष करणारा, अपकर्षकर्त्ता, गुणापकर्षकर्त्ता, गुणापवादक, गुणापवादकर्त्ता, गुणघाती, गुणदूषक, असूयाकारक.

Detriment, *n.* v. Loss. नुकसान*n.f.* नुकसानी*f.* तोटा*m.* हानि*f.*

2 *damage, injury,* v. Hurt. खराबी*f.* नुकसान*n.f.* धक्का*m.* हानि*f.* क्षति*f.* अपकार*m.*

Detrimental, *a.* v.N. 2 *and* Hurtful. अपकाराचा, अवगुणकारी, अपकार-&c. करणारा, अपकारक, अपकारी, क्षतिकारक, हानिकारक.

To Detrude, *v. a. thrust down.* खालीं ढकलणें-रेटणें-लोटणें-&c. अधःक्षेप*m.* करणें.

Deuce. See Die.

Deuterogamist, *n. one who marries the second time.* द्विजवर.

Deuterogamy, *n.* दुसरें लग्न*n.* द्वितीयसंबंध*m.* द्वितीयविवाह*m.*

To Devastate, *v. a. waste, ravage,* &c. नासधूस*f.*-नासधूळ*f.*-धूळदशा*f.*-धूळधाणी*f.*-पायमल्ली*f.*-&c. करणें *g. of o.* धुवा*m.*-चंदन*n.*-गोपचंदन*n.* उडवणें-करणें *g. of o.* खटारणें, वैराण करणें.

Devastation, *n.* v.V.—*act.* नासधूस करणें*n.* &c. खटारणें*n.* अवमर्द*m.* अवमर्दन*n.* उपमर्द*m.*—*state.* पायमाली*f.* नासधूस*f.* नासधूळ*f.* उपप्लव*m.* वैराणी*f.* उत्पात*m.* अवाडाव*f.* गोपचंदन*n.* चंदन*n.* चुना*m.*

To Develope, *v. a. unfold, make known, &c.* स्पष्ट-प्रगट-उघड-&c. करणें, उघडीक*f.*-प्रसिद्धि-&c. करणें *g. of o.* उघडदशेस-प्रसिद्धीस-&c. आणणें, उकलणें.

To be developed. बाहेर पडणें, उघडदशेस-प्रसिद्धीस-&c. येणें, उलगडणें.

To Deviate, *v. n.* lit. fig. *swerve, stray, wander.* वहकणें *or* भकणें, बिचलणें, विचल*f.m.* खाणें, बिथरणें, आडवाटेंत-आडमार्गीत-आडरानांत जाणें-शिरणें, पाऊल*n. or* पावटा*m.* वांकडा टाकणें *or with g. of s.* पडणें, चळणें, च्यवणें.

Deviation, *n.* v. V.—*act.* भकणें*n.* बिचलणें*n.* &c. चळ*m.* च्यवन*n.* व्यभिचार*m.* उत्क्रम*m.* उत्क्रमण*n.* अपथगमन*n.* विपथगमन*n.* विचलन*n.* विगति*f.*

Device, *n. scheme, plan,* v. Contrivance. युक्ति*f.* कल्पना*f.* बुद्धि*f.* उपाय*m.* जुगून*f.* शकल*f.*

Devices. तोडजोड*f.*

2 *ingenious machine, &c.* करामत*f.* कुलंगडें*n.*

Devil, *n. fiend, demon, &c.* (For *the Devil—in theology,* the term, though it is much misunderstood, is, of course, शैतान *or* सैतान*m* from the Arabic). The *Devils* of the Hindoos are numerous, and are distinguished into orders and classes. Pretending not to any accurate classification of these beings, we have collected below some names and titles answering generally to *devil, demon, fiend, sprite, goblin.* For the particulars of their natures, offices, haunts, practices, &c, consult the M. & E. Dict. असुर, भूत, पिशाच, प्रेत, राक्षस, वेताळ, आग्यावेताळ, चेडा, मोहनभूत, रुद्रपिशाच, कर्णपिशाच, मारका, समा, खवीस, जिद, चाळा, पुरूख, योगिनी, सोभणी, लांद *or* लांवसट, लास, विवशी, जखीण, डाकिनी *pop.* डंखीण, हडळ *or* ळी, हेडली, असाळी, अळवंत. *See further under* Ghost.

Devils and demons, fiends and goblins,—compreh. भूतप्रेत*n.* भूतकेत *or* खेत*n.*

A very d. जिवंतपिशाच, जितसमंध, काळाचाकाळ, खवीस.

Ceremony of summoning a d. to occupy and actuate. रहाण*n.* *v.* घाल, माजव.

Ceremonies, gener. to lay a d. शांति*f.* शांतिक*n.*

D:—dealer. देवभक्त्या, देवरुषी, देवलशी, भक्त्या, भगत, भुताळा *or* ळ्या, भूतवैद्य, भुतारा, पंचाक्षरीकर्म करणारा, पंचाक्षरी, गऱ्हाणेकरी.

D.—dealing, *raising, exorcising, &c. of devils.* देवभक्ति*f.* देवस्की*f.* भगतकी*f.* पिशाचविद्या*f.* भुताटकी*f.*

D. incited (to assail). चेष्टावणीचेंभूत.

D.—world. D.-creation. *illusions of devils.* भूतसृष्टि*f.* आसुरीमाया*f.*

Disease, affliction, or mischief, gener. ascribed to a d. बाहेरबाधा *or* बाहेरचीबाधा*f.* पिशाचबाधा*f.* भूतबाधा*f.* बाहेरलीपीडा*f.* बाहेरवसा*m.* लागीर *or* लागोर*f.* आडगुण*m.* आडफांटा*m.* आडवर्ण*m.* उपद्रव*m.* ग्रहपीडा*f.* ग्रहबाधा*f.* देवाधर्माचा (रोग-बाधा-पीडा-उपद्रव &c.), झपाट्याचो (बाधा*f.*-दुखणें &c.).

Haunt or lurking hole of devils. भुतखाना*m.* भुतखाई*f.* थळ*n.*

Influence or working of devils as producing disease or mischief. आडगुण*m.* आडफांटा*m.* आडवर्ण*m.*

Offerings (of food) to some d. (in appeasement, &c.). भक*m.* वाडी*f.* सांडणें*n.*

Of or belonging to devils. Produced by devils—esp. of maladies or troubles. पैशाच, पैशाचिक, उपद्रवीक, उपद्रवी, आडगुणाचा, आडफांट्याचा, झपाट्याचा.

Pranks and tricks of devils. भूतचेष्टा*f.*

Stated or established offering to a d. नेम*m.v.* दे, सांड.

String or company of devils. भुतावळ*f.*

Subject of possession (man, &c.) by a d. देवझाड*n.* to quit it. भाव*m.* सोडणें, गति*f.* घेणें.

To be d.-blasted, or d.-affected. लागीरणें *or* लागीरणें.

To bind a d. under engagement (not to molest, &c.). धरबंधावर *or* धरबंदावर आणणें-बसवणें-&c. कुरीवर बसवणें.

To cast out a d. भूत*n.* &c. घालवणें-सोडवणें, प्रसारण*n.* करणें.

To inject a d. भूत*n.* घालणें-पेसणें, चेष्टावणी*f.*-पेषणूक*f.* करणें.

To set up d.-dealing. देव्हारा*m. or* रें*n.* माजवणें-मांडणें-वाडवणें.

Devilish, *a. of or belonging to a d.* The following words, being derivatives respectively of the terms denoting particular orders

or classes of Devils (See DEVIL), express of course corresponding shades of the general sense of *devilish*. पैशाच *or* पैशाचिक (from पिशाच), भौतिक (from भूत). आसुर & असुरी (from असुर), राक्षसी (from राक्षस), पिसाटीक, संबंधीक, पिशाचाचा, भूताचा, असुराचा, &c. पिशाच &c. संबंधी.

2 See WICKED.

DEVIOUS, *a.* v. V. *and* ERRING. अपथगामी, अपथवर्त्ती, विपथगामी, अमार्गी.

I v. IRREGULAR. गैरशिस्त, बेशिस्त, गैरमार्गाचा, वांकड्या मार्गाचा, वांकड्या पावलाचा, गैररहाचा, भाडमार्गाचा, अनृजु.

DEVIOUSNESS, *n.* v. A 1. अमार्ग*m.* अपथ*m.* व्यभिचार*m.* व्यतिक्रम*m.*

DEVISABLE, *a.* v. V.1. योजाया-चा-जोगा-सारखा-&c. कल्पनीय, कल्प्य.

To DEVISE, *v. a. excogitate, invent, plan*, v. To CONTRIVE. योजणें, काढणें, कल्पिणें, चिंतणें, कृप्ति*f.*-तजवीज*f*-&c. काढणें-करणें *g.of o.*

2 See To BEQUEATH.

DEVISING, *n.* v. V. 1.—*act.* योजणें*n.* काढणें*n.* &c. योजना*f.* योजणूक*f.* चिंतन*n.*

DEVOID, *a. not possessing*, v. WANTING. रहित, शून्य, हीन, निराळा, वेगळा all in comp. रिता, रिक्त.

DEVOIR, *n. act of respect.* सलाम*m.* मुजरा*m.*

To DEVOLVE, *v. a. deliver over.* कोलणें, टाकणें, लोटणें, ढकलणें, टाळणें, सोंपणें, गळ्यांत घालणें (माळखंड-माळ-&c.), गुजरणें.

To DEVOLVE, *v. n. come to, fall on by succession.* आंगावर-माथ्यावर-वर-&c. पडणें-येणें *g.of s.* गळ्यांत येणें (माळखंड*n.* माळ*f.* गोणी*f.*-&c.) गळीं पडणें, आंगावर टेंकणें.

To DEVOTE, *v. a. give by vow*, v. To DEDICATE. नवसणें, वाहणें, अर्पणें, समर्पणें, अर्पण*n.*-समर्पण*n.*-&c. करणें *g.of o.*

DEVOTED, *p. and a.* v.V. नवसलेला, वाहिलेला, अर्पित, समर्पित.

I *given up to, addicted, intent upon*, v. INTENT. आसक्त, आसक्तचित्त, दृढभक्ति, एकतान, निरत, तत्पर, तल्लीन, परायण & पर (in comp. and forming valuable compounds endlessly, as ईश्वरपरायण, भक्तिपरायण, पुण्यपरायण, धर्मपरायण, पापपरायण, स्त्रीपरायण, विषयपरायण, निंदापरायण, स्तुतिपरायण, &c. *or* भक्तिपर, पुण्यपर &c.), साक्षेपी.

DEVOTEDNESS, *n.* v.P. वाहिलेलेपणा*m.* &c. अर्पितत्व*n.* समर्पितत्व*n.*

I आसक्ति*f.* भक्ति*f.* दृढभक्ति*f.* निष्ठा*f.* तत्परता*f.* तल्लीनता*f.* &c. साक्षेप*m.*

DEVOTEE, *n.* v. ASCETIC. योगी *pop.* जोगी, वैरागी, भक्त *pop.* भगत, संत.

Female a. योगिनी *pop.* जोगीण, &c.

DEVOTION, *n.* v.V.—*act.* नवसणें*n.* वाहणें*n.* &c. अर्पण*n.* समर्पण*n.*—*state.* वाहिलेलेपणा*m.* अर्पितत्व*n.* समर्पितत्व*n.*

I See DEVOTEDNESS 1. II. v. DEVOUTNESS. भक्तिभाव*m.* भक्ति*f.* ईश्वरनिष्ठा*f.*

Hollow and interested d. पिलभक्ति*f.*

III *or* devotions, *worship.* भजन*n.* पूजा*f.* अर्चा*f.* देवार्चन*n.* देवपूजा*f.* जपजाप्य*n.*

Morning devotions. प्रातःस्मरण*n.*

DEVOTIONAL, *a. relating &c. to worship.* भजनाविषयींचा, भजनाकडचा, भजनसंबंधी-विषयक, देवपूजेचा, भजनाचे उपयोगाचा.

DEVOTIONALIST, DEVOTIONIST, *n. person superstitiously given to d.* देवपिसामाणूस*m.* देवनादी, भजन्या, टाळकुट्या, बोडकीचें सोंवळें करणारा, दिवसभर नाक धरून बसणारा, देवाचें ओंकें धरून बसणारा.

To DEVOUR, *v a.* v. To EAT. खाऊन टाकणें, खाऊन चट करणें, खाऊन पोट*n.* करणें *g.of o.* खाऊन कडाचूर*m.* करणें *g.of o.*

To be ready to d. आ वासून असणें.

2 fig. *swallow up*, v. To CONSUME. खाणें, गिळणें, फस्त *adv.* खाणें-करणें.

DEVOUT, *a. devoted to religious exercises, &c.* भजनी, भजनशील, भक्तिमान् *pop.* भक्तिमंत, भक्तिपरायण, भक्तिपर, भक्तिप्रवण, भक्तिनिष्ठ, भक्तिवेल्हाळ, पारमार्थिक, देवपरायण, देवभक्त, भजनशाली, जपी, जपपरायण, जपपर, भक्तीचाभुकेला, तपोवृद्ध, तपःशाली.

DEVOUTLY, *adv.* v.A. भक्तिभावाने, भक्तीने, भक्तिपूर्वक, &c.

DEVOUTNESS, *n.* v. V. भक्तिभाव*m.* भक्ति*f.* देवनिष्ठा*f.* भक्तिनिष्ठा*f.* ईश्वरनिष्ठा*f.* भजनशीलता*f.* परमार्थबुद्धि*f.*

DEW, *n.* दहिंवर *or* दैंवर*n.* दंव*m.* तुषार*m.n.*

DEW-DROP, *n.* दंवाचा थेंब*m.* तुषारबिंदु*m* तुषारकण*m.* हिमकण*m.*

DEW-LAP, *n. the pendant flesh from the throat of an ox.* कांवळी*f.* पोळी*f.* गलकंबल*m.* सास्ना*f.*

DEWY, *a. relating, &c. to dew.* दंवाचा, दहिंवराचा, तुषारमय, तुषारवत्, दंवाने ओला, तुषाराक्त.

DEXTERITY, *n.* v.A. हातोटी *or* हातवटी*f.* हातोळा *or* हातवळा*m.* हाताची सुगराई*f.* हस्तकौशल्य*n.* हस्तलाघव*n.* कौशल्य*n.* कौशल*n.* दाक्षिण्य*n.* दक्षता*f.*

DEXTEROUS, *a. adroit*, v. EXPERT. हाताचा कुशळ, हातवळलेला, हातचानीट, करदक्ष, दक्ष, कुशल.

DEXTEROUSLY, *adv.* v.A. हातवटीने, कौशल्याने, दक्षतेने, दक्षतापूर्वक.

DIABETES, *n.* बहुमूत्रमेह*m.* बहुमूत्र*n.* उदकमेह*m.*

D. mellitus. इक्षुमेह*m.* मधुप्रमेह*m.*

DIABOLICAL. See DEVILISH.

DIADEM, *n.* v. CROWN. मुकुट *pop.* मुगूट*m.*

Gem or jewel of a d. मुकुटमणि*m.*

DIAGNOSTIC, *n. sign or symptom of disease.* रोगलक्षण*n.* रोगचिन्ह*n.*

DIAGONAL, *a.* कर्णाकृति, कर्णरेषाकृति, कोणस्थ, कोणगामी.

DIAGONAL, *n.* कर्ण*m.* कर्णरेषा*f.*

DIAGRAM, *n. geometrical, &c. figure.* क्षेत्र*n.* चक्र*n.* भंगी*f.* आकृति*f.* नक्शा*m.*

DIAL, *n.* शंकुयंत्र*n.*

Style of a d. शंकु*m.*

DIAL-PLATE, *n.* शंकुवृत्त*n.*

DIALECT, *n.* भाषाभेद*m.* देशभाषा*f.* भाषेचा प्रकार*m.*

DIALECTICS, *n.* v. LOGIC. न्यायशास्त्र*n.* तर्कविद्या*f.*

DIALOGISTIC, DIALOGISTICAL, *a. having the form of a dialogue.* संवादरूप, संवादात्मक, प्रश्नोत्तररूप.

DIALOGUE, *n.* संभाषण*n.* संवाद*m.* प्रश्नोत्तर*n. or* प्रश्नोत्तरें*n.pl.* जावसाल*m.*

DIAMETER, *n.* मध्यरेषा*f.* मध्यसूत्र*n.* गर्भसूत्र*n.* व्यास*m.* व्यासरेषा*f.* वृत्तार्धरेषा*f.*

DIAMETRICAL, *a. describing a diameter.* व्यासरूपी.

2 *direct, downright, out right, flat, &c.* धडक, सडक, धडधडीत, धडाका, निखालस, नीट, थेट, सरळ, खास. Some phrases and sayings expressive of *diametrical opposition* are त्याची पूर्व तर आमची पश्चिम, त्याची उत्तर तर आमची दक्षिण, त्याचा हां तर आमचा नां, त्याचें पांढरें तर आमचें काळें, त्याचें आडवें तर आमचें उभें.

DIAMOND, *n.* हिरा*m.* हीरक*m.* हीर*m.* वज्र*m.n.*—in contempt. हिरकूट*n.* The following terms express sorts or varieties. तोरमल्ली, राजावर्त्त, बिल्याण, नथुशाईहिरा.

D. cut with facets. तरतरा*m.* बिल्याण*m.*

D.-bit. हिरकणी*f.*

D.-mine. हिरेखाण*f.* वैरागर*m.* वज्राकर*m.*

D. cut d. यमकाला यमक, प्रासाला प्रास, शेरास सवाशेर.

DIAPHANOUS. See TRANSPARENT.

DIAPHORETIC, *a. causing perspiration.* स्वेदोत्पादक, घर्मोत्पादक, स्वेदजनक-कारक-&c.

DIAPHORETIC, *n.* स्वेदन*n.* स्वेदोत्पादक औषध*n.*

DIAPHRAGM, *n* मधला पडदा*m.*

DIARRHŒA, *n.* हगवण *f.* हगरड *f.* धांडाळी *or* धांडाळी-धेंडाळी-धेंडोळी-ढेंढळ-ढेंढाळी *f.* फोकांडी *f.* ढगळ *f.* डरंगळ *f.* अतिसार*m.* संग्रहणी *f.* ग्रहणी *f.* बहिर्भूमीची व्यथा *f.* परसाकडेचा उपद्रव*m.*

Affected with d. हगवणकर *or* करी *f.*

Violent or general d. ढगळपट्टी *f.* ढेंढळपट्टी *f.* मुसळवादा*m.*

To have a d. पोट*n.* जाणें-सुटणें *g. of s.* धेंडळणें *or* धेंडाळणें *or* ढेंढळणें, डरंगळणें, ढगळणें, ढाळणें, फोकलणें, पोटाचें पाणी*n.* होणें, ढाळ*m. pl.* होणें.

DIARTHROSIS, *n.* चलसंधि*m.*

DIARY, *n.* दिनवृत्तपत्र*n.* दिनवृत्तलेख*m.* दिनचर्यालेख*m.* आह्निकपत्रक*n.*

DIBBLE, *n* खणतें*n.* खणतोड *f.*

To DIBBLE, *v. a.* खुंटळणें.

DICE. See DIE.

DICER, DICE-PLAYER, *n.* जुगारी, जुगाऱ्या, जुवेबाज, द्यूतकार.

DICING, DICE-PLAYING, *n.* जुवा*m.* जुवेबाजी *f.* जुगार*m.n.* द्यूत*n.*

To DICTATE, *v. a. tell to be written.* लिहायाचा सांगणें, लिहण्याकरितां सांगणें, मजकूर सांगून लिहवणें.

2 v. To DIRECT. हुकूम*m* -आज्ञा *f.*-&c. करणें-देणें.

DICTATE, *n. order, precept, &c.* हुकूम*m.* आज्ञा *f.* विधि*m.* वाक्य*n.* वक्तव्य*n.*

DICTATOR, *n. one invested with absolute authority.* मुख्त्यारअधिकारी, अप्रतिबंधाधिकारी, बंधनाधीनशास्ता.

DICTATORIAL, *a.* See ABSOLUTE.

2 *dogmatical, imperious.* सत्ता चालविणारा, सत्ताधिशी चालविणारा, आपला चक वसवणारा, सत्ताधिशीचा, आढ्यतेचा, मुग्व्याारासारखा.

DICTION, *n. phraseology,* v. STYLE. भाषणाची शैली *f.*-सरणी *f.*-चाल *f.*-रीति *f.*-&c. वाक्यरचना *f.*

Good d. सुभाषित*n.* शब्दशुद्धि *f.*

DICTIONARY, *n.* कोश *or* कोष*m.* शब्दकोश*m.* शब्दसंग्रह*m.*

DICTUM, *n.* वचन*n.* वाक्य*n.* उक्तवाक्य*n.* वक्तव्य*n.*

DIDACTIC, DIDACTICAL, *a. preceptive.* उपदेशाचा, उपदेशात्मक, उपदेशरूप.

DIE, *n. gaming cube.* फासा*m.* पाश*m.* अक्ष*m.*

False d. कपटफासा*m.* दुरक्ष*m.* कूटाक्ष*m.*

Mark or dot on a d. पगडा*m.* रेज़ा*m.*

Of or belonging to dice. अक्षाचा, आक्षिक. A few of the numerous terms used by *dice-players* are thrown together here. पव, दुबा, दुरूक, चौक, उपरपगडा, उपरपंजा, उपरछक्का, दट्ठी, एकरंगी, कजेल, कजेली, कदली, कदलणें, चवा, चारकाने, चारदाणे, तिरपगडा, तिरूक *or* तिरी, तीनकाने, तीनदाणे &c.

2 *coining d.* शिक्का*m.*

To DIE, *v. n. expire.* मरणें, देवाज्ञा *f.* होणें *inv. con.* जाणें, निवर्त्तणें, वारणें, गमावणें, गतणें, गतावणें, निजणें, निमणें, गुजरणें, गत होणें, देह*m.* पडणें-जाणें &c. *g. of s.* प्राण*m.*-देह*m.* टाकणें-सोडणें-ठेवणें-त्यागणें-&c. The following words and phrases are cant, covert, allusive, &c. but they are too common to be omitted. गुंडाळणें, अटपणें, उरकणें, खपणें, संपणें, उलथणें, खटारणें, खटावणें, घडपडणें, चचणें, चंचरणें, चसणें, जाजावणें, ठोळपणें, करोट*m.* होणें *g. of s.* गवाळें*n.* अटपणें, गाशा*m.* गुंडाळणें, डोळे*m. pl.* झांकणें, विव्हाड*n.* अटोपणें, भाद*m.* सोडणें, गठडी *f.* होणें *g. of s.* पंथास पोंहचणें, चसनापुरास जाणें, घोड्याखाली येणें-राव, कृष्णवर्ण होणें *g. of s.* राम *interj.* झणणें, राम*m.* होणें *inv. con.* रूप्याचे डोळे*m. pl.* करणें, प्रस्थान*n.* गुंडाळणें-अटपणें-बांधणें, प्रस्थान*n.* चालणें *g. of s.* न येण्याचे वाटेनें जाणें, निजधामास जाणें, वर जाणें, स्वर्गवासी-कैलासवासी-वैकुंठवासी होणें परलोकगत-लोकांतरगत-दिवंगत &c. होणें.

To d. by inches. तीळतीळ प्राण सोडणें.

To d. suddenly. तडकातडकी *or* तडकाफडकी *adv.* मरणें, ताडातुडो *adv.*-बोलतां बोलतां मरणें, उलथणें.

To d. suddenly (in the height of vigour, plenitude of enjoyment, &c.). खातांजेवतां *or* खातांपितां-चालतां बोलतां मरणें, भरल्या घोसाने मरणें, पुढें वाढलेल्या पानास लात *f.* मारणें.

To d. in great numbers. मरामर *f.* चालणें-लागणें-होणें *g of s.* 2 away; *fail, cease, &c.* गळणें, निमणें, खचणें, निरसणें.

To DIE, *v. a.* See TO DYE.

DIET, *n.* v. FOOD. खाणें*n.* आहार*m.* भक्ष्य*n.*

2—in medicine. पथ्य*n.*

Bad d. or regimen. कुपथ्य*n.* अपथ्य*n.*

Change of d. तोंडाचा पालट*m* जिभेचा पालट*m.* अन्नपरिवर्त्त*m.*

Hard and rigid d. or regimen. खडतरपथ्य*n.* वज्रपथ्य*n.*

Milk d. दुग्धाहार*m.*

Nutritive and fattening d. रतीब *or* रातीब*m.* खुराक*m.* फसल *f.*

Person under d. पथ्यकरी.

Vegetable d. शाकाहार*m.*

To DIET, *v. a. put on a diet.* पथ्यावर घालणें, पथ्य*n.* सांगणें.

2 v. To FEED. खायाला घालणें, जेवूं घालणें, पोसणें.

DIET-DRINK, *n.* पथ्याचें पाणी*n.* पथ्योदक*n.* Some of the common *diet-drinks,* answering to *gruel, caudle, posset, sherbet, &c.* are गरगट*m.n.* कांजी*n.* राव *f.* पिठी *f.* सुंठवडा*m.* शिरें*n.* गुळवणी*n.* चिंचवणी*n.* अंबटवणी*n.* सोनवणी*n.* शिकंजी *f.* कणरी *f.* सांजा*m.*

DIETARY, DIETETIC, *a. pertaining to diet.* पथ्याचा, पथ्यकर, पथ्यसंबंधी, पथ्यविषयक, पथ्य, पथ्याविषयींचा.

DIFFARREATION, *n.* The ceremony answering to this is काडी मोडून देणें *or* काडी मोडणें (the breaking and mutual giving of a *stick* or *straw*).

To DIFFER, *v. n. be distinct, dissimilar or other; vary, disagree.* भेद*m.*-फारफेर*m.*-फेर*m.*-तफावत *f.*-अंतर*n.*-तारतम्य*n.*-तरतमभाव*m.*-&c. असणें *g. of s. recip.* भिन्न-निराळा-वेगळा &c.-असणें.

2 *be at variance,* v. To DISAGREE. वांकडें*n.*-वैमनस्य*n.*-विघाड*m.*-&c. असणें-पडणें *g. of s.*

3 (in opinion, &c.) v. To DISAGREE. मतभेद*m.*-द्वैत*n.*-&c. असणें *g. of s.* असम्मत-विसम्मत-विमत-&c. असणें.

DIFFERENCE, DIFFERING, *n.* v. V. 1. अंतर*n.* (also in comp. and much and elegantly, as अर्थांतर, वाक्यांतर &c.), फेर*m.* भेद*m.* (also in comp. and much and elegantly, as अर्थभेद, वाक्यभेद, स्थलभेद, गृहभेद, वृक्षभेद), फरक*m.* तफावत *f.* अधिकउणें*n.* फेरफार *or* फारफेर*m.* निराळेपणा*m.* वेगळेपणा*m.* &c. भिन्नभाव*m.* भिन्नता *f.* न्यूनाधिकभाव*m.* न्यूनाधिक्य*n.* न्यूनाधिक*n.* न्यूनातिरेक*m.* भेदाभेद*m.* तजावूज *or* तजावुजू*n.* तरतम*n.* तारतम्य*n.* वैलक्षण्य*n.* वैगुण्य*n.* वैधर्म्य*n.* वैजात्य*n.* परत्व*n.* द्वैविध्य*n.* असाम्य*n.* असमत्व*n.* पार्थक्य*n.*

D. great as between black and white. आकाश पाताळचा भेद.

Slight d. (of one thing with another). हेर फेर*m.*

Splitting the d (in bargains, &c.) खांजणी भांजणी *f.* कवडनावड *f.*

2 *variance, contention,* v. Disagreement. वांकडें *n.* दुई *f.* द्वैत *n.* द्वैतभाव *m.* द्वैध *n.*

3 मनभेद *m.* मनांतर *n* विप्रतिपत्ति *f* वैमत्य *n.* द्वैत *n.* द्वैध *n.* द्वैविध्य *n.*

I—in arithmetic. अंतर *n.* उत्तर *n.*

II—in astronomy; ascensional d. चारकांड *n.*

Sine of ascensional d. चारज्या *f.*

Different, *a. other, distinct.* वेगळा, निराळा, न्यारा, दुसरा, इतर, अन्य, भिन्न, अपर, पर, वायला, निखालस, दुजा, एर, परका *or* खा, पारखा, सवता.

2 *dissimilar,* v Unlike. असदृश, विसदृश, अतुल्य, विजातीय, निर्गुण, विलक्षण.

Differently, *adv.* v. A. *in a different manner.* निराळें, वेगळें, अन्य-भिन्न-&c. रीतीनें-प्रकारानें, अन्यथा

Difficult, *a. hard, not easy.* कठिन *pop.* कठीण, अवघड, जड, भारी, विकट, मुशकील, क्लिष्ट, विषम, जबर, जरब, गडबळ, श्रमसाध्य, कष्टसाध्य, आयाससाध्य, प्रयत्नसाध्य, दुर्घट, दुःसाध्य, दुष्कर, दुर्निर्वाह, दुःशक्य, दौःशक्य.—in high degree. दगडफोड, फत्तरफोड, डोईजड, भोंडेफोड, कडाचूर, सुदुश्चर.

2 (of understanding) v. Abstruse. कठीण, अवघड, गुरू, गुरुगम्य, दुर्गम्य, अगम्य, दुर्ज्ञेय, दुर्बोध.

3 *hard to please or win,* v. Cross. कठीणमर्जीचा, करडेमर्जीचा, दिकनी, दुराराध्य, दुस्सेव्य.

Difficulty, *n.* v. A. 1. कठीणपणा *m.* अवघडपणा *m.* विकटपणा *m.* &c. काठिन्य *n.* कठिनता *f.* श्रमसाध्यता *f.* &c. दौष्कर्य *n.* दुष्करता *f.* &c.

With d. जुलमाने, जुलमावर, जुलमाजुलमीं, जुलमाजुलमाने, कृच्छ्रेंकरून, संकटाने, श्रमाने.

2 कठीणपणा *m* अवघडपणा *m.* गूढता *f.* दुर्ज्ञेयता *f.*

I *a* d. *a knotty or hard matter, point, &c.* कूट *n.* गूढ *n.* गूढार्थ *m.* कोडें *n.* मुशकील *f.* डोंगर *m.*

To feel in a d. पंचाईत *f.*-विचार *m.* पडणें *in. con.*

II *a* d *scrape, hobble, &c.* v. Trouble. संकट *n.* दुःख *n.* कचाट *n.* संकष्ट *n.* कोडें *n.* कांतर *f* कुलंगडें *n.* खेंकटें *n.* ओकटें *n.*

To get into a d. अडकित्यांत सांपडणें.

To draw off from or out of a d. दगडाखालून हात *m.* काढून घेणें.

III—as made, started, &c. v. Objection. शंका *f.* दिक्कत *f.* आक्षेप *m.* किंतु *m.* आड *f.* *v.* खर.

Without d. विनदिक्कत *or* वेदिक्कत.

Diffidence, *n. want of confidence, distrust,* v. Doubt. अविश्वास *m.* शंका *f.* आशंका *f.*

2 *distrust of self, want of confidence in one's own ability, &c.* आपल्याविषयींचा अविश्वास *m.*-भरंवसा *m.*-संशय *m.*-&c. अधैर्य *n.* स्वगुणशंका *f.* स्वक्षमताशंका *f.* असाहस *n.* संशय *m.* शंका *f.*

3 *bashfulness, &c.* v. Modesty. लज्जा *f.* संकोच *m.* अभीष्टता *f.*

Diffident, *a.* v. N. 1. *and* Distrustful. सशंक, साशंक, शंकाशील, अप्रत्ययी.

2 अधीर, आपल्यातिषयीं सशंक, स्वशंक, आत्मशंकी.

3 v. Modest. लज्जाशील, संकोची, संकोचशील, भेजूड, भिडस्त, भिडसरू *or* सारू, अभीष्ट.

To Diffuse, *v. a. spread abroad,* v. To Spread. फैलावणें, विस्तारणें, विस्तार *m.*-फैलाव *m.*-प्रसर *or* प्रसार *m.*-प्रसरण *or* प्रसारण *n.*-&c करणें *g.of o.*

Diffuse, Diffused, *p.* v.V. विस्तारलेला, फैलावलेला, विस्तार केलेला, &c. विस्तारित, विस्तीर्ण, प्रसृत, प्रवृद्ध.

I—in style, &c. पघळ, विस्ताराचा, विस्तृत, विस्तारयुक्त.

Diffusion, *n.* v. V.—*act.* विस्तारणें *n.* फैलावणें *n.* &c. प्रसारण *n.*—*state.* विस्तार *m.* पसारा *m.* फैलावा *m.* फैलाव *m.* प्रसार *m.*

I (of style, &c.). ग्रंथविस्तार *m.* अर्थवाद *m* प्रपंच *m.*

Diffusive, *a. having the quality of spreading.* प्रसरणशील, प्रसरणधर्मक, व्यापक.

2 See Diffuse.

Diffusiveness, *n.* v. A. 1. प्रसरणशीलता *f.* व्यापकता *f.*

2 See Diffusion.

To Dig, *v. a.* खणणें, खोदणें, खांडणें.

Digest, *n compendium, summary, &c.* v. Abridgement. कलमबंदी *f.* सारग्रंथ *m.* समाहार *m.* संहिता *f.*

To Digest, *v. n. be digested.* पचणें, जिरणें, पचन *n.* होणें *g.of s.* पचणीं-जिरणीं पडणें.

2—a wound, &c. पिकणें, पक्व होणें.

To Digest, *v. a.* (food). पचवणें, जिरवणें, पाचन *n.*-पाक *m.* करणें *g.of o.* पचणीं-जिरणीं पाडणें-घालणें, जीर्ण-पक्व करणें.

2—in chemistry, &c. शिजवणें, क्वथन *n.* करणें, शृत करणें.

3 See To Arrange.

Digested, *p* v. V. N. पचलेला, &c. जिरणीं-पचणीं-आहारीं पडलेला, पचन झालेला, जीर्ण, पक्व.

v. V. A. 1. पचवलेला, &c. पाचन &c. केलेला, पचणीं &c. पातलेला -पाडलेला.

2 क्वथित, शृत.

Digester, *n.* Digestive, *a.* v. V. A. 1. पचवणारा, &c. जिरणीं-पचणीं पाडणारा-घालणारा, पाचक, पाचन, अग्निवर्द्धक, अग्निप्रद, अग्निद, दीपक, जारण.

D.-powers. जठराग्नि *m.* जठरानल *m.* कोष्ठाग्नि *m.* पंचोष्मे *m.pl.*

Languor of d.-powers. अग्निमांद्य *n.* मंदाग्नि *m.*

Digestible, *a.* v. V. N. पचाया-जोगा-जोगता &c. पचनीय, पच्य, शीघ्रपाक.

Digestion, *n.* v. V. A. 1.—*act.* पचवणें *n.* &c. पाचन *n.*—*state.* पाक *m.* परिपाक *m.* पुटपाक *m.*

v. V. N. पचणें *n.* &c. पचन *n.*

Of bad or weak d. मंदाग्नि.

Of good d. दीप्ताग्नि.

Digging, *n.* v.V.—*act.* खणणें *n.* &c. खनन *n.* खोदणी *f.* खणती *f.* *v.* लाव.

Digit, *n.* (of the moon's diameter). कला *f.* चंद्रकला *f.* इंदुकला *f.* इंदुरेखा *f.* इंदुदल *n.* चंद्रांश *m.*

2 (of the sun's diameter). अर्कांश *m.*

Decrease of digits (of sun or moon). क्षय *m.*

Increase of digits. वृद्धि *f.*

Dignified, *a. marked with dignity, noble.* मोठेपणाचा, मोठेपणाचेडौलाचा, प्रौढ, प्रौढीचा, थोर, मान्यतेचा, श्रीमंती, श्रीमंतीडौलाचा, गौरवाचा.

To Dignify, *v. a. make honorable, illustrious, &c.* मोठेपणा *m.*-थोरपणा *m.*-महत्व *n.*-शोभा-&c. आणणें-देणें, प्रौढ-थोर-&c. करणें.

Dignity, *n. honor, greatness, &c.* मोठेपणा *m.* थोरपणा *m.* प्रौढी *f.* मान्यता *f.* गौरव *n.*

2 *high situation, &c.* उंचपदवी *f.* मोठी असामी *f.*

3 *quality of inspiring with awe, commandingness, imperativeness, majesty, &c.* दरदबा *m.* दबाव *m.* दाब *m.* सलाबत *f.* सलाबतपणा *m.*

To Digress, *v. a. depart from one's subject.* फाकणें, रान *n.* घेणें, रानांत शिरणें, रान *n.* सोडणें-बदलणें-पारखें करणें, भटकणें, भडकणें, पाय *m.pl.* फोडणें, फांदडा *m.* फोडणें-घेणें, उडणें, वाहवणें, चाचरणें.

DIGRESSION, v. V.—*act.* फाकणेंn. रान घेणेंn. &c.
I *a* d. *passage deviating.* फांटाm. फांदडाm. पागोराm. फांदीf. पदरm. शाखाf. आडकथाf. अवांतरकथाf.
DIKE, *n.* v. DITCH. खंदकm.
2 *mound,* v. BANK. बांधm.
To DILAPIDATE, *v. n. go to ruin.* मोडकळीस-मोडीस-पडीस येणें, मोडणें, मोडकळणें.
DILAPIDATED, *p.* v. V. मोडकळीस आलेला, &c. मोडावलेला, पडका, पडीत.
DILAPIDATION, *n.* v. V.—*state.* मोडकळीस आलेलेपणाm. मोडावलेपणाm. मोडतीदशाf. पडतीदशाf. पडझडf.
To DILATE, *v. a. spread out, expand.* पसरणें, विस्तारणें, फैलावणें, प्रसारणn. प्रसारm. करणें, खुलविणें, फुलविणें.
2 *tell or say diffusely.* विस्ताराने-विस्तार करून-विस्तार पूर्वक-&c. सांगणें-कथनn. करणें.
To DILATE, *v. n. open, expand, widen.* खुलणें, फुलणें, फुलफुलणें, उमलणें, पसरणें.
2 *speak copiously on.* विस्तारm.-ग्रंथविस्तारm.-वाक्य विस्तारm.-पाल्हाळm.-&c. करणें.
DILATORILY, *adv.* v. A. उशिराने, उशिरां, उसरीं, उशीर करून-लावून, वेळकरून-लावून, चेंगटाईने, &c.
DILATORINESS, *n.* v. A. चेंगटाईf. चेंगटपणाm. दिरंगेपणाm. सावकाशेपणाm. &c. दिरंगाईf. ढिलीf सावकाशीf. हयगई *or* हैगईf. लिगस्ताईf. सुस्तीf. सुस्ताईf. चिरकारिताf.
DILATORY, *slow, slack, procrastinating.* वेळलाव्या, उशिऱ्या, दिरिग्या, ढिला, ढिल्या, ढील, सावकाश्या, चेंगट, चेंगटी, चेंगळ्या, विलंबी, दीर्घसूत्री, दीर्घसूत्र, मंद, जड, चिरकारी, चिरक्रिय, जडक्रिय, सुस्त, सुस्ता, लिगशा.
DILEMMA, *n. vexatious alternative, strait, difficulty, &c.* कातरf. चिमटाm. विडतीf. दुमारामn. दुमारेंn. कचाटीf. उभयतः पाशरज्जुf. उभयसंभवm.
To be in a d. कातरींत-अडकित्यांत-&c. सांपडणें.
DILIGENCE, *n.* v. A. कामसूपणाm. कष्टाळूपणाm. उद्योगीपणाm. &c. उद्योगm. परिश्रमm. मेहनतf. व्यासंगm. व्यवसायm. अध्यवसायm. उद्यमm. आसक्तिf. संसक्तिf. सक्तिf. साक्षेपm. अभ्यासm. अनालस्यn. निरालस्यn. उद्योगिताf. उद्योगशीलताf. &c.
DILIGENT, *a. assiduous, sedulous, industrious.* कामाळू, कष्टाळू, कष्टी, श्रमी, कामीक, कामी, खप्या, खपी, कामसू, उद्योगी, मेहनती, मेहनत्या, कसालती, कामठ, कर्मशील, कर्मशूर, उद्यमी, उद्योगशील, अनलस, निरलस, सोद्योग, यत्नवान्, यत्नी, प्रयत्नवान्, प्रयत्नी, यत्नशील, उपक्रमी, व्यासंगी, परिश्रमी, व्यवसायी, श्रामक, अध्यवसायी, आसक्त, संसक्त, साक्षेपी, सक्त.
DILIGENTLY, *adv.* मेहनतीने, &c. व्यासंगपूर्वक, &c.
DILL-SEED, *n.* बाळंतशेप *or* शोपf. मिश्रेयाf. शालेयm. शीतशिवm.
To DILLY-DALLY. See To DALLY.
To DILUTE, *v. a. make thin, weak, &c.* पातळ-सरसरीत-सरबरीत-बरबरीत-&c. करणें.
DILUTE, *a.* पातळ, सरसरीत, सरबरीत, बरबरीत, न्यूनतेजस्क.
DIM, *a. dim-sighted.* मंददृष्टि, ठोसरदृष्टीचा, दृष्टीचा मंद-जड, फुटक्या डोळ्याचा, मंद.
2 *of dull vision,*—the eye. मंददृष्टि, मंद, फुटका, ठोसर, अधू.
3 *of dull appearance, obscure, indistinct, dull.* पुसका, पुसट, पुसकट, मळकट, ओंभट, अंधक, दुर्दर्श.
4 *not bright or lustrous.* अंधक, मंदज्योति, मंदकांत, मंदतेजस्क, मंदतेजा, न्यूनतेजस्क, अल्पतेजस्क, निस्तेज, अतेज, मिणमिणा *or* ण्या, मलिनप्रभ, न्यूनप्रभ, न्यूनज्योति, न्यूनकांति.
5 *darkish;*—weather, &c. v. DUSKY. ओंधट, धुंद, अंधक.
To DIM, *v a.*—the vision. मंद-जड-&c. करणें, मंदत्वn. आणणें.
2 See To OBSCURE.
DIMENSION, *n.* घनांगn. मेजn. मोजn. पोटमेजn. क्षेत्रफलn. लांबीरूंदीf
To DIMINISH. See To LESSEN.
DIMINUTION, *n. the act of lessening.* लहान-न्यून-&c. करणेंn. क्षय-अपचय &c. करणेंn.
2 *the state of becoming less* उतारm. क्षयm. ऱ्हासm. अपचयm. अपक्षयm. उतरतीf.
DIMINUTIVE, *a.* v. LITTLE. लहान, लाहनाळ, ह्रस्व, लघु, क्षुद्र.
DIMINUTIVENESS, *n.* v. A. लहानपणाm. लहानकीf.
DIMITY, *n.* दोरवाm ?
DIMLY, *adv.* v. A. 3. अंधक, धुंदक, धुरकट, धुरट, धुकट, भुरकट, धुंदूकधुंदूक, धुंदूकसुंदूक, धुंदू सुंदूस, झुरळूकझुरळूक, तुरळकतुरळक. चांचपड चांचपड.
4 अंधक, मिणमीण.
DIMNESS, *n.* v. A. 1. अंधारीf. दृष्टिमांद्यn. दृष्टिमंदत्वn. मांद्यn
2 फुटकेपणाm. मंददृष्टित्वn. मांद्यn. मंदत्वn.
3 पुसकेपणाm. पुसटपणाm. &c. ओंधf.
4 अंधकपणाm. तेजोन्यूनताf. तेजोमांद्यn. कांतिन्यूनताf.
5 ओंधटपणाm. &c. काळ्योखीf. ओंधf. अंधारीf. काळंवणn. काहूरn. *v.* ये, उठ.
DIMPLE, *n.* हनुवटीची-गालाची खळीf. हनुकूपिकाf.
DIN, *n. clang,* &c. खणकाm. दणकाm. ठांकाm. ठांठूंn. f. टकटक *or* ठकठकf. घुमटाm. भूमf. भूमधडाकाm. धडाकाm. तडाका *or* खाm.—intens. दणदणाटm. दणाणm.
To DIN, *v. a. stun with noise.* कानठळीं *or* ळें n. *pl.*-कानठळ्या *pl.* बसविणें, कानm. *pl.* फोडणें-बहिरे करणें.
To DINE, *v. n.* v. MEAL. जेवणें, भोजनn. करणें.
To d. on or off. जेवणें (as मी भात जेवलों).
DINGLE, *n. hollow among hills.* खोराm. *or* रेंn. खोंडाm. भाडf. दराm. *dim.* दरीf.
DINGY, *a. dirty looking.* मळकट, मळमळीत, मजीत.
DINING, DINNER, *n.* v. MEAL. जेवणn जेवाm. भोजनn.
Bad (poor, &c.) d. कुभोजनn.
D. of friends. इष्टभोजनn.
Good d. *a blow out,* &c. इच्छाभोजनn. छटाकीf. चक्काm. भरगच्चीचें जेवणn.
Hard pressed for a d. मध्याह्न काळाचें कठीण *g. of s.*
To lay for d. पंगतf. मांडणें.
To make one's d. of a glass of water. थंडा फराळ करणें
Dinner is waiting. भाकरीला भूक लागली.
DINING-ROOM, *n.* जेवणाची खोलीf.
DINT, *n.* (of the forming hammer). ठोकाm. ठगाm. घावm. घावटाm.
2 *mark of a blow,*—gener. पोचाm. खोंचf. खोंचाm. *dim.* खोंचीf. खोंपf. खोंकf. खोमाm. घावटाm.
To hammer down the dints (of a new metal vessel). मठारणें,
The hammer for doing so. मठारणेंn.
3 *power, v.* FORCE. जोरm. बलn.
To DINT, *v. a. indent.* खोमलणें, ठोकाm. *or* ठोकेंm. *pl.*-खोचाm. *or* खोंचेंm. *pl.*-&c. पाडणें.
DINTED, *p.* v. V. खोमललेला, खोंचे पाडलेला, &c. पोचट, पोचारा, पोचेरा, चेचका.
To be or become d. पोचलणें, खोमलणें.

To Dip, *v. n. immerge.* बुचकळणें *or* बुचकुळणें, बुचकळी *or* बुचकुळी *f.* -बुटकुळी *f.*-बुडी *f.*-बुडकी *f* -डुबी *f.*-डुबकी *f.*-*&c.* मारणें-घेणें-खाणें.

2 fig. (into a science or subject). बुचकळणें *or* बुचकुळणें, डुबणें, ओरखडणें.

To Dip, *v. a. immerge.* बुचकळणें *or* बुचकुळणें, बुडवणें, बुचकळी *or* बुचकुळी *f.*-बुटकुळी *f.*-*&c* देणें, बुडी *f.*-बुडकी *f.*-*&c.* खावविणें.

Dip, Dipping, *n.* v. V. N. 1. बुडी *f.* बुडकी *f.* बुचकळी *or* बुचकुळी *f.* बुटकुळी *f.* डुबकी *f.* डुबी *f* डूब *m.* पाणबुडी *f.* मज्जन *n.* अवगाहन *n.*

D. or plunge as of a paper kite. गोता *m.* गोत *f.*

v. V. A.—*act.* बुचकळणें *n.* *&c.* बुचकळी देणें *n.* *&c.*

I *declivity,* v. Descent. उतरड *f.* उंडण *n.*

Diphthong, *n.* संधिस्वर *m.* द्विस्वर *m*

Diploma, *n. writing conferring power, privilege, &c.* सनद *f.* पत्र *n.* पत्रक *n.*

Dipped, *p.* v. V. N. 1. बुचकळलेला, बुचकळी मारलेला, *&c.* अवगाढ, अवगाहित, मज्जित.

v. V. A. बुचकळलेला, बुचकळी दिन्हेला, *&c.*

Dire, Direful, *a.* v. Dreadful. भयानक, घोर, भयंकर, उग्र.

Direct, *a.* v. Straight. उजू, नीट, सरल. अवक्र.

2—*as opposed to* reverse. सुलटा, सुफराटा, सुपरीत, अपसव्य, अनुलोम, सलोम.

D. and reverse. सुफराटाउफराटा, सव्यापसव्य, सुपरीतविपरीत, अनुलोमविलोम.

3 *not circuitous.* नीट, समोरचा, सडक, दोरी भरलेला, दोरी सून.

4 *not collateral.* एकमाळकेचा, अभ्यूनपरंपरेचा, अखंडपरंपरेचा.

5 *not mediate,* v. Immediate. साक्षात् संबंधाचा, जानीनिशींचा.

6 *express, explicit, not ambiguous,* v. Plain. साफ, स्पष्ट, उघडा, धडधडीत.

To Direct, *v. a. point against, aim.* रोंखणें, नेमणें, योजणें, लक्षणें, शिस्त *f* -निशाण *n.*-रोंख *m.*-*&c.* धरणें *g. of o.*

2 *prescribe, order.* हुकूम *m.*-आज्ञा *f.*-ताकीद *f.* करणें-देणें, सांगणें.

3 *point out the way, show the course, &c.* रस्ता *m.*-वाट *f.*-मार्ग *m* -परिपाटी *f.*-परिनाळिका *f.*-रीति *f.*-*&c.* दाखवणें-सांगणें-लावून देणें, मार्गप्रदर्शन *n.*-*&c.* करणें

4 See To Regulate, To Govern.

Directed, *p.* v. V. 1. रोंखलेला, योजलेला, *&c.*

2 सांगितलेला, आज्ञप्त, निर्दिष्ट, विधुक्त, शासित, आदिष्ट, निदिष्ट.

3 निर्दिष्टपद्धति, निर्दिष्टमार्ग.

Directer, *n.* Directive, *a.* Directory, *a.* v. V. 1. रोंखणारा, योजणारा, *&c.* प्रयोगी, प्रयोक्ता.

2 *and* Director. हुकूम करणारा, निदेष्टा, निदेशी, आदेशी, शास्ता, अनुशास्ता, शासक, विनेता.

3 रस्ता दाखवणारा, परिणाळिका दाखवणारा, *&c.*

Direction, *n.* v. V. 1.—*act.* रोंखणें *n.* नेमणें *n.* *&c.* योजन *n.* प्रयोग *m.*

2 *command,* v. Order. निर्देश *m.* निदेश *m.* आदेश *m.* शासन *n.* विधि, *m.*

Directions, *rules laid down.* धडा *m.*

I *clew to find.* पत्ता *m.*

II *address, superscription.* नांवाचा पत्ता *m.* नांवागांवाचा पत्ता *m.*

III *bearing, bent,* v. Tendency. रोंख *m.* झोक *m.* मोड *m.* मोडणी *f.* संधान *n.* कल *m.*

IV *point of the compass.* दिशा *f.*

In every d.—fleeing, *&c.* दिशांदिशां, दाहींदिशां, दशदिशां, प्रतिदिश, वारावाटां.

Directly, *adv.* v. A. 1. नीट, उजू, सरळ, *&c.*

3 नीट, थेट, समोर, सडक, धडक, खास.

5 *and* Immediately. जानीनिशी, साक्षात्.

6 *and* Plainly धड, साफ, स्पष्ट

I *instantly,* v. Immediately. लागलाच, आनांच, अविलंबें.

Directness, *n.* v. A. 1. उजूपणा *m.* निटाई *f.* सरळपणा *m.* सरलता *f.* सारल्य *n.* आर्जव *n.* ऋजुत्व *n.*

2 मुलटेपणा *m.* सुफराटेपणा *m.* अपसव्यता *f.* आनुलोम्य *n.*

3 निटाई *f.* सडकपणा *m.*

Director, *n. superintendent, manager,* v. Conductor. अधिकारी, अध्यक्ष, वहिवाटदार, सुकाण्या, सुकाणदार, नायक, दिम्मतदार, प्रवर्त्तकाचार्य.

Directory, *n. book of directions.* पद्धतिग्रंथ *m.* पद्धति *f.* in comp.

Directress, *n.* v. Director. अधिकारिणी *pop.* अधिकारीण *f.* *&c.*

Dirge, *n. funeral song.* मरशा *m.* शोकगीत *n.*

Dirk, *n* v. Dagger. खंजीर *m.* सुरा *m.* पालकोयती *f.*

Dirt, *n.* गल्म.*n. pop.* मळ *m.* मैल *m.* किट्ट *n.*

Caked or thick d. कट *m.* खट *f.* काट *m.* किटण *n.* किट्ट *pop.* कीट *n.*

That hides d. मळघाऊ *or* व, मैलखोर.

2 *rubbish, &c.* केर *m.* कचरा *m.* माती *f.* खळमळ *m.* घाण *f.*

D. and rubbish—compreh. केरकचरा *m.* केरकस्नान *n.*

3 (as amongst grain, sugar, *&c.*). मातेर *m.* *or* रें *n.* मानड *n* गदळ *m.*

Dirtiness, *n.* v. A. मळकेपणा *m.* मळीणपणा *m.* *&c.* मालिन्य *n.*

Dirty, *a. filthy, foul.* मळका *remiss.* मळकट, मलिन *pop.* मळीण, मळसर, मळखर, हिडीस, हिडशा, गादळ, समल, मलयुक्त, मलदूषित, कळकट *or* कळकूट, मिचकूट, मसकट.

Very d.—*black with d.* काळामस.

To become d. मळणें, मळकटणें, कळकटणें, कटणें, काटणें, किटणें, मसकटणें, मिचकटणें *or* मिचकुटणें.

To Dirty, *v. a.* मळविणें, मळीण-मळका-*&c.* करणें, मळगावणें *or* मळघावणें, गादवणें *or* गादावणें.

2 *cover with filth, befoul.* हिडसावणें, हिडीस-हिडशा-*&c.* करणें, भरिवणें, भरणें, घाण *f.* करणें *g. of o.*

Dirty-looking, *a.* मळीत, मळमळीत.

Dis. This inseparable particle is expressed by दुर्, अ, निर्, ना, विन, गैर, बे, बद, कु, वि, उ, as, दुराग्रह, अकीर्त्ति, अनादर, निरपेक्ष, नापसंद *&c.*, in its senses of *negation, deterioration,* or *depreciation;* and by वि, उ, in its sense of *undoing, nullifying,* or *depriving.* Note. Some words may be sought for in vain under Dis which will be found under In.

Disability, *n.* See Weakness.

2 *want of qualification.* कार्याक्षमता *f.* अक्षमता *f.* नालायकी *f.*

To Disable, *v. a.* शक्ति *f.*-बळ *n.*-*&c.* मोडणें *g. of o.* शक्तिनाश *m.* -शक्तिभंग *m.*-*&c.* करणें *g. of o.* निश्शक्त-अशक्त-शक्तिहीन-क्षीणशक्ति-निर्बल-*&c.* करणें, असमर्थ-अक्षम-*&c.* करणें.

Disabled, *p.* v. V. नष्टशक्ति, नष्टबल, हतशक्ति, हतबल, क्षीणशक्ति, गतशक्ति, *&c.*

To Disabuse, *v. a. undeceive.* भ्रांति *f.*-भ्रम *m.*-*&c.* काढणें-उडवणें-घालवणें-मोडणें *g. of o.* कान *m. pl.*-डोळे *m. pl.*-कानाचे दडे *m. pl.* उपडणें *g. of o.* डोळ्यावरचा धूर *m.* उडवणें *g. of o.* कान *m. pl.* झाडणें *g. of o.*

Disadvantage, *n.* v. Loss. अहित *n.* हानि *f.* खामी *f.* अनिष्ट *n.* नुकसान *n. f.*

To sell to a d. तोटा करून-खाऊन-&c. विकणें, भीतर सवाईने विकणे.

DISADVANTAGEOUS, *a.* तोटा होण्याचा, नुकसान होण्याचा, अहित, अहितावह, अहितकारक-कारी, अहितप्रद, हानिकारक, अनिष्टकारक, कार्यइष्ट-&c. भंजक-नाशक-&c. प्रतिकूल.

DISAFFECTED, *a. ill-inclined to.* विमनस्क, विमना, विमत, दुर्मनस्क, असंतुष्ट, उडाळ, विरक्त, वीतराग, वांकडा.

DISAFFECTION, *a.* नावड *f.* अनावड *f.* अप्रीति *f.* अभक्ति *f.* असंतोष *m.* विरक्ति *f.* वैराग्य *n.* दौर्मनस्य *n.* वैमनस्य *n.* वैमत्य *n.*

To DISAGREE, *v. a. be diverse, dissimilar, or distinct,* v. To DIFFER. अंतर *n.*-भेद *m* -फेर *m.*-तफावत *f*-&c. असणें *g. of s. recip.* भिन्न-निराळा-&c असणें.

2 *be at variance, differ* वांकडेंn.-वैमनस्य *n* -विघडm.-वैमनस्य *n* -द्वैत *n.* द्वैतभाव *m* -&c. असणें *g. of s. recip* मिळणीत नसणें.

3 (in opinion, &c.). नाकबूल होणें-जाणें, विप्रतिपत्ति *f.*-भिन्नभाव *m.*-मतभेद *m.*-द्वैत *n.*-विसम्मत *n.*-असम्मत *n.* &c. असणें, विसम्मत-असम्मत &c. असणें.

4 *be unwholesome, &c. to.* बाधणें, नावडणें, नडणें, बावडा-बाधक-प्रतिबंधक-अपथ्य-&c. असणें.

DISAGREEABLE, *a. unpleasant.* नावडता, नावडा, नापसंत, अपसंत, अनिष्ट, नावडीचा, नापसंतीचा, अप्रिय, अरूचि, अरूच्य, अरूचिर, विप्रिय, अरम्य, असौम्य, अग्राह्य, द्वेष्य, कडू.

DISAGREEABLENESS, *n.* v. A. नावडतेपणा *m.* नावडेपणा *m.* &c. अप्रियत्व *n.* अरूच्यता *f.* & c.

DISAGREEMENT, *n. diversity, dissimilitude,* v. DIFFERENCE. अंतर *n.* फेर *m.* भेद *m.* भिन्नता *f.* भिन्नभाव *m.* विलग *n.* असाम्य *n.* असमता *f.*

2 *variance, misunderstanding, difference, dissension, discord.* अंतर *n.* वांकडेंn. *v.* पड, नपड *f.* वैमनस्य *n.* विघड *or* बिघाड *m.* दुई *f.* वांकm. नाचक्की *f.* दुसग *f.* दुसगाई *f.* फूट *f.* वैमनस्य *n.* विघट *m.* वितुष्ट *n.* विप्रयोग *m.* खडखड *f.* द्विधा *f.* द्वैत *n.* द्वैतभाव *m.* द्वैध *n.* वैमत्य *n.* भेद *m.* भिन्नभाव *m.*

3 (of opinion). मतभेद *m.* भिन्नभाव *m.* विप्रतिपत्ति *f.* विसम्मत *n.* विसम्मति *f.* असम्मत *n.* असम्मति *f.* द्वैत *n.* द्वैध *n* द्वैविध्य *n.* वैमत्य *n.*

4 (in a statement, &c.). v. DISCREPANCY. तफावत *f.* तकराळ *f.* फेर *m.* अंतर *n.* वैपरीत्य *n.*

To DISALLOW, DISALLOWANCE, &c. See To DENY, DENIAL, &c.

To DISANNUL. See To ANNUL.

To DISAPPEAR, *v. n.* नाहींसा-अदृश्य-दिसेनासा-&c. होणें, जाणें, राहणें, उडणें, अंतर्धान *n.* पावणें, अंतर्धान *n.*-तिरोधान *n.*-&c. होणें *g. of s.* काळें होणें *g. of s.* काळें *n.* करणें.

DISAPPEARANCE, *n.* v. V. नाहींसा होणें *n.* &c. अदर्शन *n.* अलोकन *n.* लोप *m.* अंतर्धान *n.* तिरोधान *n.*

DISAPPEARED, *p.* v. V. नाहींसा झालेला, दिसेनासा झालेला, &c. दृश्यातीत, दर्शनातीत, अंतर्हित, तिरोहित.

To DISAPPOINT, *v. a.* निराशा *f.*-आशाभंग *m.*-आशाखंडन *n.*-&c. करणें *g. of o.* आशा *f.* मोडणें-घालवणें *g. of o.* हताश-नष्टाश-भग्नाश-&c. करणें.

DISAPPOINTED, *p.* v. V. आशा मोडलेला, &c. हताश, भग्नाश, नष्टाश, निराश, मनोहत, प्रतिहत, भ्रष्टसंकल्प, खंडिताशंस.

DISAPPOINTMENT, *n.* v. V.—*act.* आशा मोडणें *n.* आशाखंडन *n.* फलखंडन *n.*—*a. or s.* हिरमोड *m. f.* आशाभंग *m.* उत्साहभंग *m.* मनोभंग *m.*—*state.* आशेची निराशा *f.* निराशा *f.* आशानष्टता *f.* नैराश्य *n.*

DISAPPROBATION, DISAPPROVAL, *n.* v. V. नापसंती *f.* अपसंती *f.* अमान्यता *f.* अनंगीकार *m.* अस्वीकार *m.* असम्मति *f.* विसम्मति *f.* विमति *f.* वैमत्य *n.*

To DISAPPROVE, *v. a.* नापसंत-अपसंत-नामंजूर-अमान्य-नाकबूल-&c. करणें, नाकारणें, अनंगीकार *m.*-अस्वीकार *m.* & c. करणें *g. of o.*

DISAPPROVED, *p.* v. V. नापसंत केलेला, & c. नापसंत *or* द, अपसंत, गैरमान्य, अमान्य, नामंजूर, नाकबूल.

DISAPPROVER, *n.* DISAPPROVING, *p. a.* v V. नापसंतकरणारा, &c. गैरमान्य, नाकबूल, नापसंत, अमान्य, विसरमत, असम्मत, विमत.

DISAPPROVINGLY, *adv.* दोषदृष्ट्या, दोषबुद्ध्या, असम्मतिपूर्वक, &c.

To DISARM, *v. a.* शस्त्रें *n pl* &c. घेणें *g. of o.* अशस्त्र-शस्त्रहीन-निरायुध-& c. करणें, शस्त्रहरण *n.* करणें.

To DISARRANGE. See To DERANGE.

DISARRAY See DERANGEMENT.

DISASTER, *n blast of a planet.* संक्रांतीचें वसणें *n.*

2 *mishap,* v. CALAMITY. अनर्थ *m.* अवचट *n.* अनिष्ट *n.* अनिष्टापात *m* अनर्थापात *m.*

DISASTROUS, *a.* v. CALAMITOUS, UNLUCKY. अभद्र, अरिष्ट, अनिष्टात्मक, अनिष्टरूप.

DISASTROUSNESS, *n.* v. A. अरिष्ट *n.* अभद्र *n.* अभद्रता *f.* अरिष्टता *f.*

To DISAVOW, DISAVOWAL. See To DENY, DENIAL.

To DISBAND, *v. a. dismiss from military service.* मोडणें, तोडणें, वाटेस लावणें, फांटा *m.* देणें.

DISBANDED, *p.* v. V. मोडलेला, तोडलेला. & c. तुटक.

DISBELIEF, *n.* अप्रत्यय *m.* अविश्वास *m.* अमान्यता *f.* नमानणें *n.* अप्रामाण्यग्रह *m.* असत्यग्रह *m.*

To DISBELIEVE, *v. a.* खोटा-असत्य-अप्रमाण-&c. मानणें, अप्रामाण्यग्रह *m.*-असत्यग्रह *m.* होणें-असणें *with* विषयी *of o. and inv. con.* खोटा-असत्य-&c. वाटणें *inv. con* अविश्वास *m.* & c. ठेवणें.

DISBELIEVER, *n.* DISBELIEVING, *p a.* v. V. खोटा मानणारा, &c. अप्रत्ययी, अविश्वासी, अप्रामाण्यग्राही.

To DISBURDEN, *v. a.* ओझें *n.*-&c. उतरणें-काढणें, ओझ्यापासून-&c. सोडवणें, भारमुक्त करणें, भारमोचन *n.* करणें *g. of o.*

To DISBURSE. See To EXPEND.

To DISCARD, *v. a. turn off, cast away,* v. To DISMISS. गाळणें, घालवणें, काढून देणें, दूर करणें, वाटेस लावणें.

To DISCERN. See To DISTINGUISH, To DISCOVER.

DISCERNMENT. See DISCRIMINATION, JUDGMENT.

To DISCHARGE, *v. a. disburden, unload.* ओझें *n.* &c. उतरणें-काढणें *g. of o.* रिकामा-रिता-मोकळा-खाली-&c. करणें, लोटणें, भारमोचन *n.* करणें.

2 *let fly, give vent or issue.* सोडणें, काढणें, विसर्जन *n.* करणें (esp. in comp. as बाणविसर्जन-शस्त्रविसर्जन-मलविसर्जन-मूत्रविसर्जन-&c. करणें).

3 (a gun). सोडणें, डागणें, मारणें, झाडणें, बार *m.* सोडणें-उडवणें-झाडणें.

4 (a debt), *liquidate,* v. To CLEAR. फेडणें, झाडणें, अदा करणें, वारणें, फेड *f.*-बेबाक *m.* करणें *g. of o.* बेबाक करणें.

To do in part. उरता करणें,

5 v. To DISMISS. निरोप *m.*-&c. देणें, दूर करणें, बरतरफ करणें.

6 *let go,* v. To RELEASE. सोडणें, सोडून देणें, सोडवणें, मोकळा-&c. करणें.

7 *perform, execute.* करणें, बजावणें.

DISCHARGE, DISCHARGING, *n.* v. V.—*act.* ओझें उतरणें *n.* रिकामा-करणें *n.* लोटणें *n.* भारमोचन *n.*

D. of the bowels. झाडा *m.*

2—*act.* सोडणेंn काढणेंn. विसर्जनn. विसर्गm.
3—*act.* सोडणेंn. झाडणेंn &c वारm.
4—*act.* फेडणेंn &c. फेडf. पेडणूकf. दफेरफेf.
5—*act.* निरोप &c. देणेंn. निरोपm वरनरफीf.
6—*act.* सोडणेंn. &c. मुक्त करणेंn. सोडवणf सोडवणूकf. मोचनn.
—*state.* सूटf. सुटकाf. सोडवणf मुक्तिf.
7—*act.* करणेंn. वजावणेंn.
I *flowing or issuing out.* निचराm. स्रावm.
II *matter emitted.* निचराm. स्रावm. स्रावितवस्तुn.
D. of pus पूm. पूयm.
D. of thick and bloody pus. रेंदाm.
III v. Acquittance. फारखतn.f. वेदावाm. वेदावापत्रn.

Discharged, *p.* v. V. 1. ओझें उतरलेला, &c लोटलेला, भारमुक्त.
2 सोडलेला, &c. मुक्त.
3 सोडलेला, डागलेला, &c. वार झालेला.
4 फेडलेला, &c वेबाक.
5 निरोप दिलेला-घेतलेला, वरनरफ केलेला-झालेला, &c. वरनरफ.

Disciple, *n* शिष्य, चेला, विद्यार्थी, शागिर्द, छात्र, अनुयायी, अनुगामी.
Female d. चेलीf.
Head d. पट्टशिष्य.

Discipleship, *n.* शिष्यपणाm. चेलेपणाm. शागिर्दीf. शागिर्दपणाm. शिष्यत्वn. शिष्यदशाf.

Disciplinarian, *a. strict, severe in discipline.* कायदेवाला, कदर खोर, कदरेचा, कदरवाला.

Discipline, *n. culture, tuition, &c.* v. Education. शिकवणf. विनयm. शिक्षाf. शिक्षणn. सुशिक्षाf. सुशिक्षणn.
2 *training, regulating, taming, &c.* वळणn. शासनn. अनुशासनn. शास्तृत्वn. नियंतृत्वn. नियमनn. नियंत्रणn. अनुनयm. कैदf. सुधारणाf. सुधारणीf. सुधारणूकf.
To keep under tight d. भारकसीं धरणें, तरवारेचे धारेवर वागवणें-चालवणें-धरणें (*or* धारेवर वागवणें-&c.), जंत्रीं धरणें, जंत्रांतून ओढणें, जांत्याखालीं धरणें, करवतावर धरणें, अटणें.
3 *good order, regularity, subjection to rules, &c.* बंदोबस्तm. बंदोबस्तीf. व्यवस्थाf.
4 *chastisement,* v. Punishment. शिक्षाf. शासनn.

To Discipline, *v. a.* See To Educate. To Instruct.
2 *train, regulate, break in, bring into order.* पेटवणें, काढणें, कमावणें, सुधारणें, बंदोबस्तm.-सुधारणीf.-&c. करणें *g. of o.* वळणांत-ठेवणें, वठणीस-वळणीस-&c. आणणें, वळणn. लावणें, पाडगा करणें, शासनn.-अनुशासनn.-नियमनn.-&c. करणें *g. of o.*
3 See To Punish.

To Disclaim, *v. a. disown, disavow,* v. To Deny. आंगावाहेर-आंगा पलिकडे-आंगा निराळा-आंगा वेगळा-&c. टाकणें-करणें, अनंगीकारm.-अस्वीकारm.-&c. करणें *g. of o.* नाकारणें, निरसनn.-निराकरणn. करणें *g. of o.*

To Disclose, *v. a. uncover, lay open to the view.* झांकणn.-&c. काढणें *with* पासून *of o.* उघड-उघडा-प्रगट-&c. करणें, उजाडीस-उघडदशेस-&c. आणणें.
2 *reveal,* v. To Tell. फोडणें, उघडणें, उद्गm. करणें, वदणें, काढणें, उघडf.-उघडीकf.-प्रकाशm.-&c करणें *g. of o.*

Disclosure, *n.* v. V. 1.—*act.* उघड करणेंn. प्रकटीकरणn.—*state.* उघडf. उघडदशाf.
2—*act.* फोडणेंn. उघडणेंn. &c. स्फोटनn. विख्यापनn.—*state.* उजागरीf. फोडf. उघडीकf. उघडf.

To Discolor, *v. a.* v. To Stain. विवर्ण करणें, वैवर्ण्यn.-वर्णविकारm. -&c. करणें.

Discoloration, *n.* v. Stain. वैवर्ण्यn. वर्णविकारm. वर्णविकृतिf. ठिकेंn. ठीकn. खवलाm.
Circular d. भोवरीf चकंदळn.
Red d. in the skin. लाखेंn.

Discolored, *p.* v. V. विवर्ण केलेला, विवर्ण, प्राप्तवैवर्ण्य, वर्णविकृत.

Discomfit, To Discomfit, &c. See Defeat, To Defeat, &c.

Discomfort, *n.* असुखn. असमाधानn. अस्वास्थ्यn. सुखाभावm. गैरसोईf.

To Discommend. See To Blame.

To Discommode. See To Incommode.

To Discompose, *v. a. derange, disarrange,* v. To Confound. विसकटणें, विसकळणें, ढवळणें, विसकळf.-घालमेलf.-गोंधळm.-अव्यवस्थाf.-&c. करणें *g. of o.*
2 *disturb, perturb, disquiet, ruffle.* असुखn.-असमाधानn.-अस्वास्थ्यn.-उद्वेगm.-हैराणीf.-क्षोभm.-व्याक्षोभm.-मनोभंगm.- शांतिभंगm. &c. करणें *g. of o.* गढूळ-व्यग्र-व्याकुल-अस्वस्थ-उद्विग्न-संतप्त-क्षुब्ध-&c. करणें, गढुळणें, ढवळणें *or* उद्वळणें, क्षोभवणें, खवळवणें, खळवळवणें, गढळणें, घडीf. विघडणें-विघडवणें.

Discomposed, *p.* v. V. 1. विसकटलेला, विसकळलेला, &c.
2 व्यग्र &c केलेला, हैराण, व्यग्र, संतप्त, संतापित, तापित, विमना, विमनस्क, दुर्मना, दुर्मनस्क, उद्विग्न, गतधृति, गतगांभीर्य, गतधैर्य.
To be or become d. संतापणें, क्षोभणें, खवळणें, खळवळणें.

Discomposure, Discomposing, *n.* v. V. 1.—*act.* विसकटणेंn. विसकळणेंn. &c.—*state.* विसकळf. घालमेलf. गोंधळm. अव्यवस्थाf.
2—*act.* व्यग्र करणेंn. &c.—*state.* अस्वास्थ्यn. असमाधानn. असुखn. तापm. संतापm. उद्वेगm. हैराणीf. हैराणगतf. विमनस्यn. क्षोभm. व्याक्षोभm. क्षुब्धताf. मनस्तापm. मनोभंगm. शांतिभंगm. तलखलीf. तळतळf. तळमळf. डामाडूळf.

To Disconcert. See To Defeat, To Confuse, To Discompose.

To Disconnect, *v. a.* v. To Separate. वेगळा-पृथक्-भिन्न-&c. करणें, संबंधm. तोडणें *g. of o.*

Disconsolate, *a. sad. sorrowful.* दुःखी, दुःखित, खिन्न, उदास, उदासी, असमाधानी, अस्वस्थ, बेदिल, विमनस्क, विमना.

Disconsolateness, *n.* v. A. उदासपणाm. उदासीf. असमाधानn. अस्वस्थताf.

Discontent, Discontentedness, Discontentment, *n.* असमाधानn. असंतोषm. अतृप्तिf. अतुष्टिf. असंतुष्टताf. अरतिf.

Discontented, *a.* असमाधानी, असंतोषी, असंतुष्ट, अतुष्ट, अतृप्त, अतृप्तमनस्क, अतृप्तमना.

Discontinuance, To Discontinue, &c. See Cessation, To Cease, &c.

Discontinuity, *n.* अनिरंतर्यn. खंडितत्वn. विच्छेदm. सव्यवधानताf.

Discontinuous, *a.* अनिरंतर, खंडित, विच्छिन्न, सव्यवधान.

Discord, *n.*—in music. स्वरांचा अमेळm. स्वरमेलनाभावm. वैस्वर्यn.
2 *a* d. *discordant note.* अपस्वरm.
3 *dissension,* v. Disagreement. वेवनावm. वांकडेंn. वैमनस्यn. भिन्नभावm. द्वैतn. द्वैतभावm.

Discordance, Discordancy. See Disagreement, Inconsistency.

Discordant, *a. not harmonious.* बेसूर, बदसूर, अपसुऱ्या, विस्वर, अपस्वर, कर्णकटु, कर्णकठोर, कर्कश.

I See Inconsistent.

Discount, *n. allowance for prompt payment.* सूट *f.* सोड *f.*—among bankers. कटमुदतीचा पैसा *m.*

To Discount, *v a.* कटमुदतीने-कटमितीने देणें.

To Discountenance, *v. a. discourage by cold treatment.* पायमोड *f.*-हिरमोड *m. f.* करणें *g. of o.* विमुख-पराङ्मुख-पाठमोरा-&c. होणें *in. con.* पाणी *n.*-विरजण *n.*-पायमोडें *n* घालणें.

To Discourage, *v. a.* v. To Dispirit. हिरमोड *m.*-पायमोड *f*-मनोभंग *m.*-उत्साहभंग *m.*-&c. करणें *g. of o.* हिम्मत *f.* मोडणें *g. of o* भंगणें.

2 *attempt to repress or prevent.* मोडा *m.*-मोडें *n.*-मोडती *f.*-पाणी *n* -विरजण *n.*-&c. घालणें.

Discouraged, *p.* v. V. 1. नष्टोत्साह, हतोत्साह, नष्टधैर्य, हतधैर्य, बेदिल.

Discourager, *n* Discouraging, *p. a.* v.V.1. हिरमोड करणारा, &c. मोड्या, पाय मोडणारा, मनोभंजक, उत्साहभंजक, उत्साहघातक-नाशक-&c. धैर्यभंजक-&c.

Discouragement, *n.* v. V.—*act.* हिरमोड करणें *n.* &c.—*state.* हिरमोड *m. f.* पायमोड *f.* उत्साहभंग *m.* मनोभंग *m* धैर्यभंग *m.*

I *discouraging thing or circumstance.* पायमोडें *n.* मोडतें *n.* मोडें *n.* मोडती *f.*

To Discourse, *v. n.* v. To Converse. संभाषण *n.*-संवाद *m.*-&c. करणें.

Discourse, *n.* v. Conversation. संभाषण *n.* संवाद *m.*

2 *treatise.* ग्रंथ *m.* कवन *n.* काव्य *n.* कविता *f.*

Discourteous. See Rude, Uncivil.

To Discover, *v. a. uncover, lay open to view.* झांकण *n.*-पडदा *m.*-&c. काढणें *with* पासून *of o.* उघडा-दिसता &c. करणें, उघडदाखेस-&c. आणणें.

2 *spy, decry, ken,* v. To See. लक्षिणें, पाहणें, डोळे *m. pl* होणें *inv. con*

3 *find out, detect.* उमगणें *or* उमंगणें, काढणें, ताडणें, शोध *m.*-ठिकाण *n.*-&c. लावणें-काढणें *g. of o.* शोध *m.*-ठिकाण *n* -थांग *m* -&c. लागणें *in. con.*

4 (new things or places). शोधून काढणें, काढणें.

Discovery, Discovering, *n.* v. V. 1.—*act.* उघड करणें *n.* &c. प्रकटीकरण *n.*

2—*act.* लक्षिणें *n.* पाहणें *n.*

3—*act.* उमगणें *n.* काढणें *n.* &c.

4 शोधून काढणें *n.*

Discredit, *n.* v. Disgrace. अप्रतिष्ठा *f.* अपयश *n.*

To Discredit. See To Disbelieve.

Discreditable, *a.* v. Disgraceful. इजतखाऊ, इजतघेणा, अपयशस्कारक, यशोघ्न.

Discreet, *a. prudent,* v. Wise. समजदार, समजूतदार, समजीक, समंजस, उचितज्ञ, विवेकी, विवेकाढ्य, सविवेक, सुज्ञ, सदसद्दर्शी.

Discrepance, Discrepancy, *n. difference, disagreement.* फेर *m.* तफावत *f.* तकराऊ *f.* अंतर *n.* फांट *m.* विप्रतिपत्ति *f.* द्वैध *n.* वैपरीत्य *n.* अर्थविरोध *m.* संदर्भविरोध *m.* वचनविरोध *m.* भावांतर *n.*

Discrepant, *a.* v. Inconsistent. फारफेराचा, विप्रतिपन्न, संदर्भविरुद्ध.

Discretion, Discreetness, *n. prudence, judiciousness.* समजदारी *f.* समजीकपणा *m.* विवेक *m.* विचार *m.* सदसद्विचार *m.* सदसद्दर्शन *n.* बुद्धि *f.* उचितज्ञता *f.*

2 *liberty of acting according to one's own judgment.* मुखत्यारी *f.* स्वतंत्रता *f.* यथाप्रसंगवर्त्तनाधिकार *m.* प्रसंगानुसारवर्त्तनाधिकार *m.*

That is arrived at years of d. जाणता, प्रबुद्ध.

Discretional, Discretionary, *a. left to discretion.* विचाराधीन, विवेकाधीन, विचारनिर्णेय, मुखत्यार, मुखत्यारीचा.

To Discriminate See To Distinguish.

Discrimination, *n. discernment,* v. Judgment. विवेक *m.* विचार *m.* तारतम्य *n.*

Discriminative, *a. that observes distinction* विवेकदर्शी, विचारदर्शी, सदसद्दर्शी, तारतम्यविलोकी.

Discursive, *a.* See Roving. 2 See Argumentative.

Discus, *n* चक्र *n.*

To Discuss, *v a.* v. To Argue घाटणें, घोळणें, कुटणें, वाटाघाट *f.*-घाटाघाट *f.*-खल *m.*-&c करणें *g of o.*

To Discuss, *v. a resolve*—humors. उतरणें, वसणें, फांकणें, आसरणें, वितुळणें.

Discussion, *n.* v. V. A.—*act.* घोळणें *n.* &c. घाटाघाट *f* वाटघाट *f.* आलोडन *n.* घर्षण *n.* मंथन *or* मथन *n.* खल *m.*

Disdain, *n.* v. Contempt. तिरस्कार *m.* तिटकारा *m.* अनादर *m.* अवज्ञा *f* अवगणन *n.*

To Disdain, *v. a* v. To Contemn. धिक्कारणें, धिक्कार *m.*-तिरस्कार *m.*-&c. करणें *g. of o.* तुच्छ-हलका-&c. मानणें.

Disdainful, *a. scornful,* v. Contemptuous. मगरूर, मगरूरीचा, दिमाखाचा, दिमाखदार, ताठ्या डोळ्यांचा, ताठ्याचा.

Disdainfulness, *n.* v. A. मगरूरी *f.* दिमाख *m.* ताठा *m.*

Disease, *n. morbid state.* रोग *m.* विकार *m.* विकृति *f* रुग्णावस्था *f.*

Cure or alleviation of d. रोगशांति *f.* रोगोपशम *m.*

2 *a d. a malady,* v. Disorder. रोग *m.* दुखणें *n.* दुःख *n.* आजार *m.*

An inherited or a connate d. जन्माचा रोग *m.*

The seventy two orders or classes of d. बाहत्तर *or* बहात्तर रोग *m. pl.*

Diseased, *a.* v. N. *and* Disordered. रोगी *remiss.* रोगट, रोगग्रस्त, रोगान्वित, दुखणेकरी, आजारी, व्याधित, रुग्ण.

To Disembark, *v. c.* उतरणें.

Disembodied, *a. divested of the body.* विदेह, विदेही, देहातीत, त्यक्तदेह, मुक्तदेह, त्यक्तकाय-शरीर-&c.

To Disembogue, *v. n.* (समुद्रांत) मुखद्वारा मिळणें-प्रवेश *m.* होणें.

To Disenchant, *v. a. free from the force of a charm.* मंत्रमुक्त करणें, मंत्रापासून सोडवणें, मंत्राची उलट *f.*-&c. करणें.

To Disengage, *v. a. disentangle, detach, extricate, withdraw,* v. To Separate. उकलणें, उगवणें, सोडणें, सोडवणें, काढणें, गुंता *m.* -गुतावळ *f.* तोडणें-काढणें-सोडवणें, गुंतागुंत *f.*-गुंताडा *m.* काढणें, वेगळा-निराळा-&c. करणें.

Disengaged, *p.* v. V. उकललेला, सोडलेला, &c. सुटा, उकलींव.

I *unoccupied, unemployed.* रिकामा, खालीं, मोकळा, निरुद्योगी.

Disengagement, *n.* v. V.—*act.* उकलणें *n.* सोडवणें *n.* &c. सोडवण *f.* सोडवणूक *f.* उगवण *f.* उगवणी *f.* उगवणूक *f.* उकलणूक *f.* उकलणी *f.* —*state.* उकल *m.* उकाल *m.*

I *vacancy, leisure.* रिकामपण *n.* रिकामेपणा *m.* मोकळेपणा *m.* निरुद्योग *m.*

To Disentangle, *v. a. disengage, extricate.* उकलणें, उगवणें, उलगडणें, सोडवणें, गुंता *m.*-गोवा *m.*-गुंताडा *m.*-गुंतागुंत *f.* &c. काढणें-सोडवणें.

Disentangled, *p.* v. V. उकललेला, सोडवलेला, &c. उकलींव.

Disentanglement, *n.* v. V.—*act.* उकलणें *n.* उलगडणें *n.* &c. सोड-

वणूक *f.* उगवण *f.* उगवणी *f.*—*state.* उलगडा *m.* उकल *or* उकाल *m.* निकाल *m*

To Disenthral. See To Free.

Disesteem, *n.* v. Contempt. अपमान *m.* अनमान *m.* हलकाभार *m.* अव्हेर *m.* नाचक्की *f.* बदबोई *f.*

To Disesteem, *v. a.* v. To Contemn. अपमानणें, अनमानणें, अनादरणें.

Disfavor, *n. discountenance.* अवकृपा *f.* करडीमर्जी *f.* करडीकमान *f.* गैरमर्जी *f.* इतराजी *f* अप्रसन्नता *f.* अप्रसाद *m.* वक्रदृष्टि *f.* कुदृष्टि *f.*

2 *state of unacceptableness.* नापसंती *f.* नावड *f.* नानउतेपणा *m.* अरुचि *f.*

To Disfigure, *v. a. deform, &c.* विरूप-कुरूप-व्यंग-वदसुरत-वेडौल-खराब-&c करणें, रूपनाश *m.*-रूपभंग *m.*-&c. करणें *g. of o.* विरूपकरण *n.* करणें *g. of o.*

Disfigurement, *n.* v. V.—*state.* रूपनाश *m.* रूपभंग *m.* विरूपता *f.* वैरूप्य *n.* नष्टरूपता *f.*

To Disgorge, *v. a. vomit out.* ओकणें, उगळणें, ओकून-उगळून-&c. टाकणें, उद्गीर्ण करणें.

Disgrace, *n disfavored state.* वदरंग *m* वेरंग *m.* वदबोई *f.* अप्रतिष्ठा *f.* अपयश *n.* अयश *n.* पाणउतारा *m.* वदलौकिक *m.* वदनाम *n.* वदनामी *f.* तेजोभंग, *m.* तेजोहानि *f.* तेजोऱ्हास *m.* मानभंग *m.* मानहानि *f.* च्युति *f.* परिभव *m.*—as involving the sense of *ridiculousness and of ridiculous or pitiable state through ridicule.* Words and phrases conveying this import abound in *Maráthí.* They are mostly of lax or free formation; but they have extensive currency, are in constant use, and bear strong, and vivid, and impressive significance. They would thus but ill render such sober English words as *disfavor, dishonor, derision, ignominy, exposure, shame, scorn, opprobrium, &c.*: yet, than these we are aware of no English words more closely correspondent. They might indeed well represent certain *other* formations; but these being necessarily excluded from the Dictionary, they will be admitted, we apprehend, to have been rightly collected and inserted here. फजिती *f.* फटफजिती *f.* हसें *n.* थुथू *f.* लिथु *f.* भूळ *f.* भूळदशा *f.* भूळधमासा *m.* भुळभाषी *f.* भुळभाषा *f.* भुळभूळ *f.* भुळपट *f.* पट्टाभूळ *f.* भुळपट्टी, झील *f.* वचेरी *f.* भेचेरी *f.* रेवडी *f.* भंडवा *or* भंडमा *f.* भुरली *f.* राळ *f.* विट *or* वीट *m.* उलटी पूजा *f.* वदनकशा *m.* वदरंग *m.* वदज्ञान *or* वच्छान *f.* वदबोई *f.* भगल *f.* टपली *f.* भंड *n.* शेणमार *m.* फजरपूजा *f.* फेरघोंगडें *n.* हुरेवडी *f.* हुर्रेवावडी *f.* हुरली *f.* वखवख्य *f.* भवाडा *m.* विटंबना *f.* शोभा *f.* नाकाटी *f.* नाचक्की *f.*

2 *cause of shame.* अपयशाची-अपकीर्तीची-&c. गोष्ट *f.*-विषय *m.* अपयशाचें &c. स्थान *n.*-घर *n.*-कारण *n.* कलंक *m.*

To Disgrace, *v. a. put out of favor.* कृपेनून-मर्जीनून-&c. काढणें-घालवणें, गाळणें, च्युति *f.* करणें *g. of o.*

2 *put to dishonor or shame.* v. *To* Humble. लाजवणें, लाज *f.*-&c. आणणें, आब्रू *f.*-इजत *f.*-&c. घेणें-घालवणें *g. of o.* मानभंग *m.*-तेजोभंग *m.*-मानहानि *f.*-अपमान *m.*-अप्रतिष्ठा *f.*-पाणउतारा *m.*-&c. करणें *g. of o.* तोंडास काळिमा *m.* लावणें, तोंडावर काळोखी *f.*-&c. आणणें, पागोटें *n.*-नाक *n.* खालीं करणें *g. of o.* खालीं पाहायास लावणें, शोभा *f.* करणें *g. of o.* झिक्कल *f.* उतरणें *g. of o.* निर्मल्यसें करून टाकणें, मेखाड्या *f. pl.* घेणें, शेंदूर *m.* उतरणें *g. of o.* वावडी *f.* करणें *g. of o.* मंजा *m.* उतरणें, साडे *m. pl.* करणें *g. of o.* गुवावरून ओढणें, पोतेरें *n.* करून टाकणें, भुरली *f.*-टपली *f.*-&c. उडवणें *g. of o.*

Disgraced, *p.* v. V. 1. मर्जीतून गाळलेला-गळालेला-&c. गाळलेला, गलित, च्युत, पदच्युत, पदभ्रष्ट.

2 अपमान केलेला, लाजवलेला, खालीं पाहायास लावलेला, &c. अपमानित, अनादृत, विमानित.

Disgraceful, *a. shameful dishonorable.* लाजिरवाणा, अपयशस्कर, अपयशस्कर्ता, अपयशकारी, अपयशोजनक, यशोघ्न, यशोहर, यशोनाशक, &c कीर्तिहर-हारक-हारी-&c अपमानकारक, अपयशाचा, अपमानाचा, दुष्कीर्तीचा, &c. इजतखाऊ, इजतघेणा, इजतघेऊ, आब्रूघेणा, आब्रूगमावू.

To Disguise, *v. a conceal by a strange dress, &c.* वेष *pop.* भेस *m.*-सोंग *n.*-कपटवेष *m.*-कपटरूप *n.*-&c. देणें-घेणें, वेष *pop.* भेस *m.* बदलणें-पालटणें, आकारगोपन *n.*-आकारगुप्ति *f.* करणें *g. of o.* लपवणें, पांघरूण *n.* घालणें.

Disguise, Disguisement, Disguising, *n.* v. V.—*act.* सोंग देणें *n.* भेस बदलणें *n.* &c. आकारगोपन *n.* आकारगुप्ति *f.*

I. *a d. address, form, &c. covering reality.* सोंग *n.* वेष *m.* कपटवेष *m.* छद्मवेष *m.* कपटरूप *n.* छद्म *n.* छल *m.* भेश *or* भेष *or* भेस *m.* व्याज *m. n.* अपदेश *m.*

Disguised, *p.* v. V. सोंग-वेष दिलेला-घेतलेला, कपटवेष, कपटवेषी, छद्मवेषी, कपटरूपी, छद्मवेषधारी, आकारगोपित.

Disgust, *n.* वीट *m.* कंटाळा *m.* किळस *f m.* चिळस *f.* तिरस्कार *m.* त्रास *m.* खंत *f.* खंती *f.* रीस *f.* तिटकारा *m.* विकळी *f.* विकळत *f.* शिसकारी *f.* शिसारी *or* शिसारी *f.* धिक्कार *m.* चिणका *m.* चिणकारा *m.* उच्छाद *m.* उचाट *m.* विकृत *f.* विकृति *f.* निर्वेद *m.* वीभत्स *m* उपरति *f.* विरक्ति *f.* वैताग *m.*

To Disgust, *v. a.* कंटाळवणें, विटवणें, वीट *m.*-कंटाळा *m.*-किळस *f.m.*-चिळस *f.*-&c. आणणें, धिक्क-जिक्क-विरक्त-&c. करणें.

Disgusted, *p.* v. V. कंटाळवलेला, विटवलेला, &c. धिक्क &c. केलेला, विटका, धिक्क, जिक्क, जिगजीग *or* जिकजीक, खपा, निर्विण्ण, विरक्त.

To be d. with, v. To Loathe. कंटाळणें, विटणें, *also* विटणें *g. of o.* &c. सें *of s.* उचाटणें, वैतागणें.

Disgustful, *a.* Disgusting, *p. a.* v. V. *and* N. कंटाळवाणा *or* वाणी, किळसवाणा *or* वाणी, चिळसवाणा *or* वाणी, घाणेरा, घाणेला, घाणेरडा, झिडशा, झिडिस, हेंदरा, कुत्सित, ओसटा, ओखटवाणा, अघोरी, ओंगळ, ओंगळवाणा, वाभत्स, अभंगल.

Dish, *n.*-for holding food. &c. पात्र *n.* वासन *n.* ताट *n.* तबक *n.* परात *f.* थाळा *m. dim.* थाळी *f.* भाजन *n.*

Dishes and platters—compreh. थाळीटाकें *n.*

Earthen d. मृन्मयपात्र *n.*

Flat, earthen d. खापर *n.*

To lick the dishes clean. चाटून पुसून खाणें.

2 *preparation of food.* प्रकार *or* अन्नाचा प्रकार *m.* परी *f.* पर *f.* पक्वान्न *n.* पदार्थ *m.* Some of the common *dishes* are आडवत, आपा, उकडअंडी, उंडा, उंधर, उसळ, ओनंवधाळीपीठ, कचोरी, कटकढी, कढी, कण्या, काला, कटा, केशरीभात, कोडबळें *or* बोळें, खमणकांकडी, खांडवी *or* वें, खिची, खीर खुनग्युताभात, गांठोडें, घाट, घाटळें, घारकूट, घारगा, घारवीट, घारी, घुटें, चुरमा, चोळाचुरमा, डांगर, डाळवांगें, तंपीठ, तवसें *or* तवसोळी, ताकनई, तारकेणी, तिक्तय *or* व, तौंडलीभात, थोंडवाण *or* वायण.

Dish-clout, *n.* शोभणें *or* सोभणें *n.* पुसणें *n.*

Dish-water, *n.* रांधवणी *n.* तिसळवणी *n. or* विसुळवणी *n.* फळकवणी *n.* लेपवणी *n.*

Dishabille, To dress or be in d.—of men. पंचा-आडपंचा-गजा नेसणें *or* नेसून असणें, लहान नेसणें-नेसून असणें.—of women. आडवें-उभें नेसणें-नेसून असणें, वेढून घेणें, लहान नेसणें.

To Dishearten. See To Dispirit.

To Disherit. See To Disinherit.

To Dishevel, *v. a. spread loosely, &c.*—the hair. विखरणें, पिंजारणें, फिंदारणें, पिखरणें *or* पिखुरणें, उभवणें.

Dishevelled, *p.* v. V. विखरलेला, पिंजारलेला, &c

D. tresses or hair. झिंग्या *f. pl.* झिंड्या *f. pl.*

Having d. tresses. झिंपऱ्या.

Long and d. tress. झिंपरी *f.* झोंटी *f.* झिंझोटी *f*

Of d. hair. विगलितकेश.

To be d. पिंजरणें.

Dishonest, *a.* v. Knavish. लबाड, छट, ठकवरा, लटकुरा, लटका, बेइमानी, हराम, खोटसाळ, अप्रामाणिक *pop.* अप्रमाणिक, असाधु.

2—an employment, profits, &c हराम, हरामाचा, हरामखोरीचा, चोरीचा, अधर्माचा, अमार्गाचा.

Dishonesty, *n.* v. A. 1. लबाडी *f* छटपणा *m.* अप्रमाणिकपणा *m.* बेइमान *n.* अप्रामाणिकत्व *n.* असाधुत्व *n.* अधर्म *m.*

Dishonor, *n.* v. Disgrace. अप्रतिष्ठा *f* मानभंग *m* मानहानि *f.* तेजोभंग *m.* तेजोहानि *f.* तेजोऱ्हास *m.* अपयश *n.* अयश *n.* अपकीर्ति *f.*

To Dishonor, *v. a* v To Disgrace. अपमान *m.*-अप्रतिष्ठा *f.*-मानभंग *m.*-तेजोभंग *m.*-पाणउतारा *m.* &c. करणें *g. of o.* आब्रू *f.*-इजत *f.*-हुरमत *f.*-&c. घेणें-घालवणें *g. of o.* हलका भार *m.* करणें, हलका करणें.

Dishonorable, *a. disreputable,* v. Disgraceful. अयशस्कर, यशोघ्न, कीर्ति-हर-हर्त्या-हारक-हारी, यशो-हर-हर्त्या-&c. अपमानकारक-कारी-&c. इजतखाऊ, इजतघेऊ, इजतघेणा.

2 *destitute of honor.* हलकेवर्त्तणुकीचा, अधमवृत्ति, क्षुद्रवृत्ति, क्षुल्लकवृत्ति, पामरवृत्ति, पाजी.

Dishonored, *p.* v. V. अपमान केलेला, &c. अपमानित, अनादृत, विमानित.

Dishonoring, *n.* v. V.—*act.* अपमान करणें *n.* मानखंडना *f.* मानभंग *m.* तेजोभंग *m.* पाणउतारा *m.*

Disinclination, *n. want of desire.* अनावड *f.* नावड *f.* अनुत्कंठा *f.* अनुत्साह *m.* निरुत्साह *m.* अनुत्सुकता *f.*

Disinclined, *a.* v. N. अनुत्सुक, अनुत्कंठित, विमत.

Disingenuous, *a.* कुडा, कपटी, मनाचा कुडा-कपटी-कुजका-वांकडा-खोटा, वक्रबुद्धि.

Disingenuously, *adv.* v. A. कुडेभावाने, कापट्याने, वक्रभावाने.

Disingenousness, *n.* v. A. कुडेपणा *m.* कुडाभाव *m.* मनाचा कुजकेपणा *m.* &c. कापट्य *n.* वक्रभाव *m.*

To Disinherit, *v. a. cut off from an hereditary right.* वेवारसा *m.*-वृत्तिछेद *m.*-वृत्तिछेदन *n.* करणें *g. of o.* वेवारसी-वेवारीस-पितृधनाविभागी-दायानधिकारी-अदायाद-अंशहीन-अनंश-&c. करणें.

Disinheriting, Disinherision, *n.* v. V.—*act.* वेवारसा करणें *n.* वेवारीस करणें *n.* &c. वृत्तिछेद *m.* वृत्तिछेदन *n.* पितृधनाविभागिकरण *n.* दायानधिकारिकरण *n.*—*state* वृत्तिछेद *m.* वेवारीस केलेपणा *m.* छेदितवृत्तित्व *n.* वृत्तिछेदितत्व *n.*

To Disinter, *v. a.* थडग्यांतून-कबरेंतून-&c. काढणें, खणून काढणें, खनितोद्धार *m.* करणें.

Disinterested, *a. not selfish.* निष्काम, निर्लोभ, निर्मम, अस्वार्थिक, अस्वार्थक, मुक्तसंग.

Disinterestedly, *adv.* v. A. निष्कामबुद्धीने, निष्कामबुद्ध्या, &c.

Disinterestedness, *n.* v. A. निष्कामबुद्धि *f.* अस्वार्थबुद्धि *f.* निर्लोभबुद्धि *f.* निष्कामता *f.* निर्ममत्व *n.* निस्पृहता *f.* निरिच्छता *f.* अस्वार्थ *m.* स्वार्थाभाव *m.*

To Disjoin, *v. a.* v To Separate. वियोग *m.*-भेद *m.*-विश्लेष *m.* करणें *g. of o.* संबंध *m.* तोडणें *g. of o.* वेगळा-वियुक्त-&c. करणें.

Disjoined, Disjunct, *p.* v. V. *and* Separated. वेगळा केलेला, &c. वियुक्त, विश्लिष्ट.

Disjoiner, *n* Disjoining, *p. a.* v. V. वियोग करणारा, &c. वियोगकारी, विश्लेषकारी.

Disjoining, Disjunction, *n* v. V.—*act.* भेद करणें *n.* &c. वियोजन *n* विभेदन *n.* भेदन *n.*—*state.* वियोग *m.* विश्लेष *m.*

To Disjoint, *v. a. put out of joint, &c.* सांधा *m.*-संधि *m.*-सांध *f* &c उखळणें-उसकटणें-उपटणें-उपडणें-सोडवणें, संधिभंग *m.*-संधिभेद *m.*-संधिविश्लेष *m.*-&c. करणें *g. of o.*

Disjointed, *p.* v. V. सांधा उखळलेला, &c. विसंधित, संधिविश्लिष्ट, संधिच्युत. च्युतसंधि, स्थानच्युत, स्थानभ्रष्ट.

Disk, *n.* बिंब *n.* मंडल *n.*

Dislike, *n. aversion, distaste, disrelish, dissatisfaction.* नावड *f.* अनावड *f* अवडणें *n. v.* ये, पड, अप्रीति *f.* अभक्ति *f.* अरूचि *f.* नाखुशी *f.* निरशी *f.* अरति *f.* अवमति *f.* विमति *f.* अश्रद्धा *f.*

To Dislike, *v a.* नावडना-नापसंत-अप्रिय-&c. असणें-वाटणें *inv. con.* नावड *f.*-अनावड *f.* अप्रीति *f.* &c. असणें *g. of o. inv. con.* नावडणें *inv. con.*

Disliked, *p.* v. V. नावडता, नावडीचा, अनावडीचा, अप्रिय, विप्रिय, नापसंत *or* द, अपसंत.

To Dislocate. See To Disjoint.

Dislocation, *n.* v. V.—*act.* सांधा उखळणें *n.* सांध्याची उखळणी *f.*-उसकटणी *f.*-&c.—*state.* संधिभंग *m.* संधिभेद *m.* संधिविश्लेष *m.* संधिच्युति *f.*

To Dislodge, *v. a. remove from a place.* स्थानापासून काढणें, उठवून लावणें, स्थानांतर *n.*-स्थानभ्रंश-स्थानच्युति *f*-&c. करणें *g. of o.* स्थानभ्रष्ट-स्थानच्युत-&c. करणें.

Disloyal, *a.* राजद्रोही, राजविद्वेषी, राजशासनावमानी, राजाभक्त, राजाचा निमकहराम.

Disloyalty, *n.* v. A. राजद्रोह *m.* राजद्वेष *m.* राजाभक्ति *f.*

Dismal, *a. gloomy, dull,*—weather, &c. ओंधट, मळीण, अंधक.

A d. day. दुर्दिन *m. n.*

2 See Dreary.

To Dismantle, *v. a.* v. To Strip. उस्तरणें.

2 (a town, &c.). शहरपन्हा *m.*-गांवकुसूं *n.*-&c. मोडणें.

To Dismay, *v. a. daunt, dishearten,* v. To Dispirit. धैर्यभंग *m.*-धैर्यनाश *m.* करणें *g. of o.* हिम्मत *f.*-&c. खचविणें *g. of o.* दहशत *f.* देणें-घालणें, भय *n.* घालणें, हवालदिल-नष्टधैर्य-&c. करणें.

Dismay, *n.* v. Fright. दहशत *f.* भय *n.* धाक *m.* त्रेधा *f.* तिरपीट *f.* पांचावर धारण *f. v.* बस.

To Dismember, *v. a.* अवयवम *pl.* सोडणें-छेदणें-खंडणें &c. अवयवछेद *m.*-अंगछेद *m.*-गात्रछेद *m.*-&c. करणें *g. of o.*

To Dismiss, *v. a. send away, give leave of departure.* आज्ञा *f.*-रजा *f*-निरोप *m.*-रुखसत *f.* देणें, विदाई *f.*-रवानगी *f.*-विसर्जन *n.*-&c. करणें *g. of o.* विदा करणें.

To d. an assembly. बरखास करणें.

2 *divest of office or employment, discharge, discard, turn off.* काढणें, घालवणें, काढून देणें-टाकणें, दूर-बरतरफ-तगीर-&c. करणें, वाटेस *or* वाटे लावणें, बरतरफी *f.*-तगिरी *f.*-फांटा *m.*-विडा *m.*-तगिरीचें वस्त्र *n.*-पट्टा *or* ट्टा *f pl.*-ढाल *m.* देणें, साडे *m. pl.* करणें *g of o.* हातीं नारळ *m. or* श्रीफळ *n.* देणें, दुसऱ्याचें घर *n.* दाखवणें, पदच्युत-पदभ्रष्ट-&c. करणें.

Dismissal, Dismission, *n.* v. V.—*act.* आज्ञा देणें *n.* &c. आज्ञा *f.* रजा *f.* निरोप *m.* रुखसत *f.* विदाई *f.* विदागी *f.* विदाइकी *f.* रवानगी *f.* विसर्जन *n.*

D. with sweetmeats, &c. of a company. खिरापत *f.*

Presents on d. विदाई *f.* विदागी *f.* विदाइकी *f.* रवानगी *f.*

2—*act.* काढणेंn. वाटेस लावणेंn काढून देणेंn. दूर करणेंn &c. बरतरफी f. रजा f तगिरी *or* नहगिरी f. उठकळ f. उठकट f

DISMISSED, *p.* v. V. 1. निरोप दिल्हेला, &c. विसर्जित, बरखास.

2 वाटेस लावलेला, काढून दिल्हेला, &c. बरतरफ, नगीर *or* नहगीर, जिम्मा पारक, रुखसत, अधिकारच्युत, च्युताधिकार, पदच्युत, पदभ्रष्ट, अधिकारभ्रष्ट.

To be d. वस्त्रेn. *pl.* होणें *in. con.*

To DISMOUNT, *v. a.* उतरणें, काढणें, पाडणें, खालीं आणणें-करणें.

To DISMOUNT, *v n alight.* उतरणें, खालीं येणें, डेवरणें, अवरोहm.-अवरोहणn. करणें.

DISOBEDIENCE, *n.* आज्ञाभंगm. आज्ञोल्लंघm. आज्ञोल्लंघनn. अमान्यता f. असेवा f.

DISOBEDIENT, *a.* हुकूम मोडणारा, हुकूममोड्या, हुकूम नोपा, बेहुकमी, अमान्य, आज्ञाभंजक, आज्ञोल्लंघक, आज्ञात्यागी, आज्ञानिक्रमी.

To DISOBEY, *v. a.* आज्ञा f.-हुकूमm.-& c. मोडणें-मोडणें, आज्ञाभंगm.-आज्ञोल्लंघm.-आज्ञोल्लंघनn.-&c करणें.

To DISOBLIGE, *v. a. offend by unkindness.* अनुपकारी-अकृपेनें-अनुपकारद्वारा-&c असंतुष्ट-नाखुश-& c. करणें, मरजी f. मोडणें-खट्टी करणें *g. of o.*

DISOBLIGING, *p. a.* v. V. अनुपकारी, निरुपकारी, अननुरोधी, अनुपकारशील, उपकारशत्रु, उपकारशट, उपकारविमुख.

DISORDER, *n.* (of things, affairs, & c.). v. CONFUSION. अव्यवस्था f. घालमेल f. उलटापालट *or* उलथापालथ f. गोंधळ n. विस्कळ f. अफरातफर f. गफलत f गडबड f. व्युत्क्रमm. व्यतिक्रमm. भग्नप्रक्रमm. धांदल f. धांदलपट्टी f. धांदलाधांदल f. चवचव f. चवदन f. चचच्च f. घाण f. गुंगाण f. रळफळ f.

2 *disturbance, commotion,* v. TUMULT. गडबड f. बंडाळ *or* ळी f. गलबल f.

3 *derangement of health,* v. SICKNESS. विकारm. विकृति f. रोगm. असमाधानn. अस्वास्थ्यn.

4 *a* d., *a disease, malady, ailment.* रोगm. विकारm. दुखणेंn. दुःखn. आजारm. व्याधिm. बाधा f. दरद f. विकृति f. आमयm.

Dangerous d. जिवासांड रोगm.-दुखणेंn.-विकारm.-& c.

Disorders and diseases,—compreh. रोगराई f.

Exacerbated or supervenient d. (through error of regimen). बाचोटn. To be exacerbated, &c.—a d. बाचकूटणें.

Natural d.—*distinguished from* preternatural d. अंगरोगm.

5 (of mind). See DISCOMPOSURE.

To DISORDER, *v. a. disarrange, derange, discompose,* v. To CONFOUND. विसकळणें, ढवळणें, गफलतणें, उलकटणें, उसकटणें, अव्यवस्था f.-उलटापालट *or* उलथापालथ f.-घालमेल f.-धांदल f.-& c. करणें *g. of o.*

2 *derange the health.* विकारm.-विकृति f.-उपद्रवm.-व्यथा f. करणें बाधणें, रोगm. उत्पन्न करणें.

3 *ruffle, disturb.* See To DISCOMPOSE.

DISORDERED, *p.* v. V. 1. विसकळलेला, & c. विसकळीत, अव्यवस्थित, अस्ताव्यस्त, व्यस्ताव्यस्त, व्यस्त.

2 *ill, ailing,* v. SICK. दुखणाईत, दुखणेकरी, आजारी, विकारी, अस्वस्थ, असमाधानी, आतुर *or* रोगातुर, रुग्ण.

DISORDERLY, *a. disordered, confused, immethodical, &c.* अव्यवस्थित, अस्ताव्यस्त, व्यस्ताव्यस्त, व्यस्त, डावखुरा, अक्रमिक, क्रमशून्य-रहित, क्रमबाह्य, निरन्वय, बेबंद, बचवचीचा, धांदलाधांदलीचा, चवदचीचा, &c.

2—of persons, &c. बेबंद, गबाळी *or* गबाळ्या, भांभळ *or* भांभळ्या, भांड्या, भोंगळ, भसभोंगळ, गहाळ.

D. family or circle. टमटमराड्यn.

3 *lawless, &c.* v. LICENTIOUS. अशिष्ट, बेशिष्ट, गैरशिष्ट, बेढंगी, ढंगी, ढंड्या.

To DISORGANIZE. See To DISORDER.

To DISOWN, *v. a.* v. To DENY. नाकबूल जाणें-होणें, नाकारणें, ना ह्मणणें, अस्वीकारm.-अनंगीकारm.-& c. करणें *g. of o.*

DISOWNED, *p* v.V. नाकारलेला, &c. अस्वीकृत, अनंगीकृत.

DISOWNING, *n.* v.V.—*act.* नाकारणेंn. अस्वीकारm अनंगीकारm.

To DISPARAGE, *v. a. depreciate, undervalue,* & c. हलका-अपकृष्ट-& c करणें, गुणापकर्षm.-गुणऱ्हासm -अपकर्षm.-&c. करणें *g. of o.* हलकेपणाm. -उणेपणाm. आणणें, तिरस्कारणें, हिणवणें *or* हिणावणें, योग्यता f.-& c. हलकी करून दाखवणें *g. of o.*

DISPARAGEMENT. See DISGRACE.

DISPARITY, *n.* v DIFFERENCE. तफावत f. फेरm. न्यूनाधिक्यn. न्यूनाधिकभावm. असमानता f.

To DISPART. See To SEPARATE.

DISPASSION, *n.* v. QUIETISM. शमm. शांति f.

DISPASSIONATE, *a. calm, impartial.* शांत, थंड, निर्मम, निस्पृह, उदासीन, शमनेचा, शमाचा.

DISPATCH. See DESPATCH.

To DISPEL, *v. a. disperse, &c.* उडवणें, घालवणें, दवडणें, पळवणें, दूर-करणें, तिल्हेवाट f. करणें *g. of o.* वाताहात लावणें.

DISPENSARY, *n.* दवाखानाm. औषधशाला f.

DISPENSATION, *n.* v V. 1 —*act.* वांटणेंn. वांटणी f. वांटपn.

I *dealing of God with his creatures.* ईश्वरकर्तृकसुखदुःखनियोगm.

II *license to do what is forbidden or to omit what is commanded.* विधिमोचनn. विधिमुक्ति f. माफी f. प्रतिप्रसवm.

To DISPENSE, *v. a. deal out, distribute.* v. To DIVIDE. वांटणें, वांटणी f.-वांटपn.-& c. करणें *g. of o.*

2 with; *waive, give up, &c.* सोडणें, टाकणें, माफ करणें, माफी f.-क्षमा f.-सुटका f.-& c. करणें-देणें, नको ह्मणणें.

To DISPEOPLE. See To DEPOPULATE.

DISPEPSY. See INDIGESTION.

To DISPERSE, *v. a. dissipate,* v. To SCATTER. उडवणें, उधळणें, फांकवणें, गादवणें *or* गादावणें, मोडणें, घालवणें, दवडणें, पळवणें, जिकडे तिकडे करणें, परागंदा करणें, रानोमाळ करणें, फांकाफांक f.-उडवाउडव f. &c. करणें *g. of o.* वाट f. लावणें *g. of o.*

To DISPERSE, *v. n. be scattered.* फांकणें, पांगणें, वितुळणें, जिकडे तिकडे जाणें-होणें, वाताहात f. *pl.* होणें *g. of s.* रानोमाळ होणें, परागंदा होणें.

DISPERSED, *p.* v. V. A. उडवलेला, फांकवलेला, & c. परागंदा, विभिन्न.

DISPERSEDLY, *adv.* इतस्ततः, तजावजी, तीनतेरा.

DISPERSION, *n.* v.V. A.—*act.* उडवणेंn. फांकवणेंn. &c.—*state.* उडवाउडव f. फांकाफांक f. वाताहात f. तिल्हेवाट f. विधवाट f.

To DISPIRIT, *n. a. dishearten, depress, deject.* मनn.-हिम्मत f.-पायm. *pl.* मोडणें *g. of o.* उत्साहभंगm.-धैर्यभंगm.-मनोभंगm.-हर्षभंगm. -उत्साहनाशm.-& c. करणें *g. of o.* हिरमोड f.m.-पायमोड m. f. करणें *g. of o.* टांकेm. *pl.* ढील करणें *g. of o.* उदास-खिन्न-बेदिल-मलूल-& c. करणें, भंगणें, मोडणें.

DISPIRITED, *p.* v.V. मन मोडलेला, &c. उदास, उदासी, ग्लान, गलितोत्साह, विगतोत्साह, भग्नोत्साह, निरुत्साह, नष्टोत्साह, मलूल, बेदिल, मनोहत, विषण्ण, अवसन्न, दीनचेतन, अवाङ्मुख.

DISPIRITER, *n.* DISPIRITING, *p. a.* v.V. मन मोडणारा, &c. मन मोड्या, हिरमोड्या, पायमोड्या, मनोभंजक, उत्साहभंजक, धैर्यभंजक, उत्साहनाशक-घातक-&c.

DISPIRITING, *n.* v. V.—*act.* उदास करणेंn. मन मोडणेंn. &c. हिरमोडm.f. पायमोडm.f. मनमोडm f. मनोभंगm. उत्साहभंगm. धैर्यभंगm.

To DISPLACE, *v. a. remove from its place.* स्थळn. पालटणें *g.of o.* स्थानांतरn. -स्थलांतरn. करणें *g.of o.* स्थानभ्रष्ट-स्थानच्युत-स्थलभ्रष्ट-&c. करणें.

2 *derange,* &c. See To CONFUSE. 3. See To DISMISS.

To DISPLAY, *v. a. exhibit, set forth,* v. To MANIFEST, To SHOW. दाखवणें, प्रकाशm.-प्रसिद्धि*f.*-&c. करणें *g. of o.* उघड-प्रगट-प्रसिद्ध-&c. करणें, बाहेर काढणें.

DISPLAY, DISPLAYING, *n.* v. V.—*act.* दाखवणेंn. प्रगट करणेंn. &c. प्रकाशनn. आविष्करणn. आविष्कारm.

I *imposing array,* v. SHOW. आवm. भावारामm. थाटm. थाटमाटm. कटावm. घटावm. टामटूम *or* टुमटामf. जगडंबरn.

DISPLEASANT. See DISAGREEABLE.

To DISPLEASE, *v. a.* v. To OFFEND. नाखुश-खपा-असंतुष्ट-रूष्ट-&c. करणें, रूसवणें, मरजी*f.* मोडणें *g of o.*

DISPLEASED, *p.* v. V. नाखुश केलेला, &c. नाखुश, खपा, खट्टा, खट्टू, खट्टी, रंजीस, अप्रसन्न, असंतुष्ट, गैरखुश, गैरखुशी, गैरराजी, खिशाणा.

DISPLEASER, *n.* DISPLEASING, *p. a.* v. V. *and* DISAGREEABLE. नाखुश करणारा, &c. असंतोषक, असंतोषकारक, नावडता, नावडा, अनादड, नापसंत, अनिष्ट.

DISPLEASURE, *n. displeasedness,* v. OFFENCE. गैरमरजी*f.* करडी मरजी*f.* करडीकमान*f.* नाखुशी*f* इतराजी*f.* असंतोषm. अवकृपा*f.* अप्रसन्नता*f.*

DISPORT. See PLAY.

DISPOSABLE, *a.* v.V. 1. मांडायाचा-जोगा-&c. उपन्यसनीय.

DISPOSAL, *n. act of disposing.* See DISPOSITION. 2 *power or right of disposing, arranging, &c.* हातm. सत्ता*f.* आज्ञा*f.* सूत्रn. नियंत्रणा*f.* नियंतृत्वn. योजनाधिकारm. योजनसत्ता*f.*

To DISPOSE, *v. a. arrange, set, lay orderly.* मांडणें, थांगारणें, रचणें, योजणें, लावणें, जुळणें, थाटणें, व्यवस्था*f.*-रचना*f.*-रचाई*f.*-योजना*f.*-बंदोबस्तm.-विन्यासm.-उपन्यासm.-&c. करणें *g.of o.*

2 *frame the mind or will, incline.* मन वळविणें-लवविणें-तोलविणें-कलविणें-&c. मनाला झोकm.-कलm.-ओढ*f.*-&c. देणें *g of o.* अनुसरवणें, चित्तn. लावणें *g of o.* प्रवर्त्तविणें, प्रवण-उन्मुख-&c. करणें.

3 of; v. To APPLY, To USE. योजणें, कामास-&c. लावणें, व्यवस्था*f.*-वहिवाट*f.*-विनियोगm.-&c. करणें *g.of o.* वाट*f.* करणें-लावणें *g.of o.*

4 of; v. To SELL. टाळून टाकणें *or* टाळणें, देऊन टाकणें *or* देणें, बाहेर करणें, पिछावींत उतरणें-घालणें-टाकणें.

DISPOSED, *p.* v.V. 1. मांडलेला, रचलेला, &c. रचित, विरचित, योजित, व्यवस्थापित, व्यवस्थित, उपन्यस्त, विन्यस्त, अनुक्रांत, प्रतिविहित.

2 वळवलेला, &c. प्रवण, प्रवृत्त.

To feel d. मनदेवता*f.*-मनपिंगळाm लवणें-धांवणें-उठणें.

3 योजलेला, &c.

To be d. of. वहिवाटणें, वाट*f.* लागणें *g.of s.*

4 टाळून टाकलेला, देऊन टाकलेला, &c.

DISPOSER, *n.* v.V. 1. मांडणारा, रचणारा, &c. योजक, व्यवस्थापक, योजना-रचना &c. कर्त्ता, व्यवस्थाता, व्यवस्था कर्त्ता.

DISPOSING, DISPOSITION, DISPOSAL, *n.* v. V. 1.—*act.* मांडणेंn. रचणेंn. योजणेंn. मांडणी*f.* मांडणूक*f.* मांडावळ*f.* मांडणावळ*f.* मांडm. रचना*f.* रचणूक*f.* व्यवस्थापनn. विनियोगm. उपन्यासm. विन्यासm. प्रतिविधानn. अनुसंधानn —*state.* व्यवस्था*f.* बंदोबस्तm. बंदोबस्ती*f.* घटावm. कटावm.

2—*act.* मन वळविणेंn. झोक देणेंn. &c.—*state.* वासना*f.* प्रावण्यn.

3—*act.* वहिवाट करणेंn. वाट करणेंn. वाट लावणेंn. विनियोगm.

4—*act.* देणेंn. टाळणेंn. &c.

I *disposedness of nature,* v. NATURE, TENDENCY. स्वभावm. जन्मस्वभावm. मूलस्वभावm. भावm. शीलn. ओढ*f.* (स्वभावाची &c.)

II (of mind or will) *temper, &c.* स्वभावm. प्रकृति*f.* शीलn. शिलाणेंn. प्रकृतिभावm. तबियत*f.* मरजी*f.* कदर*f.*

D. and temper. शीलशिलाणेंn.

Evil d. असद्भावm.

Good d. सद्भावm. शीलn.

Happy d. सुखिस्वभावm. संतोषवृत्ति*f.*

Of an evil d. दुःशील, दुःस्वभाव.

Of a good d. सुशील, शीलवान् *pop.* शीलवंत, शीलाचा.

III *method,* v. ORDER. क्रमm. अनुक्रमm. पर्यायm.

To DISPOSSESS. See To DEPRIVE.

DISPRAISE, *n.* v. BLAME. निंदा*f.* गर्हा*f.*

DISPROOF, *n. confutation.* खंडनn. असत्त्वस्थापनn. अप्रामाण्यस्थापनn.

DISPROPORTION, *n want of proportion, disparity.* तफावत*f.* विजोडपणाm. न्यूनाधिकभावm. असाम्यn. साम्याभावm. प्रमाणवैकल्यn. प्रमाणवैषम्यn. विषमभावm.

DISPROPORTIONAL, DISPROPORTIONATE, *a.* v. N. विजोड, विषमपरिणामक, विषमभावाचा, न्यूनाधिक परिमाणक, असम, असमान.

To DISPROVE, *v. a. confute, &c.* खोटा-लटका-&c. करणें-करून-दाखवणें, खोटेपणाm.-खोटाई*f.*-&c. आणणें, खंडनn.-असत्त्वस्थापनn. करणें *g of o.*

DISPUTABLE, *a.* v. V. A. वाद करायाजोगा, &c. विप्रतिपन्न, प्रत्याख्येय, आलोड्य, विवादार्ह, वादयोग्य, तकरारी, विवादास्पद, विवादस्थान, क्षोदार्ह, क्षोदक्षम.

DISPUTATION, *n.* v. V. N. 1.—*act.* वादm. विवादm. वादप्रतिवादm वाग्युद्धn. हेतुवदm. खंडनमंडनn.

D.-club. वादाचा अड्डाm.

D.-rooms. वादाचा अड्डाm.

Testimonial awarded at disputations of pre-eminence. अर्जितपत्रn.

DISPUTATIOUS, *a.* v V. N. 1. अतिवादी, विवादी, वादी, वादरत, विवादार्थी, वादप्रिय, वादप्रवण, वादासक्त, बोलभांड, पाणी पिपिऊन वाद करणारा, तकरारी.

Perversely d. खळवादी.

To DISPUTE, *v. n. contend in argument,* v. To ARGUE. वादm.-विवादm.-वादविवादm.-विप्रतिपत्ति*f.*-&c. करणें-सांगणें-&c.

To d. vehemently. पायावर पाय देऊन वादm. सांगणें.

2 *strive, contend,* v. To FIGHT, To QUARREL. भांडणें, कज्जाm.-भांडणn.-&c. करणें.

To DISPUTE, *v. a. controvert, contest, call in question.* वादm.-तकरार*f.* घेणें-सांगणें *g.of o.* पंचाईत*f.* सांगणें, आक्षेपm.-शंका*f.*-आकांक्षा*f.*-कक्षा*f.*-&c. घेणें *with* वर *of o.* प्रतिपक्षm.-विरुद्धपक्षm.-&c. घेणें-करणें, वादm.-विवादm.- विप्रतिपत्ति*f.*- विप्रतिपादनn.- प्रत्याख्यानn. -निरसनn.-निराकरणn.-अस्वीकारm.-&c. करणें *g.of o.*

DISPUTE, DISPUTING, *n.* v. V. N. 1. *and* DISPUTATION. वादm. विवादm.

To be under d. वादm. चालणें *g.of s.*

2 भांडणn. कज्जाm. झगडाm. झोंवटn. तकरार*f.*

Take a loss but settle the d. हर मान झगडा तोड.

I *disputed matter.* खटलाm. खटलेंn.

Confused d. भानगड*f.* हिलगड*f.*

Disputed, *p.* v. V. A. वादाचा, तकरारीचा, वादग्रस्त, वादास्पद, वादस्थान, विप्रतिपन्न, प्रत्याख्यात, वैकल्पिक, निराकृत, निरस्त, अस्वीकृत.

Disputer, Disputant, *n.* v. V. N. 1. वाद करणारा, वादकर्त्ता, वादी, वाद्या, विवदमान.

To Disqualify, *v a. make unfit.* अयोग्य-अक्षम-नालायक-&c. करणें, अयोग्यता *f.*-&c. आणणें.

Disquiet, Disquietude. See Discomposure.

To Disquiet. See To Discompose.

Disregard, Disregarding, *n* v. Contempt. अवमान *m.* अनमान *m.* अपमान *m.* अनादर *m.* अव्हेर *m.* उपेक्षा *f.* अनपेक्षा *f.* अवज्ञा *f.* अवज्ञान *n.* अवगणन *n.* अवगणना *f.* अवमति *f.*

To Disregard, *v. a. slight, neglect,* v. To Contemn. अवमानणें, अनमानणें, अपमानणें, अनादरणें, अव्हेरणें, अवगणणें, उपेक्षणें, उपेक्षा *f.*-अवमान *m.*-&c. करणें *g. of o.*

Disregarded, *p* v. V. अवमानलेला, &c. अवमानित, अपमानित, अवगणित, उपेक्षित, अनपेक्षित, अवज्ञात, अनादृत, अवमत.

Disregarder, *n.* Disregardful, *a.* v. V. अवमानणारा, &c. अवमान &c. कर्त्ता-कारी, उपेक्षक, अनपेक्ष.

Disrelish. See Distaste.

Disreputable, *a. mean, dirty, &c.* v. Low, Blackguardly. हलका, हुच्चा, अप्रतिष्ठित, असंभावित, असभ्य, नापत, गैरआब्रूचा, बेआब्रूचा, जघन्यवृत्तीचा.

2 *causing disrepute,* v. Disgraceful. इजतखाऊ, इजतघेऊ, इजतघेणा, आब्रूघेणा.

Disrepute, *n. loss or want of reputation, disesteem, discredit.* अपकीर्त्ति *f.* अकीर्त्ति *f.* दुर्लौकिक *m.* अलौकिक *m.* बदलौकिक *m.* अपमान *m.* अख्याति *f.* अपयश *n.* अप्रतिष्ठा *f.* हलका भार *m.* बदबोई *f.* नापूस *f.*

Disrespect, *n.* अपमान *m.* अनादर *m.* अमर्यादा *f.* असत्कार *m.* असन्मान *m.* अवमान *m.* अवमानना *f.* बे अदबी *f.*

Disrespectful, *a.* v N. अपमानाचा, अनादराचा, अमर्यादेचा, &c. अवमानी, अपमान-अनादर &c. कारक-कारी.

Disrespectfully, *adv.* v.N. अमर्यादा करून, अमर्यादेने, अनादर &c. करून, अनादर &c. पूर्वक.

To Disrobe. See To Strip.

Disruption. See Breaking, Breach.

Dissatisfaction, *n. discontent.* अतृप्ति *f.* असमाधान *n.* अप्रसन्नता *f.* असंतोष *m.*

Dissatisfactory. See Unsatisfactory.

Dissatisfied, *a.* v. Discontented. असंतुष्ट, असंतोषी, अप्रसन्न, नाखुश.

To Dissect, *v. a. anatomize.* (प्रेत *n.*) फाडणें-कापणें, शवव्यवच्छेद *m.*-&c. करणें.

2 See To Analize.

Dissection, *n.* v.V. 1.—*act.* फाडणें *n.* कापणें *n.* शवव्यवच्छेद *m.*

2 See Analysis.

To Dissemble, *v. a. hide under false appearance,* v. To Conceal. लपवणें, छपावणें, चोरणें, पांघरूण *n.* घालणें.

To Dissemble, *v. n. act hypocritically.* बहाणा *m.*-मिष *pop.* मीस *n.*-निमित्त *n.*-कपट *n.*-मकर *n.*-&c. करणें, सोंग *n.* दाखवणें.

Dissembler, *n.* v. Hypocrite. मिसखोर, वेषधारी, छद्मवेषी, छद्मी, मनांत एक जनांत एक.

To Disseminate, *v. a.* v. To Spread. प्रसर *m.*-प्रसार *m.*-प्रचार *m.*-प्रवृत्ति *f.* करणें *g. of o.* पेरणें, प्रसृत-प्रचारित-&c. करणें.

Dissemination, *n.* v.V.—*act.* प्रसार *m.* प्रसारण *n.*

Dissension, *n. contention, discord,* v. Disagreement. कलह *m.* बखेडा *m.* कळ *f.* भेद *m.* खडबड *f.*

Domestic or intestine d. कुटुंबकलह *m.* घरफूट *f.* गृहभेद *m.* घरभेद *m.*

To foment or feed d. आगीत तेल *n.* ओतणें.

To sow d. आग *f.* पाखडणें, फुणगी *f.* टाकणें *or* लावणें, भेद *m.*-भेदन *n.* करणें.

To Dissent, *v. n. disagree in opinion.* गैरमान्य-अमान्य-असम्मत-विसम्मत-&c. अमणें, असम्मति *f.*-अस्वीकार *m.*-&c. करणें *and* असणें *with g. of s.* मतांतर *n.*-मतभेद *m.* असणें *g of s.*

Dissent, *n.* v. V. अस्वीकार *m.* अनंगीकार *m.* असम्मत *n.* असम्मति *f.* विसम्मत *n.* मतभेद *m.* मतांतर *n.*

Dissenter, *n.* Dissentient, *a.* v. V. नाकबूल, गैरमान्य, गैरराजी, असम्मत, विसम्मत, मतांतरग्राहक-ग्राही, मतांतरावलंबी, मतांतरधारी.

Dissertation, *n. discourse.* ग्रंथ *m.* कवन *n.* कविता *f.* प्रबंध *m.* वाङ्मरचना *f.*

Disservice, *n. ill turn, injury.* अपकार *m.* अपकृति *f.* अहित *n.* हानि *f.*

To Dissever. See To Sever.

Dissimilar, *a.* v. Unlike असदृश, अतुल्य, असमान, असम, भिन्न.

Dissimilarity, *n.* v. A असादृश्य *n.* असदृशता *f.* असाम्य *n.* तफावत *f.* अंतर *n.* भेद *m.*

Dissimulation, Dissembling, *n.* v.V. *and* Hypocrisy. छद्मव्यवहार *m.* आकारगोपन *n.* होटांत एक पोटांत एक, अवहित्था *f.* अपलाप *m.* वचस्येकं मनस्येकं *n.*

To Dissipate, *v. a. disperse,* v. To Scatter. उडवणें, उधळणें, फांकविणें, मोडणें, घालवणें, वितुळविणें.

2 See To Squander.

Dissipated, *a.* v. Loose. व्यसनी, बदफैल, दुर्व्यसनी, विषयलंपट.

Dissipation, *n. dissolute, irregular course of life.* बदफैली *f.* बेढंग *m.* दुराचरण *n.* भ्रष्टाचार *m.* दुर्वृत्ति *f.* भांगभुरका *m.*

Dissociable, Dissocial, *a.* v. Misanthropic. एकलकोट, एकलकोंडा, एकाड, माणूस घाण्या, नसनखवडा.

Dissoluble, *a. that may be melted.* वितुळवाया-चा-जोगा-&c. द्रवकराया-जोगा-&c. द्राव्य, द्रावणीय, द्रवीकरणयोग्य, द्रावणाई.

Dissolubility, *n.* v. A. द्राव्यत्व *n.* द्रावणार्हता *f.* द्रवीकरणयोग्यता *f.*

Dissolute, *a. licentious,* v. Loose. बदफैल, ढेंगी, ढंग्या, बेढंगी, चौदाळ, व्यसनी, दुर्व्यसनी, भ्रष्टाचारी, दुराचारी, दुर्वृत्त.

Dissoluteness, *n.* v. A. बदफैली *f.* दुर्व्यसन *n.* बेढंग *m.* भ्रष्टाचार *m.* दुराचार *m.* दुर्वृत्ति *f.*

Dissolution, *n.* v. V. A. 1.—*act.* वितुळविणें *n.* विघरवणें *n.* द्रावण *n.* द्रवीकरण *n.*

2—*act.* मोडणें *n.* तोडणें *n.* &c. भंग *m.* भंजन *n.*—*state* विघड *m.* भंग *m.* खंडलेनुटलेंन.

3—*act.* मोडणें *n.* विसर्जन *n.*

v.V. N. 1. वितुळणें *n.* विघरणें *n.*

2 तुटातुटी *f.* तुटातूट *f.* फूट *f.* फाट *m.* फाटफूट *f.* भंग *m.* विघड *m.*

I See Death.

Dissolvable. See Dissoluble.

To Dissolve, *v. a. liquefy,* v. To Melt. वितुळविणें, विघरवणें, द्रव *m.*-रस *m.* करणें *g. of o.*

2 *disunite, separate, take to pieces, &c.* v. To Break. मोडणें, तोडणें, भंजन *n.*-भंग *m.*-&c. करणें.

3 (an assembly, &c.) v. To Dismiss. मोडणें, बरखास करणें, विसर्जन *n.* करणें *g. of o.*

4 See To Solve.

To Dissolve, *v. n.*v. To Melt. वितुळणें, विघरणें, द्रवm.-रसm. होणें *g.of o.*

2 *break up, be disbanded,* v. To Break. तुटणें, फुटणें, फाटणें, फांकणें, सुटणें, भंगm.-विघडm.-&c. होणें *g.of s.*

Dissolvent, *a. that has power to melt.* द्रावक, द्रवकारक-कारी, स्रावक.

Dissonance, Dissonant. See Discord, Discordant.

To Dissuade, *v. a. divert by argument, exhortation, &c.* दोन गोष्टी सांगून-वुद्धिवाद सांगून-उपदेश करून- &c. फिरवणें *or* मनn.-वुद्धि*f* -चित्तn.-अंतःकरणn.-&c. फिरवणें *g.of o.* बोधपूर्वक परावर्त्तनn.-निवृत्ति*f.*-निवारणn.-&c करणें *g.of o.* निवारणासाठीं वुद्धिवादm. सांगणें, निवारणोपदेशm. करणें

Dissuasion, *n.* v. V. निवारणोपदेशm निवारणवुद्धिवादm. परावर्त्तनोपदेशm.

Dissuasive, *a.* v.V. निवारक, निवारणधर्मक, निवारणोपदेशात्मक

Dissyllabic, *a.* द्व्यक्ष.

Dissyllable, *n.* द्व्यक्षशब्दm. द्विस्वरशब्दm.

Distaff, *n.* चरखी *or* कीf

Distance, *n. space between.* पल्लाm. टप्पाm. छट्टm. लावणf. अवधिm. अंतरn. तफावतf. अंतराm. अंतरालn.

2 *remoteness, farness.* लांबीf. दूरताf. दूरत्वn. विप्रकर्षm.

At a great d. लांबच लांब, लांबचे लांब, दुरचे दूर.

At or to a great d. लांब, दूर.

To keep at a d. *be or become cold towards.* दूर धरणें *or* पाहणें.

To Distance, *v. a. outstrip, leave behind.* मागें-पाठीमागें टाकणें-घालणें-करणें, अंतरणें.

Distant, *a. remote, far*;—of time or space. दूर, दूरचा, दुरील, दुरला, दुरवरचा, लाब, लांबचा, लांबणीचा, मोठ्या अंतराचा, मोठे अवधीचा, दूरस्थ.—in high degree. लांबचलांब, लाबचे लांब, सुदूर, विप्रकृष्ट.

To be put off to a d. time. लांबणें, लांबणीवर-लांबणीखालीं पडणें.

2 See Reserved.

Distaste, *n. disrelish,* v. Dislike. अनावडf. निरशीf. अवडणेn. *v.* पड, ये, अरूचिf. अभक्तिf. अश्रद्धाf. अरतिf.

Distasteful, *a. nauseous to the palate.* अरूचिर, अरूच्य, अरूचिकर, अरूचिक, अस्वादिष्ट, कुस्वाद, दुःस्वाद.

2 See Unpleasant.

Distastefulness, *n.* v. A. 1. अरूच्यताf. अस्वादिष्टताf. &c.

Distemper, *n. disease, malady,* v. Disorder. विकारm. विकृतिf. आजारm. रोगm.

To Distend, *v. a. stretch out, extend, swell,* v To Stretch. फुगवणें, फुलवणें, वासणें, विस्तीर्ण करणें, ताणणें, तणतणीत-तटतटीत करणें.

To be distended. तटतटणें *intens.* तटाटणें, तणणें, तणतणणें, तणवरणें.

To Distend, *v. n.* फुगणें, फुलणें, वासणें, विस्तीर्ण होणें.

Distension, *n.* v. V. A.—*act.* ताणणेn.—*state.* तटाटाm. नाठाm. *v.* ये. ताणm. *v.* ये. तटाटलेपणाm. तटतटीतपणाm. &c.

Distich, *n. couplet.* दोहराm. चैतf.

To Distil, *v. a.* (spirits, &c.). काढणें, संधानn.-निस्सारणn.-निष्कासनn.-&c. करणें *g.of o.*

2 See To Drop.

To Distil, *v. n. fall in drops,* v. To Drop. टपकणें, टिवकणें.

Distillation, Distilling, *n.* v. V. A. 1. मद्यसंधानn. संधानn. संधानीf संधिकाf. मद्यनिस्सारणn. आसुतिf. ऊतिf.

Distiller, *n.* v V. A. 1. मद्य काढणारा, कलाल, काळण, संधानकर्त्ता, अर्कंकार, मद्यकार, शौंडिक.

Distillery, *n.* कलालाची भट्टीf. मद्यसंधानागारn. मद्यनिस्सारणशालाf.

Distinct, *a. other,* v. Different. निराळा, वेगळा, जुदा, भिन्न, विलक्षण.

2 *disjunct, not conjunct,* v. Separate. निराळा, वेगळा, जुदा, मोकळा, अलग, पृथक्, निखालस, भिन्न, असंबद्ध, असंमृष्ट, असलग्न.

3 *plain, conspicuous,* v Clear. साफ, स्पष्ट, व्यक्त, सुव्यक्त.

Distinction, Distinguishing, *n.* v.V. 1.—*act.* भेद पाहणेn. &c. विवेचनn. विवेचनाf विभावनn. विभावनाf. तारतम्यदर्शनn. भेददर्शनn.

2—*act.* भेदणेn. & c. भेदm. भेदनn. अवच्छेदm. परिच्छेदm व्यवच्छेदm. पृथक्करणn.—*state.* व्यावृत्तिf.

D. of own and other, (relations, things, & c.) *regard to meum et tuum.* आपपर *or* स्वपर भावm. आपपर *or* स्वपर बुद्धिf.-लक्ष्यन-दृष्टिf.-मतn.-&c.

D. of persons. उंचनीच-सामान्यविशेष-उच्चावच-&c. दृष्टिf.-बुद्धिf.-गनn.-& c.

Non-d. of persons. सर्वसाधारण-आपामरसाधारण-&c. वृत्तिf.-वर्त्तनn.-मनn -लक्ष्यn.-भावm.-बुद्धिf -दृष्टिf.-& c.

I *diversity,* v. Difference. भेदm. फेरm. फारकm. तारतम्यn. न्यूनाधिक्यn.

II *holding to be different.* विषमभावm. द्वैतभावm. भेददृष्टिf.-भेदभावm. तारतम्यभावm. तरतमभावm. विषमदृष्टिf.

To treat without d. एका काठीनें हांकणें, एका माळेंत ओवणें, सब घोडे बारा टक्के करणें-मानणें.

III *note or mark distinguishing.* विशेषm.

IV *eminence, superiority.* मोठेपणाm. श्रेष्ठत्वn. विशेषणाf. लौकिकm. नांवn प्रतिष्ठाf.

Distinctive, *a. that marks difference.* भेदसूचक-दर्शक-& c

Distinctly, *adv.* v. A. 3. साफ, स्पष्ट, सुव्यक्त, व्यक्त.

Distinctness, *n.* v.A.1 निराळेपणाm. वेगळेपणाm. भिन्नत्वn. वैलक्षण्यn.

2 निराळेपणाm. मोकळेपणाm. निखालसपणाm. पार्थक्यn. असंमृष्टत्वn.

3 स्पष्टताf. व्यक्तताf.

To Distinguish, *v. a. note the difference of, discern, discriminate.* तारतम्यn. पाहणें-ठेवणें-राखणें, भेदm.-विशेषm.-फेरm.-न्यूनाधिक्यn. &c. पाहणें-जाणणें-मनांत आणणें, विवेचनn -विवेचनाf.-विभाननn. -विभानताf. करणें *g.of o.*

2 *separate from, make distinct or particular.* भेदणें, भेदm. भेदनn.-अवच्छेदm.-परिच्छेदm -व्यवच्छेदm. करणें *g of o.*

3 (one's self). श्रेष्ठत्वn.-वरिष्ठत्वn.-यशn.-नांवn.-प्रतिष्ठाf.—&c. मिळवणें-संपादणें.

Distinguishable, *a.* v V. 1. विवेचनीय, विभावनीय, विभाव्य.

2 भेद्य, भेदनीय, विशेषणीय, विशेष्य.

Distinguished, *p.* v.V. 1, कृतलक्षण, आहतलक्षण, विवेचित, विविक्त, विभावित.

2 अवच्छिन्न, परिच्छिन्न, व्यवच्छिन्न, पृथक्कृत, विशिष्ट, विशेषित.

3 *eminent, &c.* नांवाचा, नामजात, प्रतिष्ठित, नामांकित, लब्धकीर्त्ति, लब्धयश, लब्धप्रतिष्ठ, असाधारण.

Distinguisher, *n.* Distinguishing, *p. a.* v.V. 1. तारतम्य पाहणारा-ठेवणारा, &c. विवेचक, विवेकी, विवेकाढ्य, भेददर्शक, तारतम्यदर्शक.

2 भेद करणारा, &c. भेदक, अवच्छेदक, परिछेदक, व्यवच्छेदक, विशेषक, विशेषण.

To Distort, *v. a.* v. To Twist. मुरडणें, वांकडा-वक्र-विकृत-&c. करणें, पिळेm *pl.* देणें.

DISTORTED, *p.* v V. मुरडलेला & c. खुळा *remiss.* खुळपट, विकृत, विकल, साचीकृत.

To be or become d. तिरपणें *or* तिरपावणें.

DISTORTION, *n.* v.V.—*act.* मुरडणें*n.* वांकडा करणें*n.* & c.

—*state.* v CONTORTIONS. वैकल्य*n.* मुरगाळा*m.* पिळा*m*

To DISTRACT, *v. a perplex, bewilder,* v. To CONFOUND. घाबरविणें, बहकावणें, गडबडवणें, ओढाताण *f.*-त्रेधा *f* -तारंबळ *f.*-धांदल *f* -ताणाताण *f.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *greatly disturb, or discompose,* v. To MADDEN. वेडा-विक्षिप्त-&c. करणें, चित्तभ्रम*m.*-चित्तविभ्रंश*m* -चित्तविक्षेप*m.*-बुद्धिभ्रंश*m* -&c. करणें *g. of o*

3 *divert from a point, draw from an object* फिरवणें, फांकवणें, बहकावणें, काढणें, भ्रष्टवणें.

DISTRACTED, *p.* v.V. 1 घाबरवलेला, घाबरा, विमना, विमनस्क.

2 वेडा केलेला-झालेला, चित्तविक्षिप्त, बुद्धिभ्रष्ट, चित्तविभ्रमी.

3 फिरवलेला, & c.

DISTRACTER, *n.* DISTRACTING, *p. a.* v. V. 1. घाबरविणारा, गडबडविणारा, &c. धांदलीचा, ओढाताणीचा.

DISTRACTION, v.V 1.—*act.* घाबरवणें*n.* & c. ताणाताण *f.* ओढाताण *f* कुतरओढ *f.* कुतरतोड *f* —*state.* निरपीट *f.* तारंबळ *f.* धांदल *f.* तारांबीर *f.* डामाडूळ *f.n.* त्रेधा *f.* तिरडाफांक *f.* वैमनस्य*n.* चित्तवैकल्य*n.* वेचिल्य*n.*

To DISTRAIN, *v. a. seize for debt.* कर्जानदल धरणें, कोलम.*n.*-कबज*n.* धरणें.

DISTRESS, *n. affliction,* v. TROUBLE. दुःख*n.* क्लेश*m.pl.* कष्ट*m.pl.* श्रम*m.pl.* हैराणी *f.* हैराणगत *f.* ताप*m.* संताप*m.* कासाविसी *f.* कष्टावस्था *f.* कष्टदशा *f.* हैराणदशा *f.* &c.

To be in great d. अर्धाजीव*m.* होणें, कंठी प्राण*m.* येणें.

2 *miserable state,* v. WRETCHEDNESS. हाल*m.pl.* हालेहवाल*m. pl.* हालअपेष्टा *f.* दुर्दशा *f.* हलबल्या *f.pl.* हबेलंडी *f.* गाळण *f.* हळाकी *f.*

3 *straitness of circumstances,* v. POVERTY. अडचण *f.* चडचण *f.* चणचण *f.* तारंबळ *f.* विपत्ति *f.* अडचणूक *f.* ओढ *f.* ओढगस्ती *f.* गिरिवदारी *f.* हलाकी *f.* वखवख *f.*

To relieve one's d. अडचणूक *f.* मोडणें *g. of o.*

To DISTRESS, *v. a.* v. To AFFLICT. To TROUBLE. पिडणें, पिडवणें, दुःख*n.*- क्लेश*m.pl.*- कष्ट*m.pl.* देणें, क्लेशणें, हैराणी *f.*- हैराणगत *f.*- &c. करणें *g. of o.* हैराण–&c. करणें.

2 *reduce to want or wretchedness.* हाल*m.pl.*-हालहवाल*m.pl.*-दशा *f.*-हलाकी *f.*-तारंबळ *f.*-अडचण *f.*-& c. करणें *g. of o.* अडचणांत-विपत्तींत-संकटांत-& c. पाडणें-घालणें–आणणें, अडचणतणें.

DISTRESSED, *p.* v.V. 1. दुःखी, दुःखित, श्रमी, कष्टी, क्लेशी, क्लिष्ट, पीडित, कासावीस, व्यग्र, संतप्त, संतापित, प्राप्तदुःख, प्राप्तक्लेश, & c.

2 ओढगस्त, ओढिस्तु, गिरिवदार, दुर्गत, कृच्छ्रगत, आपन्न, विपत्तिग्रस्त, आपत्प्राप्त, आपद्ग्रस्त.

To be d. अडचणणें.

DISTRESSING, *p. a.* DISTRESSFUL, *a.* v.V. 1. पिडणारा, &c. दुःखाचा, कष्टाचा, क्लेशाचा, कष्टदशेचा, हैराणगतीचा, दुःखद, दुःखप्रद, क्लेशद, क्लेशप्रद, क्लेशावह, & c. कष्टकारक-कारी.

2 तारंबळीचा, अडचणीचा, ओढगस्तीचा, विपत्तीचा, हालांचा, हालअपेष्टेचा.

DISTRESSING, *n.* v.V. 1.—*act.* पिडणें*n.* पिडवणें*n.* क्लेशणें*n.* &c. संतापन*n.* कष्टीकरण*n.*

3 अडचणवणें*n.* अडचण करणें*n.* &c.

To DISTRIBUTE, *v. a. deal out, dispense,* v. To DIVIDE. वांटणें, वांटून देणें, वाढणें, विभागणें, वांटणी *f.*-वांटप*n.*-वांटावांट *f.* करणें *g. of o.*

DISTRIBUTION, *n.* v. V.—*act.* वांटणें*n.* वांटून देणें*n.* &c. वांटणी *f.* वांटप*n.* वांटावांट *f*

General or copious d. भूयसी *f.*

I—in logic. शृंगग्राहिका *f.*

DISTRICT, *n. circuit of authority.* चकला*m.* महाल*m.*

2 *division of country,* v. COUNTY. प्रांत*m.* महाल*m* तालुका*m.* जिल्हा*m.*

Throughout the districts. महालानिहाय.

To DISTRUST, *v. a. be diffident of,* v. To DOUBT. अविश्वास*m.*-अप्रत्यय*m* करणें–देणें, शंका *f.*-आशंका *f.*-संशय*m.*-& c करणें *g. of o.*

DISTRUST, *n. diffidence, non-reliance,* v. DOUBT. अविश्वास*m.* शंका *f.* आशंका *f.* अप्रत्यय*m.* कल*m.*

DISTRUSTED, *p.* v.V. शंकित, आशंकित, अविश्वसित.

DISTRUSTFUL, *a.* v. SUSPICIOUS. अविश्वासी *or* सू *or* सूक, सशंक, साशंक, शंकाशील, अप्रत्ययी.

To DISTURB, *v. a. stir, move, displace.* हालवणें, चाळवणें, ढळवणें, स्थानभ्रंश*m.*-स्थलभ्रंश*m.*-स्थलांतर*n.* करणें *g. of o.*

2 *disquiet, &c.* v. To AGITATE, To DISCOMPOSE. गढुळणें, गदळणें, रवंदळणें, गळहाटणें, अस्वस्थ-क्षुब्ध-व्यग्र–& c. करणें.

3 *impede,* v. To HINDER. To INTERRUPT. हरकत *f.*–विघ्न*n.m.* करणें, व्याक्षेप*m.* घालणें–आणणें–करणें.

DISTURBANCE, DISTURBING, *n.* v. V. 1.—*act.* हालवणें*n.* ढळवणें*n.* & c. स्थानभ्रंश*m.* स्थलभ्रंश*m.*

2—*act. and* DISCOMPOSURE. गढुळणें*n.* गदळणें*n.* &c.— *state.* क्षोभ*m.* व्याक्षेभ*m.* क्षुब्धता *f.* उद्वेग*m.*

3 See HINDERANCE, INTERRUPTION.

I *commotion, combustion,* v. TUMULT. धांदल *f.* धांदलपट्टी *f.* खूळ*n.* दंगा*m.*

DISUNION, DISUNITING, *n.* v. V.A—*act* वेगळा करणें*n.* भेदणें*n.* भेद*m.* भेदन*n.* द्वैभीकरण*n.*—*state.* वियोग*m.* भेद*m.* विश्लेष*m.* वियुक्तता*m.* विश्लिष्टता *f.* विभक्तता *f.*

I fig. of families, &c. विघडा*m.* तूट *f.* फूट *f* भेद*m.* वेगळेचार*m.pl.* वेगळीक *f.* वियोग*m.* अनैक्य*n.* भिन्नभाव*m.* विभक्तभाव*m.* द्वैनभाव*m.*

To DISUNITE, *v. a.* v. To SEPARATE. वेगळा-भिन्न-निराळा-&c. करणें, भेदणें, संवेग*m.* तोडणें-मोडणें *g. of o.* भेद*m.*-वियोग*m.*-विघडा*m.* &c करणें *g. of o.*

To DISUNITE, *v. n.* वेगळा-&c होणें, वियोग*m.*-&c. होणें *g. of s.*

DISUSAGE, DISUSE, *n. neglect of use.* गैरवळण*n.* गैरराबता*m.* गैरवहिवाट *f.* अनभ्यास*m.* अनुपस्थिति *f.* अनुपलब्धि *f.* अव्यवहार*m.* लोप (esp. in comp. as आचारलोप, संप्रदायलोप, रीतिलोप, धर्मलोप, & c.), अनाचरण*n.*

To fall into d. पडीं पडणें, ढळणें.

To DISUSE, *v. a.* वहिवाट *f.*-राबता*m.*-वळण*n.*- अभ्यास*m.* & c. सोडणें *g. of o.* अनभ्यास*m.*-अव्यवहार*m.*-& c. करणें *g. of o.*

DISUSED, *p.* v. V. राबता सोडलेला, &c. अव्यवहारित, अनुपस्थित, लुप्त.

DITCH, *n. trench, &c.* चर*m.* खंदक*m.* खात*n.*

2 *moat.* खंदक*m.* खाई *f.* चर*m. dim.* चरी *f.* परिखा *f.*

DITTO. कित्ता, तथा.

DITTY. See SONG.

DIURETIC, *n. a medicine to provoke urine.* मूत्रढाळ*m.* वस्तिशोधन*n.* लघ्वीजुलाब*m.* इंद्रियजुलाब*m.* इंद्रियरेचन*n.* इंद्रियशोधन*n.*

DIURETIC, *a.* v. N. मूत्रढाळाचा, मूत्रल, मूत्रक, मूत्रोत्पादक, मूत्ररेचक.

DIURNAL, *a. quotidian,* v. DAILY. दिवसाचा, रोजचा.

2 *belonging to the day.* दिवसाचा, दैनिक, दैन, दिवातन.

DIVAN, *n. council-chamber.* दिवाणm. दिवाणखानाm.

To DIVARICATE, *v. n. fork, part into two.* फुटणें, दुफांटाm.-दुभागm.-&c. होणें *g. of s.*

To DIVARICATE, *v. a. divide into two.* दुभागणें, दुभागm.-दुफोडf.-दुफाडf.-&c. करणें *g. of o.*

To DIVE, *v. n.* बुडीf.-डुबकीf.-खोलबुडीf.-सुरकांडीf. मारणें.

DIVE, DIVING, *n.* v. V. बुडीf. डुबकीf. पाणबुडीf. सुरकांडीf.

DIVER, *n.* v. V. पाणबुड्या, बुडी &c. मारणारा.

To DIVERGE, *v. n. extend or spread in different directions from the same point.* फुटणें, पसरणें, फांकणें, फांकटणें.

DIVERGENCE, *n.* v. V. फांकणेंn. फांकटीf.

DIVERGENT, *a.* v. V. फांकणारा, फुटणारा, फांकट, केंद्रपराङ्मुख

DIVERS, *a.* v. VARIOUS. नाना, विविध, अनेक.

DIVERS. See DIFFERENT.

To DIVERSIFY, *v. a.* v. To VARY पालटणें, पालटm.-फेरm.-फेरफारm.-भेदm.-प्रकारांतरn.-पर्यायांतरn.-रूपभेदm.-रूपांतरn.-&c. करणें *g. of o.*

DIVERSION, DIVERTING, *n.* v. V. 1.—*act.* फिरवणेंn. वळवणेंn. परिवर्त्तनn.

2—*act.* रमवणेंn. रंजविणेंn. रंजनn.

I *object or cause of d.* v. PLAY. गमतf. करमणूकf. विरंगुळाm कौतुकn.

DIVERSELY, *adv.* v. VARIOUSLY. परोपरी, नानापरी, भिन्नप्रकाराने, प्रकारांतराने, पर्यायांतराने.

DIVERSITY, *n. dissimilitude,* v. DIFFERENCE. निराळेपणाm. &c. भिन्नताf. असमताf. असाम्यn. वैजात्यn.

2 See VARIETY.

To DIVERT, *v. a. turn off.* फिरवणें, वळवणें, मोहराm.-तोंडn. फिरवणें-वळवणें *g. of o.* मोडf.-वळणn. देणें, परिवर्त्तनn. करणें *g. of o.* मार्गल्यागm. करविणें.

2 *entertain,* v. To AMUSE. रमविणें, रंजविणें, विरंगुळाm.-करमणूकf.-&c. करणें *g. of o.*

To DIVEST, *v. a. denude,* v. To STRIP. वेगळा-निराळा-हीन-रहित &c. करणें, उघडा-नागवा-सुना &c. करणें.

To DIVIDE, *v. a. part, cut.* भेदणें, छेदणें, कापणें, दुभागणें, दुभांगणें, भांगणें, विभागणें, विछेदm.-परिछेदm.-&c. करणें *g. of o.*

2 *sever, sunder,* v. To SEPARATE. भेदm.-भेदनn. करणें *g. of o.* वेगळा-निराळा-भिन्न-अलग-&c. करणें-ठेवणें.

3 *deal out, dole, partition, distribute, dispense, share.* वांटणें, वांटून देणें-घेणें, विभागणें, वाढणें, भांजणें, वांटणीf.-वांटपn.-&c. करणें *g. of o.* वांटेm.*pl.*-अंशm.*pl.*-&c. करणें *g. of o.*

4—in arithmetic. भागणें, भागm. देणें, भांजणें, भाजनn. करणें *g. of o.*

To DIVIDE, *v. n.* See To PART.

DIVIDED, *p.* v. V. A. 1. भेदलेला, छेदलेला-&c. छेदित, छिन्न, विछिन्न, परिछिन्न, भिन्न.

2 वेगळा &c. केलेला.

3 वांटून दिलेला-घेतलेला, विभागलेला, &c. विभागित, विभक्त, भाजित, अंशित.

4 भागलेला, भांजलेला, भाजित.

DIVIDEND, *n. share of a divided thing,* v. SHARE. वांटाm. भागm. तक्शीमf. हिस्साm.

2—in arithmetic. भाज्यn. भाज्यांकm.

DIVIDER, *n.* v. V. A. 1. भेदणारा, छेदणारा &c. भेदक, छेदक, विच्छेदक, परिछेदक, छेद-विच्छेद-&c. कर्त्ता-कारक-&c.

2 भेद करणारा, वेगळा-&c. करणारा, &c.

3 वांटणारा, वांटून देणारा-घेणारा, &c. अंशमान.

4 भागणारा, भाजक.

DIVINATION, *n.* v. V. प्रश्न-शकुन-ठोका-&c पाहणेंn. *or* पाहण्याची विद्याf.

DIVINE, *a. pertaining &c. to God.* ईश्वरी, ईश्वरीय, ईश्वराचा, देवाचा, ईश्वरसंबंधी, देवसंबंधी, दैवकीय, दैव, दैविक, ऐश, ऐशिक, दिव्य, गीर्वाण, गीर्वाणी.

D. favor. भगवत्कृपाf.

D. power. भगवत्सत्ताf.

D. will. भगवदिच्छाf.

To DIVINE, *v. a. predict, prognosticate* प्रश्नm.-शकुनm.-ठोकाm -भाकितn. पाहणें-पाहून सांगणें.

2 See To GUESS.

DIVINELY, *adv. by the agency &c. of God.* ईश्वराकडून, देवाकडून, ईश्वर in comp. as ईश्वरोपदिष्ट d. instructed. ईश्वरप्रेरित d. prompted, &c.

2 See EXCELLENTLY.

DIVINER, *n.* v. V. शकुन पाहणारा-पाहून सांगणारा, दैवज्ञ, पाहण्या, ठोकजोशी, भेदेजोशी, पिंगळाजोशी, भाकंड जोशी.

DIVINITY, *n. deity, godhead.* देवपणाm. देवताf. देवत्वn. ईश्वरत्वn. ईशताf. ईशत्वn.

2 *theology.* देवज्ञानn परमार्थज्ञानn. ब्रह्मज्ञानn. वेदांतm. तत्वज्ञानn. अध्यात्मज्ञानn. अध्यात्मशास्त्रn.

3 *a d.* v. GOD. देवm. देवताf.

DIVISIBLE, *a.* v.V.A. 1. भेदाया जोगा-&c. भेद्य, भेदनीय, छेद्य, छेदनीय.

2 भेद कराया जोगा-&c. खंडनीय.

3 वांटाया जोगा-&c. भाज्य, भाग्य, अंश्य, अंशनीय.

DIVISION, DIVIDING, *n.* v. V. A. 1.—*act.* भेदणेंn. छेदणेंn. &c. भेदm. भेदनn. छेदm. छेदनn. विभेदm. विच्छेदm. परिछेदm. अवच्छेदm.

2 भेद करणेंn. भेदm. भेदनn. पृथक्करणn.

3 वांटणेंn. वांटून देणेंn.-घेणेंn. विभागणेंn. &c. वांटणीf. वांटपn. अंशनn.

4 भागणेंn. भाजनn. भजनn. हरणn.

I See DISAGREEMENT, DISUNION.

II—in arithmetic;—the rule. भागाकारm. Some of the modes are धावरा भागाकार, बैठा भागाकार.

III *a d. place divided off, a partition.* खणm. खानाm. खिसाm. घरn. पडm.n. पूडm.n. कपाट *or* कप्पाm. अंखणीf.

IV *dividing body,* v. PARTITION. पडदाm. पडदीf. भेदसाधनn.

V *portion, part,* v. SHARE. विभागm. भागm. अंशm. तक्शीमf.

VI *order, class.* वर्गm. कोटिf. भेदm

VII (as in a bag, &c.). पूडn. कप्पाm. खिसाm.

VIII (of a book) *section, book, chapter.* अंगn. शाखाf. खंडn. प्रकरणn. ग्रंथm. कथाभागm. प्रसंगm.

DIVISOR, *n.*—in arithmetic. भाजक, हर, हार, हारक.

DIVORCE, DIVORCEMENT, *n.* दादल्याबायकोची सुटासूटf. विवाहसंबंधमोचनn. विवाहसंबंधमुक्तिf. दांपत्य मोचनn. दांपत्यमुक्तिf.

Writing, bill, &c. of d. सोडचिठ्ठीf. सांडखतn. सूटपत्रn.

To DIVORCE, *v. a.* विवाहसंबंधm.-दंपतिसंबंधm.-&c. बोडणें, काडीf. मोडून देणें, विवाहसंबंधमोचनn.-&c. करणें.

To DIVULGE. See To PUBLISH, To BLAB.

To DIZEN. See To DECK.

To DIZZEN, To DIZZY, *v. a. make giddy.* घेरीf.-भोवंडf.-भोवळf.-&c. आणणें.

Dizziness, *n.* v. A. घेरी *f.* भोवंड *f.* भोंड *f.* भोवळ *f* घायतळ *f.* गिरकी *f.* काजळी *f.*

Dizzy, *a.* घेरी-&c. आलेला.

To be or get d. भोवणें *in. con.* डोळे *m. pl.*-कपाळ *n.* फिरणें.

To Do, *v. a. perform, act.* करणें.

To be done, *fit, &c. to be done.* करणीय, कर्तव्य, कार्य.

To do carefully, cautiously, mindfully. जपून-संभाळून-&c. करणें.

To do carelessly, indifferently, &c. केलें केलें न केलें न केलेसें करणें.

To do dashingly, grandly, gloriously. गाजवणें, फटकारणें.

To do easily, readily, simply. अनायासें-सहज-चालतां चालतां-जातां जातां-बोलतां बोलतां-&c. करणें.

To do over again. उलटणें, आवृत्ति *f.* करणें *g. of o.*

To do roughly, rudely, coarsely. झोडणें, झोडपणें, मरडणें.

To do smartly, energetically, overpoweringly. फटकारणें, दपटणें, रपाटणें, झपाटणें, रगडणें, सपाटणें, दामटणें.

To do with effort or toil. उरापोटावर उचलणें, उरीं पोटीं करणें, जिवावर करणें, संकटानें-जुलुमानें &c. करणें.

2 *transact, execute,* v. To Manage. करणें, चालवणें, आचरणें, निर्वाह *m.* करणें *g. of o.*

To have to do with. गांठ *f.* असणें *in. con.*

3 *achieve, &c.* v. To Accomplish. साधणें, संपादणें, घडवणें, उरकणें.

4 away; v. To Remove. निष्कृति *f.* करणें *g. of o.*

To Do, *v. n. act commonly,* v. To Behave. आचरणें, चालणें, वागणें, वर्त्तणें.

2 *be with respect to health, &c. fare.* असणें (as तुम्ही कसें आहां How do you do?). वर्त्तमान *n.*-प्रकृति *f.*-&c. असणें (as तुमचें वर्त्तमान कसें काय आहे? &c.)

3 *succeed, serve,* v. To Answer. चालणें, उपयोगी पडणें, कामास येणें-पडणें.

Docible, Docile, *a. teachable, tractable, ductile,* v. Obedient. सुशिक्ष्य, सुशिक्षणीय, सुशास्य, सुशासनीय, सुखशिक्ष्य-शिक्षणीय-शास्य-&c. शिक्षानुवर्त्ती, सुखनियम्य, प्रणेय, सुशिष्य, शिष्ट, सुबोध, गरीब, साळस, कह्यांत राहणारा-राहायाजोगा.

Docility, *n.* v. A. सुशिक्ष्यता *f.* सुशास्यता *f.* प्रणेयत्व *n.* &c. शिष्टता *f.*

Dock, *n.* (for ships). गोद *f.* गोदी *f.*

2 *tail-stump.* लांडेशेंपूट *n.* लंडपुच्छ *n.* लंडपुच्छमूल *n.*

To Dock, *v. a. cut off the tail.* लांडा-लंड-&c. करणें, कापणें, छेदणें, लंडपुच्छ-&c. करणें.

Docked, *p.* v. V.—tail, &c. लांडा केलेला, लंड *pop.* लांडा, मुंढा.—the animal. लंडपुच्छ, छिन्नपुच्छ.

Docket, *n. bill tied to goods.* अंकपट्टी *f.* बीजक *n.*

Doctor, *n. learned man.* शास्त्री *m.* आचार्य *m.* पंडित *m.* To this word, as prefixed to the names of learned men, agree, आचार्य, शास्त्री, as *affixed;* as राघवाचार्य, गंगाधरशास्त्री.

2 v. Physician. वैद्य *m.* चिकित्सक *m.*

A fig for the d. when cured. गरज सरो वैद्य मरो.

Doctrinal, *a. containing or relating to doctrine.* शिक्षेचा, शिक्षासंबंधी, शिक्षाविषयक, मततत्वविषयक, मततत्वसंबंधी, मततत्वप्रतिपादक.

Doctrine, *n.* शिक्षा *f.* मत *n.* मततत्व *n.* उपदेश *m.*

Traditional d. संप्रदाय *m.*

Document, *n.*—in law; *a written evidence.* सड *or* सडी *f.* दाखला *m.* साधनपत्र *n.*—compreh. or gener. दस्तऐवज *m.* लेख *m.* लिखापढा *m.* लेखपढा *m.* लेखपत्र *n.* लेखप्रमाण *n.* लेखपूस *f. or* लिखापुसा *m.*

D. of doubtful meaning or authority. संदिग्धलेख्य *n.*

Forged d. कपटलेख्य *n.* कूटलेख्य *n.*

Documental, Documentary, *a.* v. N. लेखप्रमाणाचा, लेखाचा, लेख्यप्रमाणसंबंधी-विषयक-&c.

Dodder, *n.* आकाशवल्ली *f. pop.* आकाशवेल *f. m.*

Dodecagon, *n.* द्वादशास्र *n.*

Doe, *n.* हरिणी *pop.* हरणी *or* हरण *f.* मृगी *f.*

Doer, *n.* Doing, *p. a.* v. V. A. 1. करणारा, कर्त्ता, करी (in comp. and in the wide sense of *worker, laborer, dealer,* or *occupant in,* as यात्रेकरी, मारेकरी, शेतकरी, भाडेकरी, कापडकरी, भिक्षेकरी, इटेकरी, पट्टेकरी), कर, कारी, कारक, (these three in comp. as *doing good, &c.* हितकर, गुणकारी, *doing or making light, ease, &c.* प्रकाशकर, सुखकर, and आनंदकर, कल्याणकर, कफकारी, पित्तकारी, वातकारी, क्षयकारी, वृद्धिकारी, शांतिकारक, पुष्टिकारक, रोगकारक, शोककारक, नृपाकारक), वाला (in comp. as बोलणेवाला, देणेवाला), वाईक (in comp. as आस्थेवाईक &c.).

To Doff, *v. a put off.* काढणें, उतरणें.

Dog, *n.* कुतरा *m.* (रा *m.* री *f.* रें *n.*) श्वान *m. n.* (शुनी *f.*) कुक्कुर *m.* (कुक्कुरी *f. and pop.* कुकर *m. n.*) श्वा *m.* ग्रामसिंह *m.* Some sounds uttered in calling a d are कुलुकु, यू.

Every d. has his day. चार दिवस सासूचे चार दिवस सुनेचे.

Give a d. a bad name and hang it. एकदां कानफाटी नाम (or वद्द नाम *or* वदनाम) पडलें, झणजे वाईटच.

Like d. and cat,—agreeing, &c. इळा आणि भोपळा.

To go to the dogs. चुलींत जाणें, मसनांत जाणें.

To Dog, *v. a. follow closely, indefatigably, &c.* पाठ *f.* घेणें-पुरवणें *g. of o.* पाठलाग *m.* करणें, दुमाल्यावर असणें, पाठीस लागणें, हुंगून पाठीस लागणें *g. of o.*

Dog-cheap, *a.* मातीच्या मोलाचा, कवडीच्या मोलाचा.

Dog-latin, *n. gibberish.* पिशाचभाषा *f.* राक्षसीभाषा *f.*

Dog-louse, *n.* गोचीड *m. f. dim.* गोचडी *or* गोचिडी *f.*

Dog-sleep, *n. wakeful sleep.* कुतऱ्याची झोंप *f.* जागृतनिद्रा *f.* श्वाननिद्रा *f.* सावधझोंप *f.*

Dog-star, *n.* लुब्धक *m.*

Dog-tooth, *n.* सुळा *m.* सुळादांत *m.*

Dog-trot, *n.* कुतरचाल *f.*

Dogged, *a.* v. Sullen. कुरठा, कुचर, घुणा.

Dogma, *n. principle, tenet.* मतबीज *n.* मततत्व *n.* मूलवाक्य *n.*

Dogmatic, Dogmatical, *a. positive and overbearing in opinion.* मताभिमानी, मतवादी, हठवादी, मताग्रही.

Dogmatism, *n.* मताभिमान *m.* मतवाद *m.* मताग्रह *m.* हठवाद *m.*

Dogmatist, *n.* See Dogmatic.

Doing, *n.* v. V. A. 1.—*act.* करणें *n.* करणी *f.* कृति *f.* करण *n.* (in comp. as *making separate,* पृथक्करण, and निर्मलीकरण, पवित्रीकरण, शुद्धीकरण, व्यक्तीकरण, स्पष्टीकरण), कर्तृत्व *n.* कर्त्तव्य *n.*

At one d. *at one handling, in one act.* एकामी *or* में, एका दमानें, एका अवसानानें, एका हातासरसा.

Doings; *acts; transactions,* v. Deeds. कृत्यें *n. pl.* चरित्र *n.* चेष्टित *n.*

The doings of the LORD. ईश्वरी करणी *f.* केशव करणी *f.*

Dole, To Dole. See Share, To Distribute.

Doleful, Dolesome, *a. sorrowful,* v. Sad. रडका, रडकुंडा, रडवा, उतरल्या तोंडाचा, काळ्या तोंडाचा, म्लान, विषण्ण.

D. countenance. रौतीसुरत *f.*

2 v. Dolorific. शोकाचा, शोकावह, शोकप्रद.

3 *dismal.* See Dreary.

Dolefulness, Dolesomeness, *n.* v.A. 1. रडकेपणा *m.* रडवेपणा *m.* &c. उतरलेलें तोंड *n.* रडवें तोंड *n.* रडकें तोंड *n.*

Doll, *n. puppet.* पुतळी *f.* खुंटबावली *f* बाहुली *f.* पुत्रिका *f.*

Dolorific, *a.* v Afflictive. दुःखाचा, शोकावह, शोकप्रद, शोकद, दुःखद, दुःखप्रद, दुःखदायक, शोककारक -जनक -हेतुक, खेदकारक-जनक &c.

Dolorous. See Doleful.

Dolphin, *n.* शिशुमार *m.*

Dolt, *n. blockhead, &c.* v. Fool. मूर्ख *c.* दगड *c.* भोंडा *c.* ठोणपा *m.* (ठोणपी *f*) हुम्या *m.* (हुमी *f*).

Doltish See Stupid.

Domain, *n. dominion, possession, estate.* राज्य *n.* अधिकाराखालचा देश *m.* वतनीजमीन *f.* स्वमत्ताक्रांत देश *m.*

Dome, *n. cupola.* घुमट *m. dim.* घुमटी *f.* घटाटोप *m.* डेरा *m.* कळस *m.*

Domestic, *n.* v Servant. घरांतला-घरचा-&c. चाकर *n.*-चाकरीण *f* -कामकरी *m.*-कामकरीण *f.* घरकाम्या *or* घरकाम्या चाकर *m.* गृहभृत्य *m.* गृहकिंकर *m.*

Domestic, *a. belonging to the house.* घरचा, घरांतला, गृह्य, गृहसंबंधी, गृह in comp.

D. squabbling. यादवी *f.*

2 *not wild.* घरपोशा, ग्राम्य, घर in comp. ग्राम in comp. घरसंवईचा, पाळलेला, पाळींव.

3 *produced or made at home.* घरचा, घरांतला, घरगुती, घराऊ.

4 *belonging to one's own country, not foreign.* मुलकी *or* खी, देशी, देशीय, अविदेशीय, अविदेशज.

To Domesticate, *v. a. tame, accustom to the house.* घर संवईचा-घर सोंकील-घर संवक्या-माणसळा-&c. करणें, माणसळवणें.

Domesticated, *p.* v. V. माणसळवलेला &c. पाळींव, घर सोंकील, घर संवक्या, घर संवईचा, माणसळा.

Domicil. See Residence.

Dominant. See Predominant.

Domination. See Dominion.

To Domineer, *v. n. lord it haughtily.* कडक अमल *m.*-जलाल अमल *m.*-करडा अमल *m.* करणें-चालवणें, करडी कमाण *f.* चालवणें, जलाली *f.* करणें, पाणी *n.* जाळणें, चामचे दाम *m pl.* चालवणें, सत्ता *f.* करणें, गर्वाने सत्ता *f.* करणें.

Dominion, *n.* v. Rule. राज्य *n.* आधिपत्य *n* ऐश्वर्य *n.*

2 v. Kingdom, Country. राज्य *n.* राष्ट्र *n.* देश *m.* अधिकाराखालचा देश *m.* स्वसत्ताक्रांतदेश *m.*

To Don, *v. a. put on.* घालणें, आंगावर घेणें.

Donation, Donative, *n. thing given, grant,* v. Gift. दान *n.* दाय *m.* देणगी *f.* वक्षीस *n.*

Done, *p.* v. V. 1. केलेला, कृत.

Donor, *n.* v. Giver. देणारा, दाता, दानकर्ता.

Don't. नको (नका *pl.*) उंहुं.

Dooly, *n. litter for sick persons.* डोली *f.* दोला *m. dim.* दोली *f.*

Dooly-bearer, *n.* डोलीवाला, डोलकर, भोई.

To Doom, *v. a.* v. To Condemn, To Sentence. शिक्षा *f.*-शासन *n.* -&c. सांगणें, शिक्षेचा-&c. हुकूम *m.*-आज्ञा *f.*-&c. सांगणें-देणें, शिक्षेस सांगणें, दंडनास नेमणें-देणें.

2 See To Destine.

Doom, Dooming, *n.* v V. 1.—*act.* शिक्षा सांगणें *n.* शिक्षेस सांगणें *n.* दंडनास नेमणें *n.* &c.

I *sentence.* शिक्षेचा-&c हुकूम *m.*-आज्ञा *f.*

Door, *n.* दार *n.* दरवाजा *m.* द्वार *n.* कवाड *n.* कपाट *n.* प्रतीहार *m.*

At, in, to, &c. every d. दारोदार, घरोघर

Back d. परसदार *or* पर्‍हसदार *n.* मागिल्दार *n.*

Front d. पुढला दरवाजा *m.* उजदार *n.* दर्शनीदरवाजा *m.* पुढीलदार *n.*

In doors. घरीं, आंत.

Leaf or fold of a d. झडप *f.* नक्फ *f.n.* द्वारशाखा *f.* कपाट *n*

Open d. *freeness of access, &c.* मुक्तद्वार *n.*

Out of doors. घरावाहेर, दारावाहेर, बाहेर.

Secret or private d. चोरदार *n.* चोरदरवाजा *m.*

Shelf or plank over a d. दारशीक *n.*

Shutting up of doors. दारफळण्या *f. pl. or* दारफळणी *f.*

Tenon-slip across a d. नागोर *or* सा *m.* वटिरपट्टी *f.*

To dance attendance from d. to d. लोकांचां घरें *or* दारें *n. pl.* पुजणें.

To lay at the d. of. गळीं *or* गळां बांधणें *g. of o.* माथां *or* माथी मारणें *g. of o.*

To shew the d. (दुसऱ्याचें) घर *n.* दाखवणें.

Door-case, Door-frame, *n.* चौकट *f.*

Cross-piece of a d.—under or upper. उंबरा *m.* उंबऱ्या *m.* उंबरठा *m.*—under खालचा उंबरा *m.*—upper. वरचा उंबरा *m.* कपाळपट्टी *f.*

Door-keeper, *n.* द्वारपाल, दरवान, दरवाजकरी, द्वारी, द्वारस्थ, प्रतीहार.

Door-post, *n.* बाही *f.* दारकस *f.* सुळका *m.* द्वारस्तंभ *m.*

Tenon of a d. दारकुसूं *n.* कुसूं

Door-way, *n.* दार *n.* दरवाजा *m.* दारठण *n. f.* दारवठा *or* वटा *m.* द्वार.

Dormant, *a. not in action.* निजलेला, झोंपी गेलेला, निद्रित, अनुद्भूत, गुप्त, अप्रकट.

Dormitory, *n. sleeping room.* शेजघर *n.* शयनालय *m.n.* शयनागार *n.*

Dorsal, *a. pertaining to the back.* पाठीचा, पाठचा, पृष्ठ्य, पृष्ठसंबंधी.

Dose, *n.* मोताद *f.* रकम *f.* मात्रा *f.* औषधपरिमाण *n.*

Dot, *n.* पूज *n.* विंदु *m. dim.* विंदुकली *f.* विंदुकलें *n.* विंदलें *n.* टिंब *n.* शून्य *n*

To Dot, *v. a.* पूज *n.*-शून्य *n.*-&c. देणें-मांडणें &c.

Dotage, *n. imbecility of mind from old age.* झातारचळ *m.* चळ *m.* साठी *f.* साठीबुद्धि *f.* पिसें *n.* बाळें *n.* तारें *n.*

To be getting into one's d. साठळणें.

Dotal, *a. of or belonging to a dower.* स्त्रीधनसंबंधी-विषयक, यौतकसंबंधी-विषयक.

Dotard, *n. person in dotage.* झातारचळ्या, साठ्या, साठ्याबुद्धीचा, झातारबुद्धीचा, पाऊण झातारी *f.* भडू *m.* नष्टबुद्धि, नष्टेंद्रिय.

To Dote, *v. n.* (through age, &c.). बाळेंणें, खुळावणें, विकळणें, झातारचाळे *m pl.*-झातारचेष्टा *f.* करणें.

2 *be in love to extremity.* भुलणें, भुलून जाणें, वेडा होणें, तन्मग-नक्लीन-मोहित-अत्यासक्त-&c. होणें.

Doter, *n.* Doting, *p. a.* v. V. 1. *and* Dotard. खुळावलेला, &c. नष्टबुद्धि, नष्टेंद्रिय.

2 भुलून गेलेला, निरत, अत्यासक्त, तन्मय झालेला, &c.

Double, *a. composed of two.* जोडगिरी, जोडगीर, जुळा.

D-fruit. जोडफळ *n.*

2 *twice as much.* दुपट *or* दुप्पट, दुणा, दुरा, द्विगुण.

D. work or trouble. दुर्णेकाम *n.* दुहेरेंकाम.

3 *two in number, two fold, &c.* दुहेरा, दुहेरी, द्विरूप, द्व्यात्मक, द्विप्रकारक, द्विविध, दु in comp.

4—a letter. (ex. क, ग, च) द्वित्त.
5 *folded*, v. Doubled. दुहेरी, दुहेरा, दुहिरी, दुडना, दुडनी.
6 See Deceitful.
Double, *n.* दुपट *or* दुप्पट *f.* दुणी *f.*
2 v. Fold. घडी *f.* पदर *m.*
3 *thing doubled over.* दुंडा *m.* दुटें *n.* दुट्टा *m*
4 *artful turn* पेच *m.* डाव *m.*
To Double, *v. a make twice as much* दुणणें, दुपट-&c करणें.
2 *fold over*, v. To Fold. दुणणें, दुमटणें *or* दुगडणें, दुंतणें, भोडणें.
To Double, *v. n.* दुपट-द्विगुणित-&c होणें, दुणावणें, दुणारणें.
2 *turn back* मुरडणें *or* मुरडणें.
3 up:—as through age. गठडी *f.*-सुरगुंडी *f.* होणें *g. of s.*
Double-barrelled, *a.* दुनळी, दुबारी
Double-dealer, *n.* Double dealing, *a.* v. Deceitful. दुभड, द्विजिह्व, दुनोंड्या, दुनोत्या, दुरंगी, दुटप्पी, मनांत एक जनांत एक.
Double-dealing, *n.* दुटप्पी व्यवहार *m.* -व्यापार *m.* -चाल *f.* -वर्त्तणूक *f.*-&c.
Double-entendre, *n. word or expression with a double meaning.* दुरोखी *or* दुटप्पी बोलणें *n.* -भाषण *n.* -वाक्य *n.* -&c. वक्रोक्ति *f.* श्लेष *m.* द्व्यर्थ *m*
Double-faced, *a* v. Deceitful. दुरोखी, दुनोंड्या, दुभड, उभयतोमुख, उभयपक्षी समान, उभयसाधारण, उभयसामान्य, उभयविध.
Double-minded, *a. unsettled, wavering* दोन मनाचा, फुटक्या मनाचा, द्विमनस्क, द्विमना.
Double-natured, *a.* द्विस्वभाव, द्विधातुक, उभयविध.
Double-tongued, *a.* द्विजिह्व, अनेकजिह्व.
2—a padlock. दुकांटी.
Doubled, *p.* v. V. A. 1. दुपट केलेला, &c. द्विगुणित, द्विगुणीकृत.
2 दुघडी, दुणना, दुमना, दुडना *or* नी, दुहेरा *or* री, दुहिरी, दुरा, मुरडीव.
Doublet, *n. inner garment of a man.* बंडी *or* आंतली बंडी *f.*
Doubling, *n. duplicature*, v. Fold. दुमड *f.* दूण *f.* मोड *f.*
(in a rope or string) *curl, loop.* निठा *m.* निडा *m.* तीड *f.* मेढा *m.*
3 *aged double over.* मुरुड *or* मुरड *f.*
4 *artful turn.* पेच *m* डाव *m.*
Doubly, *adv.* v A. दुपट, द्विगुण, द्विगुणित, दुपटीने.
Doubt, *n. uncertainty of mind.* संशय *m.* संदेह *m.* शंका *f.* आशंका *f.* किंतू *m.* दुग्धा *f.* भ्रम *pop.* भरम *m.* भ्रांति *f.* वचमा *m.* कल्पना *f.* वानवा *f.m.* कल्प *m.* कलाफ *m.* विकल्प *m.* अंदेशा *m.* अविश्वास *m.* अप्रत्यय *m.*
Of solved or removed d. छिन्नसंशय.
Solution of d. संशयनिवृत्ति *f.*
2 *a d. a questioned point.* किंतू *m.* आकांक्षा *f.* कांक्षा *f.* शंकास्पद *n.* कलाफ *m.*
To Doubt, *v. a. withhold assent or confidence from; to question, distrust, &c.* संशय *m.*-संदेह *m.* -शंका *f.*-अंदेशा *m.*-&c धरणें-बाळगणें-घेणें-मानणें *g. of o.* संशय *m.*-शंका *f.*-भ्रांति *f.*-&c. असणें-येणें *g. of o. in. con.* अविश्वास *m* -अप्रत्यय *m.* करणें-ठेवणें.
To Doubt, *v. n. be in suspense, &c.* शंकणें, आशंकणें, भ्रांति *f.*-संदेह *m.*-संशय *m.*-वानवा *m. f.*-&c. असणें-वाटणें *in. con.* साशंक-सशंक-शंकित-&c. असणें.
Doubted, *p.* v. V. A. शंकित, आशंकित, संदिग्ध.
Doubtful, *a. that doubts.* साशंक, सशंक, शंकित, आशंकित, संशययुक्त, संशयापन्न, संशयग्रस्त, शंकाग्रस्त, सांशयिक, भ्रांत, शंकी, संकुचित, संकोचित, जातसंशय, जातशंक, प्राप्तसंशय.
2 *disposed to doubt, ever doubting.* संशयी, संदेही, संशयालु, संशयापन्नमानस, शंकाशील, भ्रांत्या, भ्रांतिष्ट, भ्रांतिखोर, संशयखोर, भ्रांतहृदय, भ्रमिष्ट. भ्रमी, संदिग्धमति, कांक्षी, शंकी, दिक्कती, दिक्कतखोर.
3 *questionable, uncertain, ambiguous, &c.* संशयाचा, संदेहाचा, भ्रांतीचा, &c. संदिग्ध, संशययुक्त, संशयात्मक, सांशयिक, संशयित, संशयस्थ, संशयापन्न, विकल्पात्मक, शंकनीय, भ्रांतिकर, भ्रांतिकट, भ्रांतिवट, मुग्ध, मुग्धा *a. ind* विकल्पिक.
To leave d. संशय *m.* ठेवणें *g. of o.*
Doubtfully, Doubtingly, *adv.* v. A. 1. दुग्धा, संभेवी, सशंक, संशय-&c. पूर्वक, शंकेने, दुग्धेने.
3 अल्प *or* व, अळमटळम, मुग्ध, मुग्धा, अभोगत, अरळ, उभारत
Doubtfulness, *n.* v A. 1 *and* Doubt. संशय *m.* संदेह *m.* शंका *f.* भ्रांति *f.* दुग्धा *f.* संशययुक्तता *f.* &c
3 भ्रांतिवटपणा *m.* &c. संदिग्धता *f.* विकल्प *m* अल्प *n.* अल्पत्व *n.* अळमटळम *n. f* संशयितपणा *m.*
Doubtless, *adv.* v. Certainly. निस्संशय, निस्संदिग्ध, निस्संदेह, निश्चयपूर्वक.
Dough, *n.* मळलेलें पीठ *n.* निवलेली कणीक *f.*
Ball of d. thrown into the fire to be baked. खंकर *m.*
D. rolled in a leaf and baked. पानगा *m. dim.* पानगी *f.*
Lump of kneaded d. उंडा *m. dim.* उंडी *f.* गोटा *f*
Doughty, *a. brave, illustrious, &c.* गाढा, मर्दा, बहादर, प्रतापशाली.
Doughy, *a.* पिठाळ, पिठूळ, पिठा, पिळ्या, गिचगिचीत *or* गिजगिजीत.
To Douse, *v. a. plunge into.* डुबकन-कर-दिशा-&c. बुडविणें-घालणें.
Dove, *n.* खबुतर *or* कबुतर *n.* कपोत *m.*
Dove-cot, Dove-house. *n.* खबुतरखाना *m.* खुबडी *f.* खुराडें *n.* माचळ *f.* कपोतपालिका *f.*
Dove-tail, *n.*-in carpentry, &c. चाळा *m.* कळासी *f.*
Dow, *n. a particular kind of boat.* डाव *m.*
Dower, Dowry, *n a woman's wedding portion or jointure.* स्त्रीधन *n.* अंदण *n.* यौतक *n.* स्त्रीभरणभवन *n.* स्त्रीदाय *n.* पारिवईन.
Down, *n. soft feathers.* लव *or* लंव *f.* मृदुलोम *n.*
Bed of d *fig.* सुखशेज *f.* सुखशय्या *f.* सुखासन *n.*
2 (of plants). कापूस *m.*
3 *soft wool, hair, &c.* लोंहकर *or* लोंकर *f.* लव *or* लंत *f.* कापूस *m.* फूल *n.*
4 *open plain.* माळ *m.* माळजमीन *f.* माळरान *n.* मैदान *n.*
Down, Downwards, *adv. &c. prep.* खालीं, खालतां *or* तीं *or* तें, अधः (esp. in comp, as अधःपतन, अधःपात, &c.), हेट, अवाक्.
2 *on its mouth, belly, &c.* उपडा, पालथा, थपी.
Downcast, *a. dejected*, v. Dispirited. अधोमुख, अधोवदन, अधोदृष्टि, अवाङ्मुख, अवाग्वदन, नम्रमुख, दीनमुख, दीनवदन, म्लानवदन.
Downfal, *n.* v. Disgrace. स्थानभ्रंश *m.* स्थानच्युति *f.* पदच्युति *f.* अधिकारच्युति *f.* अधःपात *m.*
Down hill, *a.* v. Declivous. उतरता, उतरवट.
Down hill, *n.* v. Declivity. उतरण *f.* उतरड *f.*
Downright, *a. direct, tending straight.* नीट, धोपट, धोपटमार्गाचा, सरल *or* ळ, वक्रभावरहित-शून्य.
2 *unceremonious, &c.* v. Blunt. धोपटमार्ग्या, धोपटमार्गाचा, खरपूस, खसम्वसीत.
3 See Arrant.
Downright, *adv. outright, plump*, v. Bluntly. धडधडीत, स्पष्ट, साफ, धादांत, धड.
2 *completely.* निस्तूक, धडधडीत, धड.

Downy, *a.* लवेचा, लोंहकरीचा, लोंहकर भरलेला.
2 See Soft.
Dowry. See Dower.
Dowse. See Slap.
To Doze, *v. n. sleep lightly.* डुकली *or* डुलकी *f.* घेणें, डुकली *f.*-गुंगी *f.* येणें *in. con.* डोळ्यांचें कडू *n.* मोडणें, डोळा *m.* लागणें *with g. of s.* डोळे *m. pl.* करंजावणें.
Doze, *n. light sleep.* डुकली *or* डुलकी *f.* हलकी झोप *f.* अल्पनिद्रा *f.*
Dozen, *n.* बारा, द्वादशक *n.* दोन छकड्या *f. pl.*
D. of years. तप *n.*
Dozing, *a.* v. Sleepy. डुलकीखोर, झोप्या.
Dracunculus, *n. guinea-worm.* नारू *m.* दोरा *m.*
Draff, *n.* v. Refuse. गवाळ *m.n.* गाळ *m.* गाळा *m.* गदळ *m.n.*
Draft, *n. bill of exchange,* v. Bill. हुंडी *f.* हुंडीचिट्ठी *f.*
D. on Aldgate Pump. झोकचिट्ठी *f* वाऱ्यावर चिट्ठी *f.*
2 See Draught.
To Drag, *v. a.* v. To Draw. ओढणें, फरपट *f.* काढणें, खेंचून ओढणें, अवकर्षण *n.* करणें.
2 (*along, through, over, roughly, &c.*). घसकावणें, फरफरावणें, फरफरिवणें, खरखरावणें, खरडीत ओढणें, घसटून-रगडून-खसकावून-&c. ओढणें.
To Drag, *v. n. move along on the ground.* फरपटणें, फरपटत-फरफट्यां *adv.* जाणें-चालणें, रखडणें.
2 *proceed heavily.* रडनरडत *or* रडतखडत *adv.* जाणें-चालणें, रखडणें.
Drag, *n. matter to be dragged.* ओढ *f.*
Track of a d. ओढ *f.* फरपट *m*
Drag-cart. ओढावण *or* णें *n.*
Drag-hook, *n.* गळ *m.*
Drag-net, *n.* महाजाळें *n.* नीर *m.* पाग *m.*
Drag-rope, *n.* ओढ *f.* ओढण *f.* नाडा *m.*
To Draggle, *v. a dirty by drawing on the ground, &c.* लोळवणें, लोंघळावणें, लोळसावणें, लोळवून-&c. मळवणें.
To Draggle, *v. n. trail on the ground, in the mud, &c.* लोळणें, लोंघळणें, लोळून-&c. मळणें.
Dragons blood, *n.* धातुकमृगरक्त *n.*
Dragoon, *n. horse-musketeer.* करोल *m.*
To Drain, *v. a. draw off gradually* निथळणें, निथळून काढणें, निचरून काढणें, काढतां काढतां काढणें.
2 *empty by gradually drawing off the contents.* निथळून कोरडा-&c. करणें.
3 (ground, &c.). पाट *m* -पळ *f.*-पळवा *m.*-&c. काढणें.
To Drain, *v. n. flow of gradually.* निथळणें, निचरणें.
Drain, *n. water course, channel, &c.* प्रणाली *f.* नाला *m.* मोरी *f.* पाट *m.* पळ *f.* पळवा *m.* सारणी *f.* प्रणालिका *f.* नरांडी *f.* जलमार्ग *m.* जलनिर्गम *m.*
Drainer, *n.* (for boiled rice, vegetables, &c.). वेळणी *f.* शिवेंण *n.*
Drake, *n.* बदकाचा नर *m.* हंस *m.* कलहंस *m.*
Dram, *n. draught of spirituous liquor.* दारूचा घोट *m.*-घुटका *m.*
Dram-shop, *n.* दारूचें दुकान *n.* पानगोष्ठिका *f.* गंजा *f.* गंजिका *f.*
Drama, *n.* नाटक *n.*-रूपक *n.* Style of dramatic representation or composition. वृत्ति *f.* There are four, viz. कौशिकी, भारती, सात्वती, आरभटी. Certain species or varieties of the *drama* are लक्षीत, भाण, संगीत, समवकार, प्रहसन, डिम, व्यायोग, &c.
Course or arrangement of a d. नाटकप्रपंच *m.*
Denouement of a d. कार्य *n.*
Dramatic recitation. भारती *f.*
Phraseology of the d. नाट्योक्ति *f.*
Religious d. लक्षीत *n.*
Science (rules and laws) of the d. नाट्य *n.* नाट्यधर्मिक *n.* भरतशास्त्र *n.*
Dramatic, *a.* v. N. नाटकाचा, नाटकी, नाटकीय, नाटकसंबंधी, नाटकविषयक, अभिनयविषयक, अभिनेय.
Dramatist, *n.* नाटककवि, नाटककार.
Draper, *n. seller of cloth.* कापडकरी, चाटी *or* चाट्या, कापडविक्या
Drapery, *n. cloth-work* कापड काम *n.*
2 *cloth, &c.* कापडीमाल *m.* कापडी जिन्नस *n.*
3 *dress of a picture.* पैहराव *or* वा *m.*
Drastic, *a. powerful, violent,*—a medicine. जलाल, कडक, जबर.
Draught, *n.* See Drinking
2 *quantity drunk at once.* घोट *m.* घुटका *m.*
3 v. Drawing. ओढणें *n.*
Beast of d. वाहीम खांद्याचा (बैल &c.)
4 *sketch,* v. Delineation. बेत *m.* नकशा *m.*
Rough d. अराखडा *m.* बेतबात *m.* मसुदा *m.*
5 (of a ship). बूड *f.* ओंड *f.*
6 *bill of exchange,* v. Bill. हुंडी *f.* हुंडीचिट्ठी *f.*
7 *drawing force or power.* ओढ *f.* ओढण *f.*
8 *current of air.* वाऱ्याची धार *f.* वाऱ्याचा नेट *m.* वाऱ्याची धांव *f.*
In a d. वारेघशीं, वाऱ्याचे धारेवर-नेटावर, &c. वाऱ्यावर.
9 draughts. सोंकड्या *f. pl.* चौपट *f.*
Materials at d. (pieces, board, dice, &c.). सारंगपाट *m.* सारीपाट *m.*
Piece or man at d. सोंकटी *f.* सोंकटें *n.* सार *f.* सारी *f.*
Draught-bullock, *n.* खांद्याचा बैल *m.* वाहीम *n.*
To Draw, *v. a. drag, pull along.* ओढणें, ओढून-खेंचून-&c. नेणें-घेणें, आकर्षणें, कर्षणें, आकर्षण *n.*-कर्षण *n.* करणें *g. of o.*
That draws well—a bullock, &c. ओढीक.
2 *cause to flow from.* काढणें, सोडणें, वाहविणें, स्राव *m.* करणें *g. of o.* धार *f.* पाडणें-काढणें *g. of o.*
3 (from a scabbard or sheath). काढणें, उपसणें *or* उसपणें, निपसणें.
4 (as with a rope from a well). शेंदणें, शेनणें, काढणें.
5 (lines, figures, pictures). अंकणें, काढणें, ओढणें, लिहणें.
6—as a blister, &c. ओढणें.
Application (of leaves or drugs). to d. ओढा *m. v.* लाव, घाल.
7 out, off, from, &c.—freely. v. To Extract, To Extricate, &c. काढणें, काढून घेणें, निपसणें, उद्धरण *n.*-उद्धार *m.*-&c. करणें *g. of o.*
8 out, up, (a statement, bill, &c.). आकारणें, लिहणें, करणें, घडणें, सजविणें.
9 up, in, together, &c. v. To Contract. अखुडणें *or* अखडणें, आकर्षणें, आवरणें, अटपणें, अटपता घेणें-धरणें, अवटरणें, आवर *m.*-आवरण *n.*-&c. करणें *g. of o.*
10 See To Attract.
To Draw, *v. n. shrink, &c.* v. To Contract. अखुडणें *or* अखडणें, ओढणें, भवळणें.
2 *be strained and stiffened,*—the eyes. ताटकळणें ताठुरणें, ताठणें, टांकळणें *or* टांकुळणें.
3 back; off; out of. पाठीमागें *or* मागें सरणें-फिरणें-घेणें-होणें, मा-

धार *m.f.*-काढ *f.*-काढावा *m.*-माघल्ट *f.*-मोडती *f.* घेणें, परतणें, काढतें *n.* -निघतें *n.*-मोडतें *n.*-कांकरतें *n.*-& c घेणें, आंग *n.* काढणें *or* काढून घेणें, विचल *m.f.* खाणें *or* विचलणें, कच *f.* खाणें.

That draws back or off. आंग काढ्या, आंग काढू.

4 in; *feel abashed or repressed.* चपापणें, वचकणें, दबणें, कान *n.pl.*-मिशा *f.pl.* पाडणें-खाली करणें.

5 off; *go down, subside.* काढणें, उतरणें.

6 on; near, *approach, be close at hand.* जवळ-& c. येणें, भिडणें, बेटणें.

7 up,—the skin, &c v. To Tighten. अटरणें, अठुरणें *or* अटोरणें, अवटरणें, भवळणें, आक्रसणें.

8 up or in; *contract one's self.* भांग *n.* मारणें *or* चोरणें.

Draw-back, *n. allowance.* सूट *f.* सोडलेला पैका *m.*

Draw-bridge, *n.* काढायाचा घालायाचा पूल *m.*

Draw-well, *n.* मोटेची विहीर *f.*

Apparatus,—collect. over a d. वडव *f.* वडवण *f.*

Basin or receiver of a d. थारोळें *or* थारळें *n.* उरोटा *m.* वाफा *m.*

Bucket of a d मोट *f.*

Inclined plane of a d. धांव *f.* ओढव *f.*

Inclined posts of a d. सुळकें *m pl.* – Cross-piece connecting them. कपाळपट्टी *f.*

Rings of a bucket of a d. लाकणें *n.pl.*

Rope of a d. नाडा *m.*

Rope attached to the nose of a bucket of a d. सोंडदोर *m.*

Side-pieces upon which rests and revolves the कणा or pin. कणेच्या बाहुल्या *f.pl. or* बाहुलें *n pl.* वुटल्या *f pl.*

Wheel of a d. चाक *n.* गाडी *f.* —Axle or pin of the wheel. चाकदांडा *m.* कणा *m.*

Drawer, *n.* v. V.A. 1. ओढणारा, & c. आकर्षक, कर्षक, आकर्षण कर्ता-कारक, & c.

2 काढणारा, सोडणारा, & c.

3 अंकणारा, &c. चितारी, चित्रकार.

I (as of a purse, & c.) *draw-string.* ओढदोरा *m.* मंदोरा *m.*

II *box in a case.* खण *m.* खाना *m.* पर *n.* पूड *n.* ओढखण *m.*

Secret d. चोरखण *m.* चोरघर *n.*

III Drawers.—long. इजार *f.* पायजामा *m.*—short. चोळणा *m.*

Drawing, *n.* v.V. A. 1.—*act.* ओढणें *n.* &c. आकर्षण *n.* कर्षण *n.*

3—*act.* काढणें *n.* & c. उपसणी *f.* उसपणी *f*

5—*act.* अंकणें *n.* काढणें *n.* अंकणी *f.*

6—*act.* ओढणें *n.* ओढा *m.*

7—*act.* काढणें *n.* &c. उद्धरण *n.* उद्धार *m.* समुद्धरण *n.* समुद्धार *m.* अवकर्षण *n.*

9—*act.* आकर्षणें *n.* आवरणें *n.* & c. आवर *m.* आवरण *n.* अटोप *m.* आकर्षण *n.* आकुंचन *n.* उपसंहार *m.*

I *a d. a draught, picture, &c.* नकशा *m.* नकाशा *m.* लिपी *f.* चित्र *n.* आलेख्य *n.*

Drawingroom, *n. room for company.* बैठकीची जागा *f.* रंगमहाल *m.* आरसेमहाल *m.* सभामंदिर *n.* दिवाणखाना *m.* सदर *f.*

To Drawl, *v. n. utter in a slow way.* रेंगत-लांबत-ओढत-&c. बोलणें, विल्हळणें, हेल काढून वाचणें-बोलणें-& c.

Drawl, Drawling, *n.* v. V.—*act.* रेंगत बोलणें *n.* विल्हळ *or* विल्हाळ *m.* दीर्घोच्चारण *n.* द्राविडप्राणायाम *m.*

Drawler, *n.* Drawling, *p. a.* v.V. रेंगत-&c. बोलणारा-वाचणारा, विल्हळ्या, तोंडचाजड.

Drawn, *p.* v.V. 1. ओढलेला, & c. आकर्षित, कर्षित, आकृष्ट, अवकृष्ट.

Dread, *n.* v. Fear. धास्त *f.* धास्ती *f.* हैबत *f.* दहशत *f.* खचा *or* खंता *f.* जरब *f.*

Dread, *a* See Frightful, Awful.

To Dread, *v. a.* v. To Fear. भिणें, धास्त *f.*-धास्ती *f.*-दहशत *f.*-धाक *m.*-& c. वाळगणें-खाणें-धरणें-घेणें, धास्त *f.*-धाक *m.* &c. बसणें *g. of o with inv. con.*

Dread-nought, *a desperado, &c.* v. Madcap. निर्धास्त, अकुतोभय, खंदानदू *m.* उफराट्या काळजाचा, उलट्या काळजाचा, साहसकर्मा.

Dreadful, *a. terrible,* v. Fearful. अकटोविकट, अकराळविकराळ, भेंसूर, भयानक, भयंकर, भैरव, घोर, दारूण.

2 See Sinful.

Dreadfully. See Fearfully.

Dreadfulness, *n.* v.A. 1 भेंसूरपणा *m.* भयानकत्व *n.* दारूणत्व *n.*

Dreadless, *a. intrepid,* v. Fearless. निर्भय, भयरहित-हीन, निर्धास्त.

Dream, Dreaming, *n.* स्वप्न *m.n.* स्वप्नावस्था *f.* दर्शन *n.* निद्राविषयानुभव *m.*

Bad (inauspicious, &c.) d. दुःस्वप्न *m n.* दुष्टस्वप्न *m.n.*

Creation of dreams, *the illusory world of Morpheus.* स्वप्नसृष्टि *f.* स्वप्नप्रपंच *m.*

Interpretation of dreams. स्वप्नविचार *m.*

Interpreter of dreams. स्वप्नविचारी.

Like a d. स्वप्नवत्.

To Dream, *v. n.* स्वप्न *m.n.* पाहणें, स्वप्न *n.m.* पडणें-होणें *in. con.*

2 *think, imagine.* ध्यानीं मनीं-मनीं मानसीं-स्वप्नीं विचारीं-स्वप्नांत-&c. असणें *in. con.*

Drear, Dreary, *a. gloomy, dismal,*—of places. उदास, उदासवाणा *or* णी, भयाण *or* न, भणभणीत, रूखा, रूक्ष, रखरखीत, शून्याकार, शून्य *pop.* सुना.

Dreariness, *n.* v. A. उदासपणा *m.* भणभणीतपणा *m.* &c. भयाण *or* न *n.* रखरखाट *m.* रौक्ष्य *n*

Dreggish, Dreggy, *a.* v. N. रेंद्याचा, गाद्याचा, & c. रेंदाड, गढूळ, गदळ.

Dregs, *n. lees, grounds, sediment.* गाळ *m.* गाळसाळ *m.* गदळ *n.* रेंदा *m.* रेंदगड *n.* रेंदड *or* रेंदाड *n.* मळ *m.n.* मळ *m.* सांका *m.* सांखा *m.* सांखरा *m.* किट्ट *n.*

To Drench, *v. a. soak, wet thoroughly.* चिंब *or* चिम्म-चिबचिबीत-*or* चुबचुबीत *or* चपचपीत-थबथबीत-नीप *or* चीब ओलाचिंब-सभीज *adv.* भिजवणें-करणें, उगळवणें.

2 (cattle, &c.). पाजणें, घोड्याने पाजणें.

Drench, *n. physic for a brute.* घोड्याने-घोड्याने पाजायाचें औषध *n.*-जुलाब *m.*

Drench-horn, *n.* घेटिंग *n.* घोटिंग *n.*

Drenched, *p.* v. V. चिंब-चिबचिबीत-थबथबीत-&c. भिजवलेला-भिजलेला-केलेला, ओलाचिंब.

To Dress, *v. a. clothe, attire.* वस्त्र *n.*-वस्त्रें *n.pl.* नेसवणें-पांघरविणें-लेवविणें, पांघरूण *n.* घालणें, परिधान *n.* करविणें, सवस्त्र-वस्त्रविशिष्ट-सचैल-वेषान्वित-&c. करणें.

2 *set to rights, trim.* ओजवणें, सुधारणें, निटावणें, नीट करणें, उस्तवारी *f.* करणें *g. of o.*

3 *prepare by labor.* कमावणें, मशागत *f.*-मरामत *f.*-कमाई *f.*-कमावीस *f.*-संस्कार *m.*-परिष्कार *m.*-&c. करणें *g. of o.* तयार-करणें.

4 *prepare victuals,* v. To Cook. स्वयंपाक *pop.* स्वैंपाकm. करणें *g of o.* सिद्ध करणें.

5 (ground) *manure, &c.* कारवणें, कमावणें, तयार करणें.

5—in the military art सारखावणें, सारखा-&c. करणें, सुधारणें.

7 up, out. v. To Adorn. सजवणें, सज्जित-सज्ज-&c करणें.

To Dress, *v. n. put on one's clothes,* v. To Put on. वस्त्रn. नेसणें-लेणें, पांघरूणn. घेणें-लेणें, वस्त्रपरिधानn करणें, कपडेm.*pl.* क.णें.

To d. sluttishly. आडवें नेसणें *or* लावून घेणें.

Dress, *n .apparel, garments, &c.* v. Clothes. वस्त्रn *or* वस्त्रेंn. *pl.* पांघरूणेंn.*pl.*

2 *habit, garb, costume.* वेषm. भेश *or* भेष *or* भेसm. पेहरावm पेहरावाm.

Dressed, *p.* v. V. N. वस्त्र, &c नेसलेला, न्यालेला, पांघुरलेला, सवस्त्र, वस्त्रयुक्त, सचैल.

Dresser, *n.* v.V. A. 1 वस्त्र नेसवणारा, पांघरूण घालणारा, &c.

2 सुधारणारा, & c.

3 कमावणारा, & c. मशागत-कमाई-&c. करणारा.

I See Table.

Dressing, *n.* v.V. A. 1 —*act.* वस्त्र, & c. नेसवणेंn. & c.

2—*act.* ओजवणेंn. सुधारणेंn. &c. ओजf.

3—*act.* कमावणेंn &c कमाईf. कमाविशीf. कमावीसf. मशागतf.

4—*act.* स्वयंपाक *pop.* स्वैंपाकm. पाकm. पाकक्रियाf.

5—*act.* कारवणेंn कमावणेंn. &c. मरामतf.

v.V. N. 1.—*act.* नेसणेंn. वस्त्रपरिधानn. परिधानn. वस्त्रधारणn.

Dressing-room, *n.* पांघरूण घेण्याची खोलीf. वस्त्र नेसण्याची खोलीf. वस्त्रपरिधानालयm.n.

Dressy, *a fond of dress.* पोशागाचा हौशा-आवडना-&c.

To Dribble, *v. n. fall in drops.* ठिपकणें *or* ठिबकणें, टवकणें, टपटप-थेंबथेंब-&c. पडणें-गळणें.

Driblet, *n.* लहानरकमf.

To pay in driblets. भंगेल्या दमडीने-दमडी भंगेल्याने-भंगेल्यापैशाने-पैशाटक्क्याने-&c. फेडणें-देणें-&c.

Dried, *p.* v. V. A. 1. वाळवलेला, सुखवलेला, & c. शुष्क & c. केलेला.

2 शोषलेला, सोखलेला, शोषित.

v.V N. वाळलेला, सुखलेला, & c.

4 वाळका, वाळकुंजा, वाळकुडा.

Drift, *n. thing driven along.* लोंढाm. लोटm.

D. of dust. वावधूळf.

D. of rain or spray. वावडाf.

2 *forceful current.* ओढf. ओढाm. वाहवटf.

3 *tendency of action, speech, &c* v. Meaning. ओढf. ओढाm. प्रवाहm. ओघm. रोखm. झोंकm. गमm. कटाक्षm. धोरणn.

To Drift, *v. n. float along.* वाहवणें, ओघावरोबर वाहून जाणें, लोंढ्यासरसा वाहून जाणें, प्रवाहपतित होणें.

To Drill, *v. a. perforate, bore,* v. To Pierce. विंधणें, वेधणें.

2—in the military art. कवाईन *or* कवाईद f. शिकवणें, व्यूहशिक्षा f. करणें, सैन्यविन्यासm. शिकवणें.

Drill, *n.* v. Auger. सामताm. वेधनn. वरमाm.

2 *military exercise.* कवाईत *or* कवाईद f.

Drill-plough, *n.* v. Plough. पाभर f. तिफण f.

To Drink, *v. a.* प्यिणें, पिऊन घेणें, प्राशनn.-पानn. करणें, प्राशणें.

To d. eagerly and largely. घोटणें, घोटाm. लावणें.

To give to d. पाजणें.

Drink, *n.* प्यायाचेंn. पेयn. पानीयn.

Acidulated or cooling d. पन्हेंn. शर्बतn. पानकn. Some are शिकंजी f. चिचवणीn. & c.

Drink-money, *n* पोस्तn

Drinkable, *a.* v. V. प्याया-चा-जोगता-& c. पेय, पानीय, प्राशनीय, प्राशनार्ह, पानयोग्य

Drinker, *n.* v. V पियारा, प्राशनकर्ता, प्राशक, पानी (in comp. as मद्यपानी, मधुपानी, क्षीरपानी), पी (in comp. as मद्यपी), प (in comp. as मधुप, रक्तप, द्विप).

Drinking, *n.* v. V. पिणेंn. प्राशनn. पानn. (esp. in comp. as अमृतपान, मधुपान, रसपान, सुरापान, क्षीरपान, मद्यपान).

To Drip, *v. n. fall in drops.* टपकणें, ठिपकणें, ठिबकणें, थबथबणें, गळणें, पाघळणें, स्रवणें.

Drip, Dripping, *n* v. V.—*act.* टपकणेंn. & c. ठिबकणीf. टपकणीf. ठिपकणीf. गळf. गळनीf. टपकाm. स्रावm. स्रवm स्रवणn. प्रावm.

I *matter dripping.* गळf. गळनीf.

Drippings (from a tree, & c.) after a shower. उथळे *or* ओथळेm *pl.*

Drip-stone, *n.* गळनीf. जलशोधक यंत्रn.

Dripping, *p. a.* v. V. टपकणारा, & c. स्रावी & स्रावक (in comp. as जलस्रावी, रक्तस्रावी, दुग्धस्रावी, मधुस्रावी).

D.-wet. ओलाचिंब, थबथबीत, चपचपीत *or* चचचचीत, चोप *or* चींब.

To be d. चपचपणें, चचचचणें, सभीज *adv.* भिजणें-जेंणें.

Drippingly, *adv.* थबथब *intens* थबाथब *or* बां, टपटप *or* पां *intens.* टपाटप *or* पां, ठिपठिप *or* ठपठप *or* पां.

To Drive, *v. a. force along.* दवडणें, दपटणें, दामटणें, लाटणें, लोटणें, रगडणें, रपाटणें, ढकलणें, लाटालाटीने दपटणें.

2 *force in,* v. To Stuff. खोवणें, खोसणें, ठासणें, खोंचणें, खोंचरणें, भोंकसणें *or* भोसकणें, शिरकवणें *or* शिरकावणें, दपटणें *or* दपटून शिरवणें-भरणें &c. संचारणें.

3 *force in by hammering or beating.* मारणें, ठापरणें, दपटणें, ठोकून रोवणें.

4 *force away, from, off, &c.* हाकणें *or* हांकणें, हाकलणें, हाकून-हाकलून देणें, दवडणें, पिटून लावणें, भुडावणें, हुदावणें, छुक् *or* शुक् *interj.* करणें *or* म्हणणें, हुंडारणें, घालवणें, घालवून देणें, सारणें.

Particular words or interjections are used in *driving away or off.* Those used—to a beast, gener. हन्, हुडुन्.—to a cat, छुक्, छुन् *or* शुक् & शुन्, शिर् — to birds, हुइश *or* हुरस.—to crows, & c. हड्या.—to a dog, हड, हडहड, हडि.

5 (a flock, a beast, &c.). हाकणें *or* हांकणें, हाकून नेणें, हाकवणें.

Particular words or interjections are used in *driving on.* Those used—to a horse or bullock are, इयां, इयांइयां.—to an elephant, धकधक, धगधग, धगेधगे *or* दगेदगे, भा —to cattle, थैक, हैक, हड.—to fowls, खुड.—to sheep or goats, तिर् *or* थिर्.—pigs, डु.

6 (a vehicle). हाकणें *or* हांकणें, चालवणें.

7 (a trade, a bargain, & c.). हाकणें *or* हांकणें, वाहणें.

8 *urge or impel vehemently.* दवडणें, दपटणें, दामटणें, ढकलणें, पिटाळणें, पिटणें, हकालणें.

To Drive, *v. n. be impelled along.* ओढवणें.

2 *aim at or tend to.* ओढ f.-ओढाm.-धोरणn.-& c. असणें *with g. of s.*

Drivel, *n.* v. Slaver. लाळf.

To Drivel, *v. n. slaver.* लाळणें, वरवरणें, लाळf. गळणें *g. of s.* लाळf. गाळणें-टाकणें.

2 See To Dote.

DRIVELLER, *n.* DRIVELLING, *p. a.* v. V 1 लाळ गाळणारा, & c. लाळ्या, लाळगाळ्या

2 See DOTARD

DRIVEN, *p.* v V. A. 1. दवडलेला, हपटलेला, & c.

2 खोसलेला, ठासलेला, & c.

3 मारलेला, ठोकून रोवलेला, & c.

4 हांकलेलेला, हाकून दिलेला, सारित, निस्सारित.

DRIVER, *n.* v. V. A. 1. दवडणारा, हपटणारा, लाटणारा, & c.

2 खोवणारा, ठासणारा, & c

3 हाकणारा, गुरेंहाक्या.

4 *and* COACHMAN. हांकणारा, गाडीवान, धूरकरी *or* धुरेकरी.

To DRIZZLE, *v. n. rain in small drops.* शिंतोडणें *or* सिंतोडणें, पुसारणें, पाऊसm. -थुईथुई *f.* येणें, कोंडा पाऊसm. पडणें, सिपरीप *f.* - & c. लावणें - लागणें

DRIZZLE, *n. small rain.* बरबूर *f.* बुरेगटn. बुरगेंn. तुसार *or* तुसारm. तुषारm. पावसाचा कोंडाm. कोंडा m. कोंडा पाऊसm.

DRIZZLING, *a* v. V.—*act.* शुळमूळ *f.* शिरशीर *f.* सिपरीप *f.* तुषारपातm.

DRIZZLINGLY, *adv.* शिरिशिरि, झिरिमिरि, थुईथुई, सिपशिप.

DRIZZLY, *a* v. N बुरबुरीचा, तुसाऱ्याचा.

DROLL, *a. odd, comical, facetious,*—of persons. मस्करया, विनोदी, कौतुक्या, मौज्या, मौजाळा.

2—of things, & c. मौजेचा, कौतुकाचा, नमाशाचा, चमत्काराचा, हस्या, हास्यजनक.

DROLL, *n.* See BUFFOON.

DROLLERY. See BUFFOONERY.

DROMEDARY. See CAMEL.

DRONE, *n* मधुमक्षिकानरm.

2 For this word in the sense of *an unproductive and burdensome consumer* there are numerous words and phrases. These differ from one another in aspect and reference and exact implication; but they sufficiently convey the general sense just given. घांसखाऊ, तुकडमोड्या, भाकरमोड्या, जेवतागण, ऋणाईत, ऋणकरी, ऋणदार, ऋणाईतरूपी, फुकटखाऊ, फुकट्या, पोटगोशा, अडनोंडी, आडनोंवा, आयतगब्बू, भोजन भाऊ, भोजन्या, भोजनान, अजगर *or* अजगरवृत्तीचा, आयत्या पिठावर रेप ओढणारा. There are also some smart proverbs or sayings descriptive of and reprehensive of this character. कन्हतो कुंथतो मलिद्याला उठतो, भणगायाला पाहिजे चांगले दोन शेरांचे आणि काम नको करायाला काडीचें, जेवायाला आधीं निजायाला मधें कामाला कधीं मधीं, तोंबऱ्याला पुढें लगामाला पाठीमागें, स्वायास काळ भरणीस भार.

3 *hum.* घुमटm. नादm. नकी *f.*

DRONISH. See LAZY.

To DROOP, *v. n. languish, faint.* गळणें, खचणें, वानडणें, उफटणें, करपणें, मोडणें, बसणें, बळमोड *f.m.* होणें *g. of s.* ग्लान - ग्लान - गलित - & c. होणें, ग्लानि *f.* - ग्लानि *f.* - & c. येणें *in. con.*

2 *hang the head* मान *f.* टाकणें, गान *f.* मोडणें - पडणें *g. of s.*

DROP, *n.* थेंबm. बिंदुm. बुंदm. थेंबकाm. थेंबटाm. थेंबडाm. टपका *or* टपकाm. ठिपकाm.

By drops; *drop! drop!* टपटप *or* पां *or* ठपठप *or* पां, थबथब *or* बां.

2 (of a sprinkling, spurtling, splashing, of spray, & c.). शिंट *f.* शिटाm. शिंतोडाm. छाटाm.

3 (of an ornament) *pendant.* चमकी *f.* चमक *f.* लोलकm.

To DROP, *v. a. pour in drops.* थेंबm. - बुंदm. - ठिपकेm.*pl.* - & c. पाडणें - टाकणें - गाळणें, टपटप - थबथब - थेंबथेंब - & c. पाडणें - टाकणें, गाळणें.

2 *let fall.* सांडणें, पाडणें, पाडवणें, सोडणें, टाकणें.

3 v. To LOSE. गमावणें, गफलतणें, गलफटणें, सांडणें.

4 *let go, give up, lose regard or care for.* सांडणें, सोडणें, सोडून देणें, गाळणें, टाकणें, नांवn - वार्ता *f* - नाजपूस *f* - & c. सोडणें *g. of o.* सांड *f.* करणें.

5 *omit, leave out.* सोडणेंn. गाळणें, खाणें.

To DROP, *v n. fall in drops.* टपकणें, ठिपकणें, ठिबकणें, गळणें, टपटप - थबथब - थेंबथेंब &c. पडणें.

2 *fall.* पडणें, गळणें, गलनn. - स्खलनn. - विस्रंसनn. होणें *g. of s.*

3 *cease, come to nothing.* राहणें, पडणें, विरणें, विनुळणें, नकूब - &c. होणें.

4 in; *come unexpectedly.* अवचित - अकस्मात् - & c. येणें.

To d. in regularly and constantly. ठेवला - नेमका - टाकला येणें, दत्त झणून येणें.

DROPPED, *p.* v. V. N. 2. पडलेला, गळलेला, गळींव, गलित, निर्गलित, च्युत, स्रस्त, स्खलित.

DROPPING, *n. r.* V A. 1.—*act.* गाळणेंn. टपटप पाडणेंn.

2—*act.* शिंपणेंn. & c. सांड *f.* सांडणूक *f.* साडणी *f.* गालनn.

3—*act* सांडणेंn गमावणेंn. & c. सांड *f.* सांडणूक *f.* सांडणी *f.*

4—*act.* सांडणेंn. गाळणेंn. & c. साड *f.* सांडणी *f.* सांडणूक *f.* गाळण *f.*

5—*act* गाळणेंn. & c. गाळण *f.*

v. V. N. 1. टपकणेंn. गळणेंn. & c. टपकणी *f.* ठिपकणी *f.* ठिबकणी *f.*

2 पडणेंn. गलनn. पतनn स्खलनn. विस्रंसनn.

I *matter falling in drops.* गळ *f.* गळती *f.*

DROPSICAL, *a.* v. N. उदरी, उदररोगी, उदररोगाचा, उदररोगसंबंधी.

DROPSY, *n.* उदरn. उदरी *f.* Some of the distinctions or varieties are उदकोदर *or* जलोदर, वातोदर, मत्स्योदर, प्लीहोदर, सर्वोदर, रक्तोदर, बद्धगुदोदर, पित्तोदर, कफोदर, त्रिदोषोदर, क्षतोदर.

DROSS, *n. recrement of metals.* मळm.n. *pop.* मळm. किट्ट *pop.* कीटn किटणn. कलंकm. जळm. *f.*

2 v. DREGS. REFUSE. गाळm. रेंदाडn. किट्टn.

DROSSY, *a.* v. N. 1. मलयुक्त, मलविशिष्ट, किट्टयुक्त.

2 See DREGGY.

DROUGHT, *n. want of rain.* सुकवेंn. सुकवाm. अनावृष्टि *f.* अवृष्टि *f.* अवर्षणn. जलशोषm. अवग्रहm.

Crop destroyed by d. सुकवेंn.

Time of scarcity from d. खरपडn. *f.* सुका दुकाळm

2 *dryness of throat,* v. FAUCES. कोरड *f.* शोषm.

DROUGHTY, *a. wanting rain.* निपावशा, सुकव्याचा, अनावृष्टीचा, अवर्षणाचा.

DROVE, *n. body of cattle driven.* हेड *f.* तांडाm. काफलाm.

DROVER, *n. one who drives cattle to market.* हेड्या.

To DROWN, *v. a.* बुडवणें, बुडवून मारणें - प्राणm. घेणें.

2 (one's self)—as an act of religion. जलसमाधिm. *f.* घेणें.

To DROWN, *v. n.* बुडणें, बुडून मरणें, जलमरणn. - जलमृत्युm. पावणें.

To struggle (sink and rise, & c.) in drowning. गचकळणें, गचकळ्या *f. pl.* खाणें, गचावणें.

To DROWSE. *v. n. be heavy with sleepiness.* झोपेने गुंगणें, झोपेने गुंग - जड - & c. होणें - असणें, गुंगी *f.* येणें.

DROWSILY, *adv.* v. A. गुंगत, सुस्तीने.

DROWSINESS, *n.* v. A. 1. झोपेची गुंगी *f.* - तार *f.* - खरवा *f.* सुरसुरी *f.* सुस्ती *f.* सुप्ति *f.* तंद्रा *f.*

DROWSY, *a. heavy with sleepiness,* v. SLEEPY. गुंगी आलेला, गुंगलेला, गुंग, निद्राग्रस्त.

2 *habitually inclined to sleep,* v. SLEEPY. झोपाळू, झोप्या, गुंग्या.

3 See STUPID.

To DRUB, *v. a. v.* To BEAT. कुचलणें, कुटणें, कुदवणें, खुबलणें, कुमलणें, ठोकणें, कुटण*n* -&c. काढणें.

DRUBBING, *n. v.* V.—*act.* कुचलणें*n.* &c. कुट्टा*m.* कुटण*n.* कुट्टण*n.* कुत्तेल*n.* कंदी*f.* मारकूट*f.*

To DRUDGE, *v. n. v.* To TOIL. हाडें*n. pl.* झिजवणें, हाडांचीं काडें*n.pl.* करणें, हाडांचे मणी*m.pl.* करणें, महारकष्ट*m.pl.*-कवाडकष्ट*m.pl.*-कुत्तेघशी*f.*-&c. करणें, रक्ताचें पाणी*n.* करणें.

DRUDGE, DRUDGER, *n. v.* V कष्टाळू, कष्टी, कसालती, खप्पा, कवाडी *or* ड्या, कवाडकाम्या.

DRUDGERY, *n. hard labor.* कसाला*m.* कसालत*f.* महारकष्ट*m.pl.* कवाडकष्ट*m pl.* कवाडकाम*n.* कुत्तेघशी*f.* खप*m.*

DRUG, *n. substance used in medicine.* औषधीद्रव्य*n.* औषध*n.* द्रव्य*n.* भेषज*n.*

Drugs. मसाला*m.*

Heating, &c. drugs. गरममसाला*m.*

2 fig. *a commodity of no demand in the market.* सांदोरीस पडलेला माल*m.*

DRUGGIST, *n. seller of drugs.* गांधी, औषधविक्या, पसारी *or* पसाऱ्या, भेषजी.

DRUM, *n.* पडघम*n.* तंबूर*m.* आनक*m.* These three words, though they, in common with the words following, express *kinds* or *sorts*, yet are, preferably to those, to be used in the general sense of *drum*. आनक*m.* काहळ*n.* खरडी*f* टिमकी*f.* डंका*m* डमरू *or* डहूर *or* डौर*m.* ढोल*m. dim.* ढोलक *or* ढोलकी*f.* तवल*m. dim* तवलक*f.* तवला*m.* ताशा*m.* दमदमा*m.* दमामा*m.* दायरा*m.* पखवाज*m.* मरफा*m.* मांदळा*m.* मृदंग*m.* संबळ*m.*

Band around a d. bracing it. माळू *or* माहळू*m.*

Child's d.—gener. ढमढमें*n.* ढमकें*n.*

End or head of a d. पुडा*m.* पूड*n.* तोंडी*f.* नडघें*n.* फेडा*m.* End which is beaten, वाजता पुडा. Bass-end, भुमाचा पुडा.

Frame of a d. टोपण*n.*

Hour-glass d. डगरू (डहूर *or* डौर)*m.* हुडुक्क *pop* हुडुक्म*m.*

Paste applied to the end of a d. शाई*f.* बोहण *or* बोवण*n.*

Swollen as tight as a d.—the belly, v. BELLY. दव्व-दवदवीत-दुमदुमीत-टमटमीत-&c. भरलें-झालें.

2 (of the ear). कानाचा पडदा*m.*

To DRUM, *v. n. v.* N 1. पडघम*n.*-तंबूर*m.*-&c. वाजवणें-पिटणें. Numerous formations are in use imitatively expressive of the *sounding* of a Drum. Some of these are दमदम *or* दुमदुम *or* धमधम (dom ! dom !); and the verb, दमदमणें *or* दुमदुगणें, and, *intensely*, ढमढम *or* मां, ढमाढम, ढमामा; and the verb, ढमढमणें, ढवढव *or* वां (rub a dub !); and the verb, ढवढवणें *or* ढवढव वाजणें, डिमडिम *or* टिमटिम (tim ! tim ! —the sound of the *tomtom*), दवदव *or* वदवद (expressive of the flat, dead sound of unbracedness, &c.) and the verbs, दबदबणें, वदवदणें, भदभदणें.

DRUM-STICK, *n.* टिपरू *or* रें*n.* टिपरी*f.* चोप*f.*

To DRUMBLE, *v. n. v.* To MUDDLE. रवंदळणें *or* रवंदाळणें.

DRUMMER, *n. v.* V. पडघम &c. वाजवणारा. The following terms are *particular*, and signify the performers respectively upon the *sorts* of drum, from the names of which they are formed ढोलजी (beater of ढोल), ढोलक्या (beater of ढोलक), तवलजी (beater of तवला), and तंबूरची *or* जी, ताशेकरी *or* तासजी, मरफेकरी, मृदंगी *or* ग्या, पखवाजची *or* जी, संबळ्या, &c.

DRUNK, DRUNKEN, *a. inebriated.* झिंगलेला, मस्त, प्यालेला, दारूचा-&c. कैफ चढलेला, तंबर, मत्त, प्रमत्त, पीत, मद्यविव्हल, मद्यग्रस्त, मद्याक्रांत, मद्यवश, तुंद, क्षीव.

Dead d. गुल्ल, लुल्ल, गुंग.

D. pranks. मस्ती*f.*

To be d. झिंगणें, घोड्यावर बसणें, हत्तीवर बसणें, कैफ*m.*-अमल*m.* चढणें-येणें *in. con.*

2 *given to liquor.* झिंगा, झिंग्या, मस्ता, मस्त्या, दारूचा-&c. कैफी-अमली.

DRUNKARD, *n.* दारूबाज, दारू पिणारा-खाणारा, झिंग्या, झिंगीखोर, मद्यपी, निशाबाज, अमली.

DRUNKENNESS, *n. v.* A.1 नशा *or* निशा*f.* झिंगी*f.* दारूचा-&c. कैफ*m.*-अमल*m.*-तार*f.* मद*m.*

DRY, *a. not moist.* कोरडा, सुखा *or* सुका, शुष्क, अनार्द्र, भक्तिन्न, निर्द्रव.

Stifly d.—a washed cloth. खडक, चुरचुरीत, सणसणीत, खडंग,

To be or become crisply or stifly d.—cloth, paper, crops, grass, &c. कडकणें, खडंग वाळणें.

2 *not juicy.* सुखा *or* सुका *remiss.* सुखट *or* सुकट, शुष्क, नीरस, रसहीन-शून्य-&c. रसातीत, गतरस.

3 *jejune, barren, without pathos, &c.* v. SPIRITLESS. कोरडा, अळणी, रूखा, रूक्ष, बेकस, बाकस, विरस, नीरस.

4—as the hair, *coarse and stiff.* करडा, रांठ, भरभरीत, निवर.

5—as bread, &c. by itself. कोरडा, सुखा *or* सुका, निकळा, नुस्ता *or* निस्ता.

6 *ununctuous and crumbly.* फुसफुसीत *or* फसफसीत, भसभसीत *or* भुसभुसीत, फळफळीत, भरभरीत.

7—a milch animal. भाकड, अटलेला, उडालेला.

To become d. उडणें, अटणें, विसकणें.

8 *hard, poor, not bland or savory.* रखरखीत, रूखा, रूक्ष.

9 See THIRSTY.

To DRY, *v. a.* वाळवणें, सुखवणें *or* सुकवणें, कोरडा-सुखा-शुष्क-&c. करणें.

2 up. शोषणें, शोखणें *or* सोखणें, अटवणें.

To DRY, *v. n.* वाळणें, कोरडणें, सुखणें *or* सुकणें.

Matter (grain, &c.) spread out to d. वाळवण*n.* सुकवण*n.*

2 up. सुखणें, सुखटणें *or* सुकटणें, शोषणें, शोखणें *or* सोखणें, अटणें. कोरडा पडणें.

3 up; *become meagre*, v. To WASTE. थळणें, अटणें, सुखणें.

4 up; *lose succulence.* सुखटणें *or* सुकटणें, सुखा-&c होणें, रस*m.* जाणें *g. of s.*

DRY-LAND, *n.* खुशकी*f.* स्थल*n.*

DRYAGE, *n.* (of grain, spirits, &c.). वाळवण*n. v.* जा, सुखणावळ *or* सुकणावळ*f.* सुकवण*n.* घट*f.*

DRYING, *n. v.* V. A. 1.—*act.* वाळवणें*n.* सुखा करणें*n.* &c. शुष्कीकरण*n.*

2—*act.* शोषणें*n.* &c. शोषण*n.* शोष*m.*

DRYNESS, *n. v.* A. 1. कोरडेपणा*m.* सुखेपणा*m.* शुष्कत्व*n.* अनार्द्रता*f.* सुखाडी*f.*

2 सुखेपणा*m.* शुष्कता*f.* रसराहित्य*n.* रसाभाव*m.*

3 कोरडेपणा*m.* रूखेपणा*m.* रूक्षता*f.* रौक्ष्य*n.* नीरसता*f.*

DRYSHOD, *adv. without wetting the feet.* कोरड्या पायानी, सुख्या पायानी, पाय भिजत्याशिवाय.

DUAL, *a. expressing the number two.* द्विसंख्य, द्विसंख्याक.

DUAL, *n.*—in grammar. द्विवचन*n.*

DUALITY, *n. two-ness.* द्वित्व*n.* द्वैगुण्य*n.*

To DUB, *v.a. confer a dignity, &c.* मरातब्*f.m.*–कितावत*f.*–पदवी*f.* -&c. देणें, ह्मणविणें, करणें.

DUBBER, *n skin-vessel for oil, ghee, &c.* बुधला*m. or* बुधलें*n. dim.* बुधली*f.* दबडा *or* डबडा *or* डबरा*m. dim.* दबडें *or* डबडें *or* डबरें*n.* डबकें *or* डपकें*n. dim.* डबकी*f.*

DUBIOUS, &c. See DOUBTFUL, &c.

DUCK, *n.*—tame. बदक*n.*

2—wild. हंस*m.*

3—Muscovy or the Bráhmany. चक्रवाक *pop.* चकवा*m.*

Ducks and drakes—the play. भाकरीचा खेळ*m.* भाकऱ्या*f.pl.* काकरी*f.pl*

To make ducks and drakes of money. द्रव्याचें धुडकें*m pl* उडवणें.

4 v. DIP. बुडी*f.* बुडकी*f.*

To DUCK. See To DIP.

DUCK-LEGGED, *a.* आखूड पायांचा, ह्रस्वपाद.

DUCT, *n. tube, &c.* नळ*m.* नलिका*f.* वाहिनी*f.*

DUCTILE, *a. capable of expansion.* पसारणीय, प्रसारणयोग्य, प्रसरक्षम

2 See PLIANT

DUCTILITY, *n.* v. A. 1. प्रसारणयोग्यता*f.* प्रसरक्षमता*f.*

DUDGEON, *n. ill-will, displeasure.* खपीमर्जी*f.* रूसवा*m.* वितुष्ट*n.*

To be in high d. फूं होणें.

DUE, *a. owed.* यायाचा, द्यायाचा, पावायाचा, देय, हक्कहलाल.

2 *appropriate, fit,* v. RIGHT. योग्य, यथायोग्य, यथायुक्त, यथान्याय, लायक, वाजवी.

DUE, *n. thing due.* घेणें*n.* घेव*m.* देणें*n.* पावणें*n.*

2 *legal perquisite, custom, &c,* हक्क*m.n.* हकमाल*m.* कानू*f.*

Dues paid in cash. हक्कटक*m.*

DUE, *adv.* v. EXACTLY. येट, बरोबर.

DUEL, *n. combat between two.* दोघांचें युद्ध*n.* द्वंद्वयुद्ध*n.*

DUELLIST, *n.* द्वंद्वयोद्धा.

DUENESS, *n.* v. A. 2. योग्यता*f.* यथायोग्यता*f.* लायकी*f.*

DUET, *n. song or air for two performers.* जोडीचें गाणें*n.* जोडीचें वाजविणें*n.* द्वंद्वगान*n.*

DUG, *n.* सड*m.* आंचूळ *or* आंचळ*m.* आंसड*m.* दोभ*m.*

DUG, *p.* v. V खोदलेला, &c. खोदींव, खनित.

DULCET. See SWEET.

To DULCIFY, To DULCORATE. See To SWEETEN.

DULL, *a.* v. STUPID. जड, मंद, बुद्धीचा जड, मंदमति *or* मतिमंद, मंदबुद्धि, जडबुद्धि, गाफल *or* गाफली.

2 *unready, backward,* v. SLOW, SLUGGISH. सुस्त *or* सुस्ता, मंद *remiss.* मंदट *or* मंदड, जड, मट्ठ *or* मठ्ठा, पड्या, स्तिमित.

3 *gloomy, dismal, &c.*—of places, v. DREARY. उदास, उदासवाणा *or* णी.

4 *not bright.* मजीन, मळमळीन, अंधक, निस्तेज, कयाहीन.

5 *dim, dusky, gloomy;*—of weather, &c. ओंधट, धुंद, अंधक *or* अंधूक, मळीण, अंधारीचा, अंधाऱ्या, ओंधीचा.

6 *not merry, lively, &c.*—meetings, &c. v. SPIRITLESS. मुका, मामसुमीचा, मळमळीत, पळपळीत, उदासीचा, बेरंग, विरस.

7—trade, business, &c. मंद, थंड, थंडा, हलका, निस्तेज, मंदीचा.

To become d. मंद पडणें *g.of s.*

8 *melancholy,* v. SAD. उदास.

9 See BLUNT.

To DULL, *v. a. make dull,* v. To STUPIFY, To DIM, To BLUNT. जड-मंद-निस्तेज-उदास-&c. करणें.

To DULL, To DULLEN, *v.n. lose brightness, clearness, freshness.* विटणें, मळणें, झडणें, मळीण होणें, उतरणें.

2 *lose sharpness, smartness, briskness.* बहिरावणें, मेहरणें.

DULLARD. See FOOL.

DULLED, DULLENED, *p.* v. V. N. 1. विटलेला, मळलेला, &c. विटका.

DULNESS, *n.* v. A. 1. जडपणा*m.* मंदपणा*m.* &c. जडत्व*n.* जाड्य*n.* बुद्धिमांद्य*n.* मतिमांद्य*n.* मंदबुद्धि*f.* मंदमति*f.*

2 सुस्तपणा*m.* जडपणा*m.* मंदपणा*m.* जाड्य*n.* स्तिमिताई*f* भस्फूर्ति*f.*

3 उदासपणा*m.* उदासी*f.* औदास्य*n.*

4 मजिनपणा*m.* मळमळितपणा*m.* &c.

5 ओंधटपणा*m.* मळिणपणा*m.* अंधुकपणा*m.* ओंभ*f.* अंधारी*f* आभाळांची झांप*f.*

6 उदासी*f.* मळमळितपणा*m.*

7 मंदी*f.* मंदपणा*m.* थंडाई*f.* थंडी*f.*

8 उदासी*f.* उदासपणा*m.* दौर्मनस्य*n.* दौश्चित्य*n.*

DULY, *adv.* v. RIGHTLY. यथोचित, यथायोग्य, यथायुक्त, यथास्थित, यथामार्ग, यथान्याय.

DUMB, *a. incapable, &c. of speech* मुका, मोना, मूक, अमू, अवाक्, वाग्रहित.

2 *mute.* See SILENT.

DUMBNESS, *n.* v. A. 1. मुकेपणा*m.* मूकत्व*n.* वाक्शक्तिराहित्य*n.*

To DUMFOUND, *v. a. confuse, strike dumb.* बोबडी*f.*-फेपरी*f.* वळणें *g. of o.* निरुत्तर-अनुत्तर-वीतोत्तर-कुंठित-वाग्रुद्ध-वाक्स्तब्ध-स्तब्धवाक्-&c. करणें, वाग्रोध*m.* वाक्स्तंभ*m.*-&c. करणें *g.of o.*

DUMMY, *n. dumb partner.* आणगडी, अंडगडी, पोटगडी, दगड्या, अंधव्यतिरळा, पित्या.

Playing at a game with d. अंधळा तिरळा*m.* अंधळें तिरळें*n.*

DUMPINESS, *n.* v. A. चेपटपणा*m.* &c.

DUMPS, *n. gloomy state of mind.* उदासपणा*m.* उदासी*f.* उदासवृत्ति*f.* दौर्मनस्य*n.* दौश्चित्य*n.*

DUMPY, *a. squat, low, flattish, &c.* चेपट, चपटा, चपडा, चापट, चपताड *or* डा, चपतळ *or* ळा *or* चपताळा, चिपतळ *or* ळा *or* चिपताळा, बसकीचा, बसकट, बसका, टिक्कू, टिल्लू *or* ल्या, टुक्कू, थपकट *or* टा, थपकड *or* डा, धनखल *or* बदखल, ठेंगू, घुंट.

DUN, *a.*—the color. जरदा, मळ्या, कोशा.

DUN, DUNNER, *n.* v. V. तगादा करणारा–लावणारा, तगाददार, तगादगीर, करजकरी—in allusive, covert, cant, &c. phraseology. धरणकरी *or* धरणेकरी, खपाट्या, गळग्रह, गळेपडू, शनि, वरातदार.

To DUN, *v. a. press to pay a debt.* तगादा*m.* करणें–लावणें–बसवणें, निकड*f.*–तड*f.*–&c. लावणें, तड*f.* ओढणें, तोडणें, वाटाघाट*f.* करणें *g.of o.* In the shade of the sense of this word as appearing under *To sit or fix one's self determinedly and doggedly at a person's door, whether in exaction of payment, or in enforcement of compliance with a demand generally,* there are numerous terms and phrases extensively current and strikingly characteristic; as धरणें*n.* करणें, धरणें बसणें, तगादा*m.* बसणें, तगादास बसणें, खपपट*f.* घेणें *or* खपपटीस बसणें–लागणें–येणें, धुणी*f.* घालून बसणें, गोंण*f.* घालून बसणें, खिळण*f.* घेणें–धरणें, ताण*m.n.* देणें, पायासां पाय बांधून बसणें, खपाटीस बसणें–लागणें, अधिवासन*n.*–अधिष्ठान*n.* करणें, मेखाटणीस–मानगोटीस–गरगोटीस–गळचिपीस–बोकांडीस–&c.–बसणें, गळीं पडणें.

DUNCE, *n. dullard, dolt, thickskull,* v. FOOL. दुघड बोनाम्या, अक्षरशत्रु*m.* दगड*m.* धोंडा*m.* शनि*m.* विकटशास्त्री*m.*

DUNG, *n.*—gener. हगम्*n.f.* गूम्*n.* विष्ठा*f.* पुरीषम्*n.n.* मलम्*n.n.* शकृत्*n.* अमेध्य*n.* मयम्*n.n.* in comp.

Cloth, &c befouled with d. हगेरें*n.* भरावलेलें फडकें*n.* चिरगूट*n.* &c.

Lump or nodule of d. लेंडn. लेंडूक*n.* *dim.* लेंडी*f.*

2 (of birds). शीट *or* छीट*f.* शेर*f.*

3 (of elephants, horses, asses, mules). लीद*f.*

4 (of the cow or buffalo) v. COWDUNG. शेण*n.* गोमय*m.n.*

Mass of d. as voided. पोहो*m.* *dim.* पोहटी*f* पोंव*m* पोंथा*m.*

5 (of man). गू*m.*

To DUNG, *v. a. manure.* खत*n.*-&c. घालणें, खनावणें.

To DUNG. *v. n.* हगणें, मलोत्सर्ग*m.*- मलविसर्जन*n* - मलत्याग*m.*-&c. करणें.

2—birds. शिटणें, शेरणें.

3—the cow or buffalo. शेणणें.

DUNG-HILL, *a.* See BASE, MEAN.

DUNG-HILL, DUNG-HEAP, *n* उकरडा *or* उकिरडा*m.* उकरीड*m.* खातेरें*n* हगरड*f* नरक*m.*

DUNG-YARD, *n.* नरकाड*f.* नरकाडी*f.* नरकड*f* नरकांड*f.*

DUNGEON, *n. dark close prison.* अंधारकोंडी*f.* अंधारखण*m.f.* अंधारखणी*f.* अंधारी*f.*

DUNNING, *n.* v.V. तगादा*m.* निकड*f.* नड*f.* धरणें*n.*

Order or token (from the creditor, &c.) to stop a d. मनाई*f.* मनाचिट्ठी*f.* तकूबचिट्ठी*f.*

Vehement or general d. ओढाओढी*f.* हवक*f.*

DUPE, *n. person easily deceived.* फशा, भोळा, भळ.

To DUPE, *v. a.* v To CHEAT. फसवणें, ठकवणें

DUPLICATE, *n. copy.* दुसरी प्रत*f.* प्रत्यंतर*n.* नकल*f.* उतारा*m.*

To DUPLICATE. See To DOUBLE.

DUPLICATURE, *n. a doubling,* v. FOLD. दुमड*f.* दुण*f.* मोड*f.*

DUPLICITY, *n. double mindedness,* v. DECEIT. दुजाभाव*m.* दुटप्पीपणा*m.* दुरोंखीपणा*m.* दुरेंगीपणा*m.* द्विनिष्ठता*f.*

DURABILITY, DURABLENESS, *n.* v. A. टिकाऊपणा*m.* टिकणेपणा*m.* स्थायित्व*n.* चिरस्थायित्व*n.* स्थिरता*f.*

DURABLE, *a.* v. ENDURING. टिकाऊ, टिकाया-तगाया- चा- जोगता- जोगा &c. स्थायी, चिरस्थायी, स्थिर, चिरकालिक.

DURABLY, *adv.* v.A. टिकायाजोगा-तगायाजोगा *a. decl.*

DURANCE. See CONFINEMENT.

DURATION, *n.* v. TIME. काल *pop.* काळ*m.* लांबी*f.* स्थितिकाल*m.* कालमान*n.* कालदैर्घ्य*n* काल्मर्यादा*f.*

2 *lasting, continuance,* v. ENDURANCE. टिकाव*m.* टिकावा*m.* स्थिति*f.*

DURING, *prep.* जों, जंव, यावत्, पर्यंत, आंत, मध्यें, भर (in comp. as दिवसभर, वर्षभर, आयुष्यभर). It is often expressed by असतां (as ज्वर असतां जेवूं नये dont eat during fever).

DUSK, DUSKY, *a. tending to darkness.* ओंधट, धुंद, अंधक *or* अंधूक, अंधारीचा, ओंधीचा.

2 *tending to blackness.* काळसर, काळवट, काळानिळा, निस्तेज, धूसर.

DUSK, *n.* काळोखी*f.* काळवेंळ*n.* अंधारी*f.* ओंध*f.* काळंवण*n.*

D. of evening. राक्षसवेळ *or* राक्षसीवेळ*f.* आसुरी वेला*f.* कातरवेळ*f.*

DUST, *n.* धूळ*f.* धूलि*f.* रेणु*m.* रज*n.* रजी*f.*

Particle of d. रजःकण*m.*

To throw d. उद्धूलन*n* करणें.

2—as flying in clouds, or as lying in quantity. धुरला *or* ळा *or* धुराळा *or* धुरोळा *or* धुळारा *or* धुळोरा*m.* धुळवट*f.* धुळवाड*f.* खवकाण*m.* खकाण*f.*

To lay the d. धुरळा*m.* मारणें (and to be laid, धुरळा*m.* मरणें).

To lay one's mouth in the d. नाकदुराई*f.* काढणें.

To level with the d. धुळीस मिळवणें, विधुळणीस पाडणें-मिळवणें, जमिनीस मिळवणें.

3 v. POWDER. चूर्ण*n.*

4 fig. *row, kick up,* v. TUMULT. गर्दी*f* धांदल*f*

To kick up a d. दणका*m.* माजणें.

To DUST, *v. a. free from dust.* धूळ*f.* काढणें-झाडणें-झाटकणें-झटकारणें, झाडणें, धूलिशोधन*n.* करणें.

2 *cover or sprinkle with dust.* धूळ*f.* टाकणें

DUSTINESS, *n.* v. A धुळकटपणा*m.* धुळवटपणा*m.* धूलियुक्तता*f* धूलिप्राचुर्य*n.*

DUSTY, *a. covered, &c. with dust.* धुळकट, धुळवट, धुळकटलेला, धुळीने भरलेला, धूळ बसलेला, धुळीचा, धूलिमय, धूलियुक्त, धूलिप्रचुर

DUTEOUS, DUTIFUL, *a.* v. OBEDIENT. हुकमी, हुकमतेला, हुकुमबंदा, आज्ञाधारक, आज्ञाधारी, सेवाधर्मपरायण, सेवातत्पर, सेवापर, शुश्रूषातत्पर, स्वधर्मासक्त, स्वधर्मतत्पर.

DUTEOUSNESS, DUTIFULNESS, *n.* v. A. हुकमीपणा*m.* सेवाधर्म*m.* आज्ञाधारकत्व*n.* सेवातत्परता*f.* स्वधर्मासक्ति*f.* स्वधर्मतत्परता*f.*

DUTIFULLY, *adv.* v. A. सेवाधर्मपूर्वक, सेवाधर्मपुरस्सर, सेवाधर्माने.

DUTY, *n.* धर्म*m* कर्म*n.* काम*n.* आवश्यक कार्य*n.* कार्य*n.*

Daily or regular d. नित्यकर्म*n.* नित्यकृत्य*n.*

Discharge or fulfilment of d. धर्मनिष्पत्ति*f.*

General or common d. साधारण धर्म*m*

Neglect of one's d. स्वधर्मत्याग*m.*

Proper or peculiar d. स्वधर्म*m.* विशेषधर्म*m.* स्वकर्म*n.*

To become the d. of. भाग*m* होणें *or* भागास येणें *with* ला *or* स *of s.*

2 *a* d. धर्म*m.*

Minor or inferior d. उपधर्म*m.* गौणधर्म*m.*

3 *toll, tax,* v. CUSTOM. जकात*f.* सायर*n.*

DWARF, *n.* वामन*m.* वामनमूर्ति*f.* अल्पमूर्ति*f.* ह्रस्वमूर्ति*f.* ह्रस्व, भुईचालहान.— in contempt. भुइठाकूर*m.* ठेंगोजी*m.*

DWARFISH, *a.* ठेंगणा, ठेंग्या, ठेंगू, खुजा, खुजट, खुरट, टारगा, बुटारणा, बुटुकणा, वामन, वामनमूर्ति, ठिल्लू *or* ठिल्या, ठिल्लू, ठुल्लू, ठुल्या, अल्पवयस्, खर्व, जामण.

To DWELL, *v. n.* v. To RESIDE. राहणें, नांदणें, घर*n.*-वस्ती*f.*-वास*m.* असणें *g. of s.*

2 upon; *make unceasing mention of.* घोकणें, घोकणी*f.* घेणें-मांडणें-लावणें, घोर*m.* घेणें, गाना*m.* गाणें, गीत*n* गाणें, जप*m.* धरणें-घेणें, जपगाळ*f.* घेणें, गाणें, जपणें, घोष *or* उद्घोष*m.* करणें-लावणें-मांडणें, तांडव*n.* करणें, आंकणकडवें*n.* करणें.

To d. upon, peevishly, &c. वाभंग*m.n.* लावणें-मांडणें-मांगणें-घेणें, गाणें*n.*-टकटक*f.*-किरकीर*f.*-पिरपीर*f.*-रिपरीप*f.*-&c. लावणें-मांडणें.

DWELLER, *n.* v. V. राहणारा, नांदणारा, वस्ती करणारा.

DWELLING, *n.* v. V. 1. राहणें*n.* नांदणें*n.* नांदणूक*f.* नांदवट*f.*

2 घोकणें*n.* घोकणी*f.* घोर*m.* घोष*m.* उद्घोष*m.* गावा*m.* चानटाई*f.*

I *place of d.* v. RESIDENCE. घर*n.* ठिकाण*n.* ठिकाणा*m.* मकाण *or* न*n.*

To DWINDLE, *v. n. become less.* लाहनावणें, लाहनाळणें, उणावणें, क्षिणणें, उतरणें, घटणें, ऱ्हास*m.* क्षय*m.*-&c. होणें *g. of s.*

DYE, *n.* रंग*m.* रंगवणी*n.*

To DYE, *v. a.* रंगणें, रंगवणें, रंग *m.* देणें.

To d. over again, *to give a dip.* डूब *m.* देणें.

2 (by sprinkling). छिडकणें

DYED, *p* v V. 1. रंगवलेला, &c रंगी, रंगीत.

DYER, *n.* v. V. 1. रंगवणारा, रंग देणारा, रंगारी, रंगरेज, रागी.

DYING, *n.* v. V. To DYE.—*act.* रंगवणें *n.* रंग देणें *n.* & c. रंगरेजी *f.*

Cost or price of d. रंगणावळ *f.* रंगाई *f.*

v. V. To DIE, *and* DEATH. प्राणत्याग *m.* प्राणोत्सर्ग *m.*

DYNASTY, *n. race or succession of kings.* राजवंशावलि *f.* राजवंशपंक्ति *f.*

DYSENTERY, *n.* आमरक्त *pop.* आंवरक्त *n.* आमातिसार *m.* अतिसार *m.* ग्रहणि *or* ग्रहणी *f.*

DYSPEPSY, *n.* अग्निमांद्य *n.* पाककृच्छ्र *n* मंदपाक *m.*

DYSPNŒA, *n.* v. ASTHMA. श्वास *f* ऊर्ध्वश्वास *m.* श्वासावरोध *m.*

DYSURY, *n* मूत्रकृच्छ्र *n.* अश्मरी *f.*

Hot d. उन्हाळे *m. pl.* मूत्रदाह *m.*

E.

E. Of the three sounds of this letter, viz. that in *scene*, that in *men*, and that in *prey, vein*, the first is represented by ई, the second exists not in *Marát'hí*, and the third is represented by ए.

EACH, *a. every one,*—singly or distributively. एकएक, एकक, एकएकटा, एकएकला, हरएक, प्रत्येक, प्रति (in comp. as प्रतिदिवस, प्रतिदिन, प्रतिक्षण, प्रतिपद, प्रतिजन), न (as in घरानघर, झाडानझाड, दिवसानदिवस).

E. other. E. the other. एकमेक.

E. (his, her, its) own. आपआपला. ex. *They came* each *bringing* his own *books.* ते आपआपलीं पुस्तकें घेऊन आले. Every one *approves of* his own *disposition.* सर्वांस आपआपला स्वभाव चांगला वाटतो &c.).

EAGER, *a keenly desirous,* v. DESIROUS, EARNEST. उत्सुक, उत्कंठित, हवसदार, सोत्कंठ, अतीच्छ.

2 *impatiently desirous,* v. IMPATIENT. उतावळा, हूड, हवळा, हवळ्या, हुटहुट्या, हुडहुड्या, हुटहुटलेला, हुडहुडलेला.

To be e. हुटहुटणें *intens.* हुटाटणें, हुडहुडणें, उतुनणें, फुरणें, फुरफुरणें, हुडहुडी *f.* भरणें *in. con.*

EAGERNESS, *n.* v. A. 1. हांव *f.* हवस *or* हौस *f.* उत्कंठा *f.* उत्साह *m.* औत्सुक्य *n.* उत्सुकता *f.* प्रोत्साह *m.*

2 उतावळी *f.* हुडहुडी *f.* हुटहुटी *f.* हुटहूट *f.* चुळचूळ *f.* चुळचुळसुंगळा *m.* उनाट *f.* उत्कळ *f.* उभळ *f.*

A flush of e. हुरशी *f.*

To cool, &c. one's e. हुडहुडी *f.*-& c. मोडणें-जिरवणें *g. of o.*

EAGLE, *m.* कुररी *f.*? कुरर *m.*? उत्क्रोश *m.*

EAGLE-EYED, *a.* v. SHARP-SIGHTED. तिखट डोळ्यांचा, तिखट डोळ्या, सूक्ष्मदर्शी, सूक्ष्मदृष्टि, तीक्ष्णदृष्टि.

EAR, *n.* कान *m.* कर्ण *m.* श्रवण *m.n.* श्रुति *f.* श्रोत्र *n.*

Curved edge of the e. पाळ *f.* कर्णपालि *f.* कर्णपालिका *f.*

Discharge from the e. कर्णस्राव *m.*

Hollow of the e. श्रवणोदर *n.* कर्णछिद्र *n.*

Hollow or line along the e. कानफट *or* ड *n.* कानशील *n.* कानसल *or* सूल *n.* कानाड *n.*

Inflammation of the e. कर्णपाक *m.*

Lobe of the e. चांपा *m.* कर्णलतिका *f.*

Matter whispered in the e. कानगोष्ट *f.* कानमंत्र *m.* कानमंत्री *f.* कुमंतर *m.*

Outer e. वेष्टन *n.*

Ringing in the e. कर्णनाद *m.* कर्णघेड *m.*

Root of the e. कर्णमूल *n.* कर्णजाह *n.*

Scabbiness of the ears. कानकिरळी *f.* कानकीड *f.* कानकुरकुटी *f*

Stoppage of the e. (from cold, &c.). कानास दट्टा *m. v.* बस, कानास दादरा *m. v.* बस.

That has passed the e.—a matter. कानावरून गेलेला, कर्णघृष्ट, कर्णारूढ.

That has learned by the e. कान भट्टीचा, ऐक भट्टीचा.

That has been learned by the e. कान भट्टीचा, ऐक भट्टीचा.

To the e.;—drawing a bow कानाडो, आकर्ण.

To abuse, poison, &c. the e. of. कान *m.* फुंकणें-भरणें-भारणें-भरावणें, कानगची *f.* करणें.

To bore the e. कान *m.* टोचणें, कर्णवेध *m.* करणें.

To give or lend an e कान *m.*-चित्त *n.* लक्ष्य *n.*-&c. देणें.

To prick up one's ears. कान *m. pl.* टवकारून पाहणें, कान *m. pl.* उभारणें

To pull the ears of. कान *m.* उपटणें-धरणें-पिळणटणें, कानचिवळी *f.* घेणें.

To set by the ears. लावालाव *or* वी *f.*-शिकवाशिकव *f.* करणें.

To stop one's ears against. To turn a deaf e. to. कान *m. pl.* झाडणें-झाकणें, कानझांक *f.*-कानगची *f.* करणें, पाठ *f.* देणें, काना गाडा *m.* करणें.

To whisper in the e. of. कानफुसी *or* कानाफुसी *f.*-कर्णजप *m.*-कर्णमैथुन *n.*-& c. करणें, कानाशीं *or* कानीं लागणें.

The ears sicken, tire, &c. कान *m pl.* किटतात.

2 (of a vessel or article) v. HANDLE. कान *m.* कानपा *m.*

3 *spike of corn,*—gener. कणीस *n.* कणिश *n.* सस्यमंजरी *f.* धान्यशीर्षक *n.*

4 (of wheat). ओंबी *f.*

5 (of rice). कणशी *f.*

6 (of rice, wheat, &c.). *pendulous ear.* लोंबी *f.* लोंब *f.* लोंग *f.* लोंबट *or* त *n.* (enhanc. लोंबर *n.* लोंगर *n.*).

To EAR, *v. n. shoot into ears.* निसणें, पमवणें, निसव *f.*-निसवणी *f.* -निसणीत *or* निसणेल *f.* होणें.

EAR-ACHE, *n.* कानदुखी *f.* कर्णशूल *pop.* कानसूळ *m.*

EAR-DROP, *n.* चर्पेंट *n.*

EAR-LOCK, *n.* झुलूप *n.* काकपक्ष *m.*

EAR-PICK, *n.* कानकोरणें *n.*

EAR-RING, *n.* कुंडल *n.* कर्णभूषण *n.* कर्णालंकार *m.* भवतंस *m.* Some of the common ear-rings or ear-ornaments are, कर्णफूल *n.* कवळी *f.* काप *m.* कुडा *m. or* कुडें *n.* कुडुक *m.n.* कुडकी *f.* खिडकवाळी *f.* खुंटवाळी *f.* खुरडू *m.* घोसवाळी *f.* चंद्रवाळी *f.* झुबकेवाळी *or* झुबेवाळी *f.* झुबा *m.* टोपणबाळी *f.* डूल *m.* तळप *m.* ताटंक *n.* तानवड *n.* तोंगलवाळी *f.* दूल *m.* पखवाळी *f. or* पखा *m.* पानवाळी *f.* बाळी *f.* बुगडी *or* मुगडी *f.* मासवाळी *f.*

E. made with gold begged. भिकवाळी *f.*

EAR-SHOT, *n.* हाकेचा टप्पा *m.* कर्णपथ *m.*

EAR-WAX, *n.* कानवा *m.* कानमळ *m.* मेंकण *n.* कर्णमल *m.* कर्णगूथ *m.*

EAR-WIG, *n.* कानघोण *f.* कर्णकीटी *f.* कर्णजलूका *f.*

EAR-WITNESS, *n.* कानाचासाक्षी, पेकींवसाक्षी, श्रवणसाक्षी.

EARED, *a. having ears.* कानाचा, कर्णवान्, लकर्ण, कर्णी.

2—of corn. सकण.

EARING, *n.* v. V. निसवणी*f* निसव *f.* निसवेल *or* निसवेल*f.*

EARLY, *a. of good or right time.* सकळवाणीचा, सकळवेळींचा, वेळेवारींचा, लवकर झालेला-भालेला-येणारा-&c.

2 *of ancient time.* पूर्वीचा, पूर्वकालिक, प्राचीन, प्राक्तन.

Earlier. पलिकडचा *or* ला, पलिकडील (or पैलिकडचा &c.).

3 *that ripens sooner.* आगप, आगस, अगांत (disting. from मागप, मागस, मागांत), हळवा *or* हळा (*remiss* हळवट *earlyish*).

EARLY, *adv. soon, betimes.* सकळ, सकाळवणी *or* वाणी, सकाळ *or* सकळवेळीं, वेळेवारीं, आदींबिदीं, लवकर, अगांत.

It is still e. अझून लवकर आहे.

To EARN, *v. a.* v. To GET. मिळवणें, कमावणें, संपादणें, उपार्जन*n.*-उपार्जना*f.*-&c. करणें *g. of o.*

EARNER, *n.* v. V. मिळवणारा, &c. जोडका, जोडना, कमावता, कमावू.

EARNEST, *a. ardent, warm, zealous, solicitous* आस्थेवाईक, आस्थेकरी, आस्थिक, आस्थावान्, दरदी, उदमेखी, मनापासूनचा, पोटागीचा, तिडकीचा, कळकळीचा, उत्सुक, उत्कंठित, उत्साह, उत्साही, उत्साहवान्, सोत्साह, अनुरक्त, अनुरत, आसक्त, तत्पर, तल्लीन.

EARNEST, *n. seriousness.* खरेपणा*m.* सत्यभाव*m.*

In e. खऱ्याने.

To take up in e. मनावर घेणें-धरणें.

2 *money, &c. given in token.* इसार*m.* इसारा*m.* सच*m.* सचकार*m.* बयाणा *or* ना*m.*

To pay down in e. तोंडीं लावणें.

3—as in plays; *not fun or sport.* जिंकणा भानी *f.* जिंतणा भानी *f.* जिंकणूक *f.* जीत *f.* जिंतणूक *f.* व्यवहार*m.*

In e. खऱ्याने.

EARNESTLY, *adv* v. A. आस्थेने, उत्कंठेने, आस्थापूर्वक, औत्सुक्यपूर्वक, &c. पोटागीने, &c. साक्षेपें, मनापासून.

EARNESTNESS, *n.* v. A. आस्था *f.* उत्कंठा *f* उत्सुकता *f.* उत्साह*m.* उदमेख*m.* पोटाग*f.* कळकळ *f.* तिडीक *f.* आसक्ति *f.* अनुराग*m.* अनुरक्ति*f.* अनुरति *f.*

EARNING, *n.* v. V.—*act.* मिळवणें*n.* संपादणें*n.* &c. संपादन*n.* उपार्जन*n.* उपार्जना *f.*

I earnings, v. GETTINGS. मिळकत *f.* कमाई *f.* पैदास्त *f.*

EARTH, *n. the terraqueous globe.* पृथ्वी *or* पृथिवी *f.* भूमि *pop.* भुई *f.* भू *f.* धरित्री *pop.* धरती *and* धरणी *f.* अचला *f.* मही *f.* मेदिनी *f.* वसुंधरा *f.* वसुधा *f.* वसुमती *f.* उर्वी *f.* कुंभिनी *f.* ध्या *f.* धरा *f.* क्षमा *f.* क्षिति *f.* क्ष्मा *f.* क्षोणी *f.* अवनि *or* अवनी *f.* Some descriptive or allusive terms for the *earth*, corresponding with *the habitation of mortals, the theatre of action, the field of labor, the nurse of beings, &c. &c.* are, मृत्युलोक*m.* नरकलोक*m.* मर्त्यलोक*m.* कर्मभूमि *or* कर्मभूमिका *f.* भूतधात्री *f.* भूतग्राम*m.* भूतसंसार*m.* मध्यलोक*m* जीवाजीवाधार*m.* दिग्चक्र*n.* समुद्रमेखला *f.* सर्वंसहा *f.* वसुंधरा *or* नानारत्नवसुंधरा *f.* उदधिमेखला *f.* चतुस्समुद्रवलयांकित पृथ्वी *f.* दुःखसागर*m.* Nine divisions (खंड*m.* वर्ष*m.*) are made of the *earth*. These are इलावृत, भद्राश्व, हरिवर्ष, किंपुरुष, केतुमाल, रम्यक, भरतखंड, हिरण्मय, उत्तरकुरू.

Belt of mountains encircling the e. चक्रवाल*m.* लोकालोक*m.*

Burden or load upon the e. भूभार*m.*

Conquering the e. दिग्विजय*m.*

Conqueror of the e. दिग्विजयी.

Corners of the e. चौखुंट*m. pl.*

Face of the e. भूतल *pop.* भूतळ*n.* जगतीतल*n.*

Regions below the e. अधोलोक*m.* अधोभुवन*n.* पाताल*n.* नागलोक*m.*

Serpent upholding the e. शेष*m.*

Shade cast by the e. भूमा *f.*

To the uttermost borders of the e. दिगंतीं, दिगंतरीं.

To wander over the e. दिग्भ्रम*m.*-दिग्भ्रमण*n.*-&c. करणें.

To commit to the e. (treasure, &c). भूमिग्रस्त करणें, मातीं आड करणें.

2—the element. माती *f.* मृत्तिका *f.* पृथ्वी *f.* Some of the common *earths* are केवटा, खळगा, गंगामृत्तिका, घशा, गोपचंदन, चिकणखडू, तांबडमाती, पांढरमाती, द्वारावती, लांबी, मालू, शाडू *or* शेडू, हुरमूज.

Lump of e. मोदळा *or* मोभळा *m.*

3—the present world. जग*n.* जगती *f.* भूलोक*m.* इहलोक*m.*

4 *the ground.* जमीन *f.* धरणी *f.* धरती *f.* भूमि *f.* भुई *f.*

5 *arable land,* v. SOIL. जमीन *f.* भूमि *f.*

EARTH-PIT, *n.* मातखण *or* खाण *f.*

EARTH-QUAKE, *n.* धरतीकांप*m.* भूमिकंप*m.* भूकंप*m.* धरणीकंप*m.*

EARTHEN, *a.* मातीचा, मृत्तिकामय, मृन्मय, मृत्तिकारूप, मार्त्तिक, मृदात्मक, पार्थिव.

EARTHLINESS, *n.* v. A. 1. इहलोकसंबंध*m.* भूलोकसंबंध*m.* &c. भौमिकत्व*n.* &c. ऐहलौकिकत्व*n.*

2 ऐहिकदृष्टि *f.* ऐहिकबुद्धि *f.* ऐहिकविषयासक्ति *f.* &c.

EARTHLY, *a. belonging to this earth; mundane, not heavenly.* भूलोकाचा, भूलोकचा, भूलोकींचा, इहलोकचा, &c. भूलोकसंबंधी, भूलोकविषयक, मृत्युलोकचा, &c. ऐहलौकिक, ऐहिक, भौम, भौमिक.

2 *or* EARTHLY-MINDED, v. SENSUAL. ऐहिकदृष्टि, ऐहिकपरायण, ऐहिकलंपट, ऐहिकविषयतल्लीन, &c. प्रपंचनिमग्न.

EARTHY, *a. consisting of e.* v. EARTHEN. मातीचा, मृत्तिकामय, मृन्मय.

2 *belonging to e.* मातीचा, मृत्तिकासंबंधी, मृत्तिकाविषयक.

3 *having e. mingled*—sugar, grain, &c. मातड, मातट, मातेरा, मातमळ.

EASE, *n. quiet, rest, tranquillity.* चैन*n.* समाधान*n.* सुख*n.* खुशाली *f.* कुशल*n.* सुखोपा*m.* सुखापा*m.* सुखावा*m.* सुखवा*m.* स्वस्थता *f.* स्वास्थ्य*n.* सौख्य*n.* संस्था *f.*

At e. In e. सुखाने, सुखाचा *decl.* कुशल, स्वस्थ *com.* स्वस्त, सुस्त *v.* बस, निज, अस, सुचित्त, आराम.

2 *rest from pain.* चैन*n.* सुख*n.* समाधान*n.* आराम*m.* आरामी *f.*

3 *rest after labor.* विसांवा*m.* विश्राम*m.* विश्रांति *f.*

4 *freedom from difficulty or great labor.* सहजपणा*m.* अनायास*m.* सुख*n.* क्लेशाभाव*m.* आयासाभाव*m.* अक्लिष्टपणा*m.* श्रमराहित्य*n.*

With e. See EASILY.

To EASE, *v. a. alleviate, assuage, mitigate, mollify, allay.* आराम*m.*-सुख*n.*-चैन*n.*-स्वस्थता *f.*-&c. देणें-करणें, आराम*m.*-चैन*n.* पाडणें *or* पडणें *with in. con.* हलका-कमी-&c. करणें, शमवणें, शांतवणें, सांत्वन*n. pop.* शांत्वन*n.*-समाधान*n.*-उपशम*m.*-प्रशम*m.*-उपशमन*n.*-&c. करणें *g. of o.*

To e. nature. See under NATURE.

EASILY, *adv.* v. A. *readily, &c.* सहज, सहजांत, सहजपणाने, सहजपणें, सहजगतीने, सहजगत्या, सहजरीतीने, सहजरीत्या, सहजाखाली, सहजानसार, सहजावारीं, सहजावृत्या, सहजावृत्तीने, सहजासहजीं, अनायासाने, अनायासें, आइता *or* ऐता, अक्लिष्टपणें, अक्लेश, अयत्नाने, अयत्नतः, अचानक, सहल, अवलिळा, विनदिक्कत, चालतां चालतां, जातां जातां, बोलतांबोलतां.

I *gently, softly, without shaking, &c.* हलक्याने, हळू, अचळ, अचानक.

II *leisurely, composedly, not hurriedly, &c.* सावकाश, सावकाशीने, सावकाशीवर, सावकाशीखालीं.

EASINESS, *n.* v. A. 1. 2. *and* EASE. सुख*n.* सुखीपणा*m.* स्वस्थता*f.* स्वास्थ्य*n.* सौख्य*n.* कुशल*n.* खुशाली*f.* कुशलता*f.* सुखावस्था*f.* कुशलावस्था*f.*

3 (of performance or attainment). सोपेपणा*m.* सौकर्य*n.* सुसाध्यता*f.* सुखसाध्यता*f.* अल्पसाध्यता*f* &c. सौलभ्य*n.*

4 सोपेपणा*m.* सौगम्य*n.* सुबोधता*f.* बालबोधता*f.* & c.

5 सुरळीतपणा*m.* सरळपणा*m.* सरलत्व*n.*

6 हलकेपणा*m.* मऊपणा*m.* & c.

7 मनाची नरमाई*f.* & c नरमपणा*m.* भोळेपणा*m.*

EAST, *n.* पूर्वदिशा*f.* पूर्व*f.* उगवत*f.* प्राची*f.*

Lying e. and west,—a building, a field. पूर्वपश्चिग, प्राक्पश्चिम.

Towards the e. सूर्यखालीं, खालीं.

2 *eastern regions.* पूर्वदेश*m* उगवनेकडचादेश.

EASTERLY, EASTERN, *a. of or belonging to the east.* पूर्व, पूर्वेचा, पूर्वदिशेचा, पूर्वेकडचा, पूर्वेकडील, प्राचीन, पाच्य, पौर्व.

2 *born in the e.* पूर्वज.

3 *facing the e* पूर्वेचा, पूर्वेकडील, पूर्वाभिमुख, सूर्याभिमुख.

EASTWARD, *adv.* पूर्वेकडे, पूर्वदिशेकडे, उगवत, प्राक्.

EASY, *a. enjoying quiet, rest, tranquillity, &c.* सुखी, सुखरूप, खुशाल, सुचित्त, स्वस्थ, सुस्थ.

To feel e. सुखास पडणें-येणें-वाटणें *v. impers.*

2 *free from pain.* सुखरूप, आरामी, सुखी.

3 *not difficult.* सोपा, सहज, साहजिक, सुलभ, सवघड, हलका, सुकर, सुशक, सुघटित, हातचा, सहजसिद्ध, सोपारा, सलील, अल्पसाध्य, सुसाध्य, अनायाससाध्य, सुखसाध्य, हलू फूल, हलका फूल, फुलासारखा, सु (in comp. forming valuable words endlessly; as *e. of access or passage* सुगम; *e. of apprehension* सुबोध; *e. of cure* सुसाध्य; &c. & c.).

To become e. to from practice. दाळाखाला-वळणाखालीं-परिपाटीखालीं-&c. पडणें.

4 (of apprehension) *not abstruse.* सोपा, सुबोध, सुगम, सुगम्य, बालबोध, सुज्ञेय, सुखज्ञेय, लघुगम्य.

5 *unconstrained, unlabored, &c.* सरल *pop.* सरळ, ऋजु *pop.* उजू, सुरळीत, अक्लिष्ट.

6 *gentle, moderate, mild, &c.*—in numerous shades. हलका, नरम, मृदु, मऊ, सौम्य, सुमाराचा, सोईचा, सुखाचा.

7 *that affords ease.* सुखाचा, सुखदायक, सुखप्रद, सुखावह.

8 *complying,* &c., v. SOFT. मनाचा नरम, मनाचा कोंवळा, मनाचा भिडस्त, नरम, भोळा.

To EAT, *v. a.* खाणें, भक्षणें, भक्षण*n.*-अशन*n.*-&c. करणें,—in significant, jocose, or free phraseol. भक्ष्यस्थानीं घालणें, भडांत टाकणें-घालणें-उतरणें, प्राणपूजा*f.*-पोटपूजा*f.*-&c. करणें,—with the power of such phraseologies as *to eat up, to clear the decks, to lick clean the platters, to make clear work, to dispose of,* &c खाऊन टाकणें, खाऊन लकलकीत *or* लक्क करणें, खाऊन ठार करणें, मटगोळा*m.* करून टाकणें, चाटून पुसून खाणें, निपटून शिपटून खाणें, झडती*f.* लावणें-देणें, चट्टामट्टा*m.*-तळझाडा*m.*-तळपट*n.*-निःपात*m.*-निसंतान*n.*-सफेजंगी*f.*-सप्पा*m.*-निरानिपटा*m.* करणें, चाटून पुसून नाहींसा करणें, कडाचूर*m.* करणें-करून टाकणें, चपेट *or* चपाट *adv.* करणें, पस्त *adv.* खाणें, रपाटणें, झपाटणें, चपाटणें, ताव*m.* देणें *with* वर *of o.* पूज करणें, उपटून खाणें, सप्पा*m.* उडवणें-वळवणें *g. of o.* रगडणें, रपाटणें.

He that would eat, must work. खटपट करी तोच पोटभरी, दळील तोच भरील.

2 *corrode.* खाणें, खवणें.

To EAT, *v. n. take a meal,* v. MEAL. जेवणें, भोजन*n.*-जेवण*n.* करणें.

2 into;—an ulcer, &c. चरणें.

EATABLE, *a.* v. V. A. 1. खाया-भक्षाया-चा-जोगा-जोगता-& c. भक्ष्य, भक्षणीय, भक्षितव्य, भोज्य, भक्षणार्ह, खाद्य, खादनीय, अदनीय.

EATABLE, *n.* खाणें*n.* भक्ष्य*n.* खाद्य*n.* भोज्य*n.*

Eatables—compreh. *or* freely. खाणें जेवणें*n.* भक्ष्य भोज्य*n* —amongst children. खाऊ*m.* खाई*f.*

Light e. (as a fruit, a sweetmeat, & c.). भानुकें*n.* भानकूल*n.* तानलाडू*m.* भूकलाडू*m.*

EATEN, *p* v. V. A. 1. खाल्लेला, &c. भक्षित, भुक्त, खादित, भक्षित, गिलित, ग्रस्त, ग्रसित.

EATER, *n* v. V. A. 1. खाणारा, & c. भक्षण-&c. कर्ता, भक्षक *and* भक्षी (in comp. as अन्नभक्षक, मांसभक्षी, & c.), भोजी (in comp. as अन्नभोजी, मांसभोजी &c.), आशी (in comp. as अन्नाशी, अमृताशी, विषाशी, पथ्याशी, अन्नाशी, मिताशी), भुक् (in comp. as वायुभुक्सर्प, आखुभुक्, अन्नभुक्).

EATING, *n.* v. V. A. 1.—*act.* खाणें*n.* &c. भक्षण*n.* अशन*n.* अदन*n.* खादन*n.*

2 खाणें*n* खणें*n.* खवणी*f.*

v. V. N. 1. जेवणें*n.* जेवण*n.* भोजन*n.*

EATING-HOUSE, *n.* अन्नाचें दुकान*n.* भटारखाना*m.*

Keeper of a e. अन्नारी *or* भटारी.

EAVES, *n.* वळचणी*f. pl.* पागोळ्या*f. pl.* पावळ्या*f. pl.* हीड*f.* गई*f.*

EAVES-DRIP, *n.* वळचणीची धार*f.* पागोळी*f.* पावळी*f.*

To EAVES-DROP, *v. n.* आडून-वळचणींतून-&c. कानवसा*m.*-कानवा*m.*-कानव्हळा*m.* घेणें.

EAVES-DROPPER, *n.* v. V. आडून-&c. कानवसा-&c. घेणारा.

EBB, EBBING, *n. reflux of the tide.* ओहट*m.* ओहटी*f.* सुकती*f.*

2 *wane, &c.* v. DECLINE. उतार*m.* उतरती*f.* उतरतापाया*m.*

To EBB, *v. n.* v. N. 1. ओहटणें, ओहट*m.*-ओहटी*f.* चालणें-लागणें.

To e. dry. सुखणें.

EBONY, *n. diospyros glutinosa.* टेंबुरणी*f.* तेंदू *or* नेंटू*m.* तिंदुक*m f.*

EBRIETY. See DRUNKENNESS.

EBRIOSITY, *n.* v A. दारूबाजी*f.* निशाखोरी*f.* झिंगीखोरी*f* निशाबाजी*f.*

EBRIOUS, *a. given to drinking.* दारूबाज, मस्ता *or* मस्त्या, अमली, निशाखोर, निशाबाज, झिंगा *or* झिंग्या *remiss.* झिंगट *rather e.* झिंगीखोर.

EBULLITION, *n.* v. BOILING. कढ*m.* अभण*n.*

2 (as of tenderness, grief, &c.) *sudden swelling and bursting forth.* उबाळा*m.* उभड*f.* उभडा*m.* उमाडा*m.* उमास*m.* उमासा*m.* उमाळा*m.* उमाळी*f.* ऊत*m.*

ECCENTRIC, *a. divergent.* केंद्रपराङ्मुख, मध्यत्यागी.

2—in geometry. असमकेंद्र, विषमकेंद्र.

3 fig. *anomalous, devious,* v. IRREGULAR. गैरमार्गाचा, गैरचालीचा, एकप्रकार, एकप्रकारचा, एकतऱ्हेचा, गैरशिस्त, वेशिस्त, लोकबाह्य, लोकोत्तर, अन्यथाचारी, अन्यथावर्ती.

ECCENTRICITY, *n.* v. A. 1. केंद्रपराङ्मुखता*f.* मध्यत्यागिता*f.*

2 असमकेंद्रता*f.* असमकेंद्रभाव*m.* केंद्रवैषम्य*n.*

3 गैरशिस्तपणा*m.* वेशिस्तपणा*m.* अन्यथाचार*m.* अन्यथावर्त्तन*n.* वैलक्षण्य*n.* लोकबाह्यता*f.* लोकमर्यादोल्लंघन*n.* लोकमर्यादातिक्रम*m.*

ECCLESIASTIC, *n. person holding an appointment in the church.* धर्मकर्मनियुक्त मनुष्य*m.* धर्मपदनियुक्त मनुष्य*m.* धर्मोपदेशक*m.*

ECCLESIASTICAL, *a. belonging, &c. to the church or religion.* धर्माविषयींचा, धर्मप्रकरणाचा, धर्मप्रकरणविषयक, धर्मप्रकरणसंबंधी.

Echo, *n.* प्रतिध्वनि*m.* प्रतिनाद*m.* प्रतिशब्द*m.*
2 fig; *mere repeater of the opinions of another.* तुणतुण्या, बोललेलें बोलणारा.
To Echo, *v. n.* प्रतिध्वनि*m.*-प्रतिनाद*m.*-प्रतिशब्द*m.* होणें, घुमणें, दणदणणें, दणाणणें.
To Echo, *v. a.* प्रतिध्वनि*m.*-प्रतिनाद*m.*-प्रतिशब्द*m.* करणें.
Echoed, *p.* v. V. A. प्रतिध्वनित, प्रतिनादित.
Eclaircissement. See Explanation.
Eclat, *n. applause, honor, &c.* v Glory. रंग*m.* नकशा*m.* शोभा*f.* प्रतिष्ठा*f.* गाजावाजा*m.*
Eclectic, *a selecting, choosing.* निवडून-वेचून-&c. काढणारा.
Eclipse, *n.* ग्रहण*n.* ग्रह*m.* ग्रास*m.* उपराग*m.* — of the sun. सूर्यग्रहण*n.*—of the moon. चंद्रग्रहण*n.*
Day of an e. ग्रहपर्व*n.* राहुपर्व*n.*
Duration of an e. स्थिति*f.*
Immersion or ingress at an e. स्पर्श*m.* वेध*m.* —Ablution at it स्पर्शस्नान*n.*
Obscuration of an e. खग्रास*m.* राहुग्रास*m.*
Period of a lunar e. चंद्रपर्व*n.*
Rising during e. ग्रस्तोदय*m.*
Setting during e. ग्रस्तास्त*m.*
Total e. मीलन*n.*
Uncovering of an e. उन्मीलन*n.*
To Eclipse, *v. a.* ग्रासणें, ग्रास*m.* करणें *g. of o.* ग्रस्त करणें.
2 fig; *darken, obscure, &c.* v. To Excel. फिका-माजी-&c. पाडणें, मागें पाडणें, निस्तेज-मजीत-&c. करणें, उणें*n.* आणणें *with* ला *or* स, पाणी*n.* कमी करणें *g. of o.*
Eclipsed, *p.* v. V. I. ग्रासलेला, राहुग्रस्त.
2 फिका-&c. पाडलेला, मागें पाडलेला, &c.
To be e. दिपणें, दिपावणें, फिका पडणें, मजीत होणें.
Ecliptic, *n great circle of the sphere.* क्रांतिवृत्त*n.* क्रांतिमंडल*n.* क्रांतिकक्ष*n.* क्रांतिकक्षा*f.*
Declination of a point of the e. क्रांति भाग*m.*
Inclination (of a planet's orbit) to the e. परमापम*m.*
Motion of the nodes of the e क्रांतिपातगति*f.*
Nodes of the e. क्रांतिपात*m.*
Obliquity of the e. परमक्रांति*f.*
Economical, *a.* v. N. 2. *frugal,*—of persons. काटकसऱ्या, कतरबेती, कतरबेत्या, अल्पव्ययी, परिमितव्ययी, विचारव्ययी, व्यवस्थितव्ययी, आडगिराइकीघेणारा, नफेवार, &c. घेणारा.
2—of expenses, &c. काटकसरीचा, कतरबेनी, कतरबेताचा, घरजोगावणीचा, घरजुगुनीचा, अल्पव्ययाचा, मितव्ययाचा.
Economist, *n.* See the Adjective.
To Economize, *v. n.* बेतानाताने-टापटिपीने-काटकसरीने-&c. खर्च*m.* करणें, जितक्यास तितका-टापसटीप गरज*f.* करणें, काटकसर*f.* काढणें, खर्च*m.* करणें-पाहणें, कारकुनी*f.* करणें.
Economy, *n. management, disposition, arrangement, &c.* व्यवस्था*f.* बेत*m.* बेतबात*m.* बंदोबस्त*m.* संजोग*m.*
Political e. राजनीति*f.* राजधर्म*m.*
2 *discretion of expense, frugality.* काटकसर*f.* कतरबेत*m.* काटकसरीचा &c. खर्च*m.* घरजुगूत*f.* घरजोगावणी*f.* तडजोड*f.* खर्चाचा बेतबात*m.*-टापटीप*f.* अल्पव्यय*m.* परिमितव्यय*m.*
Ecstacy, *n. absorbed state;*—gener. समाधि*m.f.* तन्मयावस्था*f.* मोहावस्था*f.* आवेश*m.*
2 *rapture, transport,* v. Joy. परमानंद*m.* हर्षावेश*m.* हर्षनिमग्नता*f* हर्षसंरंभ*m.*
Ecstatic, *a. rapturous* हर्षावेशाचा, परमानंदाचा, मोहक
Eddy, *n. contrary current.* घोटाळा*m.* फुगें*n.*
2 *whirlpool.* भोवरा*m.* आवर्त्त*m.*
To Eddy, *v. n.* घोटाळणें, कोंडाळणें, गोंधळणें.
Edge, *n.* (of weapons, &c.). धार*f.* धारा*f.*
2 *brink, verge, margin.* कड*f.* कांठ*m.* किनारा*m.* कोर*f.* धार*f.* वाणी*f.* दर*f.* बाजू*f.* प्रांत*m.* प्रांतभाग*m.* कडण*f.*
Of broken e.—pitcher, &c. कांठफुटका.
Raised e. (as around wells, mouth of handmill &c) पाळ*f.*
To be set on e.—the teeth. अंबणें.
3 (esp. of fields, &c.) *border, margin, &c.* मेर*f.* मेंड*m* दर*f.* बाजू*f.* किनारा*m.* कुपट*f.*
4 fig. *sharpness of weapons.* पाणी*n.* तेज*n.*
To Edge, *v. a.* (weapons, tools, &c.). धार*f.* काढणें-करणें, शेवटणें.
2 *sharpen, whet.* धार*f.* करणें-लावणें-देणें, पाजवणें, पाणी*n.* देणें, शेवटणें.
3 on; v. To Incite. उठाळणी*f.* देणें-करणें, टोंचणी*f.* देणें-लावणें, घिग्या*f pl.* लावणें.
Person edged on. खंडेराव*m.* हणगोबा*m.*
To Edge, *v. n. move edgewise.* खिसणें, बाजूवर-कडेवर-&c जाणें-होणें.
Edge-less, *a.* v. Blunt. निधारी, निधार.
Edge-wise, *adv.* धारेकडून, कडेकडून, कुडती *v.* लाव, वसव, टेव.
Edged, *a.*—of weapons, tools, &c. धारेचा, धारायुक्त, धाराविशिष्ट, सधार.
2 having an edge (or border). धार *or* धारी (in. comp. as दुधार *or* दुधारी, निधारी, चौधारी).
Edging, *n. lace, fringe, &c. at the edge.* धडी*f.* किनारी*f.* कोर*f.* लकेरी*f.* मगजी*f.* गोट*m.* गोटा*m.*
That has e. मगजीदार.
Edible, *a.* v. Eatable. खायाचा, खाद्य, भक्ष्य, भक्षणीय.
Edict, *n. decree, &c.* v. Law. राजाज्ञा*f.* राजशासन*n.* शासन*n.* आज्ञापत्र*n.* निर्बंध*m.*
General e. or enactment. सामान्यशासन.
Edifice, *n.* v. Building. इमारत*f.* इमला*m.*
To Edify, *v. a. instruct, improve.* परमार्थबुद्धि*f.* देणें-वाढवणें, सन्मार्गनिष्ठा*f.* स्थापणें-वाढवणें, सन्मार्गस्थैर्यप्रापण*n.* करणें, उपदेश*m.* करणें.
Edition, *n.*—of a book. आवृत्ति*f.* छाप*m.* छापणी*f.*
Editor, *n. person who revises and prepares a book for publication* शोधपूर्वक ग्रंथ प्रकाशक, ग्रंथप्रकाशक.
2 *conductor of a newspaper.* कर्त्ता.
To Educate, *v. a. instruct, &c.* शिक्षा*f.* करणें, शिकवणें, लिहिणें पुसणें*n.* सांगणें, शिक्षित-विद्याकलादिशिक्षित करणें.
2 *bring up, rear.* पाळणें, पोसणें, पाळणूक*f.*-पालनपोषण*n.* &c. करणें.
Educated, *p. & a.* v. V. I. शिकवलेला, &c. शिक्षित.
2 पाळलेला, &c. पोषित.
I *furnished with knowledge.* पढीक, पढलेला, व्युत्पन्न, अध्ययनसंपन्न, विद्यासंपन्न.
Education, *n.* v. V. I.—*act.* शिकवणें*n.* शिकवण*f.* शिक्षा*f.*
I *state of being furnished with knowledge,* v. Learning

विद्या *f.* व्युत्पत्ति *f.* अध्ययनसंपन्नता *f.* अध्ययनसंपत्ति *f.* अक्षरसंपत्ति *f.* साक्षरता *f.*

That has finished his e. कृताध्ययन, अधीत, अभ्यासप्रवीण.

To Educe, *v. a. bring or draw forth.* काढणें, काढून घेणें-आणणें, निःकासन *n.* करणें

Eel, *n.* वाम *f.* वांव *f.*

To Efface, *v. a. expunge, obliterate blot out, erase, cancel.* पुसणें, पुसून टाकणें, खोडणें, खोडून टाकणें, वोळा *m.* फिरवणें, छकणें, छेका *m.* मारणें, फांटा *m.* देणें-मारणें-घालणें, पूज *n* घालणें-देणें, काढणें, काढून टाकणें, खरडून-छिनून-&c. काढणें.

Effect, *n.* v. Consequence. कार्य *n.* गुण *m.* फल *pop.* फळ *n.* अर्थ *m.* जन्य *n.*

Cause and e कार्य कारण *n.*

Evil e. अवगुण *m.*

Relation of cause and e कार्यकारणभाव *m.*

Without e. निष्फळ, व्यर्थ.

To take e. *succeed.* गुणास येणें, वां रूजणें, फळणें.

To take e. upon. लागणें, लायू होणें.

To take evil e. बाधणें, वठणें.

2 effects; *goods,* v. Chattels. मालमत्ता *f.*

To Effect, *v. a. perform, produce, do, make,* v. To Accomplish. साधणें, संपादणें, सर करणें.

2 *bring about, bring to pass.* घडवून-बनवून-&c. आणणें, घडवणें, करवणें, साधणें, जोडणें, पटवटणा *f.*-&c. करणें.

Effected, *p.* v. V. 1. साधलेला, &c. साधित, सिद्ध, निष्पादित, चरितार्थ.

2 घडवून आणलेला, घडवलेला, साधलेला, &c.

Effecting, *n.* v. V. 1.—*act.* साधणें *n.* संपादणें *n.* &c. साधणूक *f.* साधन *n.* संपादन *n.* निष्पादन *n.* घटना *f*

2—*act.* घडवून आणणें *n.* घडवणें *n.* & c. घटवटणा *f.* उपस्थापन *n.*

Effective, *a. that produces effect,* v. Efficacious. गुण कारक-कारी-कर्त्ता, गुणावह, गुणाधायक, गुणोपधायक, कार्यसाधक, कार्यसंपादक, साधनी.

2 *fit for service or use.* उपयोगी, उपयोगाचा, कामाचा, कार्योपयोगी, कार्यक्षम, कार्यसमर्थ, कार्यशक्त.

Effectiveness, *n.* v. A. 1. गुण *m.* गुणकारकत्व *n.* कार्यसाधकत्व *n.* गुणकारिता *f.* & c. कर्मगुण *m.*

2 उपयोगीपणा *m.* उपयोगिता *f.* कार्यक्षमता *f.* कार्यशक्ति *f.*

Effectual, *a. that has produced effect.* सफल, अमोघ, सार्थक, सार्थ, कृतकृत्य, कृतगुण, प्राप्तफल, फलित.

2 *that produces effect.* See Efficacious.

Effectualness, *n.* v. A. 1. साफल्य *n.* साफल्य *n.* अमोघत्व *n.* & c.

To Effectuate. See To Effect.

Effeminacy, *n.* v. A. रांडेपणा *m.* बाइकेपणा *m.* बाइलेपणा *m.* नामर्दी *f.* नामर्दपणा *m.* रांडमाणुसकी *f.* स्त्रीबुद्धि *f.* स्त्रीस्वभाव *m.*

Effeminate, *a. womanish.* बाइक्या, बाइल्या, नामर्द, रांड्या, स्त्रीबुद्धि, जनानी, चुलभानवशा.

An e. person. रांडमाणूस *m.* बाईलमाणूस *m.* रांड्यापुरूष *m.* लंडी *f.* दळ्या *m.* रेंडापति *m.*

To Effervesce, *v. n. work, bubble and hiss.* उतणें, ऊत *m.* येणें *in. con.* चिवचिवणें.

Effervescence, *n.* v. V. उतणें *n.* ऊत *m.*

Effete. See Barren.

Efficacious, *a. productive of effect, powerful of effect.* गुणी, गुणाचा, गुणकारक-कारी-&c. गुणावह, गुणाधायक, गुणदायक, गुणप्रद, गुणोपधायक, गुणोत्पादक, साधनी, कारिगर *or* गार, कार्यसाधक, कार्यसंपादक, जयावह.

Efficaciousness, Efficacy, *n.* v A सत्व *n.* तेज *n.* गुण *m.* गुणाढ्य *m* कर्मगुण *m.* गुणकारिता *f.* गुणावहता *f.* बळबळ *f* जोर *m.* कार्यकारिता *f.* गुणशक्ति *f.* कार्यसाधकता *f.*

Efficient, *a. that effects or causes,* v Causative. कारक, कार्यसाधक, साधक

Effigy, *n. image, representation.* बाहुला *m. or* ली *f. or* लें *n.* पुतळा *m.* प्रतिनिधि *m.* प्रतिमा *f.* प्रतिरूप *n.* प्रतिमूर्ति *f.* प्रतिकाय *m.* प्रतिकृति *f.*

Efflorescence, *n.*—in medicine; *eruption of humours.* पुरळ *or* पुरूळ *m.* उतणें *n.* उफणणें *n.* उगवण *f.*

Effluvium, *n.* गंधपरमाणु *m.*

Strong, stimulating e. झोरट *m.*

Effort, *n. strenuous exertion.* प्रयत्न *m.* आयास *m.* सायास *m.* प्रयास *m.* जुलूम *m.* जबरदस्ती *f.* देवड *f.* वज्रार्ज *f.* भगीरथप्रयत्न *m.* दीर्घप्रयत्न *m.* आटापाट *m.f.* वाटापाट *m.f.* आटाआट *f.* उद्यम *m.* महोद्यम *m.* महोत्साह *m.* अट्टाहास *m.*

With e. यत्नतः, प्रयत्नतः, अळें वळें

Without e. अयत्नतः.

With many efforts. सानासायासानीं.

Of this word the sense is further distinguishable into two shades; and there are in *Maráthi* very many and very lively formations involving the sense yet respecting, some, the one shade, and some, the other. Here accordingly, we have collected the formations; and we have distinguished the sense that they might be duly allotted. In the shade of *a vehement and concentrated exertion of strength*—as expressed by such words as *a strain, a heave, a pull,* are यत्न *m.* प्रयत्न *m.* महाप्रयत्न *m.* ताण *m.n.* नेट *m.* अवसान *n.* एकगत्नव *m.* वेग *m.* पेलाव *m.* अनर्थ *m.* त्राण *n.* लगेट *m.f.*

With one vehement e. *with all vigor concentrated, with might and main.* भरघोसाने *or* भरल्याघोसाने, मोळ्याजोराने, मोळ्यापिळ्याने, वज्रार्तीने, सत्राण *or* णें, जीव टाकून-तोडून-देऊन, निडीक देऊन *or* एकें निडकेनें, आनर्डा करवून.

To make a last and desperate e. मरतां मरतां हातपाय *m.pl.* झाडणें.

In the shade of *a brisk, smart, and short exertion of strength,*—as expressed by such words as *a run, a spurt, a go, a stretch, a rush, a dash, a start, a heat, a snatch, a fit, a brunt,* are झपाटा *m.* तडाका *m.* धडाका *m.* तडक *f.* भलेरी *v.* लाव, घाल, हिरिरी *f.* भराका *m.* भरारा *m.* कढ *m. v.* काढ.

With one brisk e. *upon a stretch, at a run, at one dash, rush, spurt, go, &c; in a breath.* एका झपाट्याने, एका सपाट्याने, एका तडाक्याने, &c. एक ओढ *or* एका ओढीने, एका दमाने, एका आवेशाने, झपाट्यासरसां, तडाक्यासरसां, भिराक्यासरसां, एक कढ काढून.

Effrontery, *n.* v. Impudence. भिटाई *f.* निर्खे *n.* तोंड *n.* औद्धत्य *n.*

Effulgence, Effulgent. See Brightness, Bright.

To Effuse, *v. a. pour out.* ओतणें.

Effusion, *n.* v.V.—*act.* ओतणें *n.* ओतणी *f.*

Egg, *n.* अंड *pop.* अंडें *n.* कवेट *or* ठ *n.*

Contents of an e. बील *m.* बलक *m.*

Golden e. हत्तीचा पाय *m.*

To drop her eggs—a bird. अंडीं *n.pl.* गाळणें.

To Egg. See To Incite.

Egg-plant, *n.* वांगी *f.* वृंताक *m.*

The fruit of the e. वांगें *n.* वृंताक *n.*

Egg-shell, *n.* कवची *f.* कवठी *f.* अंड्याचें टरफल *n.*

Egotism, *n.* मीपणा *m.* मीपण *n.* अहंपणा *m.* अहंपण *n.* अहंता *f.* आपलीक *f.* अहंभाव *m.* अहमहमिका *f.* आत्मस्तुति *f.* आत्मश्लाघा *f.*

Egotist, *n.* Egotistical, *a.* मीपणा भोगणारा–मिरवणारा–करणारा, बढाईखोर, अहंवादी, अहंमानी, आपली बढाई सांगणारा, आत्मश्लाघी, आत्मस्तावक.

To Egotize, *v. n.* आपला बडिवार *m.*–आपली बढाई *f.*–आपली बढाईकी *f.*–&c. सांगणें–मिरवणें, आत्मश्लाघा *f.*–आत्मस्तुति *f.* करणें.

Egregious, *a. eminent,* v. Arrant. विलक्षण, लोकोत्तर, विलंद, विलंदी.

Egregiously, *adv. greatly, enormously, &c.* v. Excessively. पराकाष्ठेचा, अत्यंत, फारच.

Egress, Egression, *n. going or issuing out.* बाहेर जाणें *n.* निघणें *n.* बहिर्गमन *n.* बहिर्गम *m.* निर्गमन *n.* निस्सरण *n.* निष्क्रमण *n.*

Eh, *interj.* ए, ये, भा, उः, अरे, रे.

Eigh, *interj.* हाय, अहा.

Eight, *a.* आठ, अष्ट.

Aggregate of e. आठकी *f.* अष्टक *n.*

Consisting of, belonging to, &c. e. आठका.

Eighteen, *a.* अठरा.

Eighty, *a.* ऐशीं–one. एक्याऐंसां, एकांयशीं–two. ब्याऐंशीं, ब्यांयशीं–three. त्र्याऐंशीं, त्र्यांयशीं–four. चौऱ्याऐंशी *or* चौऱ्यांयशीं–five. पंचाऐंशीं–six. शांयशीं–seven. सत्यांयशीं–eight. अठ्यांयशीं–nine. एकुणनव्वद, नव्यांयशीं.

Either, *pron. which soever of two.* अन्यतर, एकतर, हांकिनो.

2 *any one.* कोणी *or* कोणही.

Either, *adv.* v. Or. किं.

To Ejaculate, *v. a. dart,* v. To Throw. फेंकणें, टाकणें, निक्षेपम करणें.

Ejaculation, *n.* v.V.—*act.* टाकणें *n.* &c. निक्षेप *m.*

I *short prayer, &c.* उद्गारित प्रार्थना *f.* आकस्मिककाल्प प्रार्थना *f.*

To Eject, *v. a. cast out,* v. To Expel. घालवणें, घालणें, काढणें, काढून देणें–टाकणें, निरसारण *n.*–निरसन *n.*–&c. करणें *g. of o.*

Ejection, *n.* v.V.—*act.* घालवणें *n.* &c. बहिष्कार *m.* बहिष्करण *n.* निस्सारण *n.* निरसन *n.* निरासन *n.* निरास *m.*

To Eke out, *v. a. make to serve, last, &c.* पुरवणें, पुरवून पुरवून करणें, लांबवणें.

To Elaborate, *v. a. prepare, work up, &c. with care and diligence.* कमावणें, कमावणी *f.*–कमाई *f.*–मशागत *f.*–मशागत *f.*–संस्कार *m.*–परिष्कार *m.*–&c. करणें, परिष्कृत–संस्कृत करणें, मोठ्या श्रमाने तयार करणें.

Elaborate, *a.* Elaborated, *p.* v.V. संस्कृत, संस्कारित, परिष्कृत, मेहनतीचा, मशागतीचा, &c. मोठ्या श्रमाने केलेला, श्रमसाधित.

To Elapse, *v. n. pass.* जाणें, होऊन जाणें, लोटणें, उडणें, गुजरणें *or* गुदरणें, गत होणें, गतणें.

Elapsed, *p.* v.V. गेलेला *or* गेला, &c. गत, भूत, गुदस्त *or* गुदरता.

Elastic, *a. that has the property of returning to the form from which it is bent,* &c. स्थितिस्थापक, पूर्वस्थितिप्राप्य, पूर्वस्थितिगामी, वेतसवृत्ति, लवचीक.

Elasticity, *n.* v.A. स्थितिस्थापकता *f.* &c. स्थितिस्थापकगुण *m.* लवचिकपणा *m.* वेतसवृत्ति *f.*

To Elate, *v. a. elevate with success,* v. To Puff up. हर्षाने चढवणें–फुगवणें, हर्षपुष्ट–हर्षप्रफुल्लित–&c. करणें.

Elate, *a.* Elated, *p.* v.V. हर्षाने चढलेला–फुगवलेला, हर्षपुष्ट, हर्षप्रफुल्लित, हर्षोन्नत.

Elation, *n.* v.V.—*state.* हर्षविकास *m.* हर्षपुष्टि *f.* हर्षोन्नति *f*

Elbow, *n.* कोंपर *m.n* कूपर *m.*

E-joint. कोपराची खीळ *f.*

2 *flexure or angle*—gener. कोपर *m* वांकण *n.*

Elbows and ears,—comprch. *corners and projections.* कानकोपरे *m.pl.*

To Elbow, *v. a.* कोंपरखळी *f.*–कोंपरढोसणी *f.* मारणें, कोपराने मारणें–ढोसणें.

Elder, *a* वडील, थोरला, ज्येष्ठ, पूर्वज, अग्रिम.

Elder, *n.* पुरखा, गुरुजन.

Elders, v. Ancestor. वडील *or* वाडवडील *m.pl.* मागते *m.pl.* मार्गील पुरुष *m.pl.*

Elders, *elderly people.* वृद्ध *m.pl.* वृद्धलोक *m.pl.*

Council or meeting of elders. वृद्धसभा *f.* वृद्धसंघ *m.* वृद्धसमुदाय *m.* वृद्धमंडल *n.*

Teach not your elders! मुला तुइया सटीच्या मां घुगऱ्या खालल्या आहेत.

Elderly, *a.* v. Old. आडद्यानारा, उनार, उत्तरवयस्क, वयःस्थ *or* नवस्थ, वयोगत, वयस्क.

Eldership, *n.* v.A. वडलाई *f.* अग्रजत्व *n.* ज्येष्ठत्व *n.*

Eldest, *n.* सर्वांहून वडील–ज्येष्ठ–&c. पहिला, वर्डील.

Elect, *a.* Elected, *p.* v. V. निवडलेला, वरलेला, निवडून नेमलेला, &c तृत्त, वृत.

To Elect, *v. a. select, choose.* निवडणें, वरणें, निवडून–वेचून घेणें–काढणें–नेमणें–योजणें–कृप्त करणें.

Election, *n.* v.V.—*act.* निवडणें *n.* वेचणें *n.* &c. वरण *n.* निवड *f.*

I *power of choice,* v Choice. निवडण्याची सत्ता *f*–अधिकार *m.*

Electric, Electrical, *a. pertaining, &c. to electricity.* विद्युतेचा, विद्युत्संबंधी, विद्युत्विषयक, वैद्युत.

2 *containing electricity.* विद्युत्वान्, तडित्वान्, विद्युद्भर्भित, तडिद्भर्भित.

Electricity, *n. electric fluid.* विद्युत् *f.* विद्युत्तन्मात्र *n.* इरम्मद *m.*

Electrifying-machine, *n.* धका *or* क्राम

Electuary, *n.*—in medicine. लेह *m.* अवलेह *m.*

Eleemosynary, *a. living on alms.* भिकेवर पोट भरणारा, भिक्षाजीवी, भिक्षोपजीवी, भिक्षाशी, घातलेल्या अन्नाचा.

2 *given in alms.* भिकेचा, भिक्षेचा, खैरातेचा, धर्माचा, भैक्ष्य, भिक्षाप्राप्त, भिक्षालब्ध.

Elegance, *n.* v.A. 1. सुशोभितपणा *m.* शोभा *f.* कांति *f.* श्री *f.* चारुता *f.*

2 प्रौढि *f.* सफाई *f.* लालित्य *n.*

Elegant, *a.* v. Beautiful, Fine. शोभिवंत, सुशोभित, शोभेचा, भव्य, दिव्य, चारु, राजस, राजसवाणा.

2–of style; *flowery, figured.* अलंकारी, आलंकारिक, सालंकार, प्रौढ, प्रशस्त, गद्यपद्यात्मक, सु in comp.

Elegiac, *a.* v.N. शोकगीताचा, शोकगानाचा.

Elegy, *n. mournful song.* शोकगीत *n.* शोकगान *n.* विलापगीत *n.* शोककवन *n.*

E. sung by Muhammadans during their Muharram. मरझा *m.*

Element, *n. constituent principle.* धातु *m.* तत्व *n.* मूलतत्व *n.* द्रव्य *n.* कारण *n.*

The seven elements of the body. सप्तधातु *m.pl.* (These are chyle, blood, flesh, fat, marrow, bone, semen; or रस, रक्त, मांस, मेद, मज्जा, अस्थि, शुक्र).

2—as earth, air, &c. भूतn. महाभूतn.

The five elements (*viz.* earth, water, fire, air, ákásha). पंचभूतेंn.pl. पंच महाभूतेंn.pl. पंचतत्वेंn.pl. पंचताf. धातुज्ञानn. प्रकृतिf.

Reduction into union and order of the five elements. पंचीकरणn.

Relation of an e. (or the elements) with its (or their) combinations and modifications. प्रकृतिविकृतिभावm.

That lives in (any) two of the elements *amphibious.* उभयचर, द्विधागति.

The five subtile rudiments of the five elements. पंचतन्मात्रेंn.pl.

3 *province, sphere, &c.* v. Business. प्रकरणn. विषयm. क्षेत्रn.

4 elements; v. Rudiments मूलपीठिकाf. मूलतत्वेंn.pl.

Elemental, Elementary, *a. belonging, &c. to the elements.* भूतविषयक, भूतसंबंधी, भौतिक, भौत, भूतभाव, भूतस्थ.

2 *produced by, consisting of, &c. the elements or an e.* पंचभूतांचा, पंचतत्वांचा, पंचभूतात्मक, &c. पांचभौतिक, आधिभौतिक.

3 *initial,* v. Rudimental. मूलतत्वविषयक, मूलतत्वप्रतिपादक.

Elephant. हत्तीm. हस्तीm. गजm. कुंजरm. दंतीm. मातंगm. वारणm. करीm. लंबकर्णm.—in contempt, &c. हतरूडn.

Bell of an e. गजघंटाf. गजघांटf.

Body-cloth of an e. झूलf. बुरका *or* खाm.

Carrier of spear before an e. गडेकरीm.

Chain or rope of foot of an e. अंदूm.

Driver or keeper of an e. पिलवानm. महात *or* महावत *or* माहुतm. फौजदारm. गजाजीवm.

E. in rut. मदोत्कट (कुंजर, गज &c.).

E. without tusks. बुकणाहत्ती *or* मुकणाहत्तीm.

Elephants—considered as an arm of an army. गजभारm. कुंजरभारm.

Exudation from the temples of an e. हस्तिमदm. मदm. सिंधुm. गजदानn. दानराजीf.

Female e. हत्तीणf. हस्तिनीf. कुंजरीf. करेणुf.

Flapping of the ears of an e. कर्णतालm. कर्णस्फालm.

Foothold for the rider of an e. कलावा *or* किलावाm.

Frontal globe on forehead of an e. कुंभm.

Goad of an e. अंकुशm.

Head-cloth of an e. श्रीf.

Large or fine e. गजराजm. गजेंद्रm. गजपतिm. गजपुंगवm.

Nail of the foot of an e. *It is used medicinally.* गजनखm.n.

Pad for the back of an e. नमदाm.

Place where elephants are tied up. पिलखानाm. हत्तीमहालm.

Scream or cry of the e. किंकळीf. किराळीf.

Seat behind the tower of an e. for the page. खवासखानाm. खवासाm.

Temple of the e. गंडm. गंडस्थलn. कटm.

Tip of the trunk of an e. पुष्करn.

Tower of an e. (canopied). अंबारीf. चंवरडोलm.

Tower of an e. (without canopy). हौदाm.

Troop or body of elephants. गजभारm. कुंजरभारm. गजव्रजm. गजयूथn.

Young male e. छावाm.

Elephant-eared, *a.* गजकर्णी.

Elephantiasis, *n.* वारूळn. श्लीपदn. वल्मीकn.

Elephantine, *a.* हत्तीचा, हस्तिसंबंधी, हस्तिविषयक, हास्तिन.

To Elevate, *v. a.* v. To Raise, To Exalt. उंच करणें, उंचावणें, चढवणें.

Elevate, *a.* Elevated, *p.* v. V. उंच केलेला, उंचावलेला, &c.

Elevation. *n.* v.V.—*act.* उंच करणेंn. &c. चढवणीf.

I See Height. Dignity.

Eléve, *n. one brought up by another.* पोष्य, आश्रित.

Eleven, *a.* अकरा, एकादश.

To Elicit, *v. a. strike out, &c.* काढणें, निष्पन्न करणें.

Eligibility, Eligibleness, *n.* v. A. ग्राह्यताf. वरणीयताf. &c. योग्यताf. लायकीf.

Eligible, *a. fit, &c. to be chosen.* घ्यावा-चा-जोगता-&c ग्राह्य, उपादेय, वरणीय, वर्य, परिगणनीय, नियोजनीय, स्वीकरणीय, अंगीकार्य, योग्य, लायक.

Elision, *n.*—in grammar. लोपm. अदर्शनn.

Lost by e. गळंत.

Elite, *n. flower, choice portion.* निवडf.

Elixir vitæ, *n.* रसायनn.

Elk, *n.* सांबरm.n.

Ellipsis, *n.*— in rhetoric. पदन्यूनताf. पदापेक्षाf. पदाकांक्षाf, Supplying of an e. अध्याहारm. आकांक्षापूरणn.

(Word, clause, &c.) required to supply an e. (पद, वाक्य- &c.) अध्याहार्य.

(Word, clause, &c.) brought to supply an e. (पद, वाक्य- &c.) अध्याहृत.

2—in geometry. अंडाकारm.

Elliptical, *a.* v. N. 1. पदन्यूनतेचा, पदापेक्षेचा, पदाकांक्षेचा.

2 अंडाकार, अंडाकृति.

Elocution, *n. fluent, &c. speech,* v. Eloquence. वक्तृत्वn. जबेफराशीf. वाक्चातुर्यn. शब्दचातुर्यn. वाक्पाटवn.

Elogy. See Panegyric, Praise.

To Elongate, &c. See To Lengthen, &c.

To Elope, *v. n.* v. To Run away. पळून जाणें, पळf. काढणें -घेणें.

2—of a female. हातm. भरून जाणें, घरn. रिघणें-निघणें, लागून जाणें *with* शीं *of o.* बाहेर निघणें.

Elopement, *n.* v. V. 1. पळणेंn. पळून जाणेंn. पलायनn.

2 घररिघणीf. घरनिघणीf. घररिघावm.

Eloquence, *n.* वक्तृत्वn. वक्तृत्वशक्तिf. जबेफराशीf. जिभेची हातोटीf. वाचाशक्तिf. वाग्योयुक्तिf. वाक्चातुर्यn. शब्दचातुर्यn. शब्दपांडित्यn. वाक्पाटवn. वाक्पटुताf. रसवर्तीf. सुप्रलापm.

Goddess of e. (or speech). सरस्वतीf. वाग्देवीf. वाग्देवताf. वाग्वल्लीf. वाग्विलासिनीf. वाग्लहरीf.

Eloquent, *a.* बोलून चांगला, बोलका, वक्ता, तोंडचा चतुर, तोंडचा नीट, सांगसुगरण, वाग्मी, वाक्पटु, वाक्यविशारद, वाचोयुक्तिपटु, वागीश, वाक्पति, सुभाषित, मधुरभाषी, मंजुलभाषी, सुंदरभाषी, वदान्य.

Some terms for *an e. person (male)* are, बोलून बृहस्पति *or* बृहस्पतिm. वाग्देवताf. वाचस्पतिm. वक्ताm. महारथ *or* महारथीm. भाषणाचे छडे उडवणाराm.—for *an e. female.* सरस्वती, &c. *See the terms above for* goddess of eloquence.—for *an e. oration or composition.* पुष्पवृष्टिf. द्राक्षापाकm.

Else, *pron. one besides,* v. Other. दुजा, दुसरा, अन्य.

Else, *adv. otherwise.* नाहींतर, अन्यथा, इतरथा, एरवीं, नाहींपेक्षां, नाहींपक्षीं.

2 *beside, except that.* शिवाय, खेरीज, अणखी.

ELSEWHERE, *adv.* इतर ठिकाणीं, दुसऱ्या ठिकाणीं, अन्यठिकाणीं, अन्यस्थलीं, अन्यत्र, इतरत्र.

To ELUCIDATE, *v. a.* v. To EXPLAIN. उघडा-प्रत्यक्ष-स्पष्ट-व्यक्त-प्रकाशित-&c. करणें.

ELUCIDATION See EXPLANATION.

To ELUDE, *v. a. evade, escape from artfully.* चुकवणें, टाळणें, टाळाटाळ *f.*-चुकवाचुकव *f.* करणें *g. of o.* झोंका *m.*-हौला *m.*-झुगारा *m.*-चुकांडी *f.*-&c. देणें, डोळा *m.* चुकवणें-मारणें, दृष्टि *f.* चोरणें-चुकवणें.

ELUDER, *n.* v.V. चुकवणारा, &c. चुकाऊ *or* चुकावू, दृष्टिचोर, दृष्टिचुकावू, नजरचोर, नजरचुकावू, तोंडचुकावू.

ELUSIVE, ELUSORY, *a* v. V. *tending to elude.* चुकवणुकीचा, चुकांडीचा, झोंका देण्याचा, &c.

ELYSIAN, *a* v N. स्वर्गाचा, स्वर्गीय, इंद्रभुवनाचा.

ELYSIUM, *n. Indra's pleasure-ground.* इंद्रभुवन *n.* स्वर्ग *m.* नंदन *n.*

To EMACIATE, *v. n become thin or lean,* v. To WASTE. रोडणें, रोडावणें, झुकणें, झुरणें, आंग *n.* टाकणें-सोडणें, रोड-कृश-&c. होणें-होतजाणें-चालणें.

EMACIATE, *a.* EMACIATED, *p.* v. V. *and* LEAN. रोड झालेला, झुकलेला, रोड, रोडका, कृश, सुकट्या, सुखट, लंग, खंगार, क्षीण, झुरतुडला, हडहडीत.

EMACIATION, *n* v. V.—*state.* सुखवट्टी *f.* रोडपणा *m.* रोडकेपणा *m.*

To EMANATE, *v. n. issue, flow, proceed from.* निघणें, वाहणें, सुटणें, निस्मरण *n* -&c. होणें *g. of s.* निस्सृत-&c. होणें.

EMANATION, *n.* v. V. — *act* निघणें &c. निस्सरण *n.* निर्याण *n.* निर्गमन *n*

I *that which issues.* निस्सृतद्रव्य *n.*-पदार्थ *m.*

To EMANCIPATE, *v. a.* v. To FREE. बंदखलास *or* खलास *m.*-बंदसुटका *f.*-बंदसूट *f.*-मोकळीक *f.*-सुटका *f.*-बंधमोचन *n.*-&c. करणें, सूट *f.*-सोड *f.* देणें.

2—in theology, *deliver from migratory existence.* मोक्ष *m.*-मुक्ति *f.*-अढळपद *n.*-अक्षयपद *n.* देणें, मुक्त करणें, अढळपदावर बसविणें.

EMANCIPATED, *p.* V. 1. बंदखलास, बंधनमुक्त, मुक्त.

2 मुक्त, नित्यमुक्त, लब्धमुक्ति प्राप्तमुक्ति.

EMANCIPATION, *n* v.V. 1.—*act.* सोडणें *n.* सोडवण *f.* सोडवणूक *f.* सोड *f.* बंदखलास *m.* बंधमोचन *n.* मोचन *n.*—*state.* सोडवण *f.* सूट *f.* सुटका *f.* मोकळीक *f.* मुक्ति *f.* मुक्तता *f.*

2—*act.* मुक्त करणें *n.* &c.—*state.* v. BEATITUDE, HEAVEN. मुक्ति *f.* मोक्ष *m.* उद्धारगत *f.* उद्धार *m.* अपवर्ग *m.* अपुनरावृत्ति *f.* अपुनर्भव *m.*

Desirous of e. मोक्षार्थी, ममुक्षु.

Way or course to e. मुक्तिमार्ग *m*

Working out of e. मुक्तिसाधन *n.*

To EMASCULATE, *v. a. deprive of virility.* खसी करणें, पुरुषत्वभंग *m.* -पुरुषत्वनाश *m.* -पुंस्त्वभंग *m.*-पुंस्त्वनाश *m.*-प्रजननशक्तिभंग *m.*-&c. करणें *g. of o.* नपुंसक-नष्टवीर्य-गतवीर्य-&c. करणें.

EMASCULATE, *a.* EMASCULATED, *p.* v.V. खसी केलेला, &c. नष्टवीर्य, गतवीर्य, नष्टपौरुष.

To EMBALM, *v. a.* (a corpse). चिरकाल राहण्यासाठीं मसाला *m.* घालणें-भरणें.

EMBANKMENT, *n.* v. MOUND. बंधारा *m.* बांध *m.*

EMBARGO, *n. restraint on ships.* गलबताची मनाई *f.*-बंदी *f.*-&c. बंदराची बंदी *f.* गलबतास जाण्यायेण्याचा अटकाव *m.*

To EMBARK, *v. a. put on ship board.* गलबतावर-&c. चढवणें.

To EMBARK, *v. n. go on ship board.* गलबतावर-&c. चढणें-बसणें-जाणें.

2 fig. *engage in a business.* प्रवर्त्तणें, प्रवृत्त होणें, हात *m.* घालणें.

To EMBARRASS, *v. a. perplex, bewilder, &c.* v. To ENTANGLE, To CONFOUND. गळफटणें *or* फाटणें, गोफाटणें, गुरफटणें *or* फटणें *or* फाटणें, गुंतवणें, गुंतागुंत *f.*-&c. करणें *g. of o.* पेंचणें, पेंचांत-पेंचाटींत-घोळांत-फेऱ्यांत-&c. पाडणें-घालणें-आणणें-सांपडवणें.

EMBARRASSMENT, *n.* v. V —*act.* गळफटणें *n.* गुरफटणें *n.* &c.—*state.* गळफटा *or* फाटा *m.* गुरफटा *or* फटा *or* फाटा *m* पेंच *m.* पेंचाटी *f.* अडचण *f.* भडचणूक *f.* गिरकाडा *m.* पायगोवा *m.* पायखुंटी *f.* पायगुंता *m.*

I v. TROUBLE, DIFFICULTY. लचांड *n.* झट *n.* लिगाड *n* कुलंगडें *n.*

II *encumbrance,* v. CLOG. फास *m.* खोडा *m.* पायखोडा *m.* गळग्रह *m.*

EMBASSY, *n. functions, &c. of an Ambassador.* वकिली *f.* वकिलात *f.* दूत्य *n.* दौत्य *n.* दूतकर्म *n.* दूतक्रिया *f.*

2 See ERRAND, MESSAGE.

To EMBATTLE, *v. a. arrange in order of battle.* सेनायोजना *f.*-रणयोजना *f.*-रणरचना *f.*-&c. करणें *g. of o.*

To EMBELLISH, *v. a.* v. To ADORN. शोभा *f.* देणें-करणें, सुशोभित-मंडित-&c. करणें, मंडन *n.* करणें *g. of o.*

2 fig. (a story or matter) *dress up, trick out, color, varnish, &c.* वनावणें, वतावून सांगणें, निखट मीठ *n.* लावून सांगणें, हातपाय *m. pl.* लावणें-फोडणें (and *neut.* लागणें-फुटणें-पसरणें), फुगवणें.

EMBELLISHMENT, *n.* v.V. 1. सुशोभित करणें *n.* मंडन *n.* भूषण *n.*

2 वनावून सांगणें *n.* पल्लव *pop.* पालव & पाल्हाळ *m.* लावा *m.* अर्थवाद *m.* तांडव *n.* टीका *f.* संस्कार *m.*

I v. ORNAMENT. अलंकार *m.* भूषण *n.*

EMBERS, *n. hot ashes.* फुपाटा *or* फोपेटा *m.* मुंवर *or* मुमर *m.n.* मुमार *or* मुमूर *m.n.* रसणें *n.* आहार *m.*

Cake baked on e. आहारोळी *f.*

Mass of e. फुलझगरें *n.*

To EMBEZZLE, *v. a. fraudulently appropriate.* खाणें, गिळणें, ग्रासणें, चावणें, हरामखोरी *f.*-तनाखोरी *f.*-खग्रास *m.*- चापसाचापसी *f.*-खाद *f.*- अभिलाष *m* करणें, खादगी *f.* खाणें. Formations and phrases involving the sense of this verb are numerous and exceedingly expressive. दपटणें, जिरवणें, मुरवणें, गटकावणें, पचवणें, चापसणें, हबकणें, गळंत-गप-गडगप-गडलगप-गट-गरक-उरोमुरो-*adv.* करणें, दमम. देणें-मारणें, भक्ष्यस्थानीं घालणें-टाकणें-उतरणें, गळ्यावाटीं उतरून-देणें, गोळाबेरीज *f.*-काळापात *m.* करणें *g. of o.* खाऊन चकंदळ *n.* करणें, *g. of o.* खाऊन पीठ *n.* करणें *g. of o.* अवदान *n.*-डल्ला *m.* मारणें *g. of o.* गिळंकृत *or* सगळंकृत करणें, खाऱ्यांत उतरणें *or* उतरून देणें, ताव *m.* देणें *with* वर *of o.* (द्रव्यावर-रूपयावर-पैक्यावर &c.). डल्ला *m.* देणें *g. of o.* भडांत टाकणें-घालणें-उतरणें, वाट *f.* लावणें *g. of o.* भाप्यायन *n.*-भानगड *f.* करणें *g. of o.*

To e. daringly, bravingly, &c. गिळून ढेंकर *m.* देणें, तळ *m.* घालून बसणें, तळ मारणें, जिरावणी न मागतां खाणें.

EMBEZZLED, *p.* v.V. खाललेला, ग्रासलेला, & c. ग्रस्त, ग्रसित.

EMBEZZLEMENT, *n. thing embezzled.* खाद *f.* खादगी *f.* हरामखोरी *f.* तनाखोरी *f.*

EMBEZZLER, *n.* v.V. खाणारा, गिळणारा, &c. खादू, गटगील.

To EMBITTER, *v. a. make bitter or grievous.* दुःखाचा-क्लेशाचा-कठीण-&c. करणें, दुःखन.-क्लेश *m.*-&c. देणें, दुःसह-दुःसह्य करणें.

To EMBLAZON, *v. a. adorn with armorial ensigns.* कुलीन चिन्हानी सुशोभित करणें.

2 *publish pompously,* v. To BLAZON. भंवइयाने वर्णन *n.* करणें, भंवशा *m.*-गाजावाजा *m.*-&c. करणें *g. of o.*

EMBLEM, *n. sign, symbol, &c.* चिन्ह *n.* निशाणी *or* नी *f.* खूण *f.* सूचक-चित्र *n.*–चिह्न *n.* संकेतचित्र *n.*–चिह्न *n.*

EMBLEMATIC, EMBLEMATICAL, *a.* v. V. संकेताचा, संज्ञीक, संकेतगर्भित, सांकेतिक, लाक्षणिक, व्यंजक, उद्बोधक, ज्ञापक, सूचक.

EMBODIED, *p.* v.V. 1. देही, देहधारी, देहवान, शरीरी, शारीरिक, तनुमान्, वपुष्मान्, जातरूप.

2 संग्रह केलेला, &c. संग्रहीत.

To EMBODY, *v. a. invest with a body.* देही–शरीरी–सदेह-&c. करणें.

2 *form into a body or system.* संग्रह *m.*–संग्रहण *n.*-संग्रहीकरण *n.*-संहिता *f.* करणें *g. of o*

3 *form into a military body.* पौजबंदी *f* करणें *g. of o.* गणरचना *f.* करणें *g. of o.*

To EMBOLDEN, *v. a.* v. To ENCOURAGE धीर *m* -दिलासा *m.*–हिम्मत *f.*-&c. देणें.

To EMBOWEL, *v a. deprive of entrails.* आंतडीं *n. pl.* निपसणें-काढणें *g of o.*

To EMBRACE, *v a clasp in the arms.* आलिंगणें, कवळणें, कंठाळणें, वेंगणें, वेंगटणें *or* वेंगाटणें, वेंटाळणें, वेंगाळणें, आलिंगून- कवळून–वेंगाटून-&c. धरणें, वेंगेंत-कवेंत-गवेंत-&c. धरणें, उरासीं,–पोटासीं धरणें, उरींपोटी धरणें, कव *f.*-गव *f.*-मिठी *f.*- विळखा *m* –&c. घालणें, वेंग *f.* मिठी *f.* मारणें, खेम *f.* देणें, आलिंगन *n.* करणें-घेणें-देणें, कवळणी *f.*-कंठाळणी *f.* -&c. करणें *g. of o.*

To join in e. भेटणें, भेटाभेट *f.* होणें *g. of s.*—eagerly, &c. कडकडां भेटणें, अवळणें, अंकटाळून कंठाळून धरणें.

2 *comprise,* v. To COMPREHEND. कवळणें, कवंटाळणें, आकळणें.

3 *admit, accept, take, &c.* घेणें, पतकरणें, अंगीकारणें, स्वीकारणें, आश्रयणें, ग्रहण *n.*–अंगीकार *m.*-स्वीकार *m.* करणें *g. of o.*

EMBRACE, EMBRACING, *n.* v.V. 1.—*act.* आलिंगणें *n.* &c. कवळणी *f.* कंठाळणी *f.* वेंगाटणी *f.* आलिंगन *n.* आश्लेष *m.* श्लेष *m.* क्रोडीकरण *n.*

—*state.* मिठी *f.* खेम *f.* खेव *f.* विळखा *m.*

Close and fast e. *Cornish hug.* माकडमिठी *f.* मगरमिठी *f.*

Friendly e. क्षेमालिंगन *n.* क्षेम *n.*

Mutual e. (on meeting). भेटाभेट *f.* भेट *f.*

2—*act.* कवळणें *n.* आकळणें *n.* & c. आकलन *n.*

3—*act.* घेणें *n.* पतकरणें *n.* पतकर *or* पतकार *m.* अंगीकरण *n.* अंगीकार *m.* स्वीकरण *n.* स्वीकार *m.* ग्रहण *n.* आश्रयण *n.*

I *comprehension of the arms.* गव *f.* कव *f.* कवळ *n.* कवळा *m.* कवळी *f.* वेंग *f.*

EMBRACED, *p.* v.V. 1. आलिंगलेला, कवळलेला, &c. वेंगेंत-&c. धरलेला, आलिंगित, पोटासीं धरलेला, आश्लिष्ट.

2 कवळलेला, आकळलेला, &c. आकलित, व्याप्त, व्याप्त.

3 घेतलेला, पतकरलेला, &c. आश्रित, अवलंबित, अंगीकृत, स्वीकृत.

EMBRASURE, *n. opening in a wall for cannon, &c.* जंगी *f.* तोफेची खिडकी *f.*

To EMBROCATE, *v. a. rub with a lotion.* औषधाने चोळणें, औषध *n.* चोळणें.

EMBROCATION, *n. lotion for rubbing a diseased part.* चोळण्याचें औषध *n.*-पाणी *n.*–&c. मर्दनौषध *n.*

To EMBROIDER, *v. a. ornament with figured work, &c.* कशीदा *m.* काढणें, बुटी *f.*-वेल *f.*–वेलबुटी *f.* करणें-काढणें.

EMBROIDERED, *p.* v. V. बुटीदार, बुटेदार, वेलबुटीचा, कशीद्याचा, बुट्यांचा.

E. with gold. भरमी.

Full-e. भरनकशी.

EMBROIDERY, *n. flowered work.* कशीदा *m.* बुटी *f.* नकशा *m.* नक्शी *f.* नकासकाम *n.*

To EMBROIL, *v. a. set a quarrelling,* v. QUARREL. फूट *f.*-तूट *f* -विघड *m.*-&c. पाडणें, कळ *f.*-आग *f.*-लावणें, खजाळी *f.* करणें.

EMBROILER, *n.* v.V. *and* INCENDIARY. कज्जेदलाल, कळलाव्या, कळचेट्या *or* कळचेटव्या, आगलाव्या.

EMBRYO, EMBRYON, *n. fœtus.* गर्भ *pop.* गाभ *m.* भ्रूण *m.* जरायुस्थगर्भ *m.*

Murder of e (or fœtus). भ्रूणहत्या *f.*

EMENDATION, *n. act of correcting*—a writing, &c. शोध *m.* शोधन *n.*

2 *an alteration for the better.* शोध *m.*

EMERALD, *n.* पाच *f.* गरूडपाच *f.* मरकत *m.* राजनील *m.* पन्नग *pop.* पन्ना *m.* हरिन्मणि *m.*

EMERALD, *a. of an e. color.* मारकत, जंबुदी.

To EMERGE, *v n. rise out of.* वर येणें, उदय *m.* पावणें, उदय *m.*–उन्मज्जन *n.*–उद्गमन *n.* होणें *g of s.* उन्मज्जन *n.*-उद्गमन *n.* करणें.

2 (from poverty, obscurity, &c.). उदय *m.* होणें *g. of s.* उदयास येणें, जमीन *f.* सोडणें, पाठ *f.* उचलणें, डोकें *n.* काढणें-वर करणें, उखळ *n.* पांढरें होणें *g. of s.*

EMERGENCE, EMERSION, *n.* v.V. 1.—*act.* वर येणें *n.* उदय *m.* उन्मज्जन *n.* उद्गमन *n.*

2 उदय *m.* अभ्युदय *m.*

I (of a planet). उदय *m.*

Eastern e. पूर्वोदय *m.* Western e. पश्चिमोदय *m.*

II *occasion, call arisen: exigence, urgency.* उदितकार्य *n.* नैमित्तिक प्रयोजन *n.*-कार्य *n.*-&c. आकस्मिक प्रसंग *m.* आकस्मिकोपस्थितप्रयोजन *n.* गरज *f.* निकड *f.* जरूरी *f.* अवचित आलेलें काम *n.*

EMERGENT, *a. suddenly arising, urgent.* निकडेचा, आकस्मिक प्रसंगाचा, उदित कार्याचा, आकस्मिकोपस्थित, अकल्पितोपस्थित.

EMERY, *n.* कुरूंदाचा चूर *m.*

EMETIC, *n.* उलटी *f.* वमन *n.* उलटीचें-वांतीचें औषध *n.*

EMETIC, EMETICAL, *a.* उलटीचा, वांताचा, वामक, वांतिकारक.

EMIGRANT, EMIGRATE, *a.* v.V. आपला देश सोडून गेलेला, स्वदेशत्यागी, स्वदेशत्यागपूर्वकपरदेशवासी, परदेशवासी, अन्यदेशवासी, गयाळ, उठून गेलेला.

To EMIGRATE, *v. n. leave one's country to reside in another.* आपला देश *m.* सोडणें-सोडून जाणें, देशत्याग *m.* करणें, देशांतर *n.* करणें, उठून जाणें.

EMIGRATION, *n.* v. V.—*act.* आपला देश सोडून जाणें *n.* देशत्याग *m.* स्वदेशत्यागपूर्वक परदेशवास *m.*

EMINENCE, *n. rising ground,* v. HILL. उंचवटा *m.* उंचवळा *m.* उमाटा *m.* उंचाड *n.*

2 *exaltedness, celebrity, &c.* v. FAME, GREATNESS. मोठेपणा *m.* मातबरी *f.* प्रतिष्ठा *f.* प्रसिद्धि *f.* श्रेष्ठता *f.* श्रेष्ठ्य *n.* लौकिक *m.* नांवलौकिक *m.*

3 *excellence.* v. SUPERIORITY. प्रकर्ष *m.* उत्कृष्टता *f.* श्रेष्ठता *f.* श्रेष्ठ्य *n.*

By e. विशेषें करून.

EMINENT, *a. dignified, elevated, exalted,* v. FAMOUS, GREAT. थोर, उंच, मातबर, प्रसिद्ध, श्रेष्ठ, ठळक, शिष्ट, वरिष्ठ, प्रसिद्धीचा, नांवालौकिकाचा.

EMINENTLY, *adv. in a high degree.* विशेषेंकरून, प्रकर्षेंकरून, अतिशय, अतिशयेंकरून.

EMISSARY, *n.* v. MESSENGER, SPY. दूत, हेर, चार, गूढचार, गुप्तदूत.

EMISSION, *n.* v. V.—*act.* सोडणें *n.* पाडणें *n.* टाकणें *n.*

To Emit, *v. a. send forth, give vent to.* सोडणें, पाडणें, टाकणें, देणें.

Emmenagogue, *n.* ऋतुजनक-प्रवाहक-&c. औषधn.

Emmet. See Ant.

Emollient, *a. softening, suppling.* मवाळ करणारा, मवागीचा, मवारीचा, मवाळीचा, मृदुकारी, स्निग्ध, प्रशमनn. उपशमनn. स्नेहनn.

Emollient, *n.* मवाळीचें-मवारीचें-मवागीचें-&c. औषधn.

Emolument, *n. v.* Advantage, Gain फळn. फलश्रुतीf मिळकतf. लाभm. प्राप्तिf.

Emotion, *n. agitation of mind,* v. Discomposure. क्षोभm. व्याक्षोभm उद्वेगm. व्यग्रताf. मनस्तापm.

2 *motion or working of the mind.* मनोवृत्तिf. चित्तवृत्तिf. मनोविकारm. मनोविकृतिf. रसm. रागm. विकारm. विकृतिf. भावm. हुंडूकm.

To Empale, *v. a. spit upon a stake.* सुळावर-सुळीं देणें-चढवणें-घालणें, शूलारोपm. करणें.

Emperor, *n. supreme monarch.* सम्राट्, सार्वभौमराजा, चक्रवर्ती, चक्रवान्राजा, मंडलेश, मंडलेश्वर, मंडलाधीश, राजेंद्र, राजाधिराज, महाराज.

Emphasis, *n. stress of voice in pronunciation* शब्दावर-&c. नेटm.-जोरm.-&c. अवधारणn. दीर्घोच्चारणn. स्वरसm. काकुf. जिव्हाघातm. स्वराघातm.

Emphatic, Emphatical, *a.* v. N. नेटाचा, जोराचा, सावधारण, अवधारणोच्चारित.

Emphatically, *adv.* v. N नेटm -जोरm. देऊन, स्वराघाताने.

Empire, *n. imperial power.* अधिराज्यn. आधिराज्यn. साम्राज्यn. चक्रवर्तित्वn.

2 *region of an emperor.* चक्रn. चक्रवर्तिराष्ट्रn.

Empiric, *n.* v. Quack. वार्डवैद्य, नाकाडोळ्याचा वैद्य, अशास्त्रवैद्य.

To Employ, *v. a busy, exercise, keep at work.* खपवणें, राबवणें, कामावणें, वापरणें, कामn. करून घेणें.

To e. one's self (in, at, with, amidst). वावरणें.

2 *entertain for service, engage.* ठेवणें, चाकरीस ठेवणें, कामn.-धंदाm.-चाकरीf.-रोजगारm.-&c. सांगणें-देणें.

3 *apply, use.* वापरणें, व्यापारणें, व्यवहारणें, वहिवाटणें, लावणें, कामीं-उपयोगांत-&c. लावणें, संभोगm -विनियोगm.-योजनाf.-&c. करणें.

Employable, *a.* v. V. 1. खपवाया-चा-जोगा-&c.

2 ठेवाया-चा-जोगा-&c.

3 वापराया-चा-जोगा-&c. व्यवहार्य, वर्त्तनीय.

Employed, *p.* v. V. 1. खपवलेला, राबवलेला, &c.

2 ठेवलेला, चाकरीस ठेवलेला, &c.

3 वापरलेला, लावलेला, &c. व्यवहृत, व्यापृत, युक्त, प्रयुक्त, प्रमक्त.

Employer, *n.* v. V. 1. खपवणारा, राबवणारा, &c.

2 *and* Master. काम सांगणारा, चाकरीस ठेवणारा, &c.

3 वापरणारा, लावणारा, &c. योजक, प्रयोजक.

Employment, Employ, *n.* v. V. 1.—*act.* खपवणेंn. वापरणेंn. &c.

2 ठेवणेंn. काम सांगणेंn. &c.

3 वापरणेंn. &c.

I *occupation, business, work to do.* कामn. उद्योगm. व्यापारm. धंदाm.

II *service, trade, &c. means of living,* v. Business. रोजगारm. धंदाm. खटलाm.

E.—compreh. धंदा रोजगारm.

Fat, rich, lucrative, &c. e. ताजारोजगारm. ताजीरोटीf.

Home or stationary e. बैठारोजगारm.

Public e. (or post). मामलतf. मामलाm. हुद्दाm. दिवाण आसामीf. आसामीf.

That has e. or service. रोजगारी, रोजगारशीर, धंदेवाईक.

That is out of e. बेरोजगार, बेरोजगारी, बेकार, रिकामा, रिकामका.

To be out of e. घरीं बसणें, तपीं बसणें, बसणें, मांडीवर मांडी टाकून बसणें, लोळणें, माशाf.*pl* मारीत बसणें.

Emporium, *n. commercial city.* पेंठ f. उनारपेंठf. पेंठेचा गांवm.

To Empoverish, *v. a. make poor,* v. To Beggar. भिकेस आणणें, दरिद्री-कंगाल-निर्धन-निर्द्रव्य-निःकांचन-&c. करणें.

2 (land) *destroy fertility of.* नापीक-मजीन-&c. करणें, नापिकी f. उर्वरात्वभंगm. करणें.

To Empower, *v. a.* See To Enable.

2 v. To Authorize. मुखत्यारीf. देणें, मुखत्यार करणें.

Empress, *n.* महाराणीf. सम्राज्ञीf. चक्रवर्त्तिनीf सार्वभौमीf.

Emptied, *p.* v. V. 1. रिकामा-रिता-&c. केलेला, रिक्तीकृत, रेचित.

Emptiness, *n.* v. A. 1. रितेपणाm. रिकामेपणाm. &c. शून्यn. शून्यताf. रिक्तताf. रिक्तभावm. शून्यभावm.

2 पोकळपणाm. वायकळपणाm. &c. पोकळीf. पोकळीकf. भोकn. निरर्थकत्वn.

3 रिकामेपणाm. सुनेपणाm. &c. शून्यताf.

4 फाकेपणाm. भाकडपणाm.

Empty, *a. containing nothing.* रिकामा, रिकामका, रिता, रिक्त, खाली, शून्य, खुला.

2 *unsubstantial, hollow, &c.* पोकळ, रिकामा, रिकामका, रिता, वावकळ *or* वायकळ, वायकरणी *or* वायकरणीचा, वायफट, वांज *or* वांजा, निरर्थक, बातल *or* बातील, उपरटप्पी, उपरटप्याचा, स्वप्नवत्.

3 *unfurnished, unprovided, &c.* रिकामा, सुना, सुनका, शून्य, निखोरडा.

4 *blank, barren, void, wanting.* फांका *or* फाका, वावंडा, वांझा *remiss.* वांझट, भाकड, भुकिस्त, भुकड.

To Empty, *v. a. make e. or void, evacuate, exhaust, &c.* रिकवणें, रिचवणें, रिकामा-रिता-खालीं-&c. करणें.

2 out; (as by baling, ladling, &c.). उसपणें *or* उपसणें, उभरणें, उसपा *or* उपसाm.-उसपण *or* उपसणf.-उसपणी *or* उपसणीf. करणें.

Empty-handed, *adv.* रिकाम्या हातानें *or* रिकाम्या हातीं.

Empty-handed, *a.* रिकाम्या हाताचा, रिक्तहस्त, रिक्तपाणि, शून्यहस्त.

Emptying, *n.* v. V. 1.—*act.* रिकवणेंn. रिचवणेंn. &c. रिचवणf. रिचवणूकf. रिक्तीकरणn.

2 उसपणेंn. उसपा *or* उपसाm. उसपण *or* उपसणf. उसपणी *or* उपसणीf.

Empyreal, Empyrean, *a.* v. N. सत्यलोकसंबंधी-विषयक.

Empyrean, *n. highest heaven.* सत्यलोकm. सत्यभुवनn.

To Emulate, *v. a. cope or vie with,* v. To Rival. बरोबरी f. -सरोबरीf. करणें, तोलास तोलm. घेणें-देणें, सरf.-सरीf. करणें-लावणें, डालीf. बांधणें *with* सीं *of* o. टक्कर f मारणें-खणें *with* ला *or* स *of* o. टाकf. टाकणें, पैटरीस पैटरीf. घासणें, खरf.-सरीf. येणें *g. of* s. ला *of* o. स्पर्धणें, तुळणें.

Emulation, *n.* v. V. देखेदेखीf. चढोवढीf. सरोबरीf. मित्रस्पर्द्धाf. स्पर्धाf. प्रतिस्पर्धाf. *v.* लाव, धर, कर, मांड, हेवादेवाm.

I *desire of equalling.* ईर्ष्या *or* ईर्षा *pop.* ईरf. हेवाm. इसाळm. जिगीषाf.

Emulative, Emulous, *a.* v. V. ईर्षी, ईर्षेचा, इरेचा, चढोवढीचा, प्रतिस्पर्धी, स्पर्धी, इरश्रीचा, जिगीषु, ईर्ष्यालु, ईर्ष्याविष्ट, ईर्ष्यायुक्त.

Emulously, *adv.* v. A. देखेदेख *or* खी, ईर्षेने, चढोवढीने, हेव्याने, इसाळा इसाळीं.

To ENABLE, *v. a.* शक्ति *f.*–सामर्थ्य *n.*–ताकत *f.*–&c. देणें–आणणें, शक्त, –सशक्त–समर्थ–कार्यक्षम–कार्यसमर्थ–शक्तिविशिष्ट–बलसंपन्न–शक्तिसंपन्न–&c. करणें.

To ENACT, *v. a. decree, establish by law.* स्थापन *n.*–स्थापना *f.*–व्यवस्थापन *n.* करणें *g. of o.* स्थापणें, ठराव *m.*–नियम *m.*–निर्बंध *m.*–कायदा *m.* करणें, सिद्ध करणें.

ENACTMENT, *n.* v. V.—*act.* स्थापणें *n.* स्थापन *n.* स्थापना *f.* व्यवस्थापन *n* —*state.* सिद्धि *f.*

I *matter enacted,* v LAW. कायदा *m.* शासन *n.*

ENAMEL, *n.* मिना *m.*

Bit of e. डाक *or* डांक *m.*

To ENAMEL, *v. a.* मिना *m.* चाळणें–लावणें–चढवणें.

ENAMELLED, *p.* v. V. मिना लावलेला, मिन्याचा, मिनेदार

ENAMELLER, *n.* v. V. मिना लावणारा, &c मिनागार *or* मिनेगार, मिनेवाला.

ENAMELLING, *n.* मिनेकारी *f.* मिनेगारी *f.* मिन्याचें काम *n.*

ENAMOURED, *a. charmed, captivated with.* भुललेला, &c. गुणवल्हाळ, वेडा, मोहित, आसक्त, रत (in comp. as स्त्रीरत, विषयरत, कर्मरत, अध्ययनरत) लुब्ध, निरत, अनुरक्त, रागी, अनुरागी, सानुराग.

To be e. भुलणें, रंजणें, रंगणें, रिझणें, भाळणें, वेडा–लुब्ध–&c. होणें.

To ENCAMP, *v. n. pitch tents.* डेरे *m. pl.*–डेरादांडी *f.*–तळ *m.* देणें *and inv. con.* पडणें.

ENCAMPMENT, *n.* v. CAMP. गोट *m.*

2 *place or ground of encamping.* तळ *m.* मुकाम *m.* पडाव *m.* पडण *n.*

Searching of an e. upon leaving it. तळझाडा *m.* तळशुद्धि *f.* तळशोधणी *f.*

To ENCHAIN, *v. a.* सांखळीनें बांधणें, शृंखलाबद्ध करणें.

To ENCHANT, *v. a.* lit. fig. v. CHARM भारणें, मंत्रणें *or* मंतरणें, भारणी *f.* करणें *g. of o.* भारणी *f.* घालणें–टाकणें.

ENCHANTER. See MAGICIAN, SORCERER.

ENCHANTING, *a.* See CHARMING.

ENCHANTMENT, *n.* v. CHARM. मोहनी *f.* माव *f.* चेटक *n.* असुरीमाया *f.*

ENCHANTRESS. See SORCERESS.

To ENCHASE, *v. a.* v. To INLAY. जडणें, जडणी *f.*–जडाव *m.* करणें *g. of o.*

To ENCIRCLE, *v. a.* v. To SURROUND. घेरणें, घेरा *m.*–गरका *m.*–&c. घालणें–मारणें, भावरणें, वेष्टणें, वलयांकित–आवृत्त–प्रावृत्त करणें.

To ENCLOSE, *v. a. shut up by a fence, &c.* कुडणें, कुपण *n.*–कुडण *n.*–आवार *m. n.*–आवरण *n.* घालणें–करणें.

2 *shut in.* See To SURROUND.

3 (a letter in a letter or envelope). भिडणें, घालणें, मलफूप करणें, लपेटणें.

ENCLOSURE, *n. enclosed place,* v. YARD, COURT. आवार *m.* वाडमें *n.* वाडकुलें *n.* वयवाडा *m.* आवृतस्थल *n.*

2 (esp. of arable or meadow ground). वाडी *f. dim.* वाडगें *n.* वाडकुलें *n.* कुडलेला कास *m.* कुडलेलें कुरण *n.*

Proprietor of an e. वाडकर.

3 *enclosing wall, hedge, &c.* आवार *m. n.* परिघ *m.* वेष्टन *n.* प्राकार *m.* कुड्य *n.*

ENCOMIAST, *n. panegyrist.* स्तुतिकर्त्ता, स्तावक, स्तवकर्त्ता.

ENCOMIASTIC, *a. laudatory.* स्तुतीचा, स्तवाचा, स्तुतिविषयक, स्तुत्यात्मक.

ENCOMIUM, *n.* v. PRAISE. स्तुति *f.* प्रशंसा *f.* स्तुतिवाद *m.*

To ENCOMPASS, *v. a.* v. To SURROUND. घेरणें, वेढणें, वेष्टणें, घेरा *m.* –&c. घालणें.

ENCORE, *adv again.* फिरून, मानक्यान, अणखी.

To ENCOUNTER, *v. a.* v. To MEET. गांठणें, गांठ *f.* पडणें *in. con with g. of o.* मिळणें *in. con.* भेटणें *in. con.* अडवा येणें *in. con.* चारडोळे *m. pl.* होणें *in. con.* संघट्टणें.

ENCOUNTER, *n. meeting.* गांठ *f.* भेट *f.* दृष्टादृष्ट *f.* भेटाभेट *f.* संघट्टन *n.*

2 See COMBAT, BATTLE.

To ENCOURAGE, *v. a. embolden.* धीर *m.*–दम *m.*–धैर्य *n.*–अवसान *n.* –हिम्मत *f.*–दिलासा *m.*–दिलभरवसा *m.*–धिर *m.*–&c. देणें, आश्वासणें, आशावणें, अनुमोदणें, अभिनंदणें, उठावणी *f.*–आश्वासन *n.*–प्रोत्साहन *n.*–&c. करणें *g. of o.*

ENCOURAGED, *p.* v. V. धीर दिलेला, &c. आश्वासित, प्रोत्साहित, अनुमोदित, अभिनंदित, प्राप्तधीर, प्राप्तधैर्य, लब्धधैर्य.

ENCOURAGEMENT, *n.* v. V.—*act.* धीर देणें *n.* &c. उठावणी *f.* आश्वासन *n.* अनुमोदन *n.* अभिनंदन *n.* प्रोत्साहन *n.* नाभिकार *m.*—*state. encouragedness, assuredness.* दिलासा *m.* दिलदिलासा *m.* दिलभरवसा *m.*

ENCOURAGER, *n.* ENCOURAGING, *p. a.* v. V. धीर देणारा, धैर्य देणारा, धीरदेण्या, दमदेण्या, &c उठावणी करणारा, प्रोत्साहक, आश्वासनप्रद–दायक–कारक–&c. अनुमोदक, अभिनंदक.

ENCREASE, &c. See INCREASE, &c.

To ENCROACH, *v. n. intrude on another's rights or possessions.* दुसऱ्याच्या कामांत–अधिकारांत–&c. घुसणें–शिरणें, शीम *f.* दाबणें, सीमोल्लंघन *n.* करणें, क्रांति *f.*–आक्रमण *n.*–&c. करणें.

To ENCUMBER, *v. a.* v. To CLOG. ओझें–&c. देऊन अवघडवणें–अडदविणें, पायमोडा *m.*–पायमोडें *n.*–खोडा *m.*–लोढणें *n.*–&c. घालणें *or* घालून खोळंबवणें, पायगुंता *m.*–&c. करणें *g. of o.*

ENCUMBERANCE, *n. v.* CLOG. पायखोडा *m.* मानखोडा *m.* पायखुंटी *f.* मानखुंटी *f.* झट *n.* गुंता *m.*

ENCYCLOPEDIA, *n. circle of sciences.* विद्यासंग्रह *m.*

END, *extreme part, extremity.* शेवट *m.* अंत *m.* शेरा *m.* टोंक *n.* अग्र *n.* शेवटचा भाग *m.* अग्रभाग *m.* अंत्यभाग *m.* चरमभाग *m.* चरमावयव *m.* प्रांत *m.* परममर्यादा *f.* परमावधि *m.* पर्यंत *m.* पार *m.* उत्तरावधि *m.* मर्यादा *f.* शिखर *m. n.* पोंख *n.* पोंखट *n.* पोत *m.* अपरंड *m.*

Extreme or very e. सरशेवट *m.* सरताशेवट *m.*

At the extreme e. सरत्याशेवटी, सरशेवटी, सरतेशेवट.

At the e. of. अंती.

From e. to e. आरपार, अहदनहद.

Standing on e. उत्तंभित.

To the e. कडवर.

2 *cessation, &c.* v. CONCLUSION. शेवट *m.* अंत *m.* आखेरी *f.* समाप्ति *f.* अवसान *n.* अवसाय *m.* अवधि *m.*

To come to some e. (settlement, stop, &c.). थारास जाणें *or* येणें.

3 *ultimate state.* परिणाम *m.* निर्गम *m.* गति *pop.* गत *f.* नड *or* थड *f.* पर्यवसान *n.* व्यवस्था *f.* प्रांत *m.*

4 *issue, remote consequence.* परिणाम *m.* निर्गम *m.* निगम *m.* पर्यवसान *n.* उदर्कफल *n.* उदर्ककार्य *n.* उदर्क *m.* क्षेत्रफल *n.*

Until the e. आमसाप्ति.

5 *object, aim.* अभिप्राय *m.* आशय *m.* अभिप्रेत *n.* सार्थक *n.* उद्देश्य *n.* लक्ष्य *n.*

To answer its e. सार्थकी लागणें.

Suit your e. to your means. अंथरूणप्रमाणें पाय पसरावे.

END, *a. of or belonging to the end.* शेवटचा, शेवटील, शेवटला.

To END, *v. a. conclude, close, finish, terminate.* समाप्त–तमाम–बंद–&c. करणें, समाप्ति *f.*–अखेर *f.*–अंत *m.*–&c. करणें *g. of o.* संपवणें,

अटोपणें, सारणें, शेवटm.-तडf. घेणें-करणें, शेवटास-समाप्तीस-&c. नेणें -लावणें-आणणें, समापनn.-&c. करणें g. of o.—with an implication of completeness, *finish and clear off.* निरानिपटाm.-निरानिपटाराm. करणें.

To End, *v. n. conclude, close, finish, terminate.* संपणें, अटोपणें, उलगणें, उलगडणें, उरकणें, अंतm.-शेवटm -अखेरीf.-परिणामm. &c. होणें, समाप्त-अखेर-तमाम-&c. होणें, सूपn. फडफडणें *or* वाजणें.

To Endamage See To Hurt.

To Endanger, *v. a. hazard.* भयांत-संकटांत-धोक्यांत-&c. घालणें-पाडणें, काळाचे तोंडीं देणें *or* घालणें, मरणाच्या पारीं वसवणें, मृत्युसदनीं धाडणें, (*and* To be endangered, काळाचे तोंडीं पडणें-जाणें-सांपडणें, मरणाच्या पारीं वसणें, मृत्युसदनीं शिरणें).

To Endear, *v. a.* प्रिय-अवडता-गोड-&c. करणें.

Endearment, *n. tender affection, lovingness.* प्यारf. लाडm. लाडीगोडीf. लाडुकपणn.लळाm.

Endeavor, *n.* v. Effort. यत्नm. प्रयत्नm. लागm. उपचारm.

To Endeavor, *v. make effort or essay,* v. To Try, To Strive. यत्नm -प्रयत्नm.-उद्योगm. &c. करणें, झटणें, अजमावणें.

Ended, *p.* v. V. A. संपवलेला, &c. समापित.

v. V. N. संपलेला, &c. समाप्त, तमाम, खलास, आखेर.

Ending, *n.* v. V. A.—*act.* संपवणेंn. शेवट करणेंn. &c. समापनn. —*state.* See End, Conclusion.

Endemial, Endemic, *a. peculiar to a country.* देशीय, तद्देशीय, तद्देशोत्पन्न.

Endive, *n.* कासनीf.

Endless, *a.* v. Infinite. अनंत, अपार, निरवधि, दुरंत, निस्सीम, अशेष, निश्शेष.

Endlessness, *n.* v. A. निरसीमताf. अशेषताf. आनंत्यn. अनंतत्वn. अपारत्वn.

To Endorse. See To Indorse.

To Endow, *v. a. furnish with dowry.* यौतकn.-अंदणn.-&c. देणें, यौतकसंपन्न-यौतकयुक्त-&c. करणें.

2 (with some fund or provision). नेमणूकf.-वर्षाज्ञनn.-स्वास्थ्यn. -वृत्तिf.-भग्रहारm.-&c. देणें-करून देणें, वृत्तियुक्त-वृत्तिसंपन्न-वृत्तिविशिष्ट-&c. करणें.

3 (with some excellence) गुणm. देणें, गुणी-गुणवान्-गुणयुक्त -गुणसंपन्न-सुलक्षण-सुलक्षणिक-&c. करणें.

Endowment, *n. property assigned.* नेमणूकf. वृत्तिf. स्वास्थ्यn. सरंजामm.

Religious e. धर्मादायm. धर्मादावm. भग्रहारm.

2 *gift of nature.* गुणm. सुलक्षणn.

That has good endowment. गुणी, गुणिजन, गुणवान्, सुलक्षणिक, सुलक्षणी, सुलक्षण.

To Endue. See To Indue.

Endurable, *a.* v. V. A. सोसाया-चा-जोगा-सारखा-&c. सह्य, सहनाई, सहनयोग्य, सहनशक्य.

Endurance, *n.* v. V. A. 1.—*act.* कंठणेंn. भोगणेंn. &c. सोसणूकf. सहनn.

2 सोसणेंn. सोसून घेणेंn. &c. सहनn क्षमाf. क्षांतिf. तितिक्षाf.

v. V. N. टिकणेंn. ठरणेंn. निभणेंn. &c. टिकावm. टिकावाm. निभावm. निभावणीf. निभस्तणूकf. तगावm. टिकावणूकf. नांदणूकf. स्थैर्यn. स्थितिf.

1 *fortitude, patience.* सहनशक्तिf. धरm. धीरm.

To Endure, *v. a.* (pain) *undergo,* v. To Suffer. सोसणें, कंठणें, भोगणें, काढणें, अनुभवणें, सहनn. &c. करणें g. of o.

2 *bear with fortitude or patience,* v. To Bear. सोसणें *inv. con.* सोसून घेणें, साहणें.

To Endure, *v n last through or out, abide, stand, remain.* टिकणें, ठरणें, राहणें, निभणें, निभावणें, धारणें, धारावणें, स्थिरावणें, तगणें, वहिवाटणें, नांदणें, पार पडणें, टिकणेंn.-ठरणेंn.-निभणेंn.-निभावm.-&c. असणें-होणें, जंगm. देणें, धरm.-दमm. धरणें.

As long as sun and moon e. आचंद्रार्क.

Endurer, *n.* Enduring, *p. a.* v. V. A. 1. सोसणारा, भोगणारा, &c.

2 सोसून घेणारा, साहणारा, सहनकर्ता, सोसक, कंठक, सोसाळू, सोशीक, धीर, क्षमी, क्षम, क्षांत, तितिक्षु, चिकण.

v. V. N *lasting, durable, permanent, abiding* टिकणारा &c. टिकाऊ, स्थायी, स्थायिक (in comp.) चिरस्थायी, चिरकालिक, स्थिर, कायमी, अढळ, ध्रुव, ध्रुवाणु, चिकण, चिकट, चिवट, सत्वधीर, अक्षय, अविनाशी, अनश्वर.

Enemy, *n. public foe.* गनीम, शत्रु.

2 *foe, adversary, antagonist, opponent* शत्रु, वैरी, दुश्मन, रिपु, अरि, हरीफ *or* फ, दायीज, दावेदार, दावेकरी, दावेदुश्मन, विपक्ष, प्रतियोगी, सपत्न.

Captured or overcome by one's e. शत्रुग्रस्त.

Concealed and deadly e. अस्तनींतली आगf.

The six enemies of the soul, *viz.* lust, anger, desire, affection, pride, envy. षड्रिपु.

An e. I must expect, but let him be a wise one. दुश्मन असावा पण दाणा असावा.

Energetic, Energetical, *a. spirited, powerful, vigorous.* उत्साही, उत्साहवान्, उत्साहसंपन्न, उत्साहाचा, सोत्साह, सतेज, तेजवान्, तेजस्वी, ऊर्जस्वी, जिवट, जिनदार, रगदार, रग्या, रगेल, खमक्या, खमशा, खरमरीत, खसखसीन, खंदा, प्रगल्भ.

Energy, *n. vigor, force, &c.* v. Spirit, Power. धमकf. धमकीf. जीवm. दमm. उत्साहm. जोंत f. वेगm. तेजn. जोगm. औत्सुक्यn.

2 (of a deity) *active power personified as his wife.* शक्तिf. प्रकृतिf. मातृ *or* मातृकाf.

To Enervate, *v. a.* v. To Weaken. निर्बल-दुर्बल-निश्शक्त-शक्तिहीन-शक्तिक्षीण-कमजोर-&c. करणें.

To Enfeeble. See To Weaken.

To Enforce. See To Compel, To Force.

2 *put into execution by force.* बळाने-बळ करून-&c. चालवणें-चालू करणें-प्रवृत्त करणें.

To Enfranchise. See To Free.

To Engage, *v. a. enlist, bring into a party or affair.* ठेवणें, शिरवणें, प्रवृत्त-उद्युक्त-&c. करणें

2 *win and attach, gain.* मनावणें, वळवणें, आपलासा-वश-आसक्त-&c. करणें, मोहणें.

3 *bind by agreement.* वचनांत-वचनाने-वचनी-&c. गोवणें-गुंतवणें -बांधणें-गोवून घेणें-बांधून घेणें-&c. प्रतिज्ञाबद्ध-प्रतिज्ञाधीन-&c. करणें.

4 *hold under occupation, use, &c. employ.* गोवणें, गुंतवणें, कामांत-&c. गोवणें, गोवून-&c. घेणें.

5 See To Pledge.

To Engage, *v. n. conflict with,* v. To Fight, लढाईf. देणें, युद्धn. करणें.

2 *embark in any business.* पडणें, शिरणें, प्रवर्तणें, प्रवृत्त-उद्युक्त होणें, हातm. घालणें, डोईf. देणें, डोकेंn. घालणें.

3 *promise, agree, pledge one's self.* वचनn.-भाकf.-शब्दm.-&c. देणें, प्रतिज्ञाf.-बोलीf.-करारm. करणें, हालf. बांधणें.

ENGAGED, *p.* v. V. A. 1. ठेवलेला, प्रवृत्त, उद्युक्त.
2 मनावलेला, वळवलेला वश केलेला, &c.
3 वचनाने गुंतवलेला, &c. वचनबद्ध, प्रतिज्ञाबद्ध, &c.
4 *and,* BUSY. कामांत गुंतवलेला, &c. रुद्ध.
To be e. गुंतणें, रुधणें
v. V. N. 2. प्रवर्त्तमान, प्रवृत्त, सन्निविष्ट, उद्युक्त, युक्त.

ENGAGEMENT, *n. promise, &c. made,* v AGREEMENT. पणm. बोलीf. करारm. वायदाm. प्रतिज्ञाf. संकेतm. नियमm.
E. upon oath. आण भाक *or* षf. शपथपूर्वकवचनn.
Faithful to e. सत्यप्रतिज्ञ, सत्यसंध.
Written e. कबुलातf. कबुलायतf. सुचलकाm. कौलनामाm. करारनामाm. इकरारनामाm. प्रतिज्ञापत्र *or* पत्रकn.
Written e. with fixedness of time. वायदेरोखाm. वायदेचिठ्ठीf.
2 *occupation,* v. BUSINESS. कामn. उद्योगm.
3 See FIGHT.

ENGAGING. See CHARMING, PLEASING.

To ENGENDER, *v. a* v. To BEGET. जननn.-प्रजननn करणें, उत्पन्न करणें.

ENGINE, *n. machine, &c* यंत्रn.
2 See INSTRUMENT.

ENGINEER, *n.* यंत्र फिरवणारा-चालवणारा-&c. यंत्रांचें काम जाणणारा.

ENGLISH, *a.* इंग्रेजी, इंग्लिश, इंग्लंडदेशाचा, विलायती, विलायतसंबंधी, विलायतचा.

ENGLISH, *n.*—the people. इंग्रेजलोकm. *pl.* इंग्रेजीलोकm. *pl.* इंग्लिशलोकm. *pl.*
Rule or sway of the E. इंग्रेजीf.
2—the language. इंग्रेजीf.

To ENGRAVE, *v. a. carve,* &c. कोरणें, खोदणें, किरवणें, नकासणें.

ENGRAVED, *p.* v. V. कोरलेला, &c. कोरींव, खोदींव, नकसींव.

ENGRAVER, *n.* v. V. खोदणारा, &c. खोदकाम्या, खोदींव काम करणारा.

ENGRAVING, *n.* v. V.—*act.* कोरणेंn. खोदणेंn. खोदणीf. कोरणीf.
I *thing engraved.* नकशाm. नकशीf. नकास कामn. खोद कामn.

To ENGROSS, *v. a. take the whole of.* सगळ्याचा सगळा-सार्याचा सारा-साऱ्याचें सटेंn.-&c. घेणें.
2 *engage wholly,* v. To ABSORB. ग्रासणें, वेढणें, वेष्टणें, गरक-तल्लीन-&c. करणें.

ENGROSSED, *p.* v. V. 2. ग्रासलेला, &c. गरक, निमग्न, तत्पर, तल्लीन, कडाचूर, आविष्ट (in comp. as कामाविष्ट, लोभाविष्ट, विषयाविष्ट).
To be e. निमणें, गडणें, गडून जाणें.

To ENHANCE, *v. a. advance, raise, &c.* v. To INCREASE. वाढवणें, अधिक करणें, किम्मत f.-मोलn.-&c. वाढवणें.

ENIGMA, *n. riddle, &c.* उखाणाm. गूढn. कोडेंn. दृष्टकूटn. कूटn. हुमाणेंn. अंतर्लापिकाf. प्रहेलिकाf. प्रवल्हिका.

ENIGMATICAL, *a.* v. N. कूटाचा, कोड्याचा, कूटार्थक, गूढार्थक, भावगर्भ, व्यंग्योक्तीचा, व्याजोक्तीचा.
E. speech. अप्रशिखाf. व्यंग्योक्तिf. व्याजोक्तिf.

To ENJOIN, *v. a. charge, &c.* v. To COMMAND. खरावणें, बजावणें, खरावून-बजावून-हटकून-हडसून-खडसून-&c. सांगणें, तटकारणें, जतावणें, ताकीद f. करणें-देणें, आज्ञापणें.

ENJOINED, *p.* v. V. खरावलेला, खरावून सांगितलेला, &c. विहित, आज्ञापित, आदिष्ट, चोदित.

ENJOINING, *n.* v. V. *and* INJUNCTION. बजावणेंn. &c. ताकीदf. सांगीf. आज्ञापनn. विधानn.

To ENJOY, *v. a. feel with pleasure.* भोगणें, भोगm. घेणें-करणें *g. of o.* सुखn. घेणें-पाहणें-अनुभवणें *g. of o.* सुखn.-संतोषm.-हर्षm.-&c. पावणें *with* पासून *of o.* सुखn.-&c. वाटणें *g of o. with inv. con.*
2 *hold fruition of.* भोगणें *both direct and inv. con.* उपभोगणें, वहिवाटणें, अनुभवणें, भोगm.-उपभोगm. घेणें-करणें, अनुभवn. घेणें-करणें, भोगवटाm.-वहिवाटf. करणें, भोग भोगवटाm. करणें.
To e. and communicate. त्याग भोगm. करणें.
3 (one's self). रमणें, सुखावणें, सुखn.-आनंदm.-&c. पावणें, सुखn.-&c. वाटणें *in. con* सुखी-&c. असणें, सुखास वाटणें-येणें-पडणें *imper.*

ENJOYABLE, *a.* v. V. 2. भोगाया-चा-जोगा-&c. भोग व्याया-चा-जोगा-&c. भोग्य, उपभोग्य. भोक्तव्य.

ENJOYED, *p.* v. V 1. भोगलेला, &c.
2 भोगलेला, &c. उपभुक्त, भुक्त, अनुभूत, अनुभविक, अनुभवी.

ENJOYER, *n.* v. V. 1. भोगणारा, भोगी, संभोगी, भोक्ता.
2 भोग घेणारा-करणारा, &c. उपभोगी, भोगी, भोक्ता, उपभोक्ता, भुक् (in comp. as ऐश्वर्यभुक्, सुखभुक्, वृत्तिभुक्, श्रीभुक्).

ENJOYMENT, *n.* v. V. 1.—*act.* भोगणेंn भोगm. संभोगm.
2—*act.* भोगणेंn. उपभोगm. भोगवटाm. भोग्यn. भुक्तिf. अनुभवm. वहिवाटf.
I *agreeable feeling,* v PLEASURE, HAPPINESS. सुखn. आनंदm. हर्षm.
II *sexual e.* संभोगm. अंगसुखn. उपभोगm.
III *sensual e.* विषयभोगm. विषयसुखn. भोगविलासm.

To ENKINDLE. See To KINDLE.

To ENLARGE, *v. a.* v. To INCREASE. वाढवणें, मोठा-प्रशस्त-&c. करणें, वृद्धि f.-विस्तारm. करणें, विस्तारणें.
2 See To RELEASE.

To ENLARGE, *v. n.* v. To INCREASE. वाढणें, अधिक होणें, वृद्धि f.-विस्तारm. होणें *g. of s.*
2 *expatiate.* विस्तारm.-वाक्यविस्तारm.-ग्रंथविस्तारm.-फैलावm. करणें-करून सांगणें-लिहणें, पाल्हाळm. लावणें-करणें.

ENGLARGED, *p.* v. V. A. वाढवलेला, &c विस्तारित, प्रवृद्ध.

ENLARGEMENT. See INCREASE.

To ENLIGHTEN, *v. a.* lit. उजेडm.-प्रकाशm. करणें-पाडणें, प्रकाशणें, प्रकाशित करणें, प्रकाशनn.-द्योतनn.-&c. करणें.
2 fig. *instruct.* प्रकाशm. करणें, तमोहरणn.-तमोभंगm.-तमोनाशm.-अंध्यभंगm.-अंध्यदूरीकरणn.-ज्ञानदानn.-&c. करणें.

ENLIGHTENED, *p.* v. V. 1. प्रकाशलेला, प्रकाशित, प्रकाशयुक्त, द्योतित.
2 सुज्ञ, ज्ञानी, जातज्ञान, प्राप्तज्ञान, हततिमिर, हतांध्य, हतांधकार.

ENLIGHTENER, *n.* v. V. 1. प्रकाश करणारा-पाडणारा, प्रकाशक, द्योतक.
2 तमोहर-हर्त्ता-हारक-हारी, अंधकारघ्न, ज्ञानदाता.

ENLIGHTENING, *n.* v. V. 1.—*act.* प्रकाशणेंn. प्रकाशनn. प्रकाशm. द्योतनn.
2—*act.* प्रकाशm. प्रकाशनn. तमोहरणn. तमोभंगm. तमोनाशm. तिमिरभंगm. अंध्यभंगm. अंधकारभंगm. ज्ञानदानn.

To ENLIST, *v. a. engage in public service by entering the name in a register.* नांवनिशी f. मांडणें *g. of o.* नांवनिशींत घेणें, पट्टांत-पट्टावर-पट्टास मांडणें-घालणें-दाखल करणें-&c. *or* मांडून-घालून-&c. चाकरीस ठेवणें, कलमजारी f.-कलमबंदी f.-&c. करणें *g. of. o.*

To ENLIST, *v. n.* पट्टावर-&c. आपलें नांव लिहून-लिहवून-चढवून-&c. चाकरीस राहणें.

ENLISTING, *n.* v. V. A. 1.—*act.* पट्टावर मांडणेंn. &c. जमाबंदी f. कलमजारी f. कलमबंदी f.

To ENLIVEN, *v. a. make alive.* सजीव-जिवंत-जिता-&c. करणें, जीवदानn.-प्राणदानn. करणें.

2 *make vigorous, vivacious, &c.* v. To Animate जीवm.--दमm.-उत्साहm.-तेजn.-तेजगीf.-रंगm.-&c. आणणें-देणें

En-masse, *adv. in a body.* संघशः

To tumble e. कोसळणें, धासळणें.

Enmity, *n. ill will, &c.* द्वेषm. शत्रुपणाm. वैरn. दुश्मनीf. दुश्मगनगिरीf. दावाm. शत्रुत्वn. शत्रुभावm. द्वेषभावm. सापत्न्यn. विरोधm.

Deep and deadly e. खडाष्टकn. बाराचा बृहस्पतिm *g. of s recip.*

Enneagon, *n. figure with nine angles.* नवास्र आकृतिf. नवकोणाकृतिf.

To Ennoble, *v. a.* अमीर करणें, अमीरीf.-अमीराची पदवीf. देणें, मरातबेस चढवणें

2 See To Exalt.

Ennui, *n. lassitude, weariness.* उचाटm. उच्चाटm. त्रासm.

Enormity, *n. wrongness,* v. Wickedness. अतिदुष्टताf. अतिदुष्टत्वn

2 *an* e. *an atrocity.* मोठें पापn. महापातकn. अघोर पातकn. मात्रागमनn.

Enormous, *a atrocious,* v. Wicked. अतिदुष्ट, महापातकाचा.

2 *immense, monstrous,* v. Large. जरब, जबर, अवाढव्य.

Enormously, *adv.* v. Excessively. अतिशय, अमर्याद.

Enough, *n.* पुरवटा *or* टाm. पर्याप्तिf पुरवf.

E and plenty. पुरेपुरे.

E. and to spare. ऊरपूरf. त्यागाभोगापुरता (पैका-संपत्ति-द्रव्य--&c.) पुरपुराटm.

To give e. of it. पुरपुरे होई असें (गारणें-ठोकणें-घोळणें-&c).

Enough, *adv.* पुरे, बस, मक्ता.

To be e. and over. पुरून उरणें.

Enough! पुरपुरे, पुरेपुरे, बहुत, बसभाई.

To Enquire. See To Inquire.

To Enrage, *v. a.* v. To Anger रागास आणणें, तापवणें, कोपविणें, संतप्त करणें, खिजवणें *or* खिजावणें.

Enraged, *p.* v. V. *and* Angry. रागावलेला, संतप्त, संतापित, कोपित, कोपाकुल, जातामर्ष.

To Enrapture, To Enravish, *v. a.* v. To Rejoice. आनंद माईनासा (*or* मावेनासा) करणें, फारच संतोषविणें, आनंदोत्कर्षm. करणें, आल्हादणें, प्राल्हादणें, परितोषणn.-संतोषणn.-परमानंदनn. करणें *g. of. o.* आल्हादित-परितुष्ट-परमानंदित-आनंदभरित-आनंदमग्न-आनंदमय-&c. करणें.

To Enrich, *v. a.* सधन-धनिक-धनवान्-धनसंपन्न-&c. करणें, आढ्यंकरणn. करणें.

2 See To Fertilize.

Enricher, *n.* Enriching, *p. a.* v. V. 1. सधन करणारा, &c. धनद-धनप्रद, धनावह, धनदायक, संपत्तिदायक.

To Enrol, *v. a. enter on a roll, register.* नांवनिशीf करणें-मांडणें-घालणें, नांवनिशींत घेणें-आणणें, नावn. लिहणें, पट्टांत-पट्टावर &c. मांडणें-घालणें-दाखल करणें.

Enrolment, *n.* v. V. नांवनिशीf. कलमबंदीf. कलमजारीf.

I See Register.

Ens, *n.* v. Entity. वस्तुn.

Ensample. See Example.

To Ensconce, *v. a. shelter, cover, secure.* लपवणें-लपवून घेणें *with* आड *of the object.*

Ensign, *n.* v. Flag. बावटाm. निशाण *or* नn. ढालf. ध्वजm.

Ensign-bearer, *n.* निशाणदार, निशाणबर्दार, पताक्या, ध्वजधारी.

To Enslave, *v. a.* दास-गुलाम-&c. करणें, गुलामकीत-दासदशेंत-दास्यांत-दास्यावस्थेंत-दासकोटींत आणणें, दासत्वापन्न-दास्यापन्न-&c. करणें, दासीकरणn करणें *g of o.*

To Ensue, *v. a.* v. To Follow. पाठीस लागणें *g. of o* पाठलागm. करणें.

To Ensue, *v. n. succeed in a train of events or course of time.* मागचा-पाठीमागचा येणें.

2 *follow as a consequence.* होणें, उद्भवणें, घडणें, फळn.-परिणामm. &c. होणें.

To Ensure. See To Insure.

To Entail, *v. a.* (an estate, &c.). वंशपरंपरा भोग्य देणें, वंशपरंपरागत करणें, दानविक्रयानींत करून देणें.

2 *fix unalienably.* न निघेसा जडवणें-ठेवणें.

To Entangle, *v. a. twist, interweave.* गोवणें, गुंतवणें, गळफटणें *or* गळफाटणें, गुरपटणें, गोंधवणें *or* गोंधवविणें, गुतागूतf.-गळफटाm.-गुरपटाm.-गुताडाm.-&c. करणें *g of o.*

2 *involve in difficulties.* गोवणें, गुंतवणें, गोवून-&c. घेणें, फांसींदेणें, फासणें, पेंचणें, गोफाटणें, गळफटणें, गोफाट्यांत-पेंचांत-&c. घालणें-सांपडवणें-पाडणें-धरणें.

Entangled, *p.* v. V. 1. गोवलेला, &c.

To be e. गुतणें, गोंधळणें, गोंधवणें, गोंधरणें.

2 गोवलेला, गोफाट्यांत घातलेला, &c.

To be e. फसणें, गोफाट्यांत सांपडणें-पडणें, पेंचाटींत सांपडणें.

Entanglement, *n.* v. V. 1.—*state.* गूतf. गुतागूतf. गुंताडाm. गुथडाm. गुथडागुथडf. गळफटा *or* गळफाटाm. गुरपटाm गुंडाळाm.

2—*state.* गोवाm. पायगोवाm. पायगुंताm. पायगुंतf. पायखुंटीf. पायखोडाm. गळफटा *or* गळफाटाm. गुतागूतf. गुरपटा *or* फटा *or* फाटाm.

To Enter, *v. a.* (upon a roll, list, bill, &c). वार करणें, लिहणें, रूजू करणें, मांडणें, घालणें, दाखल करणें, चढवणें, धरणें, नेसवणें.

To Enter, *v. a. come or go in.* आंत जाणें-येणें, शिरणें, शिरकणें, रिघणें, प्रवेशणें, प्रवेशm. करणें, दाखल-प्रविष्ट होणें.

2 *engage in, embark upon.* प्रवर्त्तणें, हातm.-पायm. घालणें-शिरवणें-ठेवणें, पाऊलn. ठेवणें, प्रवृत्त होणें.

3 *take possession of,*—a devil. वतरणें *or* वतारणें, संचरणें, संचारणें.

4 (into the system). संचरणें, संचारणें, भिनणें, भिनरणें *or* भिनारणें, भेदणें *or* भेदून जाणें.

Entered, *p.* v. V. A. 1. वार केलेला, &c. रूजू, वार, समाविष्ट.

v. V. N. 1. आंत गेलेला, प्रविष्ट, निविष्ट.

Enterprise, *n. bold or hazardous undertaking.* अचाटकामn. जोखीमn. जोखमाचें कामn. जिवावरचें कामn. कैचाटn. साहसकर्मn. दुर्गकर्मn.

Enterprising, *a.* v. Adventurous. कचाटी *or* च्या, उलेढाल्या, अचाट करणारा, अचाट बुद्धि खेळवणारा, अचाट उद्योगी, साहसी, खटपट्या, उत्पाती.

To Entertain, *v. a. engage, hire.* ठेवणें, चाकरीस-चाकरीवर-&c. ठेवणें, चाकर-&c. ठेवणें.

2 *receive hospitably, treat, feed.* पाहुणचारm.-पाहुणेरm.-आतिथ्यn.-मेजवानीf.-मेजवानकीf.-आगतस्वागतn.-आदर आतिथ्यn.-आतिथेयn. करणें, परामर्शm. घेणें-करणें, जेवूं घालणें, जेवणn. देणें.

3 *please, divert,* v. To Amuse. रमविणें, रंजविणें, रमणूकf.-करमणूकf.-&c. करणें *g of o.*

4 (in the mind). बाळगणें, धरणें, ठेवणें.

Entertaining, *a.* v. Amusing. गमती *or* गमत्या, करमणुकीचा, करमणुक्या.

ENTERTAINMENT, *n.* v. V. 1 —*act.* ठेवणें *n.* चाकरीस ठेवणें *n.* &c
2 पाहुणचार *m.* पाहुणेर *m.* आतिथ्य *n.* आतिथेय *n* मेजवानी *f.* मेजवानकी *f.*
E daily upon a general invitation. नित्यावळ *f.*
3 रमवणें *n.* रंजवणें *n.* रंजन *n.* अनुरंजन *n.*
4 वाळगणें *n.* धरणें *n.*
I v. FEAST. जेवणावळ *f* मेजवानी *f.* मेजवानीचें जेवण *n.* भोजनसमारंभ *m.*

To ENTHRAL. See To ENSLAVE

To ENTHRONE, *v. a.* गादीवर-सिंहासनावर-&c बसवणें, सिंहासनारूढ-नृपासनारूढ-राजपदस्थित-राज्ञासनोपविष्ट-& c. करणें.

ENTHUSIASM, *n. fervor or excitement of mind in pursuit of an object.* आवेश *m.* अत्युत्साह *m.* परमोत्साह *m.* महोत्साह *m.* अत्यासक्ति *f* अनुराग *m.* अभिनिवेश *m.* शौक *m.*
2 (religious). देवपिसें *n* देववेड *n.* देववारें *n* साक्षात्काराभास *m.* देवसंचारभान *n.*

ENTHUSIAST, *n.* See the Adjective.

ENTHUSIASTIC, ENTHUSIASTICAL, *a.* v. N. 1. आवेशी, आवेशाचा, अनुरागी, अनुरागाचा, सानुराग, अळका, अळकुवा (as गाण्याचा अळकुवा, &c), वेडा, तीक्ष्ण, शौकी, आवेशपूर्वक, आवेशपुरस्सर.
2 देवपिसा, देववेडा, साक्षात्काराभासी, साक्षात्कारभानी, देवसंचारभानी.

To ENTICE, *v. a.* v. To ALLURE. लोभ *m.* दाखवणें, प्रलोभन *n.* करणें *g. of o.* मोह *m.* घालणें, अंवोण *n.* देणें.

ENTICEMENT. See ALLUREMENT.

ENTIRE, *a. unbroken, undivided, &c.* v. WHOLE. पुरा, पूर्ण, सर्वंष, संपूर्ण, अव्यंग, अखंड, साद्यंत, समस्त.
2 *full, complete.* पुरा, पुरता, पूर्ण, संपूर्ण, साद्यंत, सकल, समस्त, समग्र, अशेष, कृत्स्न, सांग, यथासांग.

ENTIRELY, *adv. completely,* v. WHOLLY. अशेषतः, निःशेष, तमाम, झाडून, बिलकूल, यच्चयावत्, सर्वभावें, अवच्छेदकावच्छेदें करून.

ENTIRENESS, *n.* v. A. 1. पुरेपणा *m.* पूर्णता *f.* संपूर्णता *f.* साकल्य *n.* सामग्र्य *n.*
2 पुरेपणा *m.* पूर्णता *f* संपूर्णत्व *n.* पूर्त्ति *f.* & c. साकल्य *n.* सामग्र्य *n.* अशेषता *f.*

To ENTITLE, *v. a. give a title or right to.* अधिकार *m.*-सत्ता *f.*-हक्क *m.*-दावा *m* -योग्यता *f.*-& c. देणें, अधिकारी-साधिकार-अधिकारसंपन्न-& c. करणें.
2 See To NAME.

ENTITLED, *p.* v. V. 1. अधिकारी केलेला, & c. अधिकारी, साधिकार, अधिकारसंपन्न.

ENTITY, *n.* v. BEING. अस्तित्व *n.* सत्व *n.* वस्तुता *f.*
2 *an* e. *a being.* वस्तु *n.* सत्व *n.n.* अर्थ *m.*
Entities. अर्थजात *n.*

To ENTOMB, *v. a.* v. To BURY. थडग्यांत-&c. घालणें, गाडणें.

ENTRAIL, *n. an intestine.* अंतडी *f. or* डें *n.* आंत *n.* अंत्र *n.*

ENTRANCE, ENTERING, *n.* v. V. A.—*act.* वार करणें *n.* वारनिशी *f.*
Double e. or entry. दुबेरजी हिशेब *m.*
v. V. N. 1. आंत येणें *n.*-& c. प्रवेश *m.* प्रवेशन *n.* निवेश *m.* समावेश *m.* रोध *f m.* रिघाव *or* रिघावा *m.* शिरकाव *m.*
I *avenue, passage,* v. DOOR. द्वार *pop.* दार *n.* वाट *f.* मार्ग *m.* तोंड *n.* प्रवेशसाधन *n.*
Front or main e. सिंहद्वार *n.*

To ENTRANCE, *v. a. put into a trance or ecstacy.* तन्मयावस्थापन्न-तन्मयावस्थ-समाधिस्थ-& c. करणें.

To ENTRAP, *v. a.* v. To DECEIVE. फाशांत धरणें-आणणें-पाडणें-सांपडवणें, फशीं देणें-पाडणें, फसगत *f.*-फसगपत *f.* &c. करणें *g. of o.*
To be entrapped. फशीं पडणें, फसणें.

To ENTREAT, *v. a. solicit,* v. To BEG. विनवणें, काकळूत *f.*-मिनत *f.* -मिननी *f.*-मिननतारी *f* -विनंती *f.*-& c. करणें *g. of o.* मिनतवार-&c. अर्ज *m* करणें, मागणें.

ENTREATY, *n.* v. V. विनवणी *f.* विनंती *f.* मिनत *f.* मिननी *f.* मिनतवारी *f.* काकळूत *f.*

ENTRY. See ENTRANCE.

To ENUMERATE, *v a.* v. To COUNT. गणणें, गणना *f.*-गणनी *f.*-&c. करणें-सांगणें *g. of o.*

To ENUNCIATE. See To UTTER.

To ENVELOP, *v. a. wrap.* आवरणें, लपेटणें, वेष्टणें, आवरण *n.*-वेष्टन *n.* -& c करणें.

ENVELOPE, *n. wrapper.* आवरण *n.* वेष्टन *n.* वासन *n.*
E. to a letter. लखोटा *m.*

To ENVENOM, *v. a. poison.* विषयुक्त-विषाक्त-विषदिग्ध-लिप्त-& c. करणें.

ENVIABLE, *a.* v. V. स्पृहणीय, स्पृह्य, ईर्ष्यांविषय, ईर्ष्यापात्र, ईर्ष्याजनन-शक्तिक.

ENVIER, *n.* ENVIOUS, *a.* v. V. इरेना, हेव्याचा, देखदुखी *or* ख्या-मत्सरी, समत्सर, मात्सर, अन्यशुभद्वेषी, असोशा *or* असोशी, असोशीक, दृष्टाचा पापी *or* खोटा, वक्रदृष्टि, ईर्ष्यायुक्त, ईर्ष्यालु, ईर्ष्यमाण, ईर्ष्याधीन, ई, र्ष्यावान्, ईर्ष्यामय, अक्षांत —in high degree. ईर्ष्यावश, ईर्ष्यान्वित, मत्सरावेष्ट.

ENVIOUSLY, *adv.* v. A. हेव्याने, मत्सराने, & c. ईर्ष्यापूर्वक *or* पुरस्सर.

To ENVIRON, *v. a.* v. To SURROUND. घेरणें, वेढणें, वेष्टणें, वेढा *m.*-घेरा *m.* घालणें, गरका *m.* मारणें.

ENVIRONS, *n. neighbouring places.* आसपासचा देश *m.* आसमंतात्-देश *m.* भोंवरगांव *m pl.* भोंवरदेश *m.* सामंतदेश *m.* घेरा *m.*

ENVOY, *n. ambassador.* वकील, दूत.

ENVOYSHIP, *n.* वकिली *f.* दौत्य *n.*

ENVY, *n.* ईर्ष्या *or* ईर्षा *pop.* ईर *f.* हेवा *m.* इसाळ *m.* मत्सर *m.* मात्सर्य *n.* वक्रदृष्टि *f.* अक्षमा *f.* अक्षांति *f.* अन्यगुणद्वेष *m.* अन्यशुभद्वेष *m.* परोत्कर्षासहन *n.*

To ENVY, *v. a.* ईर्ष्या *or* ईर्षा *pop.* ईर *f.*-हेवा *m.*-मत्सर *m.*-& c. करणें, पोटन. दुखणें *g. of s.* डोळे *m. pl.* जळणें *g. of s.* पोटांत सलणें, पोटांत शूळ *m.* उठणें, पोटदुखी *f.* होणें *g. of s.*

EPACT, *n. excess of the solar year above the lunar.* सौरचांद्राब्दांतर *n.*

EPHEMERAL, *a. lasting one day* एकदिवसाचा, ऐकाहिक, दिनायु, एकाहजीवी.
2 *short lived.* दोनदिवसाचा, अठवडेपाईक *or* वाईक, उत्पन्नविनाशी.

EPIC-POEM, *n.* पंताडा *or* पोंवाडा *m.* माहात्म्य *n.* वीरोपाख्यान *n.* वीरचरित्र *n*

EPICEDIUM, *n.* v. ELEGY. शोकगीत *n.* विलापकवन *n.*

EPICENE, *a. common to both genders.* उभयलिंगक, उभयलिंग, उभयविध.

EPICURE, *n. one given to luxuries of the table.* पोटबाबू, पुरवानंद गोडघाशा, जीभशिंदळ, भोजनसुखतत्पर-आसक्त-&c. पोटार्थी.
2 v. SENSUALIST. भोगी, विलासी, विहारी.

EPICYCLE, *n.* पाक्च्चक्र *n.*? परिधि *m.*

EPIDEMIC, *n. disease which seizes many people.* मरी *f.* जरीमरी *f* मरगी *f.* महामारी *f.* धाम *f.* पटकी *f.* लपेट *f.* झांत *or* नी *f.* वारें *n.* मारि *f.* मरक *n.* मारक *m.*

EPIDEMIC, EPIDEMICAL, *a.* v. N. सांतीचा, पटकीचा, वाऱ्याचा, &c. बहुमारक, बहुग्राहक, बहुव्यापक, धाडीचा.

E. fever. जरलपेटf. जरीf.

EPIDERMIS, n. *outer skin.* बाहेरलीत्वचाf. बहिस्त्वक् f. बाह्यत्वक् f.

EPIGASTRIC, a. v. N. वरलेपोटाचा, मणिपूरसंबंधी.

EPIGASTRIUM, n. *upper part of the abdomen.* वरलेंपोटn. मणिपूरn.

EPIGEUM. See PERIGEE

EPIGLOTTIS, n. श्वासमार्गाचा पडदाm. कंठद्वारपालm.

EPIGRAM, n. *pointed, lively piece of poetry.* नोक झोकीची कविताf. नोकीची कविताf. चुटकाm. साकून कविताf.

EPILEPSY, n. अपस्मारm. फेपरेंn. फुरेंn. मरगीf. मिरगीf. घुरेंn. मरकm. ग्रहामयm. भूनविक्रियाf.

Fit of e. गिरकेंn. फेपरेंn

EPILEPTIC, a. v. N. फेपरेकरी, फेपऱ्या, अपस्मारी, अपस्मार रोगी, मिरग्या.

EPILOGUE, n *poem, &c at the end of a play.* अंत्यमंगलn नाटकांत मंगलश्लोकm.

EPINICION, n. *song of triumph.* जयगानn. जयगीतn. जयघोषm.

EPISODE, n *separate incident in a poem or story.* उपकथाf. अवांतरकथाf. पताकाf.

EPISODIACAL, a. v. N. उपकथेचा, &c. प्रासंगिक, प्रसंगोपात्त, उपकथेसंबंधी.

EPISTASIS, n. *suppression of urine &c.* मूत्रावरोधm. आनाहm. मलबद्धरोगm.

EPISTLE, n. v. LETTER. पत्रn.

EPISTOLARY, a. v. N. पत्रोपत्रींचा, कागदोपत्रींचा, पत्रसंबंधी, पत्रविषयक, पत्रद्वारक

EPITAPH, n. *inscription on a tomb stone.* थडग्यावरचा लेखm.

EPITHALAMIUM, n. *nuptial song.* लग्नगीतn. विवाहगीतn. वैवाहिकमंगलगीतn. लग्नाचा पोंवाडाm.

EPITHET, n. *adjective.* विशेषणn. गुणवाचकशब्दm. गुणनामn.

2 *title,* v. NAME. उपाधिm.

EPITOME, n. v. ABRIDGMENT. सारांशग्रंथm. सारसंग्रहm सारोद्धारm.

EPOCH, n. *fixed point from which time is computed.* शकादिm. शकमूलn. शकारंभm. ध्रुवm.

EQUABILITY, n. v. A. 1. सारखेपणाm. एकसारखेपणाm. समभावm. समानभावm. समानताf. साम्यn.

2 समानवृत्तिf. समवृत्तिf. समवृत्तित्वn. समचित्तताf.

EQUABLE, a. *of uniform tenor, equal, even.* सारखा, एकसारखा, समान, सम, अन्यूनाधिक, अन्यूनानतिरिक्त, समस्थ.

2 *equanimous.* सगचित्त, समवृत्ति, समानवृत्ति, समतोल.

3—temperament, &c. समधात, समरस, सात्म्याचा.

EQUABLY, adv. v. A. 1. एकसारखा, सारखा, सारखेपणाने, &c.

EQUAL, a. सारखा, समान, सम, तुल्य, बराबर, बराबरचा, बराबरीचा, सममात्र.

2 *uniform.* See EQUABLE.

3 *matching, par.* बराबरीचा, जोडीचा, तोलाचा, एकतोलाचा, समतोल, समकक्ष, समानकक्ष.

4 *exactly correspondent, answering closely.* तंत, तंतोतंत, समसमान.

5 *adequate to,* See COMPETENT.

EQUAL, n. *match, fellow.* बराबरचा, बरोबरीचा, जोडीचा, तोलाचा, समतोल, समकक्ष, तोड f. तुलनाf.

To EQUAL, v. a. *be equal to.* सारखा-बराबर-सम-तुल्य-&c. असणें-होणें, तुळणें, बरोबरीf.-सरीबरीf.-सरf.-&c. येणें g. of s. ला or स of o.

2 *make equal to.* सारखावणें, सारखा-बरोबर-सम-&c. करणें.

EQUALITY, n. v. A. 1. सारखेपणाm. बरोबरीf. तुलनाf. तुलाf. सरीबरीf. तौल्यn. साम्यn. समताf. समभावm.

To claim e. with. मांडीस मांडीf. टेकून बसणें, टाकf. टाकणें, बराबरीf. आणणें.

To EQUALIZE, v. a. *make equal.* बराबर-सारखा-सम-समान-समतोल-&c करणें, सारखावणें, समीकरणn. करणें g. of o.

EQUALIZED, EQUALLED, p. v. V. सारखा-&c. केलेला, समीकृत, तुलित.

EQUALLY, adv. v. A. सारखा, एकसारखा, बरोबर, बरोबरीने.

EQUANIMITY, n. *evenness of mind.* समानवृत्तिf. समवृत्तिf. समभावm. समानभावm. समानप्रकृतिf.

EQUANIMOUS, a. v. N. समानवृत्ति, सगवृत्ति, समचित्त, समरस, समानप्रकृतिक.

EQUATION, n. *making equal.* समीकरणn.

2—in algebra. समीकरणn. समीक्रियाf.

Reduced to an e. समीकृत.

EQUATOR, n.—terrestrial. विषुववृत्तn विषुवचक्रn. विषुवरेखाf. विषुवमंडलn. भूमध्यरेषाf. भूचक्रn. विषुवद्वृत्तn. भूपरिधिm. निरक्षm.

Country along the e. निरक्षदेशm.

Radius of e. भूकरणm.

2—celestial. नाडिमंडलn.

EQUATORIAL, a v. N. 1. विषुववृत्ताचा, विषुवचक्राचा, &c. भूमध्यरेषासंबंधी.

EQUERRY, n. राजाच्या घोडशाळेचा अधिकारी, पाग्या.

EQUESTRIAN, a. *pertaining to horses.* अश्वसंबंधी, अश्वविषयक, आश्विक.

2 *mounted.* अश्वारूढ, अश्वारोही, अश्वारोह, तुरंगी.

EQUESTRIAN, n. v. HORSEMAN. अश्वसादी, अश्वचारी, तुरंगी.

EQUIANGULAR, a. समकोण, समकोणक.

EQUIDISTANT, a. सारख्या अंतराचा, समांतर.

EQUILATERAL, a. समभुज.

EQUILIBRATION. See EQUIPOISE.

EQUILIBRIUM, n. v. EQUIPOISE. समतोलm. समतुलनाf. समताf. तुलासाम्यn. तुलासमताf.

In e. with. भारोभार, भारंभार, समतोल, तोलोतोल.

EQUINE, a. *relating, &c. to a horse.* अश्वसंबंधी, अश्वविषयक, आश्विक, आश्व.

EQUINOCTIAL, a. v. N. विषुवसंबंधी, विषुवरेखासंबंधी.

E. circle or line, v. EQUATOR. विषुवरेखाf. विषुवद्वृत्तn. विषुवचक्रn.

E. point. विषुवn.

E. points. क्रांतिपातm.

EQUINOX, n. विषुवn. विषुपn. विषुवत्n.

Autumnal E. विषुवपदn. जलविषुवn.

Day of the e. विषुवदिनn.

Interval between the equinoxes. अयनकालm.

Precession of the equinoxes. अयनचलनn. क्रांतिपातगतिf.

Shade cast at noon by a gnomon at the e. पलभाf.

Vernal E. महाविषुवn. हरिपदn.

Festival held about the vernal e. होळीf. शिमगाm.—Dust-day after the burning of *Holi.* धुळवडf. रंगपंचमीf.—Holy-day after the day of burning. शितळ शिमगाm.—Light rain which falls about this time. होळीचें शिंपणेंn.—Mud-pit for sporters to kick and dance in. राडf.—Obscene verses sung at the festival.

सख्या *f. pl.*—Pile arranged to be kindled. होळी, हुताशनी *f.*—Powder thrown about. गुलाल *m.*—Glass-ball filled with it. गुलालगोटा *m.* कुमकुमा *m.*—Right of placing the cake upon the pile. होळीची पोळी *f.*—Scattering of colored powders. रंगशिंपणें *n.* शिंपणें *n.*—Song in eulogy of the festival. होरी *f.*—Sport of dust-throwing. धूलिवंदन *n.*—Sport and fun on the last day. कोकट होळी,—Sporter or fun-maker during the festival. होळकर *or* होळीचा होळकर.—To burn the *holi*. होळी *f.* करणें.

To EQUIP, *v. a. accoutre.* सजवणें, सज्जणें *or* सजणें, संजोगणें, सज्जसिद्ध-&c. करणें, सजणी *f.*-&c. करणें *g. of o.*

EQUIPAGE, *n. attendants, train,* v. RETINUE. सवारी *or* स्वारी *f.* इनाम *m.* लवाजिमा *m* आरावा *m.*

E of a chieftain. खाससवारी *f.*

2 See CARRIAGE.

EQUIPMENT, *n.* v. V.—*act.* सजवणें *n.* सजणी *f.* सजवणी *f.* सजवणूक *f.* सज्जन *n.* सज्जना *f.* सज्जीकरण.

I *necessaries,* v. APPARATUS. साज *m.* सरंजाम *m.*

EQUIPOISE, *n. equality of weight, equilibrium.* समतोल *m.* समतुलना *f.* भारसमता *f.* भारसाम्य *n.* तुलासाम्य *n.* तुलासमता *f.* समतोल्य *n.*

In e. with. भारोभार, भारंभार, समतोल, तोलातोल.

To hold in e. पासंगावर-काट्यावर-धड्यावर-&c. धरणें-राखणें-ठेवणें.

EQUIPOLLENCE, EQUIPOLLENT. See EQUIVALENCE.

EQUIPONDERANCE, *n.* v. EQUIPOISE. वजनाची बरोबरी *f.* समतोल *m.* भारसाम्य *n.* समतोल्य *n.*

EQUIPONDERANT, *a. of the same weight.* समतोलाचा, एकतोलाचा, एकवजनी, समतोल, समभार, तोलाचा.

To EQUIPONDERATE, *v. n. be equal in weight.* समतोलाचा-समतोल-समभार-&c. असणें-होणें.

EQUIPPED, *p.* v. V. सजलेला, सजवलेला, &c. सज्ज, सज्जित, सज्जीकृत, सज्य, शिलेपोस, कडीकोट.

EQUITABLE, *a. due, right,* v. JUST. नीतीचा, न्यायाचा, यथान्याय, न्याय्य, यथार्ह, यथायोग्य, उजू, मार्गाचा, रास्त.

2—of persons, v. JUST. इनसाफी, न्यायी, न्यायाचा, नीतीचा, न्यायनिष्ठ, नीतिमान् *pop.* नीतिवान, नीतिवंत &c. प्रामाणिक.

EQUITABLENESS, *n.* v. A. 1. प्रमाणिकपणा *m.* न्याय *m.* यथान्यायता *f.* न्यायानुगुण्य *n.* न्यायानुकूल्य *n.* उजूपणा *m.*

2 प्रमाणिकपणा *m.* न्यायिता *f.* न्यायनिष्ठा *f.* प्रामाण्य *n.* प्रामाणिकत्व *n.*

EQUITABLY, *adv.* v. A. न्यायेंकरून, यथान्याय, न्यायपूर्वक, न्यायानुसार, न्यायतः.

EQUITATION. See RIDING.

EQUITY, *n.* v. JUSTICE. न्याय *m.* इनसाफ *m.* नीति *f.*

EQUIVALENCE, *n.* v. A. 1. मोलाचा-किमतीची बरोबरी *f* समतोल *m.* बरोबरी *f.*

EQUIVALENT, *a. equal in value or worth,* lit. fig. एका मोलाचा, एकेकिमतीचा, तोलाचा, एका तोलाचा, समतोलाचा, समतोल, एका वजनाचा, बरोबरचा, बरोबरीचा, सममूल्य, एकमूल्य.

2 *of the same import.* एकार्थाचा, एकार्थक, समानार्थक.

EQUIVALENT, *n. that which is equal in value, &c.* बरोबरीचा-तोलाचा-एकतोलाचा-&c. पदार्थ *m.*-विषय *m.*-&c. समानमूल्यद्रव्यांतर *n.*

EQUIVOCAL, *a. ambiguous.* द्व्यर्थ, द्व्यर्थक, उभयार्थक, दुटप्पी, दुभावाचा, उभयपक्षीसमान, उभयसाधारण, उभयसामान्य, द्व्यामुष्यायण, दोहींडगरींवरचा, अळमटळम, श्लिष्ट, व्यधिकरण.

E. generation. अयोनिसंभव, अयोनिज, स्वेदज.

EQUIVOCALITY, EQUIVOCALNESS, *n.* v. A. द्व्यर्थता *f.* द्व्यर्थकत्व *n.* दुटप्पीपणा *m.* द्व्यर्थभाव *m.*

EQUIVOCALLY. See AMBIGUOUSLY.

To EQUIVOCATE, *v. n. speak ambiguously, use terms which admit of different senses.* दुटप्पी बोलणें, दुभावाचें बोलणें *n.*-दोहींडगरींवरचें बोलणें *n.*-&c. बोलणें, अकडंनिकडं *n.* -इधरतिधर *n.* -अळमटळम *f.* -&c. करणें, बावंद्या *f. pl.*-भावांस्तेम *pl.* लावणें-घेणें-फोडणें, पर्यायम सांगणें-फोडणें.

EQUIVOCATION, *n.* v. V. दुटप्पी बोलणें *n.* द्व्यर्थक भाषण *n.* अकडंनिकडं *n.* वाक्छल *m.* इधरतिधर *n.*

EQUIVOQUE, *n. ambiguous speech.* वक्रोक्ति *f.* श्लेष *m.*

ERA, *n.* See EPOCH.

2 *succession of years proceeding from a fixed point.* शक *m.* शाक *m.*

Founder of an e. शककर्ता, शाकेश्वर.

In, from, &c. the e. शके (as शकेसतराशे वावन).

To ERADICATE, *v. a.* v. To ROOT OUT. मुळासुद्धां उपटून-उपडून काढणें-टाकणें, समूलोत्पाटन *n.*-समूलोत्पाट *m.*-निर्मूलन *n.*-निर्मूल *n.* करणें.

ERADICATION, *n.* v. V.—*act.* मुळासुद्धां उपटणें *n.* समूलोत्पाटन *n.* समूलोत्पाट *m.* निर्मूलन *n.* निर्मूल *n.*

To ERASE, *v. a.* v. To EFFACE. खोडणें, खोडून-टिपून-छिलून-खरडून-&c. काढणें, पुसून टाकणें.

To e. much, confusedly, &c. खोडाखोड *f.* करणें.

To e. completely. तळसून काढणें.

ERASING, ERASURE, *n.* v. V.—*act.* खोडणें *n.* &c. लोप *m.*

I *place where a word has been erased.* खोडलेलें स्थळ *n.*

ERE. See BEFORE.

ERE LONG. See SOON.

To ERECT, *v. a. raise upright.* उभा करणें, उभारणें, उंचावणें.

2 v. To BUILD. बांधणें, रचणें.

ERECT, *a. upright, not leaning.* उभा, नीटउभा, सरळउभा, नीट, सरळ, सताड.

Rigidly e. तरतरीत उभा.

ERECTION, *n.* v. V. 1.—*act.* उभा करणें *n.* उभारणें *n.* उभारणी *f.* उत्थापन *n.*

2—*act.* बांधणें *n.* रचना *f.* रचणूक *f.*

ERECTNESS, *n.* v. A. उभेपणा *m.* सरळउभेपणा *m.* सरळपणा *m.* &c.

ERGO, *adv.* ह्मणून, तस्मात्.

EROTIC, *a.* v. AMATORY. शृंगारी, शृंगारिक *pop.* शृंगारीक, शृंगाररससंबंधी.

To ERR, *v. n. deviate, stray,* v. To WANDER. चुकणें, बहकणें *or* भकणें, चुकून जाणें.

2 *mistake, blunder.* चुकणें, बहकणें *or* भकणें, घसरणें, वाहवणें, चूक *f.* करणें, झक *f.* मारणें.

ERRAND, *n. message, something to be told or done by a messenger.* निरोप *m.* संदेश *pop.* संदेसा *m.* प्रेष *m.* दौत्य *n.* दूतकर्म *n.* संदिष्टकर्म *n.*

Empty e. or trip. हेलपटा *or* हेलपाटा *m.* झोका *m.* झोकचिठ्ठी *f.* गोता *m.* खेटे *m. pl.*

Running on an empty e. येरजार *or* झार *f.* येरझार *f.*

Running about on empty errands. तिरस्थळी *f.* हेलपटनिशी *f.* हेलपायकी *f.*

To send upon an empty e. हेलपटणें, भडकावणें.

ERRAND-BOY, *n.* निरोप्या.

Errant, Erratic, Erring, *a.* v. Wandering. भ्रमी, भ्रमणकर्ता, भ्रमणकारी, &c. ओढाळ, परागंदा, स्खलित.

2 *deviating, straying.* चुकर, चुकार, चुकूर, भ्रमी, भ्रमिष्ट, भ्रांत, विभ्रांत.

Errantry, *n.* v A. 1. फिरणें*n.* भ्रमण*n.* पर्यटन*n.*

Erratum, *n* अशुद्ध*n.* चूक*f*

Correction of errata. शोध*m.*

Sheet of errata. शोधपत्र*n.* शुद्धिपत्र*n.*

Erroneous, *a. erring, mistaking.* चुकणारा, चुकलेला, भ्रांत, भ्रमी, भ्रमिष्ट.

2 *false, mistaken,* v. Wrong. चुकलेला, चुकीचा, भ्रांतीचा, भ्रमाचा, अशुद्ध, अप्रमात्मक.

Erroneously, *adv.* चुकून, भ्रांतीने, भ्रांति-भ्रम-मतिभ्रमपूर्वक, चुकत-चुकत, चुकतमाकत *or* वाकत, चुकूनमाकून *or* वाकून.

Erroneousness, *n.* v A. 2. खोटेपणा*m.* खोटाई*f.* अप्रमात्मकता*f.*

Error, *n. wandering from truth.* भ्रम*m.* भ्रांति*f.* मतिभ्रम*m.* मतिभ्रांति*f.* भ्रमज्ञान*n.* संभ्रम*m.* विभ्रम*m.* मिथ्यामति*f.* अविद्या*f.*

The two grand sources of *error* are आवरण and विक्षेप or *the covering or concealing (by the object contemplated) of its real nature or quality ;* and *the casting forth of an appearance or seeming different from reality.*

2 *mistake, blunder, inaccuracy.* चूक*f.* चुकी*f.* अशुद्ध*n.* अवद्ध*n.* दोष*m.* तफावत*f.* गुंजावीस*f.*

Errors and omissions,—compreh. चूकभूल*f.* चळचूक*f*

"Errors excepted." चूकभूल द्यावी घ्यावी.

Erst. See Before. Formerly.

Eructation, *n.* v. Belch. ढेकर *or* ढेकूर*m.*

Erudite, *a.* v. Learned. विद्वान्, पढीक, पढलेला, व्युत्पन्न, अध्ययनसंपन्न, अधीत.

Erudition, *n.* v. Learning. विद्या*f.* विद्वत्ता*f.* पांडित्य*n.* ज्ञातृत्व*n.* व्युत्पत्ति*f.* अध्ययनसंपत्ति*f.* अक्षरसंपत्ति*f.*

Eruption, *n. breaking forth.* फुटणें*n.* स्फोट*m.* सवेगनिस्सरण*n.*

2—in medicine. उनणें*n.* उफणणें*n.* उगवण*f.* पुरळ *or* पुरूळ*m.*

E after fever. कांटे*m pl.*

Fulness or copiousness of an e. लाहडा*m.* (as देवीचा-गोंवराचा-खरजेचा-&c. लाहडा).

3 (as of ants, gnats, &c.) *sudden swarming.* उद्भीज*n.* हुंडार*n.* पेंव*n.* *v.* फुटणें.

Erysipelas, *n.* इसप *or* वम ? विसर्प*m.*? विसर्पिका*f.*? उदर्द*m.*?

Escalade, Escalading, *n.* v. V. शिड्या लावून चढणें*n.*

To Escalade, *v. a. scale.* शिड्या लावून चढणें.

To Escape, *v. a. avoid, obtain security or exemption from.* चुकवणें, टाळणें, टळविणें, झुकविणें, हुकविणें.

To be avoided. चुकणें (as हें तुह्मी केलें असतां तर माझें किती दुःख चुकलें असतें).

2 *pass unobserved.* चुकवणें, दृष्टि*f.*-नजर*f.*-&c. चुकवणें, चुकूनराहणें, दृष्टींतून जाणें.

To Escape, *v. n. flee and be secure.* सुटणें, सुटून जाणें, निघून जाणें, अंतरणें, पळून-&c. निभावणें-वहिवाटणें, तरणें, पार पडणें, निभावणें, वहिवाटणें, जगणें, वांचणें.

2 *pass unharmed.* धड-सुधा-अपूट-कोरा-&c. राहणें.

Escape, Escaping, *n.* v. V. A. 1.—*act* चुकवणें*n.* टाळणें*n.* &c. टाळणी*f.* टाळणूक*f.* निस्तरण*n.* निस्तार*m.*—*state.* आंगसुटका*f.* बचाव*m.* उद्धार*m.* उद्धारगत*f.* तरणूक*f.* सुटका*f.*

Means of e. तरणोपाय*m.*

v. V. N. 1. पळून जाणें*n.* सुटून जाणें*n.* &c.

Escharotic, *a. caustic.* मांसदाहक, दाहकारी.

Escharotic, *n.* अवसादन*n.*

Escheat, *n. land, &c. which reverts to the state through failure of heirs.* वेहननमाल *or* वैननमाल*m.* बेवारीसमाल*m.* बेवारीस जिंदगी*f.* मयतमाल*m* अदायादरिक्त*n.*

To Eschew. See To Avoid

Escort, Escorting, *n.* v.V —*act.* बोळवणें*n.* बोळवण*f.* बोळवणी*f.* बोळवणूक*f.*

I *attendant protecting body.* वलावा *or* वल्हावा*m.* बोळावा*m.* पावणी*f.*

A light e. सडीसवारी*f.*

Cost or hire of an e. वलावा *or* वल्हावा*f.*

To Escort, *v. a. attend and guard by land.* बरोबर-संगें-&c जाऊन पावणें-पोहंचविणें-पावणें*n.* करणें, &c. बोळवणें, बोळवण*f.*-बोळवणी*f.*-बोळवणूक*f.* करणें *g. of o.*

Esculent, *a* v. Eatable. खाया-चा-जोगता-&c. भक्ष्य, भक्षणीय, भोज्य

Esoteric, *a. private.* गुप्त, गुप्तोक्त, एकांतोपदिष्ट, रहःकथित.

E doctrine. चोरविद्या*f.*

Especial. See Special.

Especially, *adv.* विशेषें करून, विशेषतः, विशेषात्कारें, मुख्यत्वें करून, प्राधान्यें करून.

Espionage, *n. employment of spies.* चारद्वारकावलोकन*n.* चारद्वारकदर्शन*n.* चारचक्षु*n.* पैशुन्य*n.*

Esplanade, *n.* किल्ल्याचें मैदान*n.*

Espousal, Espousing, *n* v. V. 1.—*act.* वाग्दान*n.* वाचादान*n.* मागणी*f.*

2 वरणें*n* वरण*n.* परिणय*m.* परिणयन*n.* पाणिग्रहण*n*

3 स्वीकारणें*n.* &c. स्वीकार*m.* अंगीकार*m.* कैवार*m*

4 कैवार*m.* कारवेस मारणें*n* &c.

To Espouse *v. a* v. To Betroth. वाग्दान*n.*-वाग्निश्चय*m.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *wed,* v. To Marry. उद्वाहणें, परणणें *or* प्रणणें, वरणें, परिणय*m.*-परिणयन*n.*-पाणिग्रहण*n.* करणें *g. of o.*

3 *adopt, take up (to maintain, &c.).* आदरणें, अंगीकारणें, स्वीकारणें, धरणें, घेणें, अभिमानणें *or* अभिमान*m.* धरणें *g. of o.* कैवार*m.* घेणें-करणें, मनावर घेणें *or* धरणें, डोईवर घेणें.

4 *take under protection.* कारवेस-काखाटीस-वगलेस मारणें-घेणें, कारवेत-वगलेत घेणें, कैवार*m.* घेणें-करणें.

Esprit, *n.* अभिमान*m.*

E. de corps. स्वगणाभिमान*m.*

E. de parti. स्वपक्षाभिमान*m.* स्वमताभिमान*m.*

E. de pays. देशाभिमान*m.*

To Espy. See To Spy.

Essay, *n. attempt,* v. Trial. यत्न*m.* प्रयत्न*m.* उद्योग*m.*

I *tract.* स्वल्पप्रबंध*m.*

To Essay, *v. n. attempt,* v. To Try. यत्न*m.*-प्रयत्न*m.*-उद्योग*m.* &c. करणें, करून पाहणें-बघणें.

Essence, *n. constituent substance,* v. Nature. तत्व*n.* आत्मा*m.* प्रकृति*f.* प्रकृतिस्वभाव*m.* तन्मात्र*n.* सत्व*n.*

Oneness or identity of e. तादात्म्य*n.* तदात्मकता*f.*

2 *main substance or virtue of.* कस*m.* सार*m.n.* सारांश*m.* तत्व*n.* तत्त्वांश*m.*

3—in medicine, v. Extract. काढा*m.* कषाय*m.* अर्क*m.* निष्कर्ष*m.*

Fragrant e.—gener. अत्तर*n.*

4 *substance, virtue, pith, marrow, cream, flower.* सार*m n.* सारांश*m.* गर्भ*m.* तात्पर्य*n.* तात्पर्यार्थ*m.* तत्व*n.* तत्वार्थ*m.* तात्विक*n.* तत्त्वामाल*m.* सत्व*n.* निर्गलितार्थ*m.* गोळाबेरीज *or* गोळीवेरीज *f.* गोशेरा*m.* गोश्वारा*m.* गोष्वारा*m.* नीस*m. v.* काढ, इत्यर्थ*m.* इदमित्थ*n.*

5 See Being.

Essential, *a* v.N 1 *pertaining naturally.* स्वभावसिद्ध, स्वाभाविक, प्रकृतिसिद्ध, निसर्गसिद्ध.

2 *necessary to the existence of.* स्वभावसिद्धिसाधक, स्वभावसिद्धीचा, अविनाभावाचा, अविनाभूत, प्रवृत्तिनिमित्तभूत, नांतरीयक, अव्यभिचारी, अस्तित्वैकहेतुक, सत्त्वैकहेतुक, सत्त्वोपादान.

Essential and inherent character. अविनाभाव*m.*

3 *highly necessary, and important.* जरूरीचा, फार जरूरीचा, आवश्यक, नियतावश्यक, अवश्योपयोगी.

Essential, *n. constituent principles.* See Nature.

2 *chief point, point of great importance.* जरूरीची गोष्ट *f.* आवश्यकविषय*m.*—&c.

Essentially, *adv.* v. A. 1. स्वभावेंकरून, स्वभावाने, स्वभावतः, निसर्गतः.

To Establish, *v. a. settle, fix, set, place.* स्थापणें, थावरणें, थारावणें, थिरावणें, घालणें, स्थापन*n.*-स्थापना *f.*-आधान*n.*-अभिष्ठान*n.*-विधान*n.* करणें *g. of o.* स्थापित-स्थिर-&c. करणें.

2 *set up, institute.* स्थापणें, संस्थापणें, मांडणें, उभारणें, स्थापन*n.*-स्थापना *f.* करणें *g. of o.*

3 *substantiate, evince, evidence,* v. To Prove. स्थापणें, सिद्ध-करणें, खरा करून देणें-दाखवणें, स्थापन*n.*-स्थापना *f.*-& c. करणें *g. of o.*

4 See To Confirm, To Ratify.

5 (as a rule or law) v. To Appoint. नेमणें, नेमून देणें.

Established, *p.* v. V. 1. स्थापलेला, थावरलेला, & c. स्थापित, अधिष्ठित, आहित, काईम, मुस्तकीम, नियत.

2 स्थापलेला, &c. स्थापित, संस्थापित, उत्थापित.

3 स्थापलेला, सिद्ध केलेला, & c. स्थापित, सिद्ध, साबून *or* साबीत, उपपन्न.

Establisher, *n.* v. V. 1. स्थापणारा, & c. आधायक, विधायक, विधाता, विधानकर्त्ता.

2 स्थापणारा, &c. स्थापक, संस्थापक, उत्थापक.

3 स्थापणारा, & c. स्थापक, स्थापनकर्त्ता, & c. निर्वाहक.

Establishment, *n.* v. V. 1.—*act.* स्थापणें*n.* स्थापन*n.* स्थापना *f.* जडाव*m.* आधान*n.* विधान*n.* निवेशन*n.*—*state.* जडाव*m.* निवेश*m.* अधिष्ठान*n.*

2 स्थापणें*n.* & c. स्थापन*n.* स्थापना *f.* संस्थापन*n.* संस्थापना *f.* उत्थापन*n.* —*state.* प्रतिष्ठा *f.*

3—*act.* स्थापणें*n.* साधन*n.* स्थापन*n.* स्थापना *f.* मंडन*n.* निर्वाह*m.* —*state.* उपपत्ति *f.* सिद्धि *f.*

Document or writing in e. साधनपत्र*n.*

E. of a position. साध्यसिद्धि *f.*

Means of establishing (a charge, claim, suit, & c.). साधनसूत्र*n.*

I *appointed allowance.* नेमणूक *f.*

II *body (as of officers, servants, &c.) established.* नेमणूक *f.* नेमणुकीची मंडळी *f.* कारखाना*m.*

State or domestic e. इतमाम*m.* लवाजमा*m.* खटला*m.* खटलें*n.*

III Worldly e. *one's fortune, business, retinue, train, &c.* संसार*m.* खटला*m.* खटलें*n.* आरावा*m.* अरस्नूल*m.* संसाराचा गाडा*m.* गाडानाडा*m.* जोजार*m.* फडफडागत *f.* फडफडाव*m.*

Large e. लंगरखाना*m.* फाकडपसारा*m.* ब्रह्मांडकारखाना*m.* ब्रह्मांडसंसार*m.*

Estate, *n. land, possessions, &c.* वतन*n.* वतनदारी *f.* वृत्ति *f.*

E. in land. जमीन *f.* मिरास *f.*

E. and establishment,—compreh. *lands and cattle, family and followers.* फडफडागत *f.* फडफडाव*m.* खटला*m.* खटलें*n.*

Extensive or great e. हत्तीसारखें वतन*n.*

Rise or falling to of an e. आगम*m.*

2 See Effects. 3 See State.

To Esteem, *v. a.* v. To Value. गणणें, मोजणें, मेजणें, लेखणें.

2 *value highly, prize.* चांगला-&c. समजणें-मोजणें-गणणें-मानणें, फार मानणें-मोजणें-& c.

Esteem, *n. high regard or value for.* योग्यताबुद्धि *f.* मान्यताबुद्धि *f.* मान्यताग्रह*m.* योग्यतादृष्टि *f.* मान्यतादृष्टि *f.* मान्यता *f.* गणती *f.*

Estimable, *a. worthy of regard or good opinion.* मान्य, माननीय, आदरणीय, मानार्ह, मानपात्र, भला, चांगला, योग्य.

To Estimate, *v. a. adjust the worth of, rate.* जोखणें, तोलणें, मोजणें, गणणें, जोखून-तोलून &c. ठेवणें.

2 (expenses, amount, & c) *compute, rate.* अजमासणें, अजमावणें, अटकळणें *in. con.* अटकळून सांगणें-बोलणें- पाहणें-& c. आकारणें, अडसट्टा*m.* पाहणें, अटकळ *f.* करणें, सुमार*m.* पाहणें-काढणें-बांधणें-करणें.

Estimate, Estimation, *n.* v. V. 1.—*act.* जोखणें*n.* तोलणें*n.* & c तुलना *f.* गणती *f.* मोजणी *f.* हिशेब*m.*

2 अजमासणें*n.* अजमावणें & c. आकारणी *f.*

I *computation made.* अजमास*m.* अडसट्टा*m.* आकार*m.* अटकळ *f.* ठोकताळा *or* थोकताळा*m.*

Precise and exact e. सूक्ष्ममान*n.*

Random e. वारेमाप*n.*

Rough e. कच्चा आकार*m.* स्थूलमान*n.* अटोंका *or* अटंका*m.* अनुमानधपका*m.* अनुमानोक्ति *f.* सुमार*m.* तगदमपट्टी *f.* तगदगा*m.* अटकळपंचविसी *f.*

Upon a rough, & c. e. सरासरी.

II *weight, regard.* मान*n.* पाड*m.* लेखा*m.* हिशेब *or* हिशोब*m.* गणती *f.* गणना *f.* केवा*m.*

Light e. हलकाभार*m.*

Of little e. हलका, अवगणित, अगणित.

Of the lowest e. कडेलोट, कडेशेवटचा.

III *judgment,* v. Opinion. मत*n.* बुद्धि *f.* हिशेब*m.* गणती *f.*

Estival, *a. relating, &c. to summer.* ग्रीष्मकालाचा, ग्रीष्मर्तुसंबंधी, ग्रैष्मिक, ग्रीष्मकालिक.

To Estrange, &c. See To Alienate, &c.

Estuary, *n. frith.* खाडी *f.*

Et cætera. This phrase is well rendered by आदि & इत्यादि, आदि means *first,* इति means *thus.* आदि is used in comp. and, at the end; as आम्रादि mangoes, *et cætera*; फलादि, पुष्पादि, वृक्षादि, मनुष्यादि, सुवर्ण रौप्यताम्रादि, काम क्रोध लोभादि, i. e. Fruit *being first,* flowers *being first.* इत्यादि stands alone, closing the sentence; as आकाश अग्नि वायु जल इत्यादि *A'kásha,* fire, air, water, *thus first, these being principal or precedent.* To इत्यादि the letter क is often added. *See* आदि इत्यादि, *and* आदिकरून in M. & E. Dict. Frequently the Persian वगैरे (وغيره *and the others*) is used.

The et cæteras. इतरविशेष.

Eternal, *a. without beginning or end.* अनाद्यंत, अनाद्यनंत, अनादि-

निधन, आद्यंतरहित-शून्य, आदिमध्यांतरहित, नित्यसिद्ध, सदातन, सनातन.
2 *without beginning.* अनादि, अनादिसिद्ध, विभु.
3 *without end, everlasting, endless.* सर्वकाळ राहणारा, अनंत, शाश्वत, शाश्वतिक, सनत, संतत, अक्षीप, नित्य, अनश्वर, अविनाशी, अनिधन, अमर, नित्यस्थायी, सर्वकालस्थायी, अनंतकालस्थायी.

ETERNITY, *n. duration without beginning or end.* अनाद्यंतत्वn. अनाद्यंतता f. अनाद्यनंतत्वn. आद्यंतशून्यता f.
2 *exemption from commencement.* अनादित्वn. अनादिता f. अनादिसिद्धि f.
Succession or series from e. अनादिपरंपरा f
2 *duration without end.* अनंतत्वn. आनंत्यn. शाश्वतीf. शाश्वतf.n. सातत्यn. सांतत्यn. शाश्वतता f. अनंतकालस्थायित्वn.

ETHER, *n.*—the element. आकाशn.

ETHERIAL, *a.* v. N. आकाशाचा, आकाशीय, आकाशी, आकाशज, आकाशमय, आकाशस्वरूप.

ETHIC, ETHICAL, *a.* v. N. नीतिसंबंधी-विषयक, नीतिशास्त्र-&c. संबंधी-विषयक.

ETHICS, *n. science of morals.* नीति f. नीतिशास्त्रn. नीतिविद्या f. दंडनीति f. नयm. नयशास्त्रn. नयविद्या f. अर्थशास्त्रn. बार्हस्पत्यn.

ETIQUETTE, *n. forms of ceremony.* सभ्याचारपद्धति f. शिष्टाचाररीति f. आदरोपचाररीति f.
Royal e. राजोपचारm.

ETUI, *n. case of instruments.* नाचकंड *or* कणn.

ETYMOLOGICAL, *a.* v. N. शब्दसाधनविद्यासंबंधी-विषयक, व्युत्पत्तिसंबंधी-विषयक, &c.

ETYMOLOGY, *n. derivation, analysis, &c. of words.* शब्दसाधनविद्या f. व्युत्पत्ति f. प्रक्रिया f. शब्दसाधनिका f. पदभंजनn. शब्दनिरूक्ति f.

ETYMON, *n. primitive word.* मूलशब्दm. शब्दयोनि f. शब्दबीजn.

EUCRACY, *n.*—in medicine. समधातुक प्रकृति f. धातुसाम्यn.

EULOGY, *n. writing of praise,* v. PANEGYRIC. स्तोत्रn. स्तुतिपाठm. स्तुतिवादm.
2 See PRAISE.

EUNUCH, *n.* षंड *or* शंडm. खोजाm. नपुंसकm. राशीm. क्लीवm. छिन्नमुष्कm. छिन्नांडm. तृतीयप्रकृति f.

EUPHONIC, EUPHONOUS, *a. agreeable in sound.* सुस्वर, कर्णमधुर, सुश्राव्य, श्रवणमंगल.

EUPHONY, *n. smooth enunciation of sound.* कर्णमाधुर्यn. सुस्वरोच्चारm. मधुरोच्चारm.

EUPHORBIA,—antiquorum or tirucalli. शेरm. चिकाडाm. निवळ f. निवली f. काडेहुरा *or* काड्याहुराm.—tortilis. निवडुंग *or* निवडंगm.n. निवडगुंगटm.n. निवलकांडेn.

EUROPEAN, *a.* युरोपखंडाचा, युरोपखंडांतला, युरोपखंडसंबंधी, विलायती, विलायतचा.

EUROPEAN, *n.* फिरंगी, टोपीवाला, टोपीकर, टोपकर.

EUTHANASIA, *n. easy death.* सुखाचें मरणn. सुखमरणn. सुमरणn.

To EVACUATE, *v. a. eject, void, discharge.* टाकणें, उत्सर्गm.-उत्सर्जनn.-विसर्गm.-विसर्जनn.-त्यागm.-निस्सारणn.-&c करणें *g. of o.*
2 *void by stool.* गुदद्वारा उत्सर्गm.-&c. करणें *g. of o.* हगणें.
To be evacuated. पडणें.
3 See To EMPTY, To PURGE.

EVACUATION, *n.* v. V.—*act.* उत्सर्गm. उत्सर्जनn. विसर्गm. विसर्जनn. त्यागm. त्यजनn.
2—*act.* मलविसर्गm. मलविसर्जनn. मलोत्सर्गm. मलोत्सर्जनn. मलशुद्धि f. शौचn. झाडाझटकाm.
The evacuations. मलमूत्रोत्सर्गm.
I *an* e. v. PURGE. झाडाm. दाळm.

To EVADE, *v. a. escape, avoid, elude.* चुकवणें, टाळणें, झुकाटी f.-झुकांडी f.-झुकापुरी f.-झुगारm.-झोकाm -धोकाm.-&c देणें.
2 *elude, divert, turn off.* चुकवणें, टाळणें, उडवणें, झुगारणें, हुकविणें, दाळm. देणें, टाळाटाळ f.-चुकवाचुकव f.-उडवाउडव f. करणें *g. of o* चुकांडी f.-झोंकपट्टी f.-झुगारपट्टी f. देणें.

EVADER, *n.* EVASIVE, *a.* v.V. 1. चुकवणारा, टाळणारा, झोका देणारा &c. झोक्याचा, झुकापुरीचा, झुगाऱ्याचा, &c.
2 चुकवणारा, टाळणारा, उडवणारा, &c. उडाऊ छप्पू, उडाऊछप्पी, उडवाउडवीचा, चुकवाचुकवीचा, झुगारपट्टीचा.

EVANESCENT, *a.* v. TEMPORARY. अचिर, अचिरस्थायी, क्षणस्थायी
2—of colors. कच्चा, उडाऊ

EVANGELICAL, *a. according to the gospel.* सुवार्त्तानुयायी, सुवार्त्तानुसंधानी

EVANGELIST, *n. writer of the gospel.* सुवार्त्तालिखक-रचक.
2 *preacher of the gospel.* सुवार्त्तोपदेशक.

To EVAPORATE, *v. a. convert into vapour.* वाफ f. करणें *g. of o.* वाफ करून-वाफीनें उडवणें-नेणें-आकर्षणें-सुखवणें, बाष्पभूत-वाष्प परिणामक-&c. करणें.

To EVAPORATE, *v.n.* वाफ f. होणें, वाफीनें-वाफ होऊन उडणें-अटणें-सुखणें, उडणें, उडून जाणें.

EVAPORATION, *n.* v. V A.—*act.* वाफ करणेंn. &c. बाष्पीकरणn. v. V. N. वाफ होऊन उडणेंn. बाष्पभवनn.

EVASION, *n.* v. V. 1.—*act.* चुकवणेंn. टाळणेंn. &c.
2 चुकवणेंn. उडवणेंn. &c. उडवणी f. उडवणूक f.
I *means of evading, shift, subterfuge.* सोडवण f. सवड f. खिडकी f.
II *evasive speech or arts.* अळमटळमn. f. अकडेंनिकडेंn. इधर निधरn. गदेपदेm. *pl.* घटंपटंn. हिल्लाm. हिल्लाहरकत f. पेंचपाचm. हुडजत f.

EVASIVE. See EVADER.

EVE, EVEN, *n.* See EVENING.
2 *evening before a holiday.* पर्वपूर्वसंध्या f.

EVEN, *a. level, equal, plain.* सपाट, सारखा, एकसारखा, बरोबर, साफ, निदाळ, तळवट, समान, सम, समस्थ, समसमान, न्यहार.
2 *level with, parallel to.* बरोबर, सारखा, सम *all with* शीं *of o.* समसमान.
3 *not odd.*—of number. सम, युग्म.
An e. number. बेरीf.

EVEN, *adv. notwithstanding.* जरीं.
2 *so much as.* देखील, देखीत.
3 *also, likewise.* ही, देखील, देखीत, बलक, बलकी.
4—as a word of exaggeration or emphasis. ही, देखील, देखीत.

EVEN-HANDED. See IMPARTIAL.

EVEN-TEMPERED, *a.* समचित्त, समवृत्ति, समानवृत्ति.

EVENING, *n.* सांज *or* झ f. सायंकालm. संध्याकालm. सांजवेळ f. संध्या f. तिनसांजा f. *pl.* तिनीसांजा f. *pl.* सवसांज f. सायाह्नm. सायंm. दिनावसानn. दिनांतm. दिनमर्यादा f. प्रदोषm. प्रदोषकालm. नक्षत्रदर्शनn. गोधूल मुहूर्त्तm. गोरजमुहूर्त्तm. कातरवेळ f. राक्षसवेळ *or* ळा f.
About the time of e. twilight. सवेसांजचा.
In the e. सांजे, सांजवेळीं, संध्याकाळीं, सायें.
In the dusk of e. डोळे उजेडीं.
To become or to draw towards e. सांजवणें *or* सांजळणें *or* सांझळणें.

EVENING, *a.* सांजचा, संध्याकालचा, सांध्य, प्रादोष.

EVENNESS, *n.* v. A. 1. सारखेपणा*m.* सपाटी*f.* साफी*f.* समता*f.* साम्य*n.* समानता*f*

2 बराबरी*f.* सारखेपणा*m.* साम्य*n.* समता*f.*

3 साम्य*n.* समता*f.*

EVENT, *n. incident, occurrence.* गोष्ट*f.* वृत्त*n.*

Novel or strange e. अघटितघटना*f* अपूर्वगोष्ट*f.* अद्भुत गोष्ट*f.*

2 *result, issue, upshot,* v. CONSEQUENCE. फल *pop.* फळ*n.* परिणाम*m.* परिपाक*m.*

EVENTFUL, *a. full of incidents.* उलटापालटीचा, अद्भुतवृत्त-विशेषवृत्त-वर्णनीयवृत्त-&c विशिष्ट-युक्त, विशेषवृत्तात्मक, &c. विशेषवृत्त परिपूर्ण, विशेषवृत्तानप्रचुर.

EVENTUAL, *a. happening as a consequence.* अन्यकार्यानुयायी, अन्यकार्याधीन, अन्यकार्य परिणाम भूत, कार्यरूपफलीभूत.

2 See FINAL.

EVER, *adv. at any time.* कधीं, कद्रो, कोणत्या काळीं, कोणत्या वेळां, केव्हां, कदापि (*with neg. con.*)

2 *at all times, constantly, continually.* सर्वकाल, सदा, सदासर्वदा, नित्य, निरंतर, नेहमी, हमेश, हमेशा, नित्याने, नित्यनित्यशः, सदैव, सदोदित, सतत, संतत, अजस्र,—emphatically; corresponding with *morning, noon, and night, night or day, summer or winter, early or late, &c.* सदासर्वकाळ, सदासर्वदा, बारामहिने तेराकाळ, येतां जातां, उठतांबसतां, उठल्याबसल्या, ऊठपाय *or* उठापायीं, जेव्हां तेव्हां, नित्यानित्य, नित्यनियमाने, नित्यांत, नित्यदा, नित्यउठून, रोजउठून, हरहमेश, हरहमेशा, हरघडी, हरक्षण, घडीघडी, घडोघडी, अष्टोप्रहर, रात्रंदिवस, वेळ अवेळ, अहोरात्र, निशिदिनि, अहर्निश, प्रतिपद, पदोपदीं, पदेपदे, आंगोघडी *or* ड्या, सपसप *or* सवसव.

E. and anon. जेव्हांनेव्हां, हरघडी, वारंवार.

For e. सर्वकाल, अनंतकाल, शेवटवर, शेवटपर्यंत, आकाल मर्याद.

EVERGREEN, *a.* सदाहरितपर्ण, सदार्द्रपर्णक.

EVERLASTING, *a. ever during,* v. ETERNAL, PERPETUAL. सर्वकाळ राहणारा, नित्य, नित्यस्थायी, सर्वकालस्थायी, शाश्वत, शाश्वतिक, अनंत, अविनाशी.

2—the deity, *existing from e. to e.* v. ETERNAL. नित्यसिद्ध, अनादिनिधन, अनाद्यनंत.

3—time or duration, *ever and continuously flowing.* अखंड ढंडायमान.

EVERLIVING, *a.* v. ETERNAL, IMMORTAL. नित्यजीवी, अमर.

EVERMORE. See EVER.

EVERY, *a.* हरएक, हर, प्रत्येक.

2—singly or distributively, v. EACH. एकएक, एकएकटा, एकएकला.

E. body, E. one. हरकोण्ही, एकूनएक, एकोनएक. In enhancement of this sense there are in English the expressions, *all without exception, the whole world, tout le monde, high and low, rich and poor, great and small, old and young, &c. &c.* The correspondent expressions in *Marát'hí* are collected here. आबालवृद्ध, बाळगोपाळ, लहानमोठे, लहानथोर, महारपोरसुद्धां*m.pl.* आपामरसाधारण, चांडालांत, समाकुळ पांढर*f.* रावरंक, मनुष्यमात्र, यावन्मनुष्य, यच्चयावत्.

E. one for himself (on his own bottom, &c.). आंगोपती.

To, by, per, &c. e. one,—singly. असामीवार, आंगोगडी *or* आंगागवडी.

EVERYWHERE, *adv.* जिकडेतिकडे, जिथेतिथे, सर्वत्र, सरीसर्वत्र, सर्वतः, सर्वठिकाणीं, हर एकठिकाणीं, विश्वतः, विष्वक्.

EVIDENCE, *n. manifestness,* v. CLEARNESS. व्यक्ति*f.*

2 *proof.* प्रमाण*n.* गमक*n.* मुद्दा*m.* The e. of *sense* (perception) is प्रत्यक्षप्रमाण*n. or* प्रत्यक्ष*n.*—of *reasoning* (inference) अनुमान*n.*—of *comparison* or *analogy* उपमान*n.*—*testimony* शब्द*m.* And, (as in cases of disputed property), the e. of *possession or fruition* is भोगप्रमाण*n. or* भोग*m.*—of a *grant* or other *document* (documentary) लेखप्रमाण*n. or* लेख*m.* सड *or* सडी*f.*—of *witnesses to the right* (testificatory) साक्ष्यप्रमाण*n. or* साक्ष्य*n.*—of an *appeal by ordeal* दिव्यप्रमाण*n. or* दिव्य*n.* And, e.—compreh. (documentary, oral, circumstantial, &c.), दाखला मुकाबला*m.* साधनसूत्र*n.* or—compreh. and freely (proof, presumption, argument, ground, &c), मुद्दापत्ता *or* पत्तामुद्दा*m.*

Ocular e. प्रत्यक्ष*n.* चाक्षुष*n.* चाक्षुषज्ञान*n.* दृक्प्रत्यय*m.*

Oral e. जबानी*f.*

With due e. and proof. पत्त्यागुद्यानिशीं *or* मुद्यापत्त्यानिशीं.

To have ocular e. of. दृष्टोत्पत्तीस येणें *g. of s.*

3 *witness, testimony.* साक्ष*f.* साक्षी*f.* शाहिदी*f.* ग्वाही*f.* जबानी*f.* साक्ष्य*n*

Corroborative e. पडसाक्ष*f.* प्रतिसाक्ष्य*n.*

False e. कूटसाक्ष्य*n.*

4 *witness,*—of persons. साक्षी, साक्षीदार, ग्वाही, ग्वाहीदार, शाहिदी, शाहिदीदार, शाहीद.

Corroborative e. पडसाक्षी, पडसाक्ष, प्रतिसाक्षी.

False e. कूटसाक्षी.

5 *sign, indication, thing evidencing.* लक्षण*n. or* निशाणी *or* नी*f.* दाखला*m.* पत्तामुद्दा*m.*

To EVIDENCE. See To MANIFEST, To PROVE.

EVIDENT, *a.* v. PLAIN. उघड, उघडा, स्पष्ट, साफ, प्रत्यक्ष, प्रकट *pop.* प्रगट, प्रसिद्ध.

EVIDENTLY, *adv.* v. PLAINLY. उघड, साफ, प्रत्यक्ष, प्रत्यक्षतः, साक्षात्, निवळ, धडभडीत, धादांत.

EVIL, *a. ill,*—gener. v. BAD. वाईट, दुष्ट, खराब, कुत्सित.

2 v. WICKED, SINFUL. पापी, पापिष्ट, पापाचा, कु (in comp. as कुकर्म, &c.), असत् (in comp. as असत्कर्म, असज्जन, असत्संग, &c.), दुर (in comp. as दुर्जन, दुर्गुण, &c.).

3 *distressful, afflictive, &c.* v. CALAMITOUS. दुःखाचा, अरिष्टाचा, दुष्ट, अभद्र, दुःखदायक, दुःखप्रद, दुःखावह.

EVIL, *n. ill,*—gener. v. BADNESS. वाइटपणा*m.* दुष्टपणा*m.* दुष्टाई*f.* दुष्टता*f.*

2 v. WICKEDNESS, SINFULNESS. पाप*n.* कुकर्म*n.* दुष्टाई*f.* दुर्मति*f.* दुर्बुद्धि*f.* कुडेंपण. कुडाभाव*m.* मल*m.n.*

To stir up the e. in. खोड*f.* काढणें *g. of o.*

3 *adversity, &c.* v. CALAMITY. अनिष्ट*n.* अरिष्ट*n.* अभद्र*n.* अपाय*m.*

E. to him who e. thinks. *Honi soit qui mal y pense.* ज्याचें कुडें त्याचे पुढें.

To anticipate an e. उद्यांचें मरण आज आणणें.

To be waiting to do e. unto. दर्भ घेऊन उभा असणें.

To put off an e. आजचें मरण उद्यांतर लोटणें.

Provide your remedy before the e. आसवला आधीं किंक फोडावी, पाण्या आधीं वळण बांधावें.

4 *mischief,* v. INJURY. अपाय*m.* अपकार*m.*

EVIL, *adv.* For this adverb and some of its compounds, EVIL-AFFECTED, EVIL-FAVORED, &c. See ILL.

EVIL-DISPOSED, *a.* मनाचा वांकडा-खोटा-कुढा-कुटिल-वक्र &c. वक्रदृष्टि, कुड्यापावड्याचा.

Evildoer, *n.* कुकर्मी, अकर्मी, अकर्मा, दुष्कर्मी, दुष्कर, कुजन.

Evil-doing, *n.* अपकृति *f.* दुष्कृत *n.* दुष्कृति *f.*

2 *an* e. *a sin.* कुकर्म *n.* अकर्म *n.* अकार्य *n.* दुष्कर्म *n.* दुष्कृत *n.* अपकर्म *n.*

Evil-eyed, *a.* दृष्टीचा पापी *or* खोटा, पापदृष्टि, नजरपापी.

Evil-genius, *n.*—considered as pursuing, &c. भोंदगिऱ्हा *m.* ब्रह्मकपाट *n.*

Evil-minded, *a.* v. Wicked. बुद्धीचा खोटा, मनाचा कपटी, कुऱ्याभावाचा, कुऱ्या पावड्याचा, दुर्बुद्धि, दुर्बुद्ध, दुष्टबुद्धि, दुष्टात्मा, दुरात्मा, दुष्टमानस, दुष्टचेता, दुष्टमति, कपटमति, दुर्मति, कुमति, पापमति, कुबुद्धि, पापबुद्धि, दुर्हृदय, दुर्हृद.

Evil-mindedness, *n.* v. A. कुबुद्धि *f.* कुमति *f.* कुभाव *m.* दुष्टभाव *m.* दुष्टबुद्धि *f.* दुर्बुद्धि *f* दुर्मति *f* द्वेषभाव *m.* काळेंन. काळेंवेरें *n.* काळेंभेंळेंन. कुडेंन. कुडाभाव *m.* कुडेपावडेंन. दौरात्म्य *n.* दौर्मनस्य *n*

Evil-speaking, *n* v Slander. उणें काढण्याचें बोलणें *n.* चाहडी *f.* अपवाद *m*

Evil-spirit, *n.* v. Devil. अपदेवता *f.*

To Evince. See To Manifest, To Prove.

To Eviscerate, *v. a. take out the entrails.* अंतडीं *n. pl.* काढणें *g.of o.*

To Evolve. See To Disentangle, To Open.

Ewe, *n.* मेंढी *f.* मेषी *f.*

Ewer, *n.* तस्त *n.* ताम्हण *or* न *n. dim.* ताम्हणी *f.*

Exacerbation, *n. paroxysm.* भरतें *n.* चढ *m.* प्रवृत्ति *f.* लाहडा *m.* प्रकोप *m.*

E. and remission. चढउतार *m.*

Exact, *a. nice, correct;*—of matters done, v. Accurate. बरोबर, तवनाक, रेखला, वेनावाताचा, टापटिपेचा, बदिस्त, बंदिरनीचा, शुद्ध.

2 *closely careful, strictly observant;*—of persons, v. Accurate. बेतबात्या, सूत्रक, सूत्रा, सूत्री, सुनी.

To Exact, *v. a. extort.* जुलमाने घेणें-काढणें, बळकावणें, पिळणें, पिळून-खणून-&c. काढणें.

Exaction, *n. unjust requisition, extortion.* जोरनलब *f.* खंड *m* खंडणी *f.* धोंड *f.* Certain common *exactions* of official personages are, कमरखुलाई *f.* खुराकी *f.* पासदाणा *m.* मसाला *m.*

Exactly, *adv.* v. A. 1. बराबर, नेमका, तुळाधार, तारंतार, खास, यथावत्, यथासूत्र.

1 *precisely, strictly, closely.* बरोबर, थेट, तसाच, तंत, तंतोतंत, केवल, हुबहू.

Exactness, *n.* v. A. 1. तवनाकपणा *m.* रेखलेपणा *m.* टापटीप *f.* खराई *f.*

2 सुत्रेपणा *m.* सुनीपणा *m.* सुयंत्रता *f.*

To Exaggerate, *v. a. heighten in representation.* फुगवणें, फुगवून-वाढवून-&c. सांगणें, तिखटमीठ *n.*-मीठमिरची *f.* लावणें-लावून सांगणें, हातपाय *m pl.* लावणें-फोडणें *or* लावून-फोडून सांगणें, कांद्याचा नायटा *m.*-मोहरीचा मेरू *m.*-राईचा पर्वत *m.*-पराचा पारवा *m.*-पराचा कावळा *m.*-रजाचा गज *m.*-एकाचीं दोन *n.pl.*-&c. करणें-करून सांगणें.

Exaggeration, *n.* v. V.—*act.* फुगवणें *n.* फुगवून सांगणें *n.* अत्युक्ति *f.* अतिशयोक्ति *f.* तांडव *n.* अतिरिक्तकथन *n.* अर्थवाद *m.*

To Exalt, *v. a.* See To Raise.

2 *elevate, dignify, ennoble, &c.* मोठा-उंच करणें, चढवणें, वाढवणें, मोठेपणा *m.*-थोरपण *n.*-&c. देणें, मोठेपणास आणणें, पदवी *f.* वाढवणें *g.of o.* मोठी पदवी *f.* सांगणें, मोठे पदवीस चढवणें, प्रतिष्ठा *f.* देणें, झील *f.*-शिकल *f.*-&c. चढवणें *g.of o.* शोडन. चढवणें-उभारणें *g.of o.* न्यहाल करणें.

3 See To Praise.

Exaltation, *n.* v. V. 2.—*act.* चढवणें *n.* वाढवणें *n.* &c. सरफराजी *f* तेजोवृद्धि *f.* मानवृद्धि *f.* प्रतिष्ठावृद्धि *f.*—*state.* See Greatness.

Exalted, *p.* v. V. 2. चढवलेला, मोठेपणास आणलेला, &c.

1 See Lofty, Sublime.

Examination, *n.* v. V. 1.—*act.* पुरशीस *or* पुरसीस *f.* पुस *f.* पृच्छा *f.* 2—*act.* शोधणें *n.* तपासणें *n.* &c. तपासणी *f.* तपास *m.* शोध *m* शोधणूक *f.* चौकसी *f.* छडा *m.* छडाछड *f.* छडणूक *f.* वास्तपुस्त *f.* वाजपुशी *or* वाजपूस *f.* सुड *m.* तलाश *m.* निसड *f.* विचार *m.* विचारपूस *f.* विचारणा *f.* विचारण *n.* परीक्षण *n.* परीक्षा *f.* विचक्षणा *f* समीक्षण *n.* संवीक्षण *n.* गवेषण *n.* अन्वेषण *n.* विमर्श *m.* विभावन *n.* विभावना *f.* परीटि *f.*

Public and open e. फडपूस *f.*

3—*act.* पारखणें *n.* &c. पारख *f.* परीक्षा *f.* कसोटी *f.*

4—*act.* निहाळणें *n.* &c. निहाळणी *f.* हेर *f.* हेरणी *f.* टेहळणी *f.* कसोशी *f.* निरीक्षण *n.* निरीक्षा.

To Examine, *v. a. interrogate, question.* पुरशीस *or* पुरसीस *f.*-प्रश्न *m.pl.*-सवाल *m.pl.* घालणें-करणें, पुस्तापास्त *f.*-पृच्छा *f.*-&c. करणें *g.of o.*—closely, strictly, &c. छडा *m. or* छडाछड *f.* काढणें-लावणें, छडणें, घोळणें *or* घोळ घोळून घेणें, खोदून-खोदखोदून-खोळून-&c. विचारणें-पुसणें &c. खोरसणी *f.* घेणें, कसणें.

2 *investigate, scrutinize, explore, inquire into.* शोधणें, चौकसणें, तपासणें, पाहणें, परीक्षणें, शोध *m.*-सूड *m.* घेणें-काढणें-करणें *g.of o.* छडा *m* -छडणूक *f.*-छडाछड *f.* काढणें-पाहणें-लावणें *g.of o.* अन्वेषणें, चौकसी *f.*-तपास *m.*-तपासणी *f.*-विचारपूस *f.*-&c. करणें *g.of o.*

3 *try by experiment.* पारखणें, पाहणें, कसणें, पारख *f.*-परीक्षा *f.*-करणें-पाहणें-घेणें *g of o.* कसोटी *f.* पाहणें *g.of o.* चौकसणें.

4—closely, narrowly, &c. *inspect, survey, explore.* निहाळणें, निरेखणें, हेरणें, टेहळणें, हेरणी *f.*-टेहळणी *f.*-&c. करणें, निरीक्षणें, डोळेभर *or* दृष्टिभर पाहणें, डोळ्यांत तेल घालून पाहणें, दिव्या वातीने शोधणें, कांठकोणा *m.* मोजणें.

Examined, *p.* v. V. 1. पुरशीस घातलेला, पुस्तपास्त केलेला-झालेला, &c. जातपृच्छ.

2 शोधलेला, तपासलेला, &c. विचारित, परीक्षित, अन्वेषित, अन्विष्ट, निरीक्षित, विभावित.

3 पारखलेला, कसलेला, &c. परीक्षित, जातपरीक्ष.

4 निहाळलेला, निरेखलेला, &c. निरीक्षित.

Examiner, *n.* v. V. 1. पुरशीस घालणारा, &c. पृच्छक.

2 शोधणारा, चौकसणारा, &c. शोधक, परीक्षक, अन्वेषी.

3 पारखणारा, &c. परीक्षा करणारा, परीक्षा कर्ता, परीक्षक.

4 निहाळणारा, निरेखणारा, &c. हेऱ्या, टेहळ्या.

Example, *n. pattern, ensample, model.* कित्ता *m.* नमुना *or* नमोना *m.*

Following an e. अनुकरण *n.* अनुकार *m.* अनुक्रिया *f.*

To follow the e. of. वळणावर-कित्त्यावर जाणें.

To set an e. कित्ता *m.* घालून देणें.

2 *instance, precedent.* प्रतीक *n.* अढळ *m.* उदाहरण *n.* दृष्टांत *m.* निदर्शन *n*

3—in grammar. उदाहरण *n.* निदर्शन *n.*

Exanimate, *a.* v. Dead, Lifeless. निर्जीव, प्राणरहित, निःप्राण.

To Exasperate, &c. See To Excite, To Anger, &c.

To Excavate, *v. a. make hollow, scoop out.* पोखरणें, कोरणें, पोकळ-&c. करणें.

Excavation, *n.* v. V.—*act.* पोखरणें *n.* कोरणें *n.*

1—the cavity formed. पोखर *m.n.* पोखारा *m.*

To Exceed, *v. a. go beyond, be greater or more than.* पलिकडें

–वर-&c. होणें-असणें-जाणें–&c. अगळा–अधिक–वरचा-अतिरिक्त-&c. असणें, अतिक्रमm.-अतिक्रमणn–&c. करणें.

2 *surpass* See To Excel.

To Exceed, *v. n. go too far, pass the bounds of propriety.* मर्यादा*f.* सोडणें–सोडून जाणें, मर्यादातिक्रमm.-मर्यादातिक्रमणn.–मर्यादोल्लंघनn.-&c. करणें.

Exceeder, *n.* Exceeding, *p. a.* v V. A. 1. पलिकडें जाणारा-&c. अधिक, (and, in comp. as एकाधिकशत, एकाधिकसहस्र, व्यधिकलक्ष, पंचाधिककोटि, एकाधिक विंशति, &c.), उत्तर (in. comp. as पंचोत्तरशत, क्रोशोत्तर योजन, अंगुलोत्तरहस्त), अधिक अगळा, अगळा (ex. शेर अगळा मण, मण अगळी खंडी), अतिरिक्त (esp. in comp. as एतदतिरिक्त, तदतिरिक्त), पर (in comp as परःशत, परःसहस्र, परोक्ष &c.).

Exceeding, Exceedingly, *adv. to a great degree.* अतिशय, अतिशयित, अत्यंत, फारच, पराकाष्टा, पराकाष्टेचा *a. decl.* अति (in comp. as अतिसुंदर, &c)

To Excel, *v. a. outgo, outdo, exceed, surpass, transcend.* मागें टाकणें-पाडणें-सांडणें, जिंकणें, अंतरणें, मार्जा पाडणें, माग सांडणें, पगडी*f.*–पागोटें*n.* घेणें *g. of o.* कान*m. pl.* कापणें *g. of o.* अवली*f.* साधणें, उणें*n.* आणणें *with* ला *or* स, अगळा-अधिक-श्रेष्ठ-&c. होणें, चढ*m.*-अतिक्रम*m.*-अतिक्रमण*n.*–&c. करणें.

To Excel, *v. n. be preeminent.* वरचढ-वर्चस्वी-उत्कृष्ट-श्रेष्ठ-&c. असणें, चढ*m.*-वर्चस*n.*-वर्चस्व*n.*-वर्चस्वता*f.* असणें *g: of s.*

Excelled, *p.* v. V. A. मागें टाकलेला, &c. जिंन.

Excellence, *n.* v. Goodness. गुण*m.* सत्व*n.* सौष्ठव*n.* उत्कर्ष*m.* प्रकर्ष*m.* गुणोत्कर्ष*m.* गुणाधिक्य*n.* गुणातिरेक*m.*

2 *an e., a virtue, good quality, &c.* गुण*m.* सद्गुण*m.* सुलक्षण*n.* भूषण*n.*

Excellent, *a.* v. Good. उत्तम, वरिष्ठ, श्रेष्ठ, उत्कृष्ट, प्रकृष्ट, प्रकांड, खासा, लोकोत्तर.

Most e. सर्वोत्तम, अत्युत्तम, परमवरिष्ठ, परात्पर, परमोत्कृष्ट, सर्वोत्कृष्ट.

Except, *p. exclusively of.* शिवाई, वांचून, विना, वेगळ *or* ळा, खेरीज, खेरीज करून, सोडून, वेगळा करून, वगळून.

To Except, *v. a. leave out* खेरीज-वेगळा-निराळा-वर्ज-वर्जित-&c. करणें, वर्जणें, वगळणें, सोडणें.

2—in grammar. व्यावृत्ति *f.*-अवच्छेद*m.*-व्यवच्छेद*m.*-&c. करणें.

To Except, *v. n.* See To Object.

Excepted, *p* v. V. A. 1. खेरीज केलेला, वर्जलेला, वगळलेला, &c. वर्ज, वर्जित, व्यतिरिक्त, अपवादित, खेरीज.

2 अवच्छिन्न, व्यवच्छिन्न, व्यावृत्त, विधिसंकुचित, विधिसंकोचित.

Excepter, *n.* v. V. A. 1. खेरीज करणारा, वर्जणारा, वर्जक, वर्जन कर्ता-कारी.

2 व्यावृत्ति करणारा, अवच्छेदक, व्यवच्छेदक, व्यावर्तक.

Exception, *n.* v. V. A. 1.—*act.* वर्जणें*n.* वगळणें*n.* &c. व्यतिरेक*m.* वर्जन*n.* बहिष्कार*m.* बहिष्करण*n.* अपवाद*m*

2 अवच्छेद*m.* व्यवच्छेद*m* व्यावृत्ति *f.* विधिसंकोच*m.* ग्रहण*n.*

I *matter or point excepted.* विधिभंजक*n.* विधिसंकोच*m.* विपक्ष*c.* अपवाद*m.*

II See Objection.

Exceptionable, *a.* v. Objectionable. सबाध, बाध्य, दूषणीय, दूष्य.

Exceptious. See Captious.

Excess, *n. greaterness or moreness,*—gener. विशेष*m.* वरताळा*m.* आधिक्य*n.* प्राधान्य*n.* सौष्ठव*n.*

By great e. *to a degree much beyond.* सातसवाईने *or* सातसवाई.

E. and deficiency. कमज्यास्त*n.* कमज्यास्ती*f.* कमतेशी*m.* न्यूनाधिक्य*n.* न्यूनाधिकभाव*m.*

2 *superabundance, superfluity.* पराकाष्ठा*f.* अधिकाई*f.* अतिरेक*m.* अतिशय*m.* अतिरिक्तता*f.* आतिरेक्य*n.* आतिशय्य*n.*

3 (of action). In this sense there are numerous and forcible words of combinations. Corresponding with these, there are in English but few single words, and the combinations, to which the English idiom inclines, though abundantly strong and striking, have of course no place in a Dictionary. Ideas, however, and judgments, and thoughts, and feelings, are, when expressed in English, expressible in *Marát'hí:* and the exhibition of the mode of expressing them, howsoever it may violate the forms and rules of Lexicography, cannot but be acceptable to the scholar who is in earnest. For this sense then, or, as more comprehensively and more strikingly expressed under *vehemence and ardency,* or *violence and intenseness, of action,* and, as conveyed by such words and combinations as *extravagance, exorbitance, outrageousness, wild intemperance, furious vehemence, &c. &c.* are, पराकाष्ठा, अतिरेक*m.* हद्द*f.* वेहद्द*f.* शर्त्त*f.* कहर*m* गजब *or* एकगजब*m.* अनर्थ*m.* दंगा*m.* सीमा *pop.* शिमा*f.* जुलूम*m.* आकांत*m.* धूम*f.* धुमाळी*f.* धुमड*f.* प्रलय*m.* झोंबट*m.* तुफान*n.* अवधंडा*m.* सतम*f.n.* घमशान*n.* झिबड *or* डी*f.* झोड*f.* वेडाचा पाऊस*m.* ढकलपंच्यासी*f.* मार*m.* मारामार*f.* गर्दी*f.* अत्याचार*m.* अतिशय*m.*

To carry to e वाकी*f.* न ठेवणें *g. of o.*

Excessive, *a.* v. N. 1. *exceeding.* अतिमर्याद, अमर्याद, निर्मर्याद, मर्यादातीत, उन्मर्याद, लंघितमर्याद, अतिक्रांतमर्याद, वेहद्द, अतिशय, अतिशयित, आत्यंतिक, लंघितनियम, अतिक्रांतनियम, निरसीम, अतिमान, अति (in comp. as अतिक्रम, &c.)

2 *superabundant, &c.* वेसुमार, अति (in comp. as अतिवाद, अतिरेक &c.), अत्यंत, अतिशय, अतिरिक्त, अतिशयित, अनिवार, दुर्रत, वेमार.

3—of actions or agents. As this is the general sense borne by the following and many other extensively and emphatically used words, *extravagant, exorbitant, outrageous, intemperate, wild, mad, &c.* here are collected the *Marát'hí* words which the most closely render them. पराकाष्ठेचा, शर्त्तीचा, जरब, भारी, मनस्वी, अत्यंत, अनर्थाचा, आकांताचा, अपरिमित, अमित, अनिवार, नितांत, अतोनात *or* त, अमर्याद, अनिमर्याद, निर्मर्याद, अतिशय, प्रचंड, प्रकांड, आतिशयित, वेहद्द, वेसुमार, वेताल, अवोट, बळकट, अचाट, आत्यंतिक, अनिमान.

Excessively, *adv.* v. A. 1. अतिशय, अमर्याद, अति, अत्यंत, पराकाष्ठेचा (*a. decl.*) पराकाष्ठा, फारच, भारी, वेसुमार, वेताल, &c. असोव.

To Exchange, *v. a. give for, barter, truck.* बदल-बदला-&c देणें, प्रतिदान*n.*-परिदान*n.*-विनिमय*m.*-निमय*m.*-&c. करणें.

2 *interchange.* बदलाबदल *f.*-अदलाबदल *f.*-सदलाबदल *f.*-फेरमोबदला*m.*-फेरबदली*f.*-&c. करणें *g. of o.* ऐवज मोबादला करणें.

3 (monies or currencies). बटवणें *or* बटावणें *or* वटावणें.

Exchange, Exchanging, *n.* v. V. 1. बदला देणें*n.* &c. परिदान*n.* प्रतिदान*n.* विनिमय*m.* निमय*m.* व्यतिहार*m.*

2 बदलाबदल *f.* अदलाबदल *f.* मुबदला *or* मुबादला*m.* फेरमोबदला*m. or* मोबादला*m.* फेरबदली *f.* हेवडदेवड *f.*

I *traffic with monies.* सट्टा*m.* सट्टाबट्टा *or* बट्टासट्टा*m.*

II *balance of currencies.* बटाव *or* वटाव*m.* बट्टा*m.* बटाई *f.* बटणावळ *f.*

Surplusage or gain on e. बरबट्टा*m.* बट्टावळ*m.*

III *person changing with.* इसममुबादला*m.*

IV (as of a watch, a body of troops, &c.). बदली*f.*

V *place where merchants, &c. transact business.* उदमीलोकांचा फडm.-अड्डाm. चौकm.

EXCHEQUER, *n.* जमाबंदीची कचेरी *f.*

EXCISE, *n.* v. CUSTOM. जकात *f.* सायरn. शुल्कn.

E. booth, box, stand. सायरn

EXCISEABLE, *a.* जकातीचा, जकाती.

EXCISEMAN, *n.* जकात्या, जकातदार.

EXCISION, *n. cutting off.* अवच्छेदm. अवकर्त्तनn.

EXCITABLE, *a.* v. V. 1. चेतवायाजोगा-&c. उद्दीपनीय, उद्दीप्य, उत्तेजनीय, उद्बोधनीय.

2 चेतवाया-चा-जोगा-&c. &c. संतापनीय, संताप्य.

I *soon excited.* शीघ्रोत्सुक, शीघ्रोत्कंठी.

EXCITATION, EXCITEMENT, *n.* v. V. 1.—*act.* उचलणेंn. उठवणेंn. चेष्टवणेंn. &c. उचल *f.* उठावणी *f.* उद्दीपनn उत्तेजनn. उत्थापनn. उद्बोधनn. प्रबोधनn. बोधनn. उद्बोधm. प्रबोधm. बोधm. इंद्रियबोधनn. —*state.* उत्तेजितत्वn. उद्बोधितत्वn. उद्बुद्धता *f.* प्रबुद्धावस्था *f.* &c. आवेशm. आविष्टता *f.*

2—*act.* खिजवणेंn. चेतवणेंn. &c. खिजवणी *f.* चेष्टावणी *f.* चिडवणी *f.* खवंडाळी *f.* संतापनn. क्षोभणn. —*state.* खाजवाखाजव *f.* खवळाखवळ *f.* संतापm क्षोभm. आवेशm. व्याक्षोभm. क्षुब्धता *f.*

3—*act.* गडबडवणेंn. तळमळवणेंn. &c.—*state.* तळतळ *f. intens.* तळतळाटm. तळमळ *f.* तलखली *f.* आवेशm. संभ्रमm. आवेगm. संवेगm. See also IMPATIENCE.

To EXCITE, *v. a. arouse, stir up.* चेतवणें, चेष्टवणें, उठवणें, उचलणें, ठोठावणें, उचल *f.*-उठावणी *f.*-उत्तेजनn.-उद्दीपनn. उद्बोधनn.-प्रबोधनn. -उद्बोधm.-प्रबोधm.-&c. करणें *g. of o.* जागा-जागता-जागृत &c. करणें.

2 *provoke, enrage, exasperate,* v. TO ANGER. खिजवणें *or* खिजावणें, खाजवणें, चेतवणें, चितावणें, चेष्टवणें, चेतळवणें, खलखलावणें, फुंकणें *or* फुंकून देणें, संतापवणें, क्षोभवणें, खवंदळणें, खोड *f.* काढणें *g. of o.* खवंडाळी *f.* करणें *g. of o.*

3 *disorder, flurry,* v. TO AGITATE. गडबडवणें, तळमळवणें, गडबड *f.*-तळमळ *f.*-तळतळ *f.*-संभ्रमm.-&c. करणें *g. of o.*

EXCITED, *p.* v. V. 1. उचललेला, उठवलेला, चेष्टवलेला, &c. उत्तेजित, तेजित, उत्थापित, प्रबोधित, प्रबुद्ध, उद्बुद्ध, समुत्सुक, उदित.

2 चेतवलेला, खिजवलेला, &c. तप्त, संतप्त, संतापित, क्षुब्ध, क्षोभित.

To be or become e. चेतळणें *or* चेताळणें, आवेशणें, क्षोभणें, खवंदळणें, खवळणें, झांज जाणें.

3 गडबडवलेला, &c. डामाडूळ, संभ्रांत.

EXCITER, *n.* EXCITING, *p. a.* v. V. 1. उठवणारा, चेष्टवणारा, &c. उचल-&c. करणारा, उत्थापक, उत्तेजक, उद्दीपक, दीपक, उद्बोधक, प्रबोधक, उत्तेजन-उद्दीपन-&c. कर्त्ता-कारी.

2 चेतवणारा, खिजवणारा, संतापवणारा, &c. संतापक, संतापनकारी-&c.

3 गडबडवणारा, &c. संभ्रमकारक, आवेगकारक, &c.

To EXCLAIM, *v. n. call out, vociferate,* v. TO BAWL. मोठ्याने बोलणें, ओरडून बोलणें.

2 (against). हाकाटाm.-हाकाटी *f.* करणें, नांवानेंबोंब *f.* मारणें *g. of o.* गिल्ले *m.pl.* सांगणें *g. of o.*

EXCLAMATION. See OUTCRY.

To EXCLUDE, *v. a. shut out, &c.* lit. fig. आंत येऊं न देणें, आंत येण्याची बंदी *f.* करणें *g. of o.* प्रवेशावरोधm.-प्रवेशप्रतिबंधm.-प्रवेशवर्जनn.-&c. करणें *g. of o.* वर्जणें, वर्ज-वर्जित-खेरीज-&c. करणें, वर्जनn.-बहिष्कारm. -बहिष्करणn.-&c. करणें *g. of o.*

EXCLUDED, *p.* v. V. वर्ज केलेला, &c. वर्ज, वर्जित, खेरीज, बहिष्कृत, व्यावृत्त, अवरुद्धप्रवेश, रुद्धप्रवेश, प्रतिबद्धप्रवेश.

EXCLUDER, *n.* EXCLUSIVE, *a.* v. V. वर्ज करणारा, &c. वर्जक, वर्जन-&c. कर्त्ता-कारी-&c व्यावर्त्तक, प्रवेशावरोधक, प्रवेशनिरोधक-प्रतिबंधक-&c.

EXCLUDIBLE, *a.* v. V. वर्ज करायाजोगा-&c वर्जनीय, वर्ज्य, व्यावर्त्य.

EXCLUSION, *n.* v. V.—*act.* आंत येऊं न देणेंn. &c. प्रवेशावरोधm. प्रवेशनिरोधm. प्रवेशप्रतिबंधm. वर्जनn. बहिष्कारm. बहिष्करणn. व्यावृत्ति *f.*

EXCLUSIVE, *a. possessed to the exclusion of others.* अन्याग्राह्य, इतराग्राह्य, अन्यव्यावृत्त, अनन्यग्राह्य.

To EXCOGITATE, *v. a. strike out by thinking.* मनन करून योजणें-रचणें-काढणें, कल्पिणें, चिंतणें.

EXCOGITATION, *n.* v. V.—*act.* कल्पना *f.* मननपूर्वक योजना *f.*

EXCLUSIVELY, *adv.* v. A. दुसऱ्यांस-इतरांस-अर्थांतरांस-&c. वर्जून-खेरीज करून.

To EXCOMMUNICATE, *v. a.* धर्मांतून काढणें-घालवणें, धर्मबहिष्करणn. -धर्मबहिष्कारm.-धर्मबहिष्कृति *f.*-&c. करणें *g. of o.* वाळ *f.*-वाळीतn. घालणें-पाडणें, धर्मबहिष्कृत-धर्मबाह्य-अपांक्त-बहिष्कृत-&c. करणें.

EXCOMMUNICATED, *p.* v V.—*act.* धर्मांतून काढलेला, &c. धर्मबहिष्कृत, वाळीत, बहिष्कृत, अपांक्त.

EXCOMMUNICATION, *n.* v. V.—*act.* धर्मांतून काढणेंn. &c. धर्मबहिष्कारm. धर्मबहिष्करणn. धर्मबहिष्कृति *f.* वाळ *f.* वाळीतn.

EXCORIATION, *n. abraded skin.* सालडेंn. सालपटn. साल *f.n.* सालारडेंn. चट्टाm. पापेटाm. *v.* जा.

EXCREMENT, *n.* v. DUNG. विष्ठा *f.* किट्टn. मलm.n. *pop.* मळm. अन्नमलm.n. आहारमलm.n. पुरीषn.

HUman e. गूm.

EXCREMENTAL, *a. belonging, &c. to e.* अन्नमलाचा, किट्टाचा, अन्नमलसंबंधी, किट्टसंबंधी, उत्सर्जितमलसंबंधी-विषयक.

EXCREMENTITIOUS, *a. containing e. &c.* किट्टरूप, किट्टात्मक, त्यक्तमलात्मक, उत्सर्जितमलरूप, देहोत्सृष्ट, देहत्यक्त.

EXCRESCENCE, *n.* (upon the body) v. WEN. वृद्धि *f.* मांसवृद्धि *f.* अवाळूn. गुल्मm.

2 (upon a tree, &c.). गुळुंब *or* भ *or* गुळूमn. टुंगn. टुंगरn. टुंगळn. टुंगूळn. टेंगूळn. टुंबरn. गुंज *f.n.*

EXCRETION, *n. evacuation.* त्यागm. उत्सर्गm. विसर्गm.

2 See EXCREMENT.

EXCRETIVE, EXCRETORY, *a.* मलोत्सर्जक, मलत्याजक, किट्टोत्सर्जक, किट्टत्याजक.

EXCRUCIATING, *a. extremely painful or distressing.* अतिवेदनेचा, अतिवेदना कारक, जिवावरचा, जिवापरता, जीवघेण्या, प्राणहर, जिवापाडीचा.

To EXCULPATE, *v. a.* v. TO ABSOLVE. निरपराध-निर्दोष ठरावणें-करणें, दोषm.-&c. उडवणें, दोषमोचनn.-दोषमुक्ति *f.*-दोषनिरसनn.-&c. करणें.

EXCURSION, *n. ramble, jaunt, trip, tour.* सहल *f.* सफर *f.* फेरफटकाm. फेराm. पर्यटनn.

2 See DIGRESSION.

EXCUSABLE, *a.* v. V. 3. माफ करायाजोगा, सोडायाजोगा, क्षमा करायाजोगा, क्षमापात्र.

To EXCUSE, *v. a. extenuate, palliate.* निमित्तn.-सबब *f.*-&c. सांगून उडवणें-घालवणें-कमी करणें, हुज्जत *f.*-निमित्तn.-बहाणाm.-&c. सांगणें.

2 *disengage from obligation.* सोडणें, सुटका *f.*-मोकळीक *f.*-सोडवण *f.*-सोडवणूक *f.*-सोड *f.*-क्षमा *f.*-&c. करणें-देणें, माफ करणें, माफी *f.* देणें.

3 *pardon*, v To Forgive, To Pass over. माफ करणें, क्षमा*f.* करणें.

Excuse, *n. apology, plea.* सोडवण*f.* सोडवणूक*f.* निमित्त*n.* दोषपरिहारक भाषण*n.* परिहारक*n.*

False e. मीस*n.* मिष*n.* निमित्त*n.* हुजत*f.* बहाणा*m.* खिडकी*f.*

Framer of excuses. निमित्तखोर, हुजतखोर, हुजती, तपसील*m.*

String of excuses. वावन*f. v.* साग, लाव, बयाण*m.* बयाद*m.f.v.* सांग, वाच.

Execrable, *a. very bad, vile,* v Hateful अतिदुष्ट, कुत्सित, अतिनिंद्य, घाणेरडा.

To Execrate. See To Curse.

To Execute, *v. a. perform, do,* v To Accomplish. करणें, करून टाकणें, साधणें, संपादणें, सिद्ध करणें, सर करणें, बजावणें, अनुष्ठणें.

2 *punish capitally.* जीव*m.*-प्राण*m.* घेणें *g.of o.* वधशिक्षा*f.*-मरणदंड*m.*-देहांतदंड*m.*-देहांतदंडन*n* -वधदंड*m.*-वधदंडन*n.* करणें, देहांत करणें.

Executed, *p.* v V. 1. साधलेला, संपादलेला, &c. साधित, अनुष्ठित.

2 देहांतदंडित, प्राणांतदंडित, वधदंडित, जातवधदंड.

Execution, *n* v. V. 1 —*act.* साधणें*n.* संपादणें*n.* &c. साधन*n.* साधणूक*f.* अनुष्ठान*n.*

2—*act.* देहांतदंडन*n.* प्राणांतदंडन*n.* वधदंडन*n* वध*m.*

Place of e. वधभूमि*f.* वधस्थान*n.*

Executioner, *n.* v. V. 1. *and* Agent, Performer. 2 मांग*m.* अंतक*m.* प्राणांतक*m.* वधपाशी*m.*

Executive, *a. that administer the laws.* राज्यविधि-राज्यनियम-&c प्रवर्त्तक-प्रवर्त्तनाधिकारी.

Executor, *n.* (to a will). मृत्युलेख चालवणारा-बजावणारा, मृत्युलेख प्रवर्त्तक.

Exegetical. See Explantory.

Exemplar. See Example

Executress, Executrix, *n.* (to a will). मृत्युलेख चालविणारी-&c.

Exemplary, *a. worthy of imitation.* कित्त्याचा, कित्ता घ्यायाजोगता -&c. दाखला घ्यायाजोगता, दृष्टांतास योग्य, अनुकरणीय, अनुकार्य, अनुसार्य, अनुकरणार्ह, अनुसरणार्ह, अनुगम्य, उत्तम, भला.

2 *such as may give warning to others.* दहशत-धाक-जरब-&c. बसवायाचा-बसायाचा-बसवायाजोगा &c. जरबेचा.

Exemplification, *n.* v. V.—*act.* दाखला देणें*n.* दृष्टांतसमर्थन*n.*

I See Copy.

Exemplified, *p.* v. V. दाखल्याने स्पष्ट केलेला, &c. दाखलेवाईक, दृष्टांत समर्थित, उदाहृत.

To Exemplify, *v. a. illustrate, example.* उदाहरण*n.*-दाखला*m.*-दृष्टांत*m.*-&c. देणें *or* देऊन सिद्ध करणें, स्पष्ट-&c. द्योतवणें.

To Exempt, *v. a. give immunity to.* सोडणें, सुटका*f.*-मोकळीक*f.* -माफी*f.*-&c. देणें, माफ करणें.

Exempt, *a.* Exempted, *p.* v. V. सुटा, सोडलेला, माफ, माफीचा पाळणुकीचा.

E. from tax or duty. गैरदस्त, गैरदस्ती, दस्तीवाद, पाळ.

Exemption, *n. immunity.* माफी*f.* मोकळीक*f.* सुटका*f.* मुक्ति*f.*

To Exenterate, *v. a. take out the bowels of.* अंतडीं*n. pl.-&c.* बाहेर काढणें.

Exequial, *a.* v. N. उत्तरकार्याचा, &c. और्ध्वदेहिक, उत्तरक्रियासंबंधी.

Exequies, *n. funeral rites,* v. Obsequies. क्रिया*f.* कर्मांतर*n.* क्रियाकर्मांतर*n.* उत्तरकार्य*n.* उत्तरक्रिया*f.* अंत्येष्टि*f.* और्ध्वदेहिक*n.*

Exercise, *n. practising,* v. Practice. अभ्यास*m.* कसरत*f.* फेरफटका*m.* अभ्यसन*n.* सराव*m.*

2 *employing, working, &c.* वापरणें*n.* व्यापार*m,* व्यवहार*m.*

3 *labour for health, &c.* सहल*f.* व्यायाम*m.*

To Exercise, *v. a. exert, use, put in use.* कामीं-उद्योगास-&c लावणें, व्यापार*m.*-व्यवहार*m.*-खर्च*m.*-&c. करणें *g of o.* खेळवणें, चालवणें.

2 *employ, engage, work at, in, &c.* वापरणें, व्यापारणें, व्यवहारणें, वहिवाटणें, घोळणें.

To e. one's self at, in, &c. वापरणें, वहिवाटणें.

Exercitation. See Exercise.

To Exert, *v. a. put forth, use.* कामीं लावणें, खर्चणें, करणें, प्रयोग*m.* करणें *g. of o.* लावणें, खर्च*m.*-व्यय*m.*-&c. करणें *g.of o.*

To e. one's self, v. To Strive. श्रम*m.*-मेहनत*f.* घेणें, नेटणें, झटणें, बळ*n.* करणें, दांतो बळ*n.* धरणें, दंड*m.pl.* पेलणें.

Exertion, *n.* v. V.—*act.* कामीं लावणें*n.* &c. प्रयोग*m.*

I *strenuous effort,* v. Effort. प्रयत्न*m.* आयास*m.* प्रयास*m.* सायास*m.* कष्ट*m.*

Exhalation, *n.* v. V 1.—*act.* बाष्परूप त्याग*m*

I *that which is exhaled,* v. Vapour. वाफ*f.* बाष्प*n*

To Exhale, *v. a. emit, send out—as vapour.* वाफेच्या रूपाने सोडणें, वाफ करून सोडणें, बाष्परूप त्याग*m.*-बाष्परूपोत्सर्ग*m.*-&c. करणें, सोडणें.

2 *draw out*—as vapour. See To Evaporate.

To Exhaust, *v. a. drain, consume, use wholly.* खर्चणें *or* निश्शेष खर्चणें, शोषणें *or* शोखवणें, उडवणें, अटवणें, फडशा*m.*-फन्ना*m.*-सप्पा*m.* -&c. करणें-उडवणें *g.of o.* फडशाफारीक*f.*-निझाडा*m.*-निःपात*m.*-झाडा*m.*-निसांठा*m.*-&c. करणें *g.of o.* सारणें, कोरडा-खलास-फारीक -&c. करणें.

2 *tire out, consume the strength of,* v. To Tire. भागवणें, शिणवणें, श्रमवणें, हायास-जिकिरीस-जेरीस-चिरकीस-&c. आणणें, शीण*m.* -भागवटा*m.*-&c. आणणें, चुरा*m.* -चुराडा*m.*-&c. करणें *g. of o.* भूस*n.* बूर काढणें-पाडणें *g of o.* बेजार-बेदम-जेर-&c. करणें.

Exhausted, *p.* v. 1. निश्शेष खर्चलेला, उडवलेला, खलास, समाप्त, फारक *or* फारीक *or* ख.

To be e. संपणें, सरणें, होणें, खपणें, अटपणें, उरकणें, उडणें, समाप्ति*f.* होणें *g.of s.*

Certain phrases and free formations in this sense, and answering to *To be out, done, up, clean gone, &c.* are थाळा*m.*-घंटा*f.* -शंख*m.* वाजणें *g.of s.* नावानें पूजा*n.* पडणें *g.of s.* तळ*m.* लागणें-पडणें *g.of s.* बराबर होणें, बियाण्यास नसणें, वाट*f.* लागणें *g.of s.* निरानिपटा*m.*-धुवाधार*f.*-निझाडा*m.*-निसांठा*m.*-निःपात*m.*-फन्ना*m.*-आखरी*f.* होणें *g.of s.* वाढणें.

2 भागवलेला, &c. बेजार, बेदम, हलाक *or* ख, चकनाचूर *or* चकाचूर, तुटार, दिक्क, निप्राण, लचलालबंगला, परिश्रांत, क्लांत, सुश्रांत.

To be e. दमणें, शिणणें, भागणें, वेंधणें *or* वेंगणें, अटणें *or* जीव*m.* अटणें, टणकारणें, टणकणें, चिरकीस येणें, जेरीस येणें, जिकिरीस येणें, कडो सरीस येणें, उरीं फुटणें, नाडी*f.* अटपणें *g.of s.* हायास येणें, किर्र *adv.* होणें, जीव*m.* तुटणें *g.of s.* उताणा पडणें, नाकीं नऊ येणें, मद्दयास येणें, भूस*n.*-भुसकट*n.* बूर*m.* निघणें-पडणें *g.of s.* घोडें*n.* थकणें *g.of s.* रेंगळणें, डेंगणें, तरसणें, कलमळणें *impers. or with* जीव, डोकें, *&c. as s.* डोई*f.* टेंकणें, मरोपुरेसा होणें, सुश्रांतणें.

Exhauster, *n.* Exhausting, *p. a.* v. V. 1. निश्शेष खर्चणारा, फडशा करणारा-उडवणारा, निसांठा करणारा, &c.

2 भागवणारा, शिणवणारा, &c. भागवट्याचा, शिणाचा, &c. परिश्रांतिकारक.

EXHAUSTION, *n.* v. V. 1.—*state.* समाप्ति*f.* निसांटा*m.* निश्शेडा*m.* आखरी*f.* निःपात*m.* लय*m.* For the expression of this sense, and with particular implications and significancies well worthy of observation, there are some lively and striking formations. ठणठणाट*m.* ठणठणपाळ*m.* खडखडाट*m.* घणघण घंटा*f.* वालोवाल निसंतान*n.* खसखसाट*m.* नकार घंटा*m.f.* अस्त*n.* फना *or* ज्ञा*m.* घळघळ घंटा*m.f.* थाळा वाटी*f.* चणचण*f.*

2 भागवटा*m.* भागलीक*f.* शीण*m.* ताण*m.n.* मोडकळा*m.* तुटारी*f.* आट*f.* आटाआट*f.* आटापाट*f* आटापीट*f.* हलाकी *or* खी*f.* पिठाड*m.n.* पिठाडा*m.* पीठ*n.* आटापिटा*m.* *or* टी*f.* वाटापाट*m.f.* बूर*m. v.* काढ, निघ, पड, तिरपीट*f.* टेंक*f.* खुरदमा*m.* चकनाचूर *or* चकाचूर*m.* ठणक *or* ठणका*m.* ठणकारा*m.* घुमा*m.* भुसडा *or* भुसाडा*m.* भूस*n.* भुसा*m.* कलमल*f.* क्लांति*f.* परिश्रांति*f.* त्रेधा*f.*

EXHAUSTLESS. See INEXHAUSTIBLE.

To EXHIBIT, *v. a.* v. To SHEW. दाखवणें, दर्शविणें, प्रदर्शिणें, प्रदर्शन*n.* करणें *g. of o.*

EXHIBITION, *n.* v. V.—*act.* दाखवणें*n.* &c. प्रदर्शन*n.*

I (in medicine). प्रयोग*m.*

To EXHILARATE, *v. a.* v. To ANIMATE, To CHEER. खुशा-आनंदित-हृष्टचित्त-आह्लादित-&c. करणें, उल्हास*m.*-उत्साह*m.*-&c. आणणें.

To EXHORT, *v. a.* v. To CHARGE, To ADVISE. बजावणें, सांगणें, सांगी*f.* करणें, बुद्धि*f.*-बुद्धिवाद*m.* सांगणें, उपदेश*m.*-बोध*m.*-&c. करणें.

EXHORTATION, *n.* v. V.—*act.* सांगी*f.* सांगणी*f.* उपदेश*m.* बुद्धिवाद*m.* उद्बोध*m* बोध*m.* बोधन*n.*

EXHORTATIVE, EXHORTATORY, *a. containing exhortation.* उपदेशाचा, उपदेशात्मक, उपदेशरूप.

EXIGENCE, EXIGENCY, *n. want, need, distress.* गरज*f.* ओढ*f.* ओढगस्ती*f.* अडचण*f.* तारंबळ*f.* तान*m.* गिरिचदारी*f.*

EXILE, *n.* See BANISHMENT. 2 *banished person.* देशनिकाल्या, देशपार केलेला, देशबहिष्कृत.

To EXILE. See To BANISH.

To EXIST, *v. n. to be.* असणें, जिणें

2 See To LIVE.

EXISTENCE, *n.* v. V. आहेपणा*m.* अस्तित्व*n.* सत्व*n.* सत्ता*f.* भाव*m.* स्थिति*f.*

Attainment of the end of e. जन्मसार्थक*n.* जन्मसाफल्य*n.* जीवसाफल्य*n.*

Prior e. प्राग्भाव*m.*

EXISTENT, *a.* EXISTING, *p. a.* v V. असणारा, अस्तित्वविशिष्ट, विद्यमान, भौतिक, सात्विक, सत्ववान्, सत्तावान्.

E. and non-existent. सदसत्, भावाभावविशिष्ट.

I *extant.* प्रसिद्ध, उपलभ्यमान, उपलभ्य.

EXIT. See DEPARTURE.

EX OFFICIO. अधिकारपरत्वें *or* परत्वेंकरून.

To EXONERATE, *v. a. free from a charge or blame.* मोकळा-मुक्त-निर्मुक्त-&c. करणें, दोषानिराळा-वेठपका-&c. करणें.

EXORBITANCE, EXORBITANCY, *n.* v. A. अतिशयता*f.* अतिशय्य*n.* अमर्यादता*f.*

EXORBITANT, *a.* lit. fig. v. EXCESSIVE. अतिशयित, अमर्याद, निर्मर्याद, निस्सीम, अप्रिमात, बेठिकाणा.

2—of price. जबर, जरब, भारी.

To EXORCISE, *v. a.* v. DEVIL. झाडणें, घालवणें, प्रसारण*n.*-भूतनिस्सारण*n.* करणें.

EXORCISER, EXORCIST, *n.* v. V. भूतकाढ्या, पंचाक्षरी, देवरुषी *or* शी, देवळशी, मांत्रिक, जाणता.

EXORDIUM, *n.* v. PREFACE. उपोद्घात*m.* उपन्यास*m.* वाङ्मुख*n.*

EXOTERIC. See PUBLIC.

EXOTIC, *a.* v. FOREIGN. विदेशीय, विदेशी, विदेशज, अन्यदेशज, देशांतरज.

EXOTIC, *n.* विदेशीय-&c. वृक्ष*m.*-वनस्पति*m f.*-औषधी*f.*-&c.

To EXPAND, *v. a. spread out,* v. To SPREAD. पसरणें, विस्तारणें, फैलावणें, फैलावणी*f.*-फैलाव*m.*-&c. करणें *g. of o.*

To EXPAND, *v. n. spread out.* पसरणें, प्रसरणें, रुंदावणें, फैलावणें.

2 *dilate, open out.* खुलणें, फुलणें, उमलणें, विकसणें, उकलणें.

3 fig.—with delight, &c फुलणें, फुलफुलणें, खुलणें, खुलावणें, कळी*f.* उमळणें *g. of s.*

EXPANDED, *p.* v. V. A. & V. N. 1. पसरलेला, विस्तारलेला, &c. पसरट, विस्तारित, विस्तीर्ण, विस्तृत, विसृत, प्रवृद्ध, प्रकीर्ण.

2 खुललेला, उकललेला, &c. सविकाश, प्रफुल्ल, प्रफुल्लित, उन्मीलित, विकसित.

3 फुलफुललेला, खुलावलेला, &c. प्रफुल्ल, प्रफुल्लित.

EXPANSE, *n. wide extent.* सपाटी*f.* तळ*m.* तळवट*n.*

EXPANSION, *n.* v. V. A —*act.* पसरणें*n.* विस्तारणें*n.* &c. फैलावणी*f.* प्रसार*m.* प्रसारण*n.*

v. V. N. 1.—*state.* विस्तार*m.* फैलाव*m.* पसारा*m.* प्रसार*m.* प्रसरण*n.* प्रसर*m.* विस्तृति*f.* प्रपंच*m.* वृद्धि*f.*

2—*act.* खुलणें*n.* फुलणें*n.* &c. उन्मीलन*n.* विकसन*n.*

EXPANSIVE, *a.* पसरावयाजोगा-जोगता-&c. पसारा व्हावयाजोगा-&c. प्रसरणीय.

EX PARTE. एकतर्फी, एकतर्फा, एकपक्षी.

E. statement. एकतर्फामजकूर*m.*

E. view-opinion-statement. एकदेशी मत*n.*-कल्पना*f.*-लक्ष्य*n.*-तर्क*m.*-वाद*m.*-मजकूर*m.*-&c

To EXPATIATE, *v. n. range at large* मोकळ-मोकार-मोकाट-मोकळेपणी-&c. फिरणें, स्वैरगमन*n.* करणें.

2 *enlarge in discourse,* v. To ENLARGE. विस्तार*m.*-फैलाव*m.*-तांडव*n.*-&c. करणें *or* करून बोलणें-लिहणें.

To EXPATRIATE, *v. a.* See To BANISH. 2 (one's self). स्वदेशत्याग*m.*-देशत्याग*m.*-स्वदेशविसर्जन*n.* करणें.

To EXPECT, *v. a. wait or look for.* वाट*f.* पाहणें *g. of o.* वाट*f.*-मार्ग*m.* लक्षिणें *g. of o.* प्रतीक्षा*f.*-प्रतीक्षण*n.*-मार्गप्रतीक्षा*f.*-&c. करणें *g. of o.* प्रतीक्षणें.—intently, anxiously, &c. ताटकळ्या *f. pl.* देत बसणें, ताटकळणें, वाटेस डोळे *m. pl.* लावणें.

2 *have a previous apprehension of.* भगा*f.*-घांग*f.*-संभव*m.*-संभूति*f.*-सुमार*m.*-&c. असणें *g. of o. with inv. con.*

EXPECTABLE, *a.* v. V. प्रतीक्ष्य, प्रतीक्षणीय, अपेक्षणीय, अपेक्ष्य.

EXPECTANCY, EXPECTATION, *n.* v. V. 1.—*act.* वाट पाहणें*n.* मार्गप्रतीक्षा*f.* प्रतीक्षा*f.* प्रतीक्षण*n.* निरीक्षण*n.* निरीक्षा*f.* अपेक्षा*f.* आशा*f.* ताटस्थ्य*n.*

2 भगा*f.* घांग*f.* भास*m.* संभव*m.* संभूति*f.*

To hold in anxious e. ताणणें.

To wait or stop in e. तटणें, तिष्ठणें.

EXPECTANT, *a.* EXPECTER, *n.* v. V. 1. वाट पाहणारा, मार्गप्रतीक्षा-&c. कर्ता-कारी &c. तटस्थ, प्रतीक्षक, प्रतीक्षी, अपेक्षी, अपेक्षक, निरीक्षमाण, प्रतीक्षमाण.

EXPECTED, *p.* v. V. 1. अपेक्षित, प्रतीक्षित, निरीक्षित

2 चित्तकलित.

To EXPECTORATE, *v. n. discharge phlegm by coughing.* खाकरणें, कफोद्गिरणn. करणें, कफm. पडणें *inv. con.*

EXPECTORATIVE, *a.* कफनिष्कासक, कफोद्गिरणप्रवर्त्तक.

EXPEDIENCE, *n.* v. A. उपयोग, कार्योपयुक्तता *f.* योग्यता *f.* औचित्यn. लायकी *f.*

EXPEDIENT, *a proper for the purpose or object.* कार्योपयोगी, कार्योपयुक्त, योग्य, उपयोगी, उचित, लाजीम, लायक.

EXPEDIENT, *n.* v. REMEDY. उपायm. तोड *f.* युक्ति *f.* गति *f.* गत *f.* सद्गत *f.* शकल *f.* खेंकटेंn. कृति *f.*

Fertile in expedients. उपायज्ञ, साधनी, युक्त्या, उपायकुशल, युक्तिमान्.

To EXPEDITE, *v a. hasten.* त्वरेवर-जलदीवर-शीघ्रगतीवर-&c. घेणें-आणणें, शीघ्रगति *f.*-त्वरितगति *f.* करणें *g. of o.*

EXPEDITION, *n. despatch, haste.* जलदी *f.* त्वरा *f.* झटपट *f.*

2 *light, &c. armament.* सडी फौज *f.*

3 *military enterprise.* मोहीम *f.* दौड *f.*

EXPEDITIOUS, *a. quick, smart, speedy;*—of persons. जलद, नाखडा *or* नाकडा, झटपट्या, शीघ्रकारा, आशुकारी.

2 *quichly executed or done*—of matters. तावडतोबीचा, झटपटीचा, जलदीचा, त्वरेचा.

EXPEDITIOUSLY, *adv.* जलदीने, त्वरेने, झटकन-कर-&c. झटपट, चटपट.

To EXPEL, *v. a. drive out, eject.* काढणें, काढून देणें-टाकणें, घालवणें, घालणें, दवडणें, दूर करणें, वाटेस लावणें, निष्कासनn.-निस्सारणn.-बहिष्करणn.-बहिष्कारm.-&c. करणें *g. of o.*

EXPELLED, *p.* v. V. काढलेला, काढून दिलेला, बहिष्कृत, निस्सारित, निःकासित *or* निष्कासित, निराकृत, निर्वासित.

To EXPEND, *v. a spend, lay out, disburse.* खर्चणें, वेचणें, खर्चm.-व्ययm. करणें *g. of o.*

2 *use, consume, employ upon.* खर्चणें, लावणें, खलास करणें, सारणें, खपवणें, संपवणें.

EXPENDED, *p.* v. V. 1. खर्चलेला, &c.

To be e. खर्ची पडणें.

2 *and* EXHAUSTED. खर्चलेला, &c. खलास, फारक *or* फारीक *or* ख.

To be e. संपणें, खपणें.

EXPENDITURE, EXPENDING, EXPENSE, *n.* v. V. 1—*act.* खर्चणेंn. खर्चm. वेचm. (esp. in comp. with the word खर्च, as खर्चवेच), व्ययm. (also, in comp. as धनव्यय, आयुष्यव्यय, बलव्यय).

Right e. सद्व्ययm.

Uncalled for e. नस्ता खर्चm.

Unproductive e. बुडीतखर्चm.

Wrong e. असद्व्ययm.

I *money expended.* खर्चm.

Contingent e. सादिलवार खर्च.

Extra or odd e. शिवायखर्च, खेरीज खर्च.

Minor or miscellaneous e. आडखर्च, वरखर्च, बाजेखर्च, किरकोळखर्च, गैरखर्च, उपखर्च.

Original or main e. ऐनखर्च.

EXPENSIVE, *a. given to expense,* v. EXTRAVAGANT. खर्चीक, धौनाल, धौताल्या, अतिव्ययी, बहुव्ययी, व्ययशील.

2 *costly.* मोठ्या मोलाचा, बहुमोलाचा, किम्मतीचा, किमतदार, बहुमोली, बहुमूल्य, जरब, जरबकिमतीचा, मातबर, बहुव्ययसाध्य, धनहर-हारक-हर्त्ता.

EXPENSIVENESS, *n.* v. A. 1. खर्चीकपणाm. धौतालपणाm. &c. धौतालीf. व्ययशीलता *f.*

2 उंची *f.* मोठें मोलn. &c. बहुमूल्यता *f.* &c.

To EXPERIENCE, *v. a. know experimentally.* अनुभवणें, भोगणें, उपभोगणें, अनुभवm.-भोगm.-परीक्षा *f.*-प्रचीत *f.*-&c. घेणें-करणें *g. of o.* पाहणें, परीक्षणें, दृष्टांतास-दाखल्यास-अनुभवास-निदर्शनास-दृष्टोत्पत्तीस येणें *inv. con.* साक्षात्कारm. करणें-करून पाहणें-घेणें, दृष्टांतm.-दाखलाm.-&c. होणें *g. of o with in. con.* अढळांत अणें *g. of s.* विज्ञानn. असणें-घडणें *g. of o. with in. con.*

EXPERIENCE, EXPERIENCING, *n.* v. V.—*act.* अनुभवणेंn. भोगणेंn. &c. अनुभवm. भोगm. उपभोगm. परीक्षा *f.*

I *experimental knowledge.* प्रतीति *pop.* प्रचीति *or* प्रचीत *f.* प्रत्ययm. अनुभवm. परीक्षा *f.* साक्षात्कारm. दृष्टांतm. दृष्टावाm. दाखलाm. अनुभूति *f.*

By or through e. निदर्शनीं.

Personal e. स्वानुभवm. स्वानुभूति *f.*

That is under e. अनुभूयमान

Universal or general e. सर्वानुभूति *f.*

Within one's personal e. डोळ्या देखन *or* तां, जाणीपरी, स्वदृष्टीच्या अमलांत.

To agree with the e. of. दाखल्यास उतरणें.

To bring under e. निदर्शनास आणणें.

To come under e. दृष्टोत्पत्तीस-निदर्शनास येणें, निदर्शनीं कळणें-समजणें.

EXPERIENCED, *p.* v. V.—agent. अनुभव घेतलेला, अनुभवलेला, &c. अनुभवी, अनुभूत, उपभुक्त, अनुभवरसिक, साक्षात्कृत.—object. अनुभवलेला, &c. अनुभवाचा, प्रतीतीचा, &c. अनुभूत, आनुभविक *pop.* अनुभवीक, उपभुक्त, अनुभवारूढ, इंद्रियारूढ, परीक्षित, प्रतीत.

I *exercised, practised, knowing, &c.* वहिवाटलेला, वापरलेला, घसवटलेला, जाणसळलेला, जाणता, केलेला, केलाभोगलेला, केलाभरलेला, केलासवरलेला, वाकबदार, वाकबगार, घटींव, पक्व *pop.* पक्का, बहुदृष्ट, व्यवहारज्ञ, ज्ञानवृद्ध, व्यवहारवृद्ध, कृतकर्मा, परिज्ञाता, गरमनरम पाहिलेला, सोळा संस्कार झालेला.

EXPERIENCER, *n.* EXPERIENCING, *p. a.* v. V. अनुभवणारा, &c. अनुभव घेणारा, &c. भोगी, उपभोक्ता, भोक्ता.

EXPERIMENT, *n. trial.* पारख *f.* परीक्षा *f.*

EXPERIMENTAL, *a. pertaining to e.* परीक्षेचा, परीक्षासंबंधी, परीक्षाविषयक.

2 *knowable by or on e.* अनुभवाचा, परीक्षेचा, अनुभवाने-&c. कळायाचा, अनुभवगम्य, अनुभववेद्य, अनुभवज्ञेय.

3 *known by or on e.* अनुभवाचा, परीक्षेचा, आनुभविक *pop.* अनुभवीक, अनुभवसिद्ध-स्थापित-निश्चित, अनुभवशीर, परीक्षासिद्ध-स्थापित-&c. अनुभवपूर्वक, अनुभवपुरस्सर.

EXPERIMENTALIST, EXPERIMENTER, *n.* परीक्षा करणारा, परीक्षा करून पाहणारा, परीक्षक, परीक्षा कर्त्ता.

EXPERIMENTALLY, *adv.* v. A. परीक्षेने, अनुभवाने, अनुभवेंकरून, परीक्षापूर्वक, अनुभवपूर्वक, &c.

EXPERT, *a. dexterous, adroit, skilful.* कुशल, हाताचा कुशळ, हातवळलेला, हातचा नीट, ताखडा, सुघड, कसरतीचा, सराईत, कसबी, खबरदार, दक्ष, करदक्ष, पटु, कृती, कृतकर्मा.

EXPERTLY, *adv.* कुशलतेने, कौशलाने, कौशल्यपूर्वक, कसरतीने, &c.

EXPERTNESS, *n.* v. A. हातवळा *or* हातोळाm. हातवटी *or* हातोटीf. सुगराईf. सुगरावाm. ओज *f.* कसरत *f.* कसबn. कुशलता *f.* कौशलn. कौशल्यn. हस्तकौशल्यn. हस्तलाघवn. हस्तचापल्यn. दाक्ष्यn. शिक्षाशक्ति *f.*

To EXPIATE, *v. a. atone for.* प्रायश्चित्तn. करणें *g. of o.* प्रायश्चित्त करून घालवणें, निरपणें, निपटणें, निस्तरणें *or* निस्तारणें, धुवून टाकणें, परिमार्जनn.-प्रक्षालनn.-निरसनn.-&c. करणें *g. of o.*

EXPIATION, *n.*—*act.* प्रायश्चित्ताने घालवणेंn. निरपणेंn. &c. प्रायश्चित्तn.

परिमार्जनn. प्रक्षालनn. निष्कृति f. निरसनn.

General e. *expiation at once of all.* सर्वप्रायश्चित्त.

I *means of expiation.* प्रायश्चित्तn.

EXPIATORY, *a.* प्रायश्चित्तरूप, प्रायश्चित्तात्मक, प्रायश्चित्तार्थक, पापनिष्कृतिकर-कारक.

EXPIRATION, *n.* v. V. A. निश्वास *pop.* निसासm प्रश्वासm.

I See END.

To EXPIRE, *v. a. breathe out.* श्वासm.-निश्वास *pop.* निसासm देणें-टाकणें-सोडणें.

To EXPIRE, *v. n.* v. To DIE. मरणें, प्राणm. सोडणें-टाकणें, प्राणत्यागm. -प्राणोत्सर्गm.-&c. करणें.

2 *end, terminate.* मुदत f -अवधिm.f. भरणें-संपणें-&c. *g. of s.* भरणें, पुरणें, संपणें, पुरा-पूर्ण-&c. होणें.

To EXPLAIN, *v. a expound, interpret, clear by note or comment.* विवरणें, अर्थm करणें-सांगणें *g. of o.* विवृति f -विवरणn.-व्याख्या f.-व्याख्यानn.-टीका f -&c. करणें *g. of o.*

2 *elucidate, illustrate, make plain or clear.* उकलणें, उलगडणें, उगवणें, उकलून-&c. देणें, समजावणें, बोधवणें, समजावून-समजून देणें, उघडा-स्पष्ट-व्यक्त-प्रत्यक्ष-प्रकाशित-&c. करणें, उकल *or* उकलm.-उलगडाm.-फाडm.-प्रकाशm.-&c. करणें *g. of o.* प्रकाशणें, द्योतवणें, उद्घाटनn.-प्रकाशनn.-द्योतनn.-&c. करणें *g. of o.*

EXPLAINED, *p.* v. V. 1. विवरलेला, &c. विवृत, व्याख्यात, उपन्यस्त.

2 उकललेला, स्पष्ट केलेला, &c. स्फुट, स्फुटित, प्रकाशित, उद्घाटित, स्पष्टीकृत, द्योतित.

EXPLAINER, *n.* v.V.1. विवरण करणारा, विवरणकार, व्याख्याता, व्याख्याकार.

2 उकलून देणारा, समजावून देणारा, &c. प्रकाशक, द्योतक.

EXPLANATION, *n.* v. V. 1.—*act.* उकलणेंn. &c. विवरणn. विवृति f. विख्यापनn. व्याख्यानn. व्याख्या f. उपन्यासn.

2—*act.* उकलणेंn. समजावणेंn. स्पष्ट करणेंn. &c. स्पष्टीकरणn. व्यक्तीकरणn. उद्घाटनn. परिस्फोटm. फाडm. प्रकाशनn. प्रकाशm. द्योतनn.—*state.* उलगडाm. उकल *or* उकालm. प्रपंचm. प्रकाशm.

Minute and tiresome e. *a long and dull story in e.* भारूडn. v. लाव.

Popular or familiar e कुळवाड समजाविशी f. कुळवाड समजूत f.

I *explanation given.* व्याख्या f. टीका f. अर्थm.

EXPLANATORY, *a.* v.V. 1. टीकेचा, टीकारूप, विवरणरूप, विवरणात्मक, व्याख्यारूप, व्याख्यात्मक, अर्थसूचक-&c.

2 समजावण्याचा, उलगडा करणारा, उलगड्याचा, परिस्फोटकारक, प्रकाशकारक.

EXPLETIVE, *n. word used to fill a vacancy, or for ornament.* वाक्यालंकारm. पादपूरणn. वाक्यपूरक-पादपूरक शब्दm. पाल्हपद *or* पालुपदn. The expletives in general use are परता, आपला, मग, बेटा *or* बेटी *or* बेड्याचा, रांडेचा, शिनळीचा.

To EXPLICATE, *v. a. unfold,* lit. fig. v. To OPEN, To EXPLAIN. उलगडणें, उकलणें, उगवणें, उलगडाm.-फाडm.-परिस्फोटm.-&c. करणें *g. of o.*

EXPLICATION. See EXPLANATION.

EXPLICIT, *a. express, plain.* साफ, स्पष्ट, उघड, चरचरीत, खरपूस, खसखशीत, अगूढ, अगर्भित.

EXPLICITLY, *adv. expressly, plainly,* v. BLUNTLY. उघड, निवळ, निक्षून, परिछिन्न, स्पष्ट, साफ, धडधडीत, बोलून चालून, त्रिवार.

EXPLICITNESS, *n.* v. A. उघडपणाm. &c. स्पष्टता f.

To EXPLODE, *v. a. reject with noise or contempt.* उडवणें, धुत्कारणें, हिडसावणें *or* हेडसावणें, झिडकारणें, झिडकावणें, हुर्यो हुर्यो करणें.

To EXPLODE, *v. n. burst with a sudden report.* बारm. उडणें, सुटणें, उडणें, आवाजा बरोबर फुटणें-उडणें, धडकणें, भडकणें, भुरकन-सुरकन-&c. उडणें.

EXPLOIT, *n. feat, &c.* v. DEED. मात f कौतुकn. कृनकृत्यn. महत्कार्यn.

To EXPLORE. See To EXAMINE, To SEARCH.

EXPLOSION, *n.* v. V. N. उडणेंn. आवाजाबरोबर फुटणेंn. बारm.

Of one e —squib, cracker, &c. एकबारी,—of two दुबारी, &c.

I *loud sound of e. report.* बारm. धडाकाm. भडाडm. धडाडm.

EXPLOSIVE, *a causing explosion.* बाराचा, बार करणारा-उडवणारा, बार करण्याचा, बार होण्याचा.

To EXPORT, *v. a carry out of a country in traffic* भरून नेणें, विकायासाठी देशांतरास नेणें-पाठवणें-&c वर्णजेस नेणें.

EXPORT, *n. commodity sent to a foreign market.* वर्णजेस न्यायाचा-नेलेला मालm. देशांतरास नेण्याची वर्णज f.

To EXPOSE, *v. a. lay open or out* उघडा टाकणें-पाडणें-सोडणें-मांडणें-ठेवणें-करणें, बाहेर टाकणें, मांडणें, दिसता ठेवणें.

2 (to ridicule, &c.) v. To DISGRACE. उघडा पाडणें, वावडी f.-रेवडी f -फजिती f.-&c करणें *g. of o.* धिंड f -धिंडवडाm.-&c. काढणें-भोवडणें *g. of o.* उखळवेरीज f. काढणें *g. of o.*

3 (follies, foibles, faults,) v. FAULT. उघडा पाडणें-करणें, उघडिकेस-उघाडीस-&c. आणणें, उचकटणें, विचकणें, विचकाm.-विदारणी f.-विदारणn.-विदारणा f.-उद्घाटनn.-&c करणें *g of o.*

EXPOSITION, *n.* v. EXPLANATION, 1. व्याख्या f. विवरणn. विवृति f.

EXPOSITOR, *n.* v. EXPLAINER. व्याख्याकार, विवरणकार, व्याख्याता.

EXPOSITORY. See EXPLANATORY.

To EXPOSTULATE, *v. n. remonstrate.* कान उघडण्यासाठीं बोलणें-भांडणें, भांडून कानm.*pl.* उघडणें, भांडणें, भांडणn.-वादm करणें, भांडून पुसणें, कानm.*pl* झाडणें, कानाचे किडेm.*pl.* झाडणें.

EXPOSTULATION, *n.* v V. कानझाडणी f. कानउघडणी f. औपदेशिकवादm. सोपदेश मित्रकलहm.

EXPOSURE, EXPOSING, *n.* v. V. 1.—*act.* उघडा टाकणेंn. बाहेर टाकणेंn. &c.—*state* उघडपसारा m. उघडीक f. उघडदशा f.

2 *and* DISGRACE. धिंड f. धिंडवडाm. रेवडी f. टेर f. भंडn. भंडमा f. विटंबना f. उभस्खना f.

3—*act.* विचकणेंn. &c. विचकणी f. उखळवेरीज f. टमटमनगरी f. उद्घाटनn. दोषोद्घाटनn. दोषोद्घोषm. दोषोद्भावनn. विदारणn. विदारणा f. विदारणी f. व्याख्या f.—*state.* विचकाm.

To EXPOUND, *v. a.* v. To EXPLAIN. विवरणn.-विवृति f.-व्याख्या f.-&c. करणें *g. of o.*

To EXPRESS, *v. a. utter, declare,* v. To TELL. उच्चारणें, सांगणें, तोंडावाटे काढणें, मुखद्वारा प्रगट करणें, बोलून दाखवणें, उल्लेखm.-उल्लेखनn. -&c. करणें.

"I can not express." सांगतां पुरवत नाहीं, पुसतां गरज नाहीं.

2 *squeeze out.* काढणें, पिळणें *or* पिळून-&c. काढणें.

EXPRESS, *a.* v. EXPLICIT. साफ, स्पष्ट, चरचरीत.

EXPRESS, *n. messenger sent on purpose.* मुजरद पाठवलेला-मुद्दाम-पाठवलेला-तावडतोबीचा-&c. जासूदm.-निरोप्यm.

EXPRESSED, *a.*—in grammar, &c. *opposed to* understood. वाचनिक.

EXPRESSION, *n.* v. V. 1.—*act.* उच्चारणेंn. &c. उच्चारm. उच्चारणn. उल्लेखm. उल्लेखनn.

2—*act.* काढणेंn. पिळणी f. पिळण f. निष्कासनn. निस्सारणn.

I (of features). पाणीn. ठेवण f. ठेव f. मजादारी f. विभंगm.

II *phrase, term,* v. Word. शब्द *m.* वाक्य *n.* प्रयोग *m.* शब्दप्रयोग *m.*
Authorized e. अभियुक्त प्रयोग *m.*
Figurative e. व्यंजना *f.*

Expressive, *a significant of.* वाची, वाचक *or* वाचिक (in comp. as गुणवाची, कालवाची, देशवाचक, धर्मवाचक), बोधक, उद्बोधक (in comp), अर्थक (in comp. निंदार्थक), अभिधापक, शक्त.

Expressly, *adv plainly, explicitly.* उघड, स्पष्ट, साफ, परिछिन्न.
2 *with special design.* तात्पुरचा, मुद्दाम, मुजरत *or* द, आवर्जून, आक्षेपून, उदमेंघून, उद्देशेंकरून, उद्देशून, उद्देशतः.

Expulsion, *n.* v. V To Expel.—*act.* काढणें *n.* &c. बहिष्कार *m.* बहिष्करण *n.* निःक्रासन *or* निष्क्रासन *n.* निःक्राशन *n.* निस्सारण *n.* निराकरण *n.* निर्वासन *n.* उच्चाटन *n.*

Expulsive, *a having the power of expulsion.* निष्क्रामक, निस्सारक, निष्क्रासनशक्तिविशिष्ट, निष्क्रासनसमर्थ, &c.

To Expunge, *v. a.* v. To Efface. पुसून टाकणें, बोळा *m.* फिरवणें-घालणें, शाई *f.* घालणें, भांजून टाकणें.

To Expurgate. See To Purge.

Exquisite, *a. consummate, being in the highest degree.* पराकाष्ठेचा, परमावधीचा, परममर्यादेचा.

Exquisitely, *adv.* पराकाष्ठेचा &c.

Extant, *a. not extinct, forgotten, &c.* चालता, जिता, जागता, जिवंत, प्रसिद्ध, उपस्थित, जागृत, उभा, वर्त्तमान, विद्यमान, उपलभ्य, उपलभ्यमान.

Extantness, *n.* v. A. चालतेपणा *m.* जागतेपणा *m.* &c. उपस्थिति *f.* उपलब्धि *f.*

Extemporaneous, Extemporary, *a. made, &c. at the time, unpremeditated.* प्रसंगी सुचलेला, समयोपस्थित, समयकल्पित, समयस्फूर्त्त.

Extempore, *adv.* v. A. पूर्वविचाररहित, समयोपस्थितीनें, समयस्फूर्त्तीनें.

To Extend, *v a. stretch out.* लांब करणें, लांबविणें.
2 *spread abroad.* पसरणें, विस्तारणें, फैलावणें, फैलावणी *f.*-फैलाव *m.*-&c. करणें *g. of o.*
3 *continue, carry on.* लांबविणें, वाढवणें.

To Extend, *v. n. stretch out.* लांबणें.
2 *spread abroad.* पसरणें, पसारा *m.*-विस्तार *m.*-&c. होणें *g. of s.*
3 *reach.* पहोंचणें, जाणें, येणें.

Extended, *p.* v. V. A. I. लांब केलेला, लांबवलेला.
2 पसरलेला, &c. पसरट, विस्तारित, विस्तृत, विसृत.
3 लांबवलेला, वाढवलेला.

Extension, *n.* v. V. A. I.—*act.* लांबविणें *n.* लांब करणें *n.*—*state.* लांबवलेलेपणा *m.*
2—*act.* पसरणें *n.* &c. फैलावणी *f.* प्रसारण *n.* प्रसरण *n.*—*state.* फैलाव *m.* प्रसार *n.*
v. V. N. I.—*state.* लांबी *f.*
2—*state.* पसरलेपणा *m.* &c. पसारा *m.* विस्तार *m.* विस्तृति *f.* विस्तर *m.* प्रसर *m.*

Extensive, *a. wide, large.* लांब, लांबरुंद, लांबीरुंदीचा, प्रशस्त, विशाल *or* ळ, विस्ताराचा, मोठ्या विस्ताराचा, विस्तीर्ण.
2—as used of business, establishments, &c. पसरट, पसाऱ्याचा, फैलावाचा, अलाई, आलिङ्याहा.
An e. business or concern. फाकडपसारा *m.* फापटपसारा *m.*

Extensiveness, *n.* v. A. I. मोठा विस्तार *m.* प्रशस्तपणा *m.* प्रशस्तता *f.* प्राशस्त्य *n.* विशाळपणा *m.*

Extent, *n. degree to which a thing is extended.* सीमा *f.* मर्यादा *f.* अवधि *m. f.* व्याप्ति *f.* पहोंच *m. f.*
To such an e. एथपर्यंत, एथवर.
To what e. कोठपर्यंत, कोठवर.
2 v. Length. लांबी *f.*

To Extenuate, *v. a. palliate.* कमी-कग-हलका-न्यून-&c. करणें-करून दाखवणें-&c. हलकेपणा *m.*-न्यूनता *f.*-&c. आणणें.
2 *make thin, rare, &c.* पातळ-सूक्ष्म-क्षीण-&c. करणें.

Extenuation, *n* v. V. 1.—*act.* हलका करणें *n.* हलकेपणा आणणें *n.* &c. न्यूनीकरण *n.*

Exterior, External, *a* v. Outer. बाहेरचा *or* ला, बाहेरील, बाहेरल्या भागाचा, बाह्य, बहिर्भागाचा.

Exterior, *n.* v. Outside. बाहेरलें अंग *n.* बरशट *m.* बहिर्भाग *m.*

To Exterminate, *v. a. extirpate, destroy utterly.* उपटून टाकणें-काढणें, नाहींसा करणें, निपातणें, निसंतान *n.* करणें-उडवणें, तळपट *n.*-ताळावाट *f.*-उन्मूलन *n.*-उत्पाटन *n.*-निःपात *m.*-&c. करणें *g. of o.* समूलनाश *m.* करणें *g. of. o*

Extermination, *n.* v. V.—*act.* उपटून टाकणें *n.* &c. उन्मूलन *n.* उत्पाटन *n.* उच्छेदन *n.* संहार *m.* ध्वंसन *n.*—*state.* समूलनाश *m.* ध्वंस *m* निःपात *m.* तळपट *n.* ताळावाट *f.*

Externally. See Outwardly.

Extinct, *a.*—a family, &c. मालवलेला, नाहींसा झालेला, मयत *or* मैयत, निर्बीज, वियाण्यास नाहींअसा, विनाशित, विनष्ट, निर्गत.
To be e. नकल *f.* होणें *g. of s.* नावनट *adv.* होणें-बुडणें, नाहींसा होणें.

Extinction, *n.* (of a family, &c.). निर्बीजन *n.* निर्वी *f.* निर्बा *n.* बोंबूड *f.* निपात *pop.* निःपात *m.* निपोनाशांति *or* निपुनाशांति *f.* तळपट *n.* समुच्छेद *m* क्षय *m.* लय *m.* विलय *m.* लोप *m.* विनाश *m.* समूलनाश *m.*

To Extinguish, *v. a.* v. To Quench. विझवणें, विझण *n.* घालणें, शांतवणें, मालवणें.

To Extirpate. See To Root out.

To Extol, *v. a.* v. To Praise. वाखाणणें, गुणवर्णन *n.*-कीर्त्तन *n.* करणें *g. of o.* कीर्त्तणें.

To Extort, *v. a. draw from by force, or injustice.* बळजोरीनें-जुलमानें-जबरीनें-बळात्कारानें-अन्यायानें-&c. घेणें-काढणें-हरण करणें-&c. बळकावणें, पिळणें, पिळून-मुरडून-मुरगाळून-खणून-&c. घेणें-काढणें.

Extortion, *n.* v. V.—*act.* बळजोरीनें-&c. घेणें *n.* जुलूमजास्तीचें घेणें *n.* बलात्कारपूर्वकहरण *n* अन्याय पूर्वकहरण *n.*
Open e. दिवसा दरवडा *m.*
Wealth acquired by e. हपापाचा माल *m.*

Extortioner, *n.* v. V. जुलमानें-&c. घेणारा-पिळणारा-&c. हपापानें दौलत मिळवणारा.

Extra. This prefix, in its sense of "*over and above*" is rendered by शिवाई (as शिवाई जमा, शिवाई खर्च) खेरीज (as खेरीज-जमा, खेरीज खर्च), अभिजित् &c. and in its sense of "*beyond, by, miscellaneous, non-descript, &c.*" by आड (as आडखर्च, आडकाम, आडसांठा), गैर, फुटका.

To Extract, *v. a. draw from or out,*—gener. काढणें, काढून घेणें, निपसणें, निष्कासन *n.*-अवकर्षण *n.*-निर्हार *m.*-&c. करणें *g. of o.*
2—in chemistry. निष्कर्ष *m.*-निष्कासन *n.*-&c. करणें *g. of o.*

Extract, *n. substance extracted, essence.* काढा *m.* कषाय *m.* अर्क *m.* निष्कर्ष *m.* निर्यास *m.* द्रव्य *n.*
Vegetable e. शिरा *m.*
2 *passage extracted.* वेंचा *m.* टाणेटोणे *m. pl.* ग्रंथोद्धृतांश *m.* उतारा *m.*
Book of extracts. वेंचा *m.* वहाड *or* वाड *n.* गबाळग्रंथ *m.*

EXTRACTION, *n.* v. V. 1.—*act.* काढणें*n.* &c. निष्कासन*n.* निर्हार*m.* निर्हरण*n.* अवकर्षण*n.* अभ्यवकर्षण*n.*

2 निष्कर्ष*m.* निष्कासन*n.*

1 *descent, birth,* v. FAMILY. कुळी *f.* उपज*m.* वंश*m.*

EXTRA-HUMAN, *a.* अमानुष, अपौरुष.

EXTRANEOUS, *a.* See FOREIGN.

2 v. IRRELEVANT. बाहेरचा *or* ला, अप्रस्तुत, अप्रकृत, अप्रासंगिक, अप्राकरणिक.

E. discourse or matter. आडकथा*f.* इकडच्या तिकडच्या गोष्टी *f.pl.* इकडंतिकडं*n.* इधरतिधर*n.*

EXTRAORDINARINESS, *n.* v. A. अलौकिकपणा*m.* &c. अपूर्वाई *f.* अपरूपपणा*m.* वैलक्षण्य*n.* वैजात्य*n.*

EXTRAORDINARY, *a.* v. STRANGE. अधिकोत्तर, विलक्षण, विलक्षणीक, विशेष, नवलविशेष, लोकोत्तर, लोकाधिक, अलौकिक.

EXTRA-PROVISION,, EXTRA-STOCK, *n. reserve, &c.* उपराळा*m.*

EXTRAVAGANCE, *n.* v. A. 1. *and* EXCESS. पराकाष्ठा *f.* अमर्यादा *f.* अनर्थ*m.* ढकलपंच्यासी *f.*

2 *and* SQUANDERING. उधळपट्टी *f.* उधळमाधळ *f.* अतिव्यय*m.* अपव्यय*m.* बहुव्यय*m.* उफानगिरी *f.*

EXTRAVAGANT, *a. outrageous, &c.* v. WILD, EXCESSIVE. अमर्याद, निर्मर्याद*m.* गैरशिस्त, बेताल, अन्योविन्य, अद्वातद्वा, बाष्कळ.

2 *prodigal, profuse, lavish.* उधळा, उधळ्या, उडव्या, उडाऊ, उधळमाणक्या, उधळपट्ट्या, अतिव्ययी, व्ययशील, अपव्ययी, व्ययशील, अपरिमितव्ययी.

3 *copious, profuse,* v. EXUBERANT. उधळपट्टीचा, घळघळीत, चळचळीत, चंगळपट्टीचा, अतिव्ययाचा.

EXTREME, *a. outermost, last.* शेवटचा *or* ला, शेवटील, कडेशेवटचा, सरतेशेवटचा, सरशेवटचा, अग्रवर्ती, सरता, चरम.

2 *utmost, of the highest degree.* पराकाष्ठेचा, परममर्यादेचा, परमावधीचा, आत्यंतिक, अतिशयित, अतिमात्र.

3 *belonging to extremity.* शेवटचा, निर्वाण, निर्वाणींचा, अंतींचा, निदानचा, निदानींचा, परिणामींचा, परमावधिक.

EXTREME, *n. extremity,* v. END. शेवट*m.* अंत*m.* अग्र*n.* शेवटचा भाग*m.* टोक*n.*

2 (of an arithm. or geom. progression)—the first. आदिभन*n.* आदिवदन*n.*—the last. अंत्यभन*n.*

3 *utmost point, highest degree.* पराकाष्ठा *f.* बेहद्द *f.* हद्द *f.* सीमा *f.* परममर्यादा *f.* परमावधि*m. f.* कळस*m.*

Extremes are ever bad. अतिसर्वत्रवर्जयेत्.

To reach its e. सीमा *f.*-मर्यादा *f.*-शेवट*m.*-&c. होणें *g. of s.*

EXTREMELY, *adv. in the utmost degree,* v. EXCESSIVELY. पराकाष्ठेचा, अत्यंत, अति, फारच, परम (in comp. as परमकठिन, परमकठोर, परमनिर्दय, परमचतुर).

EXTREMITY, *n. utmost part, end.* टोंक*n.* शेवट*m.* अग्र*n.* सरशेवट*m.* अग्रभाग*m.* परममर्यादा *f.* परमावधि*m. f.* पर्यंत*m.* शेंडा*m.* शिखर*n.* शेरा*m.* पोंख*n.* पोंखट*n.* पोत*m.* अघरडा*m.* अंत*m.* पांत*m.* चरमावयव*m.* उत्तरावधि*m.* चरमभाग*m.*

2 *utmost point, highest degree,* v. EXTREME. पराकाष्ठा *f.* परममर्यादा *f.*

3 *extreme distress or necessity.* निदान*n.* निदान बाजू *or* निदानची बाजू *f.* कडेशेवटची बाजू *f.* निर्वाण*n.* चरमावस्था *f.* चरमदशा *f.*

At the last e. निदान.

Reserved for (or useful for) one's e. निर्वाणींचा, निदानींचा, निदानचा.

Saviour, friend, helper, &c. in e. निर्वाणींचा *or* निदानींचा त्राता-तारणारा-पाठराख्या-&c.

The last e. *articulum mortis.* प्राणांतीक*n.*

To be in e. उबघाईस *or* डफघाईस येणें, नाकीं सूत*n.* धरणें.

To be reduced to e. रक्षरक्ष होणें, त्राहित्राहि होणें.

To EXTRICATE, *v. a.* v. To FREE. सोडवणें, तारणें, उद्धरणें, सोडवणूक *f.*-उद्धार*m.*-समुद्धार*m.*-&c. करणें *g. of o.*

EXTRICATED, *p.* v. V. सोडवलेला, तारलेला, &c. तारित, समुद्धृत.

EXTRICATION, *n.* v. V.—*act.* सोडवणें*n.* &c. सोडवणूक *f.* तारण*n.* उद्धार*m.* उद्धरण*n.* समुद्धार*m.* समुद्धरण*n.*

EXTRINSIC, EXTRINSICAL, *a.* v. OUTER. बाहेरचा, बहिरला, बाहेरील, बाह्य.

EXUBERANCE, *n.* v. A. 1. माज*m.* मात*m.* वाढीचा भर*m.* उफाड्याची वाढ *f.* अतिवृद्धि *f.* वृद्धिबाहुल्य*n.*

2 पुष्कळपण*m.* पूर*m.* ऊरपूर *f.* पुरपुराट*m.* चळचळाट*m.* अतिरेक*m.* बहुत्व*n.* बाहुल्य*n.* विपुलता *f.* वैपुल्य*n.* प्रचुरता *f.* प्राचुर्य*n.* उद्रेक*m.* समृद्धि *f.* उत्कर्ष*m.* प्रकर्ष*m.* Conveying this sense there are words and phrases absolutely endless. They are lax and licentious through all the gradations, and they may, by some, be termed *low, gross, vulgar, &c*, but they are in the general, strongly and strikingly expressive, and they are strictly constituents of a popular tongue. They are to be held as rendering the English words *lots, piles, heaps, bushels, oceans, power, &c.* महामूर *or* महामुरी *f.* उपट *f.* घमंड *or* डी *f.* चंगळ *or* ळी *f.* चंगळपट्टी *f.* चंगाळ *f.* मात *f.* रगडपट्टी *f.* रगड *f.* रगाडी *f.* घबूक *f.* चंगळवटी *f.* रेंगळ *f.* रेड *f.* गड्यक *f.* रेल *or* ळ *f.* रेलचेल *f.* लयलूट *f.* मार*m.* लूट *f.* शरत *f.* आवादानी *f.* अमनचैन *f.* जईन चईन *f.* गरदी *f.* धिंवडी *f.* ढेल *f.* वहार *f.* वस *f.* पराकाष्ठा *f.* सीमा *f.* चमचमाट*m.* चळचळाट*m.* चेल *or* चेळ *or* चेहळ *f.* चेकळ *f.* गडगंज *f.* घमशान*n.* झिंवड *or* डी *f.* ठेल *f.* झोड *f.* दिवाळी *f.* डुम*m. n.* गाज, धुमड *f.* धूम*m.* धुमशान*n.* धुमश्चक्री *f.* भडिमार*m.* मारामार *f.* दरसर *or* दस्सर *f.* लखलूट *f.* लखलोट*m.* शीगलोट *f.* झुंबड *f* देवड *or* देव्हड *f.* चौकळ *f.* झंगड *f.* लोट*m.*

EXUBERANT, *a. of rich growth,* v. LUXURIANT. उफाड्याचा, उफाड्याचा, उफाड्याच्या वाढीचा, वाढीच्या भराचा.

2 *over-abounding, copious, profuse.* पुष्कळ, बहुत, प्रचुर, बहुल, मुबलक *or* ख, उदंड, अतिशय, अतिशयित, अतिरिक्त, समतिरिक्त, यथेच्छ, यथेष्ट, उद्रिक्त, समृद्ध, अतिमान. There are numerous *vulgar* words expressing this sense; and these, as vulgar, should, *ordinarily* be omitted. The omission however of vulgar words from a Dictionary of the language of a people of which the higher classes stand but obscurely distinguished from the lower, and which indulge themselves, not infrequently, in the use of them, is a measure of somewhat questionable propriety. We insert them then with this introduction. लय *or* लै, मरत, मोप, अमुप *or* अमोप, उमाप *or* उमोप, ढीग, चौकळ, मुराद, मनमुराद, मनस्वी, मनस्कार, अमोज, चमचमीत, चळचळीत, महामूर, भरपूर, गडगंज, मांयदळ *or* ळा, अमनचैन *or* अमीनचमीन, पोक्त *or* पोक्ता, भक्कम, घळघळीत, धबधब, अघळपघळ, चंगळपट्टीचा, रेलचेलीचा, राट, रगडपट्टीचा, &c.

EXUDATION, *n.* v. V.—*state.* पाझर*m.* ओहळ*m.* गळ *f.* स्राव*m.* स्रव*m.*

I *matter exuding,* v. OOZE, SWEAT. चिहाळ*m.* चेहळ*m.* चिन्हाट*m.* निर्यास*m.*

To EXUDE, *v. n. ooze from or out.* ओहळणें, ओघळणें, पाझरणें, गळणें.

To EXULT, *v. n.* v. To TRIUMPH. अत्यानंद*m.* पावणें, काखा *f.pl.* वा-

जवणें, टिरी *f. pl* पिटणें-बडविणें-थोपटणें, टाळ्या *f. pl.* पिटणें, नागवा नाचणें, उल्हासणें.

EXULTATION. See TRIUMPH.

EYE, *n.* डोळा *m.* नेत्र *n.* चक्षु *n.* नयन *n.* लोचन *n.* अक्षि *n.* दृष्टि *f.* वीक्षण *n.* दृक् *f.* (in comp. as दृक्कर्म, दृग्गोचर, दृग्विषय, कमलदृक्, दोषदृक्).

Apple of one's e. जिवाचा ताईत *m.* गळ्याचा ताईत *m.* To keep like the apple of one's e. तळहाताचे फोडासारखें वागवावें *or* बालगावें.

Before one's eyes. डोळ्यां देखत *or* तां.

Black of the e. *pupil and iris.* बुबूळ *or* काळें बुबूळ *n.*

Coat or humor of the e. डोळ्याचा पडदा *m.* अक्षिपटल *n.*

Darkness coming over the e. अंधारी *f.*

Drawnness, strainedness or stiffness of the e. ताटकळी *f.* ताठा *m*

Dusky suffusion over the e. भूर *f* भुरी *f.*

Evil e. पापदृष्टि *f.* विषदृष्टि *f.* Blast from an evil e. दृष्टिपात *m.* दृष्टिविकार *m.* Having an evil e. दृष्टीचा पापी, पापदृष्टीचा, दृष्टाळा, पापदृष्टि, विषदृष्टि. To remove the blast of an evil e. दृष्टि *f.* काढणें-उतरणें-ओवाळून टाकणें. To suffer the blast of an evil e. दृष्टावणें, दृष्टळणें *or* दृष्टाळणें, दृष्टि *f.* पडणें-लागणें-होणें-&c. *inv. con.*

E. of favor. कृपादृष्टि *f.* कृपावलोकन *n.* कृपाकटाक्ष *m.*

E. of the mind. Intellectual e. ज्ञानचक्षु *n.* ज्ञानदृष्टि *f.* दिव्यचक्षु *n.*

E. of sense. Material e. चर्मचक्षु *n.* चर्मदृष्टि *f.*

Film over the eyes. पडदा *m.* पटल *pop.* पडळ *n.*

Flushedness of the eyes. नेत्रराग *m.*

Glaze of the eyes (as in death). चंद्री *f. v.* लाग.

Gum or mucus of the e. डोळ्याचा गू *m.* चिपड *n.* चिपडा *m.* चिपडी *f.* ढेर *f.* भेंड *n.* भेरड *n.* चिपाट *or* ड *n.* उकीर *m.* कांवरें *n.* Covered or foul with it. चिपटा, शेफ्या.

Homunculus of the e. बाहुली *f.*

Judgment of the e. नजर पारख *f.*

Language of the eyes. नेत्रपल्लवी *f.*

Magical application to the e. अंजन *n.*

Of upturned eyes. वरडोळ्या.

Outer corner of the e. नेत्रपर्यंत *m.* नेत्रप्रांत *m.* अपांग *m.*

Red spot on the white of the e. कुरुंद *m.*

Sealedness of the eyes under stupor. झांप *f.* झांपड *f.* झांपण *f.* झांक *f.* झांज *f. v.* पड, घाल.

Skill to judge by the e. नजरपारख *f.*

Speck on the e. कौकी *f.*

That draws or strains the e. डोळेफोड, दृष्टिफोड.

That has come under one's own e. दृष्टीच्या अमलांतला.

That offends or pains the e. डोळेफोड, दृष्टिफोड.

White of the e. पांढरें बुबूळ *n.*

With one's own eyes. दृष्टया.

Work to catch the e. दर्शनी काम.

To be in one's e. लक्षांत-नजरेंत-&c. असणें.

To be inflamed, look fiery, &c.—the eyes. डोळे *m. pl.* चढणें-खारावणें.

To be gummy,—the eyes. चिपडणें, ढेरणें.

To be pained at the sight of,—the eyes. डोळे *m pl.* जळणें.

To close in sleep,—the eyes. डोळ्यासीं डोळा *m.* लागणें.

To fear to meet the e. of. दोहों डोळ्यांची मुरवत *f.* राखणें.

To feast the eyes upon. डोळ्यांचें पारणें *n.* फेडणें, डोळे *m. pl.* भरून पाहणें, दृष्टिभर पाहणें.

To get heavy (from want of sleep, &c.)—the eyes. तारवटणें, तारकटणें.

To have one's eyes about one. मागें पुढें पाहणें, आगा पिच्छा पाहणें.

To have a twitching in the eyes. डोळे *m. pl.* लवणें.

To keep an e. upon. शोध *m.* ठेवणें *g. of o.*

To obtain the desire of one's eyes. डोळे *m. pl.* निवणें *or* थंड होणें.

To open the eyes (to one's folly). कान *m. pl.* उघडणें.

To see with the corner of the e. अडव्यादृष्टीनें पाहणें.

To set the eyes and glare,—a dying person. डोळे *m pl.* फाडणें.

To shut one's eyes (to, against). डोळे *m. pl.* झांकणें, डोळ्यांवर कातडें *n.* ओढणें.

To sink into their sockets,—the eyes. डोळे *m. pl.* पाताळांत जाणें, डोळे *m. pl.* पोंढळणें.

To strain one's eyes. डोळ्यांची वात *f.* करणें, डोळेफोड *f.* करणें.

To stream,—the eyes. डोळे *m. pl.* दाळणें, डोळ्यांतून पाणी *n.* दाळणें.

To turn up the white of the eyes. डोळे *m. pl.* रूप्याचे करणें, डोळे *m. pl.* मोडणें-उफराटणें-उफरांडणें.

To wipe or dry the eyes of. डोळे *m. pl.* पुसणें *g. of o.*

We can see the mote in our brother's e. but cannot see the beam in our own. दुसऱ्याचे डोळ्यांतलें कुसळ (दिसतें) आपल्या डोळ्यांतलें मुसळ (दिसत नाहीं).

2 (as of a peacock's tail, of a potatoe, a cocoa-nut, a grain of corn &c.). डोळा *m.* नाक *n.*

3 (of a needle, &c.). नेडें *or* नेदें *n.* वेज *n.* नाक *n.*

4 *catch for a hook.* डोळा *m.* फासा *m.* तुकमा *m.*

5 *small hole through.* डोळा *m.* डोळू *m.* डोळूक *m.*

To EYE, *v. a.*—wistfully or wishfully. टुकटुकणें, टुकणें, टोकणें, टक-टकटक-टकमक-टकाकां *adv.* पाहणें, तलपणें.

2—intently and pointedly. रोंखून पाहणें.

3—fiercely, &c. v. To GLARE. डोळे *m pl.* गुरकावणें-पिंजारणें-फाडणें *or* गुरकावून-&c. पाहणें.

EYE-BALL, *n.* बुबूळ *n.* अक्षिगोल *m.* अक्षिगोलक *m.* अक्षिकूटक *n.* नेत्रपिंड *m.*

EYE-BROW, *n.* भ्रू *f. pop.* भंवई *or* भुंवई *f.* कोदंड *n.*

Intimation by twitch of the e. भ्रूसंकेत *m.*

To knit the e. भंवयांस गांठी *f. pl.*-भदी *f.* घालणें.

EYE-LASH, *n.* पापणीचे केश *m. pl.* पक्ष्म *n.*

EYE-LID, *n.* पापणी *f.* पात *f. n.* पातें *n.* पुट *m. n.*

Eruption on the inside of the upper e. घुमड *m.* खुपरी *f.*

Hair shooting from the e. internally—a disease. पडपाप्या *f. pl.*

EYE-SERVANT, *n.* डोळ्यापुढचा-दृष्टीपुढचा-दृष्टीपुढला चाकर, दृष्टीचा चाकर.

EYE-SERVICE, *n.* डोळ्यापुढची-दृष्टीपुढची चाकरी *f.*

EYE-SIGHT, *n.* v. SIGHT. दृष्टि *f.*

EYE-SORE, *n.* डोळ्याचा कांटा *m.* नेत्रशल्य *n.* नेत्रकंटक *m.*

To be an e. unto. डोळ्यांत खुपणें *or* सलणें, खुपणें.

EYE-TOOTH, *n.* *dens caninus.* सुळा *m.* सुळका *m.*

EYE-WITNESS, *n.* साक्षी, प्रत्यक्षदर्शी, साक्षाद्द्रष्टा, साक्ष *m.*

EYED, *a. having eyes.* डोळस, डोळ्यांचा, चक्षुष्मान्.

Fine e. सुलोचन, चकोरदृक्.

Large e. गटगटीत डोळ्या, वटवटीत डोळ्या, वटव्या.

Little e. चिमण डोळ्या, लिख्या डोळ्यांचा.

EYELET, *n.* डोळा *m.* नेडें *or* नेदें *n.* वेज *n.* नाक *n.*

F.

F. This letter has no corresponding symbol in Marát'hí. The sound of फ approximates the nearest to its sound

FABLE, *n. tale, &c.* v. STORY. कथा *f.* कथानक *n.*

2 *idle story.* ज्ञानकथा *f.* दंतकथा *f.* लोककथा *f.*

FABRIC. See BUILD, BUILDING.

To FABRICATE, *v. a.* See To BUILD, To FORM.

2 *forge, devise falsely.* रचणें, करणें, बनावणें, खोटा-&c. रचणें.

FABRICATION, *n. forged story, false device,* v. MACHINATION. कुभांड *n.* कुफरांड *or* कुफराण *n.* कुष्मांड *n.* कुदांड *n.* कवंटाळ *or* ळ *n.* थोताड *or* थोथांड *n.* तोतया *m.* तकराळ *f.* तरकरण *n. v.* घे, सांग, बगलाट *or* ठ *n.* कचाट *n* खेंकटें *n.* पाखंड *n.*

2 *false report.* कंडी *f.* कंडाळी *f. v.* उठ, उड, पिक, नीळ रांप *m. f.*

FABRICATOR, *n.* v.V. 2 (of lies, &c. to injury). कुभांडी *or* ड्या, कुभांडखोर, कुफरांडी *or* ड्या, कुफराणी, कुदांडी *or* ड्या, कुदांडखोर, कवटाळ्या *or* ळ्या थोतांडी, पाखंडी.

FABULIST, *n.* कथारचक, कादंबऱ्या.

FABULOUS, *a. fictitious, founded on fable.* पंचोपाख्यानी, कल्पित, कल्पितकादंबरीतला, दंतकथासिद्ध.

FACE, *surface of the fore part of the head.* तोंड *n.* मुख *n.* आनन *n.* वदन *n.* वक्त्र *n.* तुंड *n* —in contempt. मुसकट *or* ड *n.* मुसकूट *n.* मुसकाड *n.* मुसकें *n.* मुसकुरी *f.* मुसकाडी *f.* श्रीमुख *n.*—in poetry, &c. मुखकमल *n.* मुखचंद्र *m.* मुखडा *m.*

Before one's f. तोंडापुढें. तोंडासमोर, समक्ष.

F. to f. तोंडातोंडी, तोंडचेतोंडी, रूबरू *or* रूबुरू, समक्ष, समोरासमोर, सदडे, सवड्या.

Fair and soft to one's f. तोंडावर गोड, तोंडापुरता गोड.

Hairs along each side of f. कांजण्या *f.pl.*

Of averted f. पराङ्मुख, विमुख.

Pouting or puffed out f. तोंवरा *m.*

Rigidity of the muscles of the f. and neck. अनंतवात *m.*

Side of the f—.specially with reference to slapping it. कानफट *or* ड *n.* कानशील *or* कानसल *or* सूल *n.*

Stripe along the f. (esp. of the horse). मुखपट्टा *m.*

That is in one's f —wind, sun, tide, &c. तोंडचा.

To one's f. In the f. of. तोंडावर, डोळ्यांजवळी.

To be afraid to look in the f. दोहों डोळ्यांची मुरवत *f.* राखणें.

To fall upon one's f. तोंडघशीं पडणें.

To give a smack in the f. तोंडांत-तोंडावर-कानफडांत-&c. मारणें, तोंड *n.*-कानफड *or* ट *n.*-कानशील *n.*-कानसल *or* सूल *n.*-कानाड *n.*-&c. मारणें-फोडणें-सुजवणें, मुसकटणें, तोंड *n.* रंगवणें, श्रीमुखांत देणें, श्रीमुखावर चाखवणें-चळवणें, थोबाडींत मारणें, तोंडावर लगावणें.

To hide the f. in a cloak. मुसकटणें, मुसकणें.

To meet f. to f. तोंडावर तोंड *n.* पडणें-देणें.

To set one's f. against. तोंड *n.* देणें.

To shew the f. *appear publicly.* तोंड *n.* बाहेर काढणें.

To throw in one's f. (favors, obligations). तोंडीं कादणें.

To throw upon one's f. तोंडघशीं देणें-पाडणें.

2 *cast of features, countenance, look.* तोंड *n.* मुख *n.* चेहरा *m.* चेहरामोरा *m.* मोहरा *m.* सुरत *f.* तोंडवळण *n.* तोंडवळा *m.* रूप *n.* वदन *n.* आनन *n.*

Bold f. उघडा माथा *m.*

Confusion of f. तोंडास काळोखी *f.*

Long (whining, rueful, &c.) *f.* रडत तोंड *n.* रीतीसुरत *f.*

To get confusion of f. नाकावर पदर *m.* येणें *g.of s.*

To make a long f. तोंड पसरणें-वासणें-वेंगडणें-वाईट करणें, रडकुंडीस येणें *or* परतणें.

To make wry faces. दांत *m.pl.*-तोंड *n* विचकणें, तोंड *n.* वांकडे करणें.

To make faces at. टिवल्याबाव्हल्या *f.pl.* करणें, वेंकावल्या *f.pl.*-वांकुल्या *f pl.*-वेटावण्या *f.pl.* दाखवणें.

3 v. SURFACE. तळ *m.* पाठ *f.* आंग *n.*

4 *fore part,* v. FRONT. तोंड *n.* मुख *n.* अग्र *n.* मुखभाग *m.* अग्रभाग *m.*

On its f. थपी *v.* लाव, वसव.

That lies with its f. upwards उताणा, उलथा.

To fall upon its f. चित *or* चीन *adv.* पडणें—as *opposed to.* To fall with its f. upwards. पट *adv.* पडणें.

5 *confidence, assurance, effrontery.* नाक *n.* तोंड *n.* धिटाई *f.* निर्लज्जपणा *m.*

6 (as of a cut gem or other polygon) पयलू *or* पैलू *m.*

To FACE, *v a. meet in front.* तोंडास तोंड *n.*-तोंडावर तोंड *n.* देणें.

2 *stand opposite to.* समोर-सन्मुख-सम्मुख-सम्मुखीन-&c. असणें-राहणें.

To FACE, *v. n. turn the f.* तोंड *n.* फिरवणें, तोंड *n.* फिरवून असणें.

FACE-CLOTH, *n.* मुखवस्त्र *n.*

FACE-WIPER, *n.* तोंडपुसणें *n.* मुखवस्त्र *n.*

FACED, *a* तोंडाचा, मुखाचा, तोंडी.

FACET, *n.* पयलू *or* पैलू *m.*

FACETIOUS, *a. jocular, witty*—of persons. गतक्या, ख्याली, ठट्टेखोर, ठट्टेबाज, ठट्टेबाईक, विनोदी, रसिक.

2—of sentiments. विनोदाचा, रसिक, विनोदरूप, विनोदात्मक.

FACETIOUSNESS, *n.* v.A. 1. विनोद *m.* ठट्टेबाजी *f.* रहस्य *n.*

FACILE. See EASY.

To FACILITATE, *v a. make easy.* सोपा-सोपारा-सुसाध्य-सुलभ-सुगम-सुप्राप्य &c करणें, सौकर्य *n.* करणें *g of o.*

FACILITY, *n. freedom from difficulty,* v. EASINESS. सोपेपणा *m.* सुसाध्यता *f.* सौकर्य *n.*

2 *ease in performing,* v. EXPERTNESS. हातवटी *f.* हातवळा *m.* हात *m.* कसरत *f.* टूक *f.*

3 *means by which performance is rendered easy.* सोई *f.* सुसाध्यसाधन *n.*

FACT, *n. thing done or occurred.* घडलेली *or* घडून आलेली गोष्ट *f.* झालेलें कार्य *n.*

Founded on f. ठिकाणबद्ध.

2—in law, *the matter of f.* भूत *n*

Facts of a case. हकीकत *f.* कैफियत *f.*

3 *actuality, reality.* तथ्यता *f.* सत्यता *f.* वास्तविकपणा *m.*

In f. वस्तुतः, वस्तुगत्या, तथ्य, तत्वतः

FACTION, *n. party.* तट *m.* तड *m.* फळी *f.* पक्ष *m.*

2 *dissension, public discord.* तट *m.* द्वैत *n.* बंडाळी *f.*

FACTIOUS, *a. given to faction.* दंगेखोर, बंडखोर, बंडी, बंड्या, फंदी, वितंडवादी.

2 *proceeding, &c. from faction.* फळी बांधण्याचा, फंदफितुराचा, बंडाळीचा.

FACTITIOUS, *a. v.* ARTIFICIAL. केलेला, कृतीचा, कृत्रिम, यौक्तिक.

FACTOR, *n.* v. AGENT. अडत्या, गुमास्ता, कारभारी.

FACTORAGE, *n.* v.N. अडत *f.*

FACTORSHIP, *n.* v.N. गुमास्तेपणा*m.* गुमास्तेगिरा*f.*

FACTORY, *n.* अडत्यांचा अड्डा*m.* कोठी*f.* मांडवी*f.*
2 v. MANUFACTORY. कारखाना*m.*

FACTOTUM, *n.* हरकामी *or* म्या, कामाचा गाडा*m.*

FACULTY. See ABILITY, POWER

To FADDLE. See To FIDDLEFADDLE.

To FADE, *v. n. wither.* कोमणें, कोमेजणें, कोमजणें, कोमावणें, कोमाइणें, झेंवणें *or* झेमणें, वाकुटणें, वावणें, रंग*m.* जाणें *g. of s.* उतरणें.
2—of colors, &c. विटणें, उडणें, उतरणें, रंग*m.* उडणें-उतरणें *g. of s.* झडणें, विटकर-फिका-मजीन-&c. होणें.

FADED, *p.* v.V. 1. कोमलेला, रंग गेलेला, &c म्लान, वावका.
2 विटलेला, रंग उतरलेला, &c. विटका, उभरंग, उभरा, वाणदाळ, मजीन, उतरल्या रंगाचा, नीरक्त

FADING, *a. that quickly fades.* विटकर, विटका

FÆCES, *n. excrement.* मळ*m.n. pop.* मळ*m.* गू*m.* पुरोप*n.* गूथ*m.n.*
Colorless or white f. अरक्तमळ*n.*
Frothy and mucous f फेनिल आंव*f.*
Thin and watery f. ढगळ*f.* फोक*m.* फोकलण*f.*

To FAG, *v. n.* v. To TOIL. खपणें, कटणें, कष्ट*m.pl.*–श्रम*m.pl.*–&c. करणें, अटाआट*m.*-अटाघट*m f.*-&c. करणें.
2 *grow wearied,* v. To TIRE. दमणें, श्रमणें.

To FAG, *v. a.* See To TIRE.

FAG-END, *n.*—of cloth, &c. दशा*f pl.* चाळ*m. f.*
To twist or secure the f. रेनड*f.* घालणें, वरवड*f.* घालणें.
2 See REFUSE.

FAGGING, *n.* v.V. N. 1.—*act.* खपणें*n.* अटाआट*m. f.* अटाघट*m.f.* अटापिटा*m.* अटापिटी*f.* अटापीट*f.* आंगमोड*f.* कवाडकट*m.pl.* कुत्तेघशी*f.* अट्टाहास*m.*

FAGOT, *n.* मोळी*f.* लांकूड भारा*m.* भारी*f.* गोयला*m.*

FAGOT-SELLER, *n.* मोळविक्या, मोळक्या, मोळीवाला.

To FAIL, *v. n. fall short, become deficient.* खुटणें, तुटणें, कमी–उणा–न्यून-&c. पडणें, तूट*f.*-खूट*f.*-तोटा*m.*-कमती*f.*–&c. पडणें *g. of s.*
2 *become extinct.* राहणें, उडणें, सरणें, मरणें, बुडणें, जाणें, गळणें, नाहींसा होणें.
3 *sink, decline, decay, &c.*—hopes, spirits, strength, &c. मोडावणें, मोडकळणें *or* मोडकळीस येणें, खचणें, खचळणें, तुटणें, मोडणें, भागणें, गळणें, जाणें, वसणें, उतरणें, राहणें, झरणें, थकणें, गंदारणें, मेटें*n.pl.* वसणें *g. of s.* लेंड्या*f.pl.* गाळणें.
4—eyes, ears, &c. *become impaired.* फुटणें.
5 *yield, give way,* v. To GIVE. भागणें, कचकणें, कचणें, वसणें, घसरणें, डगागणें.
6 *miss, miscarry,* v. To DEFEAT. चुकणें, खचणें, खचळणें, हरणें, फसणें, फिसकणें, फिसकटणें, लटपटणें, थकणें, अनुपपत्ति*f.*–कार्यविपत्ति*f.* होणें *g. of s.*
7 *be deficient in duty.* चुकणें, टळणें, ढळणें, खिचणें, नाट *adv.* जाणें *or* येणें, अंतर*n.*-तफावत*f.*-गुंजावीस*f.*-कसर*f.*–&c. करणें, and with *g. of s.* होणें-पडणें.
8 *become bankrupt.* थकणें, तुटणें, मोडणें, वसणें, डगागणें.

To FAIL, *v. a. forsake, leave in the lurch.* अंतर*n.* देणें, फशी देणें -पाडणें, तोंडघशी देणें.

FAIL, FAILING, FAILURE, *n.* v.V. N. 1. *and* DEFICIENCY. तुटणें*n.* तूट*f.* खूट*f.* तोटा*m.* नपूर*f.* अपूर*f.*
2 बूड*f.* बिबूड*f.n.* फन्ना*m.*
3 *and* DECLINE. मोडणें*n.* &c. मोड*m.* मोडकळ*f.*
6 विचका*m.* फसाव*m.* फसणूक*f.* भंग*m.* लटपट*f.* धूळ*f.* धूळमाती*f.*
7 चूक*f.* ढळ*m.* कमतर*f.* कसर*f.* गुंजावीस*f* अंतर*n.* तफावत*f.* तजावूज *or* तजावुजू*n.*
8 थकणें*n.* बुडणें*n.* फसणूक*f.*
I *a. f. a weakness, &c.* v. FAULT. उणें*n.* हीण*n.*

FAIN. See GLAD, GLADLY.

To FAINT, *v. n. swoon.* मूर्च्छना*f.*-मूर्च्छा*f.*-कलम*m f* येणें *in. con.* मूर्च्छागत-मूर्च्छित होणें, अंधेरी*f.* येणें.
2 *lose courage, ardor, &c.* v. COURAGE. धीर*m.*–अवसान*n.*-&c. सोडणें, गळणें, खचणें, कमर*f.* खचणें-मोडणें-वसणें *g. of s.* मेटें*n.pl.* वसणें *g of s* टिरी *or* टिऱ्या*f pl.* कांपणें *g. of s.*

FAINT, *a. of sinking spirits.* कलमलेला, कलमळ आलेला, मूर्च्छावान्, मूर्च्छोन्मुख, मूर्च्छनोन्मुख, ग्लान, अवसन्न.
To be f. कलमलणें.
2—of colors. फिका *remiss.* फिकट, अंधक, पुसका, उभरंग, उभरा.
3—of sounds. मंद, हलका, बारीक, दुःश्राव्य.
4 *slack, sluggish, unanimated, languid.* मंद, ढिला, ढील, मळमळीत, मिणमिणा, निर्जीव, शिथिल, सुस्त, थंड, थंडा, थंडाईचा, ढिल्लीचा.
5 *weak, slight, little in degree.* पातळ, हलका, लघु, अल्प, स्वल्प, न कळत *or* कळत न कळत *or* कळे नकळे इतका, कळे न कळेसा.

FAINT-HEARTED, *a.* v. COWARDLY. निर्धीय, न्यूनधैर्य, अल्पधीर, विषादी, गनमरू.

FAINTED, *p.* v.V. 1. मूर्च्छा आलेला, &c. मूर्च्छित, मूर्च्छागत, मूर्च्छापन्न, प्राप्तमूर्च्छ.

FAINTING, *n.* v.V. 1. मूर्च्छा*f.* मूर्च्छना*f.* कलम*m.*

FAINTLY, *adv.* v. A. 3. मंद, मंदमंद.
4 मंद, सुस्ताईवर, ढिलाईवर, थंडपणाने, मिणमीण.
5 हलका, कळे न कळेसा *a. decl.*

FAINTNESS, *n.* v. A. 1. कलमल*f.* ग्लानि*f.* म्लानि*f.*
4 मंदपणा*m.* ढिलेपणा*m.* मळमळीतपणा*m.* थंडाई*f.* सुस्ताई*f.* ढिलाई*f.*

FAIR, *a.* (of complexion) *or*—the complexion. गोरा *remiss.* गोरटा and गोरटेला and गोरेला *fairish,* सावळा *or* सांवळा, गोमटा, गोरा गोमटा, उजळ, गौर, उजवट, ताम्र *or* ताम्रवर्ण (and *attributively* ताम्रमुख).
—intens. *fair as the lily, the snow-drop, &c.* गोराधमक, धमधमीत *or* धवधवीत गोरा, गोरा गोरापीठ, गोरा गोरा पान, पांढरा धोप, हळदीचा गाभाच.
Fairish, *v. supra.* निमगोरा, गोरासा.
2—of weather. उघडा, सुकेडीचा, सुखाडीचा, उघाडीचा, उजाडीचा, निरभ्र.
Interval of f. weather. उघाड*f.* उघाडी*f.*
3—of wind. पाठीमागचा, मागचा, पाठचा, अनुकूल *pop.* सानकूल, सोईचा, चांगला.
4 *equal, equitable, reasonable,* v. JUST. बरोबर, वाजबी, नीट, रास्त, प्रामाणिक *pop,* प्रमाणिक, उजू, मार्गाचा, सोईचा, योग्य, यथार्थ.
By f. means. गुणेगोविंदे *or* गुणेगोविंदाने.
F. and foul. सव्यापसव्य.
F. but false. लटका पण नेटका.
F. words. गोडगोड बोलणें*n.* गुळपापडी*f.*
5 *upright, honorable,*—of persons. प्रामाणिक *pop.* प्रमाणिक, इमानी, इमानदार, खऱ्याव्यवहाराचा, खऱ्याचालीचा, सुरळीत, साळढाळ, सरल *pop.* सरळ, साधा, नेकीचा, नेतीचा.
6 *moderately, good.* बरा, बरासा, नेमस्त, बरावाईट.

FAIR, *n. great market.* मेला *or* मेळा*m.* हट्ट *pop.* हाट *or* हट*m.* जत्रेचा बाजार*m.* उरूसाचा बाजार*m.*

FAIR, FAIRLY, *adv.* v. A. 4. न्यायाने, नीतीने, उजूपणाने, सरलपणाने, नेकीने, लबाडीवांचून, वाजवी, बरोबर, मार्गाने, रीतीने, &c. प्रमाणिकपणाने.

1 *completely,* v. WHOLLY. साफ, निस्तुक.

FAIRNESS, *n.* v. A. 1. गोरटाई *f.* गोरेपणा *m.* & c. गौरत्व *n.*

2 उघडेपणा *m.* निरभ्रता *f.* अभ्रवातराहित्य *n.*

3 सानकूळपणा *m.* अनुकूलता *f.* आनुकूल्य *n. corr.* अनकुळता *f.*

4 प्रमाणिकपणा *m.* उजूपणा *m.* न्याय्यत्व *n*

5 प्रमाणिकपणा *m.* नेक *f.* नेत *f* सुरळीतपणा *m.* साधेपणा *m.*

FAIR-SPOKEN, *a.* गोडबोल्या, मिष्टभाषणी, तोंडचा गोड, बोलून सुघड-भला-चांगला-गोड-मिठा.

FAIRY, *n.* परी *f.*

FAITH, *n belief of revealed religion.* शास्त्रश्रद्धा *f.* शास्त्रभक्ति *f.*

2 *trust in God.* भाव *m.* देवश्रद्धा *f.* देवनिष्ठा *f.*

3 *trust,*—gener. v BELIEF. विश्वास *m* श्रद्धा *f.* इतबार *m.* निश्चय *m.* भरवसा *m*

Done with f. श्रद्धाकृत.

Strong f. *steady belief.* एकनिश्चय *m.*

To break f. विश्वासघात *m.* करणें.

4 *a f. religious system.* धर्म *m.* मत *n.* मार्ग *m.* पंथ *m.*

5 See FAITHFULNESS.

FAITH-BREACH, *n.* विश्वासघात *m.*

FAITH-BREAKER, *n.* विश्वासघातकी, विश्वासघातक.

FAITHFUL, *a. firm in belief of religion.* शास्त्रमानी, शास्त्रपरायण, शास्त्रनिष्ठ, धर्मपरायण, श्रद्धावान्, श्रद्धान्वित.

2 *trusting in God.* परमेश्वरावर-देवावर-&c. विश्वासठेवणारा-विश्वासी, ईश्वरविश्वस्त.

3 *stanchly adherent, &c.* इमानी, इमानदार, इमानाचा, निमकहलाल, दृढभक्ति, प्रभुभक्त, स्वामिभक्त, खरा.

4 *keeping faith, observant of promise, &c.* कराराचा, करारी, सत्यवचनी, सत्यप्रतिज्ञ, सत्यव्रत, प्रामाणिक *pop.* प्रमाणिक, खरा, सत्य.

5 *conformable to truth,* v. TRUE. खरा, सत्य, यथातथ, यथार्थ, इथंभूत.

FAITHFULLY, *adv:* v. A. 3. इमानाने, इमानें इतबारें, दृढभक्तिपूर्वक.

4 सत्य राखून, खरेपणा राखून, खरेपणाने, &c.

5 इथंभूत, यथावृत्त, यथावत्.

FAITHFULNESS, *n.* v. A. 3 इमान *n.* खरेपणा *m.* इमानीपणा *m.* इमानदारी *f.* निमकहलाली *f.* दृढभक्ति *f.* प्रभुनिष्ठा *f.* प्रभुभक्ति *f.*

4 खरेपणा *m.* खराई *f.* प्रमाणिकपणा *m.* &c. सत्य *n.* सत्यता *f.* सत्यप्रतिज्ञता *f.* सत्यवचनता *f.*

5 खरेपणा *m.* सत्यता *f.* याथातथ्य *n.* यथार्थता *f.* याथार्थ्य *n.*

FAITHLESS, *a. unbelieving.* अविश्वासा, श्रद्धाहीन-शून्य-&c. भावशून्य-&c.

2 *perfidious,* v. FALSE. खोटा, बेइमान, हाडाचा खोटा-वाईट, निमकहराम.

FAITHLESSNESS, *n.* v. A. 1. अविश्वास *m.* अविश्वासिता *f.* विश्वासाभाव *m.* श्रद्धाशून्यता *f.* भावशून्यता *f.* &c.

2 खोटाई *f.* खोटेपणा *m.* बेइमानी *f.* निमकहरामी *f.*

FALCHION, *n.* v. SWORD. तेगा *m.*

FALCON, *n.* वहिरोससाणा *m.* ससाणा *or* ना *m.* वहिरी *m.* श्येन *m.*

To FALL, *v. n.* पडणें, गळणें, पतन *n.* &c. होणें *g. of s.* च्यवणें.

To f. asleep. झोप *f.* लागणें *in. con.*

To f. along senseless. फळेंन. पडणें *g. of s.*

2 *subside, decline from intenseness,* v. To ABATE. पडणें, उतरणें, उणावणें, हलकावणें, बसणें.

3 *be degraded, ruined, &c.* खचणें, खचळणें, बसणें, बुडणें, भ्रंश *m.* -च्युति *f.*-& c. होणें *g. of s.* पतित-भ्रष्ट-च्युत-गलित-& c. होणें.

4—leaves, blossoms, fruits, hair, & c. झडणें, गळणें, फटाफट *adv.* पडणें, गळ *f.*-गळती *f.*-झड *f* -फटावळ *f* -पाभळ *f.* लागणें *g. of s.*

5 (in battle) *be killed.* पडणें, कटणें, कामास येणें, गमावणें, गतणें.

6 away; *grow lean,* v. To WASTE. चोपणें, चोपटणें, ढकलणें, आंग *n.* टाकणें-सोडणें-सांडणें, लंगणें *or* लंघणें, झडणें, चुंबणें, घसरणें, सांडवणें.

7 in; *sink in, be depressed.* खोलगटणें, खोलटणें, बसणें, पोंदळणें, आंत जाणें.

8 off; *become worse or less.* तुटणें, घसरणें, बिचकणें, बिघडणें

9 on; to; *set to eagerly.* पडणें, लागणें, जुडणें, उठावणें, घसरणें, झडझडणें, मार *f.* पडणें

10 on; upon; v. To ATTACK. तुटून पडणें *with* वर, आंगावर तुटून पडणें, आंगावर येणें, गळीं पडणें, उडणें *with* वर, उपटणें, घसरणें, तोंडा *or* तोंडास लागणें.

11 out; v. To QUARREL. तुटणें, बिघड *m.*-बिघडी *m.* पडणें *g. of s.* घडी *f.* बिघडणें.

12 short of. अंतरणें, कमी पडणें, तुटणें, अपूर *f.*-नपूर *f.*-तोटा *m.*-कसर *f.*-& c. असणें.

13 to; *apply one's self to.* झटणें, जुडणें, पडणें, लागणें, उठावणें, सुटणें.

14 under; *be ranged or reckoned with.* खालीं ओढणें-मोडणें *g. of o.*

15 See also To APOSTATIZE, To REVOLT, & c.

FALL, FALLING, *n.* v. V. 1.—*act.* पडणें *n.* & c. पतन *n.* पात *m.* गलन *n.* च्यवन *n.* च्युति *f.* भ्रंश *m.* स्रंसन *n.* विस्रंसन *n.* अधःपात *m.* निपात *m.* विगलन *n.* स्खलन *n.*

F. of rain. वर्षाव *m.* पावसाचा वर्षाव *m.* वृष्टि *f.*

2 उतार *m.* ओसर *m.* ओसारा *m.*

F. and rise. उतारचढ *m.*

3—*act.* खचणें *n.* &c.—*state.* v. DEGRADATION. च्युति *f.* भ्रंश *m.* पदच्युति *f.* पदभ्रंश *m.* स्थानभ्रंश *m.* माननाश *m.* मानभंग *m.*

1 See WATERFALL.

FALLACIOUS, *a. sophistical, deceptive.* आभासाचा, आभासात्मक, भ्रामक, भ्रमजनक, भ्रांतिजनक, सिद्धांताभासक, सिद्धांतप्रतिभासक, खोटसाळ.

2 *not well founded, mocking expectation.* भ्रांतीचा, नादाचा, फसविण्याचा, भ्रांतिमूलक.

FALLACY, *n. sophism, &c.* आभास *m.* सिद्धांताभास *m.*

FALLEN, *p.* v. V. 1. पडलेला, & c. पतित, च्युत (esp. in comp. as स्थानच्युत, पदच्युत, अधिकारच्युत,) गलित *or* विगलित (esp. in comp. as tooth-fallen विगलितदंत, hair-fallen विगलितकेश, and विगलित नख, विगलितेंद्रिय, विगलितवीर्य, &c.), भ्रष्ट, भ्रंशित, स्रस्त, स्खलित.

FALLIBILITY *n.* v. A. चुकायाजोगेपणा *m.* &c. भ्रमयोग्यता *f.* &c. भाम्यता *f.* भ्रांतिधर्म *m.*

FALLIBLE, *a. liable to err.* चुकाया जोगता-जोगा-&c. घसराया जोगता-जोगा-&c. भाम्य, भ्रमयोग्य, भ्रमार्ह, भ्रमपात्र, भ्रांतिधर्मा, संभावितभ्रमक.

Man is f. भ्रांतिःपुरुषधर्मत्वं.

FALLOW, *a.*—ground. पडीत, पडीक, नाकीदं, बिनलागवडीचा, पडकर.

F. for years. सनवात पडीत.

FALLOW, *n. ground at rest.* पड *f.* पडीत जमीन *f*

FALSE, *a. not true,*—morally. खोटा, असत्य, लटका, लटीक, लबाड, खोटसाळ, खोटारा, लबाडीचा, &c. मिथ्या, सकपट, कपटसंध, गैररास्त, वितथ, मृषा, अलीक,—freely, indef. &c. लटका लांडा, लटका फटका, लबाडलचाड, लबाडलाताड, लबाडलानाळ.

2 *not true,*—physically. खोटा, लटका, लटीक, मिथ्या, असत्य, गैरवास्तवीक, अवास्तविक, अवास्तव.

3 *treacherous, perfidious, faithless.* खोटा, खोटसाळ, खोटारा, लटका, लटकुरा *or* कोरा कपटी, मनाचा कपटी, मनाचा कुजका, मनाचा खोटा, &c. निमकहराम, बेइमान, अप्रामाणिक *pop* अप्रमाणिक, सकपट, कपटमति, कृत्रिमी, कुडा, कूड, हाडाचा खोटा-वाईट-&c.—freely, indef. &c. लटका लांडा, लटकाफटका, लबाडलाताड.

4 *counterfeit, not real.* खोटा, खोटसाळ, मिथ्या, केलेला, नकली, कृतीचा, कृत्रिम, कपटी, कपटाचा, सोंगाचा, बनाऊ, बनावलेला, आरोपित.

The f. and debased (rupees, money, &c.). खोटानाटा (पैसा, रूपया &c).

FALSE-HEARTED, *a.* v. FALSE. मनाचा कपटी, मनाचा खोटा, मनाचा कुजका, कपटमति.

FALSEHOOD, FALSENESS, FALSITY, *n.* v. A. 1. लबाडकी *f.* लबाडी *f.* खोटाई *f.* खोट *f.* खोटेपणा *m.* &c. असत्यता *f.* कपट *n* कापट्य *n.* कृत्रिम *n.* अलीक *n.* मृषावाद *m.*—freely, indef. &c. लबाडीलचाडी *f.* लबाडीलाताडी *f.* लबाडीलकारी *f.* लांडीलबाडी *f.* लांडिलटकें *n.*

2 खोटेपणा *m.* &c. खोटाई *f.* खोट *f.* असत्यता *f.*

3 खोटाई *f.* खोट *f.* खोटेपणा *m.* &c. कपट *n.* कापट्य *n.* बेइमानी *f.* मनाचा कुजकेपणा *m.* &c. निमकहरामी *f.*—freely, indef. &c. लबाडीलचाडी *f.* लबाडीलाताडी *f.* लबाडीलकारी *f.* लांडीलबाडी *f.* लांडिलटकें *n.*

4 खोटेपणा *m.* &c. खोटाई *f.* खोट *f.*

I *a. f. an untruth.* लबाडी *f.* अनृत *n.* मिथ्याभाषण *n.* मिथ्यावचन *n.* मिथ्योक्ति *f.*

FALSELY, *adv* v. A. 1. खोटा, *a. decl.* लबाडीने, खोटेपणाने, &c. असत्य, मिथ्या, गैररास्त, मृषा.

2 मिथ्या.

3 लबाडीकरून, लबाडीने, बेइमानीने, कपटाने.

To FALSIFY, *v. a. render false by interpolation, &c.* खोटा करणें, नवा-वाहेरचा-&c. शिरवून खोटा करणें, कूटक्षेपविपर्यस्त करणें.

2 *prove false.* खोटा-असत्य-&c. करणें-पाडणें-करून दाखवणें, खोटेपणा *m.*-वैपरीत्य *n.*-&c. आणणें.

2 *violate, break by falsehood.* खोटा करणें-पाडणें, खोट *f.*-&c. आणणें, मोडणें.

FALSTAFF, *n. fat and happy fellow,* v. FAT. गुळाचा गणेश *or* गणपति *m.*

To FALTER, *v. n. hesitate in utterance,* v. To HESITATE. अडखळणें *or* अडखुळणें *or* अडकळणें, कांचकळणें, गुटमळणें, गुपटणें, लागणें, गचकळ्या *f. pl.* खाणें, बोबडी *f.*-फेंपरी *f.* वळणें *g. of s.*

2 *fail, yield, sink under.* कचणें, कचकणें, कचकरणें, कचरणें, काचावणें, खचणें, घसरणें, गळणें, गंदारणें, कच *f.* खाणें.

FAME, *n. reputation, renown, celebrity.* कीर्त्ति *f.* लौकिक *m.* नाम *pop.* नांव *n.* नांवलौकिक *m.* आख्या *f.* ख्याति *f.* प्रख्या *f.* प्रख्याति *f.* प्रसिद्धि *f.* नावरूप *n.* नावसकी *f.* नामना *f.* नामोशा *m.* प्रतिष्ठा *f.* यश *n.* प्रथा *f.* प्रथिति *f.* विश्रुति *f.* रूढि *f.* अस्करा *m.* गाजावाजा *m.* डंका *m.* भुमका *f. v.* उड, उठ, अचावा *m.*

To acquire f. नांवास चढणें, नांव *n.*-यश *n.* &c. मिळवणें, यशाची गुढी *f.* उभारणें, कीर्त्ति *f.*-नांव *n.*-धौंसा *m.*-&c. गाजवणें, शक *m.* गाजवणें, झेंडा *m.*-तुरा *m.*-ध्वज *m.*-&c. लावणें.

To lose one's f. शिक्कल *f.* गमावणें.

2 *rumour, talk, bruit,* v. REPORT. अवई *or* अवाई *f.* अफवा *f.* बोलवा *f.m.* आख्या *f.* वदंता *f.* वार्ता *f.*

FAMED. See FAMOUS.

FAMILIAR, *a of or belonging to a family.* घरचा, गृहसंबंधी, गृहविषयक.

2 *unceremonious, free, easy* खळबळीत, घळघळीत, घळबळीत, घळमळीत, भळबळीत *or* हळबळीत, हळवळा, भळबळीत गळबळीत.

To become f. भीड *f.* चेपणें *g. of s.*

3 *well versed in, accustomed to, &c.* v. CONVERSANT वहिवाटलेला, वागलेला, रावलेला, वापरलेला, &c. भेदी, भेद्या, भुम्या, माहितगार, वाकबगार, वाकबदार.

4 *well known.* घसवटीचा, घसवटींतला, परिपाटांतला, माहितीचा, माहितगारीचा, परिचयाचा, परिचयांतला, परिचित, दखल.

5 *intimate.* सलगीचा, सलगी, घसणीचा, गट्टीचा, गटपटीचा, घळमेळाचा, खेळीमेळीचा, संसर्गी, संसक्त.

FAMILIAR, *n. intimate.* सखा, खेळीमेळीचा मित्र.

FAMILIARITY, *n.* v. A. 2. खळबळीतपणा *m.* घळघळीतपणा *m.* &c.

3 खांदा *m.* दखलगिरी *f.* माहितगारी *f.* माहीत *f.* जाणसाळ *f.* वाकबदारी *f.* अभ्यास *m.* सवई *f.* रावता *m.* घसट *or* घसट *f.* जाणीव *f.*

4 जवळीक *f.* घसण *f.* खेळीमेळी *f.* गोडी गुलाबी *f.* रहासाळी *f.* गट्टी *f* गटपट *f.* संसक्ति *f.*

F. breeds contempt. नात्याची जसी जवळीक तसी आदराची कोवळीक.

To FAMILIARIZE, *v. a. habituate,* v. To ACCUSTOM. घसणीखालीं-वहिवाटीखालीं-वहिवाटींत-रावत्यांत-&c. आणणें-पाडणें, रावता *m.*-सराव *m.*-&c. पाडणें, रांबवणें.

To become familiarized. रांबणें, जाणसळणें, सवई *f.* लागणें *in. con. with g. of o.*

FAMILIARLY, *adv.* v. A. 2. खळबळीतपणानें, &c. खळबळीत, घळघळीत, &c. मुखसंकोचावांचून, मुखदाक्षिण्यावांचून.

5 खेळीमेळीनें, स्नेहभावानें, सख्यभावानें.

FAMILY, *n. household, &c.* कुटुंब *n.* घरदार *n.* घर *n.* घरचे लोक *m. pl.* घरचींमाणसें *n. pl.* परिग्रह *m.* परिवार *m.* रांडापोर *n.* खटला *m.* खटलें *n.* मुलेंमाणसें *n. pl.* बाईलभिडंग *n.* बाईलबडगा *m.* जोजार *m.*

Custom or course of procedure of a f. घरचार *m.* गृहाचार *m.*

F.-quarrel. गृहकलह *pop.* घरकलह *m.* घरतंटा *m.* घरखटला *m.* गृहभेद *m.* गृहछिद्र *n.* घरफूट *f.*

F.-cares and anxieties. वाळंदा *or* वाळंभा *m.*

F. of little ones. वाळंदा *or* वाळंभा *m.*

F.-circle. घरमंडळी *f.* घरगुतीमंडळी *f.* घरमेळ *m.*

F.-stock or store. घरवेगमी *f.* घरोटी *f.*

Of the f. घरचा, अंतरंग, अंतरंगींचा, अंतरींचा, स्वकीय.

Pension or provision granted by Government to a family. वाळपरवेशी *f.* वाळपरवरशी *f.*

That has a family; *a family man.* कुटुंबी, कुटुंबाळा, कुटुंबवत्सल, सकुटुंब, घरवारी, खटलेकरी, खटलेवाईक, जोजारी

That is the earning (or sustaining) member of a family. जोडता, जोडका, कुटुंबकवाडी, जोडतापूत, कमावता, कमावतापूत.

2 v. OFFSPRING, CHILDREN. मुलेंबाळें *n. pl.* मुलेंलेकरें *n. pl.* पोरेंबाळें *n. pl.*

That has a family. लेंकुरवाला *or* ळा, पोरेंवाला, कच्चेबच्चेवाला.

3 *house, lineage, race, tribe.* कुल *pop.* कूळ *n.* वंश *m.* गोत्र *n.* घर *n.* घराणा *m.* घराणें *n.* ज्ञाति *pop.* जात *f.* वित्तय *f.* खूम *n.* खांदान *f.* खानवटा *m.* अवलाद *f.* अन्वय *m.*

An emigrated or extinct f. गतकूळ*n.*

Extinction or ruin of a f कुललोप*m.* वंशलोप*m.* कुलक्षय*m.* कुलनाश*m.* घरबूड *f.* गृहभंग*m.* कुलोच्छेद*m.* वंशोच्छेद*m* गृहोच्छेद*m.* वीबूड *f n.* तळपट*n.* थाळावाटी *f.* दारफळणी *f.*

F.-practice or rite. कुलाचार*m.* कुलधर्म*m.* वंशसमाचार*m.* वंशानुचरित*n.* वंशीकसंप्रदाय*m.* वंशीकरीति *f.* & c.

F.-honour or respectability. कुलमर्यादा *f.* कुलोत्कर्ष*m.*

F.-quality, trait, &c. वसलात *f.*

F.-pride कुलाभिमान*m.*

F.-ties and connections. अनुबंध*m.*

F -priest or spiritual director. कुलगुरू*m* कुलोपाध्याय*m.*

F.-tale. कुळकट *f.* खणकत *f.*

Head or chief of a f कुलपति*m.* कुलनाथ*m.*

History of a f. वंशचरित्र*n.*

Line, order or succession of a f. कुलपरंपरा *f.* वंशपरंपरा *f.*

That is of a good or ancient f. v. Gentle. कुलीन, जानीचा, जातिवंत, पिढीजाद *or* जादा, असल, असील, घरंदाज, सुवर्ण, खांदानीचा, खाणीचा, आर्य.

That is of a low f. v. Base. हीनकुल.

Of the f of वंशी, वंशीय, वंश्य.

Religion or a religious observance of a f. कुलधर्म*m.*

Tutelar divinity of a f. कुलदेवता *f.* कुलदैवत*n.* कुलस्वामी*m*

To be reduced—a f. घर*n.* बसणें.

Such designations as *ornament of the family, glory of the house, lustre of the tribe, light, honor, grace, &c. of the race or line,* are answered by कुलदीपक, कुलभूषण, कुळाचा टिकला *or* टिळा, कुलतिलक, कुलरत्न, कुलावतंस. And as applied to females by कुलांगना, कुलवधू, कुलस्त्री. Such designations as *prop, pillar, stay, defence, &c. of the family, house, race, &c.* are answered by घराचाखांब, घराचाआधार, धरणखांब, दौलतीचा खांब, घरांचें पांघरूण, मेळा, and espec. with ironical implication जोडकापूत*m.* जोडनाम*m.* Such designations as *ruin, bane, pest, evil genius, &c.* of the *family or race,* are rendered by कुलनाश, कुलांगार, मुळावर येणारा, *or* बसणारा, दिवटा, पांढऱ्या पायाचें संतान. Terms answering to *brand, blot, scandal, reproach, disgrace, &c.* of the family are, दिवटा, पागोटेखालीं करणारा, कुपुत्र, कुसंतान, दक्षिणेचादिवा, नांवावर पाणी घालणारा; and as restricted to females, कुलटा.

4 *birth, extraction, descent.* कुळी *f.* खाण *f.* उपज*m.* उत्पत्ति *f.* विल्हय *f.* विल्हा*m.*

Famine, *n* v. Scarcity. दुष्काल *pop.* दुकळ *or* दुकाळ*m.* काळ*m.* दुर्भिक्ष*n.* महागाई *f.*

F. occasioned by excessive rain. ओला दुकळ *or* दुकाळ*m.*

F. occasioned by drought. सुका दुकाळ*m.* कोरडा दुकाळ*m.*

To Famish, *v. a.* v. To Starve. उपासी मारणें.

To Famish, *v. n.* v. To Starve. उपासी मरणें, दुकळणें, भज्ञानांचून मरणें.

Famous, *a. celebrated, renowned.* नावकरी, नागधारी, नामदार, नामांकित, नामजात *or* द, नांवाचा, नामी, कीर्तीचा, प्रतिष्ठेचा, & c. कीर्तिमान्, ख्यात, आख्यात, प्रख्यात, विख्यात, प्रतिष्ठित, प्रसिद्ध, सुप्रसिद्ध, यशवंत, यशस्वी, प्राप्तयश, यशोवृद्ध, नावसता, हकाल्याचा, असकऱ्याचा, रूढ, विश्रुत, ग्रथित, आख्यातलक्षण, दिग्विभावित.

Fan, *n.* पंखा*m.* विंझणा *or* विझुणा*m.* व्यजन*n.* फटकणें*n.* झडपण*n.* धवित्र*n.*

2 *winnowing basket.* सूप*n. dim.* सुपली *f.* शूर्प*n.*

To Fan, *v. a.* पंखा*m.* वारणें, पंख्याने वारा*m.* घालणें, विंझणवारा*m.* घालणें, फटकणें, झडपणें, झटकणें, झटकावणें, हडपणें, झाडणें.

Fanatic, Fanatical, *a.* v. N. धर्मपिसा, धर्मवेडा, धर्मखुळा.

Fanaticalness, Fanaticism, *n religious phrenzy.* धर्मपिसें*n.* धर्मवेड*n.* धर्मखूळ*n.*

Fancied, *p* v. V. कल्पित, मनःकल्पित, भावित

Fanciful, *a. whimsical, humoursome,*—of persons. मनमौज्या, छंदखोर, छंदी, छंदिष्ट, छांदिष्ट, तऱ्हेबाज, लहरी, लहरीदार, ख्यालीं, उचलचावडा, मिजाजखोर, चिकित्सखोर, आडफांट्या, मनस्वी.

2—of matters स्वछंदाचा, मनस्वी, मानसिक, मनःकल्पित, ऐच्छिक, स्वछंदःकल्पित, तऱ्हेचा, तऱ्हेदार, तऱ्हेबाईक, लाडका.

Fancifulness, *n.* v.A. I. छंदीपणा*m.* छंदिष्टपणा*m* & c मिजाजखोरी *f.* खोड *f.* मनोलौल्य*n.*

Fancy, *n. imagination.* कल्पनाशक्ति *f.* कल्पनासामर्थ्य*n* कल्पकत्व*n.* तर्कशक्ति *f.*

Creation of the f. मानससृष्टि *f.* मनोरमसृष्टि *f.*

Play of f. बुद्धिविलास*m.*

2 *a f. notion, a thought.* कल्पना *f.* आभास*m.* भास*m* तर्क*m.* वितर्क*m.* तरंग*m.* कांक्षा *f.* चिकित्सा *f. v.* यें.

Fancies, *fantasies, phantoms.* कल्पनासृष्टि *f.*

Pretty f. बूट*m.* नुटका*m.* नुकता*m.*

Wild f. Crude f. क्लिष्टकल्पना *f.* कुतर्क*m.* वितर्क*m.* तेज*n*

3 *taste, conception.* मन*n.* मर्जी *f.* स्वाद*m.* कल्पना *f.*

4 *a whim, a humour.* लहर *f.* तरंग*m.* खोड *f.* छंद*m.* गोंज *f.* सुंगा*m.* उत्कलिका *f.* असद्ग्रह*m.*

To indulge fancies. छंदछंद*m pl.* करणें, मर्जी मांडि*m pl.* खाणें.

To the indulge the fancies of. लळा*m.*-छंद*m. pl.*-लाड*m.*-& c. चालवणें *g. of o.*

To Fancy, *v. n.* कल्पना *f.* करणें, कल्पना *f.* मनांत येणें *in. con.* वाटणें *in. con.* मनदेवना *f.*-मनपिंगळी *f.* भावणें.

To Fancy, *v. a. imagine.* कल्पिणें, कल्पना *f.*-भावना *f* करणें *g. of o.*

2 *like, approve.* मर्जीस-पसंतीस-उचितास-मनास-&c. येणें-पडणें *in. con.* आवडणें *in. con.*

Fane, *n.* v. Temple. देवालय*m.n.*

Fanfaron. See Hector.

Fang, *n. pointed tooth, &c.* सुळा*m* सुळका*m.* सुळादांत*m.* शूलदंत*m.* विषाण*m.n.*

Fanged, *a.* v. N. सुळ्यांचा, सुळ्यादांतांचा, शूलदंती.

Fangled. See Gawdy, Showy.

Fantastic, Fantastical, *a.* See Fanciful, Imaginary.

Fantasy. See Fancy.

Far, *adv.* दूर, लांब, दूरवर, लांबवर.

As f. as. जिथपर्यंत, जिथपावेतों, जिथवर *or* जेथपर्यंत & c.

As f. as this. एथपर्यंत, एथपावेतों, एथवर, एतावत.

From f. दुरून, लांबून.

How f. कोठपर्यंत, कोठपावेतों, कोठवर, कितपत, केथ्वर, कियद्दूर.

Of f. and near. इकडचा तिकडचा.

So f. तेथपर्यंत, तेथपावेतों, तेथवर.

Far, *a. remote, distant.* दूरचा, लांबचा, दुरांदूरचा, दुरोन्न, दूरस्थ.

Far-aimer, *n.* दीर्घसंधानी.

Far-aiming, *n.* दीर्घसंधान*n.*

Far-fetched, *a.* v. Forced. क्लिष्ट, अवघड, बळेंचा, ओंढून ताणून आणलेला.

Far-piercing, *a.* दूरवेधी.

Far-sighted, Far-sleing, *a.* दीर्घदृष्टि, दीर्घदर्शी, दूरदृष्टि, दूरदर्शी.
Farce, *n.*—in the Drama. प्रहसन*n.*
Farcial, *a.* v N. प्रहासी, प्रहसनसंबंधी
Farcy, *n.* गर*f.*? लूत*f.*? अश्वकुष्ठ*n.*
Fare, Faring, *n. feeding, living.* खाणें*n.* अन्न*n.* जेवण*n.* भोजन*n.*
Coarse or hard f. आलापाला*m.* कोंडा मोंडा*m.* अरबचरबन अरबट चरबट*n.* अचरपचर*n.* अचरटपचरट*n.* अवरचवर*n.* अरकसबरकस*n.* चणवर्णी*n.* मिठवणी*n.* कुभोजन*n* कदन्न*n.*
Dainty f. *good pudding, &c* गोडजेवण*n.* गोडघास*m.* मिष्टान्न*n.* भाप्यायन*n.*
Rich f *nutritious diet.* खुराक*m* खाद*f.*
Sumptuous f भरगच्ची जेवण*n.*
Good fare's a good Doctor. खाद हरी व्याध.
2 *passage-money* भाडें*n.* मोल*n.* हेल*m.*
3—by ship or boat. नीर*m*
To Fare. See To Go, To Be, To Feed.
Farewell, *adv* v. Adieu स्वस्ति, कल्याण असो, क्षेम असो.
Farina, *n.*—in botany. पुष्परेणु*m.* पराग*m.*
Farinacious, *a. mealy* पिठाचा, पिष्टमय, पिष्टात्मक, पिष्टगुणक.
Farm, *n. land leased on rent.* धाऱ्याने घेतलेली जमीन*f.* धाऱ्याचीं शेतें *n.pl.* शेतगणा*m.* कुणवावा*m.* कुणवीक*f.* शेतीक*n.*
Out f *f. out of the parish.* ओवंडा*m*
Out f. holder. ओवंडेकरी.
2 (of the revenue, customs, &c.). इजारा*m.* गुत्ता*m.* गुतका*m.* हुंडवा *or* हुंडा*m.* खंडणूक*f.*
Roll or schedule of farms. इजारपट*m.*
To Farm, *v. a.* (the revenues, customs, &c.) *lease out.* खंडणें, खंडून देणें, तोडूनदेणें, मक्ता*m.*-इजारा*m.*-&c. करून देणें, मक्त्याने-&c. देणें.
2 *take on lease.* खंडून घेणें, तोडून घेणें, मक्ता*m.*-इजारा*m.*-हुंडा*m.*-&c. करणें-करून घेणें, मक्त्याने-इजाऱ्याने-&c. घेणें.
Farmer, *n.*—(of fields). धारेकरी, उपरी (esp. as opp. to थलकरी *or* थलवाईक landed proprietor), शेतकरी, कुणवी, क्षेत्रजीवी. See also Agriculturist.
2 (of the revenues, customs, &c), v. Contractor. इजारदार, खोत.
Farming. See Agriculture.
2 (of the revenues, &c.). खोती*f.* खोतकी*f.*
Farness. See Distance.
Farraginous, *a.* v. Medley. पंचमेळीचा, पंचमेळीचा, मेंडगुजरीचा, मिश्र.
Farrago. See Medley.
Farrier, *n. horse-shoer.* नालबंद.
2 *horse-doctor.* साळोत्तरी, अश्ववैद्य, अश्वचिकित्सक, शालिहोत्री.
Farriery, *n.* v. N. 1. नालबंदी*f.*
2 घोड्याची वैद्यकी*f.* अश्वचिकित्सा*f.* अश्ववैद्यक*n.*
Science or art of f. साळोत्तर *or* साळोत्र*n.* शालिहोत्र*n.*
Farrow, *n. litter of pigs.* डुकराचें वेत*n.*
Fart, *n.* पाद*m* अपानवायु*m.* अधोवायु*m.* पश्चिमवायु*m.* श्रद्धा*f.* टरका*m.* टराटुरी*f.* फुसकुली*f.*
Fetor of a f. पादघाण*f.*
To Fart, *v. n.* पादणें, पर्दन*n.* करणें, पाद*m.* सोडणें, टरका*m.* मारणें.
Farther, *a. more remote.* अधिकदूर, दूरतर, उत्तर (in comp. as, F. half. उत्तरार्ध. F. or concluding part of the night उत्तररात्र. F. or ulterior division, side, country, &c. उत्तरभाग, उत्तरखंड, उत्तरपक्ष, उत्तरांग, उत्तरदेश, उत्तरवय, &c.) अपर (in comp. as अपरार्ध, अपररात्र).
Farthermost, Farthest, *a.* सर्वांहून-सर्वांपेक्षां दूर, दूरतम, कडेचेवरचा, अतिदूरचा.
To Fascinate, *v. a.* v. To Charm, lit. fig. भारणें, मोह*m.* घालणें, मोहणें, दृष्टि*f.* बंद करणें *g. of o.* नजरबंदी*f.* करणें *g. of o.* मोहित करणें.
Fascinated, *p.* v. V. भारलेला, &c. मोहित, चकित, चक, चकभूल, वश, वशीकृत.
To be f. चकणें, चौकडी*f* भुलणें *or* गुंग होणें *g. of s.*
Fascination, *n.* v. V.—*act.* भारणें*n.* &c. भारणी*f.* मोहन*n.* वशीकरण*n.* वशक्रिया*f.*—*state.* मोह*m.* नजरबंदी*f.* चित्तभ्रम*m.* भुरळ*f.* भुरळें*n.* भुलवण*f.* भूल*f.*
Fashion, *n. make, cast,* &c. v. Form. आकार*m.* डौल*m.* घडण*f.* घडणी*f.* घडवण*f.* घाट*m.*
2 *cut of clothes, &c.* बेत*m.* बेतणी*f.* कातरणी*f.*
3 *general practice,* v. Custom. चाल*f.* रीति*f.* ओळ*f.* ओळा*m.* वळण*n.* परिपाठ*m.* पाठ*m.* प्रघात*m.* लोकप्रचार*m.* लोकप्रघात*m.* प्रथा*f.*
To go out of f. ढळणें, पडो पडणें.
4 See Manner.
To Fashion. See To Form.
Fashionable, *a. popular, current, established by custom,* v. Customary. लोकचालीचा, जनरूढीचा, लोकसिद्ध, लौकिक, जनाचारसिद्ध, व्यवहारसिद्ध, बहुमत.
2 *observant, &c. of the mode.* सभ्यसंप्रदायाचा, सभ्यरीतीचा, शिष्टसंप्रदायाचा, &c. सभ्यसांप्रदायिक, सभ्यसंप्रदायानुयायी, सभ्यरीत्यनुसारी, सभ्यसंप्रदायावलंबी.
To Fast, *v. n. go without food.* अन्नावांचून-अन्नावेगळा-अन्ननिराळा-&c. असणें-राहणें, उपास*m.*-अनशन*n.*-अनाहार*m.*-&c. करणें *and* असणें-घडणें *in. con.* अन्नवर्जन*n.* करणें.
2—religiously. उपास*m.*-उपवास*m.*-उपोषण*n.*-&c. करणें.
3—dietetically. लंघन*n.* करणें.
Fast, Fasting, *n.* v. V. 1.—*act.* अन्नावांचून राहणें*n.* अनशन*n.* अनाहार*m.* निरशन*n.* अन्नवर्जन*n.*
2 उपास*m.* उपवास*m.* उपोषण*n.* निराहार*m.* निराहारव्रत*n.* अनशनव्रत*n.* निरशनव्रत*n.* रोजा*m.* (among Muhammadans).
3 लंघन*n.*
Breaking of a f. पारणें*n.* पारणा*f.* पारण*n. v.* फेड, कर.
F. and eating on alternate days. धारण पारण *or* धारणें पारणें*n.*
F.-day. *a Banyan or hungry day.* फांका *or* फाका*m.*
F. to death. प्रायोपवेशन*n.*—That is fasting to death. प्रायोपविष्ट.
Rigid or utter f. निश्चक उपोषण*n.* निरशन*n.* निराहार उपास*m.*
Fast, *a. fixed, firm, tight.* घट्ट, ठाम, ठास, अढळ, अढळ, अचल, काईम, स्थिर.
To play fast and loose. धरसोड*f.* करणें.
Fast, *adv. fixedly, firmly.* घट्ट, गच्च, गळपट, दाट, पक्की, बळकट, बळकटून, मजबूत *or* द, खच्च, दृढ.
F. asleep. गाढ निजलेला.
To sit f. *press together.* खेटणें.
2 *swiftly,* v. Quickly. लौकर, जलद, वेगें.
F. by. See Near.
Fast-day, *n.* उपवासाचा-उपोषणाचा-&c. दिवस*m.* उपोषणदिन*m.n.*
Fast-handed, *a.* v. Miserly. हाताचा जड, बद्धमुष्टि.

To FASTEN, *v. a. make fast,*—gener. बांधणें, बळकट-घट्ट-दृढ-मजबूत-&c. करणें, नहालेसा-ननिघेसा-नउघडेसा-&c. करणें, खिळणें, गांठणें.

2 *make fast to, tie up, &c.* v. To TIE. बांधून टाकणें, गोवणें, जखडणें *or* जखडून बांधणें, जवकणें *or* जवकून बांधणें, तांगडणें, गवसून टाकणें.

3 up; *secure by closing, locking, bolting, &c.* लावणें, लावून गच्च करणें, लावून बंदोबस्त करणें.

4 together; v. To LINK. सांगडणें, गांठणें, बांधणें.

To FASTEN, *v. n. fix one's self.* चिकटून-विलगून-झोंबून-&c. धरणें-राहणें.

FASTENED, *p.* v. V. A. 1. बांधलेला, घट्ट केलेला, &c खिळींव.

2 जखडलेला, जखडून बांधलेला, &c.

FASTENING, *n.* v V. 1.—*act.* बांधणें*n.* &c. खिळण *f.* बंधन*n.*

I *that binds or fastens.* बंधन*n.*

FASTER, *n.* FASTING, *p a.* v. V. 1. अन्नावांचून राहणारा, &c. उपासी, उपवासी, उपोषित, अनाहारी, अभुक्त.

2 उपासकर *or* करी, उपोषिन, उपोषण-&c. कर्ता, निराहारी, अनशनी, अनशनव्रती.

FASTIDIOUS, *a. squeamish, nice,* v. DAINTY. कंटाळखोर, खंतखोर, खोडकर, मिजाजखोर, मिजाजी, चोखनळ, चोखारी, चोखांदळा, सींगळ, सोंग्याळ, तिटकारी, तिरस्कारी.

FASTIDIOUSNESS, *n.* v. A. मिजाज *f.* मिजाजखोरी *f* नाजकाई *f.* सींगळपणा*m.* &c.

FAT, *a. having fat, plump, fleshy.* पुष्ट, परिपुष्ट, मेदस्वी, पीन, पीवा, पीवर, मांसभरू, मांसल *pop.* मासाळ, मांसपुष्ट, मांसशील, मांसभरित, मेदोवृद्ध, दुलदुलीत, गबगबीत *or* गुबगुबीत, दुमदुमीत, तुंद, ताजालठ, खुराकाचा, दुहेरी पासोळीचा,—reproachfully, with the power of *gross, bloated, corpulent, bulky and flabby, full-fed and sluggish.* कापशा, भोनशा, पोंधा, फोपशा, पोशा, पोस्सी *or* पोरस्या, फेंदू, भस भोंगळ, ढमाल *or* ढमाल्या, ढोण्या, गदेल्या, मरत, झोंजा, नेभळा, वृथापुष्ट. Appellatives or designations involving this sense and implication, and thus answering to *fatty, porpoise, pig, stalled-ox, barrel-belly, tun, butt, &c.* are भूड*n.* ढोणसकड*n.* ढोण*n.* ढेर *f.* अगडबंब, अगडधू, बोंका, बोंगा, मोंधळ्या, दुड्या, भोपळ्या, रोगवांगीक, पेजपात्र, पोंथा, लोथ, लोंधा, लोंधडा, आधोड, ढोणपा, ढब्बू, लोळंबा, अचळोजी, अचळोबा, गचा, बोंचा, ड्याचा एक आहे.

F. and happy. सालाभाला, तुष्टपुष्ट, हृष्टपुष्ट, तुंद.

To become f. and flabby. कापूस*m.* सर्वंगकरणें, कापूस*m.* सस्ताहोणें *g. of s.* कापुसणें, बेंबीचें उखळ*n.* होणें *g. of s.* मेण*n.* चढणें *g. of s.*

To get f. and saucy. माजणें, मातणें.

2 *oily, unctuous, rich, &c.* चिकण, स्निग्ध, स्नेही, स्नेहाळ.

3—of soil. चिकण, चिकणवट.

FAT, *n.* चरबी *f.* मांदें*n.* मेद*m.* वसा *f.* मांससार*m.* मांसतेज*n.* मांसस्नेह*m.* स्नेह*m.*

FAT-WITTED, *a.* v. STUPID. घृतबुद्धि, मंदबुद्धि, जेनबुद्धि.

FATA MORGANA, *n.* गंधर्वनगर*n.* गंधर्वसृष्टि *f.*

FATAL, *a. of or belonging to fate.* दैवाचा, दैविक, दैवसंबंधी, अदृष्टाचा, अदृष्टसंबंधी, दैवाधीन, अदृष्टाधीन, दैवकृत, दैवहेतुक

2 *mortal, killing,* v. DEADLY. जीवघेणा, प्राणघेणा, घातक, घातकी, प्राणघातक, प्राणघातकी.

FATALISM, *n. the doctrine of inevitable necessity.* दैवचिंता *f.* दैवकर्तृमत*n.* दैवचालकमत*n.* दैवकर्तृवाद*m.* दैवैकवाद*m.*

FATALIST, *n.* दैववादी, अदृष्टवादी, दैष्टिक, दैवचिंतक, दैवपर, दैवकर्तृवादी, दैवैकवादी.

FATALITY, *n. invincible necessity.* दैवाधीनता *f.* दैवपरत्व*n.* दैवायत्तता *f.*

2 See FATE.

FATALLY, *adv.* v. A. 1. दैवाने, दैवयोगाने.

2 नाश घडेसा, नाशहोईसा, नाशपर्यंत, नाशपरिणामक.

FATE, *n.* v. DESTINY. दैव*n.* दैवगति *f.* कर्म*n.* कर्मगति *f.* प्रारब्ध*n.* प्राक्तन*n.* प्राक्तनकर्म*n.* कृतांत*m.* काल*m.*

Drawn by one's f. कालाकृष्ट.

Stroke of f. अपघात*m.*

Speech, promise, &c. as sure as f. ब्रह्मलेख*m.* ब्रह्मलिखित*n.* ब्रह्मरेखा *f*

2 *appointment of destiny,* v. DESTINY. कपाळ*n.* कपाळरेषा *f.* दैवरेषा *or* रेखा *f.* दैवयोग*m.* घटित*n.*

FATE-CONTROLLED, *a.* दैववश, दैवाधीन, दैवायत्त.

FATED. See DESTINED.

FATHER, *n.* बाप*m.* पिता*m* जनक*m.* जनिता*m.* ज्ञाति*m.* तात*m.*—as a compellation of respect बाबा*m.* तीर्थरूप*m* तीर्थ*n.* तीर्थपाद*m.* गुरु*m.* गुरुजन*m.*—familiarly, as PAPA, PA. बा.

House of one's f. पितृगृह*n.*

Like f. like son. यथापिता तथापुत्रः, यथाबीजं तथा अंकुरः, जसी खाण-तसीमाती.

The children are wiser than their fathers. आड्यास नानू शिकवतो.

To FATHER, *v. a.* See To ADOPT.

2 *ascribe to one as his offspring.* बापपणा*m.* स्थापणें-दाखवणें, पितृत्वस्थापन*n.*-पितृत्वारोप*m.*-&c. करणें.

FATHER-IN-LAW, *n.* सासरा*m.* श्वशुर*m.*

Father of one's f. आजेसासरा*m.*

F. of one's son or daughter. विवाही *pop.* व्याही*m.*

Mother of one's f. आजेसासू *f.*

Sister of one's f. आतेसासू *f.*

The respectful compellation for f. (wife's father) is मामा; and (husband's father) मामाजी *or* मामंजी *used plurally.*

FATHER-HOOD, *n.* बापपणा*m.* पितृत्व*n.* जनकत्व*n.*

FATHER-LESS, *a. whose f. is dead.* बापपोरका, पितृहीन, मृतपितृक, गतपितृक.

2 *whose f. is not known.* निबाप्या, अपितृक.

FATHERLY, *a.* बापासारखा, पितृवत्, पितृसदृश.

FATHOM, *n.*—the measure. व्याम*m. pop.* वांव *f. or* वांवा*m.*

To FATHOM, *v. a. encompass with the arms.* कवळणें, कवटाळणें, वेंगणें.

2 *sound, try the depth.* ठाव*m.*-नळ*m.* पाहणें-मोजणें-लावणें-घेणें.

3 fig. *find the bottom of.* थांग*m.*-ठिकाण*n.*-ठिकाणा*m.*-शोध*m.* &c. लावणें and *in con.* लागणें.

FATHOMLESS, *a. bottomless.* अथाक, अथांग, बेठाव, अगाध, अतलस्पर्श.

FATIGUE, *n. weariness.* श्रम*m.* कष्ट*m.* टणक*m.* भागवटा*m.* भागलीक *f.* शीण*m.* मांदगी *f.* श्रांति *f.* परिश्रम*m.* ग्लानि *f.* क्लांति *f.* आयास*m.*

To FATIGUE, *v. a. weary,* v. To TIRE. श्रमवणें, शिणवणें, थकवणें, दमवणें, भागवणें, टणक*m.*-शीण*m.*-भागवटा*m* -&c. आणणें-देणें, श्रमी-कष्टी-&c. करणें, कंटाळणें.

FATIGUED, *p.* v. V. श्रमवलेला, &c. *or* श्रमलेला-शिणलेला-दमलेला-&c. श्रमी, कष्टी, मांदा, श्रांत, परिश्रांत, ग्लान, क्लांत.

To be f. v. To TIRE. श्रमणें, कष्टणें, टणकणें, शिणणें, भागणें, हायास-मेहनास येणें.

FATNESS, *n. v.* V. 1. पुष्टि *f.* परिपुष्टि *f.* पुष्टता *f.* मेदोवृद्धि *f.* दुलदुलीतपणा *m.* गबगबीतपणा *m.* &c. मांसलत्व *n.*

2 चिकणाई *f.* चिकणपणा *m.* स्निग्धता *f.* स्नेह *m.* स्नेहाळपणा *m.*

To FATTEN, *v. a.* v. A. 1 पोसवणें, पुष्ट-ताजा-दुलदुलीत-&c. करणें, भरवणें *or* आंगाने भरवणें.

To FATTEN, *v. n.* पोसणें, आंगाने भरणें, आंग *n.* धरणें-वेणें, तरतरणें, तणसरणें, माजणें.

FATTENER, *n* FATTENING, *p. a.* v.V. A. पुष्ट करणारा, पोसवणारा, &c. पौष्टिक, पुष्टिकारक-जनक-&c. बृंहण, मेदोवर्धक.

FATUITY, FATUOUSNESS, *n.* v.A. चळ *m.* खूळ *n.* पिसें *n.* दुष्टबुद्धि *f.* दुर्बुद्धि *f.* दुर्मति *f.*

FATUOUS, *a.* v. FOOLISH. खुळा, चळेल, नष्टबुद्धि

FAUCES, *n* v. THROAT. गळसूत्र *n.*

Dryness of f. कोरड *f.* कंठशोष *m.* तोटरा *or* तोठरा *m. v.* बस.

FAULT, *n. defect, absence, default.* v. WANT. अभाव *m.* हानता *f.*

2 *defect, imperfection, flaw.* दोष *m.* ऐब *m.* विंग *or* विंगें *n.* खोड *f.* कसर *f.* गुंजावीस *f.* व्यंग *n.* छिद्र *n.* गोम *f.* फांट *f. v.* घे, रंध्र *n.*

To find f. v. To BLAME. दोष *m.* देणें-काढणें- लावणें-ठेवणें-आणणें, खोडणें, खोड *f.* ठेवणें, दूषणें, विंग *or* गें *n.* पाडणें-करणें, ठूं *n.* ठेवणें.

3 *omission of duty, failure, neglect,&c.* अपराध *m.* अन्याय *m.* अन्याव *m.* दोष *m.* चूक *f.* चुकी *f.* तकसीर *f.* गुन्हा *m.* दळ *m.* टळ *m.* खता *f.* गुंजावीस *f.* कसर *f.* कमतर *f.* अंतर *n.* तफावत *f.* क्षुल्लक *n.* क्षुल्लक *n.*

4 *ill quality, evil, vice.* दुर्गुण *m.* दुर्लक्षण *n.* ऐब *m.* खोड *f.* दोष *m.*

5 *mistake, blunder,* v. ERROR. चूक *dim.* चुकी *f.* अशुद्ध *n.*

6 *failing, foible, weakness.* उणें *n.* हीण *n.* छिद्र *n.* रंध्र *n.* वर्म *n* मर्म *n.*

Fault, foibles, &c.—as ripped up or dragged to light. उखाळ्या पाखाळ्या *f pl.* उखाळ्या *f. pl. v.* काढ, वर्मेंकर्मे *or* कर्मेंवर्मे *n.pl. v.* काढ, उच्चार, बोल, खुसपटें *n.pl. v.* काढ, कुरापती *f pl. v.* काढ, कुष्पिष्टें *n. pl. v.* काढ, सांग, कुस्पष्टें *n pl.* कुळपटें *n.pl.* नालिस्ती *f pl. v.* सांग.

That is fond of spying out faults, v. CENSORIOUS. दोषदृष्टि, दोषदर्शी, छिद्रदर्शी, छिद्रान्वेषी, छिद्रानुसारी, रंध्रान्वेषी.

To bring up (against) one's faults, foibles, &c. खुसपटें *n.pl.* रचणें-मांडणें, नालिस्ती *f pl.* सांगणें.

To expose or disclose one's secret faults. मर्मछेद *m.*-वर्मभेद *m.*-मर्मोद्घाटन *n.*-दोषोद्घाटन *n.*-दोषोद्भावन *n.*-दोषोद्भावन *n.*-&c. करणें, विदारण *n.*-विदारणी *f.*-विचका *m.*-उखळबैरीज *f.*-टमटम नगरी *f.* करणें, पैशून्य *n.* काढणें, कुरापती *f.pl.*-खुसपटें *n. pl.*-छिद्रें *n. pl.*-मर्में *n. pl.*-छद्में *n. pl.* काढणें.

To watch for or spy out one's faults. पैशून्य *n.* पाहणें, रंध्रान्वेषण *n.*-छिद्रान्वेषण *n.* करणें, छिद्रें *n.pl.*-मर्में *n. pl.*-छद्में *n. pl.* पाहणें.

7 *puzzle.* See PERPLEXITY. To be at f. थकणें, तरंगणें, कुंठित असणें, चक्री *f.* गुंग होणें-भुलणें.

FAULTILY, *adv. blunderingly.* चुकतचुकत, चुकतमाकत *or* वाकत.

FAULTINESS, *n.* v.A. 1. उणेपणा *m.* अपुरतेपणा *m.* &c. हीनता *f.* विकलता *f.* वैकल्य *n.* अंगवैकल्य *n.*

2 खोडकरंपणा *m.* &c. दोष *m.* ऐब *m.* सदोषता *f.* सबाधता *f.*

3 अपराधीपणा *m.* &c. सदोषता *f.* सापराधता *f.* &c. दोष *m.* अपराध *m.*

4 कसर *f.* तफावत *f.*

FAULTLESS, *a.* v. N. 1. *and* COMPLETE. पुरता, पूर्ण, विनकसर, निर्दोष, सांग, अन्यूनातिरिक्त.

2 *and* PERFECT, SOUND. विनखोड, अखोड, निखोड, अव्यंग, निर्दोष, विनऐब, निर्बाध, चोखाळ, नितोड, निकोप *or* पी, निर्दुष्ट, नखीं दोष नाहीं (purus, castus, &c. *ad unguem*).

3 *and* INNOCENT. निरपराध, अनपराध, अनपराधी, विनअपराध, निर्दोष, निरत्यय.

FAULTLESSNESS, *n.* v.A. 1. पुरतेपणा *m.* पूर्णता *f.* निर्दोषता *f.*

2 विनखोडपणा *m.* &c. विनखोडी *f.* निर्दोषता *f.* दोषराहित्य *n.*

3 निरपराधपणा *m.* &c. निरपराधता *f.* &c. अपराधराहित्य *n.* दोषराहित्य *n.*

FAULTY, *a.* v.N. 1. *imperfect, incomplete, wanting,* v. DEFECTIVE. उणा, कोता, अपुरता, अपूर्ण, हीन, विकल, विकलांग, न्यूनांग, अंगहीन.

2 *having defects, imperfections, blemishes, flaws.* खोडकर, दोषवान्, सदोष, दोषी, दोषिक, दोषयुक्त, कसरीचा, नफावतीचा, सबाध, ऐबदार.

3 *guilty of faults,* v. CRIMINAL. अपराधी, अन्यायी, सदोष, दोषी, सापराध.

4 *having ill qualities.* दुर्गुणी, दुर्लक्षणी, अवगुणी, खोडील, खोडकर, खोडाळ, खोड्या, खोड्यारा, खोड्याळ, ऐबदार.

5 *having errors,* v. ERRONEOUS. अशुद्ध, सदोष, अवद्ध.

FAVOR, *n. kind regard, &c.* लोभ *m.* मेहरबानी *or* बानगी *f.* मेहर *f.* कृपा *f.* कृपादृष्टि *f.* कृपावलोकन *n.* अनुग्रह *m.* दृष्टि *f.* नजर *f.* मर्जी *f.* खुशमर्जी *f.* प्रसाद *m.* शिफारस *f.* हिमाईत *f.* कृपादृष्टि *f.*

F. and affection. दयामाया *f.*

Given as a token of f. प्रसादी, प्रसादिक.

Object of f. कृपापात्र *n.* कृपाभाजन *n.*

To creep into f. with. पोटांत शिरणें.

2 *a f. an act of kindness.* उपकार *m.* आभार *m.* कृतोपकार *m.*

Return-f. प्रत्युपकार *m.*

To upbraid or taunt with favors. नेरे भार *m.* लावणें, तोंडीं काढणें, टेपर *m.n.*-टेपरण *n.* ठेवणें.

3 *token of f.* प्रसाद *m.* प्रीतिदान *n.*

To FAVOR, *v. a. befriend, &c.* कृपा *f.*-मेहरबानी *f.*-&c. करणें, कृपादृष्टि *f.*-नजर *f.*-डोळा *m.*-&c. ठेवणें-करणें-देणें, हिमाईत *f.*-मदद *f.*-&c. देणें-करणें, पाठ *f.* राखणें *g. of o.* हात *m.* देणें, बाहिदारी *f.* करणें, अनुकूल-&c. होणें.

FAVORABLE, *a. propitious, kind.* मेहरबान, अनुकूल, धारजणा *or* जिणा, प्रसन्न, सुप्रसन्न, उपकारी, अनुग्राही, सुमना *or* सुमनस्क, अभिमुख.

2 *promotive, helpful, &c.* v. CONDUCIVE. उपयोगी, उपकारक, उपकारी, उपयुक्त.

3—of planets, aspects, &c. v. AUSPICIOUS. इष्ट, अभीष्ट, अनुकूल, सु in comp.

FAVORABLENESS, *n.* v. A. 1. प्रसन्नता *f* सुप्रसन्नता *f.* आनुकूल्य *n.* अनुकूलता *f.* कृपा *f.* बहाली *f.* सौमनस्य *n.* आभिमुख्य *n.*

2 उपयोगीपणा *m.* उपकारिता *f.* उपयुक्तता *f.*

3 इष्टत्व *n.* आनुकूल्य *n.* बल *n.* (esp. in comp. as चंद्रबल, ताराबल, ग्रहबल &c.)

FAVORABLY, *adv.* v. A. 1. कृपेने, मेहरबानीने, &c. अनुकूल-प्रसन्न-&c. होऊन.

FAVORED, *p.* v. V. अनुगृहीत, आभारी, उपकृत, कृपापात्र, कृपाभाजन, प्राप्तानुग्रह, जातानुग्रह.

FAVORER, *n.* v.V. कृपा करणारा, कृपादृष्टि ठेवणारा, हिमाईत देणारा, &c. अनुग्रह-&c. कर्ता, अनुग्राहक, सुहृत् *or* द्.

FAVORITE, *a.* v. DARLING. आवडता, आवडीचा, लाडका, प्रिय, प्रीतीचा, प्रीतीतला.

FAVORITE, *n.* v. DARLING. कृपापात्र *n.* प्रीतिपात्र *n.* नाकचाबाल *m.*

Discarded f. निर्माल्य *m.n.*

FAVORITISM, *n. partiality.* तरफदारी*f.* पक्षपात*m.* प्रपंच*m.* न्यूनाधिकबुद्धि*f.*

FAWN, *n.* पाडस*n.*

FAWN-EYED, *a.* हरणडोळ्या, मृगनयन, कुरंगनयन.

To FAWN, *v. n. cringe, make servile court, bow and scrape,* v. To FLATTER. जी *or* जीजी *interj* -हांजी *interj.* करणें–ह्मणणें, नाक*n.* घासणें, पुढच्यापुढें नाचणें, भजनी *or* भजनास लागणें, आर्जवणें, थुंका*m. or* थुंकी *f.* झेलणें, तोंड *n.* चाटणें, आर्जव *n* -लवण भंजन*n.*-नमोनमो *adv.* करणें.

FAWNER, *n.* FAWNING, *p. a.* v. V. जीजी करणारा-ह्मणारा-&c. आर्जवी, आर्जवू, आर्जवाचा, तोंडचाट्या, तोंडपुड्या.

FAWNING, *n.* v.V.—*act.* जीजी ह्मणणें*n.* &c जीजीपणा*m.* आर्जव*n.* थुंकी झेलणी *f.* तोंडपूजा *f.* तोंडपुजेपणा*m.* लवणभंजन*n.* नमोनमो करणें*n.*

FEALTY, *n* v. LOYALTY. प्रजाधर्म*m.* निमक हलाली *f.*

FEAR, *n. emotion excited by the apprehension of evil.* भय*n* भीति *f* त्रास*m.* दर*m.* वित्रास*m.* भी *f.*

Sudden f See FRIGHT.

Through f. भेणें.

2 *dread, awe, reverence* दबदबा*m.* दाब*m.* दबाव*m.* दरदरा*m.* दरारा*m.* दगदगा*n.* धास्त *or* धास्ती *f.* धडकी *f.* धाक*m.* हैबत *f.* दहशत *f.* जरब *f.* वचक*m.* वचका*m.* बाज*m.* चक*m.* दर्प*m.* जुमान*m.* जुमास*m.* जूम*m. v.* खा.

F. of man. लोकभय*n.* लोकभीति *f.* लोकलज्जा *f.* लोकलाज *f.* जनभीति *f.* जनलज्जा *f.*

3 *apprehension, misgiving, anxious anticipation.* शंका *f.* आशंका *f.* अंदेशा*m.* संशय*m.* वसवसा*m.* घोर*m.* धोका*m.* धासरा *or* धोसरा*m.* दहशत *f.* भेदरा*m.* हैबत *f.* वचक*m.* खत्ता *or* खतरा*m.*

To apply to the fears of. भय*n.* दाखवणें, भयप्रदर्शन*n.* करणें.

To FEAR, *v. a. apprehend, dread.* भिणें, भय*n.*-शंका *f.*-&c. असणें *g. of o. with in. con.* शंकणें, आशंकणें, वसवसा*m.* जाणें *inv. con.* वचक *or* वचका*m.* खाणें-बाळगणें-and, *with in. con.* जाणें.

2 *stand in awe or dread of, care for, regard as reverend, formidable, &c.* भिणें, भय*n.*-धाक*m.*-धास्त *f.*-&c.धरणें-बाळगणें-खाणें, धास्त *f.*-धाक*m.*-&c. बसणें *g. of o. with in. con.* जुमानणें-जुमानून असणें *neg. con.* जुमान*m.*–जुमास*m.*-जूम*m.* खाणें-पावणें, *with g. of o. and neg. con.* भिडावणें, वचकणें, वचकून असणें, वचक *or* वचका*m.* बाळगणें *with g. of o.* थरत *or* थरथर भिणें.

To FEAR, *v. n be afraid.* भिणें, भय*n.* &c. असणें *in. con.* वचकणें, भिडावणें.

FEARED, *p.* v. V. A. 1. शंकित, आशंकित.

FEARFUL, *a. timorous, timid, apprehensive.* भितरा, भिकट, भेंकड *or* भेंकूड, भेजूड, भीरू, भिभिस्त, भिहूड, भ्याट *or* भ्याड, भेड, भेदड, भेसूड, भयशील, भयस्वभाव, कातर.

2 *afraid,* v. FRIGHTNED. भयभीत, भययुक्त, सभय, जातभय, प्राप्तभय, शंकित, आशंकित, सशंक, साशंक, शंकामय.

3 *dreadful, frightful, formidable, tremendous, terrible, terrific, horrible, horrid.* अकटेविकट, अकराळ, विकराळ, अघोर, भयंकर, भयानक, विकट, विकराल, कराल, भैरव, दारूण, उग्र, रौद्र, भयावह, भयकारक, भयजनक, भेंसूर, भ्यासूर, त्रासकर-कारक-कारी, त्रासदायी, भीषण, भीम.

FEARFULLY, *adv.* v. A. 2. भिऊन, भयधरून, भयाने, भयभीत-&c. होऊन.

3 धाक-भय-&c. बसवायाजोगा *decl.*

I See EXCESSIVELY.

FEARFULNESS, *n.* v. A. 1. भितरेपणा*m.* भ्याडपणा*m.* &c. भीरुता *f.* भयशीलता *f.* भयस्वभाव*m.*

2 *and* FEAR. भय*n* भीति *f.* भयभीतपणा*m.* भयावस्था *f.* भ्यालेपणा*m.*

3 अकराळपणा*m.* विकराळपणा*m.* भयानकत्व*n.* भयजनकत्व*n.* &c.

FEARLESS, *a. intrepid,* v. BOLD. निर्भय, अभय, अभीरू, अशंक, बेपरवा.

2 *not afraid.* विनघोर, विनधोक, निशंक, अशंक, अजातभय, अप्राप्तभय

FEARLESSLY, *adv.* v. A. 1. निर्भय, बेधडक, बेजरब, बेलाशक, बेवसवसा, बेचरक, निधड.

2 निर्भय, निश्शंक, विनघोर, विनधोक, निघोर *or* निर्घोर.

FEARLESSNLSS, *n.* v. A 1. निर्भयता *f.* अभीति *f.* अभीरुता *f.* भयराहित्य*n.* भयशून्यता *f.*

FEASIBILITY, *n.* v. A. घडायाजोगेपणा*m.* &c. करणीयता *f.* साध्यता *f.* &c. संभावना *f.* संभाव्यता *f.* घटनीयता *f.* ओल *f.n.* ओलावा*m.* ओलाव्य*m*

FEASIBLE, *a. practicable, &c* घडाया-ह्याया-&c. जोगा-सारखा-&c करायाजोगता-जोगा-&c. करणीय, घटनीय, साध्य, सवघड, सुकर, सुगम, गमनीय, संभावनीय, संभाव्य, सुलभ.

FEAST, *n. treat, entertainment.* जेवणावळ *f.* मेजमानी *or* मेजवानी *f.* भोजनसमारंभ*m.* भोजनोत्सव*m.*

2 *day of rejoicing,* v. FESTIVAL. सण*m.* सणवार*m.* सणाचा दिवस*m.* पर्व*n.*

To FEAST, *v. a. entertain, treat.* मेजमानी *or* मेजवानी *f.* करणें-देणें

2 *delight, gratify.* पारणें*n.* फेडणें, धणी *f.*-हौस *f.* पुरवणें *g. of o*

To FEAST, *v. n. eat sumptuously.* गोडजेवण*n.*-उत्तम भोजन*n.* करणें, सण*m.*-दिवाळी *f.*-घमंडी *f.*-घमशान*n.*-चमचमाट*m.*-&c. करणें, धणंगणें, पाचन. नाचवणें.

FEAT, *n. exploit,* v. DEED. मान *f.* महत्कृत्य*n.* कृतकृत्य*n.*

FEATHER, *n.* पीस*m.n.* पिसारा*m.* पर*m.* पंख*m.* पिच्छ*n.*

Feathers. पिसारा*m.*

Stuff manufactured from feathers. पंखी *f*

To get a f. in one's cap. तुरा*m.* लावणें.

FEATHERED, *a.* पिसाऱ्याचा, पिसांचा, सपक्ष, सपिच्छ, पिच्छिल.

FEATHERLESS, *a.* निपिसा, अपिच्छ, अपक्ष, अजातपक्ष.

FEATURE, *n. lineament of the face.* रूपलक्षण*n.* रूपचिन्ह*n.* मुखलक्षण*n.* मुखचिन्ह*n.*

Features. तोंडवळण*n.* तोंडवळा*m.* तोंड घडण *f.* तोंड बाग *f.* मुखवटा*m.* चेहरा*m.* रूपरेषा *f.* रूपरेखा *f.* रूपण*n.*

FEATURED, *a.* सुलक्षण, लक्षणयुक्त-विशिष्ट.

Bold-f. उदारलक्षण.

Ill-f. कुरूप, कुलक्षण.

Well-f. सुरूप, रूपवान्, सुलक्षण, चेहरेदार.

FEBRIFIC, *a. causing fever.* ज्वरप्रद-दायक-जनक-कारक-&c.

FEBRIFUGE, *a. subduing fever.* ज्वरनाशक, ज्वरघ्न, ज्वरांतक, ज्वरहंता, ज्वराग्नह, ज्वरहर-हर्ता-हारक-हारी.

FEBRIFUGE, *n.* तापाचें–ज्वराचें औषध*n.* ज्वरनाशक-&c. औषध*n.*

FEBRILE, *a. of or belonging to fever.* तापाचा, ज्वराचा, ज्वरसंबंधी.

2 *indicating fever.* ज्वरसूचक, ज्वरदर्शक.

F. symptoms, v. FEVERISHNESS. कणकणी *f.*

FEBRUARY, *n.* इंग्रेजीवर्षाचा दुसरा महिना*m.*

FECULENCE, *n. foulness, muddiness.* गढूळपणा*m.* रेंदाळपणा*m.* मलिनता *f.* कलुषता *f.* कालुष्य*n.*

2 *lees, dross, recrement,* v. DREGS, DIRT. मल*m.n. pop.* मळ*m.* गदळ*n.* गाळ*m.* रेंदा*m.* किट्ट*n.* रेंदगड*m.*

FECULENT, *a.* v. N. गदळ, गढूळ, रेंदाड, रेंदाळ, गाळाचा, रेंदाचा, &c. मलिन, समल, कलुषित, किट्टमय.

FECUND, &c. See FRUITFUL, &c.

FED, *p.* v. V. 1. पोसलेला, पाळलेला, & c. पोषित, पुष्ट.

FEDERAL, *a pertaining, &c. to a league or compact.* कराराचा, नियमाचा, समयसंबंधी, समयविषयक, सामयिक, साकेतिक, सांविद.

FEDERARY, FEDERATE. See CONFEDERATE.

FEE, *n. fief, feud.* कुणवावा*m.*?

2 (as of office) *perquisite* दस्तुरी*f.* हक्क*m.* For legal fees the word फी*f* from the English is commonly used.

Fees बालाई खाफ्त *f.*

FEE-FARM, *n.* मोकासा*m* कुणवावा*m*

FEEBLE, *a.* v. WEAK. अशक्त, निर्बल, दुर्बल, कमजोर, कमकुवत, शक्तिक्षीण, हलका.

FEEBLE-MINDED, *a.* हलकेबुद्धीचा, उणेबुद्धीचा, कोवळ्याबुद्धीचा, बुद्धीचा हलका-दुर्बल-जड-&c.

FEEBLE-TONGUED, *a.* जिव्हेचा जड, अडव्याजिभेचा, मुखदुर्बल *or* ळ.

FEEBLENESS, *n.* v. A कमजोरी*f.* अशक्तता*f.* दुर्बलता*f.* निर्बलता*f.* शक्तिक्षीणता*f.*

FEEBLY, *adv.* दुर्बलपणे, दौर्बल्याने, कमजोरीने, &c. हलका *a. decl.*

To FEED, *v. a.* खायाला घालणें-देणें, पोसणें, पाळणें, पोषणें, अन्न*n.* देणें, जेवूं घालणें, पालनपोषण*n* -&c. करणें *g. of* o.

2 (cattle, &c) *administer food.* चारणें, चारा*m.* घालणें-देणें.

To FEED, *v. n. subsist by eating.* खाणें, चरणें, जीवन*n.* करणें-पावणें, पोट*n.* भरणें, आहार*m.* करणें *with g. of o.* (also in comp. as दुग्धाहार-फलाहार-&c. करणें), उपजीवन*n.*-उपजीविका*f.*-&c. करणें *with* वर *or* ने *of o.*

FEED, FEEDING, *n.* v. V. A. 1.—*act.* पोसणें*n.* &c. पोषण*n.* पाळणूक*f.* पालन *pop.* पाळण*n.*

v. V. N. 1. खाणें*n.* आहार*n.* (in comp. as अन्नाहार, फलाहार, धान्याहार, दुग्धाहार, मत्स्याहार, मांसाहार, तृणाहार, अल्पाहार, मिताहार).

I See FOOD.

II (of horses, camels, &c.) *regular allowance.* चंदी*f.* रतीब *or* रातीब*m.*

FEEDER, *n.* v. V A. 1. पोसणारा, खायाला घालणारा, &c. पाळणवाला, पोषक, अन्नदाता.

v. V. N. खाणारा, आहारी (in comp. as अन्नाहारी फलाहारी, धान्याहारी, दुग्धाहारी, मत्स्याहारी, मांसाहारी, तृणाहारी, अल्पाहारी, मिताहारी -&c.), जीवी (in comp. as अन्नजीवी, मांसजीवी &c.), उपजीवी (in comp. as अन्नोपजीवी & c.).

To FEEL, *v. a. perceive by the touch.* स्पर्शणें, स्पर्श*m.* करणें, स्पर्शज्ञान*n.*-&c. होणें *in. con. with g. of o.* स्पर्शेंद्रियाने-स्पर्शेंद्रियद्वारा -&c. समजणें.

To f. the pulse. नाडी*f.* पाहणें.

3 *try by the touch, press and squeeze, &c.* चापणें, चाचपणें, चापसणें, चापसून-चाचपून-&c. पाहणें.

To be feeling one's way; *to beat about the bush.* चांचपडणें, चांचपणें, चापणें, चांचपडत जाणें-बोलणें.

3 *have perception or sensation of.* वाटणें *in. con.* समजणें *in. con.* सोसणें, भोगणें, अनुभव*m.*-&c. होणें *g. of o. with in. con.*

4 (mentally) *be affected by.* घेणें, मानणें, जुमानणें, लागू पडणें *in. con.* भिनणें *in. con.* टसणें.

To FEEL, *v. n. have perception by the touch.* स्पर्श*m.* कळणें-समजणें-&c. *in. con.* स्पर्शज्ञान*n.*-&c. होणें *in. con.*

2 *appear to the touch.* स्पर्शास वाटणें-लागणें *in. con.* वाटणें, लागणें.

3 *have perception mentally.* वाटणें, लागणें, भासणें, समजणें *all with in. con.*

To f well. जिवास बरें वाटणें *in. con. with g. of s.* समाधान*n.*-&c. वाटणें.

To f pleasant or agreeable to. भावणें *in. con.*

To f. sore बरमणें.

4 *have sensibility excited.* द्रवणें, पाझरणें, कळवळणें, द्रव*m.*-पान्हा*m.* -कळकळ *f.*-कळवळ *f.*-कळकळा*m.*-&c. येणें.

FEEL, FEELING, *n. sense of feeling,* v. TOUCH. स्पर्श*m.* स्पर्शेंद्रिय*n.* त्वगिंद्रिय*n.*

2 *sensation, effect of perception.* ज्ञान*n.* समज*m.* बोध*m.* वेदना*f* कल्पना*f.* स्पर्शज्ञान*n.* स्पर्शबोध*m.*

3 *sensibility, susceptibility* कनव्हाळूपणा*m.* करूणा*f.* दया*f.* करूणार्द्रता*f.* द्रव*m.* पाझर*m.* कळवळा*m.*

To force f. खाजवून पान्हा*m.* आणणें.

4 *emotion, passion,* v. SENTIMENT. भाव*m.* रस*m.* मनोधर्म*m.* मनोवृत्ति*f.*

FEELING, *a. sensible, susceptible.* हृदयवान्, हृदयालु, सहृदय, करूणामय, करूणार्द्र, कनव्हाळू, कोवळ्या मनाचा, मनाचा कोवळा, कोमलमनस्क, नवनीतमनस्क, कोमलांतःकरण.

2 *expressive of feeling.* कळकळ आणायाजोगा, कळवळ्याचा करूण, कारूणिक, कारूण्याचा, करूणात्मक, करूणारसप्रधान.

To FEIGN, *v. a.* v. To INVENT. कल्पिणें, रचणें, योजणें.

2 *make show of, pretend, sham.* गतक*n.*-सोंग*n.*-ढोंग*n.*-मिस*n.* -कोंग*n* -बहाणा*m.*-&c. करणें-घेणें *g. of o.* हूल*f.* -थोप*f.*-डौल*m.*-&c. दाखवणें.

FEIGNED, *p.* v. V. 1. रचलेला, &c. कल्पित, मनःकल्पित, आहार्य.

2 गतक केलेला, &c. गतकाचा, सोंगाचा, मिसाचा, हुलीचा, हुलकावणीचा, &c.

FEIGNEDLY, *adv.* v. A. 2. सोंगाने, मिसाने, &c. सोंगाचा *decl.* &c.

FEIGNER, *n.* v. V. 1. कल्पिणारा, रचणारा, &c. कल्पक, रचक, योजक.

2 गतक घेणारा, &c. ढोंगी, मिसखोर, कोंगी, कोंग्या, गतक्या, गतकाळ्या.

FEIGNING, *n.* v. V. 1.—*act.* कल्पिणें*n.* रचणें*n.* &c. आहार्यारोप*m.*

2 *and* FEINT. गतक घेणें*n.* सोंग घेणें*n.* &c.

FEINT, *n. pretence, sham.* ढोंग*n.* मिष *pop.* मीस*n.* कोंग *or* कोंघ*n.* हिल्ला*m.* गतक*n.* हूल*f.* हुलकावणी*f. v.* दाखव, छल*m.* अपदेश*m.*

2 *mock stroke, &c.* चमक*f.* पेच*m.* हूल*f.* हुलकावणी*f. v.* दाखव, थोप*f.*

Feints. डावपेच*m. pl.*

To FELICITATE. See To CONGRATULATE.

FELICITOUS, FELICITY. See HAPPY, HAPPINESS.

FELINE, *a. belonging, &c. to cats.* मांजराचा, वैडालिक, विडालजातीय.

FELL, *a. savage, &c.* v. CRUEL. क्रूर, निर्दय, उग्र, दारूण, मांगहृदय.

To FELL, *v. a. cause to fall.* पाडणें, पाडून टाकणें, तोडणें, तोडून टाकणें, निजवणें, जमोनदोस्त करणें.

FELLNESS, *n.* v. A. क्रूरता*f.* क्रौर्य*n.* उग्रता*f.* &c.

FELLOE, FELLY, *n.*—of a wheel. अडेकड*n.* वांक *or* वाक*n.*

FELLOE-TIE, *n. cord connecting over a gap two fellies.* वांकाळा*m.*

FELLOW, *n. associate, companion, consort, comrade, partner, &c.* सोबती, संगति *pop.* संगती *or* संगाती, साथी, भाऊ*m.* बंधु*m.* गडी, सलगी, संगवयी, सवंगडा, सवंगडी, सहाय, सचिव, भेडतू*m.* पंक्तीचा.

2 *equal, peer,* v. MATCH. बराबरचा, तोड *f.* जोडा*m.* भाऊ*m.* & वहीण *f.* are constantly used in the sense.

3 *one of a pair.* जोडा*m.* यमल, यम.

This is (his, her, its) f. (in lying, folly, villany). हा त्याचा भाऊ (*or* ही त्याची बहीण) त्याच्या पायासों हा बांधावा.

4 *person, body, hand, one;*—familiarly. गडी*m.* माणूस*m.n.* भाई*m.*

Fellows—compreh. *chaps, hands.* गडीमाणूस*m.*

Fine (splendid, dashing, &c.) f.—ironic. उजेडाचा माणूस*m.*

Some f. or other. गवत्या गोमाजी.

Some fellows, some half dozen fellows or other. अलबते गल्बते*m.pl.* गबते गोमाजी*m.pl* गोमाजी सोमाजी*m.pl.* साळकोजी माळकोजी *m.pl.* साळके गोळके*m.pl.* ऐगूबैगू*m pl.*

You f. अरे.

5 *rascal, vagabond, dog;*—revilingly. सुडका*m.* सुडकें*n.*

5 *wight, wretch,* &c.—compassionately. बापडा, बिचारा.

Fellow is expressed in composition by स, सह, सम, एक, &c.

FELLOW-STUDENT, FELLOW-SCHOLAR, *n.* गुरूबंधु*m.* गुरुभाऊ*m.* सहाध्यायी, सतीर्थ्य, सतीर्थ.

FELLOW-SUFFERER, *n.* एकदुःखी, समदुःखी,

FELLOWSHIP, *n. companionship, &c.* सोबत*f.* संगत*f.* साथ*f.* संग*m.* सहवास*m.* साहाय्य*n.* साचिव्य*n* अनुषंग*m.* साहचर्य*n.* साहित्य*n.*

2 (of table). पंक्ति *pop.* पंगत*f.* एकपंक्ति *or* एकपंगत*f.* पंक्तिव्यवहार*m.* भोजनव्यवहार*m.*

Fit for f. पंक्तीचा.

To admit into f. पंक्तीस घेणें.

To hold f. with. पंक्तीस बसणें *g. of o.*

FELON, *n. one guilty of felony.* आततायी, उत्तमसाहसापराधी, उत्तमसाहसी, महापराधी, वधोद्यत, साहसिकापराधी.

FELONIOUS, *a.* v. WICKED. पापबुद्धीचा, पापवासनेचा, पापसंकल्पाचा.

FELONY, *n. capital or heavy crime.* साहस*n.* साहसिकापराध*m.* उत्तमसाहसापराध*m.* घोरसाहस*n.*

FELT, *n.* जेन *or* जीन*n.* बुरणस *or* बुरणूस*m.* नमदा*m.*

Made of, belonging to, &c. f. बुरणुसी.

To form (roll out) f. जेन*n.*-बुरणूस*m.* लाटणें.

FEMALE, *n.* v. WOMAN. स्त्री*f.* बायकोमाणूस *f.* बाईलमाणूस *f.* रांडमाणूस*f.* स्त्रीजन*m.* अंगना *f.* अंगनाजन*m.*

2 (of animals or plants). मादी*f.* बायको *f.* स्त्री *f.* महिला *f.*

FEMALE, *a. not male,*—noting sex. स्त्रीजातीचा, स्त्रीजातीय, स्त्रीव्यक्तिक, स्त्रैण.

2 *belonging to woman,* v. FEMININE. स्त्रीचा, स्त्रीजातीचा, स्त्रीजातिसंबंधी, स्त्रीजातिविषयक.

F. code. बायकांचें शास्त्र*n.*

The F. sex. स्त्रीजात*f.* बायकांची जात*f.*

FEMINALITY, *n. female nature.* बायकोपणा*m.* स्त्रीत्व*n.* स्त्रीधर्म*m.* स्त्रीभाव*m.*

FEMININE, *a.*—noting sex. स्त्रीजातीचा, स्त्रीजातीय, स्त्रीव्यक्तिक, जनानी, स्त्रैण.

2 *belonging, &c. to woman.* स्त्रीचा, स्त्रीजातीचा, स्त्रीसंबंधी, स्त्रीजातिसंबंधी, स्त्रैण, जनानी, स्त्रीवत्.

3—in grammar. स्त्रीलिंग, स्त्रीलिंगक.

FEMORAL, *a. belonging to the thigh.* मांडीचा, ऊरुसंबंधी, ऊरुस्थ, ऊरुगत.

FEN, *n. marsh, &c.* पाणथळ*n.* पाणदळ*n.* पाणथर*n.* झिलाण*n.* दलदल*f.* अनूपभूमि*f.*

FENCE, *n. guard against,*—gener. आवरण*n.* आवार*m.* निवारक*n.* निवारणोपाय*m.* निवारणसाधन*n.*

2 *hedge, paling, &c.* कुपण*n.* वई *or* वही *or* वै *f.* कुडण*n.* कुंप*m.* आडा*m.* आवरण*n.* आवार*m.* आडकूट *or* आडकूड*m.* वेष्टन*n.* परिघ*m.*

Dividing f. अंतर वही *f.*

Gap in a f. बोळक*m.*

To FENCE, *v. a. secure by a fence.* कुपण*n.*-कुडण*n.*-वही*f.*-&c. घालणें-घालून राखणें, कुडणें.

2 See To GUARD

To FENCE, *v. n. play with foils, &c. at attack and defence.* दांडपट्टा*m.* खेळणें, शस्त्राभ्यास*m.*-शस्त्रक्रीडा*f.*-&c. करणें.

FENCER, *n.* v. V. N. दांडपट्टा खेळणारा, दांडपट्टेवाला, पट्टाईत.

Practising stick of a f दांड*m.*

FENCING, *n.* v. V. A —*act.* कुडणें*n.* कुडण*n.* कुपण घालणें*n.* &c.

Price or cost of f. कुडणावळ *f*

v. V. N.—*act.* दांडपट्ट्याचा खेळ*m.* शस्त्रक्रीडा*f.*

To FEND, *v. a. keep off.* वारणें, निवारणें.

FENDER, *n.*—of a fire place. चुलीची पाळ*f.*

FENNEL, *n.*—sweet. बडीशेप*f.*

F.—seed. कृष्णजीरक*m.*

Having the smell of f.—mangoes, &c. मिरमिटा.

FENNY, *a. marshy, &c.* पाणथळाचा, पाणवळाचा, अनूप.

FENUGREEK, *n.* मेथी*f.*

F.-water. मेथवणी*n.*

Sweet-meat of seed of f. मेथोडा*m.*

FERINE. See SAVAGE, WILD.

To FERMENT, *v. n. work, effervesce.* घुमणें, चिवचिवणें, उमळणें *impers* उतणें, खतखतणें, करणें.

FERMENT. See HEAT, AGITATION.

FERMENTATION, *n.* v. V. घुमणें*n.* उमाळा*m.* पाक*m.*

F. of dough, &c. खमीर*m.*

FERN, *n.* नेच्या*m.*

FEROCIOUS, *a.* v. FIERCE, CRUEL. क्रूर, उग्र, उग्रबागरा, दारूण, कजाख, हिंसालु, हिंसक, हिंस्र, व्याघ्रमुख, आसुर.

FEROCIOUSNESS, FEROCITY, *n.* v A. क्रूरपणा*m.* उग्रपणा*m.* उग्रता*f.* क्रूरता*f.* क्रौर्य*n.* दारूणता*f.*

FERREOUS, *a. made, &c. of iron.* लोखंडाचा, लोखंडी, लोहमय, लौह,

To FERRET OUT, *v. a. hunt and search for.* हुडकून-शोधून-उकरून-खणून-&c. काढणें.

FERRIAGE, *n. fare at a ferry.* उतार*m.* उतारा*m.* उतरणावळ*f.*

FERRUGINOUS, *a. partaking, &c. of iron.* लोखंडाचा, लोखंडी, लोहविशिष्ट, लोहधर्मक.

FERRULE, *n. ring round a stick, &c.* वसूं *dim.* वसवी*f.* मांडळ*f.* बिडी*f.*

To FERRY, *v. a.* पार करणें *or* तरी पार करणें-नेणें, उतरणें.

FERRY, *n. passage to be crossed.* तर*f.*

2 *ferry-boat.* तर*f.*

FERRY-BOAT, *n.* तर*f.*

F. ferrying gratuitously. धर्मनाव*f.* धर्मनौका*f.*

FERRY-MAN, *n.* उतारी*m.* उताऱ्या*m.* ताऱ्या*m.* तऱ्या*m.*

FERTILE, *a. producing abundantly.* पिकाऊ *or* व, पिकाचा *or* फारपिकाचा, उत्पन्नाचा, बहुपिकी, सुपीक, सुपिकी, हरपिकी, बहुसस्य, बहुसस्योत्पादक, बहुफलदायक, बहुप्रसव.

F. soil. उर्वरा*f.*

FERTILENESS, FERTILITY, *n.* v. A. पिकाऊपणा*m.* सुपीकपणा*m.* &c. बहुसस्यत्व*n.* उर्वरात्व*n.* बहुसस्योत्पादकत्व*n.* बहुप्रसवत्व*n.*

To Fertilize, *v. a.* पिकाचा-सुपीक-बहुसस्य-&c करणें, पिकाऊपणा*m.* -&c. आणणें.

Ferule, *n.*—of schoolmasters. थापटी*f.*

Fervency, Fervor, Fervidness, *n* v. A. 1. उष्णता*f.* तलखाई*f.* तिखटाई*f.* तलखली*f.* तीव्रता*f.* तीक्ष्णता*f.*

2 उद्रेख*m.* तलखली*f.* हौस*f.* उत्साह*m.* उत्कंठा*f.* औत्सुक्य*n*

Fervent, Fervid, *a. hot, vehement,* v. Ardent. उष्ण, तलख, तलखल्या, तिखट, तीव्र, तीक्ष्ण, चंड, प्रचंड.

2 *eager, warm, impassionate,* v. Earnest. उद्रेखी, उत्सुक, उत्साही, हौसदार.

Fervently, *adv.* v. A. 2. उत्कंठेने, उत्सुकतेने, औत्सुक्यपूर्वक, हौशीने, मनापासून, तलखलीने.

Festal, Festival, Festive, *a.* सणाचा, सणसुदीचा, सोहळ्याचा, उत्सवाचा, उत्सवाविषयींचा, सणाविषयीचा, &c. उत्सवसंबंधी, शुभ, मांगलिक

F. occasion.—as a marriage, &c कारण*n.* कार्य*n.* प्रयोजन*n.* शुभकर्म*n.* शुभकार्य*n.* मंगलकार्य*n.* मंगल*n.* मांगल्य*n.* मांगलिक*n.* सोहळा*m.* सोहाळा*m.* मंडन*n.* शोभन*n.* लग्नकार्य*n.* लग्नमुहूर्त्त*m.* वीध*f.*

F. rite or act,—gener. सोहळा*m.* सुखसोहळा*m*

Presents (articles of apparel) upon f. occasions. अहेर*m.*

To Fester, *v. n. rankle, grow virulent,*—a scratch, &c. चिडणें, चरणें.

2 fig.—mentally. सलणें, खुपणें.

Festival, *n. feast,* v. Holyday. सण*m.* सणवार*m.* सणाचा दिवस*m.* सोहळा *or* सोहाळा*m.* पर्व*n.* पर्वणी*f.* पर्वदिवस*m.* उत्साह*m.* उत्साव *or* उत्सव*m.* उत्साहाचा दिवस*m.*

F. with illuminations. दीपोत्सव*m.*

Flowers, sweetmeats, &c. distributed at the close of a religious f. महाप्रसाद*m.*

Great f. *or* great rejoicings. महोत्सव*m.* महोत्साह*m.*

Money, &c. given to dependents at a f. पोरस*m.n.*

Presents (to Bráhmans) at a f. देकार*m.*

Solar f. सूर्यपर्व*n.*

Festivity, *n.* See Festival.

2 *social rejoicing.* उत्साह*m.* उत्सव*m.* आनंदउत्साह*m.*

Festoon, *n.*—in architecture. वेलबुटी*f.* वेलबूट *or* बुट्टा*m.*

To Fetch, *v. a.* v. To Bring. जाऊन आणणें, आणणें.

Fetch, *n. trick,* v. Artifice. डावपेच*m.*

Fête champetre, *n.* रानजेवण*n.* वनभोजन*n.*

Fetid, *a.* v. Stinking. वासट, वाशेळा, घुरट, दुर्गंधी.

Fetidness, Fetor, *n.* v. Stink. घाण*f.* घुरटाण*f.* घुरट्टाण*f.* औरट्टाण*f.* दौर्गंध्य*n.* दुर्गंधता*m.* पूतिगंधता*m.*

Fetlock, *n.* नेवराचे केश*m. pl.*

Fetter, *n. chain for the feet.* बिडी*f.* अर्गला *or* ळा*m.* निगड*m.n.* पादबंधन*n.*

To Fetter, *v. a.* v. N. बिडी*f.*-&c. घालणें.

2 See To Clog.

Feud, *n. contention, &c.* तंटा*m.* तट*m.* कलह*m.* भांडण*n.*

Family f. कुटुंबकलह*m.*

2 *fief, fee.* मोकासा*m.* कुणबावा*m.*

Feudal, *a. held, &c. in fee.* मोकाशाचा, जाहगिरीचा.

Feudary, Feudatory, *n.* मोकासी, मोकासदार, कुणबावेदार.

Fever, *n.* ताप*m.* ज्वर *vulg.* जर*m.* जाळ*m.*

Ardor of f. तापाचा लाहडा*m.*

Bilious f. पित्तज्वर*m.*

Cold fit of a f. हिव *or* हींव*n.*

Common f. प्राकृत ज्वर*m.*

Eruptions after f. तापउतणें*n.*

F. ascribed to vitiation of the *bile.* पित्तज्वर;—of the humour *phlegm,* कफज्वर;—of the humour *wind,* वातज्वर;—of the three humours, त्रिदोषात्मक ज्वर;—of the bile and air, पित्तवात ज्वर;—of the bile and phlegm, पित्त कफ ज्वर.

F —petechial or putrid. पेडामधुरा*m.*

F.—quartan. त्र्याहिकज्वर, तिजारी*n.*

F.—quintan. चातुर्थिक ज्वर.

F.—quotidian. ऐकाहिकज्वर.

F.—tertian. द्व्याहिकज्वर, दुजारी*n.*

F. seated in the bones. हाडजर*m.* हाडकुरकुटी*f.*

F. with ague. हिंवज्वर*m.* हिंवताप*m.* हुडहुडाजर*m.* हुडहुडाताप*m.* हिमज्वर*m.* शीतज्वर*m.*

F.—patient. F.–subject. तापकरी, जरकरी, ज्वरी, ज्वरित, जातज्वर.

Hot paroxysm of f. तापाचा लाहडा*m.* ज्वराग्नि*m.*

Illusions of f. ज्वरसृष्टि*f.*

Inflammatory f. दाहज्वर*m.*

Intermittent f. अंतऱ्या ताप*m.*

Prostration of strength in f. मुरमुशी*f. v.* ये, कडमोड*m. v.* ये.

Recovered from f. गतज्वर.

Remittent or irregular f. विषम ज्वर.

Rigor of f. कडमडी*f.*

Slow creeping f. चोरताप*m.*

Slow or lingering f. जीर्णज्वर*m.*

Sprinkling of holy water over f.-patient. उदकशांति*f.*

To stop a f. by incantations. ज्वर *or* जर*m.* बांधणें.

Feverish, *a. having a slight fever.* कणकणी आलेला, आंग मोडून आलेला, कसर आलेला, &c. मंदज्वरार्त्त, ज्वरोन्मुख.

To feel f. कणकणें, कडमडणें, (हिंवाने, तापाने, &c.) कडमडीत असणें-पडणें-निजणें-&c. कडांगी*f.*-कडमोड*m.* येणें-भरणें-लागणें *inv. con.* आंग*n.* मोडून येणें, आंग*n.* खरवणें.

2 *disposed to fever.* ज्वराचे प्रकृतीचा, ज्वरस्वभाव, ज्वरशील.

Feverishness, *n.* v. A. 1. कणकणी*f.* कणकण*f.* कुरकुटी*f.* कडकडी*f.* रवरव*f.* रवरवी*f.* कडांगी*f.* कसर*f.* काहिली*f.* ज्वरांश*m.* ज्वराग्नि*m.* धमका*m.* धमकी*f.* तलखली*f.* तलखी*f.*

Feverous, *a. having fever.* ज्वरकरी, तापकरी, ज्वरित, ज्वरी, जातज्वर, सज्वर, प्राप्तज्वर, ज्वरयुक्त–विशिष्ट, ज्वरार्त्त.

Few, *a.* कितीएक *or* कित्येक, कांहीं, थोडाबहुत, थोडा, थोडका, दोनचार, चार, पांच, चारपांच, अल्प, स्वल्प.

Fewness, *n.* v. A. थोडकेपणा*m.* थोडेपणा*m.* अल्पता*f.* स्वल्पता*f.* काचित्कत्व*n.*

Fiat, *n. decree.* आज्ञा*f.* हुकूम*m.* उक्तवाक्य*n.*

Fib, *To* Fib. See Lie, To Lie.

Fibre, *n. small thread or filament.* तंतु*m. pop.* तांत *or* तांथ*f.* तांतू*m.* सूत्र *pop.* सूत*n.*

2 (of a leaf, of wood, &c.). शिरा*m.* शीर*f.* हिरका*m.* हीर*m.* रेषा*f.* शंकु*m.*

Fibres (as of mangoes, &c.). चुचर*n.* चुचरट*n.* (*or* चोंचर & चोंचरट) लोंकर*f.*

Fibres (of hemp, *ambár'i, &c.*) clotted. वट*f.*

3 (of a root). पाळ*n.* पागोरा*m.* कुडी*f.*

Fibrous, *a. consisting, &c. of fibres.* तंतुमय, सूत्रमय.

FIBULA, *n. outer bone of the leg.* बहिर्जंघास्थि*n.*

FICKLE, *a.* v. CHANGEABLE. चंचल, चपल, उडलटप्पू, उडाणटप्पू, उचलचावडा, चंचलवृत्ति, चंचलचित्त, क्षणिकचित्त, क्षणिकबुद्धि.

FICKLENESS, *n* v. A. चांचल्य*n.* चापल्य*n* चपलता*f.* चंचल-&c. बुद्धि*f.*

FICTION, *n. false report, &c.* v. FABRICATION. थोतांड*n.* तरकट*n.* कंडी*f.* कंडाळी*f. v.* उड, उठ, पिक.

2 *romance, novel, fable, &c.* v. STORY कल्पितकथा*f.* कल्पितगोष्ट*f.* कल्पित कादंबरी*f.* कादंबरी*f.*

3 *thing feigned,*—gener. कल्पना*f.* रचना*f.* बनावलेली-रचलेली-&c. गोष्ट*f.*

FICTITIOUS, *a. feigned, imaginary.* कल्पित, कल्पिलेला, रचलेला, कल्पनेचा, काल्पनिक, मनःकल्पित, बौद्ध, अवास्तविक.

2 *counterfeit, not real,* v. FALSE. खोटा केलेला, कृत्रिम, मिथ्या, कपटाचा

FICTITIOUSLY, *adv.* v. A. कल्पून, रचून, &c सकृत्रिम, सकपट, काल्पद्यपूर्वक.

FICTITIOUSNESS, *n.* v. A. 1. काल्पनिकत्व*n.* कल्पितत्व*n.* &c. अवास्तविकत्व*n.*

2 खोटेपणा*m.* खोटाई*f.*

FIDDLE, *n.* सारंगी*f.* रबक*n.* रबाब*n.*

F. of one string. किनरी*f.*—player on it, किनऱ्या*m.*

To FIDDLE, *v. n. play upon a fiddle.* सारंगी*f.*-&c. वाजवणें.

2 See v. To FIDDLE-FADDLE.

FIDDLE-STICK, *n.* गज*m.* कमान*f.*

FIDDLE-STRING, *n.* सारंगीची तार*f.*

FIDDLE-FADDLE, *n* Of this word the sense or acceptation seems, notwithstanding the Dictionaries, to be *light and reiterate and unmeaning action*; and to be sufficiently expressed by the words *trifling, idling, playing, fiddling, piddling,* &c. Under this view of it the corresponding words in *Marát'hí* are numerous and expressive. They have of course differing particular aspects and bearings. उकलाउकल*f.* उलगा घाल*f.* काढ घाल *or* घालकाढ*f.* उठाठेव*f.* सोडचाध*f.* फिरवाफिरव*f.* उसपाभर*f.* उघड झांक*f.* झांकउघड*f.* उचला उचल*f.* उचलासांचल*f.* उचला डेवर*f.* चांचपाचांचप*f.* चापीचोपी*f.* नस्ताकारभार*m.* रिकामा कारभार*m.* रिकामचेष्टा*f.* हातचाळा*m.*

To FIDDLE-FADDLE, *v. n.* v. N. उकलाउकल*f.*-उचलाउचल*f.*-उठाठेव*f.*-चापीचोपी*f.*-&c. मांडणें-करणें, नस्ताकारभार*m.*-रिकामाकारभार*m.*-रिकामचेष्टा*f.*-&c. करणें, शेण*n.* खाणें, माशा*f.pl.* मारणें-गिळणें.

FIDDLER, *n.* v. V. 1. सारंगी वाजवणारा, सारंग्या, सारंगी वाला.

FIDELITY, *n.* v. FAITHFULNESS. इमान*n.* इमानीपणा*m.* खरेपणा*m.* प्रमाणिकपणा*m.*

To FIDGET, *v. n. be restless, move about irregularly.* चळवळणें, चुळबुळणें, वळवळणें, चुळचूळ *adv.* मुंगळा*m.* लागणें *inv. con.* वळवळ*f.*-चळवळ*f.*-चुळबूळ*f.*-&c. लागणें-सुटणें *in. con.* उठबैस*f* करणें.

FIDGET, FIDGETING, *n.* v. V. *and* FIDGETINESS. चळवळणें*n.* &c. उठाबशी*f.pl.* उठबैस*f.* उटेरेटे*m.pl. v.* लाग.

FIDGETINESS, *n.* v. A. चुळबूळ*f.* चळवळ*f.* वळवळ*f.* नाचरी*f. v.* लाग, उठपळ*f.* उठबैस*f.* चांचल्य*n.*—intens. चुळबुळाट*m.* चळवळाट*m.* वळावळ*f.*

FIDGETY, *a. restless, &c.* चुळबुळ्या, चळवळ्या, वळवळ्या, चंचल, चपल, तिरतिरा *or* ऱ्या.

FIE, *interj.* छ, छत्, छा, छिः, छि छी, छुः, धिक्.

Fie! Fie! शिवशिव.

To cry f. फट ह्मणणें, थु-थुथु-छिथु-&c. करणें.

FIEF. See FEUD.

FIELD, *n. enclosure for tillage or pasture* वावर*n.* वाडी*f. dim.* वाडगें*n.* वाडकुलें*n.* आवार*m.*

2 *cultivated tract.* शेत*n.* वावर*n.* क्षेत्र*n.*

Boundaries of a f. क्षेत्रसीमा*f.*

Continuous course or range of fields. सज्जा *or* सज्जा*m.*

Division of or in a f. मळी*f.* भोंगा*m.* कुणगा*m.*

Fields—collect. शेतगणा*m*

Fields, enclosures, &c.—compreh. *or* gener. शेतवाडी*f.*

Fields, plantations, arable grounds—compreh. *or* gener. शेतमळा*m.* शेतपीक*n.* शेतभात*n.* शेतसरी*f.*

Living in the fields (as during harvest). शेतवस्ती*f*

Owner of a f. शेतकरी, शेती.

Person employed to work in the fields. शेतकरी, शेतखप्या, शेतकाम्या.

Setting of a f. or plantation. लावणी*f.*

Stand in a f. for the watcher. माळा*m.* माळ्याचा*m.*

Unsown f. नापेर*n.*

Victuals taken by laborers in the f. शिदोरी*f.* दिवानें*n.* वाढणें*n.* वाढण*n.* वाढलें*n.*

Water-pipe fixed in the bank of a f. भोंगळी*f.*

3 *wide expanse, open tract.* मैदान*n.* पटांगण*n.* भूमि*f.*

F. of battle. रणांगण*n.* रणभूमि*f.*

Taking the f. मुलुकगिरी*f.*

FIELD, *a raised in fields.* शेताचा, जिराइती, क्षेत्रज.

FIELD-HOUSE, *n.* शेतघर*n.*

FIELD-PIECE, *n.* स्वारीची तोफ*f.* चालती तोफ*f.*

FIELD-PRODUCE, *n.* जिराईत*n.* शेतपीक*n.*

FIEND, *n.* v. DEVIL. पिशाच*m.n.* भूत*n* राक्षस*m.*

FIEND-LIKE, *a* v. FIERCE. राक्षसी, आसुर, संबंधीक.

FIERCE, *a. savage, violent, furious, outrageous.* उग्र, उग्रवागरा, खपती, जहाल *or* झाल, जालीम, जल्लाल, आग्गा, कजाख, कट्टा, कडक, खंदा, दारूण, उग्रकर्मा, जाडबल्य, प्रखर, चंड, प्रचंड, राक्षसी, आसुर, व्याघ्रमुख. Some terms and phrases for *a fierce, furious, ferocious, formidable fellow,* and corresponding with *ogre, devil, fiend, blue-beard, giant maul, &c.* are यम, यमरूप, यमरूपी, यमस्वरूप, यमदूत, कालपुरूष, कालस्वरूप, कालरूप, कालरूपी, कल्पांतकाल *or* कर्जतकाळ, कृतांत काल *pop.* करदन काळ, कृतांत, प्रलयकाल, राक्षस, भडे राक्षस, आग्यावेताळ, रुद्रावतार, जहरी मोहरा, आवसावरचा वाघ, तुफान, पंचानन, कजाख, जितासमंध, दैत्यांशी.

2—as flame, &c. तिखट, तिखट डोंब, कणखर, जलाल, रणचणीत, कडक, खरमरीत, तीक्ष्ण, तीव्र, प्रचंड.

FIERCENESS, *n.* v. A. 1. उग्रता*f.* उग्रस्वभाव*m.* रुद्रस्वभाव*m.* राक्षसस्वभाव*m.* &c. कडकपणा*m.* जहाली*f.* जलाली*f.* कजाखी*f.* नाकावररा*gm.*

2 तिखटाई*f.* जलाली*f.* तलखाई*f.* रणचणीतपणा*m.* कडकपणा*m.* &c. तीक्ष्णता*f.* तैक्ष्ण्य*n.* तीव्रता*f.*

FIERINESS, *n.* v. A. 1. अग्निता*f.* अग्निस्वभाव*m.* अग्निधर्म*m.*

2 उष्णता*f.* जहाली*f.* जलाली*f.* तलखी*f.* तलखली*f.* कजाखी*f.* तापटप्रकृति*f.* &c. नाकावर राग*m.*

3 उष्णता*f.* जळजळीतपणा*m.*

FIERY, *a. belonging to fire.* आगीचा, अग्नीचा, अग्निमय, आग्नेय, अग्निवत्.

2 *irascible,* v. HOT, PASSIONATE. आग्या, उष्ण, खपती, तापट, जहाल *or* झाल, जलाल, तलख, तलखल्या, चंड, खंक, खंदा, आसुर, जाडबल्य.

3 *biting, stinging, &c.* v. PUNGENT. आग्या, उग्ण, जळजळीत, तलख.

FIERY-EYED, *a.* ज्वलितनयन.

FIFE, *n.* पोंवा *or* पांवा *m.* वांसरी *f.* मुरली *f* वेणु *m.*

FIFER, *n.* पोंवा-&c वाजवणारा, वेणुवादक.

FIFTEEN, *a.* पंधरा, पंचदश.

FIFTH, *a* पांचवा.

FIFTH, *n* पांचवा हिस्सा *m* पंचमांश *m.*

FIFTY, *a.* पन्नास.—one एकावन *or* न्न.—two बावन्न.—three तिरपन्न *or* त्रेपन्न.—four चौपन्न.—five पंचावन.—six छप्पन्न.—seven सत्तावन्न.—eight अट्ठावन्न.—nine एकुणसाठ.

Aggregate of f. पन्नासी *f.*

FIG, *n.*—garden, *ficus carica.* अंजीर *m.*—Indian *f. Indica.* वड *m.* वट *m.*—*f. glomerata.* उंबर *m.* उदुंबर *m.* (—the fruit उंबर *n.*)—holy f *f religiosa.* पिंपळ *m.* अश्वत्थ *m.*

Mass raised around the f. religiosa and f. Indica, &c. पार *m.*

Ceremony of raising this mass. अश्वत्थोद्यापन *n.*

Descending shoot of f Indica. पारंबी *f.*

A f. for you and your father too. तुला फें तुझ्या बापाला फें.

FIG-COLORED, *a.* अंजिरी, अंजिराच्या रंगाचा.

To FIGHT, *v. n. contend in battle.* लढणें, लढाई *f.*-युद्ध *n.*-&c. करणें.

2 *combat, duel.* झुंजणें *or* जुजणें *or* झुंजणें.

FIGHT, FIGHTING. *n.* v.V. 1. लढणें *n.* लढाई *f.* युद्ध *n.* रण *m.n.* संग्राम *m.* संगर *m.* समर *m.* विग्रह *m.* विदारणा *f.* संग्रहार *m.* शस्त्रव्यवहार *m.*

Ardor for the f. युद्धकंडू *f.*

Close f. बाहुयुद्ध *n.* घनचक्र *n.*

Fair f. धर्मयुद्ध *n.*

Tumultuous and furious f. तुमुल *pop* तुंबळ *n.*

2 झुंजणें *or* झुंजणें *n.* मारामार *or* मारामारी *f.* हणमार *m.* हणामारी *f.* जुंज *or* झुंज *n.* कुटाकुटी *f.* द्वंद्वयुद्ध *n.*

F. for sport. क्रीडाकलह *m.*

F. (setting to fight) of animals for a wager. प्राणिद्यूत *n.*

Height or heat of the f. ऐनलढाई *f.* ऐनमारामारी *f.*

Sharp or brisk f. कटीलढाई-मारामारी &c. लटपट *f.* कचाकची *f.*

To itch to f. बाह्या *f. pl.* फुरारणें *g. of s.*

FIGHTER, *n.* FIGHTING, *p. a.* v. V. लढाई-युद्ध-&c. करणारा.

I *fit for war.* लढाऊ, लढवई *or* वाई.

FIGMENT, *n. invention, fiction.* कल्पना *f.* रचना *f.* कल्पिलेली-रचलेली गोष्ट *f.*

FIGURABLE, *a. that may be brought into a shape.* आकार करायासयोग्य-&c. आकारकरणशक्य, आकारयोग्य.

FIGURATE, *a. having shape or form.* आकाराचा, आकारी, आकारवान्, आकारनिशिष्ट, साकार, मूर्त्तिमान्, मूर्त्तिमंत, मूर्त्त,

FIGURATIVE, *a. typical.* लाक्षणिक, अन्यप्रतिरूपक, अन्यप्रतिबिंबक, अन्यदर्शक, उद्बोधक, संज्ञीक.

2 *not literal.* लाक्षणिक, औपचारिक, उपचारसिद्ध.

3—of style; *full of figures.* अलंकारी, आलंकारिक, सालंकार, अलंकारयुक्त.

F. language or speech. उपचार *m.*

F. style. व्यंजना *f.* व्यंजनावृत्ति *f.*

FIGURATIVELY, *adv.* v. A. 2. लक्षणेंकरून.

FIGURE, *n. shape,* v. FORM. आकार *m.* आकृति *f.* वळण *n.* वेत *m.* रूप *n.*

2 *a. f. a form, a definite thing.* मूर्त्ति *f.* रूपन. आकृति *f.* आकार *m.* बिंब *n.*

Composition (of talc, gum, &c.) for raising figures on cloth. खडी *f.* काट *m*

Figures, figured work (of vines, flowers, &c) drawn, embossed, &c. बुटी *or* बुट्टी *f.* वेळबुटी *or* टी *f.* वेलबूट *or* वेलबुट्टा *m.* बुटे *or* बूट *m. pl.* फुल्या *f. pl.* नकशी *f.* नकशा *m.* नकासकाम *n.*

Figures drawn (upon occasions) over the floor and walls. रांगोळ्या *f. pl.* भोंडला *m.*

3 *person, exterior,* v. FORM. रूप *n.* मुद्रा *f.* रूपरेषा *f.* रूपरेखा *f.* शरीराचीमूस *f.*

Fine, elegant, &c. f. रूपडें *n.*

4 *statue, image.* पुतळा *m. dim.* or *of a female.* पुतळी *f.* बाहुला *m. or* ली *n. dim.* or *of a female.* बाहुली *f.* चित्र *n.* प्रतिमा *f.*

5 (as of a heavenly body, &c. in explaining it). भंगी *f.* यंत्र *n.* चित्र *n.*

6—in geometry. क्षेत्र *n.*

7 *character in arithmetic* अंकडा *m.* अंक *pop.* अंख *or* आंख *m.*

Figures, *cyphering.* हिशेब *or* हिशोब *m.*—Place of figures. अंकस्थल *n.*

8 *emblem, symbol, type.* प्रतिरूप *n.* प्रतिरूपक *n.* प्रतिबिंब *n.* दर्शकचिह्न *n.*

9—in rhetoric. अलंकार *m.* उपचार *m.* रूपक *n.* Some of the common *figures* in rhetoric are. उपमा, अनन्वय, रूपक, परिणाम, आक्षेप, उल्लेख, अनुप्रास, प्रास, स्मृति, भ्रांति, संदेह, अपह्नुति, उत्प्रेक्षा, अतिशयोक्ति, विशेषोक्ति, विनोक्ति, सहोक्ति, तुल्ययोगिता, दीपक, व्यतिरेक, भाविक, सार, श्लेष, सामान्य, सम, प्रतीप, चर्वणा.

10 *distinguished appearance, &c.* रंग *m.* शोभा *f.* नकशा *m.*

To cut a f. *cut a dash.* छान *f.* मारणें, फड *m.* मारणें-संपादणें, चमचमाट *m.* करणें, चमकावणें, आंग *n.* दाखवणें, राजणें, विराजणें, विलसणें, भले सींग *n.* आणणें.

FIGURED, *a. figurate.* साकार, रूपवान्, मूर्त्तिमान्, मूर्त्तिमंत, मूर्त्त.

2 *having figures (carved, drawn, &c.).* बुटीदार, नकशी, नकशीदार, फुलकारी, चित्रित.

3 *numbered by figures.* अंकी, अंखी.

FILACEOUS, *a. consisting of threads.* तंतुमय, सूत्रमय.

FILAMENT, *n.* सूत्र *n.* तार *f.* केसर *m.* तंतु *vulg.* तांतू *m.* किंजल्क *m.*

FILAMENTOUS, *a. like a filament.* सूत्रसदृश, तंतुवत्, तंतुतुल्य.

2 *consisting of filaments.* तंतुमय, सूत्रमय.

To FILCH. See To STEAL.

FILE, *n.* (as of soldiers). माळका *f.* रांग *f.* कतार *f.*

2—the instrument. कानस *f.*

3 See LIST.

To FILE, *v. a. rub with a f.* कानसणें, कानसीने घासणें.

FILIAL, *a.*—as used of a son. पुत्राचा, पुत्रसंबंधी-विषयक, पुत्रीय, पुत्रधर्माचा, पुत्रधर्मक.—as used of a daughter. कन्येचा, लेकीचा, पुत्रीचा, पुत्रिकाधर्माचा, पुत्रिकाधर्मक.—as used of a child, without reference to sex. अपत्याचा, अपत्यधर्माचा.

F. affection. पितृस्नेह *m.* with reference to one's father. मातृस्नेह *m.* with reference to one's mother.

F. duty. पुत्रधर्म *m.* पुत्रिकाधर्म *m.* अपत्यधर्म *m.*

FILINGS, *n.* कीस *m.* चूर्ण *n.* (esp. in comp. as लोहचूर्ण *n.* &c.).

To FILL, *v. a.* भरणें, भरून देणें, भरणी *f.*-भरण *n.*-&c. करणें *g. of o.* भरित-&c. करणें.

To f. full. डब्ब-तुंद-भरपूर-&c. भरणें.

2 See To SATISFY, To GLUT.

3 (an office, &c). करणें, असणें *with* चा *or* कडे *of s.* and *in. con.*
4 up; *occupy.* अटवणें, रोधवणें, गुंतवणें.
To be filled by. भरणें, अटणें, गुंतणें, अटोपणें
5 up; *supply cavities, &c.* भरणें, बुझणें.
6 up or in;—tables, columns, &c. भरणें.

To FILL, *v. n. grow full.* भरणें.
2 out; *become fleshy or pulpous.* आंगीं फुटणें-भरणें, आंग*n.* धरणें, भरणें, फुगणें.

FILL, *n. fullness, satisfaction.* भरती *f.* भरित*n.* भरण*n.* धालेपणा*m.* तृप्ति *f.* पर्याप्ति *f.*
To the f. आतृप्ति.
To eat one's f. पोटभर-पोटभरून जेवणें.
To get one's f. of. तुंबडी *f.* भरणें *g. of s.*
To take one's f. of. भर*m.* घेणें *g. of o.*

FILLED, v. V. I. भरलेला, भरित, पूरित, पूर्ण, परिपूर्ण, पूर्त्त, पूरकृत, पर्याप्त.
F. full. भरपूर.
F. with (thoroughly occupied and passed by). आकुल (in comp. as हर्षाकुल, शोकाकुल, भयाकुल, क्रोधाकुल, लोभाकुल).
F. state. भरती *f.* भरगत *f.n.* भरताड *f.*

FILLET, *n. band.* पट्टी *f.*
Front f. कपाळपट्टी *f.*

FILLING, *a.*—as an article of food. पुरवटेसार, पुरवट्याचा.
2 *becoming pulpous, ripening,*—fruit. गारशेल, गदरेल

FILLING, *n.* v. V. A. I.—*act.* भरणें*n.* भरणी *f.* भरण*n.* भरती *f.* पूरण*n.* परिपूरण*n.*
F. and emptying. भरउभर *f.*

To FILLIP, *v. a.*—with the finger. टिचकणें, टिंच *f.* &c. मारणें.

FILLIP, FILLIPPING, *n.* v.V. टिंच *or* टीच *f.* टिचकी *f.* टचका*m.*
With a f. टिच-कन-कर-&c.

FILLY, *n.* शिंगी *f.* बछेरी *f.*
2 *boisterous girl,* v. ROMP. पोडी *f.* बिगडन*n.* तट्टाणी *f.*

FILM, *n. pellicle.* तवंग*m.* सारा*m.* कोशेटा*m. dim.* कोशेटी *f.* कोशेरा*m.*
2 (over the eye). कवडा*m.* पटल *pop.* पडळ*n.* तवंग*m.* तरंग*m.* सायरा.
3 fig. *blind, covering, &c.* अंतर्धान*n.*

To FILTER, *v. a. purify by a filter* गळतीने गाळणें-छाटणें-&c.

To FILTER, *v. n. percolate.* पाझरणें, गळणें, क्षरणें.

FILTER, *n. strainer for water.* गळती *f.* गलंतिका *f.*

To FILTRATE. See To FILTER.

FILTH, *n. foul matter, nastiness.* घाण *f.* मल *pop.* मळ*m.* खरत*n.* खळमळ*m.* तन्हाण*n.* हेंदर *f. n.* चिखल*m.* कल्मष*n.* किल्बिष*n.*

FILTHINESS, *n.* v.A. I. मळकेपणा*m.* मळीणपणा*m.* मालिन्य*n.* भाशौच*n.*
2 ओखटपणा*m.* घोंगळपणा*n.* &c.

FILTHY, *a. foul, &c.* v. DIRTY. मळका *remiss.* मळकट, मलिन *pop.* मळीण, हदरा, समल.
2 *nauseating, loathsome, &c.* v. DISGUSTING. ओखटा, ओंगळ, हिडशा *or* हिडसा, हिडीस, हेंदरा, ओंगळवाणा.

FIN, *n.* माश्याचा पर*m.* मत्स्यपक्ष*m.*

FINABLE, *a.* v.V. धनदंडार्ह, धनदंड्य.

FINAL, *a. ultimate,* v. LAST. शेवटचा *or* ला, शेवटील, अंत्य, अंत, अंतिम, चरम

FINALE, *n. end, closing scene, &c.* उद्यापन*n.* निष्ठा *f.* भंन*m.*

FINALLY, *adv.* v.A. शेवटीं, अंतीं, अवसानीं.
I *utterly,* v. WHOLLY. अगदीं, निरूक.

FINANCE, *n.* v. REVENUE. वसूल*m.* हाशील*m.* जमा *f*

FINANCIAL, *a.* v. N. वसुलाचा, हाशिलाचा, वसुलाविषयींचा, वसूल प्रकरणाचा.

To FIND, *v. a. obtain, attain.* पावणें, मिळणें, लागणें, लब्ध होणें, प्राप्त होणें, पडणें *all with in. con.*
2 (something lost). सांपडणें, मिळणें, गवसणें, गावणें, *all with in con.*
3 *meet with, fall upon.* मिळणें, सांपडणें, भेटणें, अढळणें *all with in. con.*
4 *know by experience.* दाखला*m.*-अनुभव*m.*-प्रत्यय*m.*-&c. येणें-होणें *g. of o with in. con.* अनुभवाने-&c. समजणें-जाणणें-&c अनुभवाने-&c. मालूम पडणें-ठाऊक होणें-समजणें *in. con.*
5 *detect, discover, apprehend* (faults, excellencies). काढणें.
6 *discover by study, &c* काढणें.
7 See To SUPPLY, 8 out; *unriddle, solve.* ताडणें, जिकणें, उलगडणें.
9 out; v. To INVENT. काढणें.
10 out; *detect, discover, trace, bring to light.* उमगणें *or* उमगणें, काढणें, शोध*m.* काढणें-लावणें *g of o.* ठायीं-&c. पाडणें, ठिकाण*m.*-ठिकाण*n.*-थांग*m.*-&c. लावणें-पाडणें *g. of o* हुंगणें.
To be found out, *be brought to light.* उमगणें, उमटणें *or* उमठणें, उमग*m.*-उमट*m.* पडणें *g. of s.* शोध*m.*-ठिकाण*m.*-&c. लागणें *g. of s.*

FINE, *a not coarse.* बारीक, बारकस, तलम,—compreh. *or* indef.
F. and small, & c. बारीकसारीक.
2 *of fine texture.* बारीक, तलम, बारीकसुती, तलमसुती, बारीकसुताचा, तलमसुताचा.
3 *subtil, rare, tenuous.* बारीक, नाजूक, सूक्ष्म, तनु.
4 *large and splendid, substantial and showy.* छानीचा, छानदार, शानदार, ढबदार, ठळक, ठोकळ, घवघवीत, घसघशीत, घौस, उद्दाम, भग्न, शोभिवंत, सदृश्य.
5 *splendid, dashing, gorgeous, garish, gaudy, flash.* छानीचा, छानदार, शानदार, पोशाकी *or* खी, देखणाऊ, देखाऊ, घवघवीत, भळभळीत, झळक, टूमदार, टुमीचा, छालछबीला, सुभावणा, शोभवणा, शोभान्वित, जरकबरक, भडक, भबूक, भडकीचा, थाटाचा, थाटमाटाचा, सिरवणुकीचा, विराजमान, विराजित, विलसित.
6 *good, excellent, capital, grand, splendid, superb, noble, &c.*—freely. चांगला, उत्तम, सुंदर, वेश, खासा, बेशखासा, भला *or* ळा, खुबीदार, मजेदार, नगीना, नामी, फर्माशी *or* सी, सरस, नादर, उमदा, उदार, चोख, चोखट, चोखा, चखोट, शेलका, तोफा, शिरां, उत्कृष्ट, बुंद, बुंदडा, गुलजार, नमूद *or* नमोद, चांग, अनवा, दाणा, घवघवीत, घौस, दिव्य, दीप्त.
7—a reasoning, &c. *subtil.* बारीक, सूक्ष्म, लघु.

FINE, *n. mulct.* खंड*m.* खंडणी *f.* दंड*m.* गुन्हेगारी *f.* तावण *f.* धनदंड*m.* फुरई *f.* दंडफुरई *f.* नागवण *f.*
Fines and forfeits,—compreh. खंडदंड*m.* खंडगुन्हेगारी *f.*
F to be paid to the king. राजदंड*m.*
F. to be paid to a bráhman. ब्रह्मदंड*m.*
Vexatious or unjust f. भुरदंड*m.*

To FINE, *v. a. mulct.* दंड*m.*-धनदंड*m.* करणें, दंड*m.*-धनदंड*m.*-&c. घेणें.
2 See To PURIFY.

FINE-EYED, *a.* दिव्यचक्षु, दिव्यदृष्टि.

FINE-LOOKING, *a.* v. HANDSOME. देखणा, दर्शनीय, उदारलक्षण.

FINELY, *adv.* v.A. 5 *splendidly, showily, gorgeously, &c.* नटून-थटून, खूब, छानीने, डौलाने, टुमीने.

FINENESS, *n.* v.A. 1. 2. बारकाई *f.* बारिकपणा *m.* तलमाई *f.*

3 बारकाई *f.* बारिकपणा *m.* बारकावा *m.* नाजकाई *f.* नाजुकपणा *m.* सौक्ष्म्य *n.* सूक्ष्मता *f.*

4 छान *f.* शान *f.* छानदारी *f.* ढब *f.* ढबदारी *f* घवघवितपणा *m.* &c.

5 छान *f.* शान *f.* छानदारी *f.* टूम *f.* टुमदारी *f.* भळभळाट *m.* भडक *f.*-झळक *f. v.* मार, भळभळितपणा *m.*

6 सुंदरपणा *m.* सौंदर्य *n.* सरसपणा *m.* उमदेपणा *m.* चोखपणा *m.* &c.

7 बारिकपणा *m.* बारकाई *f.* सूक्ष्मता *f.* सौक्ष्म्य *n.*

FINERY, *n. show, splendor.* छान *f.* शान *f.* छानदारी *f.* टूम *f.* टुमदारी *f.*

2 *fine clothes.* दरबारीपोशाक *m.* लग्नाचा-वरातीचा-शिलेगणाचा-&c. पोशाक *m.* छानछकीचे वस्त्र *n.*

FINESSE, *n* v. ARTIFICES. पेचपाच *or* पाचपेच *m.pl.* डावपेच *m pl.* हिल्लाहरकत *f.*

FINGER, *n.* बोट *n.* अंगुलि *pop.* अंगुळी *or* अंगाळी *f.* करशाखा *f.*

F. in, *part or concern in.* आंग *n.*

Five fingers.—collect. अंगुलिपंचक *n.*

Fore-f. तर्जनी *f.* प्रदेशिनी *f.*-little f. अंगठी *f.* करंगळी *or* करंगुळी *f.* कनिष्ठिका *f.*-middle f. मधलेबोट *n.* मध्यमा *f.* कर्णिका *f.*-ring-f. third-f. अनामिका *f.*

Space between the fingers. गेचक *n.* गेचकळ *n.*

Talking with the fingers. करपल्लवीभाषा *f.* करपल्लवी *f.* अंगुलिसंदेश *m.*

That is at one's fingers' ends. तोंडपाठ, मुखपाठ, हातखडा.

To crack the f.-joints. बोटें *n.pl.* मोडणें, अंगुलि भंग *m.*-अंगुलिमोटन *n.*-अंगुलिस्फोटन *n.* करणें.

To get a f. in. बोट *n.* शिरकणें, चंचुप्रवेश *m.* करणें.

To point out with the f. अंगुलि निर्देश *m.* करणें.

To twist round one's f. बोटावर नाचवणें.

2 *finger's breadth.* बोट *n.* अंगुल *pop.* अंगूळ *m.*

To the extent of a f. बोटभर.

To FINGER, *v. a. get into one's hand or possession.* दस्तावणें, दस्त *m.n.* करणें, हस्तगत करणें, हातावलीं पालणें.

2 *mess by fingering and pressing.* बोटाळणें *or* बोटाळणें.

3—furtively or peculatingly, v. To EMBEZZLE. चापसणें, दपटणें

FINGERED, *a. having fingers.* बोटाचा, सांगुलिक, बोळा (in comp. as एकबोळा दुबोळा, &c.).

Six f. सांगळ्या, अधिकांगुल.

FINGERLESS, *a.* निबोळा, अगुलिहीन.

FINICAL, *a. fastidiously or affectedly nice.* ठाकठिकपा, टापटिप्पा, चापचोप्पा, चाकचौप्पा, बेतबात्या, चोखनळ, टापटीप-&c. करणारा.

FINICALNESS, *n.* v. A. ठाकठिकेपणा *m.* टापटिपेपणा *m.* &c. टापटीप *f.* चाकचोप *f.* चाकचौपी *f.*

FINIS, *n.* v. END. इतिश्री *f.* समाप्ति *f.*

To FINISH, *v. a. complete.* v. To ACCOMPLISH. पुरता-पूर्ण-तमाम-&c. करणें, आखेरी *f.* मारणें, शेवटास-सिद्धीस-&c. नेणें.

2 *conclude.* v. To END. संपवणें, सारणें.

3 *give the last touch, polish, perfect.* ओजवणें, सुधारणें, आखेरी *f.* संभाळणें-साधणें, ओज *f.* करणें *g. of o.* सफाई *f.*-झिलाई *f.*-ओप *f.*-&c. आणणें, परिष्कार *m.*-संस्कार *m.*-&c. करणें *g. of o.* घासणें, घासपूस *f.* करणें, नेपाळणें.

FINISH, FINISHING, *n. last touch (polish, &c.) given.* ओज *f.* सफाई *f.* ओप *f.* झिलाई *f.* लाघव *n.*

FINISHED, *p.* v.V. 1. पुरता-&c. केलेला, शेवटास-&c. नेलेला, सिद्ध.

2 संपलेला, समाप्त.

3 ओजवलेला &c. परिष्कृत, संस्कारित, संस्कृत.

FINITE, *a. limited, bounded.* सावधि, सावधिक, समर्याद, ससीम, अंतवान् *pop.* अंतंत, सांत, आद्यंतवान्, संपन्न (in comp. as कालसंपन्न, देशसंपन्न).

FINITENESS, *n.* v. A. सावधित्व *n.* सावधिकत्व *n.* समर्यादत्व *n.* ससीमता *f* सानता *f.*

FIRE, *n.* आग *f.* अग्नि *m.* विस्तव *or* विस्तू *m.* अनल *m.* (also in comp. as f. of lust कामानल, f. of hunger क्षुधानल and क्रोधानल, लोभानल, मदानल &c.).

By a slow f.—cooking, &c. मंदागीं.

Fall of meteorous f. अग्न्युत्पात *m.* दिव्यउत्पात *m.*

F. fabled to be in the ocean. वडवाग्नि *m.* वडवानल *m.*

Flint, steel, &c. for striking f. चकमक *f.*

Roaring f. Blazing f. कल्लोल *or* ळ *m.* भडका *or* भडाका *m.* लोळ *m.* धोकाळ *m.* धोदराट *m.* धगाटा *m.*

Sacred or sacrifical f. हुत *n.* होमाग्नि *m.* गृह्याग्नि *m.*—hole, enclosed space, or vessel for preserving it. अग्निकुंड *n.* कुंड *n.* होमशाला *f.* होमकुंड *n.*—maintainer of it. अग्निहोत्री.—maintenance. अग्निहोत्र *n.*—particular wood used for kindling it. अरणि *or* गणिकारिका *f.* (Premna spinosa). पलाश *m.* (Butea frondosa). खदिर *m.* (Minosa catechu).—stick used in kindling it. समित् *pop.* समीध *f.*

Sheet of f. धोत *m.* लोळ *m.* गलूल *m.*

Widower's sacred f. विधुराग्नि *m.*

To be on f. आग *f.* लागणें, जळणें, लागणें.

To expose to the action of f. (medical compounds, &c.). अग्निपुट *n.*-आंच *f.* देणें.

To place over a slow f. मवागीं टाकणें.

To set on f. आग *f.* लावणें, पेटवणें, शिलकावणें *or* शिलगावणें.

To take f. To catch f. पेट *m.* घेणें, चेत *f.* घेणें, शिलकणें *or* शिलगणें.

2 *a f. a kindled heap of sticks logs, coals, &c.* आगटी *or* आकटी *f.* आगटे *or* आकटें *n.* शेकोटी *or* शेकाटी *f.* धकटी *or* धगटी *f.* धकटें *or* धगटें *n.* धगें *n.* परसा *m*

3 (from guns, &c.) v. FIRING. गोळीमार *m.* मारा *m.* मार *m.*

To FIRE, *v. a.* v. To KINDLE. पेटवणें, आग *f.* लावणें, चूड *f.*-चुडी *f.* लावणें.

2 *cauterize.* डागणें *or* दागणें, लासणें, दाहन *n.* करणें.

3 *discharge a gun or firepiece.* मारणें, सोडणें, डागणें *or* दागणें, उडवणें, झाडणें, बार *m.* सोडणें-उडवणें-झाडणें *g. of o.*

To FIRE, *v. n. take f.* v. To KINDLE. पेट *m.* घेणें, पेटणें, चेतणें.

2 fig. *get angry,* v. ANGRY. पेटणें, चेतणें, तापणें, संतापणें, कोपणें, रागास चढणें.

3 *discharge guns.* बार *m.* सोडणें.

To f. away animatedly and continuously. झाडणें.

FIRE-ARMS, *n.* v. MUSKET, GUN, &c. अग्न्यस्त्रें *n.pl.*

FIRE-BALL, *n.* अग्निगोलक *m.* उल्का *f.*

FIRE-BRAND, *n.* कोलती *f.* कोलीत *n.* अग्निकाष्ठ *n.* उल्का *f.* उल्मुक *n.*

F. in the hand of a madman. पिशाच्या हातीं कोलीत.

2 fig. v. INCENDIARY. आगलाव्या, आगघाल्या, चूडलाव्या.

FIRE-ENGINE, *n.* बंब *m.*

FIRE-FLY, *n.* काजवा *m.* खद्योत *m.* प्रभाकीट *m.* तमोमणि *m.*

FIRE-LOCK, *n.* चापीबंदूक *f.* चापाची बंदूक *f.*

FIRE-NEW, *a.* v. NEW. घणकोरा, घणाखालचा, नवघड.

FIRE-PAN, *n.* शेगडी *f.* आगटी *f.* आगटें *n.*

FIRE-PLACE, *n.* चूल *f.* *dim.* चुलणें *n.* *and intens.* चुला *m.* चुलवान *or* ण *n.* चुलाण *n.*

F. of a ship or boat. चुलदान *n.*

Hob of a f. अवेल *n.* वाईल *or* वैल *m.n.*

Raised back of a f. भाणोसा *or* भानोसा *m.*

FIRE-STONE, *n.* अग्निप्रस्तर *m.*

FIRE-WOOD, *n.* v. FUEL. जळण *n.* जळवण *n.*

F. merchant. लकडवाला.

FIRE-WORK, *n.* *composition of gunpowder, &c.* दारूकाम *n.* दारू *f.*

Certain *fire-works* are घडेबाजी, भुइनळा, नळा, चंद्रज्योत, तारा, चापा, चिचुंदरी, जांनीण, पेटी, फुलझडी, फुलझाड, फुलबाजी, महताब, शिंगट, सुरसुरी, हाननळा, लंका, दारूचा डब्बा.

Various fireworks put together and fired. भुताळें *n.* भुइनळा *m.*

2 *diversion with fireworks.* आतसबाजी *f.* अग्निक्रीडा *f.* लंका *f.*

FIRING, *n* v. V. A. 3 गोळीमार *m.* मारा *m.* मार *m.* मारगिरी *f.*

Brisk or furious f. (of ordnance, musketry, stones, and, *fig.* of abuse, &c.). देवडमार *m.* भडमार *or* भडिमार *or* भडेमार *m.* धडाधडी *f.*

Double f. दुमारा *m.* दुमारें *n.*

Line of f. मारा *m.*

Mutual f. गोळागोळी *f.*

FIRM, *a.* *closely compressed, hard, compact.* घन *pop.* घण, घट्ट, घटमूट, दाट, दृढ, कणखर, टणक, कठिन *pop.* कठीण, निवर, सक्कस, खंबीर, खम्माल, कुव्वल, सदृढ, सुदृढ, घनीकृत, जंजीरबंद.

F. (from ramming or beating) *hard.* ठाम, ठाम.

2 *steady, determined, decided, resolute.* धिराचा, कराराचा, करारी, निश्चयाचा, नेटाचा, निर्धाराचा, निर्धारी, धीर, स्थिर, अटीचा, टेकीचा, चिकट, चिकळ्या, खमशा, दमदार, निश्शंक, निग्रही, धक्क, सुधीर, सत्वधीर, स्थिरबुद्धीचा, स्थिरमनस्क, दृढसंकल्प, वज्रसंकल्पी, दृढनिश्चय, स्थिरनिश्चय, धैर्यवान्, धारिष्टवान्, धैर्यशाली, स्तब्ध, मजबूत.

3 *tight, close, fast.* घट्ट, नाठ, ठाम, गाढ, सावीन *or* सावूत.

4 *fixed, stable,* v. ENDURING. अढळ, स्थिर, अचल, ध्रुव, स्थाणु.

5 *substantial and strong,*—esp. of edifices. बळकट, जोराचा, खंबीर, खम्माल, धक्क, खबरदार, अकुतोभय, मरखम, भक्कम, बंदिस्त, कुव्वल, संगीन, सावून, जंजीरबंद, मजबूत.

FIRM, *n.* *partnership or house.* घर *n.* अड्डा *m.* मंडळी *f.*

FIRMAMENT, *n.* *region of the air,* v. HEAVEN. आकाशमंडल *n.* नक्षत्रमंडल *n.* मेघमंडल *n.* घनाश्रय *m.*

FIRMAN, *n.* *royal mandate, &c.* फर्मान *or* फरमाना *m.*

FIRMLY, *adv.* v. A. 2. धैर्याने, चिकटपणाने, धैर्यपूर्वक, दृढनिश्चयपूर्वक, निग्रहपूर्वक, &c.

4 घट्ट, गच्च, खच्च, बळकट, दृढ, पक्की, कडकडून, कडकावून.

FIRMNESS, *n.* v. A. 1. घट्टाई *f.* घट्टपणा *m.* कठीणपणा *m.* &c. टणकाई *f.* खंबिरी *f.* काठिन्य *n.* दृढता *f.* द्रढिमा *m.* दार्ढ्य *n.*

2 धैर्य *n.* धीरता *f.* अट *f.* नेट *m.* निग्रह *m.* चिकटपणा *m.* चिकटाई *f.* धारणा *f.* धारिष्ट *n.* धृति *f.* हिय्या *m.* निर्वेध *m.* स्थैर्य *n.* हुरूम *f.* दम *m.*

5 जोर *m.* खंबिरी *f.* खबरदारी *f.* बळकटी *f.* मजबुती *f.*

FIRST, *a.* पहिला, पहिलील, प्रथम, आद्य, आदि, आदिम, पूर्व, अवल, मुख, प्राथमिक, अपूर्व.

At or for the f. time. पहिल्याने *or* पहिल्यान्.

From the f. (part, &c.) to the last. आद्यंत.

I am the F. and the Last. अहं आद्यंतः.

FIRST, *adv.* पहिल्याने, पहिलें, अगोदर *or* अगोधर, आदी, आदौ, प्रथम, प्रथमतः, पुरः (in comp. as पुरस्सर, पुरोगामी)

At f. पहिला, पहिल्यान्, पूर्वी, अवल.

As at f. पूर्ववत्.

F. and foremost. पुढच्या पुढें

F. of all. पुढच्या पुढें, आदीचेविदीं *or* आदीविदीं *or* आधींविधीं.

From f. to last. अवल, आखर, आद्यंत.

From the f. पहिल्यापासून, पूर्वीपासून, अवलपासून.

FIRST-BORN, *a.* प्रथमजात, अग्रजात, प्रथमोत्पन्न, ज्येष्ट.

FIRST-FRUIT, *n.* *annats.* नवाळी *f.* नवीनवाळ *or* नवीनव्हाळ *f.* नवान्न *n* नवधान्य *n.*

Feast of the f. नवें *n.* नवान्न *n.* Day of it. नवान्नपुनव *f.* नवान्नपूर्णिमा *f.* नव्याची पुनव *f.*

FIRST-LING, *a.* पहिलेविणीचा, पहिलेवेताचा.

FIRST-RATE, FIRST-SORT, *a.* अवल, अवलराशीचा, उत्तम प्रतीचा

FISCAL, *n.* See REVENUE.

FISCAL, *a.* v. N वसुलाचा, वसुलाविषयींचा.

FISH, *n.* मासा *m.* *dim.* मासळी *or* मासोळी *f.* मच्छ *m.* मत्स्य *m.* मीन *m.* जलचर *m.* — in cant or free phrasecl. पाणशेंग *f.* बंदरीजिन्नस *m.*

Some kinds of *fish* are बोंबील, हळवा, शिंगाडा, केंड, खिरड, गादा, घोंगरा, चिवणें, डांकू, निवटा, बोटी, सुकट, मरल.

Basket-work let down to catch f. बोकशी *f.*

Odd f. *a queer fellow.* जलचर, तमाशाचा माणूस.

Shoal of f. मत्स्यसंघात *m.*

To FISH, *v. n.* मासे *m. pl.* मारणें-धरणें, माशांची शिकार *f.* करणें, मत्स्यधारण *n.*-मत्स्यघात *m.* करणें.

FISH-BONE, *n.* कांटा *m.* कंटक *m.* मत्स्यकंटक *m.*

FISH-HOOK, *n.* गळ *m.* वडिश *n.* गरी *f.* मत्स्यवेधन *n.*

FISH-MONGER, *n.* मासेविक्या, मत्स्यविक्रयी.

FISH-NET, *n.* माशांचें जाळें *n.* मत्स्यजाल *n.*

FISH-POND, *n.* माशांचा हौद *m.* मत्स्यकुंड *n.*

FISH-WIFE, FISH-WOMAN, *n.* *woman who sells fish.* मासेविकणारी *f.* मासेविकी *f.*

FISHERMAN, *n.* मासा धरणारा-मारणारा, मत्स्यधारक, मत्स्यग्राहक,

The words following denote *castes* of fishermen. धीवर *pop.* ढिवर, कोळी, गावती *or* दी *or* गावीद, दालदी, भोई, कैवर्त्त *or* कैवर्त्तक *m.*

FISHERY, FISHING, *n.* मासे धरण्याचा धंदा *m.*-काम *n.* &c. दालद *n.*

FISHY, *a.* माशाचा, माशासारखा, मत्स्यवत्.

FISSURE, *n.* v. CRACK. भेग *f.* भेर *f* रेभ *f.* भळ *f.* खांड *f.*

FIST, *n.* मूठ *f.* मुष्टि *f.* मुष्टिका *f.*—jocosely. मुष्टिमोदक *m.*

Blow with the f. मुटका *m.* *v.* मार, दे, दुसा *m.* बुकी *f.* बुकाडा *m.* गुद्दा *m.* मुष्टिप्रहार *m.*

Clenching the f. मुष्टिबंध *m.*

F. as clenched to strike. मुटका *m.* *v.* उगार.

F. to f. मुष्टीमुष्टि.

Free of the f. *given to striking.* हाताचा फटकळ.

Huge f. mutton. f. बुकाडा *m.*

Iron (or hard) f. वज्रमुष्टि *m.f.* *pop.* वज्रमूठ *f.*

Of an iron f. वज्रमुष्टि.

Striking with the f. मुष्टिप्रयोग *m.*

FISTFUL, *n.* मूठभर (used with a noun). मुष्टि *f.*

FISTICUFFS, *n.* मुष्टामुष्टी *f.* हानपिटी *f.* धप्पाधप्पी *or* धब्बाधब्बी *f.* कुटाकुटी *f.* कुटाकूट *f.* मुष्टीमुष्टि *f.*

To come to f. हातपिटीवर-हातघाईवर-&c. येणें.

Fistula, *n* —in ano. भगंदर *m. pop* भगेंद्र *n.* नाडीव्रण *m.* नाडी *f.*
2—lachrimalis. नासूर *m.* अश्रुनाली *f.*

Fit; *n. sudden affection or attack.* झटका *m.* झपाटा *m.* सर *m. f.* लहर *f.* वेग *m.*
F. of anger. भिरड *f.* भिरडी *f.* वैषम तेख *m.* सर *m f.*
F. of sullenness, doggedness, &c. खळ *f. v.* घे, हट *m. v.* घे.
When the fit's over the doctor comes. भोग फिटे आणि वैद्य भेटे.
2 *return after intermission.* फेरा *m.* पाळी *f.* पालट *m.*
By fits and remissions. अमून अमून, राहून राहून, खळून खळून, विसवून विसवून.
By fits and starts. सोडून सोडून, धरून सोडून, टंगळमंगळ, खंडळमंडळ, तालताल.
3 (of epilepsy, &c.). फेपरें *n.* भिरकें *n.* गिरकें *n.*

Fit, *a qualified,*—of persons. योग्य, उपयोगी, लायक, क्षम, उपयुक्त, लाजीम, अर्ह.
2 *decent, becoming, suitable.* योग्य, जोगता *or* जोगा (in comp. as राजाजोगता, भिक्षुकाजोगता, पहायाजोगता, करायाजोगता, &c.), उचित, शिस्त, शिस्तवार, लायक, लाजीम, युक्तिसार, युक्त, उपयुक्त.
F. and unfit, *proper and improper.* युक्तायुक्त, सदसत्, कार्याकार्य.
3 *adapted, serviceable or suitable for.* जोगता *or* जोगा (in comp. as पायांजोगता जोडा, आंगाजोगा आंगरखा), बरोबर, लायक, अर्ह (in comp. as पूजनार्ह, भक्षणार्ह, दानार्ह, ग्रहणार्ह &c.).

To Fit, *v. a. make qualified.* योग्य-उपयुक्त-लायक-&c. करणें, योग्यता *f.*-आणणें-देणें.
2 *accommodate to, suit with, adapt.* मिळवणें, लावणें, मेळ *m.*-जवा *m.*-जम *m.*-&c. बसवणें-पाडणें, जुळणी *f.*-&c. करणें.
3 *suit, become.* शोभणें, घटणें, सजणें, साजणें.
4 out; up; *furnish, &c.* संजोगणें, सज्जणें *or* सजणें, सजवणें, सज्जना *f.*-&c. करणें *g. of o.* सज्ज-सज्जित-&c. करणें.

To Fit, *v. n. be fitting or proper.* शोभणें, साजणें, योग्य-ठीक-&c. होणें-दिसणें.
2 with; *suit, sit with.* मिळणें, जुळणें, लागणें, बसणें.

Fitly, *adv.* v.A. 2 योग्य, यथायोग्य, ठीक, दुरुस्त.

Fitness, *n.* v.A. 1. योग्यता *f.* लायकी *f.* अर्हता *f.* क्षमता *f.*
2 योग्यता *f.* लायकी *f.* शिस्तपणा *m.* शिस्तवारी *f.* औचित्य *n.* योग *m.* युक्ति *f.*
F. of things. नीति *f.*
3 काम *n.* उपयोग *m.* लायकी *f.*

Five, *a.* पांच, पंच.
Aggregate of f. पंचकडी *f.* पंचक *n.* फाड *n.* पांडव *m.* (as there were five *Pándawas*).
F. armed,—warrior, &c. *also,*—of wild beasts. पंचहत्यारी.
F. faced, f.-sided. पंचानन.
Surplusage of f. (per cent, in buying *harbá,* mangoes, &c.). पंचोतरी *f.* पंचोतरा *m.*

To Fix, *v. a. make fast or firm.* ठाम-गच्च-घट्ट-बळकट-&c. बसवणें-लावणें-&c. खिळणें, न हालेसा-न ढळेसा-न निबेसा &c. करणें, स्थिर-अढळ-अचल-&c. करणें, पक्की करणें, खिळण *f.* करणें *g. of o.*
2 *plant, place, set.* लावणें, घालणें, नेमणें, नेमवणें, स्थापणें, स्थापना *f.*-आधान *n.*-विधान *n.*-अवस्थापन *n.*-प्रस्थापन *n.*-&c. करणें *g. of o.*
To f. one's self at. तळ *m.* घालून बसणें.
3 *settle, appoint, determine, establish.* ठरावणें, स्थापणें, नेमणें, बांधणें, नियम *or* नेम *m.*-ठराव *m.*-निश्चय *m.*-&c. करणें *g. of. o.* स्थापन *n.*-&c. करणें *g. of o.* इयत्ता *f.* करणें *g. of o.* ठाम-मुकरर-नियमित *or* नेमित-निश्चित-खचीत-मोयीन-&c. करणें.
4 *confine, restrain, stay.* स्थिरावणें, थांबवणें, राहवणें, बसवणें, स्तंभन *n.*-स्तंभ *m.* करणें *g of o.* स्थिर-&c. करणें.

To Fix, *v. n. rest, stay, stop,* v. To Settle. बसणें, स्थावरणें, स्थिरावणें, थावरणें.
2 (as in death)—the eye. थिजणें.
3 on; *determine on.* नेम *m.*-ठराव *m.*-निश्चय *m.*-&c. करणें.

Fixed, *p. & a.* v V. A. 1. खिळलेला, न हालेसा केलेला, &c. खिळींव, ठाम, ठास, थीर थावर, काईम, अढळ, अचल, मसमू, मुसूम, मुस्तकीम.
2 लावलेला, नेमलेला, स्थापलेला, &c. स्थापित, आहित, अवस्थापित, प्रस्थापित.
3 ठरावलेला, नेमलेला, &c. निश्चित, नियमित, बांधा, बंदा, मोयीन, मसमू, मुसूम, मुस्तकीम, ठाम, ठास, नियत.
To be f. ठरणें.
4 स्थिरावलेला, &c. स्थिर, स्तंभित, स्तब्ध.
I *stationary.* अढळ, स्थावर, अचर, अचल, निश्चंचल, ध्रुव, स्थाणु.
II—in law, *as opposed to* moveable. स्थावर.

Fixedness, *n* v P. 1. ठामपणा *m.* ठासपणा *m.* खिळलेपणा *m.* गच्चपणा *m.* &c. अढळपणा *m.* स्थैर्य *n.* स्थिरता *f.*
3 ठामपणा *m.* ठासपणा *m* खचितपणा *m.* &c. निखालसता *f.* नियमितत्व *n.* निश्चितत्व *n.* &c.
4 स्थिरावलेलेपणा *m.* &c. स्तंभितत्व *n.* स्तब्धता *f.*

Fixer, *n.* v. V. A. 1. गच्च-&c. बसवणारा, खिळणारा, &c. लावणारा, &c. स्थापक, अवस्थापक, प्रस्थापक, आधान-विधान-अवस्थापन-&c. कर्ता.
3 नेमणारा, ठरावणारा, &c. मुकरर करणारा, &c.
4 स्थिरावणारा, &c. स्तंभनकर्ता.

Fixture, *n. fixed furniture.* स्थावर माल *m.*

To Fizz, *To* Fizzle, *v. n. make a hissing noise.* फदफदणें *or* फिदफिदणें, फसफसणें.

Flabbiness, *n.* v.A. फोपशेपणा *m.* &c. थोंतली *or* थोंथली *f.* धोनशी *f.* धोदसी *f.* शोफ *m.* शोफा *f.*

Flabby, *a. soft, loose, &c. not firm.* फोपशा *or* सा, थलथलीत *or* थिलथिलीत, लफलफीत, थोंतोल *or* थोंथील, सुटलेला, कापशा, धोनशा, भोंगळ, भसभोंगळ, शिथिल, वाहवरा.
That is f. सुटल्या आंगाचा, फोपशा आंगाचा.
To grow f. कापुसणें.

Flaccid, *a. not stiff, not tense, &c.* बिलबिला, बिलबिलीत, लिबलिबीत, बिळबिळीत, मिसमिसीत, गिलगिलीत, ढिला, ढील, शिथिल, सैल.

Flaccidity, *n.* v. A. बिलबिलेपणा *m.* लिबलिबीतपणा *m.* शिथिलपणा *m.* &c. शैथिल्य *n.* शिथिलता *f.*

To Flag, *v. n. hang loose, &c.* ढिला-ढील-सैल &c. होणें-होऊन पडणें, पडणें, लोंबकळणें, झोळंबणें, झोल *m.* येणें *im. con.*
2 fig. *droop, languish.* थंडावणें, मंदावणें, हलकावणें, सुस्तावणें, गळणें, उतरणें.

Flag, *n. colors, ensign.* निशाण *or* न *n.* बावटा *or* बाहुटा *m.* झेंडा *m.* पताक *f.* पताका *f.* ध्वज *m.* ध्वजा *f.* केतु *m.* बैरक *f.*
Grand f. of an army (directing its march and encampments). दाल *f.*
Bearer of it. दालाईत, दाल्या.
The streamer or pennon of the grand flag of the Peshwá. जरीपटका *m.*
2 *flat stone for pavements.* फरशी *f.* फरश्म दगड *m.*-धोंडा *m.*

Flag-staff, *n.* दालकाठी *f.* काठी *f.* ध्वजस्तंभ *m.*
Tuft or bunch at the end of f. हरडा *or* हिरडा *m.*

Flagelet, *n. pipe.* अलगुजें *n.*

To Flagellate. See To Flog.

Flaggy, *a. lax, limber.* ढिला, ढील, सैल, शिथिल, झोलभा लेला.

Flagitious. See Wicked.

Flagon, *n* v. Vessel. जांव *or* जाम*m.* सुरा*f.* सुराई*f.* चंबू*m.*

Flagrant, *a. glaring, notorious.* ठळक, उघड, धडधडीत, ठळठळीत, ढळढळीत.

Flail, *n.* झोडण्याची काठी*f.*

Flake, *n.* (of fire). किटाळ*n.* कोजळी*f.* पोळा*m.* फुणगी*f.*

Flam, *n. trick, lie.* फटवण*f.* फसवण*f.* ठकवण*f.*

Flambeau, *n.* v. Torch. टेंभा*m.* दिवटी*f.* कांकडा*m.*

Flame, *n.* ज्वाला*f. pop.* जाळ*m.* ज्वाळ*f.* ज्वाळा*f.* अग्निशिखा*f.* अग्निज्वाला*f.* कील*f*

Fierce, glowing f. भडका*m.* भडाका*m.*

To set in a f (a town, country, &c.). फुंकणें *or* फुंकून देणें (गांव, देश &c.).

To Flame, *v. n.* ज्वाला*f. pop.* जाळ*m.*-ज्वाळ*f.*-ज्वाळा*f.* होणें-येणें-उठणें *g. of s* भक्कणें.

Flame-colored, *a.* निखाररंगी, अग्निवर्ण.

Flaming, *p. a.* v. V. ज्वाली, ज्वलित, जाज्वल्यमान, जाज्वल्य, दीप्तिमान्, देदीप्यमान.

Flank, *n. side, near the thigh.* कड*f.* कट*m.* कटि*f.* अंक*m.*

Sunkenness or hollowness of the f. (from fasting, &c.) v. Belly. भकाटी*f.* भकाळी*f.* पाखल*f.* वाखल*f.*

2 (as of an army). बाजू*f.* पार्श्वभाग*m.* पार्श्वांग*n.*

Flannel, *n.* धुशा *or* सा *or* धोंसा*m.* but the word commonly used is फलानेल*f.* from the English.

Flap, *n. thing to flap with; fan, &c.* झडपण*n.* फटकणें*n.* हडपणें*n.* विंझणा*m.*

2 (of trowsers, &c.). खिस्तक*n.f.*

3 v. Flapping. झटका*m.* झटकारा*m.* झणकार *or* रा*m.*

To Flap, *v. a. beat with a flap.* झडपणें, फटकणें, हडपणें, झटकणें, झटकावणें, झटका *or* झटकारा*m.* देणें.

To f. out, (a light). पालवणें, पालवम. करणें-टाकणें, झणकाऱ्याने, विझवणें-मालवणें &c.

2 *move with a flapping noise.* फडफडवणें.

To Flap, *v. n. ply the wings noisily.* फडफडणें, झडफडणें, फडत्कार*m.* करणें.

2 *make a flapping noise.* फडफडणें, फडकणें, फडफड-झडफड *adv.* वाजणें.

Flap-eared, *a.* गजकर्ण.

Flapper, *n. fan, &c.* v. Flap. झडपण*n.* फटकणें*n*

Flapping, *n.* v. V. A. 1. झडपणें*n.* &c. झटका*m.* झटकारा*m.* झणकार *or* रा*m.*

v. V. N. 1. फडफडणें*n* &c.

2 फडफडणें*n.* &c.

1 *noise of f.* फडत्कार*m. intens.* फडफडाट*m.* फडाड*m.*

Flappingly, *adv.* फटफट *or* टां, फडफड *or* डां, चरचर *or* रां,—intens. फट्यफट, फटाटां, फडाफड, फडाडां, चराचर, चरारां.

To Flare, *v. n. burn fiercely or blazingly,*—a light, &c. दणदणणें, ढळढळणें, दणदण-ढळढळ-&c. जळणें.

2 *glitter with painful splendor,* v. To Glare. रसरसणें, रणरणणें, झळकणें.

Flaring, *p. a.* v. V. दणदणीत, ढळढळीत.

2 रसरसीत, रणरणीत.

1 *flashy, showy, &c.* भडक, भबूक, झळक, भळभळीत.

Flaringly, *adv.* v. A. दणदण, ढळढळ *or* ळां *intens.* ढळाढळ *and* ढळाळां.

Flash, Flashing, *n.* v. V. चक्क*n.* लक्क*n.* झग*n.* चमक*f.* झगमग*f* झळझळ*f.*—intens. vivid f. dazzling f. &c. चमचमाट*m.* झकझकाट*m.* झलाल*m.* झकाकी *or* झगागी*f* चकाकी*f.* चकाचकी.

F. and no fight. अजायुद्ध*n.* दंपतिकलह*m.* मेघाडंबर*n.*

With a f. चक्क-कन-कर &c झक-कण-कर &c. लक्कण, लक्कर &c.

2 *glaring and transient display.* टिमटीम*f.* टिरटोर*f.* टुरटुर *or* टुरूटुरू*f.*

A brilliant f. and then a prison,—the Prodigal's course. तुरतुरें फुरफुरें तीनमासें चंदनवंदनें तीन मासें लपनें छपनें तीन मासें शृंखला बंधनें तीन मासें.

To Flash, *v. n. glitter with a transient flame.* चकमकणें, चमकणें, चकचकणें *intens.* चकाकणें, लकलक *adv* करणें, लकलकणें *intens.* लकाकणें, तळपणें, झगमगणें, झकझकणें *intens.* झकाकणें, लवणें.

To f. in the pan. रेंजक*f.* पिणें-उडणें.

Flashiness, *n.* v. A. 1. बाहेरची ढव*f.* बाहेरून गोजरेपणा*m.*

2 लकलकीतपणा*m.* भळभळीतपणा*m.* भडक*f. v.* मार, झळक*f. v.* मार, भळभळाट*m.*

Flashy, *a. showy but empty.* देखणाऊ, देखाऊ, टिकमिरवणा, अहेराऊ, अहेरी, ढवदार, फूलझधारा, डौल्या, बाहेरच्याडौलाचा, बाहेरचेढवेचा, बाहेरून गोजरा-भव्य.

2 *showy, gaudy,* v. Fine. लकलकीत, लक्क, लकीलक्क, झळक, भडक, भडकीचा, ढवदार, भळभळीत, उद्दाम, दर्शनी.

Flask. See Bottle, Vessel.

Flat, *a. level, even.* सपाट, समान, सारखा, सम, पाणसाळ

2 *not rising high, extended.* चपटा, चापट, बसका, बसकट, चपताड, चपताडा, चपतळ, चपतळा.

3 *level with the ground, lying, fallen.* चपाट, चपेट, सपाट, जमीनदोस्त, भुईबरोबर.

To lay f. पाडून टाकणें, बिछावणें, चीत *adv.*-जमीनदोस्त *adv.* करणें, लंबा *adv. decl. or* लंबे *adv.* करणें.

4 *dead, vapid, spiritless.* फिका *or* फिक्का *remiss.* फिकट, पाणचट, पचपचीत, पचकळ, पचरट, मळमळीत, मिटमिटीत, बाकस *or* बाकूस, हिमळ, बेकस, अळणी, निस्सत्व, निस्सार, मुळमुळीत *or* मिळमिळीत, असार, अरसिक, गतरस, गतस्वाद, गतसार, गतसत्व, निर्जीव, निर्वीर्य, नीरस, रूक्ष, उमळा *or* उंवळा, पचाल *or* ळ.

5—of sounds. तरळ, बोद, बदबदीत, ढबढबीत.

6 *downright, outright,* v. Positive. साफ, उघड, निखालस.

Flat, *n. level tract.* v. Plain. पटंगण *or* पटांगण *or* पाटंगण*n.* पटा*m.* माळ*m.*

2 (on hilly ground). भाटलें*n.* माळी*f.*

3 *shallow.* भाट*f.n. dim.* भाटी*f.*

Flat-nosed, *a.* चपणी, ननतनासिक.

Flat-wise, *a.* थपी.

Flatly, *adv. downright, peremptorily,* v. A. 6. निक्षून, साफ, परिछिन्न

Flatness, *n.* v. A. 1. सपाटी*f.* सपाटपणा*m.* सारखेपणा*m.* समानता*f.*

2 चपटेपणा*m.* बसकेपणा*m.* &c.

3 फिकेपणा*m.* पाणचटपणा*m.* मळमळितपणा*m.* &c. गतरसता*f.* गतसारता*f.*

To Flatten, *v. a.* चापटणें, चेपणें, चेपटणें, चपटा-&c. करणें.

Flattened, *p.* v. V. चापटलेला, &c. चापट, चपटा, चपडा, चेपट.

To Flatter, *v. a. court by praise, blandishments, obsequiousness,*

&c. मुखस्तुति *f.*-आर्जव *n.*-खुशामद *or* खुशामत *f.* करणें, तोंड पाहून-तोंडासारखें-तोंडपुरतें-तोंडदेखलें-तोंडदेखणें-तोंडदेखें-&c. बोलणें, जी-जीजी-हांजी *adv.* करणें-ह्मणणें.

To f. one's self, pride one's self on. अकड *f.*-अभिमान *m.* बाळगणें-भोगणें-धरणें *g. of o.*

FLATTERER, *n* v. V. खुशामद-&c. करणारा, खुशामती *or* खुशामदी, खुशामत्या, खुशामदखोर, तोंड पाहून बोलणारा, तोंडासारखें-&c. बोलणारा, आर्जवी, आर्जवू, जीजी-&c. करणारा-ह्मणणारा, मिथ्याप्रशंसक.

FLATTERY, *n.* मुखस्तुति *f.* खुशामद *or* खुशामत *f.* आर्जव *n.* स्तुतिवाद *m.* लाडीगोडी *f.* मिथ्या प्रशंसा *f.* तोंडासारखें बोलणें *n.* तोंड देखणें बोलणें *n.* तोंडा पुरतें बोलणें *n.*—With the power of such words as, *butter, soap, palaver, blarney, flummery.* गूळखोबरें *n.* गूळपापडी *f.* गूळगूळथापडी *f* घमटगुळवणी *n.* लग्नगोष्टी *f. pl.* वऱ्हाडगोष्टी *f pl.* धानुपोषणाचें बोलणें *n.*-गोष्टी *f. pl.*

FLATULENCE, *n. windiness in the stomach.* वायु *m.* वातरोग *m.* वायुरोग *m.* आमवात *m.* आमवायु *m.* कुपितवायु *m.* कोष्ठवायु *m.* आध्मात *m.* आध्मान *n.*

Bilious f. पित्तवायु *m.*

F. occasioned by worms. कृमिवाताळे *or* किरीमवाताळें *n.* जंतवाताळें *n.*

F. with heat. उष्णवायु *m.*

FLATULENT, *a. producing wind, windy.* वावडा, वातूल *or* ळ, वायुवर्द्धक, वातिक, वातकर-कारक.

2—of the state or habit of body. वातूल *or* ळ, वातबद्ध, वायुबद्ध, वायुग्रस्त, वातप्रधान, वातप्रकृतिक.

To FLAUNT, *v. n. make a display of finery, &c.* छानछुकी *f.* मिरवणें, छानछुकीची मिरवण *f.*-मिरवणूक *f.* करणें, भडक *f.*-&c. मारणें.

FLAUNTING, *p. a.* v. V. *and* FINE. भडक मारणारा, भडक, भडकीचा, भळभळीत.

FLAVOR, *n.* v. TASTE. चव *f.* मजा *f.* स्वाद *m.* रूचि *f.* रूच *f.* आस्वाद *m.* वोई *f.*

FLAVORLESS, *a.* v. TASTELESS. निचव, बेचव, अरूचिकर.

FLAVORED, FLAVOROUS, *a.* v. TASTEFUL. चवदार, मजेदार, स्वादिष्ट, रूचिकर, रसिक.

Exquisitely f. षड्स.

FLAW, *n. crack.* दोरा *m.* दोरवा *m.* चीर *f.* तडा *m.* बाल *m.* फूट *f.*

Having a f. फुटक, फुटकर, पिचका, फाटफूट.

2 *blemish, imperfection, defect,* v. FAULT. विंग *or* विंगें *n.* गोम *f.* व्यंग *n.* फांट *m.* छिद्र *n.* दोष *m.* खोड *f.* ऐब *m.*

3 (in a rupee, &c.). फाटफूट *f.* खोड *f.*

Having a f. फुटक, फुटकर, पिचका, फाटफूट, कच्ची.

FLAWLESS, *a.* निखोड, अखोड, निकोप, निकोपी, निर्दोष, साफ, अव्रण.

FLAWY, *a.* v. N. 1. फुटक, फुटकर, पिचका, फाटफूट.

2 खोडकर, खोडीचा, ऐबदार, विंगी, गोमीचा.

FLAX, *n. linum usitalissimun.* जवस *m. n.* अतसी *f.*

FLAXEN, *a.* जवसाचा.

To FLAY, *v. a. skin.* सोलणें, कातडी *f.*-चामडी *f.* लोंबवणें-काढणें, टोपसाल *n.* काढणें-उडवणें *g. of o.* उधडणें.

FLAYED, *p.* v. V. सोललेला, टोपसाल काढलेला, &c. सोलींव, निस्त्वच.

FLEA, *n.* पिसू *f.* पीस *f.* पुशी *f.*

FLEABANE, *n.*—purple. काळीजिरी *f.* कडूकारळी *f.*—seed. काळेंजिरें *n.* कडूकारळें *n.* काळेरें *n.*

FLEAWORT, *n.*—plant or seed. इसपगोल *m.*

FLEDGE, FLEDGED, *a. furnished with feathers.* पंख फुटलेला, जातपक्ष, प्राप्तपक्ष.

To be or become f. पंख *m. pl.* फुटणें.

To FLEE, *v. n.* पळणें, पळून जाणें, पळ *m. f.* काढणें, पाठ *f.* दाखवणें-देणें, यःपलायाचें *n.* करणें, पोबारा *m.* करणें-ह्मणणें.

To f. wildly, as in rout, fright, &c. उधळणें, पळ *m. f.* काढणें, भणभणणें, दिशांदिशां *adv.* पळणें.

FLEECE, *n.* कातरलेली लोंहकर *f.*

To FLEECE, *v. a. shear off wool.* लोंहकर *f.* कातरणें-कातरून काढणें.

2 *pill, pluck,* v. TO PLUNDER. बोडणें, टोपसाल *n.* काढणें, बोडकादणें, घासणें, घासटणें, घर *n.* घेणें, घर *n.* धुणें.

FLEECY. See WOOLLY.

To FLEER. See TO MOCK.

FLEET, *a. swift-going,* v. SWIFT. धावरा, पळका, चालक, चालूक, जलद, जंघाल *pop.* जंघाळ, अतिवेगी, जवी, वेगवान्.

FLEET, *n.* (of ships of war). अरमर *or* अरमार *n.*

FLEETING, *a. transient,* v. TEMPORARY. अस्थायी, क्षणिक, चल, उत्पन्नविनाशी.

FLEETLY, *adv.* v. A. *and* SWIFTLY. जलद, जलदीने, अतिवेगेंकरून.

FLEETNESS, *n.* v. A. धावरेपणा *m.* जलदी *f.* जंघाळपणा *m.* वेग *m.* त्वरा *f.* अतिवेग *m.*

FLESH, *n.* मांस *pop.* मास *n.* आमिष *n.* क्रव्य *n.*

Dead f. पूतिमांस *n.*

Marks burned into the f. तप्तमुद्रा *f.*

Way of all f. महापथ *m.*

To lose f. आंग *n.* टाकणें-सांडवणें-सोडणें.

To turn into f.—food. आंगीं *or* आंगास लागणें.

2 *carnal appetites.* विषयबुद्धि *f.* विषयासक्ति *f.* विषयवासना *f.* विषयतल्लीनता *f.* विषयसेवा *f.* विषयव्यासंग *m.*

3 *carnal state.* इंद्रियाधीनता *f.* इंद्रियवशता *f.*

FLESHINESS, *n.* v. A. 1. मासाळपणा *m.* गबगबीतपणा *m.* &c. मांसपुष्टि *f.* मांसशीलता *f.*

FLESHLINESS, *n.* v. A. 1. विषयबुद्धि *f.* विषयासक्ति *f.* विषयपरता *f.*

FLESHLY, *a. carnal,* v. SENSUAL. विषयाचा, विषयी, विषयासक्त, इंद्रियवश, रजोगुणी.

2 *human, not divine.* मनुष्याचा, मानवी, मनुष्यजातीचा.

FLESHY, *a.* v. PLUMP, FAT. मांसल *pop.* मासाळ, मासभरू, मांसशील, मांसपुष्ट, गबगबीत *or* गुबगुबीत, टमटमीत *or* टुमटुमीत, खुराकाचा.

2 *pulpous.* गरभरू, गाभडा, भरदार.

3 *belonging to flesh.* मासाचा, मांससंबंधी.

FLEXIBILITY, FLEXIBLENESS, *n.* v. A. लवचिकपणा *m.* लवकेपणा *m.*

FLEXIBLE, FLEXILE, *a. pliable, pliant, supple, limber, lithe.* लवचीक, लवका, नमनशील.

FLEXOUS. See WINDING.

FLEXURE. See BEND, BENT.

FLICKER, FLICKERING, *n.* v. V.—*act.* टिकटीक *n.* टिकटिकी *f.* लुकलुकी *f.* धुगधुगी *f.* धुगधुग *f.*

To FLICKER, *v. n. quiver,*—as a light, life, &c. टिकटिकणें, लुकलुकणें, लिकलिकणें, लकलकणें, लिकलीक *adv.*-लुकलूक *adv.*-टिकटीक *adv.*-मरू मरू *adv.*-झिरूमिरू *adv.* करणें, जायास करणें.

FLICKERER, *n.* FLICKERING, *p. a.* v. V. टिकटिकणारा, टिकटीक करणारा, &c. लिकलिकीत, लुकलुकीत, झिरूमिरू.

FLICKERINGLY, *adv.* टिकिटिकी, टिकटीक, झिरूमिरू.

FLIGHT, *n.* v. V.—*volation.* उडणें *n.* उड्डाण *n.*

I *or* FLEEING. पळणें *n.* पळून जाणें *n.* पलायन *n.*

General f. पळ *m. f.* पळण *n.* पळपट *f.* पळापळ *f.* धांवाधांव *f.* भणाण *m.*

To take to f. पळm.f. काढणें.

II (*of birds*) v. Flock. झुंड f. साईर f.

III *of arrows, &c.* See Volley.

Flightiness, n. v. A. वायचळm. चंचळपणाm. चंचलता f.

Flighty, a. *wild, fanciful, disordered in mind.* वायचळ्या, चंचळ, अचपळ, उडलटप्पू, उडाणटप्पू, लहरी, लहरीदार, अव्यवस्थितबुद्धि.

Flimsiness, n. v. A. लुकसानी *or* लुसकानी f.

Flimsy, a. *weak, of slight texture, worthless,* &c. फुसका, फुसकुला, पादरफुसका, नादान, नुकसान *or* नी *or* लुकसान *or* लुसकान, कमतणूक, कमजोर, निर्जीव, कागदी, जुजबी, लेचापेचा, लेंचापेंचा, अलबेला, वालथर, लुंगा, थिमूळ, शेणामेणाचा, हाडाचा खोटा-वाईट-&c.

A f. thing. आयावाया f

To Flinch, *v. n. draw back, shrink,* v *To* Draw-back कचणें, कचकणें, कचकरणें, कच f. खाणें, घसरणें, हटणें, मागें पाहणें-होणें, माघार f.-&c घेणें, मोडतेंn.-काढतेंn -&c. घेणें, पाऊलn. मागें काढणें

Flincher, n. v V. कच खाणारा, घसरणारा, हटणारा, &c. आंगकाढ्या, आंगकाढू, माघार-&c. घेण्या.

Flinching, n. v. V.—*act.* कचणेंn. घसरणेंn. &c. कच f. माघार f.

To Fling, *v. a.* v. To Cast. झोकणें, फेंकणें, घालणें, टाकणें.

2 out; (a limb, &c.). असडणें, झटकावणें, असडाm.-हिसडाm.-झटकाm.-झटकाराm. देणें.

3 open. झपाट्यासरसा-झोकासरसा-झोक्यानें-झपाट्यानें-&c. उघडणें.

To Fling, *v. n. kick,* &c. v. To Flounce. भादळ आपट f. करणें, हात पायm.pl. पाखडणें-आपटणें-भादळणें-झाडणें.

2 out; *lash out.* दुगाण्या f.pl.-दुलाच्या f. pl.-दुमच्या f.pl.-लात्या f. pl.-पिछाड्या f.pl. झाडणें.

Fling, Flinging, n. v. A. 1.—*act.* झोकणेंn. फेंकणेंn. &c. क्षेपm. प्रक्षेपm.

I v. Sarcasm. टोलाm. तुक्काm. आक्षेपm. अवक्षेपm.

Flint, n. गार f. गारगोटाm. *dim.* गारगोटी f. चकमकीचा धोंडाm. फतरी f. अग्निप्रस्तरm.

To get milk from a f. दगडास पान्हाm. *or* पाझरm. आणणें, खांबाचा डोकm. पाहणें, दगडाचा दोरm. काढणें.

Flint-hearted, a. v. Pitiless. पाषाणहृदय, कठिनहृदय.

Flinty, a. गारगोटी, गारगोट्यांचा.

Flippancy, Flippantness, n. v. A. पातळजीभ f. तोंडचा चपळपणाm. वाक्चापल्यn.

Flippant, a. *voluble,* v. Glib. तोंडचा चपळ, पातळजिभेचा, पातळजिभ्या, लुबलुब बोलणारा, वाक्चपल, चपलवाक्, चपलजिह्व.

Flirt, n. *giddy, &c. girl.* नाचणघुगरी f. नाचरी f. टेवखोर f. नखरेबाज f.

To Flirt, *v. a.* See To Jerk.

To Flirt, *v. n. act with coquetry.* नखराm.-अदाm.-हावm.pl. करणें-दाखवणें.

Flirtation, n. v. V. N.—*act.* नखरेबाजी f. नखराm. हावm.pl.

To Flit, *v n. fly away.* उडून जाणें, प्रडीनn. करणें.

2 *migrate.* घरn.-जागा f. &c. पालटणें, थारेपालटm.-थळपालटm.-स्थानांतरn.-&c. करणें.

To Float, *v. n. swim or be borne on the surface.* तरणें, पोवणें, तरंगणें, तिरणें, तरावणें *or* तऱ्हावणें, तरणn.-प्लवनn. होणें *g. of s.*

2 along, down, &c. वाहवणें, वाहणें, वाहून जाणें.

Float, n. *raft.* ताफाm. तर f. तरणn.

F. composed of gourds. पेंटेn.

F, composed of two boats. सांगडm.f.

2 *timbers, &c. set to float down.* ताफाm.

Floating, p. a v. V. 1. तरता.

Flock, n. (of sheep or goats). कळपm. खिल्लारn. झुंड f. कुलn यूथn. सागाm. खांडn थवाm.

2 (of birds). पल्लाm. साईर f. झुंड f. झांक f.

3 *body or crowd of people.* थोटm. गट्टाm. घोळकाm. घोळm. गोलm.

4 *lock of wool.* लोहकरीचा बुचकाm.-पुंजकाm.

To Flock, *v. n. gather in a company or crowd.* जमणें, एकवटणें, गोळा-जमा होणें, मेळाm. जमणें *g. of. s.*

To Flog, *v. a beat with a whip,* &c. छडी f.-चाबूकm.-कोरडाm.-कमची f.-चमकी f.-&c. मारणें-चमकावणें, फटकेm. pl.-फटकारेm pl. मारणें, चमकावणें.

Flood, n. *body of water.* लोंढाm. लोटm. लाट f.

2 *inundation,* v. Deluge. पाणजंजाळn. जलप्रलयm.

3 (of the tide) *flow, flux.* भरती f. जोरm.

To Flood. See To Deluge.

Flood-gate, n. उघडी f. साडवाm. सांड f.

Flooded, p. v. V. *deluged, inundated.* जलमय केलेला, &c. जलाकीर्ण, जलाक्रांत, जलमय, जलाप्लुत.

Flooding, n. *excessive discharge from the uterus.* विटाळाचा लोंढाm.-लोटm. लोंढ्यासारखा विटाळm.

Flook, n. (of an anchor). पावडाm. फाळm. कांटाm. आंकडाm.

Floor, n.—of planks. कडिपाटm. पाटणी f तक्तपोशी f.—of earth. जमीन f. भुई f. भूमि f. कृत्रिमभूमि f.—of chunam. गच्ची *or* चुनेगच्ची f.—of paved stone. फरसm. फरसबंदी f.

Earthen f. of an upper story, loft, &c. पेंडm.

F.-patter or beater. चोपण *or* णी f. *or* णेंn. भुरवणेंn.

To flatten (by beating) a f. चोपणें, चोपटणें.

2 See Story.

To Floor, *v. a. cover with a floor,*—of planks. पाटणें, कडेपाटm. -तक्तपोशी f.-तक्तबंदी f. करणें.—of earth. जमीन f.-भुई f. करणें.

2 *knock down.* पाडून टाकणें, विछावणें, लोळवणें, पछाडणें, चीत *adv.* -जमीनदोस्त *adv.*-लंबा *or* लंबे *adv.* करणें.

Floor-cloth, n. जाजमn.

Floored, p. v. V. 1. पाटलेला, कडेपाट केलेला, &c.

2 पाडून टाकलेला, लोळवलेला, &c. चीत, जमीनदोस्त, लंबा *adv. decl.* लंबे *adv.*

Flooring. See Floor.

Flop, *interj.* डुब-कन-कर- &c. बुट-कन-कर-&c. घसंवकर.

Flop! Flop! *floppingly.* डकडक *or* कां, डचडच *or* चां, थलथल *or* लां.

To Flop, *v. n. shake about with a noise.* लफलफणें, खळबळणें, डचमळणें, डचडचणें, थलथलणें.

2 over. हिसळणें.

Flopper, n. Flopping, *p. a.* v. V. 1. डचमळणारा, &c. डळडळीत, थलथलीत.

Floral, a. *pertaining to flowers.* फुलांचा, पुष्पांचा, पौष्प, पुष्पसंबंधी, सौमनस.

Florid, a. *brightly red.* लालबुंद, लालभडक, भडक, लाल.

2—of style, &c. *brilliant.* अलंकारी, अलंकारिक, अलंकारप्रचुर, अलंकारप्रधान.

Floridity, Floridness, n. v. A. 1. लालभडकपणाm. &c. लाली f. रक्तिमाm.

FLOWINGLY, *adv. smoothly, swimmingly,* &c. तडक *or* का, कडक *or* का, सुरळीत, सरळ, घमघम *or* मां *intens.* घमाघम, घवघव, अनुधार, सुदामत, अलग, अलगत, अचानक.

To FLUCTUATE, *v. n.*—water, &c. हेलकावणें, हेलकावा *m.* खाणें-देणें, 2 *be irresolute,* v. To HESITATE. गुटमळणें, गुपटणें, धरसोड *f.* करणें, लटपटीत असणें.

3 *rise and fall, be unsettled.* चढउतार *m.* असणें *g. of s.* एकारंगावर-एके स्थितीवर-&c. नसणें, अस्थिर असणें, फिरणें.

FLUE. See CHIMNEY.

FLUENCY, *n.* v. A. 1. बोलकेपणा *m.* जिभेचा चपळपणा *m.* वाक्चापल्य *n.* वाक्सरणि *f.* वाग्धारा *f.*

2 सरळपणा *m.* सुरळितपणा *m.*

FLUENT, *a. free, voluble*—speaker. बोलका, जिभेचा चपळ, चपलजिह्व, चपलवाक्, वाक्चपल.

2—speech. धारावाही, धारावाहिक, सरळ, सुरळीत, रथासारखा.

FLUENTLY, *adv. volubly, glibly.* चुरचूर, चुणचूण, चरचर *intens.* चराचर.

FLUID, *n.* द्रवद्रव्य *n.* द्रवपदार्थ *m.* प्रवापिपदार्थ *m.*

FLUID, *a* सद्रव, द्रव, द्रवरूप, प्रवाही, वहनशील.

FLUIDITY, *n.* v. A. द्रवता *f.* द्रवत्व *n.* द्रवभाव *m.* प्रवाहित्व *n.* वहनशीलता *f.*

FLUMMERY, *n.* अंबील *f.* आंबेंत *n.* कांजी *n.* लापशी *f.*

F. parched and caked. अंबोळी *f.*

FLUOR ALBUS, *n.* पांढरवणी *n.* धुपणी *f.* पांढरी धुपणी *f.* होळणी *f.* प्रदर *pop.* पदर *m.*

FLURRIED, FLUSTERED, FLUTTERED, *p* v. V. गडबडवलेला, डामाडूळ, संभ्रांत, व्याकुल, व्याकुलमना, व्यग्र, व्यग्रमनस्क, संविग्न, संविग्नमानस.

To FLURRUP, *v. a. sup up noisily.* ओरपणें, भुरकणें, फुरकणें, भुरका *m.*-फुरका *m.* मारणें.

FLURRUPING, *n.* v. V.—*act.* ओरपणें *n.* &c. भुरका *m.* फुरका *m.*

FLURRY, *n.* v. V.—*state.* गडबड *f.* लगबग *f.* धांदल *f.* डामाडूळ *f.* संभ्रम *m.* संवेग *m.* औदाताप *f.* अविग *m.* व्याकुलता *f.*

1 *sudden gust of wind.* वाऱ्याचा झटका *m.*-झटका *m.*

To FLURRY, *v. a. agitate, commove.* गडबडवणें, घाबरवणें, गडबड *f.*-धांदल *f.*-डामाडूळ *f.*-संभ्रम *m.*-&c. करणें *g. of o.* संभ्रांत-व्याकुल-व्यग्र-&c. करणें.

To FLUSH, *v. n. flow copiously.* भळभळ-भळभळां-भडभड-भडभडां वाहणें-निघणें-&c.

2—the face, &c. लाली *f.* येणें, तांबडालाल होणें.

To FLUSH, *v. a. redden,* &c. लाली *f.* आणणें, तांबडालाल करणें.

To be flushed. तांबरणें, तांबुसणें.

FLUSH, *n. sudden and copious afflux.* लोट *m.* लोंढा *m.* उधान *n.* ऊत *m.* बहर *m.* लहर *f.*

2 (of eagerness, desire, &c.) *ardor, glow.* हुरशी *f. v.* धर, सुट, ये, चढ, हुरूप *m. f.* गुरमी *f.* फणका *m.* कढ *m.* उकळी *f.* वेग *m.*

FLUSTER, To FLUSTER. See FLURRY, To FLURRY.

FLUTE, *n.* बांसरी *f.* मुरली *f.* मोहरी *f.* पोंवा *or* पांवा *m.*

2 (of a pillar, &c.). खांचणी *f.* बलकी *f.*

FLUTING, *n.* (of a pillar, &c.). खांचणी *f.* बलकी *f.*

To FLUTTER, *v. n.*—as a bird, a flag, &c. फडफडणें, फडकणें, चरचरणें *intens.* चराडणें, झडफडणें, पंख *m. pl.* झाडणें.

2—the heart, v. To PALPITATE. धुगधुगणें, धडकणें, धडधडणें.

To FLUTTER, *v. a.* See To FLURRY.

FLUTTER, FLUTTERING, *n.* v. V. N. 1. फडफडणें *n.* &c. खुडखूड *f.* फडत्कार *m.*

2 धडकी *f.* धडधडी *f.* धडधड *n.* धुगधुगी *f.* धुगधूग *f.* डुगडुगी *f.* डुगडूग *f.* डागडूग *f.* बाकबूक *n.*

v. V. A. See FLURRY.

FLUTTERINGLY, *adv.* फडफड *or* डां, फरफर *or* रां, चरचर *or* रां, —intens. फडाफड, फडाडां, फराफर, फरारां, चराचर, चरारां.

FLUX, *n.* See FLOW. 2 v. DIARRHŒA. ढेढळ *f.* ढेंढाळी *f.* ढगळ *f.* ढरंगळ *f.*

Bloody f. रक्तओढ *f* रक्तस्राव *m.*

To have a f. पोट *n.* जाणें-सुटणें *g. of s.* ढाळ *m. pl.* होणें *g. of s.* ढाळणें.

To FLY, *v. n. move through the air.* उडणें, उड्डाण *n.*-उड्डीन *n.*-प्रडीन *n.*-डीन *n.* करणें, पक्षिगतीनें-आकाशगतीनें जाणें.

2 at; *fall upon.* v. To ATTACK. उडणें *with* वर, तुटून पडणें *with* वर, आंगावर तुटून पडणें, आंगावर येणें, घसरणें.

3 out; *break out into passion,* v. To RAGE. उधळणें, उसळणें, उसळी *f.* खाणें, कातावणें, ढेंकणें, दांतीं येणें, उपायीं येणें.

4 up;—powders by a blast, &c. भवकणें.

5 See To FLEE.

To FLY, *v. a. shun,* v. To AVOID. चुकवणें, टाळणें, दूर टाकणें.

2 *quit by flight.* पळून जाऊन सोडणें, पळून जाणें *with* पासून, &c. *of o.*

FLY, *n.* माशी *f.* मासूक *n.* मक्षिका *f.*

Stinging f. गांध *f.* गांधीण *f.* गांधीलम. *n.* गांधीलमाशी *f.* डांस *m.* आधीमाशी *or* आधी *f.*

Swarm of flies. मास *f.*

Wild f. रानमाशी *f.* वनमक्षिका *f.*

FLY-BLOW, *n.* सडी *f.* असडी *f.*

FLY-LEAF, *n.* मलपृष्ठ *n.*

FLYING, *n.* v. V. N. 1.—*act.* उडणें *n.* उड्डाण *n.* उड्डीन *n.* प्रडीन *n.* डीन *n*

FOAL, *n.* शिंगरूं *n.* बछेरा *m.* अश्वशाव *m.*

To FOAL, *v. n.* पसवणें.

FOAM, *n.* फेन *pop.* फेण *m.* फेंस *m.* कफ *m.*—in cant phraseol. मुखरस *m.*

To FOAM, *v. n.* फेणणें, फेंसणें, फेंसळणें, फेण *m.*-फेंस *m.* येणें *in. con.*

FOAMER, *n.* FOAMING, *p. a.* FOAMY, *a.* v. V. फेंसळलेला, &c. फेंसाळ, फेंसट, फेनयुक्त, फेनल, फेनिल.

FOB, *n. pocket, &c.* कपा *or* कप्पा *m.*

To FOB. See To CHEAT.

FOCUS, *n.*—in geometry. केंद्र *n.* नाभि *m.*

2—in optics. तेजस्संकर्षदेश *m.*

3 (of a ray of light) *focal point.* अग्रकर *m.* अग्रांशु *m.*

FODDER, *n.* वैरण *f.* चारा *m.* गवतकाडी *f.* घासपात *m.*

Litter of f. चघळ *m. n.* चघळवघळ *m. n.*

FOE. See ENEMY.

FŒTAL, *a.* v. V. गर्भाचा, गर्भसंबंधी, गार्भ.

FŒTUS, *n.* गर्भ *pop.* गाभ *m.* भ्रूण *m.*

Dead f. मूदगर्भ *m.* नष्टगर्भ *m.*

Dead f. remaining in the womb. शल्य *pop.* सल *n.*

Instrument for extracting a dead f. गर्भशंकु *m.*

Motion of f. in utero. गर्भचलन *n.*

Murder of a f. भ्रूणहत्या *f.*

Murderer of a f. भ्रूणहत्यारा.

Pain suffered by a f. whilst in the womb. गर्भयातना *f.*

FOG, *n.* मुर्हे *n.* धुई *f.* धुकें *n.* धुमें *n.* धुकट *m.*

Fogginess, *n.* v.A. धुरकटn. धुरटn.

Foggy, *a.* धुक्याचा, धुरकटाचा, धुरटाचा.

Foh, *interj.* इश्शी, इश्शो, इश्श.

Foible, *n.* v. Fault. उणेंn. हीणn. छिद्रn क्षुल्लकn. क्षुद्रn. क्षुद्रकn.

To Foil, *v. n. frustrate, &c.* v. To Defeat. मोडणें, हारवणें, हेलपटणें, थकवणें, वाहवणें, लटपटवणें, चालिनासा करणें.

Foil, *n. leaf for gilding, &c.* वरखm. पत्रn. (सुवर्णपत्र, रौप्यपत्र & c.), पत्राm. (सोन्याचा-रूप्याचा-पत्रा), पानn. (सोनेरीपान & c.).

2—among jewellers. डाकm. तवाm.

3 *blunt fencing sword.* निधारी-बुळा-बोथी-& c. पट्टाm. पट्टाm.

4 See Defeat.

Foiled, *p.* v.V. मोडलेला, & c. नष्टोपाय, हतोपाय, प्रतिहत, भ्रष्टसंकल्प, खंडिताशंस.

To Foist, *v. a. insert surreptitiously.* खुपसणें, घुसडणें, खुपसून-&c. घालणें, घालघुसड *f.* करणें.

Foister, *n.* v.V. खुपसणारा, & c. खुपशा, घुसड्या.

Fold, *n. enclosure for sheep, &c.* कोंडवाड *f.* कोंडवाडाm. कोंडी *f.* कोंडण *f.* मेंढवाडाm. वाडाm.

2 (for calves, kids, & c) गोठी *f.* माची *f.*

3 *double, complication, ply.* घडा *f.* पदरm. चुणी *f.* निरी *f.* पट्टी *f.* पडदाm.

Flowing or undulating f. (in draperies, & c.). लहर *f.*

Of one and a half f. दिडका.

Upper or outer f. घडीपदरm.

4 (in comp. as, two fold, seven fold, & c.). गुण, पट, (in comp. as द्विगुण, सप्तगुण, दुपट, सातपट).

5 *folded cloth, paper, &c.* घडी *f.* (as दुघडी, तिपडी, चौघडी).

Three cornered f. रूमालीघडी.

6 (as of cakes, crusts, onions, & c.) *layer, coat.* पदरm. पडदाm. पापुद्राm पातोडाm.

To Fold, *v. a. shut up in a fold.* कोंडवाडींत-वाड्यांत-&c. कोंडणें-घालणें, बंद करणें.

2 *lay up in folds.* घडी *f.* घालणें *n. or* घालून ठेवणें, मुरडणें, जुळणें.

3 *double.* दुमडणें *or* दुमटणें, दुणगें, दुंतणें, घडी *f.* करणें.

4 (in the arms) v. To Embrace. वेंगटणें, वेंगाळणें, कंवटाळणें.

Folded, *p.* v.V. 2 मुरडलेला, &c.

3 दुडता *or* दुडती घडींव, घडी (in comp. as दुघडी, तिघडी, चौघडी), पदरी (in comp. as एकपदरी, दुपदरी, तिपदरी, चौपदरी).

F. state, *foldedness.* घडी *f.* (esp. in comp. as, once foldedness एकघडी *f.* and दुघडी, तिघडी, चौघडी, &c.).

Folding, *a.*—of doors, & c. दुतलफी, दुझडपी, दुफळी.

Foliage, *n. leaves.* पानेंn *pl.* पालाm. पल्लवm. विस्तारm.

Tuft of f. पालवm.

New f. पालवी *f.*

Folio, *n. folio-sheet.* दुबंदीपानn. दुबंदी कागदm.

2 *folio-book.* दुंड्यांचें पुस्तकn. & c.

Folk, *n.* v. People. लोकm.*pl.* आलमn. आलमदुनया *f.* गोमाजी सोमाजीm.*pl.*

To Follow, *v. a. go after, pursue.* मागें-पाठीमागें-मागून-पाठीमागून-&c. जाणें-येणें-चालणें-& c. पाठीस लागणें *g. of o.* पाठ *f.* घेणें *g. of o.* अनुगमनn.-अनुयानn.-पश्चाद्गमनn.-&c. करणें.

2 *attend as a dependant.* मागें चालणें *g.of o.* अनुगमनn.-अनुवर्त्तनn.-अनुवृत्ति *f.*-अनुचरणn.-& c. करणें.

3 *observe, copy.* v. To Imitate. वळणावर जाणें *g.of o.* वळणn. -मोड *f.* धरणें-घेणें *g.of o.* अनुसरणें, अनुवर्त्तणें, अनुवर्त्तनn.-अनुसरणn. -& c. करणें *g. of o.*

4 (a course, & c.) *observe, practise.* आचरणें, पाळणें, सेवणें, वाहणें, अनुसरणें, अनुवर्त्तणें, आचरणn.-सेवनn.-सेवा *f.*-& c. करणें *g.of o.*

5 *be consequential.* अनुगत-& c. होणें, फलरूप होणें, सिद्ध होणें, घडणें, होणें, फळn.-परिणामm.-& c. होणें.

Followed, *p.* v.V. 1. पाठलाग केलेला, &c. अनुयात, अनुगत

3 अनुसरलेला, & c. अनुसृत.

4 आचरलेला, & c. आचारित, सेवित.

Followers, *n.* Following, *p. v.* v. V. 1. मागें-&c. येणारा-जाणारा-&c अनुगामी, अनुयायी, अनुचर, अनुग, अनुगत, पश्चाद्वर्त्ती.

2 पाठीमागें-मागें चालणारा, जिलीवदार, अनुगामी, अनुयायी, अनुचर, अनुचारी, पार्श्वक, आश्रित, अनुजीवी, अनुग.

Followers, *retainers, domestics.* चाकरमफरm *pl.* चाकरपेशाm. आरावाm लवाजिमाm. सेवकवर्गm. अनुयायिवर्गm. लोकm.*pl.* परिवारm. *pl* हशमn. परिग्रहm.

3 अनुसरणारा, &c अनुसारी, अनुयायी, अनुगामी, अनुवर्त्ती.

4 आचरणारा, & c. सेवक, सेवी, सेवमान.

I *that comes after, that is next,* v. Next. पुढचा, पुढल, पुढील.

Following, *n.* v.V. 1.—*act.* मागें-&c. जाणें-येणेंn. अनुगमनn. अनुगमm. अनुयानn. अनुचरणn. अनुसरणn.

2 अनुगमनn. अनुचरणn. अनुचर्या *f.* अनुवर्त्तनn.

3 अनुसरणेंn. & c. अनुसरणn. अनुवर्त्तनn. अनुवृत्ति *f.*

4 आचरणेंn. &c. आचरणn. सेवनn. सेवा *f.* अनुसरणn. आश्रयणn. पालनn. अनुवृत्ति *f.*

Folly, *n. foolishness, &c.* वेडn. वेडेपणाm. मूर्खपणाm. बेकुबी *f.* अज्ञानn. मूर्खता *f.* मूढता *f.* मौर्ख्यn. मौढ्यn. मोहm.

2 *a* f. *a wild scheme, &c.* वेडेंकामn. वेडn. कुतर्कm. वितर्कm. कुकल्पना *f.*

Follies. वेडेचार *or* वेडेवेडेचार *m.pl.*

To Foment, *v. a. embrocate,* &c. शेकणें, शेकm. देणें-घेणें, शेकणी *f.* करणें, शेकशेगडी *f.* करणें, ऊब *f.* देणें.

2 (dissension). फुंकणें *or* फुंकून देणें, चेतवणें, पेटवणें, तेलn. घालणें-ओतणें, गोंवरी *f.*-पेंढी *f.* घालणें-लावणें-टाकणें, फुंकरm. घालणें, चेतवाचेतव *f.*-& c. करणें.

Fomentation, *n.* v.V. 1.—*act.* शेकणेंn. &c. शेकणी *f.* शेकm.

2 फुंकणेंn. चेतवणेंn. &c. चेतवाचेतव *f.*

I *heated leaves, &c. applied to foment.* उपणाm. पेंडm. कवळm.

Fond, *a. affectionate, tenderly kind, &c.* v. Loving. ममताळु *or* ळू, ममतेचा, स्नेहाळ, स्नेहाळू, प्रीतिमान्, वत्सल, प्रेमल *or* ळ.

—as the language of a child. लाडका.

2 *loving, liking, delighting in.* लाहडो, आवडता (*as* ताकाचा-गाण्याचा-&c. भावडता), शोखी *or* शौकी, तलबी *or* तलफी, आसक्त, लंपट, आशीक, इष्की.

To be f. of. चाहणें.

3 See Foolish.

To Fondle, *v. a. caress, smooth, stroke, &c.* लाडकणें, पोटाळणें, जोंवाळणें, चोवाळणें, गोंजारणें, भंजारणें, कुरवाळणें, लाडm.-लडिवाळm.-लाडीगm.-प्यारm.*f.*-कोडकौतुकm.-लालनn.-वात्सल्यn.-& c. करणें *g. of o.* जयजयकारm.*pl.* करणें *g.of o.* लालित करणें.

Fondler, *n.* Fondling, *p. a.* v. V. लाड-&c. करणारा, लडिवाळ, लाडका, लाडाचा.

Fondling, *n.* v. V. लाडकणेंn. &c. लाडm. लडिवाळm. लाडुकपणाm. लाडीगोडी *f.* लाडकी *f.* लाडीगm. लालनn. कोडकौतुकn. कोडn.

I *person fondled.* लाडका, प्यारा, क्रीडामृग, प्रीतिपात्र.

FONDLY, *adv.* v. A. 1. लाडाने, लाडुकपणाने, लाडें कोडें, लाड- &c. करून, मोहबुद्ध्या, मोहदृष्ट्या.

3 See FOOLISHLY.

FONDNESS, *n.* v.A. 1. प्रीति *f.* ममता *f.* ममताळूपणा *m.* लळा *m* *v.* लाव, वाळग, कर, प्यार *f.*

2 आवड *f.* चाड *f.* भक्ति *f.* प्रीति *f.* रति *f* आसक्ति *f.* छंद *m.* चाळा *m.* उल्लास *m.*

FONTANEL, *n. issue.* पोत *m n.*

FOOD, *n.* अन्न *n.* खाणें *n.* भक्ष्य *n.* आहार *m.* भोजन *n.* खाद *f.* खाण *n.*

Article of f. भक्ष्य *n.* भोज्य *n.* खाद्य *n.*

Coarse, unsavory f. v. FARE. अरबटचरबट *n.* अरकसबरकस *n.* कदन्न *n.*

Consisting or composed of f. अन्नमय.

Daily f. शोर *m.*

Dressed f. स्वयंपाक *m* सिद्धान्न *n.* पक्कान्न *n.* शिदोरी *f.* वेनें *n.*

Extra or odd articles of f. आडखाणें *n.* आडखाद *f.*

F. and clothing. अन्नवस्त्र *n.* अन्नाच्छादन *n.* ग्रासाच्छादन *n.*

F. burned in the cooking. करप *f.* राखुंडी *f.*

F.—compreh. or indef. भाकर तुकडा *m.* अन्नपाणी *n.* अन्नोदक *n.* खाणेंपिणें *n.*

Form or modification of f. अन्नविकार *m.* अन्नविकृति *f.* अन्नप्रकार *m.* अन्नपरिणाम *m.*

Heavy f. जडान्न *a.*

Incompatible f. विरुद्धभोजन *n.* विरुद्धान्न *n.*

Loathing of f. अन्नद्वेष *m.* अन्नविकार *m.* अन्नविकृति *f.*

Non-observant of the distinction of f. सर्वभक्ष, सर्वभक्षक, सर्वान्नभक्षक, सर्वान्नभोजी.

Rich and savory f. मिष्टान्न *n.* खुराक *m.*

Undressed f. शिधा *m.*

Wholesome f. सत्वान्न *n.*

Wonted quantity of f. आहार *m* जेवण *n.* खाणें *n.*

FOOL, *n.* मूर्ख *c.* वेडा माणूस *m.* (वेडी बायको *f.* &c.), यथाजातमनुष्य *n.* See under FOOLISH.—freely, for *calf, dolt, blockhead, jackass, numskull,* &c. &c. बैल, गाढव, अक्कलेचा गधडा, धोंडा, नंद, नंदी, नंद्या, नांद्या, नरपशु, घोरड, दगड, खुळेश्वर, टोणपा, टोणपनाथ, टोणपशुद्ध, टोणपेश्वर, ठोंबा *or* ठोंब्या, उद्धू, पथर, वांठीचा पिता, नरपशु, देवापुढें देव *or* देवापुढचा देव, हुम्या, देवानांप्रिय, शंख, शुंट *or* शुंठ, माळ्या, शामाळ्या, शानमूर्ख, शुद्धरफटिक, शुद्धबुद्ध, राजा, ढ, शाहण्याची खरवड, गाढवाचा खरारा, बुद्धीचा नवसागर, बुद्धीचा खंदक, माणसाचा कांदा, माणसाचा अवतार, माणसाचा लेंक, धोंड्याचा पूत *or* लेंक, झळझळीत मूर्ख, निपटमूर्ख, ठणठणपाळ, गाढवीचा, मूर्खशिरोमणि, गावदी, वेडीहळद, शेंड्यावर बसून झाड तोडणारा, महादेवाचें वाहन, आरूढशा.

A learned f. पढतमूर्ख.

F.'s phiz. बावळी मुद्रा *f.* गाबाळमुद्रा *f.*

F.'s errand. हिसका *m.*

To make a f. of. v. To DECEIVE. झकवणें, भोंदणें, धाब्यावर बसवणें.

To make a f. of one's self. नकशा *m.* गमावणें, झक *f.* मारणें.

Better be a wise man's servant than a fool's master. शाहण्याचा व्हावा चाकर पण वेड्याचा होऊं नये धनी.

To FOOL, *v. n. trifle, toy, idle.* गमणें, खेळणें, शेण *n.* खाणें, माशा *f. pl.* मारणें.

To FOOL, *v. a.* v. To DECEIVE. छकवणें, झकवणें, भोंदणें, धाब्यावर बसवणें, तोंडीं पानें *n. pl.* पुसणें.

FOOL-HARDINESS, *n.* v. A. विषमसाहस *n.* दुःसाहस *n.* कुसाहस *n.*

FOOL-HARDY, *a* v. MADCAP. दुःसाहसिक, उरफाट्या काळजाचा, उलट्या काळजाचा.

FOOLERY, *n.* वेडेपण *n.* वेडन वेडेचार *or* वेडेवेडेचार *n. pl.*

FOOLISH, *a.*—of persons. खुळा (*remiss.* खुळसर, खुळसट, खुळकट), वेडा *remiss.* वेडसर, वेडगळ, वेडका, पिसा, चळेल, वेकूब *or* वेवकूब, बावळा, माळ्या, मूढ, मूर्ख, निर्बुद्ध, अचरट, हीनबुद्धि, नष्टबुद्धि, बुद्धिहीन-रहित-शून्य-&c. ज्ञानरहित-हीन-शून्य-&c. अल्पबुद्धि, अल्पमेधा, अल्पधी, अल्पमति, मंदमति, मुग्ध, यथाजात, मूढात्मा.

To make to look f. फजीत करणें-पाडणें.

2—of actions. मूर्खपणाचा, वेडेपणाचा, बेकुबीचा, अज्ञानाचा, अविचाराचा, बावटळ *or* बावटूळ, बावकळ.

FOOLISHLY, *adv.* मूर्खपणाने, वेडेपणाने &c. मूर्खावाणी, मूर्खापरी, वेड्या वाणी, &c.

FOOLISHNESS, *n.* v. A. 1. वेडन. वेडेपण *m.* &c. वेकुबी *f* अज्ञान *n.* मूर्खपणा *m.* गूर्खता *f.* मूढता *f.* मौर्ख्य *n.* मौढ्य *n.* ज्ञानराहित्य *n.* बुद्धिहीनता *f.* &c. ज्ञानाभाव *m.*

FOOT, *n.* पाय *m.* पाऊल *n.* चरण *m. n.* पद *n.* पाद *m.* पग *n.*

Covering for the feet. पादत्राण *n.* पादरक्षा *f.*

Fallen at the feet of. चरणगत, चरणपतित, पादलग्न.

Having foul (mud-clogged, dusty, &c) feet. भरल्या पायांचा.

Hollow of the f. तलहृदय *n.*

On f. v. AFOOT. पायीं, पायउतारां, पादचालीने, पादचालीं. Going on f. पादचाल *f.* चरणचाल *f.*

On the f. of. पायीं *g. of s.*

Touching the f. or feet (in reverence). पादग्रहण *n.*

Treading under f. पायमल्ली *or* पायमाली *f.* पादाक्रमण *n.*

Trodden under f. पादाक्रांत.

Water presented to wash the hands and feet. पाद्यार्घ्य *n.*

To burn the feet (by walking on hot ground, &c.). पायांच्या पोळ्या *f. pl.* करणें.

To get on one's feet (after sickness, &c.). जमिनीस पाय *m pl.* लागणें *g. of s.* जमीन *f.* सोडणें.

To get on f. (into vogue). लागणें, पडणें.

To set on f. मांडणें, उठवणें, लावणें, उभा करणें, चालू-प्रवृत्त-&c. करणें.

To strike the f. (against a stone, &c.). ठेंस *f.*-ठोकर *f.* खाणें-(*inv. con.*) लागणें.

To wash the feet पादप्रक्षालन *n.*-पाद्य *n.* करणें.

2 *space measured by the foot.* पाऊल *n.*

3 *lower part,* v. BOTTOM. पाय *m.* बुडखा *m.* बुडूख *n.* तल *n. pop.* तळ *m.* बुंध *n.*

4 (of a table, &c.). पाय *m.* खूर *m.*

5 (of a bed, field, hill, &c.). पायतें *n.* पायगत *n.* पाय *m.* पायांस *n.* पायींन *n.*

6 *infantry.* पायदळ *n.*

7 (of a verse). पाद *m.* चरण *m.*

8 See FOOTING.

To FOOT. See To DANCE, To WALK.

FOOT-BALL, *n.* लातचेंडू *m.*

FOOT-BOY, *n.* पोऱ्या *m.* नफर *m.* खिदमतगार *or* खिदमतदार *m.*

FOOT-FALL, *n. sound of a foot-step.* पायरव *m.* चरणपात *m.* पदपात *m.* खडका *m.*—as considered the cause of evil. पायचळ *m. f.*

To listen for a f. खडका *m.* घेणें *or* काढणें.

FOOT-HOLD, *n.* v. FOOTING. पाय ठेवायाला आधार *m.* पाय टेंकणें *n.* आश्रय *pop.* आस्रा *m.* थार *or* थारा *m.*

FOOT-HOT, *adv.* पायांच्या धुळीसुद्धां, पायांची धूळ असतां-न झाडतां-न पुसतां.

FOOT-MAN, *n.* प्यादा*m.* पदाति*m.*

2 *armed attendant on foot.* पाईक *or* पायक*m.* पदाति*m.*

FOOT-MARK, FOOT-PRINT, *n.* पाऊल*n.* पदचिन्ह*n.* पदांक*m.*

FOOT-PACE, *n.* पाय चाल*f.* पाऊल चाल*f.* पावंड चाल*f.*

FOOT-PAD, *n.* वाटमाऱ्या.

FOOT-PATH, *n.* पायवाट*f.* पाऊलवाट*f.* पायरस्ता*m.* पायमार्ग*m.*

FOOT-SOLDIER, *n* प्यादा*m* पदाति*m* —loosely, lightly, freely, &c प्यादा जवादा*m*

FOOT-STALK, *n.* वृंत*n.*

FOOT-STEP, *n.* पाऊल*n.* पाउल*m.* पावंड*m.* पद*n.*

2 *sound of a foot.* पायरव*m.* चरणपात*m.* खडका*m.*

3 *vestige.* See TRACE.

FOOT-STOOL, *n* पीठ*n.* पादपीठ*n.* पदासन*n.*

FOOTED, *a. having feet.* पायांचा, सपाद, पादविशिष्ट, पादयुक्त, पाद (in comp. as अश्वपाद, &c), पद (in comp as द्विपद, चतुष्पद, &c.)

Large-f. बृहत्पाद.

Swift-f. पायांचा पारवा.

FOOTING, *n. ground for the foot, place to tread on.* पाय ठेवायाला आधार*m.*-आस्रा*m.*-&c. पाय टेकणें*n.* पावटा*m.* पांवडा*m.* पायवटणी*f.* पायठेवण*f.* थार *or* थारा*m.*

2 *foundation, warrant,* v. GROUND. जागा*f.* थार *or* थारा*m.* आधार*m.* आश्रय *pop.* आस्रा*m.*

2 *entrance, establishment.* पाया*m.* पायंडा*m.* पांवडा*m.* पगडा*m. all with v.* पड, प्रवेश*m.* पैस्ती*f.*

Firm f. अढळपद*n.*

To get f. (in an office, &c.). जडणें, नांगी*f.* लागणें *g. of s.* भुईसीं पाय*m.* लागणें *g. of s.* पगडा*m.* पडणें *g. of s.* पगडा*m.* घालणें, नखी*f.* रुतणें *g. of s.* पाळेंn. घेणें.

3 *state, condition, settlement.* व्यवस्था*f.* स्थिति*f.* बंदोबस्त*m.* नेमणूक*f*

FOP, *n. coxcomb.* अकडबाज, नखरेदार, नखरेबाज, कुरेंदार, कुरेंबाज, अलबेला, छेलछबेला, छेला.

FOPPERY, FOPPISHNESS, *n.* v. N. अकडबाजी*f.* नखरेदारी*f.* नखरेबाजी*f.* छानछुकी *or* छोकी*f.* शानशुकी *or* शोकी*f.* अलबेलीछान*f.* कुरी*m.*

FOPPISH, *a.* v. FOP. अलबेला, अकडबाजीचा, नखरेदारीचा.

FOR, *prep. because of, on account of.* मुळें, साठीं, करितां, स्तव, बाबत, वर्षे.

2 *in the place of.* जागीं, जाग्यावर, स्थानीं, स्थानावर, बदल *or* ला, वारीं, वारचा *decl.* बांटचा *decl.*

3 *for the sake of.* खातर, साठीं, करितां, स्तव, बदलखातर, अर्थ (in comp. as स्नानार्थ, भोजनार्थ, प्रीत्यर्थ).

FOR, *conj.* कांतर, कांकीं.

For as much. ज्यापक्षीं, ज्यापेक्षां, अर्थात्.

FORAGE, *n.* कहीचीलूट*f.* लुटून आणलेलें तृणकाष्ठ*n.*

To FORAGE, *v. n.* कही*f.* करणें, तृणकाष्ठ*n.* लुटून आणणें-नेणें.

FORAGE-PARTY, *n.* कही*f.*

To FORBEAR, *v. n. refrain,* &c. v. To ABSTAIN. धिरणें, खळणें, दम*m.*-धीर*m.* धरणें, राहणें, थांबणें.

Forbear! नको.

To FORBEAR, *v. a. spare, &c.* v. To FORGIVE. गम*m.f.* खाणें, गई*f.* करणें, सोडणें.

FORBEARANCE, FORBEARING, *n.* v.V. N. थांबणें*n.* राहणें*n.* धीरधरणें*n.* &c. व्यापारवर्जन*n.* भोगवर्जन*n.* याम*m.* संयम*m.* संयाम*m.* संयमन*n.* यम*m.*

v. V. A. गम*m.f.* गई*f* क्षमा*f.* क्षांति*f.* मुलाजा*m.*

FORBEARER, *n.* FORBEARING, *p a* v. V. N. धिरणारा, दमधरणारा, थांबणारा, धिमा *or* म्मा.

v V.A. गम खाणारा, गई करणारा, &c. गहीन, क्षमी, क्षमावान्, क्षंता, क्षम

To FORBID, *v a prohibit, interdict.* मना करणें, नको म्हणणें, वारणें, निवारणें, निषेधणें, प्रतिषेधणें, वर्जकरणें, बंदी*f.*-मनाई*f.*-निषेध*m.*-प्रतिषेध*m.*-&c. करणें *g. of o.*

FORBIDDEN, *p.* v. V. निवारलेला, वर्ज केलेला, &c. मना, वारित, निवारित, निषेधित, निषिद्ध, प्रतिषिद्ध, वर्जित, परिवर्जित, प्रत्याख्यात.

I—as used of food, &c. हराम.

FORBIDDER, *n.* FORBIDDING, *p. a.* मना करणारा, निषेध करणारा, &c. निवारक, निवारण-&c. कर्ता-कारक-&c. वर्जक, परिवर्जक.

I *repulsive.* अप्रीतिजनक, अभक्तिजनक, त्रासजनक, अमंगल, अप्रसन्न.

FORBIDDING, v. V.—*act.* निवारणें*n.* &c. मनाई*f.* वारण*n.* निवारण*n.* निषेध*m.* प्रतिषेध*m.* परिवर्जन*n.* प्रत्याख्यान*n.*

By way of f. निषेधमुखें.

FORCE, *n.* v. STRENGTH, POWER. बल*n.* जोर*m.* जोम*m.* बळावळ*f.* आंगबळ*f.*

Brute f. *as opposed to* art *or* skill. आंगबळ*n.* आंगजोर*m.* आंगधटाई*f.* आंगभिटाई*f.* आंगमरदाई *or* आंगमरदी*f.* बाहुबल*n.* भुजबल*n.*

2 *virtue, validity, &c.* जीव*m.* शक्ति*f.* बल*n.* बळाबळ*f.* बळकटी*f.* तेज*n.*

That is in f. चालना, चालू, जिना, जागता, जिवंत, उपस्थित, प्रवर्त्तमान, वर्तमान.

Through the f. of. परत्वें *or* परत्वेंकरून (in comp. as जातिपरत्वें, संप्रदायपरत्वें, लोकाचारपरत्वें, कालपरत्वें, देशपरत्वें, दैवपरत्वें).

To be in f. चालणें, वागणें, वर्त्तणें, चलती*f.*-चाल*f.*-&c. असणें *g. of s.*

3 *compulsion, violence.* जोर*m.* जोरावा*m.* जोरावरी*f.* जोरा*m.* जोरजबरी*f.* बळजोरी*f.* बळात्कार*m.* जुलूम*m.* जुलूमजबरदस्ती*f.* जबरदस्ती*f.*

By f. v. COMPULSIVELY. बळें, जुलमानें *or* जुलमावर.

To come to f. बळास येणें.

To use f. बळ*n.* करणें.

4 (as of a disease, of winds, heat, &c.). *violence, vehemence.* जोर*m.* बल *pop.* बळ*n.* उग्रम*m.* जोम*m.* गंड*m. v.* मोड, जिरव, रग*f.* झपाटा*m.* वेग*m.*

5 *a f. an armament.* सैन्य*n.* बल*n.* सैन्यभार*m.* सेनाभार*m.* दलभार*m.*

Light armed f. सडीफौज*f.*

To FORCE, *v. a. constrain,* v. To COMPEL. बळ*n.*-बळजोरी*f.*-जोर*m.*-जबरी*f.*-&c. करणें *with* वर *of o.* गळ*m.* घालणें.

2 *drive by force.* दामटणें, ढकलणें, दपटणें.

3 *ravish.* दपटणें, हेलपटणें, जुलूम*m.*-बळजोरी*f.*-बळात्कार*m.*-&c. करणें *with* वर *of o.*

4 *wrest, strain, distort.* ओढणें, ओढून ताणून आणणें, ओढून काढणें-आणणें.

5 (a business, &c. upon). पाठीवर गोणी*f.* घालणें, डोकीवर शोंड*f.* देणें-चढवणें-वळवणें, गळां *adv.* बांधणें.

6 (a passage). दपटून शिरणें, रिघणें, धसणें, धसकणें, घुसडणें, घुसणें, शिरकणें, रिघाव *or* वा*m.*-रीघ*m.f.* करणें.

FORCED, *p.* v. V. 4. ओढून ताणून आणलेला, &c. बळेंचा, बळें बळेंचा *or* बळ्यां बळ्यांचा, क्लिष्ट, अवघड.

FORCEPS, *n.* वैद्याचा चिमटा*m.*

FORCEFUL, FORCIBLE, *a.* v. STRONG, POWERFUL. बळकट, बळाचा, जोराचा, जोरदार, सबल, प्रबल.

FORCIBLENESS, *n.* v. A. बल *pop.* बळ*n.* बळकटी *f.* जोरदारी *f.* सबलता *f.* प्रबलता *f.*

FORCIBLY, *adv. by force.* बळें *or* बळाने, बळेंकरून, बळकरून, जोराने.

2 *powerfully.* बळकटीने.

FORD, *n.* उतार*m.* पायउतार*m.* उतरण*f.* पार*m.*

Deep or difficult f. दांडगा उतार*m.*

F. for carriages. गाडेउतार*m.*

To FORD, *v. a. cross by wading.* पाय उताराने उतरणें, पायाने-पायीं उतरणें.

FORDABLE, *n.* v. V. पायाने-पायीं उतराया-चा-जोगा-&c. पायउतार.

FORDABLENESS, *n.* v. A. उतार*m.* तारा*m.*

FORE, *a. anterior.* पुढचा *or* ला, पुढील, मोहरचा *or* ला, मोहरील, समोरचा *or* ला, समोरील, अगला, अग्रिम, अग्रवर्त्ती, पुरोवर्त्ती, अग्र (in comp. as, forepart अग्रभाग, foreteller अग्रसूचक, and अग्रवर्त्ती, अग्रगामी, &c.), पूर्व (in comp. as पूर्वसूचक, पूर्वज्ञापक &c.). Numerous compounds with *fore* are not so current as the equivalent compounds with *pre.* Such are omitted.

To FORE-BODE. See To BODE.

FORE-CAST, *n. previous contrivance.* आगोदरची तजवीज *f.* पूर्वयोजना *f.* पूर्वसंधान*n*

To FORE-CAST, *v. n. contrive beforehand.* अगोदर तजवीज *f.*-&c. करणें-करून ठेवणें, पूर्वी बेतवान*m.*-योजना *f.*-बंदोबस्त*m.*-&c. करणें-करून ठेवणें, पूर्वयोजना *f.*-पूर्वसंधान*n.*-&c. करणें.

FORE-CITED, *a. before mentioned.* मजारनिल्हे, मजकूर.

FORE-END, *n. fore-part.* पूर्वभाग*m.*

FORE-FATHER, *n.* v. ANCESTOR. वडील, पूर्वज.

Forefathers. वाडवडील*m. pl.* बापदादे*m. pl.* आजेपणजे *m. pl.* पितर*m. pl.*

To FORE-FEND. See To AVERT.

FORE-FINGER, *n.* पुढलें बोट*n.* तर्जनी *f.* प्रदेशिनी *f.*

FORE-FOOT, *n.* पुढला पाय*m.*

To FORE-GO, *v a.* v. To GIVE UP. सोडणें, त्यागणें, निवृत्ति *f.* करणें *g. of o.*

FORE-GOING. See ANTECEDENT.

FORE-HEAD, *n.* कपाळ*n.* माथा*m.* भाल*n.* निढळ *or* निढाळ*n.* ललाट*n.* अदृष्ट*n.*

Sectarial mark on the f. टिकला*m. dim.* टिकली *f.* टिका*m.* टिळा*m.* टिळक*m.* तिलक*m.* अक्षत *f.* छप्पा*m.* पुंड्र*m.*

Vertical mark on the f. नाम*n.*

To FORE-KNOW, *v. a.* अगोधर-पहिलेंच-पूर्वी-&c. जाणणें-समजणें-जाणून ठेवणें, भविष्यज्ञान*n.*-&c. असणें *in. con. g. of o.* पूर्वज्ञात-&c. असणें with विषयीं *of o.*

FORE-KNOWER, *n.* v. V. अगोधर जाणणारा-जाणून ठेवणारा, &c. भविष्यज्ञ, भविष्यदर्शी, दैवज्ञ.

FORE-KNOWING, FORE-KNOWLEDGE, *n.* भविष्यज्ञान*n.* भविष्यदर्शन*n.* भाविज्ञान*n.*

FORE-LAND. See CAPE.

FORE-LOCK, *n.* कपाळावरचे केश*m. pl.* टाळूवरची वट *f.* भ्रमरक*m.* भ्रमरालक*m.*

FORE-MAN, *n.* v. CONDUCTOR, LEADER. कारभारी, कारखानदार, मोहरा, मोहरक्या, दिवाणजी.

FORE-MENTIONED, *a.* वर झटलेला, मजारनिल्हे *or* निल्हे, मजकूर, पूर्वोक्त, पूर्वोदित, पूर्वचोदित.

FORE-MOST, *a.* सर्वांपुढचा-पुढला-पुढील, मोहरचा, मोहरला, अग्रिम, अग्रस्थित, अग्रवर्त्ती, अग्रेसर.

FORE-NAMED, *a.* वर झटलेला, मजकूर, पूर्वोक्त, पूर्वोदित.

FORE-NOON, *n.* दुपारचे पूर्वीचीवेळ *f.* पूर्वाह्ण*m.* चढतीवेळ *f.* प्राह्ण*m.*

FORE-PART, *n.* पुढलाभाग*m.* अग्र*n.* अग्रभाग*m.* मुख*n.* तोंड*n.* मोहर *f*

F. and back part. आगापिछा*m.*

FORE-RUNNER, *n.* lit. पुढें धावणारा, अग्रगामी, प्राग्गामी.

2 fig. अग्रसूचक, लक्षण*n.*

To FORESEE, *v. a* भविष्य*n* -भविष्यार्थ*m.* पाहणें-पाहून ठेवणें-करणें-करून ठेवणें-समजणें, अगोधर-पहिलेंच-पूर्वी-&c पाहणें-पाहून ठेवणें, भविष्यदर्शन*n.*-&c. असणें *in con. and g. of o.* प्रवेक्षण*n* करणें.

To FORE-SHOW, *v. a.* अगोधर-पूर्वी-&c. दाखवणें-दाखवून देणें, भविष्यसूचन*n.*-अग्रसूचन*n.*-पूर्वसूचन*n.*-&c. करणें *g. of o.*

2 See To FORETELL.

FORE-SHOWER, *n.* v. V. 1. पूर्वी दाखवणारा-दाखवून देणारा, &c भविष्यसूचक, भविष्यसूची.

FORE-SIGHT, *n.* दूरदर्शन*n.* दूरदृष्टि *f.* भविष्यदर्शन*n.* भविष्यदृष्टि *f.* दीर्घदर्शन*n.* दीर्घदृष्टि *f.*

FORE-SKIN, *n.* टोपी *f.* शफाग्रचर्म*n.*

To FORE-STALL, *v. a. anticipate.* अवली *f.*-आघाडी *f.* साधणें-मारणें *g. of o.* आगपाई *f.* साधणें-करणें *g. of o.*

FORE-TASTE, *n.* पूर्वभोग*m.* आदिभोग*m.* पूर्वानुभव*m.* कालापकर्षभोग*m.* वानगी *f.*

To FORE-TELL, *v. a. predict, prophesy.* भाकीत*n.*-भविष्य*n.*-भविष्यार्थ*m.*-भवितव्य*n.* करणें-करून ठेवणें-सांगणें-&c. भाकणें, कथून ठेवणें, अगोधरच-&c. कथून ठेवणें, भविष्यकथन*n.*-भाविकथन*n.*-&c. करणें.

FORETELLER, *n.* v. V. भविष्य सांगणारा, भाकणारा, &c. भविष्यकथक, भविष्यद्वक्ता, दैवज्ञ.

FORE-TELLING, *n.* v. V. भाकणें*n.* भाकणूक *f.* भविष्यकथन*n.* भाविकथन*n.* अग्रनिरूपण*n.*

FORE-THOUGHT, *n.* पूर्वविचार*m.* दूरदर्शन*n.* दूरदृष्टि *f.* दीर्घदर्शन*n.* दीर्घदृष्टि *f.* अगा*m. f.*

FORE-TOOTH, *n.* चौकटीचा दांत*m.* राजदंत*m.*

To FORE-WARN, *v. a.* अगोदर-पहिल्याने-पूर्वी-&c. जतावणें-सुचविणें-&c. ताकीद *f.* करणें-देणें, तटकारणें.

FOREIGN, *a. of a foreign country.* बाहेरच्या देशचा, बाहेरचा, परदेशचा, परदेशी, परमुलुखचा, परमुलखी, परदेशीय, विदेशी, विदेशीय, वैदेशिक, अन्यदेशीय, भिन्नदेशीय, पर, दुरांदूरचा, दूरस्थ, विराणा, बहिश्चर.

2 *extraneous, remote, unconnected, &c.* बाहेरचा *or* ला, अप्रकृत, अप्रस्तुत, अप्रासंगिक, अप्राकरणिक, भिन्न, असंबद्ध, असंदर्भ.

FOREIGNER, *n.* v. FOREIGN. परदेशी, विदेशी, परमुलखी माणूस, परदेशचें माणूस.

FOREIGNNESS, *n.* v. A. 2. अप्रासंगिकत्व*n.* अप्राकरणिकता *f.* &c. भिन्नभाव*m.* असंबद्धभाव*m.*

FOREST, *n.* अरण्य*n.* वन*n.* जंगल*n.* कांतार*m. n.* कानन*n.* दाव*m.* अटवी *f.* वृक्षजाल*n.*

Conflagration of a f. वणवा*m.* दावानल*m.* दावाग्नि*m.* दाव*m.*

Dweller in a f. वनवासी, वनस्थ, वनाश्रय.

FOREST, *a of or belonging to a forest.* अरण्याचा, वनाचा, आरण्य, आरण्यक, वान.

FOREST-ROVING, *a.* वनचर, वनेचर.

FORESTER, *n.* वनवासी, रान्या, रानकरी.

FORFEIT, *n. that which is lost by a fault, &c.* दंड*m.* गुन्हेगारी *f.* तावण *f.*

2—as attached to engagements or bonds. अट *f.* अटक *f.* अड *f.*

To Forfeit, *v. a. lose by a fault, &c* दंडास जाणें *inv. con.* दंडm. देणें.

Forge, *n.* लोहाराची साळ *f.*-भट्टी *f.* लोहाराचा कारखानाm.

To Forge, *v. a. work, form by the hammer, &c.* घडणें, घडणी *f.*-घडणूक *f.*-घटनn.-घटना *f.*-&c. करणें *g. of o.*

Metal to be forged. घडीतn.

2 *make falsely, counterfeit.* बनाऊ-बनावटीचा-खोटा-खोटसाळ-कृत्रिम-&c करणें, बनावणें.

Forged, *p.* v. V. 1. घडलेला, घडींव.

2 बनाऊ केलेला, बनावलेला, बनाऊ, बनावटीचा, बनावणीचा, खोटा, खोटसाळ, काल्पनिक.

Forger, *n.* v. V. 1. घडणारा, घडकामी *or* म्या.

2 बनावणारा, बनाऊ-&c. करणारा.

Forgery, Forging, *n* v. V. 1.—*act.* घडणेंn. घडणी *f.* घडणूक *f.* घडण *f.* घटना *f.* घटनn.

2 बनाऊ करणेंn. &c.

I *art or business of f.* घडकामn.

II *forged writing.* बनावलेलाn. बनाऊ-&c. कागदm.-लेखm.-&c कपटलेखm. कपटलेख्यn. कूटलेख्यn.

To Forget, *v. a.* विसरणें, विसरm.-विस्मृति *f.*-विस्मरणn. होणें-पडणें *in. con. g. of o.* आठवण *f.* न राहणें, भुलणें, भोळा भासा जाणें, भूल *f.*-मोहm. पडणें *in. con.*

To f. one's self भुलणें, भांवचणें *or* भांवावणें.

Forgetful, *a.* विसराळू, विसऱ्या, स्मरणाचा-आठवणीचा-&c. फुटका.

2 *negligent, neglectful, heedless, &c.* विसराळू, घळ्या, गहाळ, भांब्या, भांवळ *or* ळ्या, गफलती, गफलत्या, झांवऱ्या, झावळ.

Forgetfulness, *n.* v. A. 1. विसराळूपणाm. विसरm. विस्मरणn. विस्मृति *f.* मोहm. भूल *f.* अस्मरणn. अस्मृति *f.*

Through f. and ignorance. विसरभोळ्या खालीं.

2 गहाळपणाm. भांवळपणाm. &c. गफलत *f.* अव्हेरm.

To Forgive, *v. a. pardon.* माफ करणें, सोडणें, बक्षीसn. करणें, माफी *f.*-क्षमा *f.*-क्षांति *f.*-&c. करणें *g. of o.* दंडm.-अपराधm.-अन्यायm.-&c. सोडणें *g. of o.*

Forgiven, *p.* v. V. सोडलेला, माफ केलेला, माफ, क्षांत.

Forgiveness. See Forgivingness, Pardon.

Forgiving, *a. ready to forgive.* क्षमी, क्षमावान्, दयालु *pop.* ळू, दयाशील, क्षमाशील, क्षमापर, क्षमिता, क्षम, क्षंता, क्षांत.

Forgivingness, *n.* v. A. क्षमा *f.* दया *f.* क्षांति *f.* दयाशीलता *f.* क्षमाशीलता *f.*

Forgotten, *p.* v. V. विसरलेला, विस्मृत, भस्मून.

Fork, *n. furcation.* दुखांदाm. नांगेंn. दुबेळकेंn. गेचकn. गेचकळn. बेळकेंn. बेचकn. बेचकूलn. बेचकेंn. बेचांगळेंn. दुफांटाm.

2 *forked thing.* डेळकें *or* डेळकेंn. डेळकी *f.* डेळी *f.* केलn.

3—table f. कांटाm.

To Fork, *v. n.*—as corn, a tree, &c. फांकणें, फांदीस-पानीस येणें.

Forked, Forky, *a.* डेळक्याचा, दुबेळक्याचा, दुफांट्याचा, द्विशाख, द्विकंटक.

Forlorn, *a.* v. Friendless. निराधार, निराश्रय, अनाश्रय, अनाथ, अगतिक, गतिहीन.

Form, *n. fashion, figure, shape.* आकारm. आकृति *f.* घडण *f.* घडणी *f.* घडवण *f.* बांधाm. घाटm. घडीतn. डौलm. उभारणी *f.* रूपn. छब *f.* वेतm. वळणn. विधm. (in comp. as. द्विविध)—as involving the power of the freely used words *cut, make, mould, stamp, cast, build, bent, turn.* वेतm तोड *f.* मोड *f.* ठेव *f.* ठेवण *f.* घटावm. घाटी *f.* पाटणी *f.* घाटm. डौलm. बांधाm. बांधणी *f.* बांधावळ *f.* भट्टी *f.* मासलाm. रूपn. वळणn. *Form,* in comp. is neatly rendered by आकार, as *moon-form* चंद्राकार, *egg-form, oval* अंडाकार, *circle-form, circular* चक्राकार, मंडलाकार, वृत्ताकार, वलयाकार, *sphere-form* गोलाकार, *leaf-form, pitcher-form,* &c. ad libitum. पर्णाकार, कलशाकार, गृहाकार, वृक्षाकार, पुस्तकाकार, करंडाकार, पीठाकार, &c.

Human f. नररूप.

Of one f. एकें प्रतिमेचा.

2 *a* f. *a shape, definite thing.* आकारm. आकृति *f.* रूपn. बिंबn. मूर्त्ति *f.*

3 *particular modification.* विकारm. विकृति *f.* परिणामm. रूपांतरn.

4 *prescribed method.* पद्धति *f.* वेतm. क्रमm. परिपाटी *f.* विधिm.

5 *ceremony, ceremonial,* v. Rite. रीति *pop.* रीत *f.* संस्कारm. उपचारm.

To go through the f. of. बरवर *adv.* करणें, शास्त्रार्थm. करणें, शिष्टाचारm. करणें, गरजेचेंn. करणें, टाकणें n. टाकणें.

6 *external appearance,* v. Appearance, Show. रूपn. आकारm. डौलm.

7 (as for an official paper). दस्तूरn.

8 (of students, &c.) *class.* वर्गm.

9 *make, cast, or air of the body.* आंगवळणn. आंगलट *f.*-आंगलोटm. आंगवटा *or* ठा *or* आंगोठाm. आंगलवण *f.* ठाणमाणn. रूपरेषा *f.* रूपरेखा *f.* शरीराची मूस *f.* शरीराची काठी *f.* आंगकाठी *f.* अंगयष्टि *f.* हाडगातn.

10 (as of a verb or noun). रूपn.

11 *bench.* बांकm.

To Form, *v. a. make, model, shape, fashion.* घडणें, वळवणें, उतरणें, काढणें, करणें.

2 *combine and dispose,* v. To Arrange. रचणें, बांधणें, रचना *f.*-रचणूक *f.*-बंदोबस्तm.-&c. करणें *g. of o.*

3—mentally, v. To Conceive. धरणें, बांधणें.

To Form, *v. n. assume the due form.* वळणें.

2 *rise, appear, take being, come up, out,* &c. धरणें, बनणें, उठणें, येणें, निपणें, पडणें, चढणें, उचलणें.

3—the hand, in writing, drawing, & c. वळणें.

Formal, *a.* v. Ceremonious. आदरोपचारी, आदरोपचाराचा, आदरोपचारनिष्ठ, आदरसत्कारी.

2 *done according to form.* वेताचा, वेतीव, कायदेशीर, यथापद्धति, यथामार्ग, यथाविधि, आचारशुद्ध, संप्रदायशुद्ध, सौत्र.

3 *having the form but not the essence,* v. External. बाहेरचा, बाहेरच्या डौलाचा, बरवरचा, बाह्यात्काराचा.

Formalist, *n. observer of forms,* v. Ceremonious. कर्मनिष्ठ, क्रियानिष्ठ.

2 *mere observer of form and outward and appearance.* बाह्योपचारी, बाह्यरंगा, बाह्यधर्मनिष्ठ, बाह्यधर्मवृत्ति.

Formality, *n.* v. A. 1. आदरोपचारनिष्ठा *f.* आदरोपचारभक्ति *f.* आदरोपचारसेवा *f.*

2 कायदेशीरपणाm. यथामार्गता *f.* विध्यनुयायिता *f.* विध्यानुकूल्यn.

I *a* f. v. Form, Rite. उपचारm. रीति *f.* संस्कारm.

Formally, *adv.* v.A. 1. आदरोपचाराने, आदराने, आदरपूर्वक, &c.

2 पद्धतवार, यथापद्धति, यथाविधि, विधिवत्.

Formation, Forming, *n.* v. V. A. 1.—*act.* घडणेंn. काढणेंn. &c. घडणी *f.* घडणूक *f.* घटना *f.* घटनn.

2—*act.* रचणें *n.* &c. रचणूक *f.* रचना *f.*
v. V. N. 2. *and* PRODUCTION. उत्पत्ति *f.* उद्भव *m*
I—in grammar (of words, &c.). व्युत्पत्ति *f.*
II *make, structure,* v. FORM. बनावट *f.* घडण *f.* घडवण *f.*

FORMED, *p.* v. V. A. 1. घडलेला, &c घडींव.
To be f. upon. वळणावर जाणें *g. of o.*
2 रचलेला, रचित.
I—in grammar,—a word, &c. व्युत्पन्न, यौगिक.

FORMER, *n.* FORMING, *p. a.* v. V. A. 1. घडणारा, काढणारा, करणारा, &c. कर्त्ता, जनक.

FORMER, *a. foregoing, prior, previous, preceding, anterior, antecedent.* मागचा *or* ला, मागील, अधींचा, अधील, पेशजीचा, माजी, पूर्व, पूर्वीचा, अगोदरचा, अगोदरील, प्राचीन, पूर्वकालीन, प्राक्तन, पूर्वतन, पौर्व,
2 *that was before, that has been.* पेशजीचा, गत, गतकाळचा, भूतपूर्व.
3 *immediately preceding.* अद्लला, मागला, गेला, पहिला.

FORMERLY, *adv.* v.A. *anciently, in time past.* मागें, पूर्वी, मागल्या काळीं, गेल्या काळीं, जुन्या काळीं, पहिल्या काळीं, पूर्वकालीं, गतकालीं, पेशजीं, पहिल्यान्, पहिला *adv. decl.* पुरः, पुरा.
As f. यथापूर्व, पूर्ववत्

FORMICATION, *n.*—the tingling or sensation. मुंग्या *f. pl. v.* ये, चढ, हुळहुळ *f. intens.* हुळहुळाट *m.* विरविरी *or* विरवीर *f.* रवरवी *f.*

FORMIDABLE, *a.* v. FEARFUL. भयंकर, भयजनक, भयोत्पादक, कराल, घोर.

FORMLESS, *a.* निराकार, निराकृति, आकारहीन-शून्य-रहित, अमूर्त्त, बेडौल.

FORMLESSNESS, *n.* v. A. अमूर्त्ति *f.* निराकारता *f.* आकारशून्यता *f.*

FORMULA, *n. prescribed form or method.* पद्धति *pop.* पद्धत *f.* विधि *m.* विधान *n.* रीति *pop.* रीत *f*

FORMULARY, *n. books of forms.* पद्धति *f.* विधानमाला *f.* विधानसंग्रह *m.*

To FORNICATE, *v. n.* v. N. 1. अनूढागमन *n.*-कन्यागमन *n.*-वेश्यागमन *n.*-&c. करणें.
3 शिंदळकी *f.*-छिनाली *f.*-रांडबाजी *f.*-&c. करणें.

FORNICATION, *n. commerce of a man with an unmarried woman.* अनूढागमन *n.* कन्यागमन *n* वेश्यागमन *n.* अविवाहितागमन *n.*
2 *incontinence of an unmarried woman.* अनूढाव्यभिचार *m.*
3 *unlawful intercourse of the sexes*—gener. शिंदळकी *f.* छिनाली *f.* छिनाला *m.* रांडबाजी *f.* जारकर्म *n.* व्यभिचार *m.* वदभमल *m.* वदकर्म *n.*—in cant or covert phraseology. बाहेरख्याल *m.* बहिर्द्वार *n.* बहिर्व्यसन *n.* Note. As Hindus all marry, fornication as distinguished from adultery is rare

FORNICATOR, *n.* v. N. 1. अनूढागामी, कन्यागामी, वेश्यागामी, &c.
3 शिंदळ-छिनाल-रांडबाज-&c. पुरुष-मनुष्य-&c. शिंदळकी-&c. करणारा, बाहेरख्याली, बहिर्व्यसनी.

FORNICATRESS, *n.* v. N. 2. अनूढव्यभिचारिणी *f.* अनूढकामचारिणी *f.*
3 शिंदळ-छिनाल-&c. बायको *f.*-स्त्री *f.* शिंदळकी-&c. करणारी.

To FORSAKE, *v. a.* v. To ABANDON. सोडणें, सोडून जाणें, टाकणें, टाकून जाणें, त्याग *m.*-परित्याग *m.*-&c. करणें *g. of o.*

FORSOOTH, *adv. in truth.* तरखरा *a. decl.* तरसई, तरहीय.

To FORSWEAR, *v. a. renounce on oath.* शपथ *f.* वाहणें-खाणें-करणें *with g. of o. or* विषयीं. आण *f.* वाहणें *with g. of o.* शपथपूर्वक सोडणें, सशपथत्याग *m.* करणें *g. of o.*
2 *deny on oath.* शपथ करून-शपथपूर्वक-सशपथ-&c. नाकारणें, अपन्हव *m.* करणें, अपलाप *m.* करणें.
3 (one's self) *commit perjury.* खोटी शपथ *f.* करणें-वाहणें, क्रिया भ्रष्ट करणें.

FORT, *n.* कोट *or* कोठ *m.* किल्ला *m.* दुर्ग *m*
Country on outside of a f. बहिरकोट *m.*
Crest or highest works of a f. बालेकिल्ला *m*
Earth heaped up against the wall of a f रेवण *f.* रेवणी *f.*
F on the plain —as disting. from a hill f. भुईकोट *m.*
F surrounded by the sea जंजिरा *m.*
Governor or keeper of a f किल्लेदार *m* दुर्गाधिकारी *m.* दुर्गाध्यक्ष *m*
Hill-f. गड *m.* Accountant of a hill f. गडनीस *m.* (his office or business. गडनिविसी *or* निसी *f*).
Impregnable or strong f. बाका किल्ला *m*
Investing or besieging a f. दुर्गावरोध *m.*
Outer. f. बहिर कोट *m.*
Small f. गढी *f.* चौबुरजी *f.*
Town belonging to a f. पेठ *f.*
Wall of a f. कोट *m.* कोठ *m.* तड *m.* फांद *m.* प्राकार *m.*—Second or outer wall of a f. पडकोट *or* परकोट *m.*
2 *that in which one excels.* विरोद *n.* विरुद *n.* बाणा *m.* बाण्याची वस्त्र *f* कुलदैवत *n.*

FORTH, *adv. onward, forward.* पुढें.
2 *abroad.* बाहेर.

FORTH-COMING, *a. ready to appear.* हाजीर, तयार, सिद्ध, जिवंत, जिना, जागता.

FORTHWITH, *adv. immediately.* लागलाच, तेव्हांच, तत्क्षणीं, तसाच, आतांच, असाच, एव्हांच.

FORTIETH, *a.* चाळिसावा.

FORTIFICATION, *n.* v. V.—*act.* तटबंदी *f.* कोटबंदी *f.*
I *place fortified,* v. FORT. कोट *m.* किल्ला *m.*
II *science of military architecture.* दुर्गप्राकारादि रचनविद्या *f.*
Fortifications, *works of a fort.* तटबंदी *f.*

To FORTIFY, *v. a.* तटबंदी *f.*-कोटबंदी *f.*-&c. करणें, तटबंदीनें मजबूत करणें, दुर्गप्राकारादि दृढ करणें.
2 See To CONFIRM, To STRENGTHEN.

FORTITUDE, *n. strength or firmness of mind.* धीर *m.* धैर्य *n.* छाती *f.* धारिष्ट *n.* हिय्या *m.* वीर्य *n.* धारणा *f.* धर *m.* धृति *f.* सहनशक्ति *f.*

FORTNIGHT, *n.* पंधरवडा *m.* द्विसप्ताह *n.* अर्धमास *m.* मासार्ध *n.*
Lunar f. पक्ष *m.*

FORTRESS, *n.* v. FORT. कोट *m.* गढी *f.* चौबुरजी *f.*

FORTUITOUS, *a.* v. ACCIDENTAL. आगंतुक, दैवघटित, दैवजात, दैवोपस्थित, यदृच्छाजात.

FORTUITOUSNESS, FORTUITY, *n.* v. A. दैवयोग *m.* यदृच्छा *f.* दैवघटितत्व *n.* आगंतुकत्व *n.* &c.

FORTUOUSLY. See ACCIDENTALLY.

FORTUNATE, *a. lucky, happy, successful,*—of persons. भाग्याचा, दैवाचा, मोठ्या दैवाचा, सुदैवाचा, & c. भाग्यवान् *pop.* भाग्यवंत, दैववान् *pop.* दैववंत, नसीबवंत *or* नसीबवान, सभाग्य, बहुभाग्य, धन्य, पद्महस्तो, वरदहस्ती, भाग्यशाली, दैवशाली, यशस्वी, यशवंत, अदृष्टवान् *pop.* अदृष्टवंत, श्रीमान्, बखतवार, तालेवार, तालेवंत, सुभग, उंचकपाळ्या, होऱ्या कपाळाचा.
2 *coming by good luck, bringing some unexpected good.* सुभाग्याचा, सुदैवाचा, मंगल, शुभकर, श्रेयस्कर, शुभावह.
3 See AUSPICIOUS.

FORTUNATELY, *adv.* सुभाग्याने, सुदैवाने, भाग्यबलाने भाग्योदयाने, दैवयोगाने.

FORTUNATENESS, *n* v. A. 1. सौभाग्य*n*. यश*n*. वखतवारी*f*. तालेवारी*f*. सद्दी*f*. सलावतपणा*m* सभाग्यता*f*. भाग्यशालित्व*n*. दैवशालिता*f*.

FORTUNE, *n.*—as the power allotting, v. DESTINY. दैव*n*. प्रारब्ध*n*. नसीब*n*. कर्म*n*. कपाळ*n*. दैविक*n*. दैवाचे-प्रारब्धाचे-नसिबाचे-&c. ताले*m. pl.* साभलाभ *or* द*f*.—as the Genius of prosperity or success, रंगदेवता*f*. लक्ष्मी*f*. श्री*f*. Of *Fortune* as a divinity or power as much notice is taken by the Marát'hás as by other people. The opening, smiling, or becoming propitious of F. is expressed by दैव*n*.-भाग्य*n*.-नसीब*n*.-&c. उघडणें-खुलणें-उपटणें-उभें राहिणें-उदित होणें-उजेडणें-&c दैव*n*.-भाग्य*n*.-&c. उदय*m*. पावणें-उदयास येणें, भाग्याचा-दैवाचा-&c. उदय*m*. होणें *g. of s.* लक्ष्मी*f*. अवतरणें *with* वर *of o.*

The turning, frowning, or becoming adverse of F. is expressed by. दैव*n*.-भाग्य*n*.-नसीब*n*.-&c. फुटणें-माघारणें-भस्त होणें.

The increasing propitiousness of F. is rendered by दैवाने-&c. उपट*f*. खाणें.

The taking of a run by F. (of good or evil) is दैवाने-&c. धांव*f*. घेणें.

The constraining by F. (to some evil) is दैवाने-&c. आदे*f*. घेणें *or* दैव*n*.-&c. ओढवणें.

The showering down of favors by F. is दैव*n*.-&c. फळफळणें.

Favorite of F भाग्यपुरूष*m*.

F.'s favors. रंगदेवतेचा प्रसाद*m*.

Gusts of F's favors. घोवें*n*. गोवें*n*. घबाड*n*.

Offerings to F. from a meal to preserve her favors. लक्ष्मी-राखण*f*.

Sport of F. *poor wight.* भाग्याचा भोपळा*m*.

Wheel of F. दैवचक्र*n*. कालचक्र*n*. संसारचक्र*n*. रहाटगाडगें*n*.

Worship of F. लक्ष्मीपूजन*n*.

Through labor and the aid of F. कारा कष्टाने.

F. favors the bold. धारिष्टास दैव धार्जणें.

You may outrun all, but F. will outrun you. सर्वांपुढें धाववेल पण दैवापुढें धाववत नाहीं.

2 *allotment, lot,* v. DESTINY. दैवरेषा*f*. दैवदशा*f*. दैवाचे ताले*m. pl.* दैव*n*. कपाळ*n*. भाग्य*n*. प्रारब्ध*n*. भोग*m*. भोक्तृत्व*n*. भवितव्य*n*. होनव्य*n*. होयीक*n*. होण्य*n*. होण्यमाण*n*.

3 *luck, success,* (good or bad). लाभालाभ*m*. यश अपयश*n*. सुख दुःख*n*. बरें वाईट*n*.

4 *property, possessions, wealth.* धन*n*. संपत्ति*f*. दौलत*f*. लक्ष्मी*f*. मत्ता*f*. वित्त*n*. वित्तविषय*m*.

Of blasted fortunes. हतश्री, हतैश्वर्य.

That has made his f. प्राप्तश्री.

To make or be making one's f. दैव*n*. काढणें, दैवास चढणें-येणें, नरतरणें, पिकणें *g. of s.* भरभरणें *g. of s.* भळभळणें *g. of s.* डोई*f*. हालिवणें, टेंभा*m*. पाजळणें.

To FORTUNE, *v. n.* v. To. HAPPEN. घडणें, दैवाने घडणें-घडून येणें.

FORTUNE-BOOK, *n.* शकुनवंती*f*.

To FORTUNE-TELL, *v. a.* दैव*n*.-दैवरेषा*f*.-भवितव्य*n*.-होतव्य*n*.-&c. सांगणें-भाकणें *g. of o.*

FORTUNE-TELLER, *n.* v. V. दैव सांगणारा, होतव्य सांगणारा, &c. जोशी *or* ठोकजोशी, मेढेजोशी, डाकोचा *or* डाकोता जोशी, कुडबुडा *cr* कुडमुडाजोशी, सर्वदा *or* सरोदा जोशी, पिंगळा जोशी, डोंग्या जोशी, कालवेला-*or* ल्या, नक्षत्रसूची, दैवज्ञ, दैवलेखक.

FORTUNE-TELLING, *n.* v. V. दैव सांगणें*n*. दैव भाकणें*n*. &c. कालवेल*f*. उपश्रुति*f*. There are various systems of *fortune-telling, interpreting omens, &c.* of which some are मेढेमत *or* मेढगमत*n*. भाडळीमत*n*. सहदेवमत*n*. गोरखमत*n*.

FORTY, *a.* चाळीस.—one, एकतालीस, एकेचाळ, एकचाळीस, एकेताळ, एकताळीस.—two, बेताळीस, बेचाळीस, बेचाळ.—three, त्रेताळीस, त्रेचाळीस.—four, चव्वेचाळ, चव्वेचाळीस, चव्वेताळ, चव्वेताळीस.—five, पंचेताळ, पंचेताळीस, पंचेचाळ, पंचेचाळीस, पस्ताळ.—six, शेताळ, शेताळीस, शेचाळ, शेचाळीस.—seven, सत्तेताळ, सत्तेताळीस, सत्तेचाळ. सत्तेचाळीस.—eight, अठ्ठेताळ, अठ्ठेताळीस, अठ्ठेचाळ, अठ्ठेचाळीस.—nine, एकुणपन्नास.

Aggregate of f. चाळसी*f*. चाळिसा*m*

Age of f. चाळसी*f*.

Dimness of vision about the age of f. चाळसी*f*.

FORWARD, FORWARDS, *adv.* पुढें, मोहरें.

Right f. सरधोपट.

To come f. पुढावणें, पुढारणें, सरसावणें, सरळणें, सरकणें, सरकावणें.

To put one's self f. *be obtrusive.* आपलें घोडें*n*. ढकलणें.

FORWARD, *a. eager, ardent, zealous,* v. EARNEST. उत्सुक, उत्कंठित, उत्साहवान, उत्साही, सोत्साह, धजदार.

2 *pert, impudent, wanting in modesty,* &c. धीट, निर्भीड, धृष्ट, भसंकोच, संकोचहीन-रहित-&c. मुखसंकोचहीन-रहित-&c. अगळिकीचा, उद्दाम, अविनय, लुबरा, लुडबुड्या, लघाळ, लचाळ, लचाड.

To be officiously f. पुढच्या पुढें करणें-नाचणें.

3 *advanced beyond the usual degree.* आगसलेला, पुढारलेला, पुढें गेलेला.

4 *advanced towards completion.* समाप्ती जवळ आलेला, आसन्नसमाप्तिक, उपसमाप्तिक.

To FORWARD, *v. a. send forward, transmit.* पुढे पाठवणें, पेंड*m* पोंचविणें.

2 See To PROMOTE.

FORWARDNESS, *n.* v. A. 1. उत्सुकता*f*. उत्साह*m*. औत्सुक्य*n*. उत्कंठा*f*.

2 धिटाई*f*. धीटपणा*m*. निर्भीडपणा*m*. अमर्यादा*f*. लचाळकी*f*. लचाडकी*f*. मुखसंकोचाभाव*m*. मुखसंकोचराहित्य*n*. अगळीक*f*. अगळो*f*. अगळीन*f*.

FOSSE. See DITCH.

FOSSIL, *n. substance dug from the earth.* खणनींचें द्रव्य*n*. धातु*m*. उपधातु*m*.

FOSSIL, *a. that is dug from the earth.* पृथ्वीतून खणून काढलेला, खननोद्भूत, आकरोद्भूत.

FOSSILIST, *n.* धातुवादी, धातुवेत्ता.

To FOSTER, *v. a. nurse, feed,* v. To NOURISH. पोसणें, पाळणें, आपंगणें.

2 *cherish, harbor, indulge.* बाहणें, बागवणें, बाळगणें, राखणें.

FOSTER-BROTHER, *n.* दूधभाऊ*m*. दाईभाऊ*m*.

FOSTER-CHILD, *n.* पाळक-पोसका *or* गा-पोसणा *or* पोष्णा मुलगा*m*.-मुलगी*f*.-&c.

FOSTER-DAUGHTER, *n.* पाळकलेंक*f*. पाळकबेटी*f*. पालककन्या*f*.

FOSTER-FATHER, *n.* पाळकबाप*m*.

FOSTER-MOTHER, *n.* v. NURSE. पाळक आई*f*. पालकमाता*f*.

FOSTER-SISTER, *n.* दूधबहीण*f*. दाई बहीण*f*.

FOSTER-SON, *n.* पाळकलेंक*m*. पाळकबेटा*m*. पालकपुत्र*n*

FOSTERED, *p.* v. V. 1. पोसलेला, &c. पोसका *or* गा, पोसणा *or* पोष्णा, परिपालित.

FOSTERER, *n.* v. V. 1. पोसणारा, &c. पोसिंदा *or* पोशिंदा.

FOUL, *a. filthy,* v. DIRTY. मळका *remiss.* मळकट, मलिन *pop.* मळीण, मळसर, मलदूषित, कलुष.

2 *loathsome,* v. DISGUSTING. घाणेरा, घाणेरडा, ओंगळ, ओखटा, मुरदाड *or* मुडदार, अमंगल.

3—hands, &c. after eating, culinary vessel, &c. उष्टा

To be f.;—hands, &c. करवडणें, करकटणें.

4 *unfavorable,*—of wind. उलटा, तोंडचा, समोरचा, प्रतिकूल.

5 *unfair, inequitable.* असरल, अनृजु, कुटिल.

FOUL-MOUTHED, FOUL-SPOKEN, FOUL-TONGUED, *a.* v. ABUSIVE. तोंडाळ, तोंडाचा फटकळ, तोंडाचा वाईट, काळदांत्या, काळजिभ्या, अडवे जिभेचा, दुर्मुख, वाग्दुष्ट, कुवट.

To FOUL, *v. a.* v. To DIRTY. मळणें, मळका-मळीण-&c. करणें.

2 *given to obscene language.* तोंडशिदळ. जीभशिदळ *or* तोंडाचा-&c. शिदळ.

FOULED, *p.* v. V. मळलेला, भरलेला, &c. मजीत.

FOULNESS, *n* v.A. 1. मळकेपणा*m.* मळीणपणा*m.* &c. मल *pop.* मळ*m.* मळकटी*f.* मालिन्य*n.* कल्मष*n.* कलुषता*f.*

To FOUND, *v a. lay the basis of; establish, set up, build.* पाया*m.* घालणें, स्थापणें, संस्थापणें, स्थापना*f.*-स्थापन*n.*-&c. करणें *g. of o.* स्थापित-&c. करणें.

2 *form by melting, &c.* ओतणें.

FOUNDATION, *n.* v. V. 1.—*act.* स्थापणें*n.* &c. स्थापन*n.* स्थापना*f.* संस्थापन*n.* संस्थापना*f.*

I *basis or lower parts.* पाया*m.* बुडखा*m.* बुडूख*n.*

To lay a firm f. चिरेबंदी पाया*m.* घालणें.

II *footing, warrant, &c.* v. GROUND. धार*m.* थारा*m.* आधार*m.* आश्रय *pop.* आस्रा*m.*

III v. ENDOWMENT. धर्मादाय*m.* धर्मादाव*m.*

FOUNDED, *p.* v. V. 1. स्थापलेला, &c. स्थापित, संस्थापित.

2 ओतलेला, ओतीव.

FOUNDER, *n.* v. V. 1. स्थापणारा, &c. स्थापक, संस्थापक, स्थापन-&c. कर्ता, प्रयोजक.

2 ओतणारा, ओतारी.

I (of a religious order or sect). आचार्य*m.* प्रवर्त्तकाचार्य*m.* संस्थापक, धर्मस्थापक.

II (of a race). मूलपुरुष*m.* मूल*n.* गोत्र*m.*

To FOUNDER, *v. a.*—a horse, &c. पायानी-पायांचा अधू-&c. करणें. लंगडा करणें,

To FOUNDER, *v. n. sink*—ship, &c. बुडणें, बसणें, फसणें, गर्क होणें.

FOUNDERY, *n. place, &c. for melting metal.* धातू ओतण्याचा कारखाना*m.* भट्टारखाना*m.* कुप्यशाला*f.*

FOUNDLING, *n. deserted child found.* गवशा, निवाप्या, अज्ञातपितृक, अपविद्ध.

FOUNTAIN, *n.* (of water) v. SPRING. झरा *or* झिरा*m.* झरी*f.* जलाकर*m.*

A corrupt f. cannot send forth fresh streams. आडांत पाणी खारट तर पोहऱ्यांत कोठून गोड येईल? कोल्याचा कोंडी होईल न होईल तरी पांच डाग घेऊन उठेल.

FOUNTAIN-HEAD, *n.* जिव्हाळा*m.* सरचइमा*m.* मुख्यस्थान*n.*

FOUR, *a.* चार, चौ (in comp. as चौकट, चौकडा, चौकोनी), चतुर, चहुं (in comp. as चहुंकडें, चहुत्रा), चौघे*m. pl.* (चौघी *or* घ्या*f. pl.* चौघें *or* घीं*n. pl.* This word is used only of human beings).

Aggregate of f. चौकडी*f.* चतुष्क*n.* चतुष्टय*n.*

Aggregate of f. (pieces of money). गंडा*m.*

FOUR-FOLD, *a.* चौपट, चतुर्गुण.

FOUR-FOOTED, *a.* चौपायी, चार पायांचा, चतुष्पद

FOUR-SCORE, *a.* चार विसा.

FOUR-TWISTED, *a.* चौपदरी.

FOUR-WHEELED, *a.* चार चाकांचा, चौचाकी, चार चाकी.

FOURTEEN, *a.* चौदा, चतुर्दश.

FOURTH, *a.* चौथा, चतुर्थ, तुरीय.

FOURTH, *n.* चौथाई*f.* पावकें*n.* चौथा वांटा*m.* चतुर्थांश*m.* चौतकर *or* चौतकर*m* —of a cake, jack fruit, &c. चतकोर*m.f.* चतकर*m.f.*

Excess by a f. सवाई*f.*

That exceeds by a f. सवा, सवाई.

FOWL. *n.* See BIRD.

2—gallinaceous. कोंबडा (-डा*m.*-डी*f.*-डें*n.*) कुक्कुट*n.*

F.-houses. खुडी*f.* खुडें*n.* खुराडें*n*

To FOWL, *v. n. catch fowls for game.* पाखरांची-पक्ष्यांची पारध*f.* करणें

FOWLER, *n.* v. V. पाखर पारधी, फांसेपारधी, वाघरी, पाशी.

FOWLING-PIECE, *n.* शिकारीची-पारधीची बंदूक*f.*

FOX, *n.* खोंकड *or* कोंकड*f.n.*

Flying f. वडवाघूळ*n.*

FOX-GLOVE, *n.* रानहवरी*f.*

FRACTION, *n* (of an integral). अपूर्णांक*m.* अपूर्ण*m.* अंश*m.* भाग*m.* भिन्न*n.* राशिभाग*m.*

Vulgar fractions. शुद्ध अपूर्णांक*m.*

Addition of fractions. भिन्न संकलन*n.*

Assimilation of f. भागजाति.

Common measure of a f. अपवर्त्तक*m.* अपवर्त्त*m.*

Cube of a f. भिन्नघन*n.*

Denominator of a f. छेदक*m.* छेद*m.*

Division of fractions. भिन्नभाजन*n.* भिन्नभागहर*m.*

Multiplication of fractions. भिन्नगुणन*n*

Numerator of a f. अंश*m.*

Reduction of f. to a common denominator. सवर्णन*n.* अंशसवर्णन*n.*

Reduction of f. to a lower denomination. अपवर्त्तन*n.*

Square of a f. भिन्नवर्ग*m.*

Subtraction of fractions. भिन्नव्यवकलन*n.*

FRACTIONAL, *a.* अपूर्णांकाचा, अपूर्णांकसंबंधी भागिक.

FRACTIOUS, *a. apt to quarrel,* v. CROSS. तुटक, तुटसाळ, तुडस, तुसडा.

FRACTURE, *n.* भंग*m.* भंजन*n.*

To FRACTURE. See To BREAK.

FRAGILE, *a. brittle, weak,* v. FRAIL. भंगुर, भंगशील, भंजनशील, नाजूक, अशक्त, कांचेच्या भांड्यासारखा, फुटरा, फुटीर.

FRAGILITY, *n.* v. A. भंगुरता*f.* भंगशीलता*f.* नाजुकपणा*m.*

FRAGMENT, *n. piece broken,* v. BIT. तुकडा*m. dim.* तुकडी*f.* खंड*m.* कुटका*m.*

Fragments, *bits, pieces, shivers, fritters.* चाराचुरा*m.* चकनाचूर *or* चकाचूर*m.* चुरा*m.* चूर*m.* चुराडा*m.* कुटा*m.* खुरदा*m.*

Fragments (of rice, pulse, &c.), *broken grains.* आडकणी*f.* कणोर *or* कणवर*m.*

In fragments. खंडशः.

FRAGRANCE, *n.* v.A. सुवास*m.* सुगंध*m.* सुगंधि*m.* गोडी*f.* खुशबोई*f.* सौरभ्य*n.* सुरभि*m.* परिमल*m.* माधुर्य*n.* स्वाद*m.*

1 *a f. a fragrant substance.* गंधm. सुरभिm. सुगंधिद्रव्यn. परिमलद्रव्यn.

FRAGRANT, *a. sweet of smell.* सुवासाचा, सुगंधाचा, सुवासिक, सुगंधिक, सुगंधि, गोड, खुशबोईचा, सुरभि, सगंध, इष्टगंध, परिमलयुक्त-विशिष्ट.

FRAIL, *a. fragile, weak.* भंगुर, क्षणभंगुर, भंजनशील, भंगशील, क्षणविध्वंसी, नश्वर, नाजूक, अशक्त, दुर्बल, निर्बल, फुटरा, फुटीर, निर्जीव.

2 *weak in resolution, liable to err.* अधीर, अस्थिर, अस्थिरबुद्धि, चलबुद्धि, स्खलनशील, भ्रमशील.

FRAILNESS, FRAILTY, *n.* v.A. 1. भंगुरताf. भंगशीलताf नश्वरताf. नैश्वर्यn. अशक्तिf. अशक्तताf. दुर्बलताf. दौर्बल्यn.

2 अस्थिरबुद्धिf चलबुद्धिf. अस्थिरताf. स्खलनशीलताf. भ्रमशीलताf.

1 *a* f. *a foible.* v. FAULT. चूकf. चुकून घडलेली गोष्टf.

To FRAME, *v. a.* (an account, &c.) आकारणें, करणें, घडणें.

2 See To FORM.

FRAME, *n.* (as of a picture, &c.) चौकटf. घरn. सांचाm.

2 (as of a drum, tabor, saddle, &c.). खोडn. गाडाm. पृष्ठn.

3 (of the mind). चित्तवृत्तिf. वृत्तिf. मनोविकारm. मनोवृत्तिf. प्रकृतिf. भावm.

4 (of the body). v. FORM. शरीराची काठीf. अंग काठीf. अंगयष्टिf. हाडगातn.

Of high f.—used of beasts. उभ्याकुडीचा.

5 *empty frame, skeleton.* सांगाडा *or* सांकाटाm. खटारामं. आंगकाठीf. मांडणीf. मांडणूकf. मांडणावळf. मांडावळf.

6—to support boxes, casks, &c. घोडाm. *dim.* घोडीf. घडवंचीf. माचोळीf.

7 cradle, bed, &c.—gener. घोडीf.

8—as matted or wattled, and as for a window-shutter, gate of an enclosure, &c. ताटीf. तट्टें *or* तटकेंn. तटकीf. झापाm. झडपm.

F. work of bamboos, sticks, &c. for roofs, decks, &c. साटm. साटीf.

F. for stacks of hay. माचm. *dim.* माचोळीf. माचीf.

FRANK, *a. open, ingenuous, candid.* मनाचा मोकळा, मनाचा साफ, निष्कपट, अकपट, मनाचा निर्मळ, निर्मळ मनाचा, निवळ मनाचा, साळढाळ, निष्प्रांजल, प्रांजल, मनाचा पाक, दिलपाक, हळवळा, हळवळीत, प्रशस्त, सालस, सरल, सरलबुद्धि, खडखडीत, खणखणीत, घळघळीत, घळवळीत, घळमळीत, शुद्धमति.

FRANKINCENSE, *n.* ऊदm. लोभानीऊदm. चंद्रसेनीऊदm. धूपm.

Coal to kindle f. धुपांगराm.

Oil of f. ऊदेलn.

Soot or condensed smoke of f. फूलn.

Stick, &c. set with lights of f. झाडn.

Wick or stick covered with f. ऊदकाडीf. ऊदवत्तीf. धूपकाडीf. अगरवत्तीf.

To fumigate with f. ऊदवणें, धुपवणें.

FRANKLY, *adv.* v.A. निष्कपट, कपट सोडून, निष्कपटाने, मोकळ्या मनाने, मन मोकळें करून, प्रांजळ, निवळ, सालसपणाने, सरलभावाने, प्रशस्तमनाने, निष्प्रांजळपणाने.

FRANKNESS, *n.* v.A. मनाचा मोकळेपणाm. दिलपाकीf. निष्कापट्यn. अकापट्यn. प्राशस्त्यn. सालसपणाm. सरलभावm.

FRANTIC, *a. raving, furious, &c.* v. MAD. तप्तवग्र, कावराबावरा, तारकाबारका, वेडापिसा, मारकावेडा.

FRATERNAL, FRATERNITY. See BROTHERLY, BROTHERHOOD.

FRATRICIDE, *n.*—the act. भ्रातृहत्याf. भ्रातृवधm. भ्रातृघातm.

2—the agent. भ्रातृहत्यारा, भ्रातृघाती, भ्रातृहंता.

FRAUD, *n.* v. DECEIT. कपटn. कापट्यn. छलm. छद्मn. धौर्त्तिकाf. धौर्त्यn. कैतवn. व्याजm.

FRAUDFUL, FRAUDULENT, *a.* v. N. *and* DECEITFUL. कपटी, कपटाचा, सकपट, खोटा, धूर्त्त, मकरी, मकराचा, ठकबाजीचा, छट, शठ, कपटवृत्ति.

FRAUDFULNESS, FRAUDULENCE, *n.* v.A. कापट्यn. ठकबाजीf. खोटेपणाm. धूर्त्ततāf. शठत्वn. शाठ्यn.

FRAUDULENTLY, *adv.* v.A. कपटाने, कपटपूर्वक, कपट करून, ठकबाजीने, &c.

FRAUGHT. See FREIGHT.

FRAY. See FIGHT, BRAWL.

To FRAY. See To FRIGHTEN.

FREAK, *n. whim, fancy.* लहरf. तरंगm. मौजf. छंदm. हुक्कीf. वेडn.

2 *frolic, trick,* v. PRANK. चाळाm.

Freaks, *frolics, pranks.* ख्यालm.*pl.* चारm. चोजm.n. चाळाm.

To indulge or play freaks. लहराf. *pl.* मारणें, तऱ्हातऱ्हाf. करणें.

FREAKISH, FREAKFUL, *a. fanciful, &c.* लहरी, लहरीदार, छंदखोर, छंदी, छंदिष्ट, छांदिष्ट, मनमौजी, छांदसवृत्ति, ख्याली, मनस्वी.

FREAKISHNESS, FREAKFULNESS, *n.* v. A. छंदखोरीf. छंदिष्टपणाm. मनोलौल्यn.

FRECKLE, *n. spot on the skin.* ठिकेंn. ठीकn. चिथडाm. *dim.* चिथडीf. तिल *pop.* तीळm. मसf. तिलकm.

FRECKLED, FRECKLY, *a.* v. N. ठिक्याचा, गव्हळा, तिलकी, ठिकें-&c. आलेला, सतिल, तिलयुक्त.

FREE, *a. enjoying liberty.* मोकळा, स्वतंत्र, स्वतंत्रेच्छ, स्वेच्छ, स्वेच्छाचारी, स्वाधीन, स्ववश, अनन्याधीन, अन्यानधीन, स्वायत्त, आत्माश्रय, आत्माश्रयाचा, स्वैर, स्वैरवृत्त, कामचार.

2 *unrestrained, unconstrained.* मोकळा, सुटा, मुखत्यार, निर्विघ्न, निर्विघ्न, अबंध, ऐच्छिक, स्वसंतोषाचा, आपखुशीचा, खुलाशाचा.

3 *open, not forbidden, &c.* मोकळा, उघडा, निर्बंध, अप्रतिबंध, प्रतिबंधरहित-शून्य, मुक्तद्वार.

F. and open. *exposed freely to the public.* मोकळा ढांकळा, मोकळा चाळका.

4 *ingenuous, candid,* v. FRANK. मनाचा मोकळा, मोकळ्या मनाचा, निष्कपट.

5 *intimate,* v. FAMILIAR. खळवळीत, घळघळीत, घळवळीत, घळमळीत.

6 *clear from, exempt.* मोकळा, मुक्त, सुटा, वेगळा *or* निराळा (as दोषानिराळा, &c.), रहित-हीन-&c. in. comp.

7 *costing nothing,* v. GRATUITOUS. फुकटा, फुकटशाई.

8—of style, *not cramped or stiff.* मोकळा, विसकळ, साफ, प्रशस्त, सरल, सुरळीत, ऋजु.

9 *unengaged, unemployed, &c.* सुटा, रिकामा, मोकळा.

10 *liberal.* See GENEROUS.

To FREE, *v. a. set free, liberate.* मोकळणें *or* मोकलणें, सोडणें, सोडून देणें, मोचणें, मोकळा-मुक्त-बंधमुक्त-बंदखलास-&c. करणें, मोकळीकf.-सुटकाf. सोडवणूकf. &c. करणें *g. of o.* बंधनn. तोडणें *g. of o.* मोचनn.-&c. करणें *g. of o.*

FREE-BOOTER, *n.* लुटारू, लुटारी, पुंड, पुंडपाळ.

FREE-SPOKEN, FREE-TONGUED, *a.* v. BLUNT. तोंडाचा पट्टा सुटलेला, निर्भीड बोलणारा, खणखणीत, अबद्धमुख, कामवाद, स्पष्टवक्ता, स्पष्टवादी, जिभेस हाड नाहीं असा.

FREED, *p.* v.V. सोडलेला, मोकळा केलेला, &c. मुक्त, मोचित, बंदखलास, बंधमुक्त, निर्मुक्त.

FREEDNESS, *n.* v.P. मुक्ति *f.* मुक्तता *f.* विमुक्ति *f.* मोक्ष *m.*

FREEDOM, FREENESS, *n.* v.A. 1. मोकळेपणा *m.* स्वातंत्र्य *n* स्वतंत्रता *f.* स्वाधीनता *f.* स्वेच्छाचार *m.* स्वेच्छाचारिता *f.*

2 मोकळेपणा *m.* मुखत्यारी *f.* मुक्ति *f.* बंधनाभाव *m.* बंधनराहित्य *n*

FREEHOLD, *n.* वतन *n.* जमीनदारी *f.* स्वसत्तेचा-&c. क्षेत्र *n.*-वतन *n.* &c. मिरास *f.*

FREEHOLDER, *n.* थळकरी, जमीनदार, मिरासदार.

FREEING, *n.* v.V.—*act.* सोडणें *n.* मोकळणें *n.* &c. सोडवण *f.* सोडवणूक *f.* मोचन *n.* मोक्षण *n.* मुक्ति *f.* विमोचन *n.*

FREELY, *adv unobstructedly, &c.* v. FLOWINGLY. अलग, अलगत, सुरळीत, सरळ

2 *without constraint,* v. SPONTANEOUSLY. स्वसंतोषाने, आपखुशीने.

3 *readily, securely, &c.* खुशाल, सुखरूप, सुखेनैव, सुदामत.

4 v. GRATUITOUSLY. फुकट, फुकटवारी.

5 *frankly.* मन मोकळें करून, मोकळ्या मनाने.

6 *copiously.* See ABUNDANTLY.

FREEMAN, *n.* स्वतंत्र-स्ववश-&c. मनुष्य *m.*

FREER, *n.* v.V. सोडणारा, मोकळा-&c. करणारा, &c. मोचक (esp. in. comp. as भवमोचक, ऋणमोचक, पापमोचक, &c.), मोचन-&c. कर्ता

FREETHINKER, *n.* v. INFIDEL. चार्वाक, शास्त्रद्वेषी.

FREEWILL, *n. power of directing one's own actions.* मुखत्यारी *f.* अखत्यारी *f.* स्वेच्छाकर्तृत्व *n.*

2 *spontaneity.* स्वसंतोष *m.* आपखुशी *f.*

To FREEZE, *v. n. be congealed with cold.* थंडीने गोठणें-जमणें-थिजणें, गारटणें *or* गारठणें.

To FREEZE, *v. a. congeal with cold.* गारटवणें *or* गारठवणें, थिजवणें, गोठवणें.

To FREIGHT, *v. a. load, lade.* लादणें, भरती *f.*-भरताड *f.*-भरगत *f.*-&c. करणें *g. of o.*

FREIGHT, *n. cargo, lading.* भरगत *f.* भरीन *n.* भरत *f.* भरताड *f.* भरवण *n. f.* भरतक *n.* वारदान *n.*

2 *cost of freight.* नोर *m.* भाडें.

FRENZY, *n.* v. MADNESS. उन्माद *m.* उन्मादनायु *m.* कावरेबावरेपणा *m.*

FREQUENCY, *n.* v.A. वारंवार झालेलेपणा *m.* पौनःपुन्य *n.* आभीक्ष्ण्य *n.* असकृत्त्व *n.* पुनःपुनर्जातत्व *n.*

FREQUENT, *a. often done, &c.* वारंवार घडणार-होणार-&c. *or* घडलेला-झालेला, वारंवारचा, पौनःपुनिक, अभीक्ष्ण.

To FREQUENT, *v. a. resort to.* वारंवार-&c. जाणें-येणें, खेटे *m. pl.* -खेपा *f. pl.*-फेरा *m.*-फेरी *f.* घालणें, येवाजावा *m.*-जावायेवा *m.*-&c. करणें, जाण्याचा-येण्याचा-&c. रावता *m.*-राव *m.*-रफ्त *m.* असणें *g. of s. with in. com.* व्यापम. असणें *inv. con.*

FREQUENTED, *p.* v. V. रावलेला, रांवलेला, वहिवाटीचा, रावत्याचा, राबाचा.

FREQUENTER, *n.* v. V. वारंवार जाणारा-येणारा, खेपा-&c. घालणारा, &c. खेप्या, खेपा *or* खेटे घाल्या, खेट्या, येरजाऱ्या.

FREQUENTING, *n.* v. V. जावायेवा *m.* येवाजाना *m.* येणें जाणें *n.* फेरा *m. or* फेरी *f.* गमनागमन *n.* व्यापम. संगति *f.*

FREQUENTLY, *adv.* v. OFTEN. वारंवार, फारवेळ, फारदां, प्रायः, प्रायशः, इजाबिजातिजा, असकृत्.

FRESH, *a. not stale.* गोड, ताजा, ताथा, तत्ता, ताथोट, साजूक, अनसूट, लोणकडा *or* कढा.

2 *not salt.* गोड, गोडा, अलवण, अलवणी, अळणी, निखार, अक्षार.

3 *clear, lively, healthy-looking;*—of countenance, plants, &c. टवटवीत, टकटकीत, टुकटुकीत, टकमकीत, तुकतुकीत, लुसलुसीत, रसरसीत

4 *brisk, not tired, &c* ताजा, हुशार, जिवट, असुदा.

5 *new, unpractised.* नवा, नवखा, नवशिका, असुदा, कोरा, बिनवहिवाटीचा, रांपलेला नाहीं, घसवटलेला नाहीं.

6 *recent.* See NEW, LATE.

FRESH, *n.* (to a river). पूर *m.* रेल *f.* पुरवणी *f* हौर *m.*

Sticks and rubbish brought down by a f. पुराड *n.* गजरी *f.* वसण *n.*

To FRESHEN, *v. a. make fresh.* गोडावणें, गोडा-&c करणें.

To FRESHEN, *v. n. grow fresh or vigorous.* बळावणें, जोरावणें, चढणें.

FRESHNESS, *n.* v. A. 1. गोडी *f.* ताजगी *f.* ताजेपणा *m.* साजूकपणा *m.* तर्येपणा *m.* &c.

2 गोडी *f.* गोडेपणा *m.*

3 टवटवी *f.* टकटकी *f.* टुकटुकी *f.* तुकतुकी *f.* लुसलुसी *f.* कला *f* नवली *f.* नूर *m* कान *f.* तेजगी *f.* तजला *or* तजेला *m.* तजेली *f.* पाणी *n.*

4 ताजेपणा *m.* हुशारी *f.* तेजगी *f.* अश्रम *m.*

5 नवेपणा *m.* असुदेपणा *m.* कोरेपणा *m.*

I *pleasing coolness,*—of the air. गुलाबी थंडी *f.* कोवळी थंडी *f.*

To FRET, *v. a. rub away,* v. To ABRADE, To RUB. चोळवटणें, चोळटणें, चोळणें.

2 *irritate, vex,* v. To ANGER. खाजवणें, खिजवणें *or* खिजावणें, चिथावणें, चिडवणें.

To FRET, *v. n. rub away,* v. To RUB. घासवटणें, घासटणें, घासणें

2 *be in vexation, chafe, boil,* v. To FUME. चोळणें, चिवचिवणें, तळतळणें, कुढणें, धुसधुसणें, धुसमुसणें, चुरमुरणें, चुळमुळणें, उवगणें.

3 after; *grieve after.* चटपटणें, हुरहुरणें, खंत *f.* घेणें *g. of o.* टोकळा *or* टुकळा *m.* धरणें-करणें *g. of o* दासरा *or* दोसरा *m.* धरणें *g. of o.* चुरमुरणें, रूण *m.* घेणें *g. of o.* or *inversely* लागणें *g. of s.* आपल्या जिवाला खाणें, खुरखूर *f.*-हुरहूर *f.*-&c. करणें *g. of o.* or *inversely* लागणें, मंगळ *n.* गातवसणें चुरमुरे *m. pl.* खाणें-खात बसणें-देत बसणें.

4—the skin, through a blister. तडतडणें.

FRETFUL, *a.* v. PEEVISH. चिरखोड, चिडचिड्या, पिरपिरा, पिरपिऱ्या, किरकिरा, चटपटी *or* ळ्या, खंती.

FRETFULNESS, *n.* v. A. चिरखोडी *f.* किरकिरेपणा *m.* &c. चिडणेपणा *m.*

FRETTING, *n.* See FRICTION. v. V. N. 2. तळतळ *f.* तळमळ *f.* तडफड *f.* चिवचीव *f.* धुसधूस *f.* धुसमूस *f.* चुरमूर *f.*

3 चटपट *or* चुटपूट *f.* खुरखूर *f.* रूखरूख *f.* खुनखून *f.* हुरहूर *f.* चुरमूर *f.* वळवळ *f.*—intens. खुरखुराट *m.* चुरमुराट *m.* रूखरूखाट *m.*

FRIABILITY, *n.* v. A. पिठेपणा *m.* पिठुळपणा *m.* &c. चूर्णधर्म *m.*

FRIABLE, *a. soft, crumbling.* पिठा *or* पिठ्या, पिटूळ, खुसखुसीत, खुटखुटीत, फुसका, फुसकुला, फुसफुशीत, भुसभुशीत, विरणा, विरका, आशुचूर्णनीय, चूर्णधर्मी, चूर्णधर्मक.

FRICTION, *n. rubbing.* चोळणें *n.* चोळणी *f.* घासणें *n.* घासणी *f.* चोळ *f.* संघर्षण *n.* संघर्ष *m.* संघट्टन *n.* संहर्ष *m.*

FRIDAY, *n.* शुक्रवार *m.* भृगुवार *m.*

FRIED, *p.* v. V. तळलेला, तळींव.

FRIEND, *n.* मित्र, स्नेही, इष्ट, सखा, दोस्त, दोस्तदार, निसखा, सुहृत् *or* सुहृद, अर्धांग, सुखादुःखाचा सोबती, एकदुःखसुखी *or* एकदुःखसुख.

Acquired f. कृत्रिममित्र.

Contest of friends. मित्रयुद्ध *n.* मित्रकलह *m.*

False f. दुर्मित्र, कपटमित्र, असन्मित्र, किंसखा.

Female f. सखी *f.* मैत्रीण *or* मित्रीण *f.* सजणी *f.* दोस्तदारीण *f.* आली *f.*

F. in need. वेळाईत.

Friends, relatives, and connexions—compreh. or gener. सखे सोयरे *or* सगे सोयरे *m. pl.* सुहृत्संबंधी *m. pl.*

Friends and acquaintances. इष्टमित्र *m. pl.*

Interested f. मनलबीयार, साकांक्षित स्नेही.

Of one's friends and acquaintances. ओळखी पाळखीचा, ओळखी पाळखी, ओळखी देखीचा, ओळखी देखी

A f. in need is a f. indeed. निर्वाणींचा दाता तोच दाता.

Real friends are not easily set by the ears. काठीने पाणी हाटलें तर दोन ठिकाणी होत नाहीं (or पाण्यांत काठी मारली तर का पाणी दोन जागां होईल ?).

With provisions in store we've friends by the score. जों जवळ ओयरा तों जग सोयरा, असतील शितें तर मिळतील भुतें.

FRIENDLESS, *a. destitute, forlorn* उघडा, उघडाबोडका, अनाश्रय, अनाश्रित, निराश्रय, निराश्रित, अनाथ, बिचारा, पंगु *pop.* पंगू, नागवा, नंगा, निजोर, निराधार, निरवलंब, निरालंब, अगतिक, गतिहीन, असहाय, अनावृत, निखोरडा, निर्भूत.

Friend of the f. अनाथनाथ, अगतिकगति.

FRIENDLINESS, *n.* v. A. दोस्तदारी *f.* दोस्ताई *f.* गोडी गुलाबी *f.* मित्रत्व *n.* मित्रता *f.* सौलत *or* सोहलत *f.* रहस्य *n.* रहश्य *n.*

F. of terms or footing. गोडी गुलाबी *f.* रहसाळी *f.*

FRIENDLY, *a.* स्नेहाचा, स्नेहभावाचा, स्नेही, मैत्रीचा, मैत्र, मैत्रेय, मित्र, सख (in comp. as एतत्सख, तत्सख, इंद्रसख), अनुकूल.

FRIENDLY, *adv.* मित्रबुद्ध्या, मित्रदृष्या, मित्रभावाने.

FRIENDSHIP, *n.* मैत्रकी *or* मैत्रिकी *f.* मैत्री *f.* मित्रभाव *m.* स्नेह *m.* स्नेहभाव *m.* दोस्ती *f.* दोस्तदारी *f.* दोस्ताई *f.* सख्य *n.* सखित्व *n.* साख्य *n.* साचिव्य *n.* सौहार्द *n.* सौहृद *n.*

Breach of f. मित्रभेद *m.*

Close f. जाळी *f.* जंगडी *f.* सांगड *f.* गट्टी *f.* यारी *f.* अद्वैत *n.* अद्वैतभाव *m.* दाटी *f.* घणदाटी *f.* गळ्थकंठ्य *n.* स्नेहवाद *m.*

Formation of f. मित्रलाभ *m.* मित्रलब्धि *f.*

Interested f. साकांक्षित स्नेह *m.*

To form a close f. मेतकूट *n.* मिळणें *g. of s.*

FRIER, *n.* v. V. तळणारा, तळपी.

FRIGHT, *n. sudden fear, terror.* वचक *or* वचका *m.* बाज *or* बाच *m.* धास्त *or* धास्ती *f.* अपधाक *m.* दासरा *m.* हैबत *f.* भेदरा *m.* आंच *f.* धडकी *f.* धवका *m.* दचका *m.* दचक *f.* त्रास *m.* वित्रास *m.* —in high degree; as expressed by *alarm, amazement, horror, consternation, dismay, &c.* गात्रभंग *m.* अंडत्रास *m.* त्रेधा *f.* तिरपीट *f.* तिरहड *f.* भयभर *m.* धैर्यभंग *m.* विक्षेप *m.* वैचित्त्य *n.*

To take or conceive f. वचक *or* वचका *m.*-बाच *or* बाज *m.* खाणें and *in. con.* जाणें-बसणें, धास्त *or* धास्ती *f.*-हैबत *f.* घेणें-खाणें, दासरा *m.* धरणें, त्रास *m.* पावणें, आंच *f.* बसणें *in. con.* दचक *f.*-दचका *m.* धडकी *f.*-धवका *m.* बसणें-भरणें *inv. con.* उचकणें *or* दचकणें, वचकणें, बाचकणें, अपधाकणें, धास्तावणें, भेदरणें, भिणें, गोळा *m.* येणें *inv. con.* घाबरणें, गांगरणें *or* (गेंगारणें, गेंगरणें, गोंगरणें,) गांगावणें, छळणें.— in high degree; as expressed by such phrases as *to be frightened out of one's wits—out of one's seven senses, to be terror-struck, to be struck aghast, &c.* आंड *m.* ब्रह्मांडास *or* कपाळीं जाणें *g. of s.* भुलीचें झाड *n.* भेटणें *in. con.* देव्हाऱ्यांत देव नाहींसा होणें, गर्भगळीत होणें, धाबें *n.* दणाणणें *g. of. s.* गांड *f.* फाटणें *g. of s.* मलमूत्र *n.* होणें *in. con.* मृतप्राय होणें, गतप्राण होणें, लेंडी *f.* गाळणें, हगूट *m.* लागणें *in. con.* त्यागणें, हांबभरी होणें, पांचावरधारण *f.* बसणें *g. of s.* हगमूत *f.* लागणें-सुटणें *in. con.* तजावजा *adv.* होणें, जीव *or* प्राण *m.* कालवणें *g. of s.* चकरी *f.* गुंग होणें *g. of s.* चकरी *f.* भुलणें, चकरमकर *f.* भुलणें *g. of s.* हातापायाचे ढोग *m. pl.* होणें *g. of s.* बावरणें, धादरणें, हगुटणें, काव्हणें *or* कहावणें.

2 *a* f. *a frightful woman, &c.* भूतखान *n.* जखीण *f.*

To FRIGHT, *To* FRIGHTEN, *v. a.* v.N. भिवविणें, भिवणें, भेडावणें, भेडसावणें, भेदरावणें, दचकवणें, वचकवणें, &c. भय *n.*-भेदरा *m.*-&c. घालणें, धडकी *f.*-&c. भरिवणें-बसवणें, भयप्रदर्शन *n.* करणें, भयभीत-भयान्वित-&c. करणें.—in high degree, *terrify, frighten out of one's wits, &c.* पांचावर धारण *f.* बसवणें *g. of o.* त्रेधा *f.*-तिरपीट *f.* करणें *g. of o.* देव्हाऱ्यांत देव नाहीसे करणें *g. of o.* धाबें *n.* दणाणविणें, घराचीं कौलें *n. pl.* हालविणें-पळविणें *g. of o* खालचें पाणी *n.* वर करणें *g. of o.* माटमूट करायास लावणें, मृतप्राय-भयाकुल-भयाक्रांत-&c. करणें.

To f. into. गानेदर सुरी ठेवून करविणें.

FRIGHTENED, *p.* v. V. भेडावलेला, &c. भ्याला, घाबरा, भयभीत, भययुक्त, भयान्वित, सभय, जातभय, प्राप्तभय, भीत, त्रासित, वित्रासित, त्रस्त, वित्रस्त, त्रासयुक्त &c. शंकित, आशंकित, शंकान्वित, सशंक, साशंक.—in high degree; *filled with—swallowed up by—overcome by—&c. fear.* भयाक्रांत, भयग्रस्त, भयातुर, भयाकुल, भयार्त्त, भयपीडित, भयविह्वल, भयविप्लुत, भयचकित, भयाविष्ट, भयाधीन, शंकामय, हौलदिल, हगीरमुतीर, बावरा, कावराबावरा, नष्टेंद्रिय.

FRIGHTFUL, *a.* v. FEARFUL. भयंकर, भयानक, भयजनक, भकटोविकट, अकराळ विकराळ, घोर, दारूण, कराल.

FRIGHTFULNESS, *n.* v. A. भयंकरपणा *m.* अकराळ विकराळपणा *m.* भयजनकत्व *n.* घोरता *f.* भीष्मता *f.* रौद्रता *f.*

FRIGID, FRIGIDITY. See COLD.

FRIGORIFIC, *a. causing cold.* हिमकर, हिमजनक, हिमोत्पादक, शीतजनक, शीतोत्पादक, शीतावह.

FRINGE, *n.* झालर *f.* लकेरी *f.* झल्लर *f.*

To FRINGE, *v. a.* झालर *f.*-&c. लावणें.

FRINGED, *p. and a.* v.V. झालरदार, झालर लावलेला.

FRIPPERY, *n. old clothes, &c.* जुनेरीं *n. pl.* जुनींपानीं *n. pl.* जुनीं पुराणी पांघरूणें *n. pl.* जुनवन *f.*

To FRISK, *v. n.*—a deer, horse, &c. ठिकणें, नाचणें.

2—dogs, kittens, kids, &c. बागडणें, नाचणें.

3—gener. *dance about, jump and leap, skip and caper.* खिदडणें *or* खिदाडणें, खिदळणें *or* खिदाळणें, खिदडा *m.* घालणें, टिणटिण *adv.* उड्या *f. pl.* मारणें, नाच *m.* मांडणें, नाचणें, हुंदडणें, वाकुदणें, बोकळणें, बागडणें.

To f. wildly, boisterously, &c. भिंगडणें, भिंगाणा *m.*-भिबडी *f.*-तातकथय्या *m.*-ताथय्या *m.*-&c. मांडणें-घालणें-करणें.

FRISK, FRISKING, *n.* v.V. 1. ठिकणें *n.* नाचणें *n.*

2 बागडणें *n.* नाचणें *n.*

3 खिदडणें *n.* &c. उड्या मारणें *n.* खिदडा *m.* भोरीप *n.*

Wild, boisterous, &c. f. भिंगाणा *m.* भिबडी *f.* तातकथय्या *m.* ताथय्या *m.* थैथय्या *m.*

FRISKER, *n.* FRISKING, *p. a.* FRISKY, *a.* v. V. 1. नाचणारा, ठिकणारा, नाचरा, ठिकरा.

2 बागडणारा, नाचणारा.

3 *and* FROLICSOME. खिदळणारा, नाचणारा, उड्या मारणारा, उड्या, मौजा मारणारा, रग्या, रगदार, रगेल, खिलाडी *or* डू, खुशमौजा, मौज्या, मौजाळा.

FRISKINESS, *n.* v. A. 3. नाचरेपणा *m.* उडेपणा *m.* मस्ती *f.* खिलाडीपणा *m.* मौज्येपणा *m.*

FRITH, *n. strait of the sea.* खाडी *f.*

FRITTER. See BIT.

FRIVOLITY, FRIVOLOUSNESS, *n.* v. A. 1. हलकेपणा*m.* छिछोरी *or* चिचोरी*f.* छिछोरबुद्धि *f.*
2 हलकेपणा*m.* पोकळपणा*m.*

FRIVOLOUS, *a* —of persons, v. LIGHT. हलका, छिछोर *or* चिचोर, छिछोरबुद्धीचा.
2—of subjects, v. LIGHT. हलका, फुसका, पोकळ, क्षुल्लक क्षुद्र.

FRIZZLE. See CURL.

FRO, *adv. to and fro.* इकडें तिकडें, एथून तेथवर तेथून एथवर.
To walk to and fro. पांजण्या *f. pl.* घालणें.

FROCK, *n.* (of children). आंगडी*f or* डेंn. आंगी*f* झगलn. झबलेंn.
2 (of men) अंगरखा*m.*

FROG, *n.* बेडूक*m. dim.* बेडकी*f.* बेडकुळी *or* बेटकुळी*f.* भेक*m.* मंडूक*n.* दर्दुर*m.*
F. in a well. आडांतला बेडूक*m.* कूपांतला मंडूक*m.*
2 (of a horse's hoof). बेडकी*f.* पुतळी*f.*

FROLIC, *n. sport, &c.* v. FUN. खेळ*m.* खुशाली*f.* ख्यालीखुशाली*f.* मौज*f.* कौतुक*n.*
Frolics, v. PRANKS. ख्याल*m. pl.* चार*m.* चोज*m.*

To FROLIC, *v. n. sport, gambol, play pranks.* उड्या *f. pl.*-लहरा *f. pl.*-मौजा *f. pl.* मारणें, कौतुक*n.* करणें.

FROLICSOME, *a.* v. N. मौजाळा, मौड्या, खुशमौड्या, कौतुकी, कौतुक्या, ख्यालीखुशालीचा, ख्याली, खिलाडी *or* डू, रग्या, रगेल, रगदार, उड्या, उडीमाऱ्या, लहरी, रंगेल, रंगेला, रंगेली, चाळक.

FROM, *prep.* पासून, जवळून, कडून, हून in. comp.
F. and unto. अहदतहद.

FRONT, *n face, fore part.* तोंड*n.* मुख*n.* मोहरा*m.* पुढा*m.* पुढोसा *or* पुढवसा*m.* अघाडी*f.* समोरचा-पुढचा भाग*m.*-आंग*n.* दिसतें आंग*n.* अग्र*n.* अग्रभाग*n.* पुरोभाग*m.*
Exactly in f. of. पुढच्यापुढें.
F. and rear. आगापिछा*m.* अघाडीपिछाडी*f.*
F. to f. समोरासमोर.
From in f. of. मोहरून, समोरून.
From the f. पुढून
In f. v. AFRONT. पुढें, समोर.
In f. of. समोर, मोहरें.
Unblushing f. उघडा माथा*m.*

To FRONT, *v. a. be opposite to.* समोर-सम्मुख-&c. असणें-उभारा-हणें *g. of o.* समक्षता*f.* करणें *g. of o.*

FRONTIER, *n confines.* पालव*m.* लत्ता*m.* लगता*m.* सरद*f.* पांतभाग*m.*
F. district. कड *or* कडेमहाल*m.* कडप्रांत*m.*

FRONTING, *p. a.* v. V. समोरचा *or* ला, मोहरचा *or* ला, मोहरील, समोरील, सन्मुख *or* सम्मुख, अभिमुख, पुरोवर्ती.

FRONTISPIECE, *n.* पुस्तकाच्या प्रारंभीचें चित्र*n.* ग्रंथाग्रवर्तिचित्र*n.*
2 See FRONT.

FRONTLET, *n.* कपाळपट्टी*f.*

FROST, *n.* हिम*n.* नीहार*m.* तुषार*m.* इंद्राग्निधूम*m.*

FROST-BITTEN, *a.* हिंवाने करपलेला-जाळलेला, हिमग्रस्त, हिमदग्ध.

FROSTY, *a.* हिमवान् *pop.* हिमवंत, हिम्य, हैम, हैमन, तुषार.

FROTH, *n.* फेस*m.* फेन *pop.* फेण*m.* कफ*m.*
2 *vain or empty display.* बुटकी*f.* फुशारकी*f.* फुशारी*f.*

To FROTH, *v. n.* फेणणें, फेसणें, फेसळणें, फेसटणें, फेस*m.*-फेण*m.* येणें *in. con.*

To FROTH, *v. a.* फेसणें, फेणवणें, फेसवणें, फेस*m.* &c. आणणें.

FROTHINESS, *n.* v.A. 1. फेंसटपणा*m.* फेंसाळपणा*m.* &c.

FROTHY, *a. full of froth, made of froth, &c* फेंसट, फेंसाळ, फेसाचा, फेनल *or* फेनिल, सफेन, फेनयुक्त-विशिष्ट.
2 *empty, trifling,* v. LIGHT. पोकळ, फोल, फुसकुला, छिछोर *or* चिचोर.
3 *consisting of empty display.* फुशारकीचा. फुशारीचा, बुटकीचा.

FROUZINESS, *n.* v A. उबटपणा*m.* उबटाण *f.* उभसाण *f.*

FROUZY, *a. musty,* &c. उबट, कुबट, सापट, उबटलेला, सांपलेला.
To get f उबटणें, कुबटणें.

FROWARD, *a.* v. PERVERSE. अडकांड्या, अकरनकर, करनकर, करनकऱ्या.

FROWARDNESS, *n* v.A. अकरनकर *f.* जिद्द *f.* जिद्दखोरी *f.*

To FROWN, *v n.* भवया *f. pl.* चढवणें-वर नेणें, भंवयांस-कपाळास गांठी *f. pl.*- अठी *f.* अट्या *f.*-*pl.* घालणें- आणणें, झिमोटा*m.* मारणें-घालणें, कपाळास तिडीक *f.* येणें-उठणें *in con.*

FROWN, FROWNING, *n.* v.V. अठी *f.* भ्रुकुटीभंग*m.* भ्रूभंग*m.* भ्रुकुटी*f.* झिमोटा*m.* भ्रूक्षेप*m.* भ्रूविक्षेप*m*

FROZEN, *p.* v.V. थंडीनें थिजलेला-गोठलेला-&c. गारठलेला, हिमस्तब्ध, हिमस्तंभित, हिमग्रस्त.

FRUABLE, *a. to be enjoyed.* भोग्य, उपभोग्य, भोक्तव्य.

FRUCTIFEROUS, *a. that bears fruit.* फळाचा, फलवान्, फली.

To FRUCTIFY, *v. a. make fruitful, or productive.* फलवान्-सफल--सुपीक-सुपिकी-&c. करणें, सफलत्व*n.*-उर्वरात्व*n.* &c. आणणें, उर्वरात्वप्रापण*n.*-साफल्यप्रापण*n.*-&c. करणें.

To FRUCTIFY, *v. n. become fruitful.* सफल-फलदान्-फली- &c. होणें.

FRUCTIVOROUS, *a.* फलभक्षी, फलभोजी, फलाशी.

FRUGAL, *a.* v. ECONOMICAL. काटकसऱ्या, कतरबेती, अल्पव्ययी, परिमितव्ययी, कतरबेताचा, काटकसरीचा.

FRUGALITY, *n.* v.A. घरजोगावणी *f.* घरजुगूत *f.* काटकसर *f.* कतरबेत*m.* अल्पव्यय*m.* परिमितव्यय*m.*

FRUIT, *n.* फल *pop.* फळ*n.* मेवा*m.*
Crop of f. coming in the season. मिठावार*m.*
Crop of f. coming after the season. खट्टावार*m.*
Fallen f. पाड*m.*
Falling of f. (from ripeness, in a storm, &c.). गळती*f.* पाड*m.* v. लाग.
Hook with netting to gather f. आंखी*f.* झेला*m.* घळ*m.*
Knocking down or gathering of f. पाडा*m.* फलपातन*n.*
Layers of straw, &c. for ripening f. अढी*f.* भट्टी*f.* To ripen in such layers.—f. उतरणें *or* अढींत उतरणें.
Straw, &c. used to ripen f. पिकवण*n.*
That bears good f. सुफल.
Topmost f. शेंडफळ*n.*
Unripe (hard, green, &c.) f. दोडा*m.* काकडा*m.* बोरा*m.*
To be plump and blooming.—f. उतळणें.
To yield f. lit. fig. फळणें, फलन*n.*
2 fig. v. CONSEQUENCE. फल *or* फळ*n.* फलश्रुति*f.* अर्थ*m.* परिपाक*m.*

FRUIT-TREE, *n.* फळझाड*n.*

FRUITAGE, *n. fruit collectively.* फलफळावळ *or* फळावळ *f.* फळें*n. pl.*

FRUITERER, *n.* फळविक्या, फलविक्री.

FRUITERY, *n.* See FRUITAGE. 2 *repository for fruit.* फळाची कोठी *f.* फलालय*m.n.* फलागार*n.*

FRUITFUL, *a. that bears fruit, productive.* फलवान्, सफल, सुफल, फलित, फलद, फलप्रद, बहुफल, अमोघ, फलद्रूप.

2 *prolific, not barren.* प्रसवशील, बहुप्रसव, गर्भधारणशील, अवंध्य.

FRUITFULNESS, *n.* v. A. 1. साफल्यn. सफलताf. बहुफलताf. फलदत्वn. &c.

2 प्रसवशीलताf. बहुप्रसवत्वn. बहुप्रजत्वn. अवंध्यत्वn.

FRUITION, *n.* v. ENJOYMENT. उपभोगm. भोगm. भोगवटाm.

FRUITLESS, *a. vain, unproductive.* निष्फल, फलहीन-रहित-शून्य -&c. रिकामा, रिकामका, रिता, व्यर्थ, निरर्थक, पोकळ, कोरडा, निष्कारण, अफल, विफल.

FRUITLESSLY, *adv.* v. A. व्यर्थ, वृथा, फुकट, निरर्थक, शुष्का शुष्क, शुष्काशुष्की, उगा.

FRUITLESSNESS. *n.* v. A. पोकळपणाm. &c. निष्फलताf. नैष्फल्यn. फलराहित्यn. &c. वैफल्यn. विफलताf.

FRUMENTY, *n.* खीरf. क्षिप्राf.

FRUSH, *n.*—in a horse's foot वेडकीf. पुतळीf.

FRUSTRATE. See VAIN, USELESS.

To FRUSTRATE, *v. a.* v. To DEFEAT. निष्फल-व्यर्थ-निरर्थक-&c. करणें, मोडणें, भंगm. करणें *g. of o.* हेलपटणें, लटपटवणें, विफलीकरणn. करणें *g. of o.*

FRUSTRATED, *p.* v.V. निष्फळ केलेला, मोडलेला, हेलपटलेला, &c. विफलीकृत.

FRUSTRATION, *n.* v. V.—*act.* मोडणेंn. & c. भंगm. विधानm. विफली करणn.

FRY, *n. matter frying or fried.* तळणn. तळपn.

2 *crowd of small fish.* चिंगळ्यांचा थवाm.-जमावm.-& c. पोताधानn. S.

To FRY, *v. a. cook in a frying pan.* तळणें, तळणn.-तळपn. करणें *g. of o.*

To FRY, *v. n. be cooked in a frying pan.* तळणें.

2 *suffer under the action of heat.* तळणें, तळतळणें, पोळणें.

FRYING, *n.* v. V. A.—*act.* तळणेंn. तळणn. तळपn.

FRYING-PAN, *n.* तळणीf. कढईf. तळणf. तळणाटोपm. तेलवाm.

To fall out of the f. into the fire. फुपाट्यांतून निघून आगींत पडणें, गळ्यांत गोणीf. येणें.

To FUDDLE, *v. a make drunk.* झिंगवणें, उद्धू-मस्त-& c. करणें.

To FUDDLE, *v. n. drink to excess.* झिंगणें, उद्धू-& c. होणें.

FUEL, *n.* सरपणn. जळणn. जळवणn. इंधनn. समिधf. लाकूडफाटेंn. फांटींn. *pl.*

Dry crackling f. भडसf. भुरकाड्याf. *pl.*

Fit for f. जळाऊ, जाळाऊ, जाळींव.

To add f. to the flame. आगींतn. जळत्यांत पेंढीf. टाकणें.

FUGH, *interj.* इश्शे, इश्श, इशो.

FUGITIVE, *a. flying, running away.* पळणारा, पळपटा, पळका, पळता.

2 *wandering, vagrant.* हिंडफिऱ्या, परागंदा.

3 *not durable, not stationary.* अस्थायी, अचिर, चर, क्षणिक, भंगुर.

FUGITIVE, *n. person who runs from his station, &c.* पळपट्या, पळ्या.

Fugitives. पळm. पळपटेm. *pl.*

FULCRUM, *n.*—of a lever. तरफेची अटf.

To FULFIL, *v. a.* (a wish, promise, intention, declaration, &c). v. To ACCOMPLISH. पुरवणें, पुरा-पूर्ण-पार-खरा-सत्य-सिद्ध &c. करणें, शेवटास-सिद्धीस नेणें.

2 (a prophecy, &c). पुरा-पूर्ण-खरा-सत्य-& c. करणें-करून देणें, अनुभवास-निदर्शनास-&c. आणणें.

3 (a term, period, &c). भरणें, पुरा-पुरता-पूर्ण-& c. करणें.

FULFILLED, *p.* v. V. 1. 2. पुरा केलेला-झालेला, पूर्ण, पुरता, परिपूर्ण, पूर्त, चरितार्थ, कृतार्थ, कृतकृतार्थ.

To be f. पुरणें.

3 पुरा केलेला-झालेला, भरलेला, पुरा, पूर्ण, परिपूर्ण.

To be f. भरणें.

FULFILLER, *n.* v. V. 1. पुरा-& c. करणारा, पूर्णकर्ता.

FULFILLING, FULFILMENT, *n.* v. V. 1.—*act.* पार करणेंn. & c परिपूरणn. उक्तनिर्वाहm.—*state.* सिद्धिf. सार्थकn. सार्थक्यn. चरितार्थm. पूर्तिf. परिपूर्तिf.

FULGENT. See SHINING, BRIGHT.

FULL, *a. having no space void.* भरला, भरलेला, भरपूर, पूर्ण, पूर्त, भर (in comp. as भरपेला), अनवकाश, पूरित-भरित (in comp).

2 *abounding in.* मय (in comp. as धान्यमय, जलमय, तेजोमय, अग्निमय, पर्वतमय, प्रचुर (in comp. as पुष्पप्रचुर, वृक्षप्रचुर, & c.) गडगंज, घवघवीत, उदार.

3 *sated, satisfied.* अभर झालेला, भालेला, तृप्त, परितृप्त.

5—of relations; *not half, step, in law, &c.* सखा, सगा.

5—a color. गहिरा *or* गेहरा, पक्का.

6—a voice. भरपूर, भरदार, उद्दाम.

7 *well filled, plump, pulpous, swelling.* भरदार, गवगवीत *or* गुबगुबीत, ठसठसीत *or* दुसदुसीत, घवघवीत, घसघसीत.

8 *not defective or partial,* v COMPLETE. पुरा, पुरता, पूर्ण, परिपूर्ण, संपूर्ण, पक्का, भर in comp.

FULL, *n. highest state or degree,* v. HEIGHT. भरf. भरतीf. भरतेंn. पराकाष्ठाf. सीमाf. मर्यादाf. भर (in comp. as a prefix, as भरहिंवाळा, भरउन्हाळा, भरदौलत, भरजवानी).

To reach its f. पराकाष्ठाf.-सीमाf.-&c. होणें *g. of s.*

2 *complete measure.* पुरतेपणाm. पूर्णताf. पूर्तिf.

FULL, *adv. quite, to the same degree, without diminution.* तंत, तंतोतंत, बरोबरीचा, तसाच, टांकोटांक, समसमान.

2 *exactly,* बरोबर, तंत, थेट.

3 *to equality with, to the quantity or amount of.* भर (as गाडीभर a cart full, मूठभर a hand full, शेरभर a ser-full, & c.).

4 *completely.* पुरतेपणीं, पुरेपणीं पुरता, पुरा, पूर्ण,—with the power of good, quite, regular, tight, bouncing, &c. implying *completeness, ampleness, liberal, flowing* measure, भर (in comp.) तब्बल, ताठ, ताठर, पळघळीत, घसघशीत, चरचरीत, चरच.

FULL-BLOWN, *a.* पुरा फुललेला, पूर्णविकसित.

FULL-DRESS, *n.* भरपोषाकm.

In f. भरपोषाकाने, भरपोषाकानिशीं.

FULL-EYED, *a.* भोंकरडोळ्या, प्रफुल्लनयन, मृगनयन.

FULL-FACED, *a.—opp. to* profile. दुहसबी, दुचष्मी, समोरच्या तोंडाचा.

FULL-GROWN, *a.* पुरेवाढीचा.

FULL-TONED, *a.* घोस, डोर, झार.

FULLY, *adv.* See FULL.

To FULMINATE. See To THUNDER, To DETONATE.

FULNESS, *n.* v. A. 1. भरलेपणाm. पुरतेपणाm. & c. पूर्णता, पूर्तिf. पूर्तताf. परिपूर्तिf.

2 *and* ABUNDANCE. भरm. प्राचुर्यn. प्रचुरताf.

3 भरm. भालेपणाm. टेरf. तृप्तिf. पर्याप्तिf. पूर्तिf.

8 पुरेपणाm. & c. पूर्णताf. &c. भरतेंn. भरm. भरणn.

FULSOME, *a. nauseous, offensive,* v. DISGUSTING. ओंगळ, ओंगळ, अमंगल, चिळसवाणा, कंटाळवाणा, बीभत्स.

To Fumble, *v. n. do awkwardly.* अडाण्यावाणी-अनाड्यावाणी-हेंगाड्यावाणी-&c. करणें, कांच कळणें, चांचपडणें, चाचपणें.

Fumbler. See Bungler.

Fume. See Smoke, Steam.

To Fume, *v. n smoke, steam.* धुमणें, धुमसणें, धुपणें.

2 *chafe, fret, boil, &c.* v. To Rage. कडकडणें, जळफळणें, फुणफुणणें, खुणखुणणें, धुमसणें, धुसमुसणें, धुसधुसणें, मुसमुसणें, कुरबुरणें, कुरमुरणें, चुरमुरणें, कुरमणें, काव्हणें, जळणें, जळपणें, चवतळणें *or* ताळणें, चाचावणें, चिवचिवणें, तवतवणें, तातवणें, तळतळणें, चडफडणें, नाकफुड्या *f. pl.* पिंजारणें-फुगवणें-फुरफुरवणें, फूं *adv.* होणें, चुरमुरे *or* कुरमुरे *m pl.* खाणें-खात बसणें-देत बसणें, जळफळ *f.*-चडफड *f* -&c. करणें.

To Fumigate, *v. a.* धूर *m.*-धुरी *f.*-धुकटी *f.*-वाफारा *m.*-&c. देणें.

Fumigation, *n.* v.V.—*act* धूर देणें *n.* &c. वाफारा *m.* धूर *m.* धुरी *f.* धुकटी *f.*

Fuming, *n.* v. V. 1. धुमसणें *n.* &c.

2 जळफळणें *n.* &c. जळफळ *f.* धुसमूस *f.* धुसधूस *f.* चडफड *f.* तडफड *f.* कुरबूर *f.* कुरमूर *f.* खुणखूण अंतर्दाह *m.*

Fun, *n. sport, frolic, &c.* खुशाली *f.* ख्याली खुशाली *f.* खेळीमेळी *f.* खेळी *f.* मौज *f.* खेळ *m.* तमाशा *m.* रंग *m.* मजा *f.* कौतुक *n.* क्रीडा *f.* लीला *f.* कुतूहल *n.* विनोद *m.*

2—*as opposed to* earnest; *joke, sport.* मस्करी *f.* खेळ *m.* ठट्टा *f.* खेळ कुडी *f.*

Function, *n. employment,* v. Office, Business. काम *n.* कर्म *n.* कार्य *n.* अधिकार *m.* व्यापार *m.*

Proper or peculiar f. स्वकर्म *n.* स्वधर्म *m.*

Functional, *a.* v. N. कामाविषयींचा, कार्याविषयींचा, व्यापारसंबंधी.

Functionary, *n.* v. Officer. कामगार, कामदार, अमलदार, अधिकारी.

Fund, *n. capital,* v. Stock. पुंजी *f.* भांडवल *or* भांडोल *n.* गांठोडें *n.* गठडें *n.* केवा *m.* गड्डा *m.* ऐपत *f.*

Fundament, *n. bum, breech.* गुदप्रदेश *m.* अधोदेश *m.* अधःप्रदेश *m.*

Fundamental, *a. pertaining to the foundation, essential, not accidental.* मूलभूत, मूलरूपी, मूलविषयक-संबंधी, आधारभूत, प्रवृत्तिनिमित्तभूत, सत्तैकहेतुक, आवश्यक.

Fundamental, *n. primary principle.* मूलभूतविषय *m.*-गोष्ट *f.*-&c-

Funebrial, Funeral, Funereal, *a. belonging, &c. to a funeral.* उत्तरकर्माचा, प्रेतकर्माचा, &c. प्रेतकर्मसंबंधी, क्रियासंबंधी, क्रियाविषयक, और्ध्वदेहिक.

Ascending the f. pile. चित्यारोहण *n.*

Bursting of the skull of the corpse on the f. pile. कपालमोक्ष *m.*

F. fire. चिताग्नि *m.*

F. fire accompanied by the proper rites. मंत्राग्नि *m.*

F. rites and ceremonies, v. Obsequies. क्रिया *f.* क्रियाकर्मांतर *n.* प्रेतकर्म *n.* प्रेतकार्य *n.* उत्तरक्रिया *f.*

Unhallowed fire. भडाग *f.* भडाग्न *f.* भडाग्नि *m.*

Funeral, *n.* v. Obsequies. शवसंस्कार *m.* प्रेतसंस्कार *m.*

2—*the procession.* प्रेतयात्रा *f.* शवयात्रा *f.* स्मशानयात्रा *f.* मसणवोळावा *m.*

Fungous, *a. like a fungus.* अळेंब्यासारखा, वाढलेल्या मामासारखा.

Fungus, *n.* v. Mushroom. अळेंबें *n.*

2—in surgery. वाढलेलें मास *n.* मुरदाड मास *n.*

To Funk, *v. n.*—from fear. हगुरणें, लेंड्या *f. pl.* गाळणें, गांड *f.* फाटणें *g. of s.* गुंद्दारणें.

Funker, *n.* v. V. हगरा.

Funnel, *n. inverted hollow cone with a pipe.* गळणी *f.* नरसाळें *n.* चिमणी *f.*

2 *vent for smoke, air, &c.* धुराडें *n.* धारें *n.* गवाक्ष *m.n.* वातायन *n.*

Funny, *a. droll, comical.* मौजेचा, कौतुकाचा, तमाशाचा, चमत्काराचा, चमत्कारिक.

Fur, *n. skin with hair.* लोंकरीची कातडी *f.* सलोमचर्म *n.* दानाकेश *m.*

2 *soft hair.* लोंकर *f.* लव *f.* लोम *n.*

3 (as upon the tongue, &c). बुरशी *f.* बुरसा *m.* बुरा *m.* खरस *f* शेवाळ *f n*

To be covered with f.—teeth, tongue, &c. बुरशेणें, बुरसणें, बुरसावणें, बुरबुरणें, शेवाळणें.

Furred, *a. covered with fur.* बुरसावलेला, बुरशेला, & c. बुरा चढलेला, बुरा वाढलेला.

To Furbish, *v. a.* v. To Polish उजळणें, निसळणें, सिकल *f.* करणें, उजळा *m.*-भोप *f.*-झील *f.*-झिलाई *f.* देणें.

Furbisher, *n.* v. V. उजळणारा, & c. सिकलगर *or* गार, शस्त्रमार्जे. असिधावक, असिधाव.

Furcation, *n.* v. Fork. डेळी *f.* डेळकी *f.* डेळकें *or* ढेळकें *n.* केल *n.*

Furious, *a. wildly raging, outrageous,* v. Raging. तग्रवग्र, कावरा बावरा, तारका वारका, काहिरी, साहसी, साहसिक.

2 *violent, vehement,* v. Excessive, Impetuous. चंड, प्रचंड, जबर, जबरा, अनर्थाचा, अवधंड्याचा, जोराचा, झपाट्याचा, तडाख्याचा, विकोपास गेलेला.

3—of battle or fighting, v. Hot. दारूण, तुमुल *pop.* तुंबळ

Furiously, *adv.* v. A. 1. कावरेबावरेपणाने, & c.

2 जोराने, तडाख्याने, चंड, आवेशाने, अनर्थाने, अवधंड्याने.

Furiousness, *n.* v. A. 1. तग्रवग्रपणा *m.* &c. सतम *f.n.* साहस *n.* साहस बुद्धि *f.*

2 सुसाटेपणा *m.* तडाखा *m.* धडाका *m.* चंडत्व *n.* प्रचंडत्व *n.* सनम *f.n.* अनर्थ *m.* अवधंडा *m.* कहर *m.*

To Furl, *v. a. roll up (a sail).* वान *f.* वळणें *g. of o.* गुंडाळून बांधणें, सुरळी *f.* करणें *g. of o.*

Furlough, *n.* v. Leave. रजा *f.*

Furnace, *n.* भट्टी *f.* चुल्हा *m.* चुलवाण *n.* चुलाण *n.*

To come up out of the f. (of affliction, &c.). दिव्यांतून *or* दिव्यास उतरणें.

2 (of goldsmiths). आगटी *f. or* टें *n.* बागेसरी *f.*

To Furnish, *v. a. supply with.* पुरवणें, संजोगणें, सजवणें, सज्जन *n.* -&c. करणें *g. of o.* सज्ज-सज्जित-संपन्न-विशिष्ट-&c. करण.

To f. a house. घर *n.* मांडणें.

2 *supply, give.* देणें, पुरवणें, पुरावा *m* -पुरवणी *f.*-भरणा *m.*-भरती *f.* -साहित्य *n.* करणें *g. of o.*

Furnished, *p.* v. V. 1. सजवलेला, & c. सज्ज, सज्जित, सज्जीकृत, कडीकोट.

2 दिल्हेला, पुरवलेला.

Furnishing, *n.* v. V. 1.—*act.* पुरवणें *n.* &c. पुरावा *m.* सज्जन *n.* सज्जना *f.* सज्जीकरण *n.*

2 देणें *n.* पुरवणें *n.* पुरावा *m.* पुरवणी *f.*

Furniture, *n.* सामान *n.* साहित्य *n.* सरंजाम *m.* सामग्री *f.*

Furrier, *n. dresser of leather.* ढोर *m.*

Furrow, *n.* (for seed). तास *n.* हरळ *m.*

2 *trench, channel, groove, &c.* खांचणी *f.* कोरणी *f.* खोबण *or* खोबणी *f.*

3—as torn up by water, v. Gully. घळ *f.* घळण *f.* घळय *f.* नरांडी *f.*

4 See Wrinkle.

Further, *a. beyond this.* परता, पलिकडचा *or* ला, पलिकडील (*or* पैलीकडचा &c.), उत्तर (in comp.).

Further, *adv.* एथून-तेथून पुढें, पुढें, उत्तरत्र.

F. and f. उत्तरोत्तर.

2—as used in discourses, &c. दिगर, दिगर मजमून.

To Further. See To Promote, To Help.

Furthermost, Furthest, *a.* सर्वांच्या पलिकडचा, सर्वांच्या बाहेरचा, कडेकोंबड्याचा.

At the f. यथाकथंचित्.

Fury, *n* v. Rage, Anger. जळप *m.* प्रकोप *m.* वणवा *m* तैष *m* तेख *m.*

2 *a f a furious woman.* चंडिका *or* चंडी *f.* हडळ *or* ळी *f.* वज्राग्र *or* ग *f.* घोडसठवी लागलेली, आगजाळी *f.* शूर्पनखा *f.* नुफान *n.* जिवेंत पिशाच *n.*

To Fuse. See To Melt.

Fusibility, *n.* v. A. द्राव्यता *f.* गालनीयता *f.* द्रवीकरणीयता *f.* द्रवीकरणयोग्यता *f.*

Fusible, *a.* द्राव्य, गालनीय, द्रवीकरणयोग्य, द्रवीकरणशक्य, सद्रव, द्रवीकरणीय.

Fusion, *n.* v. V.—*act* अटपेंण *n.* गाळपें &c. गालन *n.* द्रावण *n.* द्रवीकरण *n.*—*state.* द्रव *m.* द्रवत्व *n.* द्राव *m.*

Fuss, *n. ado, pother, &c.* v. Bustle. खटपट *f.* खटखट *f.* खवदव *f.* खस्ता *f. pl. v.* काढ, उपद्व्याप *m.*

F. and row about. अवांत *n.* तांडव *n.*

Fustiness, *n.* v. A. उवटपणा *m.* केनसटपणा *m.* &c. उवटाण *f.* उवसाण *f.*

Fusty, *a. mouldy,* &c. उवट, केनसट, सापट, वाशेळा, वासकट, वासका.

To get f. उवटणें.

Futile, *a. trifling, worthless.* हलका, वावगा, वावकळ, पोकळ.

2 v. Ineffectual. निष्फल, निरर्थक.

Futility, *n.* v. A. 1. हलकेपणा *m.* पोकळपणा *m.* पोकळी *f.*

Future, *a.* पुढचा *or* ला, पुढील, मोहरचा *or* ला, पुढें व्हावयाचा, &c. भविष्य, भावी, भाविक, आगामी, आगंतव्य, आगमिष्यमाण, भव्य, भाव्य, भवनीय, भविता, अनागत, एष्य, जन्य, जनिष्यमाण

F. and fixed, *certain to come.* अवश्यंभावी.

F. state. उदर्कावस्था *f.*

2 *that has time intervening.* सावधि, सावधिक.

Future, Futurity, *n. time future.* पुढला काल *m.* भविष्य काल *m.* भाविकाल *m.* उत्तरकाल *m.* उदर्ककाल *m.* उदर्क *m.* भवितृत्व *n.* आयति *f.*

In f. पुढें.

2 *a future event.* होईक *n.* होतव्य *n.* भवितव्य *n.* होष्य *n.* होष्यमाण *n.*

Fy, *interj.* छी, धिक्.

G.

G. This letter is represented as to its hard sound by ग, and as to its soft sound by ज.

Gab, Gabble, *n.* v. Prate. बरळ *f.* गलगल *f.* गवगव *f.* गवगवा *m.* बडबड *f.* बडबडाध्याय *m. f.* जल्प *m.* जल्पना *f.* वाग्जल्प *m.* वाग्जल्पना *f.*

Gift of the g. जिभेची हातोटी *f.*

To Gabble, *v. n.* v. To Prate. बडबडणें, बकबकणें, फात्या *f. pl* करणें-मारणें-फाडणें.

Gable, *n.*—of a house. चांदई *or* चांधई.

Gaby, *n. silly, weak person,* v. Weak. रेमेडोक्या *m.* मेषपात्र *n.*

To Gad, *v. n. idly rove.* हिंडणें, भटकणें, उनाडणें, हिंडणवारे *m. pl* - हिंडफेरा *m.* - उनाडकी *f.* करणें, भटक्या *f. pl.* मारणें - मारीत फिरणें.

Gad about, Gadder, *n.* These words, as restricted to *females,* are rendered by नगरभवानी, भटक भवानी, हिंडफिरी, गांव गाई, पायांवर नक्षत्र पडलें असी, बाराघरची विल्ली, जिच्या पायांस भिंगरी असती *or* *or* भोवरा पडलेला आहे.—and as used of *males.* हिंडफिऱ्या, भटक भैरव *or* भैरोबा, पायांवर *or* पायीं भोवरा पडलेला, ज्याचा तळ थांवत नाहीं, यथेष्टचारी.

Gadfly, *n* गोमाशी *f.* गांधीलमाशी *f.* गांधील *f. m.* गांधीण *f.* गांध *f.* घंघाळी *f.* डांस *m.* दंश *m.*

Gaffer, *n.*—the compellation. बावा *m.* बा *m.*

A little g. वडलोबा *m.*

To Gag, *v. a. to stop the mouth.* तोंडांत बोळा *m.* घालणें-कोंबणें, तोंड *n.* कोंडणें-बांधणें-बंद करणें.

Gag, *n. something put into the mouth to hinder speech.* तोंड कोंडण्याचा बोळा *m.*

Gage, *n. pledge.* पैजेची खूण *f.* पैजेचा विडा *m.* प्रतिज्ञाचिह्न *n.*

Gain, *n. profit, emolument, gettings, earnings.* मिळकत *f.* प्राप्ति *f.* कमाई *f.* पैदास्त *f* किफायत *f.* सरफा *or* सरिफा *m.* नफा *m.* लाभ *m.* मिळनावा *m.* उत्पन्न *n.* आय *m.* आदाय *m.* अदा *m.* जोड *f.* मीळ *f.* उपज *m.* निपज *m.* कमाविसी *f.* गाऊल *n.* गवान *n.* गवानी *f.* आमदानी *f.* प्राप्यंश *m.* प्राप्तव्यांश *m.* लभ्यांश *m.* लभ्य *n.*—gener. *or* loosely. लाभागोभा *m.*

By way of g. नफेवारीं, सरिफेवारीं.

Dishonest g. लुचपत *f. v.* खा.

G. and loss. लाभालाभ *m.*

Prospect of g. लाभदृष्टि *f.*

Unexpected or rare g. अलभ्यलाभ *m.* घोंबें *n.* घबूक *n.*

2 *advantage, benefit,* v. Advantage. हित *n.* फायदा *m.* नफा *m.* सरफा *or* सरिफा *m.* फळ *n.* फळश्रुति *or* फळ श्रुत *f.* लाभ *m.* स्वार्थ *m.*

To Gain, *v. a. obtain, procure,* v. To Get. मिळवणें *or* मेळवणें, पैदा करणें, संपादणें, मिळणें *in. con.* प्राप्त होणें *in. con.*

2 *obtain as profit or advantage.* कमावणें, मिळवणें *or* मेळवणें, संपादणें, अर्जणें, मिळकत *f.* - किफायत *f.* - कमाई *f.* - &c. करणें *g. of o.* उपार्जना *f.* - उपार्जन *n.* - &c. करणें *g. of o.* राशी पुंजीस येणें *in. con.*

3 *attain, make,* v. To Reach. पावणें, भटपणें, सई करणें.

Gained, *p.* v. V. 1. मिळवलेला, &c. प्राप्त, पैदा, उपलब्ध, लब्ध, आपन्न (in comp.), आप्त (in comp.), अवाप्त (in comp.).

2 मिळवलेला, कमावलेला, &c. संपादित, उपार्जित, अर्जित.

Gainer, *n.* v. V. 1. मिळवणारा, संपादणारा, &c.

2 मिळवणारा, कमावणारा, &c. नफेकरी, कमाऊ.

Gainful, *a.* v. N. 2. *lucrative.* मिळकतीचा, नफ्याचा, किफायतीचा, &c. किफायतवार, किफायती, नफेवार, सरफेवार, लाभदायक, सफल, फलद्रूप.

Gaining, *n.* v. V. 1.—*act.* मिळवणें *n.* &c. मिळवणूक *f.* मिळवणी *f.*

2—*act.* कमावणें *n.* &c. उपार्जन *n.* उपार्जना *f.* अर्जन *n.* अर्जना *f.* संपादणूक *f.* संपादन *n.*

To Gainsay, *v. a. contradict, controvert.* खंडणें, वाद *m.* घेणें *g. of o.* उलट *adv.* बोलणें-सांगणें, उलट *m. f.* - उलटा *m.* घेणें *with* वर *of o.* प्रत्याख्यान *n.* - विपरीत कथन *n.* - विरूद्ध कथन *n.* कूरणें.

Gairish, *a. gaudy,* v. Fine. भडक, झळक, भडकीचा.

Gait, *n. air or manner of walking.* गति *f.* चाल *f.* चालण्याची नीक *f.* - ढब *f.*

Solemn or stately g. गजगति *f.*

GALANGAL, *n. alpinia g.* कोळंजन*n.*

GALAXY, *n.* v. MILKY WAY. आकाशगंगा *f.*

GALBANUM, *n.*—the gum-resin. गंधाबिरोजा *or* गंधाबेरोजा *m.*

GALE, *n. vehement wind.* वावटळ *or* वावटूळ *f.* दोसण *f.* जवळ *or* जोळ *n.* महावात *m.* वातूल *m.* वात्या *f.*

2 See PASSION.

GALL, *n. bile.* पित्त *n.*

GALL *or* GALL-NUT, *n.* मायफळ *n.* माजूफळ *n.* माजा *m.*

Black g. काळामाजा *m.*

White g. गोरामाजा *m.*

To GALL, *v. a. fret the skin.* चोळटणें, चोळवटणें, घासणें, घासटणें, सोलणें, लागणें.

2 *annoy, vex,* v. To TEASE. जाचणें, छडणें, छळणें, जाचणी *f.*-जाचणूक *f.* करणें, इजा *f.*-दुःख *n.*-उपद्रव *m.* देणें.

GALLANT, *a gay,* v. FINE. भडक, भडकीचा, छानदार, छानीचा.

2 *spirited,* v. BRAVE. रगदार, रगेल, रग्या, दिलदार, शौर्यशाली, प्रतापशाली.

3 *courtly to ladies.* स्त्रीसम्मानी, स्त्रीजननोषी, स्त्रीजनानुवर्त्ती, स्त्र्यादरी, स्त्रीसत्कारी, स्त्रीप्रेमी.

GALLANT, *n. paramour, &c.* v. LOVER. धगड, जार, उपपति, इष्कबाज, इष्की.

Rival g. सवतळा *or* सवताळा.

GALLANTLY, *adv.* v.A. 2. दिलदारीने, मोठे छातीने, शौर्यपूर्वक.

3 स्त्रीजनानुवृत्तीने, स्त्रीसन्मानपूर्वक, स्त्रीसत्कारबुद्धीने.

GALLANTRY, *n.* v. A. 1. See FINERY.

2 दिलदारी *f* जवानमर्दी *f.* मर्दाई *f.*

3 स्त्रीजनानुवृत्ति *f.* स्त्रीसत्कार *m.* स्त्रीसन्मान *m.*

I *vicious* g. इष्कबाजी *f.*

GALLERY, *n.* सज्जा *m.*

GALLIMATIA, *n.* v. NONSENSE. अगडतगडन. अगडबगडन. अकडंतिकडंन. इधरतिधरन.

GALLIMAUFRY, *n* v. MEDLEY. खिचडी *f.* खिचडमिचडन. गोतांवील *f.*

GALLING, *p. a.* v. V. 2. जाचणारा, &c. जाचक, छळक.

To GALLOP, *v. n.* चौकणें, चौखूर *adv.* उडणें-धावणें-उडत चालणें-जाणें, चौकावर जाणें-येणें, भरधाव चालणें-पळणें.

To GALLOP, *v. a.* दवडणें, दामटणें, पिटणें, दपटणें, पिटाळणें, हकारणें, फेकणें.

To g. up and down. फेरणें, फेर *m.*-फेरफटका *m.* देणें.

To g. violently. ताण *m.* देणें.

GALLOP, GALLOPING, *n.* v. V. A. दवडणें *n.* पिटणें *n.* &c.

To put out in a g. चौखूर-भरधांव-&c. काढणें, घोडा *m.* फेकणें-हकारणें-चौकावर आणणें.

I—the pace. चौक *m.* चौकचाल *f.* दवडचाल *f.* भरदपट *f.* भरधांव *f.* भरइयाल *f.* दुडाण *n.* दुडाणचाल *f.*

In a g. भरदपट, भरधांव, भरइयाल, चौखूर.

GALLOPIN, *n. servant for the kitchen.* खटपट्या.

To GALLOW. See To FRIGHTEN.

GALLOWAY, *n. small sized horse.* आडघोडा *m.*

GALLOWS, *n.* फांशी देण्याचा खांब *m.* गळ्याची लांकडें *n. pl.*

To GAMBLE, To GAME, *v. n. play at dice, cards, &c. for a stake.* पणाचा खेळ *m.*-पैजेचा खेळ *m.*-हारजिनीचा खेळ *m.*-&c. करणें, फांसे *m. pl.*-जुवा *m.*-जुगार *m. n.*-द्यूत *n.*-&c. खेळणें, जुवेबाजी *f.* करणें.

GAMBLER, GAMESTER, *n.* v. V. पणाचा खेळणारा, पैजेचा खेळणारा, &c. जुवाखेळणारा, फांसेखेळणारा, &c. जुगारी *or* ऱ्या, जुवेबाज, द्यूतकार, अक्षद्यू, अक्षद्यूत, अक्षधूर्त्त, कितव.

GAMBLING, GAMING, *n.* v. V.—*act.* जुवा खेळणें *n.* फांसे खेळणें *n.* &c. जुगार *m. n.* जुवा *m.* जुवेबाजी *f.* द्यूत *n.* पणाचा-पैजेचा-हारजिनीचा-मांडणीचा-&c. खेळ *m.*

GAMBLING-HOUSE, *n.* जुवाखेळण्याचा अड्डा *m.*-फड *m.* जुव्याचा-जुगाराचा-जुगाऱ्याचा-&c. अड्डा *m.* द्यूतशाला *f.*

GAMBOGE, *n.* रेवचिनीचा शिरा *m.*

To GAMBOL, *v. n.* v. To FRISK, To PLAY. खिदडणें, खिदळणें *or* खिदाळणें, बोकलणें, उड्या *f pl.* मारणें, नाचणें, बागडणें, हुंदडणें.

2—in the water. डुबणें, डुबकणें, बुडकणें.

GAMBOL, GAMBOLING, *n.* v.V. 1. खिदडणें *n.* &c. खिदडा *m.* उड्या *f. pl.* नाच *m.*

GAMBRELS, *n. hind legs of a horse.* पिच्छाडी *f.*

GAME, *n. sport,* v. PLAY. खेळ *m.* क्रीडा *f.* कौतुक *n.*

To make game of. See To MOCK.

2 *jest, not earnest.* मस्करी *f.* खेळ *m*

3 *match at play.* डाव *m. v.* खेळ, बाजी *f. v.* खेळ.

Full g. lit. fig. भरडाव *m.*

Losing g. उतार बाजी *f.*

4 *animals of game.* पारध *f.* शिकार *f.* मृगया *f.*

To GAME. See To GAMBLE.

GAME-COCK, *n.* लढाऊ कोंबडा *m.* पैजेचा कोंबडा *m.*

GAMESOME, *a.* See PLAYFUL.

GAMMER, *n.*—the compellation. बया *f.*

GAMUT, *n musical scale.* ग्राम *m.* स्वरग्राम *m.* सरिगमपधनी *f.*

The notes of the *gamut* are:—षड्ज, ऋषभ, गांधार, मध्यम, पंचम, धैवत, निषाद *pop.* निखाद.

Chanting the notes of the g. सारिगम *f.*

Running down the notes of the g. अवरोह *m.*

Running up the notes of the g. उगर *f. v.* घे.

GANDER, *n* हंस *m.* कलहंस *m.* वरट *m.*

GANG, *n.* v. BAND. टोळी *f.* थवा *m.* चुंग *f.* झुंड *f.* गट *or* गट्ट *m.* गट्टा *m.* मुठाण *n.*

GANG-WAY, *n.* जहाजावर जाण्याचें दार *n.*

GANGES, *n.* गंगा *f.* भागीरथी *f.* देवनदी *f.* त्रिवेणी *f.*

G. of heaven. v. MILKYWAY. आकाश गंगा *f.*

G. of the infernal regions. भोगवती *f.*

Spot on which the g. descends. गंगोत्री *f.*

GANGRENE, To GANGRENE. See MORTIFICATION, To MORTIFY.

GAOL, *n. prison.* बंदिखाना *m.* कैदखाना *m.* बंदखाना *m* तुरुंग *m.* बंदिशाला *f.* कारागार *n.* कारागृह *n.*—in covert phrase. ज्ञानमठ *m.*

GAOL-DELIVERY, *n.* बंदखलास *m.*

GAOLER, *n.* बंदिखान्याचा-तुरुंगाचा-&c. अधिकारी, बंदिशालाध्यक्ष, कारागृहाधिकारी, कारापति.

GAP, *n.* खिंड *f. dim.* खिंडकुली *f. or* लें *n. or* खिंडुकली *f. or* लें *n. and enhanc.* खिंडार *or* रें *n.* खाड *f. enhanc.* खांडार *n.* भोक *m.* संधि *m. f.*

Large g. भगदड *or* ळ *or* भगदाड *n.* भगाड *n.* भगास *n.* भोकसा *or* भोसका *m.* भोसकट *or* टें *n.* खांडार *n.* खिंडार *or* रें *n.*

2 fig. *intermitted day or time,* v. BREAK. खाडा *m.* नागा *m.* खंड *m.*

GAP-TOOTHED, *a.* दांत पडका *or* गा, बोंथरा, बोंचरडा, बोंथरखंड *or* डा, बोंथरखिंड्या.

To GAPE, *v. n. yawn.* जांभई *f.*-जांभळी *f.* घेणें-देणें, *or, with in con.* येणें, जृंभणें.

2 *open widely,*—a plank, a fruit, the ground, &c. उकलणें, वसाणें, चिचकणें, भेगलणें, भेगलणें, तडणें, तडकणें, भळ्ं *f.*-भेग *f.* पडणें *in. con.*

3 *open the mouth from wonder,* &c. आ *m.* पसरणें-वासणें, तोंड *n.* वासणें-चिचकणें.

GAPE, GAPING *n. v.* V. 1. जांभई *f.* जांभळी *f.* जृंभा *f*

GAPER GAPING, *p. a. v.* V 3. आ पसऱ्या, तोंडवासा, आपसरलेला, तोंड वासलेला.

GARB. See CLOTHES, DRESS.

GARBAGE. See REFUSE.

To GARBLE, *v. a. sift, separate, pick, &c.* गाळणें, गाठागाळ *f.* करणें-करून सांगणें *g. of o.* गाळून गाळून सांगणें-लिहिणें.

GARBLED, *p. v.* V. गाळलेला, &c. गाळागाळीचा.

GARDEN, *n.* बाग *m. f. dim.* बगीचा *m.* वाटी *f.* वाटिका *f* उपवन *n.* कृत्रिमवन *n.* आराम *m.* उद्यान *n.*

Flower g. फुलबाग *m. f.* पुष्पवाटिका *f.*

Gardens—compreh. *gardens, plantations,* &c. बागबगीचे *m. pl.*

G -fruits. बागाइती फळें *n. pl.*

Kitchen g. मळा *m.* बागाईत *n.*

Of or belonging to a g. बागाइती.

GARDEN-GROUNDS, GARDEN-LAND, *n.* बागाईत *n.* बागाइती जमीन *f.*

GARDEN-PLOT, *n.* तक्का *m.* क्यारी *f.* ताटवा *m.* बाफा *m.*

GARDEN-STUFF, *n.* बागाइत *n.* बागाईती *f.* माळवें *n.*

Portion of g. exacted as market-toll. शेव *f.*

GARDENER, *n.* माळी, बागवान, काछी, कुंजरा *or* कुंजडा *m.*

Flower-g. फुलमाळी.

Gardener's ward, quarter, &c. माळवडा *m.* माळी आळी *f.*

Kitchen-g. मळेकरी.

GARDENING, *n.* बागकाम *n.* माळीपणा *m.* बागवानपणा *m.* बागवानी *f.*

GARGARISM, GARGLE, *n. wash for the throat.* गुळणा *m.* गुळणी *f.* गुरळा *m.* कुळी *f.* गुळण्याचें-&c. औषध *n.* गंडूष *m.* आचमनीय *n.*

To GARGARIZE, To GARGLE, *v. a.* गुळणें *m. pl.* गुळण्या *f. pl.* -&c. करणें, खुळखुळावणें, खुळबुळावणें.

GARLAND, *n.* हार *m.* माला *pop.* माळ *f.* माला *f.* (in comp. as पुष्पमाला, पर्णमाला, शाखामाला), गजरा *m.* घोंस *m.* चीप *f.* माल्य *n.* स्रक् *or* स्रग् *f.*

G. of wild flowers. वनमाला *f.*

GARLIC, *n.* लसूण *m. f.* लशुन *n.*

Clove of g. लसूणवी *f.* पांकळी *f.* बोंवा *m.* लसूण *n.* वोय *f.*

GARMENT, *n. v.* CLOTHING, CLOTHES. पांघरूण *n.* वस्त्र *n.* प्रावरण *n.*

G. of patches. कंथा *f.* वाकळ *f.* गोदडी *f.*

GARNER, *n. v.* GRANARY. कोठी *f.* कोठार *n.*

GARNET, *n.* याकूत *m.*

To GARNISH *v. a. decorate.* सजणें, सजवणें, साजरा-सुशोभित-&c. करणें.

GARNITURE. See ORNAMENT.

GARRET, *n. room at the top of a house.* शेवटचे माडीवरची खोली *f.* माळ्यावरची खोली *f.*

GARRISON, *n.*—the place. ठाणें *n.* ठाण्याचा-ठाणबंदीचा गांव *m.*-किल्ला *m.*-&c.

2—the troops. ठाण्यांतील-ठाण्याच्या गांवांतील-&c. शिपाई *m. pl.* किल्ल्याचे रखवालीस ठेवलेली माणसें *n. pl.* किल्लेराखण *f.*

GARRULITY, *n. v.* A. वाचाळपणा *m.* वटवटेपणा *m.* &c.

GARRULOUS, *a. v.* TALKATIVE. बोलगाडा, वाचाळ, वटक्या, बहुभाष.

GARTER, *n* मोजेबंद *m.*

GAS, *n.* वायु *m* ? वाष्प *n.* ?

GASCONADE *n. v.* BOAST. शेखी *f.* शेखीचें बोलणें *n.*

GASEOUS, *a. v.* N. वायुरूप, वातरूप.

GASH, *n. deep and wide cut.* भोकसा *or* भोसका *m.* भगदड *n.* वार *m.* घाव *m.*

To GASP, *v. n. v.* To PANT. धापा *f. pl.* देणें-दाटणें, धापलणें, धापणें, लाहक्या *f. pl.*-अहाळण्या *f. pl.* देणें, कांसळणें.

GASP, GASPING, *n* v V. धाप *f.* लाहकी *f.* अहाळणी *f.* दम *m.* कासथास *m.* ऊर्ध्वम. उदान *n.*

The last g. घुट्टन.

GASTRIC, *a. belonging to the belly or stomach.* जाठर, जठरसंबंधी.

G. juice. जठराग्नि *m.* जठरानल *m.* कोष्ठाग्नि *m.* (These words mean literally *fire of the belly*).

GATE, *n* (of a city, palace, &c.). द्वार *pop.* दार *n.* दरवाजा *m.* गोपुर *n.*

Front or grand g. सिंहद्वार *n.* महाद्वार *n.*

2 (of a village or ward, &c.). वेस *f.* फाटक *m.* फाटक *n.* दरवाजा *m.*

3 (of an enclosure, in a fence, &c.). झडपा *m.* झांपा *m.* तकटें *or* तटकें *n. dim.* तटकी *f.* कवाडी *f.* ताटी *f.* वेस *f.* फाटक *n.* फांकट *n.*

GATE-KEEPER, *n* (of a village). वेसकर, द्वारपाळ.

GATE-WAY, *n.* दरवाजा *m.* देवडी *or* देवढी *f.* गोपुर *n.*

To GATHER, *v. a. collect.* गोळा करणें, एकवटणें, मिळवणें, गोळावणें, सावडणें, जमा करणें, जमविणें, एकवट-एकत्र करणें, कवळणें, जमावणें, गुंडाळणें, गवसणें, संग्रह *m.*-संचय *m.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *crop, pluck.* तोडणें, काढणें, तोडून घेणें, उतरणें, तोडणी *f.*-तोडा *m.* -&c. करणें *g. of o.*

3 *draw together, into narrow compass, &c.* सावरणें, अटपणें, आवरणें, अखुडणें, सापसारणें, अटोप *m.*-आवर *m.*-आवरण *n* -&c. करणें.

4 v. To PUCKER. मुरूडणें *or* मुरडणें.

5 (sums due, &c.). उगवणें, उकळणें, वसूल करणें, उगावा *m.*-उगावागा *m.*-&c. करणें *g. of o.*

6 *collect logically.* अनुमान *n.*-तर्क *m.* करणें, हाशील *n.* घेणें, तर्काने -तर्क करून-अनुमान करून-&c. काढणें, सिद्ध करणें, सिद्धांत *m.*-&c. काढणें.

To GATHER, *v. n. come together, collect, assemble.* एकवटणें, मिळणें, गोळा होणें, जमणें, एकवट-एकत्र होणें, जुटणें, जुडणें.

2 v. To PUCKER. सुरकुतणें, मुरूडणें *or* मुरडणें, अखुडणें.

3 *generate pus.* पुनळणें, पुलेणें, पुलेजणें, पुवारणें, पुळणास येणें.

GATHER, *n. v.* PUCKER. सुरकुती *f.* चिरमी *f.*

GATHERED, *p. v.* V.A. 1. गोळा केलेला, एकवटलेला, &c. जमा, साचीव, संगृहीत, संचित, समवेत, समाहित, संहित, मिलित, एकस्थ,

2 तोडलेला, &c. उतरींव.

3 सावरलेला, अटपलेला, &c.

4 मुरडलेला, &c. मुरडींव.

GATHERER, *n. v.* V. A. 1. गोळा करणारा, &c. संचय-संग्रह-&c. कर्ता.

GATHERING, *n. v.* V. A. 1.—*act.* गोळा करणें *n.* &c. जमाव *m.* संग्रहण *n.* संग्रह *m.* एकीकरण *n.* चयन *n.* चय *m.* समाहरण *n.* समाहार *m.* संहार *m.*

2 तोडणें *n.* &c. तोडणी *f.* तोडा *m.* ओढा *m.*

3 सांवरणें *n.* &c. सावरणी *f.* अटोपणी *f.* अटोप *m.* आवरण *n.* आवर *m.*

4 मुरडणें *n.*

5 उगवणें*n.* उगवण*f.* उगवणी*f.* उकळीन*f.n.* उकळ्या*m.* उगावा*m.* उगवील*f.* उगावागा*m.* उग्राणी*f.*
I *a g. a puckering.* चिरमी*f.* सुरकुती*f*
II *a tumor,* &c. दुखरूं*n.*

GAUDERY See FINERY.

GAUDILY, *adv* v. A. छानीने, टुमीने, भडकमारून.

GAUDINESS, *n.* v. A. छान*f.* शान*f.* भडक*f. v* मार, भळभळाट*m.* टूम*f.*

GAUDY, *n.* v. FINE. देखणाऊ, देखाऊ, टुमदार, भडक, भबूक, भडकीचा, ठिकमिरवणा, शानदार, छानीचा

To GAUGE. See To MEASURE.

GAUNT, *n.* v. LEAN. रोड, रोडका, सडकपातळ, काटंग्या, रोडांग्या, पातळांग्या, हाडगळ, हाडळ, एकपासोळीचा.

GAUNTLET, *n.* दस्ताना*m.* वज्रमुष्टि*m. pop.* वज्रमूठ*f.*
To take up the g. पण*m.* उचलणें, विडा*m.* उचलणें.
To throw the g. पण*m.* मांडणें-स्थापणें-रोवणें.

GAUZE, *n.* कपरभूल *or* धूरकपूर*m.*

GAWKY, *a.* v. AUKWARD. अनाडी, अडाणी.

GAY, *a. airy, blithe, lively,* v. MERRY. आनंदी, आनंदवृत्ति, उल्हासी, उल्हासवृत्ति, खुशदिल, खुशमौजा, खुशमौजी.
2 *fond of amusements and sports.* रंगेल, रंगेला, रंगेली, रंगी, रंगिला, ख्याली, चयनी, कौतुकी, गुलहौशी *or* हौशा, खुशालचंद, विलासी.
3 See FINE.

GAYETY, GAYNESS, *n.* v. A. 1. आनंदवृत्ति*f.* आनंदस्वभाव*m.* उल्हासवृत्ति*f.*
I See MERRIMENT, MIRTH II See PLEASURE.

To GAZE, *v. n. look intently.* टक-टकटक-टकमक-टकाकां-मुटमुट *adv.* पाहणें, टक*f.*-टकळी*f.* लावणें-लावून पाहणें, टुकटुकणें, टुकणें, टोकणें.

GAZE, GAZING, *n.* v. V. टकमक पाहणें*n.* &c. टक*f.* टकळी*f.* एकाग्रदृष्टिपात*m.*

GAZETTE, *n. newspaper.* अखबार*f.* वर्त्तमानपत्र*n*

GAZINGLY, *adv.* v. V. टक, टकटक *or* कां *intens.* टकाकां, टकमक *or* कां.

GAZING-STOCK, *n.* दृष्टिपात्र*n.* उपहासदर्शनास्पद*n.*

GEAR, *n.* (of a cart, plough, &c.) *harness, tackle.* वेठण*n.* तेगार*m.* सरंजाम*m.* सामान*n.*

GELATINE, GELATINOUS, *a. resembling gelly, viscous.* चिकीचा, चिकीसारखा, चिकचिकीत.

To GELD, *v. a. castrate.* खसी करणें, अंड*m.* कापणें, मुष्कछेदन*n.* करणें *g. of o.*

GELLY. See JELLY.

GELT, GELDING, *n. animal gelt.* खसी केलेला-खसी-भादा *or* भाद्या घोडा &c.

GEM, *n. precious stone.* रत्न*n.* मणि *or* मणी*m.* जवाहीर*n.* मणका*m.*
G.-mine. रत्नाकर*m.*
Hidden g. *fig.* झांकलें माणीक*n.*
Judge or connoisseur of gems. रत्नपारखी.
Middle g. of a string. मध्यनायक *pop.* मदनायक*m.*
The nine gems. नवरत्नें*n. pl.*
Of or belonging to a g. जवाहिरी.
Set or studded with gems. रत्नजडीत, रत्नखचित.
Socket of a g. कोंदण*n.*
String of gems. मणिमाला*f.* मणिसर*m.*
To mount gems. कोंदण*n.* करणें.

GEMINI, *n.*—the zodiacal sign. मिथुन*n.* युग्म*n.* द्वंद्व*n.*

GEMMARY, GEMMEOUS, *a. pertaining, &c. to gems.* रत्नाचा, जवाहिरी, रत्नसंबंधी, रत्नविषयक, मणिसंबंधी.

GENDER, *n.*—in gram. लिंग*n.*
Feminine g. स्त्रीलिंग*n.*
Masculine g. पुल्लिंग*n.*
Variation (of words) through g. लिंगकार्य*n.*

To GENDER. See To BEGET.

GENEALOGICAL, *a.* v. N. वंशचरित्राचा, वंशानुक्रमविषयक, वंशानुक्रमसंबंधी, &c

GENEALOGIST, *n.* कुलाचार्य्य, कुलक्रम-वंशक्रम-&c. दर्शक, कुलक्रमज्ञ.

GENEALOGY, *n. history of a pedigree.* वंशचरित्र*n.* वंशानुचरित*n.* वंशावलिवर्णन*n.* कुलक्रमचरित्र*n.*
2 *pedigree.* वंशावळ*f.* वंशानुक्रम*m.* कुलक्रम*m.* वंशपरंपरा*f.* कुलपरंपरा*f.*

GENERAL, *a. belonging to the genus, generic.* जातीचा, जातिमात्राचा, साधारण, सामान्य, जातिमात्रविषयक, जातिमात्रसंबंधी.
2 *not particular, not specified.* साधारण, सामान्य, औत्सर्गिक, मोघम *or* मोहगम, अवच्छिन्न, अपरिच्छिन्न, अविशेष, अप्रतिपादोक्त.
3 *usual, customary,* v. COMMON. रूढीचा, रूढीतला, व्यावहारिक *pop.* व्यवहारिक, प्रायिक.
4 *public, relating to all* v. COMMON. सर्वांचा, सर्वसंबंधी, सर्वसाधारण.

GENERAL, *n. commander of an army.* सेनापति, सैन्याध्यक्ष, सैन्याधिपति, सेनाकर्त्ता, वख्शी *or* षी *or* बक्षी.

GENERALITY, GENERALNESS, *n.* v. A. 1. साधारण्य*n.* सामान्य*n.* साधारणत्व*n.* सामान्यता*f.* जातित्व*n.* जातिस्वभाव*m.*
2 साधारण्य*n.* साधारणत्व*n.* सामान्य*n.* साधारणभाव*m.* सामान्यभाव*m.* अविशेषत्व*n.*
3 रूढि*f.* प्रचार*m.* प्रायिकत्व*n.*
I See MAIN, MAJORITY.

To GENERALIZE, *v. a.* साधारण्य*n.* आणणें, साधारण्य आणून करणें-बहिवाटणें, साधारण्यांत आणणें.

GENERALLY, *adv* v. A. 2. साधारणरूपाने, सामान्यरूपाने, साधारणरीनीने, सामान्येंकरून, सामान्यतः, उत्सर्गतः, अविशेषतः, सदर.
3 बहूतकरून, प्रायः, प्रायशः, सामान्यतः, बहुधा, बहुशः.

GENERALSHIP, *n. office of a general.* सेनापतित्व*n.* वख्शीगिरी*f.*

To GENERATE, *v. a.* v. To BEGET. उत्पन्न करणें, उत्पादणें, जनन*n.*-प्रजनन*n.* करणें.

GENERATION, *n.* v. V.—*act.* उत्पादणें*n.* जनन*n.* प्रजनन*n.*
I *a g. single succession.* पिढी*f.* पुस्त*m.* पुरुष*m.*
From g. to g. पिढीदरपिढी, पुस्तदरपुस्त, पिढीपेस्तर.

GENERATIVE, *a. that has the power of propagation.* जननशक्तियुक्त, जननशक्तिविशिष्ट, जननशक्तिक.

GENERIC, GENERICAL, *a.* v. GENERAL. जातीचा, जातिसंबंधी, साधारण, सामान्य.

GENERICALLY, *adv.* v. A. सामान्यतः, जातिसंबंधीं, जातिविषयीं.

GENERICALNESS, *n.* v. A. जातित्व*n.* जातिस्वभाव*m.* साधारण*n.* साधारण्य*n.* सामान्य*n.*

GENEROSITY, GENEROUSNESS, *n.* v. A. 1. दातेपणा*m.* उदारपणा*m.* सढळपणा*m.* धौताली*f.* औदार्य*n.* उदारत्व*n.* दातृत्व*n.* दानशौर्य*n.* दानशूरता*f.* दानशीलता*f.* दानोत्साह*m.*

GENEROUS, *a. liberal, bountiful.* उदार, दाता, धौताल, प्रदाता (esp. in comp. as धनप्रदाता, अन्नप्रदाता, विद्याप्रदाता), दानशूर, दानशील, त्यागशील, हातचा सुटा, हाताचा मोकळा, सढळ, उदारवृत्ति, उदारस्वभावा-

चा, औदार्यशाली, दातार, दायी, दानी (esp. in comp.), दानत्वशाली, वदान्य, बहुप्रद.

Some terms for *a generous person*, are कर्ण *or* कर्णाचा अवतार, देववा, दुपती धेनु, दानशूर, दानवीर, वीर, दानशौंड.

Person generous with the property of another. आईजीच्या दौंदावर बाईजी उदार असा.

2 See MAGNANIMOUS.

GENEROUSLY, *adv.* v. A. 1. सढळपणाने, औदार्याने, औदार्यपूर्वक, मोकळ्या हाताने, &c.

2 उदारमनाने, मोठ्यामनाने.

GENIAL, *a. that agrees with one's constitution.* मानणारा, प्रकृतीस मानणारा, अनुकूल, अनुगुण, सात्म्याचा, प्रकृत्यनुगुण.

GENITALS, *n. parts belonging to generation.* उपस्थ *m.n.* जननांग *n.* जननाव्यव *m* षड *m.*

GENITAL, *a. pertaining to generation.* जननविषयक, जननसंबंधी, प्रजननसंबंधी, प्रजोत्पादनसंबंधी.

GENITIVE, *n.*—the case. संबंध कारक *n.* षष्ठी कारक *n.* षष्ठी *f.*

GENITURE, *n.* v. BIRTH. जन्म *m.n.*

Lord of the g.—in astrology. जन्मनक्षत्र *n.*

GENIUS, *n. protecting power, &c.* देवता *f.* (as ग्रामदेवता, स्थलदेवता, वनदेवता, &c.) दैवत *n.* माहात्म्य *n.* (as स्थानमाहात्म्य, ग्राममाहात्म्य, देशमाहात्म्य)

G. of a place. स्थलदेवता *f.* क्षेत्रपाल *m.*

G. of dwelling places. वास्तुदेवता *f.* वास्तुपुरुष *m.*

2 *mental power.* बुद्धिवैभव *n.* बुद्धिपाटव *n.* प्रज्ञा *f.* सुधी *f.* कल्पनाशक्ति *f*

3 *disposition of mind.* बुद्धि *f.* बुद्धीची धांव *f.*

4 *a* genius. See CLEVER.

GENTEEL, *a. polite, of good manners, &c.*—persons. शिष्ट, सभ्य, चालीचा, शिष्टसंप्रदायी, सभ्यसंप्रदायी, शिष्टाचार, सभ्याचार, शिष्टाचारसंपन्न, सभ्याचारसंपन्न.

2—of manners, customs, &c. v. GENTLEMANLY. गृहस्थी, शिष्ट, सभ्य, शिष्टाचाराचा.

GENTEELNESS, *n.* v. A. 1. मनुष्यपणा *m.* माणुसकी *f.* गृहस्थपणा *m.* गृहस्थगिरी *f.* शिष्टाई *f.* शिष्टाइकी *f.* सभ्यता *f.* शिष्टता *f.*

GENTIAN, *n. g. cherayta.* किरात *pop.* किराईत *n.* किराईत कोडकी *f.* किराईत फुलकी *f.* चिराईत *n.*

Stick or dried g. काडेचिराईत *n.*

GENTILITY, *n. good extraction.* कुलीनता *f.* आभिजात्य *n.* वर्णश्रेष्ठता *f.* वर्णश्रेष्ठ्य *n.* कुलश्रेष्ठ्य *n.* सद्वंशता *f.* वंशविशुद्धि *f.*

2 See GENTEELNESS.

GENTLE, *a. well-born, of good birth.* पिढीजाद *or* जादा, कुलवंत, जातिवंत, असल, असील, जातीचा, कुलीन, कुलज, घरंदाज, वंशज, वंश्य, वंशविशुद्ध, सद्वंश, अभिजात, खांदानीचा, खाणीचा, वर्णश्रेष्ठ, सुवर्ण, सुजात, आर्य.

2 *meek, peaceable,* v. MILD. गरीब, धिमा *or* धिम्मा, संत *or* संथ, स्वभावाचा सौम्य-शांत-&c. सौम्य, सौम्यवृत्ति, शांत, नरम, मिसकीन, अक्रूर, बापडा, बापुडवाणा *or* णी.

3 *moderate, mild.* नरम, सौम्य, मृदु, कोमल.

4—a breeze, &c. हलका, मंद, संत *or* संथ.

GENTLE-FOLK, *n.* पांढरपेशा *m.* पांढरपेशाचे लोक *m. pl.* पांढरपेशीलोक *m. pl.* गृहस्थलोक *m. pl.* सभ्यलोक *m.* कुलीनलोक *m. pl.*

GENTLE-MAN, *n.* गृहस्थ *m.* साहेब *m.* सज्जन *m.* सुजन *m.* सुमनुष्य *m.* सभ्यजन *m.* सभ्यपुरुष *m.*

GENTLE-MANLIKE. See GENTLEMANLY.

GENTLE-MANLINESS, *n.* v. A. 1. माणुसकी *f.* मनुष्यपणा *m.* गृहस्थगिरी *f.* गृहस्थपणा *m* सुजनता *f.* सुजनत्व *n* सौजन्य *n.* सभ्यवृत्ति *f.* सौजन्यवृत्ति *f.*

GENTLE-MANLY, *a. polite, courteous, &c.*—person. सभ्य, शिष्ट, चालीचा, सभ्यवृत्ति, शिष्टवृत्ति, सुजनवृत्ति, सौजन्यवृत्तीचा, सभ्याचार, सभ्याचारसंपन्न, शिष्टाचार, शिष्टाचारसंपन्न.

2 *becoming a gentleman; polite, &c.*—acts, customs, &c. गृहस्थी, गृहस्थगिरीचा, शिष्ट, सभ्य, सौजन्याचा, सभ्याचाराचा, शिष्टाचाराचा, गृहस्थास योग्य, गृहस्थोचित, गृहस्थाई, सभोचित.

GENTLE-WOMAN, *n. lady.* कुलीनस्त्री *f.* कुलस्त्री *f.* कुलवधू *f.* कुलांगना *f.*

GENTLENESS, *n.* v. A. 1 and GENTILITY. कुलीनता *f.* आभिजात्य *n.* वर्णश्रेष्ठता *f.*

2 गरीबी *f.* धिमाई *or* धिम्माई *f.* नरमाई *f.* भलाइकी *f.* भलाई *f.* माधुर्य *n.* संथपणा *m.* शांति *f.* शांतस्वभाव *m.* शांतवृत्ति *f.* सौम्यवृत्ति *f.* सौम्यप्रकृति *f.* स्वभावमार्दव *n.*

3 नरमाई *f.* मंदी *f.* मृदुता *f.* कोमलता *f.* सौम्यता *f.* मांद्य *n*

4 हलकेपणा *m.* मंदी *f.* मांद्य *n.* मंदता *f.*

GENTLY, *adv.* v. A. 2. धिमेपणाने, संतपणाने, नरमाईने, &c. सौम्यरीतीने, सौम्यवृत्तीने, शांतवृत्तीने.

I *softly, without force or violence.* हलक्याने, हळू, धिरे, धिरेधिरे, धिराधिरे, हळूच, हळूकण, हळूकर, हळूदिशी.

GENTRY. See GENTLE-FOLK.

GENUFLECTION. See KNEELING

GENUINE, *a. not counterfeit, not spurious, real.* खरा, असल, असील, थेट, सत्य, अकपट, अकृत्रिम, चोख, शियांचा, खाणीचा, हाडखरा, हाडाचा खरा *or* चांगला, खऱ्या हाडाचा.

GENUINENESS, *n.* v. A. खराई *f.* खरेपणा *m.* असलपणा *m.* चोखपणा *m.* थेटपणा *m.*

GENUS, *n. class.* जाति *f.* जात *f.* जातिपक्ष *m.* गण *m.* वर्ग *m.*

GEOGRAPHER, *n.* v. N. भूगोलविद्यावेत्ता, भूगोलविद्याकवि.

GEOGRAPHICAL, *a.* v. N. भूगोलविद्येचा, भूगोलविद्यासंबंधी, भूगोलविद्याविषयक.

GEOGRAPHY, *n.* भूगोलविद्या *f.*

GEOLOGICAL, *a.* v. N. भूस्तरविद्येचा, भूस्तरविद्यासंबंधी-विषयक.

GEOLOGIST, *n.* भूस्तरविद्यावेत्ता, भूस्तरनिरूपक, क्षितिरचनावेत्ता.

GEOLOGY, *n. science of the structure of the earth.* भूस्तरविद्या *f.* भूस्तरनिरूपणविद्या *f.* क्षितिरचनाशास्त्र *n.* भूकवचशास्त्र *n.*

GEOMANCER, *n.* v. N. रमली.

GEOMANCY, *n. divination by figures, &c.* रमल *m.*

GEOMETER, GEOMETRICIAN, *n.* v. N. रेखागणिती, रेखागणित्या, रेखागणक.

GEOMETRICAL, *a.* v. N. रेखागणिताचा, क्षेत्रतत्वविद्येचा, क्षेत्रतत्वविद्यासंबंधी.

GEOMETRY, *science of the mensuration of lines, surfaces, &c.* रेखागणित *n.* रेखाकोणगोलादिविद्या *f.* क्षेत्रतत्वविद्या *f.*

2 *mensuration of the earth.* ज्यामिति *f.* भूमिति *f.* भूमापन *n.* क्षेत्रमापन *n.*

GERM, *n. sprout.* अंकुर *m.* कोंभ *m.* मोड *m.* कोरक *m.*

GERMAN, *n. first cousin.* भाऊ *m.* (बहीण *f.*) बंधु *m.* बंधुजन *m.* बांधव *m.*

To GERMINATE, *v. n.* v. To SPROUT. अंकुरणें, फुटणें, मोडणें, &c. येणें, मोडावणें.

GERMINATED, *p.* v. V. अंकुरलेला, &c. मोड आलेला, अंकुरित, उद्भिज्ज.

GERMINATION, *n.* v. V.—*act.* अंकुरणें *n.* फुटणें *n.* &c. मोड *m.*

GESTATION, *n.* गर्भाचें वाहणें *n.* गर्भधारण *n.* गर्भवहन *n.* गर्भारपणा *m.* गाभणपणा *m.* (of beasts).

To GESTICULATE, *v. n. make gesture.* हावभावm *pl.* अंगविक्षेपm.-अभिनयm.-&c. करणें, भावm. *pl.* दाखवणें.

GESTICULATION, *n. v. V.—act.* हावभाव करणेंn. &c. अंगविक्षेपm. अंगहारm. आंगिकचेष्टा *f.* अभिनयm. अभिनीति *f.*

GESTICULATORY, *a. representing in gestures.* अंगविक्षेपाचा, आंगिक.

GESTURE, *n. movement of the body or limbs.* हावभावm. *pl.* इंगितn. अंगविक्षेपm. अंगभंगm. अदा *or* आदाm. सूची *f.*

Manual gestures. हातवारेm. *pl.*

To GET, *v. a. procure, obtain, gain.* मिळवणें *or* मेळवणें, संपादणें, जोडणें, घेणें, पावणें, मिळणें, लाभणें, लाधणें, लाहणें, गावणें *(these five with inv. con.)*, हस्तगत-प्राप्त करणें *or* होणें *inv. con.* संपादणी *f.*-संपादणूक *f.*-&c. &c. करणें *g. of o.*

To get a beating. मारm.-&c. खाणें, तोंडांत खाणें.

2 *gain as profit, earn, acquire,* v. To GAIN. मिळवणें, कमावणें, अर्जणें, अर्जनn.-उपार्जनn.-&c. करणें *g. of o.*

3 *prevail on,* v. To INDUCE. वळवणें, मनn. मनावणें

To GET, *v. n arrive at,* v. To REACH. पावणें, पोंहचणें.

2 v. To BECOME. होणें.

3 off, v. To ESCAPE. सुटणें, निस्तरणn *or* निस्तारm. होणें *g. of s.*

4 out; v. To GO, To SET OUT. निघणें, चालणें.

Get out with thee! जाय गड्या, हट्.

5 over, through; *pass through well.* निभणें, निभावणें, उतरणें, तरणें, पार पडणें, वहिवाटणें, तरणूक *f.*-निभावm. &c. होणें *g. of s.*

6 up, from bed; v. To RISE. निजून उठणें, उठणें.

GETTER, *n.* v. V. A. 1. मिळवणारा, संपादणारा, &c. संपादक, संपादन कर्त्ता.

2 मिळवणारा, कमावणारा, &c. अर्जक, अर्जनकर्त्ता, &c.

GETTING, *n.* v. V. A. 1.—*act.* मिळवणेंn. &c. संपादणी *f.* संपादणूक *f.* संपादनn. लाहोm. आसादनn.

2 मिळवणेंn. उपार्जनn. उपार्जना *f.* अर्जनn. अर्जना *f.*

I See GAINS.

GEWGAW. See TOY, BAUBLE.

GHASTLINESS, *n.* v. A. मडेकळा *f.* प्रेतकळा *f.* प्रेतछाया *f.*

GHASTLY, *a. death-like.* मुरद्या सारखा, प्रेतकळेचा, मडेकळेचा, प्रेतछायेचा, भुतासारखा, प्रेतवत्, मृतवत्.

GHOST, *n. disembodied spirit,* v. DEVIL. भूतn. पिशाचm.n. पिसाटn. —of a *Bráhman.* ब्रह्मराक्षसm. ब्रह्मपिशाचm.n. ब्रह्मग्रहm. ब्रह्मपुरूषm. ब्रह्मसंबंधm. महापुरूषm. संबंध *or* समंधm. मुंज्याm.—of a *Muhamadan.* खवीसm. जिदm.—of a *Shudra.* डांव *f.* तळखंबाm.—of a widow. हेडली *f.* लांव *f.* लांवसट *f.*—one of an extinct family. निर्वंशीकलमn.—of a female dying violently. जखीण *f.* हडळ *or* हडली *f.*

To give up the g. v. To DIE. प्राणत्यागm.-प्राणोत्सर्गm.-प्राणविसर्जनn.-&c. करणें, प्राणm.-भावm. सोडणें.

To see or fall in with a g. भुलीचें झाडn. भेटणें *inv. con.*

GHOSTLY, *a. spiritual.* परमार्थाचा, पारमार्थिक, परमार्थसंबंधी, परमार्थविषयक.

2 *relating to ghosts.* भूतसंबंधी, पिशाचसंबंधी.

GIANT, *n.*—in mythology. दैत्यm. दानवm. असुरm.

2 *man of great stature,* v. HULK. दिग्गज पुरूषm. धिप्पाड माणूसm. बृहत्काय-बृहच्छरीर-&c. मनुष्यm. महाकाय.

GIANTESS, *n.* धिप्पाड बायको *f.*

GIANT-LIKE. See GIGANTIC.

GIBBERISH, *n. unintelligible language.* पिशाच भाषा *f.* रांगडी-हेंगाडी-कोंगाडी-कानडी-&c. बोली *f.*-भाषा *f.* रांगडी घिसपीस *f.* गुडुबुडूn. कुडबूडn.

GIBBET. See GALLOWS.

GIBBOSITY, GIBBOUSNESS, *n.* v. A. उंचवटेपणाm. फुगोटेपणाm.

2 पोंगेपणाm. पोंकेपणाm. कुबडेपणाm.

I *a g.* पोंगn.

GIBBOUS, *a. protuberant, swelling.* उंचवट्याचा, फुगीर, फुगाऱ्याचा, फुगोट्याचा.

2 *hump-backed.* पोंग्या *or* पोंगा, पोंक्या *or* पोंका, कुबडा.

GIBE. See SNEER.

GIDDINESS, *n.* v. A. 1. घेरी *f.* गिरकी *f* भोंवड *f* भोवळ *f.* झीट *f.* तिरमिरी *f.* तव *f* घायतळ *f.* घायकूतn. चक्करn. आंधेरी *f.*

2 छिछोरी *or* चिचोरी *f.* अविचारीपणाm. चांचल्यn. चंचलता *f* चापल्यn. चपलता *f.* अविचारिता *f.*

GIDDY, *a. vertiginous.* घेरी-भोंवळ-&c. आलेला.

To be or become g. कपाळn.-डोसकेंn. &c. फिरणें-भोंवणें, तिरमिरणें.

2 *volatile, airy,* v. THOUGHTLESS, LIGHT. अविचारी, अविवेकी, हीनविचार, विचारमूढ, न्यूनविचार, छिछोर *or* चिचोर, चंचल, चपल, बुद्धीचा चंचळ, बावगा, अविमृश्यकारी, अविचार्यकारी, सहसाकारी.

GIDDY-HEADED. See GIDDY.

GIFT, *n.* v. GIVING. देणेंn. दानn.

2 *thing given.* दानn. देणगी *f.* देणेंn. दत्तn. बक्षीस *or* बक्षीसn. इनामn. दत्ति *f.*

Bad (unlawful to receive) g. कुदानn.

G. from a saint, idol, &c. प्रसादm. वरm.

G. in return for a g. प्रतिदानn.

Humble g. तुलसीपत्रn.

Resumer of a g. दत्तापहारक, दत्तापहारा.

Resumption of a g. दत्तापहारm. दत्ताप्रदानn.

3 *right of giving.* देण्याचा अधिकारm. दानाधिकारm. दानाध्यक्षता *f.*

4 *faculty, talent, endowment.* गुणm. कला *f.* करामत *f.*

GIFTED, *a. talented, endowed, of parts and attainments,* v. CLEVER. गुणवान्, गुणवंत, गुणी, गुणाकर, गुणकर, गुणाढ्य, बहुगुणी, गुणिजन, सुलक्षणी, सुलक्षणिक, सुलक्षण, प्रयुक्त (in comp.).

GIG, *n. buggy.* बग्गी *f.* is commonly used.

GIGANTEAN, GIGANTIC, *a.* बृहत्काय, बृहच्छरीर, बृहदंग, स्थूलांग, स्थूलकाय, स्थूलशरीर, महाकाय, अवाढ्व्य, अफाट, पर्वतवत्, भीमविग्रह, प्रचंडशरीर.

To GIGGLE, *v. n. laugh idly, titter.* खिदखिदणें, हिहिहि *adv.*-हिहि-खिदखिद *or* दां-&c. हांसणें, हिहि *adv.* &c. करणें, खसखस *f.* पिकणें *g. of s.*

GIGGLER, *n.* GIGGLING, *p. a.* v. V. खिदखिद्या, खिदखिदहस्या, खिदखिद हासणारा, &c.

GIGGLINGLY, *adv.* v. V. हिहिहि, हिहि, फदफद *or* दां *or* फिदफिद *or* दां, खिदखिद, खिखि, खिसखिस, खोखो.

GIGLOT, *n.* v. WANTON. नाचणघुगरी *f.* नाचरी *f.*

To GILD, *v. a. overlay with gold.* मुलामाm. करणें-चढवणें-देणें, सोनेंn. चढवणें-ढाळणें, सोन्याचें पाणीn.-सोन्याचा ढाळm.-सोन्याचा लेपm. -सोन्याचा धूरm. सोन्याची शेप *f.* देणें.

GILDED, GILT, *p.* v. V. मुलामा केलेला, &c. मुलामी, मुलाम्याचा, मुलामा दिल्हेला, सोन्याचा ढाळ दिल्हेला, &c.

GILDER, *n.* v. V. मुलामा चढवणारा-देणारा-&c.

GILDING, *n.* v. V.—*act.* मुलामा देणेंn. &c.

I *a g. gold laid on.* सोनेरीलेपm. सोन्याचा धूरm. सोन्याचें पाणीn. सोन्याची ओपf. मुलामाm. पाणीn.

GILL, *n.*—of a fish. कल्लाm.

2—of a fowl. गळचुंडीf.

GIM, GIMMY. See SPRUCE, SMART.

GIMCRACK, *n. toy, pretty piece of mechanism.* जुगूतf. टूमf. बूटm. कुलंगडेंn. कळf.

GIMLET, *n.* सामताm. बरमाm. टोपणn. चौरशीf वेधनn.

GIN, *n. trap* सांपळाm. पाश *pop* फासm

2 *engine.* यंत्रn.

GINGER, *n.*—the plant or green root. सुंठf. शुंठीf अलेंn. आर्द्रकn. सर्वशाकf.—the dry root. सुंठf. शुंठीf.

Decoction of g. G.-water. सुंठवणीn.

Mango-smelling g. आंबेहळदf.

Preserved g. अलेपाकm.

GINGER-BREAD, *n.* सुंठवड्याची वडीf.

GINGERLY, *adv. cautiously.* जपून, संभाळून, युक्तीने.

GINJALL, *n a kind of gun.* जेंजालf.

To GIRD, *v. a. bind round.* वेटाळणें, गुंडाळणें, वेष्टणें, लपेटणें, बांधणें, *or* गुंडाळून-वेष्टून-&c. बांधणें.

2 (a cart, plough, &c.). वेठणें, वेठणn. गुंडाळणें.

GIRDER, *n.*—in architecture. तुळईf.

GIRDLE, *n. band for the waist.* कमरबंदm. कमरपट्टाm. पट्टाm. पटकाm. मज्जपट्टाm. कांचीf. मेखलाf. कटिबंधनn. कटिसूत्रn. कटिवेष्टनn. करगोटाm. करदोरा *or* करधोटाm. दावm.f. दामf.

N. B. Some of these words express different kinds of girdles.

2 *plate for baking.* तवाm.

Earthen g. drilled. रान्हेंn.

GIRDLE-STEAD, *n.* कडोसरी *or* कडोस्रीf. कणवटf.

GIRL, *n.* मूल *dim.* मुलगीf. पोर *dim.* पोरगीf. पोंगडीf. कन्याf. कन्यकाf. कुमारीf. कुंवारf. चेडf. चेडूn. वरदाf. धीदाf.

GIRLISH, *a.* पोरीचा, मुलीचा, मुलीसारखा, कन्यावत्.

GIRTH, *n. compass,* v. CIRCUMFERENCE. घेराm. घेरm. फेराm. फेरm. वेढm.

2 (of a saddle). तंगm.

Narrow g. तंगीf.

To GIVE, *v. a. bestow, confer.* देणें, दानn.-&c. करणें *g. of o.* निवेदणें, अर्पणें, समर्पणें, बहाल करणें, प्रतिपादणें, अर्पणn.-समर्पणn.-&c. करणें *g. of o.* अर्पित-&c. करणें, प्रापणn.-उपधानn.-&c. करणें, पदरीं घालणें.

2 away; देणें, देऊन टाकणें-सोडणें स्वत्वनिवृत्तिf. करणें *g. of o.* सत्तेबाहेर-हाताबाहेर-&c. करणें-पालवणें.

3 back; v. To RETURN. परत देणें-करणें, वळता देणें, पाठीमागें देणें, परतणें.

4 (it to soundly); v. To SCOLD. भला घेणें, कचकावणें.

5 (one's self out for). म्हणवणें.

6 (one's self up to); v. To ADDICT. छंदास लागणें, भरणें, नादीं-भरणें-लागणें, भरीं भरणें.

7 up; *resign, renounce.* सोडणें, सोडून देणें, वर्जणें, विसर्जणें, टाकणें, टाकून देणें, वाहणें, नावn. सोडणें *g. of o.* पाणीn.-उदकn. सोडणें-देणें *with* ला *or* स *of o.* तिलांजलिm.f. देणें, हातm. *pl.* झाडणें *with* विषयीं &c. *of o.* त्यागm.-वर्जनn.-विसर्जनn.-विसर्गm.-उत्सर्गm.-उत्सर्जनn. &c. करणें *g. of o.*

8 ear to; v. To ATTEND. ऐकणें, कानm.-लक्ष्यn.-&c. देणें.

To GIVE, *v. n. yield, give way.* कचणें, कचकणें, कचकरणें, कचरणें, दबणें, दबकणें, डगणें, डगमगणें, घसरणें, सरकणें, सरणें, सरसावणें, बसणें, नमणें, लपणें, लव खाणें, भागणें, खचणें, खचळणें, मोडावणें, जाणें.

2—a wall, &c. *yield and incline.* रेलणें.

3 over; See To CEASE, To STOP.

GIVEN, *p.* v. V. A. 1. दिलेला, &c. दत्त, निवेदित, प्रतिपादित, अर्पित, समर्पित.

G. and resumed. दत्तापहृत.

G. and taken. दत्तादत्त.

6 लंपट, लागट, लाहडी, लबूद.

7 वर्जित, विसर्जित, उत्सर्जित, उत्सृष्ट, विसृष्ट.

GIVEN, *n.* v. V. A. 1. देणारा, दान कर्ता, दाता, प्रदाता.

To express the sense of *giver* in some of its numerous shades (*conferer, bestower, imparter, afforder, presenter, &c.*), compounds may be freely formed with द, प्रद, दाता, प्रदाता, दानी, दायक & दायी, उपधायक, प्रापक, आवह, (as सुखद, दुःखद, फलप्रद, धनप्रद, अन्नदाता, विद्यादाता, द्रव्यप्रदाता, वस्त्रप्रदाता, मोक्षदानी, कैवल्यदानी, शुभदायक, सौख्यदायी, शत्रुपधायक, हर्षोपधायक, हितप्रापक, अहितप्रापक, सुखावह, दुःखावह, &c. &c.).

GIVING, *n.* v. V. A. 1.—*act* देणेंn. &c. दानn. प्रदानn. उपधानn. निवेदनn. प्रतिपादनn. विसर्गm. वितरणn.

To express the sense of this word in some of its numerous shades (*conferring, bestowing, imparting, communicating, affording, presenting, &c.*), compound formations may be made *ad libitum* with दानn. प्रदानn. उपधानn. प्रापणn. अर्पणn. समर्पणn. (as सुखदान, दुःखदान, अन्नप्रदान, वस्त्रप्रदान, फलोपधान, गुणोपधान, हितोपधान, कल्याणोपधान, धनोपधान, लाभोपधान, ज्ञानोपधान, विनयोपधान, इष्टप्रापण, अनिष्टप्रापण), &c. &c.

7 सोडणेंn. वर्जणेंn. &c. वर्जनn. विसर्जनn. उत्सर्जनn. उत्सर्गm. (esp. in comp. as वृक्षोत्सर्ग, कूपोत्सर्ग, गृहोत्सर्ग, मूलोत्सर्ग, लोभोत्सर्ग, अभिमानोत्सर्ग, अधिकारोत्सर्ग), त्यागm. (esp. in comp.).

GLAD, *a. expressing or giving joy,* v. JOYFUL. आनंदाचा, हर्षाचा, आनंदप्रद, आनंदकारक-&c. सानंद, आनंदयुक्त.

2 *rejoiced,* v. PLEASED, JOYFUL. खुश, आनंदित, हर्षित, सानंद.

To be or feel g. आनंदm.-हर्षm. वाटणें *in. con.*

To GLAD, To GLADDEN, *v. a.* v. To REJOICE. आनंदm.-संतोषm.-&c. देणें-करणें, संतुष्ट-हर्षयुक्त-खुश-&c. करणें, हर्षविणें, संतोषविणें, आनंददिणें, हर्षणn.-&c. करणें *g. of o.*

GLADE, *n. opening in a wood.* अरण्यांतली-राईंतली-झाडींतली-&c. बखळf.

GLADLY, *adv.* v. A. आनंदाने, संतोषाने, संतोषेंकरून, आनंदेंकरून, आनंदेशीं, आनंदाशीं, प्रसन्न अंतःकरणेंकरून.

GLADNESS, *n.* v. A. *and* JOY. आनंदm. हर्षm. संतोषm. खुशीf. सानंदता f.

GLADSOME. See JOYFUL.

GLAIRE, *n. white of an egg.* पांढरा बोलm. अंड्यांतली सफेदी f.

To GLANCE, *v. n. fly off obliquely.* ओझरता *adv.*-झांजरता *adv.* कातरता-*adv.*-कसरता *adv.* जाणें-पडणें-&c.

2 *play the eye.* कान्या डोळ्याने पाहणें, दृष्टिविक्षेपm.-नेत्रविक्षेपm.-&c. करणें, कटाक्षावेक्षणn. करणें.

3 at; *take a transient view of.* डोळाm. घालणें, डोळ्याखालीं घालणें.

GLANCE, *n.* (of the eye). दृष्टिविक्षेपm. नेत्रविक्षेपm. नेत्रकटाक्षm. कटाक्षm.

Amorous glances. गमजेm. *pl.*

2 *glimpse, transient view.* देखवाm. ईषद्दर्शनn. झळूकf. धोपf.

GLANCINGLY, *adv.* v. V. 1. ओझरता, झाजरता, कातरता, कसरता.

GLAND, *n.*—in anatomy. पिंडm. मांसग्रंथिm.

GLANDERS, *n.*—the disease. शोंवाm.?

GLANDULAR, GLANDULOUS, *a.* v. N. मांसग्रंथिविशिष्ट, मांसग्रंथिमय.

To GLARE, *v. n. shine dazzlingly or oppressively.* चकाकणें, झकाकणें *or* झगागणें, झळकणें, झळझळणें, झळाळणें, झळकणें, झळझळणें, लकाकणें, तकाकणें.

2 *look fiercely,* &c. टोंकारणें *or* टोंकारून पाहणें, गुरकावून पाहणें, डोळे *m.pl.* फाडणें-गुरकावणें-पिंजारणें-वटारणें-भिदारणें-चढवणें-तरारणें-वासणें-टोंकारणें, चादण्या *f. pl.* तरारणें.

GLARE, GLARING, *n.* v. V. 1. *and* BRIGHTNESS, BRILLIANCY. चकाकी *f.* झकझकाट *m.* झकाकी *f.* झगागी *f.* झळाळ *m* झळाळी *f.* झळझळाट *m.* अतितेज *n.* अतिप्रकाश *m.*

2 गुरकी *f.* गुरगुरीत दृष्टि *f.* क्रोधदृष्टि *f.*

GLARER, *n.* GLARING, *p. a* v. V. 1. झळक फळक, झडक फडक, झळझळीत, जरकबरक, जाज्वल्यमान, जाज्वल्य, देदीप्यमान, अतिदीप्त, अतिदीप्यमान.

2 टोंकारणारा, गुरकावणारा, &c. गुरगुरीत.

1 *notorious, strikingly evident,* v. CLEAR. धडधडीत, उघड, जागरूक, उद्दाम, ढळढळीत, टळटळीत, झळझळीत.

GLARINGLY, *adv.* v. A. 1. धडधडीत, उघड, ढळढळीत.

GLASS, *n.* कांच *m. pop.* काच *f.*

Sheet or piece of g. भिंग *n.*

2 *a g. a g.-vessel.* कांचेचा पेला *m.* काचपात्र *n.* काचकुपी *f.* काचघटी *f.* गलास *n.* from the English is now common.

Musical g. जलतरंग *m.*

3 *looking glass.* आरसा *m. dim.* आरसी *f.* दर्पण *n.* आदर्श *m*

GLASS, GLASSY, *a. made of g. like g.* काचेचा, काचमय, काचरूप, काचनिर्मित, काचवत्, काचसदृश.

G. door or window. तावदान *n.*

GLAUCOMA, *n.* टीक *f.*? कांचबिंदु *m.*?

To GLAZE, *v. a. furnish with glass.* कांच *f.* जडवणें-बसवणें-लावणें, तावदानें *n. pl.* बसवणें-&c.

2 (pots, &c.). लाखटणें, लाखलोटा करणें, लाख *f.*-रोगण *n.* देणें-लावणें.

GLAZIER, *n.* v. V. 1. काच बसवणारा, तावदानवाला, कांचवाला.

To GLEAM, *v. n.* v. To SHINE. चकचकणें, चकमकणें, चमकणें, झकझकणें, झगमगणें, लकलकणें, चकचक *adv.*-लकलक *adv.* करणें—intens. चकाकणें, झकाकणें *or* झगागणें, लकाकणें.

GLEAM, GLEAMING, *n* v. V. चमक *f.* लक *n.* चक *n.* झगमग *f.* झगमगी *f.* झळझळ *f.*—intens. चकाकी *f.* झकाकी *or* झगागी *f.* झकझकाट *m.* झळाळ *m.* झळझळाट *m.*

With a sudden g. चक-कन-कर &c. झक-कर-कन-&c.

GLEAMINGLY, *adv.* v. V. चकचक, लकलक, झक-कन-कर-&c.

To GLEAN, *v. a.* (stalks and ears of corn). सरवा *m.* वेंचणें, दाणे *m. pl.* टिपणें-वेंचणें, उंछ *n.*-उंछन *n.* करणें.

2 fig. *gather little by here and there.* वेंचून वेंचून घेणें, टिपून टिपून घेणें-काढणें-जमविणें,

GLEANER. *n.* v. V. 1. सरवा वेंचणारा, दाणे टिपून घेणारा, &c. उंछवृत्ति, उंछशील.

GLEANING, *n.* v. V. 1. वेंचणें *n.* टिपणें *n.* टिपून घेणें *n.* &c. उंछ *n.* उंछन *n.* शिलोंच्छवृत्ति *f.*

1 *matter gleaned.* सरवा *m.* निसरवा *m.*

Subsistence upon g. उंच्छवृत्ति *f.*

GLEBE, *n.* v. SOIL. काळी *f.* जमीन *f.*

GLEE, *n.* v. JOY. आनंद *m.* हर्ष *m.* उल्हास *m.* खुशी *f*

GLEET, *n.* परमा *m.* परमें *n.* गळ *f* शेळणी *f.* स्रवण *n.* स्राव *m.* स्रावm.

G. in the form of threads. सूतपरमें *n.*

GLEN, *n. hollow between hills* खोरा *m.* खोरें *n.* आड *f.* दरा *m.*

GLIB, *a smooth, flowing.* गुळगुळीत, सुळसुळीत, निसरडा.

2 *flippant, voluble.* तोंडचा-जिभेचा चपळ, पातळजिभेचा, पातळजिभ्या, लुबलुब-चुरचुर-&c. बोरणारा, चपल, वाक्चपल, चपलवाक्, चपलजिह्व.

GLIBLY, *adv.* v. A 1. सुळ-कन-कर-*&c* सुळसूळ.

2 चुरचुर, चुणचूण, तुरतूर, सुळसूळ, सुरळीत.

GLIBNESS, *r.* v A. 1. गुळगुळीतपणा *m.* सुळसुळीतपणा *m.* निसरडेपणा *m.*

2 जिभेचा चपळपणा *m* सुरळीतपणा *m.* गौल्यना *f.* वाक्चापल्य *n*

To GLIDE, *v. n. flow gently* वाहणें, सरणें, संथ *or* संत वाहणें-चालणें, संसर्प *m.* करणें.

2 *move smoothly along.* सुळकणें, सरपटणें, सरकटणें, सरणें, सरपट्या-सरपटन-सरकत-सुळकण-&c. जाणें-चालणें.

To GLIMMER, *v. n. give a faint, &c light.* मिणमिणणें, झुगझुगणें, टिकटिकणें, टुकटुकणें, टिकटीक-मिणमीण-&c. जळणें-करणें-नेवणें.

GLIMMER, GLIMMERING, *n.* v. V. टिकटीक उजेड *m.* मिणमिणीत उजेड *m.* अंधकप्रकाश *m.* मंदप्रकाश *m.* ईषत्प्रकाश *m.*

1 *indistinct view.* झुळूक *f.* छाया *f.* ईषद्दर्शन *n.*

GLIMMERING, *p. a.* v. V. टिकटीक जळणारा-करणारा, &c. मिणमिणा *or* ण्या, मिणमिणीत.

GLIMMERINGLY, *adv.* मिणमीण, चांचपाडचांचपड, अंधक, टिकटीक.

GLIMPSE, *n. faint light.* टिकटीक उजेड *m* मिणमिणीत उजेड *m* अंधकप्रकाश *m.*

2 *transitory view.* झुळूक *f.* ईषद्दर्शन *n.* दृष्टिभेट *f.* डोळेभेट *f.*

To afford a g. of. देखवा *m.* दाखवणें.

To catch a g. of. ओझरता *adv.* पाहणें.

To GLISTEN, To GLISTER, *v. n.* v. To GLITTER. लुसलुसणें, टवटवणें, तकतकणें, चकचकणें, चकमकणें

GLISTENING, GLISTERING, *p. a.* v. V लुसलुसणारा, चकचकणारा, &c. लुसलुसीत, चकचकीत, तकतकीत, पांढुरका.

To GLITTER, *n. sparkle with light.* चकचकणें, लकलकणें, लुकलुकणें *or* लिकलिकणें, चकमकणें, चमकणें, तकतकणें, झकझकणें, झगमगणें, झळकणें, झळझळणें, झळक *f.*-झडक *f.* मारणें, तकतक *adv.*-लकलक *adv.* -करणें *or* होणें, स्फुरणें.—intens *to glare.* चकाकणें, लकाकणें, तकाकणें, झकाकणें *or* झगागणें.

GLITTER, GLITTERING, *n.* v. V. *and* BRILLIANCY, BRIGHTNESS. लकलकी *f.* लुकलुकी *f* झगझगी *f.* झगमगी *f.* तकतकी *f.* चमक *f.* झळक *f.* झळझळ *f.* स्फुरण *n.* जिल्हई *f.* कांत *f.* चाकचक्य *n.* औज्वल्य *n.*—intens. *glare.* झकाकी *f.* झगागी *f.* तकाकी *f.* लकाकी *f.* झकझकाट *m.* लकलकाट *m.* झगझगाट *m.* चकचकाट *m.* झळझळाट *m.*

GLITTERER, *n.* GLITTERING, *p. a.* v. V. *and* BRILLIANT. लकलकीत, लिकलिकीन, लक्क, झकझकीत, झळझळीत, झळकफळक, उजळ, उजळपाजळ, जरकबरक.

GLITTERINGLY, *adv.* चकचक, झकझक, झगझग, लकलक.

GLOBE, *n. round body, ball, &c.* गोळा *m.* गोल *m.* गोलक *m.* वर्तुल *n.*

Celestial g. खगोल *m.* आकाशमंडल *n.*

Terrestrial g. भूगोल *m.*

2 *the earth.* भूगोल *m.* भूमंडल *n.*

GLOBOSE. GLOBULAR, GLOBULOUS, *a. spherical, round.* गोलाकार, गोटोळा, गोल, वर्तुल, वर्तुलाकार.

GLOBOSITY, *n.* v A. गोळm. गोळपणाm गोलत्वn. गोलभावm.

GLOBULE, *n. small round body.* गोळी *f.* रवा m.

To GLOMERATE, *v n. gather into a ball.* गोल होऊन जाणें.

GLOOM, *n. (of weather).* अंधारी *f.* ओंध *f.* धुंदाई *f.* काहूर *n. v.* ये, उठ, काळोखी *f* धुंदी *f.* काळेंपणn.

2 *heaviness of mind.* उदासपणाm. उदासी *f* औदासीन्यn निरानंदm.

GLOOMINESS, *n.* v A. 1. *and* GLOOM, 1 ओंध *f.* काळोखी *f* झांपड *f.* झांक *f.* झांप *f.* झाकाळ *f v.* घाल.

2 घुमेपणाm. उदासी *f.* उदासपणाm औदासीन्यn. उदासवृत्ति *f* औदासीन्यवृत्ति *f.* विषादm.

3 कुडुकपणाm. मुखमलिनत्वn. मुखमलिनता *f*

GLOOMY, *a.*—weather, the heavens, &c. ओंधट, अंधक *or* अंधुक, धुंद, अंधारीचा, काळोखीचा, झांकाळीचा, काळोखमय, मळीण, उदास, न्यूनप्रभ, न्यूनतेज, न्यूनद्योति.

2 *sullen, melancholy,* v. LOW-SPIRITED घुणा *or* घुण्या, घुम्या, उदास, उदासीन.

2 *cloudy of look,* v. GLUM. कुडुक, कुडुकवाणी, काळतोंड्या, मुखरोगी, मलिनमुख, खिन्नवदन.

To GLORIFY, *v. n. render glory to,* v. To HONOR, To PRAISE मोठेपणाm.-&c. देणें, गौरवn. करणें *g. of o.* स्तुति *f* -स्तवनn.-स्तवm. -&c. करणें *g of o*

2 *exalt to glory, or heavenly bliss.* दिव्यपदवी *f.*-परमपदn.-&c. देणें, दिव्यभोगm. देणें, परमपदास नेणें, दिव्यशोभान्वित करणें.

GLORIOUS, *a. illustrious, resplendent,* &c. तेजवान्, तेजवन, तेजस्वी, तेजोमय, तेजाळ, तेजश्शाली, प्रतापी, प्रतापवान्, प्रतापश्शाली, प्रतापान्वित, विभवश्शाली.

GLORIOUSNESS, *n.* v.A. तेजn. प्रतापm. प्रभावm. विभवm. *pop.* वैभवn. श्री *f.* मोठेपणाm. महिमाm. *f.* माहात्म्यn.

GLORY, *n. renown, credit,* v. HONOR. जयश्री *f.* वीरश्री *f.* श्री *f.* प्रतापm. तेजn प्रतिष्ठा *f.* यशn. Corresponding to this word in the free applications made of it involving with varying aspect and intensity the general sense of such words as *honor, credit, splendor, lustre, brilliance, show, figure, dash, flash, glare, glitter, eclat,* are रूपn. रंगm. नकशाm. मान *f* यशn. गाजावाजाm. शोभा *f.* रोशनाई *f.* कान *f.* वीरश्री *f.* झळक *f.* भडक *f.* छान *f* ऐट *f.* थाटm. थाटमाटm.

Glory! (to thee, &c). जय, जयजय, जयजया.

2 *illustriousness,* &c. v. GLORIOUSNESS. तेजn. प्रभावm. प्रतापm. मोठेपणाm.

3 *rays around a head.* अंशुमाला *f.*

4 See PRAISE.

5 *heavenly felicity,* v. BEATITUDE, HEAVEN. मोक्षm. निर्वाणn. अपवर्गm. परमपदn.

To GLORY. See To BOAST.

GLOSS, *n. comment.* टीका *f.* टिप्पणी *f. pop.* टिप्पणn. भाष्यn. विवरणn. विवृति *f.* व्याख्या *f.*

2 *polish, lustre.* झिलाई *f.* जिल्हई *f.* झील *f.* सफाई *f.* तजला *or* तेजलाm. तजली *f.* ओप *f.* लकेरी *f.* कांत *f.* औडनल्यn.

3 (upon paper, cloth, &c. through rubbing). मोहराm.

To GLOSS, *v. a. explain by comment.* विवरणें, विवरणn.-व्याख्या *f.* -व्याख्यानn. करणें *g. of o.*

GLOSSARIST, *n.* टीका करणारा, &c. टीकाकार, भाष्यकार.

GLOSSARY, *n. dictionary of difficult terms.* अप्रसिद्धशब्दांचा कोशm. कूटार्थशब्दकोशm. गूढशब्दार्थबोधिनी *f.*

GLOSSINESS, *n.* v. A. 1. लुसलुशी *f.* तिळतिळी *f.* नितळाई *f.* तकनकी *f.* चकचकी *f.* चाकचक्यn.

GLOSSY, *n. smooth and shining.* तिळतिळीत *or* तुळतुळीत, नितळ, नळनळीत, लुसलुशीत, उजळ, उजळपाजळ, सोडवल, गुळगुळीत, चकचकीत, जिन्हईदार, तजलेदार *or* तजेलदार, मोहरेदार.

2—of colors. तेंव्या.

3—of boils, grapes, &c. *full and glowing, tense and glistening.* टकटळीत *or* टिळटिळीत *or* ठळठळात, डळडळीत *or* ढळढळीत.

GLOTTIS. श्वासमार्गm. श्वासमार्गद्वारn.

GLOVE, *n.* हाताचा मोजाm. पंजाm.

Leathern g or shackle. चामोटाm. *dim.* चामोटी *f. v.* खिळ.

To GLOW, *v. n. burn fiercely or vehemently, blaze.* भगधगणें, धडकणें, धडधडणें, भडभडणें, भडाडणें, खदखदणें, रसरसणें, तापणें, तपणें, संतापणें, ज्वळफळणें, फणफणणें, रणरणणें, रणरण *adv.* करणें, रसरस *adv.* करणें, भभकणें *or* भवकणें, भडकणें, भणाणणें.

2 *be bright, shining,* &c. झळकणें, झळझळणें, झळाळणें, झकाकणें, चकाकणें.

3—the countenance, plants, &c. लुसलुसणें, टवटवणें, टकटकणें.

4—the mouth, &c. from hot substances. तिखटावणें, तिखावणें, धगधगणें, भगभगणें, फणफणणें, झणझणणें.

5—the heavens at dawn. भणभणणें, भडकणें, फुलणें.

GLOW, GLOWING, *n.* v. V. 1. धक *or* धग *f.* धगधग *f.* रणरण *f.* डोंब *or* आगीचा डोंगm. भडका *or* भडाकाm. जळफळ *f.* फणकाm. फणकाराm. आंच *f.* आग *f.* तापm. संतापm.—intens. धोंदाट *or* धोंधाट *or* टm. धोंदराटm. धगाटाm. भडभडाटm. भडाडm. फणफणाटm. फणाणm.

2 झळाळm. झळझळाटm. झळाळी *f.* झकाकी *f.* चकाकी *f.*

3 लुसलुशी *f.* टवटवी *f.* टकटकी *f.* टुकटुकी *f.*

4 तोंडना डोंबm. धगधग *f.* भडका m. भकभक *or* भगभग *f. intens.* भगभगाटm. फणाणm. फणकाm. फणकाराm. फणफणाटm.

I (after a meal, of passion, &c.). गुरमी *f.*

GLOWING, *p. a.* v. V. 1. धगधगीत, दणदणीत, रणरणीत, फणफणीत, रसरसीत, कडकडीत, कडक, खरमरीत, चणचणीत.

2 जाज्वल्य, जाज्वल्यमान, दीप्तिमान, देदीप्यमान, अग्निदीप्त, अग्निमय, दीप्त, ज्वाळी, ज्वलित.

3 लुसलुसीत, टवटवीत, टकटकीत, टुकटुकीत.

4 भळभळीत, भणभणीत.

GLOW-WORM, *n.* मोनकिडाm.

To GLOZE. See To FAWN.

GLUE, *n.* सरसm. चिकटवणn. डकवणn.

To GLUE, *v. a. join with glue.* सरसm. लावणें, सरसाने जोडणें.

GLUM, *a. sullen, sour of look.* हिंपुटी *or* हिंपूट *or* हिमट, हिमटतोंड्या, काळतोंड्या, कुडूक, कुडूकवाणी, उतरल्या तोंडाचा, मुखरोगी, मलूल, मलिनमुख, दुर्मुख, खिन्नवदन.

To look g. तोंडn. उतरणें, तोंडn. वाईट करणें *or g. of s.* तोंडn. वाईट होणें, पायपोसासार खें तोंडn. करणें.

GLUME, *n.*—of grain, &c. खपलाm.

To GLUT, *v. a. cloy, sate.* उपट *f.*-टेर *f.*-टेक *f.*-निशा *f.*-&c. करणें -पाडणें *g. of o.* अभर *f.*-भर *f.* करणें, ओकारी *f.* आणणें, कंठापर्यंत घालणें-आणणें-वाढणें.

To g. one's self with. अभरवणn. *f.*-उपट *f.* घेणें.

GLUT, *n. superabundance.* रेड *f.* ठेल *f.* रेळ *f.* रेळचेळ *f.* उपट *f.*

2 *glutted state, gluttedness.* अभर *f.* टेर *f.* टेक *f.* घालेपणाm. उपट *f.* मनशामोड *f.* निशा *f.*

GLUTEN, *n.*—of vegetables, &c. चीकm. बळकm.

GLUTINOUS, *a. viscous.* चिकाचा, चिकट, चिकण.

GLUTINOUSNESS, GLUTINOSITY, *n.* v. A. चिकटपणा*m.* चिकचीक*f.* चिकटण*f.*

GLUTTON, *n.*—*See the adjective.* Here are collected the terms and phrases correspondent with *gorger, gormandizer, greedy gut, belly god, heliogabalus, cormorant, gully gut, gobble gut, &c. &c.* अगस्ति, उदरशिशाच, कुक्षिंभरि, खाण्याला काऊ, खादाड-मावसा, पोटबाबू, पोट्या, पोटार्थी, पोटभरू, पोटभऱ्या, खादू, खादूनंदन, खाबू, पुखानंद, रावणाची खाई, राक्षस, लाहंबर, पोटांत ब्रह्मराक्षस बाळग-णारा, भीम, बकासुर.

To GLUTTONIZE, *v. n.* v. To STUFF. ओ येईतों खाणें-जेवणें, दपटून जेवणें, नळीचें वऱ्हाड*n.* करणें, तोंड*n.* हातीं धरणें, आकंठ भोजन*n.* करणें.

To feel heavy and listless from gluttonizing जेवण*n.*-अन्न*n.*-&c. हातीं पायीं येणें-डेवणें-रेवणें *g. of s.*

GLUTTONOUS, *a. given to excess in eating.* खादाड, खाऊखादाड, अधाशी, अधोडी, अधोरी, दपटून-रपाटून-&c. जेवणारा, वळकट जेवणा-रा, खाणोरा *or* री, दपट्या, बहुभक्ष, बहुभक्षी, बहुभोजी, बहुभुक्, बह्वाशी, अत्याशी, अत्याहारी, अमितभक्षी, अमितभोजी, अतिभोजी, वृकोदर, उदर-प्रधान, उदरपरायण, घासाने आगळा, खग्राशा, घस्मर, औदरिक. *See also the noun.*

GLUTTONOUSNESS, GLUTTONY, *n.* v. A. खादाडपणा*m.* अधाशी-पणा*m.* &c. पोटपूजा*f.* उदरसेवा*f.* अतिभोजन*n.* बहुभक्षण*n.* अतिभक्षण*n.* अत्याशन*n.* अत्याहार*m.*

GNARLED, *a. knotty.* गांठींचा, गांठळ *or* गांठाळ, ग्रंथिल.

To GNASH, *v. n.* v. To FUME, To RAGE दांत*m.pl.* खाणें, दांत ओंठ*m.* खाणें, दांतावणें, दांतीं येणें, कचकचणें, खिसणें, खेसणें, खेंकणें, कडकडणें, निर्यणणें.

To GNASH, *v. a.* (the teeth). दांत*m.pl.* खाणें-कडकडा *adv.* खाणें-करकरावणें-चावणें-रगडणें, दांत ओंठ*m pl.* खाणें *or* चावणें, किरकीट *or* दांतकिरकीट *f.* करणें, दांतकिरकिटी*f. pl.* देणें.

GNASHING, *n.* v. V. A. दांत खाणें*n.* कचकच*f.* कडकड*f.* दांतकिरकीट*f.* —intens. कचाच*m.* कचकचाट*m.*

GNASHINGLY, *adv.* कडकडां *or* करकरां, कचकचां.

GNAT, *n.* मत्सर*m* मशक*m.* चिलट*n.* कैवरें*n.*

To GNAW, *v. a. eat away, corrode.* खाणें, खणणें, खांडणें.

2 *eat or tear with the teeth.* करांडणें *or* करंडणें, कंडारणें, कुर-कुटणें, कुरकुडणें, तोडणें, कातरणें, डासळणें.

3—as remorse, &c. खाणें, खोचणें, खुपणें, टोचणें, डोचणें, सलणें, डाचणें *or* डासणें.

4 *or* be a gnawing (in the belly). पोटांत चावणें-डाचणें-किंवचणें-खांडणें *v impers.*

GNAWING, *n.* v. V. 1. खाणें*n.* खणणें*n.* &c. खणती*f.*

2 करांडणें*n.* तोडणें*n.* &c. करांडणूक*f.*

3 डाचणें*n.* &c. चुरचूर*f.* (intens. चुरचुराट*m.*) खवखव*f.*

GNOMON, *n. style of a dial.* शंकु*m.* कील*m.*

To GO, *v. n.* जाणें, चालणें, चालता-चालू होणें-असणें, गमन*n.*-यात्रा*f.* करणें.—with the power and implication of such words and phra-ses as, *to be off, to make off, to make one's self scarce, to take one's self off.* तोंड*n.* काळें करणें, काळापाट*m.* करणें, भासन*n.* गुंडाळणें.

About to go. गंतुकाम, गमनोन्मुख.

To go and come, To go to and fro. जाणेंयेणें*n.*-जावायेवा*m.*-गम-नागमन*n.*-गतागत*n.*-यातायात*n.* करणें, गिरट्या*f. pl.* घालणें.

2 by; *pass away, cease, become no more, &c.* जाणें, मागें पडणें, गुजरणें *or* गुदरणें, गत होणें, गतणें, निरसणें, नाहींसा होणें, निघणें, गेला मेला गतलासा होणें.

3 down with; *pass with.* पुरवणें, साहणें, सोसणें, पचणें, गिळणें. चालणें.

4 in;—an eruption. पोटीं उतरणें.

5 off;—a gun, &c. उडणें, सुटणें, बार*m.* होणें *g. of s.*

6 off, well; *be done or pass with eclat.* रंग*m.*-छान*f.* उतरणें-उडणें *g. of s.* बहर *or* बहार*f.* उडणें *g. of s.*

7 off; *obtain sale.* खपणें, विकणें, खप*m.*-&c. होणें *g. of s.*

8 on;—clothes on the body, &c. चढणें.

9 out, from, forth; निघणें, निर्गम*m.*-निर्याण*n.*-निस्सरण*n* -उत्क्र-मण*n.* &c. होणें *g. of s.* निर्गत-निर्यात-उत्क्रांत-&c. होणें.

10 out; *be extinguished.* जाणें, मालवणें, विझणें, विझून जाणें.

11 over again. दुसारणें, दुहारणें, आवृत्ति*f.* करणें *g. of o.*

12 through (a study, &c.) निभणें, पारायण*n.* & c. करणें.

13 with,—carnally. संगती जाणें, संग*m.* करणें.

GO-BETWEEN, *n.* दरम्यान *c.*

2—female. दूती *or* दूतिका*f.* कुट्टनी *pop* कुंटण *or* कुंटीण*f.* संचा-रिका*f.*

GO-CART, *n.* पांगूळगाडा*m dim.* पांगूळगाडी*f.*

GOAD, *n. prick.* आर*f.* अरी*f.* पराणी*f.*

To GOAD; *v a.* v. N. आर*f.* लावणें-टोचणें, टोंचणें, डोंचणें.

2 fig. See To URGE.

GOAL, *n. mark or bound of a race.* पेंण*n.* दवडीची हद्द*f.* मजल*f.* लक्ष्य*n.* धावनमर्यादाचिह्न*n.* धावनसीमास्तंभ*m.* टिपण*n.* निशाण*n.*

To reach the g. वेंडा*m.* पार जाणें-असणें-होणें-करणें, &c.

2 *starting post.* रंगण*n.* कच्चा*m.* धावनारंभस्तंभ*m.* धावनारंभस्थान*n.*

GOAT, *n.* बकरा*m.* (रा*m.* री*f.* रें *or* रूं*n.*) बोकड*m.* बस्त*m.* शेरडूं *or* शेळडूं*n.* (शेरडी *or* शेळी*f.*) अज*m.* (अजा*f.*) छाग*m.* छागी*f.*

GOAT-HERD, *n.* शेळक्या, अजापाल, अजापालक, अजाजीव, अजाजीवी

GOAT-SKIN, *n.* सागळ*f.*

G.—dressed (for shoes, &c.). नरी*f.*

GOB, *n.* (of phlegm). खाकरा *or* खाकेरा*m.* बडका *or* बेडका*m.* डे-लकर*n.* उरकळ*n.*

To GOBBLE, *v. a. eat noisily, hastily, and in large pieces.* मट-कावणें, मटमटावणें, बकबक *or* बकाबक-चराचर-गपागप-मटमट-&c. *adv.* खाणें, मटगोळा*m.*-गटगोळा*m.*-गटाणा*m.* करून टाकणें, बोका-णा*m.*-गोळा*m.* मारणें, बोकांदणें.

2 up; *devour greedily, &c.* v. To EAT. बोकांदणें, चपाटणें, रपा-टणें, रगडणें.

GOBBLINGLY, *adv.* v. V. 1. गप-कन कर, &c. गपागप *or* पां,—intens. गपागप, गपापां.

GOBLET, *n.* v. VESSEL. जांब *or* जाम*m.* पंचपात्र*n.*

GOBLIN, *n.* v. GHOST. भूत*m.n.* पिशाच*n.* प्रेत*n.*

G.-HALL. भूतखाना*m.*

GOD, *n.*—the Supreme Being. देव, भगवान् *pop.* भगवंत*m.* परमेश्वर, ईश्वर, प्रभु, आदिपुरुष, ठाकूर *or* ठाकूरजी. There are numerous *descriptive names* or *epithets* of God. Some are अखंडदंडाय-मान, अकळ, अगाध, अगोचर, अंतर्यामी, अनागतविधाता, अनादि *or* अनादिसिद्ध, अनाद्यंत, अनाद्यनंत, अपरंपार, अलक्ष्य, अविनाशी, अव्यक्त, अस्वप्न, आदिकर्ता, आदिकारण, आदिपुरुष, ऋणहर्ता, कर्ममोचन, कर्म-साक्षी, कर्माध्यक्ष, गतिदाता, चित्, चित्साक्षी, चित्तचालक, चित्स्वरूप, चि-द्घन, चिन्मय, चिन्मात्र, चिद्रत्न, चिदानंद, चिद्विलास, चिद्रूप, चैतन्य, चिदाकार, जगज्जीवन, जगत्कारण, जगदात्मा, जगदीश, जगदीश्वर,

जगदुद्धार, जगद्गुरू, जगद्वंद्य, जनार्दन, जीवितेश, तेजोरूप, त्रिकालदर्शी, त्रिकालज्ञ, त्रैलोक्यविस्तार, दीनवत्सल, देवाधिदेव, नर, निग्रहानुग्रहसमर्थ, निजरूप, निजमूर्त्ति, नित्यमुक्त, नित्यसिद्ध, निजानंद, निमित्तकारण, निरंजन, निराकार, निरालंबी, निराधार, निरामय, निर्गुण, निर्विकार, निर्विकल्प, निर्वाणींचा तारू *or* त्राता, निस्संग, पतितपावन, परमतत्व, परमात्मा, परमपुरूष, परपुरूष, परवस्तु. परमवरिष्ठ, परमहंस, परमेश्वर, पुराणपुरूष, पुरातनपुरूष, पूर्णघन, भक्तकाजकैवारी, भक्तवत्सल, भक्तकाजकल्पद्रुम, भक्तजनाभिमानी, भवभंजन, भवांतक, भवनिवारण, भवदायक, महापुरूष, महालय, मायावी, विराट्देही, विराट्स्वरूप, विश्वनेत्र, विश्वेश्वर, विश्वाधार, विश्वव्यापक, विश्वकुटुंबी, विश्वंभर, विश्वरूप, विश्वात्मा, सगुण, साकार, सर्वसाक्षी, सर्वसुख, स्वानंद, सच्चिदानंद, सकलगुणकंद, सत्य, सत्, सत्यसंकल्प, सर्वतोमुख, सर्वभूतभूतांतर, सर्वेश्वर, सर्वोत्तम, सर्वोत्कृष्ट, सोहम्मूर्त्ति, स्थूलसूक्ष्म, स्वयंभू, हंस.

G of gods. देवाधिदेव.

God as possessing attributes. सगुण, साकार.—Worship of God as such. सगुणोपासना *f.* God as destitute of attributes. निर्गुण, निराकार.—The worship of God as such. निर्गुणोपासना *f.*

Chain or course of God's government. ईश्वरसूत्र *n.* ईश्वरतंत्र *n.* ब्रह्मसूत्र *n.*

Power—as upholding and ruling, of God. ईश्वरसत्ता *f.*

Recitation of the names of God. नामोच्चारण *n.* कीर्त्तन *n.*

Will of God. ईश्वरेच्छा *f.* ईश्वरी इच्छा *f.*

Wrath of God. ईश्वरीक्षोभ *m.*

God's path is through the deep waters ईश्वरी कर्तृत्व गहनगक आहे.

Keep God in your thoughts whilst engaged in your work. कामामध्यें काम भजभज मना राम.

2 *a.* g. *a deity, an idol.* देव *m.* देवता *f.* दैवत *n.* आदित्य *m.* गीर्वाण *m.* सुर *m.* विबुध *m.* सुगन *m.* Some of the classes or orders of *gods, demigods, devils, &c.* (See DEVIL) are भक्षर, अनिल, आदित्य, कामरूपी, किन्नर, कूष्मांड, खेचर, गंधर्व, ग्रह, चाळा, देवचार, नाग, भूत, मारूत, यक्ष (यक्षिणी *f.*), रूद्र, वसु, वालखिल्य, विद्याधर, विश्व, साध्य, सिद्ध. Some of the common names of *Brahmá* are ब्रह्मा, ब्रह्मदेव, धाता, विधाता, प्रजापति, प्रजोत्पादक, आदिकर, आदिकर्त्ता, आदिकवि.

—of *Wis'hnú.* विष्णु, नारायण, आदिनारायण, जगन्नाथ, जनार्दन, अनंत, वसंतमाधव, हरि, कल्की.

Black stone sacred to *Wis'hnú.* शालिग्राम *m.*

—of *Shiwa.* शिव, महादेव, ईश्वर, जटिल, जटाधारी, नीलकंठ, पंचानन, पशुपति, भैरव, भोळानाथ, भोळाशंकर, शंकर, शंभु, महेश्वर, रूद्र, सदाशिव, सोम, अर्धनारीनटेश्वर, हर, शूली.

Bull of S. नंदी *m.* वसवा *or* वसवण्णा *m.*

Lingam of S. लिंग *n.* बाण *m.*—Worshipper of it. लिंगाईत.—Stone bearing it in the centre. शालुंका *or* खा *m.*—Female energy counter-part of phallus of S. शक्ति *f.*—Worship of it. शाक्तभक्ति *f.* शाक्तपूजा *f.* शाक्तधर्म *m.* &c.—Worshipper of it. शाक्त.

Worshipper of S. शैव.

—of *Dewi.* देवी, पार्वती, गौरी, चंडी *or* चंडिका, अंबा, उमा, काली *or* कालिका, दुर्गा, भगवती, काळकाई, जगदंबा, भद्रकाली, भवानी, भैरवी, मंगलागौरी, ज्येष्ठागौरी, महादेवी, महामाया, शाबरी, शाकंभरी, शांभवी, षष्ठी (*pop.* सठी, सठवी &c.).

—of *Saraswati.* सरस्वती, शारदा, वाणी, वाग्वल्ली, वाग्विलासिनी, वाग्वल्लरी.

—of *Ganesha.* गणेश, गणपति, गजानन, चिंतामणी, मंगळमूर्त्ति, विनायक, लंबोदर, विघ्नहर, विघ्ननाशक, विघ्नराज, रंगदेवता, शूर्पकर्ण.

Certain other divinities male and female, are व्यंकटेश (*pop.* व्यंकोबा), उपांगललिता, काळभैरव *or* भैरव, कुत्या, जीवंतिका (*pop.* जीवती), वज्रेश्वरी (*pop* वज्रा, वज्रयोगिनी), मोहिनी. And others, viewed of the wretched idolaters themselves as *two penny gods and goddesses,* are, म्हैसासुर *or* म्हसोबा, रवळनाथ, बापदेव *or* बापा, मेसादेवी, मायराणी, निगळ, पुरूख, आजादेवी, चिंध्यादेवी—and the whole bundle comprehensively, भूतावळी *f.* जाखाई जुखाई *f.*

Attendant g. अंगदेवता *f.*

Artist or architect of the gods. विश्वकर्मा, सुकर्मा

Court or assembly of the gods. देवसभा *f.*

Gods set up to preside (upon festival, &c. occasions). देवक *or* देवदेवक *n.*—Setting up of them. देवकप्रतिष्ठा *f.* देवकस्थापन *n.*—Dismissal of them देवकोत्थापन *n.* देवतोत्थापन *n.* उद्वासन *n.* देवताविसर्जन *n.*

Inferior g. उपदेव *m.* उपदेवता *f.*

Local g. स्थलदेवता *f.* क्षेत्रपाल *m.* अधिदेव *m.* भूदेवी *f.* भुमका *f.*

Mother of the gods. अदिति *f.*—of the Titans or devils. दिति *f.*

Physician of the gods. धन्वंतरि *m.*

Preceptor of the gods. सुरगुरू *m.* सुराचार्य *m.*

Presiding g. अधिदेव *m.* अधिदेवता *f.* अधिदैवत *n.*

Tutelar g. of. इष्टदेव *m.* इष्टदेवता *f.*—Present to it. राखण *f.*

To set up rites in propitiation of the gods. देवपण *n.* करणें, देवधर्म *m.* उठवणें–मांडणें–आरंभणें.

To seek direction from the gods. देवीं धर्मों विचारणें.

3 *thing idolized, an idol.* देव्हारें *n.* दैवत *n.*

GODDESS, *n.* देवी *f.* भगवती *f.*

GODHEAD, *n.* v. DIVINITY. देवपणा *m.* देवता *f.*

GODLESS, *a.* v. WICKED. देवलंड, देवभक्तिविमुख, अधर्मी, देवघाण्या, धर्मविमुख.

GODLIKE, *a.* See DIVINE.

2 *of divine form.* देवरूपी, देवस्वरूपी.

GODLINESS, *n.* v. A. ईश्वरभक्ति *f.* ईश्वरनिष्ठा *f.* ईश्वरपरायणत्व *n.* परमार्थबुद्धि *f.*

Path of g. भक्तिमार्ग *m.*

GODLY, *a. pious, religious.* ईश्वरभक्त, ईश्वरमनस्क, ईश्वरनिष्ठ, ईश्वरपरायण, धर्मनिष्ठ, धर्मपरायण, धार्मिक, पारमार्थिक.

GODOWN, *n. store-room.* जिन्नसखाना *m.*

GOER, *n.* GOING, *p. a.* v. V. 1. जाणारा, &c. चालता, चालू, चारी (in comp. as वनचारी, ग्रामचारी, जलचारी), ग & गामी (in comp. as खग, जलग, भूमिग, आकाशगामी, पातालगामी), सरक.

GOGGLE, *a.*—the eye. वटवटीत, वटवट्या, गटगटीत.

To GOGGLE, *v. a. strain the eyes.* डोळे *m. pl.* वटारणें.

GOGGLE-EYED, *a.* वटवट्या, वटवटीत डोळ्या.

GOGGLET, *n. v.* VESSEL. चंबू *m.* गिंडी *f.* अपकरा *m.*

GOING, *n.* v. V. 1.—*act.* जाणें *n.* चालणें *n.* चाल *f.* गमन *n.* गति *f.* विगम *m.* प्रस्थान *n.* प्रयाण *n.* यात्रा *f.* यान *n.* सरण *n.* अपसरण *n.*

G. & coming. जावा येवा *m.* जा ये *f.* जाणें येणें *n.* गमनागमन *n.* गतागत *n.* यातायात *f.*

To set a g. चालीस लावणें, चालता-चालू करणें.

GOITRE, *n. tumor on the throat.* गलगंड *m.* गडु *m.* मन्यास्तंभ *m.*

GOLD, *n.* सोनें *n.* सुवर्ण *n.* कनक *n.* कांचन *n.* हिरण्य *n.* हेम *n.* जांबूनद *n.*

Alloyed g. कूटस्वर्ण *n.*

Better even than g. सोन्याहून पिवळा.

Color of g. (as appearing upon heating it). ताव *m.*

G. and such like valuables,—compreh. *or* carelessly. सोनेंबगैनें*n.*
Hidden g. *hidden treasure.* गुप्तधन*n.*
Pure (very pure) g. बावनकसी सोनें*n.*

GOLD-DUST, *n.* कनकपराग*m.*

GOLD-FINDER, *n.* झारेकरी, झाऱ्या.

GOLD-LEAF, *n.* सोनेरी पत्र*n.* सोनेरी वरख*m.*

GOLD-SMITH, *n.* सोनार, सुवर्णकार.—in contempt. सोनारडा, कथील-कुत्र्या.—in allusive and reproachful phraseology. देखतचोर, सुवर्णस्तेयी, पश्यतोहर.
Burnisher of a g. नितळणा*m*
Business or art of a g. सोनारकी*f.* सोनारकाम*n.*
Furnace or chafing dish of a g. आगटी*f. or* टेंन. बागेसरी*f.*
Hammer of a g. घांव्या*m.*
Nippers or tongs of a g. सवाणा *or* ना*m* सांडस*m. dim.* सांडसी*f.* सांडणी*f.* Some other implements of *goldsmiths* are करडा, कंडारणें, कांकणा, तुल्या, दवकें, पानसळई.

GOLDEN, *a. of or belonging to gold.* सोन्याचा, सोनेरी, सुवर्णाचा, सुवर्णसंबंधी, सुवर्णमय, सुवर्णात्मक, सौवर्ण, कनकमय, हैम.
2 *of the color of gold.* सोन्याचे रंगाचा, सुवर्णरंगी, सोन्याचा.
3 *excellent, valuable.* सोन्याचा, लाखा रूपयांचा, लाख्या.

GONE, *p.* v. V. 1. गेला, रवाना, गत, निर्गत, अवगत, अपगत, उत्क्रांत, निर्वाण, प्रस्थित, यात, अपसृत, अंतरित, क्षीन, अतीत, गत & विगत (useful in comp. as दिगंतिश्चर्य, & c.).

GONG, *n. plate of iron struck as a bell.* घड्याळ*n.* तास*m.* घंटा*f.* घडी*f.*
Person appointed to strike a g. घड्याळची *or* जी, तासजी.
Stick, &c. to strike a g. टिपरूं*n.*

GONORRHŒA, *n.* परमा*m.* परमें*n.*

GOOD, *a* चांगला, बरा, उत्तम, चोख, चौखट *or* चखोट, चोखटा, चोखा-बेश, खासा, बरवंटा, बरवा, चंगा, चांग, चांगट, हित.—intens. *extremely g. excellent, superexcellent, precious.* भला, लाखा रूपयांचा, लाख्या, बावनकसी, सर्वोत्तम, सर्वोत्कृष्ट, राजपसंद, बेशखासा, सुष्ठ, ऊरूसत्व, विनीचा.
The G. and the bad. सारासार, सदसत्.—Consideration of the g. and the bad. सारासार विचार*m.* सदसद्विचार*m.*—Discrimination between the g. and the bad. सदसद्विवेक*m.*—Separating the g. from the bad. क्षीरनीरविभाग*m.*
G. for nothing person. अजागलस्तन *pop.* अजागल *or* ळ, हरळी प्रसाद*m* हुरडकुंक्या.
Pretty g. बरा, बरासा.
To give one as g. as he brings. तोलास तोल*m.* देणें.
To seem g. unto. धर्मास-उचितास-विचारास येणें *g. of s.*
2 *sound, strong, firm, substantial; having strength, pith, spirit, virtue.* कसदार, जीवदार, दळदार, खबरदार, सकस, ससार, सतेज, सात्विक, जिवट, ऐवजदार, सष्टम *or* शष्टम, धड, धडका.
3—of signs, aspects, seasons, &c. *not inauspicious.* शुभ, शुक्र, इष्ट, मंगल, सु (in comp. as सुकाल, सुमुहूर्त्त-&c.).
4—morally, v. VIRTUOUS, &c. चांगला, भला, नेकीचा, साधु, सत्वशील, सत्वसंपन्न, सात्विक, सत्वस्थ, सत्ववृत्ति, सद्वृत्ति, धार्मिक, धर्मी, धर्मिष्ट, साधुवृत्ति, सत् (in comp. and abundantly, as सत्कर्म, सत्संग, सद्गुण, सद्धर्म, सन्मार्ग, सज्जन).
G. (godly, virtuous, &c.) man. सत्पुरूष, सुजन, सुमनुष्य, सद्गृहस्थ, पुण्यपुरूष, पुण्यप्राणी, पुण्यात्मा.
G. (simple, mild, &c.) man. देवभोळा, देवमाणूस, ईश्वरीपुरूष, भजनी.
5 *benevolent,* v. KIND. परोपकारी, उपकारी.
6—pieces of money. सणसणीत कोरा, सणसणीत, खणखणीत, निर्मळ.

GOOD, *n. a good thing* श्रेय*n* श्रेयाची-कल्याणाची-&c. गोष्ट*f.*
Fugitive g. पळतें पीक*n*
The supreme g. *summum bonum.* परमार्थ*m.*
2 *benefit, profit,* v. ADVANTAGE. फायदा*m.* फल*n.* हित*n.* बरें*n.* उपकार*m.* गुण*m.*
3 *weal, well being.* कल्याण*n.* श्रेय*n* बरें*n.* हित*n.* अभीष्ट*n.*
To wish or seek the g. of. कल्याणचिंतन*n.*-अभीष्टचिंतन*n.*-&c. करणें *g. of o.* बरें मागणें *with* ला *or* चा *of o.*
4 *moral qualities,* v. VIRTUE. नेकी*f.* श्रेय*n.*
5 goods; *wares,* v. COMMODITIES. माल*m.* जिन्नस*m. pl.* जिन्नसपान स*m. pl.*
Perishable goods. नाशकें कैणें*n.*
6 goods, *goods and chattels.* माल*m.* मालमत्ता*f.* इस्ताद*f.* सामान*n.* चीजवस्त*f.* इळाखिळा*m.* चरद्रव्य*n.*

GOOD, *adv.* बरें, बेश.

GOOD BY! v. ADIEU. सुखी ऐस, स्वस्ति

GOOD MAN, *n. master of a household.* घरकरी, घरधनी, घरचा.

GOOD NATURE, GOOD TEMPER, *n.* सुशील*n.* सुस्वभाव*m.* सालसाई*f.* सद्वृत्ति*f* सुवृत्ति*f.* संतोषवृत्ति*f.* आनंदवृत्ति*f.* सौशील्य*n.*

GOOD NATURED, GOOD TEMPERED, *a.* शीलाचा, सुशील, सत्वशील, शीलवान् *pop.* शीलवंत, सालस, संतोषवृत्ति, सद्वृत्ति, सुवृत्ति.
G. fellow. गुळाचा गणेश *or* गणपति.

GOODWILL, *n.* मर्जी*f.* खुशमर्जी*f.* कृपा*f.* सौमनस्य*n.*
To acquire the g. of. मर्जी*f.* संपादणें, मर्जीसंपादन*n.* करणें, पोटांत शिरणें.
To lose the g. of. मर्जीतून, उतरणें, मनांतून उतरणें.
To preserve the g. of. मर्जी*f.* राखणें, मर्जीरक्षण*n.* करणें.

GOOD WIFE, GOOD WOMAN, *n.* घरकरीण*f.* घरधनीण*f.* घरचारिणी*f.* सवाशीण*f.* घरची*f.* अयी*f.*

GOODLINESS, *n.* v. A. साजरेपणा*m.* &c. सौंदर्य*n.* लावण्य*n.* सुरूपता*f.* खुमास*m.*

GOODLY, *a. comely, graceful, handsome, &c.* सुरूप, सुंदर, गोरागोमटा, साजरा, गोजरा, गोजिरवाणा, देखणा, सुदर्शन, सुभावणा.

GOODNESS, *n.* v. A. I. चांगुलपणा *or* चांगलेपणा*m.* चोखटपणा*m.* गुण*m.* तेज*n* सत्व*n.* सत्ता*f.* सौष्ठव *or* सौष्ठव*n.*
2 *soundness, firmness, vigour, heartiness, pluck, &c.*—*as opposed to* rottenness, decrepitude, debility, &c. and as remaining in articles or animals. कस*m.* सत्व*n.* जीव*m.* ऐवज*m.* वीर्य*n. pop.* वीर *and* विरी*f.* तेज*n.* स्वारस्य*n.* जीवनपाणी*n.*
3 शुद्धि*f.* शुभ*n.* शुभता*f.* &c.
4 चांगुलपणा*m.* नेकी*f.* भलाई*f.* भलाइकी*f* भलेपणा*m.* साधुपणा*m.* साधुत्व*n.* साधुवृत्ति*f.* सत्व*n.*
5 कृपा*f.* उपकार*m.*

GOODY, *n*—the compellation. अवा *or* अवाजी*f.* आऊ*f.* बाई*f.*
Little g. वडलाई*f.* वडलावाई*f.*

GOOSE, *n.* हंसी*f.* वरटी*f.*
Cry of the g. *cackle.* हंसनाद*m.*
Flight or flock of geese. हंसमाला*f.*
2 See FOOL.

GORBELLIED, *a.* v. POTBELLIED. दोंदाळ, दोंदी, ढेप्या, तुंदिल.

GORBELLY, *n.* v. POTBELLY. ढेर*f.* दोंद*n.*

GORE, *n.* v. BLOOD. रक्त*n.* गोठलेलें रक्त*n.* रक्ताचीं चकळें*n. pl.*

2 (of a garment). कळी *f.*

To GORE, *v a. pierce with a horn.* शिंगटणें *or* शिंगाटणें, शिंग *n.* मारणें, भोंकसणें *or* भोसकणें, भसकावणें.

Scratch or mark of a goring. कांखर *m.*

GORGE, *n.* v. THROAT गळा *m.* कंठ *m.*

2 *full meal, glut.* अभरवण *f n.* पुखा *m.*

To GORGE, *v. n.* v. To STUFF. दपटून जेवणें, उपट जेवणें, अभरवण *f* घेणें, नळीनें वरहाड *n.* करणें, पुखा *m.* पाडणें-उरकणें, आकंठ जेवणें-भोजन *n.* करणें, मळभ भर खाणें, धणंगणें.

GORGEOUS, *a.* v. FINE. भडक, जरक वरक, भळभळीत, धवधवीत, झळकफळक, झळझळीत, विलसित, विराजमान, विराजित.

GORGEOUSNESS, *n.* v. A. भडक *f. v.* मार *f.* शान *f.* झळझळ *f.* झळझळाट *m.* भळभळाट *m.*

GORGER, *n.* v. V. *and* GLUTTON. रपाटून-दपटून-&c. जेवणारा, वळकट जेवणारा, दपट्या.

GORGET, *n. armor for the throat.* पदक *n.* जुगणी *f.* कंठत्राण *n.*

To GORMANDIZE, *v. n.* v. To STUFF. दपटून-रपाटून-रगडून-&c. जेवणें, उपट जेवणें, मळभ भर खाणें, अभरवण *f.n.* घेणें, धणंगणें.

GORMANDIZER. See GLUTTON.

GORY, *a.* v. BLOODY. रक्तबंबाळ, रक्ताने भरलेला, रक्ताप्लुत, रक्ताक्त.

GOSPEL, *n.* सुवार्ता *f.* शुभवार्ता *f.* शुभवर्त्तमान *n.*

GOSSIP, *n. tattling person,* v. PRATER. खबऱ्या, गपाछाप्या, बाप्या, बातखबाऱ्या, बात्यारा, खबाल्या, गप्पीनाथ, गप्पीदास, गप्पी, गप्प्या, गोष्टीलंपट, गोष्टिप्रिय.

2 *gadding and tattling female.* नगरभवानी *f.* भटकभवानी *f.* गांवगाई *f.* गांवघांट *f* हिडफिरी चावट बायको *f.*

3 *mere tattle.* गप *f.* गपसप *f.* खबर बखर *f.* खबर बाता *f.pl.*

GOSSIP-STAND, *n.* For this term as signifying *spot of meeting of gossips, news-mongers, loungers, and of idlers and scamps generally,* and as generic of *reading-room, club, lounge, barber's shop, alehouse, village tree, scandal point,* and similar designations, ate, अखाडा *m.* अड्डा *m.* फड *m.* चावाटा *m.* चावडी *f.* रिकामचावडी *f.* रिकाम्यांचा फड *m.*

To GOSSIP, *v. n. tattle,* v. To PRATE. गपा *f.pl.* छाटणें, बाता *f.pl.* कुटणें-खबालणें-छाटणें-मारणें, फाल्या *f pl.* मारणें.

GOT, GOTTEN, *p.* v. V. A. 1. मिळवलेला, संपादलेला, &c. संपादित, संपन्न, प्राप्त, संप्राप्त, लब्ध, उपलब्ध, हस्तगत, आपन्न, व्याप्त, अवाप्त, करप्राप्त, यात, अभिगत, आसादित.

2 मिळवलेला, &c. उपार्जित, अर्जित.

Ill-g. Dishonestly g. हराम, हरामाचा, अन्यायोपार्जित.

Well-g. Honestly g. हलाल, हलालाचा, न्यायोपार्जित.

GOTHAMIST, *n.* v. WISEACRE. चतुरसावाजी, दीडशहाणा.

GOURD, *n.* भोंपळा *m.*

Bitter g. कडूभोपळा *m.* कटुतुंबी *f.* कटुकालाबु *m.*

Bottle shaped g. तुंबा *m.* तुंबी *f.* अलाबु *m.*

Young g. घटा *m.* Some other kinds are घणसा, डांगर, तवशी, नारिंगी तवशी, घेंडशी, परवर, पेटा *or* पेठा.

GOURMAND, *n.* v. GLUTTON. पोटबाबू, खादूनंदन, कुक्षिंभरि.

GOUT, *n.* v. RHEUMATISM. वातरोग *m.* वायु *m.* संधिवायु *m.* शूल *m.*

GOUTY, *a. diseased with the gout.* वातरोगी, संधिवायुग्रस्त, संधिवायुरोगी.

2 *of or belonging to gout.* वातरोगाचा, संधिवायुरोगाचा, संधिवायुसंबंधी.

To GOVERN, *v. a.* (a people, &c.). राज्य *n.*-अमल *m.*-अधिकार *m.*-हुकमत *f.*-हुकूम *m.*-&c. करणें.

2 *rule, regulate, control.* हुकमांत चालवणें, आवरणें, अटपणें *or* अटोपणें, बंदोबस्त *m.*-बंदोबस्ती *f.*-राखणें-ठेवणें *g. of o.* आवरण *n.*-आवर *m.*-अटोप *m.*-शासन *n.*-नियमन *n.*-&c. करणें *g. of o.*

GOVERNABLE, *a.* v. V. 2 आवराया-चा-जोगता-जोगा-&c. अटोपाया-जोगा-&c. नियम्य, नियमनीय, शास्य, शासनीय, वश्य.

GOVERNED, *p.* v. V. 2. आवरलेला, &c. शासित, नियमित, नियत, नियंत्रित.

GOVERNESS, *n. female ruler.* नायकीण *f.* स्वामिनी *pop.* स्वामीण *f.* अधिकारिणी *pop.* अधिकारीण *f.* शासनकारिणी *f.*

2 *female teacher.* शिकवणारीण *f.* उपदेशिका *f.* उपदेष्ट्री *f.*

GOVERNMENT, *n.* v. V. 1.—*act.* राज्य *n.* अमल *m.* हुकमत *f.*

2—*act.* नियमन *n.* नियम *m.* नियंत्रण *n.* नियंत्रणा *f.* शासन *n.* अनुशासन *n.* अटोप *m.* आवरण *n.* आवर *m.* नियंतृत्व *n.* शास्तृत्व *n.*—*state.* बंदोबस्त *m.* बंदोबस्ती *f.* आळा *m.* आळाबांधा *m.* आळेबंद *m.*

I *governing body.* सरकार *n.*

II (as of a district, colony, &c.). मामलत *f.* मामला *m.* अधिकार *m.*

III—in grammar. अधिकार *m.* कारक *n.*

GOVERNOR, *n.* (of a district, of a town, &c.). हाकीम, मामलतदार, मामलेदार, सुभेदार, अधिकारी.

The g. बडेसाहेब *m pl.*

2 *ruler, regulator, &c.* नियंता, नियामक, शासक, शास्ता, शासननियमन-&c. कर्ता, अनुशास्ता.

GOVERNORSHIP, *n.* v. N. 1. हाकिमी *f.* हाकिमाई *f.* मामलतदारी *f.* मामलेदारी *f.*

GOWK. See FOOL.

GOWN, *n.* पेशवाज *m.* झगा *m.*

GOWPEN, *n.* अंजलि *m. pop.* ओंझळ *or* ओंजळ *f.*

GRAB, *n.* (This is corrupted from غراب *Arabic*). गुराब *f.*

GRACE, *n.* v. FAVOR. अनुग्रह *m.* कृपा *f.*

Object of g. अनुग्राह्य, कृपापात्र *n.*

To get into one's good graces. पोटांत शिरणें.

To get out of one's good graces. कृपेतून-मर्जीतून-मनांतून उतरणें.

2 v. BEAUTY. शोभा *f.* कला *f.* छब *f.* लावण्य *n.* रूप *n.*

3 *a. g. a virtue, an excellence.* सुलक्षण *n.* भूषण *n.* अलंकार *m.* रत्न *n.* गुण *m.*

To GRACE, *v. a.* v. To ADORN. सुशोभित करणें, शोभा *f.* देणें-आणणें, शोभन *n.*-मंडन *n.* करणें *g. of o.*

GRACEFUL, *a.* v. BEAUTIFUL, HANDSOME. छबदार, छबडा, साजरा, गोजरा, गोजिरवाणा, छबीला *or* छबेला, कांतीव, कांतिवकोरींव, ललित.

GARCEFULLY, *adv.* v. A. छबीने, डौलाने, डौलदारीने, छानीने, खुबीने.

GRACEFULNESS, *n.* v. A. छब *f.* छबी *f.* छबदारी *f.* छान *f.* खुबी *f.* साजरेपणा *m.* गोजरेपणा *m.* &c. कांति *f.* लालित्य *n.* लावण्य *n.*

GRACELESS, *a. reprobate, abandoned.* देवाभर्माने टाकलेला, त्यक्तधर्म, धर्मत्यक्त, कोडगा, देवाभर्माने ओवाळलेला.

GRACIOUS, *a. favorable, condescending,* v. KIND. कृपाळ *or* ळू, कृपेचा, कृपायुक्त, कृपादृष्टीचा, अनुग्रहाचा, अनुग्राही, अनुग्राहक, बहाल, उपकारी.

2 v. MERCIFUL. दयालु *or* ळू, दयावंत, सकरूण.

GRACIOUSLY, *adv.* v. A. 1. कृपेने, कृपापूर्वक, कृपापुरस्सर, कृपादृष्टीने, &c.

2 दयेने, दयापूर्वक, &c.

GRACIOUSNESS, *n.* v. A. 1. कृपाळूपणा *m.* कृपा *f.* कृपादृष्टि *f.* कृपाकटाक्ष *m.* बहाली *f.* अनुग्रह *m.* प्रसाद *m.* कृपालुता *f.*

GRADATION, *n. order, regular process by degrees.* अनुक्रम *m.* क्रम *m.* क्रमिकगति *f.*

2 *step of a series.* पर्यायm. पायरीf.

GRADE, *n step, degree.* पायरीf. पर्यायm.

GRADUAL, *a proceeding by degrees.* क्रमानुक्रमाचा, क्रमक्रमाचा, क्रमिक, अल्पाल्प.

GRADUALLY, *adv.* v. A. क्रमक्रमानें, क्रमानुक्रमानें *or* क्रमानुक्रमें, क्रमेंकरून, क्रमशः, तीळतीळ. The sense of this word is very idiomatically supplied by the repetition of the present participle as करतां करतां केलें. He did it gradually. होत होत होईल, जातां जातां जाईल, &c. &c.

GRAFF, GRAFT, *n. shoot, &c. inserted in a tree.* कलमn. शिडाईतn.

To GRAFF, To GRAFT, *v. a. insert a shoot.* कलमn. लावणें-करणें, पैवंदn. करणें.

GRAFFED, GRAFTED, *a. bearing grafts.* कलमी, पैवंदी *or* धी.

G. tree or stock. इसाडn. ईसn. शिडाइनी.

2 *produced by a grafted tree.* कलमी, कलमाचा, पैवंदी *or* धी.

GRAIN, *n. corn.* धान्य *pop.* धानn. दाणाm. गल्लाm. अन्नn. कणm. दाणागोटाm. सस्य *or* शस्यn. The *Hindus* divide their grains into two classes.—1st. The *Grains* अठरा धान्यें. (These are, गहूं, तूर, जव, जोंधळा, वाटाणा, लांक, साळ, हरभरा, मसूर, जवस, मूग, राळा, तीळ, हरीक, कुळीत *or* थ, सांवा, उडीद, चवळी). And 2d. the *Inferior grains,* उपधान्यें *or* कुधान्यें *or* कदन्नn. (These are, सजगुरा, भादली, वरी, नाचणी, वरग, कांग, खपले गहूं, मका, कर्डी, राजगिरा, मटकी, पावटा, मुगी, वाल, कारळें, देवभात, सानू, धंवाडो). Note. Some *Pandits* give lists which differ from the above in a few grains.

Alms of undressed g. कोरान्नn.—Person that begs it. कोरान्नकरी.

Awned or bearded g. शूकधान्यn.

Broken g. आडकणीf. आडदाळf. कणवर *or* कणोरm. फूटf. फुटळf.n.

Dirty (earth-mingled) g. मातकणn. मातेराm. मातेरेंn. ससकरm.

Early grains--collect. अग्रधान्यn.

Full and good g. or ears of corn. कणदार.

G. as just trodden out. मदनm *pl.*

G. as a premium upon money lent. काढाm.

G. for consumption of an army. रसदf.

G. (pulse or corn) coarsely ground. भरडाm.

G. taken to be coarsely ground. भरडणn.

G. (or corn) which bursts or breaks readily. फुटाळू दाणाm. फुटीर *or* फुटरा दाणाm.

Late grains—collect. पश्चिमधान्यn.

Lending g. at interest. धान्यवर्द्धनn.

Mixed g. ससकरm.

Parched g. चविनाm. लाह्या f.*pl.*

Receptacle for g.—general. कोथळाm. *dim.* कोथळीf.

Receptacle for g. in a wall. अंबारn. वळदn.

Sack or case for g. भोतm.

Soaked or steeped g. भिजाणेm.*pl.* भिजणf. उंबळें *or* उमळेंn.

Store of g. धान्यसंग्रहm.

Undressed g. (esp as given to Bráhmans, &c.). आमान्नn उलफाm. शिधाm.

Unhusked g. boiled. घुगऱ्याf.*pl.*

To be g.-surfeited,—horse, &c. दाणावणें.

2 *single corn.* दाणाm. कणm.

Hollow or light g. फोलn फोलकटn. फुंकणीf. *or* णn. *or* णूंn. चिंचचळेंn. कुणीf. पोंकणn. फुलकेंn.

Hollow grains. मुकणn. फोलn. खोकसn.

3 (of gunpowder, sugar, sand, &c.). रवाm. कणm.

4 (of wood, &c.). हिरकाm. हीरm. and *fig.* मोडm. मोडणीf.

Against the g. विलोम, प्रतिलोम.

Agreement with the g. आनुलोम्यn.

Contrariety to the g. वैलोम्यn. प्रातिलोम्यn.

That is with, and against the g. अनुलोमविलोम.

With the g. अनुलोम.

5 *atom, jot, iota, &c.,* v. BIT कणm. *dim.* कणीf. कलाf.

GRAIN-DEALER, *n.* भुसारी, मोदी.

GRAIN-PARCHER, *n.* भडभुंड्या, भुजारी, भाजपी.

GRAM, *n. Cicer arietinum.* चणाm. हरबराm

Acid obtained from g.-plants. आंबf.

Flour of g. बेसनn.

Flour of g. boiled and spiced. भळणn.

Flour of g spiced and fried. फुरफुरीf. *or* रेंn.

G. parched. फुटाणाm.

Green pods of g. parched. हवळा *or* हुळा *or* उळाm.

Green gram plants given to fatten horses. फसलf.

Pod of g. घाटाm.

GRAMINIVOROUS, *a. feeding on grass.* तृणभक्षी, तृणाहारी, तृणाद, तृणजीवी.

GRAMMAR, *n.* व्याकरणn. शब्दशास्त्रn.

Rules of g. शब्दशासनn.

GRAMMARIAN, *n.* व्याकरणी, वैयाकरणी, वैयाकरण, शाब्दिक.

Mere g. केवल वैयाकरण, शुद्धवैयाकरण.

GRAMMATICAL, *a relating to grammar.* व्याकरणाचा, व्याकरणसंबंधी, व्याकरणविषयक, वैयाकरण.

2 *according to grammar.* व्याकरणशुद्ध, व्याकरणसिद्ध, व्याकरणानुसारी, शब्दशास्त्रसिद्ध, शब्दशास्त्रानुसारी.

G. accuracy. शब्दशुद्धिf.

G. error. अपशब्दm.

GRAMMATICALLY, *adv.* v. A. व्याकरणानुसार, व्याकरणानुरूप, व्याकरण संभाळून, लिंगविभक्ति संभाळून.

GRANARY, *n. store-house for grain.* कोठाm. कोठारn. *dim.* कोठीf. कोष्ठm. कोष्ठकm.n. दास्तानn. धान्यशालf. धान्यागारn. धान्यकोष्ठकm.n. अन्नकोष्ठm. अन्नकोष्ठकm.n.

Subterraneous g. पेंवn —Lining of it (composed of bundles of holcus). मेळाm.

GRAND, *a. illustrious,* &c. v. GREAT. मोठा, थोर, महान्, वैभवाचा, वैभववान्, वैभवशाली.

2 *splendid, magnificent,* &c. v. FINE. भव्य, थाटाचा, थाटमाटाचा, दबदार, टूमदार, विराजमान, विराजित, देदीप्यमान *pop.* दैदीप्यमान, नामी, खासा, उमदा, आलिड्याहां, धनत्तर, उदार.

3 *principal,* v. CHIEF. मुख्य, श्रेष्ठ, अग्रगण्य.

GRANDCHILD, *n.*—in male or female line. नातरूंn. नातवंड *or* नातुंड *or* नातोंडn.

G. of g. निपणत्वंडn.

Great g. पणतुंड *or* पणतोंड *or* पणत्वंडn.

GRANDDAUGHTER, *n* —in male or female line. नात f. नातीण f. —*son's daughter.* पौत्री f.—*daughter's daughter.* दौहित्री f.

Great g. पणत *or* ती *or* थी f. पणतोली f. प्रपौत्री f.

Husband of g. नातजावाई*m.*

GRANDFATHER, *n.*—paternal. बाप आजा*m* प्रपिता*m*. पिता*m*. पितामह*m*. पितृपिता*m*.—paternal *or* maternal. आजा*m*.—maternal. माय आजा*m*. मातामह*m*. मातृपिता*m*.

Brother of g. चुलतआजा*m*.—his wife. चुलत आजी*f*.

G. of g. निपणजा*m*. वृद्ध प्रपितामह*m*

G. of great g. खापर पणजा*m*.

Grandmother of g. निपणजी*f*.

Great g.—pat. पणजा*m*. प्रपितामह*m*.—mat. पणजा*m*. प्रमातामह*m*.

House of mat g आजूळ *or* आजोळ*n*.

House of g. of g. निपणजूळ *or* निपणजोळ*n*.

GRANDMOTHER, *n.*— pat. बापआजी*f*. पितामही*f*.—pat. *or* mat. आजी*f*.—mat. माय आजी*f*. मातामही*f*.

Great g.—pat. पणजी*f*. प्रपितामही*f*.

GRANDSIRE. See GRANDFATHER.

GRANDSON, *n.*—in male or female line. नातू*m*. नप्ता*m*.—*son's son.* पौत्र*m*.—*daughter's son.* दौहित्र*m*.

G. of great g. खापरपणतू*m*.

Grandchild of great g. खापरपणनींड *or* नंड*n*.

Wife of g नातसून*f*.

G. of g. निपणतू*m*.

Great g पणतू*m*. प्रपौत्र*m*.

Wife of great g. पणतसून*f*.

GRANDEE, *n. nobleman* सरदार*m*. अमीर*m*. मोठा मनुष्य*m*. बडा लोक*m*. उमराव*m*. उंचपदवीचा मनुष्य*m*.

GRANDEUR, GRANDNESS, *n.* v. A. 1. मोठेपण*m*. थोरी*f*. थोरवी*f*. बडेजाव*f*. ऐश्वर्य*n*. वैभव*n*. विभव*m*. भूति*f*. विभूति*f*

2 भव्यपण*m*. ढब*f*. ढबदारी*f*. छान*f*. थाट*m*. थाटमाट*m*. शानदारी*f*. डौल*m*. डौलदारी*f*. भव्यता*f*.

GRANIVOROUS, *a. subsisting on grain.* अन्नभक्षी, अन्नभोजी, अन्नाशी, अन्नजीवी, अन्नाहारी, धान्यभक्षक, शस्यभक्षक.

To GRANT, *v. a. concede, allow,* v. To ADMIT. कबूल-मान्य करणें, कबूल-मान्य-&c. असणें *with* स *or* ला *of* o. स्वीकार*m*.-रूकार*m*.-&c. करणें *g. of* o.

2 v. To GIVE. देणें, दान*n*. करणें, बक्षीस*n*. करणें.

GRANT, *n. gift by deed,* &c. इनाम*m.n*. इनामत*f*. शासन*n*.

Deed of g. v. DEED. इनामपत्र*n*. सनद*f*. शासनपत्र*n*.

Forged g. कूटशासन*n*.

Grants—compreh. इनाम इकाम*n*.

G. of land. जाहगीर*f*. इनामत*f*.

Holder of a g. इनामदार, जाहगीरदार.

Resumption of a g. दत्तापहार*m*.

Tax upon a g. इनामपट्टी*f*.

Voucher of a g. इनामपत्र*n*.

GRANTEE, *n. person to whom a grant is made.* इनाम घेणारा-पावणारा, प्रतिगृहीता.

GRANTOR, *n. person who grants.* इनाम देणारा, दाता.

To GRANULATE, *v. n.*—as a healing sore. माठळणें, माठणें, मठारणें, शेजेसयेणें, किरळ*m*. फुटणें.

GRANULATION, *n.* (of a sore). अंगूर*m*. किरळ*m*.

Medicaments to effect g. माठवण*n*.

GRANULE, *n. little grain or particle.* दाणा*m*. कंकर*m*. कण*m*.

2 (of congealed honey, oil, &c). रवा*m*. रवका*m*. कण्या*f. pl.*

GRANULOUS, *n.* v. N. 1. दाणेदार.

2 रवाळ, रवेदार, कणीदार.

GRAPE, *n.*—the vine. द्राक्षा *pop.* द्राक्ष*f*.—the fruit. द्राक्ष*n* अंगूर*n*.

Some kinds are, फकिरी द्राक्ष, बेदाणा, साहेबी, सुलतानी.

Black g. काळें द्राक्ष*n*.

GRAPHIC, GRAPHICAL, *a. well described.* उत्तम वर्णनाचा, सुवर्णनात्मक, सुवर्णित, सुनिरूपित, प्रत्यक्षसदृशबोधक, स्वरूपदर्शक, स्वरूपबोधक.

GRAPNEL, *n. small anchor.* लोली *or* लोयली*f*.

To GRAPPLE, *v. a.* v. To SEIZE. झोंबणें, झोंबाडणें, पकडणें.

To GRAPPLE, *v. n. contend in close fight.* झोंबणें, झोंबी*f*.-पकड*f*. येणें.

To GRASP, *v. a.* v. To SEIZE. मुठींत-पंड्यांत-कवड्यांत-हातांत-हातानें-&c. धरणें, धरणें, पकडणें, झोंबणें, झोंबाडणें, झोंबाडा*m*. घालणें-मारणें.

GRASP, GRASPING, *n* v. V.—*act.* धरणें*n*. पकडणें*n*. &c. झोंबाडा*m*.

I *reach, power of mind,* v. CAPACITY. अवांका*m*. अटींका*m*. आटंका*m*. आक्रमशक्ति*f*. आकलनशक्ति*f*. आव*m*. कव*f*.

II *gripe, power,* v. CLUTCHES. डाव*m* आवडाव*m*. घावडाव*m*. अवांका*m*.

GRASS, *n.* गवत*n*. घास*m*. तृण*n*. तण *or* तन*n*. The common *grasses* are, करड, कशेट *or* कसई काशा, कुंजरा, कुर्चे, कुंदा, कुंभा, केणा, कोयेर *or* रें, गोंडाळ, गोप, गोपुर, चिकटा, चिमचारा *or* चिमणचारा, डांग, तांबेट, धापा, धुपा, निरा, पटिंग, पेंदें *or* धें, पगोधर, पुत्येण, बेर, बेरकी, बोवडा, बोर, भद्रमोथा, माकडशेडा, माचळ, मारवेल, मुंज, मेथी, मोथ *or* मोथा, लव्हा *or* लव्हाळा, लोरंडीचार, लोहाळा, शिंपी, शेडें, साज, हड.

Bent g. *Agrostis linearis.* दूर्वा*f*. *pop.* दुरवा*f*. हरळी*f*.

Bits and ends of g. तणस*f*.

Blades of young g. चारकूट*n*.

The good grasses.—compreh. शाळूगवत*n*.

G. fit to be cut. कापींव गवत*n*. कापींव घास*m*.

Green g. as growing on moist patches. जिताडा *or* रा*m*.

Implement for grubbing up g. खुरपें*n*. हातखुरपें*n*. रंभा*m*.

Sacrificial g. *Poa cynosuroides.* कुश*m.n*. दर्भ *pop*. दाभ*m*.

Stalk of g. तणसडी *or* सुडी *or* तणसरी*f*.

Young and green g. हिरवळ*f*. हिरवें*n*. चार*f*. शाष्प*n*.

To become covered with g.—a field, &c. गवताळणें.

GRASS-CUTTER, *n.* गवतकाप्या, गवत्या, घासकाप्या, घासवाला.

GRASS-HOPPER, *n.* गवत्याटोळ*m*. टोळ*m*. नाकतोडा *or* ड्या*m*. ऊंट*m*.

GRASSY, *a. covered with grass.* गवताळ, गवनाळा, तृणमय, तृणाकीर्ण, तृणाक्रांत, तृणाच्छादित, तृणव्याप्त.

GRATE, *n. frame of bars.* गजांची जाळी*f*.

To GRATE, *v. a. wear by rubbing,* v. To SCRAPE. किसणें, घासून कीस*m*. काढणें.

To GRATE, *v. n. make a harsh noise.* करकरणें, खडखडणें, खडाडणें, खरारणें.

GRATEFUL, *a. thankful.* उपकारी, आभारी, निमकहलाल, कृतज्ञ, उपकारज्ञ, उपकारस्मर्ता.

2 v. AGREEABLE. गोड, सुखप्रद, सुखद, सुखावह, हृदयंगम.

GRATEFUL, *adv.* v. A. 1. उपकार मानून-जाणून-आठवून-स्मरून, कृतज्ञतापूर्वक.

GRATEFULNESS, *n.* v. A. 1. निमकहलाली*f*. कृतज्ञता*f*. उपकारज्ञता*f*.

2 गोडी*f*. रंजकत्व*n*. सुखदायकत्व*n*.

GRATER, *n. coarse scraper.* किसणी*f*.

GRATIFICATION, *n.* v. V. 1.—*act.* संतोषवणें*n*. &c. संतोषण*n*. संतोषीकरण*n*.

2—*act.* पुरवणें*n*. संतर्पणें*n*. संतर्पण*n*.

I *a g. a recompense,* v. Reward. इरकी*f.* पारितोषिक*n.*

II See Pleasure.

Gratified, *p.* v. V. 1. संतोषवलेला, &c. संतोषित.

2 पुरवलेला, फेडलेला, &c. संतर्पित.

Gratifier, *n.* Gratifying, *p. a.* v. V. 1. संतोषवणारा, संतोष करणारा-देणारा, &c. संतोषकारक, सुखप्रद.

To Gratify, *v. a. delight,* v. To Please. संतोषवणें, संतोष*m.* करणें *g. of o.* संतोष*m.* देणें, खुश-संतुष्ट-संतोषित-&c. करणें.

2 *indulge,* v. To Satisfy. पुरवणें, पूर्ण-तृप्त-&c. करणें, फेडणें, संतर्पणें, संतर्पण*n.*-&c. करणें *g. of o.*

Grating, *n. harsh sound.* करकर *f.*—intens. करकराट*m.* खडखडाट*m.* खडाड*m.* खराड*m.* खरखराट*m.*

2 *or* Gratings; *matter grated.* कीस*m.*

Grating, *a. harsh soundng.* कर्कश, कर्णकटु, कर्णकठोर.

Gratingly, *adv. with a grating noise.* खडखड *or* डां *intens.* खडाखड, खरारां.

Gratis, *adv. for nothing.* फुकट, फुकटचारी, मुफत, फुकटाफुकट *or* टी, फुकटफाकट, फुका, फुकटफुका, एरवीं.

Gratitude, *n. thankfulness,* &c. उपकारस्मरण*n.* उपकारस्मृति *f.* उपकारज्ञान*n.* कृतज्ञता *f.* उपकारज्ञता *f.* निमकहलाली *f.*

Gratuitous, *a. costing nothing.* फुकटचा, मुफतचा, फुकटा *or* ख्या, फुकटशाई, मुफती, विनपैशाचा, एरवींचा.

Gratuitously. *adv.* v. Gratis. फुकट, फुकटचारी

Gratuity, *n. present.* बक्षीस*n.* पारितोषिक*n.* संतोषदान*n.* इनाम*n.*

To Gratulate, &c. See To Congratulate, &c.

Grave, *a. solemn, serious, sober.* गंभीर, गंभीरमनाचा, सखोल, भरकुंब *or* भरकूम *or* खूम, गंभीरमनस्क, दीर्घ, धीर, प्रगल्भ.

2—of sounds. *not acute.* घुत.

Grave, *n.* गार *f.* प्रेताचा खाडा*m.* प्रेतकुंड*n.* शवगर्त्ता *f.*

To be brought to the brink of the g. खाड्याच्या कडेस-हौद्याच्या डेगेस येणें.

To Grave, *v. a. carve.* खोदणें, कोरणें.

Gravel, *n.* कंकर*m.* रेंव *f.* रेंवा*m.* रेंवडा*m.* वाळू *f.* वालुका *f.* शर्करा *f.*

Heap of g. रेंवठा*m.*

2—the disease. मूतखडा*m.* शर्करा *f.* अश्मरी *f.* सिकता *f.*

Gravelly, *a.* v. N. रेंवट, रेंवसाळ, शर्करावान्, शार्कर, शार्करीय.

Gravely, *adv.* v. A. 1. गंभीरपणाने, भरकूमपणाने, गांभीर्यपूर्वक, गंभीरतेने, हसल्यावांचून, नहसतां.

Graveness, Gravity, *n* v. A. गंभीरपणा*m.* गांभीर्य*n.* गंभीरता *f.* भरकुमी *f.* भरकूमपणा*m.* धीरता *f.*

I *heaviness,* v. Weight. भार*m.* गौरव*n.* गरिमा*m.* गुरूत्व*n.* जाड्य*n.* भारमान*m.*

Gravid. See Pregnant.

To Gravitate, *v. n. tend to the centre.* गुरूत्वाकर्षण*n.* पावणें, गुरूत्वाकृष्ट होणें, मध्याभिसरण*n.*-मध्याभिगमन*n.*-केंद्राभिसरण*n.*-केंद्राभिगमन*n.* करणें.

Gravitation, *n.* v. V. गुरूत्वाकर्षण*n.* गुरूत्वहेतुकमध्याभिसरण*n.* &c.

Gravy, *n. juice of dressed meat.* भिजवण*n.* पक्वमासरस*m.*

Gray, *a.* कवरा, कबुर, कसरा, धूसर.

Iron-g. करडा.

2—the eye. कैरा *or* खैरा.

3—hair. करडा, करड, पिकलेला.

To get g. फुलणें.

Gray-eyed, *a.* कैरा.

Gray-headed. पांढऱ्या केशांचा, पिकलेल्या केशांचा. रूपेरी केशांचा.

Gray-haired, *a.* पक्वकेश, पलित.

Grayness, *n.* v. A. 1. कवरेपणा*m.* कसरेपणा*m.* &c.

To Graze, *v. a.* (cattle). चारणें, चारणीवर-चारणीस घालणें-ठेवणें.

2 *rase.* घसटणें, घसवटणें, घासटणें, चाटणें, चरवटणें, चाटून-घासटून-घसवटून-&c. जाणें.

To Graze, *v. n.*—cattle. चरणें.

Grazed, *p* v. V. A. 2. घसटलेला, &c.

To be g. खरचटणें, घासटणें.

Grazier, *n. feeder,* &c. *of cattle.* गुरखी, गुराख्या, गोनारी, राखणा, पशुपालक, पशुपाल, चारक.

Graziery, Grazing, *n.* राखणावळ *f.* पाशुपाल्य*n.*

G. of cattle at night. पसरा*m.*

Grease, *n.* चरबी *f.* माखण*n.* ओशट*n.* स्नेह*m*

2—as adhering to lamps, oil vessels, &c. मेणकट*n.* चिकटा*m*

To be smeared with this g. मेणकटणें.

3 (for axles). ओंगण*n*

4—disease in the horse. भेंडी *f.*

To Grease, *v. a.* चरबी *f.*-&c. लावणें, माखणें, बुळबुळावणें, चुळबुळावणें, चुळबुळीत-मिळमिळीत-&c. करणें.

2 (axles, &c.) ओंगणें, ओंगण*n.* लावणें-घालणें.

Greasiness, *n.* v. A. 1. ओशट*n.* बुळबुळ *f intens.* बुळबुळाट*m.* चिकणाई *f.* तेलटपणा*m.* स्निग्धता *f.*

2 चुळबुळीतपणा*m.* मेणकटपणा*m.* &c. मिळमीळ *f. intens.* मिळमिळाट*m.*

Greasy, *a. oily, fat.* चिकण, चिकणवट, बुळबुळीत, तेलट, तेलकट, स्निग्ध.

2 *smeared with g.* चुळबुळीत, मिळमिळीत, ओशट, मेणकट, तेलकट

To be or become g. चुळबुळणें.

Great, *a.* v. Large. मोठा, थोर, थोरल्या, महान् (महती *f.* महत्*n.*), महा (in comp), स्थूल *or* ळ, गुरू, बृहत्.

As g. जेवढा, जितका.

How g. केवढा.

So g. तेवढा, तितका.

So g. एवढा, इतका.

2 *of a high degree; high, much, intense, &c.* मोठा, भारी, महा (in comp.), परम (in comp.), फार, अतिशय.

A g. deal. See Much

3 *important, weighty.* मोठा, भारी, महा (in comp.), वजनदार, वजनाचा.

4 *of high rank, noble, illustrious, exalted, grand, mighty, &c.* मोठा, थोर, थोरवट, थोरवीचा, बडा, श्रीमान्, श्रीमंत, बुद्रुख, प्रौढ, तेजस्वी, तेजवंत, तेजोमय, प्रतापी, प्रतापवान्, प्रतापशाली, उमदा, ठळक, असाधारण, नरवर, मानवृद्ध, राजमान्य (in notes and writings).

A g. man. मानभाजन*n.* महाजन*m.* बडालोक*m.* वृंद*n.* वीर*m* व्यक्ति *f.*

Contest with the g. समर्थस्पर्धा *f.*

Connection (interest) with the g. वशिला*m.* वगवशिला*m.*

Dependent on the g. महदाश्रय.

The g. बडेलोक*m. pl.* थोरलोक*m. pl.*

The g. and small, rich and poor, high and low. हाली मवाली*m. pl.* लहानथोर, लहानमोठे*m. pl.* छोटा मोठा.

To become a g. man. शिष्टावणें.

To play the g. man. बडाई *f.*-बडिवार*m.* हाकणें, फुशारकी *f.* मिरवणें-मांडणें-करणें.

5 *splendid, magnificent, grand.* मोठा, उमदा, शानदार, छानीचा.
6 *familiar, thick,* v. Intimate. सलगीचा, खेळीमेळीचा.
7 *hard, grievous.* जड, कठीण, मुशकील.
8 See Pregnant.

Greater, *a* अधिक मोठा-थोर-&c. थोरला, सरस, अधिक, विशेष.

Greatest, *a.* सर्वांहून *or* सर्वांपेक्षां मोठा-थोर-&c अबल.

Greatly, *adv. in a great degree,* v. Very. फार, बहुत, अति, अतिशय, पराकाष्टेचा
2 See Nobly.

Greatness, *n.* v. A. मोठेपणा*m.* महत्त्व*n.* महिमा*m.* महिमान*n.* स्थूलता*f.* स्थौल्य*n.* बृहत्त्व*n.*
2 मोठेपणा*m.* भारीपणा*m.*
3 मोठेपणा*m.* भारीपणा*m.*
4 मोठेपणा*m.* थोरपणा*m.* थोरवी*f.* थोरी*f.* थोराई*f.* थोरवकी*f.* माहात्म्य*n.* श्रीमंती*f.* मातबरी*f.* बडेजाव*f.* विभव*m pop.* वैभव*n.* महिमा*m.f.* महंता*f.* मइती*f.* प्रभव*m.* भभाव*m* भूति*f.* विभूति*f.*

Greaves, *n. armour for the legs.* जंघात्राण*n.*

Greed, Greediness, *n.* v. A. 1. खादाडपणा*m.* अभासीपणा*m.* &c. खाखा*f.* खाखाई*f.* वखवख*f.* खवखव*f.*
2 लोभ*m.* सोस*m.* हिरस *or* हिरीस*f.* वखवख*f.* खवखव*f.* हावरेपणा*m.* हिरसीपणा*m.* अहोपीपणा*m.* &c.

Greedily, *adv.* v. A. 1. खाखाईने, घाईघाईने, हावरेहावरे.
2 लोभाने, लोभबुद्ध्या, लोभदृष्ट्या, लोभभावाने.

Greedy, *a ravenous, voracious,* v. Gluttonous. खादाड, अधाशी, अधोडी, अघोरी, वखवख्या.
2 *vehemently desirous,* v. Covetous. लोभी, लोभिष्ट, हावरा, हिरसी, वखवख्या, अहोपी, सोज्ञी *or* सोसी, आशाळभूत, लोभान्वित, लोभाविष्ट.

Greedy-eye, *a.* v. Covetous. आशाभूत, आशाळभूत.

Green, *a.* हिरवा *remiss.* हिरवट. *greenish,* हरित.
Dark g. हिरवागार, हिरवाचार.
2—of plants; *succulent, sappy.* ओला, कोवळा, सरस, रसाळ.
G. food (grass, leaves, &c.) for cattle. ओलेंन. ओलें पालेंन. झाडपाला*m.* निळवट*f.* हिरवेंन. हिरवळ*f.* चार*f.* भुईचार*f.* हिरवीचार*f.*
3—of wood, *not dry.* हिरवा, ओला, आंग ओला, दमट, दमसार, चिंवट, आर्द्र.
4 *raw, unripe, unprepared,* lit. fig. हिरवा, हिरवंडा, हिरवस, कच्चा, अपक्व, अपरिपक्व.

Green, *n.*—the color. हिरवा रंग*m.* हरिनवर्ण*m.*
2 *grassy plain.* ओलवण*f.* गवताड*n f.* निळवट*f.*
3 greens. भाजी*f.* भाजी पाला*m.*
Greens and roots, *rude fare.* भाला पाला*m.* आलें पालें*n.* झाड पाला*m.*
G. kept cropped. गुंटभाजी*f.*
4 *verdure.* हिरवळ*f.* हिरवट*f.* निळवट*f.* सवजी*f.*

Green grocer, *n.* गाळवेविक्या, काछी, कुंजरा.

Green-horn, *n. raw, inexperienced person.* कच्चा, अजाण, अल्लड, अपेट, नवा, अव्यवहार.

Greenness, *n.* v. A. 1. हिरवेपणा*m.* सवजी*f.*
2 कोवळेपणा*m.* ओलेपणा*m.*-&c. कोवळीक*f.* ओलावा*m.*
3 हिरवेपणा*m.* ओलेपणा*m.* दमसरपणा*m.* ओलावा*m.*
4 हिरवेपणा*m.* कच्चेपणा*m.* अपक्वता*f.* अपक्वदशा*f.*

To Greet, *v. a.* v. To Salute. रामराम*m.*-सलाम*m.* करणें-सांगणें, कुशलप्रश्न*m.*-क्षेमप्रश्न*m.*-अभिवादन*n.*-&c. करणें.

Greeting. See Salutation.

Gregarious, *going in flocks.* अनेकचर, संगचर, समूहचर, कलापस्थ.

Grenade, *n.*—the missile. अनार*m. n.* नळा*m.* हिंगणबेट*n.*

Grief, *n. sorrow,* v. Affliction. दुःख*n.* खेद*m.* शोक*m.* हुरहूर*f.* मनस्ताप*m.*

Grievance, *n. cause of grief.* दुःख*n.* दुखाची गोष्ट*f.* दुःख देणारी गोष्ट*f.* संकट*n.* अनिष्ट*n.* दुःखास्पद*n.*

To Grieve, *v. a. distress, pain,* v. To Afflict. दुःख*n.*-क्लेश*m.*-&c. देणें, दुःखी-खिन्न-श्रमी-&c. करणें, दुखवणें *or* दुखावणें, रडवणें, श्रमवणें.
To be grieved. दुखारणें, दुःखी-खिन्न-&c. होणें.

To Grieve, *v. n. sorrow.* रडणें, दुःख*n.*-खेद*m.*-शोक*m.*-&c. करणें, चिंतावणें, दुखारणें, दुःखी-श्रमी-कष्टी-&c. होणें.
To g. excessively. प्राण*m.* ओकणें.
2 (for a person or thing lost or gone), v. To Fret. चुरमुरणें, मंगळ*m.* गानवसणें, दासरा *or* दोसरा*m.* धरणें *g. of o.* ढोकळा *or* टुकळा*m.* धरणें-करणें *g. of o.* हुरहुरणें, रूण*m.* घेणें *g. of o. or, inversely,* लागणें *g. of o.*

Griever, *n* Grieving, *p. a.* v. V. A. दुःख देणारा, दुःखद, दुःखप्रद, दुःखदायक.
v. V. N. रडणारा, &c. दुःखी, दुःखित, खिन्न, खेदित, दिलगीर, रंजीस, खेदयुक्त, समुत्सुक.

Grieving, *n.* v. V. A.—*act.* दुःख देणें*n.* &c. दुःखप्रापण*n.*
v. V. N. रडणें*n.* रड*f. v.* घे, खेद*m.* शोक*m.*
2 खुरखुर*f.* चुरमुर*f.* हुरहुर*f.* चुटपूट*f.* रूखरूख*f.*

Grievous, *a. painful, burdensome,* v. Afflictive. जड, कठीण, अवघड, भारी, जबर, जरब, दुःखकारक, दुःखद, दुःखप्रद, &c. सख्त, दुःसह, क्लेशकारक, क्लेशद, &c.
2—of faults, &c. भारी, मोठा, गुरू, महा (in comp.).
3—of complaints. अतिदुखाचा, परमसंकटाचा.

Grievousness, *n.* v. V. 1. कठीणपणा*m.* अवघडपणा*m.* भारीपणा*m.* &c. दुःसहता*f.* गौरव*n.*

Griffin, *n.* v. Green-horn. नवा, नवा आलेला.

To Grill, *v. a. broil.* भाजणें, भाजण*n.*-भर्जन*n.*-भाजप*n.* करणें *g. of o.*

Grill, *n. a grilled article or dish.* भाजण*n.* भाजणें*n.* भाजप*n.* भाजलेला पदार्थ*m.*

Grilled, *p.* v. V. भाजलेला, भाजका, भाजींत, भर्जित, भृष्ट.

Grilling. *n.* v. V.—*act.* भाजणें*n.* भर्जन *pop.* भाजण*n.* भाजप*n.* भाजणूक*f.*

Grim, *a. fierce looking, ill-looking.* भयंकरतोंडाचा, तोंडाचा भयंकर, उग्र, उग्रमुद्रेचा, उग्रमुख, उग्रवदन, उग्र, कालस्वरूप, क्रूरमुख, व्याघ्रमुख, विकटमूर्ति.

Grimace, *n. wry face.* माकडचेष्टा*f.* वांकुली*f.* विचकुली*f.*
To make grimaces. वांकुल्या*f.pl.*-चेंटावण्या*f.pl.*-चेंडावणें*n.*-विचकुल्या *or* वेचकुल्या*f.pl.* वानरविचकुल्या*f.pl.*-&c. दाखवणें.

Grime, *n. deeply insinuated dirt.* कीट*n.* खट*f.* कट*m.* काट*m.* किट्ट*n.*

To Grime, *v. a.* v. N. किटवणें, काटवणें, कटवणें.
To be grimed. किटणें, काटणें, कटणें.

Grimly, *adv.* v. A. उग्रतोंडाने, उग्रमुद्रेने, &c. उग्रमुख करून, &c.

Grimness, *n.* v. A. तोंडाचा उग्रपणा*m.* &c. उग्रमुखता*f.* मुखक्रौर्य*n.*

To Grin, *v. n.* दांत*m. pl.* विचकणें-काढणें-दाखवणें *or*-विचकून-काढून-दाखवून हासणें, बत्तिसी*f.* दाखवणें, कवळ्या*f. pl.*-कवड्या*f. pl.* बाहेर काढणें-दाखवणें, खीसखीस हासणें.

GRIN, GRINNING, *n.* v. V.—*act.* दांत विचकणें *n.* &c. दांत विचकणी *f.* खिसाणा *m. v.* मांड, दंतप्रदर्शन *n.*

To GRIND, *v. a.* दळणें, पिसणें, पेसणें *or* पेषणें, दळण *n.*-दळप *n.*-दलन *n.*-पेषण *n.* करणें *g of o.*

2—coarsely. भरडणें, घरटणें *or* घरडणें, चरडणें.

3 *rub upon a stone.* वाटणें.

4 *sharpen upon a stone.* सहाणेवर घासणें-लावणें-पाजणें.

GRINDSTONE, *n.* सहाण *f.* शाण *m.*

GRINDER, *n.* v. V. 1. दळणारा, &c. दळणकरी, दळ्या, दलनकर्ता, पेषणकर्ता.

I *back-tooth.* दाढ *f.*

GRINDING, *n.* v. V. 1. दळणें *n.* &c. दळण *n* दळप *n.* दलन *n.* पेषण *n.*

G. and pounding,—compreh. दळाकांडा *or* कांडादळा *n.* दळणकांडण *n.* कांडाभरडा *m.*

Mill for g. जांतें *n.*

Price or cost of g. दळणादळ *f.* दळाई *f.* दळप *n.* पिसणावळ *f.* पिसाई *f.*

2 भरडणें *n* &c. भरडण *n.*

3 वाटणें *n.* वाटण *n.* मलन *n.* विमर्दन *n.*

GRINNER, *n.* GRINNING, *p. a.* v.V. दांत दाखवून हांसणारा, दांत विचकणारा, &c. दांतविचक्या, दांतकाढ्या.

GRINNINGLY, *adv.* दांत विचकून, दांत दाखवून, खिसखीस.

To GRIPE, *v. a. grasp, &c.* v. To SEIZE. मुठींत-कबड्यांत-चिकाटींत-&c. धरणें, धरणे, पकडणें, झोंबणें, झोंब.

2 *hold fast.* गच्च-वळकट-&c. धरणें.

3 (the bowels). पोटांत मुरडा *m.*-तिडीक *f.*-शूळ *m.*-&c. करणें.

GRIPE, GRIPING, v.V. 1.—*act.* धरणें *n.* &c. झोंबाडा *m. v.* घाल, मार, कबज *n.* पकड *f.* गिठी *or* हाताची मिठी *f.* चिकाटी *f.*

I (of an opponent in argument). चिकाटी *or* चिकोटी *f.*

II *grasp, power,* v. CLUTCHES. डाव *m.* आवडान *m.* अवांका *m.*

III gripes; *colic.* मुरडा *m.* पोट दुखणें *n.* पोटदुखी *f.* परिणामशूल *m.*

To have the gripes. पोटांत मुरडणें-मुरडून येणें *v. imper.* वेंट *m. pl.* फिरणें *in. con.*

GRISLY, *a. hideous, frightful,* v. FEARFUL. अकराळ, विकराळ, भयंकर, भयानक, भीमदर्शन, उग्रदर्शन.

GRIST, *n. corn to be ground.* दळण *n.* दळप *n.* भरडण *n.* घाणा *m.* घाणी *f.* वैरण *n.* घास *m.*

To pour in g. वैरणें.

GRISTLE, *n. cartilage.* कूर्चा *f.* तरुणास्थि *n.* मृद्वस्थि *n.* कोमलास्थि *n.*

GRISTLY, *a.* v. N. तरुणास्थिमय, तरुणास्थिरूप.

GRIT, *n.* (of meal). भरड *m.* भरडा *m.* सांजा *m.* कण्या *f. pl.*

A g. रवा *m* तरी *n.*

2 *sand, rough particles.* रेंव *f.* रेंवाळें *n.*

A g. सकेरा *or* सकिरा *m.*

GRITTINESS, *n.* v. A. रेंवटपणा *m.* रेंवाळ *m.* &c. किचकिचीतपणा *m.* &c.

GRITTY, *a. having grit.* रेंवट, रेंवाळ, रेंवड, कचकचीत, किचकिचीत, शर्करावान्.

GRIZZLE, *n. mixture of white and black.* करडारंग *m.* कबरारंग *m.*

GRIZZLED, GRIZZLY, *a. turning grey.* करडा, काळापांढरा, कबरा, भुसर.

To GROAN, *v. n.* कण्हणें, कुंथणें, विव्हणें *or* विल्हाळणें, हुंबणें, परवणें.

GROAN, GROANING, *n.* v. V. कन्हणें *n.* कुंथणें *n.* विव्हणें *n.* &c. कन्हें *n.* कुन्हती *f.* विव्हणी *f.* विल्हाळ *m.* हायहूय *f.* हायाहूया *m.*

GROANER, *n.* GROANING, *p. a.* v. V. कन्हणारा, &c. विव्ह्या, विल्हाळ्या.

GROAT, *n. four pence.* गंडा *m.*

GROCER, *n. seller of grocery.* पसारी, किराण्या, वाणी

Green g. माळवे विक्या, बागवान, कुंजडा *or* कुंजरा.

GROCERY, GROCER'S WARE, *n. sugars, spices, &c* किराणा *m* खाजेंन. वाणजिन्नस *m.* वाणसौदा *m.*

GROIN, *n.* मांडीचा सांधा *m.* ऊरुसंधि *m.* गोंडे भांग *n.* आडसंधि *m f.* आडसांधा *m.* वंक्षण *m.* कटिसंधि *m.*

GROOM, *m. attendant on a horse.* घोडक्या, मोतदार *or* मोनाहार, नफर *m* खासदार, घोडेवाला *esp. of Europeans.*

Business of a g. घोडकी *f.* मोनदारी *f* खासदारी *f.*

2 See SERVANT. 3 See BRIDEGROOM

To GROOM, *v. a.* v. N. 1. चाकरी *f.*-मालिश *f.*-खरारा *m.* करणें *g. of o.* पाठ *f.* पुसणें-चोळणें *g. of o.*

Lip-rope used in grooming. होटाळी *or* ओटाळी *f.* पूजमाल *m.*

GROOVE, *n channel or hollow cut by a tool* खाचणी *f* खंचणी *f.* कोरणी *f.* खोबण *or* णी *f.*

To GROOVE, *v. a.* v. N. 1. खांचणी *f.*-&c. करणें-पाडणें-खोदणें.

GROOVE-SLIP, *n.* ओंदण *n.*

To GROPE, *v. n feel along, feel about.* चांचपडणें, चाचपणें *or* चांपचणें, चांपणें, चांपत-चांचपडत-चांचपत-&c. जाणें-पाहणें-&c.

GROPINGLY, *adv.* चांपत, चांचपडत, चांचपत.

GROSS, *n. the bulk, the mass, the lump.* भरास *f.* ठोकमार *m.* ठोकजमा *f.*

In the g. By the g. v. LUMP. ठोक *or* एकठोक, सकट *or* सगट, सकटाखाली, एकरकम

GROSS, *a. coarse, rough, thick, &c.* v. COARSE. मोटा, मोटाघाटा, स्थूल, भसाडा, रटाला, रटेल, ऐवट, जाड.

2 *dense, not refined, &c.* स्थूल, जड.

3 *enormous, great,* &c.—of faults, &c. भारी, मोठा, गुरु, महा (in comp.), भोपळा एवढा.

4 *dull.* स्थूल, स्थूलबुद्धि, स्थूलमति

5 *indelicate, obscene, vulgar,* &c. अचकट विचकट, विचकट, वाष्कळ, बीभत्स, कुत्सित.

6 *palpable, great,*—ignorance, &c. गाढ, निबिड, दाट, घोर, बळकट.

7 *whole.* कच्चा.

GROSSNESS, *n.* v. A. 1. मोठेपणा *m.* भसाडेपणा *m.* रटालेपणा *m.* स्थूलत्व *n.* स्थौल्य *n.*

2 स्थूलत्व *n.* स्थौल्य *n.*

3 भारीपणा *m.* मोठेपणा *m.* &c.

4 स्थूलता *f.* स्थूलबुद्धि *f.* स्थूलमति *f.*

5 विचकटपणा *m.* वाष्कळपणा *m.*

GROTESQUE, *a. of wild or whimsical figure.* वेडाविद्रा, वेडाविपारा, बेधूड, वक्राकृति.

GROTTO, *n.* v. CAVE. गुहा *f.* गव्हर *n.*

GROUND, *p.* v. V. 1· दळलेला, &c. दलित, चूर्णित, चूर्णकृत.

2 भरडलेला, &c. भरडीव, भरडी, भरड.

3 वाटलेला, वाटींव.

GROUND, *n.* भुई *f.* भूमि *f.* जमीन *f.* धरणी *f.* धरती *f.*

Along the g. भुईसरपट.

G. obtained from the sea. खार *f.* खारट *n. f.*

Holy g. देवभूमि *f.* पुण्यभूमि *f.* पुण्यक्षेत्र *n.*

Level g. सपाटी *f.* समयळ *n.* नवा *m.* समभूमि *f.*
Low g. दबका *m.*
Rising g. उंचवटा *m.* उंचवळा *m.* उंचाड *n.*
Off or free from the g.—a weight under raising. भुइसांड, जमीनसांड, तळसाड
To gain g. See To Advance.
To run aground. तळास-भुईस-&c. लागणें.
To lose g. See To Decline.
To shift or leave one's g. *fig.* रान *n.* बदलणें-सोडणें, पारखें *n.* होणें *g. of s.*
2—esp. with reference to agriculture, v. Land. काळी *f.*
Black g. काळी जमीन *f.* काळवट जमीन *f.*
Raised by the moisture of the g. ओलाचा, निपाणी, निपाण्याचा.
3 *land occupied*, v. Field, Enclosure. शेत *n.*
Grounds—compreh. *all fields and enclosures, &c.* जमीनजुमला *m.* शेतवाडी *f.* शेतपेन *n.* शेतभात *n.*
4 *floor.* जमीन *f.* भूमि *f.* भुई *f.* तळ *n. pop.* तळ *m.*
On the g. भुईसरी.
5 (of an encampment, &c.). तळ *m.*
To break g. प्रस्थान *or* अंगप्रस्थान *n.* करणें.
6 (of a picture, a garment, &c) जमीन *f.* भूमि *f.* भुई *f.* तवा *m.*
7 *foundation, footing, warrant, authority, &c.* जागा *f.* पाया *m.* ठिकाण *n.* ठिकाणा *m.* धार *or* धारा *m.* बीज *n.* हेतु *m.* लाग *m.* प्रमाण *n.* गमक *n.* मुद्दा *m.* आधार *m.* आश्रय *m.* मूळ *n.* उपष्टंभ *m.*
Having g.—a story, &c. ठिकाणवद्ध.
8 grounds; v. Dregs. गाळ *m.* गाळसाळ *m.* सांका *m.* रेंदा *m.*
To Ground, *v. a. lay or set on the ground.* भुईवर-&c. ठेवणें-टेंकणें.
2 *found.* आधार *m.*-आश्रय *m.*-&c. धरणें-घेणें-सांगणें-&c. आधाराने-आश्रयाने-आधारावरून-&c. करणें-सांगणें-&c.
3 *settle in first principles.* मूलग्रंथांत पक्का करणें, मूलतत्वप्रवीण-मूलतत्वपारंगत-परिभाषाभिज्ञ-&c. करणें.
To Ground, *v. n. run aground.* तळास-भुईस-तळावर-कोरड्यावर-&c. लागणें-लागून असणें.
Ground-floor, *n.* तळ *m.* तळचा मजला *m* खालचा मजला *m.*
Ground-rent, *n.* भुइभाडें *n.*
Ground-work, *n. base-part*, v. Foundation. पाया *m.* बुडखा *m.*
2 *initial steps or stages.* मूल *or* ळ *n.* मूळपीठिका *f.* पठार *m. v.* घाल, पावटा *m.* पायंडा *m.*
Groundless, *a. unreasonable, &c.* v. Causeless. अकारण, निःकारण, निर्निमित्त, नाघाणी *or* नी.
2—a report, &c. ठिकाणावांचूनचा, निर्मूल, निर्बीज, निराधार, निराश्रय.
Groundlessly, *adv.* v. A. 1. कारणावांचून, &c. निःकारण, निर्निमित्त, नाघाणी *or* नी.
Groundlessness, *n.* v. A. 1. अकारणत्व *n.* निःकारणत्व *n.*
2 निर्मूलता *f.* निराधारता *f.* &c. प्रमाणाभाव *m.* आधाराभाव *m.* आधारराहित्य *n.* &c.
Group, *n. cluster, assemblage.* गट्ट *m.* गट्टा *m.* जमाव *m.* टोळी *f.*
Grove, *n. wood.* राई *f.* उपवन *n.* वृक्षवाटिका *f.* कानन *n.* उद्यान *n.* वृक्षजाल *n.*
To Grovel, *v. n.* भुई *f.*-जमीन *f.*-&c. धरणें-धरून असणें, धरून चालणें, रांगणें.
Grovelling, *a. mean, undignified*, v. Low. हलका, नीच, अधम, पाजी, जपन्य.
To Grow, *v. n. be produced by vegetation* रूजणें *or* रूझणें, उपजणें, निपजणें, उत्पन्न होणें.
2 *advance to maturity.* वाढणें, वाढणीस-वाढीस लागणें, चढणें, मोठा होत जाणें, थोरावणें, उचलणें.
3—rapidly, vigorously; *shoot up.* उफाटणें, उफाट्याने-धुमाऱ्याने वाढणें, गरगरा *adv.* वाढणें, गरगरणें, उफाणणें, बोकडणें, सरसावणें, सरळणें, उचलणें, उसळणें.
That grows too rapidly—animal or plant. वाढाळ, वाढाळू, उसुलवार, उद्दाम.
4 *increase, enlarge*, v. To Increase. वाढणें, वाढत जाणें-चालणें, वर्धणें, लांबणें, पुच्छ *n.* फुटणें-वाढणें-लांबणें *in. con.*
5 v. To Become. होणें.
6 together. मिळून-लागून जाणें.
7 up; *arrive at manhood.* वयांत येणें.
To Grow, *v. a. raise by cultivation.* पिकवणें, निपजविणें, उत्पन्न करणें.
Grower, *n.* Growing, *p. a.* v. V. N. 2. वाढणारा, वाढता, वाढीस लागणारा, वाढीस लागलेला, &c.
4 वाढणारा, वाढत चालला, &c. वाढता, वर्धमान, वृद्धिंगत, वर्धिष्णु.
Growing, Growth, *n.* v. V. N. 1. रूजणें *n* &c.
2 वाढणें *n.* & c. वाढ *f.* वाढणी *f.* वृद्धि *f.* अभिवृद्धि *f.*
Made to allow for g.—a garment वाढत्या आंगाचा.
4 वाढणें *n.* & c. वाढ *f.* वाढणी *f.* वर्धन *n.* वृद्धि *f.*
I v. Produce. उपज *m.* निपज *m.*
To Growl, *v. n.*—as a dog, &c. गुरकणें, गुरकावणें, गुरगुरणें, गुरगुरावणें (*or* घुरघुरणें, घुरघुरावणें), गुरगूर *f.*-&c. करणें.
2 *murmur*, v. To Grumble. कुरकुरणें, बुरबुरणें, कुरमुरणें, कुरकूर *f.*-पुटपुट *f.*-&c. करणें-लावणें
Growl, Growling, *n.* v. V. 1.—*act.* गुरकणें *n.* &c. गुरकणी *f.* गुरकावणी *f.* गुरगुरावणी *f.* गुरगूर *f. or* गुरघूर *f. intens.* गुरगुराट *or* गुरघुराट *m.*
2 कुरकुरणें *n.* &c. कुरकूर *f.* कुरमूर *f.* पुटपुट *f.*
Growler, *n.* Growling. *p. a.* v. V. 1. गुरकणारा, &c. गुरक्या.
2 कुरकुरणारा, कुरकूर करणारा, &c. कुरकुऱ्या, कुरमुऱ्या.
Grown, *p.* v. V. N. 1. रूजलेला, उपजलेला, &c.
2 वाढलेला, मोठा झालेला, *&c.* वृद्ध.
4 वाढलेला, & c. वृद्ध, वर्धिन, समृद्ध.
7 वयांत आलेला, पूर्ण वाढलेला, भरवाढीचा, प्रौढ, प्रवृद्ध.
Grub. See Worm.
To Grub, *v. a. root out by digging.* खुरपणें, खुरपून टाकणें-काढणें, खुरप्याने काढणें, चोरवलून काढणें, तळसून काढणें.
Grub-axe, Grub-hoe, *n.* खुरपें *dim.* हातखुरपें *n.* रेभा *m.*
Grub-grass, *n. short grass.* खरडा *m.*
To Grudge, *v. a.* See To Envy. 2 *give unwillingly.* मोठ्या संकटाने-दुःखाने-कष्टाने-जुलमाने-&c. देणें.
Grudge, *n. sullen malice*, v. Malice. अकस *m. f.* खुनस *m.* अदावत *f.* चुरस *f.* कुन्हा *m. v.* धर, दावा *m.* डाव *m.* हट्ट *m.* मुकादावा *m.* कोर *f.* कोरबंदी *f.* पोळ *m.* डौंक *m. v.* राख, धर, शल्य *pop.* सल *n.* गांठ *f.* गोवरीची आग *f.* कुपित्थ *n.* मानसहिंसा *f.* अंतर्दाह *m.*
To gratify a g. दावा *m.* उगवणें, वैरोद्धार *m.* करणें.
To maintain a g. मनांत गांठ *f.* ठेवणें.
Grudge-bearing, *a. spiteful.* अकसखोर, अकसी, कुन्हेबाईक, दावेदार, दावेकरी, दीर्घद्वेषी, मेण्यासाप.

GRUDGINGLY, *adv.* v. V. असंतोषाने, मोठ्या संकटाने, दुःखाने, कष्टाने, जुलमाने, &c.

GRUEL, *n.* (esp. of rice). पेज *f.*—(of parched rice). मंड *m.*—(of bits of rice) कणेरी *f.*

Sour g. कांजी *n.* This word is improperly used by Ladies and Ayas for gruel.

GRUFF, *a. rough, surly.* तुटक, तुटक बोलणारा, खट्याळ, खट्या, दाष्ट, दाष्टीक, रूक्षवदन, कठोरवाक्, रूक्षवाक्, रूक्षवाणि, परूषवाक्.

GRUFFLY, *adv.* v. A. रूक्षवाणीने, कठोरपणाने, परूषवाणीने, &c.

GRUFFNESS, *n.* v. A. दाष्टपणा *m.* वाक्कठोरता *f.* वाक्रौक्ष्य *n.* वचनपारूष्य *n.*

To GRUMBLE, *v. n. murmur.* कुरकुरणें, कुडकुडणें, कुरबुरणें, कुरमुरणें, कुणकुणणें, धुसमुसणें, बुरबुरणें, मुरमुरणें, कुरकूर *f.*-कुरबूर *f.*-&c. करणें-लावणें.

2—as the bowels. कुरकुरणें, कुरमुरणें, कुरगणें, गरबरणें, गुरगुरणें, गुडगुडणें, पुरपुरणें, घुळघुळणें, कुटकुटणें, खळखळणें. (Most of these verbs are also *impersonal*).

GRUMBLER, *n* GRUMBLING, *p. a.* v. V. 1. कुरकुरणारा, &c. कुरकुऱ्या, कुरबुऱ्या, कुणकुण्या, &c. घसघशा.

GRUMBLING, *n* v. V 1.—*act.* कुरकुरणें *n.* &c. कुरकूर *f.* कुडकूड *f.* कुरबूर *f.* कुरमूर *f.* कुणकूण *f.* बुडबूड *f.* बुरबूर *f.* मुरमूर *f.* घसघस *f.* पुटपूट *f.* धुसमूस *f.*

2 गुरगुरणें *n.* गरबरणें *n.* &c. गुरगूर *f.* कुटकूट *f.*

GRUME, *n. thick consistence, clot, &c.* गुठळी *or* गोठुळी *f.*

GRUMOUS, *a.* v. N. गुठळ्यांचा, चाकळांचा.

To GRUNT, *v. a.*—the pig. डुरडुरणें, डुरडूर *f.* करणें.

2—the buffaloe. रेंकणें.

GRUNT, GRUNTING, *n.* v. V. 1. डुरडुरणें *n.* डुरडुरणी *f.* डुरडूर *f.* सूकरशब्द *m.*

GUARANTEE, *n.*—the person. हामीदार, जामीन, जिम्मेदार.

2—the warranty. हामी *f.* जामिनी *f.* जिम्मा *f.m.*

To GUARANTEE, *v. a. warrant, be security for.* जिम्मा *f.m.*-हामी *f.* &c. देणें, जिम्मेदार-हामीदार-&c. होणें.

To GUARD, *v. a. defend, keep.* राखणें, रक्षणें, राखण *f.*-रखवाली *f.*-रक्षण *n.*-संरक्षण *n.*-&c. करणें *g. of o.*

To GUARD, *v. n. be in a state of caution.* जपणें, संभाळणें, सावध राहणें.

GUARD, GUARDING, *n.* v. V. A. राखणें *n.* &c. राखण *f.* रक्षण *n.* संरक्षण *n.* चौकी *f.* चौकीदारी *f.* पाहरा *m.* रखवाली *f.* खबरदारी *f.*

To keep g चौकी *f.*-चौकीदारी *f.*-पाहरा *m.* करणें.

I *body guarding.* चौकी *f.* पाहरा *m.*

Hire of a g. चौकीदारी *f.*

II *person guarding, watchman, &c.* चौकीदार, पाहरेकरी, रखवालदार, राखणदार, राखणाईत, राखणा, राखण.

Hire of a g. राखण *f.* राखणावळ *f.*

III *thing guarding, fending, &c.* वारण *n.* निवारण *n.* निवारक *n.*

IV *state of caution and vigilance.* हुशारी *f.* सावधगिरी *f.*

To be on one's g. जपणें, संभाळणें.

GUARDED, *p.* v. V. A. राखलेला, रक्षलेला, रक्षित.

GUARDER, *n.* v. V. A. राखणारा, रक्षक, रक्षण-&c. कर्ता.

GUARDIAN, *n. warden, one that has the care of.* दिम्मतदार, रखवालदार, राखणदार, राखण.

GUAVA, *n.*—the tree. पेरू *m.* जांब *m.*—the fruit. पेरू *m.* जांब *m.* जमरूद *m.*

GUDGEON. See GULL.

GUERDON. See REWARD.

To GUESS, *v. a. conjecture.* तरकणें, अटकळणें, तर्क *m.*-अटकळ *f.*-अनुमान *n.* करणें, कल्पना *f.* बांधणें-करणें.

2 out, *hit upon, discover.* जिंकणें, जितणें, ताडणें, ओळखणें.

3 *form an estimate or judgment of,* v. To ESTIMATE. अटकळणें, अजमासणें, अजमावणें, अडसट्टा *m.* पाहणें, अजमास *m.* बांधणें, अटकळ *f.* करणें *g. of o.*

GUESS, GUESSING, *n.* v. V. 1. अटकळणें *n.* &c. अटकळ *f.* तर्क *m.* कल्पना *f.* अनुमान *n.*

2 जिंकणें *n.* &c. ताडबाजी *f.*

3 अटकळणें *n.* &c. अटकळ *f.* अजमास *m.* अडसट्टा *m.*

Rough g. अटकळ पंचविसी *f.* अनुमानधपका *m.* अठोंका *or* अठंका *m.*

GUESSER, *n.* v. V. 1. अटकळणारा, अटकळ-तर्क-&c. करणारा.

That is a good guesser, *shrewd at guessing.* ताडबाज, तर्कबाज, तर्की, तार्किक, अटकळबाज, अनुमानी, अजमासी.

GUEST, *n.* पाहुणा (णा *m.* णी *f.* णें *n.*), अतिथि, अभ्यागत, मेजबान, आलागेला *m. or* आलें गेलें *n.* प्राघुणिक.

Attention to a g. (as at a feast). परामर्श *m. v.* घे, कर.

G.—compreh. *or* loosely. पहीपाहुणा.

G.-summoner or caller. बोलावणेकरी, बोलावण्या, आमंत्रण्या.

Honors, &c. paid to a g. आदरउपचार *m. pl.* संभावना *f.* संभ्रम *m.* मधुपर्क *m.*

Proper for a g. आतिथ्य, आतिथेय.

GUEST-RITES, *n.* v. HOSPITALITY. पाहुणचार *m.* अतिथिपूजन *n.* आतिथ्य *n*

To GUGGLE. See To GURGLE.

GUIDAGE, *n. reward given to a guide.* वाटदाखवणावळ *f.*

GUIDANCE, GUIDING, *n.* v. V. 1.—*act.* वाट दाखवणें *n.* &c. मार्गप्रदर्शन *n.* नयन *n.* नय *m.* नीति *f.*

2 वळवणें *n.* &c. ओढा *m.* ओढ *f.* प्रेरणा *f.*

3 चालवणें *n.* &c. चालवणी *f.* वहिवाट *f.* निर्वाह *m.*

To GUIDE, *v. a. direct in one's way.* वाटेने-&c. नेणें, वाट *f.*-रस्ता *m.*-मार्ग *m.*-&c. दाखवणें, वाट *f.*-रस्ता *m.*-&c. दाखवून नेणें, पावणें, पावविणें, नय *m* -नयन *n.*-मार्गप्रदर्शन *n.* करणें.

2 *influence, give direction to.* वळवणें, ओढणें, प्रेरणें.

3 *direct, manage;* v. To CONDUCT. चालवणें, वहिवाटणें, वलवणें.

GUIDE, GUIDER, *n.* v. V. 1. वाटेने नेणारा, वाट दाखवून नेणारा, &c. वाटाडी *or* ड्या, वाटकाढू *or* काढ्या, मार्गप्रदर्शक, नेता, विनेता, नयनकर्ता.

Spiritual g. गुरू *m.*

GUILE, *n.* v. CUNNING, DECEIT. कपट *n.* दगा *m.* कावा *m.* कावादावा *m.* माव *f.* कृत्रिम *n.* चेटक *n.*

GUILEFUL, *a.* v. CUNNING. कपटी, दगेखोर, सकपट, छद्मी, कावेदार, कृत्रिमी, मायावी, कपटाचा, दग्याचा.

GUILELESS, *a.* v. HONEST, SIMPLE. निष्कपट, निष्कृत्रिम, अकृत्रिम, निष्प्रपंच, अकपट, अमायी, अमायिक, अमाय.

GUILELESSNESS, *n.* v. A. निष्कपटपणा *m.* भोळेपणा *m.* अकृत्रिम *n.* अमाया *f.* निष्कापट्य *n.* अकापट्य *n.* कपटाभाव *m.* कपटराहित्य *n.*

GUILT, *n. criminality.* दोष *m.* पाप *n.* पापीपणा *m.* दोषीपणा *m.* सापराधता *f.* सदोषता *f.* दंडार्हता *f.*

GUILTINESS, *n.* v. A. दोषीपणा *m.* सदोषता *f.* सापराधता *f.* अपराधिता *f.*

GUILTLESS, *a. innocent.* निर्दोष, निरपराध, दोषरहित-शून्य-&c. अपाप, निर्मल, निष्कलंक, धुतल्या मोत्यासारखा.

GUILTLESSNESS, *n.* v. A. निर्दोषता *f.* निरपराधता *f.* दोषराहित्य *n.*

GUILTY, *a.* v. CRIMINAL. दोषी, सदोष, पापी, सपाप, कृतपाप, कृतापराध.

GUINEA-WORM, *n.* नारूm —in covert or cant phraseol. नारायणm. नारोपंतm.

GUISE. See MANNER, DRESS

GUITAR, *n.* विणाm. रुद्रविणाm. सरोदाm. सुरसोटाm.

Bowl of a g. भोपलाm.

G. with three strings. सनारf.n.

G. with six strings. छनारm.

Turkish g. तंबुराm

GULF, *n. bay.* आखातn मोठी खाडीf.

To GULL, *v a.* v. To DECEIVE. भोळावणें, भोळसावणें, छकवणें, मुंडवणf. घालणें *g. of o.* तोंडावरून हातm. फिरवणें *g. of o.* गळाm. कापणें *g. of s.*

To be gulled. छकणें, मुंडवणf. पडणें *g of s.*

GULL, *n. simple fellow, gudgeon, cully, coney, bubble.* भजनी भळू, भोळा, फशा, थापडबाईक.

GULL-CATCHER, GULLER, *n.* v. V. *and* DECEIVER. छकवणारा, फसवणारा, &c.

GULLET, *n.* v. THROAT. गळाm. गळघांटीf. अन्नाची नळीf. अन्नमार्गm.

GULLY, *n. rugged chasm or furrow.* घळf. घळयf. घळणf. खांचरn. ओघळf. ओहळf. नरांडीf.

To GULP, *v. a.* (liquids). घोटणें, गटगट -घोटघोट -घुटघुट *adv.*-&c. पिणें.

2 (solid substances) v. To BOLT. गोळाm. मारणें.

GULP, GULPING, *n.* v. V. 1. घोटणेंn. घोटm. गुटका *or* घुटकाm.

By gulps, *gulpingly.* घटघट *or* टां, घटाघट *or* टां, घटाटां (*or* गटगट, गटागट, &c.), घुटघुट, दसदस *or* सां.

Expiring g. Last g. घुटn.

With a g. गट-कन-कर-&c. घुट-कन-कर &c. घुट.

GUM, *n.* डिंक *or* डीकm. चीकm. गोंदm.

G. Arabic. बाभळीचा डीक *or* गोंदm.

2 (of the teeth). हिरडीf. दंतमांसn.

Rubber for the g. (of a child). चोपण *or* णीf. *or* णेंn. चुंफणीf.

3 (of the eyes) v. EYE. डोळ्याचा गूm. निपडाm. चिपडेंn.

To GUM, *v. a. smear with gum.* डिंकवणें, डीकm.-गोंदm. लावणें.

GUMBOIL, *n.* हिरडीचा फोडm. द्विव्रणm.

GUM-STAND, GUM-BOTTLE, *n.* गोंददाणीf. डिंकदाणीf.

GUMMY, *a. consisting of gum.* डिंकाचा, गोंदाचा, चिकाचा.

2 *producing gum.* डिंकाचा, डिंका, डिंकेरा, चिकाळ *or* चिकळा *or* चिकळ्या.

3 *sticky, &c. with gum.* चिकट *or* चिकण, चिकचिकीत.

4—the eyes. चिपडा, शेण्या.

GUN, *n.* v. CANNON. तोफf. उल्हाटर्यंत्रn.

2 v. MUSKET. बंदूकf.

Sight of a g. मखीf. माशीf. मासकीf.

GUN-CARRIAGE, *n.* तोफेचा गाडाm. रणगाडाm.

GUN-POWDER, *n.* दारूf.

Ball of g. (to be kindled and thrown). दारूचा डब्बाm.

GUN-SHOT, *n. reach or range of a gun.* गोळीचा टप्पाm. गोळीची मारणीf. (*or* गोळ्याचा टप्पा &c).

GUN-WALE, GUNNEL, *n.*—of a ship or boat. वहाण *or* वहाणीf.

GUNNER, *n. cannonier.* गोलंदाज, खलासी.

GUNNERY, *n.* गोलंदाजीf. उल्हाटर्यंत्रविद्याf.

To GURGLE, *v. n. run or flow with a purling noise.* घुळघुळणें, खळखळणें, बुडबुडणें, घुळघूळ-भुळभूळ-बुडबूड-*adv.* निघणें-वाहणें.

GURGLER, *n.* GURGLING, *p. a.* v. V. घुळघुळ वाजणारा, खळखळीत.

GURGLING, *n.* v. V.—*act.* घुळघुळणेंn. &c. खळखळf. *intens.* खळखळाटm.

GURGLINGLY, *adv.* खळ-कन-कर & c. खळखळ *or* ळां, घुळघुळ *or* ळां, भुळभुळ *or* ळां, झुरूझुरू, झुरझुर *or* रां, दुरूदुरू, बुडबुड *or* डां, भुडभुड *or* डां,—intens. खळाखळ *or* ळां, खुळाखुळ *or* ळां.

To GUSH, *v. n flow or rush out with violence.* भडभडणें, फळफळणें, भडभड-भळभळ-फळफळ-घळघळ-& c. *adv.* निघणें-सुटणें-वाहणें-बाहेर पडणें, उभडाm.-& c. सुटणें-निघणें-होणें *g. of s.*—intens. भडाडणें.

GUSH, GUSHING, *n.* v. V. भडभडणेंn. & c. उभडm. उभडाm. उमाडाm. भडकाm. भडाकाm.

GUSHER, *n.* GUSHING, *p. a.* v. V. भडभडणारा, फळफळणारा, भडभड-& c. वाहणारा-& c.

GUSHINGLY, *adv.* भडभड *or* डां, फळफळ *or* ळां, भळभळ *or* ळां, भुळभूळ *or* ळां, घळघळ *or* ळां.—intens. फळाफळ, फळाळां.

GUSSET, *n.* चिडी f.

GUST, *n. blast, puff.* झटकाm. झटकाराm. घुगी f. हुकी f. सोंसाm.

In gusts. सोंसों.

2 (of flame, hot wind, &c). भवका *or* भवकाराm. *dim.* भवकी f.

3 v. TASTE. स्वादm. रुचि f.

GUSTY, *a. blowing in gusts.* सोशा, सुसाट्याचा *or* सोसाट्याचा.

GUT, *n.* v. BOWELS. आंतडेंn.

To GUT, *v. a. take out the entrails of.* आंतडींn.*pl.* निपसणें-काढणें *g of o.*

GUTTA SERENA, *n.* कांचबिंदुm. कांचबिंबm.n. काचm. तिमरn.

GUTTER, *n. channel for water.* पन्हळm. *dim.* पन्हळी f. सारणीf. नरांडीf. नालाm. प्रणालिकाf. प्रणालीf. गटरn. from the English word is becoming common.

2—esp as through a wall. मोहरी *or* मोरीf. नाहणीf.

To GUTTLE, *v. n. eat greedily* v. To STUFF. मटमटावणें, मटकावणें, मटमट-मटकमटक-गळगळ *or* ळां-गटगट *adv.* खाणें, गटाणाm. करून टाकणें *g. of o.*

GUTTURAL, *a. pronounced in the throat.* कंठ्य, कंठस्थ, जिह्वामूलीय.

G. or deep sound. कंठm.

To GUZZLE, *v. n. drink largely, and greedily.* घोटणें, ढोसणें, झोकणें, गटगटणें, गळगळ-दसदस-गटगट-& c. *adv.* पिणें, घोटm.

GYMNASIUM, *n. place of exercise.* तालिमखानाm. अखाडाm. मल्लावणें.

भूमिf. मल्लांगणn. रंगभूमिf. रंगांगणn. रंगm.

Some of the exercises of the *Gymnasium* are उठबैस, एकलंगीपेंच, कंबरफोडपेंच, कसोटपेंच, घिस्सापेंच, चक्रदंड, चक्रदंड, जोरकशी *or* जोर, तवकफाडपेंच, दंड, दस्तीपेंच, दांडपटा, दुलंगीपेंच, मल्लखांब, लंगोटपेंच, लुकणेंपेंच, स्वारीपेंच.

Certain articles of the apparatus or furniture of the *Gymnasium*, and certain of the weapons or implements used by the Athletæ are अंतरपगडी, कारलें, गदगा, जोडनाल, फावडो *or* पावडी, फरी, बाळगुंडा, मल्लखांब, मल्लनूर्य, मुद्गर *pop.* मुदगल, लेजीम, वज्र, मुष्टि, हत्ता.

Lessons in the exercises of the g. तालीमf.

Testimonial of pre-eminence (in the feats of the g.). अजितपत्रn.

Wrestling pit in a g. हवदा *or* हौदाm.

GYMNASTIC, *a. pertaining to athletic exercises.* मल्लयुद्धाचा, &c. मल्लयुद्धसंबंधी-विषयक, मल्लक्रीडासंबंधी-विषयक.

GYMNASTICS, *n* मल्लयुद्ध*n.* मल्लक्रीडा *f.* व्यायाम*m.*

GYNARCHY, GYNŒOCRASY, *n. female government.* स्त्रीराज्य*n.* स्त्रीप्राधान्य*n*

GYNECEUM, *n. female apartments.* जनानखाना*m.* अंतःपुर*n.* अंतर्गृह*n.* महाल*m.* स्त्र्यगार*m.*

GYRATION, GYRE, *n. circle.* गिरकांडा*m.* गिरकी *f. v.* मार-दे-खाये, फेरा*m.* फेरी *f.* वेढा*m.* आवर्त्त*m.* भ्रम*m.*

GYVES See FETTER.

H.

H. This letter is represented by ह.

HA. *interj.* हा, हाहा.

Ha, ha, ha. हहह *or* हाहाहा.

HABILIMENT. See DRESS.

HABIT, *n.* (of body). भावना *f.* प्रकृति *f.* तबियत *f.* देहस्थिति *f.*

2 *disposition, &c. from practice.* सवई *or* सवय *f. v.* पड, लाग, सराव*m. v.* पड, अभ्यास*m.* परिपाठ*m. v.* पड, रीति *pop.* रीत *f.* ढाळ*m. f.* आदत *f.*

Habits—gener. *or* compreh. स्थिति रीति *f.* स्थीत रीत *f.*

To get into a h. of. सवई *f.*-&c. लागणें.

3—in an ill sense; *trick, way.* खोड *f* चटक *f.* चवणा *or* चौणा*m.* लकब *f.* तलब *f.* व्यसन*n.* दुर्व्यसन*n.* छंद*m.*

Low disreputable h. भिकारखोड *f* भिकारचाळा*m.*

Of ill habits. खोडकर, छंदी, दुर्व्यसनी, व्यसनी, व्यसनीक.

To break an ill h. खोड *f.* मोडणें.

To contract an ill h. खोडणें.

4 *constant practice.* रावता*m.* राव*m.* रफ्त*m.* वहिवाट *f.*

Skill or familiarity acquired by h. कसरत *f.* खांद*m.*

5 v. DRESS. वेष*m.* भेष*m.* पेहराव*m.*

To HABIT. See To DRESS.

HABITABLE, *a. fit for residence.* राहाया-जोगा-जोगता-&c. वास्तव्य, वास्तेय, वासयोग्य, वासार्ह, आजीव्य.

HABITABLENESS, *n.* v. A. वासयोग्यता *f.* वासार्हता *f*

HABITANT. See INHABITANT.

HABITATION, *n. place of abode,* v. RESIDENCE. वस्ती *f.* वास्तु *n. f.* वसति *f.* वसन*n.* निवासस्थान*n.*

HABITUAL, *a.* v. CUSTOMARY. सवईंतला, अभ्यासांतला, पाठांतला, नित्यपाठांतला, रावत्यांतला

To become h. to. ढाळाखालीं-अभ्यासाखालीं-सरावाखालीं-&c. पडणें, सवई *f.*-&c. लागणें *g. of o*

HABITUALLY, *adv.* v. A. नेमी *or* नेहमी, नेमाने, नित्य, नित्य नेमाने.

To HABITUATE, *v. a.* v. To ACCUSTOM. सवई *or* सवय *f.*-अभ्यास*m.*-&c. लावणें-पाडणें, सवईंत-रावत्यांत-&c. आणणें.

To be habituated. सवई *f.*-&c. लागणें *g. of o.*

HABITUATED, *p.* v. V. सवईचा, अभ्यासाचा, अभ्यासी, सवई लागलेला, &c.

To HACK, *v. a. cut irregularly and badly, notch,* v. To MANGLE. चचकट विचकट तोडणें, चोचावून-झाझावून-&c तोडणें, खांडणें, खापलणें, सडकणें, तोडणें, छिंदणें.

To h. and haw. धसकावणें, धसधस *adv.* तोडणें, सपासपी *f.* करणें.

To h. to pieces. कुचा *or* खुरचा *f. pl.* पाडणें.

HACK, HACKNEY, *n. hired horse.* भाड्याचा घोडा*m.*

2 *horse*—in contempt. घोडकट*n.* घोडकें*n.* भट्टाचा तट्टू*m.* हरदासी-घोडा*m.*

To HACKLE, *v. a. dress flax, &c.* पिंजणें, पिंजारणें, उगविणें

To HACKNEY, *v. a. practice, accustom, harden.* रावणें, रांपवणें, निरडणें *or* निरढणें, पुरढणें.

To be hackneyed. रांपणें, रावणें, निरडणें.

2 *make trite or common.* सर्वांतोंडीं करणें, उष्टा-जनोच्छिष्ट-&c. करणें.

HACKNEYED, *p.* v. V.1. रावलेला *or* रावलेला, रांपवलेला *or* रांपलेला, निरडलेला, &c.

2 सर्वांतोंडीं केलेला-झालेला, उष्टा, प्राकृत, जनोच्छिष्ट, लोकोच्छिष्ट

HAFT, *n. handle.* दांडा*m* मुठ्या*m* मूठ *f.* थरूं*n.* कबजा*m.* परज*m.*

HAG, *n. witch, beldam, fright.* जखीण *f.* डंखीण *f.* हडळ *or* हडळी *f.* भूतखान*n.* भूतखाना*m.* हेडंबा *f.* लाव *f.* लांवसट *f.*

HAGGARD, *a.* v LEAN. खप्पड, खल्लड, येरडा, मलूल, मऱ्या.

To HAGGLE, *v. n. dispute in bargaining.* ओढणें, ओढून धरणें, घासणें, घासाघास *or* घासाघीस *f.*-घसघस *or* घिसघीस *f.*-&c. करणें.

HAGGLER, *n.* v. V. ओढून घेणारा, घासणारा, ओढक, घसघशा, घासाघिशा, घासघीस-&c. करणारा, खाराखिऱ्या, ओढताण्या.

HAGGLING, *n.* v. V. ओढून घेणें*n.* घासणें*n.* &c. घासाघास *or* घासाघीस *f* घसघस *or* घिसघीस *f.* खाराखार *or* खाराखिरी *f.* ओढ *f.* ओढाताण *f.*

HAIL, *interj.* v. SALUTATION. जयजय, जयजया, नमस्कार, नमो, नमोनमः, स्वस्ति.

HAIL, *n.* गारा *f. pl.* करका *f.* मेघगर्भ*m.*

To HAIL, *v. a. call to,* v. To CALL. हटकणें, हाक *f.* मारणें

To HAIL, *v. n.* गारा *f. pl.*-&c. पडणें.

HAIL-STONE, *n.* गारगोटा*m.* गार *f.* करका *f.*

HAIR, *n.* केश*m.* बाल*m.*

Against the h. (or grain). विलोम, प्रतिलोम

Circlet of h. preserved around the *shen'di.* भोवरा*m.*

Clotted h. बट*m.*

Composition to blacken the h. कलप *or* फ*m.*

Dishevelled and dirty lock of h. केसुरडी *f.* केसटी *f*

Dressed or tufted h. बुचडा*m.* केशपाश*m.*

Falling off of the h. इंद्रलुप्त*m.n.*

First crop of h. of a child. जावळ*n.* नरककेस*m.*

H. loosely bundled up and tied. जोंबडा*m.*

Having the h. (hairy side) inwards. अंतर्लोम.

Line made along the head by parting the h. भांग*m.* सीमंत*m.*—Ceremony of adjusting it (during gestation, &c.). सीमंतोन्नयन*n*—Pin or wire used in making it. भांग सळ्यी *or* भांगसळ *f.*

Lock of h. left on the crown at tonsure. शेंडी *f.* चूडा*m.* शिखा *f.* शिखंड*m.* टाळू *f.*

Loose tress of h. झिटी *f.* झिंजी *f.* बाबरी *f.* बाबर झोंटी *f.* भिंसटी *f.*

Pulling the h. (in squabbling). झोट धरणी *f.*

Rope of h. केसारी *f.* वाळ्याची दोरी *f.*

Topknot of matted h. जटाजूट*m.* जटाभार*m.*

Tress of matted h. जटा *f.* जट *f.*—Person wearing matted tresses. जटाधारी, जटिल, जटिली, जटाळ्या.

With the h. (or grain). अनुलोम.

2 (of the body or limbs). रोम*m.n.* लोम*n. pop.* लव *or* लंव *f.*

Line of h. along the belly. रोमावलि *f.*

Ring of h. भोवरा*m.*

HAIR-BREADTH, *n.* केसाचें अंतर*n.* केसाएवढें अंतर*n.* केसभर with a noun.

HAIR-LACE, HAIR-TIE, *n.* आगवळ *or* आगवळ*m.n.*

HAIRINESS, *n* v. A. 1. केसाळपणा*m.* केशबाहुल्य*n.* बहुकेशता*f.*

HAIRY, *n. abounding with hair.* केसाळ *or* ळू, बहुकेश, केशबहुल, केशमय, रोमश, रोमवान्, लोममय, लोमश.

2 *made of hair.* केसाचा, केसाचा केलेला, केशमय, केशनिर्मित.

HALBERD, *n.* v. SPEAR. भाला*m.*

HALBERDIER, *n.* भालेवाईक, भालेकरी, भालेवाला

HALCYON DAYS, *n.* सुवत्साकाळ*m.* सुवत्सा*f.*

To HALE. See To DRAG.

HALE, *a. stout and healthy.* धडाखडा, धडसा, धडका, धडस, धडसाखडसा, खडखडीत, खडस, खडसा, खणखणीत, धट्टाकट्टा *or* खट्टा, धडधाकट *or* ड, धडधेंप, धडधेंपट, तवाना, धड, दोनटक्यांनी धड, टणकटणका, पाडकुला, कटाक्ष.

HALENESS, *n* v. A. धडेखडेपणा*m.* धडसपणा*m.* &c. आरोग्य*n.* टणकाई*f.*

HALF, *n.* अर्ध*n.* निमा*m.* निमे*f.* अर्धूक*n.* अर्धल *or* अर्धेल*f.* अर्धभाग*m.* निमाई*f.* निमखाई*f.* दवक*n.* अर्धांश*m.* दल *or* ळ*n.*

About h. निमेसिमे, अर्धामर्धा *or* मुर्धा.

By halves, in halves. निमेनिम *or* निमोनिम, अर्धेअर्ध, अर्धेर्धं.

Better h. (wife). अर्धांग*n.*

Composed of one and a h. दिडका *or* दिडता.

Exceeding by one and a h. दिडका *or* दिडता.

H. of a load. निमकें*n.*

H. of a rupee. अधेली*f.*

H. of a pice. अधेला*m.*

Half in conjunction with numerals is as follows:—One and a h. दीड. Two and a h. अडीच; and for Three and upwards, साडे as Three and a h. साडेतीन; Four and a h. साडेचार, &c. &c.

HALF, *adv.* अर्धं *pop.* अर्धा *or* आधा, निमे, अर्धवट, अर्ध (in comp. as h.-assent, अर्धांगीकार*m.* h.-boiled, अर्धशिजा. h.-bruised, अर्धबोचडा. h.-dead, अर्धमेला. h.-dined, अर्धजेवा. h.-learned, अर्धवाट. h.-mad, अर्धवेडा. h.-ripe, अर्धकच्चा, &c. &c.), निम (in comp. as निमशिजा, निमकच्चा, &c.).

H. brother or sister (by the father's side). भिन्नोदर भाऊ*m.*-बहीण*f.* सावत्र-सापत्न भाऊ*m.* (by the mother's side). भिन्नपितृकबंधु*m.* अधला भाऊ*m.*

HALL, *n.* (of justice). दिवाणखाना*m.* धर्मसभा*f.* न्यायसभा*f.*

2 (for public business). कचेरी*f.* सदर*f.* सरकारवाडा*m.*

3 (of the kotwal) *market-court.* चावडी*f.*

4 (of audience). दिवाणखाना*m.* दर्बार*n. m.* सदर*f.* सभा*f.* भद्र*n.*

5 *public or large room.* माजघर*n. m.* मध्यगृह*n.* दलान *or* दालन*n.* अङ्गा*m.* अखाडा*m.*

HALLIARD, *n. rope for hoisting, &c. a sail.* कांड*n.*

To HALLOO, *v. n.* v. To CALL. ललकारणें, कुकारणें, सादवणें *or* सादावणें, कुकारा*m.*-आरोळी*f.*-हाक*f.*-&c. मारणें, साद*m.* घालणें-देणें-हाकणें, बोंभणें, बोंभावणें.

HALLOO-BELLOW, *n. general shouting.* हाकाटा*m.* हाकारा*m.* हाकारी*f.* हाकाहाक*f.* रोराण*n.*

HALLOOING, *n* v. V.—*act.* ललकारणें*n.* &c. ललकारी*f.* ललकारणी*f.* साद*m.* कुकारा*m.* पुकारा*m.*

To HALLOW, *v. a. make holy, reverence as holy.* पवित्र करणें-मानणें, पवित्रीकरण*n.* करणें *g. of o.*

HALLUCINATION, *n. error, mistake.* चूक*f.* भूल*f.* भ्रम*m.*

HALO, *n. circle round the sun or moon.* खळें*n.* परिवेष*m.* परिधि*m.* अंशुमाला*f.*

To HALT, *v. n.* v. To LIMP. लंगडणें, लंगणें, टिंगणें, पाय*m.* काढणें.

2 *stop.* उभा राहणें, ठेपणें, थोपणें, थांबणें.

3—in a march; *encamp.* मुकाम*m.* करणें.

HALT, *a.* v. LAME. लंगडा.

HALT, HALTING PLACE, *n.* मुकाम*m.* पडाव*m.* पडण*n.* तळ*m. v* पड.

HALTER, *n. rope, or cord, for a horse, &c.* कादणी*f.* बागदोर*m.*

2 *hanging rope.* फासीं देण्याची दोरी*f.*-तात*f.*

To twist a h. for one's own neck. उपटून सूळ*m.* खांद्यावर घेणें.

To HALVE, *v a. divide into two equal parts.* अर्धार्ध-निमेनिम *or* निमोनिम करणें, दुधड-दुखंड-द्विभाग-&c. करणें, दोन तुकडे*m. pl.* करणें.

2 *share equally.* समान-समसमान-&c. वांटून घेणें.

HALVED, *p.* v. V. 1. अर्धार्ध केलेला, &c. अर्धकृत, सामीकृत.

HAME, *n. collar.* शिवळ*f.*

HAMLET, *n.* वाडी*f.* खेडें*n.* पाडा*m.* पाडें*n.* गांवढें *or* धें*n.* गांवढे गांव*m.* कोंड*m.* मजरा*m.* ग्राम*m.*

HAMMER, *n.* हतोडा*m. dim.* हतोडी*f.*

Sledge-h. घण *or* घन*m.*

2 (of goldsmiths, braziers, &c.). घाव्या*m.*

To HAMMER, *v. a.* हतोड्याने ठोकणें-मारणें-घडणें-&c.

To smooth-h. मठारणें.

HAMMOCK, *n. swinging bed.* चौपाळा*m.*

HAMPER, *n.* v. BASKET. पेटारा*m. dim.* पेटारी*f.*

To HAMPER, *v. a. shackle, embarrass, hinder.* गळफत्यांत-घोळांत-अडचणींत-फेऱ्यांत-&c. घालणें-पाडणें, गोवणें, गोवून घेणें, अटकावणें.

To be hampered. अवघडणें, अडचणणें.

HAND, *n.* हात*m.* हस्त*m.* कर*m.* पाणि*m.* पंचा*m.*—poetice. करपल्लव*m.* हस्तकमल*n.*

Back of the h. पालथा हात*m.* कर-पृष्ठ*n.*

Free of the h. हातचा सुटा, हातचा सदळ, हातचा मोकळा.

Gone into the hands of. हस्तगत, करप्राप्त.

Hands, the hands. करद्वय*n.*

H. contracted and hollowed. पसा*m.* कुडचा *or* ता*m.* चुळका*m.* चूळ*m.f.* खोंगा*m.* प्रसृति*m.*

H. curved as to clutch. अर्धचंद्र*m.*

Hands hollowed and joined. अंजलि*m. pop.* ओंजळ*m.f.* अंजलिपुट*n.* संपुट*m.* सिंहतल*n.* करपुट*n.*

H. in, *part in.* आग*n.* कर*m.*

H. inverted and fingers pointing down. वचक*f.* वुचकुली*f.* ओंक*n.*

H. over h. हातोहात, हातोहातीं.

On one h. *in one view, &c.* एकपक्षीं.

Ready to h. *ready-made, &c.* आयता.

Slip of the h. हस्तदोष*m.*

That has a h. in (some evil work, &c.). लिप्त, लिप्ताळा.

That holds or bears in the h. पाणि (in comp. as दंडपाणि, वेत्रपाणि, वज्रपाणि).

That is in h.—a work, &c. हातखाली *or* हातीं असणारा, हातासालचा, घटमान, प्रवर्त्तमान, प्रकृत, प्रस्तुत.

That is off one's hands, *finished, done.* हातानिराळा, हातावेगळा, उलथलेला, उलटलेला.

That lives from h. to mouth. उत्पन्नभक्षी.

Under the h. of, *in subjection unto.* हाताखालीं.

Whether with one's own h. or through the h of another.—giving, doing, &c. हस्तें परहस्तें.

Whilst the h. is in. हातासरसा, लगेहात, खेपेसरसा *or* खेपेनें, तापल्या पाठीनें.

With empty h. रिकाम्या हातानें *or* हातीं, रिक्तहस्त, रिक्तपाणि.

With one's own h. आपहस्तें, आपहस्तकीं

To be at h. v. To COME. हातावर *or* हातावोटावर येणें, आंगावर येणें.

To be h. and glove. To be h. in h. गळ्य कठ्य होणें, संगें मंगें *adv.* असणें.

To clap the hands together. टाळी *f.* मारणें-पिटणें-वाजवणें, ताल *m.* मारणें.

To come to h.—monies, &c. पावणें, पोंहचणें, पावनी *f.*-पोंहच *f.* होणें *g. of s.* पावता-पोंहचता होणें.

To draw in one's h *cease, &c.* हात *m.* अटपणें-आवरणें.

To drop the hands. हातपाय *m. pl.* गाळणें.

To fall or come to h. हातीं चढणें.

To fold the hands together—in respectful attention. हात *m.pl.* जोडणें, अंजलिपुट *n.* जोडणें.

To have one's hands full. अवघडणें, गाड्याला जुंपलेलासा होणें.

To lay hands upon (as to seize, &c.). हात *m pl.* घालणें-टाकणें-करणें, दस्त *m.* करणें.

To lay (rapacious or furtive) hands upon. हात *m.* मारणें-देणें, दस्तावणें.

To lend a helping h. हात *m.* देणें, आंग *n.* देणें, डोई *f.* देणें-मारणें.

To lie upon one's hands. गळी पडणें, आंगावर पडणें.

To live by the labor of one's hands. हातावर संसार *m.* करणें *or* पोट *n.* भरणें, हातावर मिळवणें.

To put one's h. to. हात *m.* घालणें.

To restrain one's h. हात *m.* राखणें.

To shake one's hands of, *give up.* हात *m.pl.* झाडणें *with* विषयीं-&c. *of o.*

To squeeze one's hands, *to bribe.* हात *m.*-मूठ *f.* दाबणें-चेपणें.

To strike hands, *make a bargain.* हातावर हात *m.* मारणें, टाळीपटकी *f.* करणें.

To strike with the back of the h. अडव्या हातानें मारणें.

To take in h. हाताखाली घालणें.

To tie the hands behind. मुसक्या *f pl.* बांधणें, जेल *m. pl.* बांधणें, चतुर्भुज करणें.

To tie one's hands up हातपाय *m. pl.* गुंडाळणें, बोकांडी *f.* धरणें, गळा *m.* बांधणें, गळा *m* गोवणें, गोकटी *f.* धरणें.

To toss or deliver from h. to h. हातोपात *or* हातोहात *adv.* टाकणें-देणें.

To walk upon one's hands with one's feet in the air. गलदूम *f.* टाकणें-चालणें-करणें.

To wash one's hands of. हात *m.pl.* धुणें, तिलांजलि *m. f.* देणे.

To withdraw one's h. (or self) from. हात उगावा *m.* करणें.

A flowing h. keeps friends friendly. हात ओला तर मैत्र भला नाहींतर पडला अबोला.

2 *hand breadth.* चौंगा *m.* पांच अंगुळें *n.pl.* पांच बोटें *n. pl.*

3—at cards. हात *m.* दस्त *m.* दस्ता *m.* डाव *m.* बाजी *or* बाजू *f.*

4 *character of writing.* हातवळा *m.* वळण *n.* अक्षर *n.* लिपि *f.* अक्षरांचो मोड *f.*

5 *person, workman, &c.* गडी *m.* माणूस *n.* कामकरी.

At h. See NEAR.

To HAND, *v. a give, &c. with the hand.* हातानें देणें, हातीं घेऊन-उचलून-&c. देणें, देणें, हातावर देणें, हस्तार्पण *n.* करणें

2 *lead or guide by the hand.* हात देऊन नेणें, हात धरून नेणें.

3 down; *transmit in succession.* परंपरेनें-परंपरा-&c. चालवणें.

4 on; *pass from one to another.* हातोहात-हातोपात-&c नेणें-पोंचविणें-&c

HAND-BELL, *n.* हातघाटी *f* घाटी *f.*

HAND-BELLOWS, *n.* हातभाता *m.*

HAND-BILL, *n.* जाहिरात *f.*

HAND-BREADTH, *n* चौंगा *m.* पांच अंगुळें *n.pl.*

HAND-CUFF, *n* हातबेडी *or* बिडी *f.*

To HAND-CUFF, *v a.* हातबेडी *f.* घिळणें-ठोकणें-घालणें.

HAND-FULL, *n.* पसा *m.* खोंगा *m.* मूठ *f.* मुष्टिमात्र *n.* भर used with a noun.

Double h. ओंझळ *f.m.*

(In, at, with) one h एकमुठी.

Mere h. *a few.* इंनमीन सवातीन, इंनमीन साडेतीन

To the extent of a h. मूठभर, पसाभर, &c

HAND-HIGH, *a. reachable by the hand.* हातपावा.

HAND-KERCHIEF, *n.* रूमाल *m.* दस्तरूमाल *m.* छाटी *f.* अचेला *m*

HAND-LANGUAGE, *n.* करपल्लवी भाषा *f.* करपल्लवी *f.*

HAND-MAID, *n.* दासी *f.* परिचारिका *f.* सैरिंध्री *f.*

HAND-MILL, *n.* जांतें *n.* जांतीण *or* जातण *f. dim.* जांतली *or* जांतुली *f.* घरट *m. dim.* घरटी *f.* चक्की *f.*

Bushel (iron lining of the mouth) of a h. मानी *f.*

Chiseller or re-chiseller of a h. जातें उकत्या, टंकारी, टांकेकरी

Edge around the mouth of a h. पाळ *f.*

First grindings upon a h. उकटी *f.*

Flour adhering to the h. चिकटा *or* चिकोटा *m.*

Incision made upon a h. with a chisel. टांकी *f.*

Pin of a h. कील *m.* खुंटा *m.*

Slip of iron on the upper leaf of a h. पाटी *f.*

To chisel or re-chisel a h. उकटणें, टांकणें.

HAND-OAR, *n.* हातनळें *n.*

HAND-SAW, *n.* हातकरवत *m. dim.* हातकरवती *f.*

HAND-WRITING, *n. signature.* हस्ताक्षर *n.* दस्तखत *n.* दस्तूर *n.*

One's own h. स्वदस्तूर *n.* स्वाक्षर *n.*

2 *manner of writing.* हातवळा *m.* वळण *n.* अक्षर *n.* लिपि *pop.* लीप *f.* अक्षरांची मोड *f.*

Good h. खुशखत *n.* मुक्ताफल *n.*

HANDICRAFT, *n. manual occupation.* कला *pop.* कळा *f.* घडकाम *n.* हातकाम *n.* हुनर *m.* शिल्प *n.* शिल्पकर्म *n.*

HANDICRAFTSMAN, *n. mechanic, &c.* घडकामी *or* म्या, शिल्पी, शिल्पकार, शिल्पकर्मी.

HANDINESS, *n.* v. A. 1. हाताची सुगराई *f.* हातोटी *f.* हातवळा *m.* हस्तचापल्य *n.* हस्तलाघव *n.* हस्तचातुर्य *n.* हस्तकौशल्य *n.*

HANDIWORK, *n.* हातकाम *n.* कारिगरी *f.* करणी *f.* हस्तकर्तृत्व *n.* घटना *f.* हस्तक्रिया *f.* हस्तकृति *f.* हस्तकर्म *n.*

HANDLE, *n.* दांडा *m.* दांडी *f.* मूठ *f.* मुळा *m.* मुष्टि *f.* कान *m.* थरूं *n.* परज *m.* कबजा *m.*

To HANDLE, *v. a. take into the hand.* हातांत घेणें-धरणें, हात *m.*-बोट *n.* लावणें.

2 *manage with the hand, wield.* वापरणें, वहिवाटणें, धरणें.

3 *discuss, consider.* घोळणें, घाटणें, वाटाघाट *f.*-घाटाघाट *f.*-घोळ *m.* करणें *g. of o.*

4 See To Treat.

Handsel, *n. first sale of.* बोहणी *f.* प्रथमविक्रय *m.*

Handsome, *a. beautiful, elegant.* सुंदर, रूपवान्, स्वरूपवान्, रूपस, छबदार, छबडा, छबिला *or* छबेला, गोजरा, गोजिरवाणा, गोरा गोमटा, राजस, राजसवाणा, देखणा, दर्शनी, दर्शनीय, आकारशुद्ध, आवशुद्ध, कातींव, कातीव कोरीव, भव्य, उदारांग, उदारलक्षण, सुरेख, सुशोभित, सुभावणा, शोभनांग.

A h. person. राजमोहरा *m* राजपिंड *m.* राजपिंडा *m.* राजबिंडा *m.*

2 See Liberal, Noble.

Handsomeness, *n.* v. A. 1 सुरेखाई *f.* छब *f.* छबी *f.* छबदारी *f* आकारशुद्धि *f.* गोजरेपणा *m.* &c सौंदर्य *n.* अंगसौष्ठव *n.* लक्षलक्षण *n.* खुमास *f.n.* खुमाशी *f*

Handy, *a. ready, dexterous,* v. Expert. हाताचा कुशळ, दक्ष, सुघड, हरकामी *or* म्या, हस्तपटु, करदक्ष.

2 *convenient, &c.* v. Useful. उपयोगी, उपयोगाचा, सोईचा, कारणी, कारणीक.

To Hang, *v. a. suspend, &c* लोंबवणें, लटकावणें, टांगणें, हिलगणें, हिलगावणें, लोंबत बांधणें-ठेवणें.

2 on. अडकवणें, ठेवणें.

3 *execute by hanging.* फांशी देणें, गळी देणें, गळीं अडकवणें, फांशीं-गळीं चढवणें.

4 down; *let fall, &c.* खालीं घालणें.

To Hang, *v. n. be suspended.* लोंबणें, लटकणें.

2 *depend loosely,* v. To Dangle. हिलगणें, अलगणें, ओळकंवणें, झोळकंवणें.

3—a person; *be dependent on.* कच्छपीं *or* कासेस, लागणें *g. of o.* आश्रयास-आश्रयीं लागणें *g. of o.* दुमाला *m.* धरून असणें *g. of o.* लोंबणें. अवलंबणें.

4—a matter; *be dependent on, rest upon.* गुंतणें, अडकणें, बांधलेला असणें, राहणें-असणें *with* वर *of o.*

5—a business or work; *linger, remain unsettled, &c.* लोंबणें हिलगणें, हिलगडणें, अंवट पडणें *or* असणें, भिजत पडणें, भिजत कांवळें *or* घोंगडें *n.* पडणें *g. of s.* तरंगणें, भर्भोदयीं पडणें.

6 back; *hold back, stickle, be reluctant, &c.* ओढणें *or* ओढून धरणें, ओढ *f.*-ओढण *f.n* घेणें, ओढतें घेणें, खेंचून धरणें, खिळण *f.* घेणें-धरणें, खिळणीस येणें, खुटणें *or* खुटून बसणें, पड *f.* घेणें-पतकारणें, आक्षेप *m.* धरणें.

7 down;—a loaded branch, &c. ओथंबणें.

8 upon; in enforcement, supplication, &c. पाठ *f.* घेणें-पुरवणें, पाठीस लागणें, खणीखापटीस *or* खणपटीस बसणें-घेणें-लागणें, गळनिपी *f.* आवळणें-धरणें, गळचिपीस-बगोटीस-बोकांडीस-गरगोटीस-गोकटीस-मानेस-मेखाटणीस *or* मेखाटीस-नरडीस-&c. बसणें, दुमाल्यावर-पल्ल्यावर-पिच्छयावर-&c. असणें, गळग्रह *m.* घालणें, गळीं पडणें-लागणें, खपाटीस बसणें-लागणें, खणती *f.* घेणें, खणपट *f.* घेणें *or* घेऊन बसणें, खणकुदळ *f.* घेणें, राशीस लागणें-बसणें, बगोटी धरणें, दुमचो पुरवणें, टाचळणें, धोंडावणें, डौचणें, खटाळणें, त्वष्ट *m.n.* करणें.

Hangman, *n.* फाशीं देणारा मांग *m.* डोंब *m.* दंडपाशिक.

Hang-nail, *n.* नर *m.*

Hanged, *p.* v. V. A. 1. लोंबवलेला, टांगलेला, &c.

2 अडकवलेला, &c.

3 फांशीं दिलेला, &c.

To be h. फांशीं जाणें-पाडणें, &c.

Hanger, *n.* Hanging, *p. a.* v. V. N. 1. लोंबणारा, &c. अवलंबित, आलंबित, आलंबी, लंबित, लंबमान.

3 v. Follower. आश्रयाचा, आश्रित, पोष्य.

Idle h. पंक्तिचारगोर, पंक्तिपठाण, भोजनभाऊ, जेवतागण, पात्रेसंमित.

I *that merits the punishment of hanging*—a crime. फांशीं जाण्याचा, गळीं जाण्याचा.

II *that by which a thing hangs.* अंकडा *m.*

Hanging, *n.*—against a wall, &c. झालर *f.*

Hank, *n.* v. Skain. कुकडें *n.* पाट *n.*

To Hanker, *v. n* v. To Desire. छंद *m.* घेणें-धरणें, खवखवणें, कंकातणें, निनांतणें *or* निनांदणें, लुलुपणें, जीव *m.* टांगला असणें.

Hap, Hap-hazard. See Fortune, Chance.

Hapless, *a.* v. Wretched. दुर्भाग्य, दुर्दैव, भाग्यहीन.

Haply See Perhaps.

To Hap, To Happen, *v. n. come to pass.* घडून-होऊन-बनून-&c. येणें, घडणें, होणें, पडणें, निघणें, उपस्थित होणें, वर्त्तणें.

To h. occasionally. अवसे पुनवेस-सडेसामाशी-सणावाराला-तिथिपर्वणीला-&c. येणें-घडणें.

2 unto; *betide,* v. To Befall. भिडणें, भोवणें, लगटणें, प्राप्त होणें.

Happening, *n.* v. V. 1 घडणें *n.* घडून येणें *n.* घटना *f.* घटन *n.* उपस्थान *n.* भवन *n.*

Happily, *adv.* v. A. 1. सुखाने, सुखेंकरून, सुखरूप, सुखेनैव, यथासुख.

I *fortunately.* सुभाग्याने, सुदैवाने, दैववलाने, भाग्योदयाने.

Happiness, *n.* v. A. 1. सुख *n.* खुशाली *f.* कुशल *n.* कौशल *or* कौशल्य *n.* आनंद *m.* सौख्य *n.* सुखिता *f.* सुखावस्था *f.* क्षेम *m.* कल्याण *n.* श्रेय *n.* भद्र *n.* शर्म *n.*

True h. सदानंद *m.*

II. is found only in the path of holiness. जें सदाचरणास वांकडें तें समाधानास वांकडें.

Happy, *a. in a state of felicity,* v. Blessed. सुखी, सुखरूप, कुशल, सुखसंपन्न, खुशाल प्राप्तसुख, प्राप्तकल्याण, प्राप्तार्थ, प्राप्तेष्ट, खुशावखत, स्वस्थ, सानंद, क्षेमवान्, क्षेम, कुशली, क्षेमसंपन्न.

H. fellow. सुखापुरी.

2 *of a happy disposition.* आनंदी, उल्हासी, संतोषी, आनंदवृत्ति, संतोषवृत्ति, सदानंद *or* सदानंदी, नित्यानंद.

3 *lucky, successful,* v. Fortunate. पद्महस्ती, वरदहस्ती, यशस्वी.

4—of rites, observances, &c. *good, joyous, festal.* शुभ, मंगल, भद्र, सु (in comp.).

Harangue, *n. oration, set speech.* भाषण *n.* वाक्प्रबंध *m.* प्रवचन *n.* उपन्यास *m.* सोपपत्तिकसालंकारभाषण *n.* सालंकारभाषण *n.* सुवचनात्मक भाषण *n.*

To Harangue, *v. n.* v. N. भाषण *n.*-सालंकारभाषण *n.*-&c. करणें.

To Harass, *v. a.* v. To Tire. भागवणें, कष्टी-श्रमी-&c. करणें, श्रमवणें, दमवणें, कष्ट *n.*-श्रम *m.*-&c. देणें.

2 *worry, distress, torment, &c.* v. To Tease. गांजणें, जाचणें, घोळणें, सतावणें, बेजार करणें, कांतावणें, दुःख *n.*-क्लेश *m.pl.*-श्रम *m.pl.*-&c. देणें, श्रमी-कष्टी-&c. करणें.

Harassed *p.* v. V. 1. श्रमवलेला, &c. श्रमी, कष्टी, बेजार, बेदम.

2 गांजलेला, जाचलेला, &c. श्रमी, कष्टी, बेजार, उपद्रुत.

Harasser, *n.* Harassing, *p. a.* v. V. 1. श्रमवणारा, &c. कष्टदायक, कष्टप्रद.

2 जाचणारा, गांजणारा, उपद्रवकारक-दायक-&c. उपद्रवी, क्लेशद.

HARASSING, HARASSMENT, *n.* v. V. 1.—*act.* श्रमवणें*n.* &c. भागवणूक *f.*

2 गांजणें*n.* &c. गांजणूक *f.* जाचणी *f* जाचणूक *f.* गाळण *f.* वाटाघाट *m.f.* इजा *f.* उपद्रव *m.* उपसर्ग *m.* उपद्रव *m.*

HARBINGER, *n. forerunner, &c.* पुढले तयारीचा खटपट्या, अग्रदूत, अग्रगंता, आगमसूचक.

HARBOUR, *n* —for ships. नांगरवाडा *m.* बंदर *n.*

Floating (deep-water) h. तरतें बंदर *n.*

Open h. वाहतें बंदर *n.*

2 *shelter,* v. ASYLUM. आश्रय *pop.* आस्रा *m.* थारा *m.* आश्रयस्थान *n.*

To HARBOUR, *v. n. go into harbour.* बंदर *n.* करणें.

To HARBOUR, *v. a shelter, give asylum or protection to.* आश्रय *m.* -आस्रा *m.*-थारा *m.*-ठाव *m.*-स्थान *n* -&c. देणें.

HARD, *a. firm, &c.* कठिन *pop.* कठीण, निबर, सक्कस, टणक, दृढ, सखत् कठिनस्पर्श, कठोर, वज्र, वज्रप्राय. —intensely h. सुदृढ, अतिकठिन, अतिकठोर.

2 (through dryness) *stiff, rigid.* कडक *or* खडक, खडखडीत, ताठर.

3—wood, stone, &c. चिकण, चिंवट *or* चेंवट, कणखर, निबर, कडक, दृढ, वज्र, वज्रप्राय.

4 *not solved in boiling;* —rice. चटचटीत *or* चडचडीत, सटसटीत *or* सडसडीत, थडथडीत, फडफडीत, बुटबुटीत, फळफळीत, कांकड.

5 *not bland or unctuous.* भरभरीत, रखरखीत, रूखा, रूक्ष, अस्नेह, अस्निग्ध, स्नेहांशरहित.

6—a regimen or diet. निकंठ, कडक, कडकडीत, वज्रपथ्य.

7—a business or work, v. DIFFICULT. कठीण, अवघड, विकट, भारी, मुश्कील, दगड फोड, दुष्कर, दुःसाध्य, गडखळ.

H. work, v. TOIL. दगदग *f.* कष्ट *m.* कसाला *m.*

8 *grievous, severe, &c.* कठीण, अवघड, सक्त, जड, जबर, जबरा, जालीम, जुलमाचा.

9 *unreasonable, unjust.* अन्याय्य, गैरवाजवी, जुलमाचा.

HARD, *adv. violently, forcibly, vehemently, &c.* बळकट, रगडून, रपाटून, झपाटून, कचकावून, जोराने.

2 *with close application, laboriously.* श्रमाने, सखत्मेहनतीने, श्रम करून, मेहनत करून, &c. आयासपूर्वक, जीव *m.* लावून–तोडून–देऊन.

To keep h. at. ताणणें, अंबवणें, आंबडणें, चरकी धरणें.

3 See NEAR.

HARD-EARNED, *a.* कष्टाचा, श्रमाचा, निढळच्या घामाचा, श्रमसाधित, श्रमोपार्जित, कष्टोपार्जित, नवानवसाचा, लोंबी झोंबीचा.

HARD-HEARTED, *a.* v. CRUEL. कठिनहृदय, कठिनांतःकरण, पाषाणहृदय, दगडाच्या हृदयाचा, कठोर, निष्ठुर.

HARD-WARE, *n. wares made of iron, &c.* लोखंडीमाल *m.*-डागिने *m.pl.*-जिन्नस *m.*

Old and broken h. मोड *f.* मोडतोड *f.*

HARD-WORKING, *a.* v. LABORIOUS. कष्टाळू, कष्टी, कसालनी, मशागनी, काटक.

To HARDEN, *v. n. become hard.* कठीण-घट्ट-दृढ-&c. होणें, दृढावणें, घटावणें, गोठणें.

2 (in wickedness). निरडणें *or* निरढावणें, पुरढणें.

3 *grow hardy;*—the body, &c. घटणें, भटणें, जमणें, कसणें.

4—a fruit, a boil, &c. *grow dry, tough, shrivelled.* दाठरणें, दाढरणें, जारटणें.

To HARDEN, *v. a. make hard.* कठीण-घट्ट-दृढ-&c. करणें, गोठवणें.

2 (in wickedness). निरडणें *or* निरढवणें, पुरढवणें.

3 *make firm, hardy, &c.* घट्ट-सुदृढ-बळकट-&c. करणें, घटवणें.

HARDENED, *p.* v. V. N. 1. कठीण-&c. झालेला.

2 निरडलेला, पुरढलेला, कडवा, निचाडा.

3 घटलेला, &c. घटींव.

HARDIHOOD, HARDINESS, *n.* v. A. 1. बळकटपणा *m.* टणकपणा *m.* कणखरपणा *m.* &c. टणकाई *f.* रांकटाई *f.* बळकटी *f.* सहनशक्ति *f.* सहिष्णुता *f.* कटाक्ष *m.*

2 धिटाई *f.* धीटपणा *m.* दुःसाहस *n.* साहस *n.* धारिष्ट *n.* धार्ष्ट्य *n.*

HARDLY, *adv. not easily, with difficulty, scarcely.* कष्टें-दुःखें-आयासें-कृच्छ्रें-&c. करून, सायासें, जुलमाने *or* जुलमावर, जरूर, जसातसा *or* जसेंतसें करून.

2 *scarcely, almost not.* जरूर, क्वचित्, विरळा, बहुनकरून नाहीं

The sense is often idiomatically expressed by the reduplication of a verb; as, मीं घरास पोंहचलों न पोंहचलों इतक्यांत पाऊस आला, I had hardly got home when the rain came.

HARDNESS, *n.* v. A. 1. कठीणपणा *m.* निबरपणा *m.* & c. टणकाई *f.* काठिन्य *n.* दृढता *f.* दार्ढ्य *n.* द्रढिमा *m.*

I (of the times) v. DEARTH. चडचड *or* चणचण *f.* (*or* अन्नाची-खाया प्यायाची &c. चडचड *f.*).

HARDSHIP, *n. injustice, hard case.* कठीण-अवघड-जड-&c. गोष्ट *f.* ओढींन. गैरव *n.*

2 *suffering, trials.* दुःख *n.* कष्ट *m.pl.* श्रम *m.pl.* हाल *m.pl.* वनवास *m.*

To suffer hardships. श्रम *m.pl.*–हाल *m.pl.*-&c. काढणें-भोगणें.

HARDY, *a. strong, not delicate, not sickly, &c.* कणखर, टणक, बळकट, टणका, रांकट, रांठ, चिकट, चिकण, कडवा, काटक, खडसा, धडसा, घणसर, घणघाव, कटाक्ष, सहिष्णु, वज्रदेही, वज्रशरीरी, आयासक्षम, अवीट.

H. and iron frame. वज्रदेह *m.* वज्रशरीर *n.*

2 *daring, bold, impudent.* धीट, साहसी, साहसिक, धारिष्टवान्, अवीट.

HARE, *n.* ससा *m.* खरगोस *m.* शश *or* शशक *m.* लंबकर्ण *m.*

HARE-BRAINED. See MADCAP.

HARE-LIP, *n.* रावखंडें *n.* रावखंडा होंट *m.*

HARE-LIPPED, *a.* रावखंडा, रांवा, ओंठतुट्या.

HAREM. See SERAGLIO.

HARK, *interj.* ऐक, ऐका.

To HARK. See TO LISTEN.

HARLEQUIN. See BUFFOON.

HARLOT, *n. woman who prostitutes her body for hire, courtezan, &c.* रंडी *f.* कसबीण *f.* कळवंतीण *f.* कंचनी *f.* वेश्या *f.* रांड *f.* बाजारीण *f.* बाजारबसवी *f.* बसवी *f.* बाजारची खाट *f.* साधारणस्त्री *f.* सामान्या *f.* सामान्यस्त्री *f.* वेसवा *f.* गणिका *f.* वारांगना *f.* वारस्त्री *f.* वारवधू *f.* रूपाजीवा *f.* सर्ववल्लभा *f.* मालजादी *f.* उष्टीपत्रावळ *f.*

2 *woman guilty of lewdness, whore, strumpet, &c.* छिनाल *f.* शिनळबायको *f.* शिंदळबायको *f.* व्यभिचारिणी *f.* पुंश्चली *f.* कुलटा *f.* असती *f.* असाध्वी *f.*

HARLOTRY, *n. trade, &c. of a harlot.* कसब *n.* वेश्यावृत्ति *f.* भगवृत्ति *f.* वेश्याजीविका *f.* भगजीविका *f.*

2 *lewdness; whoredom, &c.* छिनाली *f.* शिनळकी *f.* शिंदळकी *f.* छिनाला *m.* शिंदळचार *m.* शिंदळचाळे *m.pl.*

HARM, *n. crime, wickedness, wrong.* वाईट *n.* अन्याय *m.* अनीति *f.* प्रत्यवाय *m.* अपराध *m.* पाप *n.* बाध *m.* दोष *m.*

2 *detriment, mischief,* v. HURT. खराबी *f.* नुकसानी *f.* हानि *f.* अपकार *m.* क्षति *f.*

What harm does it do to you? त्यांत तुझें काय जातें?

To HARM, *v a. v.* To HURT. खरावी *f.*-नुकसानी *f.*-वाईट *n.*-अपकार *m.*-&c. करणें *g. of o.* उपद्रव *m.* करणें, दुखापत *f.* देणें-करणें.

HARMFUL See HURTFUL.

HARMLESS, *a* —of persons; *unprovoking*, v. INOFFENSIVE. बापडा, बापुडवाणा *or* णी, मिसकीन, गरीब, गरंगोल, अद्वेष, अद्वेषी, अद्वेषबुद्धि.

2 *not detrimental, not injurious.* अविकारी, अबाधक, निर्बाधक, निरुपद्रवीक, अनपकारी.

3 *unharmed.* अपूट, कोरा, अभंग, अक्षत, अप्राप्तापकार, अप्रहत.

HARMLESSNESS, *n. v.* A. 1. बापडेपणा *m.* मिसकीनपणा *m.* गरीबी *f* अद्वेषिता *f.* अद्वेषबुद्धि *f.*

2 अविकारीपणा *m.* अविकारिता *f.* अनपकारिता *f.*

HARMONIC, HARMONICAL, *a. relating, &c. to harmony.* स्वरमेळाचा, स्वरमिळणीचा, स्वरैक्याचा, स्वरैक्यसंबंधी.

HARMONICA, *n.* जलतरंग *m.*

HARMONIOUS, *a. concordant, musical, symphonious.* स्वरमेळाचा, स्वरमिळणीचा, स्वरैक्याचा, स्वरैक्यविशिष्ट, तालशुद्ध, समताल, समस्वर, समानस्वर.

2 *concordant,* v. CONSISTENT. संगतवार, सुसंगत, संदर्भाचा, मिलाफाचा, जव्याचा, जमाचा, सुयुक्त, सुरळीत.

HARMONIOUSNESS, *n. v.* A. 1. *and* HARMONY. स्वरमेळ *m.* स्वरैक्य *n.* तालसमता *f.*

2 तालामाला *m.* ताळा *m.* ताळमेळ *m.* जम *m* जवा *m.* जुगल *f.* संदर्भशुद्धि *f.*

To HARMONIZE, *v. n. v.* To AGREE. जमणें, जुळणें, बनणें, मिळणीत असणें, संभवणें, तालामाला *m.*- जवा *m.*- जम *m.*- जुगल *f.*- &c असणें *g. of s.*

HARMONY, *n. musical concord.* स्वरमेळ *m.* स्वरमिळणी *f.* स्वरांची मिळणी *f.*-स्वरांचा बनाव *m.*-जमाव *m.*-&c. तानमान *n.* सुरभरणा *m.* स्वरमेलन *n.* स्वरैक्य *n.* स्वरसमता *f.* तालसमता *f.*

2 *concord,*—gener. v. AGREEMENT. मेळ *m.* मिलाफ *m.* तिळागुणी *n.* बनाव *m.* घटाव *m.* ऐक्य *n.* एकोपा *m.* सौरस्य *n.*

3 (as of books, statements, &c.). एक वाक्यता *f.* ताळा *m.* जडपन. *v.* बस.

HARNESS, *n. traces, &c. of a horse.* ओढ *f.* ओढण *f.* गळसूत्रें *n.pl.* घोड्याचा सरंजाम *m.* अश्वसामग्री *f.*

To HARNESS, *v. a. get ready for draught.* जुंफायास तयार करणें.

2 See To EQUIP.

HARP, *n.* The Maráthás have not the harp. See LYRE, LUTE.

Jew's h. मोरचंग *m.* चंग *m.*

To HARP, *v. n.* upon, fig. v. To DWELL. घोकणें, गाणें *or* गावा *m.* गाणें, जपमाळ *f.* घेणें, जपणें, आंकण कडवें *n.* करणें *g. of o.* चावटाई *f.* करणें *g. of o.*

HARPOON, *n.* मासा मारण्याची बरची *f.*

HARPY, *n. rapacious person.* गिधाड *m.* गिधाड *n.*

HARROW, *n.* The following words express *kinds.* दंताळें *or* दांताळें *or* दांताळा *n.* कुळव *m.* गुठा *m.* गुंठ *n.* दांता *m.* फांसाटी *or* फेंसाटी *f.* मैंद *m.* फण *m.* अळें *n.* इंगा *m.* झोपा *m.*

To HARROW, *v. a.* v. N. पाळी *f. or* कुळवाची पाळी *f.* घालणें *or* कुळवणें (draw over the कुळव), गुठावणें (draw over the गुठा), फेंसाटणें (to use the फेंसाटी), इंगा *m.* फिरवणें.

2 fig. (the soul, &c.). कांद्यावर ओढणें-घालणें, फांसाटीवर घालणें.

To HARRY. See To TEASE.

HARSH, *a.* (to the taste) *austere, acerb,* v. SOUR, ROUGH. अंबटा *or* ढ्या, अंबट ढाण, खट्टा *or* ढ्या, रूक्ष *pop.* रूखा, अस्नेह, अस्निग्ध.

2 (to the ear). कर्णकठोर, कर्णकटु, कर्कश, कठोर, रांठ, कर्णफोड, कानफोड, दुःश्राव्य.

3 (to the feelings). अणखर, सख्त, निष्ठुर, कठोर, कठीण, परूष, अस्निग्ध, अस्नेह, स्नेहभावरहित.

4—of persons, v. RUDE, CROSS. उग्र, खाष्टी, कडवा, दाष्ट, दाष्टीक, करडा.

HARSHNESS, *n. v.* A. 1. अंबटाई *f.* अंबटेपणा *m.* &c. रौक्ष्य *n.* रूक्षता *f*

2 रांठपणा *m.* कर्णकटुता *f.* कार्कश्य *n.* दुःश्राव्यता *f.*

3 सख्ती *f.* सख्तपणा *m.* कठीणपणा *m.* कठोरपणा *m.* &c. पारूष्य *n.*

4 खाष्टीपणा *m.* कडवेपणा *m.* &c. करडीमर्जी *f.* दुःस्वभाव *m.* दुःशीलता *f.*

HART, *n. male deer* हरिण *pop* हरण *m.*

Like as the panting h. चातकन्यायेंकरून.

HARUMSCARUM, *a. wild, wanton, flighty, &c.* धांदली *or* ल्या, धांदला, धांधलीचा, घोंटाळ्या, हूड, धडबड्या, उत्पाती.

A h. fellow, v. MADCAP. शेखचिल्ली.

HARVEST, *n. season of gathering the crops.* फसलहंगाम *m.* पिकदाव *m.* कापणीचे वेळ *f.* कापणीचे दिवस *m.pl* पिकलें *n.* पिकराड *or* पिकलाड *f.* घात *f.* हंगाम *m.* फसल *f.* सुगी *f.*

Corn given to mendicants at h. धान्यभिक्षा *f.*

2 *ripe crops.* पीक *n.* फसल *f.*

Abundant h. सुपीक *n.*

Autumnal h. खरीफ *or* प *n.*

Vernal h. रब्बी *or* रबी *f.*

HARVEST-HOME, *n. feast at harvest.* फसल हंगामाचें जेवण *n.* नवें *n.* नवीनवाळ *f.*

To HASH, *v. a. chop into small pieces.* फोडी *f. pl.*-खुरचा *f.pl.* पाडणें *g. of o.* चोचावून तुकडे *m.pl.* करणें *g. of o.*

HASP, *n.* कडी *f.*

HASTE, *n. v.* HURRY. घाई *f.* जलदी *f.* उतावळ *or* ळी *f.* त्वरा *f.* झटपट *f.* आवेग *m.*

The more h. the less speed. उतावळा सो बावळा धीर सो गंभीर.

To HASTE, To HASTEN, *v. n.* जलदी *f.*-त्वरा *f.*-&c. करणें.

2 *move with hurry.* लगबग-लगेलगे-लगबगीने-&c. जाणें-चालणें-येणें.

To HASTE, To HASTEN, *v. a.* जलदीवर-त्वरेवर-&c. घेणें-आणणें, जलदी *f.*-त्वरा *f.*- &c. करणें *g. of o.* शीघ्रगति *f.*- त्वरितगति *f.* करणें *g. of o.*

HASTILY, *adv.* v. A. 1. जलदीने, त्वरेने, घाईने, लगलग, लगबग *or* गां, लगेलगे.

2 उतावळीने, उतावळेपणाने, मागेपुढें पाहिल्यावांचून, विचार केल्यावांचून, हूडपणाने.

3 तापटपणाने, रागांत, राग येऊन, संतापाने.

HASTINESS, *n. v.* A. 1. आगपाई *f.*

2 उतावळी *f.* उतावळेपणा *m.* हूडपणा *m.* अविमृश्यकारिता *f.*

3 तापटपणा *m.* तापडपणा *m.* नाकावर राग *m.* गरमप्रकृति *f.* जलदप्रकृति *f.*

HASTY, *a. quick, not dilatory.* जलद, जलदीचा, त्वरेचा, सत्वर, शीघ्र, शीघ्रगामी.

2 *precipitate, rashly prompt.* उतावळ्या, उतावळीचा, उतावळेपणाचा, हूड, अविमृश्यकारी, जाल्म.

3 *quick of temper, passionate.* जलद, तापड, तापट, शीघ्रकोपी, पित्तवेगी, नाकावर रागाचा.

HASTY-PUDDING, *n.* आयता *m.*

HAT, *n.* टोपी *f.*

The eighteen hats. The European or h.-wearing nations. अठराटोपी, अठराटोपकर. See Turban.

To Hatch, *v. a.* (eggs). फोडणें, अंडें *n.* फोडून काढणें.

2 See To Contrive.

To Hatchel, *v. a. beat (flax).* बडवणें, धोपटणें, झोडणें.

Hatchet, *n.* कुऱ्हाड *f.* कुऱ्हाडी *f.* कुऱ्हाडें *n.* परशु *pop* परशा *m.* तवल *m.*

To Hate, *v. a.* द्वेष *m.*-दुश्मनी *f.*-वैर *n.*-&c. करणें-राखणें-ठेवणें, द्वेषणें.—intensely; *detest, &c.* v. To Abhor. ओंगळ-ओखटा-&c. मानणें, अत्यंतद्वेष *m.* करणें *g. of o.* डोळ्यांत सलणें *in. con.*

Hate, Hatred, *n.* दावा *m.* अदावत *f.* वैर *n.* द्वेष *m.* द्वेषभाव *m.* विद्वेष *m*

Concealed h. गोवरीची आग *f.*

Dire and deadly h. (between two parties). बिजें वारें *g. of s. recipr.* बारावा बृहस्पति *g. of s. recipr.*

Fixed and deadly h. उभादावा *m.* उभेवैर *n.* उभाद्वेष *m.* हाडवैर *n.* बद्धवैर *n.* खडाष्टक *n.* बद्धकटाक्ष *m.* अर्कद्वेष *m.*

Innate or instinctive h. जातिवैर *n.*

Hated, *p.* v. V. द्वेषलेला, द्विष्ट, विद्विष्ट.

Hateful, *a. detestable, odious.* खंवचट, द्वेष्य, द्वेषणीय, द्वेषार्ह, द्वेषयोग्य, द्वेषपात्र, द्वेषभाजन, द्वेषविषय, द्वेषास्पद, द्वेषायतन, द्वेषक्षेत्र, द्वेषलक्ष्य, विद्वेष्य, विद्वेषणीय, अक्षिगत, खल, शठ, दुर्जन, कुटिल, कुटाळ, कुचाळ, कुचर, दुर्हृद्.—in high degree; *abominable, detestable, loathsome, &c.* अतिद्वेष्य, अत्यप्रिय, अतिद्वेषास्पद, अतिद्वेषविषय, अतिद्वेषार्ह, अतिद्वेषयोग्य, अतिद्वेषपात्र, &c. अमंगळ, ओंगळ, ओखटा, केवलविष, विषतुल्य, विषप्राय, कुत्सित, कुत्सनीय.

Hatefulness, *n.* v. A. खंवचटपणा *m.* &c. द्वेषार्हता *f.* द्वेषयोग्यता *f.* कौटिल्य *n.*—in high degree. अमंगळपणा *m.* ओंगळपणा *m.* &c. अतिद्वेषार्हता *f.* अतिद्वेषयोग्यता *f.* अतिद्वेष्यता *f.* अत्यप्रियता *f.* विषतुल्यता *f.* कुत्सनीयता *f.* कौत्सित्य *n.*

Hater, *n.* v. V. द्वेष करणारा, &c. द्वेषक, द्वेषी, विद्वेषी, विद्वेष्टा, द्रोही (in comp. as पितृद्रोही, मातृ-गुरु-मित्र-स्वामि &c द्रोही).

Haughtiness, *n.* v. A. *and* Pride. गर्व *m.* अभिमान *m.* ताठा *m.* मगरूरी *f.* दिमाख *m.* दम *m.* आढ्यता *f. v.* बाळग, मिरव, ओढ, इशीम *f. v.* बाळग, भोग, तोरा *m.* खट्टा *m.* बदमस्ती *f.* प्रतिष्ठा *f. v.* बाळग, मिरव.

Haughty, *a.* v. Proud. गर्वी, गर्विष्ठ, गर्वित, अभिमानी, मगरूर, पिळदार, ऊर्ध्वदृष्टि, चढेल, दिमाखी, दिमाखदार, तोरेदार, दिमाखाचा, गानी, बदमस्त, उन्नतशिरा, अविनय.

To Haul, *v. a.* v. To Draw. ओढणें, खेंचणें, ओढून-खेंचून नेणें.

Haum. See Straw.

Haunch, *n. thigh.* मांडी *f.* मांड *f.*

To Haunt, *v. a. frequent.* येणें जाणें *n.* करणें, जाण्या येण्याची रहाळ *f.* असणें *in. con.* उठपायीं-उतरा मातरा-&c. जाणें, फेरी *f.* टाकणें-घालणें, बैठक *f.* करणें.

2—ghosts, goblins, &c. भूत *n.* लागणें, भूत संचार *m.*-पिशाच संचार *m.* असणें *in. con.*

To be haunted. पिसाटणें.

Haunted house or place. भुतवाडा *m.* भुतखाना *m.* भुतखेळेंघर *n.* उपद्रवोक घर *n.*-जागा *f.*-&c.

Haunt, *n. place of resort.* बैठक *f.* वसण्याचा अड्डा *m.* रहाळीची जागा *f.* फेरी टाकण्याची-घालण्याची जागा *f.*

Hautboy, *n.*—the instrument. सनयी *or* य *f.*

Hauteur, *n.* v. Pride. गर्व *m.* ताठा *m.* दर्प *m.* मगरूरी *f.*

To Have, *v. a. possess, hold,* &c. धरणें, राखणें, बाळगणें, असणें *in. con.* जवळ असणें *in. con. and g. of s.* हातीं असणें *g. of s.* गांठीस असणें *g. of s.*

Not to h. in one. अष्टांगीं नसणें-गांवी नसणें *with g. of s. and in. con.*

2 *be under a necessity or obligation.* असणें, लागणें, भाग असणें, पाहिजे *all with in. con.* (as मला तिकडे जायाचें आहे, मला तिकडे जाणें भाग आहे, & c).

3 *take, accept, receive,* & c घेणें, पतकरणें, स्वीकारणें.

4 at; *assail.* See To Attack.

5 on; *wear.* आंगावर असणें *in. con* धारण *n.* करणें.

Haven, *n.* v. Harbour. बंदर *n.* नांगरवाडा *m.*

Haver, *n.* Having, *p. a.* v. V. 1. धाता.

Having, holding, bearing, & c are incessantly used in English to form Attributives or Predicates. In this use they are nearly and expressively represented by words (single or compound) having क affixed. Ex. Having the title of Pan'dita, पंडितोपनामक. Bearing the surname of *Jagannáth*, जगन्नाथोपनामक. Having joy for its subject (speech), आनंदविषयक (वाक्य). Having the five elements as its consistence or essence (the earth), पंचभूतात्मक (पृथ्वी, जग, & c). Having gold as its base or subject (a trinket), सुवर्णात्मक (अलंकार). Having sin as its root or spring (pain), पापमूलक (दुःख) Having a father alive (a man), जीवत्पितृक (पुरुष). Having a river for its mother, nurse, fosterer, & c. (a country), जलमातृक or नदीमातृक (देश). Bearing design, or intention, (an act, a speech), बुद्धिपूर्वक कृत्य, भाषण). Bearing concern, hope, &c. आस्थापूर्वक, आशापूर्वक, &c. and स्तुत्यात्मक, निंदात्मक, गद्यपद्यात्मक, त्रिदोषात्मक, त्रिगुणात्मक, पुण्यात्मक, पापात्मक, पुण्यमूलक, (सुख, & c.), स्त्रीमूलक (कलह, &c.), आकाशमूलक वायु), आदरपूर्वक (भाषण, वर्त्तन, &c.), शपथपूर्वक (साक्षी, &c.), इच्छापूर्वक (यत्न, प्रार्थना, & c.), अंतःकरणपूर्वक (भक्ति, & c.), लोभविषयक, कामविषयक, न्यायविषयक, व्याकरणविषयक, &c. &c. And, in comp. esp. with Persian and Hindoostanee words, by दार & बरदार (ex. pointed, अणीदार ; having strength, जोरदार ; bearing a mace चोबदार, and भालदार, चौकीदार, रंगदार, गोलदार, बेलेबरदार, शिकेबरदार, निशाणबरदार, &c. &c.

Having, in the sense *possessing*, is, through various shades, rendered by युक्त in comp. as having anxiety, चिंतायुक्त, क्रोधयुक्त, &c.); by वाला (as पैकेवाला, आब्रूवाला, & c.); by मान् *or* मंत and by वान् *or* वंत (as बुद्धिमान्, शक्तिमान्, द्रव्यवान्, भाग्यवान्, &c.); by संपन्न (as विद्यासंपन्न, धन-ज्ञान-पुण्य-&c. संपन्न); by करी, as पैकेकरी, &c.)

Having, *n.* v. V. 1.—*act.* धारण *n.* धरण.

Havock, *n. slaughter, devastation, &c.* v. Destruction. कत्तल *f.* पटाडा *m.* अनर्थ *m.* संप्पा *m.* तुफान *n.* कंदाळी *f.* प्रलय *m.* उत्पात *m.* उपप्लव *m.*

To Havock. See To Destroy.

To Haw, *v. n. hem and haw.* v. To Hesitate. हांहूं *n.*-कांकूं *n.*-नांनूं *n.*-&c. करणें.

Hawk, *n.* ससाणा *m.* वहिरी ससाणा *m.* शिकरा *m.* श्येन *m.* (श्येनी *f.*).

Hawk-eyed, *a. of acute sight.* काकदृष्टि, दीर्घदृष्टि, दूरदृष्टि.

Hawk-nosed, *a.* गरुडनाक्या, गरुडनासिक, शुकनासिक.

To Hawk, *v. a.* (phlegm). खाकरणें *or* खाकेरणें, खंकारणें, खाकरून-&c. काढणें

2 *sell by proclaiming in the streets.* फेरीनें विकणें, घरोघर-दारोदार-&c. विकणें.

Hawker, *n.* v. V. 2 *and* Pedler. फेरीवाला.

Hay, *n.* वाळलेलें गवत *n.* सुखा घास *m.* घास *m.*

To make h. while the sun shines. वाहत्या गंगेंत हात धुणें, कल्पवृक्षाखालीं बनून झोळीला गांठी कां दाव्या.

HAY-RICK, HAY-STACK, *n.* तणाराm. वाळलेल्या गवताचा गंजm. गवताचें उडवेंn

HAZARD, *n. chance of harm.* v. DANGER. भयn. धोकाm. जोखीमn. खत्राm.

To run the h. तवकलf. करणें.

To HAZARD, *v. a expose to danger.* जोखमांत-भयांत-धोक्यांत-संकटांत &c. घालणें-पाडणें.

HAZARDOUS, *a.* v. DANGEROUS. जोखमी, जोखमांचा, तवकलीचा, भयाचा, धोक्याचा, सभय.

HAZE, *n.* धुकेंn. धुमेंn.

HAZILY, *adv.* धुरकट, धुरट, अंधक.

HAZINESS, *n.* v A. धुईf. धुकेंn. धुमेंn. धुरकटn. धुरटn. अंधारीf.

HAZY, *a.* धुक्याचा, धुम्याचा, & c. धुंद.

HE, *pro.* तो (*that* male). हा (*this* male).

HEAD, *n.* डोईf. डोकीf. डोकेंn मस्तकm n. शिरn डोकसीf. डोसकीf डोकसेंn डोसकेंn. डोकूलn. मुंडn मुंडीf. मुंदीf. मुंडकीf. मुंडकेंn. मूर्धाm. शीर्षn. मौलि *or* मौलीm. उत्तमांगn.—as separated from the body, कुंडn.—in contemptuous, cant, or light phraseol. as *sconce, noddle, pate, poll, crop, pow, cranium, costard,* टांगेंn. टकलीf. टकलेंn. टाळकेंn. टाकुलेंn. डोंबलn. बोडn. बोडकूलn. बोडकेंn. बगोटेंn. तरटेंn. वलटीf. वलटेंn. खोपरीf. नारळm.

Blow or bump with the h. हुंडकाm. हुंदडाm.

From h. to foot. नखशिखपर्यंत, आनखशिख, नखशिखांत.

H. and tail, fig. *beginning & end.* शेंडा बुडखाm. शेंडाबुंधाm.

Made out of one's own h. बगलेंतून काढलेला, स्वकपोलकल्पित.

Shaking of the h. (as in palsy, &c.). शिरःकंपm.

That is at the h. of, *that is first or chief.* पहिला, मुख्य, अग्रगण्य.

Upper half of the h. ब्रह्मांडn.

Wind in the h. ज्ञानवायुm.

Wrapper or girding for the h. टापशीf. कानपट्टीf. शिरोवेष्टनn.

To be knocked on the h. v. To FAIL. धडधडणें, धडाडणें, वाहवणें, कोसळणें, लटपटणें.

To begin to hold up the h. मानf. वर करणें, डोकेंn. काढणें.

To bind h. and foot. खुरमुंडीf. करणें *g. of o.*

To bow down one's h. मस्तकn. टेंगणें करणें.

To get above or over one's h. डोक्यावर बसणें.

To get heaviness in the h. डोक्यास *or* मस्तकास भारm. चढणें *g. of s.*

To hang the h. मानf. खालीं घालणें, भवाड्मुख-नतमुख-नतमूर्ध्न-&c. होणें, विरंचणें.

To hold a high h. भाव्यताf. मिरवणें-ओढणें- बाळगणें, उन्नतशिरा होणें.

To hold up the h. again. पाठf. उचलणें.

To rise into the h. चढणें.

To shave the h. डोईf. करणें.

To turn round the h. मुरडणें, डोसकेंn.-&c. मुरडणें.

2 (as of fish, snakes, lizards, certain birds, &c.). डोळूकm. टोंकरीf.

3 *chief leader,* v. CONDUCTOR. नायक, नांगऱ्या, नाकn. सररासf. शिरोभागm. मुरब्बीm.

4 (as of a body of guides, dooley-bearers, &c.) v. CAPTAIN. मुकद्दम, नायक, हवालदार, जमादार, मिरधा.

5 *most eminent person of.* शिखामणिm. शिरोमणिm. चूडामणिm. मुकुटमणिm. शिरताजm.

6—in comp. with such words as head-constable, head-master, &c. सर (ex. सरनायक, सरदेशमुख, सर कमावीसदार), ऐन (ex. ऐनकारभारी, &c.).

7 *highest member or part,* v. TOP. माथा *or* माथ्याm. शेंडाm. मस्तकm.n.

8 *froth, &c. on top.* शीगf.

9 (of a bed). उशागतn. उशीगतn. उसेंn.

10 *topic, department, &c.* प्रकरणn. विल्हय *or* विल्हेf. कलमn. खातेंn. आसनn.

On that h. न्यापेक्षां.

11 (as of cattle) *single one.* सरm. शेपटn. शेपडीf टायm. रासf. खुंटm —of camels, नफर.—of elephants, नग.—of horses, पुठा *or* पुट्टाm.

12 (of a boil, pustule, &c.). तोंडn. मुखn.

13 (of a spear, lance, dart, arrow). भालn. फलn. पातm.

To HEAD, *v. a. take the lead, conduct, &c.* पुढाकारm.-पुढारm.-पुरस्कारm -&c. करणें, पुढारी-पुढाईत-अधिपति-&c. असणें *in. con.* पुढाईत-&c. होऊन चालवणें-नेणें.

HEAD-ACHE, *n.* कपाळशूलm. माथाशूल *or* माथेसूलm. कपाळदुखी f. मस्तकशूलm. शिरःपीडाf.

HEAD-BAND, *n.* कानपट्टीf. शिरोवेष्टनn.

2 (of a horse). पुंजीf.

HEAD-DRESS, *n.* टोपीf. शिरोवेष्टनn.

HEAD-LAND, *n.* टोंकn. भूशलाकाf.

2—of a field. कडपट्टीf.

HEAD-LOAD, *n.* डोईओझेंn. शिरभाराm. शिरभारीf.

HEAD-LONG, *a. heady, precipitate,* v. RASH, IMPETUOUS. गळदट, शिरजोर, धडफडीचा, धडबडीचा, हाडकपाळी *or* ळ्या, हुरमट, हूड.

2 See STEEP.

HEAD-LONG, *adv.* v. A. उतावळीने, उतावळेपणाने, हुर्योहुर्यो करून, हुरळून, दाटवळें, हूडपणाने, विचार केल्यावांचून, मागेंपुढें पाहिल्यावांचून, धसकावून.

I *with the h. foremost.* डोईकडून, अधोमुख.

HEAD-MAN, *n.* v. CHIEF, CONDUCTOR, &c.). मुकद्दम, हाकीम, अधिकारी, मुखरण, अध्यक्ष (in comp. as ग्रामाध्यक्ष, स्थानाध्यक्ष).

HEAD-MONEY, *n.* मनुष्यपट्टीf. डोईपट्टीf.

HEAD-MOST, *a. foremost.* सगळ्यां पुढचा, सर्वाग्रगामी.

HEAD-ORNAMENT, *n.* शिरोभूषणn.

HEAD-PIECE, *n. armor, &c. for the head.* शिरस्त्राणn. शिरस्कn.

2 See UNDERSTANDING.

HEAD-ROPE, *n.* (of a horse). आघाडीf. दवासनn.

HEAD-STALL, *n.* सदारीf. मोहरकीf. शिरदवालीf.

HEAD-STRONG, *a. heady, precipitate, &c.* v. IMPETUOUS, SELF-WILLED. शिरजोर, हाडकपाळी *or* ळ्या, गळदट, दांडगा, अडेल, आपढंगी, आपगंड, हेंकट, हेंकड, हेंकेखोर, दंड, सैरट.

HEADINESS, *n.* v. A. शिरजोरीf. शिरजोरपणाm. दांडगाईf. हूडपणाm. आपढंगm.

HEADING, *n.* सदरn.

HEADY, *a. headstrong, headlong, hasty, &c.* v. RASH, IMPETUOUS. हाडकपाळी *or* ळ्या, कपाळफोड्या, शिरजोर, गळदट, हुरमट, हूड, उनाड, दांडगा, धसक्या, मुसांड्या, दंड, हेंकट, अविमृश्यकारी, सैरट.

2 See INTOXICATING.

To HEAL, *v. a.* v. TO CURE. निरोगी-बरा-&c. करणें, आरोग्यn. देणें-करणें.

To HEAL, *v. n.* भरणें, माठळणें, माठणें, बरा-&c. होणें.

HEAL-ALL, *n. fig.* त्रैलोक्यचिंतामणिm.

HEALING, *a of healing virtue.* रोगघ्न, औषधी, ओखदी, रोगशांतिकारक.

HEALTH, *n.* (of body). शरीरसंपत्तिf. शरीरस्वास्थ्यn. आरोग्यn. अरोगm. शरीरसमाधानn. अनामयn.

2 *feeling of body as respects health.* तबियतf. प्रकृतिf. भावनाf.

Accounts of h. (and doings)—as communicated. कुशलार्थm भली भलाईf.

Enquiries after h and welfare. कुशलप्रश्नm परामर्शm *v.* घे कर. (esp among females). पुसणेंn.

3 (of mind, spirit, &c.). चित्तसमाधानn. स्वास्थ्यn. स्वस्थताf. खुशालीf

HEALTHFUL, HEALTHY, *a.* (of a body). अरोगी, अरोग, नीरोग*pop.* निरोग *or* निरोगी, निरामय, तदाना, स्वस्थ, सुस्थ, शरीरसपन्न, धडधाकट *or* ड, दोन टक्यांनी धड, टणक, टणका, अव्रण.

2 (of look) *fresh, clear, glowing, lively, &c.* टवटवीत, तुकतुकीत, टवटवीत-&c. तोंडाचा, मुखश्रीसंपन्न, मुखरागसंपन्न.

3 (of mind, spirit, &c.) चित्तसमाधानी, स्वस्थ, सुस्थ, खुशाल.

4 *salubrious, salutary.* शरीरास चांगला, आरोग्यप्रद, आरोग्यदायक, आरोग्यवर्द्धक, निरामय, हितकर.

HEALTHFULNESS, HEALTHINESS, *n.* v. A. 1. निरोगीपणाm. आरोग्यn. अरोगिताf. स्वस्थताf. स्वास्थ्यn. विकाराभावm. विकृत्यभावm. विकाररहित्यf. अरोगm. अनामयn.

2 काया *or* कयाf. नूरm. कांतf. मुखश्रीf. मुखरागm. कलाf. तुकतुकीf. तजला *or* तजेलाm. तजली *or* तजेलीf.

HEAP, *n. pile, &c.* ढीगm. ढिगरm. ढिगार *or* ढिगाराm. राशिm. *pop.* रासf. एकराशिm. गोळाm. जमावm. पुंजm. पुंजाm. गंजm.f. पिंडm. सांठm. सांठाm. मेळावाm. संग्रहm. संचयm. चयm. संघातm. संचितn. संभारm. संघm. समूहm. समुच्चयm. संदोहm. समवायm. स्तोमm. वारm. वृंदn. एकपुठाm.

H. as scratched up (by ants, rats, &c.). उकर *or* उकीरm. *dim.* उकरीf.

Heaps, *lots, &c.* v. EXUBERANCE. ढीग, मोप, मस्त.

The h. *the gross collection.* भरराटf.

To fall in heaps, *drop and die, or be sick, suddenly and by multitudes.* चेंदाm.-थापाm. पडणें *g. of s.*

2 (esp. of grain). पुंजm. *dim.* पुंजीf. डुंगm. *dim.* डुंगीf. डुंगाm. डिंगm. *dim.* डिंगोराm. & डिंगोळीf.

3 (of things loosely heaped). दडपाm. मोकळf.

To HEAP, *v. a. pile up.* सांचवणें, सांठवणें, गोळा करणें, पुंजी करणें, ढीगm.-ढिगाराm.-रासf.-&c. करणें *g. of o.* एकपुठाm. जमवणें *g. of o.* संचयm.-संग्रहm.-&c. करणें *g. of o.*

HEAPED, *p.* v. V. सांचवलेला, &c. संगृहीत, संचित, उपचित, चित, संकलित, समुदित, पिंडित, राशीकृत, एकराशीभूत, राशिगत.

HEAPER, *n.* v. V. सांचवणारा, &c. संग्रही, संग्राहक, संग्रह-संचय-&c. कर्त्ता.

HEAPING, *n.* v. V.—*act.* सांचवणेंn. &c. संचयनn. चयनn. चयm. संकलनn. राशीकरणn. पिंडीकरणn.

To HEAR, *v. a.* ऐकणें, श्राकर्णणें, श्रवणn.-&c. करणें, कानीं पडणें-घेणें *in. con.* परियेसणें *or* परिसणें.

To refuse to h. कानm.*pl.* झाडणें.

2 *hearken, obey.* ऐकणें, मानणें, मनावर घेणें, परियेसणें *or* परिसणें

HEARD, *p.* v. V. 1. ऐकलेला, ऐकीव, आकर्णित, श्रुत, कर्णारूढ, कर्णपृष्ठ, कानावरून गेलेला.

HEARER, *n.* v. V. 1. ऐकणारा, &c श्रवणकर्त्ता, श्रोता.

HEARING, *n.* v. V. 1.—*act.* ऐकणेंn. आकर्णनn. श्रवणn. श्रुतिf.

I—the sense. श्रवणेंद्रियn. श्रवणn. श्रुतिf. कर्णm. श्रवणशक्तिf.

Hard of h. कानाचा जड, फुटक्या कानाचा.

Loss of h. अश्रवणn.

Sharp, quick, &c. of h. कानाचा तिखट, श्रवणपटु

II *apprehension or note by the ear.* ऐकींवn. ऐकणेंn.

III *reach of the ear.* कानाचा टप्पाm. ऐकण्याचा टप्पाm

To HEARKEN See To LISTEN.

HEARSAY, *n.* v. REPORT. सांगासांगीf तोंडातोंडीची गोष्टf. कर्णोपकर्णी आलेली गोष्टf श्रुतिf.

HEARSE, *n.* मुडद्याची *or* मुरद्याची गाडीf. प्रेतरथm.

HEART, *n.* काळजाचा बोकाm. *(or pop.* काळीजn. which *properly* means the Liver), हृदयकमलn. रक्ताशयm हृन् *or* हृद् (in comp. as हृद्रोग, हृत्कमल).

To have the h. at the lips. घुटवळणें.

2—as the seat of the affections. चित्तn. मनn. हृदयn. दिलm.n. अंतःकरणn. बुद्धिf. पोटn. मानसn. अंतरn. अंतर्यामn. हृदयमंदिरn. चिच्छक्तिf.

Ability of learning by h. पाठशक्तिf.

From the bottom of the h. वेंबीच्या देंठापासून.

The h. and the life. अंतर्बाह्यn.

In the recesses of the h. मनच्या मनीं.

Known by h. तोंडपाठ, मुखपाठ, मुखीं बसलेला, पाठ, मुखोद्गत.

Knower of the secrets of the h. अंतर्ज्ञानी, अंतरसाक्ष, अंतरसाक्षी.

Knowledge of the secrets of the h. अंतर्ज्ञानn.

A property or attribute of the h. मनोधर्मm.

Purification or purity of h. अंतःशौचn.

Quick at learning by h. पाठी.

Singleness of h. अनन्यभावm.

State or affection of the h. मनोविकारm. मनोविकृतिf.

That has by h. पाठी.

To one's heart's content. पोटभर, धनवर, मनमुराद, भणपुरेस्तूर, इच्छातृप्त, आतृप्ति, आतृप्त, यथातृप्ति, यथातृप्त, यथेच्छ, यथेष्ट, मनेच्छ, मनेच्छी.

With all one's h. and soul and strength. काया वाचा मनेंकरून, सबाह्याभ्यंतर, पंचप्राणानें, जीवादारभ्य, सर्वात्मना, जिवाभ्यास *or* जिवाभ्यासानें.

With full purpose of h. मनोभावें *or* मनोभावानें *or* मनोभावेंकडून.

With h. and hand. In h. and deed. सबाह्याभ्यंतर.

To follow the desires of one's h. मन मानतें तेंच करणें.

To give one one's h. काळीजn. काढून देणें. मनn. अर्पणें.

To have one's h. sink. काळजानें ठावm. सोडणें *or* धीरm. सोडणें.

To have or get a heavy h. ऊरm. दडपणें *g. of s.*

To learn by h. पाठ करणें.

To press to one's h. जिवासीं-उरासीं-पोटासीं धरणें.

To set one's h. upon. प्राणm. ठेवणें, जीवm. टांगणें.

To take to h. काळजी लागणें *in. con.* काळजीf.-तिडीकf.-&c. लागणें *in. con. g. of o.*

The h. knows its own plague. अळवाची खाज अळवास ठाऊक

3 *core, inner part.* गर्भ *pop.* गाभाm. मोखm.

At the h. *at the core or bottom.* हाडीं (ex. हाडीं शुद्ध-खरा-खोटा-चांगला-वाईट, &c.).

4 (of timber). केत*m.* साड*m.*

5 (of a boil, &c.). वींन. गाईर *f.* मोख*m.*

HEART-ACHE, *n.* हृद्रोग*m.* मनोदुःख*n* मनोव्यथा *f.* चिंताडवर*m.*

HEART-BREAKING. See HEART-RENDING.

HEART-BURN, *n.* अम्लपित्त*m.n.* तीक्ष्णाग्नि*m.* हृद्रोग*m.*

HEART-FELT, *a. cordial.* पोटांतला, आंतड्याच्या पिळाचा, वेंवोच्या देंठाचा, अंतर्यामीचा, अंतर्यामी, हृद्य.

HEART-PEA, *n.* कांगणी *or* कांगोणी *f.*

Oil of h. कांगणेल*n.*

HEART-PIERCING, *a.* हृदयवेधक, हृदयाविध्.

HEART-RENDING, *a. deeply afflictive.* फारच दुःख देणारा, परमशोकप्रद, अतिशोकप्रद.

HEART-SEARCHING, *a.* मनकवडा, अंतर्यामी, अंतरसाक्ष, अंतरसाक्षी, चित्तसंख्य.

HEART-STEALING, HEART-ALLURING, &c. *a.* चित्तचोर, चित्त, चोरटा, चित्तभ्रमी, मारू.

HEARTH, *n. place for fire on a floor.* शेकाटीची-परशाची-आगटीची-&c. जागा *f.*

HEARTILY, *adv.* v A. 1. 2. मनोभावें *or* मनोभावेंकरून, जिवाभावाने, मनापासून, वेंवीच्या देंठापासून, मनःपूर्वक, जीवादारभ्य, पंचप्राणाने, नेट देऊन, साक्षेपें.

I *to one's heart's content,* v. HEART. पोटभर, कचकावून, मारून.

HEARTINESS, *n.* v. A. 1. उदमेख*m.* पोटाग *f.* आस्था *f.* उत्सुकता *f.* औत्सुक्य*n.* साक्षेप*m.* अनुरक्ति *f.* अनुराग*m.*

2 ऐवज*m.* टणकाई *f.* खणखणितपणा*m.* खडखडितपणा*m.*

HEARTLESS, *a. spiritless.* निरूत्साह, निरूत्साही, अनुत्साही, निर्जीव, निर्वीर्य, धैर्यहीन, उत्साहहीन, अनास्थ.

2 *insincere.* वरकरणी, वरकर्मी, वरवंचाईचा.

HEARTLESSNESS, *n.* v. A. 1. अनुत्साह*m.* अनास्था *f.* अनुत्साहता *f.* निरूत्साहता *f.* &c. उत्साहाभाव*m.*

2 वरवरपणा*m.* वरकरणीपणा*m.*

HEARTY, *a. warm, cordial, zealous, earnest,* v. SINCERE. उदमेखी, उत्सुक, साक्षेपी, अंतःकरणापासूनचा, आस्थेचा, जिवाभावाचा, मनापासूनचा, जिव्हाळ्याचा, अंतर्यामीचा, पोटागीचा, नाभिकमळापासूनचा, हृद्य, अनुरक्त, अनुरत.

2 *in full health,* v. HALE. टणक, टणका, खणखणीत, खडखडीत, खडस, खडसा, पाडकुला.

HEAT, *n.*—the sensation. गरमी *f.* दाह*m.* डाह*m.*

2—as in objects. उष्णता *f.* उष्ण*n.* उष्मा*m.* ऊब *f.* गरमी *f.* ताप*m.* तेज*n.*

Red h. अग्निवर्ण*m.*

3 (of weather). ऊन*n.* ऊन्ह*n.* उष्ण*n.* ऊब *f.* उष्मा*m.* उबाळा*m.* उन्हाळा*m.* उन्हाळी *f.* उकाडा*m.* गरमा*m.* ताप*m.*

Eruption or pimple from h. घामोळी *f.* घामोळें*n.*

In the h. (of the day). उन्हातान्हाचा *decl.* दुपारतिपारचा *decl.* दुपारींतिपारीं.

Temperate h. सरदगरमी *f.*

To be affected by h. उन्हाळणें.

4 (in the system). उष्ण*n.* उष्णता *f.* गरमी *f.* जळजळ *f.* डाह*m.* काहिली *f.* डोंब *or* आंगाचाडोंब*m.* अंतर्दाह*m.* अंतर्ज्वलन*n.*

Prickly h. घामोळें*n.*

5 *flush, excitement, agitation, passion.* गुरमी *f.* ताप*m.* संताप*m.* जळजळ *f.* तळतळ *f. intens.* तळतळाट*m.* जहाली *or* झ्याली *f.* आवेश*m.* घाई *f.* गडबड *f.*

6 (as in animals) *desire of the other sex.* माज*m.* मस्ती *f.* उधान*n.* भर*m.*

To be in h. माज*m.* करणें, उधानणें

7 *effort, stretch, bout.* दम*m.* हिररी *f.* एलगार*m.*

In one h. एकेझपाट्याने, एकदम.

8 (of temperament). गरमी *f.* रागिटपणा*m.* तापटपणा*m.* कडकपणा*m.*

9 (as of drugs, art. of food), *heating quality.* उष्णता *f.*

To HEAT, *v. a. make hot.* तावणें, तापवणें, ऊन-उष्ण-तप्त-&c. करणें, कढवणें.

2 *set to heat* उन्हत ठेवणें.

To HEAT, *v. n. become hot.* तापणें, ऊन-&c. होणें.

To h. and spoil. उबणें.

HEATED, *p.* v. V. A. 1. तावलेला, तापवलेला, तापित, तप्त, संतापित, संतप्त.

HEATH, *n. place overgrown with bushes.* रान*n.*

HEATING, *a. of heating quality,*—medicines, &c. उष्ण, उष्णवीर्य, उष्णशक्तिक.

HEATING, *n.* v. V. A. 1.—*act.* तावणें*n.* &c. तापन*n* संतापन*n.* ताव*m.*

A h. (as of a pot to purify it). आगिवळा*m.* आंच *f.*

H. of gold and plunging of it into water. पाणताव*m.*

HEATHEN, *n. pagan, idolater, &c.* मूर्त्तिपूजक, असद्धर्मी, असत्यधर्मी.

HEATHENISM, *n.* मूर्त्तिपूजा *f.* मूर्त्तिपूजन*n.* असद्धर्म*m.*

To HEAVE, *v. a. lift,* v. To RAISE. उचलणें, उठवणें.

To h. a sigh. उमासा*m.*-उसासा*m.*-&c. टाकणें.

2 *throw,* v. To CAST. झोकणें, फेंकणें.

To HEAVE, *v. n.* v. To PANT. धापा *f.pl.* देणें-दाटणें, धापलणें, धापणें, लाहक्या *f.pl.* देणें.

2 *swell and rise.* उमास*m.*-उमासा*m.*-उसासा*m.*-&c. येणें, उसासणें.

To h. and sob. उसंबणें.

3 *keck.* उमळणें, कळमळणें, उमदळणें, उचलणें, पोटांत कालवणें, खवंदळणें, दवळणें, मळमळणें, उन्मळणें, मळमळ *f.* करणें. (All these verbs are *impersonal* and *with* as well as *without* the word पोटांत).

4 in sight; *appear.* दृष्टीस पडणें, डोळ्या पुढें येणें.

HEAVE, HEAVING, *n.* v. V. N. 1. धापलणें*n.* उराचें उडणें*n.* ऊर उडणें*n.* लाहकी *f.* ऊर्ध्व*m.* ऊर्ध्ववायु*m.*

2 उमास*m.* उमासा*m.* उमाडा*m.*

3 कळमळ *f.* उमास*m.* उमासा*m.* उमाडा*m.*

HEAVEN, *n. the regions above, sky.* आकाश*m.n.* आस्मान*n.* गगन*n.* अंतरिक्ष*n.* अंतराळ*n.*—the HEAVENS, generally. आकाशमंडल*n.* नभोमंडल*n.* गगनमंडल*n.* नक्षत्रमंडल*n.* खगोल*m.* तारामंडल*n.* तारागण*n.* ऊर्ध्वलोक*m.* ज्योतिश्चक्र*n.* घनाश्रय*m.*

Flush or glow of the heavens. दिग्दाह*m.*

Heavenly car. आकाशयान*n.* आकाशवहन*n.*

H. of heavens. ध्रुवलोक*m.*

In the midst of h. अंतरिक्ष, अंतराळ, अभांतरीं *or* त्रीं.

Voice from h. आकाशवाणी *f.* देववाणी *f.* अशरीरिणी *f.*

To be flushed with the coming day,—the heavens. दिशा *f.pl.* फांकणें-फुलणें.

2 *seat of the blessed.* उत्तमलोक*m.* दिव्यलोक, देवलोक, परलोक, पुण्यलोक, ऊर्ध्वलोक.

There are, according to the Hindús, different *Heavens,* the seats respectively of different deities with their beatified worshippers. The *Heaven of Brahma is,* ब्रह्मलोक, सत्यलोक, देवलोक. —of *Vish'nú.* वैकुंठ*n.* विष्णुलोक.— of *Shiva.* कैलास*m.* शिव-

लोक.—of *Indra.* स्वर्गm. स्वर्गलोक, स्वर्लोक, इंद्रलोक, देवलोक, सुरलोक, सुरालयm.n

A courtezan of the h. of Indra. अप्सराf.

A female or nymph of the h. of Indra. सुरांगनाf.

For *Heaven* as a *state*,—as the final beatitude of mortals, and as held to consist in *Emancipation from migratory being and absorption into the Divine Essence*, some terms are, मुक्तिf. मोक्षm. अपवर्गm. कैवल्यn. उद्धारm. उद्धारणn. उद्धरणn. सिद्धिf विमुक्तिf. निर्याणn ब्रह्मसुखn. ब्रह्मसायुज्यn. ब्रह्मनिर्वाणn. निर्वाणn. ब्रह्मप्राप्तिf. निःश्रेयn श्रेयn. निश्श्रेयसn महोदयm. कैवल्यn. निर्वृतिf. निवृत्तिf. अपुनरावृत्तिf. अपुनर्भवm. शमm शिवn. For *Heaven* simply as *the final beatitude*, some terms are, परमगति *or* परमागतिf. उत्तमगतिf. परमपदn. सर्वदुःखक्षयm. परमपदस्थितिf. The four *graduated states of heavenly bliss* (चतुर्विधामुक्ति), are, सलोकताf *or* सालोक्यn. (Residence in heaven with the Deity). सरूपताf. *or* सारूप्यn. (Bearing of the likeness of the Deity in heaven). समीपताf. *or* सामीप्यn (Being ever near or in the presence of the Deity). सायुज्यn. (Absorption into the esssence of the Deity).

That has attained any of these states. मुक्त, सिद्ध, सिद्धपुरुष, प्राप्तमोक्षn.

HEAVEN-KISSING, *a.* गगनचुंबित, नभोलिह.

HEAVEN-SENT, *a.*—of calamitous visitations. धारमानी, दैवकी, दैविक.

HEAVENLY, *a. belonging to the heavens or sky.* आकाशाचा, आस्मानाचा, गगनस्थ, अंतरिक्षस्थ, आकाशमंडलसंबंधी, गगनमंडल-नभोमंडल-&c. संबंधी.

2 *inhabiting or belonging to Heaven.* देवलोकाचा, परमलोकाचा, उत्तमलोकाचा, &c देवलोकवासी, उत्तमलोकवासी, &c. स्वर्ग-&c. संबंधी, स्वर्गीय, आमुष्मिक, दिव्य, दिविष्ट, दिविज, दिवौकस.

3 *divine, super-excellent.* दिव्य, अत्युत्तम, सर्वोत्तम.

HEAVENLY-MINDED, *a.* v. SPIRITUALLY-MINDED. परमार्थबुद्धि, परमार्थी, पारमार्थिक, परमार्थासक्त, परमार्थनिष्ट.

HEAVENLY-MINDEDNESS, *n.* v. A. परमार्थबुद्धिf. परमार्थीपणाm. परमार्थासक्तिf. परमार्थनिष्ठाf. परलोकनिष्ठाf.

HEAVILY, *adv.* v. A. 2. भारी, फारच, फार दुःख होईसा *decl.* फार श्रम होईसा *decl.* &c.

3 सुस्त, जड, जडप्राय, &c.

7 The words expressing this sense differ of course in their particular implications, and thus they correspond with, *in torrents, peltingly, dashingly, scouringly, sweepingly.* झिम, धुमाधार, धुवाधार, झमझम *or* मां, झगाझग, धोंधोंधो, सटसट *or* टां, सप्रासट, सटाटां, बळकट.

HEAVINESS, *n.* v. A. 1. भारीपणाm. जडपणाm. जडताf. जाड्यn. गुरुत्वn.

2 भारीपणाm. जडपणाm. दुःसहताf.

3 सुस्तीf. सुस्तपणाm. &c. जडताf. जाड्यn.

4 उदासपणाm. उदासीf. अनुत्साहm. उत्साहाभावm.

6 जडपणाm. जडताf. जाड्यn. गुरुत्वn.

HEAVY, *a. ponderous,* v. WEIGHTY. भारी, जड, गुरू, जडशील, जडधोंडा, जडशिळा, जडगोळा, the three last indeclinable, गरिष्ट.

To be h.—the limbs, head, &c. भारावणें, भारm. उतरणें-वाटणें &c. (पायांस-हातांस), भारm. चढणें (डोक्यास, मस्तकास).

To be h. and dull—eyes from want of sleep. तारवटणें.

2 *grievous, afflictive.* जड, भारी, सख्त, दुःसह, दुःखद, दुःखप्रद, &c.

3 *dull, sluggish, torpid, &c.* सुस्त, जड, जडप्राय, मंद, मट्ठ, मठ्ठा, जडधोंडा *ind* निस्तेज, मलूल, स्तिमित.

To be h. from eating. सुरसुरीf. येणें, सुरसुरणें.

4 *dejected, dull,* v. DISPIRITED. उदास, उदासवाणी, निरुत्साह, भग्नोत्साह, मलूल, बेदिल, दुर्मना, दुर्मनस्क.

5 *not merry, not lively, wanting spirit,* &c.—meetings, &c. उदासीना, बेरंगी, विरस, पळपळीत, मळमळीत, निस्तेज.

6 *of difficult digestion.* जड, गुरू, गरिष्ट, दुःपच्य.

7—as rain. गुसळधार, शिळाधार, दगडफोड, बळकट, जबर, निबिड, गडद, घन *or* घण.

8—as sleep. गाढ, गाढमूढ, गरक, गडद, घोर, घनघोर, घोरांदर, निबिड.

HEAVY-HEARTED, *a.* v. DISPIRITED. दुर्मना *or* दुर्मनस्क.

HEAVY-LADEN, *a.* भाराक्रांत, भारव्याकुल.

HEAVY-LIMBED, *a.* आंगजड.

HEBDOMAD, HEBDOMADAL. See WEEK, WEEKLY.

HECATE, *n.* v. FURY. चंडिका *or* चंडीf.

HECATOMB, *n.* शतक्रतुm.

Hecatombs of slain. पूर्णाहुतिf.

HECTIC, *n.* क्षयज्वरm. जीर्णज्वरm.

HECTOR, *n.* Under this word in the sense of *blustering pretender to valour*, and as synonymous with *bully, swingebuckler, swashbuckler, swasher, swaggerer, gascon, thraso, fanfaron, &c.* are collected the words and phrases corresponding in *Marát'hí.* तिसमारखान, धाररात्र, अरेराव, शेंदाडशिपाई, इमामदांडगा, वीरपीर, शमशेरबहादूर, तरवार बहादूर, अडूमाडू, पंचहत्यारी, खणवया, शतंभीष्म, शूरमानी, शूरम्मन्य, देंगोजी, टेंकोजी, थोट *or* थोंट, रगडमल्ल, लंड, लट्ठनिरंजन, लट्ठभारती.

To HECTOR, *v. n.* v. To BLUSTER, To BOAST. घटंपटं.-अरेरावकीf.-रगडमल्लीf.-चढाईच्या गोष्टीf. *pl.*-&c. करणें-सांगणें.

HEDDLE-BAR, *n.* पावठणीf.

HEDGE, *n.* वईf. कुपणn. कुडणn. कुंपn. आडाm. आवरणn. आवारm.

Thorn-h. कांटेवईf.

To HEDGE, *v. a. enclose with a hedge.* कुडणें, कुडणn. करणें, कुडणn.-कुपणn.-&c. घालणें.

To HEED, *v a. mind, regard.* ऐकणें, मानणें, पुसणें, जपणें, मनावर घेणें, ध्यानांत आणणें-धरणें-ठेवणें.

HEED, *n. attention, regard, advertence.* ध्यानn. अवधानn. भानn. लक्षn. लक्ष्यn. मनोयोगm.

To take h. जपणें, संभाळणें.

HEEDFUL, *a. attentive.* सावध, सावधान, सावचित, सुचित्त.

HEEDLESS, *a.* v. CARELESS. गाफल, गाफली, गफलती *or* त्या, गाफली, बेफाम, झावळ, झांवऱ्या, असावध, असावधान, अनवधान, प्रमादी.

HEEDLESSLY, *adv.* v. A. गाफलपणाने, &c. गफलतीने, अनवधानाने, प्रमादतः.

HEEDLESSNESS, *n.* v. A. गफलतf. गाफलपणाm. &c. अनवधानn. अनवधानताf. प्रमादm.

HEEL, *n.* टांचf. खोंटf. पादमूलn. पार्ष्णिm.

To be at the heels of. नेटणें *or* नेहटणें, लगोलग *adv.* भसणें, दुमाल्यावर भसणें

To cool one's heels (as in waiting). अंबणें (and *causally* अंबवणें), अंबत बसणें, कुजत-बाळत-सुकत बसणें.

To urge or strike with the h. टांचळणें, टुमणीf. देणें-करणें, एडf. देणें.

To Heel, *v. a. lay on one side.* कलावर ठेवणें, कलंडत ठेवणें.

To Heel, *v. n. lie over on a side.* कलंडणें, कलणें, टळणें, कल*m.* जाणें *g. of s.* एकारणें, करोटणें.

That has heeled over. कलंडा, कलता *or* कलथा.

Heel-rope, *n.* पायबंद*m.* पिच्छाडी *f.*

Heifer, *n. young cow.* गुजी *or* गोजी *f* कालवड *f.*

Height, *n* उंची *f.* उंचपणा*m.* उच्चता *f.* उन्नति *f.*

2 *highest or greatest degree.* भर*m.* भरतें*n.* For this sense, as expressed by such words as *meridian, zenith, heyday, acme, summit, pinnacle, tiptop, plenitude, fulness, full tide, &c.* the corresponding words are, बहर *or* बहार*m.* ऐन (in comp. as a prefix, as ऐन उन्हाळा, ऐन हिवाळा, ऐन पावसाळा, ऐन दोन प्रहर, ऐन भर, ऐन जवानी, ऐन दौलत, ऐन ऐश्वर्य, ऐन हंगाम, ऐन आमदानी, ऐन मारामारी &c.), भर (in comp. as a prefix, as भरहिवाळा, भरउन्हाळा, &c.), कळस*m.* पराकाष्टा *f.* सीमा *f.* मर्यादा *f* लहरवहर *f.* भरडाव*m.* समा*m* जोर*m.* जोरगत *f.* उभान*n.* पर्वन पर्वकाळ*m.* पर्णी *f.*

In the h (the meridian or plenitude of). ऐन (in comp.), भरघोसाने *or* भरल्या घोसाने

To reach the h. (acme, pinnacle, &c.). सीमा *f.* संपादणें-साधणें.

3 *eminence,* v Hill. उंचवटा*m.* उंचाड*n.*

To Heighten, *v. a. raise high,* v. To Raise. उंच करणें, उंचावणें, चढवणें, वाढवणें

2 *enhance, augment, &c.* v. To Increase, To Aggravate. वाढवणें, उत्कर्ष*m.*-आधिक्य*n.*-&c. करणें *g. of o.* उत्कृष्ट करणें.

Heinous, *a. atrocious, &c.* v. Wicked अघोर, घोर, उग्र, अतिदुष्ट.

Heinousness, *n.* v. A. घोरपणा*m.* &c. अतिदुष्टता *f.*

Heir, *n.* दाईज *or* दायजी, दायाद, वारिसदार *or* वारसेदार, वारीस, धनाधिकारी, उत्तराधिकारी.

Co-resident h. after partition. संसृष्टि.

Co-residence of heirs after partition. संसृष्टत्व*n.*

H -apparent, to a throne. युवराज *or* युवराजा —His office, &c. यौवराज्य*n.*

Heiress, *n.* v. Heir. दागजीण *f.* वारसीण *f.* वारिसदारीण *f.* धनाधिकारिणी *f.* उत्तराधिकारिणी *f.*

Heirship, *n.* वारस*m.* वारीस*m.n.* धनाधिकार*m.* उत्तराधिकार*m.*

Held, *p.* v. V. A. 1. धरलेला, &c. धृत.

Heliacal, *a. solar.* सूर्याचा, सौर्य, सौर, सूर्यसंबंधी.

Helix, *n. a circumvolution.* पेच*m.*

Hell, *n. region under the earth.* पाताल*n.* अधोभुवन*n.* नागलोक*m.*

There are seven *Pátálas!* (सप्तपाताल) enumerated, viz. अतल, वितल, सुतल, तलातल, रसातल, महातल, पाताल.

2 *place of punishment after death.* नरक*m.* निरय*m.* नारक*m.*

The Hindus suppose *Narak* or Tartarus to contain many divisions or different places of torture. Some are, अंधतामिस्र, अवीची, असिपत्रवन. कुंभीपाक, तपन, तप्तवालुका, तामिस्र, महारौरव, रौरव, लोहभूमि, संघात.

Abiding in H. नरकवास*m.*

Descending to H. अधोगति *f.* अधःपात*m.* अधःपतन*n.*

Judge of H.—Minos. यम;—familiarly, यमाजी भास्कर, यमाजीपंत, यमाजी बाबाजी.—His Messenger. यमदूत.

Pains of H. यमदंड*m.* यमयातना *f.* यमजाचणी *f.* यमशिक्षा *f.* कालदंड*m.* यातना *f.*

Pit of H. नरककुंड*n.*

River of H.—Styx. वैतरणी *f.*

Road to H. नरकमार्ग*m.* अधःपथ*m.* धूम्रमार्ग*m.* (i. e. smoky and dark through sin or ignorance).

Watch dogs of H. श्याम and शबल.

Helleborb, *n.*—black. काळीकुटकी *f.* कटुरोहिणी *f.*

Hellish, *a.* v. Hell 2. नरकाचा, नरकसंबंधी, नारक, नारकी, नारकीय, नरकाई.

Helm, *n.* (of a ship). सुकाण *or* न*n.* सुकाणू*n.* कर्ण*m.*

Helms-man, *n.* सुकाण्या *or* न्या, सुकाणदार, वावेकरी, नावाडी *or* ड्या, कर्णधार, नाविक, कर्णग्राह.

Helmet, *n.* लढाऊ टोपी *f.* टोपी *f.* शिरस्त्राण*n.* जंजीरटोप*m.*

To Help, *v. a. aid, assist, succour.* कुमक *f.*-साह्य*n.*-साहाय्य*n.*-मदद *f.*-मददगारी *f.*-वाहीदारी *f.*-पुस्तपन्हा*m.*-&c करणें, आंग*n.*-डोई *f.*-वाही *f.*-खांद*m.*-हात*m.*-पाठ *f.*-&c. देणें, पाठीशीं घेणें-पालणें.

2 *better, alleviate, &c.* v. To Remedy. उपाय*m.*-इलाज*m.* करणें.

3 to;—at table घालणें, वाढणें.

4 *forbear, refrain.* See To Abstain.

To Help, *v. n.* v. To Conduce. सहाय-सहकारी-&c. होणें-असणें.

Help, Helping, *n.* v. V. A. 1.—*act.* कुमक करणें*n.* हात देणें*n.* &c. मददगारी *f.* सहकार*m.* उपकार*m.*

To come to the h. of. उभा राहणें ला *with or* स *of o.*

To cry out Help! Help! धांवा*m.* करणें-मारणें, त्राहि त्राहि *interj.* करणें, रक्षरक्ष *interj.* करणें.

2 वाढणें*n.* वाढणी *f.*

I *helping cause,* v. Helper. सहकारी, सहाय, मददगार.

Present h. in trouble (or need). वेळाईत.

II *aid afforded.* कुमक *f.* मदद *f.* साह्य*n.* साहित्य*n.* साहाय्य*n.* दुमाला*m.* गुडघा*m.* पुस्तपन्हा*m.*

System of rendering mutual help, esp. in agricultural operations. सांवड *f.* देवड *f.* विरजीक *f.*

III *remedy, &c. presented.* उपाय*m* गति *f.* गत्यंतर*n.* तरणोपाय*m.*

Help-mate, *n.* v. Mate. हस्तक्या, हातखंड, हात स्वरूपणें*n.*

Helper, *n.* Helping, *p. a.* Helpful, *a.* v. V. 1. मदद-&c. करणारा, मददगार, सहकारी, सहाय, साहाय्यकर्त्ता-कारी-&c. पठंगा *or* पठिंगा *or* पठिंबा, वाहीदार, उपकारी, उपकर्त्ता, उपकारक.

2 वाढणारा, वाढपी *or* वाढप्या.

Helpless, *a. wanting power to succour one's self.* नावर, नवळा, अबला, दुर्बल, दुबळा, बिचारा, लाचार, गोळंकारी, मोधागोळा, हातपाय स्वाधीन नाहींत असा, पराधीन, परवश, पराधीनशरीर, देहधर्माक्षम, देहवृत्त्यक्षम.

To be or become h. उताणा पडणें, तळावर बसणें-राहणें, रक्षरक्ष *interj.* होणें, उठवणीस येणें *or* उठवण *f.* येणें, गठडी *or* हातापायाची गठडी *f.* होणें, हातापायांचे दीग*m pl.* पडणें, and, *causally,* to make h. पाडणें-बसवणें-खिळणें *or* खिळून टाकणें-करवणें-आणणें-करणें-पाडणें.

2 *remediless.* निरूपायाचा, अनुपायाचा, निरूपाय, गतिहीन, नाइलाजाचा, बेइलाजाचा, बेइलाज, नाइलाज.

Helplessness, *n.* v. A. 1. नवळेपणा*m.* अबलेपणा*m.* &c. उठवण *f.* लाचारी *f.* बिचारेपणा*m.* लाचारपणा*m.* पराधीनता *f.* परवशता *f.* हातापायांची गठडी *f.* हातापायांचे दीग*m pl.*

2 निरूपाय*m.* नाइलाज*m.* निरूपायता *f.* गतिहीनता *f.*

Helter-skelter, *adv. confusedly and tumultuously.* तजावजा, अफरातफरीने, तीनतेरा, सैरावैरा, इतस्ततः.

Helve, *n.* v. Handle. दांडा*m.*

Hem, *n.* (of a garment). गोट*m.* लोड *or* लोढ *f.* मुरड *f.* दावन *f.*

2 *noise uttered in clearing the throat.* खाकरणेंn. खांकराm. खांकारm. खांकरण्याचा शब्दm.

To HEM, *v. a.* (a garment or cloth). तुरपणें, तुरपगिरी f.-तुरपणी f. -&c. करणें.

2 *environ,* v. To SURROUND. घेरणें, वेढणें.

To HEM, *v. n. make a noise by violent expulsion of the breath.* खांकरणें *or* खाकेरणें, खंकारणें, खांकराm.-खांकारm. देणें.

To clear the throat by hemming. गळाm. खाकरणें.

2 fig *hem and haw,* v. To HESITATE. हांहूंn.-कांकूंn.-नांनूंn.-नचननुn.-&c. करणें.

3—as to arouse, to give notice of presence, &c चांचूंn. करणें.

HEMICRANY, *n. pain affecting half the head.* अर्धशिशी f.

HEMIPLEGY, *n. palsy affecting one side.* अर्धांगn. अर्धांगवायुm. पक्षाघात *or* पक्षघातm. पक्षवातm. पक्षवायुm.

2 (of the face and neck). अर्दित *or* अर्दितवातm.

HEMISPHERE, *n. half the globe.* निमगोलm. अर्धगोलm.

HEMISPHERICAL, *a.* v. N. निमगोल, अर्धगोल, अर्धगोलाकृति.

HEMOPTYSIS, *n.*—plethorica. रक्तपित्तn.

HEMORRHAGE, *a. flux of blood.* रक्तप्रवाहm. रक्तस्रावm. रक्तपित्तm.n अस्रपित्तm.n.

HEMORRHOIDS *n.*—the disease, v. PILES. गुदरोगm. अर्शोरोग *pop.* अर्शरोगm.

Figs or excrescencies in the h. मोडm *pl.* गुदांकुरm.*pl.*

HEMP, *n. Cannabis sativa, or Crotolaria juncea.* तागm. शण *pop.* सणm. भंगा *pop.* भांग f. *or* भंग f. भृंगा f. भृंगी f.—in cant phraseology. हिरवी तमाखू f. भक्कारी f. गुरूप्रसादm. ज्ञानवल्ली f. शांभवी f. विजया f.

Addicted to the use of the intoxicating potion prepared from h. भांग्या, भंग्या, भंगी, भांगखाऊ, भंगट *or* भंगड.

Dry leaves of h. ground in water with spices. घोंटाm.

Exudation of the flowers of h. prepared as a drug. चरसm.

H. tops, *fructification of h.* गांजाm. हिरवाm. बूटm.—dry and crumbled do. गरदाm.

H.-leaves. पत्ती f.

H.-eater, *eater of some or other of the preparations of h.* माजुमी.

Intoxicating potion prepared from h. भांग f.

Leaves of h. ground in milk with sugar and spices. दुधिया *or* दुध्याm.

Powder of h. prepared by roasting, washing, sugaring, &c. तळी f.

Preparation of h. with sugar, spices, &c. माजूम f. याकुती f. सबजी f.

Preparer and vender of *bhâng.* भंगेरा.

Smoker of h. tops. गांजेकस, हिरवा, हिरवट.

Stalk of h. जोखी f.

Stripped stem of the h. plant. सणकाडी f.

Thread or string of h. शणसूत्रn.

2 *Hibiscus cannabinus.* अंबाडी f. अंबाडाm.—the seed of it. अंबाडी f.—the fibrous integuments of it. अंबाडी f. अंबाडाm.—the leaves of it. अंबाडी f.

HEN, *n.*—domestic. कोंबडी f. कुकुटी f.

2 *female of fowls*—gener. मादी f.

HEN-BANE, *n.*—black. खुरासनी *or* खुरासानी ओव्याचें झाडn —the seed. खुरासानी *or* खुरासनी ओंवाm.

HEN COOP, HEN-HOUSE, *n.* खुराडें *or* खोराडेंn. खुडी f.

HEN-PECKED, *a. that is governed or led by his wife.* बाइलवंदा, बाइलबुळ्या, बायल्या, बाइलबाध्या, स्त्रीजित, स्त्रीवुद्धि, स्त्रीवश, स्त्र्यंकिन, स्त्र्यधीन, दयिताधीन.

HENCE, *adv. from this place.* इकडून, इकडणें, एथून

2 *from this time.* आतांपासून, याकाळापासून, एथून.

3 *for this reason.* ह्मणून, यामुळें-साठी-&c यावरून

HENCE-FORTH, HENCE-FORWARD, *adv.* एथूनपुढें, एथून, एथपासून, याउपर, इतउपर, इतउत्तर, अतःपर, इतःपर.

HEPATIC, HEPATICAL, *a. belonging to the liver.* काळजाचा, यकृत्संबंधी.

HEPATITIS, *n. inflammation of the liver.* यकृत्m.n.

HEPTAGON, *n. figure of seven sides or angles* सप्तकोनn सप्तास्रn.

HEPTAGONAL, *a.* v. N. सप्तकोन, सप्तास्र.

HER, *poss. pro.* इचा, तिचा.

HERALD, *n. proclaimer, &c.* नकीब, शिंगाड्या, बंदिजन, बदी, स्तुतिपाठक, चारण, चार.

HERB, *n.* ओषधि f. औषधि f. वनस्पति f. वुटी f.

Herbs and simples. जडीवुटी f.

Pot-h. शाक f. भाजी f.

P.-herbs and vegetables. शाकभाजी f.

HERBACEOUS, *a. belonging, &c. to herbs.* ओषधिसंबंधी, ओषधिविषयक

HERBAGE, *n.* v. PASTURE. झाडपालाm. हिरवळ f. हिरवेंn.

HERBAL, *n. book on plants.* ओषधिकल्पm.

HERBALIST, *n. one skilled in plants.* ओषधिवेत्ता, वनस्पतिवेत्ता.

HERCULEAN, *a. very difficult, requiring great effort.* महत्प्रयासाचा, भगीरथप्रयत्नाचा, महत्प्रयत्नसाध्य.

2 *great.* See LARGE.

HERD, *n.* v. FLOCK. कळपm. झुंड f. खिल्लारn. कुलn. यूथm.n.

Noon-resting spot of pasturing herds. गोठण f. आखरm.

That keeps with the h. कळप शुद्ध.

2 (esp. of wild animals). साईर f.

To HERD, *v. n. keep or move in companies.* कळपाने-कळपाचा-कळप-&c. फिरणें-राहणें.

HERDS-MAN, *n.* खिल्लारी, राखणा, धनगर, गोप, जांगळी, पशुपाल, पशुरक्षी.

Hire or wages of a h. राखणावळ f.

HERE, *adv.* एथें, इकडें, अत्र.

H. and beyond. अईलपईल *or* ऐलपैल.

H. and there,—round about. आजूबाजू *or* आजूबाजुस, अरतापरता, आरापारा, इकडेंतिकडें, जिकडेंतिकडें, जेथें तेथें, ठायीं ठायीं.—with intermissions or intervals. मध्यें मध्यें, जागो जाग, ठायीं ठायी, खंडळ मंडळ, टंगळमंगळ, तुरळक.—dispersedly. इतस्ततः, जागोजाग.

Of h. there and every where; *of near and far, &c.* इकडचा तिकडचा.

HEREAFTER, *adv. in time to come.* पुढें, पुढल्या काळांत, उत्तरकालीं.

2 *in the next world.* परलोकीं.

HEREDITARY, *a. that has descended from an ancestor.* वंशपरंपरागत, वडीलपरंपरागत, पिढीचा, पिढीजाद, पितृकमायात, पैतृक, पितृप्राप्त, वडिलोपार्जित, वतनाचा, परंपरीण, वंशीक, दायोपागत, दायलब्ध, दायप्राप्त.

H. disposition, quality, &c. वसलात *or* दf.

H.-estate, office, profession, &c. वतनn. मिरास f.

H. officer. वतनदार.

Fellow h.-officer. वतनबंधु, वतनभाऊ.

2 *descendible to one's heirs.* पिढीजाद चालायाचा, पिढीदरपिढी-वंशपरंपरेने-&c. चालायाचा, वंशपरंपरोपभोग्य, वंश्योपभोग्य.

HEREOF, *a* एथचा *or* ला, एथील, अत्रत्य, एतत्स्थानिक, एतत्स्थानीय.

HERESY, *n. heterodox doctrine.* पाखंडn. पाखंडमतn. ढोंगमतn. थोतांडमतn. अपथn. कुपथn. कुमार्गm.

HERETIC, *n.* v. HETERODOX. पाखंडी, कुमार्गी, कुमार्गगामी, थोतांडमती, ढोंगमती.

HERETICAL, *a.* v. N. पाखंडी, पाखंडमताचा, थोतांडमताचा, ढोंगमताचा.

HERETOFORE, *adv.* v. HITHERTO. एथपर्यंत, एथपावेतों.

HEREUPON, *adv.* याजवर.

HERITAGE, *n.* v. INHERITANCE. वतनn. वारसाm. वारीमm.n.

HERMAPHRODITE, *n.*—male. हिजडाm.—female. हिजडीf. अर्धनारf. जनानीf.—gener. नपुंसकn. हिजडेn.

HERMAPHRODITIC, *a. partaking of both sexes.* उभयलिंगक.

HERMETIC, HERMETICAL. See CHEMICAL.

HERMIT, *n. anchoret, recluse.* वनवासी, अरण्यनासी, वानप्रस्थ.

HERMITAGE, *n. habitation of a hermit.* गुंफाf. पर्णकुटीf. पर्णशालाf. आश्रमm. मठm. *dim.* मठी & मढीf अरण्यवासm.

HERMITESS, *n.* वनवासी बायकोf. वनवासिनी *pop.* वनवासीणf. अरण्यवासिनीf. वानप्रस्थाf.

HERNIA, *n. rupture.* आंतरगळm. अंत्रवृद्धिf.

HERO, *n. man of distinguished valor.* वीर, शूर, मर्द, मर्दमाणूस, गाजीमर्द, मर्दगाजी, गाजी, जवानमर्द, भारराव, भारकरी, युद्धवीर, योद्धा, रणशूर, रणधीट, रणधीर, रणसिंह, नरसिंह, अतिरथ *or* रथी, महारथ, तरवारबहादूर, शमशेरबहादूर, दिग्विजयी, बावनवीर, अप्रतिभट, मेंडn. भारतीवीर, बाघमाऱ्या, परशुराम, युधिष्ठिर, भीष्म, वज्र, तोंडीं लागणारा शूरशिरोमणि.

Drinking of heroes in battle. वीरपानn.

Heroes—compreh. अतिरथी महारथीm.pl.

Hero's badge (bracelet). वीरकंकणn.

Post in battle wished for by heroes. वीराशंसनn.

2 (of a drama or poem). नायकm.

HEROIC, HEROICAL, *a. belonging, &c. to a hero; brave, daring, &c.* शूर, शूराचा, दिलदारीचा, बहादरीचा, मर्दाईचा, वीर्यवान्, वीर्यशाली, रणधीट, शौर्यशाली, शौर्याविष्ट, प्रौढप्रताप, निर्वाणी.

HEROICALLY, *adv.* v. A. मर्दाईने, मर्दमकीने, &c. शौर्यपूर्वक.

HEROINE, *n. female.* बहादरस्त्रीf. बहादरीणf. वीराf.

2 (of a drama or poem). नायिकाf.

HEROISM, *n.* v. N. वीर्यn. जवान मर्दीf. मर्दीf. मर्दमकीf. मर्दुमीf. मर्दाईf. बहादरीf. शौर्यn. वीरत्वn. वीरश्रीf. वैरn. विक्रमm.

HERON, *n.* कुर्कुंचीf. कुर्कुंचाm. कंकm. क्रौंचm.

HERPES, *n.*—farinosus. दादरm. इसप *or* विसपm. विसर्पिकाf. विसर्पm. दद्रु *or* दद्रूm. पामाf.

2—exedens. ओला नायटाm. ओला इसपm. लूतf.

HERPETIC, *a.* v. N. दादराचा, &c. दद्रूरोगी.

To HESITATE, *v. n. demur, waver, be in doubt or suspense.* कांकरणें, गुळमुळणें, गुरमळणें, घुरमुळणें, गुटमळणें, आशंकणें, अवांकणें, गणवणें, गणमणणें, कुडकुडणें, गुपटणें, तरंगणें, घोटाळणें, डगमणें, डळमळणें, अडखळणें *or* अडखुळणें, बुचकळणें *or* बुचकुळणें, मागें पुढें पाहणें-करणें, कांकूf.-कासकूसf.-नानूf.-कानकूनf.-कुडकूडf.-धडसोडf.-&c. करणें, करूनकरूं करणें, दहीं खाऊं महीं खाऊं करणें, भ्रांत बाहेर होणें, मनn. खालवर होणें *g. of s.*

2 (in speech). गुटमळणें, गुरमळणें, अटकळणें, अडकळणें, अडखळणें *or* अडखुळणें, गुपटणें, कांचकळणें, चांचपडत बोलणें, लागणें, गचकेm.*pl.*-गचक्याf *pl.*-गचकळ्याf.*pl.* खाणें, बोलतां बोलतां चाचरीf खाणें.

HESITATER, *n* HESITATING, *p. a.* v. V. 1. कांकरणारा, &c. गुळमुळणारा, कांकूं-&c. करणारा, भोंदक, कांक्षी, कांक्षाखोर, आशंकित, गुरमळ्या, घोटाळ्या, दोलायमान, फुटक्यामनाचा

2 अडखळणारा, अडखळून बोलणारा, चांचपडत बोलणारा, &c.

HESITATINGLY, *adv.* v. V. 1. धरून सोडून, संधेदो, मागेंपुढें, कांकूं, मन खालवर होऊन, कासकूस-&c. करून.

HESITATION, *n.* v. V. 1. कांकूं *or* काकूं f. कासकूसf. धरसोडf. आशंकाf. नानूf. नचननुf. भावसंधिm. दुग्धाf. आक्षेपm. दिक्कतf.

2 गुटमळणेंn. अटकळणेंn. अटकळणेंn. अडकळणेंn. & c. गचकाm.

HESTERNAL, *a. belonging &c. to yesterday.* कालचा, ह्यस्तन, ह्यस्त्य.

HETEROCLITE, HETEROCLITICAL, *a.*—in grammar. विधिभंजक.

HETERODOX, *a. heretical, contrary to the true doctrine, holding untrue doctrine.* पाखंडी, कुमार्गाचा, कुमार्गी, कुमार्गानुयायी, कुमार्गगामी, अपथगामी, अपथवर्त्ती, वामाचाराचा, वाममार्गाचा, वाममार्गी, वाममार्गानुयायी, अशास्त्र, अशास्त्रीय, अवैध.

HETERODOXY, *n. untrue doctrine, heresy.* पाखंडn. पाखंडमतn. कुपथn. अपथn. कुमार्गm. वाममार्गm.

HETEROGENEITY, *n.* v. A. वैगुण्यn. वैजात्यn. वैधर्म्यn. वैवर्ण्यn.

HETEROGENEOUS, *a. opposite in nature, &c.* विजातीय, विगुण, विधर्म, विधर्मक, विवर्ण.

To HEW, *v. a.* (trees, & c.). तोडणें.

Price of hewing. तोडणावळf.

2—gener. *chop, hack, &c. violently.* खांडणें, खापलणें, छिंदणें, धसकावणें, खुरचाf.*pl.* पाडणेंg. *of o.* चटणीf.-छिंदf. करून टाकणें g. *of o.*

HEWER, *n.* v. V. 1. तोडणारा, तोड्या, तबलदार.

HEWN, *p.* v. V. 1. तोडलेला, तोडींव.

Roughly h (or chiselled)—a stone. मेटींव.

HEXAGON, *n. figure of six angles.* षट्कोणाकृतिf.

HEXAGONAL, *a.* षट्कोण, षडस्र.

HEY, *interj.* ये, ए.

HEY, hey there! हां.

HEYDAY, *n.* v. HEIGHT. भरm. ऐनभरm. बहर *or* बहारm.f. लहरबहरf. उधानn. पर्वn. पर्वणीf.

HIATUS. See GAP.

HIBERNAL, *a. of or belonging to winter.* हिंवाळ्याचा, शैशिर, शिशिरऋतुसंबंधी.

To HICCOUGH, *v. n.* v. N. उचकीf.-गुचकीf.-उडकीf.-हिक्का *or* हेक्काf. येणें-लागणें.

HICCOUGH, *n. convulsion of the stomach.* उचकीf. गुचकीf. उडकीf. हिक्का *or* हेक्काf. गंभीराf.

HID, HIDDEN, *p.* v. V. लपवलेला, &c. गुप्त, गोपित, आच्छादित, आच्छन्न, प्रच्छादित, प्रच्छन्न, छन्न, संगुप्त, तिरोहित.

To HIDE, *v. a. conceal, &c.* लपवणें, छपवणें, झांकणें, ढापणें, ढाकणें, दाबणें, दाबाm. धरणें-देणें, चोरणें, आच्छादणें, प्रच्छादणें, गुप्त-&c. करणें-ठेवणें, दाबादाबीf. करणें, आच्छादनn.-प्रच्छादनn.-गोपनn.-संगोपनn.-तिरोधानn.-&c. करणें g. *of o.*

To HIDE, *v. n. lie hid.* लपणें, छपणें, लिकणें, दडणें, दडून-लपून-&c. बसणें, दडाm. *or* दडीf. मारणें.

HIDE, *n. skin,*—of an animal. चामडेंn. कातडीf. चरसाm. सालटीf. सालटेंn. सालf.n. चर्मn. आधोड *or* आधवडf.

Cow's h. गोचर्मn.

HIDE AND SEEK, n. लपंडावm. लिकंडावm. लपंडाईf. दडकुलीf. डोळे झांकणीf.

HIDEOUS, a. v. FEARFUL. अकटोविकट, अकराळ विकराळ, कौ न वौ, काहींन वाहींच, आसुर, भीमदर्शन, करालवदन.

A h. person. काळरूप or पी, काळस्वरूप, यमरूप or पी, यमस्वरूप, असुर.

HIDEOUSNESS, n. v. A. अकटोविकटपणाm. अकराळ विकराळपणाm.

HIDER, n. HIDING, p. a. v. V. A. लपवणारा, झांकणारा, &c. आच्छादक, प्रछादक, आच्छादनn.-गोपन-&c. कर्त्ता.

v. V. N. दडणारा, दडून बसणारा, &c.

HIDING, n. v. V. A.—act. लपवणेंn. &c. लपणीf. लपवणूकf. छपवणीf. आच्छादनn. गोपनn. संगोपनn. प्रच्छादनn. निरोधानn.

v. V. N.—act. दडणेंn. दडणf. लपणf. लिकणf. दडाm. दडीf.

HIDING-PLACE, n. लपणf. लिकणf. दडणf

HIE, interj. लगे.

To HIE, v. n. v. To HASTE लगेलगे जाणें.

HIEROGLYPHIC, n. emblematic figure, &c. सांकेतिक चित्रn. सांकेतिकाक्षरn.

HIEROGLYPHIC, a. v. N. संज्ञीक, सांकेतिक, संकेतात्मक.

To HIGGLE, v. n. v. To HAGGLE. ओढाताणf.-घासाघासf.-खाराखोर or खाराखिरीf. करणें.

HIGGLEDY-PIGGLEDY, adv. confusedly, &c. उलटापालट, एकवाट, अस्तव्यस्त, व्यस्ताव्यस्त, मागेंपुढें, इकडचा तिकडें, तिकडचा इकडें, आदिपश्चात्, आदिमग.

HIGGLER, n. v. V. पसघशा, घासाघिशा, खाराखिऱ्या.

HIGH, a. lofty, tall. उंच remiss. उंचवट or उंचट highish, उंचाड, उच्च, उन्नत, धिपाड or धिप्पाड, तुंग.

Most h. परात्पर, परमवरिष्ठ.

2—a vessel, a turban, &c. not low, flat, or spreading. उभार, उभांग, उभट, उभेटा.

3—a note or tone. उंच, चढा, किनरा or किन्हरा, उदात्त, पहाड.

4 of great altitude. ऊर्ध्वस्थ, ऊर्ध्वस्थित.

5—of wind. जोराचा, जोमाचा, वळकट, सुसाट्याचा.

6 of a high degree. वळकट, भराचा, भरजोराचा, पराकाष्ठेचा.

7 See GREAT. 8 See DEAR.

H. day. H. noon. ऐनदोन प्रहर or पहार, भरदोन प्रहर, खडी दुपार.

HIGHBORN, a. v. WELL-BORN. कुलीन, कुलज, वंशज, अभिजात.

HIGH-MINDED, HIGH-SPIRITED, a. मानी, महामति, महामना, महामनस्क, उदारचेता, उद्धतमनस्क or उद्धतमना, दर्पी.

HIGH-SEASONED, a. v. PUNGENT. तिखट डोंब, भगभगीत, झणझणीत, सणसणीत, जळजळीत.

HIGH-WATER, n. समाm.

HIGH-WAY, n. राजमार्गm. घंटापथm. हमरस्ताm. हमरहाm. सडकf. महापथm. राजपथm.

HIGH-WAY-MAN, n. वाटमाऱ्या, वाटपाडू or ड्या.

HIGHLAND, n. पहाडी देशm. डोंगरी देशm.

HIGHLANDER, n. पहाडी, पहाड्या, डोंगरकरी.

HIGHLY, adv. in a great degree, v. VERY. फार, बहुत, अति.

HIGHNESS, n. v. A. 1. उंचपणाm. उंचीf. उच्चताf.

HILARITY. See MIRTH.

HILL, n. डोंगरm. dim. डोंगरीf. पर्वतm. पहाडm. गिरिm. अगm. अचलm. नगm. भूधरm. अद्रिm.—As understood in such words as height, rising ground, rising, mount, eminence, hillock, ascent, knoll, knap, &c. डोंगरीf. टेकड or डेंn. टेकडीf. टेकाडn. उंचवटाm. उंचवळाm. उमाठाm. उंचाडn. उटिंवराm. डुंगm.n. डुंगाm. डुंगीf. बिंडाm. ढिमाm. खडपाm.

Cleared patch on the side of a h. (for corn, &c). दळाm. or दळ्हेंn. तुरवेंठेंn.

Foot of a h. पायथेंn. पायतर or रामm. पायथर or रामm पायथाm. or थेंn. पायगनn. पायवंसn. पायीनn.

Hills and mountains—compreh. डोंगर कंगरm. डोंगर गिगरm. डोंगर विगरm.

Hilly country, hilly tracts. डोंगर रानn.

Level plat upon the slope of a h. माजवीf. माचीf. माळीf.

Level ground on the summit of a h. पठारn.

Precipitating one's self from the summit of a h. भृगुपातm.

Recess or deep hollow between hills, v. CAVERN खोरेंn. खोंडाm घोल or घोळm.n.

Side of a h. तटm.

Skirts of a h. डोंगरकांठm. डोंगरकिनाराm. डोंगरकठडाm.

Summit of a h. डोंगराचा माथाm.

Waist of a h. आडवणn.

HILLOCK, n. gentle protuberance on the ground, mound, bump, &c. उटंगळn. उटिंवराm. उटंगरm.n. टेंकn. टेपn. टेपराm. टेपरn. टुंगn. टुंगरn. टुंगूळ or टेंगूळn. टुंवरn. टेंबm. टेंभाm. ढेमूसn. डुंगाm. बिंडाm.

Hillocks—compreh. ant-hills, mounds, &c. टापटेप or टेपटापm. pl.

2 small hill, mount, &c. See HILL.

HILLY, a. डोंगरी, डोंगरवट, डोंगराचा, पहाडी, पर्वतीय, पर्वतमय.

HILT, n. v. HANDLE. कबजाm. परजm.

HIND, n. female deer. हरिणी f. मृगी f. एणी f.

HIND, HINDER, a. मागचा or ला, मागील, पाठीमागचा or ला.

To HINDER, v. a. obstruct, impede, stop. अडवणें, अटकवणें, अटकावणें, अडथळणें, अडकवणें, नडणें, अवरोधणें, रोधणें, अडवा करवतm. घालणें, मोडाm.-अडतीf.-&c.-घालणें, अटकेंत घालणें, अडवा येणें, बाधणें, अटकावm.-अडथळाm.-हरकतf.-विघ्नm.n.-अवरोधm.-&c. करणें g. of o.

HINDERANCE, HINDERING, n. v. V.—act. अडवणेंn. अटकवणेंn. &c. अडवणूकf. अवरोधनn. संरोधm.—state. अटकावm. अटकावाm. अडथळाm. हरकतf. अवरोधm. व्याघातm. व्याक्षेपm.

I impediment, obstacle, that which hinders. अडतीf. अडथळाm अटकावm. नडf. नडावm. अडm. अडकेंn. अडकाठीf. विघ्नm.n. हरकतf. बाधm. वेधm. वारणn. अडखूळn. खेवm. अंतरायm. गुंता or गुताm. व्यवधानn. व्याघातm. व्याक्षेपm.

HINDERED, p. v. V. अडवलेला, अटकावलेला, &c. अवरुद्ध, रुद्ध, विघ्नित, व्याहत, स्तंभित, स्तब्ध.

HINDERER, n. v. V. अडवणारा, अटकावणारा, &c. अडती-&c. घालणारा, अडव्या, मोड्या, अवरोधक, अवरोधी, व्यवधायक, हरकती, हरकतखोर, विघ्नकर्त्ता-कारी, मुजाहीम (only in letters, passports, &c.).

HINDERMOST, HINDMOST, a. सर्वांमागचा or ला, सर्वांच्या पाठीमागचा or ला.

HINDU', n. हिंदूm.

Of or belonging to a h. हिंदवानी, हिंदवी.

HINGE, n.—jointed; jimmers. बिजागरेंn.—consisting of a spike and ring. नरमादी (the male member is नर, the female मादी).

To HINT, v. a. bring to mind by a slight mention, allude to. सुचवणें, खुणावणें, दर्शवणें, नोकf.-चुगूकf. दाखवणें-मारणें g. of o. इशा-

रा*m*.-इशारत *f*.-सूचना *f*.-सूचन*n*.-दिक्प्रदर्शन*n*.-&c. करणें-देणें *g. of o*. दिशा*f*. दाखवणें, आडपडद्याने बोलणें, ध्वनित-&c. करणें.

Hint, *n*. सूचना*f*. इशारत *f*. इशारा*m*. इंगित*n*. खूण *f*. नोक *f*.

Hinter, *n*. v. V. सुचवणारा, &c. इशारा-&c. देणारा, सूचक, सूचना-सूचन-&c. कर्ता.

Hip, *n*. पायाची खोळ *f*. कमरेचा खवाटा*m*. पायांचा-मांडीचा खुबा*m*. कटि *f*. कट*m n*.

H. and loins. जघन*n*. कटितट*n*. कटस्थल*n*. कटिदेश *or* कटिप्रदेश*m*. श्रोणि *f*.

To carry on the h. (a child, &c.). कडेवर-वेंगेवर-कमरेवर घेणें.

Hip-bone, *n*. कमरेची फळी *f*. श्रोणिफलक*n*.

Hippopotamus, *n*. जलघोटक*m*.

Hircarrah, *n. messenger*. हरकारा*m*.

To Hire, *v a. procure or engage for hire*. भाड्याने घेणें-ठेवणें, भाड्याचा *a. decl*. घेणें, भाडें*n*. देऊन घेणें.

2 *entertain in service for hire*. वेतनाने ठेवणें.

2 See To Let.

Hire, *n*. भाडें*n*. किराया*m*. मोल*n*. भाटक*n*.—loosely or indefinitely. भाडेतेडें*n*.

H. merely to convey and deposit. टाकभाडें*n*.

Return-h. परत भाडें*n*.

2 v. Wages. अजुरा*m*. मजूरी *f*. मुशारा*m*. वेतन*n*

Hired, *p*. v. V. 1. भाड्याने घेतलेला, भाड्याचा.

2 वेतनाने ठेवलेला, वेतनाचा.

Hireling, *n*. lit. fig. मोलकरी, मुशारखोर, अजुरदार, भाडिकरी, वेतनी, वेतन्या, मजुरदार, मजूर.

Business, wages, &c. of a h. अजुरदारी *f*.

The h. fleeth, but will the shepherd (owner) flee? गुराख्याने गुरें टाकलीं पण धनी टाकील काय?

His, *per. poss*. त्याचा, याचा, आपला.

Hiss, *interj*. धिस.

To Hiss, *v. n*.—snakes, &c. फुसकारणें, फुसफुसणें, फुंपणें, फूत्कारणें, फोंफावणें, फुंकारा*m*. टाकणें-मारणें, शीळ *f*. घालणें.

2—a substance under fermentation or effervescence. फसफसणें, चरचरणें intens. चराडणें.

3—rockets, &c. सुरसुरणें.

4—a cat, &c. फिसकारणें.

To Hiss, *v. a. hoot off or out*. हिश्श *or* हुश्श *adv*. करणें, हिसफिस-धिसफिस *adv*. करणें, हुसकटणें, हुसकणें, धिसपिटावणें, छिथून. करणें, हुर्योहुर्यो करणें.

Hiss, Hissing, *n*. v. V. N. 1. फुस्स*n*. फुसफूस *f*. धुसधूस *f*. धुधुकार*m*. फुसकारा*m*. फूं*n*. फुंकार*m*. फुंकारा*m*. फूत्कार*m*. भूत्कार*m*. शीळ *f*.

Hissingly, *adv*. फिस्स, फसफस *or* सां, चरचर *or* रां;—intens. फसाफस, फसासां, चराचर, चरारां.

Hist, *interj*. चुप *or* चिप *or* चप.

Historian, *n*. बखर करणारा-&c. वृत्तांत कर्ता, इतिहास कर्ता-कार-रचक-ग्रथक, &c.

Historical, *a*. v. N. बखरीचा, इतिहासाचा, इतिहासविषयक, इतिहाससंबंधी, ऐतिहासिक.

History, *n. narration of past events*. बखर *f*. इतिहास*m*. किताबत *f*. वृत्तांत*m*. आख्यायिका *f*. पुरावृत्त*n*.

2 (esp. of kings and great men). पुरवण*m*. पोंवाडा*m*. चरित्र*n*.

3 *knowledge of history*. इतिहासज्ञान*n*. पुरावृत्तज्ञान*n*.

To Hit, *v. a*. v. To Strike. मारणें, हनन*n*. करणें, हाणणें, आघात*m*. -&c. करणें.

2 *strike the mark*. मारणें, टिचणें, टिपणें, वेधणें.

To Hit, *v. n. strike against*. लागणें, थडक *f*.-धडक *f*. लागणें-बसणें *g. of s*.

2 *hit the mark, succeed*. लागणें, उतरणें, चोट *f*.-लाग*m*. साधणें.

Hit, *n*. v. Stroke. आघात*m*. टचका*m*.

2 *lucky chance*. लाग*m*. चोट *f*. *v*. साध.

3 *stroke of satire*. ठोसरा*m*. ठोंबरा*m*. ठोमणा*m*. टोमणा*m*. *or* णें*n*. टोला*m*. तुक्का*m*.

Hit, *p* v. V. A. 1. मारलेला, &c. हत, आहत, उपहत, अभिहत.

To Hitch, *v. a. hook or complicate in*. गुतवणें, गोवणें, हिलगणें, हिलगडणें.

To Hitch, *v. n. become hooked in; become entangled*. गुंतणें, हिलगणें, हिलगडणें, अडकणें, लागणें.

Hitch, *n. impeded or interrupted state*. हिसका*m*. तिडा*m*. तिडी *f*. तीड *f*.

Hither, Hitherward, *adv*. इकडे, ऐलीकडे *or* स, अलाड, अरता.

H. and thither. इकडेतिकडे, ततस्ततः, इतस्ततः.

Hither, *a. that is towards this part*. इकडचा *or* ला, इकडील, ऐलीकडचा *or* ला, एथचा *or* ला, एथील.

Hithermost, *a*. सर्वांच्याऐलीकडचा, सर्वांच्याइकडचा.

Hitherto, *adv*. एथपर्यंत, एथपावेतों, एथवर, अजून *or* ण, अद्यापि *pop*. अद्याप, हाकाळ, हाकाळपर्यंत *or* पावेतों, हाकाळ मर्यादे, आजपर्यंत-पावेतोंवर-तंव, अद्ययावत्, अद्यावधि.

Hive, *n. artificial habitation of bees*. मधमाशांसाठीं केलेलें घर*n*. कृत्रिम मधुमक्षिकालय*m.n*.

Ho, *interj*. हो, अहो, अरे, रे.

Ho you! अरे, ए.

Hoa, *interj*. हो.

Hoar, *n. congelation of dew*. बर्फ*n*. नीहार*m*. हिम*n*.

Hoar, *a*. See White, Gray.

Hoard, *n*. v. Store. सांठा*m* ठेव *f*. ठेवी *f*. ठेवा*m*. ठेवणें*n*. जोड *f*. डबुलकें *or* गें*n*. डबुलें *or* डबोलें*n*. निधान*n*. निधि*m*. उल्हा*m*. बांधलीगांठ *f*. संचय*m*. (as द्रव्यसंचय, धनसंचय, धान्यसंचय, अन्नसंचय &c.).

To Hoard, *v. a. lay up, store*. सांचवणें, सांठवणें, सांठवण*n*.-संचय*m*. -&c. करणें, जोडणें, जोड *f*. मिळवणें-संपादणें-जोडणें.

Hoarding, *n*. v. V—*act*. सांचवणें*n*. &c. सांठवण*n*. संचयन*n*.

A general h. सांठवासांठव *f*.

Hoarse, *a. having the voice rough from a cold*. घोगरा, घोगऱ्या-गळ्याचा, बसलेल्या गळ्याचा, स्वरभग्न, भग्नस्वर, भिन्नस्वर.

To become h.—voice. फुटणें, बसणें.

To make one's self h. lit. fig. गळा*m*. फोडणें, गळेफोड *f*. करणें.

Hoarseness, *n*. v. A. घोगरेपणा*m*. स्वरभंग*m*. स्वरभग्नता *f*.

Hoary, *n. gray with age*, v. Gray-haired. पिकल्या केशांचा, पलित.

Hoax, *n. trick, deception*. फटवण, झोका*m*. झोला*m*. टोला*m*.

To Hoax, *v. a. trick*, v. To Deceive. झोका*m*.-झोला*m*.-&c. देणें.

Hob, *n. side of a cooking stove*. अवेल *or* अवील*m.n*. वाईल *or* वैल*m.n*. निवणें*n*.

Cooking stove having a h. अवेलचूल *f*. वाईलचूल *or* वैलचूल *f*.

Hobbard de hoy, *n*. v. Stripling. आडबाप्या, आडगोखमा, आडमानई.

To Hobble, *v. n*. v. To Limp. लंगडणें, कुलपणें *or* गुलफणें, कुलपत-लंगडत चालणें.

2 fig —a work, &c. रखडणें, रेंगत चालणें.

HOBBLE, *n. scrape, difficulty,* v. TROUBLE. लचांडn. कचाटn. खेंकटेंn. झेंगटn. पेंचm. चक्रn. कचf. ओकटेंn.

HOBBLINGLY, *adv. with stops and pauses.* रडतरडत *or* रडतखडत, रूटुखुटू *or* खुटुरूटू, तुनुमुनुकरून *or* तुनुमुनू, झरतमरत.

HOBBY, HOBBY-HORSE, *n. stick of children.* घोडाm. काठीचा घोडाm. काठघोडाm.

2 *favorite pursuit, &c.* दैवतn. कुलदैवतn. हौशीचा विषयm. खेळm. खेळवणाm. क्रीडामृगm.

HOBGOBLIN, *n. goblin, &c.* चेडाm. पिशाचn. प्रेतn. बाऊ *or* बौm.

HOCUS-POCUS, *n. jugglery.* फांफूंn. छांछूंn. तंत्रमंत्र *or* थंतरमंतरn. जंतरमंतरn. धंतरमंतरn. थातुंमातूंn. थातुरमातूरn. ताडातोडाm. टाणाटोणा *or* टोणाटाणाm. धंदरा धंदरं (प्रवर्त्तने).

HOD, *n. mason's tray.* कोळंबेn. गवेलेंn.

HODGE-PODGE, HOTCH-POTCH, *n.* v. MEDLEY. पंचभेळf. खिचडीf खिचडमिचडf.

HODIERNAL, *a of this day.* आजचा *or* ला, अद्यतन.

HOE, *n.* कुदळf. कुदळेंn. पावडें *or* फावडेंn *dim.* फावडीf. खोरेंn. केगरेंn. कुहालm. खनित्रn.

Raised by the h.—grain, &c. कुदळ्याचा.

To HOE, *v. a.* v. N. कुदळणें, कुदळीनें-&c. खणणें.

HOG, *n.* डुकरm.f.n. शूकरm. सूकरm.

Domestic or tame h. घरडुकरn.

HOG-PLUM, *n. spondias mangifera.* अंबाडाm.

HOGGISH, *a.* डुकरासारखा, शूकरवत्, शूकरसदृश, सौकर.

HOGGISHNESS, *a.* v. A. डुकरपणाm. सौकर्यn. शूकरत्वn. शूकरसादृश्यn.

HOGSHEAD, *n. barrel.* पीपn.

HOIDEN, *n.* v. ROMP. धांगडf. घोडीf. घोडगीf. जानीf. भोपळदेवताf.

To HOIST, *v a* v. To RAISE. उचलणें, उंचावणें, उभारणें, उंच करणें.

To h. sail. शीडn. हकारणें.

To HOLD, *v. a. grasp, clutch, &c.* धरणें, अवलंबणें.

To h. or grasp firmly. कचकावून-करकचून *adv.* धरणें.

2 *keep, retain.* धरणें, राखणें, ठेवणें.

3 *maintain as an opinion.* धरणें, आश्रयणें, बाळगणें, अवलंबणें, आश्रयm.-आश्रयणn. करणें *g. of o.*

To h. pertinaciously. धरून बसणें.

4 *regard, view,* v. To CONSIDER. धरणें, मानणें, मोजणें, भावणें.

5 v. To CONTAIN. मावून-सांठवून घेणें, समावेशm. होणें *g. of o. and in. con.*

6 in; v. To RESTRAIN. आवरणें, अटोपणें.

7 out; *extend, stretch forth.* लांब करणें.

8 up;—the head. ताठून धरणें, ताठ-ताठला धरणें, उंच करणें, उंचावणें.

To hold one's tongue or peace. मौन्यn. धरणें, उगाच-चुप-&c. राहणें.

To HOLD, *v. n. continue unimpaired,* v. To ENDURE. ठरणें, टिकणें.

2 *refrain.* थांबणें.

Hold! hold! हां! हाहां! थांबा

3 back; v. To HANGBACK. ओढून धरणें, ओढf.-ओढणf.n. घेणें.

4 on; v. To DEPEND. अवलंबणें, अवलंबm.-अवलंबनn. करणें.

5 together, v. To CONSIST. संभवणें, जुळणें, जमणें, मिळणें.

6 up;—rain. उघडणें, अखडणें *or* अखडणें, उभणें, राहणें, खुलणें, काढणें, झडपणें, झडकणें, निखारणें.

The rain has held up. पावसानें झाडलें, पावसानें निखारा हांटला.

HOLD, *n. grasp, clutch.* धरm. कबजm.

To lay h. To take h. v. To SEIZE. धरणें, हातांत धरणें.

To obtain firm h —a disease, &c. धरm. धरणें.

2 *holding power,* v. CAPACITY. धरm.

3 *something to hold by.* आस्राm. आश्रयm. आधारm.

4 *custody.* कैदf. बंदीf.

5 (of a ship). कोठीf.

6 *stop, clasp, &c.* v. CATCH. अडकणn. अडकवणn.

HOLDER, *n.* v. V. A. 1. धरणारा, धारी & धारक & धर & धर्त्ता (in comp.).

HOLDING, *n.* v. V. A. 1.—*act.* धरणेंn. &c. धारणn. धरणn v. V. N. 6. उघडf. उघाडf. उघाडीf. ताणm.

HOLE, *n pit, cavity, depression.* खळगाm. *dim.* खळगीf. खळीf. खांचf. खांचरn. खाडाm. खोलगाm. खोलवाm. खंदकm होंडm. खाष्टेंn. गारf. गर्त्ता f.

Holes and hollows,—compreh. खांचखळगेm *pl.* खांचखोबळेm. *pl.* खांचर खळगेm *pl.*

H. to creep out at. सवड *or* संवडf. खिडकीf. फटf.

Large irregular h. भोकसाm. भोसकाm. भोसकूm. खांचाडn. भगदड *or* भगदाडn भगाडn. भगदळn. भगास.

2 (in cloth, &c.) *perforation, bore.* भोकn. छिद्रn. छेदm. डोळूn. डोळूकn. डोळाm. मुखीf. मुखरीf. भोंसकट *or* टेंn. भोकसाm. भोसकाm. वेधm. विंधn. रंध्रn. भोकूm. घरकाm. घराm. तिंतूरm. दोबळाm. वुराखm.

Full of holes. शतच्छिद्र.

That is fond of picking holes, v. CENSORIOUS छिद्रान्वेषी, रंध्रान्वेषी.

That has a h. in his coat. आंगीं उणा.

To pick a h. in (one's coat, &c.) v. FAULT छिद्रn पाहणें, छिद्रान्वेषणn.-रंध्रान्वेषणn. करणें.

3 *hollowed or hollow place,* v. HOLLOW. पोखरn. पोखराm. खांचरn. खाडाm. विवरn.

4 *cell of an animal.* घरn. बिल *pop.* बीळn. विवरn.

5 (through a wall, &c. as an outlet for water). भोंकूm. कानाm. मोहरी *or* मोरीf.

6—as made in a smooth surface. खोंचf. *dim.* खोंचीf. खोबळाm. *dim.* खोबळीf. छेदm. खोबाf. खांचf. टोंचाm. टोंचीf.

7—as made in the flesh (by a boil, &c.). घरकाm. घरडाm. घराm. घरटाm.

8 (in the ground,—as for a post, &c.). दरm. टोंवm.

HOLINESS, *n.* v. A. 1. पवित्रपणाm. पवित्रता f. शुद्धि *or* मनःशुद्धि f. विशुद्धि f. परिशुद्धि f. अंतःशौचn. अंतःशुद्धि f. अंतःपावित्र्यn. अंतःशुचिता f. साधुता f. निष्पापता f. पापराहित्यn.

2 सोवळेपणाm. पवित्रपणाm. पवित्रता f.

To HOLLA. See To CRY OUT.

HOLLOW, *a. not solid.* पोकळ.

2 fig. *unsound, unreal, unsubstantial, &c.* v. EMPTY. पोकळ, रिकामा, रिकामका, रिता, वायकरणी *or* वायकरणीचा, मावेचा, वरवंचाईचा, रिक्त, फुसका, फुसकुला.

3 *insincere, perfidious,* v. FALSE. कुजका, मनाचा कुजका, हाडाचा खोटा-वाईट-&c.

4—ground; *sunken, depressed,* v. LOW. सखल, बदखल, खोलमट *or* खोलकट.

5—as the eye. कोंजा *or* कोंझा.

6—grains, &c. पोलकट, पोलट, वांझा *dim.* वांझट.

7—as the voice. खोल गेलेला, ओढलेला, अंतर्गळ.

HOLLOW, *n. cavity, concavity.* खळगा*m. dim.* खळगी*f.* & खळी*f.* खोबळा*m. dim.* खोबळी*f.* खोलगा*m.* खोलवा*m.* पुट*n.* खांच*f.*

2 *sinking ground; a bottom, a low place.* लवण*n.* बनखल *or* बदखल*n.f.* दवका*m.* सखल*n.* सखलवट*n.* ओंडण*n.* बसक*f.*

3 (in a hill, rock, &c.). ढोल*m. dim.* ढोली*f.* खवदड*n.f.* खवदडी*f.* कपार*n.f.* दरा*m.* घाव*f.* विवर*n.* कंदर*m.n.*

To HOLLOW, *v. a. scoop out, &c. excavate.* पोखरणें, टोंकरणें, पोकळ करणें.

2 *make concave or deep.* खोलवणें.

To HOLLOW, *v. n. sink, fall in.* खोलटणें, खोलगटणें.

HOLLOW-EYED, *a.* कांज्या, कांझट.

HOLLOW-SOUNDING, *a.* खबखबीत.

HOLLOWNESS, *n.* v. A. 1. पोकळी*f.* पोकळीक*f.* पोकळपणा*m.* खोलावा*m.*

2 पोकळी*f.* पोकळीक*f.* पोकळपणा*m.* रिकामेपणा*m.* &c. भोक*n.*

3 कुजकेपणा*m.* &c.

HOLME, *n. island in a river.* जुंन. जुंवा*m.*

HOLOCAUST, *n. burnt offering.* होम*m.*

Of or belonging to a h. हौम्य.

HOLY, *a. pure, immaculate, &c.* मनाचा पवित्र-शुद्ध-निर्मल-&c. पवित्र, शुद्ध, विशुद्ध, परिशुद्ध, मनःशुद्ध, अंतःशुद्ध, अंतःशुचि, निर्मल, पापरहित-शून्य-हीन, निष्पाप, साधु.

2 *hallowed.* पवित्र, सोवळा, पवित्रीकृत.

A h. spot or place. पुण्यक्षेत्र*n.* पुण्यतीर्थ*n.* पुण्यभूमि*f.* पुण्यस्थान*n.* देवस्थल*n.* देवस्थान*n.* देवद्वार*n.* क्षेत्र*n.*

H. time or season. पुण्यकाल*m.* पुण्यावसर*m.*

HOLY-DAY, *n. religious festival.* सण*m.* सणवार*m.* सणाचा दिवस*m.* पर्व*n.* पर्वणी*f.* पर्वदिवस*m.* पर्वदिन*n.* सणसुदी*f.* सणसुदीस*m.* सणसूद*f.* मोठादिवस*m.* देवतवार *or* देउतवार*m.* उत्साह*m.* उत्सव*m.* उत्साव*m.* सोहळा*m.* पुण्यदिन*m.n.* उत्साहदिवस*m.* उत्साहदिन*m.n.* पुण्याह*m.n.*

Present made on a h. सण*m.*

Victuals given (to retainers, &c.) on a h. सण*m.*

To keep h. सण*m.* करणें.

Certain of the *Holydays, Saints' days, Festivals, &c.* are अदुखःनवमी *or* अयोनवमी, अविधवानवमी, अहेवनवमी, अक्षय्यतृतीया, ऋषिपंचमी, कपिलाषष्ठी, कराष्टमी, कालाष्टक, कालाष्टमी, कोजागर *or* कोजागरीपूर्णिमा, गजछाया, गुंढीपाडवा, गोकुलाष्टमी, गौरीतृतीया, घातचतुर्दशी, घाबाळचतुर्दशी, चंपाषष्ठी, चंपाष्टमी, चुडीपुनव, चौथभरणी, जन्माष्टमी, टवळी अमावास्या *or* अंवस, तुलसीविवाह, त्रिपुरीपुनव *or* पौर्णिमा, त्रिपुरोत्सव, दत्तात्रेयजयंती, दवणीपुनव *or* पौर्णिमा, दशरथललिता, दशाहरा, दसरा, दांडेपौर्णिमा, दिवई, दिवाळी, दिव्याची अमावास्या, धनतेरस, धर्मराजाची बीज, नरसिंहजयंती, नवरात्र, नवान्नपूर्णिमा *or* नव्याचीपुनव, नरकचतुर्दशी, नागदिवाळी, नागपंचमी, नारळीपौर्णिमा *or* पुनव, परिवर्त्तनी, पवित्रीपूर्णिमा, पिठोरी, पोवतीपूर्णिमा, पोळा, प्रबोधिनी, प्रबोधोत्सव, बहीणबीज *or* बहीणतीज, बेंदुर, भरणीचौथ (*or* चौथभरणी), भाऊबीज, भानुसप्तमी, मकरसंक्रमण *or* संक्रांति, मत्स्यजयंती, महानवमी, महाष्टमी, महाशिवरात्र *or* रात्रि, रथोत्सव, रंगपंचमी, रामजयंती, रामनवमी, ललितापंचमी, वत्सद्वादशी *or* वागबारस *or* वसुबारस, वडपुनव *or* वटपूर्णिमा, वसंतपंचमी, वांझीपूर्णिमा *or* पुनव, विजयादशमी, वैळअंवस, वैकुंठचतुर्दशी, शयनी, शारदीयनवरात्र, शिमगा, शिवरात्रि *or* रात्र, शिळासप्तमी, शीतळ शिमगा, सोमवती, हरितालिका, होळीपुनव.

2 *day of liberty.* सुटी*f.* सुटीचा दिवस*m.* खेळणी*f.* खेळणीचा दिवस*m.*

HOLY-WATER, *n.* गंगा*f.* गंगोदक*n.* तीर्थ*n.*

Vessel for h. गंगाजळी*f.* तीर्थगंडी *or* गिंडी*f.* तीर्थकुंडी*f.* तीर्थपात्री*f.* तीर्थोटी *or* तीर्थवटी*f.*

To make oath upon h. गंगाजळी*f.* घेणें-उचलणें.

HOMAGE, *n. obeisance, reverence, respect paid to one's lord.* उपासना*f.* सेवा*f.* मुजरा*m.* राजवंदन*n.* राजाभिवंदन*n.* प्रभुवंदन*n.* बादशाहीमुजरे*m.pl.*

H. of the heart and affections. भावभक्ति*f.*

HOME, *n. own house.* आपलें घर*n.* निजगृह*n.* निजधाम*n.* निजालय*m.n.* स्वगृह*n.*

At h. and abroad. घरींरानीं, घरींदारीं, जनींवनीं.

Sevice or employment at h. बैठा रोजगार*m.* बैठी चाकरी*f.*

To drive (by incantations) from house and h. उच्चाटन*n.* करणें *g. of o.*

To drive from house and h. वनवास*m.* आणणें *with* स *or* ला *of o.*

To keep at h. घर*n.* धरणें.

2 *own country.* आपला देश*m.* स्वदेश*m.*

Absent from h. प्रवासी, प्रोषित.

HOME, *a. domestic, not foreign.* घरचा, घरगुती, गृह्य, मुलकी *or* खी, देशी, देशीय.

HOME, HOMEWARDS, *adv. to own house, country, &c.* घरीं, घरास, घराकडे, आपल्या घरीं, &c. स्वगृहीं, गांवीं, गांवास &c. स्वदेशास, स्वग्रामास.

2 *close to one's own feelings, concerns, &c.* जिव्हारीं, जिव्हाळीं, आंगीं, हाडीं.

To bring h. into. आंगीं *or* आंगास लावणें, पदरीं घालणें *or* पदरी मापन. घालणें, लागू करणें, (*and,* To come or be brought h. to लागणें-पडणें-येणें-होणें.)

To come h. to.—a trouble or evil. आंगीं *or* आंगास येणें, जिव्हारीं लागणें, हाडीं घाव*m.* होणें-येणें-लागणें.

To be at h. in,—*to be conversant with.* परसांतील भाजी असणें *in. con.*

HOME-BIRD, *n. one fond of staying at home.* घरकोंबडा*m.* कूपमंडूक*m.*

HOME-BRED, HOME-RAISED, HOME-MADE, &c. *a.* घरगुती, घराऊ, घरघराऊ, घरचा, पाळींव, घरगोसा, गांवठी, मुलकी *or* खी.

HOMELINESS, *n.* v. A. 1. गांवरानीपणा*m.* &c. साधेपणा*m.* असभ्यता*f.*

HOMELY, *a. not fine or elegant.* गांवरानी, गांवठी, कुणबाऊ, कुणबीवजा, साधा, असभ्य, धडवती, धडवतीचा, ग्राम्य, निर्वाहाचा.

2 (of features) v. PLAIN. साधारणरूपाचा, साध्यारूपाचा, दाहाजणासारखा.

HOMICIDE, *n.*—the act. खून*m.* नरहिंसा*f.* नरवध*m.*

2—the agent. नरहिंसक*c.* नरघ्न*c.* नरहंता*m.*

HOMOGENEITY, *n.* v. A. साजात्य*n.* साधर्म्य*n.* सावर्ण्य*n.* अनुगुण्य*n.* एकजातीयता*f.* सजातीयता*f.* &c.

HOMOGENEOUS, *a. of the same kind or nature.* एकजातीय, सजातीय, स्वजातीय, समजातीय, सधर्म, समधर्मक, एकधर्मक, सवर्ण, सविध, अनुगुण, निर्भेल.

HONE, *n.* •शीळ*f.*

HONEST, *a. true, sincere, honorable, guileless, &c.* खरा, सत्य, इमानी, इमानदार, इमानाचा, सात्विक, सत्वशील, सत्ववृत्ति, सत्यव्रत, सरळ *pop.* सरळ, ऋजु *pop.* उजु, प्रामाणिक *pop.* प्रमाणिक, निष्कपट, निष्कृत्रिम, अकृत्रिम, प्रांजल *or* निष्प्रांजल, अकपट, भावार्थी, निष्प्रपंच, रहारास्त, साळढाळ, साळसूद *or* ध, साळा भोळा.

2 *just in dealings, upright,* v. FAIR. नेकीचा, सचोटीचा, साखीचा, प्रामाणिक *pop.* प्रमाणिक, भला, खरे व्यवहाराचा, अकूटव्यवहार.

3—an employment, profits, &c. हलाल, हलालाचा, सत्य, साधु, सत् in comp.

Honestly, *adv.* v. A. 1. खराईने, खरेपणाने, इमानाने, &c.

2 प्रमाणिकपणाने, सचोटीने, नेकीने, &c.

Honesty, *n.* v. A. 1. खराई *f.* खरेपणा *m.* सत्य *n.* इमान *n.* इमानदारी *f.* प्रमाणिकपणा *m.* सारल्य *n.* सत्ववृत्ति *f.* सालसाई *f.* सालशी *f.* भावार्थ *m.* निष्कापट्य *n.* परमार्थबुद्धि *f.*

2 सचोटी *or* सचवटी *f.* नेक *f.* नेत *f.* साख *f.* प्रमाणिकपणा *m.* प्रामाणिकत्व *n.*

H. is the best policy. अति शाहणा याचा वैल रिकामा, भोळा भाव सिद्धीस जाव.

Honey, *n.* मधु *n.* *pop.* मध *m.f.* माक्षिक *n.* क्षौद्र *n.*

Rivers of h. मधुकुल्या *f.pl.*

Honied words and killing deeds. हातावर साखर आणि मानेवर कातर, गोड बोलणें आणि साल सोलणें.

Honey-comb, *n.* पोळा *m.* पोळें *n.* पोळ *n.* *dim.* पोळी *f.* मधुशिसा *m.* चरवी *f.* मधुकोश *m.* Some kinds or forms of h. are काळ्यापोळें *n.* (the cells environing a stick), काळवेंं *n.* (a rich kind), कोंगें *n.* (long kind), सातेरें *n.* (it has seven cells), मुरकुंवें *n.* (made by the मुरकुटी माशी), पोयें *or* पोवें *n.*

Division of the h. which contains the honey. कांदा *m.*

Division of the h. containing the bees or their young. पाकडी *or* पैकडी *f.*

Honey-mouthed, Honey-tongued, *a.* गोडबोल्या, मधुरभाषी, प्रियवादी, प्रियंवद.

Honeyed, *a.* मधाचा, मधुमय.

Honor, *n.* *dignity, greatness, rank, &c.* थोरपणा *m.* मोठेपणा *m.* थोरवी *f.* थोरी *f.* मातबरी *f.* प्रतिष्ठा *f.* गौरव *n.*

2 *credit, character, name,* v. Reputation. आबरू *f.* इजत *f.* नाव *n.* नामोशा *m.* हुरमत *f.* पाणी *n.*

To become bound in h. इरेस पडणें.

To keep one's h. पागोटें *n.* *or* पागोट्याचे पेच *m.pl.* संभाळणें.

To lose one's h. नाक *n.* गमावणें, पाणी *n.* जाणें *g. of s.*

To stain the h. of. पागोटें *n.* खालीं करणें.

To take concern for the h. of. अभिमान *m.* धरणें *g. of o.*

3 *nobleness or grandeur of mind; sense of h. &c.* मनाचा थोरपणा *m.* प्रशस्तपणा *m.* सत्ववृत्ति *f.* सत्वासक्ति *f.* सत्वशीलता *f.* अभिमान *m.* *v.* बाळग–भोग–धर–मान, लाज *f.* *v.* राख, खंत *f.*

To be jealous or watchful of one's h. सत्वास जागणें.

4—as rendered or paid; *reverence,* v. Respect. मान *m.* सन्मान *m.* सत्कार *m.* मान्यता *f.* आदर *m.* गौरव *n.* संभ्रम *m.* स्फीति *f.*

Honors, v. Civilities. आदर उपचार *m.pl.* आदरमान *m.* आदरसत्कार *m.* मानसन्मान *m.*

Chief honors (as paid at assemblies). अग्रपूजा *f.*

5 *credit, eclat, lustre,* v. Glory. वोज *m.* यश *n.* नावरूप *n.* झील *f.* शिकल *f.* रया *f.*

To Honor, *v. a. reverence, glorify, magnify, &c.* थोर जाणणें–समजणें, गौरवणें, भजणें, उपासणें, मान *m.*–मर्यादा *f.* राखणें–ठेवणें.

2 *dignify, ennoble, &c.* v. To Exalt. मोठेपणा *m.*–&c. देणें, मोठा–&c. करणें.

3 (a bill, &c.). सकारणें, आदर *m.* करणें *g. of o.*

4 *receive or treat with honor.* सत्कारणें, सन्मानणें, आदरणें, गौरवणें, मान *m.*–सन्मान *m.*–आदर *m.*–सत्कार *m.*–गौरव *m.n.*–&c. करणें *g. of o.* ताजीम *f.* देणें.

To h. by investing with robes, &c. तसरीफ *f.* करणें *g. of o.* तसरीफ *f.* देणें.

Honorable, *a. worthy of honor, illustrious, noble, &c.* आबरूचा, इजतीचा, प्रतिष्ठेचा, मान्य, हुरमतीचा, हुरमती, हुरमतदार, नामदार, नेकनामदार, माननीय, आदरणीय, उपास्य, संभावनीय, संभावित, मातबर, प्रतिष्ठित, शिष्ट, गुरू, गरिष्ठ, यशस्वी.

2 *noble of mind, actuated by principles of honor, &c.* मनाचा थोर–प्रशस्त–उदार–&c. थोरमनाचा, सत्ववृत्तीचा, सत्ववृत्ति, सत्वशील, सत्वसंपन्न, सात्विक, सत्वस्थ, उदारचेता, उदारमनस्क, महामना, महामनस्क.

3 *bearing or bringing honor, creditable.* आब्रूचा, प्रतिष्ठेचा, यशस्कर, प्रतिष्ठित, कीर्तिप्रद–दायक, मानप्रद, मानद, हलाल.

4 *proper, right, honest,* v. Just, Fair. प्रामाणिक *pop.* प्रमाणिक, यथायोग्य, यथान्याय, नेकीचा, नेतीचा.

Honorableness, *n.* v. A. 1 मानमान्यता *f.* मान्यता *f.* इजत *f.* हुरमत *f.* गौरव *n.* मातबरी *f.* शिष्टाइकी *f.* शिष्टाई *f.* वकर *m.*

2 मनाचा थोरपणा *m.*–प्रशस्तपणा *m.*–&c. सत्व *n.* सत्य *n.* सत्वशीलता *f.* सत्ववृत्ति *f.* सत्वासक्ति *f.* लाज *f.* *v.* राख.

4 प्रमाणिकपणा *m.* नेक *f.* नेत *f.* प्रामाणिकत्व *n.*

Honorably, *adv.* v. A. 2. थोरमनाने, मनाच्या थोरपणाने, सत्वासक्तिपूर्वक.

I *with token's of honor.* आदराने, सन्मानाने, सन्मान करून, सन्मानपूर्वक, आदरपूर्वक.

II *reputably.* आब्रूने, आब्रू राखून.

Honorary, *a. conferring, &c. honor.* आब्रूचा, प्रतिष्ठेचा, प्रतिष्ठासूचक, यशस्कर.

Honored, *p.* v. V. 1. भजलेला, उपासलेला, &c. उपासित.

3 सकारलेला, &c. आदृत.

To be h. पटणें.

4 आदरलेला, &c. सत्कारित, सम्मानित, सन्मानित, सन्मानी, मानित, सत्कृत, आदृत, प्रतिष्ठित, संभ्रमी.

Honorer, *n.* Honoring, *p. a.* v. V. 1. भजणारा, &c. उपासक, उपासनाकर्ता–&c.

2 मोठेपणा देणारा, &c. मानद, मानप्रद.

4 सत्कारणारा, &c. सत्कार–सन्मान–&c. करणारा–कर्ता.

Honoring, *n.* v. V. 1.—*act.* उपासणें *n.* &c. भक्ति *f.* उपासना *f.*

3 सकारणें *n.* सकार *m.* आदरण *n.*

4 सत्कारणें *n.* आदरणें *n.* &c. आदरण *n.* सम्मानन *n.* संभ्रम *m.* सत्क्रिया *f.*

Hood, *n.* *covering of the head.* टोपी *f.* घुंगट *n.*

2 (of a snake). फडा *f.* फडी *f.* फण *m.f n* फणा *f.*

3—as used in comp. denoting, state, quality, &c. पणा *m.* पण *n.* ता *f.* त्व *n.* &c.

Hooded, *a. of a hooded or curved head,*—nails, ladles, &c. नागफणी, अंकडेदार.

To Hoodwink, *v. a. blind by covering the eyes.* डोळ्यांला पाटा *m.*–पडदा *m.* बांधणें, डोळे *m. pl.* बांधणें, अंधारी *f.*–पटल *n.* घालणें.

2 fig. See To Blind.

Hoof, *n.* *horny cover of a beast's foot.* खुर *pop.* खूर *m.* क्षुर *m.* शफ *n.*

To be born with two hoofs (or legs) white—a calf or colt. दोहोखुरीं (*or* दोहो पायांनी) उतरणें.

To be born with the four hoofs (or legs) white—a calf or colt. चौखुरीं (*or* चहुं पायांनी) उतरणें, चौखुरणें.

To shew the cloven h. गुण *m.* दाखवणें *or* गुणावर येणें, गुण *m. pl.* उघळणें *g. of s.* आपल्या ढंगावर येणें, वायद्यावर येणें *or* सरणें.

2 (esp. of a horse or ass). सुंबm.
Paring of the h. सुंबनराशीf.
Thin and delicate h. नाजर सुंबm.—Delicate-hoofed. नाजरसुंब्या.

Hook, *n curved end* अंकडाm. अंकडीf. केलn.
By h. or by crook; *by some means or other.* अळेंबळें, कसेंतरीं, जसातसा, जसेंतसें करून, जेमतेम, युक्ती प्रयुक्तीनें.
2 (of a staple). कडीf.
H. and staple. कडी कोयंडाm
H. and eye फासाm.
That has a h. and eye. फासेदार, सफाशी.
3—for fish. गळm. गरीf.
4 (of devotees). *swinging hook.* गळm.

To Hook, *v a. fasten with or to a h* अंकड्यांत अडकवणें, अंकड्यास अडकवणें.
2 *catch with a h.* गळानें धरणें.

Hook-nosed, *a.* गरूडनाक्या, गरूडनासिक, शुकनासिक.

Hooked. See Crooked.

Hoop, *n. band of wood or metal.* गाडाm. आटाm. विडीf.
2 (as of a sieve, tambourine, &c). कडेंn.

Hooping-cough, *n.* डांग्या खोकलाm. सुसीf.

To Hoot, *v. n.*—the owl. घुंघूn. करणें, घुमणें, बोभाणें *or* बोंभावणें.
2 *halloo at or after.* हुर्यो हुर्यो *adv.*-हेडसफेडस *adv.* करणें.

To Hoot, *v. a. drive with shouts of contempt.* हुडकावणें, धुडकणें *or* धुडकावणें, धुडावणें, धुतकारणें, हडबडावणें, हडहडावणें, हिडसावणें *or* हेडसावणें, धिस पिटावणें, हुर्रf.-हुररेवडीf.-हुरलीf.-&c. करणें *g. of o.*

Hoot, Hooting, *n.* (of the owl). घुंघूn.
2 *hallooing at or after.* हुर्रf. हुररेवडीf. हुरवावडीf. हुरलीf. हडहडf. धिसf.

Hoot, *interj.* हत्त, हुडुत्त, हुर्रे.

To Hop, *v. n. leap on one leg.* एकापायानें-एकापायावर चालणें-जाणें-उडणें, लंगडीf. घालणें.
2 *skip lightly, bound, &c.* उडणें, उडत *or* उडतउडत जाणें-चालणें.

Hop, Hopping, *n.* v. V. 1.—*act.* एकापायाची उडीf. लंगडीf. क्षुतिf.

Hopabed, *n.*—the play. अकुटें दुकुटेंn.

Hope, *n.* आशाf. आसf. आस्थाf.
Frustration of h. आशाभंगn. नैराश्यn.
Renewal or revival of h. पुनराशाf.
Unreasonable h. दुराशाf. अत्याशाf.
To throw up h. v Courage. आशाf.-दमm. टाकणें-सोडणें.
Whilst there's life there's h. (*or* Dum spiro spero). श्वास तों आस.
2 *object of h.* आशाf. आशानिषयm.

To Hope, *v. n.* आशाf.-आस्थाf.-आसf. ठेवणें-धरणें-बाळगणें-राखणें, अपेक्षाf. करणें, आशावणें, आसावणें.

Hopeful, *a. full of hope.* आशावान्, आशान्वित, आशाविष्ट, आशाबद्ध, आशायुक्त, आस्थाखोर, आस्थापूर्वक, आस्थापुरस्सर, साश, उमेदवार.
2 *giving h. promising.* व्हायासारखा, सफल व्हायासारखा, सिद्धीस-जायासारखा, होतकर, होतकरू, फलोदर्क.

Hopefully, *adv.* v.A. आस्थेनें, &c. आस्थापूर्वक, आस्थापुरस्सर.

Hopefulness, *n.* v.A. 1. आस्थाf. उमेदवारीf. उमेदf. आशाविष्टताf.
2 व्हायासारखेपणाm. होतकरपणाm.

Hopeless, *a. wanting hope* v. Despondent. निराश, आशाहीन-रहित-&c. आसतुटा, हताश, भग्नाश, नष्टाश.
2 *giving no hope* v. Desperate. निरूपाय, उपायहीन, निराशेचा.

Hopelessness, *a.* v.A. 1. निराशाf. नैराश्यn. आशाराहित्यn.
2 निरूपायताf. उपायराहित्यn.

Hopper, *n.* (of a mill). वैरणेंn.

Hoppers, Hopscotch, *n.*—the play. लंगडशाई *or* लंगडशादीf. लंगडीf.

Horal, Horary, *a. relating to an hour or the hours.* होरासंबंधी, होराविषयक, होरेय.

Horizon, *n.*—rational or real. क्षितिजn. अंबरांतm. दिगंतm. आकाशकक्षाf.
2—sensible or visible. काळी धारf. धारf. बांदरीf. दृष्टिमर्यादाf. चक्रवालn. मंडलn. उदयाचलm. अस्ताचलm.
Glow of the h. दिग्दाहm.

Horizontal, *a. parallel to the h.* काळे धारेबरोबर, क्षितिजैकसूत्र, क्षितिजसमसूत्र.

Horn, *n.* शिंगn. शृंगn. विषाणn.
Bow of h. शार्ङ्गn.
Cord attached to a h. शिंगोटीf.
Flattish h. पनाडेंn.
Of back turned horns. हुंडा *or* होंडा.
Horn for holding powder. शिंगडाm.
Of long or large horns. शिंगाळ *or* ळ्या *or* ळू, शिंगाडा *or* ड्या.
The horns—collectively. शिंगाडाm.
To draw in one's horns. कानm. *pl.* पाडणें, नाकn. गुंडाळणें.
To strike with the horns. शिंगटणें *or* शिंगाटणें.
2 (of the moon). शृंगn.
3—instr. of music. शिंगn. शृंगn. The most common are करणाm. (Blower of it करणेकरी), तुतारीf. (Blower of it तुतारजी, तुताऱ्या), बांकाm. *dim.* बांकीf. (Blower of it बांकेकरी), शिंगn. (Blower of it शिंगाड्या शिंगकरी), मोरशिंग, रणशिंग.

Horned, *a. having horns.* शिंगाचा, शृंगी, शृंगयुक्त, शृंगविशिष्ट.
H. beast,—compreh. शिंगn. शिंगोटीf.
Fee on the purchase of a h. beast. शिंगोटीf.
2 *of sprouted or shotten horns.* शिंगाळू.

Hornet, *n.* गाधीलf.? गाधील माशीf.?

Horny, *a. made of horn.* शिंगाचा, शृंगमय, शृंगनिर्मित, शार्ङ्ग.

Horologe, *n. chronometer.* कालमानयंत्रn.

Horometry, *n. art of measuring time.* कालमितिf. कालमानn.

Horoscope, *n. scheme of the signs of the zodiac at a birth.* जन्म कुंडलीf. जन्मलग्नकुंडलीf. ग्रहकुंडलीf.
Appeasement of a boding h. जननशांतिf.
Determination from the h. of the fortunes of a person. जातकn
Disagreement or enmity of the h. (of two parties). गण वैरn.
Diversity of h. गण मध्यn.
Identity or amity of h. (of two parties). गण मैत्रीf. गणैक्यn. ग्रहमैत्रीf. वश्यn. राशिघटितn. घटितn.
The paper on which are recorded the particulars of a h. जन्मपत्रn. जन्मपत्रीf. जन्मपत्रिका.

Horrible, Horrid, *a.* v. Fearful. घोर, अघोर, अकटोविकट, अकराळ विकराळ, भयंकर, भयानक, भयजनक.

Horribleness, Horridness, *n.* v. A. घोरपणाm. &c. भयानकत्वn.

Horrific. See Horrible.

Horripilation, *n. erection of the hairs of the body.* कांटेm. *pl.* रोमांचm. लोमांचm.

From joy. रोमहर्षm. लोमहर्षm. पुलकm.
From fear. थरकांटाm. v. उड.
That is under h. रोमांचित, पुलकित.
HORROR, n. v. FRIGHT. महाभयn. अतिभयn.
Horrors. शिसारी f.
HORSE, n. घोडाm. (डाm. डीf. डेंn.) वारूm. अश्वm. वाजीm. तुरंगm तुरंगमm. घोटकm. नरm. सैंधवm. हयm.—in contempt, &c. and answering to *rip, jade, hack, ganan.* घोडकटn. घोडकेंn. पंचकल्याण *or* णी घोडेंn. हरळीप्रसादm.—in endearment or admiration. गाजीमर्दm. घोडपुत्रm.
The colors of the *Horse* are, करडा iron grey. गांगा white with reddish patches. चितोडा roan. तांबडा वोर chesnut. तेल्यावोर bay. निळा white. सारंगा dark bay.
The paces are, चवडचालf. चौकचाल, टांकणचाल, तुरकीचाल, दवडचाल, दुडकी *or* दुडकीचाल, धावरीचाल, भरधावचाल, सात्रकचाल, रहिवाळचाल, कौकरचाल, वाजीचाल, हदडूकचाल.
Some of the faults or blemishes are, असनकुडा, उतरंड, खुंटडपट *or* उपाड, गोम, दलभंजन, वाशिंग, सर्पीण, हरदावळ.
Some of the auspicious marks are. खुंटेगाड, गंगापाट, देवमणि (*pop.* देवमण) पंचकल्याण, पद्म, रणशूर, शामकर्ण.
Some of the diseases are, वरसात *or* वरसाती, भेंडी, मुंगा, भसुदाळ.
Arab h. ताजी *or* तेजीm.
Bedding of a h. शेजf.—To lie down on it. शेजेस जाणें.
Body-cloth of a h. झूलf. भुरकाm. भुरकीf.
Connoisseur or knowing one in horses. अश्वपरीक्षक.
Furniture of a h. तंगतोबराm.
Grazing of horses. घोडेखादf.
Head-bands of a h. (of tape or cotton rope). पुंजीf.
Head-ropes of a h. आघाडीf. दवासनn.
Head-and heel-ropes of a h. आघाडी पिछाडीf.
Heel-ropes of a h. पिछाडीf.
Heel-leather of h. मुजामाm.
Hirer out of horses. घोडेखोत.
H. having the five auspicious marks. पंचकल्याणी घोडाm.
Leading rope of a h. वागदोरm. वागf.
Leavings in the nose bag of h. उरदाणाm.
Line of horses picketed. घोडवळf. तवेला *or* तवेलाm.
Lip-rope of a h. (used in grooming &c.). हींटाळी *or* ओंठाळीf. पुजमालm.
Nose-bag of a h. तोबराm.
Ornaments for the head of a h. कंडा पट्टाm.
Pace of a h. चालf. गतिf. धाराf.
Plume for the head of a h. हुम्माm
Riding h. बसता घोडाm. पाठाळn. पाठवळm.
Sacrifice of a h. अश्वमेधm.
Small or undersigned h. आडघोडाm.
Stroke from the fore foot of h. टापf.
Tail of a h. दांडीf.
Tying the fore legs of a h. उचकलाm. कळवाm.
To become mature (i. e. of five year's age).—a h. पंजारणें.
To sieze and twist round the upper lip of a h. मुंगाm. धरणें.
Look not a gift-h. in the mouth. धर्माची गाइ दांत कांगे नाहीं.
When the h. is stolen shut the stable-door. बैल गेला (थंडीने मेला) आणि झोंपा केला.

2 *stand, frame, &c.* घोडाm. घडींचीf.
3 *cavalry.* घोडदळn. अश्वभारm. तुरंगभारm.
Body of h. under one commander. पतकn. पागाf.—Commander of it. पतक्या, पाग्या.—Writer attached पागनीसm.
H. of the king or state. हुजूरपागाf. खासपागाf.
HORSE-BACK, n. on horse-b. घोड्यावर.
Seat on h. मांडीf. *or* मांडf. v. साध, आसनn.
That is mounted on h. सवार *or* स्वार, अश्वारूढ, अश्वारोह.
HORSE-BOY, n. घोडक्या *or* घोडका, महार पोरगा.
HORSE-BREAKER, n. चाबुकस्वार, अश्वशिक्षक.
HORSE-BREAKING, n. चाबुकस्वारीf. अश्वशिक्षाf.
HORSE-CLOTH, n. झूलf.
HORSE-DOCTOR, n. साळोत्तरी *or* शाळोत्री, जाणता, अश्ववैद्य, अश्वचिकित्सक, अश्वपरीक्षक.
HORSE-DUNG, n. लीदf.
Heap or hill of h. लिदाडn.
HORSE-FLY, n. घोडमाशीf.
HORSE-GLOVE, HORSE-RUBBER, n. हातळेंn. हातणीf. हात्याm.
HORSE-HAIR, n. घोडकेसm. अश्वलोमाm.
HORSE-KEEPER, n. v. GROOM. घोडक्या *or* घोडका.
HORSE-LAUGH, n. *loud boisterous laugh.* मोठें हासणेंn. महाहासm. अतिहासm. अट्टहासm.
HORSE-MAN, n. *rider.* सवार *or* स्वार, स्वारी, घोडेस्वार, घोड्याचा, सादी, अश्वसादी, तुरंगसादी, तुरंगी, अश्ववार.
2 *one skilled in riding.* मांडसाधलेला, मांडजमलेला, चढाईत, अश्वारोहकुशल.
3 *horse-soldier.* सवार, तुर्कसवारm. राऊत.
HORSE-MANSHIP, n. सवारकीf सवारीf. अश्वारोहविद्याf
HORSE-MUSKETEER, n. करोल *or* करवलm.
HORSE-MUSKETEERING, n. करोली *or* करवलीf.
HORSE-PLAY, n. v. ROMPS. धांगडधिंगाm. धावडधिंगाm, धिंगामस्तीf. खरमस्तीf. धुमडf. धुमाळीf. धुरदळ्याf. *pl.* v. घाल.
HORSE-RACE, n. घोडदौडf.
HORSE-RADISH, n. *the hyperanthera morunga.* शेगवाm. शेगटm. शोभांजनm.
Decoction of the pods or leaves of h. शेगटवणीn. शेकटवणीn.
HORSE-SHOE, n. नालm.
Nail of h. नालमेखf. मेखf.
Set of horse shoes. नालडवाm.
HORSE-SHOER, n. नालबंद.
HORSE-SHOEING, n. नालबंदीf.
H. on the four feet. चौबंदीf.
H. on two feet. दुबंदीf.
Price of h. नालबंदीf.
To perform h. नालm.*pl.* बांधणें (घोड्याला).
To perform half h. *open shoes.* खोल बंदीf. करणें.
HORSE-SOLDIER, n. सवार, तुर्कसवार, राऊत.
H. who provides his own horse. शिलेदार.
H. equipped by his employer. बारगीर.
HORSE-STALL, n. ठाण *or* ठाणेंn.
HORSE-WAY, n. घोडेवाटf.
HORSE-WHIP, n. चाबूकm.
To HORSE-WHIP, v. a. चाबूकm.*pl.* लगावणें-मारणें-हाणें, चाबुकाचा मारm. देणें.

HORTATIVE, HORTATORY, *a. giving advice.* उपदेशक, बुद्धिवादक, बुद्धिप्रद.

HORTICULTURAL, *a.* v. N. बागकामाचा, बागकामाविषयींचा.

HORTICULTURE, *n. cultivation of a garden.* बागकामn. बागाईतकामn. बागाईतn. उद्यानकर्मn. उद्यानविद्याf.

HORTICULTURIST, *n.* बागकाम करणारा-जाणणारा, बागाइत्या, उद्यानकर्मवेत्ता

HOSE, HOSIERY. See STOCKINGS.

HOSPITABLE, *a. given to hospitality.* अतिथिपूजक, अतिथिसत्कारी, अतिथिप्रिय, अतिथिवत्सल, आतिथेय, आतिथ्युत्सुक, आतिथ्यतत्पर, आतिथ्यासक्त.

2 *relating to hospitality.* पाहुणचाराचा, अतिथिपूजनाचा, आतिथ्याचा, &c. अतिथिपूजनविषयक-संबंधी.

HOSPITABLENESS, *n.* v. A. 1. अतिथिप्रीतिf. अतिथिवात्सल्यn. आतिथ्यासक्तिf.

HOSPITABLY, *adv.* v. A. 1. पाहुणचार करून, आगतस्वागत करून, आतिथ्यपूर्वक.

HOSPITAL, *n. building for the sick.* रोगिशाला f. रोग्याश्रयm. रोग्यालयm.n. विमारखानाm. इस्पितालf. corrupted from the English is common.

2 *place of refreshment for paupers or wayfarers.* धर्मपोईf. पोईf.

HOSPITALITY, *n. entertainment of strangers.* पाहुणचारm. आगतस्वागतn. अतिथिपूजनn. आतिथ्यn. आतिथेयn. आदर आतिथ्यn. आतिथ्यादरm. अतिथिसेवाf. अतिथिसत्कारm. मेजबानकीf. मेजबानीf. बरदारतf.v. कर, राख, मनुष्ययज्ञm.

HOST, *n. entertainer.* यजमान, मेजबान, आतिथ्यकारी-कर्ता, आतिथ्यस्वामी, आतिथेय.

2 *forces,* v. ARMY. सैन्यदलn. चक्रn. सेनाभारm. दलभारm.

3 *great number,* v. MULTITUDE. झुंडf. चुबकाm. चुंगf. चुंबf. राष्ट्रn. वृंदn. चक्रn.

4—as a term of praise for an eminent person. कोटिf. प्रकरणn. वृंदn. एकांगवीरm. एकांड्याm. प्रस्थn. प्रस्थानn.

HOSTAGE, *n. person delivered as a pledge.* ओलf. शरीरबंधकm.

To give as a h. ओलीस ठेवणें.

HOSTESS, *n.* यजमानीणf. आतिथ्यकारिणीf. घरभनीणf.

HOSTILE, *a.* v. ADVERSE. वैरी, द्वेषी, शत्रुभावाचा, शत्रुपणाचा, दुश्मनगिरीचा, प्रतिकूल, विपक्षी, प्रतिपक्षी, शात्रवीय

HOSTILELY, *adv.* v. A. शत्रुपणाने, शत्रुभावाने, वैरभावाने, शत्रुत्वपूर्वक.

HOSTILITY, *n.* v. A. *and* ENMITY. शत्रुभावm. वैरn. दुश्मनगिरीf. दुश्मनीf. प्रातिकूल्यn.

Hostilities. See WAR.

HOSTLER. See GROOM.

HOT, *a.*—objects, gener. ऊन, ऊन्ह, उष्ण, गरम.

Boiling h. Burning h. Scalding h. &c. उनून *or* उन्हून, कढत जळत, जळजळीत, कडकडीत, धगधगीत, सणसणीत, जळफळीत, रसरसीत, लसलसीत, गरमागरम, सद्यस्तप्त.

Red h. अग्निवर्ण.

To be h. and sweltering. उकडणें, उबावणें, उबगणें, उवणें, उगडगणें (All *impersonal*).

It is glowing h. ऊन लाही करतें, रणरणतें, सणसणतें, रणरण-सणसण *adv.* करतें.

2—weather. रणरणीत, सणसणीत.

3 v. PASSIONATE. खपती, उष्ण, आग्या, तपीळ, गरम, तलक, जहाल *or* झाल.

4 *ardent, vehement.* तलखल्या, तलख, तिखट, तीक्ष्ण, तीव्र, प्रखर, जहाल *or* झाल, आवेशी.

5 *piquant, biting, &c* v. ACRID, PUNGENT. तिखट, तलख, खवरा, खंविरडा, खरमरीत, जळजळीत, झणझणीत, सणसणीत, भगभगीत, कडक, तीक्ष्ण, तीव्र, तिक्त, उष्णवीर्य, प्रखर.

6—battle, fighting; *furious, vehement.* तुंबळ, दारूण, घोरांदर, निर्दाण, घनघोर *or* घनाघोर कट्टा.

HOT-BED, *n. bed for ripening fruits, &c.* भट्टीf. अट्टीf.

HOT-BRAINED, HOT-HEADED, *a.* v. MADCAP. साहसी, साहसिक, दुःसाहसिक दुःसाहसी.

HOTCH POTCH, *n.* v. MEDLEY. खिचडीf. घेउगुजरीf. गोतांबोलf.

H. of many kinds of grain boiled. चित्रान्नn.

HOTLY. See VEHEMENTLY.

HOUND, *n.* शिकारी कुत्रेंn.

HOUR, *n.* (of 60 minutes). तासm. होराf. m.

2 (of 24 minutes). घटकाf. घडीf. घटिकाf. घटीf. नाडीf.

An h. or so. घडीएक.

At all hours. वेळ अवेळ.

Auspicious, &c. h. सुमुहूर्त्तm.

Every h. (or moment). घडीघडी, घडोघडी, हरघडी, हरवखत.

The golden h. सोन्याची घटकाf. अमृतवेळf. सोनवेळf.

H.-cup. घटकाf.

H.-plate, v. GONG. घंटाf. घटीf. घड्याळn. तासm.

Whose h. is come. प्राप्त काल.

The h. is full; *the time is up, out, &c.* घटका भरली.

HOUR-GLASS, *n.* डमरू यंत्रn. घड्याळn.

HOURLY, *a.* हरघडीचा, घडीघडीचा, घडोघडीचा.

HOURLY, *adv.* हरघडी, घडीघडी.

HOUSE, *n.* घरn. गृहn. मकाण *or* न, महालm. मंदिरn. भवनn. आलयm.n. गेहn. शाला *pop.* शाळf. धामn. सदनn. सद्मn. अगारn.—in contempt or disparagement, answering to *hovel, hut, anchoret's cell, shed, cell, hole, &c.* तिवांशी घरn. तिवांशी खोपटn. मठीf. पर्णकुटीf. पर्णशालाf. उन्हाळ सावलीf.

N. B. For the houses of Europeans बंगला is commonly used, but among themselves the Maráthás apply this word to a summer or pleasure house.

At, in, to, &c. every h. घरोघर.

Born in one's h.—a slave. खानाजाद.

Central portion of a h. माजघरm.n. मधलेंघरn. मधघरn. मध्यगृहn.

Ceremony of occupying a new h. घरभरणीf. घररिघणी *or* घररिघवणीf. गृहप्रवेशm. वास्तु प्रवेशm.

Ceremonies in purification of a h. गृहशुद्धिf. वास्तुशांति.

First entrance, by a wife, of the h. of husband. घरभरणीf. घररिघणी *or* घररिघवणीf. गृहप्रवेशm.

H. having flat roof of earth. धार्वेंn.

Inner apartments of a h. अंतःपुरn. अंतर्गृहn.

Large and stately h. *mansion h.* वाडाm. हवेलीf.

Master of the h. घरकरीm. घरभनीm.

Mistress of the h. घरकरीणf. घरभनीणf. घरचारिणीf. घरणf.

Open h. *hospitable mansion.* धर्मपुरीf. देवपुरीf.

Person taking care of a h. घरराख्या, घरासराखण.

Pleasure h. Summer h. बंगलाm.

Register of the houses (of a town or village). घरटीपf. घरगणतीf. खाने सुमारीf.

Shutting up of a h. or houses. दारफळणी *f.*

Site of a h. गृहभूमि *f.*

Site of a h. (esp. of a ruined h.) घरठण *or* घरठाण *n.* घरठा *m.* घरवंद *m.*

Thatching a h. घरशाकारणी *f.* घरशिवणी *f.*

To ransack the houses. घरडोळ *f.* घेणें.

To roof in a h. घर *n.* नेसवणें

To set out or to furnish a h. घर *n.* मांडणें.

To set up or keep h. घर *n.* करणें, संसार *m.*–प्रपंच *m* -&c. करणें -पाहणें.

To take the run of (go over all) the houses. घरटीप *f.* घेणें-काढणें.

To turn the h. out of window घर *n.* डोईवर घेणें.

You may judge of the h from the yard. घराची भोज आंगण सांगतें.

2 *firm, &c.* v. Company. घर *n.*

3 *race, lineage,* v Family. घर *n.* घराणा *m.* घराणें *n.*

To House, *v. a. shelter.* राहायास जागा *f.*-घर *n.*–ठिकाण *n.* &c. देणें, आस्रा *m.*-आश्रय *m.* देणें

2 *put under cover.* घरांत ठेवणें-राखणें, निगळत्यास ठेवणें, गृहस्थित करणें.

To House, *v. n. take shelter.* आस्रा *m.*–आश्रय *m.* करणें, राहणें.

House-bird, *n. person who stops always in the house.* घरकोंवडा, घरकुवडा, घरकुबा, घरकुंडा, गेहेमेही.

House-breaker, *n.* घरफोड्या, भिंतफोड्या, गृहभेदक, संधिभेत्ता, संधिचोर.

House-breaking, *n.* घरफोडणें *n.* भिंत फोडणें *n.* संधिचौर्य *n.*

House-hero, House-hector, *n. person valiant among the women and children at home.* गोष्टिशूर, घरगोहो, गेहेशूर, गेहनदी.

House-hold, *n.* v. Family. घरदार *n.* घर *n.* कुटुंब *n.*

H.–expenses or consumption. घरखर्च *m.*

H. deity. घरचा देव *m.* कुलस्वामी *m.* कुलदेवता *f.* आराध्यदेवता *f.* आराध्यदैवत *n.* Room appropriated for it. देवखोली *f.* देवघर *n.* देव्हार घर *n.*

Of or belonging to h. घरचा, घराऊ *or* घरघराऊ, घरगुती, अंतरींचा, अंतरंग, अंतरंगींचा.

Quota (of a collection, &c.) due from each h. घरटी *f.*

To invite (to entertainment) a whole h. चुलीस अक्षन *f.* लावणें.

2 *domestic management or economy.* घरसंजोग *m.* घरसंजोगणी *f.* घरजोगावणी *f.* घरजुगूत *f.* घरदार *n.*

H.-affairs. गृहकार्य *n* गृहव्यापार *m.*

H.-jobs or work (viz. sweeping, cow-smearing, scouring, bringing water, cooking, &c.). घरखटला *m. or* लें *n.* घरकाम *n.* गृहकर्म *n.* गृहकृत्य *n.* घरधंदा *m.* केरपाणी *n.* केरपोतेरें *n.* झेणपोतेरें *n.* झेणकुंडा *m.* ओढा *m. v.* ओढ, वावर *m.* सम्मार्जन *n.* सडासंमार्जन *n.*

To do the h. jobs. केरवारा *m.* करणें.

House-holder, House-keeper, *n.* घरवारी, कुटुंबी, खटलेवाईक-खटलेकरी, घरंदाज, गृहस्थ, घरवासी, घरवाला, गृहस्थाश्रमी, गार्हस्थ्याश्रमी.

House-keeping, *n.* घर करणें *n.* घरचार *m.* घरदार *n.* संसार *m.* गृहस्थ, धर्म *m.*

House-maid, *n.* घरकामी *f.* घरांतील कामकरीण *f.* घरखपी *f.*

House-rent, *n.* घरभाडें *n.*

House-room, *n.* घरांत राहायाला जागा *f.*

House-servant, Houseboy, *n.* घरकाम्या, घरखप्या.

House-stock, House-store, *n.* घरवेगमी *f.* घरवेजमी *f.*

House-tax, *n.* घरदेणें *n.* घरपट्टी *f.* घरटका *or* घरटक्का *m.* घरसारा *m.* घरवण *f.* उंबरसारा *m.*

House-top, *n.* माळवद *n.* धाबें *n.*

Chunamed terrace on a h. गच्ची *f.* अटाली *f.*

House-warming, *n. feast on entering a new house.* घरभरणी *f.* घररिघणी *or* घररिघवणी *f.* गृहप्रवेश *m.*

House-wife, *n. mistress of a house.* घरकरीण *f.* घरधनीण *f.* घरचारिणी *f*

Notable, thrifty, &c. h. सुगरीण *or* सुगरण *f.* अन्नपूर्णा *f.*

2—the case or bag. चंची *f.*

House-wifery, *n.* घरकाम *n.* घरधंदा *m.* घरखटला *m. or* लें *n.* गृहकर्म *n.* गृहकृत्य *n.*

Housing, *n. quantity of houses.* घरवंद *m.* घर *n.* उंबरा *m.* घरटा *m*

2 (of a saddle). गाशा *m.*

Hovel, *n.* v. Hut. खोपट *n. dim.* खोपटी *or* डी *f* कुटीर *n.*

To Hover, *v. n. hang over or around, move backwards and forwards.* पिरट्या *f.pl.* भोवंड्या *f.pl.*-गिरट्या *f pl.* &c घालणें-मारणें, *with* वर *or* भोवताला *of o.* भोवंडणें, भोवणें, तरंगणें, तरंगत, राहणें, घोंटाळणें, गुटमुळणें.

How, *adv. in what manner?* कसा, कसकसा, केंवीं.

2 *by what means?* कसा.

H. great? H large? केवढा.

H. many? H. much? किती, केवढा.

Howbeit, However, Howsoever, *adv. in whatsoever manner or degree.* कसाही, कितीही.

2 *nevertheless, yet, still.* परंतु, तरी, तत्रापि, तथापि, अथापि.

To Howl, *v. n.*—as a dog, &c. केंकणें, केंकटणें, केंकावणें, कोंकणें, कोंकलणें, रडणें, बेभाणें *or* बेंभावणें.

2 *cry in distress,* v. To Cry. हेल काढून-गळा काढून -&c. रडणें, आकांत *m.* करणें, आक्रंदणें, आकांतणें.

Howl, Howling, *n.* v. V. l. केंकणें *n.* &c. केकणी *f.* केकावणी *f.* &c.

2 गळा काढून रडणें *n.* & c. आकांत *m.* आक्रंदन *n.* आक्रोश *m.* घोर *or* एकच घोर *m.*

Howling, *a.*—wilderness. भणभणीत, घोर.

Hubble-bubble, *n. particular smoking apparatus.* गुडगुडी *or* गुरगुडी *f.*

Bubbling sound of a h. गुडगूड *f.* झुरूझुरू *n.*

Standing tube of a h. मेरू *m.*

Hubbub, *n.* v. Uproar. गलका *m.* गलबा *m.* गलबल *f.* गलबला *m.* गवगव *f.* गवगवा *m.* गूल *f.* कोलाहल *m.* घोर *m.* कल्ला *m.*

Huckster, Huckstrer, *n. retailer of small articles.* मोडकावाणी, तुटपुंज्यावाणी, घेवारी, पसारी, डाळपिठ्या -हिंगमिऱ्या वाणी.

To Huddle, *v. a. throw together confusedly,* v. To Confound. गोवडणें, गोंधळणें, गोंधळून टाकणें, भानगडणें, गफलतणें, गलफटणें, गडबड *f.* -घोंटाळा *m.* -घालमेल *f.*–&c करणें *g. of o.*

2 *perform in a hurry,* v. To Slubber over. गडबडवणें, गडबडगुंडा *m.* करणें *g. of o.* गडबडघोंटाळ्याचा करणें, गुंफाटणें.

To Huddle, *v. n. crowd together,* v. To Crowd. खेटणें, खेटाखेट *f.*-&c. करणें–असणें.

Huddle, *n.* v. Confusion. घालमेल *f.* घपाघोळ *or* घप्पाघोळ *m.* घोंटाळा *m.* गोंधळ *m.* गदळ *m.* गलत *f.* गफलत *f.* शबल *m. f.* गचपण *n.*

Hue, *n. color.* रंग *m.* वर्ण *m.* वाण *m.*

2 *hue and cry.* पुकाराm. हाकाटाm. हाकाटीf. हाकाहाकf. ओरडा ओरडf.

HUFF, *n. offence, &c.* खीज्f. चीढf. चिरडf. रीसf. रूसवाm. खपीमर्जीf इनगाजीf

To HUFF, *v. n. take huff.* खिजणें, चिडणें, रूसणें, खंवणें, चिथणें.

2 See To BLUSTER.

HUFFER, *n* HUFFISH, *a.* HUFFY, *a.* v. V. *that soon takes offence.* चिडखोर, चिरडखोर *or* चिरडीखोर, रूसका, चिडचिड्या, चिडरा, कोरबंद.

HUFFINESS, *n.* v. A. चिरडf. चीढf.

To HUG, *v. a* v. To EMBRACE. उरासीं-पोटासीं धरणें, आलिंगणें, उरींपोटीं धरणें, गळ्यास मिठी घालणें.

HUG, HUGGING, *n.* v. V. आलिंगणेंn. &c. आलिंगनn. मिठीf खेमf. खेवf

Cornish h मगरमिठीf. गाकडमिठीf.

Friendly h. क्षेमालिंगन *pop* खेमालिंगनn. प्रेमालिंगनn.

To give a cornish h. कडकडां भेटणें.

HUGE, *a immense, vast, monstrous,* v. LARGE. फारमोठा, बृहत्, कुब्बल, ज्बर, ऐट, औजड *or* औजाड, डाल्हाळ, दृघाड, जगड्डाळ, बताणा, बताडा, भनचर.

HUGENESS, *n.* v. A. ऐटपणाm. औजडपणाm. &c.

HUGGER MUGGER, *n clandestine secrecy, concealment.* लिकाचोरीf. गुपचुपीf. अडआडf.

In h. लपूनछपून, लिकूनचोरून, लिकाचोरीने.

HULK, *n. body of a ship.* सांगाडाm.

2 *bulky, burly, strapping fellow.* The terms bearing this general sense are numerous. They have of course particular implications, and unequal intensity; but, in thus varying, they agree closely with *giant, monster, colossus, goliath,* &c. here therefore they are collected. लठ्ठ्या, लठ्ठभारती, लठ्ठामिश्र, लठ्ठाश्रम, लठ्ठेश्वर, ढील *or* ढेलn. धूडn. जुंगाडn. ढोणn. धिप्पाड माणूस, सांगाडाm. लोळm. माणसाचा खटाराm. दिग्गजपुरुष, दिग्गज, बोका, रावण, धसमुसळा *or* ळ्या, धोंकडा.

HULL, *n.* v. HUSK. टरफलn. सालपटn. फोलn.

2 *body of a ship.* सांगाडाm. पोटn.

3 *mere frame.* खटाराm. सांगाडाm.

To HULL, *v. a.* v. To HUSK. सोलणें, सालपटn. काढणें *g. of o.*

To HUM, *v. n.* v. To BUZZ. गुंगणें, भणभणणें *intens.* भणाणणें, कोकावणें, रूणरूणणें.

2 (in speaking). गुंगत बोलणें, गुंगणें.

To HUM, *v. a. sing in a low voice.* गळ्यांत-गळ्यांतलेगळ्यांत गाणें,

To h. a tune. अलापणें, अलापm.-अलापचारीf.-तानचाजीf.-तानकर्मn. करणें, ततनं *or* ततानां *adv.* करणें, गुणगुणणें.

HUM, HUMMING, *n.* v. V. N. 1. गुंगणेंn. &c. गुंगणीf. भणभण *or* भिणभीणf. गुणगूण *or* गिणगीणf. गुंजारवm.

H. or buzz of people speaking. गजबजf. कुणकूणf. गुणगूणf. नादm.

HUMAN, *a. belonging, &c. to mankind.* मनुष्याचा, मनुष्य जातीचा, मानुष, मानुषी, मानवी, मानव, पौरूष, पौरूषेय, नार, नररूप, मनुष्यधर्मी, मनुष्यधर्मक.

H. art. मनुष्यकलाf.

H. being. मनुष्य *pop.* माणूसn.

HUMAN-KIND, *n.* v. MANKIND. मनुष्यजातिf.

HUMANE, *a.* v. PITIFUL, BENEVOLENT. दयाळू, दयावान्, सकरूण, करूणावान्, करूणात्मक, हृदयवान्, हृदयालु.

HUMANELY, *adv.* v. A. दयेने, दयाळूपणाने, दयापूर्वक, कारूण्यपूर्वक.

HUMANENESS, HUMANITY, *n.* v. A. दयाf. करूणाf. कारूण्यn. दयाळूपणाm. मनुष्यपणा *or* माणुसपणाm. जनदयाf. लोकदयाf. भूतदयाf.

I *human nature.* मनुष्यत्वn. मनुष्यधर्मm. मानुष्यn.

To HUMANIZE, *v. a. soften, make gentle, &c.* नरम-लीन-नम्र-सदय-&c. करणें.

HUMBLE, *a not proud.* गर्वहीन-रहित-विरहित-विहीन-शून्य, अहंकारावेगळा-निराळा, निरभिमान, अनभिमानी, निरहंकार, अनहंकार, अनहंकारी, नम्रबुद्धि, नम्रमनस्क, नम्र, नम्रवृत्ति, लीन, लीनवृत्ति, नम्रतेचा, दीनतेचा, लीनतेचा, &c. दीन, दीनवदन, दैनवाणा, दीनवाणी, निगर्व, अगर्व, अमानी, निरहंमान, मान-&c. वर्जित, प्रणत, लहान, सविनय, विनयी, विनत, विनयस्थ, विनीत.

2 *not lofty or grand; mean, suited to the poor.* गरीबीचा, गरीबाचे योग्यतेचा, गरीबीलायक, हलके पदवीचा, हलकेयोग्यतेचा, अप्रभ, न्यूनप्रभ.

To HUMBLE, To HUMILIATE, *v. a abase, bring low.* नमवणें, खालावणें, हलकावणें, नम्र-&c. करणें, उतरणें, मोडणें, अभिमानm.-&c. मोडणें *g. of o.* पाणउतारा m -रगमोडf.-मानखंडनn.-अभिमानखंडनn. -मानभंगm.-तेजोभंगm.-मानविध्वंसm.-&c. करणें *g. of o.*—With the power or general sense of such words and phrases as, *To mortify, to bring down the pride of, to take the conceit out of, to take the shine out of, to take down a notch, to take down a peg, to bring to his bearings, to make to look sheepish, &c. &c.* लाजावणें, लाज्f.-&c. आणणें, रगf.-रेंचm.-खोडf.-माजm. मोडणें-उतरणें *g. of o.* खईf.-खुमखूगf.-मोडशीf.-ऊबf.-भोवळf.-खट्टाm.-&c. जिरवणें *g. of o.* मस्तकn. ठेंगणें करणें *g. of o.* मानf.-नाकn.-पागोटेंn. खालीं करणें *g. of o.* खालीं पाहायास लावणें, खट्टाm.-वरगडाm. मोडणें *g. of o.* शिकलf.-शोभाf.-मेठिपणाm.-महत्वn.-मंजाm.-शेंदूरm. -शीडn. उतरणें *g. of o.* कानm. *pl.* पाडणें, बोडn. करणें, बोडणें, बोडंतीf.-फजितीf. -मुखभंजनn. -मुखमार्जनn. -दर्पोपशांतिf. -&c. करणें *g. of o* पट्टीf. काढणें *g. o.* पाण्यापेक्षां पातळ करणें, नाककाटणीf. करणें *g. of o.*

To be humbled *brought down, &c.* परडेंn. उतरणें-बसणें *g. of s.* भोवळf.-&c. जिरणें *g. of s.* शीडn.-&c. उतरणें *g. of s.* नाकn. खालीं पडणें-गुंडाळणें *g. of s.*

2 (one's self) v. To ABASE. कमीपणाm. घेणें, नमणें, नीचपणाm. -&c. अंगीकारणें.

HUMBLE-BEE, *n.* भुंगाm. भ्रमरm. भृंगm.

HUMBLED, HUMILIATED, *p.* v. V. 1. नमवलेला, नम्र केलेला, उतरलेला, मोडलेला, रग मोडलेला, &c. नष्टाभिमान, खंडिताभिमान.

2 See ABASED.

HUMBLER, *n.* HUMBLING, HUMILIATING, *p. a.* v. V. 1. नमवणारा, खालावणारा, मोडणारा, नम्र करणारा, &c. रगमोड्या, रेंचमोड्या, खोडमोड्या, खईजिरव्या, ऊबजिरव्या.

HUMBLING, HUMILIATION, *n.* v. V. 1.—*act.* नमवणेंn. खालावणेंn. &c. बोडणीf. बोडंतीf. अभिमानखंडनn. मानखंडनn. मानखंडनाf. मुखभंजनn. मुखमार्जनn.—*a. or s.* रगमोडf. खईमोडf. छानमोडf. मानभंगm. तेजोभगm. मानविध्वंसm.

—*state.* See DISGRACE.

2 v. ABASEMENT. नमलेपणाm. नम्रताf. लघुत्वस्वीकारm.

H. one's self in the dust. नाकदुराहीf.

HUMBLY, *adv.* v. A. 1. नम्रपणाने, नम्रतेने, नम्रबुद्धीने, गर्वांवांचून, अहंकार सोडून, लीनतापूर्वक, विनयपूर्वक, &c.

2 गरीबीच्या रीतीने, गरीबीच्या चालीने, गरीबीलायक.

HUMBUG, *n* v. DECEIT. गुळ खोंवरेn. पैठणी आदरm. वरकमीआदरm. गहे पहेm *pl.* झोकपट्टी *f.* झुगारपट्टी *f.* लग्नगोष्टी *f. pl.* फोलn. भुलताप *or* थापf. वाडf. इधरतिधरn.

2 *humbugging person.* गोडबोल्या, लपोडशंख, भुलथापी *or* भुलथाप्या, बाड्या.

To HUMBUG, *v. a.* v. To DECEIVE. धंदरणें, भुलताप *or* थापf. करणें-देणें, वाडf. करणें-मारणें, झुगारपट्टीf &c. देणें.

HUMDRUM, *a.* v. STUPID. माठ्या, मठ्ठ्या, मळमळीत.

HUMERAL, *a. belonging to the shoulder.* खाद्याचा, स्कंधाचा

HUMID, *a.* v. MOIST. ओलसर, ओलट.

2—a soil. दमदार, दमाचा.

HUMIDITY, *n.* v. A. l. ओलf.n. ओलावाm. ओलासराm. ओलेपणाm.

2 दमm.

HUMILITY, HUMBLENESS, *n.* v. A. नम्रताf. लीनताf. गर्वराहित्यn. निरभिमानताf. निरहंकारताf निरहंमानिताf. दैन्यn. दीनताf. निर्वेदm. नम्रवृत्तिf. लीनवृत्तिf. विनयm. विनतिf.

HUMOR, *n.* (of the body). दोषm. धातुm. रसm.

The three *humors* are. कफm. पित्तn. वातm. phlegm, (bile or choler, wind).

Disorder or vitiation of any of them. दोषm. धातुनाशm.

Disorder or vitiation of them all. त्रिदोषm. दोषत्रयn. त्रिदोष वायुm. सन्निपातm.

Disorder ascribed to the vitiation of the h. *phlegm* is, कफ विकारm. कफरोगm.—of the h. *bile,* पित्तविकारm. पित्तरोगm.—of the h. *wind,* वातविकारm. वातरोगm. वायुविकारm. वायुm.

Discharge of humors. रोगवणीn.

Excess of any of the three humors. प्रकोपm. उल्बणn.

2 *present temper, mood.* वृत्तिf. भावm.

To be in the h. for. स्वरm. *pl* भजणें-वाहणें *g. of s.*

3 *jocularity, pleasantry, wit.* रहस्यn. ठट्टेबाजीf.

4 v. WHIM, FANCY. छंदm. तरंगm. लहरf.

To HUMOR, *v. a.* v. To INDULGE. लळाm.-लाडm.-&c. चालवणें *g. of o.* छंदोनुवर्त्तनn.-छंदोनुवृत्तिf.-छंदोनुरोधm. करणें *g. of o.*

HUMORAL, *n. pertaining, &c. to the humors.* कफपित्तवातात्मक, कफपित्तादिजन्य.

HUMORIST, *n.* See HUMOROUS.

HUMOROUS, *a. facetious, waggish, jocular.* खेळाली, विनोदी, विनोदवृत्ति, रसाळ, रसिक. खारटचुरट, ठट्टेखोर, ठट्टेबाज.

2 *humorsome,* v. FANCIFUL, WHIMSICAL. छंदी, छांदिष्ट, छंदिष्ट, छांदसवृत्ति, तऱ्हेबाज.

HUMOROUSNESS, *n.* v. A. l. विनोदवृत्तिf. ठट्टेखोरीf. ठट्टेबाजीf. रहस्यn.

2 छांदिष्टपणाm. &c. छांदसवृत्तिf.

HUMP, *n.* (on the back). कुबडn. कोंकn. कोंगn. खोंदn. पोंक *or* गn.

2 (on a bullock's back). कोळn. कोहळें *or* कोहाळें *or* कोळेंn. कोळखेंडn. कोळखांदाm. वशिड *or* वशेंड *or* वसंडf. वृषांसm. ककुदm.n.

3 (on a camel's back). मदारf.

HUMP-BACK, *n.* कुबडn. पोंक *or* पोंगn. कोंगm. कोंकn.

To have or get a h. पोंकणें, पोंगणें.

HUMP-BACKED, *a.* कुबडा *or* कुबड्या, खोंदा, पोंक्या *or* पोंग्या, कुब्ज.

HUNCH, *n.* See HUMP.

2 *thick piece.* ठोंकळाm. कोंडकांm. कोंडकेंn.

HUNCH-BACKED. See HUMP-BACKED.

HUNDRED, *a.* शंभर (confined to express *one* h. To express plurality शें is used with a numeral prefix as, एकशें, दोनशें, तीनशें), शत.

Aggregate of a h. शेंकडाm. शतकn.

By hundreds. शेंकडों, शेंकडोशः *or* शेंकडोशा, शतशः.

In or by the h शेंकडा *or* डां, दरसहे.

HUNDRED, *n. division of a country,* v. COUNTY. महालm.

HUNGER, *n.* भूकf. क्षुधाf. बुभुक्षाf. अन्नेच्छाf.—in high degree, agreeing with *craving, ravening, &c.* वखवखf. रखरखf. रखरखाटm. खाखा *or* खायखायf. खवखवf. बाळभूकf. क्षुद्बोधm.

To allay h. भूकf. मारणें, भूकमोडm f. क्षुधाशांतिf.-क्षुधाध्वंसm. -&c. करणें.

H. is harder than death. मरणकालापेक्षां माध्याह्न काल कठीण आहे.

H. needs no sauce, sleepiness no pillow. भुकेला कोंडा झोंपेला धोंडा.

To HUNGER, *v. n.* भूकf -क्षुधाf.-&c. लागणें *in con.* उपासी *or* उपासी पोटी *or* उपवासी असणें, भुकेणें, भुकावणें—in high degree, *to crave, raven, &c.* वखवखणें, खाखाf. सुटणें, रखरखणें, रखाकणें, चणचणणें, चणाणणें, खाखावणें, धादावणें, कळकळणें, पोटांत ब्रह्मराक्षसm. असणें-उठणें *g. of s.* ठिकरीf. तापणें *g. of s.* लाहोm. घेणें, पोटांतकावळेm.*pl.* ओरडणें, पोटांत वणवाm. पेटणें, खाईनखाईन करणें, पोटांतकल्पांतm. होणें.

To h. and thirst. *bear want and privations.* उपास तानf. काढणें.

To sit hungering. दांतास दांत लावून बसणें, चुरमुऱ्यांचे लाडूm.*pl.* खाणें.

HUNGRY, *a.* भुका, भुकेला, उपासी, क्षुधित, बुभुक्षित, क्षुधान्वित—in high degree ; as expressed by *keen-set, sharp-set, craving, ravenous, famishing, half-starved, hunger-bitten,* क्षुधाकुल, क्षुधातुर, क्षुधाविष्ट, क्षुधाग्रस्त, क्षुधाक्रांत, क्षुधार्त्त, क्षुधांध, क्षुधाविव्हल, क्षुधाधीन, क्षुधापीडित, क्षुधानलविदग्ध, दग्धोदर, हवळा.

That is ever h. भुकाळू, घोडभुक्या, भुकेचीखाणf. भुकेचेंघरn. भुकेचागाडगाm.

2 *wanting, barren, meagre, &c.* भुकिरत, भुकड.

HUNKS. See MISER.

To HUNT, *v. n.*—in the chase. पारधf.-शिकारf.-मृगयाf. &c. करणें *g. of o.*

2 *follow close,* v. To PURSUE पाठीस लागणें *g. of o.*

2 out; v. To SEARCH. हुडकणें, हुडकून काढणें, धुंडाळणें, धुंडाळून काढणें.

To HUNT, *v. n.* पारधf.-शिकारf.-&c. करणें, पारधीस-शिकारीस--&c. जाणें.

3 *look for,* v. To SEARCH. शोधm. करणें.

To h. every where. घरघर-देशदेश-गांवगांव-&c. चाळणें.

HUNT, HUNTING, *n.* v. V. N. 1. पारधf. शिकारf. आखेटm. मृगयाf.

2 See SEARCH.

1 *game, &c. hunted.* शिकारf.

HUNTER, HUNTSMAN, *n.* v. V. शिकाऱ्या, शिकारबाज, पारधी, मृगयाकार, मृगयु, व्याध, लुब्धक.

HURDLE, *n. crate.* ताटीf. सांकाटm. सांपडm.

To HURL, *v. a.* v. To CAST. जोराने फेकणें-झुगारणें-झोकणें- &c. होलपटणें, हाडगणें.

HURLY-BURLY, *n.* v. TUMULT. घोळm. घोळंकारm. घप्पाघोळm. गोंधळm. धामधूम *or* धुमधामf. धडाकाm.

HURRA. See HUZZA.

HURRICANE, *n. storm of wind.* वादळn. तुफानn. चंडवातm. प्रचंडवातm.

HURRIEDLY, *adv.* तांतडीं, लगेलगे, लगेनगे करून.

HURRIEDNESS, *n.* v. HURRY. घाईf. तांतड *or* डीf. लावनेडf.

HURRIER, *n.* v. V. A. 1. घायतावणारा, &c. हुलहुल्या, घायकुत्या.

2 गडबडवणारा.

To HURRY, *v. a. urge, hasten.* घायतावणें, गडबडवणें, ताधरावणें, तांतडवणें, नाचवणें, घायकूनf.-घाईf.-उतावळीf.-त्वराf.-हुळहूळf.-हुटहूटf.-चुळचूळf. करणें.

2 over *or* through, v. To SLUBBER OVER. गडबडवणें, गडबडगुंडाm. करणें *g. of o.* लगेतगे करून *adv.* करणें, गडबड घोंटाळ्यांचा करणें.

To HURRY, *v. n. or To be* HURRIED. तांतडणें, गडबडणें, हडबडणें, उतावळf.-घाईf.-&c. करणें, तांतडी-लगेलगे-लगेतगे करून *adv.* होणें-असणें, उतावळीने चालणें-जाणें-&c. त्वरणें.

HURRY, *n. violent commotion, &c.* v. TUMULT. गडबडf. गडबडीf. हडबडf. घोळm. घोळंकारm. झटापटीf.

2 *confused eagerness.* घाईf. उतावळीf. उतावळf. लगबगf. लगलगf. लगेलगेf. तांतडf. तांतडीf. आगपाईf. घालमेलf. लावनेडf. जलदीf. संभ्रमm. आवेगm. संवेगm.

To be in a violent h. घाईf.-&c. असणें, मुंगळाm. लागणें *in. con.* उपीतn. पिणें *or* घेणें.

HURRYING, *n.* v. V. A. 1. घायतावणेंn. &c. घायकूतf. चालढकलf. हुळहूळf. हुटहूटf. चुळचूळf.

HURRY-SKURRY, *n. bustle, confusion.* दौडादौडीf. धांवाधांवf. घाईf. धामधूम *or* धुमधामf. लावतोडf.

To HURT, *v. a. harm, injure, impair, damage.* नासणें, विघडणें, नडणें, खराब करणें, विनासणें *or* विनसणें, खराबीf.-नुकसानीf.-&c.-करणें *g. of o.* उपद्रवm. करणें.

2 v. To WOUND. दुखापतf. करणें-देणें, दुखावणें, घातपातm. करणें *g. of o.*

HURT, *n. harm, mischief, damage, detriment, injury.* नुकसानf.n. नुकसानीf. खराबीf. खराबाm. नाशm. उपद्रवm. ढका *or* धक्कांm. अपकारm. अपायm. अरिष्टn. अनिष्टn. वाईटn. क्षतिf. हानिf.

2 *bruise, &c.* v. WOUND. दुखापतf.

To receive h.—a limb, &c. दुखवणें.

HURT, *p.* v. V. 1. नासलेला, &c. अपकृत, प्राप्तापकार, जातापकार, उपहत, विगलित, जायबंदा *or* जायबंदी, लंगडा.

2 दुखावलेला, दुखवलेला, घायाळ, क्षत.

HURTER, *n.* HURTFUL, *a* v. V. 1. नासणारा, खराब करणारा, &c. अपकारक, अपकारी, अपकर्त्ता, अपकारकारक-कर्त्ता-&c. अहितकारक-कारी-&c. बाधक, दुष्ट, वाईट, नावडा, उपद्रवकारक-कर्त्ता-&c. अनिष्टकारक-कारी-&c. अपायकारक-जनक-&c. घातक, घातकी.

I—article of food, v. UNWHOLESOME. अपथ्य, नावडा, बाधक, अवगुणी.

HURTFULNESS, *n.* v. A. प्रत्यवायm. अपकारकत्वn. अपकारिताf. अपकारकभावm.

I अवगुणm. बाधकपणाm. बाधकत्वn.

HUSBAND, *n.* दादलाm. दादल्याm. नवराm. भर्त्ता *pop.* भ्रतार *or* भर्तारm. पतिm. वरm. धवm. कांत *pop.* कंथm.—in familiar phraseology. गोहोm. धगडm.—in amatory or poetic phrascology v. LOVER. प्राणाधिनाथm. रमणm. वल्लभm.

Chooser of her h. स्वयंवराf.

Choosing of one's h. स्वयंवरm.n.

Duty of h. and wife. स्त्रीपुंधर्मm. दंपतीधर्मm. दांपत्यधर्मm.

Fixing upon a person to be the h. of. वरनिश्चयm. वरयोजनाf.

H. and wife, *married pair.* दादलावायकें *or* लेंn. स्त्रीपुरुषm. दंपतीm.n. दंपत्यn.

H.'s brother. भावाm. दीरm. देरm. देवरm. भावो *or* भावोजीf.

H.'s brother's wife. जाऊ *or* जावूf.

H.'s father. सासराm. श्वशुरm.

H 's father's house. सासरेंn. सासरघरn. सासुरवाडf.—Girl resident in it. सासुरवासीणf.—residence in it. सासुरवासm.

H.'s paternal aunt. आतेसासूf.

H.'s sister. नणंदf. ननांदाf.

To run from one's h. and dwell with another man. घरn. निघणें, घरn. रिघणें.

While the h. struts abroad the wife starves at home. टिळेपट्टे नायकांचे, घरांत हाल बायकांचे.

To HUSBAND, *v. a. manage with frugality.* कतरबेनाने-तडजोडीने-संजोगाने-&c. खर्चm. करणें, संजोगm. करणें-ठेवणें.

HUSBAND-HOOD, *n.* दादलेपणाm. भर्तृत्वn.

HUSBAND-MAN, *n.* v. AGRICULTURIST. शेतकरी, शेतीभाती, शेती, कृषिक, कृषीवल.

HUSBANDRY, *n.* v. AGRICULTURE. शेतकामn. कृषिf. कृषिकर्मn.

HUSH, *interj.* चुप, उगाच.

To HUSH, *v. a. quiet, still.* शांत-थंड-चुप-&c. करणें, शांतिf.-शमm. करणें *g. of o.*

2 hush up; *suppress.* दाबणें, दाबादाबf.-चेपाचेपf. करणें *g. o o.* दपटणें, छपवणें.

HUSH-MONEY, *n.* v. BRIBE. तोंडदाबणेंn. मुखपिंडm. मुखलेपm.

HUSK, *n. external cover, rind, skin, hull.* टरफलn. फोलn. सालn. सालपटn.

Husks;—*chaff.* भुसाm. भूसn. भुसकटn. भुसकटाm. भुसकूटn. भुशीf. भुसीf. फोलn. खोकसn. तुषm. *pop.* तूसm.n.

2 (of नाचणी, हरीक, &c.) फरळn.

3 (of legumes). कठाण *or* काठगn. गुळींn. गुळेंn. काडn.

To HUSK, *v. a.* v. N. सोलणें, सालn.-सालपटn. काढणें *g. of o.*

HUSKED *p.* v. V. सोललेला, &c. सोलींव, निस्तुष, निस्तुषित, निस्त्वच.

HUSKY. See HOARSE.

HUSSAR. See TROOPER.

To HUSTLE. See To JUMBLE.

HUSWIFE, HUSSY, *n. term of contempt for a woman.* घरडुकरn रांडf. रांडरूंn.

HUT, *n. cot, crib, cabin, hovel.* खोपटn. *dim.* खोपटीf. कोपटn. खोपडn. *dim.* खोपडीf. झोंपडीf. झोंपाm. झोंपडेंn. छप्परn. *dim.* छप्परीf. कुटीरn. पर्णशालाf. पर्णकुटीf.

HUTCH. See BIN.

HUZZA, *interj.* जयजय, जयजया, जयजयकार, वाहवा.

HUZZA, *a. shout of joy.* गजरm. जयजयm. जयशब्दm. जयघोषm. जयजयकारm. जयजयशब्दm. भलेरीf.

HYBRID, *a.* v. MONGREL. दोगला, मिश्रजातीय, संकरजातीय.

HYDATIDES, *n. watery vesicles.* काचफोडm.*pl.*

HYDRAULICS, *n. science of the motion of fluids.* उदकगतिनिबंधm. उदकगतिशास्त्रn. जलगतिविद्याf.

HYDROCELE, *n. dropsy of the testicles.* कोषवृद्धिf. अंतर्गळm.

HYDROGEN, *n.* उदकजनकवायुm.

HYDROMEL, *n. honey-water.* मधपाणी*n.* मधवणी*n.*

HYDROPHOBIA, *n.* पिसळलेल्या कुत्र्याचा विखार*m.* विक्षिप्तश्वदंशरोग*m.*

HYDROPICAL. See DROPSICAL.

HYDROSTATICS, *n. science of the weight, &c. of fluids.* उदकस्थितिनिबंध*m.* उदकस्थितिशास्त्र*n.*

HYEMAL, *a. relating to winter.* हिवाळ्याचा, हिम्य, हैम, हैमन.

HYENA, *n.* तरस*m.* तरक्षु*m.*

HYMENEAL, HYMENEAN, *n. marriage song.* विवाहगान*n.* मंगलगीत*n.*

HYMENEAL, HYMENEAN, *a. nuptial.* विवाहाचा, विवाहसंबंधी, विवाहविषयक.

HYMN, *n. religious song.* सद्गीत*n.* स्तोत्र*n.* अभंग*m.* भजन*n.*

To HYP, *v. a. make low spirited.* उदास-उदासी-विमनस्क-&c. करणें, उदासपणा*m.*-औदासीन्य*n.*-&c. आणणें.

HYPERBOLE, *n.*—in rhetoric. अतिशयोक्ति *f.* अत्युक्ति *f.* अधिक*n.*

HYPERBOLICAL. *a.* v. N. अतिशयोक्तीचा, अत्युक्तीचा, अतिशयोक्तिविशिष्ट, अतिशयोक्तिरूप.

HYPERBOLIST, *n.* अतिशयोक्ति वक्ता-वादी-कर्त्ता, अतिवादक, पिसाचा काबळा करणारा.

HYPERCRITIC, HYPERCRITICAL, *a over critical,* v. CAPTIOUS. चिकित्सखोर, दिक्कतखोर, दिक्कती.

HYPERCRITICISM, *n. excess of criticism,* v. CAPTIOUSNESS. चिकित्सा *f.*

HYPNOTIC, *a. soporific.* झोंप आणणारा, निद्राकारक, निद्राजनक.

HYPOCHONDRIA, HYPOCHONDRIASIS, *n.* v. MELANCHOLY. कुपित वायु*m.* विषाद*m.*

HYPOCHONDRIAC, HYPOCHONDRIACAL, *a.* v. MELANCHOLY. सदाविषादी, नित्यविषादी, विषादवृत्ति.

HYPOCRISY, *n.*—gener. ढोंग*n.* दंभ*m.* डंभ*m.* भगल *f.* दांभिक*n.* होटांत एक पोटांत एक*n.* कुहना *f.* आकारगोपन*n.* आकारगुप्ति *f.* वचस्येकंमनस्येकं*n.*

2—religious. बकध्यान*n.* बकव्रत*n.* बोकेसन्यास*m.* बंड*n.* घणघणघंटा*m. f.*

HYPOCRITE, *n.*—gener. v. N. ढोंगी *or* ग्या, दंभी, दांभिक, डंभी, भगली *or* ल्या, मकरी, वेषधारी, जनांत एक मनांत एक, मिसखोर, मिषकर्त्ता. In that shade of the sense of this word denoted by the current terms and phrases *cat, wolf in sheep's clothing, saint-looking ruffian, demure blood-hound, butter-faced cut throat, meek-eyed villain, honey-tongued scoundrel, (one looking) as if butter would not melt in his mouth, sanctimonious fellow, lamb-like wolf,*—i. c. *one of soft and mild aspect, but of dark and fell purpose,* there are in *Maráthí* numerous terms and phrases equally current and equally significant. गायतोंड्या, गोमुख्या, साडेभावार्थी, भगल भावार्थी, बकध्यानी, बकव्रती, बोकेसन्यासी, वैडालव्रतिक, शांतिब्रह्म, गोमुखव्याघ्र, मेंग्या मारवाडी *or* मेण्या मारवाडी, हासतां हासतां दांत पाडणारा, साखरेची सुरी, हातावर साखर आणि मानेवर कातर देणारा, मानभाव, गोडबोल्या आणि साल सोल्या, तोंडावर गोड *or* तोंडापुरता गोड, इंद्रावण *or* इंद्रावणीचें फळ, गुळदगड *or* गुळधोंडा, मिसकीन मारवाडी, मिसकीन मात्रागमनी, सात्विकचांडाल.

2—religious. धर्मध्वजी, सर्वलिंगी, मिल्हा, सदानाक धरून बसणारा.

To play the h. कानांत तुळसी *f.* घालणें, प्रस्थ*n.* माजवणें *or* वाढवणें, देव्हारा*m. or* रें*n.* माजवणें *or* वाढवणें.

HYPOCRITICAL, *a.* v. HYPOCRITE. ढोंगी, &c. ढोंगाचा, दंभाचा, दांभिकवृत्ति.

H. tricks. ढोंग धत्तुरा*m.*

HYPOGASTRIC, *a.* v. N. खालच्या पोटाचा, वास्तेय, वस्तिसंबंधी.

HYPOGASTRIUM, *n. lower region of the belly.* खालचें पोट*n.* ओटी *f.* निरण*n* वस्ति *or* वस्ति*m. f.* नाभ्यधोभाग*m.* उपस्थोर्ध्वभाग*m.*

HYPOTENUSE, *n.*—in geometry. कर्ण*m.*

HYPOTHESIS, *n. supposition, principle, &c. assumed.* कल्पना *f.* अनुभव*m.* अटकळ *f.* अनुमान*n.* अनुमितिकरण*n* अनुमितिहेतु*m.*

HYPOTHETICAL, *a.* v. N. काल्पनिक, अटकळीचा, अनुमानाचा, आनुमानिक.

HYPT. See HYPOCHONDRIAC

HYSTERICS, *n.* वायुगोळा*m.*

HYSTERON-PROTERON, *adv. reversely.* आदिपश्चात्, आदिमग, मागेंपुढें.

I.

I. THIS vowel is represented in its short sound by इ, in its long sound by ई, and in its diphthongal sound by ऐ.

I, *pron.* मी

ICE, *n. congealed fluid.* बर्फ*n.* थंडीने थिजलेलें-गोठलेलें पाणी*n.*-&c.

To break the i. *fig* उपक्रम*m.*-आरंभ*m.*-&c. करणें-काढणें, उहू*m.* काढणें.

ICHNEUMON, *n.*—vivena. मुंगूस*m. n.* नकुल*m.* बभ्रु*m.* सर्पारि*m.*

ICHOR, *n. sanious flux.* रगतपू*m.* लस *f.* पूयरक्त*n.* पूयशोणित*n.*

ICHOROUS, *a. serous, watery.* रगतपूचा, लसेचा, लसेसारखा, पूयरक्तयुत.

ICHTHYOLOGY, *n. description, &c. of fishes.* मत्स्यवर्णन*n.*

ICHTHYOPHAGOUS, *a. feeding on fish.* मत्स्यभक्षक, मत्स्याहारी, मत्स्यभोजी.

ICHTHYOPHAGY, *n. living on fish.* मत्स्याहार*m.* मत्स्यभोजन*n.*

ICICLE, *n. ice-pendent.* हिमकण*m.* तुषारकण*m.*

ICY, *a. made, &c. of ice.* बर्फाचा, हिमवान्, हिम्य, हिमशीतल, हिममय, हिमप्रचुर.

IDEA, *n. mental image.* कल्पना *f.* भान*n.* प्रतिभास*m.* आकार*m.*

Distinct i. स्पष्ट प्रतिपत्ति *f.*

2 *conception, thought,* v. NOTION. तर्क*m.* भान*n.* भास*m.* ग्रह*m.*

IDEAL, *a. existing in idea,* v. INTELLECTUAL, MENTAL. मनींचा, मनोगत, चिद्गत, मानसिक, मनोमय.

2 *visionary,* v. IMAGINARY. मानसिक, काल्पनिक, मनःकल्पित, कल्पित, बौद्ध.

I. world. मानससृष्टि *f.*

IDEALISM, *n. doctrine of the unreality of matter.* माया *f.* योगमाया *f.* अविद्या *f.* अविद्यावाद*m.* अविद्यामत*n.* अजा *f*

IDEALIST, *n.* v. N. मायावादी, अविद्यावादी.

IDEALLY, *adv.* v. A. 1. *and* MENTALLY. मनांत.

IDENTIC, IDENTICAL, *a. the same.* तोच, एकही, तन्मय, अभिन्न, अनन्य, अभेद, एकरूप, तद्रूप, केवल.

IDENTICALNESS, IDENTITY, *n.* v. A. ऐक्य*n.* ऐक्यभाव*m.* तादात्म्य*n.* अभिन्नता *f.* अभिन्न भाव*m.* अभेद*m.* अनन्यता *f.* अनन्यभाव*m.* तद्रूपता *f.* ताद्रूप्य*n.* एकरूपता *f.*

Personal i. आत्मौपम्य*n.*

To IDENTIFY, *v. a. prove to be the same.* तोचतो-हाचतो-&c. करून दाखवणें, अनन्यनिदर्शन*n.*-तादात्म्य प्रदर्शन*n.* करणें.

2 *treat as the same, make to be the same.* एककरून दाखवणें, एक करून मानणें.

IDIOCRACY, *n peculiarity of constitution.* आत्मभावm. प्रकृतिस्वभावm. प्रकृतिविशेषm. विशेषप्रकृति *f.*

IDIOCY, *n. natural defect of understanding.* जन्माचा वेडेपणाm. जन्मांचें वेडn -खूळn. उपजतवेडेपणाm. &c.

2 *imbecility of mind*—gener. चळm. खूळn. वेडn. पिसेंn. खुळेपणाm. बावळेपणाm. &c. भोळसर बुद्धि *f.* बुद्धभावm.

Causing i. by magic. उच्चाटनn.

Feigned i. पालवेडn.

IDIOM, *n. peculiarity of phraseology.* भाषणसंप्रदायm. संप्रदायm. बोलण्याचा प्रकारm.-रीति *f* -चाल *f.*-&c भाषणाचा पर्यायm.

IDIOMATICAL, *a. relating to idiom.* भाषणसंप्रदायाचा, भाषणसंप्रदायसंबंधी-विषयक, सांप्रदायिक.

2 *according to idiom.* संप्रदायशुद्ध, भाषणसंप्रदायानुसार.

IDIOMATICALLY, *adv.* v. A. भाषणसंप्रदायाने, यथासंप्रदाय, बोलण्याचा संप्रदाय-&c. संभाळून.

IDIOSYNCRACY, *n. peculiarity of constitution.* आत्मभावm. विशेषप्रकृति *f.* प्रकृतिविशेषm. प्रकृतिविशिष्टता *f.*

IDIOT, *n.* v IDIOTIC. खुळा-&c. माणूस, जन्माचा मूर्ख, उपजत मूर्ख, गावदी, भर्भंकm.n. नंदm. वेडीहळद *f.* See also FOOL.

Sham-i. घालवेडा.

IDIOTIC, IDIOTICAL, IDIOTISH, *a.* v. FOOLISH. खुळा, खुळकट, खुलसट, खुळसर, बावळा, वेडाचा, चळाचा, &c. भोळा, भोळवट, भोळसर, भळू, गयाळ, गयाळी, यथाज्ञान.

I. look. बावळी मुद्रा *f.* गावाळाची मुद्रा *f.*

IDIOTISM, IDIOTCY, *n.* v. IDIOCY. चळm. खूळn.

IDLE, *a. averse from labor,* v LAZY. आळशी, सुस्त, निरुद्योग, उद्योगशत्रु, उद्योगविमुख.

2 *not engaged.* रिकामा, निकामी, बेकार, खाली, निरुद्योग, निरुद्योगी, सुटा, मोकळा, घरीं बसलेला.

3 *trifling, light, silly, &c.* पोकळ, रिकामा, रिकामका, रिता, हलका, निरर्थक, अनर्थक.

To IDLE, *v. n.* v. To DAWDLE. गमणें, जोगवणें, माशा *f.pl.* मारणें *or* मारीत बसणें, हातपाय पांघरून बसणें *or* पोटाळून बसणें, रमणें, रेंगणें, रेंगळणें.

IDLENESS, *n.* v. A. 1. आळसm सुस्ती *f.* आलस्यn. उद्योगद्वेषm.

2 रिकामेपणाm. बेकारपणाm. &c. बेकारी *f.* अनुद्योगm. निरुद्योगिता *f.* उद्योगाभावm. उद्योगराहित्यn.

3 पोकळपणाm. रिकामेपणाm. & c. निरर्थकता *f.*

IDLER, *n.* v. V. गमणारा, & c. गमदसडा *or* दासडा *or* दासरा, गम्या, रिकामटळ्या, खेळगड्या.

Troop or band of idlers. कतवारn.

IDLING, *n.* v. V —*act.* गमणेंn. जोगवणेंn. & c जोगवण *f.* जोगवणी *f.* गमणूक *f.* गमटम *f.* रिकामचेष्टा *f.*

IDLY, *adv.* v. A. 1. आळसाने, आळसीपणाने, &c.

2 रिकामेपणाने, & c. उद्योगावांचून, कामावांचून, रिकामा बसून.

3 *carelessly, merely, lightly.* उगा, उगीच, उगीचचे उगीच, एरवीं, सहज, साहजिक, स्वभावीक, तूष्णीम्.

IDOL, *n. image to be worshipped.* मूर्त्ति *f.* देवm. अर्चा *f.* तांदळाm.

Ablution (by distillation or streaming) of an i. अभिषेकm.—Vessel for effecting it. अभिषेकपात्रn. पंचधारेंn.

Ablution-water of an i. नाहवणीn. नाहवणn.

Apartment (in a temple) of an i. देवरूखी *f.* गाभाराm.

Articles for the *pujá* of an i. पूजा *pop.* पुजा *f.* बलिm.

Ashes of a substance burned before an i. अंगाराm.

Blessing or token of favor granted by an i. प्रसादm.

Canopy over an i. मंडपी *or* माडवी *f.* भाळी *f.* छत्रn.

Cloth spread over an i. after worship. मुखवस्त्रn.

Cloth thrown over an i. मलवस्त्रn.

Constitution of an i. देवस्थापनn. देवस्थापना *f.* देवतावाहन *or* आवाहनn. देवप्रतिष्ठा *f.* चरप्रतिष्ठा *f.* प्रतिष्ठापनn. प्रतिष्ठा *f.* अधिवासनn.

Drip-pitcher over an i. गळती *f.*

Face (of silver, brass, &c.) for an i. मुखवटा *or* मुखोटाm.

Favorable response from an i. उजदी *f.*

Great and extraordinary worship of an i. महापूजा *f.*

Hymn, & c. sung by devotees before an i. पंचपदी *f.*

I. for processions. उत्साहमूर्त्ति *f.* भोगमूर्त्ति *f.* चरमूर्त्ति *f.*

Image of an i. impressed upon a plate. टांकm.

Lamp before an i. नंदादीपm.—For this there are numerous names, as there are numerous diversities in the composition of the wick. अकरेंn. *or* रुद्रवात *f.* अनंतवात *or* विष्णुवात *f.* बेलवात *f.* बोटवात *f.* फुलवात *f.* माणिकवात *f.* काडवात *f.* शिवरात्रवात *f.*

Lamp-dish before an i. निरंजनn.

Litter for an i. (when carried in procession, &c.). डोल्हाराm. डोलाm.

Metal cups arranged before an i. नक्षत्रमाला *f.*

Offerings to an i. नैवेद्यn. प्रसादm. बोनेंn.

Offerings of food to an i. after morning-worship. बाळभोगm.

Offerings to an i. and priests on or after pilgrimages, & c. देवब्राह्मणm.

Particulars and points of i.-worship. पूजोपचारm. There are sixteen. (षोडशोपचार).

Periodical festival in honor of an i. जत्रा *f.* यात्रा *f.* हुडाm.—Pilgrims or multitude attending it जत्रा *f.*

Petition or prayer to an i. गऱ्हाणेंn.v. घाल, कर.

Plate at the back of an i. प्रभावळ *f.*

Procession of an i. देवयात्रा *f.*—around the town. नगरप्रदक्षिणा *f.* छबिना *or* शबिनाm.

Purification of an i. अर्चाशुद्धि *f.* अर्चा *f.*

Purification of an image in order to constitute it an i. अर्चाशुद्धि *f.* अर्चा *f.*

Railing before an i. गातडी *f.*

Remains of an offering to an i. निर्माल्यm.n.

Rice, areca-nut, &c. stuck upon an i. when it is consulted. विणती *f.* कौलm. गुळ्या *f.pl.* प्रसादm.

Smearing of an i. (with oil, red lead, &c.). माजणn. मार्जणn.

Stand for an i. देवपाटm.

String of cocoanuts, &c. around an i. तोरणn.

String of flowers, &c. around an i. फुलवरा *or* फुलोराm.

Submersion of an i. जलाधिवासनn.

Thread thrown around an i. and thence taken and worn. पवित्रn. पोंवतेंn.—Ceremony of throwing it &c. पवित्रारोपणn.

Tumultuous drumming before an i. देवघाई *f.*

Unfavorable response from an i. उदी *f.*

Vessel (of flowers, &c.) presented in begging for an i. तळी *f.*

Vessels and articles used in i.-worship. उपकरणेंn.*pl.*

Visit to an i. देवदर्शनn. श्रीदर्शनn.

Vow to an i. मानणूक *f.* मानत *f.* मानता *f.* मानतूक *f.* मानसिकn. जापm.

Waving of incense (with lamps) around i. धुपारती *f.*

Woman prostituted to the service of an i. भावीण *f.* भक्तीण *f.* मुरळी *f.*

Worship of an i. देवपूजा *f* पुजा *f.*

Worship of an i. by offering 100,000 (fruits, flowers, grains, &c. or लाखोली). लक्षपूजा *f.*

To circumambulate an i. on one's right hand. उजवी *f.* घालणें (देवास &c.),—on one's left hand. डावी *f* घालणें (देवास & c.).

To decorate an i. with flowers. पुजा *f.* बांधणें.

To offer to an i. 1000 (leaves, &c.). सहस्र नाम *n.* वाहणें.

To prostitute herself to an i —a woman. तेजन घेणें.

To wave around an i. (a fan, brush, & c). ढाळणें.

2 fig. v. Darling. देव्हारें *n.* दैवत *n.* पुतळा *m.* कंठमणि *m.*

Idolater, *n.* मूर्तीची पूजा करणारा, मूर्त्तिपूजक, प्रतिमापूजक.

Idolatrous, *a. pertaining, &c. to idolatry.* मूर्त्तिपूजेचा, मूर्त्तिपूजासंबंधी, मूर्त्तिसेवेचा, मूर्त्तिभक्तीचा.

2 *addicted to idolatry.* मूर्त्तिपूजा करणारा, मूर्त्तिपूजारत, मूर्त्तिपूजातत्पर, मूर्त्तिपूजापरायण.

3 *partaking of excessive attachment or reverence.* अतिभक्तीचा, अतिमानाचा, अतिप्रीतीचा.

Idolatry, *n worship of idols.* मूर्त्तिपूजा *f.* मूर्त्तिपूजन *n* मूर्त्तिसेवा *f.* मूर्त्तिभक्ति *f.* प्रतिमासेवा *f.*

2 *excessive attachment or reverence.* अतिभक्ति *f.* अतिप्रीति *f.* अतिमान *m.*

To Idolize, *v. a. love &c. to excess.* देव्हारें *n.* करणें *g. of o.* अतिप्रीति *f.*–अतिभक्ति *f.* करणें-ठेवणें.

If, *conj.* जर, जरका, जरकां, जरकरितां, जरकाय, जरीं.

Even if. जरीं.

If perhaps. कदाचित्.

Igneous, *a. consisting, &c. of fire.* अग्नीचा, आग्नेय, अग्निमय, अग्निरूप.

Ignis fatuus, *n.*—the meteor. भुतकोलीत *n.* पिशाचदीपिका *f*

To Ignite, Ignition, &c. See To Kindle, & c.

Ignoble, *a. of low birth.* गल्लीकुचीचा, कमअस्सल, कमजात, अकुलीन, हीनकुल, दौष्कुलेय, हीनजात, हीनकुळीचा, दुष्कुलीन, दुर्योनि, प्राकृत.

2 *not honorable, not worthy,* v. Mean. नीच, हलका, पाजी, अधम, पामर.

Ignobleness, *n.* v. A. 1. कमजातपणा *m.* & c. अकुलीनता *f.* हीनकुळी *f.* कमजात *f.* हीनजातिता *f.*

2 पाजीपणा *m.* & c. पामरता *f.*

Ignobly, *adv.* v. A. 2. पाजीपणाने, दौर्जन्याने, पामरवृत्तीने.

Ignominious, *a. shameful, disreputable, &c.* v. Disgraceful. लाजिरवाणा, अपयशस्कर, यशोहर- & c. अपयशाचा.

Ignominy, *n.* v. Disgrace. अपयश *n.* अपमान *m.* अप्रतिष्ठा *f.* अपकीर्त्ति *f.*

Ignoramus, *n. an ignorant person.* निरक्षर, अनक्षर, अक्षरशत्रु, शंख, शंखपा, शंखोचा, शंखध्मा, नरपशु, शेतखपा, पंडितंमन्य, पंडितमानी, शुद्धस्फटिक, शुद्धबुद्ध.

Sturdy or rude i. टोणपा, टोणा, ठोंब *or* ठोंबा, गलेलठ्ठ, लठ्ठनिरंजन, लठ्ठभारती, लठ्ठामिश्र, लठ्ठेश्वर, लठ्ठाश्रम *or* लोठाश्रम.

Ignorance, *n. want of knowledge.* अज्ञान *n.* नादानी *f.* नादानकी *f.* नेणतेपणा *m.* गैरमाहिती *f.* अविद्या *f.* अज्ञानिता *f.* अज्ञानता *f.* मौढ्य *n.* मौर्ख्य *n.* ज्ञानाभाव *m.* ज्ञानराहित्य *n.* ज्ञानशून्यता *f.*

Gross i. गाढ अज्ञान *n.* घनाज्ञान *n.*

Spiritual i. अज्ञान *n.* अविद्या *f.* मोह *m.* अहम्मति *f.*

Sprung from i. अज्ञानोत्थ.

Ignorant, *a. destitute of knowledge.* अज्ञान, मूढ, अज्ञानी, अज्ञानात्मक, नेणता, अकळता, अजाण, अजाणता, गैरमाहीत, गैरमाहितगार, हीनज्ञान, ज्ञानहीन-शून्य-& c. मूर्ख, अज्ञ, अविज्ञ, तामस, तमस्वी.

Ignorantly, *adv.* v. A. अज्ञानाने, नादानीने, गैरमाहितीने, & c. अज्ञानपूर्वक.

To Ignore, *v. a. be ignorant of.* नेणणें.

Iguana, *n.* घोरपड *f.* नक्र *m.* गोधा *f.*

Iliac, *a. pertaining to the lower bowels.* खालच्या आंतडीचा.

I. passion. उदावर्त्त *m.*

That has the i. passion. उफराट्या आंतडीचा, उदावर्त्तरोगी.

Ill, *a.* See Evil. 2 *sick, unwell.* दुखणेकरी, दुखणाईत, दुखणारू, आजारी, बीमार, काहिला, अस्वस्थ, असमाधानी.

To be i. निजणें, पडणें, निजून असणें, पडून असणें, अंथरूण *n.* धरणें.

Ill, *n.* See Evil.

Ill, *adv not well, not rightly,*—gener. वाईट, खराब.

2 *not easily, with pain, &c.* कष्टेंकरून, जुलमाने, जुलमावर.

Ill-according, Ill-agreeing, *a.* विलग, विजोड.

Ill-advised, *a.* कुमंत्रित, कुपदिष्ट.

Ill-arranged, *a.* दुष्क्रम, दुष्क्रमाचा, अव्यवस्थित, अव्यवस्थेचा.

Ill-behaved, *a.* v. Misbehaved. बेचालीचा, बदचालीचा, &c. अशिष्ट, गैरशिस्त, अशील, दुःशील, दुर्वृत्त, दुर्णीत, दुर्विनीत.

Ill-behavior, *n.* v. Misconduct. बेचाल *f.* बदचाल *f.* गैरवर्त्तणूक *f.* दुराचरण *n.* दुराचार *m.*

Ill-being, *n.* अकल्याण *n.* अश्रेय *n.* अहित *n.* अकुशल *n.*

Ill-betokening, Ill-boding, Ill-omened, &c. *a.* कुलक्षणी, कुलक्षण, दुर्लक्षणी, अभद्र, अमंगल.

Ill-blood, *n.* v. Enmity. द्वेष *m.* द्वेषभाव *m.*

Ill-disposed, *a.* v. Adverse. वांकडा, वांकड्या मनाचा, विमना, विमनस्क, विगत.

Ill-favored, Ill-featured, *a. ugly, &c.* अवलक्षणी, दुर्लक्षणी, कुलक्षण, कुलक्षणी, मुद्राहीन, खुरड्या तोंडाचा, विरूप, विद्रूप.

Ill-flavored, *a.* विस्वाद, कुस्वाद.

Ill-formed, *a.* बेडौल, कदाकार, विकृताकार, विकृताकृति.

Ill-fortune, Ill-luck, *n.* दुर्दैव *n.* दुर्भाग्य *n.* निर्दैव *n.* अरिष्ट *n.* अवदसा *f.* ब्रह्मकपाट *n.*

Ill-looking, *a.* v. Ugly. कुरूप, विरूप.

Ill-matched, Ill-paired, &c. *a.* विजोड, विलग.

Ill-nature, *n.* दुष्टवृत्ति *f.* असद्वृत्ति *f.* दुःस्वभाव *m.*

Ill-natured, *a.* दुःशील, दुःस्वभाव, कर्कश.

Ill-regulated, *a.* अव्यवस्थित, अशिष्ट.

Ill-smelling, *a.* दुर्गंध, दुर्गंधी.

Ill-spoken, *a.* दुरुक्त, दुर्भाषी, तोंडाचा फटकळ.

Ill-starred, *a.* v. Wretch. भद्रा *or* ज्याच्या कपाळीं भद्रा *m. or* भद्रा कपाळाचा.

Ill-temper, *n.* दुष्टस्वभाव *m.* दुष्टवृत्ति *f.* असद्वृत्ति *f.*

Ill-tempered, *a.* दुष्टस्वभावाचा, कुशील, दुष्टवृत्ति, असद्वृत्ति.

Ill-toned, *a.* बदस्वराचा, बदसुऱ्या, अपसुऱ्या, अपस्वर, बदसूर.

Ill-trained, Ill-taught, & c. *a.* दुर्विनीत, दुर्णीत, अशिष्ट.

Ill-will, *n.* v. Enmity, Malice. दुष्टावा *m.* दुष्टाई *f.* दुष्टाइकी *f.* दुष्टभाव *m.*

Ill-wisher, *n.* अनिष्टचिंतक, अकल्याणचिंतक, हितशत्रु.

Illaudable, *a. not worthy of praise.* अश्लाघ्य, अश्लाघनीय, अप्रशंसनीय, अप्रशस्य, अस्तुत्य.

Illegal, *a. contrary to law.* कायद्याबाहेरचा, गैरकायद्याचा, राजनियम विरूद्ध, विधिविरूद्ध, स्मृतिविरूद्ध, अस्मार्त्त, अशास्त्र, राजनिषिद्ध

Illegality, *n.* v. A. राजनियमविरोधm. विधिविरोधm स्मृतिविरोधm अशास्त्रताf.

Illegible, *a. that cannot be read.* वाचायास अवघड-कठीण-&c. गिचमीड, अपठनीय, दुष्पठनीय, पठनाशक्य.

Illegitimacy, *n.* v A. *and* Bastard. अनौरसताf. जारजताf. जारजावस्थाf. अविधिजन्मn. विजन्मn. विजन्मताf.

Illegitimate, *a.* v. Bastard. अनौरस, जारज, व्यभिचारज, अधर्मजात, अपत्नीजात-भव-&c. अदंपत्युत्पन्न, अदंपतीजात, अदंपत्युद्भव, अविधिजात, अशास्त्रजात, अन्योत्पन्न.—in cant phraseol. अकरमाशा.

Illiberal, *a. not munificent, &c.* v. Miserly. अदाता, अनुदार, अवदान्य, अदानशील, अदत्त.

2 *not generous, noble, &c.* अप्रशस्त, अप्रशस्तगनाचा, अनुदार, क्षुद्रमनस्क.

Illiberality, *n.* v. A. 1. अदातृत्वn. अवदान्यता, अनुदारताf.

2 अप्राशस्त्यn. अनुदारताf. औदार्याभावm.

Illicit. See Unlawful.

Illimitable, *a. boundless,* v. Infinite. अपरंपार, निस्सीम, अप्रमेय.

Illiteracy, Illiterateness, *n.* v. A. अविद्याf. अविद्वत्ताf. अविद्यताf. अनधीतत्वn.

Illiterate, *a. unlettered, unlearned.* निरक्षर, अनक्षर, अनधीत, अविद्य, अविद्वान्, अपंडित, विद्याहीन, विद्याशून्य.

An i. person, v. Ignoramus. अक्षरशत्रु, नरपशु.

Illness, *n.* v. Disorder. दुखणेn. रोगm. आजारm.

Illogical, *a. contrary to the rules of reasoning.* प्रमाणारिद्ध, अन्यायी, अयुक्तिक, युक्त्यसिद्ध, युक्तिविरूद्ध.

To Illuminate, To Illumine, *v. a.* v. To Enlighten. प्रकाशणें, प्रकाशm. पाडणें-करणें, प्रकाशनn. करणें *g. of o.* प्रकाशित करणें.

2 (with festal lamps, &c.). रोशनाईf. करणें, चिरागदानn. लावणें-करणें.

3 (paper, &c.). पत्ररंजनn. करणें.

Illumination, *n.* v. V. 1. प्रकाशणेंn. प्रकाशनn.

1 *an* i. *a display of festal lights.* रोशनाईf. लक्षदीपm.*pl.* चमचमाटm. दीपावलिf. दीपोत्सवm.

Illuminator, *n.* v. V. 1. प्रकाशणारा, प्रकाशनकारी-कर्त्ता-&c. कांतिकर, तेजस्कर.

Illusion, *n.* v. Deceit. प्रपंचm. मोहm.

2—philosophical, *idealism.* मायाf. योगमायाf. अजाf. अविद्याf.

Illusive, Illusory, *a* v. Deceitful. मायिक, मायेचा, मोहाचा, मायीक, मायावी, मायावान् *or* मायावंत, मायिक, मायारूप, मायामय, मोही, अवास्तविक, ऐंद्रजालिक *pop.* इंद्रजालिक, स्वप्नवत्.

Illustrable, *a.* v V. 1. प्रकाश करायाजोगा-&c. प्रकाश्य, प्रकाशनीय, प्रकाशितव्य, द्योत्य.

2 दाखला द्यायाजोगा-&c. उपमेय, उत्प्रेक्षणीय, उत्प्रेक्ष्य, उत्प्रेक्षायोग्य.

To Illustrate, *v a. elucidate,* v. To Explain. प्रकाशm.-&c. करणें *g. of o.* प्रकाशणें, द्योतवणें.

2 (by a simile). दाखलाm.-दृष्टांतm.-उदाहरणn.-&c. देणें-देऊन स्पष्ट करणें, उत्प्रेक्षणें, उत्प्रेक्षाf. घेणें.

Illustrated, *p.* v. V. 1. प्रकाशलेला, प्रकाशित, द्योतित.

2 दाखला दिल्हेला, &c. उपमित, उत्प्रेक्षित, उदाहृत, दार्ष्टांतिक.

Illustrater, *n.* Illustrative, *a.* v. V. 1. प्रकाशणारा, प्रकाशक, प्रकाशनकर्त्ता-कारक, द्योतक, स्पष्टीकरणोपयुक्त

Illustration, *n.* v. V. 1.—*act.* प्रकाशणेंn. प्रकाशनm. प्रकाशm. द्योतनn. स्पष्टीकरणn.

2 दाखला देणेंn. उत्प्रेक्षणn.

1 *simile, &c.* दाखलाm. दृष्टांतm. उपमाf. उत्प्रेक्षाf. उदाहरणn. उपमानn.

Subject of an i. उपमेयn. उपमेयभूत अर्थm. बिंबn.

Illustrious, *a. conspicuous, eminent, &c* v. Great. तेजवान्, तेजवंत, तेजस्वी, तेजाळ, उमदा, यशस्वी, तेजोमय, तेजःशाली, नामदार, नामजाद, श्रीमान्, श्रीमंत, प्रतिष्ठित, प्रसिद्ध.

Image, *n.* v. Statue, Picture, Figure. पुतळाm. *dim.* पुतळीf. बाहुल्याm. *or* स्त्रीf. *or* लेn. मूर्त्तिf. बिंबn.

2 v. Idol. मूर्त्तिf.

3 *likeness.* बिंबn. प्रतिमाf. प्रतिरूपn प्रतिकायm. प्रतिकृतिf.

Imagery, *n. forms of fancy.* मानससृष्टिf. कल्पनासृष्टिf.

Imaginable, *a.* v. V. कल्पनी करायास योग्य-&c. कल्पनीय, कल्प्य, कल्पितव्य, भावनीय.

Imaginary, *a. ideal, fancied, visionary, not real.* मनःकल्पित, मानसिक, कल्पनेचा, कल्पित, काल्पनिक, कल्पनासिद्ध, कल्पनाकृत, बौद्ध, अतात्त्विक, अवास्तविक.

Imagination, *n.*—the faculty, v. Fancy. कल्पनाशक्तिf. कल्पनाf.

2 *mental image, idea.* कल्पनाf. भावनाf. आकारm.

Evil i. *wicked thought.* कुकल्पनाf. कुतर्कm. कुसृष्टिf.

3 *device,* v. Contrivance. कल्पनाf. युक्ति *pop.* जुगूत f.

Imaginative, *a.* v. V. कल्पक, कल्पनाबाज, कल्पनाचतुर, कल्पनाकुशल, कल्पनापटु.

To Imagine, *v. a. form mentally, fancy.* कल्पिणें, कल्पनाf.-भावनाf. करणें *g. of o.* मनांत आणणें-धरणें.

Imbecile, *a. impotent, weak, &c.* v. Weak. नाकर्त्ता, अकर्त्ता, नबळा, बाबर, दुर्बल *or* ळ, अक्षम, हीनशक्तिक.

Imbecility, *n.* v. A. नबळेपणाm. &c. अतेजn. तरेंn. दौर्बल्यn. अक्षमताf.

To Imbibe, *v. a. drink in.* पिणें, शोषणें, पिऊन-शोषून घेणें, शोषणn. करणें *g. of o.*

2 (into the mind). जडणें *in. con.* घेणें, स्वीकारणें, स्वीकारून घेणें.

To Imbrue, *v. a. steep.* भिजवणें, भरवणें, निमग्नकरणें.

To Imbue, *v. a. tincture, fig.* व्याप्त-युक्त-विशिष्ट-गुणमय-&c. करणें.

Imitability, *n.* v. A. अनुकरणीयताf. अनुसरणीयताf.

Imitable, *a.* v. V. 1. उतराया-चा-जोगा-सारखा-&c. अनुसरणीय, अनुकरणीय, अनुगम्य, अनुगमनीय.

To Imitate, *v. a. copy, &c.* उतरणें, नकलf.-उतारm. करणें *g. of o.* मखीf. उतरणें *g. of o.* थाकीf.-टापf.-&c. उतरणें-साधणें-आणणें *g. of o.* कित्तीm.-वळणn. घेणें *g. of o.* वळण वर जाणें *g. of o.* चालf. धरणें *g. of o.* अनुसरणें, धरणें, घेणें, अनुसरणn.-अनुकरणn.-&c. करणें *g. of o.*

To i. servilely. कपाळासींकपाळn. घासणें.

2 See To Counterfeit. 3 *mimic, ape, take off, &c.* नकलf. करणें-उतरणें *g. of o.* ठेवf.-ठेवणेंf.-धाटीf.-धाटणीf.-टीf.-टोपf.-ठाकीf.-थाकीf.-&c. उतरणें-साधणें-आणणें *g. of o.* विडंबनn. करणें *g. of o.*

Imitated, *p.* v. V. 1. उतरलेला, &c. अनुकृत, अनुसृत.

Imitative, *a.* v. V. 1. *disposed to copy.* उतरणारा, नकल करणारा, नकल्या, अनुकारी, अनुसारी, अनुगामी, अनुवर्त्ती, अनुकरण-&c.

कर्ता-कारी, अनुकरणशील, अनुकरणैस्वभाव, गतानुगतिक, संप्रेक्ष्यकारी.
Men are i. गतानुगतिकोलोकः.
I—in gram. I. sound or word. अनुकरणn.
I. verb. अनुकरण धातुm.

IMITATION, n. v. V. 1.—*act.* उतरणेंn. &c. अनुसरणn. अनुगमm. अनुगमनn. अनुलक्ष्यn. अनुकरणn. अनुकारm. अनुवृत्तिf. अनुवर्त्तनn. अनुकृतिf. देखोदेखीf. देखेवेखीf.
I *imitating thing, copy.* नकलf. उताराm. अनुसृष्टिf.
II *loose translation, &c.* छायानुहरण.

IMITATOR, n. v. V. 1. उतरणारा, नकल करणारा, &c. अनुकारी, अनुसारी, अनुवर्त्ती, अनुकरणकारी, अनुकरणकर्ता, &c.

IMMACULATE, a. v. PURE. पवित्र, निष्कलंक, निर्दोष, निर्मल, परिशुद्ध

IMMANENT. See INHERENT.

IMMATERIAL, a. *distinct from matter.* अमूर्त्त, अमूर्त्तिमान्, अशरीरी, अपांचभौतिक, अप्राकृत, अप्रकृतिविकार, निराकार, अमात्रवत्.
2 v. UNIMPORTANT. हलका, अनाग्रहाचा, अनिर्भराचा, औदासीन्याचा, लघु, अमुख्य, अप्रधान, साधारण.

IMMATERIALISM, n. *doctrine of the existence of immaterial substances.* देहभिन्नात्मवादm. देहभिन्नात्ममतn. आत्मास्तित्ववादm. आत्मास्तित्वमतn.

IMMATERIALIST, n. *professor of immaterialism.* आत्मास्तित्ववादी, आत्मास्तिक, देहभिन्नात्मवादी.

IMMATERIALITY, n. v. A. 1. अपांचभौतिकताf. अमूर्त्तिf. अप्राकृतत्वn. निराकारताf. अमात्रवत्त्वn.

IMMATURE, a. v. RAW. कच्चा, कोवळा, अपक्व, बाल, अप्रौढ, अप्राप्तयौवन.
2 (of understanding, &c.). अप्रबुद्ध, अप्रगल्भ, अधुरा, बालिश.

IMMATURELY. See PREMATURELY.

IMMATURITY, n. v. A. 1. कच्चेपणाm. कोवळेपणाm. &c. कोवळीकf. अप्रौढीf. अप्रौढताf. अपक्वताf. अपक्वदशाf.

IMMEASURABLE, a. *immense,* v. INFINITE. अमोज, अप्रमेय, अपरिमेय, अमेय, दुष्प्रमेय.

IMMEDIATE, a. *not mediate; proximate, &c.* प्रत्यक्षकारी, साक्षात्कारी, जातीनिशींचा, साक्षात्संबंधाचा, साक्षात्संबंधी, परंपरासंबंधरहित-शून्य-&c.
2 *instant, present.* तेव्हांचा, एव्हांचा, तत्कालचा, अव्यवहितकालिक, तत्क्षणिक, तात्कालिक.

IMMEDIATELY *adv.* v. A. 1. प्रत्यक्ष, साक्षात्, परंपरासंबंधावांचून, जातिनिशीं, खासगत.
2 लागलाच, तेव्हांच, एव्हांच, तत्क्षणीं, तत्काल, असाच, तसाच, अविलंब, उशीर नलावितां, हातच्या हातीं, अविलंबतः.

IMMEDIATENESS, n. v. A. 1. साक्षात्संबंधिताf. परंपरासंबंधाभावm. परंपरासंबंधराहित्यn. सांतरसंबंधाभावm.
2 तात्कालिकताf. तत्क्षणिकत्व. व्यवहितकालाभावm.

IMMEMORIAL, a. *beyond memory.* स्मार्त्तकालातीत, स्मृतिकालातीत, अस्मार्त्तकालिक, अस्मार्त्तकालीन, अतिप्राचीन.

IMMENSE, a. *unlimited,* v. INFINITE. निस्सीम, अमर्याद, अपरिमेय, अवारपार.
2 *vast, huge,* v. GREAT. ऐवट, अवाढव्य, गरिष्ठ, उद्भट.

IMMENSENESS, IMMENSITY, n. v. A. 1. निस्सीमताf. अपरिमेयत्वn.
2 ऐवटपणाm. अवाढव्यपणाm.
I *infinite space.* महाकाशm.
Filling of i. त्रैलोक्यविस्तारm.
That filleth i. त्रैलोक्यव्यापक-व्यापी.

IMMENSURABLE. See IMMEASUREABLE.

To IMMERGE, *To* IMMERSE, *v. a. plunge.* बुडवणें, मज्जनn.-निमज्जनn. करणें *g. of o.* मग्न-निमग्न-मज्जित करणें.
2 *engage deeply,* v. To ABSORB गुंग-गरक-निमग्न-&c. करणें.

IMMERGED, IMMERSED, *p.* v. V. 1. बुडवलेला, मग्न, निमग्न, मज्जित, अवगाढ, अवगाहित.
2 गुंग, गरक, निमग्न, मग्न, तल्लीन, आप्लुत (esp in comp. and in figur. uses; as I. in grief शोकाप्लुत *and* आनंदाप्लुत, स्नेहाप्लुत, ममताप्लुत, खेदाप्लुत, &c).
I—a heavenly body. मूढ.

IMMERSION, n. v. V. 1.—*act.* बुडवणेंn. अवगाहनn. निमज्जनn. मज्जनn.
2—*state.* गुंगपणाm. &c. गुंगीf. निमग्नताf तल्लीनताf. लयm.n.
I (of a planet) अस्तm.n. मौढ्यn
Eastern i. पूर्वास्तm n.
Western i. पश्चिमास्तm.n.

IMMETHODICAL, a. *that is without method,* v. DISORDERLY. अव्यवस्थित, दुष्क्रम, अक्रमिक, निरन्वय, डावखुरा.

IMMETHODICALLY, *adv.* v. A. क्रमावांचून, क्रम सोडून, &c.

IMMETHODICALNESS, n v. A अव्यवस्थाf. गोंधळm. उत्क्रमm. क्रमाभावm दुष्क्रमताf.

IMMINENT, a. *impending, threatening.* खेटलेला, नेटलेला, नेटून आलेला, आसन्नोपस्थित.

IMMISCIBLE, IMMIXABLE, a. *not capable of being mixed.* अमिश्रणीय, अमेलनीय, अमेल.

IMMOBILITY, n. *unmovableness, fixedness.* अचालनीयत्वn. स्थावरत्वn. अचलताf. स्थावरभावm. अचलभावm. स्थावरधर्मm.

IMMODERATE, a. v. EXCESSIVE. अतिमर्याद, अमर्याद, उन्मर्याद, मर्यादातीत, अपरिमित, अमित, अतिशयित

IMMODERATELY, *adv.* v. A. अमर्याद, अति, अतिशय, पराकाष्ठेचा, बेसुमार.

IMMODERATENESS, n. v. A. *and* EXCESS. अतिशयn. पराकाष्ठाf. अपरिमितत्वn.

IMMODEST, a. *wanting in decency, delicacy, &c.* निलाजरा, निर्लज्ज, बेशरम, बेहया, लज्जाहीन-शून्य-&c. विलज्ज, अत्रप, अपत्रप, त्यक्तलज्ज, त्यक्तत्रप, लज्जातीत.
2 *exorbitant,* v. IMMODERATE. अमर्याद, अतिमर्याद.

IMMODESTLY, *adv.* v. A. 1. लाज टाकून-सोडून-&c. निलाजरेपणाने, लज्जेवांचून, &c.

IMMODESTY, n. v. A. 1 निलाजरेपणाm. निर्लज्जताf. अपलज्जाf. लज्जाभावm. लज्जाराहित्यn. लज्जाहीनताf. अत्रपत्वn.

To IMMOLATE, *v. a.* v. To SACRIFICE. बलिm. करणें *g. of o.* बलिदानn. करणें *g. of o.*

IMMORAL, *a.*—of persons, v. WICKED. अनीतीचा, दुराचारी, असदाचारी, अनाचारी, दुर्वृत्त, दुष्कर्मी, अनय, असाधु, धर्मघ्न, कर्मदुष्ट, दुश्चरित्र.
2—of acts. अनीतीचा, अन्यायाचा, दुराचाराचा, अनाचाराचा, &c. नयातीत, असत्, असाधु.

IMMORALITY, v. A. 1. दुष्कर्मीपणाm. दुराचारिताf. अनाचारिताf. &c. असाधुताf.
2 अन्यायपणाm. असाधुताf. अनीतिताf. अन्यायताf.
I *immoral act or practice.* अधर्मm. अनीतिf. अनाचारm. असदाचारm. अनयm. दुर्वृत्तिf.

IMMORTAL, *a. exempt from death.* अमर, अमृत, अमरणीय, अमर्त्य, अजरामर, निर्जर, जरातीत, मरणातीत.

The Immortals. मरुद्गणm.

IMMORTALITY, n. v. A. अमृतn. अमरताf. अमरत्वn. अमृतताf. अमरणीयत्वn. अमृत्युm. मरणाभावm.

Writ of i. *grant of exemption from death.* अमरपट्टा *or* पट्टाm. अमरपत्रn.

To IMMORTALIZE, *v. a. make immortal.* अमर-मरणातीत-जरातीत--&c. करणें.

2 *exempt from oblivion.* नामn -कीर्तिf.-&c. शाश्वत करणें *g. of o.*

IMMOVABLE, *a.* अढळ, अचर, अचल, निश्चल, स्थावर.

IMMUNITY, *n. exemption.* सोडf. सोडवणूकf. सूटf. मोकळीकf. माफीf.

To IMMURE, *v. a.* v. To IMPRISON. कोंडून घालणें-ठेवणें, कोंडींत-&c. घालणें.

IMMUTABILITY, *n.* v. A. निर्विकारताf अविकारताf अविकार्यताf. विकाराक्षमताf. अविकारm.

IMMUTABLE, *a. invariable, unchangeable.* निर्विकार, फेरफारविगळा, फेरफारा निराळा, निर्विकल्प, अविकार, अविकार्य, विकारातीत, अविक्रिय, कूटस्थ, नित्यसम.

IMMUTABLY, *adv.* v.A. न ढळेसा *decl.* न फिरेसा *decl.* फेरफार न होईसा *decl.*

IMP See DEVIL, BRAT.

To IMPAIR, *v. a.* v. To HURT, To LESSEN. हानिf -खराबीf.-नुकसानीf.-&c. करणें *g. of o.* खराब करणें.

IMPAIRED, *p* v. V. उपहत, विगलित, विकल, शिथिलीकृत, जायबंदा *or* जायबंदी, लगडा.

To IMPALE, *v. a. fix on a stake.* सुळीं देणें, सुळावर देणें-चढवणें-घालणें, शूलारोपणn. करणें *g. of o.*

Impaling stake. शूलpop. सूळm.

Worthy to be impaled शूल्य.

IMPALPABILITY, *n.* v. A. अस्पृश्यताf. दुःस्पर्शताf.

IMPALPABLE, *a. not perceptible to the touch.* अस्पृश्य, अस्पर्शनीय, दुःस्पर्श, स्पर्शाशक्य, त्वगिंद्रियातीत, त्वगिंद्रियागोचर, स्पर्शातीत.

To IMPART, *v. a. communicate, &c.* देणें, दानn.-प्रदानn.-उपधानn.-उपन्यासm. करणें *g. of o.*

2 *tell, make known.* कळवणें, जाणवणें, विदित करणें.

IMPARITY. See INEQUALITY.

IMPARTIAL, *a. not partial, not biassed.* निष्पक्षपात, निष्पक्षपाती, निष्पक्षपातात्मा, उभयपक्षीं समान, उभयसाधारण, उभयसामान्य, उदासीन, पक्षपातरहित-शून्य, समदृष्टि, समदर्शी, समानवृत्ति, निःस्पृह.

IMPARTIALITY, *n.* v. A. निष्पक्षपातm. समान-सम-आपामरसाधारण-&c. वृत्तिf.-वर्त्तनn.-लक्ष्यn.-दृष्टिf.-बुद्धिf.-मनn.-भावm.-&c. अपक्षपातm. समानवृत्तिf. उभारतपणाm. औदासीन्यn.

IMPARTIALLY, *adv.* v. A. पक्षपात सोडून, पक्षपातावांचून, समानदृष्टीनें, &c.

IMPASSABLE, *a. not admitting passage.* दुर्लंघ्य, अलंघनीय, अलंघ्य, अगम्य, दुर्गम, दुस्तर, दुरूत्तर.

IMPASSABLENESS, *n.* v. A. दुर्लंघ्यताf. अगम्यताf. &c. दौस्तर्यn.

IMPASSIBILITY, IMPASSIVENESS, *n.* v. A. दुःखायोग्यताf. दुःखासंगm. दुःखासंगिताf.

IMPASSIBLE, IMPASSIVE, *a. not susceptible of pain or suffering.* दुःखविगळा-निराळा, दुःखातीत, वेदनातीत, अदुःखज्ञ, दुःखासंगी, दुःखास्पृश्य, दुःखास्पृष्ट, नित्यमुक्त, दुःखायोग्य.

IMPASSIONATE, IMPASSIONED, *a. strongly affected, excited, &c.* रागी, रागवान्, रागान्वित, अनुरागी.

IMPATIENCE, *n.* v. A. 1. असोशिकपणाm. अधैर्यn. असहनn. असहननाf. असहिष्णुताf. धैर्यहीनताf. अक्षमाf. अक्षांतिf.

2 उतावळीf. खुरखुरf. हुटहुटf. *or* हुटहुटीf. उत्कळf. उताटf. खवखवf. उत्कंठाf. औत्सुक्यn. अमर्षm. विलंबासहनn.

IMPATIENT, *a not enduring.* असोशीक, अधीर, अधिऱ्या, हीनधैर्य, धैर्यहीन, असहिष्णु, असहन, असह, असहमान, अक्षम.

2 *hasty, eager, not enduring delay.* उतावळा, हवळा, हवळ्या, हुटहुट्या, हुडहुड्या, अधिऱ्या, उत्कंठित, हुटहुटलेला, उत्सुक, सोत्कंठ, अमर्षी, अकालसह, विलंबासह.

IMPATIENTLY, *adv.* v. A. 1. असोशिकपणानें, &c. अधैर्यपूर्वक, अक्षांतिपूर्वक.

2 उतावळीनें, उत्कंठेनें, हुटहुटीनें, &c. औत्सुक्यपूर्वक, विलंबासहन पूर्वक.

To IMPAWN. See To PLEDGE.

To IMPEACH. See To ACCUSE.

IMPECCABILITY, *n.* v. A. पापासंभवm. पापासंभावनाf.

IMPECCABLE, *a. not liable to sin.* पापसंभावनातीत, पापसंभवशून्यरहित-&c. असंभाव्यपाप, पापसंभवाभावी, पापातीत, पापावज्ञ, पापासंगी.

To IMPEDE, *v. a.* v. To HINDER. अटकावणें, अटकावm.-विघ्नm.n.-&c. करणें, मोडाm.-अडतीf.-&c. घालणें.

IMPEDIMENT, *n.* v. HINDERANCE. अटकावm. अडf. विघ्नm.n. अडखूळn. अंतरायm.

To IMPEL, *v. a.* v. To DRIVE, To PUSH. चालवणें, दपटणें, दामटणें, सारणें.

To IMPEND, *v. n. hang over.* डोईवर टेंकणें, पडायाच्या संधानास असणें, पतनोन्मुख होणें.

2 *be near at hand.* येऊन खेटणें-टेकणें-नेटणें-चितणें-ठेपणें, टेकावणें.

IMPENDENT, *a.* IMPENDING, *p. a.* v. V. 1. डोईवर टेकलेला, &c. पतनोन्मुख.

2 See IMMINENT.

IMPENETRABILITY, *n.* v. A. अभेद्यताf. अभेदनीयताf. &c.

IMPENETRABLE, *a. that cannot be pierced.* अभेद्य, अभेदनीय, अवेधनीय, निर्भेद्य, भेदनाशक्य, वेधनाशक्य, अप्रवेश्य.

IMPENITENCE, *n absence of repentance.* अननुतापm. अपश्चात्तापm. अनुतापाभावm. पश्चात्तापाभावm. अनुतापराहित्यn. &c.

IMPENITENT, *a.* v. N. अननुतापी, अपश्चात्तापी, अनुतापशून्य-&c. पश्चात्तापशून्य-&c.

IMPERATIVE, *a. expressive of command.* दृढाज्ञासूचक-बोधक-ज्ञापक, अवश्य कर्त्तव्य, अवश्यमाननीय.

2—in grammar. आज्ञावाचक.

IMPERCEPTIBLE, *a. that cannot be perceived.* बेमालूम, अगोचर, इंद्रियागोचर, इंद्रियाग्राह्य, इंद्रियाज्ञेय, अतींद्रिय, इंद्रियातीत, इंद्रियाविषय, दुर्लक्ष, दुर्लक्ष्य, दुर्दर्श, अविभावनीय, अव्यक्त.

IMPERCEPTIBLENESS, *n.* v. A. बेमालुमपणाm. बेमालुमीf. अगोचरताf. इंद्रियागोचरताf. &c. अविभावनाf.

IMPERCEPTIBLE, *adv.* v. A. कळेनकळेसा, *decl.* नकळत, कळत न कळत.

IMPERFECT, *a. unfinished.* अधुरा, अपुरा, अपुरता, अपूर्ण, असमाप्त, असिद्ध, अनिष्पन्न, कच्चा.

2 *wanting a part* v. DEFECTIVE. उणा, न्यून, हीन, विकल, विकलांग, न्यूनांग, अंगहीन, कसरीचा, विधुर.

IMPERFECTION, IMPERFECTNESS, *n.* v. A. *and* DEFECT. कच्चेपणाm. अधुरेपणाm. &c. कसरf. वैकल्यn. व्यंगn. गौणn. गुंजावीसf.

I *an* i. v. FAULT. उणेंn. विंग *or* विंगेंn. हीणn. खोडf. ऐबm. दोषm. गोमf.

IMPERFECTLY, *adv.* v. A. अपुरतेपणीं, अपुरा-अपुरता-&c. *decl.* कच्चा, कसरीने, कसरराखून.

IMPERFORATE, *a. not pierced.* अवेधित, अभेदित, अविद्ध, अभिन्न, नीरंध्र.

IMPERIAL, *a. belonging to an emperor.* आधिराजिक, सार्वभौमिक.
2 v. KINGLY. बादशाही *or* पादशाही.

IMPERIOUS, *a. domineering, haughty, commanding.* कदरखोर, कदरेचा, कदरवाला, कठीणकैदेचा, जालीम, कडक, करडा, करडे अमलाचा, सत्ता चालवणारा, चक बसवणारा.

IMPERIOUSLY, *adv* v. A. कदरेने, करडे अमलाने, कडकपणाने.

IMPERIOUSNESS, *n.* v. A. कदर *f.* कदरखोरी *f.* जालीमपणा *m.*

IMPERISHABLE, *a not liable to perish.* अविनाशी, अनश्वर, अक्षय, अनाश्य, अजर, निर्जर, अजर्य्य, अक्षर, अव्ययात्मा.

IMPERISHABLENESS, *n.* v. A. अविनाशिता *f.* अक्षयम. अजर्य्यन. अव्ययीभावम. अजरभावम अक्षयभावम.

IMPERMANENCE, *n.* v. A. अस्थिति *f.* अस्थायिता *f.* अनित्यता *f.*

IMPERMANENT, *a. not enduring.* अनित्य, अशाश्वत, अस्थायी, अध्रुव.

IMPERMEABLE, *a. not to be passed through by a fluid.* द्रवागम्य, द्रवरोधक, द्रवाभेद्य, जलाभेद्य.

IMPERSONAL, *a.*—verb. अकर्तृक.

IMPERSONALITY, *n. indistinction of personality.* अव्यक्ति *f.* अव्यक्तिता *f.*

IMPERSUASIBLE, *a. not to be moved by argument.* असमजुनी *or* न्या, दुराराध्य, दुराकलनीय.

IMPERTINENCE, *n.* v A. 1 अप्रासंगिकत्वन. अप्रस्तुतता *f.* अनन्वयम.
2 धीटपणा *m.* धिटाई *f.* उद्धटपणा *m.*

IMPERTINENT, *a. not pertinent or relating,* v IRRELEVANT. अन्वया बाहेरचा, अप्रासंगिक, अप्रस्तुत, अप्राकरणिक, अप्रसक्त.
2 pert, saucy, &c v. IMPUDENT; DISRESPECTFUL. धीट, दांड, भट्ट, उद्धत *pop.* उद्धट.
3 See OBTRUSIVE. 4. See TRIFLING.

IMPERTINENTLY, *adv.* v. A. 1. अप्रसंगवशात्, अप्रसंगोपात्त, अन्वयसोडून, अन्वयाबाहेरचा *decl.*
2 धिटाईने, धीटपणाने, अमर्यादेने.

IMPERTURBABLE, *a. that cannot be agitated.* अक्षोभ्य, अक्षोभणीय, नित्यशांत.

IMPERTURBED, *a. undisturbed* अक्षुब्ध.

IMPERVIOUS, *a. impenetrable.* अभेद्य, अभेदनीय, निर्भेद्य, भेदनायोग्य, भेदनाशक्य, अगम्य, अप्रवेश्य, अप्रवेशनीय, निबिड, गहन.

IMPERVIOUSNESS, *n.* v. A. अभेद्यत्वन. अगम्यता *f.* &c. अभेद्यभावम. निबिडपणा *m.* झुडपी *f.* जुंगाडन.

IMPETUOSITY, IMPETUOUSNESS, *n.* v. A. 1. झपाटा *m.* तडाका *or* खा *m.* कडाका *or* खा *m.* सवेगगति *f.* सवेगगमन *n.* सवेगता *f.*
3 तलखली *f.* तलखी *f.* जहाली *or* झ्याली *f.* कडकपणा *m.* कडकी *f.* रगडपट्टी *f.* रगडमल्ली *f.* लांठाई *f.* धडफड *f.* धडवड *f.* सतम *f.n.* अमर्ष *m.*

IMPETUOUS, *a. moving with force.* वेगवान्. सवेग, सवेगगामी.
2—of persons; *vehement, furious, &c.* कडक, तलख, तलखल्या, जहाल *or* झ्याल, जलाल, उष्ण, जाडवल्य, तीव्र, वज्रप्राय. अमर्षवान् अमर्षी, कटु, उदीर्णवेग.
An i. person. For this sense as amplified or enhanced under such terms, combinations, and epithets as, *A violent and headlong fellow, a rapid and vehement, a rude, heedless, reckless, precipitate, tearing, rattle-through, push-along, drive-apace, dash-away fellow,* there are numerous formations equally significant. रगड्या, रपाट्या, रगडमल्ल, दपट्या, दपटनंदन, धसकट्या, धसक्या, धसकधय्या, धसकनंदन, धसमुसळ्या *or* ळ्या, धसमसूळ, धडबड्या, धडफड्या, धश्या *or* धश्शा, लाट्या, लाट्यागंगाजी, हुरमट, हुड, हुंदडा, कपाळफोड्या, हुर्योहुर्यो करणारा, उड्या, खमक्या, खणक्या, खमश्या, खंदा, खंदातट्टू, फट्या, फट्यावावरा,

IMPETUOUSLY, *adv.* v. A. 1. भरभरां, भरारां, झपाट्याने, तडाख्याने
2 तलखलीने, जहालीने, कडकपणाने, &c.
This sense viewed as intended or as emphatic, and as conveyed under such words as *violently, headlong, heedlessly, recklessly, tearingly, slapdash,* is expressed by numerous and striking formations. रगडून, रपाटून, खसाटून, दपटून, तडकावून, तडकून, कडकावून, कडकडून, धश्काफश्शा, धडकून, सडकून, घसरून, धडक, धडकां, तडकां, चराचर, फटकर, वेधडक, वेलाशक, बेनिसबत, दाटवळें.
And the *verbs* of this sense and power, agreeing with *to dash on, tear along, drive away, rattle through,* &c. are रगडणें, रपाटणें, धडकावणें, धसकावणें, तडकावणें, सडकावणें, झडकावणें, कडकावणें.

IMPETUS, *n. force of motion.* वेग *m.* जोर *m.* झपाटा *m.* तडाका *m.*

IMPIETY, IMPIOUSNESS, *n.* v. A. अधर्म *m.* देवनिंदा *f.* धर्मनिंदा *f.* अभक्ति *f.* अनुपासना *f.* ईश्वरानिष्ठा *f.*
2 *act of wickedness.* अधर्म *m.* अधर्मकार्य *n.* अधर्मकृत्य *n.*

IMPIOUS, *a. irreligious.* अधर्मी, अधार्मिक, अधर्माचा, अधर्मनिष्ठ, देवलंड, देवनिंदक, धर्मनिंदक, देवनिंदात्मक.

IMPIOUSLY, *adv.* v. A. देवनिंदाबुद्धीने, देवनिंदापूर्वक, &c.

IMPLACABILITY, IMPLACABLENESS, *n.* v. A. अप्रसाद्यता *f.* अशाम्यता *f.* &c. दीर्घद्वेषिता *f.*

IMPLACABLE, *a. not to be appeased.* अप्रसाद्य, अशाम्य, असमाधेय, दुःप्रसाद्य, दुःशाम्य, दुराराध्य, दुःसमाधेय, दीर्घद्वेषी, अक्षम.

To IMPLANT, *v. a. plant, infix,* fig. लावणें, लावून देणें, स्थापणें, आधान *n.*-उपधान *n* करणें.

IMPLANTATION, *n.* v. V.—*act.* लावणें *n.* &c. स्थापना *f* आधान *n* उपधान *n*

IMPLEMENT, *n.* v. TOOL. अऊत *n.* विखंडन उपकरण *n.* यंत्र *n.*

To IMPLICATE, *v. a.* v. To INVOLVE. गोवणें, गुंतवणें, गोवून-गुंतवून घेणें.

IMPLICATED, *p.* v. V. गोवलेला, गुंतवलेला.
Criminally i. लिप्त, लिप्ताळा.

IMPLICATION, *n.* v. V. To IMPLY. फलितार्थाने दाखवणें *n.* &c. ध्वनन *n.* फलितदर्शन *n.* ध्वनितदर्शन *n.* आक्षेप *m.*
I *matter implied.* भाव *m.* फलित *n.* फलितार्थ *m.* ध्वनि *m.* ध्वन्यर्थ *m.* ध्वनितार्थ *m.*

IMPLICATIVE, *a.* IMPLYING, *p. a* v. V. फलितार्थाचा, ध्वनितार्थाचा, हेतुगर्भ, संकेतगर्भित.

IMPLICIT, *a. unreservedly confiding, full, &c.*—faith, obedience, &c. पुरा, पूर्ण, निर्विकल्प, अनन्यभावाचा, निस्तोष, बिनदिक्कतीचा, साफ, निखालस.
2 See IMPLIED.

IMPLICITLY, *adv.* v. A. 1. अनन्यभावाने, सर्वात्मना, सर्वभावाने, बिनदिक्कत.

IMPLIED, *p.* v. V. फलितार्थाने दाखवलेला, &c. अर्थसिद्ध, फलित, ध्वनित, गर्भित, उपलक्षित, आर्थिकार्थसिद्ध, गतार्थ.

To IMPLORE, *v. a. beseech, entreat,* v. To BEG. पायां पडून-हातीपायीं पडून-दाढीस हात लावून-पदर पसरून-&c. मागणें-&c. काकळूत *f.* करणें *g. of o.*

To Imply, *v a. involve by inference.* फलितार्थानें-फलितार्थैंकरून-दाखवणें-दर्शवणें-सुचवणें-सिद्ध करणें, फलित-गर्भित-&c. करणें, ध्वनन *n.*-आक्षेप *m.* करणें *g. of o.*

To be implied. फलित-गर्भित-&c. असणें.

Impolicy, *n. bad policy, &c.* अयुक्ति *f.* बाधकत्व *n.* असमंजसपणा *m.* दुर्नीति *f.* दुर्नय *m.*

Impolite, *a.* v. Rude. अशिष्ट, असभ्य.

Impoliteness, *n* v. A असभ्यता *f.* अशिष्टता *f.* अनीति *f.*

Impolitic, *a. unwise*—of persons. अविवेकी, अदूरदर्शी, अदीर्घदर्शी, अपरिणामदर्शी, दुर्नीत.

2—of measures. कार्यबाधक, बाधक, अयुक्तिक, अविवेकाचा, दुर्नीतीचा.

Imponderous See Light.

Imporous, *a. quite close of texture.* नीरंध्र, निरंतरावयव, घन, अतिघन.

Import, *n.* (into a country, &c.). बंदरी जिन्नस *m.* तारवटी जिन्नस *m.* देशांतराहून आणलेला वर्णज *f.*

2 v. Meaning. अर्थ *m.* अभिप्राय *m* भाव *m.* भावार्थ *m.*

3 See Importance.

To Import, *v. a.* देशांतराहून आणणें.

Importance, *n. consequence, moment,* v. Weight. भार *m.* वजन *n.* भारदस्ती *f* भारदारी *f.* प्रत्यवाय *m.* केवा *m* गौरव *n.* कथा *f.*

Important, *a.* v. Weighty. भारी, मोठा, वजनदार, भारदस्त, भारदार, भारदस्तीचा, प्रधान.

Importunate, *a. urgent, pertinacious.* लोंचट *or* ड, चिकट, चिकव्या, चिवट, चेंगट, चामट, वातट *or* ड, आग्रही, अत्याग्रही, मिन्नतीचा, मिन्नतवारीचा, आग्रहाचा, &c. लांबोरा, खपाट्या, घायकुत्या. The words following are applied particularly to children or to the common beggar, and they bear an inplication either of wearisome persistency or of abject or piteous whining. गळेपडू, गळचिप्या, गळग्रह, हातींपायीं पडणारा *or* लागणारा, खणपटीस बसणारा, गळचिपे *f.* &c. धरणारा, जीवघेणा *or* घेण्या, किरकिऱ्या, पिरपिऱ्या, रिपरिप्या, जिगजिग्या *or* जिकजिक्या, जिकिरी, दांत विचक्या, रडूंरडू करून मागणारा.

Importunately, *adv.* v. A. आग्रहाने, आग्रह धरून, मिन्नतवार, मिन्नतीने, &c. गळेपडून, खणपटीस बसून, गळचिपी-&c. धरून. *See the Verb.*

Importunateness, Importunity, *n.* v. A. आग्रह *m.* अत्याग्रह *m.* मिन्नत *f.* मिन्नतमाना *m.* नेट *m.* मिन्नतवारी *f.* चिकटपणा *m.* &c. चेंगटाई *f.* (esp. of children and beggars). आळ *f.* अळी *f.* जिगजीग *or* जिकजीक *f.* रिपरीप *f.* जिकीर *f.* चेंगटाई *f.* गळचिपी *f.* गळग्रह *m.* माथाकूट *f.* माथेफोड *f.*

To Importune, *v. a. or* To be Importunate, v. *To* Hang upon. मिन्नत *f.*-मिन्नतमाना *m.*-मिन्नतवारी *f.* करणें *or* करून मागणें, आग्रह *m.* धरणें-धरून मागणें, खणकुदळ *f.* घेणें, धरणें *n.* घेणें, गळ *m.* घालणें.—esp. of children and beggars. गळीं पडणें *or* लागणें, गळचिपी बसणें, गळचिपे *f.* आवळणें-धरणें, गळग्रह *m.* घालणें, दांत *m.* विचकणें, खणपट *f.* घेणें, भिरगोरें *n.* लावणें-देणें-मांडणें, दुमची *f.* पुरवणें, पायांवर कुतरीं माजरें *n. pl.* घालणें.

To Impose, *v. a. lay upon.* घालणें, ठेवणें, स्थापणें, आरोपणें.

2 *lay on as a burden or duty.* बसवणें, घालणें, स्थापणें, टाकणें, सोंपणें, माथां मारणें *g. of o.*

3 on; *cheat,* v. To Deceive. फसवणें, ठकवणें, वंचणें.

To be imposed on. फसणें.

Imposing, *a. calculated to impress,* v. Fine, Grand. डौलाचा, ढबदार, ठळक.

Imposition, *n.* v. V. 1.—*act.* घालणें *n.* ठेवणें *n.* &c. स्थापन *n.* स्थापना *f.* आरोप *m.* आरोपणें *n.*

2—*act.* बसवणें *n.* सोंपणें *n.* &c. स्थापन *n.* स्थापना *f.*

I *imposture,* v. Deceit, Trick. फटवण *f.* कूट *m.n.*

Impossibility, *n.* v. A. असंभव *m.* असंभावना *f.* असंभाव्यता *f.* अशक्यता *f.* असाध्यता *f.*

I *an* i. *that which cannot be,* v. Chimera. असंभावित गोष्ट *f.* अशक्यविषय *m.*

To assert impossibilities or absurdities. नाहीं तेंच बोलणें-सांगणें-&c.

To attempt impossibilities. नाहींतेंच करणें, वचकेंत पाणी *n.* धरणें, मृगजलस्नान *n.* करणें, धोंड्याचा दोर *m.* काढणें.

Impossible, *a. that cannot be, &c.* घडायाचा नाही, व्हायाचा-जोगा-&c. नाहीं, अशक्य, असाध्य, असंभवित, असंभावित, असंभावनीय, असंभाव्य, असंभवीक, असंभवी, अघटमान, खपुष्पायमाण, मृगजलवत, शशशृंगायमाण.

Impost, *n.* v. Tax. दस्त *m.* सर्कार देणें *n.*

Imposthume. See Abscess.

Impostor, *n.* v. Deceiver. ठक, फसव्या, भोंदू, पाखंडी, कूटवेषधारी.

General i. or cheat. घरभोंदू, देशठक, धुतारा.

Imposture, *n.* v. Trick. भगल *f.n.* फटवण *f.* कूट *m.n.* छल *m.n.* पाखंड *n.*

Impotence, *n.* v. A. 1. कमजोरी *f.* कमजोरपणा *m.* नाकर्त्तेपणा *m.* &c. बलराहित्य *n.* &c. निर्बलता *f.* दुर्बलता *f.* दौर्बल्य *n.*

2 बुळेपणा *m.* नामर्दी *f.* प्रजननाशक्ति *f.* ध्वजपात *m.* ध्वजभंग *m.* पौरुषराहित्य *n.* भग्नध्वजत्व *n.* पौरुषाभाव *m.* क्लैब्य *n.*

Impotent, *a.* v. Weak. निर्बल, दुर्बल, हीनबल, हीनसामर्थ्य, हीनशक्तिक, नाकर्त्ता, अकर्त्ता, नबळा.

2 *incapable of propagation.* बुळा, निर्भान, नामर्द, निर्वीर्य, अवीर्य, कमरेचा ढिला, मेंगा *or* मेंग्या, प्रजननाशक्त, प्रजननाक्षम, फतुला, भागूबाई, नपुंसक, क्लीव, शंड, भग्नध्वज, गतवीर्य, विगतवीर्य, हतवीर्य, पुरुषत्वहीन, अपौरुष, पाउणे आठ.

To Impound, *v. a. confine in a pen, &c.* कोंडणें, कोंडून ठेवणें, कोंडवाडींत-&c. घालणें, कोंडी *f.*-कोंडणी *f.* करणें *g. of o.*

To Impoverish, *v. a. reduce to poverty.* दरिद्री-भिकारी-निर्धन-&c. करणें, भिकेस लावणें-आणणें.

2 *exhaust the strength of.* बळमोड *m. f.*-बलऱ्हास *m.*-बलहानि *f.*-सत्वनाश *m.*-सत्वहानि *f.*-&c. करणें *g. of o.* दुबळा-दुर्बळ-निःसत्व-&c. करणें.

Impoverished, *p.* v. V. 1. दरिद्री-&c. केलेला.

2 नष्टार्थ, नष्टधन, नष्टद्रव्य, नष्टबल, नष्टवीर्य, नष्टसत्व, गतवीर्य.

Impracticability, *n.* v. A. असाध्यता *f.* अशक्यता *f.* &c. दौष्कर्य *n.*

Impracticable, *a.* v. Impossible. असाध्य, दुःसाध्य, दुरतिक्रम, अशक्य, अघटनीय, बेलाग.

Impransus, *a. that has not had his meal.* अभुक्त, अकृतभोजन, नजेवलेला.

To Imprecate, Imprecation. See To Curse, Curse.

Impregnable, *n. not to be taken,*—fort, &c. दुर्धर, दुर्जेय, अजेय, अजिंक, दुःसाध्य, विकट, बेलाग, गडखळ.

To Impregnate, *v. a. make pregnant.* गर्भार-सगर्भ *m.*-&c. करणें, गर्भस्थापन *n.*-गर्भस्थापना *f.*-गर्भाधान *n.*-&c. करणें.

2—as used of female animals. गाभण करणें, फळवणें.

IMPREGNATE, *a.* IMPREGNATED, *p.* v. V. *and* PREGNANT. गर्भार, सगर्भ.

I *having received a communication of the virtue of* गुणयुक्त, गुणमिश्रित

IMPREGNATER, *n.* IMPREGNATING, *p. a.* v. V. 1. गर्भार करणारा, &c. गर्भकर, गर्भद, गर्भस्थापक, गर्भोत्पादक

IMPREGNATION, *n.* v. V. 1.—*act.* गर्भस्थापन*n.* गर्भस्थापना*f.* गर्भाधान*n.* गर्भोत्पादन*n.*

To IMPRESS, *v. a. print, stamp.* ठसवणें, छापणें, ठसा*m.*-& c. मारणें, मुद्रित करणें.

2 *fix deeply,* fig ठसवणें, बिंबवणें, भिनवणें, भरवणें, उपनिष्टवणें.

To be impressed, ठसणें, बिंबणें, भिनणें, भरणें, उपनिष्टणें; also, inversely, *to be impressed by,* as: त्याची गोष्ट माझ्या मनात ठसली.

3 *force into service.* See To PRESS.

IMPRESSED, *p.* v. V. 1. ठसवलेला, &c. बेटींव, मुद्रित.

2 ठसवलेला, बिंबवलेला, & c.

IMPRESSION, IMPRESS, IMPRESSURE, *n. mark made, stamp.* ठसा*m.* छाप*m.* छापा*m.* मुद्रा*f.* मुद्रिका*f.* आकार*m.*

Indelible i. चिऱ्यावरची *or* दगडावरची रेघ*f.*

Transient i. पाण्यावरची-वाळूवेरची रेघ*f.*

To take off an i. बेटणें.

To come off well—an i. वठणें.

2 (upon a coin). मोहर*f.*

3 mental i; *idea, &c.* भास*m.* भान*n.* वचक*m. v.* जा, उमज*m.*

4 *sense impressed, awe, &c.* छाप*f.* धाप*f.* ठसका*m.* ठसा*m.*

To make an i. ठसणें, भिनणें.

5 See EDITION.

IMPRESSIVE, *a. that makes a deep impression on the mind.* हृद्भेदक, हृद्गामी, हृदयंगम, भावोत्पादक.

IMPRIMIS, *adv. in the first place.* पहिल्याने, आदि, आदौ, प्रथमतः.

To IMPRINT. See To IMPRESS.

To IMPRISON, *v. a. confine in a prison, &c.* तुरुंगांत-बंदीखान्यांत-&c. घालणें-टाकणें, कोंडणें, कोंडून ठेवणें, कैद-बंद-कारागारबद्ध-& c. करणें, बंदांत-बंदींत-कैदेंत-अटकेंत-&c. घालणें, कोंडणी*f.*-कोंडी*f*-&c. करणें *g. of o.*

IMPRISONED, *p.* v. V. बंदांत घातलेला, &c. कैद, कारागारबद्ध, कारागुप्त.

IMPRISONMENT, *n.* v. V.—*state.* कैद*f.* बंदी*f.* बंद*m.* अटक*f.* कोंडी*f.*

IMPROBABILITY, *n.* v. A. असंगति*f.* असंगतत्व*n.* असंभावना*f.*

IMPROBABLE, *a. not likely to be, &c.* व्हायाजोगा-सारखा-& c. नाहीं, असंभव, असंगत, अवघड, दुर्घट, अघटित, दुःसंभाव्य, अघटनीय, कठीण, विकट, दूर, दूरास्त, असत्यसन्निभ.

IMPROBITY, *n.* v. DISHONESTY. लबाडी*f.* अप्रामाण्य*n.* अप्रामाणिकत्व*a.* प्रामाण्याभाव*m* असाधुता*f.*

IMPROMPTU, *adv. off hand.* विचारकेल्यावांचून, पूर्वविचाररहित, समयोपस्थितीनें.

IMPROMPTU, *n. extemporaneous composition.* शीघ्रकविता*f.* शीघ्रकवन*n.* प्रासादिककविता*f.*

IMPROPER, *a. unfit, unsuitable, unadapted, unqualified* अयोग्य, अनुपयोगी, निरुपयोगी, अयुक्त, अनुपयुक्त, निरुपयुक्त, निर्युक्तिक, अयथातथ, कार्यासक्षम, नालायक.

2 (to be done) v. UNJUST, WRONG. करायाजोगा-& c. नाहीं, अकार्य, अयोग्य, अनुचित, गैरवाजबी, गैरशिस्त, अन्याय्य, अयुक्त, अकर्त्तव्य.

IMPROPRIETY, *n.* v. A. 1. अयोग्यता*f.* अनुपयोगिता*f.* अयुक्तता*f.* अनुपयुक्तता*f.* अयुक्ति*f.* निर्युक्ति*f.*

2 अकार्यता*f.* अयोग्यता*f.* गैरशिस्त*f.* अनीति*f.* अनौचित्य*n.* आनुचित्य*n.* अयुक्ति*f.* अन्याय*m.* अन्यायत्व*n.*

IMPROVABLE, *a.* v. V. A. 1. चागला कराया-व्हाया-& c. जोगा-जोगता-सारखा, सुधारायाजोगा-& c.

To IMPROVE, *v. a. make better, advance in good qualities.* अधिक चांगला-& c. करणें. गुण*m* -& c. वाढवणें *g. of o.* गुणवृद्धि*f.*-गुणवर्द्धन*n.*-सत्ववर्द्धन*n.*-गुणोत्कर्ष*m.*-गुणाभिवृद्धि*f.*-गुणसंवर्द्धन-& c. करणें.

2 *employ to good purpose, use to advantage, turn to account, &c.* फाळ येईसा *decl.* करणें, सार्थक-सफळ होईसा *decl* करणें-वापरणें, चांगला *decl.* -चांगल्या रीतीनें-& c. वहिवाटणें, चांगल्या गोष्टीस-लावणें, सद्व्यापार*m.* करणें *g. of o.*

To IMPROVE, *v n. better, &c.* चांगला होत जाणें, चढणें, रंगास-रूपास चढणें चढत चालणें, वाढणें, गुण*m.*-& c. वाढणें *g. of s.* उत्तरोत्तर चांगला होणें.

IMPROVEMENT, *n.* v. V. A. 1.—*act.* गुण वाढवणें*n.* & c. संवर्द्धन*n.* गुणवर्द्धन*n.* गुणसंवर्द्धन*n.* सत्ववर्द्धन*n.*

v. V. N—*state.* चढती कळा*f.* गुणवृद्धि*f.* सत्ववृद्धि *f.* गुणसंवृद्धि*f.* गुणाभिवृद्धि*f.* शुभाभिवृद्धि *f.* संवृद्धि*f.*

IMPROVIDENCE, *n.* v. A. अदूरदृष्टि*f.* अदूरविचार*m.* अदीर्घदृष्टि*f.*

IMPROVIDENT, *a. wanting forecast.* अदूरदर्शी, अदूरदृष्टि, अदीर्घदर्शी, अदीर्घदृष्टि, अपरिणामदर्शी, भाव्यविचारी.

IMPROVING, *p* v. V. N. चांगला होणारा, चढता, वाढता, चढते कळेचा.

IMPRUDENCE, *n.* v. A. अविवेक*m.* अविचार*m.* अदूरदृष्टि*f.* अविचारिता*f.* अविमृश्यकारिता*f* अनालोचना*f.*

IMPRUDENT, *a. indiscreet, &c.*—of persons. अविचारी, अविवेकी, अविचारशील, विचारमूढ, विचारहीन-शून्य-& c. हीनविचार, अदूरदर्शी, अदूरदृष्टि, पूर्वापरादर्शी, असमंजस, अविमृश्यकारी, अपर्यवसानदर्शी.

2—of acts अविचाराचा, अविवेकाचा, अविचारपूर्वक, अविचारपुरस्सर.

IMPRUDENTLY, *adv.* v. A. 1. अविवेकाने, & c.

IMPUDENCE, *n* v. A. धिटाई*f.* धटाई*f.* औद्धत्य*n.* तिखेंन. तोंड*n.* नाक*n.* अभयमुद्रा*f.* वैयात्य*n.* भाष्टर्य*n.*

IMPUDENT, *a. shameless, saucy, &c.* धीट, धट्ट, निर्भीड, निर्लज्ज, निलाजरा, दांडगा, उद्धत, समुद्धत, धृष्ट, वियात.

IMPUDENTLY, *adv.* v. A. धिटाईने, नाक लावून *or* उंचे नाकाने, तुरा लावून.

To IMPUGN, *v. a. oppose.* दूषण*n.* देणें, दूषित करणें, विप्रतिपत्ति*f.*-विप्रतिपादन*n.*-विरुद्धकथन*n.* करणें.

IMPULSE, *n.* v. BLOW, FORCE. आघात*m.* धक्का*m.*

2 *emotion towards.* उकळी*f.* कढ*m.* चर*f.* चेव*m.* कंडू*f.* कंडी*f.* उत्कलिका*f.* वेग*m.* हुरशी*f.* हुरूप *m.f.*

A sudden i. खतखत*m.*

Acting upon i. लाडकाव्यवहार*m.*

That follows his impulses. मनस्वी *or* मनसोक्त वर्त्तणारा-वागणारा-चालणारा-& c. यथाकामी, कामकामी, कामचार, यथेच्छ.

Upon, according to, & c. i. मनसोक्त.

IMPULSIVE, *a. moving, impellent.* चालवणारा, सारणारा, चालक, सारक.

IMPUNITY, *n. exemption from punishment.* अदंड*m.* अदंडन*n.* दंडाभाव*m.* दंडनाभाव*m.* दंडविरहितत्व*n.* अताडन*n.*

IMPURE, *a. foul, feculent, &c.* v. DIRTY. मळका *remiss.* मळकट, मलिन *pop.* मळीण, समल.

2 *unholy, unclean, unchaste, sinful.* मलिन *pop.* मळीण, अपवित्र, अशुद्ध, अपूत, नापाक, अमंगल, पापाचा, पापी, पापबुद्धीचा, अचकटविचकट.

3 *unclean, defiled,*—ceremonially. अपवित्र, विटाळलेला, विटाळाचा, अशुद्ध, अशुचि, आशौची *(See under* Impurity). अमेध्य, अपूत, अमंगल, नापाक

I. from a birth. सुवेरतुला, सूनकी *pop.* सुतकी, सुवेरकरी.

I. through a death. सुनकतुला, सुतकाळा *or* ळ्या, सुतकी, सुतकील.

4—language, style. अशुद्ध, अप्रशस्त

Impureness, Impurity, *n.* v. A 1. मळकेपणा *m.* मळिणपणा *m.* मालिन्य *n.* समलता *f*

2 अपवित्रता *f.* मळिणपणा *m.* मालिन्य *n.* अशुद्धि *f.*

3 अपवित्रपणा *m* अपवित्रता *f.* विटाळ *m.* अशुद्धि *f.* अशुचि *f.* अशुचिता *f.* आशौच *n.* This word, though it signifies impurity *generally*, is, when uncompounded, understood *especially* of that impurity which arises in consequence of a *death*. When in composition its sense is determined by the power of the component word prefixed; as, जननाशौच, मृताशौच, ग्रहणाशौच, अतिक्रांताशौच, &c.

I. during an eclipse. ग्रहणाशौच *n.*

I. from childbirth or miscarriage. सुवेर *m.* सूनक *n.* सूत्याशौच *n.* जननाशौच *n.* विरधाळें *n.* वृद्धि *f.* जाताशौच *n.*

I. from the touch of stale things. उष्टाविटाळ *m.*

I. through a death. मृताशौच *n.* शावाशौच *n.* सूनक *n.* अवरोध *m.* सूनक *n.*

To spread one's i. विटाळ *m.* कालवणें.

4 अप्रशस्तता *f.* अशुद्धि *f.*

Imputable, *a.* v. V. 1. आरोप करायास योग्य, आरोपणीय, आरोप्य.

Imputation, *n.* v. V. 1.—*act.* आरोपणें *n.* आरोपण *n.* आरोप *m.* अभियोग *m.*

2 v. Blame. टपका *m.* शब्द *m.* अपवाद *m.*

To Impute, *v. a. attribute, assign,* v. To Ascribe. आरोपणें, अभियोग *m.*–आरोपण *n.*–आरोप *m.* करणें *g. of o.*

2—in an ill sense. आंगावर घालणें, माथां *adv.* मारणें, टपका *m.* ठेवणें-आणणें.

In, *prep.* or *adv.* आंत, मध्यें, मधीं, भितर, माजीं, माझारीं, आंतउतां *or* तों.

In, as a privative or negative is rendered by अ, निर्, दुर्, as अशुद्ध, निर्दोष, दुरंत, &c. Of those English words to which sometimes *In* is prefixed and sometimes *Un*, such as are not found here should be looked for under *Un*.

Inability, *n. want of power.* अशक्ति *f.* असामर्थ्य *n.* अक्षमता *f.* अपराक्रम *m.* कार्याक्षमता *f.* अनिर्वाहकत्व *n.*

Inaccessibility, *n.* v. A. अगम्यता *f.* दुर्गता *f.* दौर्गम्य *n.* दुष्प्राप्यता *f.*

Inaccessible, *a. not to be reached, &c.* पावाया जोगा-&c. नाहीं, अगम्य, दुर्गम, बेलाग, दुष्क्रम, दुष्प्राप्य, गहन.

Inaccuracy, *n.* v. A. अशुद्धता *f.* चूक *f.* चुकी *f.* अंतर *n.* तफावत *f.* गुंजावोस *f.*

Inaccurate, *a. erroneous, not correct.* अशुद्ध, चुकीचा, तफावतीचा, नादुरूस्त, गैररास्त, सदोष, अयथार्थ.

Inaction, *n. want of action.* अव्यापार *m.* अनुद्योग *m.* व्यापाराभाव *m.* उद्योगाभाव *m.* अचेष्टा *f.*

Inactive, *a. not acting or busy.* निर्व्यापार, रिकामा, पडलेला, व्यापारहीन-विहीन-रहित-विरहित.

2 *not active, v.* Indolent. अनुद्योगी, निरूद्योगी, सुस्त, ढिला, अव्यवसायी, अव्यवसायवान्.

Inactivity, *n.* v. A. 1. रिकामपणा *m.* निर्व्यापारता *f.* व्यापारराहित्य *n.*

2 सुस्ती *f.* ढिलेपणा *m.* अनुद्योगिता *f.* निरूद्योगिता *f.* अव्यवसाय *m.*

Inadequacy, Inadequateness, *n.* v. A. नपूर *or* निपूर *f.* निपुरतेपणा *m.* निपुरेपणा *m.* अपुरतेपणा *m.* &c. अपर्याप्ति *f.* अक्षमता *f.*

Inadequate, *a. not sufficient.* निपुरता, निपुरा, अपुरता, अपुरा, अपूर्ण, अपर्याप्त, अक्षम, कार्याक्षम, अपूरक.

Inadequately, *adv.* v. A. न पुरेसा, तोटा येईसा, अपुरता, अपुरा, *all declinable.*

Inadmissibility, *n.* v. A. अग्राह्यता *f.* अनादेयता *f.* &c.

Inadmissible, *a. not proper to be allowed or received.* मानायाजोगा-सारखा-&c. नाहीं, अग्राह्य, अस्वीकार्य, अनंगीकार्य, अनादेय, स्वीकारानर्ह.

Inadult, *a. not grown up.* अप्राप्तयौवन, अज्ञातयौवन.

Inadvertence, *n.* v. A. गफलत *f.* अनवधान *n.* अनवधानता *f.* असावधानता *f.* दुर्लक्ष *n.* अलक्ष्य *n.* अलक्ष *n.* प्रमाद *m.*

Inadvertent, *a. inattentive.* असावधान, गैरसावध, अनवधान, गाफल *or* गाफील *or* गाफली, प्रमादी, दुर्लक्ष, बेफाम.

Inadvertently, *adv* v. A. गफलतीने, गैरसावधपणाने, प्रमादाने &c. चुकून माकून *or* वाकून, कळत न कळत, न कळून, अनवधानपूर्वक, प्रमादतः, प्रमाद्यतः.

Inalienable, *a. that cannot be transferred, &c. to another.* पराद्देय, अन्यादेय, अदेय, वंशमात्रोपभोग्य, वतनी.

Inalimental, *a. affording no nourishment.* अपुष्टिकर, अपौष्टिक.

Inamorata, *n.* रागिणी *f.*

Inamorato, *n.* रागी *m.*

Inane. See Empty.

Inanimate, Inanimated, *a.* v. Lifeless. निर्जीव, निचेष्ट, निश्चेष्ट, अचेतन, निष्प्राण, जड.

Inanition, *n.*—in medicine. अनाहार *m.* आहाराभाव *m.* उदररिक्तता *f.*

Inanity. See Emptiness.

Inappetence, *n. want of appetite.* अरूचि *f.* अक्षुधा *f.* क्षुदभाव *m.*

Inapplicable, *a. not proper to be applied.* लावायास अयोग्य, लावायाजोगा नाही, अयोग्य, अप्रयोज्य, अनुपयुक्त.

Inapplication, *n.* v. Indolence. अनुद्योग *m.*

Inapposite, *a. not pertinent.* अप्रासंगिक, प्रसंगानुचित, अयोग्य, असमर्पक.

Inapprehensible, *a. not to be apprehended.* अग्राह्य, अग्रहणीय.

Inappropriate, *a.* v. Improper. अयोग्य, अनुपयुक्त, अनुपयोगी, अयुक्त, निर्युक्तिक.

Inaptitude, *n. want of fitness.* अयोग्यता *f.* अनुपयुक्तता *f.*

Inarable, *a. not fit to be plowed.* लागवडीचा नाहीं, नांगरायास अयोग्य, अकर्षणीय.

Inarticulate, *a. not distinct.* अव्यक्त, अस्पष्ट, गुळमुळीत, अस्पष्टोच्चारित, अस्पष्टोच्चाराचा, क्लिष्ट, अविस्पष्ट.

Inarticulately, *adv.* v. A. अस्पष्टोच्चाराने, &c. अस्पष्ट, अव्यक्त, गुळमुळीत.

Inarticulateness, *n.* v. A. अस्पष्टता *f.* अव्यक्तता *f.* अस्पष्टोच्चार *m.*

Inartificial, *a. not done by art; natural.* अकृत्रिम, अकल्पित, स्वयंकृत, स्वयंभू, स्वयंजात, स्वतःसिद्ध.

2 *framed without art.* साधा, साधारण, भोळा, साळाभोळा, भावडा.

Inattention, *n. want of attention.* अनवधान *n.* अनवधानता *f.* असावधानता *f.* गैरसावधपणा *m.* दुर्लक्ष *n.* अलक्ष्य *n.* अलक्ष *n.* आनाकानी *f.*

2 *neglect.* अबाळ *f.* अवज्ञतन *n.* अवनिगा *or* घा *f.* हेगयी *f.* प्रमाद *m.*

Inattentive, *a. not attending, not heeding.* अनवधान, असावध, बेसावध, गैरसावध, बेफाम, गाफल *or* गाफील, गाफली, दुर्लक्ष, अनवहित, अदत्तांतःकरण, अतन्मनस्क, अप्रस्तुतलक्ष.

2 *not attentive, heedless, neglectful,* v. Careless. गफलती, गफलत्या, गाफली, प्रमादी.

Inaudible, *a that cannot be heard.* दुःश्राव्य, कष्टश्राव्य, दुःखश्राव्य, श्रवणाशक्य.

Inaudibly, *adv.* v. A. ऐकूं येईनासा, ऐकूं न येईसा, कानीं पडेनासा, *all decl.*

To Inaugurate. See To Install.

Inauspicious, *a. ill omened, &c.* अमंगल, अशुभ, अनिष्ट, अभद्र, दग्ध, दग्धहस्त, दुर्लक्षणी, नेष्ट, नाट, नाठाळ *or* नाठाळ *or* नाठ्याळ, खष्ट, खडतर, खट्याळ.

To be i. वक्रीं असणें.

Inauspiciousness, *n.* v. A. अमंगळपणा *m.* अमंगलता *f.* अशुभ *n.*

Inauthenticity, *n. want of authenticity* खोटेपणा *m.* अप्रामाण्य *n.* प्रमाणाभाव *m.*

Inavertible, *n.* अनिवार, अनिवार्य, दुर्निवार, दुर्वार, अपरिहार्य.

Inbeing, *n. inherence.* अंतःस्थिति *f.* अंतस्सत्ता *f.* अंतर्भाव *m.*

Inborn, Inbred, *a.* v. Inherent, Natural. अंतर्जात, अंतर्भव.

Incalculable, *a. that cannot be computed.* अगणनीय, अगणेय, अगण्य, अगणित, असंख्यात, बेसुमार.

Incantation, *n. enchantment,* v. Charm. मंत्र *m.*

I. to kill. मारण *n.*

I. to kill or injure,—gener. जारणमारण *n.*

I. to produce impotency or disease. जारण *n.*

Rites in acquiring an i. पुरश्चरण *n.*

Incantatory, *a.* v. N. मंत्राचा, मांत्रिक, मंत्रसंबंधी, मंत्रपाठक, मंत्रपाठी

Incapability, *n.* v. A. नाकर्तेपणा *m.* &c. अशक्ति *f.* असामर्थ्य *n.* अशक्तता *f.* अक्षमता *f.*

Incapable, *a. incompetent.* नाकर्ता, अकर्ता, अशक्त, असमर्थ, अयोग्य, अक्षम, कार्याक्षम, नाकूस, नालायक.

Incapacious *a.* v. Narrow. अप्रशस्त, अल्पावकाश, अडचणीचा.

To Incapacitate, *v. a. disable, disqualify.* असमर्थ-अक्षम-अशक्त-&c. करणें, योग्यताहीन-क्षमताहीन-&c. करणें, सामर्थ्यहरण *n.*-क्षमताहरण *n* -योग्यताहरण *n.*-&c. करणें.

Incapacity, *n. want of power.* See Inability. 2 *stupidity.* बुद्धिमांद्य *n.* बुद्धिजाड्य *n.* बुद्धभाव *m.*

To Incarcerate. See To Imprison

Incarnate, *a. invested with a body.* देहधारी, देही, देहभृत, अवतारी, अवतीर्ण, मूर्त्तिमान्

To become i. अवतरणें.

Incarnation, *n. act of taking a human body.* अवतार *m.* देहधारण *n.* There are particularly ten *Incarnations* of Vishnu (दशावतार) viz. मत्स्य, कूर्म, वराह, नृसिंह, वामन, परशुराम, राम, कृष्ण, बुद्ध, कल्की. Of these nine are considered to be past.

Anniversary of an i. जयंती *f.*

I. of an emanation. अंशावतार *m.*—as distinguished from an i. of the deity in full. पूर्णावतार *m.*

Marvels or tales of the incarnations. अवतारचरित *n.* अवतारकथा *f.*

Player representing the incarnations दशावतारी.

Recounting the exploits of the incarnations. चर्चा *f.*

Incautious, *a.* v. Careless. असावध, गैरसावध, असावधान, प्रमादी, गाफल.

Incautiously, *adv.* v. A. असावधपणाने, &c. प्रमादपूर्वक, असावधानपूर्वक, प्रमादतः.

Incautiousness, *n.* v. A. असावधपणा *m.* गैरसावधपणा *m.* प्रमाद *m.*

Incendiary, *n.* lit. आगलाव्या, आगलावणारा, आगारदाही, अग्निद.

2 *fomenter of dissension.* Appellatives, allusive terms, expressive phrases, &c. bearing this sense, and answering to *make bate, breed bate, embroiler, inflamer, fire-brand, boute feu, broil-breeder, quarrel-kindler, setter by the ears,* &c. are numerous and extensively current Some are here collected. आगलाव्या, नारद *or* कळीचा नारद, नारदमुनि, कड्जेदलाल, कळलाव्या, कळचेव्या, कळचेटव्या, फुणगीलावणारा *or* टाकणारा, फुंकणारा, कैपती, बीर भरणारा *or* देणारा, दुलावा *or* व्या, लावालावी करणारा, गृहभेदी, घरभेदी *or* द्या, घरघालू *or* ल्या, घरनाशी *or* शा, घरफोड्या, घरमारू *or* ऱ्या, खाजाळ *or* ळ्या *or* खजाळ, खेळ्या, चेरगडे, (लोकांच्या) घरांवर कुतरें चढवणारा, दाणे टाकून कोंबडे झुंझवणारा.

Incense, *n. perfume exhaled by fire.* धूप *m.*

To Incense, *v a. perfume with incense.* धूपणें *m.* दाखवणें–देणें, उदवणें, धूपवासित-धूपित-&c करणें, वासन *n.* करणें.

2 *enrage, provoke,* v To Anger, To Excite. कोपविणें, संतापवणें, संतप्त, &c. करणें, संतापन *n.* करणें *g. of o.*

Incensed, *p.* v. V. 1. धूपदिल्हेला, &c धूपित, धूपवासित, धूपायित.

2 संतापवलेला, &c. तप्त, तापित, संतप्त, संतापित, कोपडवलिन, कोपदीप्त.

Incentive, *n. inciting cause,* v. Incitement. उत्तेजन *n.* उत्तेजक *n.* उद्बोधक *n.*

Incentive, *a.* v. Inciting. उत्तेजक, प्रवर्त्तक, प्रयोजक, प्रवृत्तिकारक, प्रोत्साहक.

Inceptive, *a. beginning.* उपक्रमाचा, औपक्रमिक, उपक्रमसंबंधी-विषयक.

Incessant, *a.* v. Continual. निरंतर, एकसारखा, संतत.

Incessantly, *adv.* v. Continually. निरंतर, एकटक, एकसारखा.

Incest, *n. prohibited cohabitation.* अगम्यागमन *n* (as committed by a male). अगम्यगमन *n.* (as committed by a female). गोत्रगमन *n.*

Female, connection with whom is i. अगम्या *f.*

I. with one's father's or guru's wife. गुरूतल्पगमन *n.* गुरूतल्प *n*

I. with one's mother. मातृगमन *vulg.* मात्रागमन *n.*

Incestuous, *a.* v. N. गोत्रगमनी, गोत्रगामी, गोत्रकुदळ, अगम्यागामी, अगम्यागमनाचा, अगम्यागमनसंबंधी.

I. with father's wife. गुरूतल्पग, गुरूतल्पी.

I. with mothers. मातृगामी *vulg.* मात्रागमनी.

Inch, *n.*—the measure. अंगुल *pop.* अंगूळ *n.* (8 barley corns put side by side). तसून. इंच *m.* from the English is common.

Incident, Incidental, *a. casual, fortuitous, &c.* v. Occasional. प्रासंगिक, नैमित्तिक, कादाचित्क, अनित्य.

To be in. to पाठीमागें असणें.

2 *happening by accident,* v Accidental. आगंतुक, दैवघटित, दैवजात.

3 *apt to happen.* घडून येण्याजोगा-सारखा-&c. पाठीमागें असणारा, प्रसंगाने व्हावयाचा.

Incident, *n.* v. Affair. घडून आलेली गोष्ट *f.* गोष्ट *f.* वृत्त *n.* उदितकार्य *n.*

Incidentally, *adv.* v. A. 1. प्रसंगाने, प्रसंगानुसार, प्रसंगवशात्, प्रसंगवशें, प्रसंगतः.

Incipient, *a. commencing.* उपक्रमाचा, प्रारंभींचा, आदींचा, पहिला, औपक्रमिक, पूर्वावस्थक.

Incircumspection, *n. want of caution.* गैरसावधपणा *m.* असावधपणा *m.* असावधान *n.* असावधानता *f.*

INCISION, *n cut, gash, &c.* घावm घायm. फाडm. फासणीf. चीरf.

INCISOR, *n. foretooth.* चौकीचा दांतm. चौकडीचा दांतm.

INCITATION, INCITEMENT, *n. v. V.—act.* उचलणेंn. प्रेरणेंn. & c. उठावणीf. उठावणूकf. उचलf. उटाळणीf. उत्तेजनn. प्रवर्त्तनn. प्रोत्साहनn. उद्दंकणn. प्रेरणाf. प्रेरणn. उद्दीपनn टोंचणीf.

2 *inciting cause, incentive* उत्तेजनn प्रेरकn. उत्तेजकn. उत्तेजनहेतुm. उत्तेजनकारणn. प्रयोजनn.

To INCITE, *v. a. instigate, stimulate, stir up, prompt, &c.* उचलणें, चढवणें, चढीं देणें, भरवणें, शिकवणें, चेहरावणें, प्रेरणें, भरf. देणें-घालणें, फूसf. देणें, घिग्याf. *pl.* लावणें, टोंचणीf. देणें-लावणें, वीरm. भरणें-देणें, उटाळणीf.-उठावणीf-उचलf.-उत्तेजनn.-& c. करणें *g. of o.*

INCITED, *p. v. V.* उचललेला, प्रेरलेला, & c. प्रवर्त्तित, प्रोत्साहित, प्रेरित.

INCITER, *n.* INCITING, *p. a. v. V.* उचलणारा, उठावणी करणारा, & c. उत्तेजक, प्रवर्त्तक, प्रयोजक, प्रोत्साहक, प्रेरक, प्रेरिता, प्रेरयिता, प्रेरण--उत्तेजन-& c. कर्त्ता-कारी.

INCIVILITY, *n. v.* RUDENESS. अविनयm. अननुनयm. अशिष्टताf. असभ्यताf. दौर्जन्यn दुर्जनताf. अशिष्टाचारm.

INCLEMENCY, *n. v A.* कठिणपणाm. कठोरपणाm. निर्दयपणाm. & c.

INCLEMENT, *a. pitiless, harsh, severe.* निर्दय, कठीण, कठोर, रूक्ष, कडकडीत, करडा.

INCLINATION, *n. v. V. N. 1* कलm. झोकm. तोलm. रोंखm.

2 मनाची ओढf. मनाचा तोलm मनाचा कलm. & c. मनn. आकांक्षाf. वासनाf. कांक्षाf. प्रावण्यn. मतिf. मनभावणीf.

To follow one's own i. मनमानेंनें नेंच करणें.

To INCLINE, *v. n. lean, tend, bend.* कलणें, झुकणें, झोकणें, तोलणें, वळणें, ओणवणें, वांकणें, कलता-झुकता-& c. होणें, तोलm.-झोकm.-कलm.-रोंखm. जाणें *g. of s.*

2 *be desirous or disposed.* कलणें, झुकणें, तोलणें, वळणें, भावणें *impers.* तोलm.-झोकm.-&c. जाणें-असणें *g. of s.* मनn. घेणें-लवणें *g of s.* ओढf -&c. घेणें, रुचm.*pl.* वाहणें-भजणें *g. of s.* मनn. असणें-बसणें-लागणें *g. of s.*

To INCLINE, *v. a. give a leaning to.* झुकवणें, कलवणें, तोलणें, लवणें, कलावर-तोलावर-&c. भरणें, कलm.-तोलm.-& c. देणें.

2 *turn the will,* v To DISPOSE. वळवणें, मनn. वळवणें-लववणें-& c. अनुसरवणें, प्रवण- & c. करणें.

INCLINED, *p.* v. V. N. 1. कललेला, झुकलेला, & c तोल-& c. गेलेला.

2 वळलेला, & c. प्रवण.

To be or feel i. मनn.-मनदेवनाf.-मनपिंगळाm. लवणें. भावणें *g. of s.*

To INCLOSE, INCLOSURE. See To ENCLOSE, &c.

To INCLUDE, *v. a.* See To ENCLOSE, 2 *comprise,* v. To COMPREHEND. आकळणें, धरणें, आकलनn.-समावेशm. करणें *g. of o.* अंतर्गत-अंतर्भूत, &c. करणें.

INCLUDED, *p.* v. V. 2. आकळलेला, धरलेला, पोटचा, अंतर्गत, अंतर्वर्त्ती, अंतर्भूत, अंतःपाती (in comp.).

To be in. मोडणें, ओढणें.

INCLUSION, *n.* v. V. 2—*act.* आकळणेंn. धरणेंn. & c. आकलनn. —*state.* समावेशm. अंतर्भावm.

I. of both (dates and places). अभिविधिm.

INCLUSIVE, *a. that is comprehended,* v. INCLUDED. धरलेला.

INCLUSIVELY, *adv.* v. A. धरून (as सोमवार धरून Monday inclusively), सुद्धां, सकट.

INCOG, INCOGNITO, *adv. in a disguise of the real person.* गुप्तरूपाने, गुप्तवेषाने, अज्ञातरूपाने, अज्ञातवेषाने.

Living i. अज्ञातवासm.

INCOGITABLE, *a. inconceivable.* अचिंत्य, अचिंतनीय, अकल्प्य, अकल्पनाय.

INCOGITANCY, *n. want of thought.* अचिंतनn. अचिंताf. चिंतनाभावm.

INCOGITANT, INCOGITATIVE, *a. wanting the power of thought.* अमनस्क, अचिंत.

INCOHERENCE, INCOHERENCY, *n. v. A. 1.* असलग्नताf. असंयोगm. असंसक्तिf.

2 अनन्वयm. असंगतिf. असंदर्भm. संदर्भाशुद्धिf.

INCOHERENT, *a.*—lit. *wanting cohesion, not joined to each other.* असलग्न, असंयुक्त, तुटका, तुटक.

2—fig. v. INCONSISTENT. तुटक, तुटका, विचूक, असंगत, असंबद्ध, अनन्वित, संदर्भविरुद्ध, संदर्भाशुद्ध, अन्योन्य, असंभून.

I. talk. अकडंतिकडंn. ढांचेंदूचेंn.

INCOHERENTLY, *adv.* v. A. 2. कांहींचें कांहीं, यद्वातद्वा *pop.* अद्वातद्वा, वाकडेंतिकडें, रिकाम्या रानीं, विचूक, अकडंतिकडं, ढांचेंदूं *or* ढांचेंदूचें.

To talk i. वडाची साल पिंपळास लावणें.

INCOMBUSTIBLE, *a. that will not burn.* पेट घ्यायाचा नाहीं, अदहनीय, अदाह्य, दहनाशक्य, दहनानर्ह, ज्वलनानर्ह.

INCOME, *n. revenue.* जमाf. उत्पन्नn. प्राप्तिf. आयm. आदायm. अदाm. उदयm. अमदानीf.

I. and expenditure आयव्ययm.

That is without i. अनुत्पन्न, अनुपपन्न.

INCOMMENSURABLE, *a. having no common measure.* असमपरिमाण, असमान, भिन्नपरिमाणक, असमपरिमेय.

INCOMMENSURATE, *a. not of equal extent.* न्यूनपरिमाण.

To INCOMMODE, *v. a. give inconvenience to.* अडचणf.-अडचणूकf.-&c. करणें, अडचणीत घालणें-पाडणें, उपद्रवm.-इजाf. करणें-देणें.

To be incommoded. अवघडणें, अडचणणें.

INCOMMODIOUS, *a. inconvenient.* गैरसोईचा, अडचणीचा, अप्रशस्त, अनुपयुक्त, अननुकूल.

INCOMMODIOUSNESS, *n.* v. A. गैरसोईf. अडचणf. अप्रशस्तताf. &c.

INCOMMUNICABLE, *a that cannot be told, &c.* सांगायास योग्य-शक्य -& c. नाहीं, अनिवेद्य, अनिवेदनीय, अज्ञापनीय, अप्रकाश्य, अनन्यवेद्य.

2 *that cannot be imparted or given.* अन्यादेय, अनन्यदेय.

INCOMMUNICATIVE, *a. reserved, taciturn.* तोंडाचा जड, आंतल्या गांठींचा, खोल, मख्ख, गहन, कथाविरक्त, भाषणविरक्त.

INCOMPACT, *a. not close, solid, &c.* अघन, अदृढ.

INCOMPARABLE, *a. that admits not of comparison.* अनुपम, निरूपम, अनुपमेय, अतुलनीय, अप्रतिम, सर्वोत्तम, सर्वोत्कृष्ट.

INCOMPARABLENESS, *n. v. A.* अनुपमताf. निरूपमताf. अनौपम्यn. सर्वोत्कृष्टताf.

INCOMPARABLY, *adv. beyond comparison.* अनुपम, निरूपम, सर्वोत्कृष्ट, अनौपम्याने, अनौपम्यपूर्वक.

INCOMPATIBILITY, *n. v. A.* विजोडपणाm. वैरुद्ध्यn. वैपरीत्यn. असंभवm. असंभावनाf.

INCOMPATIBLE, *a. inconsistent.* विजोड, विलग, विरुद्ध, विपरीत, व्यधिकरण, असमानाधिकरण, असंभावनीय, असंभाव्य, असंभावित, अयथातथ.

INCOMPETENCY, *n. v. A. 1.* अयोग्यताf. नालायकीf. अक्षमताf.

2 अपुरतेपणाm. & c. नपूरf. निपूरf. अपूर्त्तिf.

INCOMPETENT, *a. wanting faculties or qualifications,* v. UNABLE, UNFIT. अयोग्य, अक्षम, कार्याक्षम, नालायक, नाकर्त्ता, नाकूस, असमर्थ.

2 *inadequate,* v. INSUFFICIENT. अपुरता, अपुरा, निपुरा *or* नपुरा अपूर्ण.

INCOMPLETE, *a. unfinished.* अपुरता, अपुरा, अधुरा, असंपूर्ण, असमाप्त, अनिष्पन्न, अकृत.

2 *imperfect, defective.* अपुरता, अपुरा, अपूर्ण, तुटक, कसरीचा, विकल, विकलांग, अंगविकल, अंगहीन, न्यूनांग, हीनांग.

INCOMPLETENESS, *n.* v. A. 1. अपुरतेपणा*m.* अपुरेपणा*m.* अधुरेपणा*m.* असमाप्ति *f.* असिद्धि *f.* अनिष्पत्ति *f.*

2 अपुरतेपणा*m.* &c. अपूर्णता *f.* वैकल्य*n.* कसर *f.* गुंजावोस *f*

INCOMPLIANCE, *n. non-compliance.* अस्वीकार*m.* असम्मति *f.* अननुवर्त्तन*n.*

INCOMPREHENSIBILITY, INCOMPREHENSIBLENESS, *n.* v. A. अज्ञेयत्व*n.* दुर्ज्ञेयता *f.* दुर्बोधता *f.* &c.

INCOMPREHENSIBLE, *a. inapprehensible by the understanding.* अज्ञेय, अविज्ञेय, दुर्ज्ञेय, दुर्बोध, दुरवबोध, दुर्लक्ष, दुर्लक्ष्य, बोधातीत, बोधागम्य, बोधागोचर, बोधाविषय, बुद्ध्यतीत, ज्ञानातीत, अनधिगम्य, अकळ, निगूढ, गहन.

INCOMPRESSIBLE, *a. not to be compressed.* असंकोचनीय, अनाकुंचनीय, आकुंचनाशक्य, असंक्षेपणीय.

INCONCEALABLE, *a. not to be hid.* अगोपनीय, गोपनाशक्य, गोपनाक्षम.

INCONCEIVABLE, *a. that cannot be conceived by the mind.* अचिंत्य, अचिंतनीय, अतर्क्य, अवितर्क्य, अभावनीय, निराभास, दुरूह, असंभावनीय, असंभाव्य.

INCONCEIVABLENESS, *n.* v. A. अचिंन्यता *f.* अतर्क्यता *f.* &c. असंभावना *f.*

INCONCLUSIVE, *a. not settling a question.* अनिश्चयकारी, असिद्धांतकारी, अनिर्णयकारी, अनिश्चायक, अनिर्णायक, अनियामक, अप्रमापक, अपसिद्धांतकारी.

INCONCLUSIVENESS, *n.* v. A. अनिश्चयकारिता *f.* अनिश्चायकत्व*n.* अप्रमापकत्व*n.* &c. अयुक्ति *f.*

INCONGRUITY, *n* v. A. विजोडपणा*m.* विलग*n.* असंबद्धता *f.* असंबंध*m.* अनन्वय*m.* असंभव*m.* असंभावना *f.*

INCONGRUOUS, *a.* v. INCONSISTENT. विजोड, विलग, असंबद्ध, असंगत, असंभाव्य, असंभावित, असंभावनीय.

INCONSEQUENCE, *a.*—in logic. अनन्वय*m.* असमन्वय*m.* असिद्धांत*m.* सिद्धांताभाव*m.*

INCONSEQUENT, *a. not following from the premises.* अनन्वित, असमन्वित, सिद्धांतरहित, असंबद्ध.

INCONSIDERABLE, *a. little, trifling,* v. LIGHT. अगण्य, उपेक्षणीय, हलका, थोडा, लहान, अल्प, जमेस धराया जोगा-&c. नाहीं.

INCONSIDERABLENESS, *n.* v. A. हलकेपणा*m.* थोडकेपणा*m.* &c. लहानवी *f.*

INCONSIDERATE, *a. thoughtless, imprudent.* अविचारी, अविचारशील, अविवेकी, हीनविचार, हीनविवेक, विचारहीन-रहित-शून्य-&c. हूड, परिणामादर्शी, अविमृश्यकारी.

INCONSIDERATELY, *adv.* v. A. अविचाराने, अविचारपूर्वक, &c. विचारकेल्यावांचून, मार्गेपुढें पाहिल्यावांचून, भुलून, सहसा.

INCONSIDERATENESS, INCONSIDERATION, *n.* v. A. अविचार*m.* अविवेक*m.* विचाराभाव*m.* विवेकाभाव*m.* अचिंता *f.* अतर्क*m.* विचाररहित्य*n.* अविचारिता *f.*

INCONSISTENCE, INCONSISTENCY, *n.* v. A. 1. विजोडपणा*m.* विरोध*m.* वैपरीत्य*n.* बेचनाव*m.* विसंगति *f.* असंगति *f.* असंगतता *f.* असंभावना *f.* असंभव*m.* अयुक्ति *f.* वैजात्य*n.* वैलक्षण्य*n.* वैधर्म्य*n.* वैगुण्य*n.*

2 अनन्वय*m.* असमन्वय*m.* असंदर्भ*m.* संदर्भविरोध*m.* असंगति *f.* पूर्वापरविरोध*m.* संदर्भाशुद्धि *f.*

INCONSISTENT, *a. incompatible, incongruous, not agreeing with.* विजोड, विलग, विरुद्ध, विरोधी, विपरीतधर्मक, विगुणक, विसंगत, असंगत, असंभावनीय, असंभाव्य, असंभवित *or* असंभावित, असंभवी, असंभूत, अनुपयोगी, अनुपयुक्त, विजातीय, विलक्षण.

2 *incoherent, not agreeing with itself.* असंगत, विसंगत, असंबद्ध, अनन्वित, असमन्वित, संदर्भाशुद्ध, संदर्भविरुद्ध, असंदर्भ, संदर्भविरहित, पूर्वापरविरुद्ध, विचूक.

INCONSISTENLY, *adv.* v. A. 2. ताळ-धरबंध-धारवोल-&c. सोडून, अकडतिकडं, विचूक.

INCONSOLABLE, *a. not to be consoled* असांत्वनीय, सांत्वनाशक्य, दुःसांत्वनीय, शोकान्वित

INCONSTANCY, *n.* v A. चंचळपणा*m.* चंचलता *f.* चांचल्य*n.* अस्थिरता *f.* अधैर्य*n.*

INCONSTANT, *a. unstable, fickle,* v. CHANGEABLE चंचल, अस्थिर, अधीर, अस्थायी, क्षणिकचित्त, क्षणिकबुद्धि, चचलवृत्ति, हरिद्रारंग.

INCONTESTABLE, *a.* v. INDISPUTABLE. अविवाद्य, अविवादनीय, विवादाशक्य, निर्विवाद, अखंडनीय, अबाध्य, निराबाध्य.

INCONTESTABLY, *adv.* v. A. निर्विवाद, बेतकरार.

INCONTINENCE, INCONTINENCY, *n.* v. A. इंद्रियानिग्रह*m.* इंद्रियासंयम*m.* इंद्रियासंयमन*n.* इंद्रियानियमन*n.* इंद्रियानिग्रहिता *f.* इंद्रियासंयमिता *f.*-&c.

INCONTINENT, *a. not restraining the passions.* इंद्रियानिग्रही, इंद्रियासंयमी, इंद्रियादमी, अनधीनेंद्रिय, अजितेंद्रिय, कासोव्याचाढिला-हलका-&c. व्यभिचारी, जारकर्मी.

INCONTROVERTIBLE, *a.* v. INDISPUTABLE. अविवदनीय, अखंडनीय, विवादाशक्य, अबाध्य, निर्विवाद, प्रमाणानपेक्ष.

INCONVENIENCE, INCONVENIENCY, *n.* v. A. गैरसोई *f.* अडचण *f.* अयुक्तता *f.* अयुक्ति *f.* अनुपयुक्तता *f.*

I *an* i. अडचण *f.* अडणूक *f.* गैरसोई *f* गैरवन.

INCONVENIENT, *a. incommodious, unsuitable.* गैरसोईचा, अडचणीचा, अनुपयोगी, अनुपयुक्त, अयुक्त, अयुक्तिक, दुःखद, दुःखप्रद-जनक-&c. क्लेशद, क्लेशप्रद-&c.

INCONVENIENTLY, *adv.* v.A. गैरसोईचा *decl.* गैरसोईने, गैरसोई होईसा *decl.*

INCONVERSANCY, *n.* v. A. अनभ्यास*m.* गैररावता*m.* गैरमाहिती *f.* अपरिज्ञान*n.* अनैपुण्य*n.* अप्रावीण्य*n.* अनालोड्य*n.*

INCONVERSANT, *a. not versed, not familiar.* गैरमाहीत, गैरमाहित्या, गैरमाहितगार, अनभ्यासी, अनभ्यस्त, अनिपुण, अप्रवीण, अनिष्णात.

INCONVERTIBLE, *a. that cannot be changed into some thing e.* द्रव्यांतरकरणाशक्य, रूपांतरकरणाशक्य, पदार्थांतरकरणाशक्य.

To INCORPORATE. See To EMBODY.

INCORPOREAL, *a. that has not a material body.* विदेह, अदेह, अशरीर, अशरीरी, अशारीरक, अनंग, अविग्रह, निराकार.

INCORPOREALNESS, INCORPOREITY, *n.* v. A. विदेहत्व*n.* अशरीरत्व*n.* &c. देहाभाव*m.* शरीराभाव*m.* वैदेह्य*n.* अशरीरभाव*m.*

INCORRECT, *a. inaccurate,* v. WRONG. अशुद्ध, चुकीचा, सदोष, दोषी, गैरवास्तवीक, गैररास्त, नादुरुस्त.

Altogether i. सर्वाशुद्ध.

INCORRECTLY, *adv.* v. A. अशुद्ध, चूक करून, अन्यथा.

INCORRECTNESS, *n.* v. A. अशुद्धता *f.* अशुद्धि *f.* गैरवास्तविकपणा*m.* सदोषता *f.* नादुरुस्ती *f.*

INCORRIGIBLE, *a. depraved beyond correction,* v. SHAMELESS, WICKED. कोडगा, घाय कर्टार, शिक्षातीत, अशिक्षणीय, अगदी कामांतून गेलेला, माणसांतून उठलेला, अतिदुष्ट.

INCORRIGIBLENESS, *n.* v. A. कोडगेपणा*m.* & c.

INCORRUPT, *a.* v. PURE. अदुष्ट, अदूषित, अभ्रष्ट, शुद्ध, स्वच्छ, पवित्र.

INCORRUPTIBILITY, *n.* v. A. अनाश्यता*f.* अविनाशिता*f* अविकारिता*f.* विकाराक्षमता*f*

INCORRUPTIBLE, *a. not susceptible of corruption or decay.* अनाश्य, अविनाश्य, अविनाशी, अविकार, अविकार्य, अविकारी, अनश्वर, विकाराक्षम, विकाराशक्य, अजरामर, अपकर्षाक्षम.

INCORRUPTION, INCORRUPTNESS, *n.* v. A. अविकार*m.* अविकृति*f.* विकाराभाव*m.*

To INCREASE, *v n. grow greater or more* वाढणें, चढणें, वर्धणें, ह्यास्न-अधिक-&c. होणें, वाढ*f*-वृद्धि*f.*-&c होणें *g of s.* वृद्धि*f* पावणे, थोरावणें, अधिकावणें.

2 (in force or intenseness). जोरावणें, जडावणें, जडकावणें, बळावणें.

To INCREASE, *v. a. make greater or more.* वाढवणें, चढवणें, अधिक-ह्यास्त-& c. करणें, वाढ*f.*-वृद्धि*f* -& c. करणे *g. of o.*

INCREASE, INCREASING, *n.* v. V. N. वाढणें*n.* वाढ*f* वाढवा *or* वाढावा*m.* वाढणूक*f.* चढ*m.* चढती*f.* बढती*f* वृद्धि*f.* अभिवृद्धि*f.* वर्धन*n* संवर्धन*n.* उपचय*m.*

v. V. A. वाढवणें*n.* वाढवणूक*f.*

I *increment.* वाढवा *or* वाढावा*m.* वाढ*f.* वाढा*m.* वृद्धि*f.*

INCREASED, *p.* v V. N. I. वाढलेला, &c. वर्धित, संवर्धित, वृद्ध, प्रवृद्ध.

v. V. A. वाढवलेला, &c. वर्धित, संवर्धित.

INCREASE, INCREASING, *p. a.* v. V. N. I. वाढणारा, &c. वाढता, चढता, चढाचा, वर्द्धमान, वृद्धिंगत.

v. V. A. वाढवणारा, वर्द्धक, वृद्धिकर-कर्त्ता-कारक-& c. संवर्द्धक.

INCREDIBILITY, *n.* v. A. अश्रद्धेयता*f.* विश्वासानर्हता*f.* विश्वासायोग्यता*f.*

INCREDIBLE, *a. that cannot be believed.* खरा मानायाजोगा-&c. नाही, अश्रद्धेय, अविश्वसनीय, अविश्वास्य, विश्वासानर्ह, विश्वासायोग्य.

INCREDULITY, *n.* v. A. अश्रद्धा*f.* अभक्ति*f.* अविश्वास*m.* अश्रद्धालुता*f.*

INCREDULOUS, *a. indisposed to believe.* अश्रद्धावान्, अश्रद्धालु, अश्रद्दधान, अभक्ति, मंदश्रद्ध, मंदप्रत्यय.

INCREMENT, *v. increase, addition.* वाढ*f.* वाढा*m.* वाढवा *or* वाढावा*m.* वृद्धि*f.*

To INCRUST, To INCRUSTATE, *v. a. cover with a crust or hard coat.* पुट *pop.* पुट*n.*-कवच*n.*-&c. चढवणें-देणें, किटवणें, सपुट-सकवच्छ-पुटयुक्त-&c. करणें.

INCRUSTATION. See CRUST.

To INCUBATE, *v. n. sit on eggs, to hatch.* अंडीं*n.pl.* उबवणें, आंड उबारा*m.* करणें.

INCUBUS, *n. night mare.* कुस्वप्न*m.n.* अजीर्णप्रयुक्तस्वप्न*m.n.*

To INCULCATE, *v a. teach by frequent repetitions.* वारंवार सांगून शिकवणें-बिंबवणें-भरवणें-उपदिष्टवणें, पौनःपुन्योपदेश*m.* करणें *g.of o.* वाटावाट*f.*-वाटावाटी*f.*-घासाघास*f.*-त्रिवारबोध*m.*-&c. करणें *g. of o.*

INCULCATED, *p.* v. V. वारंवार सांगितलेला, &c.

INCULCATION, *n.* v. V.—*act.* वारंवार सांगणें*n.* & c. पौनःपुन्योपदेश*m.* वाटावाट*f.* वाटावाटी*f.* घासाघास*f.* त्रिवारबोध*m.*

To INCULPATE. See To CRIMINATE, To BLAME.

INCUMBENCY, *n.* v. A. आवश्यकता*f.* कर्त्तव्यता*f.* आवश्यक*n.* ओझें*n.* भार*m.*

INCUMBENT, *a. lying on as a duty.* आवश्यक, अवश्यकर्त्तव्य, कर्त्तव्य, लाजीम, जरूर.

To be i. on. भाग असणें-येणें-पडणें (ex. मला बोलणें भाग आहे), प्राप्त असणें.

To INCUR, *v. a. bring on one's self, make one's self liable to.* पदरी घेणें-बांधणें-बाधून घेणें, आपणावर आणणें-ओढणें-ओढून घेणें, पात्र*n.* होणें *g. of o.* घेणे, योग्य-अर्ह-& c. होणें *in con.* (in comp.).

INCURABLE, *a. that cannot be cured, &c.* असाध्य, दुस्तर, अचिकित्स्य, चिकित्सातीत, चिकित्सावाह्य, अपरिहार्य, अप्रतीकार्य, निरूपाय, उपायातीत, वेलाग.

INCURABLENESS, *n.* v. A. असाध्यता*f.* अचिकित्स्यता*f.* & c. निरूपायता*f.*

INCURABLY, *adv.* v A. बरा न होईसा *decl.*

INCURIOSITY, INCURIOUSNESS, *n.* v. A. अजिज्ञासा*f.* अबुभुत्सा*f.* बोधेच्छाभाव*m*

INCURIOUS, *a. not curious* अबुभुत्सु, अजिज्ञासु, श्रवणदर्शनानुत्सुक, अन्यशोभी, विकौतुक.

INCURSION *n inroad, invasion.* स्वारी*f.* दौड*f.* क्रांति*f.* आक्रम*m.* आक्रमण*n*

To INCURVATE. See To BEND.

INDEBTED, *a. being in debt.* ऋणी, देणेदार, देणेकरी, ऋणबद्ध.

2 *laid under obligation.* बांधलेला, बांधील, बांदा, विकलेला, उपकारी, उपकारबद्ध.

INDECENCY, *n.* v. A. निलाजरेपणा*m.* निर्लज्जता*f.* लज्जाराहित्य*n.* लज्जाभाव*m.*

1 *indecent behaviour.* गैरशिष्टचाल*f.* अशिष्टाचार*m.*

INDECENT, *a. offensive to modesty, delicacy, &c.* निलाजरा, निर्लज्ज, लाजिरवाणा, लाजलावणा, लाजलाव्या, निलाजरेपणाचा, निर्लज्जतेचा, हीनलज्ज, लज्जाकारक, लज्जाप्रद, लज्जावह, बेशरमेचा, लज्जाहीन, लज्जारहित, अशिष्ट, अचकट विचकट, बीभत्स, कुत्सित.

INDECENTLY, *adv.* v. A. निलाजरेपणाने, निर्लज्जतापूर्वक, लाज टाकून.

INDECISION, *n. want of firmness.* अधीर*m.* अधैर्य*n.* धरसोडपणा*m.* मनश्चांचल्य*n.* मनस्तारल्य*n.*

INDECISIVE, *a. not decisive.* अनिश्चयात्मक, अनिर्णयात्मक, अनिश्चायक, अनिर्णायक, पळपळीत, अळमळीत, गुळमुळीत.

2 *undecided, wavering.* अधीर, धरसोड्या, अस्थिर.

INDECLINABLE, *a.*—in grammar. अव्यय, अविकारी, अविभक्तिक, अव्ययात्मक, अव्ययरूप.

I. compound. अव्ययीभाव*m.*

I. word. अव्यय*n.*

INDECOROUS, *a. unbecoming.* अशिष्ट, अशिष्टाईचा, अशिष्टाचाराचा, अमर्यादेचा, & c. अयोग्य, अनुचित, अन्यायी, अन्याय्य, अविनय.

INDECOROUSLY, *adv.* v. A. अशिष्टाईने, अमर्यादेने, अमर्यादापूर्वक, अशिष्टाचारपूर्वक, शिष्टाचार सोडून.

INDECOROUSNESS, INDECORUM, *n.* v. A. अशिष्टाई*f.* अमर्यादा*f.* अन्याय*m.* अनौचित्य*n.* अविनय*m.* असभ्यता*f.* अशिष्टाचार*m.* असभ्याचार*m.*

INDEED, *adv. verily, really, actually,* v. TRULY. सत्य, वास्तवीक, खराच, खरोखर, खचीत, अवश्य, भावार्थ, सई *or* सही, बरीक.

INDEFATIGABLE, *a. unwearied, not yielding to fatigue.* थकायाजोगा-&c. नाहीं, अश्रमणीय, अश्रांत, अक्लांत, परिश्रमी, मेहनती, अश्रमी, कसालती, खप्पा, परिश्रमाचा.

INDEFATIGABLY, *adv.* v. A. परिश्रमाने, परिश्रमपूर्वक.

INDEFEASIBLE, *a. that cannot be set aside.* अनिवार्य, अपरिहार्य, अखंडनीय, अच्छेद्य, अच्छेदनीय, खंडनाशक्य, छेदनाशक्य.

INDEFECTIBLE, *a. not liable to decay.* अविकार, अविकार्य, अक्षय *pop.* अक्षयी, अक्षय्य, क्षयानर्ह, क्षययोग्य, अनाश्य, अविनाश्य.

INDEFENSIBLE, *a. that cannot be maintained.* राखायास-संभाळा-

यास अयोग्य-अशक्य-&c अरक्ष्य, अरक्षणीय, रक्षणायोग्य, रक्षणाशक्य, अशक्यरक्ष.

2 *that cannot be supported or vindicated.* अप्रतिपाद्य, अप्रतिपादनीय, प्रतिपादनाशक्य, अशक्यप्रतिपादन, अव्यवस्थापनीय, व्यवस्थापनाशक्य, अव्यवस्थाप्य, अनुत्तर, अदेयोत्तर.

INDEFINABLE, *a. not to be defined.* अनिर्वचनीय, अनिर्वाच्य, निर्वचनाशक्य, अलक्षणीय.

INDEFINITE, *a.* v. INDETERMINATE अनिश्चित, अनिर्धारित, अनियमित, अनवधारित, अनियत, मोघम *or* मोहगम, संजाइती, संजाईत, अभोगन, मुग्ध, मुग्धा.

2 *exceedingly great, &c.* v. INFINITE अमर्याद, बेहद, बेसुमार, बेठिकाण, बेथांग, अप्रमेय

INDEFINITELY, *adv.* v. A. 1. मोघम *or* मोहगम, अभोगत, नपुत्रोनपुत्री, अनियमपूर्वक.

2 अमर्याद, बेसुमार, &c.

INDEFINITENESS. *n* v. A. 1. मोघमपणा *m.* अभोगनपणा *m* &c. अनिश्चितत्व *n.* &c. अनियम *m.* अळमटळम *n f*

INDELIBLE, *a. not to be effaced, &c.* पुसून जायाचा नाहीं, जायाचा नाहीं, अमार्ज्य, अप्रमार्ज्य, अमार्जनीय, अप्रमार्ज्य, पक्का बसलेला, वज्रलेपायित, वज्रप्राय.

INDELICACY, *n* v. A. 1. बेमुरवत *f.* बेमुलाजा *m.* निर्भीड *f.* निर्भिडपणा *m.* असंकोच *m.* संकोचराहित्य *n.*

2 v. INDECENCY. अशिष्टाई *f.* अशिष्टता *f.* अशिष्टाचार *m.*

INDELICATE, *a. void of fine feeling or delicacy.* बेमुरवतीचा, बेमुलाड्याचा, निर्भीड, निर्भिडेचा, असंकोच, असंकोचाचा, संकोचहीन-रहित-&c. अमर्यादशील.

2 v. INDECENT. लज्जाकारक, लज्जाप्रद, लज्जावह, लाजलावणा.

INDELICATELY, *adv.* v. A. 1. बेमुरवत, बेमुलाजा.

INDEMNIFICATION, *n.* v. V. 1. तोशावांचून राखणें *n.* & c.

2 भरून देणें *n.* & c. नुकसान भरणी *f.* हानिपूरण *n.* क्षतिपूरण *n.*

To INDEMNIFY, *v. a. secure against loss.* तोशावांचून राखणें, तोटा न येण्याची हामी *f.* देणें.

2 *re-imburse.* भरून देणें, नुकसान *n.*-&c भरून देणें, हानिपूरण *n.* -क्षतिपूरण *n.*-&c. करणें.

INDEMNITY, *n. security against loss.* तोटा न येण्याची हामी *f.* तोटा न होऊं देण्याची हामी *f.*

Paper, &c. of i. नुकसानचिठ्ठी *f.* हानिपूरणपत्र *n.*

2 *security against punishment.* शिक्षा न होण्याची हामी *f.*

Paper, &c. of i. दंडाभयपत्र *n.* अदंडपत्र *n.* अभयपत्र *n.*

To INDENT, *v. a. notch, scollop.* खांडे *m. pl* -खांडी *f.pl.*-&c. पाडणें, करवती कांठी-ककचाकार-&c. करणें.

To INDENT, *v. n. bargain.* See To CONTRACT.

2 *make a requisition for supplies.* मागणी *f.* करणें.

INDENT, *n.* See INDENTATION.

2 *official requisition for supplies.* मागणी *f.*

INDENTATION, *n. notch, &c.* खांडा *m.* खांड *f.* खांडेरें *n.* खाप *f.n.*

I. as of the edge of an unfinished wall, thatch, &c. चाल *f.*

INDENTED, *p.* v. V. खांडे पाडलेला, करवती कांठी, कातरकुतर, अनुककच, ककचाकार.

INDENTURE, *n. covenant, writing of contract.* करारनामा *m.* नियमपत्रक *n.*

INDEPENDENCE, INDEPENDENCY, *n.* v. A. 1. स्वातंत्र्य *n.* स्वतंत्रता *f.* स्वाधीनता *f.* अपराधीनता *f.* अवशता *f.* अगारतंत्र्य *n.* मुखत्यारी *f.*

2 असंबंध *m.* संबंधाभाव *m.* संबंधराहित्य *n.* अनन्यसंबंध *m.* अन्यसंबंधाभाव *m*

3 अनन्यानुवर्त्तन *n.* स्वमतानुगमन *n.* स्वमतानुयायिता *f.* स्वमतानुसारिता *f.* स्वमतानुसरण *n.*

4 घरचा सुखोपणा *m.* घरची संपत्ति *f.* घरची संपन्नता *f.* अनन्योपजीविका *f*

INDEPENDENT, *a. not under the control of others.* स्वतंत्र, स्वाधीन *pop.* स्वस्वाधीन, स्ववश, अपराधीन, अपरतंत्र, अनन्याधीन, अवश, स्वायत्त, मुखत्यार, स्वैर, स्वैरी, स्वैरगामी.

2 *not connected with, or dependent on others.* अनन्यसंबंधी, अनन्यसंबंधाचा, अन्यसंबंधरहित-शून्य-&c निरवलंब, निरालंब.

3 *not obsequious* अनन्यानुवर्त्ती, अन्याननुवर्त्ती, स्वताचा, स्वबुद्ध्यनुसारी, स्वमतानुगामी, स्वमतानुयायी, स्वायत्त.

4 *possessing a competence.* घरचा सुखी-स्वस्थ-संपन्न-खानापिना-&c. खाऊनजेवून खुशाल, अनन्योपजीवी

INDEPENDENTLY, *adv.* v. A. 1. स्वतंत्रपणानें, & c. स्वातंत्र्यपूर्वक, &c मुखत्यारीनें.

2 अनन्यसंबंधानें, अन्यसंबंधावाचून, अन्यसंबंधाभावपूर्वक, शिवाई.

3 आपल्या बुद्धानें, स्वमतानुसरणपूर्वक, & c.

INDESCRIBABLE, *a.* अवाच्य, अनिर्वाच्य, अनिर्वचनीय, अनिरूपणीय, अकथनीय.

INDESERT, *n. want of merit.* गुणाभाव *m.* योग्यताभाव *m.* असौष्ठव *n* योग्यताराहित्य *n.*

INDESTRUCTIBLE, *a.* अविनाश्य, अनाश्य, अविनाशी, नाशाशक्य, अक्षय, अक्षय्य, अक्षर, अव्यय, अविनश्वर.

INDETERMINABLE, *a.* अनिश्चेय, अनिर्धार्य्य, अनिर्धारणीय, अनवधार्य्य, अनिर्णेय, अप्रमेय

INDETERMINATE, *a. not definite; vague, lax, loose.* अनिश्चित, अनिर्धारित, अनवधारित, अनियमित, मोघम *or* मोहगम, संजाइती, संजाईत, अभोगत, धरसोडीचा, डळमळीत, पळपळीत, पुळपुळीत, पुळपुळा, गुळमुळीत, बुळबुळीत, अळमळीत, अलबेला, भोंगळ, भसभोंगळ, बुळका, मुग्ध, मुग्धा.

INDETERMINATELY, *adv.* v. A. मोघम *or* मोहगम, अभोगत, अळमळीत, अळमटळम, दुग्धा, धरून सोडून, अत्रप *or* व, उभारत.

INDETERMINATENESS, *n.* v. A. मोघमपणा *m.* & c. अनिश्चितत्व *n.* &c. अनियम *m.* अत्र *n.* अत्रप *or* व *n.* तथा *f. neg. con.* दुग्धा *f.*

INDETERMINATION, *n. unsettled state of mind.* अनिश्चय *m.* अनिर्धार *m.* निश्चयाभाव *m.* धरसोडपणा *m.*

INDEVOTION, *n. want of devotion to.* अभक्ति *f.* अनासक्ति *f.* अनिष्ठा *f.*

2 v. IRRELIGION. अभक्ति *f.* ईश्वराभक्ति *f.* भक्त्यभाव *m.* ईश्वरानिष्ठा *f.* अश्रद्धा *f.*

INDEVOUT, *a. not having devout affections.* भक्तिहीन-शून्य-&c. भक्तिभावहीन-&c. अभक्त, अभक्तिमान्, ईश्वरानिष्ठ, अनीश्वरपरायण.

INDEX, *n. pointer out.* प्रदर्शक *n.* दर्शक *n.* सूचक *n.* ज्ञापक *n.*

2 *table of contents.* अनुक्रमणिका *f.* सूचीपत्र *n.* सूची *f.*

INDEXTERITY, *n. want of skill.* अदक्षता *f.* अदाक्ष्य *n.* अदाक्षिण्य *n.* अनैपुण्य *n.*

INDIA, *n.* हिंदुस्थान *n* भरतखंड *n.* भारत *n* भरतवर्ष *n.* जंबुद्वीप *n.*

INDIAN, *a.* हिंदुस्थानचा, भरतखंडचा, &c.

INDIAN CORN, *n.* मका *m.*

INDICANT, INDICATORY. See INDICATIVE.

To INDICATE, *v. a. point out,* v. To SHEW. दाखवणें, दर्शवणें, प्रदर्शवणें, सुचवणें, बोधवणें, प्रदर्शन *n* -बोधन *n.*-&c. करणें *g. of o.*

INDICATED, *p.* v. V. दाखवलेला, &c. प्रदर्शित, दर्शित, बोधित, निर्दिष्ट, आविर्भूत.

INDICATION, *n.* v V.—*act.* दाखवणें *n.* & c. प्रदर्शन *n.* बोधन *n.* बोध *m.* निर्देश *m.* सूचन *n.* सूची *f.*

I—of a passion, &c. by gesture or action आविर्भावm. अभिनयm. आकारm. सूची f.

II *sign, symptom, token* लक्षणn. खुण f चिन्हn. निशाणी *or* नी f. सूचकn व्यंजनn. पूर्वरूपn.

INDICATIVE, *a.* v. V. दाखवणारा, प्रदर्शक, दर्शक, सूचक, बोधक, उद्बोधक (all used esp in comp.), सूची (in comp.), दर्शी (in comp.)

I—in grammar स्वार्थ

To INDICT, *v. a. charge in a writing.* लेखनाभियोगm.-लेखाभियोगm करणें, दोषारोपm करणें.

INDICTED, *p.* v V. लेखनाभियुक्त, लेखाभियुक्त

INDICTMENT, *n.* v V. अभियोगलेखm. अभियोगपत्रn. दोषारोपपत्रn. भापालेखm.

INDIFFERENCE, *n.* v A. 1 *equipoise of mind.* उदासीनपणाm समभावm. समदृष्टि f. समानदृष्टि f. औदासीन्यn. उदासीनभावm समपक्षता f नाटस्थ्यn.

2 *unconcern.* अनास्था f अनुत्साहm अनुत्कंठा f. औदासीन्यn. उदासीनवृत्ति f अनपेक्षा f. निरपेक्षा f. अनिच्छा f. हैगई f. बेपरवाई f. अनमानm. आळसm अनादरबुद्धि f कानाडोळाm आनाकानी f.

3 सारखेपणाm बरावरी f सगता f. समतोलना f. आग्रहाविषयता f. कृताकृतत्वn

INDIFFERENT, *a. neutral, not inclining.* उदासीन, समदृष्टि, समचित्त, समपक्ष, निःस्पृह, नटस्थ

2 *unconcerned.* उदास, उदासीन, उदासीनवृत्ति, अनास्थ, निरुत्साह, निःस्पृह, अनिच्छ, निराश, निरीह, निचाड, अनुदार, बेपरवा, बेदर्दी, बेफिकीर, निःकाळजी *or* निकाळजी, अनपेक्ष, उपेक्षाबुद्धि, नीरत, सोपेक्ष.

3 *without preponderance or preferableness.* सारखा, बराबर, सम, समतोल, उदासीनपणाचा, अनाग्रहाचा, आग्रहाविषय, कृताकृत.

4 *common, badish.* सामान्य, मध्यमप्रतीचा, अभलंड मभलंड, खैराती, खैरीशैरी, तसाच, नशात्तारखा, तादृश *neg. con.*

INDIFFERENTLY, *adv.* v. A. 1. उदासीनपणानें, औदासीन्यानें, समदृष्टीनें, समभावानें, समपक्षतेनें.

2 अनास्था-अनुत्साह-&c. पूर्वक टंगळमंगळ.

3 सुमाराचा *decl.* कसातरी, जेमतेम, जसातसा *decl.* सरासरी.

INDIGENCE, INDIGENCY, *n.* v POVERTY अनुपपत्ति *pop.* अनुपत f. गरीबी f. कंगाली f. दारिद्र्यn.

INDIGENOUS, *a native, not exotic.* मूलकी *or* खी, देशचा, देशी (in comp.), देशीय & देश्य (in comp.), देशज, दैशिक.

INDIGENT, *a.* v. POOR. अनुत्पन्न, अनुपपन्न, गरीब, दरिद्र, कंगाल, बुभुक्षित.

INDIGESTED, *a. not concocted in the stomach.* अपक्व, अजानपाक, अपाक, अपचन.

2 *not regularly arranged, &c.* अजातव्यवस्थ, अभूतव्यवस्थ, अव्यवस्थित.

INDIGESTIBLE, *a. not easily converted into chyme.* दुष्पच, दुष्पक्व, दुष्पचनीय, कष्टपच्य, दुर्जर, जड, अजीर्णकारक.

INDIGESTION, *n dyspepsy* अजीर्णn. अजीर्णता f. अजीर्णविकारm. अन्नविकारm. अन्नविकृति f. अपाकm. अपचनn.

Flatulent i. विदग्धाजीर्णn.

Slight i. अजीर्णांशm.

Weight on the stomach from i. जाड्यn.

To INDIGITATE, *v a. point out with the finger.* बोटn. करणें-करून दाखवणें, बोटn. दाखवणें.

INDIGNANT, *a.* v. ANGRY. तप्त, संतप्त, कोपज्वलित, क्रुद्ध, अभिमानक्रुद्ध.

INDIGNATION, *n.* v. ANGER. कोपm. रोषm. रोषm. संतापm. जळm. अभिमानक्रोधm.

INDIGNITY, *n. contumely, &c.* v. CONTEMPT. अपमानm. अनादरm. अव्हेरm. हेळणा f. हेला f. अवज्ञा f.

INDIGO, *n* —the plant. नीळ f. नीली f. नीलिनी f. नीलिका f. निळवी f.

2—the colour obtained. नीळ f गुळी f. काळीगुळी f. नीली f.

INDIRECT, *a. not direct or straight,* lit. असरळ, अनृजु, वांकडा, फेऱ्याचा, वळणचा.

2 fig *oblique, not express, &c.* आडमार्गाचा, आडवाटेचा, आडरस्त्याचा, वांकडे वाटेचा, द्वारांतराचा, अडपडद्याचा, पडद्याचा, पर्यायाचा.

3 *devious, dishonest.* वाकडा, वक्र, गैरमार्गाचा, गैररितीचा, अमार्गाचा, कुटिल, अनृजु.

INDIRECTLY, *adv.* v. A. 1. *and* OBLIQUELY. ओझरता.

2 आडमार्गानें, आडवाटेनें, आडरस्त्यानें, पर्यायानें, पर्यायेंकरून, द्वारानें, द्वारांतरानें, अडपडद्यानें, परभारां, परभारें.

3 गैरमार्गानें, गैररितीनें, अमार्गानें.

INDIRECTNESS, *n.* v. A. 1. असरलता f. वांकडेपणा.

3 वांकडेपणाm. वक्रता f.

INDISCERNIBLE, *a. not perceptible or discoverable.* अलक्ष्य, दुर्लक्ष्य, इंद्रियानोन, इंद्रियागोचर, अतिसूक्ष्म.

INDISCERPTIBLE, *a. incapable of separation.* अभेद्य, अभेदनीय, अच्छेद्य, अच्छेदनीय.

INDISCIPLINABLE, *a.* अशिक्ष्य, अशिक्षणीय, शिक्षणाशक्य, अशक्यशिक्ष, अशक्यशासन.

INDISCIPLINE, *n.* अशिक्षा f. अशासनn. अशिक्षणn.

INDISCOVERABLE, *a.* शोधून काढायास अशक्य, अलक्ष्य, दुर्लक्ष्य.

INDISCREET, *a. v.* IMPRUDENT. अविचारी, अविचारशील, अविवेकी, विचारशून्य-रहित-&c. अविचाराचा, अविवेकाचा, असमंजस.

INDISCRETION, *n.* अविचारm. अविवेकm. विचाराभावm. विवेकाभावm.

INDISCRIMINATE, *a. made or done without discrimination, confused, general.* अविचाराचा, अविवेकाचा, योग्यायोग्यविचार-तारतम्यविचार-पात्रापात्रविचार-&c. रहित-हीन-शून्य, अविविक्त, निर्विशेष.

2 See INDISCRIMINATING.

INDISCRIMINATELY, *adv.* अविवेकाने, अभेदाने, योग्यायोग्यविचार-तारतम्यविचार-&c. न करून-केल्यावांचून, अविशेषतः, निर्विशेषतः.

INDISCRIMINATING, *a. that does not distinguish.* अविवेकी, हीनविवेक, हीनविचार, विवेकशून्य, अविशेषज्ञ, तारतम्यादर्शी, भेदादर्शी, स्थूलदर्शी, स्थूललक्ष्य.

INDISCRIMINATION, *n.* अविवेकm. अविचारm. अविवेचना f. विवेकाभावm. विवेचनाभावm. विशेषाविचारm. तारतम्याविचारm. अनालोचना f.

INDISPENSABLE, *a. that cannot be spared or omitted.* अगत्याचा, आवश्यक, जरूर, जरूरीचा, अत्याज्य, अमोक्ष्य, नांतरीयक, अनन्यथासिद्ध, नाग्राह्य.

It is not i. त्यावांचून खोळंबा नाहीं.

INDISPENSABLENESS, *n.* v. A. अगत्यn. जरूरी f. आवश्यकता f. अत्याज्यता f.

Asserting or holding the i. of. अगत्यn. अगत्यवादm.

Assertor or holder of the i. of. अगत्यवादी.

INDISPENSABLY, *adv.* v. A. अवश्य, अगत्य, अगत्यरूप, अगत्यपूर्वक, जरूर.

To INDISPOSE, *v. a. disincline.* फिरवणें, मनn. फिरवणें *g. of o.* परतिवणें, पराङ्मुख-विमुख-पाठमोरा-अनुत्साही-&c. करणें, उलटवणें, पालटवणें, अनुत्साहm. करणें *g. of o.* निरशी f. आणणें.

2 *disorder slightly.* विकृति *f.*-विकार *m.*-असमाधान *n.*-अस्वास्थ्य *n.* करणें, अस्वस्थ करणें.

INDISPOSED, *p.* v. V. 1. पराङ्मुख, विमुख, पाठमोरा, अनुत्साही, गैरराजी, गैरखुशी, नाकबूल, अमान्य, विकृत, विरक्त, प्रतिकूल.

2 v. SICK. अस्वस्थ, असमाधानी, विकारी, मांदा, असुस्थ

INDISPOSITION, *n.* v. V. 1.—*state.* अनावड *f.* नावड *f.* निरजी *f.* विकृत *n.* विकृती *f* अनुत्साह *m.* निरुत्साह *m.* गैरखुशी *f.* अनुत्कंठा *f.* अनुत्सुकता *f* विरक्ति *f.*

2 *slight disorder.* विकार *m.* असमाधान *n.* अस्वास्थ्य *n.* अस्वस्थता *f* मांदगी *f.* मांद *n* समाधानाभाव *m.*

INDISPUTABLE, *a.* अविवाद्य, अविवदनीय, निर्विवाद, विवादाशक्य, अखंडनीय, खंडनाशक्य, अबाधित, अबाध्य, निराबाध्य, निराबाध, बेनकरार, साधनानपेक्ष, प्रमाणानपेक्ष.

INDISPUTABLY, *adv* v. A *and* CERTAINLY. निर्विवाद, बेनकरार

INDISSOLUBILITY, INDISSOLVABLENESS, *n.* v. A. 1. अद्रावणीयत्व *n.* अद्राव्यत्व *n.* द्रावणाशक्यता *f.*

2 अखंडनीयत्व *n.* अभेद्यता *f.*

INDISSOLUBLE, INDISSOLVABLE, *a. not capable of being melted, &c.* अद्रव, अद्रावणीय, अद्राव्य, द्रावणाशक्य, द्रावणानर्ह, अगलनीय.

2 *that cannot be broken; firm, lasting.* अखंडनीय, अखंड्य, अभेद्य, भेदनाशक्य, अभेदनीय, दृढ, सुदृढ, भंजनाशक्य, अशक्यभंजन, वज्र, वज्रप्राय.

INDISTINCT, *a. not clear, &c.* v. OBSCURE. अस्पष्ट, अव्यक्त, अस्फुट, मिलष्ट.

INDISTINCTLY, *adv.* v. A. अंधक, अस्पष्ट.

INDISTINCTNESS, *n.* v. A. अस्पष्टता *f.* अव्यक्तता *f.*

INDISTINGUISHABLE, *a.* अपरिच्छेद्य, अपरिच्छेदनीय, अव्यवच्छेद्य, अविशेषज्ञेय, अपृथक्ज्ञेय, अपृथक्क्रिय.

INDISTURBANCE, *n.* v. CALMNESS. अक्षोभ *m.* क्षोभाभाव *m.*

To INDITE, *v. a. compose.* करणें, रचणें, बांधणें, कवणें, रचना *f.* करणें *g. of o.*

2 See To DICTATE.

INDIVIDUAL, *a. single, one.* एकटा, एकट्याचा, पृथगात्मक, पृथग्व्यक्तिक, भिन्नव्यक्तिक.

INDIVIDUAL, *n. single person.* जण *m.f.n.* (The plural is जण *m.* जणी *f.* जणें *n.*) असामी *f m.* व्यक्ति *f.* एकमनुष्य *n.* नफर *m.* विशेष *m.*

The individuals (of a species)—collect. व्यक्तिपक्ष *m.*

INDIVIDUALITY, *n.* पृथक्त्व *n.* पार्थक्य *n.* व्यक्तिता *f.* पृथगात्मकता *f* पृथगात्मिका *f.* कैवल्य *n.*

1 *essential and constituting quality.* स्वत्व *n.* विशेष *m.*

INDIVIDUALLY, *adv. separately.* असामीवार, एकएक, व्यक्तिनः, व्यक्तिशः.

INDIVISIBILITY, INDIVISIBLENESS, *n.* v. A. अविभाज्यता *f.* अविभजनीयता *f.*

INDIVISIBLE, *a.* अविभाज्य, अविभजनीय, विभजनाशक्य, अविभक्तव्य, अपृथक्करणीय.

INDOCILE, *a. unteachable.* अशिक्षणीय, अशिक्ष्य, अनुपदेश्य, दुःशिष्य, दुःशिक्षणीय, अशक्यशिक्ष, कुशास्य, दुःशास्य.

2 *untractable.* See OBSTINATE.

INDOCILITY, *n.* v. A. 1. अशिक्ष्यत्व *n.* दुःशिष्यता *f.* अनुपदेश्यत्व *n.* कुशास्यता *f.* &c.

INDOLENCE, *n.* v. A. आळस *m.* आळसिपणा *m.* सुस्ती *f.* सुस्तपणा *m.* आलस्य *n.* उद्योगद्वेष *m.* उद्योगशत्रुता *f.* निरुद्योगिता *f.* अनुद्योगिता *f.* अव्यवसाय *m.*

INDOLENT, *a idle, indisposed to labor,* v LAZY आळशी, आळसट, सुस्त, अनुद्योगी, निरुद्योगी, निरुद्योग, निरुत्साह, ढिला, ढील, आंगजड, जड, शिथिल, अलस, उद्योगशत्रु, उद्योगविमुख, अव्यवसायी, अव्यवसायवान्.

To grow I. आळसणें, आळसावणें.

INDOLENTLY, *adv* v. A. आळसाने, आळस करून, सुस्तीने, आळसट, आलस्य-&c पूर्वक.

INDOMABLE, INDOMITABLE, *a. that cannot be tamed.* अदम्य, अदमनीय, दुर्दम्य, अजिंक, दुर्जेय, दुर्धर, अनाधृष्य. दुराधर्ष.

To INDORSE, *v a. write on the back of* (a bill, order, & c.). पाठीवर नांव *n.* लिहणें, पाठीवर सही *f* करणें, नांव लिहून सकारणें, सही *f.* करून सकारणें.

INDORSEMENT *n.* v. V. पाठीवरची सही *f.*

INDRAUGHT, *n. inlet* खाडी *f.*

INDUBITABLE, *a.* v CERTAIN. निरसंशय, निस्संशयाचा, निरसंदिग्ध, असंदिग्ध, निश्चयात्मक, खचीत.

INDUBITABLY, *adv* v. CERTAINLY. खचीत, निर्भ्रांत *or* निर्भ्रांत, निश्चयात्मक.

To INDUCE, *v. a. influence, persuade.* मनावणें, वळवणें, मन *n.* मानवणें-वळवणें-ओढणें-&c *g. of o.* प्रवृत्त करणें, उत्तेजन *n.* करणें-देणें.

2 *cause, produce, occasion.* आणणें, ओढून आणणें, उद्भावणें, उठवणें, आनंतणें.

INDUCED, *p.* v V. 1. मनावलेला, वळवलेला, &c. प्रवृत्त, उत्तेजित.

2 आणलेला, ओढून आणलेला, &c.

INDUCEMENT, *n. inducing cause; motive,* &c. उत्तेजन *n.* उत्तेजक *n.* प्रयोजन *n.* प्रयोजक *n.* प्रवर्त्तक *n.* प्रलोभन *n.* सबब *f.*

To INDUCT, *v. a. introduce into an office.* पदावर-&c. बसवणें, यथाविधिस्थापना *f.* करणें, संस्कारपूर्वक अधिकृत करणें.

INDUCTION, *n.* v. V.—*act.* पदावर बसवणें *n.* &c. यथाविधिस्थापना *f.* संस्कारपूर्वकस्थापना *f.*

I *inference,* v. CONCLUSION. अनुमान *n.* सिद्धांत *m.*

II *reasoning from particulars to generals.* विशेषपरीक्षापूर्वकसर्वसाधारणनिश्चय *m* विशेषपरीक्षापूर्वकसाधारणानुमान *m.* विशेषपरीक्षापूर्वकसाधारण कल्पना *f.*

INDUCTIVE, *a. leading to.* प्रवर्त्तक, प्रवृत्तिकारक.

2 *proceeding by induction.* विशेषपरीक्षापूर्वकसाधारणानुमानाचा, विशेषपरीक्षापूर्वकसाधारणकल्पनेचा.

To INDUE, *v a. clothe.* See To INVEST, 2 *Endow* देणें, प्रदान *n.* करणें, युक्त-विशिष्ट-संपन्न-अन्वित-समन्वित-& c. (all in comp) करणें.

INDUED, *p.* v. V. 2. विशिष्ट केलेला, &c. संपन्न, युक्त, विशिष्ट, अन्वित, समन्वित, प्रयुक्त.

To INDULGE, *v. a. permit to be or continue; not to check or restrain.* बाळगणें, ठेवणें, राखणें, अनावरण *n* -अनावर *m.* -अनाकलन *n.* -&c. करणें *g of o.* मोकळा सोडणें.

2 *gratify, grant, comply with.* पुरा-पूर्ण-परिपूर्ण-तृप्त-संतृप्त-&c. करणें, पुरवणें, चालवणें, फेडणें

3 *humor, cocker, pamper,* &c. लाडकणें, लाडकावणें, लाडावणें, लाड *m.* -लडिवाळ *m.* - लळा *m.* -लाडकी *f.* - लाडीग *f.* -कोडकौतुक *n.* पुरवणें-चालवणें-पाळणें *g. of o.* लालन *n.* करणें *g of o.* छंदोनुवर्त्तन *n.* -छंदोनुवृत्ति *f.* -छंदोनुरोध *m.* -&c. करणें *g. of o.*

4 *favor.* कृपा *f.* करणें, कृपा करून देणें.

To INDULGE, *v. n. yield to the enjoyment or practice of without restraint.* असंयतभोग *m.* -अनियतभोग *m.* -यथेच्छभोग *m.* -&c. करणें, यथेच्छप्रवृत्ति *f.* करणें.

INDULGED, *p.* v. V. A. 1. वाळगलेला, &c. मोकळ्या सोडलेला, अनावृत, अनाकलित, अनियमित.
2 पुरा केलेला, पुरवलेला, &c.
3 लाडकावलेला, लाडावलेला, & c. लालित
INDULGENCE, *n.* v. V. 1.—*act.* वाळगणें*n* अनावरण*n*. अनावर*m*. अनाकलन*n*. अनियमन*n* असंयम*m*.
3 लाडकावणें*n*. लाडावणें*n*. & c. लाडवणूक *f* लाड*m*. लाडकी *f*. कोड*n*. कोडकौतुक*n*. लालन*n*. छंदानुवर्त्तन*n* छंदानुवृत्ति *f* छंदानुरोध*m*
I *favor granted* प्रसाद*m*. प्रीतिदान*n* मेहरबानगीची देणगी *f*.
INDULGENT, *a. yielding to wishes, ready to gratify,* v. FOND, KIND. लाडपुरव्या, लाडचालव्या, लडिवाळ पुरवणारा, छंदानुवर्त्ती *pop.* छंदानुवर्त्ती, छंदानुसारी *pop.* छंदानुसारी, छंदानुयायी *pop.* छंदानुयायी.
2 *lenient, not severe,* v MILD. सौम्य, कोमल, नरम, क्षमापूर्वक, क्षमापुरस्सर, क्षमावान्, सौम्यदृष्टि, दयादृष्टि, सदय, दयार्द्र.
INDULGENTLY, *adv.* v. A. 2. कृपादृष्टीने, दयार्द्रदृष्टीने, क्षमापूर्वक, क्षमापुरस्सर.
To INDURATE, INDURATION. See To HARDEN, & c.
INDUS, *n.*— the river. सिंधुनद*m*. सिंधु*m*.
INDUSTRIOUS, *a* v. DILIGENT. काममू, कामठ, खप्पा, कष्टाळू, कष्टी, मेहनती, उद्योगी, उद्योगशील, अनलस.
INDUSTRIOUSLY, *adv.* v. V. मेहनतीने, मेहनतकरून, उद्योगपूर्वक, परिश्रमपूर्वक.
INDUSTRIOUSNESS, INDUSTRY, *n.* v. A. *and* DILIGENCE. मेहनत *f*. परिश्रम*m*. अनालस्य*n*. निरालस्य*n*. अनलसता *f*. उद्योगशीलता *f*.
INDWELLING, *n.* v. RESIDENCE. अधिष्ठान*n* अधिष्ठिति *f*. अंतःस्थिति *f*.
INDWELLING, *a. inherent.* अंतस्थ, अंतःस्थित, अधिष्ठित.
To INEBRIATE. See To INTOXICATE.
INEFFABLE, *a* v. UNSPEAKABLE. अनिर्वाच्य, अनिर्वचनीय, अवाच्य, वचनागोचर.
INEFFECTIVE, INEFFECTUAL, INEFFICACIOUS, INEFFICIENT, *a. not producing effect, &c.* कार्यासाधक, कार्याकारी, कार्यासमर्थ, कार्यक्षम, कार्यासंपादक, अगुणकारी, अगुणक, फलाजनक, व्यर्थ, निरर्थक, निष्फल, विफल.
INEFFECTIVELY, INEFFECTUALLY, *adv.* v. A. व्यर्थ, निरर्थक, वांयां, वृथा, बेलाग.
INEFFECTIVENESS, INEFFICACY, INEFFICIENCY, *n.* v. A. कार्यासाधकत्व*n*. कार्याकारिता *f*. कार्यक्षमता *f*. कार्यासामर्थ्य*n*. &c. गुणराहित्य*n*. गुणाभाव*m*.
INELEGANCE, *n.* v. A. अशोभा *f*. असौंदर्य*n*. शोभाभाव*m*. सौंदर्याभाव*m*. विशोभा *f*. शोभाराहित्य*n*.
INELEGANT, *a. wanting beauty, polish, &c.* बेडौल, बेढब, शोभारहित, विशोभित, सौंदर्यरहित, अप्रशस्त.
INELIGIBILITY, *n.* v. A. अग्राह्यता *f*. ग्रहणानर्हता *f*. अवरणीयता *f*. अयोग्यता *f*. नालायकी *f*.
INELEGIBLE, *a. not capable of being chosen, not suitable.* अग्राह्य, ग्रहणानर्ह, ग्रहणायोग्य, अवरणीय, अनुपादेय.
INELOQUENCE, *n.* v. A. 1. जिभेचा जडपणा*m*. मुखदौर्बल्य*n*. जिह्वाजाड्य, हीनवक्तृत्व*n*. अवक्तृत्व*n*.
INELOQUENT, *a.*—a speaker. जिभेचा जड, आडव्या जिभेचा, मुखदुर्बल, हीनवक्ता, हीनवाक्, अवक्ता, वागपटु, वाग्जड, जडजिह्व.
2—speech, &c. वक्तृत्वहीन-शून्य-&c. वक्तृत्वपाटवरहित-शून्य-&c. वाक्पटुतारहित-&c.
INENARRABLE, *a. that cannot be told.* अनिवेद्य, अनिवेदनीय, अनिर्वचनीय, अनिर्वाच्य, अकथनीय, अवर्णनीय.

INEPT, *a.* See UNFIT.
INEQUALITY, *n.* v. A. UNEQUAL, 1. उंच सखलपणा*m*. उंचनाचपणा*m*. उखरबाखरपणा*m*. &c. वैषम्य*n*.
2 *and* DIFFERENCE. असमता *f* असादृश्य*n*. असमानता *f*. वैषम्य*n*. विषमभाव*m*. असमंजस*m*.
INEQUITABLE, *a. unjust.* अन्याय्य, अप्रामाणिक, अयथार्थ, अयथान्याय, असमंजस
INERRABLE See INFALLIBLE.
INERT, *a. destitute of the power of motion.* जड, अचेष्ट, अचेतन.
2 *dull, &c.* v. SLUGGISH. सुस्त, आंगजड, जड, ढिला, अनुण, शिथिल, अनुद्योगी.
INERTION, *n. want of action, &c.* अनुद्योग*m*. अव्यापार*m*. अचेष्टा *f* अपवृत्ति *f*. उद्योगाभाव*m*. व्यापाराभाव*m*.
INERTNESS, *n.* v. A. 1. जडता *f*. जाड्य*n*. अचेष्टा *f*.
2 सुस्ती *f*. सुस्तपणा*m*. ढिलेपणा*m*. शैथिल्य*n*. अनुद्योगिता *f*.
INESCULENT, *a. not eatable.* अखाद्य, अभक्षणीय, अभक्ष्य, अभोज्य.
INESTIMABLE, *a.* v V. INVALUABLE. अमूल्य, अमोलिक, अमोल, अनर्घ, मूल्यातीत.
INEVITABILITY, *n.* v. A. अनिवार्यता *f*. अपरिहार्यता *f*. निवारणाशक्यता *f*.
INEVITABLE, *a. that cannot be avoided.* अनिवार्य, अनिवार, अपरिहार्य, अवारणीय, निवारणाशक्य, विननोड.
INEXCITABLE, *a.* अक्षोभ्य, अक्षोभणीय, क्षोभणाशक्य.
INEXCUSABLE, *a. not to be palliated.* अनिवार्यदोष, अपरिमार्जनीयदोष, अपरिमार्जनीय, अकारणोत्तर, निमित्तानिस्तार्य, निमित्तापरिहार्य.
2 *not to be borne or passed over.* माफ करायास अयोग्य, अक्षम्य, अक्षमणीय, क्षमाकरणायोग्य, अक्षंतव्य, असोढव्य.
INEXHAUSTIBLE, *a.* अक्षय, व्ययक्षयशून्य, अशक्यव्यय, अपार, अनंत.
INEXISTENCE, *n. want of being.* असत्व*n*. असत्ता *f*. अभाव*m*.
INEXISTENT, *a. that is not in being.* असत्, अविद्यमान, अवर्त्तमान, अप्रसिद्ध.
INEXORABILITY, INEXORABLENESS, *n.* v. A. दुराराध्यता *f*. दुराराधनीयता *f*. &c. कठोरपणा*m*. कठिणपणा*m*.
INEXORABLE, *a. not to be moved by intreaty.* दुराराध्य, दुराराधनीय, आराधनाशक्य, आराधनाऽवश्य, प्रार्थनाऽवश्य, असमजुती *or* त्या, कठोर, कठोरचित्त, कठीण, पाषाणहृदय, कणव्या, खपाट्या.
INEXPECTANT, *a. not looking for.* अप्रतीक्षक, अप्रतीक्षमाण, अनपेक्षक, अनपेक्षी.
INEXPECTATION, *n.* अप्रतीक्षा *f*. अनिरीक्षा *f*. अनपेक्षा *f*. निरपेक्षा *f*.
INEXPEDIENCE, INEXPEDIENCY, *n.* v. A. अयोग्यता *f*. अनौचित्य*n*. अनुपयुक्तता *f*. अकार्यता *f*. अकर्तव्यता *f*. नालायकी *f*.
INEXPEDIENT, *a. not expedient, not fit.* अयोग्य, अनुचित, अनुपयुक्त, अकर्त्तव्य, अकार्य्य, नालायक.
INEXPERIENCE, *n. want of experience or experimental knowledge.* अननुभव*m*. निरनुभव*m*. अप्रत्यय*m*. अननुभूति *f*. कच्चेपणा*m*. गैरमाहिती *f*. अजाणपणा*m*. कोवळेपणा*m*. अल्लडपणा*m*. &c. व्यवहाराज्ञान*n*. व्यवहाराज्ञता *f*.
INEXPERIENCED, *a. not having experience.* अजाण, अजाणता, गैरमाहीत, गैरमाहितगार, अपेट, असडा, अल्लड, कच्चा, कोवळा, नवेउमेदीचा, अप्रबुद्ध, अव्यापार, बालिश, व्यवहाराज्ञ.
INEXPERT, *a. unskilful,* v. AWKWARD. नाकसबी, अनाडी, अकुशल, अदक्ष, अपटु, हीनकौशल्य, यसक्या, पसक्या.
INEXPERTNESS, *n.* v. A. अनाडीपणा*m*. अकौशल*n*. अदक्षता *f*.
INEXPIABLE, *a. that admits not of atonement.* प्रायश्चित्तानर्ह, प्राय-

प्रिनायोग्य, प्रायश्चित्नातीत, निष्कृत्यशक्य, निष्कृत्ययोग्य, अनिष्कृतिक, दुस्त्यज, दुस्त्याज्य, अमोचनीय, अपरिमार्जनीय, अविशोधनीय, अप्रतिसमाधेय.

INEXPLAINABLE, INEXPLICABLE, *a.* ड्याचा उलगडा व्हायाचा नाहीं, अव्याख्येय, अविवरणीय, अस्फोटनीय, अनुद्घाटनीय, विदरणाशक्य

INEXPRESSIBLE, *a. unutterable.* अनिवेद्य, अनिवेदनीय, अनिर्वचनीय, अनिर्वाच्य, अकथनीय, अनुच्चार्य, अनुच्चारणीय.

INEXPRESSIVE, *a. unanimated, dull.* अळणी, फिक्का, मळमळीत, अलवण.

INEXTANT, *a.* अनुपस्थित, अविद्यमान, अनुपलभ्यमान, अनुपलभ्य.

INEXTINGUISHABLE, *a. that cannot be quenched.* अशमनीय, अप्रशमनीय, प्रशमनाशक्य, अविझा, न विझता.

INEXTIRPABLE, *a. that cannot be rooted out.* अनुत्पाटनीय, अनुत्खाननीय, उत्पाटनाशक्य.

INEXTRICABLE, *a. not to be disentangled.* गुंता काढायास अशक्य, अमोचनीय, मोचनाशक्य

To INEYE, *v. a. inoculate.*—a bud. पैवंद करणें, पिवंदी *f.* करणें.

INFACUNDITY, *n.* v. INELOQUENCE. मुखदौर्बल्य *n.* अवक्तृत्व *n.*

INFALLIBILITY, *n.* v. A. 1. अभ्रांतिधर्म *m.* भ्रमायोग्यता *f.* अस्खलितबुद्धि *f.* अस्खलितमति *f.* स्खलनासंभव *m.*

2 अमोघता *f.*

INFALLIBLE, *a. not capable of erring.* अचूक, भ्रमातीत, स्खलनातीत, भ्रमायोग्य, अभ्रांतिधर्मा, अस्खलितमति, अस्खलितबुद्धि, असंभाव्यभ्रम, प्रमादातीत.

2 *not liable to fail,* v. SURE. अचूक, अचूकसंधानी, अमोघ.

INFALLIBLY. See CERTAINLY, SURELY.

INFAMOUS, *a. notoriously vile,*—of persons. बदलौकिकाचा, दुर्लौकिकाचा, दुष्कीर्तीचा, अपकीर्तीचा, बदनामीचा, बदनाम, बट्ट्याचा, बट्टेखोर, कुख्यात, अयशा.

To become i. दिवा *m.* लावणें, धुळीचे दिवे *m. pl.* लावणें.

2 *that renders infamous,* v. DISGRACEFUL. अपयशस्कर, अपयशाचा, इज्जतखाऊ, इज्जतघेणा, अपकीर्तिकारक.

INFAMOUSNESS, INFAMY, *n.* v. A. 1. अप्रतिष्ठा *f.* अपकीर्ति *f.* अकीर्ति *f.* दुर्लौकिक *m.* बदलौकिक *m.* दुष्कीर्ति *f.* बदनामी *f.* बदनाम *n.* अपयश *n.* अयश *n.* कुख्याति *f.* नाम *pop.* नांव *n.* v. ठेव.

INFANCY, *n. childhood.* तान्हेंपणा *m.* बाळपण *n. and* पणा *m.* लहानपण *n. and* पणा *m.* बालत्व *n.* बाल्य *n.* बालावस्था *f.* शैशव *n.* बालदशा *f.*

2—in law. See MINORITY.

INFANT, *n. babe.* तान्हेंमूल *n.* आंगावरचें-कडेवरचें मूल *n.* लहानमूल *n.* लहानबाळ *n.* बाल *or* बाळ *n.* बालक *or* बाळक *n.* उत्तानशय, डिंभ.

Chubbiness or plumpness of an i. बाळसें *n.* v घे-ये.—To get it. बाळसावणें.

2 –in law. v. MINOR. अप्राप्तव्यवहार, अज्ञातव्यवहार.

INFANT, *a.* बाल (in comp.) बालदशेचा, बालदशेंतला.

INFANTICIDE, *n.* — the act. बालहत्या *f.* बालहिंसा *f.* बालवध *m.* बालघात *m.*

2—the agent. बालहत्यारा, बालहंता, बालहिंसक.

INFANTILE, INFANTINE, *a. belonging, &c. to infancy or an infant.* बाळपणाचा, बाल्यदशेचा, बालकीय, बालावस्थेचा, बाल्यसंबंधी, बालकसंबंधी.

INFANTRY, *n. foot soldiers.* पायदळ *n.* पायभार *m.* पादात *n.*

To INFATUATE, *v. a. make foolish, deprive of judgment.* वेडा-वेडगळ-खुळा-नष्टबुद्धि-नष्टविवेक-हतज्ञान-&c. करणें, खूळ *n.*-वेड *n.*-&c. लावणें, वेडावणें, खुळवणें, बुद्धिभ्रंश *m.*-ज्ञानभ्रंश *m.*-&c. करणें *g. of o.* मोहांत घालणें-पाडणें.

To become or get infatuate. वेडगळणें, गुंगणें, भुलणें, बुद्धिभ्रंश *m.*-&c होणें *g of s.*

INFATUATED, *p* v. V. *and* MAD वेडावलेला, वेडगळ केलेला-झालेला, &c. नष्टबुद्धि, नष्टविवेक, नष्टज्ञान, हतज्ञान, भ्रष्टबुद्धि, बुद्धिभ्रष्ट, गुंग, धुंद, मूढचेता.

INFATUATION, *n* v V.—*state.* वेडावलेलेपणा *m.* & c खूळ *n.* वेड *n.* धुंदी *f.* गुंगी *f.* भूल *f.* भुलवण *f* भुरळ *n.* भुरळ *f.* मोह *m.* बुद्धिभ्रंश *m.* ज्ञानभ्रंश *m.* नष्टविवेकता *f.* & c. मूढग्राह *m.*

I. as betokening misfortune. अकाबाईचा पाया *m.*

INFEASIBILITY, INFEASIBLENESS, *n.* v. A. असाध्यता *f.* दुःसाध्यता *f* दौष्कर्य *n.* अशक्यता *f.*

INFEASIBLE, *a. impracticable,* v. IMPOSSIBLE. असाध्य, दुष्कर, दुःसाध्य, अशक्य.

To INFECT, *v. a. taint, affect with communicated qualities.* आपले गुण देऊन रोगी दुष्ट-&c. करणें, आपला रोग *m.*-आपलें दुःख *n.*-&c. देणें स्वरोगाक्रांत-स्वरोगसंसृष्ट-रोगसंक्रमित-संसर्गदूषित-&c करणें

INFECTED, *p.* v. V रोग दिलेला-मेतलेला, &c. रोगाक्रांत, रोगसंक्रमित, रोगसंसृष्ट, संसर्गदूषित, संसर्गदुष्ट, सासर्गिकरोगी, रोगसंसर्गी.

INFECTION, *n. infectious matter, infecting cause* रोगाची बाफ *f.* रोगाचा गंध *m.* लस *f.* रेंध *f.*

2 *infected state.* संसर्गदोष *m* स्पर्शदोष *m.*

INFECTIOUS, *a.* v. CONTAGIOUS स्पर्शाने-बाफेने-गंधाने-&c. लागणारा, स्पर्शसंचारी, सांसर्गिक, सांक्रामिक.

INFECTIOUSNESS, *n.* v. A. स्पर्शसंचारिता *f.* सांसर्गिकत्व *n.* सांक्रामिकत्व *n.*

INFECUND, *a. barren,* v. UNFRUITFUL. वांझ, वांझा, अफलवान्, अफल.

INFECUNDITY, *n.* v. A. *and* UNFRUITFULNESS. वांझपणा *m.* वंध्यत्व *n.* अफलता *f* अफलत्व.

INFELICITY, *n.* v. UNHAPPINESS. दुःख *n.* अकल्याण *n.* कल्याणाभाव *m*

To INFER, *v a deduce from premises.* अनुमान *n.*-तर्क *m.*-तार्किक *n.*-ऊह *m.*-उन्नयन *n.*-& c. करणें *g. of o* अनुमानणें, ताडणें, तर्काने-अनुमानाने-& c. काढणें-घेणें-सिद्ध करणें.

INFERABLE, *a.* v. V. अनुमेय, तर्कवेद्य, तर्कसाध्य, अनुमानसाध्य, साध्य, अनुमानगम्य, अनुमानवेद्य.

INFERENCE, *n. a truth drawn from another,* v. CONCLUSION. तर्क *m.* अनुमान *n.* अनुमिति *f.* तर्कनिश्चय *m.* तर्कसिद्धांत *m.* अनुमानसिद्धांत *m.*

I. from circumstances. अर्थापत्ति *f*

Subject of an i. व्याप्य.

That leads to an i. अनुमापक, उन्नायक.

INFERENTIAL, *a. gathered by inference.* आनुमानिक, अनुमानसिद्ध, तर्कसिद्ध.

INFERIOR, *a. lower in place.* खालचा, खाल्ला, खालील, अधर, अधम, अधःस्थ.

2 *lower in station, rank, &c.* खालचा, खाल्या *or* खालच्या पायरीचा-पदवीचा-योग्यतेचा-ओळीचा-प्रतीचा-& c. कनिष्ठप्रतीचा-पदवीचा-& c. जेर, जेरदस्त.

3 *of little excellence or value.* हलका, नीचा, निंचा, निरस, हलक्या किमतीचा, उणा, उणाख, उणेकिमतीचा, कनिष्ठप्रतीचा, अपकृष्ट.

4 *of less importance,* v. SECONDARY. गौण, अप्रधान, अमुख्य, अन्यथासिद्ध.

INFERIOR, *n.* See the ADJECTIVE.

INFERIORITY, *n.* v. A. 2. खालची योग्यता *f.* खालची पदवी *f.* कनिष्ठता *f.* कनिष्ठभाव *m.*

To allow one's i. कमीपणा *m.* घेणें, हार जाणें *with* स *or* ला.

3 उणेपणा*m.* कमीपणा*m.* हलकेपणा*m.* निरसपणा*m.* &c. निरसाई *f.* अपकृष्टता *f.*

I. in stature, size, age, &c. धाकुटपण*n* धाकुटपणा*m.*

4 गौणता *f.* गौणभाव*m* अप्रधानता *f.*

INFERNAL, *a. belonging to the lower regions.* पाताळचा, पाताल-संबंधी, अधोभुवनसंबंधी.

I. regions, v. HELL. पाताल*n.* अधोभुवन*n.*

2 See HELLISH.

INFERNAL, *n. inhabitant of the lower regions* पाताळवासी, नरक-वासी, पाताळसंस्थ, नरकसंस्थ, नरकस्थ.

INFERTILE, *a.* v. BARREN. नापीक, अफल, अफलवान्. वंध्य

INFERTILITY, *n.* v. A नापीकपणा*m.* अफलता *f.* वंध्यता *f.*

To INFEST, *v a annoy, harass,* v. To TROUBLE. उपद्रव*m.*-इजा *f.*-तस्दी *f* -पीडा *f.*-उपसर्ग*m* -उपद्रव*m.*-& c. करणें-देणें-लावणें.

INFIDEL, *n. disbeliever in the christian scriptures.* ख्रिस्तीशास्त्रा-विश्वासी, ख्रिस्तीशास्त्राश्रद्ध.

2 *rejecter of revealed religion,*—gener. शास्त्रानिश्वासी, शास्त्रा-श्रद्ध, शास्त्रनिंदक, शास्त्रद्वेषी, नास्तिक. धर्मनिंदक.

INFIDEL, *a.* v. N. 2. शास्त्रनिंदेचा, शास्त्राश्रद्धेचा, शास्त्रनिंदात्मक.

INFIDELITY, *n. disbelief of religion.* शास्त्रानिश्वास*m.* शास्त्राश्रद्धा *f.* शास्त्रनिंदा *f.* धर्मनिंदा *f.*

2 *unfaithfulness to the marriage bond.* व्यभिचार*m.* जारकर्म*n.* विवाहसम्बिद्व्यतिक्रम*m.* विवाहसमयभंग*m.* विवाहप्रतिज्ञोल्लंघन*n.*

I. on the part of a husband. असाधुता *f.*

I. on the part of a wife. अपातिव्रत्य*n.* पातिव्रत्यभंग*m.*

INFINITE, *a. unbounded, unlimited.* अपार, अनंत, अनंतपार, अपरं-पार, निरवधि, निरवधिक, असीम, निस्सीम, अमर्याद, अनियत्ताक. For this word as made, in the rather free phrascology of multitudes, to convey the general sense of *Immense, immeasurable, illi-mitable, incalculable, unfathomable, bottomless, boundless, endless, numberless, &c. &c.* i. e. *exceeding all bounds and all computation, conception, and thought,* there are numerous words and phrases. These though well agreeing with *Infinite,* both in the sense just exhibited and in extensive-ness of currency and use, have, as their English representatives above, differing *particular* implications and aspects. Some are here collected. अगाध, अनिवार, अमर्याद, निर्मर्याद, अवारपार, दुरंत, अतिशय, अतिशयिन, पराकाष्ठेचा, अपरिमित, अमित, अपरिमेय, अप्र-मेय, असंख्य, अगणनीय, अगण्य, अगणित, बेसुमार, बेसुमाराचा, बेहद्द, अशेष, निश्शेष.

INFINITELY, *adv.* v. A. अपार, अमर्याद, & c.

INFINITENESS. See INFINITUDE.

INFINITESIMAL, *a indefinitely small.* अत्यल्प, अल्पिष्ठ, अति-सूक्ष्म

INFINITIVE, *n* —in grammar. साधारणरूप*n.* सामान्यरूप*n.* तुमुन्नत-पद*n.* भाववचन*n.*

INFINITUDE, INFINITY, *n.* v. A. अपरंपारपणा*m.* आनंत्य*n.* अनंतता *f.* अपारता *f* सीमाभाव*m.* असीमत्व*n.* सीमाराहित्य*n.* निरवधिभाव*m.* अव-ध्यभाव*m.*—in free phraseology, & c. पराकाष्ठा *f.* बेहद्दपणा*m.* बेसु-मारपणा*m.* &c.

INFIRM, *n. not firm, stable, &c.* अस्थिर, लटपटीत, डळमळीत, डग-मगीत, खिळखिळा, लुसकान *or* लुकसान, नादान, अध्रुव, अदृढ.

2 *feeble, &c.* v. WEAK. निर्बळ, दुर्बळ, नबळा, अशक्त, कमजोर, कमकुवत, लुसकान *or* लुकसान.

I. from age,—an animal. जरख, जरखल, झातारा जरख, लुळा-खुडा *or* लुडाखुडा.

INFIRMARY, *n.* v. HOSPITAL. बीमारखाना*m.* रोगिशाला *f.*

INFIRMITY, INFIRMNESS, *n.* v. A. 1. डळमळितपणा*m.* & c. अस्थिरता *f.* अध्रुवत्व*n.* अदृढता *f.* लुसकानी *or* लुकसानी *f.* नादानी *f.*

2 निर्बळपणा*m.* नबळेपणा*m.* कमजोरपणा*m.* &c. अशक्ति *f.* अशक्तता *f.* शक्तिन्यूनता *f.* बलन्यूनता *f.* दौर्बल्य*n.* बलहीनता *f.*

I *weakness, failing, foible.* उणें*n.* व्यंग*n.* लंगडेंन. गोम *f.*

II *malady,* v. DISORDER दुखणें*n.* रोग*m.*

To INFIX, *v. a. fix by thrusting in, &c.* खुपसणें, खोवणें, खोंसणें, रो-वणें, खुपसून-खोवून-& c. बसवणें.

2 See To INLAY. 3. See To IMPLANT.

To INFLAME, *v. a set on fire,* lit. fig. v. To KINDLE. चेतवणें, पेटवणें, संतापवणें, तापवणें, उद्दीपन*n.*-प्रदीपन*n.*-& c. करणें *g. of o.* सं-तापन*n.*-& c. करणें *g. of o.* उद्दीप्त-प्रदीप्त-संतप्त-संतापित-&c. करणें.

2 *make hot, angry, and painful.* संतप्त-कुपित-क्रुद्ध-दाहयुक्त-& c. करणें, संतापन*n.*-& c. करणें *g. of o* विकोपास नेणें.

INFLAMED, *p.* v. V. 1. चेतवलेला, & c. उद्दीप्त, प्रदीप्त, दीपित, संतप्त, संतापित, तापित.

To be or become i. चेतणें, पेटणें, तापणें, संतप्त-& c. होणें.

2 संतप्त-& c. केलेला-झालेला, संतप्त, कुपित, क्रुद्ध, दाहयुक्त.

That is i.—an eye. खुपरा.

INFLAMER, *n.* INFLAMING, *p. a.* v. V. 1. चेतवणारा, संतापवणारा, &c. उद्दीपनकर्त्ता-कारी-&c. प्रदीपनकर्त्ता-कारी-& c. संतापनकर्त्ता-का-री-&c.

INFLAMMABILITY, INFLAMMABLENESS, *n.* v. A. ज्वलनशीलता *f.* दहनशीलता *f.* ज्वालाग्राहिता *f.*

INFLAMMABLE, *a. that may be set on fire.* पेट घेणारा, पेट घेण्या, ज्वलनशील, दहनशील, ज्वालाग्राही, ज्वलनधर्मक, दाह्य.

INFLAMMATION, *n.* v. V. 1.—*act.* चेतवणें*n.* &c. उद्दीपन*n.* प्रदी-पन*n.* दीपन*n.* तापन*n.* संतापन*n.*—*state.* ताप*m.* संताप*m.* प्रदीप्तता *f.* उद्दीप्तता *f.* संतप्तता *f.*

2—*state.* आग *f.* दाह*m.* विदाह*m.* अंतर्दाह*m.* अंतर्ज्वलन*n.* संतप्तता *f.*

INFLAMMATORINESS, *n.* v. A. 1. दाहजनकत्व*n.* दाहोत्पादकत्व*n.* विदाहित्व*n.* & c.

INFLAMMATORY, *a. tending to excite inflammation.* दाह करणारा, दाहजनक, दाहोत्पादक, दाहकारक, दाहक, विदाही, तापजनक-कारक -& c.

2 *accompanied with morbid heat.* सदाह, दाहयुक्त, दाहविशिष्ट, दाहिक, दाह in. comp. (as दाहज्वर i. fever).

3 *tending to incense.* संताप करणारा, संतापक, संतापकारक-जनक-& c.

To INFLATE, *v. a. swell with wind.* फुगवणें, फुगीर-वातफुल्ल-आ-ध्मात-& c. करणें.

2 fig. *puff up.* फुगवणें, फुलवणें, माजवणें, मातवणें, फुगेसा-माजेसा-& c. करणें, उन्मत्त-&c. करणें.

INFLATED, *p.* v. V. 1. फुगवलेला, फुगीर, फुगरा *remiss.* फुगट, वातफुल्ल, ध्मात, आध्मात.

2 फुगवलेला, & c. फुगरा, पत्रासी *or* जी, उन्मत्त, मदान्वित, दुर्विदग्ध.

INFLATION, *n.* v. V. 1.—*act.* फुगवणें*n.* फुगवणी *f.* फुगवणूक *f.* फुग-वण *f.* आध्मान*n.* ध्मान*n.*—*state.* फुगवशी *f.* फुगोशा *f.* फुगारा*m.* फुगोटा*m.*

2—*state,* v. CONCEIT. माज*m.* पत्रास *or* पत्राज *f.* दिमाख*m.* आ-ढ्यता *f.*

To INFLECT, *v. a.* v. To BEND. वांकवणें, लववणें, झोकवणें, कलवणें, झोकm.-&c. देणें

2—in grammar. विभक्ति *f.*-शब्दm.-रूपn.-&c. चालवणें, विभक्ति*f.* करणें-जोडणें, रूपांतरn. करणें.

INFLECTED, *p.* v. V. 1. वांकवलेला, झोकवलेला, & c.

2 विभक्तयंत, सविभक्तिक, जातरूपांतर, प्राप्तरूपांतर.

INFLECTION, *n.* v. V. 1.—*act.* वांकवणेंn. & c. वांकवणी*f.*

2 विभक्ति *f.* विभक्तिकार्यn. कार्यn. लिंग कार्यn. रूपांतरn.

A plural i. (of a noun, verb, &c.). अनेक वचनn.

String or series of the inflections (of a noun or verb). रूपावलि *pop.* रूपावळी*f.*

INFLECTIVE, *a. having the power of bending.* वांकवणारा, लववणारा, वक्रीकरणक्षम.

INFLEXIBILITY, INFLEXIBLENESS, *n.* v. A. ताठm. ताठm. ताठरपणाm. अनगनीयता*f.*

2 चिकटपणाm चिवटपणाm आग्रहीपणाm. आग्रहm. निग्रहm. नेटm. दृढसंकल्पता*f.* निर्विकल्पता*f.* & c.

3 हेंकाm. हेकडपणाm. दुराग्रहm. दुराग्रहीपणाm.

INFLEXIBLE, *a. that cannot be bent.* ताठ, ताठर, अनमनीय, अनाम्य, नमनाशक्य.

2 *not to be swerved in mind,* v. FIRM, RESOLUTE. चिकट, चिवट, आग्रही, निग्रही, दृढसंकल्प, निर्विकल्प, अविकल्प.

2—in an ill sense. v. OBSTINATE. हेंकट *or* हेंकड, दुराग्रही, हट्टखोर, हट्टी.

INFLEXIBLY, *adv.* v. A. 2. चिकटपणानें, & c. आग्रहपूर्वक, निग्रहपूर्वक, दृढसंकल्पपूर्वक, दृढनिश्चयपूर्वक.

To INFLICT, *v. a. lay on, impose,* (pain, evil, &c.). लावणें, घालणें, देणें, करणें, भोगवणें, भोगायास लावणें.

INFLICTION, *n.* v. V.—*act.* लावणेंn. देणेंn. & c. उपधानn. (in comp. as दंडोपधान, &c.), आधानn. (in comp. as दंडाधान, &c.).

I See PUNISHMENT.

INFLUENCE, *n. physical power.* शक्ति *f.* बल *pop.* बळn. कर्तृत्वशक्ति*f* करणशक्ति*f.* गुणकारिता*f.*

2 *moral power, weight, authority, prevalence, &c.* वजनn. भारm. भारदस्ती*f.* चलती*f.* चाल*f.* चलचल*f.* चालचलावm. बोजm. तोलm. जड*f.* वग*f.* मान्यता*f* गौरवm.n. आवदावm. ओढ*f.* ओढाm.

To exert one's i. with. भिडेस घालणें, भीड *f.* घालणें *with* स *or* ला *of o.*

To have i. on. भारm.-&c. पडणें.

To INFLUENCE, *v. a. act on, affect physically.* कार्यn.-कर्तृत्वn. -&c. करणें, गुणm. करणें-देणें, चालणें, लागणें, चालू होणें *with* वर *of o.*

2 *induce, lead, &c.* v. To MOVE. वळवणें, मनावणें, ओढणें, वळवून-&c. घेणें, ओढ *f.*-ओढाm. लागणें *in. con*

INFLUENTIAL, *a. that has power to influence,* v. N. 2. *and* WEIGHTY. वजनदार, वजनशीर, भारदस्त, भारदस्तीचा, वगीदार, तोलदार, डोईजड, भिडेचा, वगीचा, चलतीचा, & c.

INFLUENZA, *n. epidemic catarrh.* धामीचें-सांतीचें पडसेंn.-& c.

INFLUX, *n. act of flowing in.* अंतर्वहनn. अंतःप्रवहणn. अंतःप्रवाहm.

2 fig. *coming or importation in abundance.* यव्याचा थवा येणेंn.

To be a great i. (of men, animals, &c.). पेंवn.-भोमn.-&c. फुटणें.

To INFOLD, *v. a. involve, inwrap,* v. To WRAP. वेष्टणें, गुंडाळणें, वेटाळणें, लपेटणें.

2 See To EMBRACE.

To INFOLIATE, *v. a. cover with leaves.* पालवी*f.*-पल्लवm.-& c. आणणें-देणें, सपर्ण-सपल्लव-सपत्र-&c. करणें.

To INFORM, *v. a give life to,* v. To ANIMATE. सजीव-सचेतन -& c. करणें.

2 *acquaint, apprise, advise, advertize.* कळवणें, जाणवणें, सांगणें, सुचवणें, समजावणें, बोधवणें, बुझवणे *or* बुझावणें, ज्ञापवणें, विज्ञापणें, उपदेशणें, खबर*f.*-बातमी*f.*-वर्त्तमानn.-वार्त्ता*f.*-& c. देणें, जाण*f.* -सूचना*f* करणें-देणें, बोधm.-प्रबोधm.-ज्ञापनn.-विज्ञापनn.-& c. करणें, माहिनगार-माहीत-जाणता-बोधित-ज्ञात-सूचित-& c करणें, माहीन-श्रुत-& c. करणें. Note. The student will observe that of many of the above verbs the *matter to be told* is the object.

To INFORM, *v. n. give intelligence of crime.* अपराधाची-& c. खबर *f.*-बातमी*f.*-& c. देणें.

INFORMAL, *a. not according to form,* v IRREGULAR. बेकायद्याचा, गैरकायद्याचा, अविधि, अशास्त्र, अयथाविधि, विधिविरूद्ध.

INFORMALITY, *n.* v. A. अविधिता*f.* अशास्त्रता*f.* विधिविरोधm विधिविपर्यासm. अपरीति *f.* अविधिm.

INFORMALLY, *adv.* v. A. विधि सोडून-मोडून-वर्जून-& c. अयथाविधि, विधिविपर्यासपूर्वक.

INFORMANT, *n.* v. V. A. 2. कळवणारा, जाणवणारा, सुचवणारा, खबर देणारा, & c. खबऱ्या, बातमीदार, सूचनकर्त्ता, & c. बोधक, प्रबोधक, सूचक, ज्ञापक, विज्ञापक.

v. V. N. अपराधाची खबर देणारा, अपराधाचा खबऱ्या-बातमीदार-& c. मुद्दई, मुदाईम, अन्यायसूचक.—reproachfully or allusively, जोडकापूत, जोडतापूत, जोडताराम, कानलाग्या, द्विजिह्व.

INFORMATION, INFORMING, *n.* v. V. A. 2.—*act.* कळवणेंn. जाणवणें, बोधवणेंn. & c. बोधm. प्रबोधm. बोधनn. प्रबोधनn. सूचनn. सूचना*f.* ज्ञापनn. विज्ञापनn. विज्ञप्ति *pop.* विज्ञाप्ति*f.*

v. V. N.—*act.* अपराधसूचनn. अपराधसूचना*f.* अन्यायसूचनn. अन्यायसूचना*f.*

I *notice, news, advice, &c. communicated,* v. INTELLIGENCE खबर*f.* बातमी*f.* सूचना*f.*

II *knowledge.* बोधm. प्रबोधm. ज्ञानn. विज्ञानn.

INFORMED, *p.* v V. A. 2. जाणवलेला, माहिनगार केलेला, & c. सूचित, बोधित, प्रबोधित, ज्ञापित, विज्ञापित, विज्ञप्त, उपदिष्ट, उपदेशी.

INFORMER. See INFORMANT.

INFORMIDABLE, *a. not fearful.* अभयानक, अभयंकर, अभयावह.

INFRACTION, *n. infringement.* मोडm. भंगm. उल्लंघm. उल्लंघनn. खंडनn.

INFRANGIBLE, *a. not to be broken, &c.* अभंग, अभेद्य, अभेदनीय, अखंड्य, अखंडनीय.

INFREQUENCE, INFREQUENCY, *n.* v. A. विरळपणाm. विरळेपणाm. विरलता*f.* क्वाचित्कत्वn. अनाभीक्ष्ण्यn. अपौनःपुन्यn.

INFREQUENT, *a. rare, uncommon.* विरल *pop.* विरळ, विरळा, विरलागत, क्वाचित्क, अपौनःपुनिक, अनाभीक्ष्ण.

To INFRINGE, *v. a. break, violate.* मोडणें, तोडणें, उल्लंघणें, भंगm.-उल्लंघm.-उल्लंघनn.-&c. करणें.

INFRINGED, *p.* v. V. मोडलेला, तोडलेला, & c. भग्न, विच्छिन्न, उल्लंघित.

INFRINGER, *n.* INFRINGING, *p. a.* v. V. मोडणारा, तोडणारा, & c. भंगकर्त्ता-कारी, भंजक, विच्छेदक.

INFRINGEMENT, *n.* v. V.—*act.* मोडणेंn. & c. मोडm. भंगm. भंजनn. उल्लंघm. उल्लंघनn. विच्छेदm. अतिक्रमm. अतिक्रमणn.

INFRUABLE, *a. not to be used or enjoyed.* अभोग्य, भोगानर्ह.

To INFURIATE, *v. a. render furious, enrage.* तापवणें, संतापवणें,

कोपविणें, संतप्त-संतापित-कोपान्वित-तप्तवक्र-&c. करण, वेडn. भरवणें

INFURIATE, *a. mad with rage, furious*, v. RAGING. रागाने वेडा बनलेला, तप्तवक्र, संतप्त, संतापित, कोपान्वित, कोपचलित, क्रोधांध, क्रोधविक्षिप्त.

To INFUSCATE, INFUSCATION. See To BLACKEN, To DARKEN.

To INFUSE, *v. a pour in, instil.* ओतणें, घालणें.

2 *fig. pour into the mind.* घालणें, भरिवणें, ठेवणें, आधानn.-स्थापनn.-निक्षेपm.-न्यासm.-&c करणें *g. of o.*

3 *steep.* भिजणें, भिजन-भिजूं घालणें-ठेवणें, भावना *f.*-रसपुटn.-&c. देणें.

INFUSIBLE, *a. not fusible.* अद्रव्य अद्रावणीय, द्रावणाशक्य.

INFUSION, *n.* v V. 1.—*act.* ओतणेंn. घालणेंn.

2—*act* घालणेंn. भरणेंn. &c. उपभानn. आधानn. न्यासm. निक्षेपm.

3 भिजवणेंn &c भावना *f.*

I *liquor made by infusing* कषायm. रसm. फाटn. पाणीn.

Cold i. हिमm. शीतm शैळn

INGATHERING. See HARVEST

INGELABLE, *a. that cannot be congealed.* थिजनायास-&c. अशीत्य-अशक्य, घनीकरणाशक्य, घनीकरणानर्ह.

INGENIOUS, *a. posssessing the faculty of invention, inventive.* कल्पक, योजक, कल्पनाबाज, कल्पनेचा, उपायी, चतुर, युक्त्या, युक्तिमान्, युक्तिवान्, साधनी, लागलाव्या, लाग्या, अनुसंधानी, संधानी, करामती, हिकमती *or* त्या, हुनरी, हरहुनरी, इलमी, इलमबाज, उपायज्ञ, मार्मिक.

2 *of curious design, &c.* करागनीचा, युक्तीचा, कळाकुसरीचा, कळाकुशलतेचा, कळाचातुर्याचा, हुनरबाजीचा, चातुर्याचा, युक्तिनिष्पन्न.

INGENIOUSLY, *adv.* v. A. 1. युक्तीने, युक्तीकरून, युक्तिवंता, युक्त्या, चातुर्याने.

INGENIOUSNESS, INGENUITY, *n.* v. A. 1. कल्पनाशक्ति *f.* कल्पना *f.* युक्ति *pop.* युगूत *f.* चतुराई *f.* चातुर्यn. कला *f.* हिकमत *f.* हुनरm.*f.* इलमm. कडासणी *f.*

2—as in works, acts, &c. करामत *f.* युक्ति *f.* कारागिरी *f.* कुर्लगुंडn.

INGENUOUS, *a. open, candid, fair*, v. FRANK. मनाचा मोकळा-साफ-&c निष्कपट, अकपट, निष्प्रांजल, दिलपाक, प्रशस्त, सरळ, साळढाळ, घळघळीत, घळबळीत, घळमळीत.

INGENUOUSLY, *adv.* v. A. निष्कपटपणाने, कपट सोडून, &c. प्रशस्तमनाने, दिलपाकीने, सरलभावाने, &c.

INGENUOUSNESS, *n.* v. A. मनाचा मोकळेपणाm. निष्कापट्यn. प्राशस्त्यn. दिलपाकी *f.* सरलभावm. सरलता *f.* सारल्यn.

INGLORIOUS, *a. that brings no glory or fame.* अकीर्तीचा, अयशाचा, अलौकिकाचा, अकीर्तिकर, अकीर्तिद, अयशस्कर, अयशःप्रद, अश्रीमान्.

2 See. DISGRACEFUL.

INGLORIOUSNESS, *n.* v. A. 1. अकीर्ति *f.* अयशn. कीर्तिराहित्यn. अप्रसिद्धि *f*

INGOT, *n.*—of gold or silver खोट *f.* ईट *f.*

INGOT-MOULD, *n.* ईषीका *f.* तूलिका *f.*

To INGRAFT, &c. See To GRAFT.

INGRATE, *n. an ungrateful person.* Ordinarily, one language is rendered into another by word being placed with word; but where in the one language *words* are used to convey sentiments and thoughts and truths and in the other *phrases*—where, of the one the genius leans to plain and simple and direct speech, and of the other, to figured and flowery and emblematic expression, there it seems clearly to be demanded that figures and phrases and proverbs and idioms, if they justly and vividly represent the word which stands to be represented, be viewed as equivalent with single words, and be used as copiously and freely. Accordingly, designative or allusive of, or involving the idea of, *Ingrate* or *Ingratitude*, some phrases or sayings are. खाऊनिंदक, खादनिंदक, गाईचागोहोरा, अन्ननीतला साप, खाल्ल्या घरचे वासे मोजणारा, खाल्ल्या अन्नावर उठणारा, खाल्ल्या अन्नावर-माती घालणारा, वारावर्षे खांद्यावर वागविलें असतां तर्‍हा आल्ते उतार, दूधशिजत विष ओकणारा, पोसल्या पोरा काय करशी तर ज्ञानाराचे ढोळे काढशी, ज्याचा मंत्र त्याच्या मस्तकावर हात ठेवणारा, जेथें खाल तेथें हगाल, वाळूवर गुनल्याने फेस ना पाणी ओली ना खोली, आईच्या खाटेवर चढणारा.

To lavish favors on an i. अळघावर आंचवणें.

To INGRATIATE, *v. a. get into favor.* कृपा *f.*-मर्जी *f.*-आर्जवn.-&c. संपादणें, मर्जी *f.* संपादन करणें, कृपासंपादनn करणें, पोटांत शिरणें.

INGRATITUDE, *n. unthankfulness.* निरुपकारीपणाm. अनुपकारीपणाm. अकृतज्ञता *f.* कृतघ्नता *f.* निमकहरामी *f.* अनुपकारिता *f.* निरुपकारिता *f.* प्रत्युपकाराभावm.

INGREDIENT, *n. component part of a mixture.* वानाm. वानn. द्रव्यn उपचारm. जिन्नसm प्रकारm. साधनn.

Ingredients—of compositions in general. मसालाm.

Compound of 32 ingredients. बत्तिशी *f*—of 36 do छत्तिशा *f.*

INGRESS, *n. entrance*, lit. fig. प्रवेशm. निवेशm. समावेशm. सन्निवेशm. संचारm.

I. of a luminary at an eclipse. ग्रेषm.

INGUINAL, *a. belonging to the groin.* मांडीच्या सांध्याचा, ऊरुसंधीचा, लंक्षणसंबंधी.

To INGULF, *swallow up.* गर्क-गडप-गडद-&c. करणें.

To be ingulfed. गर्क-&c. होणें.

INGUSTABLE, *a. not perceptible to the taste.* रसनेंद्रियातीत, रसनेंद्रियागोचर, रसनेंद्रियाविषय.

To INHABIT, *v. n.* v. To RESIDE. राहणें, वसणें, नांदणें, वासm.-वसति *pop.* वस्ती *f.*-निवासm.-&c. करणें, घरn.-&c असणें, अधिष्ठणें.

To INHABIT, *v. a. dwell in.* राहण, &c (See the V. N.) with the object in the locative case.

INHABITABLE, *a.* v. V *fit for residence.* राहायाजोगता-सारखा-&c राहण्या लायक, वास्य, वसनीय, वसनीय, वासार्ह, वासयोग्य.

INHABITANT, INHABITER, *n.* v. V. राहणारा, राहणार, वस्तीकरणारा, वासकरणारा, नांदणारा, वसणारा, रहिवासी, वस्तीकर, कर *or* करी (as attached to the name of a town or place, as पुणेकर an i. of Poona, काशीकर an i. of *Kāshī*, गांवकरी an i. of the village, &c.), वासी (in comp. as वनवासी, नगरवासी, गृहवासी, &c.) निवासी (in comp. as द्वारकानिवासी, &c), स्थ (in comp. as ग्रामस्थ, क्षेत्रस्थ, &c.), संस्थ (in comp. as जलसंस्थ, स्वर्गसंस्थ, &c.), अंतस्थ, अंतस्थित, अधिष्ठित.

INHABITATION, *n.* v. RESIDENCE. राहणेंn. वासm. वसति *pop.* वस्ती *f.* अधिष्ठानn. अधिष्ठिति *f.*

INHABITED, *a. that has inhabitants, not empty or desolate.* नांदता, वसता, राबता, वसतीचा.

INHALABLE, *a.* v. V. श्वासावरोबर घ्यायाचा-प्यायाचा-खायाचा-&c. प्राशनीय, पानीय.

To INHALE, *v. a. draw into the lungs.* श्वासावरोबर घेणें-खाणें-पिणें, पिणें, खाणें, घेणें, ओढणें.

INHALED, *p.* v. V. श्वासावरोबर घेतलेला, &c. प्राशित.

INHARMONIOUS, *a.* v. UNMELODIOUS. बेसूर, वदसूर, अपस्वर.

2 v. Inconsistent. विसंगत, असंगत, संदर्भविरुद्ध, असंदर्भ.

To Inhere, *v. n. exist, or be fixed in.* राहणें, वसणें, अधिष्ठणें, स्थिति *f.*-&c. करणें, स्थिति *pop.* स्थीत *f.*-अधिष्ठान *n.*-अधिष्ठिति *f.*-&c. असणें *g. of s.*

Inherence, *n. v. V.* स्थिति *pop.* स्थीत *f.* अधिष्ठान *n.* अधिष्ठिति *f.* अंतस्थिति *f.* संस्था *f.* संस्थिति *f.* निष्ठा *f.* समवाय *m.* समवायसंबंध *m.* अंतर्वर्त्तन *n.* अंतर्वृत्ति *f.*

Inherent, *a. v. V.* स्थित, अधिष्ठित, अंतस्थित, अंतस्थ, अंतरस्थ, अंतर्वर्त्ती, निष्ठ (in comp. as घटनिष्ठ, देहनिष्ठ, &c.), समवेत, समवायसंबंधी.

I *naturally pertaining to,* v. Natural. स्वाभाविक *pop.* स्वाभाविक, औत्सर्गिक, नैसर्गिक, सांसिद्धिक.

To Inherit, *v. a. receive by inheritance.* वारीस-वारिसदार-&c. होऊन पावणें-भोगणें-घेणें-&c. वारिसपणाने-वारशाने-वारिसदारीने-&c. पावणें-भोगणें-घेणें-&c. वारीस-वारिसदार-&c. होणें *g. of o.* वारसा *m.* -&c घेणें *g. of o. with* कडे *of s*

2 *receive by nature from a progenitor.* बापापासून-वडिलापासून-&c. येणें-जडणें *in. con.* पिढीचा-पिढीजाद-वसलातीचा-पित्रागत-&c. असणें *in. con.*

Inheritable, *a. v. V. 1.* वारिसपणाने-&c. भोगायाचा-भोगायाजोगा-&c. पितृपुत्र परंपरा भोग्य, उत्तराधिकारोपभोग्य.

Inheritance, Inheriting, *n. v. V. 1.—act.* वारिसपणाने पावणें *n* &c. वारिसपणाचा-&c. भोग *m.* रिक्थग्रहण *n.* रिक्थग्रह *m.* रिक्थप्राप्ति *f.* रिक्थदान *n.*

Right of i. उत्तराधिकार *m.*

I *heritage, patrimony.* वारसा *m.* वारीस *m. n.* वतन *n.* वतनवाडी *f.* दाय *m.* बापरोटी *f.*

Portioning or portion of i. दायभाग *or* दायविभाग *m.* रिक्थविभाग *m.*

Share of an i. v. Share. वंत *m.* अंश *m.*

Inheritor, *n. v. V. 1. and* Heir. वारिसपणाने भोगणारा, &c. वारीस, वारिसदार *or* वारसेदार, उत्तराधिकारी.

Joint h. वतनबंधु *m.* वतनभाऊ *m.*

Inheritress, Inheritrix. See Heiress.

Inhesion, *n. v.* Inherence. अंतस्थिति *f.* अधिष्ठान *n.* अधिष्ठिति *f.*

To Inhibit, Inhibition. See To Restrain, To Forbid.

Inhospitable, *a. not disposed to entertain guests.* अतिथिद्वेषी, अतिथिशत्रु, अभ्यागतद्वेषी, अभ्यागतशत्रु, अतिथिविमुख, अतिथिपराङ्मुख, अनातिथेय.

2—a country, &c. परक्यास गैरसोईचा, अभ्यागताशरण, अभ्यागतानुपकारी, अभ्यागताहित, परानिर्वाहक.

Inhospitableness, Inhospitality, *n. v. A. 1.* अतिथिद्वेष *m.* अभ्यागतद्वेष *m.* अभ्यागतद्रोह *m.* अनातिथ्य *n.* अतिथ्यनादर *m.* अतिथ्यसत्कार *m.*

Inhuman, *a. v.* Cruel. निर्दय, दयाहीन, दयाशून्य, निर्घृण, क्रूर, राक्षसी, राक्षसधर्मा, मनुष्यविधर्मा.

Inhumanity, *n. v. A.* निर्दयपणा *m.* निर्दयता *f.* क्रूरता *f.* क्रौर्य *n.* मनुष्यवैधर्म्य *n.*

To Inhumate, To Inhume. See To Bury.

Inhumation, *n. v.* Burial. भूमिनिक्षेप *m.* भूमिनिवेशन *n.* क्षितिन्यास *m.*

Self i. जिवंत समाध *f.*

Inimical, *a. unfriendly,* v. Adverse. द्वेषी, वैरी, अमित्र, असख, असुहृद्, अस्निग्ध, विमना, अहितमना, हितशत्रु.

Inimically, *adv. v. A.* शत्रुबुद्ध्या, शत्रुदृष्ट्या, शत्रुभावाने.

Inimitability, *n. v. A.* अनुपमेयता *f.* अप्रतिमता *f.* अद्वितीयता *f.* अनन्यसाध्यता *f.*

Inimitable, *a. surpassing imitation.* अनुपमेय, अद्वितीय, अप्रतिम, उपमातीत, अनन्यसाध्य, अनन्यशक्य, अन्यासाध्य, अन्याशक्य, अननुकार्य, अनुकरणाशक्य, अभविष्यदुपम.

Iniquitous, *a v.* Unjust, Wicked. अन्यायाचा, अनीतीचा, अधर्माचा, अन्यायी, अधर्मी, अधार्मिक, अयथान्याय, अनय, हराम.

Iniquitousness, *n v. A.* अन्याय *m.* अनीति *f.* अधर्म *m.* दुर्नीति *f.* अनय *m.* पाप *n.* अन्यायिता *f.* अधर्मिता *f.* अयथा न्यायता *f.* नीतिविरोध *m.* नीतिविरुद्धता *f.* नीतिविपर्यास *m.*

Iniquity, *n. injustice.* See Iniquitousness.

2 *act of injustice,* v. Sin. पाप *n.* अन्याय *m.* अधर्म *m.* अनीति *f*

The cup or measure of i. is full. पापाचा घडा भरला, पापाची पायली भरली.

Initial, *a. placed at the beginning.* पहिला, प्रथम, आद्य, पूर्व, आदिम, प्राथमिक.

2 See Incipient.

Initial, *n. first letter of a name.* नामाद्याक्षर *n.* नामादिवर्ण *m.*

To Initiate, *v. a. introduce into a sect or society, &c. by ceremonies.* दीक्षा *f.*-अनुग्रह *m* देणें, संस्कार *m.*-मंत्रोपदेश *m.*-उपदेश *m.* करणें, दीक्षा देऊन-संस्कार करून-&c. घेणें, दीक्षित-संस्कृत-&c. करणें, मुंडणें.

2 *instruct in rudiments or principles; make acquainted with.* पहिलीशिक्षा *f.*-प्रथमशिक्षा *f.* देणें, उपदेश *m.*-प्रथमोपदेश *m.* करणें, विद्यारंभ *m.*-विद्योपक्रम *m.*-&c. करिवणें, मूलपीठिका *f.* सांगणें-लावणें-लावून देणें, विद्याप्रविष्ट-विद्याभिनिविष्ट-&c. करणें.

Initiated, *p. v. V. 1.* दीक्षा दिल्हेला, &c. दीक्षित, संस्कारित, संस्कृत, जातसंस्कार, जातदीक्ष, कृतसंस्कार, कृतदीक्ष, उपदिष्ट, मंत्रवान्.

2 पहिली शिक्षा दिल्हेला, &c. कृतविद्योपक्रम, जातविद्योपक्रम, विद्याप्रविष्ट, विद्याभिनिविष्ट.

Initiation, *n. v. V. 1.* दीक्षा देणें *n.* &c. दीक्षा *f.* संस्कार *m.* उपदेश *m.* मंत्रोपदेश *m.*

2 पहिलीशिक्षा *f.* प्रथमशिक्षा *f.* विद्याप्रवेश *m.* अभिनिवेश *m.*

Initiative, Initiatory, *a. tending to initiate.* दीक्षाकरणसंबंधी, दीक्षाकरणविषयक, दीक्षाकरणोपयोगी.

To Inject, *v. a. throw or dart in.* आंत टाकणें-घालणें-&c. अंतःक्षेप *m.*-अंतःप्रक्षेप *m.*-अंतःक्षेपण *n.*-&c. करणें *g. of o.* अंतःक्षिप्त-&c. करणें.

2 (with a syringe). पिचकारी *f.* मारणें, बस्ति *m. f.* देणें.

Injection, *n. v. V. 1.—act.* आंत टाकणें *n.* &c. अंतःक्षेप *m.* अंतःप्रक्षेप *m.* अंतःक्षेपण *n.* अंतःप्रक्षेपण *n.*

I *medicine to be injected.* बस्ति *m. f.*

Injudicious, *a. v.* Unwise. असमजीक, असमजदार, असमंजस, अविवेकी, अविवेकाचा, असूज्ञ, उचितानभिज्ञ.

Injudiciously, *adv. v. A.* अविवेकाने, असमजिकपणाने, अविवेकपूर्वक.

Injudiciousness, *n. v. A.* असमजिकपणा *m.* असमंजसपणा *m.* अविवेक *m.*

Injunction, *n. order, precept,* v. Command. हुकूम *m.* आज्ञा *f.* ताकीद *f.* आदेश *m.* विधान *n.*

Writ or letter of i. ताकीदचिठ्ठी *f.* ताकीदपत्र *n.*

To Injure, *v. a. hurt unjustly, wrong.* अपकार *m.*-अन्याय *m.*-वाईट *n.*-नुकसान *n.*-द्रोह *m.*-&c. करणें *g. of o.* नाहक दुःख *n.* देणें, जुलूम *m.* करणें.

2 *harm, damage, &c.* v. To Hurt. खराब-जायां-जायबंदी-&c.

करणे, खरावी *f* -नुकसानी *f*.-नुकसान *n*.–अहित *n*.–&c. करणें *g. of o.*

Injured, *p* v. V. 1. अपकार केलेला, &c जानापकार, प्राप्तापकार, अपकृत, कृतापकार, दत्तापकार.

2 खराब केलेला-झालेला, &c. जायां, जायबंदी, जायबंदा, प्राप्तापकार.

Injurer, *n.* Injuring, *p a.* Injurious, *a.* v V. 1. अपकार करणारा, अन्याय करणारा, जुलूम करणारा, &c. अन्यायकारी, परापकारी, परापकारक, परानिष्टकारी, द्रोही, द्रोहकारी, द्वेषी.

2 *and* Hurtful. खराब करणारा, नुकसान करणारा &c अपकारक, अपकारी, अहितकारक, अहितकारी, घातक, घातकी, क्षतिकर-कारक-प्रद--&c. हानिकर-कारक-प्रद–&c. द्वेषी

Injuriously, *adv.* v. A. 1. अन्यायाने, अन्यायेंकरून, विनापराध, निरपराध, नाहक, द्रोहपूर्वक.

Injury, *n. hurt without justice.* अन्याय *m*. वाईट *n*. अपराध *m*. जुल्मु *m*. अपकार *m* अपकृति *f*. द्रोह *m*.

2 *hurt, harm, detriment.* अपकार *m* नुकसान *n*. नुकसानी *f*. खरावी *f* नाश *m*. हानि *f*. क्षति *f*. अपाय *m*. धक्का *or* धक्का *m*. तकस *m*.

3 (to a limb, member, &c.). दुखापत *f*. दुःख *n*. अपकार *m*.

To receive i. दुखवणें *or* दुखावणें.

Injustice, *n. iniquity, wrong,* v. Iniquitousness. अन्याय *m*. अनीति *f*. दुर्नीति *f*. अनय *m*. अधर्म *m*. बेइनसाफ *m*. नीतिविपर्यास *m*.

2 an *i. a wrong.* अन्याय *m*. अपराध *m*. बेदाद *f*. जुल्मु *m*.

Ink, *n.* शाई *f*. मषी *f*.—made of lamp-black, lac, &c. लाखीशाई *f*.

Red I. (i. e. the dye of *lac, lodhra,* &c. so used). अलिना *m*. अळता *m*. अलक्तरस *m*. अलक्त *m*.

Cake of red i. (i. e. cotton steeped in the dye of *lac, lodhra, &c*). पोळी *f*. अळता *m*.

Seller, &c. of i. शाईवाला, शाईविक्या, रक्तवान.

To Ink, *v. a.* शाईने भरणें-भरवणें-माखणें-&c.

Ink-horn, Ink-stand, *n.* दऊत *or* दौत *f*. मसिकूपी *f*. मसिधानी *f*. मसिपात्र *n*.

Piece of rag usually kept in the i. पोस्त *n*.

Inkle, *n. tape.* नवार *f*.

Inkling, *n. slight knowledge of.* चुणूक *f*. झुणूक *f*. आभास *m*. भास *m*. झळूक *f*. वास *m*. गंध *m*. गंधवास *m*.

To divine the whole from an i. सुताने स्वर्गास जाणें.

To give an i. दिशा *f*. दाखवणें, दिक्प्रदर्शन *n*. करणें.

To have an i. चुणूक *f*.-वास *m*.-&c. समजणें, वास *m*.–गंध *m*.-&c. येणें.

2 See Inclination, Desire.

Inky, *a.* शाईचा, शाईसा, शाईसारखा.

Inland, *a. interior, remote from the sea.* समुद्रादूरचा, मध्यदेशचा, मध्यदेशस्थ, देशमध्यस्थ, देशमध्यवर्त्ती, दूरसमुद्र, असमुद्रतीरस्थ, समुद्रानिकटवर्त्ती, समुद्रदूरस्थ.

2 *not foreign ; domestic.* देशी, मुलकी, देशीय, अविदेशीय, अविदेशज.

To Inlay, *v. a. infix.* जडणें, खचणें, जडणी *f*.-जडण *f*.-जडाव *m* करणें *g. of o.* खचित-&c. करणें.

Inlay, *n. inlaid or set state.* जडाव *m*.

Inlayer, *n.* v. V. जडणारा, &c. जड्या, जडावकाम्या, कोंदणकाम्या.

Inlaying, *n.* v. V.—*act.* जडणें *n*. &c. जडण *f*. जडणी *f*. जडणकाम *n*.

Inlet, *n. place of ingress, entrance.* वाट *f*. द्वार *pop*. दार *n*. प्रवेशमार्ग *m*.

2 *creek, &c.* खाडी *f*. वांकण *n*. ओहर *m*.

To Inlist. See To Enlist.

Inly. See Inward.

Inmate, *n. one who lives in the same house.* सहवासी, सहस्थायी, एकस्थलस्थ, एकनिवासी.

Inmost, *a. farthest in.* सर्वांहून आंतला *or* चा, अत्यभ्यंतरस्थ, अत्यभ्यंतरवर्त्ती, अत्यंतस्थित.

Inn, *n. house for the reception of travellers.* भटारखाना *m*. सराई *f*. उतारवाडा *m*. जेवणावळीचें घर *n*.

Inn-keeper, *n* भटार्‍या, भटारी.

Innate, *a. inborn,* v. Natural. जातीचा, जन्माचा, स्वाभाविक *pop*. स्वभाविक, स्वभावसिद्ध, स्वभावज, सहज, नैसर्गिक, निसर्गज, प्रकृतिस्थ, अंतर्जात, अंतर्भव.

An i. vice or evil propensity. जन्मखोड *f*.

Inateness, *n.* v. A. स्वभाविकत्व *n*. नैसर्गिकत्व *n*. &c.

Innavigable, *a. impassable by ships, &c.* अनाव्य, अनौतार्य, नौगमनानर्ह, नौगमनाशक्य.

Inner, *a. interior, not outward.* आंतला, आंतचा, आंतील, आंतल्याबाजूचा, आंतल्या आंगचा, आंतल्या कडचा *or* ला, आंतल्या घडचा *or* ला, आंतल्याकडील, आंतल्याघडील, आभ्यंतर, अंतरंग, अंतस्थित, अंतर्वर्त्ती, आंतर, गर्भस्थ.

Innermost. See Inmost.

Innings, *n. lands recovered from the sea.* खार *f*. खारट *n*. खाजण *n*.

Innocence, Innocency, *n.* v. A. 1. निरपराधिपणा *m*. निरपराधता *f*. अनपराधना *f*. निर्दोषता *f*. &c. अपराधराहित्य *n*. दोषराहित्य *n*. दोषशून्यता *f*. निष्कलंकता *f*. पाकी *f*. दिलपाकी *f*. पापाज्ञान *n*. अज्ञातपापावस्था *f*.

2 अविकारिपणा *m*. निरूपद्रविकपणा *m*. सात्विकपणा *m*. &c. अविकारिता *f*. निर्विकारता *f*. अनपकारिता *f*. &c. अनपकार *m*. सात्विकता *f*. सत्वगुण *m*.

3 बापुडेपणा *m*. गरीबी *f*. निष्कपटपणा *m*. दिलपाकी *f*. सालसाई *f*. निष्कापट्य *n*. अकापट्य *n*.

Innocent, *a free from guilt.* निरपराध *pop*. निरपराधी, अनपराध *pop*. अनपराधी, निर्दोष, दोषरहित-शून्य–&c. अपराधरहित-शून्य-&c. अदोष, अपाप, अकृतापराध, अकृतपाप, अज्ञातपाप, निष्कलंक, अलिप्त, निर्मल, पाक.

2 *not hurtful ; innocuous.* अविकारी, निर्विकारी, निरूपद्रवीक, अबाधक, निर्बाधक, अनपकारी, अनपकारक, निरपकारी, अविकारकारी, अनुपद्रवकारी, अनहितकारी, अन्यथाकारी, अदुष्ट, सात्विक, कोमल.

3 *guileless, &c.* v. Simple. गरीब, बापुडा, निष्कपट, निष्कृत्रिम, दिलपाक, सालस.

Innocently, *adv.* v. A. 1. दोषावांचून, अपराधावांचून, दोषघडल्यावांचून, अदोषाने, निर्दोषतः.

2 निष्कपटपणाने, निष्कापट्याने, दिलपाकीने, अदोषबुद्धीने, &c.

Innocuous, *a. not hurtful,* v. Innocent. अविकारी, निर्विकारी, अनपकारी.

Innocuousness, *n.* v. A. अविकारिपणा *m*. अविकारिता *f*. निर्विकारिता *f*. अनपकार *m*.

To Innovate, *v. a. change by introducing novelties.* नवीरीत *f*. -नवीचाल *f*.-नवामार्ग *m*.–&c. करणें-पाडणें-&c. *or* करून-पाडून–&c. फिरवणें-पालटणें, नवेंजुनें *n*. करणें-करून फिरवणें, फेरफार *m*.-फिरवाफिरव *f*.-परिपाट्यंतर *n*.-रीत्यंतर *n*.–&c. करणें.

Innovation, *n.* v. V.—*act.* फिरवणें *n*. पालटणें *n*. &c. फिरवाफिरव *f*. रीत्यंतरस्थापन *n*. पाठांतरस्थापन *n*.

1 *change made.* नवीरीत *f*. नवीचाल *f*. नवामार्ग *m*. नवापरिपाठ *m*. &c.

INNOVATOR, *n.* v. V. नवेंजुनें करणारा, नवीरीति करणारा, &c. नव. संप्रदाय प्रवर्त्तक, नवसंप्रदायाचार्य, मतांतरस्थापक.

INNOXIOUS, INNOXIOUSNESS. See INNOCUOUS, &c.

INNUENDO, *n. oblique hint.* नोक *f.* *v.* मार-दाखव, रळी *f.* व्यंग्योक्ति *f* व्यंग्य *n.* पर्यायोक्ति *f.* भंग्युक्ति *f.* वक्रोक्ति *f.*

INNUMERABILITY, INNUMERABLENESS, *n.* v. A. अगणनीयता *f.* अगण्यता *f.* &c.

INNUMERABLE, *a that cannot be counted.* अगणनीय अगण्य, अगणिनव्य, अगंगण, असंख्येय, असंख्य, अगणित, बेसुमार, कोट्यवधि, गणनाशक्य, गणनातीत, संख्यातीत.

INNUTRITION, *n. want of nutrition.* अपुष्टि *f.*

INNUTRITIOUS, *a. not nourishing.* अपुष्टिकर, अपुष्टिद, अपोषक, अपौष्टिक

INOBSERVABLE, *a. that cannot be observed or seen.* दुर्लक्ष, दुर्लक्ष्य, लक्ष्यागोचर, सूक्ष्मतर.

INOBSERVANT, *a* असावधानदृष्टि.

INOBSERVATION, *n.* दुर्लक्षन. अलक्षन. अलक्ष्य *n.*

To INOCULATE, *v. a.* (a tree &c.) पिरंदी करणें.

2 (for the small pox). देवी *f.* काढणें–देणें, फोड्या *f. pl.* काढणें, तोडगा *m.* करणें, शिका *m.* देणें, छापणें.

INOCULATED. *p. v.* v. V. 1. पिरंदी केलेला, पिरंदीचा.

2 देवी काढलेला, तोडगा केलेला-&c. तोडग्याचा.

INOCULATION, *n.* v. V. पिरंदी *f.*

2 देवी काढणें *n.* &c. तोडगा *m.* तोटगा *m.* शिका *m.*

INOCULATOR, *n.* v. V. 2 देवी काढणारा, शिका देणारा, &c. तोडगेकरी, तोटगेकरी.

INODOROUS, *a. that has no smell.* निर्गंध, अगंध, गंधरहित-शून्य-हीन-&c.

INOFFENSIVE, *a. unprovoking, harmless.* गरीब, बापडा, बापुडवाणा *or* णी, मिस्कीन, अद्रोह, निद्रोह, अद्रोही, निद्रोही, अपरद्रोही, अद्वेष, अद्वेषी, अद्वेषबुद्धि, अद्वेष्टा, अनुपद्रवकारी, अपरदुःखद, अहिंस्र, अहिंसक, अघातक, सात्विक, सत्ववृत्ति, सत्वशील, सत्वस्थ, सालस, साळसुद *or* ध, गरंगोर. Some significant terms and appellatives for *an inoffensive person* are अजातशत्रु, भोळानाथ, भोळाशंकर, भोळासांब, धर्मराज, गोब्राह्मण, गोगलगाय, रामाय स्वस्ति रावणायस्वस्ति ब्राह्मणाला, गंगा गये गंगादास मथुरा गये मथुरादास असा.

2 *not injurious or hurtful,* v. INNOCENT. अविकारी, अनपकारी, निरुपद्रवीक, अबाधक.

INOFFENSIVENESS, *n* v. A. 1. गरीबा *f.* बापडेपणा *m.* साळसुदी *f* सात्विकपणा *m.* अद्रोह *m.* अद्वेष *m.* अहिंसा *f.* अद्वेषिता *f.* अद्वेषबुद्धि *f.* सत्ववृत्ति *f.* सत्वशीलता *f.* &c.

2 अविकारिपणा *m.* अविकारिता *f.* अनपकारिता *f.* अबाधकता *f.* अनपकार *m.*

INOPERATIVE, *a. producing no effect.* अकार्यकारी, अकार्यकारक, अगुणकारी, अकार्यसाधक, अकिंचित्कर.

INOPPORTUNE, *a.* v. UNSEASONABLE. अवकाळा *or* ळ्या, अकाळ्या, अवेळेचा, अवेळींचा, अनवसर, अप्राप्तकाल, असामयिक, अकालीन.

INOPPORTUNELY, *adv.* v. A. अवकाळीं, अकाळीं, अवेळीं, असमयीं, अप्रसंगोपात्त.

INOPPORTUNENESS, *n.* v. A. अवेळेपणा *m.* अकालीनता *f.* असामयिकत्व *n.* अवेळ *f.* अनवसर *m.*

INORDINACY, INORDINATENESS, *n.* v. A. *and* EXCESS. अमर्यादपणा *m.* बेसुमारपणा *m.* बेहद्द *f.* मर्यादाराहित्य *n.*

INORDINATE, *a. not limited to rules or bounds prescribed,* v. EXCESSIVE. अमर्याद, अतिमर्याद, उन्मर्याद, मर्यादातीत, लंघितमर्याद, अतिक्रांतमर्याद, लंघितनियम, बेसुमार.

INORDINATELY, *adv.* v. A. अमर्याद, अतिमर्याद, बेसुमार, बेहद्द.

INORDINATION, *n. deviation from rule,* v. IRREGULARITY. व्यभिचार *m.* नियमातिक्रम *m.* अविधि *m.*

INORGANIC, INORGANICAL, *a devoid of the organs of life.* जीवितसाधनरहित-शून्य-&c जड, निर्जीव, अप्राणी, प्राणवायुसंचाररहित, निरवयव, जीवांगरहित.

INOSCULATION, *n. union of two bodies at their extremities* अग्रद्वयसंधि *m.* अग्रसंयोग संधान *n.*

INQUEST, *n enquiry, investigation,* v. EXAMINATION. चौकशी *f.* शोध *m.* सूड *m.* तपास *m.* तलाश *or* स *m.* सगावा *m.*

INQUIETUDE, *n. uneasinness, &c.* असमाधान *n.* अशांति *f.* अस्वास्थ्य *n.* अस्वस्थता *f* बेआरामी *f* खुपरखूण *f.* खुनखुन *f.*

To INQUIRE, *v. a.* v. TO ASK. पुसणें, प्रश्न *m.*-&c. करणें-घालणें, विचारणें.

2 about; after; for, (one's health, &c.). पुसणें, विचारणें, पाचारणें, वर्त्तमान *n.*-खबर *f.*-समाचार *m.*-&c. पुसणें-विचारणें-घेणें.

3 into; *investigate,* v. TO EXAMINE. तपासणें, शोधणें, चौकसणें, चौकशी *f.*-तपास *m.*-शोध *m.*-&c. करणें-लावणें-घेणें, छडा *m.*-छडाछड *f*-&c. काढणें-लावणें-&c.

INQUIRER, *n.* INQUIRING, *p. a.* v. V. 1. पुसणारा, विचारणारा, &c. पुस्ता, पृच्छक, प्रष्टा.

2 पुसणारा, खबर घेणारा, वर्तमान विचारणारा, &c.

3 तपासणारा, शोधणारा, &c. शोधक, शोधकर्त्ता.

INQUIRY, *n.* v. V. 1.—*act.* पुसणें *n.* &c. पुस्तपास्त *f.* पुरशीस *f.* विचारपूस *f.* पृच्छा *f.*

2 पुसणें *n* पाचारणें *n.* &c. विचारपूस *f.*

3 तपासणें *n.* &c. चौकशी *or* सी *f.* तपास *m.* तलाश *or* स *m.* शोध *m.* वाजपुशी *f.* वाजपूस *f.* वास्तपुस्त *f.* छडा *m.* छडाछड *f.* अन्वेषण *n.* विचक्षणा *f.*

INQUISITION, *n. inquest, inquiry, &c.* चौकशी *or* सी *f.* तपास *m.* सूड *m.* तलाश *or* स *m* समीक्षण *n.* संवीक्षण *n.* विचक्षणा *f.*

2 *court for inquiring into religion.* धर्मसमीक्षणसभा *f.*

INQUISITIVE, *a given to inquiry,* v. CURIOUS. चौकसदार, चौकस, तलाशी, शोधक, बहुशोधी, जिज्ञास, विचक्षण, गवेषणासक्त.

INQUISITIVENESS, *n.* v. A. शोधकबुद्धि *f.* शोधकत्व *n.* जिज्ञासा *f.* गवेषणासक्ति *f.*

INQUISITORIAL, *a. pertaining to inquisition.* चौकशीचा, तपासकरण्याचा, शोधकरण्याचा, शोधलावण्याचा, समीक्षणसंबंधी.

INROAD, *n. incursion.* दौड *f.* स्वारी *f.* धाड *f.* आक्रमण *n.*

INSALUBRIOUS, *a. unfavorable to health,* v. UNHEALTHY. रोगी, रोगाचा, रोग आणणारा, रोगकारक-जनक-प्रद-&c. बाधक, असात्म्य, अस्वास्थ्यकारक-जनक-&c. असमाधान कारक-जनक-&c.

INSALUBRIOUSNESS, INSALUBRITY, *n.* v. A. रोगिपणा *m.* रोगजनकत्व *n.* असात्म्य *n.* असात्म्यता *f.*

INSANABLE. See INCURABLE.

INSANE, *a. unsound in mind,* v. MAD. पिसा, वेडा झालेला, विक्षिप्त, विक्षिप्तमनस्क, बुद्धिभ्रष्ट, उन्मत्त, उन्मादी.

INSANENESS, INSANITY, *n.* v. A. बुद्धिभ्रंश *m.* बुद्धिभ्रष्टता *f.* विक्षिप्तता *f.* उन्माद *m.* उन्मत्तता *f.* उन्मत्तवायु *m.*

INSATIABLE, INSATIATE, *a. that cannot be satisfied.* असोशी *or* सी, हावरा, वखवख्या, अधाशा *or* सी, अतर्पणीय, अतर्प्य, तर्पणाशक्य, अशमनीय, दुर्भर.

Insatiableness, Insatiety, *n.* v. A. असोजा *or* सी *f.* हावरेपणा *m.* लाहो *m.* खवखव *f.* अतर्पणीयता *f.* तर्पणाशक्यता *f.* & c.

Insatisfaction, *n.* असमाधान *n.* असंतोष *m.* अतृप्ति *f.*

Insaturable, *a. that cannot be saturated or filled.* अपूरणीय, पूरणाशक्य.

To Inscribe, *v. a. write or engrave.* लिहणें, कोरणें, खोदणें, काढणें 2 *dedicate.* नांवाने-नांवावर-&c. नजर करणें-अर्पणें, नामांकनपूर्वक अर्पण *n.* करणें.

Inscription, *a writing on a stone, &c.* लेख *m* लिपि *f.* पाषाणलेख *m.* शिलालेख *m.* अंकितलेख *m.* मुद्रितलेख *m.*

2 See Title

Inscrutableness, Inscrutability, *n.* v. V अनकर्षता *f.* दुर्ज्ञेयता *f* दुर्लक्षता *f.* &c.

Inscrutable, *a. unsearchable, &c.* v. Incomprehensible. अकळ, अनकर्ष, दुर्ज्ञेय, दर्ज्ञेय, दुर्लक्ष्य, अलक्ष्य, बुद्धयतीत, बोधगम्य, अनभिगम्य, गहन, अगाध, खोल.

Insecable, *a. that cannot be divided.* अच्छेद्य, अच्छेदनीय, छेदनाशक्य.

Insect, *n.*—in zoology. किडा *m.* किडूक *n.* कीड *f.* कीट *m.* कीटक *m.* कृमि *m.*

Insectile, *a. having the nature of insects.* किड्याचे जातीचा, किडीचे जातीचा, कीटजातीय, कीटधर्मक.

Insectivorous, *a. feeding on insects.* कीटभक्षक, कीटजीवी, कीटाशी.

Insecure, *a not confident of safety.* भयसंशयी, भयसंशयात्मा, भयशंकापन्न, सभय, सशंक, भयशंकान्वित, संकटशंकी, भयरांभव.

2 *not safe.* भयाचा, धोक्याचा, जोखमाचा, संशयाचा, खत्र्याचा, &c. जोखमी, संशयात्मक, शंक्य, भयशंक्य, भयशंकनीय, शंकास्पद, भंभरशाचा.

Insecurity, *n.* v. A. 1. भयशंका *f.* भयसंशय *m.* भयसंशयिता *f.* भयसंभव *m.* सभयता *f.* सशंकता *f.* भयसंशयापन्नता *f.*

2 *and* Danger. भय *n.* धोका *m.* खत्रा *m.* जोखीम *f.n.*

Insensate, *a. stupid,* v. Senseless. बुद्धिवेगळ्या *or* निराळ्या, निर्बुद्धि, बुद्धिहीन-शून्य-&c.

Insensibility, Insensibleness, *n.* v. A. 1. अगोचरता *f.* इंद्रियागोचरता *f.* इंद्रियाग्राह्यता *f.* बेसावधपणा *m.*

2 सुनेपणा *m.* & c. बधिरत्व *n.* सुप्ति *f.* स्पर्शाज्ञान *n.* स्पर्शानभिज्ञता *f.* नष्टेंद्रियता *f.*

3 अज्ञाणपणा *m.* अग्राहकत्व *n.* गुणाग्राहकत्व *n.* गुणानभिज्ञता *f.* गुणाज्ञान *n.* गुणज्ञानमूढता *f.* अद्रवचित्त *n.*

4 बेसावधपणा *m.* बेहोषपणा *m.* निचेतनपणा *m.* निचेष्टितपणा *m.* & c. धुंदी *f.* अचेतनता *f.* निश्चेष्टता *f.* असंज्ञा *f.* गतसंज्ञता *f.*

Insensible, *a. not discoverable by the senses,* v. Imperceptible. अगोचर, इंद्रियागोचर, इंद्रियाग्राह्य, इंद्रियाविषय, इंद्रियातीत, अतींद्रिय, अलक्ष्य.

2 *wanting corporeal sensibility.* बहिरा, सुना, बधिर, सुप्त, नष्टेंद्रिय, स्पर्शानभिज्ञ.

3 *void of feeling, insusceptible of emotion.* अज्ञाण, अग्राहक, अगुणग्राहक, गुणाग्राहक, गुणानभिज्ञ, गुणाज्ञ, गुणज्ञानमूढ, अद्रवचित्त.

4 *inconscious.* निचेतन, निश्चेतन, निश्चेष्टित, अचेतन, धुंद, बेसावध, बेहोष, बेशुद्ध, शुद्धिबुद्धिहीन, देहभानरहित, असंज्ञ, गतसंज्ञ, मृतकल्प.

Insensibly. See Imperceptibly.

Insentient. See Insensible.

Inseparable, *a. that cannot be disjoined or parted.* अभेद्य, अभेदनीय, भेदनाशक्य, अविगोज्य, वियोजनाशक्य, वियोजनानर्ह, अपृथक्करणीय, नीत्यसहवर्ती, नित्यसंबंधी, समवायसंबंधी.

Inseparableness, Inseparability, *n.* v. A. अभेद्यता *f.* अभेदनीयता *f.* भेदनाशक्यता *f* भेदनानर्हता *f.* & c. नित्यसंबंध *m.* समवायसंबंध *m.*

To Insert, *v. a. enter among others, set in or among.* घालणें, भिडवणें, शिरवणें, शिरकावणें, संचारणें, समावेश *m.*-प्रवेश *m.*-&c. करणें *g. of o* अंतर्गत-दाखल-प्रविष्ट-&c. करणें, अन्यांतरप्रविष्ट-अन्यांतरस्थित-&c. करणें.

Inserted, *p.* v. V. भिडवलेला, शिरकावलेला, प्रविष्ट केलेला, &c. अन्यांतरप्रविष्ट, अन्यांतरस्थित.

Insertion, *n.* v. V.—*act.* घालणें *n.* भिडवणें *n.* संचारणें *n.* & c. शिरकावणी *f.* शिरवणूक *f* शिरकाव *m* निवेश *m.*

Inside, *n interior part.* आंतली बाजू *f* आंतला भाग *m.* आंतलें आंग *n.* अंतरंग *n.* अभ्यंतर *n.* गर्भ *m.*

In the i. and on the outside. अंतर्बाह्य.

Inside, *adv.* आंत, आंतल्या बाजूस, आतल्या आंगीं, अंतरीं, अंतरंगीं.

Inside-out, *a.* उफराटा सुफराटा, उफराटसुफराट, उलटासुलटा, उलटा.

Insidious, *a. deceitful, sly, treacherous.* कपटाचा, काव्याचा, दग्याचा, पकडीचा, धडपकडीचा, पेचपाचाचा, & c. कपटी, छद्मी, लाघवी, दगेखोर, कावेबोर, कडा.

Insidiously, *adv.* v. A. कपटाने, काव्याने, दग्याने, & c. काना करून, कपट करून, पेचपांच करून, &c. पकडभरून, कपटपूर्वक, छद्मपूर्वक, &c.

Insidiousness, *n.* v. A. कपट *n.* कापट्य *a.* कावा *m.* कावादावा *m.* कावित्व *n.* लाघव *n.*

Insight, *n. thorough knowledge.* प्रवेश *m.* निवेश *m.* परिचय *m.* गम्य *n.* परिज्ञान *n.* अभिज्ञान *n.* आलोचना *f.*

To get an i. into. डोळे *m. pl.* with स *or* ला.

Insignia, *n. marks, badges.* v. Sign. चिह्न *n.* लक्षण *n.*

Insignificance, Insignificancy, *n.* v. A. 1. अनर्थकत्व *n.* निरर्थकत्व *n.* अर्थशून्यता *f.* अर्थहानता *f.* अर्थाभाव *m.*

2 हलकेपणा *m.* एरशेरपणा *m.* &c. लघुत्व *n.* क्षुल्लकत्व *n.* अगण्यता *f.*

3 हलकेपणा *m.* लहानवी *f.* एरशेरपणा *m.* & c. लघुत्व *n* लाघव *n.* क्षुल्लकत्व *n.* अगण्यता *f.*

Insignificant, *a. void of meaning.* अनर्थक, निरर्थक, निरर्थ, अर्थशून्य-हीन-रहित-&c. अर्थावाचक.

2 *unimportant, having no weight or effect.* हलका, लहान, एर, एरशेर, एरळ, अगण्य, लघु, क्षुल्लक, अल्पप्रभाव.

3 *without weight of character,* v. Mean. हलका, लहान, किसान, एर, एरशेर, एरळ, अगण्य, क्षुल्लक, अकिंचित्कर.

Insincere, *a. dissembling, hypocritical, false.* कपटी, कृत्रिमी, छद्मी, मकरी, दुभाषाचा, दुरंगी, दुतोंड्या, खोटा, मनाचा खोटा, सकपट, अनृत, असरळ, अप्रांजल.

2 *hollow,* v. Empty. वायकरणी, वायकरणीचा, वायकळ, वावकळ, वरकरणी, वरवंचाईचा, कपटाचा.

Insincerity, *n.* v. A. 1. खोटेपणा *m.* लबाडी *f.* दुरंगीपणा *m.* &c. कापट्य *n.* कपटभाव *m.* दुजाभाव *m.* दुर्भाव *m.* असारल्य *n.*

2 वायकरणीपणा *m.* वरकरणीपणा *m.* वावकळपणा *m.* &c.

To Insinuate, *v. a. introduce gently.* खोवणें, खेंसणें, खुपसणें, युक्तीने शिरवणें-शिरकावणें-प्रविष्ट करणें-&c.

2 *push or work into favor,* (with recip. pro.). पोटांत शिरणें, कृपा *f* -मर्जी *f.*-आर्जवन.-&c. संपादणें, मर्जी *f.* संपादन करणें.

3 *hint; suggest by remote allusion.* दर्शवणें, सूचवणें, नीक *f.* दाखवणें *g. of o.* नीकीखालीं दाखवणें, व्यंग्योक्तीने-पर्यायोक्तीने-छेकोक्तीने-

अन्योक्तीने–&c. सागणें–दर्शिवणें–दाखवणें-कळवणें-&c. सूचना *f.* करणें *g. of o.* अवक्षेप *m.* करणें *g. of o.* खुणावणें.

To INSINUATE, *v. n. steal into, enter gently, &c.* युक्तीने शिरणें–शिरकणें–प्रवेश *m.* होणें, शिरत शिरत शिरणें, जात जात जाणें, घुसणें.

INSINUATED, *p.* v. V. A. 1. खोवलेला, युक्तीने शिरवलेला, &c.

3 नोकीखालो दाखवलेला, दर्शिवलेला, पर्यायोक्तीने सांगितलेला, &c अवक्षिप्त.

INSINUATER, *n.* INSINUATING, *p a.* INSINUATIVE, *a.* v. V. A. 2. मर्जी संपादणारा, आर्जवी, लाघवी, लाघवणा, मनधरणीचा, मनमिळाऊ, मनोहारी, फुसलाव्या.

v. V. 1. शिरत शिरत शिरणारा, &c. सूक्ष्म, सूक्ष्मगामी.

INSINUATION, *n. power of pleasing.* लाघवोपणा *m.* लाघव *n.* वशीकरण गुण *m.*

2 *sly suggestion, distant allusion.* नोक *f.* रळी *f.* व्यंग्य *n.* व्यंग्योक्ति *f.* व्यंग्यार्थ *m.* पर्यायोक्ति *f.* छेकोक्ति *f.* उपरोध *m*

INSIPID, *a. tasteless, flat, vapid,* lit fig. निचव, बेचव, विरस, पाणचट, कवकवीत, कबकबीत, पचपचीत, मळमळीत, गळगळीत *or* गिळगिळीत, सपक, पचकळ, फिक्का, अळणी, अरस, नीरस.

INSIPIDITY, INSIPIDNESS, *n.* v. A. निचवपणा *m.* पाणचटपणा *m.* कवकवितपणा *m.* विरसपणा *m.* पचपचितपणा *m.* &c. विरसता *f.* वैरस्य *n.* अरसता *f.* आरस्य *n.* नीरसता *f.* आलवण्य *n.*

To INSIST, *v. n. press for, persist, &c.* आग्रह *m.*-अट *f.*-आड *f.*-अडती *f.*-हट *m.*-&c. करणें-धरणें-धरून बसणें, अडून बसणें, थाया *m.* घेणें–घेऊन बसणें, खपाटीस–खणपटीस-&c. बसणें-लागणें, खणपट *f.* घेणें.

2 (in discourse, &c.), v. To DWELL. घोर *m.* घेणें, घोकणी *f.* घेणें-मांडणें–लावणें, घोष *m.*-उद्घोष *m.*-&c. करणें-लावणें-मांडणें.

INSITIENCY, *n. freedom from thirst.* अतृषा *f.* तृषाभाव *m.* पिपासाराहित्य *n.*

To INSNARE, *v. a. entrap,* lit. fig. फांसाने-फांशाने धरणें, फांसणें, फांसटणें, फांशांत धरणें, फशीं देणें–पाडणें, फसवणें, फसगत *f.*-फसगपत *f.*-फसगयवन *f*–करणें *g. of o.* जालबद्ध-पाशबद्ध-&c. करणें.

To be insnared. फसणें, फशीं पडणें, फसगत *f.*–&c. हाणें *g. of s.*

INSNARED, *p.* v. V. फांसलेला, फांसटैलेला, फशी दिल्हेला-पडलेला, &c. जालबद्ध, पाशबद्ध.

INSOBRIETY, *n. intemperance.* अतिपान *n.* अतिप्राशन *n.*

INSOCIABLE, *a. averse to conversation,* v. UNSOCIAL. माणुसघाण्या, घुम्या, अनालापी, असंलापी, संभाषणशत्रु, संभाषणविमुख-पराङ्मुख.

To INSOLATE, *v. a. expose to the sun, &c.* उन्हत ठेवणें, उन्हांत ठेवणें-घालणें, ऊन्ह *n.* देणें–दाखवणें, सूर्यपुट *or* पुठ *n.*-सूर्यकिरणपुट *n.* देणें.

INSOLATION, *n.* v V. सूर्यपुट *or* पुठ *n.* सूर्यकिरणपुट *n.*

Heated, &c. by i. सूर्यपुटी *or* पुठी.

INSOLENCE, *n.* v. A. 1. उद्धटपणा *m.* दांडगेपणा *m.* उरमटपणा *m.* &c. दांडगाई *f.* मगरूरी *f.* आळ्यना *f.* धट्टाई *f.* उन्माद *m.* बदमस्ती *f.* वैयात्य *n.* औद्धत्य *n.*

INSOLENT, *a. haughtily contemptuous and disdainful.* मगरूर, उद्धत *pop.* उद्धट, दांड, दांडगा, उरमट, बदमस्त, मस्त, मस्तवाल, शिरजोर, उन्मत्त, चढेल, पिळदार, माजोरी, शेफारलेला, माजलेला, मानी, अविनय.

2 *proceeding from insolence.* मगरूरीचा, दांडगाईंचा, दांडगेपणाचा, &c.

INSOLENTLY, *adv.* v. A. 1. मगरूरीने, दांडगाईने, दांडगेपणाने, उद्धटपणाने, &c. नाकलावून, उंचनाकाने, तुरा लावून.

INSOLIDITY, *n.* अघनता *f.* अघनत्व *n.*

INSOLUBLE, INSOLVABLE, *a. not to be resolved or cleared.* उलगडायास अशक्य-&c. उलगडायाचा नाहीं असा, अनुद्घाटनीय, अनुद्घाट्य, उद्घाटनाशक्य, अस्फोटनीय, अव्याख्येय, अनिर्वाह्य, कठिन *pop.* कठीण, अवघड, विकट, गूढ.

2 *indissolvable.* द्रवायाचा नाहीं असा, अद्राव्य, अद्रावणीय, भगालनीय, द्रावणाशक्य.

3 *heavy, hard, that will not become soft,*—grains, pulse, &c. चहाड, कुचर, जड.

INSOLUBILITY, INSOLVABLENESS, *n.* v. A 1. उलगडायास अशक्यपणा *m.* &c. अनुद्घाटनीयता *f.* अनुद्घाट्यता *f.* उद्घाटनाशक्यता *f.* कठिणपणा *m.*

2 अद्राव्यता *f.* द्रावणाशक्यता *f.* &c.

3 चहाडपणा *m.* कुचरपणा *m.* जाड्य *n.*

INSOLVENCY, *n.* v. A. नादारी *f.* नादारपणा *m.* नातवानी *f.* ऋणमोचनाशक्ति *f.* ऋणमोचनासामर्थ्य *n.*

INSOLVENT, *a. unable to pay debts.* नादार, वसलेला, थकलेला, मोडकळीस आलेला, उठवणीस आलेला, ऋणमोचनाशक्त, ऋणमोचनासमर्थ, ऋणापकरणासमर्थ, परिक्षीण.

INSOLVENT, *n.* See BANKRUPT

INSOMUCH, *adv. to that degree.* एथपर्यंत, एथपावेतों.

To INSPECT, *v. a. look into, &c* v. To EXAMINE. पाहणें, वर्षणें, निरेखणें, टेहळणें, निहाळणें, पाहणी *f.* करणें, शोधणें, निरीक्षणें, हेरणें, शोध *m.*-समीक्षण *n.*-&c. करणें *g. of o.*

2 See To SUPERINTEND.

INSPECTED, *p.* v. V. 1. पाहिलेला, निरेखलेला, &c. निरीक्षित, समीक्षित, अवेक्षित.

INSPECTION, *n.* v. V.—*act.* पाहणें *n.* &c. पाहणी *f.* शोध *m.* हेर *m.* निरीक्षण *n.* निरीक्षा *f.* समीक्षण *n.* समीक्षा *f.* अवेक्षण *n.* अवेक्षा *f.*

INSPECTOR, *n.* INSPECTING, *p. a.* v. V. 1. पाहणारा, निरेखणारा, पाहणीकरणारा, &c. निरेख्या, टेहळ्या, हेऱ्या, निरीक्षक, समीक्षक, अवेक्षक, समीक्षण–&c. कर्ता, अवेक्षमाण, निरीक्षमाण, समीक्षमाण.

2 *and* SUPERINTENDENT. चौकसनीस (his office चौकसनिशी *f.*), अमीन (his office अमिनी *f.*), पुसणारा, पुरता.

INSPERSION, *n sprinkling on.* छिडकाव *or* छिटकाव *m.* अभिषिंचन *n.* प्रोक्षण *n.*

INSPIRATION, *n.* v. V. N. श्वास घेणें *n.* श्वासग्रहण *n.* श्वासादान *n.* श्वास *m.* v. V. A. 1.—*act.* फुंकणें *n.*

2 श्वासाबरोबर घेणें *n.* &c.

4 भरिवणें *n.* बुद्धिदेणें *n.* &c. आधान *n.* स्थापन *n.* निक्षेप *m.*

5 ईश्वरसूचना *f.* ईश्वरप्रेरणा *f.* ईश्वरसंचार *m.* अवसर *m.* वारें *n.*

Note. The two last words are commonly used of the afflatus of an inferior god or of a devil.

By i. वारे येऊन.

To INSPIRE, *v. n. draw in breath.* श्वास *m.* घेणें.

To INSPIRE, *v. a. breathe into.* फुंकणें, श्वासभरित-श्वासपूरित-&c. करणें.

2 *draw into the lungs.* श्वासाबरोबर घेणें-खाणें-पिणें–&c श्वासमार्गाने आकर्षण करणें.

3 *infuse by breathing.* फुंकून-फुंकराने-फुंकेसरसा-फुंकाऱ्याबरोबर–&c. घालणें–स्थापणें.

4 *infuse into the mind.* भरिवणें, बुद्धि *f.*-वासना *f.*-कल्पना *f.*-&c. देणें, प्रेरणा *f.* करणें, आधान *n.*-स्थापन *n.*-निक्षेप *m.*-&c. करणें.

5 (supernaturally). भरिवणें, सुचविणें, मनांत प्रेरणा *f.* करणें, अवसर *m.*-वारें *n.* घेणें-शिरणें-भरणें-संचारणें *in. con.* वारें *n.*-&c. शिरवणें–भरिवणें-घालणें.

INSPIRED, *p.* v. V. A. 5. ईश्वरप्रेरित, ईश्वरमूचित, देवसंचाराचा, अवसर आलेला.
To be i. वारेंn.–अवसरm येणें.

To INSPIRIT, *v. a. enliven, cheer, encourage, &c.* v. To ANIMATE. जीवm -दमm.–धैर्यn.- उत्साहm.- &c. आणणें- देणें, प्रोत्सहनn.–प्रोत्साहनn.–&c. करणें *g. of o.* उत्सुक- &c. करणें.

INSPIRITED, *p.* v. V. दम आणलेला, &c. प्रोत्साहित, उत्साहित, प्राप्तोत्साह, जातोत्साह.

INSPIRITER, *n.* INSPIRITING, *p. a.* v. V. दम आणणारा–देणारा–&c. प्रोत्साहक, प्रोत्सहनकर्त्ता-कारी-&c. उत्साहजनक-कारक–&c. उत्साहप्रद.

INSPIRITING, *n.* v V.—*act.* दम देणेंn. जीव आणणेंn. &c. प्रोत्सहन *or* प्रोत्साहनn. उत्साहप्रापणn उत्साहजननn.

To INSPISSATE, INSPISSATION. See To THICKEN, &c.

INSTABILITY, *n.* v. A. अस्थिरताf. अस्थैर्यn. अस्थायित्वn. अधैर्यn. चंचलताf. चांचल्यn. अनवस्थाf. अनवस्थितिf. अनवस्थानn.

INSTABLE See UNSTABLE.

To INSTALL, *v. a. instate in an office, &c with the customary ceremonies.* संस्कार करून-संस्काराने-संस्कारपूर्वक–&c. स्थापणें-वसवणें–&c. टिकाm. लावणें, वस्त्रेn *pl.* देणें, प्रतिष्ठणें, प्रतिष्ठापनn.-प्रतिष्ठाf. करणें *g. of o.* अधिकारारूढ-पदारूढ-अधिकृत-&c. करणें.
2 (a king, &c.). अभिषेकणें, अभिषेकm.–मूर्धाभिषेकm.-पट्टाभिषेकm. करणें *g. of o.*

INSTALLATION, *n.* v. V. 1.—*act.* टिका लावणेंn. वस्त्रें देणेंn. प्रतिष्ठणेंn. संस्कारपूर्वकस्थापनn. प्रतिष्ठापनn. प्रतिष्ठाf. पदस्थापनाf. पदस्थापनn.
2 अभिषेकm. मूर्धाभिषेकm. पट्टाभिषेकm.

INSTALLED, *p.* v. V. 1. संस्काराने स्थापलेला, वस्त्रें दिल्हेला, &c. संस्कारपूर्वकस्थापित, प्रतिष्ठित, प्रतिष्ठापित, अधिकारस्थ, पदारूढ, जातप्रतिष्ठ, कृतप्रतिष्ठ, लब्धप्रतिष्ठ.
2 अभिषिक्त, मूर्धाभिषिक्त, पट्टाभिषिक्त, जाताभिषेक, प्राप्ताभिषेक, कृताभिषेक, लब्धाभिषेक.

INSTALMENT, *n. part of a sum paid at one time.* खिस्तf. हप्ताm.
Payment by instalments. खिस्तf.
Settlement for the payment of a sum by instalments. हप्तेबंदीf. खिस्तबंदीf.

INSTANCE, *n. urgency, insisting, &c.* v. IMPORTUNITY. आग्रहm. अत्याग्रहm. मिन्नतीf. मिन्नतवारीf.
2 *example, precedent, case.* उदाहरणn. दाखलाm. दृष्टांतm. अढळm. प्रतीकn. स्थलn. लक्ष्यn.
In the first instance, *at first.* पहिल्याने, प्रथम.

INSTANT, *a. urgent, insisting,* v. IMPORTUNATE. आग्रह धरलेला, आग्रही, निग्रही, अत्याग्रही, मिन्नत्या.
2 *immediate, without intervening time.* अव्यवहित कालिक, अनंतरकालिक, अनंतरकालीन.
3 See QUICK. 4 *current,*—of months. चालता, वर्त्तमान.

INSTANT, *n. moment, twinkling.* क्षणm. पल *pop.* पळn. चिपडीf. लहमn. मात्राf. निमिष *or* निमेषm. त्रुटिf. पलखn. विपलn.
Every i. क्षणोक्षणीं, अनुक्षणीं.
At that i. तत्क्षणीं, तत्काल *pop.* तात्काल, तसाच, तेव्हांच.
This i. लागलाच, एव्हांच, आतांच.

INSTANTANEOUS, *a. occurring without apparent succession.* तात्कालचा, तत्कालिक, तत्क्षणिक, अव्यवहितकालिक, अव्यवहितकालीन, आकालिक.

INSTANTANEOUSLY, *adv. in an instant.* एकाक्षणांत, एकापळांत, एकापळामध्यें, पळमारतांच, &c.

INSTANTLY, *adv.* v. A. 1. आग्रह करून–धरून, मिन्नतीने, &c. आग्रहपूर्वक, &c.
2 आतांच, आतांचिआतांच, एव्हांच, अशाचेअसाच, सद्यः, उशीर न लागतां *or* न लावितां, अव्यवहितकालीं,—with reference to returning उभ्यापायाने, आल्यापायाने, मागल्यापायी, उभ्यांउभ्यां, उभाउभी.
I. after, I. upon. लागलाच, तसाच, तशाचेनसाच, हालोहाल, हातच्याहातीं.

To INSTATE, *v. a. set or place in a rank or condition.* कामावर-अधिकारावर-&c. बसवणें-स्थापणें-स्थापनाf. करणें *g. of o.* पदस्थ-पदारूढ-&c. करणें.

INSTEAD, *adv.* or *prep in the place of.* जागीं, जागां, जागें, ठिकाणीं, ऐवजीं, बदल *or* बदला, मुबदला *or* मुबादला, वारचा *decl.* वारीं.

INSTEP, *n.*—of the foot. धूर *or* पायाची धूरf. पायाचा शिरदळm. पदोपरिभागm.

To INSTIGATE, *v. a. set on, prompt, &c.* v. To INCITE. उचलणें, चढवणें, शिकवणें, चढी देणें, भरिवणें, वीरm. भरणें-देणें, भरf.-फूसf. देणें, उचलf.-उठावणीf.-उत्तेजनn.–&c. करणें.

INSTIGATED, *p.* v V. उचललेला, चढवलेला, &c. उत्तेजित, प्रवर्त्तित, प्रोत्साहित, प्रेरित.

INSTIGATION, *n.* v. V.—*act.* उचलणेंn. &c. शिकवणीf. शिकवणf. उठावणीf. उचलf. उठावm. प्रेरणाf. प्रेरणn. उत्तेजनn. प्रवर्त्तनn. प्रोत्साहनn.

INSTIGATOR, *n.* INSTIGATING, *p. a.* INSTIGATORY, *a.* v. V. उचलणारा, वीर भरणारा, उठावणी करणारा, &c. उत्तेजक, प्रवर्त्तक, प्रेरक, प्रोत्साहक, प्रयोजक, उद्बोधक, प्रवर्त्तन-उत्तेजन-&c. कर्त्ता-कारक-कारी.
I. to an evil act. कुप्रवर्त्तक, कौंशा.

To INSTIL, *v. a. infuse by drops.* थेंब थेंब घालणें–ओतणें.
2 *infuse gradually into the mind.* थोडथोडा- अल्पअल्प-अल्पशः-&c. भरवणें-ठसवणें-घालणें-&c.

INSTINCT, *n. natural knowledge or directing power.* आंगचें ज्ञानn. आंगची बुद्धिf. आंगचें शहाणपणn. &c. अंगस्वभावm. औत्पत्तिक-स्वाभाविक-साहजिक-&c. ज्ञानn.-बुद्धिf.-गुणm.-&c. उपज्ञाf. पशुबुद्धिf.

INSTINCTIVE, *a. prompted by instinct.* आंगचे बुद्धीचा, आंगच्या शहाणपणाचा, साहजिकधर्माचा, &c. स्वाभाविक, प्रकृतिसिद्ध, स्वाभाविकज्ञानसिद्ध, &c.

INSTINCTIVELY, *adv.* v. A. आंगचे बुद्धीने, आंगच्या ज्ञानाने, &c. स्वभावतः, निसर्गतः.

To INSTITUTE, *v. a. establish, set up, appoint.* स्थापणें, संस्थापणें, नेमणें, नेमून देणें, पालणें, लावणें, लावून देणें, पाडणें, चालू-प्रवृत्त-&c. करणें, स्थापनn.–संस्थापनn.-&c. करणें *g. of o.*
2 *commence, set on foot, &c.* चालवणें, आरंभणें, मांडणें, प्रवर्त्तणें, चालू-सुरू-प्रवृत्त-&c. करणें.

INSTITUTE, *n. established law or order.* नियम *pop.* नेमm. विधिm. विधानn.
Institutes of religion, law, or letters,—esp. as considered of divine origin. शास्त्रn.
Compendium or collection of laws and institutes. संहिताf.

INSTITUTED, *p.* v. V. 1. स्थापलेला, संस्थापलेला, नेमलेला &c. स्थापित, संस्थापित, विहित, वेद्य, प्रवर्त्तित.
2 चालवलेला, आरंभलेला, चालू केलेला, &c. प्रवर्त्तित.

INSTITUTION, *n.* v. V. 1.—*act.* स्थापणेंn. &c. स्थापनn. स्थापनाf. संस्थापनn. संस्थापनाf. प्रवर्त्तनn.
I *established law,* v. INSTITUTE. विधिm. नियमm.
II *system, plan, society, &c. established.* स्थापित-संस्थापित-&c.

मडळी *f.*-सभा *f.*-मार्ग *m.* &c. कारखाना *m.*

INSTITUTOR, *n.* v. V. 1. स्थापणारा, संस्थापणारा, &c. स्थापक, संस्थापक, स्थापन-संस्थापन-&c. कर्त्ता-कारी, विधाता, विधायक, प्रवर्त्तक, प्रयोजक.

To INSTRUCT, *v. a. educate, inform,* v. To TEACH. शिकवणें, सांगणें, पढवणें, उपदेशणें, उपदेश *m.*-शिक्षा *f.*-अध्यापन *n.*-&c. करणें, उपदेशणें, शिक्षणें, बोधवणें, बोध *m.*-बोधन *n.*-&c. करणें.

2 *enjoin, direct,* v. To ORDER. सागणें, आज्ञा *f.*-हुकूम *m* करणें-देणें, आज्ञापणें.

INSTRUCTED, *p.* v. V. 1. शिकवलेला, पढवलेला, &c. अध्यापित, शिक्षित, बोधित, उपदिष्ट, उद्बुद्ध

2 आज्ञापलेला, आज्ञापित, आज्ञात, आज्ञप्त

INSTRUCTION, *n.* v. V. 1.—*act.* शिकवणें *n.* पढवणें *n.* &c. अध्यापन *n* शिक्षण *n.* शिक्षा *f* उपदेश *m.* बोधन *n.*

2 आज्ञापणें *n.* आज्ञापन *n.*

I *precepts conveying knowledge.* उपदेश *m.* हितवाद *m.* हितबोध *m.*

II *direction, order,* v. COMMAND. हुकूम *m.* आज्ञा *f.*

Instructions धडा *m.* पाठ *m.*

Code of instructions. सूत्र *n.*

INSTRUCTIVE, *a. conveying instruction.* उपदेशाचा, बोधाचा, उपदेशावह, उपदेशप्रद, बोधावह, बोधकारी, ज्ञानोत्पादक, ज्ञानप्रवर्त्तक, उपदेश (in comp.), बोध (in comp.).

INSTRUCTOR, *n.* INSTRUCTING, *p a.* v. V. 1. शिकवणारा, पढवणारा, सांगणारा, &c. शिक्षक, उपदेशक, उपदेष्टा, उपदेशकर्त्ता-कारी, अध्यापक.

INSTRUMENT, *n. tool, implement.* अऊत *n.* हतेर *or* हत्यार *n.* शस्त्र *n.* खिखंड *n.* साधन *n.* कर्मसाधन *n.* करण *n.* उपकरण *n.*

A case of instruments. गंज *m.*

2 *doer, agent, means.* कार्यकर्त्ता, कार्यकारक, कार्यसाधक, प्रयोज्यकर्त्ता, प्रयोज्य, निमित्त *n.* निमित्तकारण *n.* साधन *n.* कारण *n.*

3 *deed, writing, &c.* v. BOND. लेख *m.* खत *n.* पत्र *n.* पत्रक *n.* पट्टा *m.*

4—of music, v. MUSIC. वाद्य *n.* वाजंत्र *n.* वाजंत्रें *n.* वादित्र *n.* तूर्य *n.*

Animated sound of musical instruments. धूम *f.* ठांठू *n.* ठाका *m.* टाळघोळ *m.*

Beating of musical instruments. बाजा *m.*

I. of martial music. रणवाद्य *n.*

I. sounded by the mouth. मुखवाद्य *n.*

I. stringed. तंतुवाद्य *n.*

I. covered with skin, (drum, tabor, tambourine, &c.). चर्मवाद्य *n.*

I. suitable to festive occasions. मंगलवाद्य *n.*

Wind of a musical i. दम *m.*

INSTRUMENTAL, *a. conducive as an instrument or means.* साधनी, साधक, कार्यसाधक, साधनीभूत, साधनभूत, कारणभूत, निमित्तकारणभूत, प्रयोजक, उपकारी, सहकारी, कारणी.

2 *effected by instruments.* शस्त्रांचा, शस्त्रसाधित, शस्त्रसिद्ध, शस्त्रकृत, शस्त्रसंपादित.

3 *made by instruments; not vocal.* वाद्यांचा, वाद्यसंबंधी, वाद्योत्पन्न, वाद्यसिद्ध, वाद्यजनित.

INSTRUMENTALITY, INSTRUMENTALNESS, *n.* v. A. 1. साधकत्व *n.* कार्यसाधकत्व *n.* कारकत्व *n.* करणत्व *n.* साधनत्व *n.* निमित्तत्व *n.*

I (of persons) *medium.* गुजारत *f.* मारफत *f.*

INSUAVITY, *n. want of pleasantness of manner.* तुसडेपणा *m.* कुरडेपणा *m.* दुष्टपणा *m.*

INSUBJECTION. See INSUBORDINATION.

INSUBORDINATE, *a. not submissive to authority, unruly.* शिरजोर, बेहुकमी, अनावर, अनिवार, अवश, आज्ञानधीन, अनाज्ञावश, अविनीत, अविधेय, स्वाम्यनधीन, अवशवर्त्ती, शासनविमुख, शिक्षाविमुख.

INSUBORDINATION, *n.* v. A. बेहुकमिपणा *m.* &c. अवशता *f.* आज्ञानधीनता *f.* स्वाम्यनधीनता *f.* अविनय *m.* अविधेयता *f.* अविनीतता *f.* शासनविमुखता *f* &c.

I *insubordinate conduct.* आज्ञाभंग *m.* आज्ञातिक्रम *m.* आज्ञातिरस्कार *m.* आज्ञावगणन *n.*

INSUBSTANTIAL, *a. not real,* v. UNREAL. अवास्तविक, अवास्तव.

INSUBSTANTIALITY, *n.* v. A. अवस्तुता *f.* अवस्तु *n.* असत्यता *f.*

INSUFFERABLE, *a intolerable,* v. INSUPPORTABLE. सहायास अशक्य-अयोग्य-&c असह्य, असहनीय, दुःसह, सहनाशक्य.

INSUFFERABLENESS, *n.* v. A. असह्यता *f.* असहनीयता *f.* सहनाशक्यता *f.* दौःसह्य *n.*

INSUFFICIENCE, INSUFFICIENCY, *n.* v. A. अपुरतेपणा *m.* निपुरतेपणा *m.* & c अपूर *f.* नपूर *f* निपूर *f.* अपर्याप्ति *f.*

2 अपुरतेपणा *m.* &c. नालायकी *f.* अक्षमता *f.* कार्यासमता *f.* कार्यासामर्थ्य *n.*

INSUFFICIENT, *a. not enough.* अपुरता, अपुरा, अपूर्ण, निपुरा, निपुरता, अपर्याप्त, निर्वाहाक्षम.

2 *wanting in ability, &c. incapable, incompetent.* अपुरता, अपुरा, नालायक, अयोग्य, अक्षम, कार्यासमर्थ, कर्माक्षम, कार्यासमर्थ, अनुपयुक्त.

INSUFFICIENTLY, *adv.* v. A. 1. अपुरतेपणी, अपुरता *decl.* निपुरा *decl.* &c. कमी, अपूर्ण.

INSUFFLATION, *n. breathing upon.* फुंकर घालणें *n.* फुंकरणें *n.* श्वासप्रक्षेप *m.* श्वासन्यास *m.*

INSULAR, *a. belonging to an isle.* बेटाचा, द्वीपाचा, द्वीपसंबंधी, द्वीपविषयक.

2 *surrounded by water.* पाण्याने वेढलेला, जलवेष्टित, द्वीपाकार, द्वीपरूप.

INSULARITY, *n.* v. A. 2. द्वीपता *f.* द्वीपाकार *m.* द्वीपाकृति *f.* जलवेष्टितत्व *n.* द्वीपरूप *n.*

INSULATED, *a. standing by itself.* तुटक, अलग, फटकून राहिलेला, असंलग्न, अनन्यसंयुक्त, अनन्यलग्न, पृथक्स्थित.

INSULT, *n. act or speech of insolence or contempt,* v. ABUSE. हेटाळणी *f.* निंदा *f.* अपमानाची करणी *f.* बेअदबी *f.* अपमान *m.* अनादर *m.* अपमानभाषण *n.* अपमानक्रिया *f.* भर्त्सना *f.* निर्भर्त्सना *f.*

To INSULT, *v. a. treat with abuse insolence, contempt, &c.* हेटाळणें, हेळणें, निर्भर्त्सणें, भर्त्सणें, आब्रू *f.* जाईसें बोलणें-करणें, *g. of o.* अपमान *m.*-अनादर *m.*-निर्भर्त्सना *f.*-&c. करणें *g. of o.*

INSULTER, *n.* INSULTING, *p. a.* v V. अपमानकरणारा, हेटाळणारा, अपमानाचा, अनादराचा, & c. निर्भर्त्सक, भर्त्सक, निंदक.

INSUPERABILITY, *n.* v. A. दुर्लंघ्यता *f.* अलंघ्यता *f.* अजेयता *f.* लंघनाशक्यता *f.* &c. दुस्तरता *f.* दौस्तर्य *n.*

INSUPERABLE, *a. insurmountable, not to be overcome.* दुर्लंघ्य, अलंघ्य, अलंघनीय, लंघनाशक्य, दुस्तर, दुरतिक्रम, अजेय, दुर्निवार्य, अनिवार्य, दुरधिगम.

INSUPPORTABLE, *a. that cannot be borne, endured, &c.* सोसायास अशक्य-अयोग्य-&c. असह्य, असहनीय, दुःसह, दुःसहनीय, सहनाशक्य, सहनानर्ह, निःसह, दुर्विषह, दुर्निर्वह, अतिकठिन.

INSUPPORTABLENESS, *n.* v. A. असह्यता *f.* असहनीयता *f.* सहनाशक्यता *f.* &c.

INSUPPRESSIBLE, *a. not to be suppressed, &c.* आवरायास-दाबा-

यास-&c. अशक्य-अयोग्य-&c अनिवार, दुर्निग्रह, निग्रहणाशक्य, शमनाशक्य.

INSURANCE, *n. assurance against loss or damage.* विमा *or* विमाm.

2 *cost or charge of insuring.* विमाm.

To INSURE, *v. a. contract for a consideration to secure from loss.* विमाm. करणें.

2 *purchase security for from loss.* विम्यांत टेवणें, विम्याने देणें, विमाm. उतरणें.

INSURER, *n.* INSURING, *p a* v. V. 1. विमा करणारा, विमेदार; विमेकरी

INSURGENT, *n. one who has risen against authority.* सर्कारावर उठलेला, बंडवाला, बंड्या.

Band of insurgents. बंडn. खूळn. मवासm.

INSURMOUNTABLE, *a.* v. INSUPERABLE. दुर्लंघ्य, दुस्तर *intens.* सुदुस्तर, अनिवार्य, दुर्निवार्य.

INSURMOUNTABLENESS, *n.* v. A दुर्लंघ्यता *f.* दुस्तरता *f.* &c. दौस्तर्यn

INSURRECTION, *n. a seditious rising.* सर्कारावर उठणें, उठावणी *f.* बंडn. दंगाm. खूळn. वेदाm. मवासी *or* शी *f.* राजविरुद्ध संभूयसमुत्थानn.

INSURRECTIONARY, *a.* v. N. बंडाचा, बंडी, बंड्या, दंग्याचा.

INSUSCEPTIBILITY, *n.* v. A. अज्ञानपणाm. अग्राह्यकत्वn. ग्रहणाक्षमता *f.* वेदनाशक्ति *f.*

INSUSCEPTIBLE, *a. not capable of receiving impression, &c.* अजाण, अग्राही, अग्राहक, ग्रहणाशय, ग्रहणशक्तिरहित, वेदनाशक्त, वेदनशक्तिरहित.

INTACTABLE, *a. not perceptible to the touch.* अस्पृश्य, अस्पर्शनीय, स्पर्शागम्य, स्पर्शाज्ञेय, स्पर्शागोचर, स्पर्शातिपत.

INTANGIBILITY, INTANGIBLENESS, *n.* v. A. अस्पृश्यता *f.* दुःस्पृश्यता *f.* स्पर्शाविषयता *f.* स्पर्शानर्हता *f.* &c.

INTANGIBLE, *a. that cannot or may not be touched.* स्पर्श करायास-अशक्य-अयोग्य-&c. अस्पृश्य, अस्पर्शनीय, दुःस्पर्श, दुःस्पृश्य, स्पर्शाविषय, स्पर्शागोचर, स्पर्शायोग्य, स्पर्शानर्ह.

INTEGER, *n. a whole number.* पूर्णांकm. अभिन्नांकm. रूपn. अभिन्नm.

INTEGRAL, *a. entire,* v. WHOLE. संपूर्ण, अखंड, अभिन्न, अविकल, अत्रुटित, अन्यून, सांग.

2 *not fractional.* बंदा, बांधा, सलंघ, पूर्ण, अभिन्न.

INTEGRITY, *n. entireness.* संपूर्णता *f.* पूर्णता *f.* अखंडत्वn. अभिन्नत्वn. अभिन्नभावm. साकल्यn. सांगता *f.*

2 *honesty, probity, uprightness, &c.* प्रमाणिकपणाm. खरेपणाm. खराई *f.* नेक *f.* नेत *f.* सचोटी *f.* प्रामाणिकत्वn. प्रामाण्यn. सत्यn. सत्वn.

INTEGUMENT, *n. natural covering or coating.* आवरणn. वेष्टनn. पदरm. पडदाm. पापुद्रा *or* पापोद्राm. पापोडाm. शरीरावरणn.

INTELLECT, *n.* v. UNDERSTANDING. बुद्धि *f.* धी *f.* चित् *f.*

INTELLECTION, *n. act of understanding.* ज्ञानn. बोधm. बुद्धिग्रहm. ज्ञप्ति *f.*

INTELLECTIVE. See INTELLECTUAL

INTELLECTUAL, *a. relating to the understanding.* बुद्धीचा, बुद्धीविषयींचा, ज्ञानाचा, ज्ञानशक्तीचा, चित्ताचा, &c. ज्ञानसंबंधी-विषयक, बुद्धिसंबंधी-विषयक, चित्तसंबंधी-विषयक, मानस, मानसिक.

2 *perceived by the intellect; existing in the understanding.* मानसिक, बुद्धिगम्य, मनोगम्य, चिद्गत, मनोगत.

3 *endowed with understanding.* चिच्छक्तिक, ज्ञानशक्तिक, ज्ञानशक्तिसंपन्न, ज्ञानशक्तिविशिष्ट, चिच्छक्तिविशिष्ट, बुद्धिविशिष्ट, ज्ञानपात्र, बुद्धिपात्र, बुद्ध्यधिकरण, सज्ञान.

INTELLIGENCE, *n. notion, information, tidings.* बातमी *f.* खबर *f.* वर्त्तमानn. वार्ता *f.* सूचना *f.* समाचारm.

Authentic or official i. खासबातमी *f.* वित्तीय बातमी *f.*

I received from an emissary at a foreign court अकबर *or* अखबर *or* अखबार *f.*

Secret i. चोरबातमी *f.* गूढभाषितn.

2 *understanding, sense, sharpness.* बुद्धि *f* ज्ञानn. जाणीव *f.* चतुराई *f.* चातुर्यn. हुशारी *f* वकूबm. चेतना *f.* चैतन्यn.

3 an *intelligence, a spirit.* चिद्व्यक्ति *f.* ज्ञानव्यक्ति *f.* बुद्धिरूपव्यक्ति *f.*

INTELLIGENCER, *n. one who sends intelligence.* बातमीदार, खबऱ्या, वार्ताहर, वार्तिक, वार्ताहर.

2 (at Courts). अकबर *or* अखबर *or* अखबारनवीस *or* नीस.

INTELLIGENT, *a. endowed with understanding.* v. INTELLECTUAL. ज्ञानशक्तिक, बुद्धिविशिष्ट.

2 *knowing, understanding, clever, &c.* v. WISE. जाणता, सुजाण, शाहणा, समजदार, समंजस, ज्ञानी, बुद्धिमान्, मनिमान्, खबरदार, चतुर, हुशार, चौरस, चापू, सुज्ञ, प्राज्ञ, मेधावी, सुमेधा, विज्ञ, विदुर.

INTELLIGENTIAL, *a. consisting of unbodied mind.* चिदात्मक, चिद्रूप, चिन्मय, चिद्घन.

2 See INTELLECTUAL.

INTELLIGIBILITY, INTELLIGIBLENESS, *n.* v A. बुद्धिगम्यता *f.* बुद्धिग्राह्यता *f.* ज्ञेयता *f.* & c.

INTELLIGIBLE, *a. possible to be understood.* समजायाजोगा-सारखा-&c. मनांत-ध्यानांत-&c. यायाजोगा-सारखा-&c. बुद्धिगम्य, ज्ञानगम्य, बोधशक्य, ज्ञेय, बुद्धिग्राह्य, शक्यबोध, यथाबोध.

Easily i. Very i. v. PLAIN. बाळबोध, सुबोध, स्पष्ट, सुस्पष्ट.

INTELLIGIBLY, *n.* v. A. समजायाजोगा-&c. *decl.* ध्यानांत यायाजोगा-&c. *decl.* साफ, स्पष्ट, यथाबोध.

INTEMPERANCE, INTEMPERATENESS, *n.* v. A. 1. बेसुमारपणाm. अमर्यादा *f.* अतिशयm. पराकाष्ठा *f.* मर्यादाराहित्यn.

2 अमितभोगm. अनियतभोगm. विहारानियमm. आहारविहारानियमm. असंयमm. असंयमनn. अनियतवर्त्तनn. असंयतवर्त्तनn. अनियतवृत्ति *f.* असंयतवृत्ति *f.* असंयताचारm. अनियताचारm.

3 अत्याहारm. अतिभक्षणn. अतिभोजनn. अत्यशनn.

4 अतिपानn. अतिप्राशनn.

INTEMPERATE, *a. exceeding the due degree,* v. EXCESSIVE. बेसुमार, बेहद्द, अतिमर्याद, अमर्याद, अनियमित, अमित, अपरिमित, अतिमान.

2 *immoderate in enjoyment,*—gener. अमितभोगी, अमितविहारी, अनियतभोक्ता, अपरिमित भोगी-विहारी-&c. अनियतेंद्रिय, असंयमी, अनियतवर्त्ती, अनियतवृत्ति, अनियताचारी, असंगताचारी, अत्याचारी, अनियमवान्, अनियमी.

3 (in eating), v. GLUTTONOUS. अतिभोजी, अमितभोजी, अमितभक्षी, अत्याहारी, अत्याशी

4 (in drinking), v. DRUNKARD. अतिपानी, अतिप्राशक.

5 See PASSIONATE.

INTEMPERATURE, *n. excess of some quality.* वैषम्यn. गुणवैषम्यn. धातुवैषम्यn. असमधातुता *f.*

INTENABLE. See UNTENABLE, INDEFENSIBLE.

To INTEND, *v. a.* lit. *stretch, strain, distend.* ताणणें, तणावाm.-ताणm. देणें-वसवणें, तणतणीत-तटतटीत-&c. करणें.

To be intended. तटतटणें, तणणें, तणतणणें, तणवरणें,—intens. तटाटणें.

2 *fig. make intense, increase.* वाढवणें, चढवणें, प्रकर्षm.-उत्कर्षm. -&c. करणें *g. of o.* अधिक-भारी-जबर-जोराचा-&c. करणें.

3 *mean, design.* मनांत योजणें-धरणें-लक्षिणें-नेमणें-&c. मनांत असणें *in. con.* इरादाm.-बेतm.-मनोरथm.-&c. करणें-धरणें *g. of o.* अभिप्रायm.-&c. असणें *g. of o. and in. con*

5 See To Superintend.

To Intend, *v. n. grow intense.* जोरावणें, जडावणें, जडकावणें, बळावणें, अधिक-भारी-जोराचा-&c. होणें.

Intendant, *n. supervisor, director, &c.* v. Superintendent. अध्यक्ष, उपद्रष्टा, अमीन.

Intended, *p.* v. A. 1. ताणलेला, तणावा दिलेला, &c.

2 *and* Intense. वाढवलेला, चढवलेला, भारी केलेला, &c.

3 मनांत योजलेला, &c. उद्दिष्ट, मनसोद्दिष्ट, मानसोद्दिष्ट, अभिप्रेत, चिकीर्षित, संकल्पित, विवक्षित.

Intense, *a.* lit. *strained, stretched.* ताणलेला, तटतटलेला, तणतणलेला, &c. तटतटीत, तणतणीत, ताठ.

2 fig. *close, strict, severe, of assiduous application.* ताणाचा, लगटाचा *or* लगटीचा, व्यासंगाचा, अभिनिवेशपूर्वक, व्यासंगपूर्वक.

3 fig. *raised to a high degree : vehement, excessive, severe, &c.* भारी, जबर, अतिशयित, पराकाष्टेचा, कडक, कडकडीत, चणचणीत, निखट, तीव्र, तीक्ष्ण, तल्लख, जलाल, जालीम, प्रचंड, प्रकृष्ट.

4 *anxiously attentive.* See Intent.

Intensely, *adv.* v. A. 2. लगट करून, नेटानें, चित्त एकतानकरून, अभिनिवेशपूर्वक, व्यासंगपूर्वक.

3 भारी, फारच, पराकाष्टेचा *decl.* अति, अतिशय, अतिशयेंकरून.

Intenseness, Intensity, *n.* v. A 1. ताणm. ताठरm. तणावाm. ताणलेपणाm. तणतणितपणाm. &c.

2 ताणm. लगटm. *f.* नेटm. अभिनिवेशm. व्यासंगm.

3 भारीपणाm. कडकपणाm. निखटपणाm. &c. पराकाष्ठा *f.* अतिशयm. कडकाm. जलाली *f.* तीव्रता *f.* तीक्ष्णता *f.* &c. प्रकर्षm अतिशय्यn.

Intention, *n.* v. V. A. 1.—*act.* ताणणेn. ताण देणेn. ताणणी *f.*—*state.* ताणm. ताठरn. तणावाm. ताणलेपणाm.

2—*act.* वाढवणेंn. चढवणेंn. वाढवणी *f.* वाढणूक *f.* वर्द्धनn.—*state.* वृद्धि *f.* प्रकर्षm. उत्कर्षm. प्रकृष्टता *f.*

Intensitive, Intensive, *a. serving to give force or emphasis to a word.* प्रकर्ष-उत्कर्ष करणारा, प्रकर्षकारक-ज्ञापक-द्योतक, उत्कर्षकारक-ज्ञापक-द्योतक, अर्थविशेषकारक-ज्ञापक-&c. Certain words and particles are employed to intend the sense of other words. They are, some prefixed, some affixed, some significant, some non-significant. As many of them as could be inserted under sufficiently corresponding words in English, have been inserted accordingly : but both those and the others remaining are collected here

आग, affixed to तिखट hot, pungent, &c. (Hot as fire).

कढत, aff. pre. to ऊन. (Boiling hot).

करकरीत, aff. to कोरा, नवा, ताजा and other words signifying "new." (Bran new).

काजरा, aff. to कडू. (Bitter as the काजरा nux vomica).

कुळकुळीत, कूट, किट्ट *or* कीट, कोळसा, aff. to काळा black. (Black as coal, black as soot, &c.).

खडखडीत, aff. to कोरडा dry. (Stiff dry).

खारट, pref. to मीठ salt. (Very salt).

गार, aff. to हिरवा green, to ओला wet, and to थंड cold.

गुंज, aff. to लाल red.

गोड, pre. or aff. to मिठा sweet. (Sweet as sugar).

घूस, aff. to काळा black.

घोट, aff. to खारट salt.

चटक, aff. to पिवळा yellow.

चार, aff to हिरवा green. (Green as grass).

चिंच, aff. to आंबट sour. (Sour as tamarinds).

जर्द, aff. to पिवळा yellow, to तांबडा red.

जहर, aff to कडू bitter.

जळजळीत pre. to ऊन hot.

जाळ, aff. to तिखट hot, pungent. (Hot as fire)

जोत, aff. to लाल red.

झणझणीत, pre. to तिखट hot, acrid, &c

झळझळीत, aff pre. to पांढरा white. (Glittering white, & c.).

टाक, ठणठणीत, aff to कोरडा dry, empty.

ठिक्कर, aff. to काळा black.

ढसण, ढहाण, ढाण, ढाण्या, aff. to आंबट sour.

ढोंच, aff. to तिखट, &c acrid, pungent.

ढोह, aff. to काळा black (applied to the water of rivers, &c.)

दुस्स *or* धुइश *or* धुस्स, aff. to काळा black

ढाण, aff. to काळा black, and to निवर tough, stiff.

तरडा, aff. to जून old, dry, &c.

तरतरीत, aff. and pre. to उभा upright. (Bolt upright, straight as an arrow, &c.).

धमक, aff. धमधमीत, aff. or pre. धवधवीत, aff. or pre. धोप aff. to पिवळा yellow, गोरा fair, पांढरा white.

पान, पीठ, aff. to गोरा fair. (Fair as a lily, white as flour).

फटक *or* फटीक, फटफटीत, फेक, aff. to पांढरा white. (White as chrystal).

फूल, aff. to पांढरा and धवा white.

बिबवा, aff. to काळा black.

बुंद, aff. to लाल, and तांबडा red.

बेरड, भिल्ल, मांग, हबशी, aff. to काळा black. (Black as a negro, moorman, & c).

भडक, भबूक, aff. to लाल, and तांबडा red.

भोर, aff. to काळा black.

मस, मोदळा, aff. to काळा black. (Black as soot).

रसरसीत, aff. and pre. to ऊन Hot ; aff. to पिवळा yellow.

लाल, aff. to तांबडा.

लुसलुसीत, pre. and aff. to कोंवळा tender.

विरख, aff. to कडू bitter (esp. as reduplicated कडूकडू विरख).

शंख, aff. to निवळ and other epithets of pellucidness.

सफेत *or* द, aff. to पांढरा white.

Intent, *a. having the mind fixed or bent on.* एकचित्त, एकतान, एकनिष्ठ, एकरोखी, एकाग्र, एकाकार, एकाग्रचित्त, साक्षेपी, अभिनिवेशी, तत्पर, तल्लीन, तन्मनस्क, आसक्त, संसक्त, अनन्यवृत्ति, अनन्यमना, अनन्यमनस्क, अभिमुख, नियत, युक्त. आसक्तचित्त, आसक्तचेता, आसक्तमना, आविष्टचित्त, आविष्टचेता, आविष्टमना.

Intent, *n. intention, purpose,* v. Design. आशयm. अभिप्रायm. मतलबm.

To all intents. सर्वस्वीं, सर्वस्वें, सर्वथैव, सर्वार्थी, सर्वार्थतः.

Intention, *n. purpose, &c.* v. Design. आशयm. अभिप्रायm. मतलबm. बेतm. इरादाm. इंगितn. खुलासाm. तात्पर्यn. कल्पना *f.* आकांक्षा *f.* चिकीर्षा *f.* विवक्षा *f.*

Purity of i. चित्तशुद्धि *f.* अंतःकरण शुद्धि *f.*

2 *intentness, fixedness of mind.* एकाग्रता *f.* एकचित्तता *f.* एकतानता *f.* & c. एकनिष्ठा *f.* आसक्ति *f.* संसक्ति *f.* तत्परता *f.* अनन्यवृत्ति *f.* अभिनिवेश *m.*

INTENTIONAL, *a. done with design.* संकल्पाचा, इराद्याचा, & c. संकल्पाने–मतलबाने - & c. केलेला, बुद्धिकृत, संकल्पकृत, ज्ञानकृत, कामकृत, ऐच्छिक, बुद्धिपुरस्सर, अभिप्रायपुरस्सर, & c बुद्धिपूर्वक, & c. साभिप्राय, सांकल्पिक, अर्थवान्

INTENTIONALLY, *adv.* v. A. *and* DESIGNEDLY. बुद्धया, जाणून, जाणून बुजून, बुद्धिपूर्वक, बुद्धिपुरस्सर.

INTENTIVE. See INTENT.

INTENTLY, *adv.* v. A *with close attention or application.* निष्ठेने, एकनिष्ठेने, एकाग्रतेने, साक्षेपाने, एकलक्ष्याने, मन एकाग्रकरून, साक्षेप करून, साक्षेप धरून, लयलावून, लक्षलावून, &c. निष्ठापूर्वक, & c.

INTENTNESS, *n* v. A. एकाग्रता *f.* निष्ठा *f.* एकनिष्ठा *f.* एकनिष्ठता *f.* एकचित्तता *f.* आसक्ति *f.* संसक्ति *f.* अभिनिवेश *m.* अनन्यवृत्ति *f.*

To INTER, *v a* v. To BURY. पुरणें, गाडणें, माती आड करणें, भूमिगत - & c. करणें.

INTERCALAR, INTERCALARY, *a. inserted, added,*—day or month. अधिक, धोंड in comp. सौराब्दपूरक.

The i. month. धोंडा *m.* धोंडमास *m* धोंडमहिना *m.* पुरुषोत्तममास *m.* मलमास *m.* अधिकमहिना *m.* अधिकमास *m.* अधिमास *m.* अधिमासशेष *m.* असंक्रांतिकमास *m*

To INTERCALATE, *v. a.* (a month). अधिकमास *m.*–मलमास *m.*–&c. घेणें–घालणें–धरणें.

2 (a day). अधिकदिवस *m* - & c. घेणें - & c.

To INTERCEDE, *v. n. pass between.* See To INTERVENE.

2 *act between two parties,* v. To MEDIATE. मध्यस्थपणा *m.*–मध्यस्थ *f.*–&c. करणें.

3 for ; *plead in favor of.* मध्यें पडून *or* येऊन रदबदली *f.*–विनंती *f* - प्रार्थना *f.*–&c. करणें, मध्यस्थ होऊन–मध्यस्थीने - & c विनंती *f.*–रदबदली *f.* - & c. करणें, भीड *f.* घालणें, परार्थप्रार्थना *f.*–परार्थविनति *f.* - & c. करणें.

INTERCEDENT, *a.* INTERCEDER, *n.* v. V. 2. *and* MEDIATOR. मध्यस्थ, मध्यवर्ती.

3 मध्यस्थपणाने - मध्यस्थ होऊन - & c. रदबदली करणारा, परार्थ प्रार्थक.

To INTERCEPT, *v. a. stop on its passage, obstruct in progress.* वाटेंत - रस्त्यांत - &c. धरणें, वाट *f.* मारणें - अडवणें, गतिभंग *m.* - गतिरोध *m.* - रोध *m.* - अवरोध *m.* - & c. करणें. *g. of o.*

INTERCEPTION, *n.* v. V.—*act.* वाटेंत धरणें *n.* & c. वाटमारणी *f.* वाटमारा *m.* वाटअडवणी *f.* गतिभंग *m.* गतिरोध *m.* रोध *m* अवरोध *m.* प्रतिबंध *m.*

INTERCESSION, *n.* v. V. 2. मध्यें येणें *n.* मध्यस्थपणा *m.* मध्यस्थी *f.*

3 मध्यस्थपणाने रदबदली *f.* मध्यस्थीने विनंती *f.* परार्थप्रार्थना *f.* परार्थविनति *f.*

INTERCESSOR, *n.* v. V. 2. *and* MEDIATOR. मध्यस्थ, मध्यवर्ती.

2 मध्यस्थपणाने रदबदली करणारा–विनंती करणारा–भीड घालणारा, परार्थप्रार्थक

INTERCESSORY, *a. containing or relating to intercession.* मध्यस्थीचे रदबदलीचा, मध्यस्थपणाचे विनंतीचा, परार्थ प्रार्थना संबंधी, परार्थ प्रार्थना विषयक.

To INTERCHANGE, *v. n. succeed alternately,* v. To ALTERNATE. एक आड एक येणें–& c. परस्परानुगमन *n.* - & c. होणें *g. of s.*

To INTERCHANGE, *v. a. give and take mutually, change,* v. To EXCHANGE. बदलाबदल *f.* - अदलाबदल *f.* - सदलाबदल *f.*–&c. करण *g. of o.*

2 *reciprocate.* परस्पर देणेंघेणें *n.* - परस्पर देवाणघेवाण *n.* - घेवदेव *m. f.* - दानप्रतिदान *n.* - &c. करणें, परस्पर घेणें–देणें–करणें - & c.

INTERCHANGE, *n.* v. V. N. *and* ALTERNATION. पालट *m. f.* परस्परानुगमन *n*

v V. A. 1 बदलाबदल *f* अदलाबदल *f.* सदलाबदल *f.*

2 देणेंघेणें *n.* देवघेव *f.* देवाणघेवाण *n.* विनिमय *m.* आदानप्रदान *n.* दानप्रतिदान *n.*

I of compliments or salutations. सलामसलगी *f.* रामरामी *f*

INTERCHANGEABLE, *a.* v. V. N. *and* ALTERNATE. परस्परानुगामी, अन्योन्यपृष्ठानुगामी.

v. V. A. 1. अदलाबदल करायाजोगा, बदलाबदलीजोगा, सदलाबदल व्हावयाजोगा, &c.

2 परस्पर द्यायाघ्यायाजोगा - सारखा–&c. देवघेव करायाजोगा, परस्पर करायाद्यायाघ्या - &c. जोगा - & c. विनिमयाई.

INTERCHANGEABLY See ALTERNATELY.

INTERCOSTAL, *a. placed between the ribs.* बरगड्यांमधला, बंकिमध्यस्थ.

INTERCOURSE, *n. connection by mutual communications or dealings.* जाणेंयेणें *n* येणेंजाणें *n.* जावांयेवा *m* येजा *m.* बोलणेंचालणें *n.* सहवास *m.* रहवास *m.* दळवट *m.* वळण *n.* वळवट *f.* उळण *or* दळण *n.* दळणवळण *n.* दळवट *f* दळवटा *m.* दंडक *m.* यसण *f.* वहिवाट *f.* वाग *f.* वागणूक *f* रूळणी *f.* रफ्त *n.* परिचय *m.* संघटन *n.* संसर्ग *m.*

To refuse all i. with. वारा *m.* न घेणें–न पडूं देणें *g. of o.* वाऱ्यास न उभा राहणें *g. of o.* सावली *f* न पडूं देणें.

INTERCUTANEOUS, *a. being within or under the skin.* कातडीच्या-आंतचा *or* आंतला, त्वगंतर्भूत, त्वगंतर्गत, त्वगंतःस्थित, त्वगंतर्वर्ती.

To INTERDICT, *v a. prohibit,* v. To FORBID. मना करणें, निषेधणें, मनाई *f.*–निषेध *m.*–अभिषेध *m.* करणें *g. of o.*

INTERDICT, INTERDICTION, *n.* v. V. मनाकरणें *n.* निषेधणें *n.* &c. मनाई *f.* निषेध *m.* प्रतिषेध *m.* अभिषेध *m.*

I (of use. or sale, & c.) in the name of the king or state. ढाही *or* दुराही *f.*

Mark or sign of an i. ढाही *f.* जोखडा *m.* ढाहीचा जोखडा *m.* थापटी *f.*

To disregard an i. दुराही *f.* - & c. मोडणें.

To lay an i. ढाही *f* - दुराही *f.* घालणें - देणें - बांधणें - बांधून टाकणें.

INTERDICTORY, *a. serving to prohibit.* निषेधाचा, मनाईचा, निषेधक, निषेधकारक, निषेधरूप, निषेधबोधक–ज्ञापक - &c. निषेधार्थक.

INTEREST, *n. good, advantage.* बरें *n.* हित *n.* कल्याण *n.* लाभ *m.* फायदा *m.*

2 *influence over, prevalence with,* v. INFLUENCE. चलती *f.* भार *m.* वजन *n.* गौरव *n.*

3 *regard to private profit.* स्वार्थ *m.* लाभलोभ *m.* लाभालोभा *m.* स्वार्थदृष्टि *f.* स्वहितावलोकन *n.*

4 *lively feeling about,* v. CONCERN. आस्था *f.* कळकळ *f.* काळजी *f.* जिव्हाळा *m.* दरद *m f.* हेष *m.* परवा *f.*

5 *share, part or connection in with reference to loss or gain.* भागी *f.* पाती *f.* लाभालाभाविषयी भेज्ञा *m.* - संबंध *m.*

6 *premium on the use of money, usury.* व्याज *n.* वृद्धि *f.* मिती *f.* वाढुंष्य *n* कलांतर *n.*

Calculating and drawing out the i. accruing upon sums at broken periods. व्याजकढावणी *f.*

Casting up an i.-account (of Dr. and Cr.) and drawing out the balance. व्याजफेलावण *or* णी *f.*

Compound i. चक्रवाढ *f.* चक्रावळ *f.* चक्रवृद्धि *f.*

I. at the rate of half per cent per mensem. अर्धोत्रा*m* —at one per cent. एकोत्रा*m*.—at one and a half. दिढोतरा *or* दिढोत्रा*m* —at two. दुहोतरा *or* दुहोत्रा*m*.—at three. तिहोतरा *or* तिहोत्रा*m*.—at four. चहुत्रा *or* चहोत्रा*m*.—at five. पंचोतरा *or* पंचोत्रा*m*.—at six. साहोतरा *or* साहोत्रा*m*.—at seven. सातोतरा *or* सातोत्रा*m*.—at eight. आठोतरा *or* आठोत्रा*m*.—at nine. नवोतरा *or* नवोत्रा*m*. *or* नहोत्रा*m*.—at ten. दाहोतरा *or* दाहोत्रा*m*.—at eleven. अकरोतरा *or* अकरोत्रा*m* —at twelve. बारोतरा *or* बारोत्रा*m*.—at twenty. विसोतरा *or* विसोत्रा*m*.

Inclusively of i. सव्याज, व्याजासुद्धां

Simple i. सरळव्याज*n*.

That bears i —money. व्याजाऊ *or* व्याजाव, व्याजी *or* व्याजू, व्याजाचा.

That does not bear i. विनव्याजी, विनव्याजाचा, अवृद्धिक.

The 12th part of the amount of i. due. बारोत्रा*m*.

To regulate the i. of a debt according to the broken periods, (periods of part liquidation). तुटमितीने *or* तुटमुद्दतीने व्याज*n*. करणें, कटमितीने *or* कटमुद्दतीने व्याज*n*. करणें.

7 *connection with great persons.* वशिला*m*. वग*f*. वगवशिला*m*.

8 *interestingness; power to interest or please.* रस*m*. मनोरंजकता*f*. मनोरंजनशक्ति*f*. चित्तवेधकता*f*.

To Interest, *v. a. excite emotions in, move or affect towards.* कळकळ*f*.-आस्था*f*.-पोटाग*f*-ओढ*f*.-&c. लावणें-आणणें -जडिवणें-उत्पन्न करणें, आस्थायुक्त-&c. करणें.

2 *engage the attention or curiosity of.* मन*n*.-चित्त*n*.-लक्ष्य*n*.-&c. वेधणें, मनास ओढ*f*-ओढा*m*. लावणें.

3 *give an interest or share in.* भागी*f*.-पाती*f*. भाग*m*.-अंश*m*.-&c. देणें, भागीदार-अंशी-&c. करणें.

4 (one's self). अगत्य*n*.-आस्था*f*.-पोटाग*f*.-&c. धरणें *and with in. con.* असणें, मनावर घेणें.

nterested, *p. and a.* v. V 1. कळकळ आणलेला, &c. आस्थेकरी, आस्थिक, आस्थेवाईक, आस्थावान्, आस्थापूर्वक, आस्थापुरस्सर, दरदी, पोटागीचा, कळकळीचा, आस्थेचा, &c.

3 भागीदार, पातीदार, अंशी, संबंधी.

I *desirous of advantage or gain,* v. Selfish. लाभलोभी, लाभदृष्टि, अलगरजी, मतलबी, सकाम.

nterestedness, *n.* v. A. 1. लाभलोभ*m*. लाभलोभा*m*. लाभदृष्टि*f*. फलाशा*f*. सकामता*f*.

nteresting, *p. a.* v. V. 1. कळकळ आणणारा, आस्था लावणारा ओढ लावणारा, &c.

2 मनवेधणारा, &c. चित्तवेधक, लक्ष्यवेधक, &c. हृदयंगम, मनोरंजक

To Interfere, *v. n. interpose, intermeddle.* -मध्यें पडणें-येणें-शिरणें, हात*m*.-तोंड*n*. घालणें, तिसरा-तृतीय होणें

2—idly, officiously, &c. v. To Meddle. लुडबुडणें, लांडाकारभार*m*.-नुचाकारभार*m*.- &c. करणें.

3 *come in collision,* v. To Clash. आडवा येणें, नडणें, घासाघास*f*. -&c. होणें.

nterference, *n.* v. V. 1.—*act.* मध्येपडणें*n*. &c-मध्यस्थी*f*. मध्यस्थपणा*m*. अंतरागमन*n*.

2 लुडबुडणें*n*. लुडबूड *f*. लांडाकारभार*m*. नुचाकारभार*m*. नस्ताकारभार*m*.

3 आडवायेणें*n*. &c. घासाघास*f*. घासाघीस*f*. कचाकची*f*. चकमक *f*.

nterferer. See Meddler.

nterfluent, Interfluous, *a. flowing between.* मध्यें वाहणारा, मध्यप्रवाहित.

To Interfuse, *v. a. form or spread between.* मध्येमध्यें घालणें-ओतणें-टाकणें.

Interim, *n. intervening time.* मधलाकाळ*m* अंतलाकाळ*m*. मध्यकाल*m*. अंतर्गतकाल *pop.* अंतरितकाल*m*.

In the i. इतक्यात, इतक्यामध्यें.

Interior, *a.* v. Inner. आंतचा, आंतील, आंतला, आंतल्याकडचा, आतर.

Interior, *n. internal part, inside.* आंतला भाग*m* आतली बाजू*f* आंतलेभाग*n*. अंतरंग*n*. अभ्यंतर*n* गर्भ*m*. अंतःप्रदेश*m*.

2 (of a house). राजघर*m n*. आतघर*n*. अभ्यंतर*n*. अंतर्गृह*n* मध्यगृह*n*

3 (of a country) देशाचा मध्यभाग*m*. देशमध्य*n*. मध्यदेश*m*.

Interjacency, *n* v. 1 मध्यस्थिति*f*. मध्यवर्तित्व*n*.

Interjacent, *a. lying between.* मध्यें पडलेला, मध्यस्थित, मध्यवर्ती, अंतर्वर्ती.

To Interject, *v. a cast between or in.* मध्यें टाकणें-घालणें-&c मध्यप्रक्षेपण*n*.-मध्यप्रक्षेप*m* -मध्यक्षेपण*n* -&c. करणें

Interjected, *p.* v V. मध्यें टाकलेला-घातलेला-&c. मध्यप्रक्षिप्त, मध्यक्षिप्त.

Interjection, *n.* v. V —*act.* मध्यें टाकणें*n*. &c. मध्यप्रक्षेपण*n*. मध्यप्रक्षेप*m*. मध्यक्षेपण*n*. मध्यक्षेप*m*.

I *exclamation, ejaculation.* उद्गार*m*.

The interjections of admiration, astonishment, or surprise are, आहा, आहाहा, अहा, अहो, अहाहा, अबब, बबब, अनन;—of sudden admiration, sudden reminiscence, &c. ओहो;—of amazement or dismay, ललल, अलल;—of contempt, &c. छ, छत्, छिः, छिछी, छी, धिक्, फें, कःपदार्थ;—of disgust, &c. इश्श, इश्यी, इश्शी, शिव;—of displeasure, reproach, &c. हत्त्, उदब;—of grief or sorrow. अरेरे, रेरेरेरे, अललल, अहा, अहाहा, कटकटा, कपाळगाळा;—of joy, डियी—of negation, prohibition, &c. ऊंहुं, ऊंहुंः—of pain, ओय;—of unconcern, &c. धिः. Some interjections peculiar to females, are अगई, अगगई, अईअई.

To Interlace, *v. a. insert one thing with another,* v. To Intermix. मधींमध्यें घालणें-गांठवणें-मिळवणें, गिसळणें, जडणें, मिश्रित-&c. करणें.

To Interlard, *v. a. insert between,* v. To Intermix. मधेंमध्यें-घालणें-&c. मिसळणें

2 *diversify by mixture.* मेळ*f*.-मिसळ*f*.-&c. घालणें-घालून विचित्र करणें

To Interleave, *v. a. insert blank leaves in.* मध्येंमध्यें कोरां पानें*n. pl.* घालणें-घालून बांधणें.

To Interline, *write in alternate lines.* एक आड ओळ करून-एकआड ओळीनें-एकांतऱ्या ओळीनें-&c. लिहणें, एकांतर पंक्तीनें लिहणें, ओळीस ओळ लिहणें.

2 *write between the lines.* ओळींच्या मध्यें लिहणें-घालणें, पंक्तिद्वयमध्यलेखन*n*. करणें.

Interlinear, Interlineary, *a.* v. V. 1. *written in alternate lines.* एकआड ओळ करून लिहिलेला, एकांतऱ्या ओळीनें लिहिलेला, &c.

2 *written between lines before written.* ओळींच्या मध्यें लिहिलेला.

Interlineation, *n. writing inserted between written lines.* ओळींच्या मध्यें घातलेला-लिहिलेला-&c. शब्द*m*.-वाक्य*n*.-लिहिणें.-शोध*m*.-&c.

To Interlink, *v. a. connect by uniting links.* कडीस कडी*f*. अडकवणें, परस्पर गांठवणें, परस्परग्रंथित करणें.

INTERLOCUTION. See DIALOGUE.

INTERLOCUTOR, *n. one who speaks in dialogue.* संवादकर्ता, संवादी.

INTERLOCUTORY, *a. consisting of dialogue.* संवादाचा, संवादरूप, संवादात्मक.

To INTERLOPE, *v. n. intrude into the trade or privileges of another.* नाहक्क मध्यें पडणें–शिरणें. सत्ता नस्तां दुसऱ्याच्या व्यापारांत-कामांत-&c शिरणें-घुसणें–&c मत्तेवांचून-&c अधिक रm.-व्यापारm.–धंदाm.–&c. करणें.

INTERLOPER, *n.* INTERLOPING, *p. a* v. V. नाहक्क मध्यें पडणारा, &c खुपज्ञा, घुज्ञा, जब्या, उपरी, अनधिकारी, असत्ताकव्यापारी, आइत्या विळांत नागोबा.

INTERLUDE, *n. diversion between acts of a play.* नाटकाचे अंकांच्या मधला नमानाm. उभय प्रवेशांतर्गत कौतुकn.

INTERLUNAR, INTERLUNARY, *a. belonging to the time when the moon is invisible.* अमावास्येचा, अमासंबंधिक, अमावास्याकालिक.

INTERMARRIAGE, *n. marriage between two families, when each takes one and gives another.* बदलाचें लग्नn. साटेलोटेंn. प्रत्युद्वाहm.

Confused connection through i. गोरख सांखळी*f.*

I of three families. निरकुटn. निसुनी*f.*

To INTERMARRY, *v. n.* v. N. बदलाचें लग्नn.-&c. करणें

2 *make marriages with one another.* परस्पर कन्याव्यवहारm.-विवाहव्यवहारm.-&c. करणें, कन्याव्यवहारm. -विवाहव्यवहारm.-&c. असणें *g. of s. recip.*

To INTERMEDDLE, MEDDLER, &c. See MEDDLE, &c.

INTERMEDIAL, INTERMEDIATE, *a. situate between, lying between.* मधचा, मधला, मध्य, मध्यम, मध्यस्थित, मध्यवर्ती, अंतरालस्थित, उभयमध्यस्थित.

INTERMEDIATELY, *adv.* v. A. मधच्या मध्यें, दर्म्यान.

INTERMENT. See BURIAL.

INTERMINABLE, INTERMINATE, *a. boundless, endless,* v. INFINITE. निरवधि, अनंत, निस्सीम, निश्शेष, असमापनीय, असमाप्य.

INTERMINABLENESS, INTERMINATENESS, *n* v. A निरवधिता*f.* आनंत्यn. &c. सीमाराहित्यn. मर्यादाराहित्यn.

To INTERMINGLE See To MIX.

INTERMISSION, *n.* v V A.—*act.* ठेवणेंn. राहवणेंn. तकूब करणेंn. &c. खंडूकानुवृत्ति*f.*

v. V. N.—*state.* खोळंबाm. नागाm. खाडाm. तकूबn. तकुबी*f.* विरामm. व्यवधानn.

I *break, pause.* खंडm. खाडाm. नागाm. खळm. मोडाm. व्यवधानn. अंतरn.

INTERMISSIVE. See INTERMITTENT.

To INTERMIT, *v. a. cause to cease for a time, suspend.* कांहीं काळपर्यंत ठेवणें-राहवणें, मध्यें ठेवणें-राहवणें, खळवणें, थांबवणें, तकूब करणें-ठेवणें, खाडाm.-खळm.-खंडm.-&c. पाडणें, विरामm.-&c. करणें.

To INTERMIT, *v. n. cease for a time.* कांहीं काळपर्यंत राहणें, मध्यें राहणें, खळणें, थांबणें, थोपणें, खाडाm.-खळm.-नागाm.-&c. पडणें,-होणें *g. of s.*

2—a fever. मध्यें मध्यें जाणें-राहणें-&c. असून असून-राहून राहून-टाळून टाळून-&c. येणें.

INTERMITTED, *p.* v. V. A. कांहीं काळपर्यंत राहवलेला, राहवलेला, तकूब ठेवलेला, &c. स्खलित *or corr.* खलीत.

INTERMITTENT. See INTERMITTING.

INTERMITTER, *n.* INTERMITTING, *p. a.* v. V. A. कांहीं काळपर्यंत राहवणारा, खळवणारा, थांबवणारा, &c. विराम करणारा.

v. V. N. 1. कांहीं काळपर्यंत राहणारा, मध्यें राहणारा, खळणारा, &c. येनाजाता, काढता लागता, तुटक, फुटकर, फुटक, सविच्छेद.

2 येना जाता, येता निपता, अंतरित.

INTERMITTINGLY, *adv. with intermissions.* राहून राहून, असून असून, विसवा विसवीने, खंडळ मंडळ.

To INTERMIX, *v. a. mix together,* v To MIX. मिळवणें, मिसळणें, भिसळणें, मिळवामिळव*f.*-भिसळाभिसळ*f.*-मिसळामिसळ*f.*-&c. करणें. मिश्रिन-&c. करणें.

To INTERMINGLE, *v. n. be mixed together.* v. To MIX मिसळणें, मिळणें, मिळून जाणें, भिसळाभिसळ*f.*-&c. होणें *g. of s*

INTERMIXING, INTERMIXTURE, *n* v. V. A.—*act.* मिळवणेंn. मिसळणेंn. &c मिळवामिळव*f.* कालवाकालव*f.* मिश्रीकरणn.—*state* भिसळाभिसळ*f.* मिसळामिसळ*f.* मिसळ*f.* मिसळाm. भिसळ*f.* भेळ*f.*

I *mass formed by mixing.* मिसळ*f.* मिसळाm. भिसळ*f.*

II *additament mixed.* भेळ*f.* भिसळ*f*

INTERMUNDANE, *a. being between worlds.* भुवनांमधला, भुवनमध्यस्थित.

INTERMURAL, *a. lying between walls.* भिंतींच्या मधला, प्राकारांतर्वर्ती, प्राचीरांतर्वर्ती.

INTERNAL, *a.* v. INWARD आंतचा, आंतला, आंतील, आंतर, आभ्यंतर.

2 See INTRINSIC. 3 See DOMESTIC.

INTERNALLY, *adv.* v. A. 1 आंत, आंतल्याकडेस, आंतल्या बाजूस

I *mentally, &c.* आंत, मनांत, अंतःकरणांत, पोटांत.

INTERNATIONAL, *a.* देशादेशाचे परस्परव्यवहाराचा, परस्परदेशांचा, देशपरस्पर.

INTERNODATION, INTERNODE, *n.*—in botany; *article.* कांडेंn. पेरn. पेरेंn. ग्रंथिm. पर्वn.

INTERNUNCIO, *n.* v. MESSENGER. उभयपक्षदूत, उभयवाचांहर.

To INTERPOLATE, *v. a. add or insert spuriously, foist in.* खुपसणें, घुसडणें, दपटणें, क्षेपक घालणें, क्षेपm.-क्षेपणn. करणें *g. of o.*

INTERPOLATED, *p.* v. V. खुपसलेला, घुसडलेला, क्षेपकेलेला, क्षिप्त.

INTERPOLATION, *n.* v. V.—*act.* खुपसणेंn. &c. खुपसणी*f.* घुसडणी*f.* घालघुसड*f* क्षेपm. क्षेपणn.

I *matter interpolated.* क्षेपकm. खुपसलेला ग्रंथm -वाक्यn.-&c.

INTERPOLATOR, *n.* v. V. खुपसणारा, घुसडणारा, &c. खुपज्ञा, घुज्ञा, क्षेपणकर्ता.

To INTERPOSE, *v. place between.* मध्यें-आड ठेवणें–करणें-घालणें.

2 See To INTRUDE.

To INTERPOSE, *v. n. step in between parties, mediate.* मध्यें पडणें-होणें-येणें, आड होणें-येणें, मध्यस्थी*f.*-&c. करणें.

INTERPOSED, *p.* v. V. A. 1. मध्यें ठेवलेला, आड केलेला.

INTERPOSER, *n.* INTERPOSING, *p. a.* v. A. 1. मध्यें ठेवणारा, आड करणारा, &c.

v. V. N. *and* MEDIATOR. मध्यें येणारा–पडणारा-&c.

INTERPOSITION, *n.* v. V. A. 1.—*act.* मध्यें ठेवणेंn. मध्यें घालणेंn. &c. v. V. N. मध्यें येणेंn. मध्येंपडणेंn. मध्यस्थी*f.* मध्यस्थगिरी*f.* अंतरागमनn. अंतरागतकृत्यn. अंतरागतयत्नm.

To INTERPRET, *v. a. explain, unfold, make clear.* अर्थm. करणें-सांगणें *g. of o.* उलगडाm.–परिस्फोटm.–विवरणn.-व्याख्या*f.*-&c. करणें *g. of o.* उघडा-स्पष्ट-&c. करणें, विवरणें.

2 *translate.* भाषांतरn.-तर्जुमाm. करणें *g. of o.*

INTERPRETATION, *n.* v. V. 1.—*act.* अर्थसांगणेंn. विवरणेंn. &c. व्याख्या*f.* व्याख्यानn. विवरणn. विवृतिn. अर्थकरणn. स्पष्टीकरणn.

I *meaning given.* अर्थm. टीका*f.* व्याख्या*f.*

Doubtful i. संदिग्धार्थm.

Far fetched, &c. i. क्लिष्टार्थm. अर्थाचे तुकडे भागवताच्या चिंध्या.

II *translation*. भाषांतरn. तर्जमाm.

INTERPRETED, *p.* v. V. 1. अर्थ केलेला, विवरलेला, & c. विवृत, ज्ञातविवरण, कृतविवरण.

INTERPRETER, *n.* INTERPRETING, *p. a* v V. 1 अर्थ करणारा-सांगणारा, &c विवरण-&c. कर्त्ता-कारी.

2 भाषांतर करणारा, &c. दुभाषी *or* दुभाष्या, तर्जुमान.

INTERREGNUM, *n. time of a throne being vacant.* अनायकn. निर्नायकी *f.* अराजकn. राजक्षयमध्यगत अराजककालm.

To INTERROGATE, *v. a question, ask,* v. To EXAMINE पुसणें, सवालm.-प्रश्नm. करणें-घालणें, पुसापास्त *f.*-पुरशीस *f.*-&c करणें-घालणें-पाडणें.

INTERROGATION, *n.* v. V.—*act.* पुसणेंn. &c. पुसणी *f.* पुसापुसी *f.* पुसापूस *f.* पुसापास्त *f* पुरशीस *f* पृच्छा *f*

I *a question* प्रश्नm. सवालm. पृच्छा *f.*

INTERROGATIVE, *a denoting a question, &c.* प्रश्न करण्याचा, प्रश्नरूप, प्रश्नार्थक, प्रश्नात्मक, प्रश्नसूचक.

INTERROGATIVE, *n. word used in asking a question.* प्रश्नार्थकसर्वनामn.

INTERROGATOR, *n.* v. V. पुसणारा, प्रश्न करणारा, &c. पुसता, प्रश्नकर्त्ता, पृच्छक, प्रष्टा.

INTERROGATORY, *a.* v. INTERROGATIVE. प्रश्नरूप, प्रश्नार्थक.

INTERROGATORY, *n.* v. QUESTION. प्रश्नm. सवालm.

To INTERRUPT, *v a. break and hinder.* मोडणें, मोडm.-मोडनी *f.*-अडथळाm.-अटकावm.-हरकत *f* -&c. मध्ये घालणें-गर्ध्ये करणें-&c. मोडm.-भंगm. -गतिभंगm.-खंडनn.-विच्छेदm. -&c. करणें *g. of o.* खंडिन-विच्छिन्न-&c करणें.

INTERRUPTED, *p.* v. V. मोडलेला, मोडा घातलेला, & c. खंडित, विच्छिन्न, तुटक, तुटका, स्खलित *or, corr.* खलीन.

INTERRUPTER, *n.* v. V. मोडणारा, मोडा घालणारा, &c. मोड्या, खंडनकर्त्ता, विघ्नकर्त्ता-कारी, & c.

INTERRUPTION, *n.* v. V.—*act.* मोडणेंn. भंगm. खंडनn. विच्छेदm.—*state.* मोडm. मोडाm. मोडनी *f.* अडथळाm. अटकावm. हरकत *f.* खळवm. गतिभंगm. गतिरोधm.

I See INTERMISSION.

To INTERSECT, *v. a. cut or cross so as to divide.* फोडून जाणें, दुभागणें, छेदणें, भेदणें, *or* दुभागून-छेदून-भेदून जाणें.

To INTERSECT, *v n. cut and cross mutually.* परस्पर छेदून जाणें, भेदून जाणें-& c. परस्पर छेदनn. करणें.

INTERSECTION, *n.* v. V A.—*act.* फोडून जाणेंn. भेदणेंn. छेदणेंn. &c. भेदनn.

v. V. N. परस्परछेदनn.

To INTERSERT, *v. a.* v To INSERT मध्ये घालणें-ठेवणें.

To INTERSPERSE, *v. a. scatter or set among other things.* मध्येंमध्ये फोकणें-फेकणें-टाकणें-विकिरणें-लावणें-घालणें, प्रतिमध्यानकिरणn. -& c. करणें.

INTERSPERSION, *n.* v. V.—*act.* मध्येंमध्ये टाकणेंn. & c. प्रतिमध्यावकिरणn. अंतरांतरावकिरणn.

INTERSTELLAR, *a. situate among the stars.* तारामंडलांतःस्थित, तारागणांतर्गत, तारामंडलमध्यवर्त्ती.

INTERSTICE, *n. narrow space between.* फट *f.* सांध *f.* चिरण *f.* संधिm. *f.* अंतरn.

Any dark i. अंधारी *f*

INTERSTITIAL, *a. containing interstices.* फटीचा, सांधीचा, सांतरसुटा.

To INTERTANGLE. See To ENTANGLE.

To INTERTWINE, To INTERTWIST, *v. a. twine or twist one with another.* एकमेकांत-एकानएक-& c. गुंफणें-गुंतवणें-गांठवणें-ग्रथित करणें

INTERVAL, *n. time or space between.* अंतरn. अंतराm. अंतराल *or* ळn. संधिm. *f* तफावत *f.* मध्यांतर *pop* मध्यंतरn

At intervals. मध्येंमध्यें.

2 *time between.* मधला काळm. मधली वेळ *f.* वेळ *f.* अवकाशm अंतरावसरm मध्यावसरm. मध्यंतरकालm विमर्दm.

3 *time yet to pass between.* अवधिm. *f.* आधि *f.* अवकाशm उशीरm. वेळm. फुरसत *f.* विलंबm. दिरंगm

4 *space between,* v. SPACE अवकाशm. तफावत *f.* फरकm.

5 *space yet to be crossed,* v. DISTANCE अवधिm. *f.* अवधि *f* अवकाशm.

6 (of ease, &c. between paroxysms). संधिm. मधला मधला काळm.

To INTERVENE, *v. n. come, be, or happen between.* मध्ये येणें-पडणें-घडणें-असणे-उपस्थित होणें-&c. आड येणें-& c. मध्यस्थित-मध्यवर्त्ती-& c. असणें.

INTERVENIENT, *a.* INTERVENING, *p. a.* v.V. मध्ये येणारा-पडणारा-घडणारा *or* मध्ये आलेला-पडलेला-& c. आड येणारा-असणारा-आलेला-& c व्यवधायक, अंतर्धायक, अंतर्गत, व्यवहित

INTERVENTION, *n.* v. V. मध्ये येणेंn. मध्ये पडणेंn. मध्ये असणेंn. आड येणेंn. & c. व्यवधानn. मध्यवर्त्तित्वn. मध्यस्थिति *f.*

I *interposition,* v. MEDIATION. मध्यस्थी *f.* अंतरागमनn.

INTERVIEW, *n. mutual view or sight, meeting.* भेट *f.* मुलाखत *f.* दृष्टादृष्ट *f.* नजर *f.* नजरगुजारत *f.* नजरगुजारा m. नजरानजर *f.* अन्योन्यदर्शनn.

Dying i. जिवंत भेट *f.* डोळे भेट *f.*

Hurried, brief, & c. i. डोळेभेट *f* दृष्टिभेट *f.*

To INTERVOLVE, *v. a involve one with another.* एकामेकांत एकात-एक-परस्पर-& c. गुंतवणे-गाठवणें-गाथणें, गुंतागुंत *f.*-परस्परग्रथनn -&c. करणें *g. of o.*

To INTERWEAVE, *v. a.* v. To PLAT. विणणें, गांथणें.

INTESTABLE, *a. not qualified to make a will.* मृत्युपत्रानधिकारी, मृत्युलेखकरणाक्षम.

INTESTACY, *n. state of dying without making a will.* अकृतमृत्युपत्रता *f.* स्वानिर्बंधमरण n.

INTESTATE, *a. that has died without a will.* मरणपत्र न केलेला, अकृतमृत्युपत्र, अकृतमृत्युलेख, स्वानिर्बंधमृत, अकृतव्यवस्थमृत.

INTESTINAL, *a. belonging to the intestines.* आंतड्याचा, आंत्रसंबंधी, आंत्रिक.

INTESTINE, *n. bowel.* आंतडेn. आंतडी *f.* आंत्रn.

INTESTINE, *a.* v. INWARD. आंतला, आंतल्या, आंतील.

2 *not foreign,* v. DOMESTIC. देशी, देशीय, अविदेशज, स्वदेशांतर्गत.

I war. आपसांतली लढाई *f.* यादवी *f.*

To INTHRAL. See To INSLAVE.

To INTHRONE. See To ENTHRONE.

INTIMACY, *n.* v. A. 2. सलगी *f.* सलगी *f.* लगत *f.* जवळीक *f.* घसण *f.* दाटी *f.* घणदाटी *f.* घणदाटण दाटमैदी *f.* गटपट *f.* गट्टी *f.* घरोबाm. दोस्ती *f.* खेळीमेळी *f.* बापभावकी *f.* सख्यभावm. संघट्टनn. परिचयm. प्रत्यासत्ति *f.*

INTIMATE, *a. near, close.* जवळचा, अंतरंग, अंतरंगाचा, अंतरीचा, जिवीचा.

2 *close in friendship,* v. FAMILIAR सलगीचा, गट्टीचा, घसणीचा, घळामेळीचा, दाट, संसक्त, संसर्गी.

To be i. लाळ *f.* गळणें *g. of s. recip.* रस *m.* पाघळणें-गळणें *g. of s. recip.*

3 See INWARD.

INTIMATE, *n. crony.* सलगी, सलगीचा, खेळमेळ्या, सखा, जिवीचा जिव्हाळा *m.* जिवीचा मित्र

To INTIMATE, *v. a. make known indirectly or slightly.* सुचवणें, दर्शवणें, जाणवणें, सूचना *f.*-&c. करणें *g. of o* खबर *f.*-&c. देणें *g. of o.*

INTIMATED, *p* v. V. सुचवलेला, दर्शवलेला, &c. सूचित.

INTIMATER, *n.* INTIMATING, *p. a.* v V. सुचवणारा, दर्शवणारा, & c. सूचक, दर्शक, सूचन-& c. कर्ता.

INTIMATION, INTIMATING, *n.* v V.—*act.* सुचवणें *n.* & c. सूचना *f.* सूचन *n.* सूनी *f.*

I *intimation given.* सूचना *f* सूचणें *n.* खबर *f.* वार्तमी *f.*

To INTIMIDATE, *v. a. make fearful, dishearten, daunt.* भिववणें, भेडसावणें, भेडावणें, भय *n* -दहशत *f.*-& c घालणें -बसवणें, हिम्मत *f.*-& c. मोडणें *g. of o* धैर्यभंग *m.*-धैर्यनाश *m.*-उत्साहभंग *m.*-& c. करणें *g. of o.* भयभीत-सभय-भययुक्त-&c करणें.

2 *threaten. scold, snub, &c. in order to frighten.* दटावणें, दबावणें, दाबणें, धमकावणें, भय *n.*-भाक *m.*-& c. दाखवणें-घालणें, भयप्रदर्शन *n.* करणें, डरावणें, डरकावणें, दरडावणें, गुरकावणें, दडबडावणें, खमकावणें, खरकावणें, दबकावणें, दामटणें, धडकावणें, खडसणें, खडसावणें, ललकारणें, दबावणी *f.*-धमकावणी *f.*-&c. करण *g. of o.*

INTIMIDATED. *p* v. V. 1. भेडसावलेला, भेडावलेला, &c. दबेल, नष्टधैर्य, नष्टोत्साह, गतधैर्य, गतोत्साह, जातभय, प्राप्तभय, जातशंक, प्राप्तशंक.

INTIMIDATION, *n.* v. V. 1.—*act.* भिववणें *n.* भेडसावणें *n.* & c. भेडावणी *f.* भयप्रदर्शन *n.*—*state.* भेडावलेलेपणा *m.* धैर्यनाश *m.* धैर्यभंग *m.* उत्साहभंग *m.* जातभयता *f.*

2—*act.* दटावणें *n.* दबावणें *n.* & c. दबावणी *f.* दटावणी *f.* धमकावणी *f.* & c. धमकी *f.* दाब *m.* दबाव *m.* दाबदुबो *f.* दाबीदुबो *f.* दाबदूब *f.* दाबदाब *f.* दाडदपट *f.*

Empty intimidations. मेघाडंबर *or* मेघडंबर *n.*

INTIRE, INTIRENESS. See ENTIRE, & c.

INTO, *prep.* मध्ये, आंत

INTOLERABLE, *a. unbearable.* सोसवेनासा, नसोसवेसा, असह्य, असहनीय, सहनाशक्य, निःसह, दुःसह, दुर्विषह, दुर्विषह.

INTOLERABLENESS, *n.* v. A. असह्यता *f.* असहनीयता *f.* सहनाशक्यता *f.* दुःसहता *f.* दौःसह्य *n.*

INTOLERABLY, *adv.* सोसवेनासा *decl.* नसोसवेसा *decl.*

INTOLERANCE, *n.* v. A. 1. असोशिकपणा *m.* असहनशीलता *f.* असहिष्णुता *f.* असहन *n.* अक्षमा *f.* अतितिक्षा *f* क्षमाभाव *m.*

2 परमतासहन *n.* अन्यमतासहन *n* परमतासहिष्णुता *f.* परमतातितिक्षा *f.*

INTOLERANT, *a. unable to bear.* असोशीक, असहनशील, असहिष्णु, असह, असहन, अक्षम.

2 *not enduring difference of opinion.* परमतासह, अन्यमतासह, परमतासहिष्णु, अन्यमतातितिक्ष, परमतासूयक.

To INTOMB, *v. a. deposit in a tomb.* समाधीत ठेवणें, समाधिस्थ-समाधिनिक्षिप्त-&c. करणें.

INTONATION, *n. modulation of the voice.* स्वरभेद *m.*

To INTORT. See To TWIST.

To INTOXICATE, *v. a. inebriate.* कैफ *m.*-मद *m.*-तार *f.*-गुंगी *f.*-मस्ती *f.*-& c आणणें, माजवणें, गुंगवणें, मस्त-मत्त-& c. करणें.

2 fig. मस्ती *f.*-माज *m.*-माद *m.*-उन्माद *m.*-& c. आणणें, मस्त-उन्मत्त-प्रमत्त-& c. करणें.

INTOXICATE, *a.* INTOXICATED, *p* v V. 1. कैफ आलेला, & c. मस्त.

To be i. कैफ *m.*-अमल *m.*-तार *f.*-& c. चढणें *in. con.* तारवटणें

2 माज आलेला, & c. मत्त, उन्मत्त, मदमस्त, मदान्वित, मदोन्मत्त, मगनमस्त.

To be i. माजणें, उतणें.

INTOXICATER, *n.* INTOXICATING, *p. a.* v V. माजवणारा, कैफ आणणारा, & c. अमलाचा, कैफाचा, & c. कैफी, अमली, मादक, उन्मादक, घुमरा.

I. drug or substance. कैफ *m.*

I. substances,—comprch. or gener. निशापाणी *n.* Some *intoxicating potions or preparations* are कुसुंबा, घोटा, चरस, तळी, मदनी, माजूम, याकुती, सबजी.

2 उन्मत्त करणारा, & c. उन्मादक, & c

INTOXICATION, *n.* v. V. 1 —*act.* माजवणें *n.* गुंगवणें *n.* &c.—*state.* मस्ती *f.* कैफ *m.* अमल *m.* तार *f.* गुंगी *f* माद *m.*

2—*state.* दौलतीची-द्रव्याची-& c. मस्ती *f.*-गुंगी *f.*-&c.

The i. (of drugs, riches, honors, &c) *intoxicating influence.* अमल *m.* कैफ *m.* निशा *f.* मस्ती *f.* ऊब *f.* मद *m.* माद *m.* उन्माद *m.*

INTRACTABILITY, INTRACTABLENESS, *n.* v. A. निक्षीपणा *m.* अडेलपणा *m.* &c. दुःसाध्यता *f.* दुर्धर्षता *f.* & c.

INTRACTABLE, *a. unmanageable, refractory,* v OBSTINATE, PERVERSE. निकशी *or* निक्षी, करनकर, अडेल, अनिवार, अनिवार्य, अवश्य, दुःसाध्य, दुराधर्ष, दुर्धर्ष, दुःशासन, दुःशास्य.

INTRANSIENT, *a.* v. PERMANENT. अक्षणिक, चिरस्थायी, सुस्थिर.

INTRANSITIVE, *a.*—in grammar. अकर्मक.

INTRANSMUTABLE, *a. incapable of change into another substance.* अविकार्य, विकाराशक्य, अपरिणामी, परिणामानराश्य, अवस्थानराश्य.

To INTRENCH, *v. a break with hollows.* खळगे *m. pl.*-खांची *f. pl.*-& c. पाडणें, परिखानिशिष्ट-& c. करणें.

2 *fortify with a trench.* खंदक *m.*-& c. खणणें *or* खणून मोरचा *m.* बांधणें-घालणें, परिखाश्रित करणें.

To INTRENCH, *v. n.* v. To ENCROACH. झीम *f.*-झीव *f.*-& c. दाबणें *or* दाबून घेणें-जाणें, क्रांति *f.*-आक्रमण *n.* करणें.

INTRENCHMENT, *n. ditch and parapet.* खंदक मोरचा *m.*

Intrenchments. मोरचा *m.*

INTREPID, *a. fearless,* v. BOLD. छातीचा, छातीदार, धाडसी, निर्भंग, अभीत, अज्ञातभय, धारिष्टवान्.

INTREPIDITY, *n.* v. A. छाती *f.* धाडस *n.* काळीज *n.* हिय्या *m.* धारिष्ट *n.*

INTREPIDLY, *adv.* v. A. छातीकरून, हिय्या करून, छातीने, &c. धैर्यपूर्वक.

INTRICACY, INTRICATENESS, *n.* v. A. गुंतागुंत *f.* गुताग्रन *f.* गुंताडा *m* गुंतावळ *f.* सुताड गुताड *n.* गोंधवागोंधळ *f.* गोंदागोंद *f.* लपेट *f.* लपेटी *f.*

Intricacies and involution of a plot, poetical piece, & c. घडमोड *f.* घडागोड *f.* छक्के पंजे *m. pl.*

INTRICATE, *a. complicated, perplexed, involved.* गुंताड्याचा, गुंतागुंतीचा, गोंठागोंठीचा, अळांचा, सुताड गुताडाचा, घोटाळ्याचा, भानगडीचा, लपेटी, लपेटीचा.

An i. case or affair. गोंधळ *f.* गुतवळ *f. n.* सुताडें *n.*

INTRIGUE, *n. complicated plot or scheme.* फंदm. कुलंगडेn. कारस्थानn. कंत्राणn. कंत्राटn. कंत्राडn. कचाटn. चक्रव्यूहm.

2 *complication or involution of a plot, &c.* घडमोडf. घडामोडf.

3 See AMOUR.

To INTRIGUE, *v n. plot, &c.* कंत्राणn.-कारस्थानn -फंदm - & c. रचणें-करणें.

INTRIGUER, *n.* INTRIGUING, *p. a.* v. V. कंत्राण-&c. रचणारा-करणारा, कंत्राणी, फंदी, कारस्थानी, कंत्राणखोर, कचाट्या.

INTRINSIC, INTRINSICAL, *a inward, essential, not accidental,* v NATURAL. जातीचा, आंगचा, मुळचा, स्वाभाविक *pop.* स्वभाविक *or* बीक, स्वभावसिद्ध, प्राकृतिक, सांसिद्धिक.

INTRINSICALLY, *adv* v V. *and* NATURALLY. जातीचा *decl.* जातीनें, स्वभावाचा *decl.* स्वभावेंकरून, जातितः, प्रकृतितः.

To INTRODUCE. *v. a. bring into use, notice, &c.* रूढींत-वहिवाटींत-लौकिकांत-प्रवृत्तींत-&c. आणणें, रूढि f -प्रवृत्ति f.-प्रचारm -& c. पाडणें -करणें *g. of o.* काढणें, स्थापणें, चालू-प्रवृत्त-& c. करणें.

2 (to the presence or acquaintance of). भेट f.-मुलाखत f.-ओळख f.-&c. करवणें-करून देणें, भेटवणें, रूजू करणें.

3 *cause to enter.* शिरवणें, शिरकवणें, घालणें, प्रवेशm.-& c. करवणें *g. of o.* प्रविष्ट-& c. करणें.

INTRODUCED, *p.* v. V. 1. चालू केलेला, प्रवृत्त केलेला, स्थापलेला, काढलेला, &c. प्रवृत्त, प्रवर्तित.

3 शिरवलेला, शिरकवलेला, & c. निविष्ट, प्रविष्ट.

INTRODUCTION, *n.* v. V. 1.—*act.* वहिवाटींत आणणेंn. काढणेंn. स्थापणेंn. &c स्थापनn. स्थापना f. प्रवर्त्तनn.—*state.* प्रवृत्तिf. प्रसिद्धि f. प्रचारm.

2—*act.* भेटवणेंn. भेट करून देणेंn. & c.

Letter of i. भेटीची चिठ्ठी f. ओळखीची चिठ्ठी f. भलावण f.

3—*act.* शिरवणेंn. शिरकवणेंn. & c.

I. *preface, &c* प्रस्तावना f. प्रस्तावनn. उपोद्घातm. उपन्यासm. पूर्वांगn. परिभाषा f

INTRODUCTIVE, *a. serving to introduce, being preparatory to.* प्रवेश-निवेश-प्रवृत्ति-&c. साधक, प्रवेशमार्गसाधक.

INTRODUCTORY, *a. preliminary, prefatory.* प्रस्तावनेचा, उपोद्घाताचा &c. प्रस्तावनारूप, उपोद्घातरूप.

INTROGRESSION, *n. entrance.* प्रवेशm. निवेशm.

To INTROMIT, *v. a. let in, admit, be the medium of entrance.* आंतसोडणें, येऊं देणें, निवेशनn.-प्रवेशनn.-&c. करणें *g. of o* प्रवेशद्वारn. प्रवेशसाधनn. असणें.

To INTROMIT, *v. n.* See To MEDDLE.

INTROSPECTION, *n. looking within.* अंतरवलोकनn. अंतर्दर्शनn. अंतर्दृष्टि f.

INTROSPECTIVE, *a.* v. N. अंतर्दृष्टीचा, अंतर्मुख, अंतर्दृष्टि, अंतर्दर्शी, अंतर्निष्ठ.

To INTROVERT, *v. a. turn inwards.* आंत-आंतल्याकडे-& c. फिरवणें-करणें, अंतर्मुख करणें.

To INTRUDE, *v. n. enter without invitation, permission or right.* न बोलावतां येणें-जाणें-शिरणें-&c कामावांचून-सत्तेवांचून-&c. येणें-जाणें-शिरणें-&c. घुसणें, घुसडणें, अनधिकारपूर्वक प्रवेशm.-असत्ताकागमनn.-& c. करणें.

To INTRUDE, *v. a. force in without invitation or right.* कामावांचून-सत्तेवांचून-बळेंच-&c. शिरवणें-शिरकवणें-पदरीं घालणें-प्रविष्ट करणें, खुपसणें.

INTRUDED, *p.* v. V. A. बळेंच-&c. घातलेला-शिरवलेला-&c. खुपसलेला.

INTRUDER, *n.* INTRUSIVE, *a.* v. V. N. न बोलावतां येणारा-आलेला-&c. घुसणारा, घुशा, अनधिकारी, आगंतुक, अनाहूतागंना.

v. V. A. बळेंच घालणारा-शिरवणारा.

INTRUSION, *n.* v V N.—*act.* बोलावल्यावांचून येणेंn.-जाणेंn. शिरणेंn.-& c. घुसणेंn. घुसडणेंn. अनधिकारपूर्वक प्रवेशm. असत्ताकागमनn. अनाहूतागमनn.

v. V. A.—*act.* बळेंच घालणेंn. सत्तेवाचून शिरवणेंn. & c.

To INTRUST, *v. a. deliver in trust,* v. To COMMIT. सोपणें, ओपणें, हवालणें, विश्वासणें, पात्यवणें.

2 See To TRUST.

INTUITION, *n. instantaneous knowledge or perception.* सहजिकज्ञानn. सहजोपलब्धज्ञानn. प्रमाणनिरपेक्षज्ञानn. तात्कालिकज्ञानn. अंतर्ज्ञानn.

INTUITIVE, *a. received or seen without arguments.* पाहतांच कळायाजोगा-कळून यायाजोगा, तेव्हाच कळायाजोगा-& c. प्रमाणनिरपेक्षज्ञेय, सहजज्ञेय, अंतर्ज्ञानाचा.

2 *seeing clearly, seeing without arguments.* पाहतांच जाणणारा, सहजज्ञ, अयत्नज्ञ, प्रमाणनिरपेक्षज्ञ, अंतर्ज्ञानी, अंतर्ज्ञानाचा.

INTUITIVELY, *adv.* v. A. अंतर्ज्ञानानें, तेव्हांच, सहजच.

INTUMESCENCE, INTUMESCENCY, INTURGESCENCE, *n.* v. SWELLING. सूज f. शोथm. शोफm. सुमारm आध्मानn.

To INTWINE, *v. a. twine or twist together.* गुंफणें, विणणें, गांथणें

INUNCTION, *n —act.* v. ANOINTING. माखणेंn. उटणेंn. अभ्यंगm. अभ्यंजनn.—*state.* अभ्यंगm. माखलेपणाm.

To wash (children, &c.) after i. नहाणn. घालणें, नाहूं घालणें.

To INUNDATE, *v. a. overflow, deluge.* बुडवणें, जलमय-जलप्लुन-जलप्लावित-जलव्याप्त-&c. करणें, जलप्रलयm.-जलप्लावनn.-& c. करणें *g. of o.*

INUNDATED, *p.* v. V. बुडवलेला, जलमय केलेला, &c जलमग्न, जलप्लुत, जलप्लावित.

INUNDATION, *n. overflow of water.* जलप्रलयm. जलप्लावm. जलप्लावनn.

INURBANITY. See RUDENESS.

To INURE, *v. a. habituate, accustom, harden by use.* सवईत-घसवटीत-&c. आणणें, घसवटींखालीं-सवईखालीं-&c. पाडणें, सवईचा-घसवटीचा-&c. करणें, घटवणें, वळसावणें, रहाटवणें, रांबवणें, वहिवाटवणें, निरडणें *or* निरढणें, अभ्यस्त करणें.

To be or get inured. घटणें, घसवटणें, मुरणें, निरडणें *or* निरढणें.

INURED, *p.* v. V. घसवटींत आणलेला-आलेला, सवईखालीं पाडलेला-पडलेला, रांबलेला, घटलेला, घसवटलेला, वळसावलेला, &c. कडवा, अभ्यस्त.

INUTILITY, *n. uselessness.* अनुपयोगm. निरूपयोगm. अनुपयोगिता f. निरूपयोगिता f. वैयर्थ्यn.

INUTTERABLE, *a. inexpressible.* अवाच्य, अवचनीय, अनिर्वचनीय, अनुच्चारणीय, अनुच्चार्य.

To INVADE, *v. a. assail, assault,* v. To ATTACK. चालून-चढून-जाणें-येणें *with* वर *of o.* चढm.-चढाई f.-चढावm.-चाल f. करणें *with* वर *of o.*

2 (a country). धाड f. घालणें-मारणें *with* वर *of o.* दौड f.-स्वारी f.-चाल f.-चढाई f.-&c. करणें *with* वर *of o.* चढून-चालून येणें-जाणें *with* वर *of o.* आक्रमणें, आक्रमणn. करणें, आक्रांत करणें.

INVADER, INVADING, *p. a.* v. V. 1. चालून येणारा-जाणारा, चढून-येणारा-जाणारा, &c.

2 धाड घालणारा, दौड करणारा, स्वारी करणारा, &c. आक्रमण कर्त्ता.

INVALID, *a. of no force or cogency,* v. WEAK. निर्जीव, निर्बल, निस्तेज, अप्रमाण.

2 *void, null.* अनुपयोगी, पोकळ, व्यर्थ.

INVALID, *n. sickly person.* रोगाळा, रोगेळा, रोग्या, रोगाड्या, कुरणेकरी, कुरण्या.

2 *worn out soldier, &c.* जायां झालेला शिपाई *m.*

To INVALIDATE, *v. a. render of no force or effect,* v. To ANNUL, To WEAKEN. निर्बल-निर्जीव-पोकळ-व्यर्थ-रद्द-&c. करणें, माजी पाडणें, अप्रामाण्य *n.* आणणें.

INVALIDITY, *n.* v. A. 1. निर्बलता *f.* दुर्बलता *f.* &c. अप्रामाण्य *n.*

2 पोकळपणा *m.* पोकळी *f.*

INVALUABLE, *a. inestimable.* बेकिम्मत, अमोलिक, अमोल, मोला आगळा, किम्मती आगळा, अमूल्य, मूल्यातीत, अनर्घ.

INVARIABLE, *a. that does not vary or change.* स्थिर, सुस्थिर, नियत, फेरफारा निराळा, फेरफारा वेगळा, अचल, अचंचल, एकवंदाचा, एकसारखा.

INVARIABLENESS, *n.* v. A. स्थिरता *f.* सुस्थिरता *f.* सुस्थैर्य *n.* फेरफारा-निराळेपणा *m.* &c.

INVARIABLY, *adv.* v. A. नित्यनियमाने *or* नेमाने, नियतनियमाने, एकसारखा *decl.*

INVASION, *n.* v. V. 1.—*act.* चालून येणें *n.* &c. चाल *f.* चढाई *f.* चढाव *m.* चढ *m.*

2—*act.* धाड घालणें *n.* दौड करणें *n.* &c. स्वारी *f.* चाल *f.* धाड *f.* चढाई *f.* चढाव *m.* चढ *m.* आक्रमण *n.* अधिक्रम *m.* अधिक्रमण *n.* क्रांति *f.* परचक्र *n.*

Ravages, &c. of an i. राजक्रांति *f.* राजक्रांत *n.* राजीक *n.* गनिमाई *f.* गलिमाई *f.*

INVECTIVE, *n. railing speech or expression,* v. ABUSE. निंदा *f.* निंदोक्ति *f.* निर्भर्त्सन *n.* निर्भर्त्सना *f.* कुत्सा *f.* गर्हा *f.* परिभाषण *n.*

INVECTIVE, *a. abusive, railing,* v. N. निंदेचा, निंदात्मक, कुत्सात्मक, गर्हात्मक, निंदारूप.

To INVEIGH, *v. n. exclaim or rail against.* निंदा *f.*-निर्भर्त्सना *f.*-कुत्सा *f.*-गर्हा *f.*-&c. करणें *g. of o.* तोंडन. सोडणें-टाकणें *with* वर *of o.* नावें बोंब *f.* मारणें, शंख *m.* करणें-रडणें *g. of o.*

To INVEIGLE, *v. a. entice, wheedle.* फुसलावणें, भुलताप *or* थाप *f.* देणें-घालणें *or* देऊन-&c. नेणें, मोह *m.*-भूल *f.*-भुरळ *f.*-भुरळें *n.*-भुलवण *f.*-&c. घालणें *or* घालून नेणें, तंतरणें.

INVEIGLER, *n.* INVEIGLING, *p. a.* v. V. फुसलावणारा, &c. फुसलाव्या, भुलथाप्या, भुलथापेंचा.

To INVENT, *v. a. find out, contrive, devise.* काढणें, योजणें, कल्पिणें, नवा रचणें, योजणूक *f.*-योजना *f.* करणें *g. of o.* युक्ति *f.*-कल्पना *f.* काढणें *g. of o.*

2 *forge, fabricate, contrive falsely.* रचणें, पदरचा रचणें, कल्पिणें, बनावणें, खोटा करणें-रचणें, बगलेंतून-खांकेंतून-खिशातून-&c. काढणें.

INVENTED, *p.* v. V. 1. काढलेला, योजलेला, &c. कल्पित, कृत्त, बौद्ध.

2 रचलेला, बनावलेला, बगलेंतून काढलेला, &c.

INVENTING, *p. a.* INVENTOR, *n.* v. V. 1. काढणारा, योजणारा, &c. योजक, कल्पक, योजन-&c. कर्ता-कारी.

2 रचणारा, पदरचा रचणारा, बगलेंतून काढणारा, &c.

INVENTION, *n.* v. V. 1.—*act.* काढणें *n.* योजणें *n.* &c. योजणूक *f.* योजना *f.* योजन *n.* कल्पना *f.*

2—*act.* रचणें *n.* &c. रचणूक *f.*

Of one's own i. स्वकपोलकल्पित.

I *inventive genius,* v. INGENUITY. कल्पना *f.* कल्पनाशक्ति *f.* उपाय *m.* युक्ति *f.*

II *matter invented.* कल्पना *f.* युक्ति *f.* कृप्ति *f.*

Inventions and devices,—compreh. कळाकुसरी *f. pl.*

III *matter forged or feigned.* कल्पना *f.* रचलेली गोष्ट *f.*

I. to deceive, injure, &c. v. FABRICATION. थोतांड *n.* बलांट *n.*

INVENTIVE, *a.* v. V. 1. *and* INGENIOUS. कल्पक, कल्पनाबाज, उपायी, युक्त्या, युक्तिमान्, युक्तिवान्, करामती.

INVENTORY, *n. list of articles or goods.* याद *f.* यादी *f.* झडती *f.* फेरिस्त *n.*

INVERSE, *a. inverted, contrary* उलटा, उफराटा, उलटा पुलटा, उलटा सुलटा, व्युत्क्रमाचा, व्यत्ययाचा, विपर्यस्त, व्यत्यस्त, व्यक्त.

INVERSELY, *adv.* v. A. उफराट्याने, उफराट्या क्रमाने, व्युत्क्रमाने, विपर्यस्त क्रमाने, &c. मागेंपुढें.

INVERSION, *n.* v. V.—*act.* उलटणें *n.* उफराटणें *n.* उलटा करणें *n.* व्यस्तीकरण *n.*—*state.* उलटलेलेपणा *m.* उलटलेपणा *m.* व्यतिक्रम *m.* व्युत्क्रम *m.* व्यत्यय *m.* विपर्यय *m.* विपर्यास *m.*

To INVERT, *v. a. change the order or place of.* उलटणें, उफराटणें, उफराटा-उलटा *m.* &c. करणें, मागेंपुढें करणें, क्रम *m.*-अनुक्रम *m.*-&c. फिरवणें *g. of o.* व्युत्क्रम *m.*-व्यतिक्रम *m.*-व्यत्यय *m.*-&c. करणें *g. of o.*

INVERTED, *p.* v. V. उलटलेला, उलटा केलेला, &c. व्यतिक्रांत, व्युत्क्रांत

INVERTEDLY, *adv. in a contrary order.* मागेंपुढें, व्युत्क्रमाने, व्यतिक्रमपूर्वक.

To INVEST, *v. a. dress, clothe.* नेसवणें, पांघरवणें, परिहित-परिवृत-प्रावृत-&c. करणें.

2 (with an office, &c.) v. To INSTAL. वस्त्रें *n. pl.* देणें, बहाल करणें.

3 *cloth figuratively, indue, &c.* युक्त-विशिष्ट-संपन्न-&c. करणें.

4 (a fort, &c.) *enclose.* गराडा *m.*-वेरा *m.*-वेढा *m.*-&c. घालणें, वेष्टणें, गोट *m.* घालणें-देणें, परिवेष्टन *n.*-परिवेषण *n.* करणें *g. of o.* परिवेष्टित करणें.

INVESTIGABLE, *a.* v. V. शोधायाजोगा-जोगता-&c. विचारणीय, विचार्य, विचारयोग्य, विचाराई.

To INVESTIGATE, *v. a. search into, enquire into,* v. To EXAMINE. शोधणें, तपासणें, चौकसणें, शोध *m.*-घेणें-करणें-काढणें *g. of o.* सूड *m.*-सुदावा *m.*-सुगावा *m.*-छडा *m.*-छडणूक *f.* लावणें-काढणें *g. of o.* विचारण *n.*-विचारणा *f.* करणें *g. of o.*

INVESTIGATED, *p.* v. V. शोधलेला, तपासलेला, &c. विचारित, अन्वेषित, अन्विष्ट, परीक्षित.

INVESTIGATER, *n.* INVESTIGATING, *p. a.* v. V. शोधणारा, तपासणारा, &c. शोधक, विचारक, परीक्षक, अन्वेषक, अन्वेषी.

INVESTIGATION, *n.* v. V.—*act.* शोधणें, तपासणें *n.* &c. शोध *m.* चौकशी *or* सी *f.* तपास *m.* तपासणी *f.* तलाश *m.* सूड *m.* सुगावा *m.* सुदावा *m.* तजवीज *f.* दर्याफ्त *f.* परीक्षा *f.* परीक्षण *n.* गवेषण *n.* अन्वेषण *n.* विचार *m.* विचारण *n.* विचारणा *f.* विचक्षणा *f.* खाराखारी *or* खाराखोर *f.*

INVESTIGATIVE, *a. curious in researches.* शोधक, परीक्षक, चौकस, चौकसदार.

INVESTING, INVESTITURE, *n.* v. V. 1.—*act.* नेसवणें *n.* &c.

2 वस्त्रें देणें *n.* पदस्थापन *n.* पदस्थापना *f.* प्रतिष्ठापन *n.* प्रतिष्ठा *f.*

4 गराडा घालणें *n.* वेष्टणें *n.* &c. परिवेष्टन *n.* परिवेषण *n.*

INVESTMENT, *n.* See INVESTING. 2.—of goods. साटें *n.* खेप *f.* खरीदी *f.*

Deed of the purchase of an i. साटेखत *n.* साटेपत्र *n.*

To buy up the whole of an i. साटें *n.* मारणें-घेणें.

INVETERACY, INVETERATENESS, *n.* v. A. जडलेलेपणा *m.* रेवलेलेपणा *m.* जुनाटपणा *m.* &c. बहुकालिकत्व *n.*

INVETERATE, *a. deep rooted, of long standing.* जडलेला, रेवलेला, जुनाट, जून, बहुनदिवसांचा, बहुतदिवसी, बहुकालिक, बद्धमूल.

To become i. जडणें, जुनावणें, हाडीं खिळणें, जखडणें, रेवणें.

Invidious, *a.* v. Envious. देखदुखी, मत्सरी, समत्सर.

2 *likely to cause envy or hatred.* मत्सर व्हायाजोगा, ईर्ष्याकरजनक, ईर्ष्योत्पादक, मत्सरावह, द्वेषप्रदजनक-&c. असूयाजनक, असूयोत्पादक.

Invidiously, *adv.* v. A. 1. मत्सराने, हेव्याने, &c. मत्सरपूर्वक, समत्सर.

2 मत्सर व्हायाजोगा *decl.* असूयाजनक बुद्धीने, द्वेषजनक बुद्धीने.

Invidiousness, *n.* v A. 1. मत्सर*m.* हेवा*m.* मात्सर्य*n.*

2 ईर्ष्याजनकत्व*n.* द्वेषजनकत्व*n.* असूयाजनकत्व*n.*

Invigilance, *n. want of watchfulness.* गैरसावधपणा*m.* गैरहुशारी*f.* अनवधान*n.*

To Invigorate, *v. a. give vigor to,* v. To Strengthen. पुष्टकरणें, पुष्टि*f.* -तेजोवृद्धि*f* -बलवर्धन*n.* -पुष्टी करण*n.* -&c. करणें *g. of o.*

Invigorater, *n.* Invigorating, *p. a.* Invigorant, *a.* v. V. पुष्ट करणारा, पौष्टिक, पुष्टिकारक, धातुपुष्ट, बलवर्धक, तेजस्कर.

Invigoration, *n.* v. V.—*act.* पुष्ट करणें*n.* बलवर्द्धन*n.* तेजोवर्द्धन*n.* पुष्टीकरण*n.*—*state.* बलवृद्धि*f.* तेजोवृद्धि*f.*

Invincibility, Invincibleness, *n.* v. A. अजिंकपणा*m.* अजेयता*f.* अदम्यता*f.* अपराभाव्यता*f.* &c.

Invincible, *a. not to be conquered or overcome.* अजिंक, अजेय, दुर्जय, दुर्जेय, अदम्य, अपराभाव्य, दुर्निवार.

Inviolability, Inviolableness, *n.* v. A. 1. अबाध्यता*f.* अबाधनीयता*f.* अनपकार्यता*f.* &c.

2 अनुल्लंघ्यता*f.* अलंघनीयता*f.* अलंघ्यता*f.* अनतिक्रमणीयता*f.* अतिक्रमणानर्हता*f.*

3 अलंघनीयता*f.* अलंघ्यता*f.* भंगानर्हता*f.*

Inviolable, *a. not to be injured or hurt.* अबाध्य, अबाधनीय, अनपकार्य, अपकारायोग्य, अपकारानर्ह, विकारायोग्य, विकारानर्ह.

2 *not to be profaned, or treated irreverently.* अनुल्लंघनीय, अनुल्लंघ्य, अलंघनीय, अलंघ्य, उल्लंघनायोग्य, अनुल्लंघ्यमर्याद, अनतिक्रमणीय, अतिक्रमणायोग्य, अतिक्रमणानर्ह.

3 *not to be broken.* मोडायास अयोग्य, भंगायोग्य, भंगानर्ह, अलंघनीय, अलंघ्य, अभेद्य, अभंग.

Inviolate, *a. unbroken, uninjured.* अभंग, अबाध, अबाधित, अभेदित, अलंघित, अभग्न.

Invious, *a. impassable.* अगम्य, गमनाशक्य, गमनायोग्य, दुर्गम.

To Inviscate, *v. a. daub with glue, &c.* चीक*m.*-&c. लावणें, चिकटावणें.

Invisibility, Invisibleness, *n.* v. A. अदृश्यता*f.* दृष्ट्यगोचरता*f.* परीक्षता*f.* अलोकनीयता*f.* अलक्ष्यता*f.* &c. अलोकन*a.* अदर्शन*n.*

Invisible, *a. that cannot be seen.* अदृश्य, अनवलोकनीय, अलोकनीय, अलक्ष्य, दुर्लक्ष्य, दुर्लक्ष, दुर्दर्श, दृष्ट्यगोचर, दृष्टयविषय, दर्शनातीत, परीक्ष, असाक्षात्, अचाक्षुष.

Invitation, *a.* v. V. 1.—*act.* बोलावणें*n.* अवंतणें*n.* पाचारणें*n.* &c. आमंत्रण*n.* निमंत्रण*n.* पाचारण*n.* आकारण*n.* आह्वान*n.*

Countermand of an i. निमंत्रण*n.*

To Invite, *v. a. bid, call, ask to come.* बोलावणें *or* बलावणें, सांगणें, आमंत्रणें, आकारणें, पाचारणें, अवंतणें, आवाहणें, बाहणें, निमंत्रणें, आमंत्रण*n.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *draw to, tempt to come, allure.* मन*n.*-चित्त*n.*-&c. ओढणें-ओढून घेणें *g. of o.* ओढणें, ओढून घेणें, चित्ताकर्षण*n.*-प्रलोभन*n.*-&c. करणें *g. of o.*

Invited, *p.* v. V. 1. बोलावलेला, पाचारलेला, &c आमंत्रित, निमंत्रित, आकारित, आहूत.

The servant who summons to a feast the invited guests. बोलावणेकरी, आमंत्रण्या.

2 ओढलेला, ओढून घेतलेला, आकृष्टमनस्क, आकृष्टचित्त, प्रलोभित.

Invite, *n.* v. V. 1. बोलावणारा, पाचारणारा, &c. आमंत्रक, निमंत्रक, आमंत्रण-&c. कर्त्ता.

2 चित्त ओढणारा, मन ओढून घेणारा, चित्ताकर्षक, प्रलोभन कर्त्ता.

To Invocate. See To Invoke.

Invocation, *n.* v. V. 1.—*act.* धांवा करणें*n.* धांवणें करणें*n.* नांव घेणें*n.* धांवा*m.* नामोच्चारण*n.* नामस्मरण*n.* आह्वान*n.* आवाहन*n.*

Invoice, *n. list of merchandise consigned.* पाठविलेल्या मालाची याद*f.* बीजक*n.*

To Invoke, *v. a. call on in prayer* नांव*n.* घेणें *g. of o.* धांवा*m.*-धांवणें*n.* करणें-मारणें *g. of o.* स्मरणे, आवाहणें, नामस्मरण*n* -नामोच्चारण*n.*-स्मरण*n.*-आवाहन*n.* करणें *g. of o.*

2 (blessings on) v. To Bless. दुवा*m.*-वर*n.* मागणें.

Invoked, *p.* v. V. 1. धांवा केलेला, &c. आवाहित, आहूत.

Invoker, *n.* Invoking, *p a.* v. V. 1. नांव घेणारा, धांवा करणारा, &c. आवाहन-&c. कर्त्ता-कारी.

Involuntarily, *adv.* v. A. 2. स्वसंतोषावांचून, सुखसंतोषावांचून.

3 अनिच्छापूर्वक, इच्छानधीनतापूर्वक.

Involuntariness, *n.* v. A. 1. अस्वाधीनता*f.* अस्वैरिता*f.* अस्वैरगामिता*f.*

2 स्वसंतोषाभाव*m.* असंतोष*m.* संतोषाभाव*m.*

3 इच्छानधीनता*f.* इच्छावाह्यता*f.* अनैच्छिकता*f.*

Involuntary, *a. not having will or choice.* अस्वाधीन, अस्वैरगामी, अस्वैरी, अस्वेच्छ, अनिच्छु, गैरमुखत्यार.

2 *not proceeding from choice; unwilling.* स्वसंतोषावांचूनचा, सुखसंतोषावांचूनचा, गैरखुशीचा.

3 *independent of will or choice.* इच्छेबाहेरचा, इच्छानधीन, इच्छावाह्य, अनैच्छिक, अस्वेच्छाजात.

Involution, *n.* v. V. 1.—*act.* गुंडाळणें*n.* वेष्टणें*n.* लपेटणें*n.* &c. वेष्टन*n.*

2—*act.* ध्वनन*n.*

3—*act.* जोडणें*n.* मिळवणें*n.* &c.

4—*act.* घेणें*n.* ओढून घेणें*n.* आकलन*n.*

6—*state,* v. Intricacy. गुंता*m.* गुतागूत*f.* गुंताडा*m.* गोंधवागोंधव*f.*

I. of speech, &c. कडोविकडी*f. pl.* लपेट*f.* लपेटी*f.*

To Involve, *v a. inwrap, &c.* गुंडाळणें, वेष्टणें, लपेटणें, वेढणें, वेष्टन*n.* करणें *g. of o.*

2 v. To Imply. ध्वनन*n.* करणें *g. of o.* ध्वनित-गर्भित-&c. करणें.

3 *entwine, unite.* जोडणें, मिळवणें, गुंतवणें, बांधणें.

4 *take in, draw in, catch, conjoin.* घेणें, ओढून घेणें, बरोबर ओढून घेणें, माळेस-माळेंत धरणें-घेणें-मिळवणें-गुंतवणें-सांपडवणें, आकलन*n.* करणें *g. of o.* आकलित-&c. करणें.

5—in difficulties, &c. v. To Entangle. गुंतवणें, गोंवणें, गुंता-गुंत*f.*-&c. करणें *g. of o.* गळा*m.* गोंवणें *g. of o.*

6 *complicate, make intricate.* गुंतवणें, गुरपटणें *or* गुरफटणें, गळफटणें, गुंताडा*m.*-गुतागूत*f.*-गोंदागोंद*f.*-सुताडें*n.*-गुतवळ*f.*-&c. करणें-करून टाकणें *g. of o.*

Involved, *p.* v. V. 1. गुंडाळलेला, लपेटलेला, &c. वेष्टित.

2 ध्वनित, गर्भित, अर्थसिद्ध, आर्थिकार्थसिद्ध.

4 ओढून घेतलेला, सांपडवलेला, माळेंत मिळलेला, &c. आकलित.

To be i. सांपडणें, गुंतणें.

5 गुंतवलेला, गोवलेला, &c.

To be i. सांपडणें.

6 *and* Intricate. गुरपटलेला, &c. गुंताड्याचा, गुंतागुंतीचा, लपेटी, लपेटीचा.

—as a sentence or style. दूरान्वयाचा, दूरान्वयी, अनासत्तीचा, अनासत्तिक.

Invulnerable, *a. that cannot be wounded* अभेद्यदेह, अछेद्यदेह, अभंगदेह, क्षतानर्ह. असंभाव्यक्षत, वज्रदेह, वज्रशरीर, वज्रांगी

Inward, *a. internal, interior, &c.* आंतल्याकडचा *or* ला, आंतल्याकडील, आंतला, आंतचा, आंताल, आतल्या बाजूचा, आतल्या भडचा, आंतर, आंतरिक, अंतरस्थ, अंतर्वर्ती.

Truth or purity in the inward parts. अंतःशौचn.

Inward, Inwards, *adv.* v. A. आंतल्याकडे, आंतल्याबाजूस, आंतल्याधडेस, आंत.

Inwardly, *adv.* See Inward. 2 *in the heart or mind.* आंत, मनांत, पोटांत, मनच्यामनीं, आंतून, अंतरंगी.

To Inweave, *v. a intermix by weaving.* विणून मिळवणें-भरवणें-मिश्रित करणें, एकत्र विणणें.

To Inwrap, Inwrapping. See To Wrap, &c.

To Inwreath, *v. a. surround as with a wreath.* माळ*f.* घालणें-बांधणें, मालावेष्टित-मालाविशिष्ट-&c. करणें.

Inwrought, *a. set with* जडीत, खचित, भरित all used in comp.

Iota See Jot.

Irascibility, Irascibleness, *n.* v. A. रागिटपणा*m.* &c. शीघ्रकोपm. शीघ्रकोपिता*f.* क्रोधशीलता*f.* पित्तप्रकृति*f.* पित्तस्वभावm. क्रोधस्वभावm. रागm. चिरड*f.* चीढ*f.*

Irascible, *a. fiery, easily angered,* v. Passionate. रागीट, तापट, जलद, क्रोधशील, क्रोधी, क्रोधिष्ट, कोपिष्ट, कोपी, कोपट, संतापी, शीघ्रकोपी, तामस, पित्तस्वभावाचा.

Ire, *n.* v. Anger. क्रोधm. कोपm. संतापm.

Ireful, *a.* v. Angry. क्रोधिष्ट, क्रोधी, क्रोधान्वित, संतप्त.

Iris, *n.* v. Rainbow. इंद्रधनुष्यn.

2—of the eye. नेत्रतारकामंडलn. कनीनिकामंडलn. कनीनिकापरिधिm. बुबूळn.

To Irk, *v. a. weary, give pain to.* दुःखवn. वाटणें *g. of s. with in. con.* कंटाळाm. येणें *g. of s. with in. con.* अनघड-कठीण-&c. वाटणें *in. con.*

Irksome, *a. wearisome, tedious.* कंटाळा यायाजोगा, कंटाळवाणा, कंटाळ्याचा, त्रासावह, त्रासद, त्रासकारी-कारक-जनक-दायक-&c. दुःखद, क्लेशद.

Iron, *n.* लोखंडn. लोहn. आयसn.

Green sulphate of i. हिराकसm. धातुशेखरm. पुष्पकासीशm. नयनौषधn.

I. filings. लोखंडाचा कीसm. लोहचूर्णn.

I. ore. वीडn. लोखंडाचा दगडm. लोखंडाचीमानो*f.*—the common pyritic i-ore. सुवर्णमुखी*f.* सुवर्णमाक्षिकn. विटमाक्षिकn.

Medicinal preparation from the rust of i. मंडूरm.n.

Mounted with i. (rings, tags, &c.). लोहांगी.

Red sulphate of i. धातुकासीशm.

Rust of i. किटणn. लोहकिट्टn. अयोमलn.

Rust-eaten i. कीटn. किटणn.

Smelter of i. धवड *or* धौंवड, लोहकार.

Sulphate of i. हिराकसm.

Sulphuret of i. ताप्यn. पांशुकाशीसn.

Tipped or pointed with i. अयोमुख.

2 *instrument or utensil made of i.* लोखंडी डागिनाm. लोखंडीसामानn.

Smoothing i इस्त्री*f.*

3 irons; See Chain, Fetter.

Iron, *a.* लोखंडाचा, लोखंडी, धावडी, लोहमय, अयोमय, लौह, लोहात्मक.

I. boiler or vessel. लोखंडी*f.*

I. balance. लोहतुला *or* तुळा*f.*

I. work, *portion (of a building, machine, &c.) which consists of iron.* लोखंड कामn

To Iron, *v. a. smooth with an i.* इस्त्री*f.* करणें.

2 *shackle.* बेडी*f.*-बेड्या*f. pl.*-शृंखला*f.*-सांखळदंडm.-&c. घालणें, शृंखलाबंधनn.-करणें *g. of o.*

Iron-fisted, *a.* वज्रमुष्टि.

Iron-hearted, *a.* वज्रहृदय, अयोहृदय.

Iron-monger, *n.* लोखंडी सामान विकणारा, लोखंडाचा वेपारी.

Iron-mould, *n.* लोखंडाचा डागm. लोहचिह्नn.

Iron-wood, *n.* अंजनी*f.*

Ironical, *a. expressing irony.* विपरीत लक्षणेचा, उपरोधाचा, उपरोधी, उपरोधीक, औपरोधिक, उपरोधात्मक, साक्षेप.

Ironing, *n.* v. V. 1. इस्त्री*f.*

Irony, *n. speech of which the meaning intended is contrary to the words.* उपरोधm. व्याजोक्ति*f.* आक्षेपm. विपरीतलक्षणा*f.*

2 *blame under the guise of praise.* निंदास्तुति*f.* निंदापरस्तुति*f.* निंदाफलकस्तुतिवाक्यn मृषावादm. सौंठुंठनn. v. बोल.

Irradiance, Irradiancy, *n.* v. Brilliance दीप्ति*f.* कांति*f.* प्रभा*f.* द्युति*f.*

To Irradiate, *n. a.* v. To Enlighten. प्रकाशm.-प्रकाशनn.-द्योतनn -&c. करणें *g. of o.* प्रकाशित-दीप्त-&c. करणें.

Irradiation, *n.* v. V.—*act.* प्रकाशनn. द्योतनn.

I See Shining.

Irrational, *a. void of reason.* अज्ञाण, अज्ञान, ज्ञानविगळा-निराळा, बुद्धीविगळा-निराळा, बुद्धिहीन-शून्य-रहित-&c. ज्ञानशक्ति रहित-शून्य-&c. ज्ञानसाधनरहित-&c. अज्ञानपात्र, पशुवत्.

2 *contrary to reason, absurd, foolish.* मूर्खपणाचा, वेडेपणाचा, मूर्खत्वाचा, अज्ञानाचा, &c. अमर्मज्ञ, असमर्पक, असंबद्ध, अयुक्तिक, युक्तयसिद्ध, युक्तिविरुद्ध, अयुक्त, बुद्धिविपर्यासाचा.

Irrationality, *n.* v. A. 1. अज्ञानn. ज्ञानराहित्यn. बुद्ध्यभावm. ज्ञानशक्तिराहित्यn.

Irreclaimable, *a. not to be recovered from vice.* मार्गावर आणायास अशक्य, हातांतून गेलेला-सुटलेला, माणसांतून उठलेला, उपदेशबाह्य, दुष्कर्मापरावर्त्तनीय.

Irreconcilable, *a. not to be brought back to amity,* v. Implacable. असमजुनी *or* त्या, असमजुनीचा, अशमनीय, अशाम्य, शमनाशक्य, अशक्यशम.

2 *that cannot be made to agree,* v. Inconsistent. मिलाफ करण्यास अशक्य, बेबनावाचा, असंगत, परस्परविरुद्ध, असंभावनीय, असंभाव्य.

Irrecoverable, *a. not to be regained.* फिरून हातास लागायाजोगा नाहीं, हातांतून पारगेलेला, नमिळायाचे वाटेने गेलेला, गेलागतलेला, पुनरप्राप्य, अपुनःप्राप्य, पुनरलभ्य, अपुनर्लभ्य, असमाहार्य.

2 *not to be remedied,* v. Irremediable. उपाया बाहेरचा, निरुपाय.

Irrefragable, Irrefutable, *a. that cannot be refuted or dis-*

proved. खंडन करायास अशक्य, अखंडनीय, खंडनाशक्य, खंडनायोग्य, समाधानाशक्य, अप्रतिसमाधेय, असमाधेय, अपरिहार्य, अनिवार्य, दुरुद्धर, वज्रप्रमाण.

IRREGULAR, *a. not according to rule, &c.* बेकायद्याचा, कायद्याबाहेरचा, बेशिस्त, गैरशिस्त, गैररितीचा, गैरचालीचा, गैरमार्गाचा, भ्रशास्त्र, अविधि, अवैध, विधिभंजक, विधिहीन, विधिविरुद्ध, अयथाशास्त्र, अयथाविधि, अयथामार्ग, उत्सूत्र, अनृजु, अनाचारिक.

2 *immethodical.* डावखुरा, अक्रमिक, क्रमशून्य-रहित-&c. क्रमबाह्य, उच्छृखल.

3 *deviating from the rules of moral rectitude.* अनाचारी, अमार्गी, असन्मार्गी आडमार्गी, आडवाट्या, अशिस्त, गैरचालीचा, गैरमार्गाचा, &c. विपथगामी, अपथगामी, अपथवर्त्ती, अन्यथाचारी, अन्यथाकारी, आचारवर्जित.

4 *uneven, unequal.* उंचनीच, उंचसखल, असम, विषम.

IRREGULARITY, *n.* v. A. 1. बेशिस्तपणा *m.* गैरशिस्तपणा *m.* गैरशिस्त *f.* बेकैद *f.* अशास्त्रता *f.* अविधिता *f* अवैधत्व *n.* & c. अविधान *n.* अविधि *m.* व्यभिचार *m.* अपथ *m.* अमार्ग *m.* व्यतिक्रम *m.* उत्क्रम *m.* नियमातिक्रम *m.* नियमोल्लंघन *n.*

An i. in diet or regimen. कुपथ्य *n.* अपथ्य *n.*

2 अक्रम *m.* उत्क्रम *m.* व्यतिक्रम *m* क्रमाभाव *m.* व्यत्यास *m.* अव्यवस्था *f.* अन्याय *m.*

3 अनाचार *m.* अनाचरण *n.* गैरचाल *f.* गैरवर्त्तणूक *f.* कुपथ *m.* अपथ *m.* कुपथगमन *n.* विपथगमन *n.*

4 उंचनीचपणा *m.* उंचसखलपणा *m.* असमता *f.* विषमता *f.* वैषम्य *n.*

IRREGULARLY, *adv.* v. A. 1. बेकायदा, कायदासोडून, गैररितीने, गैरमार्गाने, &c. विधिभंगकरून, अयथाशास्त्र, अयथाविधि, &c. अविधानतः.

2 क्रमसोडून, क्रमावांचून, &c.

IRRELATIVE, *a. without relation or connection.* असंबंधी, निःसंबंध, असंग, निरसंग, संबंधरहित, सुटा.

IRRELEVANCY, *n.* v. A. अप्रासंगिकत्व *n.* प्रसंगबाह्यता *f.* अप्रस्तुतता *f.* &c. अप्रसंग *m.* अनन्वय *m.* अन्वयाभाव *m.* संबंधाभाव *m.*

IRRELEVANT, *a. not applicable or pertinent.* प्रसंगाबाहेरचा *or* ला, अप्रस्तुत, अप्रकृत, अप्रासंगिक, अप्रसक्त, अप्राकरणिक, प्रसंगबाह्य, अनन्वित, असंगत, अन्योन्य, इकडचातिकडचा.

I. discourse or matter. अकडंतिकडं *n.* इधरनिधर *n.* आडकथा *f.* भाडरान *n.*

IRRELEVANTLY, *adv.* v. A. संबंध-अन्वय-&c. सुटून-सोडून, संबंधावांचून, &c. अकडंतिकडं, इधरतिधर, अन्योन्य.

IRRELIEVABLE, *a.* v. IRREMEDIABLE. निरूपाय, निरूपायाचा, उपायहीन.

IRRELIGION, *n. impiety.* अधर्म *m.* धर्मलंडाई *f.* देवलंडाई *f.* कर्मलंडाई *f.* भ्रष्टपणा *m.* अनाचार *m.* भ्रष्टाचार *m.* दुराचार *n.* कर्मभ्रष्टता *f.* धर्मलोप *m.*

IRRELIGIOUS, *a. impious.* अधर्मी, अधार्मिक, धर्मलंड, देवलंड, कर्मलंड, धर्मलंडाईचा, देवलंडाईचा, &c. अनाचारी, भ्रष्टाचारी, दुराचारी, भ्रष्टाचाराचा, &c. कर्मभ्रष्ट, आचारभ्रष्ट, देवाधर्मावेगळा-निराळा, त्यक्तधर्म.

IRREMEABLE, *a. not admitting return.* अपुनरागम्य, परावृत्त्यशक्य, अपरावृत्तीचा, अपुनरावृत्तीचा.

IRREMEDIABLE, *a. admitting of no remedy.* निरूपाय, निरूपायाचा, अनुपाय, उपायहीन-शून्य-&c. उपायातीत, उपायाबाहेरचा, बेइलाज, बेइलाजाचा, बिनतोड, अपरिहार्य, परिहाराशक्य, उपायाशक्य, प्रतिकाराशक्य, अप्रतीकार्य, अशक्यप्रतीकार.

IRREMEDIABLENESS, *n.* v. A. निरूपाय *m.* नाइलाज *m.* बेइलाज *m.* निरूपायता *f.* उपायराहित्य *n.*

IRREMISSIBLE. See UNPARDONABLE.

IRREMOVABLE, *a. that cannot be removed.* अपरिहार्य, परिहाराशक्य, निस्सारणाशक्य, दुरुद्धर, अचल, स्थिर, स्थायी.

IRREPARABLE, *a. that cannot be repaired or mended,* v. IRREMEDIABLE. सुधारायास अशक्य, सुधारागाजेागा-जोगना-&c. बेइलाजाचा.

2 See IRRECOVERABLE.

IRREPREHENSIBLE, *a.* v. BLAMELESS. निर्दोष, अदूष्य, अदूषणाय, अनिंद्य, दोषशून्य, निर्बाध, अदोषपात्र.

IRREPRESSIBLE, *a.* v. IRRESTRAINABLE. आवरतायेईनासा, अटोपनायेईनासा, अनावर, अपरिहार्य

IRREPROACHABLE, *a.* v. BLAMELESS. अनिंद्य, अनिंदनीय, अदूष्य, निर्दोष, निर्बाध, निष्कलंक, अवाच्य, अपरिवाद्य, परिवादानर्ह, अनपवाद्य.

IRREPROVABLE, *a.* v. BLAMELESS. अनिंद्य, अदूष्य, दूषणायोग्य दूषणानर्ह, निर्दोष, बिनठपक्याचा.

IRRESISTANCE, *n. non-resistance.* अनिवारण *n.* अवारण *n.* निवारणाभाव *m.* अप्रतीकार *m.*

IRRESISTIBLE, *a. resistless.* अप्रतीकार्य, प्रतीकाराशक्य, अनिवार्य, अनिवार, निवारणाशक्य, वारणाशक्य, दुर्वार, असंहार्य, अबाधित.

IRRESOLUBLE. See INDISSOLUBLE.

IRRESOLUTE, *a. not firm or resolute, wavering.* मनाचा चंचल, चंपल मनाचा, धरसोड्या, धरसोडीचा, अधीर, अदृढबुद्धि, अस्थिरबुद्धि, अस्थिर मनस्क, अस्थिरचित्त, चंचलवृत्ति, अधैर्य, फुटकेमनाचा.

IRRESOLUTELY, *adv.* v. A. धरूनसोडून, धरसोडकरून, धरसोडीने, अधैर्यपूर्वक, अस्थैर्यपूर्वक, &c.

IRRESOLUTION, *n. want of firmness of mind.* धरसोड *f.* अधैर्य *n.* अधीरता *f.* चंचलबुद्धि *f.* चित्तचांचल्य *n.* अस्थैर्य *n.* अस्थिरबुद्धि *f.*

IRRESPECTIVE, *a. not regarding circumstances.* अनपेक्ष, निरपेक्ष अन्यानपेक्ष, अपेक्षाहीन.

IRRESPECTIVELY, *adv.* v. A. अपेक्षेवांचून, निरपेक्ष, अनपेक्ष.

IRRESPONSIBILITY, *n.* v. A. पृच्छानर्हता *f.* प्रश्नायोग्यता *f.* पृच्छानधीनता *f.*

IRRESPONSIBLE, *a. not answerable for consequence.* बिनमोसब्याचा बिनमोसबी, पृच्छानर्ह, प्रश्नायोग्य, पृच्छानधीन.

IRRESTRAINABLE, *a. not to be kept back.* आवरतायेईनासा, अटोपतां येईनासा, अनावर, अनिवार्य, निवारणाशक्य, अनिवार, अवकळ, अपरिहार्य, दुर्निवार, दुर्वार, दुर्निग्रह, दुराकलनीय.

IRRETENTIVE, *a. not apt to retain.* धारणाशक्तिहीन-रहित-&c. धारणाहीन-रहित-&c. अधारक, अधारणापटु.

IRRETRIEVABLE, *a.* v. IRREMEDIABLE. निरूपाय, निरूपायाचा, अनुपाय.

2 v. IRRECOVERABLE. अपुनःप्राप्य, पुनराप्राप्य.

IRREVERENCE, *n. want of respect or veneration,* v. DISRESPECT. अनादर *m.* अपमान *m.* अवज्ञा *f.* अनादरबुद्धि *f.*

IRREVERENT, *a. wanting in reverence,* v. DISRESPECTFUL. अनादराचा, अनादरबुद्धीचा, अनादरी, अनादरकर्त्ता-कारी, अनादरबुद्धि, अपमानकर्त्ता-कारी-&c. अवज्ञाकारी.

IRREVERSIBLE, *a. that cannot be altered or repealed.* फिरवायास अशक्य-&c. रद्दकरायाजोगानाहीं, अपरावर्त्तनीय, अपरावर्त्य, अनिवर्त्तनीय, अनिवर्त्य, परावर्त्तनाशक्य, परावृत्त्यनर्ह, लोपाशक्य, अलोप्य, अखंड्य, अटळ.

IRREVERSIBLY, *adv.* v. A. फिरवतां येईनासा *decl.* उलटतायेईनासा *decl.*

IRREVOCABLE, *a. not to be revoked or repealed,* v. IRREVERSIBLE. अपरावर्त्तनीय, अपरावर्त्य, अलोप्य.

To IRRIGATE, *v. a. water by causing a stream to flow over.* पा-

नाने पाणी*n.* देणे, पाटाचें पाणी*n.*-दंडाचें पाणी*n* देणें, पाट*m.*-दंड*m.*-&c. सोडणें, पन्हळीचें शिंपणें*n* -प्रणालिकासिंचन*n* करणें.

IRRIGATION, *n.* v. V.—*act.* पाट सोडणे*n.* पाटाचें पाणी देणें*n.* पन्हळीचें शिंपणें*n.* प्रणालिकासिंचन*n.*

By i. (raised, &c.). आड्यापाण्याने.

Raised by i. आड्यापाण्याचा.

Requiring i.—gram. पाणभरा *or* पाणीभरा.

Scuttle used in i. झेला*m.*

Water (of rivers, tanks or wells) employed in i. आडवेंपाणी*n.*

IRRISION, *n.* v. RIDICULE. उपहास*m.*

IRRITABILITY, *n.* v. A. 1. रागिटपणा*m.* &c. क्रोधशीलता *f.* चिन-प्रकृति*f* क्रोधस्वभाव*m.* शीघ्रकोपित्व*n.* चिरड *f.* चीट *f.*

IRRITABLE, *a easily angered,* v. PASSIONATE. कोपी, कोपिष्ट, शीघ्रकोपी, चिरडखोर, चिरडिखोर, चिडखोर, चिडचिड्या, चिडरा, कोर-वंद, काविरडा.

2—a wounded limb, &c. हुळहुळा.

To IRRITATE, *v. a. provoke, &c.* v. To ANGER. खिजवणें *or* खिजावणें, चिनावणें, चिडवणें, कातावणें, चिढीस आणणें-देणें-नेणें, खवंडाळी*f.* करणें *g. of o.*

2 (a sore, &c.). चिडवणें, आग*f*, करणें *g. of o.* हुळहुळवणें, संताप-वणें, संतप्त-&c. करणें.

IRRITATED, *p.* v. V. 1. खिजवलेला, चिडवलेला, चिढीस आणलेला-आ-लेला, &c.

IRRITATER, *n.* IRRITATING, *p. a.* v. V. 1. खिजवणारा, चिडवणारा, &c. खिजवणीचा, चिडवणुकीचा, खवंडाळीचा.

2 चिडवणारा, संतापवणारा, &c. संतापक, दाहकारक.

IRRITATION, *n.* v. V. 1 —*act.* खिजवणें*n.* चिडवणें*n.* &c. खिजवणी*f.* चिडवणी*f.* चिडवणूक *f.* खवंडाळी*f.*—*state.* चिरड *f.* चीढ *f.* संताप*m.* संतप्तता*f.* रागाचा आवेश*m.* क्रोधावेश*m.* रागावेश*m.*

2—चिडवणें*n.* &c.—*state.* आग *f.* संताप*m.* दाह*m.*

IRRITATIVE. See INFLAMMATORY.

IRRUPTION, *n. a bursting in.* आंत पडणें*n.* आंत येणें*n.*

2 *hostile incursion.* दौड *f.* धाड *f.* कहात *f.*

ISCHURETIC, *n. that relieves ischury.* मूत्रावरोधनाशक-हारक.

ISCHURY, *n. stoppage of urine.* मूत्रावरोध*m.* मूत्रावष्टंभ*m.* विष्टंभ*m.* विबंध*m.* आनाह*m.*

ISH. With this particle as added to adjectives and as conveying the sense of *diminution,* correspond the affixes सर, सा, कट *or* गट, ट, स, (as कडूसर bitter*ish,* मोठासा large*ish,* काळवट black*ish,* हिरवट green*ish,* खोलगट deep*ish,* पिवळट yellow*ish,* हिरवस raw*ish,*) and the prefixes (though these to *Sanscrit* words only) आ, ईषत् (as ओष्णम् warm*ish,* ईषदुष्ण warm*ish,* &c.). With *ish* as added to nouns, and as conveying the sense of *participation in* any quality or character, correspond the affixes टा, आ, का, गळ, (as चोरटा thiev*ish,* वेडा fool*ish,* वेडका fool*ish,* &c.).

ISLAND, ISLE, *n.* टापू*m.* बेट*n.* द्वीप*m.n.*

2 (in a river or inlet). जूंन. जुयेंट*n.* जुवेंन. ढेला*m.* गड्डा*m.*

ISLAND, *a. belonging, &c. to an island.* बेटाचा, &c. द्वीप्य, द्वैप्य, द्वीपस्थ, द्वीपसंबंधी.

ISLANDER, *n.* बेटांतला राहणारा, बेटकरी, द्वीपवासी, द्वीपनिवासी, द्वीपी, द्वीप्य, द्वैप्य, द्वीपस्थ.

ISLET, *n. little isle.* उपद्वीप*m. n.*

ISOCHRONAL, ISOCHRONOUS, *a. of equal duration.* समसंख्यकालिक, समसंख्यकाल, समानकालिक.

ISOLATED, *a. detached from others, separate.* सुटा, अलग, तुटक, वेगळा, निराळा, असंग, निस्संग.

ISOSCELES, *a. having two equal legs.* समद्विपार्श्व.

ISSUE, *n. egress, passing out.* निकाल*m.* निस्सरण*n.* निर्याण*n.* बहि-स्सरण*n.*

2 *event, result, termination.* परिणाम*m.* निगम*m.* निर्गम*m.* शेत *pop.* गत *f.* उतार*m.*

Happy i. निर्गम*m.* सद्गति *pop.* सद्गत *f.* निगति *pop* निर्गत *f* परिणाम*m. v.* लाग *esp. with neg. con.*

3 *fontanel.* पोत *or* पोंत *or* पोंथ*m.f.n.*

4 *progeny.* संतान*n.* संतति *f.* बीज*n.* प्रजा *f.* अपत्य*n.*

To ISSUE, *v. n. pass or flow out.* निघणें, सुटणें, वाहणें, फुटणें, निर्गम*m.* -&c. होणें *g. of s.* निर्गत-&c. होणें.

2 *come out.* निघणें, बाहेर येणें-जाणें-पडणें.

3 *proceed from, be produced.* निघणें, उत्पन्न होणें, उपजणें, निपजणें, उगवणें, उद्भवणें.

4 *close, end, result in.* परिणाम*m.*-शेवट*m.*-अंत*m.*-पर्यवसान*n.*-&c. होणें *g. of s.*

To ISSUE, *v. a. send out, put into circulation.* चालू-&c. करणें, चलणीस काढणें, व्यवहारांत-देवघेवांत-देण्याघेण्यांत-&c. घालणें-आणणें.

2 *send out, deliver from authority.* करणें, देणें, फरमावणें, सादर करणें, प्रसिद्ध करणें.

3 *deliver for use, give out from store.* देणें, वांटणें.

ISSUELESS, *a.* v. CHILDLESS. असंतान, अप्रज, अनपत्य.

ISTHMUS, *n.* संयोगीभूमि *f.* लग*m.f.*

IT, *pro.* तें, हें.

ITS. त्याचा, याचा.

ITCH, *n.*—the disease. खरूज*f.* खाज*f.* कंडू*f.* कंड*f.* पामा*f.* खर्जू*f.*

Dry i. सुकी खरूज*f.*

I. or scab of cattle. कथला*m.* कथली*f.*

Purulent or running i. ओली खरूज*f.* वेलखरूज*f.* लसीखरूज.

To have the hand stiff with the i. हाताचें*m.pl.* लाडू*m.pl.* होणें.

2 *an itching.* खाज*f.* कंडू *pop.* कंड*f.* गुदगुदी*f.* हुळहूळ*f.* चिण-चीण*f.*

3 *eager desire, panting, thirsting after, impulse for, &c.* खाज*f.* कंडू*f.* कंडी*f.* कंडा*m.* खवखव*f.* खुरखूर*f. intens.* खुरखुराट*m.* खुद-खुद*f.* खुटखुटी*f.* वळवळ*f.* हुळहूळ*f.* मुंगा*m.* सळका*m.* चव*m.* चेव*m.* कढ*m.* उकळी*f.* धाम*f.* खुमखूम*f.* इच्छा*m.* फुरण*n.*

To ITCH, *v. n.* v. N. 2. खाजणें, हुळहुळणें, गुदगुदणें, कंड*f.* खाणें, खाज*f.*-कंड*f.*-&c. सुटणें, खाज*f.* पडणें, खाज*f.* करणें *i. imp.*

3 खवखवणें, खुरखुरणें, हुळहुळणें, वळवळणें, सळसळणें, खाज*f.*-&c. सुटणें *in. con.* नक्षत्र*n.* पडणें.

To i. to speak. लुवलुवणें.

ITCHY, *a. affected with the itch.* खरजुडा, खरजुला, खरड्या, कंडू-रोगी, पामी.

2 *prone to contract the i.* खरजुडा, खरजुला.

ITEM, *n. article, separate particular.* कलम*n.* रकम *f.* बात *f.* बाबत *f.* प्रकरण*n.*

An extra i. खेरीजकलम*n.*

2 *piece, article.* डाग*m.* डागिणा *or* नाम*m.*

Items. इळाखिळा*m.*

ITEM, *adv. also.* अथच, अपरं.

To ITERATE, *v. a. utter again,* v. To REPEAT. दुसऱ्याने-फिरून-&c. बोलणें-सांगणें, पुनरुक्ति *f.* करणें *g. of o.*

2 *do again*, v. To Repeat. दुसऱ्याने-फिरून-&c. करणें, दुसारणें, दुणावणें, पुनःपुनःकरणें

Iteration, *n.* v. V. 1.—*act.* दुसऱ्याने बोलणेंn. &c. पुनरुक्ति *f*, पुनर्वचनn.

2—*act.* दुसारणेंn. &c. दुसारणी *f*. पुनःकरणn. पुनरावृत्ति.

Itinerant, *a. wandering, not settled.* फिरस्या, फेरेकरी, फेरीदार. फेरोचा, फिरता.

Itinerant, *n.* See the Adjective.

Itinerary, *n. book of travels.* मार्गक्रमणलेखm. प्रवासवृत्तलेखm.

To Itinerate, *v. n. travel from place to place.* गांवगांवम.-देशm. फिरणें, फिरणें, फेरी *f*. करणें, देशपर्यटनn.-देशभ्रमणn. करणें.

Ivory, *n.* हस्तिदंतm. गजदंतm.

Ivory, *a.* हस्तिदंताचा, हस्तिदंती.

J.

J. This letter is represented by ज.

To Jabber, *v. n.* v. To Prate. वचवच *or* वचावचा *adv.* बोलणें-करणें, वटवटणें, बकणें, जावडणें, चडबडणें, अगडतगडn.-अगडबगडn. बोलणें.

Jabber, Jabbering, *n.* v. V.—*act.* बडबडणेंn. &c बडबड *f*. वटवट *f*. बकबक *f*.

Jabberer, *n.* Jabbering, *p. a.* v. V. बडबडणारा, &c. बडबड्या, वटवट्या, बकबक्या.

Jacent, *a. lying at length.* पडलेला, निजलेला.

Jack,—the tree. फणसm. निचूळm. डगूळm.—the fruit. फणसm. निचूळm. महाफलn.—the seed. आंठळ *f*. आंठीळ *f*. आंठोळी *f*

End-piece of the fruit of the j. टेंबळी *f*.

Fungus on the j.-tree. फणसवें *or* फणसावेंn. फणसांवाm.

Juice of the j.-fruit. मधm. *f*.

Lump of pulp of the j. गराm.

Pulp of the fruit mashed and rolled out into a *cake*. फणसपोळी *f*. फणसाचा साठाm. फणसाचें साटn.

Seedless lump of the pulp of the j. fruit. चांपेंn.

Shreds or filamentous portion around the pulp of the j. fruit. चारm. *f*. चिवरn. सांगूळ *f*.

Young unripe j कुइरी *or* कुंवरी *f*. पाराm.

Two grand distinctions are made of this fruit, *viz.* कापा फणस (hard or firm jack), and बरका *or* रसाळ फणस (soft, flaccid, oozy, &c. jack): and to these is added a third, *viz.* सकळ्या फणस expressive of the middle quality.

Jackanapes. See Monkey, Coxcomb.

Jack-ass, *n.* v. Ass. गाढव.

Jack of the wheel, *n.* जातीण *f*.

Jack-pudding, *n.* v. Buffoon. हंडीबाग, भांड.

Jackal, *n.* कोल्हाm. जंबूकm. सृगाल *or* शृगालm.n. (शृगाली *f*.) शिवा *f*.

Cry of the j. कुई *f*. हुकी *f*. हूक *f*. कोल्हेहूक *f*. कोल्हे भूंक *f*.

Old j.—purveyor (as believed) to the tiger. भालू *f*. भल्लूकm.

Jacket, *n* बंडी *f*. कुडती *f*. कुडतेंn. डगलेंn. चोळाm. कंचुकm.

Jade, *n. sorry horse, rip, &c.* घोडकेंn. घोडकटn.

2 *sorry woman.* बायरूंn. रांडरूंn. सांडरूंn.

To Jade, *v. a.* v. To Fatigue. श्रमवणें, शिणवणें, भागवणें, श्रमीकष्टी-&c. करणें.

To Jade, *v. n. become wearied*, v. To Tire. वेंगणें, काचावणें, काचणें, लंघणें, श्रमणें, रेंगळणें, गांड *f*. फुटणें *g. of s.*

Jaded, *p.* v. V. A. श्रमवलेला, भागवलेला, &c.

v V. N. वेंगलेला, श्रमलेला, &c. लचलालबंगला, ग्लान.

Jadedness, *n.* v. P. खुरदमाm. खुरदाm खुंदलाm. आटm. आटा आट *f*. आटाघाट *f*. आटापिटाm. आटापिटी *f*. आटापीट *f*.

To Jag, *v. a. notch, &c.* खांडी *f. pl.*-खांडेm. *pl.*-सडm *pl.*-&c. पाडणें.

Jag, *n. notch, indentation* खांड *f*. खांडाm. *dim* खांडोरेंn. सडm. कातराm. हीरm.

Jags or indentations (as of a roughened sickle) खरेm. *pl.*

Jagged, *p.* v. V खांडे पाडलेला-पडलेला, &c. खांडीचा.

Jaghire, *n. grant of land from Government* जाहगीर *f*.

Holder of a j. जाहगीरदार.

Jail, *n. prison* तुरूंगm. (from the Portug.) बंदिखानाm. कैदखानाm. बंदिशाळा *f*. बंधनागारn. कारागारn. कारागृहn —in allusive, covert, or cant phraseol. बिन भाड्याचें घरn. ज्ञानमठm. पंडितखानाm.

Jailer, *n* बंदिखान्याचा-&c. नायक-हवालदार-कामगार-&c. कारागृहाधिपति, कारागृहाध्यक्ष

Jakes, *n.* v. Privy. शौतखानाm. पायखानाm. शौचकूपm.

Cleaner of j. हलालखोर.

Jam, *n. conserve of fruits.* मुरंबा *or* मुरब्बाm

To Jam, *v. a. squeeze, press.* चिरंगटणें, चेंगरणें, चिरडणें, बेचकुळींत धरणें-सांपडवणें, &c.

Jamb, *n.*—of a door. दारकस *f*. बाही *f*.

Jammed, *p.* v. V. चिरंगटलेला, चेंगरलेला, बेचकुळींत धरलेला, &c

To be j. दाटणें, बेचकुळींत सांपडणें.

To Jangle, *v. n.* v. To Wrangle. किलकिलणें, किलबिलणें, खटपटणें, कटकट *f*.-खटपट *f*.-कचकच *f*.-&c. करणें, *and, with in. con.* चालणें *g. of s.*

Jangle, Jangling, *n.* v. V.—*act.* किलकिलणेंn. &c. कटकट *f*. खटपट *f*. कचकच *f*. कलकलm. *f*. किलकील *f*. किलबील *f*

Janitor, *n.* v. Door-keeper. देवडीवाला, द्वारपाल, द्वाररक्षक.

Jantily, *adv. gaily.* नटूनथटून, छानीने, छानछुकीने, गमड्याने, कटावाने.

Jantiness, *n.* v. A. छान *f*. छानछुकी *f*. कटावm.

Janty, *a. airy, showy, fine.* छानदार, छानीचा, छानछुकीचा, कटावाचा.

January. इंग्रेजी सनाचा पहिला महिनाm. पौषमाघm.

To Jar, *v. n. grate, &c.* करकरणें, करकर-कर्कश-&c. वाजणें, कर्कशशब्दm.-&c. करणें, नादावणें.

2 fig. *clash, interfere, be inconsistent.* विजोड-विलग-विसंगत-&c. असणें-पडणें, बेबनावm.-&c. असणें *g. of s.* जमm.-जवाm.-जुगल *f*.-&c. नबसणें *g. of s.*

3 See To Squabble, To Quarrel.

Jar, *n. jarring sound.* करकर *f*. कर्कशशब्दm.-नादm.-&c.

2 *earthen vessel.* घडाm. मडकेंn. *dim.* मडकूलn. कुंडी *f*. घागर *f*. घटm. कुंभm. The common *jars* are बरणी *f*. माठm. माथण *f*. मांद *f*. मांदण *f.n.* नांद *f* कळसाm. कळसुली *f*. रांजणn. *dim.* रांजणी *f*.

Jargon, *n.* v. Gibberish. कानडेंn. हेंगाडी-कोंगाडी-रांगडी-&c. बोली *f*. राक्षसी भाषा *f*. पिशाच भाषा *f*.

2 *barbarous mixture of languages.* खिचडी *f*. घेडगुजरी *f*.

Jargonist, *n.* v. N. 2. घेडगुजऱ्या, मिश्रभाषी.

Jasmine, *n.* जाई *f*. जाती *f*.

Arabian j. मोगरी *f*.

American j. इष्कपेंचm

Eared j. जुई f.

Yellow j. सोन जुई f. Some other kinds are कुंदm. j. multiflorum or pubescens. चमेली j. grandiflorum. मोगराm.-वट मोगराm.-मोगरी f.-मोगर f. j. zambac. मोतिया or मोतिया मोगराm. कांटिमोगरी f

JAUNDICE, n पांडु pop. पंडूm. पांडुरोगm. कामीण f. कामला pop. कामळ f. कावीण f. कावीळ f. कवळ f.n. हळद्याm.

Incipient j. पंडुछाया f.

JAUNDICED. a. that has j. पंडुरोगी, पांडुरोगग्रस्त-विशिष्ट-युक्त-&c

JAUNT, n. ramble, v. EXCURSION. सहल f. सफर f. सैर f.

JAVELIN, n. spear. सैती f. बरची f. सांग f. भल्ली f. शक्ति f. शलाका f.

JAW, n. जबडा or जावडा or चावडाm. जांभाडn. दाभाडn. चाभाडn. हनु f. बचेळी or बच्याळी or बेचाळी f. or लेंn.—in cant or covert phraseol. दांताळपुरी f.

Articulation of the j. दांताची खीळ f

The jaws. चव्हाळेंn. टाळींn. pl.

Locked j. दांतखिळी or खीळ f. v. बूस, हनुग्रहm. हनुस्तंभm.

To lock one's j. (as by a charm). दाढ f. बांधणें.

2 clatter, rattle, jabber, v. PRATE. बडबड f. बकबक f. बकवाm. बटबट f. अगडतगडn. अगडबगडn.

To put in one's j. तोंडn. घालणें, मध्येंलबलव or लुबलुब adv. बोलणें, आपलें घोडेंn. ढकलणें.

To stop one's j. दाढ f. बांधणें.

To JAW, v. n. v. To PRATE. जाबडणें, बडबडणें, बटबटणें, तोंडn. करणें-वाजवणें.

JAW-TOOTH, n. दाढ f. दंष्ट्रा f.

JAY, n.—the blue j. Coracias indica. चाष pop. चासm. मणिकंठm. नीलकंठm.

JEALOUS, a. apprehensive of rivalship, impatient of another's success. मत्सरी, समत्सर, मत्सराचा, सवतमत्सराचा, सापत्नभावाचा, &c. अन्यशुभद्वेषी, परोत्कर्षद्वेषी, परोत्कर्षासह, परोत्कर्षासूयक, परयशोसह, परोत्कर्षाशंकी, अन्यशुभाशंकी, वक्रदृष्टि.

2 suspicious in love प्रीतीचा संशय आलेला, प्रेमविपर्यासशंकी, प्रीतिव्यत्ययाशंकी, प्रीतिव्यभिचाराशंकी, प्रेमसंशयी.—a husband of a wife, परपुरुषाशंकी, परपुरुषशंकित, जारशंकित.—a wife of a husband, परस्त्रीशंकित.

3 careful or concerned for the honor of. अभिमानी.

JEALOUSY, n. v. A. 1. मत्सरm. सवतमत्सरm. सापत्नभावm. सापत्न्यn. अन्यशुभद्वेषm. परोत्कर्षद्वेषm. परोत्कर्षासहनn. परोत्कर्षासूया f. अन्यशुभाशंका f. परोत्कर्षाशंका f. वक्रदृष्टि f.

2 प्रीतीचा संशयm. प्रेमसंशयm. &c. प्रेमविपर्यासाशंका f. प्रीतिव्यत्ययाशंका f. प्रीतिव्यभिचाराशंका f.—of a husband respecting a wife, परपुरुषाशंका f. जारशंका f. — of a wife respecting a husband, परस्त्रीशंका f.

3 अभिमानm.

To JEER, v. a. mock, deride, v. To RIDICULE, To CONTEMN. उपहासm.-ठट्टा f.-खिल्ल्या or खिरल्या f. pl.-कुचविंध्या f. pl.-कुचाळी f.-उपाळी f.-ढवाळी f.-ढवाळकी f.-टवाळी f.-&c. करणें g. of o. उपहासणें.

JEER, JEERING, n. v. V.—act. उपहासm. ढवाळी f. ढवाळकी f. कुचविंध्या f. pl. कुचाळी f. टर or टेर f.

JEERER, n. JEERING, p. a. v. V. उपहास करणारा, &c. उपहासक, टवाळ, ढवाळ, ढवाळखोर.

JEERINGLY, adv. उपहासाने, उपहास करून, ढवाळीने, &c. उपहासपूर्वक, &c.

JEJUNE, a. barren, dry, &c. रूखा, रूक्ष, बेकस, भुकिस्त, भुकड, निर्जीव, नीरस, रसहीन-शून्य, हीनरस.

JEJUNENESS, n. v. A. रूखेपणाm. रूक्षता f. रौक्ष्यn. रसराहित्यn. रसाभावm. नीरसता f.

JELLY, n.—of fruit. मुरब्बाm. फलपाकm.

2—of flesh. मांसघन निष्क्वाथm.

3 viscous substance. चिकी f.

To JEOPARD, To JEOPARDIZE, v. a. hazard, expose to danger. जोखमांत-भयांत-संकटांत-&c. घालणें, पाडणें.

To j. one's life. काळाच्या तोंडीं or दाढेंत जाणें or पडणें

To j. another's life. काळाच्या तोंडीं or दाढेंत घालणें or देणें.

JEOPARDY, n. hazard, v. DANGER, RISK. जोखीमn. भयn. धोकाm. खत्राm.

2 (of life). प्राणसंकटn. प्राणसंदेहm. प्राणांतm. प्राणावरचा लागm. जिवावरचा लागm. अपमृत्युm. जिवावरची पाळी f. मुळावरची पोळी f. जिवावरची गोष्ट f. प्राणाभिगांठ f. जिवासीं or प्राणासीं सापकाm.

To be in j. प्राणावर or जिवावर वितणें-येणें impers. con. प्राणासीं or जिवासी गांठ f. पडणें or सापकाm. पडणें g. of s. अडकित्यांत सांपडणें.

To JERK, v. a. twitch, &c. असडणें or हसडणें or हिसडणें; आंचकणें, कचकणें, हिसकाm. -हिसडाm.-असडाm.-आंचकाm.-झटकाm.-झटकाराm.-&c. देणें.

To be jerked, sustain a jerk or shock. गचकणें, कचकणें, हिसकाm.-&c. बसणें.

2 fling with a quick smart motion. झटकारणें, झटकारून-झटकून-&c. फेंकणें-टाकणें, आडहाताने फेंकणें-मारणें-&c.

JERK, n. sudden pull, push, &c. हिसकाm. हिसडाm. असडाm. आंचकाm. झटकाm. झटकाराm.

To JEST, v. n. joke, &c. ठट्टा or थट्टा f.-ठट्टेबाजी f.-ठट्टामसखरी f.-मस्करी f.-मजाख f.-विनोदm.-&c. करणें.

JEST, n. joke. ठट्टा f. ठट्टेचें भाषणn. मस्करीचें भाषणn. परिहासोक्ति f. विनोदोक्ति f. विनोदभाषणn.

Jests and jokes. ठट्टेबाजी or थट्टेबाजी f. ठट्टामस्करी f. मस्करी f. मजाख f.

2 object of laughter or sport. विनोदास्पदn. विनोदपात्रn. उपहासपात्रn. उपहासास्पदn.

3 opposed to earnest; game, sport, fun. खेळm. मस्करी f. ठट्टा f. खेळकुडी f.

JESTER, n. JESTING, p. a. v. V. ठट्टा-&c. करणारा, ठट्टेबाज, ठट्टेखोर, मस्कऱ्या, विनोदी, विनोदकारी, विनोदभाषी, विदूषक.

1 zany, merry andrew, v. BUFFOON. खुशमस्कऱ्या, भांड, क्रीडामृगm.

King's j. रायविनोदी.

JESTINGLY, adv. ठट्टेने, ठट्टेकारी, विनोदाने, &c.

JET, n. jet-d'eau. कारंजेंn. फवाराm.

Basin made for the water of a j. हौदm.

Elevated cistern for a j. भमभमाm.

Thousand streamed j. हजारी कारंजेंn.

2 black stone. कारm.?

To JET. See To JUT.

JETTY, a. See BLACK.

JETTY, n. pier, mole. धका or धक्काm.

Jeu d'esprit, *n. witticism.* चुटकाm.

Jew, *n.* याहुदी, इस्त्राईल, ज्ञानवाऱ्या नेली.

J.'s harp. चंग *or* मोरचंगm. मुखवाद्यn.

Jewel, *n. precious stone, &c.* रत्नn. मणि *or* मणीm. जवाहीरn.

Jewels, v. Jewelry. जडीतn. जडिताचे *or* जडावाचे दागिने *or* डागिनेm *pl.*

2—as a term of endearment. रत्नn. परीसm. जिवडाm.

Jewel-house, Jewel-office, Jewelry, *n.* जवाहीरखानाm. रत्नशाला*f.*

Jewel-mine, *n.* रत्नाची खाण*f* रत्नखनि*f* मणिभूमि*f.* रत्नभूमि*f.*

Jeweller, *n.* जवाहिरी *vulg.* जोहरी, मणिकार *pop.* मणेर *or* मणेरी *or* मण्यार, जव्या.

Jewelry, *n jewels.* जडीतn. जडिताचे *or* जडावाचे डागिनेm.*pl.* गलना *or* गहिनाm. वस्तवानी*f.* डागिने *or* दागिनेm *pl*

2 v. Jewel-house. रत्नशाला*f.*

Jewish, *a.* याहुदी *or* याहुद्याचा, याहुदीचा, याहुदी संबंधी.

Jib, *n.*—the sail. जीभ*f.* फोगी*f.*

Jiffy. See Trice.

Jig. See Dance.

Jilt, *n. woman who trifles with her lover.* ठकडी बायको*f.* प्रतारिका*f.* संकेतितान्यगामिनी*f.*

To Jilt, *v. a. trick in love,*— a woman. ठकवून टाकणें-सोडणें, झोकाm. देणें.

Jimmers, *n. jointed hinges.* बिजागरेn.

To Jingle, *v. n. clink, sound with a rattle.* खळखळणें, घणघणणें, छणछणणें, छमकणें, झणत्कारणें.—intens. घणाणणें, छणाणणें.

2—toe-ornaments, &c. रूणझुणणें.

Jingle, *n. clinking sound.* खळखळ*f.* झणकारm. झणकाराm. झणत्कारm. झंकारm. छणछण*f.*—intens. घणघणाटm. छणछणाटm. छमछमाटm. खळखळाटm.

2 (of toe-ornaments, &c.). रूणझुण*f.* झमझम*f.* छमाछमी*f.*—intens. झमझमाटm. छणछणाटm.

Jingling, *p. a.* v. V. खळखळणारा, छणछणणारा, &c. खळखळीत.

Jinglingly, *adv.* छण्, खळ-कन-कर, &c. खळखळ, घणघण *or* णां, छणछण, झमझम *or* मां, चमचम.—intens. छणाणां, घणाणां, छणाछण, घणाघण, चमाचम, झमाझम, खळाखळ.

2—bells, &c. on the toes. छमकन-कर, &c. छमछम, झमझम *or* मां, झुणझुण, रूणझुण *or* रूमझुम.

Job, *n. piece of chance work.* आडकामn. अडपझडपकामn. किरकोळ कामn.

By the j. उका.

Errand jobs. लव*f.* लवई*f.*

J.-boy. आडखप्या.

2 *work set on foot for private profit or ends.* स्वार्थाचें कामn. स्वार्थमात्रोद्देश्य कार्यn.

To Job, *v. n. do jobs.* आडकामn.-अडपझडपकामn. करणें.

Jobber, *n.* v. V. आडकाम करणारा, &c. आडकामी, आडकाम्या, कामकरी.

Jobbernowl, *n.* v. Fool. गाढवाचा खरारामm. माड्या.

Jockey, *n. rider, breaker in, &c. of horses.* चाबुकस्वार, अश्वशिक्षक, अश्वोपजीवी.

2 See Rogue.

To Jockey, *v. a. cheat, trick,* v. To Deceive. फसवणें, छकवणें, भूरm. देणें, डोईवर हातm. फिरवणें.

Jocose, *a. facetious,* v. Jocular. ठट्टेखोर, ठट्टेबाज, गतक्या, विनोदी, ठट्टेचा, मस्करीचा.

Jocosely, *adv.* v. A. ठट्टेने, विनोदाने, ठट्टेवारी, हसतहसत, ठट्टेचे रितीने &c.

Jocoseness, *n.* v. A. ठट्टेबाजी*f.* ठट्टेखोरी*f.*

Jocoserious, *a. partaking of mirth and seriousness.* विनोदमिश्रित.

Jocular, *a. facetious, jocose,*—of persons. ठट्टेखोर, ठट्टेबाज, ठट्टेबाईक, मस्कऱ्या, गतक्या, विनोदी, विनोदकारी, ख्याली, रसिक, गोटीवेल्हाळ, विदूषक.

2—of sentiments, &c. विनोदाचा, मस्करीचा, ठट्टेचा, विनोदी, रसिक, विनोदात्मक, विनोदावह, विनोदास्पद.

Jocularity, *n.* v. A. 1. ठट्टेबाजी*f.* ठट्टेखोरी*f.* विनोदm. रसिकता*f.* रहस्यn.

Jocund, *a. gay, lively, gladsome,* v. Merry. आनंदी, उल्हासी, आनंदाचा, उल्हासाचा, आनंदवृत्ति, उल्हासवृत्ति, खुशादिल, खुशमौजा.

Jocundity, Jocundness, *n.* v. A. आनंदवृत्ति*f.* उल्हासवृत्ति*f.* आनंदिपणाm.

To Jog, *v. a. push or shake slightly.* आंचकणें, हवकणें, धक्काm.-हिसकाm.-आंचकाm.-&c. देणें.

2 (the memory) *remind.* टोचणें, डवचलणें, डोंचणें, खटाळणें.

To Jog, *v. n. move heavily, slowly, &c.* खुटुरुटु-रूटुखुटु-रूटुघुटु-जुगजुग-रडतखडत-&c. जाणें-चालणें.

To j. on with, *shift, manage, &c. with.* जोगवणें, जोगवण*f.*-जोगवणी*f.* करणें, गरज*f.* करणें.

Jog, Jogging, *n.* v. V. A. 1.—*act.* आंचकणेंn. &c. धक्का *or* धक्काm. हकाm. आंचकाm. हवकाm. हिसकाm.

2—*act.* टोचणेंn. &c. टुमणी*f.* टुसणी*f.* उटाळाm.

Joggingly, *adv. heavily, slowly, &c.* खुटुरूटू, रूटुखुटू, रूटुघुटू, रडतखडत, रडतरडत, जुगजुग, तुनुमुनू, तुनमुनुकरून.

To Joggle, *v a.* See To Jog, *v. n.* See To Shake.

John a Nokes and Tom a Stiles. देवदत्त.

To Join, *v. a. unite, combine, put together.* जोडणें, जडणें, मिळवणें, सांधणें, सांधपणें,एक करणें, सांधपn.-जडपn.-संयोगm.-संयोजनn.-&c करणें *g. of o.* संयुक्त-संयोजित-&c. करणें.

2 to; *add unto.* जोडणें, जडणें, जुळणें, लावणें.

To Join, *v. n. unite, become one with.* मिळणें, एकहोणें, संयोगm. -&c. असणें *g. of s.*

2 *be contiguous.* लगताm.-लगत*f* असणें *g. of s. recip.* लगत असणें, लगटून-लागून-चिकटून-भिडून-&c. असणें.

3 *confederate,* v. To Combine. मिळणें, जुडणें, जुटणें, जुगणें.

To j. in with in singing, *second.* सूरm. धरणें, झेलणें, जोडगिरी*f.* करणें.

To j. *be begun*—battle. जुंपणें, विनणें.

Joined, *p.* v. V. A. 1. जोडलेला, मिळवलेला, सांधलेला, &c. सांधीव, योजित, संयोजित.

2 जोडलेला, &c. जडीव.

v. V. N. 1. मिळालेला, &c. युक्त, संयुक्त, लग्न, विलग्न, सलग्न, युत.

Joiner, *n.* Joining, *p. a.* v. V. A. 1. जोडणारा, मिळवणारा, सांधणारा, &c. सांधकाम्या, जोडकाम्या, जडकाम्या, सांधपी, सांधपया, योजक, संयोजक, योजन-संयोजन-संयोग-&c. कर्ता-कारी.

2 जोडणारा, जडणारा, &c.

v. V. N. 2. लगत्याचा, लगतचा, लगतीचा, संसर्गी, संसक्त, उपश्लिष्ट, अनुयोगी.

I v. Carpenter. सुतार, सूत्रधार.

JOINERY, *n art and business of joining.* जोडकामn. जडकामn. सांधकामn.

Price or cost of j. जडणावळ *f.* जडण *f.* जोडाई *f.*

JOINING, *n.* v. V. A. 1.—*act* जोडणेंn.-मिळवणेंn. सांधणेंn. &c. जोडणी *f.* जोडणूक *f.* जडण *f.* जडणी *f.* जोडपn. जडपn. सांधपn. सांधणी *f.* योजणूक *f.* योजनn. योजना *f.* संयोजनn. संयोजना *f.* समाहरणn. समाहारm.

2—*act.* जोडणेंn. &c. जोडणी *f.* जोडणूक *f.* जडणी *f.* जडण *f.*

I See JOINT.

JOINT, *n. articulation, knuckle, &c.* सांध *f.* सांधाm. संधिm.*f.* पेरn. पेरेंn. पर्वn. कांडेंn. गांठ *f.* खीळ *f.* वंदm. ग्रंथिm. चाळाm. अस्थिसंधिm.

Knob or prominence of a j. खुबाm.

To be out of j. सांधाm. उखळणें.

2 *line or point of junction.* सांध *f.* सांधाm. जोडm. संधिm.*f.*

JOINT, *a. shared by two or more.* समईक *or* समाईक, सामाजिक *pop.* समाजीक, साधारण, अनेकस्वामिक, अनेकसत्ताक.

2 *united in the same office, duty, possession, &c.* संगनीचा, सोबतीचा, एककार्यकारी, एकाधिकारी, सह (in comp. as सहभोगी j. possessor. सहस्वामी j. proprietor सहाधिकारी j. official, &c. &c.), सद्वितीय, भाऊ and बंधु (in com. as वारिसभाऊ j. heir).

3 *united, combined.* जुटीचा, जमातीचा, जुळणीचा, मिलाफाचा, &c. चौघांचा, संभूयसमुत्थानाचा, संभूयसमुत्थानक.

To JOINT, *v. a. form with articulations.* सांध्यांचा करणें, सांध्यानी जोडणें, संधिविशिष्ट करणें.

2 *divide in the joints.* सांधाm. *or* संधिm. *pl.* तोडणें-सोडवणें, संधिभंगm.-संधिभेदm. करणें.

JOINTED, *p.* v. V. 1. सांध्यांचा केलेला, सांध्यांचा, सांधीव, संधित, संधियुक्त, संधिविशिष्ट.

2 सांधेसोडवलेला, &c संधिभेदित.

JOINTLY, *adv. together, in concert,* v. CONJOINTLY. मिळून, जुटीने, मिळणीने, युगपत्, योगतः.

JOINTURE, *n. woman's settlement.* बाईलवांटाm. रांडरोटाm. रांडरोटी *f.* भर्तृदत्तविधवावेतनn.

JOIST, *n.*—of a building. कडी *f.* बरगाm.

To JOIST, *v. a.* कडीपाटm. करणें.

JOKE, *n.* v. JEST. ठट्टा *f. or* थट्टा *f.* ठट्टेचें भाषणn. विनोदोक्ति *f.* विदनो भाषणn. गनकn.

2—opposed to *earnest.* खेळm. मस्करी *f.* खेळकुडी *f.*

To JOKE, *v. n.* v. To JEST. ठट्टा *f.*-मस्करी *f.*-&c. करणें.

JOKER, *n.* v. V. *and* JESTER. ठट्टा-&c. करणारा, मस्कऱ्या, विनोदी.

JOLE. See CHEEK.

JOLLINESS, JOLLITY, *n.* v. A. 1. उल्हासीपणाm. आनंदीपणाm. उल्हासिता *f.* उल्हासवृत्ति *f.*

I See MERRIMENT.

JOLLY, *a. jovial, gay, lively, &c.* v. MERRY. उल्हासी, आनंदी, घमंड्या, गमत्या, चयनी, मौज्या, हौशा, रंगेला.

2 *plump, sleek.* टमटमीत *or* टुमटुमीत, गुबगुबीत, गुमगुमीत, ताजा, ताड्या आंगाचा.

To JOLT, *v. a. shake with sudden jerks.* आंचकणें, हबकणें, हादरणें, हिसडणें, हिसकणें, हांदुळणें *or* हावदुळणें, धक्केm.*pl.*-हिसकेm.*pl.* गचकेm *pl.* &c. बसवणें.

To be jolted. गचकणें, हादरणें, गचकाm.-धक्काm.-हिसकाm.-&c. बसणें *in. con.*

To JOLT, *v. n. shake with a short motion.* हिसकणें, हिसकावणें, हांदुळणें, हिसकाm.-&c. खाणें.

JOLT, *n. shock or shake from a jerk.* धक्का *or* धकाm. ढकाm. हिसकाm. आचकाm. हबकाm. गचकाm.

JOLTHEAD, *n.* v. FOOL. डुग्या, टोणपा.

To JOSTLE, *v. a. shake by running against* रेटणें, रेटून जाणें, धक्काm.-हिसकाm.-&c. देणें-लावणें-मारणें *or* देऊन-&c जाणें.

JOSTLING, *n.* v. V.—*act.* रेटणेंn. &c. रेटाई *f.*

J. and shouldering (in a crowd). मुंडपघुसणी *f*

JOT, *n.* v. BIT. लेशm. बिंदुm. अणुm. रजःकणm. तिलमात्रn.

To JOT, *v. a. note down.* टाचणें, टिपणें, टाचून-टिपून ठेवणें.

JOURNAL, *n. diary.* रोजच्या वर्त्तमानाची वही *f.* रोजनामाm. दिनचर्यालेखm. दिनवृत्तपत्रn.

2 (of a merchant) *book framed from the* WASTE-BOOK *and introductory to the* LEDGER. पक्का खरडाm. पक्कीवही *f.* खतावणी *f.* वनावणी *f.*

Note. Where, as in single entry, only two books are used, viz. Journal or Day-book, and Ledger or Post-book, there the terms wanted to express this word must be sought under *Day-book* or *Waste-book*, and the terms given here must be added to those under *Ledger*.

A particular account in the j. खातेंn.

3 See NEWSPAPER.

JOURNEY, *n. travel by land.* सफर *f.* वाट *f.* मार्गm. रस्ताm. (as तीन दिवसांची वाट, चार दिवसांचा रस्ता &c.) यात्रा *f.* मार्गक्रमणn. देशभ्रमणn. पर्यटनn.

Halting or alighting on a j. पेणेंn.

J. to and from, trip. खेप *f.*

To accomplish the object of one's j. सफर *f.* साधणें.

To JOURNEY, *v. n.* v. N. चालणें, वाट *f.*-मार्गm.-रस्ताm. चालणें-क्रमणें, मुसाफरी *or* मुशाफरी *f.*-मार्गक्रमणn.-यात्रा *f.*-&c. करणें.

JOURNEYER, *n.* JOURNEYING, *p. a* v. V. *and* TRAVELLER. वाट चालणारा, वाटसरू, वाटमार्गी, मार्गस्थ.

JOURNEYING, *n.* v. V.—*act.* वाट चालणेंn. रस्ता चालणेंn. &c. चाल *f.* मार्गक्रमणn. यात्रा *f.* यानn.

JOURNEYMAN, *n. hired workman.* दुसऱ्याच्या हानाखालचा कामकरी, हस्तक्या, कामकरी, वेतनी कामकरी, वेतनी कामदार, हातकाम्या.

JOURNEYWORK, *n.* हातकामn.

JOUST. See JUST.

JOVIAL, *a. jolly, &c.* v. MERRY. घमंड्या, चयनी, उल्हासी, सदानंदी, नित्योत्सवी, मौज्या.

JOVIALITY. See MERRIMENT.

JOWL. See CHEEK.

JOY, *n. gladness, delight, exultation, &c.* आनंदm. हर्षm. हरखm. संतोषm. उल्हासm. खुशी *f.* उत्साहm. आल्हादm. प्राल्हादm. प्रमोदm. परितोषm. आनंदवृत्ति *f.* हर्षवृत्ति *f.*—as intensed, and expressed by *rapture, transport, ecstacy, &c.* अत्यानंदm. परमानंदm. महानंदm. अतिहर्षm. अतिसंतोषm. महाहर्षm. ब्रह्मानंदm. ब्रह्मसुखn. महाल्हादm. हर्षसंरंभm. रोमहर्षm. रोमांचm. बालोबालखुशी *f.* बालोबालसुखn. रोमरोमहर्षm. हर्षावेशm.

To give one j. See To CONGRATULATE.

To JOY, *v. n. be glad,* v. To REJOICE. आनंदm.-&c. पावणें, आनंदित-&c. होणें, आनंदm.-&c. वाटणें *in. con.* हर्षणें, आनंदणें.

To Joy, *v. a. make glad,* v. To Rejoice. आनंदविणें, हर्षविणें, आनंदित-&c. करणें.

2 See To Congratulate.

Joyful, *a. glad, exulting.* खुश, आनंदयुक्त, हर्षयुक्त, हर्षान्वित, सानंद, आनंदमय, हर्षात्मक, हर्षमाण.—in high degree, as expressed by *enraptured, enravished, overjoyed, transported, in ecstacy, &c.* आनंदमय, आनंदाप्लुत, हर्षाक्रांत, हर्षाकुल, हर्षाविष्ट, हर्षग्रस्त, बालीबालसुखी, रोमरोमसुखी, बाल्लीबाल्खुश, रोमांचित.

Ever j. नित्यानंद *pop.* नित्यानंदी, सदानंदी.

2 *causing joy.* आनंदाचा, हर्षाचा, आनंदप्रद-कारक-दायक, हर्षावह, हर्षद, हर्षप्रद-कारक-&c. उत्साहकर-कारक-&c.

Joyfully, *adv.* v. A. 1. आनंदाने, हर्षाने, आनंदेंकरून, आनंदेशी, आनंदपूर्वक, &c

Joyfulness. See Joy.

Joyless, *a. void of joy.* निरानंद, आनंदहीन-शून्य रहित-&c. हर्षहीन-शून्य-रहित-&c. उदास. निरुत्साह.

2 *yielding no joy.* असुखप्रद, असुखद, अहर्षद, अनुत्साहकर, निरुत्साहाचा.

Joylessly, *adv.* v. A 1. आनंदावांचून, हर्षावांचून, हर्षहीन-&c.

Joyous, *a. glad, joyful,* v. Merry. आनंदी, उल्हासी, आनंदवृत्ति.

2 *giving joy,* v. Joyful. आनंदाचा, हर्षाचा, हर्षप्रद.

Jubilant, *a. shouting with joy.* जयशब्दोच्चारी, जयशब्दकारी-वादी-घोषी.

Jubilee, *n. season of great festivity.* सण *m* महोत्साह *m.* महोत्सव *m.*

Judge, *n. officer who hears and determines causes.* न्यायाधीश, न्याय पाहणारा-करणारा-तोडणारा, इनसाफ-न्यायाधिशी-&c. करणारा, मनसुबदार, खटला पाहणारा, सुनसफ, धर्माधिकारी, धर्माध्यक्ष, प्राड्विवाक, अक्षदर्शक.—among Muhammadans. काजी.

Criminal j. फौजदार

2 *connoisseur, &c.* पारखी, परीक्षक, जाणता, जाण, ग्राहक, ग्राही, गुणग्राहक, चिकित्सक, परीक्षावंत, रसज्ञ.

To Judge, *v. n. form an opinion or judgment.* निर्धार *m.*-निश्चय *m.*-तजवीज *f.*-&c. करणें, अनुमान *n.*-तर्क *m.*-&c. करणें, मन *n.*-समजूत *f.*-&c. असणें *g. of s.*

2 *consider accurately, discern, distinguish.* विचार *m.*-विचारण *n.*-दर्याफ्त *f.*-दर्याफ्तनी *f.*-तजवीज *f.*-&c. करणें, पाहणें, ताडणें.

3 *hear and determine causes.* खटला *m* -न्याय *m.*-इनसाफ *m.*-&c. पाहणें-तोडणें-निवडणें, न्यायाधिशी *f.* करणें, वाद *m.*-तंटा *m.*-खटला *m.*-&c. तोडणें.

To Judge, *v. a. try, examine and decide on.* न्याय *m.* पाहणें-करणें-तोडणें-निवडणें-मनास आणणें *g. of o.* न्यायाधिशी *f.*-इनसाफ *m.*-मनसुबी *f* -निर्णय *m.*-निवाडा *m.*-&c. करणें *g. of o.*—Expressing the sense of this word as appearing under the phrases *to call to account, to take to task, to reckon with, to haul over the coals,* are the following पुसणें, पुसून घेणें, विचारणें, हिशोब *m.*-झाडा *m.*-झडती *f.*-झाडाझडती *f.* घेणें, पाहून घेणें, वाटावाट *f.*-वाटावाटी *f.*-&c. करणें, धोळणें, धोळून घेणें, छडा *m.*-छडाछडी *f.* काढणें-लावणें.

2 *reckon, think, consider.* मोजणें, गणणें, लेखणें

3 v. To Rule. अनुशासणें, शासन *n.*-अनुशासन *n.* करणें *g. of o.*

Judgeship, *n.* न्यायाधिशी *f.* मुनसफी *f.* धर्माधिकार *m.*

Judgment, *n. faculty of judging, discrimination.* बुद्धि *f.* समज *m. f.* तर्क *m.* ज्ञान *n.* विचार *m.* विवेक *m.* विवेकता *f.* तजवीज *f.* तारतम्य *n.*

According to one's j. यथाबुद्धि, यथामति.

2 *thought, notion,* v. Opinion. मत *n.* बुद्धि *f.* विचार *m.* तजवीज *f.*

3 *determination of the mind, decision.* निर्धार *m.* निश्चय *m.* धडा *m.* अवधारण *n.*

To strive against one's better j. बुद्धीसीं वैर *n.* करणें.

4 *sentence, award.* निवाडा *m.* निर्णय *m.* फैसला *m.* हुकूम *m.*

5 *right of sentencing.* न्याय करण्याचा अधिकार *m.*-सत्ता *f.*-योग्यता *f.*

6 *divine infliction.* ईश्वराचा गजब *m.* ईश्वराचा कहर *m.*

Judgment-day, *n* जगाचा न्याय करण्याचा दिवस *m.*

Judgment-hall, *n.* न्यायसभा *f.* धर्मसभा *f.*

Judgment-seat, *n.* न्यायासन *n.* धर्मासन *n.*

Judicatory, *n. court of justice.* अदालत *f* न्यायसभा *f* धर्मसभा *f.* नीतिसभा *f.* धर्मशाला *f* धर्माधिकरण *n.* न्यायागार *m.*

Judicature, *n. power of distributing justice.* न्याय पाहण्याचा-करण्याचा अधिकार *m.* न्यायदर्शनाधिकार *m.* न्यायाधिकार *m.* धर्माधिकरण *n.* न्यायाधिशी *f.*

2 See Judicatory.

Judicial, *a. pertaining, &c. to the administration of justice.* न्यायाधिशीचा, न्याय करण्याचा-पाहण्याचा, न्यायप्रकरणाचा, न्यायदर्शन-संबंधी.

2 *relating, &c. to the practice of courts of justice.* व्यवहाराचा, व्यवहारिक *or* व्यावहारिक, व्यवहारी, व्यवहारसंबंधी-विषयक.

J. procedure. व्यवहार *m.* क्रिया *f.*

3 *inflicted as a penalty or in judgment.* शिक्षाहेतुक, दंडरूप, न्यायदर्शनकृत, न्यायदर्शन प्रयुक्त.

Judicious, *a. possessing sound judgment, acting according to sound judgment,* v. Wise. विवेकी, समजदार, समजीक, समंजस, समजूनदार, सुजाण, सविवेक, विवेकाढ्य, सुज्ञ, प्राज्ञ, ज्ञानचक्षु, ज्ञानदृष्टि, सदसद्दर्शी, उचितज्ञ.

2 *accordant with sound judgment,* v. Wise. विवेकाचा, शाहणपणाचा, समजुतीचा, समंजसपणाचा, समंजस, सुयुक्त, सुयुक्तीचा, समर्पक, सविवेक, विवेकयुक्त, विवेकानुसार.

Judiciously, *adv.* v. A. समंजसपणाने, शाहणपणाने, समजुतीने, सविवेक, विवेकानुसार.

Judiciousness, *n.* v. A. 1. समजदारी *f.* समजूनदारी *f.* समंजसपणा *m.* &c. विवेक *m.* सुज्ञता *f.* प्राज्ञता *f.* &c.

2 समंजसपणा *m.* समर्पकपणा *m.* सुयुक्तता *f.* सुयुक्ति *f.*

Jug, *n.* v. Vessel. चंबु *m.* सुरई *f.* कुजा *m.*

A glass j. शिसा *m.*

To Juggle, *v. n. play tricks by sleight of hand.* गौडबंगाल *n.*-गारूड *n.*-बाजिगरी *f.*-नजरबंदी *f.*-दृष्टिबंधन *n.*-दृष्टिबंध *m.*-हातचलाकी *f.*-&c. करणें.

2 *practise artifices.* गारूड *n.*-भानामती *f.*-लपंडाव *m.*-लपंडाई *f.*-लप्पंछप्पं *n.*-&c. करणें-खेळणें.

Juggle, *n. trick, deception.* फट *f.* फटवण *f.* ठकवण *f.* ढोला *m.* झोका *m.*

Juggler, *n.* Juggling, *p. a.* v. V. 1. *and* Conjurer. गौडबंगाल करणारा, &c. गारूडी *or* गारोडी, गौडबंगाली, भानामत्या, नजरबंद, बाजिगर, ऐंद्रजालिक, मायाजीवी.

2 लपंडाव करणारा-खेळणारा, &c. भानामत्या, लपंडाव्या.

Jugglery, Juggling, *n. act or practice of legerdemain.* गारूड *n.* गौडबंगाल *n.* भानामती *f.* भानामतीचा खेळ *m.* बाजिगरी *f.* नजरबंदी *f.* दृष्टिबंधन *n.* दृष्टिबंध *m.* इंद्रजाल *n.* छांछूं *f.* जंतरमंतर *m.* हातचलाकीचा खेळ *m.* हस्तलाघव *n.* माया *f.* भूतसृष्टि *f.*

2 *underhand work, artifices, tricks.* गारूड *n.* भानामती *f.* लपंडाव *m.* लपंडाई *f.* लप्पंछप्पं *n.* काळेभेलेंळ *n.*

JUGULAR, *a. belonging to the neck.* गळ्याचा, कंठसंबंधी, कंठस्थ.

JUICE, *n. sap of plants and fruits.* रसm. पाणीn. द्रवm. निर्यासm. सुधाf.

Neat or pure j. अंगरसm. आपरमm. स्वरसm.

JUICELESS, *a.* नीरस *pop.* निरस, विरस, रसहीन-रहित-शून्य, शुष्क.

JUICINESS, *n* v. A. रसाळपणाm. सरसताf. रसवाहुल्यn.

JUICY, *a. succulent.* रसाळ, रसभरू, रसभरित, सरस, रसवान्.

JUJUB, JUJUBE, *n.*—the tree. बोरf. बोरीf. बदरीf.—the fruit. बोरn. बदरn

Branch of the j. tree broken off. बोरकांटीf. बोराटीf.

Fruit of the j dried and pounded. बोरकूटn.

Stone or seed of the j. आंठोळf आंठोळीf.

JULY, *n.* इंग्रेजी सालाचा सातवा महिनाm. आषाढ-श्रावणm.

To JUMBLE, *v a. mingle confusedly,* v. To CONFOUND. ढवळणें, गोंधळणें, भानगडणें, गोवडणें, गोधळm.-गोंधळागोंधळf -घालमेलf. -ढढवळाढवळf.--&c. करणें *g. of o.*

JUMBLE, *n. state of confused mixture,* v. CONFUSION. गोंधळm. घोळm. घालमेलf. घप्पाघोळm. गदळm. एकवाटm.f. गफलतf. गलतf. शवलn. संकरm. गडबडगुंडाm.

2 *confused mass,* v. MIXTURE. सटरफटरn. लटरफटरn. गोतावोलf. गोहोतn.

JUMBLED, *p.* v. V. ढवळलेला, गोंधळलेला, &c. गदळ, शवल, संकीर्ण.

JUMBLER, *n.* JUMBLING, *p. a.* v. V. गोंधळणारा, &c. घालमेल्या, गोंधळ्या, भानगड्या.

To JUMP, *v. n. leap.* कुदणें, उडणें, उडीf. मारणें.

To j. about, v. To FRISK. टिणटिण *adv.* उड्याf. *pl.* मारणें, खिदडणें, खिदाळणें.

2 See To AGREE.

JUMP, JUMPING, *n.* v. A.—*act.* कुदणेंn. उडीf. उड्डानn.

JUNCTION, *n. act of joining,* See JOINING. 2 *joinedness, union, combination, connection.* जोडm. जडणf. मिलाफm. योगm. संयोगm. समायोगm. जूटm.f. जवाm. मिळणf. लगनf. लगताm. संगतf. संगतिf. संगमm. संगm. संधिm. समागमm. संधानn. संपर्कm. संसर्गm. संसक्तिf. सक्तिf. संश्लेषm. युक्तताf. संयुक्तताf. युक्तिf. युतिf.

3 *point of union.* सांधाm. सांधf. जोडm. संधिm.f. संधf. संधिस्थानn.

JUNCTURE, *n. line of junction.* सांधाm. सांधf. जोडm.f. संधिm.f. संधf.

2 *articulation.* See JOINT. 3 *point of time, crisis.* संधिm. *pop.* संधf. टिपणn. ढासणn. गवf. आणीf. वाणीf. गडसंदf. प्रसंगm.

Perilous j. सापकाm. ए. पड, कचf.

Unseasonable j. आडसंधिf.

JUNE, *n.* इंग्रेजी सालाचा साहवा महिनाm. ज्येष्ठ-आषाढm.

JUNGLE, *n. forest, wild place, &c.* जंगलn. रानn.

JUNGLE, *a. inferior, common,*—of trees. रायवळ, जंगली.

JUNGLY, *a.* जंगली, जंगलाचा.

JUNIOR, *a. younger.* धाकटा, वयाने लहान, कनिष्ठ.—as distinguished from *senior* (वडूख), खुर्द.—as used of member of a family—धाकटा, पाठचा, पाठीचा, मागचा, खालचा, अनुज, अवरज.

2 *inferior in rank.* खालचा, खालचे पायरीचा, लहान.

JUNKET, *To* JUNKET. See FEAST, To FEAST.

JUNTA, JUNTO, *n. cabal.* v. BAND. कटm. गट *or* गट्टm. जूटm.

JUPITER, *n.*—the planet. बृहस्पतिm. गुरूm.

JURIDICAL, *a. used in courts of justice.* अदालतीचा, अदालती, न्यायसभांचा, न्यायसभासंबंधी, व्यवहाराचा, व्यवहारिक, व्यावहारिक.

JURIDICALLY, *adv. according to forms of law.* न्याय पाहण्याच्या कायद्याप्रमाणें, न्यायदर्शन संप्रदायानुसार.

JURISCONSULT, *n. one who gives opinion on points of law.* धर्मशास्त्री, धर्मशास्त्रज्ञ, धर्मप्रवक्ता.

JURISDICTION, *n. power or right of exercising authority, &c.* अधिकारm. हुकूमm. अमलm. अमलदारीf.

That belongs to the j. of. अमलांतला, इलाख्यांतला.

JURISPRUDENCE, *n. science of law.* व्यवहारशास्त्रn. व्यवहारज्ञानn. धर्मशास्त्रn. स्मृतिशास्त्रn.

JURISPRUDENT, *a. understanding law.* व्यवहारज्ञ, व्यवहारवेत्ता, धर्मशास्त्रज्ञ.

JURIST, *n. one learned in the law.* धर्मशास्त्री, व्यवहारज्ञ, व्यवहारवेत्ता, धर्मज्ञ.—among Muhammadans. मुल्ला *or* मुलना *or* मुल्लाणा.

JUROR. See JURYMAN.

JURY, *n.* पंचm *pl.* ज्युरीf. (from the English).

JURYMAN, *n.* पंच, पंचाईतदार, पंचाईत, ज्युरीची असामी f. ज्युरीवाला. ज्युरींतलें मनुष्य.

JUST, *a. upright, equitable, honest, fair*—of persons. न्यायी, इनफी, न्यायाचा, नीतीचा, नेकीचा, नेतीचा, सचोटीचा, खऱ्या व्यवहाराचा, न्यायनिष्ठ, न्यायनिष्ठुर, न्यायशील, न्यायपर, न्यायाचारी, न्यायपरायण, न्यायानुसारी, न्यायानुवर्ती, न्यायानुयायी, प्रामाणिक *pop.* प्रमाणिक, धर्मी, रास्त, खरा, रहारास्त, नीतिमान् *pop.* नीतिवान्, नीतिवंत, नीत, परनिष्ठ, याथार्थिक, अकूट व्यवहार. Some terms employed to express directly, allusively, appellatively, &c. *An eminently just person,* and thus answering to *Aristides, Nuoshirwan,* &c. are, धर्मराज, धर्मावतार, धर्ममूर्त्ति, धर्मात्मा, धर्मरूपी, न्यायमूर्त्ति, न्यायरूपी, न्यायपुरूष.

2 *according to equity, right, proper, good*—of acts, &c. न्याचाचा, नीतीचा, इनसाफाचा, हिशोबाचा, नीट, ठीक, वास्तविक, न्याय्य, यथान्याय, यथानीति, न्यायसिद्ध, रास्त, उजू, वाजबी, हिशेबी *or* हिशोबी, नात्विक, याथार्थिक, प्रमाण, प्रमाणभूत.

3 *correct, suitable, appropriate.* बरावर *or* बरोपर, ठीक, लायक, वाजबी, रूईचा, रीनीचा, हिशोबाचा, योग्य, यथायोग्य, समर्पक, युक्तिसार, युक्त, सुयुक्त.

4 *exact, fair, full*—of measures, weights, &c. नकी *or* निकी *or* निका, खरा, रास्त, बरावर.

JUST, *adv. exactly, nicely.* बरावर, थेट, खास, केवल *or* ळ, च.

2 *near or nearly,*—in time. आतां, आतांशी, इतक्यांत, हाल्लीं, नुक्ता *decl.* J. as, *in the instant that.* तसाच.

3 *merely, barely.* नुस्ता *decl.* फक्त, केवल *or* ळ, मात्र.

4 *narrowly, barely,* this sense is best rendered by adopting another construction, as I just escaped drowning. मी बुडतां बुडतां वांचलों, *or* मी बुडायाचा वांचलों.

JUST, *n. tilt.* करवलीf. सादी क्रीडायुद्धn.

JUSTICE, *n.*—the virtue. न्यायm. नीतिf. धर्मन्यायm. धर्मm. न्यायशीलताf. न्यायनिष्ठाf. परनिष्ठताf. न्यायासक्तिf.

2 *right, redress of wrong.* न्यायm. इनसाफm. दादf. न्यावm.

3—as opposed to mercy; *merited punishment.* योग्यशिक्षाf. युक्तदंडm. न्यायदंडनn. यथापराधदंडm. यथापराधशासनn.

4 *equity, justness, agreeableness to right.* उजूपणाn. खरेपणाm. रास्तपणाm. योग्यताf. यथायोग्यताf. न्याय्यताf. यथार्थताf. याथार्थ्यn.

5 *administrator of justice.* न्यायाधीश, न्यायपाहणारा, धर्माध्यक्ष, धर्माधिकारी.

JUSTICIARY, *n. administrator of justice,* v. JUDGE. न्याय पाहणारा, न्यायाधीश, न्यायाध्यक्ष, धर्माध्यक्ष, न्यायदर्शी, धर्माधिकारी.

JUSTIFIABLE, *a. that may be proved to be right; allowable, proper.* निर्दोष दाखवायाजोगा, दोषनिराकरणार्ह, दोषनिराकरणशक्य, निराकरणीयदोष, योग्य, वाजबी, न्याय्य, न्यायानुसार, न्यायाधार, सन्याय.

JUSTIFICATION, *n.* v. V. 1.—*act.* निर्दोष करणेंn. &c. निर्दोषी करणेंn. न्यायीकरणn. दोषमोचनn. दोषमार्जनn.—*state.* उजळता माथाm. उजळमाथाm. उजळतोंडn. उघडामाथाm. मार्जितापराधता*f*. दोषमुक्तता*f*. आरोपितदोषमुक्ति*f*.

2—*act.* प्रपादणेंn. &c. संपादणी*f* संपादणूक*f*. दूषणप्रतिहारm. दोषप्रतीकारm. दोषनिराकरणn. दोषनिवारणn.

JUSTIFIED, *p.* v. V. 1. निर्दोष केलेला-ठरवलेला-&c. निर्दोषीकृत, मुक्तदोष, दोषमुक्त, निवृत्तदोष.

JUSTIFIER, *n.* JUSTIFYING, *p. a.* v. V. निर्दोष करणारा-ठरवणारा-&c. निर्दोषीकरण कर्त्ता-कारी-&c. दोषमोचन-&c. कर्त्ता-कारी-&c.

To JUSTIFY, *v. a. clear from guilt.* निर्दोष-निर्बाध-निष्कलंक-निरपराध-दोषमुक्त-&c. करणे-ठरवणे-करून दाखवणें, उजळता माथाm.-उजळमाथाm -उजळतोंडn.-&c. करणें *g. of o.* निर्दोषी करणn.-&c. करणें *g. of o.*

2 *show to be right or proper, maintain, vindicate.* दोषm.-&c. उडवणें *g. of o.* चांगला-योग्य-निर्दोष-&c. करून दाखवणें, प्रपादणें, संपादणी*f*.-संपादणूक*f*.-सफेती*f*.-&c. करणें *g. of o.* दूषण प्रतिहारm. -दोष प्रतीकारm.-दोषनिराकरणn.-&c. करणें *g. of o.*

To JUSTLE. See To JOSTLE.

JUSTLY, *adv.* v. A. 1. 2. न्यायाने, न्यायेंकरून, इनसाफाने, नीतीने, रास्तीने, &c. यथान्याय, यथानीति, न्यायतः, धर्मतः, न्यायपरायण, धर्मपरायण.

J. or unjustly. हक्कनाहक, हक्कनाक.

3 बराबर, योग्य, यथायोग्य, ठीक, लायक, वाजबी, समर्पक, यथास्थित, तुळाधार, तारंतार.

I See JUST.

JUSTNESS, *n.* v. A. 2. खरेपणाm. रास्तपणाm. खराई*f*. न्याय्यता*f*. यथार्थता*f*. याथार्थ्यn.

3 योग्यता*f*. यथायोग्यता*f*. लायकी*f*. युक्तता*f*. सुयुक्तता*f*. समर्पकता*f*. युक्ति*f*.

To JUT, *v. n. shoot forward, project.* बाहेर *adv.* येणें-जाणें-पडणें-वाढणें.

JUVENILE, *a.* v. YOUTHFUL. तरूण, तारूण्याचा, तारूण्यकालिक, तारूण्यकालीन.

JUVENILITY, *n.* v. A. तारूण्यn. तारूण्यावस्था*f*. यौवनn. यौवनावस्था*f*.

JUXTAPOSITION, *n. state of being placed by each other.* लगत*f*. लगतm. निकटानिकटी*f*. नैकट्यn. उपन्यासm. उपश्लेषm.

K.

K. This letter is represented by क.

KALENDAR. See CALENDAR.

To KAW, *v. n. cry as a crow, &c.* करकरणें, कावकावणें, कोकावणें, करकर*f*.-कावकाव*f*. करणें.

KAW, *n. cry of the crow, &c.* करकर*f*. कावकाव*f*. काकशब्दm. काकरवm.

To KECK, *v. n. heave.* उमळणें, उमदळणें, उचलणें *all three impersonal.* उमटm.n.-उमासm.-उमासाm.-उमाळाm. येणें *in. con.*

KEEL, *n.* (of a boat, &c.). कणाm. अडेंn.

KEEN, *a. sharp, well edged.* पाणीदार, तिखट, तीक्ष्ण, तीव्र, कडक, जलद, धांवता.

2—as cold. कडक, कडक्याचा, कडाक्याचा, तिखट, तीव्र, हाडफोडा.

3—as hunger, desire, &c. कडक, कडकडीत, चणचणीत, तिखट, प्रखर, तीक्ष्ण, तीव्र.

4 *eager, warm,* &c. v. EARNEST. उत्साही, प्रोत्साही, उदमेखो, हौसदार.

5 *acute of mind,* v. SHARP. चणचणीत, तीक्ष्ण, तीक्ष्णबुद्धि, तीव्रबुद्धि, जलद, कुशाग्रमति.

6 *bitter,* v. ACRIMONIOUS. तीक्ष्ण, तीव्र, कटु, झोंबायाचा, दंशी.

KEENNESS, *n.* v. A. 1. पाणीn. तेजn. तेजगी*f*. तिखटाई*f*. तीक्ष्णता*f*. तीव्रता*f*.

2 कडकपणाm. कडकाm. तिखटपणाm. तीव्रता*f*.

3 कडकपणाm. कडकडीतपणाm. &c. तीक्ष्णता*f*. तीव्रता*f*. & c.

4 उत्साहm. उदमेखm. आसक्ति*f* अनुरागm.

5 चणचणीतपणाm. बुद्धितीक्ष्णता*f*. बुद्धितैक्ष्ण्यn. कुशाग्रमति*f*.

6 खंवटपणाm. तीक्ष्णता*f*. कटुता*f*. &c.

To KEEP, *v. a. retain, preserve.* राखणें, ठेवणें, धरणें, धरून असणें, उरवणें.

2 *hold in custody or charge* राखणें, ठेवणें, दिम्मतीस ठेवणें, दिम्मतीस असणें *in. con.*

3 *take care of, preserve in security,* (things). राखणें, राखून ठेवणें, जतनावणें, जतन ठेवणें, जोपासणें, जोपासून ठेवणें, जोपावणें, संभाळणें, संभाळून ठेवणें, जतनn.-संगोपनn.-जोपासना*f*.-& c. करणें *g. of o.* मावजन*f*. ठेवणें *g. of o.*

4 *protect, guard.* राखणें, रक्षणें, संरक्षिणें, राखण*f*.-रखवाली*f*.-रक्षणn.-संरक्षणn.-खबरदारी*f*.-&c. करणें *g. of o.*

5 *detain, restrain, hinder.* थांववणें, खोळंबवणें, राहवणें, ठेवून घेणें, राहून घेणें, अटकावणें, खोटी*f*.-खोळंबाm.-&c. करणें *g. of o.*

6 *tend, look after, &c.* (animals). राखणें, जोपासणें, जोपावणें, जोंबाळणें, जतनावणें, पाळणें, राखण*f*.- रखवाली*f*.-बरदास्त*f*.-&c. करणें *g. of o.*

7 *retain in any state or place.* राखणें, ठेवणें, धरणें, पाळणें.

8 *continue a state or tenor.* राखणें, ठेवणें, धरणें, पाळणें.

9 *observe* (season, festival, &c.). पाळणें, करणें, आचरणें, साधणें.

10 *observe, regard, obey.* पाळणें, राखणें, मानणें, उपासना*f*. करणें *g. of o.*

11 *entertain, retain.* राखणें, ठेवणें, बाळगणें, पाळणें.

12 (promise, word, &c.) *fulfill.* राखणें, पाळणें, संभाळणें, खरा-सत्य-पूर्ण-&c. करणें.

14 *support, maintain, feed.* पाळणें, पोसणें, संभाळणें, पालनn.-पोषणn.-पालनपोषणn.-&c. करणें *g. of o.*

15 *hold as one's concubine or paramour.* राखणें.

16 back; *reserve, withhold.* राखणें, ठेवणें, चोरणें, चोरून ठेवणें.

17 back; v. To RESTRAIN. आवरणें, आकळणें, अटोपणें.

18 under; *hold in subjection.* वश-स्वाधीन-हुकमांत-&c. ठेवणें, दाबणें.

To k. house. घरदारn. करणें.

To k. hard at जंचीं, धरणें.

To KEEP, *v. n. continue, remain, stay.* राहणें.

2 *last, remain without injury.* राहणें, चांगला-&c. राहणें, नासल्यावांचून राहणें, टिकणें, तगणें, दमm. धरणें.

3 to; *adhere to,* &c. fig. चिकटणें, बिलगणें, चिकटून-बिलगून-धरून-पकडून-&c. असणें.

4 on; *persevere, continue.* राहणें-जाणें-चालणें used with the

present participle of another verb, as तो गात राहिला He kept on singing.

KEEP, KEEPING, *n.* v. V. A. 1.—*act.* राखणें*n.* ठेवणें*n.* &c. धारण*n.*

2 v. CHARGE. दिम्मत *f.* रखवाली *f.*

3 राखणें*n.* &c. जतन*n.* संगोपन*n.* जोपासना *f.* जोपाशीर *f.* जोपासणी *f.* जोपाशील *f.* निगा *f.*

4 राखण *f.* रक्षण*n.* संरक्षण*n.* रखवाली *f.* राखणावळ *f.* खबरदारी *f.* रक्षा *f.*

6 राखणें*n.* &c. राखण *f.* रखवाली *f.* राखूळ *or* राखोळ *f.* राखील *f.* राखणावळ *f.* पालन *pop.* पाळण*n.* जोपासणी *f.* जोपासना *f.* जोपाशीर *f.* जोपाशील *f.* बरदास्त *f.*

9 पाळणें*n.* पालन *pop.* पाळण*n.* &c.

10 पाळणें*n.* पालन *pop.* पाळण*n.* उपासना *f.*

14 पाळणें*n.* पोसणें*n* पालन *pop.* पाळण*n.* पोषण*n.* पाळणपोषण*n.*

I *price of keeping or feeding.* पाळणावळ *f.* पोसणावळ *f* राखणावळ *f.*

II v. DUNGEON. अंधारकोंडी *f.* अंधारी *f.*

III. *consistency,* v. AGREEMENT. घटादम*m.* बनाव*m.* जम*m.* जुळणी *f.*

KEEPER, *n.* v. V. A. 1. राखणारा, ठेवणारा, &c. धारणकर्ता.

2 राखणारा, &c. दिम्मतदार, दिम्मतवाला, जिम्मेदार.

4 राखणारा, &c. रखवालदार, राख्या, राखणदार, राखणा, राखण, राखणाईत, रक्षक, संरक्षक, रक्षण–&c. कर्ता, रक्षण.

Hire or wages of a k. राखणावळ *f.* राखण *f.*

6 राखणारा, राख्या, पाळणारा, पालक, पालनकर्ता, पाल (in comp. as पशुपाल, &c).

Hire or wages of a k. राखणावळ *f* राखण *f.* राखूळ *or* राखोळ *f.* राखील *f.*

10 पाळणारा, माननारा, &c. पालक-धारक-धारी (in comp. as आज्ञापालक, आज्ञाधारक &c.)

KEEP-SAKE, *n. thing to be kept in remembrance of the giver.* * यादगारी *f.* यादगिरी *f.* आठवणूक *f.*

KEG, *n. small barrel.* लहान पीप*n.*

To KEN, *v. a. descry.* लांब-दूर-&c. पाहणें, लांबून-दुरून-&c. पाहणें.

2 v. KNOW. जाणणें.

KEN, *n. reach of sight.* दृष्टीचा-नजरेचा-&c. आटोका*m.*-अमल*m.*-आडसट्टा*m.*-टप्पा*m.*

2 *reach of knowledge.* बुद्धीचा आटोका*m.*-अडसट्टा*m.*-अमल*m.*-अवांका*m.* बुद्धीची धांव *f* बुद्धि *f.*

KENNEL, *n. dog-house.* कुत्र्याचेंघर*n.* कुत्रेखाना*m.* श्वशाला *pop.* श्वानशाला *f.*

2 v. GUTTER. नाला*m.*

KERMES, *n.*—the insect. कृमि*n.*

KERN, *n. hand mill.* जांतें*n.* जांतीण *f.* घरट*m.*

KERNEL, *n.*—of a nut, &c. गर्भ*m* -गर*m.*-गीर*m.* मगज*m.* मोख*m.*

2 *seed of pulpy fruit.* बी *f.* बीज*n.* अठी *f.* अठळी *f.* आंठीळ *f.* आंठोळी *f.* अष्टि *f.*

KETCH, *n. two masted vessel.* दुकाठीमहागिरी *f.* दुकाठीगलबत*n.*

KETTLE, *n. pot, boiler, &c.* देग *or* डेग *f.* हंडा *or* हांडा*m. dim.* हंडी *or* हांडी *f.* काईल *or* कावील *f.* कढई *f.* कटाह*m.* उदस्थाली *f.* हौद*m.* सतेल*n.* The English word *kettle* is nearly naturalized as केतली *f.*

KETTLE-DRUM, *n.* नगारा*m.* धौंसा*m.* डंका*m.* दमदमा*m.* दमामा*m.* नौबत *f.* भेर *f.* भेरी *f.* तुडुंब *or* तुडूम*n.* दुंदुभि*m.*

Frame of a k. पडगें *or* पडघें*n.*

Grand k. (of processions, &c.). साहेब नौबत *f.*

K.-band. चौघडा*m.*

Closing peal on the k.-band. उतारबाजी *f.* उतारबाजा*m.*

KETTLE-DRUMMER, *n.* नगारची *or* नगारजी.

KEY, *n.* किल्ली *f.* चावी *f.* कुंजी *f.*

False k. चोरकिल्ली *f.* चोरचावी *f.* चोरकुंजी *f.*

Master k. गुरूकिल्ली *f.*

2—in music. घर*n.*

3 *explanation, secret, trick of,* v. ART. किल्ली *f.* कला *pop.* कळ *f.* उतारा*m.*

4 keys, (of a musical instrument). घर*n.*

5 See QUAY.

KEY-HOLE, *n.* किल्लीचें घर*n.* कुलपाचें तोंड*n.* भोंक*n.*

KEY-STONE, *n.* कमाणीचा दट्टा*m.*

KIB, *n. sore, chilblain.* थंडीची भेग *f.* फूट *f.* तडा*m.* कातरा*m.* विपादिका *f.*

KICK, *n.* लात *or* लाथ *f.* लत्ता *f.* लत्ताप्रहार*m.* पादप्रहार*m.*

K. from a beast. लाताड*n.* लाताडी *f.*

K. out, *fling or jerk of the foot.* झटका*m.* झटकारा*m.*

K. up, *row, uproar.* गर्दी *f.* धांदल *f.* धुमाळी *f.*

Kicks and knocks, kicks and thumps. खवेटोणपे*m. pl.* टकेटोणपे*m pl. v.* खा-घे-भोग.

To KICK, *v. n. throw out the foot with violence.* पाय*m.* झाडणें-टाकणें-उचलणें.

2 (up or out)—a horse, &c. लात *f.* झाडणें-मारणें, दुलाच्या *f.pl.* -दुमच्या *f.pl.*-दुगाण्या *f. pl.* झाडणें, लातळणें *or* लाताळणें.

3—a gun; *recoil.* झाडणें.

To KICK, *v. a. strike with the foot.* लात *f.* मारणें, पादप्रहार*m.*-पादाघात*m.* करणें.

To k. with the heel. टांच *f.*-खोट *f.* मारणें.

To k. soundly. लथडणें *or* लथाडणें *or* लानडणें, लातळणें *or* लाताळणें, लाता *f.pl.* सडकणें *or* सडकून-कचकून-रगडून-रपाटून-&c. देणें, पाद्याचें*n.* घालणें-करणें, पाद्यपूजा *f.* करणें.

To k. and thump soundly. लाताबुक्यानी तुडवणें.

KICKED, *p.* v. V. A. लातमारलेला, पादाहत, पादनाडित, लत्तित.

Well-k. लातडलेला.

KICKED, *n.* KICKING, *p. a.* v. V. N. 1. 2. *given to kicking,*—a horse, cow, &c. लातड *or* लाताड, लातडा, लाताळ, पायाचा फटकळ.

KICKING, *n.* v. V. A.—*act.* लातमारणें*n.* पादप्रहार*m.* पादाघात*m.* लत्ताप्रहार*m.*

K. and pommelling. लातबुकी *f.*

Vehement and general k. (as many horses, &c.). लातळें*n.*

KID, *n.* बकरूं*n.* करडूं*n.* करांडूं*n.* करडें*n.*

Female k. पाठ *f.*

KIDDER, *n. an engrosser of merchandise, one who buys in wholesale.* अडत्या, अडतीचा वाणी.

KIDLING, *n. young kid.* लहान करडूं*n.*

To KIDNAP, *v. a. steal* (a human being). उचलून-चोरून-धरून-&c. नेणें, हरणें, हरण करून नेणें, मनुष्यस्तेय*n.* करणें.

KIDNAPPER, *n.* v. V. (मुलास-मनुष्यास-&c.). उचलून नेणारा, मनुष्यस्तेयी, नरस्तेयी.

KIDNEY, *n.* मूत्रपिंड*m.* गुर्द*m.*

KIDNEY-BEAN, *n. phaseolus radiatus.* उडीद*m.*

Fields of or for k. उडदावळ *f.*

To KILL, *v. a. deprive of life.* मारणें, जिवेंमारणें, जिवानशी मारणें, मारून टाकणें, जीवm.-प्राणm. घेणें *g. of o.* वधणें, हिंसणें, हाणणें, वधm. -हिंसाf.-हत्याf.-खूनm.-&c. करणें *g. of o.* निघटणें, विदारणें, मथणें *or* मंथणें, गत *or* गतिf. देणें, गतीस लावणें-मिळवणें, लोकांतरास-ऊर्ध्वपंथास-पितृलोकास -&c. लावणें-पाठवणें, लोकांतरगत -&c. करणें.—cruelly, ferociously, in numbers, &c. with the power of *to butcher, to massacre, to slaughter, to cut to pieces, &c.* काटणें, कापणें, कापून काढणें, कत्तलf.-कट्टाm -काटाकाटीf.-&c. करणें *g. of o.* मारून खस्त-फस्त-पस्त-&c. करणें, सप्पाm.-सफेजंगीf. उडवणें-करणें *g. of o.* पूर्णाहुतीf. करणें *g. of o.* बळीm. देणें, सूदणें, निकृंतणें, निकृंतनn.-निकंदनn.-सूदनn.-कदनn.-&c. करणें *g. of o.*— esp. for food, or in sacrifice. हलाल करणें, जबे करणें.

To k. by inches. तीळ तीळ जोवm. घेणें, सांडसाने मासn. तोडणें.

To k. outright. ठार *adv.* मारणें, पाणीn. मागूं न देणें, एकघाव दोन तुकडे *m.pl.* करणें.

2 (time). घालवणें, दवडणें, टाळणें, लोटणें, काढणें.

3 (quicksilver). मारणें

To be killed—quicksilver. मरणें.

KILLED, *p.* v. V. 1. मारलेला, जिवें मारलेला, &c. हतप्राण, हतजीव, हतचैतन्य, नष्टप्राण, नष्टचैतन्य, मारित, घातित, हत.

KILLER, *n.* KILLING, *p. a.* v. V. 1. मारणारा, जिवें मारणारा, &c. मारक, वधक, हिंसक, घातक, हंता, हत्यारा (in comp. as स्त्रीहत्यारा, &c.) वध-&c. कर्ता.

I *life endangering.*—work, &c. जिवासांड, जिवापरना, जीवघेणा, प्राणघेणा.

II—as used of eyes, charms, blandishments, &c. मारू, मारक, अनिमोहक.

KILLING, *n.* v. V. 1.—*act.* मारणेंn. जिवें मारणेंn. &c. वधm. घातm. हत्याf. हिंसाf. प्राणघातm. हननn. क्षणनn. मारणn. विदारणn. विदारणाf. कदनn. सूदनn. सूनाf. मथन *or* संथनn. मर्दनn. विमर्दनn. निकृंतन *pop.* निकंदनn.

KILN, *n.*—for bricks, lime, &c. भट्टीf.

2—of a potter. अवाm.

3—for parching corn, &c. भट्टीf. भाडf.

KIN, *n.* v. RELATIONSHIP. गोत्रn. गोत्रसंबंधm. एकगोत्रसंबंधm. नातेंn. सापिंड्यn.

Of k. गोत्री, गोत्रज, गोत्रसंबंधी, गोती, सजातीय.

2 *kindred,* v. RELATIONS. भाऊबंदm.*pl.* गोतn. गोतपन *or* गोतपातn. गोतवळाm.

KIN, *a.* v. KINDRED. सजातीय, सवर्ण.

KIND, *a. disposed to do good to others, benevolent, benign.* कृपालु *pop.* कृपाळ *or* कृपाळू, कृपावान् *pop.* कृपावंत, कृपाशील, कृपायुक्त, कृपाविशिष्ट, कृपान्वित, उपकारक, उपकारी, उपकारशील, उपकारपर, परोपकारी, परोपकारक, परोपकारशील, लोकोपकारी, लोकोपकारशील-&c. उपकारबुद्धि, परोपकारबुद्धि, मेहरबान, अनुग्राहक, हृदयी, हृदयालु, सुहृदय, लोकहितेच्छु, लोककल्याणेच्छु.—intens. कृपाभरित, कृपापूर्ण, कृपासंपन्न, कृपाळ, कृपापूरित, कृपाविष्ट, कृपाप्रचुर, कृपामय. Some appellatives or designations for *a kind (gracious, favoring) person,* are कृपानिधि, कृपासागर, कृपासमुद्र, कृपासिंधु, कृपाब्धि, कृपार्णव, कृपाकर, कृपानिधान, कृपाराशि, कृपामूर्त्ति, कृपापुरुष, कृपाघन, कृपारूप, कृपाभूत.

2 *proceeding from kindness.* कृपेचा, उपकाराचा, परोपकाराचा, मेहरबानीचा, कृपाळू, उपकारबुद्धीचा, परोपकारबुद्धीचा.

KIND, *n. genus, race.* जाति *pop.* जानf. ज्ञातf.

Man-k. मनुष्य जातिf.

Nature or constitution of the k. जातिस्वभावm.

Woman-k. स्त्रीजातिf.

2 *sort.*—in a sense more loose than genus. जानf. प्रकारm विधिm. तऱ्हाf. परf. भातf. विध in comp. तोडf. प्रतf.

A different k. विजानf.

Difference of k. वैजात्यn.

Of a different k. विजातीय.

Of different kinds. तऱ्हेनऱ्हेचा, परीपरीचा, परोपरीचा, जातीजातीचा, भांतीभांतीचा.

Of every k. हरजिनशी *or* सी, हरभांस

Of a particular k. (या *or* त्या) प्रतीचा, जातीचा, पडेशाचा, ताड्याचा.

3 *manner, way,* v. MANNER. परf. प्रकारm. डौलm. चालf. रीति *pop.* रीतf.

4—in revenue; *products of the soil.* ऐनजिन्नसm.

KIND-HEARTED, *a.* v. KIND. हृदयी, हृदयालु, हृदयवान्, चित्तवान्, सुहृदय.

To KINDLE, *v. a. fire, set on fire, light,* lit. fig. चेतवणें, पेटवणें, पेटेसाकरणें, पेटता करणें, शिलकावणें *or* शिलगावणें, उजळणें, पाजळणें, लावणें, आगf. लावणें, चूडf.-चुडीf. लावणें, प्रदीपनn.-उद्दीपनn.-&c. करणें *g. of o.* प्रदीप्त-&c. करणें.

To be kindled—lights, fire, &c. लागणें.

Straws, sticks, &c. used for kindling. पेटवणn. चेतवणn.

To KINDLE, *v. n. catch fire.* पेटणें, चेतणें, चेतवणें, चेतावणें, शिलकणें *or* शिलगणें, पेटm. घेणें.

KINDLED, *p.* v. V. A. पेटवलेला, चेतवलेला, &c. दीपित, प्रदीपित, उद्दीपित, दीप्त, प्रदीप्त, उद्दीप्त, प्रज्वलित, उज्ज्वलित.

KINDLER, *n.* KINDLING, *p. a.* v. V. A. पेटवणारा, चेतवणारा, &c दीपक, प्रदीपक, उद्दीपक, दीपन-&c. कर्ता.

KINDLING, *n.* v. V. A.—*act.* पेटवणेंn. चेतवणेंn. &c. शिलकावण *or* शिलगावणf. शिलकावणी *or* शिलगावणीf. दीपनn. प्रदीपनn. उद्दीपनn. प्रज्वलनn. उज्ज्वलनn. These are chiefly in comp.

v. V. N. पेटणेंn. चेतणेंn. &c. पेटm. घेणेंn.

KINDLINESS, *n.* See KINDNESS.

2 *friendliness and pleasantness of intercourse.* रहसाळीf. रहस्यn. रहस्यn. स्नेहभावm. प्रीतिभावm. गोडीगुलाबीf.

KINDLY, *a. congenial, genial,* &c. समशील, समानशील, समधर्मक, समभाव, समानभाव, सात्म्याचा, अनुगुण, अनुकूल.

2 *bland, mild, gentle.* कोमल *or* ळ, सौम्य, सात्विक, सात्म्याचा.

KINDLY, *adv.* v. A. KIND. कृपाकरून, मेहरबानी करून, मेहर करून, मेहरबानीने, कृपाबुद्ध्या, कृपादृष्ट्या, अनुकूल होऊन, &c.

2 v. A KINDLY. सुदामत, सुरळीतपणें, सुरळीतपणाने, सरलभावाने, ऋजुभावाने, बऱ्याबोलाने.

KINDNESS, *n.* v. A. कृपाf. अनुग्रहm. कृपाळूपणाm. मेहरबानीf. मेहरबानगीf. मेहरf. मोहबतf. कृपाशीलताf. कृपालुताf. परोपकारिताf. लोकोपकारिताf. &c. उपकारशीलताf. उपकारबुद्धिf. परोपकारबुद्धिf. लोकोपकारबुद्धिf. परहितबुद्धिf. जनकृपाf. लोककृपाf. लोकहितेच्छाf. जनसौहृदn. भलाईf. भलाइकीf. भलीभलाईf. भलमाणसाईf. माणुसपणाm. सौजन्यn.

I *an act of k. a favor, &c.* उपकारm. परोपकारm. कृतोपकारm. उपकृतिf. एहसानn.

KINDRED, *n.* v. RELATIONSHIP. नातेंn. संबंधm. गोत्रn. गोत्रसंबंधm.

2 v. RELATIONS. भाऊबंदm.*pl.* गोतn. गणगोतn. गोतवळा *or* गोसोळाm. गोतपत *or* पातn. गोत्रसमुदायm. बंधुवर्गm. बंधुजनn.

KINDRED, *a. related.* गोत्री, गोत्रज, एकगोत्रज, सगोत्र, सवर्ण, नातलग.
2 *of the like nature or properties.* सवर्ण, सजातीय, समानशील, समभाव, सधर्मक, समधर्मक, सात्म्याचा, साधर्म्याचा.
KINE, *n. cows.* गायी *f. pl.* गाया *f. pl.* गायगुरें *n. pl.* पाडुकें *n. pl.*
KING, *n.* राजा, राव, राय, राणा, छत्रपति, नरेंद्र, नरेश्वर, नरदेव, नरपति, नराधिप, नृप, नृपति, भूपाल *or* ळ, महीपाल, भूप, भूपति, लोकपाल *or* ळ, पार्थिव, प्रजापति, इंद्र (in comp. as नरेंद्र, भूनेंद्र, मृगेंद्र, खगेंद्र, &c.).
Some terms of honor or panegyric for *kings* are, राजतिलक, राजमुकुट, राजमुकुटमणि, राजदीपक, राजरत्न, राजचूडामणि, राजसूर्य.
Daughter of a k. राजकुमारी *f.* राजकुंवरी *f.* राजकन्या *f.*
King of kings. राजाधिराज, राजराज, राजाधिप, राजेंद्र.
K. and beggar. रावनीरंक.
Like k. like people. यथाराजा तथा प्रजा.
Line of kings. राजावलि *f.*
Son of a k. राजकुमार, राजकुंवर, राजपुत्र.
That is without a k. or head. अराजक, अनायक.
KING-CRAFT, *n. art of governing, skill in governing.* राज्यनयन विद्या *f.* राज्यकर्तृत्व *n.* राज्यचातुर्य *n.*
KINGS-EVIL, *n.* गंडमाळा *f. pl.*?
KING-FISHER, *n.* डिचा *m.*? पाणकावळा *m.* मत्स्यरंग *m.* जलमद्गु *m.*
KINGDOM, *n.*—country. राज्य *n.* राष्ट्र *n.n.*
2 *government.* राज्य *n.* राज्याधिकार *m.*
The animal k. जीवजाति *f.* जीवगण *m.* जीवकोटि *f.*
The mineral k. धातुजाति *f.*-गण *m.*-कोटि *f.*
The vegetable k. मूलजाति *f.*-गण *m.*-कोटि *f.* तृणजाति *f.*
KING-HOOD, KINGSHIP, *n.* राजत्व *n.* नृपत्व *n.* राज्य *n.* राजाधिकार *m.* राजपद *n.*
KING-LIKE, KINGLY, *a. belonging to a k. suitable, &c. to a k.* राजाचा, राजकीय, राजसंबंधी, राजयोग्य, राजोचित, राजार्ह, राजपदवीयोग्य, पादशाही, बादशाही.
2 v. MONARCHIAL. एकराजसत्ताक, एकाधिपत्याचा.
KINS-FOLK, *n. kindred,* v. RELATIONS. भाऊबंद *m. pl.* गोत *n.* बंधुजन *n.* बंधुवर्ग *m.* दाईजगोत्रज *m. pl.*
KINSMAN, *n. man of the same race or family.* भाऊबंद, गोतभाऊ, गोती, कुलपुरूष, गोत्रबंधु, गोत्रपुरूष, ज्ञाती, दायाद, दाईज, दायजी, स्व, बंधु, बंधुजन, स्वजन, कुटुंबी, सपिंड, सगोत्र, सनाभि, समानोदक, सकुल्य.
KINSWOMAN, *n.* गोतवहीण *f.* गोत्रवहीण *f.* गोत्रजीण *f.*
KIRK. See CHURCH.
To KISS, *v. a.*—actively, *take a kiss.* चुंबणें, मुका *m.*-चुंबन *n.* घेणें *g. of o.* चुंबन *n.* करणें.—To suffer one's self to be kissed, let one have a kiss is मुका *m.* चुंबन *n.* देणें.
KISS, *n.* चुंबन *n.* मुका *m.*
KISSED, *p.* v. V. मुका घेतलेला, चुंबित.
KISSER, *n.* KISSING, *p. a.* v. V. मुका घेणारा, चुंबणारा, चुंबन कर्त्ता, चुंबक & चुंबी (in comp. as मुखचुंबी, गगनचुंबक).
KISSING-CRUST, *n.* चिकटलेल्या पोळ्यांचा वण *m.*
KIT, *n.* v. BAGGAGE, TRAPS. खटलें *n.* वाडविशात *f.* इळा खिळा *m.* गवाळें चवाळें *n.*
KITCHEN, *n. cooking room.* स्वैपाकघर *n.* ओवरा *m.* ओंनारा *m.* मुतबखम. मुतबखखाना *m.* बावरचीखाना *m.* पाकशाला *f.* पाकगृह *n.* रंधनागार *n.*
Clerk of the k. बाकनीस, सुतपाकाचा कारभारी, पाकगृहाधिकारी.
KITCHEN-GARDEN, *n.* मळा *m.* भाजीमळा *m.* परसू *n.* शाकवाटिका *f.*
KITCHEN-MAID, KITCHEN-WENCH, *n.* खटपटी *or* खटपटीण *f.* आइते करणारी-करूनदेणारी.
KITCHEN-WORK, *n.* स्वैपाक घरांतलें काम *n.*
KITE, *n.* घार *f.* घारूड *or* घारवड *n.* चिल्ह *m.*
Flock of kite. घारूड *or* घारवड *n.*
2 *paper-kite.* बावडी *f.* पतंग *m.* कनकावळा *m.* तुक्कल *f.* दुक्कल. N.B. These words express different sorts of paper kites.
Dip of a k. गोता *m.*
Streamer (of paper) tied to a k. चंग *m.*
KITTEN, *n.* मांजराचें पिलूं *n.*
To KLICH. See To CLICH.
To KNAB, *v. a. bite, gnaw.* चावणें, कडकड-खुटखुट-&c. खाणें.
KNACK, *n. knickknack, toy.* खेळ *m.* खेळवणा *m.* जुगूत *f.*
2 *readiness, dexterity.* हातोटी *f.* युक्ति *f. pop.* जुगूत *or* युगूत *f.* टूक *f* कडासणी *f.* ओज *f.*
3 *art, trick, secret.* शिकमत *f.* कळ *f.* टूक *f.* युक्ति *f. pop.* युगूत *or* जुगूत *f.* किल्ली *f* कल्पना *f.* घडमोड *or* घडामोड *f.*
KNAG, *n. knot in wood.* गांठ *f.* ग्रंथि *m.* गुळुंब *or* गुळुंभ *n.* गुळूम *n.*
KNAGGY, *a.* v. N. गांठळ *or* गांठाळ, ग्रंथिल.
KNAP, *n. eminence, protuberance.* टेंकड *or* टेंकाड *n.* टेंकडी *f.* टेंगूळ *m.*
To KNAP, *v. a. break short,* v. To SNAP. मोडणें, कटकन-कटकर-पटकन-तटकन-&c. मोडणें.
KNAPPY, *a. full of knaps.* टेंकाळ, टेंगळांचा.
KNAPSACK, *n. soldier's bag.* थैली *f.* भाता *m.*
KNAR, *n. knot in wood.* See KNOT.
KNAVE, *n. dishonest person, cheat,* v. ROGUE. ठक, ठग, ठकबाज, दगाबाज, दगेखोर, सोदा, काशीकर, कावूयार, हिल्लेबाज, वंचक, गुंडा.
An arch k. वाटोळ्यागोळ्या *m.* वाटोळागोटा *m.* वाटोळाभोंडा *m.* पांढरापरीस *m.*
A pack or crew of knaves. चांडाळ चौकडी *f.* धूर्तमंडल *n.* शकुनिचतुष्टय *n.*
2—at cards. गुलाम *m.*
KNAVERY, KNAVISHNESS, *n. dishonesty, &c.* ठकपणा *m.* ठकडेपणा *m.* छटपणा *m.* लटकेपणा *m.* लबाडी *f.* कावूयारी *f.* धूर्तता *f.* धूर्तांई *f.* शाठ्य *n.* धौर्त्य *n.* धौर्त्तिका *f.*
3 *knavish practices,* v. ROGUERY. ठगाई *f.* ठकाई *f.* ठकबाजी *f.* ठकविद्या *f.* ठकूविद्या *f.* दगाबाजी *f.* दगलबाजी *f.* धतुरा *or* धत्तुरा *m.* v. दाखव.
KNAVISH, *a. dishonest, fraudulent.* ठकाऊ, ठकावू, ठकारू, ठकवरा, ठकव्या, ठकू, ठकडा, फसव्या, खटनट, नटखट, दगाबाज, दगलबाज, दगेखोर, लबाड, लटका, लटकुरा, खोटसाळ, छट, धूर्त, शठ, वंचक, ठकबाजीचा, दगलबाजीचा, ठकविद्येचा, ठकपणाचा, असाधु, कितव, अप्रामाणिक, धौर्त्तिक, हरामी, हरामजादा, हराम.
2 See MISCHIEVOUS.
To KNEAD, *v. a. work and press with the hands.* मळणें, मर्दणें, कमावणें, चिवळणें, भवळणें, चुरणें, कुसकरणें *or* कुसकुरणें, कमाई *f.*-मळणी *f.*-&c. करणें *g. of o.*—(wheaten dough) निवणें.
KNEADED, *p.* v. V. मळलेला, कमावलेला, &c. मर्दित, उपमर्दित, अवमर्दित.
KNEADING, *n.* v. V.—*act.* मळणें *n.* कमावणें *n.* &c. कमाई *f.* मळणी *f.* मरामत *f.* उपमर्द *m.* उपमर्दन *n.* अवमर्द *m.* अवमर्दन *n.* मर्दन *n.*
K. the limbs. चप्पी *f.* संवाह *m.* संवाहन *n.*
KNEADING-TROUGH, *n.*—of wood. काठवट *f.*—of metal. परात *f.* पितळी *f.*

KNEE, *n.* गुडघा*m.* ढोपर*n.* ढोपा*m.* ढोंका*m.* जानु*m.*
A bump with the k. ढोपर खळी *f. v.* मार.
Hollow on either side of the k. डोळा*m.*
To bump with the k. गुडघा*m.* मारणें.

KNEE-DEEP, *a.* गुडघ्या इतका, ढोपरा इतका, गुडघाभर, गुडघ्यावरावर.

KNEE-JOINT, *n.* ढोपराची खीळ *f.* जानुसंधि*m.*

KNEE-PAN, *n.* गुडघ्याची-ढोपराची-&c. वाटी *f.* वाटी *f.* जानुफलक*n.*

To KNEEL, *v. n.* गुडघे*m. pl.*-&c. टेंकणें, मेटें*n. pl.* टेंकणें, मेटेखुंटीस-ढोपरखुंटी *adv.* बसणें.

KNELL, *n. sound of a bell at a funeral.* प्रेतनयनकालिक घंटाध्वनि*m.*

KNIFE, *n.* सुरी *f.* छूरिका *f.* Some of the sorts as used for various purposes are बकई *f* नारकत*n.*
A large k. सुरा*m.*
Pen-k. चाकू*m.*

KNIGHT, *n.*—the title. सरदार बहादूर*m*
2—at chess. घोडा*m.*

KNIGHT-HOOD, *n.* सरदारबहदुरी *f.*

To KNIT, *v. a. weave without a loom.* हातानी विणणें.
2 *unite,* v To JOIN. जोडणें, मिळवणें.
3 (the brows) *contract.* मोडणें, मुरडणें, अढी *f.* घालणें.

KNIT, *n. texture.* विणकर *f.* वीण *f.*

KNIT, *p.* v. V. 1. हातानी विणलेला.
2 जोडलेला.
Strong-k. Well-k. v. COMPACT. दृढसंधि, वळींव.

KNITTING-NEEDLE, *n.* सळई *f.* विणण्याची सूई *f.*

KNITTLE, *n. draw-string.* ओढदोरा*m.* मणदोरा*m.*

KNOB, *n. protuberance, bunch, boss.* बोंड*n.* बोंडी *f. dim.* बोंडूक*n.* बोंडस*n.* गेंद*m.* गोंडा*m.* झुबका*m.* झुमका*m.* माथा*m.* माथ्या*m.*
2 (as in wood) *knot.* गांठ *f.* गुळुंब *or* गुळुंभ*n.* गुळूम*n.* गुंज *f.n.* गुंजट*n.* ग्रंथि*m. f.*

KNOBBY, *a.* v. N. 2. *and* KNOTTY. गांठाळ, गांठाळगुंजट, गांठाळगुंठळ, ग्रंथिल.

To KNOCK, *v. n. hit, strike against.* लागणें, थडकणें, थडक *f.*-थडक-थडका*m.*-धडका*m.*-&c. लागणें-बसणें.
2 *knock at.* ठोकणें, ठोठावणें, ठोठावणें.
3 under; *submit,* v. To YIELD. दबकणें, मेटें*n. pl.* टेंकणें, वेंन. करणें-म्हणणें, जेरीस येणें, हारीं जाणें, अजिंक जाणें.
2 up; *become fatigued,* v. To TIRE. थकणें, वेंगणें, काचावणें, लंघणें, घेडें*n.*-घोडा*m.* थकणें *g. of s.* नाडी *f.* अटपणें *g. of s.* टांकि*m. pl.* ढील होणें *g. of s.* उरीं फुटणें, चकनाचूर-चकाचूर होणें.

To KNOCK, *v. a. strike, hit.* मारणें, पिटणें, ठोकणें, ठोठावणें, ठोठावणें, ठोक*m.*-ठोका*m.*-&c. देणें.
2 down; *fell, prostrate.* पाडणें, जमीन दोस्त करणें, चीत करणें, विछावणें, निजवणें, लोळवणें.
3 off; *rattle off, do sharply,* v. To DESPATCH. झपाटणें, फटकारणें, भरकटणें *or* भरकडणें, भरकाडणें, रपाटणें, रगडणें, तासणें, चरकटणें.
4 up; *fatigue,* v. To TIRE. भागवणें, श्रमवणें, हायास आणणें, हाडें*n. pl.* घुसळणें, खोमलणें, घुसळणें, पादवणें, चकाचूर करणें.
To be knocked up. टणकणें, भागणें, मरगळीस *or* मरळीस येणें, हायास येणें, हदहदणें, आंगाचा चकनाचूर*m.* होणें *g. of s.*
5 about; *use or treat roughly, violently, heedlessly, &c.* घुसडणें, घुसटणें, पुदडणें, पुदलणें, पुदाळणें.
6 on the head, lit. See To KILL, fig. *frustrate,* v. To DEFEAT. मोडणें, हेलपटणें, व्यर्थ-&c. करणें, पासला-पालथा पाडणें.

KNOCK, KNOCKING, *n.* v. V.N. 1.—*act.* लागणें*n.* थडकणें*n.* थडक *f.* थडका*m.* धडक*m.* धडका*m.*
v. V. A. ठोकणें*n.* &c. ठोका*m.* प्रहार*m.* आघात*m.*

KNOCK-KNEED, *a of knees that approach each other.* संहत जानु, संहत जानुक, संजु.

KNOCKER, *n.*—of a door, &c. ठोकणी *f* ठोकणें*n.*

To KNOLL, *v. n. sound,*—a bell. वाजणें.

KNOLL, *n eminence, hillock.* टेंकड*n.* टेंकडें*n.* टेंकडी *f.* टेंकाड*n.* खडपा*m.*

KNOP. See KNOB.

KNOT, *n. complication.* गांठ *f.* गून *f.* ग्रंथि*m. f.* ग्रंथिका *f.*
Bow-k. आसुडगांठ.
Common single k. निरगांठ.
Common slip k. सुरगांठ, सुटगांठ, आसुडगांठ.
Closing k. formed with the strands. पोकळगांठ
Grandam's k. अडाणी गांठ.
K. tied to aid remembrance. खूणगांठ.
Reef k. चाडेगांठ.
Running k. शेसरगांठ, पाश*m.* सरकफांस*m.* सरक गांठ, सरगांठ.
Slip k. निसरगांठ.
The sacred or holy k. ब्रह्मगांठ.
To tie a k. गांठ *f.* देणें-मारणें.
2 *bond of union.* गांठ *f.* ग्रंथि*m. f.*
An indissoluble k. जन्माची गांठ *f.* रेशमाची गांठ *f.*
3 *articulation, knuckle,* v. JOINT. कांडें*n.* गांठ *f.* ग्रंथि*m. f.* पर्व*n.*
4 *gang, crew,* v. BAND. गट्ट*m.* गट्टा*m.* चुंग *f.* मुठाण*n.*
5 *tuft, bunch, clump.* चुबका*m.* झुबका*m.* झुमका*m.* बेट*n.* गुच्छ*m.* स्तबक*m.*
6 *ball, gathering, lump.* गांठ *f.* गुठळी *or* गोठळी *f.*
7 *knotty point, intricacy, difficulty.* अढी *f.* अढी *f.* गांठ *f.* गुढी *f.* कोडें*n.* गूढार्थ*m.* पीळ*m.*
8 (in the mind) *a prejudice.* अट *f.* अढी *f.* अठी *f.* गांठ *f.*

To KNOT, *v. a. complicate or tie in a knot.* गांठणें, बांधणें, गांठ *f.* देणें-मारणें.

To KNOT, *v. n. form knots.* गांठळणें, कांडळणें, पेरें*n.*-कांडें*n.*-&c. बांधणें-धरणें.

KNOTTINESS, *n.* v. A. 1. गांठळपणा*m.* गांठळगुंठळपणा*m.* &c.

KNOTTED, KNOTTY, *a. full of knots.* गांठळ *or* गांठाळ, गांठळगुंजट, गांठळगुंठळ, ग्रंथिल, ग्रंथिप्रचुर, ग्रंथिमय, ग्रंथिविशिष्ट.
2 fig. *full of knotty points,* v. INTRICATE. गुंतागुंतीचा, गुंताड्याचा, खचरट, खडतड.
A k. affair. गोंधळ *f.*
A k. point. कोडें*n.* कूट*n.* खडकळ*n.* गूढार्थ*m.*

To KNOW, *v. a. have knowledge of.* जाणणें, समजणें, कळणें-ठाऊक-माहीत-&c. असणें *in. con.* ज्ञान*n.*-परिज्ञान*n.*-&c. असणें *g. of o. & in. con.*
Who knows? कोण जाणें, नजाणें.
To become known. अवगणें, समजणें.
2 *recognize.* ओळखणें, जाणणें, ओळख *f.*-&c. पटणें *g. of o. with in. con.*
3 *be familiar or acquainted with* (persons). जाणणें, ओळखणें, ओळख *f.*-परिचय*m.*-&c. असणें *in. con.*
4 *be acquainted with* (things). जाणणें, समजणें, येणें *in. con.* माहितगारी *f.*-&c. असणें *in. con. g. of o.*

5 (carnally). जाणणें, भोगm. घेणें-देणें, जवळ जाणें.

To KNOW, *v. n. have knowledge.* जाणणें, समजणें, ज्ञानn.-&c. असणें *in. con.*

Not to know, *nescire.* नेणणें.

KNOWABLE, *a.* v. V. A. 1. जाणायाचा-जोगता-&c. ज्ञेय, विज्ञेय, ज्ञातव्य, वेदनीय, वेद्य, ज्ञानगम्य, बुद्धिगम्य, परिचय गम्य.

KNOWER, *n* KNOWING, *p. a.* v. V A. 1. जाणणारा, &c. ज्ञाता, विज्ञाता, वेत्ता

4 *and* V. N. जाणणारा, &c. जाण, जाणता, माहितगार, माहितदार, माहीत, वाकब, वाकबदार, वाकबगार, जातज्ञान, प्राप्तज्ञान, लब्धज्ञान.

I *skilful, clever, proficient, &c.* जाण, जाणता, शहाणा, कुशल, ज्ञानी, पक्का, चतुर, विचक्षण, हुशार, खबरदार, समजदार, अभिज्ञ, प्रवीण, विशारद.

II *shrewd, cunning, sharp, not to be taken in* पक्का, खबरदार, चत्रा, पोक्त, पोक्ता, गुंडा, नागर, बाट, बाटगा, बंदर, पंजाबी, छपन्नी *or* छपन्या, छतिशा, बाराबंदरचें पाणी प्यालेला, छप्पनदेश फिरलेला, वाटोळा धोंडा, वाटोळा गोटा, मारवाडी.

KNOWING, KNOWLEDGE, *n. certain perception.* ज्ञानn. परिज्ञानn. विज्ञानn. बोधm. प्रबोधm. अवबोधm. उद्बोधm. अवगमm. ज्ञप्ति f. वेदनn. प्रतीति f. प्रमा f. प्रमिति f.

2 *recognition.* ओळख f. प्रत्यभिज्ञानn. प्रत्यभिज्ञा f.

3 *acquaintance* (with persons) ओळख f. जाणपछान f. पछान f. परिचयm. जाणसाळ f. दंडकm.—indef. loosely, &c. ओळखपाळख f. ओळखदेख f.

K. by sight. तोंड ओळख f.

4 *acquaintance, conversancy, versedness in* (science, &c.). ज्ञानn. परिचयm. माहितगारी f. माहिती f. माहीत f. वाकबदारी f. वाकबगारी f. दखलगिरी f. गम्यn. गति f. वासना f. प्रवेशm. अभिज्ञता f. प्रवीणता f. प्रावीण्यn. नैपुण्यn. आलोड्यn.

5—opposed to ignorance; *information respecting.* ज्ञानn. खबर f. माहिती f. माहितगारी f. माहीत f. वेत्तृत्वn. ज्ञातृत्वn.

According to one's k. यथाज्ञान, यथाजानें.

Before one's k. or time. जाणोपरीचे अगोधर.

Within one's k. जाणोपरी.

Without the k. of. नकळत with स or ला.

6 *learning, science.* ज्ञानn. विद्या f. विज्ञानn.

Divine or spiritual k. ब्रह्मज्ञानn. ब्रह्मविद्या f. तत्वज्ञानn. आत्मज्ञानn. आत्मविद्या f. अध्यात्मज्ञानn. अध्यात्मविद्या f. परमार्थज्ञानn. परमार्थविद्या f. ज्ञानविद्या f. अध्यात्मn.

Instruction in divine k. ब्रह्मोपदेशm. ज्ञानोपदेशm. ब्रह्मदानn. आत्मबोधm.

Sacred and profane k. ज्ञानविज्ञानn.

Thirst after k. जिज्ञासा f.

Thirsty after k. जिज्ञासु.

KNOWINGLY, *adv. wittingly, &c.* जाणून, समजून, उमजून, जाणून बुजून, जाणून पुसून, जाणून सवरून, समजून उमजून, बुद्धिपूर्वक, बुद्धिपुरस्सर.

KNOWN, *p.* v. V A. 1. जाणलेला, &c. ठाऊक, माहीत, ठावका, मालूम, विदित, ज्ञात, परिज्ञान, विज्ञात, परिचित, वित्त, अवगत.

Publicly k. v. NOTORIOUS. प्रसिद्ध, जाहीर, महशूर, उघड.

Universally k. जगत्प्रसिद्ध *pop.* जगप्रसिद्ध, जगजाहीर.

To be k. to. कळणें, ठाऊक-माहीत-&c. असणें.

KNUCKLE, *n. joint of a finger.* सांध f. सांधाm. संधिm. f. पेरn. पर्वn. वंदm.

To KNUCKLE, *v. n. submit,* v. To YIELD. मेटंn. *pl.* टेकणें, चीf. म्हणणें, वेंn. करणें-म्हणणें.

L.

L. This letter is represented by ल.

LA, *interj.* पाहा.

LABEL, *n. slip of paper, &c. attached to any thing shewing its contents.* चकती f. खूणचिठ्ठी f चिठ्ठी f.

2—as attached to shew the number and price severally. अंकपट्टी f. बीजकn.

To LABEL, *v. a.* v. N. चकती f.-&c. लावणें-बांधणें-मारणें.

LABIAL, *a. formed by the lips,*—letters. ओष्ठ्य.

LABIODENTAL, *a. formed by the lips and teeth.* दंतौष्ठ्य *or* दंत्यौष्ठ्य.

LABOR, *n. toil, travail, trouble, pains, wearisome exertion.* मेहनत f. श्रमm. कष्टm. क्लेशm. मशागत f. उद्योगm. उपष्टंभm. आयासm. प्रयासm. सायासm. परिश्रमm. अटाअटm. f. भटाभटm. f. अटापिटाm. अटापिटी f. अटापीट f.

L.—compreh. labor and pains, toil and trouble. मेहनत मशागत f.

Day-l. मजुरी f. रोजमजुरी f. मजूरकामn. मोलमजुरी f. हेलपाटी f.

Fruitless l. गजखानn. कुंजरशौचm. तुषकंडनn. जलताडनn. वोकेझुंज f. वोकेफोड f.

Hard l. सख्त मेहनत f. कसालत f. कसालाm. कष्टीमेहनत f.

Low or servile l. *drudgery.* कवाडकामn. कवाडकष्टm.

Manual or bodily l. आंग मेहनत f. व्रातm.

Price or wages of l. मशागत f. मेहनत f. मजुरी f. मोलn.

Toilsome and vexatious l. दगदग f. खस्ता f. *or* f. *pl.* धकाधक f. कडाकूट f. कपाळकूट f. कपाळफोड f. डोईफोड f. माथाकूट f. माथेफोड f. उरस्फोड f.

With great l. सातासायासाने, जुलमाजुलमीं *or* जुलमाजुलमाने, जुल्माने, जुलमावर.

2 *work to be done, or done,* v. WORK. कामn.

3 *travail,* v. CHILD-BIRTH. प्रसववेदना f. प्रसूतिवेदना f. गर्भवेदना f.

To LABOR, *v. n. toil, work hard.* खपणें, श्रमm.-कष्टm.-मेहनत f.-&c. घेणें-करणें.—as enhanced. जिवावर-छातीवर-&c. कामn. करणें, दंडm. काढणें, अटाअट m. f.-अटाघाट f.-डोईफोड f.-कपाळकूट f.-उरस्फोड f.-&c. करणें, मरून-जीवदेऊन-जीवतोडून-&c. कामn. करणें, जीवm. अर्धाकरणें, रक्ताचें पाणीn. करणें, हाडेंn. *pl.* झिजवणें, हाडांचीं काडेंn. *pl.* करणें, हाडांचे मणीm. *pl.* करणें.

2 *do work.* खपणें, राबणें, कामn. करणें.

3 *be in distress, strife, struggling, &c.* अब्दणें, कुचंबणें, अडचणणें, अवघडणें, कुचंबत जाणें-&c.

4 *be in child-birth.* वेणा f. *pl.*-तिडका f. *pl.* देणें, प्रसवांत-प्रसूतींत-प्रसववेदनेंत-प्रसवावस्थेंत-&c. असणें.

To LABOR, *v. a. form or prosecute with labor; elaborate.* श्रमाने-कष्टाने-श्रम घेऊन-कष्ट घेऊन-&c. करणें, मशागत f. -&c. करणें *g. of o.*

LABORATORY, *n. work-room.* कारखानाm. उद्योगगृहn.

LABORED, *p.* v. V. A. श्रमाने केलेला, कष्टसिद्ध, श्रमसिद्ध, मशागतीचा.

LABORER, *n.* LABORING, *p. a.* v. V. N. 1. खपणारा, श्रम घेणारा-करणारा, मेहनत करणारा, श्रमकर्ता, कष्टकारी, &c.

2 खपणारा, खप्या, कामकरणारा, कामकरी, कष्टकरी.

A day-l. मजूर, मजूरकर, मजूरकरी, मजूरदार, मजूरवाला, रोजकरी, रोजकाम्या, रोजदार, बेगारी *or* बिगारी.

Business of a day-l. मजुरी *f.* रोजमजुरी *f.* मजूरकाम *n.*

Wages of a day-l. मजुरी *f.* रोजमजुरी *f.* रोजी *f.*

A l. man, *one of the laboring class* मशागती *or* त्या, आंगमेहनती *or* त्या, कवाडकष्टी, कवाडकाम्या, मोलकरी, घोंगड्या, कांवळ्या, पायकाळा, लंगोटबंद, काळीप्रजा *f.* व्रातीन.

A l. lad. आडखप्या.

An idle l. दिवसभऱ्या, महिनेभरू.

The l. class,—compreh. कुणबीमाळी *m. pl.*

LABORIOUS, *a. assiduous, industrious,* v. DILIGENT. कामी, कामाळू, कामसू, खप्या, मेहनती *or* त्या, मशागती, कसालती, कष्टाळू, उद्योगी, आयासी, श्रमिक.

A l. person. कामाचा गाडा *m.*

2 *requiring labor, toilsome.* मेहनतीचा, मशागतीचा, कसालतीचा, कष्टाचा, श्रमाचा, दगडफोड, उरस्फोडीचा, कठीण, सख्त, कष्टसाध्य, श्रमसाध्य, आयाससाध्य.

LABORIOUSLY, *adv.* v. A. श्रम घेऊन, कष्ट घेऊन, मेहनत घेऊन, श्रम-कष्ट-&c. करून, यत्नतः, प्रयत्नतः, आयासपूर्वक.—as enhanced. जीव तोडून, जीव देऊन, मरून, रक्ताचें पाणी करून, आटाआट-आटाघाट-&c. करून.

LABORIOUSNESS, *n.* v. A. l. *and* DILIGENCE. कामाळूपणा *m.* कामसूपणा *m.* कष्टाळूपणा *m.* उद्योग *m.* उद्यम *m.* उद्योगशीलता *f.*

2 कठीणपणा *m.* सख्तपणा *m.* कष्टसाध्यता *f.* श्रमसाध्यता *f.*

LABYRINTH, *n. place or road full of windings.* नागमोडीची जागा *f.* -वाट *f.* गोत्यांची-लपंडावाची-गिरकांड्याची,-गुंतागुतीची-&c. जागा *f.* घोंटाळा *m.* घोटाळ्याची जागा *f.* सातवांकी जागा *f.*-वाट *f.*

2 fig. *an intricate case or matter.* चौऱ्याशीचा फेरा *m.*

LAC, *n.*—the dye, or insect (coccus lacca) which forms it. लाख *f.* राखा *f.* लाक्षा *f.* अलिता *or* अळता *m.* अलक्त *m.* अलक्तक *m.*

A stick of l. लाखाचीकारी *f.* लाखाडी *f.*

Cake l. चपडा *or* चोपडा *or* चोपडी लाख *f.*

Earthen pot smeared with l. लाखलोटें *n.* लाखाळें *n.*

Liquified l. dye. अलक्तरस *m.*

Of the color of l. dyed with l. लाखी.

Pouring l. into a socket (in preparation for the gem.). लाखपाड *m.*

Ring or trinket bearing its gem in l. लाखपाड *m.*

Stuffed or filled with l. लाखी, लाखट.

To besmear with l. लाखटणें, लाकणें.

2 See LACK.

LACE, *n. texture of interwoven threads.* जाळी *f.*

2 *gold or silver lace.* कलाबतू *m. f.* तुई *or* तोई *f.*

Gold l. सोनेरी कलाबतू *m. f.*

Silver l. रूपेरी कलाबतू *m. f.*

3 *string for fastening clothes.* फीत *f.* नाडी *f.*

To LACE, *v. a. fasten or bind with a lace or tape.* विणणें, फितीने-नाडीने बांधणें, नाडी *f.* लावणें-घालणें-देणें.

To l. (a bedstead, &c.) with broad tape. नवारणें.—with twists of cocoanut fibres. सुंभणें.

2 *border, &c. with lace.* कलाबतू *m. f.* लावणें, कलाबतूची पट्टी *f.* बांधणें, जरीकांठ *m.* लावणें, किनारी *f.* देणें-लावणें.

3 v. To BEAT. सडकणें, ठोकणें, चोपणें, झोडणें.

LACE-MAN, *n.* जाळीवाला, जाळीविक्या.

LACED, *p.* v. V. l. विणलेला, &c. विणीव.

2 कलाबतू लावलेला, &c. कलाबतूकांठी, जरीकांठी.

To LACERATE, *v. a. rend,* v. To TEAR. फाडणें, टरकावणें, विदारणें, विदारण *n.*-&c. करणें *g. of o.*

2 v. To SCRATCH. ओरपणें, ओरखडणें, ओरबडणें.

LACERATED, *p.* v. V. l. फाडलेला, &c. विदारित, विपाटित.

2 ओरपलेला, ओरखडलेला, &c.

LACERATION, *n.* v. V. l.—*act.* फाडणें *n.* विदारणें *n.* &c. फाडणी *f* विदारण *n.* विदारणा *f.* विपाटन *n.*

2—*act.* ओरपणें *n.* &c.

I. *the rent made.* फाळा *m.* चीर *f.*

II. See SCRATCH.

LACHRYMAL, *a. pertaining to tears.* आंसवांचा, अश्रुसंबंधी.

2 *secreting, &c. tears.* अश्रूत्पादक, अश्रुजनक, अश्रुवाहक.

To LACK, *v. a.* v. To WANT. उणीव *f.*-वाण *f.*-कमती *f.*-न्यूनता *f.*-&c. असणें *in. con. & g. of o.* उणा-&c. असणें *with* ने *of o.* (as तो संतानाने उणा आहे he lacks offspring), हीन-रहित-&c. असणें.

To LACK, *v. n. be in want.* अडचणीत-अडचणुकींत-तंगचाईंत-&c. असणें, अडचण *f.*-अडचणूक *f.*-अबाळ *f.*-तंगचाई *f.*-&c असणें, *in. con.* गरजू-गरजवंत-&c. असणें, अनुत्पन्न असणें.

2 *be wanting* उणा-कमी-न्यून-&c. असणें, अभाव *m* -शून्याकार *m.* -वाण *f.*-उणीव *f.*-न्यूनता *f.*-&c. असणें *g of s.* पूज *n.* असणें *with* वर *of s.*

LACK, *n.* v. WANT. उणीव *f* वाण *f.* न्यूनता *f.* गरज *f.* अभाव *m.* शून्याकार *m.* ठणठणपाळ *m.* ठणठणाट *m.*

2 *one hundred thousand.* लाख *m.* लक्ष *m.*

Assemblage of a l. (of flowers, fruits, &c.). लाखोली *f.*

By lacks. लाखों, लाखोंशा, लक्षावधि, लक्षशः.

Lacks upon lacks. लाखोंलाख.

That is worth a l. *superexcellent.* लाख्या, लाखोरूपयांचा.

LACKADAY, *interj.* v. ALAS. हाय हाय, कटकटा.

LACKBRAIN, *n.* v. FOOL. ठणठणपाळ, ढ, ढंढणा, मठ्ठा.

LACKER, *n. varnish.* लाख *f.* लाक्षा *f.* रोगण *n.*

To LACKER, *v. a. smear with lacker.* रोगण *n.* देणें-लावणें-करणें, लाखटणें, लाख *f.* लावणें.

LACKERED, *p.* v. V. रोगण लावलेला, लाखटलेला, &c. रोगणी.

A. l. ornament. लाखाळें *n.*

LACKEY, *n. foot boy.* खिदमतगार *or* दार, पोऱ्या, नफर, खवास, पार्श्वानुचर.

LACKLUSTRE, *a.*—the countenance. कायाहीन, कला (*pop* कळा), हीन, निस्तेज, तेजोहीन, मंदकांत, उफट *or* ओफट.

2—a pearl. खरडेवजा *a. ind.* वाणढाळ, मजीत, नरम.

LACONIC, LACONICAL, *a. brief, concise,*—speaker. थोडक्यांत बोलणारा, संक्षिप्तवक्ता, संक्षिप्तभाषी, मितभाषी, परिमितभाषी, अविस्तृतवक्ता.

2 *expressed in few words,*—speech. संक्षिप्तोक्त, संक्षिप्तोक्तीचा, संक्षेपोक्तीचा, अल्पशब्दक, मित.

LACONISM, *n. concise speech.* संकलितोक्ति *f.* संक्षिप्तोक्ति *f.* संक्षेपोक्ति *f.*

LACTAGE, *n. produce of milch animals.* दुपतें *or* दुभतें *n.* पेजें *n.* गोरस *m.* गव्य *n.*

LACTARY, *a. having juice like milk.* दुध्या, दुधाचा, क्षीरी, क्षीरविशिष्ट.

LACTARY, *n.* v. DAIRY. दुभत्याचें घर *n.* दुभत्याची जागा *f.* गोरसशाला *f.*

LACTATION, *n. act of giving milk.* थान पाजणें *n.* थान देणें *n.*

LACTEAL, *a. milky.* दुधाचा, दुग्धसंबंधी, दुग्धवत्, दुग्धमय.

2 *conveying chyle.* अन्नरसवाहक, अन्नरसचालक.

LACTEAL, *n. vessel of the body that conveys chyle.* अन्नरसवाहिनी*f* रसायनी*f*.

LACTEOUS, *a milky.* दुधाचा, दुग्धसंबंधी, दुग्धमय.
2 *conveying chyle.* अन्नरसवाहक, अन्नरसचालक.

LACTESCENT, *a. producing milk, or a milky juice* दुधाचा, दुध्या, दुग्धोत्पादक, क्षीरी, क्षीरवान.

LACTIFEROUS, *that conveys milk.* दुग्धवाहक, दुग्धप्रवाहक.

LAD, *n. v.* STRIPLING. पोरगा, पोऱ्या, वाप्या, वाप्यामाणूस, आडवाप्या, आडगोखमा, आडमानई *or* आडमानाय, मानई, बाल, किशोर.
3 *fellow, chap, boy,*—familiarly. गडी, जवान, गोहो

LADDER, *n.* शिडी *or* शिढी *or* सिडी *or* सिढी*f*. निश्रीण*f*. निसण*f*. सोपान*n*.

To LADE, *v. a. v.* To LOAD. लादणें, ओझें*n*. भरणें-घालणें, भरणें.
2 See To LADLE.

LADEN, *p. v.* V. 1. लादलेला, भरलेला & भारयुक्त, भारवान्.

LADING, *n. v.* V. 1.—*act.* लादणें*n*. &c. लादणी*f*. लदाव*m*.
1 *load, cargo, v.* FREIGHT. भरगत*f*. भरीत*n*. बारदान*n*.

LADLE, *n.* पळ्या*m*. *dim.* पळी*f*. चमचा*m*. थावर*m*. कडची*f*. दिवली*f*. दर्वी*f*.
Bowl of a l. बोंड*n*. पळूं*n*. टवळें*n*. माथळा*m*.
L. with perforations. झारा*m*.
L. for ladling out boiled rice. ओगराळें*n*. मुदळें*n*.
L. made of a piece of cocoa-nut, hollowed mango-stone, &c. डवला *or* डौला*m*. *dim.* डवली *or* डौली*f*. डकली*f*.
Wooden l. डाव*f*. चाटू*m*.

To LADLE, *v. a. empty out with a ladle, &c.* उसपणें, उसपणी*f*.-उसपा*m*.-&c. करणें *g. of o.* पळ्याने-&c. काढणें.
To l. out (boiled rice), *serve it out on the leaf-plates.* ओगरणें.

LADLING, *n. v.* V.—*act.* उसपणें*n*. उसपणी*f*. उसपा*m*. उसपण*n*.

LADY, *n. woman of family or of good breeding.* सभ्यस्त्री*f*.-बायको*f*.-&c. शिष्टस्त्री*f*.-बायको*f*-&c. कुलवधू*f*. कुलस्त्री*f*. कुलांगना*f*. कुलजा*f*. कुलीना*f*.
2—as a title. बाई*f*. नायका*f*.
A Muhammadan l. बीबी*f*. बुबू*f*. बेगम*f*.

LADY-BIRD, LADY-BUG, LADY-COW, LADY-FLY, *n.* कुंकुवाचा किडा*m*. सोनकिडा*m*. इंद्रगोप*m*. इंद्रकीट*m*. ताम्रकृमि*m*.

LADY-LIKE, *a. v.* GENTEEL. सभ्य, शिष्ट.
2 *becoming a lady.* शिष्टस्त्रीस योग्य, सभ्यस्त्र्युचित.

LAG, *n. lowest class, fag end, &c.* गाळ*m*. गदळ*m*.*n* केर*m*. झेंडफळ*n*.

To LAG, *v. n. hang behind.* मागें पडणें-राहणें, मागसणें, मागसावणें.

LAGGER, LAGGING, *p. a. v.* V. मागें पडणारा, मागसणारा, &c. पायचोर.

LAIC, LAICAL, *a. not clerical, v.* LAY. गृहस्थी, गृहस्थ, गृहस्थकोटीतला, गृहस्थकोटिसंबंधी-विषयक.

LAIR, *n. bed or resting place* (of a wild beast). पशु-श्वापद वसायाची निजायाची जागा*f*. कपा *or* कोपा*m*. कुपी*f*. बसक*f*. आखर*m*. गोठण*f*. जाळी*f*.

LAITY, *n. the body of the people distinguished from the clergy.* गृहस्थवर्ग*m*. गृहस्थकोटि*f*.

LAKE, *n.* सरोवर*n*. कासार*m*. ह्रद*m*. जलाशय*m*. पुष्करिणी *pop.* पुष्करण & पोखरण*f*.

LAMB, *n.*—male. कोंकरा*m*.—female. कोंकरी*f*.—gener. without reference to sex. कोंकरूं*n*.
A female l. about a year old. लाव्हर *or* लाहोर*f*.

LAMBATIVE, *a. taken by licking.* चाटायाचा, लेह्य, अवलेह्य.

LAMBATIVE, *n. a medicine taken by licking.* चाटण*n*. लेह*m*. अवलेह*m*.

LAMB-KIN, *n.* कोंकरूं*n*. लहान कोंकरूं*n*.

LAMBENT, *a. playing about, &c.* खेळता, चाटता.

LAME, *a. cripple, &c.* लंगडा, पांगळा, पागा, पांगूळ, पंगु *pop.* पंगू, पायाने अधू, पायाचा अधू, व्यंग, लंगडखूट, विकलांग, खंज.
A l. person. लंगडशाई *or* लंगडशादी*c*. लंगडदीन*c*.
2 fig. *imperfect, not satisfactory.* लंगडा, अधू, व्यंग, विकल, लेचापेचा, लगडीतगडीचा.

To LAME, *v. a. make lame.* पांगळा-लंगडा-&c. करणें.

LAMELLAR, LAMELLATED, *a. covered, &c. with thin plates or scales.* खवल्या, खवलांचा.

LAMELY, *adv.* v. A. 1. लंगडत, लंगडतलंगडत, लुचपत, लुचपत लुचपत, कुलपतकुलपत, लंगड्यावाणी, पांगळ्यावाणी.
To go l. लंगडणें
2 fig. लगडतगड, तुनुमुनु *or* तुनमुनु करून

LAMENESS, *n.* v. A. 1. लंगडेपणा*m*. पांगळेपण*m*. अधूपण*m*. अंगवैकल्य*n*. पंगुत्व*n*.
2 लंगडेपण*m*. अधूपण*m*. विकलता*f*. वैकल्य*n*. विकलभाव*m*. कसर*f*.

To LAMENT, *v. a. bewail, deplore, regret.* रडणें, शोचणें, खेद*m*.-दुःख*n*.-शोक*m*.- &c. करणें-धरणें-मानणें *g. of o.* हायहाय*f*. करणें *g. of o.* विलाप*m*.-शोचन*n*.-&c. करणें *g. of o.*

To LAMENT, *v. n. mourn, wail, &c.* रडणें, र*f*.-रर*f*. करणें, विपलापणें, आक्रंदणें*n*. आक्रोशणें, आकांतणें, आक्रंदन*n*.-आक्रोश*m*.-विलाप*m*.-हायहाय*f*.-रुदन*n*. -रोदन*n*.-&c. करणें, रचीवारस्खडी*f*. वाचणें, रचाफाडा*m*. वाचणें, रुदंती*f*. करणें.

LAMENTABLE, *a. v.* V. A. रडाया- चा- जोगा-जोगता- &c. शोच्य, शोचनीय, शोचितव्य, शोकार्ह, शोकयोग्य, शोचनार्ह, शोकविषय, दुःखविषय, खेदास्पद, शोकास्पद.
1 *expressing sorrow, &c.* See MOURNFUL.

LAMENT, LAMENTATION, *n. v.* V. A.—*act.* रडणें*n*. शोचणें*n*. खेद करणें*n*. &c. शोक*m*. शोचन*n*.
v. V. N. रडणें*n*. आक्रंदणें*n*. &c. र*f*. आक्रंदन*n*. आक्रोश*m*. हायहाय*f*. विलाप*m*. विपलाप*m*. रुदन*n*. रोदन*n*.

LAMENTER, *n.* LAMENTING, *p. a. v.* A. रडणारा, शोचणारा, &c. विलाप-शोक-&c. कर्ता.

LAMINA, *n. thin plate or scale.* पत्र*n*. पत्रा*m*. पडदा*m*. चोप*f*. पदर*m*. कातळा*m*.

LAMINATED, *a. consisting of thin plates, &c.* पडद्याचा, पत्र्याचा.

To LAMM, *v. a. cudgel, v.* To BEAT. टोणपणें, टोणकावणें.

LAMP, *n.* दिवा*m*. दीप*m*. दीपक*m*. चिराग*m*.—in covert, &c. phrase. सूर्यपिल्लूं*n*. Some kinds of *lamp* are दिवा*m*. लामण *or* लाम्हण *or* लांवणदिवा, रोमण *or* रोवणदिवा, रोवणदिवी *or* दिवली*f*. रोमणी*f*. दिवटी *or* दिवली *or* दिवी*f*. दीपिका*f*. कैपत*f*. हिलाल*m*. टाणई *or* टाणवी*f*.
Branched or forked l. दुशाख*f*.
By, in, &c. l.-light. दिव्याउजेडीं.
Cluster of lamps. झुंबर*m*. झाड*n*.
Door-l. *lamp in a doorway.* दारचा दिवा*m*. दारठणचा दिवा*m*. देहलीदीप*m*.
Earthen saucer form l. कोंडें*n*. पणती *dim.* पणतोली*f*. चिकोरी *or* शिकोरी*f*.

Evening l. lamp lighted every evening in a temple. सांजदिवा*m.* सांजवात*f.*

Flame of a l. दिव्याची जोत*f.* दीपशिखा*f.*

Frame or erection for a row of lamps. चिरागदान*n.*

Hanging l. हंडो *or* हांडी*f.* कंदील*m.*

L. hung in the air. आकाशदिवा*m.* आकाशदीप*m.*

Lighting up of the lamps (in a temple, &c.). दिवेलावणी*f.* दिवेवात*f.* दीपवात*f.*

Metal and upright l. समई *or* समय*f.*—the saucer of it for the oil and wicks, or to receive the drippings. चाडें*n.* टवळें*n.* माठळें*n.*

Obeisances paid to the lamps at lighting. दीपदर्शन*n.*

Obeisances, salutations, (to Rájás, &c.) paid at l lighting. दिवटी जोहार*m.* दिवटी सलाम*m.* दिवटीमुजरा*m.*

Oil of an extinguished l. दिपुष्ट *or* दिपोष्ट*n.*

Operations—compreh. of preparing, and lighting a l. दिववात*f.* तेलवात*f.*

Place (in a house) for the suspension of the great l. दिवठण *or* दिवठाण*n.*

Row or range of lamps. दीपावलि *pop.* दिपावळी*f.* दीपमाळ*f.*

Saucer for the oil and wicks of a l. दिवेलावणें*n.* माठळें*n.*

Stand or stem of a l. ठाणवई *or* ठाणवी*f.*

Stink of an extinguished l. दिपुष्टाण*f.*

String or loop to suspend a hanging l. ओलाणी*f.* ओलाणें*n.* ओलण*f.*

Time of l. lighting. दिवेलावण *or* दिवेलावणी*f.* दिवेलागण*f.*

To extinguish a l. दिव्यास निरोपम.-पदर*m.*-फूल*n.*-शेव*f.* देणें, दिवा*m.* काढणें-पालवणें.

To freshen or brighten a l. दिवा*m.* सरसा करणें.

Lamp-black, *n.* मस*f* काजळ*n.* मशेरी*f.* कज्जल*n.* मषी*f.* दीपकिट्ट*n.*

Lamp-ladder, *n.* घडींची*f.* घोडा*m.*

Lamp-light, *n.* दिव्याचा उजेड*m.*-प्रकाश*m.*

By l. दिव्याउजेडीं.

Lamp-stand, *n.* दिवा*m.* दीप*m.* ठाणवई *or* ठाणवी*f.* दीपवृक्ष*m.* दीपिका*f.* शिखातरू*m.*

Lampass, *n.*—the disease. मुंगा*m.* ठाळवेळें*n.*

Lampoon, *n. satirical piece.* निंदेचा पोवाडा*m.* निंदाख्यापक वाक्य*n.*-लेख*m.*

Lance, *n.* v. Spear. भाला*m.* बरची*f.*

To Lance, *v. a.* See To Cut. 2 *cut, &c. with a lancet* नस्तराने फाडणें-कापणें-छेदणें, फाडणें, फाड*m.* करणें, फांसणी*f.* घालणें-मारणें-टाकणें.

Lancet, *n.*—the surgical instrument. नस्तर*n.*

Cut or opening made by a l. फाड*m.* फांसणी*f.*

To Lanch, *v. a. throw as a dart.* फेकणें, टाकणें, मारणें.

To Lancinate, *v. a. rend,* v. To Tear. फाडणें, चिरणें.

Lanciniated, *a. fringed.* झालरीचा.

Land, *n. country, region.* देश*m.* मुलूख*m.* प्रांत*m.* राष्ट्र*n.*

2—as opposed to water and air. जमीन*f.* भुई*f.* खुश्की*f.* स्थल *pop.* स्थळ*n.*

L. and water. जलस्थल*n.*

Confusion of l. and water (as through inundation). जलस्थलभ्रम*m.*

L.-carriage, *price paid for transport by l.* खुश्की कडील भाडें*n.* स्थलमार्गाचें-पायरस्त्याचें-&c. भाडें*n.*

Neck of l. दांडा*m.* दांडी*f.*

The main l. खुश्की*f.*

The way by l.—as opposed to *the way by water.* पायमार्ग*m.* पायरस्ता*m.* पायवाट*f.* खुश्की*f.* स्थलमार्ग*m.*

3 *ground, earth, soil,*—with reference to agriculture. जमीन*f.* भुई*f.* भूमि*f.* काळी*f.*

Arable l. शेतजमीन*f.* जिराईत*n.* डेप*n.* क्षेत्रभूमि*f.*

Arable lands—collect. शेतगणा*m.*

Arid or sterile l. भुकाड*n.* निखरड*n.* बरडजमीन*f.* मानट*n.*

Burning of l. in agriculture. भांज्ञावळ*f.* भाजवट*f.*

Burning of l.—compreh. पाळेभाज *or* भाजपोळ*f.* जाळपोळ*f.*

Clearing of l. in bringing it under cultivation. तणमोड*f.*

Cultivated l. लागवड*f.* लागवडजमीन*f.* वहीतजमीन*f.*

Hill-l. just cleared and burned (for cultivation). सरवा*m.* सरवट*n.*

Inspector and assessor of l. जमीननीस*m.*

L. watered by irrigation. पाणथळ*n.*

L. irrigated by water courses. पाटथळ*n.* पाडथळ*n.*

L. irrigated from a draw-well. मोटस्थळ*n.*

L. unirrigable. कुडथळ*n.* कोरडवाही *or* वाहू (*or* कोरडवाव) जमीन*f.*-शेत*n.*-&c. निपाणीजमीन*f.*

L. just reduced under cultivation. नवरान*n.*

L. burned and prepared for plants. दाढ*f.* भाजावळ*f.* भाजवट*f.* तरवा*m.* राब*m.*

Loppings strewed over l. to be burned. राब*m.* दाढ*f.* कवळ*n.* भडस*f.*—Dry grass, rubbish, &c. strewed over the loppings. वडी*f.* तणवर*m.* लेवट*m.* लेवणें*n.* खर*f.*—Litter remaining of the burned loppings. विरपल*f.*

Moist (as opposed to arid) l. पाणथळ*n.* पाणवळ*n.* पाणदळ*n.*

Plants growing on burned l. दाढ*f.* राब*m.* तरवा*m.*

Range of cultivated l. सड्जा*m.*

Range of uncultivated and unproductive l. माळजमीन*f.* माळरान*n.*

Reducing waste l. under cultivation. लावणी*f.* लागवड*f.* कीर्द*f.*

Rising tax upon l. इस्तावा*m.*

Slip or strip of l. पट्टी*f.* फाळी*f.* फाळकी*f.*

Survey of arable l. पैमाशी*f.* डेपपाहणी*f.*

Waste l. रानवा*m.* रान*n.* आडरान*n.* खरावा*m.*

Waste or fallow l. of the crown. सरकार खरावा*m.*

Waste l. amidst tilled l. पोटखरावा*m.*

To reduce l. under cultivation. लागवडीस आणणें, कीर्दीस आणणें.

4 *estate, grounds.* जमीन*f.* शेत*n.*

Crown-lands. खालसा *or* खालिसा*m.* शेरी*f.*

L. reversionary to the state. शेरी*f.*

Lands tenanted from the state. रकमी जमीन*f.*

Lands and tenements. compreh.—*the whole estate.* जमीनजुमला*m.*

L. held on sublease. खोतसड्जा*m.*

Landed proprietor. मिरासदार, मिरासी.

Land-farmer of the Crown. खोत, शेरीकरी.—balance in kind due from the tenants to him. खोतबाकी*f.*—waste lands made over to him. खोतखरावा*m.*

To Land, *v. a. set on shore.* उतरणें, तरीस-किनाऱ्यास-कांठास-&c. लावणें, कांठीं उतरणें.

To LAND, *v n. go on shore.* उतरणें, तरीस लागणें–उतरणें.

LAND-ANIMAL, *n.* भूचर, भूमिचर, स्थलचर.

LAND-BREEZE See LAND-WIND.

LAND-FLOOD. See INUNDATION.

LAND-FORCE. See ARMY.

LAND-HOLDER, *n. proprietor of land.* जमीनदार, मिरासदार, मिरासी, थलकरी, थलवाईक, कुणवावेदार.

LAND-LADY, *n. woman who has tenants.* पराची मालकीण*f.*-धनीण*f.* घरवाली*f.* मालकीण*f.* घरधनीण*f.*

LAND-LOCKED, *a encompassed by land.* खुशकींत सांपडलेला, भूप्रतिबंधित, भूवेष्टित.

LAND-LORD, *n. owner of land who has tenants under him.* जमीनीचा मालिक, जमीनदार, क्षेत्रपति, क्षेत्रधनी, क्षेत्रस्वामी, भूस्वामी.

2 *owner of a house who has tenants.* घराचा मालिक, घरधनी, घरवाला.

3 *keeper of an inn.* भटाऱ्या.

LAND-MARK, *n. mark to designate a boundary.* शिवेचीखूण*f.* मेरेचीखूण*f.* शीव*f.* हद्द*f.* क्षेत्रमीमांचिन्ह*n.* क्षेत्रमर्यादाचिन्ह*n.*

LAND-MEASURE, *n.* v. MEASURE. जमिनीचेंमान*n.* क्षेत्रपरिमाण*n.*

LAND-REGISTER, *n.* जमीन झाडा*m.* थलझाडा*m.*

LANDS-MAN, *n.* खुशकींतलामाणूस, खुशकीवाला, नवा सफरी.

LAND-SURVEY, *n.* जमीन मोजणी*f.* जरीब*m pl.*

LAND-TAX, *n.* शेतसारा*m.* सारा*m.* धारा*m.* भूमिकर*m.*

L.–freely. सारादोरा*m.*

Mitigated l. धरि एहसान*n.*

LAND-WAITER, *n.*—the officer of the customs. घाटावरचा झाडेकरी.

LAND-WIND, *n. wind blowing from the land.* तडीचा–किनाऱ्याचा–&c. वारा*m.* भुईवरला वारा*m.* मतलई*f.*

LANDED, *a. having an estate in land.* शेतकरी, शेनी, जगीनदार, कुणवावेदार, क्षेत्रधन, क्षेत्रसंपन्न, भूमिधनसंपन्न, स्थावरधनसंपन्न.

2 *consisting in land.* शेताचा, जमिनीचा, कुणवाव्याचा, क्षेत्रधनाचा.

LANDING, LANDING-PLACE, *n.* घाट*m.* उतरण्याची जागा*f.* बंदर*n.*

2 (of a stairs or flight of steps). जिन्यावरचीसपाटी*f.* पटांगणाची पायरी*f.* जिन्याची तवकडी*f.*

LANDSCAPE, *n. the land which the eye can comprehend in a single view.* डोळ्याच्या टप्प्यांतला–दृष्टींतला–दृष्टिपातांतला–&c. देश*m.* -प्रदेश*m.* दृष्टिपातांतर्गतदेश*m.*

LANE, *n. narrow road between houses or fields.* गल्ली*f.* अळी*f.* वीद *or* वीध*f.* बोळ*m.* शेरी*f.* गोंड*f.* पाणंद *or* पाणंध*f.* आळ*f.* वाटार*f.*

Lanes, alleys, &c. compreh. गल्लीकुची*f.* खिंडगोंडी*f.*

In every l. and alley. आळीं आळीं.

LANGUAGE, *n.* v. SPEECH. वाणी*f.* वाचा*f.*

2 *speech, thoughts expressed.* बोलणें*n.* भाषण*n.* बोल*m.* उक्ति*f.*

Bad l. दुरुक्ति*f.* दुर्भाषण*n.* दुरुच्चर*n.* दुर्वचन*n.* दुर्वाक्य*n.*

Classical or polished l. संस्कृतोक्ति*f.*

3 a *language.* बोली*f.* भाषा*f.*

A foreign l. भाषांतर*n.*

4 *style, diction.* भाषणाची शैली*f.*-सरणी*f.*-रीति*f.*-&c. वाक्यरचना*f.* वाक्सरणि*f.*

LANGUID, *a. of drooping spirits, indisposed to exertion.* मांदा, मंद, सुस्त, सुस्ता, जड, ग्लान, म्लान, मजीत, अनवसान, क्लांत, क्लांतमनस्क, अवसन्न, अवसादित.

2 *weak, feeble, dull, slack, slow, &c.*—of business, motion, &c. मंद, ढिमा *or* धिमा, ढील, ढिला, सुस्त, सुस्ता, शिथिल, स्तिमित, मेणचट. मेण्या.

3 *indifferent, cold, &c.* थंड, थंडा, उदासीन, उदास, अनास्थ, निरास्थ, आस्थाहीन-रहित-&c. अनुत्सुक, निरुत्सुक, शीत.

LANGUIDLY, *adv.* v. A. l. 2. 3. मंद, मंदमंद, आळसत आळसत, रेंगत रेंगत, सुस्त, सुस्ताईवर, ढिलाईवर, मिणमीण, थंडपणाने, अळमटळम, अळमळीत.

LANGUIDNESS, *n.* v. A. l. *and* LANGUOR. मांदेपणा*m.* सुस्तपणा*m.* सुस्ती*f.* मांद्य*n.* ग्लानि*f.* म्लानि*f.*

2 मंदपणा*m.* ढिमेपणा*m.* ढिलेपणा*m.* शिथिलपणा*m.* ढिलाई*f.* ढिल्ली*f.* ढील*f.* स्तिमिताई*f.* मांद्य*n.* शैथिल्य*n.* शिथिलता*f.*

3 थंडपणा*m.* थंडाई*f.* उदासपणा*m.* अनास्था*f.* आस्थाराहित्य*n.* अनुत्सुकता*f* औदासीन्य*n.* कानाडोळ्या*m.*

To LANGUISH, *v. n.* v. TO PINE, TO DROOP. रोगणें, लंघणें *or* लंगणें, ग्लान-&c. होणें, ग्लानि*f* -&c. येणें *in. con.*

2 *proceed slackly, with diminished vigor.* मंदावणें, मंदपडणें, आळसावणें, सुस्तावणें, रेंगत चालणें, रेरें चालणें, ढिलाईवर-मंदाईवर-सुस्ताईवर–आळसावर-&c. पडणें-चालणें.

3 *look softly and tenderly.* कामालसदृष्टीने-कामार्द्रदृष्टीने-प्रणयमंजुल दृष्टीने-&c. पाहणें.

LANGUISHER, *n.* LANGUISHING, *p. a.* v. V. l. लंघणारा, ग्लान झालेला, ग्लानि आलेला, &c ग्लान, म्लान.

2 मंदावलेला, मंदपडलेला, ढिलाईवर-&c. पडलेला.

3 कामार्द्र दृष्टीने पाहणारा, &c. कामालस दृष्टीचा, कामार्द्र दृष्टीचा.

LANGUISHMENT, *n. softness of look, &c.* ललित*n.* लालित्य*n.* कोमलावलोकन*n.* ललितावलोकन*n.* काममंददृष्टि*f.* कामार्द्रदृष्टि*f.*

LANGUOR, *n. lassitude, listlessness, heaviness.* मांदगी*f.* मांदेपणा*m.* मांद्य*n.* सुस्ती*f.* सुस्तपणा*m.* ग्लानि*f.* म्लानि*f.* ग्लानता*f.* म्लानता*f.* क्लांति*f.* कलमल*f.* मंदता*f.* शिथिलता*f.* शैथिल्य*n.* जडत्व*n.* जाड्य*n.* स्तैमित्य*n.* क्लम*m.* अवसाद*m.* अवसन्नता*f.* विषाद*m.* तंद्रा*f.*

LANK, LANKY, *a. not plump, thin,* v. LEAN. पातळ, सडपातळ, सडकपातळ, सडसडीत, लुकड, काड्याचा, एकशेवडी, कांकीट, पातळांगी, खपाटें बसलेला.

LANKNESS, LANKINESS, *n.* v. A. पातळपणा*m.* पातळाई*f.* सडसडितपणा*m.*

LANTERN, *n.* फाणस *or* फाणूस*m.n.* कंद्या*m.* कंदील*m.*

LANTERN-JAWED, *a.* v. N. गाल्चिचेवा, चापटतोंड्या, गालबश्या, वसक्या गालांचा.

LANTERN-JAWS, *n. thin visage.* चापटतोंड*n.*

LANUGINOUS, *a. covered with down or soft hair.* लोमश, लोममय, सलोम.

LAP, *n.* (of a garment) *loose flowing part.* पदर*m.* घोळ*m.* घेर*m.* झोल*m.*

2 (of a petticoat, &c.). ओंटा*m.* ओंटी*f.* ओंटळा*m.*

3 *part over the thighs; or the thighs in a sitting posture.* ओसंग*m.* ओसंगा*m.* ओसंगळा*m.* मांडी*f.* उत्संग*m.* अंक*m.*

To LAP, *v. a. wrap around,* v. TO WRAP. लपेटणें, गुंडाळणें, वेष्टणें.

2 *wrap in,* v. TO WRAP. गुंडाळणें, वेष्टणें.

3 *lick up.* चकचक पिणें, पिऊन टाकणें.

To LAP, *v. n. to be turned over.* चढणें, वाढणें, चढून-वाढून असणें.

2—as the dog, &c. चकचक पिणें.

LAP-DOG, *n.* कुलंगाकुत्रा*m.* (fem. कुलंगी कुत्री*f.*) पशमी कुत्रा*m.* (कुत्री). These words express varieties.

LAP-FUL, *n.* ओंटी*f.*

As much as a l. ओंटी भर.

LAPIDARY, LAPIDIST, *n. a preparer and seller of precious stones.* मणिकार *pop.* मणेर *or* मणेरी *or* मण्यार, घासारी, जवाहिरी *or* जौहरी, मणिपरिष्कारक, रत्नपरिष्कारक, रत्नोपजीवी, रत्नविक्रयी.

LAPIDEOUS, *a.* v. STONY. दगडाचा, पाषाणमय, पाषाणात्मक.

LAPIDESCENCE, *n turning into stone.* दगडहोणें *n.* पाषाणभूय *n.*

LAPIS-LAZULI, *n. azure stone.* वैदूर्य *pop.* वैडूर्य *n.* नीलोपल *m.* असिताश्म *m.* असितोपल *m.*

LAPLING. See SENSUALIST.

LAPSE, LAPSING, *n.* v. V. 1.—*act.* वाहणें *n.* प्रवाह *m.* गति *f.* संतगति *f.* संतप्रवाह *m.*

L. of time. कालगति *f.*

2 घसरणें *n.* चळणें *n.* &c. चळ *m* ढळ *m.* स्खलन *n.* च्यवन *n.* च्युति *f.* भ्रंश *m.*

To LAPSE, *v. n glide, flow, pass slowly.* प्रवाह *m.*-गति *f.*-संतगति *f* -&c. होणें *g. of s.* वाहणें, निसरणें.

2 fig. *slip, fall, err.* घसरणें, ढळणें, चळणें, ढळ *m.*-चळ *m.* होणें *g. of s.* स्खलन *n.*-च्यवन *n.*-&c. होणें *g. of s.* स्खलित-&c. होणें.

LAPSED, *p.* v V. 2 चळलेला, घसरलेला, & c. स्खलित, च्युत.

LAPSUS LINGUÆ, *n. mistake in speaking* जिव्हादोष *m.* मुखदोष *m.* वाग्दोष *m.*

It was a l जीभ चळली.

LAPSUS MANUS, *n. mistake in writing.* हस्त दोष *m.*

LAPWING, *n.* टिटवी *f.* टिट्टिभ *m.* कोयष्टि *m.* पंककीर *m.*

LARBOARD, *n. left hand side of a vessel.* डावेंबोडण *n.*

LARCENY, *n.* v. THEFT. चोरी *f.* स्तेय *n.* चौर्यकर्म *n.*

LARD, *n.* डुकराची चरबी *f.*

To LARD, *v. a. baste with lard.* डुकराची चरबी *f.* लावणें-माखणें.

2 *fatten.* पुष्ट करणें.

3 *interlard,* v. To INTERMIX. मेळ *f.*-भिसळ *f.*-&c. घालणें-घालून-विचित्र करणें.

LARDER, *n. room where meat is kept.* सागुनी ठेवायाची खोली *f.* मांसखाद्यशाला *f.* भक्ष्यमांसागार *n.* भोज्यशाला *f.*

LARGE, *a. big, great, &c.* मोठा *or* मोठा, थोर, थोरला, मोठाथोरला, टणक, महान् (महती *f.* महत् *n.*), महा (in comp.), स्थूल *or* ळ, गुरू, बृहत् (esp. in comp. as बृहच्छरीर, बृहदुदर), आकारमहत्त्वाचा,—as enhanced, and as conveying the general sense of *big, bulky, burly, stout, strapping, &c.* as used of men or animals. धडेल, धडल्याव, धडिंग, धजेल, धडेलभौला, गबदूल, गबदुला, मोटाधाटा, मोटाझपाटा, लडदू *or* धू, गडदू, भलेलठ्ठ, गलेलठ्ठ, रट, रटेल, रटाला, भक्कम, जबर, जबरा, ढमाल, ढमाल्या, अगडबंब, मस्त, मातबर, बोका, गजेंद्र,—as expressing the idea of disproportionate size, answering to *huge, vast, monstrous, enormous, massy, massive, &c.* बोजड, अवजड *or* अवजाड, झांबड, बंब, अगडबंब, अफाट, अवाढव्य, जगड्ढाळ, अढाळ, बंबाळ *or* बोंबाळ, मरखम, भक्कम, ऐवट, कचक, विशाल *or* ळ, धनत्तर, धक्कर, दृघाड.—and, with a shade of difference, to *swinging, bouncing, whacking, banging, strapping thumping, whapping, &c.* रट, रटाला, रटेल, लठ्ठ, लठ्ठा *or* ड्ढा, लठारणा, घनाडा, घताणा, कंडारणा, दंडारणा, रपाटा, झपाटा, जरब, जबर, जबरदस्त, जबरा, ठस्स, ठसठशीत, धस्मर, पोक्त, पोक्ता, गंजीवक्ष, र. Some terms for *a large thing,* agreeing with the free formations *whacker, whapper, thumper, &c.* are रपाटा *m.* झपाटा *m.* धपाटा *m.* रपाटखान *m.* रट्ट *m.* रट्टा *or* रव्वा *m.* रगडमल्ल *m.* रामढोल *m.* लोळ *m.* ढेर *f.* अजस्र *n.*

How l. केवढा, कितवा.

Larger. अधिक.

L. relatively, *large-sized.* टकोर *or* टकोरा, टपोर *or* टपोरा, टबोणा, टिकोर, डगळ.

So l. एवढा, इतका.

So l as. तेवढा, तितका.

2 *extensive, wide.* मोठा, लांबरुंद, लांबोरुंदीचा, प्रशस्त, विशाल *or* ळ, पसाऱ्याचा, मोठ्या विस्ताराचा, विस्तीर्ण, एसपैस, अघळपघळ, ऐसपैसाचा, पैस.

3 *liberal, munificent,* v. GENEROUS. प्रशस्त, उदार.

4 *copious, plentiful,* v. ABUNDANT. पुष्कळ, प्रशस्त, विपुल, मुबलक *or* ख.

At large, *without restraint.* मोकार, मोकाट, मोकळा *a. decl.* मोकळेपणी, उनाड. 2 *roomily.* ऐसपैस. 3 *diffusively.* विस्ताराने, विस्तारें करून, सविस्तर.

LARGE-BODIED, *a.* बृहच्छरीर, बृहदंग, स्थूलशरीर, स्थूलांग, स्थूलकाय.

LARGE-HEADED, *a.* बृहच्छिरा, स्थूलशिरा, बृहच्छीर्ष.

LARGE-LIMBED, *a.* बृहदंग.

LARGELY, *adv.* v. A. 3. प्रशस्तपणीं, उदारपणीं, मोकळ्या हाताने.

4 पुष्कळपणीं, प्रशस्तपणीं.

I *diffusively.* प्रशस्तपणीं, विस्ताराने, विस्तारें करून, विस्तारपूर्वक.

LARGENESS, *n.* v. A. 1. मोठेपणा *m.* &c. महत्त्व *n.* स्थूलता *f.* स्थौल्य *n.*

2 मोठेपणा *m.* प्रशस्तपणा *m.* विशाळपणा *m.* &c. प्रशस्तता *f.* प्राशस्त्य *n.*

3 प्रशस्तपणा *m.* उदारपणा *m.* प्रशस्तता *f.* प्राशस्त्य *n.* औदार्य *n.*

4 पुष्कळपणा *m.* &c. विपुलता *f.* वैपुल्य *n.* बाहुल्य *n.*

LARGESS, *n.* v. GIFT. बक्षीस *n.* बक्षिशी *f.* पारितोषिक *n.* दान *n*

LARK, *n.* कुकुटकुंभा *m.* कुंभारकुकडा *or* कुंभारकुकूडम भारद्वाज *m.*

LARUM, *n. alarm given,* v. ALARM. हाक *f.* कुई *f* आसन्नभयसूचना *f.*

2—bell, &c. v. ALARM-BELL. हुलीचें जंगट *n.*

LARYNGOTOMY, *n. cutting the larynx.* कंठनाल छेदन *n.*

LARYNX, *n. upper part of the wind pipe.* नरडा *f.* मणका *m.* कंठनाल *m.*

LASCAR, *n. Indian sailor.* खलाशी.

2 *Indian artillery man.* खलाशी.

LASCIVIOUS, *a. lewd, wanton,* v. LUSTFUL. कामी, कामुक, सकाम, कामातुर, कामासक्त, व्यवायी, स्त्रीव्यसनी, स्त्रीलंपट, कामप्रवण.

2 *proceeding from lust, indicating lust, &c.* कामबुद्धीचा, कामदृष्टीचा, कामभावाचा, सकाम, काममूलक, कामहेतुक, काममूचक.

LASCIVIOUSLY, *adv.* v. A. कामुकपणाने, कामभावाने, कामपूर्वक, कामभावपूर्वक, कामबुद्ध्या, कामदृष्ट्या.

LASCIVIOUSNESS, *n.* v. A. 1. कामीपणा *m.* &c. कामुकता *f.* सकामता *f.* कामासक्ति *f.* कामबुद्धि *f.* कामदृष्टि *f.* कामभाव *m.*

LASH, *n. thong of a whip.* काकडा *m.* पागोरा *m.* फुसडी *f.*

2 *stroke or stripe with a whip, &c.* फटका *m.* फटकारा *m.*

Note. The name of the instrument with which a stripe is given is commonly used to express a lash with it, as पांच कोरडे मार, पांच छड्या लावल्या, &c.

3 *stroke of a satire.* टोमणा *m.* टोसरा *m.* टोसा *m.*

To LASH, *v. a. scourge,* v. To WHIP. फटके *m. pl.* मारणें, सडकणें, सडकावणें, फटकावणें, फडफडवणें.

2 *satirize.* टोमणे *m. pl.*-&c. देणें, बोडणें, बोडणी *f.*-बोडंती *f.* करणें.

3 *tie up to.* जखडणें, तांगडणें, हिलगावणें.

To LASH, *v. n. ply the whip.* चाबूक *m.*-&c. फडफडवणें.

2 out;—a horse, &c. मागलेपाय *m. pl.*-पिछाडी *f.*-दुलाच्या *f. pl.*-दुमच्या *f. pl.*-दुगाण्या *f. pl.* झाडणें.

3 out;—fig. *become extravagant, run into excess.* मर्यादा *f.*-सीमा *f.*-अवधि *m.*-बाकी *f.*-&c. सोडणें, न ठेवणें, बंधारण *n.* सोडणें, उधळणें, भडकणें.

Lass, *n. girl, young woman.* पोर *f.* पोरगी *f.* पदरकरीण *f.* आडवायकी *f.*

Lassitude, *n.* v. Languor. मांदगी *f.* सुस्ती *f.* ग्लानि *f.* मांद्य *n.* कलमल *f.* विषाद *m.* अवसाद *m.* स्तैमित्य *n.* तंद्रा *f.*

To have the l. which precedes fever. आंग *n.* कसकसणें-कसणें-मोडून येणें.

Last, *a. latest, that comes after all the others.* सगळ्यांच्या-&c. मागचा-पाठीमागचा, शेवटचा, कडेशेवटचा, चरमागत, आगतांत्य.

2 *hindmost.* सर्वांच्या-&c. शेवटचा, शेवटील.

3 *concluding, final, beyond which there is no more.* शेवटचा, शेवटला, शेवटील, शेवटीचा, सरतेशेवटचा, अंतचा, अंतींचा, अखेरीचा, समाप्तीचा, सरता, अंतिम, अंत्य, चरम.

L (dying) request. निर्वाणींची प्रार्थना *f.*

L. (dying) instruction, injunction, &c. निर्वाणींचा बोध *m.*-उपदेश *m.*-भाषण *n.*-&c.

L. but one. उपांत्य.

4 *next before the present.* गेला, मागला, मागचा, गुदस्त.

L. night. कालरात्रीं, कालचे रात्रीस.

L. year. सालगुदस्तां.

5 *utmost, extreme* निर्वाणचा, निर्वाणींचा, निदानचा, निदानींचा, कडेशेवटचा.

At l. शेवटीं, शेवटाखालीं, आखर *or* आखेर, शेखीं, सरतेशेवट, सरतेशेवटीं, निदान, निदानी, निदानचा *decl.* एकदांचा *decl.*

Last, *adv. the last time.* मागले *or* गेले खेपेस-वेळेस-प्रसंगास. The meaning of this adverb is best expressed by adopting another construction, as, when I last saw my mother आईचे मागले भेटीस *at my last interview with my mother, &c.*

2 *in conclusion.* शेवटीं, आखर *or* आखेर.

Last, *n.* (of a shoe). जोड्याचा सांचा *m.* कलबूत *m.n.* शिंगोटी *f.*

To Last, *v. n. remain, continue, hold out.* राहणें, टिकणें, ठरणें, तगणें, चालणें, पुरणें, टिकाव *m.*-टिकावा *m.*-तगाव *m.*-तगावा *m.* तगवणी *f.*-तगवणूक *f.* होणें *g. of s.* टिकाव *m*-&c. धरणें.

2 (through or out) *endure, come well out of.* निभणें, निभावणें, वहिवाटणें, पारपडणें, निभाव *m.*-निभावणी *f.*-निभावणूक *f.* होणें *g. of s.*

Lasting, *p. a.* v. V. l. *durable.* टिकणारा, &c. टिकाऊ, तगाऊ, तगवणा, टिकाव्याचा, तगाव्याचा, तगवणीचा, अवीट, पुरवटेसार, चिरस्थायी, कल्पांतस्थायी, ध्रुव.

Lastingness, *n.* v. A. टिकाऊपणा *m.* तगाऊपणा *m.* &c. चिरस्थायिता *f.*

Lastly, *adv. finally, in conclusion.* शेवटीं, अंतीं, अवसानीं, सरतेशेवट, सरतेशेवटीं.

Latch, *n.*—of a door. खिटीची कडी *f.* फिरकी *f.*

To Latch, *v. a.* (a door) खिटी *f.* घालणें, फिरकी *f.* फिरवणें.

Latchet, *n. tie.* बंद *m.* बंध *m.* बंधन *n.* वाद *m.* वादी *f.*

Late, *a. not soon or early, long delayed.* उशिरां-उशिराने-&c. आलेला, मागसून आलेला, उशिराचा, कालातिक्रमाचा, अतिकालाचा, अतिकालींचा, अतिवेळाचा *or* अतिवेळेचा, विलंबागत, समयातीत.

That is usually l. अतिकाळ्या.

To be l. *be long delayed.* मागसणें.

2 *late ripening, late sown, &c.*—a product of the season. मागस, मागप, मागांत, (distinguished from आगस, आगप, आगांत).

3 *that ripes late.* गरवस, गरवा, गरा, महान्.

4 *last or recently in any place, office, &c.* मागला, मागचा, माजी, गेला.

5 *recent, modern.* नवा, नूतन, नवसर, नवथर, ऐलिकडचा *or* ला, ऐलिकडील, थोडे दिवसांचा, आधुनिक, अर्वाचीन, सद्यस्क, सद्यस्कालीन.

Of l. times, *of modern date.* ऐलिकडचा *or* ला.

Of l. *in time not long past.* ऐलिकडें *or* अलिकडें, थोडके दिवसांचे आंत, महिना पंधरा दिवसांचे आंत, दोचौ महिन्यांत, अर्वाचीन कालीं.

6 *deceased,* v. Dead. लोकांतरगत, परलोकगत, मयत.

Late, *adv. after delay, after the proper time.* उशिराने, वाटकोळ्याने, उशिरां, उसरी, उस्सां, वाटकोळां, वाढवेळां, वाढोळां, उशीर-वेळ-विलंब-देर-&c. करून, अतिकालाने, अतिवेळेने, अतिकाल-&c. करून.

It is too l. अतिकाल झाला, अतिवेळ झाली, वेळ गेली, समय गेला, &c.

2 *at a later period, after the proper season* मागून, मागाहून, मागमून, मागस, वेळ-घात-&c. टाळून.

3 See Lately. 4 *far in the day.* दिवस फार चढल्यावर, दिवस फार आल्यावर,—in the night रात्र फार गेल्यावर, रात्र फार झाल्यावर.

It is l. (in the day). दिवस फार चढला-गेला, दिवस थोडा राहिला.

It is l. (in the night). रात्र फार गेली-झाली, रात्र थोडी राहिली.

Lately, *adv. recently, only a little while ago.* नुक्ता *decl.* निक्ता *or* निक्ता *decl.* नवसर, नवथर, नूतन, नेटका *decl.* थोडक्या दिवसांमागें, थोडे दिवस झाले.

Latency, *n.* v. A. गुप्तता *f.* गूढता *f.* गुप्तभाव *m.* अप्राकट्य *n.*

Lateness, *n.* v. A. 1. अतिकालता *f.* अवेळपणा *m.* कालातिक्रमता *f.*

I *time far advanced.* उशीर *m.* अतिकाल *m.* अतिवेळ *m. f.* अवेळ *f.* कालातिक्रम *m.*

Latent, *a. secret, not seen,* v. Hid. गुप्त, गूढ, अदृश्य, अदृष्ट, अप्रकट.

Later, *a. more recent, &c.* ऐलिकडचा-ऐलिकडला *with* पेक्षां-हून-&c. थोड्या दिवसांचा.

Lateral, *a. belonging, &c. to the side.* पार्श्वांचा, पार्श्वसंबंधी, पार्श्विक, पार्श्व, अनुपार्श्व, पार्श्वस्थ.

Laterally, *adv. by the side.* बाजूस, बाजूला, अनुपार्श्वें.

Lath, *n narrow slip of wood, bamboo, &c. for plastering, &c.* कांबट *or* कांबीट *f.n.* कारव *f.*-कारवी *f.* (made of the tree of this name).

Wall made of l. and plaster. कूड *m.*

2 (for a roof). रीप *f.* ओंवणाची काठी *f.*

3 fig. *thin person.* काठांग्या, काव्याळा, लकड्या, कागदी ब्यान.

To Lath, *v. a. cover with laths.* ओंवणें, ओंवण *n.*-रिपार *m.n.*-रीप *f.* घालणें-करणें.

Lath-work, Lathing, *n.* ओंवण *or* ओंमण *n.* रिपार *m.n.* रीप *f.*

Lathe, *n.*—turner's instrument. चरख *m.* नारेद *m.*

Shavings from the l. कांत *m.*

To turn in the l. चरखीं धरणें.

Lather, *n. foam of soap.* साबुणाचा फेंस *or* फेण *m.*

To Lather, *v. a.* v. N. साबुणाचा फेंस *m.* लावणें.

Lathy, *a. lanky,* v. Lean. काठांग्या, काव्याळा, लकड्या.

Latin, *n.* लातिनभाषा *f.*

Latitancy, *n.* v. A. गुप्तता *f.* गुप्तभाव *m.* दडी *f.* दडा *m. v.* मार.

Latitant, *a. concealed, lying hid,* v. Hid. गुप्त, दडलेला, दडी मारलेला.

Latitude, *n. breadth.* रुंदी *f.* रुंदावा *m.*

2—celestial. विक्षेप *m.* शर *m.*

3—terrestrial. विषुववृत्तापासून अंतर *n.* अक्ष *m.*

A degree of l. अक्षांशm. अक्षभागm.

Argument of the l. अक्षकर्णm.

Circle or parallel of l. अक्षवृत्तn. अक्षांशवृत्तn. स्वदेशमध्यपरिधिm.

4 *freedom from rules, laxity.* मोकळेपणाm. मोकळीकf खुलेपणाm शिथिलपणाm. शैथिल्यn. अनिर्बंधm. निर्बंधराहित्यn. निर्बंधापेक्षाf.

LATITUDINAL, *a. pertainng to the breadth.* रुंदीचा, रुंदाव्याचा.

LATITUDINARIAN, *a. not confined by precise limits.* मोकलिकेचा, मोकळे पायांचा, मोकळे चरणांचा, मोकळचरणी, निर्बंधापेक्षक, शास्त्रशैथिल्यानुयायी, शास्त्रशैथिल्यानुवर्ती.

LATITUDINARIANISM, *n. laxity of opinion, &c.* निर्बंधापेक्षाf. निर्बंधापेक्षावृद्धिf. मतशैथिल्यn.

LATTER, *n. later,*—opposed to former. पाठीमागचा *or* ला, मागचा *or* ला, दुसरा, उत्तर (in. comp as उत्तरार्ध, उत्तरभाग, उत्तरराग, उत्तरपूजा, the l. half, the l. part, &c.), अपर (m. comp. as अपररात्र *pop.* अपरात्र, अपराह्ण, &c.), अंत्य, अंतिम.

2 *modern, belonging to recent time.* ऐलिकडचा *or* ला, ऐलिकडोल, अर्वाचीन, अर्वाचीन कालचा.

3 *second mentioned.* दुसरा, मागला, मागून उच्चारलेला, उत्तरोक्त.

LATTERLY, *adv. of late, in recent time.* ऐलिकडें *or* अलिकडें, ऐलिकडच्या दिवसांत, थोडक्या दिवसांचे आंत, अर्वाचीन कालीं, अर्वाक्.

LATTER-MATH. See AFTER-MATH.

LATTICE, *n. net work, &c.* जाळीदार कामn. जालn. गवाक्षजालn.

LAUD. See PRAISE.

To LAUD, *v.a.* v. To PRAISE. स्तवणें, वाखाणणें, कीर्त्तणें, वंदणें, वाणणें, वर्णणें.

LAUDABILITY, LAUDABLENESS, *n.* v. A. स्तवनीयताf. वंदनीयताf. वंद्यताf. &c. स्तवनार्हताf. स्तवनयोग्यताf.

LAUDABLE, *a.* v. V. स्तवाया-चा-जोगता-&c. स्तवनीय, कीर्त्तनीय, वंदनीय, वंद्य, वर्णनीय, गेय, श्राघनीय, श्राघ्य, स्तवार्ह.

LAUDABLY, *adv.* v. A. स्तवायाजोगा *decl.* स्तुति करायाजोगा *decl.*

LAUDANUM, *n.* अफूचा अर्कm.

LAUDATORY, *a. containing praise.* स्तुतीचा, स्तुतिपाठक, स्तावक, स्तुत्यात्मक, स्तवनात्मक, स्तुतिप्रद, स्तुतिरूप, स्तुतिपरायण.

LAUDED, *p.* v. V. स्तवलेला, &c. स्तुत, प्रशंसित, वंदित, वर्णित, कीर्त्तित, संकीर्त्तित.

LAUDER, *n.* LAUDING, *p. a.* v. V. स्तवणारा, &c. स्तावक, वंदक, स्तुति-स्तवन-वंदन-&c. कर्त्ता-कारक-&c.

LAUDING, *n.* v. V.—*act.* स्तवणेंn. & c. वाखाणणीf. वाखाणणूकf. वर्णणूकf. स्तवनn. वंदनn. वर्णनn. वर्णनाf. कीर्त्तनn. संकीर्त्तनn.

To LAUGH, *v n.* हसणें *or* हासणें, हास्यn.-हासm.-हसनn. करणें,—violently, &c. हासून जोवm. टाकणें, पोट धरून हासणें, अट्टहासm. करणें,—lightly, gigglingly, &c. खिदखिद-खस खस-खिस खिस-खुसकन-खुसकर-&c. हासणें, खिदखिदणें, खसखसf. पिकणें *g. of s.*

To l. till one's sides split पोट दुखे तों हासणें, कळ उठे तों हासणें

To l. in one's sleeve. मनच्या मनीं-तोंडच्या तोंडीं-गालांत-आंतच्या आंत-&c. हासणें.

To l. on one side of the face. एकागालावर हासणें.

To feel disposed to l. हसेंn.-हासूंn. येणें *in. con.*

To l. at; To l. to scorn. See To RIDICULE.

LAUGH, LAUGHING, *n.* v. V.—*act.* हासणेंn. हासm. हसनn. परिहासm.

L. and joking. हंसाबाजीf.

LAUGHABLE, *a.* v. V. हासाया-चा-जोगता-जोगा, हासें याया-चा-जोगता-&c. हास्यजनक, हास्योत्पादक, परिहास्य.

LAUGHER, *n.* LAUGHING, *p. a.* v. V. हासणारा, हास्य-हास-हसन कर्त्ता.

I *given to laughing.* हासरा, हश्या, हासाळू, हास्यप्रिय, हास्यमुख, हास्यवदन.

LAUGHINGLY, *adv.* हासून, हसतहसत, हसतां हसतां, हास्य-&c. करून.

LAUGHING-STOCK, *n.* v. BUTT. हासूंn. खेळवणाm. हास्यास्पदn. विनोदास्पदn. उपहासास्पदn.

A quiet, enduring l. पाठवळ *or* पाठाळn.

LAUGHTER, *n.* हासेंn. हासूंn. v. येr, हास्यn. प्रहासm.

Wild and violent l. अट्टहासm.

To LAUNCH, *v. a* (a vessel). लोटणें, ढकलणें, गोदींतून लोटणें-ढकलणे.

To LAUNCH, *v. n. plunge out, forth,* fig. भडकणें, धडकणें, सुटणें सुटणें used with the present participle of another verb.

To l. into vice. निसवणें.

LAUNDER, LAUNDRESS, *n. washerwoman.* परटीणf. धोबीणf. रजकीf.

LAUNDERER, *n. washerman.* परीटm. धोबीm. रजक.

LAUNDRY, *n. room where clothes are washed.* परटाची खोलीf. धुवटाची खोलीf.

LAUREL, *n.* तजf.

LAVA, *n. melted matter from a volcano.* ज्वालामुखीचा पाझरm. ज्वालामुखीनिर्गतद्रवm.

LAVATION. See WASHING.

LAVATORY, *n. place for washing.* धुण्याची जागाf. प्रक्षालनस्थानn.

2 See LOTION.

To LAVE, *v. a.* v. To WASH. धुणें, क्षालनn.-प्रक्षालनn. करणें *g. of o.*

To LAVE, *v. n.* See To BATHE.

LAVER, *n. washing basin.* तस्तn. गंगाळn. प्रक्षालनपात्रn.

LAVISH, *a prodigal, wasteful,* v. EXTRAVAGANT. उडाऊ, उधळ्या, उधळपट्ट्या, खर्चीक, अनिव्ययी.

2 *spending or bestowing freely, profuse,* v. LIBERAL. सढळ, ढसळ *or* ढसाळ, ढिसळ *or* ढिसाळ, खर्चीक.

3 *copious, profuse, lavished,* v. EXUBERANT. ढळढळीत, चळचळीत, अढळपढळ, उधळपट्टीचा.

To LAVISH, *v. a. expend or give profusely,* v. To SQUANDER उधळणें, उडवणें, दवडणें, खेळमः करणें *g. of o.* मनस्वी-अवासवा-अवाचेसवा-&c. खर्चm. करणें, गट करणें, गटकावणें.

LAVISHLY, *adv.* v. A. 1. उडाऊपण्याने, &c. उधळपट्टीने, अतिव्ययकरून, अवासवा, अवाचेसवा.

2 सढळ हाताने, उदारहस्तें, स्थूलहस्तें, छणछण, छणाछण, खणाखण.

3 तडक *or* तडका, रगड, यथेच्छ, मनस्वी.

LAVISHNESS, *n.* v. A. 1. उडाऊपणाm. उधळेपणाm. उधळपट्टीf. दिवाळखोरीf. अवासवा खर्चm.

2 सढळपणाm. ढसळपणाm. धिंगाईf

3 ढळढळितपणाm. लोटm. रेळf. चंगळपट्टीf.

LAW, *n. rule of action.* नेमm. नियमm. निर्बंधm. बंधारणn. शेराm. सूत्रn. विधिm. विधिनिषेधनियमm. विधिनिषेधनिर्बंधm. कर्त्तव्याकर्त्तव्यनिर्बंधm. कार्याकार्यनिर्बंधm.

2 *statute, edict, canon, decree, &c.* कायदाm. जाबताm. कानूf. शेराm. विधिm. विधानn. निर्बंधm. नियमm. शासनn. अनुशासनn. सूत्रn. उक्तवाक्यn.

Administration of the laws. धर्माधिकरणn.

Code of laws. धर्मशास्त्रn. धर्मसंहिताf. व्यवहारविधिm.

L. of the Medes, and Persians, fig. राम बाणm.

Laws and rules, *statutes*,—compreh. कानूनजाबतामn.

4 *judicial process.* व्यवहारm. व्यवहारमार्गm.

Court of l. अदालतf. न्यायसभाf. धर्मसभाf.

L. matter; *matter cognizable by law.* व्यवहारविषयm. व्यवहारपदn.

To go to l. खटलाm.-सकरिदवारm.n.-&c. करणें.

3 *the rules, precepts, code, &c. by which judicature is to be regulated, jurisprudence* व्यवहारविधिm. व्यवहारशास्त्रn. धर्मm. धर्मशास्त्रn. धर्मविधिm. स्मृतिf.

A work on l. स्मृतिशास्त्रn.

Criminal l. दंडविधिm. दंडनीतिf.

Knowledge of l. धर्मज्ञानn.

Learned in the l. धर्मज्ञ.

Written declaration of the l. व्यवस्थाf.

5 *conformity to law, right.* धर्मm. न्यायm. नीतिf.

6 *principle, rule, axiom, &c. of science, art, nature, &c.* न्यायm. नियमm. उत्सर्गm. स्वभावनिर्बंधm.

7—in theology; *the law of works.* कर्ममार्गm. प्रवृत्तिमार्गm.—esp. considered as a yoke or bondage कर्मबंधm. (ex. जो पहुडला स्वानंदसागरीं कर्मबंधीं न पडे तो).

LAWFUL, *a that is conformable to law* See LEGAL.

2 *not forbidden, not wrong, &c.* v. RIGHT. निर्बाध, निर्दोष, अप्रत्यवायाचा, अनिषेधाचा, अनिषिद्ध, अवर्जित, अप्रतिबंध, निष्प्रत्यवाय, योग्य, यथायोग्य, विनटपक्याचा, युक्तिसार.

3 *constituted by law, rightful.* हक्काचा, हलालाचा, सनेचा, न्यायाचा, नीतीचा, धर्माचा, सत्याचा.

LAWFULLY, *adv.* v. A. 1. See LEGALLY

2 निर्बाध, निर्दोष, टपक्यावांचून, प्रत्यवायावांचून, योग्य, यथायोग्य.

LAWFULNESS, *n.* v. A. 2. निर्बाधपणाm. निर्दोषता f. प्रत्यवायराहित्यn.

LAWGIVER, LAWMAKER, *n.* विधिस्थापक, विधिप्रवर्त्तक, विधिकर्त्ता, स्मृतिकार, विधायक, विधायी.

LAWLESS, *a. unrestrained by law,*—of persons, v. LICENTIOUS. बेकैद, बेकैदी, बेकायद्याचा, अनर्गल *or* ळ, वेशिस्त, गैरशिस्त, मनस्वी, पुंड, टोंग, मवास, मवासी, आचारभ्रष्ट, आचारहीन, विधिनिषेधातीत, विध्यनिवर्त्ती, शास्त्रातिवर्त्ती.

2 *contrary to law,*—of acts. बेकैदी, बेकायद्याचा, टोंगाईचा, पुंडाईचा, मनस्वी, विध्यनिवर्त्तनाचा, शास्त्रातिवर्त्तनाचा.

LAWLESSNESS, *n.* v. A. 1. बेकैदीपणाm. अनर्गळपणाm. वेशिस्तपणाm. &c. बेकैद f.

1 *licentious, law-braving conduct.* पुंडाई f. टोंगाई f. दांडगाई f. मवासी f. विध्यनिवर्त्तनn. शास्त्रातिवर्त्तनn.

LAWN, *n. open space in a wood.* रानांतली-झाडींतली-&c. बखळ f. -सपाटी f. रानांतलें मैदानn.-पटांगणn.

LAW-SUIT, *n.* खटलेंn. खटलाm. मुकदमाm. व्यवहारm. विवादm. वादm. कार्यn. अर्थm.

LAWYER, *n. one versed in the laws.* धर्मशास्त्री, धर्मज्ञ, धर्मशास्त्रवेत्ता.

2 *pleader in a court of justice.* अदालतीचा-अदालतींतला-अदलती -&c. वकीलm. व्यवहारानुवादी.

LAX. See LOOSE.

LAXATIVE, *a. mildly purgative.* पोट *or* कोठा मोकळा करणारा, मलावष्टंभघ्न, मलावरोधनाशक, मलावष्टंभभंजक, सारक.

LAXATIVE, *n.* पोट मोकळें करणारें औषधn. मलावष्टंभघ्न-सारक-&c. पदार्थm.-औषधn.

LAXITY, LAXLY. See LOOSENESS, LOOSELY.

To LAY, *v a. place, put, deposit, dispose, &c.* ठेवणें, घालणें, स्थापणें, टेकणें, रचणें, मांडणें, योजणें, स्थापनn.-स्थापना f.-न्यासm.-निक्षेपm.-करणें *g. of o.*

2 *beat down.* पाडणें, निजवणें, बसवणें, पासला पाडणें.

3 *spread on a surface.* लावणें, चढवणें, देणें, माखणें.

4 *settle, still, compose,* lit. fig. शांत-थंड-&c. करणें, शमवणें, बसवणें, शमनn.-सांत्वनn.-शांति f.-&c. करणें *g. of o.*

5 (a ghost, &c.). खिळवणें, गाडणें, गाडून टाकणें, बसवणें.

6 *stake, wager.* पणm. करणें-घालणें *g. of o.* होड f.-पैज f. करणें-घालणें-मारणें *g. of o.* टाकणें, लावणें, मांडणें, पणाला-&c. घालणें-ठेवणें -&c.

7 (eggs). घालणें, गाळणें, टाकणें.

8 *apply.* घालणें, चढवणें, लावणें, योजणें.

9 *impose* (a tax, duty, charge, &c.). बसवणें, स्थापणें, घालणें, ठेवणें, टाकणें, आरोपणें.

10 *impute, charge* (a crime, &c.). टाकणें, घालणें, आरोपणें.

11 aside, *put off or away.* ठेवणें, टाकणें, काढून ठेवणें.

12 by; *put aside, put up.* ठेवणें, एकीकडे ठेवणें, लावून ठेवणें.

To l. by carefully, to preserve. जतन ठेवणें-करणें, जतनेस ठेवणें-घालणें, पुजून ठेवणें.

13 by, *reserve for a future time.* ठेवणें, राखणें, निराळा काढून ठेवणें.

14 hold; v. To CATCH. धरणें.

15 in; *store.* भेऊन ठेवणें, सांठवणें, सांचवणें, संग्रहn.-&c. करणें *g. of o.* सांठ्यास-सांठ्यास-संग्रहास-&c. ठेवणें, वेगमी f.-वेजमी f.-वरव *or* वरू f. करणें-करून ठेवणें *g. of o.*

16 out; *set forth, spread, dispose.* मांडणें, ठेवणें, रचणें, टाकणें.

17 out; *expend.* खर्चणें, वेचणें, लावणें, खर्चm.-&c. करणें *g. of o.*

18 on; (blows, a whip, &c.). चढवणें, लगावणें, लावणें.

19 to heart. मनावर घेणें-धरणें-आणणें.

20 up; *confine to bed, &c.* निजवणें, पाडणें, बसवणें, खाटेस-अंथरूणास-&c. खिळवणें.

To be laid up. पाठ f भुईस लागणें *g. of s.* निजणें, पडणें, अंथरूणn. धरणें-धरून असणें, खाटेस खिळणें.

21 up; *hoard, store.* सांठवणें, सांचवणें, संग्रहm.-&c. करणें *g. of o.*

LAY, *n. stratum.* See LAYER. 2 *meadow,* See LEA. 3 *song, poem.* गीतn. कविता f.

LAY, *a. not clerical.* गृहस्थी, गृहस्थाचा, गृहस्थकोटिसंबंधी, गृहस्थकोटिविषयक, धर्मपदस्थानिरिक्त, धर्मपदारूढानिरिक्त, भिक्षुकानिरिक्त, धर्माधिकारदीक्षाहीन, अजातधर्माधिकारदीक्ष.

LAY-LAND, *n. fallow ground.* पड f. पडित जमीन f.

LAY-MAN, *n.* गृहस्थ.

LAY-STALL, *n. dung-heap.* खतेरेंn. उकिरडाm.

LAYER, *n. stratum.* थरm. पडदाm. परवड f. तहm.

Detached l. (as of onions, &c.). पदरm.

LAYING, *n.* v. V. 1.—*act.* ठेवणेंn. स्थापणेंn. घालणेंn. &c. रचणूक f. रचना f. स्थापनn. स्थापना f. न्यासm. आसादनn. निक्षेपm. योजणूक f. योजना f.

10 आरोपणेंn. आरोपणn. आरोपm. (esp. in comp. as दोषारोपm. &c.).

16 मांडणेंn. &c. मांडणी f. मांडणूक f. मांडm. मांडावळ f. मांडणावळ f.

LAZAR, *n. leper, &c.* कोड्या, रक्तपित्या, गलत्कुष्टी, गलत्कुष्ठ्या, महाव्याधिग्रस्त.

LAZAR-HOUSE, LAZARETTO, *n.* कोडवाडाm. कुष्ठीशाला f. महाव्याधिस्थशाला f.

LAZARLY. See LEPROUS.

LAZILY, *adv.* v. A. आळसाने, आळस करून, आळसत आळसत, गमत गमत, टंगळमंगळ, अळमटळम, अळमळीत, आलस्यपूर्वक.

LAZINESS, *n.* v. A. आळस*m.* आळसीपणा*m.* सुस्ती*f.* सुस्तपणा*m.* ढिलेपणा*m.* आलस्य*n.* अलसता*f.* निरुद्योगिता*f.* अनुद्योगिता*f.* अव्यवसाय*m.* उद्योगद्वेष*m.* कार्यप्रद्वेष*m.* उद्योगशत्रुत्व*n.* कार्यानुत्साह*m.* उद्योगविमुखता*f.*

LAZY, *a. idle, indolent, slothful, sluggish.* आळसी *or* शी, आळसट, आळसडा, सुस्त, ढिला, ढील, पड्या, कामचुकाड, उठवळ, आंगजड, जड, शिथिल, अलस, निरुद्योग, निरुद्योगी, अनुद्योगी, निरुत्साह, उद्योगविमुख, उद्योगपराङ्मुख, उद्योगद्वेष्टा, कार्यानुत्साही उद्योगशत्रु. Some terms and phrases for a *very lazy person* are साताळशी, शताळशी *or* सी, आळशांचा राजा, आळशांचा मायबाप, उंटावरून शेळ्या वळणारा, काठीने पाणी शिवणारा, काठीने संध्या करणारा, पिकल्या झाडाखालीं उपासी मरणारा.

To become l. आळसणें, आळसटणें, आळसावणें.

LEA, *n. meadow land.* कुरण*n.* कास*m.*

LEAD, *n.* शिसें*n.* सीस *or* सीसक*n.* वंग*n.*

Red l. शेंदूर*m.* सिंदूर*n.* शोण*n.* सौभाग्य*n.*

Of the color of red l. शेंदरा, शेंदरी, शेंदऱ्या.

White l. सफेता *or* सफेदा*m.*

2 (for sounding water). बुडीद*m.* गळ*m.*

To LEAD, *v. a. guide by the hand.* हात*m.* धरून नेणें *g. of o.* हातीं धरून नेणें-फिरवणें-घेऊन जाणें.

2 *conduct, guide to.* नेणें, घेऊन जाणें, वाट दाखवून-&c. नेणें, वाटेने-नेणें, पावणें, पाववणें, नय*m.*-नयन*n.*-प्रापण*n.*-&c. करणें *g. of o.*

3 *conduct, head.* पुढें जाऊन-पुढाईत-&c. होऊन नेणें-चालवणें, पुढाकार*m.*-&c. करणें *g. of o.* पुढार*m. f.* काढणें-घेणें *g. of o.* पुढारी-पुढाईत-&c. असणें *in. con.* पुरोनयन*n.* करणें.

4 *draw, entice, allure.* फुसलावून नेणें, मोह घालून नेणें, प्रलोभन*n.* करणें, तंतरणें.

5 *influence, induce,* v. To MOVE. मनावणें, ओढणें, ओढून घेणें, वळवणें, प्रवर्त्तवणें, ओढ*f.*-ओढा*m.* लागणें *in. con.*

6 (time, life, &c.) *spend, pass.* काढणें, घालवणें, लोटणें, गुजराण*f.*-गुजारा*m.* करणें *g. of o.*

To LEAD, *v. a. go first, &c. shew the way.* पुढें जाणें-होणें, पुढें जाऊन वाट *f.* दाखवणें, पुढाइती*f.*-पुढाइतपणा*m* -मोहरपी*f.*-पुरस्कार*m.* &c. करणें, आगा*m.*-आघाडी*f.*-पुढार*m. f.* घेणें.

2 to; *bring about, bring on.* ओळीस आणणें, ओळीस येणें *in. con.*

LEAD, LEADING, *n.* v. V. N. पुढाइतपणा*m.* पुढाइती*f.* मोहरपी*f.* पुरस्कार*m.* पुढार*m. f.*

To take the l. See To LEAD.

LEADEN, *a. made, &c. of lead.* शिशाचा, सीसमय.

LEADER, *n.* LEADING, *p. a.* v. V. A. 1. हात धरून नेणारा, हातीं धरून नेणारा.

2 नेणारा, वाटेने-वाट दाखवून-&c. नेणारा, नयन-&c. कर्त्ता, नेता.

3 & v. N. *head, chief,* v. CONDUCTOR. नायक, पुढाईत, पुढारी, मोहरपी, मोहर काढ्या, पुरस्कर्त्ता, अग्रगामी, अग्रेसर, सुखरण, मुखरीण, बिनीचा, प्रमुख (in. comp.) पुरस्सर (in. comp.).

L. of a religious order or sect. आचार्य.

L. of a team or train. मोहर काढ्या, मोहरक्या, मोहरपी, मोहरचा, मोहरला, मोहरा, चाव्हऱ्या.

LEAF, *n.* (of a plant). पान*n.* पर्ण*n.* पत्र*n.* दल *or* दळ*n.*

Dry and littered leaves. पातेरा*m.* पाचोळा*m.*

L. used as a dish or plate. जेवणवत*n.*

Load of leaves (esp. of those used as dishes). पानभारा*m.* पानपेंडा*m.*

Tripartite l. तिकटें*n.* तिवण*f.*

Vender or bringer of leaves for dishes. पानारी.

Vessel or dish made of leaves. पत्रावळ*f.* पुट*n.*—a small one. ठिकोळें *or* ठिगोळें*n.*

Unblown spike of leaves. शिगरी*f.*

2 (of a book). पान*n.* पत्र*n.* पत्रक*n.* वरख*m.*

3 (of a door, table, &c.). फळी*f.* कवाड*n.* कपाट*n.* तलफ*n.*

4 (of a hand mill). पेढ *or* पेर*n. f.* तळी*f.*

5 *thing foliated.* वरख*m.* पत्रा*m.* पत्र*n.*

To LEAF, *v. n. shoot out leaves.* पानें*n. pl.*-पालवी*f.* फुटणें-येणें *in. con.* पालेणें, पालेजणें, पालवणें.

LEAF-METAL, *n.* तकट *or* तकटें*n.*

LEAFINESS, *n.* v. A. पर्णबाहुल्य*n.* पर्णप्राचुर्य*n.*

LEAFLESS, *a. bare.* निपाणी, सडसडीत, निष्पर्ण, निष्पत्र, अपत्र, पर्णशून्य.

A l. tree. खरांटा*m.*

LEAFLESSNESS, *n.* v. A. निष्पर्णता*f.* निष्पत्रता*f.* पर्णशून्यता*f.*

LEAFY, *a. having many leaves.* दाटपानाचा, बहुपानी, बहुपर्ण, पर्णबहुल, पर्णप्रचुर, पर्णवान्, पर्णमय.

LEAGUE, *n. alliance, confederacy, &c.* v. COMBINATION. संधि*m.* एकोपा*m.* ऐक्य*n.* एकवळ*m* जूट*m.* जट*m.* कट*m.* कटाव*m.* कूट*n.*

2 *measure of three miles.* दीड कोस*m.*

To LEAGUE, *v. n. confederate,* v. To COMBINE. जुटणें, जटणें, जुडणें, जूट*m.*-&c. करणें, मिळून असणें.

LEAGUED, *p.* v. V. जुडलेला, जुटलेला, मिळालेला, &c.

LEAK, *n. hole or crevice that admits water.* गळतें*n.* गळती*f.* बुळकी*f.*

To stop a l. गळतें*n.* काढणें.

To spring a l. फूट*f.* घेणें, झरा*m.* लागणें *in. con.*

2 v. OOZE. पाझर*m.*

To LEAK, *v. n. let water in.* गळणें, झरणें, पाझरणें, ठिपकणें, वाहणें.

2 (a boat, &c.). पाणी*n.* घेणें.

LEAKAGE, *n. fluid that enters by leaking.* पाझर*m.* गळतें*n.* गळोन*n.* गळण*f.*

LEAKINESS, *n.* v. A. गळकेपणा*m.*

LEAKING, *p. a.* LEAKY, *a.* v. V. गळणारा, गळका, गळता, पाझरता, पाणी घेणारा, मुतरा.

To LEAN, *v. n. leave the perpendicular,* v. To INCLINE. कलणें, झुकणें, लोलणें, कलता-झुकता-&c. होणें, रेळणें, एकारणें.

2 *fig. tend propend,* v. To INCLINE. कलणें, लवणें, झुकणें, वळणें, मोडणें, कल*m.*-झोक*m.* &c. असणें.

3 *bend, be in a bending posture.* लवणें, ओणवणें, ओणवा होणें

4 *incline against, rest on, recline.* टेंकणें, ओठंगणें.

LEAN, *n.*—of flesh. तांबडें मास*n.*

LEAN, *a. wanting flesh, thin, meagre, lank, gaunt.* रोड, रोडका, रोडंग, रोडंगा, पातळ, सडकपातळ, सडपातळ, पातळांगी, पातळांग्या, लुकड, लुकडा *or* ड्या, लुक्कड, कांकीट, किडकिडीत, किरकाडा, किचकाड, किचकाडा, किचकाडी, किचकाट, सुकळ्या, सुखट, हडहडीत, सडसडीत, हाडळ, हाडगळ, वाळका, कृश, कृशांग, क्षीण, शुष्क, शुष्कांग. Some terms and epithets for a *very lean person,* agreeing with *starveling, skeleton, bare-bones, a lath, bag of bones,* &c. are रोडांग्या, रोड्या, लकड्या, काठंग्या, काळ्याळा, फाटक्या आंगाचा, एकेरी आंगाचा, एकशेवडी, पातकिरला, अर्ध्याजिवाचा, एकफांसोळीचा, मरकाड्या, मरतुकडा, मरणा,

मरनमडेंn. बांगडीसारखा, खपाटे बसलेला, पाठीस पोट लागलेला, झुडनर, जरत्कारू, कांखाm. दिपाचा कवडाm. हाडांचा पिंजराm पाप्यांचा पितरm.

To become l. *waste away, fall away, become emaciate, gaunt, meagre, &c.* रोडणें, रोडावणें, रोडंगणें, रोडेणें, क्षिणणें, गळणें, आंगn. टाकणें, सुखणें, वाळणें, अटणें, अळणें, झडणें, मरीस जाणें, खंगणें, काचणें, काचावणें, डगागणें, हडबंगणें *or* हडबांगणें, हडहडणें, टकलणें, आंगn.-शरीरn.-&c. जाणें *g. of s.*

In the rather varied sense *to be emaciated, to be (having become) lean and meagre,* and as expressed by various phrases; such as, *to be reduced to a skeleton, to be mere skin and bone, to be a mere bag of bones, to be as thin as a lath, to be as thin as a whipping post, to be as lean as death,* &c. &c. there are numerous phraseologies in Marát'hí; as चुंबणें, चोपटणें, चोपणें, झुकणें, तंगणें, लंगणें *or* लंघणें, वठणें, हानापायांचें पडवळn. होणें, हानापायांच्या-हाडांच्या फुकण्या होणें, आंगाचें पाणी होणें, हाडांचें मणी होणें, भालूसा-रखा असणें, पाठीस पोटn. लागणें, पोटाची पन्नावळ आणि हाना पायांचें पडवळ होणें, पाठ आणिपोट एक होणें, खपाटेंn.*pl* बसणें, कडपn. वळणें *g. of s.* हानापायांचा ढीग होणें, संक्रांत *f.* बसणें *in. con.* पोट वाढणें आणि हानापायांच्या काड्या होणें.

LEANING. See INCLINATION.

LEANNESS *n.* v. A. रोडपणाm. रोडकेपणाm. &c. पातळाई *f.* लुकडाई *f.* कृशत्वn. कार्श्यn. क्षीणता *f.* कृशांगता *f.*

To LEAP, *v. n. spring, jump, &c.* उडणें, कूदणें, उडा *f.* मारणें-घालणें, फांदणें, ठिकणें, झेप *f.*-झाप *f.* मारणें-घालणें-टाकणें.

To LEAP, *v. a. pass over by leaping.* उडून जाणें, उडी *f.* मारून जाणें.

LEAP, LEAPING, *n.* v. V. N.—*act.* उडणेंn. उडी *f.* लंघनn. उड्डाणn.

L. with the legs closed. चिपी उडी, चुबकती उडी.

L. heels over head. गोल्हांट *f.*n.

L. with the legs caught up. मोटकुळी उडी.

L. with the four legs. चौखुरी उडी.

Look before you leap. पाऊल जपून टाकावें-ठेवावें, फुंकून पाय टाकावा, पाय भुवून टाकावा.

LEAPER, *n.* LEAPING, *p. a.* v. V. N. उडणारा, &c. उड्या, उड्डाणकरणारा.

LEAP-FROG, *n.*—the play. कुदाकुदी *f.* बेडूककुदी *f.*

LEAP-YEAR, *n.* अधिकदिवसाचें वर्षn.-सालn. अधिक दिनवत्सरn.

To LEARN, *v. a. acquire by study.* शिकणें, शिकून घेणें, अभ्यासm. करणें *g. of o.* घेणें *in. con.*

To l. by heart. पाठ करणें.

2 *gain the knowledge of, become informed of.* माहिती *f.*-माहितगारी *f.*-&c. करून घेणें *g. of o.* समजणें, ऐकणें, श्रुन-भवगत-&c. करणें, कळणें-समजणें *in. con.* बातमी *f.*-&c. लागणें *g. of o. with in. con.* ऐकण्यांत येणें *in. con.*

To LEARN, *v. n acquire knowledge, study.* शिकणें, पढणें, म्हणणें, अभ्यासm.-विद्याभ्यासm. करणें.

To l. to read and write. पढणेंn.-म्हणणेंn.-लिहिणें पुसणेंn.-लिहिणें पढणेंn.-लिहिणें म्हणणेंn.-&c. शिकणें.

2 of; *take pattern.* पाहून करणें, कित्तीm.-वळणn. घेणें *g. of o.*

LEARNED, *p.* & *a.* v. V. A. I. शिकलेला, शिकून घेतलेला, &c. शिकणाऊ, शिकाऊ, शिक्षित, ऐकलेला, समजेला, ऐकण्यांत आलेला.

I *read, versed in science, &c.* पढलेला, पढीक, शिकलेला, विद्वान्, विद्याविशिष्ट, साक्षर, अक्षरस्थ, शिक्षित, व्युत्पन्न, विद्यासंपन्न, अध्ययनसंपन्न, अक्षरसंपन्न, विद्यावान्, लब्धविद्य, अभ्यस्तविद्य, कृतविद्य, विद्यावृद्ध, विद्याशाली, अधीत, बहुज्ञ.

A l. man. पंडित, पंडितजन, विद्वज्जन.

A l fool. पढन मूर्ख.

II *skilled in, versed in,* v. CONVERSANT. जाण, जाणता, माहितदार, माहितगार, वाकबदार, अभ्यस्त, वहिवाटलेला, निपुण, प्रवीण, विशारद.

III *containing learning.* पांडित्याचा, खोलबुद्धीचा, खोल, गहन, गूढ, बहुविद्य.

LEARNEDLY, *adv with erudition.* पांडित्याने, पांडित्य करून, पांडित्य दाखवून, विद्वत्तेने.

LEARNER, *n.* v. V. A. I. शिकणारा, शिकून घेणारा, &c.

v. V. N. I. *and* SCHOLAR. शिकणारा, पढणारा, अभ्यास करणारा. विद्यार्थी, शिकणाऊ, शिकाऊ.

One ever learning without coming to knowledge. नित्यनवा.

LEARNING, *n.* v. V. I.—*act.* शिकणेंn. शिकून घेणेंn.

v. V. N. शिकणेंn. पढणेंn. म्हणणेंn. अध्ययनn. अभ्यासm. विद्याभ्यासm. शिक्षा *f.*

I *knowledge of literature, &c.* विद्या *f.* व्युत्पत्ति *f.* पांडित्यn. ज्ञानूत्वn. विद्वत्ता *f.* वैचूत्वn. विद्यासंपत्ति *f.* अध्ययनसंपत्ति *f.* अक्षरसंपत्ति *f.* साक्षरता *f.* शिकणेंn. पढणेंn. म्हणणेंn. अध्ययनn.

An ignorant and obtrusive pretender to l. लुडबुडापंडित.

Obtrusive and empty pretence to l. लांडित्यn.

Piece-l. टापेटेणिm. *pl.*

II *literature.* विद्या *f.* अक्षरn.

Cultivation of l. pursuit of l. विद्याभ्यासm. विद्यानुसेवनn.

Patronising l. विद्यानुपालनn.

That cultivates l. विद्यानुसेवी.

LEASABLE, *n.* v. V. कौलाने द्यावा-चा-जोगा-जोगता-सारखा-&c.

LEASE, *n. contract for a number of years.* कौलm. कौलनामाm. पत्राm.

Cost of procuring a l. कौलावण *f.*

To LEASE, *v. a. let by lease.* कौलाने देणें.

To LEASE, *v. n.* See TO GLEAN.

LEASE-HOLD, *a. held by lease.* कौली, कौलाचा, कौलाने घेतलेला.

LEASE-HOLDER, *n.* कौली मक्तेदार, कौलदार, कौल्या.

LEASH, *n. cord or thong for a dog, &c.* कादणी *f.* सडाm. सडक *f.*

2 *tierce.* निकडी *f.* किकn.

To LEASH, *v. a.* v. N. I. कादणीने-&c. बांधणें.

LEASING. See FALSEHOOD.

LEAST, *a. smallest, &c.* सर्वांपेक्षां-सगळ्यांपेक्षां-&c. लहान-धाकटा-&c. सर्वांहून-सगळ्यांहून-&c. लहान-धाकटा-&c. कनिष्ठ, अल्पिष्ठ, लघिष्ठ.

LEAST, *adv. in the smallest degree.* सर्वांहून-सर्वांपेक्षां-&c. कमी-थोडा *decl.*

At l. *not to say more.* तरीं, तर, तरखरा *a. decl.* तरसई, तरहोय, Ex. त्याला वक्तृत्व जरीं नाहीं बोलतां येतें तरखरें. Though he be not eloquent he is at least able to speak.

At the l. किमानपक्ष, कनिष्ठपक्ष, निकृष्टपक्ष, निदान, निदानपक्ष, करंटपक्ष, कडेशेवट, गेलामेला (*a. decl.*) तरीं, गेलागतला (*a. decl.*) तरीं, काहीं नाहींतरीं, अगदीं नाहींतरीं, थोडातरीं, गेला बाजार तरीं.

Not in the l. काहींच नाहीं, किमपि नाहीं, बालाग्र नाहीं.

LEATHER, *n.* कातडेंn. चामडेंn. चामn. चर्मn.

Strap or tie of l. वादी *f.* चामोटाm. वरत्रा *f.*

Worker in l. (comprehending currier, tanner, &c.). चाम्हार, ढोर, चर्मकार.

2 *skin as pulled off.* साल *f.* n. सालडेंn. सालपटn. कातडी *f.*

To lose l. साल *f.* n.-सालडेंn.-&c. जाणें *g. of s.*

To LEATHER. See To BEAT.

LEATHER-DRESSER, *n.* चाम्हार, ढोर, चर्मकार.

LEATHER, LEATHERN, *a. made, &c. of leather.* कातड्याचा, चामड्याचा, चर्माचा, चर्मी, चार्म, चर्ममय, चर्मनिर्मित.

LEAVE, *n. permission, assent.* परवानगी *f.* आज्ञा *f.* हुकूम *m.* मोकळीक *f.* सुटी *f.* अनुज्ञा *f.* अभ्यनुज्ञा *f.*

2 *permission to depart.* निरोप *m* आज्ञा *f.* हुकूम *m*

To take l. घेणें, निरोप *m.*-आज्ञा *f.*-&c. घेणें.

3 (of absence). रजा *f.* निरोप *m.* रुखसत *f.* सुटी *f*

To LEAVE, *v. a. quit, depart from.* सोडणें, सोडून जाणें, सोडून देणें, वर्जणें, विसर्जणें, विसर्जन *n.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *forsake,* v. To ABANDON. टाकणें, सोडणें. सांडणें, त्याग *m.*-&c. करणें *g. of o.*

3 *suffer to remain.* सोडणें, ठेवणें, राखणें, राहूं देणें, शेषठेवणें, न घेणें, न नेणें.

4 *bequeath.* मृतपत्रांत-मृतलेखांत-&c. देणें, मृत्युलेखदत्त-&c. करणें.

5 alone; *cease from, &c.* सोडणें, सोडून जाणें, सोडून देणें पाठ *f.* सोडणें, सोड *f.* देणें, सांड *f.* करणें.

6 alone; *not to touch.* हात *m.* न ठेवणें, हात *m.* न लावणें, हात *m.* काढणें.

7 off; *cast aside or away.* टाकणें, सोडणें, घालायाचा *a. decl.* सोडणें, वर्जणें.

8 off; *desist from.* सोडणें, टाकणें, वर्जणें.

9 out; *omit.* सोडणें, गाळणें, टाकणें, वगळणें, सांडणें, अंतरणें, वर्जणें.

To LEAVE, *To* LEAVE off, *v. n.* See To CEASE, To STOP.

LEAVED, *a. having leaves.* पानाचा, पर्णाचा, सपर्ण, पर्णी, पानी in. comp.

Two-leaved, opposite leaved. द्विपर्ण.

2 *having leaves or folds.* फळ्यांचा.

Two-leaved. दुफळी.

LEAVEN, *n. fermenting matter to raise dough.* खमीर *n.* आंबवण *n.* फुगवण *n.*

To LEAVEN, *v. a. affect by leaven.* फुगवण *n.*-आंबवण *n.*-खमीर *n.*-&c. घालणें-घालून फुगवणें, आंबवणें, आंबवून फुगवणें.

LEAVENED, *p. v. V.* फुगवण घातलेला, फुगवलेला, &c. फुगवणाचा.

LEAVER, *n.* LEAVING, *p. a. v. V.* सोडणारा, टाकणारा, &c. विसर्जन-वर्जन &c. कर्ता.

LEAVING, *n. v. V.* 1.-2. सोडणें *n.* &c. त्याग *m.* वर्जन *n.* विसर्जन *n.*

LEAVINGS, *n. things left; remnants, refuse,*—gener. उरलींसुरलीं *n. pl.* उरवण *f.* उरवा *m.* गदळ *n.* शेष *m.* अवशेष *m.*

2—of food. उष्टें *n.* अन्नशेष *m.* भुक्तशेष *m.* उच्छिष्ट *n.* उच्छिष्टान्न *n.* भक्तसमुद्दिष्ट *n.*

L.—comprch. *scraps, crumbs, dirty dishes, &c.* उष्टवळ *f.* उष्टवड *f* उष्टावळ *f.* खरकटवळ *or* खरकटावळ *f.* खरकटवड *f.* खरकटवाडा *or* वडा *m.* उष्टींपाष्टीं *n. pl.* उष्टींमाष्टीं *n. pl.*

LECHER, *n. man given to lewdness,* v. WENCHER. रांडबाज, रांडछंदी, रांडव्यसनी, इष्कबाज, विसनी. Some phrases used of an inveterate l. are. यास माय मानशी नाहीं, नें माय मानशी पाहत नाहीं, तो आई बहीण पाहत नाहीं, तो लेंक सून पाहत नाहीं.

To LECHER, *v. n.* रांडबाजी *f.*-इष्कबाजी *f.*-&c. करणें.

LECHEROUS, *a. addicted to lewdness,* v. LUSTFUL. कामी, संभोगी स्त्रीव्यसनी, रांडव्यसनी, रांडछंदी, स्त्रीलंपट, स्त्रीपर, स्त्रीरत, स्त्रीव्यासंगी, स्त्रैण, व्यवायी, व्यवायपरायण.

LECHEROUSNESS, *n. v. A. and* LUST. कामीपणा *m.* रांडव्यसन *n.* रांडछंद *m.* स्त्रीव्यसन *n.* स्त्रीव्यासंग *m.* कामासक्ति *f.*

LECHERY, *n. practice of lendness* रांडबाजी *f.* इष्कबाजी *f.* कटिशूलाचें *n.* वदफैली *f.* बाहेरख्याल *m.*

LECTION, *n. a reading, variation of copies.* पाठ *m.* पाठांतर *n.* पाठभेद *m.*

LECTURE, LECTURING, *n. v. V. A.* 1.—*act.* पाठसांगणें *n.* पाठन *n* अध्यापन *n.* व्याख्यान *n.*

2 तोंडचीशिक्षा *f.* शब्दाचामार *m.* वाग्दंड *m.* वाग्शासन *n*

v. V. N. पाठसांगणें *n* पाठ *m.*

To LECTURE, *v. a instruct formally.* पाठ *m.* सांगणें *with* स *or* ला *of o.* पाठन *n.*-अध्यापन *n.*-&c. करणें.

2 *reprimand.* तोंडची शिक्षा *f.*-शब्दाचा मार *m.*-&c. करणें-देणें, वाग्दंड *m.*-नाग्शासन *n.* करणें, कानास खडा *m.* लावणें, कान *m. pl.* उघडणें-उपटणें.

To be constantly lecturing. कानीं कपाळीं रडणें-ओरडणें.

To LECTURE, *v. n. read a lecture.* पाठ *m.* सांगणें.

LECTURER, *n. v. V. A.* 1. पाठसांगणारा, अध्यापक, पाठक, पाठन-अध्यापन करणारा.

2 कानास खडालावणारा, &c. शब्दाचा मार करणारा, वाग्दंड-&c. कर्ता.

v. V. N. पाठ सांगणारा, पाठक.

LED, *p. v. V. A.* 1. हातीं धरून नेलेला, &c.

2 नेलेला, वाटेने नेलेला, &c. नीत, प्रापित.

3 पूर्वक *and* पुरस्सर (in comp. as अकारपूर्वक वर्ण, मनुष्यपूर्वक प्राणी, सिंहपूर्वक श्वापद, गरुड पुरस्सर पक्षी, &c.).

LED-HORSE, *n. horse led for show.* कौतवालघोडा *m.* कौतवाल *m.* कौतल *m.*

LEDGE, *n. layer, stratum.* थर *m.* परवड *f.*

2 *ridge, projecting part.* जई *or* जैं *f.* चिरणी *f.* छपेली *or* सपेली *f.* कंगोरा *m.* कड *f.*

LEDGER, *n. book framed from the journal,*—of a merchant. पक्का-खनावणी *f.* खतेवही *f.* See Note under JOURNAL.

Account abstracted from the l. ताळेबंद *m.*

Entering into the l. वार करणें *n.* खतावणी *f.*

LEE, *n sediment,* See LEES. 2 *side toward which the wind blows.* वाऱ्याचें सभोरचा दिशा *f.*-जागा *f.*-बाजू *f.* वाताभिमुख दिशा *f.*

L.-side of a ship. दमान *n.*

Under the l. of. निवाऱ्यांत, अडोशांत.

LEE-WARD, *adv.* वाऱ्यासभोरचे दिशेकडे, वाऱ्यासभोर.

LEE-WARD, *a.* वाऱ्यासभोरचे दिशेकडचा, वाऱ्यासभोरचा, वायुसन्मुख

LEECH, *n. blood-sucker.* जळू *f.* जळौका *f.*

LEEK, *n.* कांदा *m.*

LEER, *n. oblique or arch look.* वांकडा डोळा *m.* आडवीदृष्टि *f.* कटाक्ष *m.* नेत्रकटाक्ष *m.* अपांगदर्शन *n.*

Leers. गमजे *m. pl.*

To LEER, *v. n. v. N.* आडवे दृष्टीने-अर्ध्या दृष्टीने-वांकड्या डोळ्यानें-काण्या डोळ्यानें-&c. पाहणें, डोळे *m. pl.* मोडणें, अपांगदर्शन *n.*-कटाक्षावेक्षण *n.*-कटाक्षवीक्षण *n.*-कटाक्षावलोकन *n.*-&c. करणें.

LEERER, *n.* LEERING, *p. a. v. V.* आडवेदृष्टीने पाहणारा, डोळे मोडणारा, &c. नजरबाज, अपांगदर्शी, कटाक्षवीक्षी, कटाक्षावलोकी.

LEERING, *n. v. V.*—*act.* आडवे दृष्टीने पाहणें *n.* &c. अपांगदर्शन *n.* कटाक्षावेक्षण *n.* कटाक्षवीक्षण *n.* कटाक्षावलोकन *n.* नेत्रपल्लवी *f.*

LEERINGLY, *adv.* डोळे मोडून, वांकड्या डोळ्यानें, आडवेदृष्टीने, &c.

LEES, *n. dregs, sediment.* गाळ *m.* गाळा *m.* रेंदा *m.*

LEFT, *p. v. V.* 1. सोडलेला, सोडून दिलेला, &c. वर्जित, विसर्जित, रहित, विरहित.

2 सोडलेला, टाकलेला, &c. त्यक्त, परित्यक्त, उज्झित.
3 सोडलेला, ठेवलेला, शेषठेवलेला, &c. उरना, बाकी, अवशिष्ट, उर्वरित.
L. of a meal उष्टा, उच्छिष्ट.
To be l. v. To Remain. उरणें, वाचणें.
4 मृतपत्रात दिल्हेला, मृत्युलेख दत्त.
9 सोडलेला, गाळलेला, &c. अंतरित, अंतरीक, वर्ज, वर्जित.

Left, *a.*—not the right. डावा, डावका, वाम, सव्य, चपना.
L arm. वामबाहु *m.*
L. hand. वामहस्त *m.* सव्य *n.*
L. side वामांग *n.* वामकुक्षि *m.*
To cast or leave on the l. hand (an object in passing it). डावलणें, डावी *f.*-डावा *m.* घालणें.
2 *that is on the left hand.* डाव्याहातचा, डाव्याहाताकडचा, डावा.

Left-handed, *a.* डावखुरा *or* खोरा, डावरा, डावका.

Left-handedness, *n.* v A. डावखुरेपणा *m.* डावरेपणा *m.*

Leg, *n.* पाय *m.* टांग *f.* तांगडी *f.* तंगडी *f.* तंगड *n.* डोंका *or* डोंकी *m.*
One born with the legs foremost. पायाळ.
Swelling of the legs. श्लीपद *n.*
That has one l shorter than the other. दीड पायाचा.
That is upon his last legs. उठवणकर.
Worried off one's legs. लचला लवंगला.
To be upon one's last legs. उठवणीस येणें, उठवण *f.* येणें.
To give l.-bail, *run off.* पोबारा *m.* करणें-म्हणणें, इया *f.* करणें-म्हणणें.
To set firm upon one's legs. उठवण *f.* मोडणें.
To stand upon one's legs again. पाठ *f.* उचलणें, भुईसीं पाय *m.* लागणें.
To stand upon one's own legs. स्वबलावर-आपल्या जोरावर-आपल्या आधाराने-&c. उभा राहणें.
To stretch one's legs. पाय *m.* मोकळा करणें.
2 (of a table, chair, &c). पाय *m.* खूर *m.*

Legacy, *n. bequest.* मृतलेखार्पितदान *n.* मृतपत्रस्थदान *n.* मृतलेखदान *n.*

Legal, *a. that is conformable to law.* कायदेशीर, कायद्याचा, कायद्यास धरोबर-रूजू-लायक-&c. स्मृतिशास्त्रसम्मत, धर्मशास्त्रसम्मत, धर्मशास्त्रानुमत, धर्मशास्त्रानुयायी, धर्मशास्त्रानुसारी, धर्मशास्त्रानुरूप, धर्मशास्त्रप्रोक्त, व्यवहारविधिसम्मत, व्यवहारविधिप्रोक्त, &c. राज्यनियमानुमत, राज्यनियमसम्मत, &c. राज्यव्यवस्थासम्मत, राज्यव्यवस्थानुयायी, &c. स्मार्त्त, सौत्र.
2 *of or belonging to law.* व्यवहाराचा, व्यवहार संबंधी-विषयक, व्यवहार मार्गाचा, व्यवहार विधीचा, व्यावहारिक, स्मार्त्त.
3 *enjoined, prescribed, constituted, &c. by law.* कायद्याने-शास्त्राने-&c. सांगितलेला, शास्त्रोक्त, स्मृतिशास्त्रविहित, स्मृतिशास्त्रप्रोक्त, राज्यनियमविहित, राज्यनियमानुसार, व्यवहारविधिप्रोक्त, व्यवहारविधिविहित.
4 *that looks to works for salvation.* कर्ममार्गी, कर्ममार्गाचा, कर्ममार्गाश्रयी, कर्ममार्गावलंबी, कर्ममार्गसेवी-धारक-&c. कर्मशील, कर्मठ.

Legalist, *n. one who rests on works.* कर्ममार्गी, &c. See A. 4.

Legality, Legalness, *n.* v. A. 1. स्मृतिशास्त्रानुयायिता *f.* धर्मशास्त्रानुयायिता *f.* व्यवहारविधनुयायिता *f.* राज्यनियमानुयायिता *f.* धर्मशास्त्रानुकूल्य *n.* धर्मशास्त्रानुसारिता *f.* स्मृतिशास्त्रानुकूल्य *n.* &c.
4 *reliance, &c. on works.* कर्ममार्गनिष्ठा *f.* कर्ममार्गसेवा *f.* कर्ममार्गाश्रयण *n.*

To Legalize, *v. a. make lawful, authorize.* कायद्यांत-विधींत-&c. घेणें-आणणें, कायद्याने स्थापणें, हुकूम *m.*-आज्ञा *f.*-मोकळीक *f.*-मुभा *f.* &c. करणें-देणें *g. of o.* आचारिक-विहित-विधेय-अनिषिद्ध-विधिगत-विधिप्रविष्ट-अप्रत्यवाय-निर्दोष-&c. करणें.

Legally, *adv.* v. A. 1. कायद्याप्रमाणें, कायद्यावरहुकूम, कायदेशीर, स्मृतिशास्त्रानुसार, धर्मशास्त्रानुसार, व्यवहारविध्यनुसार, राज्यनियमानुरूप-&c.
4 कर्ममार्ग आश्रयून, कर्ममार्गसेवन पूर्वक, कर्ममार्गनिष्ठेने.

Legate, *n. ambassador.* वकील, दूत.

Legatee *n. one who has a legacy left to him.* मृतलेखदानाधिकारी, मृतलेखदानग्राही.

Legation. See Embassy.

Legator, *n. one who leaves a legacy* मृतलेखदानकारी.

Legend, *n. narrative of a saint, holy place, &c.* माहात्म्य *n.* चरित्र *n* कथा *f.* अनुसंधान *n.* आख्यायिका *f.*
Reciter of legends. कथेकरी, हरिदास *pop.* हरदास, अनुसंधानी, कथिक, गोसावी.
Sweetmeats distributed at the close of a recitation of a l. प्रसाद *m.* खिरापत *f.*
2 *incredible, unauthentic tale, &c.* ढंनकथा *f.* जनकथा *f.* लोककथा *f.*

Legendary, *a. existing in legend, fabulous.* हरदासी, जुनेकथेनला, कथोक्त, कथाशेष, पुराणकथित, पुराणोक्त, पुराणांतरचा, कथोपलब्ध, पंचोपाख्यानी.

Legendary, *n. reciter of legends.* कथेकरी, हरिदास *pop.* हरदास. कथन्या *or* कथाड्या, अनुसंधानी, कथिक, गोसावी.

Legerdemain, *n.* v Jugglery. हातचलाकीचा खेळ *m.* हस्तलाघव *n.* गारूड *n.* गोंडबंगाल *n.* इंद्रजाल *n.*

Legged, *a. having legs.* पायांचा, पायी (in comp as. दुपायी), पद (in comp. as द्विपद).

Legibility, *n.* v. A. 1. वाचायाजोगेपणा *m.* &c. पठनीयता *f.* पठनशक्यता *f.* पठनयोग्यता *f.*
2 वाचायास सोपेपणा *m.* सुवाच्यता *f.*

Legible, *a. possible to be read.* वाचायाजोगा-जोगता-सारखा-&c. पठनीय, पाठ्य, पठनयोग्य, पठनशक्य
2 *easy to be read.* वाचायास सोपा, साफ़ल्यिहलेला, सुवाच्य, सुपाठ्य.

Legibly, *adv.* v. A. 2. साफ़ अक्षरानी, साफ, स्पष्ट, सुवाच्य.

Legion, *n.*—military body. सेनादल *n.* सैन्यदल *n.* सेनाभार *m.*
2 *great number,* v. Multitude. झुंड *f.* चुबका *m.* वृंद *n.* चक्र *n.*

To Legislate, *v. n. enact laws.* कायदे *m. pl.*-कानू *f. pl.*-नियम *m. pl.*-&c. करणें-स्थापणें-बांधणें-रचणें, कायदेबंदी *f.*-कानूबंदी *f.*-&c. करणें, कैदकानू *f.*-कानूजाबता *m.* करणें.

Legislation, *n.* v. V.—*act.* कायद्यांची रचणूक *f.* &c. कायदेबंदी *f.* कानूबंदी *f.* जाबतेबंदी *f.* नियमस्थापना *f.* विधिस्थापना *f.*

Legislative, *a. law-making.* कायदे रचण्याचा, कायदे करण्याचा, कायदे करणारा, जाबतेबंदीचा, &c. नियमस्थापक, विधिस्थापक-रचक-&c.

Legislator, *n.* v. A. कायदे-कानू-कानूजाबता-&c. करणारा-रचणारा-&c. नियम-विधिस्थापक-&c.

Legislature, *n. the power or body which makes laws.* कैदकानू-कायदे-&c. करण्याच्या अधिकाराची सभा *f.*-मंडळी *f.*-&c. विधिस्थापनाधिकारी सभा *f.* राज्यव्यवस्थानियमकारी *m. pl.* सर्कार *n.*

Legist. See Lawyer.

Legitimacy, *n.* v. A. 1. औरसता *f.* औरसत्व *n.* उरस्यता *f.* धर्मपत्नीजत्व *n.* सुजन्म *n.* धर्मपत्नीजन्म *n.* दंपतिजन्म *n.* दंपत्युद्भव *n.*
2 असलपणा *m.* खरेपणा *m.* खराई *f.*

Legitimate, *a. born in wedlock.* औरस, धर्मपत्नीज, दंपतिजात, दंपत्युत्पन्न, दंपत्युद्भव, सुजन्मा, असल, असील, विधिजात.
2 *not false; just, proper,* v. Right. खरा, असल, असलि, वाजबी, वास्तविक, यथान्याय.

To Legitimate, *v. a. invest with legitimacy.* औरसपणा*m.*-औरसत्व*n.*-&c. देणें-प्रापण करणें, औरसांत-औरसवर्गांत घेणें-आणणें, असलसा करणें, औरससम-औरसायित-&c. करणें.

Legitimately. See Lawfully, Rightly.

Legume, *n.* See Pod. *pl.* Legumes, *pulse.* द्विदल *pop.* द्विदळ*n* द्विदल धान्य*n.*

Leguminous, *a. pertaining, &c. to pulse.* द्विदल जातीचा, द्विदल जातीय, द्विदलांतर्गत.

Leisurable, *a. vacant, not occupied,*—time, &c. अवकाशाचा, फुरसतीचा, फावतीचा, रिकामा, रिकामपणाचा, रिकामवेळेचा.

Leisure, *n. freedom from business.* अवकाश*m.* वेळ *f.* फुरसत *f.* रिकामपणा*m.* रिकामकी *f.* फावती *f.* अवसर*m.* वाव*m.*

At l. फावेल तेव्हां, फावेल तसा, फावल्या वेळेस, फावतीने, यथावकाशें, अवकाशानुरूप.

Interval of l. सवड *f.* संधि*m f.* फट *f.* उसंत *or* उसंथ *f.* उसंधि *f.*

Period of l. रिकामवेळ *f.*

That is without l. अनवकाश, निरवकाश.

Want of l. अनवकाश*m.* अनवसर*m.*

To find l. फावणें *in. con.*

Leisureliness, v. A. सावकाशी *f.* थंडाई *f.*

Leisurely, *a. done without hurry.* सावकाशीचा, सावकाशीने-&c. केलेला, फुरसतीचा, थंडाईचा, धिमाईचा.

2 slow, not hasty, v. Dilatory, Dawdler. सावकाशी, सावकाशीने करणारा, चेंगट, वेळलाव्या, दिरंग्या, धिमी.

Leisurely, *adv.* v. A. 1. सावकाशीने, धिमाईने, धिमेपणाने, थंडाईने, &c. सावकाश, रमत रमत, रमतेरमते.

To take (a work, &c.) l. सावकाशीवर घेणें, थंडाईवर घेणें.

Leman. See Gallant.

Lemma, *n. a previous proposition proved.* पूर्वसिद्धांतित गोष्ट *f.* पूर्वगृहीत सिद्धांत*m.*

Lemon, *n. citrus acida,*—the tree. निंबूण *or* लिंबूण *f.* निंबुणी *or* लिंबुणी *f.* निंबोणी *or* लिंबोणी *f.*—the fruit, निंबू *or* लिंबू*n.*

Lemon-grass, *n.* गवती चहा*m.* पातीचा चहा*m.* कढी गवत*n.* कढी पात *f.* रोहिष*n.*

Lemonade, *n.* निंबूचें सरबत*n.* निंबूचें पन्हे*n.*

To Lend, *v. a. give to be returned in kind.* उसना-उसनवट-उसनवार देणें, उसनवारी देणें.

To l. just for a moment. हात उसना देणें.

2 afford the temporary use of. जायजणा-जायांचा-मागणीचा-यावितक देणें, जायां *adv.* जायांस देणें, दोनदिवस-चारदिवस-&c. देणें.

3 (money, at interest). कर्जी-कर्जास-व्याजास-&c. देणें, कर्ज*n.*-ऋण*n.* देणें, कर्जाऊ-व्याजू-&c. देणें, व्याजाने-कळांतराने-सावकारीने देणें.

4 See To Afford, Give.

Lender, *n.* v. V. 3. *and* Creditor. धनकी, धनकोनाम.

Lending, *n.* v. V. 1.—*act.* उसनवारी देणें*n.* &c.

2 जायांस देणें*n.* &c.

3 कर्जदेणें*n.* व्याजाने देणें*n.* &c.

L. and borrowing. देघे *f.* देणेंघेणें*n.* देवघेव *f.* देवाघेवा*m.* देवाणघेवाण*n.* देवालेवा*m.*

Length, *n.* लांबी *f.* दैर्घ्य*n.* आयाम*m.*

At full l. (lying, &c.). लंबा *adv. decl.* लंबे.

L.-in land measurment. तूळ*m.n.*

2 extent of space. लांबी *f.* लांबण *f.* दूरता *f.*

3 extent of duration, space, v. Duration, Time. वेळ*m.* काल *or* ळ*m.*

3 great duration or space. लांबण *f.* दैर्घ्य*n.*

At l. *at its full extent.* संक्षेप केल्यावांचून, सविस्तर, सुविस्तर, असंक्षेपतः.

At l. *after long delay,* v. At Last. शेवटीं, निदानीं.

To such l. एथवर, एथपर्यंत-पावेतों.

To Lengthen, *v. a. make longer, elongate.* लांबवणें, लांब-अधिक-लांब करणें, लांबीकडे-लांबीवर वाढवणें.

2 prolong, protract, continue. लांबवणें, वाढवणें, दीर्घ करणें.

3 out; लांबना धरणें, लांबावर धरणें, लांबण *f.* लावणें.

To be lengthened out. लांबीवर पडणें.

To Lengthen, *v. n. grow longer.* लांबणें, लांबावणें, वाढणें, लांब होणें.

Lengthwise, *adv. in the direction of the length.* लांबीने, लांबाकडून, दीर्घतेने, लंबा *decl.*

L. and breadthwise. औरसचौरस.

Lengthy, *a.* v. Long. लांबचलांब, वराचलांब.

Lenient, Lenitive, *a. assuasive, emollient.* नरम-मऊ-&c. करणारा, शमक, उपशमक.

2 mild, clement, v. Mild. कोमल *or* ळ, सौम्य, मृदु, सौम्यपणाचा, दयेचा, नरम, सामाचा, सामोपचाराचा, सामोपायाचा, सामोपचारी, सामोपायी, सामोपायक, सदय, दयार्द्र.

L. measure. सामोपचार*m.* सामोपाय*m.*

Lenient, Lenitive, *n. a medicine or application that eases.* उपशमक पदार्थ*m.*-औषध*n.*-&c. सामोपचार*m.* उपशमन*n.* प्रशमन*n.*

Leniently, *adv.* v. A. 2. सामाने, सामोपचाराने, सौम्यतेने, क्षमापूर्वक.

Lenity, Leniency, *n.* v. A. 2. कोमळपणा*m.* सौम्यता *f.* नरमाई *f.* सामबुद्धि *f.* सामोपचारबुद्धि *f.*

L.-opposed to severity. अल्पदंड*m.* अल्पदंडन*n.* अल्पशिक्षा *f.*

Lent, *p.* v. V. 2. उसना दिल्हेला, उसनवारी दिल्हेला, &c. उसना.

2 जायजणा दिल्हेला.

3 कर्जी दिल्हेला, &c. कर्जाऊ, कर्जाचा, ऋणाचा.

Lentigo, *n. scurfy eruptions.* सुरमा*m.*? शिर्वे*n.*?

Lentil, *n.*—the plant. मसूर *f.*

Leo, *n.*—the zodiacal sign. सिंह*m.*

Leonine, *a. belonging, &c. to a lion.* सिंहाचा, सिंहसंबंधी, सैंह, सैंहिक, सिंहधर्मक.

Leopard, *n.* चिता *or* चित्ता*m.* चित्रक*m.* खड्याबाघ *or* खड्या *or* खरडा*m.*

Leper, *n.* v. A. कोंढी, कोळ्या, कुष्ठ्या.

Leporine, *a. belonging, &c. to a hare.* सशाचा, शशसंबंधी.

Leprosy, *n.* कोढ *or* कोडn. कुष्ठ*n.* कुष्ठरोग*m.* The Medical Shástras enumerate 18 kinds, viz. 7 severe and 11 milder.

Black l. रक्तपिती *f.* रक्तकुष्ठ*n.* व्याधि*m.* महाव्याधि*m.* महारोग*m.*—Person afflicted with it. रक्तपित्या, रक्तकुष्ठी, व्याधिष्ठ, महारोगी.

Wasting l. गलत्कुष्ठ*n.*

White l. श्वेतकुष्ठ*n.*

Leprous, *a.* कोळ्या, कोंढी *or* कोडी, कुष्ठी, कुष्ठ्या, कोंढेला, कुष्ठरोगी.

L. with serous runnings. लशाकोड्या.

Less, *a.—comparative of little.* लहान, कमी, कम, कमती, थोडा, न्यून, अल्प, all used with हून-पेक्षां-&c.

2—in height, length, age, &c. *lower, shorter, smaller, younger.* धाकटा, लहानगा ;—as distinguished from वृद्धग *or* क (the greater) खुर्द.

The privative termination *less* is rendered by हीन, शून्य,

रहित, विरहित, विहीन, व्यतिरिक्त affixed (all used in comp. as मतिहीन witless, द्रव्यशून्य pennyless, &c. &c.); by बे and बिन prefixed to words of Persian or Hindustani origin (as बेइमान faithless, बेकस sapless, बिनतोड faultless); and by the particles अ and निर्, नि, &c. prefixed (as अबाध, निर्दोष, निरपराध-&c. &c.).

Less, *adv.* v. A. कमी, थोडा, &c.

Lessee, *n.* कौलीमक्तेदार, कौल्या, कौलदार.

To Lessen, *v. a. make less, diminish in bulk, quantity, &c.* लहान-कमी-थोडा-थोडका-उणा-न्यून-&c. करणें, ऱ्हासm. मानऱ्हासm. मानक्षतिf.-महत्वऱ्हासm.-स्थौल्यऱ्हासm.-&c. करणें *g. of o.* लघुकरणn.-न्यूनीकरणn. करणें *g. of o.*

2 *diminish in degree, &c. abate.* उतरणें, उनरवणें, कमी-हलका-उणा-न्यून-मंद-&c करणें, उतारm.-उपशमm.-&c. करणें *g. of o.* निववणें, ऱ्हासm.-क्षयm.-क्षतिf.-&c. करणें *g. of o.*

To Lessen, *v. n. become less in bulk, quantity, &c* लहान-कमी-थोडा-&c. होणें, थोडकावणें, लहानावणें, लहानाळणें, तुटणें, घटणें, ऱ्हासm-क्षतिf.-मानऱ्हासm.-महत्वऱ्हासm.-&c. होणें *g. of s.*

2 *become less in degree; abate,* v. To Decrease. उणावणें, हलकावणें, थोडकावणें, उतरणें, मंदावणें, खालावणें, वसणें, निवणें, हलका-मंद-&c. पडणें-होणें, उतारm.-उपशमm.-ऱ्हासm.-क्षयm.-&c. होणें *g. of s.*

Lessened, *p.* v. V. A. 1. लहान केलेला, थोडका केलेला, &c. लघुकृत, क्षीण.

2 उतरलेला, हलका केलेला, &c.

v. V. N. 1. लहान झालेला, थोडकावलेला, लहानावलेला, &c.

2 उणावलेला, हलकावलेला, &c.

Lessener, *n.* Lessening, *p. a.* v. V. A. 1. लहान करणारा, &c. लघुकारक, न्यूनकारक, ऱ्हासकारक, &c.

2 उतरणारा, हलका करणारा, &c. उपशम-&c. कर्ता.

Lessening, *n.* v. V. A. 1.—*act.* लहान करणें*n.* &c. लघुकरणn. न्यूनीकरणn.—*state.* ऱ्हासm. क्षयm. क्षतिf. मानऱ्हासm. मानक्षतिf. महत्वऱ्हासm. महत्वक्षतिf. स्थौल्यऱ्हासm.

2 and v. N. 2. See Abatement, Decrease.

Lesson, *n. thing read, &c.* धडाm. पाठm. व्याख्यानn.

L. to be read. वाचणीf. v. सांग, शिक.

L. to be conned. संथाf. घोकणीf.

2 *matter inculcated.* उपदेशm. शिक्षाf.

Lessons (as in gymnastics, accomplishments, &c.). तालीमf. v. दे, घे.

To learn a l. *get instruction from experience.* अक्कलf.-अद्दलf. घडणें, *in. con.*

To get a severe l. पटकीf. खाणें, ठेंचf. खाणें, पटकीf. बसणें *in. con.*

To take a l. from, *copy, &c.* दाखलाm.-धडाm.-घेणें *g. of o.*

To Lesson, *v. a. tutor, prompt, put up to,* v. To Teach. शिकवणें, शिकवणf.-शिकवणीf. करणें, वारm. भरणें-देणें, कानm. फुंकणें-भरणें-भारणें *g. of o.*

Lessoned, *p.* v. V. शिकवलेला, &c. घोकींव, घोक्या.

Lessor, *n. one who lets on lease.* कौलाने देणारा, कौल देणारा, खंडाने देणारा.

Lest, *conj.* कदाचित्, यदाकदाचित्, झणी, नजाणो.

To Let, *v. a. suffer, allow,* v. To Permit. देणें, परवानगीf.-मोकळीकf.-हुकूमm.-&c देणें.

2 *put to hire.* भाड्याने-भाड्यास देणें-लावणें, भाडेंn. घेऊन देणें.

3 *obstruct,* v. To Hinder. अडथळाm.-अटकावm.-प्रतिबंधm.-&c. करणें.

4 alone; See To Leave alone. 5 in; See To Admit. 6 loose. सोडणें, मोकळा-&c. सोडणें.

7 off; *discharge, fire.* सोडणें, उडवणें, मारणें, वारm. सोडणें, झाडणें. डागणें.

8 off, v. To Pardon. सोडणें, माफ करणें.

9 out; *suffer to escape.* सोडणें, सुटूं-जाऊं-&c. देणें.

10 out; v. To Farm. खंडून देणें, मक्त्याने-&c. देणें.

Let there be! व्हावा.

Let, *n. obstacle,* v. Hinderance. अडf. अटf. अटकावm. अडकाठीf. नडf. प्रतिबंधm. वेधm.

Let, *p.* v. V. 2. भाड्याने दिन्हेला.

Lethal, *a. mortal,* v. Deadly. प्राणनाशक-हारक.

Lethargic, Lethargical, *a. morbidly drowsy and heavy*—persons. मोठा झोपाळू-झोप्या, झापड पडलेला, &c. अतिनिद्रालु, जड, उठवळ.

2 *heavy, &c.*—sleep. गाढ, गाढमूढ, घोर, कुंभकर्णी.

Lethargy, *n. morbid drowsiness.* झांकf. झांपf. झांपणf. झांपडf. अतिनिद्राf कुंभकर्णी झोपf.

Lethe, *n. oblivion.* विस्मृतिf.

Lethean, *a. causing oblivion.* विसर पाड्या, विस्मृतिजनक-कारक.

Lethiferous, *a.* v. Deadly. मृत्युजनक, प्राणनाशक-हारक.

Letter, *n.* (of the alphabet). अक्षरn. वर्णm. हरफm. मातृकाf.

Compound l. जोड अक्षरn. संयुक्ताक्षरn. संध्यक्षरn.

Euphonous union or coalition of letters. वर्णसंधिm. संधिm.

Fully sounded or aspirated l. महाप्राणm.

Knowledge of the letters. अक्षर ओळखf.

L. by letter. अक्षरशः.

Simply sounded or unaspirated l. अल्पप्राणm.—asperated l. महाप्राणm.

The setting (of a child) to his letters. अक्षरारंभm.

2 *epistle.* पत्रn. कागदm. लिखितn. लेखm. पत्रिकाf. पत्रकn.

Letters and notes—compreh. कागदपत्रm.n. चिठ्ठीचपाटीf.

By l *through epistolary communication.* कागदीपत्रीं, पत्रद्वारा.

L. sealed or closed with gum, a wafer, &c. लाखेटाm.

L. without a separate envelope. लगतलाखेटाm.

Letters patent. सनदf.—That is held, &c. by letters patent. सनदी.

The address or complimentary commencement of a l. v. Address. मयना *or* मानाm.

Upon sight of the l. पत्रदर्शनीं, पत्र पाहतांच, पत्र पाहतांक्षणीं.

To become a dead l. ढळणें, टळणें, माजी पडणें.

Letters to and from certain of the offices and relations of life bear significant names. A letter to a father, mother, elderly relation, superior, &c. is विज्ञापनापत्र, विज्ञप्तिपत्र, विनंतीपत्र.—to a son or daughter, younger brother, &c. आशीर्वादपत्र.—from a superior officer. आज्ञापत्र.

Some of the lowly designations assumed by the writer in letters are पोष्य, पोष्यांतर्गत, आश्रित, आश्रितांतर्गत, चरणरज, चरणधूलि *or* चरणधूळ, दासानुदास, आज्ञाधारक, आज्ञांकित.

3 *literal meaning.* वाच्यार्थm. पदार्थm. शब्दार्थm. प्राथमिकार्थm. अक्षरार्थm.

4 letters; *literature.* अक्षरn. चार अक्षरेंn. *pl.* विद्याf.

5 *type.* अक्षरn. अक्षराचा ठसाm. अक्षरमुद्राf.

To Letter, *v. a. mark with letters.* अक्षरेंn. *pl.* लिहणें *with* वर

of o. अक्षरांकित-अक्षरचिह्नित-अक्षरमुद्रित -अक्षरयुक्त-अक्षरविशिष्ट- &c. करणें.

LETTER-CARRIER, *n.* कागदी, कागद्या.

LETTERED, *p. and a.* v. V. अक्षरांकित-युक्त-मुद्रित-विशिष्ट.

I *literate,* v. LEARNED. साक्षर, अक्षरस्थ, विद्वान्.

II *belonging to learning.* विद्येचा, विद्येतला, विद्यासंबंधी-विषयक.

LEUCOPHLEGMACY, *n. dropsical habit* कफोदर*n* ? कफशोथ*m.*?

LEVEE, *n.*—of a great man. दर्बार*m n.* सभा*f*

LEVEL, *a. equal, plain,* v. EVEN. सारखा, बरोबर, सपाट, निढाळ, सम, समान, सुती.

2 *equal with, on the same plane with.* सारखा, बरोबर, समदेशस्थ, समभूमिस्थ.

LEVEL, *n. even or plain surface.* सपाटी*f.* सारखीजमीन*f.* समस्थळ *pop.* समथळ*n.* समभूमि*f.* समदेश*m.*

2 *rate, standard.* दर*m.* थडा*m.* भाव*m.*

3 *state of equality.* बरोबरी*f.* सारखेपणा*m.* समता*f.* सगनता*f.* साम्य*n.* समसमानता*f.* तुलना *pop.* तुळणा*f.*

4 (of masons). पाणसळ *or* साळ*f.*

5 *line of aim, vision, &c.* शिस्त*f.* लक्ष्य*n.* धोरण*n.* संधान*n.* लक्यदेश*m.* लक्ष्यसूत्र*n.*

6 *rule, plan.* वेत*m.* नियम *pop.* नेम*m*

To LEVEL, *v. a. make even, &c.* सारखा-बरोबर-साफ-सपाट-समान -&c. करणें, सारखावणें.

2 *make equal with.* बरोबर-सारखा-&c. करणें *with* सीं.

3 *lay flat.* जमिनीस मिळवणें, जमिनीबरोबर-भुईबरोबर-भुईसपाट-&c. करणें, जमीनदोस्त करणें, पाडणें.

4 *aim.* लावणें, नेमणें, रोखणें, योजणें, शिस्त*f.*-&c. धरणें-करणें-वांधणें *g. of o.*

LEVELLED, *p.* v. V. 1. 2. सारखा केलेला, सपाट केलेला, &c. सारखावलेला, समीकृत.

3 जमिनीस मिळवलेला, &c. जमीनदोस्त, सपाट *or* चपेट.

LEVELLER, *n.* LEVELLING, *p. a.* v. V. 1. 2. बरोबर-सारखा-सपाट-सम-&c. करणारा.

I *one who destroys distinctions in society.* लहान मोठे सारखे करणारा, उच्चनीच भावविघातक, एकाकाठीने हाकणारा, एकामाळेंत ओवणारा.

LEVELLING, *n.* v. V. 1. 2.—*act.* सारखावणें*n.* बरोबर करणें*n.* &c. समीकरण*n.*

LEVELNESS, *n.* v. A. 1. सारखेपणा*m.* बरोबरी*f.* सपाटी*f.* साम्य*n.* समता*f.* समानता*f.*

2 सारखेपणा*m.* बरोबरी*f.* समभूमिस्थभाव*m.*

LEVER, *n.*—in mechanics. तीर*m.* तरफ*f.* उटाळी*f.* उटाव्या*m.* उटाळणी*f.* टेका*m.* टेकावा*m.* लवाडी*f.*

To raise with a l. उटाळणें.

LEVERET, *n. young hare.* सशाचें पिलूं*n.* शशावत्स*m.n.*

LEVIATHAN, *n.*—the fish. देवमासा*m.*

To LEVIGATE, *v. a. grind or rub to a powder.* वाटणें, घोटणें, उगाळणें, गरगटणें, पिसणें.

Levigated mass or matter. उगाळ्या*m.* कल्क*m.*

Matter to be levigated. वाटण*n.*

LEVIGATED, *p.* v. V. वाटलेला, उगाळलेला, &c. वाटीव, घोटीव.

LEVIGATION, *n.* v. V.—*act.* वाटणें*n.* &c. उगाळणी*f.* वाटण*n.* घोटणी*f.*

LEVITY. See LIGHTNESS.

To LEVY, *v. a. raise, collect,*—troops. जमवणें, मिळवणें, जमावंदी*f.* करणें.

2 *raise by assessment.* पट्टी करून वसूल करणें-मिळवणें-जमा करणें.

LEVY, LEVYING, *n* v. V. 1.—*act.* जमवणें*n* &c. जमावंदी*f*

2 पट्टीने जमवणें*n*

I *troops raised.* जमावंदी*f.*

II *money raised* पट्टी*f.*

LEWD, *a. libidinous,* v LUSTFUL. कामी, कामुक, सकाम, कामभावाचा, व्यवायी, कामासक्त, स्त्रीलंपट, स्त्रीव्यसनी, स्त्रीव्यासंगी

LEWDLY, *adv.* v A. कामीपणाने, कामुकपणाने, कामभावाने, कामवुद्धीने, कामदृष्टीने, &c.

LEWDNESS, *n.* v. A. कामीपणा*m.* कामुकपणा*m.* कामुकता*f.* सकामता*f.* कामासक्ति*f.* कामभाव*m.* कामवुद्धि*f.* कामदृष्टि*f.*

I *lewd practice.* इष्कबाजी*f.* बदकर्म*n.* बदफैली*f.* बाहेरख्याल*m.* कटिशूलाचें*n.*

LEXICOGRAPHER, *n. maker of a lexicon.* कोशकर्त्ता, कोशकार, अभिधानकर्ता.

LEXICOGRAPHY, *n dictionary making.* शब्दकोशरचना*f* शब्दकोशकरण*n.*

LEXICON, *n. dictionary.* शब्दकोश*m.* कोश*m.* अभिधान*n*

LIABLE, *a. subject to, exposed to, having a tendency to.* जोगा, योग्य, वश, स्वाधीन, अधीन (in comp. as रोगाधीन, मरणाधीन, &c), शील (in comp. as भंगशील).

2 *answerable,* v. RESPONSIBLE. मोसवेदार, जिम्मेदार, जाव-उत्तर -मोसवा-&c. देणारा.

LIABLENESS, LIABILITY, *n.* v. A. 1. जोगेपणा*m.* योग्यता*f.*

2 मोसवेदारी*f.* जिम्मेदारी*f.*

LIAR, *n. wilful utterer of falsehood.* लवाड, खोटें बोलणारा, असत्यवादी, असत्यवक्ता, मिथ्याभाषी, मिथ्यावादा, मृषावादी, अनृतवादी, अनृतभाषी

A great l. सातलवाड, लवाडांचा राजा, द्विजिह्व, अनेकजिह्व, लवाडांचा वाप, लवाडशिरोमणि, असत्यचूडामणि.

Some strong lively terms or combinations for *a liar* are खऱ्याचें खांड, ज्याचे जिभेस हाड नाहीं, हा लबाडवांचून नव्हे, वडाची साल पिंपळाला पिंपळाची साल वडाला लावणारा, कुत्र्याचा पाग मांजरानेर मांजराचा पाय कुत्र्यावर घालणारा.

LIBATION, *n.*—the act. तर्पण*n.* देवनीहेशें पेयनिपेक*m.*-पेयत्याग*m.*-रसनिपेक*m.*

2—wine, &c. poured. तर्पणद्रव्य*n.* तर्पणोदक*n.* निपेच्यरस*m*

LIBEL, *n. defamatory writing.* अपवादकलेख*m.*-पत्र*n.* अपवादलेख*m.* अपवादपत्र*n.* निंदालेख*m.* निंदापत्र*n.*

To LIBEL, *v. a. defame in writing.* लेखाने-कागदीपत्रीं निंदणें-निंदा*f.* करणें *g. of o.* निंदा*f.* लिहणें *g. of o.* निंदापत्र*n.*-निंदालेख*m.* -&c. लिहणें.

LIBELLED, *p.* v. V. कागदीपत्रीं निंदलेला, &c. पत्रनिंदित, लेखननिंदित.

LIBELLER, *n.* LIBELLING, *p. a.* v. V. कागदीपत्रीं निंदणारा, &c. निंदापत्र-निंदालेख-&c. लिहणारा.

LIBELLOUS, *a.* निंदेचा, &c. अपवादक, निंदक, अभिशंसक.

LIBERAL, *a. of good birth,* v. GENTLE. कुलीन, कुलज, वंशज, सद्वंश, अभिजात, सुजात.

2 *munificent, generous, lavish.* उदार, धोनाल, सढळ, हाताचा सढळ, हाताचा सुटा, हाताचा मोकळा, मोकळ्या हाताचा, उदारमनाचा, गोत्यामनाचा, दाता वदान्य, दानशील, दानबुद्धि, दानशूर, ढसळ *or* ढसाळ, ढिसळ *or* ढिसाळ, ढरसर, भिग, खर्चक, खर्चीक, व्ययी, वेचक, व्ययशील, व्ययबुद्धि, त्यागशील, प्रशस्त, मुक्तहस्त, उदारहस्त, उदारभी, दानशौंड, दानूत्वशाली, औदार्यशाली, स्थूललक्ष.

3 *copious, abundant, profuse,* v. EXUBERANT. प्रशस्त, सढळ, घळघळीत, चळचळीत, गडगंज, मुबलक *or* ख.

4 *not selfish, not contracted*, v. Candid. प्रशस्त, उदार, उदारमनाचा, प्रशस्तमनाचा, मोकळ्या मनाचा, मनाचा मोकळा, उदारधी.

5 *free to excess*, v. Licentious. बेकैद, बेताल *or* ळ, मर्यादातीत, मर्यादातिवर्त्ती, मर्यादातिक्रमी, विध्यतिवर्त्ती, विध्यतिक्रमा.

Liberality, *n.* v. A. 2. उदारपणा*m.* सढळपणा*m.* हाताचा मोकळेपणा*m.* खर्चिकपणा*m.* &c. औदार्य*n.* दानशीलता*f.* दानबुद्धि*f* व्ययबुद्धि*f.*

3 प्रशस्तपणा*m.* घळघळितपणा*m.* सढळपणा*m.* &c. प्राशस्त्य*n.*

4 प्रशस्तपणा*m.* उदारपणा*m.* प्राशस्त्य*n.* औदार्य*n.*

Liberally, *adv.* v. A. 2. उदारपणाने, मोकळ्या हाताने, सढळपणाने, &c.

3 घळघळीत, चळचळीत, छणछण, प्रशस्तपणाने, सढळपणाने.

4 उदारमनाने, प्रशस्तमनाने, प्रशस्तपणाने, &c.

To Liberate. See To Free, To Deliver.

Libertine, *n. dissolute, licentious person, rake, &c.* सोदा, लुच्चा, फंदी, चंगी, चंगीभंगी, इष्कबाज, इष्की, रांडबाज, व्यसनी, विसनी, स्त्रीव्यसनी, शृंगारी, वल्ली.

Libertine, *a. licentious, dissolute*, v. Loose. सोदा, लुच्चा, लुक्का, कुश्चळ, खोटचाल, बदफैल, बदनेत, सोदेशाई, सोदेगिरीचा, लुच्चेगिरीचा, सोदेशाईचा, दुर्व्यसनी, स्त्रीव्यसनी, रांडव्यसनी, स्त्रीव्यसनाचा.

Libertinism, *n.* v. A. सोदेगिरी*f.* लुच्चेगिरी*f.* सोदेशाई*f.* सोदाई*f.* सोदार्वे*n.* लुच्चाई*f.* लुच्चेशाई*f.* बदफैली*f.* बदकर्म*n.* स्त्रीव्यसन*n.* रांडव्यसन*n.* रांडबाजी*f.* इष्कबाजी*f.*

Liberty, *n.—as opposed to* slavery. स्वतंत्रपणा*m.* स्वतंत्रता*f.* स्वातंत्र्य*n.* स्ववशता*f.* स्वाधीनता*f.* स्वायत्तता*f.* स्वेच्छाचारिता*f.* अदास्य*n.* अदासत्व*n.*

2—*as opposed to* necessity. मुखत्यारी*f.* अखत्यारी*f.* अदृष्टानधीनता*f.* अदैवाधीनता*f.*

To be at l. (to act, speak, &c.). मोकळीक*f.*-मुखत्यारी*f.* असणें *in. con.*

3 *freedom*—gener. मोकळेपणा*m.* सुटेपणा*m.* मोकळीक*f.* मुक्ति*f.* बंधनाभाव*m.* बंधनराहित्य*n.*

At l. मोकाट, मोकार.

That is at l. v. Free. मोकळा, सुटा.

To set at l. v. To Free. मोकलणें, मोकळा-&c. करणें, मोकळीक*f.* देणें.

4 *privilege, immunity.* सोडवणूक*f.* सूट*f.* माफी*f.* माफीची-&c. गोष्ट*f.* माफीचा-&c. विषय*m.*

5 *leave*, v. Permission. परवानगी*f.* मोकळीक*f.* सुटी*f.* मुभा *or* मुभा*f.*

With perfect l. or permission. सुखेनैव.

6 *transgression of decorum.* अगळीक*f.* अमर्यादा*f.* मर्यादोल्लंघन*n.* मर्यादातिक्रमण*n.* मर्यादातिवर्त्तन*n.* मर्यादातिचार*m.*

To take the l. of doing, *do without special license.* पुसल्यावांचून-आज्ञापेतल्यावांचून-&c. करणें.

Libidinous. See Lustful.

Libra, *n.*—the zodiacal sign. तुला *pop.* तूळ*f.*

Librarian, *n.* किताब खान्याचा अधिकारी पुस्तकशालाधिकारी, पुस्तकशालाध्यक्ष, पुस्तकशालाधिपति.

Library, *n. collection of books.* पुस्तकांचा भरण*m.* ग्रंथांचा भरण*m.* पुस्तकसंग्रह*m.*

2—the building. किताबखाना*m.* पुस्तकशाला*f.* पुस्तकालय*n.* पुस्तकसंग्रहागार*n.*

License, *exorbitant liberty.* अनर्गळपणा*m.* बेकैदपणा*m.* अनर्गलता*f.* निरंकुशता*f.* अनर्गलावस्था*f.* विधिनिषेधातीतता*f.* विधिनिषेधातीतभाव*m.*

2 *leave*, v. Permission. परवानगी*f.* हुकूम*m.* आज्ञा*f.*

Full and purfect l. राजरोशी*f.* मुभा*f.*

To allow great l. to. सैलदोरी*f.* देणें.

3 *warrant of permission.* सनद*f.* परवाना*m.* परवानगीची चिठ्ठी*f.* हुकूमनामा*m.*

To License, *v. a. permit by a license*, v. To Permit. सनद*f.*-परवाना*m.*-परवानगीची चिठ्ठी*f.*-&c. देणें, परवानगी*f.*-हुकूम*m.*-आज्ञा*f.*-&c. देणें.

Lincensed, *p.* v. V.—person. सनद दिलेला-मिळालेला, सनदी, सन देचा.—article. परवानगीचा, अभ्यनुज्ञात.

Licentiate, *n. one who has a license.* सनदी, सनदवाला.

Licentious, *a. using license, disorderly, unruly, unrestrained, lawless, &c.*—of persons. बेकैद, बेकैदी, बेबंद, अनर्गल *or* ळ, व्यभिचारी, निर्मर्याद, बारगळ, बारगा, बारबंडा, बाष्कळ, दांडगा, उद्धत, बावगा, निरंकुश, वेशिस्त, गैरशिस्त, अशिष्ट, मनस्वी, मवास, मवाशी, स्वच्छंदी-स्वेच्छाचारी, स्वैरी, स्वैरगति, कामाचारी, यथेष्टाचारी, कामवृत्त, दुराचारी, अनाचारी, भ्रष्टाचारी, अत्याचारी, आचारहीन, आचारभ्रष्ट, आचारवर्जित, क्रर्मभ्रष्ट, वल्ली, विधिनिषेधातीत, विध्यतिवर्त्ती, शास्त्रातिवर्त्ती, विधि, निषेधातिवर्त्ती, मर्यादातिचारी, मर्यादातिवर्त्ती, मर्यादातिक्रमी, व्यक्तबंधन, त्यक्तनिबंध.

2 *profligate, libertine, dissolute, rakish, &c.* सोदा, लुच्चा, ढंगी, ढंग्या, बेढंग, बेढंगी, व्यसनी, दुर्व्यसनी, बाजिंदा, बटाऊ, बदनेत, बदफैल, बदख्याल, दुर्वृत्त, स्त्रीव्यसनी, दुराचारी, अनाचारी, चौंढाळ, खोटचाल, कुश्चळ, टवाळ, टवाळखोर, अकर्मान्वित, सर्वाबद्ध.

3 *exceeding the limits of propriety, law, &c.*—acts. &c. बेकैद, बेबंद, बेकैदी, अनर्गळ *or* ळ, बेताल *or* ळ, मर्यादातीत, मनस्वी, ऐच्छिक, स्वेच्छाचाराचा, स्वैरगतीचा, मर्यादातिचाराचा, मर्यादातिक्रमाचा, व्यभिचाराचा, विध्यतिवर्त्तनाचा, शास्त्रातिवर्त्तनाचा, शास्त्रातिक्रमाचा.

Licentiously, *adv.* v. A. 1. 3. बेकैदपणाने, बेबंदपणाने, अनर्गळपणाने, &c. बेकैद, बेताल, बेबंद, मनस्वी, विध्यतिवर्त्तन-शास्त्रातिवर्त्तन-शास्त्रातिक्रमण-&c. करून.

2 बेढंगीपणाने, बाजिंदेपणाने, &c.

Licentiousness, *n.* v. A. 1. बेकैदपणा*m.* बेबंदपणा*m.* अनर्गळपणा*m.* वेशिस्तपणा*m.* &c. बेकैद*f.* बेकैदी*f.* निरंकुशता*f.* अनर्गलता*f.* मवासी*f.* अनाचार*m.* व्यभिचार*m.* कामाचार*m.* अत्याचार*m.* विधिनिषेधातीतता*f.* मर्यादातिक्रम*m.* मर्यादातिवर्त्तन*n.* विध्यतिवर्त्तन*n.* शास्त्रातिवर्त्तन*n.* शास्त्रातिक्रम*m.* नियमातिवर्त्तन*n.* नियमातिक्रम*m.*

2 लुच्चेशाई*f.* लुच्चेगिरी*f.* टवाळकी*f.* टवाळी*f.* बदफैली*f.* बदख्याली*f.* ढंग*m.* बेढंग*m.* चेर*m.n.* भ्रष्टाचार*m.* अनाचार*m.* दुराचार*m.* दुर्वृत्ति*f.*

To Lick, *v. a.*—with the tongue. चाटणें, लेहन*n.*-अवलेहन*n.*-&c. करणें *g. of o.*

2 v. To Beat. टोला*m.* देणें-मारणें.

Lick, *n.* v. Blow. टोला*m.* चपाटा*m.* रट्टा*m.*

Lickerish, *a.* v. Dainty. खोराकी, खोराक्या, चोखांदळा, चोखाळा, चोखारी.

2 *eager to taste or enjoy.* लाळघोंट्या, जिभळ्या *or* जिभाळ्या चाट्या *or* चाटणारा, मिटक्या मारणारा, भोगोत्सुक.

Lickerishness, *n.* v. A. 1. चोखांदळेपणा*m.* चोखाळेपणा*m.*

Licking, *n.* v. V. 1.—*act.* चाटणें*n.* लेहन*m.* अवलेहन*m.* लेहन*n.* अवलेहन*n.*

Licorice, *n.*—the plant. ज्येष्ठमध *or* ज्येष्ठीमध*f.* दोरगुंज*f.* रतनगुंज*f.* मधुयष्टिका*f.* यष्टिमधु*n.* मधुक*n.*

Lid, *n.* v. Cover. ढाकण*n.* झांकण*n.* झांपण*n.* ठेपण*n.* सरपोस*m.* पिधान*n.*

2 (of the eye). पापणी*f.* नेत्रकपाट*n.*

Lie, *n. falsehood.* लबाडी *f.* खोटीगोष्ट *f.* खोटेंबोलणें *n.* अनृत *n.* लटीक वाद *m.* मिथ्योक्ति *f.* मिथ्यावाद *m.* मिथ्यावचन *n.* मिथ्याभाषण *n.*

To Lie, *v. n. rest horizontally, &c.* पडणें, निजणें.

2 *press upon.* पडणें, बसणें, दडपण होऊन राहणें, दडपणें, दडकण पडणें, दडकणें.

3 *be reposited or laid up.* पडणें, असणें, संग्रहीं असणें.

4 *remain fixed or still, be placed, situated, &c.* पडणें, बसणें, राहणें, असणें.

5 *remain unfinished or unexecuted.* पडणें, राहणें.

6 *sit or stay lazily, inactively, helplessly, &c.* पडणें, बसणें. पायावर पाय घालून-डाळून-चढवून-&c. बसणें, अड्याला पाय घालून-लावून बसणें, आसनमाडी घालून बसणें, चोहोंचा आंख घालून बसणें, दंडासन *n.* घालणें.

7 by; *intermit labor,* v. To Rest. विसावणें, विसवणें, विसावा *m.* घेणें.

8 down; *recline for rest.* निजणें, लवंडणें, आडई *or* आडव *f.* घेणें, आडवरणें *or* आडवारणें, आडवा होणें, आंग *n* -पाठ *f.* टाकणें-लावणें, पासऱ *f.* घेणें, पासलपट्टी *f.* करणें, पामलणें, पहुडणें.

10 in; *be in child bed.* कोनीं निघणें, कोन *m.* निघणें-होणें *g. of s.* बाळंत होणें.

Lying in chamber. बाळंतखोली *f.* सूतिकागृह *n.* सूतिगृह *n.*

11 over; *heel, incline on one side.* कलंडणें, कलणें, कलथणें, लवंडणें, करोटणें, एकारणें, कड्डंडा-&c. होणें.

12 over; *stand over, be suspended.* राहणें, खुंटीस-धसास-&c. अडकणें-लागणें, तकूब-महकूब पडणें, भिजत पडणें.

13 to;—a ship, &c. बाकसी *f.* घेणें.

14 up; *keep in doors, keep in a recumbent position, &c.* निजून-पडून-बसून-&c. राहणें, अंथरूण-&c. धरून राहणें, घर धरून राहणें, आडई घेऊन राहणें.

To be laid up, *keep one's bed from sickness,* v. Bed. जमीन धरून असणें, जमिनीस पाठ *f.* लागणें *g. of s.*

15 upon; *be incumbent on,*—a duty. पडणें, बसणें, टेकणें, उरावर-गळ्यांत-मानेस-माथां-माथीं-शिरीं-शिरावर-डोईवर-आंगावर-&c. बसणें-पडणें-असणें *g. of s.*

16 with; *have carnal knowledge of.* निजणें *with* स्त्री-जवळ-पाशीं *of o.* एकशयन *n.*-एकशय्या *f.*-सहशय्या *f.* करणें.

To l. about; *be lying about unused,*—articles, &c. लोळणें, लुडबुडत पडणें,

To l. littering about. पडला झडला असणें.

To l. in wait, v. To Lurk. दडणें, लिकणें, दबा *m.* धरणें-मारणें.

To l. in wait for a pretext. निमित्तास टेंकणें.

To l. on one side. कानोडणें *or* कानवडणें, कानवडा *or* कानोडा होणें.

To Lie, *v. n. utter falsehood.* लबाडी *f.* बोलणें-सांगणें, खोटें-लबाड-लटकें-&c. बोलणें, मिथ्योक्ति *f.*-&c. करणें-बोलणें.

Lief, *adv.* See Willingly.

Liege, *a. bound to be faithful, loyal, &c.* हुकमी, हुकमतो, हुकुमबंदा, ताबेदार, सेवाधर्मी, प्रजाधर्मी.

3 *sovereign.* सत्तेचा, सत्तेवाईक, सत्ताधारी, सत्ताधीश, सत्तावान्.

Liege, *n.* See Lord, Sovereign.

Liege-man, *n.* v. A. हुकुमबंदा, ताबेदार.

Lienteric, *a. pertaining to a lientery.* भसऱ्याचा, आमातिसाराचा.

Lientery, *n. diarrhœa in which food is passed undigested.* भसरा *m.* भसरें *n.* आमातिसार *m.*

Lieu, *n.* v. Stead. जागा *f.*

In l. of. मोबदला, बदला, ऐवजीं.

Lieutenancy, *n. office, &c. of a lieutenant.* मुतालकी *f.* मुतालकी *n* नायबी *f.* प्रतिनिधित्व *n.*

Lieutenant, *n. deputy, locum tenens.* प्रतिनिधि, मुतालीक, नायब

L. of a king, *Lord-l.* राजप्रतिनिधि.

Life, *n. vitality, vital faculty or principle.* जीव *m.* प्राण *m.* जीवित *n.* जीवित्व *n.* चेतना *f.* चैतन्य *n.* दम *m.* जीवकला *or* कळा *f.* जीवन कला *or* कळा *f.* प्राणवायु *m.* पंचप्राण *m. pl.* जीवात्मा *m.* भूतात्मा *m.* प्राणात्मा *m.* ओज *n.*—emphatically, *life and soul.* जीव प्राण *m.* पंचप्राण *m. pl.*

Breath of l. प्राणवायु *m.*

2 *existence, living.* जीव *m.* प्राण *m.* जिणें *n.* जीवित *n.* जीवन *n.* प्राणन *n.* जीवदशा *f.* वांचतीदशा *f.* जीवद्दशा *f.*

Abandonment, resigning, &c. of l. प्राणोत्सर्ग *m.* प्राणत्याग *m.* जीवोत्सर्ग *m.*

Danger of one's l. जिवावरचा लाग *m.* जिवावरची पाळी *f.* जिवावरचें संकट *n.*

Deprived of l. हतप्राण, हतजीवित, नष्टजीवित.

Dearer than l. जिवापरता, प्राणापरता.

Granting of l. जीवदान *n.* प्राणदान *n.*

Impatience of l. जिवाचा-प्राणाचा-देहाचा-&c. कंटाळा *m.* जीवनत्रास *m.* जीवनद्वेष *m.* मुमूर्षा *f.*

Love of l. जीविताशा *f.* जिजीविषा *f.*

Maintaining or keeping of l. प्राणधारण *n.* प्राणरक्षण *n.* प्राणजीवन *n.*

Reckless of l. जिवावर उदार, प्राणावर उदार, देहावर उदार, शिरावर उदार.

Saving of one's l. जीवदान *n.* प्राणदान *n.*

The thread of l. आयुष्याची दोरी *f.*

The end, purpose, object, &c. of l. जन्माचें सार्थक *n.* जीवनहेतु *m.*

To be tired of l. मरो पुरेसा होणें.

To bring into l. जन्मास घालणें, जन्म *m.n.* देणें.

To enter into public l. लौकिकांत येणें, चौघांत येणें, लोकव्यवहारांत येणें.

To lose one's l. प्राणान्शी-जिवान्शी-जिवें जाणें, प्राणास-जिवास मुकणें, प्राणास आंचवणें.

To rise against one's l. जिवावर उठणें.

To take one's l. in one's hand. शिर *n.* हातावर घेणें, जीव *m.* मुठींत धरणें.

To threaten one's l. जिवावर येणें-वितणें, जिवाशीं गांठ पडणें.

To trust one's l. to the honor of. मांडीवर मान *f.* ठेवणें, मांडीचें उसेंन. करणें.

3 *mundane existence, present being.* जन्म *m.n.* मृत्युलोकची-भूलोकची-इहलोकची-&c. वस्ती *f.* इहलोकवास *m.* भूलोकवास *m.* संसार *m.* संसरण *n.* संसृति *f.* भव *m.*

Active or secular l. प्रवृत्ति *f.* प्रवृत्तिमार्ग *m.* प्रवर्त्तन *n.* संसारमार्ग *m.* (as opposed to retired and contemplative l. निवृत्ति *f.* निवृत्तिमार्ग *m.* परमार्थ मार्ग *m.*).

The present l. इहकाल *m.* इहजन्म *m n.*—In the present l. इहजन्मीं-इहजन्मांत.

The sea of l. भवसमुद्र *m.* भवसागर *m.* भवार्णव *m.*

The cares and troubles, toil and turmoil of l. संसाराची खटपट *f.* -खवदव *f.*-उलेंढालें *n.*-दगदग *f.*-ढवेंढाळ *n.*-&c.

The vicissitudes or wheel of l. संसारचक्र *n.* भवचक्र *n.* कालचक्र *n.*

The transiency and uncertainty of l. There are some lively

figures involving this sense as, घटकेचें घड्याळ, कमळणीवरचा बिंदु, भळवावरचें पाणी, पाण्यावरची रेघ *or* रेषा, दुपारची सावली, खुंट्यावरला कावळा.

The two states or conditions of l अवस्थाद्वय*n*.—They are, *happiness*, सुखावस्था*f*. सुखदशा*f*. and *misery*. दुःखावस्था*f*. दुःखदशा*f*.

The three states or modes of l. अवस्थात्रय*n*. They are, *waking state*, जाग्रदवस्था; *dreaming state*, स्वप्नावस्था; and *state of sound sleep*, सुषुप्त्यवस्था. Another account makes five, viz. जागृति, स्वप्न, सुषुप्ति, तुरीया, उन्मनी.

4 *conduct, living and acting*. चाल*f*. चालचर्या*f*. चालचलणूक*f*. वर्त्तणूक*f*. आचरण*n*. रहणी*f*. स्थितिरीति*f*. स्थीत*f*

Holy living or l. धर्माचरण*n*. धर्मचर्या*f*. धर्मानुष्ठान*n*.

5 *condition, life with respect to happiness or misery*. जिणें*n*. नांदणूक*f*. वागणूक*f*. वर्त्तणूक*f*. स्थीत*f*.

6 *age, term of living*. आयुष्य*n*. आय*n*. आयुष्यमर्यादा*f*. जन्म*m.n*. हयात*f*. जीवितकाल*m*. आयुर्दाय*m*. आयुर्मान*n*. जीवमान*n*. जन्मकाल*m*. परमायु*n*. उमर*f*.

Companion for l. (husband, wife, &c.). जन्माचा सोबती, जिवाचा सोबती, जन्माचा जोडा*m*.

Connection or tie for l. जन्माची गांठ*f*. जन्मगांठ*f*.

During l. all one's l. for l. while l. lasts. जन्मभर, जन्मपर्यंत, तहांहयात, यावज्जीव, यावज्जन्म, यावद्देह, आमरण, आमरणांत, आजन्मांत.

For once in one's l. जन्माचे कर्मी.

In all one's l. *since one was born*. आल्या जन्मांत, जन्मापासून, बापजन्मी *neg. con.* जन्मतः, जन्मादारभ्य.

L. is ended. आयुष्याची दोरी तुटली-सरली, आयुष्याची शिदोरी सरली.

Provision or maintenance for l. जन्माची भाकर*f*.-वेगमी*f*.-शिदोरी*f*.

7 *human affairs, common course of things*. प्रपंच*m*. संसार*m*. संसरण*n*. संसृति*f*. संसारयात्रा*f*. लोकयात्रा*f*. भव*m*.

8 *briskness, vivacity, &c.* v. Spirit. जीव*m*. तेज*n*. तेजगी*f*. पाणी*n*. जीवनपाणी*n*. रंग*m*. रोशनाई*f*.

To get fresh l. जीव*m*. धरणें.

9 *narrative of the life of, memoir*. चरित्र*n*. चरित*n*. आख्यान*n*.

10—as a term of endearment. जिवडा, जिवलग, प्राण*m*. जीव*m*. प्राणविसांवा*m*.

Life-giving, *a*. जीवन दायक-प्रद-प्रदाना-&c. जीवदाता.

Life-guards, *n. troops about the royal person*. हुजरात*f*.

Life-less, *a. deprived of life*, v. Dead. गतप्राण, गतासु, गतचेष्ट, निःप्राण, प्राणविरहित.

2 *inanimate*. निर्जीव, अप्राण, अजीव, अचेतन, अचेष्ट, निचेष्ट.

3 *without fire, energy, salt, &c.* v. Spiritless. निर्जीव, निस्तेज, विरस, निस्सार, निस्सत्व, मळमळीत, पळपळीत, फुसका, फुसकुला, निस्सार, निस्सत्व.

Lifelessly, *adv.* v. A. 3. मळमळीत, मळमळीत, पळपळीत.

Life-time, *n. term of living*, v. Life, 6. आयुष्य*n*. जन्म*m.n*. जीवितकाल*m*.

All one's l. *during life*, v. Life. जन्मभर, जन्मपर्यंत.

Life-weary, *a*. जिवास त्रासलेला-कंटाळलेला, मरीमरीसा झालेला, जीवनत्रस्त.

To Lift, *v a*. v. To Raise. उचलणें, उचलून घेणें, उठवणें, उंच करणें-घेणें.

To l. from the ground. भुईसांड-जमीनसांड करणें.

2 up; *swell with pride*, v. To Puff up. चढवणें, शेपारवणें, माजवणें, फुगवणें, शीड*n*. चढणें *g. of o*. गजस्कंधीं-गंडस्थली-घोड्यावर-हत्तीवर-&c. बसवणें.

To be lifted up. चढणें, माजणें, उतणें, फुगणें, शेरडावणें, शीड*n*. चढणें *g. of s*. गजस्कंधीं-गंडस्थळीं-घोड्यावर-हत्तीवर-&c. बसणें, आसन*n*.-दोंगण*n*.-&c. जड होणें *g. of s*.

Lift, Lifting, v. V. A. 1.—*act*. उचलणें*n*. उठवणें*n* उत्थापन*n*.

To give a l. See To Help.

Ligament, *n*.—in anatomy. संधिबंधन*n*. संधिबंध*m*. अस्थिबंधन*n*.

Ligature, *n. band, bandage*. बंद*m* बंधन*n*. पट्टी*f* कसणी*f*. भाळ्या*m*.

Light, *n*. उजेड*m*. प्रकाश*m*. तेज*n*. ज्योति*f.n. pop*. ज्योत*f*. कांति*f*. दीप्ति*f*. प्रभा*f*. आभा*f*. भा*f*. शोभा*f*. छवि*f*. आलोक*m*.

2 See Day light, Dawn. 3 *knowledge*. ज्ञान*n*. प्रकाश*m*. बोध*m*. अवगम*m*.

4 *public notice, open view, state of being known*. उजेडी*f*. उघडीक*f*. प्रसिद्धि*f*. उजागरी *or* उजागिरी*f*. लौकिक*m*.

To come to l. *become known, be found out, &c.* उमटणें, उमगणें *or* उभगणें, उमट*m*.-उमग*m*. पडणें *g. of s*. उजेडास-उजाडीस-उजेडीस-प्रसिद्धीस-उदयास-उमाळ्यास-&c. येणें, ठायीं पडणें, बाहेर पडणें.

To bring to l. उजेडास-उजाडीस-प्रसिद्धीस-&c. आणणें, ठायीं-ठिकाणीं-&c. पाडणें, बाहेर आणणें.

5 (of a picture). चित्रावर उजेडाची जागा*f*. प्रकाशितचित्रांश*m*. चित्रस्थ प्रकाशितस्थल*n*.

6 *point of view*. दृष्टि*f* लक्ष्य*n*. दृष्टिसूत्र*n*. दृष्टिपातसूत्र*n*. लक्ष्यसूत्र*n*. दृष्टिपातमार्ग*m*.

If you look at it in this light. असें पाहिलें असतां.

7 *any thing that gives light, a lamp, candle, &c*. उजेड*m*. दिवा*m*. दीप*m* दीपक*m*. चिराग*m*.

A huge, flaring, swaling l. अंबा बाईचा पोत*m*.

Light, *a. not heavy*. हलका, थोड्यावजनाचा, हळू, लघु, अल्पप्रमाण, सुवाह्य, कमतोल.

Lightest. लघिष्ठ.

2 *not afflictive*. हलका, हळुवट *or* हळवट, लहान, थोडा, लघु, सुसह्य, सुवाह्य, सुवह.

3 *not difficult*, v. Easy. हलका, सोपा, सुसाध्य, सुशक, सुवाह्य, सुघटित, हळू फूल, फुलासारखा.

4 *easy of digestion*. हलका, लघु, सुपच, सुखपच्य.

5 *not encumbered, not heavily armed, &c.*—a force. सडा, सडासांटा, सडासांठ.

6 *nimble, agile, &c.* v. Active. चपल *or* ळ, आंगाचा हलका, आंगाचा चपळ, चपळा, आंगसूट, चलाक *or* ख.

L and tight, *compact and dapper*. सुटसुटीत, लुटलुटीत, अटपटा, अटस, अटोपशुद्ध, अटकर, सुबक.

7 *slight, small, trivial, inconsiderable*. लहका, लहान, थोडा, लघु, अल्प, क्षुद्रक, क्षुद्र, हळुवट *or* हळवट, उपेक्षणीय, अगण्य, तुच्छ, जमेस धराया जोगा नाहीं, पोकळ, फुसका, फुसकुला.

To make l. of. To set l. by, v. To Contemn. हलका-तुच्छ-&c. करणें-मानणें, थेर*n*. करणें *g. of o*. अमान्य करणें.

8 *not dense, not gross, &c.* पातळ, बारीक, विरलावयव, शिथिलावयव, अस्थूल, अघन.

9 *airy, trifling, wanting dignity, sobriety, steadiness, &c.* हलका, मनाचा हलका, हलक्या मनाचा, पचकळ, पचरट, पचाल *or* ळ, छिछोर *or* चिचोर, एर, एरशेर, वायकळ *or* वायकळ, वावगा, गैरी, किसान, ओत्सा, चटोर, टैर, टारगा, चाट, हुच्चा, कमतोल, तुच्छ, गांभीर्यरहित-शून्य-&c. अप्रगल्भ, लघुचित्त, लघुचेता.

10 *wanting reason; silly, inconsiderate.* गयाळ, गलनान, खैरी-शैरी, गैरी, गैदी.

11 *lightsome, not dark.* उजेडाचा, उजेडीचा, सप्रकाश, प्रकाशयुक्त, प्रकाशबहुल, प्रकाशमय, सोज्वल.

12 *pale, whitish, fair, &c.* उजळ, पांढरा, सांवळा, निमगोरा.

13 *not intense, not deep,*—of colors. हलका, फिका, उभरंग.

14 *cheerful, not oppressed, &c.*, v. MERRY. आनंदाचा, उल्लासाचा, आनंदवृत्तीचा, सानंद.

15—used of the fortnight of the waxing moon. शुक्ल, शुद्ध.

To LIGHT, *v. a. give light to.* उजेड *m.*-प्रकाश *m.* देणें-करणें-दाखवणें.

2 *illuminate,* v. To ENLIGHTEN. प्रकाशणें, उज्ज्वलन *n.*-प्रकाशन *n.*-द्योतन *n.*-&c. करणें *g. of o.* प्रकाशित-द्योतित-उज्ज्वलित-&c. करणें.

3 *set on fire,* v. To KINDLE. पेटवणें, चेतवणें, शिलगावणें, उजळणें, उज्ज्वलन *n.*-प्रज्वलन *n.*-&c. करणें *g. of o.* उज्ज्वलित-&c. करणें.

4 See To LIGHTEN.

To LIGHT, *v. n. fall on, happen to find.* मिळणें-गांठणें-सांपडणें-भेटणें *in. con.* ठेपणें, लागणें, पडणें, वसणें.

2 *fall, alight, strike on.* पडणें, वसणें, लागणें, उतरणें, ठेपणें, भिडणें.

3 *stoop from flight.* उतरणें, अवतरणें, खालीं येणें.

4 *descend,* v. To DISMOUNT. उतरणें, अवरोह *m.* करणें.

5 v. To KINDLE. पेटणें, चेतणें, लागणें.

LIGHT-ARMED, *a.* हलक्या हत्यारांचा, आडहत्यारी, आडहत्यारबंद.

LIGHT-FINGERED, *a. addicted to petty thefts.* हाताळ, हाताळू, हातलाव्या, दपट्या, रपाट्या.

LIGHT-FOOTED, *a.* पायसुट, पायाचा चपळ-जलद, पायस्वार.

LIGHT-HANDED, *a. that has a quick, &c. hand.* हलक्या हाताचा, हाताचा चपळ, चपळ हाताचा, लघुहस्त.

LIGHT-HEADED, *a. delirious.* वायचळलेला, वावचळलेला, वायचळ्या, विक्षिप्त, वेशुद्ध, वेसावध, बेहोष.

To get l. वायचळणें, वावचळणें *or* वावचळणें.

2 See THOUGHTLESS.

LIGHT-HEADEDNESS, *n.* v. A. 1. वायचळ *m.*

LIGHT-HEARTED, *a.* v. MERRY. आनंदी, उल्लासी, आनंदवृत्ति, सुमनस्क.

LIGHT-HOUSE, *n building with a light to guide seamen.* मनोरा *m.* दीपस्तंभ *m.* दीपगृह *n.*

LIGHT-MINDED, *a.* v. LIGHT, 9. मनाचा हलका, हलक्या मनाचा, लघु.

To LIGHTEN, *v. n. flash, &c.* चमकणें, चकाकणें, लकाकणें, चकमकणें, जोवणें, स्फुरणें.

To LIGHTEN, *v. a.* See To ENLIGHTEN. 2 *lessen the burden of,* हलका करणें, हलकावणें, काहीं ओझें *n.* काढणें, काहीं रिता-&c. करणें, न्यूनभार-अल्पभार-&c. करणें.

3 *make less heavy.* हलका-कमी-&c. करणें, हलकावणें.

LIGHTER, *n.*—the boat. पडाव *m.*

LIGHTLY, *adv.* v. A. 1. हलका *decl.* हळू, हळक्याने.

2 हलका *decl.* हळू, थोडा, सोसेसा *decl.* सोसतसोसत, साहतसाहत.

3 *without difficulty, of course,* v. EASILY. सहज, सहजगतीने, सहजगत्या.

5 सध्याने, सध्यान्शीं, सध्यानिशीं, सडेसामानानिशीं, सडेस्वारीनिशीं, पायगुंत्यावांचून.

6 See NIMBLY. 9 हलकेपणाने, हलकेचालीने, हलकेरितीने, छिछोरीने, चटोरपणाने, चटोरीने, अशिष्टाईने, &c.

13 आनंदवृत्तीने, आनंदेंकरून.

I *without proper grounds.* उगाच, एरवीं, विनाकारण, निःकारण *or* निष्कारण, निष्प्रयोजन.

LIGHTNESS, *n.* v. V. 1. हलकेपणा *m.* लघुत्व *n.* लघिमा *m.* लाघव *n.* भाराभाव *m.* भारहीनता *f.*-राहित्य *n.*-&c.

2 हलकेपणा *m.* &c. सुसह्यता *f.* सुवहता *f.*

3 हलकेपणा *m.* सोपेपणा *m.* सुसाध्यता *f.* सुशकता *f.*

6 आंगचा चपळपणा *m.* &c. अंगचापल्य *n.*

7 हलकेपणा *m.* हलकाभार *m.* लघुता *f.* लघुत्व *n.* लाघव *n.* पोकळपणा *m.*

9 हलकेपणा *m.* मनाचा हलकेपणा *m.* छिछोरी *or* चिचोरी *f.* चिचोरपणा *m.* पचकळपणा *m.* चटोरपणा *m.* &c. चटोरी *f.* अशिष्टाई *f.* अशिष्टाइकी *f.* लाघव *n.* लघुत्व *n.* अप्रगल्भता *f.* गांभीर्यराहित्य *n.*-हीनता *f.*-&c.

LIGHTNING, *n.* वीज *f.* बिजली *f.* विद्युल्लता *f.* विद्युत् *f.* चपला *f.* सौदामिनी *f.* रौहिणी *f.* तडित् *f.* वज्र *m. n.* जोव *f.*

Forked or zigzag l. विद्युल्लता *f.*

The falling or darting of l. विद्युत्पात *m.*

LIGHTS, *n. lungs.* फुप्फुस *pop.* फुपूस *m.* फोपीस *m.*

LIGHTSOME, *a. not dark, luminous* उजेडाचा, सप्रकाश, प्रकाशयुक्त, प्रकाशमय, सुप्रकाश, तेजस्वी, सोज्वल, दीप्तिमान्

2 *cheerful, exhilarating.* हर्षप्रद-दायक-&c. आनंदकारक-प्रद-&c. सुखावह, खेदहंता.

3 *gay, light,* v. MERRY. आनंदी, उल्लासी, आनंद वृत्तीचा.

LIGHTSOMENESS, *n.* v. A. 1. उजेडी *f.* रोशनाई *f.* सप्रकाशता *f.* प्राकाश्य *n.* सोज्वलता *f.* औज्वल्य *n.*

2 रोशनाई *f.*

3 आनंदवृत्ति *f.* हर्षवृत्ति *f.*

LIGNEOUS, *a.* v. WOODEN. लाकडाचा, काष्ठमय, काष्ठरूप.

LIKE, *a. of the same quantity, quality, &c.* v. EQUAL. बरोबर, बराबरचा, सारखा, समान, सम, तुल्य, तसा and तसला (correl. of जसा and जसला).

2 *resembling, similar.* सारखा, बराबर, तुल्य, सम, समान, सदृश, तुल्यरूप, अनुरूप, सवर्ण, सरूप, सन्निभ, सदृक्ष, प्रातिभासिक, रूप and रूपी (in comp. as पितृरूप, देवरूपी, &c. वत् (in comp. as सुवर्णवत्, देववत्, &c), वजा (in comp. as ब्राह्मणवजा, कुणबीवजा, &c.), उपम (in comp. as सूर्योपम), प्रतिम (in comp. as सूर्यप्रतिम, सिंहप्रतिम);—as an adjunct to nouns converting them into adjectives the word is rendered by सा, as देवसा god-like, वीरसा warrior-like, &c.

3 See LIKELY.

LIKE, *n. match, fellow,* v. EQUAL. तोड *f.* जोडीचा, बरोबरीचा.

LIKE, *adv. in the same manner.* सारखा *decl.* प्रमाणें, बराबर, वाणी (as वेड्यावाणी, थोरावाणी, &c.), परी (as बापापरी, लेकरापरी, &c.), गत (as वेड्याचे गत), वजा (as ब्राह्मणवजा, कुणबीवजा &c.), वारीं (as तृणावारीं, &c.), वार (in comp. with Hindustaní words as, तपसीलवार, बयादवार, &c.), बरहुकूम.

L. as जसा (antecedent of तसा), ज्याप्रमाणें, &c.

See LIKELY.

To LIKE, *v. a. have a liking for.* चाहणें, इच्छिणें, चांगला-बरा-गोड-प्रिय-&c. वाटणें *in. con.* आवडणें *in. con.* भावणें *in. con.* आवड *f.*-गोडी *f.*-&c. असणें *g. of o. & in. con.* आवड *f.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *be pleased with.* v. To APPROVE. पसंत-मान्य-कबूल-&c. करणें, पसंत-&c. होणें *in. con.* मानवणें *in. con.*

To be liked. पटणें, पसंत होणें, मर्जीस उतरणें-पटणें.

To LIKE, *v. n. list, choose, please.* आवडणें-चाहणें-गमणें-रूचणें-भावणें-वरें वाटणें-मर्जीस येणें-पडणें-&c. *all with in. con.* खुशी *f.*-मर्जी *f*-&c. असणें *g. of s.* मन *n.* मानवणें *g. of s.* कल *m.*-मनदेवता *f.*-मनपिंगळा *m* -मनपिंगळी *f.* वाहणें-लवणें.

LIKE-MINDED, *a.* समानशील, समस्वभाव.

LIKELIHOOD, *n.* v. A. लाग *m.* रंग *m.* धोरण *m.* आकार *m.* डौल *m.* घाट *m.* सुमार *m.* मांड *m.* संभावना *f.* संभव *m.*

LIKELY, *a. probable.* जोगा-जोगता-सारखा-सा-&c. (used with the verb indicated as, घडाया जोगा. L. to happen. पडायासारखा L. to fall. तो यावा सा आहे. He is l. to come.) संभावनीय, संभाव्य, संभावनात्मक. The sense is also expressed by the use of the past participle with असावा *or* असेल; as तो काल आला असावा *or* तो काल आला असेल.

LIKELY, *adv. probably.* अधिक करून, अधिक वांद्यानी, तीन वांद्यानी *or* वांटे, नऊ वांद्यानी *or* वांटे.

Most l. बहुतकरून, नव्याण्णव वांद्यानी *or* वांटे, हजार वांद्यानी *or* वांटे, प्रायः, प्रायशः.

To LIKEN, *v. a compare.* उपमा *f.*-तुलना *f.*-बरोबरी *f.*-&c. करणें-देणें, उपमणें, तुळणें *or* तोलणें.

LIKENED, *p.* v. V. उपमित, तुलित.

LIKENER, *n.* v. V. उपमा देणारा-करणारा.

LIKENESS, *n.* v. A. 2. सारखेपणा *m.* सारखवट *f.n.* सारखवटा *m.* सादृश्य *n.* सदृशता *f.* सारूप्य *n.* समरूपता *f.* साम्य *n.* आनुगुण्य *n.* आनुधर्म्य *n.* तुलना *f.* तुला *f.* तौल्य *n.* औपम्य *n.* आभास *m.* अनुकार *m.* आनुरूप्य *n.* अभ्युपगम *m.*

I *form, semblance, appearance.* रूप *n.* स्वरूप *n.* आकार *m.* आकृति *f.* डौल *m.*

II *picture, image, &c. resembling a person or thing.* प्रतिमा *f.* प्रतिरूप *n.* प्रतिरूपक *n.* प्रतिकृति *f.* प्रतिबिंब *n.* चित्र *n.* तस्वीर *f.*

LIKEWISE, *adv. in like manner.* तसाच, तथा, तद्वत्.

2 *also, too.* ही, देखील *or* देखवीद, पण, अणखी.

LIKING, *n. fondness for, pleasure in.* चहा *m. f.* चाड *f.* आवड *f.* गोडी *f.* प्रीति *f.* गोडवी *f.* अभिरूचि *f.* इष्क *m.* शौख *or* शौक *m.* चट *f.* चटक *f.* चवणा *m.* छंद *m.* चाळा *m.* सवई *f.*

L. and disliking. आवडनावड *f.*

To contract a l. for. चटावणें, चकसणें, लट *f.*-&c. लागणें *in. con.* मन *n.* बसणें-लागणें *g. of s.*

To lose one's l. for मन *n.* उठणें-तुटणें *g. of s.* चट *f.*-&c. जाणें.

2 *mind, choice, wish respecting.* मन *n.* चित्त *n.* खातर *f.* ध्यान *n.*

To (according to) the l. of. इच्छेसारखा-जोगा-&c. मनासारिखा-जोगा, आवडीसारखा-&c.

3 *state of body, case, condition.* देहभावना *f.* देहस्थिति *f.*

That is in good l. दुलदुलीत, ताजा, पुष्ट, टमटमीत.

LILY, *n.* कणेळ *n.*? भुईकमल *n.*?

Snake l. नागचांपा *m.*? नागचंपक *m.*?

Water l. See LOTOS.

LIMATURE, *n. filings.* कीस *m.*

LIMB, *n. member.* अंग *pop.* आंग *n.* अवयव *m.* गात्र *n.*

To have an aching of the limbs. आंग *n.* मोडून येणें.

Trembling of the limbs. गात्रभंग *m.*

2 *border,* v. EDGE. कड *f.* किनारा *m.*

LIMBED, *n.* आंगाचा, अंगी, अवयवी, सावयव, सांग.

Large l. Ample l. उदारांग, बृहदंग, बृहदवयव.

Light l. सुटसुटीत *or* सुडसुडीत आंगाचा, आंगाचा सुटसुटीत, आंगसूट.

LIMBER, *a. pliant.* लवचीक, लवका, लवखर, लवकिरा.

LIMBERNESS, *n.* v. A. लवचिकपणा *m.* लवकेपणा *m.* &c.

LIMBLESS, *a.* निरवयव, निरंग, अंगहीन-शून्य-&c.

LIMBO. See HELL, PRISON.

LIME, *a.* चुना *m.* चूर्ण *n.* सुधा *f.*

Fine l. well levigated to lay over and finish a chunam work संदला *or* संभला *m.* निरू *m.*

Leaf which holds the l. eaten with betel leaves. चुनपट्टी *f.*

L. made from shells. शिंपीचा चुना *m.*

Nodule of l. खडा *m.* चुनखडा *m.*

Pointing with l.—a wall, &c. दर्जगिरी *f.* टिपगिरी *or* टिपगारी *f.*

Pot for holding the l. eaten with betel leaves. चुनाळ *m.* चुनोटा *m.* चुनोटी *f.*

Pure fine l. कळीचा चुना *m.*

2 *bird-lime.* चिकोटा *m.* चिकटा *m.* चिकोटी *f.*

Stick covered with l. चिकाटी *f.*

LIME, *n. citrus acida,*—the tree. निंबुणी *f.* निंबूण *f.* निंबोणी *f.* निंबी *f.* Note; all these words are popularly spelt with लि instead of नि, जंबीर *m.*—the fruit. निंबू *n.* अंबटनिंबू *n.* जंबीर *n.*

Half of a l (esp. as roasted, sugared, and spiced). निंबोटी *f.*

The sweet l—the tree. साखरनिंबी *f.*—the fruit. साखरनिंबू *n.*

The small thin skinned l. कागदीनिंबू *n.*

To LIME, *v. a. smear with bird lime.* चिकटा *m.*-&c. लावणें-लेपणें, चिकट करणें.

2 See To INSNARE.

LIME-BURNER, *n.* लोणारी, चुनाभाजणारा, चूर्णकार.

LIME-KILN, *n.* चुन्याची भट्टी *f* चुनभट्टी *f.*

LIME-QUARRY, *n.* चुनेखाण *or* चुनखाण *f.*

LIME-STONE, *n.*—a nodule of. चुनखडा *m. dim.* चुनखडी *f.* चूर्णखंड *n.* चूर्णपिंड *m.*

A burnt l. चुनकळी *f.* कळी *f.*

Abounding in l.—ground. चुनखडी.

LIME-WATER, *n.* चुनवणी *n.*

LIMIT, *n. boundary, border,* v. BOUND. सीमा *f. pop.* शींव *f.* शीम *f.* शिमा *f.* हद्द *f.* अवधि *m.* अवसान *n.* वेला *f.*

That forms the l. of. अवधिभूत.

To LIMIT, *v. a. set bounds to* v. To BOUND. सीमा *f.*-शींव *f.*-अवधि *m.*-हद्द *f.*-&c. बांधणें-करणें-देणें-घालणें, ससीम-सावधिक-&c. करणें.

2 *confine within certain bounds; restrict.* मर्यादा *f.*-हद्द *f.*-इयत्ता *f.*-परिमिति *f*-&c. करणें-ठेवणें, आळा *m.*-आळाबांधा *m.*-धरबंद *or* बंध *m.*-बंधारण *n.* बंद *m.*-बंध *m.*-&c. करणें-करून देणें-घालणें-&c.

LIMITATION, *n.* v. V. 2.—*act.* मर्यादा करणें *n.* &c.—*state.* आळा *m.* आळाबांधा *m.* बंधारण *n.* बंद *m.* बंध *m.* बंधन *n.* धरबंद *m.* इयत्ता *f.* परिमितता *f.*

LIMITATIVE. See LIMITER.

LIMITED, *p. a.* v. V. 1. शींव घातलेला, &c. समर्याद, ससीम, सावधिक.

2 आळा घातलेला, &c. समर्याद, ससीम, सावधिक.

I *confined,* v. NARROW. सांकड, संकोचाचा, अडचणीचा, अप्रशस्त.

LIMITER, *n.* LIMITING, *p. a.* v. V. 1. सीमा करणारा, हद्द बांधणारा, &c. सामंत.

2 मर्यादा करणारा, इयत्ता ठेवणारा, आळा बांधणारा, &c.

To LIMN, *v. a. paint, draw.* चित्र *n.*-नकशा *m.*-तस्वीर *f.*-&c. काढणें *g. of o.* काढणें.

Limner, *n.* v. V. चित्र काढणारा, &c चितारी, चित्रकार.

To Limp, *v. n. walk lamely.* लंगडणें, कुलपणें, गुलफणें, लचकणें, लचंगणें, लुचपणें, टिंगणें, पेंगणें, लंगणें, पायm. काढणें, लंगडत-कुलपत-लुचपत-लचकत-&c. चालणें-जाणें, लंगडशाई *f.*-लंगडशादी *f.*-लंगडी *f.* घालणें

Limp, Limping, *n.* v. V.—*act.* लंगडणेंn कुलपणेंn. & c. लंगडशाईf लंगडशादीf. लंगडीf.

Limper, *n.* Limping, *p. a.* v. V. लंगडणारा, लंगडत चालणारा, &c. लंगडा, लंगडखुट, खंज.

Limpid, *a.* v. Clear. निवळ, नितळ, स्वच्छ, काचेसारखा.

Limpidness, *n.* v. A. निवळपणाm. नितळपणाm. नितळाईf.

Limpingly, *adv.* v. A. लंगडत लंगडत, कुलपत, लुचपत, & c.

Limy, *a. containing lime.* चुनखडी, चुनखडीचा, चुन्याचा, चूर्णप्रचुर.

2 *relating, &c. to lime.* चुन्याचा.

3 *viscous.* चिकोट्याचा, चिकट्याचा.

Linch-pin, *n. pin to confine a wheel on the axletree.* चाकाचीखीळf. आंसाचीं खीळf. अक्षाग्रकीलकm.

Lincture, Linctus, *n. medicine taken by licking.* चाटणn. अवलेहm.

Line, *n. longitudinal extension.* रेखाf. रेषाf. धारणीf. सरणि *or* णीf.

3 *string, cord.* दोरीf. सडकf. चव्हांटn. रस्सीf.

L. stretched for hanging clothes. ओलाणीf.

3 *thread, &c. extended to direct operation.* सूतn. सूत्रn.

By l. and rule. यथासूत्र.

4 (in the face, hands, &c.) *lineament.* रेखाf. रेषाf. रेषf. खतn. There are certain *lines* supposed to be auspicious or otherwise designative. Some are, आयुष्यरेषा, ऊर्ध्वरेषा, कातर, गोत्ररेषा, चक्र, यव *pop.* जव, जवमाळा, धनरेषा *or* धनरेघ, पद्म, पुत्ररेषा, भांडार, शंख, सर्पिणी, स्त्रीरेषा, स्वस्तिक.

5 (of writing or print). ओळf. *or* वळf. वळीf. पंक्ति *pop.* पंगतf.

6—as drawn with a pen, &c. रेघf. ओळ *or* वळf. वळीf. रेखाf. रेषाf. खतn. लेखाf.

A waving l. लहरf.

L. as drawn through a word, letter, &c. फांटाm.

Lines and figures drawn (along a wall, &c.). खतकशीf.

To draw a l. or stroke. ओळf. फोडणें.

There are certain *lines* drawn in accounts and letters which have particular significances and particular names. Some of the second kind are, दुरकानी रेघ *or* ओळ, निरकानी रेघ *or* ओळ, चौरकानी रेघ *or* ओळ. For those of the first kind See Account.

7 *rank, row* ओळ *or* वळf. वळीf. पंक्ति *pop.* पंगतf. सरf. फराm. रांगf. माला *pop* माळf. हारf. आवलिf. श्रेणीf. दंडm.

In one l. or row. एकसरीं *or* एकसरें, एकसर, एकओज.

8 *disposition, method.* क्रमm. अनुक्रमm. ओजn.f. पर्यायm. परिपाटीf.

9 v. Equator. विषुवद्वृत्तn. भूमध्यरेषाf.

10 *ascending or descending series of a family.* वंशm. वंशावलि *pop.* वंशावळf. वंशपरंपराf. कुलपरंपराf. परंपराf. रवf. आवलिf.

L. of ancestors. वडीलपरंपराf.

11 lines; *trenches.* खंदकमोरचाm.

12 lines; *rows of military huts.* छावणीf.

13 (of conduct or procedure) *course.* तंत्रn. ओळf. ओळाm. मोडf. मोडणीf.

Sraight forward l. of conduct. उभादांडाm.

14 *department or course of business.* पेशाm. धंदाm.

To Line, *v. a. cover on the inside.* मढणें, मढवणें.

To l. with cloth कापडणें.

2 *put lining to* (a garment). अस्तरn. लावणें-देणें.

Lineage, *n. house, race, &c.* v. Family. वंशm. घरn. घराणाm. गोत्रn.

2 See Offspring. 3 See Line 10.

Lineal, *a. composed of or relating to lines.* रेषांचा, रेखांचा, & c. रेखामय, रेषामय, रेषारूप.

2 *descending, &c. directly.* परंपरेचा, परंपरेने आलेला, परंपरागत, परंपरायात, क्रमागत, क्रमायात, क्रमप्राप्त, पारंपरिक.

Lineally, *adv.* v A. 2. परंपरेनें, परंपरापूर्वक, वंशानुक्रमानें, कुलानुक्रमानें, गोत्रक्रमानें.

Lineament, *n. feature.* रूपचिह्नn. रूपलक्षणn. अंगलक्षणn.

Lineaments, *outlines, figure, &c.* वळणn. रूपरेषाf *pl.* आंगलटf. आंगलोटm.

Linear, *a. consisting of lines.* ओळींचा, पंक्तींचा, पंक्तिमय, पंक्तिरूप, पांक्त.

Linen, *a. made, &c. of flax.* तागाचा, सणाचा, तागाचे सुताचा, सणाचे सुताचा, शाण.

Linen, *n.* तागाचें-सणाचें कापडn. शाणवस्त्रn.

2 See Clothes.

Linen-draper, *n.* v. Cloth-merchant. कापडकरी, चाटी *or* चाव्या, वजाज.

To Linger, *v. n. remain about, stay long, loiter,* v. To Dawdle. गमणें, रेंगणें, रेंगळणें, वेळm.f.-देरf.-उशीरm.-&c. लावणें.

2 *proceed sluggishly, heavily, &c.*—a work, &c. रखडणें, रेंगणें, रखडत-रेंगत-झरतमरत-& c. चालणें, लांबणीवर पडणें, भिजत पडणें.

3 (in sickness). रेंगणें, रखडणें, खितपणें *or* खिरपणें, खितपणीस पडणें, रेंगत-मरत-&c. पडणें, खिबदणें, पचणें, पचणीस पडणें, खाटेस खिळणें, अंथरूणn. धरणें.

4—a sickness. रेंगणें, खितपणीस पडणें, धुपणें, घुमणें, खिळणें, हाडीं खिळणें, चेंगटाईखालीं पडणें, लांबणीवर-लांबणीखालीं पडणें.

5 *hang in doubt,* v. To Hesitate. गुटमुळणें, गुळमुळणें, गुटमळणें, घुरमुळणें.

6—a sound, & c. *last long, hang on.* घुमणें.

Lingerer, *n.* Lingering, *p. a.* v V. 1. गमणारा, &c. गमदसडा *or* दासडा, चेंगट

2 रखडत चाललेला, & c. चेंगट, चेंगटाईचा.

4 खितपणीचा, चेंगट, चेगटाईचा, झिरणीचा.

Lingeringly, *adv.* v. A. 2. रेंगतरेंगत, रखडतरखडत.

3 खिरपत, खितपत.

Linget, *n. small mass of metal.* धातूचीकांडीf.

Lingle, *n. shoemaker's thread.* चाम्भाराचा धागाm.

Lingo, *n.* v. Language. बोलीf. भाषाf.

Lingua-dental, *a. formed by the tongue and teeth.* जिव्हादंत्य.

Lingua franca, *n. mixed language.* खिचडीf. घेडगुजरीf.

Lingual, *a. relating, &c. to the tongue.* जिभेचा, जिव्हेचा, जिव्हासंबंधी.

Linguist, *n. person skilled in languages.* अनेकभाषा जाणणारा, बहुभाष्या, बहुभाषावेत्ता, अनेकभाषाज्ञ.

2 See Interpreter.

Liniment, *n. soft or liquid ointment.* चोळण्याचें औषधn.-पाणोn. लेपm. स्नेहनn. द्रवमर्दनौषधn.

Lining, *n.* v. V.—*act.* मढणेंn. मढवणेंn. मढणीf. मढवणीf. मढणn.

I *covering that lines.* मढ *f* मढण *n.* मढणी *f.*
II (of a garment). अस्तर *n.*

LINK, *n.* (of a chain) कडो *f.* दुवा *m.* घुणा *m.*
2 *tie, bond,* v. CONNECTION. लग *f.* लगा *m.* लगाबांधा *m.* ग्रंथि *m.*
3 v. TORCH. मशाल *f.* दिवटा *m.* दिवटी *f.*

To LINK, *v. a. join, connect, concatenate.* सांगडणें, जोडणें जोड *f. m.*-सांगड *f.*-लांख *f.*-जूळ *f.*-जुगल *f.*-&c. घालणें-लावणें *g. of o recip.* संबंध *m.*-संबंधन *n.*-&c. करणें, शृंखलाबद्ध करणें.

LINK-BOY, *n.* मशालची *or* जी, दिवट्या

LINSEED, *n. seed of flax* अळशी *f.* जवस *m* उमावीजन. अनसोवीज *n.*

LINSEY-WOOLSEY, *a. made of linen and wool mixed.* काहींसणाचा काहींलोंकरीचा, शाणोर्ण, क्षौमोर्ण.

LINSTOCK, *n.*—of gunners. तोडा *m.* बत्ती *f.*

LINT, *n.* See FLAX. 2 *linen scraped.* सण कापडाचा कीस *m.*

LINTEL, *n.* (of a door frame). उंबरचा वरा *m.*-उंबरठा *m.*-उंबऱ्या *m.* दारवंठा *m.* दरसाक *f.* कपाळपट्टी *f.* गणेशपट्टी *f.*

LION, *n.* सिंह *m.* केसरी *m.* मृगराज *m.* मृगेंद्र *m.*
L.'s mouth (as a vent or issue). गोमुख *or* गायमुख *n.* (lit. cow's mouth).
Roar of the l. सिंहनाद *m.*
Arouse not the sleeping l. वाघाची खोड काढूं नये.

LIONESS, *n.* सिंहीण *f.* सिंही *f.*

LIP, *n.* ओंठ *m.* होट *or* हेंटम. ओष्ठ *m.*
The lips. अधर *m.* अधरपुट *n.*
The lower l. अधर *m.* अधरोष्ठ *m.*
Drinking the nectar of the lips. अधरपान *n.*
Nectar of the lips. अधरामृत *n.*
Red lips. बिंबाधर *m.*
Smacking of the lips. मिटकी *f.* मिटका *m. v.* मार.
Sticking together of the lips. मिटकी *f.* मिटका *m. v.* बस.
To bite the lips at. दांत ओठ *m.* खाणें-चावणें, दांतावणें.
To open one's lips. जीभ *f.*-ओठ *m.* हालवणें, जिव्हा *f.* विटाळणें.
To pass one's lips. तोंडावाटे-वाणीवाटे-ओठावाहेर-&c. निघणें.
To pollute one's lips. जिव्हा *f.* विटाळणें.
2 (of a cup, &c.) v. EDGE. कांठ *m.* कड *f.*

LIP-DEVOTION, *n.* तोंडची भक्ति *f.* वरवर भक्ति *f.* वरची-वरवंगी- &c. भक्ति *f.*

LIP-LABOUR, *n.* ओठापासूनचें बोलणें *n.* गळ्यावरचें बोलणें *n.* वरवंगी बोलणें *n.* वरकरणी बोलणें *n.*

LIP-WISDOM, *n.* तोंडचें ज्ञान *n.* हरदामी ज्ञान *n.*

LIPOTHYMY, *n. v.* FAINTING. मूर्च्छा *f.* मूर्च्छना *f.* झीट *f.*

LIPPED, *a. having lips,* v. N. l. ओठाचा, ओष्ठवान्, ओष्ठी, ओष्ठ (in comp. as भग्नोष्ठ &c.).
2—a vessel. वळलेले कांठाचा, वळींव कांठी, गलथेदार.

LIPPITUDE, *n. bleariedness.* चिपडेपणा *m.*

LIQUABLE, LIQUEFIABLE, *a. v. V. A.* द्रव करायाजोगा-जोगता-&c. द्राव्य, द्रावणीय, द्रावणार्ह.
v. V. N. द्रव व्हायाजोगा, &c. द्रवार्ह, गलनीय, सद्रव.

LIQUEFACTION, *n. v. V. A.—act.* द्रवविणें *n.* पाघळविणें *n.* &c. द्राव *m.* द्रावण *n.* द्रवीकरण *n.—state.* द्रवत्व *n.* द्रावितत्व *n.* द्रावितावस्था *f.*

LIQUEFIED, *p. v. V. A.* द्रववलेला, &c. द्रावित, द्रवीकृत.
v. V. N. द्रवलेला, पाघळलेला &c. द्रुत.

To LIQUEFY, *v. a. v.* To MELT. द्रवविणें, पाघळविणें, रस *m.*-द्रव *m.*-&c. करणें *g. of o.* द्रावण *n.*-द्रवीकरण *n.* करणें *g. of o.*

To LIQUEFY, *v. n. v.* To MELT. द्रवणें, पाघळणें, पघळणें, सद्रव होणें, द्रव *m.* होणें *g. of s.*

LIQUESCENCY, *n aptness to melt.* गलनशीलता *f.* गलनस्वभाव *m.*

LIQUESCENT, *a. melting.* द्रवणारा, सद्रव, द्रवमाण.

LIQUID, *n. liquor.* रस *m.* द्रवद्रव्य *n.* सद्रव पदार्थ *m.*

LIQUID, *a. v.* FLUID. सद्रव, द्रव, द्रवरूप, प्रवाही, प्रवाहधर्मक.

To LIQUIDATE, *v. a. pay off, discharge,* v. To CLEAR. फेडणें, झाडणें, वारणें, फडशा *m.*-&c. करणें *g. of o.* अदा-फारीक-&c. करणें, फैसल करणें, ऋणशोधन *n.* करणें *g. of o.*
To be liquidated. फिटणें

LIQUIDATED, *p. v. V.* फेडलेला, &c. फारक, फारीक *or* फारीख, फिटंफाट, रफेदफे.

LIQUIDATION, *n. v. V.—act.* फेडणें *n.* झाडणें *n.* &c. फेड *f.* फेडणी *f.* फेडणूक *f.* शोधन *n.—state.* फडशा *m.* बेवारा *m.* फैसल *m. f.* फैसल्ला *m.* फीट *f.* फिटाफीट *f* बेबाक *f.* झाडबाकी *f.* रफेदफे *f.*

LIQUIDITY, LIQUIDNESS, *n. v. A.* सद्रवपणा *m.* द्रवत्व *n.* द्रवभाव *m.* रसना *f.* प्रवाहधर्म *m.*

LIQUOR, *n fluid.* द्रवद्रव्य *n.* सद्रव पदार्थ *m.* रस *m.*
2 v. DRINK. पेय *n.* पेयद्रव्य *n.*
Drinker of spirituous, &c. l. मद्यपी, मद्यप.
Spirituous or vinous l. दारू *f.* शराव *m.* मद *m.* मद्य *n.* मदिरा *f.* सुरा *f.* सीधु *f.*

LIQUOR-AMNII, *n. the waters.* पाणमोट *f* पाणमोटली *f.* मोट *f.*

LIQUOR-SHOP, *n.* दारूखाना *m.* मदिरागृह *n* मदस्थान *n.*

To LISP, *v. a. speak with a whistling sound.* शीळ *or* शिवळ घालून बोलणें, भग्नदंतोच्चारण *n.* करणें.

LISP, LISPING, *n. v. V.* शिळींचें बोलणें *n.* भग्नदंतोच्चारण *n.*

LISPER, *n.* LISPING, *p. a. v. V.* शीळ घालून बोलणारा, भग्नदंतोच्चारण कर्त्ता, जडजिव्हेचा, जिव्हेचा जड, अस्फुटवाक्, लोहल.

LIST, *n. catalogue, roll.* फेरिस्त *n.* अनुक्रमाने याद *f.* नांवनिशिवार याद *or* यादी *f.* फर्द *m.* पट *m.* नांवनिशी *f.*
To run over a l. (of grievances). फाडा *m.* वाचणें.
2 *ground enclosed for combats, tilts, &c.* रंगांगण *n.* रंगण *n.* रंगभूमि *f.* मल्लभू *f.* अखाडा *m.*
To enter the l. against. रंगणांत येणें.
3 *strip of cloth.* धांद *f.* धांदोटी *f.* चिंधी *f.* चिंधोटी *f.* पट्टी *f.*
4 *border of cloth.* वनातीचा कांठ *m.*
5 *desire, liking.* इच्छा *f.* स्पृहा *f.* मन *n.*

To LIST, *v. n. desire, choose,* v. To LIKE. चाहणें *in. con.* आवडणें *in. con.* इच्छिस-मनास-मर्जीस-&c. येणें *in. con.*

To LIST, *v. a.* See To ENLIST. 2 See To LISTEN.

To LISTEN, *v. n. lend the ear.* ऐकणें, कान *m.* देणें-लावणें, लक्ष *n.* देणें-लावणें.
2 (surreptitiously, privily, &c.). कानोसा *m.*-कानवा *m.*-कानव्हळा *m.*-सांचोल *m.*-सांचोला *m.*-&c. घेणें.
3 *lend the mind; heed, obey.* ऐकणें *g. of o.* मानणें, मन *n.* देणें-लावणें, मनावर घेणें.

LISTENER, *n.* LISTENING, *p. a.* v. V. l. ऐकणारा, कान देणारा, &c. श्रवणकर्त्ता, श्रोता.
2 कानोसा घेणारा, &c. कानोश्या, कानलाव्या, सांचोल्या.

LISTENING, *n. v. V.* 1.—*act.* ऐकणें *n.* &c. श्रवण *n.*
2 कानोसा *m.* कानवा *m.* कानव्हळा *m.* सांचोल *m.* सांचोला *m.*

LISTLESS, *a. apathetic, indifferent, &c.* v. CARELESS. अनास्थ, अनुत्सुक, आस्थाहीन, उदास, उदासीन, निस्पृह, निरिच्छ.

2 *indisposed to exertion*, v. Languid. मादा, सुस्त, जड, अनवसान.

Listlessly. See Languidly.

Listlessness, *n.* v. A. 1. अनास्था *f.* अनुत्साह *m.* अनुत्सुकता *f.* उदासपणा *m.* अनीहा *f.* अनिच्छा *f.* अननुराग *m.*

2 *and* Languor. मांदेपणा *m.* सुस्तपणा *m.* मांद्य *n.*

Literal, *a. following the letter.* मूलशब्दानुसारी, मूलशब्दानुयायी, यथाशब्द, मूलपदानुसारी, अवयवार्थानुसारी.

2 *consisting of letters.* अक्षरी, अक्षराचा

3 *not figurative, &c.* मूलार्थक, मुख्यार्थक, शक्य.

Literally, *adv.* v. A. 1. मूलशब्दाप्रमाणें, मूलशब्दानुसार, मूलशब्दानुरूप, यथामूलशब्द.

2 अक्षरांनी, अक्षरशः.

3 मूलार्थाप्रमाणें, मूलार्थानुसार, मुख्यार्थानुसार.

L. and liberally. शब्दतः अर्थतः.

Literary, *a. pertaining to literature.* विद्येचा, विद्याविषयक, विद्यासंबंधी, विद्याप्रकरणाचा, विद्याप्रकरणसंबंधी.

2 *fond of literature, &c* विद्याप्रिय, विद्यानुरागी, विद्याव्यसनी, विद्यालंपट, विद्याव्यवसायी

Literate, *a. versed in sciences*, v. Learned. विद्वान्, विद्यासंपन्न, व्युत्पन्न, साक्षर, अक्षरस्थ.

Literati, *n. pl.* पंडितमंडळी *f.* विद्वत्समाज *m.* विद्वद्वृंद *n.*

Literature, *n.* v. Learning. विद्या *f.* अक्षर *n.* पढणें *n.*

Branch of l. उपशास्त्र *n.*

LithARGE, *n. semivitreous oxyd of lead.* मुडदारशिंग *or* शेंग *n.*

Lithe, Lithesome, *a. limber*, v. Pliant. लवचीक, लवका.

LithEness, *n.* v. A. लवचिकपणा *m.* लवकेपणा *m.*

To Lithograph, *v. a.* दगडी छापावर-शिळाछापावर छापणें.

Lithography, *n.* शिळाछापाची विद्या *f.* दगडी छापाची विद्या *f.*

Lithontriptic, *a. that dissolves the stone in the bladder.* मुतखडा दूरकरणारा, अश्मरीघ्न, अश्मरीहर, मूत्राश्मनाशक.

Litigant, *n. person engaged in a lawsuit.* खटलेकरी, वादी, वाद्या, वादकरणारा, विवादार्थी.

Litigant, *a. contending at law.* वादकरणारा, चाललेल्या वादाचा-खटल्याचा-&c. विवदमान, व्यवहारिक, व्यवहारी.

To Litigate, *v. a. contest at law.* खटलें *n.*-खटला *m.*-वाद *m.*-&c. करणें-उभाकरणें-सांगणें-घालणें-उपस्थित करणें.

Litigated, *p.* v. V. वादाचा, विवादाचा, &c. वादग्रस्त, वादानुगत, विवादानुगत.

Litigation, *n.* v. V.—*and* Lawsuit. वाद *m.* विवाद *m.* व्यवहार *m.*

That is under l. वादग्रस्त.

Litigious, *a. inclined go to law.* खटलेखोर, विवादी, विवादशील, वादरत, विवादप्रिय, विवादप्रवण, विवादबुद्धि.

Litigiousness, *n.* v. A. विवादासक्ति *f.* विवादप्रीति *f.* विवादबुद्धि *f.* वादबुद्धि *f.*

Litter, *n. vehiculary bed.* डोली *f.* पाळणा *m.* महापा *or* माफा *m.*

2 *brood of young.* वीण *f.* वेत *n.* वीत *n.*

3 *a birth of animals.* वेत *n.* वीण *f.* वीत *n.*

4 *bed of animals.* शेज *f.* तृणशय्या *f.*

5—*of things lying about.* पडझड *f.* अडगळ *f.* केर *m.* ऐंचण *n.* पसारा *m.* विखरा *m.* गळ्हाटा *or* ठा *m.* गळंगा *m.* पखरडा *m.* पखेडा *m.* उगाळ *f.* रेंद *f.* रेंदा *m.* राडा *m.* घाण *f.* पखळ *f.* पखळण *f.*

To Litter, *v. a. bring forth.* विणें, प्रसवणें *pop.* पसवणें, वीत *n.*-वेत *n.* होणें *in. con.*

2 *cover with straw, &c.* गदत *n.* टाकणें-पसरणें, तृणास्तृत-आस्तृत-तृण-सतृण-&c. करणें.

3 (a room, &c. by casting about). पसारा *m* -पखरडा *m* -विखरा *m.* -रामायण *n.*-ऐंचण *n.*-&c. करणें-करून टाकणें *g. of o.* विखरणें-पखरणें *or* विखरून-&c. टाकणें, भरून टाकणें.

4 *scatter, strew about disorderly.* विखरणें, पखरणें, पसारा *m.*-विखरा *m.*-पखरडा *m.* करणें-करून टाकणें *g. of o.*

Little, *a. of small extent.* लाहान, विस्ताराने लाहान, अल्प, अल्पविस्तृत, अल्पविस्तार.

Somewhat l. लाहानसर.

2 *small, diminutive, short.* लाहान, ठेंगा, ठेंगणा, लाहनावळ, लहानाळ, आकाराचा-आकाराने लाहान, मटगा, सखल, जामुण, गिड्डा, लघु, तनु, बुटुकणा, किरकोळ, क्षुद्र, क्षुद्रक, क्षुल्लक, ह्रस्व, सूक्ष्म. Expressive of *littleness with neatness, little and comely, short and tight, dapper, &c.* some words are ठेंगणा ठुसका, ठेंगणा रेंगणा, चिमणा, चिमका, चिमकुला.

Some what l. लाहानसर, सखलवट.

3 *not much, not many.* थोडका, थोडा, काहीं, अल्प, इवला, इलिसा, इवलासा, इवलिसा.

Very l. स्वल्प, अल्पाल्प, कळे न कळे इतका, कळे न कळेसा.

4 *of small dignity, importance, &c.* हलका, लाहान, हलक्या किमतीचा, लहान किमतीचा, हलक्या योग्यतेचा, क्षुल्लक, क्षुद्र, लघु.

6 *some, not none.* काहीं, काहींबाहीं.

Little, *adv. in a small quantity or degree.* अमळ, अमळसा *decl.* जरासा *decl.* थोडा *decl.* जरा, जराकसा *decl.* जराक, इवला-इलिसा-विलासा-इवलिसा *all decl.* काहीं, काहींसा *decl.* थोडासा *decl.* किंचित्, यत्किंचित्, ईषत् in comp. अल्पशः.

Little, *n. small space.* थोडकी जागा *f.* थोडा-थोडका (used with the noun required).

2 *small part, proportion, or quantity.* थोडा अंश *m.* अल्पांश *m.* अल्पमात्र *n.* मात्रा *f.* किंचिदंश *m.*

By l and l. *in small quantity at a time.* थोडथोडा, थोडथोडका, थोडाथोडा, थोडकाथोडका-&c. *all decl.* तोळतोळ.

3 *slight affair.* थोडीगोष्ट *f.* हलकीगोष्ट *f.* क्षुद्रगोष्ट *f.* &c.

Littleness, *n.* v. A. 1. लाहानपणा *m.* लाहनवी *f.* अल्पत्व *n.* अल्पविस्तार *m.*

2 लाहनवी *f.* लाहानपणा *m.* ठेंगणेपणा *m.* &c. लघुता *f.* &c. लाघव *n.* लघिमा *m.* सौक्ष्म्य *n.*

3 थोडकेपणा *m.* थोडेपणा *m.* &c.

4 लाहानपणा *m.* हलकेपणा *m.* हलकीकिम्मत *f.* हलकीयोग्यता *f.* लघुत्व *n.*

Littoral, *a. belonging to the shore.* थडीचा, तडीचा, तटस्थ, तीरस्थ.

Liturgical, *a.* v. N. समाजप्रार्थनापद्धतिसंबंधी-विषयक-रूप-&c.

Liturgy, *n. formulary of public prayers.* समाजप्रार्थनापद्धति *f.* समाजभजनपद्धति *f.* सामाजिकभक्तिपद्धति *f.*

To Live, *v. n. be in animation.* जिणें, जिवणें *or* जीवणें, जेष्टणें, सजीव-जीवंत *or* जिवंत-&c. असणें, जीवनदशेंत-जीवनावस्थेंत-&c. असणें, जीवनदशा *f.*-&c. असणें *g. of s.*

2 *pass life.* वागणें, वापरणें, वावरणें, नांदणें, वर्त्तणें, रावणें, संसरणें, दिवसलोट *m.*-दिवसलोटी *f.* करणें.

To l. in style. शान *f.*-टूम *f.*-चमचमाट *m.* करणें.

To l. securely and happily. रामराज्य *n.* करणें.

3 *continue in life.* वांचणें, जगणें.

I will not live. मी प्राण ठेवणार नाहीं.

If we live and meet again हयान मुलाखन असल्यी तर.

4 *be subsisted or maintained.* उदरनिर्वाहm.-निर्वाहm.-प्रपंचनिर्वाहm.-गुजराणf.-गुजारामm.-रोजगुजारामm.-रोजगुजराणf.-&c. करणें, प्रपंचm. -ससारm.-प्रपंचनिर्वाहm.-उपजीविकाf.-उपजीवनn.-दिनचर्याf.-रोजीf.-पोटाचेंn.-पोटापाण्याचेंn.-रोजकीर्दf.-गुजारामm -& c. चालवणे, *or with g. of s.* चालणें.

5 upon; See To Feed, 6. v. To Dwell. राहणे, वस्तीf. करणें.

7 through or out. वांचणें, जगणें.

Live. See Living.

Livelihood, *n. subsistence, support of life, living.* उपजीविकाf. उपजीवनn. गुजारामm. गुजराणf. उदरनिर्वाहm. प्रपंचनिर्वाहm. निर्वाहm. चरितार्थm. जिनगीf जिनगाणीf. जिंदगीf. जगणूकf. जीवनn. जीविकाf. प्राणधारणn. प्राणजीवनn. वर्त्तनn

Bare or mere l. *shifting with a pittance.* गुजारामm. गुजराणf दिनचर्याf. दिननिर्वाहm.

To have or get a l. पोटn-पोटाचेंn.-पोटापाण्याचें-& c. चालणें *g. of s.* भाजी भाकरf मिळणें *in. con.* तोंडीं घासm. येणें *g. of s.*

2 *means of subsistence, maintenance, living.* उपजीविकाf. उपजोव्यn. पोटगीf. पोटस्तn. पोटरथn. अन्नपाणीn. दाणापाणीn. आटापाणीn. अन्नोदकn. शेरm. भाकरf. पांचशेरी *or* पांसेरीf. जिंदगीf. जिनगीf. जिनगाणीf जीवनोपायm जीवनसाधनn. उपजीवनसाधनn. जीवनार्थm. वृत्तिf. जीवनवृत्तिf.

Bare or scanty l. *mere pittance* अर्धभाकरf. अर्धीकोरf. अर्धी नितकोरf. अर्धीचितकोरf. ग्रासाच्छादनn. अन्नाच्छादनn.

To take away the l. of. पोटावर पायm. देणें, अन्नांत मातीf. कालवणें-घालणें, अन्नावर पाणीn. घालणें.

Live-coal, *n.* इंगळ *or* इंगोळm. इंगळाm. निखारामm. जिवंत कोळसा *or* जिन कोळसा *or* जिना कोळसाm.

Live-stock, *n. cattle, &c.* जीवधनn.

Liveliness, *n.* v. A. 1. जिवटपणाm. जिवसपणाm. &c. हुशारीf. चपळाईf.

2 आनंदीपणाm. आनंदवृत्तिf. उल्हासवृत्तिf. आनंदिताf.

4 दणदणितपणाm. &c. रंगm. रोशनाईf.

Livelong, *a. long in passing, tedious.* लांबणीचा, चेंगट, वारा प्रहरांचा, दीर्घकालाचा, दीर्घकाल, दीर्घकालिक.

Lively, *a. vivacious, vigorous.* जिवट, जिवस, जीवदार, रगदार, रग्या, रंगेल, हुशार, खबरदार, चपळ.

2 *sprightly, gay, blithe, buxom,* v. Merry. आनंदी, उल्हासी, आल्हादी, रंगदार, रंगो, आनंदवृत्ति, उल्हासवृत्ति, हास्यमुख, हास्यवदन, खुशदिल, खुशालीचा.

3 *representing life.* हुबहूचा, खऱ्यासारखा, जशाचा तसा, सत्याभासी, तत्प्रतिरूपक, प्रत्यक्षसदृश, प्रत्यक्षप्राय.

4 *noisy, animated,* & c.— of entertainments, & c. v. Merry. दणदणीत, दणक्याचा, कडकडीत, रोशनाईचा, रंगाचा.

Liver, *n.* Living, *p. a.* v. V. 1. जिणारा, & c. जिता, जीवंत *or* जिवंत, सजीव, जीवदार, सप्राण, जिवा, जीवित, चेष्टित, प्राणमय, जीवमय, सचेष्ट, चेतन, जीवभूत, आयुष्मान्, भवी.

2 वर्त्ती (in comp. as सद्वर्त्ती virtuous liver, कुवर्त्ती ill-liver, &c.).

4 उपजीवी, उपजीवक, जोवी, जीव (all in comp. as कृष्युपजीवी that lives by agriculture, विद्योपजीवी that lives by science, शस्त्रोपजीवी & शस्त्रजीव that lives by arms, &c.).

I *vigorous, strong,* &c. v. Lively. जीवदार, जिवट, बळकट, सुदृढ.

II *running, not stagnant.* जिता, जिवंत *or* जीवंत, जितासु.

Liver, *n.—the organ.* काळीजn. यकृत्m.n. पित्ताशयm. कालखंडn.

Chronic complaint of the l. यकृत्गुल्मm.n.

Inflammation of the l. यकृत्m.n.

Livery, *n. particular or appropriate dress.* पेरावाm. पेरावm. वेषm. लिबासm. वाणाm.

2 *appropriate dress of servants.* चाकरांचा वाणाm.-पेरावm.-&c

Livid, *a. black and blue* हिरवानिळा, हिरवा पिवळा, काळा निळा, काळवटलेला, उफट, ओफट, काळवटीचा, &c.

Lividity, Lividness, *n.* v. A. हिरवे निळेपणाm. काळेनिळेपणाm. &c. काळवटीf. काळवंडीf. काळवणf. कालिमाm. मडेकळाf. प्रेतकला *or* कळाf.

Living, *n.* v.V. 1. जिणेंn. & c. जिणीf. प्राणधारणn. जीवनn. चलनवलनn. चेष्टाf.

2 वागणेंn. &c वागf. वागणूकf. नांदणूकf. वर्त्तणूकf. वर्त्तनn.

3 वांचणेंn. जगणेंn. जगणूकf. वांचणूकf.

4 उदरनिर्वाहm. प्रपंचनिर्वाहm. गुजारामm. गुजराणf. जिंदगीf. जिनगानी *or* णीf. जिनगीf. उपजीविकाf. उपजीवनn. also in comp. as विद्योपजीवन्न living by learning, कृष्युपजीवन living by husbandry, &c.).

I *means of living,* v. Livelihood. उपजीविकाf. उपजीवनn. उपजीव्यn. जीवनn. वृत्तिf.

That has a l. वृत्तिवंत, वृत्तिमान्.

To devour or waste the l. of. घरn. भुणें.

Good l. *rich fare.* खुराकm. रसीवm. रातवm.

Lixivial, *a.* v. N. खारवण्याचा, क्षारविशिष्ट.

Lixivium, *n. lye.* खारेपाणीn. खारवणीn.

Lizard, *n.* Some kinds are, चोपईf. धापटm. सरड *or* सरडाm. सरडीf. गणपतf. पल्लि *pop.* पालf. (house lizard), घोरपडf. (iguana), सापसुरळीf. विसापm.

Cry of the house l. चुकचूकf.

To utter its cry—the house l. चुकचुकणें.

Lo, *interj.* पाहा, पाहा बरें.

Load, *n. burden, freight.* ओझेंn. भरगतn. भरीतn. भरताडf.n. हेलm.f. बोजा *or* बोझाm. भारm.

A tight (i. e. large and heavy) l. ताठ ओझेंn. ताठर ओझेंn.

Bullock or horse-l. (of fuel, fodder, &c.). कवाडn.

Fit for or employed in bringing loads, (of fuel, &c.)—a bullock. कवाडा *or* कवाड्या.

Half (or side) of a bullock or horse l. आखेंn.

L. to be carried on the head. डोई ओझेंn.

L. of grass, &c. पेंडकाm. भाराm. वरंडf. विरडf.

Rope with which to confine a l. on a beast, &c. भारकसm.

2 See Bundle. 3 fig. (of cares, &c.). ओझेंn. भारm. गोणf. गोणीf. धोंडf. लकडाm.

To relieve one's mind of a l. जिवावरचें अधणn. उतरणें.

2—of a gun, &c. *charge.* बारm.

To Load, *v. a. lade, freight.* लादणें, ओझेंn.-भरगतf.-भरीतn.-&c. भरणें-घालणें-डेवणें-टाकणें, लादणीf. करणें *g. of o.* भरणें, भरf.-भरतीf.-भरताडf.-&c. करणें *g. of o.*

2 *encumber, burden.* लादणें, ओझेंn.-भारm.-& c. घालणें-लादणें, भारग्रस्त-भाराक्रांत-&c. करणें.

3 (a gun, &c.). भरणें, बारm. भरणें.

Loaded, *p.* v. V. 1. लादलेला, भरलेला, &c. भारवान्.

2 लादलेला, भारग्रस्त, भाराक्रांत, भारपीडित.

3 भरलेला, बारभरलेला.

Loader, *n.* v. V. 1. लादणारा, भरणारा, &c. लादा.

Loading, *n.* v. V. 1.—*act.* लादणें *n.* भरणें *n.* लादणी *f.* भरती *f.*

I See Freight, Load.

Load-stone, *n.* लोहचुंबक *m.* चुंबक *m.* चुंबकमणि *m.* लोहकांत *m.* अयस्कांत *m.*

Loaf, *n.* v. Bread. पांव *m.* रोट *m.* रोटी *f.*

Loam, *n.*—the earth. चिकणमाती *f.* लुकणीमाती *f.*

Loamy, *a.* v. N. चिकण, चिकणमातीचा.

Loan, *n. thing lent or borrowed.* उसना-उसनवार दिल्हेला *or* घेतलेला-मागून घेतलेला-&c. डागिना *m.*-पदार्थ *m.*-विषय *m.*-वस्त *f.*-&c. उसनें *n.*

2 *state of being lent.* उसनवारी *f.* उसनवट *f.*

On l. उसनवार, उसनवट, उसनवारी.

By way of loan. जायां, जायांस, उसन्याने, उसनें, उसनेंपासनें.

3 (of money on interest), v. Debt. कर्ज *n.* ऋण *n.* व्याजीं दिल्हेला-घेतलेला-&c. पैका *m.*-&c.

Loath, *a. averse, reluctant,* v. Unwilling. नाराजी, नाखूश, पराङ्मुख, विमत, विमुख, रंजीस.

To Loathe, *v. a. abominate, detest,* v. To Abhor. अतिद्वेष *m.*-अतिद्वेषण *n.*-&c. करणें, ओंगळ-ओखटा-&c. मानणें, विष मानणें.

2 *be disgusted with, be tired of.* कंटाळणें, उचाटणें, विटणें, किळसणें, त्रासणें, खंतावणें, ओकणें, वैतागणें, उबगणें, संतापणें, विटणें *with g. of o. and* सीं *of s.* कंटाळा *m.*-किळस *m. f.*-चिळस *f.*-वीट *m.*-ओकारा *m.*-ओकारी *f.*-त्रास *m.*-&c. येणें *in con. & g. of o.*

Loathing, *n.* v. V. 1.—*act.* अतिद्वेषण *n.* अतिद्वेष *m.*

2 *and* Disgust. कंटाळा *m.* वीट *m.* चिळस *f.* किळस *f.* उचाट *m.* ओकारा *m.* उच्छाद *m.* खंत *f.* विषाद *m.*

Loatheness, *n.* v. A. नाखुशी *f.* विमति *f.* विमुखता *f.*

Loathesome, *a.* v. Disgusting, Hateful. कंटाळवाणा, चिळसवाणा, किळसवाणा, ओंगळ, ओखटा, घाणेरडा, घाणेरा, घाणेला, कुत्सित.

Loathsomeness, *n.* v. A. ओंगळपणा *m.* ओखटेपणा *m.* घाणेरडेपणा *m.* &c. कौत्सित्य *n.* कुत्सितभाव *m.*

Lobby, *n. ante-room, passage, &c.* दालज *f.* ओटी *f.* देवडी *or* दी *f.* ओसरी *f.* सदरेची पुढची खोली *f.*

Lobcock, Lob, *n. heavy, sluggish person,* v. Lubber. मठ्ठा, मैंद, लाधेडा, लाधा.

Lobe, *n. division of the lungs.* फुफुसाचा भाग *m.*

2 (of the ear). कानाचा चापा *m.* कानाचें चापें *n.*

Local, *a. relating, &c. to a place.* स्थानाचा *or* स्थानचा, देशाचा *or* देशचा, स्थानसंबंधींचा, देशसंबंधी, देशसंबंधक, स्थानसंबंधी, स्थानीय, देश्य, स्थानिक, देश *in comp.* स्थान *in. comp.*

2 *limited to a particular place, topical.* एकदेशी, एकदेशीय, एकस्थानिक, विशेषस्थानिक, एकस्थानस्थ.

Locality, *n.* v. A. 1. देशसंबंध *m.* स्थानसंबंध *m.* देशता *f.* स्थानना *f.* देशभाव *m.*

I *position, situation,* v. Place. जागा *f.* स्थान *n.*

Locally, *adv.* v. A. 1. देशाविषयीं, स्थानाविषयीं, &c. स्थानसंबंधानें, देशसंबंधानें.

To Locate, *v. a.* v. To Place. ठेवणें, वसवणें, वसवणें, स्थान *n.*-स्थिति *f.*-भवस्थान *n.*-&c. करणें *g. of o.*

Located, *p.* v. V. ठेवलेला, वसवलेला, वसवलेला, वसलेला, &c. स्थित, स्थानस्थित, अवस्थित.

Location, *n.* v. V.—*act.* ठेवणें *n.* वसवणें *n.* &c.

I v. Situation. जागा *f.* स्थान *n.* अवस्थान *n.* स्थिति *f.*

II—in grammar. अधिकरण *n.*

Loch. See Lake.

Lock, *n.*—for a door, box, &c. ताला *m.* टाळें *n.* कुलूप *n.* तालक *n.* तालयंत्र *n.*

Handle of a door l. फिरकी *f.*

Tongue or bolt of a l. or padlock. कांटा *m.*

To put by under double l. and key. सात गांठी देऊन ठेवणें, साता गांठी पलिकडे ठेवणें.

2 (as of a joint) *articulation.* खीळ *f.* (as कोपराची-मणगटाची-&c खीळ), चाळा *m.*

3 (of a gun). चाप *m.*

That has a l.—a gun. चापी.

4 *hug, grapple.* पकड *f.* पेच *m.* डाव *m.*

5 (of hair). केशाचा झुबका *m.*-झुमका *m.*-वुचका *m.*-जुडगा *m.*-&c.

Curly l. झुलूप *n.*

Dishevelled and dirty l. केसटी *f.* केसुरडी *f.*

Matted or clotted l. वट *f.* जट *f* जटा *f.*

Mass of matted locks tufted on the crown. जटाभार *m.*

Side l. (left when the head is first shaved). काकपक्ष *m.* शिखंडक *m.*

Tuft or l. left on the crown at tonsure. शेंडी *f.*

6 (of wool, &c.). लोंकरीचा झुबका *m.*

7 (for a wheel, &c.). उटाळें *n.* उटी *f.* ऊट *f.* अडकण *n.*

To Lock, *v. a. fasten with a lock.* कुलूप *n.* लावणें-करणें-मारणें, ताला *m.*-टाळें *n.*-देणें-मारणें, किली कुलूप *n.* करणें-लावणें, किली *f.* करणें, ताला-&c. फिरवून बंद करणें.

2 *shut up by locking in.* कुलपांत-टाळ्यांत-किलींत ठेवणें, कुलूप-&c. लावून-देऊन बंद करणें.

To Lock, *v. n. unite by mutual insertion.* एकमेकांत लागून गुंतणें, एकमेकांत लागून जुडणें.

Locked, *p* v. V. A. 1. कुलूप लावलेला, &c.

2 कुलपांत ठेवलेला, &c.

L. jaw. दांत खिळी *f.* दांत खीळ *f. v.* वस.

Locker, *n.* v. Drawer. खण *m.*

L. of a boat. पयाळ *f.*

Locking, *n.* v. V. A. 1. कुलूप लावणें *n.* &c. कुलूपलावणी *f.* कुलूपबंदी *f.*

Locket, *n.* v. Catch. फांसा *m.*

Locksmith, *n.* लोहार, करजकर *or* करचकर.

Locomotion, *n. act of moving from place to place.* एका जागेंतून दुसऱ्या जागेंत जाणें *n.* स्थानांतरगमन *n.* स्थलांतरगमन *n.* स्थानांतरकरण *n.* स्थलांतर करण *n.* स्थानांतर *n.* स्थलांतर *n.*

2 *the power of moving from place to place.* एकेजागेंतून दुसऱ्या जागेंत जाण्याची शक्ति *f.* स्थानांतरगमनशक्ति *f.* स्थलांतरकरणशक्ति *f.* &c. चलनशक्ति *f.* गमनशक्ति *f.*

Locomotive, *a. having the power of motion.* चलनशक्तिक, चलनधर्मक, चलनशील, चर, चल, चरिष्णु, जंगम.

Locum-tenens, *n. deputy, &c.* प्रतिनिधि, मुतालीक.

Locust, *n.* टोळ *m.* शलभ *m.* शरभ *m.* The species denominated gryllus crestatus, gryllus erridissimus, &c. bear the general names नाकतोडा *or* तोड्या *m.* गवताचा उंट *m.*

Attack of locusts. टोळधाड *f.* टोळकांत *f.* टोळकांति *f.*

Depredations of locusts. टोळखाद *f.*

Swarm of locusts. टोळी *f.*

To Lodge, *v. a. house temporarily.* बिऱ्हाड *n.* देणें, जागा *m. f.*-ठाव *m.*-स्थान *n.*-&c. देणें.

2 *plant, place, fix, set.* बसवणें, वसवणें, ठेवणें, घालणें, लावणें, स्थापणें, स्थापना *f.*-न्यास *m.*-&c. करणें *g. of o.* न्यस्त-&c. करणें.

To LODGE, *v. n reside temporarily.* विऱ्हाड *n.* करणें-देणें-लावणें, राहणें, जागा *m f.*-स्थल *pop.* स्थळ *n.*-मुकाम *m.*-&c. करणें.

2 *lie, rest, sit, remain, stay.* बसणें, राहणें, पडणें, थारणें, थारावणें, थिरावणें, स्थिरावणें, स्थावरणें, घर *n.* घेणें-करणें, थारा *m.*-&c. धरणें.

LODGE, *n.* See HOUSE, HUT.

LODGER, *n.* LODGING, *p. a.* v. V. N. 1. विऱ्हाड करणारा, &c. विऱ्हाडकरी, विऱ्हाडकरू, विऱ्हाडू, वसतकरू, वस्तीकरू.

1 *one who hires a room, &c in the house of another.* भाडोत्री, भाडेकरी, विऱ्हाडकरू, विऱ्हाडू, विऱ्हाडकरी.

LODGING, *n.* See LODGMENT. 2 *temporary habitation.* विऱ्हाड *n.* मुकाम *m.n.* उतारघर *n.*

L.-expenses. विऱ्हाडखर्च *m.*

Search of a l. on leaving it. तळझाडा *m.* स्थलशुद्धि *f.* तळशोधणी *f.*

To make a l. घर *n.* करणें-घेणें.

LODGMENT, *n.* v. V. A. 2.—*act.* वसवणें *n.* स्थापणें *n.* &c. स्थापन *n.* संस्थापन *n.* संस्थापना *f.*—*state.* संस्थिति *f.* स्थिति *f.*

LOFT, *n. upper room or floor.* माडी *f.* माळा *m.* माळूंचें *n.* माळवंच *n.*

LOFTILY. See PROUDLY.

LOFTINESS, *n.* v. A. 1. उंचपणा *m.* उंची *f.*

2 *and* PRIDE. गर्व *m.* अभिमान *m.* ताठा *m.* आढ्यता *f.* मगरूरी *f.*

3 मोठेपणा *m.* प्रौढी *f.* प्राशस्त्य *n.*

LOFTY, *a. high.* उंच.

2 *haughty,* v. PROUD. गर्वी, अभिमानी, मानी, चढेल, वरडोळ्या, ऊर्ध्वदृष्टि, उन्नतशिरा.

3 *elevated, exalted, sublime.* थोरपणाचा, थोरवीचा, मोठेपणाचा, उंच, प्रशस्त, प्रौढ, प्रौढविषयात्मक.

LOG, *n. shapeless piece of wood.* कोंडका *m.* कोंडकें *n.* करंडा *m.* करंडें *n.* ढोण *n.* ढोणकूर *n.* ढोणप *n.* टोणी *f.* टोणकें *n.* टोटकें *n.* ओंडा *m.* ओंडी *f.* भितळ्या *m.* फाटें *n.* फोड *f.* दुकांड *f.* उसळपा *or* सळंपा *m.*

Logs cleft for fuel. किटा *m.*

2 (of a ship). गलबताची-&c. गति मापण्याचें यंत्र *n.* नौकागतिमापकयंत्र *n.*

3 *sluggard, &c.* आर, मठ्या, मैंद, ढोण *n.* ढाण्या, ढोणसकड *n.* आळसोंडारा. Some terms for a man lying senseless or helpless *like a log* are, गठडी *f.* मोट *f.* मोभागोळा *m.* गोळा *m.*

LOGARITHM, *n.* The English word is used as लाग्रतम *n.*

LOGGERHEAD, *n. dolt, blockhead, &c.* v. FOOL. माठ्या, ढोण्या, ढोणपा, ढोणपशुद्ध, ढोणपनाथ *m.* ढोणेश्वर *m.* शाहण्याची खरवड *f.* गाढवाचाखरारा *m.*

To fall or go to loggerheads. हातघाईवर-लातबुकीवर-झोटभरणीवर-मारकुटीवर-&c. येणें.

LOGGISH, *a. heavy, dull, &c.* v. STUPID. मठ, माठ्या, ढोण्या.

LOGIC, *n. art of reasoning.* तर्क *m.* न्याय *m.* तर्कशास्त्र *n.* तर्कविद्या *f.* न्यायशास्त्र *n.* निरूह *m.* Some of the terms of *Logic* are अतिव्याप्ति *f.* (over extension or comprehension—of a definition), अव्याप्ति *f.* (under extension or comprehension—of a definition), अभिव्याप्ति *f.* (universal extension or comprehension—of a definition), अव्याप्यवृत्ति *f.* (peculiarity—of application or existence), उत्थाप्याकांक्षा, उपलप्रक्षेप, कैमर्थ्य, प्रवृत्तिनिमित्त, प्रसक्ति, व्याप्य, व्याप्यकोटि, व्यासज्यवृत्ति, सिद्धसाधनदोष.

Logical acumen. तार्किकय *pop.* तार्किक *n.*

LOGICAL, *a. relating, &c. to logic.* तर्कविद्येचा, तर्कशास्त्राचा, तर्कविद्यासंबंधी, तर्कविद्याविषयक, तर्कशास्त्रविषयक, तार्किक.

2 *skilled in logic.* तर्की, तर्कवाज, तार्किक, तर्कविद्यावेत्ता, तर्कविद्याप्रवीण, तर्कशास्त्रज्ञ.

3 *according to the rules of logic.* तर्कशास्त्रशुद्ध, तर्कशास्त्रसिद्ध, न्यायशास्त्रशुद्ध, न्यायशास्त्रसिद्ध, तर्कशास्त्रसम्मत, न्यायशास्त्रसम्मत.

LOGICALLY, *adv.* v. A. 3. तर्कशास्त्रानुसार, तर्कशास्त्रानुरूप, तर्कशास्त्राचे बलाने.

LOGICIAN, *n. person skilled in logic.* तर्की, तर्कवाज, तार्किक, तर्कशास्त्री, न्यायशास्त्री, तर्कविद्यावेत्ता, नैयायिक.

A mere l. केवलनैयायिक.

LOGOMACHY, *n. dispute about words.* शब्दवाद *m.* शब्दविवाद *m.* शब्दयुद्ध *n.*

LOGWOOD, *n.* पतंग *m.*?

LOIN, LOINS, *n.*—the part of the body. कमर *f.* माजाड *n.* कास *f.* कटिदेश *m.* कटितट *n.* कटि *f.*

Cloth worn round the l. covering the privities. लंगोटी *f.*

Cloth-girdle for the l. कांचा *m.* पंचा *m.*—of a short and narrow size. गज्या *or* गड्जा *m.* गजवें *or* गड्जें *n.*

Cord or chain (of silk, silver, &c.) worn round l. कडदोरा *m.* कटदोरा *m.* करगोटा *m.* करदोडा *or* रा *m.* करधोटा *or* डा *m.* कटिसूत्र *n.*

Girding up the l. कमरबंदी *f.* कमरबस्ता *m.*

Of girded l. बांधल्या कमरेचा, कमरबंद.

Of the l. of. पोटचा.

Sprung from one's own l. अंगज.

Strained in the l.—horse, camel, &c. कमरी.

To gird up one's l. कमर *f.* बांधणें, कांचा *m.* भिडवणें-पिटणें, कास *f.* घालणें.

To spring from the l. of. पोटीं जन्मणें *g. of s.*

To LOITER, *v. n. linger, be slow in progress,* v. To DAWDLE. चालतांना रेंगणें-रेंगळणें-खेळणें-&c. गमणें, रमणें, रमतरमत-रमतेरमते-&c. चालणें, चेंगटाई *f.*-&c. करणें, गमटम *f.* मांडणें-करणें.

To LOITER (away), *v. a. waste by loitering.* खेळण्याखाली-गमण्याखाली-&c. घालवणें-दवडणें.

LOITERER, *n.* LOITERING, *p. a.* v. V. N. चालनांना रेंगणारा, गमणारा, &c. गमदसडा *or* गमदासडा *or* गमदासरा, गम्या, चेंगठ, खेळगड्या.

LOITERING, *n.* v. V. N. गमणें *n.* &c. जोगवण *f.* जोगवणी *f.* चेंगटाई *f.* गमटम *f.*

LOITERINGLY, *adv.* v. A. रमतरमत, रमतेरमते.

To LOLL, *v. n. lean lazily, &c.* आळसी होऊन-आळसत-आळसाने-&c. पडणें-टेंकणें-आंग *n.* टाकणें.

2—as the tongue, &c. लळलळणें, लळलळ *adv.* करणें.

To LOLL, *v. a. thrust out*—the tongue. काढणें, बाहेर काढणें, लळलळीत करणें.

LOLLING, *n* v. V. N. 1. आळसाने आंग टाकणें *n.*

L. and languishing—as indicative of passion. ललित *n.* लालित्य *n.*

LONE, LONELY, *a. solitary, unfrequented.* आडवळणी, आडवळणाचा, विनराबत्याचा, गैरराबत्याचा, विनवहिवाटीचा, निर्जन, विजन, न्यूनसंचार, होनसंचार, विविक्त.

2 *single, sole.* एकला, एकटा, एकाकी, असंग, असहाय, सडा.

3 *addicted to solitude.* एकलकोंडा, एकलकोट, एकांतप्रिय, एकांतसेवी, विविक्तसेवी.

4—in feeling. उदास.

To feel l. उदास वाटणें.

Loneliness, Loneness, *n.* v. A. 1. आडवळणीपणा*m.* &c. निर्जनता*f.* विजनता*f.* वितिक्तता*f.* संचारन्यूनता*f.* संचारहीनता*f.*
2 एकलेपणा*m.* एकटेपणा*m* सडेपणा*m.* असंगता *f.*
3 एकलकोंडेपणा*m.* एकांतप्रीति *f.* एकांतरुचि*f.* एकांतभक्ति *f.*

Lonesome, *a. dismal from solitariness.* उदास, भणभणीत, भयाण *or* न.

Lonesomeness, *n* v. A. उदासपणा*m.* भणभणितपणा*m.* भणभणाट*m.* भयाण*m.* असकडन.

Long, *a.*—of time or space. लांब, लांबणीचा, लांबीचा, दीर्घ, लंब, लंबायमान, आयत.
Longish. लांबट, लांबसर.
Very l. लांबचलांब, लांबचेलांब.
2—of space. लांब, लांबीचा, लांबणीचा.
3—of time. लांब, फार, पुष्कळ.
4 *not soon ceasing.* लांब, लांबणीचा, फार वेळचा, बहुत काळचा, दीर्घकालिक, चिरकालिक.
5 v. Dilatory. दिरंग्या, उशिऱ्या, उशीरलाव्या, चेंगट, विलंबकारी, विलंबी, दीर्घसूत्री.
6 v. Tedious. लांबणीचा, लांबलेला, चेंगट, चेंगटाईचा.
7—a vowel, &c. दीर्घ, गुरु.

Long, *adv. to a great extent in space.* लांब, दूर, दूरवर, लांववर.
2 *to or from a great extent in time.* बहुत काळ, बहुत काळापासून, बहुत काळपर्यंत, चिरकाल, बहुकाल, फार वेळपर्यंत-पावेतों-वर, फार वेळापासून, फार वेळाने,—as used restrictedly to a time within the passing day. वाटकोळ, वाठोळ, वाढवेळ, वाटकोळचा *decl.* वाढोळचा *decl*
3 *throughout, through the duration of.* भर, पर्यंत, पावेतों, वर.
As l. as. जंव *or* जों, जोंपर्यंत, जेथ *or* जिथवर, जेथ *or* जिथपर्यंत, जेथ *or* जितपावेतों, जेढवळ, जेढोळ, जावत्, जावत्काल.
Ere l. थोडक्या काळांत, थोडक्या दिवसांत, थोडके वेळेंत, अचिर, अचिरात्
How l. कोठवर, कोठपर्यंत, कोठपावेतों.
L. ago. बहुत काळ झाला, फार दिवस झाले, बहुत वर्षे झालीं, मायेंच, कधींच.
So l. तेथ *or* तिथवर, तेथ *or* तिथपर्यंत, तेथ *or* तिथपावेतों, तेढवळ *or* तेढोळ.

To Long, *v. n. desire intently,* v. To Desire. लोभणें, लुब्धणें, नितांतणें *or* नितांदणें, धोपणें, धादावणें, आशावणें, भुकेणें, तान्हेणें, कंकांतणें, मरणें, खवखवणें, आरेणें, खुरखुरणें, खंतावणें, कंठीं प्राण*m.* धरणें, प्राण*m.* सोखणें *g. of s.* जीव*m.* टाकणें, प्राण*m.* ओकणें, जीव*m.* टांगला असणें *g. of s.*
2—a woman in pregnancy. डोहळे*m. pl.* लागणें-होणें *in. con.*

Long-armed, *a.* लांबहात्या, लंबहस्त, आजानुबाहु.

Long-bellied, *a.* लांब पोट्या, लंबोदर.

Long-eared, *a.* लांब कान्या, लंबकर्ण.

Long-faced, *a.* लांब तोंड्या, दीर्घमुख, लंबतुंड.

Long-headed, *a.* v. Wise, Clever. बुद्धिमान्, अनुसंधानी, दीर्घसंधानी, संधानी, लागलाव्या, लाग्या.

Long-lasting, *a.* बहुत काळाचा, चिरकालिक, दीर्घकालिक, चिरस्थायी.

Long-legged, *a.* लांबटांग्या, ढेंगाळ, ढांगल, टांगळ.

Long-lived, *a.* चिरंजीवी, दीर्घायु, चिरायु, दीर्घायुष्य, दीर्घजीवी, आयुष्मान्. Some appellatives or allusive attributives for *a long-lived person* are, जांबुवंत, मार्कंडेय, जुना कपि.

Long-necked, *a.* लांबमान्या, उंटमान्या.

Long-sighted, *a.* दीर्घदर्शी, दूरदर्शी, दीर्घदृष्टि.

Long-sightedness, *n.* v. A. दीर्घदृष्टि *f.* दूरदृष्टि *f.* दूरदर्शन*n.*

Long-some. See Tiresome.

Long-sufferance, Long-suffering, *n.* v. Patience. सोसिकपणा*m.* सहनशीलता *f.* क्षमा *f.* क्षांति *f.*

Long-suffering, *a* v Patient. सोसीक, सहनशील, सहिष्णु, चिरसहिष्णु, क्षमावान्, क्षांत.

Long-winded, *a tedious in narration,*— person, v. Proser, Prolix. चवळ, चावनट, चावट, बयादी, चेंगट, दीर्घसूत्री.
2—speech, &c. चवळपणाचा, चावटाईचा, चरपटपंजरीचा, चेंगटाईचा.

Long-wise, *adv. in the direction of the length.* लांबीप्रमाणें, लांबीवर, लांब, लंबा *decl.* लांबींत, लांबीने.

Longer, *n* Longing, *p. a.* v V. 1. *and* Desirous. नितांतलेला, लुब्ध झालेला, &c. सुजरा, आशाभृत.

Longer, *a.* अधिकलांब.

Longest, *a.* सर्वांहून-सर्वापेक्षां-&c. लांब.

Longeval, Longevous, *a.* v. Long lived. चिरंजीवी, दीर्घायु, चिरायु, भायुष्मान्.

Longevity, *n.* v. A. चिरायु*n.* दीर्घायुष्य*n* चिरायुष्य*n.* चिरंजीवित्व*n.*

Longimanous, *a. long-handed.* लांबहात्या, लंबहस्त.

Longimetry, *n. measurement of distances.* दूरत्वमिति *f.* दूरत्वमापन*n.* दैर्घ्यमापन*n.*

Longing, *n.* v. V. 1. *and* Desire. नितांत*m.* आशा*f.* भूक *f.*
2 डोहळे*m pl.* दोहद*n.*
A pregnant woman beginning to have longings. डोहळतुली *f.*
Feasting and merry making on the appearance of longings. डोहळे जेवण*n.*

Longingly, *adv.* v. A. जीव टांगून, जीव तोडून, लाहोलाहो करून, पंचप्राण *or* प्राण लावून, प्राण ओकून, टक लावून.

Longitude, *n. length.* लांबी *f.*
2 (of the earth). रेखांश*m. pl.* रेखागण*m.* रेखासमूह*m.* रेखापरिधि*m.*
A meridian or circle of l. याम्योत्तरवृत्त*n.* रेखांशवृत्त*n.* रेखावृत्त*n.*
3 *position to east or west.* रेखांश*m.* रेखांतर*n.*
Difference of l. रेखांतर*n.*

Longitudinal, *a running lengthwise.* लांबीचा, लांबीवरचा.

Longitudinally. See Long-wise.

Looby. See Clown.

To Look, *v. n. direct the sight.* पाहणें, बगणें *or* बघणें, दृष्टि *f.* घालणें-लावणें-देणें-करणें, देखणें, प्रेक्षणें, अवलोकणें, विलोकणें, अवलोकन*n.* -&c. करणें.
To l about. खालवर पाहणें, खोलवर दृष्टि *f.*-नजर *f.*-&c. करणें-ठेवणें.
To l. closely or intently. टकणें, टक लावून पाहणें, टेहळणें, निहाळणें *or* न्याहाळणें, निरखणें, निहाळून-निरखून-&c. पाहणें.
To l. in. *put the head in to look.* डोकावणें, डोकावून पाहणें.
2 *seem, appear.* दिसणें, दिसून येणें, नजरेस येणें, वाटणें, भासणें, दिसायास-पाहायास-दिसण्यांत-पाहण्यांत-&c. असणें, रंग*m.*-डौल*m.*-आकार*m.*-रूप*n.*-&c. असणें *in. con.*
It looks as of it would rain. पावसाचा रंग-&c. दिसतो, पावसाने मांड घातला.
3 *have a particular air, appearance, &c.* दिसणें, रंग*m.*-रूप*n.* -डौल*m.*-&c. असणें.
To l. well. शोभणें.
4 See To Expect. 5 after; *attend to, take care of.* पाहणें-

संभाळणें, जोपासणें, जोंवाळणें, संभाळm.-जोपाशीर f.-जोपाशील f.-जोपास f.-निगा f -निगादास्त f. -बरदास्त f.-ओज f. -खबरदारी f. देख, रेख f. करणें-ठेवणें, शोधm.-चौकशी f.-वास्तपुस्त f.-वाजपुशी f.-&c. ठेवणें-राखणें, खबर f -समाचारm. &c. घेणें.

6 after; See To Search. 7 for; v. To Expect. वाट f. पाहणें, मार्गm.-वाट f.-&c. लक्षिणें

8 for; See To Search. 9 into ; v. To Examine. पाहणें, चौकशी f.-विचारm.-&c करणें

To l. and wait for as indispensable. अक्षेपm. धरणें g. of o. उरता f धरणें g. of o.

10 on ; *consider, esteem, think.* मोजणें, गणणें, मेजणें, मानणें, लेखणें.

11 on ; *be a mere spectator.* पाहणें, तमाशाm.-&c. पाहणें, तमाशगीर-&c. असणें.

12 over ; See To Examine. 13 out; v. To Search. शोधm.-तलाशm.-&c. करणें-ठेवणें.

14 out , *be on the watch.* जपणें, लक्षिणें, टपणें, जपत-टपत-लक्षीत असणें.

15 upon ; *behold.* पाहणें, लक्षिणें.

Look, *n. air of the face, cast of countenance.* चेहराm. मुद्रा f. सुरत f. चर्या f. रूपn. स्वरूपn.

A fixed l. टक f. v. लाव, लाग.

Angry or hard l. कटाक्षm.

Side l. कटाक्षm. अर्धनीक्षणn.

To have one's lofty looks brought down. नाकn. खाली पडणें g. of s.

2 *aspect or appearance,* gener. आकारm. रूपn. डौलm. रंगm. घाटm. छायाf.

3 See Looking.

Look, *interj.* पाहा, बघा.

Looker, *n.* Looking, *p. a.* v. V. 1. पाहणारा, दृष्टि लावणारा, अवलोकणारा, &c. प्रेक्षक, वीक्षक, आलोचक, द्रष्टा, दर्शी (in comp. as दीर्घदर्शी, &c.), अवलोकन-विलोकन-&c. कर्ता.

2 *spectator.* तमाशगीर.

Looking, *n.* v. V. 1. पाहणेंn. बगणेंn. &c. दृष्टि f. दृष्टिपातm. दर्शनn. अवलोकनn. विलोकनn. आलोचनn. प्रेक्षणn. प्रेक्षा f. वीक्षणn. संदर्शनn.

5 after. संभाळm. जोपासणी f. जोपाशीर f. जोपाशील f. जोपासणूक f. जोपावणी f. जोपावणूक f. जोपा f. निगा f. निगादास्त f. बरदास्त f. ओज f. संगोपनn.

Looking-glass, *n. mirror.* आरसाm. *dim.* आरसी f. ऐना *or* अयनाm. दर्पणn. आदर्शm.

Loom, *n.* (of a weaver). मागm. वेमाm. वायदंडm.

Cross stick of a l. पालवटm.

Fresh from the l.—cloth. नव्या ताण्याचा.

Hole for the descent of the foot at a l. मागm.

Pin confining the beam of a l. ओंदपट्टी f.

Step of a l. पावटणी f. Some words for other parts or members of *a loom* are, सुतारा. हातखुंटा, हात्या.

To Loom, *v. n. appear indistinctly*—as a thing at a distance. दुरून अस्पष्ट दिसणें.

Loon, *n.* v. Rascal. हरामजादा, हरामी, दुर्जन.

Loop, *n. noose, &c.* मुदन f. फासm. वाळm. तुकमाm. कानी f.

Loop-hole, *n. aperture in a wall.* जंगी f. धारेंn. गवाक्षn. रंध्रn.

2 *shift, salvo, evasion.* खिडकी f. सोडवण f. सवड f.

To leave a l. (for escape). सवड f.-वाट f.-&c. ठेवणें, निसर गांठ f. देऊन ठेवणें.

Loory, *n.* —the bird. नुरी f.

To Loose, To Loosen, *v. a. unbind, untie, make loose.* सोडणें, मोकळा-&c. करणें, फेडणें, सोडणूक f.-&c. करणें g of o. उकलणें, मोचनn.-&c. करणें g of o

2 *liberate, free.* सोडणें, सोडून देणें, मोकळा-मुक्त-&c. करणें-सोडणें, मोचणें, मोकलणें, सुटका f.-सोडणूक f.-मोचनn -विमोचनn.-&c. करणें g. of o. सुटका f.-&c. देणें.

3 *relax, slacken, luxate.* ढिलावणें, निखळणें, ढिला-ढील-ढिलता-शिथिल-&c करणें.

To Loose, To Loosen, *v. n. become slack, relaxed, &c.* ढिलावणें, सैलावणें, सैल-ढील-ढिला-शिथिल-पोकळ-बुळका-&c. होणें, सुटणें, उकलणें.

Loose, *a. unbound, untied, unconfined.* मोकळा, सुटा, मोकारा, अबद्ध, अनिगृहीत, बंधनरहित-शून्य-&c.

To become l. सुटणें.

To break l. सुटणें, सुटून जाणें.

To let or set l. सोडणें, सोडून देणें, मोकळा सोडणें.

2 *not fast or fixed, not tight.* ढिला, ढील, ढिलता, खिळखिळा, खिळखिळीत, सैल, लांपट, पोकळ, शिथिल, उसू, गटगटीत, लटपटीत, बुळका, लिबका, अरळ.

To get l.—a tie, &c. सुटणें, फिटणें.

3 *not tight*—a garment. ढिला, ढील, ढिलता, सैल, शिथिल, पोकळ, श्रथ.

L. and baging. लसफशीत *or* सीत, घळघळीत, भसभोंगळ, भोंगळ.

4 *not crowded or close.* विरल *or* ळ, मोकळा, सुटा, पातळ, विसकळ, विरूळ, बरळ, बरगळ.

Of very l. texture. मासेगाळणा.

5 *separate, detached, not of.* फुटकळ, मोकळा, सुटा, तुटक, तुटका, स्फुट.

6 *not concise, close, &c. diffuse.* पघळ, अघळपघळ, विस्ताराचा, विस्तारात्मक, विस्तारयुक्त, पाल्हाळाचा.

7 *not precise ; lax, vague, &c.* v. Indeterminate. पळपळीत, मळमळीत, डळमळीत, भळमळीत, गुळमुळीत, धरसोडीचा, धरसोड्या, भसभोंगळ, भोंगळ, मुग्ध, मुग्धा.

8 *not costive.* पोटाचा भदळ-ढिला, ढिल्या पोटाचा, कासोड्याचा भदळ, हगरा, हगवणकर *or* करी, मृदुकोष्ट.

9 *wanton, licentious, dissolute, rakish, libertine, &c.* सोदा, लुच्चा, लुका, कुश्चळ, खोटचाल, वेदंग, वेदंगी, सोदेशाई, सोदेगिरीचा, लुच्चेगिरीचा, सोदेशाईचा, चोदाळ, स्त्रीव्यसनी, रांडव्यसनी, दुर्व्यसनी, स्त्रीव्यसनाचा, रांडबाजीचा, वटाऊ, व्यभिचारी, व्यभिचाराचा, दुर्वृत्त, बदफैल, बदफैलीचा, बदख्याल, इष्की, इष्कबाजीचा, फकड *or* फक्कड, चटोर, चारगट, चाट, बावगा, शृंगाररसात्मक, शृंगाररसप्रधान. For terms for *a loose, licentious person,* See under Libertine.

Loose, *n.* See Liberty, Freedom.

Loose-jointed, Loose-set, *a.* लुंगा, ढिल्या.

Loose-tongued, *a.* कानाचा हलका, तोंडाचा हलका, फटकळ.

Loosed, Loosened, *p.* v. V. A. 1. सोडलेला, फेडलेला, मोकळा केलेला, मुक्त-निर्मुक्त-&c. केलेला, मोचित.

2 सोडलेला, सोडून दिलेला, &c. मुक्त-&c. केलेला, मोचित, छिन्नबंधन, बंधमुक्त, मुक्त, विमुक्त, निर्मुक्त, विनिर्मुक्त.

3 ढिलावलेला, ढिलाकेलेला, &c. शिथिली कृत.

Loosely, *adv.* v. A. 1. मोकळा *decl.* सुटा *decl.* मोकळेपणीं, बांधल्यावांचून, मोकळ, मोकार, मोकाट.

2 ढिला, &c. *decl.* ढील, सैल, अरळ, पोकळ, &c.
3 ढिला, &c. *decl.* पोकळ, ढीग, &c.
4 विरळ, पातळ, पैस, ऐसपैस, विसकळ, अंतराने, तुरळक.
6 पघळ, अघळपघळ.
7 पळपळीत, मळमळीत, &c. मोघम *or* मोहगम, अळमटळम, अळमळीत, धरूनसोडून, अनियमपूर्वक.
9 सोदेगिरीने, &c. खोटचालपणाने, &c. स्त्रीव्यसनपूर्वक, दुर्व्यसनपूर्वक.

Loosener, *n.* v. V. A. 1. 2. सोडणारा, मोकळा-&c. करणारा, &c. मोचक, मोचन-&c. कर्ता.

Looseness, *n.* v. A. 2. ढिलेपणा*m.* खिळखिळेपणा*m.* उसूपणा*m.* शिथिलपणा*m* &c. ढिलाई *f.* ढील *f.* खिळखिळी *f.* शैथिल्य*n.*
3 ढिलेपणा*m.* &c. ढिलाई *f.* ढील *f.* शैथिल्य*n.* शिथिलता *f.*
4 विरळपणा*m.* पातळाई *f.* मोकळेपणा*m.* वैरल्य*n.* विरलता *f.* विरलभाव*m.*
6 पघळपणा*m.* अघळपघळपणा*m.*
7 पळपळितपणा*m.* मळमळितपणा*m.* &c. अळमटळम*n. f.*
8 v. Diarrhœa. पोटाचा भदळपणा*m.*-ढिलेपणा*m.*-&c. हगवण *f.* ढेंढळ *f.* ढेंढाळी *f.* दगळ *f.* डरंगळ *f.* शौचाचा उपद्रव*m.*-व्यथा *f.*-&c. मृदुकोष्ठ*m.*
To have a l. पोट*n.* चालणें-जाणें.
9 सोदावें*n.* सोदेगिरी *f.* लुच्चेगिरी *f.* लुच्चाई *f.* सोदेशाई *f.* इष्कबाजी *f.* स्त्रीव्यसन*n.* रांडव्यसन*n.* दुर्व्यसन*n.* बदफैली *f.* बदख्याल*m.* बाहेरख्याल*m.* बदकर्म*n.* व्यभिचार*m.*

Loosening, Loosing, *n.* v. V. A. 1. 2.—*act.* सोडणें*n.* फेडणें*n.* सोडणूक *f.* मोचन*n.* निमोचन*n.* & निर्मोचन*n.* विमोक्षण*n.* मोक्षण*n.* मुक्ति *f.* मोक्ष*m.*
3 ढिलावणें*n.* निखळणें*n.* निखळणूक *f.* शिथिलीकरण*n.*

To Lop, *v. a. chop off, cut off.* तोडणें, धसकावणें, धपकावणें, छाटणें,
2 (trees) *cut off the branches.* खडसणें, खचीकरणें, डुंखणें, कलम*n.* करणें *g. of o.* खडसणी *f.*-&c. करणें *g. of o.*
To l. off the crop and branches. शेंडाबुडखा*m.* करणें.

Lopped, *p.* v. V. 1. तोडलेला, छाटलेला, &c.
2 खडसलेला, &c. खची *or* खच्ची.
L. and cropped. लुंडाबुच्चा.

Lopping, *n.* v. V. 1.—*act.* तोडणें*n.* &c. तोडणी *f.* छाटणी *f.*
2 खडसणें*n.* &c. खडसणी *f.* कलम*n.*
I *matter lopped off.* छाट*m.* छाटछूट*m. f.* काटकूट *f.*
II (of bushes, &c.). काट*m.* काटकवळ*n.* कवळ*n.* टहाळ*m. n.* डहाळ*m n.*
A bundle of leaves and loppings. शिरड *f.*
A single stick of a bundle of loppings. शिरें*n.*

Loquacious, *a.* v. Talkative. बोलका, वाचाल *or* ळ, बोलघेवडा, बोलगाडा, चावट, बहुभाष, बहुभाषी.

Loquaciousness, Loquacity, *n.* v. A. बोलकेपणा*m.* वाचाळपणा*m.* चावटाई *f.* अतिशयोक्ति *f.* वाचालता *f.*

Lord, *n. ruler, master.* धनी, पति, खावंद, प्रभु, स्वामी, ईश, ईश्वर, नाथ, अधीश, अधीश्वर, अधिप, अधिपति.
Universal l. सर्वस्वामी.
Who made you l. over us? तूं माझा देव मी तुझा भगत?
2 *nobleman, grandee.* सरदार, अमीर, उमराव, राव.
My L. your lordship. खावंद, खुदावंत, सर्कार, आपण, साहेब, स्वाम.
3—the Lord, v. God. भगवान्, परमेश्वर, स्वामी.
4 v. Husband. पति.

To Lord, *v. n. domineer.* सत्ता *f.*-धनीपणा*m.*-खावंदी *f.*-रावकी *f.*-साहेबी *f.*-&c. करणें-मिरवणें *with* वर, शक*m.*-मात्रा *f.*-&c. ठेवणें-चालवणें, चढ*m* ठेवणें-करणें, उपर*m.* ठेवणें.
To begin to l. it (over with). देव होऊं लागणें, बाप होऊं लागणें

Lording, Lordling, *n.*—a lord in contempt. राजटलें*n.* रावटलें*n.* राजें*n.*

Lordlike, Lordly, *a. like or becoming a lord.* रावास योग्य, रावास शोभणारा.
2 *haughty, imperious,* v. Proud. गर्वी, अभिमानी, चढेल, मगरूर, ताव्याचा, दिमाखाचा.

Lordliness, *n.* v. A. 2. मगरूरी *f.* दिमाख*m.* आढ्यता *f.* ताठा*m.*

Lordship, *n. rulership, mastery.* धनीपणा*m.* स्वामीपणा*m.* खावंदी *f.* साहेबी *f.* स्वामित्व*n.* स्वाम्य*n.* आधिपत्य*n.*
2 *state &c. of being a lord.* रावकी *f.* रावपणा*m.* खावंदी *f.* अमिरी *f.*
3 *domain, manor.* जमिनदारी *f.* जाहगीर *f.* स्वसत्ताक्रांतदेश*m.*
4 Your Lordship! खावंद, सर्कार, स्वाम.

Lore. See Learning.

Lorn. See Forlorn.

To Lose, *v a.*—as *opposed to* win. हरणें *or* हारणें, हार जाणें,—in cant phraseology. उदीम करणें, हासील करणें.
To be lost. हारीस जाणें.
2 *let go, drop, miss, mislay, &c.* हारवणें, हरपणें *or* हारपणें, गमावणें, सांडणें, गहाळणें, गफलतणें, गैळफटणें *or* गळफाटणें, गळहाटणें.
To be lost. हरपणें *or* हारपणें, गलबलणें, साडणें, गमावणें, गलफटणें *or* गलफाटणें, गफलतणें.
To l. one's way. वाट *f.*-&c. चुकणें *g. of s.* गलफटणें *or* गलफाटणें, गहाळणें.
To l. one's self. दिशाभूल *f.*-दिग्भूल *f.*-दिग्भ्रम*m.*-&c. होणें *g. of s.*—fig. भुलणें, दृष्टि *f.* चुकणें *g. of s.* गलफटणें *or* गलफाटणें.
3 *suffer the cessation, departure, deterioration, &c. of.* मुकणें, आंचवणें, अंतरणें, सुटणें, अंतरणें *in. con.* नुकसान*n.*-नुकसानी *f.*-तोटा*m.*-&c. होणें-बसणें-पडणें *in. con. with g. of o.*
To be lost. गरक-गडप-गडद *adv.* होणें, नाबूद *adv* होणें-जाणें, नाहींसा होणें,—money, as in trade, bad debts, &c थकणें, बुडणें, फसणें.
To l. one's life. प्राणास-जिवास मुकणें.
4—as *opposed to* keep. जाणें, गतणें, गुदरणें, सुटणें, बुडणें; all these mean *to be lost unto.* अंतरणें *in. con.*
5 *squander, throw away* हरवणें *or* हारवणें, घालवणें, दवडणें, खोवणें.
To be lost. पोकळी खाली-पोकळीस-फुकट-पाण्यांत-&c. जाणें.

To Lose, *v. n. be out of pocket.* तोटा*m.*-&c. खाणें, तोटा*m* -नुकसान*n.*-&c. येणें-होणें-बसणें, पदर*m.* गमावणें-भरणें-घालणें, पदर*m.* भरीस घालणें, पागोटें*n.* गमावणें, घासटणें, पदरास खार*m. f.* लागणें, पाठीचें साल*n.* जाणें.

Loser, *n.* Losing, *p. a.* v. V. A. 1. हारणारा, हाऱ्या, हारखाऊ.
2 हारवणारा, &c. सांड्या, गमाव्या, गमाऊ, गहाळ्या.
I as *opposed to* lucrative. तोट्याचा, तोटा येण्याचा, &c. आंगावर येण्याचा, पदरभरण्याचा, अहितावह.

Loosing, *n.* v. V. A. 1. हरणें*n.* हर *f.* हार *f.*
2 गमावणें*n.* हरपणें*n.* सांडणें*n.* सांड *f.* हरवण *f.* हरपण *f.*
5 हरवणें*n.* दवडणें*n.* &c. घालवण *f.* हरवण *f.*

Loss, *n.*—*as opposed to* wonness. हार *f.* हर *f.*
2 *detriment, damage,*—as *opposed to* gain. तोटा*m.* नुकसान*n. f.* नुकसानी *f.* भका *or* भक्का*m.* हिसका*m.* ढोला*m.* गोता*m.*-धोका*m.*

झोकाm. खांचf. खोंचf. खोटf ठेचf. चोटf. नहावm. नहाबीf. खत्ताf. चट्टाm घसणf. घांसणf. घसf. घसराm. भोकसा or भोसकाm. चपेटf. छकडf. तोहमतf मूरf मुरतणf खामीf. हानिf. ऱ्हास pop हरासm. अपचयm. अपायm. क्षतिf. Note. The verbs वसणें-येणें-लागणें-खाणें are used with most of the above words

A dead l. बुडीतn. बूडf.

A heavy l. धोंडf.

Losses, *monies sunken.* बुडीतn. बुडीतखर्चm. बूडf.

To cause a l. unto. पदरास खारm.f. लावणें, टोपीf.-पागोटेंn. घालणे.

To incur or sustain a l. See To Loose, *v n.*

3 *privation, depivation.* नाशm. हानिf. क्षतिf. अंतरn. v. पड, वियोगm गेलेपणाm. अभावm.

4 *perdition, perishing,* v. Destruction, Ruin. नाशm. बूडf.

Utter or great l. नासाडाm नासाडीf. नासडाm. नासाडf.

5 *lost or mislaid state.* सांडf. हरवणf. हरपणf. गळहाटाm. देवगनf. गफलतf. गलफटाm. गलबलf.

6 *wastage, application, &c.* v. Waste. घसf. घटf. तूटf.

7 *useless application,* v. Waste. फुकटखर्चm. वृथाव्ययm. असद्व्ययm. अपव्ययm. नाशm.

To be at a l. *be puzzled, &c* चक्कीf. गुंग होणें *or* भुलणें *g.of s.* तरंगणें, थकणें, गलफटणें, कुंठित असणें.

Lost, *p.* v. V. A. 1. हरलेला, हारीस गेलेला.

2 गमावलेला, हरपलेला, सांडलेला, &c. गहाळ.

3 नष्ट, गरक, गडप झालेला, नाबूद झालेला, नाहीसा झालेला.

4 गेलेला, &c. गत, विगत.

5 घालवलेला, दवडलेला, पोकळीस गेलेला, फुकट गेलेला, &c.

I *stray.* चुकलेला *or* चुकला, भकलेला, चुनर, चुकार, चुकर, सांड, चुकारीचा, दिग्भ्रांत.

II—in astonishment, &c. *bewildered, amazed, confounded.* चक्क, चकभूल, थक्क, थकीत, थकित, चुकार, बावरा, भ्रांत, भ्रमयुक्त.

Lost to shame, &c. See Shameless.

Lot, *n. fortune, state assigned,* v. Destiny. भाग्यn. दैवदशाf. पाळीf. भोगm. भोक्तृत्वn. भोग्यn. भागधेयn.

To fall to one's l. कपाळास-दैवास-भागास-विभागास-वांट्यास-&c. येणें *g. of o.* उपतिष्ठणें.

2 *die, or any thing used in determining a fate or portion.* शकुनm. फांसाm. प्रश्नफांसाm. चिट्ठीf.

3 *portion, parcel.* प्रतf. जुळीf. गट्टाm. पुठ्ठाm. साटेंn. गट्टm. भागm.

4 (of ground) *patch, parcel.* ठिकेंn.

5 *proportion or share of taxes.* सर्कार देण्याची वांटणीf. वर्गंतf. वर्गणीf. खापणीf.

6 See Multitude, Number.

Lots, *heaps, piles, &c.* v. Exuberance. उपटf. चेलf. रेल *or* रेळf. ढेकळf. लूटf. घमंडीf. गजकf.

Loth, &c. See Loath, &c.

Lotion, *n. medicinal wash.* औषधधुवणn. धुवणीn. औषधीपाणीn.

Lotos, *n.*—the plant. कमळीणf. कमलिनीf. पद्मिनीf.—the flower. कमल *or* कमळn. पद्मn. पंकजn. सारसn. सरोजn. सरोरुहn. Certain species or varieties are काळें कमळ, पांढरें कमळ (*or* पुंडरीकn.), तांबडें कमळ (*or* रक्तकमल), सूर्यकमळ, निळेंकमळ (नीलकमल), कुमुदn. —the seed. कमलाक्षm.—the seed vessel. कमळगट्टm.—the stalk भिसेंn. मृणालn.—the pericarp. कर्णिकाf.

Figure of the leaf of a l. अष्टदल *or* दळ.

L. which grows on the dry ground. स्थलकमलn.

Lottery, *n.* सोडतf.

L.-ticket. सोडतीची चिट्ठीf.

Loud, *a. high sounding, striking the ear with force.* मोठा, उंच, उंचस्वराचा, भारी, मोठ्या शब्दाचा, मोठ्या नादाचा, चंबाळ, तृतीयसदनाचा, महास्वरक, महाध्वनिक, महाध्वनिकर, महानादी

2 v. Clamorous. गलबल्या, गोंगाट्या, ओरड्या.

Loud, Loudly, *adv.* v. A. 1. मोठ्यानें, उंचस्वरानें, उंचशब्दानें, शब्द मोठा करून, भारोळी मारून.

2 गलबलीनें, गलबल करून, &c.

Loudness, *n.* v. A 1. मोठेपणाm. उंचपणाm. भारीपणाm. &c. मोठाशब्दm. मोठाध्वनिm. मोठानादm. उच्चस्वरm.

2 *clamour,* v. Uproar. गलबाm. गलगलf. गलबलf.

To Lounge, *v. n. spend time idly.* रिकामा–&c. बसणें-फिरणें-पडून राहणें, रिकामचेष्टाf.-रिकामटवाळीf.-&c. करणें, रिकामचावडीवर-रिकामटेकडीवर-&c. बसणें–फिरणें.

Lounge, *n. place of lounging.* फडm. रिकामचावडीf. रिकामटेकडीf. चावडीf.

Lounger, *n.* Lounging, *p. a.* v. V. रिकामा पडून राहणारा, &c. रिकामटवळा, रिकामटेंकडा, रिकामशाई, सदरबारगीर.

Louse, *n.* ऊ *or* ऊं *or* उं f. यूकाf.—of cattle, dogs, hogs, &c. कोळऊf. गोचडीf. गोंचिडीf. गोंचीडf. चामीगोचीडm.—do. of a red color. तांबूf.—l. bred on the body. चामऊf. —found on cloth. चिरूf.

Large and fat l. टेणा *or* टेण्याm. टोणा *or* टोण्याm. ढेण्याm.

Swarming of lice. बुचबूचf.—intens. बुचबुचाटm. खुतखूतm.f. लुबलूबm.f.—intens. लुबलुबाटm.

Young l. or the egg of a l. लीखf. लिक्षाf.

To swarm with lice. बुचबुचणें, खुतखुतणें.

To Louse, *v. a. clean from lice.* उवाf.*pl.* काढणें-मारणें-पाहणें.

Lousiness, *n.* v. A. 1. उलेपणा *or* उड्लेपणाm. उवेरेपणाm. उबोडेपणाm. बुचबुचलेपणाm खुतखुतलेपणाm.

Lousy, *a. swarming with lice.* उला *or* उडला, उवेरा, बुचबुचलेला, खुतखुतलेला.

2 *mean, dirty, &c.* v. Low. शिटाऊ, हटाऊ, लिदवळ, घाणेरडा, अधम, पाजी.

Lout, *n. sturdy blockhead, dolt,* v. Lubber. ठोंबा, ठोंब, गोखमा, शुंठ *or* शुंट, शुंभ, ढेंमा, कंठाळ्या माणूस.

Loutish, *a.* v. N. ठोंब्या, ढोप्या, भडेल, गलेलठ्ठ, दगडघाशा, अडमुठ्या.

Loutishness, *n.* v. A. ठोंबेपणाm. &c.

Louver, *n. aperture for smoke.* धारेंn. धुरांडेंn. धुराणेंn. सोनेंn.

Lovage, *n. lingusticum ajwaen.* अजमोदाm. अजवानm. यवानीf.

To Love, *v. a. regard with affection.* प्रीतिf.-प्रीतf.-प्रेमn.-&c. ठेवणें–करणें–&c. *with* वर *of o.* प्रीतिf.-प्रीतf.–&c. धरणें-बाळगणें-&c. *g.of o.* प्रीतिf.-प्रेमn.–&c. असणें *in. con. with g.of o.* प्रिय-प्यारा –&c. जाणणें–मोजणें–&c.

2 (as the sexes). स्त्रीपुरुषप्रेमभावानें रिझणें–आसक्त होणें.

3 *delight in, like.* चाहणें, आवडf.–गोडीf.-&c. असणें–वाटणें *in. con. & g. of o.* चांगला-बरा-&c. वाटणें *in. con.*

Love, *n. affection fondness.* प्रीति *pop.* प्रीतf. प्रेमn. प्यारm. आवडf. ममताf. मायाf. मोहm. चाडf. लोभm. प्रेमाm. प्रणयm. स्नेहm. प्रीतिभावm. प्रेमभावm. स्नेहभावm.

L.—gener. *affection, tenderness, &c.* मायाममताf.

2 (of the sexes). स्त्रीपुरुषप्रेमn. स्त्रीपुरुषप्रेमभावm. शृंगारm. शृंगा-

रस*m.* शृंगारभाव*m.* इष्क*m.* रति*f.* रतिभाव*m.* मदन*m.*

Illicit l. दोस्ती*f.*

Of or belonging to l. शृंगाराचा, शृंगारी, शृंगारीक.

Subdued by l. मदनवश.

The art of l. कामशास्त्र*n.*

The airs and arts of l. हाव*m.pl.* हावभाव*m pl.*

To make l. See To Court.

3 *delight in, fondness for, attachment to, liking, taking, passion.* प्रीति *pop.* प्रीत*f.* आवड*f.* भक्ति*f.* भक्तिभाव*m.* लजत*f.* हौस*f.* शौख *or* शौक*m* स्नेह*m.* रति*f.* रूचि *pop.* रूच*f.* निष्ठा*f.* आसक्ति*f.* संसक्ति*f.* अनुरति*f.* अनुराग*m.* अनुरक्ति*f.* अनुशीलन*n.*

Undivided l. (of the Deity, &c.). अनन्यभक्ति*f.*

To fall in l. with. रिझणें, रंजणें, रंगणें, मोहित-&c. होणें.

To quench or cool l. स्नेहावर-स्नेहांत पाणी*n.* घालणें.

Love-apple, *n.* वेलवांगी*f.* विलायतीवांगी*f.*

Love-letter, *n.* इष्काचें पत्र*n.* शृंगाराचें पत्र*n.* प्रीतिपत्र*n.*

Love-match, *n.* प्रीतिविवाह*m.* प्रीतिसोइरीक*f.* प्रीतिसंबंध*m.*

Love-quarrel, *n.* प्रीतिकलह*m.* लाडझगडा*m.* लाडझगडे*n.* प्रणयकोप*m.*

Love-sick, *a.* कामरोगी, मदनरोगी, कामविह्वल-पीडित-&c. मदनविह्वल-पीडित-&c. विरहरोगी.

Love-song, *n.* शृंगाराचें गाणें*n.* लावणी*f.* (distinguished into कलगी लावणी *and* तुरा*m.*).

A verse of a l. तूक*n.*

Love-tale, *n.* शृंगाराची गोष्ट*f.* शृंगारकथा*f* शृंगारव्याख्यान*n.*

Love-token, Love-toy, *n.* इष्काची-प्रीतीची-&c. यादगारी*f.*-देणगी*f*-&c.

Love-trick, *n.* हाव*m.* हावभाव*m.pl.*

Loveable, *a.* v. V. 1. *and* Pleasing. आवडायाजोगा-सारखा-&c. आवडत्यागुणाचा, प्रीतियोग्य, प्रीत्यर्ह, प्रियगुणक.

Loveliness, *n.* v. A. सुंदरपणा*m.* सौंदर्य*n.* लावण्य*n.* रूपलावण्य*n.* लालित्य*n* कमनीयता*f.* मनोहरता*f.* प्रियंकरत्व*n.* प्रियगुणकत्व*n.*

Lovely, *a.* v. Beautiful, Charming. सुंदर, अतिसुंदर, कामरूपी, कमनीय, रमणीय, रम्य, मनोहर, मनोज्ञ, मंजु, प्रियंकर, प्रियगुणक, लावण्यवान्, लावण्यशाली, लावणिक, कांत, ललित.

Lover, *n.* Loving, *p. a.* v. V. 1. प्रीति ठेवणारा-करणारा-&c प्रेमल *or* ळ, प्रेमाळू, मायाळू, ममताळू, प्रेमवान् *pop.* प्रेमवंत, मायावान्, मायाशील, प्रीतिमान्, ममताशील, वत्सल, स्नेहाळ, स्नेहाळू, प्रणयी, प्रणयवान्, स्नेहाचा, प्रीतीचा, ममतेचा, &c. प्रीतियुक्त, स्नेहयुक्त, स्नेहाप्लुत.

3 भक्तिमान् *pop.* भक्तिमंत, अनुरत, अनुरक्त, अनुरागी, रक्त, रागी, रत, —in high degree निरत, आसक्त, मोहाक्रांत, मोहाकुल, मोहातुर, मोहार्त्त, मोहाविष्ट, मोहांध.

1 *sweet heart, gallant, &c.* प्रिय, दोस्त, दोस्तदार, वेल्हाळ, गुणवेल्हाळ, दिलभर, कांत, कंथ, नायक, प्राणजीवन, प्राणाचावाली, प्राणनाथ, प्राणपति, प्राणेश, प्राणप्रिय, प्राणसखा, प्राणविसांवा, जिवाचा वाली-सखा-&c. पिहू, रमण, राघू *or* रागो, राजअंबीर, राजहंस, दयित, वल्लभ, सजण *or* साजण, जीवितेश, प्रीतिपात्र*n.* प्रियतम, यार.

Loving-kindness, *n.* v. Kindness. कृपा*f.* दया*f.* माया*f.* वात्सल्य*n.* अनुग्रह*m.*

Lovingly, *adv.* v. A. 1. प्रीतीने, प्रीतिभावाने, प्रेमभावाने, स्नेहभावाने, &c. आवडीने, प्रीतिपूर्वक, स्नेहपूर्वक, &c. प्रेमदृष्ट्या, प्रेमबुद्ध्या.

Lovingness, *n.* v. A. 1. *and* Love. प्रेमळपणा*m.* मायाळूपणा*m.* &c. वात्सल्य*n.* माया*f.* ममता*f.*

Low, *a. not high or elevated.* नीच, सखल, खालपट, खालसर, उच्चत्वन्यून, न्यूनोच्चत्व, अधम, अधर.

Very l.—*along the ground.* भुईसरसा, भूसन्निध.

To lay l. लंबा करून देणें.

To be laid l. लंबा होणें.

2 *not rising high, short,* v. Little. ठेंगणा, लहान, सखल (remiss. सखलवट), खालपट, गिड्डा, ह्रस्व, अल्प (in. comp.).

3 *descending downwards,* v. Deep. खोल, ओंड, सखल, निम्न.

4—of ground, *sunken, &c.* सखल, सखलवट, खोलकट *or* खोलगट, खोलवट, खोलट, बतखल *or* बदखल, बसकीचा.

5 *squat, flattish,* v. Dumpy. बसकट, बसका, बदखल *or* बतखल.

6—of the water, tide, &c. ओसरलेला, उतरलेला, ओहटलेला, उथळ, निखार.

7 *not noisy or loud.* हलका, हळू, मंद, नीचस्वराचा, नम्रस्वराचा, नीच, नम्र.

8—price हलका, थोडा, मंद, कमी.

9 (of price). v. Cheap. हलक्या दराचा, उतरल्या दराचा, मंददराचा, नीच, लहान.

10 *dejected, downcast.* उदास, उदासी, उदासीन, खिन्न, दिलगीर, मलूल, विषण्ण, अवसन्न, सविषाद, विमनस्क, विमना.

L. spirits. विषाद*m.*

To become l. विरंवणें.

11 *of mean station, rank, birth, &c.* नीच, हलका, लहान, हलके पदवीचा, पाजी, पामर, अधम, प्राकृत, निकृष्ट, हीन, हीनजातीचा, हीनकुलाचा, क्षुद्र, क्षुल्लक, अकुलीन, हीनकुल, हीनजात, कमजात, नीचकुल, हीनजाति, इतर, सडासारवण्या, झाडलोट्या, पोतेऱ्या, हटाऊ, शिटाऊ, बाजारी.

12 *mean, base, vulgar, disreputable, &c.* हलका, नीच, हलके किमतीचा, हलके योग्यतेचा, हलके भाराचा, उणा, उणादुणा, प्राकृत, ओन्सा, क्षुद्र, क्षुल्लक, जघन्य, निकृष्ट, अपकृष्ट, अधम, पाजी, जघन्य, जघन्यवृत्तीचा, पामरवृत्तीचा, असंभाविन, गैरसाळ, हटाऊ, लिदवल, हुच्चा, भिकारी, भिकारलक्षणाचा, भिकारचाळ्याचा.

L. life. जघन्यवृत्ति*f.*

13 *not sublime, not exalted.* हलका, हलके योग्यतेचा, पोरका, साबडा, साबळा, अप्रौढ, अप्रगल्भ, अप्रशस्त, चिचोर, एर.

14 *submissive, &c.* v. Humble. नम्र, दीनवाणा *or* वाणी, दीनवदन, नम्रतेचा, सविनय.

15 *not rich, not nourishing,*—diet. हलका, लघु, निस्सत्व, कशंक, कृशकारी.

Low, *adv.* v. A. 1. *not on high.* खालता *decl.* खालतीं, खालतें, खालीं, खालें.

2 *at a low price.* हलके किमतीने.

3 *in a mean condition.* हीन (in comp. as हीन जात, हीनकुल, &c.).

4 *near the ground or bottom.* भुईकडे, तळाकडे, बुडाकडे.

5 *not loudly.* हलका *decl.* हलक्यानें, हळू, उपांशु

6 *in subjection, disgrace, &c.* खाली, खालें.

To Low, *v. n.*—a cow. हंबरणें *or* हंबारणें *or* हुंबरणें, हुंबर*m.*-&c. फोडणें

Low-born, *a.* v. Low. हीनकुल, हीनजात, कमजात, कमभसल.

Low-priced, *a.* हलके किमतीचा, हलका, उणाख, अल्पमोली.

Low-spirited, *a. not lively or sprightly.* विषादी, सविषाद, बेदिल, मलूल, दुश्चित, दुर्मना, दुर्मनस्क, विमना, विमनस्क, उद्विग्नमनस्क, क्लांतमना, उदासवृत्ति, औदासीन्यवृत्ति.

Lower, *a. of less height, &c.* धाकटा, धाकला, अधिक ठेंगणा.

2 *of or belonging to the lower part.* खालचा, खाल्ला, खालील, अधर, अधस्तन.

To LOWER, *v. a. make lower.* उतरणें, खालीं-खालतें-&c.करणें-आणणें, नीच करणें.

2 *dishonor*, v. To DISGRACE. मानm. कमी करणें *g. of o.* पाणउतारm.-मानभंगm.-मानखंडनाf.-मानहानि f.-&c करणें *g. of o.*

3 *abate, &c.* v. To LESSEN. उतरणें, कमी-हलका-&c करणें, उतारm.-&c. करणें *g. of o.*

To LOWER, *v n grow less, weaker, milder, &c.* v. To DECREASE. उतरणें, हलकावणें, मंदावणें, हलका-&c. होणें-पडणें, उतारm -&c होणें *g. of s.*

To LOWER, *v. n. be dark and gloomy, to threaten a storm.* डोरणें *or* उवरणें, डवडवणें, काहूरn. येणें-उठणें, अंधारीf.-ओंधf. होणें, पाऊसm. मांडणें, मेघानी *or* पावसानें ओंधf. घालणें-मांडण, भरून येणें, झांकळून येणें, मांडून येणें.

2 *be gloomy, sullen, &c. to pout.* फूं होणें-होऊन बसणें, नोंडn. फूं होणें *g. of s.* दुर्मुखणें, काळमुसणें, भेटरणें, फुरकटणें *or* फुरगटणें *or* फुरगुटणें.

LOWER, LOWERING, *n.* v. V. N. 1. उवरणेंn. भरून येणेंn. &c. अंधारीf. काहूरn. ओंध *or* ओंदf. काळंवणn.

2 फुरकट *or* फुरगूटn. दुर्मुखलोचर्याf. क्रोधमुद्राf. क्रोधवर्णm. क्रोधछायाf.

LOWERED, *p.* v. V. A. 1. उतरलेला, कमी केलेला, &c.

2 मान कमी केलेला, &c. अपकृष्ट.

3 उतरवलेला, कमी केलेला, &c.

LOWER-MOST, LOWEST, *a.* सर्वांहून खालचा-खाल्ला-&c. सर्वांचे खालचा-&c. अधस्त.

2 *inferior to all.* कनिष्ठ,-कनिष्ठप्रतीचा, शेवटचेप्रतीचा, चरमकोटीचा.

At the lowest. निदान, निदानपक्ष, कनिष्ठपक्ष, किमानपक्ष, कडे शेवट, गेला बाजार तरी.

LOWING, *n.* v. V. हुंबरणेंn. हंबाm. हुंबरडा *or* हंबरडा *or* हंबारडाm.

A general or great l. हुंबरडf.

LOWLAND, LOWLANDS, *n.* हेटप्रांतm. तळघाटm. खालचा देशm. तळजमीनf.

LOWLANDER, *n.* हेटकरी, तळघाटी.

LOWLILY, *adv.* नम्रतेनें, नम्रबुद्धीनें, नम्रभावानें, दीनतेनें, निरभिमानानें, अभिमानत्यागपूर्वक.

LOWLINESS, *n.* v. A. 1. गरीबीf. नम्रताf. नम्रबुद्धिf. नम्रभावm. निरभिमानm. लीनताf. दीनताf.

2 साधेपणाm. साबडेपणाm. साळेभोळेपणाm.

LOWLY, *a. free from pride,* v. HUMBLE. नम्र, नम्रबुद्धि, गरीब, निरभिमान, निरभिमानाचा, निरहंकार.

2 *not lofty, sublime, &c.* साधा, साबडा *or* साबळा, साधाभोळा, साळाभोळा, अप्रौढ, अप्रगल्भ.

LOWLY, *adv. humbly.* See LOWLILY. 2. See LOW, *adv.*

LOWNESS, *n.* v. A. 1. सखलपणाm. नीचपणाm. &c. नीचताf. उच्चत्वन्यूनताf.

3 v. DEPTH. सखलपणाm. खोलपणाm.

4 सखलपणाm. खोलवटपणाm.

7 हलकेपणाm. &c. मंदत्वn.

8 हलकेपणाm. &c.

10 उदासपणाm. &c. औदासीन्यn. विषादm. विषण्णताf. अवसन्नताf. वैमनस्यn. विमनस्कताf. दौर्मनस्यn.

11 नीचपणाm. हलकेपणाm. पाजीपणाm. &c. हीनकुलताf.

12 हलकेपणाm. नीचपणाm. उणेपणाm. हलकी योग्यताf. हलकी किम्मतf. हलकाभारm.

LOW-SPIRITS, *n.* v. LOWNESS, 10 उत्साहाभावm. उदासपणाm. विषादm. वैमनस्यn विमनस्कताf दौर्मनस्यn.

LOYAL, *a. faithful to one's sovereign.* राजाचा निमकहलाल, स्वराजभक्त-सेवी-निष्ठ-तत्पर-&c. स्वस्वामिभक्त-सेवी-&. स्वप्रभुभक्त-सेवी-&c. स्वराजाज्ञावर्त्ती, स्वराजासक्त, प्रजाधर्मपरायण-तत्पर-निष्ठ-&c.

2—as a wife. पतिव्रता, सती, साध्वी

3—as a husband. स्वदारनिरत, स्वदारैकतान.

LOYALIST, *n.* See LOYAL.

LOYALLY, *adv.* v. A. 1. निमकहलालीनें, राजभक्तिपूर्वक, स्वराजनिष्ठापूर्वक, &c.

LOYALTY, *n* v. A. 1. राजाची निमकहलालीf. स्वराजनिष्ठाf. स्वराजभक्तिf. स्वराजासक्तिf. स्वस्वामिभक्तिf. &c. स्वप्रभुभक्तिf &c. प्रजाधर्मनिष्ठाf.

2 पातिव्रत्यn. सत्त्वn. साधुत्वn.

3 स्वदारनिरतत्वn. स्वदारनिरतिf. स्वदारनिष्ठाf.

LOZENGE, *n* —the sweet meat. पदकn.

LUBBARD, LUBBER, *n sturdy, heavy, ignorant, lazy fellow.* लठ्ठेश्वर, लठ्ठाश्रम, लोठाश्रम, लठ्ठामिश्र, वृथापुष्ट, ठोंबा, ठोब्या, ठोंब, शुंभ, लोधडा, लोभा, सोट, म्हशा *or* म्हैशा, म्हशागुग्गूळ, मठ्या, पोळ, नंदी, रेडा, मैंद, दव्वू, अचळोजी, अचळोबा, कंठाळ्या माणूस, मसणखुंट.

LUBBERLY, *a. large and lazy.* ठोंब्या, मठ्या, वठ्ठ्या, घोणशा, ढोण्या, धडेल, गलेलठ्ठ, धडत्याव, बोजड, धस्समसूळ, धसमुसळ्या *or* मुसळ्या, मोधळ्या, रट, रटाला, रटेल.

LUBBERLY, *adv.* See AWKWARDLY.

To LUBRICATE, *v. a. make smooth and slippery.* गुळगुळीत-चुळबुळीत-भौसून-&c. करणें, मवागीf.-मवाळीf.-&c. लावणें *or* लावून मऊकरणें.

LUBRICITY, LUBRICOUS. See SLIPPERINESS, SLIPPERY.

LUCERN, *n.*—the plant. विलायती गवतn.

LUCID, *a. shining,* v. BRIGHT. लकलकीत, लक्क, लकीलक्क.

2 *pellucid,* v. CLEAR. स्वच्छ, निर्मळ *or* ळ, सोज्ज्वल.

3 *perspicuous,* v. CLEAR. सुबोध, सुखबोध, अक्लिष्ट.

4 *not darkened by delirium* शुद्धीचा, सावधपणाचा, हुशारीचा.

LUCIDITY, LUCIDNESS. See BRIGHTNESS, CLEARNESS.

LUCK, *n.* v. FORTUNE, DESTINY. दैवn. नसीबn. भाग्यn. दैवयोगm. दैवदशाf. दैवगति *pop.* दैवगतf. साधलाद *or* साधलाधf. लाभालाभm.

By hard labor and with good l. काळ्याकष्टानें.

Good l. सुभाग्यn. सुदैवn. भाग्यn. यशn.

Ill l. q. v. दुर्भाग्यn. दुर्दैवn.

L. in making money. द्रव्यादृष्टn.

To be in l. दैवn.-&c. उपडणें-उदयास येणें *g. of s.* भाग्योदयm.-होणें *g. of s.* होताकाळm.-होतीवेळf. असणें *g. of s.*

LUCKILY, *adv.* v. A. 1. भाग्याने, भाग्योदयानें, भाग्य बलानें, भाग्याच्या जोरानें, भाग्योत्कर्षानें.

LUCKINESS, *n.* v. A. 1. सलाबतपणाm. बखतवारीf. सलाबतf. सद्दीf. सभाग्यताf. भाग्यशालित्वn.

LUCKLESS, *a.* v. UNFORTUNATE. दुर्दैवाचा, अभागी, उणेदैवाचा, अपयशी, भाग्यहीन, हीनभाग्य, दग्धहस्ती, कपाळ फुटका, फुटक्या कपाळाचा, कपाळकरंटा, करंट्या कपाळाचा, करंटा, खापरतोंड्या, पांदऱ्या पायाचा, हाडकपाळी *or* कपाळ्या.

LUCKLESSNESS, *n.* v. A. दैवाचा-&c. करंटेपणाm. करंटेपणाm. &c. दुर्दैवn. दुर्भाग्यn. कंबख्तीf. दौर्भाग्यn. भाग्यहीनताf. अपयशn.

Sign or mark of l. करंटें लक्षणn.

LUCKY, *a.* v. FORTUNATE. दैवाचा, मोठ्या दैवाचा, सुदैवाचा, भाग्याचा,

सलाबतीचा, &c. भाग्यवान् *pop.* भाग्यवंत, भाग्यशाली, यशस्वी, बखतवार, सभाग्य, पद्महस्ती, वरदहस्ती, हौंड्या कपाळाचा.

L. at making money. द्रव्यादृष्टि.

2 *of favorable influence, auspicious.* शुभ, शुभकर, बरकतीचा, लाभाचा, सु in comp.

L. conjunction, union of merit and fortune. कर्मधर्मसंयोग*m.*

LUCRATIVE, *a.* v. GAINFUL. मिळकतीचा, नफ्याचा, सरफ्याचा, सरफेवार, किफाइती, किफाइतवार, ओला, ओलाव्याचा, आर्द्र, हितावह.

LUCRATIVENESS, *n.* v. A. ओलावा*m.* ओलास्था*m.* ओलेपणा*m.* आर्द्रता*f.*

LUCRE, *n.* v. GAIN प्राप्ति*f.* नफा*m* लाभ*m.*

To LUCUBRATE, *v. n. study by candle light or at night.* दिव्याने अध्ययन*n.*-अभ्यास*m.*-&c. करणें, निशाध्ययन*n.*-रात्र्यध्ययन*n* -&c. करणें.

LUCUBRATION, *n. any thing composed by candle light, &c.* रात्रीस-दिव्याने-&c. केलेला ग्रंथ-पुस्तक-&c. रात्रीचें कवन*n.*

LUDICROUS, *a. exciting laughter, laughable.* हसें यायाजोगा-जोगता-&c. हसें आणाया जोगा-&c. हास्यजनक, हास्यकर, हास्यकारक, हास्योत्पादक, हास्यप्रद, हास्यरसप्रधान.

LUDICROUSLY, *adv.* v. A. हसे यायाजोगा-&c. *decl.*

LUDICROUSNESS, *n.* v. A. हास्यरस*m.* हास्यजनकता*f.* हास्योत्पादकता*f.* हास्यजननशक्ति*f.*

LUES VENEREA, *n.* उपदंश*m.* गर्मी*f.*— in cant or covert phraseology. बाहिरची पीडा*f.* बाहिरबाधा*f.* वीसनखीची बाधा*f.* वीसनखीचा उपद्रव*m.* दुःख*n.* ओलांडा *or* ओलंडा*m.*

Afflicted with l. उपदंशी, दुरखेरा, दुरखारा, दुखभऱ्या.

Eruption into purulent sores from l. कथली व्याध *or* व्याधि*f.* कथलें दुःख*n.* कथल्यारोग*m.*

LUG. See EAR.

To LUG, *v. a. hale,* v. To DRAG. धरून ओढणें, खेचून ओढणें-नेणें, फरफरावणें *or* फरफरिवणें.

To l. by the ears. कान धरून ओढणें-नेणें.

To l. out,—a sword. उपसणें, नागवा करणें.

LUG-SAIL, *n.* थंडा*m.*?

LUGGAGE, *n.* v. BAGGAGE. सामान*n.* खाटखडबड*f.* बाडबिशात*f.* पडतळ *or* पडदळ*n.*

LUGUBRIOUS, *a. mournful,* v. SORROWFUL. रडवा, रडका.

LUKE-WARM, *n. mildly warm.* कोमट *or* कोंवट, ओंवट, सोमट, सौमाळा, शिळवुडा, काटामोडलेला, मंदोष्ण, कोष्ण, ईषदुष्ण, नरम, निमगरम, गरमनरम.

2 *not zealous, ardent, &c.* v. INDIFFERENT. आस्थेचा कमी, कमीआस्थेचा, उद्योगाचा थंडा, उदास, अनास्थ, मंदोत्कंठ, मंदोत्साह.

LUKE-WARMLY, *adv.* v. A. 2. उदासपणाने, कमीआस्थेने, आळसाने, थंडाईने, अनास्थापूर्वक, मंदोत्साहाने, उपेक्षाबुद्धीने.

LUKE-WARMNESS, *n.* v. A. 1. कोमटपणा*m.* ओंवटपणा*m.* &c. कोमटाई*f.* निमगरमी*f.*

2 कमीआस्था*f.* अनास्था*f.* उदासपणा*m.* अनुत्कंठा*f.* अनुत्साह*m.* थंडाई*f.* थंडी*f.* आळस*m.* आलस्य*n.* मंदोत्साह*m.*

To LULL, *v. a. compose to sleep.* झोंजेस आणणें, अंगाई*f.* करणें-करून निजवणें, झोप*f.*-नीज*f.*-नींद*f.*-&c. आणणें.

2 *soothe, appease, quiet, &c.* v. To COMPOSE. शांतवणें *or* सांतवणें, शांतकरणें, आळवणें, आळवून घेणें, सांत्वन *pop.* शांतवन*n.*-&c. करणें *g. of o.*

To LULL, *v. n. subside,*— wind. पडणें, वसणें, शांत होणें.

LULL, *n. temporary cessation of wind.* वाऱ्याचीबंदी*f.*-शांति*f.* वायुविराम*m.* वायुस्थैर्य*n.* वायुशांति*f.*

LULLABY, *n. song to put infants to sleep.* पाळणा*m.* हळभाई *or* हळई*f.* अंगाई*f.* जोजो *ind.* उरोमुरो *ind.* डिगडिग.

LUMBAGO, *n. pain in the loins.* टिचरें *or* टिचें*n. v.* भर, एलकी*f.* उसण*f.* करक*f.* all with *v.* भर, पाठनळ*m. pl v.* ताड, कटिवात*m.*

LUMBAL, LUMBAR, *a. pertaining to the loins.* कमरेचा, माजाचा, माजाडाचा, कटिदेशाचा, कटिदेशसंबंधी.

L. region. माजाड*n.* चौक*m.*

LUMBER, *n. things useless or cumbersome, things heaped together.* खेलखाना*m* अडगळ*f.* अगडबगड *or* अगडबगडा*n.* अटरफटर*n.* सटरफटर*n* जकिरा *or* जकेरा*m.* रिकामी अडचण*f.* गावाळ*m.n.* कतवार*n.* ऐचण*f.* गचपण*n.* अनुपयोगी सामान*n.*

L. room. गंजीखाना*m.*

To LUMBER, *v. a. heap together disorderly* घोळ करून-गब्बाटा करून-&c. ठेवणें-मांडणें, ढीग-ढिगारा-&c. करून ठेवणें-घालून ठेवणें.

2 *fill with lumber.* अडगळीने-&c. भरणें, अडगळ*f.*-&c. भरणें *with locative case of o.* अडगळ भरून चेंदणें.

LUMINARY, *n. body which gives light,* v. LIGHT. दीप*m.* दीपक*m* प्रकाशक पदार्थ*m.*-वस्तु*n.*-&c.

2 fig. तेजःपुंज*m.* तेजोराशि*m.*

LUMINOUS. See BRIGHT, SHINING.

LUMP, *n. small mass.* डल्ला*m.* गरा*m.* गड्डा*m.* भेला*m.* भेली*f.* खडा*m.* रवका*m.* डिखळ *or* डिखूळ*n.* डिखळी*f.* डिखोळी*f.* डिखुळणी*f.*

2 (esp. of something soft). लवका *or* लपका*m.* लादा*m.* लगदा*m.* लाखोटा*m.*

L. of flesh, &c. as torn of. लवका*m.* लचका*m.* लोधा*m.* लंबथा*m*

3 *shapeless mass.* गोळा*m.* गड्डा*m.* गट्ठा*m.* डल्ला*m.* ठेप*f.* भेंडा*m.* पेंड*m.* खाप*f.* पिंड*m.* गोल*m.*

In one l. एकगोक, एकगोप.

4 *collection,* v. CLOT. गोळी *or* गुठळी *or* गुठोळी*f.* डल्ला*m.*

5 *whole, gross.* भरास*f.* ठोकमाल*m.* ठोकजमा*f.* ठोकवेरीज*f.*

In the l. or gross. एकठोक, एकथोक, ठोक *or* थोक, सकट *or* गट, सकटनिकट *or* सगटनिगट, सरसकट *or* सरसगट, सकटाखाली, सकटांत, सकटामध्यें, एकरकम, घाऊक.

To pay, lend, give, *or* borrow, receive, &c. in a l. एकमुठीने देणें-घेणें-&c.

To LUMP, *v. a. throw into a mass or body.* एकगोळा*m.*-एकरास*f.*-एकढीग*m.*-&c. करणें *g. of o* एकंदर करणें, एकठोक-एकथोप-&c. ठेवणें-मांडणें-घालणें, पिंडीकरण*n.* करणें *g. of o.*

2 (sums, items, particulars, &c). एकरकम*f.*-एककलम*n.*-&c. लिहणें-सांगणें-मांडणें.

LUMPED, *p.* v. V. 1. एकगोळा केलेला, एकठोक ठेवलेला, &c. पिंडीकृत.

LUMPING, *a. thumping, whacking, &c.* v. LARGE. रटाला, रटल, रट, लट्ठ, लट्ठा, रपाटा, वताडा, कंडारणा.

LUMPISH, *a. dull, heavy, gross.* lit. fig. जड, स्थूल, मठ्ठ्या, स्थूलबुद्धि.

LUMPISHNESS, *n.* v. A. जडपणा*m.* स्थूळपणा*m.* जडता*f.* स्थूलता*f.* स्थौल्य*n.* स्थूलबुद्धि*f.*

LUMPY, *a having lumps.* गुठळ्यांचा, डिखळ्यांचा, गड्ड्यांचा, ठेपाळ, डिफळी.

LUNACY, *n.* v. MADNESS. वेड*n.* उन्माद*m.* उन्मादवायु*m.*

LUNAR, LUNARY, *a. relating, &c. to the moon.* चंद्राचा, &c. चंद्रसंबंधी, चांद्र, चांद्रिक, सौम्य, सौमिक, ऐंदव.

Lunar day. तिथि *pop.* तीथ*f.* The l. days (whether of the waxing or of the waning moon) are, 1st प्रतिपदा*f.* पाडवा*m.*-2d. द्वितीया*f.* बीज*f.*-3d तृतीया*f.* तीज*f.*-4th चतुर्थी*f.* चौथ*f.*-5th पंच-

मी *f.*–6th षष्ठी *f.* सटं *f.*–7th सप्तमी *f.*–8th अष्टमी *f.*–9th नवमी *f.*–10th दशमी *f.*–11th एकादशी *f.* एकादस *f.*–12th द्वादशी *f.* बारस *f.* बारशी *f.*–13th त्रयोदशी *f.* तेरस *f.*–14th चतुर्दशी *f.* चौदस *f.* The day of new moon is, अमावस्या *or* अमावास्या *f.* अवस *f.* अमा *f.* The day of full moon is, पूर्णिमा *or* पौर्णिमा *f.* पुनव *f* पौर्णमासी *f.* The 11th day of each waxing and waning moon is particularly holy, and has a particular name indicatory of some observance commanded and blessing annexed, or allusive to some recorded event upon it. The following are the names or titles of the two एकादशी of each month :—

चैत्र,	१	कामदा,	२	पापमोचनी,
वैशाख,	१	मोहिनी,	२	वरूथिनी,
ज्येष्ठ,	१	निर्जला,	२	अपरा,
आषाढ,	१	शयनी,	२	योगिनी,
श्रावण,	१	पुत्रदा,	२	कामिका,
भाद्रपद,	१	परिवर्त्तिनी,	२	अजा,
आश्विन,	१	पाशांकुशा,	२	इंदिरा,
कार्त्तिक,	१	बोधिनी,	२	रमा,
मार्गशीर्ष,	१	मोक्षदा,	२	फलदा,
पौष,	१	पुत्रवर्द्धिनी,	२	सफला,
माघ,	१	जयदा,	२	षट्तिला,
फाल्गुन,	१	आमलकी,	२	विजया.

The figure 1 denotes the एकादशी of the शुक्लपक्ष or waxing moon, and the figure 2 that of the वद्यपक्ष or waning moon.

The एकादशी of the शुक्लपक्ष of the months आषाढ and कार्त्तिक are both called महाएकादशी. On the first Vishnu goes to sleep and on the second he awakes.

Difference of solar and l. days. क्षयतिथि *f.*

Inauspicious l. day. घाततिथि *f.* दग्धतिथि *f.*

L. eclipse. चंद्रग्रहण *n.*

L. mansion. नक्षत्र *n.*

L. measurement. चांद्रमान *n.*

L. month. चांद्रमास *m.*

Observance of the fasts and rites of the several l. days. तिथिपालन *n.*

The L. dynasty. सोमवंश *m.*

Lunated, *a. formed like a half moon.* अर्धचंद्राकार, अर्धचंद्राकृति.

Lunatic, *a.* v. Mad. वेडा, पिसा, पिशिल्ल, पिसाटलेला, भुताटलेला. —Note ; Lunacy is often attributed to demons.

Lunation, *n. revolution of the moon.* चंद्रभगण *n.* भगणावृत्ति *f.* भगणभोग *m.* चंद्रपरिवर्त्तन *n.*

Lunch, Luncheon, *n. food taken between meals.* चावा *m.* चविना *m.* फराळ *m.* उपहार *m.*

Lungs, *n.* फुप्फुस *pop.* फुफूस *n.* फोपीस *n.*

To strain one's l. शिरा तानून बोलणें.

Lunt, *n. match cord to fire a cannon.* जामगी *f.* तोंडा *m.*

Lurch, *a. sudden roll of a ship.* गलबतांचा–&c. गोता *m.* गलबताची–&c. लवंड *f.*

To fetch a l. गोता *m.*–लवंड *f.* खाणें.

To leave in the l. तोंडघशीं–दांतघशीं–फर्शी–हेमकुंडी–&c. देणें–पाडणें, अभरवशीं–अधरस्तानीं–अधःपातीं घालणें–पाडणें.

To be left in the l. तोंडघशीं–दांतघशीं–&c. पडणें.

That leaves in the l. अवसानघातकी, आइते वेळेस घात करणारा.

Lure, *n. bait, allurement, enticement.* आमिष *n.* खाऊ *m.* पेंडीचा खडा *m.* लांच *f.* लालूच *f.* प्रलोभन *n.*

To hold out a l. साखर *f.* पेरणें–पसरणें, लालूच *f.*–खाऊ *m.*–अंबोण *f.*–&c. दाखवणें–देणें.

To Lure, *v. a. entire,* v. To Allure. मोहणें, लालूच *f.*–लोभ *m.*–लाभ *m.*–खाऊ *m.*–&c. दाखवणें, साखर *f.* पसरणें, प्रलोभन *n.*–&c. करणें *g. of o.*

Lured, *p.* v. V. मोहित, प्रलोभित.

Lurid. See Dismal, Gloomy.

To Lurk, *v. n. lie in wait, lie close.* दडणें, लिकणें, छपणें, लपणें, दडून–लिकून–छपून–&c बसणें, दडा *m.*–दडी *f.*–दबा *m.*–&c. मारणें–मारून बसणें.

Lurker, *n.* Lurking, *p. a.* v. V. दडणारा, लिकणारा, दडा मारणारा, &c. दड्या, दडीमार्‍या.

Lurking, *n.* v. V.—*act.* दडणें *n.* &c. दडा *m.* दडी *f.*

Lurking-place, *n* दडण *f.* लिकण *f.* लपण *f.*

Lurkingly, *adv* v. V. लपूनछपून, लपतछपत, लिकून चोरून.

Luscious, *a. sweet so as to nauseate.* भारी गोड, गोड तोंडफिरवणारा, मिठी बसवणारा गोड, अतिमिष्ट.

2 *very sweet and rich, delicious.* बहुतगोड, फारगोड, फारमजेदार, फाररुचिर, स्वादिष्ट, अतिमधुर.

Lusciousness, *n* v. A. 1. भारी गोडपणा *m.* मिठी बसवणारी गोडी *f.* अत्यंतगोडी *f.* अतिमिष्टता *f.*

2 फारगोडी *f.* मोठीगोडी *f.* अत्यंतगोडी *f.* माधुर्य *n.* मधुरता *f.*

Lusory, *a.* v. Playful. खेळ्याचा.

Lust, *n. longing desire,* v. Desire. सोस *m.* हांव *f.* लाहो *m.* हवस *or* हौस *f.* तृष्णा *f.* लालसा *f.* लिप्सा *f.*

2 *depraved desire.* दुष्टवासना *f.* पापवासना *f.* कुवासना *f.* दुर्वासना *f* असद्भावना *f.*

3 *carnal desire, appetence.* काम *m.* मदन *m.* मदनेच्छा *f.* विषयसुखाभिलाष *m.* मैथुनेच्छा *f.* रमणेच्छा *f.* विषयवासना *f.* कामाग्नि *m.* कामानल *m.*

Inflamed with, mad with, blind from, &c. l. मदनमस्त, कामातुर, कामांध, कामार्त्त, कामाकुल, कामाक्रांत, कामाविष्ट, कामग्रस्त, कामार्भान, कामान्वित, कामयुक्त, कामजित, मदनविह्वल, &c.

To Lust, *v. n. desire vehemently, long,* v. To Desire. लोभणें, लुब्धणें, नितांतणें, धापणें, जीव *m.* टाकणें, प्राण *m.* ओकणें, जीव *m.* टांगला असणें *g. of s.*

2 *have depraved desires.* दुष्टवासना *f.*–पापवासना *f.*–कुवासना *f.*–&c. धरणें–बाळगणें–&c. *and with in. con.* होणें.

3 *desire carnally.* काम *m.*–मदन *m.*–&c. होणें–उत्पन्न होणें *in. con.* सकाम–&c. होणें, कामपूर्वक–मदनपूर्वक इच्छिणें.

Lustful, *a.* v. N. 1. *and* Covetous. सोशी *or* सोसी, लोभी, हावरा *or* हवरा, हवसदार *or* हौसदार, कामी.

2 पापवासनेचा, कुवासनेचा, &c.

3 कामी, कामुक, कामबुद्धीचा, कामभावाचा, कामदृष्टीचा, &c. सकाम, संभोगी, कामबुद्धि, कामदृष्टि, काममय, कामात्मा, कामप्रवण, कामवृत्ति, कामासक्त, कामवृत्त, कामारूढ, जानकाम, स्त्रीलंपट, स्त्रीव्यसनी, स्त्रीव्यासंगी, स्त्रीछंदी, रांडछंदी, स्त्रीपर, स्त्रीरत, व्यवायी, व्यवायपरायण, व्यवायपर, कामाभिलाषी, कामेच्छु, मदनेच्छु, रजोगुणी, राजस. Some terms for *a lustful person,* answering to *lewdster, lecher,* &c. &c. are व्यसनी, विसनी, संभोगी, इष्कबाज, कासोट्याचा हलका *or* ढिला, बाहेरख्याली, बाहेरव्यसनी, खाजाळू, खाजाट्या, खजाळ.

Lustfully, *adv.* v. A. 3. कामबुद्धीने, कामदृष्टीने, कामभावाने, कामबुद्ध्या, कामदृष्ट्या, कामाने, कामपूर्वक, कामभावपूर्वक.

Lustfulness, *n.* v. A. 3. कामीपणा*m.* &c. कामुकता *f.* कामिता *f.* सकामता *f.* कामासक्ति *f.* कामबुद्धि *f.* कामदृष्टि *f.* कामभाव*m.*

Lustily, *adv.* v. A. जीव तोडून, जीव खर्चून, जीव देऊन, बळकट.

Lustiness, *n.* v. A. जोम*m.n.* जोमदारी *f.* बळकटी *f.* आगाची बळकटी *f.*-खबरदारी *f.*

Lustral, *a relating to, or used in purification* शुद्धीचा, शुद्धीच्या उपयोगाचा, शुद्धिकर, शुद्धिकारक, शुचिकर, शुचिकारक.

To Lustrate, *v. a.* v. To Purify. शुद्ध-&c. करणें, शुद्धि *f.*-शुद्धिकरण*n.*-शुचिकरण*n.*-&c. करणें *g. of o.*

Lustration, *n.* v. V.—*act.* शुद्धिकरण*n.* शुचिकरण*n.*—*state.* शुद्धि *f.*

Lustre, *n.* v. Brightness. कांति *f pop.* कांत *f.* तेज*n.*

2 (of a gem). पाणी*n.* जोत *f* ढाळ*m.* तेज*n.* तेजगी *f.* छट *f.* ओज*n. f.* That has the l. of the planet Venus. शुक्री.

3 *eminence, eclat, renown, &c.* शोभा *f.* प्रतिष्ठा *f.* तेज*n.* रंग*m.* रूप*n.* नांव*n.* नावरूप*n.* झील *f.* शिकल.

Lustrous, *a.* See Bright, Brilliant. 2—a gem, &c. पाण्याचा, ढाळाचा, जोतीचा, &c. पाणीदार, ढाळदार, जोतदार, तेजाळ, तेजवान् *pop.* तेजवंत.

Lustrum, *n. period of five years.* वर्षपंचक*n.* अब्दपंचक*n.* युग*n.*

Lusty, *a. strong, vigorous, able of body, healthy,* v. Stout. धट्टाकट्टा *or* खट्टा, जोधा, जोमदार, पटमूट, जाड, जाडगा, ताजाळठ, ताजातवाना, ताजाजवान, कट्टा, जवानकट्टा, जानजवान, धाटामोटा, कुप्पा, गडदू, दोनटक्याची धड-बळकट-&c.

Lutanist, *n. player on the lute.* विणेकरी, तंबुऱ्या, तंबुरची *or* जी, वीणावादक, वैणिक.

Lutarious, *a. pertaining, &c. to mud.* चिखलाचा, चिखलांतला, पंकस्थ, कर्दमस्थ.

2 *of the color of mud.* चिखल्या रंगाचा, पंकवर्ण.

Lute, *n* —musical instr. वीणा *f. pop.* विणा*m.* तंबुरा *or* तंबोरा*m. dim.* तंबुरी *f.* बीन*m.n.*

Bridge of a l. तारदानी *f.*

L. of one string. तुणतुणें*n.* किन्नरी *f.*

Luter, Lutist. See Lutanist.

Lutulent. See Muddy.

To Luxate, *v. a.* v. To Disjoint. जोड*m.*-सांधा*m.*-&c. उखळणें, टांकें *m pl.* ढिले करणें *g. of o.*

Luxation. See Dislocation.

Luxuriance, Luxuriancy, *n. rank or excessive growth.* माज*m.* मात*m.* ऊत*m.* उफाड्याची वाढ *f.* वाढीचा भर*m.* अतिवृद्धि *f.* वृद्धिबाहुल्य*n.* वृद्ध्याधिक्य*n*

Luxuriant, *a.* v. N. उफाड्याचे वाढीचा, वाढीच्या भराचा, मातीचा, वृद्धिबाहुल्याचा, &c. माजलेला, वाढाळ, वाढाळ, उद्दाम.

Luxuriantly, *adv.* v. A. उफाड्याने.

To Luxuriate, *v. n. grow exuberantly.* माजणें, मातणें, ऊत*m.* येणें, उतणें, दठणें, फांपावणें *or* फोपावणें, बांबळणें, उवरणें, उगळणें *or* उघळणें, मस्त माजणें.

Luxurious, *n. indulging in gratifications, voluptuous.* भोगी, विलासी, विहारी, चयनी, सुखवासी, सुखाभिलाषी, विषयभोगाभिलाषी, सुखभोगासक्त, भोगासक्त, सुखभोगपरायण. Some terms for *a voluptuous person* are, सुखानंद, सुखापुरी, सुखबाबु, खुशालचंद.

2 *administering to luxury.* ऐशआरामाचा, सुखाचा, विलासाचा, सुखोपभोगाचा, सुखकारक, सुखभोगकर, सुखभोगसाधक, सुखभोगावह, विलाससुखप्रद.

Luxuriously, *adv.* v. A. 1. सुखाने, विलासाने, सुखभोगपूर्वक, विलासभोगपूर्वक, ऐशआरामाने, ऐशआरामींत.

Luxuriousness, *n* v. A. 1. सुखभोगासक्ति *f.* विषयभोगासक्ति *f.* भोगासक्ति *f.* भोगलंपटता *f.* सुखभोग*m.* विषयभोग*m.* विषयोपसेवा *f.* विषयसेवा *f.* सुखसेवा *f.*

Luxury, *n.* See Luxuriousness. 2.-a luxury, v. Dainty. मिष्टान्न*n.* स्वाद्वन्न*n.*

2 *anything gratifying to the senses* सुखभोगाचा-विलासाचा-ऐशआरामाचा-&c पदार्थ*m.*-जिन्नस*m.*-&c. विषयसुखसाधन*n.* सुखसाधन*n.* सुखसाहित्य*n.* विषयसुखसाहित्य*n.*

Lye, *n.*—the impregnated water. खारपाणी*n.* खारवणी*n.* क्षारोदक*n.*

Lying, *n. uttering falsehood,* v. Lie. खोटें बोलणें*n* मिथ्योक्ति *f.*

Lying, *n. mendacious,* v. Liar. खोटें बोलणारा, असत्यभाषी, असत्यवादी, मिथ्यावादी, मृषावादी, अनृतभाषी, अनृतवादी, अनृतसंध.

Lymph, *n.*—in anatomy. पाणी*n.* उदकधातु*m.*

Lymphatic, *n.*—the vessel. शरीरांतर्गत जलवाहिनी *f.* मेदोवह*n.*

Lynx, *n.* कोळिसरा *or* कोळिस्ता, कोळसुंदा *or* कोळसुना*m.* कोळीस*m.* श्यागोश*m* ?

Lyre. See Lute.

M.

M. is represented by म.

Ma. See Mother.

Mace, *n. ensign of authority.* छडी *f.* काठी *f.* वेत्र*n.*

2 *club, &c* v. Cudgel. सोटा*m.* सोडगा*m.* गदा *f.*

3—the spice. जायपत्री *f.* पत्री *f.* जातिपत्री *f.* जातिपत्र*n.*

Mace-bearer, *n.* छडीवरदार, छडीदार, चोवदार, भालदार, सोटेवरदार, ढालाईत, वेत्रधर, वेत्रधारी, वेत्रपाणि, दंडधारी, दंडधर.

The mace-bearers, &c.—the pursuivants generally of a great man. चोवदारभालदार.

To Macerate, *v. a. make thin, waste.* रोडवणें, खंगवणें, झिजवणें, गळहाटणें, क्षीण-कृश-रोड-&c. करणें, कर्शन*n.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *steep.* भिजूं-भिजत घालणें, भिजवणें, भीज *f.* करणें *g. of o.*

Macerated, *p.* v. V. 1. रोडवलेला, क्षीणकेलेला, &c. क्षीण, कृश.

2 भिजत घातलेला, भिजवलेला.

Maceration, *n.* v. V. 1.—*act.* रोडवणें*n.* &c. कर्शन*n.* कृशीकरण*n.* क्षीणकरण*n.*

2 भिजवणें*n.* &c. भिजवणी *f.* भीज *f.*

To Machinate, *v. a. plan, scheme,* v. To Contrive. योजणें, रचणें, बांधणें, जोडणें, योजना *f.*-&c. करणें *g. of o.*

Machination, *n.* v. V.—*act.* योजणें*n.* रचणें*n.* &c. योजणूक *f.* रचणूक *f.* योजना *f.* रचना *f.*

I *malicious plot or scheme, device to injure.* कुभांड*n.* कुष्मांड*n.* कुदांड*n.* कुफरांड*n.* कुफराण*n.* व्यूह *pop.* विभू *or* विहू*m.* कचाट *or* किचाट*n.* लचंड *or* लचांड*n.* खेंकटें*n.* तरकट*n.* बगलाट*n.* कुलंगडें*n.* कुवेडें*n.* थोनांड*n.* कंवटाल *or* ळ*n.* भारूड*n.* कैपत *f.* कुसृष्टि *f.* कुकल्पना *f.* तकराळ *f.* पाखंड*n.*

Machinator, *n.* v. V. योजणारा, रचणारा, &c. योजक, रचक.

I—*of malicious devices, &c.* कुभांडी *or* कुभांड्या, कुभांडखोर, कुदांडी *or* कुदांड्या, कुदांडखोर, कुफरांडी *or* कुफरांड्या, कुफराणी, तरकटी,

तरकट्या, तरकटवाज, धोनांडी, पाखंडी, कंवटाल्या *or* ळ्या, कैपती *or* कैपत्या

MACHINE, *n. engine.* यंत्र *pop.* जंत्र*n.*

MACHINERY, *n. combination of mechanical powers.* कळसूत्र *or* कळासूत्र*n.* कीलकाटा*m.* यंत्रसाहित्य*n.*

2 *machines in general.* यंत्र *pop.* जंत्र*n.*

Made or done by m. जंत्री.

MACHINIST, *n. constructor &c of machines.* यंत्र करणारा, यंत्रकार.

MACROCOSM, *n. the universe.* विश्व*n.* त्रिभुवन*n.*

MACULA, *n.* v. SPOT, STAIN. डाग*m.* ठिकें*n.* ठिपका*m.* लांच्छन*n.* कलंक*m*

MAD, *a. disordered in mind, crazed, deranged, insane, lunatic, &c.* वेडा *(remiss.* वेडनर, वेडगळ, वेडपा, वेडका,) पिसा, दिवाना, वेडलागलेला, वायचळलेला, &c. खुळा, पिसाटीक, चळेल, नष्टबुद्धि, भ्रष्टबुद्धि, हतबुद्धि, विक्षिप्त, विक्षिप्तमनस्क, विक्षिप्तबुद्धि, विसिप्तमति, बुद्धिभ्रष्ट, नष्टेंद्रिय, मत्त, उन्मत्त, उन्मादी, सोन्माद, उन्मादवान्, भंद्र, भंद्रट ;—as intensitive, *frantic, furious, raving, raging, outrageous, &c.* मारकावेडा, धींडेमारणारा-फोडणारा, दगडमारणारा, पिसळलेला, पिसेलागलेला, भरनें भालेला ;—loosely or compreh. *mad, fatuous, foolish, &c.* वेडाखुळा,—freely, *mad, furious, &c.* वेडापिसा.

Stark m. धडवडीत झळझळीत-&c. वेडा.

To drive m. वेड*n.* भरवणें-भरणें, वेडवणें *or* वेडावणें.

To go m. *become deranged, crazed, &c.* वेड*n.*-चळ*m.n.*-&c. लागणें *in. con.* वेडावणें, वेडाळणें, वेडगळणें, खळावणें, पिसळणें, पिसाटणें, चवणें *or* चेवणें, चळणें, वायचळणें, विकळणें, फोटा*m* फुटण-भरणें *in. con.* बांव*f.* चढणें *in. con.* धींडे-दगड-&c. मारूं लागणें, दगडमाराया सुटणें, धींडे*m.pl.* फोडूं लागणें.

To run m.—a dog, jackall, &c. पिसळणें.

2 *proceeding from madness, indicating derangement.* वेडा, वेडेपणाचा, वेड्याचा, वेडेचाराचा, बुद्धिभ्रंशसूचक-ज्ञापक-बोधक.

Some phrases expressive of *mad proceedings, wild excesses, &c.* are, वेड पिकणें, वेडाचा पाऊस पडणें.

3 *furious, enraged.* काव्हलेला, खवळलेला, क्षोभलेला, तप्तवप्त, खावरा बावरा *or* कावरा बावरा, तारका बारका *or* तारखा बारखा, मदोत्कट.

4 *vehemently desirous, &c.* वेडा, पिसा, (as गाण्याचापिसा, पुराणाचा वेडा), अळका, अळकुवा.

MAD-BRAINED. See MAD.

MADCAP, *n.* Under this word as bearing the general sense of *a wild and recklessly daring person,* and as comprehending the varied import of such terms and designations as *madman, mad fellow, dreadnought, dare devil, wild fire, desperado, a madbrained, crackbrained, harebrained, neck or nought fellow,* we have collected the correspondent *Maráthí* terms and phrases. अवनार, अवतारी, भवतार घेतलेला, वेडापीर, कपाळफोड्या, पिसाट, उरफाट्या काळजाचा, उफराटें काळीज, आततायी *or* अतत्यायी, भस्मासुर, उत्पाती, साहसी, साहसिक, साहसकर्मा, उग्रकर्मा, घोरकर्मा, राक्षस, जिवावरउदार, ज्याचें काळीज पाठीस आहे, पाठीच्या काळजाचा, रगड्या, रपाट्या, खंदातट्टू, शेखचिल्ली, ओलीभांग, दिग्विजयी, मंत्रचळ्या, वल्ली, मारीन कीं मरेन म्हणणारा, नाहीं तेंच करणारा, हातावर शीर घेऊन असणारा, शेंडी तुटो कीं पारंबी तुटो म्हणणारा, देहंवापातयेत्अर्थंवासाधयेत् म्हणणारा.

MAD-HOUSE, *n.* वेड्यांचा बंदीखाना*m.* विक्षिप्तालय*m.n.* विक्षिप्तागार*n.*

MADMAN. See MAD. 1.

MADAM, *n.* v. LADY. बाई*f.* साहेब. The English word under the form of मडम *or* मडमसाहेब is common.

To MADDEN, *v. a. make mad.* वेड*n.* भरवणें-भरणें, वेडवणें *or* वेडावणें, वेडा-&c. करणें, बुद्धिभ्रंश*m* -&c. करणें *g. of o.*

2 See To EXCITE. To ANGER.

To MADDEN, *v. n. become mad* वेडा-&c. होणें, वेड*n.*-&c. होणें-लागणें-भरणें *in con.* वायचळ*n* होणें, वेडवणें *or* वेडावणें, वेडगळणें, वेडाळणें, बांव*f.* चढणें *in con.* बुद्धिभ्रंश*m.*-&c. होणें *g. of s.*—esp. from demoniac influence. भुलाटणें, पिसावणें, पिसाटणें, पिसळणें.

MADDER, *n.*—the plant. मंजिष्ठ *m.n.*

MADE, *p.* v. V. 1. उत्पन्न केलेला, केलेला, &c. कृत, उत्पन्न, निर्मित

2 घडलेला, केलेला, &c.

3 केलेला, बनावलेला, चा (used with the noun, as मातीचा made of earth, सोन्याचा*m* of gold, &c) मय, आत्मक, घटित—all in comp.

4 केलेला, कृत्रिम केलेला, &c. कृत्रिम.

MADLY, *adv.* v. A. 1. वेडाने, वेडेपणाने, वेड्यासारखा, वेड्यावाणी, वेडा होऊन, बुद्धिभ्रंशपूर्वक.

MADNESS, *n* v. A. 1. वेड*n.* पिसें*n.* खुळ*n.* वेडेपणा*m.* &c. सर*m.* चळ*m.* (as धनचळ, कामचळ, स्त्रीचळ, &c.), बुद्धिभ्रंश*m.* बुद्धिभ्रम*m.* मतिभ्रम*m.* बुद्धिविक्षेप*m.* उन्मत्तवायु*m.* उन्माद*m.* उन्मादवायु*m.* मद*m.*

M. arising from joy. हर्षवायु*m.* आनंदवायु*m.*

Sham m. घालवेड*n.*

Shammer of m. घालवेडा, कुडावेडा.

To feign m. वेड घेऊन पेडगांवास जाणें.

To provoke or vex to m. वेड*n.* भरवणें.

3 काव्हलेलेपणा*m.* खवळलेलेपणा*m.* खावरेबावरेपणा*m.* &c.

4 वेड*n.* पिसें*n.* चळ*m.f.*

1 *mad tricks and pranks.* वेडेचार*m.pl.* वेडेंवेडेचार*m.pl.* वेडेपणा*m.*

MŒNORRHAGIA, *n.* धुपणी*f.* प्रदर *pop.* पदर*m.* होळणी*f.* असुक*n.* योन्यर्श*n.* स्त्रीरोग*m.*

MAGAZINE, *n. store house, &c.* कोठा*m.* कोठी*f.* भांडागार*n.* भांडारगृह*n.*

2 *arsenal, armory.* तोफखाना*m.* शिलेखाना*m.* युद्धद्रव्यागार*n.* शस्त्रागार*n.*

3 (of powder). दारूखाना*m.*

MAGGOT, *n.* v. WORM. किडा*m* अळी*f.* अळई*f.* सूत*n.* किमें *or* किरीम*m.*

A maggoty sore. किवण*n.*—Bullock, &c. affected with it. किवण्या.—Charm curing it. किवण*n.* उकवण *or* उकवीण*n.*—Swarm of flies producing it. सडी*f.*

To swarm with maggots. बुचबुचणें.

2 See FANCY.

MAGGOTINESS, *n.* v. A. 1. किडकेपणा*m.* &c. बुचबूच*f. intens.* बुचबुचाट*m.*

MAGGOTY, *a. having maggots.* किडका, किडवळ, किडेला, किडक.

2 See FANCIFUL.

MAGIC, *n. sorcery, enchantment.* जादू*f.* जादूगिरी*f.* चेटक*n.* वीरविद्या*f.* शाबरीविद्या*f.* पिशाचविद्या*f.* कुविद्या*f.* असद्विद्या*f.* जारण मारणाची विद्या*f.* शाबर*n.* अभिचार*m.* अभिचारविद्या*f.*—compreh. जादूटोणा*m.*

Magical formula. See CHARM.

Magical device—gener. (against demoniac influence or disease). तोटगा *or* तोडगा*m.* कुवेडें*n.* कुडें*n.* कुडेंपावडें*n.* कुडवेडें*n.*

Magical process to injure. कंवट्याल *or* ळ*n.* जारण*n.* जारणमारण*n.* अभिचार*m.*

MAGIC, MAGICAL, *a. of or belonging to magic.* जादूचा, जादूगिरीचा, वीरविद्येचा, &c. शाबरी, अभिचारी, अभिचारिक.

2 *done, &c. by magic.* जादूचा, जादूने केलेला, पिशाचविद्येचा, पिशाचविद्येने केलेला, शाबरकृत, शाबरी, शाबरीविद्येने केलेला, अभिचारी.

MAGICALLY, *adv.* v. A. 1. जादूने, जादूगिरीने, वीरविद्येने, &c

MAGICIAN, *n. one that practises magic, sorcerer, enchanter, wizard, &c.* जादूगीर, जादूखोर, जादूवाला, इलमबाज, इलमी, वीरमंत्री, बावनबिऱ्या, चेटकी, चेटकाळ्या, कंवटाऱ्या *or* ळ्या, पिशाचविद्या जाणणारा, कुविद्या जाणणारा, अभिचारी, अभिचारिक, चित्रकर्मा, मूठसाऱ्या (caster of the charmed palmful of grain), गारपगार *or* गारपगारी (hail-causers), जांगुलिक (snake doctors), पाहण्या (finder of lost things).

MAGISTERIAL, *a. of or belonging to a magistrate.* फौजदारीचा, फौजदारीप्रकरणांतला, फौजदाराकडचा, फौजदारीसंबंधी, धर्माधिकारिसंबंधी, धर्माध्यक्षसंबंधी.

2 *such as suits a master, authoritative.* प्रभुपणाचा, धनीपणाचा, प्रभुत्वाचा, सत्ताविशिष्ट, प्रभुत्वविशिष्ट.

3 *arrogant, haughty,* v. PROUD. अभिमानी, चढेल, मगरूर, धनीपणाच्या डौलाचा, ताऱ्याचा, दिमाखाचा, आढ्यतेचा.

MAGISTERIALLY, *adv.* v. A. 1. फौजदारीच्या नात्याने, फौजदारीच्या अमलाने, फौजदारीच्या संबंधाने, धर्माधिकारपरत्वें करून.

2 प्रभुपणाने, धनीपणाने, &c.

3 अभिमानाने, धनीपणाच्या डौलाने, अहंकारपूर्वक, अभिमानपुरस्सर, दर्पपूर्वक.

MAGISTERIALNESS, *n.* v. A. 2. धनीपणा*m.* प्रभुपणा*m.* प्रभुत्व*n.*

2 धनीपणाचा डौल*m.* आढ्यता*f.* चढेलपणा*m.* ताठा*m.* मगरूरी*f.*

MAGISTRACY, *n. office or dignity of a magistrate.* फौजदारी*f.* फौजदारी पाहण्याचा अमल*m.* धर्माधिकार*m.* धर्माधिपत्य*n.*

2 *body of magistrates.* धर्माधिकारी*m.pl.* धर्माधिकारीमंडळी*f.* धर्माध्यक्षसमूह*m.*

MAGISTRAL. See MAGISTERIAL 2.

MAGISTRATE, *n.* फौजदारीपाहणारा, फौजदार, न्यायाधीश, धर्माधिकारी, धर्माध्यक्ष, दंडनायक. The English word, under the form of माजिस्त्रेट, is commonly used.

MAGNANIMITY, *n.* v. A. 1. मनाचा थोरपणा*m.*-मोठेपणा*m.*-&c. मनाची थोरवी*f.* मनोमहत्व*n.* मनःप्रौढता*f.* मनःप्रागल्भ्य*n.* औदार्य*n.* शौर्य*n.*

MAGNANIMOUS, *a. great of mind.* मनाचा थोर-मोठा-&c. थोरमनाचा, मोठ्यामनाचा, उदारमनाचा, प्रशस्तमनाचा, महामनस्क, महात्मा, माहात्मिक, महाशय, उदारचेता, शूर.

2 *dictated, &c. by magnanimity.* थोरमनाचा, उदारमनाचा, &c. मनाच्याथोरवीचा, औदार्याचा, शौर्याचा, औदार्यपुरस्सर.

MAGNANIMOUSLY, *adv.* v. A. मोठ्या मनाने, उदारमनाने, &c. मनाचे थोरवीने, मोठेंमनकरून, औदार्यपूर्वक.

MAGNET, *n.* v. LOADSTONE. लोहचुंबक*m.*

MAGNETIC, MAGNETICAL, *a. of or belonging to the magnet.* लोहचुंबकाचा, लोहचुंबकसंबंधी, लोहचुंबकविषयक, लोहचुंबनधर्मक.

2 v. ATTRACTIVE. आकर्षक, आकर्षणधर्मक

MAGNETISM, *n. power of the magnet.* लोहचुंबनधर्म*m.* लोहचुंबनगुण*m.* आकर्षणशक्ति*f.*

MAGNIFIC, MAGNIFICAL. See MAGNIFICENT, FINE.

MAGNIFICENCE, *n.* v. A. शोभा*f.* छान *or* शान*f.* शानदारी*f.* उमदेपणा*m.* भव्यपणा*m.* थाट*m.* थाटमाट *or* थाटमांड*m.* अराष *or* अरास*f.* भव्यता*f.*

MAGNIFICENT, *a. grand, splendid,* v. FINE. उमदा, भव्य, छानदार, शानदार, छानीचा, नामी, धनवर, शोभिवंत, थाटाचा, सुभावणा, आलिज्याहा.

2 *fond of splendor.* छानीचा-थाटमाटाचा-&c. हौशी-शौकी.

MAGNIFICENTLY, *adv.* v. A. 1. छानीने, छानदारीने, मोठेशोभेने, थाटमाट करून.

MAGNIFIED, *p.* v. V. 1. मोठाकरून दाखवलेला, मोठा दाखवलेला.

2 वाखाणलेला, &c. कीर्त्तित.

MAGNIFIER, *n.* MAGNIFYING, *p a.* v. V. 1. मोठा करून दाखवणारा, मोठादाखवणारा, &c.

2 वाखाणणारा, थोरपणादेणारा, &c. कीर्त्तन-वर्णन*n.*-वर्णना*f.*-&c कर्त्ता-कारी-&c.

To MAGNIFY, *v. a. increase the apparent bulk of* मोठा करून दाखवणें, मोठा दाखवणें, मोठा भासवणें, मोठा दिसेसा करणें.

2 *extol, laud, glorify,* v. To PRAISE. वाखाणणें, वर्णणें, कीर्त्तणें, थोरपणा*m.*-मोठेपणा*m.*-&c. देणें, वर्णणूक*f.*-&c. करणे *g. of o.*

3 v. To EXAGGERATE, To AMPLIFY फुगवून-वाढवून-मोठाकरून-&c. सांगणें, अत्युक्ति*f.*-अतिशयोक्ति*f.*-&c. करणें-करून सांगणें, पिसाचा पारवा*m.* करणें.

4 (one's self) *raise in pretension.* मोठेपणा*m*-वर्चस*n.*-वर्चस्व*n.*-वर्चास्वता*f.*-&c. मिरवणें-दाखवणें.

MAGNIFYING, *n.* v. V. 1.—*act.* मोठा करून दाखवणें*n.* &c.

2—*act.* वर्णणें*n.* &c. वाखाणणी*f.* वाखाणणूक*f.* वर्णणूक*f.* वर्णन*n.* वर्णना*f.*

3 फुगवून सांगणें*n.* अत्युक्ति*f.* अतिशयोक्ति*f.*

MAGNILOQUENCE, *n.* v. BOMBAST. दबदारीचें बोलणें*n*-भाषण*n.*

MAGNITUDE, *n.* See GREATNESS. 2 *size, quantity, bulk.* आकारमान*n.* महत्तमान*n.* आकृतिमान*n.* मान*n.* परिमाण*n.* प्रमाण*n.* परिमिति*f. pop.* परिमीत *or* परमीत*f.n.*

MAID, MAIDEN, *n. young girl, virgin.* कन्या*f.* कुमारी*f.* कन्यका*f.* कुमारिका*f.* बाला*f.* गौरी*f.* अक्षता*f.* रोहिणी. Some words for girls have reference to particular ages. A maid of 5 or 6 years old is, कुमारी*f.* कुमारिका*f.*—from 5 or 6 to 8 or 9, कन्या*f.* कन्यका*f.*—of about 9, रोहिणी*f.*—from 10 to puberty, गौरी*f.* गौरिका*f.* नग्निका*f.* बाला*f.*—of the age of puberty, मध्या*f.* मध्यमा*f.* सुग्धा*f.*

2 *unmarried female,* v. SPINSTRESS. अवरठी*f.* अवरा*f.* निवरा*f.* अविवाहिता*f.* अनूढा*f.*

3 *female attendant.* चाकरीण*f.* सेवकीण*f.* परिचारिका*f.* सहचारिणी*f.* सहचरी*f.*

Hired m. सैरंध्री*f.*

The maids and children. रांडापोरें*n.pl.*

MAID-SERVANT, *n.* v. MAID, SLAVE-GIRL. चाकरीण*f.* सेवकीण*f.*

MAIDEN, *a. belonging, &c. to a maid.* कुमारीचा, अवरठीचा, &c. कुमारिकासंबंधी, कुमारिकाविषयक, अविवाहितदशेचा, कौमार.

2 *consisting of maidens.* कुमारींचा, कन्यांचा, कन्यामय, कुमारिकागणाचा.

3 *fresh, unused, new.* कोरा, घणकोरा, घणाखालचा, अनुच्छिष्ट *pop.* अनसूट, अपूट, अपूर्व, अजातोपभोग.

MAIDENHEAD, MAIDENHOOD, MAIDHOOD, *n. virginity.* चिर*m.* कौमार्य*n* कुमारीदशा*f.* कुमारित्व*n.* कुमारिता*f.* कन्यात्व*a.* कुमारिकाभाव*m.*

2 *freshness, newness.* कोरेपणा*m.* अनसूटपणा*m.* अपूटपणा*m.* नवत्व*n.*

MAIDENLIKE, MAIDENLY, *a. like a maid, becoming a maid, &c.* कुमारीसारखा, कुमारीसदृश, कुमारीतुल्य, कुमारिकावत्, कुमारिकोचित, कुमारिकानुरूप.

MAIL, *n.* v. ARMOUR. चिलखत*n.* कवच*m.n.* बक्तर*n.*

2 *post.* डांक*f.* टपाल *or* टपाल*n.*

MAIM, *n privation of a limb.* व्यंग*n.* अधूपणा*m.* अंगवैकल्य*n.* वैकल्य*n.* अंगछेद*m.*

To MAIM, *v. a cripple, disable.* लंगडा-अधू-पंगू-व्यंग-विकलांग-हीनांग-&c. करणें, लंगडेपणा*m* -वैकल्य*n.*-&c. आणणें.

MAIMED, *p. v. V.* लंगडा-&c केलेला, पंगु *pop.* पंगू, थोटा, व्यंग, विकलांग, हीनांग, न्यूनांग, छिन्नांग, अंगहीन, अंगविकल.

MAIN, *a. principal, &c.* v. CHIEF. मोठा, मुख्य, श्रेष्ठ, प्रधान, प्रमुख, प्रवर.

2 *gross, greatest, containing the chief part.* मोठा, मुख्य, प्रधान, ठोक, ठोकठोक, भरण्याचा.

MAIN, *n. bulk, gross, greater part.* मोठाभाग*m*. मुख्यभाग*m*. प्रधान भाग*m*. मुख्य अंश*m*. भरणा*m*.

For the m. *for the most part.* बहुतकरून, फारकरून, सामान्यतः

In the m. *in the whole taken together.* ठोक, एकंदर, सामान्यतः.

2 *ocean.* समुद्र*m*. सागर*m*. महासागर*m*.

3 *violence,* v. FORCE. जोर*m*. बल *pop.* बळ*n*

With might and m. v. EFFORT. मोठ्या जोराने, जीव तोडून.

MAIN-LAND, *n. the continent*—as distinguished from an *isle.* मुख्यभूमि*f*. भूखंड*m n*. पृथ्वीखंड*m n*.

MAIN-MAST, *n.* मोठा डोल*m*. मधला डोल*m*. मोठी *or* मधली डोल काठी*f*.

MAIN-SAIL, MAIN-SHEET, *n.* शीड*n*. मोठें शीड*n*. अवजार*n*. मुटा*m*.

MAINLY, *adv.* v. A. बहुत करून, फार करून, प्राधान्यें करून, मुख्यत्वेंकरून, मुख्यशः, प्राधान्यतः, सामान्यतः.

To MAINTAIN, *v. a. preserve or keep in any particular state.* राखणें, ठेवणें, धरणें.

2 *keep up, continue, not suffer to cease.* चालवणें, चालता-चालू-सुरू-उभा-&c. ठेवणें.

3 *defend, hold, not lose or surrender.* राखणें, संभाळणें, रक्षणें, संरक्षणें, संभाळ*m*.-रक्षण*n*.-संरक्षण*n*.-&c. करणें *g. of o.* स्वाधीन-हातीं-&c. ठेवणें.

4 *vindicate, assert, support, make good.* संभाळणें, राखणें, स्थापणें, पुरवणें, पुरवून देणें, प्रपादणें, प्रतिपादणें, पुरवणी*f*.-निर्वाह*m*.-प्रतिपादन*n*.-समर्थन*n*.-स्थापन*n*.-व्यवस्थापन*n* -&c. करणें *g. of o.*

5 *support the expense of.* खर्च*m*. चालवणें-भागवणें, निर्वाह*m*. *or* खर्चाचा निर्वाह*m*.-निभाव*m*.-&c. करणें *g. of o.* पारपडणें, तड*f*. घेणें *g. of o.*

6 *support with food, &c.* v. TO SUBSIST. पाळणें, पोषणें *or* पोसणें, संभाळणें, वाळगणें, वाहणें, चालवणें *with* चें *of o.* खर्च*m*. चालवणें *g. of o.* अन्नवस्त्र*n*. देणें, योगक्षेम*m*. करणें-चालवणें *g. of o.* पालन पोषण*n*.-&c. करणें *g. of o.*

7 (one's self) v. TO LIVE. पोट*n*.-उदरनिर्वाह*m*.-&c. चालवणें.

To MAINTAIN, *v. n.* See TO AFFIRM.

MAINTAINABLE, *a.* v. V. A. 3. संभाळायाचा-जोगा-जोगता-सारखा-&c. रक्ष्य, संरक्ष्य, रक्षणीय, रक्षणशक्य, शक्यरक्ष.

4 संभाळायाजोगा-सारखा-&c. स्थापनीय, स्थाप्य, प्रतिपादनीय, प्रतिपाद्य, निर्वाह्य, समर्थनीय, प्रतिपादनशक्य, &c.

6 पाळायाजोगा-सारखा-&c. पालनीय, पोषणीय, पोष्य.

MAINTAINED, *p.* v. V. A. 1. राखलेला, ठेवलेला, &c.

2 चालवलेला, चालता ठेवलेला, &c.

3 राखलेला, &c. रक्षित, संरक्षित.

4 संभाळलेला, प्रपादलेला, प्रतिपादित, स्थापित, समर्थित.

6 पाळलेला, पोसलेला, प्रतिपालित, पालित, पोषित.

MAINTAINING, MAINTENANCE, *n.* v. V. A. 1.—*act.* राखणें*n*. ठेवणें*n*. चालवणें*n*. चालता ठेवणें*n*.

2—*act.* राखणें*n*. &c. राखण *f*. संभाळ*m*. रक्षण*n*. संरक्षण*n*.

4—*act.* संभाळणें*n*. &c. पुरवणी *f*. निर्वाह*m*. स्थापन*n*. स्थापना *f*. प्रतिपादन*n*. समर्थन*n*. व्यवस्थापन*n*.

6—*act.* पाळणें*n*. पोसणें*n* &c. पाळणूक *f*. संभाळ*m*. पाळग्रहण*n*. पालन*n*. पोषण*n*. पालनपोषण*n*. भरण*n*. भरणपोषण*n*. योगक्षेम*m.n*.

7—*act.* जिंदगी *f*. जिनगानी *f*. उदरनिर्वाह*m*. निर्वाह*m*. प्राणजीवन*n*. प्राणधारण*n*. उपजीवन*n*. जीवन*n*.

I *a* m. v. LIVELIHOOD. जिंदगी *f*. जिनगी *f*. उपजीविका *f*. उपजीवन*n*. जीवनोपाय*m*.

MAIZE, *n. Indian corn.* मका *f.m*.

A single grain of m. मकाणा*m*.

A head of m. बोंड*n*. भुटा *or* भुट्टा*m*.

M. parched. मकाणे*m. pl*.

Stalks or straw of m. मकण *or* मकाण *or* मकवण*n*.

MAJESTIC, MAJESTICAL, *a.* v. N. 1. राजतेजाचा, राजसत्तेचा, पादशाही, प्रतापाचा, थोरवीचा, &c. थोर, थोरवट, प्रतापवान्, प्रतापशाली, तेजश्शाली, ऐश्वर्यवान्, ऐश्वर्यशाली, प्रभाववान्, प्रभावशाली, भगशाली.

MAJESTICALLY, *adv.* v. A. राजतेजाने, तेजाने, प्रतापाने, वैभवाने, &c.

MAJESTY, *n. dignity, grandeur, greatness.* राजतेज*n*. राजश्री *f*. राजसत्ता *f*. तेज*n*. प्रताप*m*. वैभव*n*. थोरवी *f*. ऐश्वर्य*n*. महिमा*m*. माहात्म्य*n*. भग*n*. इव्रत *or* इभ्रत *f*. सलावत *f*. भूति *f*. विभूति *f*. विभव*m*. प्रभव*m*. प्रभाव*m* अनुभाव*m*.

2—the title. राजश्री.

His m. Your m. हुजूर.

MAJOR, *a. greater in number, quantity, &c.* मोठा, मुख्य, अधिकसंख्य, अधिकपरिमाणक.

1 *greater in dignity, &c.* v. CHIEF. मोठा, मुख्य, प्रधान, श्रेष्ठ, *Major and minor* (especially as used to distinguish villages bearing the same name) are rendered by बुजुर्ग *or* बुदूग and खूर्द.

MAJOR, *n. one of full age*—in law. व्यवहाराधिकारी, जातव्यवहार, प्राप्तव्यवहार, लब्धव्यवहार, व्यवहारयोग्य, व्यवहारार्ह, व्यवहारज्ञ.

MAJOR DOMO, *n. house steward.* घरकारणी, घरकारभारी.

MAJORITY, *n. moreness.* आधिक्य*n*, अधिकत्व*n*.

2 *the greater number.* मोठी संख्या *f*. अर्धाधिक संख्या *f*. अधिकपक्ष*m*. पाऊण वांटा*m*. पाऊण हिस्सा*m*. तीनवांटे*m. pl*. तीनहिस्से*m*. The sense is often idiomatically rendered by adopting another construction Ex. बहुतकरून हिंदू होते *or* हिंदूची संख्या मोठी होती, the majority were Hindus.

3 *full age*—in law. व्यवहार्यतय*n*. व्यवहार्यावस्था *f*. व्यवहारक्षमवय*n*. ज्ञातव्यवहारावस्था *f*.

To MAKE, *v. a. create.* उत्पन्न-पैदा-निर्माण-&c. करणें, करणें, उत्पादणें, निर्मिणें, बनावणें, उत्पादन*n*.-&c. करणें.

2 *form, fashion.* घडणें, करणें, काढणें, उतरणें.

3 *compose, constitute.* असणें-होणें *in. con. with g. of s.* as हें भांडें मातीचें आहे, अंगभूत-अवयवभूत-अंशभूत असणें *in. con.* करणें, बनावणें.

4 *form by art.* करणें, बनावणें, कृत्रिम-&c. करणें.

5 *produce, occasion.* करणें, करविणें.

6 *do, perform, commit.* करणें.

7 *cause to be.* करणें.

8 *constrain, force,* v. TO COMPEL. बळ*n*.-बलजोरी *f*.-&c. करणें-चालवणें *with* वर *of o.* This sense is usually expressed by the causal form of the verb, to which बळेंच is frequently added, Ex. बळेंच चालवणें to m. to go. बळेंच बोलवणें to m. to speak.

9 *raise as profit.* मिळवणें, कमावणें, उत्पन्न करणें, पैदा करणें, मागें टाकणें, मारणें, प्राप्ति *f*.-मिळकत *f*.-&c. असणें *g. of o.*

10 *reach, gain, arrive at* पावणें, पहोंचणें, सइ करणें, अटपणें, घेणें.
11 *incline to,* v. To Dispose. वळवणें.
12 away; v. To Kill. खपवणें, संपवणें, नाहींसा करणें, नाबूद करणें, घातm. करणें *g. of o.*
13 away; v. To Embezzle. लांबवणें, गुंगवणें, लुंघवणें, गरक करणें.
14 good; v. To Maintain. संभाळणें, संभाळm.-&c करणें *g. of o.*
15 good; v. To Fulfil. खरा-पुरा-&c. करणें-करून देणें, पुरवून देणें, सिद्ध करणें.
16 good; *repay, compensate.* भरणें, भरून देणें.
17 light of; v. To Contemn. तुच्छ-हलका-&c. करणें-मानणें.
18 of. See Understand.
19 over; v. To Commit. निरवणें, ओपणें, हवालणें, गुजरणें, देऊन-टाकणें.
20 out; v. To Understand. अर्थm. काढणें-करणें, समजणें
To be made out. अर्थm. उमगणें-निघणें *g. of s.*
To m. out a person—*discover his disposition and way.* पाऊलn. ओळखणें.
21 up; *reconcile.* मिटवणें, सांधणें.
22 up; *get together,* v. To Collect. जथणें, जमवणें, जथापत f. -जमवाजमव f. करणें *g. of o.*
23 up; *repair, put to rights.* सुधारणें, निटावणें, सुधारणी f.-सुधारणूक f.-निटावणी f.-&c करणें *g. of o.*
24 up; *make good.* भरणें, भरून देणें.

To Make, *v. n. tend, move towards.* जाणें, चालणें.
2 *contribute, conduce.* उपयोगी-कामाचा-&c. होणें, उपयोगी-कामास-&c. पडणें.
3 as if; *carry appearance.* आकारm.-ढौलm.-थोपf.-हूलf.-&c. दाखवणें.
4 off; v. To Decamp. तोंडn. काळें करणें, इथा f. म्हणणें, यःपलायn. करणें.
5 up for; *compensate for.* पुरतीf.-पुरीf. करणें-पाडणें, विसरm. पाडणें.

Make, *n. structure, build, &c.* v. Form. बांधाm. बांधावळ f. बांधणावळ f. घाटm. ठेवण f. बनावट f. घडण f. घडणी f. घडवण f. ठाणमाणn घडमोड f. घडामोड f.

Make-bate, *n.* v. Incendiary. आगलाव्या, कळलाव्या, कज्जेदलाल, कळींचा नारद, चेरगडी.

Make-believe, *n. mere show or pretence.* अनागोंदी कारभारm. अनागोंदीजमाखर्चm. दसऱ्याचें सोनेंn.

Make-peace, *n. peace maker.* कळमोड्या, कळमिटव्या.

Maker, *n.* v. V. A. 1. करणारा, उत्पन्न करणारा, निर्माण करणारा-&c. उत्पन्न-&c. कर्त्ता, कर्त्ता, जनिता, जनक, उत्पादक.
M. of the universe. जगत्कर्त्ता, जगत्स्रष्टा.

Making, *n.* v. V. A. 1.—*act.* करणेंn. उत्पन्न करणेंn. &c. निर्माणn. निर्मिति f. उत्पादनn.
2 घडणेंn. &c. घडणी f. घडणूक f. घटना f.
Price of m. घडणावळ f. करणावळ f.
I *Structure.* See Make.

Mal or Male. This prefix is rendered by अ, दुर, वद, गैर, &c.

Mal-administration, *n.* वदअमलm. वदमामलो f. वदमामलाm. वदमामलत f. दुःशासनn.

Mal-apropos, *a.* v. Unseasonable. अप्रासंगिक, अप्रस्तुत, अप्रकृत, अप्रसंग, अप्रसंगोपात्त.

Mal-conformation, *n.* विलग *or* विजोड बांधाm. अवयव वैषम्यn.

Mal-content, *a* —gener. v. Discontented. गैरराजि, गैरखुश
2 *dissatisfied with the government.* अमलनाखूश, राजमार्गासंतुष्ट· राजमार्गासंतोषी, राजकृतासंतुष्ट.

Mal-practice, *n. evil practice, practice contrary to rule.* गैरचाल f. गैररीत f. गैरमार्गm. गैररहा f. वदचालf. अकार्यn. दुराचारm. दुराचरणn.

To Mal-treat, *v a ill use, misuse, treat ill.* गैररीतीने-गैरचालीने-गैरमार्गाने-&c. वापरणें-वहिवाटणें-राबविणें, घुसडणें, घुसटणें, खुंदळणें, घुसडाm.-भुसडाm -भुमाडाm.-भुसाm -घुसडाघुसड f.-खुंदळणी f.-&c. करणें *g. of o.* असद्व्यापारm.-असद्व्यवहारm.-&c. करणें *g. of o.*

Mal-treatment, *n.* v. V.—*act* घुसडणेंn. &c. घुसडणी f. खुंदळणीf. घुसडाm घुसडाघुसडf. असद्व्यापारm असद्व्यवहारm. कुव्यवहारm.

Mal-versation, *n. misconduct.* गैरवर्तणूक f. वदचाल f. गैरचालf. खोटसाळ व्यापारm. असद्व्यापारm. ढंगm. वदनेत f. असदाचारm. असदाचरणn.

Malady, *n. disease,* v. Disorder. रोगm. आजारm. विकारm. व्याधि f.m.

Malapert, *a. saucy,* v. Impudent धीट, धट्ट, चंचीवाग, हंडीवाग.

Malapertness, *n.* v. A. धिटाई f. धीटपणाm.

Malaria, *n. noxious exhalation.* रोग करणारी वाफ f.

Male, *n.*—of animals. पुरूषm. नरm. बाप्या माणूसm. दादल्या माणूसm. पुंव्यक्ति f. पुमान्m. पुम्प्राणीm.
A. m. and female. जोडm. मिथुनn. युग्मn.
Desire of the m. माजm.
2—in botany. पुरूषm.
3—a screw. नरm.
M. and f. male. नरमादी.

Male, *a* —noting sex. पुरूषजातीचा, पुरूषजातीय, पुंजातीय, पुंव्यक्तिक, पुं (in comp. as पुंसंतानn. &c.), पुरूष in comp. नर in comp.
2 *belonging, &c. to males.* पुरूषाचा, पुरूषजातीचा, मर्दानी, पुरूषजातिसंबंधी-विषयक.

Malediction, *n. imprecation, execration, curse.* शापm. अभिशापm. हपापm. दांतावेंदिषn. वक्तिशी f. अमंगलवचनn. अकल्याणवचनn.

Malefactor, *n.* v. Criminal. अन्यायी, कुकर्मी, दुष्कर्मी, अकर्मी, गुन्हेगार.

Malevolence, *n. ill-will, disposition to hurt others.* दुष्टभावm. दुष्टबुद्धि f. द्वेषभावm. द्वेषबुद्धि f. द्वेषm. कुडाभावm. कुभावm. कुबुद्धि f. कुडेंn. दौरात्म्यn. अपकारेच्छा f. अनिष्टेच्छा f.

Malevolent, *a. ill-disposed to others.* दुष्टभावाचा, द्वेषभावाचा, कुडेभावाचा, &c. दुर्बुद्धि, दुष्टबुद्धि, दुरात्मा, घातपाती, अपकारार्थी, अनिष्टार्थी, दुष्टचेता, अनिष्टचेता, अनिष्टचिंतक.

Malevolently, *adv.* v. A. दुष्टभावाने, कुडेभावाने, दुष्टबुद्धीने, &c. अपकारेच्छापूर्वक, &c.

Malice, *n. malevolence, spite, malignity, &c.* दुष्टभावm. द्वेषभावm. कुडाभावm. कुडेंn. कुडेंपावडेंn. कुडेंकपटn. काळेंn. काळेंबेरेंn. काळेंदवळेंn. कालकूटn. द्वेषm. अकसm.f. खुनसm. चुरस f. अदावत f. बरकशी f. बरकस f. कपटn. दौरात्म्यn. कोर f. कोरवंदी f. कुन्हाm. दावाm. डावm. दांतm. दंशpop. डंश & डंख & डोंखm. द्रोहm. कुपित्थn. मानसहिंसाf.
M. prepense. द्रोहचिंतनn.
Meditating m. द्रोहचिंतनn.
Secret m. मुकादावाm. मानसहिंसा f. अंतर्दाहm.
To be inflamed with m. against. डावीपेटणें *with g. of o.*
To conceive m. डावm. धरणें.
To gratify one's m. दावाm.-&c. उगवणें, वैरोद्धारm.-&c. करणें.

To meditate m. against. दावेm. *pl.* गाणें-सांगणें *with* वर *of o.* दर्भ घेऊन उभा असणें.

MALICIOUS, MALIGN, MALIGNANT, *a. harbouring malice.* दुष्टभावाचा, द्वेषभावाचा, कुडेभावाचा, &c कुडा, कुडाकपटी, अकसखोर, अकसी, अदावती, अदावत्या, चुरसखोर, चुरसी, दावेदार, दावेदारी, दावेखोर, खुनसी, कपटी, द्रोही, द्वेषी, द्वेष्टा, द्वेषक, दंशी *pop.* डंशी & डंखी, कुटिल *pop.* कुटीळ, दुरात्मा, दुष्टचेता, अनिष्टचेता, दुष्टबुद्धि, दुर्बुद्ध, दुर्बुद्धि, वैरसंध, तामस, विषहृदय.

2 *proceeding, &c. from malice.* कुडेभावाचा, द्वेषभावाचा, अदावतीचा, चुरसीचा, खुनसाचा, दंशाचा, &c. द्रोहमूलक, द्वेषमूलक, द्रोहहेतुक, द्वेषहेतुक.

3—in astrology, v. INAUSPICIOUS. नाट, नाटाळ *or* नाठाळ, नेष्ट, खष्ट, खडतर.

4—an ulcer, sore, fever, &c. v. VIRULENT. दुश्चिकित्स्य, दुश्चिकिस्स, दुर्धर, दुःसाध्य, काल *pop.* काळ (in comp. as कालज्वरm. काळफोडm. काळपुळी *f.*).

M. fever. सन्निपातज्वरm. कालज्वरm.

MALICIOUSLY, MALIGNANTLY, *adv.* v.A. 1. कुभावाने, द्वेषभावाने, दुष्टभावाने, कपटभावाने, द्वेषबुद्ध्या, द्वेषदृष्ट्या.

3 वक्रीं.

MALICIOUSNESS, MALIGNANCY, *n.* v. A. 1. 2. *and* MALICE. कुभावm. द्वेषभावm. कुटिळपणाm. दौरात्म्यn. कौटिल्यn. दुर्बुद्धि *pop.* दुर्बुद्ध *f.*

3 नाटm.n. नाटबाटm. खष्टपणाm. खडतरपणाm.

To bind, counteract, &c. the m. of. नाटm. भाजवणें *g. of o.*

To MALIGN, *v. a. traduce, slander,* v. To ASPERSE. तुफानn.-बालंटn.-कुफराणn.-अदावत *f.*-कुभांडn.-&c. घेणें-रचणें *with* वर *of o.* अपवादm.-अभिशंसनn.-विकत्थनn.-&c. करणें *g. of o.*

MALIGNED, *p.* v. V. तुफान येतलेला, &c. अपवादित, अभिशप्त, अभिशस्त, विकत्थित.

MALIGNER, *n.* MALIGNING, *p. a.* v. V. तुफान घेणारा, अदावत करणारा, कुभांड रचणारा, &c. अदावती, अदावत्या, तुफानी, कुभांडी, कुभांड्या, कुफराणी, &c. अपवादक, अभिशंसन कर्त्ता.

MALIGNITY. See MALIGNANCY.

MALKIN, *n. mop.* बोळाm. पोतेरेंn.

2 *a dirty woman.* पोतेरेंn. तेलोण *f.* लोणारीण *f.*

MALL, *n. wooden beetle.* मोगराm. मोगरm. मुद्गलm.

To MALL, *v. a.* v. To BEAT. कुदकणें, कुवलणें, कुमकणें, कुमलणें, कुंदी *f.* कादणें *g. of o.*

MALLARD. See DRAKE.

MALLEABILITY, MALLEABLENESS, *n.* v. A. घनवर्धिष्णुता *f.* घनवर्धनीयत्वn. ताडनवर्धनीयत्वn.

MALLEABLE, *a. capable of being spread by beating.* घनवर्धिष्णु, घनवर्धनीय, ताडनवर्धनीय.

MALLEATION, *n. extension by beating.* घनवर्धनn. घनवृद्धि *f.* ताडनवृद्धि *f.*

MALLET, *n wooden hammer.* मेखचू *or* मेखसूm. मोगरm. मोगराm. *dim.* मोगरी *f.* ठोकणी *f.* ठोकणेंn. टापरणेंn.

Carpenter's m. कुडती *f.*

MALT, *n.* सातूचें वाळवलेलें उंबलेंn.

MAM, MAMMA, *n.* v. MOTHER. माई *f.* ब *f.* बये *f.*

MAMMET, *n. dressed figure, puppet.* नेसवलेली पुतळी *f.* बाहुलेंn.

MAMMIFORM, *a. having the shape of paps.* स्तनाच्या आकाराचा, स्तनाकार, स्तनाकृति, कुचाकार, कुचाकृति.

MAMMILLARY, *a. pertaining to the paps.* स्तनाचा, स्तनसंबंधी, कुचसंबंधी.

MAMMOCK, *n. shapeless piece.* ढोणn. ढोणपाm. ठोकळाm.

MAMMON, *n. wealth, or the deity of wealth,* v. RICHES. लक्ष्मी *f.*

Worship of m. (as by bankers, &c.). लक्ष्मीपूजनn.

The world bows to m. द्रव्येण सर्वेवशाः

Ye cannot serve God and m. द्रव्यसंपादन आणि ईश्वरभजन तंत्राने होत नाहीत.

MAMMONIST, *n. person devoted to the acquisition of wealth.* धनार्थी, द्रव्यार्थी, धनलोभी.

MAN, *n. mankind.* मनुष्यn. माणूसn. मनुष्यजाति *f.* लोकm. *pl.* मानवm. पुरूषm. जनm.

The fear of m. जनभीति *f.* लोकेषणा *f.* जनमर्यादा *f.*

To be accustomed to m. be tame and familiar—wild animals. माणसळणें, माणसावणें.

To become ravenous after m.—a tiger, &c. that has tasted human blood. माणसळणें, माणसावणें.

2 a *man,* a *male.* पुरूषm. बाप्याm. बाप्यामाणूसm. माणूसm. मनुष्यm. मानईm. मानवm. मानुषm. जनm. नरm. मनुm. मनुजm. पुंव्यक्ति *f.* पुमान्m. मर्त्यm. गडीm. (in comp. with a designation, as, ब्राह्मणगडी, भटगडी, सिपाईगडी).

To know m. carnally. पुरूषाला जाणणें-ओळखणें, पुरूषज्ञानn.-पुरूषप्राप्ति *f.*-पुरूषदर्शनn.-&c. होणें *in. con.*

3 *adult, not a boy.* पुरूषm. बाप्याm. गडीm. मानईm. पणांत-वयांत आलेला माणूसm. गोखमाm. गोहोm.

A m.'s height or stature. पुरूषm. पौरूषn.

4 *a human being.* माणूसn. मनुष्यn. जणm.*f.*n. *with a numeral prefixed.* असामी *f.* मूर्त्ति *f.*

M. by man. असामीवार.

5 *male servant, attendant, &c.* माणूसm. गडीm. चाकरमाणूसm. गडीमाणूसm.

6—familiarly, *person, fellow, chap, &c.* माणूसn. गडीm. जवानm. भाईm.

7—eminently. मनुष्यm. मर्दm.

8—at chess, draughts, &c. नरद *f.* सार *f.* सारिका *f.*

9 *master, possessor, owner, &c.* करीm. (in com. as, गाडेकरी cart man. पैकेकरी a monied man. घरकरी master of the house, &c.), वाला (in comp. as, दूधवाला milk man, &c.).

To MAN, *v. a. furnish with men.* माणसेंn. *pl.* ठेवणें-भरणें, माणसांचा भरणाm.-माणसांची भरती *f.*-&c. करणें, मनुष्यभरित-&c. करणें.

MAN-EATER, *n. cannibal.* मानवाद, मनुष्याद, नराशी, मनुष्यभक्षी, नरभोजी, &c.

MAN-EATING, *n. cannibalism.* मनुष्यादनn. पुरूषाशनn. नरभक्षणn. मनुष्य भक्षणn. &c.

MAN-HATER, *n.* MAN-HATING, *a.* माणूसगंध्या, माणूसगंधारा, माणूसघाण्या, मनुष्यशत्रु, मनुष्यवैरी, मनुष्यद्वेषी, मनुष्यद्वेष्टा, मनुष्यद्रोही.

MAN-HATING, *n.* मनुष्यद्वेषm. मनुष्यत्रासm.

MAN-KILLER, MAN-SLAYER, *n.* मनुष्यघातक, मनुष्यवधक, मनुष्यहंता.

MAN-KILLING, MAN-SLAUGHTER, MAN-SLAYING, *n.* मनुष्यघातm. मनुष्यवधm. मनुष्यहत्या *f.*

2—in law. असमीक्ष्यवधm. असमीक्ष्यहत्या *f.* अहेतुकृतहत्या *f.*

MAN-STEALER, *n.* मनुष्यचोर, मनुष्यस्तेयी.

MAN-STEALING, *n.* मनुष्यचोरी *f.* मनुष्यचौर्यn. मनुष्यस्तेयn.

MANACLE, *n. hand-cuff.* हातबेडी *or* बिडी *f.* हातकुळपn. हातखोडाm.

To MANACLE, *v. a.* v. N. हातबेडी *or* बिडी *f.*-हातकुलूप *n.* or *plurally* हानबेड्या-हातकुलपें घालणें.

To MANAGE, *v. a. carry on, direct the concerns of,* v. To CONDUCT. चालवणें, वहिवाटणें, हाकणें, वलावणें, आचरणें.

2 *govern, rule, control, direct.* अटपणें, आवरणें, वागवणें, चालवणें, सुतांत-हातांत-कह्यांत-हुकुमांत-शब्दांत-लगामांत-&c. ठेवणें-धरणें-वागवणें.

3 *wield, use easily, have under command.* वापरणें, वहिवाटणें, चालवणें, वागवणें, झेपणें, झोकणें.

4 *perform, get through with, carry through.* साधणें, निभावणें, निर्वाहणें, अटपणें, तोलणें, पेलणें, झोकणें, झेपणें, रेटणें, चाल करणें.

5 See To TRAIN. 6 *treat with judgment, direct with address.* युक्तीने वागवणें-वहिवाटणें-चालवणें.

To MANAGE, *v. n. direct affairs, carry on business.* काम *n.*-कारभार *m* -&c. पाहणें-करणें-चालवणें-संभाळणें.

2 (in domestic affairs). घर *n.* करणें-पाहणें-चालवणें, संसार *m.*-&c. करणें-पाहणें.

3 with; *contrive to get on, shift.* चाल *f.*-चालढकल *f.*-निर्वाह *m.* &c. करणें, गरज करणें, चाल करणें, जोगवणें, जोगवण *f.*-जोगवणी *f.*-&c. करणें.

MANAGEABLE, *a.* v. V. A. 1. चालवायाजोगा-सारखा-&c. हांकायाजोगता-&c. अटपता, अटपसार, सुंजुकता *or* सुंजुगता, खुटखुटीत, सुटसुटीत.

2 वागवायास सोपा, &c. लगामीं धरायाजोगा, &c. वळणीचा, सुतांतला, हातांतला, &c. सुधर्ष.

3 वापरायास सोपा, झेपायास सोपा, &c. झेपायाजोगा, &c.

4 साधायाजोगा-सारखा-&c. झोकायाजोगा-&c. रेटायाजोगा-&c.

MANAGED, *p.* v. V. A. 1. चालवलेला, वहिवाटलेला, &c. आचरित.

2 आवरलेला, &c. सुतांत ठेवलेला-वागवलेला, &c.

3 वापरलेला, झेपलेला, &c.

4 साधलेला, रेटलेला, &c. निर्वाहित.

MANAGEMENT, MANAGING, *n.* v. V. A. 1.—*act.* चालवणें *n.* &c. वहिवाट *f.* वलावणी *f.* आचरण *n.*

2—*act.* अटपणें *n.* आवरणें *n.* &c. आवरण *n.*—*a. or s.* आवर *m.* अटोप *m.* आळावांधा *m.* बंदोबस्त *m.* बंदोबस्ती *f.*

3—*act.* वापरणें *n.* झेपणें *n.* &c.

4 साधणें *n.* अटपणें *n.* रेटणें *n.* &c. निर्वाह *m.*

v. V. N. 3. जोगवणें *n.* &c. जोगवण *f.* जोगवणी *f.* चाल *f.* चालढकल *f.*

I *skill in managing,* v. ADDRESS. आवर *m.* आवरणशक्ति *f.* आवरआटोप *m.* ओज *f.* युक्ति *pop.* जुगुत *f.*

II (in domestic matters). *economy.* घरजुगुत *f.* घरजोगावणी *f.*

III *authority over, direction of,* v. CONTROL. तैनात *f.* दिम्मत *f.*

MANAGER, *n.* MANAGING, *p. a.* v. V. A. 1. *and* CONDUCTOR. चालवणारा, वहिवाटणारा, वलवणारा, &c. वहिवाटदार, कारभारी, दिवाणजी, मुनीम, पटक, कर्त्ता, कारणी.

Head m. ऐनकारभारी.

M. of a festive occasion. संपादक.

2 अटपणारा, आवरणारा, आवरण करणारा, आवरक, सुतांत-&c. वागवणारा-&c.

v. V. N. 3. जोगवणारा, चाल करणारा, &c. निर्वाहक, निर्वाह-जोगवण-&c. करणारा.

I *smart in managing, of address and despatch.* अटोपी, अटोपसार, अटोपाचा, आवरशक्तीचा, युक्त्या, साधनी.

II (in domestic economy) *frugal,* v. ECONOMICAL. काटकसऱ्या, कतरवेती, कतरवेताचा.

MANDATE, *n. order, precept,* v. COMMAND. आज्ञा *f.* हुकूम *m.* आदेश *m.*

MANDATORY, *a. containing, &c. a command.* आज्ञेचा, आज्ञासूचक, आज्ञाबोधक.

MANDIBLE. See JAW.

MANDRAKE, *n.* लक्ष्मणा *f.* पुत्रदात्री *f.*

To MANDUCATE. See To CHEW.

MANE, *n.*—of a horse. अयाल *or* अयाळ *or* ऐयाल *f.*

2—of a lion. सिंहकेशर *m.* सटा *f.*

MANEGE, *n. school for teaching horsemanship, for training horses,* &c. घोड्यांचा तालीमखाना *m.* अश्वशिक्षाशाला *f.*

MANES, *n.* v. GHOST. प्रेत *m. n.*

A deceased person to whose m. one must make an offering. पितर *m.* (when used plurally, *neuter*).

Body of m. (ancestors)—collect. पितृगण *m.*

Business of offering to the m. पितृकर्म *n.* श्राद्धकर्म *n.*

Day sacred to the m. of. पितृतिथि *pop.* पितृतीथ *f.* पितरांचा-दिवस *m.*

Giving gifts in honor of the m. पितृतर्पण *n.*

Heaven of the m. पितृलोक *m.*

Oblations to the m. श्राद्ध *n.* पिंड *m.* कव्य *n.*—The oblations are made twice in the year; viz. on the anniversary of the death, and on the same lunar day of the waning half of the month भाद्रपद.

Oblations to the m. of the slain. घायाळ *n.*—The day on which they are made, घायाळतीथ *f.* It is the 14th of भाद्रपदवद्य.

Offering of a ball to the m. of a relative. सपिंडी *f.*

The fortnight of the waning moon of the month भाद्रपद, particularly appointed for the offerings to m. पितरपाट *or* ठ *m.* पितरपाख *m.* The oblations made in this fortnight are called महालय.

Certain *orders* of manes are, अग्निष्वात्त, अर्यमा, कव्यवाहन, पितृमान्, सोम, &c.

Certain oblations to or certain acts or points relating to the *manes* are, एकोद्दिष्टश्राद्ध, उदकुंभश्राद्ध, चौथभरणी, तिलतर्पण, तिलांजलि, दशपिंड, दौहित्र, धर्मपिंड, नांदीमुख, नांदीश्राद्ध, नित्यश्राद्ध, पार्वण, प्रीतिश्राद्ध, हिरण्यश्राद्ध, आमश्राद्ध, पाथेयश्राद्ध.

MANFUL, *a. manly,* v. BOLD. मर्दपणाचा, मर्दुमकीचा, मर्दाना, दिलदार, दिलदारीचा.

MANFULLY, *adv.* v. A. मर्दपणाने, मर्दाईने, दिलदारीने, गाजीपणाने, &c. धैर्यपूर्वक, &c.

MANFULNESS, *n.* v. A. मर्दपणा *m.* मर्दी *f.* मर्दुमकी *f.* गाजीपणा *m.* दिलदारी *f.*

MANG-CORN, *n. mixed corn.* बेवड *f.* धान्यांची मिसळ *f.* खेड *f.* खेडकर धान्य *n.*

MANGE, *n.*—in horses. गर *f.* खनडे *m. pl.*

2—in cattle. कथला *m.* कथली *f.*

3—in dogs. लूत *f.* खरूज *f.*

MANGER, *n. trough for horses' corn.* घोड्यास दाणा चारायाचा कोटंबा *m.*

To MANGLE, *v. a. cut in a bungling or tearing manner, hack.* विचकटणें, विचकडणें, अचकटविचकट-विचकटविचकट-चोचावून-चाचावून-झाझावून-वेडावांकडा *decl.*-छिन्नभिन्न-अवासवा-&c. तोडणें-मारणें-खांडणें, विचकण *f.* करणें *g. of o.* छिंदणें.

2 (clothes). कुंदी *f.* करणें, कुंदलणें, घड्या *f. pl.* चोपणें-चेपणें.

MANGLE, *n. instrument for smoothing clothes.* पांघरूणाच्या घड्या चोपण्याचें *or* चेपण्याचें यंत्र *n.*

MANGLED, *p.* v. V. 1. विचकटलेला, चोचावून तोडलेला, &c. छिन्नभिन्न, क्षतविक्षत.

MANGLER, *n.* MANGLING, *p. a.* v. V. विचकटणारा, चोचावून तोडणारा, अचकटविचकट मारणारा, वेडावांकडा *decl.* तोडणारा, विचकण करणारा.

MANGLING, *n.* v. V. 1.—*act.* विचकटणें *n.* चोचावून तोडणें *n.* &c. विचकण *f.*

2 कुंदी *f.*

MANGO, *n* —the tree. अंबा *or* आंबा *m.* आम्र *m.*—the fruit अंबा *or* आंबा—in contempt. फूट *n.*

Some species or varieties of m. are अफोंस (alphonso) आंब, आंबीण, कुरेल अंबा, कुलास, केळ आंबा, गाडगे आंबा, गोटली, गोटीआंबा, गोदडी आंबा, घागऱ्या आंबा, जरंबा, डिखळ्या आंबा, दह्यांबा, बंदछोड, शेंदऱ्या आंबा, शेफ्या आंबा, साखरगोटी, सीताफळ्या आंबा.

Blossom of the m. मोहर *m.* (To blossom मोहरणें).

Cake of the mashed pulp of mangoes. साट *n.*

Cluster or tuft of leaves of the m. आम्रपल्लव *m.*

Expressed juice of mangoes. आंबरस *m.*

Fallen and burst m. फूट *n.* फुटाळ *n.*

Fine, full, glowing m. रतनकुंड *n.* रतनकूप *m.*

Hook and net with which mangoes are gathered. आंखी *f.* झेलणी *f.* झेला *m.* घळ *m.* झारगें *n.*

Kernel of the m. कोय *f.*

M. that has ripened too quickly. बांवूट *f.* चिभाड *n.*

M. on the tree nearly ripe. शाख *f.*

Mangoes just formed. तोंवर *m.*

Mangoes that have fallen, *as opposed* to mangoes ripened in straw. पड *f.*

M.-stone. कोय *f.* बांठ *dim.* बांठी *f.* बांठा *m.* कोयंडा *m.*

M. stone just formed. कांचोळी *f.*—To have the stone just formed. कांचोळणें, काथवणें.

M. having the stone fully formed. बाठळ *or* बाठाळ आंबा.—To have the stone fully formed. बाठळणें *or* बाठाळणें, बांधटणें.

M. having the kernel just formed. कोयाळ आंबा.—To have the kernel just formed. कोयाळणें.

M.-dinner or meal. रसभोजन *n.*

M. sauce. तकू *n.*

M.-water. आंबवणी *n.*

Mangoes sliced and dried. आंबकटी *or* काठी *f.* अंबोशी *f.*

M.-grove. आंबराई *or* आमराई *f.* आंबेवन *n.*

Net in which mangoes are kept. गांड्या *m.* सारंग *f.*

Pickled m. उकडअंबा *or* उकडंबा *or* उकडांबा *m.* वेसवारांचें लोणचें *n.* चिरांबा *m.*

Preserved m. गुळांब *or* गुळांबा *m.*

Wild m.-tree, *spondias magnifera.* खटांबा *m.*

Young, unripe m. कैरी *f.* बाळअंबा *m.* करंबुटी *f.* कुहरी *f.* कुवली *f.* तोर *n.*

Young m. stoned and preserved. कोयाडें *n.*

Young m. preserved in a salt pickle. लोणांबी *f.* बिहांबा *m.* बिहांबी *f.* बेहंबी *f.* बियंबी *f.*

MANGOSTEEN, *n. garcinia cambogia*—the plant. कोकंब *f.* कोकंबी *f.* रातंबी *f.* भिरंड *f.*—the fruit. कोकंब *m. n.* रातंबें *n.* रातंबा *m.* भिरंड *n.*

Dried rind of the m. कोकंबसाल *or* सोल *n.* साल *n.* आंबसोल *n.*

Infusion of dried rind of the m. सोलवणी *n.*

Oil extracted from the m. कोकंबेल *n.* रातंबेल *n.* भिरंडेल *n.*

MANGY, *a. afflicted with mange*—a horse. गरीचा, गरभरलेला, खवड्या.

2—cattle. कथला भरलेला, कथल्या, खवड्या.

3—dog. लुतीचा, लूतभरलेला.

MANHOOD, *n. human nature.* माणुसपण *n.* माणुसपणा *m.* मनुष्यत्व *n.* मानुष्य *n.*

2 *virility, not womanhood.* पुरूषपणा *m.* पुरूषत्व *n.* पौरूष *n.* पुंस्त्व *n.* पुरूषधर्म *m.* पुंभाव *m.* पुरूषभाव *m.* पौरुकी *f.* पौरुषपणा *m.*

3 *not boyhood.* प्रौढपणा *m.* प्रौढदशा *f.* पण *n.* उमर *f.* उमेद *f.* पुरूषदशा *f.* व्यवहारावस्था *f.* दाढीमिशांचें वय *n.*

4 *valor, fortitude, &c.* v. COURAGE. मर्दपणा *m.* मर्दी *f.* मर्दुमी *f.* पुरूषत्व *n.* पौरूष *n.*

MANIA, *n.* v. MADNESS. वेड *n.* उन्माद *m.* उन्मादवायु *m.* उन्मत्तवायु *m.* मद *m.*

MANIAC, MANIACAL, *a.* v. MAD. वेडा, वेडापिसा, पिसळलेला, &c. उन्मादवान्.

MANIAC, *n. madman.* See MAD.

MANIFEST, *a. clear, open, apparent,* v. PLAIN. उघड, उघडा, स्पष्ट, प्रकट *pop.* प्रगट, प्रसिद्ध, प्रत्यक्ष, व्यक्त, सुव्यक्त, जाहीर, आविर्भूत, प्रादुर्भूत, उद्भूत, स्फुट, प्रस्फुट.

To become m. प्रकटणें *or* प्रगटणें, आविर्भवणें, उद्भवणें.

MANIFEST, *n. public declaration.* जाहिरात *f.* जाहिरनामा *m.* प्रसिद्धिपत्र *n.*

2 *invoice.* भरलेल्या मालाची याद *f.*

To MANIFEST, *v. a. make apparent, show clearly.* उघड-प्रगट-प्रसिद्ध-स्पष्ट-जाहीर-&c. करणें-करून दाखवणें, दाखवणें, प्रकटणें *or* प्रगटणें, प्रगटवणें, प्रकाश *m.*-प्रसिद्धि *f.*-उघडीक *f.*-&c. करणें *g. of o.* उघडदशेस-उघडिकेस-प्रसिद्धीस-&c. आणणें, प्रकटीकरण *n.*-स्पष्टीकरण *n.* - व्यक्तीकरण *n.* - आविष्करण *n.* - आविर्भवन *n.* - &c. करणें *g. of o.*

MANIFESTATION, *n.* v. V.—*act.* उघड करणें *n.* प्रगटणें *n.* &c. आविष्करण *n.* प्रादुष्करण *n.* आविर्भवन *n.* उद्भावन *n.* स्पष्टीकरण *n.* व्यक्तीकरण *n.* प्रकटीकरण *n.* प्रकाशकरण *n.*—*state.* उघडीक *f.* उघडदशा *f.* प्रकाश *m.* प्रसिद्धि *f.* जाहिरात *f.* व्यक्ति *f.* प्राकट्य *n.* आविर्भाव *m.* उद्भव *m.* प्रादुर्भाव *m.*

Seat or place of the first m. of a divinity. आद्यस्थान *n.* आद्यपीठ *n.*

MANIFESTED, *p.* v. V. उघड केलेला, प्रसिद्धीस आणलेला, &c. प्रकटित, प्रकटीकृत, स्पष्टीकृत, व्यक्तीकृत, आविष्कृत, प्रादुष्कृत, प्रस्फुटित, स्फुटित.

MANIFESTER, *n.* MANIFESTING, *p. a.* v. V. उघड करणारा, प्रसिद्धीस आणणारा, &c. प्रकाशक, व्यक्तीकरण-प्रकटीकरण-&c. कर्ता, अभिव्यंजक.

MANIFESTLY, *adv.* v. A. उघड, प्रसिद्ध, प्रत्यक्ष, साक्षात्, प्रत्यक्षतः, बोलूनचालून, धडधडीत.

MANIFESTNESS, *n.* v. A. उघडपणा *m.* प्रगटपणा *m.* प्रसिद्धपणा *m.* &c. प्रसिद्धि *f.* प्राकट्य *n.* व्यक्ति *f.* सुव्यक्ति *f.*

MANIFESTO. See MANIFEST, 1.

MANIFOLD, *a. of several kinds, many.* बहुत प्रकारचा, बहुत तऱ्हांचा, विविध, बहुविध, नानाविध, बहुप्रकार, बहुगुण.

2 *appearing in various ways.* बहुरूप, अनेकरूप.

MANIKIN, *n. little man.* जामून *m.* हस्तमूर्ति *f.* माणव *m.* माणवक *m.*

MANIPULATION, *n. work by hand.* हातकाम *n.* हस्तकर्म *n.* हस्तव्यापार *m.*

MANKIND, *n. the human race,* v. MAN. मनुष्यजाति *f.* मानवजाति *f.* मनुष्यजन *m.* मनुष्यगण *m.* मनुष्ये *n. pl.* माणसें *n. pl.* जग *n.* जगती *f.* जन *m.*

3 *race of males.* पुरूषजाति *f.* नरजाति *f.* बाप्यांची जात *f.*

MANLIKE. See MANLY.

MANLINESS, *n.* v. A. 1. मर्दपणा *m.* मर्दी *f.* मर्दाई *f.* मर्दुमकी *f.* पुरूषत्व *n.* पौरूष *n.* पुंस्त्व *n.*

MANLY, *a manlike, firm, brave.* मर्दा, मर्दाना, मर्दाचा, शूर, दिलदार, दिलदारीचा, मर्दाईचा.

2 *of or belonging to a man.* पुरूषजातीचा, पुरूषाचा, मर्दानी, पौरूष, पौरूषेय.

MANNA, *n.*—of the bamboo. तवक्षीर *or* तवखीर *n.* तवकील *or* तवखील *n.*

MANNER, *n. method, mode, way of doing.* रीति *pop.* रीत *f.* चाल *f.* पर्याय *m.* पद्धति *f.* परिपाटी *f.* मार्ग *m.* पंथ *m.* तऱ्हा *f.* कृति *f.* कृति *f.* मोड *f.* मोडणी *f.* क्रिया *f.*

2 *fashion, habit, way,* v. CUSTOM. चाल *f.* रीति *pop.* रीत *f.* परिपाठ *m.* शिरिस्ता *m.*

Manners and customs. रीतभात *f.*

3 *sort, kind.* जात *f.* प्रकार *m.* तऱ्हा *f.* भांत *f.* विधि *m.*

4 *imposingness of action.* दब *f.* डौल *m.* डौलदारी *f.* भाव *m.* बनावट *f.* धजा *f.*

Pleasing manner or air. छब *f.*

5 *peculiar way, mode, style, fashion, &c.* ठेव *f.* ठेवण *f.* दब *f.* शैली *f.* पर्याय *m.* बाणी *f.* धरती *f.* धाटणी *f.* धाटी *f.* गति *pop.* गत *f.* तऱ्हा *f.*

Affected m. झोंक *f.*

6 manners; *way of life,* v. CONDUCT. चाल *f.* चालचर्या *f.* वर्त्तणूक *f.* वागवागणूक *f.* स्थितिरीति *pop.* स्थीतरीत *f.* वृत्त *n.*

Good m. सुनीति *f.*

7 manners; *ceremonious behaviour,* v. CIVILITY. माणुसपणा *m.* मनुष्यपणा *m.* गृहस्थगिरी *f.* शिष्टाचार *m.* शिष्टाइकी *f.* रीतरवेस *m. f.* अदब *f.*

MANNERLINESS, *n.* v. A. शिष्टता *f.* शिष्टाइकी *f.* सभ्यता *f.* गृहस्थगिरी *f.* शिष्टाचारसंपन्नता *f.*

MANNERLY, *a. ceremonious, polite,* v. CIVIL. शिष्ट, सभ्य, शिष्टाचाराचा, शिष्टसंप्रदायी, शिष्टाचारसंपन्न.

MANNISH. See MASCULINE.

MANŒUVRE, *n. skilful move, measure, &c.* युक्ति *f.* युक्तीचा उपाय *m.* हिकमत *f.* डाव *m. v.* खेळ, पेच *m.*

Manœuvres. डावपेच *m. pl.* छकडभेद *m. pl.* छक्केपंजे *m. pl.* शाकटभेद *m. pl.* युक्तिप्रयुक्ति *f. pl.*

Military manœuvres. कवाईत *or* कवाईद *f.*

To MANŒUVRE, *v. n.*—in military exercise. कवाईत *f.* करणें–खेळणें, व्यूह *m.* करणें–रचणें.

2 *act with art and address.* युक्ति *f.* करणें–चालवणें–खेळणें–लटवणें, कवाईत *f.* चालवणें–करणें–खेळणें–लटवणें.

MANOR, *n. land or estate of a lord, &c.* जमीनदारी *f.* जाहगीर *f.* देशमुखीची जमीन *f.*

Lord of the m. जमीनदार, जाहगिरदार, देशमुख, ग्रामणी.

MANORIAL, *a. pertaining, &c. to a manor.* जमीनदारीचा, देशमुखीच्या जमनीचा, देशमुखीचा, देशमुखी.

MANSION, *n. gentleman's residence,* v. HOUSE. वाडा *m.* हवेली *f.* महाल *m.*

2 (of the moon). नक्षत्र *n.* There are twenty seven, viz. अश्विनी, भरणी, कृत्तिका, रोहिणी, मृग, आर्द्रा, पुनर्वसु, पुष्य, आश्लेषा, मघा, पूर्वा, उत्तरा, हस्त, चित्रा, स्वाती, विशाखा, अनुराधा, ज्येष्ठा, मूल, पूर्वाषाढा, उत्तराषाढा, श्रवण, धनिष्ठा, शततारका, पूर्वाभाद्रपदा, उत्तराभाद्रपदा, रेवती. A twenty eighth (अभिजित) is added sometimes, which is composed of the last quarter of the 21st and the fifteenth part of the 22nd. Some significant or allusive terms for certain of them (esp. with reference to the rain which falls under them) are, मांजऱ्या (for अनुराधा), चीत and कडप्या (for चित्रा), दडप्या (for स्वाती), उंदऱ्या (for विशाखा), तरणा *or* धाकटा कुंवर (for पुष्य), थोरला कुंवर or म्हातारा (for पुनर्वसु), हत्ती (for हस्तनक्षत्र), वळवा (for those *nakshatras* of the rains which follow पूर्वा). Of the asterism or mansion, हस्तनक्षत्र, four feet or divisions (चारचरण) are supposed, and named, from the (as supposed) positively bad and thence improving quality of the rain which falls respectively under them, लोखंडाचा चरण *or* पाय, तांब्याचा पाय, रूप्याचा पाय, सोन्याचापाय Astrologers make three divisions (गण) of the 27 *nakshatras,* consisting of nine each. They are named देवगण, राक्षसगण, मनुष्यगण.

Blind, dark, &c. m. अंधळें नक्षत्र *n.*

Inauspicious m. घातनक्षत्र *n.*

To MANSTRUPATE, *v n.* मुठळें *n.*–मुष्टिजप *m.*–हस्तव्यापार *m.* करणें.

MANSTRUPATOR, *n.* v. V. मुठळें &c. करणारा, मुठाळ्या.

MANSUETE. See TAME.

MANTEL-PIECE, MANTLE-TREE, *n. projecting ledge, &c.* चिरणी *f.* जई *f.* जै *f.*

MANTLE, *n.* v. CLOKE. घुगी *f.* दुलई *f.* रजई *f.* घुंगरू *m.*

To MANTLE, *v. a. cloke,* v. To HIDE. लपवणें, पांघ्रुण *n.* घालणें.

To MANTLE, *v. n joy, revel.* बहर *m.*–मौजा *f. pl.*–&c. मारणें, सुखांगणें.

2 *spread luxuriantly.* उबरणें, वठणें, बावलणें, फांपावणें, माजणें, फैलावणें.

3 *ferment, work, gather froth.* फेणणें, फेंसळणें, फेंनयुक्त होणें, लसलसणें, लसलस *adv.* करणें.

MANTUA, *n. gown.* पेशवाज *m.*

MANTUA-MAKER, *n.* स्त्रीचें पांघरूण शिवून करणारा.

MANUAL, *a. belonging to the hand.* हाताचा, हातचा, हस्तसंबंधी, हस्त्य.

2 *done by the hand.* हाताचा *or* हातचा, हातकामाचा, हस्तव्यापाराचा, &c. हस्तसाध्य.

M. business or work. हातकाम *n.* हस्तक्रिया *f.* हस्तकर्म *n.*

M. skill or ability. हातोटी *f.* हातवळ्या *m.* हस्तकौशल्य *n.* हस्तकौशल *n.*

M. quickness and smartness. हस्तचापल्य *n.* हस्तलाघव *n.*

Sign m. हस्ताक्षर *n.* हातची सई *f.*

MANUAL, *n. small book or compilation.* पद्धति *f.* सारग्रंथ *m.* सारसंग्रह *m.* संक्षिप्तशास्त्र *n.*

MANUFACTORY, *n.*—the place. कारखाना *m.* शिल्पशाला *f.* यंत्रगृह *n.*

MANUFACTURE, *n. thing manufactured.* शिल्पाने–शिल्पक्रियेने–कसबाने–&c. केलेला पदार्थ *m.*–दर्शिता *m.*–वस्तु *n.*–वस्त *f.* शिल्प *n.*

—of cloth. सनंग *n.*

To MANUFACTURE, *v. a. form by workmanship.* शिल्पाने–शिल्प-

क्रियेने-कारिगिरीने-&c. करणें-निर्मिणें-निर्माण करणें-सिद्ध करणें-&c.
2 *work up raw materials.* तयार-सिद्ध-&c. करणें, ओजवणें, कमावणें, संस्कारm.-कमाईf. करणें *g. of o.*

MANUFACTURED, *p.* v. V. 1. शिल्पाने केलेला, &c. शिल्पनिर्मित, शिल्पकृत, कारिगिरीचा.

MANUFACTURER, *n.* MANUFACTURING, *p. a.* v, V. 1. शिल्पाने-करणारा, कारिगिरीने सिद्ध करणारा, &c. कारिगर, शिल्पकार, शिल्पी.

MANUMISSION, *n.* v. V.—*act.* सोडणेंn. सोडवणf. दास्यमोचनn.
—*a. or s.* सोडf. सुटकाf. सूटf. दास्यमुक्तिf.

To MANUMIT, *To* MANUMISE, *v. a. release from slavery.* दास्यापासून सोडणें, सूटf.-सोडf.-&c. देणें, सुटकाf.-मोकळीकf.-दास्यमोचनn.-दास्यमुक्तिf.-&c. करणें *g. of o.* अदास-दास्यमुक्त-&c. करणें.

MANUMITTED, *p.* v. V. दास्यापासून सोडलेला, &c. दास्यमुक्त, मुक्तदास्य.

To MANURE, *v. a. dung, apply manure.* कारवणें, खतावणें, खतालणें, खतn.-खातm n.-कारm.-&c. घालणें-टाकणें.

MANURE, *n. dung or compost to fatten land.* खतn. खातm.n. खपm. खत्रपn. कारm.
M. of fish. कुटm. कूटn.
M. of human ordure. सोनखतn.
Rich from m.—a field. खतोंड, खतवड, खताड, खातवट.
That smells of the m.—a vegetable. खातूस.

MANURED, *p.* v. V. कारवलेला, खतावलेला, &c. कारीक.

MANUSCRIPT, *n. book or paper written with the hand or pen.* हाताने लिहिलेला कागदm.-पुस्तकn.-&c. हस्तलेखm.
Outer sheet or cover of a m. मुखवस्त्रn.

MANUSCRIPT, *a.* v. N. हाताने लिहिलेला, हस्तलिखित.

MANY, *a.* फार, बहून, पुष्कल *pop.* पुष्कळ, अनेक, बहुतेक, विपुल, बहुल, बहु (in. comp. as बहुपाद, बहुभुज, &c.).—intens. लक्षानलक्ष, कोट्यवधि, कोट्यानकोटि, समातिरिक्त.
For numerous *vulgar* words See EXUBERANT.
As m. as. जितका, जेवढा, यावत्.
How m. किती, किति, केवढा, कितीक, कितेक, कितका.
In m. places. बहुठिकाणीं, बहुत्र, अनेकत्र.
In m. ways or sorts बहुप्रकारें, बहुधा.
M. a one. कित्येक, कैक.
M. times. बहुदां, बहुवार, बहुवेळ.
So m. as. तितका, तेवढा, तावत्.

MANY, *n. multitude.* समुदायm. समाजm. समूहm.

MANY-COLORED, *a.* बहुरंगाचा, बहुरंगी, चित्रविचित्र, नानावर्ण, नानाराग.

MANY-FIBRED, *a.* बहुतंत्री.

MANY-HEADED, *a.* बहुमस्तक, बहुशिरस्क, बहुमूर्द्धा.

MANY-STREAMED,, *a.* बहुप्रवाह.

MANY-STRINGED, *a.* बहुत तारांचा, बहुतंत्रिक.

MAP, *n.* नकाशाm. नकशाm. देशालेख्यपत्रकn. देशचित्रn.

To MAR, *v. a. injure, damage,* v. To SPOIL. बिघडणें, बिघडवणें, बिघाडणें, नासणें, नासवणें, नाशm.-बिघडm.-बिघातm.- बिचकाm.-&c. करणें *g. of o.*
2 *disconcert, &c.* v. To DEFEAT. मोडणें, हुसकटणें, हुसकणें, हिसकणें.

MARASMUS, *n. wasting disease,* v. CONSUMPTION. क्षयरोगm. सडीf.

MARAUDER, *n. rover for plunder.* लटारा, लटारी, लटारू, पंड.

MARAUDING, *n. roving for plunder.* लुटीसाठीं फिरणेंn. लुटीची स्वारीf. चिंध्याचोळीची स्वारीf.

MARBLE, *a. made, &c. of marble.* संगमरवरी, संगमरवराचा.
2 *colored like marble.* संगमरवरी रंगाचा.

MARBLE, *n.* संगमरवरm.
2—playing marble. गोटाm. गोटीf.
Hole or pit at marbles. आगळf. गलf.
Large m. बटm. टपm.
M. of lac. गजराm.
The pit-game. आगळडावm. आगळगोटीf. गलगोटीf.
The ring-game. कोंड डावm. Some of the terms at *marbles* are, एकलकाजा, कानघुशी *or* कानघुसणी, कोंड, कोंपरघुसणी, कोंपरी. Some of the plays at *marbles* are, आगळगोट्या, कुरगोट्या, दोपरगोट्या.

MARBLE-HEARTED, *a.* v. CRUEL, PITILESS. पाषाणहृदय, वज्रहृदय.

MARBLE-PLASTER, *n.* वज्रलेपm.

MARCASITE, *n.* सुवर्णमुखीf. सुवर्णमाक्षिकn. आवर्त्तm.

MARCH, *n.*—the month. इंग्रेजी सालाचा तिसरा महिनाm. फाल्गुनोत्तरार्ध चैत्रपूर्वार्धn.
2 *military step or movement.* कवाइती चालf. कदमबराबरीची चालf.
3 *journey of soldiers.* कूचn. सैनिकगमनn. सैनिकयात्राf.
4 *grave or stately march.* डौलाची-थाटाची-मिरवण्याची-&c. चालf. गजगतिf.

To MARCH, *v. n.*—as soldiers; *move by steps and in order.* कवाइतीचे चालीने चालणें, कदम बराबरीने-कदम बराबरीचे चालीने चालणें.
2 *journey,*—troops. कूचn.-&c. करणें.
3 *march gravely, statelily, &c.* डौलाचे चालीने-थाटाचे चालीने-&c. चालणें, मिरवणें, ठमकणें, मिरवत-ठमकत-&c. चालणें, गजगतीने चालणें.

To MARCH, *v. a.* कवाइतीचे चालीने-&c. चालवणें.
2 *cause to journey.* कूचn. करवणें *g. of o.*

MARE, *n.* घोडीf. मादवानf. दुगांडीf. अश्विनीf. तुरंगिणीf. वडवाf.
Got out from a m.—offspring. काढाऊ, काढींव.
M. kept for breeding. पसूf. पसूघोडीf.
To bring a m. to the male, or to get offspring from a m. काढवणें.

MARGARITE, *n.* v. PEARL. मोतींn.

MARGIN, *n. brink, border, verge,* v. EDGE. काठm. किनारm. कडf. दरf. बाजूf. कांठारm. कुपटf. प्रांतm. प्रांतभागm.
Along the m. प्रांततः.
2 (of a book or writing). पुस्तकाची-&c. कडf. समासm.

MARGINAL, *a. inserted in the margin.* कडचा, समासाचा, समासस्थ, समासलिखित.

MARGINALLY, *adv. along the margin.* प्रांताच्या-&c. ठाईं, प्रांततः.

MARIGOLD, *n.*—the flower. झेंडूm. मखमलf.n.

MARINE, *a. relating, &c. to the sea.* समुद्राचा, समुद्रसंबंधी, सागरसंबंधी, समुद्रविषयक, सामुद्र, समुद्रिय, सैंधव, सिंधुक, समुद्रज, समुद्रोद्भव.
2 *relating, &c. to sea affairs.* गलबतांवरच्या कामाविषयींचा, जाहजांचें प्रकरणाचा.

MARINE, *n. sea affairs.* गलबतांकडचें कामn. जहाजांचेंकामn.-प्रकरणn. भमारीकामn. नाविकप्रकरणn. जलयानप्रकरणn.
2 *soldier employed on board ship.* गलबतावरील सिपाई, अमारी-सिपाई.

MARINER, *n.* v. SAILOR. गलबती–&c. माणूस*m.* जहाजकरी, जहाजवाला, सफरी, सामुद्र, समुद्रयायी.

MARITAL, *a. belonging to a husband.* भत्ताराचा, भर्त्याचा, &c. भर्तृसंबंधी, भर्तृविषयक, पतिसंबंधी.

MARITIME, *a.* See MARINE. 2. *bordering on the sea, situated on the coast.* तटस्थ, समुद्रतीरस्थ, समुद्रतटस्थ.

MARJORAM, *n. origanum majorana.* मरवा *or* मुरवा*m.*

MARK, *n. token, sign, stamp, &c.* निशाणी *or* नी*f.* खूण*f.* चिह्न*n.* निशाण*n.* ओळखण*f.* लक्षण*n.* अंक*m.* लिंग*n.* लांच्छन*n.* अभिज्ञान*n.* व्यंजन*n.* व्यंजक*n.*

Marks, stamps, &c.—compreh. खूणमुद्रा*f.*

Auspicious, &c. m. सुलक्षण*n.* सुचिह्न*n.*

An unlucky, inauspicious, &c. m. कुलक्षण*n.* अवलक्षण*n.* अपलक्षण*n.* दुर्लक्षण*n.* दुश्चिह्न*n.*

A secret or inner m चोरअंक*m.* अंतरखूण*f.*

M. made by a hot iron. डाग*m.* लास*m.*

That has auspicious, &c. marks. सुलक्षणी, सुलक्षणिक, सुलक्षण.

That has unlucky, &c. marks. कुलक्षणी, अवलक्षणी, कुलक्षण.

2 (on the body) *spot, line, &c.* सामुद्रिकलक्षण*n.* सामुद्ररेषा*f.* सामुद्रचिह्न*n.* सामुद्र*n.*

Belonging or relating to marks. सामुद्रिक.

Divination or interpretation of marks. सामुद्रिक*n.*

Diviner or interpreter of marks. सामुद्रिक.

That has auspicious marks, &c. सुलक्षणी, सुलक्षणिक.

3 *butt, object, aim.* निशाण*n.* टिपण*n.* लक्ष्य*n.* वेध्य*n.*

Hitting the m. *lit. fig.* लक्ष्यभेद*m.*

So as just to hit the m. टापासटीप.

To strike the m. निशाण*n.* उतरणें.

4 (as a substitute for a signature). हातची खूण*f.*–निशाणी*f.* सहीचो निशाणी*f.*

To MARK, *v. a. put a mark on.* खूण*f.*–निशाणी*f.*–चिह्न*n.*–&c. करणें–देणें–लावणें–घालणें–&c. ओळख*f.* ठेवणें–करणें, अंकणें, चिह्नित–अंकित करणें.

2 (cattle, &c. by a cauterizing iron). डागणें, लासणें, डाग*m.*–लास*m.* देणें.

3 *note, take notice of.* पाहणें, लक्षिणें, लक्ष्य*n.*–ध्यान*n.*–चित्त*n.*–&c. देणें–लावणें–ठेवणें, लक्ष्यांत–ध्यानांत–&c. आणणें.

4 off, *define, &c.* v. To BOUND. परिछेद*m.* करणें *g. of o.* परिछिन्न करणें.

5 out; *trace the figure, outlines, &c. of.* बेतणें, बेतून देणें, अंकणें, अंकून देणें, रेखटणें *or* रेखाटणें, रेखणें, काढणें, रेखटणी*f.*–अंकन*n.*–&c. करणें *g. of o.*

To MARK, *v. n. note.* लक्ष्यांत–ध्यानांत–&c. आणणें–ठेवणें.

MARKED, *p.* v. V. A. 1. खूण दिलेला, &c. अंकलेला, अंकित, चिह्नित, लांच्छित, कृतलक्षण, लक्षित.

2 डागलेला, लासलेला, डाग दिलेला, &c.

3 पाहिलेला, लक्षिलेला, &c.

4 परिछेद केलेला, परिछिन्न.

5 बेतलेला, अंकून दिलेला, &c.

MARKER, *n.* MARKING, *p. a.* v. V. A. 1. खूण देणारा, निशाणाकरणारा, अंकणारा, &c. अंकन–&c. कर्ता-कारक–&c.

2 डागणारा, डाग देणारा, &c. डाग देण्याचा.

3 लक्षिणारा, &c. लक्ष्य देणारा, &c. लक्ष्यांत आणणारा, &c.

4 परिछेद करणारा, परिछेदक.

5 बेतून देणारा, अंकून देणारा, रेखटणारा, &c.

MARKET, *n.* बाजार*m.* हट्ट*m. dim.* हट्टी*f. pop.* हट *or* हाट*m.*—compreh. & indef. &c. हाटबाजार*m.*

A green m. मंडई*f.*

A moveable m. हट्ट *pop.* हट *or* हाट*m.*

Afternoon or evening m. गुजरी*f.*

Clerk of the m. निरखी *or* निरख्या, निरख पाडणारा.

Custom or usage of the m. बाजार शिरस्ता*m.*

Current in the m. बाजारचलन *or* चलनी.

M.-court. चावडी*f.*

M.-intelligence. पेंठ*f.*

M.-tattle, report, &c. बाजारभफवा*f.* बाजरबातमी*f.*

Public measurer of a m. मापारी *or* मापाडो.

Stale or after m. शिळाबाजार*m.*

Tax or duty paid for a booth, stand, &c in a m वसकी*f.* वसक*f.* बैठक*f.* बाजारबैठक*f.*

2 *vent, sale.* खप*m.* विकरा*m.* विकरी*f.* विक्रय*m.* ओप*m.*

MARKET, *a.* v. N. बाजारी, बाजारचा.

To MARKET, *v. n.* बाजार*m.*–हाटबाजार*m.*–सौदा*m.*–सौदासूत*n.*–&c. करणें.

MARKET-DAY, *n.* बाजारचा दिवस*m.*–वार*m.* बाजारदिवस*m.* हाटदिवस*m.*

MARKET-FOLK, *n.* बाजारचीं माणसें*n. pl.* बाजारकरी*m. pl.* बाजारकरी लोक*m. pl.*

MARKET-MAN, *n.* बाजारकरी*m.* हाटकरी*m.*

MARKET-PLACE, *n.* बाजारचो जागा*f.* बाजारवाडा*m.*

MARKET-PRICE, MARKET-RATE, *n.* बाजारभाव*m.* भाव*m.* पेंठ*f.*—as fixed by the police. निरख*m.* बाजारनिरख*m.*

Regulator of the m.-rate. निरख्या.

Roll or paper of the m.-rate. निरखबंद*m.*

MARKET-TOWN, *n.* बाजारगांव*m.* पेंठ*f.* पेंठेचा गांव*m.*

MARKET-WOMAN, *n.* बाजारकरीण*f.* हाटकरीण*f.*

MARKETABLE, *a. saleable.* बाजार करायाचा, खपाऊ, विकाऊ, खपायाजोगता–सारखा, क्रेय, विक्रेय.

2 *current &c. in the market.* बाजारी, बाजारचा.

MARKETING, *n.* बाजार करणें*n.* बाजार*m.* हाटबाजार*m.* सौदा*m.* सौदासूत*n.*

MARKING, *n.* v. V. A. 1.—*act.* खूण करणें*n.* निशाणी देणें*n.* अंकणें*n.* &c. अंकणी*f.* अंकन*n.*

2 डागणें*n.* लासणें*n.* डागणी*f.*

3 पाहणें*n.* लक्षिणें*n.* &c.

4 परिच्छेद*m.*

5 बेतणें*n.* अंकणें*n.* &c. बेतणी*f.* अंकणी*f.* रेखटणी *or* रेखाटणी*f.* रेखणी*f.*

MARKING-IRON, *n.* डागणी*f.*

MARKING-NUT, *n.*—the plant. बिबी *or* बिब्बी *or* बिबवी*f.* भल्लातक*m.* कलिद्रुम*m.*—the nut. बिबा *or* बिब्बा *or* बिबवा*m.* भल्लातक*m.*—covertly or cantly. काळा*m.*

Calyx of the m. बिबट*n.*

Oil obtained from the m. बिबवेल*n.*

Seed of the m. बिबटें*n.*

Spot or dot resembling the m. बिबटें*n.* बिबट*n.*

MARKSMAN, *n. one skilful to hit a mark.* निशाण मारणारा, निशाणमाऱ्या, नेमाड्या, लक्ष्यवेधी, संधानी, अचूकसंधानी.

MARL, *n.*—the earth. चिकणमाती*f.*

MARL-PIT, *n.* चिकणमातीची खाण*f.*

MARMOREAN, *a. made of marble.* संगमरवरी, संगमरवराचा.

MARRED, *p.* v. V. 1. विघडलेला, नासलेला, & c.

2 मोडलेला, हिसकटलेला, & c.

MARRER, *n.* v. V. 1. विघडणारा, नासणारा, & c. विघाड्या, नाशक, विनाशक, विघातक, विघाती.

2 मोडणारा, हुसकटणारा, &c. मोड्या, विचकट्या, कार्यविघातक, कार्यविनाशक, & c.

MARRIAGE, *n. legal union of a man and woman.* विवाहm. लग्न *pop* लगन *or* लगीनn. वऱ्हाडn. परिणयm. परिणयनn. लग्नकार्यn. पाणिग्रहm. पाणिग्रहणn. पाणिपीडनn. उद्वाहm. उद्वहनn. उपयमm. उपयामm. हस्तेकरणn. There are amongst the Hindus numerous rites and observances relating to *marriage.* The words expressing them, as they can appear under no English words, and, as they will be duly valued by persons studying the language, customs, and fashions of the Hindu body, are inserted here. For explanation of them turn to the M. and E. Dictionary अरतवण परतवण, अक्षतारोपण, अंबाशिंपणें, आजेचीर *or* आजेवाण, आतेचीर *or* आतेवाण *or* आतेगौरव, आगठेदाम, उडदामुहूर्त्त, ओहर, करणी, कुरवंडी, गडकनेर *or* केळवण, गांठदाम *or* गांठीचादाम, गांठसोडवण, गिन्हेपूजन, गृहप्रवेश, गोडजेवण, घटिकास्थापन, घाणा, दमवंदन, दिवाळसण, देवदर्शन, द्विरागमन, परतवण, पावण, पोटझांकणें, फलप्रदान, बोळवण, मांडवपरतणी, मासवंदन, मुहूर्त्तपूजा, रुखवत, लज्जाहोम, लक्ष्मीपूजन, सप्तपदी *or* सप्तपदीक्रमण, सवेण्या, साडे, साखरपुडा, सुवर्णाभिषेक. Certain *forms* of *marriage* are,—आसुरविवाह, आर्षविवाह, गंधर्वलग्न *or* गंधर्वविवाह, दैविकविवाह, पैशाचविवाह, पाट, प्राजापत्यविवाह, प्रीतिविवाह, ब्राह्मविवाह, मनमेळलग्न *or* विवाह, राक्षसविवाह. Some of the terms expressing *things* used at *marriages* are,—अहिरी, उष्टीहळद, ऐरिणी, औक्षवण, कंकण, कऱ्हा, कळसवणी, चौकपासोडा, डावू *or* डाऊ, दिवा, नंदाचा पासोडा *or* नंदाचा शेला, नक्षत्रमाळा *or* माळ, पाटपासोडा, पालखत्र, पोटझांकणें, शेलामुदी, वही. Some of the terms expressing *persons* or *offices* are, —करवला, करवली, कानपिळा *or* पिळ्या, पावण, पावता, वरधावा. Some of the *ablutions* (of bride, bridegroom, mother of either, &c.) connected with a m. are,—आठन्हाण, दसन्हाण, सोळन्हाण, मासन्हाण, रासन्हाण. Some of the terms expressing *presents, courtesies, &c. are,* अंगठ्याचा मान, अंबोण, अष्टपुत्री, अष्टवायन *or* अष्टवणें, आखाडपाटी, आंचणी, ज्येष्ठासन, तळी, तिळवण, तेलफळ *or* तेलसाडी, दंपतिपूजन, दंपतिभोजन, दिंड, पडभोजन, पावण, मधुपर्क, मांडी चेपणें, लगनसाडा, शिष्टाचार, श्रावणपाटी, सीमांतपूजन *pop.* शेवतीपूजन. Other terms expressing various points and particulars are,—जानवसा, जानवसघर, दारदवळणें, दारधरणें, मुहूर्त्तमेढ, सुनमुख. In the solemnization of marriage to say "*I take (this woman, this man,) to my (wife, husband)*" is well rendered by ममह्मणणें.

Ablution at a m. मंगलस्नानn.

A huddled or hurried m. गडबडगुंडाm.

Altar or raised seat at a m. बहुलें *or* बोइलेंn.

A shabby m. निर्लेपलग्नn.-विवाहm. & c

Asking a girl in m. मागणीf. मागीf.

Auspicious (season, month, lunar day, *nakshatra,*) for m. लग्नसराईf. लग्नमासm. लग्नतिथिf.

Auspicious juncture (for joining hands, &c.) at a m. लग्नघटिकाf. लग्नमुहूर्त्तm.—The time-cup determining it. लग्नघटिकाf.—Astrologer's paper stating it. लग्नचिट्ठीf. लग्नपत्रिकाf.—Roll of such auspicious junctures. लग्नटीपf.

Cloth or screen interposed at a m. between the bride and bridegroom. अंतःपटm. जमनीकf. नंदीचा-नंदाचा-नांदीचा शेलाm पासोडाm.

Company and attendants at a m. वरातf.

Cord with which the height of a proposed bride, or bridegroom is ascertained. प्रमाणसूत्रn. ब्रह्मसूत्रn.

Fee to the priest at a m. मांडवखंडणीf.

Interchange between families of daughters in m. बदलn. *or* बदलाचें लग्नn बदलावणn.

Joining of the hands at a m. पाणिग्रहm. पाणिग्रहणn.

Letter of invitation to a m. लग्नचिट्ठीf.

Making up or bringing about a m. घटवटणाf. वरावरf.

M.-contract. वाग्निश्चय *or* वाङ्निश्चयm.

M.-tax. लग्नटका *or* टक्कm.

M.-license. लग्नचिट्ठीf.

M.-feast. लग्नप्रयोजनn. प्रस्थn.

M.-offering (to the tutelar deity of a place). तांबूलश्रावणीf. तांबूलशेरणीf.

M.-service. विवाहोपचारm.

M.-string. (It is a string with a bit of gold strung on it; it is put round the neck of the bride, who wears it till she becomes a widow, when it is broken). मंगलसूत्रn. सौभाग्यतंतुm. मांगल्यतंतुm. अहेवतंतूm.

Man in or entering into his first m. प्रथमवर (vulg. or pop. पथवर),—his second m. विजवर,—his third m. तिजवर.

Party of the bride at a m. वधूपक्षm.

Party of the bride-groom at a m. वरपक्षm.—in a procession. प्रस्थानी वऱ्हाडी.

Presents made to a bride at her m. अंदणn. सुदायn. पारिचर्हn.

Procession of the bride to the m. आगनीf.

Second m. द्विनीयसंबंधm.

Second m. of a *shudra* woman, or of a *shudra* man with a *shudra* widow. पाटm. मुहूर्त्तm. मोहनूरm.

Shed or awning for a m. लग्नमंडपm.

To fix on a time for a m. लग्नn. कादणें.

To dissolve a m.—a husband and wife. काडीf. मोडून देणें, पालवm. कापून देणें.

To match (child with child) in m. मणगटासारखें मणगटn. पाहणें.

To be undergoing the ceremony of m. हळदf. लागणें *with* स *or* ला *of s.*

MARRIAGEABLE, *a. fit for wedlock.* वऱ्हाडाजोगा, लग्नाजोगा, विवाहा जोगा, &c. विवाह्य, उद्वाह्य, विवाहयोग्य, विवाहोचित, विवाहोपयुक्त, परिणेय, विवाहवयस्क.

A m. boy. नवराm.

A m. girl. नवरीf.

MARRIED, *p.* v. V. N. वऱ्हाडलेला, लग्नझालेला, लग्नाचा, विवाहित, उद्वाहित, ऊढ, कृतविवाह, जातविवाह, परिणीत, जातोपयम, कृतोपयम.

A m. man.—*man who has a wife.* सभार्य, सपत्नीक, सकुटुंब, स्त्रीमान्, सदार, चतुर्भुज.

A m. woman,—*woman who has a husband.* सुवासिनी *pop.* सवाशीण *or* सवाष्ण *or* सवाष्टf. अहेवf. सभर्तृका, सपतिका, सधवा, पतिवत्नी.

MARROW, *n.* (of the bones or flesh). मेंदूm. मेदm.n. मज्जाf. वपाf. वसाf. अस्थिसारn.m. देहसारm.n.

2 *pith, inner portion.* गरm. गीरm. मगजm. सारm. गर्भm. दळn.

MARROW-BONE, *n.* मेंदूचें हाडn.
2 See KNEE.

To MARRY, *v. a join in wedlock.* लग्नn.-विवाहm.-&c. लावणें-चालवणें, विवाहकर्मn.-विवाहक्रियाf.-विवाहसंस्कारm.-लग्नक्रियाf.-&c. करणें.
2 *dispose of in marriage.* देणें, लग्नाला देणें, लग्न करून देणें.
3 *take for husband or wife.* विवाहणें, वरणें, उद्वाहणें, परणणें, परिणयm.-परिणयनn.-पाणिग्रहm.-पाणिग्रहणn.-&c. करणें.
4 *take to wife.* बायको f.-नवरी f. करणें-करून घेणें.
5 *take to husband.* दादलाm.-नवराm.-पतिm. करणें-करून घेणें

To MARRY, *v. n.* लग्नn.-विवाहm.-&c. करणें, वऱ्हाडणें, लग्नn.-&c. होणें *g. of s.*—with jocose implication. दोहीं हातांचे चार हातm.*pl.* करणें, चतुर्भुज होणें, भाणा मागें लागणें *g. of s.* चार हातm.*pl.* होणें *g. of s.* पायांत विडी f. पडणें, गळ्यांत माळ f. पडणें, नाकांत वेसण f.n. पडणें, हाडें n.*pl.* भाजणें *g. of s.*

MARS, *n.*—the planet मंगलm. भौमm. अंगारकm.

MARSH, *n. fen, watery tract of land.* दलदल f. चिबड f. झिलाणn. पाणथळn. पाणदळn. पाणथळरानn. चिबडरानn.
Salt m. or meadow. खारस्थळn.

To MARSHAL, *v. a. dispose in order,* v. TO ARRANGE. रचणें, योजणें, रचना f.-योजना f.-योजणूक f.-व्यवस्थापनn.-स्थितिस्थापनn.-&c. करणें *g. of o.*

MARSHAL, MARSHALLER, *n.* v. V. रचणारा, &c. योजक, रचक, स्थितिस्थापक, व्यवस्थापक.

MARSHY, *a. fenny, wet.* दलदलीत, चिबड, पाणथळाचा, पाणदळाचा, जलाढ्य, जलमय, जलप्रचुर, जलप्राय.

MART, *n. place of public traffic.* पेंठ f. उतारपेंठ f. गंजm. विक्रयस्थानn.

MARTIAL, *a. pertaining, &c. to war.* युद्धाचा, लढाईचा, रणाचा, युद्धविषयक, युद्धसंबंधी, रणसंबंधी, रणविषयक, युद्धादिविषयींचा, &c. युद्धप्रकरणाचा, सांग्रामिक, सामरिक.
2 *suitable for war, useful in war.* युद्धाच्या कामाचा, युद्धाच्या उपयोगाचा, लढाऊ, लढवई *or* वाई, युद्धोपयोगी, रणोपयोगी.
3 *warlike, given to war.* लढाऊ, लढवई *or* वाई, लढता, झुंजार *or* झुंजार, वीरश्रीचा, रणासक्त, रणवीर.

MARTINET. See DISCIPLINARIAN.

MARTINGAL, *n.* जेरबंदm.

MARTYR, *n. one who dies in defence of any cause.* आपल्या मतासाठीं-आपल्या पक्षासाठीं-आपल्या धर्मासाठीं-&c. प्राण देणारा *or* प्राण दिल्हेला-मरण पावलेला, स्वमतार्थ-धर्मार्थत्यक्तप्राण, धर्मार्थार्पितप्राण, स्वधर्मार्थ-स्वमतार्थमृत.
2 *one who suffers much from a disease.* कूळn. गिऱ्हाईकc. असामी f. पात्रn. थाराm. घरn.

MARTYRDOM, *n.* धर्मासाठीं मरणेंn. स्वमतासाठीं प्राण देणेंn. स्वधर्मार्थप्राणार्पणn.

MARTYRED. See MARTYR.

MARVEL, *n.* v. WONDER. नवलn. कौतुकn. चमत्कारm. चोजn. नवलभद्भुतn. नवलविशेषn.

To MARVEL, *v. n.* v. TO WONDER. आश्चर्यn.-नवलn.-&c. करणें, नवलn.-आश्चर्यn.-&c. वाटणें *in. con.* चमत्कारणें, साश्चर्य-आश्चर्ययुक्त-&c. होणें.

MARVEL of Peru, *n.* गुलबास f.m.

MARVELLOUS, *a.* v. WONDERFUL. नवल, आश्चर्याचा, चमत्काराचा, भद्भुत, आश्चर्यकारक, आश्चर्यकर, चमत्कारिक.

MARVELLOUSLY, *adv.* v. A. नवल वाटायाजोगा *decl.* आश्चर्य वाटायाजोगा *decl.* चमत्कारिकरीतीने, अद्भुतरूपानें.

MARVELLOUSNESS, *n.* v. A. नवलपणाm. नवलाई f. अपूर्वाई f. अद्भुतता f.

MASCULINE, *a. male.* पुरुषजातीचा, पुरुषजातीय, पुंजातीय, पुंव्यक्तिक, पुं *in comp.* पुरुष *in comp.*
2 *belonging to males, fit for males, &c.* पुरुषाचा, पुरुषजातीचा, मर्दानी, पौरुष, पौरुषेय.
3 *resembling a man.* पुरुषधर्मक, पुरुषस्वभावाचा, पुरुषचालीचा, पुरुषवृत्तीचा, नरवत्, पुंवन्, पुरुषवृत्ति, पुंप्रकृति, पुरुषायित, मर्दानी.
4—in grammar. पुल्लिंग.

MASCULINENESS, *n.* v. A. 3. पुरुषस्वभावm. पुरुषवृत्ति f. पुंप्रकृति f.

MASH, *n. a mixture of things mingled or beaten together.* चेंदाm. कालाm.
M. of ground rice and bran boiled. खिचडाm. खिचडेंn.
M. of tamarinds, mangoes, &c. कोळm.
2 (for cattle) अंबोणn. खिचडाm. खिचडेंn. घाटाm. गोहोतn.
3 *mashed, crushed, bruised state.* चेंदाm. चेंदामेंदाm. चेंदूमेंदूm. चेंदूm.

To MASH, *v. a. bruise, crush, beat into a mess.* कोळणें, चिवडणें, चेंदणें, चेंदरणें, मर्दणें, चेंदामेंदाm.-&c. करणें *g. of o.*

MASHED, *p.* v. V. चेंदरलेला, &c. चेंदामेंदा केलेला, मर्दित.

MASHINESS, *n.* v. A. गलगलितपणाm. &c.

MASHING, *n.* v. V.—*act.* कोळणेंn. चेंदरणेंn. &c. कोळणीf. चेंदणीf. मर्दनn.

MASHY, *a. soft, squashy, &c.* गलगलीत *or* गिलगिलीत, विलविलीत, विलविला, दबदबीत.

MASK, *n. visor.* मुखवटाm. रूपडेंn कृत्रिममुखn. छद्मास्यn.
2 *pretence, pretext, cover.* बहाणाm. निमित्तn. हिल्लाm. सोंगn. मिष *pop.* मीसn. व्याजm.
To drop the m. गुणm.*pl.* दाखवणें, गुणावर-गतीवर-गतीस-स्वभावावर-रंगावर-ढंगावर-&c. येणें.

To MASK, *v. a. disguise with a mask.* मुखवटाm. लावणें-घालणें-घालून लपविणें, मुखवट्याने लपवणें-झांकणें-&c.
2 *cover, conceal,* v. TO HIDE. छपवणें, छपावणें, लपवणें, आच्छादनn.-गोपनn.-&c. करणे *g. of o.*

MASKED, *p.* v. V. मुखवटा लावलेला, छद्ममुखी, कृत्रिममुखी, कपटमुखी, कपटवेष, छद्मवेषी.
2 छपवलेला, &c. गोपित, आच्छादित.

MASKER, *n.* MASKING, *p. a.* v. V. 1. मुखवटा घालणारा-लावणारा, मुखवट्या, मुखवटाघाल्या.

MASLIN. See MESLIN.

MASON, *n.* गवंडी *or* गौंडी, गवंड्या, राज, पिद्रेल (from the Portuguese).
The instrument of a m. for patting plaster. थापटणेंn. थापटीf.

MASONRY, *n. craft or occupation of a m.* गवंडीपणाm.
2 *work done by a m.* गवंडीकामn. राजकामn.
Solid m. *stone work.* चिरेबंदी f.

MASQUERADE, *n.* छद्मवेषसमारंभm.

MASS, *n. lump, body.* गोळाm. गड्डाm. ढलाm. गट्टाm. पेंडm. दबकn. दबकाm. देपf. पिंडm. गोलm.
Kneaded and messed or soft m. लादाm. लगदाm.
M. of wood, stone, &c. धूडn. धुडपn.
2 *aggregated mass, congeries, assemblage.* जमावm. रट्टm. गट्ट *or* गट्टm. गट्टाm. गोलm. जुंबाडn. झुंड f.
Moving m. (of air, water, and *fig.* of men). लोटm. लोंढाm. मुसंडा *or* मुसांडाm.
3 *heap, &c.* ढीगm. ढिगार *or* ढिगरm. ढिगाराm. रास f.

4 *gross body, the bulk, the body.* राशि*m.* *pop.* रास*f.* ढोग*m.* मुख्यभाग*m.* प्रायोभाग*m.* प्रायोराशि*m.*

By the m. In the m. एकथोक, एकठोक, उधड, उक्ता.

To MASSACRE, *v. a. butcher,* v. To KILL. कत्तल*f.*-काटाकाटी*f.*-&c. करणें *g. of o.* सूदन*n.*-सूना*f.*-कदन*n.*-&c. करणें *g. of o.* सप्पा*m.* करणें-उडवणें *g. of o* सूदणें, निकृंतणें, मारून खस्त करणें.

To be massacred. मरून खस्त होणें, कटून भरणें.

MASSACRING, *n.* v. V. कत्तल*f* काटाकाटी*f.* सप्पा*m.* सूदन*n.* सूना*f.* निकृंतन*n.* निकृंदन*n.*

MASSINESS, MASSIVENESS, *n.* v. A. जडपणा*m.* ऐवटपणा*m.* मोटेपणा*m.* भारीपणा*m.* घणवटपणा*m.* &c. स्थूलत्व*n.* स्थौल्य*n.*

MASSIVE, MASSY, *a. ponderous, thick and heavy.* जड, भारी, जडशीळ, जडगोळा, जडखोंडा, ऐवट, भौजड *or* भौजाड *or* अवजड *or* अवजाड, जरब, जबर, मोटा, स्थूल, ठळक, घस्मर, घणवट, घणघाव, भक्कम, उद्दाम.

MAST, *n.*—of a ship. डोल*m.* डोलकाठी*f.* डोलखांब*m.* शिडकाठी*f.* काठी*f*

That has two masts. दुकाठी.—that has three. तिरकाठी, तिरकती.

MASTER, *n.*—correl. with servant. धनी, खावंद, स्वामी, प्रभु, यजमान, सेव्य, साहेब.—compreh. or loosely. धनीगोसावी.

That serves two masters. उभयस्वामिक, उभयवेतन.

That is his own m. आंगचा धनी, स्वतांचा धनी, स्वतांधनी, आपधनी.

Like m. like man. यथाराजातथाप्रजा.

2 *director, governor, ruler, lord.* अधिकारी, पति, अध्यक्ष, अधिप, अधिपति, वहिवाटदार, नाथ (esp. in comp.), ईश in comp. ईश्वर in comp. नायक, यजमान, अध्वर्यु.

3 *owner, possessor.* धनी, मालक *or* मालीक, स्वामी, खावंद, पति, वाली, करी (in comp. as घरकरी), वाला in comp.

4 *head,* v. CHIEF. नायक, मुख्य.—as used before such words as carpenter, mason, &c. मेस्तरी.

5 (of a ship). नाखवा *or* नाखोदा, मालीम, तांडेल, नौकाधिपति.

6—correl. with scholar or pupil. गुरू, शिक्षक, अध्यापक.

M. of a school. पंतोजी.

M. or instructer in science. विद्यागुरू.

7 *teacher of an art or science.* गुरू, वस्ताद (as नृत्याचा वस्ताद, dancing m. गाण्याचा वस्ताद, singing m. &c.).

8 *skilful person.* वस्ताद, जाणता, स्रष्टा, पट्टाईत, धुरंधर.

9 *one uncontrolled.* मुखत्यार, स्वतंत्र, धनी, राजा.

Absolute m. कुलमुखत्यार.

To MASTER, *v. a. overcome,* lit. fig. जिंकणें, सरकरणें, वश करणें, हस्तगत करणें, स्वाधीन करून घेणें, सत्तेखालीं आणणें, साध्य करणें, अटीपणें, हकाटकांत आणणें.

MASTER-HAND, *n.* वस्तादाचा हात*m.*

MASTER-KEY, *n.* अनेककुलपें उघडणारी किल्ली. This is a m. key. ही किल्ली वस्तादि आहे.

MASTER-PIECE, *n. excellent performance.* मोठ्या कसबाचें-वस्तादीचें-अतिकौशल्याचें-अतिचातुर्याचें-&c. काम*n.* कौशल्याची-चातुर्याची खाण*f.*

This is a m. piece. या कामांत कौशल्याची पराकाष्ठा झाली.

MASTER-STROKE, *n.* वस्तादीचा-वस्तादगिरीचा-मोठ्या कसबाचा-&c. डाव*m.*-खेळ*m.*-उपाय*m.*

MASTERLINESS, *n.* v. A. वस्तादी*f.* वस्तादगिरी*f.* कारिगरी*f.* कसबदारी*f.* कसब*n.* छाप*m.f.* छापी*f.* हातोटी*f.* हातवळा*m.* सफाई*f.* कौशल्य*n.* चातुर्य*n.* लाघव*n.*

MASTERLY, *a. formed &c. with skill, clever.* वस्तादीचा, वस्तादगिरीचा, कारिगरीचा, कसबाचा, कसबदारीचा, वस्तादाच्या हातचा, कौशल्याचा, कुशल.

MASTERLY, *adv.* v. A. वस्तादीने, &c वस्तादीचा *decl.* वस्तादगिरीचा *decl.*

MASTERSHIP, MASTERY, *n. dominion, rule.* धनीपणा*m.* स्वामित्व*n.* आधिपत्य*n* प्रभुत्व*n.* खानंदी*f.* सत्ता*f.* साहेबसत्ता*f.* साहेबी*f.*

2 *pre-eminence,* v. SUPERIORITY वरचढपणा*m.* वर्चस्व*n.* चढ*m.* उपरदबडा*m.* उपराळा*m.* श्रेष्ठ्य*n.* प्राधान्य*n.*

3 *ownership.* धनीपणा*m.* मालकी*f.* स्वामित्व*n.* स्वाम्य*n.*

4 See SKILL.

MASTICABLE, *a.* v. V. चावायाजोगा-जोगता-&c. चर्व्य, चर्वणीय, चर्वणार्ह, चर्वणशक्य.

To MASTICATE, *v. a. chew.* चावणें, चर्वणें, चर्वण*n.* करणें *g. of o.*

MASTICATION, *n.* v. V.—*act.* चावणें*n.* चर्वण*n.* चर्वणक्रिया*f.* चर्वणव्यापार*m.*

MASTICATORY, *n. medicine to be chewed.* चावण्याचें औषध*n.* चर्वणौषध*n.*

MASTICATORY, *a. adapted for mastication.* चावण्याच्या कामाचा, चर्वणोपयोगी, चर्वणसाधक.

MASTICH, *n.*—the gum. रूमामस्तकी*f.*

MASTLIN, *n.* v. MESLIN. धान्याची वेवड*f.* ससकर*m.*

MAT, *n.* चटई*f.* अंथरी *or* हंतरी*f.*—of date tree spikes. वेंण्या*m.*—of bamboo. डाळी*f.* तट्या*m.*

An old m. or a piece of one. तळकट*n.* तळका*m.* तळकटी*f.* तळकर*n.*

Sleeping or sitting m. अंथरूण*n.*

To MAT, *v. a. cover with matting.* चटई*f.*-&c. टाकणें-पालणें-अंथरणें.

2 *twist, plat.* विणणें, वळणें.

MATCH, *n. equal, one able to cope with.* बरोबरीचा, तोलाचा, तोड*f.* तुलना*f.*—in familiar phraseology, *masterer, teacher, man for, lad for, boy for, &c.* गोहेम*.* पीर*m.* धगड*m.* मारतापीर*m.* वस्ताद*m.* शस्त्र*n.*

Of a m. समतोल, समकक्ष, समानकक्ष.

M. with m. यमकाला यमक, प्रासाला प्रास, जशास तसा, शेरास शेर.

2 *one that tallies.* बरोबरीचा, बरोबरचा, जोडीचा, तोडीचा, प्रतीचा, जोडा*m.* प्रत*f.*

3 v. MARRIAGE. विवाह*m.* लग्न*n.* विवाहसंबंध*m.*

Scheming to effect a m. संदर्भ*m.*

4 *contest, game.* बाजी*f.* डाव*m.*

5 *fire match.* गंधकाडी*f.* सणकाडी*f.* काडी*f.* दिवेसळई*f.* दिव्याचें कोंडें*n.*

6 (of a gun). तोडा*m.* शेवट*n.* जामगी*f.* वत्ती*f.*

7 (of a rocket, squib, &c.). रंजक*f.*

To MATCH, *v. n. suit, tally, correspond.* जुळणें, जमणें, मिळणें, जुळणीचा-मिळणीचा-जुटीचा-जोडीचा-&c. असणें, मेळ*m.*-जवा*m.*-जम*m.*-जुगल*f.*-मिलाफ*m.*-&c. बनणें-बसणें-पडणें-जमणें *g. of s. recip.*

2 *unite in marriage.* वऱ्हाडणें, लग्न*n.* लावणें-करणें, विवाहसंबंध*m.* करणें.

To MATCH, *v. a. be equal to.* बरोबरी*f.*-तुलना*f.*-समता*f.*-साम्य*n.*-&c. करणें-पावणें *g. of o.* बरोबरी*f.*-सरोबरी*f.*-सर*f.*-&c. येणें *g. of s. with* स *or* ला *of o.* तुळणें, बरोबर-सारखा-&c. असणें.

2 *oppose as equal.* तोड*f.*-मुकाबला*m.*-धगड*m.*-पीर*m.*-&c. उभा करणें *g. of o.* बरोबरीचा-तुलनेचा-साम्याचा-समतोल-&c. म्हणून आणणें.

3 *suit, adapt, proportion.* जुळणें, जमवणें, मेळm.-जमm.-जवाm. जुगलf.-&c. बसवणें-मिळवणें *g. of o. recip.*

4 *marry, give in marriage.* देणें, लग्न करून देणें, लग्नn. लावणें *g. of o.*

MATCHLESS, *a. having no equal.* बिनतोडीचा, अनुपम, अप्रतिम, अद्वितीय, असदृश, निस्तुल —in a bad sense. निर्तुला.

MATCHLESSNESS, *n. v. A.* अनुपमताf. अनौपम्यn. अप्रतिमताf.

MATCH-LOCK, *n.* तोड्याची बंदूकf. रंजकेची बंदूकf.

Iron of the match of a m. सरजाm.

Match-box attached to a m. गुलदानn.

MATCH-MAKER, *n. maker of marriages.* घटक, वरेकऱ्या, वरावरकरणारा, मध्यस्थ.

MATCH-MAKING, *n. making up marriages.* वरावरf. वरेकजf. घटवटणाf.

MATE, *n companion, equal,* v. FELLOW. गडी, जोडपी, साथी, सोबती.

2 *male or female of.* जोडाm. जोडयाm. जोडपीm जोडपीणf.

3 *assistant.* हाताखालचा, गडी, वगल्या, हस्तक्या, हातखुरपेंn. आडखप्या, पडचाकर, पोटगडी, अंडगडी, भेडनू.

4 See CHECKMATE.

To MATE. See To MATCH.

MATER-FAMILIAS, *n. mistress of a family.* घरवासीणf. घरकरीणf. घरवारीणf.

MATERIAL, *a. consisting of matter, not spiritual.* पंचभूतात्मक, पांचभौतिक, आधिभौतिक, पंचभूतकार्य, पंचभूतविकार, पंचतत्वात्मक, भौतिक, भूतकार्य, भूतविकार, प्राकृतिक, प्राकृत, द्रव्यमय, अनात्म, घन.

2 *important, momentous.* भारी, मोठा, विशेष, भाराचा, भारदस्तीचा, जरूरीचा, अवश्यक, प्रधान, मुख्य, हाशिलाचा.

3 *not formal; substantial, real, &c.* प्रकृतीचा, प्राकृतिक, वास्तविक, वास्तव.

M. cause. उपादानn. उपादान कारणn. समवायि कारणn.

MATERIAL, *n. ingredient.* वानn. वानाm. जिन्नसm. द्रव्यn. पदार्थm. साधनn.

Materials. साहित्यn. सामानn. सामग्रीf. सरंजाममn. संचm. उपकरणेंn. *pl.*—compreh. मालमसालाm.

Materials and implements (as of worship, sacrifice, &c.)—collectively. संभारm.

MATERIALISM, *n. doctrine of the denial of spirit.* देहात्मवादm. अनात्ममतn. अनात्मवादm. चार्वाकमतn. लोकायतn.

MATERIALIST, *n. denier of spirit.* देहात्मवादी, अनात्मवादी, चार्वाकमती, लोकायतिक, विषयी, विषयायी.

MATERIALITY, MATERIALNESS, *n. v. A. 1.* पांचभौतिकत्वn. भौतिकत्वn. &c. पंचभूतात्मकभावm. पांचभौतिकभावm.

MATERIALLY, *adv. v. A. 1.* प्रकृतितः.

2 फार, विशेष, अतिशयेंकरून, भारी, अवश्य, अगत्येंकरून.

3 वस्तुतः, वस्तुगत्या.

MATERIATE. See MATERIAL.

MATERNAL, *a. of or belonging to a mother.* आईचा, मातेचा, आईकडला, आईकडचा, आईकडील, मातृसंबंधी, मातृक.

M. affection. माउलपणn. माउलपणाm. अपत्यस्नेहm.

M. duty. मातृधर्मm.

MATERNITY, *n. character or relation of mother.* आईपणाm. मातृत्वn.

MATHEMATIC, MATHEMATICAL, *a. pertaining, &c. to mathematics.* गणिताचा, संख्यापरिमाणविद्येचा, गणितसंबंधी-विषयक, संख्यापरिमाणविद्यासंबंधी-विषयक.

2 *according to the principles of mathematics.* गणितनियमानुसारी, गणितानुरूप, गणितप्राय.

MATHEMATICIAN, *n. one versed in mathematics.* गणिती, संख्यापरिमाणविद्यावेत्ता.

MATHEMATICS, *n. science of magnitude and number.* गणितn संख्यापरिमाणविद्याf. मानविद्याf. रेखाबीजादिगणितn.

MATIN, *a. pertaining to the morning.* प्रातःकालचा, प्रातःकालिक, प्रातःकालसंबंधी, औषस, औदयिक.

MATINS, *n. morning worship.* प्रातर्भजनn. प्रातःस्मरणn.

MATRICE, *n. v.* WOMB. गर्भाशयm.

2 *mould.* सांचाm. मूसf

MATRICIDE, *n.*—the act. मातृवधm. मातृहत्याf मातृघातm.

2—the agent. मातृहत्यारा, मातृघाती, मातृघ्न, मातृहंता.

To MATRICULATE, *v. a. admit into a college by registering the name.* नांवनिशीमांडून-नांवलिहून-&c. पाठशालेंत घेणें, संस्कारपूर्वकशालेंत घेणें, संस्कारपूर्वक विद्यालय प्रविष्ट करणें, मुंडणें.

MATRIMONIAL, *a. of or belonging to marriage.* लग्नाचा, विवाहाचा, &c. लग्नसंबंधींचा, लग्नाविषयींचा, लग्नाकडचा, &c. वैवाहिक, औद्वाहिक, विवाहसंबंधी, लग्नसंबंधी.

MATRIMONY, *n. v.* MARRIAGE. विवाहm. उद्वाहm. विवाहितावस्थाf.

MATRIX. See MATRICE.

MATRON, *n. a respectable and mature married woman.* घरादाराची बायकोf. घरवारीणf. गरतf. प्रौढाf. प्रगल्भाf. मोरीद्वातारीf. पतिपुत्रवतीf.

2 *female superintendent.* कारभारीणf. नायकीणf. मुकद्दमीणf.

MATRONAL, MATRONLY, *a. pertaining, suitable, &c. to a matron.* प्रौढस्त्रीचा, प्रगल्भस्त्रीचा, प्रौढस्त्रीसंबंधी, प्रगल्भस्त्रीसंबंधी, पोक्ती लायक, पोक्तीजोगा, प्रगल्भस्त्र्युचित.

2 *elderly.* वयाचा, वयस्क, वयातीत.

MATTED, *p. v. V. 2.* विणलेला, वळलेला, विणींव, वळींव.

To be m.—hair. पेंडm वळणें-होणें *g. of s.* चिकटाm.-चिकटीf. येणें *in. con.*

MATTER, *n.*—not spirit; *body, substance, any thing visible or tangible.* दृश्यस्पृश्यपदार्थm. दृश्यस्पृश्यवस्तुn. पंचभूतात्मकवस्तुn. द्रव्यn. अनात्माm. साकारपदार्थm.-वस्तुn.-&c.

Distinguishing between m. and spirit. आत्मानात्मविचारm. आत्मानात्मविवेकm.

2 *substratum of the universe.* प्रकृतिf. मायाf. प्रधानn.

3 *that of which any thing is composed.* साधनn. साधनभूतवस्तुn. उपादानn. प्रकृतिf.

4 *subject, thing treated.* विषयm. प्रकरणn. वृत्तांतm.

5 *concern, business,* v. AFFAIR. कामn. कार्यn. गोष्टf. मुकदमाm. विषयm. बाबf. प्रकरणn.

Matters, *affairs, events.* हकिकतf.

By-gone m. गतगोष्टf. गतकथाf.

Small or light m. हलकी-क्षुद्र-&c. गोष्टf.

Statement or account of matters. वाकाm. हकिकतf.

6 *subject of complaint or suit.* वादाचा-खटल्याचा-&c विषयm. वादविषयm.

7 *cause or ground of disturbance, &c.* गडबडीचें-&c. कारणn. अस्वास्थ्यकारणn. अस्वास्थ्यहेतुm.

What's the matter? काय आहे? काय झालें?

8 *import, consequence, moment.* मुजाख *or* मुजाखा *m.f. with neg. con.* प्रत्यवायm. विज्ञात *or* विज्ञातf. हिशोबm.

No m. चिंता नाहीं, परवा नाहीं.

9 *thing, object.* गोष्टf. विषयm. अर्थm.

10 *pus.* पूm पूयm.

To MATTER, *v. n. be of consequence.* मुजाखf.-मुजाखाm.-&c. असणें *g. of s.*

2 *generate pus.* पुवळणें, पुवारणें, पुलेजणें, पुलेणें, पूयगर्भित होणें.

MATTERY, *a. purulent.* पुवाचा, पुवळलेला, &c. बरबरीत, सपूय, पूययुक्त, पूयविशिष्ट, पूयस्रावी.

MATTING, *n.* चटईf.—esp. of bamboo. तट्याm

MATTOCK, *n. grubbing instrument.* खुरपेंn.

2 *hoe.* कुदळf. कुदळाm. *dim.* कुदळीf. कुदळेंn. कुदालm.

MATTRESS, *n. bed, bedding.* लेपm.n. लेपडीf. (contemptuously, लेपडेंn) न्याहलो *or* न्याहालीf. सुपेनीf. गदेलाm. बिछानाm.

To MATURATE. See To RIPEN, To SUPPURATE.

MATURATION, *n. ripening, suppuration.* पाकm. परिपाकm. पचनn.

MATURATIVE, *a. conducive to suppuration.* पिकाऊ, पाककारक, पूयकारक.

MATURE, *a.* lit. fig. v. RIPE. पक्का, पक्व, प्रौढ, पोक्त, पोक्ता, प्रगल्भ, परिपक्व.

To MATURE, *v. a* See To RIPEN, 2. *bring to perfection.* सिद्धठाम-पक्का-&c. करणें, सिद्धदशेस-पक्वदशेस आणणें.

MATURELY, *adv. with full deliberation.* पोक्तपणें, पुरतेपणीं, खोलवर.

MATURENESS, MATURITY, *n.* v. A. *and* RIPENESS. पोक्तपणाm. पोक्तेपणाm. प्रौढीf. पक्वताf. पक्वदशाf. पाकm. परिपाकm.

MATUTINAL, MATUTINE, *a. belonging to morning.* प्रातःकालचा, प्रातःकालिक, प्रातःकालसंबंधी, औषस, औदयिक.

MAUDLIN, *a. tipsy, fuddled.* झिंगलेला, तारवटलेला, तारचढलेला, मत्तकल्प.

MAUGRE, *adv. in spite of, notwithstanding.* न मानतां, गुंडाळून, गुंडाळून टाकून-ठेवून, झुगारून, धाब्यावर बसवून.

MAUL, *n. mall.* मोगराm. मोगरm.

To MAUL, *v. a.* v. To BEAT. चेंचून-ठेंचून-&c. मारणें, कुटणें, घुमाm. घालणें, चेंदामेंदाm.-भिरडेंn.-पाडणें-करणें *g. of o.*

2 *treat roughly.* घुमडणें, चोळवटणें, चुरडणें, घुसडून-&c. टाकणें, हेवाळणें, भुडगूसm. घालणें.

MAUND, *n.*—the Indian measure. मणm.

About a m. मणखाण, मणखंड.

A m.-measure. मणकाm.

M. of 12 páylí. बारूलामणm.

Quantity equalling a m. मणकाm.

Weight determining the m. मणकाm. मणकीf.

That is of the weight or capacity of half a m. अदमणका, अदमणा.

MAUSOLEAN, *a. belonging to a mausolean.* छत्रीचा, मोठे कबरेचा, &c.

MAUSOLEUM, *n. large tomb or monument.* छत्रीf. मोठी कबरf. माडेंn. रौजाm. समाधि *pop.* समाधf. चिताचूडकm.

MAUVAISE-HONTE, *n. bashfulness.* सभाकंपm. जनभीतिf. जनलज्जाf.

MAW, *n. stomach.* कोठाm. पोटाची पिशवीf.-गाईरf.-गारf.

2 fig. *vast receptacle, abysm, &c.* उदरदरीf. रावणाची खाईf. घबाडमापn.

3 *craw of birds.* गचूरm. चुनाळm.

MAWKISH, *a. insipid.* पचपचीत, पाणचट, पाणवळ, निचव, बेचव, निरस.

MAWKISHNESS, *n.* v. A. पचपचितपणाm. पाणचटपणाm. &c.

MAXILLAR, MAXILLARY, *a. belonging to the jaw* दाभाड्याचा, जांभाड्याचा, हनुसंबंधी.

MAXIM, *n. established principle, axiom.* न्यायm. नीतिf. वचनn. वाक्यn. सूत्रn. There are many *maxims* or *rules of conduct* current among the Maráthás and often quoted. Some of the following are very common, others are used only by the classic scholar. अंधपरंपरान्याय, काकतालीयन्याय, काकाक्षिगोलकन्याय, कैमुनिकन्याय, कपिंजलन्याय, कंटकोद्धारन्याय, दग्धपटन्याय, दग्धाश्वनष्टरथन्याय, देहलीदीपन्याय, घट्टकुटीप्रभातन्याय, तक्रकौंडिन्यन्याय, अंधोपस्छन्याय, गृहकुक्कुटन्याय, मातापुत्रन्याय, पितापुत्रन्याय, स्त्रीभर्तृन्याय, नीरक्षीरन्याय, मत्स्योदकन्याय, वत्सधेनुन्याय, मंडूकप्लुतिन्याय, मध्यमणिन्याय, समसूत्रन्याय, सिंहावलोकनन्याय, जामात्रर्थस्रपितसूपन्याय, याचितमंडनन्याय, त्यजेदेकंकुलस्यार्थेइत्यादिन्यायः, शतमप्यंधानां कूपं प्रविशतीतिन्यायः, प्रक्षालनाद्धिपंकस्य दूरादस्पर्शनंवरं इतिन्यायः, पिशाचभाषयापिशाचो बोधनीय इतिन्यायः.

MAXIMUM, *n. the greatest number or quantity.* परमावधीचें परिमाणn. परमावधीची संख्याf.

MAY, *n.*—the month. इंग्रेजी सालाचा पांचवा महिनाm. वैशाखोत्तरार्धज्येष्ठपूर्वार्धn.

MAY-POLE, *n.* गुढीf. is a pole erected on the Hindu new year's day.

2 fig. *tall and slender woman.* दिपमाळf. रामकांठीf. शेलांटीf. गडखाm. गडखीf.

MAYOR, *n. chief magistrate of a city.* हाकीम, कोतवाल, नगराध्यक्ष, नगराधिकारी.

MAYORALTY, *n. office, &c. of a mayor.* हाकिमीf. हाकिमाईf. कोतवालीf.

MAYORESS, *n. wife of a mayor.* हाकिमीणf. कोतवालीणf. नगराधिकारिणीf.

MAZARD, *n.* v. FACE. मुसकुरीf. मुसकडn. मुसकलn. मुसकाडn.

MAZE, *n. labyrinth.* नागमोडीची जागाf.-वाटf. घोंटाळाm. घोंटाळ्याची जागाf.-&c. सातवांकी जागाf.-वाटf. वेंटाळ्यांची जागाf.-&c. असमानगतिf.

2 *confused state of things,* v. PERPLEXITY. फिरकाm. फिरकंडाm. फिरकंडाf. घोंटाळाm. चौऱ्याशींचा फेराm.

MAZY, *a. intricate, perplexed with windings.* घोंटाळ्याचा, नागमोडीचा, सातवांकी, सातवांकांचा, वेंटाळ्यांचा.

MEACOCK, *n. effeminate man.* रांड्या, रांड्या राघोबा, बाइल्या, बाइक्या.

MEAD, *n. drink of honey and water.* मधवणीn. मधुपानकn. मधुनीरn.

MEAD, MEADOW, *n. tract of pasture land.* कुरणn. वावरn. कासm.

2 *low land along the banks of rivers, &c.* नहेरn. भाटीf.

A salt m. or marsh. खाजणn. वहाडn.

MEAGER, MEAGRE, *n. bare of flesh,* v. LEAN. रोडका, किचकाडा, किचकाडी, किडकिडीत, सडसडीत, काळ्याळा, पातळांग्या, कृश, खलक.

2—of soil, &c. *poor, barren.* भुकिस्त, भुकड, बरड *or* भरड, रूक्ष.

3 *without strength, richness, &c.* बेकस, निकस, निरस, कोरडा, शुष्क.

MEAGRENESS, *n.* v. A. 1. किडकिडितपणाm. सडसडितपणाm. &c. कृशता f. कार्श्यn.

2 भुकिस्तपणाm. बरडपणाm. &c.

3 बेकसपणा *m.* निकसपणा *m.* &c.

MEAK, *n. hook with a handle.* अंकडी *f.* गडखा *m. dim.* गडखी *f.*

MEAL, *n.* v. FLOUR. पीठ *n.* पिष्ट *n.*

Husks and grits in m. चरड *n.*

The coarse part of m. सांजा *m.*

2 *repast, stated eating.* जेवण *n.* जेवा *m.* भोजन *n.* आहार *m.*—in cant, &c. phraseology, ज *or* जचें *n.* ओदणाचें *n.* भुक्तीचें *n.* The *meal* or *taking the meal* is with Hindus, and especially with the Bráhman-portion, a matter of religion. Numerous ceremonies and acts preparatory and subsequent pertain to it Of these the names or terms can scarcely by any classification or introduction be suitably introduced. They may be wanted however by him who would speak or write about their social and religious system, and for him they are here collected. अंचवण, अन्नसमर्पण, अन्नस्तुति, आचमन, आपोशन, आहुति घालणें, उत्तरापोशन, चित्राहुति *pop.* चित्रावती, नेत्रस्पर्शन, नैवेद्य दाखवणें, परिवेषण, परिषिंचन, पात्रप्रक्षालन, पात्रस्थापन, प्राणाहुति *pop.* प्राणावती, मंडल करणें, मौनधारण, शिखामोचन *pop.* शेंडीसोडणें, स्थलशुद्धि *f.* स्थलशोभा *f.* The terms following relate to *fellowship of meal*—to fellowship as permitted or forbidden, and to the particulars and points appendant or emergent. For the signification of any one, consult, of course, the M. and E. Dict. अन्नव्यवहार, पंक्तिदोष, पंक्तिपावन, पंक्तिप्रपंच, पंक्तिभेद, पंक्तिव्यवहार, पंक्त्यंतर, पांक्त.

Fasting after a m. that has been interrupted. उष्टा उपास *m.*

Good m. *meal to one's heart's content.* इच्छाभोजन *n.*

Light m. फराळ *m.* अल्पाहार *m.* लघ्वाहार *m.* फलाहार *m.*

Line or row at a m. पंक्ति *pop.* पंगत *f.*

Making a m. जेवण *n.* जेवा *m.* भोजन *n.* भुक्ति *f.*—in light phraseology. अन्नसंस्कार *m.* अन्नसंपर्क *m.* प्राणपूजा *f.*—compreh. or careless. जेवणखाण *n.*

M. in the morning. प्रातर्भोजन *n.* प्रातराशन *n.*—at noon. माध्याह्निक *n.* माध्यानकाळचें *n.*—at night. रात्रिभोजन *n.* निशिभोजन *n.*

M. taken out (from home). परान्न *n.*

M. upon parched grain. धान्यफराळ *m.*

M.-time, M.-hour. जेवणवेळ *f.* भोजनवेळ *f.* भोजनसमय *m.* अन्नकाल *m.*

Nap after one's m. वामकुक्षि *f. v.* कर, हो.

Poor m. *meal on poor fare.* कुभोजन *n.*

Rice, &c. given for a m. जेवा *m.*

Solid and substantial m. चिरेबंदी *f.*

Summoner of the guests to the ready m. बोलावणेकरी.

Taking one's meals at irregular hours. विषमभोजन *n.*

Taking a meal at night only. नक्तभोजन *n.* नक्त *n.*

Walk (of a hundred paces) after a m. शतपावली *f.* शतपदी *f.*

Washing the mouth and hands after a m. अंचवण *n.*

That has taken his meal. कृतभोजन.

To take one's m. to make a m. जेवणें—To take a slight m. The sense of this phrase as varied by the particular phrases. *To take a snack, to eat a morsel,* to *take a few mouthfuls, &c.* is expressed by, भूक *f.* मारणें, उष्टा होणें, उष्टावणें, तोंड उष्टें करणें, पाण्यास आस्ता *or* आधार *m.* करणें, चारघास *or* ग्रास *m. pl.* घेणें.—To take a full m. *gorge, cram one's maw, &c.* v. To STUFF. वठ्ठ्याचें *n.* करणें, कोंडणें, दपटणें (as भाज त्याने खूबकोंडलें), बळकट-कचकावून-रगडून-&c. जेवणें.

To achieve (obtain cleverly) a m. जेवा *m.* पाडणें-उपटणें-साधणें.

To hit (be in time for) the m. पंगत *f.* साधणें.

To lay for (lay the leaves, draw the lines, &c.) for the m. पंगत *f.* मांडणें.

To manage to make a m. निपटून शिपटून जेवणें.

To miss (be too late for) the m. पंगत *f.* (*or* पंगतीस) चुकणें.

To serve the m. (help the company). पंगत *f.* वाढणें, वाढणें.

MEALINESS, *n.* v A. 1. पिठेपणा *m.* पिठुळपणा *m.* &c. भगरा *m.*

MEALY, *a. soft, dry and crumbling.* पिठा, पिक्का, पिठूळ, भुगाळ

2 *overspread with powder like meal.* पिठाळ, कोडाळ, पिक्का.

3 *not firm and luscious*—mangoes, melons, &c. पिठूळ.

MEALY-MOUTHED, *a. that is afraid to speak out; that uses softening terms.* मेलतोंड्या, मेमलतोंड्या, दीनवदन, गायतोंड्या, डाळपिळ्या, वचनसंकोची.

MEAN, *a. of low birth, rank, or station,* v. LOW. नीच, हलका, हलके पदवीचा, अकुलीन, कम असल, कमजात, हीनकुल, हीनजात, निकृष्टजातीचा, असंभावित.

2 *low-minded, base, ungenerous.* पाजी, पामर, अधम, हुच्चा, पामरवृत्तीचा, अधमवृत्तीचा, पामरवृत्ति, अधमवृत्ति, जघन्यवृत्ति, पामराचा, कुत्सितमनाचा, हीनआचाराचा, हीन, कृपण.

3 *petty, contemptible, insignificant, worthless.* हलका, हलके किमतीचा, हलके योग्यतेचा, ओल्सा, तुच्छ, यारदा, यारदी, लघु, क्षुल्लक, निकृष्ट, कैविलवाणा *or* णी, किलवाणा *or* णी, दरिद्री, भिकारी.

4 *middle, moderate.* मध्यम, मध्य, मधलंड, मध्यमप्रतीचा, मध्यप्रमाणाचा, मध्यपरिमाण.

5 *intervening, intermediate.* मध्य, मध्यम, मध्यस्थित, मध्यवर्ती.

Meanwhile ; in the mean time. इतक्यांत, मध्यावसरांत.

6 (in mathematics). मध्य, मध्यम.

MEAN, *n. middle rate, mediocrity.* मध्यमपरिमाण *n.* सामान्यपरिमाण *n.* सामान्यपक्ष *m.* साधारणपक्ष *m.* मधलापक्ष *m.*

2 *interval, interim.* मधलीवेळ *f.* मध्यांतर *pop.* मध्यंतर *n.* मध्यावसर *m.* मध्यावधि *m.* अवधि *m. f.* गडसंधि *f.*

3 *instrument, medium.* साधन *n.* उपचार *m.* उपाय *m.* उपकरण *n.* कारण *n.* कर्मसाधन *n.* कार्यसाधन *n.* कार्यसाधक *n.* द्वार *n.* योग *m.*

Means. सामान *n.* सामग्री *f.* साहित्य *n.* साधनसामग्री *f.* साधणूक *f.*

By all means, *in all ways.* सर्वथा, सर्वथैव, सर्वोपरी, सर्व प्रकारें

By all means, v. CERTAINLY. अवश्य, निखालस.

By no means, *not at all.* सुतराम् नाहीं, निनराम् नाहीं, सर्वात्मना नाहीं, निखालस नाहीं.

By means of. द्वारा.

By some means or other. कसेंकरून, कसेंही, कसेंही करून, जसातसा, कोणेप्रकारें.

By these means. अशाने, असल्याने, असें करून, येणेंकरून.

By what means. कशाने, कसेंकरून, कसकसा.

The four means of war (means of prevailing in it). उपायचतुष्टय *n.*—these are, साम, दाम, दंड, भेद.

To lay means. लाग *m. pl.* लावणें.

4 means ; *fortune, income.* अदा *m.* ऐपत *f.* ऐवज *m.* द्रव्यबल *n.* द्रव्यशक्ति *f.* द्रव्यसामर्थ्य *n.* शक्ति *f.* सामर्थ्य *n.* आय *m.* अदाय *m.*

Accordingly with one's m. यथाशक्ति, यथासामर्थ्य, यथाविभव.

5 (in geometry). सम *n.*

To MEAN, *v. n. purpose, intend.* मनांत असणें *g. of s.* अभिप्राय *m.*-उद्देश *m.* इरादा *m.*-&c. असणें *g. of s.* मनांत धरणें-आणणें, अवांकणें.

To MEAN, *v. a. intend, purpose,* v. To DESIGN. उद्देशणें, संकल्पणें, लक्षिणें, मनांत योजणें-धरणें, चिंतणें, उद्देशm -&c. करणें *g. of o.*

2 *have meaning or signification.* अर्थm. असणें *g. of s.* अर्थm. धरणें-दाखवणें-बोधवणें-सुचवणें.

MEANDER, *n. winding, turn, maze.* फेराm. वांकm.n. वळणn. वेंटाळेंn. वेंटाळीf. असमानगतिf.

To MEANDER, *v. n. proceed in a flexuous course.* वळशानी-नागमोडीने-&c. चालणें, कोंडाळणें, कोंडाळून चालणें, वळसे घेऊन-वळसे-मारून-वळेवांकें घेऊन-&c चालणें.

MEANDERING, *p. a.* MEANDRIAN, MEANDROUS, *a. winding, flexuous.* वांकांचा, वळशाचा, नागमोडीचा, वळणाचा.

MEANING, *n. purpose, intention.* अभिप्रायm. उद्देशm. भावm. अर्थm. तात्पर्यn. अभिप्रेतn. आशयm. इंगितn. हेतुm. खुलासाm. मानसm.n. हृदयn. हार्द *pop.* हरद्द *or* हरिद्र *or* हार्द्रn. गणm.

2 esp (of a speaker or speech). विवक्षाf विवक्षितn. तात्पर्यार्थm.

Hidden or secret m. अंतर्गर्भm.

3 *sense, signification.* अर्थm भावm. भावार्थm. अभिप्रायm. खुलासाm. मयना *or* मानाm.

Latent m. of. मर्मn.

Literal m. अवयवार्थm. पदार्थm.

MEANLY, *adv.* v A. 1. हलक्याबाणी, गरीबाबाणी, दरिद्र्यासारखा *decl.* भिकारपणाचा *decl.* भिकाररीतीचा *decl.* &c.

2 पाजीपणाने, अधमदृष्टीने, अधमबुद्धीने, &c. अधमबुद्धया, अधमदृष्ट्या.

4 मध्यमपरिमाणाचा *decl.* मध्यमप्रतीचा *decl.* मध्यमपक्षाचा *decl.* सामान्य पक्षाचा *decl. &c.*

1 *without respect or high estimation of.* हलक्या बुद्धीने, तुच्छबुद्धीने, यःकश्चित्पणाने, यःकश्चित्बुद्धीने, अनादर बुद्धीने, लघुत्व बुद्धीने.

MEANNESS, *n.* v. A. 1. हलकेपणाm. नीचपणाm. हलकीपदवीf. हीनकुलताf. निकृष्टजातिf.

2 पाजीपणाm. पामरपणाm. हुच्चेपणाm. मनाचा हलकेपणाm. &c. हीणn. हीनताf. अधमताf. पामरताf. &c. मनोहीनताf. सद्वृत्त्यभावm.

3 हलकेपणाm. &c. हलकी किम्मतf. हलकी योग्यताf. लघुत्वn. लाघवn. निकृष्टताf.

MEANT, *p.* v. A. 1. उद्दिष्ट, अभिप्रेत, विवक्षित.

MEASLED, *a. infected with the measles.* गोवराचा, गोवर आलेला.

MEASLES, *n.*—the disease. गोवरm. गोवरेंn.—in covert phraseology. शुभाf.

MEASURABLE, *a.* v. V. 1. मापायाजोगा-जोगता-&c. माप्यायाजोगा-&c. परिमेय, प्रमेय, मेय, मापनीय.

MEASURE, *n. thing by which to measure.* मेजn. मोजn. मानn. परिमाणn. प्रमाणn.

Fair or just m. नकी *or* निकेंमापn.

Head or peaked rising (of grain, &c. above the m). शीगf. —To reduce it with the strickle. शीगf. मोडणें.

M. of capacity. मापn. कैलीमापn.

M. of weight. वजनीमापn.

M. good and running over. शीगलोट, ढळता (हात-काटा-तराजू-माप-&c.).

Of short m. अल्पप्रमाणक.

Scanty m. (in selling corn, &c.). भुसार मापn.

To have one's m. (of desires, &c.) full. टोवणेंn. भरणें *g. of s.*

To have one's m. (of iniquities, life, &c.) filled. पायलीf. भरणें *g. of s.*

The measures of this country differ so widely from those of England that they cannot be put down as corresponding terms to each other. We refer the student who desires full and particular information on the comparison of one with the other to the useful tables of Mr. Prinsep and to the work of Major T. B. Jervis, while for the general student we subjoin the following collection.

Measures of Weight.

तोळा, टंक *or* टांक $\frac{1}{2}$ of a sher.—छटांक, छटांकी, चौवटकें *or* चवाटकें, चवटांक $\frac{1}{16}$ of a sher.—नवटांक, नवटकें *or* नवाटकें, अदपाव $\frac{1}{8}$ of a sher. —पावशेर $\frac{1}{4}$ of a sher —अछेर *or* अदशेर, रत्तल $\frac{1}{3}$ of a sher.—शेर, This measure greatly varies. The Bombay sher is 11 oz. $3\frac{1}{5}$ dr. avoirdupois. The Poona sher is 1lb. 15 oz. $8\frac{1}{2}$ dr. The latter is equivalent to 80 Poona rupees.—अडशेरी *or* अडिशेरी $2\frac{1}{2}$ sher.—पांचशेरी *or* पांसरी 5 sher.—धडा 10 sher, 12 sher.—अदमण, अदमणी $\frac{1}{2}$ a *man* or maund.—मण, मणकी. This measure greatly varies: The Bombay maund of 40 seers is 28 lb. avoir. The Poona maund of $12\frac{1}{2}$ sher is 24lb 10 oz. $4\frac{1}{2}$d ; the maund of 14 sher is 27lb. 9 oz $9\frac{1}{2}$ d; the maund of 40 sher is 78lb. 13 oz. 4 dr.; the maund of 48 sher is 94lb. 9 oz. 8dr.———पल्ला 120 sher, it is 236lb. 9 oz. 2 dr.—खंडी, खारी 20 maunds.

Measures of Capacity.

चिळवें $\frac{1}{32}$ of a sher —निळवें, चौटकें *or* चवाटकें, छटांक, छटांकी $\frac{1}{16}$ of a sher.—कोळवें, निपटें, अदपाव, पिटकें $\frac{1}{8}$ of a sher.—चिपटें, पावशेर, शिरीद $\frac{1}{4}$ of a sher.—मापटें, अठवा, निठवें, अच्छेर, अटकें *or* आटकें *or* आठवें $\frac{1}{2}$ of a sher.—शेर, चौथवा sher. The Bombay sher for liquids, equal to 60 Bombay Rs. is 1 lb 8oz. $8\frac{1}{4}$ dr. avoir.—अधोली, अडशेरी, दुशेरी, 2 sher.—पायली, चौशेरी, 4 sher.—अदमण, अदमणी $\frac{1}{2}$ *a man* or maund.—कुडव $\frac{1}{6}$ of a maund.—मण maund.—पल्ला 120 sher. —रोदळा $\frac{1}{6}$ of a candy.—पंचकुड 5 maund.—भरा 10 maund.—खंडी (candy), खांडी 20 maund.—The following are also in use in Bombay टिपरी $\frac{1}{4}$ of a sher.—फरा 12 or 16 payli. The following are met with in books. प्रस्थ 48 double handfuls. आढक 4 *prasth.* गोष्पद measure of a cow's foot.

Money Weight.

जव, यव $\frac{1}{16}$ of a *másá.*—गुंज, रत्ति $\frac{1}{8}$ of a *másá.*—वाल $\frac{1}{4}$ of *a másá.* —मासा, माष, *másá;* it is of various amount. The common weight is about 17 grains troy.—धरण 3 *másá.*—तोळा tola ; itis of various amount, 180, 184, 187, grains troy.—कर्ष 16 *másh.*—पल *or* पळ, 4 *harsha.*—तुला 100 *pala.*—भार 20 *tulá.*

Cloth Measure.

जव, यव barley corn.—पैन *or* पाईन, पाईड 4 *jaw ;* about $\frac{1}{4}$ inch —अंगुल *or* अंगूळ, बोट, 8 *jaw ;* finger's breadth.—तसू 2 *angul* or $\frac{1}{24}$ of a *gaj.*—गिरा 3 *angul.*—चवंगा *or* चौंगा hand's breadth —टींच, प्रादेश, 10 *angul ;* span measured by the thumb and forefinger.—वीत, वितस्ति 12 *angul ;* span measured by the thumb and little finger.—मुंढाहान, रत्नि, 18 *angul;* cubit measured from the elbow to the end of the hand closed.—अरत्नि 21 *angul ;* cubit measured from the elbow to the tip of the little finger. हात, हस्त, 24 *angul ;* hand or cubit, measured from the elbow to the tip of the middle finger.—गज 24 *tasu ;* it is of vari-

ous amount. It is commonly about 2 feet.—वांव, व्याम $3\frac{1}{2}$ *hàt;* fathom.

Land Measure.

मूठ, मुष्टि, चवंगा *or* चौंगा fist or hand breath.—हात, हस्त, काकिणी, hand or cubit, 6 *mushti.* It is usually about 18 inches.—दंड, धनुष्य rod of 4 *hát* or cubits.—काठी, pole of 5 *hát* and 5 *mushti,* or 5 cubits and 5 hand-breadths.—निवर्त्तन 200 square *hát.*—पांड 20 square *káthis,* $\frac{1}{20}$ of a *bighá.*—विघा, *bighá.* It is of varying amount. The standard *Bighá* of some parts is 3025 square yards or $\frac{5}{8}$ of an acre; in other parts the *bighá* is variously estimated at $\frac{7}{10}$ $\frac{3}{4}$ of an acre.—परतन from 4 to 6 *bighás, i. e.* as much as is usually ploughed by one going and returning of the plough.—गोचर्म as much as can be comprehended by a cow's hide. मण 6 *bighás.*—रूका 10 *bighás.*—तिरूका, पैसा 3 *rukas* or 30 *bighás.*—सणी, सापिका, सजगणी *or* गाणी, 6 *rukás* or 60 *bighás.*—चवटांक छटांक 60 *bighás.*—पाईण 30 square *bighás.*—दोरी 20 *partan* or 80—120 *bighás.*—खंडी, चाहर *or* चाऊर, टका 120 square *bighás,* नवटांक 120 *bighas,* पावशेर 2 *cháurs* or 40 *bighás.*—अछेर 4 *cháurs* or 480 *bighás.* शेर.—Note. The student will observe that some of the above terms used to express land measure are denominations of measures of capacity and weight, and some of monetary subdivisions.

Itinerary Measures.

हात, हस्त, काकिणी hand or cubit.—धनुष्य, दंड rod of 4 *hát.*—कोस *or* कोश, क्रोश, according to some 8000, but according to others only 4000 hat or cubits.—गोकोश, गौकोश reach of a cow's lowing.—गव्यूति 2 *kos.*—योजन, गांव, ग्राम 4 *kos.*

2 *rule, standard.* परिमाण*n.* प्रमाण*n.*

3 *proportion, quantity settled.* मेज*n.* मोज*n.* मान*n.* परिमाण*n.* प्रमाण*n.* मिति*f.* परिमिति *pop.* परिमीन*f. or* परमित*f.n.* इयत्ता*f.* मोताद*f.*

Agreeably to m. प्रमाणतः.

In, with, up to, &c. the m. of. प्रमाणें.

4 *allotment.* वांटा*m.* भाग*m.* भोग*m.*

5 *degree, quantity.* मान*n.* प्रमाण*n.* परिमाण*n.*—Note. This sense is usually, and most idiomatically, rendered by the adjectives, *large, much, little, small, &c.* as मोठें शहाणपण a large m. of wisdom. थोडें ज्ञान a small m. of knowledge, &c. &c.

In a great m. फारकरून, बहूतकरून.

In some m. कांहीं, कांहींसा *decl.*

6 *moderation, limit.* मर्यादा*f.* सीमा*f.* सुमार*m.* मिति*f.* परिमिति*f.* प्रमाण*n.* नेमस्तपणा*m.* इयत्ता*f.*

Beyond m. बेसुमार, अमर्याद.

7 *musical time.* ताल*m.* टाळ*m.* मात्रा*f.* Some of the *Times* or *measures* are, दुताल, निताल, चौताल, ठका, धमार, मोहरा, सवारी.

Of musical m. स्वरबद्ध.

8 *metre.* छंद*n.m.* पद्य*n.* वृत्त*n.* वेद*m.* Certain of the *metres* or *measures* are, अनुष्टुप्, आर्या, ओवी, कटिबंध, कुररी, गीति, धंथ, घनाक्षरी, चर्पटिका, जगती, दंडक *or* दंडी, धुमाळ, नाटक, पंक्ति, पद, प्रकृति, प्रतिष्ठा, प्रबंध, प्रभावती, पृथ्वी, प्रहर्षिणी, मध्यमा, मालिनीवृत्त, शार्दूलविक्रीडित, शिखरणी, सवाई, स्कंध, स्रग्धरा, हरिणी*f.*

False m. छंदोभंग*m.*

9 *means, step.* उपाय*m.* उपचार*m.* साधन*n.* लाग*m.* युक्ति*f.* तजवीज*f.* योग*m.* क्रिया*f.*

A mild or gentle m. सामोपाय*m.* सामोपचार*m.* सौम्योपचार*m.* Soothing, coaxing, &c. measures. सामदाम*n.*

To take measures. लाग*m.pl.* लावणें, विहू*m.pl.* रचणें.

To MEASURE, *v. a. take the measure of.* मापणें, मेजणें, मोजणें, माप*n.*-मेज*n.*-मोज*n.*-&c. घेणें *g. of o.* माप*n.*-&c. करणें *g. of o.*

To m. or weigh with. उमापणें, उमाणणें.

2 *adjust, proportion.* मोजणें-मापणें *with* मापाने-*&c. of recip. noun* (ex. संपत्तीच्या मापाने इच्छा मोजावी, इच्छेच्या मापाने संपत्ति मोजूं नये measure your desire by your fortune, not your fortune by your desire). बरोबरी*f.* तुलना*f.*-तोल*m.*-&c. करणें *with* बरोबरीने-तोलाने-&c. *of recip. noun.* मोजणें-धरणें *with* बरोबर *of recip. noun.*

3 *give by measure.* मापून-मेजून-मोजून-&c. देणें.

To MEASURE, *v. n. be of a certain extent.* भरणें, मेज*n.*-माप*n.*-&c. असणें *g. of s.*

MEASURED, *p. & a.* v. V. A. 1. मापलेला, मोजलेला, &c. मोजींव, मेजींव, मापी, मापित, मित, परिमित, प्रमित.

2 बरोबर धरलेला, बरोबर मोजलेला, &c.

3 मापून दिलेला, &c.

I *limited, restricted.* मेजला, परिमित, मित, परिमिताचा, वेताचा, वेतावाताचा, रजपजाचा.

II *uniform, steady.* नियमाचा, नेमाचा, बांधलेला, रेखलेला, आंकलेला, सम.

III *set in musical time.* तालबद्ध *pop.* टाळबद्ध.

MEASURELESS, *a. immeasurable.* अपरिमेय, अपरिमित, अमोज, अमूप, अमर्याद, निस्सीम.

MEASUREMENT, MEASURING, *n.* v. V. A. 1.—*act.* मापणें*n.* मोजणें*n.* &c. माप*n.* मेज*n.* मोज*n.* मोजप*n.* मापन*n.* परिमाण*n.* मिति*f.* प्रमिति*f.*

Gross or rough m. स्थूलमान*n.*

Minute and exact m. सूक्ष्ममान*n.*

Random m बारेमाप*n.*

I *measure ascertained,* v. MEASURE. मेज*n.* मोज*n.* माप*n.*

MEASURER, *n.* MEASURING, *p. a* v. V. A. 1. मापणारा, मोजणारा, मेज घेणारा, &c. मापक, मापनकर्ता.

MEAT, *n. flesh.* मांस *pop.* मास*n.* सागुती *or* सागोती*f.* आमिष*n.*—jocosely, &c. तांबडी भाजी*f.*

2-gener. v. FOOD. अन्न*n.*

M. and drink. अन्नोदक*n.* अन्नपाणी*n.*

To make mince meat of, fig. *cut to pieces.* खुरचा*f.pl.* पाडणें *g. of o.*

To MEAW, To MEAWL. See To SQUALL.

MECHANIC, MECHANICAL, *a. pertaining, &c. to machines, or to work done by them.* यंत्राचा, यंत्री, यंत्राच्या कामाचा, यंत्राविषयींचा, यंत्राच्या प्रकरणाचा, यंत्रविषयक, यंत्रसंबंधी, शिल्पकर्माचा, शिल्पविद्येचा, शिल्पिक, शिल्पी.

2 *constructed, performed, &c. according to the rules of mechanics.* यंत्रशास्त्रानुयायी, यंत्रशास्त्रानुरूप, यंत्रनिर्बंधानुसारी, यंत्रनिर्बंधानुरोधी, यंत्रविद्यानुसारी-&c. यंत्रशास्त्रसिद्ध, शिल्पशास्त्रसिद्ध, शिल्पविद्यासिद्ध, यौक्तिक.

3 *employed in mechanical labor.* शिल्पकर्म करणारा, शिल्पी, शिल्पिक, शिल्पजीवी, शिल्पोपजीवी.

MECHANIC, *n. artisan.* शिल्पकर्म करणारा, शिल्पी, कारिगर, शिल्पकार, शिल्पोपजीवी, कर्मार.

MECHANICALLY, *adv.* v.A. 2. यंत्रशास्त्रानुरूप, यंत्रशास्त्रानुसार, &c.
1 *by the mere laws of motion, without design, &c.* यंत्राच्यासारखा, सहजामध्यें, सहजाखालीं, विचार न लागतां, लक्ष्य न लागतां, यंत्रप्राय.

MECHANICIAN, *n.* यंत्रशास्त्रवेत्ता, यंत्रविद्यावेत्ता.

MECHANICS, *n.*—the science. यंत्रशास्त्र*n.* यंत्रविद्या*f.* यंत्रनिर्बंध*m.* शिल्पशास्त्र*n.* शिल्पविद्या*f.*

MECHANISM, *n. construction of a machine.* यंत्राची रचना*f.* कला *pop.* कळ*f.* युक्ति*f.* कुलंगडें*n.*
2 *action of a machine.* यंत्रक्रिया*f.* यंत्रचेष्टा*f.* यंत्रव्यापार*m.*

MECONIUM, *n.*—of poppies. खसखसीचा चीक*m.*
2 *first excrement of children.* बाळलेंडा*n.*

MEDAL, *n. stamped piece of metal.* मुद्रा*f.* प्रतिष्ठामुद्रा*f.* कीर्त्तिमुद्रा*f.* बिरदाची मुद्रा*f.* बिरुदमुद्रा*f.*

MEDALLION, *n.* मोठी मुद्रा*f.*

MEDALLIST, *n. one skilled in medals.* मुद्रापारखी, मुद्रापरीक्षक, मुद्राविद्.
2 *one who wears a medal or badge of merit.* बिरदाईत, बिरुदमुद्राधारी.

To MEDDLE, *v. n. have to do with.* शिरणें, पडणें, घुसणें, मध्यें पडणें, हात*m.* लावणें-घालणें, हातीं धरणें-घेणें, आंग*n.*-हात*m.*-पाय*m* -बोट*n.*-&c. असणें *g. of s. with locative of o.*
2 *interpose officiously.* कामावांचून मध्यें पडणें, लडबडणें, लुडबुडणें, सुडबुडणें, लटलटणें, लडबड*f.*-लुडबूड*f.*-दलामालकी*f.*-बुचाकारभार*m.* -&c. करणें-मांडणें, पुढच्यापुढें करणें-नाचणें.

MEDDLER, *n.* MEDDLING, *p. a.* v. V. 1. शिरणारा, पडणारा, &c.
2 लडबडणारा, &c. लडबड्या, लुडबुड्या, घालमेल्या, लुबरा, नाचरा, पुढच्यापुढें नाचणारा, बुचाकारभारी, लांडाकारभारी.

MEDDLESOME, *a.* v. MEDDLER, 2. लुबरा, लुडबुड्या.

MEDDLESOMENESS, *n.* v. A. *and* MEDDLING. लुडबुडपणा*m.* लुबरेपणा*m.* नाचरेपणा*m.* &c.

MEDDLING, *n.* v.V.—*act.* शिरणें*n.* &c.
2 मध्यें पडणें*n.* लुडबुडणें*n.* &c. लुडबूड*f.* लडबड*f.* बुचाकारभार*m.* लांडाकारभार*m.* नस्ता कारभार*m.* दलामालकी*f.* अनधिकारचर्चा*f.*
Curious or idle m. उठाठेव*f.* उलगाघाल*f.*

To MEDIATE, *v. n. interpose between two parties, intercede, &c.* मध्यें येणें-पडणें, मध्यस्थ होणें, मध्यस्थपणा*m.*-मध्यस्थगिरी*f.*-माध्यस्थी*f.*-मध्यस्थी*f.*-&c. करणें.
2 *be between,* v. To INTERVENE. मध्यें असणें-येणें-पडणें, मध्यस्थित-मध्यवर्त्ती-&c. असणें.

To MEDIATE, *v. a. effect by mediation.* मध्यें पडून-मध्यें होऊन-&c. करणें-करिवणें, मध्यस्थपणानें-मध्यस्थीनें-मध्यस्थरीतीनें-&c. करणें-करिवणें.

MEDIATE, *a. middle, intervenient.* मधचा, मधला, मधील, मध्यस्थ, मध्यवर्त्ती.

MEDIATELY, *adv. by means, by a secondary cause, &c.* परंपरेनें, परंपरासंबंधानें, द्वारानें, अन्यद्वारा, अन्याकडून, सांतरसंबंधानें.

MEDIATION, *n.* v. V. N. 1.—*act.* मध्यें असणें*n.* &c. मध्यस्थपणा*m.* मध्यस्थगिरी*f.* मध्यस्थी*f.* माध्यस्थी*f.* माध्यस्थ*n.* मध्यवर्त्तित्व*n.* अंतरागमन*n.* डाकपट्टी*f.* *v.* घाल.
2 मध्यें असणें*n.* मध्यवर्त्तन*n.* मध्यस्थिति*f.* मध्यवर्त्तित्व*n.*

MEDIATOR, *n.* v. V. N. 1. मध्यस्थ, मध्यस्थपणा करणारा, &c. मध्यवर्त्ती, माध्यस्थ.

MEDIATORIAL, MEDIATORY, *a.* v. N. मध्यस्थाचा, मध्यस्थीचा, मध्यस्थासंबंधींचा, मध्यस्थसंबंधी, मध्यस्थविषयक.

MEDIATORSHIP, *n. office of a m.* मध्यस्थी*f.*

MEDICABLE, *a.* v. CURABLE. उपायसाध्य, चिकित्स्य, वैद्योपचारसाध्य, उपक्रमसाध्य, उपक्रमणीय.

MEDICAL, *a. belonging to the art of healing.* वैद्यकीचा, वैद्यकाचा, &c. वैद्याचा, वैद्य, वैद्यकसंबंधी, वैद्यकविषयक, चिकित्सासंबंधी, वैद्यक्रियासंबंधी, आयुर्वेदी.
M. aid or treatment. वैद्योपचार*m.* औषधोपचार*m.*
M. treatment of children. बालोपचार*m.*

MEDICAMENT, *n. medicine, drug, &c.* औषधीद्रव्य*n.* औषध*n.* द्रव्य*n.* भेषजद्रव्य*n.* भेषज*n.* आयुर्द्रव्य*n.*
Baking of medicaments coated over with cloth and earth. कापडलेप*m.* मातकापड*n.*

MEDICASTER. See QUACK.

To MEDICATE, *v. a. impregnate with something medicinal.* औषधी करणें, औषधगुणक-औषधसंस्कृत-औषधगुणविशिष्ट-&c. करणें.

MEDICATED, *p.* v. V. औषधी केलेला, औषधी, औषधसंस्कृत.

MEDICATION, *n.* v. V.—*act.* औषधी करणें*n.* &c. औषधसंस्करण*n.* औषधसंस्कार*m.* औषधगुणाधान*n.*

MEDICINABLE, MEDICINAL, *a. of healing virtue.* औषधी *pop.* औखदी, औषधाच्या उपयोगाचा, औषधाच्या कामाचा, औषधोपयोगी, औषधीय, रोगहर-हारी-&c. रोगांतक.
2 *belonging to medicine.* औषधाचा, औषधाविषयींचा, औषधसंबंधी, भेषजसंबंधी.

MEDICINE, *n. physic.* औषध *pop.* औखद*n.* दवा*m.f.* भेषज*n.*
Medicines. मसाला*m.*
Adhibition of m. औषधोपचार*m.*
2—the science. वैद्यक*n.* आयुर्वेद*n.*
A *shástra* or treatise on m. वैद्यक*n.*
3—the practice. वैद्यकी*f.* वैद्यक*n.* वैद्यपणा*m.* वैद्यक्रिया*f.* चिकित्सा*f.* उपचार*m.* उपचर्या*f.* उपक्रम*m.*

MEDIOCRAL, MEDIOCRE, *a.* v. MIDDLING. मध्यम, मध्यममानाचा, मध्यमपक्षाचा, साधारणपक्षाचा.

MEDIOCRITY, *n. middle state or degree.* मध्यमपक्ष*m.* साधारणपक्ष*m.* सामान्यपक्ष*m.* मध्यममान*n.* मध्यमप्रत*f.*
2 See MODERATION.

To MEDITATE, *v. a. plan, scheme.* कल्पिणें, योजणें, चिंतणें, कल्पना*f.*-योजना*f.*-योजणूक*f.*-&c. करणें *g. of o.* बेत*m.* करणें *g. of o.*

To MEDITATE, *v. n. muse, contemplate.* ध्यान*n.*-चिंतन*n.*-मनन*n.*-&c. करणें, ध्यानांत-&c. असणें.
To m. upon. ध्यानास लागणें *g. of o.*

MEDITATED, *p.* v. V. A. कल्पिलेला, योजलेला, &c. चिंतित, ध्यात.

MEDITATION, *n.* v. V. A.—*act.* योजणें*n.* &c. कल्पना*f.* योजणूक*f.* योजना*f.*
v. V. N. ध्यान*n.* मनन*n.* चिंतन*n.*
Absorbed in m. ध्यानस्थ.
Aspect or air of m. ध्यानमुद्रा*f.*
Posture for m. (on the deity). ब्रह्मासन*n.*
Profound and abstract m. ध्यान*n.* योग*m.* ध्यानयोग*m.* अंतर्ध्यान*n.* अनुध्यास*m.*

MEDITATIVE, *a. addicted to meditation.* ध्यानी, ध्याननिष्ठ, ध्यानशील, ध्यानपर, ध्यानतत्पर, ध्यानपरायण, चिंतनशील.

MEDITERRANEAN, *a. encircled by land.* भुईनें घेरलेला-वेढलेला-&c. भूवेष्टित, भूमध्य, भूवलयांकित.
2 *remote from the sea,* v. INLAND. मध्यदेशस्थ, समुद्रासमीप, दूरसमुद्र, असमुद्रतीरस्थ.

MEDIUM, *n. middle place or degree, mean.* मध्यमपरिमाण*n.* मध्यमपक्ष*m.* साधारणपक्ष*m.* सामान्यपक्ष*m.*

2 *means, instrument* साधन*n.* कर्मसाधन*n.* योग*m.*

3 *channel, way, vehicle.* द्वार *pop.* दार*n.* मार्ग*m.* वाट *f.* योग*m.*

4 (of persons) *instrumentality.* गुजारत*f.* मारफत *f.* विद्यमानता*f.*

MEDLEY, *n. mingled and confused mass.* v. MIXTURE. पंचमेळ*f.* पंचमेळ*f.* पंचमिसळ*f.* बेरड*f.* गोहोत*n.* गोतावोल*n.* धेडगुजरी*f.* खिचडी*f.* खिचडमचड*n.* गिजगिंदा*m.* संकर*m.*

MEDLEY, *a. composed of confusedly mixed things.* पंचभेळीचा, पंचमेळीचा, धेडगुजरीचा, बेरडीचा, कालव्याचा, मिश्र, नानाजातीय, संकरजातीय, विजोड.

MEDULLAR, MEDULLARY, *a. belonging, &c. to marrow.* मेदूचा, मेदाचा, मेदसंबंधी, मज्जासंबंधी, अस्थिसारसंबंधी

MEED, *n.* v REWARD. फळ*n.* प्रतिफल*n.*

MEEK, *a. gentle, soft, submissive,* v. MILD. गरीब, स्वभावाने गरीब, दीन, सौम्य, सौम्यवृत्ति, मिसकीन, विनयी, विनीत, लीन, गहीन.

MEEK-EYED, *a.* मृदुनेत्र, मृदुलोचन.

MEEKLY, *adv.* v. A. गरीबीने, लीनतेने, सौम्यपणाने, &c. विनयपूर्वक, अक्रोधपूर्वक.

MEEKNESS, *n.* v. A. गरीबी *f.* सौम्यपणा*m.* सौम्यता *f.* लीनता *f.* विनय*m.* दीनता *f.* दैन्य*n.* अक्रोध*m.*

MEET, *a. proper, suitable,* v. FIT. योग्य, लायक, बरोबर, उचित.

To MEET, *v. a. come face to face, confront.* सामोरा-आडवा येणें-जाणें-भेटणें.

Going to m. प्रत्युद्गम*m.* प्रत्युद्गमन*n.*

Gone to m. प्रत्युद्गत.

Risen to m. प्रत्युत्थित.

Rising to m. प्रत्युत्थापन*n.*

2 *come together, encounter.* मिळणें *in con* भेटणें, *in. con.* गांठणें, भेट *f.*-चारडोळे*m. pl.*-&c. होणें *in. con. g. of o.* गांठ *f.* पडणें *in. con. g. of o.* नजरानजर*f.*-दृष्टादृष्ट*f.*-&c. करणें *with* सीं *of o.*

3 *find, incur, get.* पावणें, लाधणें.—as used inversely. मिळणें, गावणें, लागणें, प्राप्त होणें.

To MEET, *v. n. close face to face.* भेटणें, मिळणें, समोर-समोरा-समोर-सामोरा-&c. भेटणें, आडवा येणें.

2 *come together in a place, encounter.* भेटणें, मिळणें, भेट *f.*-गांठ *f.*-भेटाभेट *f.*-नजरानजर *f.*-चारडोळे*m. pl.*-&c. होणें *g. of s.*

3 *congregate, assemble.* मिळणें, जमणें, एकवटणें, एकटणें, एकारणें, जुडणें, जुटणें, एकत्र होणें.

4 *come to and join.* मिळणें, जमणें, जुडणें, जुटणें, जुळणें, मिटणें, भिडणें.

5 with; *light on, find.* मिळणें, सांपडणें, अढळणें, जाणें *all with in. con.*

6 with; *incur, suffer, receive.* होणें, लागणें, मिळणें, बसणें, येणें, *all with in. con.*

MEETING, *n.* v. V. N. 2. *and* INTERVIEW. गांठ *f.* भेट *f.* नजरानजर *f.* दृष्टादृष्ट *f.* भेटाभेट *f.* चारडोळे*m. pl.* मुलाखत *f.*

3 मिळणें*n.* जमणें*n.* बैठक *f.* प्रसंग*m.*

4 मिळणें*n.* जमणें*n.* &c. मिळणी *f.* संगम*m.* संयोग*m.* योग*m.*

5 अढळ*m.*

I *public concourse,* v. ASSEMBLY. मंडळी *f.* सभा *f.* बैठक *f.* मेळा *f. pop.* मेळा*m.* मजलस *f.* मजालस *f.*

Full m. भर मजलस *f.* भर मजालस *f.*

MEETLY, *adv.* v. A. ठीक, योग्य, यथायोग्य, लायक.

MEETNESS, *n.* v. A. योग्यता *f.* लायकी *f.* औचित्य*n.*

MEGRIM, *n. hemicrany.* अर्धशिरशी *f.*

MIOSIS, *n.*—in rhetoric. न्यूनालंकार*m.*

MELANAGOGUE, *n. medicine to carry off black bile.* कृष्णपित्तघ्न औषध*n*

MELANCHOLIC, MELANCHOLY, *a. depressed, dejected,* v. DISPIRITED. उदास, खिन्न, खेदयुक्त, मलूल, दिलगीर, विषण्ण, अवसन्न.

2 *subject to melancholy, hypochondriac.* विषादी, सदाविषादी, सदाखेदी, विषादवृत्ति, नित्यविषण्ण, नित्यविषादी, विषण्णवृत्ति, खेदवृत्ति, नित्यावसन्न.

3 *expressive, &c. of melancholy, mournful.* शोकाचा, खेदाचा, &c. खेदसूचक, विषादप्रधान, विषादप्रचुर, विषादात्मक.

4 *causing sorrow* खेदकारक, खेदजनक, खेदप्रद, विषादप्रद, विषादजनक, दुःखप्रद.

MELANCHOLIC, MELANCHOLIST, *n.* v. A. विषादी, सदाविषादी

MELANCHOLY, *n. low spirits.* उदासपणा*m.* औदासीन्य*n.* खिन्नता *f.* विषाद*m.* अवसाद*m.* अवसन्नता *f.* विषण्णता *f* विषादभाव*m.* विषादवृत्ति *f.* विषण्णवृत्ति *f.*

MELÉE, *n. tumultuous assembly.* दंगल*m. f.* एकवाट*m. f.*

M. of a fight. रणसंकुल*n.*

To MELIORATE, MELIORATION. See To IMPROVE, &c.

MELLIFEROUS, *a. productive of honey.* मधुप्रद, मधुजनक, मधूत्पादक.

MELLIFICATION, *n. production of honey.* मधुकरण*n.* मधुक्रिया *f.*

MELLIFLUENCE, *n.* v. A. मधुस्राव*m.* अमृतस्राव*m.* मधुप्रवाह*m.*

MELLIFLUENT, MELLIFLUOUS, *a. honied, sweet,*—speech, voice, &c. मधुस्रावी, अमृतस्रावी, द्राक्षापाकाचा, मधुराक्षर, गोड, मधुर, मिष्ट.

M. speech. द्राक्षापाक*m.* साखरेचा रवा*m.*

MELLOW, *a. soft with ripeness.* पिकून मऊ झालेला, मुरलेला, मवाळ, परिपक्व, पक्वमृदु.

That is over-m. *soft and flabby.* बिलबिला, बिलबिलीत.

To get m. मुरणें, निवळणें.

To smell m. वासळणें.

2 *soft in sound.* मृदुनादाचा, कोमलध्वनीचा, &c. मृदुनाद, कोमलनाद, मृदुशब्द, मंजुल *pop.* मंजूळ.

To MELLOW, *v. a.* v. To RIPEN. पिकवणें, मुरवणें, परिपक्वदशेस आणणें, परिपक्व करणें.

To MELLOW, *v. n.* v. To RIPEN. मुरणें, निवळणें, उतरणें, गोडावणें, परिपक्वदशेस येणें.

MELLOWNESS, *n.* v. A. 1. मुरलेलेपणा*m.* &c. परिपक्वता *f.* परिपक्वदशा *f.* पक्वमृदुता *f.*

2 नादाचा कोमळपणा*m.* &c. मंजुळपणा*m.* नादमार्दव*n.* मृदुनादता *f.* नादकोमलता *f.* मंजुलत्व*n.*

MELODIOUS, *a. containing melody; sweet, &c.* मंजुल *pop.* मंजूळ, गोड, मधुर, मंजुळवाणा, सुश्राव्य, सुस्वर, श्रोत्रसुख, मधुराक्षर, सुचारुस्वन.

MELODIOUSNESS, *n.* v. A. मंजुळपणा*m.* गोडी *f.* मंजुलता *f.* मधुरता *f.* माधुर्य*n,* सुश्राव्यता *f.*

MELODY, *n. agreeable succession of sounds.* सुस्वरानुपूर्वी *f.* सुस्वरानुक्रम*m.* स्वरानुक्रममाधुर्य*n.* गोडी *f.* माधुर्य*n.*

MELON, *n.* musk melon,—the plant. खरबूज *f.n.* खरबुजी *f.*—the fruit. खरबूज*n.*

Plantation of musk melons. पालज *f.* Some varieties of *musk melon* are, आकरमाशी, खरडा, खिरणी, टकमकें, नारंगी वारमाशी खरबूज, भोपळीखरबूज.

2 water melon,—the plant. तरबूज *or* टरबूज *f.n.* कलिंगण *f.* कलिंगडी *f.* कलिंगड *f n.* कालिंगी *f.*—the fruit. तरबूज *or* टरबूज *n.* कलिंगड *n.* कलिंगडें *n.*

A young m. घटा *m.*

Plantation of water melons. काशी *f.*

To MELT, *v. a. make liquid; dissolve, fuse, &c.* अटणें, पाघळविणें, द्रवविणें, विनुळविणें, विघरवणें, विरवणें, चेहळविणें, विरघळविणें, कढविणें, वितुळेसा-विरेसा-&c करणें, द्रव *m.*-रस *m.*-पाणी *n.*-&c. करणें *g. of o* द्रावण *n.*-गालन *n.*-द्रवीकरण *n.* &c. करणें *g. of o.* सद्रव करणें.

2 *soften to love, pity, &c.* द्रवविणें, पाघळविणें, पाझरविणें, विरपळविणें, पान्हा *m.*-ओलावा *m.*-घाम *m.* &c. आणणें, सार्द्र करणें.

To MELT, *v. n. become liquid or fluid.* पघळणें, चेहळणें, विनुळणें, विघरणें, पाघळणें, द्रवणें, विरणें, विरघळणें, तेवणें, द्रव *m.*-रस *m.*-पाणी *n.*-&c. होणें *g. of s.* गलन *n.*-&c. होणें *g. of s.*

2 *be softened to pity or tenderness.* द्रवणें, पाझरणें, पघळणें, विरघळणें, विनुळणें, पाकुळणें, कन्हवळणें, द्रव *m.*-पान्हा *m.*-घाम *m.*-ओलावा *m* -&c. येणें *in. con*

MELTED, *p.* v.V. A. 1. अटलेला, पाघळविलेला, &c. द्रावित, गालित, द्रवीकृत, द्रुत.

2 द्रवविलेला, &c. पान्हा आणलेला.

v. V. N. 1. पघळलेला, द्रवलेला, &c. गलित, द्रवीभूत.

MELTER, *n.* MELTING, *p. a.* v. V. A. 1. अटणारा, द्रवविणारा, पघळविणारा, &c. द्रावक, द्रवकर्ता.

2 द्रवविणारा &c. द्रव आणणारा, पान्हा आणणारा-फोडणारा, द्रावक, हृदयवेधक, हृदयंगम, करूण, करूणापर.

MELTING, *n.* v. V. A. 1.—*act.* अटणें *n.* &c. अटणी *f.* द्रावण *n.* गालन *n.* द्रवीकरण *n.* द्राव *m.*

2 द्रवविणें *n.* द्रव आणणें *n.* &c.

v. V. N. 1. पघळणें *n.* द्रवणें *n.* &c. द्रव *m.* गलन *n.*

2 द्रवणें *n.* &c. द्रव *m.* पान्हा *m.* घाम *m.* पाकुळकी *f.* कन्हवळा *m.* काकळूत *f.*

MEMBER, *n.* (of the body) *limb.* अंग *pop.* आंग *n.* अवयव *m.* गात्र *n.* शरीरांग *n.* प्रत्यंग *n.*

A deficient m. न्यूनांग *n.*—That is deficient in a m. न्यूनांग, हीनांग.

A deficient, imperfect, or distorted m. विकलांग *n.* अपांग *n.*—That is deficient, &c. विकलांग, अपांग.

An excessive or supernumerary m. अधिकांग *n.*—That has one अधिकांग.

That has all its members, *entire.* सांग.

That has members or appendages. अंगी, अवयवी.

2 (of a discourse, &c.). अंग *n.* प्रकरण *n.* खंड *m.n.*

3 *part, portion.* अंग *pop.* आंग *n.* अवयव *m.* अंश *m.*

Member by m. अवयवशः.

Forming a m. or part. अंगभूत.

4 (of a community, &c.). v. INDIVIDUAL. असामी *f.* व्यक्ति *f.* This sense is often rendered by the use of the adjective एक (as तो पंचांतला एक आहे he is a m. of (or *one of*) the committee). It is rendered also by वाला.

5—esp. of an assembly, council, &c. सभासद्, सभ्य, सदस्य, सामवायिक, सामाजिक, सभास्तार, हाजिरमजालस.

MEMBRANE, *n.* आंतली त्वचा *f.* आवरकत्वक् *f.* अंतस्त्वक् *f.*

MEMBRANEOUS, *a.* v. N. आंतले त्वचेचा, आवरक त्वचेचा.

MEMBRUM VIRILE, *n.* लवडा *m.* शिश्न *m.n.* पुंशिह्न *n.* चर्मदंड *n.* इंद्रिय *n.*

MEMENTO, *n. memorial.* यादगिरी *f.* यादगारी *f.* आठवणूक *f.* स्मरण *n.* ओळख *f.* ओळखण *f.*

MEMOIR, *n. history.* चरित्र *n.* बखर *f.*

MEMORABLE, *a. worthy to be remembered.* आठवायाजोगा-सारखा-&c. स्मरायाजोगा-&c. स्मरणीय, स्मरणाई, स्मरणयोग्य, स्मर्य.

MEMORANDUM, *n. note to help the memory* टाचण *n.* टिपण *n.* टाचणी *f.* याद *f.* स्मरण *n.*

To make memoranda. टाचणें, टिपणें.

2 *paper containing memoranda.* याद *f.* यादी *f* टाचण *n.* टिपण *n.* —compreh. यादबूद *f.*

MEMORIAL, *a. preservative of the memory of.* स्मरणदेणा, याददेणा, यादगिरीचा, स्मारक, स्मृतिजनक, स्मरणार्थक.

MEMORIAL, *n. memento, something to preserve memory.* यादगिरी *f.* यादगारी *f.* आठवणूक *f.* स्मरणदेणी वस्तू *f.* स्मरण *n.* ओळख *f.* ओळखण *f.* स्मारकविषय *m.*

2 *memorandum.* टाचण *n.* टिपण *n.*

3 *petition, address.* अर्जी *f.* अर्जदास्त *f.* याद *f.* यादी *f.* विनंती पत्र *n* विज्ञापना पत्र *n.*

MEMORIALIST, *n.* अर्जदार, अर्जी लिहून देणारा.

MEMORY, *n.*—the faculty. स्मरण *n.* स्मरणशक्ति *f.* स्मृति *f.* धारणाशक्ति *f.* धारणा *f.*

Of a retentive m. आठवणीचा-यादीचा-&c. धड-अटोकाट-बहादूर-खबरदार-&c. पाठी.

Retentiveness of m. धर *m.* धारणा *f.*

The tablets of m. दिलदफ्तर *n.*

2 v. REMEMBRANCE. आठवण *f.* आठव *m.* स्मरण *n.* स्मृति *f.* ध्यान *n.*

Readiness of m. समयस्फूर्ति *f.*

Rising to m. स्फूर्ति *f.*

That can recite from m. पाठी. That can recite from once hearing एकपाठी;—from twice, दुपाठी; and so onwards, तिपाठी, चौपाठी, &c.

That is committed to m. पाठ.

To arise to m. come into the m. आठवणें, स्मरणें, स्फुरणें.

To commit to m. *learn by heart.* पाठ करणें.

To fix or engrave on one's m. मनांत गांठ *f.* बांधणें, पदरास गांठ *f.* बांधणें-मारणें.

To keep in m. स्मरण *n.* ठेवणें.

To recite from m. पाठ *n.* ह्मणणें.

To speak from m. *speak without book.* तोंडाने सांगणें.

MEN-PLEASER, *n.* तोंडदेखा *or* देख्या, जनरंजक, लोकरंजक, जनानुसारी.

To MENACE, *v. a. threaten.* भय *n.*-धाक *m.*-&c. दाखवणें, भय *n.*-दहशत *f.*-दाब *m.*-&c. घालणें, धमकावणें, धमकी *f.* देणें, दटावणें, भेडसावणें, भेडावणें, भिववणें, दट्टा *m.* देणें, भयप्रदर्शन *n.* करणें.

MENACE, MENACING, *n.* v. V. धमकावणें *n.* &c. धमकावणी *f.* दटावणी *f.* भेडसावणी *f.* धमकी *f.* दट्टा *m.* भयप्रदर्शन *n.*

MENAGE, MENAGERIE, *n. a collection of animals.* पशुपक्ष्यांचा भरणा *m.* पश्वादिसंग्रह *m.* पशुपक्षिसंग्रह *m.* शिकारखाना *m.*

MENAGOGUE, *n.* सुखार्त्तवौषध *n.*

To MEND, *v. a. repair.* नीट-दुरूस्त-&c. करणें, तांगडणें, सुधारणें, डागडुजी *or* डागडोजी *f.*-मरामत *f.*-&c. करणें *g. of o.* जीर्णोद्धार *m.* करणें *g. of o.*

To patch and m. तांगडातांगड *f.*-सांदासांद *f.*-जोडाजोड *f.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *correct, set right.* चांगला-नीट-शुद्ध-&c. करणें, सुधारणें, सु-

थारणें, सावरणें, निटावणें, सुधारणूक *f.*-&c. करणें *g. of o.* स्थितीवर-वाटेवर-&c. आणणें.

3 *make better*, v. To Improve. अधिक चांगला-&c. करणें, गुणवृद्धि *f.*-गुणवर्धन *n.*-&c. करणें *g. of o.*

4 See To Hasten.

To Mend, *v. n. improve, grow better.* वरा होंत जाणें-चालणें, सुधारणें, निटावणें, सावरणें, वाटेवर येऊं लागणें.

Mendacious, *a. lying*, v. Liar. खोटा, खोटें बोलणारा, असत्यभाषी, अनृतभाषी, असत्यवादी.

Mendacity, *n.* v. A. *and* Falsehood. लबाडी *f.* खोटाई *f.* असत्य भाषण *n.*

Mendicancy, Mendicity, *n.* v. Beggary. भीक मागणें *n.* भिकारीपणा *m.* कंगाली *f.* भिक्षावृत्ति *f.* याचनावृत्ति *f.* याचकवृत्ति *f.* भिक्षुकवृत्ति *f.* भिक्षाटन *n.* भैक्षजीविका *f.*—of a Muhammadan. फकिरी *f.*

To take to m. *turn beggar*, v. Beggar. चौपदरी *f.* करणें-घेणें, हातीं भोपळा *m.* घेणें, करोटी *f.*-नरोटी *f.* हातांत घेणें.

Mendicant, *a. poor to a state of beggary.* भिकारी, भीक मागण्याचा, कंगालीचा, भिक्षोपजीवी, भिक्षाजीवी.

2 *that practises begging*, v. Beggar. भीक मागणारा, भीक माग्या, भिक्षेकरी.

Mendicant, *n.* v. Beggar. भिकारी, भीक माग्या, भिक्षेकरी, भिक्षार्थी.

Bowl or dish of a m. तुंबडी *f.*

Bell or plate of a m. जंगट *n.*

2—religious m. जोगी, गोसावी, अतीत, तडोतापडी, यति *or* यती,—Muhammadan फकीर. Some of the *orders, sects, or classes* of religious *mendicants* are, अघोरपंथ *or* अघोरमार्ग *m.* अयाचित, अरण्य *n.* अवधडपंथ *m.* अवधूत *or* दत्तात्रेय अवधूत, आश्रम *m.* ईद्रम. कालबेला, खरखरमुंडा, खाकी *or* खाक्या, गोसावी, जती, जोगी, डफगाण, डोईफोड्या, त्रिदंडी, दंडी, दंडीगाण *m.* दिंडीगाण *m.* दावलमलीक, दिगंबर, नागडगोसावी, नाथपंथी, पांगूळ, पुरी, बाळसंतोष, बैरागी *or* बैरागी, भुत्या, भैरवजोगी, मेंडजोगी, वन, वासुदेव, शेवडा *m.* संत. See also Ascetic.

Feasting of a body of religious mendicants. भंडारा *m.*

Religious mendicants compreh. अतीत अभ्यागत, गोसावी बैरागी, फकीर फुकरा. Some of the *invocations* used by them when they beg are, अलख, उदव, एळकोट, जोगवा, दोमदोम, पाऊड, बंमहादेव, बाळसंतोष, वारी. Some of the *weapons* carried about by them are, गुरगूज *or* घुरघूस *m.* घोळ *m.* झेंडा *m.* त्रिशूळ *m.*

Mending, *n.* v. V. A. 2.—*act.* नीट करणें *n.* तांगडणें *n.* &c. सुधारणी *f.* सुधारणूक *f.* डागडुजी *or* डागडोजी *f.* मरामत *f.* जोर्णोद्धार *m.*

2 सुधारणें *n.* सुधारणी *f.* सुधारणूक *f.* निटावणी *f.*

Menial, *n. domestic servant.* घरचाकर, नफर, घरकाम्या, शागिर्दपेशा, झाडसारव्या, झाडलोट्या, भृत्य *pop.* भुत्या, गृहदास.

Menials. चाकरनफर *m. pl.* चाकरचुकर *m. pl.* चाकरपेशा *m.* शागिर्दपेशा *m.*

Menial, *a. belonging, &c. to a domestic servant.* घरचाकराचा, घरकामाचा, शागिर्दपेशाचा, चाकरपेशाचा, भृत्याचा, गृहदाससंबंधी, गृहदासविषयक.

M. occupation. चाकरीचा पेशा *m.*

Meniscus, *n.* अर्धचंद्राकार *m.* अर्धचंद्राकृति *f.*

Menology, *n. register of months.* मासविवरण *n.*

Mensal, *a. belonging to, transacted at, meals.* पात्रावरचा, पात्रावरला, जेवणावरचा, भोजनप्रसंगींचा.

Menses, *n. catamenia.* विटाळ *m.* पुष्प *n.* रज *n.* ऋतु *m.* स्त्रीधर्म *m.*

First appearance of the m. नहाण *n.* ऋतुदर्शन *n.* रजोदर्शन *n.* The event is allusively communicated to a husband or father by आपणास पुत्र झाला, वडिलांस नातू झाला, &c.—Ceremonies on the first appearance. ऋतुशांति *f*—Feast upon the event. नहाणाचा सोहळा *m.* ऋतूत्सव *m.*—Victuals sent to the woman. वाढण *n.* वाढलेंण वाढणें *n.*

Immoderate flow of the m. उपळ *m.*

Purified from the m. through bathing. ऋतुस्नाता.

Woman having the m. for the first time. नाहणवली *or* नाहणुली.

Woman having the m. regularly. नहातीधुती.

Woman who has ceased to have the m. विरजा, गतरजस्का, गतरजा, गतार्त्तवा, विगतार्त्तवा.

To have the m. for the first time. नहाण *n.* येणें *in con.* ऋतु *m.* प्राप्त होणें, जन्म *m.* देखणें-पाहणें, नाहूं लागणें.

To have the m. regularly. नाहणें.

Menstrual. See Monthly.

To Menstruate, *v. n. be menstruous*, v. N. विटाळ *m.*-&c. होणें-येणें *in. con.* विटाळशी-&c. होणें;—allusively, तांब्या पालथा पडणें *g. of s.* घटीं बसणें, पाळी *f.* येणें

Menstruous, *a. pertaining to the menses.* विटाळाचा, विटाळाविषयींचा, स्त्रीधर्माचा, ऋतुसंबंधी, ऋतुविषयक, रजसंबंधी, स्त्रीधर्मविषयक, आर्त्तव.

A m. woman. विटाळशी *or* सी, पुष्पवती, रजस्वला, दुरशी *or* सी, ऋतुमती, स्त्रीधर्मिणी, सरजा, बाहेरची, बाहेरली, अस्पर्शा, शिवूं नयेशी *or* सी. The significant terms for a m. woman in the first, second, third, and fourth days respectively of her menstruation are, चांडाली, ब्रह्मघातिणी, रजकी, and शूद्री.

Menstruum, *n. solvent.* द्रावकरस *m.*

Mensurability, *n.* v. A. परिमेयत्व *n.* मापनीयत्व *n.* मेयत्व *n.* मापनक्षमता *f.*

Mensurable, *a. measurable.* परिमेय, मापनीय, मेय, मापनशक्य, मापनक्षम.

Mensural, *a. relating to measure.* मानाचा, मानसंबंधी, मानविषयक.

To Mensurate. See To Measure.

Mensuration. See Measurement, Measure.

Mental, *a. belonging, &c. to the mind.* मनचा, मनींचा, मनांतला, मनःसंबंधी, मनस्थ, मानसिक, मानस, मनोगत, मनोभव, मनोज, मनोमय, मनःकल्पित.

Mentally, *adv.* v. A. मनीं, मनांत, मनाचेठाईं, मनच्यामनीं, मनांतल्यामनांत.

To Mention, *v. a. name, speak of, bring forward orally or in writing.* बोलणें, म्हणणें, सांगणें, काढणें, नांव *n.* घेणें-काढणें *g. of. o.* उल्लेख *m.*-उद्दू *m.* काढणें-करणें *g. of. o.* गोष्ट *f.*-मजकूर *m.*-चर्चा *f.*-प्रसंग *m.*-उकळी *f.*-वार्ता *f.*-&c. काढणें *g. of o.* उद्देश *m.*-नामनिर्देश *m* करणें *g. of o.*

To be mentioned. गोष्ट *f.*-&c. निघणें *g. of s.*

Mention, Mentioning, *n.* v. V.—*act.* बोलणें *n.* नाव घेणें *n.* &c. कथन *n.* मजकूर *m.* चर्चा *f.* उल्लेख *m.* नामनिर्देश *m.* उद्देश *m.*

By special m. कंठरवेंकडून.

Delivered by special m. कंठरवोक्त.

No m. whatever. गंधवार्ता *f.*-गंधलेश *m.*-&c *with negative.*

Mentor, *n. adviser.* उपदेश करणारा, उपदेशक, उपदेष्टा, जांबुवंत *m.* कपि *m.*

Mephitic, *a. stinking, noxious.* घाणीचा, दूषकगंधी, पूतिगंधी, पूतिगंधात्मक, पूतिविष.

MERCANTILE, *a. relating to trade or traders.* व्यापाराचा, उदिमाचा, व्यापारसंबंधींचा, सावकारी, सौदागरी, सौदागरीचा, वाणिज्यसंबंधी, व्यवहारसंबंधी.

M. travelling. वणंज *f.* गस्तंगिरी *f.*

MERCATURE, *n. buying and selling.* क्रयविक्रय *m.*

MERCENARILY, *adv.* v. A. 2. लाभलोभाने, लाभदृष्टीने, लाभबुद्ध्या, लाभदृष्ट्या.

MERCENARINESS, *n.* v. A. 2. लाभलोभ *m.* लाभलोभा *m.* लाभदृष्टि *f.* लाभबुद्धि *f.* फलाशा *f.* सकामबुद्धि *f.*

MERCENARY, *a. hireling, serving for mere gain.* पैका घेऊन कामकरणारा, मोलकरी, भाडिकरी, मुशारखोर, अजूरदार, भृतक, वैतनिक, वेतनभृत्.

2 *venal, actuated by desire of gain.* लाभलोभी, लाभदृष्टि, लाभबुद्धि, लालचखोर, लांचखोर, सकाम.

MERCENARY, *n.* v A. 1 मोलकरी, मुशारखोर, मुशारदार.

MERCER, *n. dealer in silks.* रेशमीकापड विकणारा, रेशमीकापडकरी, कौशेयवणिक्.

MERCERY, *n. silk goods* रेशमी कापड *n.* पट्टवस्त्रें *n. pl.*

MERCHANDISE, MERCHANDRY, *n* v. TRADE. उदीम *m.* व्यापार *m.* व्यवहार *m.* व्यवसाय *m.* वाणिज्य *n.* सौदागरी *f.* सौदा *m.*

2 *wares, goods.* सौदा *m.* माल *m.* जिन्नस *m.* पण्यद्रव्य *n.*—compreh. or indef. सौदासून *m. n.*

An article of m. जिन्नस *m.* केणें *n.* सौदा *m.*

To MERCHANDISE. See To TRADE.

MERCHANT, *n.* v. TRADER. उदमी, वेपारी, व्यापारी, सौदागर, महाजन, सावकार, वणिक्. Some respectful compellations for a *merchant* are, शेट *or* शेठ, शेटजी.

MERCHANT-MAN, *n. trading vessel.* जिन्नसी गलबत *n.*—तारू *n.*-&c. बारकस *n.* महागिरी *f.*

MERCHANTABLE, *a. fit to be bought or sold.* विकाऊ, खपाऊ, खपायाजोगा-&c. विक्रेय, क्रेय.

MERCIFUL, *a. compassionate, disposed to forgive.* दयाळ, दयालु, *pop.* दयाळू, दयावान् *pop.* दयावंत, दयाशील, दयामय, सदय, दयाबुद्धि, दयादृष्टि, क्षमाशील, क्षमावान् *pop.* क्षमावंत.

2 *not cruel, tender, &c.* v. PITIFUL. कृपाळ, कृपालु *pop.* कृपाळू, कृपाशील, कृपाबुद्धि, कृपावान् *pop.* कृपावंत, करूणाशील, कारूणिक, अनुकंपाशील, अनुकंपावान्.

MERCIFULLY, *adv* v. A. दयेने, कृपेने, &c. दयाबुद्धीने, दयादृष्टीने, दयाबुद्ध्या, दयादृष्ट्या, दयापूर्वक, &c.

MERCIFULNESS, *n.* v. A. 1. दया *f.* दयाळूपणा *m.* दयाळपणा *m.* &c. दयाशीलता *f.* दयालुता *f.* दयादृष्टि *f.* दयाबुद्धि *f.* सदयता *f.* क्षमाशीलता *f.* क्षमाबुद्धि *f.*

2 कृपा *f.* दया *f.* कृपाळूपणा *m.* कृपाळपणा *m.* &c. कृपाशीलता *f.* कृपालुता *f.* कृपाबुद्धि *f.* अनुकंपा *f.* घृणा *f.*

MERCILESS, *a. pitiless, cruel.* निर्दय, दयाहीन, दयाशून्य, निर्घृण, कठीण, कठोर, पाषाणहृदय, निष्कृप.

MERCURIAL, *a. consisting of mercury.* पाऱ्याचा, पारदात्मक, पारदमय.

2 *volatile,* v. CHANGEABLE. चंचल, चपल *or* ळ, चपळा, क्षणिकबुद्धि, तरलप्रकृतीचा, तरलप्रकृति.

MERCURY, *n.*—the planet. बुध *m.* सौम्य *m.*

2 *quicksilver.* पारा *m.* पारद *m.* रसधातु *m.* रस *m.*

Calx or oxid of m. पारदभस्म *n.* रसभस्म *n.*

Sulphuret of m. कज्जली *pop.* काजळी *f.*

White sublimate or submuriate of m. रसकर्पूर *pop.* रसकापूर *m.*

3 *messenger.* निरोप्या.

A m. *a good hand at walking.* पायांचा पारवा *m.*

MERCY, *n. disposition to forgive offences,* v. MERCIFULNESS, 1. दया *f.* दयाळूपणा *m.* दयाशीलता *f.* दयाबुद्धि *f.* क्षमाबुद्धि *f.*

2 *compassion, tenderness,* v. PITY. दया *f.* कृपा *f.* कृपाळूपणा *m.* करूणा *f.* अनुकंपा *f.* घृणा *f.*

Fountain of m. Ocean of m &c. दयासागर, दयासमुद्र, दयाब्धि. दयानिधि, करूणासागर, करूणाकर, &c.

Vessel of m. कृपापात्र *n.* दयापात्र *n.* दयाभाजन *n.* कृपाभाजन *n.* अनुग्राह्य.

To be at the m. of, *be in the power of,* v. CLUTCHES. हातांतकवजांत-&c. सांपडणें, स्वाधीन असणें *g. of o.*

To shew m. दया *f.*-&c. करणें.

3 *pardon, pardoning.* दया *f.* क्षमा *f.* माफी *f.* गई *f.*

Mercy! Mercy! त्राहि त्राहि.

MERE, *a. this or that only, pure.* केवल *or* ळ, नुस्ता *or* नुस्था *or* निस्ता, शुद्ध *pop.* सुद्धा.

MERELY, *adv.* v. A. *only, solely, purely, &c.* केवल *or* ळ, फक्त, मात्र, शुद्ध, एकजात, निखालस, निसळ, निस्तूक, निक्खळ *or* निखळ, निटंक.

M. for nothing. उगा, उगाच, उगीच, उगेंच, एरवीं.

MERETRICIOUS, *a. pertaining, &c. to prostitutes.* कसबिणीचा, कंचनीचा, वारांगनीय.

2 *alluring by false shew.* कृत्रिम शोभेचा, फसवे शोभेचा, कंचनीच्यासारिखा, कसबिणीच्यासारिखा, ढबदार, ढबीचा, दिसाऊ, कलहेगिरीचा.

To MERGE, *v. a.* v. To IMMERSE. बुडविणें, गर्क करणें.

To MERGE, *v. n. be sunk or swallowed up.* गर्क-गडद-&c. होणें, मिळून जाणें.

MERIDIAN, *n. noon.* मध्याह्न *m.* मध्याह्नकाल *m.* दोन प्रहर *m. pl.*

2—in geography and astronomy. मध्याह्नरेषा *f.* याम्योत्तरवृत्त *n.* याम्योत्तररेषा *f.* खमध्य *m.*

Distance (E. or W.) from the first m. रेखांतर *n.* देशांतर *n.*

Distance between meridians. स्वष्टपरिधि *m.*

3 fig. *highest point or degree.* भर *m.* भरनें *n.* बहर *or* बहार *m.* कळस *m.* मध्यभरणी *f.*

MERIDIAN, *a. relating &c. to the meridian line.* मध्याह्नरेषेचा, याम्योत्तररेषेचा, &c. मध्याह्नरेषासंबंधी, याम्योत्तरवृत्तसंबंधी, खमध्यसंबंधी.

2 *relating, &c. to noon.* मध्याह्नकालाचा, दोनप्रहरचा, मध्याह्नकालसंबंधी.

MERIDIANAL. See MERIDIAN, SOUTHERN.

MERIT, *n. desert, worth.* गुण *m.* योग्यता *f.* लायकी *f.*

Acknowledging or appreciating m. गुणग्रहण *n.*

2 merits; *character with respect to good or ill.* गुणागुण *m. pl.* गुणदोष *m. pl.* मर्मे *n. pl.*

Test or investigation of m. गुणदोषपरीक्षण *n.*

3—in the Hindu religious system; *the desert acquired through works.* पुण्य *n.* पुण्याई *f.* सुकृत *n.* पुण्यसामग्री *f.* श्रेय *n.* तप *n.* धर्म *m.*

Acquisition of m. पुण्यसंपादन *n.* श्रेयस्संपादन *n.*

Acquired by m. पुण्यार्जित, पुण्यविर्जित.

Fruit or reward of m. पुण्यफल *n.*

M. acquired in some former birth. पूर्वपुण्य *n.*

Mightiness or prevalence of m. पुण्यप्रताप *m.* Some terms, appellatives, &c. for a person of great *merit* are, पुण्यनिधि, पुण्यनि-

धान, पुण्यसागर, पुण्याब्धि, श्रेयोनिधि, पुण्यपुरुष, पुण्यात्मा, पुण्यराशि, पुण्यमूर्त्ति.

4 *the desert of works whether as good or evil.* संचितn. अपूर्वn. पूर्वीचा ठेवाm.

To MERIT, *v. a deserve* योग्य-लायक-पात्र-अर्ह-(in comp.) असणें *g. of o.* पुण्याने-योग्यतेने-गुणाने-&c. मिळवणें-संपादणें-&c.

MERITORIOUS, *a.* v. N 1. योग्य, चांगला, लायक, योग्यतेचा, उत्तम, गुणी, गुणवान् *pop.* गुणवंत, गुणसंपन्न, अर्ह (in. comp.), पात्र (in. comp.).

2 v. N. 3. पुण्यवान् *pop.* पुण्यवंत, पुण्यसंपन्न, पुण्यशाली, पुण्यात्मक, पुण्यरूप, पुण्य (in. comp.), तेजःपुंज, सुकृत, सुकृती, कृतपुण्यपुंज.

MERITORIOUSNESS, *n.* v. A. 1. योग्यताf. लायकीf. गुणिताf. गुणसंपन्नताf.

2 *and* MERIT. पुण्यसंपन्नताf. पुण्यसंपत्तिf. पुण्यशालिताf.

MERMAID, *n.* जळमाणूसm.n. मत्स्यकन्याf.?

MERRILY, *adv.* v. A. ख्यालीखुशालीनें, ख्यालीखुशालीखालीं, मौजाखालीं, मौजामारून, खेळीमेळीं *or* खेळें मेळें, नाचतमाशानें, हास्यविनोदाखालीं, दणक्यानें, दणक्याखालीं.

MERRIMAKE, *n. meeting for mirth.* ख्यालीखुशालीची-खुशालीची-&c. बैठकf.-&c. गोंधळm. उत्सवm. उत्सावm. उत्साहm. दणकाm.

MERRIMENT, MERRIMAKING, *n. mirth, festivity, merry pranks, frolic, laughing, &c.* ख्यालीखुशालीf. खुशालीf. ठट्टामस्करीf. हास्यn. हंसाचाजीf. रागरंगm. हास्यविनोदm. हास्यरंगm. खेळीमेळीf. रहस्यn. मौजाf. *pl.* कौतुकn. रंगm. तमाशाm. नाचतमाशाm. उत्सवm. उत्साहm. उत्सावm.

Tumultuous or boisterous m. झिंबडीf. झिंबडf. झिंबडीf. घमशानn. धुमाळीf. धुमाधक्कीf. धुमकूसm धुमाकूळm.f. धुमडf. थैथय्या *or* थैथैयाm. थैथय्याट *or* थैथैयाटm.

MERRINESS, *n.* v. A. 1. हास्यमुखताf. हास्यवृत्तिf. उल्लासवृत्तिf. उल्लासिताf. सानंदताf.

2 खुशमौजेपणाm. हसरेपणाm. रंगेलपणाm. &c. सदानंदिताf. &c.

MERRY, *a. exhilarated to laughter, gay, happy, joyful.* हास्यमुख, हसतमुखी *or* मुख्या, हास्यवदन, हास्यविनोदी, हास्यवृत्ति, उल्लासवृत्ति, खुशवखत, आनंदी, उल्लासी, रंगी, रंगेल, रंगेला, रंगेली, विनोदी, खुशदिल, हृष्टचित्त, सानंद, आनंदयुक्त, आनंदभरित, हास्यभरित.

To get m. रहस्यांत येणें.

To make m ख्यालीखुशालीf.-&c. करणें

2—of disposition; *fond of fun and frolic, given to laughter and merriment.* खुशमौज्या, मौज्याळा, मौजी *or* मौज्या, हसरा, हश्या, ख्याली, ख्यालखुशाल्या, आनंदी, सदानंदी, आनंदवृत्ति, उल्लासवृत्ति, रागरंगी, रंगदार, रंगी, रंगेल, रंगेला, रंगेली, कौतुकी, गमत्या, घमंड्या, चयनी, हास्यबुद्धि, विनोदबुद्धि.

3 *causing laughter or mirth.* विनोदी, विनोदाचा, हास्यविनोदाचा, हास्यजनक, हास्योत्पादक, हास्यकारक, विनोदकारक.

4 *lively, animated,*—a festivity, &c. दणक्याचा, दणदणीत, कडाख्याचा, धडाक्याचा, कडकडीत.

MERRY-ANDREW, *n.* v. BUFFOON हंडीनाग, भांड, कैकाडी, डोंबारी,

Note. The two last words signify *castes* who are tumblers and Merry Andrews.

MERRY-MEETING, *n. meeting for mirth.* ख्यालीखुशालीची, खुशालीची-रागरंगाची-&c. बैठकf.-&c. उत्सवm. उत्सावm. उत्साहm.

MERSION. See IMMERSION.

MESARAIC. See MESENTERIC.

MESEEMS. मला वाटतें, मला भासतें.

MESENTERIC, *a.* v. N. आंतड्यांच्या पिशवीचा, अंत्रपेशीसंबंधी, अंत्रपेशीविषयक.

MESENTERY, *n. membrane of the intestines.* आंतड्यांची पिशवीf. अंत्रपेशीf. अंत्रावरणत्वक्f.

Enlargement of the m ग्रीहाm.

MESH, *n. interstice of a net.* जाळींचें भोंकn. जाळीची खिडकीf.-&c. जालांतरn. जालरंध्रn.

MESHY, *a. reticulated.* जाळीदार, खिडकीदार.

MESLIN, *n. mixed corn or grain.* धान्याची मिसळf. मिसळींचें धान्यn. बेवडf. बेरडf. खेडf. खेडकरधान्यn. ससकरm. मिश्रान्नn. मेलधान्यn.

MESS, *n. dish of food.* ठावm. ठायm. पात्रn. पानn. अन्नn.

M. prepared for a number of persons in common. गणान्नn.

2 *number of persons eating together and sharing the expense.* बिसी *or* भिसीf. मलईf. सहभोजनपंक्तिf. जग्धिपंक्तिf. गणान्नपंक्तिf.

3 *pickle, plight, trim, &c.*—of persons, affairs, things. दुर्गति *pop.* दुर्गतf. दुर्दशाf. गतिpop. गतf. फजितीf. फटफजितीf. हालm. *pl.* हालहवालm.*pl.* हालअपेष्टाf. बुरेहालm.*pl.* हल्लm.*pl.* बदनकशा *or* नक्षाm. चवढवf. चवढवf. चवचवf. ढवढवf. बचबचf. बच्छानf. भडाडाm. बचेरीf. घाणf. गुघाणf. हबेलंडीf. हलबेलंडीf. फावडीf. गुडाकू *or* खूf गळहाटा *or* ठाm. घप्पाधोंळm. चिवडाm. विपत्यm.*pl.*

4 *slop, filth, nastiness, &c.*—freely. घाणf. ढाणn तव्हाणn. चेंदf. चेंदाडf. चेंदाm. चेंदरडf. हेंदरf.n. चिखलf. कर्दमm.

5 (of things lying about) v. LITTER. रेंदf. रेंदाm. राडाm. पखळf. पखळणf.

6 *squeezed, picked, &c. mass.* चिवडाm. विचकाm. चवढवf.

To MESS, *v. a. mash, squeeze, &c. make into a mess.* कचंबणें *or* कचमणें, चिवंडणें *or* चिवडणें, किचवटणें, किचवंद्रणें, किचविंद्रणें, किवंचणें, मसदणें, मसंदळणें, मुटकळणें, चिवडाm.-&c. करणें *g of o.*

To MESS, *v. n. eat together sharing the expense.* भिसीनें *or* बिसीनें-भिसींत-&c. जेवणें, सहभोजनn.-एकपंक्ति भोजनn.-&c. करणें, जग्धिf. करणें, वर्गणीचें-भिसीचें-&c. जेवणn. करणें.

MESS-MATE, *n. one who messes at the same table.* एकनाटी, भिसीचा सोबती, एकपंक्तीचा, समपंक्तीचा, सहभोजी.

MESSAGE, *n. errand, notice sent.* निरोपm. संदेशm. संदेसाm. सांगणेंn. प्रेषm. दूत्यn.

To give a m. निरोपm. सांगणें.

MESSENGER, *n. person who carries a message.* निरोप्या, जासूद, हरकारा, कासीद, दूत, चार, कागदी, संदेशहर, वार्ताहर, वाचिकहर.

Business or office of a m. जासुदीf. जासुदगिरीf. दौत्यn.

Couple or pair of messengers. जासुदजोडीf.

Pay or hire of a m. जासुदीf. अजूराm.

To dispatch a m. जासूदm.-शिपाईm.-&c. फेंकणें.

2 (of a paper kite). जासूदm.

MESSING, *n.* v. V. A.—*act.* चिवडणेंn. कचंबणेंn. किचवटणेंn. &c.

v V. N. बिसीचें *or* भिसीचें जेवणn. एकान्न जेवणेंn. गणान्नाचें जेवणn. एकान्नn. सहभोजनn. भक्ष्यव्यवहारm. पंक्तिव्यवहारm.

MESSUAGE, *a. house and adjoining land.* घरवाडीf. गृहवाटिकाf.

METACARPAL, *a.* v. N. हाताच्या चवड्याचा, करभसंबंधी, करभविषयक.

METACARPUS, *n. the hand from the wrist to the fingers.* हाताचा चवडा *or* चौडाm. करभm.

Tumour on the m. वाघचौडाn.

METACHRONISM, *n. chronological error of placing an event after its real time.* न्यूनकालनिरूपणn. न्यूननिरूपणिक कालव्यत्ययm. न्यूननिरूपितकालm.

METAL, *n.* धातु*m.f.*
Factitious m. करणीचा (or ची) धातु*m.f.* कृत्रिमधातु*m.*
Fused m. रस*m.f.*
Fusing of metals together. आवर्त्तन*n.*
Inferior or secondary m. उपधातु*m.*
That is made of a mixture of metals. पंचरसी, भटोर.—A vessel made of mixed metals. भटोरें*n.*
The metals,—collect. धातुजात*n.* Eight are enumerated (अष्टधातु). They are सुवर्ण, रौप्य, ताम्र, पित्तल, कांस्य, त्रपु, सीसक, लोह; *or, pop.* सोनें, रूपें, तांबें, पितळ, कांसें, कथील, शिसें, लोखंड.
Waste of metals in fusing. जळ *f.*

METALLIC, METALLICAL, *a. belonging, &c. to metals.* धातूचा, धातुसंबंधी, धातुरूप
2 *made of metal.* धातूचा, धातुमय, धातुरूप, धातुनिर्मित.

METALLIFEROUS, *a. producing metals.* धातूत्पादक, धातुजनक.

METALLINE, *a. impregnated with metal.* धातुधर्मक, धातुगुणक.
2 *consisting, &c. of metal* धातूचा, धातुमय, धातुनिर्मित.

METALLIST, *n. one skilled in metals.* धातुपारखी *or* ख्या, धातुपरीक्षक, धातुज्ञ, धातुवेत्ता.
2 *worker in metals.* धातूचें काम करणारा, धातुकर्मकारी.

METALLOGRAPHY, *n. account of metals.* धातुवर्णन*n.* धातुविचार*m.*

METALLURGIST, *n. worker in metals.* धातूचें काम करणारा, धातुशोधक, धातुशोधन कर्त्ता.

METALLURGY, *n. art of separating and working metals.* धातुशोधनविद्या *f.* धातुशोधन*n.* धातुपृथक्करण*n.*

To METAMORPHOSE, *v. a. change the form, &c. of.* रूपांतर*n.*–देहांतर*n.*–परिणामांतर*n.*–रूपभेद*m.*–&c. करणें, रूप*n.*–स्वरूप*n.*–&c. फिरवणें–पालटणें *g. of o.*

METAMORPHOSED, *p. v. V.* रूपांतर केलेला, &c. रूपविकृत, &c. विकृताकार, विकृताकृति, विकृत, वैकृत, भिन्नरूप.

METAMORPHOSIS, *n. v. V.* रूपांतर*n.* देहांतर*n.* परिणामांतर*n.* स्वरूपांतर*n.* रूपभेद*m.* स्वरूपभेद*m.* आकारविकार*m.* आकारविकृति *f.* परिणाम*m.* विकार*m.* विकृति *f.*
M. of man into a (tiger, wolf, horse, dog, &c.). करणीचा (वाघ-लांडगा-घोडा-कुत्रा-&c.)

METAPHOR, *n. figurative word.* रूपक*n.* रूपकालंकार*m.* आरोप*m.* उपचार*m.* जहल्लक्षणा *f.* जहत्स्वार्था *f.* उपमा *f.*

METAPHORIC, METAPHORICAL, *a. v. N.* लाक्षणिक, औपचारिक, आरोपाचा, आरोपित, सरूपक.

METAPHRASE, *n. mere verbal translation.* शब्दास शब्द भाषांतर*n.* यथाशब्द भाषांतर*n.*

METAPHRAST, *n. literal translator.* शब्दास शब्द उतरून भाषांतर करणारा, यथाशब्द भाषांतर कर्त्ता.

METAPHYSIC, METAPHYSICAL, *a. relating, &c. to metaphysics.* आन्वीक्षिकीसंबंधी, आन्वीक्षिकीविषयक, आन्वीक्षिक्यनुयायी, अर्थतत्वशास्त्रसंबंधी, अध्यात्मविद्यासंबंधी.

METAPHYSICIAN, *n.* आन्वीक्षिकीवेत्ता, अर्थतत्ववेत्ता.

METAPHYSICS, *n. science of the principles and causes of things, science of mind.* आन्वीक्षिकी *f.* अमूर्तविषयविज्ञान*n.* अर्थतत्वशास्त्र*n.* अर्थतत्वविद्या *f.* अध्यात्मविद्या *f.* आत्मतत्वशास्त्र*n.* आत्मतत्वविचार*m.*

METASTASIS, *n. change of place of a disease.* रोगस्थलांतर*n.*

METATARSAL, *a. v. N.* पायाच्या चवड्याचा, प्रपदसंबंधी.

METATARSUS, *n. part of the foot between the ankle and toes.* पायाचा चौडा *or* चवडा*m.* पाऊलाचा मध्यभाग*m.* प्रपद*n.*
Tumour on the m. वाघचवडा*m. or* डें*n.*

METATHESIS, *n. transposition of the letters or syllables of a word.* अक्षरांचा फेरफार*m.* वर्णविपर्यय*m.* वर्णव्यत्यय*m.* अक्षरविपर्यय*m.*

To METE, *v. a.* v. To MEASURE. मेजणें, मोजणें, मापणें.

METE-WAND, METE-YARD, *n.* मेजकाठी *f.* मानदंड*m.*

METEMPSYCHOSIS, *n. transmigration* जन्मांतर*n.* जन्मजन्मांतर*n.* अन्यजन्म*n.*

METEOR, *n. luminous body flying or floating in the atmosphere.* उल्का *f.* तारा*m.f.*—considered as a portent. उत्पात*m.* दिव्य उत्पात*m.*

METEORIC, *a. belonging, &c. to meteors.* उल्कासंबंधी, उल्काविषयक.
2 *proceeding from a meteor.* उल्केचा, उल्कोद्भव, उल्कोत्पन्न, उल्काजात.

METEOROLOGIC, METEOROLOGICAL, *a.* v. N. विद्युदुल्कादिविद्येचा, दिव्योद्भवविषयसंबंधी, आकाशोद्भववस्तुसंबंधी.

METEOROLOGY, *n. science of the atmosphere and its phenomena.* विद्युदुल्कादिविद्या *f.* आकाशोद्भववस्तुविद्या *f* अंतरिक्षोद्भवविषयविद्या *f.* वायुचक्रशास्त्र*n.*

METEOROUS, *a. of the nature of a meteor.* उल्काधर्मक.

METER, *n. measurer.* मापणारा, मापक.

METHEGLING, *n.* मधाची दारू *f.*

METHINKS, *v. imp.* मला वाटतें, मला भासतें, मला सुचतें.

METHOD, *n. regular disposition or arrangement,* v. ORDER. क्रम*m.* अनुक्रम*m.* वेत*m.* व्यवस्था *f.* आनुपूर्वी *f.* आनुपूर्व्य*n.*
2 *order of doing, process,* v. MANNER. मार्ग*m.* कृति *f.* रीति *pop.* रीत *f.* कृप्ति *f.* पद्धति *f.* क्रिया *f.*

METHODICAL, *a. that acts with method,* v. ORDERLY. वेताचा, वेतबाती *or* त्या, व्यवस्थित, नियमाचा *or* नेमाचा, नियमी *or* नेमी, नियमशील, क्रमानुकारी.
2 *arranged in method,* v. ORDERLY. क्रमाचा, वेताचा, वेताबाताचा, वेनीव, व्यवस्थेचा, नियमाचा *or* नेमाचा, व्यवस्थित, साखसुरत, यथानुक्रम, यथाक्रम.

METHODICALLY, *adv.* v. A. 2. क्रमानें, अनुक्रमानें, वेतानें, &c. यथाक्रमानें, यथाक्रमें, यथानुक्रमें, यथाक्रम, क्रमशः.

METHODICALNESS, *n.* v. A. 1. व्यवस्थितपणा*m.* व्यवस्था *f.* नियमशीलता *f.* क्रमानुकारिता *f.*
2 क्रम*m.* वेतबात*m.* व्यवस्था *f.* व्यवस्थितपणा*m.* ठाकठिकी *f.* यथानुक्रमता *f.*

METHODISM, *n. strictness in religious observances.* नियमनिष्ठा *pop.* नेमनिष्ठा *f.* कर्मठपणा*m.* नियमशीलता *f* नियमासक्ति *f.* कर्मनिष्ठा *f.*

METHODIST, *n. one strict in religious observances.* नियमी *or* नेमी, नियमनिष्ठ *or* नेमनिष्ठ, नेमनिष्ठेचा, नियमशील, कर्मठ.

METHODISTICAL, *a. relating to methodism or methodists.* नेमनिष्ठेचा, कर्मनिष्ठेचा, नियमासक्तीचा.

To METHODIZE, *v. a. bring into method or order.* व्यवस्था *f.*–व्यवस्थापन*n.*–&c करणें *g. of o.* क्रम*m.*–अनुक्रम*m*–&c. बांधणें–रचणें–लावणें *g. of o.* व्यवस्थित–&c. करणें, सुधारणें, सापसारणें.

METHOUGHT, *v. imp.* मला वाटलें, मला भासलें, मला दिसलें, &c.

METONYMICAL, *a.* v. N. अजहत्स्वार्थेचा, अजहल्लक्षणेचा, अजहत्स्वार्थलाक्षणिक, अजहल्लक्षण, अजहल्लाक्षणिक.

METONYMICALLY, *adv.* v. N. अजहत्स्वार्थेनें, अजहत्स्वार्थेकरून, &c.

METONYMY, *n. use of one word for another,*—in rhetoric. अजहत्स्वार्था *f.* अजहल्लक्षणा *f.*

METRE, *n. measure, verse,* v. MEASURE. छंद*n.* पद्य*n.* वेद*m.* Some varieties of *metrical composition* are, अभंग, आर्या, आरती, ओवी, ग्रंथ, ध्रुपद, प्रबंध, भुपाळी, लावणी, श्लोक.

METRICAL, *a.* v. N. छंदोबद्ध, छंदोविशिष्ट, छंदोरूप, पद्यरूप, पद्यात्मक, स्वरबद्ध, तालबद्ध.

METROPOLIS, *n. capital city.* मुख्यशहर*n.* राजधानी*f.* राजनगरी*f.*

METROPOLITAN, *a.* v. N. राजधानीचा, राजधानीसंबंधी.

METTLE, *n. pluck, &c.* v. SPIRIT. रग *f.* धमक *f.* पाणी*n.* कंडी*f.* कंडू*m f.*

To try the m. of. पाणी*n.* जोखणें *g. of o.* दम*m.*-धूम *f.*-पाहणें *g. of o.*

METTLESOME, METTLED, *a.* v. SPIRITED. रगदार, रगेल, रग्या, रगीचा, पाणीदार, खंदा, तापट, तापड, खेंदडा, जलद, तलख.

METTLESOMENESS, *n.* v. A. रगेलपणा*m.* खंदेपणा*m.* रग *f.* मस्ती*f.* तलखी*f.* खुमखूम *f.* खे *f.*

MEUM ET TUUM. This is expressed by आपपर (आप and अपर *own* and *other*). Accordingly "regard to meum et tuum" and similar phrases will be, आपपरबुद्धि *f.* आपपरभाव*m.* आपपरदृष्टि *f.*-भेद*m.* -लक्ष्य*n.*-विचार*m.*-मत*n.*-वृत्ति *f.*-वर्त्तन*n.*-&c. स्वपरभेद*m.* स्वपरभाव*m.* &c. भेददृष्टि *f.* भेदबुद्धि *f.* दुजाभाव*m* भिन्नभाव*m.*

MEW, *n. place of confinement.* कोंडी*f.* कोंडवाडी *f.*

To MEW, *v. a. shut up.* कोंडणें, कोंडून ठेवणें, कोंडीत घालणें.

To MEW, *v. n.*—the cat. म्यांव *or* म्यौं*n.* करणें.

MEW, MEWING, *n.* v. V. N. म्यांव*n.* म्यौं*n.*

The purring m. of a cat. पुरम्यांव*n.*

To MEWL, *v. n. cry as a little child.* टेंटें*n.*-केंकें*n.*-व्याहां *adv.* करणें, टेंटावणें.

MIASM, MIASMA, *n. noxious effluvia.* कुजटाण *f.* सडघाण *f.* वायुदूषक पूतिगंध*m.* रोगजनक पूतिवात*m.* पूतिबाष्प*m.*

MICA, *n.* अभ्रक*m.n.*

Dark colored m. काळा अभ्रक.

Grey m. पांढरा अभ्रक.

MICROMETER, *n. instrument to measure small spaces.* अल्पांतरमापकयंत्र*n.*

MICROSCOPE, *n.* पदार्थास मोठा दिसवणारें भिंग*n.* सूक्ष्मदर्शक यंत्र*n.* जवळच्या पदार्थास मोठा भासविणारें यंत्र*n.*

MID, *a.* v. MIDDLE. मध्य, मध्यस्थित, मध्यवर्ती.

MID-AGE, *n.* मधलें वय*n.* मधली उमर *f.* मध्यवय*n.* आयुर्मध्य*m.n.*

MID-COURSE, *a.* मार्गार्ध*n.* मार्गमध्य*m.n.*

MID-DAY, *n.* v. NOON. दुपार *f.* मध्याह्न*m.* दिनमध्य*m.n.*

The m.-meal. मध्याह्नचें*n.* मध्याह्नकाळचें*n.*

MID-HEAVEN, *n.* खमध्य*m.n.*

MID-LEG, *n.* जंघामध्य*m n.*

MID-MOST. See MIDDLEMOST.

MID-NIGHT, *n.* मध्यानरात *or* रात्र *f.* दोनप्रहर रात्र *f.* मध्यरात्र *f.* अर्धरात्र*m.f.* निशीथ*m.*

MID-STREAM, *n.* ओघाचा मध्य*n.* प्रवाहमध्य*m.n.*

MID-SUMMER, *n.* उन्हाळ्याचा मध्य*m.* ऐनउन्हाळा*m.* भरउन्हाळा*m.* ग्रीष्मकालमध्य*m.n.*

MID-TWILIGHT, *n.* सांजेचा मध्य*m.n.* कातरवेळ *f.*

MID-WAY, *n.* अर्धी वाट *f.* निमरस्ता*m.* मार्गमध्य*m.n.* मार्गार्ध*n.*

MID-WAY, *adv.* अर्धेवाटेवर, निमरस्त्यावर, मधेंच.

MID-WINTER, *n.* हिंवाळ्याचा मध्य*m.* ऐन हिंवाळा*m.* भरहिंवाळा*m.* शीतकालमध्य*m.*

MID-WOOD, *n.* काष्टमध्य*m.n.*

MIDDLE, *n. central part.* मध्य*m.n.* मधला प्रदेश*m.* माज*m.* मध्यदेश*m.* गर्भ*m.* गर्भी *f.*

From the m. मधून.

In the m. मध्यें, मधीं, मध्यतः.

In the very m. मधोमध, मधच्या मध्यें

Of the places or parts about the m. अधील मधील, अधचामधचा.

MIDDLE, *n. of or belonging, &c. to the middle.* मधचा, मधला, मधील, मध्य, मध्यम, मध्यमीय, मध्यवर्त्ती, मध्यस्थ, मध्यस्थित, गर्भस्थ, गर्भस्थित.

The m. one—used of brothers and sisters. मधवा, मधिवला.

MIDDLE-AGED, *a.* मध्यवयाचा, मध्यमवयाचा, मध्यमवयी, मध्यवयस्क. मध्यमवयस्क.

MIDDLE-EARTH, *n.* v. WORLD. मध्यलोक*m.* मध्यभुवन*n.*

MIDDLE-MAN, *n.* v. MEDIATOR मध्यस्थ.

MIDDLEMOST, *a. middle.* मधोमधचा, मधला, मधचा, मध्यस्थ.

MIDDLE-SIZED, *a.* मध्यम आकाराचा, मध्यम आकृतीचा, मध्यमाकार, मध्यमाकृति.

MIDDLING, *a. of middle rank, state, or qualities* मध्यमप्रतीचा, सामान्यप्रतीचा, साधारणप्रतीचा, मधभरणीचा, मध्यपरिमाणाचा, मध्यम, साधारण, सामान्य, नेमस्त, सुमाराचा, सुमारमाफक, रासवट, राशि, मधलंड, अधलंड मधलंड, अधलंड, अर्धलंडमर्धलंड, मापक, बरावाईट, छोटेखानी, बादखासा.

MIDDLINGLY, *adv.* v. A. साधारण, सामान्य, मध्यमप्रतीचा *decl.* &c. सामान्यतः, साधारणतः.

MIDGE, *n. gnat, eye-fly.* केंबरें*n* घुंगुरटें *or* डेंन. चिलटें*n.*

MIDLAND, *a.* v. INLAND. मध्यदेशस्थ, मध्यदेशस्थित.

MIDRIFF, *n.* पोटाचा मधला पडदा*m.* पिंजरोदरमध्यन्वक् *f.*

MIDST, *n* v. MIDDLE. मध्य*m.*

From the m. मधून.

In the m. मध्यें, मधीं.—As involving the sense of surrounded by, overwhelmed by, involved in, in the thickest part, in the depth, &c. गर्क असतां, गढला-बुडालेला-&c. असतां, भर *or* ऐन with the locative case of the noun.

MIDWIFE, *n. woman that assists at parturition.* सुवीण *or* सुईण*f.* दाई*f.* कोनकरणारी*f.* प्रसवकारिणी*f.*

Man-m. v. ACCOUCHEUR. प्रसवकारी वैद्य.

MIDWIFERY, *n.* सुवीणकाम*n.* सुवीणपणा*m.* दाईपणा*m.* प्रसवकरण*n.* सूतिकरण*n.* गर्भमोचन विद्या *f.*

MIEN, *n. air, look, external appearance, &c.* आकार*m.* डौल*m.* चर्या *f.* चेहरा*m.* मुद्रा *f.* रूप*n.* नूर*m.* ध्यान*n.* दब *f.* छब *f.* चाल *f.*

MIGHT, *n.* v. FORCE, STRENGTH. बल *pop.* बळ*n.* जोर*m.* जोरा*m.* पराक्रम*m.* सामर्थ्य*n.* तकवा*m.* कुवत *f.* मगदूर*m.*

With m. and main, v. EFFORT. जीव लावून-तोडून-टाकून, मोठ्यादमाने, भरघोसाने, भरल्या घोसाने, भर *or* भरल्या घोसानिशीं, अनर्थ करून, सत्राण.

To work with m. and main. अनर्थ*m.* करणें-मांडणें.

MIGHTILY, *adv.* v. A. 1. बळाने, बळेंकरून, पराक्रमाने, पराक्रमपूर्वक. 3 *greatly, in a great degree.* फारच, अतिशय, पराकाष्ठेचा *decl.* बळकट, अतोनात *or* अतोनास्त, अनर्थ, अनर्थ करून.

MIGHTINESS, *n.* पराक्रम*m.* जोरा*m.* सबलता *f.* प्रबलता *f.*

2 थोरवी*f.* प्रताप*m.* प्रतापशालिता *f.*

MIGHTY, *a. strong,* v. POWERFUL. बलवान् *pop.* बळवान *or* बळवंत, बळकट, जोरदार, बलिष्ठ, बलाढ्य, पराक्रमी.

2 *great, august, &c.* मोठा, थोर, थोरवीचा, प्रतापी, प्रतापवान्, प्रतापशाली, पराक्रमी, प्रभावशाली.

3 *vast, huge, enormous, excessive, prodigious, &c.*—freely. जबर, जबरा, जबरदस्त, बळकट, भारी, अफाट, अनर्थाचा, कहराचा, कुब्बल, खंबीर, खम्माल, प्रचंड, चंड, उद्भट.

4 *important, momentous.* मोठा, भारी, वजनदार, भारदस्तीचा.

MIGHTY, *adv. very,* v. EXCESSIVELY. अति, फारच, पराकाष्ठेचा. *decl.*

To MIGRATE, *v. n. remove for residence from one country, &c. to another.* देशांतरn.-स्थानांतरn.- &c. करणें, देशांतरीं जाणें, देशm.-मुलूखm.-&c. पालटणें, ठाणपालटm.-थार-पालटm.-&c. करणें.

MIGRATION, *n.* v V. देशांतर करणेंn. &c. देशपालटm. ठाणपालटm. शेरपालटm. थारेपालटm. देशाटनn. देशभ्रमणn. देशांतरn. दिग्भ्रमणn. दिग्भ्रमm. विदेशगमनn.

MIGRATORY, *a.* v. V. देशांतर करणारा, ठाणपालट करणारा.

MILCH, *a. that gives milk.* दुभता *or* दुपता, दुधाचा, दोग्धा.

M. animals—compreh. दूधदुभतेंn.

A m. animal that yields her milk to the hand. हातकरीण;—that yields it on having her calf presented, वासुरकरीण ;—that yields it on the presentation of food, पान्हवणकरीण.

MILD, *a. gentle, tender, soft, not harsh or severe,*—of persons. गरीब, कोमल *or* ळ, मऊ, सौम्य, सौम्यवृत्ति, सात्विक, सात्विकप्रकृतीचा, कोमळस्वभावाचा, कोमलस्वभाव, कोमलांतःकरण, नरम, गहीन, मृदु, शांत, थंड, मृदु, शमी, गोडा, अनुग्र, सामोपचारी, सामोपायी, मिस्कीन, सदय, दयार्द्र. Some terms for *a mild person* are, गाय, केवळ गाय, गायरूं, गोगलगाय, पाण्यापेक्षां शितळ.

2 *lenient, gentle, soft, &c.*—of measures, government, &c. मऊ, नरम, मृदु, सौम्य, सौम्यतेचा, सौम्यपणाचा, दयेचा, सामोपचाराचा, सामोपायाचा, अनुग्र.

3 *gentle, slight, soft, not violent, &c.*—of qualities. कोमल *or* ळ, कोवळा, मृदु, सौम्य, संत *or* संथ, सात्विक, मंद, हलका, गोडा, सत्वगुणी, सत्वगुणक, मृदुवीर्य.

M. cold. गुलाबी थंडी*f.*

M. heat. सरद्गर्मी*f.*

MILDEW, *n.* v. BLIGHT. मेकाडn. मेकाडाm. टाकाm. भिरड *or* भेरडm. —To be affected by it. भिरडणें *or* भेरडणें.

2—as on cloth or paper. चिनी*f.*

To be mildewed. सरदणें, सरदावणें.

MILDLY, *adv.* v. A. 1. 2. कोमळपणानें, गरीबीनें, सौम्यतेनें, मृदुत्वानें, कोमलभावानें, &c. सवाळी मवाळीनें, गोडीगुलाबीनें.

2 मंद, हलक्यानें, हळू.

MILDNESS, *n.* v. A. 1. कोमळपणाm. मऊपणाm. &c. गरीबी*f.* नरमाई*f.* कोमलता*f.* मृदुता*f.* सौम्यता*f.* &c. कोमलस्वभावm. मार्दवn. माधुर्यn. शांति*f.* थंडप्रकृति*f.* भलाई*f.* भलाइकी*f.* सात्विकप्रकृति*f.* सत्वn.

2 मऊपणाm. नरमपणाm. &c. मृदुता*f.* सौम्यता*f.* अनुग्रता*f.* &c.

3 कोमळपणाm. संथपणाm. कोवळेपणाm. सात्विकपणाm. &c. कोवळीक*f.* सत्वगुणm. सत्वधर्मm. सत्वn.

MILE, *n.* कोस *or* कोशm. (varying from 1½ to 3 English miles). मैलm. from the English is becoming familiar.

A weary long m. घोड्याच्या पाठीवरचा कोशm.

MILESTONE, *n.* मैलाचा दगडm. देवारणेंn. कोशमान पाषाणm.

MILIARY, *a. accompanied with an eruption like millet seed,*—fever. मसुऱ्या ? पिटिकायुक्त.

MILITANCY. See WARFARE.

MILITANT, *a. engaged in warfare.* लढता, लढणारा, युद्धप्रवृत्त, संग्रामप्रवृत्त, युद्धोद्युक्त, युद्धोद्यत, संग्रामोद्युक्त, संग्रामारूढ.

MILITARY, *a. belonging to soldiers or to the profession of arms.* शिपायांचा, शिपाइगिरी, शिपाइगिरीचा, शिपाइच्या पेशाचा, शिपाई *in. comp.* लशकरी, लढाईच्या कामाचा, युद्धाच्या कामाचा, युद्धाविषयींचा, युद्धप्रकरणाचा, युद्धविषयक-संबंधी, सैनिक, सांग्रामिक, सामरिक.

M. conduct. क्षत्रधर्मm. क्षात्रधर्मm.

The M. profession. शिपाइगिरीचा पेशाm. शिपाइगिरी*f.* शिपाईपेशाm.

2 *following the profession of arms.* शिपाईच्या पेशाचा, शिपाईगिरीच्या धंद्याचा, आयुधजीवी, शस्त्रोपजीवी.

A m. man. शिपाई.

MILITARY, *n. soldiery, the army.* शिपाईलोकm. *pl.* शिपाईm. *pl.* फौज*f.* शिपाईमंडळn.

To MILITATE, *v. n. be opposed to.* वांकडा-आडवा-विरुद्ध-प्रतिकूल-&c. असणें-येणें, वांकडेपणाm.-वैरn.-विरुद्धभावm.-&c. असणें *g of s. recip.*

MILITIA, *n.*—as opposed to regular soldiery. शिबंदी*f.*

Landed m. शेतसनदी शिपाईm. *pl.*

MILK, *n.* दूधn. दुग्धn. क्षीरn पयn. स्तन्यn.

M. and water. दुधवणीn.

M.—as watery. खळखळवणी *or* कळकळवणीn.

M. conglobated or inspissated by boiling. खवाm. खोवाm. मावाm.

M. half coagulated. अदमुरेंn. गोरेंn.

M. coagulated firmly and uniformly. चक्काm.

M. spiced and given to infants. घुटी*f.*

M. warm from the udder. धारोष्णn.

M.-diet. दुग्धाहार *pop.* दुधाहारm.—That is on milk diet. दुग्धाहारी *pop.* दुधाहारी, दुधाधारी.

Pure (i. e. unmixed and unheated). m. निरेंदूधn. निरशी *or* निरसें दूधn.

Sop steeped in m. for an infant. चिरटोळी*f.*

Thickety m. वासुदी*f.*

That yields m. plentifully. दुधाळ, दुधाळू, बहुदुधी.

That yields m. scantily. अल्पदुधी, निदुधी, पावशेरी (that gives ¼ of a sher), अधशेरी (½ a sher), नैवेद्याची, गोकर्णी, शंखिनी, होमी.

Vessel for heating m. दुधणी *or* दुधवणी*f.* दुधाणी*f.* दुधाणेंn.

To be in m. दुभणें.

To cease to be in m. *to dry.* अटणें, उडणें, विसकणें.

To improve in the quantity of m. दुधास फुटणें.

To fall off in the quantity of m. दुधास तुटणें.

2 *milky or white sap.* दूधn. दुग्धn. क्षीरn.

To MILK, *v. a.* दूधn.-धार*f.* काढणें-पिळणें *g. of o.* पिळणें, दोहणें, दुहणें, दोहनn.-&c. करणें.

To m. from the four dugs. चौखूर दूध काढणें.

MILK-BUSH, *n. euphorbia antiquorum or tirucalli.* शेरm. चिकाडाm. काड्या *or* काडेइराm. काड्यानिवडुंगm. हुराm. काडाm. निवली *or* नौली*f.*

Hedge or fence of m. शेरताटी*f.*

A spike of the m. नांगी*f.*

MILK-LIVERED. See COWARD.

MILK-MAID, *n.* धारकरीण*f.*

MILK-MAN, *n. seller, &c. of milk.* दूधवाला, गवळी, गोप.

MILK-PAIL, *n.* चरवी*f.* धारेचें भांडेंn. दोहनपात्रn.

MILK-PAN, *n.* दुधाचें भांडेंn.

MILK-POTTAGE, *n.* कालाm. दूधभाकर *f.*

MILK-SOP, *n. feeble minded person,* v. WEAK. लंडी *f.* दुधखुळाm. रांडमाणूस, रांड्या, मेशपात्रn. कन्याराशि.

MILK-TOOTH. दुधाचा दांतm.

MILK-WHITE, *a* v. WHITE. पांढरा सफेद, पांढरा फूल, गोरापान, बगळ्याच्या पंखासारखा.

MILK-WOMAN, *n* दूधवाली *f.* गवळीण *f.*

MILKABLE, *a.* v. V. पिळायाजोगना-सारखा-&c. दुह्य, दोहनीय, दोह्य.

MILKED, *p.* v. V. पिळलेला, &c. दोहित.

MILKER, *n.* v. V. दूध काढणारा, धार काढणारा-पिळणारा, &c. दोहनकर्त्ता, &c. दोग्धा.

MILKINESS, *n.* v. A. 2. दुग्धसादृश्यn. दुग्धधर्मm.

MILKING, *n.* v. V.—*act.* धारकाढणेंn. पिळणेंn. &c. पिळगूकf पिळणी *f.* दोहनn. दोहm.

Price of m. दुहणावळ *f.*

MILKY, *a. made of milk.* दुधाचा, दुग्धमय, दुग्धनिर्मित.

2 *resembling milk.* दुधासारखा, दुग्धसदृश, दुग्धवत्, दुग्धधर्मक.

3 *yielding milk.* दुधाचा, दुधाळ, दुग्धप्रद.

MILKY-WAY, *n. galaxy.* आकाशगंगा *f.* आकाशनदी *f.* देवनदी *f.* सुरनदी *f.* स्वर्गंगा *f.* स्वर्नदी *f.* मंदाकिनी *f.* वियद्गंगा *f.* स्वर्धुनी *f.*

MILL, *n. engine for grinding.* दळण्याचें यंत्रn. पेषणयंत्रn.

2 *hand-mill.* जांतेंn. *dim.* जांतुली *f.* चक्की *f.*

Large hand m. घरटm. घरटी *f.*

Ring that binds the handle of a hand m. विडी *f.* माणी *f.*

3 (for oil). घाणाm.

Beam of m. to which the beast is yoked. अडाणाm.

4 (for sugar cane). चरकm. रगाडाm.

5 See WATERMILL, WINDMILL.

To MILL, *v. a.* v. To GRIND. दळणें, पिसणें.

2 (coins). छापणें, शिक्कामm.-ठसाm.-छापाm.-&c. मारणें-बठवणें, बेटणें *or* बेटवणें.

MILL-HORSE, *n.* घाण्याचा बैलm. (lit. *ox*).

MILL-STONE, *n.* तळी *f.* पेडn. दळn.

MILL-TOOTH, *n. grinder.* दाढ *f.*

MILLENARIAN, MILLENARY, *a. consisting of a thousand.* सहस्री, साहस्र, हजारी, सहस्रसंख्याक.

MILLER, *n.* v. V. 1. दळणारा, पिसणारा.

MILLESIMAL, *a. thousandth.* सहस्रांशात्मक, सहस्रांशरूप, सहस्रांशसंबंधी, सहस्रतम

MILLET, *n. panicum miliaceum.* बरगm. बरजm.

A seed of m. बरगm.

MILLINER, *n. maker and seller of women's bonnets, &c.* स्त्रियांच्या टोप्या पट्ट्या इत्यादि करणारा-विकणारा, स्त्रीपरिच्छदोपजीवी.

MILLINERY, *n. articles made or sold by milliners.* स्त्रियांच्या टोप्यापट्ट्या इत्यादिसामानn.

MILLION, *n.* दाहालाखm. दशलक्षm. प्रयुतn.—Ten m. कोटि, कोट, क्रोड, नियुत.—Hundred m. अर्बुद.—Thousand m. महाअर्बुद, अब्ज, अर्व.—Ten thousand m. खर्व.—Hundred thousand m. निखर्व, महापद्म.—Million of m. महापद्म.—Tens million of m. महाशंकु.

Millions upon millions. कोट्यानकोटी, कोट्यवधि.

By tens of millions, *by crores.* कोटिशः.

One of a m. *a man superlatively good.* लाखाचा माणूस.

MILLIONAIRE, *n. man with a million.* दाहालाख्या, दशलक्षसंपन्न.

MILT, *n. spleen.* प्लीहाm.

2 (of fishes). मत्स्यवीर्यn

MILTER, *n. male fish.* नरमासाm. पुरुषजातीचा मासाm.

MIME, MIMER. See MIMIC.

MIMIC, MIMICAL, *a. imitative, disposed, &c. to copy.* नकल करणारा, नकल्या, अनुकरणकारी, अनुकारी, अनुकरणशील, अनुकरणस्वभाव, विडंबनकारी, संप्रेक्ष्यकारी.

2 *consisting of imitation.* नकलीचा, नकल्या, नकली, अनुकरणात्मक, अनुकरणरूप, विडंबनरूप.

MIMIC, *n. mime, buffoon.* भांड, नकल्या, मस्कऱ्या, हंडीबाग.

2 v. IMITATOR. नकल करणारा-उतरणारा, ठेव-ठाकी-&c. उतरणारा.

To MIMIC, *v. a. imitate for sport,* v. To MOCK. नकल *f.* उतरणें *g. of o.* ठाकी *f.*-ठेव *f.*-थाकी *f.*-थाटी *f.*-धाटणी *f.*-&c. उतरणें-साधणें-आणणें *g. of o.* उतरणें, वेंटावणें, वांकुल्या *f. pl.*-&c. दाखवणें, विडंबन*n.*-&c. करणें *g. of o.*

MIMICRY, *n.* v. V. नकल *f.* ठाकी उतरणेंn. &c. वांकुल्या *f. pl.* वेंचकुल्या *f.* वेंकावल्या *f. pl.* अनुकारm. अनुकरणn. अनुकृति *f.* विडंबनn.

MINARET, *n.*—in architecture. मनोराm. शिखरn.

MINATORY, *a. threatening.* धमकीचा, उरावणीचा, &c. भयप्रदर्शक, भयसूचक, भयप्रेरक.

To MINCE, *v. a. chop into small pieces.* बारीक बारीक तुकडेm. *pl.* करणें *g. of o.* फोडी *f. pl.*-फोडेंn. *pl.*-छिद *f.* करणें *g. of o.* खुर्दा *f. pl.* पाडणें.

2 *diminish in speaking, extenuate in representation.* ठेवून सांगणें, गुळणी धरून-धरून सोडून-मुळमुळीत-अळमळीत-अळमटळम-&c. बोलणें-सांगणें, गुळगुळ थापडीचें बोलणें, गुळगुळथापडी *f.* करणें.

3 (words, &c.) *clip.* खाऊन बोलणें, अर्धोच्चारm. करणें.

To MINCE, *v. n. walk affectedly or with nicety.* ठमकणें, नटणें, ठमकत-नटत चालणें, मिजाजीने-ठमक्याने चालणें.

2 *speak affectedly or with nicety.* चाखतमाखत बोलणें, मिजाजीने-डौलाने-&c. बोलणें.

MINCE, *thing chopped or minced.* छिद *f.* फोडी *f. pl.*

To make m. meat of *fig.* चटणी *f.*-छिद *f.*-कोशिंबीर *f.*-&c करून टाकणें *g. of o.*

MIND, *n. understanding, the intellectual power.* मनn. चित्तn. अंतःकरणn. मानसm.n. जाणीव *f.* चित्तवृत्ति *f.* चित्कला *f.* चिच्छक्ति *f.* मनोवृत्ति *f.* चिदाभासm. सच्चिदंशm. पोटn. अंतरn. अभ्यंतरn. ध्याननं.—viewed as a *divinity, motive principle,* or *personification* generally, मनदेवता *f.* मनपिंगळी *f.* मनपिंगळाm. or jocosely मनुबाई *f.* मनाजीपंतm. मनसारामm.

Application of the m. मनोयोगm.

Arising into the m. उपस्थिति *f.*

Come to a right m. शुद्धीवर आलेला, लब्धचेता.

Exercise or working of the m. मनोव्यापारm.

Faculty or power of the m. मनोधर्मm.

In the recesses of the m. मनच्यामनीं.

Of collected and fixed m. एकचित्त, एकाग्रचित्त.

Out of one's m. अव्यवस्थितचित्त, अव्यवस्थितबुद्धि.

Reach of m. मनोगति *f.*

To come to a right m. शुद्धीवर येणें.

To come into one's m. सुचणें.

It never entered my m. ध्यानीं मनीं नव्हतें.

There is no testimony like that of one's own m. मनाएवढा गाही त्रिभुवनांत नाहीं.

2 *seat of the affections*, v. Heart. मनn. अंतःकरणn. चित्तn. पोटn दिलm.n हृदयn. अंतरn. अभ्यंतरn. हृद् *in. comp.*

Composing the (angry, afflicted, &c.) m. मनसमजावणीf. मनसमजाविशीf.

Conquest of the m. मनोजयm.

Frame or working of the m. चित्तवृत्तिf. मनोविकारm. मनोविकृतिf.

Governing and restraining the m. मनोदंडm. मनोनिग्रहm.

Leaning, bearing or bent of m. मनाची ओढf. मनाची धांवf.

Peace or quiet of m. मनश्शांतिf.

To give the m. (the attention or affection) to. मनn. घालणें–देणें–लावणें.

To press or lie on one's m. उरावर बसणें.

3 *liking, inclination, will, pleasure.* मनn. मर्जीf. खुशीf. मरजीचा कलm. खानरf. मानसm.n. मनोरथm. मनोदयm. मनोत्साहm. इच्छाf. वासनाf. आकांक्षाf. बुद्धिf मतिf. ध्यानn. जीवm.

According to one's m मनासारखा, इच्छेजोगता, खानरीचा, मनोनुकूल.

Change of m बुद्धिभेदm.

As the m. may incline. मनमानेल तसें.

4 *thoughts, sentiments.* मनn. मनोगतn. मनोदयm. मनोभावm. मतn. मनसमजूतf. हृदयn. हार्द *pop.* हार्द्र *or* हरद्रn. हृद्यn. हृद्गतn.

Of one and the same m. समभाव, एकचित्त.

Opening the m. पोटडकलf.

To break, vent, let out one's m. गुळणीf. सोडणें.

To know the m. of. डोळा ओळखणें *g. of o.*

To refrain one's m. गुळणीf. धरणें.

5 *intention, determination*, v. Design. मनn. मनोरथm. मनोदयm. मनोहेशm.

6 *memory*, v. Remembrance. आठवणf. स्मरणn. ध्यानn. मनn.

Flashing across one's m. स्फूर्त्तिf. स्फुरणn.

To be out of m. मागें पडणें, आठवण न राहणें *g. of s.*

To call to m. आठवणें, आठवणf.–स्मरणn.–संस्मरणn.–&c. करणें.

To flash across one's m. स्फुरणें.

To recur to m. सुचणें, आठवणें.

To wipe from the m—knowledge, a friend, &c. बोळवणें.

To Mind, *v. a. fix the thoughts on, attend to.* मनn.–लक्ष्यn.–चित्तn.–ध्यानn.–&c. देणें–लावणें, मनांत–ध्यानांत–&c. आणणें–ठेवणें, मनावर–&c. घेणें–धरणें.

2 *regard with submission, heed.* मानणें, ऐकणें, मान्य करणें, गणणें, विचारणें, जमेस धरणें, धरणें, घेणें, मनावर धरणें, बूजf. राखणें.

3 *take care of*, v. To Look after. पाहणें, संभाळणें, जोपासणें.

4 See. To Remind.

To Mind, *v. n. incline, be disposed.* मनn.–मनधावणीf.–&c. असणें *g. of s.* मनोदेवताf.–मनपिंगळाm.–&c. लवणें–वळणें–धावणें *g. of s.*

2 *take heed.* संभाळणें, जपणें, सावध असणें.

Mind! खबरदार.

Minded, *p.* v. V. N. 1. मनाचा, बेनाचा, बेतांतला, &c. प्रवृत्त, प्रवण, मनस्क in comp. as गमनमनस्क.

I.–in compos. मनाचा; as *high minded*, मोठ्या मनाचा.

Mindful, *a. attentive, heedful, bearing in mind, observant.* मनांत ठेवणारा–धरणारा, ध्यानांत ठेवणारा, ऐकणारा, मानणारा, सावध, सावधान, सावचित्त.

Mindfully, *adv.* v. A. मन देऊन, ध्यान लावून, सावधान चित्ताने.

Mindfulness, *n.* v. A. ध्यानn. अवधानn. भानn. आठवणf. यादगारी *or* यादगिरीf.

Mindless. See Careless, Regardless.

Mine, *a.* माझा (possessive case of मी), मम (poss. case of अस्मद्), मदीय, मत् (in comp. as मत्पुत्र, मद्गृह, &c.).

Mine, *n.* (of ores, fossils, &c.). खाणf. खाणीf. खनिf. आकरm.

2 fig. (of virtues, graces, talents, &c.). See above: *also*, आगरm.n. घरn. निधिm. *pop.* नीधf. आस्पद (in comp. as, गुणास्पद, &c.).

3—in the military art. सुरंग *or* सुरूंगm. खोंवn. संधिm.

To Mine, *v. n. dig a mine.* खाणf.–&c. खोदणें–खणणें–उकरणें.

2 *form a burrow.* बोळn. करणें–पाडणें–खोदणें–उकरणें, जमीनf.–&c. पोखरणें.

To Mine, *v. a. undermine.* सुरंग *or* सुरूंगm.–बोळn.–विवरn.–&c. पाडणें, खणणें.

Miner, *n.* (for ores, &c.). खाण खंणणारा, बेलदार, खनिकर.

2—military. सुरंग्या *or* सुरूंग्या, सुरंगपाड्या.

Mineral, *n. fossil body.* धातुm. उपधातुm. खनिजवस्तुn. आकारजवस्तुn. आकरीयद्रव्यn.

The m. kingdom. धातुजातिf. धातुजातf. धातुकोटिf.

Mineral, *a. produced, &c. in a mine.* खाणींतला, आकरीय, आकरी, आकरज, खनिज, आकरोद्भव.

2 *impregnated with minerals.* धातुगुणक, धातुधर्मक, धातुगुणान्वित, धातुसंसर्गी.

Mineralist, Mineralogist, *n. one versed in minerals.* धातुवादी, धातुवेत्ता, आकरीयद्रव्यपरीक्षक, आकरीयवस्तुवेत्ता.

Mineralogy, *n. science of minerals.* धातुविद्याf. धातुपरिज्ञानn. धातुविचारm. आकरीयद्रव्यपरिज्ञानn.

To Mingle, Mingling, &c. See To Mix, Mixture.

Miniature, *n. portrait on a small scale.* लहान आकाराची तस्वीरf. लघ्वाकारचित्रn.

Minikin, *a.* v. Small. लहानखुरा, लहानआकाराचा, लहानआब्याचा–बांध्याचा–&c. बुटका, बुटारणा, बुटुंगा, गिड्डा, चिलवाण *or* णा

Minikin, *n.* See Minion.

Minim, *n.*—in music. दीर्घस्वरm.

2 *small person or thing.* बुटबैंगणn. बुटकुलाm. ह्रस्वमूर्त्तिf. ह्रस्वव्यक्तिf.

Minimum, *n. the smallest number or quantity in a case.* कनिष्ठपक्षाची संख्याf. अवरसंख्याf.

Minimus, *n. being of the smallest size.* अत्यल्पपरिमाणकव्यक्तिf. –मूर्त्तिf. ह्रस्वतम मूर्त्तिf.

Minion, *n. obsequious favorite.* कृपेंतली असामीf. चिरंजीवांतली असामीf. नाकचाचालm. लेंकवळा, बगल्या, पोशा, होयबा, क्रीडामृगm.

Minister, *n. agent, delegate, official, &c.* कामगार, कामदार, कामकरी, चालवणारा, प्रवर्त्तवणारा, वकील, गुमास्ता, कर्मकर, कार्यसाधक, कार्यनिर्वाहक, कर्मसचिव.

2 (of state or government). कारभारी, राजकारभारी, मंत्री, राजमंत्री, प्रधान, सचिव, अमात्य.

Prime m. दिवाण, दिवाणजी, मुख्यप्रधान, प्रधानमंत्री, प्रधानामात्य, महामंत्री, पंडाधिकारी, वजीर.

Office or business of a prime m. दिवाणगिरीf. प्रधानकीf. मुख्यप्रधानकीf. वजिरीf. वजिरातf. पंडाधिकारm.

The eight ministers (अष्टप्रधान) are, अमात्य, चिटणीस, न्यायाधीश, पंडितराव, मंत्री, राजाज्ञा, सचिव, सुमंत.

3 (of religion). उपाध्याय *pop.* उपाध्या*m.* भट*m.* भटपणा करणारा, याज्ञिक*m.* धर्मकृत्य चालविणारा, पाद्री is used by all classes for a Christian minister.

To MINISTER, *v. a.* v. To Give, To Supply. देणें, पुरवणें, पुरवणूक *f.*-पुरवणी *f.*-&c. करणें *g. of o.* प्रापण*n.* करणें.

To MINISTER, *v. n attend on, wait on,* v. To Serve चाकरी *f.* करणें-काढणें *g. of o.* सेवा *f.*-शुश्रूषा *f.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *supply things needful, give relief to, &c.* चालवणें *with g. of o.* पाहिजे तें पुरवणें, खर्च*m.*-निर्वाह*m.*-&c. चालवणें-पुरवणें *g. of o.* समाचार*m.*-खबर *f.*-&c. घेणें *g. of o.*

3 *perform sacerdotal functions.* उपाधीक*n.*-उपाध्यपणा*m.*-भटपणा*m.*-याज्ञीक*n.*-याज्ञिकी *f.*-&c करणें.

4 See To Administer

MINISTERIAL, *a. attendant, subservient.* उपकारक, उपकारी, अनुवर्त्ती.

2 *pertaining, &c to an agent, executive.* काम करणाऱ्याचा, कामकरण्याचा, वजावण्याचा, कामदाराचा, &c. कार्यसाधक, कार्यनिर्वाहक, कार्यप्रवर्त्तक, कर्मकरसंबंधी, कार्यसाधकविषयक.

3 *pertaining, &c. to a minister of state.* प्रधानाचा, मंत्र्याचा, कारभाऱ्याचा, &c. मंत्र्यासंबंधी.

4 *pertaining, &c. to a minister of religion.* उपाध्याचा, भटाचा, याज्ञिकाचा, पाद्रीचा, &c. उपाध्यपणाचा, &c. याज्ञिकी.

MINISTRANT. See Serving.

MINISTRATION, MINISTRY, *n.* v. V. A.—*act.* देणें*n.* पुरवणें*n.* पुरवणी *f.* पुरवणूक *f.* प्रापण*n.*

v. V. N. 1. *and* Service. चाकरी करणें*n.* &c. चाकरी *f* सेवा *f.* शुश्रूषा *f.*

I *office or functions of a minister of state.* प्रधानकी *f.* कारभार*m.* कारभारीपणा*m.* अमात्यपणा*m.* मंत्रीपणा*m.* साचिव्य*n.* मंत्रित्व*n.*

Prime m. v. Minister. दिवाणगिरी *f.* पट्टाधिकार*m.*

II *time of ministration, administration.* कारकीर्द *f.* कारभार*m.* अमल*m.* राजवट*m.* राजवट *f.*

III *body of ministers of state.* प्रधानमंडळी *f.* अष्टप्रधान*m pl.* मंत्रिसमाज*m.*

IV *office, function, &c. of a minister of religion.* उपाधीक*n.* उपाध्यपण*n. or* पणा*m.* भटपणा*m.* याज्ञीक*n.* याज्ञिकी *f.* याजन*n*

v. V. Agency, Instrumentality. करणत्व*n.* कारकत्व*n.*

MINIUM, *n red lead.* शेंदूर*m.* सिंदूर*m.*

MINOR, *a. less, smaller, inferior.* लहान, लघु, कनिष्ठ, गौण.

M. or weaker side. गौणपक्ष*m.*

Minor, as opposed to major (बुजुर्ग *or* बुद्रूग), in designating a village &c. is rendered by खुर्द.

2 *inconsiderable, small,* v. Petty. हलका, लघु, किरकोळ *or* किरकूळ, एर, अडपझडप, आड (prefixed to words as, आडखर्च, आडखाणें, &c.).

3 used of measures (of capacity, weight, distance, &c). कच्चा.

MINOR, *n. person under age.* अप्राप्तव्यवहार, अज्ञातव्यवहार, अज्ञातव्यवहार, अप्राप्तकाल, क्रियाचाल, व्यवहारायोग्य, बाल, किशोर.

2 (in logic). उपनय*m.* उत्तरपक्ष*m.*

MINORITY, *n. state of a minor.* बालावस्था *f.* बालदशा *f.* शैशव*n.* अप्राप्तव्यवहारता *f.* अप्राप्तव्यवहारदशा *f.*

2 *lessness.* न्यूनता *f.* न्यूनत्व*n.*

3 *the smaller number.* लहान-&c. संख्या *f.* अर्धोनसंख्या *f.* अल्पपक्षमंडळी *f.* अल्पपक्ष*m.* This sense is often best rendered by varying the construction; as, त्या सभेत हिंदू थोडे होते *or* त्या सभेंत हिंदूंचा जमाव थोडा होता. The Hindus were in a minority in that meeting.

The m. must be ruled by the majority. घरासारखा पाहुणा होतो पाहुण्यासारखें घर होत नाहीं.

MINOTAUR, *n a being half man half bull.* ह्रैसासूर*m.* नरसिंह (half man half lion)

MINSTREL, *n. a singer and player.* वैतालिक*m* वादित्रगायक, वादित्वागायक.

2 See Musician.

MINT, *n. mentha sativa.* पुदिना*m.*

2 *place where money is coined.* टंकशाला *pop.* टंकसाळ *or* टांकसाळ *f.*

Fresh from the m. घणकोरा, घणाखालचा.

To MINT. See To Coin.

MINT-MASTER, *n.* टांकमाळ्या, टंकशालाध्यक्ष, टंकशालाधिकारी.

MINUS, *n.*—in algebra. क्षय*m.* ऋण*n.*

To be m. *come short of, lose.* खालतें *or* खालीं येणें, हलका होणें.

MINUTE, *a.* v. Little, Small. लहान, अल्प, बारीक, सूक्ष्म, क्षुद्र.

2 *attending to small things, particular,*—of persons. बारीक पाहणारा, सूक्ष्मदृष्टि, सूक्ष्मदर्शी, अल्पदृष्टि, सूक्ष्मद्रष्टा.

3—of examination, inquiry, &c. बारीक, सूक्ष्म, बारीकमोड्याचा, लहानमोड्याचा, बारकाईचा, छडाछडीचा.

MINUTE, *n. sixtieth part of an hour.* पल *pop.* पळ*n.* is the 60th part of a घटिका or Indian hour, of which 2½ go to an English hour, so that अडीच पळें *n.pl.* or 2½ *pals* are equal to a minute. क्षणपाद*m.* क्षणचतुर्थांश*m.* (क्षण is equal to 30 कला or 4 minutes).

2 *small portion of time*—gener. क्षण*m.* पळ*n.* लहम *f n.* निमिष*m.* निमेष*m.*

A m. afterwards. क्षणांनर*n.*

3 (of a degree). कला *f.*

4 *note or memorandum of.* टांचण*n.* टिपण*n* याद *f.*

5 *written expression of opinion.* शेरा*m.* स्वमतलेख*m.* स्वाभिप्रायलेख*m.*

To MINUTE, *v. a. note, make memorandum of.* टाचणें, टिपणें, टांचून-टिपून ठेवणें-घेणें.

MINUTELY, *adv.* v. A. 2. 3. बारीकाईनें, बारीकदृष्टीनें, सूक्ष्मदृष्टीनें, कैसानकैस, बालबाल, काडीनकाडी, तिळानतीळ, खड्यानखडा, खडानखडा.

I v. Circumstantially. तपसीलवार.

MINUTELY, *adv.* v. N. *at every minute.* क्षणोक्षण, क्षणोक्षणीं, प्रतिक्षणीं, दरक्षणास.

MINUTENESS, *n.* v. A. 1. बारिकपणा*m.* बारकाई *f.* बारकावा*m.* सूक्ष्मता *f.* सौक्ष्म्य*n.* अल्पता *f.*

2 बारिकपणा*m.* बारकाई *f.* सूक्ष्मता *f.* बारीकदृष्टि *f.* सूक्ष्मदृष्टि *f.*

MINUTIÆ, *n. the smaller particulars.* बारीकगोष्टी *f. pl.* बारीकविचार*m.pl.* सूक्ष्मविचार*m.pl.* अंडीपिलींन *pl.* वर्मेंकर्मेंन *pl.*

MINX, *n. peri, forward girl.* नाचरी पोर *f.* चंचुवाग मुलगी *f.* वडलाई *f.* वडलाबाई *f.* मानह्मातारी *f.*

MIRACLE, *n. wonder, act or effect beyond human power.* चमत्कार*m.* अद्भुतकर्म*n.* करामत *f.* अमानुषकर्म*n.* देवकृति *f.* देवकृत्य*n.* निसर्गातीतकर्म*n.* प्रकृत्यतीतकर्म*n.*

MIRACULOUS, *a. supernaturally performed.* अद्भुतकर्माचा, करामतीचा, देवकृत्याचा, देवकृतीचा, अद्भुत, अमानुषशक्तिसाधित.

2 *competent to work miracles.* अद्भुतशक्तिक, अमानुषशक्तिक, अद्भुतकारी, अमानुषकर्मकारी.

MIRACULOUSLY, *adv.* v. A. 1. देवकृतीने, देवकृत्याने, अमानुषशक्तीने.

MIRAGE, *n.*—the optical illusion. मृगजल*n.* मृगतृष्णा *f.*

MIRE, *n.* v. MUD. चिखल*m.* रेंदा*m.* चेंदा*m.* गाळ*m.* रेवड *f.*

MIRINESS, *n.* v. A. चिडचीड *f* चिवचीव *f.* चिखल *f.* चेंदाड *f.*

MIRROR, *n. looking glass.* आरसा*m. dim.* आरसी*f.* दर्पण*m.n.* आदर्श*m.*

2 *pattern, exemplar.* आदर्श*m.* कित्ता*m.* नमुना *or* नमोना*m.* सांचा*m.*

MIRTH, *n* v MERRIMENT. हास्य*n.* हसावाजी *f.* हास्यक्रीडा *f.* हास्यविनोद*m.* ठट्टामस्करी *f.* परिहास*m.*

MIRTHFUL, *a.* v. MERRY. हसतमुखी, हास्यमुख, हशा, खुशमौजा, रंगी, रंगदार, हास्यविनोदाचा.

MIRTHLESS, *a. without mirth, &c.* बेरंगी, बेरंग, उदास

MIRY, *a.* v. MUDDY. चिडचिडीत, चिखलाचा, रेंद्याचा, रेवडीचा, &c. रबरबीत, सकर्दम.

M. and stic y. पेंडाळता.

MIS. This prefix is rendered by गैर, कु, दुर &c. as in the examples that follow.

MIS-ACCEPTATION, *n. understanding wrongly.* गैरसमजूत *f.* असमजूत *f.* विपरीतग्रह*m.* विपरीतग्रहण*n.* अन्यथाग्रह*m,*

MIS-ADVENTURE, *n. mishap,* v. CALAMITY. अवचट*n.* अनिष्टापात*m.* अनर्थापात*m.* आपत्ति*f.*

MIS-ADVISED, *a* कुमंत्रित, कूपदिष्ट.

MIS-AFFECTED, *a. ill-disposed,* v. ADVERSE. आडवा, विपरीत, विमना, विमनस्क, असख.

To MIS-ALLEDGE, *v. a. state erroneously.* गैरवाका*m.* -गैरहकिकत*f.* -भलतावाका*m.*-&c. सांगणें-समजावणें, अन्यथाकथन*n.*-विपरीतकथन*n.*-&c. करणें.

MIS-ALLEGATION, *n. erroneous statement.* गैरवाका*m.* गैरहकिकत*f.*

MIS-ALLIANCE, *n. improper association.* दुःसंबंध*m.* कुसंबंध*m.* अयुक्तसंबंध*m.*

MISANTHROPE, MISANTHROPIST, *n. hater of mankind.* जनशत्रु, जगद्वैरी, जगत्शत्रु *pop.* जगशत्रु, विश्वशत्रु, जनद्वेष्टा, विश्वद्रोही.

MISANTHROPIC, MISANTHROPICAL, *a.* v. N. माणुसगंध्या, माणुसगंधारा, माणुसघाण्या, नसनखवडा, एकलकोट, एकलकोंडा, पुरुषद्वेषी, जनद्वेषी, विश्वद्वेषी, सर्वद्वेषी, जननिंदक, जनापकारबुद्धि.

MISANTHROPY, *n. hatred to mankind.* माणसाची घाण *f.* माणुसकंटाळा*m.* जनद्वेष*m.* विश्वद्वेष*m.* जगद्वेष *pop.* जगद्वेष*m.* विश्वद्रोह*m.* मनुष्यत्रास*m.* जनापकारबुद्धि *f.*

MISAPPLICATION, *n.* v. V. असत्प्रयोग*m.* असद्विनियोग*m.* असद्व्यय*m.* अन्यथाव्यय*m.*

To MISAPPLY, *v. a. apply to wrong purposes.* प्रयोग*m.*-खर्च*m.* -&c. अन्यथा करणें *g. of o.* बेजाखर्च*m.* करणें *g. of o.* असत्प्रयोग*m.* -असद्व्यय*m.*-अन्यथाव्यय*m.*-&c. करणें *g. of o.*

To MISAPPREHEND, &c. See To MISUNDERSTAND, &c.

To MISBECOME, *v. a not to become, to suit ill.* न शोभणें, न साजणें, हिणवणें, अयोग्य-नालायक-विशोभित-&c. असणें *in. con.* विशोभा *f.*-&c. आणणें.

MISBEGOT, MISBEGOTTEN, *a.* v. BASTARD. शिंदळकीचा, व्यभिचाराचा, जारज, कुजन्मा, कुजात, अशास्त्रजात.

To MISBEHAVE, *v. n.* गैरशिस्त-गैरचाल-गैरचालीने-&c. चालणें, बदचाल *f.*-दुराचार*m.*-दुराचरण*n.*-&c. करणें.

MISBEHAVED, *a. ill-behaved, rude.* गैरचालीचा, कुचालीचा, वेचालीचा, &c. गैरशिस्त, गैरसाळ, अशिस्त, दुराचरणी, दुराचारी, दुर्वृत्त, अन्यथाकारी, अन्यथाचारी, दुर्नीत, दुर्विनीत.

MISBEHAVIOR, *n.* v. MISCONDUCT. बेचाल *f.* गैरचाल *f.* बदचाल *f* कुचाल *f.* गैरचलन*n.* दुराचरण*n* दुराचार*m.* दुश्चरित*n.*

MISBELIEF, *n. erroneous belief.* असत्श्रद्धा *f.* अन्यथाश्रद्धा *f.* कुश्रद्धा *f.* असद्धर्मश्रद्धा *f.*

MISBELIEVER, *n.* v. N. असत्श्रद्धाकारी, अन्यथाश्रद्धाकारी.

To MISCALCULATE, *v. a.* गणतींत-वेरजेंत-हिशोबांत-आकारांत-&c चुकणें-बहकणें-&c. चुकीचा-गैरबेनाचा-&c. गणणें-आकारणें-&c.

To MISCALL, *v. a. name wrongly.* चुकून-चुकीने-भ्रांतीने-चुकीचा -&c. ह्मणणें, चुकीचें नांव*n.* देणें.

MISCARRIAGE, *n.* v. MISCONDUCT दुराचरण*n.* दुराचार*m.* असदाचरण*n.* कदाचार*m.*

2 *failure, unfortunate event.* असिद्धि *f.* फसाव*m.* फसगत *f.* विचका*m.* कार्याची अनुपपत्ति *f.* कार्यविपत्ति *f.*

3 v. ABORTION. गर्भपात*m.* दुर्गेत*n.* गर्भपतन*n.* गर्भस्राव*m.* Note To the fourth month it is गर्भस्राव*m.* from the fourth month गर्भपात*m.*

To MISCARRY, *v. n. not to succeed,* v. To FAIL. फसणें, लटपटणें, वाहवणें, गंडाहाटणें, फिसकणें, फिसकटणें, हरणें, खचणें, रेवणें, शेवटास-&c. न जाणें, फसगत *f.*-फसाव*m.*-&c होणें *g. of s.*

2 *have abortion.* दुर्गेतणें, नासावणें, गर्भस्राव*m* -गर्भपात*m.*-&c. होणें *g. of s.* उमळणें *or* पोटचें उमळणें *g. of s.* पोटचें पडणें *g. of s*

3—as used of cattle. गाभाटणें, गाभडणें, गाभसांडणें, गाभ*m.* सांडणें -टाकणें.

MISCELLANE, *n. mixed grain,* v MESLIN. बेरड *f.* खेड *f.* खेडकरधान्य *f.*

M. of rice and pulse. खिचडा*m.*

MISCELLANEOUS, *a. composed of various kinds.* अनेक प्रकारचा, अनेक जातीचा, जिन्नसवार, नानाविध, अनेकविध, नानाविषयक, अनेकजातीय, विजातीय, संकीर्ण, प्रकीर्ण, सान्निपातिक.—with the implication of pettiness and indeterminateness. किरकोळ, ऐलपैल *or* भईलपईल, भगडवगड, भगडतगड, अडपझडप, चिल्लड *or* चिल्हड.

MISCELLANY, *n. miscellaneous collection or mass.* अनेकवस्तूंचा संग्रह*m.* अनेकसंग्रह*m.* नानाविषयकसंग्रह*m.* मिसळ*m.*—with an implication of trumperiness. भगडतगड*n.* भगडवगड*n.* सट्टरफट्टर*n.*

Miscellanies, *sundries.* ऐलपैलवस्तू *f.pl.*

2—book, &c. अनेकसंग्रहग्रंथ*m.* प्रकीर्णग्रंथ*m.* प्रकीर्णक*n.* प्रकीर्ण*n.*

MISCHANCE. See MISFORTUNE.

MISCHIEF, *n. harm, injury, damage,* v. HURT. नुकसानी *f.* खराबी *f.* वाईट*n.* अपकार*m.* अपाय*m.* हानि *f.* क्षति *f.*

2 *harm, injury*—as designed. घात*m.* घातपात*m.* अरिष्ट*n.* द्रोह*m*

3 *ill, evil, vexatious affair.* वाईट गोष्ट *f.* वाईट*n.*

MISCHIEF-MAKER, *n.* v. INCENDIARY. आगलाव्या, कळलाव्या कज्जेदलाल, खेळ्या, खजाळ.

MISCHIEF-MAKING, *n. exciting quarrels.* कळलावणी *f.* लावालाव *f* मित्रभेद*m.* सुहृद्भेद*m.* खजाळी *f.* कुचोद्य*n.*

MISCHIEVOUS, *a. noxious, injurious,* v. HURTFUL. अपकारी, अपकारक, बाधक, अहितकारी, अहितकारक.

2 *injurious, making mischief, inclined to evil.* घातक्या, घातक, घातकी, घातुक, घातपाती, अपकारी, अपकारक, नामरा, नाशा, नासाक्या, उपद्रवी, भवगुणी, खेळ्या, अनिष्टकारी, कुचाळ, कुटाळ, कुटिल, कुटील, नाठाळ *or* नाट्याळ, द्रोही, द्रोहबुद्धि, अपकारबुद्धि, अहितबुद्धि. Some terms and phrases for a *mischievous person* (a malignant mischief maker) are, कंटक, दाहानाग्रह, दशमग्रह, ग्रह, कुचोद्याचें पांखरूं.

3 This word in the sense of *disordering, injury-doing, and*

trouble-giving, is constantly, and with amplifying mind and angry emphasis, applied to children. Closely corresponding with it in sense, in intention, and in application, are the following words in *Marát'hí*. For words therefore and combinations answering to *prankish, roguish, wild and wanton, set upon tricks and mischief, full of rude freaks and frolics, &c.* the student is to seek here. चेष्टेखोर, चेष्टेबाज, खोडकर, छंदी, छंदिष्ट, छांदिष्ट, छांदस, कुचेष्टखोर, खोटसाळ, टवाळ, टवाळखोर, ढ्राड, टारगा, टार, टौर, चारगट, उत्पाती, दुर्गुणी, अचपळ, झटेल, झटेली, चाळक, कारटा, कारटापोरटा, ढंगी, ढंग्या, विजवटा, धांदली, धांदल्या, व्रात्य, क्षनछंदी, अपस्मारी. Here also are collected the terms and phrases conveying the sense *A mischievous child*, and agreeing with *plague, pest, imp, urchin, troublesome brat, &c.* अवतार, भवनारी, धाड*f* अतत्यायी, विजवटा, विज्ञात, भाडज्ञात, अपस्मार, पलिस्त, जिवंतपिशाच, खवीस, उपाध. व्याधि, व्यतीपात, व्यतीपानावर झालेला, कुलनाश, जन्मकुऱ्हाड, जन्मांतरींचा वैरी, चूड, विस्तव, खूळ.

Mischievous tricks or arts. चेष्टा*f*. कुचेष्टा*f*. ढंग*m*. कुढंग*m.pl*. कुचोदी*f*. चाळा*m*. ढ्राडचाळा*m*. छंद*m*. छंदफंद*m*. छंदविछंद*m*. मस्ती*f*. उत्पात*m*. थेर*n.n*. अरिष्ट*n*. टवाळी*f*. टवाळकी*f*.

Mischievousness, *n.* v. A. 1. अपकारीपणा*m*. बाधकपणा*m*. अपकारिता*f*. बाधकत्व*n*.

2 घातकेपणा*n*. घातकपणा*m*. अपकारीपणा*m*. नासरेपणा*m*. &c. कुचाळकी*f*. कुटाळकी*f*. कुटाळी*f*. कुचाळी*f*. द्रोहबुद्धि*f*. अपकारबुद्धि*f*.

Miscible, *a. fit, possible, &c. to be mixed.* मिसळायाजोगा-जोगता, मिश्रणीय, मिश्रणार्ह, मिश्रणयोग्य.

Miscomputation, *n.* चुकीचा-भ्रांतीचा-चुकभुलीचा आकार*m*.-&c.

Misconceit, Misconception, *n.* v. V. *and* Misunderstanding. गैरसमजूत*f*. असमजूत*f*. विपरीतग्रह*m*. विपरीतग्रहण*n*. अद्रुसह*m*. अयथार्थबोध*m*. अन्यथाबोध*m*. भ्रम*m*. भ्रांति*f*. भ्रमज्ञान*n*.

To Misconceive, *v. a. have a false notion of,* v. To Misunderstand. गैरसमजूत*f*.- उलटीसमजूत*f*.- अन्यथाबोध*m*.- &c. असणें *in con. with g. of s. and* विपर्यी *or g. of o.* उलटा *decl.*-विपरीत -&c. समजणें.

To Misconduct, *v. a.* v. To Mismanage. वाईट रीतीने-&c, वहिवाटणें-वापरणें-चालवणें, गैरवहिवाट*f*.-असन्निर्वाह*m*.-&c. करणें *g. of o.*

2 (one's self) *behave ill.* गैरचाल*f*.-कुचाल*f*.-बदचाल*f*.-&c. करणें, गैरचालीने-गैररीतीने-कुमार्गाने-&c. चालणें-वागणें, गैरचाल *adv.*-बेचाल *adv.*-&c. चालणें, दुराचरण*n*.-दुराचार*m*.-असदाचार*m*. -&c. करणें.

Misconduct, *n.* v. V. 1. *and* Mismanagement. गैरवहिवाट*f*. गैरचालवणें*n*. दुर्नयन*n*. असन्निर्वाह*m*. अन्यथाकरण*n*.

2 *ill behaviour.* गैरचाल*f*. बदचाल*f*. कुचाल*f*. गैरचलन*n*. गैरवर्त्तणूक*f*. बदकर्म*n*. बदअमल*m*. दुराचरण*n*. दुराचार*m*. असदाचरण*n*. असदाचार*m*. कदाचार*m*. दुर्वृत्ति*f*. दुर्नय*m*. दुर्नीति*f*. अन्यथाचार*m*. अन्यथाचरण*n*.

Misconjecture, *n.* चुकीची-भ्रांतीची-भुलीची-&c. अटकळ*f*.

Misconstruction, *n.* v. V. गैरसमजूत*f*. उलटीसमजूत*f*. विपरीतग्रह*m*. विपरीतग्रहण*n*. अन्यथाग्रह*m*. अन्यथाबोध*m*.

To Misconstrue, *v. a. interpret or understand erroneously.* अर्थ*m*.-भाव*m*.-उलटा समजणें-घेणें, गैरसमजूत*f*. घेणें, विपरीतग्रह*m*.-विपरीतग्रहण*n*. करणें, गैरसमजूत*f*. होणें *g. of o. with in. con.* उलटाविपरीत-&c. समजणें-जाणणें.

Miscreance, *n. misbelief.* असत्श्रद्धा*f*. असद्धर्मश्रद्धा*f*. कुश्रद्धा*f*. अन्यथाश्रद्धा*f*.

Miscreant, *n.* See Infidel, Heathen. 2. *vile wretch.* देवलंड, पितृलंड, दुरात्मा, दुर्जन, खल, कुटिल, शठ.

Misdeed, *n.* v. Crime. कुकर्म*n*. दुष्कर्म*n*. दुष्कृति*f*. बदकर्म*n*. अकर्म*n*.

To Misdeem. See To Misjudge.

To Misdemean. See To Misconduct, 2.

Misdemeanor, *n.* v. Misconduct. दुराचरण*n*. दुराचार*m*. असदाचरण*n*. असदाचार*m*.

2 *a* m. *slight offence*, v. Fault. चूक*f*. चुकी*f*. गुंजावीस*f*. तकशीर*f*.

Misdevotion, *n.* असद्भक्ति*f*. अन्यथाभक्ति*f*. भ्रांतीची भक्ति*f*.

To Misdirect, *v. a. direct wrongly.* चुकीचा मार्ग*m*. सांगणें, अन्यथामार्गप्रदर्शन*n*.-विपरीतमार्गप्रदर्शन*n*. करणें.

2 (a letter). चुकीचा पत्ता*m*. लिहणें.

Misdoer, *n.* v. Criminal. कुकर्मी, दुष्कर्मी, अन्यायकारी, अन्यथाकारी, अन्यथाचारी.

Misdoing, *n.* v. Crime दुष्कर्म*n*. कुकर्म*n*.

To Misemploy, *v. a employ to no purpose, or to a bad purpose.* घालवणें, व्यर्थ घालवणें, असत्प्रयोग*m*.-असद्व्यापार*m*.-असद्व्यय*m*.-असत्क्षेप*m*.-असद्प्रक्षेप*m*.-&c. करणें.

Misemployment, *n.* v. V. घालवण*n*. असत्प्रयोग*m*. कुप्रयोग*m*. असद्व्यापार*m*. कुव्यापार*m*. असद्व्यय*m*. असद्विनियोग*m*. असत्क्षेप*m*. असद्प्रक्षेप*m*.

Miser, *n.* v. Miserly. कृपण, दानशत्रु, अदाता, अदत्त, कदर्य *pop.* कद्रू. In the sense of this word, and with the implication and power of *catch-penny, skin-flint, close-fist, love-gold, scape-penny, pinch-penny, pinch-fist, hunks, pelter, grip-groat, nammonist, churl, curmudgeon, niggard, snudge*, and numberless similar formations, are numerous and equally expressive formations in *Marát'hí*. कौडीटंक, कौडीचुंबक, कौडीपूत, दमडीपून, दामचुंबक, लोहचुंबक, कंजूस, झारेकरी, सोनार, सराफ, किडेमारी, माशी चोरणारा, कर्णाचा अवतार, उदारकर्ण, कर्ण, वेरूळचा निचाड्या, मऱ्याचे ताळ्यांचें लोणी खाणारा, गाडगेंधुवून कढी करणारा, आंगचें पाप न देणारा, आंगचा मळ न देणारा, हा पाप देणार नाही पुण्य कोठून देणार, हा चमडी देईल पण दमडी देणार नाहीं.

The prince of misers. अदत्तांचा राजा, अदत्तशिरोमणी, अदत्तशिखामणि.

Miserable, *a. unhappy*, v. Wretched. दुःखी, दुःखाचा, दुःखांत पडलेला, आपद्ग्रस्त, विपद्ग्रस्त, विपन्नप्राप्त, दुःखापन्न, दुरवस्थ, दुर्दशापन्न, आपन्न, विपन्न.

2 paltry, trumpery, poor, mean, &c v. Worthless. खराब, नाकारा, नादान, फुसका, फुसकुला, फाटका, यारदा, यारदी, एर, एरशेर, मुडदार *or* मुरदाड, कुत्सित, अकिंचित्कर, किलवाण्म *or* णी.

3 despicable, worthless, mean,—of persons. हलका, पाजी, हलकेयोग्यतेचा, हलकेकिमतीचा, हुच्चा, पाजी, हीन, अधम, कृपण, भिकार, भिकारी, किलवाणा *or* णी.

Miserableness. See Misery.

Miserliness, *n.* v. A. कृपणपणा*m*. चिकटपणा*m*. चिकटेपणा*m*. किरटेपणा*m*. चप्पूपणा*m*. &c. कृपणत्व*n*. कार्पण्य*n*. कार्पण्यबुद्धि*f*. कृपणबुद्धि*f*. कृपणभाव*m*. अदातृत्व*n*. बारीकदृष्टि*f*. बारीकनजर*f*. व्ययद्वेष*m*. वित्तशाठ्य*n*.

Miserly, *a. covetous, niggardly, parsimonious.* कृपण, लोभी, लोभिष्ट, चिकण, चिकट, चिकटा, चिकू, चप्पू, चक्कू, किरटा, केड, केवटा, केवटी, कद्रू, दरिद्री, हाताचा जड, जड हाताचा, हाताचा चिकट, मिटमिट्या, किरमाडी, हिमटा *or* ट्या, हिमटी, हिचुटा, बारीक पाहणारा, बारीकदृष्ट्या,

अदाता, अदत्त, अनुदार, छट, शठ, वित्तशठ, दृढमुष्टि, बद्धमुष्टि, अव्यय, अर्चि, व्ययशत्रु, व्ययशंकित, अल्पदृष्टि, दातृत्वहीन, हीनदातृत्व, दानभीरू, कदर्य, कीकट, नतद्रक्ष, किंपच, किंपचान.

Misery, *n. distress*, v. Wretchedness, Trouble. दुःख*n.* दुखीपणा*m.* कष्ट*m.pl.* हाल*m.pl.* हालहवाल*m pl.* हालअपेष्टा *f.* अकल्याण*n.* दुःखावस्था *f.* दुर्दशा *f.* आपत्ति *f.* आपदा *f.*

2 *a* m. *cause of wretchedness*, v. Calamity. दुःख*n.* विपत्ति *f.* आपत्ति *f.* आपदा *f.* अनिष्ट*n.* अरिष्ट*n.*

Misfortune, *n. ill fortune.* दुर्दैव*n.* दुर्भाग्य*n.* निर्दैव*n.* कुभाग्य*n.* अरिष्ट*n.* अशुभ*n.* कंबखती *f.*—as personified. अलक्ष्मी *f.* अवलक्ष्मी *f.* अवदसा *f.* अकाबाई *f.* महामाया *f.* विवशी *f.* नरकदेवता *f.*

Sign or token of m. अवदसचिह्न*n.* The rounds or general visitation of m. अकाबाईचा फेरा*m.*

2 *a* m. *a disaster*, &c. v. Calamity. विपत्ति*f.* आपत्ति*f.* आपदा *f.* आपत् *f.* अनिष्ट*n* अरिष्ट*n.*

That is suffering m. आपद्ग्रस्त, आपत्प्राप्त.

To be suffering m. आपदावणें.

To have a heavy m. befal one. आभाळ*n.* कोसळणें *with* वर.

Misfortunes never come singly. एकादशीचें घरीं शिवरात्र, दुकळांत नेरावा महिना.

To Misgive, *v. a. fill with doubt*,—used with the reciprocal pronoun, and with heart or mind as agent. शंका *f.*-आशंका *f.*-संशय*m.*-कल्पना *f.*-विकल्प*m.*—&c. घेणें, दिक्कत *f.* खाणें.

Misgiving, *n.* v V. *and* Doubt. शंका घेणें*n.* &c. शंका*f.* आशंका*f.* संशय*m.* दिक्कत *f.* धोका*m.* कल्पना *f.* विकल्प*m.* आकांक्षा *f.* कुतर्क*m.* कलाफ*m.*

Misgotten, *a. unjustly acquired.* अन्यायाचा, हरामाचा, हपापाचा, हरामखोरीचा, लांडीलबाडीचा, अन्यायोपार्जित, अन्यायार्जित, अन्यथासंपादित.

To Misgovern, *v. a. rule or administer ill.* वाईटरीतीनें-&c. चालवणें-वहिवाटणें, बदअमल*m.* करणें-चालवणें, गैरवहिवाट *f.* असन्निर्वाह*m.*-&c. करणें, कुशासन*n.* करणें.

Misgovernance, Misgovernment, *n.* v. V. बदअमल*m.* गैरवहिवाट *f.* कुशासन*n.* अन्यथाशासन*n.*

To Misguide. See To Mislead.

Mishap, *n. misfortune*, v. Calamity. अनिष्टापात*m.* अरिष्टापात*m.* विपत्ति *f.* लाग*m.*

To Misimprove, Misimprovement. See Misemploy, &c.

To Misinfer, *v. n. infer wrongly.* चुकीचें-भ्रांतीचें-अयुक्तिक-&c. अनुमान*n.* करणें, मिथ्यानुमान*n.*-अन्यथानुमान*n.* करणें.

To Misinform, *v. a. inform wrongly.* चुकीची बातमी*f.*-भ्रांतीची बातमी *f.*-खोटें वर्त्तमान*n.*-&c. सांगणें-देणें, गैरसमजावणें, गैरवाका*m.*-गैरमजकूर*m.* सांगणें, भ्रम*m.*-भ्रांति *f.* घालणें.

To Misinterpret, *v. a. translate erroneously.* खोटा तर्जुमा*m.*-अयथार्थभाषांतर*n.*-&c. करणें.

2 *understand in a wrong sense*, v. To Misconstrue. अर्थ*m.*-भाव*m.*-&c. उलटा समजणें-घेणें *g. of o.*

Misinterpretation, *n.* v. V. 1. खोटा तर्जुमा*m.* अयथार्थभाषांतर*n.* अन्यथाभाषांतर*n.*

2 उलटी समजूत *f.* विपरीतग्रह*m.* अन्यथाग्रह*m.*

To Misjudge, *v. a. form a false opinion of.* गैरसमजूत *f.*-असत्कल्पना*f.*-असद्भावना*f.*-अन्यथासंभावना*f.*-असत्तर्क*m.*-&c. करणें, विपरीत-&c. समजणें.

Misjudgment, *n.* v. V. गैरसमजूत *f.* असत्कल्पना *f.* असत्तर्क*m.* अन्यथासंभावना *f.* असद्भावना *f.*

Mislaid, *p.* v. V. गमावलेला, सांडलेला, हरपलेला, ठावचुक झालेला, &c. ठावचूक, ठायचूक, गहाळ.

To be m. गैरविल्हेस लागणें-पडणें, गोंधळणें, गडबडणें, गलबलणें, गफलतणें *or* गलफतणें, ठावचूक-&c. होणें, आडवळणीस-आडसांद्या सपडणें.

To Mislay, *v. a. lay in a place not recollected, to lose.* गमावणें, गबाळणें *or* गाबाळणें, गहाळणें, गफलनणें, हरपणें *or* हारपणें, सांडणें, गळफटणें *or* गळफाटणें, गळहाटणें.

To Misle, *v. n. rain in fine drops, drizzle.* कोंडेपाऊस*m.* पडणें, बुरंगट*n.*-बुरंगें*n.*-बुरबूर *f.*-&c. लागणें.

To Mislead, *v. a. lead astray, guide into error, deceive, &c.* lit. fig. गैरमार्गानें-भलत्यामार्गानें-&c. नेणें, गैरमार्गास-भलत्या वाटेस-&c. लावणें, वहकावणें *or* भकावणें, वाट *f.*-रस्ता*m.*- &c. चुकविणें-वहकविणें *g. of o.* कुमार्गप्रवृत्त-विपथगामी-&c. करणें, कुमार्गनयन*n.*-कुशिक्षा *f.*-करणें, फसवणें, भुलविणें, भ्रमांत पाडणें-घालणें.

Misleading, *n.* v. V. वहकावणें*n.* भुलवणें*n.* &c. कुमार्गनयन*n.* कुशिक्षा *f.* असदुपदेश*m.*

Mislike, *To* Mislike. See Dislike, To Dislike.

Misluck, *n.* v. Misfortune. दुर्भाग्य*n.* दुर्दैव*n* अभाग्य*n.*

Misly, *a. that comes in thin drops.* कोंड्याचा बुरंगटाचा, बुरबुरीचा.

To Mismanage, *v. a. manage ill.* गैररीतीनें-गैरमार्गानें-&c. वहिवाटणें-चालवणें-वापरणें-आचरणें, गैरवहिवाट *f.*-असन्निर्वाह*m.*-अन्यथाचरण*n.*-&c. करणें *g. of. o.* अन्यथा करणें, घाण *f.*- विघाड*m.*- &c. करणें *g. of o.*

Mismanagement, *n.* v. V. गैरवहिवाट *f.* असन्निर्वाह*m.* अन्यथाचरण*n.* दुर्नय*m.* दुर्नयन*n.* असत्कर्तृत्व*n.* असन्नेतृत्व*n.* असत्क्रिया *f.*

To Mismatch, *v. a.* विजोड जोडणें, असमयोग*m.*- विषमयोग*m.*- &c. करणें, हिणवर*m.* करणें.

To Misname, *v. a. miscall.* चुकून-चुकीने-भ्रांतीने-चुकीचा-&c. म्हणणें, चुकीचें-भ्रांतीचें नांव*n.* देणें, खोटें नांव*n.*-अन्यथा नाम*n.*-मिथ्यानाम*n.*-&c. ठेवणें-देणें.

Misnomer, *n. wrong name given.* चुकीचें नांव*n.* भ्रांतीने दिलेलें नांव*n.* अन्यथा नाम*n.*

Misogamist, *n. hater of marriage.* विवाहद्वेषी, उद्वाहद्वेषी, विवाहनिंदक.

Misoganist, *n. hater of women.* स्त्रीद्वेषी, स्त्रीद्वेष्टा, स्त्रीनिंदक, स्त्रीशत्रु.

Misogyny, *n. hatred of women.* स्त्रीद्वेष*m.* स्त्रीनिंदा *f.* स्त्रीवैर*n.*

To Mispel, Mispend, &c. See To Misspel, Misspend.

Mispersuasion, *n. wrong notion or opinion.* गैरसमजूत *f.* उलटीसमजूत *f.* अन्यथासंभावना *f.* विपरीतभावना *f.* भ्रमज्ञान*n.*

To Misplace, *v. a. put in a wrong place*, v. To Mislay. गफलतणें, गळफटणें *or* फाटणें, गाबाळणें *or* गबाळणें, गहाळणें.

2 *place on an improper object.* अनाठायीं-भलत्याठिकाणीं-गैरठिकाणीं-अयोग्यठिकाणीं-भलतेठां-अपात्रीं-&c. ठेवणें. In this sense are the English phrases *to throw away, to give to the winds, to toss to the dogs, to cast upon the sands, &c.* and corresponding to them in *Marát'hi are*, अनाठायीं घालणें, वाऱ्यावर टाकणें, केरवारा*m.*-वारापाणी*n.*-&c. करून टाकणें *g. of o.* केरावाऱ्यांत-केरावाऱ्यांनिशीं देणें-टाकणें, विधुळणीस पाडणें-मिळवून टाकणें, चुलींत टाकणें.

To be misplaced. अनाठायीं पडणें-जाणें.

Misprint, *n. mistake in printing.* छापण्याचा-छापण्यांतला दोष*m.* छापण्यांतली चूक *f.* अशुद्धछाप*m.*

Misprison, *n. concealment of a crime.* अपराधाची-&c. छपावणी *f.* कानाडोळा*m.* अपराधगोपन*n.*

To Mispronounce, *v. a.* अशुद्धउच्चार*m.* करणें *g. of o.* अशुद्धोच्चारण*n.*-असदुच्चारण*n.*-&c. करणें *g. of o.*

MISPRONUNCIATION, *n.* v. V. अशुद्ध उच्चारm. अशुद्धोच्चारm. अशुद्धोच्चारणn. असदुच्चारणn भवाक्षरोच्चारणn. अन्यथोच्चारणn.

MISPROPORTIONED, *a.* विषमप्रमाणाचा, विषमप्रमाणक, असमप्रमाणक, अन्यथाप्रमाणक.

MISRELATION, MISREPORT, *n. erroneous narration.* अशुद्ध-चुकीचा-&c. मजकूरm. असन्निवेदनn. असत्कथनn. अन्यथाकथनn.

To MISREPRESENT, *v. a. give a false representation of.* फेरफार करून-फिरवून-&c. सांगणें, खोटामजकूरm.- गैरवाकाm.- खोटीहकि, कतf.-&c. सांगणें-समजावणें-लिहणें-&c असद्वर्णनn.-अन्यथावर्णनn -असत्कथनn.-&c. करणें.

MISREPRESENTATION, *n.* v. V.—*act.* फिरवणेंn. फेरफारm. उलटापालटf. असन्निवेदनn. असत्कथनn अन्यथानिवेदनn असद्वर्णनn अन्यथावर्णनn. मिथ्यादर्णनn

I *a* m गैरवाकाm. खोटावाकाm. फिरवलेला-फेरफाराचा-&c वाकाm. गैरहकिकतf. खोटीहकिकतf खोटाकरिणाm.

MISRULE, *n. confusion and disorder from insubordination.* अंधाधुंदी *or* धीf. बचबचf. (राज्यांत, &c.) भालेराईf. झोटिंगपादशाहीf. वेदादf. बंडाळीf. बंडाळf.

All is confusion and misrule. उठीनो कुटी, कोणाचा पायपोस कोणाच्या पायांत नाहीं.

2 *unjust rule* v. TYRANNY. वदभमल्m. कुशासनn.

To MISS, *v. a. not to hit,* lit. fig. निशाणn.-संधानn -लक्ष्यn.-&c. चुकणें *g. of s.* न लागणें.

To m. one's way, *be astray* वाटf चुकणें-भुलणें-गलफटणें, गल्वलणें.

2 *fail of obtaining.* अंतरणें, मुकणें, न पावणें.

3 *fail to meet.* चुकविणें, चुकणें *in. con.* चुकामूकf होणें-पडणें *g. of s. recip.*

4 *discover to be wanting.* नाहीं असा पाइणें-समजणें, नाहीपणाm. -अभावm.-अदर्शनn.-&c समजणें-जाणणें *g. of o.* अभावज्ञानn.-&c. होणें *in. con. g. of o.*

5 *perceive the want of.* नाहींसापणाm.-उणीवf.-उणेपणाm.-वाणf. -अंतरn. वाटणें-समजणें *in con. with g. of o.*

6 *omit, pass.* वगळणें *or* वेगळणें, गाळणें, सोडणें, अंतरणें.

To MISS. *v. n. fail to hit.* चुकणें, न लागणें.

2 *not to succeed, to miscarry, to fail,* v. TO DEFEAT. चुकणें. हरणें, फसणें, फिसकणें.

3 *fail to obtain, &c.* चुकणें, अंतरणें.

MISS, MISSING, *n.* v. V. A. 1. चूकf.

A m. is as good as a mile. अंतरंमहदंतरं.

3 चूकf.

Mutual m. चुकामुकीf. चुकामूकf

5 See WANT.

MISS, *n. young woman.* आडवायकीf. वधूटीf. चिरटीf.

MISSING, *a. lost, stray, not in the place where it should be.* ठावचूक, ठायचूक, गहाळ, गफलतलेला, गवाळलेला

To be m. गफलतणें, गल्वलणें, सांडणें, गमावणें, हरपणें *or* हारपणें, हरवणें *or* हारवणें, गळफटणें *or* गळफाटणें, जाणें, गलत *adv.*-गप्प *adv.* होणें, भसकटणें *or* भांसकटणें, भांसकणें.

MIS-SHAPED, MIS-SHAPEN, *a. ill formed,* v. UGLY. वेढब, वेडौल, ढोवळ, ढोबळा, ओवडधोबड, कुरूप, विरूपक, विकृताकार, विकृताकृति.

MISSILE, *a. that may be thrown* फेंकायाचा, फेंकून मारायाचा, &c. क्षेपणीय, क्षेप्य.

MISSILE, *n. weapon to be thrown.* फेंकायाचें शस्त्रn सोडायाचें शस्त्रn. क्षेप्यायुधn.

MISSION, *n. sending.* पाठवणेंn. धाडणेंn. पाठवणूकf. पाठवणीf. प्रेरणn. प्रेषणn.

2 *state of being sent, commission.* दूतपणाm. दूतत्वn. दौत्यn प्रेष्यn. प्रेरितत्वn. प्रेषितत्वn. संदेशहरत्वn.

3 *body of persons sent.* दूतांची-वकिलांची मंडळीf. प्रेरितसमूहm. दूतसमूहm. दूतमंडळीf.

MISSIONARY, *n. one sent to propagate religion.* धर्म शिकविण्यासाठीं पाठवलेला मनुष्य, धर्मसंदेशहर, धर्मकथक दून, मिशनारी पाद्री is becoming common for a Christian Missionary

MISSIVE, *a sent.* पाठवलेला, प्रेरित.

2 See MISSILE.

To MIS-SPEAK, *v. n. error in speaking.* बोलण्यांत घसरणें-चूकf. करणें -&c. घसरत-चुकतचुकत-&c. बोलणें.

To MIS-SPEAK, *v. a* See To MISPRONOUNCE

To MIS-SPELL, *v. a.* अक्षर फिरवून लिहणें-बोलणें, अशुद्ध लिहणें-बोलणें, अक्षरव्यत्ययm - अक्षरव्यत्यासm -&c करून लिहणें.

MIS-SPELLING, *n.* अवाक्षरn. अक्षरव्यत्ययm अक्षरव्यत्यासm. अक्षरविपर्यासm.

To MIS-SPEND, *v. a. spend to no purpose or to a bad purpose, waste.* अनाठायीं-अपात्रीं-&c. खर्चm. करणें-घालणें-घालवणें-&c. असद्व्ययm.- दुर्व्ययm.-अपात्रव्ययm.-अन्यथाव्ययm.- &c. करणें, उडवणें, दवडणें, घालवणें, होगाडणें.

MIS-SPENDING, *n.* v. V.—*act.* अनाठायीं घालणेंn. उडवणेंn &c. उडवणीf. असद्व्ययm. दुर्व्ययm. अपात्रव्ययm. अन्यथाव्ययm. अपव्ययm. अयुक्तव्ययm.

MIS-SPENT, *p.* v. V. अनाठायीं घालेला, उडवलेला, &c. असद्व्ययित, दुर्व्ययित, अन्यथाव्ययित.

To MIS-STATE, MIS-STATEMENT See To MIS-REPRESENT, &c.

MIST, *n. haze, fog, &c.* धुईf. धुकेंn. धुमेंn. धुकटn. धुराडीf. तुषारm. मेघधूम्रm. धूमिकाf.

2 fig. धूरm. (गर्वाचा-दौलतीचा-& धूर) धुंदीf. अंधारीf. मदm.

To MISTAKE, *v. a. misapprehend.* See To MISUNDERSTAND.

2 *take one thing or person for another.* चुकून-चुकीने-भ्रांतीने-&c. मानणें-घेणें, भ्रमm.-भ्रमाभासm.-& c. वाटणें *in con. &c. g. of o.*

To MISTAKE, *v. n. err, blunder.* चुकणें, भुलणें, घसरणें, बहकणें *or* भकणें, चूकf. करणें.

MISTAKE, *n. misconception,* v. ERROR. चूकf. भ्रम *pop.* भरमm. गैरसमजूतf. भ्रांतिf. मतिभ्रमm.

3 *blunder, inaccuracy* चूकf. चुकीf. अशुद्धn. कसरf. अंतरn. तफावतf. गुंजावीसf

MISTAKEN, *p.* v. V. N. *that is in error.* भ्रम पडलेला, भ्रांत, भ्रांतियुक्त, जानभ्रम, प्राप्तभ्रम.

To be m. भ्रमm. पडणें-होणें *in. con.* भुलणें.

MISTAKINGLY, *adv. erroneously.* चुकून, भ्रांतीने, भ्रांतिपूर्वक, भ्रमपूर्वक.

MISTER, *n.* साहेब

To MISTIME, *v. a. do, &c. at a wrong time.* अकालीं-अवेळां- &c. करणें-योजणें, अकालयोजनाf.-&c. करणें.

MISTINESS, *n.* v. A. तुषारयुक्तताf. सतुषारताf. तुषारभावm. मेघधूम्रव्याप्तिf. तुषारव्याप्तिf

MISTION. See MIXTURE.

MISTLETOE, MISLETOE. See PARASITE

To MISTRANSLATE, MISTRANSLATION. See MISINTERPRET, 1. &c.

MISTRESS, *n* —correl. with servant. धनीण *f.* स्वामिनी *pop.* स्वामीण *f.* यजमानीण *f.* साहेब *or* साहेबीण *f.* सेव्या *f.*
2 (of a family or house). घरकरीण *f.* घरधनीण *f.* कुटुंबन. कबिला *m.* गृहस्वामिनी *pop* घरस्वामीण *f* घरण *f.* गरत *or* घरत *f.* बाई *f.* गृहिणी *f.*
3 *proprietrix.* धनीण *f.* मालकीण *f.* स्वामिनी *pop.* स्वामीण *f.*
4 *chief, ruler, &c.* स्वामिनी *f* मुखरण *f.* नायिका *pop.* नायकीण *f*
5 (of a school). शिकवणारी *f.* शिक्षक *f.* पंतोजीण *f.* अध्यापिका *f.* शालानायिका *f*
6 *woman skilled in.* सुगरण *or* सुगरीण *f.* जाणती *f.* वस्ताद *f.*
7 *sweetheart, &c.* v. BELOVED. प्रिया *f.* दयिता *f.* कांता *f.* कामिनी *f.* प्रमदा *f.* अर्धांगन.
An offended m. मानिनी *f.* मानवती *f.*
8 *concubine, kept woman.* राख *f.* रक्षा *f.* सोयरी *f.* दासी *f.* भुजिष्या *f.* अवरुद्धा *f.*—in cant phrase. उपवस्त्रन. अंगवस्त्रन. आंगाखालची *f.*
9 *dame, &c.*—the compellation of courtesy to *Shudra* women. आऊ *f.* अवाजी *f.* अवा *f*

MISTRUST, *n. want of confidence.* अविश्वासm. शंका *f.* आशंका *f.* कुभावm. कुडाभावm. कुडेंन. विश्वासाभावm.

To MISTRUST, *v. a. suspect, have doubts of.* शंका *f.*–आशंका *f.*–&c. करणें–धरणें *g. of o.* शंकणें, आशंकणें, अविश्वासm.–शंका *f.*–&c. असणें *in. con. with g. of o.*

MISTRUSTED, *p.* v. V. शंकित, आशंकित, अविश्वस्त.

MISTRUSTFUL, *a.* v. SUSPICIOUS. अविश्वासी, संदेही, संशयी.

MISTY, *a. overspread, &c. with mist.* धुईचा, धुक्याचा, वांवाळीचा *or* वांवळीचा, वामाळीचा *or* वामळीचा, तुषारयुक्त, सतुषार, तुषारव्याप्त, मेघधूम्रव्याप्त.
M. and raw weather. वांवाळ *or* वांवळ *f.* वामाळ *or* वामळ *f.*

To MISUNDERSTAND, *v. a. take in a wrong sense, misapprehend, misconceive, mistake, &c.* गैरसमजूत *f.*–उलटीसमजूत *f.*–विपरीतग्रहm.–अन्यथाग्रहm.–&c. होणें *g. of o. with in. con.* अर्थm.–भावm.–&c. उलटा समजणें–घेणें, उलटा *decl.*–विपरीत–&c. समजणें घेणें, विपरीतग्रहm.–अन्यथाग्रहm.–विपरीतार्थm.–अर्थविपर्यासm.–&c. करणें.

MISUNDERSTANDING, *n.* v. V. गैरसमजूत *f.* उलटीसमजूत *f.* असमजूत *f.* विपरीतबोधm. अन्यथाबोधm. विपरीतग्रहm. विपरीतग्रहणn. असद्ग्रहm. अन्यथार्थबोधm भ्रमm. भ्रांति *f.* भ्रमज्ञानn.
1 *ill terms, variance,* v. DISAGREEMENT. वांकडेंन. वांकडेपणाm. वांक *or* वाकm.n. वांकm. वेवनावm. तिडाm. तीड *f.* तिसकुट *f.* विपटn.

MISUSAGE, MISUSE. See MAL-TREATMENT, MISEMPLOYMENT.

To MISUSE. See To MAL-TREAT. To MISEMPLOY.

MITE, *n. small insect.* सूनn किडाm.
2 *small quantity,* v. PARTICLE. सुनळीचा तोडाm. सुपारीचेंखांडn. सुईच्या शेंड्यावरची मातीf.
3 *proverbial expression for a small coin.* कौडी *f.* फुटकीकौडी *f.* नचकल *f.* वदामm. कपर्दिका *f.* कपर्दिकm.
To give one's m. फूल नाहीं फुलाची पाकळी *f.* देणें.

MITHRIDATE, *n. antidote.* विषभंजनn. विषापहारक औषधn.

MITIGABLE, *a.* v. V. 1. प्रशमन करायाजोगा–सारखा–&c. प्रशमनीय, प्रशाम्य, उपशमनीय, उपशाम्य, प्रशमनयोग्य, &c.

MITIGANT, *n. mitigating thing.* प्रशमनn. उपशमनn.

To MITIGATE, *v. a. alleviate, assuage, &c.* v. To EASE. हलकाकरणें, शमवणें, शांतवणें, प्रशमनn.–उपशमनn.–उपशांति *f.*–&c. करणें *g. of o.*
2 *make less rigorous or severe,* v. To LIGHTEN. हलका–कमी–सुसह–लघु–अल्प–स्वल्प–नरम–मृदु–&c. करणें.

MITIGATED, *p.* v. V. 1. शमवलेला, &c. शमित, प्रशमित, उपशांत.
2 हलका केलेला, &c.

MITIGATER, *n.* MITIGANT, MITIGATIVE, *a.* v. V. 1. शमवणारा, &c. उपशम–शमन–प्रशमन–&c. कर्ता–कारी.

MITIGATION, *n.* v. V. 1 —*act.* शमवणेंn. &c. शमवणूक *f.* सांतवणूक *f.* उपशमनn. प्रशमनn.—*state.* उतारm. उपशांति *f.* उपशमm.
2 हलका करणेंn. &c. लघुकरणn. न्यूनीकरणn. —*state.* हलकेपणाm. न्यूनता *f.*

MITTIMUS, *n. warrant of commitment to prison.* बंदिखान्यांत घालण्याचा हुकूमनामाm.

To MIX, *v. a. mingle, blend, unite.* मिळवणें, मिसळणें, भिसळणें, भेलणें *or* भेळणें, एकवटणें, एकवट करणें, भिसळ *f.*–मिसळ *f.*–मिसळाm.–भेल *or* भेळ *f.*–&c. करणें *g. of o.* मिसळण *f.n.*–सम्मेलनn.–सम्मिश्रणn.–&c. करणें *g. of o.* मिश्र–मिश्रित–&c. करणें.
To mix with for the sake of concealment. लगटणें.
2 *jumble, intermingle confusedly,* v. To COMPOUND. गोंधळणें, एकवटणें, एकवट करणें, मिसळामिसळ *f.*–गोंधळm.–घालमेल *f.*–संकरm.–&c. करणें *g. of o.*
3 up;—by stirring, &c. कालवणें, ढवळणें, मिळवणें.

To MIX, *v. n. become united or blended.* मिळणें, मिसळणें, भिसळणें, भेलणें, मिळून जाणें, समावणें, खमणें, गोतn. मिळणें *g. of s. recip.* भिसळ *f.*–भेल *f.*–&c. होणें *g. of s.*
3 (In company, society, &c.). मिळणें, येणें.

MIXED, *p.* v. V. A. 1. मिळवलेला, मिसळलेला, &c. मिसळ, मिसळीचा, भेलीचा, &c. मिश्र, मिश्रित, सम्मिश्र, संकीर्ण, संयुक्त, संयुत, मिलित, समवेत.
2 गोंधळलेला, &c. संकलित, संकीर्ण.
I—grain, खेडकर.

MIXER, *n.* MIXING, *p. a.* v. V. A. 1. मिळवणारा, मिसळणारा, मिसळ करणारा, &c. सम्मेलन कर्ता–कारी, सम्मिश्रण कर्ता–कारी.
2 गोंधळणारा, &c. गोंधळ करणारा, &c. घालमेल्या.

MIXTURE, MIXING, *n.* v. V. A. 1.—*act.* मिळवणेंn. मिसळणेंn. &c. मिळवणूक *f.* मिसळणूक *f.* मिळवणी *f.* मिसळणी *f.* मिसळण *f.* सम्मिश्रणn. सम्मेलनn. संयोजनn. एकीकरणn. मिश्रीकरणn.—*state.* मिसळ *f.* मिसळाm. भिसळ *f.* भेल *or* भेळ *f.* खेड *f.* भेळाभेळ *f.* मिश्रभावm. मिश्रीभावm. संपर्कm. संभवm. संयोगm. अनुषंगm.
2—*act.* गोंधळणेंn. &c. गोंधळणूक *f.* संकलनn.—*state* गोंधळm गोंधळागोंधळm.*f.* मिसळामिसळ *f.* कालवाकालव *f.* संकरm.
3 कालवणेंn. कालवणी *f.* कालवणूक *f.*
v. V. N. मिळणेंn. मिसळ *f.* भिसळ *f.* मिलनn.
I *mixed mass, medley, miscellany.* मिसळ *f.* मिसळाm. भिसळ *f.* मिळवणn. भेरड *f.* पंचमिसळ *f.* पंचभेळ *f.* पंचमेळ *f.* गोतांबीलn. गोहोतn. खिचडी *f.* खेडगुजरी *f.* खिचडमिचडn. गिजगिंदाm. कालवाm. संकरm.
II *ingredient added and mixed.* भेल *f.* भिसळ *f.* भेलणn.

MIZMAZE. See MAZE.

MIZZEN, *n.*—the sail. कलंबी *f.*
2—the mast. मागला डोलm. मागली डोलकाठी *f.*

MIZZLE, *n. small rains, drizzle.* कोंडेपाऊसm. कोंड्याचापाऊसm. बुरंगटn. बुरेंगेंn. बुरबूर *f.*

To MIZZLE, *v. n. drizzle.* कोंडेपाऊसm.–&c पडणें, बुरंगटn.&c. लागणें.

MNEMONIC, *a. assisting the memory.* स्मृतिसहाय, स्मृतिप्रवर्तक.

MNEMONICS, *n. art of memory.* आठवण ठेवण्याची विद्या *f.* स्मरणशास्त्रn.

To Moan, *v. n. groan.* कन्हणें, विव्हळणें, विळवणें, इवळणें, परवणें, चुळमुळणें, कुंथणें, कन्हेरी *f.* गाणें, हायहूय *f.*-&c. करणें-मांडणें.

To m. and whine. पिरंगणें.

Moan, Moaning, *n.* v. V. कन्हणें *n.* &c. परवणी *f.* कन्हें *n.* विव्हाळ *or* विव्हळ *m.* किळकिळी *f.* हायहूय *f.* आयाबोया *f. n.* चुळमूळ *f.*

Moaner, *n.* Moaning, *p. a.* v. V. कन्हणारा, &c. कन्ह्या, विव्हाळ्या, पिरंगा, पिरंग्या.

Moanfully, Moaningly, *adv.* v. N. चुळमूळ.

Moat, *n. ditch round a fort.* खंदक *m.* चर *m.* खाई *f.* चरिखा *f.*

Mob, *n. rabble, tumultuous assemblage,* v. Crowd. रट्ट *m.* दंगल *m.* लुळें *n.* बंडाळीची मंडळी *f* अव्यवस्थितसभा *f.*

To Mob, *v. a. harass tumultuously.* गर्दी *f.* करणें *with* वर *of o*

Mobile, Mobility, *n. canaille, the mob,* v People. महारपोर *m n.* बाजारबुणगें *n.* लुळें *n.* आडजात *f.* अडाणजात *f.* गवाळलोक *m pl*

Mobility, *n. susceptibility of motion.* गमनयोग्यता *f.* गतियोग्यता *f.*

To Mock, *v. a. imitate in derision, deride by mimicry.* वेंटावणें, वेडावणें, वेडावणें *n.*-वेंटावण्या *f pl.*-वांकुल्या *f pl.*-विचकुल्या *f pl.*-वेंचकुल्या *f pl.*-वेंकावल्या *f. pl* -&c. दाखवणें, ढवाळी *f.*-ढवाळकी *f.*-नकल *f.*-चेष्टा *f.*-कुचेष्टा *f.*-विडंबन *n* -&c. करणें *g. of o.*

2 *deride, laugh at,* v. To Ridicule. हासणें, उपहासणें, विटंबणें, उपहास *m.*-थट्टा *or* ठट्टा *f.*-मस्करी *f.*-टेर *f.*-टर *f.*- बचेरी *f.*-फजिती *f.* -&c. करणें *g. of o.*

3 *tantalize, disappoint, befool,* v. To Deceive. चाळवणें, फजीत करणें, चाळवण *f.*-चाळवणूक *f.* करणें *g. of o.* धूर *m.* देणें, तोंडोपान *n.* पुसणें, धूप *m.* दाखवणें.

Mock, *n.* See Mockery, Ridicule.

Mock, *a. not real, counterfeit, false.* खोटा, लटका, कपटाचा, कृत्रिम, मिथ्या, नकली, सोंगाचा, मिसाचा, लुटुफुटूचा.

Mock-fight, *n.* क्रीडायुद्ध *n.* तमाशा *m.*

Mocked, *p.* v. V. 1. वेंटावलेला, &c. विडंबित.

2 उपहासलेला, उपहसित, जातोपहास.

3 चाळवलेला, फजीतकेलेला, धूरदिल्हला, &c. फजीत.

Mocker, *n.* Mocking, *p. a.* v. V. 1. वेंटावणारा, वेंटावण्या दाखवणारा, कुचेष्टा करणारा, &c. टवाळ, टवाळखोर, ढवाळ, ढवाळखोर, विडंबनकर्ता-कारी, विडंबक.

2 उपहासणारा, विटंबणारा, &c. उपहासक, उपहासकर्ता.

Mockery, Mocking, *n.* v. V. 1.—*act.* वेंटावणें *n.* वेंटावणी *f.* वेडावणें *n.* कुचाळी *f.* ढवाळी *f.* ढवाळकी *f.* टवाळी *f.* टवाळकी *f.* कुचविंध्या *f. pl.* वांकुल्या *f. pl.* विचकुल्या *or* वानरविचकुल्या *f. pl* वेंचकुल्या *f. pl.* वेंकावल्या *f. pl.* विडंबन *n.*

2—*act.* उपहासणें *n.* हासणें *n.* &c. उपहास *m.* थट्टा *or* ठट्टा *f.* मस्करी *f.* टेर *f.* टर *f.* बचेरी *f.*

3—*act.* चाळवणें *n.* चाळवण *f.* चाळवणूक *f.* &c.

I *butt or subject of mockery.* उपहासास्पद *n.* हास्यस्थान *n.* उपहासविषय *m.*

II *counterfeit appearance, false show.* सोंग *n.* मिष *pop.* मीस *n.* ढोंग *n.* कोंग *n.* व्याज *m. n.* कपट *n.*

Mocking-stock, *n.* v. Laughing-Stock. उपहासास्पद *n.* उपहासस्थान *n.*

Modal, *a. relating to form or mode.* रूपाविषयींचा, रूपविषयक-संबंधी, प्रकाराविषयींचा, प्रकारविषयक-संबंधी.

Mode, *n.*—in metaphysics. विशेषवस्तुरूप *n.* विशेषवस्तुप्रकार *m.* विशेषद्रव्यरूप *n.* विशेषद्रव्यप्रकार *m.*

2 *manner of existing or being, form.* रूप *n.* आकार *m.* प्रकार *m.*

3 *method, way, fashion,* v. Manner. रीति *pop.* रीत *f.* मार्ग *m* चाल *f.* पर्याय *m.*

4 *fashionable custom or way.* सभ्यसंप्रदाय *m.* शिष्टसंप्रदाय *m.* लोकप्रचार *m.* लोकप्रघात *m.*

5—in music. See Music.

Model, *n. representation of.* नमुना *or* नमोना *m.* नकशा *m.* नकाशा *m.* सांचा *m.* वेत *m.*

2 *pattern, exemplar.* नमुना *or* नमोना *m.* कित्ता *m.* सांचा *m.* फर्मा *m* मासला *m.* ठिकडेंड *n.*

To furnish with a m. कित्ता *m.* घालून देणें.

3 *mould.* सांचा *m* मूस *f.* ठसा *m.*

To Model, *v. a. mould, shape,* v. To Form. घडणे, वळवणें, उतरणें, बनावणें.

Moderate, *a. temperate, observing reasonable bounds in indulgence* नेमस्त, परिमिताचारी, अल्पभोगी, अल्पविहारी, स्वल्पभोगी, नियतवर्त्ती, नियतवृत्ति, आहारविहारनियमवान्, अल्पसंतोषी, अल्पसंतुष्ट, अनतिक्रमी, अतिक्रमवर्जी.

2 *restrained in passion, temper, desire, &c.* अल्पाकांक्षी, अल्पाभिलाषी, अलोभी, अलुब्ध, नियतवर्ती, नियतवृत्ति, समवृत्ति, अनतिक्रमी, अनतिक्रमवर्जी.

3 *temperate, not extreme, not excessive, violent or rigorous.* नेमस्त, सुमाराचा, सुमारवट, बेताचा, ठेपेचा, कौमल *or* ल, माफक, मध्यम, मर्यादेचा, मित, परिमित, समर्याद, सावधि, सावधिक, तोलीव, मोतादी, रजपजाचा, हलका.

4 *of the middling degree,* v. Middling. मध्यम, मध्यमप्रतीचा, मधलंउ.

To Moderate, *v. a. make temperate, qualify,* v. To Temper. नेमस्त-माफक-सुमाराचा-बेताचा-समधात-सुसह-&c. करणें.

2 *reduce from a state of excess or violence, repress, restrain.* हलका-नेमस्त-बेताचा-नर्म-&c करणे, अटोपणें *or* अटपणें, अटपता धरणें, आवरणें, आवरता धरणें, शमविणें, उपशम *m.*-उपशांति *f.*-&c. करणें *g. of o.*

Moderated, *p.* v. V. 1. सुमाराचा केलेला, माफक केलेला, &c.

2 हलका केलेला, अटपता धरलेला, शमवलेला, &c. शमित.

Moderately, *adv.* v. A. 1. नेमस्त, सुमाराने, सुमाराचा *decl.* बेताचा *decl.* बेताने, सुमारवट, यावत्तावत्.

2 सुमाराचा *decl.* सुमारवट, माफक, साहीलाहीसा *decl.* सोसेसा *decl.*

Moderateness, Moderation, *n.* v. A. 1. नेमस्तपणा *m.* परिमिताचरण *n.* परिमिताचार *m.* नियतवर्त्तन *n.* नियतवृत्ति *f.* अल्पभोग *m.* आहारविहारनियम *m.* अनतिक्रम *m.* श्रेतिक्रमवर्जन *n.*

2 अल्पाकांक्षा *f.* अलोभ *m.* समानवृत्ति *f.* समवृत्ति *f.* नियतवृत्ति *f.* अल्पसंतुष्टता *f.*

3 नेमस्तपणा *m.* माफकपणा *m.* समर्यादता *f.* सावधिकता *f.* मिति *f.*

Moderator, *n.* (at disputations). वादमध्यस्थ, वादसभापति, वादसभाध्यक्ष.

Modern, *a. not ancient, pertaining to present or recent time.* नवथर, नवा, नूतन, अलिकडचा, अलिकडील, अलिकडला, हल्लींचा, आधुनिक, अर्वाचीन, अप्राचीन, सद्यस्कालीन, इदानींतन.

Moderns, *n.* हाल्लींचे-अलिकडचे लोक *m. pl.* सद्यस्कालीन लोक *m. pl.*

Modest, *a. not boastful, arrogant, &c.* निगर्व *pop.* निगर्वी, निरभिमान *pop* निरभिमानी, निरहंकार *pop.* निरहंकारी, अमानी, विनयी, सविनय, विनीन, अभिमानरहित-शून्य-&c. अनात्मश्लाघी.

To be very m. मान *f.* वर न करणें.

2 *not forward, bold, pert, &c.* लाजवट, लाजट, लाजरा, लाजाळू,

गरीब, मर्यादशील, लज्जाशील, सलज्ज, सुलज्ज, त्रपावान्, त्रपायुक्त, त्रपान्वित, अनुद्धत.

3 *not loose, wanton, unchaste, &c.*—of woman, v. CHASTE. सती, पतिव्रता, साध्वी, अव्यभिचारिणी, कासोट्याची-निरीची-&c. बळकट-धड-खबरदार.

4 *not excessive, &c.* v. MODERATE. मर्यादेचा, सुमाराचा, परिमित.

MODESTLY, *adv.* v. A. 1. निगर्वाने, निरभिमानाने, निरभिमानपूर्वक, निरभिमानबुद्धीने, विनयपूर्वक.

2 मर्यादेने, मर्यादाधरून, मर्यादापूर्वक, लज्जापूर्वक, &c

3 पतिव्रताधर्माने, पातिव्रत्याने, साधुभावाने, सतीधर्माने, &c.

MODESTY, MODESTNESS, *n.* v A. 1. निगर्वपणा*m.* निरहंकारोपणा*m* &c. अनभिमान*n* निरभिमान*n.* अभिमानराहित्य*n.* &c. विनय*m.* विनयिता*f.*

2 लाजबटपणा*m.* लाजटपणा*m.* लाज*f.* लज्जा*f.* त्रपा*f.* मर्यादशीलता*f.* लज्जाशीलता*f.* ह्री*f.* पडदा*m.* डोळ्यांत पाणी*n.*

M. decency, decorousness, &c.—gener. *or* indef. लाजलज्जा*f.* लाजमर्यादा*f.*

3 पतिव्रताधर्म*m.* पातिव्रत्य*n.* साध्वीभाव*m.* सतीधर्म*m.* सतीत्व*n* साध्वीत्व*n.*

4 See MODERATION.

MODICUM, *n, pittance.* जरा-जरासा-जराकसा-&c. *used with a noun.* अत्यल्पांश*m.*

MODIFIABLE, *a.* v. V. 1. रूप फिरवायाजोगा, &c. विकारशक्य, परिणामशक्य, परिणामांतरशक्य, रूपांतरशक्य.

MODIFICATION, *n.* v. V. 1.—*act.* फिरवणें*n.* पालटणें*n.* &c. रूपांतरकरण*n.* स्वरूपांतरकरण*n.*—*state.* रूपभेद*m.* स्वरूपभेद*m.* रूपांतर*n.* स्वरूपांतर*n.*

I *altered form or mode of being.* रूप*n.* विकार*m.* विकृति*f.* परिणाम*m.*

MODIFIED, *p.* v. V. 1. रूप फिरवलेला, &c. विकृत, वैकृत.

To MODIFY, *v. a. change the form or shape of.* रूप*n.*-स्वरूप*n.*-&c. फिरवणें-पालटणें *g. of o.* रूपांतर*n.*-स्वरूपांतर*n.*-रूपभेद*m.*-विकार*m.*-विकृति *f* -&c. करणें *g. of o.*

2 *alter, vary,* v. To CHANGE. फिरवणें, पालटणें, फेरफार*m.*-&c. करणें *g. of o.*

3 *moderate, qualify, soften.* कांहीं मऊ-कांहीं नर्म-माफक-हलका-&c. करणें.

MODISH, *a. fashionable, stylish.* दर्बारी, दर्बारीचालीचा, शहरी, सभ्यसंप्रदायाचा, डौली, डौलाचा, छानदारडौलाचा, छानीचा.

To MODULATE, *v. a. form sound to a certain key, &c.* स्वर*m.* काढणें-घेणें-बांधणें-साधणें.

2 *inflect sound.* स्वरभेद*m.* करणें, खोंच *f* -खांचखोंच *f.*-&c. घेणें.

MODULATION, *n.* v. V. 1. स्वर काढणें*n.* &c.

2 खोंच*f.* खांचखोंच *f.* स्वरभेद*m.* कर्त्तव*n.*

MODULE. See MODEL.

MOGUL, *n.* मोंगल.

Irruption, &c. of the Moguls. मोंगलाण*n.*

Rule or sway of the Moguls. मोंगलाई*f.*

That belongs, &c. to the Moguls. मोंगली, मोंगलाई.

MOIETY, *n.* v. HALF. अर्धूक*n.* अर्धेल*f.* निमा*m.* निमे*f.* निमाई*f.* निमखाई*f.*

To MOIL, *v. a. daub, smear, &c. with dirt.* भरणें, लेथडणें, मरदणें *or* मरदून-&c. घेणें.

To be moiled. भरणें, लिडबिडणें *or* लडबडणें.

2 v. To TIRE. शिणवणें, श्रमवणें, भागवणें.

To MOIL, *v. n. drudge,* v. To TOIL. कबाड कष्ट*m. pl.*-मारकष्ट*m. pl.* करणें, खपणें, हाडें*m. pl.* झिजवणें.

MOIST, *a. moderately wet.* ओलसर, ओलट, ओलगट, ओलवट, ओलसट, अंबटओला, आर्द्र, सार्द्र, सद्रव, चिंवट *or* चवट, ईषदार्द्र.

2 *that has moisture,*—a soil, &c. दमदार, दममर, दमर, दामट.

To MOISTEN, *v. a.* v.A. ओलावणें, ओलवणें, ओलसर-ओलट-&c. करणें.

2 (a culinary preparation by a dash of water, milk, &c.). अपकार*m.* देणें-मारणें-टाकणें, तुसारणें, तुसार*n.*-तुषार*m.* देणें-घालणें.

MOISTNESS, MOISTURE, *n.* v.A. 1. ओलसरपणा*m.* &c. ओलावा*m.* ओलास्रा*m.* ओल*f.n.* आर्द्रता*f.* सार्द्रता*f.* आर्द्रभाव*m.*

2 दम*m.* दमसरपणा*m.*

MOLAR. See JAW-TOOTH.

MOLASSES, *n. drainings or drippings of sugar.* काकवी*f.* मळी*f.* झारा*m.* मधुधूलि*f.* शर्करारक्षार*m.*

MOLE, *n natural spot on the body.* मस*m.* ठिकें*n.* ठीक*n.* चिथडा*m.* चिथडी*f.* वांग*m.* तिल *pop.* तीळ*m.* मत्स्य*m.* किण*m.*

2 *mound, dyke.* धक्का *or* धक्का*m.* धमधमा*m* बांध*m.* बंधारा*m.*

MOLE-HILL, *n.* v. HILLOCK. वारूळ*n.* वल्मीक*m.n.*

To make a mountain of a m. पराचा कावळा करणें, पुळीचें फांपर करणें, राईचा पर्वत करणें, रजाचा गज करणें.

MOLECULE, *n. atom, minute particle of matter.* अणु*m.* परमाणु*m.* कण*m.* कणिका*f.*

MOLECULISM, *n.* अणिमा*m.* अणुत्व*n.*

To MOLEST, *v. a.* v. To TROUBLE. उपद्रव*m.*-इजा*f.*-तस्दी*f.*-क्लेश*m.*-&c. देणें.

MOLESTATION, *n.* v. V. *and* TROUBLE. उपद्रव*m.* इजा*f.* तस्दी*f.* दुःख*n.* नड*f.* नडाव*m.* उपसर्ग*m.* उपप्लव*m.*

MOLLIENT, *a. softening.* मऊ-&c. करणारा, मृदुकारक-कारी.

To MOLLIFY, *v. a.* lit fig. v. To SOFTEN. मऊ-नरम-मवाळ-मृदु-&c. करणें, मऊपणा*m.*-मवाळी*f.*-मृदुत्व*n.*-&c. आणणें.

MOLLY-CODDLE, *n. one who takes over care of himself.* बाळंत*f.*

MOLTEN, *a. made of melted metal.* ओतींव, सांच्याचा.

MOMENT, *n. smallest portion of time,* v. INSTANT. पळ*n.* क्षण*m.* निपडी*f.* पलख*m.n.* लहम*f.n.* दम*m.* मात्रा*f.*

An idle or spare m. उसंत *or* उसंथ*f.* फट *f.* सवड *or* संवड *f.* उसंभि *f.* उसरत *f.* उमर्पत *f.*

Every m. क्षणोक्षणीं, प्रतिक्षणीं.

In a m. in a jiffey, &c. v. TRICE. पळमात्रांत, चुटकींत, त्रुटिमात्रांत.

2 *importance, consequence,* v. WEIGHT. भार*m.* भारदस्ती*f.* भारदारी*f.* मुजाख *or* मुजाखा*f.* केवा*m.* प्रत्यवाय*m. with neg. con.*

MOMENTANEOUS, MOMENTARY, *a done in a moment, lasting a moment.* एका क्षणाचा, एका पळाचा, क्षणिक, क्षणस्थायी, पलस्थायी, क्षणभंगुर, उत्पन्नविनाशी, नैमिष.

MOMENTARILY, *adv. every moment.* क्षणोक्षणीं, प्रतिक्षणीं.

MOMENTOUS, *a. important,* v. WEIGHTY. भारी, वजनदार, भारदारीचा, जड, मोठा.

MOMENTUM, *n. impetus.* चालण्याचा जोर*m.* वेग*m.* वेगमान*n.*

MONACHISM, *n. monastic life.* मठवास*m.* मठाधिष्ठिति*f.* वनवास*m.* वानप्रस्थाश्रम*m.* वैराग्याश्रम*m.*

MONAD, MONADE, *n. ultimate atom, indivisible thing.* मात्रा*n.* तन्मात्र*n.* अणुमात्र*n.* अभेद्यवस्तु*n.*

MONARCH, *n. absolute sovereign,* v. DESPOT. स्वतंत्रराजा, मुख्त्यार राजा.

2 v. KING. राजा, पादशाहा, अधिप, अधिपति.

MONARCHAL, *a.* v. REGAL. राजकीय, राजकी, पादशाही.

MONARCHIC, MONARCHICAL, *a. vested in a single ruler.* एकेराजाचे सत्तेचा, एकराजसत्ताक, एकराजाधीन, एकराजतंत्र, एकराजायत्त, एकस्वामिक.

MONARCHY, *n. government of a single ruler.* एकराजसत्ता *f.* एकराजशासन *n.* एकस्वामित्व *n.* एकाधिपत्य *n.*

2 *realm.* राज्य *n.*

MONASTERY, *n. house of monks, &c.* मठ *m.* आश्रम *m.*

MONASTIC, MONASTICAL, *a relating to monks or monastic life.* मठवासाचा, मठवाससंबंधी, मठवासीसंबंधी, वानप्रस्थाश्रमाचा, वानप्रस्थाश्रमसंबंधी.

MONASTICISM. See MONACHISM.

MONDAY, *n.* सोमवार *m.* चंद्रवार *m.* इंदुवार *m.* इंदुवासर *m.*

MONETARY, *a. consisting, &c. of money.* रोखीचा, पैशाटक्याचा, पैशारूक्याचा, सोन्यानाण्याचा.

MONEY, *n.* v. RICHES. पैका *m.* पैसा *m.* दाम *m.* धन *n.* द्रव्य *n.* वित्त *n.* टका *m.* (in comp. as, परटका, लग्नटका, &c.), कौडी *f.* (Pr. हातीं कौडी विद्या दौडी), दुडू *m.*—freely or loosely, पैसाआडका *m.* पैसाटका *m.* पैसारूका *m.* सोनेंनाणें *n.*—as jocosely personified, दामाजीपंत *m.*

Dearth of m. दामदुकळ *m.*

Examination of m पारख *f.*—Price paid for it, पारखाई *f.* पारखणावळ *f.*—Skill at it, पारख *f.*

For, with, upon, &c. ready m.—dealing. रोखारोखी, रोखीने, नगदानगद, नगदानगदी.

Hard m. Ready m. रोकड *f.* रोखपैसा *m.* रोखऐवज *m.* नगद *n.* नगदी *f.* नगदपैसा *m.*

Love of m. धनाशा *f.* धनलोभ *m.* द्रव्यलोभ *m.*

Making m. द्रव्यार्जन *n.* धनार्जन *n.*

M. returned to be exchanged. वदला *m.*

M. thrown away, *useless expense.* वृथादान *n.*

Raising of m. fraudulently. उचका *m.*

Ready m.-dealing. रोखीचा-नगदीचा-&c. उदीम *m.*-व्यापार *m.*

Ready m.-dealer. रोखीचा-&c. उदमी-व्यापारी.

To examine m. पारखणें, पारख *f.* करणें *g. of o.*

Money-makes the mare to go. दाम करील काम, धनावांचून दुनिया पंगू, द्रव्येणसर्वेवशाः.

MONEY-BAG, *n.* v. BAG. हमिमी *f.*

MONEY-BORROWER, *n.* v. DEBTOR. रिणको & रिणकोनाम in notes and bonds.

MONEY-BOX, *n. till to hold money.* गल्ल्याची पेटी *f.* गोलक *m.*

MONEY-BROKER. See MONEY-DEALER.

MONEY-CHANGER, *n.* सराफ, नाणेवटी *or* वट्टी

Money bag of m. वदरी *f.*

MONEY-CHANGING, *n.* सराफी *f.* सट्टा *m.* सट्टावट्टा *m.* नाणेवटी *or* वट्टी *f.*—loosely or compreh. व्याजवट्टा *m.*

MONEY-DEALER, *n.* सावकार *or* साहुकार, धनव्यापारी.

MONEY-DEALING, *n.* सावकारी *f.* घेवाणदेवाण *n.*

MONEY-LENDER, *n.* v. CREDITOR. कर्जकरी, कर्जदार;—in notes and bonds, धनको & धनकोनाम.

Premium or bonus to a m. मंडाई *f.* मंडावण *n.* मनौती *f.*

Relative standing or bearing of money lender and money borrower. धनकोरिणको *n.*

MONEY-LESS, *a.* v. POOR. निर्धन, धनहीन, धनावेगळा, धनानिराळा, अधन, अकाचन.

MONEY-MATTER, *n.* देणे घेण्याची (*or* देण्या घेण्याची) गोष्ट *f.*-प्रकरण *n.*-&c खात्यापोत्याचें प्रकरण *n.*

MONEY'S WORTH, *n. something that will bring money.* मोल *n.* ऐवज *m.*

MONEYED, *a.* v. RICH. पैकेकरी, पैसेकरी, पैकेवान्, पैसेवान्, पैकेवाला, पैसेवाला, पैकेपूर, पैसेपूर, धनवान्, धनिक.

The m. body or interest. सावकारा *m.*

MONG-CORN, *n.* v. MESLIN. खेड *f* खेडकरधान्य *n.*

MONGER, *n. dealer in, seller of.* विक्या (as मासेविक्या fish-monger, &c.), वाला (in comp.), वाज (in comp.), व्यापारी, व्यवसायी, विक्रेता.

MONGREL, *a. of mixed breed.* संकराचा, जातिसंकराचा, संकरजात, संकरज, संकरजातीय.

MONITION, *n.* v. ADMONITION, WARNING. ताकीद *f.* उपदेश *m.*

MONITIVE. See MONITORY.

MONITOR, *n. warner, instructor, &c.* शिक्षक, उपदेशक, हितोपदेशक, मंत्री, अभिमंता.

2 (at schools). मालचाटी *or* चाट्या, उपशिक्षक, उपगुरु.

MONITORIAL, *a. belonging to, &c. monitors.* मालचाट्यांचा, उपशिक्षकांचा.

2 See MONITORY.

MONITORY, *a. giving or containing admonition.* उपदेशाचा, उपदेशक, उपदेशात्मक, उपदेशरूप, उद्बोधक.

MONK, *n. a religious recluse, inhabitant of a monastery, &c.* v. MENDICANT, ASCETIC. मठवासी, जोगी, अरण्य, वानप्रस्थ, वैराग्याश्रमी.

To turn m. भगवें *n.* करणें-घेणें, जोग *m.* घेणें.

MONKEY, *n.* माकड, वानर, मर्कट, कपि, टल्लिभेकरें *n.* डरा, रामदूत, शाखामृग, प्लवंग.

Cry or whoop of the m. हूप *f.* भुभुःकार *m.* भुपकार *m.*

Depredations of monkeys. वानरखाद *f.*

Female m. माकडी *and* माकडीण *f.* मकडी *f.* वानरी *pop.* वानरीण *f.* &c.

Female m. with her suckling. वेंगलण *f.*

Male m. *leader of the troop.* हुपट, हुप्पा.

M. of a male troop. सडेहुपट, सडेहुप्पा.

M-faces. वानरविचकुल्या *or* वेंचकुल्या *f. pl.*

M.-faced. माकडतोंड्या, वानरतोंड्या, वानऱ्या.

M.-tricks. वानरचेष्टा *f.* माकडचेष्टा *f.* वानरथेर *m.n.* मर्कटचेष्टा *f.* चेष्टा *f.*

2 *beater of a pavier, &c.* मोगरा *m.*

MONOCHORD, *n. instrument with one string.* एकतारी वाद्य *n.* Some kinds are, तुणतुणें *n.* (player on it, तुणतुण्या), किंगरी *f.* किन्नरी *f.*

MONOCULAR, MONOCULOUS, *a. having one eye.* एकडोळ्या, एकाक्ष, एकनेत्र, एकलोचन, काणा.

Pauci monoculi sunt honesti. क्वचित् काणो भवेत् साधुः.

MONODY, *n. song, &c. sung by one.* एकाने गायाचें गीत *n.*

MONOGAMIST, *a. one who disallows second marriages.* एकपत्नी, एकपत्नीव्रती, एकभार्यक, सकृत्विवाही, अपुनर्विवाही, सकृत्पत्नीक.

MONOGAMY, *n. marriage with one wife only.* एकपत्नीव्रत *n.* एकभार्याव्रत *n.*

MONOLOGUE, *n. soliloquy.* आपल्या जिवाशीं आपल्याशीं-आपल्या पाशीं-&c. केलेलें भाषण *n.* स्वसमीप भाषण *n.*

MONOMACHY, *n.* v. DUEL. द्वंद्वयुद्ध *n.*

MONOMANIA, MONOMANY, *n. derangement with respect to a particular subject.* एकविषयविक्षेप *m.* एकविषयभ्रम *m.*

MONOMANIAC, *a.* v. N एकविषयविक्षिप्त, एकविषयभ्रांत.

MONOPETALOUS, *a having only one petal.* एकपाकळीचा, एकफकडी, एकदलक.

MONOPOLIST, MONOPOLIZER, *n.* v. V 1. माऱ्याचें सटें घेणारा, सगळ्याचा सगळा घेणारा

2 मक्ता घेणारा, गादी घेणारा, मक्तेवाला, गादीवाला, खोत.

I (esp. of the revenue, customs, &c). इजारदार, खोत.

To MONOPOLIZE, *v. a. engross a commodity.* माऱ्याचें सटें*n.* घेणें, सगळ्याचा सगळा घेणें, सटें*n.* मारणें, एकट्याने हातम मारणें.

2 *obtain the exclusive right of selling or trading.* मक्ता*m.*-गुनका*m.*-गादी*f.*-&c. घेणें *g of o*

MONOPOLY, *n. sole power of selling or trading.* मक्ता*m.* गादी*f.* गुनका*m.* गुन्ना*m.* हुंडवा *or* हुंडा*m.*

2 (of customs, revenue, & c.). इजारा*m.* खोती*f.* खोनकी*f.* खंडणूक*f.*

MONOSYLLABIC, *a. a. having only one syllable.* एक अक्षराचा, एकाक्षर, एकाच्क.

MONOSYLLABLE, *n.* एक अक्षर*n.* एकाक्षर*n.* एकाक्षरी शब्द*m.*

MONOTONOUS, *a continued in the same tone.* एकेसवनेचा, एकस्वराचा, एकसुरी, एकेच सवनेवर-एकेच स्वरावर-&c. घेतलेला, एकसवन, एकस्वर.

2 *unvaried, always the same.* एकसारखा, एकप्रकारी, एकसुती, एकरंगी, एकरूपी.

MONOTONY, *n.* v. A. 1. *uniformity of tone, want of inflection, &c.* एकसवन*f.n.* एकस्वर*m.* सवनभेदाभाव*m.*

2 *sameness, want of variety.* एकप्रकारीपणा*m.* एकरंगीपणा*m.* &c. एकव्यापार*m* व्यापारभेदाभाव*m.* अविशेषभान*n.*

MONSOON, *n rainy season.* पाऊसकाळ*m.* पाऊसकाळा*m.* पावसाळा*m.* पर्जन्यकाल*m.*

Closing rains of the m. वळवाचा पाऊस *or* वळींव पाऊस*m.*

Dampness and chilliness at the beginning of the m. मृगशिनळाई*f.*

Of or belonging to the m. पाऊस काळाचा, वार्षिक.

The four months of the m. चौमास*m.* चतुर्मास*m.* चातुर्मास्य*n.*

MONSTER, *n. unnatural production.* विपरीत*n.* अद्भुत*n.* अद्भुतविषय*m.* चित्र*n.* अवचित्र*f.* ध्यान*n.*

2 *person or thing unnaturally large.* धूड*n.* जुंगाड*n.*

3 *horribly wicked person.* अवनार*m.* राक्षस*m.* रावण*m.* पापराशि*m.* पापपुरुष*m.* कर्मचंडाळ.

MONSTROSITY. See MONSTROUSNESS, MONSTER.

MONSTROUS, *a. deviating from the course of nature.* विलक्षण, अद्भुत, विजातीय *pop.* विजाती, विरूप, सृष्टिपद्धतिबाह्य, सृष्टिक्रमबाह्य.

2 *enormous, huge, vast, &c.* v. LARGE. ऐवट, जगड्वाळ, जरब, जबर, अकराळविकराळ, अकटोविकट.

3 *strange, striking, atrocious, &c.* अघोर, अकटोविकट, विकट, राक्षसी, अचाट, अघटित, अवघड.

MONSTROUS, *adv.* v. EXCESSIVELY. अतिशय, फारच, पराकाष्ठेचा *decl.*

MONSTROUSLY, *adv.* v. A. 1. 3. अकटोविकट.

I See EXCESSIVELY.

MONSTROUSNESS, *n.* v. A. 1. वैलक्षण्य*n.* विलक्षणभाव*m.* विरूपता*f.*

2 ऐवटपणा*m.* अकराळविकराळपणा*m.* &c.

3 अघोरपणा*m.* अकटोविकटपणा*m.* &c.

MONTH, *n.* मास*m.* महिना*m.* माहे*m.* (in comp. as a prefix to the names of the months ; as, माहे चैत्र, माहे मोहरम, &c.). The twelve months are, चैत्र, वैशाख, ज्येष्ठ, आषाढ, श्रावण, भाद्रपद, आश्विन, कार्त्तिक, मार्गशीर्ष, पौष, माघ, फाल्गुन. And the twelve *Muhammadan* months are, मोहरम (محرم), सफर (صفر), रबिलावल (ربيع الاول),रबिलाखर(ربيع الاخر),जमादिलावल(جماد الاول), जमादिलाखर (جماد الاخر), रज्जब (رجب), शाबान (شعبان), रमजान (رمضان),शव्वाल (شوال),जिलकाद (ذي القعده),जिल्हेज (ذي الحجه).

A half of a lunar m. पक्ष*m.* पाख*m.*

By the m. महिनेवारीने.

Dark or second half of the lunar m. वद्यपक्ष*m.* कृष्णपक्ष*m.* उत्तरपक्ष*m.* काळीवपाख*m.* दुसरापाख*m.* अपरपक्ष*m.* बहुल*m.*

Intercalary m. अधिकमास*m.* अधिकमहिना*m.* धोंडमास*m.* धोंडमहिना*m.* धोंडा*m.* मलमास*m.* पुरुषोत्तममास*m.*—occurring in a year in which a क्षयमास falls, संसर्प*m.*

Last day of the lunar half-m. पक्षांत*m.* पक्षावसर*m.*

Light or first half of the lunar m. शुद्धपक्ष*m.* शुक्लपक्ष*m.* चांदणे पाख*m.* पहिला पाख*m.* पूर्वपक्ष*m.* प्रथमपक्ष*m.* सितपक्ष*m.* देवपक्ष*m.*

Lunar m. चांद्रमास*m.* पक्षद्वय*n.* पक्षयुग*n.*

Period of four months. चौमास*m.*

Solar m. सौरमास*m.* सौर*m.*

That serves by the m. महिनेकरी.

That is engaged by the m. (not by the trip). महिनेमाल.

The coming m. येसतरमास*m.* पुढचा-पुढला महिना*m.*

The current m. चालता महिना*m.* माहेमजकूर*m.*

The past m. माहेगुदस्त.

Within the *or* a m. महिन्याचे कांठीं.

MONTHLY, *a. performed, &c. in a month.* महिन्याचा, मासिक.

2 *happening once a month or every month.* महिन्याचा, प्रतिमहिन्याचा, मासिक, प्रतिमासिक.

Half-m. अर्द्धमासिक, पाक्षिक.

M. allowance. महिनेवारी*f.* v. बांध, बांधून दे, ठरिव.

M. pay or wages. दरमाहा*m.* महिना*m.* माहवार*f.* मासिक*n.*

MONTHLY, *adv. once a month, every month.* दरमहिन्यास, दरमहां *or* माहां, महिन्याच्या महिन्यास, प्रतिमहिन्यास, प्रतिमासीं, चांदरातीस.

MONUMENT, *n.* v. MEMORIAL. यादगारी *or* यादगिरी*f.* अठवणूक*f.*

2 *tomb, cenotaph, memorial column.* छत्री*f.* थडें*n.* थडगें*n.* चैत्य*n.* चितानुडक*m.*

M. over a *Muhammadan.* रोजा*m.*

M. over a *Sannyási.* समाधि*m. pop.* समाध*f.*

MONUMENTAL, *a. belonging, &c. to a monument.* छत्रीचा, थडग्याचा, थडग्यावरचा.

2 See MEMORIAL.

MOOD, *n.*—in grammar. अर्थ*m.* is the word used by recent Marathi Grammarians.

2—in logic. प्रकार*m.* रूप*n.*

3 *temper or state of mind.* वृत्ति*f.* भाव*m.* मनोवस्था*f.* मनःस्थिति*f.*

Merry m. आनंदवृत्ति*f.* हास्यवृत्ति*f.*

MOODINESS, *n.* v. A. खपोमर्जी*f.* रूसवा*m.* खटेपणा*m.* रुष्टता*f.*

MOODY, *a. angry, out of humour.* खपा, खटा, रुष्ट, विक्षिप्तवृत्ति, उद्विग्न, उद्विग्नमनस्क.

MOON, *n.* चांद*m.* चंद्र*m.* चंद्रमा*m.* सोम*m* इंदु*m.* शशी*m.* शशधर, शशांक, नक्षत्रनाथ, विधु, सुधांशु, निशाकर.
Day of the m. तिथि *pop.* तीथ *f.* See them under LUNAR.
Day of new m. आंवस *f.* अमावास्या *f.* अमावस्या *f.* अमा *f.* दर्श*m.*
Day of new or full m. पक्षांत*m.*
Day of full m. पुनव *or* पुनींव *f.* पूर्णिमा *f.* पौर्णिमा *f.* पूर्णमासी *f.*
Digit of the m चंद्रकला *f* इंदुरेखा *f.*
Disk of the m. चंद्रबिंब*m n.* चंद्रमंडल*n.* इंदुमंडल*n.*
Emersion of the m. चंद्रोदय*m.*
First night of the m. after conjunction. चांदरात *or* रात्र *f*
Fortnight of the waxing m. v MONTH. शुक्लपक्ष*m.* शुद्धपक्ष*m.*
Fortnight of the waning m. v. MONTH. कृष्णपक्ष*m.* वद्यपक्ष*m.*
Full m. पूर्णचंद्र*m.*
Mansion of the m. *asterism.* नक्षत्र*n* See them under MANSION.
Mansions of the m —collectively. नक्षत्रमाला *f.* नक्षत्रचक्र*n.*
M. of the first quarter. बालचंद्र*m.*
M. in an inauspicious mansion. घातचंद्र*m.*
New m. नवचाद*m.* प्रतिपचंद्र*m.*
Propitiousness of the m. चंद्रबल *or* ळ*n.*
Region or sphere of the m. चंद्रमंडल*n.*
Spots upon the disk of the m. लांच्छन*n.* कलंक*m.*
That blow on the rise of the m.—flowers. चंद्रविकासी.
Wane of the m. उतरतीकळा *f.*
Waxing of the m. चढतीकळा *f.*
To be about to rise—the m. मोहरणें.
The moon shines brightly. चांदणें पीठ पडतें, चांदणें टिपूर पडतें.

MOON-BEAM, *n.* चंद्रकिरण*m.* चंद्ररश्मि*m.*

MOON-LIGHT, MOON-SHINE, *n.* चांदणें*n.* चंद्रप्रकाश*m.* चंद्रिका *f.* चंद्रजोत *f.* चंद्रज्योति *f.* चंद्रप्रभा *f.* कौमुदी *f.*
Bright m. चांदणेंपीठ*n.*
A bag of m. भ्रमाचा *or* भरमाचा भोपळा*m.*

MOON-RISE, *n.* चंद्रोदय*m.*

MOONSHINY, *a.* चांदण्याचा.
A m. night. चांदणीरात *f.*

MOON-STONE, *n.* चंद्रकांत*n.* सोमकांत*m.* चंद्रमणि*m.*

MOONY, *a. having a crescent for a standard.* अर्धचंद्रध्वजांकित, अर्धचंद्रध्वजविशिष्ट.

MOOR, *n.* v. HEATH. रान*n.*
2 v. MARSH. पाणथळ रान*n.* चिबड रान*n.*

To MOOR, *v. n. confine (a ship, &c.) by ropes, cables, &c.* बुंटवणें, बांधून ठेवणें.

MOOR-LAND. See MOOR.

MOORISH. See MARSHY.

MOOSE, *n. elk.* शांवर *pop.* सांवर*m.*

To MOOT, *v. a. bring forward, touch upon,* v. To MENTION. काढणें, गोष्ट *f.*-प्रसंग*m.*-उल्लेख*m.*-&c. काढणें *g. of o.*
2 See To ARGUE.

MOOT-CASE, MOOT-POINT, *n. unsettled case, disputed or disputable point.* लढा*m.* लडथड *f.* लांझा*m.*

MOP, *n.*—for cleaning. दांडपोतेरें*n.*
2 *head of hair.* केंसटी *f.*

To MOPE, *v. n. be dull & spiritless.* उदास-उदासी-मलूल-बेदिल-विषण्ण-&c. असणें-होऊन बसणें, उदासासारखा-वाणी-परी-&c. बसणें-करणें.

MOPE, *n.* MOPER, *n.* MOPISH, *a.* उदास, उदासी, उदासावाणी बसणारा, &c.

MOPE-EYED, *a short sighted, purblind.* उफराटे बाहुलीचा.

MOPPET, MOPSEY, *n. a rag baby.* चिरगुटाची पुतळी *f.*

MORAL, *a. relating to conduct as right or wrong, relating to virtue and vice.* वर्त्तणुकीचा, वर्त्तणुकीविषयींचा, व्यवहाराचा, पापपुण्याच्या विचाराचा, नीतीच्या विचाराचा, व्यवहारविषयक-संबंधी, सदसद्विचारविषयक-संबंधी, सदसदाचारविषयक-संबंधी, विधिनिषेधान्वित, विधिनिषेधान्वयी.
2 *capable of moral actions, under moral laws.* विधिनिषेधाधीन, विधिनिषेधाचरणी, विधिनिषेधवान्, विधिनिषेधायत्त, नीतिज्ञ.
3 *supported by reason & probability.* युक्तिसिद्ध, अनुमानसिद्ध, तर्कसिद्ध, आनुमानिक, युक्तिभाव्य.
4 v. VIRTUOUS, JUST. सदाचरणी, सदाचारी, धर्माचारी, नीतिमान्, धर्म्य, सदाचरण संपन्न, नेकीचा, नेतीचा, नीतीचा.
Moral philosophy. नीति *f.* नीतिशास्त्र*n.* व्यवहारशास्त्र*n.*

MORAL, *n. doctrine inculcated by a fable, &c.* तात्पर्य*n.* तात्पर्यार्थ*m.* भावार्थ*m* अभिप्राय*m.* हासील *or* हासील*n* तात्विक*n.* गर्भ*m.* रहस्य*n.* रस*m.* खुबी *f* खोंच *f.* नोक *f.* निर्गलितार्थ*m.* ध्वन्यर्थ*m.*

MORALIST, *n. teacher of morality.* नीतीचा उपदेश करणारा, नीतिमार्ग दाखवणारा-सांगणारा-&c. नीत्युपदेशक, नीत्युपदेष्टा, नीतिविवेचक, नीतिशिक्षक, सदसद्विवेचक.
2 *mere moral person.* सदाचारमार्गी, नीतिमार्गावलंबी, केवलनीतिमार्गाश्रयी.

MORALITY, *n. system of moral duties, ethics.* नीति *f.* नीतिशास्त्र*n.* नीतिविद्या *f.* व्यवहारशास्त्र*n.* अर्थशास्त्र*n.* नय*m.* सदसद्विचार*m.* कर्त्तव्याकर्त्तव्यविचार*m.*
2 *practice of moral duties.* धर्माचरण*n.* धर्माचार*m.* सदाचरण*n.* नीतिमार्ग*m.* धर्मानुष्ठान*n.*
3 *moral quality.* धर्मत्व*n.* धर्म्यता *f.* नीति *f.* न्याय*m.* न्याय्यता *f.* धर्मानुसारिता *f.*

To MORALIZE, *v. a. apply to a moral purpose.* हितोपदेश*m.* करणें *with* वरून *of o.* नीति *f.* काढणें *with* पासून *of o.* हितोपदेशारूपद करणें.

To MORALIZE, *v. n. make moral reflections.* नीतीचा विचार*m.*-नीतीविषयींचा तर्क*m.*-हितोपदेशाची कल्पना *f.*-हितोपदेशाचा विचार*m.*-&c करणें-काढणें.

MORALLY, *adv.* v. A. 1. नीतीने, नीतीचा विचार पाहिला असतां, नीतिशास्त्राप्रमाणें, नीतितः.
3 युक्तीने, अनुमानाने, अनुमानाच्यामार्गाने-रितीने-&c.
4 सदाचरणाने, धर्माचाराने, सदाचरणें करून, धर्मतः.

MORALS, *n. ethics,* v. MORALITY, 1. नीति *f.* नीतिशास्त्र*n.* नीतिविद्या *f.*
2 *course of life in regard to good and evil,* v. CONDUCT. आचरण*n.* आचार*m.* वर्त्तणूक *f.* वर्त्तन*n.* वृत्त*n.* वृत्ति *f.*

MORASS, *n.* v. MARSH. पाणथळ*n.* पाणथळजमीन*n.* दलदल *f.*

MORBID, *a. diseased, disordered.* अस्वस्थ, रोगी, रोगट, विकारी, विकाराचा, विकृत, रोगसंबंधी, रुग्ण.

MORBIDNESS, *n.* v. A. रोगीपणा*m.* &c. अस्वस्थता *f.* अस्वास्थ्य*n.* रुग्णावस्था *f.*

MORBIFIC, MORBIFICAL, *a. causing disease.* रोग उत्पन्नकरणारा, रोगी, रोगकारक-जनक, विकार कारक-कारी, रोगप्रद.

MORBOSE, *a. caused by disease.* रोगापासून झालेला, रोगोत्पन्न, रोगजनित, विकारजनित.

MORDACIOUS, *a. given to biting.* चावरा, चावका, चावखोर, उसरा, उसका, उसकर.

MORE, *a. greater in degree, quality, amount, &c.* अधिक, ज्यास्त, ज्यादा, ज्याफा, ज्यास्ती, जाजती, जवाद, अगळा, सरस.

M. or less. अधिकउणा, उणापुरा, कमज्यास्त, कंपेश, न्यूनाधिक, न्यूनातिरेक.

2 *additional.* दुसरा, अणखीएक.

MORE, *adv. to a greater degree.* अधिक, ज्यास्त, ज्यादा, ज्याफा, विशेष.

More and more. उत्तरोत्तर, अधिकाधिक.

2 *a second or another time,* v. AGAIN. अणखी, अणीक, पुनः.

To be no more. गमावणें, गत होणें.

To say no more, *at the least.* किंबहुना.

MOREOVER, *adv. further, besides, likewise.* अणखी, अणीक, शिवाई, दुसरा *decl.* एतदतिरिक्त, तदतिरिक्त;—as used in notes, &c. दिगर, दिगरमजमून.

MORIGEROUS, *a.* v. OBEDIENT. आज्ञांकित, आज्ञाधारक, हुकुमबंदा.

MORINGA. See MORUNGA.

MORION, *n. helmet.* शिरस्त्राण*n.*

MORN, MORNING, *n. early part of the day.* सकाळ*f.* प्रातःकाल *or* ळ*m.* प्रभात*n.* प्रभातकाल*m.* प्रत्यूष*m.n.* प्रत्यूषकाल*m.*

At m. and evening. सकाळसंध्याकाळ, सकाळसांज, सांजसकाळ, दोहींसांज, दुवेळां, दुवेळीं, दुवक्तां.

At m. noon, and evening. तिहींसांज *or* सांजा, तिहीं त्रिकाळ, त्रिकाल *or* ळ.

First sale of goods in the m. बोहणी *or* नी *f.*

In the m. सकाळ, सकाळां, सकाळीं, प्रातः, बोहणीचे प्रहरीं *or* पहारीं.

Repast in the early m. (to stay the stomach). बाळवाटी *f. v.* झोक, कर, चढव.

To morrow m. सकाळीं, सकाळ, सकाळां.

2—as opp. to *afternoon.* दिनपूर्वार्ध*n.* पूर्वाह्ण*m.* पूर्वाह्णकाल*m.*

MORNING, *a.* सकाळचा, प्रातःकाळचा, प्रातःकालिक.

MORNING-STAR, *n.* प्रभातसूचकतारा*f.*

MOROSE, *a. sour, sullen, crabbed.* कुरठा, दाष्ट, द्राष्ट, दुष्ट, दाष्टीक, खंक, घुणा, घुम्या, कटुस्वभाव.

MOROSENESS, *n.* v. A. कुरठेपणा*m.* दाष्टपणा*m.* दाष्टिकपणा*m.* &c. कटुस्वभाव*m.*

MORRIS, MORRIS-DANCE, *n.* टिपर *or* टिपूरखेळ*m.*

MORRIS-DANCER, *n.* टिपर (*or* टिपूर) खेळ्या, टिपऱ्या.

MORROW, *n. day after the present day.* उद्यांचा दिवस*m.* दुसरा दिवस.

To morrow. उद्यां, उदयीक, फजर.

To m. morning. सकाळीं, सकाळ, सकाळां, फजर.

2 See MORNING.

MORSEL, *n. mouthful, piece of something to be eaten.* ग्रास *pop.* घास*m.* कवल*m.*

A dainty m. सुग्रास*m.*

2 v. BIT. • तुकडा*m.* तुकडी*f.* नखभर (अन्न, &c.).

MORSURE, *n. act of biting.* चावा*m. v.* घे, दंश *pop.* डास*m.* & डांस*m.* दंशन*n.*

MORTAL, *a. subject to death.* मरणधर्मी, मृत्युधर्मी, कालधर्मी, मरणधर्मक, मृत्युधर्मक, मर्त्य, मर्त्तव्य, मृत्यधीन, काळाधीन, अंतवंत, नाशवंत, अनित्य.

The m. state. संसार*m.*

2 *killing, destructive of life,* v. DEADLY. प्राणघेणा, जीवघेणा, प्राणघातक, प्राणघातकी, अंतकर, अंतक, मरणप्रद, मृत्युप्रद, जिवासांड.

3—crime, &c. v. CAPITAL. प्राणांतदंडाचा, मृत्युदंडार्ह.

4 *belonging to man,* v. HUMAN. मनुष्यजातीचा, मनुष्यजातीय' मानुष.

5 *of the highest degree,* v. EXTREME. पराकाष्ठेचा, आत्यंतिक, अतिशयित.

MORTAL, *n. a being subject to death, a human being.* मनुष्य*n.* मृत्युधर्मकव्यक्ति*f.* कालधर्मकव्यक्ति*f.* मर्त्य, मृत्युपात्र*n.* मरणपात्र*n.* मृत्यूचेंखाजें*n.* काळाचें खाजें*n.* काळाचा पिंड*m.*

MORTALITY, *n.* v. A. 1. मृत्युधर्म*m.* मरणधर्म*m.* मर्त्यता*f.* मृत्युवश्यता*f.* मरणाधीनता*f.* अनित्यता*f.*

I *humanity, human nature.* मनुष्यत्व*n.* मानुष्य*n.*

II *frequency of death.* मरणाची सांत*f.*-धाम*f.*-सातरें*n.*

MORTALLY, *adv.* v. A. 2. मरण येईसा *decl.* मरण होईसा *decl.* जीवजाईसा *decl.* आप्राणांत, आमरण.

5 पराकाष्ठेचा *decl.* अतिशय.

MORTAR, *n. pounding vessel.* खल*m.* उखळी*f.* हमाम*m.* वाहान*n.* ऊलूखल*n.*

Large m. usually fixed in the ground. उखळ*n.*

Prepared by rubbing in a m. खलवी, घोटींव.

Rubbing in a m. खल*m.*

Stone-m. वाईन*n.* घांटवाईन*n.*

To rub in a m. खलणें, घोटणें.

2 (esp. for levigating medicaments). गरगटा*m.* गरगटणें*n.*

3 (for grinding snuff, bhang, &c.). कुंडी*f.* कुंडा*m.* कुंडला*m.* कुंड्या*m.*

4 *cement of lime, &c.* v. LIME. कमावलेला चुना*m.* चुन्याचा गारा*m.* चुना*m.* सुधा*f.*

5 *bomb-gun.* गुबारा*m.* गरनाळ*f.n.*

MORT DE CHIEN, *n. cholera.* मोडशी*f.* तरळ*f.* तरळमेंढी*f.* कुळीक*f.* कुळका*f.* विषूचिका *or* विशूचिका*f.*

MORTGAGE, *n. dead pledge.* गहाण ठेवलेली जमीन*f.* स्थावराधि*m.* क्षेत्राधि*m.*

In m. गहाणवट, गहाणवटीस.

To MORTGAGE, *v. a. pledge.* गहाण ठेवणें, गहाणवटीस-गहाणवट-ठेवणें, आधीकरण*n.* करणें *g. of o.*

MORTGAGED, *p.* v.V. गहाण ठेवलेला, गहाणवटीस ठेवलेला, आधीकृत.

MORTGAGEE, *n. person to whom an estate is mortgaged.* गहाणघेणारा, आधिधारी, आधिधारक, न्यासधारी.

MORTGAGER, *n.* v.V. गहाण ठेवणारा, गहाणवटीस ठेवणारा, आधीकरणकर्त्ता.

MORTIFEROUS, *a.* v. DEADLY. प्राणघातक, प्राणांतकर, मृत्युप्रद.

MORTIFICATION, *n.* v.V. A. 1.—*act.* सडवणें*n.* &c.

2 मारणें*n.* स्तंभन*n.* स्तंभ*m.*

3 दंडणें*n.* दंडन*n.* दमन*n.* संयमन*n.*

4 रगमोड*f.* छानमोड*f.* बोडणें*n.* बोडणी*f.* मानखंडन*n.* मानभंजन*n.* अभिमानखंडन*n.* मुखभंजन*n.*—*state.* पाणउतारा*m.* मानभंग*m.* फजिती*f.* मानहानि*f.* तेजोभंग*m.* वदशान*f.*

v. V. N.—*state.* चेतनानाश*m.* जीवित्वनाश*m.* मांसनाश*m.* मांसातिपाक*m.*

3 जोग*m. v.* घे तप*n.* तपश्चर्या*f.* वैराग्य*n.*

MORTIFIED, *p.* v. V. A. 1. सडवलेला, &c.

3—lust or appetite. दंडित, दमित, संयमित, वशीकृत.—person. जितेंद्रिय, विषयातीत, मोहातीत, विरक्त, वीतकाम, वीतराग, वीतस्पृह संयतेंद्रिय, विषयपराङ्मुख. Some terms, epithets, &c. for a mortified person are, वैरागी, गोस्वामी *pop.* गोसावी, संत, प्रशांतमनुष्य, प्रशां-

तात्मा, त्यागी, संयमी, वैराग्यशाली, तपःशाली, वशी, देहीं असून विदेही, जितकामक्रोधादि.

To MORTIFY, *v a. destroy the vitality of.* सडवणें, जाळणें, चैतन्यनाशm *n.* चेतनानाशm.–जीवित्वनाशm.–&c. करणें, चैनन्या नष्ट करणें.

2 *destroy the active power of.* मारणें, स्तंभनn.–स्तंभm.–&c. करणें *g. of o.*

3 *subdue, reduce, restrain, &c.*–the body, a lust, &c. दंडणें, जाळणें, मारणें, जीवm. जाळणें–वाळवणें, दंडनn.–दमनn.–दमm.–&c. करणें, इंद्रियेंn.*pl.* वश करणें, इंद्रियदमनn.–इंद्रियपराजयm.–& c. करणें.

4 *abase, vex, depress, &c.* v. To HUMBLE. लाजवणें, पाणउतारा m.–रगमोड *f.* –फजिती *f.*–मानभंगm –&c. करणें *g. of o.* नाकn.–मान *f.* खालीं करणें *or* करिवणें *g. of o.* खालीं पाहायास लावणें, अधोमुख करणें, फजीत करणें.

To MORTIFY, *v. n. die, gangrene, lose vitality, &c.* मरणें, सडणें, जीवित्वn.–&c. जाणें *g. of s.* मांसनाशm.–चेतनानाशm.–जीवित्वनाशm. –होणें.

2 *lose active power.* मरणें, स्तंभm –स्तंभनn. होणें *g. of s.*

3 *practise religious austerities.* जोगm. घेणें, वैराग्यn. धरणें, तपn. –तपश्चर्या *f.*–देहदंडनn.–वैराग्याचरणn.–&c करणें.

MORTIFYING, *p. a.* v. V. A. 4. *and* HUMBLING. पाणउतारयाचा, मानभंजक.

MORTISE, *n. cut to receive a tenon.* कुसूंचें घरn. भोकn. दर *m.f.*

To MORTISE, *v. a. join by a mortise.* कळाशी *or* सी *f.* करणें–बसवणें.

MORTMAIN, *n. possession without power of alienation.* अदेय भोगm. अन्यादेय भोगm.

MORUNGA, *n.*—hyperanthera or guilandina. शेवगा *or* शेगवाm. शेगटm. शेगूळm. शोभांजन *or* सौभांजनm. शिग्रुm.

MORUNGY-ROOT, *n.* शेवग्याचें–&c मूळn. शोभांजन मूलn. शिग्रुमूलn.

MOSAIC, *a.*—work, &c. चौरंगी, पांचरंगी, विचित्र जडावाचा.

MOSQUE, *n.* मसीद *or* मशीद *f.* दरगाm.

Sweeper of a m. मुजावर.

MOSS, *n.* शेवाळn. शैवालm. These words answer also for the green mosslike substance which grows on the surface of stagnant water.

To be covered with m. शेवाळणें.

MOSS-GROWN, MOSSED, MOSSY, *a. overgrown, &c. with moss.* शेवाळलेला, शैवालविशिष्ट, शैवालयुक्त, शैवलिन.

MOST, *a. consisting of the greatest number.* बहुतकरून सर्व, बहुतकरून सगळा, फार, बहुत, बहुतेक.

For the m. part. फारकरून, बहुतकरून, प्रायः, प्रायशः.

MOST, *adv. in the greatest degree* बहुत, फार, अति, अतिशय, सर्वापेक्षां अधिक.

MOST, *n. greatest number or part.* बहुतेक *with a noun*, फार करून *with a noun.*

2 *greatest degree or quantity.* पराकाष्ठा *f.* उत्तमपक्षm. उत्तमशेराm.

At m. At the m. फार झाला *(decl.)* तर, फारकेला *(decl.)* तर, पराकाष्ठा झाली तर, उत्तम पक्षाचा *decl.*

MOSTLY, *adv. for the greatest part, chiefly.* फारकरून, बहुतकरून, नीवाटे, नव्याण्णवटे, बहुधा, बहुशः, सामान्यतः.

MOTE, *n. small particle.* अणुm. कणm. कणिका *f.* त्रसरेणु *m.f.*

The motes in a sunbeam. अणुरेणुm.*pl.* अणुरेणुजालn.

MOTH, *n.*—the insect. पतंगm. तसरm. पिंगाणेn.

2 (of books and cloth). कसर *f.*

MOTH-EATEN, *a.* कसर लागलेला, कसरखाल्लेला, कसरखाद.

MOTHER, *n.* आई *f.* माय *f.* मा *f.* माता *f.* अंबा *f.* जननी *f.* मातृ, (in comp. as m's. family, मातृकुल, मातृगोत्र, &c.)—in respect, मातुश्री *pop.* मातुश्री *f.* मावली *or* माउली *f.* मायमाउली *f.*

Born of a different m. भिन्नोदर, अन्योदर, असहोदर, सापत्न, सावत्र.

Half-m. step-m सापत्नभाई *f.* सावत्रभाई *f.*

M. and father. आईबापm.*pl.* आईबापेंn.*pl.* मातापितरेंn *pl.*

Mother's house (of a married girl). माहेरn. मातृगृहn.—Married girl living in it माहेरकरीण *f.* माहेरवाशीण *f.*—Living in it of do. माहेरवासm.

2 *a woman having children.* लेंकुरवाळी *f.* लेकुरकरीण *f.* अपत्यवना *f.*

3 (in vinegar, &c.). दोरm. चिकटाm.

MOTHER, *a native.* आंगचा, जातीचा, जन्माचा, स्वाभाविक, सहजिक

MOTHER IN-LAW, *n.* सासू *f.* श्वश्रू *f.*

Father of m. आजेसासराm.

Mother of m. आजेसासूf.

M. of one's son or daughter. विहीण *f.*

MOTHER OF PEARL, *n.* मोतीशिंप *f.* मुक्तास्फोटm. मुक्तागारn.

MOTHER-TONGUE, *n.* आंगची बोली *f.* जन्माची बोली *f* जन्मभाषा *f.* जातिभाषा *f*

MOTHERHOOD, *n.* आइपणाm. मातृत्वn.

MOTHERLESS, *a. of whom the mother is dead.* आईगोरका, गतमातृक, मृतमातृक, हीनमातृक.

MOTHERLINESS, *n.* v. A 2. माउलपणn. माउलपणाm.

MOTHERLY, *a. belonging to a mother.* आईचा, आईच्याविषयीचा, मातृक, मातृसंबंधी.

2 *becoming a m. tender, parental.* आईसारखा, माउलीसारखा, मातृधर्माचा, माउलपणाचा, मातृसदृश, मातृकल्प.

M. old woman. आईबाई *f.* माउली *or* मावली *f.*

MOTHERLY, *adv. like a mother.* आईसारखा *decl.* आईवाणी, आईपरी, आईच्यापरी.

MOTION, *n.*—as opposed to rest. गति *f.* चाल *f.* गमनn. चलनn. हालणेंn. चालणेंn. फिरणेंn. चारm.

M. of a machine. खेळm.

To set or put in m. चालीस लावणें, चालता *or* चालू करणें.

2 *animal life and action.* चलनवलन *pop.* चळणवळणn. हालचाल *f.* चेष्टा *f.*

3 *gesture, &c.* v. ACTION. अंगविक्षेपm. आंगिकचेष्टा *f.*

4 *agitation, intestine action.* गडबड *f.* गलबल *f.* खडबड *f.* खळबळ *f.* गदळागदळ *f.* खवळाखवळ *f.* क्षोभm. क्षुब्धता *f.*

5 *feeling or thought arising, impulse.* भावm. वासना *f.* बुद्धि *f.* कल्पना *f.* मनोदयm. मनोवृत्ति *f.* चेवm.

6 *proposal made.* काढलेला अभिप्रायm. कार्यकर्त्तव्यसूचना *f.* कार्यसूचकभाषणn. कर्त्तव्योपन्यासm.

7—in medicine; *stool.* ढाळm. रेचm.

MOTIONLESS, *a.* निश्चल *or* ळ, स्थिर, स्तब्ध, अचल, निचेष्ट, अचेष्ट, गतिहीन–शून्य, चेत.

MOTIVE, *a. causing motion,* v. MOVER. चालक, प्रवर्त्तक, प्रयोजक.

MOTIVE, *n. that which incites to action.* कारणn. हेतुm. निमित्तn. प्रवृत्तिनिमित्तn. सबब *f.* प्रवर्त्तकn. प्रयोजकn. उत्तेजनn. प्रयोजनn.

Relation between the m. (or efficient) and the work (or effect proposed). प्रयोज्य प्रयोजकभावm.

Motley, *a. composed of different colors.* अनेकरंगी, पंचरंगी, नानारंगी, बहुरंगी, चित्रविचित्र.
2 *composed of different kinds, &c.* v. Medly. पंचमिसळीचा, विजातीय, विजोड.
Motor, Motory. See Mover.
Motto, *n. sentence or phrase*—as on a signet, prefixed to an essay, &c. कितावन *f.* मुद्रादिकावरील वाक्य *n.*-लेख *m.* मुद्रालेख *m.*
Mould, *n concretion from damp.* बुरशी *or* सी *f.* बुरसा *m.* बुरा *m.* केनशी *f.* केनी *f.* चिती *f.*
A shooting or thread of m. जळमट *n.*
White m. भूर *f.* भुरी *f.*
2 *earth,* v. Soil. माती *f.*
Black, m. काळी *f.* वावरी *f.* वावरीमाती *f.*
3 *matrix.* सांचा *m.* मूस *f.* ओतणी *f*
4 *cast, figure,* v. Form. ढाळ *m.* घाट *m.* डौल *m.* भट्टी *f.*
Of the same m. प्रतीचा.
To Mould, *v. a. make mouldy.* बुरशी *f.*-&c. आणणें-चढवणें.
2 *fashion, make,* v. To Form. घडणें, वळवणें, काढणें, उतरणें, बनावणें, घाट *m.* घालणें, आकार *m.* देणें.
3 v. To Knead. मळणें, तिंबणें, मर्दणें.
To Mould, *v. n. get mouldy.* बुरशेणें, बुरसणें, बुरसावणें, बुरसटणें, उबटणें, केनसावणें, केमुसणें, बुरशी *f.*-&c. येणें-चढणें.
2—as melons, &c *contract black m.* कोजळणें.
Moulded, *p.* v. V. A. 2. घडलेला, काढलेला, आकार दिलेला, &c.
3 मळलेला, मर्दित.
Moulder, *n.* Moulding, *p. a.* v. V. A. 2. घडणारा, उतरणारा, काढणारा, &c.
To Moulder, *v. n. turn to dust, crumble away.* झुरणें, झिरणें, झरणें, गळणें, मातीशी मिळून जाणें, मातीस मिळणें, माती *f.*-चुराडा *m.*-भूड *f.*-&c. होणें *g. of s.*
2 *dwindle away, waste away.* घटणें, लाहनालणें, झुरणें, क्षय *m.*-&c. होणें *g. of s.*
Mouldiness, *n.* v. A. 1. *and* Mould. बुरशेपणा *m.* बुरसलेलेपणा *m.* &c. चिती *f.*
2 कुबटपणा *m.* सापटपणा *m,* &c.
I—as appearing in fine hairs or lines. कापूस *m.*
Moulding, *n.* v. V. A. 2.—*act.* घडणें *n.* काढणें *n.* वळवळणें *n.* &c. घडणी *f.*
3 मळणें *n.* &c. मळणी *f.* मर्दन *n.*
I—in architecture. कंगणी *f.* कंगोरा *m.*
Mouldy, *a. overgrown with mould.* बुरशा *or* बुरसा, बुरसलेला, केमुसलेला, बुरशी चढलेला, &c.
To become m. v. To Mould. केनसावणें.
2—of smells. कुबट, कुबोट *or* कुईट, सापट.
To Moult, *v. n. shed or cast the feathers, hair, &c.* पिसें *n.pl.* -पर *m.pl.*-पंख *m.pl.*-&c. झडणें *g. of s.* पर *m.*-पिसें *n.pl.*-&c. गाळणें-टाकणें-बदलणें-पालटणें-झाडणें.
Moulting, *n.* v. V.—*act.* परझाडणी *f.* पिसेझाडणी *f.* परगळणी *f.* वार्षिकपक्षपात *m. or* पतन *n.*
To Mounch. See To Munch.
Mound, Mount, *n. raised bank,* v. Bank. बांध *m.* बांधण *n.* बंधारा *m.* धमधमा *m.* धमामा *m.* धक्का *m.* ताल *f.*
2 *eminence, &c.* v. Hill, Hillock. डोंगरी *f.* टेकडी *f.* टेकडें *n.* बिंडा *m.* टेंब *m.* टेंक *f.* उंचाड *n.*
To Mount, *v. n. rise on high, ascend.* उडणें, वर जाणें, उंच जाणें, ऊर्ध्वगमन *n.*-उपरिगमन *n.*-&c करणें.
2 *get on horseback, &c.* चढणें, आरूढणें, सवार *or* स्वार होणें, आरोहण *n.*-भवरोहण *n* -&c. करणें.
To Mount, *v. a. lift on high,* v. To Raise. चढवणें, उंच करणें.
2 (a horse, hill, &c.) *climb, ascend.* चढणें-चढून बसणें *with* वर *of o.* आरोह *m.*-आरोहण *n* -&c करणें *with* वर *of o.*
2 *place on horseback, furnish with a steed.* चढवणें, सवार *or* स्वार करणें, बसवणें, घोडा *m.*-&c, देणें, आरूढ करणें.
Mountain, *n. hill.* डोंगर *m.* पर्वत *m.* पहाड *m.* गिरि *m.* नग *m.* शैल *m.* अद्रि *m.* भूधर *m.* धरणीधर *m.* धरणीकीलक *m.* अचल *m.*
Crest or brow of a m. माथा *m.* शिखर *n.* नगमूर्द्धा *m.*
Country at the foot of a m. तळघाट *m.*
Face of a m. आडवण *n.*
Foot of a m. तळघाट *m.*
Pass over a m. घाट *m.*
Range of mountains घाट *m.* पर्वत *m.* कुलपर्वत *m.* कुलाद्रि *m.* कुलाचल *m.*
Ridge of a m. घाटमाथा *m.* घाटसरी *f.*
The seven great *ranges of mountains* in India are, सह्याद्रि, विंध्याद्रि (*pop.* सातपुड्या), मलयाद्रि, महेंद्राद्रि, शुक्तद्रि, ऋक्षाद्रि, पारियात्राद्रि.
Mountain, *a. belonging, &c. to a m.* डोंगराचा, पर्वताचा, &c. डोंगरी, पर्वतीय, शैल, पर्वतसंबंधी, &c.
Mountaineer, *n. highlander.* पहाडी, डोंगरी, पहाड्या, डोंगऱ्या, डोंगरकरी, पर्वतीयमनुष्य.
Mountainous, *a. hilly.* डोंगरी, डोंगराचा, डोंगरवट, पहाडी, पर्वतीय, पर्वतमय, शैल.
Mountebank, *n. quack, charlatan, ignorant pretender to medicine.* डोंगी वैद्य, वाय वैद्य, वायीचा वैद्य, नाकाडोळ्याचा वैद्य, टाण्याटोण्याचा वैद्य, वाडी वैद्य, पहाडी वैद्य, अविदितागम वैद्य.
Mounted, *p.* v. V. N. 2. चढलेला, सवार *or* स्वार, आरूढ.
v. V. A. 2. सवार केलेला-झालेला, आरूढ.
Mounting, *n.* v. V. N. 1.—*act.* उडणें *n.* वर जाणें *n.* आरोहण *n.* ऊर्ध्वगमन *n.* उपरिगमन *n.*
2 चढणें *n.* आरोह *m.* आरोहण *n.* अवरोहण *n.* अधिरोहण *n.*
v. V. A. 2. आरोह *m.* आरोहण *n.* अवरोहण *n.*
3 सवार करणें *n.* बसवणें *n.* &c. आरूढीकरण *n.*
I *ornament mounted,* v. Ornament. डागिना *m.*
End piece of the m. of a sword scabbard. तहनाल *n.*
To Mourn, *v. n. sorrow, grieve.* रडणें, दुःखन *n.*-खेद *m.*-हायहाय *f.*-र *f.*-&c. करणें, दुःखांत-&c. असणें.
2 (for a dead person) *wear the habit of sorrow.* सुतकीवेष *m.*-अमंगलवेष *m.*-&c. धरणें-घेणें.
To Mourn, *v. a. deplore, bewail, regret,* v. To Lament. रडणें, दुःखन *n.*-खेद *m.*-शोक *m.*-&c. करणें-बाळगणें-मानणें *g. of o.* शोचणें.
Mourner, *n.* Mourning, *p. a.* v. V. N. 1. रडणारा, दुःख करणारा, खेद करणारा, खिन्न, खेदी, शोकी.
2 सुतकीवेष घेणारा-घेतलेला, &c. सुतकी.
Mournful, *n.*—of persons, v. Sorrowful. खिन्न, खेदी, शोकी, दिलगीर, खेदयुक्त.
2—of events, appearances, &c. v. Calamitous, Lamentable. दुःखकारक, दुःखप्रद, दुःखावह, खेदजनक, खेदप्रद, शोच्य.

3 *expressing sorrow, betokening grief.* खेद दाखवणारा, खेद सूचक, खेददर्शक, खेदबोधक, अशुभसूचक-दर्शक-ज्ञापक.

4—of sounds; *dolorous, piteous.* रडका, रडवा, काकळूतवाणा, काकळूतवाणी, किलवाणा *or* णी, केविलवाणा *or* णी.

MOURNFULLY, *adv.* v. A. दुःखाचे चालीने-गतीने, रडके चालीने, खेदाने, दुःखाने, खेदपूर्वक, खेदसूचनापूर्वक.

MOURNFULNESS. See SORROW.

MOURNING, *n.* v. V. N. 1.—*and* SORROW. दुःखn खेदm. शोकm. रडf. रf. रुदनn. रोदनn.

I *the dress of mourners.* सुतकीपांघरूणn. सुतकीवेषm. मरतीकवेषm. अशुभकालीनवेषm. शोकसूचकवेषm. The Hindus express mourning by leaving off the turban, sandals, robes, &c.

MOUSE, *n.* v. RAT. उंदीरm पिटकुलाउंदीरm. मूषकm. There is no word in common use for a *mouse* as distinguished from a rat.

Still as a m. चिप्प जिता कीं मेला.

MOUSE-TRAP, *n.* उंदिराचा *or* उंदराचा सांपळाm. उंदराची पिंजरी f.

MOUTH, *n.* तोंडn. मुखn. वदनn. आस्यn. तुंडn. आननn. वक्त्रn.—contemptuously, v. FACE, MUZZLE भोकाडn भोकाडाm. आm. तोंडाचो मूसf.—corresponding to *mill, grinding machine, &c.* जांतेंn घाणाm. जेवणीf. चरकm चाबाm.

A toothless m. बोळकेंn.

By word of m. तोंडजबानी, मुखजबानी, तोंडजबानीने, मुखजबानीने, तोंडातोंडीं.

Conducted by word of m. तोंडचा, मुखजबानीचा, तोंडजबानीचा.

Corners of the m. सृक्किणी f. pl.

Dryness or parchedness of the m. मुखशोषm.

From m. to m;—a report. कानोकानीं, कर्णोपकर्णी lit. from ear to ear.

In every body's m. सर्वांतोंडीं, सर्वांमुखीं, सर्वतोमुखीं, विश्वतोमुखीं.

Roof of the m. टाळू f. टाळेंn.

Slime at the corner of the m. (from much speaking, &c.). खरसm.

Stopping the m. of तोंडबंदी f. वाग्रोधm. वाक्स्तंभm.

Washing the m. (after meals, &c.). मुखमार्जनn. मुखप्रक्षालनn.

Water taken to rinse the m. गुळणाm. गुळणी f. चूळm.f. चुळकाm.

To affect the m. तोंडn. देणें.

To beat the m. with the back of the hand. बोंबf. मारणें-ठोकणें, तोंडn. घेणें, शंखm.-शिमगाm.-शंखाचेंn.-शंखध्वनिm.-पांचजन्य *or* पांचजन्याचेंn.-कार्त्तिकपंचकn.-अर्जुनवाद्यn. करणें.

To be down in the m. तोंडn.-मुखश्री f.-&c. उतरणें *g. of s.* पायपोसासारखें-शेणखाड्यासारखें तोंडn. करणें *or* होणें *with g. of s.*

To be in every body's m. गाजणें.

To become sore,—the m. तोंडn. येणें.

To bring on a sore m. (through mercury, &c.). तोंडn. आणणें-घेणें.

To have one's m. watering for. तोंडाला पाणीn. सुटणें, लाळf. घोटणें.

To lock up the m. तोंडास खीळf. घालणें.

To make mouths at, v. To MIMIC. तोंडn. विचकणें, वाकुल्याf. pl.-&c. दाखवणें.

To open one's m. to speak. तोंडn. लावणें.

To run at the m. लाळणें.

To stop the m. of (a bribe). तोंडn. बांधणें.

To strike across the m. तोंडावर मारणें, मुसकटणें *or* मुसकुटणें, गोबाडणें.

To wag the m. at. तोंडn. टाकणें.

2 *aperture, orifice.* तोंडn. मुखn. द्वारn

To MOUTH, *v. n. speak with a loud, affected, pompous voice* मोठ्या आवाने-डौलाने-आडंबराने-&c. बोलणें, गळाफुगवून बोलणें, मोठ्याने बोलणें, उचलून बोलणें.

To MOUTH, *v. a. utter pompously, affectedly, &c* डौलाने-काशीकरी डौलाने-&c. बोलणें-सागणें-वाचणें, गळा फुगवून बोलणें-सांगणें.

2 *grind in the mouth* चावणें.

3 *seize with the mouth.* तोंडांत धरणें.

4 v. To MOCK. वेडावणें, वेडावणी f.-वेटावणी f.-&c दाखवणें.

MOUTH-FRIEND, *n. a friend only in profession.* तोंडचा मित्र, तोंडापुरता मित्र.

MOUTH-FUL, *n.* ग्रास *pop.* घास *or* घांसm. कवलm. मुखपूरणn

Huge m. (esp of parched grain or dry food). बोकाणाm. बोकणाm. बोकणी f. बोकांदाm.

Mere m. तोंडो लावणेंn.

M. of liquid taken to spit out. गुळणाm. गुळणी f.

M. of boiled rice. उंडी f.

M. put aside as an offering to avert an evil eye. दृष्टिग्रासm.

MOUTH-HONOR, *n. hollow civility.* तोंडचा आदरm. तोंडचा सन्मानm. पैठणी आदरm.

MOUTH-PIECE, *n.* (of a wind instrument, &c.). जिव्हाळी f. पिपाणी *or* पिंपारी f पेपाणी f. पिंकाणी f. पेपेरें *or* पेंपेरेंn

MOUTHED, *p. and a.* v. V. A. 1. मोठ्या आवाने बोलला, &c.

I *furnished with a mouth.* तोंडाचा, तोंडी (in comp.), तोंडा (in comp.).

MOVABLE, *a.* v. V. *not stationary.* चालाया-चालवायाजोगा-सारखा-&c. चर, चल, जंगम, अस्थावर, चरिष्णु, गमनयोग्य, गमनार्ह, गमनशक्य.

M. and stationary. चलाचल, चराचर.

MOVABLENESS, *n.* v. A. चरभावm. चलभावm. गमनयोग्यता f. गमनशक्ति f.

MOVABLES, *n. goods not fixed, chattels.* उचलाऊमालm. जिंदगी f. घरजिंदगी f. चीजवस्त f. मालमत्ता f. चरद्रव्यn. इस्तादm.f.

To MOVE, *v. a. put in motion, cause to change place or posture.* चालवणें, हालवणें, चालेसा-हालेसा-&c. करणें, चालता-चालू-&c. करणें, चालf.-गतिf.-&c. देणें, स्थानांतरn.-गमनn.-&c. करिवणें *g. of o.*

2 *give impulse to.* सरकावणें, सरसावणें, सारणें, ढाळणें, चालता-चालू-&c. करणें, प्रवर्त्तवणें.

3 *advance, recommend, &c.* v. To PROPOSE. उद्दm.-विचारm.-गोष्ट f.-&c. काढणें *g. of o.* कर्त्तव्योपन्यासm.-कर्त्तव्योपस्थापनn.-कर्त्तव्योद्भावनn करणें.

4 *influence, induce, lead, persuade.* वळवणें, मनावणें, ओढणें, मनावून-ओढून-&c. घेणें, बधवणें, प्रवर्त्तवणें, प्रवृत्त-उन्मुख-उद्युक्त-&c. करणें, ओढf.-ओढाm.-&c. लागणें *in. con.*

5 *touch pathetically, excite feeling in,* v. To AFFECT. पाझरवणें, द्रवविणें, पघळवणें, पाझरm.-कळवळाm.-कळवळf.-द्रवm.-&c. आणणें.

6 *put into commotion, excite tumult, agitate; &c.* गडबडवणें, गलबलवणें, क्षोभवणें, गलबलf.-गडबडf.-डामाडूळf.-क्षोभm.-व्याक्षोभm.-&c. करणें.

7 *provoke, &c.* v. To ANGER. चेष्टावणें, चेष्टवणें.

To Move, *v. n. be in motion.* हालणें *or* हलणें *or* हिलणें, चालणें, फिरणें, खेळणें, चेष्टणें, चालता-चालू-गतिविशिष्ट-&c. असणें.

2 *yield on impulse, &c. stir, go.* चालणें, सरणें, सरकणें, सरकावणें, सरसावणें, चालता-चालू-&c. होणें, प्रवर्त्तणें.

3 *proceed, pass, walk, go.* चालणें, जाणें, स्थलांतर *n.*-स्थानांतर *n.*-&c. करणें *or* होणें *with g. of s.*

4 *have vital action.* चलनवलन *pop.* चळणवळण *n.*- हालचाल *f.*- चेष्टा *f.*-&c. असणें, चेष्टणें.

To begin to m. (stir, work, act, &c). हातपाय *m. pl.* हालवणें.

5 about; *stir, turn.* फिरणें, फिरकणें, हालणें, हालणेंहिलणें, चिडमिडणें, हिचमिचणें, हिचकणें.

6 *change residence.* घर *n.*-स्थान *n.*-स्थळ *n.*-&c. बदलणें, स्थानांतर *n.*-स्थलांतर *n.*-गृहांतर *n.*-वासांतर *n.*-&c. करणें.

To move out in preparation for a journey. प्रस्थान *n.*-अंगप्रस्थान *n.* करणें.

Move, *n.*—at chess, &c. डाव *m.* खेळ *m.* खेळी *f.*

Moved, *p.* v. V. A. 1. हालवलेला, चालवलेला, &c. स्थलांतरित, स्थलांतरप्राप्त, स्थलांतरापन्न.

2 सरसावलेला, सरकावलेला, सारलेला, &c चालना केलेला, सारित, चालित, प्रवृत्त, प्रवर्त्तित.

4 वळवलेला, मनावलेला, प्रवृत्त केलेला, प्रवण केलेला.

5 पाझरवलेला, द्रव आणलेला, &c. सद्गद, सद्गदित.

To be m. दया *f.*-&c. येणें, द्रवणें, पाझरणें.

6 गडबडवलेला, क्षुब्ध, क्षोभित.

Moveless. See Firm.

Movement, Move, *n.* v. V. N. 1. 5. हालणें *n.* चालणें *n.* फिरणें *n.* खेळणें *n.* &c. चाल *f.* गति *f.* स्थानांतर *n.* स्थानभेद *m.* स्थलांतर *n.* स्थलभेद *m.*

Military movements. कवाईत *or* द *f.*

That is on the m. गमनोन्मुख, गंतुकाम, जिगमिषु, चर.

Mover, *n.* Moving, *p. a.* v. V. A. 1. हालवणारा, चालवणारा, &c. स्थानांतर करवणारा, सारक.

Secret m. अंतरसुती.

2 सरकावणारा, सारणारा, &c. चालक, सारक.

3 उहू काढणारा, &c. कर्त्तव्योपस्थापक.

5 *and* Pathetic. द्रव आणणारा, &c. करूणाजनक, करूणोत्पादक, करूणापर, करूण, हृदयवेधक, हृदयंगम, चित्तद्रावक, चित्ताद्रेकारी.

v. V. N. 1. हालणारा, चालणारा, &c. हालता, चालता, फिरता, गतिमान्, सरक, चल.

2 चालणारा, &c. चालता, प्रवर्त्तमान.

3 चालणारा, &c. चालता, गमनकर्त्ता, &c. चारी (in comp. as, आकाशचारी, पदचारी, &c.).

Movingly, *adv.* v. A. 5. करूणायेईसा *decl.* द्रवयेईसा *decl.* &c.

Mow, *n.* v. Rick, Stack. सुडी *f.* उडवी *f.* उडवें *n.* बुचाड *n.*

M. of *jawári* (holcus sorghum). कात्रा *m.*

To Mow, *v. a. cut.* कापणें. The Maráthas have no implement like a scythe, but cut their grass, &c. with an इल्ला or sickle.

2 down; *destroy in great numbers,* v. To Kill. कत्तल *f.* उडवणें, कापाकापी *f.*-काटाकाटी *f.*-&c. करणें.

To Mow-burn, *v. n. heat and ferment in the mow.* सुडी *f.*-&c. उबणें.

Much, *a. great in quantity, amount, &c.* v. Exuberant. बहुत, फार, पुष्कल *or* ळ, भारी, उदंड, मुबलक *or* ख, बहुल, प्रचुर, उत्कट, ढिगार, मुराद, नितांत.

As m. as. जेवढा, जितका correl with तेवढा & तितका So much.

How m. किती, केवढा, कितका, कितीक, किनेक, कियत्, कियत्प्रमाण.

Just so m. इनकासा.

So m. इतका, एवढा, इतपत, इयत्.

To make m. of, *esteem highly.* लाख-लक्ष मानणें.

Much, *adv. in a great degree.* बहुत, फार, पुष्कल *or* ळ, भारी.

As m as जितपत, correl. with तितपत, तावन्मात्र, तावत्.

As m. as, *quantum tantum.* यावत्तावत्.

How m. कितपत, कियत् (in comp. as कियत्काल, कियद्दूर, &c).

Much, *n. a great quantity,* v. Abundance, Exuberance. पुष्कळपणा *m.* प्राचुर्य *n.* बाहुल्य *n.* उत्कर्ष *m.*

Mucilage, *n.*—of vegetables. चीक *m.* चिकचीक *f.* बलक *m.* ओंचाडीक *m.*

2—of the joints and articulations. कफ *m.*

Mucilaginous, *a.* v. N. 1. *slimy, &c.* v. Viscous. चिकण, चिकट, चिकचिकीत, चिकाळ, चिकाळ्या, चिकाळ्या.

Mucilaginousness, *n.* v. A. चिकटण *f.* चिकचीक *f*

Muck, *n. dung, &c. for manure,* v. Manure. खत *or* खात *m.n.*

Heap or mass of m. खानेरें *n.*

2 *mire, filth, mud, dirt.* रेवड *f.* चेंदा *m.* चेंद *f.* चेंदाड *f.* खस्त *n.* बेंदाड *f.* रेंदाड *f.* बेंद *f.* खनाड *n.* चिखल *m.* कर्दम *m.*

3 *slop, mess, &c.* घाण *f.* ढाण *n.* नऱ्हाण *n.* राड *f.* राडा *m.*

Muck-sweat, *n. profuse sweat.* मोठा घाम *m.* घाणसुटेसा घाम *m.* घामटा *m.*

To be in a m. घामाच्या धारा *f. pl.*-घामाचा पाझर *m.* लागणें.

Muck-worm, *n.* खनकिडा *m.* शेणकिडा *m.*

Muckiness, *n.* v. A. चिडचीड *f.* चिगचीग *f.* चिबचीब *f.* राड *f.* चेंदा *m.* चेंद *f.* चेंदाड *f.* चेंदरड *f.* रेवड *f.*

Mucky, *a. covered with muck; filthy, dirty, &c.* चिडचिडीत, खस्ती, रेंदाड, चेंदीचा, चेंदाडीचा, चिखलाचा, रेंदाडीचा, &c.

Mucous, *a slimy, &c.* v. Viscous. चिकण, चिकचिकीत.

2 *secreting a slimy substance.* कफादिमल करणारा, कफादिमलोत्पादक.

Mucus, *n. viscid fluid secreted by a membrane.* मळ *m.n. pop.* मळ *m.* इंद्रियमळ *m.n.* कफादिमळ *m.n.*

M. of the nose. शेंबूड *m.*

M. of the throat. कफ *m.*

M. of the bowels. आंव *f.* भाम *m.*

Mud, *n.* चिखल *m.* राड *f.* राडा *m.* चेंदा *m.* रेवड *f.* गाळ *m.* कर्दम *m.* पंक *m.*

Chaps in the feet from treading in m. चिखल्या *f pl.*

Thick and clammy m. चिकटा *m.*

To play in the m. चिखल *m.* खेळणें, राड *f.* खेळणें, पंक क्रीडा *f.* करणें.

2 *wetted and trampled earth for mortar.* गारा *m.*

Mud-wall, *n.* मातीची भिंत *f.* कच्ची भिंत *f.*

To Mud, To Muddle, *v. a. make foul or turbid.* गढुळणें, खडुळणें, गदळणें, गादवणें *or* गादावणें कचंबणें, खवंदळणें, रेंवदळणें *or* रेंवदाळणें, रेंदावणें, गढूळ-गदळ-&c. करणें, रेंदा *m.*-चबढब *f.*-रबंदळ *f.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *fuddle.* अमलानें गढूळ करणें.

Mudded, Muddled, *p.* v. V. 1. गढुळलेला, गदळलेला, &c. गढूळ, खडूळ, गदळ, डहूळ, रेंदाड, चबढब, कलुषित.

2 अमलानें गढूळ, निशेनें गढूळ.

Muddedness, Muddledness, *n.* v. P. 1. रेंवदळ *f.* रेंवदळा *m.* रेंवदाळा *m.* चबढब *f.* बचमंगळ *n.*

Muddiness, *n.* v. A. 1. चिखलm. चिडचीडf. चिकचीकf. चिबाचीवf. चिगदाणf. चेंदाm. वेंदf. वेंदाडf. रेंदाडf. सपंकताf.

3 गढुळपणाm. गदळपणाm. &c. कलुषताf कालुष्यn.

Mudding, Muddling, *n.* v. V. 1.—*act.* गढुळणेंn. गदळणेंn. गादवणेंn. &c. रवंदळणीf.

Muddy, *a. having mud.* चिखलाचा, सपंक, सकर्दम, पंकिल, पंकप्रचुर, पंकमय.

M. and sticky. चिडचिडीत, चिकचिकीत.

2 *readily turning to mud.* चिखलवट, वेंदाड.

3 *turbid, foul, feculent.* गढूळ, गदळ, खडूळ, डहूळ, रेंदगूड, रेंदाड, वेंदाड, रेंदाळ, कलुष.

To become m. गढुळणें, खडुळणें

4 *soiled with mud.* चिखलाने भरलेला.

5 *dull, dim, dushy.* मजोत, मलूल.

6 *dull, heavy,* v. Stupid. जड, जडबुद्धि, स्थूलबुद्धि, मंदमति.

To Muddy, *v. a.* v. To Mud. गढुळणें, गदळणें, गढूळ-&c. करणें.

2 *make heavy, dull, &c.* बुद्धि f. मंद करणें, बुद्धि f. जड करणें, बुद्धीला जाड्यn.-&c. आणणें

To Muffle, *v. a. cover, conceal by a cloth, &c.*—the face, neck, &c. गुरगुटणें *or* गुरगटणें, गुरगुटून-बोखारून-घुगटून-मुसकटून-झांकून-&c. घेणें, टाफरf.-टापशीf.-&c. बांधणें, घुंगटm.-बुरखाm.-बोंथारामm.-&c. घेणें, घोंगाटn. घालणें, बुंथf.-बुंथीf. घेणें-मारणें.

2 fig. v. To Conceal. झांकणें, ढांपणें, आछादणें, पांघरूणn. घालणें.

To Muffle, *v. n. speak thickly,* v To Mutter घुरमुळणें, तोंडच्या तोंडांत बोलणें.

Muffled, *p* v. V. A.1. गुरगुटलेला, गुरगुटून घेतलेला, टाफर बांधलेला, बुरखाघेतलेला, घोंगाट घातलेला, &c.

Muffler, *n.* Muffling, *p. a.* v. V. A.1. गुरगुटणारा, टाफर बांधणारा, बुरखा घेणारा, घोंगाट घालणारा, &c.

1 *cover for the face.* बुरखाm. घुंगटm. बुंथf. बुंथीf. बोंथारामm. बोथारीf.

Mufti, *n.*—of Muhammadans. मुफतीm.

Mug, *n. cup.* v. Vessel. पेलाm. पानपात्रn.

Mugginess, *n.* v. A. 2. ऊबf. गदमदf.

Muggish, Muggy, *a.* v. Damp. ओला, दामट.

2 *close and warm,*—weather उबेचा, उबाऱ्याचा, गदमदीचा.

To be m. गदमदणें, गदगदणें, उकडणें, उबणें, उबावणें, उजणें, तावणें, शिजणें, all impersonal.

Muhammadan. See Mussulman.

Mulberry, *n.*—the tree. तुतीf. तूतf. शहातूतf.—the fruit. तुतेंn. तूतn. शहातूतn.

Mulct, *n.* v. Fine. दंडm. गुन्हेगारीf.

2—as imposed on a state, country, &c खंडm. खंडणीf.

To Mulct, *v. a. fine.* दंडm. करणें, दंडm.-गुन्हेगारीf. घेणें.

2 (a state, &c.). खंडm.-खंडणीf. घेणें.

Mule, *n. mongrel offspring of a horse and an ass.* खेंचरm.n. खेंचरीf. अश्वतरm.

Young m. शिंगरूn.

Muleteer, *n. mule-driver.* खेंचरवाला, खेंचरवान, खेंचरहाक्या.

Muliebrity, *n. womanhood.* बायकोपणाm. स्त्रीभावm. स्त्रीत्वn. नारीत्वn.

Mulish, *a. stubborn,* v. Obstinate. गाटा, गाटी, गाव्या, गाताडा, हेंकट, हेंकड, घैलट, घैलाड.

Mulishness, *n.* v. A. गाटेपणाm. हेंकटपणाm. &c. घैलटचालf.

To Mull, *v. a. heat with spices.* मसाला घालून कढवणें-ऊन करणें-&c.

Muller, *n. rubbing stone, or roller.* घोटाm. कुनकाm. लाव्याm. वत्ताm.

2 (for spices, drugs, &c). वरवंटा *or* वरोंटाm. वाटणाm. वाटणागुंडाm.

Mulligrubs. See Gripes.

Multangular, *a. having many angles.* बहुकोण, बहुतकोनी, बहुस्र.

Multifarious, *a. having great variety.* बहुनप्रकारचा, बहुप्रकार, अनेकप्रकार, बहुविध, अनेकविध, नानाविध, अनेकरूप, नानारूप, बहुरूप, बहुप्रकरण, हरभांस, शतशाख.

Multifid, Multifigous, *a having many divisions.* बहुशाख, बहुशफ.

Multiform, *a. having many forms.* बहुतरूपांचा, बहुरूप, नानारूप, अनेकरूप, अनंतरूप, अनेकाकार, बहुविध, नानाविध, चित्रविचित्र.

Multiformity, *n.* v. A. रूपबाहुल्यn. आकारबाहुल्यn. नानारूपताf. बहुविधताf.

Multilateral, *a. having many sides.* बहुतबाजूंचा, बहुपार्श्व, अनेकपार्श्व.

Multilineral, *a. having many lines.* बहुनरेखांचा, बहुरेष, बहुरेख.

Multiloguous, *a.* v. Talkative. बहुभाष, बहुभाषी.

Multinomial, Multinominal, *a. having many names.* बहुत नावांचा, बहुनामक, बहुसंज्ञक, बहुसंज्ञी.

Multiparous, *a. producing many at a birth.* दरखेपेस बहुतविणारा, बहुप्रसव (*f.* प्रसवा).

Multiped, *a. having many feet.* बहुत पायांचा, बहुपद, बहुपाद.

Multiple, *n.* गुणाकारm. There are tables of *multiples of fractions* from $\frac{1}{4}$ to $3\frac{1}{4}$. These tables are called, पावकें, निमकें, पाउणकें, सवाकें, दिडकें, अडिचकें, औटकें, or, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$, $1\frac{1}{4}$, $1\frac{1}{2}$, $2\frac{1}{2}$, $3\frac{1}{2}$,

Multipliable, Multiplicable, *a.* v. V. A. 1. वाढवायाजोगा-जोगता-&c. बहुत करायास योग्य-शक्य-&c. प्रचुरीकरणशक्य.

2 गुणायाजोगा-जोगता-&c. गुण्य, गुणनशक्य.

Multiplicand, *n. number to be multiplied.* गुण्यांकm. गुण्यm.

Multiplicate, *a. consisting of many, or more than one.* अनेक, बहुत.

Multiplication, *n.* v. V. A. 1.—*act.* वाढवणेंn. बहुत करणेंn. &c. बहुलीकरणn. प्रचुरीकरणn.

2—*act.* गुणणेंn. गुणाकारn. गुणनn. घातm. गुणना f. पूरणn. अंकपूरणn.

Column of the m.-table. पाडा *or* फाडाm.

Cross drawn in proving a m. कांटाm.—To prove by this cross, कांटाm करणें. Some of the modes of *multiplication* are, कोष्टकी गुणाकार m. by a figure subdivided into squares. भावरागुणाकार the ordinary method. बैठा गुणाकार a complicated cross mode. स्थानगुणन m. according to the places *i. e.* in the common way. विभागगुणन m. by sub-multiples of the multiplier. खंडगुणन m. by dividing the multiplier into parts and taking the sums of the products of the multiplier. स्वरूपगुणन m. by the whole multiplier at once. वज्राभ्यास or वज्रवध cross m. कपाटसंधि and कपाटसंधु the same as कोष्टकी गुणाकार. गोमूत्रिका duodecimal multiplication. In the multiplication of number by number certain particles are used (e. g. in multiplying by *one* एकीं *or* एकें (as एक एकीं एक one once is one, तीन एके तीन, &c.)—by *one and a*

half, दिढें;—by *two,* दुणें, दुरकी, बे;—by *two and a half,* अडचें;—by *three,* तिरकी *or* तिरकें, त्रिक;—by *four,* चौक *or* चौकी;—by *five,* पांची, पंचें;—by six, सकें, साहीं;—by *seven,* सत, सतें *or* सत्तें *or* सत्तो;—by *eight,* अठीं *or* अठें;—by *nine,* नवी *or* नवें;—by *ten,* दाही. For the tables of the multiples of numbers from $\frac{1}{4}$ to $3\frac{1}{2}$ see under MULTIPLE. The *eleven-table* or table exhibiting the multiplication of the numbers from 11 to 20 into one another is, अकर्कीn.*pl.* The *table of squares* is, एकोत्रींn.*pl.*

v. N. N. See INCREASE.

MULTIPLICATOR, MULTIPLIER, *n. the number by which another is multiplied.* गुणकांकm. गुणकm. गुणm. पूरकm. अंकपूरकm.

MULTIPLICIOUS, *a.* v. MANIFOLD, MULTIFARIOUS. बहुत, बहुप्रकार, शतशाख.

MULTIPLICITY, *n. state of being many.* बहुतपणाm. पुष्कळपणाm. अनेकत्वn. बहुत्वn. बाहुल्यm. (esp. in comp. as उद्योगबाहुल्य m. of occupations, विषयबाहुल्य m. of objects, &c.).

2 See MANY.

MULTIPLIED, *p.* v. V. A. 1. वाढवलेला, बहुत केलेला, &c. प्रचुरीकृत.

2 गुणलेला, &c. गुणित, पूरित.

To MULTIPLY, *v. a. increase in number.* वाढवणें, बहुत-पुष्कळ-&c. करणें.

2—in arithmetic. गुणणें, गुणाकारm.-गुणनn.-&c. करणें *g. of o.*

To MULTIPLY, *v. n.* v. To INCREASE. वाढणें, बहुत-पुष्कळ-बहुल-&c. होणें.

MULTIPOTENT, *a. having power to do many things.* बहुकार्यशक्तिक, बहुकार्यसमर्थ, बहुशक्तिक.

MULTIPRESENCE, *n. the being present in many places.* बहुविद्यमानताf. बहुस्थलविद्यमानताf.

MULTISCIOUS, *a. knowing many things.* बहुज्ञ, बहुविषयज्ञ, विविधवेत्ता.

MULTISONOUS, *a. having many sounds, or sounding much.* बहुध्वनि, नानाध्वनि, बहुनाद.

MULTITUDE, *n. state of being many.* बहुतपणाm. पुष्कळपणाm. बहुत्वn. अनेकत्वn. बाहुल्यn. (esp. in comp.).

2 *a number collectively; collection, assemblage.* जमावm. मेळाm. मेळावाm. गणm. समुदायm. समूहm. समुच्चयm. चुंगf. झुंडf. मंडणn. संघm. संघातm. वृंदn. कदंबn. व्रजm. सार्थm, स्तोमm. जातn.

By or in multitudes. संघशः.

3 *a great number or sum,*—loosely. भरणाm. गाडाm. डोंगरm. पर्वतm. वारm. The word in this sense is usally rendered by the use of the adjectives बहुत, पुष्कळ, &c.

4 *the populace, mass of mankind,* v. PEOPLE. दुनियाf. अलमदुनियाf. जहान *or* जहनn.

To flatter the m. हजारांच्या डोईस पाणीn. लावणें.

To follow the m. प्रवाहांत पडणें, लोकानुसरणn.-जनानुसरण-&c. करणें.

An individual must conform to the multitude. घरासारखा पाहुणा होतो पाहुण्यासारखें घर होत नाहीं.

MULTITUDINOUS, *a.* v. NUMEROUS. बहुत, पुष्कळ *or* ळ, बहुसंख.

2 See MANIFOLD.

MULTIVAGANT, MULTIVAGOUS, *a. that wanders much.* बहुत फिरणारा, बहुभ्रमक, बह्वाटक.

MULTIVIOUS, *a. having many ways.* बहुतवाटांचा, बहुमार्ग, बहुपथ.

MULTOCULAR, *a. having many eyes.* बहुडोळ्या, बहुनेत्र, बहुलोचन, बह्वक्ष.

MULTURE. See GRINDING

MUM, *interj, hush.* चप्प! मुट्ट, मट-कन-कर-&c. निमूट.

MUM, *a.* v. SILENT मौन्य धरलेला.

To sit, &c. m. मटकन-मुट्ट-&c. बसणें.

To MUMBLE, *v. n. speak suppressedly, inarticulately, &c.* v. To MUTTER. गुणगुणणें, गुळमुळणें, मुळमुळणें, घुरमुळणें, भुसभुसणें, भुसमुसणें.

2 *chew with the mouth closed.* ओंठ लावून चावणें-खाणें, चघळून-गुटमळून-लुबलुब *adv.* खाणें.

To MUMBLE, *v. a utter with a low inarticulate voice,* v. To MUTTER. ओंठांत बोलणें, तोंडांत-तोंडच्या तोंडांत, गुळमुळीत-मुळमुळीत-&c. बोलणें.

2 *mouth gently.* ओंठ लावून चावणें.

MUMBLER, *n.* MUMBLING, *p. a.* v. V. N. 1. गुणगुणणारा, गुळमुळणारा, &c. गुणगुण्या, गुळमुळ्या, घुरमुळ्या, गुरमळ्या.

2 ओंठ लावून चावणारा, &c.

MUMBLING, *n.* v. V. N. 1. गुणगुणेंn. गुळमुळेंn. &c. गुणगुणf. बुडबुडf. मुळमुळf. भुसभुसf. भुसमूसf.

v. V. A. 1. ओंठांत बोलणेंn.

MUMBLINGLY, *adv.* v. A. गुणगुणून, गुरमळून, ओंठांत, तोंडच्या तोंडांत, मुळमुळीत.

MUMMER, *n. one who makes sport in a mask.* मुखवटा घेऊन खेळणारा, खेळी, सोंग्या, सोंगी.

MUMMERY, *n. masking, sport in masks, low diversion, &c.* मुखवट्याचा खेळm. शिमग्याचा खेळm. शिमग्याचा तमाशाm. तमाशाm.

MUMMY, *n. preserved dead body.* मसालाभरलेलें प्रेतn. सुगंधरक्षितशवn.

2—the medicine. ममईf. It was the common opinion, a few years back, of the Natives in the interior that this medicine was prepared in Bombay by hanging a living human being over a fire.

To beat to a m. v. To BEAT. ममईf.-मलिदाm.-चेंदामेंदाm.-चेंदूमेंदूm.-चेंदूm. करणें *g. of o.* कुट्टाm. काढणें-करणें *g. of o.*

To MUMP, *v. n. nibble, bite quickly.* चपचप-चकचक-मटमट-मटकमटक-&c. खाणें-चावणें.

To MUMP, *v. n. make mouths, grin, &c.* v. To MOCK. वेंटाळ्याf. *pl.*-वेंचकुल्याf. *pl.*-&c. दाखवणें.

MUMPS, *n. swelling of the parotid glands.* गालगुंडn. कर्णमूलn. लालापिंडशोथm.

2 *silent anger.* घुमारागm. मनच्या मनांतला रागm. अंतःक्रोधm.

To have the m. मुरमुसणें, आंटरणें, मूग गिळून बसणें.

To MUNCH, *v. n. eat or chew slowly turning over in the mouth.* चघळून-घोळून-घोळवून-&c. खाणें.

To MUNCH, *v. a. eat slowly &c.* चघळणें, चघळून खाणें.

MUNDANE, *a. earthly, terrestrial.* भूलोकाचा, मृत्युलोकाचा, इहलोकाचा, इहलोकींचा, ऐहलौकिक, ऐहिक.

MUNDATION, MUNDATORY, &c. See CLEANSING, &c.

MUNDIVAGANT, *a wandering over the world.* पृथ्वीपर्यटक, पृथ्वीभ्रमणकर्त्ता.

MUNGCORN. See MANCORN.

MUNGOOSE, *n. viverra inchneumon.* मुंगस *or* मुंगूसm. नकूलm.

MUNGREL. See MONGREL.

MUNICIPAL, *a. belonging to a city or corporation.* कसब्याचा, कसब्यांतला, सनदीगांवचा, सनदीगांवच्या प्रकरणांतला.

2 *belonging to a country.* मुलकी, देशी.

MUNICIPALITY, *n. division of country,* v. COUNTY. जिल्हा*m.*

MUNIFICENCE, *n.* v. A. उदारपणा*m.* धौताली*f.* धौतालपणा*m.* वदान्यता*f.* औदार्य*n.* दानशौर्य*n.* प्राशस्त्य*n.* अतिदान*n.* सत्र*n.*

MUNIFICENT, *a. generous, &c.* v. LIBERAL. उदार, हाताचा मोकळा-सुटा-सढळ, धौताल, सढळ, दानशूर, दानशौंड, प्रशस्त, औदार्यशाली.

MUNIFICENTLY, *adv.* v. A. उदारपणाने, सढळ हाताने, &c. औदार्यपूर्वक, &c.

MUNITION, *n. ammunition.* लडाईचें सामान*n.* युद्धसाहित्य*n.* युद्धसामग्री*f.*

MURAL, *a. belonging to a wall.* भिंतीचा, भिंतीविषयींचा, भित्तिसंबंधी.

MURDER, *n. unlawful or malicious killing.* खून*m.* हत्या*f.* हिंसा*f.* वध*m.* द्वेषपूर्वक मनुष्यवध*m.* कायिकहिंसा*f.*

M. will out. खून चढेलच.

To MURDER, *v. a.* v. To KILL. खून*m.*–हत्या*f*–हिंसा*f.*–वध*m.*–&c. करणे *g. of o.* द्वेषाने प्राण*m.*–जीव*m.* घेणें, मारणें, हिसणें.

MURDERER, *n,* v. V. *and* MURDEROUS. खून करणारा, &c. हिंसाकर्ता, वधकर्ता, हत्यारा *or* हत्यारी esp. in comp. घ्न (in comp. as पितृघ्न, मातृघ्न, &c.).

MURDEROUS, *a. that murders.* खून करणारा, खुनी, खुनेरा, हिंसाकर्ता–कारी–&c. वधकर्ता–कारी–&c. हत्यारा *or* हत्यारी (esp. in comp. as, बालहत्यारा, ब्रह्महत्यारा &c.), घ्न (in comp. as, पितृघ्न, &c.), प्राणघातक, प्राणघातकी, घातक, घातकी, घातुक, हिसक.

2 *bloody, sanguinary, &c.* v. CRUEL. खुनी, खुनेरा, हिंसक, हिंसालु, हिंस्र, हिंसाबुद्धि, जिघांसु, हिंसाभिसंधि.

MURK, *n. darkness and gloominess of weather.* ओंद *or* ओंध*f.* अंधारी*f.* काहूर*n.* झांपड*f.* काळंबण*n.* v पड.

MURKY, *a.* v. N. अंधारीचा, ओंधट, झांपडीचा, काहूर आलेला.

MURMUR, MURMURING, *n.* v. V. 1. गुणगुर्णे*n.* भणभणणें*n.* &c. गुणगूण*f.* भणभण*f.* खळखळ*f.*

2 कुरकुरणें*n.* कुरमुरणें*n.* कुरवुरणें*n.* &c. कुरकूर*f.* कुरबूर*f.* मुरमूर*f.* चुरमूर*f.* धुसफूस*f.* धुसमूस*f.*

To MURMUR, *v. n. make a low noise.* गुणगुणणें, भणभणणें *or* भिणभिणणें, भणभण–खळखळ–खळकन–&c. *adv.* वाजणें–वाहणें, भणभण*f.*–खळखळ*f.*–&c. होणें–चालणें *g. of s.*

2 *grumble, complain sullenly and suppressedly.* कुरकुरणें, कुरवुरणें, कुरमुरणें, मुरमुरणें, भुमफुसणें, धुसमुसणें, कुरकूर*f.*–कुरबूर*f.*–धुसफूस*f.* &c. करणें, कुरकूर*f.*–&c. चालणें–होणें *g. of s.*

MURMURER, *n.* MURMURING, *p. a.* v. V. 1. गुणगुणणारा, भणभणणारा, भणभण वाजणारा, खळखळ वाजणारा, &c. खळखळीत.

2 कुरकुरणारा, कुरवुरणारा, &c. कुरकूर करणारा, &c. कुरकुऱ्या, कुरबुऱ्या, कुरमुऱ्या.

MURRAIN, *n. plague among cattle.* मरी*f.* मर*f.* धाम*f.* वादें *or* वादा*m.*

MUSCÆ VOLITANTES, *n.* काजवे*m. pl.* तारे*m. pl.*

To have m. लकलक *adv.* करणें, लकलकणें.

MUSCLE, *n.*—in anatony. स्नायु*m.* मांसपेशी*f.* मांसरज्जु*f.*

Tendon of the trapezium m. मन्या*f.*

2—the fish. शिंपींतला किडा*m.* शंबूक*m.*

MUSCULAR, MUSCULOUS, *a. belonging, &c. to a muscle.* स्नायूंचा, स्नायुसंबंधी.

M. action. चालन*n.*

2 *brawny, fleshy.* मांसल *pop.* मासाळ, गाठळ *or* गांठाळ, गट्ट, गोलदार, वेडकीचा.

MUSE, *n. divinity of poetry.* सरस्वती*f.* वाग्देवता*f.* काव्यदेवता*f.*

2 *deep thought,* v. MEDITATION. ध्यान*n.* चिंतन*n.* विचार*m.*

To be in a m. ध्यानांत असणें, विचारांत असणें.

To MUSE, *v. n. meditate, ponder over.* ध्यान*n.*–चिंतन*n.*–मनन*n.* करणें, विचार*m.* करणें, ध्यान*n.* लावणें.

MUSEFUL. See MEDITATIVE.

MUSEUM, *n. cabinet of curiosities.* कौतुक सांठवण्याची जागा*f.* कौतुकसंग्रहालय*m.n.* चमत्कारिकपदार्थसंग्रहस्थान*n.*

MUSHROOM, *n. a fungus.* छत्री*f.* अळंबें *or* अळंभें*n.* कुत्र्याचें मूत*n.* कुत्र्याचें छत्र*n.* छत्राक*n.*

MUSIC, *n.*—the art or science. गाण्यावाजविण्याची विद्या*f.* सुस्वरविद्या*f.* सुस्वरशास्त्र*n.* गंधर्वविद्या*f.* गंधर्ववेद*m.* संगीतविद्या*f.* संगीतशास्त्र*n.* वादनविद्या*f.* वाद्यविद्या*f.*

Mode of m. राग*m.* रागिणी*f.*—The musical modes are personified. Some of the *male* personifications are, अडाणा, अहंग, कलंगडा, कल्याण, काफी, कामबोध, केदारा, कौशीकानडा *or* कानडा, खट, खमाज, गौडसारंग, छायानट *or* नाट, तोडी, त्रोटकी, नट, पंचम, परज, पर्या, बिलावर *or* बिलावल, भूपकल्याण, भैरव, माखा *or* मालव, मालकोश *pop.* मालकंस, ललत, वसंत, विभास, शंकरी *or* शंकराभरण, सारंग, सोहनी, हिंदोल *pop.* हिंडोळ. Some of the *female* are, अल्हया, आसावरी, गुनकल्ली *or* गुणकल्ली, गौडी, जंगला, जयजयवंती, जोगी, झिंझोटी, दीपक *or* दीपकल्याण, धनेश्वरी, पूर्वी, बरवा, भूपाळी, भैरवी, मधुमाधवी, मल्हार, मुलतानी, रामकेली *pop.* रामकली *or* कल्ली, सुगराई, सैंधवी. Some *musical measures* are, एकताल, त्रिताल, चौताल, ब्रह्मताल, विलंदी, गठण. The *notes of music* are, निषाद *pop.* निखाद, ऋषभ, गांधार, षड्ज, मध्यम, पंचम, धैवत. Some of the *musical instruments* are, अमृतकुंडली, करणा, करताल, किंगरी, किन्नरी, कोंका, गोमुख, खंजिरी, घुमट, घुमरी, चवघडा, चौटकें, *or* चौंडकें, छतार, जलतरंग, झंगड, झांज, टाळ, डफ, डांक, डौर, ढोल *dim.* ढोलक & ढोलकी & ढोलकें, तबला, तंबुरा, तंबुरी, ताशा, तुणतुणें *or* नें, तुनारी, दंडी, दिंडी, धवशा, नगारा, नौबत, पखवाज, पांवा, वीन, वल्लकीणा, भोंवारा *dim.* भोंवारी, मंजिरी, मर्फा, मृदंग, रणहलगी, रुद्रविणा, वीणा *pop.* विणा, सनई, संबळ, सरोदा, सारंगी, सारमंडळ, सुरसोटा, सूर.

2 *playing on a musical instrument.* वाजा*m.* वजावणें*n.* वाद्यघोष*m.*

Entertainment of instrumental and vocal m. संगीत*n.*

MUSICAL, *a. belonging to music.* गाण्यावाजविण्याचे विद्येचा, सुस्वरविद्येचा, सुस्वरशास्त्रसंबंधी, गंधर्वविद्यासंबंधी, वादननिद्याविषयक–संबंधी, &c.

2 v. HARMONIOUS, MELODIOUS. सुश्राव्य, सुस्वर, सुस्वरविशिष्ट.

3 *fond of music.* गाण्यावाजविण्याचा भलका, वाद्यप्रिय, वादनशील, नादलुब्ध, नादप्रिय, नादासक्त, वाद्यश्रवणासक्त.

MUSICIAN, *n. performer on an instrument of m.* वाजंत्री, वाद्य वाजविणारा, वादक, वादनकर्ता, घडसी *or* शी (a particular caste), होलार (a particular class of the máng, and mahár castes), खालू (they are Muhammadans). The न्हावी (barbers) and गुरव (Shudra priests) are also musicians.

Band of musicians. ताफा*m.*

Head man of a band of m. खलीपा.

2 *one skilled in music.* वाजविण्याचा वस्ताद, वादनकुशल, वादनविद्यावेत्ता, गंधर्वविद्यावेत्ता.

MUSK, *n.*—the scent. कस्तूरी*f.* मृगनाभि*m.* मृगमद*m.* दर्प*m.*

Bag or pod of m. नाभा*m.* नाफा*m.* नाभ*f.* अंड*m.n.*

MUSK-DEER, *n.* कस्तूरीमृग*m.*

MUSK-MELON, *n.*—the plant. खरबूज*f.* खरबुजी*f.*—the fruit. खरबूज*n.*

Musk-rat, *n.* चिचुंदरी *or* चिचोंदरी *f.*

Musket, *n.* बंदूक *or* बंदूख *f.* तुबक *f.n.*
Fly of a m. मोहरी *f.*
Stock of a m. दस्ता *m.*

Musketeer, *n.* बंदुक्या, बंदुकवाला, बरकंदाज.

Musketeering, *n. practice of a musketeer.* बरकंदाजी *f.*

Musketoon, *n. blunderbuss.* बकमार *f.* बकमाल *f.*

Musketry, *n.* बंदुक्या *f. pl.*

Muskitto, Musquitto, *n.* मुरकूट *f.n.* मच्छर *m.* चांचड *n.* चांचण *n.* चिलट *n.* डांस *m.f.* मत्सर *m.* मशक *m.*—jocosely. पाहुणा *m.*
M.—curtains. मच्छरदानी *f.*

Musky, *a. having the smell of musk.* कस्तूरीच्या वासाचा, कस्तूरीगंधयुक्त, कस्तूरीवासित

Muslin, *n.*—the cloth. मलमल *f.*

Muslin, *a.* v. N. मलमलीचा.

Musrole, *n. nose-band of a birdle.* पुंजीपट्टा *m.*, नाकाडकांडकें *n.*

Mussulman, *n.* मुसलमान.

Mussulman, *a.* v. N. मुसलमानी.
M. rule or sway. मुसलमानी *f.*

Must, *v. n. to be necessitated &c.* पाहिजे (as तो गेला पाहिजे, त्याला गेलें पाहिजे he must go), भाग असणें (as मला जाणें भाग I must go), लागणें (as त्याला जावें लागतें), प्राप्त असणें (as मला जाणें प्राप्त आहे).

To Must, *v. n. grow mouldy and sour.* उबटणें, उबट-&c. होणें.

Mustaches, *n. hair on the upper lip.* मिशी *f.*—contemptuously, *urchin m.* मिसरूड *f.n.*-मिसरूं *n.*
Discontinuous m. खंडमिशी *f.*
That has full bushy m. मिशाळ, मिशाळा.
To twist or stroke the m. haughtily or in anger. मिशी *f.* पाजवणें-पाजळणें, मिशीवर ताव देणें, मिशीवर हात *m.* टाकणें, मिशीला पीळ *m.* घालणें-देणें.

Mustard, *n.*—the plant. मोहरी *f.* राई *f.* —the seed. मोहरी *f.* Some kinds are पांढरी मोहरी *f.* सिताथें *m.* white m.—काळी मोहरी *f.* राजिका *f.* black m.—शिरस *m.* सर्षप *m.* *sinapis dichotoma.* Oil extracted from it शिरशेल *n.*

To Muster, *v. a. assemble, &c.* v. To Gather. मिळवणें, जमविणें, गोळा करणें.
2 (troops). हाजिरी *f.*-मोजदाद *f.*-गिणती *f.*-&c. घेणें *g. of o.*

To Muster, *v. n.* v. To Gather. मिळणें, जमा होणें.

Muster, Mustering, *n.* v. V. A. 1.—*act.* मिळवणें *n.* गोळा करणें *n.* जमाव *m.* एकीकरण *n.*
2 हाजिरी घेणें *n.* हाजिरी *f.*
To pass m. पसंत होणें-पडणें, रुजू होणें-पडणें.
I v. Muster-roll. हाजिरीचा पट *m.*-कागद *m.*
II *specimen,* v. Sample. मासला *m.* वानगी *f.*

Muster-master, *n.* v. V. A. 2. हाजिरी घेणारा, हाजिरनीस, टिपनीस.

Muster-roll, *n. roll or register of troops.* हाजिरीचा पट *m.*-कागद *m.* हाजिरीची याद *f.* नावनिशी *f.* इसमनारी *f.*
A name upon a m. असामी *f.*

Mustiness, *n.* v. A. उबटपणा *m.* उबटलेपणा *m.* कुबटपणा *m.* &c. सांपटपणा *m.* कुमटाई *f.*
I *stale and sour smell.* उबटाण *f.* उबसाण *f.* कुबटाण *f.*

Musty, *a. mouldy, that stinks from age, &c.* उबट, कुबट *or* कुमट, कुईट, सांपट *or* सापट, सापई, मुगट, वाशेळा, वासाळ, वासट.
To turn m. उबणें.

Mutability, Mutableness, *n.* v. A. 1. अस्थिरता *f.* अस्थैर्य *n.* अस्थायिता *f* स्थैर्याभाव *m.* परिणामशीलता *f.* परिणामप्रावण्य *n.*
2 चंचळपणा *m.* चांचल्य *n.* चंचलता *f.* पाजळबुद्धि *f.* क्षणिकबुद्धि *f.*

Mutable, *a. subject to change or vicissitude.* अस्थिर, अस्थायी, अनियत, चंचल *or* ळ, अनेकावस्थाक, परिणामशील, परिणामप्रवण, परिणामस्वभावक.
2 *fickle, inconstant,* v. Changeable. चंचल *or* ळ, चंचलचित्त, चंचलवृत्ति, अस्थिर, क्षणिकबुद्धि.

Mutation. See Change.

Mute, *a not vocal.* मुका, मोना, नादशून्य, वाक्शून्य, वाणीहीन-रहित-शून्य, निःशब्द.
2 *not speaking,* v. Silent. मोना, मुका, निःशब्द.

Mute, *n.* v. A. मुकें माणूस *n.*
2—in grammar. अंतस्थानुनासिकव्यतिरिक्तव्यंजन *n.* स्वरसहितोच्चार्यव्यंजन *n.*

To Mute, *v n. dung,*—birds. शिटणें.

Mute, *n. dung of birds.* शीट *f.*

Mutely, *adv.* v A. 2. *and* Silently. चप *or* चप्प, गपचप *or* चूप, मट्ट, सुट्ट, मटकन-कर-दिशीं, मुकाच्यां, घम.

Muteness, *n.* v. A. 1. मुकेपणा *m.* मोनेपणा *m.* वाक्राहित्य *n.* नादाभाव *m.* वाक्शून्यता *f.*
2 *and* Silence. मुकेपणा *m.* मोनेपणा *m.* मौन *pop.* मौन्य *n.* मौनभाव *m*

To Mutilate, *v. a. maim, deprive of a limb or essential part.* आंग *n.* तोडणें *g. of o.* अंगछेद *m.*-अंगछेदन *n.*-&c. करणें *g. of o.* पंगुविकल-व्यंग-विकलांग-&c. करणें.

Mutilated, *p.* v. A. आंग तोडलेला, &c. अंगविकल, विकलांग, छिन्नांग, पंगु, व्यंग, अपांग, न्यूनांग, अंगहीन, हीनांग, खंडितविग्रह.

Mutilation, *n.* v. V.—*act.* आंग तोडणें *n.* आंगतोडणी *f.* अंगछेद *m.* अंगछिदन *n.* विकली करण *n.* व्यंगी करण *n.*—*state.* विकलता *f.* वैकल्य *n.* अंगवैकल्य *n.* विकलभाव *m.*
M. (of a thief, &c.) right and left. डावें उजवें *n.*

Mutineer, *n. one guilty of mutiny.* फौजेंत बंड करणारा, दंगा करणारा, बेदा करणारा.

Mutinous, *a.* v. N. दंगेखोर, बेदेखोर, दंग्याचा, बेकैदी, शिरजोर, दांग, खलेल.

Mutiny, *n. military insurrection.* फौजेंतलें बंड *n.* दंगा *m.* बेदा *m.* अधिपतीचे-अधिकाऱ्याचे-&c. आज्ञेचा लाग *m.* शासनव्युत्थान *n.* आज्ञाव्युत्थान *n.*

To Mutiny, *v. n. rise against one's officers, &c.* दंगा *m.*-बेदा *m.*-&c. करणें, भन्नावर-&c. फिरणें-उठणें, भन्नावर-&c. उलटूनउठणें-उलटचाल *f.* करणें.

To Mutter, *n. speak suppressedly or inarticulately, mumble, murmur, grumble.* बुडबुडणें *or* घुरघुरणें, मुरमुरणें, कुरकुरणें, कुरबुरणें, कुरमुरणें, चुरमुरणें, कुणकुणणें, गुणगुणणें, बुटबुटणें, फुटफुटणें, फिणफिणणें, गुरमळणें, घुरमुळणें, गुळमुळणें, मुळमुळणें, भुसभुसणें, भुसमुसणें, धुसमणें, कुरकूर *f.*-बुडबुड *f.*-मुरमूर *f.*-गुणगूण *f.*-कुणकूण *f.*-भुम्मूस *f.*-&c. करणें.
2—thunder. गडगडणें, गडगड-गडगडा वाजणें.

To Mutter, *v. a. utter with a low murmuring voice.* ओठांत-तोंडांत-तोंडच्या तोंडांत-बोलणें झणणें-सांगणें, मुळमुळून-गुरमुळून-घुरमुळून-&c. बोलणें-सांगणें-&c. गुळमुळीत-मुळमुळीत-&c. बोलणें.
2 (prayers, &c. inarticulately). जप *m.* करणें, जपणें

Mutter, Muttering, *n.* v. V. N. 1. कुरबुडणेंn. कुरकुरणेंn. &c. &c. बुडबुड *or* बुरबूर *f.* कुरकूर *f.* मुरमूर *f.* कुरबूर *f.* चुरमूर *f.* बुटबूट *f.* फुटफूट *f.* पुटपूट *f.* फिणफीण *f.* मुळमूळ *f.* गुणगूण *f.* कुणकूण *f.* धुसधूस *f.* धुसमूस *f* घसघस *f.*

v V. A.1.—*act.* ओठांत बोलणेंn. तोंडांत बोलणेंn. & c.

2 जपm. जपणेंn.

M.—compreh. *muttering and reciting devotions.* जपजाप्यn.

Muttered, *p.* v. V. A. 1. ओंठांत बोललेला, मुलमुळींत सांगितलेला, &c.

Mutterer, *n.* Muttering, *p. a.* v. V. N. 1. बुडबुडणारा, कुरकुरणारा, कुरबुरणारा, &c. बुडबुड्या, कुरकुऱ्या, कुरबुऱ्या, घसघश्या.

v. V.A.1. ओंठांत बोलणारा, तोंडांत बोलणारा, मुळमुळींत बोलणारा, &c.

Mutton, *n. flesh of sheep.* मेंढराची सागुतीf.

Mutual, *a. reciprocal, interchanged.* परस्पर, एकमेक, परस्परांचा, एकमेकांचा, अन्योन्य.

M.—support, protection, dependence, &c. अन्योन्याश्रयm.

That receive m. support, &c अन्योन्याश्रित.

Mutuality, Mutualness, *n.* v. A. परस्परताf. परस्परभावm. अन्योन्यभावm.

Mutally, *adv.* v. A. परस्परां, परस्परें, एकमेकास, मिथः.

Muzzle, *n. mouth,*—of a tube, &c. तोंडn.

2—of animals, and, contemptuously, of man. मुसकटn. मुसकडn. मुसकलn. मुसकाडn. मुसकूटn. मुसकेn. मुसकुरीf.

3 *fastening for the mouth.* मुसकेंn. मुंगसेंn. जाळीf. मुखबंधनn.

To Muzzle, *v. a. bind the mouth* तोंडाला मुसकेंn.-&c. बांधणें-घालणें, तोंडn. बांधणें

Muzzled, *p.* v. V. तोंड बांधलेला, मुसकें बांधलेला, &c. बद्धमुख.

My, *pro. a.* माझा, आपला, मम.

Myology, *n. description of the muscles.* स्नायूचें वर्णनn. मांसपेशीचें वर्णनn.

Myope, *n. short-sighted person.* डोळ्याजवळचा पाहणारा, गजनेत्री, गजदृष्टि.

Myopy, *n. shortness of sight.* डोळ्याजवळची दृष्टि f. गजदृष्टि f.

Myriad, *n. ten thousand.* दाहाहजार, दशसहस्र, अयुतn.

Myriads, by myriads, &c. क्रोडों, लाखों.

Myrmidon, *n. a rude, bullying soldier or attendant.* कुत्राm. इमामदांडगा, थोंट *or* थोंठ, लंड, लट्ठनिरंजन, लठ्ठभारती.

Myrobalan, *n* —emblic m. *phyllanthus emblica,*—the plant. अंवळी *or* आंवळी *f.* धोत्री *f.* आमलकी *f.*—the fruit. अंवळा *or* आंवळाm. आमलकm.—beliric m. *termenalia belerica,*—the plant. बेहडाm. वेहळाm. कलिद्रुमm. अक्षm. अक्षकm.—the fruit. बेहडाm. वेहळाm.—yellow or chebulic m. *terminalia chebula,*—the plant. हरडा *or* हिरडाm. चेतकी *f.* हरीतकी *f.*—the fruit. हरडा *or* हिरडाm. हरीतकी *f.*

Chebulic m. gathered and dried when young. बाळहिरडाm. बालहरीतकी *f.*

Dried myrobalans. अंवळकटी *or* ठी *f.* आमलकी *f.*

The three myrobalans. (हिरडा, बेहडा & अंवळकटी) त्रिफला *or* ळाm.*f.*

Wild m. जंगलीहिरडाm.

Myrrh, *n.*—the gum. बोल *pop.* बोळm. गंधरसm. Some sorts are, बाळंतबोळ, रक्त्याबोळ, रक्तबोळ.

Myself, *pro.* मी आपण.

Mysterious, *a. obscure, hid from the understanding, &c.* गूढ, गहन, निगूढ, गूढार्थक, गूढार्थ, गुप्त, गुप्तार्थ, गुह्य, दुर्बोध, दुर्ज्ञेय, अकळ.

2 *artfully perplexed, &c.* लपेटीचा, घोंटाळ्याचा, गुप्तमार्गाचा, झांकल्या मार्गाचा-व्यवहाराचा.

Mysteriousness, *n.* v. A. 1. गूढपणाm. गूढार्थताf. गूढताf. दुर्ज्ञेयताf. &c.

2 लपेटf. घोंटाळाm. गुप्त मार्गm. गुप्त व्यवहारm. झांकला मार्गm. झांकला व्यवहारm.

Mystery, *n.* v. Secret. रहस्य *pop.* रहश्यn. गूढn. मर्मn. ब्रह्मn. गुह्य गोष्ट f.

2 See Mysteriousness 2.

Mystic, Mystical, *a. obscure, &c.* v. Mysterious. गूढ, गूढार्थक, गुप्तार्थक, गुह्य

M. prayer or incantation, M. verse. मंत्रm. गुह्यभाषिनn.

2 *involing a secret meaning,* v. Emblematic. लाक्षणिक, संकेतगर्भित, संकेताचा, गूढार्थगर्भित, गूढाभिप्रायक.

Mysticalness, *n.* v. A. 1. गूढपणाm. गूढताf. गूढार्थताf. &c.

To Mystify, *v. a. involve in mystery.* गूढ-&c. करणें-करून दाखवणें, कूटn. कोडिंn. करणें *g. of o.* लौकर न समजेसा करणें, न उलगडेसा करणें, गूढताf.-&c. आणणें, घोंटाळाm.-&c. करणें *g. of o.*

Mythological, *a. relating to mythology.* पुराणांतला, पुराणाचा, पुराणसंबंधी, पुराणोक्त, देवमालिकाख्यानसंबंधी-विषयक.

Mythology, *n. system of fables respecting heathen gods.* पुराणेंn.*pl.* पुराणोक्तेतिहासm. देवमालिकाख्यानn.

N.

N. This letter is represented by न.

To Nab, *v. a. catch suddenly,* v. To Seize. पटकावणें, झटकावणें, पछाडणें, गांठणें, मट्टाm. मारणें *with* वर *of o.*

Nabob, *n. Indian viceroy.* नवाबm.

Nadir, *n. point opposite the zenith.* अधरm. अधोबिंदुm.

Nag, *n.* v. Horse. घोडिंn घोडाm.

Naiad, *n. water-nymph.* जलदेवताf. आस्राf. *pl.*

Nail, *n.* (of the fingers, &c.). नखm.n. नखूटn. कररुहm.—in contempt, नखरूडn.

Dough rolled apon the n. नखलाm.

Inflammation and gathering at the corner of a n. कोंपरी *f.* कोर *f.*

N.-mark, *scratch with a n.* नखोराm.

N.-parer. नखशी *f.* नखजीनn. नरणी *f.* नराणी *f.* नाचकंड *or* णn.

Poison of the n. नखविखn. नखविषn.

The tender flesh under the n. जिभाळी *or* जिभोळी *f* जीभ *f.*

To tear or break off with the n. खुडतुडणें, खुडणें.

2 (of iron, &c.). खिळाm. मेख *f.* सुरसm. चूक *f.* शंकुm

Double pointed n. तुरई *f.* तूर *f.* वाधी *f.*

Head of a n. गूलm.

On the n. *told down at once*—money in payment. हातावर रोख, रोखठोक.

To Nail, *v. fasten with nails.* खिळाm.-खिळेm. *pl.* मारणें-देणें-मारून बंद करणें, खिळणें, खिळून टाकणें, खिळ्यानीं गच्च-&c. करणें, खिळणn.-खिळेबंदी *f.* करणें.

Nailed, *p.* v. V. खिळे मारलेला, खिळलेला, &c. खिळींव.

Naively, *adv.* v. N. भोळेभावाने, भोळेपणाने, भोळाईने.

Naivete, *n. simplicity, ingenuousness.* भोळाभावm. भोळाभावार्थm. भोळेपणाm. भोळाई *f.*

NAKED, *a. without clothes or covering.* नागवा, नंगा, नागा, नाकटा, नागडा, नग्गा, नग्न, निर्वस्त्र, विवस्त्र, अवस्त्र, वस्त्रहीन-शून्य-&c. अवासा, दिगंबर

Stark n. निपट नागवा, उघडावंब, नंगधडंग, उघडानागडा, उघडावाघडा

To go or be stark n.—in covert, &c. phrase. नागमोडीचा पितांबरm.-नागवा पाटांवm. नेसणें.—Some terms for a fellow stark naked are, नगन नारायण, नागवा गोसावी, लंडभारती, दिगंबर, निपटनिरंजन.

2 (from the waist upwards, or covered only around the loins). उघडा, उघडा बोडका, उघडे आंगाचा, खुला, खुले आंगाचा.

3 *bare, mere, abstract,* v. SIMPLE. नुस्ता *or* नुस्था, निस्ता, शुद्ध, केवल *or* ळ.

4 *wanting something usual,* v. BARE. ओंका *or* वका, खुला, भुंडा *or* भुंढा, बोडका, शून्य *pop.* सुना & सुनका, रंडका.

5 *unarmed, exposed.* उघडा, हत्यारानीं उघडा, शस्त्रावांचून नागवा.

NAKEDLY, *adv* v. A. 1. नागवा *decl.* &c. नागव्यानें, नागव्या आंगानें, नागवा होऊन, वस्त्ररहित, &c.

2 उघड्या आंगानें, उघड्यानें, खुले आंगानें.

NAKEDNESS, *n.* v. A. 1. नागवेपणाm. नंगेपणाm. &c. नग्नताf. नग्नावस्थाf. नग्नभावm. वस्त्ररहित्यn.

2 उघडेपणाm. &c.

4 ओंकेपणाm. बोडकेपणाm. सुनेपणाm. &c.

5 उघडेपणाm. नागवेपणाm.

I *private part.* आंगn. शरीरn. नागवेंn. लज्जf.

NAME, *n. designation, &c.* नांवn. नामn. संज्ञाf. अभिधानn. अभिधेयn. आख्याf. आव्हाf. व्यपदेशm. There are numerous affixes of honor or respect attached to *proper names.* Some are collected here. Affixes to names of males generally, बाबा, बा, जी, बावा, अपा, अण्णा, दाजी, दादा, नाना, भाऊ, काका, तात्या, साहेब, (as गणोबा, विठोबा, गंगाजी, गोविंदपंत अपा, चिंतोपंत नाना, बापूसाहेब, &c.); —to names of Bráhmans, शर्मे;—to names of Bráhman shroffs, नाईक (as त्रिंबक नाईक);—to names of Bráhman writers, पंत;—to names of Kshatriyàs, वर्मे (as कृष्णवर्माक्षत्रिय);—to names of Maráthas or Shudrás, पाटील (as रावजीपाटील);—to names of merchants and tradesmen, शेट *or* शेठ, शेटजी;—to names of soldiers or clerks, राव *or* राय (as बळवंतराव);—to names of *Lingaits,* लिंग;—to names of carpenters, &c. वाड्या;—to names of barbers, महाला *or* ल्या *or* लो, माली, (as त्रिंबकमहाल्या);—to names of Mahárs, &c. नाईक *or* नाक (as रामनाक);—to names of Chámbhárs &c. म्हेतर (as हिरम्हेतर);—to names of *office* or *condition,* भाई (as कारकूनभाई, शिपाईभाई, भटभाई;—to names of *Madrasees,* अय्या,—to respectful names and titles generally, साहेब, (as नानासाहेब, दादासाहेब, also to the designation of, as. पाटेलसाहेब, सुभेदार साहेब, &c);—to names of females, gener. बाई, बया, नाई, दादी, नानी, माई, जिजी, काकू, दाई;—to names of Shudra women, आऊ, अवा, अवाजी.

Addressing by n. नामग्रहणn. नामग्रहm.

Bad, unlucky, &c. n. दुर्नामn.

Bearing the n. of. नांवाचा, नामधारी (in comp.).

Calling to mind the n. of (a god, &c.). नामस्मरणn.

Family n. आडनांवn. उपनांवn. उपनामn. अडकf. कुलनामn.

List or roll of names. नांवनिशीf. इसमवारीf. नामावलि *pop.* नामावळी & नामावळ f.

N. given at nativity. जन्मनामn. नांवरसf. नांवरसनावn.

N. give from the *Nakshatra* नक्षत्रनामn.

N and all particulars. नावनिशाणn.

Name by n.—nomination. नांवनिशीवार, इसमवार.

Recitation of the n. of (a god, &c.). नामोच्चारणn.

Recitation *mentally* of the n. for (a god, &c). स्मरणn. स्मरणेंn.—Rosary used at it. स्मरणीf.

To the n or account of. नांवावर.

To call names. नांवn. ठेवणें.

To pass under the n. of. नांवाखालीं मोडणे, नांवावर विकणें

May his name perish! नांव जळो, नांवास हळद लागो.

I cannot bear even the name of it. त्याचें मला नांव नको.

2 *character, credit,* v REPUTATION. नांवn. आब्रूf. आवm. नामोशm.

Bad n. नांवn.

Good n. नांवn. नामोशm. नामुशीf. हुरमतf.

To blast or sully one's good n. नांवावर पाणीn. घालणें.

To destroy one's good n. नांवn बुडवणें, नादm. दवडणें-घालवणें.

To get a bad n. खोडणें.

To lose one's good n. नाकn. गमावणें, नादm.-नाकn.-&c. जाणें *g of s.*

To preserve one's good n. नांवn.-पागोटेंn. संभाळणें-वागवणें.

3 *celebrity,* v. FAME. नांवn नामn. नांवरूपn. नांवलौकीकm. लौकीक, नामनाf. विख्यातिf. प्रख्यातिf.

To NAME, *v. a. give a name to, call, denominate.* नांवn.-नामn.-संज्ञाf.-अभिधानn.-&c. देणें-ठेवणें-करणें, ह्मणणें, बोलणें, आव्हानणें.

2 *mention by name.* नांवn.-&c. घेणें- काढणें- उच्चारणें *g. of o.* नांवग्रहणn. करणें- घेणें- काढणें-उच्चारणें *g. of o.* ह्मणणें, नावखारणें, आव्हानणें, नामोच्चारणn. करणें *g. of o.*

To be named. अभिधेय.

NAMED, *p. & a.* v. V. 1. नांव दिल्हेला, &c. प्राप्तनाम, लब्धनाग, प्राप्ताभिधान.

2 नांव घेतलेला, ह्मटलेला, नांव खारलेला, &c. नामोच्चारित, आख्यात.

I *bearing the name of.* नांवाचा, &c. नामक (in comp. as, हरीपंत नामक), नामा (in comp. as, गंगाधरनामा, and fem. नाम्नी as गंगानाम्नी), नामधारी, नामधारक, आख्य (in comp. as, कृष्णाख्य), संज्ञी (in comp.).

NAMELESS, *a.* निनामा, निनाव्या, अनामक, नामरहित-शून्य-&c. अनभिधान.

NAMELY, *ad. that is to say.* ह्मणजे.

NAMESAKE, *n. one that bears the same name.* नांवकरी, स्वनामी, समनामधारी, नामधारी.

NAMING, *n.* v. V. 1.—*act.* नांव देणेंn. &c. नामकरणn. नामस्थापनn.

Ceremony of n. a child. बारसेंn. नामकरणn.

2—*act.* नांव घेणेंn. नामग्रहणn. नामनिर्देशn. नामोच्चारणn

NAP, *n. a short sleep.* निद्रेचा चुटकाm. झोपेची झुलूकf. v. ये, डुकलीf. डुलकीf. v. खा, घे, वामकुक्षिf.

To take a n. डोळ्यांचा कडm.-डोळ्यांनें कडून. मोडणें.

2 *down.* फूलn.

To NAP, *v. n.* v. N. 1. डुकलीf.-&c. घेणें-खाणें.

NAPE, *n. joint of the neck behind.* मानेचा कांटाm.-मेंदाm.-कळसm.-मणकाm. ग्रीवाf. मन्याf.

NAPTHA, *n.* नखतेलn. रोगणाचें तेलn. नफतेंn.

NAPKIN, *n.* v. TOWEL. पुसणें*n.* तोंडपुसणें*n.*

NAPLESS, *a. that has no down.* बिनफुलाचा.

NAPPY, *a. that has much down.* बहुतफुलाचा.

2 See FROTHY.

NARCOSIS, *n. effect of a narcotic.* माजरें*n.*

NARCOTIC, *a. causing stupor.* माजरा, लागरा, मादक, मदकारी.

2 See OPIATE, SOPORIFIC.

NARCOTIC, *n. medicine which causes stupor.* मदकारी औषध*n.* ग्राही*m.* उपविष*n*

NARD, *n. spikenard.* जटामांसी*f.*

NARRABLE, *a. that may be related.* सांगायाजोगा-&c. निरूपण करायास योग्य, कथ्य, कथनीय, निरूपणीय, निरूप्य.

To NARRATE, *v. a. relate,* v. To TELL. सांगणें, कथणें, निरूपणें, कथन*n.*-निरूपण*n.*-&c. करणें *g. of o.*

NARRATED, *p.* v. V. सांगितलेला, &c. निरूपित, कथित.

NARRATION, *n.* v. V.—*act.* सांगणें*n.* &c. निरूपण*n.* कथन*n.* वर्णन*n*

I *account given,* v. NARRATIVE कथा*f.* गोष्ट*f.*

NARRATIVE, *n. relation, story, history.* कथा*f.* गोष्ट*f.* कहाणी*f.* हकीकत*f.* बखर*f.* वर्णन*n.* वाक्य*m.* वृत्तांत*m.*

NARRATOR, *n.* v. V. सांगणारा &c. निरूपक, कथक, निरूपणकर्ता, कथनकर्ता, &c.

NARROW, *a. not broad or wide.* अरुंद, निरुंद, लहान, बारीक, अंवळ (*dim.* अंवळसर), अविस्तीर्ण, अप्रशस्त, अविस्तृत, संकोचाचा, संकोचित, संकुचित, संकट.

2 —of space, *confined.* सांकड, अवघड, अडचणीचा, कुंचड, कोचकील, संकोचाचा, अल्पावकाश, संकोचित, अप्रशस्त.

3 *of confined views and sentiments.* अप्रशस्त मनाचा, संकोचितमनाचा, एकचाली, एकमार्गी, एकमोडी, एककल्ली, अल्पदृष्टि, अप्रशस्त मनस्क.

4 *close, vigilant, strict.* बारीक, बारीक दृष्टीचा, सूक्ष्म, पक्का, कच्चा, छडाछडीचा.

5 *close, stingy,* v. MISERLY. कृपण, किरमाडी, किरटा, अनुदार, अव्ययशील.

6 *contracted, small,*—means, circumstances. अडचणीचा, तंगचाईचा, ओढगस्तीचा, तंग, अप्रशस्त, संकोचित, अल्प in comp. स्वल्प in comp.

7 *near, barely sufficient to avoid evil.* संकटाचा, मुश्किलीचा, थोडक्या अंतराचा.

To NARROW, *v. a. lessen the breadth of, contract.* अरुंद-निरुंद-लहान-बारीक-&c. करणें, संकोच*m.* करणें *g. of o.* रुंदी*f.* कमी करणें *g. of o.*

To NARROW, *v. n. become narrow.* अरुंद-संकोचित-&c. होणें, संकोचणें, संकोच*m.* होणें *g. of s.* लहानावणें, बारकावणें.

NARROW-MINDED, *a.* v. NARROW, 3. अप्रशस्तमनाचा, एकचाली, एककल्ली.

NARROWED, *p.* v. V. A. 1. अरुंद केलेला, &c. संकोचित, संकुचित, संकीर्ण.

NARROWLY, *adv.* v. A. 1. 2. अरुंद, अरुंदपणाने, अरुंदीने, अल्पविस्ताराचा *decl.*

4 बारकाईने, बारीक दृष्टीने, सूक्ष्म दृष्टीने, पक्केपणाने.

7 v. HARDLY. संकटाने, मुश्किलीने, थोडक्यांत, थोड्यांत. This adverb and its adjective above are best rendered by adopting some other construction, as मी मरतां मरतां वांचलों I had a narrow escape from death, मी बुडतां बुडतां वांचलों I narrowly escaped drowning, &c.

NARROWNESS, *n.* v. A. 1. अरुंदपणा*m.* &c. अरुंदी*f.* निरुंदी*f.* अल्पविस्तार*m.* संकोच*m.* अप्रशस्तता*f.* अविस्तीर्णता*f.* संकुचितभाव*m.*

2 सांकडपणा*m.* &c. अडचण*f.* अल्पावकाश*m.* अप्रशस्तता*f.*

3 मनाचा अप्रशस्तपणा*m.* अप्रशस्तता*f.* अप्राशस्त्य*n.*

4 बारिकपणा*m.* बारकाई*f.* सूक्ष्मता*f.* पक्केपणा*m.*

5 कृपणपणा*m.* किरमाडीपणा*m.* कार्पण्य*n.* अनुदारत्व*n.*

6 अडचण*f.* तारंबळ*f.* तंगचाई*f.* तंगची*f.*

NASAL, *a. belonging, &c. to the nose.* नाकाचा, नाकचा, नस्य, नासिकासंबंधी.

2—utterance, &c. नाकांतला, गेंगाणा, गुणगुण्या.

3—in grammar. अनुनासिक, सानुनासिक, सानुस्वार.

The nasal dot or character. पूज*n.* बिंदु*m.* बिंदलें*n.* अनुस्वार*m.* अनुनासिकचिह्न*n.*

NASAL, *n.* अनुनासिकवर्ण*m.*

NASALLY, *adv.* v. A. 2. नाकांत, नाकांतून.

To speak n. गुणगुणणें, गुणणें.

NASTILY, *adv.* v. A. 1. घाणीने, घाणी करून, घाणेरे रीतीने, &c.

NASTINESS, *n.* v. A. 1. घाणेरेपणा*m.* ओंगटेपणा*m.* &c.

I *slop, muck, &c.* v. MESS. घाण*f.* तऱ्हाण*n.* रेवड*f.*

NASTY, *a. dirty, filthy, nauseous.* घाणीचा, घाणेरडा, घाणेरा, घाणेला, मळीण, ओंगळवाणा, ओंगळ, ओंखटा, मळमळीत, हिडशा, हिडीस, हेंदरा, घामट *or* घामड, कुत्सित.

2 See OBSCENE.

NATAL, *a. pertaining to birth.* जन्माचा, जन्मलेला, जन्मसंबंधी, जन्मविषयक, जन्म (in comp. as, जन्मस्थान, जन्मदिन, &c.).

NATION, *n. people.* लोक*m.* खूम*m.* जाति*f.* विशेषदेशजनता*f.*

NATIONAL, *a. belonging, &c. to a nation.* विशेष देशांतील लोकांचा, लोकांचा, विशेषदेशजनतासंबंधी, देशाचा, राष्ट्रीय, राष्ट्रिक, दैशिक.

N. calamity. राष्ट्र*n.*

N. custom. देशधर्म*m.* देशाचार*m.* देशव्यवहार*m.* जनपदधर्म*m.*

2 *attached to one's nation.* स्वलोकाभिमानी, स्वदेशाभिमानी, स्वराष्ट्राभिमानी.

NATIONALITY, NATIONALNESS, *n.* v. A. 1. लोकपणा*m.* लोकता*f.* जातित्व*n.*

2 स्वलोकाभिमान*m.* स्वदेशाभिमान*m.*

NATIONALLY, *adv.* v. A. 1. लोक ह्मणून, जात ह्मणून, लौकनः, जानितः सगळे लोक, यावत् लोक.

NATIVE, *a. not artificial, not acquired,* v. NATURAL. जातीचा, आंगचा, मूळचा, स्वाभाविक *pop.* स्वभाविक, स्वभावसिद्ध, प्राकृत, सांसिद्धिक.

2 *conferred by birth.* जन्माचा, जन्मप्राप्त, जन्मसिद्ध, जन्मार्जित

3 *natal.* जन्माचा, जन्म in comp.

4 *indigenous, not foreign.* मुलकी *or* मुलखी, देशचा, देशी, देशीय, देशोत्पन्न.

NATIVE, *a. one born in any place.* जन्मलेला, उपजलेला.

NATIVITY, *n.* v. BIRTH. जन्म*m.n.* उपज*m.* उत्पत्ति*f.* पैदास*f.*

Astrological calculation of a n. जातक*n.* ताजक*n.*

Astrological record of a n. जन्मपत्र*n.* जन्मपत्री*f.* जन्मपत्रिका*f.* जन्मटिपण*n.* यादवान*n.*

Determination of the name at a n. नावरस*f.*

Figure (of the zodiac, &c.) drawn in tracing the aspects of a n. जन्मकुंडली*f.*

Determination of the name at a n. नावरस *f*
Month of one's n. जन्ममास *m*.
Name given at one's n. जन्मनाम *n*. राशिनाम *pop*. रासनांव *n*. नक्षत्रनाम *n* नांवरस *f*. नांवरसनांव *n*.
Planet of a n. जन्मनक्षत्र *n*. नाडीनक्षत्र *n*.
Sign of a n. जन्मराशि *m*. *f*. *pop*. जन्मरास *f* जन्मलग्न *n*.

NATRON, *n. impure carbonate of soda.* सज्जाखार *or* सज्जीखार *m*. सर्जिखार *m*. सज्जी *f*. सर्जिका *f*. सर्जिकाक्षार *m*. कापोत *m*.

NATTINESS, *n.* v. A. चाकचोपी *f*. चापचोपी *f*. चापीचोपी *f*. ठाकसठिकसपणा *m*.

NATTY, *a. nice and spruce,* v. NEAT. चापचोप्या, ठाकठिक्या, चक्कपक, ठाकसठिकस *or* ठिकसठाकस.

NATURAL, *a. pertaining to nature, effected by nature, derived from nature, innate, native, &c.; not artificial, not acquired* जातीचा, आंगचा, जन्माचा, स्वभावाचा, प्रकृतीचा, मूळचा, &c. स्वाभाविक *pop*. स्वभाविक, स्वभावसिद्ध, सहज, साहजिक, सहजात, प्रकृत, प्राकृतिक, प्रकृतिसिद्ध, सांसिद्धिक, अकृत्रिम, स्वतःसिद्ध, नैसर्गिक, औत्सर्गिक, स्वभावज, निसर्गज, प्रकृतिस्थ, अंतर्जात, अंतर्भव, भाविक.
N. friend or ally. सहजमित्र, प्राकृतमित्र.
N. enemy. सहजशत्रु, सहजारि, प्राकृतारि.
N. neutral. सहजौदासीन.
2 *regular, reasonable, following the natural course.* मार्गाचा, रीतीचा, सोईचा, पथाचा, चालीचा, रूढीचा, न्यायाचा, वाजवी, यथामार्ग, यथाक्रम, यथायोग्य, यथायुक्त.
3 *not forced, not far fetched, &c.* सोईचा, मार्गाचा, सरल, सुरळीत, ऋजु *pop*. उजू, सहजचा, साहजिक, अक्लिष्ट.
4 *illegitimate,* v. BASTARD. दासीचा, अनौरस, अविधिजात, विवाहाजात.
5—as opposed to violent, premature, &c. सुखाचा, सुघड, सुघडपण्याचा, अनपघाती, यथाकाल, चालीचा, रितीचा.
N. death. आपलें मरण *n*. सुमरण *n*.
6 *according to truth or* reality. यथातथ, यथायोग्य, यथार्थ.
N. History. स्थावरजंगमविद्या *f*. स्थावरजंगमशास्त्र *n*. जडाजडशास्त्र *n*.
N. Philosophy. पदार्थविज्ञान *n*. पदार्थमात्रशास्त्र *n*.

NATURAL, *n. idiot.* जन्माचा खुळा, जन्माचा वेडा, यथाजात, नंद *m*.

NATURALIST, *n. student of natural history, &c.* स्थावरजंगमविज्ञानी, स्थावरजंगमविचारी, स्थावरजंगमशोधी.

To NATURALIZE, *v. a. confer on the rights of a native.* देशीय मंडळींत घेणें, देशीय-&c. करणें, देशाजाधिकारप्रापण *n*. करणें.
2 *make natural; make familiar, &c.* सवई *f*.-सराव *m*.-अभ्यास *m*. -खांद *m*.-&c. पडणें *in. con. with g. of o.* सवई *f*.-सराव *m*.-अभ्यास *m*.- &c. पाडणें, घसवटीखालीं-सहवासाखालीं-अभ्यासाखालीं- &c. आणणें.

NATURALLY, *adv.* v. A. 1. स्वभावाने, जातीने, गुणाने, स्वभावेंकरून, प्रकृतीने, जन्माने, उपजत, स्वभावतः, प्रकृतितः, जातितः, जन्मतः, गुणतः, स्वतः *pop*. स्वतां, स्वभावगती *or* गत्या, जात्या, प्रकृत्या, सहज.
2 मार्गाने, रीतीने, सोईने, &c. यथामार्ग, यथाक्रम, यथायोग्य.
3 मार्गाने, सरळपणाने, &c. सुरळीत, सहज, सहजगत्या, सहजगतीने.
5 सुखाने, सुघडपणाने, &c.
6 यथार्थ, हुबहू, यथातथ, थेट.

NATURALNESS, *n.* v. A. 1. स्वभाविकपणा *m*. स्वाभाविकत्व *n*. प्राकृतिकत्व *n*. प्राकृतत्व *n*. &c.
3 सरळपणा *m*. सुरळितपणा *m*. उजुपणा *m*. &c. सारल्य *n*.
6 यथार्थता *f*. यायानथ्य *n*.

NATURE, *n.* This supposed *goddess* or genitress of the material world, believed by Hindus to be illusory and unreal, has several names or titles in their mythology. माया *f*. आदिमाया *f*. महामाया *f*. प्रकृति *f*. शक्ति *f*. आदिशक्ति *f*. अविद्या *f*. प्रधान *n*. लिंग *n*.
The net (blind cast over the understanding and senses) of N. मायाजाल *n*.
The sleight and art of N. मायालाघव *n*.
2 *native state, constituting properties, essential qualities, &c.* स्वभाव *m*. जात *f*. जातिस्वभाव *m*. प्रकृति *f*. प्रकृतिस्वभाव *m*. प्रकृतिभाव *m*. उपजतस्वभाव *m*. धर्म *m*. स्वधर्म *m*. शील *or* शीळ *n*. धर्मत्व *n*. वस्तुस्वभाव *m*. वस्तुशक्ति *f*. भाव *m*. निसर्ग *m*. निसर्गभाव *m*. रूप *n*. स्वरूप *n*. संसिद्धि *f*. सर्ग *m*. सृष्टि *f*. आत्मा *m*. वस्तु *n*. तत्व *n*. सत्व *n*.
By n. *naturally.* जातीने, जात्या, जन्मनः, उपजत.
Blind by n. जात्यंध, जन्मांध, गर्भांध.
Not in the n. or being of. अष्टांगीं नाहीं, गांवीं नाहीं, जन्मांत नाहीं. In the expression of *the unalterableness of an evil Nature,* and, in close correspondence with the phrases, Can the Ethiopian change his skin or the leopard his spots? Wash a sow and she'll return to her wallowing; What's bred in the bone cant be got out of the flesh; Who can wash a Blackmoor white? Crooked by nature crooked for ever. &c. are the following in Marát'hí, साहा महिने नळकांड्यांत जरीं घातलें (कुत्र्याचें शेपूट) तरीं वांकड्याचें वांकडेंच; जित्याची खोड मेल्याशिवाई जात नाहीं; सुंभ जळेल पण पीळ (*or* वळ) जळत नाहीं; हेल्याच्याकानीं किंगरी वाजवली तरीं तो आपली ट्रोय सोडीत नाहीं; वळचणीचें पाणी आड्याला चढत नाहीं; मुसळाचें धनु कोठें होतें! पाण्यावर गाडा आणि भुईवर नाव चालायाची नाहीं.
3 *disposition of mind, temper.* स्वभाव *m*. प्रकृति *f*. सवियत *f*.
4 *established or regular course of things.* मार्ग *m*. रीति *pop*. रीत *f*. चाल *f*. नीति *f*. न्याय *m*. पथ *m*. क्रम *m*. परिपाटी *f*. परंपरा *f*. आनुपूर्वी *f*.
5 *compass of natural existence; the mundane system,* v. WORLD, UNIVERSE. जग *n*. जगतीतल *n*. सृष्टि *f*. भूमंडल *n*. विश्व *n*. ब्रह्मसृष्टि *f*.
To attain through N. unto Nature's God. सगुणाच्या आधाराने निर्गुणास पावणें.
6 *natural affections, native feeling, &c.* स्वभाव *m*. स्वभावधर्म *m*. स्वभावगुण *m*. *pl*. प्रकृतिधर्म *m*. प्रकृतिगुण *m*. *pl*.
7 *sort, species, kind.* जाति *pop*. जात *f*. प्रकार *m*. रीति *f*.
8 *constitution, the vital qualities and energies.* शक्ति *f*. जीवितवशक्ति *f*. प्राण *m*. *pl*. जीवनशक्ति *f*. ओज *n*. चलनवलनशक्ति *f*. प्राणबल *n*.
To be exhausted-n. प्राण *m*. *pl*. थकणें.
Offices of nature. देहधर्म *m*.
Easing or relieving n. शौच *n*. मलविसर्ग *m*. मलविसर्जन *n*. मलोत्सर्ग *m*. मलमूत्रविसर्जन *n*. दीर्घशंका *f*.
Convenience for relieving n. हगरी *f*.
General place for relieving n. हगाड *f*. हगाडी *f*. हगंदरी *f*. हगंदारी *f*. गुखाड *f*. गुखाडी *f*. गुवाड *f*.
To ease, disburden, relieve, &c. n. हगणें, देहधर्माचें *n*. करणें, परसाकडें बसणें, मैदान बसणें.
To go to ease, &c. n. परसाकडें-दिशेस-बहिर्दिशेस-बहिर्भूमीस-मैदानास-&c. जाणें.
To want (have a call) to ease n. परसाकडें *n*.-परसाकड *f*.-शौच *n*. -मैदान *f*.-&c. लागणें *in. con.* हगूट *m*. लागणें-येणें *in. con.* शौचास लागणें-दिशेस लागणें *impers.* हगुटणें.

NATURED, *a.* स्वभावाचा, प्रकृतीचा, &c. शील (in comp. as सुशील good-n. कुशील ill-n. &c.).

NAUGHT, *n.* v. NOTHING. काहींच नाहीं.

To set at n. See To CONTEMN.

NAUGHT, *a. worthless,* v. BAD. वाईट, खराब, दुष्ट.

NAUGHTINESS, *n.* v. A. 1. वाइटपणा*m.* दुष्टाई *f.*

NAUGHTY, *a. evil, bad,* v. WICKED वाईट, दुष्ट, पापी.

2 *worthless,* v. BAD वाईट, खराब, दुष्ट, लुसकान *or* लुकसान.

3—as applied to children. See. MISCHIEVOUS.

NAULAGE, *n. passage money.* नोर*m.* गलबतांचें भाडें*n.* उतार*m.*

NAUMACHY, *n. sea-fight.* नौकायुद्ध*n.* नाविकयुद्ध*n* नाविकयुद्धकौतुक*n.*

NAUSEA, *n. propensity to vomit,* v. QUALMISHNESS. कळमळ *f.* मळमळ *f.* मळमळी *f.* ओकारा*m.* ओकारी *f. v.* ये, शिसारी *f.* शिसकारी *f.*

2 fig. *loathing,* v. DISGUST. कंटाला*m* वीट*m* किळस *f.m.* चिकारा*m.* चिणका*m.* चिणकारा*m.* खंत *f.*

To NAUSEATE, *v. a. loathe.* कंटाळणें, किळसणें, विटणें, उचाटणें, ओकणें, खंतानणें, कंटाळा*m.*-वीट*m* -किळस *f.m* -&c. येणें *g. of o. with in. con.*

NAUSEOUS, *a. loathsome, &c.* v. DISGUSTING. ओकारवाणा, ओखटा, ओखटवाणी, कंटाळवाणा *or* वाणी, घाणेरडा, घाणेरा, ओंगळ.

NAUSEOUSNESS, *n.* v. A. ओखटेपणा*m.* घाणेरडेपणा*m.* ओंगळपणा*m.* &c.

NAUTICAL, *a. pertaining to navigation, &c.* नाव-&c. चालविण्याचा-हांकण्याचा-&c. गलबतप्रकरणाचा, नौकाचालनविद्यासंबंधी.

N. person. नौकाजीवी.

NAVAL, *a. consisting of ships.* गलबतांचा, &c. नौकामय.

A. n. armament. अमर *or* अमार*n.*

2 *belonging, &c. to ships.* गलबतांचा &c. नाविक, नाव्य, अमरी *or* अमारी, नौकासंबंधी, नौकाविषयक.

NAVE, *n.* (of a wheel). मांदळा*m.* पिंडी *f.* नाभि *f.m.*

Lining of a n. वसूं*n.*

NAVEL, *n.* बेंबी *f.* बोंबी *f.* नाभि *f.m.* नाभिकमल*n.* उदरावर्त्त*m.*—of animals, and, contemptuously of man. बेंबट*n*

Hollow or pit of the n. नाभ्यावर्त्त*m*

Region of the n. नाभिचक्र*n.*

Swollen n. बेंडn. बेंबट*n.*

That has a swollen n बेंडा *or* बेंड्या.

NAVEL-STRING, *n.* नाल *or* नाळ*n.*

Cutting of the n. नालछेद*m.* नालछेदन*n.*

NAVIGABLE, *a. that may be passed in a ship.* गलबतजायाजोगा-सारखा-लायक-&c. नाव्य, नौकागम्य, नौकागमनार्ह, नौतार्य.

To NAVIGATE, *v. n. pass on water in ships, sail.* गलबताने-&c. जाणें-चालणें-जाणें येणें*n.* करणें, सफर *f.*-नौकापर्यटन*n.*-नौकायात्रा *f.*-&c. करणें.

To NAVIGATE, *v. a. sail over, pass over by ship,* गलबताने-&c. वहिवाटणें, गलबताने-&c. चालणें-जाणें येणें*n.* करणें-सफर *f.* करणें-&c. *with* वर *of o.*

2 *direct or manage in a course.* चालवणें, नेणें, वळवणें, हांकणें.

NAVIGATION, *n.* v. V. N.—*act.* गलबताने जाणें येणें*n.* &c. सफर *f.* नौकापर्यटन*n.* नौकायात्रा *f.* नौकागमनागमन*n.*

v. V. A. 2.—*act.* चालवणें*n.* &c. नौकानयन*n.* नौकाचालन*n*

I—the art. नाव-गलबत-&c. चालविण्याची विद्या *f.* नाताडकी *f.* नाविकविद्या *f.* नौकाचालनविद्या *f.* नौकानयनविद्या *f.*

NAVIGATOR, *n.* v. V. N. *and* SAILOR. गलबताने जाणारा येणारा, &c. सफरी, समुद्रयायी, समुद्रगामी, समुद्रपर्यटक.

v. V. A. 2. गलबत चालवणारा, &c. मालोम, नावाडी, नावाड्या, नाविक, नौकानेता, नौकानयनकर्त्ता.

NAVY, *n. assemblage of ships.* गलबतें*n. pl.* तारवें*n. pl.* तरांडे*n. pl.* नौकासमूह*m*

2 *fleet of ships of war.* अमर *or* अमार*n.*

NAY, *adv. no.* न, नाहीं.

2 *not only this.* असें केवळ नाहीं, वलकी, किंवहुना.

NEAP, *n. low tide.* भांग*m.* मोडजोहार*m.f.*

To be at the n. भांगणें.

NEAP, *a.* v. N. भांगाचा.

NEAR, *a. nigh, not distant* जवळचा, जवळील, जवळला, नजीक *or* ख, पासचा, पासला, जवळपासचा, शेजारचा, लगत्याचा, समीप, समीपस्थ, निकटवर्त्ती, समीपवर्त्ती, सन्निकृष्ट, सन्निहित, आसन्न, प्रत्यासन्न, संसक्त, अंतिक.

2—as a road; *short, direct.* जवळचा, जवळ, नजीक *or* ख, नीट; सरल *pop.* सरळ.

3 *closely related.* जवळचा, जवळ, जवळच्या नात्याचा, पासचा, पासला

4 *closely concerning, affecting one's interest.* जवळचा, जवळलागणारा, निकटसंबंधाचा, अंतरंग, अंतरंगीचा, जिव्हाळ्याचा.

5 *close, stingy,* &c. v. MISERLY. चिकट, चिंवट, हाताचाजड, अदत्त.

6—*opposed to* off; *of the near side.* अलिकडचा, अलिकडला, अलिकडील, जवळचा, अल्याडचा.

On the n. side. अलिकडे, अरता, अल्याड.

NEAR, *adv. at hand.* जवळ, जवळपास, जवळसर, नजीक *or* ख, निकट, समीप, सरसा *decl.* सन्निकृष्ट, सन्निध.

2 *within a little,* v. ALMOST. जवळ, प्रायः, बहुतकरून.

NEAR, *prep.* जवळ, पाशीं *or* पासीं, नजीक *or* ख, लगत, समीप, सरसा *decl.* सन्निध, सन्निकृष्ट.

To NEAR, *v. a.* जवळ-नजीक-&c. करणें.

NEAR-SIGHTED, *a.* v. SHORT-SIGHTED. जवळच्या दृष्टीचा, अदूरदर्शी, गजनेत्री.

NEARLY, *adv.* v. A. 1. *and* NEAR. जवळ.

3 जवळचा *decl.* जवळच्या नात्याचा *decl.* जवळिकीचा *decl.*

4 जवळ, अनरंगीं, जिव्हाळीं.

5 चिकटपणानें, कृपणपणानें.

I *within a little,* v. ALMOST. जवळ, प्रायः, बहुतकरून.

NEARNESS, *n.* v. A. 1. जवळपणा*m.* जवळीक *f.* समीपता *f.* सामीप्य*n.* नैकट्य*n.* सान्निध्य*n.* समीपवर्त्तित्व*n.* निकटवर्त्तित्व*n.* सन्निकृष्टता *f.* सन्निहितत्व*n* सन्निधान*n.* सन्निकर्ष*m.*

2 जवळपणा*m.* &c.

3 जवळपणा*m.* जवळीक *f.* जवळचें नातें*n.* जवळचा संबंध*m.*

5 चिकटपणा*m.* किरटेपणा*m.* बारीकदृष्टि *f.* बारीकनजर *f.* कार्पण्य*n.* कृपणत्व*n.*

NEAT, *n. black cattle.* ढोर*n.* गुरें*n. pl.*

2 *an ox or cow.* ढोर*n.* गुरूं*n.*

NEAT, *a. clean and trim,*—house, clothes, &c. ठाकठीक *or* ठोकठाक, ठाकसठिकस *or* ठिकसठाकस, चकपक, चाकपाक, चक्क, चाक *or* चाख, चकचकीत, लकपक, लकलकीत, लक्क, चाकचोप *or* चापचोप, ठाकठिकीचा, चाकचोपीचा, &c.

2 *shapely, of just proportions.* आकारशुद्ध, आवशुद्ध, कांतींवकोरींव, कोरींवकांतींव, कांतींव, नीटनेटका, नेटका, निटस, गोजरा, गोजिरवाणा, सुरेख, साखसुरत, सुतरा, जंत्रीं ओतलेला, वेताबाताचा, माकुलवाणा, डौलदार, सुघटित.

3 *natly, nice, &c.*—of persons. ठाकठिक्या, चाकचोप्या, चापचोप्या, चाकचोप, ठाकसठिकस *or* ठिकसठाकस, चाकचोपीचा, चापचोपीचा.

NEAT-HERD, *n.* v. COW-HERD. गुराखी, गुराख्या.

NEATLY, *adv.* v. A 1 3. टाकटिकीने, टाकीटिकीने, चापचोपीने *or* चाकचोपीने, चकपकीने.

NEATNESS, *n.* v. A. 1. 3 टाकटीकपणा *m.* टाकसटिकसपणा *m.* &c. आकटिकी *f.* चाकचोपी *or* चापचोपी *f.* चापीचोपी *f.* चकपक *f*

2 आकारशुद्धि *f.* नेटकेपणा *m.* निटसपणा *m.* गोजरेपणा *m.* & c निटाई *f.* सुरेखाई *f.* सुरेखी *f.* सफाई *f.* आबम. छब *f.* खुमास *f.* कुसरी *f.*

NEBULA, *n film in the eye* पटल *pop.* पडळ *n.* पडदा *m.* भूर *f.* भुरी *f.*

NEBULOUS. See CLOUDY.

NECESSARIAN, *n. one who holds the doctrine of philosophical necessity.* दैववादी, अदृष्टवादी, दैष्टिक, दैवचिनक, दैवकर्तृवादी, दैवैकवादी.

NECESSARILY, *adv* v. A. 2. अवश्य, अवश्यक, अनन्यगतीने, अनन्यगत्या.

3 अगत्य, अगत्यपूर्वक, अगत्यरूप, अगत्यपुरस्सर, अवश्य, अवश्यक, अवश्यमेव.

4 दैववशेंकरून, दैववशात्, दैवाधीननेने.

NECESSARINESS, *n.* v. A. 1. *and* NEED. दर्कार *f.* आकांक्षा *f.* अपेक्षा *f.*

2 आवश्यकत्व *n.* आवश्यकता *or* अवश्यकता *f.* आवश्य *n.* आवश्यक *n.* नांतरीयकभाव *m.* नांतरीयकता *f.* अनन्यथासंभव *m.* अन्यथात्वासंभव *m.* अनन्यगतिकभाव *m.*

3 आवश्यकत्व *n.* आवश्यकता *f.* आवश्य *n.* तदेकहेतुता *f.* तदेकहेतुभाव *m.*

NECESSARY, *a. needful, requisite, urgently wanted.* जरूरीचा, फारजरूरीचा, अगत्याचा, आकांक्षित, अपेक्षित, अवश्यक, अवश्योपयोगी, गरजेचा.

Is n. पाहिजे, पाहिजेल, व्हावा.

Was n. पाहिजे होता.

To be n. लागणें, पाहिजे अस्णें.

2 *that must be, that cannot be otherwise, unavoidable.* नांतरीयक, अनन्यगतिक, अनन्योपाय, अनन्यथासिद्ध, अनन्यथासाध्य, अन्य, थात्वासंभवी, अनन्यथासंभव, अवश्य, आवश्यक, अनिवार्य.

3 *indispensable, essential.* अवश्यक *or* आवश्यक, अवश्यकर्त्तव्य-अगत्याचा, नियतावश्यक, नाप्राप्त, अवश्यप्राप्त, तदेकहेतुक, सत्तैकहेतुक.

4 *acting from necessity; not free.* दैववशकारी, अदृष्टवशकारी, दैवाधीन, अदृष्टाधीन, विधिवशकारी, दैवपर.

NECESSARY, *n. privy.* शौचखाना *m.* तारत *or* तारदखाना *m.* शौचकूप *m.*

2 *a necessary thing.* अगत्याची गोष्ट *f.*-वस्तु *f.*-&c.

Necessaries. साहित्य *n.* सामग्री *f.* सामान *n.*

N. of life. अन्नपाणी *n.* अन्नोदक *n.* अन्नवस्त्र *n.* अन्नाच्छादन *n.*

NECESSITARIAN. See NECESSARIAN.

To NECESSITATE, *v. a. make necessary or unavoidable.* अगत्यपणा *m.*- आवश्यकता *f.*- अवश्यकर्त्तव्यता *f.*- &c. आणणें *with* स *or* ला *of o.* जरूर-आवश्यक-अनिवार्य-&c. करणें, भाग असणें-प्राप्त असणें *in. con. with* मुळें *of agent.*

2 *oblige, constrain.* See To COMPEL.

To be necessitated. निरुपाय-अनन्यगतिक-अनन्योपाय-गत्यंतररहित-&c. असणें-होणें.

NECESSITOUS, NECESSITOUSNESS. See NEEDY, NEED.

NECESSITY, *n. state of being requisite, need.* जरूरी *f.* जरूर *n.* दर्कार *f.* गरज *f.* अगत्य *n.* प्रयोजन *n.* आकांक्षा *f.* अपेक्षा *f.*

2 *unavoidableness, the impossibleness of being otherwise,* v. NECESSARINESS. आवश्यकता *f.* आवश्यक *n.* नांतरीयकभाव *m.* अन्यथात्वासंभव *m.* अनिवार्यता *f.*

3 *fate, fatality* दैवाधीनता *f.* अदृष्टाधीनता *f.* दैवपरत्व *n.* दैवायत्तता *f.* अदृष्ट *n.* अदृष्टकर्तृत्व *n.*

To yield to n. or fate. काळावर दृष्ट देऊन *or* ठेवून करणें-जाणें -&c.

4 *want, indigence,* v. POVERTY. अनुपपत्ति *pop.* अनुपत *f.* कंगाली *f.* तारंबळ *f.* दारिद्र्य *n.*

N. has no law. भुकेलें गुरूं वळचण ओढतें.

NECK, *n.* मान *f.* गर्दन *f* ग्रीवा *f.* कंधरा *f.*—with reproachful implication, or with reference to seizing, shoving, squeezing, or other such action, मानगोटी *or* गुटी *f.* गचांडी *f.* गरगोटी *f.* गोकटी *f.* गळचिपी *f.* बोकांडी *f.* बोकांडें *n.* कांठें *n.*

A clutch by the n. अर्भचंद्र *m.*

A thrust or shove upon the n. गळचंडी *f.* गळचोंडी *f.* गळचुटी *f.* गचांडी *or* गचोंडी *f.*

Inflammation and swelling of the n. माण *f.* माणगें *n.* गंडमाळा *f. pl,* गलगंड *m.*

Handsome necked. सुग्रीव.

Lines of short hair on the nape of the n. मानवळे *m. pl.* मानदळ्या *f. pl.*

Long necked person. वाळेभोंक *n.*

N. and rump (of a beast). गचा पोचा *m.*

N. or nothing. उडी नाही तर बुडी.

On the n. of. पाठोपाठ, मागोमाग, पाठीवर.

To break the n. of. lit. fig. मान *f.*-डिकशी *f.* मोडणें.

To turn out n. and crop. पाळेमुळें *n. pl.* खणून टाकणें *g. of o*

2 (of a vessel). गळा *m.* कंठ *m.*

Up to the n.—a vessel filled, &c. गळवट *or* गळवंड, गळवणा *or* गळवणी.

NECK-CLOTH, *n.* गळेबंद *m.* कंठावरण *n.* कंठवस्त्र *n.*

NECK-LACE, *n.* माला *pop.* माळ *f.* हार *m.* कंठमाला *f.*

Large middle gem of a n. मेरू *m.* मेरुस्थान *n.*

Certain Necklaces or Neck-ornaments are, अक्षमाला, एकदाणें, कंठा, कंठी, कमालखानीहार, गरसळी *or* गरसोळी, गळसरी, गांठलें, चंद्रहार, चापेकळी *or* चापेकळ्यांची माळ, टिका, ठुशा *or* ठुशांचीगळसरी, तुळसीची माळ, नवरत्नहार, नक्षत्रमाळा, पुत्रवंतीची माळ, पेठ्या *or* पेठ्यांचा हार, पेंडें, मोहनमाळ, रुद्राक्षमाळ, सरी.

NECROLOGY, *n register of deaths.* मरतिकांची याद *f.*

NECROMANCER, *n.* v. MAGICIAN. स्मशानमंत्रज्ञ्या, प्रेतसिद्धिकर्त्ता.

NECROMANCY, *n. magical communication with the dead,* v. MAGIC. प्रेतसिद्धि *f.* भूतविद्या *f.* पिशाचविद्या *f.* कुविद्या *f.*

NECTAR, *n. drink of the gods.* अमृत *n.* सुधा *f.* सुधारस *m.* पीयूष *n.*

NECTAREAN, NECTAREOUS, *a.* v. N. अमृताचा, अमृतमय, अमृतप्राय, अमृतनुल्य.

NEED, *n. indigence, want,* v. POVERTY. अनुपपत्ति *pop.* अनुपत *f.* गरिबदारी *f.* गरिबदारी *f.* चणचण *f.* तारंबळ *f.*

2 *strait, want of help, difficulty.* संकट *n.* दुःख *n.* संकट *n.* अडचण *f.* कच *f.* कोंडी *n.*

At the hour of n. अयतेवेळेस.

Giving or a gift in n. अर्थी दान *n.*

The hour of n. अवसान *n.*

A friend in need is a friend indeed. अयतेवेळेस मित्र तोच मित्र.

A gift in need is a gift indeed. अर्थी दान महा पुण्य.

3 *want, lack of, occasion for.* गरज *f.* दर्कार *f.* जरूरी *f.* प्रयोजन *n.* अगत्य *n.* काम *n.* कारण *n.* आकांक्षा *f.* अपेक्षा *f.* उपयोग *m.*

To supply one's n. or lack. गरज *f.* चालवणें–करणें.

To NEED, *v. a. want, require.* गरज *f.*–दर्कार *f.*–प्रयोजन *n* - अगत्य *n.*–काम *n.*–&c. असणें–लागणें *g. of o. with in con.*

To NEED, *v. n. be necessary.* For this word as an auxiliary, पाहिजे is a good rendering, and with negation construction, नको. Ex. वाघ भाला तर भ्यालें पाहिजे, शेळी आली तर भ्यायास नको.

NEEDED, *p.* v. V. A. गरज लागलेला, &c. अपेक्षित, आकांक्षित.

NEEDER, *n.* NEEDING, *p. a.* v. V. A. गरजवंत, गर्जी, गर्जू, अर्थी (in. comp. as धनार्थी, &c).

NEEDFUL, *a. requisite,* v. NECESSARY. अवश्यक, अपेक्षित, आकांक्षित

Is needful. पाहिजे.

The "one thing needful." परमार्थ *m.*

NEEDINESS, *n.* v. A. *and* POVERTY. गरिबदारी *f.* गिरिबदारी *f.* कंगाली *f.* अनुपपत्ति *f.*

NEEDLE, *n.* सुई *f.* सूचि *f.* सूची *f*

Eye of a n. नेडें *or* नेढें *n.* नाक *n.*

Point of a n. सुईची अणी *f.* सुईचें टोंक *n.* सूच्यग्र *n.*

2 (of the compass). कांटा *m.*

NEEDLE-WORK, *n. work done by the needle.* शिवणकाम *n.* शिवणें *n.* शिवण *n.* शिवणावळ *f.*

2 *embroidery by the needle.* कशीदा *m.*

NEEDLESS, *a. not wanted, not requisite, not called for.* अकारण *pop.* अकारणी, निष्कारण *pop.* निकारणी, नस्ता, अप्रयोजक, निष्प्रयोजन, निरर्थक, व्यर्थ, अकारणक.

NEEDLESSLY, *adv.* v. A. कारणावांचून, प्रयोजनावांचून, &c. अकारण, निःकारण, निष्प्रयोजन, उगा, उगीच, व्यर्थ.

NEEDLESSNESS, *n.* v. A. अकारणीपणा *m.* निकारणीपणा *m.* &c. अकारणत्व *n.* निष्कारणत्व *n.* &c. प्रयोजनाभाव *m.* कारणाभाव *m.* प्रयोजनराहित्य *n.*

NEEDS, *adv.* v. NECESSARILY. अगत्य, अगत्यरूप, अगत्यपूर्वक, जरूर.

NEEDY, *a. necessitous, indigent,* v. POOR. अनुत्पन्न, अनुपपन्न. गिरिबदार, कंगाल, भुकेकंगाल, महाग & मोताद (in. comp. with a noun in the objective case, as अन्नास महाग n. of food; वस्त्रास महाग n. of clothing, &c.).

NEFARIOUS, *a. heinous, atrocious,* v. WICKED. मोठ्या पापाचा, महापातकाचा, अतिदुष्ट, अकटोविकट.

NEFARIOUSNESS, *n.* v. A. मोठेंपण *n.* &c अतिदुष्टता *f.*

NEGATION, *n.* v. DENIAL. नकार *or* नाकार *m.* अस्वीकार *m.*

2—in logic; *privation, exclusion.* अभाव *m.* Four kinds are mentioned, viz. प्रध्वंसाभाव *m. annihilation,* or *extinction;* प्रागभाव *antecedent non existence;* अन्योन्याभाव *reciprocal or relative negation;* अत्यंताभाव *pure or simple non-being.* Another division of अभाव is made into two classes, viz. संसर्गाभाव—*universal negation,* and अन्योन्याभाव *relative or mutual negation.*

NEGATIVE, *a. implying denial,*—opposed to affirmative, नन्ना, नकाराचा, नच्याफाड्याचा, नास्तिपक्षाचा, निषेधाचा, अस्वीकारसूचक, निषेधसूचक.

2 *privative, implying absence,*— opposed to positive. अभावसूचक, अभावदर्शक, अभावरूप, अभावात्मक, अकरणरूप, अक्रियारूप, अननुष्ठानरूप, अकरणात्मक.

3 *having the power of stopping by non-consent.* नाहीं ह्मणून बंद करण्याच्या शक्तीचा, निषेधद्वारा प्रतिबंधसमर्थ.

NEGATIVE, *n. a word that denies.* नकाराचा शब्द *m.* अस्वीकारसूचकपद *n.* निषेधार्थक शब्द *m.*

2 *proposition by which something is denied.* नकाराचा पक्ष *m.* नास्तिपक्ष *m.* निषेधसूचक–अभावसूचक-&c. पक्ष *m.*-वाक्य *n.*-&c.

3 *right of preventing by non-consent.* नाहीं ह्मणून बंद करण्याची-शक्ति *f.*–सत्ता *f* –अधिकार *m.* निषेधद्वारा प्रतिबंधसामर्थ्य *n.*

To NEGATIVE, *v. a. refuse to enact, prevent by withholding consent.* नाहीं ह्मणणें, नाहीं ह्मणून बंद करणें- निवारणें–&c. निषेधद्वारा–प्रतिबंध *m.* करणें, निषेध *m.* करणें *g. of o.*

2 See To DISPROVE.

NEGATIVELY, *adv.* v A., 1. नाहीं ह्मणून, नकाराने, &c. निषेधरूपें.

2 नास्तिपक्षाने, निषेधपक्षाने, नास्तिपक्ष धरून.

To NEGLECT, *v. a. omit from carelessness, &c. forbear to do, &c.* गफलत *f.*–हयगई *f.*-आळस *m.*-विसर *m.*–विस्मृति *f.*–&c. करणें *g. of o.* or, *with* विषयीं, विसरणें, विसरून–चुकून सोडणें–ठेवणें, गफलतीने-आळसाने–विस्मृतीने-&c. सोडणें–टाकणें–न करणें-&c.

2 *slight, disregard,* v. To CONTEMN. उपेक्षा *f.*- अव्हेर *m.*-हयगई *f.*- अनमान *m.*- कानडोळा *m.*- आनाकानी *f.*- &c. करणें *g. of o.* उपेक्षणें, अव्हेरणें, अनमानणें, अनास्था *f.*-उदासपणा *m.*-औदासीन्य *n.*-&c करणें-धरणें-बाळगणें *with* विषयी *of o.*

3 *not treat carefully.* अबाळ *f.*-अवजतन *f* –अवनिगा *or* अवनिघा *f.* -गैरनिगा *f.*-गैरजतन *f.*-अशुश्रूषा *f.*-अरक्षण *n.*-&c. करणें *g. of o.*

NEGLECT, NEGLECTING, *n.* v. V. 1. गफलत करणें *n.* आळस करणें *n.* विसरणें *n.* &c. गफलत *f.* यालघसर *f.* तफावत *f.* गुंज़ावीस *f.* कमतर *f.*

2 उपेक्षणें *n.* अव्हेरणें *n.* अनमानणें *n.* & c. उपेक्षा *f.* अनमान *m.* अव्हेर *m.* हयगई *f.* कानाडोळा *m* आनाकानी *f.* हेलसांड *f.*

3 अबाळ *f.* अवजतन *f.* अवनिगा *or* घा *f.* अनिगा *or* घा *f.* गैरनिगा *f.* गैरजतन *f.* अशुश्रूषा *f.* अरक्षण *n.* अरक्षा *f.*

I. See NEGLIGENCE.

NEGLECTED, *p.* v. V. 1. गफलतीने सोडलेला-राहिलेला, आळसाने सोडलेला-राहिलेला, विसरलेला, आलस्याकृत.

2 अव्हेरलेला, अनमानलेला, &c. उपेक्षित, अवमानित, अवगणित, अनपेक्षित, अवज्ञात.

3 अबाळ केलेला, &c. अबाळलेला, अबाळीचा, अरक्षित.

NEGLECTER, *n.* NEGLECTING, *p. a.* v. V. 1. गफलत करणारा, आळस करणारा, विसरणारा, गफलतीने सोडणारा, &c.

2 उपेक्षा करणारा, उपेक्षणारा, अव्हेरणारा, अमानणारा, &c. उपेक्षक.

3 अबाळ करणारा, अवजतन करणारा, &c. अरक्षक, अशुश्रूषक.

NEGLECTFUL, NEGLECTIVE, NEGLIGENT, *a. heedless, inattentive, apt to forget or omit,* v. CARELESS. गफलती, गफलत्या, गाफल *or* फील, गाफला, गफलतीचा, हयगईचा, विसराळू, विसरभोळा, बेसावध, प्रमादी.

2 *treating with disregard or slight,* v. INDIFFERENT. उपेक्षाकरणारा, अव्हेर करणारा, अनमान करणारा, उपेक्षाकर्ता, उपेक्षक.

NEGLECTFULNESS, NEGLIGENCE, *n.* v. A. 1. *and* CARELESSNESS. गाफिलपणा *m.* विसराळूपणा *m.* गैदीपणा *m.* बेसावधपणा. &c. गफलत *f.* हयगई *or* हयगय *or* हेगई *or* य *f.* आळस *m.* प्रमाद *m.*

2 उपेक्षा *f.* अव्हेर *m.* अनमान *m.* हेलसांड *f.*

I *instance of neglect.* गफलत *f.* विसर *m.* चूक *f.* प्रमाद *m.*

NEGLECTFULLY, NEGLIGENTLY, *adv.* v. A. 1. गाफिलपणाने, &c. गफलतीने, प्रमादाने, अलक्ष्याने, & c. &c. प्रमादपूर्वक, अवधानपूर्वक, प्रमादतः.

2 उपेक्षा करून-धरून, अनमान करून, हेलसांड करून, &c. उपेक्षाबुद्धीने, उपेक्षापूर्वक, उपेक्षाबुद्ध्या.

To NEGOCIATE, *To* NEGOTIATE, *v. a. procure by mutual inter-*

course and agreement. बोलणें चालणें *n.*-बोलीभाष *f.*-&c. करणें *or* करून घडवणें–घडवून आणणें- जमविणें-&c. घटना *f.*-घटवटना *f.*-जमवाजमव *f.*-घडवाघडव *f.*-&c. करणें *g. of o.*

2 (a bill of exchange,) *sell* विकणें, चालवणें.

To NEGOCIATE, *To* NEGOTIATE, *v. n. treat with, hold intercourse with in bargaining.* बोलणेंचालणें *n.*–बोलाचाली *f.*-बोलाबोली *f.*-बोलीचाली *f*–बोलीभाष *f.*&c. करणें *or, with in. con.* होणें-चालणें *g of s. recip.*

NEGOCIATED, *p.* v. V. A. 1. बोलणेंचालणें करून घडिवलेला-&c.

NEGOCIATION *or* NEGOTIATION, *n.* v. V. A. 1. बोलणेंचालणें करून घडवणें *n.* &c. घटना *f.* घटवटना *f.* जमवाजमव *f.* घडवाघडव *f.*

2 विकणें *n.* चालवणें *n.*

v. V. N. बोलणेंचालणें *n.* बोलाबोली *f.* बोलाचाली *f.* बोलीचाली *f.* बोलीभाष *f.*

NEGOCIATOR *or* NEGOTIATOR, *n.* NEGOTIATING, *p. a.* v. V. A. 1. बोलणेंचालणें करून घडवणारा-&c. घटवटना करणारा. &c. कट, वकील, दलाल.

Able n. संधिविचक्षण, संधिकुशल.

2 विकणारा, चालवणारा.

v. V. N. बोलणेंचालणें करणारा, &c.

NEGRESS, *n. female negro.* हबशीण *f.* शिद्धीण *or* शिद्दीण *f.*

NEGRO, *n.* v BLACKAMOOR. हबशी, शिद्धी *or* शिद्दी.

To NEIGH, *v. n.*—a horse. खंकाळणें, खंखाळणें, खिंकाळणें *or* खिखाळणें, खेंकाळणें, खंकारणें, हिंसणें, हेंसणें, हिणहिणणें.

NEIGH, NEIGHING, *n.* v. V. खंकाळणें *n.* खिंकाळणें *n.* &c. खेंकाळणी *f.* खिंकाळी *f.* खेंकाळी *f.* हेषा *f.* हूंषा *f.*

NEIGHBOUR, *a.* v. NEIGHBOURING. शेजारचा, पडोसचा, जवळचा.

NEIGHBOUR, *n. one who lives near.* शेजारी, पडोसी, शिवशेजारी, शिवधडो, शिवधड्या, निकटवासी, प्रतिवासी, सामंत, सामंतवासी, हमशाईदार,—compreh. or indef. शेजारी पाजारी, अडोसी पडोसी, शेजारीपासारी.

A female n. शेजारीण *f.*-&c. शेजी *f.*

Love your n. as yourself. आत्मौपम्याने जग पहावें.

NEIGHBOURHOOD, *n. state of being near,* v. NEARNESS. शेजारीपणा *m.* शेजारपणा *m.* शेजार *m.* अडोसीपडोसीपणा *m.* हमशाई *f.* निकटवर्त्तित्व *n.* सामंतत्व *n.*

The law of n. *duty of neighbours one to another.* शेजारधर्म *m.*

2 *place or places near; vicinity.* शेजार *m.* पडोसा *m.* जवळचा प्रदेश *m.* आसपासचा देश *m.* भोंवरदेश *m.* सामंत *n.* सामंतदेश *m.* अंतिक *n.* जवार *n. f.* भोंवरगांव *m. pl.*—gener. indef. carelessly, &c. शेजारपाजार *m.*

From the n. शेजारून, आसपासून.

In the n. शेजारीं, पडोशास, पडोशीस, आसपास, जवळसर, जवळसार, अडोशींपडोशीं, जवळपास, भोंवर, आजूबाजू, आदिपश्चात्.

Village in the n. of. भोंवरगांव *m.*

3 *inhabitants of the neighbourhood.* शेजारीपाजारी *m. pl.* शेजारीपासारी *m. pl.* अडोसीपडोसी *m. pl.*

NEIGHBOURING, *a. living or being near.* शेजारचा, पडोशाचा, पडोसचा, पडोशींचा, आसपासचा *or* ला, पासचा, *or* ला, जवळपासचा *or* ला, जवळचा, आसपासोल, भोंवरपासचा, भोंवरचा *or* भोंवारचा, अडोशीपडोशी, अडोशींपडोशींचा, शिवधड्या, शिवधड्याचा, शेजारचा पाजारचा, चहुंकडला *or* कडील, भोंवतालचा, सभोंवरचा, सामंत, सामंतवासी, अंतिक, निकटवर्त्ती.

From the n. parts. इकडून तिकडून.

NEIGHBOURLINESS, *n.* v. A. शेजारधर्मास लायकी *f.* &c. सामंतव्यवहारयोग्यता *f.* घरोबा *m.* भाइचारा *m.* भाइबंदी *f.*

NEIGHBOURLY, *a. becoming a neighbour, civil, kind.* शेजारधर्माचा, शेजारधर्मास योग्य-उचित-लायक-&c. शेजारपण्यासारखा-लायक-&c. शेजाऱ्याचेरीतीचा, भाइचाऱ्याचा, भाइबंदीचा, सामंतव्यवहारयोग्य.

NEITHER, *pro.* कोणताही नाहीं, एकही नाहीं, हा नाहीं तो नाहीं.

NEITHER, *conj.* आणि ही नाहीं, Ex. त्याने स्पर्श केला नाहीं आणि वासही घेतला नाही. He did not touch neither did he smell.

NEMCON, *unanimously.* सर्व सम्मताने, सर्व सम्मतीने, सर्वानुमताने.

NEOLOGIC, NEOLOGICAL, *a employing new words.* नूतन शब्दाश्रयी, नूतनशब्दाश्रयणकर्त्ता-कारी नूतन शब्दसेवी.

2 *entertaining new notions or opinions.* नूतनमताश्रयी, नूतनमताश्रयणकर्त्ता-कारी.

NEOLOGIST, *n. one who introduces new words.* नूतनशब्दसेवी, नूतनशब्दाश्रयी.

NEOLOGY, *n. introduction of new words.* नूतनशब्दसेवन *n.* नूतनशब्दाश्रयण *n.*

NEOPHYTE, *n. new disciple or learner, novice.* नवाशिष्य, नवशिखा *or* शिका, नवशीख *or* शीक, नवछात्र.

NEOTERIC, *a. modern,* v. NEW. नवा, नवीन, नूतन, अर्वाचीन, आधुनिक.

NEPENTHE, *n. drug that relieves pain.* दुःखहारक औषध *n.*

NEPHEW, *n. a man's brother's son.* पुतण्या *m.* भ्रातृपुत्र *m.* भ्रातृव्य *m.*

2 *a sister's son.*—whether of a man or woman. भाचा *m.* (भाचरूं *n. sister's child*) भगिनीपुत्र *m.* भागिनेय *m.*

Wife of a n. भाचेसून *f.*

3 *woman's brother's son, or husband's sister's son.* भाचा *m.* (भाचरूं *n.*)

4 *husband's brother's son.* पुतण्या *m.*

NEPHRITIC, NEPHRITICAL, *a. pertaining to the kidneys.* मूत्रपिंडाचा, गुर्दाचा, मूत्रपिंडसंबंधी, मूत्रपिंडविषयक.

2 *curing diseases of the kidney.* मूत्रपिंडरोगनाशक, मूत्ररोगघ्न.

NEPOTISM, *n. affection for nephews.* भ्रातृव्यभागिनेयस्नेह *m.*

2 *undue attachment to relatives.* आप्तांचा ओढा *m.* आप्तांची ओढ *f.*

NEREID, *n. sea nymph.* जलदेवी *f.*

NERVE, *n. organ of sensation and motion.* मज्जातंतु *m.* ज्ञानतंतु *m.* ज्ञानवाहिनी *f.* शीर *f.* शिरा *f.*

To strain every n. *make great efforts.* जीव *m.* देणें-टाकणें, जोर *m.* मारणें, छातीवर काम *n.* करणें, दांतोंवळ *n.* धरणें.

To strain. भगीरथप्रयत्न *m.* करणें, आकाशपातळ *n.* एक करून-देणें.

2 *firmness of body,* v. STRENGTH. शरीराची बळकटी *f.* जोम *m.* जोर *m.* गात्रदार्ढ्य *n.*

3 *firmness of mind,* FORTITUDE. धैर्य *n.* छाती *f.* धारिष्ट *n.*

To NERVE, *v. a. give strength or vigor to,* v. To STRENGTHEN. बळ *n.*-जोर *m.*-जोम *m.*-&c. देणें-भाणणें, बळकट-जोरदार-&c. करणें.

NERVELESS, *a.* v. WEAK. कमजोर, निर्बळ, दुर्बळ-

NERVOUS, *a. pertaining to the nerves, affecting the nerves.* मज्जातंतूचा, मज्जातंतुसंबंधी-विषयक, मज्जातंतुस्थ, मज्जातंतुगत.

2 *having the nerves affected.* मज्जातंतुविकारी, मज्जातंतुरोगी.

3 *vigorous,* v. STRONG. जोरदार, जोमदार, जोमाचा, जोराचा.

4 *pithy, vigorous,*—style, &c. दृढ, सुदृढ, कडकडीत.

NERVOUSLY, *adv.* v. A. 2. मज्जातंतुविकारपूर्वक, मज्जातंतुरोगपूर्वक.

3 जोमाने, जोराने.

NERVOUSNESS, *n.* v. A. 2 मज्जातंतुविकार *m.* मज्जातंतुरोग *m.* मज्जातंतुविकारिता *f.* मज्जातंतुविकृति *f.*

3 जोम *m.* जोमदारी *f.*

4 दृढता *f.* सुदृढता *f.*

NESCIENCE, *n. ignorance.* नेणतेपणा *m.* अजाणपणा *m.* अज्ञान *n.* ज्ञानाभाव *m.*

NESCIENT, *a. ignorant.* नेणता, अजाण, अजाणता.

NESS. The terminations which answer to *ness* are पण and पणा of Prákrit words, and ता and त्व of Sanscrit words.

NEST, *n. abode of a bird.* कोटें *n.* खोंपा *m.* घरटा *m.* घरकुंडा *m.* नीड *m.n.* कुलाय *m.*

To feather one's n. घर *n.* भरणें, घराची भर *f.* करणें, उखळ *n.* पांढरें करणें.

2 fig.—of thieves, &c. घर *n.* अखाडा *m.* अड्डा *m.* वाडा *m.* (in comp. as चोरवाडा *m.* &c.).

To NEST, *v. n build and occupy a nest.* कोटें *n.*-घरकुंडा *m* -&c. करणें-करून राहणें.

NEST-EGG, *n.* घरराखण *f.*

To NESTLE, *v. n. live snug and comfortable.* सुखेंकरून-सुखानें-&c. राहणें-नांदणें-वास *m.* करणें, सुखवास *m.*- आनंदवास *m.*- &c. करणें.

To NESTLE, *v. a. cherish.* पाळणें, पालन *n.*-&c. करणें.

NESTLING, *a. that is yet in the nest.* घरकुंड्यांतील, घरकुंड्यांतला, कुलायस्थ.

NESTLING, *n. young bird in or from the nest.* घरकुंड्यांतलें पिलें *n.* कोवळें पिलें *n.*

NESTOR, *n.*—compellation for a sage old man. बृहस्पति *m.* जांबुवंत *m.*

NET, *n. twine interwoven with meshes.* जाळें *n.* जाल *n.* पाश *m.*

Large fishing n. डोळ *f.*

2 (for catching birds and beasts) *snare, &c.* फास *m.* फांसा *m.* पाश *m.* वागुरा *f.*

3 (to carry or hold fruit, &c.). आंखी *f.* आंखा *m.* गांजवा *m.*

NET, *a. clear;*—of receipts, quantities, profits, &c. निवळ, निका, ठाम, ठास, राहता.

N. amount. ठामवेरीज *f.* ठामरकम *f.* ठासवेरीज *f.* ठासरकम *f.* ठोकवेरीज *f.* ठोकरकम *f.*

NET-WORK, *n.* जाळीदार काम *n.* जाळींचें काम *n.* जाळी *f.*

NETHER, *a.* v. LOWER. खालचा, खाला.

NETHERMOST, *a.* v. LOWEST. सर्वांखालचा, सर्वांखालील, सर्वांहून खालचा, तळचा.

NETTING. See NETWORK

NETTLE, *n.* आग्या *m.* खाजकोलती *f.*

To NETTLE, *v. a. irritate, fret, &c.* v. To ANGER. खिजवणें *or* खिजावणें, खाजवणें, चिथवणें *or* चिथावणें, संतापवणें, चिडीस आणणें-देणें.

NETTLED, *p.* v. V. खिजवलेला, चिथवलेला, &c. संतप्त, संतापित.

NEUROLOGY, *n. description of the nerves.* मज्जातंतुवर्णन *n.*

NEUROTIC, *a. seated in the nerves,* v. NERVOUS. मज्जातंतुस्थ, मज्जातंतुगत.

NEUROTOMY, *n. dissection of a nerve.* मज्जातंतुच्छेदन *n.* मज्जातंतुच्छेद *m.*

NEUTER, NEUTRAL, *a. indifferent, not engaged on either side.* दोहोंपक्षांवाहेरचा-निराळा-वेगळा, उदासीन, निर्व्हाईत, तटस्थ, उभयपक्षभिन्न, उभयपक्षीं समान, उभयसाधारण, उभयसामान्य, सम.

2—in grammar. नपुंसक.

NEUTER, NEUTRAL, *n. one that takes no part in a contest between others,* v. A. उदासीन, निर्व्हाईत.

2 *a person of neither sex, or one impotent.* नपुंसक *n.m.* हिजडें *n* राजा *c.* शंड *or* शांढ *or* षंड *c.*

A n. dressing as a female. सैरी *f.*

NEUTRALITY, NEUTRALNESS, *n.* v. A. 1. निर्व्हाईतपणा *m.* तटस्थपणा *m.* औदासीन्य *n.* उदासीनता *f.* उदासीनभाव *m.* तटस्थ *n.* साम्य *n.* उभयसाधारण्य *n.*

NEUTRALIZATION, NEUTRALIZING, *n.* v. V 1.—*act.* मारणें *n.* मारण *n.* विशेषधर्मनाशन *n.* विशेषगुणनाशन *n.*

2 निर्बळ करणें *n.* &c. निर्वीर्यीकरण *n.* वीर्यभंग *m.* वीर्यनाश *m.* वीर्यनाशन *n.* तेजोभंग *m.*

To NEUTRALIZE, *v. a. destroy the peculiar properties of; render inert.* मारणें, मारण *n.* करणें, विशेषधर्मनाश *m.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *render weak, inefficient, &c. reduce to inactivity, &c.* निर्बल *or* ळ—निश्शक्त-निर्वीर्य-पळपळीन-बालधर-&c करणें, वीर्यभंग *m.*-वीर्यनाश *m.*-&c. करणें *g. of o.*

NEUTRALIZED, *p.* v. V. 1. मारलेला, विशेषधर्मनष्ट, नष्टविशेषधर्म.

2 निर्बळ केलेला, निर्वीर्यकेलेला, &c. हतवीर्य, नष्टवीर्य, नष्टपराक्रम, नष्टप्राबल्य, नष्टशक्तिक.

NEUTRALIZER, *n.* NEUTRALIZING, *p. a.* मारणारा, मारक, मारणकर्ता, विशेषधर्मनाशक, &c.

2 निर्बळ करणारा, &c. वीर्यनाशकर्ता, वीर्यभंजक, &c.

NEUTRALLY, *adv.* v. A. 1. निर्व्हाईतपणानें, तटस्थपणानें, निर्व्हाईत होऊन, औदासीन्यपूर्वक, &c.

NEVER, *adv. not ever.* कधींनाहीं, न कधीं, केव्हांनाहीं, कदापि नाहीं, न कदापि;—emphatically, कालत्रयीं नाहीं, कल्पांतरीं नाहीं, कल्पांतीं नाहीं, काळांतरीं नाहीं, निनीतळीं नाहीं. For the sense as expressed by the phrases, *on the day after doomsday, on the Greek Kalends, &c.* some corresponding phrases are, कडचया (or कडेच्या) आदितवारीं, हाट होऊन बुढ्ढवारीं, शेवटच्या वारीं.

N. before. कधीं नव्हता.

N. so. कसाही, कितीही.

That has been never or scarcely ever before. कधीं नव्हतेला

NEVERTHELESS, *still, but, yet.* तरी, तथापि, तत्रापि, पर, परंतु अथापि.

NEW, *a. lately made or come into being, fresh, recent, not stale.* नवा, नवीन, नूतन, ताजा, साजुक, नव, नव्य, नवसर, नवथर, अभिनव, नवोत्पन्न. Involving this sense as *enhanced* or *intended,* and as apparent under such formations, expressions, and combinations as *bran-new, spick and span new, new-coined, fresh from the forge, fresh from the hammer, just off the stocks, &c. &c.* some words are, करकरीत, नवा करकरीत, कोरा करकरीत, ताजा करकरीत, कोरा, घणकोरा, घणाखालचा, घणांतला, नव्या ताण्याचा, नवघड, लोणकढा, सद्यस्तप्त.

Newish. नवट, नवाट *or* नवाठ.

2 *novel, not being before.* नवा, नवल, नवळका, नवखा *or* नोखा, अपूर्व, अभूतपूर्व.

3 *not ancient,* v. MODERN. नवा, नूतन, आधुनिक, अर्वाचीन, इदानींतन.

4 *different from former.* नवा, दुसरा, अन्य, परका *or* परखा, पारखा.

5 *not habituated, not practised, &c.* नवा, नवखा, नवशिका, कोरा, अजाण, असुदा, अनभ्यस्त.

6 *unused, unapplied* कोरा, नवा, अनसूट, अनुपभुक्त, अप्रयुक्त.
7 *not familiar to.* नवा, अनोळखी, अनोळखीचा, गैरवागीचा, गैरर-फताचा, अपरिचयाचा, अनभ्यासाचा, अनभ्यस्त, अपरिचित.

NEW-BORN, *a.* नवा जन्मलेला, नुक्ता जन्मलेला, सद्योजात.

NEW-COINED, *a.* v. NEW. पणकोरा, घणाखालचा, नवघड.

NEW-COMER, *n.* नवा आलेला, नवागत.

NEW-FANGLED, *a.* नवायोजलेला, नवेयोजणुकीचा, नवीनकल्पनेचा, का-लचा, कालचा रचलेला.

NEW-FASHIONED, *a.* नवीन रीतीचा, नवेचालीचा.

NEWLY, *adv.* v. A. 1. नवा *decl.* नुक्ता *decl.* निक्का *decl.* नवथर, न-वसर, नव्याने.
2 नव्याने, &c.

NEWNESS, *n.* v. A. 1. नवेपणा *m.* ताजेपणा *m.* साजुकपणा *m.* &c. नवी-नता *f.* &c नाव्य *n*
2 नवेपणा *m.* नवलपणा *m.* नवखेपणा *m* &c. अपूर्वता *f.* नाव्य *n.*

NEWS, *n. tidings, accounts, intelligence* बातमी *f.* वर्त्तमान *n.* खब-र *f.* वार्ता *f.* वृत्तांत *m.* समाचार *m.* पैठ *f* संदेश *m.* वृत्त *n.* वाचिक *n.* जन-वाद *m.* जनप्रवाद *m.* जनश्रुति *f.* गप *or* गप्प *f.*—compreh. *news and tidings.* खबर बखर *f.* खबरबाता *f. pl*
Any news? Any thing new? कांहीं नवलविशेष? कांहीं नवल अ-परूप?
Bad n. दुर्वार्ता *f.* अनिष्टवार्ता *f.* अशुभवार्ता *f.*
Good n. सुवार्ता *f.* शुभवार्ता *f.* शुभवृत्तांत *m.* इष्टवार्ता *f.*

NEWS-MONGER, *n. one that delights in telling news.* खबऱ्या, बात्या, बातखबात्या, गप्पी, गप्पीनाथ, गप्पीदास.

NEWS-PAPER, *n.* खबरेचा कागद *m.* वर्त्तमानपत्र *n.* समाचारपत्र *n.* वा-र्त्तापत्र *n.*

NEWS-WRITER, *n.* (at Courts). अखबारनवीस.

NEW-YEAR'S DAY, *n.* वर्षप्रतिपदा *f.* संवत्सरप्रतिपदा *f.* गुढीचा पाडवा *m.*
Pole erected before the door on n. गुढी *f.*—The erection of it गुढी उभारणें *n.* ध्वजारोपण *n.*

NEXT, *a. nearest.* अगदी जवळचा, जवळचा, पासचा, पासला, बाजूचा, मागचा, मागला, पाठीमागचा, पाठचा, पाठीवरचा, पुढचा, पुढला, येता, अनंतर, पार्श्वस्थ.
N. tune. दुसरे खेपेस, दुसरेवेळेस.

NEXT, *adv. at the time or turn nearest.* मग, नंतर, मागून, पाठीवर.

NIB, *n. bill, beak.* चोंच *f.* टोंक *f.* टोंच *f.* चंचु *m.*
2 (of a pen, &c.), *point, tip, end.* टांक *m.* अणकुची *f.* अणी *f.* अग्र *n.*

NIBBED, *a. having a nib.* टांकाचा, अणीदार.

To NIBBLE, *v. a. eat as rats, &c.* कुरकुटणें, कुरतुडणें, कुरकुडणें.

To NIBBLE, *v n.*—as fishes, &c. कुरकुडून-कुरकुटून खाणें, तोंड *n.* लावणें, तोंडाने डोंचणें.
2 *find fault with, peck at,* v. To CARP. दिक्कत *f.* करणें-धरणें, तकरार *f.* घेणें-करणें, आडफाटे *m. pl.*-फाटे *m. pl.* फोडणें.

NIBBLED, *p.* v. V. A. कुरकुटलेला, कुरतुडलेला, &c.

NIBBLING, *p.* v. V. A.—*act.* कुरकुटणें *n.* कुरतुडणें *n.* &c.

NICE, *a. accurate, that judges with exactness, discerns minutely, &c.* बारीक पाहणारा, बारीकदृष्टीचा, सूक्ष्मदृष्टि, सूक्ष्मदर्शी, कुशाग्रदृष्टि, सूक्ष्मशोधक, सूत्रक, सूत्रा.
2 *delicate, minutely cautious,* v. SCRUPULOUS. ओढक, खंत-खोर, दिकती, दिक्कतखोर, कांक्षी.
3 *fastidious, squeamish,* v. DAINTY. खोडकर, कंटाळखोर, खंत-खोर, चोखनळ.
4 *dainty, sweet or pleasant to the taste,* v. DELICIOUS. गोड, रुचिक, रुचिकर *pop.* रुचकर, मिष्ट, यथारुचि.
5 *easily injured,* v. DELICATE. नाजूक, बारीक, कोमल *or* ळ, सुकुमार, सोंवळ.
6 *minutely exact;*—of things, matters, &c. v. ACCURATE. वेतावाताचा, सुताचा, सुनी, बरावर, रेखला, तवताक.
7 *requiring minute care.* बारीक, नाजूक, बारीकदृष्टीचा, बारीक-नजरेचा, सूक्ष्म, सूक्ष्मदृष्टीचा.
8 *affectedly particular,* v. FINICAL. ठाकठिक्या, चाकचोप्या
9 *fine, pretty, pleasing, &c.*—freely. गोड, चांगला, सुंदर, चोख, चोखट, रुचीक, रुच्य, रुचिकर.

NICELY, *adv.* v. A. 1. 6 बारीकदृष्टीने, सूक्ष्मदृष्टीने, वेतावाताने, बरावर, खास.
6 चांगला *decl.* सुंदर, &c.

NICENESS, NICETY, *n.* v. A. 1. बारीकदृष्टि *f.* सूक्ष्मदृष्टि *f.* कुशाग्रदृ-ष्टि *f.* बारीकशोध *m.* सूक्ष्मशोध *m.*
2 दिक्कतखोरपणा *m.* दिकतीपणा *m.* खंत *f.*
3 खोडकरपणा *m.* मिजाजखोरी *f.* मिजाज *f.* नाजुकपणा *m.* नाजकाई *f.*
4 गोडपणा *m.* गोडी *f.* खुमारी *f.* मजेदारी *f.* रुचिकपणा *m.* चव *f.* रुच्यता *f.*
7 बारिकपणा *m.* नाजुकपणा *m.* बारकाई *f.* बारकावा *m.* लाघव *n.* सूक्ष्मता *f.* सौक्ष्म्य *n.*
8 ठाकठिकेपणा *m.* टापटीप *f.* चाकचोपी *f.* चापल्योपी *f.* चापीचोपी *f.*
9 गोडी *f.* सुंदरपणा *m.* खुमास *m.* खुमाशी *f.* खुबी *f.*
I *delicate management, &c.* v. ADDRESS. युक्ति *pop.* जुगूत *f.* लाघव *n.*
Niceties. See DAINTIES.

NICHE, *n. recess in a wall.* कोनाडा *m.* कोनाडें *n.* कोनडा *m.* कोनडें *n.* देवळी *f.*
A secret n. चोरकोनाडा *m.*

NICK, *n. exact point of time, critical juncture.* ऐन वेळ *f.* अणी *or* आणी *f.* बाणी *f.* आणीबाणीची वेळ *f.* टिपण *n.* संध *f.* संधि *m. f.* ताण *n.* गर्व *f.* टोणें *n.* मळणी *f.* अवसान *n.*
Just at the n. नेमका, वेळावर.
To come in the n. of time. प्रसंगास-वेळेस-समयास-&c. येणें, ताण *n.*-टोणें *n.*-टिपण *n.*-संध *f.*-&c. साधणें.
2 See NOTCH.

To NICK, *v. a. hit, touch luckily.* टिपणें, टिपण साधून करणें.
2 See To NOTCH.

NICK-NAME, *n. name given in contempt, &c.* डोंगमताचें नांव *n.* डों-गमताचें नांव *n.* निंदानाम *n.* निंदासूचक नाम *n.* उपाधि *f.* उपाधिनाम *n.*

To NICKNAME, *v. a. give a name of reproach.* डोंग *or* डोंगमताचें नांवn. देणें, नांव *n.* ठेवणें, निंदेचें नाव *n.* ठेवणें, निंदेने ह्मणणें.

NICTATION. See WINKING.

NIDE, *n. brood.* वेत *n.* वीण *f.*

NIDIFICATION, *n. nest-building.* परटा करणें *n.* नीडरचन *n.* नीड-रचना *f.*

NIDUS. See NEST.

NIECE, *a. a man's brother's daughter.* पुतणी *f.* भ्राडी *f.* भ्रातृकन्या *f.*
2 *a sister's daughter,*—whether of a man or a woman. भाची *f.* (neuter form भाचरूं sister's child), भगिनीकन्या *f.* भागिनेयी *f.*
Husband of this n. भाचे जांवई *m.*
3 *a woman's brother's daughter, or a husband's sister's daughter.* भाची *f.* (भाचरूं *n.*).
Husband of this n. भाचे जांवई *m.*

4 *husband's brother's daughter.* पुतणी *f.* ध्वाडी *f.*

NIGGARD, *n.* v. MISER. कृपण, कौडीचुंबक, गठ्ठीछोड.

NIGGARD, NIGGARDLY, *a. stingy, parsimonious,* v. MISERLY. कृपण, चिकटा, किरमाडी, किरटा, केड, हिमटा *or* ळा, हिंचुटा, हातच, जड, बारीक पाहणारा, बारीकदृष्टीचा, व्ययशत्रु, अल्पदृष्टि.

NIGGARDLINESS, NIGGARDNESS, *n.* v. A. कृपणपणा *m.* चिकटेपणा *m.* किरटेपणा *m.* &c. कार्पण्य *n.* बारीकदृष्टि *f.* बारीक नजर *f.*

NIGGARDLY, *adv.* v. A. कृपणपणाने, किरटेपणाने, &c. बारीकदृष्टीने, कार्पण्यपूर्वक.

NIGH. See NEAR.

NIGHT, *n.* रात्रि *pop.* रात्र *and* रात *f.* निशा *f.* रजनी *f.* नक्त *n.*

A dark n. काळोखी रात्र *f.*

At n. by n रातचा *decl.* रात्रीं, रात्रीचेवेळेस, रात्रौ, रात्रीवितीं, रात्रीवेरात्रीं, नक्तं.

By n. and by day. रात्रंदिवस, रात्रंदीस, निशिदिनीं, निशिदिन.

Concluding part or division of the n. अपररात्र *f.* पहांटची रात्र *f.*

Early part of the n. अवस *or* औस *or* आवेस *f.* औसीची रात्र *f.* पूर्वरात्र *f.*

First part of the n.—the evening. प्रदोष *m.*

Good night. सुखशयन, सुखनिद्रा.

In the early part of the n. आवेशीं.

Latter half of the n. उत्तर रात्र *f.*

To n. *this night.* आजरात्रीं, रात्रीं, रातचा *decl*

That watches at night. रात्रिजागर.

Watching at night. रात्रि जागरण *n.*

To spend the n. watching by a light. दिव्याने रात्र *f.* काढणें-लोटणें.

To spend the night sleepless. डोळ्यानी रात्र *f.* काढणें, डोळ्यानी-दिवस *m.* उगविणें.

To be n.—To come on—the n. रातावणें.

The night rings (as with the sound of the cricket, &c.). रात्र ओरडती.

NIGHT-BLINDNESS, *n.* रातांधळें *n.*

Afflicted with n. रातांधळा, रात्रांध.

NIGHT-CAP, *n.* रातची टोपी *f.* रातचा रूमाल *m.*

NIGHT-CLOTHES, *n.* रातचें पांघरूण *n.*

NIGHT-FALL, *n.* v. EVENING. प्रदोष *m.*

NIGHT-MARE, *n. incubus.* कुस्वप्न *m.n.* अजीर्णप्रयुक्त स्वप्न *m.n.*

NIGHTINGALE, *n.*—the Indian n. बुलबूल *m.* बुलबूलचोचा *m.* बोचेबुल-बूल *m.*

NIGHTLY, *a. happening, &c. at night.* रातचा, रात्रीचा, रात्रीचेवेळचा, रात्रिसंबंधी, रात्रिज, नैश.

2 *happening, &c. every night.* प्रतिरात्रीचा, दररात्रीचा.

NIGHTLY, *adv. by night.* रात्रीं, रातीं, रात्रीस, रातचा *decl.* रात्रौ, नक्तं.

2 *every night.* दररात्रीस, प्रतिरात्रीस.

NIGHT-ROVING, NIGHT-WANDERING, *a.* निशाचर, निशाचारी, रजनीचर, नक्तचारी.

NIGHT-SHADE, *n.*—the prickly. रिंगणी *f.* कांटेरिंगणी *f.* बृहती *f.*—fruit of it, रिंगणें *n.*

NIHILITY, *n. nothingness.* नाहींपणा *m.* अभाव *m.* नास्तित्व *n.* असत्ता *f.* असत्व *n.*

NIMBLE, *a. agile,* v. ACTIVE. आंगचा चपळ, आंगसूट, चपल *or* ळ, चपलांग.

NIMBLE-FOOTED, *a.* पायसूट, पायाचा जलद-चपळ, हलक्या पायाचा, चालक, चालूक.

NIMBLE-WITTED, *a. sharp,* v. QUICK. जलद, चपू, शीघ्रबुद्धि.

NIMBLENESS, *n.* v. A. आंगचपळाई *f.* चपळाई *f.* चलाकी *f.* अंगचा-पल्य *n.* चापल्य *n.*

NIMBLY, *adv.* v. A. आंगचपळाईने, चपळाईने, चलाकीने, जलदीने, अंगचापल्यपूर्वक.

NINCOMPOOP, *n.* v. FOOL. गावदी, मूर्ख, गयाळ, गयाळी.

NINE, *a.* नऊ *or* नव.

NINETEEN, *a.* एकुणीस, एकुणवीस, एकोणीस.

NINETY, *a.* नव्वद ;—one, एक्याण्णव ;—two, ब्याण्णव ;—three, त्र्याण्णव ;—four, चौऱ्याण्णव ;— five, पंचाण्णव ;— six, शाण्णव *or* शाणणौ ;—seven, सत्याण्णव ;—eight, अठ्याण्णव ;—nine, नव्याण्णव.

NINNY, NINNYHAMMER, *n.* v. FOOL. गावदी, मूर्ख, गयाळ.

NINTH, *a.* नववा, नवम.

To NIP, *v. a. bite or pinch off with the nails or teeth.* बोंखडणें *or* बोंखाडणें, बोचरणें, खुटणें, खुडणें, कुरचणें, कुरतुडणें, खुडतुडणें *or* खुर-तुडणें, कृंतणें, निकृंतणें.

2 *blast, destroy.* मोडणें, नष्ट-हत-नाहींसा-&c. करणें.

3 See To CLIP, To CUT. 4—as frost, &c. करपवणें, जाळणें.

To be nipped. करपणें, करपा *m.* पडणें.

NIP, NIPPING, *n.* v. V. 1. बोंखडणें *n.* बोचरणें *n.* कृंतणें *n.* &c. कृं-तन *n.* निकृंतन *n.* निकृंदन *n.*

NIPPERS, *n. pincers.* चिमटा *m.* गावी *f.*

To pull out with n. चिमटा *m.* घेणें-करणें.

NIPPLE, *n. teat.* बोंडी *f. dim.* बोंडूक *n.* बोंडशी *f.* स्तनमुख *n.* स्तनाग्र *n.* कुचाग्र *n.* चूचुक *m.n.*

NIT, *n. egg of a louse, &c.* लीख *f.* लिक्षा *f.*

NITENCY, NITID. See BRIGHTNESS, BRIGHT.

NITRE, *n. salt-petre* सोरा *m.* सोरमीठ *n.* सूर्यखार *m.*

NITROUS, *a. pertaining to nitre.* सोऱ्याचा, सोरमिठाचा, सूर्यखाराचा.

NITTY, *a. full af nits.* लिखाळा, बहुलिक्ष, लिक्षाप्रचुर.

NIVAL, NIVEOUS. See SNOWY.

NO, *adv.* नाहीं, न, ना, ऊंहुं, ऊंहुं.

To say no to every thing, to be ever no-ing. नचा फाडा *m.* वाचणें, नचापाठ *m.* असणें *in. con.* नायरी *f.*-नावली *f.* करणें.

Though you say no, yet say no sweetly. गूळ नाहीं पण गुळाची-वाचा तरी असावी.

NO, *a. none.* कोणी नाहीं, काहीं नाहीं. The sense is often involved in the use of the negative particle; as, तो सामान्य मुलगा नाहीं He is is no vulgar boy.

No one. कोणी नाहीं.

NOBILITY, NOBLENESS, *n.* v. A. 1. महाकुलीनता *f.* महाकुलता *f.* सद्वंशता *f.* आभिजात्य *n.*

2 श्रीमंती *f.* बहादरी *f.* अमीराची पदवी *f.* बडेलोकांची पदवी *f.*

3 मोठेपणा *m.* प्रौढी *f.* उंचपणा *m.* मोठीयोग्यता *f.*

4 मोठेपणा *m.* थोरपणा *m.* थोरवी *f.* उंचपणा *m.* प्राशस्त्य *n.* प्रागल्भ्य *n.*

5 उमदेपणा *m.* नामीपणा *m.* &c. ज्ञानदारी *f.* ज्ञान *f.*

6 मनाचा मोठेपणा *m.* मोठेमन *n.* उदारमन *n.* औदार्य *n.* प्राशस्त्य *n.*

I *nobility.* बडेलोक *m. pl.* मोठेलोक *m. pl.*

II *dignity, pomp, &c. af a nobleman.* अमिरी *f.*

NOBLE, *a. of an ancient and high family,* v. GENTLE. मोठ्या कु-ळांतला, मोठ्याकुळाचा, मोठ्यावंशाचा, महाकुलीन, महाकुल, अभिजात, सद्वंश, वंशविशुद्ध, सछत्र.

The n. and plebeian. हालीमवालीm. *pl*

2 *distinguished from commoners by rank and title.* बडेलोकांतला, मोठेलोकांतला, अमीरलोकांतला, श्रीमंत, श्रीमान्, नामदार, आलिशां, बहादर *or* दूर, राजमान्य.

3 *illustrious, worthy, great.* मोठा, मोठेपणाचा, प्रौढ, प्रौढीचा, फार चांगला, अत्युत्तम, उंच, उमदा, शूर, बुद्धूख, मोठे योग्यतेचा, मोठ्या कोटीतला.

4 *exalted, sublime.* मोठा, थोर, उंच, प्रौढ, प्रशस्त, प्रगल्भ.

5 *magnificent, splendid, &c.*—freely, v. FINE. मोठा, उमदा, नामी, भव्य, शानदार, खासा, उत्कृष्ट, अत्युत्कृष्ट, आलिजाहा.

6 *generous, liberal, ingenuous, &c.* मनाचा मोठा, उदारमनाचा, उदार, प्रशस्त, प्रशस्तमनाचा, उदारमनस्क, उदारधी, उरूसत्व.

NOBLE, *interj.* खाशी.

NOBLE, NOBLEMAN, *n. grandee.* बडा लोकm. बडे लोकांतला पुरूषm. मोठा पुरूषm. अमीरm. उमरावm.

NOBLE-MINDED, *a.* मनाचा मोठा, उदार मनाचा, महात्मा, संभावितात्मा, उदारधी.

NOBLE-WOMAN, *n.* बडे लोकांतली, बडे लोकांची बायको *f.*

NOBLE, *adv.* v. A. 1. मोठ्या कुळाचा *decl.* मोठ्या वंशाचा *decl.*

5 मोठा *decl.* खासा *decl.* उत्कृष्ट, नामी.

6 मोठ्या मनाने, उदार मनाने, &c. उदारपणाने, औदार्ये करून, औदार्यपूर्वक.

NO-BODY, *n.* कोणी नाहीं.

NOCENT. See HURTFUL.

NOCTIDIAL, *a. comprising a night and a day.* एकरातदिवसाचा, अहोरात्राचा.

NOCTIVAGANT, *a.* NIGHT-ROVING. निशाचर.

NOCTURNAL, *a. nightly.* रातचा, रात्रीचा, रात्रिसंबंधी, रात्रिकालसंबंधी, रात्रिकालिक, नैश.

To NOD, *v. n. bend or incline with a quick motion.* तुकणें, झुलणें, झुकणें, डुलणें.

2 (in assent, approbation, beckoning, &c.). मानf.-डोईf. हालवणें-डोलवणें, मानf.-डोईf. हालणें-डोलणें *g. of s.* खुणावणें.

3 (through drowsiness). डुकली *or* डुलकीf.-डोळेm. *pl.* खाणें, डुलकणें, पेंगणें, झेंबणें, झेमणें.

4 *walk noddingly.* डुलणें, झुकणें, झुकतझुकत चालणें, डुलतडुलत चालणें.

To NOD, *v. a. bend or shake with quick motion.* तुकावणें, *or* तुकवणें, डोलवणें, हालवणें.

NOD, NODDING, *n.* v.V. N. 1. तुकणेंn. झुलणेंn. &c. झोंकm. झोकाm. हेलकावाm.

3 डुकली *or* डुलकीf. *v.* खा, पेंगणेंn. &c.

I *sign made by a move of the head,* v. SIGN. खूणf. इशारतf. इशाराm. शिरस्संकेतm.

NODATION, *n. act of making a knot.* गांठ देणेंn. गांठ मारणेंn.

NODDLE, *n.* v. HEAD. बोडn. बोडकेंn. बोडकूलn. टाळकेंn. नारळm.

NODDY. See NINNY.

NODE, *n. swelling on the bone.* गांठ f. अस्थिगुल्मm.

2—in astronomy. उपग्रहm. The *ascending* node is, राहुm. The *descending* node is, केतुm.

NODULE, *n.* v. LUMP. खडाm.

NOISE, *n.* v. SOUND. नादm. ध्वनिm. शब्दm. आवाजm.

2 *loud sound,* v. CLATTER, DIN. मोठा शब्दm. मोठा आवाजm. खणकाm. दणकाm. दणकेंn. दणदणाटm. उच्चैःस्वरm.

3 *outcry, clamour,* v. UPROAR. गलकाm. गलबाm. कल्लोल *or* ळm. कल्लाm. कलकलm. *intens.* कलकलाटm. बोंबf. बोभाटाm.

To make a n. about. कळाकळा *adv.* करणें, बोंबf. मारणें-पाडणें.

4 *public talk.* गवगवाm. गाजावाजाm.

To make a n. in the world. नांदn.-कीर्तिf.-&c. गाजवणें, गाजणें, ढोलकेंn.-डंकाm.-नगाराm.-&c. वाजणें *g. of s.*

To NOISE, *v. a. spread by report, tell generally.* गाजवणें, उघडा करणें-पाडणें, डंकाm.-नौबतf.-नगाराm.-ढोलकेंn.-&c. वाजवणें *g. of o.* थाळीf.-दंवडीf.-&c. पिटणें *g. of o.* नगाऱ्यावर घालणें, उघडीकf.-प्रसिद्धिf.-बोभाटाm.-बभ्राm.-&c. करणें *g. of o.* बाजार महशूर करणें.

To be noised abroad. गाजणें, वाजणें, बोभाटणें, वाजणेंगाजणें, डंकाm.-नौबतf.-नगाराm.-ढोलकेंn.-&c. वाजणें *g. of s.* नगाऱ्यावर-डफ्यावर-&c. पडणें, रूढणें, आरूढणें, दणकणें, हाकाटणें, नगाऱ्यावर टिपरूंn. पडणें.

NOISED, *p.* v.V. गाजवलेला, उघडा केलेला, डंका वाजलेला, &c. बाजारमहशूर, आख्यात.

NOISELESS, *a. that makes no noise.* अशब्द, निःशब्द.

NOISILY, *adv.* v. A. मोठा शब्द करून, दणका करून, &c. दणदण, दणकन, दणकर, &c.

NOISINESS, *n.* v. A. 1. मोठा शब्दm. मोठा नादm. महाध्वनिताf. महानादताf.

2 गलगलेपणाm. गोंगाटेपणाm. &c.

3 गोंगाटm. गलबलf. गलबलाm. दणकाm. कडाखाm. धामधूमf.

4 गजबजf. गजबजितपणाm. गजगजितपणाm.

NOISING, *n.* v. V.—*act.* गाजवणेंn. उघडा करणेंn. प्रसिद्ध करणेंn. डंका वाजवणेंn. &c. वाजवावाजवf. गाजवागाजवf. घोंघाटm. कळ्वाकळवf. परिस्फोटm. चौघाचारm.

NOISOME, *a. noxious, unwholesome.* अपकारक, अपकारी, बाधक, अहितकारक-कारी-प्रद-जनक-&c. अनिष्टकारक-जनक-&c. वावडा.

2 *offensive, &c.* v. DISGUSTING. कंटाळवाणा, कंटाळवाणी, घाणेरडा, ओंगळ, अघोरी.

NOISOMENESS, *n.* v. A. 1. अपकारीपणाm. वावडेपणाm. अपकारिताf. अपकारकत्वn. बाधकत्वn.

2 घाणेरडेपणाm. ओंगळपणाm. &c.

NOISY, *a. loud-sounding.* मोठ्या शब्दाचा, मोठ्या नादाचा, महाध्वनि, महानाद, महानादी, बृहन्नाद, महाशब्दकारी.

2 *vociferous, &c.* v. CLAMOROUS. गलगल्या, गलबल्या, गोंगाट्या.

3 *full of noise and bustle*—a place, procession, wedding, &c. गोंगाटाचा, गलबल्याचा, गलबलाटाचा, ओरडाओरडीचा, दणक्याचा, कडाख्याचा, दणदणीत, धामधुमीचा.

4 *full of noise,*—a town, &c. गजबजीचा, गजगजीत, गजबजीत, गलबलाचा.

NOLENSVOLENS. खामखा *or* खामखाय, हंमखास, हटकून.

NOMAD, NOMADIC, *a. that wander with flocks.* कळप घेऊन फिरणारा, गुरें घेऊन फिरणारा, प्रचारानुसारवासी.

NOMANCY, *n. divination by the letters of a name.* नांववरून भाकित पाहणेंn.

NOMBLES, *n.* हरणाचीं आंतडींn. *pl.*

NOMENCLATOR, *n. one who give names to things.* नांव देणारा, नामस्थापक.

NOMENCLATURE, *n. vocabulary.* शब्दकोशm. शब्दमालाf. निघंटm.

NOMINAL, *a. pertaining to a name.* नामाविषयींचा, नामसंबंधी, नामविषयक.

2 *existing in name only.* नामाचा *or* नांवाचा, नामधारी, शब्द.

NOMINALLY, *adv.* v. A. 2. नांवाने, नांवेंकरून, नांवाचा *decl.*

To NOMINATE, *v. a.* v. To NAME. नांव*n.* घेणें-काढणें-उच्चारणें *g. of o.*

2 *give a name to,* v. To NAME. ह्मणणें, बोलणें.

3 *name for an office,* v. To APPOINT. योजणें, नेमणें, योजणूक *f.* -नेमणूक *f.*-&c. करणें *g. of o.* नामजाद करणें.

NOMINATED, *p.* v. V. 3. योजलेला, नेमलेला, योजित, नामजाद *or* त.

NOMINATION, *n.* v.V. 3.—*act.* योजणें*n.* नेमणें*n.* योजणूक *f.* नेमणूक *f.*

1 *power of appointing.* नेमण्याचा अधिकार*m.* नेमण्याची सत्ता *f.* नियोजनाधिकार*m.*

NOMINATIVE, *n.*—in grammar. प्रथमा *f.* कर्त्ता*m.* कर्तृकारक*n.*

NOMINATOR, *n.* v. V. 3. योजणारा, नेमणारा, नेमणूक करणारा, &c. नियोजक.

NOMINEE, *n. person appointed by.* नेमलेला, नियोजित.

NON. This prefix is rendered by, अ, अन, नि, गैर, &c.

NON-ACCEPTANCE, *n.* अपरिग्रह*m.* अस्वीकार*m.*

NON-ACCOMPLISHMENT, *n.* असाधन*n.* असिद्धि *f.* अनुपपत्ति *f.*

NON-ACQUIESCENCE, *n.* अस्वीकार*m.* असम्मति *f.*

NON-ADMISSION, *n. not allowing.* अस्वीकार*m.* अनंगीकार*m.*

NON-ADVERTENCE, *n.* अलक्ष्य*n.* दुर्लक्ष्य*n.* गैरसावधपणा*m.* अविचार*m.* अनवधान*n.*

NON-AGE, *n.* v. MINORITY. बालदशा *f.* अप्राप्तव्यवहारावस्था *f.*

NON-AGED, *a.* v. MINOR. अप्राप्तवयस्क, अप्राप्तव्यवहार.

NON-APPEARANCE, NON-ATTENDANCE, *n.* गैरहाजिरी *f.* अविद्यमानता *f.*

NON-ARRIVAL, *n.* अनागमन*n.*

NON-ATTAINMENT, *n.* अप्राप्ति *f.*

NON-ATTENTION, *n.* अनवधान*n.* अलक्ष्य*n.* दुर्लक्ष्य*n.*

NON-CHALANCE, *n.* v. INDIFFERENCE. अनास्था *f.*

NON-COMPLIANCE, *n.* अस्वीकार*m.*

NON-CONDUCTOR, *n.* NON-CONDUCTING, *a.* अनेता, अप्रापक.

NON-CONFORMIST, *n.* अननुरोधी, अननुसारी, अननुयायी, अननुवर्ती.

2 *dissenter from the established church.* देशस्थापितमतानुरोधी, देशस्थापितधर्मानुसारी, स्थापितधर्मासम्मत.

NON-CONFORMITY, *n.* अननुरोध*m.* अननुसरण*n.* अननुवर्त्तन*n.*

2 *dissent from the established church.* देशस्थापितमतानुरोध*m.* देशस्थापितधर्मानुसरण*n.* देशस्थापितधर्मासम्मति *f.*

NON-CONTACT, *n.* अस्पर्श*n.*

NON-CURRENCY, *n.* गैरचलन*n.*

NON-DELIVERY, *n.* असमर्पण*n.* अप्रदान*n.*

NON-DESCRIPT, *a.* अवर्णित, अवर्णगत, अनिश्चितलक्षण, अकृतलक्षण.

NON-ELECT, *a.* अवृत, अवृत्त, अजातवरण.

NON-ENJOYMENT, *n.* अभोग*m.* असंभोग*m.* अनुपभोग*m.*

NON-ENTITY, *n. non-existence.* नाहींपणा*m.* नास्तित्व*n.* अभाव*m.* असत्ता *f.* असत्व*n.* असंभव*m.* अजीव*m.* अजीवनि *f.* संसर्गाभाव*m.*

2 *a non-entity.* असत्पदार्थ*m.* अलीकपदार्थ*m.* अवस्तु*n.*

NON-ESSENTIAL, *a.* अनावश्यक, कृताकृत, अनांतरीयक.

NON-EXISTENCE. See NON-ENTITY.

NON-EXISTENT, *a. not having existence.* अवर्त्तमान, अविद्यमान, अभूत, असत्, निःसत्व, असंभव, असंभूत.

NON-OBSERVANCE, *n.* अपालन*n.*

NON-PAREIL, *a. peerless,* v. INCOMPARABLE. अनुपम, निरुपम, अद्वितीय.

NON-PLUS, *n. state of perplexity and puzzle.* गोंधळ*m.* घोळ*m.* गळफटा *or* गळफाटा*m.* थाक *f.* पेंचाटी *f.* पेंच*m.*

To NON-PLUS, *v. a. puzzle, put to a stand.* पेंचणें, गळफटणें *or* गळफाटणें, घोळ*m.*-गळफटा*m.*-&c. करणें *g. of o.* ग्रासणें, थक्क-कुंठित-गतिहीन-निरुत्तर-&c. करणें.

To be non-plussed. खुंटणें, थकणें, कुंठित-गतिहीन-&c. होणें.

NON-PLUSSED, *p.* v. V. गळफटलेला, &c. गतिहीन, कुंठित, थक्क.

NON-PRACTICE, *n.* अनभ्यास*m.*

NON-PRODUCTION, *n.* अनुत्पत्ति *f.* अप्रसूति *f.*

NON-PROFICIENT, *a.* अनिपुण, अनिष्णात, अपटु.

NON-RECOVERY, *n.* असमाहार*m.*

NON-RESIDENCE, *n.* अवसति *f.* अवास*m.* अवास्तव्य*n.*

NON-RESIDENT, *a.* अवासी, अधिकारस्थलावासी, स्वस्थानावासी, ओंवडेकरी, ओवंड्याचा.

NON-RESISTANCE, *n.* अनिवारण*n.* अप्रतीकार*m.* अनिरोध*m.*

NON-RESPECT, *n.* अननुलक्ष्य*n.*

N. of persons. आपामरसाधारणवृत्ति *f* समानवृत्ति *f.*

NON-SENSE, *n. words or language without meaning or relevance.* अनावचा-अनर्थक-निरर्थक-&c. बोलणें*n.*-भाषण*n.*-वाक्य*n.*-&c. अकडंतिकडं*n.* इधरतिधर*n.* अगडतगड*n.* अगडबगड*n.* अटरफटर*n.* सटरफटर*n.* लटरफटर*n.* अनर्थ*m.* काहींचें बाहीं*n.*

To talk n. झक *f.* मारणें.

2 *trifles, trumpery, trash, &c.* अगडतगड*n.* अगडबगड*n.* अटरफटर*n.* फासफूस *f.* गुळखोबरें*n.*

NON-SENSICAL, *a. unmeaning.* अनर्थक, निरर्थक, अर्थहीन-शून्यरहित-&c. अगडबगड, अगडतगड, अचावचा, अच्चावच्चे, अचावाचा, अन्योन्य, अयुक्तिक, असंगत, असंबद्ध, वावकळ, वावटळ.

NON-SENSICALLY, *adv.* अर्थावांचून, अगडतगड, अगडबगड, काहींचें बाहीं.

NON-SENSICALNESS, *n.* v. A. अनर्थकता *f.* निरर्थकता *f.* अर्थाभाव*m.* अर्थराहित्य*n.* आनर्थक्य*n.* असंगतता *f.* &c. अयुक्ति *f.*

NON-SOLUTION, *n.* अलापन*n.* अलापनिका *f.* अव्याख्या *f.*

NON-SOLVENCY. See INSOLVENCY.

NON-SUITED, *a.*—in law. अवसादित, अवसन्न, हीनवाद, हतवाद, नष्टवाद.

To be n. हरणें, नष्ट-हीन-&c. होणें.

NONE, *a. not one.* कोणी नाहीं, एकही नाहीं.

2 *not any.* काहीं नाहीं.—emphatically, *none at all; not even the name, shadow, smell, &c. of.* अगदी नाहीं, निस्तूक नाहीं, निष्टंक नाहीं, सुनराम् नाहीं, किमपि नाहीं, काहीएक नाहीं, नांव नाहीं *g. of s.* नांवास देखील नाहीं, नांवाने पूज *g. of s.* नांवावर पूज पडले *g. of s.* वार्ता *f.*-वास*m.*-गंध*m.*-वासवारा*m.*-छाया *f.*-लवलेश*m.*-स्पर्श*m.*-&c. नाहीं *g. of s.* सुताचा तोडा*m.* नाहीं *g. of s.* रामाचें नांव नाहीं *g. of s.* तीळभर नाहीं, काडी मात्र नाहीं, काडोभर नाहीं. See the words for *jot, iota, &c.* under BIT, and add the negative नाहीं.

NODDLE, *n. simpleton,* v. FOOL. गावदी, गयाळ.

NOOK, *n.* v. CORNER. कोपरा*m.* कोन*m.* एकवसा*m.*

N. or corner,—gener. कोनकोपरा*m.* सांदकोंदी *f.* (generally used plurally सांधीकोंदी *f. pl.*).

NOON, NOON-DAY, NOON-TIDE, *n.* दुपार *f.* दोनप्रहर*m. pl.* दोनप्रहरची वेळ *f.* दोनप्रहर दिवस*m. v.* ये, मध्याह्न*m.* मध्याह्नकाल*m.*

About n. दुपारी तिपारीं.

At n. दुपारां, दुपारीं, दोनप्रहरीं.

Height of n. high, flaming, &c. n. उभी दुपार *f.* खडीदुपार *f.* भर-ऐन-टळटळ-टळटळीत दुपार *f.*-दोनप्रहर*m. pl.* उभेदोन प्रहर*m. pl.* सुळीं द्यायाची वेळ *f.* डोंकें मारायाची वेळ *f.* गळीं द्यायाची वेळ *f.*

The glowing or ardor of n. रणरण *f.*

It is high n. दुपार टळो टळो करती, दुपार रसरसती, *or* रसरस करती, दुपार रणरणती *or* रणरण करती.

NOON, NOON-DAY, NOON-TIDE, *a. of or belonging to noon, meridianal.* दुपारचा, दोनप्रहरचा, दुपारचे वेळचा, दोनप्रहरचे वेळचा, दोनप्रहर दिवसाचा, माध्याह्निक.

NOONING, *n. repose at noon.* दुपारची वामकुक्षि *f.*

NOOSE, *n.* फांस *m* फांसा *m.* सरफांस *m.* सरकफांस *m.* सोडगांठ *f* शेसरगांठ *f.* शेसरा *m.* पाश *m.*

N. for the neck. गळफांस *m.*

N. to entangle in n. नागपाश *m*

To NOOSE, *v. a. catch in a noose.* फांसणें, फांशांत-&c. धरणें.

NOR, *con.* न, ना.

NORMAL, *a. relating to rudiments, teaching rudiments.* मूलतत्वांचा, मूलविद्येचा, मूलतत्वें-मूलविद्या-विद्योपक्रम-&c. शिकवणारा.

NORTH, *n.* उत्तर *f.* उत्तरा *f.* उत्तरदिशा *f.* उदीची *f.* कौबेरी *f.* सौम्या *f.*

NORTH, *a. belonging to the north, situated in the north.* उत्तरेचा, उत्तरेकडचा, उत्तरदिशेचा, उत्तर, उत्तरसंबंधी, उत्तरस्थ, उदीचीन.

NORTH-EAST, *n.* ऐशानी *pop.* ईशानी *f.* पूर्वोत्तर *f.*

NORTH-EAST, NORTH-EASTERN, NORTH-EASTERLY, *a.* ईशानीचा, ईशानीकडचा.

NORTH-STAR, *n.* ध्रुव *m.*

NORTH-WEST, *n.* वायवी *pop.* वायव्य *f.*

NORTH-WEST, NORTH-WESTERN, NORTH-WESTERLY, *a.* वायव्येचा, वायवीसंबंधी.

NORTH-WIND, *n.* उत्तरेकडचा-उत्तरेकडील-उत्तरेचा-&c. वारा *m.* -वायु *m.*-&c. उत्तरवायु *m.* उत्तराण *or* उतराण *f.* उतरण *f.*

NORTHERLY, NORTHERN, *a.* उत्तरेचा, उत्तरेकडचा, उत्तरसंबंधी, उदीचीन.

NORTHING, *n.* (of the sun). उत्तरायण *n.* उदगयन *n.* सौम्यायन *n.*

NORTHWARD, NORTHWARDS, *adv.* उत्तरेकडे, उत्तरत्र, उत्तरात्, उत्तरतः.

NOSE, *n.* नाक *n.* नासिक *n.* नासा *f.* नासिका *f.* घ्राण *n.*—contemptuously; with the power of *mouth, proboscis, nozzle.* नाकाड *n.* नाकोटा *m.* सोंड *f.*

Aquiline n. Roman n. शुकनासिका *f.*

Bone of the n. Bridge of the n. नाकाचा दांडा *m.*-वांसा *m.* दांडारा *m.* नासावंश *m.*

Bore made in the n. for nose-ring. नाक *n.*

Catarrhal defluxion of mucus and pus from the n. पीनस *pop.* पिनास *m.*

Dry mucus of the n. मेकूड *m. n.*

Fine nosed, stright-nosed. नाकील.

Large-nosed. नाकाड्या, देंबऱ्या नाकाचा, उग्रनासिक.

Mucus of the n. शेंबूड *m.* नाकाचा मळ *m.* नासिकामल *n.*

Running at the n. नासिकस्राव *m.* नासापरिस्राव *m.* आमपीनस *m.*

Septum of the n. नाकाचा पडदा *m.* ओंस *m.*—Upper part of it. गुणगुणा *m.* घोळणा *or* घोळाणा *m.*

Short-nosed. अग्रा *or* अग्रेनाकाचा.

String drawn through the n. of a bullock, &c. by which to guide it. नथणी *f.*

Tip of the n. नाकाचा शेंडा *m.* नाकाची बोंडी *f. dim.* बोंडुक *n.* नासाग्र *n.* नासिकाग्र *n.*

That speaks through his n. गेंगाणा.

To clear or blow the n. नाक *n.*-शेंबूड *m.* फेडणें-झाडणें-शिंकरणें.

To have one's n. offended. नाकांतले केस *m. pl.*-नाक *n.* जळणें *g. of o.*

To lead by the n. नाकीं वेसन *f.* घालणें *g. of o.*

To put one's n. out of joint, *fig.* नाक *n.* कापणें.

To rifle the n. नाक *n.* ओरबडणें.

To speak through the n. नाकांत *or* नाकाने बोलणें, गेंगणें, गुणगुणणें, गेगणें बोलणें.

To turn up one's n. at. नाक *n.* वर करणें, नाक तोंड *n.* मुरडणें *or* मुरडणें, नाक *n.* मोडणें, नाक *n.* झाडणें, नाकाला झिमोटा *m.* घालणें.

As plain as the n. upon one's face. करतलामलक, हातचें कांकण.

Follow your nose. नाकासमोर जा.

NOSE-BRIDLE, *n.* (of a bullock, &c). वेसण *or* वेसन *f.* नाथ *m.* नास्य *n.*

NOSE-CUT, *a.* नकटा, छिन्ननासिक, छिन्ननास.

NOSE-GAY, *n. bunch of flowers to smell at.* फुलांचा गुच्छ *m.*-झुबका *m.* झेला *m.*

NOSE-LESS, *a.* अनासिक, निर्नासिक, विनासिक, गतनासिक, नासिकाहीन-शून्य-&c.

NOSE-RING, *n.* नथ *f.* नथणी *f.*

Circle of pearls around a n. सरजा *m.*

Pendant ring of a n. हालकडी *f.*

Pendants or hanging jewels of a n. हालकडी *f.* झिलमिळ्या *f. pl*

NOSEY, *n. person with a large nose.* नाकाड्या.

NOSOLOGY, *n. science of the classification of diseases.* रोगनिदानशास्त्र *n.* रोगवर्गकरणविद्या *f.*

NOSOPOETIC, *a. producing disease.* रोगकर, रोगजनक, रोगोत्पादक.

NOSTRIL, *n.* नाकपुडी *f.* नासापुट *n.* नासारंध्र *n.*

Air breathed through a n. सूर *m.* स्वर *m.*

Cartilage which divides the nostrils. नाकाचा पडदा *m.* ओंस *m.*

Dryness of the nostrils. नासाशोष *m.*

To dilate the nostrils (as in anger). नाक *n.* फिंदारणें.

To stink in one's nostrils. घाण *f.* येणें *g. of s.*

NOSTRUM, *n. secret or quack medicine.* बुटी *f.* जडीबुटी *f.* वल्ली *f.* गूढौषध *n.*

NOT, *adv.* नाहीं, ना, नव्हे, नये, न;—as used with the imperative, नको in the singular, and नका in the plural. For the emphatic expression of the sense of *not* as conveyed by the phrases, *On no account whatsoever, by no means, on no consideration or ground, in no wise, or way, or sense,* &c. &c. some current phrases are, सर्वार्थी नाहीं, सर्वात्मना नाहीं, अगदी नाहीं, सहसा नाहीं अर्थाअर्थी नाहीं, कोणत्याही अर्थाने नाहीं, सर्वथा नाहीं, सर्वांशीं नाहीं, सर्वथैव नाहीं, सर्व प्रकारें नाहीं, कसाही नाहीं, परिच्छिन्न नाहीं, किमपि नाहीं, एकरूप नाहीं.

To be as n. *be lost, destroyed, &c.* नाहींसा होणें.

It is not, There is not. नाहीं, नास्ति.

NOTABLE, *a. remarkable, memorable.* लक्ष्यांत ठेवायाजोगा-सारिखा-&c. जमेस धरायाजोगा-सारखा-&c. सांगायाजोगा-सारखा-&c. नांव घ्यायाजोगता-सारखा-&c. विशेष, जमेतला, गणनेतला, लक्ष्य, स्मरणीय.

2 *active, busy,* v. BUSTLING. कामी, कामसू, खटपट्या, कामठ.

A n. housewife. सुगरीण *or* सुगरण *f.*

3 *notorious,* v. NOTED. प्रसिद्ध.

NOTABLENESS, v. A. 2. कामीपणा*m.* कामसूपणा*m.* &c.

NOTABLY, *adv.* v. A.1. लक्ष्यांत ठेवायाजोगा-&c. *decl.* जमेस धरायाजोगा-&c. *decl.* विशेष.

NOTARY, *n. person who attests contracts, deeds, &c.* करारनामावगैरे कागदावर सही करणारा वकील, दबीर.

NOTATION, *n. recording by figures or marks.* अंकणें*n.* अंकणी*f.* अंकन*n.*

NOTCH, *n. nock, nick, indentation.* सड*m.* कातरा*m.* खांच*f.* खांड*f.* खाप*f.*

2—as made for or worn by a rope. करकोचा*m.* करवा*m.* अखोटा*m.*

3—as cut to facilitate breaking. तोड *f.*

4—as cut on a tree, made in a wall, &c. for the foot. पावका*m.* पावंडा*m.* खाप*f.n.* खोंगा*m.*

To NOTCH, *v. a.* सड*m pl* -कातरे*m. pl.*-खांडी*f. pl.*-खापी*f. pl.*-खापें*n. pl.*-&c. पाडणें.

NOTCHED, *p.* v. V. सड पाडलेला, कातरे पाडलेला.

NOTE, *n. token, sign,* v. MARK. खूण*f.* निशाणी*f.* चिह्न*n.* लक्षण*n.*

2 *notice,* v. HEED. लक्ष*n.* लक्ष्य*n.* धोरण*n.* मनोयोग*m.*

3 *reputation, consequence,* v. RESPECTABILITY, WEIGHT. आब्रू*f.* आब*m.* आबदाब*m.* नांव*n.* प्रतिष्ठा*f.* भारदस्ती*f.*

4 *single sound*—in music. स्वर*m.* सूर*m.* मात्रका*f.* मूर्च्छना*f.*

A high and cracked n. काकस्वर*m.*

An unmusical n. अपस्वर*m.*

Leading or key n. वादी*m.*

Piping one n. गावा*m. v.* लाव, गा.

Running over the notes in tuning the voice or catching the key. अलाप *or* अलाफ*m.* अलापचारी*f.* तान*f.* तानकर्म*n.* तानबाजी*f.* तनाना*m.* तनन*n.* जोड*m.*

To run over the notes. अलापणें, तान*f.*-जोड*m.*-अलापचारीचा-डाव*m.*-&c. घेणें.

5 *short hint, minute memorandum, &c.* टीप*f.* टिपण*n.* टाचण*n.* याद*f.* चकती*f.*

6 *small epistle.* चिट्ठी *or* चिठ्ठी*f.* चिठोरा *or* चिठोरा*m.* चिटोरें*n.* कागद*m.* पत्र*n.* शुका*m.*

At the instant of seeing the n. देखतचिठ्ठी.

Mere n. writing. चिटनविशी*f.* चिटनिशी*f.*

7 *note of hand.* खत*n.* रोखा*m.* कर्जखत*n.* कर्जरोखा*m.* दस्तऐवज*m.*

An empty n. शोकचिठ्ठी*f.*

8 *annotation,* v. COMMENT. टीप*f.* टीका*f.*

To NOTE, *v. a. observe, notice, mark.* लक्ष्य*n.*-लक्ष*n.*-ध्यान*n.*-धोरण*n.*-चित्त*n.*-&c. देणें-लावणें-राखणें-धरणें *or* देऊन-लावून-&c. पाहणें-ऐकणें-&c. पाहणें. लक्षिणें, ध्यानांत-लक्ष्यांत-&c. आणणें, लक्ष्यांत-ध्यानांत-&c. येणें *in. con.*

2 *set down, make memorandum of.* टिपणें, टाचणें, मांडणें, मांडून-टिपून-&c. ठेवणें, टीप*f.*-टिपण*n.* लिहणें *g. of o.* खरडणें, टांक*m.* लावणें *g. of o.* टांकलावणी*f.* करणें *g. of o.*

NOTED, *p. and a.* v. V. 1. पाहिलेला, लक्षिलेला.

2 टिपलेला, टिपून ठेवलेला, &c.

1 *celebrated, eminent,* v. FAMOUS. प्रसिद्ध, प्रसिद्धीचा, अस्कऱ्याचा, नांवालौकिकाचा, महशूर, व्याख्यात, नामजाद.

NOTHING, *n. nihility,* v. NON-ENTITY. नास्तित्व*n.* अभाव*m.* शून्यता*f.*

Doctrine of nothingness. शून्यवाद*m.*

Holder of it. शून्यवादी.

2 *not any thing,* v. NONE. कांहीं नाहीं.

As if n. had happened. कांहीं नव्हतेला, Ex. रात्रीं चोरी करून दिवसास कांहीं नव्हतेल्या गोष्टी सांगतो.

N. at all, *not a bit, jot, &c.* कांहीएक नाहीं, कांहींच नाही, तीळभर नाहीं, काडीभर नाहीं, काडोमात्र नाहीं, रजभर नाहीं.

3 *no importance, no use, &c.* किम्मत*f.* कथा*f.* केवा*m.* मुजाख *or* मुजाखा*m.f. all with in. con.*

4 *no possession or fortune,* v. POVERTY. कंगाली*f.* कंगालपणा*m.* धनाभाव*m.* पैक्याचे नांवाने-द्रव्याचे नांवाने-&c पूज*n* -शून्य*n.*

5 *trifle, thing of no consequence.* कांहीं नाहीं, हलकी गोष्ट *f.*

A mere n. परसांतील भाजी*f.*

For n. फुकट, फुकटावारी, फुकटाफुकट, फुकटाफुकटी, फुकटफाकट.

Good for n. v USELESS. कांहीं कामाचा नाहीं, अकिंचित्कर, वत्तीस लक्षणी, फुकट्या.

To go for n. पोकळी खालीं *or* पोकळीस जाणें, सुना जाणें.

To make n. of. तृणवत्-कःपदार्थ-तुच्छ-&c. मोजणें-मानणें-समजणे.

To serve for n. पोट बांधून चाकरी*f.*-काम*n.*-&c. करणें

NOTHING, *adv. in no degree, not at all,* v. NOT. कांहीच नाहीं, किमपि नाहीं, अगदी नाही, बिलकुल नाहीं.

He is n. of a Pandit. तो कांहीं पंडित नाहीं.

NOTHINGNESS. See NON-ENTITY..

To NOTICE, *v. a. observe,* v. To NOTE, To SEE. पाहणें, लक्ष्यांत-ध्यानांत-&c. येणें *in. con.* समजणें *in. con.*

2 *heed, regard, give attention to.* लक्ष*n.*-लक्ष्य*n.*-चित्त*n.*-ध्यान*n.* धोरण*n* -&c. देणें-लावणें-ठेवणें-राखणें-धरणें.

3 *mention, remark on.* बोलणें-&c. *with* विषयीं *of o.* नांव*n.* घेणें, *g. of o.* गोष्ट *f.* काढणें *g. of o.*

4 *treat with attention.* आदरणें, आदर*m.*-सन्मान*m.*-सत्कार*m.*-आदरसत्कार*m.* &c. करणें *g. of o.*

NOTICE, *n. observation by the eye or by other senses.* पाहणें*n.* दृष्टि*f.* अवलोकन*n.* नजर*f.* अढळ*m.* इंद्रियव्यापार*m.*

To come under the n. of. अढळणें, अढळ*m.* असणें *g. of s.*

2 *observation by the mind,* v. HEED. लक्ष्य*n.* लक्ष*n.* ध्यान*n.* धोरण*n.*

3 *intelligence, intimation.* बातमी*f.* खबर*f.* जाहिरखबर*f.* सूचना*f.* सुचेन.

4 *proclamation.* दवंडी*f.* डांगोरा*m.* दांडोरा *or* दांडोरा*m. v.* पिट-वाज.

Written n. जाहिरनामा*m.* जाहिरात*f.* प्रसिद्धिपत्र*n.*

5 *attention, respectful treatment.* आदर*m.* सत्कार*m.* सन्मान*m.* संभावना*f.* आदरसत्कार*m.*

NOTICED *p.* v. V. 1. पाहिलेला, लक्षिलेला, &c. इंद्रियव्यापारगत.

2 लक्ष दिलेला, &c.

4 सन्मानित, आदृत.

NOTIFICATION, *n.* v. V. 1.—*act.* कळवणें*n.* ज्ञापन*n.* ज्ञप्ति*f.* विज्ञापन*n.* विज्ञापना*f.*

2 सुचविणें*n.* &c. सूचन*n.* सूचना*f.*

1 *paper giving notice.* जाहिरात*f.* जाहिरनामा*m.* प्रसिद्धिपत्र*n.*

NOTIFIED, *p.* v. V. 1. कळवलेला, &c. ज्ञापित, ज्ञपित, ज्ञप्त, विज्ञप्त.

2 सुचवलेला, &c. सूचित.

To NOTIFY, *v. a. make known, declare.* कळवणें, ज्ञापणें, वदणें, प्रसिद्धि*f.*-जाहिरात*f.*-ज्ञापन*n.*-विज्ञापन*n.*-&c. करणें *g. of o.* जाहीर-विदित-प्रसिद्ध-&c. करणें.

2 *give notice of*, v. To Inform. सुचवणें, सूचनn.-सूचनाf. करणें-देणें, खबरf.-बातमीf.-&c. देणें.

Notion, *n. idea, conception, thought, view.* कल्पनाf. भावनाf. संभावनाf ग्रहm. शक्तिग्रहm. ज्ञानn. बुद्धिf. तर्कm. भानn. भासm.

2 *sentiment, opinion.* मतn. बुद्धिf.

High notions and fancies. मिजाजf. आढ्यताf.

Notional, *a. existing in the mind only*, v. Imaginary. काल्पनिक, कल्पित, कल्पनासिद्ध.

Notoriety, Notoriousness, *n.* v. A. 1. प्रसिद्धिf. उघडीकf. उघडf. लौकिकm. लोकप्रसिद्धिf. जगत्प्रसिद्धि *pop.* जगप्रसिद्धिf रूढिf. प्रकाशm. ख्यातिf. विख्यातिf. परिस्फोटm. परिस्फुटm. पसाराm. आख्याf. लोकविश्रुतिf. प्राकट्यn. बाजारm. नांवलौकिकm. जघन्यn. चतुष्टाईf. घोंघाटm. गजरm. गवगवाm. गूलf. वाच्यताf. दिवाणदर्बारn. धौंसाm. डंकाm. v. बाज.

2—esp. in an evil sense. बोभाटाm. बभरा *or* बभ्राm. हाकf. हाकाहाकf. हाकाटाm. हाकाटीf. हाकाराm. बाजटn. धिंडवडाm. कीर्त्तवडाm. दवंडीf. v. पिट, टिमकीf. v. बाज, धांडोराm. धांडोरेn. कुकीर्त्तिf. आढ्यताf.

Notorious, *a. public, well known.* उघड, उघडा, प्रसिद्ध, जाहीर, जगजाहीर, जनजाहीर, महशूर, सर्कारमहशूर, लोकप्रसिद्ध, लोकविश्रुत, प्रकट *pop.* प्रगट, जगत्प्रसिद्ध *pop.* जगप्रसिद्ध, नांवलौकिकाचा, ख्यात, विख्यात, नावसता.

To make n. v. To Noise. गाजवणें.

To be n. *be noised abroad*, v. To Noise. गाजणें, डफऱ्यावर पडणें, ढोलकेंn. वाजणें *g. of o.* हाकाटणें.

2—esp. in an ill sense. जगजाहीर, जनजाहीर, जगत्प्रसिद्ध *pop.* जगप्रसिद्ध, बाजारमहशूर, दर्बारमहशूर, सर्कारमहशूर, बाजारनिरख, डंका वाजलेला.

To be n. दिवाm. लावणें, नादावणें.

Notoriously, *adv.* v. A. 1. उघड, प्रसिद्ध, उघडपणीं, प्रसिद्धपणीं.

2 बाजारनिरख, बाजारमहशूर, &c.

Notwithstanding, *conjunc.* तरी, परंतु, तथापि, अथापि, तत्रापि, असें असतांही, तदपि.

Notus, *n. south wind.* दक्षिणवाराm. दक्षिणेचा वाराm. हेटचा वाराm. दक्षिणवायुm.

Nought, *n.* v. Nothing. कांहीं नाहीं.

To set at n. v. To Contemn. अवमानणें, अवगणणें, तुच्छ मानणें.

Noun, *n.* नामn. विशेष्यn संज्ञाf. संकेतशब्दm.

Crude n. प्रातिपदिकn.

N. of action. कारकm. क्रियाf.

N. of agency. कर्तृवाच्यn.

N. animate. प्राणिवाचकm.

N. abstract. भाववाचकm.

N. collective. संघवाचकm.

N. communicative. अपादानवाच्यn.

N. denominative. क्रियावाचकm

N. ending in a vowel. अजंतm.

N. gentile. जातिवाचकm.

N. inanimate. अप्राणिवाचकm.

N. instrumental. करणवाच्यn.

N. inflected or of any case. कारकn.

N. of holding or having. अधिकरणवाच्यn.

N. passive. कर्मवाचकm. कर्मणिवाच्यशब्दm. संप्रदानवाच्यn.

N. simple or nominative. भाववाच्यn. लिंग.

N. verbal. क्रियावाचकm.

To Nourish, *v. a. feed, support, cherish.* पोसणें, पोषणें, पाळणें, प्रतिपाळणें, पालन *pop.* पाळणn.- पोषणn.- पालनपोषणn.- प्रतिपाळm.- करणें *g. of o.*

Nourishable, *a.* v. V. पोसायाजोगा-जोगता-&c. पोष्य, पोषणीय, पोषणाई.

Nourished, *p.* v V. पोसलेला, &c. पोषित, पालित, प्रतिपालित, पुष्ट, भरित.

Nourisher, *n.* Nourishing, *p. a.* v.V. पोसणारा, पालक, पोषक, प्रतिपालक, पालनकर्त्ता, &c. पोष्टा, भर्ता, वृंहक.

I *fattening*, v. Nutritious. पौष्टिक.

Nourishing, Nourishment, *n.* v. V.—*act.* पोसणेंn. पाळणेंn. &c. पाळणूकf. पाळग्रहणn. पालन *pop.* पाळणn. पोषणn. पाळणपोषणn. प्रतिपाल *pop.* प्रतिपाळm. प्रतिपालनn. आप्यायनn. भरणn. भृतिf. वृंहणn.

I *nutriment, aliment*, v. Food. भक्ष्यn. आहारm. जीवनn. प्राणनn.

II *power of nourishing.* पौष्टिकगुणm. धातुपोषकत्वn. पौष्टिकत्वn. बलवर्धकत्वn.

Novel, *a. new, unusual.* नवा, ननखा *or* नौखा, नवल, नवळका, अपरूप, अपूर्व, अप्राचीन.

2 *strange, marvellous*, v. Strange. नवल, विलक्षण, अपरूप, अद्भुत, अलौकिक.

Novel, *n. fictitious tale.* कथाf. उपाख्यानn. आख्यानn.

Novelty, *n.* v. A. 1. नवेपणाm. नवखेपणाm. नवलपणाm. &c. नवलाईf. अपूर्वाईf. अपरूबाईf. अपूर्वताf.

2 नवलपणाm. अलौकिकपणाm. विलक्षणताf. वैलक्षण्यn.

I *a novelty.* नवलn. नवलाईf. नवलपरीf. कौतुकn. चूटm. आश्चर्यn.

November, *n.* इंग्रेजी वर्षाचा अकरावा महिनाm. कार्त्तिक-मार्गशीर्षm.

Novennial, *a. done every ninth year.* नवव्या नवव्या वर्षाचा, नवव्या-नवव्या वर्षानें येणारा-घडणारा-&c. नौसाली.

Novercal, *a. pertaining, like, &c. to a step-mother.* सावत्र आईचा, सावत्र आईच्या चालीचा, सावत्र आईच्या-सारखा, सापत्नमातृवत्.

Novice, *n. a beginner, one new in a business.* नवा, नवशिका *or* नवशिखा, नवशिक्या, नवशीक *or* ख, नूतनाभ्यासी, नवीनाभ्यासी, नवछात्र, मामा.

Ever a n. नित्यनवा.

Novitiate, *n. state of being a novice.* नवशिकेपणाm. नवशिकपणाm. &c. नवछात्रताf. नवछात्रदशाf. नूतनाभ्यासिताf. नवीनाभ्यासित्वn.

2 *period of being a novice.* नवशिकपण्याचा काळm. &c. नूतनाभ्यासकालm. विद्यारंभकालm. नवीनाभ्यासित्वकालm.

Now, *adv. at the present time.* एव्हां, आतां, आतांशीं *or* शीं *or* सां, हल्लीं, हालीं, हाल, सांप्रत, सांप्रतकाळीं, यावेळीं, यावेळेस, प्रस्तुत, आजकाळ, आजकाळीं, वर्त्तमानकाळीं, तूर्त्त, तूर्त्तकाळीं, सद्यः *pop.* सद्यां, सद्यस्कालीं *pop.* सद्याकाळीं, इदानीम्, प्रकृत, अथ, संप्रति, एधवां, अधुना.

From n. *henceforth.* इतःपर.

N. and then. केव्हां केव्हां, केव्हांबेव्हां, कधींमधीं, कधींकधीं, कधीं-काळीं, मधें मधें, सटींसामाशीं, टंगळमंगळ.

Now-a-days. आजकाल.

Till n. एथपर्यंत, एथवर, एथपावेतों, अद्याप, अद्यापि.

2 *just now, a little while ago.* मघां, मघाशीं *or* सीं, एव्हांशीं, आतां, आतांच, नुक्ता *decl.* निक्ता *decl.* नेटका *decl.* नवसर, नवथर.

3 *after this ; things being so.* आतां, यावर, असें असतां.

3—*as a particle of connection.* तर.

5 *at one time ; at another time.* कधीं.

NOW-A-DAYS, *adv.* v. NOW. आजकाल, सांप्रतकाळीं, अवकाळ, अथ.

NO WAY, NO WAYS, NO WISE, *adv. in no manner or degree,* v. NOT. कोणत्याही प्रकाराने नाहीं, कसाही नाहीं, अर्थाअर्थीं नाहीं, सर्वथा नाहीं, सर्वथैव नाहीं, किमपि नाहीं.

NO WHERE, *adv.* कोठे नाहीं, कुत्रापिन, क्वापिन;—emphatically, त्रिभुवनांत नाहीं, त्रैलोक्यांत नाहीं, तिनीताळीं नाहीं.

NOXIOUS, *a. pernicious, injurious, unwholesome,* v. HURTFUL. अपकारक, अपकारी, अहितकारक, अहितकारी, वाईट, दुष्ट, बाधक, बावडा.

NOXIOUSNESS, *n.* v. A. अपकारीपणा*m.* बावडेपणा*m.* अपकारिता*f.* अपकारकत्व*n.*

NOZLE, NOZZLE, *n. snout,* v. NOSE. सोंड*f* तोंड*n.*

NUBILE, *a.* v. MARRIAGEABLE. विवाहाजोगा, विवाहयोग्य, विवाहोपयुक्त.

NUBILOUS, *a.* v. CLOUDY. मेघाकीर्ण, मेघाच्छादित, मेघाच्छन्न.

NUCLEUS, *n.* See KERNEL. 2. *any body about which matter collects.* समुच्चयास्पद, संचयास्पद, अनेकसंचयी, अनेकसमुच्चयी.

NUDE, NUDITY. See NAKED, NAKEDNESS.

NUGATORY, *a. trifling, insignificant,* v. LIGHT. हलका, पोकळ, अनर्थक, एरझेर.

2 *ineffectual,* v. FRUITLESS. निरर्थक, अनर्थक, पोकळ, व्यर्थ.

NUISANCE, *a. any thing which annoys,* v. PLAGUE. उपाध*f.* उपाधि*f.* व्याध*f.* जाच*m.* पीडा*f.* खूळ*n.* खेकटें*n.* मड*n.*

NULL, *a. void, invalid.* व्यर्थ, निरर्थक, निर्जीव, पोकळ, रद्द, बालथर.

To NULL, TO NULLIFY, *v. a. annul,* v. TO ABOLISH. मोडणें, रद्द-नाहीसा-रहित-निरर्थक-&c. करणें.

NULLITY, *n.* v. A. पोकळपणा*m.* निरर्थकता*f.* व्यर्थता*f.*

1 *nothingness,* v. NON-ENTITY. अभाव*m.* नास्तित्व*n.*

NUMB, *a.* NUMBED, *p.* v. V. N. *and* TORPID. बहिरा, सुना, गुंग, मेहरलेला, सुस्त, जड, सुप्त, सुप्तत्वच्, सैरभैर, बेशुद्ध, स्तब्धचेष्ट.

N. from cold. गार.

To NUMB, *v. a. make torpid.* बहिरा-सुस्त-सुना-जड-स्तब्धचेष्ट-&c. करणें, काकडा*m.* वळणें *g. of o.* चैतन्यस्तंभ*m.*-चैतन्यस्तंभन*n.* करणें *g. of o.*

To NUMB, *v. n. become torpid.* बहिरावणें, मेहरणें, भारावणें, गुंगणें, गारटणें *or* गारठणें.

To NUMBER, *v. a.* v. TO COUNT. मोजणें, गणणें, संख्या*f.* करणें *g. of o.* मोजदाद*f.*-मोजदास्त*f.* घेणें-करणें *g. of o.*

2 *affix a number to.* आंकडा*m.*-आंक*m.*-& c. घालणें, अंकपट्टी*f.* लावणें.

NUMBER, *n.*—the species of quantity. संख्या*f.*

2 *an aggregate of units.* संख्या*f.*

Even n. समसंख्या*f.* बेकी*f.*

Odd n. विषमसंख्या*f.* एकी*f.*

Of what n. कितकावा, कितवा, कित्यावा, Ex. हा तुमचा कितकावा मुलगा आहे ?

Whole n. अभिन्न*n.*

3 *numerical amount.* संख्या*f.* गणती*f.* गणना*f.* सुमार*m.*

4 *more than one, many.* कितिएक, बहुतएक, अनेक, पुष्कळ, बहुत.

5 v. MULTITUDE. संख्या*f.* बाहुल्य*n.* बहुत्व*n.*

6 *aggregated body or number.* संख्या*f.* गण*m.* गणती*f.* गणना*f.*

7 *figure, arithmetical sign.* अंकडा*m.* अंक*m.* आंख*m.* संख्या*f.*

Numbers, *figures, practical arithmetic.* हिशेब *or* हिशोब*m.*

Table of numbers. अंकजाल*n.* अंकपत्र*n.* सारणी*f.* (esp. in comp. as ग्रहसारणी, योग सारणी, नक्षत्रसारणी, & c.).

8—in grammar. वचन*n.*

Dual n. द्विवचन.

Plural n. अनेकवचन, बहुवचन.

Single n. एकवचन.

9 Numbers, v. POETRY. कविता*f.* पद्यरचना*f.*

Flowing numbers. द्राक्षापाक*m.*

NUMBERED, *p.* v. V. मोजलेला, गणलेला, & c.

2 आंकडा घातलेला, & c. अंकी *or* अंखी.

NUMBERER, *n.* NUMBERING, *p a.* v. V. 1. मोजणारा, गणणारा, संख्या करणारा & c. संख्याकारक, गणनकर्ता, & c.

N. of houses, trees, & c. in a village. टीपकर.

NUMBERING, *n.* v. V. 1.—*act.* मोजणें*n.* गणणें*n.* & c. गणती*f.* मोजदाद*f.* मोजदास्त*f.* गणन*n.* गणना*f.*

N. of houses, trees, & c. in a village. टीप*f.*

2 आंकडा घालणें*n.* & c.

NUMBERLESS, *a.* v. COUNTLESS. असंख्य, असंख्यात, अगणित.

NUMBLES, *entrails of a deer.* हरणाचीं आंतडीं*n. pl.*

NUMBNESS, *n.* v. A. बहिरेपणा*m.* मेहरी*f.* सुनेपणा*m.* सुस्ती*f.* गुंगी*f.* सुप्ति*f* स्वाप*m.* चैतन्यस्तंभ*m.* चैतन्यस्तब्धता*f.*

NUMBERABLE, *a. that may be numbered.* मोजायाजोगा-& c. गणनीय, गण्य, गणेय, संख्येय, परिगणनीय, सुमारी.

NUMERAL, *a. relating to or consisting of numbers.* संख्येचा, सुमारी, सांख्य, संख्यात्मक, संख्याविषयक, संख्यासंबंधी, गणनात्मक.

NUMERAL, *n. numeral character.* आंकडा*m.* अंक*m.* आंख*m.* संख्या*f.*

NUMERALLY, *adv. according to the number, in number, &c.* संख्येने, गणतीने, सुमाराने, सुमारें, यथासंख्य.

NUMERARY, *a. belonging to a certain number.* अमुकसंख्येचा, अमुकसंख्य.

NUMERATION, *n.*—in arithmetic. अंकांची मोडणी*f.*-मांडणी*f.* संख्यापरिमाण*n.*

NUMERATOR, *n.*—of a fraction. अंश*m.* लव*m.*

NUMERICAL, *a.* v. NUMERAL. संख्येचा, संख्याविषयक, संख्यासंबंधी, सांख्य.

2 *consisting of numbers or figures.* अंकांचा, आंकड्यांचा, &c. अंकी *or* अंखी, अंकात्मक, संख्यात्मक.

NUMERICALLY, *adv. with respect to numbers.* संख्येने, गणतीने, यथासंख्य.

2 *in figures or numbers.* अंकानीं, आंकड्यानीं.

NUMEROUS, *a. being many, consisting of many.* मोठे संख्येचा, मोठ्या गणतीचा, बहुत, पुष्कळ, मोठा, बहुसंख्य, महासंख्य.

NUMEROUSLY, *adv.* मोठ्या संख्येने, संघशः, संख्यातः.

NUMEROUSNESS, *n.* v. A. पुष्कळपणा*m.* बहुतपणा*m.* & c. बहुसंख्यत्व*n.* महासंख्यत्व*n.*

NUMISMATIC, *a. relating to coins or medals.* नाणकसंबंधी, नाणकविषयक.

NUMMARY, NUMMULAR, *a. relating to money.* पैक्याचा, पैशाचा, सोन्यानाण्याचा, वित्तसंबंधी.

NUMSKULL, *n.* v. FOOL. दगड*m.* धोंडा*m.* दुघडभोनाम्या, बुद्धीचा ठणठणपाळ, ठो, द.

NUN, *n. woman devoted to seclusion and austerity,* v. ASCETIC. जोगीण*f.* वैरागीण*f.* गोसावीण*f.* मठनिवासिनी*f.*

NUNCIO. See AMBASSADOR.

NUNCUPATIVE, NUCUPATORY, *a. orally pronounced.* तोंडचा, तोंडजबानीचा, मुखजबानीचा, अलिखित.

NUNNERY, *n. house in which nuns live.* जोगणींचें घर*n.*

NUPTIAL, *a pertaining to marriage.* लग्नाचा, विवाहाचा, वऱ्हाडाचा, वऱ्हाडी, विवाहसंबंधी, वैवाहिक, औद्वाहिक.

NUPTIALS, *n.* v. MARRIAGE. लग्न*n.* विवाह*m.* सावधान*n.*

NURSE, *n. a woman that has the care of infants.* मुलें बाळगणारी*f.* -बाळगणारीण*f.*-संभाळणारी*f.* आया*f.* is used in the families of Europeans.

2 *a woman who suckles an infant.* दूधकरीण*f.* थानकरीण*f.* दूधपाजणारी*f.* पाजणारी*f.* दाई*f.* धात्री*f.* उपमाता*f.* अमा*f.*

4 (of a sick person). रोग्याची चाकरी करणारी स्त्री*f.* रोग्याची तनूराखणारी*f.* रोग्याची टूक संभाळणारी*f.* रुग्णपरिचारिका*f.* रुग्णसेवका*f.* पाणी देणारी*f.*

4 fig. *fosterer, cherisher, &c.* पालक, प्रतिपालक, पालनकर्त्या-कारक-कारी-&c.

To NURSE, *v. a.* (an infant) *tend.* बाळगणें, संभाळणें, राखणें, पाळणें संभाळ*m.*-बालगण*f.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *suckle.* दूध*n.*-स्तन*n.*-थान*n.* पाजणें-देणें, पाजणें, भांगावर घेणें.

3 (a sick person). रोग्याची चाकरी*f.*-सेवा*f.*-शुश्रूषा*f.*-&c करणें.

4 *foster, cherish.* पाळणें, प्रतिपाळणें, पालन*n.*-प्रतिपाल*m.*-&c. करणें *g. of o.*

NURSERY, *n.* (for chidren). मुलांची खोली*f.*-कोठडी*f.* बालगृह*n.*

2 (of young trees, &c.). रोपाचा जागा*f.* रोपाचा बाग*m.*

3—gener. *fostering place.* पालनस्थान*n.*

NURSLING, *n.* v. INFANT. तान्हेंमूल*n.*

NURTURE, *n. nourishment,* v. FOOD. भक्ष्य*n.* आहार*m.*

2 *education, instruction.* शिक्षा*f.* उपदेश*m.* शिक्षण*n.*

To NURTURE. See To NOURISH, To EDUCATE.

NUT, *n. fruit with a kernel and shell.* कवचीचें फळ*n.* टणकसालीचें फळ*n.* सकवचफल*n.*

Note. For cashew-nut, cocoa-nut, & c. see under those words.

NUT-CRACKER, *n.* अडकिता *or* त्या*m.* सरोता*m.*

NUT-MEG, *n.* जायफळ*n.* जातिफल*n.*

NUT-SHELL, *n.* कवची*f.*

NUTRIMENT, *n. nourishment,* v. FOOD. भक्ष्य*n.* आहार*m.* जीवन*n.* प्राण*n.*

3 *quality of nourishing.* पौष्टिकगुण*m.* धातुपोषकत्व*n.* पौष्टिकत्व*n.* धातुवर्द्धकत्व*n.*

NUTRIMENTAL, NUTRITIOUS, NUTRITIVE, *a. having the quality of nourishing.* पुष्टाचा, धातुपुष्ट, पौष्टिक, पुष्टिकर, पुष्टिकारक, पुष्टिजनक, धातुपोषक, बलवर्धक.

NUTRITION. See NOURISHMENT, NUTRIMENT.

To NUZZLE, *v. a. foster,* v. To NOURISH. पाळणें, पाळणूक*f.*-पालन*n.*-प्रतिपाल*m.*-&c. करणें, *g. of o.*

To NUZZLE, *v. n. go with the nose near the ground.* नाक भुईस लाऊन जाणें.

2 See NESTLE.

NYCTALOPS, *n. one who sees best at night.* रातडोळ्या, रात्रदृष्टि, निशादृष्टि.

2 *one who is blind at night.* रातांधळा, रात्रांध.

NYCTALOPY, *n. night-sight.* रात्रदृष्टि*f.*

2 *night-blindness.* रातांधळें*n.*

NYMPH, *n. goddess of wood or water.* जलवनदेवता*f.* जलवनदेवी*f.* यक्षिणी*f.*

2 *lass, girl, &c.* v. WOMAN. तन्वंगी*f.*

NYMPHOMANIA, *n. furor uterinus.* अतिचरणा*f.*

O.

O. This vowel is represented by ओ. Oo is represented by ऊ.

O, *interj.* रे, अरे;—in respect, हें, हो, अहो.

OAF, *n. dolt, &c.* v. FOOL. ढ, धोंडा*m.* ठ, गावदी.

OAFISH, *a.* v. FOOLISH. गावदी, मठ्ठ, मठ्या.

OAKUM, *n. old rope untwisted.* जुने दोरीचा काथा*m.*

OAR, *n instrument for rowing.* अदला*m.* अवलें*n.* वलें *or* वल्हें*n.* चाटू*m.* क्षेपणी*f.* नौकादंड*m.*

Blade of an o. चपणी*f.*

Man that handles an o अवलेकरी, वल्हेकरी, अवल्या.

Shaft of an o. दांडी*f* पतिगा*m.*

To OAR. See To ROW.

OASIS, *n. green spot in a desert.* रानांत ओलाव्याची जागा*f.* ओलवण*f.* वनमध्यगतशाद्वलस्थल*n.*

OATH, *n. solemn appeal to God.* आण*f.* शपथ*f.* सोगंद*f.* सोगण*f.* सत्य*n.* क्रिया*f.*

O. in the name of some god. देवाची आण (*pop.* देवाचेण*f.*), शपथ*f.*

O. on a cow. गाईची आण*f.*-शपथ*f.*

O. on the leg of. पायाची आण*f.*-शपथ*f.*

O. on the throat or life of. गळ्याची आण*f.*-शपथ*f.*

O. on one's food. अन्नाची शपथ*f.* अन्नाची आण *pop.* अन्नाचाण*f.*

O. on the sacred thread. जानव्याची शपथ*f.*-आण*f.*

Oaths and protestations—compreh. or gener. आणशपथ*f.*

Upon one's o. सत्योत्तरें, सत्योत्तर.

With an o. शपथपुरस्सर, शपथपूर्वक.

To administer an o. शपथ*f.*-आण*f.*-सोगंद*f.*-&c. घालणें.

To substantiate by o. क्रिया*f.* करणें.

To take an o. शपथ*f.* करणें-वाहणें-खाणें-घेणें-देणें, आण*f.* वाहणें

There are various forms of making an oath or solemn appeal. Some are, वेलभंडार*m.* करणें, तुलसी*f.* उचलणें, गाईचें शेंपूट*n.* धरणें *or* वरपणें, जोंधळे*m. pl.* उचलणें, गंगाजळी*f.* घेणें, देवाचा पाय*m.* शिवणें, देवावर हात*m.* ठेवणें, देवावरचीं फुलें*n. pl.* काढणें.

OATH-BREAKING, *n.* शपथभंग*n.* क्रियाभंग*m.* क्रियानाश*m.*

To OBDUCE, *v. a. draw over.* ओढणें-ओढून घेणें *with* वर *of o.*

OBDURACY, OBDURATENESS, *n.* v. A. I. पापनिग्रह*m.* पापनिग्रहिता*f.* पापनिर्भर*m.* पापात्यागिता*f.* अनुतापविमुखता*f.*

OBDURATE, *a. hardoned in heart, persisting in evil.* पापाग्रही, पापनिग्रही, दुराग्रही, पापात्यागी, निगगंटा, निचाडा, अनुतापविमुख, अनुतापपराङ्मुख.

2 v. OBSTINATE.

OBEDIENCE, *n. compliance with a command.* मानणें*n.* ऐकणें*n.* मान्यता*f.* आज्ञापालन*n.* आज्ञानुवर्त्तन*n.* आज्ञानुसरण*n.* आज्ञाधारण*n.* हुकुमबरदारी*f.* आज्ञाधीनता*f.* आज्ञांकितत्व*n.* &c.

OBEDIENT, *a. submissive to authority, dutiful, compliant. &c.* आज्ञेंत वागणारा, आज्ञेंत राहणारा, हुकमी, हुकुमबरदार, आज्ञापालक, आज्ञाधारक, आज्ञाधारी, आज्ञांकित, आज्ञानुयायी, आज्ञानुसारी, आज्ञानुवर्त्ती, आज्ञावाहक, आज्ञावह, आज्ञासंपादक, आज्ञानुरूप, वचनग्राही, विनयग्राही, अनुविधायी, विनयी, विनीत, वश्यवर्त्ती;—intensively, and with the power of the phrases, *at the nod or beck of, under the thumb of, in*

the leading string of, &c. अर्ध्यावचनांतला, अर्ध्यांबोलांतला, कह्यांतला, छापेखालचा, बगल्या, बुद्धीस लागलेला, विकलेला.

To be o. to, *be under the thumb of.* कह्यांत-वळणांत-तिळीं-&c. असणें *with g. of o.* गाठीस असणें, बुद्धीस लागणें.

OBEDIENTLY, *adv.* v. A. आज्ञा मानून, आज्ञेंत राहून, कैदवार, कैदेने, हुकुमाने, हुकुमबरदारीने, यथानुज्ञ.

OBEISANCE, *n. act of reverence,*—as made by a bráhman to a bráhman. नमस्कार*m.* नमन*n.* नमस्या *f.* प्रणाम*m.* प्रणति *f.* प्रणिपात*m.* नति *f.*

—as made by a bráhman to a person of inferior caste. आशीर्वाद*m.* रामराम*m.*

—as made by Hindus of inferior castes. दंडवत*n.* रामराम*m.*

—as made to a master or employer. मुजरा*m.*

—as made by or to Muhammadans, Europeans, &c. सलाम*m.* कुरनिशात *f.* कुरनीस *f.*

—as made to an idol, superior, &c. वंदन*n.*

—as made to a teacher, guru, &c. अभिवादन*n.* अभिवंदन*n.* In making obeisance, certain words of salutation are uttered by certain orders, castes, or classes. The words used by *Kánpháte* gosáwís are, आदेश;—by banians, जयगोपाल.

—by chámbhárs, mahárs, &c. जोहार.

—by attendants of kings to their masters. जोहार.

—by learned or clerical bráhmans. आशीर्वाद.

—by Hindus of the middle classes generally. रामराम.

—by baerágis. जयसीताराम.

Profound o. *obeisance with all the members of the body.* शिरसाष्टांगनमस्कार*m.* साष्टांगनमस्कार*m.* साष्टांगप्रणाम*m.*

To make o. नमणें, नमस्कार*m.*-&c. करणें.

OBERRATION, *n. wandering.* पर्यटन*n.*

OBESE, *a.* v. FAT. पुष्ट, मोठा, मासाळ, मेदस्वी.

OBESENESS, OBESITY, *n.* v. A. पुष्टता *f.* पुष्टि *f.* मेदोवृद्धि *f.* भोपळ्यारोग*m.*

To OBEY, *v. a. submit to, be obedient to.* मानणें, ऐकणें, आज्ञेंत-कह्यांत-हुकुमांत-वचनांत-सत्तेंत-&c. वागणें-राहणें-असणें *g. of o.* आज्ञापालन*n.*-आज्ञानुवर्त्तन*n.*-&c. करणें *g. of o.* वश-आज्ञांकित-&c. असणें;—implicitly, obsequiously, &c. डोळापाहून-कलपाहून-झोकपाहून-&c. वागणें-चालणें.

2 *comply with, act according to.* मानणें, पाळणें, राखणें, बजावणें *(used with* हुकूम*)*, पालन*n.*-&c. करणें *g. of o.*

OBEYED, *p.* v. V. मानलेला, &c. मानित.

To OBFUSCATE, OBFUSCATION. See *To* OBSCURE, &c.

OBIT. See OBSEQUIES.

OBITUARY, *n. list or register of the dead.* मयतयाद *f.* मयतनामा*m.* मर्तिकांची याद *f.* मृतसंख्यापत्र*n.*

2 *account of a deceased person.* मृतवर्णन*n,* मृतचरित्र*n.*

OBJECT, *n. that about which any power or faculty is employed.* विषय*m.* गोचर*m.* अर्थ*m.* इंद्रियार्थ*m.* पात्र*n.* (in comp. much elegant use is made of this word: ex. कृपापात्र o. of favor, प्रीतिपात्र o. of love, and, दानपात्र, लोभपात्र, क्रोधपात्र, मोहपात्र, क्षमापात्र, &c. &c.), भाजन*n.* (in comp. as मानभाजन, स्तुतिभाजन, निंदाभाजन, दयाभाजन, &c.).

An external o. इदंकारास्पद*n.*

Apprehension of objects. विषयीकरण*n.*

Deserving o. (of charity or favor). कृपापात्र, सुपात्र, दानपात्र.

Unworthy o. कुपात्र, अपात्र.

2 *that to which the mind is directed for attainment; purpose.* आशय*m.* अभिप्राय*m.* उद्देश्य*n.* लाग*m.* लक्ष*n.* लक्ष्य*n.* हेतु*m.* तात्पर्य*n.* निमित्त*n.* खुलासा*m.* अर्थ*m.* विषय*m.* अभिसंधि*m.* कार्यवस्तु*n.*

The four *objects of man.* (पुरुषार्थ)—of the human affections and faculties (चतुर्वर्ग) are, धर्म, अर्थ, काम and मोक्ष.

The three objects of human desire, &c.—collectively. त्रिवर्ग*m* त्रिगण*m.*

Accomplishment of an o. इष्टापत्ति *f.* कार्यसिद्धि *f.* चरितार्थ*m.*

Accomplishment of one's o. स्वार्थसिद्धि *f.*

Having one o. or aim. एकरोखी, एकनिष्ठ, एकतान.

Private o. or end. स्वार्थ*m.* स्वसाधन*n.* स्वहित*n.*

That has accomplished his o. कृतकृत्य, कृतार्थ, आशाप्राप्त.

To accomplish one's o. बेडा*m.* पार करणें (and to be accomplished पार होणें-जाणें-असणें), लाग*m.* साधणें *g. of s.* काठी *f.* शिखरास लागणें *g. of s.* गंगेस घोडें*m. pl.* नाहणें.

To fail or miss one's o. लाग*m.* फसणें-चुकणें *g. of s.*

Keep one object in view. एकनजरीं जीव धरा *or* ठेवा

3—in grammar. कर्म*n.* कर्मपद*n.*

To OBJECT, *v. a. present in opposition.* आडवा करणें.

2 fig. *offer in opposition, cast against.* दोषरूपाने पुढें करणें *or* आणणें, आडवा करणें *or* आणणें, बद्धक-प्रतिबंधक-&c. करणें, आक्षेपणें, आक्षेप*m.* करणें *g. of o.*

To OBJECT, *v. n. oppose in words or arguments, raise objections* आडवें*n.*-दिक्कत *f.*-आक्षेप*m* -&c. घेणें, तकरार *f.* करणें-घेणें, अडचण *f.* सांगणें, नाकबूल असणें-जाणें, असम्मत-&c. असणें, अस्वीकार*m.* करणें, अननुमोदन*n.* देणें-करणें.

OBJECTION, *n. adverse reason or argument proposed; difficulty started or made.* शंका *f.* आशंका *f.* कांक्षा *pop.* आकांक्षा *f.* कक्षा *f.* आक्षेप*m.* तकरार *f.* आडवें*n.* आड *f.* फांट*m.* कोटि *f.*

A possible o. उत्थाप्याकांक्षा *f.*

A captious, frivolous, perverse, &c. o. आडफांटा*m.* हुज्जत *f.* दिक्कत *f.*

Removal of an o. समाधान*n.*

That starts objections, makes difficulties, &c. दिक्कतखोर, दिकतो, वेव्हारी, सतरा फणगडे फोडणारा.

To raise objections and difficulties, v. To CARP. आडवें*n.* घेणें, हुज्जत *f.*-हुज्जतखोरी *f.*-&c. करणें, फणगडें*m. pl* -फरगडें*m. pl.*-फांटे*m. pl.*-&c. फोडणें, भडचणी *f. pl.* सांगणें, बयाद*m. f.* सांगणें-लावणें, वेव्हार*m.* सांगणें-करणें.

2 *opposing ground; ground of hesitation or difficulty.* बाध*m.* हरकत *f.* दिक्कत *f* अड *f.* गुंता*m.* प्रत्यवाय*m.* प्रतिबंध*m.*

3 v. FAULT. दोष*m.*

OBJECTIONABLE, *a. liable to objections.* आक्षेपा घ्यायाजोगा-सारखा &c. आक्षेप घ्यायाजोगा-&c. सदोष, सबाध, बाध्य, दूष्य, अपवाद्य, प्रतिषेधार्ह.

OBJECTIONABLENESS, *n.* v. A. दोष*m.* बाध*m.* प्रत्यवाय*m.* दिक्कत *f.*

OBJECTIVE, *a. belonging to the object.* स्वाश्रयस्थित, स्वाधारस्थित, स्वाधारनिष्ठ, पदार्थाश्रित, पात्रसंबंधी, विषयसंबंधी.

2—in grammar. कर्मपदविषयक.

OBJURGATION, *n.* v. SCOLDING. दोष देणें*n.* बोल ठेवणें*n.*

OBJURGATORY, *a. containing censure.* दोषप्रद, दोषावह.

OBLATE, *a. flattened at the poles.* दोहों बाजूस चपटा.

OBLATION, *n.* v. OFFERING. बलि *pop.* बळी*m. f* देवोपायन*n.* देवोपहार*m.*

To OBLIGATE, *v. a. bind by duty or contract.* बांधणें, गुंतवणें, बांधून-गुंतवून घेणें.

OBLIGATED, *p.* v. V. बांधलेला, बांधून घेतलेला, &c.

To be o. बांधला जाणें-होणें

OBLIGATION, *n. binding power,* (as of a promise, oath, &c.), *incumbency, necessity.* आवश्यकता *f.* कर्त्तव्यता *f.* निषेयता *f.* अवश्यकार्यता *f.*

Under the o of (a promise, oath, &c.). भरंव्या बंदांत, भरंव्या बंधनात.

2 *act binding,* v. ENGAGEMENT. प्रतिज्ञा *f.* वायदा *m.* नियम *m.*

Religious o. व्रत *n.*

That is under a religious o. व्रती, व्रतस्थ.

Violating a religious o. व्रतलोपन *n.* व्रतलोप *m.*

2 *bound state.* बांधलेपणा *m.* गुंतलेपणा *m.* गुंता *m.* गुंतागुंत *f.* बद्धता *f.* जामीनगत *f.*

4 *favor or kindness obliging.* उपकार *m.* आभार *m.* एहसान *n.* कृतोपकार *m.*

To lay under an o. उपकार *m.* ठेवणें.

5 See BOND.

OBLIGATORY, *a. binding.* आवश्यक, अवश्यमाननीय, अवश्यपालनीय, अवश्यकर्त्तव्य, अवश्यमंनव्य, प्राप्त, नाप्राप्त.

To OBLIGE, *v. a. bind, constrain.* See To COMPEL.

To be obliged to. भागास येणें, भाग असणें, प्राप्त असणें, भार *m.* पडणें *all with in. con.*

2 *indebt, bind by favors, &c.* v To BIND. उपकाराने बांधणें-बांधून घेणें, उपकारबद्ध-उपकृत-मिंधा-&c. करणें.

3 *do a favor to, please.* कृपा *f.*-मेहरबानी *f.*-मेहरबानगी *f.*-मेहर *f.*-उपकार *m.*-&c. करणें *with* वर *of o.*

OBLIGED, *p.* v. V. 2. *and* BOUND. उपकाराने बांधलेला, &c. उपकारी, आभारी, ऋणी, उपकारबद्ध, उपकृत, लागला.

To be o. or indebted to. लागला जाणें *with* स *or* ला.

OBLIGING, *a disposed to do favors,* v. KIND. उपकारी, उपकारशील, परोपकारी, कार्यकर्त्ता.

OBLIGINGLY, *adv.* v. A. मेहरबानीने, मेहरबानगीने, उपकारबुद्धिने, कृपाबुद्धीने, उपकारबुद्ध्या, कृपाबुद्ध्या.

OBLIGINGNESS, *n.* v. A. मेहरबानगी *f.* मेहरबानी *f.* उपकारबुद्धि *f.* परोपकार *m.* परोपकारिता *f.* उपकारशीलता *f.*

OBLIQUE, *a. not direct, not perpendicular.* आडवा, तिरका, तिरपा, तिरकस, आडवा तिडवा, वांकडा, वक्र, तिर्यक्.

2 *fig. by insinuation, by innuendo, &c.* उपरोधाचा, उपरोधी, उपरोधिक, वक्र.

3—in grammar. कारकविभक्तीचा, कारकविभक्तिक.

O. case. कारक *n.* कारकविभक्ति *f.*

OBLIQUELY, *adv.* v. A. 1. आडवा *decl.* तिरका *decl.* तिरकस, ओझरता *decl.* कांकेरता *decl.* कानरता *decl.* कसरता *decl.* कापता *decl.* कहाता *decl.* कानरा *decl* तिर्यक्.

2 उपरोधाने, अन्योक्तीने, वक्रोक्तीने.

OBLIQUENESS, OBLIQUITY, *n.* v. A. 1, आडवेपणा *m.* तिरकेपणा *m.* वांकडेपणा *m.* &c. तिरपाई *f.* वांक *or* वाकम *m.* वक्रता *f.*

I *deviation from moral rectitude.* चळ *m.* असदाचार *m.* असदाचरण *n.* विपथगमन *n.* अपथगमन *n.*

To OBLITERATE, *v. a. blot out, erase, wear out, &c* v. To EFFACE. पुसणें, पुसून टाकणें, बोळा *m.* फिरवणें, घसवटणें, उडवणें, बुझवणें, नाहींसा करणें, दिसेनासा करणें.

To be obliterated. घसवटणें, उडणें, झडणें, बुझणें, पुसून जाणें.

OBLITERATION, *n.* v. V.—*act.* पुसणें *n.* घसवटणें *n.* &c.

OBLIVION, *n forgetfulness.* विसर *m.* विस्मरण *n.* विस्मृति *f.* व्यामोह *m.*

2 *forgotten state.* विसर *m.* विस्मृति *f.* विस्मरण *n.*

In o नांवनट.

To bury in o. माती *f.* टाकणें-लोटणें *with* वर *of o.*

3 *amnesty.* दोषविस्मरण *n.* सकलापराधमोचन *n.*

OBLIVIOUS, *a. causing oblivion.* विसर पाडणारा, विसरपाड्या, विस्मृतिकारक, विस्मृतिजनक, विस्मारक.

2 *forgetful.* विसरणारा, विसराळू, विसऱ्या

OBLIVIOUSNESS, *n.* v. A. 2. *and* FORGETFULNESS. विसराळूपणा *m.* विस्मरण *n.* विस्मृति *f.*

OBLONG, *a. longer than broad.* लांबोडा, लांबोळा, लांबचौडा, दीर्घचतुरस्र.

OBLONG, *n* —the figure. आयत *n.*

OBLOQUY, *n. reproach.* निंदा *f.* निंदोक्ति *f.* कुत्सा *f.* गर्हा *f.* अपवाद *m.* परुषोक्ति *f.*

OBMUTESCENCE, *n. loss of speech, silence.* मुकेपणा *m.* वाक्स्तंभ *m.* वाग्रोध *m.* मनवाक्त्व *n.*

2 *observation of silence* मौन *pop.* मौन्य *n.* अभाषण *n.* वाङ्नियम *m* वाङ्निश्चय *m.*

OBNOXIOUS, *a. subject, liable, exposed.* जोगा, योग्य, वश, स्वाधीन, अधीन पात्र (in comp. as रोगपात्र, मरणपात्र, &c.), आस्पद (in comp. as रोगास्पद, &c.), अधिकारी.

To be o. to. तोंडांत-दाढेंत-&c. अराणें.

2 *liable to punishment.* दंडास योग्य, दंडार्ह, दंड्य, दोषी, सदोष.

3 *offensive, displeasing, disagreeable.* नावडता, नाबडा, अनावड, नावडीचा, अप्रीतीचा, अप्रीतींतला, अनिष्ट, असंतोषपात्र, असंतोषकारककारी.

OBNOXIOUSNESS, *n.* v, A. 1. जोगेपणा *m.* योग्यता *f.* वशता *f.* अधीनता *f.*

2 दंडयोग्यता *f.* दंडार्हता *f.* दंड्यता *f.*

3 नावडतेपणा *m.* नावडेपणा *m.* अनिष्टता *f.*

OBSCENE, *a. offensive to chastity, &c. indecent, impure.* बीभत्स, बीभत्सरसाचा, विचकट, अचकटविचकट, चवनट, अभद्र, अमंगल *or* ळ, अवाच्य, मळीण.

2—of persons. विचकट, अचकटविचकट, बीभत्स, तोंडचा फाटकळ-शिनळ, तोंडशिनळ, कालजिभ्या, नाग्दृष्ट.

3 *filthy, &c* v. DISGUSTING. मळीण. हिडीस, हिडशा *or* सा, हेंदरा.

4 *ill omened.* अशुभ, अभद्र, अमंगल, अभद्रसूचक, अमंगलसूचक.

OBSCENENESS, OBSCENITY, *n.* v. A. 1. बीभत्सपणा *m.* बीभत्सभाव *m.* बीभत्सरस *m.* विचकटपणा *m.* अचकटविचकटपणा *m.*

I v. LEWDNESS. वदफैली *f.*

II *obscene speech.* दुर्वचन *n.* दुर्भाषण *n.* दुर्वाक्य *n.* दुरुक्ति *f.*

OBSCURATION, *n.* v. V. 1.—*act.* पुसटणें *n.* कांतिहरण *n.* प्रकाशहरण *n.* अस्पष्टीकरण *n.*—*state.* तेजोह्रास *m.* तेजोक्षय *m.* तेजोक्षति *f.* तेजोहानि *f.* प्रकाशक्षय *m.* कांतिक्षय *m.* प्रभाक्षय *m.*

I—of a planet. अस्त *m n.*

OBSCURE, *a. dull, dim; not clear, full or distinct.* ओंधट, अंधक, पुसका, पुसकट, मळकट, अस्पष्ट, अव्यक्त, दुर्दर्श.

2 *occult, abstruse, not easily intelligible.* गूढ, गूढार्थ, गूढार्थक, खोल, अस्पष्ट, अव्यक्त, दुर्बोध, दुर्गम, दुर्ज्ञेय.

3 *without note, eminence, &c.* अप्रसिद्ध, अप्रसिद्धीचा, कमीप्रतिष्ठेचा, अविख्यात, आडगळचा, गल्लीकुचीचा, वाटेवरचा, अभ्याचा, सांदीकोंदीचा,

सांदभाना *or* सांदभान्या, सांदकोंदा, न्यूनप्रतिष्ठ, अल्पप्रतिष्ठ, न्यूनकीर्त्ति, अल्पकीर्त्ति.

4 *retired, remote from observation,*—place. आडकुशीचा, आडवाटेचा, आडवळणाचा, एकेकडचा, एकोशाचा, गैरवळणाचा.

To OBSCURE, *v. a. darken; make less visible, bright, glorious, &c.* lit fig. प्रकाशm.-तेजn.-कांति f.-&c. कमी करणें *g. of o.* स्पष्ट दिसेनासा करणें, पुसकटणें, पुसटणें, मळकट-अस्पष्ट-अंधक-पुसकट-&c. करणें, तेजोव्हासm.-प्रकाशक्षयm. -कांतिहरणn.-कांतिक्षयm.-&c. करणें *g. of o.*

2 *make less intelligible.* अवघड-कठीण-दुर्बोध-अस्पष्ट-&c. करणें, अस्पष्टता f.-दुर्बोधता f.-&c. आणणें.

OBSCURED, *p.* v.V. 1. अंधक केलेला, मळकट केलेला, &c धुंद, हतप्रकाश, क्षीणप्रकाश, क्षीणप्रभ, मलिनप्रभ, नष्टप्रभ, हतप्रभ, क्षतप्रभ, क्षतनेजा, क्षतनेत्रस्क, क्षीणनेजस्क.

OBSCURELY, *adv.* v A. 1, अंधक, धुंदूक धुंदू, धुंदूकसुंदूक, धुंदूसगुंदूस, झुंजूकमुंजूक.

2 अस्पष्ट, अव्यक्त, अस्पष्टनेने, अस्पष्टरूपाने.

3 अप्रसिद्ध, अविख्यात, अप्रसिद्धीने, &c. अप्रसिद्धिपूर्वक, &c.

4 आडकुशीस, एकोशास, एकोशीं, आडवळणीं.

OBSCURENESS, OBSCURITY, *n.* v. A. 1. ओंधटपणाm. पुसकेपणाm. &c. अंधकत्वn. ओंध f. मळभn. न्यूनप्रकाशm. अल्पप्रकाशm.

2 बोलपणाm. गूढना f. गहनता f अस्पष्टना f. दुर्बोधता f. दुर्ज्ञेयता f.

3 अप्रसिद्धि f. अविख्याति f. अल्पप्रतिष्ठा f. न्यूनप्रतिष्ठा f. अल्पकीर्त्ति f. कीर्त्यभावm सांदकोंदेपणाm. &c. सांदीकोंदीस पडलेपणाm.

OBSECRATION. See ENTREATY.

OBSEQUIAL, *a. belonging to obsequies.* मरतिकाचा, उत्तरक्रियेचा, उत्तरकार्याचा, &c. उत्तरकार्यविषयक, उत्तरकार्यसंबंधी, &c. और्ध्वदेहिक.

OBSEQUIES, *n. funeral rites.* मरतीकn. क्रिया f. उत्तरक्रिया f. उत्तरकार्यn. उत्तरकर्मn प्रेतकर्मn प्रेतकार्यn. प्रेतक्रिया f. प्रेतसंस्कारm. कर्मांतरn. क्रियाकर्मांतरn. अंत्यकर्मn. अंत्यक्रिया f. अंत्येष्टि f. मृतकn मृतक्रिया f. मृतकार्यn. मृतकर्मn. मृतसंस्कारm. अतीतसंस्कारm. और्ध्वदेहिकn. पारलौकिकn. अशुभकर्मn. अशुभकार्यn.—revilingly कारटn. Certain ceremonies or points included under *obsequies* are, अकरावा, अस्थिसंचयन, अस्थिसिंचन, उदककिया, कपालमोक्ष, जलांजलि, तिलांजलि *or* तिलोदकदान, तेरावा *or* तेरवें, दशाह, पालाशविधि, बारावा, भडाग्नि, मंत्राग्नि, राख सावडणें, वायसपिंड, वायसबलि, वैदिकाश्राद्ध, विषमश्राद्ध, सामासें, श्राद्ध.

Conductor or performer of o. कर्मांतऱ्या, कर्म सांगणारा, कर्म चालविणारा, दर्भ्या,—revilingly कारटा *or* कारट्या, प्रेम्या.

Obsequial fees. कारटn.—One that takes them, कारट खाऊ.

Obsequial offerings. श्राद्धn.

OBSEQUIOUS, *a. compliant, &c.* See OBEDIENT.

2 meanly or servilely compliant. आर्जवी, आर्जवू, आर्जवाचा, मनधरणीचा, खुशामती *or* दी, खुशामत्या, तोंडाकडे पाहणारा, तोंडदेख्या, तोंडामारखें बोलणारा, डोळे पाहून वागणारा, मर्जीचा कल पाहून वर्त्तणारा, जीजी झणणारा-करणारा, तोंडच्याच्या, थुर्का झेलणारा, तोंडपुज्या, छंदानुवर्ती, वशवर्त्ती.

To be o. डोळे पाहून वागणें.

OBSEQUIOUSLY, *adv.* v. A. 2. आर्जवाने, आर्जवकरून, खुशामतीने, डोळे पाहून, तोंडाकडे पाहून, तोंडासारखा *decl.*

OBSEQUIOUSNESS, *n.* v. A. 2. आर्जवm.n. आर्जवीपणाm. खुशामत *or* f. खिदमत f. गुलामगिरी f. उपार्जना f. छंदानुरोधm. अनुवृत्ति f. अनुलक्ष्यn.

OBSERVABLE, *a.* v. V. A. 1. पाहायाजोगा-सारखा-&c. लक्ष्य द्यायाजोगा-&c. लक्ष्यांत आणायाजोगा-&c.

2 पाहायाजोगा-&c. नजरेस यायाजोगा-&c. पाहण्यांत यायाजोगा, दिसायाजोगा-&c. लक्ष्य, दृश्य, दृष्टिगोचर.

OBSERVANCE, OBSERVATION, *n.* v. V. A. 1. *-act.* पाहणेn. निरेखणेn निरीक्षणn. निरीक्षा f. अवेक्षणn. अवेक्षा f. लक्ष्यn. लक्षn. ध्यानn धोरणn.

2 पाहणेंn. लक्षिणेंn. &c. दृष्टि f. नजर f. अवलोकनn.

Under personal o. or experience. दृष्टीत्पत्तीस, दृष्टीच्या अमलांत, दृष्टीखालीं.

To elude the o of. दृष्टि f. चुकवणें *or* चोरणें

To fall under o दृष्टीस पडणें, दृष्टीच्या अमलांत येणें.

3 पाळणेंn. माननेंn. &c. पालन *pop.* पाळणn. पाळणूक f. आचरणn. धारणn. वसा *or* ओंवसाm. *v.* पे. Note. This is confined to women.

4 करणेंn. आचरणेंn. & c. आचरणn. धारणn. अनुष्ठानn.

5 पाळणेंn. & c. पालन *pop.* पाळणn. पाळणूक f. अनुसरणn अनुलक्ष्यn. अनुरोधm.

6 सेवणेंn. सेवनn.

v. V. N. बोलणेंn. &c बोलm. भाषणn.

I *respect paid.* सन्मानm. मानm. सत्कारm. आदरm.

II *religious rite.* व्रतn नियम *pop.* नेमm. विधानn. Some of the *observances* of the Maráthá people are, अनंतचतुर्दशीव्रत, एकभक्तव्रत, एकादशी, कोकिलाव्रत, कोजागर, दधिव्रत, नक्तव्रत, निशिभार्गव, पयोव्रत, प्रदोषव्रत, भुईपारणे, मधुव्रत, भीष्मपंचक, विनायकी, शर्करावत, शाकव्रत, श्रवणद्वादशी, सदावर्त्त, सोमवारव्रत. Some of the *observances peculiar to women* are, अचलविवाण, अदुःखनवमी, अक्षयनिवडण, अवचितफळ, अवडनिवड, अष्टफळी *or* आठोफळी, आदित्यव्रत, ऋषिपंचमी, कहाणी, गजगौरी (*or* हस्तगौरी), व्रत, गोपद्मव्रत, गोवत्सद्वादशी, पठोरापिठोरा, बुधाष्टमी, मंगलागौरीव्रत, महालक्ष्मीव्रत, रथसप्तमी, वटसावित्रीव्रत, शाकंभरी, शिवामूठ, शीतलागौरी, सोमवतीव्रत, हरितालिकाव्रत.

A woman under a vow to perform some o. वज्रोळी f.

Closing ceremony of an o संपूर्णn.

Female observances or vows—compreh. or gener. वाणवसाm.

Imposing on one's self some o व्रतसंग्रहm.

Self imposed o. व्रतn.

That is holding some o. व्रती, व्रतस्थ, धृतव्रत.

OBSERVANT, *a.* OBSERVER, *n* OBSERVING, *p. a.* v. V. A. 1. पाहणारा, लक्षिणारा, निरेखणारा, निरखून पाहणारा, लक्ष्य लावणारा, ध्यानांत आणणारा, &c. &c. निरीक्षक, प्रेक्षक, नजरबाज.

3 पाहणारा, लक्षिणारा.

3 पाळणारा, माननारा, &c. पालक, पालनकर्त्ता

4 करणारा, आचरणारा, &c. आचरण कर्त्ता.

5 *and* OBEDIENT. पाळणारा, माननारा, आज्ञापालक, अनुसारी.

6 सेवणारा, सेवनकर्त्ता.

OBSERVATORY, *n. place for making observations on the stars, &c.* तारांगणn. नलिकाबंधm. नलिकाबंधस्थलn.

To OBSERVE, *v a. regard, note, mark, watch.* पाहणें, लक्षिणें, निरेखणें *or* निरखणें, निरीक्षणें, निरखून-&c. पाहणें, दृष्टि f. घालणें *with* कडे *or* वर *of o.* लक्ष्यn.-लक्षn.-ध्यानn.-चित्तn.-&c. देणें-लावणें-&c. *or* देऊन-लावून-&c. पाहणें-ऐकणें-&c. ध्यानांत-लक्ष्यांत-&c. आणणें.

2 remark, note, notice, see. पाहणें, लक्षिणें, नजरेस-दृष्टीस-&c पडणें-येणें *in. con. with g. of s.* दृष्टीखालीं येणें *in. con. with g of s.* पाहण्यांत-लक्ष्यांत-ध्यानांत-&c. येणें *in. con.*

3 regard religiously, keep, celebrate, &c. पाळणें, माननें, राखणें,

करणें, बाळगणें, आदरणें, आचरणें, साधणें, धरणें, वसणें *or* भोवसणें *or* वसवणें. Note. This word is confined to women

4 *practice ritually.* करणें, आचरणें, धरणें, अनुष्ठणें

5 *obey, follow, keep.* पाळणें, राखणें, मानणें, ऐकणें, अनुसरणें, उपासना *f.*–करणें *g. of o.*

6 (a point or rule of regimen, &c). सेवणें, सेवन *n.* करणें *g. of o.*

To OBSERVE, *v. n. make a remark* बोलणें, सांगणें, म्हणणें.

OBSERVED, *p.* v. V. A 1. पहिलेला, निरेखलेला, निरखून पाहिलेला, लक्ष्यांत आणलेला, & c.

2 पाहिलेला, लक्षिलेला, & c. देखीव, अवलोकित, अपेक्षित.

3 पाळलेला, &c. पालित, आचरित

4 केलेला, आचरलेला, &c. आचरित, अनुष्ठित.

5 पाळलेला, मानलेला, &c पालित, अनुसृत.

6 सेवलेला, सेवित.

OBSERVINGLY, *adv.* v. A. 1. लक्ष देऊन-लावून, निरखून, दृष्टि घालून.

5 अनुलक्षून, अनुरोधानें.

OBSOLETE, *a. gone out of use.* व्यवहारांतून गेलेला, मावळलेला, माडी, गैरचालू, रद्द, अनुपस्थित, अनुपलब्ध, अव्यवहारित, लुप्त, गैरउक्त, कालातरित, गतकालिक.

OBSOLETENESS, *n.* v. A. रद्दपणा *m.* & c. अनुपस्थिति *f.* अनुपलब्धि *f.* लोप *m.* लुप्तता *f.* अव्यवहारितत्व *n.* अप्रचार *m.*

OBSTACLE, *n. that which opposes or stands in the way; obstruction, impediment, hinderance.* अडम *f.* अडती *f.* अडकेन. आडकाठी *f.* अडथळा *m.* अटकाव *m.* नड *f.* नडाव *m.* अडचण *f.* आडफाटा *m* खेप *m.* वेध *m.* बाध *m.* बंदी *f.* हरकत *f.* मोडा *m.* मोडती *f.* विघ्न *m. n.* प्रतिबंध *m.* प्रतिबंधक *n.* अंतराय *m.* व्याघात *m.* व्याक्षेप *m.* व्यवधान *n.* विघात *m.*

Removing obstacles. विघ्नसिद्धि *f.* विघातसिद्धि *f.*

OBSTETRIC, *a. relating to midwifery.* दाइपणाचा, सुदिणपणाचा, गर्भमोचनसंबंधी, गर्भमोचनविषयक.

OBSTINACY, OBSTINATENESS, *n.* v. A 1. हेकटपणा *m.* हट्टिपणा *m.* निक्षीपणा *m.* & c. अटा *f.* अड *f.* हठ *pop.* हट्ट *m.* हेका आग्रह *m.* दुराग्रह *m.* निग्रह *m.* खणपट *f.* खणखणपट *f. v.* घे, हट्टाद *m.* दुर्मद *m.*

A fit of o. खळ्ळ *m. v.* घे, अंवठा *m. v.* भर.

To take a fit of o. to be obstinate. हट्टास पेटणें, खळ्ळ *m.*-खणपट *f.* –& c. घेणें, खणपटीस वसणें-लागणें, खणपटीस येणें.

OBSTINATE, *a. stubborn, pertinacious,* &c. हट्टी, हटखोर, हट्ट घेणारा, हेकट *or* हेकड, हेकेखोर, खळ घेणारा, खळ्या, निशी, अटीला, अटखोर, अटदार, अडखोर, अडीअ, अडेल, आडकर, हटेला, खणपट्या, खणकुदळ्या, दुराग्रही, आग्रही, निग्रही, खळवादी, हटवादी, गाठा *or* गाट्या, गाठी, गानाडा, घैलट, घैलाड, भगस्नाळा, जालगा.

2—of diseases. खिळण घेतलेला, खणकुदळ्या, अटीला, खिळणीचा, रेगलेला, जडावलेला, कृच्छ्रसाध्य.

OBSTINATELY, *adv.* v. V. हट घेऊन, हेका घेऊन, आग्रह धरून, &c. आग्रहाने, हेक्याने, & c. दाटबळें, दाटून, हटकून, हटेंन.

OBSTIPATION. See COSTIVENESS.

OBSTREPEROUS, *a. noisy, vociferous,* v. CLAMOROUS. कळकळ्या, गलबल्या, गलगल्या, बोलभांड.

OBSTREPEROUSLY, *adv.* v. A. गलबा-गदबला–& c. करून, गलबल्याने, & c

OBSTREPEROUSNESS, *n.* v. A. *and* CLAMOUR. गलबला *m.* गलबल *f.* कळकळ *f.*

To OBSTRUCT, *v. a. block up.* रोधणें, अवरोधणें, कोंदणें, कोंदून टाकणें, मुंदणें *or* मुंधणें, बंदकरणें, बुझवणें, बुझणें, रोध *m.*–अवरोध *m.*–निरोध *m.*–& c. करणें *g. of o.*

2 *impede, oppose, stop,* v. To HINDER. अडवणें, अटकावणें, नडणें, बाधणें, रोधणें, अवरोधणें, गतिरोध *m* -प्रतिरोध *m.*-प्रतिबंध *m.*-अटकाव *m.*-& c. करणें *g. of o.*

OBSTRUCTED, *p.* v. V. 1. रोधलेला, अवरोधलेला, कोंदलेला, &c. रुद्ध.

2 अडवलेला, अटकावलेला, &c. रुद्ध, प्रतिबद्ध, कुंठित, अगतिक.

OBSTRUCTER, *n.* OBSTRUCTING, *p. a.* OBSTRUCTIVE, *a.* v.V. 1. रोधणारा, कोंदणारा, बुझवणारा, &c. रोधक, अवरोधक, अवरोध-& c. कर्ता.

2 अडवणारा, अटकावणारा, नडणारा, अटकाव करणारा, & c. बाधक, प्रतिबंधक, प्रतिरोधक, प्रतिबाधक, प्रतिबंधकर्ता-कारी, प्रतिरोधकर्ता-कारी, बद्धक, विघ्नकर-कारी-जनक-& c. हरकती, हरकतखोर.

OBSTRUCTION, *n.* v. V. 1.—*act.* रोधणें *n.* कोंदणें *n.* मुंदणें *n.* & c. रोधणूक *f.* कोंदणी *f.*—*act or state.* रोध *m.* अवरोध *m.* निरोध *m.*

2—*act.* अडवणें *n.* अटकावणें *n.* रोधणें *n.* &c.—*state.* अडथळा *m.* अटकाव *m.* अटकावा *m.* गुंता *or* गुता *m.* रुद्धता *f.* प्रतिबद्धता *f.*—*a or s.* प्रतिरोध *m.* रोध *m.* प्रतिबंध *m.* हरकत *f.*

I *obstructing or impeding cause,* v. OBSTACLE. अड *m. f.* अटक *f.* अट *f.* नड *f.* नडाव *m.* आडफांटा *m.* आडकाठी *f.* प्रतिबंध *m.*

To OBTAIN, *v. a. gain, acquire, procure,* v. To GET. मिळवणें, संपादणें, पावणें, जोडणें, प्राप्त होणें *in. con.*

To OBTAIN, *v. n. be in use, stand, be established, hold.* चालणें, प्रवर्तणें, चालू असणें, प्रवृत्ति *f.*-&c. होणें-असणें-राहणें-पडणें.

OBTAINABLE, *a.* v. V. A. मिळवायाजोगा-जोगता-सारखा, &c. प्राप्य, प्राप्तव्य, लभ्य, उपलभ्य, समासाद्य.

Easily or readily o. सुलभ, सुप्राप्य, सुसाध्य.

OBTAINED, *p.* v. V. A. मिळवलेला, संपादलेला, &c. प्राप्त, संपादित, आप्त. आपन्न, संपन्न, आसादित.

OBTAINER, *n.* OBTAINING, *p. a.* v. V. A. मिळवणारा, पावणारा, & c. संपादक, संपादनकर्ता-&c.

OBTAINMENT, *n.* v. V. A.—*act.* मिळवणें *n.* संपादणें *n.* पावणें *n.* &c. संपादणी *f.* संपादणूक *f.* संपादन *n.* आसादन *n.*—*state.* प्राप्ति *f.* संप्राप्ति *f.* आपत्ति *f.* (in comp.) आप्ति *f.* (in comp.).

OBTENEBRATION, *n. darkening, darkenedness.* अंधार *m.* अंधेरी *f.* निमिर *n.*

To OBTEST, OBTESTATION. See To BEG, &c.

To OBTRUDE, *v. a. thrust in, force upon, urge on against the will.* बळें देणें-घालणें-शिरवणें-पुढें करणें-प्रविष्ट करणें, धसकणें, घुसविणें, बळेंच पदरीं बांधणें–पदरीं घालणें.

To o. one's self. पुढच्या पुढें करणें, आपलें घोडें *n.* पुढें ढकलणें.

To OBTRUDE, *v. n. enter, &c. uninvited.* घुसणें, घुसडणें, शिरणें, न बोलावतां येणें-जाणें, दत्त म्हणून-येणें-जाणें, अनाहूतागमन *n.* करणें.

OBTRUDED, *p.* v. V. A. बळेंच घातलेला-शिरवलेला-पुढें केलेला–&c.

OBTRUDER, *n.* OBTRUDING, *p. a.* OBTRUSIVE, *a.* v. V. A. बळेंच घालणारा-शिरवणारा-पुढें करणारा–&c.

v. V. N. घुसणारा, न बोलावतां येणारा, &c. घुश्या, लुबरा, लुडबुड्या, लचांड, लचाळ, लघाळ.

OBTRUDING, OBTRUSION, *n.* v. V. A.—*act.* बळेंच देणें *n.* बळेंच घालणें *n.* बळेंच पुढें करणें *n.* & c.

v. V. N. घुसणें *n.* शिरणें *n.* &c.

I *officious meddling,* v. OFFICIOUSNESS. लुबलुब *f.* वृथाकारभार *m.* लांडाकारभार *m.*

OBTRUSIVENESS, *n.* v. A. लुबरेपणा *m.* लुडबुडपणा *m.*

To OBTUND, *v. a. dullen, take off the edge of,* v. To BLUNT. बोथवणें, मुंदवणें, बसवणें, धार *f.* मोडणें *g. of o.* नरम करणें.

OBTUSANGULAR, *a.* बहिर्लंबविशाल कोणविशिष्ट.

OBTUSE, *a. not acute or pointed.* बोंथा, मुंदा, अनग्र, निरग्र, अतीक्ष्ण, विन अणीचा, विनकोचीचा.

2 *dull, not sharp,* v. STUPID. ठोंसर बुद्धीचा, जड, मंद, स्थूलबुद्धि, मंदमति, मतिमंद, अतीक्ष्ण.

OBTUSENESS, *n.* v. A. 1. बोंथेपणा*m.* मुंडेपणा*m.* निरग्रता*f.*

2 जडपणा*m.* मंदपणा*m.* ठोंसरबुद्धि*f.* स्थूलबुद्धि*f.* मंदमति *f.* जाड्य*n.*

To OBVIATE, *v. a. prevent, oppose, remove.* निवारणें, वारणें, टाळणें, दूर करणें, चुकवणें, घालवणें, निवारण*n.*-वारण*n.*-निवृत्ति *f.*-&c. करणें *g. of o.*

OBVIATED, *p.* v. V. निवारलेला, टाळलेला, &c. निवारित, वारित, निवृत्त.

OBVIATER, *n.* OBVIATING, *p. a.* v. V. निवारणारा, टाळणारा, &c. निवारक, निवारण-&c. कर्ता-कारी.

OBVIOUS, *a open, apparent, conspicuous, &c.* v. PLAIN. उघड, उघडा, स्पष्ट, व्यक्त, सुव्यक्त, जागरूक, प्रत्यक्ष, सुलक्ष्य, सुदर्श, सुज्ञेय.

OBVIOUSLY, *adv.* v. A. उघड, साफ, स्पष्ट, धडधडीत, निवळ, साक्षात्, प्रत्यक्ष, प्रत्यक्षतः.

OBVIOUSNESS, *n.* v. A. उघडपणा*m.* उघडेपणा*m.* &c. स्पष्टता*f.* प्रत्यक्षता *f.* सुलक्ष्यता*f.* सुज्ञेयता *f.* &c.

OCCASION, *n. occurrence, happening.* घटना*f.* उपस्थान*n.*

2 *incident, event.* गोष्ट *f.* वृत्त*n.*

3 *favorable time, season, or circumstance.* v. OPPORTUNITY. प्रसंग*m.* समय*m.* अवसर*m.* जागा *f.m.* स्थान*n.* घात*f.* द्वार*n.*

A single o. or time. प्रसंग*m.* खेप *f.* समय*m.* वेळ *f.* वक्त*m.*

Upon o. प्रसंगविशेषीं.

Upon the spur of the o. प्रसंगवशात्, प्रसंगवशें.

To come of use upon o. प्रसंगास-समयास-समयीं-&c. उपयोगी पडणें.

4 *accidental cause.* कारण*n.* प्रयोजन*n.* बीज*n.* हेतु*m.* निमित्त*n.* उपाधि*m.* उपष्टंभ*m.*

That seeks o. निमित्तखोर.

To seek o. निमित्तास टेकणें.

To take or make o. निमित्त*n.* घेणें.

5 *incidental need.* कारण*n.* काम*n.* प्रयोजन*n.* जरूरी*f.* गरज*f.* दकार *f.* उपयोग*m.*

To OCCASION, *v. a. cause casually.* प्रयोजन*n.*-कारण*n.*-निमित्त*n.*-&c. होणें *in con* कारणभूत-निमित्तभूत-&c. होणें *in. con.*

2 *cause, produce, effect.* उत्पन्न करणें, उद्भवणें, उत्पादणें, आणणें, उभारणें, उपस्थापन*n.*-उपस्थिति *f.*-&c. करणें *g. of o.* उपस्थित-प्रयुक्त-&c. करणें.

OCCASIONAL, *a. incidental, casual, that happens at times, not regular* कधींमधींचा, केव्हांकेव्हांचा, केव्हांकेव्हांचा, कधींकधींचा, आगंतुक, अनित्य, कादाचित्क, निरलागत, अनियतकारणक.

2 *produced by or on some special occasion.* नैमित्तिक, प्रासंगिक, सामयिक, प्रसंगप्राप्त, प्रसंगोत्पन्न, प्रसंगागत, प्रसंगोपस्थित, प्रसंगकारणक.

OCCASIONALLY, *adv.* v. A 1. कधींकधीं, कधींमधीं, केव्हांकेव्हां, केव्हांकेव्हां, कधींकाळीं, खंडळमंडळ, टंगळमंगळ.

2 प्रसंगाने, निमित्ताने, &c. प्रसंगानुसार, यथाप्रसंग, प्रसंगवशात्, प्रसंगानुरूप, प्रसंगोपात्त *pop.* प्रसंगोपात.

OCCASIONED, *p.* v. V. 2. उत्पन्न केलेला, &c. निमित्तक (in comp. as पापनिमित्तकदंड, &c.), प्रयुक्त (in comp. as पापप्रयुक्तदुःख, उपवास प्रयुक्तज्वर, &c), प्रयोजित, उत्पादित, उत्पन्न, समुदित.

OCCASIONER, *n.* OCCASIONING, *p. a.* v. V. 2. उत्पन्न करणारा, उद्भवणारा, &c. प्रयोजक, उपस्थापक, उपस्थितिकारक.

OCCASIONING, *n.* v. V 2.—*act.* उत्पन्न करणें*n.* उत्पादणें*n* &c. उपस्थान*n.* उपस्थिति *f.*

OCCIDENTAL See WESTERN.

OCCIPITAL, *a. pertaining to the occiput.* मस्तकाच्या पृष्ठभागाचा. शिरःपृष्ठसंबंधी.

OCCIPUT, *n back part of the head.* मस्तकाचा पृष्ठभाग*m.* शिरःपृष्ठ*n.* शिरःपृष्ठभाग*m.*

Pit or hollow of the o. पोंदी *f.* फोंडवळी *f.*

OCCULT, *a. hidden from the eye or understanding.* गुप्त, अविदित, अज्ञात, खोल, गूढ, गूढार्थक, गूढार्थ, अप्रसिद्ध

An o. science or art. चोरविद्या *f.*

OCCULTATION, *n.*—in astronomy. समागम*m.*

OCCULTNESS, *n.* v. A. गुप्तता *f.* गूढता*f.* &c. अप्रसिद्धि *f.*

OCCUPANCY, OCCUPATION, *n.* v. V. A. 1.—*act.* धरून ठेवणें*n.* घेणें*n.* अटपणें*n.* &c. पहिली वहिवाट *f.* प्रथमभोग*m.*

2 वहिवाटणें*n.* वापरणें*n.* &c. वहिवाट *f* भोग*m.* भोगवटा*m.*

3 घेणें*n.* व्यापणें*n.* आक्रमणें*n.* आक्रमण*n.* व्यापन*n.*

4 वापरणें*n.* राबवणें*n.* &c.

v. V. N. व्यापार*m.* अभ्यास*m.* कसरत*f.*

I *employment, avocation, &c.* v. BUSINESS. धंदा*m.* उद्योग*m.* काम*n.* उद्यम*m.* पेशा*m.*

OCCUPANT, *n.* OCCUPIER, *n.* OCCUPYING, *p. a.* v. V. A. 1. धरून ठेवणारा, अटपणारा, पहिली वहिवाट करणारा.

2 वहिवाटणारा, वापरणारा, वहिवाट करणारा, भोगणारा, &c. भोगकर्ता.

3 घेणारा, व्यापणारा, आक्रमणारा, व्यापक, व्यापन कर्ता.

OCCUPIED, *p.* v. V. A. धरून ठेवलेला, अटपलेला, पहिल्याने वहिवाटलेला.

2 वहिवाटलेला, वापरलेला.

3 व्यापलेला, आक्रमलेला, &c. आक्रांत, व्याप्त, समाक्रांत

4 वापरलेला, राबवलेला, &c. व्यापारित.

5 रुद्ध, व्यापृत, प्रवृत्त.

To OCCUPY, *v. a. take possession.* धरून ठेवणें, घेणें, अटपणें, गुंतवणें, आपलासा करणें, आपल्या अमलांत आणणें, पहिली वहिवाट *f.* करणें *g. of o.* पहिल्याने वहिवाटणें-वापरणें, प्रथमभोग*m.* करणें *g. of o.*

2 *possess, hold, keep.* वहिवाटणें, वापरणें, धरणें, धरून असणें, धारण*n.* करणें *g. of o.* बाळगणें, वहिवाट *f.*-भोग*m.*-&c. करणें *g. of o.*

3 *take up, cover, fill* व्यापणें, वेढणें, घेणें, अटपणें, खाणें, आक्रमणें, कवळणें, कवटाळणें, गुंडाळणें, आक्रमण*n.* करणें *g. of o.*

To be occupied. भरणें.

4 *employ, busy.* वापरणें, वहिवाटणें, खपवणें, राबवणें.

5 (one's self). *be occupied, engaged, &c.* वावरणें, रावणें, खपणें, वापरणें, रुधणें, रुद्ध-व्यापृत-&c. असणें.

To OCCUPY, *v. n. follow business.* व्यापार*m.*-व्यवहार*m.*-व्यवसाय*m.*-&c. करणें.

To OCCUR, *v. n. appear or arise unto, meet, be found.* अढळणें, मिळणें, सांपडणें, अडकळणें, अटकळणें, दृष्टीस पडणें-येणें, पाहण्यांत येणें.

2 *take place,* v. To HAPPEN. घडणें, होणें, उपस्थित होणें.

3 *suggest itself to the mind or memory.* सुचणें, स्फुरणें, अठवणें, मनांत येणें.

OCCURRENCE, OCCURRING, *n.* v. V. 1.—*act.* अढळणें*n.* &c. अढळ*m.*

2 घडणें, उपस्थान*n.* उपस्थिति *f.* घटना *f.* नियोग*m.*

3 आठवण *f.* स्मरण*n.* स्मृत्ति *pop.* स्फूर्त्ति *f.* स्फुरण*n.* उपस्थिति *f.*

1 *incident, event.* गोष्ट *f.* वृत्त *n.* वृत्तांत *m.* याका *m.* उपस्थितकार्य *m.* उदितकार्य *n.*

Occursion, *n. a meeting together, clash, clashing.* एकमेकाची धडक *f.* एकमेकास लागणें *n.* संघट्टन *n.*

Ocean, *n. sea, great sea.* समुद्र *m.* सागर *m.* महासागर *m.* अब्धि *m.* अंबुधि *m.* अंभोधि *m.* महार्णव *m.* अर्णव *m.* उदधि *m.* जलधि *m.* महोदधि *m.* अंभोनिधि *m.* सिंधु *m.* रत्नाकर *m.* नदीपति *m.* तीर्थराज *m.* The seven oceans named in the Hindu Purans are those of लवण (salt), इक्षुरस (sugar cane juice), सुरा (spirit), घृत (clarified butter), क्षीर (milk), दधि (curds and whey), शुद्धोदक (pure water). At the churning of the ocean (समुद्रमंथन) celebrated in the Purans, fourteen precious things (चौदा *or* चतुर्दशरत्न) are said to have been obtained. They are लक्ष्मी, कौस्तुभ, पारिजात, सुरा, धन्वंतरि, चंद्र, कामधेनु, ऐरावत, अप्सरा, उच्चैःश्रवा, विष, इंद्रधनुष्य, शंख, अमृत.

Bounded by the o. समुद्रवलयांकित.

Mountain used in churning the o. मंदर *or* मंदराचल *m.*

Poison produced on churning the o. हलाहल *m.n. or* हालाहल *n.*

Ocean, Oceanic, *a. belonging, &c. to the ocean.* समुद्राचा, महासागराचा, &c. महासागरसंबंधी.

Ocher, Ochre, *n.*—red. काव *f.* (it is of two sorts लोखंडीकाव & सोनकाव), गेरू *f.* हुरमूज *f.*

That is of the colour of red o. भगवा, कषाय.

2—yellow. पिवळीमाती *f.* हळदिवीमाती *f.*

Ochreous, *a.* v. N. कविचा, कावेसारखा, भगवा, हुरमुजी.

Octagon, *n. figure of eight angles.* अष्टकोणाकृति *f.* अष्टकोण *m.* अष्टास्र *n.*

Octagonal, Octangular, *a.* v. N. अष्टकोण, अष्टास्र, अष्टास्रय.

Octavo, *a. of which a sheet is folded into eight leaves.* आठवरखांचा, आठवरखी, आठबंदी.

Octennial, *a. happening every eighth year.* आठव्या, आठव्या वर्षाने येणारा-घडणारा-&c. प्रत्यष्टाब्दिक.

2 *lasting eight years.* आठवर्षांचा, अष्टवर्षस्थायी, वर्षाष्टकस्थायी.

October, *n.* इंग्रेजी सालाचा दाहावा महिना *m.* आश्विन-कार्त्तिक *m.*

Octogenarian, Octogenary, *a. that is eighty years old.* ऐशींवर्षांचा, अशीतिवयस्क, अशीतिक.

Octopetalous, *a.* अष्टदल.

Octolateral, *a. having eight sides.* अष्टपैलू.

Octuple, *a. eight fold.* आठपट, अष्टगुण.

Ocular, *a. depending on the eye, &c.* डोळ्यांचा, दृष्टीचा, चक्षूने झालेला, प्रत्यक्ष, चाक्षुष, चक्षुस्संबंधी.

O. deception. नजरभूल *f.*

O. proof. प्रत्यक्षप्रमाण *n.* चक्षुःप्रमाण *n.*

Oculist, *n. one who treats diseases of the eye.* डोळ्यांचा वैद्य *m.* नेत्रवैद्य *m.* चक्षुर्वैद्य *m.*

Odd, *a. not even.* विषम संख्येचा, विषम, असम, अयुग्म, अयुग.

O. and even—the game. एकीबेकी *f.*

2 *more than, or remaining over a specified number.* धरलेले एकमेवाहेरचा, भरएकमेवाहेरचा, बेरजेवाहेरचा, विवक्षितसंख्यातिरिक्त.

3 *singular, extraordinary,* v. Strange. विलक्षण, अपरूप, तऱ्हेचा, तऱ्हेदार, तऱ्हेवाईक, एकाड, एकप्रकार, तमाशाचा.

4 *not under the common head or account.* फुटकळ, फुटका, अडपझडप, किरकोळ, राहिलासाहिला, उरलासुरला, पडलाझडला.

5 *broken, not complete or entire.* फुटकर, फुटकळ, तुटका, लंगडा, व्यंग.

6 *loose, of an incomplete set, &c.* फुटकळ, तुटक, सुटा, स्फुट.

7 *that does not suit.* विजोड, विलग.

Oddity, *n.* See Oddness. 2 *odd person.* एकप्रकार *m.* एकप्रकरण *n.* एकचिन्ह *n.* एकविलक्षण, एकविचित्र, एकतऱ्हेचा, कौतुक *n.* तमाशाचा.

3 *odd thing or matter.* नवल *n.* विलक्षण गोष्ट *f.* कौतुक *n.* नवलअद्भुत *n.*

Oddly, *adv.* v. A. 1. विषमरूपाने, वैषम्यपूर्वक.

3 विलक्षण, विचित्र, नवल वाटायासारखा *decl.* कौतुक वाटायासारखा *decl.*

Oddness, *n.* v. A. 1. विषमता *f.* असमता *f.* वैषम्य *n.* विषमभाव *m.*

3 अपरूपपणा *m.* विलक्षणपणा *m.* वैलक्षण्य *n.* विलक्षणभाव *m.*

Odds, *n. inequality,* v. Difference. न्यूनाधिक *n.* न्यूनाधिकभाव *m.* विषमता *f.*

2 *advantage,* v. Superiority. वर्चस *n.* वर्चस्व *n.* उपराळा *m.*

3 odds and ends, *miscellaneous articles, sundries.* ऐलपैलवस्तू *f. pl.* अगडतगड *n.* अगडबगड *n.* सटरफटर *n.*

To be at odds, *be at variance.* वांकडें *n.*-वैमनस्य *n.*-&c. असणें *g. of s. recip.*

Ode, *n.* v. Poem, Song. गजल *m.* गेयकवन *n.*

Odious, *a.* v. Hateful. द्वेषी, द्वेष्य, द्वेषयोग्य, द्वेषार्ह, द्वेषपात्र.

2 *causing hate,* v. Invidious. द्वेषकारक, द्वेषोत्पादक, द्वेषजनक.

Odiousness, *n.* v. A. द्वेषीपणा *m.* द्वेष्यता *f.* द्वेषार्हता *f.*

2 द्वेषकारकत्व *n.* द्वेषोत्पादकत्व *n.* &c.

Odium, *n.* v. Hatred. द्वेष *m.*

2 *invidiousness.* दोष *m.* ठपका *m.* द्वेषीपणा *m.* द्वेष्यता *f.* द्वेषपात्रता *f.*

To cast the o. of upon. डोईवर हंडी *f.*-खापर *n.* फोडणें.

Odontalgic, *a.* v. N. दांतसुऱ्याचा, दंतशूलाचा, दंतशूलसंबंधी-विषयक.

Odontalgy, *n. tooth-ache.* दंतशूल *pop.* दांतसूळ *m.*

Odoriferous, Odorous, *a.* v. Fragrant. सुवासिक, सुगंधिक, सगंध, गंधवान्, गंधगुण.

Odoriferousness, Odorousness, *n.* v. A. सुवासिकपणा *m.* सौगंध्य *n.* सौरभ्य *n.* सगंधता *f.*

Odour, *n. scent,*—gener. v. Smell. वास *m.* गंध *m.*

Bad o. fig. *disfavour.* वदबोई *f.*

2 *sweet scent,* v. Fragrance. सुवास *m.* सुगंध *m.* खुशबोई *f.*

Œcumenical, *a.* v. General. सर्वसाधारण, सर्वसंबंधी.

Œsophagus, *n.* अन्नमार्ग *m.* अन्नबाहिस्रोत *n.*

Of, *prep.* चा-ची-चें.

2—noting subjection to, connection with, &c. चा-ची-चें, कडे, संबंधी, विषयीं, पैकीं. For the other senses of *of,* See From, By, Among, &c.

Of him-her-it-one's &c. self. आपलेआपण, आपल्याआपण, आपोआप.

Off, *adv. from*—noting distance. लांब, दूर.

2 *from*—with the action of separating, &c. This sense is given by the combination of two verbs, as कापून टाकणें to cut off, काढून घेणें to take off, फाडून घेणें-टाकणें to tear off, &c. &c.

3 *from*—noting departure. This sense is involved in the word जाणें, or is rendered by the combination of निघणें with जाणें *or* येणें, as तो निघून गेला he went off, हें निघून आलें आहे this has come off.

4 *from, not toward.* बाहेर, सोडून, वगळून.

Badly off; Ill off; *in bad circumstances.* अनुपपन्न, अनुत्पन्न.

Well off; *in good circumstances.* सुखी, घरचा सुखी, संपन्न.

Off and on. धरून सोडून, धरसोडीने.

Off-hand, *smack, direct.* सरधोपट.

Off-hand person. रपाट्या, झपाट्या, रगड्या.

To be off, *recede from an engagement &c.* मागें होणें-सरणें-फिरणें, पायm.-आंगn.-हातm. काढणें, बदलामीवर येणें.

To come off, To get off, *escape, or fare in the event.* निभणें, निभावणें, निभावm.-निभावणीf.-&c. होणें *g. of s.* सुटणें.

To get off. *alight.* उतरणें.

To go off. *be discharged,*—guns, &c. उडणें, बारm. होणें *g. of s.*

Off, *prep. not on.* निराळा *decl.* वेगळा *decl.* बाहेर, सोडून.

Off the ground. भुईसांड.

Off the road. एकीशास, एकीशीं, एकीस, एकीकडे.

2 *from.* वरून.

Off, *interj.* चल, जा, निघ, दूर हो, चीस.

Off, *a. distant, belonging to the off side.* पलिकडचा *or* ला, बाहेरचा.

Offal, *n. waste meat, leavings.* उष्टेंn. उष्टावळf. उष्टवडf. उष्टळf. उच्छिष्टn.

2—gener. v. Refuse. गाबाळm.n. गाळm. गाळसाळf. वगळf.

Offence, *n. misdeed, transgression,* v. Crime. अपराधm. अन्यायm. गुन्हाm. पातकn.

2 *displeasure conceived, huff, anger.* चीडf. v. ये, चिरडf. v. ये, रूसवाm. रूसावाm. खोंचf. खोजf. रीसf. इतराजीf. करडी मर्जीf. खपीमर्जीf. करडीकमानf. गैरमर्जीf. गैरखुशीf. असंतोषm. अनकूपाf.

Easy of o. रूसका.

To take of. रूसणें, चिरडणें, खिजणें, मनांत सर्द होणें, चीडf.-&c. येणें.

4 *assailing,* v. Attack. चढm. चढाईf. घालाm.

Offenceless. See Innocent.

To Offend, *v. a. displease, anger, huff, &c.* रूसवणें, रागm.-&c. आणणें, मर्जीf. मोडणें-तोडणें- खपा करणें-करडी करणें-&c. *g of o.* खपा-नाखूश-रंजीस-रूष्ट-&c. करणें, खोंचणें, रागवणें, कोपवणें, राग येईसा करणें.

2 *disgust, shock, nauseate, displease, annoy.* चिळसm.-कंटाळाm.-खंतf.-त्रासm.-&c. आणणें, कंटाळाm.-त्रासm.-&c. येणें-वाटणें *in. con. with g. of s.* वाईट वाटणें *in con.* त्रासवणें, त्रासm. देणें-कंटाळवणें.

3 *break, violate, transgress.* मोडणें, तोडणें, उल्लंघणें, अतिक्रमणें, भंगm.-उल्लंघनn.-&c. करणें *g. of o.*

To Offend, *v. n. transgress, be criminal.* वाईटn.- अपराधm.-अन्यायm.-गुन्हाm.-गैरवर्त्तणूकf.- &c. करणें, अपराधी-गुन्हेगार-अन्यायी-&c. होणें.

2 against; v. To Transgress. उल्लंघणें, उल्लंघm.-उल्लंघनn.- &c करणें *g. of o.*

Offended, *p.* v. V. A. 1. रूसवलेला, &c. रंजीस, खपा, नाखूश, गैरखूश, गैरराजी, खट्टा, खट्ट, खट्टी, रूष्ट, चुरस, असंतुष्ट.

To be o. रूसणें, रागें भरणें, रागm.-चीडf.-&c. येणें *in. con.* खिजणें, चिरडणें.

2 त्रासवलेला, कंटाळवलेला, &c. त्रस्त, त्रासित, असंतुष्ट.

Offender, *n.* Offending, *p. a.* v. V. N. 1. *and* Criminal. अपराधी, अन्यायी, गुन्हेगार, अपराध-कर्त्ता-कारी, अन्याय कर्त्ता-कारी.

Offensive, *a.* v. V. A. 1. *displeasing.* राग आणणारा, राग आणण्याचा, कोपवायाचा, &c. चिरडीचा, चिडवणीचा, खोंचणीचा, वाईट, क्रोधजनक, क्रोधोत्पादक.

2 कंटाळा आणण्याचा, त्रासवागाचा, &c. वाईट, नापसंत, नावड, अप्रिय, कटाळवाणा, त्रासदायक-कारक, त्रासक.

I—opposed to defensive,—war, &c. चढाईचा, चढावाचा, आगळिकीचा, अन्याक्रमक, पराक्रमणक.

II—weapon. मारक, मारू, परघातोपयोगी, परघाताई.

Offensively, *adv* v. A. 1. राग आणायाजोगा *decl.* राग यायाजोगा *decl.*

I चढाईच्या वाटेने, चढाव करून, अन्याक्रमणपूर्वक.

Offensiveness, *n.* v. A. 1. क्रोधजनकत्वn. क्रोधोत्पादकत्वn.

2 कंटाळवाणेपणाm. नावडपणाm. वाईटपणाm. त्रासदायकत्वn. त्रासकारकत्वn.

To Offer, *v. a. present for acceptance.* देण्यास-द्यायाला काढणें-पुढें करणें-पुढें ठेवणें, देऊं इच्छिणें, देऊं लागणें, देण्यास प्रवृत्त होणें, घ्या म्हणणें, सादर-हाजीर करणें, अर्पणें, समर्पणें, निवेदणें, अर्पणn.-&c. करणें *g. of o.*

2 *present as an act of worship.* देणें, वाहणें, अर्पणें, समर्पणें, निवेदणें, बलि *pop.* बळीm.-बळf देणें *g.of o.* अर्पणn.-निवेदनn.-उत्सर्गm. -&c. करणें *g. of o.* बल्दिानn. करणें *g. of o.*

3 (with fire). होमणें, होमm.-हवनn.-&c. करणें *g. of o.* हुन करणें.

4 *propose, exhibit, put forth.* पुढें करणें-ठेवणें, दाखवणें, सांगणें, बोलण्यांत आणणें.

5 (a price, &c.) *bid.* बोलणें, सांगणें, बोलणेंn.-&c. करणें-लावणें, *g. of o.* देऊं म्हणणें, घे म्हणणें.

6 (a reward, &c.) *agree to give.* देऊं करणें, देण्याचा करणें.

To o. violence. बळात्कारm.-&c. करणें.

To Offer, *v. n. present itself, appear, arise, occur.* येणें, पुढें होणें, दिसणें, सांपडणें, प्रसंगm.- उपस्थितिf.- उदयm.- &c. होणें *g. of s.* प्राप्त-उपस्थित-उदित-&c. होणें.

2 *declare willingness, or readiness.* पुढें होणें, तयार-सिद्ध-उद्युक्त-&c. होणें, सरसावणें, बोलणें-म्हणणें-सांगणें *with the present or future tense of another verb* (as he offered to go मी जाईन म्हणून बोलला, you offered to write आम्ही लिहितों म्हणून तुम्ही म्हटलें, &c.).

3 *make an attempt,* v. To Attempt. उद्योगm.-प्रयत्नm.-&c. करणें.

Offer, Offering, *n.* v. V. A. 1.—*act.* पुढें करणेंn. पुढें ठेवणेंn. & c. अर्पणn. समर्पणn. निवेदनn.

2—*act.* देणेंn. वाहणेंn. & c. अर्पणn. समर्पणn. निवेदनn. बल्दिानn उत्सर्गm.

3—*act.* होमणेंn. हवनn.

5 बोलणेंn. सांगणेंn. म्हणणेंn.

I *price, &c. offered.* म्हटलेलें मोलn. म्हटलेली किंमतf. & c.

II *sacrifice, oblation.* बलि *pop.* बळीm. बळf. बलिदानn. पूजाf. देवोपायनn. देवोपहारm.

Burnt o. होमm. आहुतिf. हुतn. अवदानn. हव्यn.

Article fit for use as a burnt o. हव्यn. हविn. हविष्यn. हविष्यान्नn. होमद्रव्यn. हविर्द्रव्यn.

Grand and extraordinary o. महाबलि *or* बळीm. महानैवेद्यm.n.

O. of some eatable. नैवेद्यm.n. बोनेंn उपारm.

O. to all the deities. वैश्वदेवm.n. वैश्वदेवकर्मn.

O. of water, or (of rice, flowers, &c.) with water. अर्घ्यn.

O. dressed for the deities. हव्यपाकm.

Offerings (to the deities and to the manes) compreh. or gener. हव्यकव्यn. चरूm.

O. at the shrine of some Muhammadan saint. उरूसm.

To be presented in o. चढणें.

Offered, *p.* v. V. A. 1. देण्यास काढलेला, पुढें केलेला, &c समर्पित, अर्पित, निवेदित.

2 वाहिलेला, &c. अर्पित, समर्पित, निवेदित.
3 होमलेला, हुत.
5 बोललेला, झटलेला, &c.
6 देऊं केलेला, &c.

Offerer, *n.* Offering, *p. a* v V. A. 1. देण्यास काढणारा, पुढें करणारा, &c. अर्पक, समर्पक, निवेदक.
2 वाहणारा, अर्पणारा, बळी देणारा, &c अर्पक, समर्पक, निवेदक, अर्पण- &c. कर्ता-कारी
3 होम करणारा, होना, हवनकर्ता,— contemptuously, &c. होम्या, हवन्या.

Office, *n. post, charge, duty, trust, &c.* अधिकार*m.* ओहदा *or* हुद्दा*m.* अमामी *f.* पदवी *f.* पद*n* अमल*m.* अमलदारी *f.*
Public o. सर्कारी असामी *f.* दिवाण असामी *f.*
Hereditary public o. वतन*n.* दरक*m.* स्थिराधिकार*m.* (as *distinguished from* personal or temporary o. चलाधिकार*m.*).
Ejection from o. उठकळ *f. v.* पे, उठकट *f*
Fixing, &c. in o. बहाली *f.*
Fallen, &c. from o. अधिकारच्युत, अधिकारभ्रष्ट, पदच्युत, पदभ्रष्ट.
Invested with o. अधिकारप्राप्त, प्राप्ताधिकार, अधिकारापन्न, अधिकून.
Lucrative post or o. ताजारोजगार*m.* ताजीगोटी *f.* तरतारोजगार*m.* ओलारोजगार*m.*
Resignation of o. अधिकारोत्सर्ग*m.* अधिकारत्याग*m.*— Paper containing resignation. राजीनामा*m.*
That is in o. अधिकारस्थ, अधिकारारूढ, अधिकारस्थित, पदारूढ.
2 *function, use, peculiar business.* काम*n.* अधिकार*m.* कर्म*n.* ओहदा *or* हुद्दा*m.* धर्म*m.* विषय*m.* अरूला *f.* मान*m.*
3 *act of kindness.* उपकार*m.* उपकृति *f.* उपक्रिया *f.* आभार*m.* कृतोपकार*m.*
4 *ill office.* अपकार*m.* अपकृति *f.* अपक्रिया *f.*
5 v Formulary. पद्धति *f.*
6 *room, &c. for business.* कचेरी *f.* दफ्तरखाना*m.* उद्योगागार*n.* हापीस*n.* from the English.
7 See Outhouse.

Office-bearer, *n.* v. Officer. अधिकारी, कामदार, जिम्मेदार, दिम्मतदार, अमलदार, अमली असामी.

Officer, *n. person appointed or authorized to discharge an office.* अधिकारी, हुद्देदार, कामगार, कामदार, अमलदार, अमली असामी, जिम्मेदार, दिम्मतदार;— of the Govt. सर्कारकामदार, राजभृत्य;—esp. hereditary दरकदार, दरकी असामी, वतनदार.—Some of the *Officers* of the Native Governments are, कमावीसदार, कोठनीस, कोठीवाला, खजीनदार, खासगीवाला, चिटनीस, जमनीस, जमीननीस, जामदार, टीपनीस, टीपकर, ठाणेदार, तगाददार, तगादगीर, तजकरनीस, तपासनीस, तरजुमान, तरफदार, तगाटदार, तळाठी, दफतदार, दफतरनीस, दवीर, देशीकुळकरणी, देशपांड्या, देशमुख, देसाई, पोतदार, पोतनीस, फडनीस, फारसनीस, बारनीस, महालकरी, मजमूदार *or* मजूमदार, मामलतदार, मुद्राधारी, वाकनीस, शिक्केनीस, शिक्केबरदार शेखदार, सबनीस, सभासद, सरकमावीसदार, सरकानूनगो, सरदेशमुख, सरदेशपांड्या, सरसुभेदार, सुरनीस, हवालदार, हशमनवीस *or* नीस, हशमफड, नवीस, हाजीरनवीस. For explanation the reader may consult the M. and E. Dictionary.
A petty o. नायकवडी.
Change of public officers. हालोमाजी *f.* नवेंजुनें *n.*
Tax upon public officers. दरकपट्टी *f.*

Official, *a. pertaining to an office or trust.* अधिकाराचा, असामीचा, हुद्द्याचा, &c. अधिकाराविषयींचा, आधिकारिक, अधिकारसंबंधी -विषयक, पदसंबंधी.
2 *made or communicated by virtue of authority,* सरकारी, सरकारीनात्याचा, अधिकारसंबंधाचा, अधिकाराचे नात्याचा, अधिकाऱ्याकडचा, कलमी, अधिकारप्रयुक्त.

Officially, *adv* v. A. 2. सरकारीनात्याने, अधिकाराच्या नात्याने, अधिकारसंबंधाने, अधिकारपरत्वें, अधिकाराच्या योगाने.

To Officiate, *v n. discharge an office.* काम*n.*-अधिकार*m.*-असामी *f.*-&c. चालवणें-करणें-वहिवाटणें-पाहणें-&c.
2 *perform the official duties of another.* बदलीचें काम*n.*-बदलीची असामी *f.*-&c. करणें-चालवणें, वारचा *decl.*-वांटचा *decl.* काम*n.* -&c. करणें-चालवणें-&c.

Officiater, *n.* Officiating, *p. a.* v. V. 1. काम-&c. करणारा-&c.
2 वारचा-वांटचा करणारा-चालवणारा, &c.

Officinal, *a. used in or belonging to a shop.* दुकानचा, दुकानांतला.

Officious, *a. obliging,* v. Kind. उपकारी, उपकारकर्ता, मेहरबान.
2 *busy, forward, meddlesome.* लुडबुड्या, लुबरा, लडबड्या, नाचरा, पुढच्या पुढें नाचणारा, चोंवडा, लांडाकारभारी, बुचाकारभारी, नस्ताकारभारी, अनधिकारचर्चक.
To be o. लुडबुडणें, पुढच्यापुढें करणें-नाचणें.

Officiously, *adv.* v. A. 2. लुडबुडपणाने, लुडबूड करून, &c.

Officiousness, *n.* v. A. 2. लुडबुडपणा*m.* लुबरेपणा*m.* &c. लडबड *or* लुडबूड *f.* लुबलूब *f.* लांडाकारभार*m.* बुचाकारभार*m.* नस्ताकारभार*m.* अनधिकरचर्चा *f.*

Offscouring, *n. scrapings, &c. of dishes.* निपटी शिपटी *f.* खरवड *f.*
2 fig. *that which is vile and despised.* खरवड *f.* निपटारा*m.* गाढवाचा सदका, शाहण्याचा सदका, ओवाळून टाकलेला, जगामुलखानेसोडलेला, लोकांत ओवाळलेला, गांवादेशाने ओवाळलेला, गांवची खरूज *f.* -खट *f.*

Offset, *n. shoot,* v. Sprout. मोड*m.* कोम*m.* अंकुर*m.*

Offspring, *n. child or children.* संतान*n* संतति *pop.* संतन *f.* वंद्या*m.* अपत्य*n.* बीज*n.* विजवट*n* विल्हय *f.* फल *or* फळ*n.* प्रजा *f.* प्रजोत्पत्ति *f* प्रसव*m.* प्रसूति *f.* सूनि *f.* वेल*m.* वेलविस्तार*m.* तंतु*m.* अवलाद *f.* पोटचा गोळा*m.*
Female o. कन्यासंतान*n.* कन्यासंतति *f.* स्त्रीसंतान*n.* स्त्रीसंतति *f.* स्त्र्यपत्य*n.* धर्मसंतति *f.* धर्मसंतान*n.*—allusively, covertly, &c. जायजणी *f.* जायाची *f.* जाती वस्त *f.* परधन*n.*
Male o. पुत्रसंतान*n.* पुत्रसंतति *f.* पुंसंतान*n.* पुंसंतति *f* पुमपत्य*n* पुत्रपौत्रादिवंश*m.*
Tender o. बालापत्य*n.*
That has o. लेंकुरवाला *commonly* लेंकुरवाळा, पोरवाला, कच्चेबच्चेवाला, संततिमान्, प्रजावान्, सप्रज, ससंतान, सापत्य.
That has male o. पुती (in comp. as, एकपुती, दुपुती, सातपुती, &c).
All her offspring have lived, reached puberty. तिचा भवा उतरला.

Oft, Often, Often-times, Oft-times, *adv.* बहुतवेळ, अनेकवेळ, बहुवेळां, अनेकवेळां, बहुदां, बहुवार, अनेकवार, अनेकदां, वारंवार, वेळेवेळां, फारदां, बहुसाल.
How often? कितीदा? किती वेळ?

To Ogle, *v. n. view with side glances.* डोळेm. *pl.* मोडणें-मोडून पाहणें, काण्या डोळ्याने-कटाक्षाने-कटाक्षदृष्टीने-&c. पाहणें, कटाक्षावेक्षणn.-अपांगदर्शनn.-अपांगवीक्षणn.-&c. करणें.

Ogle, Ogling, *n. v.* V.—*act.* डोळे मोडणेंn. &c. कटाक्षm. कटाक्षावेक्षणn. अपांगवीक्षणn. कटाक्षदर्शनn. अपांगदर्शनn. नेत्रपल्लवीf.

Oglio, *n. v.* Medley. गोतांवोळf. खिचडीf.

Ogre, *n.* राक्षसm. उग्रव्यक्तिf.

Oh, *interj. v.* Interjection. आ, अगे.

Oh! Oh! (of pain). हुंहुं.

Oh dear! फेंफें, फें.

Oil, *n.* तेलn. तैलn. स्नेहm.

Dregs of o. वेरीf.

Dreggy or feculent. o वेरकट *or* वेरकुटn. वेरटn. वेरकट तेलn.

Essential o. or extract of o. अर्कm. अत्तरn. एलn. (in. comp. as. फुलेलn. तिळेलn.-&c).

Stink of o. तेलसाणf. तेरटाणf. तेलटाणf.

To be fouled from the dregs of o.—a lamp, vessel, &c. वेरकटणें.

To rub with medicated o. चोपडणें, चोपडm.f. करणें.

To Oil, *v. a.* तेलn. लावणें-देणें-माखणें, तेलावणें, चोपडणें, चुळबुळावणें.

To be oiled. तेलकटणें, चुळबुळणें.

Oil-cake, *n.* पेंडf. पेंडसणेंn. खलीf.

Oil-man, *n.* तेली, तैलकार, स्नेहकार;—in contempt, तेलगंड.

Monday o. सोमवाऱ्या तेली.

Saturday o. शनवाऱ्या तेली.

Oil-mill, *n.* तेलघाणाm. घाणाm.

Roller of an o. लाटf.

Site of an o. घाणवटf.

Wipings of an o. खोबोतेरेंn.

Oiled, *p. v.* V. तेल लावलेला, तेलावलेला, &c. तेलकट *or* तेलगट, मेणकट, चुळबुळीत.

O. folds (of cotton, cloth, &c.) applied to a sore. तेलघडीf.

Oiliness, *n. v.* A. 1. तैलप्राचुर्यn.

2 तेलटपणाm. तेलवटपणाm. चिकणाईf. स्नेहm. स्नेह्यn. स्नेहांशm. तैलांशm.

3 तेलकटपणाm. तेलकटीf. चुळबुळितपणाm. चुळबुळितपणाm. ओशटn. चुळबूळf. *intens.* चुळबुळाटm.

Oily, *a. consisting of oil.* तेलाचा, तैलमय, तैलप्रचुर.

O. or unctuous substances. मवागीf. मोवारीf. चोपडf.n.

2 *containing oil.* तेलट, तेलकट *or* तेलगट, तेलस, तेलसर, तेलवट, चिकण, चिकणवट.

Rather o. तेलसर, स्नेहाळ, स्निग्ध, सतैल.

3 *oiled, greasy, &c.* तेलकट *or* तेलगट, तेलांवलेला, चुळबुळीत, चुळबुळीन, ओशट, सतैल, तैलयुक्त, तैलाक्त.

4—a smell. मेणकट.

Ointment, *n. unguent.* मारवणn. विलेपनn. लेपनn.

2 *salve.* मलमm.n.

Old. *a. aged, advanced in life.* म्हातारा, वयाचा, उतारवयाचा, उत्तरवयाचा, उतरत्यावयाचा, उतरते पराईचा, वृद्ध, उत्तरवयस्क, वयस्क, वयातीत, वयोवृद्ध, वयःस्थ *or* वयस्थ, गतायु, गतवयस्क, वयोगत, उतार.

O. and heavy, *veternosus.* आळसभोंडारा.

O. person. पिकलें पान (a sear leaf), हातापायांचा चौरंग झालेला, गोळंकारा, नम्रमूर्ति;—in contempt, भोंडार, म्हातारडा, म्हातारखंडn.

म्हातारड्याकn. Some terms for *an old, hale, tough, enduring fellow,* are, जुनाखोड, वृद्धकाक, काळाचा कांकडा, जुनापापी.

Too or very o. अतिवयस्क, वर्षीयान्.

Very o. and wasted. थेरडा, डोकरा, लुळाखुडा *or* लुडाखुडा, भोंडा, खटारा *or* खट्यारा, खांकर *or* खोकर, खब्बू, खापड, खल्लड, जखखम्हातारा *or* जखख, भालूसारखा म्हातारा.

To grow or be getting o. and infirm. गुडघेm. *pl.* टेकूं लागणें *g. of s.* गुडघ्यावर हातm.*pl.* देऊं लागणें *or, with g. of s.* येऊं लागणें, पडणीस येणें, काळ्यांचें पांढरे होणें *g. of s* मेटेंn. *pl.* वरणें *g of s* हातm. *pl.* टेकणें.

2 *having been long used, decayed by time* जुना, जुनाट, पुराणा, जीर्ण;—compreh. or indef. जुनापुराणा, जुनापाना.

Oldish, *rather old and worn.* आडजुना.

To become o. जुनावणें.

3 *of long standing.* बहुत काळी, बहुत दिवसी, बहुत काळाचा, बहुत दिवसांचा, फार दिवसाचा, फारदिसी, जुना, जुनाट, पुराणा, पुराण, पुरातन, बहुकालिक, चिरकालिक, चिरकाळी, चिरस्थायी, चिरंतन, कदीम, कधींचा, कदाकाळांचा.

4 *not modern,* v. Ancient. जुना, जुनाट, पुराणा, प्राचान, पूर्वकालीन, पूर्वकालिक.

5 *that has been long made; not new or fresh.* जुना, जुन्याकाळचा, मागल्या काळचा, फार दिवस करून ठेवलेला.

6 *of a certain duration.* This sense is usually expressed by the sign of the possessive चा, as how old is he? तो किती वर्षांचा आहे? A year old एक वर्षाचा, &c.

7 See Former.

Of o. See Formerly.

Old age. See Age.

Old clothes, *n.* जुनेरींn.*pl.* जुनेरेंn.*pl.*

Old-fashioned, *a.* जुने चालीचा, जुने रीतीचा-ढबीचा.

Olden. See Old.

Oldness, *n. v.* A. 1. *and* Age. म्हातारपणn. म्हातारपणाm. वृद्धत्वn.

2 जुनेपणाm. पुराणेपणाm. जीर्णत्वn.

3 जुनेपणाm. &c. बहुकालिकत्वn. &c.

Oleaginous See Oily.

Oleander, *n.*—nerium odorum. कण्हेरm.f.

Oleraceous, *a. pertaining to pot-herbs.* शाकभाजीचा, भाजीपाल्याचा, शाकसंबंधी-विषयक.

Olfactory, *a. pertaining to the sense of smelling.* घ्राणेंद्रियाचा, घ्राणेंद्रियविषयक-संबंधी.

Olibanum, *n.*—the perfume. कांड्याऊदm. वेरीजाm.

Oligarchal, Oligarchical, *a. v.* N. अल्पजनाधिपत्यसंबंधी-विषयक, &c. अल्पजनस्वामिक.

Oligarchy, *n. government by a few.* अल्पजनाधिपत्यn. अल्पजनप्रभुत्वn. कतिपयाधिपत्यn.

Olio, *n. v.* Medley. गोतांवोळf. खिचडीf.

Olitory, *n. belonging to pot herbs.* शाकभाजीचा, भाजीपाल्याचा, शाकसंबंधी.

Omen, *n. prognostic.* शकुनm. प्रश्नm. शुभाशुभलक्षणn. भाविसूचकचिह्नn.

Evil o. अपशकुनm. दुःशकुनm. दुर्लक्षणn. दुश्चिह्नn. अवचिह्नn. अवलक्षणn.

Good o. शकुनगांठf. सुचिह्नn.

Interpretation of omens. शाकुनिकn.

Ominous word. अपशब्द *m.*

OMENTUM, *n. caul.* पोटाचा पडदा *m.* अंत्रवेष्टन *n.* अंत्रावरण *n.* मेदोधरा *f.*

OMINOUS, *a. of or belonging to omens.* शाकुनाविषयीचा, शाकुन, शाकुनिक, शाकुनसंबंधी-विषयक, शुभाशुभसूचक.

2 *foreboding evil.* अनिष्टसूचक, अभद्रसूचक, अमंगलसूचक, दुर्लक्षणी, अभद्र, काळदाखा.

OMINOUSNESS, *n* v. A. 1. शाकुनिकत्व *n* शुभाशुभसूचकत्व *n.*

2 अनिष्टसूचकत्व *n* &c. अभद्रता *f*

OMISSION, *n* v. V. 1.—*act.* सोडणें *n.* वगळणें *n.* &c. वगळणी *f* वगळणूक *f.* वर्जन *n.*

2 विसरणें *n.* &c. कमतर *f.* कसर *f.* तपावत *f.* गुंजावीस *f.* अंतर *n.* दळ *m.*

To OMIT, *v. a. leave out.* सोडणें, गाळणें, टाकणें, वगळणें, अंतरणें, वर्जणें, करायाचा-&c. ठेवणें, वर्जन *n.*-&c. करणें *g. of o.*

To be omitted. गळणें, राहणें, चुकणें.

2 *neglect to practise,* v. TO. NEGLECT. विसरणें, विसरून-भुलून-&c. ठेवणें, आळस *m.*-गफलत *f.*-हयगई *f.*-उपेक्षा *f.*-&c. करणें *g. of o.* अंतरणें.

OMITTED, *p.* v. V. गाळलेला, वगळलेला, &c. वर्जित, वर्ज, गळंत.

2 विसरलेला, &c. अंधोक, आंधळी, अंतरित

OMNIFARIOUS, *a. of all kinds* सर्वविध, सर्व प्रकारचा.

OMNIFAROUS, *a. that bears all kinds.* सर्व पिकी, सर्वफलद.

OMNIGENOUS, *a of all kinds.* सर्वविध, सर्वप्रकारचा.

OMNIPOTENCE, *n. unlimited power.* सर्वकार्यशक्ति *f.* अपारशक्ति *f.* अपरंपारशक्ति *f.* अपरंपारसामर्थ्य *n.*

OMNIPOTENT, *a. having unlimited power.* सर्वशक्तिक, सर्वकार्यशक्तिक, सर्वशक्तिमान, अपारशक्तिविशिष्ट, अपरंपारशक्तीचा, अपरंपार सामर्थ्याचा, &c.

OMNIPRESENCE, *n. presence in every place.* व्याप्ति *f.* अभिव्याप्ति *f.* त्रैलोक्यविस्तार *m.* विश्वव्यापकत्व *n.* सर्वव्यापिता *f.*

OMNIPRESENT, *a.* v. N. सर्वव्यापक, सर्वव्यापी, विश्वव्यापक, त्रैलोक्यविस्तार, सर्वभूतभूतांतर, जलीस्थलीकाष्ठीपाषाणीं असणारा, विभु.

OMNISCIENCE, *n. knowledge of all things.* सर्वविषयज्ञान *n.* सर्वज्ञान *n* अपारज्ञान *n.* अपरंपारज्ञान *n.*

OMNISCIENT, *a.* v. N. सर्वज्ञ, सर्ववेदी, सर्वदर्शी, सर्वसाक्षी, त्रिकालज्ञ, त्रिकालदर्शी, त्रिकालविद्, विश्ववेदा.

OMNIVAGANT, OMNIVAGOUS, *a. wandering every where.* सर्वग, सर्वभ्रमक.

OMNIVOROUS, *a that eats all things.* सर्वभक्ष, सर्वभक्षक, सर्वभोजी, सर्वांशी, स्वेच्छाहार.

OMPHALIC, *a. belonging to the navel.* नाभीचा, नाभ्य, नाभिसंबंधी.

OMPHALOCELE, *n. rupture at the navel.* नाभिवर्द्धन *n.*

OMPHALOTOMY, *n. dividing the navel string.* नाभिछेदन *n.* नालछेद *m.*

ON, *prep.* वर, वरता *decl.* वरती *or* तीं *or* तें, उपरि.

2 *at or near.* ~ ला, ला, सीं *or* शीं (all added to the noun), जवळ, पासीं *or* शीं.

3 *at the time of.* स, ला, ई (all added to the noun, as मा सोमवार येईन I will come on Monday).

On or before. पर्यंत, पर्यंतीं, as मी मंगळवारपर्यंत येईन I will come on or before Tuesday.

4 *concerning, about.* विषयीं, संबंधीं, प्रकरणीं, स *or* ला (as तो कांहीं कामाला आला होता He had come on some business).

5 *in consequence of, after.* नंतर, पश्चात, अनंतर.

On this or that account. या त्या कारणें-मुळें सार्वी-करितां, &c

6—with reference to the limbs. आंत, ईं, स, (added to the noun, as पायांत जोडा घालणें to put shoes on the feet, बोटांत कडी घालणें to put a ring on the finger, आंगांत आंगरखा घालणें to put an *angrekha* on, डोकीस पागोटें बांधणें to put a turban on the head &c.).

ON, *adv. forward, in progression.* पुढें, मोहरें.

2 *forward, in succession.* पुढें.

3 *in continuance.* पुढें. This sense is often best expressed by the combination of चालणें *or* राहणें with another verb, as बोलत चालणें to go on speaking, गात राहणें to go on singing, &c.

4 *upon (the body, &c.).* स, ला (joined to the noun) with reference to the head, as डोईस पागोटें, डोकीला रूमाल, &c. वर with reference to parts where clothes sit loosely, as आंगावर वस्त्र. The locative case (आंत, ईं, &c.) is used where articles fit closely, as आंगांत आंगरखा, पायांत जोडा, हातांत तोडा, बोटांत जोडवें.

ON, *interj.* चला.

ONCE, *adv. one time.* एकदा, एकवेळ, एकवेळां, एकवार, एकचार, एकवक्त, एकखेप, सकृत्, एक (in. comp. as एकभाज once roasted, &c.).

O for all. एकामीं *or* में, एकंदर

O. and away. कदाकाळीं, कधीं काळीं, कधीं कधीं, कधीं नव्हत.

2 v. FORMERLY. मागें, पूर्वी.

3 *one time, though no more.* एकदांचा *decl.* संधेवीं, संधेवींसा *decl.* संदिसा *decl.*

At o. *at the same time.* एकदम, एकवेळ, एकदां, एककाळीं, एकसमयावच्छेदेंकरून, युगपत्.

At o *at one time, at one act, one stretch, one effort, &c.* एकदां, एकदम, एकेवेळीं, एकामीं *or* में, एकादमाने, एकातडाख्याने, एकासपाट्याने, एकेखेपेने, &c. खेपेने, खेपेसरसा, तडाख्यासरसा, &c. एकतंत्र.

At o. *promptly, on the spot, outright.* तसाच, तेव्हांच, तेव्हांचि तेव्हांच, उभाउभी, खडीचोट, खडोखड, खडाखड.

At o. *together, in a body* एकामीं *or* में, मिळून, एकमेळीं, एकसंगें, एकवट, संघशः, युगपत्.

All at o. *in one lump or quantity.* एकथोक, एकठोक, एकरकम, एकमेळणी, एकमेळी, घाऊक.

All at o. v. SUDDENLY. एकाएकीं, अकस्मात्.

ONE, *a. single in number.* एक.

One and a half. दोड,—consisting of one and a half दिडका, दिडना;—quantity of one and a half दिडी *f.*

2 *single, undivided.* एक, एकच.

3 *some one, any one, indefinitely.* एखादा, एखाद, कोणीएक, कोणताही.

4 *like, identical.* एक, सारखा, एकसारखा.

Become one with. तन्मय.

5 *single in kind, the same.* एक, एकच.

6—noting diversity. एक (as बोलणें एक आणि करणें एक It is one thing to talk and another to act, देऊं करणें एक आणि देणें एक It is one thing to promise and another to give, हें औषध एक आणि नें एक, एकसारखा गुण कसा येईल? This is one medicine and that is a different one, how can they have the same effect?) अणीक (as येऊं द्यणें अणीक आणि येणें अणीक It is one thing to promise and another to come), भिन्न.

7—as following any. कोणी, कोणी एक.

8—as used with *another* and noting mutuality. एकमेक.

With one another. एकमेक, एकमेकांशीं, एकमेकांत, आपसांत, आपसामध्यें.

9—particularly or pre-eminently. एक (as a hero, a minister, &c. *without parallel* एकवीर, एक कारभारी, & c. A scamp, liar, &c. *unique, unrivalled,* एक सोदा, एक लबाड, &c.).

Such a one, *a certain person.* अमुक, अमका, फलाणा.

All o. *one and the same thing.* एकुनएक.

Every o. *all without exception.* एकान एक, जोतो

One by o. एकएक *or* एकेक, एक एकटा, एक एकला, प्रत्येक

Many a o. किती एक

O. closely after another. वरावर, वरच्यावर.

O. with another, *together in a lump, &c.* एकंदर, एकुनऐर.

ONE, *n.* v. PERSON, MAN. मनुष्य*n.* माणूस*n.*

One's self आपण.

One's own. आपला.

Of one's self. आपोआप

2 *any one*—indef. एक, कोणी, कोणीएक.

3—the figure. एकडा*m.*

ONE-EYED, *a.* एकडोळ्या, एकाक्ष, एकनेत्र, एकचक्षु, काणा;—jocosely, शुक्राचार्य.

ONENESS, *n. unity, &c.* एकपणा*m.* एकी*f.* ऐक्य*n.* ऐक्यभाव*m.* अद्वैत*n.* अभेद*m.*

The doctrine of o. in philosophy (one principle in the universe). अद्वैत*n.* अद्वैतमत*n.* अद्वैतवाद*m.* अभेद*m.* अभेदमत*n.* अभेदवाद*m.* ऐक्य*n.* निर्द्वंद्व*n.*

Holder of the doctrine of o. अद्वैतवादी, अभेदवादी, निर्द्वंद्व, निर्विकल्प.

Holding the doctrine of . अभेददृष्टि *f.* अभेदभाव*m.* अभेदबुद्धि *f.* अद्वैतदृष्टि *f.*-&c.

As opposed to the above is the doctrine of *duality,* or the assertion of two principles, especially of the distinctness of God and the world. भेदमत*n.* भेदवाद*m.* द्वैत*n.* द्वैतमत*n.* द्वैतवाद*m.*—Holder of it, भेदवादी; द्वैतवादी, भेदबुद्धि, भेदप्रत्ययी;—holding it, भेददृष्टि *f.* भेदभाव*m.* भेदबुद्धि *f.* भेदप्रत्यय*m.* द्वैतदृष्टि *f.*-&c.

To ONERATE. See To LOAD.

ONEROUS, *a. burdensome.* जड, भारी, कठीण, दुर्भर, दुःसह.

ONION, *n.* कांदा*m.* पलांडू*m.* कंदर्प*m.* Some significant terms for it are, सुकंद*m.* कृष्णावळ *f.* स्वेच्छ भोजन*n.*

ONION-COLORED, *a.* प्याजी.

ONLY, *a. single, sole, one alone.* एक, एकच, एकचएक, एकटा, एकला, एकाकी, केवल *or* ळ.

2 *one and no more, this and no other.* एकच (with the pronoun हा *or* तो), एकुलता, एकुलताएक.

ONLY, *adv. simply, merely, singly.* केवळ, मात्र, शुद्ध, नुस्ता *decl.* फक्त, एकटा, *decl.* च *added to the adjective.*

2 *so and no otherwise.* केवळ, च *added to the adjective.*

ONOMANCY, *n. divination by the letters of a name.* नामाक्षरभविष्यविद्या *f.*

ONOMATOPEIA, *n*—in grammar. अनुकरण*n.* अनुकरणशब्द*m.*

ONSET, *n. a rushing on, determined assault,* v. ATTACK. हल्ला*m.* चाल *f.* धावा *or* धेगा*m.* धावे *f.* धावेमार*m.* धेमार*m.* एलगार*m.* एळकोट*m.*

At the first o. पहिले धडाक्याने, पहिले तडाख्याने.

ONTOLOGY, *n. science of beings.* तत्त्वमात्रमीमांसा *f.* सत्त्वमात्रविचार*m.*

ONWARD, ONWARDS, *adv. forward, progressively.* पुढें, मोहरें.

2 *in advance.* पुढें, पुढपुढें.

3 *somewhat further.* कांहीं पुढें, पुढें.

ONWARD, *a. advanced or advancing.* पुढें गेलेला *or* जाण्याचा, पुढें चाललेला *or* चालण्याचा.

OOZE, *n. slime, soft mud.* गाळ*m.* रेवड *f.* रेव *f.*

2 *soft flow, trickling, exudation.* पाझर*m.* निझर*n.* निचरा*m.* द्रव*m.* पाघळ*m.* स्रवण*n.* स्राव*m.*

Concealed vent through which there is an o. मूर *f.*

3 *oozing matter,* v. SWEAT. पाघळ*m.* पाझर*m.* द्रव*m.* तेव*m.* निझरणी*n.* उपळी *f.*

To OOZE, *v n. percolate, exude, flow through pores* पाझरणें, झरणें, निचरणें, निझरणें, झुरणें, स्रवणें, श्रावणें, झिरपणें, चिघळणें, ओहळणें, होळणें, ओघळणें, पळणें, ठिपकणें, झरणें, पाझर*m.*-& c. होणें *g. of s.*

2 v. To SWEAT. पाघळणें, पाघळ*m.*-& c होणें.

OOZED, *p.* v. V. 1. पाझरलेला, & c. पाझरीव, स्रुत, क्षरित

OOZER, *n.* OOZING, *p a.* v V. 1. पाझरणारा, &c. क्षर, सद्रव

OOZINESS, *n* v. A. 1. रेवड *f.* गाळ*m.*

I—of the ground after heavy rain. उपळ *f.* उमळ *f.*

OOZING, *n.* v. V. 1.—*act.* पाझरणें*n.* & c. पाझर*m.* निचरा*m.* स्राव*m* श्राव*m.* झिरपा*m.* गळ *f.* गळती *f.* ओघळ*m.* ओहळ*m.* ओहळी *f.* ओळंगर*m.* क्षरण*n.* गलन*n.* स्रवण*n.* स्राव*m* स्यंदन*n.*

2 पाघळणें*n.* पाघळ*m.*

OOZY, *a. slimy, &c.* रेवडीचा, चिखलाचा, गाळाचा, पंकमय.

2 *sweaty, soft.* चिघळ्या, वाहवरा, उमळा, सद्रव.

To be o. उमळणें.

OPACITY, OPACOUSNESS, OPAKENESS, *n.* v. A. 1. प्रकाशाभेद्यता *f.* प्रकाशप्रतिबंधकत्व*n.* किरणरोधकत्व*n* &c.

2 न्यूनप्रभता *f.* निष्प्रभता *f.* प्रभान्यूनता *f.* अस्वच्छता *f.*

OPACOUS, OPAKE, *a. not transparent.* प्रकाशाभेद्य, प्रकाश प्रतिबंधक, प्रकाशरोधक, किरणरोधक, दृष्टिरोधक, किरणाभेद्य, किरणप्रतिबंधक, अस्वच्छ.

2 *dark, obscure.* निष्प्रभ, न्यूनप्रभ, अस्वच्छ.

OPAL, *n.* शिवधातु*m.* क्षीरस्फटिक*m.* गोमेदसन्निभ*m.*

To OPE, To OPEN, *v. a. unclose, unlock.* उघडणें, उघडा-मोकळा-&c. करणें, उद्घाटन*n.*-&c. करणें *g. of o.*

To o. one's mind. पोट*n.* फोडणें, मन मोकळें करणें.

2 *expand, spread, &c.* उघडणें, पसरणें, सोडणें, उमलविणें, प्रकाश*m.*-विकाश*m.*-&c. करणें *g. of o.* प्रकाशित-विकाशित-&c. करणें.

3 *crack, split, divide.* तडविणें, तडकविणें, उलविणें, भेगलविणें.

4 *draw out kindly.* फुलविणें, खुलावणें, प्रफुल्लित-विकसित-& c. करणें.

5 *explicate, expound,* v. To EXPLAIN. उलगडणें, उकलणें, उलगडा*m.*-फोड*m.*-परिस्फोट*m.*-उद्घाटन*n.*-&c. करणें *g. of o.* उघडा-स्पष्ट-& c. करणें.

6 *break the seal of and unfold.* फोडणें, उघडणें.

7 v. To BEGIN. उपोद्घात*m.*-उपक्रम*m.*-&c. करणें *g. of o.* उद्दू*m.* काढणें *g. of o.*

8 (a tumour, &c.). फाडणें, फोडणें, कापणें, चिरणें.

9 (a road, passage, &c.). पाडणें, करणें, मोकळा करणें.

To OPEN, *v. n. unclose, &c.* उघडणें, उघडा-मोकळा-&c. होणें.

2 *expand, unfold, &c.* उकलणें, उमलणें, उफलणें, विकसणें, प्रकाश*m* -&c. होणें *g. of s.*

3 *crack, split, &c.* तडणें, तडकणें, भेगलणें, उलणें, भेग *f.*-चीर *f.*-&c. पडणें *in. con.*

4 *dilate kindly, &c.* खुलणें, फुलणें, फुलफुलणें, उफलणें, उमलणें, उबळणें. उबळणें.

5—a seam; *come undone.* उसवणें.

6 out, abroad, widely, &c —legs, eyes, mouth, &c. वासणें, विचकणें, पसरणें, तडाडणें.

7 *lose closeness of texture.* विरणें, विरघळणें.

8—as soaked grains, &c. उमलणें, उफलणें.

9 out; fig. *come forth, display one's talents, &c.* खुलणें

OPEN, *a. not shut, not closed, &c.* उघडा, खुला, मोकळा.

2 *not secret or concealed, public.* उघड, उघडा, प्रसिद्ध, प्रगट, स्पष्ट, , प्रसिद्धपणाचा, उघडपणाचा, प्रगटपणाचा, &c. उघडपणीचा, प्रसिद्धपणींचा, &c. राजरोशीचा, उजागरीचा

3 *artless, sincere, ingenuous, &c.* v. FRANK. मनाचा मोकळा-निर्मळ-&c. मोकळ्या मनाचा, निर्मळमनाचा, निष्कपट, खणखणीत, खडखडीत, घळघळीत, घन्मळीत, घळघळीत, अगूढभाव.

4 *exposed, unprotected, unsheltered*—a place. उघडा, मोकळा, उघडावाघडा, उघडवसाऱ्याचा, उघडवासऱ्याचा, निराश्रयाचा, अनाश्रयाचा, निराश्रय, अनाश्रय, वाऱ्याचा, वाऱ्यावरचा

In the open air, yard, street, &c. उघड्यावर, उघडवासऱ्यांत.

5 *free to all comers, admitting without restraint.* मोकळा, खुला, मोकळ्या दरवाज्याचा, मुक्तद्वाराचा, मुक्तद्वार, येत्याजात्याचा, पहिपाहुण्याचा, प्रतिबंधरहित-शून्य-&c.

6 *uncovered, not having a cover,*—a vessel. उघड तोंडाचा, अनावृत.

7 *clear, free, unobstructed, roomy, &c.* मोकळा, खुला, कुशाद, खुलास, खुलाशाचा, ऐसपैस, पैस, ऐसपैसाचा, प्रशस्त, उदार.

8 *not crowding or close.* विरल *or* ळ, विरूळ, विसकळ, सुटा, मोकळा, तुरळ, पातळ.

9 *not settled, not closed,*—account, &c. चालू, उभा, ओढता, खरकटा.

10 *full, commanding, fine,*—countenance, &c. उदार, प्रशस्त.

11 *unobstructed, clear,*—river, road, &c. मोकळा, चालता.

12—seam, joint, &c. उसू.

13—a vowel, &c. उदात्त, विवृत.

14—the organs of speech. विवृत.

In o day, *in broad day light* दिवसाढवळ्या, दिवा, दिसाभवडी, दिवसा उजेडी, दिसा उजेडीं, भरदिवसास.

OPEN-HANDED, *a.* v. GENEROUS. हाताचा मोकळा-सुटा-राढळ-उदार-&c. उदारहस्त, मुक्तहस्त.

OPEN-HEARTED, *a.* v. FRANK. मनाचा मोकळा.

OPEN-MOUTHED, *a.* आ वासलेला, तोंड वासलेला, तोंड पसरलेला, वासलेल्या तोंडाचा.

To fall upon o. ओरडून गळां पडणें.

OPENED, *p.* v. V. A. 1. उघडलेला, मोकळा केलेला, &c. उद्घाटित.

2 उघडलेला, पसरलेला, & c. विकासित, प्रकाशित.

5 उकललेला, &c. स्फुट, स्फुटित.

I—an eclipse. उन्मीलित.

OPENER, *n.* OPENING, *p. a.* v. V. A. 1. उघडणारा, उघडाकरणारा, &c. उद्घाटन कर्ता.

2 उघडणारा, पसरणारा, &c. विकाश-प्रकाश-& c. कर्ता.

I See APERIENT, LAXATIVE.

OPENING, *n.* v. V. A. 1 —*act.* उघडणें *n.* &c. उद्घाटन *n.*

O. and shutting (reiteratedly, &c.). उघडझांक *f.*

2—*act.* उघडणें *n.* परा॰णें *n.* &c.—*state.* प्रकाश *m.* विकाश *m.*

5—*act.* उलगडणें *n.* & c. उद्घाटन *n.* स्पष्टीकरण *n.*—*state.* उलगडा *m.* फाड *m.* परिस्फोट *m.* स्फोट *m.*

6—*state.* उपोद्घात *m.* उपक्रम *m.* प्रारंभ *m.* आरंभ *m.*

I *aperture, hole, perforation, crack, mouth, &c.* भोंक *n.* रंध्र *n.* खिंड *f.* भेग *f.* भेर *f.* चीर *f* तोंड *n.* मुख *n.* वाट *f.* द्वार *n.*

OPENLY, *adv.* v. A. 2. उघड, उघडपणीं, प्रसिद्धपणीं, प्रगटपणीं, स्पष्टपणीं, उघडवाघड, राजरोस, उजागर, उजागरीने, बोलून चालून.

O and secretly,—telling, teaching. अंधारीं उजेडी (सांगणें, शिकवणें).

3 मोकळ्या मनाने, मन मोकळें करून, कपट डेवून-सोडून, कपटावांचून.

OPENNESS, *n.* v. A. 1. उघडेपणा *m.* मोकळेपणा *m.* खुलेपणा *m.*

2 उघडपणा *m* उघडेपणा *m.* प्रसिद्धपणा *m.* प्रगटपणा *m.* उघड *f.* उघडीक / उजागरी *f.* प्रसिद्धि *f.* प्रसिद्धता *f.*

3 मनाचा मोकळेपणा *m.* खणखणितपणा *m.* &c. अकापट्य *n.* निष्कापट्य *n.* सरलभाव *m.*

4 उघडेपणा *m* &c. निराश्रयता *f.* अनाश्रयता *f.* आश्रयराहित्य *n.*

7 मोकळेपणा *m.* खुलेपणा *m* & c खुलासा *m.* पाझस्त्य *n.*

8 विरळपणा *m.* विसकळपणा *m.* &c. वैरल्य *n.* विरलभाव *m.*

10 उदारपणा *m.* प्रशस्तपणा *m.* प्राशस्त्य *n.*

OPERA, *n.*—the entertainment. संगीत *n.* तौर्य्यत्रिक *n.* नाट्य *n.*

To OPERATE, *v. n. work, perform function,* v. To ACT चालणें. खेळणें, वर्त्तणें, कार्य *n.*-कृति *f.*-चेष्टा *f.*-खेळ *m.*-व्यापार *m.*-&c. करणें *and, in. con.* असणें *g. of s.*

2 *work causatively, produce effect,* v. To ACT. कर्तृत्व *n.*-कृति *f.*-&c. करणें, गुण *m.*-&c. करणें, लागू-चालू-&c. होणें-असणें *with* वर.

3—in surgery. शस्त्रवैद्याचें काम *n.*-शस्त्रक्रिया *f.*-&c. करणें, शस्त्राचा उपाय *m.*-शस्त्रोपाय *m.* करणें.

OPERATION, *n.* v. V. 1.—*act.* चालणें *n.* खेळणें *n.* &c. खेळ *m.* व्यापार *m.*-चेष्टा *f.* हालचाल *f.* कृति *f.*

2 *and* ACTION. कर्तृत्व *n.* कृति *f.*

I—in surgery. शस्त्रवैद्याचें काम *n.* शस्त्रक्रिया *f.* शस्त्रकृत्य *n.* शस्त्रोपाय *m.* शस्त्रोपचार *m.*

II *act, deed,* &c. v. ACTION. काम *n.* कर्म *n.* कार्य *n.* कृत्य *n.*

OPERATIVE, *a. having or exerting agency.* कर्मकार, कर्मकारी, क्रियाकारी, क्रियाकारक, कारक.

2 *producing effect,* v. EFFICACIOUS. गुणकारक-कारी-कर्त्ता. गुणावह, कार्यसाधक, कार्यसंपादक.

Quickly o.—medicine. आशुकारी.

OPERATIVE, *n. labouring artisan, &c.* कामकरी कारिगर, हातावाल्चा कारिगर.

OPERATOR, *n.* v. V. 1. *and* AGENT. कर्त्ता, करणारा, कार्यकर्त्ता-कारक.

I—in surgery. शस्त्रवैद्याचें काम करणारा, शस्त्रक्रियाकर्त्ता, शस्त्रोपचार कर्त्ता.

OPEROSE, *a. toilsome,* v. LABORIOUS. कष्टाचा, श्रमाचा, डोईफोड, डोईजड, कष्टसाध्य, श्रमसाध्य.

OPEROSENESS, *n.* v. A. डोईफोडपणा *m.* कष्टसाध्यता *f.* श्रमसाध्यता *f.*

OPHIOPHAGOUS, *a. serpent-eating.* सर्पभक्षक, सर्पभक्ष.

OPHTHALMIA, OPHTHALMY, *n. disease of the eye.* नेत्ररोग *m.* चक्षुरोग *m.* नेत्रामय *m.* लोचनामय *m.*

Inflamed eyes under o. कळ्ये डोळे *m. pl.*

Oozy or running eyes under o. शेण्ये डोळे *m. pl.*

Pricking of the eyes under o. खुपरी *f.* हरळ *m. v.* ये.

To have o डोळे *m. pl.* येणें *g. of s.*

OPHTHALMIC, *a. pertaining to the eye.* डोळ्याचा, नेत्राचा, डोळ्याविषयींचा, नेत्रसंबंधी, चक्षुस्संबंधी, चाक्षुष.

OPIATE, *n. medicine that causes sleep or rest.* झोंपेचें [illegible] औषध*n.* निद्राकारि औषध*n.* उपशमन*n*

OPIATE, *a. soporific* झोप आणणारा, &c. निद्राकारी-जनक-&c. उपशमनकर्त्ता, उपशमकारी, उपशायी.

To OPINE. See To THINK.

OPINIATED, OPINIATIVE, *a. obstinate in one's own opinion.* स्वमताभिमानी, स्वमताग्रही, स्वमतवादी, मतवादी, मताभिमानी, हटवादी, खळवादी, हटखोर, दुराग्रही.

OPINIATIVENESS, OPINIATRY, *n. v. A.* स्वमताभिमान*m.* स्वमताग्रह*m.* स्वमताभिमानिता*f.* मताभिमान*m.* दुराग्रह*m.* खट्टा*m* रग*f.* हठ *pop.* हट्ट*n.* हटवाद*m*

OPINION, *n. persuasion of the mind.* मत*n.* मनसमजूत*f* समजूत*f.*

A different o. विकल्प*m.*

Opposition or difference of o. मतभेद*m.* विप्रतिपत्ति*f.* विकल्प*m.*

Opposed in o. विप्रतिपन्न.

2 *notion, judgment, mind, thought.* मत*n.* बुद्धि*f.* समज*m.f.* समजूत*f.* तर्क*m.* विचार*m* ग्रह*m.* शक्तिग्रह*m.* भान*n.* भास*m.*

Ill o. दुष्टभाव*m.*

Public o. लोकमत*n.* जनमत*n.* बहुमत*n.*

Regard to public o. लोकलज्जा*f.* जनलज्जा*f.*

3 *set of tenets, particular view.* मत*n.* कल्प*m.* पक्ष*m.*

4 *favorable judgment, esteem.* खातर*f.* खातरी*f.* योग्यताग्रह*m.* योग्यताबुद्धि*f.* योग्यतादृष्टि*f.*

OPINIONATED, OPINIONATIVE, *a. v.* OPINIATED. स्वमताभिमानी, मताभिमानी, मतवादी, दुराग्रही.

OPINIONATIVENESS, *n. v. A.* स्वमताभिमान*m.* मताभिमान*m.* दुराग्रह*m.*

OPIUM, *n.* अफू*f.* अफीण*f.* अफीम*f.* अफेन*f.* अहिफेन*n.*—covertly or allusively, कडवी*f.* गुरूप्रसाद*m.*

Addicted to o.-eating. अफिण्या, अफिम्या, अफिमखाऊ.

OPPIDAN, *a. of or belonging to a town.* शहरी, नगरी, नगरीय, नागर, नागरिक, पौर.

OPPONENT, *a. v.* ADVERSE, CONTRARY. उलटा, विपरीत, विमुख, विरोधी, विरुद्ध.

OPPONENT, *n. adversary, v.* ENEMY. वैरी, विरोधी, शत्रु.

2—in disputation, *opener of a dispute.* वादी, पूर्ववादी, पूर्वपक्षी, अग्रवादी.

3—gener. *opposing party.* प्रतिपक्षी, प्रतिपक्ष, प्रतिवादी, उत्तरवादी, वादी, प्रतियोगी, प्रतिरोधी, विपक्ष.

OPPORTUNE, *a. timely, well-timed, v.* SEASONABLE. समयोचित, सामयिक, प्रसंगोचित, प्राप्तकाल, प्राप्तावसर, अवसरपठित, कालसदृश.

OPPORTUNELY, *adv. v A. and* SEASONABLY. प्रसंगास, वेळेस, &c. वरा *decl.* नेमका *decl.* प्रसंगोपात्त, प्रसंगानुसार, गवसार.

To come o. प्रसंगास येणें.

OPPORTUNENESS, *n. v. A.* समयौचित्य*n.* समयानुकूल्य*n.* प्रसंगौचित्य*n.* अनुकूल्य*n.* अनुकूल*n.*

OPPORTUNITY, *n. fit or convenient time.* प्रसंग*m.* अवसर*m.* वेळ*f.* समय*m.* वक्त*m.* सवड*f.* संधि*m f.* डाव*m.* घावडाव*m.* पात*f.* अवकाश*m.* योग*m.* कालयोग*m.* पर्व*n.* तानमान*n.*

According to o. यथाप्रसंग, यथावसर, यथावकाश.

To rob one of one's o. घात*m.f.* घेणें.

2 *convenient means.* सोई*f.* साधन*n.* संधान*n.* योग*m.* लाग*m.*

To OPPOSE, *v. a. resist, act against.* आड-आडवा-प्रतिकूल-विरुद्ध-&c. होणें-असणें-येणें, अडवणें, रोधणें, आडवें*n.*-आडमेळें*n.* आणणें, निवारणें, अडथळा*m.* [illegible] *f.*-विरोध*m.*-प्रतिरोध*m.*-प्रतिकार*m.*-[illegible] करणें, [illegible] घालणें.

2 *set against, make an opposition.* विरोधी-प्रतिरोधी-&c. उभा करणें, आड-आडवा-प्रतिकूल-&c आणणें

To o. one's self to another. नेंडावर नेंड*n.* देणें.

OPPOSED, *p. and a. v. V. 1.* अडवलेला, रोधलेला, &c. वारित, निवारित.

2 आडवाकेलेला, &c.

I *v.* ADVERSE. विमत, विमुख, प्रतिकूल, विरुद्ध

OPPOSER, *n.* OPPOSING, *p. a. v. V. 1. and* ADVERSE. आडवेणारा-आलेला, अडवणारा, वारणारा, &c. विरोध-&c. करणारा, विरोधी, प्रतिरोधी, विरोधक, प्रातिकूलिक.

OPPOSITE, *a. fronting, facing.* सम्मुख *pop.* सन्मुख, समोरचा, अभिमुख, अभिसम्मुख.

2 *hostile, repugnant, v.* ADVERSE. विरोधी, प्रतिरोधी, प्रतिकूल, विरुद्ध

3 *contrary, v.* REVERSE उलटा, विपरीत.

4 *further, remote, on the other side.* पलिकडचा *or* ला, पलिकडील, पर (*in comp. as* परतीर the o. bank), अपर.

OPPOSITE, *n. a contrary.* विपक्ष*m.* प्रतिपक्ष*m.* प्रतिपक्षी*m.* प्रतियोगी*m.*

OPPOSITELY, *adv. v. A. 1.* समोर, समोरासमोर, समक्ष.

2 विरोधाने, विरोधभावाने, विरोधबुद्धीने, विरोधपूर्वक.

3 उलटा *decl.* उलटून, विपर्यासपूर्वक, विपर्ययपूर्वक.

OPPOSITENESS, *n. v. A. 2.* समोरी*f.* समक्षता*f.* सम्मुखना*f.* आभिमुख्य*n.*

2 विरोध*m.* विरुद्धता*f.* विरोधभाव*m* विरुद्धभाव*m.* प्रातिकूल्य*n.* प्रतिकूलभाव*m.*

3 विपर्यास*m.* विपर्यय*m.* वैपरीत्य*n.* विपरीतभाव*m.* प्रतियोगिता*f.*

OPPOSITION, *n. v. V. 1—act.* आडवा येणें*n.* अडवणें*n.* अवरोधन*n.* प्रतिरोध*m.* अवरोध*m.* प्रतिकार*m.* प्रतिक्रिया*f.* वारण*n.* निवारण*n.*

I *impediment, v.* HINDERANCE. अडणी*f.* अडथळा*m.* अटकाव*m.*

II *hostile feeling.* विरुद्धभाव*m.* द्वेषभाव*m.*

III *collective body of opposers.* विरोधि जनसमूह*m.* प्रतियोगिपक्ष*m.*

For other meanings, See OPPOSITENESS.

To OPPRESS, *v. a. treat with excessive and unjust severity.* जुलूम*m.* जुलूमबऱ्यास्ती*f.*-जबरी*f.*-&c. करणें *with* नर *of o.* पिळणें, पिळून घेणें, जाचणें, जाळणें, पिडणें, घोटणें, खलणें, चेंगरणें, चेंचणें, जळजळाट*m.*-उपद्रव*m.*-उपमर्द*m.*-&c. करणें-देणें, जुलम*m.* घेणें-मांडणें, घाण्यांत-चरकांत-&c. घालणें, चरकी-करवती-करवताखालीं धरणें, खडे*m.pl.* खाविवणें-चारणें, जळींन जाळणें, तेल*n.* काढणें, पुरे पुरेसा *decl.*-नकोनकोसा *decl.*-&c. करणें, नाकी नऊ आणणें, त्राहित्राहि *adv.* करणें.

2 *overburden, overpower, press.* उरावर-छातीवर-&c. बसणें *g. of o.* ऊर*m.*-छाती*f.*-&c. दडपणें, *g. of o.* दडपणें, दाबणें, खालीं करणें, पाडणें, धरणीवर-भुईवर-&c. पाडणें, लंघावणें, जड पडणें *in. con.* मोडकळा*f.*-&c. आणणें, उठवणीस-&c. आणणें, जेर-&c. करणें, नाकीं नऊ आणणें.

To be oppressed. नाकीं नऊ येणें, गोडावणें, उठवणीस येणें;—through emotion, गळा*m.*-ऊर*m.*-हृदय*n.*-&c. दाटणें *g. of s.*

OPPRESSED, *p. v V. 1.* पिळलेला, जाळलेला, &c. उपद्रुत, उपप्लुत.

2 दडपलेला, दाबलेला, जेर केलेला, धरणीवर पाडलेला, &c.

OPPRESSION, *n. v. V. 1.—act.* पिळणें*n.* जाचणें*n.* जाळणें*n.* &c. जाचणी*f.* जाचणूक*f.* जाळणूक*f.* काच*f.* काचणी*f.* जुलूम*m.* जुलूमबऱ्यास्ती*f* जुलूमदस्ती*f.* जुलूमबऱ्यास्त*f.* बऱ्यास्ती*f.* जबरी*f.* जबरदस्ती*f.* जबरी*f.* जोरजबरी*f.* जळजळाट*m.* वाटाघाट*m f.* वेदाद*f.* उपद्रव*m.* उपमर्द*m.* उपघर्षण*n.* निपीडन*n.* पीडन*n.* प्रजापीडन*n.*

Regal o. and injustice. राजीकn.

To have or feel an o. of the chest. ऊरm दडपणें g. of s. उरावर ओझेंn.–&c. वाटणें.

OPPRESSIVE, a. v. V. 1. जुलमाचा, जुलूमज्याल्तीचा, जबरीचा, जबरदस्तीचा, &c. जबरदस्त, जालीम, त्रासदायक-कारक, त्रासक, उपद्रवकारक.

2 उरावर बसणारा, ऊरदडपणारा, धरणीवर पाडणारा, &c. कठीण, जालीम, जबर, भारी, सक्त

OPPRESSIVENESS, n. v A 1. जालिमपणाm. जबरीf. त्रासदायकत्वn. त्रासकत्वn. &c.

2 कठिणपणाm. जालिमपणाm &c

OPPRESSOR, n. OPPRESSING, p a. v. V. 1. जाचणारा, जाळणारा, पिळूनघेणारा, जुलूमकरणारा, &c. जालीम, जबरदस्त, उपद्रवकर्ता-कारी, त्रासदायक, प्रजापीडक

OPPROBRIOUS, a. *reproachful, scurrilous.* निंदेचा, हेंटाळणीचा, हेंटाळाचा, कुचेष्टाचा, कुटाळीचा, &c. अपवादक, निंदक, निंदात्मक, निंदार्थक, निंदारूप, निंदासूचक, गर्हात्मक.

OPPROBRIOUSLY, *adv.* v. A. निंदेने, कुटाळीने, निंदा करून, निंदापूर्वक, &c.

OPPROBRIOUSNESS, n. v A. निंदकत्वn. निंदासूचकत्वn. अपवादकर्ता f.

OPPROBRIUM, n. v. REPROACH. निंदा f. अपवादm. गर्हा f. कुत्सा f.

To OPPUGN, *v. n. resist,* v. To OPPOSE. आडवा येणें–होणें.

OPPUGNANCY, n. v. OPPOSITION. विरोधm. प्रतिकूल्यn. वैपरीत्यn. विरुद्धभावm. प्रतियोगिता f.

OPTATIVE, a. *expressing desire.* इच्छासूचक-बोधक-&c. अभिलाषबोधक.

OPTIC, OPTICAL, *a. relating to sight or vision.* दृष्टीचा, नजरेचा, दृष्टिसंबंधी, दृष्टिविषयक, चाक्षुष.

2 *relating to the science of optics.* दृग्विद्येचा, दृक्शास्त्रसंबंधी, दृक्शास्त्रविषयक.

OPTIC, *n. organ of sight.* चक्षुरिंद्रियn. दृगिंद्रियn. दर्शनसाधनn.

OPTICIAN, *n. one skilled in optics.* दृक्शास्त्री, दृक्शास्त्रज्ञ, दृक्शास्त्रवेत्ता.

2 *maker of optical instruments.* दृष्टिसाधकयंत्र करणारा.

OPTICS, *n. science of vision.* दृग्विद्या f. दृष्टिविद्या f. दृक्शास्त्रn.

OPTION. See CHOICE.

OPTIONAL, *a. left to choice.* खुशीचा, इच्छेचा, विकल्पाचा, ऐच्छिक, वैकल्पिक, निकल्पित, निर्भाषित, काम्य.

An o. matter. खुशीचाप्रसंगm. विभाषाविषयm. विकल्पविषयm.

OPULENCE, OPULENCY, n. v. WEALTH. संपत्ति f. लक्ष्मी f. श्रीमंती f. मातबरी f. तालेवारी f. गजालक्ष्मी f. ऐश्वर्यn.

OPULENT, *a. wealthy,* v. RICH. श्रीमान् *pop.* श्रीमंत, मातबर, तालेवार, तालेंत, संपत्तिमान्, संपन्नवान्, संपन्न, लक्ष्मीवान्, सार्थ.

2– esp. a merchant. गडगंज, गबरू, गब्बर, श्रीमंत, श्रीकार.

OR, *conj.* कीं, किंवा, या, अथवा, पा, पक्षा.

2 *else.* नाहींतर, अन्यथा, इतरथा.

ORACLE, *n. response of a god or inspired person to a question put.* प्रश्नm. प्रसादm. शाकुनm.—through a voice, आकाशवाणी f. देववाणी f.

2 *the deity who gives a response.* प्रसादाचा देवm. प्रसादाची देवता f. प्रसाददेवता f. प्रसाद लावण्याचा-मागण्याचा देवm. प्रश्न-&c. मागण्याचा देवm.

3 *the place where a response is given.* शाकुनाची जागा f. प्रसादस्थानn. प्रश्नस्थानn. शाकुनस्थानn.

The usual mode in which Maráthás consult an oracle and seek divine direction is by sticking grains of rice, bits of betel nut, flowers, leaves, &c. on an idol. If these grains, &c. fall off to the right hand, the question has received a favorable answer; if to the left hand, an unfavorable answer.

The grains of rice, &c. stuck on an idol when it is consulted. कौलm. प्रसादm. गुढ्या f. *pl.* विणती f.

To consult an o. by sticking grains of rice, &c. कौलm.-प्रसादm.-गुढ्या f. *pl.*-&c लावणे-मागणें.

To consult gods and oracles. देवी धर्मी विचारणें.

To give an answer,—an o. thus consulted. कौलm.-प्रसादm.-&c. देणें.

To give a favorable answer,—an o. उजवी f. देणें,—to give an unfavorable answer, डावी f. देणें.

4 *a person whose opinion is to be regarded as an oracle.* ठोक्याचा माणूस, खऱ्या वक्तिशीचा माणूम, आप्तवचनी, अभियुक्तवचनी.

5 *wise or authoritative sentence.* अभियुक्तवचनn. अभियुक्तोक्ति f. आप्तवचनn. आप्तोक्ति f.

ORACULAR, ORACULOUS, *a. v. N. uttering oracles.* प्रसाद देण्याचा, कौल देण्याचा, प्रश्न देण्याचा, &c.

2 *like an oracle.* देववाणीतुल्य, देववाणीसदृश, &c.

ORACULARLY, ORACULOUSLY, *adv* देववाणीने, आकाशवाणीने, देववाणी करून, &c.

ORISON. See PRAYER.

ORAL, *a. spoken, not written.* तोंडचा, तोंडजबानीचा, मुखजबानीचा, मुखतोय, अलिखित.

O. answer. तोंडजाबm.

O. intercourse or communication. तोंडच्यातोंडी व्यवहारm.

O. statement or communication. तोंडजबानी f. मुखजबानी f.

ORALLY, *adv.* v. A. मुखजबानीने, तोंडजबानीने, मुखजबानी, तोंडजबानी, तोंडातोंडी, मुखतः.

ORANGE, *n.*—the tree. नारंगी *or* नारिंगी f. नारिंग f. नारंगm.—the fruit, नारिंगn. Some kinds are, कौला, मोसंबी, रेशमीनारिंग.

ORANGE, ORANGE-COLORED, *a.* नारंगी, नारंजी.

ORANGERY, *n plantation of orange trees.* नारिंगाचा-नारिंगीचा-&c. बागm.

ORATION, *n. set speech,* v. HARANGUE. वाक्प्रबंधm. प्रवचनn. सोपपत्तिकसालंकारभाषणn.

ORATOR, *n. public speaker or declaimer.* सभावक्ता, सभापंडित, सभावादी, सभाप्रवक्ता.

2 *eloquent speaker.* सुवक्ता, प्रौढवक्ता, प्रवक्ता, सभापंडित, प्रवचनकर्ता, प्रवचनपटु, वाक्पंडित.

ORATORIAL, ORATORICAL, *a. pertaining to oratory or an orator.* सभापांडित्याचा, सभावक्तृत्वाचा सोपपत्तिकसालंकारभाषणाचा, &c. सभापांडित्यविषयक, प्रवचनसंबंधी, प्रवचनविषयक, सभापंडितविषयक–संबंधी.

ORATORIALLY, ORATORICALLY, *adv.* v. A. सभावक्तृत्वाने, सभापांडित्याने, सभावक्तृत्वैकरून, &c. सोपपत्तिकसालंकारभाषणाच्या प्रकाराने, संभापांडित्यपूर्वक, &c.

ORATORIO, *n. sacred drama set to music.* कीर्त्तनn. कथा f.

ORATORY, *n. art of public speaking.* सभापांडित्यn. सभावक्तृत्वn. सभाप्रवचनविद्या f.

2 *art of speaking well,* v. ELOQUENCE. शब्दचातुर्यn. वाक्चातुर्यn.

3 *place for prayer.* प्रार्थनागारn. प्रार्थनालयn.

ORB, *n. spherical body*, v. SPHERE. गोल*m.* गोलक*m.* मंडल*n.*

2 v. ORBIT. फेरी*f.* कक्षा*f.*

3 *circular array of troops* चक्रव्यूह*m.*

ORBICULAR, ORBICULATE, *a. spherical*, v ROUND. गोल, गोलाकार, वर्तुल, वर्तुलाकार.

ORBIT, *n. path of a planet.* फेरी*f.* कक्षा*f.* कक्ष*m.* ग्रहपथ*m.* ग्रहमार्ग*m.* मंडल*n.*

Apex of an o. उच्च*m.*

Apsis of an o. मंदोच्च*m.*

ORCHARD, *n inclosure for fruit trees.* फळांची बाग*f.* फळझांडांचें वाडगें*n.* वाटी*f.* वाटिका*f.* वृक्षवाटिका*f* फलवृक्षवाटिका*f.* उपवन*n.*

ORCHESTRA, *n. place for a band.* नौबतखाना*m.* नगारखाना*m.* वाजंत्र्यांचें स्थान*n.* वादित्रस्थल*n.*

2 *body of musicians.* वाजंत्र्यांचा ताफा*m.*-मेळा*m.* वादित्रसमुदाय*m.*

To ORDAIN, *v. a. establish, prescribe, institute*, v. To APPOINT. नेमणें, लावणें, नेमून-लावून देणें, स्थापणें, स्थापना*f.*- चोदन*n.*- चोदना*f.* -&c. करणें *g. of o.* स्थापित-&c. करणें.

2 *appoint to an office.* नेमणें, योजणें, स्थापणें, नेमणूक*f.*-योजना*f.* योजन*n.*-नियोजन*n.*-&c. करणें *g. of o.* अधिकृत-&c. करणें.

3 *invest with ministerial functions.* धर्माधिकाराची दीक्षा*f.* देणें, उपाध्येपणाच्या कामावर योजणें-नेमणें, धर्मपददीक्षित- धर्मपदनियुक्त- &c. करणें.

ORDAINED. *p.* v. V. 1. नेमलेला, स्थापलेला, &c. स्थापित, चोदित, विहित, नियमित.

2 नेमलेला, योजलेला, &c. योजित, नियोजित, नियुक्त.

3 धर्मपदनियुक्त, धर्मपददीक्षित, धर्माधिकारदीक्षित.

ORDAINER, *n.* ORDAINING, *p. a.* v. V. 1. नेमणारा, लावणारा, स्थापणारा, &c. स्थापक, स्थापनकर्त्ता, चोदनकर्त्ता, विधाता, विधायक, विधायी.

2 नेमणारा, योजणारा, नेमणूककरणारा, &c. योजक, नियोजक.

3 धर्माधिकाराची दीक्षा देणारा, धर्मपददीक्षित करणारा, धर्मपदनियोजक.

ORDAINING. See ORDINATION.

ORDEAL, *n. trial by fire, water, &c.* दिव्य*n.* सत्य*n.* क्रिया*f.* प्रमाण*n.* कोश *or* कोष*n.m.*

Fiery o. तप्तदिव्य*n.* अग्निपरीक्षा*f.*

O. of the balance. तुलाकोश*m.* तुलापरीक्षा*f.*

Purification by o. कोशशुद्धि*f.*

Proved by o. शपित.

That undergoes an o. दिव्यकारी.

Undergoing an o. कोशग्रहण*n.*

To come safe out of an o. दिव्यांतून *or* दिव्यास उतरणें.

To take a piece of metal out of heated oil as an o. रव*m.* काढणें.

To undergo an o. दिव्य*n.* काढणें-घेणें-करणें, क्रिया*f.*-कोष*m.n.* -सत्य-&c. करणें.

ORDER, *n. method, regular disposition, arrangement* क्रम*m.* अनुक्रम*m.* परिपाटी*f.* वेत*m.* व्यवस्था*f.* परिनाळिका*f.* परणाली*f.* प्रणालिका*f.* प्रणाली*f.* परंपरा*f.* पारंपर्य*n.* आनुपूर्वी*f.* आनुपूर्व्य*n.*पर्याय*m.*

Inverted or retrogade o. व्यतिक्रम*m.* व्युत्क्रम*m.*

2 *established process, settled mode of operation.* क्रम*m.* मार्ग*m.* रीति *pop.* रीत*f.* परिपाठ*m.* परिपाटी*f.* पद्धति *pop.* पद्धत*f.* परिनाळिका*f.* परणाली*f.* मोड*f.* मोडणी*f.* प्रणालिका*f.* प्रणाली*f.* नियम *pop.* नेम*m.* पर्याय*m.*

Direct o. आनुलोम्य*n.*

Inverse or reverse o. प्रातिलोम्य*n.*

That is in regular and in reverse o. उलटापालटा, उफराटसुफराट, उफराटासुफराटा, उलटासुलटा, उलथापालथा, अनुलोमविलोम

That is in o. मार्गाचा, मार्गातला, रितीचा, &c.

3 *proper state or condition.* व्यवस्था*f.* बंदोबस्त*m.* यथावस्थिति*f.* रंग*m.* रूप*n.*

That is in good o.—affairs, articles, &c. चांगला, योग्य, स्थितीचा;—an animal, ताजा, ताजातवाना.

To be in good o. यथास्थित असणें.

To bring into regularity and o. सुनीगाती-सुनी-सुनास-रीतीस-&c. लावणें, वाटेवर-वाटेस-मार्गावर-मार्गास-&c. आणणें.

To come into regularity and o. सुनीगाती-सुनी-सुनास-&c. लागणें, वाटेस-मार्गास-वाटेवर-&c येणें.

To get out of o. विघडणें.

4 *rank, class, grade, division.* गण*m.* वर्ग*m.* वर्ण*m* जात *pop.* जात*f.* प्रत*f* दिल्हे*f.* कोटी*f.*

The middle or common o. सामान्यपक्ष*m.* साधारणपक्ष*m.*

5 *society, body, fraternity* गण*m.* मंडळी*f.* अखाडा*m.*

6 *religious fraternity.* मार्ग*m.* पंथ*m.* (professor or follower of it, पंथी as नानकपंथी, कबीरपंथी, ज्ञानेश्वरपंथी, &c.) आश्रम*m.* (This order is of four kinds, viz. ब्रह्मचर्य, गार्हस्थ्य, वानप्रस्थ & सन्यास) संप्रदाय*m.* (follower of it, संप्रदायी, as स्मार्तसंप्रदायी, नाथसंप्रदायी, &c.).

Head of a religious o. महंत, आश्रमगुरू.

7 *precept*, v. COMMAND. आज्ञा*f.* हुकूम*m.* आदेश*m.* निदेश*m.* निर्देश*m.* नियोग*m.*

General o. सदरहुकूम*m.* वटहुकूम*m.* सामान्यशासन*n.* साधारणाज्ञा*f.*

Made or done to o. फरमाशी *or* सो, काढींव, काढाऊ.

Under the o. of. कह्यात.

Written o. हुकूमनामा*m.*

8 upon;—for money. रोखा*m.* वरात*f.* तनखा*m.*

9 *regulation*, v. RULE. कायदा*m.*

10 *license, warrant, pass.* चिठ्ठी*f.* परवाना*m.* परवानगीचिठ्ठी*f.* दरतक*n.*

In o. to, *for the purpose, to the end.* साठीं, स्तव, करितां.

To take o. *take measures.* बंदोबस्त*m.*-तजवीज*f.*-&c. करणें-करून ठेवणें.

To ORDER, *v. a. arrange, put in order*, v. To DISPOSE. रचणें, लावणें, थांगारणें, रचना*f.*-योजना*f.*-बंदोबस्त*m.*-बंदोबस्ती*f.*-व्यवस्था*f.* -&c. करणें *g. of o.* व्यवस्थित-व्यवस्थापित करणें.

2 *lead; conduct, manage, &c.* चालवणें, वागवणें, निर्वाहणें, वहिवाट*f.* निर्वाह*m.*-&c. करणें *g. of o.*

3 *direct*, v. To COMMAND. आज्ञा*f.*-हुकूम*m.*- &c. देणें-करणें, आज्ञापणें, निदेशणें.

ORDERED, *p.* v. V. 1. रचलेला, थांगारलेला, &c. रचित, योजित, व्यवस्थापित.

2 चालवलेला, वागवलेला, &c.

3 हुकूम केलेला, &c. आज्ञापित, निर्दिष्ट.

ORDERER, *n.* ORDERING, *p. a.* v. V. 1. रचणारा, थांगारणारा, &c. रचक, योजक, व्यवस्थापक, रचना-&c. कर्त्ता-कारी.

2 चालवणारा, वागवणारा, निर्वाह करणारा, &c.

3 हुकूम करणारा, &c. आज्ञापक.

ORDERING, *n.* v. V. 1.—*act.* रचणें*n.* &c. रचना*f.* योजना*f.* व्यवस्थापन*n*

2—*act.* चालवणें*n.* वागवणें*n.* &c. निर्वाह*m.* वहिवाट*f.*

3—*act* आज्ञा करणेंn. &c. आज्ञापनn.

ORDERLESS, *a.* v. DISORDERLY. अव्यवस्थित, अक्रम, क्रमशून्य, क्रमरहित.

ORDERLINESS, *n.* v. A. 1. क्रमm. वेतm. वेतवानm. बंदोबस्तm. बंदोबस्तीf. व्यवस्थाf संजोगm. ठाकठिकीf. शिष्टाईf. शिष्टाइकीf. चाकचोपीf. चापचोपीf. व्यवस्थितपणाm क्रमिकत्वn. यथाक्रमताf. सक्रमताf. यथानुक्रमताf.

2 व्यवस्थितपणाm ठाकसठिकसपणाm. ठाकठिकीf. चापचोपीf. चाकचोपीf. चापोचोपीf. चकपकf नियमशीलनाf. क्रमानुकारिताf. क्रमकारिताf.

ORDERLY, *a methodical, regularly,*—of things. क्रमाचा, वेताचा, वेतावाताचा, बंदोबस्ताचा, व्यवस्थेचा, नियमाचा *or* नेमाचा, संजोगाचा, संजुकता *or* संजुगता, ठीकठाक *or* ठाकठीक, साखसुरत, चकपक, चापचोपीचा, &c. वेतीव, व्यवस्थित, यथाक्रम, यथानुक्रम, क्रमिक, सक्रम, क्रमशुद्ध, संप्रदायशुद्ध, अनुपूर्व, आन्वयिक, आनुलोमिक.

2—of persons. वेताचा, वेतवानी *or* त्या, बंदोबस्तीचा, नियमाचा *or* नेमाचा, नियमी *or* नेमी, नियमशील, ठाकसठिकस *or* ठिकसठाकस, ठाकठिक्या, चाकचोप्या, चापचोप्या, चाकचोपीचा, व्यवस्थित, क्रमानुकारी, यथाक्रमकारी, क्रमकारी.

ORDERLY, *adv.* v. A. 1. क्रमाने, अनुक्रमाने, अनुक्रमेंकरून, वेताने, &c. यथाक्रम, यथानुक्रम.

ORDINAL, *a. noting order.* क्रमसूचक, क्रमदर्शक, क्रमवाचक.

ORDINAL, *n. ritual.* पद्धतिf.

ORDINANCE, *n. law, rule, decree, statute.* कायदाm. नियमm. कानूf. दस्तूर अमलm. विधिm. विधानn. चोदनाf. शासनn.

2—of religion, *prescribed act or rite.* विधिm. अनुष्ठानn. संस्कारm. कर्मn. क्रियाf.

Succedaneous o. प्रतिविधिm. प्रत्याम्नायm.

ORDINARILY, *adv.* v. A. 1. *and* COMMONLY. प्रायः, प्रायशः.

ORDINARY, *a. customary, common, usual, &c.* नित्यचालीचा, चालीचा, रूढीचा, नित्यपाठांतला, नित्यव्यवहारांतला, मामूलशिरिस्त्याचा, व्यावहारिक *pop.* व्यवहारिक *or* रीक, प्रायिक, यथापद्धति, यथासंप्रदाय.

2 *of the common kind,* v. COMMON, MIDDLING. मध्यम, मध्यमप्रतीचा, रासवट, साधारण, सामान्य, तादृश.

ORDINARY, *n. eating house.* भटारखानाm. जेवणावळीचें घरn साधारणभोजनशालाf.

In o. *in actual and constant service.* नित्याचा, नित्यांतला.

ORDINATE. See ORDERLY.

ORDINATION, ORDAINING, *n.* v. V. 1.—*act.* नेमणेंn. स्थापणेंn. &c. स्थापनाf. स्थापनn. विधानn. चोदनाf.

O. of Providence. घटितार्थm. घटितn.

2 नेमणेंn. नेमणूकf. योजनाf. योजनn. नियोजनn. नियोगm.

3 धर्माधिकारदीक्षाf. धर्मपदनियोजनn. धर्मपदनियोगm.

ORDNANCE, *n. cannon, guns.* तोफाf. *pl.* तोफखानाm.

Piece of o. तोफf. उत्क्षेपयंत्रn.

ORDURE, *n.* v. DUNG. हगm. गूm. विष्ठाf.

Heap of o. नरकm.

ORE, *n. unrefined metal.* असंस्कृतधातुm. अशोधित धातुm. The ore of a particular metal is often expressed by the adjective कच्चा prefixed to it, as कच्चें लोखंड, कच्चें तांबें iron ore, copper ore, &c. or by माती, *or* दगड used with it in the possessive case, as सोन्याची मातीf. लोखंडाचा दगडm.

2 *metal.* धातुm.f.

ORGAN, *n. natural instrument of action* साधनn. कर्मसाधनn. करणn.

2—of sense or perception. इंद्रियn ज्ञानेंद्रियn. ज्ञानसाधनn. अध्यात्मn. These are, श्रोत्र, त्वक्, चक्षु, जिह्वा, घ्राण.

O. of action. कर्मेंद्रियn. The organs of action are, वाक्, पाणि, पाद, पायु and उपस्थ.

O. of the mind or soul. अंतरिंद्रियn. These are मन, बुद्धि, अहंकार, चित्त.

Organs of sense—collectively. इंद्रियग्रामm. इंद्रियवर्गm.

3 *instrument or means of communication.* द्वारn. साधनn.

ORGANIC, ORGANICAL, *a. possessing organs of vitality or action.* इंद्रियवान्, इंद्रियसंपन्न, इंद्रियविशिष्ट, जीवित्वसाधनविशिष्ट, प्राणित्वसाधनसंपन्न, स्वस्वकर्मसाधनसंपन्न, करणसंपन्न, सकरण.

2 *consisting, &c. of organs.* कर्मसाधनमय, कर्मसाधनरूप, कर्मसाधनप्रचुर.

3 *produced &c. by the organs.* इंद्रियाचा, इंद्रियसंबंधी, इंद्रियजनित, इंद्रियोत्पन्न.

ORGANIZATION, *n.* v. V. 1.—*act.* इंद्रियविशिष्ट करणेंn. &c. इंद्रियविशिष्टकरणn. कर्मसाधनसंपन्नकरणn.

2 कामगार नेमणेंn कामगारांचा बंदोबस्त करणेंn. &c.

I *suitable disposition of parts.* इंद्रियांचा-कर्मसाधनांचा-&c. बंदोबस्तm.-वेतवातm.-व्यवस्थाf.-&c.

To ORGANIZE, *v. a. form with organs.* इंद्रियवान्-इंद्रियसंपन्न-कर्मेंद्रियसंपन्न- कर्मसाधनसंपन्न- कर्मसाधनयुक्त- अवयवी-अवयवसंपन्न- सांग-सांगोपांग-अंगोपांगसंपन्न-&c. करणें.

2 *arrange by appointing officers, agents, &c.* कामगार नेमून-अमलदार नेमून- &c. बंदोबस्तm.-बंदोबस्तीf.-वेतm.-व्यवस्थाf.-&c. करणें *g. of o.*

ORGASM, *n. excitement.* उकळीf. उकळm. ऊतm. कढm. आवेशm.

ORGIES, *n. drunken revels.* दारूबाजीचा गोंधळm. भैरवीचक्राचा गोंधळm.

ORIENT, *a. rising*—the sun, &c. उदयी, उदयमान.

2 See EASTERN. 3 See BRIGHT.

ORIENT, *n.* v. EAST. पूर्वf.

ORIENTAL, *a.* v. EASTERN. पूर्वेचा, पूर्वदेशीय, पूर्वदेशस्थ.

ORIENTAL, *n.* पूर्वदिशेकडील राहणारा, एशियाखंडांतील राहणारा,

ORIENTALIST, *n.* एशियाखंडांतील भाषा जाणणारा.

ORIFICE, *n. mouth, aperture.* तोंडn. मुखn. दारेंn.

ORIGIN, ORIGINAL, *n. beginning, first existence, spring,* v. RISE. मूलn. मूलारंभm.n. उद्गम *pop.* उगम *and vulg.* उग्गमm. उपक्रमm. आगमm. उपजm. उत्पत्तिf.

2 *fountain, place of origin,* v. SOURCE. घरn. झराm. खाणf. मूलn. बीजn. आदिm. आदिकारणn. हेतुm. उत्पत्तिस्थानn. आगमस्थानn.

3 *archetype, first copy.* मूळn. मूलपत्रn. मूळप्रतf. आदर्शm.

4 *text,*—opposed to a translation, &c. मूलn. मूलग्रंथm.

ORIGINAL, *a. primitive, pristine.* मूळचा, प्रथमचा, अवलचा, प्रारंभींचा, उत्पत्तिकालचा, असल, अवल, पहिल्यापासूनचा, पहिला, प्रथम, प्राथमिक, आद्य, अपूर्व, मौल, मौलिक, मूलिक.

2 *having power to originate new thoughts.* नवी योजना करणारा, अपूर्वकल्पक, अपूर्वयोजक, स्वतःकल्पक.

3 *not made before or by another.* नवेयोजनेचा, नवेरचनेचा, नवेकृतीचा, स्वतःकल्पनेचा, अपूर्व, अपूर्वकर्तृक, अपूर्वसिद्ध, अपूर्वरचित.

ORIGINALITY, ORIGINALNESS, *n.* v. A. 1. असलपणाm. अवलपणाm.

2 अपूर्वकल्पनाशक्तिf. अपूर्वकल्पकत्वn.

3 अपूर्वसिद्धताf. अपूर्वरचितत्वn.

ORIGINALLY, *adv. from the rise or origin.* मुळाहून, पहिल्यापासून,

उपजत, मूळस्वभावाने, मूळस्वभावेंकरून, आदितः, जातित, उत्पत्तितः. 2 *at first, at the origin.* पहिला *decl.* पहिल्याने, मुळीं, आदीं, मुळारंभीं, प्रारंभीं, अवल.

ORIGINARY. See ORIGINATOR.

To ORIGINATE, *v. a. bring into existence.* कादणें, उत्पन्न-उपस्थित-&c. करणें, प्रारंभm.- प्रथमोद्भवm.-प्रथमोत्पत्ति f.-प्रथमोपस्थिति f.- &c. करणें *g. of o.* मूळn.-उपक्रमm. उद्गमm.- & c. कादणें *g. of o.*

To ORIGINATE, *v. n. take existence, begin,* v. To RISE. होणें, उत्पन्न-उपस्थित-सुरू-चालू-प्रवृत्त-&c. होणें, उडणें, प्रारंभm.-उपक्रमm. -उत्थानn.-उत्थितिf.-&c. होणें *g. of s.* संभवणें.

ORIGINATED, *p.* v. V. A. कादलेला, उत्पन्न केलेला, उपक्रम कादलेला, &c. उत्पन्न.

ORIGINATION, *n.* v. V. A.—*act.* कादणेंn. &c. प्रथमोत्पादनn. प्रथमोद्भावनn.—*state.* v. BEGINNING. प्रारंभm. उपक्रमm. उद्गमm. प्रथमोत्पत्ति f.

ORIGINATOR, *n.* ORIGINATING, *p. a.* v. V. A. कादणारा, उत्पन्नकरणारा, उपस्थित करणारा, मूळ कादणारा, मूलोत्पादक, प्रथमोत्पादक, प्रथमोद्भावक.

ORISON, *n.* v. PRAYER. प्रार्थना f. वाचिकप्रार्थना f.

ORNAMENT, *n. decoration, embellishment, additional beauty.* शोभा f. भूषा f. भूषणn. विभूषा f विभूषणn. रूपn. रंगm. अलंकारm. मंडनn. आभरणn. नेपथ्यn.

2 *thing ornamenting; trinket, &c.* अलंकारm. भूषणn. वस्त f. डागिणा *or* नाm. दागिनाm. नगm. नगोटेंn. आभरणn.

Ornaments—compreh. *trinkets and traps.* नगनगोटाm. नगनगोटेंn. नगवजm. लेणेंn. जडजवाहीरn.

O. of dress. अलंकारm.

O. of language. अलंकारm.

O. of sense. अर्थालंकारm.

O. for the ankles of dancers. चाळm.

O. set with jems. जडीनn.

Trumpery ornaments. लाखट बेगड दागिनेm. *pl.*-वस्त f. *pl.*

Verbal o. शब्दालंकारm.

Some of the *ornaments* of *women* are, अडकण, अनवट, कंठा, कर्णफूल, कमरपट्टा, कांकण, कांची, कांडोळें, काप, कारलें, कुइरी, कुरडूं, केतक, केवडा, खड्गपात्र, खपट, खटूं, गळसरी, गोंद, गुळखी, गोठ, गोफ, घोसबाळी, चंद्रकोर, चंद्रहार, चांदणी, चिंचपेटी, चितंग, चितांग, चुटकी, चुडा, लंद, जवा जुगणी, जोडवें, ठुशी, तकट, तन्मणि, तांदळीपोत, तानवड, तायतळें, तिदाणें, तोडा, तोरडी, तोळबंदी, थुशी, दडकडी, नग, नथ, नाग, पाटली, पायजिभी, पैंजण, पोत, पोल्हार, फूल, बहिरव, बांगडी, बाजूबंद, बाळी, बिजवरा, बिंदी, बिरी, बुगडी, बुलाक, भांगसळ, मंगळसूत्र, मासोळी, माळ, मुखडा, मूद, मोतीं, राखडी, लफा, वज्रटीक, वांकी, वाळा, विरचळी, वेळ, शिसफूल, समती, सरी, साखळी, हार. Some of the *ornaments* of *men* are, अंगठी, कंठी, कर्डे, कलगी, गेठा, गांठा, गौरीशंकर, चौकडा, जिगा *or* जेगा, तुरा, तोडा, दंडपेटी, पवित्रक, पोंहची, भिकबाली, शिरपेंच.

To ORNAMENT, *v. a.* v. To ADORN. अलंकारणें, भूषवणें, शोभवणें, शोभेसा करणें, मंडनn.-भूषणn -&c. करणें *g. of o.*

ORNAMENTAL, *a.* ORNAMENTING, *p. a.* v. V. शोभवणारा, शोभादेणारा-करणारा, शोभेचा, शोभाकर, शोभाकारक, शोभाप्रद, शोभादायक, शोभावह, भूषाकर, भूषावह, अलंकारक.

ORNAMENTED, *p.* v. V. *and* ADORNED. अलंकार लेला, शोभवलेला, &c. अलंकृत, सालंकृत, सालंकार, भूषित, मंडित, विभूषित.

ORNAMENTING, *n.* v. V.—*act.* अलंकारणेंn. &c. मंडनn. भूषणn. अलंकरणn.

ORNATE. See ADORNED.

ORNITHOLOGIST, *n. one skilled in the history of birds.* पक्षिविषयकविद्यावेत्ता.

ORNITHOLOGY, *n. natural history of birds.* पक्षिविषयकविद्या f. पक्षिवर्णनविद्या f.

ORPHAN, *n. child bereaved of its parents.* पोरकाm. (पोरकी f.) पोरापोरकाm. (पोरीपोरकी f.).

2 *bereaved of father.* बापपोरका (की f.) मृतपितृक, गतपितृक.

3 *bereaved of mother.* आई पोरका (की f) मृतमातृक, गतमातृक.

ORPHAN, *a. bereaved of parents.* पोरापोरका, पोरका, दोहीं आंगों उणा, उघडा, अनाथ, मातापितृहीन-विहीन-&c.

2 *bereaved of one parent.* आंगी उणा, एकांगीं उणा.

ORPHANAGE, ORPHANISM, *n.* v. A. 1. पोरकेपणाm. पोरेपोरकेपणाm. मातापितृविहीनता f.

ORPIMENT, *n.*—yellow. हरितालm. *pop.* हरताळ f.m. गोदंती हरताळ f. तालm.

Golden colored o. पऱ्याहरताळm. f.

Red o. रक्तधातुm.

ORRERY, *n. planetarium.* ग्रहगतिसूचकयंत्रn.

ORRIS-ROOT, *n.* वेखंडn. श्वेतवचा f. हेमवतीवचा f.

ORTHODOX, *a. sound in the faith, not heretical.* खऱ्या मार्गाचा, दक्षिणमार्गाचा, सत्पथगामी, सत्पथवर्ती, सत्पथानलंबी, दक्षिणमार्गी, दक्षिणमार्गानुयायी, यथाशास्त्र.

ORTHODOXY, *n. sound faith.* सत्पथm. सन्मार्गm. दक्षिणमार्गm. दक्षिणाचारm.

2 *consonance to right doctrine.* सत्पथानुयायिता f. सन्मार्गानुयायिना f. यथाशास्त्रता f.

ORTHOEPY, *n. correct pronunciation.* शुद्धोच्चारm. शुद्धोच्चारणn.

ORTHOGONAL. See RECTANGULAR.

ORTHOGRAPHIC, ORTHOGRAPHICAL, *a. relating to correct spelling.* शुद्धलिहिण्याचा, शुद्धलिहिण्याविषयींचा, शुद्धाक्षरन्यासविषयक-संबंधी, वर्णन्याससंबंधी.

ORTHOGRAPHY, *n. correct spelling.* शुद्ध लिहिणेंn. शुद्धाक्षरन्यासm. वर्णन्यासm.

ORTS, *n. remnants.* उष्टेंn. उच्छिष्टn.

OS COCCYGIS, *n.* माकडहाडn. मणकाm.

To OSCILLATE, *v. n. vibrate,* v. To SWING. झोलणें, आंदुळणें, झोकेm. *pl.*-झोंपेm. *pl.*-झेंपा f *pl.*-& c. देणें-घेणें-खाणें.

OSCILLATION, *n.* v. V.—*act.* झोलणेn. & c. झोकाm. झोंपाm. झोंप f. झेंप f. हेलकावाm. हेलावाm. आंदोलनn. गतागतn.

OSCILLATORY, *a.* OSCILLATING, *p. a.* v. V. झोलणारा, आंदुळणारा, झोके-& c. घेणारा-खाणारा-&c. दोलायमान, आंदोलायमान.

OSCITANCY, OSCITATION, *n.* v. YAWNING. जांभई f. जृंभणn. जृंभिका f. जृंभावानm.

OSCITANT, *a.* v. YAWNING. जृंभमाण, जृंभावान्.

OSIER. See WILLOW.

OSPRAY, *n. sea eagle.* कुररी f. पंक्तिचरm.

OSSEOUS, *a.* v. BONY. हाडाचा, अस्थिमय.

OSSICLE, *n. small bone.* हाडकी f. हडुकn. क्षुद्रास्थिn. लघ्वस्थिn.

OSSIFIC, *a. having power to turn into bone.* अस्थिकर-कारक-जनक-&c.

OSSIFICATION, *n. change into bone.* हाडहोणेंn. अस्थिभवनn. अस्थिभावm. अस्थिभूयn. अस्थिपरिणामm.

To Ossify, *v. a. turn to bone.* हाडn. अस्थिn.-&c. करणें-बनावणें *g. of o.*

To Ossify, *v. n become bone.* हाडn.-अस्थिn.-&c. होणें, अस्थिपरिणामm.-&c. होणें *g. of s.* अस्थिभूत-&c. होणें

Ossivorous, *a. bone-eating.* हाडखाऊ, अस्थिभक्षक.

Ossuary, *n. place for bones, charnel house.* हाडोळाm. हाडवळf. अस्थ्यालयm.n. अस्थ्यागारn.

Ostensible, *a. apparent, declared or avowed* दिसण्याचा, दिसण्यांतला, प्रत्यक्ष, प्रसिद्ध

2—esp. as implying insincerity, &c. वरकरणी, वरघडीचा, वरपंकाचा, वरपंकी, बाह्यात्काराचा, बाह्यरंगाचा.

Ostensible, *adv.* v. A. 1. दिसण्यांत, पाहण्यांत, दिसायास, प्रत्यक्षांत.

2 वरवर, वरवरता *or* तीं, बाह्यात्कारीं.

Ostentation, *n ambitious or imposing display,* v Show. डौलm. डामडौलm. मिरवणूकf मिरवणf उवलाm. v. मिरव, प्रतिष्ठा f. v मिरव, आडंबरn. आतm v. घाल-दाखव, टामटूम *or* टुमटामf.

2—esp. as fraudulent, *pretension to.* दंभ *or* डंभm. स्तोमn. पोसm. ढोंगn.

Ostentatious, *a. fond of display,* v. N. 1. आडंबराचा, आवाचा, डौलाचा, डामडौलाचा, &c. आडवरी, अवडंबऱ्या, आव घालणारा, आवघाल्या.

2 ढोंगी, ढोंग्या, दंभी *or* डंभी, दांभिक

Ostentatiously, *adv.* v. A. 1. डौलानें, डौल दाखवून, &c. गाजून वाजून, टामटूम करून.

Osteocope, *n. pain in the bones.* हाडचें दुःखn. अस्थिवेदनाf. अस्थिशूलm.n.

Osteology, *n. description of the bones.* अस्थिवर्णनn. अस्थिप्रकरणn.

Ostiary, *n. mouth*—of a river. मुखn.

Ostrich, *n.* शाहामृगm.

Other, *a. not this, different.* दुसरा, इतर, अन्य, अणीक, एक, एर, परका, पर (in comp. as परदेश, &c), अपर.

2 *some else, some besides.* दुसरा, दुजा.

Other's, *belonging to another.* दुसऱ्याचा, अन्यदीय, परकीय, पर (in comp. as परधन, परस्त्री, &c.).

Some (odd, stray, chance, &c.) o. एखाददुसरा.

The others, *the rest.* दुसरे, वरकड, इतर, बाकीचे, वरचील, अवांतर.

3 *not this but the contrary.* दुसरा, तो as opposed to हा *this,* अपर.

On the o. side. पैलीकडे, पैलपार.

The o. side, bank, &c. पैलाड f.

4—each other. एकमेक, परस्पर.

5 *the next.* दुसरा.

Every o. day. एकदिवस आड.

The other day. कांहीं दिवसांमागें, कांहीं दिवस झाले, चार दिवस झाले.

Other-where, *adv.* दुसऱ्या-&c. ठिकाणीं-जागीं-स्थळीं-&c. अन्यत्र, इतरत्र.

Otherwise, *adv. in a different manner.* दुसऱ्या रितीनें, अन्यप्रकारानें निराळा *decl.* वेगळा *decl.* अन्यथा, अन्यत्, इतरथा.

2 *by other causes.* दुसऱ्या-अन्य-&c. कारणानें, कारणांतरें करून.

3 v. Else. नाहींतर, अन्यथा.

4 *in other respect.* एरवीं, नाहींतर, त्यावांचून, वरकडाविषयीं.

Ottar, Otter, *n. essential oil of flowers.* अत्तरn.

Phial or vessel for o. अत्तरदानी f.

Vender of o. अत्तार *or* अत्तारी.

Otter, *n* पाणमांजरn. जलमार्जारm. उद्रm. पानीयनकुलm.

Ought, *v imperfect, to be necessary, &c.* पाहिजे, प्राप्त-भाग असणें, भागास येणें.

Ounce, *n.* v. Measure. अर्धटांकm. is about an o.

Our, *a.* आमचा, अपला, अस्मदीय.

Our-selves, *pr.* आम्ही आपण.

Ourang-outang, *n.* रानमाणूसn.

To Oust, *v. a. eject* v To Expel. काढणें, काढून देणें-टाकणें, निखळणें, उघडणें, पायm -नूमची f.-तळी f.-&c. उचलणें *g. of o.* मेखा f. *pl.* खुंटी f.-&c. उपटणें *g. of o.* खोm.f. घालणें, उत्थापनn.-उद्वासनn.-&c करणें *g of o.*

Ousted, *p. v. V.* काढलेला, उघडलेला, खुंटी उपटलेला, &c. उद्वासित, उत्थापित.

Ouster, *n.* Ousting, *p. a. v. V.* काढणारा, उघडणारा, पाय उचलणारा, &c. खुंटाउपट्या.

Out, *adv. not in, abroad.* बाहेर.

2 *in a state of extinction.* गेलेला, विझून गेलेला.

To go out. जाणें, विझणें, रामn झणणें.

To put out. विझवणें, गालवणें, निरोपm. देणें.

To flop out. पालवणें, पदरm. देणें.

3 *in exhaustion, consumption, &c.* To be out. खपणें, उडणें, संपणें, अटपणें, सरणें, दिवाळेंn.-भर्देंn.-टाळm.-थाळाm.-घंटा f.-&c. वाजणें *g. of s.* ठणठणाटm.-खडखडाटm.-&c. होणें *g. of s.* बियाण्यासनसणें.

4 *not in office, employment, &c.* निराळा (कामा-&c. निराळा), वेगळा (कामा-&c. वेगळा).

That is out of employment. रिकामा, बेकार, बेरोजगार.

5 *through, to the end.* पार, शेवट-आखेरी-&c. पर्यंत, संपेतों, साद्यंत.

6 *audibly, loudly.* मोठ्यानें, उंच्या *or* उंच गळ्यानें.

7 *publicly, openly.* प्रसिद्धपणें, उगड, उघडपणीं.

8 *in error, at fault. To be out.* फसणें, चुकणें, चकणें, थकणें.

To get safely o. of or through. पार पडणें, निभावणें, निभणें.

To out with, *rap out.* कडकावणें, भडकावणें, भडकावणें.

Out, *interj.* भिस, इत्त.

Out of, *prep. from;*—noting produce, procession, &c. पासून, आंतून, पैकीं, जवळून.

2 *not in;*—noting exclusion, absence, &c. बाहेर, आंतून, वेगळा *decl.* निराळा *decl.*

3 *not within.* बाहेर.

4 *not in;*—noting deviation, exorbitance, &c. सोडून, टाकून, निराळा *decl.* वेगळा *decl.*

5 *beyond.* बाहेर, पलिकडे.

That is beyond. अतीत in comp.

6 *in destitution of through consumption, &c.* To be out—an article; *or,* to be o. of—a person. सरणें, खपणें, संपणें, उरकणें *g. of s.* (as my clarified butter is out, *or* I am out of clarified butter माझें तूप सरलें, &c.).

7 *through, from;*—noting ground, reason, cause, motive. नें (as क्रोधानें out of anger, प्रीतीनें out of love, &c.), स्तव, मुळें.

Out of hand, v. Immediately. हातच्या हातीं.

To Outbalance. See To Outweigh.

To OUTBID, *v. a. bid more than.* चढ करणें-टाकणें-बोलणें, अधिक-&c. बोलणें.

To OUTBRAVE, *v. a. bear down by more daring or insolent conduct.* अधिकधीट-सवाधीट-&c. होणें-होऊन दाबणें-दडपणें-&c. शेरास सवाशेर होणें-होऊन दाबणें-दडपणें-&c. धिटाईवर-&c. धिटाई *f.* करणें *g. of o.* धृष्टत्वाधिक्य करून दडपणें.

To OUTBRAZEN, *v. a. bear down by impudence.* धिटाईने चढ *m.* करणें, धिटाईचा चढ *m.* करणें, धिटास सवाधीट होणें.

OUTBREAK. See ERUPTION.

OUTCAST, *a. expelled from society, &c.* जातिभ्रष्ट, जातिबाह्य, जातिबहिष्कृत, पंक्तिबाह्य, अपांक्त, लोकबाह्य, बाळ, बाळीत, पंक्तिदूषक.

2 *of a low, mean caste; void of decent practices.* जातिहीन, हीनजाति, हीनवर्ण, वर्णहीन, आचारहीन, आचारवर्जित.

OUTCRY, *n. cry of distress.* रड *f.* आरड *f.* बोंब *f.* बोभाट *m.* रडारोड *f.* धाय *f. v.* फोड-मोकल-घे, आकांत *m.* आक्रोश *m.* घोर *m*

Vehement and causeless o. अबांव *n.*

2 *clamour against.* नांवाची बोंब *f. g. of o.* नांवाने बोंब *f. g. of o.* हाकाट *m.* हाकार *m.* बोभाट *m.n.* बोभाट *m.*

General o. against. बोंबाबोंब *f.* जनापवाद *m.*

To raise an o. against. नावें बोंब *f.* मारणें *g. of o.*

To have an o. against one. नांवाची बोंब *f.* पडणें *g. of s.*

To be a great o. for or after. बोंब *f.* पडणें-होणें-वाजणें *g. of s.*

3 *hubbub, vociferation,* v. UPROAR. गलगल *m.* गलबल *f.* गलबला *m.* गूल *f.* गोंगाट *m.* कोल्हाळ *m.* कल्लोळ *m.* कुलुली *f.*

4 *auction.* निलाम *or* लिलाम *or* लिलांव *m.n.*

To OUTDO, *v. a. surpass,* v. To EXCEL. मागें-पाठीमागें टाकणें-पाडणें-सांडणें, चढ *m.* करणें *with* वर *of o.* उणें *n.* आणणें.

OUT-DOOR, *a.* घराबाहेरचा, घराबाहेरला.

OUTER, *a. external,*—opposed to inner. बाहेरचा, बाहेरला, बाहेरील, बाहेरल्या बाजूचा *or* ला, बाहेरल्या कडचा *or* ला, बाहेरल्या धडचा *or* ला, बाहेरल्या आंगाचा, बहिर्भागाचा, बहिर्भागींचा, बाह्य, बहिर्भागस्थ, बहिर्भूत.

OUTER-MOST, *a.* सर्वांच्या बाहेरचा, सर्वांहून बाहेरचा, सर्वांच्या पलीकडचा सर्वांच्या शेवटचा, कडे शेवटचा.

To OUTFACE. See To OUTBRAVE.

OUTFIT, *n. equipment for a journey, voyage, &c.* प्रवासाचें-सफरेचें-&c. सामान *n.*-साहित्य *n.*

To OUTGO, *v. a.* v. To EXCEL. मागें-पाठीमागें टाकणें-पाडणें-सांडणें चढ *m.* करणें *with* वर *of o.*

To OUTGROW, *v. a. surpass in growth.* वाढीने मागें पाडणें-टाकणें-सांडणें, वाढीस चढणें *with* त्याहून *of o.* वाढीचा चढ *m.* करणें *with* वर *of o.*

2 *grow too large for.* वाढून-वाढीने लहान-अडस-दाटना-दाट-&c. करणें.

OUTHOUSE, *n.* पडसाळ *f.* पडशाळा *f.* उपगृह *n.*

To OUTKNAVE, *v. a. exceed in knavery.* ठकास ठक भेटणें, ठकास सवाई ठक भेटणें, ठकबाजीवर ठकबाजी *f.* करणें, ठकबाजीचा चढ *m.*-&c. करणें.

OUTLANDISH, *a.* v. FOREIGN. परदेशचा, दूरदेशचा, परदेशीय, दूरवासी.

2 *rude, rustic,* v. BARBAROUS. कानडा, हेंगडा *or* हेंगाडा, हेंगडूमेंगडू, रांगडा.

O. fellow. जळमाणूस *n.* रानमाणूस *n.* जलचर *m.*

O. speech or fashion. कानडें *n.*

To OUTLAST, *v. a. last longer than.* टिकण्याविषयीं-तगण्याविषयीं-&c. मागें पाडणें-टाकणें-&c. अधिक टिकणें-तगणें-&c. *with* हून-पेक्षां-&c. *of o.*

OUTLAW, *n.* OUTLAWED, *p.* v. V. *person excluded from the benefit and protection of the law.* राजरक्षणबाह्य, न्यायरक्षणबाह्य, व्यवहारबहिष्कृत, धर्मद्वारबहिष्कृत, न्यायरक्षणबहिष्कृत.

To OUTLAW, *v. a. put out of the protection of the law.* राज्यरक्षणाच्याबाहेर-न्यायरक्षणाच्याबाहेर-&c. करणें-ठेवणें, राजरक्षणबाह्य-न्यायरक्षणबहिष्कृत-&c. करणें.

OUTLAY, *n.* v. EXPENDITURE. खर्च *m.* व्यय *m.*

2 *laying out in order.* मांड *m.* मांडणूक *f.* मांडावळ *f.* मांडणी *f.* पसारा *m.*

OUTLET, *n. passage outward.* निघण्याची-बाहेर जाण्याची-&c. वाट *f.* दार *dim.* दारें *n.* द्वार *n.* बाहेरवाट *f.* निकाल *m* मूस *f.* निर्गमद्वार *n.* निर्गममार्ग *m.*

OUTLINE, *n. exterior line.* मर्यादेची-बाहेरची-&c. रेघ *f.*-रेषा *f.*

Contour or general o. रूपरेषा *f.*

2—outlines; *first sketch of a figure or subject.* अराखडा *m.* आडामोडा *m.* वेत *m.* वेतबात *m.* कच्चा आकार *m.* वस्तुमात्र *n.*

To OUTLINE. See To DELINEATE.

To OUTLIVE, *v. a. survive.* मागें-पाठीमागें राहणें-वांचणें-जगणें *g. of o.* मारून मरणें, मागें-पाठीमागें मरणें *g. of o.*

To OUTMARCH, *v. a. leave behind in marching.* चालण्याने मागें-टाकणें-घालणें, &c.

OUTMOST. See OUTERMOST.

To OUTNUMBER, *v. a. exceed in number.* गणतींत-संख्येंत-गणतीने-&c. मागें टाकणें-पाडणें-&c. अधिक असणें *with* हून-पेक्षां-&c. *of o.*

OUTPOST, *n.* बाहेरचें ठाणें *n.*

OUTRAGE, *n. injurious violence or excess,* v. EXCESS. जुलूम *m.* जुलुमड्यास्ती *f.* बळात्कार *m.* उपमर्द *m.* गजब *m.* अनर्थ *m.* कहर *m.* आकांत *m.* अतिशय *m.* साहस *n.* भालेराई *f.* उत्पात *m.*

To OUTRAGE, *v. a. treat with violence and wrong.* जुलूम *m.*-जुलुमड्यास्ती *f.*-बळात्कार *m.*-अनर्थ *m.*-अतिशय *m.*-&c. करणें *with* वर *of o.* उपमर्द *m.* करणें *g. of o.* लथडणें *or* लथाडणें.

OUTRAGEOUS, *a. violent, exceeding reason or bounds,* v. EXCESSIVE. अनर्थाचा, कहराचा, आकांताचा, &c. उत्पाताचा, कल्पांताचा, कहरी, चंड, प्रचंड, विकोपास गेलेला.

2 *furious, wildly raging.* तग्रवग्र, तारकावारका *or* तारखावारखा, कावराबावरा, राक्षसी, साहसी, कहरी

OUTRAGEOUSLY, *adv.* v. A. 1. कहराने, अनर्थाने, जुलमाने, &c. अनर्थ करून, कहर करून, &c. अनर्थाचा *decl.* जुलमाचा *decl.* &c.

OUTRAGEOUSNESS *n.* v. A 1. *and* EXCESS. गजब *m.* एकगजब *m.* कहर *m.* अनर्थ *m.* सतम *f.n.* साहस *n.* चंडत्व *n.* प्रचंडत्व *n.*

OUTRÉ. See EXTRAVAGANT.

To OUTREACH, *v. a. go beyond.* मागें टाकणें-पाडणें-घालणें-&c. मागारणें, मागसांडणें, पलिकडे जाणें *g. of o.*

2 v. To DECEIVE. फसवणें, ठकवणें, भोंदणें, मुंडणें, धुतारणें.

OUTRIDER, *n. attendant on horseback.* जिलबीचा स्वार, गाडीचा स्वार.

OUTRIGGER, *n.* (of a canoe). उलंडी *f.*

OUTRIGHT, *adv. immediately, at once, on the spot.* खडोखड, खडोखडी, खडाखड, खडोखोट, तेव्हांचेतेव्हांच, तात्काल, तसाच, उभाउभी, रोकडा *decl.* रोखारोखी, रोखठोक, हातच्या हातीं.

2 *plainly, plump, flat, smack.* साफ, निक्षून, धड, भडभडीत, रोकडा, रोखारोखी, रोखठोक, ठसठोंबरावाटाण्याची अक्षत.

To Outroot, *v. a.* v. To Root out. मुळासुद्धां उपटून टाकणें-उपटून काढणें-&c. निर्मूलन*n.*-&c. करणें *g. of o.*

To Outrun, *v. a. exceed in running.* धांवतां-धावण्यांत-&c. मागें-टाकणें-सांडणें-पाडणें-घालणें, अटपून मागें टाकणें, मागसाडणें, माघारणें.

2 *exceed, excel.* मागें-पाठीमागें टाकणें-सांडणें-पाडणें-&c. अतिक्रम*m.*-अतिक्रमण*n.* करणें.

Outset, *n. first entrance on any business,* v. Beginning. प्रारंभ*m* प्रथमारंभ*m.* मुळारंभ*m.* आगम*m.* उपक्रम*m.* गणपतिपूजन*n.*

At the very o. मुळारंभीं, प्रथमदर्शनीं, सकृद्दर्शनीं.

The o. and the issue. आगमनिर्गम*m.* उपजनिपज*m.* आद्यंत*m.*

To Outshine, *v. a. excel in lustre.* शोभेंत-शोभा देण्यांत-&c. मागें-पाडणें-घालणें-&c. अधिकशोभा *f.* देणें, अधिक शोभणें *with* हून-पेक्षां-&c. *of o.* फिका पाडणें.

To Outshine, *v. n. shine out,* v To Shine. तपणें, किरण*m.* पाडणें.

Outside, *n. superficies, surface, exterior.* बाहेरचें-बाहेरील-बाहेरलें-वरचें अंग*n.* बाहेरली-बाहेरची-&c. बाजू *f.* बाहेरची धड *f.* वरघाट*m.* बहिर्भाग*m.*

At, on, &c. the o. बाहेर, बाहेरल्या बाजूस-कडेस-भडीस.

2 *outer side (of an enclosure).* बाहेरचा प्रदेश*m.* बाहेरची जागा*f.* बाहेरवार*n.* बहिःप्रदेश*m.*

At, on, &c. the o. बाहेरवारा *decl.*

3 *extreme or outer part.* कड *f.* शेवट*m.* कडे शेवट*m.*

Outside, *a. belonging, &c. to the outside.* बाहेरचा, बाहेरल्या भागाचा-बाजूचा-&c.

2 fig. *that has only outward appearance; not solid, deep, real, &c.* वरवंचाईचा, वरपंकाचा, वरघडीचा, वरकरणी, वरपंकी, वरपंगी, वरकर्मी.

Outskirt, *n. border, precinct, &c.* शीव *f.* सीमा *f.* सीमाप्रदेश*m.* पल्लव *pop.* पालव*m.* दर *f.*

At the outskirts. दरेमेरेस.

Outstanding, *a. not collected, unpaid.* –debts, & c. न उगवलेला, न उकळलेला, यायाचा, उगवायाचा, बेवसुली.

To Outstep, *v. a. go beyond, transgress.* उल्लंघणें, मर्यादा *f.* सोडणें, उल्लंघ*m.* -उल्लंघन*n* –अतिक्रम*m.*-अतिक्रमण*n.* -अतिपात*m.*-&c. करणें.

To Outstrip, *v a.* v. To Excel. मागें टाकणें-पाडणें-घालणें-&c. माघारणें, मागसांडणें, अंतरणें, आक्रम*m.*-आक्रमण*n.* करणें.

Outstripped, *p.* v. V. मागें टाकलेला, &c. अंतरित.

To Outvie, *v. a.* v. To Exceed. मागें टाकणें-पाडणें-सांडणें-&c. मागसांडणें, माघारणें, अतिक्रम*m.*-अतिक्रमण*n.*-&c. करणें.

Outward, *a tending out.* बाहेरचा, बाहेरल्याकडचा.

2 *external, belonging to the outerpart, &c.* v. Outer. बाहेरचा, बाहेरला, बाहेरील, बाहेरल्या भागाचा-कडचा-बाजूचा-&c. बहिर्भागाचा, बाह्य.

3 *apparent, superficial; not deep, solid, real, &c.* वरघडीचा, वरपंकाचा, वरपंकी, वरकरणी, वरकर्मी.

Outward, Outwards, *adv.* v. A. 1. बाहेर, बाहेरल्या कडे, बाहेरल्या देशाकडे, बाहेरल्या भागाकडे.

Outwardly, *adv.* v. A. 2. बाहेर, बाहेरचा *decl.* बाहेरून, बाह्यात्कारीं, दिसण्यांत, बहिरंगीं, बाह्यतः, बहिः.

3 वरवर, वरवरता *or* ती.

To Outweigh, *v. a. exceed in weight.* वजनांत अधिक भारी-&c. असणें *with* हून-पेक्षां-&c. *of o.*

2 fig. *exceed in importance.* हलका-कमतोल-&c. करणें, मागें पाडणें-सारणें-करणें-&c.

To Outwit, *v. a. overreach, surpass in stratagem.* उलटा *decl.* -उलटून फसवणें, पागोटें*n.* घेणें *g. of o.* नोंडाला पानें*n. pl.* पुसणें *g. of o.* दांत*m. pl.* पाडणें *g. of o.* कान*m. pl.* कापणें *g. of o.* डोकीवर हात*m.* फिरवणें *g. of o.* पाणी*n.* पाजणें.

To o. one's self. चावून चिकट करणें.

Outwork, *n.*—in fortification. बाहेरकोट*m.*

Oval, *a. of the shape of an egg.* अंड्याच्या आकाराचा, अंडाकार, अंडाकृति.

Oval, *n.* अंडाकार*m.* अंडाकृति *f.*

Ovarious, *a. consisting of eggs.* अंड्यांचा, अंडमय

Ovary, *n.*—in anatomy. अंडाशय*m.*

Oven, *n. baking plate.* तवा*m.*

2 *furnace, &c.* भट्टी *f.*

3 fig. *hot & close place.* उबवलें*n.* उबलें*n.* उबाऱ्याचो जागा *f.*

Over, *prep. above, upon, &c.* वर, वरता *decl.* वरती, वरतीं, वरनें, उपरि.

2 *across, from side to side.* वरून.

3 *upon the whole surface.* वरून.

Over, *adv. above the top.* वर, वरून.

2 *on the opposite side.* पार, पलिकडे.

3 *more than, additionally.* शिवाय, वर, अधिक, भागळा *decl.* उवारीस, उवाऱ्यास.

O. and above. अधिक, भागळा, उफाळ.

To be o. *remain, be left.* राहणें, उरणें, शिलकेस राहणें, उवारीस -उवाऱ्यास येणें, मागें पडणें.

4 *throughout, from beginning to end.* पार, आरपार, आद्यंत, सादंत, अथइतिपर्यंत, सर्व, सगळा *decl.*

5 *too much, excessively.* फार, अधिक, अति, अमर्याद.

O. again, *once more, afresh,* v. Again. फिरून, मात्क्यान, दुसऱ्याने.

O. and over again, v. Repeatedly. फिरफिरून, पुनःपुनः.

O. against, v. Opposite. समोर, सन्मुख.

O. night, *before night.* रात्री आधीं, निजायाच्या पूर्वी, अवशीं, अवशीस, पूर्वरात्रीस.

To be over, *be past, ended, consumed, &c.* होणें, संपणें, होऊन जाणें, उरकणें, उलगडणें, उलगणें, जाणें, राहणें, अटोपणें.

To give o. *cease from,* v. To Cease. पुरे-बस-&c. करणें, सोडणें.

To give o. *abandon as lost.* आशा *f.*-उमेद *f.*-वाट *f.*-वार्ता *f.*-&c. सोडणें *g. o. o.*

Note. There are several senses in which this adverb cannot be rendered in Maráthi except in conjunction with a verb. To the verb therefore let the student refer.

To Overact, *v. a. act to excess* अधिक करणें-&c. अतिक्रिया*m.* करणें.

To Overawe, *v. a. restrain by awe.* दाब*m.*-दबदबा*m.*-धाक*m.*-दरारा*m.*-&c. घालणें-बसवणें, दाबणें, दबावणें, दाबादाबी *f.*-&c. करणें *g. of o.*

Overawed, *p.* v. V. दाब घातलेला, दाबलेला, &c. दबेल, शरमिंदा *or* धा.

Overawing, *n.* v. V.—*act.* दाब बसवणें*n.* दाबणें*n.* &c. दाबादाबी *f.* दाबदुबी *f.* दाबदूब *f.*

OVERBALANCE, *n. excess of weight, &c.* उपराळा*m.*

To OVERBALANCE. See To OUTWEIGH.

To OVERBEAR, *v. a bear down.* दपटणें, दाबणें, दबेसा करणें, लोटणें.

OVERBEARER, *n.* OVERBEARING, *p. a.* v. V. दाबणारा, दपटणारा, &c.

I *disposed to bully, &c.* दांडगा, दांड, बाडगा, खवेल, उदमस्त, उद्दाम, उर्मट, ठोंग, उद्धट, उद्धत, कोदंड, दंडेल, कटमस्त *or* रता, धटकुला, खणक्या.

OVERBEARING, *n.* v. V.—*act.* दाबणें*n.* दपटणें*n.* &c.

I *bullying, insolent behaviour.* दांडगाई *f.* खवेली *f.* उर्मटाई *f.* ठोंगाई *f.* दंडेली *f.* औद्धत्य*n.*

OVERBOARD, *adv. गलबतावरून, &c.* पाण्यांत.

To OVERBURDEN, *v. a. load too much.* अधिक-फार-&c. ओझें*n.* लादणें-घालणें-&c. भारी-फार-&c. लादणें, ओझ्याखालीं दबेसा करणें, भारक्रांत-&c. करणें.

To OVERCAST, *v. a. darken, cloud.* झांकणें, आच्छादणें, धुंद-&c. करणें.

OVERCAST, *p.* v. V. आच्छादलेला, &c. मेघाच्छादित, मेघाच्छन्न, घनारूढ, घनावरूढ.

To OVERCHARGE, *v. a. surcharge,* v. OVERBURDEN. अधिक ओझें*n.* घालणें, भाराक्रांत-&c. करणें.

2 (a gun). अधिक-फार-ठ्यास्त-&c. भरणें, अधिक वार*m.* भरणें.

3 (in an account, &c.). अधिकमोल*n.* -अधिककिम्मत*f.*-अधिकदर*m.* &c. सांगणें-लिहणें-मांडणें

To OVERCOME, *v. a. vanquish, &c.* v. To CONQUER. जिंकणें, पराजय*m.*-पराभव*m.*-&c. करणें *g. of o.* वश-जित-&c. करणें.

2 *reduce to distress, exhaust, &c.* जेरीस-रकमेस-उबग्गईस-&c. आणणें, जेर-जेरदस्त-श्रमी-बेजार-आक्रांत-व्याकुल-&c. करणें, दमवणें, श्रमवणें.

3 *get the better of,* v. To SURMOUNT. पार पाडणें, मोडणें, खाली घालणें, डोकीवर-उरावर-नाकावर-&c. पाय*m.* देणें *g. of o.* पाराला पाडणें.

To OVERCOME, *v. n. be victorious.* जय*m.* पावणें-मिळवणें, जय*m.* होणें *g. of s.*

OVERCOME, *p.* v. V. A. 1. जिंकलेला, &c. पराभूत, पराजित, जित, विजित.

2 जेरीस आणलेला-आलेला, श्रमवलेला, &c. जेर, जेरदस्त, श्रमी, पराक्रांत, व्याकुल, आक्रांत (esp. in comp. as क्षुधाक्रांत, चिंताक्रांत, & c.), आतुर in comp ग्रस्त in comp.

To be o. जेरीस-रकमेस-&c. येणें.

3 पार पाडलेला, मोडलेला, उत्तीर्ण.

OVER-CUNNING, *a.* अतिशाहणा.

To OVERDO, *v. a. do too much.* अधिक-&c. करणें, अतिशय*m.* करणें.

2 *roast, bake, &c. too much.* फार-अधिक-&c. भाजणें-रांधणें-शिजवणें, अतिपाक*m.*-&c. करणें *g. of o.* अतिपक्व करणें.

To OVERFLOW, *v. n. run over.* वरून-वरसून-उफाटून-&c. चालणें-वाहणें-सांडणें, वरसांडहोणें, उचंबळणें, तासावरेर-&c. येणें.

To o. with tears,—the eyes. डबडबणें.

2 *abound, exuberate.* जळबंब*n.*-रेळ *f.*-रेड *f.*-रेळचेळ *f.*-शिगलोट*m. f.*-&c. असणें *g. of s.*

To OVERFLOW, *v. a. deluge, inundate.* बुडविणें, गर्क करणें, जलमय-जलप्लुत-जलप्लावित करणें.

OVERFLOW, OVERFLOWING, *n.* v. V. N. 1. उचंबळ *f.* वरसांड *f.* उसाण*n.* उसांड *f.*

2 *and* EXUBERANCE. रेळ *f.* रेळचेळ *f.* जळबंब*n.*

OVERFLOWER, *n.* OVERFLOWING, *p. a.* v. V. N 1. वरून सांडणारा-सांडलेला, & c. जळबंब, डबडबीत.

O. or plentiful state. जळबंब*n.*

O. with tears—the eyes डबडबीन, डुबडुबीत.

To OVERGROW, *v. a cover by growing over* रुजून व्यापणें-व्यापून-टाकणें-व्यापून येणें-भरून टाकणें.

To be overgrown with. भरणें.

2 *grow beyond.* वाढणें *with* हून *or* पेक्षा *of o.*

To OVERGROW, *v. n. grow to excess.* फार-अधिक-अति-&c. वाढणें.

OVERGROWN, *p.* v. V. A. 1. व्यापलेला, व्यापून टाकलेला, भरून टाकलेला. v. V. N. फार वाढलेला, अधिकवाढींचा, अतिवर्द्धिन.

OVERGROWTH, *n.* v. V. N. अधिकवाढ*m. f.* फारवाढ*m. f.* अतिवृद्धि *f*

To OVERHAUL, *v. a. turn over and examine.* चाळून-शोधून-झाडून-&c. पाहणें, झाडा*m.* येणें *g. of o.* चाळणें, चाळाचाळ *f.*-चाळाचाळी *f.* -&c. करणें *g. of o.*

2 *examine again.* दुसऱ्यानें-फिरून-मातक्यान-&c. पाहणें-चाळणें-झाडा*m.* येणें, चाळणीची-&c. दुसरणी *f.* करणें.

OVERHEAD, *adv. above, aloft, &c.* डोक्यावर, डोकीवर, मस्तकावर, &c. वर, वर्ची.

To OVERHEAR, *v. a. hear what was not designed for one's hearing.* सहज-सहजांत-&c. ऐकणें, बोलणाऱ्यास न कळतां ऐकणें, ऐकूं पडणें, कानी-कानांत-&c. पडणें *in. con. g. of s.* ऐकूं येणें *in. con.* ओझरता-निसरता-&c. ऐकणें.

To OVERHEAT, *v. a. heat to excess.* अधिक-फार-&c. तापवणें, अधिक-&c. उष्ण करणें.

OVERJOY, *n. transport, &c.* v. JOY. अत्यानंद*m.* परमानंद*m.* ब्रह्मानंद*m.*

OVERJOYED, *a. transported.* परमानंदित, अतिहर्षित, महानंदयुक्त, हर्षरोमांचित.

To be o. आनंद*m.* -हर्ष*m.*-&c. ब्रह्मांडांत न मावे *g. of s.* आनंदाने-हर्षाने &c. कोंडिंच माईनासा होणें, सुपाएवढें काळीज*n.* होणें *g. of s.*

To OVERLADE. See To OVERBURDEN.

To OVERLAY, *v. a.* (an infant) *smother with close covering.* फार पांघरूण*n.*-अधिक पांघरूण*n.* घालून घुसमटवणें, पांघरूण नाल्ल्याखालीं मारणें.

2 *smother, overwhelm.* दडपणें, दाबणें, दडपून-दाबून मारणें, दडपून-&c. टाकणें.

3 *cover superficially.* मढवणें, मढणें.

4 *oppress with weight.* ओझ्याखालीं-&c. दडपणें-दाबणें, भाराक्रांत-&c. करणें.

To OVERLOAD. See To OVERBURDEN.

OVERLONG, *a. too long.* फारलांब, अतिलांब, योग्यतेपेक्षां लांब.

To OVERLOOK, *v. a stand higher than, afford means of looking down on.* उंच असणें *with* हून *or* पेक्षां *of o* पारदर्शक असणें.

2 *oversee,* v. To SUPERINTEND. पाहणें, देखरेख *f.*-पाहणी *f.*-&c. करणें *g. of o.* चौकशी *f.*-&c. ठेवणें *g. of o.*

3 *pass by, pass over, excuse.* सोडणें, पोटीं घालणें, सांड *f.* करणें-देणें, गम*m.* खाणें, क्षमा *f.*-गई *f.*-मुलाजा*m.*-कानाडोळा*m.*-&c. करणें.

To be overlooked. खमणें.

4 *pass by, omit, take no notice of.* वगळणें, डावलणें, आंतरणें, गाळणें, उपेक्षणें, अव्हेर*m.*-उपेक्षा *f.*-अनाकानी *f.*-कानाडोळा*m.*-&c. करणें *g. of o.*

Overlooker, *n.* Overlooking, *p. a.* v. V. 2. पाहणारा, देखरेख करणारा, &c. देखरेख्या, अध्यक्ष, उपद्रष्टा.
4 वगळणारा, डावलणारा, &c. उपेक्षक, उपेक्षाकर्ता.

Overlooking, *n.* v V. 2 —*act* पाहणें *n.* देखरेख *f.* चौकशी *f.*
3 सोडणें *n.* सांड *f.* सोडसांड *f.* गई *f.* गम *m. v.* खा, मुलाजा *m.* कानडोळा *m.* कानाडोळा *m.*
4 उपेक्षणें *n.* &c. उपेक्षा *f* अव्हेर *m.* सांड *f.* अनमान *m.*

Overmuch, *a.* v. Excessive. फार, अतिशय, योग्यतेपेक्षां अधिक, अतिमर्याद, अतिमान.

Overmuch, *adv.* फारच, अतिशय, अति.

To Overpass, *v. a.* v To Cross. पार जाणें, उतरून जाणें, ओलांडणें.
2 *omit, pass by,* v. To Overlook. अंतरणें, उपेक्षणें, उपेक्षा *f.*-भानाकानी *f.*-अव्हेर *m.*-&c करणें *g. of o.*

Overpast, *a. gone by, past.* गेलेला, गुजरलेला, गत

To Overpersuade, *v. a persuade against one's inclination.* भीड घालून-बळेंच-&c. समजवणें-समजूत *f* करणें-&c

Overplus, *a.* v. Surplus. उफाळ, उबार, फाजील, फालतू.

Overplus, *n.* v. Surplus. ऊर *f.* उरवण *f.* उरावा *m.* उरी *f.* शिलक *f.* सई *f. v.* ये.

To Overpower, *v. a. bear down, vanquish, &c. by superior power.* जोर *m.*-बळ *n.*-पराक्रम *m.*-&c. चालवणें *or* चालवून खालीं करणें-दडपणें-दाबणें-जिंकणें, पाडणें, मारणें, लोटणें, गुंडाळणें, चान करणें, पासला पाडणें, चालेनासा करणें *g. of o* शेरबाजू *f.* करणें *with* वर *of o.* जेर-जेरदस्त-कुंठित-निरुपाय-बद्ध-जित-&c. करणें.
2 *reduce to distress,* v. To Overcome. जेरीस-&c. आणणें, जेर-जेरदस्त-व्याकुल-&c. करणें.

Overpowered, *p.* v. V. 1 पाडलेला, गोंडलेला, लोटलेला, जेर, जेरदस्त केलेला, कुंठित.
2 जेरीस आणलेला, जेर, जेरदस्त, व्याकुल, आक्रांत (esp. in comp.), आकुल (in comp. as क्रोधाकुल, चिंताकुल, भयाकुल, &c.).

Overpowerer, *n.* Overpowering, *p. a.* v. V. 1. जिंकणारा, पाडणारा, &c.
2 जेरीस आणणारा, जेर करणारा.
1—esp. of smell, &c. *strong.* उग्र, उग्र, उग्गार, उग्रट, जबर.

To Overprize, To Overrate, *v. a value or rate too highly.* किमतीपेक्षां-मोलापेक्षां-योग्यतेपेक्षां-&c. मानणें, अतियोग्यता *f.*-&c. मानणें *g. of o.*

To Overreach. See To Deceive.

Overrighteous, *a. superstitiously strict, &c.* अत्याचारी.

Overrighteousness, *n.* v. A. अत्याचार *m.*

Overripe, *a.* फार पिकलेला, अतिपक्व, विनाशोन्मुख.

To Overripen, *v. n.* उपिकणें, अपिकणें.

To Overrule, *v a. control by predominant authority.* वरचा अधिकार *m.*-कलीप *m.*-अमल *m.*-&c. चालवणें *with* वर *of o.* वरच्या अधिकाराने-अधिकाराच्या बळानें-&c. चालवणें-नियमित करणें.
2 *make null, &c. put aside.* वरचढपणानें-&c. उडवणें-घालवणें-मागें सारणें *or* पाडणें-रद्द करणें, लटपटिवणें.

Overruler, *n.* Overruling, *p. a.* v. V. वरचा अधिकार करणारा, वरचा अमल चालवणारा, &c.
2 उडवणारा, मागें पाडणारा, &c.

To Overrun, *v. a. overspread, cover over.* व्यापणें, भरणें, वेढणें, ग्रासणें, आच्छादणें, व्यापून-भरून-वेढून-&c. राकणें-घेणें, आच्छन्न-आकीर्ण-&c. करणें.
2 *rove over hastily.* आक्रमणें, स्वाऱ्या *f pl.* घालणें, आक्रांत-आक्रमित करणें.
3 See To Outrun. 4 *cover swarmingly,* v. To Swarm. व्यापून-भरून घेणें-टाकणें.
To be overrun. व्यापणें, भरणें

Overrun, *p.* v. V. A 1. व्यापलेला, व्यापून टाकलेला, &c. व्याप्त, आच्छन्न, आकीर्ण, आस्तीर्ण.
2 आक्रमलेला, आक्रांत, आक्रमित.
4 व्यापलेला, व्यापून टाकलेला, &c.

Overrunning, *n.* v. V. A. 1.—*act.* व्यापणें *n.* व्यापून घेणें *n.* & c. व्यापन *n*
2 आक्रमणें *n.* आक्रम *m.* आक्रमण *n.* अभिक्रमण *n.*

To Oversee, *v. a. overlook,* v To Superintend पाहणें, देखरेख *f.*-चौकशी *f.*-& c. करणें-ठेवणें.

Overseer, *n.* v. V. *and* Superintendent. पाहणारा, देखरेख करणारा, देखरेख्या, चौकसनीस, दरोगा, मिरभा, उपद्रष्टा.

To Overshade, *To* Overshadow, *v. a. throw a shadow over.* सावली *f.*-छाया *f.* करणें-घालणें *with* वर *of o.* छायावृत-छायाच्छन्न-छायाच्छादित-&c. करणें.

To Overshoot, *v. a. shoot beyond* लक्ष्यातिक्रम *m.*-लक्ष्योल्लंघन *n* -लक्ष्यानिक्षेप *m.*-&c. करणें.
To o. one's mark, fig *outwit one's self.* चातूनचिकट करणें.

Oversight, *n.* v. Superintendence. देखरेख *f.* चौकशी *f.* शोध *m. v.* ठेव.
2 *mistake, blunder, overlooking.* नजरचूक *f.* दृष्टीची चूक *f* दृष्टिदोष *m.*

To Overspread, *v. a. cover over, occupy the whole surface of.* व्यापणें, आक्रमणें, भरणें, आच्छादणें, वेढणें, ग्रासणें, गिळणें, व्यापून-भरून -& c. घेणें-टाकणें, व्यापन *n* -आक्रमण *n.*-आच्छादन *n.*-& c करणें *g. of o.* आच्छन्न-आक्रांत-आकीर्ण-& c. करणें.

Overspread, *p.* v. V. व्यापलेला, आच्छादलेला, & c. आच्छादित, आच्छन्न, प्रच्छादित, प्रच्छन्न, आक्रांत, व्याप्त, समाक्रांत in comp. आकीर्ण in comp. आस्तीर्ण.

To Overstate. See To Exaggerate.

To Overstep, *v. a. go beyond,* v. To Transgress. उल्लंघणें, उल्लंघ *m.*-उल्लंघन *n.*-& c. करणें *g. of o*

To Overstock, *v. a. supply with more than is requisite.* अधिकपेजशी *f.*-अधिकपेजभरी *f.* अधिकपूर्ति *f.*-अतिपूर्ति *f.*-&c. करणें, भरपूर करणें.

To Overstrain, *v. n. make too great effort.* अतिप्रयत्न *m.*-अतिप्रयास *m.*-& c. करणें.

Overt, *a. not concealed or secret,* v. Open. उघड, उघडपणाचा, प्रसिद्धपणाचा, प्रगटपणाचा, उघडपणींचा, राजरोसीचा.

To Overtake, *v. a. come up with in pursuit.* अटपणें, अटपून घेणें, मिळवणें, मिळवून घेणें, पाठ *f.* भरणें *g. of o.*
2 *come on unawares, take by surprise.* गांठणें, सांपडवणें.
To be overtaken. सांपडणें.

To Overrun, *v. n.* See To Overflow.

To Overtask, *v. a. impose too heavy a task on.* अधिक काम *n.*-फार काम *n.*-&c. सांगणें, जिवा आगळें काम *n.*-जिवापरतें काम *n.*-& c. सांगणें.

To Overthrow, *v. a. overturn,* v. To Upset. पाडणें, पाडून देणें, उलटणें, उपरांडणें, उलंडणें, उलटा-पालथा-&c. करणें.
2 *vanquish,* v. To Defeat. मारणें, मोडणें, पाडाव *m.*-पराभव *m.* -&c. करणें *g. of o.*

3 *subvert*, v. To Destroy, To Ruin. मोडणें, मारणें, नासणें, नष्ट करणें, लयास नेणें, भंगm.-विघातm.-विध्वंसm.-&c. करणें *g. of o.*

Overthrow, Overthrowing, *n.* v. V. 1.—*act.* पाडणेn. उलटणेंn. &c.

2—*act.* मारणेंn. मोडणेंn. &c.—*state.* मोडm. पाडावm. पराभवm. भंगm. पराजयm.

3—*act.* मोडणेंn. नासणेंn —*state.* मोडm. नाशm. भंगm. विघातm. विध्वंसm.

Overthrown, *p.* v. V. 1. पाडलेला, उलटलेला, &c.

2 मारलेला, मोडलेला, पाडाव केलेला, &c. पराभूत, जित, जमिनदोस्त, चीत.

2 मोडलेला, नासलेला, &c. नष्ट, भग्न.

Overtly, *adv.* v A. उघड, उघडपणीं, प्रसिद्धपणीं, &c.

Overtness, *n.* v. A. उघडपणाm. प्रसिद्धपणाm. प्रगटपणाm. प्रसिद्धिf.

Overture, *n. proposal.* उद्गm. बोलणेंn.

2 *prelude, &c* पूर्वरंगm. उपोद्घातm.

To Overturn, *v. a.* v. To Upset. पाडणें, उलटणें, उपरांडणें, उलटा-&c. करणें.

2 *subvert*, v. To Destroy. मोडणें, नासणें, नष्ट करणें, भंगm.-विघातm.-&c. करणें *g. of o.*

To Overturn, *v. n.* v. To Upset. उपरांडणें, उलंडणें, कलथणें.

To Overvalue, *v. a. rate too high.* मोला आगळा-अधिक मोलाचा-&c. मानणें, मोलापेक्षां-किमतीपेक्षां-&c. अधिक मानणें, अतियोग्यताf. मानणें *g. of o.*

Overweening, *a. conceited, vain.* पत्राजीचा, अभिमानाचा, अहंकाराचा, अहंपण्याचा, फुशारीचा, फुशारकीचा, अहंकारप्रयुक्त.

Overweeningly, *adv.* v. A. पत्राजीनें, अभिमानानें, अभिमानपूर्वक, अहंकारपूर्वक, अहंतापूर्वक.

To Overweigh. See To Outweigh.

To Overwhelm, *v a. crush or bear down beneath something that covers.* दडपणें, दाबणें, दडपून-दाबून-&c. टाकणें, पाडणें, पासला-पालथा-&c. पाडणें, लोळवणें, भुईस-जमिनीस-&c. मिळवणें.

2 fig. *immerse and bear down.* बुडविणें, बुडवून टाकणें, गर्क-गडप-निमग्न-&c. करणें, ग्रासणें, घेरणें, आक्रांत-&c. करणें.

To be overwhelmed. गर्क-गडप-&c. होणें.

Overwhelmed, *p.* v. V. 1. दडपलेला, दडपून टाकलेला.

2 बुडवलेला, गर्क केलेला-झालेला, घेरलेला, ग्रासलेला, निमग्न, मग्न, ग्रस्त, आक्रांत.

Overwhelmer, *n.* Overwhelming, *p. a.* v V. 1. दडपणारा, दडपून टाकणारा, पासला पाडणारा, &c.

2 बुडवणारा, ग्रासणारा, घेरणारा, गर्क करणारा, &c.

Overwise, *a.* अतिशाहणा.

To Overwork, *v. a. work too hard*, v. To Tire. शक्तीपलिकडचें काम-जिवापलिकडचें कामn.-&c. घेणें, शक्तीपेक्षां-&c. खपविणें-राबविणें, खुंदलणें *or* खुंदळणें, घुसडणें, घुसळणें, खुरदमाm.-चुराm.-&c. करणें, घुमाm. घालणें, घुसडाm.-घुसडीm.-भुसनn.-&c. पाडणें.

Overworked, Overworn. See Exhausted.

Overwrought, *a. labored to excess.* अतिसंस्काराचा, अतिपरिष्काराचा, अतिसंस्कृत, अतिपरिष्कृत.

Overzealous, *a.* अत्यास्थिक, अत्युत्सुक, अत्युत्कंठित, अत्यासक्त.

Oviform, *a. oval.* अंडाकार, अंडाकृति.

Oviparous, *a. producing young from eggs.* अंडज (lit. *produced from eggs*), अंडप्रसू, अंडप्रज.

An o. animal—gener. द्विज.

To Owe, *v. a. be indebted, be bound to pay.* ऋणn.-कर्जn.-देणेंn. -&c. लागणें-असणें. (The verb agrees with the pronoun, as I owe him 500 rupees मी त्याचे पाचशें रूपये ऋणn. लागतों *or* मी त्याचे पांचशें रूपये लागतों; he owes me 20 rupees तो माझे वीस रूपये देणें (or माझे वीस रूपये) लागतो, &c.), ऋणकरी-कर्जकरो-देणेकरी-&c. असणें *with g. of o.* (as मी त्याचा पांचशें रूपयांचा ऋणकरी आहें) ऋणn.-कर्जn.-देणेंn -&c. बाळगणें-राखणें.

2 *be obliged for.* उपकारी-आभारी-ऋणी-&c. लागणें-असणें (as I owe my post to you आसामीविषयीं मी तुमचा आभारी लागतों).

Owing, *a. due.* यायाचा *or* यावयाचा, द्यायाचा *or* द्यावयाचा.

2 *consequential, ascribable to.* चा sign of the possessive, (as this fever is owing to fasting हा ताप उपास केल्याचा *or* उपासाचा आहे) ने-मुळें (as this cold is owing to the rain ही थंडी पावसाने झाली), प्रयुक्त (in comp. as उपवासप्रयुक्त ज्वर), मूलक (in comp. as श्रममूलक, अपथ्यमूलक).

3 *imputable to as agent.* चा, कर्तृक (as जलकर्तृक-अग्निकर्तृक), द्वारक (in comp. as वैद्यद्वारक).

Owl, *n* घुबडn. उलूकm. घुडगेंn. दिवांधm. दिवाभीतm.—revilingly *the* foul or *ominous thing.* ओकटें *or* ओखटेंn.

Own, *a. pertaining or relating to self, peculiar, proper.* आपला, आंगचा, पदरचा, खासगीचा, स्वसत्तेचा, खास, खासगत, खासगी, निज, स्वकीय, स्वीय, आत्मीय, स्वक, स्व, स्वयं (in comp.), आत्म (in comp.), स्वसत्ताक, स्वसत्तात्मक, अनन्यस्वामिक, अनन्यवर्त्ती, अनन्यसंबंधी, अनन्याधीन. Compounds are formed copiously and elegantly with several of the above, as स्वकर्म one's own duty, functions, &c. स्वछंद one's own fancy, &c. स्वकष्ट one's own toil, स्वभाव own nature, निजगूज one's own secret, आत्मबुद्धि one's own wisdom, thought, &c. स्वकीया, स्वीया one's own wife; आत्मज, स्वज own son, स्वजाति own caste, kind, &c. स्वधर्म own office, duty, &c. स्वदेश own country; स्वार्थ, आत्महित own advantage, &c. &c. One's own. This phrase as occurring in *one's own physician, carpenter, clerk, manager, &c. &c.* is rendered by आंगचा, (as आंगचा वैद्य-सुतार-कारकून-कारभारी-&c.), स्वयं (as स्वयंदास *one's own servant*), and sometimes by घरचा *or* आपल्या घरचा (as घरचा कारीगर-&c.).

Each his o. आपापला (as ते आपापलीं पुस्तकें घेऊन आले), आपलाला.

To make one's o. *to appropriate.* आत्मसात् करणें.

To Own, *v. a. allow, admit, confess*, v. To Acknowledge. अंगीकारणें, स्वीकारणें, पदरीं घेणें, कबूल करणें-होणें, पतकरणें, अंगीकारm.-स्वीकारm.-&c. करणें *g. of o.*

2 *acknowledge to belong to* मानणें, माझा-आपला-मम-स्वकीय-&c. म्हणणें, स्वीकारणें, अंगीकारणें, जाणणें, ओळखणें, स्वीकारm.-अंगीकारm.-&c. करणें *g. of o.*

3 *have the rightful title to.* धनीपणाm.-सत्ताf.-स्वत्वn.-&c. देणें-बाळगणें *or with* असणें *g. of s. with* चें *of o.* असणें *with g. of s.* (as तें पुस्तक माझें आहे), धनी-मालक-&c. असणें *g. of o.*

Owned, *p.* v. V. 1. अंगीकारलेला, स्वीकारलेला, पदरीं घेतलेला, & c अंगीकृत, स्वीकृत.

2 मानलेला, आपला झटलेला, &c. अंगीकृत, स्वीकृत.

3 सत्तेतला, स्वत्वांतला, स्वत्वविशिष्ट, सत्ताविशिष्ट (as मत्स्वत्वविशिष्ट धन), सत्ताक (as मत्सत्ताक).

Owner, *n.* Owning, *p. a.* v. V. अंगीकारणारा, स्वीकारणारा, पदरीं घेणारा, अंगीकारकर्त्ता-कारी, स्वीकारकर्त्ता-&c.

2 मानणारा, आपला झणणारा, स्वीकारणारा, &c. स्वीकारकर्त्ता, &c.

3 धनीपणा ठेवणारा, धनी, पति, स्वामी, मालक *or* माल्लीक, खावंद, सत्ताधारी, सत्ताधीश, सत्तापुरुष.

Ownership,, *n. proprietorship.* धनीपणा*m.* मालकी*f.* सत्ता*f.* स्वत्व*n.* स्वामित्व*n.* स्वाम्य*n*

Owning, *n.* v. V. 1.—*act.* अंगीकारणें*n.* पदरीं घेणें*n.* &c. अंगीकार*m.* स्वीकार*m.* अंगीकरण*n.* स्वीकरण*n.*

2—*act.* मानणें*n.* आपला म्हणणें*n.* &c. अंगीकार*m.* स्वीकार*m.* अंगीकरण*n.* स्वीकरण*n.*

Ox, *n. castrated bull* बैल*m.* भादा*m.* भाद्या बैल*m.*

2 *male of the bovine genus.* बैल*m.* बलीवर्द*m.* वृषभ*m.*

Oxymel, *n.* मधाचें पन्हें*n.* सिकंजी *or* शिकंजी*f.*

Oyster, *n.*—the animal. कालव*n.* कृमिशुक्ति *f.*—the shell, कालव*n.* शिंपला*m.*

Half or single shell of an o. परडें*n*

Pearl o. शुक्ति *f.*

P.

P. This letter is expressed by प, and when aspirated by फ.

Pa, *short for papa.* बा.

Pabular, Pabulous. See Alimental, Nutritious.

Pabulum, *n.* v. Food. खाद्य*n.* खाद *f.* जीवन*n.*

Pace, *n. step.* पाऊल*n.* कदम*m.* पावंडा*m.* पदन्यास*m.* पदनिक्षेप*m.*

2—the pace. पाऊल*n.* कदम*m.*

3 *gait, walk.* चाल *f.* गति *f.*

Running p. धांवचाल *f.*

4 *speed of walk or moving.* गति *f.* गतिचा मान*m.* गतिवेग*m.*

To keep p. with. पाऊल*n.* बरोबर चालवणें, पाऊल*n.* बरोबर असणें, बरोबर चालणें.

5 (of horses) v. Horse. चाल *f.*

To Pace, *v. n. move slowly or measuredly.* पाऊल*n.* टाकीत चालणें, पावलें*n. pl.* मोजीत जाणें–चालणें, वरमाईचे चालीनें चालणें–जाणें–&c.

To p. up and down. पसार*m.* करणें.

To Pace, *v. a. measure by step.* पावलें*n. pl.* मोजणें *g. of o.* पावलें*n. pl.* घालून मोजणें, पाऊलमोजणी *f.* करणें *g. of o.*

Paced, *a. having a particular pace.* चालीचा, गतीचा, गतिक.

Pacific, *a. tending to make or restore peace, mild, gentle, &c.* सामाचा, सामदामाचा *or* सामादामाचा, सामोपचाराचा, सामोपायाचा, शमतेचा, मिलाफाचा, समेटाचा, &c. सामोपचारक, सामोपायक, शमकारक–कारी–&c. विरोधभंजक–नाशक–&c.

2 *tranquil, &c.* v. Calm. शांत, शमी, शांत्यात्मक.

Pacification, *n.* v. V.—*act.* शांतवणें*n.* &c. समजावणें*n.* &c. सांत्वन *pop.* शांतवन*n.* समजावशी *f.* समजावीस *f.* समजी *f.* शमन*n.* प्रशमन*n.* सांत्वना *f.* संतापहरण*n.* क्रोधहरण*n.* क्रोधशांति *f.* शांति *f.* (also in comp. as रोगशांति–तृषाशांति *f.*–&c.) क्षमापन*n.*

I *act of making peace.* समेट करणें*n.* मिलाफ करणें*n.* समेट*m.* संधिकरण*n.* ऐक्यकरण*n.*

II *peace made.* समेट*m.* मिलाफ*m.* संधि*m.* कलहशांति *f.*

Pacificator, *n. peace-maker.* समेट करणारा, मिलाफ करणारा, संधिकर्ता, विरोधभंजक–नाशक–&c. विग्रहनाशक.

Pacificatory, *a. tending to peace,* v. Pacific. सामाचा, सामोपायाचा, शमकारक, विरोधभंजक–नाशक.

Pacified, *p.* v. V. शांतवलेला, शांत केलेला, &c. शमित, शांत, क्रोधातीत, हतक्रोध, हततप, नष्टक्रोध, नष्टताप.

Pacifier, *n.* Pacifying, *p. a.* v. V. शांतवणारा, समजावणारा, थंडकरणारा, शमक, क्रोधहर–हर्ता–हारक–&c. ताप *or* संतापहर–हर्ता–&c. शांतिकर–कर्ता–कारी–&c. शमकर्ता–कारी, क्रोधभंजक–नाशक–&c

To Pacify, *v. a. appease, calm, quiet, allay.* शांतवणें *or* सांतवणें, संतावणें *or* संथावणें, शमवणें, समजावणें, थंडवणें, शांत–थंड–&c. करणें, सांत्वन *pop.* शांतवन*n.*–समजावशी *f.*–समजूत *f.*–समजावीस *f.*–शांति *f.*–शम*m.*–उपशम*m.*–उपशमन*n.*–प्रशमन*n.*–क्षमापन*n.*–क्रोधहरण–&c. करणें *g. of o.*

Pack, *n. bundle, bale.* गठ्ठा*m.* वस्ता*m.* गांठोडें*n.*

2 (of cards). गंजिफा*m.* जोड*m.*

3 (of hounds). झुंड *f.* खांड*n.* कळप*m.*

4 *gang, crew, knot,* v. Band. गट *or* गट्ट*m.* गठ्ठा*m.* पेंडें*n.* चौक*m.* मुठाण*n.* मेळा*m.* नवग्रह*m.* चंडाळ चौकडी *f.* घोळका*m.*

5 *peck, heap, multitude.* ढिगर *or* ढिगार*m.* ढिगारा*m.* ढीग*m.* रास *f.* डोंगर*m.* राशू*m n.* गोण *f.*

To Pack, *v. a. place and press together.* दडपून भरणें–लावणें, भरणें, भराभर *f.* करणें *g. of o.*

To p. closely. खचून भरणें.

2 *bind for carriage.* बांधणें, बांधून टाकणें–ठेवणें, अवळणें, अवळाअवळी *f.*–बांधाबांध *f.*–बांधाबांधी *f.* करणें *g. of o.*

3 *send hurriedly,* v. To Despatch. घाईने–लगबगीने–&c. भाडणें–पाठवणें, फेंकणें.

4 *unite in fraud.* संगनमताचा–एकतरफी–चंडाळचौकडीचा–&c. करणें–मिळवणें.

5 off; *bundle off,* v. To Dismiss. वाटेस लावणें, लावून देणें, मेखा *f. pl.*–मेखाच्या *f. pl.*–गांठोडें*n.*–&c. खांद्यावर देणें–घालणें *or* खांदाडीस–खांदाडी देणें–घालणें.

6 up. गुंडाळणें, अटपणें, बांधणें, बंद करणें, गांठोडें*n.* गुंडाळणें–अटपणें–बांधणें, बांधाबांध *f.* करणें *g. of o.*

To Pack, (with off,) *v. n. depart in haste.* सडकणें, झटकणें, तडक–तकट–लगबग–लगोलगे–&c. जाणें–निघून जाणें, ह्यां म्हणणें, वाळ्या *f. pl.* हाकणें.

Pack, *a. fit for or used for burdens.* ओझेल, ओझेली, कंठाळ्या.

Pack-cloth, *n.* वासन*n.* वेष्टन*n.*

Pack-horse, *n.* पाठाळ*n.* पाठवळ*n.* पडदळ्या–पडदळ्याचा–पडतळ्याचा तट्टू, कंठाळ्या घोडा.

Pack-needle, *n.* दाभण*m.n.*

Pack-sack, *n.* गोण *f.* गोणी *f.*

Pack-saddle, *n.* मूठ *f.* खोगीर*n.*—esp. of camels and elephants. पल्याण*n pop.* पलाण *f.*

Back tie of a p. which passes between the hind legs. शांडदोरी *f.*

Dorsal-pad of a p. सांडका*m.*

Girth of a bullock's p. पठार *f.* पताड *f.*

Stuffed roll under a p. वळी *f.*

Tie of a p. which passes around the haunches. मगोटा *or* ठा*m.*

Pack-thread, *n.* सुतळी *f.* सडा*m.* शणसूत्र*n.*

Package, *n. thing packed.* गठ्ठा*m.* वासन*n.*

2 *charge for packing.* बांधणावळ *f.*

Packet, *n. small bundle or parcel.* पुडका*m.* पुडकें*n.* पुडा*m. dim.* पुडी *f.*—esp. of papers तवलक *f.*

String confining a p. of papers. तवलक *f.*

2 *mail, post.* डांक *f.*

3 *post-ship.* डांकेचे गलबत*n.*

To PACKET, *v. a. bind up in a packet.* पुडका*m.*-पुडकें*n.*-&c. करणें *g of c.*

PACT, PACTION, *n. bargain, v.* AGREEMENT. होड *f.* बोली *f.* करार*m.* संकेत*m.* समय*m.*

PACTIONAL, PACTITIOUS, *a. belonging to a pact or bargain.* बोलीचा, संकेताचा, समयाचा, सांकेतिक, संकेतित.

PAD, *n. foot-path.* पायवाट *f* पायरस्ता*m.*

2 *easy-horse.* नरमचालीचा घोडा*m.*

3 *foot pad.* वाटमाऱ्या, वाटपाड्या.

4 *bolster, cushion, &c.* गादी *f,* तक्या*m.*—little, circular, and flat गिरदी *f.*

5 (for a horse). खोगीर*n.*

Front fastening or tie of a p. गोरबंद*m*

To PAD, *v. n. travel gently.* धिमेंधिमें-धिरेंधिरें-हळूहळू-&c चालणें

PADAR, *n. coarse flour.* भरड*m.* भरडपीठ*n.*

PADDING. See STUFFING.

To PADDLE, *v. n. row, beat water.* वल्हवणें, वल्हें*n.* मारणें, दांड्याने पाणी*n.* लोटणें.

2 *play in the water.* डुबणें, डुबकणें, पाण्यांत डबडब करणें.

3 *finger, toy with.* बोटचाळा*m. or* चाळे*m.pl.*-हातचाळा*m.*-बोटखेळ*m.*-अंगुल्यिव्यापर*m.*-अंगुलिचेष्टा *f.*-&c. करणें.

To PADDLE, *v. a. propel by a paddle.* हातवल्ह्याने चालवणें-नेणें, हाताने वल्हवणें.

PADDLE, *n. short oar for a canoe.* हातवल्हें*n.*

PADDOCK, *n. park, enclosure.* वाडी *f. dim.* वाडगें*n.* वाडकुलें*n.*

2 v. FROG. बेडूक*m.* भेक*m.*

PADLOCK, *n.* टाळें*n.* कुलूप*n.* ताला*m.* तालें*n.* तालक*n.*

Common English p. बेडकीचें कुलूप*n.*

Common Native p. नळीचें कुलूप*n.* भोंगळी कुलूप*n.*

Double p. दुकांटी कुलूप*n.*

Concealed p. पडद्याचें कुलूप*n.*

PÆAN, *n. song of triumph.* जयगान*n.* जयगीत*m.n.*

PAGAN, PAGANISH, *a. heathen, idolatrous.* मूर्तिपूजक, असद्धर्मी, असद्धर्मावलंबी.

PAGANISM, *n. heathenism.* मूर्तिपूजा *f.* असद्धर्म*m.* असद्धर्मावलंबन*n.* असद्धर्मसेवन*n.*

PAGE, *n.* (of a book &c.). पृष्ठ*n.*

2 *boy-attendant on a great person.* खवास, हुजऱ्या, पोरगा, पोऱ्या, खिदमतगार *or* दार, पार्श्वानुचर.

PAGEANT, *n. show, spectacle.* तमाशा*m.* खेळ*m.*

2 *statue, &c. in show.* शोभामूर्त्ति *f.* शोभेची बाहुली *f.*

A mere p. of a person. टिक्याचा धनी, टिकोजी, टिकोबा, निमित्तधारी.

PAGEANT, *a.* v. SHOWY. थाटमाटाचा, टामटुमीचा, शोभेचा, टिकमिरवणा.

PAGEANTRY, *n. pomp, parade,* v. SHOW. थाटमाट*m.* टामटूम *or* टुमटाम *f.* धामधूम *f* डामडौल*m.* सोंग*n.* शोभा *f.*

PAGINAL, *a. consisting of pages.* पृष्ठांचा, पृष्ठांकित.

PAGOD, *n. idol.* मूर्त्ति *f.*

PAGODA, *n. idol-temple,* v. TEMPLE. देऊळ*n.*

2—the coin. होन*m.*

PAIL, *n. wooden vessel for drawing or holding water.* डौल*m.* टोप*n.* पीप*n.*

PAIN, *n.*—the sensation. दुःख*n.* पीडा *f.* वेदना *f.* बाधा *f.* यातना *f.* व्यथा *f.* भार्ति *f*

Bodily p —*as opp. to* mental pain. व्याधि *pop.* व्याध *f.* शरीरपीडा *f.* कृच्छ्र*n.*

Mental p.—*as opp. to* bodily pain. व्याधि *m.f.* मनःपीडा *f.*

Creeping or flying p. वेग*m.*

Freed from p. दुःखातीत.

Pains of death. प्राणांतवेदना *f.*

Pains and disease; *or* pains and sorrows;—compreh. दुखणें बाहणें*n.*

Rheumatic p. in the back or loins. कण *f.* करक *f.* कचक *f.*

Sharp, lancinating p. कळ *f.* तिडीक *f.* उसण *f*

Sharp or acute p. शूल *pop.* शूळ *or* सूळ*m.*

Stinging or pungent p. चुरचूर *f.*

Suffering p. दुःखभोगी.

2 *disquietude, uneasiness of mind.* दुःख*n.* क्लेश*m. pl.* श्रम*m.pl.* ताप*m.* संताप*m.* मनस्ताप*m.* चुरचूर *f.* व्याधि *f.m.* मनःपीडा *f.* मनोव्यथा *f.* भार्त्ति *f* हळहळ *f.* हुरहुर *f.* चटपट *f.*

3—pains; *toil, care, labor.* श्रम*m.* or *m.pl.* कष्ट*m.* or *m.pl.* मेहनत *f.* खटपट *f.* मशागत *f.* खस्ता *f.pl. v.* काढ-खा, कडाकूट *f.* खवदव *f.* उपद्व्याप*m.* प्रयास*m.* सायास*m.* आयास*m.pl.*

To take great p. about. श्रम*m pl*-कष्ट*m pl.*-मेहनत *f.*-&c घेणें-करणें-भोगणें, तिडका *f. pl.* खाणें-सोसणें.

4 *throe of childbirth.* वेण *f.* तिडीक *f.* प्रसूतिवेदना *f.* प्रसवव्यथा *f.*

5 *punishment denounced, penalty,* v. PUNISHMENT. दंड*m.* शिक्षा *f.*

To PAIN, *v. a cause pain to.* दुःख*n.*-पीडा *f.*-व्यथा *f.*-&c. करणें, देणें, पीडणें *or* पिडणें, दुखवणें *or* दुखावणें, झोंबणें. (Note.—This word does not inflect the agent) दुखवणूक *f.*-पीडन*n.* करणें.

2 *distress, grieve, &c.* v. To AFFLICT. दुःख*n.*-&c. देणें-करणें, दुखवणें *or* दुखावणें, श्रमवणें, क्लेशणें, झोंबणें, सलणें, श्रमी-दुःखी-कष्टी-&c. करणें.

To PAIN, *v. n. be painful.* दुखणें, तिडकणें.

PAINED, *p.* v. V. A. 1. दुःख दिल्हेला, पिडलेला, दुखवलेला, &c. पीडित, व्यथित, दुःखार्त्त, आर्त्त, कृच्छ्रगत.

2 दुःख दिल्हेला, &c. दुःखी, दुःखित, कष्टी, श्रमी, क्लेशी, क्लेशित, दुःखान्वित, दुःखार्त्त.

PAINFUL, *a. giving pain, causing smart.* दुःखाचा, वेदनेचा, &c. दुःखकर-कारक-प्रद, दुखद, दुःखावह, पीडाकर-कारक-जनक-&c. वेदनाकारक-जनक-&c. व्यथक.

2 *distressing, &c.* v. AFFLICTIVE. दुःखाचा, दुःखप्रद, दुःखद, दुःखकर-कारक-दायक-&c. क्लेशकारक, कष्टकर, श्रमकर, व्यथक.

3 *arduous,* v. DIFFICULT. कठिन *pop.* कठीण, श्रमाचा, कष्टाचा, दुष्कर, दुःसाध्य, कष्टसाध्य, श्रमसाध्य, कष्टैकसाध्य.

4 *laborious, pains taking,* v. DILIGENT. मेहनती, मेहनत्या कष्टाळू, खप्या, कष्टकरी, उपद्व्यापी, श्रमक.

PAINFULLY, *adv.* v. A. 1. दुःखाने, दुःखेंकरून, वेदनेने, &c.

2 दुःखाने, श्रमाने, कष्टाने.

4 मेहनतीने, &c. श्रमेंकरून, &c. श्रमकरून-घेऊन-भोगून, कष्ट खाऊन-करून-भोगून, आटाआट-आटाघाट-&c. करून, कृच्छ्रेंकरून.

PAINFULNESS, *n.* v. A. 1. दुःख*n.* दुःखकारकत्व*n.* दुःखदायकत्व*n.* पीडाकारकत्व*n.* &c.

2 दुःखदायकत्व*n.* कष्टकारकत्व*n.* क्लेशकारकत्व*n.* &c.

3 कठिणपणा*m.* कष्टसाध्यता *f.* श्रमसाध्यता *f.*

4 *and* PAIN. कष्ट*m.* श्रम*m.* मेहनत *f.*

PAINIM. See PAGAN.

PAINLESS, *a. free from pain.* निर्दुःखी, दुःखहीन-रहित-शून्य, व्यथाहीन-शून्य-&c. मुका.
2 *free from trouble.* See EASY.

PAINSTAKER, *n.* PAINSTAKING, *a industrious, &c.* v. DILIGENT. मेहनती, मशागती, कष्टाळू, खप्पा, उद्योगी, श्रमक.

To PAINT, *v. a. draw a figure of in colours.* रंगणें *or* रंगावें चित्र*n.* -नक्शा*m.*-नकाशा*m.*-&c. काढणें *g. of o*
2 *cover with colour, paint, or figures.* रंग*m.* देणें, रंगणें, रंगवणें, चितारणे, रंगरेजी*f.*-रंगामेजी*f* करणें *g. of o.*
3 *depict, portray,* v. To DESCRIBE. वर्णणें, वर्णन*n.* करणे *g. of o.*

PAINT, *coloring substance.* रंग*m.*

PAINTED, *p* v. V. 1. रंगाचा काढलेला, रंगाने काढलेला, चित्रगत.
2 रंग दिलेला, रंगवलेला, रंगलेला, चितारलेला, &c. रंगी, रंगीत.
3 वर्णलेला, वर्णित.

PAINTER, *n.* PAINTING, *p. a.* v. V. 1. रंगावें चित्र काढणारा, चितारी, चित्रकार, चित्रकर्मा, चित्रलेखक, लेखक, रंगाजीव.
2 रंग देणारा, रंगवणारा, &c रंगारी, रंगरेज, रंगाजीव, रागी.
3 वर्णणारा, वर्णन कर्ता-कारी.

PAINTING, *n* v. V. 1.—*act.* रंगाने काढणें*n.* रंगावें चित्र काढणें-&c. चित्रलिपि*f.* लिपि*f.*
2 रंग देणें*n* रंगवणें*n.* &c. रंगरेजी*f.* रंजन*n.*—esp. of a house, room, &c. रंगामेजी*f.*
Cost or price of p. रंगणावळ*f.* रंगाई*f.*
3 वर्णणें*n.* वर्णन*n.* रंजन*n.*
I *art or business of a painter.* चिताऱ्याचें कसब*n.* चित्रकर्म*n.* चित्रक्रिया*f.*
II *thing painted, a picture.* चित्र *or* रंगावें चित्र*n.* नक्शा*m.* नकाशा*m.*

PAIR, *n. two things suiting.* जोडी*f.* जोडा*m.* जोड*m.*
Of a p. जोडीचा.
2 *two, brace,* v. COUPLE. जुळी*f.* जुंवळी*f.* जुळें*n.* द्वय*n.*
3 *male and female.* जोडा*m.* जोडपें*n* जोडें*n.* द्वंद्व*n.* मिथुन*n.*
4 *man and wife.* स्त्रीपुरुषें*n.* जोडा*m.* जोडें*n.* जोडपें*n.* दंपत्य*n.* दंपती*m.n.* मेहुण*n.*
Feasting of a married p. by Brâhmans. दंपतीभोजन*n.*
Honors paid to a married p. by Bráhmans. दंपतीपूजन*n.*
Newly married p. on their visit to the idol. वधूवरें*n. pl.* वहूवरें*n p.*
Procession of a newly married p. to the idol. वहूरजत्रा*f.*
Squabbles of a married p. दंपतीकलह*m.*

To PAIR, *v. n. suit, fit.* जुडणें, जुळणें, जुळणी*f.*-जुगल*f.*-&c. होणें *g. of s.* जोडीचा जोड्याचा-&c. असणें.
2 *be joined in pairs.* जोडा*m.*-जोडी*f.*-जोड*m.*-जूग*n.*-&c. होणें-जमणें-बनणें, जुगणें.

To PAIR, *v. a. join in suit, unite so as to pair.* जोडी*f.*-जोडा*m.*-&c. करणें *g. of o.* जुळणी*f.*-जुगल*f.*-&c. करणें, जोडणें.
2 *join in pairs or two.* जुळी*f.*-जुंवळी*f.*-जुळें*n.*-&c. करणें *g. of o.* जूळ*f.* घालणें.

PALACE, *n. royal or noble house.* राजवाडा*m.* वाडा*m.* राऊळ*n.* राजमहाल*m.* राजमंदिर*n.* हवेली*f.* राजगृह*n.* सौध*m.n.* प्रासाद*m.*

PALACE-YARD, *n.* राजांगण*n.*

PALÆSTRA. *n. place for wrestling.* मल्लभू*f.* मल्लभूमि*f.*

PALANKEEN, PALANQUIN, *n.* For the swinging litter suspended from a pole in which the Native nobility and gentry ride, the words are पालखी*f.* शिबिका*f.* नरयान*n.* For the oblong box-like conveyance the words are म्याना *or* मेना*m.* though Europeans generally use पालखी for it.
Bed (pensile portion) of a p. तबकडी*f.*
Entitled to ride in a p. पालखीपदस्थ.
House for a palankeen and bearers. भोइखाना*m.*
Padding along the pole of a p. सोंडगादी*f.*
P.-bearer. भोई, हमाल, कहार, वाहक,—respectfully भोईराज.
Set of p.-bearers. पहाडी*f.*
To set down or take up a p. थोपणें.

PALATABLE, *a. agreeable to the taste,* v. TASTEFUL. रूचकर, चवदार, मजेदार, स्वादु, स्वादिष्ट, सुखप्रिय.
To become p. *cease to offend the stomach.* जिरमाणीस-पचणीस-जिरणीस पडणें.

PALATAL, PALATIAL, PALATIC, *a. belonging to the palate.* तालूचा *or* तालवेचा, तालुसंबंधी, तालव्य.

PALATE, *n. roof of the mouth.* तालु*n. pop.* तालू*f.* काकुद*m.*
Vitiation of the p. अरुचि*f.* अरोचक*n.*
To indulge the p. जिह्वा*f.*-लोंड*n.* हातीं धरणें.

PALAVER, *n. soft and pleasing but hollow speech.* गुळपापडी*f.* घमटगुळवणी*n.* गुळगुळथापडी*f.* लग्नगोष्टी*f. pl.* थंतरमंतर*n.* फोल*n.*

PALE, *a. white of look, wan.* पांदरा, पिकूट, पिकुटलेला, &c. उफट *or* उफीट *or* ओफट, निस्तेज, नीरक्त, म्लान, विवर्ण, गतवर्ण.
To turn p. पिकुटणें, तोंडचें पाणी*n.* पळणें *g. of s.* काळवटणें *or* काळवंडणें.
2 *not high-colored, light.* फिका *or* फिक्का, पिकूट, उभरंग, उभरा, उणेरंगाचा, न्यूनप्रभ, न्यूनकांति.
A p. color. उभरंग*m.*
Palish. फिकट *or* फिक्कट.

PALE, *n. stick or pointed board of a paling.* गरादा*m.* गराज*f.* गज*m.* गराद*f.* शंकु*m.*
2 See STAKE. 3 See ENCLOSURE.

To PALE, *v. a. enclose with paling.* कठडा*m.*-&c. घालणें, मेढेबंदी*f* -मेढेकोट*m.* करणें-घालणें.

PALE-EYED, *a.* निस्तेज डोळ्यांचा, कांतिहीननेत्र, न्यूनप्रभाक्ष.

PALE-FACED, *a.* पांदरेफटकतोंडाचा, विवर्णवदन, म्लानवदन.

PALENESS, *n.* v. A. 1. पांदरेपणा*m.* पिकुटपणा*m.* उफटपणा*m.* &c. काळवटी*f.* काळवंडो*f.* नीरक्तता*f.* वैवर्ण्य*n.* मुखवैवर्ण्य*n.*
Livid p. मडेकळा*f.*
2 फिकेपणा*m.* पिकुटपणा*m.* उभरेपणा*m.* &c. न्यूनप्रभा*f.* न्यूनकांति*f.*

PALESTRA, *a. place for wrestling.* तालिमखाना*m.* रंगांगण*n.* मल्लभू*f.*

PALESTRIAN, PALESTRIC, *a. pertaining to wrestling.* कुस्तीचा, झोंबीचा, झोंबीविषयींचा, मल्लयुद्धसंबंधी-विषयक.

PALETTE, *n. painter's board.* चिताऱ्याचीरंगपाटी*f.* वर्णपत्र*n.*

PALFREY, *n. horse fit for ladies.* बायकांचे स्वारीचा घोडा*m.* साधारणीचा-नरमचालीचा घोडा*m.*-तट्टू*m.*-&c.

PALINDROME, *n. word or sentence which is the same read backward or forward.* मुरजबंध*m.* अनुलोमविलोमश्लोक*m.*

PALING, *n. fence formed with pales.* कठडा*m.* कठरडा*m.* कठारा*m.* कटारा*m.* कटंजन*n.* मेढेकोट*m.* मेढेबंदी*f.* लकडकोट*m.* मेढा*m.*

PALISADE, PALISADO, *n.* v. PALING. कठडा*m.* मेढेकोट*m.* लकडकोट*m.* मेढेबंदी*f.*

To PALISADE, *v. a.* v. N. कठडा*m.*-&c. घालणें, मेढेबंदी*f.*-मेढेकोट*m* -&c. करणें-घालणें.

PALL, *n. mantle of state.* शेला *m.*

2 (over a corpse). खेंडा *m.* प्रेतावरची चादर *f.*

To PALL, *v. n. grow vapid and insipid.* सपक-मळमळीत-मुळमुळीत-पळपळीत-नकोसा-&c. होणें-होऊं लागणें-वाटूं लागणें, गोडी *f.*-रूचि *f.*-&c. जाणें *g. of s.* शिसारी *f.*-वीट *m.*-उपरति *f.*-&c. येणें *g. of s.*

To PALL, *v. a. make vapid.* सपक-मळमळीत-मुळमुळीत-&c. करणें, शिसारी *f.*-वीट *m.*-कंटाळा *m.*-&c. आणणें *g. of o.* गोडी *f.*-रूचि *f.*-&c. नाहींसो करणें *g. of o.*

2 See TO CLOY.

PALLADIUM, *n. that which affords protection.* राखण *f.* रक्षण *n.*

PALLET, *n. small or mean bed.* निजायाचें पटकूर *n.*-पटकर *n.*-पुदरटन-तळकट *n.*

2 See PALETTE.

To PALLIATE, *v a. excuse, cover, extenuate, &c.* निमित्त *n* -सबब *f.*-बहाणा *m.*-&c. सांगणें *or* सांगून उडवणें-हलका करणें-हलका करून दाखवणें, पांघरूण *n.* घालणें.

2 *reduce in violence; mitigate, lessen, &c.* हलका-कमी-लघु-&c. करणें, उपशम *m* -उपशमन *n.*-&c करणें *g. of o.*

PALLIATION, *n. v. V.* 1.—*act.* निमित्त सांगणें *n.* सबब सांगणें *n.* &c. दोषलघू करण *n.* दोषन्यूनत्वाधान *n.* दोषन्यूनीकरण *n.*

2 हलका करणें *n.* &c. उपशमन *n.* उपशम *m.* अल्पशमन *n.* अल्पशम *m.*

PALLIATIVE, *n. that which excuses* दोषपरिहारक गोष्ट *f.* दोषन्यूनत्वाधायक गोष्ट *f.* दोषन्यूनतासाधक गोष्ट *f.*

2 *that which mitigates.* उपशमक-शमक-अल्पशमक-&c विषय *m.*-&c.

PALLID, PALLIDNESS. See PALE, PALENESS.

PALM, *n. inner part of the hand.* तळहात *m.* तळवा *m.* हस्ततल *m.* करतल *m.* पंजा *m.*

That has an itchy p. *fig.* हातलावा *or* लाव्या, हाताळ.

With the palms hollowed and placed one over the other. कृतांजलि, बद्धांजलि.

4 *borassus flabelli formis, or fan-palm.* ताड *m.* ताल *m.*

Some species or varieties of the *Palm tribe* are, केकताड, भायताड, सुरमाड, भेरलामाड *or* भेरलीमाड *or* भेरळ.

For the other palms see COCOANUT and DATE.

Branch of a p. झावळी *f.* ताडक *n.*—Lower or base-portion of it. पिडा *or* पिढा *m.* थरपील *n.*

Branch of a p. divided longitudinally. तळकट *n.* तळकटी *f.*

Case made of matted p.-leaves. कपात *n.*

Female or fruit-bearing p. tree. फळताड *m.*

Fermented juice of the p.-tree. ताडी *f.*

Fruit of the p. ताडफळ *n.*—Young fruit. खाखोटा *m.*

Fruit stalk or spadix of the p. whilst incased. गाभा *m.*

Gourd or earthen vessel used to receive the liquor from the p. घडी *f.* कोंड्या *m.* खूद *m.*

Head or bush of the p. गाभा *m.* पिंजरा *m.* खवळा *m.*

Leaf or spike of the p. ताडपत्र *n.*

Longitudinal division of a p. tree. चोप *f.* चोपट *n.*

Male or barren p. tree. बळताड *m.* लेंड्याताड *m.*

Notch for the foot cut in a p. tree. पायका *m.* पावका *m.* पावटा *m* पायंडा *m.* पावंडा *m.* खाप *f.*

Rib of the leaf of the p. tree. डिरकूट *n.*

Spathe or calyx of the fruit stalk of the p. पोगी *f.*—The extremity of it as cut to induce exudation, कोंत *n.*—Wounding or cutting it to induce exudation, झोव *f. v.* घाल.

Spirits distilled from the exudation of the p.-tree. सरा *m.*

Tall p. लकड *or* लांकड *f.*

To cut notches in a p. for climbing. खापणें.

3 See TRIUMPH.

To PALM, *v. a. conceal in the palm* हातांत-तळहातांत-&c. लपवणें-चोरणें-चोरून ठेवणें-गप्प करणें.

2 *impose by fraud.* दगलबाजीनें-ठकबाजीनें-&c. घेवविणें-चालवणें-पदरीं घालणें-गळीं बांधणें.

PALMATED, *a. of the shape of the hand.* हस्ताकृतीचा, हस्ताकृति, हस्ताकार.

PALMER. See PILGRIM.

PALMER-WORM, *n* सुरवेंट *or* सुरवट *m.* पानविंचू *m.*

PALMISTER, *n. one who deals in palmistry.* हात पाहणारा, सामुद्रिक.

PALMISTRY, *n. divining by the lines in the palm.* हात पाहण्याची विद्या *f.* हस्तसामुद्रिक *n.*

PALMY, *a. bearing or abounding with palms.* तालबहुल, तालप्रचुर, तालसंकीर्ण.

2 fig. *happy, prosperous.* सुबत्तेचा, भरभरीचा, चढते कळेचा, भमदानीचा, सुखाचा, सुखबाहुल्याचा.

PALMYRA. See PALM.

PALPABILITY, PALPABLENESS, *n. v. A.* 1. स्पृश्यता *f.* स्पर्शनीयता *f.* स्पर्शगोचरता *f.* स्पर्शेंद्रियग्राह्यता *f.*

2 स्पष्टपणा *m.* उघडपणा *m.* &c. प्रत्यक्षता *f.*

3 ढोबळेपणा &c. स्थूलत्व *n.*

PALPABLE, *a tangible.* स्पर्श करायाजोगा, स्पृश्य, स्पर्शनीय, स्पर्शगोचर, स्पर्शज्ञेय, त्वगिंद्रियज्ञेय, स्पर्शेंद्रियग्राह्य.

2 *manifest, striking,* v. PLAIN. स्पष्ट, उघड, धडधडीत, प्रत्यक्ष

3 *gross, coarse, easily detected.* ढोबळा, ढोबळ, ढळढळीत, टळटळीत, स्थूल.

PALPABLY, *adv.* v. A. 1. स्पर्शाने समजायाजोगा-जोगता, &c.

2 स्पष्ट, उघड, प्रत्यक्ष, प्रत्यक्षत:.

To PALPITATE, *v. a. go pit a pat.* धकधकणें *or* धगधगणें, धडकणें, धुगधुगणें, धडधडणें, ऊर *m.* उडणें *g. of s.* धडकी *f.*-धगधग *f.*-&c. भरणें,—intens. उडून जाणें.

PALPITATION, *n. v. V.* धकधकणें *n.* &c. धकधक *or* धगधग *f.* धुगधूग *f.* धुगधुगी *f.* धकाधक *f.* धडकी *f.* धडधडी *f.* धाकधूक *f.* स्फुरण *n.* हृत्कंप *m.*

PALSICAL, PALSIED, *a.* v. N. वारा गेलेला, पक्षाघाती, पक्षवायुग्रस्त, अर्धांगवायुग्रस्त, खुडा *or* खुडे *indecl.*

P. state of the limbs. खोडाबिडी *or* बेडी *f.* खोडामोडा *m.* खोडा *m.*

To be come p. खुडावणें, अंगावरून वारा *m.*-वारें *n.* जाणें.

PALSY, *n. paralysis, loss of motion.* स्वाप *m.* सुप्ति *f.* अवष्टंभ *m.* विष्टंभ *m.* स्तंभ *m.* संस्तंभ *m.* स्पर्शज्ञता *f.*

2 *hemiplegia.* अर्धांग *n.* अर्धांगवायु *m.* पक्षवायु *m.* पक्षाघात *m.*

Shaking p. कंपवायु *m.* कंपवात *m.*

To get a stroke of the p. अंगावरून वारा *m.* जाणें *g. of s.*

PALTRINESS, *n. v. A.* हलकेपणा *m.* गैरीपणा *m.* एरपणा *m.* &c.

PALTRY, *a. poor, sorry, despicable, &c.* v. MEAN, WORTHLESS. हलका, गैरी, एर, एरझेर, लुकसान *or* लुसकान, नादान, नाकारा, कमतोल, किलवाणा *or* णो, तुच्छ, कृपण.

To PAMPER, *v. a. feed or gratify to the full.* यथेच्छ खावविणें, खाऊं घालून माजवणें-मातवणें, भर *f.* करणें *g. of o.* लाड *m.*-लडिवाळ *m.*-

लाडकी *f.*–&c. पुरवणें–चालवणें *g. of. o.* धण *f.* पुरवणें–करणें–भरणें *g. of o.* धण करून-भरून-चढवणें, पुष्ट-धष्टपुष्ट-&c. करणें.

PAMPERED, *p.* v. V. भर केलेला, माजवलेला–मातवलेला *or* माजलेला–मातलेला, &c

A p. fellow. पोळ्म. वसूm. वहचा, वठाळ्या.

PAMPHLET, *n. stitched book.* वही *f.* चोपडी, शिवलेली पोथी *f.*

PAN, *n. flat broad vessel,* v POT. भांडेn. हांडी *f.* थाळाm. *dim.* थाळी *f.*

2 (of a gun). कानाm. रंजकीचा पेलाm.

Double panned दुकानी;—Single panned, एककानी.

To flash in the p. रंजक *f.* पिणें.

3 (of the knee). गुडघ्याची वाटी *f.*

PANACEA, *n. universal medicine.* सर्वौषधीचूर्णn. त्रैलोक्यचिंतामणिm.

PANCAKE, *n. fried cake.* डेवरेंn. धिरडेn. वेडणी *f.*

PANCRATIC, PANCRATICAL, *a. excelling in gymnastics; athletic.* तालमी, तालिमबाज, कसरती, मल्लविद्यानिपुण, जोरदार, जोरकस.

PANDECT, *n. complete treatise on a science.* विद्यासंग्रहm.

2 (of laws) संहिता *f.*

PANDEMIC, *a. incident to a whole people.* सर्वलोकांचा, सकलजनव्यापक, सर्वव्यापक, सर्वसाधारण.

PANDER, *n. pimp.* कुंटण, कुटण्या, भडवा, संधानकर्ता.

To PANDER, *v. n.* v N, कुंटणपणाm.-कुंटणगिरी *f.*-भडवेपणाm.-&c. करणें.

PANDERING, PANDERISM, *n.* v. V. कुंटणपणाm. कुंटणकी *f.* कुंटणगिरी *f.* भडवेपणाm.

PANDICULATION, *n. yawning and stretching.* आगमोडाm. आंगपिळाm. आंगमोडणी *f.* आंगपिळणी *f.*

PANE, *n.* (of glass). तावm. तावदानn. भिंगn.

PANEGYRIC, *n. eulogium.* स्तुतिवादm. प्रशंसावादm. गुणोत्कीर्त्तनn. स्तोत्रn.

PANEGYRICAL, *a.* v. N. स्तुतीचा, स्तुतिप्रद, स्तुतिविषयक, स्तुतिरूप, स्तुत्यात्मक.

PANEGYRIST, *n. encomiast, eulogist.* स्तुति करणारा, स्तुतिपाठक, स्तोता, वंदी, बंदिजन.

To PANEGYRIZE. See To PRAISE.

PANEL, *n. square piece, &c. of a door.* कवाडाचा-कवाडांतला-&c. खणm. लाकडीतावदानn. चकलाm.

2 (of a jury). पंचांचे नांवनिशीची याद *f.*

PANG, *n. sudden paroxysm of extreme pain.* तिडीक *f.* कळ *f.* वेण *f.* नेग *or* दुःखाचा वेगm. दुःखाची लहर *f.* चटकाm. चरकाm.

2 *pangs; extreme pain, agony.* वेदना *f.* यातना *f.* व्यथा *f.* शूलm. अतिवेदना *f.* अतिव्यथा *f.* प्राणांत यातना *f.*

PANIC, *n. sudden fear,* v. FRIGHT. अपधाकm. धसकाm. धस्सn. धडकी *f.* चरेn. दचकाm. दचक *f.* बाच *or* बाजm. कच्चn.

PANIC-STRUCK, *a.* v. N. धसका बसलेला, &c. हौलदिल *or* हवालदिल.

PANNEL, *n. saddle.* खोगीरn.

PANNIER, *n.* v. BASKET. पेटाराm.

PANOPLY, *n. complete armour.* सगळें आंग राखायाचें चिलखतn.-बखतरn.–&c. सर्वांग कवचn.

To PANT, *v. n. have the breast heave; gasp, blow, &c.* धापणें, धापलणें, धापा *f. pl.* देणें-दाटणें-टाकणें. श्वासm. टाकणें, लाहक्या *f. pl.*–अहाळण्या *f. pl.* देणें, धापा *f. pl.* भरणें *in. con.* हवावी *f.*-दमm.–दमाm. -धाप *f.*–&c. लागणें *in. con.* कांसळणें.

2 *beat,* v. To PALPITATE. धडकणें, धडधडणें, धडकी *f.* भरणें *in. con.*

3 *long, hanker, &c.* v. To DESIRE. निगांतणें, धोपणें, मरणें, खुरखुरणें, प्राणm. सोखणें *g. of s.* कंठीं प्राणm. धरणें, जीवm. टांगला असणें *g of s.*

PANTALOONS, *n. pl. trowsers.* इजार *f.* पायजामाm. सुरवार *f.*

PANTHEISM, *n. the doctrine that the universe is god.* जगदीश्वरमतn. जगदीश्वरवादm. विराट्स्वरूपमतn. विराट्देहमतn. विराट्देहवादm. अद्वैतमतn. अद्वैतवादm. अभेदमतn. अभेदवादm.

PANTHEIST, *n. maintainer of pantheism.* जगदीश्वरवादी, जगदीश्वरमतावलंबी, जगदीश्वरमताश्रयी, अद्वैतवादी, अभेदवादी, अद्वैतमतावलंबी.

PANTHEISTIC, PANTHEISTICAL, *a.* v. V. जगदीश्वरमताचा, जगदीश्वरमतसंबंधी विषयक, अद्वैतमताचा, &c. अद्वैतमतविषयक-संबंधी.

PANTHEON, *n. temple for all the gods.* सर्वदेवालयn.

PANTHER, *n.* बिब्ब्यावाघm. बिबळाm. बिबळ्यावाघm.

PANTILE. See PENTILE.

PANTING, *n.* v. V. 1. धापणेंn. &c. धाप *f.* दमm. दमाm. हवापी *f.* श्वासm. ऊर्ध्वm.

3 See DESIRE.

PANTOMIME, *n. one that represents by imitation.* भवोत्या सोंगाडी, नुस्ता हावभाव करून बतावणी करणारा, केवलाभिनयी.

2 *representation in dumb show.* मुकेसोंगn. मुग्धनाट्यn. मुग्धनृत्यn.

PANTOMIME, PANTOMIMIC, *a.* v. N. मुकेसोंगाचा, मुग्धनाट्यसंबंधीविषयक.

PANTRY, *n. room or closet for provisions.* फराळाची कोठडी *f.*-खोली *f.* सोंवळ्याची खोली *f.* खाद्यशाला *f.*

PAP, *n.* v. NIPPLE. बोंडी *f.* स्तनाग्रn. स्तनमुखn.

2 v. BREAST. स्तनm. कुचm.

3 *food for infants.* मुलांचा-मुलांसाठीं कालाm. लापशी *or* लाफशी *f.* घाट *f.*

To feed with p. भरवणें.

4 See PULP.

PAPA, *n.* v FATHER. बा.

PAPAW, *n. papaya.* पपैयाm. फोपैm.

PAPER, *a.*—the substance. कागदm. Some kinds are, कळकी कागद, जुन्नरी कागद, दौलताबादी कागद, बालापुरी कागद, बहादूरखानी कागद, मधघडी *or* मधघडीचा कागद.

Bundle or quantity of ten quires of p. गड्डी *or* गदी *f.* गादी *f*

To commit to p. To put down on p. पांढऱ्यावर काळें करणें, कलमी करणें.

2 *piece of paper.* कागदm. Some terms for *paper as folded in different forms* are, दुटेn. दुट्टाm. दुंडाm. दुंडी *f.* फर्दm. बंदm.

Small piece of p. पुरजाm.

3 *written sheet or paper; a writing.* कागदm. लेखm. पत्रn. पत्रकn.

Business or official papers—compreh. लिखापदाm. लेखपदाm. लेखपत्रn लिखापुसाm. लेखपूसm. लिहिणें पुसणेंn. लिहिलें पुसलेंn.

Bundle of official, &c. papers. दफ्तरn. रूमालm.

String to tie official papers. दफ्तरणी *f.*

Waste papers. गावाळm.n. गवाळm.n.

4 *deed, document, &c.* कागदm. लेखm. दस्तऐवजm पत्रn. पत्रकn. खतn.

5 *newspaper.* खबरेचा कागदm. वर्त्तमानपत्रn. गाजेटn. from the English is common with natives who read papers.

To get into the papers. फडास येणें.

PAPER, *a. made &c. of paper.* कागदाचा, कागदी.

2 fig. *slight, slim, &c.* v Flimsy. कागदाचा, कागदी, जुजबी.

Paper-kite, *n.* वावडी*f.* तुक्कल*f.* पतंग*m.* कनकावळा*m.*—Note. These words express varieties.

Jerking string (or check) of a p. जामीन*m.*

Paper-maker, *n.* कागदकुटारी, कागदकुत्या.

Papescent, *n. pulpy.* दळदार, मगजाचा, गिराचा, समड्ज.

Papillio. See Butterfly.

Papillary, Papillous, *a. resembling nipples.* वींडीसारखा, स्तनाग्रवत्, स्तनाग्रसदृश.

Pappy, *a. soft.* बिलबिलीत, बिलबिला, पुळपुळीत, पिळपिळीत.

Papulæ, *n. pimples, eruption.* पुरळ*m.* फुटकुळ्या*f. pl.*

Papulose, Papulous, *a. full of pimples.* फोडेला, फोडाळ, फुटकुळ्यांचा, फोडांचा

Par, *n. state of equality.* बरावरी*f.* समता*f.* समभाव*m.*

That it at p समकक्ष, समानकक्ष.

That is above p. अधिकोत्तर

Parable, *n.* v. Allegory. दृष्टान्त*m.* दृष्टांतरूपकथा*f.*

Parabolic, Parabolical, *a. expressed, &c. by a parable.* दृष्टांताचा, दृष्टांतरूप, दृष्टांतोक्त.

Parabolically, *adv.* v. A. दृष्टांताने, दृष्टांतें करून, दृष्टांतपूर्वक.

Paracentric, Paracentrical, *a. deviating from circularity.* मंडलत्यागी.

Parade, *n. ostentation, pomp, vain display,* v. Show. आव*m.* थाट*m.* थाटमाट*m.* टामटूम *or* टुमटाम*f.* छाछूं*n.* ठांठूं*n.* हांहूं*n.*

To make empty p. प्रतिष्ठा*f.*-डौल*m.* मिरवणें.

To make a p. of. मिरवणें.

2 See Procession. 3. *military exercise, &c.* कवाईद *or* कवाईत*f.*

4 *parade-ground.* कवाइनीची जागा*f.* कवाईत करण्याची जागा*f.*

To Parade, *v. n.—troops.* कवाईत करण्यास जमणें-मिळणें, कवाईत*f.* होणें *g. of s.*

2 *go about pompously.* मिरवणें, मिरवणूक*f.* काढणें, नटून थटून काढणें.

To Parade, *v. a.* (troops). कवाईत*f.* करवणें *g. of o.* कवाईत करण्यास मिळवणें.

2 *exhibit ostentatiously.* मिरवणें, मिरवणूक*f.* करणें-काढणें *g. of o.* डौल*m.* मारणें-दाखवणें *g. of o.*

Parading, *n. r.* V. N. 2—*act.* मिरवणें*n.* मिरवणूक*f.* मिरवण*f.* मिरवणी*f.*

v. V. A. 2. मिरवणें*n.* मिरवणूक*f.* मिरवण*f.* मिरवणी*f.*

Paradigm, *n.* See Example. 2—in grammar. निदर्शनार्थप्रदर्शितविभक्ति*f.* निदर्शनार्थप्रदर्शितक्रियारूप*n*

Paradise, *n. region of supreme felicity.* आनंदलोक*m* सुखलोक*m.* आनंदभुवन*n.* सुखधाम*n.*

Paradisiacal, Paradisean, *a.* v. N. आनंदलोकाचा, &c. आनंदलोकसंबंधी-विषयक.

Paradox, *n. proposition seemingly absurd yet true.* लोकविरुद्धाभास*m.* असत्याभास*m.* अयुक्ताभास*m.*

Paradoxical, *a.* v. N.—opinions. अयुक्ताभासात्मक, अयुक्ताभासरूप.

2—of persons. अयुक्ताभासवादी, अयुक्ताभाससेवी, अयुक्ताभासावलंबी.

Paragon, *n.* v. Model. कित्ता*m.* नमुना*m.*

2 fig. *an eminent or superior person.* मोहरा*m.* राजमोहरा*m.* धेंड*n.* प्रकरण*n.* प्रस्थान*n.* प्रस्थ*n.* चूडामणि*m.* व्यक्ति*f.* ढिकडें*n.*

Paragraph, *n. distinct part of a writing.* कलम*n.* वाक्य*n.* लेखपरिच्छेद*m.* लेखखंड*m.*

New or distinct p खेरीज कलम*n.*

P. added as a postscript. ताजाकलम*n.*

Paragraphically, *adv.* v. N. कलमवार, कलमें करून.

Paralipomena, *n supplementary book, &c.* शेषग्रंथ*m.* पुरवणी*f*

Parallax, *n.*—in astronomy. शीघ्र*m.* स्थानभेद*m.* द्रष्टस्थानभेदोपाधिकदृश्यस्थानभेद*m.*

Parallel, *a*—in geometry. एकदिङ्मुखसमांतर, एकदिग्गतसमांतर, समांतर, सरलसमांतर.

P. lines. एकदिग्गतसमांतर रेषा*f pl.*

2 *similar, resembling,* v. Like. सारखा, बरावर, सम, तुल्य. समभाव, समवर्ण, साम्यबहुल.

Parallel, *n. line equidistant from another.* समांतररेषा*f.*

2 (of latitude). अक्षवृत्त*n.* अक्षांशवृत्त*n.*

3 *resemblance,* v. Likeness बरोबरी*f.* सारखेपणा*m.* समता*f* तुल्यता*f.* समभाव*m.*

4 v. Simile. उपमा*f.*

5 *match, equal* तोड*f* जोडा*m.* तुल्यता*f.*

To Parallel, *v. a. make or keep parallel* समांतर करणें-राखणें

2 *compare with, liken to.* उपमा*f.*-तुल्यता*f.*-बरोबरी*f.*-&c. देणें-करणें-सांगणें, उपमणें, तुळणें, तोलणें.

3 *be equal to, correspond with, resemble.* सारखा-सम-बरावर--&c. असणें, बरावरी*f.*-सारखेपणा*m.*-&c. येणें *g. of s. with* मा *or* ला *of r.* तुळणें.

Parallelism, *n. state of being parallel.* समांतरता*f.* समांतरभाव*m.*

2 *resemblance, similarity,* v. Likeness. बरोबरी*f.* सारखेपणा*m.* समता*f.* साम्य*n.* समभाव*m.* तुल्यता *pop.* तुळणा*f.*

Parallelly, *adv.* v. A. 1. समांतरभावाने, समांतरतापूर्वक.

Parallelogram, *n.*—in geometry. दीर्घचतुरस्र*n.* आयतचतुर्भुज*m.* समसमद्विभुज*m.*

Parallegogramical, *a.* v. N. दीर्घचतुरस्र.

Parallopiped, *n.*—in geometry. समखात*m.*

Paralogism, Paralogy, *n. fallacious argument or reasoning* आभास*m.* सिद्धांताभास*m.* अयुक्ति*f.*

Paralysis, Paralytic. See Palsy, Palsied.

Paralytic, *n. person affected with palsy.* वारा गेलेलें मनुष्य*n.* अर्धांगरोगी,—with the power of such words as *log, stock, inert mass, &c.* गोळा*m.* खोड*n.* मोट*f.* हातापायांचा चौरंग झालेला,

To Paralyze *v. a. check or destroy the power of action.* नबळेपणा*m.*-निर्जोरपणा*m.*-निर्बळपणा*m.*-&c. आणणें, लटका-&c. पाडणें, चलनवलनशक्ति*f.* नाहीसी करणें *g. of o.* चलनवलनावष्टंभ*m.*-चलनवलनावष्टंभन*n.*-चेष्टास्तंभन*n.*-&c. करणें *g. of o.* अवस्तब्ध-स्तंभित-नष्टेंद्रिय-&c. करणें.

Paralyzed, *p.* v. V. लटका पाडलेला, &c. स्तब्ध, स्तंब्धीकृत, जडीकृत, जडीभूत, अवस्तब्ध, स्तंभित, नष्टेंद्रिय, इंद्रियनष्ट.

Paralyzing, *n.* v. V.—*act.* नबळेपणा आणणें*n.* लटका पाडणें*n.* &c. स्तंभन*n.* चलनवलनावष्टंभ*m.* चलनवलनावष्टंभन*n.* चेष्टास्तंभन*n.* स्तब्धीकरण*n.* जडीकरण*n.*

Paramount, *a. superior to.* वरचा, वरचढ, वर्चस्वी, श्रेष्ठ.

A lord p. सर्वेश्वर, सम्राट्.

Sway or rule of a lord p. साम्राज्य*n.*

Paramour, *n. gallant, man connected with a woman in illicit love.* धगड, सोयरा, यार, दोस्त, जार, लाग्या, साग्या, उपपति.

A fellow p. दरभाऊ, सवताळा *or* ताळा.

2 *mistress, concubine, &c.* राखf. उपस्त्रीf. जारिणीf. दोस्तदारीणf. मैत्रीणf.

PARANYMPH, *n. brideman.* पावण, पावता.

PARAPET, *n. wall or rampart breast high.* वरवंडीf छातीएवढी उंच भितf.

PARAPHERNALIA, *n. goods at a wife's disposal* स्त्रीधनn. यौतकn.

PARAPHRASE, *n. translation or explanation in many words.* टीकाf व्याख्याf. विवरणn. टिप्पणn. टिप्पणीf छायानुहरणn. सविस्तरभाषांतरn. सविस्तरार्थकथनn.

To PARAPHRASE, *v. a. v. N.* टीकाf.-व्याख्याf.-विवरणn.-&c. करणें *g. of o.* विस्तारानें-विस्तारपूर्वक-&c. अर्थm. सांगणें-भाषांतरn. करणें.

PARAPHRASED, *p. v. V.* टीका केलेला, &c. व्याख्यान, विवृत, ज्ञातविवरण, &c.

PARAPHRAST, PARAPHRASER, *n. v. V.* टीका करणारा, &c. टीकाकर्त्ता, व्याख्याकर्त्ता, टीकाकार.

PARAPHRASTIC, PARAPHRASTICAL, *a. not literal, not close.* टीकारूप, व्याख्यारूप, विस्तारूप, अधिकशब्दक, मूलाधिकशब्दक

PARAQUET, PARAQUITO. See PARROT

PARASITE, *n.*—in botany बांडगूळn. बांधेंn. बादांगूळn. आकाशवेलf. आकाशवल्लीf. वृक्षादनीf. वृक्षरूहाf. जीवंतिकाf. वेंदाf.

2 *sponger, trencher fly, idle hanger on, &c.* हाजी करून-खुशामद करून-आर्जव करून-&c. पोट भरणारा, परान्नरूचि, परपाकरूचि, परान्नपुष्ट, परान्नभक्षी, परान्नभोजी, पात्रेसंमित, आर्जववृत्ति, आर्जवोपजीवी, तुकडमोड्या, पानपुड्या, वारकरी, पंक्तिपठाण, पंक्तिचारगीर, उंडीकबाल, उंडीउकळ्या, तेलंग्या, तैलंगभट, ताजिपोड्याची गोमाशी.

PARASITIC, PARASITICAL, *a. v. N.* 1. बांडगुळाचे जातीचा, &c. वृक्षरूह.

2 *flattering, &c.* आर्जवी, आर्जवाचा, खुशामती, खुशामदखोर, आर्जववृत्ति, आर्जववृत्तीचा.

PARASOL, *n.* स्त्रियांची लहान छत्रीf. छत्रीf. छत्रn. आतपत्रn.

To PARBOIL, *v. a. boil in part.* अर्धेकच्चें-अर्धेमुर्धें-अर्धवोबडें-&c. शिजवणें-रांधणें.

PARBOILED, *p. v. V.* अर्धशिजवलेला *or* शिजलेला, &c. अर्धशिजा.

PARCEL, *n. small bundle.* पुडकेंn. पुडकाm. पुडाm. *dim.* पुडीf. जुळीf.

2 *part, portion,* v. PART. अंशm. भागm. विभागm.

3 *quantity, mass.* राशिm. *pop.* रासf. ढीगm. ढिगारm ढिगाराm.

4 *number, multitude,*—contemptuously, v. BAND. गट्टाm. मुठाणn. मंडळीf.—Note. The contempt is usually expressed by the form of the word for the persons or things composing the multitude, as न्हावगंडांची-तेलगंडांची-सुनारड्यांची-&c. मंडळी parcel of barbers-oilmen-carpenters, &c. or by such formations as पोरवडा a parcel of boys, रांडवडा a parcel of women, &c.

5 (of ground) *lot, patch.* ठिकेंn. फाळीf.

To PARCEL, *v. a. divide into portions.* वांटणें, विभागणें, वांटणीf.-वांटपn.-&c. करणें *g. of o.* वांटेm. *pl.*-विभागm. *pl.*-प्रतीf. *pl.*-&c. करणें *g. of o.*

PARCELLING, *n. v. V.*—*act.* वांटणेंn. &c. वांटणीf. वांटपn.

PARCENER *n. v.* CO-HEIR. विभागी, भागी, अंशी, अंशक.

PARCENERY, *n. co-heirship, joint-enjoyment.* अविभक्तदायभोगm. साधारणऋक्थभोगm.

To PARCH, *v. a. burn superficially; scorch, &c.* भाजणें, भुजणें, हुरडणें, हुरपळणें, हुरफळणें, होळपणें, भाजणn.-भाजपn.-&c. करणें *g. of o.*

To be parched (with thirst, &c.). शोखणें *or* सोखणें, प्राणm. सोखणें *g. of s.*

Cost of parching grain. भाजणावळf.

Flour made of four or five sorts of grain parched and ground together. भाजणी *or* भाजाणीf.

Gram parched. फुटाणेm. *pl.*

Grain parched. भाजाणेm. *pl*

Green pods of grain parched. हुळा *or* हवळाm.

Green wheat parched. ओंब्याf. *pl.*

Matter (grain &c) to be parched. भाजणn. भाजपn. भाजणेn.

Matter (grain, &c.) parched. भाजलेलेंn.

Quantity or batch parched. भाजणn. भाजपn. भाजणेंn. भाजाm. भाजींn.

Rice, wheat, &c. blown out by parching. लाह्याf. *pl.*

PARCHED, *p. v. V.* भाजलेला, हुरपळलेला, &c. भाजका, भाजींव. भर्जित, भृष्ट.

Slightly p. भाजट, भाजकट.

PARCHEDNESS, *n. v. P.* भाजलेलेपणाm. भाजकेपणाm. भर्जितत्वn. भृष्टताf.

P. from thirst. जलशोषm.

PARCHER, *n.* PARCHING, *p. a. v. V.* भाजणारा, हुरडणारा, हुरपळणारा, &c. भर्जनकर्त्ता—of corn, &c. भुजारा, भुजारी, भाजपो, भडभुंजा, भट्टीभाजणारा.

PARCHING, *n. v. V*—*act.* भाजणेंn. हुरपळणेंn. हुरडणेंn. &c. भाजणn. भाजपn. भर्जनn

PARCHMENT, *n. skin prepared for writing.* चर्मपटm. चर्मपत्रn.

PARD, PARDALE. See LEOPARD.

To PARDON, *v. a. forgive, remit.* माफ करणें, क्षमा करणें, सोडणें. माफीf.-क्षमाf.-&c. करणें *g. of o.* बक्षीसn. करणें-देणें, अपराधm.-दंडm.-&c. सोडणें *g. of o.* अपराधमोचनn.-&c. करणें *g. of o.*

PARDON, PARDONING, *n. v. V.* सोडणेंn. माफीf क्षमाf. सुटकाf. सुटf. बक्षिशीf. बक्षीसn. बहालीf. अपराधमोचनn. अपराधमुक्तिf., दोषमोचनn. दोषमुक्तिf.

I beg your p. मी पायां पडतों, तुझ्या पायां पडतों, मी क्षमा मागतों.

PARDONABLE, *a. v. V.* माफ करायाजोगा-सारखा-&c. क्षमा करायाजोगा-&c. सोडायाजोगा-&c. क्षमायोग्य, क्षमार्ह, क्षमोचित, उपेक्षणीय.

P. person. क्षमापात्र.

PARDONABLY, *adv. v. A.* क्षमा व्हायाजोगा *decl.* यथाक्षंतव्य.

PARDONED, *p. v. V.* माफ केलेला, क्षमा केलेला, सोडलेला, माफ, बहाल, क्षांत, मुक्तदंड, दंडमुक्त, मुक्तशासन, शासनमुक्त.

PARDONER, *n.* PARDONING, *p. a. v. V.* माफ करणारा, क्षमा करणारा, सोडणारा, &c. दंडमोचनकर्त्ता, अपराधमोचनकर्त्ता.

To PARE, *v. a. cut away, clip off.* तासणें, छाटणें, माळणें.

To p. the nails. नखm.n. काढणें.

2 *skin, peel.* छिलणें, सोलणें, सालf.n. काढणें *g. of o.*

PARED, *p. v. V.* 1. तासलेला, &c. तासींव, छाटींव, तष्ट, त्वष्ट.

PAREGORIC, *a. mitigating or assuaging pain.* दुःखशमक, उपशमक, उपशमकारी.

PARENT, *n.* See FATHER, MOTHER.

Parents. आईबापm. *pl.* आईबापेंn. *pl.* मायबापm. *pl.* मातापितरेंn. *pl.* पितरn. *pl.* जनकजननीf.

2 *source, cause.* कारणn. हेतुm. उत्पादकn. प्रभवm. जन्महेतुm.

PARENTAGE, *n. birth, extraction,* v. FAMILY. कुळीf. जन्मm.n. उत्पत्तिf. पैदास्तf.—compreh. जातकुळीf. जातकूळn.

PARENTAL, *a. pertaining, &c. to parents.* आईबापांचा, मातापितृसंबंधी, पैतृक, मातापितृवत्.

P. affection. अपत्यस्नेह *m.* पुत्रस्नेह *m.* अपत्यममता *f.* संतानममता *f.*

PARENTLESS, *a.* मातापितृहीन-विहीन-रहित-&c. हीनपितृक.

PARENTHESIS, *n. sentence inserted in a sentence.* कुंडलींतला ग्रंथ *m.* कुंडलींतलें वाक्य *n.* प्रक्षिप्तप्रधानवाक्य *n.*

PARER, *n.* PARING, *p. a.* v. V. 1. तासणारा, &c. तष्टा, त्वष्टा.

Nail-p. नराणी *or* नरहाणी *f.* नाचवंड *or* नानकण *n.* नखजीन *n.* नखशी *f.*

PARHELION, *n. mock sun.* सूर्याभास *m.* मिथ्यासूर्य *m.*

PARING, *n.* v. V. 1.—*act* तासणें *n.* छाटणें *n.* &c. तासणी *f.* छाटणी *f.* छाटछूट *m. f.* तक्षण *n.*

2—*act.* छिलणें *n.* &c

I parings; *matter pared.* छाट *m.* छाटछूट *m. f.*

PARISH, *n.*—the division of country. पांढर *f.* तप्पा *m.* उपाध्किाचा-उपाध्यपणाचा-यजमानकृत्याचा- &c. देश *m* - प्रदेश *m.* पौरोहित्यदेश *m.* पौरोहित्यभूमि *f.*

PARISH, *a.* v. N. पांढरीचा, तप्प्याचा, उपाध्यपणाच्या देशांचा, &c.

PARISHIONER, *n. one that belongs to a parish.* पांढरींत राहणारा, पांढरींतला, पांढरींतलो-उपाध्यपणाच्या देशांतलो-&c. असामी *f.*

PARITY, *n.* v. EQUALITY वरोबरी *f.* साम्य *n.* समता *f.*

PARK, *n. enclosure for chace, recreation, &c.* रमणा *m.* कृत्रिमवन *n.* मृगयालय *n.* मृगयाभूमि *f.*

2 (of artillery). तोफखाना *m.*

PARLANCE, *n.* v. CONVERSATION. बोलाचाली *f.* बोलाबोली *f.* गोष्टीमाता *f. pl.*

To PARLEY, *v. n.* See To CONVERSE, 2. *confer with an enemy.* युद्धामध्यें बोलाबोली *f.*-सख्याचें बोलणें *n.*-&c. करणें.

PARLEY, *n.* v. CONVERSATION. बोलाबोली *f.* बोलाचाली *f.* संभाषण *n*

2 *conference with an enemy.* युद्धामध्यें बोलाबोली *f.*-सख्याचें बोलणें *n.* शत्रूशी बोलाबोली *f.* संधिसंभाषण *n.* संधिप्रसंग *m.*

To ask a p. रूमाल *m.* फिरवणें.

PARLOUR, *n. sitting room.* बसायाची-बैठकीची खोली *f.*-कोठडी *f.*

PAROCHIAL, *a. belonging to a parish.* पांढरीचा, पांढरसंबंधींचा, उपाध्यपणाचे देशाचा.

PARODY, *n. burlesque imitation.* विनोदार्थानुकरणकविता *f.* भिन्नरसकप्रतिकविता *f.*

PAROLE, *n.* v. WORD, PROMISE. वचन *n.*

2—of a prisoner of war. पाडाव केलेले शत्रूचें वचन *n*

PARONOMASIA, *n.* v PUN. श्लेष *m.*

PARONYCHIA. See WHITLOW.

PAROQUET, *n.* v. PARROT. पोपट *m.* हिरामण *m.*

PAROXYSM, *n. fit of a disease.* भर *m.* भरतें *n.* चढ *m.* पाळी *f.* फेरा *m.* सर *m. f.* उचल *f.* लहर *f.* लाहडा *m.* झटका *m.* झटकारा *m.*

P. of anger. भिरड *f.* भिरडी *f.* तेख *m.* तैप *m.* त्वेष *m.* सर *m. f.*

PARRICIDAL, PARRICIDIOUS, *a. pertaining, &c. to parricide.* पितृवधाचा, &c. पितृवधसंबंधी, पितृवधविषयक, पितृवधात्मक, पितृवधरूप.

2 *committing parricide.* पितृघ्न, पितृहिंसक, पितृघातक.

PARRICIDE, *n. murderer of a parent.* पित्याचा-बापाचा-&c. जीव घेणारा, पितृहत्यारा, पितृघ्न, पितृहंता, पितृहा.

2 *murder of a parent.* पितृवध *m.* पितृहत्या *f.* पितृहिंसा *f.* पितृघात *m.*

PARROT, *n.* पोपट *m.* राघू *or* राघो *m.* (राघी *f.*) रांवा *m.* तोता *m* कीर *m.* शुक *m.* Some species are, चंदनी *or* चंदन्या पोपट, दुया, धागण्या पोपट, नुरी, पहाडीपोपट, पाकचंदन, भावनगरीपोपट, रामनगरीपोपट.

Common wild p. (not having the marks of a speaking p.). करंटापोपट *m.* किरींटा *m.*

Fruit &c. pecked by parrots. किरखाद *f.*

Speaking p. बोलका पोपट-राघो.

That has been pecked by parrots. किरखादलेला,

To train a p. पोपटाला-&c. शिकवणें-तालीम *f.* देणें.

2 fig. *person whose learning is all by rote.* घोकींव, घोक्या, घोककाम्या.

To PARRY, *v. a. ward, turn off.* चुकवणें, टाळणें, वारणें, निवारणें, वारण *n.*-निवारण *n.*-&c. करणें *g. of o.*

To PARSE, *v. a.* (in grammar) व्याकरण *n.* करणें-सांगणें, लिंगनिर्देश *m.*-पदभंजन *n.*-पदच्छेद *m.*-&c. करणें.

PARSEE, *n.* पारसी.

PARSEE, *a.* पारसी लोकांचा, पारसी धर्माचा.

PARSIMONIOUS, *a. stingy, close, penurious, &c* v. MISERLY. कृपण, हाताचा जड, किरटा, अल्पव्ययी, अव्यय, व्ययशत्रु, बद्धमुष्टि.

2 *frugal,* v. ECONOMICAL. काटकसऱ्या, कतरवेत्या, विचारव्ययी, अल्पव्ययी.

PARSIMONIOUSLY, *adv.* v. A. 1. कृपणपणानें, कृपणवृत्तीनें, कार्पण्यबुद्धीनें, बारीकदृष्टीनें, &c. कार्पण्यपूर्वक.

2 काटकसरीनें, कतरवेतानें, अल्पव्ययानें, अल्पव्यय-स्वल्पव्यय-&c. पूर्वक.

PARSIMONIOUSNESS, PARSIMONY, *n.* v. A. 1. कृपणपणा *m.* किरटेपणा *m.* कार्पण्य *n.* कृपणत्व *n.* कार्पण्यबुद्धि *f.* कृपणबुद्धि *f.* कृपणभाव *m.* बारीकदृष्टि *f.* बारीकनजर *f.*

2 काटकसर *f.* कतरवेन *m.* अल्पव्यय *m.* स्वल्पव्यय *m.*

PARSLEY, *n apium involucratum.* अजमोदा *m.*

PART, *n. portion,* v. PIECE. भाग *m.* विभाग *m.* अंश *m.* तुकडा *m.* शकल *n.* विभक्ति *f.*

2 *portion, division*—as not separated. भाग *m.* अंश *m.* अंग *n.* अवयव *m.*

By or in parts. अंशतः.

Composed of parts. अवयवी.

Inward p. अंतरंग *m.*

Private parts. उपस्थ *m. pl.*

For the most p. बहुतकरून, बहुधा, बहुशः.

3 *member, particulur, distinct item.* अंग *n.* अवयव *m.* प्रकरण *n.* विषय *m.*

Minor p. प्रत्यंग *n.*

Part by p. अवयवशः.

4 *portion allotted,* v. SHARE भाग *m.* वांटा *m.* अंश *m.* हिस्सा *m.*

5 *concern or share in, connection with.* अंग *n.* हात *m.* संबंध *m.* वाटा *n.*

On the p. of. निसबत, निसबतीनें, मारफतीनें.

That is on the p. of. निसबताचा.

6 *proportional quantity.* भाग *m.* वांटा *m.* हिस्सा *m.* अंश *m.*

7 *side, party, cause, interest.* पक्ष *m.* बाजू *f.* तरफ *f.* कड *f.*

To espouse the p. of, take the p. of. पक्ष *m.* धरणें *g. of o.* कैवार *m* धरणें-घेणें-करणें *g. of o.* कांखेस मारणें.

8 *office, duty,* v. BUSINESS. कर्म *n.* धर्म *m.* स्वकर्म *n.* स्वधर्म *m.*

To become the p. or duty of. भागास येणें.

9 (in the drama) *character.* सोंग *n.*

Minor or subordinate p. आडसोंग *n.*

10 parts; *talents, powers.* बुद्धि *f.* गुण *m. pl.*

11 parts; *regions, quarters.* प्रांत *m.* देश *m.* प्रदेश *m.*

For (my, &c.) p. करून Ex. तुझी पाहिजे तें करा, मजकरून मी काहो करणार नाहीं You may do as you please, I for my p. will do nothing.

In part, v. PARTLY. कांहीवांटे, कांहीवांट्यानी, कांहीं भाग, कांहीं अंश.

To PART, *v. a. distribute, divide, share.* वांटणें, वांटून देणें-घेणें, विभागणें, विभागून घेणें-देणें, वाटणी*f.*-वाटप*n* -विभक्ति*f* -&c. करणें *g. of o.*

2 *sever into pieces, separate* फोडणें, खांडणें, तोडणें, तुकडे*m.pl.* -&c करणें *g. of o.*

3 *separate, disunite.* दोहोंकडे करणें, वेगळें, फोडणें, वियोग*m.*-भेद*m.*-विभेद*m.*-&c करणें *g. of o.* अंतर*n.* करणें-पाडणें, वेगळा-&c. करणें.

4 *keep asunder.* वेगळा-निराळा-अलग-भिन्न-&c. ठेवणें-राखणें

To PART, *v. n. become separate; open out, come asunder, &c.* सुटणें, तुटणें, वेगळा-निराळा-अलग-भिन्न-मोकळा-&c. होणें, उकलणें, उखळणें, वियोग*m.*-भेद*m.*-&c होणें *g. of s.*

2 *have a share.* वांटा*m.*-विभाग*m.*-हिस्सा*m.*-अंश*m.*-&c. पावणें *or in. con.* मिळणें.

3 *quit each other.* दोहोंकडे होणें.

4 *take farewell, set out from.* निरोप*m* -आज्ञा *f.*-&c. घेणें-घेऊन जाणें.

5 with; *quit, resign.* सोडणें, सोडून देणें, देणें, जाऊं देणें, सत्त्वत्याग*m.*-सत्त्वोत्सर्ग*m.*-सत्त्वनिवृत्ति *f* -&c. करणें.

To PARTAKE, *To* PARTICIPATE, *v n. have a share or part.* वांटा-विभाग*m.*-हिस्सा*m.*-वांटणी *f* -&c. घेणें-पावणें *or in. con.* मिळणें-घेणें-पावणें, भागीदार-भागेली-अंशी &c. होणें-असणें.

To PARTAKE, To PARTICIPATE, *v. a. share with others.* वांटा*m* -हिस्सा*m.*-विभाग*m.*-अंश*m.*-&c. घेणें-पावणें, सहभोग*m.* करणें *g of o.*

PARTAKEN, PARTICIPATED, *p* v. V. A. 1. सहभुक्त, अनेकभुक्त.

PARTAKER, PARTAKING, *p. a.* PARTICIPATER, *n.* PARTICIPATING, *p. a.* v. V. वांटा घेणारा, वांटा पावणारा, &c. अंशी, भागीदार, भागेली, भागालदार, अंशग्राही, अंशभोगी, सहभागी, सहभोगी.

PARTAKING, PARTICIPATION, *n.* v. V.—*act.* वांटा घेणें*n.* &c. सभोग*m.* अंशभोग*m.*

PARTERRE, *n.* v. GARDEN. फुलबाग*m f.* चमन*f.n.*

PARTIAL, *a. inclined to one side more than another,*—of persons. पक्षपाती, तरफदार, एकरोखी, असमदृष्टि, असमदर्शी, असम.

2—of judgments, &c. तरफदारीचा, पक्षपाताचा, पाक्षिक.

3 *not general or total.* एकपक्षी, एकदेशी, एकांगी, अपूर्ण, अव्यापी, असार्वत्रिक, सखंड, खंड (in comp. as खंडग्रास, खंडवृष्टि, खंडप्रलय &c. p. eclipse —shower—deluge, &c.).

PARTIALITY, *n.* v. A. 1. पक्षपात*m.* तरफदारी *f.* असमदृष्टि*f.* असमबुद्धि *f.* न्यूनाधिकबुद्धि *f.*

I *fondness for, inclination, &c.* v. LIKING. चहा *f.*

PARTIALLY, *adv.* v. A. 1. पक्षपाताने, पक्षपात धरून-करून, तरफदारीने, पक्षपातपूर्वक, असमदृष्टीने.

3 एकदेशी, एकपक्षी, पक्षी, कांहीं वांटे, कांहीं हिस्से, कांहीं अंश, कांहीं वांट्यानी, अंशतः, खंडशः, असर्वतः.

To PARTICIPATE, &c. See To PARTAKE, &c.

PARTICIPIAL, *a.*—in grammar. सकालकृदंतरूप.

PARTICIPLE, *n.*—in grammar. सकालकृदंत*m.* कालबोधककृदंत*m.* कृदंत*m.*

PARTICLE, *n. atom, minute bit,* v. BIT. कण*m. dim.* कणी *f.* कणू*n.* कणिका *f.* लव*m.* लेश*m.* कला *f.* किणकिणी *f.* सुपारीचें खांड*n.* सुईच्या शेंड्यावरची माती *f.* नखभर माती *f.* सूच्यग्रमृत्तिका *f.*

Extremely minute particles अणुरेणु*m.f. pop.* अणूरेणू*m. pl.*

2—in grammar. अव्यय*n.* अव्ययशब्द*m.*

Declinable p. अर्धाव्यय*n.*

PARTICULAR, *a. relating to singles; not general.* असाधारण, असामान्य, विशेषाविषयींचा, अमक्याविषयींचा, विशेषविषयक, अव्यापक, अव्यापी, एकदेशी, एकपक्षी.

2 *individual, one distinct.* विशेष, भिन्न, निराळा, निरनिराळा, अमुक, अमका, विशिष्ट, विवक्षित, उद्दिष्ट, पृथगात्मक, व्यक्तिक, पृथग्व्यक्तिक.

P. person. अमुक, अमका.

3—noting something peculiar. विशेष, असाधारण, असामान्य.

4 *special, more than ordinary.* विशेष, अधिकोत्तर, लोकोत्तर.

It is nothing p तादृश नव्हे, हा तितपत आहे.

5 *odd, singular, &c.* v. STRANGE. विलक्षण, विलक्षणीक, अलौकिक.

6 *attentive to particulars, minute*—of persons. कच्चें पाहणारा, बारीक पाहणारा, सूक्ष्मदर्शी.

7 *embracing particulars,*—of statements, accounts, &c. तपसिलाचा, बयाद्दीचा, कच्चा, सविस्तर, जिन्नसवार, तपसीलवार, बयादवार.

PARTICULAR, *n. single point.* गोष्ट *f.* बाबत *f.* प्रकरण*n.* रकम *f.* कलम*n.*

2 See INDIVIDUAL. 3 *private interest.* स्वार्थ*m.* स्वहित*n.*

In particular. विशेष, विशेषेंकरून, विशेषतः.

PARTICULARITY, *n.* v. A. 1- असाधारणता *f.* अव्यापकत्व*n.* &c. एकदेशीपणा*m.*

2 विशेष*m.* विशेषभाव*m.* विशिष्टता *f.* भिन्नता *f.* व्यस्तता *f.*

7 *and* DETAIL. तपसील*m.* विस्तार*m.*

I *a particularity; something peculiar.* विशेष*m.* विशेष गोष्ट *f.*

PARTICULARIZATION, *n.* v. V.—*act.* विशेषवर्णन*n.* विशेषनिर्देश*m.* अवच्छेद*m.* व्यवच्छेद*m.*

To PARTICULARIZE, *v. a. mention distinctly or in particular.* विशेषवर्णन*n.*-&c. करणें *g. of o.* तपसीलवार-&c. सांगणें-बोलणें-लिहणें, अमुक-अमका ह्मणून सांगणें, अवच्छेद*m.*-व्यवच्छेद*m.*-&c. करणें *g. of o.*

PARTICULARIZED, *p.* v. V. विशेषवर्णन केलेला, &c. अमुक ह्मणून सांगितलेला, विशेषित, विशिष्ट, अवच्छिन्न, व्यवच्छिन्न.

PARTICULARIZER, *n.* PARTICULARIZING, *p. a.* v. V. विशेषवर्णन करणारा, अमुक ह्मणून सांगणारा, तपसीलवार बोलणारा, &c. अवच्छेदक, व्यवच्छेदक.

PARTICULARLY, *adv.* v. A. 1. असाधारण्याने, असाधारणतः, असामान्यतः.

4 विशेषेंकरून, विशेष, विशेषतः.

7 तपसीलवार, वितपसील, बयादवार, जिन्नसवार, सविस्तर.

PARTING, *n.* v. V. 1.—*act.* वांटणें*n.* &c. वांटणी*f.* वांटप*n.* विभक्ति *f.*

3—*act.* वेगळा करणें*n.* &c. वियोगकरण*n.* विभेदकरण*n.*

v. V. N. सुटणें*n.* तुटणें*n.* &c. स्फुटन*n.*

3—*state.* वियोग*m.* विरह*m.* विगम*m.*

PARTING, *a. given, &c. at separation.* जातेवेळचा, प्रास्थानिक, प्रयाण (in comp. as प्रयाणालिंगन p. embrace), प्रस्थान (in comp. as प्रस्थानालिंगन).

PARTISAN, *n. pike, halberd,* v. SPEAR. भाला*m.*

2 *adherent to a party.* तरफेचा, तरफदार, पक्षाचा, बाहीदार, बगल्या, पक्षपाती, पक्षधारी, पक्षधर, सपक्ष, पार्श्वक, पार्श्विक.

PARTISANSHIP, *n.* v. N. 2. तरफदारी *f.* पक्षपात*m.* कैवार*m.* पक्षधारण*n.* पक्षावलंबन*n.* पक्षधारिता *f.*

PARTITION, *n.* See PARTING. 2 *place parted off.* खणm. खानाm. खिसाm पूडm.n.

3 *that by which a partition is made.* पडदाm. पडदीf. चिरणीf. आडभितf. कूडm. आडकूडm. जमनीकf. व्यवधानn.

To PARTITION, *v. a divide into distinct parts.* खणm *pl* -खानेm *pl.* खोलीf. &c. करणें *g. of o.*

2 See To SHARE. 3 off. पडदाm -भिंतf.-&c. घालून वेगळा करणें, व्यवहित करणें.

PARTLY, *adv. in part, in some measure, &c.* कांहीं वाटे, कांहीं हिस्से, कांहीं अंश, कांहीं अंशानी, कांहीं, कांहीसा *decl.* किंचित्, थोडा *decl.* थोडाबहून *decl.*

PARTNER, *n.* (in business, &c.). भागीदार, भागीलदार, भागी, भागेली, विभागी, पातीदार, सरकतगार, सरकती *or* त्या, वंतदार, अंशी, अंशहर, अंशहारी

2 (at play, &c) v. FELLOW. गडी, जोडपी, जोडीचा, सोबती, संगू.

Partners, —at certain plays. संगूमंगूm. *pl.*

3 *husband or wife.* जन्माचा सोबतीm. *or* जन्माची सोबतीणf. सुखादुःखाचा सोबतीm. *or* सुखादुःखाची सोबतीणf.

PARTNERSHIP, *n. association, union, &c.* भागीदारीf. पातीदारीf. सरकतदारीf.

2 *joint interest.* भागीf सरकतf

Share in a p. भागीf. पातीf. सरकतf.

Schedule of the terms of a p. सरकतनामाm

PARTRIDGE, *n.*—the francoline p. तितरm. कवडाm. कपिंजलm. तित्तिरm. तित्तिरिm.

PARTURIENT, *a. about to bring forth.* कोननिघणारा, प्रसवोन्मुख, आसन्नप्रसव, उन्मुखप्रसव.

PARTURITION, *n. bringing forth.* प्रसवm. प्रसूतिf. सूतिf सूनn.

PARTY, *n. confederated body or number.* जूटm.f. जूगn. तटm. तडm. फळीf. प्रकरणn. पक्षm. स्तोमn. मंडळी *or* ळीf.

2 *part, side, cause.* पक्षm. तरफf. बाजूf. कडf. मतn.

P. in the right. शुक्लपक्षm.शुद्धपक्षm.

The opposite p. प्रतिपक्षm.

3 *one of two litigants.* वादी, वाद्या, असामीf.

5 *select assembly.* बैठकf. चारमंडळीf. बोलाविलेली मंडळीf.

5 (of soldiers, &c.). तुकडीf. टोळीf.

6 *person particularized.* असामीf. मनुष्यn. माणूसn. विवक्षित मनुष्यn.

7 *person concerned or interested in.* भागीदार, विभागी, अंशी, संबंधी.

PARTY-COLORED, *a. having divers colors.* विचित्र, चित्रविचित्र, विचित्र वर्णाचा, विचित्रवर्ण, नानारंगी, विचित्ररंगाचा.

2 (a horse, &c.). अबलक *or* ख.

PARTY-MAN, *n.* v. PARTISAN. तरफदार, पक्षपाती.

PARTY-WALL, *n. wall separating one house from another.* दोनघरांची मधली भिंतf मधली भिंतf.

PASQUINADE, *n.* v. SATIRE. निंदेचा पोवाडाm.

To PASS, *v. n.* To GO, To MOVE. चालणें, जाणें, गमनn.-गतिf.-&c. होणें *g. of s.*

2 *be spent,*—time &c. जाणें, गुजरणें, गुदरणें, चालणें, लोटणें, उडणें, मोडणें;—pleasantly, करमणें, गमणें, सरणें,—painfully, वाईट-अवघड-दुःखाचा-&c. जाणें.

3 *gain reception, be current.* चालणें, पटणें, विकणें, चालf.-चलनf. -चलतीf.-&c. असणें *g. of s.* चालता-चालू होणें.

4 *be admitted or approved of.* पटणें, पसंत पडणें, उतरणें, रूजू पडणें, मान्य पडणें.

5 *be regarded as.* वाटणें, भासणें, मोजला,-धरला-&c. जाणें, ह्मणून चालणें, गणतीf.-गणनाf.-संख्याf.-&c. असणें *g. of s.* मोडणें *with* मध्यें-खाली-& c

6 *occur, take place.* घडणे, होणें, वर्त्तणें.

7 away ; off; over ; *vanish, disappear, be lost, be spent, &c.* ओसरणें, निघणें, जाणें, चालणें, गुजरणें, गुदरणें, टळणें, निरसणें, नाहींसा-होणें, गतणें, गत होणें, परतणें, वाहवणें, विनुळणें, मागें-पाठीमागें पडणें

To p. off well. पटणें.

8 on; *proceed.* पुढें जाणें-चालणें.

To bring to p. *bring about.* घडवणें, घडवून आणणें, घडेसा करणें.

To come to p. v To HAPPEN. घडणें, पडणें, होणें.

To come to p. *be fulfilled* पटणें, दाखल्यास-अनुभवास-प्रत्ययास-ताळ्यास-निदर्शनास-&c. येणें.

To let p. *let go unheeded, &c.* सांडf. करणें *g. of o.* सांडf. देणें, सोडणें (as बोलायास-जेवायास-भांडायास-& c. सोडणें *with neg. con.*)

To PASS, *v. a. go beyond, by, through.* भालंडणें, उल्लंघणें, खेटणें, पार-पलिकडें-&c. जाणें *g. of o.* पार होणें *g. of o.* मागें टाकणें-सोडणें, वाटवणें, *or* वटावणें, अतिक्रमणें, क्रमणें, अंतरणें, उल्लंघm.-उल्लंघनn.-अतिक्रमणn.-& c. करणें *g. of o.* अतिक्रांत-उत्तीर्ण-तीर्ण & c. करणे

2 (time) *spend.* घालवणें, क्रमणें, नेणें, कदलणें, गुदरवणें, कालक्षेपm.-कालहरणn.-कालक्रमणn.-& c. करणें,—pleasantly, करमणें, करमणूकf.-गमतf -कालक्रमणाf.-& c. करणें,—painfully, काढणें, कंठणें—under shifts and expedients, ढकलणें, लोटणें, कदलणें, ढकलपट्टीf.-चालढकलf.-कालगुजाराm.-कालगुजारीf.-कालगुद्राणf.-&c. करणें,—idly, in diversion, &c. घालवणें, कालवंचनाf. करणें, व्यर्थकालक्षेपm.-& c. करणें

3 *cause to pass or proceed.* चालवणें, चालता करणें-ठेवणें, पहोंचता करणें, धाडणें.

To pass the eye over. डोळ्याखालीं-दृष्टीखालीं-नजरेखालीं-&c. घालणें-घालून देणें.

4 *transfer,* v. To MAKE OVER. निरवणें, ओपणें, हवालणें.

5 (a law, &c) *enact.* करणें, स्थापणें, ठरवणें, रचणें, बांधणें, सिद्ध करणें,

6 (sentence). सांगणें.

7 (censure, remark, &c.). बोलणें, सांगणें, उच्चारणें, तोंडावाटे काढणें.

8 v. To OMIT, To NEGLECT. वगळणें, गाळणें, अंतरणें, सोडणें, डावलणें.

9 *impose fraudulently, palm.* कपटाने घेवविणें-चालवणें, चांगला भासवून *or* वाटवून घेवविणें.

10 (a bill, account, &c.) *admit.* बार-रूजू करणें, सही करणें, सादर करणें.

11 by; over ; *omit, overlook, neglect, disregard.* सोडणें, वगळणें, सांडणें, गाळणें, अंतरणें, डावलणें, उपेक्षणें, उपेक्षाf.-सांडf.-&c. करणें *g. of o.*

12 by ; over ; *overlook, excuse, forgive, &c.* पोटीं घालणें, गईf. करणें *g. of o.* गमm.f. खाणें, माफ-क्षमा करणें, सांडf.-कानडोळाm.-कानाडोळाm. करणें *g. of o.* सांडf. देणें.

13 by ; *pass near and beyond.* जवळून-वरून जाणें.

14 off. See To PALM.

15 through. See To STRAIN.

PASS, *n. passage, way,* v. ROAD. रस्ता*m.* वाट *f.*

2 *narrow passage.* खिंड *f.* गोंड *f.n.* बारी *f* नळी *f.* नळीची वाट *f* चिंचोळी वाट *f.*

3 (over a hill). घाट*m dim.* घाटी *f*

Blocking up of a p. घाटबंदी *f.*

Foot or bottom of a p. घाटपाय*m*

Head or outlet of a p. घाटमाथा*m.*

Toll-gatherer for passes and roads. घाणशरा*m.*

4 *passport.* परवाना*m.* दस्तक*n.* रवाना*m.* राहदारीची-रस्त्याची-&c चिठ्ठी *or* चिठी *f*-&c.

P. over the sea, a river, &c. उतारचिठी *f.*

5 *push in fencing.* हूल *f.* ढुसणी *or* ढोसणी *f.*

6 *state,* v. CONDITION. अवस्था *f.* दशा *f.* गति *pop.* गत *f.* Note. As the implication of this word is usually that of distressful condition, see also STRAIT.

PASSABLE, *a. that may be passed over.* जाजाजोगा-जोगता-&c. गमनीय, गम्य, गमनार्ह, गमनयोग्य, सुगम.

2 *tolerable, bearable, that can be made to do.* चलाऊ, कामचलाऊ, चालायाजोगा-जोगता-सारखा, चालवून घ्यायाचा-जोगा-&c. निर्वाहाचा, चालढकलीचा, बरा, साधारण, चालीवजा.

3 *capable of admission or currency.* चालायाजोगता सारखा-&c. पटायाजोगा-जोगता-&c.

PASSABLY, *adv* v. A-2. चालाया-चालवून घ्याया-&c. जोगा-जोगता सारखा *decl.* बरा *decl.*

PASSAGE, *n.* v. V. N. 1.—*act.* जाणें*n.* &c. चाल *f.* गति *f.* गमन*n.* चलन*n.*

P. to and fro on a road. राहदारी *f.*

v. V. A, 1.—*act.* ओलंडणें*n.* उल्लंघणें*n.* &c. ओलंडणी *f.* उल्लंघ*m.* उल्लंघन*n.* अतिक्रम*m.* अतिक्रमण*n.* संक्रमण*n.* संक्रम*m.* संक्रांति *f.* क्रांति *f.*

I *way,* v. ROAD. रस्ता*m.* वाट *f.* मार्ग*m.*

II *liberty to pass.* जाण्यायेण्याची परवानगी *f*-मोकळीक *f.* खुलारस्ता*m.* उघडाद्वरवाजा*m.* मुक्तद्वार*n.*

III—as between houses; *alley.* चिरण *f.* गल्ली *f.* बोळ*m.* शेरी *f.*

IV. *part of a book.* स्थळ*n.* जागा *f.* ठिकाण*n.*

V. v. JOURNEY, VOYAGE. सफर *f.*

P. money. नोर*m.* भाडें*n.*

PASSED, *p.* v. V. N. 2. गेलेला, गुदरलेला, &c गत, गुदरत *or* गुदस्ता, माजी, भून, अतीत, व्यतीत.

v. V. A. 1. ओलंडलेला, उल्लंघलेला, खेटलेला, &c. उल्लंघित, अतिक्रांत, संक्रांत, उत्तीर्ण, तीर्ण.

8 & 11. वगळलेला, अंतरलेला, &c. अंतरित, अंतरीक *or* अंत्रीक, आंत्रीक.

10 वार केलेला-झालेला, &c. रूजू, वार, सादर.

P. in the past year. रूजूगुदस्त.

PASSENGER, *n. way-farer,* v. TRAVELLER. येताजाता, येणारा जाणारा, वाटसरू, वाटमार्गी, उतारकरी, उतारकरू, उताऊ, उतारी, मार्गस्थ.

2 (in a vehicle). उताऊ, उतारकरी, उतारकरू, उतारी.

PASSIBILITY, *n.* v.A. सुखदुःखयोग्यता *f.* सुखदुःखक्षमता *f.* सुखदुःखवेदनक्षमता *f.* सुखदुःखवेदित्व*n.* सुखदुःखसहत्व*n.*

PASSIBLE, *a. susceptible of feeling.* सुखदुःख योग्य, सुखदुःखक्षम, सुखदुःखवेदनक्षम, सुखदुःखवेदी.

PASSING, *a. eminent, superior,* v. SURPASSING. श्रेष्ठ, वरिष्ठ, वरचढ.

PASSING, PASSINGLY, *adv.* v. EXCEEDINGLY. अत्यंत, अतिशय, अति *in. comp.*

PASSION, *n.* —*as opposed to* action. सोसणें*n.* सहन*n.* सहत्व*n.* ग्रहण*n.* कर्माश्रयत्व*n.* कर्मपात्रता *f.*

2 See PASSIBILITY. 3 *mental commotion.* क्षोभ*m.* मनःक्षोभ*m.* व्याक्षोभ*m.* मनस्ताप*m.* व्याकुलता *f.* मनोव्याकुलता *f.*

4 *mental feeling,* v. AFFECTION. भाव*m.* मनोधर्म*m.* मनोविकार*m.* मनोविकृति *f* रस*m.* राग*m.*

The passions. षड्वर्ग*m.* षड्रिपु*m. pl.*

Absence of p. or desire. विराग*m.* वैराग्य*n.* विरक्ति *f.*

Of subdued passions कामक्रोधलोभाद्यतीत, जितेंद्रिय

Subduing or restraining the passions. कामक्रोधलोभादिदमन*n.*-निग्रह*m.* इंद्रियदमन*n.* इंद्रियनिग्रह*m.* इंद्रियनियम*m.*

That has warm passions. रागी, अनुरागी.

Void of p. or desire. विरागी, निरक, वीतराग.

5 v. ANGER, RAGE. राग*m.*-क्रोध*m.* कोप*m.* प्रकोप*m.* रोष*m.* जल्प*m.* क्रोधावेश*m.*

A fit, gust, transport, &c. of p. रागाचा झटका*m.* सर*m. f.* भिरड *f.* भिरडी *f.* भिरिरी *f.* वेग*m.* तेप*m.*

To fly into a p. पित्त*n.* खवळणें-चढणें *g. of s.* पायांचें पित्त मस्तकास जाणें *g. of s.*

Passion leads to poverty. अतिराग भीक माग त्याहून राग देशत्याग.

6 *zeal, ardor, eagerness.* आस्था *f.* उत्साह*m.* आसक्ति *f.* उत्कंठा *f.* उत्सुकता *f.* औत्सुक्य*n.* अनुराग*m.* अनुरक्ति *f.* अनुरति *f.* गरळ *f.* पोटाग *f.* आग *f.*

7 *violent desire.* वेड*n.* पिसें*n.* छंद*m.* व्यसन*n.* इष्क*m.* नाद*m.*

8 See LOVE.

PASSIONATE, *a. irritable, fiery, &c.* रागीट, तापट, तापड, क्रोधी, कोपी, कोपट, रागिष्ट, कोपिष्ट, क्रोधिष्ट, तापिष्ट, संतापी, क्रोधशील, कोपशील, संतापशील, शीघ्रकोपी, शीघ्रक्रोधी, चिरडखोर, चिरडीखोर, चिडखोर, चिडचिड्या, चिडरा, जलद, उष्ण, पित्तवेगी, पित्तप्रकृति, पित्तस्वभाव, पितळ्या, पित्तप्रकृतीचा, पित्तस्वभावाचा, कोपवान्, क्रोधवान्, संतापवान्, तामस, तामसी, तामसगुणी, तमोगुणी, तमस्वी, क्रोधवश, क्रोधाधीन, अमर्षवान्, अमर्षी, अमर्षण, क्रोधन, तवरी, चंड, रौद्र. Terms expressing with particularity of aspect or allusion *a person eminently passionate or fiery,* and thus answering to *Hotspur, Hotblood, Fireball, Spitfire, Pepperbox,* &c. &c. are रूद्रावतार, जमदग्नि, भकरावारूद्र आगजाळ्या, तुफान, रौद्र, सैतान, आग्यावेताळ, आग्यामारूति, ओलीआग, जळतो आग, ओलीभोंग, अतत्यायी *or* अतितायी, दैत्यांशी, दैत्यपुरूष, पंचानन, साक्षात् दैत्य, खाकीगोसावी, जिवंत पिशाच, खवीस, सकृद्दर्शनी तापणारा-उसळणारा, ह्यास पाण्यांत देखील घाम येतो.

2 *eager, excited, vehement, warm.* उत्साहाचा, उत्कंठेचा, आसक्तीचा, अनुरागाचा, आवेशाचा, हौशीचा, शौकाचा, उत्कंठित, सोत्साह, आस्थिक, आस्थावान्, अनुरागी, अनुरक्त, अनुरत, सानुराग, सराग.

PASSIONATELY, *adv.* v. A. 1. रागाने, क्रोधाने, &c. क्रोधभावाने, क्रोधपूर्वक, &c.

2 उत्साहाने, उत्कंठेने, शौकाने, हौशीने, &c. अनुरागपूर्वक, आसक्तिपूर्वक, अत्युत्साहपूर्वक, &c.

PASSIONATENESS, *n.* v. A. 1. रागिष्टपणा*m.* कोपिष्टपणा*m.* तापडपणा*m.* क्रोधशीलता *f.* कोपशीलता *f.* क्रोधवशता *f.* क्रोधाधीनता *f.* शीघ्रकोपिता *f.* &c. पित्तप्रकृति *f.* पित्तस्वभाव*m.* तम*m.n.* तमोगुण*m.* नाकावर राग*m.*

2 अनुत्कंठा *f.* आसक्ति *f.* अनुराग*m.* अनुरक्ति *f.* अनुरति *f.* सानुरागता *f.* हौस *f.* शौक*m.*

PASSIONLESS, *a. not easily excited.* थंड, थंडा, शांत, शांतप्रकृतीचा, शांतस्वभावाचा.

2 *void of passion.* विरागी, विरक्त, वीतराग, अनुरागहीन-शून्य-&c. अननुरागी.

PASSIVE, *a.—as opposed to* active. निर्व्यापार, निष्क्रिय, निश्चेष्ट, कर्मपात्र, कर्माधार, कर्माश्रय.

2 *unresisting.* सोसणारा, सोसून घेणारा, सहिष्णु, तितिक्षु, सहनशील, सहनकर, सहनवृत्तीचा, सहनवृत्ति, सह, सहनधर्माचा, सहनधर्मक, सहनप्रधान, अनिवारक, अप्रतीकारक.

3—in grammar. P. voice. कर्मणि आत्मनेपद *n* कर्मणिवाच्य *n.*— reflective p. कर्मणिकर्तृवाच्य *n.*—impersonal p. भाववाच्य *n.*

PASSIVELY, *adv.* v. A. 1. निर्व्यापार, निष्क्रिय, व्यापाराभावपूर्वक.

2 सोसून, सहन करून, सहनवृत्तीने, सहनधर्माने, निवारण करितां,

PASSIVENESS, PASSIVITY, *n.* v. A. 1. निर्व्यापारता *f.* निष्क्रियता *f.* कर्मपात्रता *f.* कर्माश्रयता *f.*

2 सहिष्णुता *f.* सहनशीलता *f.* &c सहनवृत्ति *f.* सहनधर्म *m.* अनिवारकधर्म *m.* अनिवारकभाव *m.* अनिवारकता *f*

PASSPORT, *n. written license or pass.* परवाना *m.* दस्तक *n.* रवाना *m* राहदारीची चिठ्ठी *f.* रस्त्याची चिठ्ठी *f.*

PAST, *p.* See PASSED.

PAST, *n. past time.* गेलाकाळ *m.* गतकाल *m.* भूतकाल *m.*

2 *past occurrences.* गेल्या-झाल्या गोष्टी *f. pl.*

PAST, *prep. farther than,* v. BEYOND. पुढें, पुढां, पलिकडे, बाहेर, वर.

2 *beyond,*—in time. पसार (in comp. as दोनपसार past-two, & तीनपसार, चारपसार, &c.).

3 *from, along, by.* जवळून, वरून, पुढून.

4 *beyond, above, out of the reach of.* बाहेर, पलिकडे.

That is p. अतीत (in comp. as उपायातीत that is p. remedy, वयातीत that is past age &c.).

PASTE, *n. composition made of flour and water, &c.* खळ *f.* चिकटा *m.* चीक *m.* चिकी *f.*

P. of iron rust &c. (applied to the ends of the drum पखवाज *or* मृदंग) शाई *f.*

To PASTE, *v. a. fasten with paste.* खळीने-खळ लावून-&c. चिकटवणें-बसवणें.

2 *size.* खळणें, खळ *f.* लावणें-देणें.

PASTERN, *n.*—of a horse. नेऊर *or* नेवर *m.*

2 *leg*—in contempt. तंगडी *or* तांगडी *f.* डोंका *m.* टांग *f.*

PASTIL, *n. scented stick, &c. burnt for perfume.* उदकाडी *f.* उदवत्ती *f.* अगरवत्ती *f*

PASTIME, *n. amusement, diversion, &c.* v. PLAY. खेळ *m.* क्रीडा *f.* कौतुक *n.* गमन *f.* करमणूक *f.* करमत *f.* कालक्रमण *n.* कालक्रमणा *f.* इच्छाविलास *m.*

PASTOR, *n. shepherd.* मेंढक्या *or* मेंढका, मेंढ्या, मेंढपाळ, मेषपाल.

2 fig. *spiritual instructor.* गुरू, धर्मोपदेशक, धर्मोपदेष्टा, आचार्य.

PASTORAL, *a.* v. N. 1. *relating, &c. to shepherds.* मेंढक्यांचा, &c. मेंढ्याविषयींचा, मेषपालसंबंधी-विषयक.

2 fig. धर्मोपदेशकाचा, धर्मोपदेशकसंबंधी-विषयक.

PASTRY, *n.* v. SWEETMEATS. मिठाई *n. pl.* पक्वान्नें *n. pl.*

PASTRY-COOK, *n.* हलवई, पक्वान्न्या.

PASTURAGE, *n.* See PASTURE. 2 *price paid for grazing.* चराई *f.* गुरचराई *f.* गुरचरण *f.* वनचराई *f.* वण *f.*

PASTURE, *n. grazing land.* गुरचरण *f.* चरण *f.* चरगण *n.* चरींव *n.* गायरान *n.*

To feed in rich p. चरणें.

To send or put out to p. चारणीस-चारणीला-चारणीवर-&c. पाठवणें-घालणें-ठेवणें.

2 *grass for the food of cattle.* चारा *m.* चार *f.* चरण *f.* चरगण *n.* चरींव *n.*

To PASTURE, *v. a. feed on a pasture.* चारणें, चरायाला घालणें, चरणीस-वणीस-&c. घालणें.

To PASTURE, *v. n. graze.* चरणें.

PASTURING, *n.* v. V. A.—*act.* चारणें *n.* चारणी *f.* वण *or* वन *f.* वणीचा व्यापार *m.*

v. V. N.—*act.* चरणें *n.* चरणी *f*

PAT, *adv. fitly, exactly* नेमका *decl* ठिकला *decl.* टापास टोप, ढिकास तेल.

PAT, *a.* See FIT.

PAT, *n. tap, light blow.* थाप *f.* थापड *f.* थापडी *f.* थापट *f.* थापटी *f.* थपाटी *f.* चपेट *f.*

2 (of butter, &c) *small flattish lump.* चपटी *f.* चापटी *f.* थापटी *f* थापा *m.* वटिका *f.* वटी *f.* वडी *f.* चकती *f.*

To PAT, *v. a. tap, &c.* थापटणें *or* थोपटणें, थाप *f.*-&c. मारणें-देणें, ठोकणें.

To p. on the back approvingly, &c. पाठोवर शाबासकी *f.* देणें.

2 *beat into shape by patting.* थापणें, चापटणें, चोपटणें, पेटणें, चोपणी *f.*-टापटीप *f.* करणें, चोप *m.*-पेट *m.* देणें-काढणें-घेणें-मारणें.

PATCH, *n. piece (of cloth, &c) sewed or put on to mend.* ठिगळ *n. dim.* ठिगळी *f.* कप्पा *or* कपा *m.* कप्पी *or* कपी *f.* पट्टी *f.*—esp. of leather or wood. गाबडी *f.* गाबडें *n.* पुस्ती *f.*

2 (of land) *piece.* ठिकें *n* जमिनीचा तुकडा *m.*

3—on the face. टिकली *f.* पट्टी *f.*

To PATCH, *v. a. mend by sewing on, &c. pieces.* ठिगळणें, ठिगळ *n.*-ठिगळी *f.*-&c. लावणें-देणें, ठिगळाठिगळ *f.* करणें *g. of o.*

2 *or,* patch up; *do up or mend hastily or clumsily.* तांगडणें, तांगडून घेणें, डागडूग *f.*-डागडुजी *or* डोंजी *f*-थंतरमंतर *n.*-&c. करणें, लाखलिंप *f.* करणें *g. of o.* लाखलिपट करणें.

3 *or,* patch up; *make up of pieces.* तुकड्याताकड्याचा-तुकडेजोडीचा-जोडाचा-जोडगिरीचा-जोडाजोडीचा-&c. करणें.

PATCH-WORK, *n. work composed of pieces.* तुकड्या ताकड्याचें-जोडाजोडीचें-तुकडेजोडीचें-&c. काम *n.*

A garment or cloth of p. गोदडी *f.* वाकळ *f.*

PATCHED, *p.* v. V. 1. ठिगळ लावलेला, &c. जोडींव, जोडगिरी, जोडाचा ठिगळाठिगळांचा.

2 तांगडलेला, तांगडून घेतलेला, थंतरमंतर केलेला, &c.

3 तुकड्याताकड्याचा, तुकडे जोडीचा, जोडाचा, जोडगिरीचा, जोडाजोडीचा.

PATCHERY, *n. clumsy, bungling work.* ओबड धोबडकाम *n.*

PATE, *n.* v. HEAD. डोई *f.* डोकें *n.* टकली *f.* टकलें *n.*

PATENT, *a. open, apparent, conspicuous, &c.* v. PLAIN. उघड, उघडा, स्पष्ट, व्यक्त.

2 *appropriated, &c. by letters patent.* सनदी, सनदेचा.

PATENT, *n. writing granting a privilege.* सनद *f.* फर्मान *or* फरमान *m.* परवाना *m.* विशेषाधिकारपत्रिका *f.*

PATENTEE, *n person to whom a patent is given.* सनदी, सनददार.

PATER-FAMILIAS, *n. person having a family.* कुटुंबी, घरवासी, कुटुंबवत्सल.

PATERNAL, *a. pertaining, &c. to a father.* पित्याचा, &c. पैतृक, पैत्रपित्र्य.

P. affection. पुत्रलोभ *m.* पुत्रममता *f.* &c.

2 *fatherly, like a father.* बापासारखा, पितृसम, पितृतुल्य, पितृसदृश.
3 v. HEREDITARY. बापापासून आलेला, पित्रागत, पितृप्राप्त, वडिलोपार्जित.

PATERNITY, *n. fathership.* बापपणा*m.* पितृत्व*n.* पितृसंबंध*m.* पितृभाव*m.*

PATH, *n. way,* v. ROAD. वाट*f.* रस्ता*m.* मार्ग*m.* पथ *pop.* पंथ*m.*
By p off p. आडवाट*f.* फुटवाट*f* गोंवडी *or* गोंडी*f.*
Foot p. पाउलवाट*f.* एकपावलीवाट*f.* माणुसवाट*f.* वारीकवाट*f.*
Horse p. घोडेवाट*f.*
P. beaten on a muddy road. पावटी*f. or pl.* पावट्या*f pl.*

PATHLESS, *a.* विनवाटेचा, अपथ, निष्पथ.

PATH-WAY. See PATH.

PATHETIC, PATHETICAL, *a. moving, touching, affecting.* द्रव आणणारा, करूणारसाचा, रसिक, रसभरित, करूणारसभरित, करूणाजनक, करूणोत्पादक, करूणामय, करूणात्मक, कारूणिक, करूण, करूणापर, द्रावक, चित्तद्रावक, वेधक, चित्तवेधक, मनोवेधक, हृदयवेधक, चित्तमोहक, मोहजनक, हृदयंगम, हृदयाविध्, मनोद्रावक, चित्तद्रावक, चित्तार्द्रकारी

PATHETICALLY, *adv.* v. A. द्रव यायाजोगा-जोगवा-सारखा *decl.* द्रवसुटेसा *decl.*

PATHETICALNESS, *n.* v. A. करूणा*f.* करूणरस*m.* वेधकत्व*n.* चित्तवेधकत्व*n.* द्रावकत्व*n.* चित्तद्रावकत्व*n.* &c.

PATHIC, *n. catamite.* गांडमराऊ, गंडिया *or* गंड्या, झोजा.

PATHOLOGICAL, *a.* v. N. निदानाचा, निदानविषयक-संबंधी.

PATHOLOGY, *n. science of the causes, symptoms, &c. of disease.* निदान*n.* निदानशास्त्र*n* रोगनिरूपणविद्या*f.*

PATHOS, *n. patheticalness.* करूणारस*m.* रस*m.*

PATIENCE, *n. calm endurance.* सोशिकपणा*m.* कंठकपणा*m.* धीर*m.* धैर्य*n.* सोसणूक*f.* सहन*n.* सहनशक्ति*f.* सहनशीलता*f.* सहिष्णुता*f.* तितिक्षा*f.* तितिक्षा बुद्धि*f.*
2 *calm waiting, expecting, &c.* धीर*m.* धैर्य*n.* दम*m.* सबुरी*f.* सबुराई*f.* सबूर*f.* धिमाई *or* धिम्माई*f.*
To have p. धिरणें, धीर*m.*-दम*m.*-&c. धरणें-खाणें-झाडणें.
3 (of injury or affront). सोशिकपणा*m.* क्षमा*f.* क्षांति*f.* गई*f.* गम*m.*

PATIENT, *a.* v. N. 1. सोशीक *or* सोसीक, सोसक, सोसाळू, कंठक, धीर, धैर्यवान्, सहनशील, सहिष्णु, सह esp. in comp. तितिक्षु, तितिक्षाबुद्धि.
2 धीर, धिराचा, धैर्याचा, दमाचा, धैर्यवान्, धिम्मा *or* धिमा.
3 सोशीक *or* सोसीक, सोसक, सोसाळू, सहनशील, क्षमी, क्षमावान्, क्षमापर, क्षांत, क्षमिता, क्षंता, क्षम, बहुक्षम.

PATIENT, *n.—as opposed to* agent. कर्मपात्र, कर्माधार, कर्माश्रय.
2 *sick person.* दुखणेकरी, रोगी, वैद्याचें कूळ*n.* वैद्याची असामी*f.*

PATIENTLY, *adv.* v. A. 1. सोसकपणाने, धिराने, &c. धैर्य धरून, तितिक्षापूर्वक, सहनपूर्वक, &c.
2 धिराने, धिमाईने, &c. दम धरून, धीर धरून, धैर्य धरून.
3 गईने, गईकरून, गूम खाऊन, क्षमापूर्वक, क्षांतिपूर्वक.

PATIMAR, *n.*—the native boat. पतेमारी*f.*

PATLY. See PAT.

PATRIARCH, *n. head or founder of a family.* मूलपुरूष, आदिपुरूष, कूटस्थ, गोत्रस्वामी, गोत्रपति, गोत्रजनक, गोत्र, वृद्धपिता, आजावा.
2 fig. *dignified and venerable person.* गुरूजन, वृद्धजन.

PATRIARCHAL, *a. belonging, &c. to a patriarch.* मूलपुरूषाचा, गोत्रपतीचा, &c. मूलपुरूषसंबंधी, कूटस्थसंबंधी-विषयक.

PATRICIAN, *a. noble, not plebeian,* v. GENTLE. मोठ्या कुळांतला, मोठ्या कुळाचा, कुळवंत, कुलीन, अभिजात.

PATRICIAN, *n. nobleman,* v. A. कुलीन पुरूष.

PATRIMONIAL, *a. pertaining, &c. to a patrimony.* वतनाचा, वतनाविषयींचा, वतनी, वतनसंबंधाचा, वतनसंबंधी.
2 *inherited from ancestors,* v. HEREDITARY. वडिलांपासूनचा, वडिलोपार्जित, वडीलपरंपरागत, पितृप्राप्त, पित्रागत, पैतृक.
P. estate. वतनवाडी*f.*

PATRIMONY, *n. an inherited right or estate.* वतन*n.* वारसा*m.* वारीस*m.* वतनवाडी*f.* गोत्ररिक्थ*n.* वडिलांची भाकर*f.* बापरोटी*f.* खतें*n.*
Confiscation of a p. वृत्तिछेद*m.* वृत्तिछेदन*n.*
Title-deed of a p. वतनपत्र*n.*

PATRIOT, *n. lover, &c. of his country* स्वदेशाभिमानी पुरूष, स्वदेशभक्त.

PATRIOT, PATRIOTIC, *a.* v. N. स्वदेशाभिमानी, स्वदेशाभिमानाचा, स्वदेशासक्त, स्वदेशहितकारी

PATRIOTISM, *v. love, &c. of one's country.* स्वदेशाभिमान*m.* स्वदेशभक्ति*f.* स्वदेशप्रीति*f.* स्वदेशासक्ति*f.* स्वदेशानुराग*m.*

PATROL, *n. walking round of a guard.* गस्त*f.* तलावा*m.*
2 *patrolling body.* गस्त*f.* तलावा*m.* रोंद*n.* from the English "rounds" is common.
A man of the p. गस्तकरी, रोंदवाला.

To PATROL, *v. n. walk round as a guard.* तलावा*m.* देणें, गस्त*f.* घालणें-करणें, जागर*m.*-जागल*f.* करीत फिरणें.

PATRON, *n. protector, supporter, &c.* पोशिंदा *or* पोसिंदा, पोषक, पालक, यजमान, मुरब्बी, आश्रय, आश्रयभूत, आश्रयस्थान, कैवारी, मददगार, पक्षधारी, पुरस्कारी, पुरस्कर्ता, हिमाइती, हिमाइतदार, ओठंगण*n.* पांघरूण*n.* ढांसण*n.* तणावा*m.* वाजू*f.* प्रणतवत्सल, दीनवत्सल.
2 *appreciator of merit.* जाणता, जाण, गुणग्राहक, गुणग्राही, गुणज्ञ, ग्राहक, ग्राही; गुणदर्शी, गिऱ्हाईक, भोक्ता.

PATRON-LESS, *a.* निराश्रय, निराश्रित, निराधार.

PATRONAGE, *n. support, protection afforded.* हिमाईत *or* हिमायत*f.* मददगारी*f.* पुरस्तपन्हा*m.* पालन*n.* पालनपोषण*n.* आश्रय*m.* आधार*m.* वग*f.*
2 *appreciation of merit.* गुणग्रहण*n.* गुणज्ञान*n.* गुणग्राहकत्व*n.*

PATRONAL, *a. pertaining, &c. to a patron.* पोशिंद्याचा, यजमानाचा, हिमाइतदाराचा, &c. हिमाइतीचा, पुरस्तपन्ह्याचा, &c. पालक, पोषक, पालन संबंधी.

PATRONESS, *n. female patron.* यजमानीण*f.* पोषण करणारी*f.*

To PATRONIZE, *v. a support, countenance, &c.* हिमाईत*f.*-आश्रय*m.*-आधार*m.*-पुस्ती*f.*-&c. देणें, पुरस्कार*m.*-पुरस्तपन्हा*m.*-&c. करणें *g. of o.* कैवार*m.* घेणें *g. of o.* पालन*n.*-पोषण*n.*-&c. करणें *g. of o.* काखेस-बगलेस मारणें, हातीं धरणें.

PATTEN, *n. wooden shoe.* खडवा *or* खडावा*f. pl.* काष्ठपादुका*f.*

To PATTER, *v. n. strike with a quick succession of small sounds*—falling rain, &c. पटपट-पटपटां-फडफड-फडाफड-सडसड-सळसळ-&c. पडणें, सडसडणें.
2—feet in quick movement. दडदडणें, दडदड-दडदडां-&c. चालणें-धावणें.

PATTERING, *n.v.V.1.—act.* सडसडणें*n.* फडफड पडणें*n.* &c.—intens. फडफडाट*m.*
2—*act.* दडदडणें*n.* &c.—intens. दडदडाट*m.*

PATTERINGLY, *adv.* v. V. 1. फडफड, पटपट, पटपटां, सडसड, सडसडां, सळसळ,—intens. फडाफड, फडाडां, सटासट, सटाटां.
2 दडदड, दडदडां,—intens. दडाडां.

PATERN, *n. model, exemplar.* नमुना*m.* सांचा*m.* फर्मा*m.* मासला*m.* किता*m.*
2 *specimen, sample.* प्रत*f.* नमुना*m.* मासला*m.* बानगी*f.*

PAUCITY, *n. smallness of number, fewness.* थोडेपणा *m.* अल्पता *f.* संख्याल्पत्व *n.*

2 *smallness of quantity.* थोडेपणा *m.* अल्पता *f.*

PAUNCH, *n* v. BELLY. पोट *n.* उदर *n.*

Distended p. *pot-belly.* ढेर *f.* भेर *f.*

PAUPER, *n. person subsisting on charity.* भिकारी, भिक्षाजीवी, भिक्षोपजीवी, अन्यदत्तोपजीवी.

2—in law. नादार.

PAUPERISM, *n. state of indigence requiring support from others.* भिकारीपणा *m.* भिक्षोपजीविका *f.* भिक्षावृत्ति *f* अन्यदत्तोपजीविका *f.*

PAUSE, *n. temporary stop or cessation.* तूट *f.* गहकुबी *f.* तकूब *n.* तकुबी *f* खंड *m.* खळ *m.* अवसान *n.* विराम *m* व्यवधान *n.* अवसाय *m.* याग *m.*

2 *suspense, doubt.* दुग्धा *f.* द्वामुष्य *n.* भावसंधि *m.*

3 (in music, poetry, &c.). थाक *f* अवसान *n.* यति *m.*

4 *intermission of labor or work.* खाडा *m* खळ *m* नाग *m.* संधि *m.f* उसंधि *f.* उसंत *or* उसंथ *f.* उसरन *f.* उभर्पन *f.*

To PAUSE, *v. n. make a short stop, forbear for a time.* मध्ये राहणें -काम *n.* ठेवणें, थांबणें, खळणें, थांपण, विसावणें *or* विसवणें, विरमणें, विसंबणें *or* विसमणें, खोळंबणें, दम *m.* खाणें-घेणें, उसंथ *f.* घेणें-खाणें.

2 v. To DELIBERATE, To HESITATE. करूं न करूं करणें-पाहणें, वानवा *m. f.* करणें.

To PAVE, *v. a. floor with brick or stone* फरसबंदी *f.*-चिरेबंदी *f.* करणें *g. or o.* फरस *m.* बांधणें-करणें, फरश्या *f. pl.* लावणें-बसवणें.

2 fig; *facilitate the introduction of.* वाट *f.*-रस्ता *m.*-&c. करणें -पाडणें.

PAVEMENT, PAVING, PAVE-WORK, *n. floor of stones or bricks.* फरसबंदी *f.* चिरेबंदी *f* फरस *m.*

Flat p. पापडी *f.* पटांगण *or* पटांगण *n*

PAVER, PAVIER, *n* v. V.I. फरसबंदी करणारा, फरस बांधणारा, &c. फरसबंद्या.

PAVILION, *n.* v. TENT. डेरा *m.*

PAW, *n. foot of a beast.* पंजा *m.* पशुपद *n.*—of a cat. डावली *f.*

To PAW, *v. n.*—as a horse, &c. टाप *f.*-टापर *f.* मारणें, भुई *f.*-&c. टापारणें *or* टापरणें *or* टापरणें.

To PAW, *v. a. scrape with the fore foot.* टापरणें *or* टापारणें.

2 *handle rudely or roughly.* हात *m.*-पंजा *m.* टाकणें, हताळणें, घुसडणें, हस्तव्यापार *m.* करणें.

PAWN, *n. pledge.* गहाण *n.* बंधक *n.* निक्षेप *m.* आधि *m.*

In p. At p. गहाणवट.

2—at chess. प्यादा *m.* प्यादें *n.*

Check mate with p. प्यादी *f.* प्यादेमात *or* प्यादमात *f.*

To PAWN, *v. a. given in pledge.* गहाण ठेवणें, गहाण लावून देणें, गहाणवट ठेवणें.

PAWN-BROKER. *n.* गहाणाचा व्यापारी.

P's. ticket. गहाणखत *n.* गहाणपत्र *n.*

PAWNED, *p.* v. V. गहाण ठेवलेला, गहाणवट ठेवलेला, &c. निक्षिप्त, आधीकृत.

To PAY, *v. a.* (a debt) *liquidate, discharge.* फेडणें, देणें, वारणें, अदा करणें.

To p. in full, v. To CLEAR. फडशा *m.*-बेबाराम. करणें *g. of o.* बेबाक-फिटंफाट-फारीक-&c. करणें, उरता न ठेवणें.

To p. in part. उरता करणें.

2 *give pay to.* तलब *f.*-रोजमुरा *m.*-पगार *m.*-वेतन *n.*-&c. देणें-वांटणें, चिठ्ठा *m.* वांटणें.

3 *render, give.* देणें, करणें

4 for; (an article bought) किम्मत *f.*-मोल *n.*-दाम *m* -पैका *m.*-मूल्य *n.*-&c. देणें.

5 for; *atone by suffering.* निरपणें, निस्तरणें *or* निस्तारणें, फेडणें.

6 in; (monies, &c. due). भरणें.

7 off; *lit. fig.* v. To REQUITE. फेडणें, उरता न ठेवणें.

To be paid off; *lit. fig.* फिटणें.

PAY, *n wages, hire, &c.* पगार *m.* पाग *m.* तलब *f.* रोजमरा *or* मुरा *m.* मजूरी *f.* चिठ्ठा *m.* तैनात *f.* मुशारा *or* मुशाहिरा *m.* वेतन *n.* भृति *f.* भाटक *n.*

Daily p. रोजम रोजी *f.*

Monthly p. दरमाहा *m.* महिना *m.* मासिक *n.*

Yearly p. वार्षिक *n.*

To settle the monthly p. of. दरमाहा *m* करणें

PAY-DAY, *n.* पगार वांटण्याचा दिवस *m.* चांदराति झाडाचा दिवस *m.*

PAY-MASTER, *n one who is to pay.* तलब-रोजमरा-वेतन-&c. देणारा, वेतनदाता, भृतिदाता.

2—military. पगार--चिठ्ठा-&c. वांटणारा, रावनीस.

PAYABLE, *a. due.* द्यायाचा, देय.

2 *that can be paid.* द्यायाजोगा-जोगता-सारखा-&c. फेडायाजोगा-सारखा-&c. दानयोग्य, दानोचित.

PAYING, PAYMENT, *n.* v. V. 1.—*act.* फेडणें *n.* देणें *n.* फेडणी *f.*—*state.* फेड *f.* फीट *f.* फिटाफीट *f.*

The closing and clearing p. झाडवाकी *f.*

PEA, *n.* वाटाणा *m.* कलाय *m.* सलीनक *m.*

Half of a split p. &c. डाळकण *m.* डाळिंबी *f.*

PEACE, *n.*—*as opposed to* war. तह *m.* राह *m.* सलूक *or* सुलूक *or* रम *f* सलूका *m.* सांग *m.* राख्य *n.* ऐक्य *n.* निर्द्वंद्व *n.* युद्धाभाव *m.* असंग्राम *m.* अविग्रह *m.*

P. and war. संधिविग्रह *m.*

Treaty or treating of p. तह *m.*

Written treaty of p. तहनामा *m.*

Welcome defeat for peace sake. हारमानली पण झगडा तुटो.

2 *rest from commotion or agitation; quiet, ease, &c.* स्वस्थपणा *m.* चैन *n.* सुख *n.* सुखसमाधान *n.* शांति *f.* समाधान *n.* स्वस्थता *f.* स्वास्थ्य *n.*

Internal p. P. of mind. अंतःसुख *pop.* अंतरसुख *n.*

In p. and safety. गलामत.

Peace be with thee. स्वस्ति.

3 *freedom from tumult, riot, &c.* स्वस्थपणा *m.* स्वस्थता *f.* स्वास्थ्य *n.* निरुपद्रवता *f.* उपद्रवाभाव *m.* उपद्रवराहित्य *n.* निष्कंटक *n.* कंटकराहित्य *n.* उपप्लवराहित्य *n.* उपप्लवाभाव *m.*

P. prevails every where. जिकडे तिकडे स्वस्थ आहे.

P. and plenty, P. and prosperity. आबादानी *f.* आबादी *f.*

4 *harmony, concord, reconciliation.* मिलाफ *n.* समेट *m.* संधि *m.f. pop* संध *f.* अविरोध *m.* निरोधाभाव *m.* निर्द्वंद्व *n.*

5 *silence.* मुकेपणा *m.* मौन *pop.* मौन्य *n.* अभाषण *n.*

To hold one's p. उगाच राहणें, मुकेपणा *m.*-मौन *n.* धरणें, मूग *m. pl.* खाणें-गिळणें, मुगाचें *n.* करणें, मौनावणें.

Peace! चप्प!

PEACEABLE, *a. free from war, tumult, &c.* स्वस्थ, स्वस्थपणाचा, निरुपद्रवाचा, उपद्रवाभावाचा, युद्धाभावाचा, निरुपद्रव, निष्कंटक, निरुपप्लव, निरुपसर्ग, साम्राज्याचा, उपसर्ग-उपप्लव-&c. शून्य-रहित-&c.

2 *quiet, not agitated by passion,* v. CALM. शांत, थंड, स्वस्थ.

3 *not rough or violent*, v. PACIFIC. सामाचा, सामोपचाराचा, सामोपायाचा.

4 *not quarrelsome, turbulent, &c.* गरीब, सालस, सालसभ *or* द, संथ, शांत, शायो, शांतिप्रिय, गरीब, कलहभ्रातु, कलहविमुख, कलहपराङ्मुख, कलहभीरू, संधिप्रिय.

PEACEABLENESS, *n.* v. A. 1. स्वस्थपणा*m.* स्वस्थता *f.* स्वास्थ्य*n.* निरुपद्रवता *f.* निरुपद्रवता *f.* &c. युद्धाभाव*m.* उपद्रवाभाव*m.* उपप्लवाभाव*m.* &c.

2 स्वस्थपणा*m.* स्वस्थता *f.* शांति *f.* थंडाई *f.*

4 गरीबी *f* सालसपणा*m.* &c. कलहद्वेष*m.* कलहविमुखता *f.*

PEACEABLY, *adv.* v A. 1. स्वस्थ, स्वस्थपणाने, &c. निरुपद्रव, निरुपसर्गतः.

3 सामोपचाराने, सामोपायाने.

PEACE-BREAKER, *n.* विघडपाड्या, संधिभेदक-भंजक-विघातक.

PEACE-MAKER, *n.* समेट करणारा, कळगिटव्या, कज्जामिटव्या, मिलाप्या, संधिकर्त्ता.

PEACE-MAKING, *n.* समेट*m.* मिटवामिटव *f.* कळगिटवणी *f.* संधिकरण*n*

PEACEFUL, PEACEFULNESS. See PEACEABLE, &c.

PEACOCK, *n.* मोर*m.* केकी*m.* मयूर*m.* शिखंडी*m.* शिखी*m.*

Crest of a p. चूडा *f.* मयूरशिखा *f.*

Cry of a p. टाहो*m.* केका *f.* मयूरशब्द*m.*

Fan or brush of p. feathers. मोरकुंचा*m.* कुंचा*m.* मोरचल *or* चेल*m.n.*

Tail of p. मोराचा पिसारा*m.* शिखंड*m.* बर्ह*n.* —Eye in it डोळा*m.* चंद्रक*m.* मेचक*m.*

To have attained full plumage,—a p. कुचळणें.

PEA-GREEN, *a.* पिस्ताई.

PEA-HEN, *n.* लांडोर *or* लांडूर *f.n.* मयूरी *f.* शिखिनी *f.*

PEAK, *n.* कूट*n.* शिखर*n.* शृंग*n.* पर्वताग्र*n.* शैलाग्र*n.* भाद्रशृंग*n.*

2 (of things generally) v. POINT. कोकी *or* कोंकी *f.* वाच *f.* वोंचकी *f* सुळका*m. dim.* सुळकी *f.* शिखर*n.*

3 (of grain, &c. above the level of a measure). झोंग *f.*

PEAKED, *a.* v. N. 1. शृंगी, शृंगवान्, शिखरी.

2 शिखरी, कोंकीदार, कोंचकीदार, सूच्यग्र.

To PEAL. *v n. sound loudly, &c.* दणदणणें, कडकडणें, घडघडणें, फडफडणें, कडाका*n.*—नडका—&c. होणें—चालणें—&c. *g. of s.*—intens. दणाणणें, कडाडणें, घडाडणें, धडाडणें, भडाडणें.

PEAL, PEALING, *n.* v. V. दणका*m.* खणका*m.* धडाका*m.* तडाका *or* खा*m.* कडाका *or* खा*m.* झडाका*m.* ठोका*m.* कडका*m.*—intens. दणदणाट*m.* दणाण*m.* घणघणाट*m.* कडकडाट*m.* कडाड*m.* कडाडा*m* धडाड*m.* फडाड*m.* भडाड*m.*

By peals, pealingly, &c. कडडड, कडाकड, कडाडां, भडडड, भडडड, घडडड, कडकडां, कडाकड, कडाडां, धडाधड, भडाडां, फडाफड, फडाडां, भडाभड, भडाडां.

PEALER, *n.* PEALING, *p. a.* v. V. दणदणणारा, घडघडणारा, &c. दणदणीत, कडाकड–धडाधड &c. वाजणारा.

PEAR, *n.*—prickly pear, v. EUPHORBIA. निवडुंग*n.m.* निवडुंगट*m.n.* पेरकूट*n.*

Leaf of the prickly p. फडा*m.*

PEARL, *n.* मोती*n.* मौक्तिक*n.* मुक्ताफल*n.* गुत्ता *f.* मुक्तिका *f.*

Imitation p. कापूरमोती, कागदीमोती, पाचाचें मोतें, फुगा*m.*

Lack lustre p. खरडा*m.* काहलाबंदरीमोती.

Mother of p. मोतीशिंप *or* मोतशिंप *f.* मोतशिंपी *f.*

Suit or set of four pearls. चौकडा*m.*

PEARLED, *a. adorned with pearls.* मुक्तालंकृत, मुक्तिकाखंडित, मुक्तांकित.

PEARLY, *a. abounding with pearls.* मुक्तामय, मुक्तापचुर, मुक्तावहुल.

2 *resembling pearls.* मोत्यासारखा, मुक्तावत्, मुक्ततुल्य, मुक्ताधवल, मुक्तागौर, मुक्ताशुभ्र.

PEASANT, *n. rustic*, v. COUNTRYMAN. शेतखप्या, नांगऱ्या, जोत्या, अडत्या, क्षेत्राजीव, क्षेत्री

PEASANT, *a.* See RUSTIC.

PEASANTRY, *n. body of peasants.* रयत *f.* रयतावा*m.* शेतकरीलोक *m.pl* क्षेत्रजननता *f.*

PEBBLE, PEBBLE STONE, *n. roundish stone.* गोटा*m.* गोटी *f.* खडा*n.* गुंडा*m.*

Black b sacred to Vishnu. शालिग्राम*m.*

Little p. सकेरा *or* सकिरा*m.*

P. sacred to Shiva. बाण*m.*

Pebbles, small stones. खडी *f.*

PEBBLY, *a abounding, &c. with pebbles.* गोट्यांचा, खड्यांचा.

PECCABILITY, *n.* v. A. पापाधीनता *f.* पापवशता *f.* पापक्षमता *f.* पापसंभवत्व *m* पापसंभावना *f* पापसंभवधर्मत्व *m*

PECCABLE, *a. liable or subject to sin.* पापाधीन, पापवश, पापक्षम, संभाव्यपाप, संभावितपाप, पापसंभवधर्मा, शक्यपाप.

PECCADILLO, *n. slight fault.* चुकी *f.* चूक *f.* हलका अपराध*m.*—दोष*m.* अल्पापराध*m.* क्षुद्रापराध*m.*

PECCANCY, *n.* v. A. 2. विकार*m.* विकृति *f.* दोष*m.*

PECCANT, *a. faulty*, v CRIMINAL. अपराधी, अन्यायी, सापराध.

2 *corrupt, morbid, vitiated.* विकृत, विकारयुक्त, दूषित, दोषयुक्त.

PECCAVI, दोषांगीकार*m.* दोषस्वीकार*m.*

To cry p. चीं झणणें, वें करणें—झणणें, जांपणें, दांतीं तृण*n.* धेणें.

To make to cry p. चीं–वें झणविणें, जांपविणें.

PECK. See MEASURE.

To PECK, *v. a strike with the beak.* चोंच *f.*–टोंच *f.* मारणें, चोचावणें, टोंकरणें, टोंचळणें, वोंचळणें, कुरकुटणें, कुरकुडणें.

2 (a hole). चोंचीने–&c. पाडणें–करणें, टोंचून–टोंकरून–कुरकुटून –&c. पाडणें, टोंकरणें.

3 *pick up with the beak* वेंचणें, टिपणें.

To feed by pecking grains. चरणें.

4 at; fig. *find fault with constantly.* किरकिरणें, किरकीर *f.*–पिरपीर *f.*–पिरपीप *f.*-टिरटीर *f.*-जिकीर *f.*-जिगजीग *or* जिकजीक *f.*–घासणी *f.*–घासघीस *f.*-घासघीस *f.*-घसघस *f.*-घिसघीस *f.* -खिसखीस *f.*-कटकट *f.*-टकटक *f.*-टिकटीक *f.*-टुरटुर *f*–&c. करणें–लावणें–मांडणें–चालवणें, वाभंग*m.* लावणें–मांडणें–सांगणें.

PECKED, *p.* v. V. 1. चोंच मारलेला, चोंचावलेला, &c.—fruit, &c. खाद.

PECKER, *n.* PECKING, *p. a.* v. V. 1. चोंच मारणारा, चोंचावणारा, कुरकुटणारा, &c.

4 किरकीर करणारा, &c. घसघशा, घिसघिशा, किरकिरा *or* ऱ्या, पिरपिरा *or* ऱ्या, जिकिरी.

PECTORAL, *a. belonging to the breast.* उराचा, छातीचा, &c. उरसंबंधी, वक्षस्संबंधी.

PECTORAL, *n. a medicine for the chest and lungs.* कासघ्न*n.* कासशमक*n.* कफनाशक*n.*

To PECULATE, *v. n. defraud the public*, v. To EMBEZZLE. तनाखोरी *f.*–हरामखोरी *f.*–&c. करणें, शिकार *f.* मारणें–साधणें, द्रव्यावर हात*m.* देणें, खादगी *f.* खाणें, चावणें, खाणें.

PECULATION, *n.* v. V.—*act.* तनाखोरी करणें*n.* &c. तनाखोरी *f.* हरामखोरी *f.* तजवरा *or* तसकरा*m.* आपायन*n.*

I *illicit gain.* खाद *f.* खादगी *f.* हरामखोरी *f.* शिकार *f.*

PECULATOR, *n.* PECULATING, *p. a.* v. V. तनाखोरी करणारा, खादगी खाणारा, &c. हरामखोर, खादू.

PECULIAR, *a. proper, appropriate, exclusively own.* आपला, खास, खासगत, खासगी, खासगीचा, खुद, खुदनिसबतीचा, खुदजातीचा, निज & स्व *in comp.* स्वकीय, स्वीय, स्वक, स्वयं, असाधारण, असामान्य, अनन्यवर्त्ती, तन्मात्रवर्त्ती, अनन्यसंबंधी, तन्मात्राधीन, अनन्यस्वामिक, अव्यापक, अव्यापी, अव्यभिचारी *in comp.* आत्म, आत्मीय, आत्मभूत.

2 *particular, special.* विशेष, असाधारण, असामान्य.

PECULIAR, *n. exclusive property.* आपलाच माल *m.* निजधन *n.* निजस्व *n.* स्वस्व *n.* असाधारण-असामान्य-अनन्यस्वामिक-&c. धन *n.*-&c.

PECULIARITY, *n.* v. A 1. खासपणा *m.* असाधारणता *f.* असाधारण्य *n.* अनन्यवर्त्तित्व *n.* तन्मात्रवर्त्तित्व *n.* &c.

1 *a peculiarity; a distinguishing property.* विशेष *m.* विशेषधर्म *m.* -गुण *m.*-लक्षण *n.*-&c. स्वधर्म *m.* धर्म *m.* उपाधि *m.* धर्मत्व *n.*

PECULIARLY, *adv.* v. A. 1. असाधारण्यें करून, असाधारण्यानें, असाधारणतः, असाधारणरूपाने, विशेष, विशेषेंकरून, विशेषतः.

PECUNIARY, *a. relating, &c. to money.* पैक्याचा, द्रव्याचा, धनाचा, &c. पैक्याविषयीचा, &c. धनसंबंधी-विषयक

2 *consisting of money.* पैक्याचा, धनाचा, द्रव्याचा, & c. धनरूप, द्रव्यरूप, धन & द्रव्य (in comp as धनदंड, द्रव्यदंड, &c.).

PED. See PAD.

PEDAGOGUE, *n. schoolmaster.* पंतोजी, शिक्षक, अध्यापक, शिशुपाठक, बालपाठक.

PEDAL, *a. belonging to a foot.* पायाचा, चरणाचा, पादसंबंधी, पादविषयक.

PEDANEOUS, *a. going on foot.* चरणचालीचा, पादचारी, पादगामी.

PEDANT, *n. one who makes a display of learning.* विद्याभिरवणारा, पांडित्यभिरवणारा, विद्येचा डौल-आडंबर-आव-&c. घालणारा-मांडणारा-माजविणारा-&c. विद्येचा डौली, विद्येचा आडंबऱ्या, पांडित्यभिरव्या.

Ignorant and conceited, p. पंडितंमन्य, पंडितमानी.

PEDANTIC, PEDANTICAL, *a. making a show of learning,*—of things. विद्येचे डौलाचा, विद्येच्या पोमाचा, &c. पांडित्याचा, पांडित्यदर्शक, पांडित्यगर्भित, पांडित्यप्रचुर.

2 of persons, v. PEDANT. पांडित्य भिरवणारा, विद्येचा डौली, पांडित्यदर्शी, विद्यादांभिक.

PEDANTICALLY, *adv.* v. A. पांडित्य दाखवून-करून, विद्येचा आव-&c. घालून, विद्या भिरवून.

To PEDANTIZE, *v. n. play the pedant.* पांडित्य *n.* करणें-दाखवणें, विद्या *f.* भिरवणें, विद्येचें देव्हारें *n.* माजवणें.

PEDANTRY, *n. vain show of learning.* पांडित्य *n.* विद्येचा डौल *m.*-आव *m.*-खटाटोप *m.* विद्येचें आडवर *n.*-देव्हारें *n.*-पोम *n.*-स्तोम *n.*

To PEDDLE. See To PIDDLE.

PEDESTAL, *n.*—of a pillar, &c. खांबाचा पाय *m.*-बुंधा *m.*-बुंधारा *m.* स्तंभपद *n.*

2 See STAND.

PEDESTRIAL, *a. pertaining to the foot.* पायाचा, चरणाचा, पादसंबंधी-विषयक.

PEDESTRIAN, PEDESTRIOUS, *a. going on foot.* पायीं-पायाने चालणारा, चरणचालीचा, पादचालीचा, पादचारी, पादगामी.

2 *performed on foot.* चरणचालीचा, पादचालीचा, पायउतारा कराया-चा-केलेला.

PEDESTRIAN, *n.* v. A. पायीं चालणारा, पादगामी, पादचारी, पदाति.

An able p. पायांचा *or* पायीचा पारवा *m.*

PEDICLE, *n. foot-stalk.* देंठ *m.* वृंत *n.* पुष्पबंधन *n.* फलबंधन *n.*

A compound p. मंजरी *f* तुरंबी *or* तुरमी *f.*

PEDICULAR. See LOUSY.

PEDIGREE, *n. lineage.* वंशावळ *or* ली *f.* वंशावलि *f.* वंशपरंपरा *f.*

2 *genealogical list or account.* वंशचरित्र *n.* वंशानुचरित *n.*

PEDILUVIUM, PEDILUVY, *n. bathing the feet.* पाय धुणें *n.* पादक्षालन *n* पादप्रक्षालन *n.*

PEDLER, *n. travelling petty merchant.* फेरीवाला, फेरेकरी, फिरता फडकरी *or* फड्या, फिरस्ता, विछाइती, हळ्या.

PEDLERY, *n. business of a pedler.* फिरस्तेपणा *m.* हळी *f.*

2 *articles of a pedler.* फेरीवाल्याचा माल *m.*-सामान *n.*-जिन्नस *m.* विछाइतीमाल *m.*-जिन्नस *m.*

PEDOBAPTISM, *n. baptism of children.* लहानमुलांस बाप्तीस्मा देणें.

PEDOMETER, *n. instrument to measure paces.* पाउलें मोजण्याचें यंत्र *n.* पादन्यासमापकयंत्र *n.*

To PEEL, *v. a. deprive of skin, bark, rind, &c* सोलणें, निसणें, छिलणें, साल *f n.*-सालपट *n.*-&c काढणें.

PEEL, *n. skin, rind, &c.* साल *f.n* सालपट *n.* सालपंड *n.* त्वचा *f.*

2 *baker's instrument for turning bread.* उलथणें *n.* उचटणें *n.* उचकटणें *n.* हातखोरणें *n.* कलथा *m.*

PEELED, *p* v. V. सोललेला, साल काढलेला, &c सोलीव, निस्तुष, निस्तुषित, निस्त्वक्.

PEELING, *n.* v. V.—*act.* सोलणें *n.* निसणें *n.* &c. सोलणी *f.*

1 *a peeling off, a detached crust, &c.* खपला *m.* खपली *f.* पापुद्रा *or* पापेद्रा *m.* पापोडा *or* पापेटा *m.* पातोडा *m.* पोपडा *m.* पडदा *m.* चकदळ *n.* खरपुडी *f.* सालडें *n.* सालपट *n.* साल *f.n.*—esp. from a sore, &c. भोत *m.* कोशेटा *m.* कोशेटी *f.* फोपेटा *m.* कवंद *f.*

To PEEP, *v. n. come in sight, appear.* दिसून येणें, दिसणें, दृष्टीस-&c. पडणें, दृष्टीस-नजरेस-&c. येणें, दिसूं लागणें, बाहेर पडणें.

2 *look slily, curiously, &c.* चोरून-चोरदृष्टीने-चोरमळ्या-डोकावून-टोकावून-सरसावून-&c. पाहणें-बघणें.

To p. over. टोंकावणें *or* टोंकणें.

PEEP, PEEPING, *n.* v. V.—*act.* दिसून येणें *n.* दिसणें *n.* &c.

P. of day. पहानपट *f.* पांचपट *f.*

2 चोरून पाहणें *n.* &c. चोरपाहणी *f.*

PEEP-HOLE, PEEPING-HOLE, *n.* चोरखिडकी *f.* खिडकी *f.* जंगी *f.* झरोका *m.*

PEEPER, *n.* PEEPING, *p. a.* v. V. 1. दिसून येणारा, दिसणारा.

2 चोरून पाहणारा, चोरदृष्टीने पाहणारा, &c.

PEER, *n. one of the same rank, equal.* बरोबरीचा-जोडीचा-तोडीचा-तोलाचा-&c. मनुष्य *m.* समपदस्थ.

2 See FELLOW. 3 See NOBLEMAN.

To PEER, *v. n. look narrowly, &c.* टोंकावणें *or* टोंकणें, टोंकावून पाहणें, बारीक दृष्टीने पाहणें, टेहेळणें, टेहेळून पाहणें, हेरणें, हेरून पाहणें, निहाळून पाहणें.

2 *appear.* See To PEEP.

PEERAGE, *n. rank of a peer.* अमिराची-उमरावाची-बडेलोकांची-&c. पदवी *f.*

2 *body of nobles.* अमिरांची-अमीरलोकांची-&c. मंडळी *f.* बडेलोक *m pl.* अमीरलोक *m. pl.*

PEERER, *n.* PEERING, *p. a.* v. V. 1. टोंकावून पाहणारा, टेहेळून पाहणारा, &c. हेऱ्या, टेहळ्या, वानरदृष्टि.

PEERESS, *n. noble lady.* बडेलोकांच्या पदवीची स्त्री *f.*

PEERING, *n.* v. V, 1.—*act.* टोंकावणें *n.* टेहेळणें *n.* &c. टेहळणी *f.* टेहळी *f.*

Peerless, *a. without an equal.* अनुपम, अद्वितीय, अप्रतिम, सर्वोत्तम, सर्वोत्कृष्ट.

Peevish, *a. petulant, fretful.* खिसखिशा, किरकिऱ्या, पिरपिरा *or* ऱ्या रिपरिप्या, कटकट्या, जिकखोर, जिकिरी, जिकिरखोर, चिडखोर, चिरडखोर, चिरड्या, चिडचिड्या, चिरडीखोर, तिडतिडा *or* तिडतिड्या, तिडका, टुरटुऱ्या, कैदी, खेऱ्या, काविरडा, तुसडा.

Peevishly, *adv.* v. A. खिसखीस-किरकीर-पिरपीर-रिपरीप-&c. करून.

Peevishness, *n.* v. A. खिसखिशेपणा*m.* पिरपिरेपणा*m.* कटकटेपणा*m.* चिरडेपणा*m.* काविरडेपणा*m.* &c. खिसखीस*f.* जिकीर*f.* किरकीर*f.* पिरपीर*f.* रिपरीप*f.* टुरटूर*f.*

Peg, *n. wooden nail, &c.* मेख *f.* खुंटा*m. dim.* खुंटी *f.* कील*m.*

Stretching out and tying to four pegs and beating चौ खुंटी मार*m.*

To take down a p. To take a p. lower, v. To Humble उतरणें.

2 (of an instrument,) *pin, &c.* खुंटी *f* खोळ *f.* कील*m*

To Peg, *v.* मेख *f.*-खुंटा*m.*-खुंटी *f.* मारणें-माऱ्हन बांधणें-&c.

Pelf, *n. money,* v. Riches. पैका*m.* पैसा*m.*

2 *illicit gains.* हरामाचा पैसा*m.* लुचपत*f.* शिकार *f.*

Pelican, *n.* पाणकोळी*m.* ?

Pellet, *n. small ball.* गोळी *f.* गोटी *f.* गुटिका *f. pop.* गुटका*m.* चिमखडा*m.*

Pellet-bow, *n.* धनुकली *or* धनकुली *f.* धनकुंबी *f.* गलूल *or* गलोल *f.* गलोली *f.*

Pellet or stone for a p. गलूलखडा*m.* चिमखडा*m.*

Place for the pellet of a p. फडें*n.*

Pellicle, *n. thin skin or film.* तवंग*m.* कोशिरा*m.* कोशेटा*m.* कोशेटी*f.* करा *f.*

Pellitory, *n. anthemis pyrethum.* आकलकरा *or* कारा *or* काड *or* काढा *or* काला *or* खार*m.*

Pellmell, *adv. confusedly, tumultuously.* गोंधळ करून, गर्दी करून, एकमेकावर पडून, घोटाघोटीकरून, गोंधळानें, घोळक्यानें, घोळक्यानें, गर्दीनें.

Pellucid, *a. clear, transparent.* स्वच्छ, निर्मळ *or* ळ, प्रांजल *or* ळ, नितळ, दृष्टिरोधक, अदृष्टिरोधक, किरणभेद्य.

Pellucidity, Pellucidness, *n.* v. A. स्वच्छपणा*m.* निर्मळपणा*m.* &c. स्वच्छता, निर्मल्य*n.* दृष्टिरोधकता *f.* किरणभेद्यता *f.* & c.

Pelt, *n. skin,* v. Hide. चामडें*n.* चरसा*m.*

2 *thump,* v. Blow. टोला*m.* तडाका *or* खा*m.* प्रहार*m.*

To Pelt, *v. a. strike with something thrown.* सडकणें, सडकावणें, मारणें, फेंकून मारणें (with the name of the thing thrown prefixed, as धोंडे फेंकून मारणें to pelt with stones), मार*m.*-भडिमार*m.*-&c. करणें (with a noun prefixed, as आंब्याचामार *or* आंबेमार*m.* करणें to pelt with mangoes).

To Pelt, *v. n. rain hard, rattle down.* सडसडणें, सडसडून-झडझडून येणें-पडणें, सडसड-सडसडा-&c. पाऊस*m.* पडणें.

Pelt-monger, *n.* चामडेविक्या, पशुचर्मविक्रयी.

Pelter, *n.* Pelting, *p. a.* v. V. A. सडकणारा, मारणारा, फेंकून मारणारा, मार-भडिमार करणारा.

v. V. N. सडसडणारा, सडसडून पडणारा, &c. सडसडीत, झडझडीत, सडाक्याचा, झडाक्याचा, तडाक्याचा, मुसळधार.

Pelting, *n.* v. V. A.—*act.* सडकणें*n.* मारणें*n.* &c. मार*m.* मारा*m.* भडिमार*m.*

v. V. N. सडसडणें*n.* &c. सडाका*m.* तडाका *or* खा*m.* फटकारा*m.*

Peltingly, *adv.* v. V. N. सडसड, सडसडां, सडासड, सडाडां.

Pelvis, *n.*—in anatomy. खालचें पोट*n.* ओटी *f.* वस्ति प्रदेश*m.*

Pen, *n.*— for writing. लेखनी *pop.* लेखणी *f.* लेखण *f.* कलम*n.*

Errors of the p. कलम कुचराई *f.*

2 *coop, fold, &c.* कोंडवाडा*m.* कोंडवाड *f.* कोंडी *f.* कोंडण *f.* माची *f.* वाडा*m.* (in comp. as मेंढवाडा sheep pen).

To Pen, *v. a. shut in a pen.* कोंडणें, कोंडणी *f.* करणें *g. of o.* कोंडवाड्यात-कोंडींत-&c. घालणें.

2 *compose and commit to paper.* लिहणें, लिहून ठेवणें, कलमी करणें

Penal, *a relating, &c. to punishment.* दंडाविषयींचा, दंडप्रकरणाचा, पारपत्याविषयींचा, दंडसंबंधी-विषयक, ताडनसंबंधी-विषयक.

2 *incurring punishment* दंडासयोग्य, दंड्य, दंडनीय, दंडार्ह.

Penalty, *n. punishment annexed to a crime.* दंड*m.* शासन*n.* शिक्षा *f.*

Pecuniary p. v. Fine. द्रव्यदंड*m.* गुन्हेगारी *f.*

2 *forfeit attached to an engagement.* अड *f.* अट *f.* अडती *f.*

Penance, *n. pain or suffering imposed for sin.* प्रायश्चित्त*n.* तपस्या *f.* तपश्चर्या *f.* तप*n.*

Bodily p. देहदंडन*n.* देहदंड*m.*

General p. *p. for sins in the gross.* सर्वप्रायश्चित्त*n.*

Mortal or extreme p. देहांतप्रायश्चित्त*n.*

Penates, *n. household gods.* आराध्यदेवता *f. pl.* आराध्यदैवतें*n.pl.* आराध्यें*n.pl.*

Worship of the p. देवकार्य*n.*

Penchant, *n. liking for.* चट *f.* चटक *f.*

Pencil, *n. brush of a painter.* कलम*n.* लेखणी *f.* बोंथ *f.* बोंथी *f.*

2 *lead-pen.* शिशाची लेखणी *f.* शिशाची पेनसील *f.* from the English.

3—for writing on a slate. दगडाची लेखणी *f.* दगडाची-दगडी पेनसील *f.* from the English.

Pendant, *n. bob ; hanging ornament.* झुमका*m.* झुपका*m.* तोंगल*n.* लोळी *f.* लोलक*m.* भोंकर*n.* झिलमिळी *f.*

2 See Flag.

Pendent, *a. hanging.* लोंबणारा, लोंबकळणारा, लोंबता, लटकता, लोंबकळता, लोंबकळलेला, लटकलेला, लंब, लंबमान, अवलंबित, आलंबित, आलंबी, लंबित.

Pending, *a. yet undecided.* लटकलेला, भिजत-लोंबत-तरंगत-&c. पडलेला, चालू, चालता, खरकटा, अनिर्धारित, अज्ञातनिर्धार, अज्ञातनिश्चय, अज्ञातनिर्णय.

Pendulous, *a. hanging,* v. Pendent. लोंबता, लटकता, लोंबकळता, लंब, लंबमान.

Pendulousness, Pendulosity, *n.* v. A. लोंबतेपणा*m.* &c. लंबत्व*n.*

Pendulum, *n.*—of a clock, & c. लोळा*m. dim.* लोळी *f.*

Penetrability, *n.* v. A. भेद्यता *f.* वेध्यता *f.* प्रवेश्यता *f.* &c.

Penetrable, *a.* v. V. A. 1. भेदाया-वेधाया-&c. चा-जोगता-जोगा-&c. भेद्य, भेदनीय, वेध्य, वेधनीय, भेदार्ह, भेदयोग्य, भेदशक्य, प्रवेशनीय, प्रवेश्य.

Penetrancy, Penetrativeness, *n.* v. A. 1. भेदनशक्ति *f.* वेधनशक्ति *f.* भेदकत्व*n.* वेधकत्व*n.*

2 वेधकत्व*n.* विषयवेधकत्व*n.* मार्मिकत्व*n.* कुशाग्रमति *f.* कुशाग्रबुद्धि *f.* तीक्ष्णबुद्धि *f.* प्रखरबुद्धि *f.*

Penetrant, *a.* Penetrative, *a.* Penetrating, *p. a.* v. V. A. 1. भेदणारा, वेधणारा, भेद करणारा, &c. वेधक, भेदक, भेदकर्ता-कारी-&c.

2 अर्थभेदकरणारा, &c. वेधक, विषयवेधक, मार्मिक, कुशाग्रमति, कुशाग्रबुद्धि, तीक्ष्णबुद्धि, तीक्ष्णमति, प्रखरबुद्धि, दीर्घदृष्टि.

To PENETRATE, *v. a. enter, pierce, &c.* भेदणें, वेधणें, शिरणें, भेद *m.* -वेध *m.*-&c. करणें *g. of o.* प्रवेश *m.* करणें.

2 *reach the meaning*, v. To UNDERSTAND. समजणे, अर्थभेद *m.* -मर्मभेद *m.* करणें *g. of o.* गति *f.*-अर्थगति *f.*-बोध *m.*-अर्थबोध *m.* होणें *in. con. with g. of o.*

To PENETRATE, *v. n. enter, make way.* शिरणें, शिरकणें, प्रवेशणें, रुतणें, रूपणें, प्रवेश *m.* होणें *g. of s.*

2 fig. अर्थभेद *m.*-मर्मभेद *m.*-&c होणें.

PENETRATION, *n.* v. V. A, 1.—*act.* भेदणें *n.* वेधणें *n.* &c. भेद *m.* वेध *m.* भेदन *n.* वेधन *n.*

2 अर्थभेद *m.* मर्मभेद *m.* अर्थबोध *m.*

1 *acuteness, shrewdness, &c.* v. SHARPNESS. कुशाग्रमति *f.* कुशाग्रबुद्धि *f* तीक्ष्णबुद्धि *f* सूक्ष्मबुद्धि *f.*

PENINSULA, *n. portion of land nearly surrounded by water.* द्वीपकल्प *m*

PENINSULAR, *a. pertaining, &c. to a peninsula.* द्वीपकल्पाचा, द्वीपकल्पसंबंधी-विषयक, द्वीपकल्पस्थ, प्रायोजलवेष्टित.

PENITENCE, PENITENCY, *n.* v. A. *and* REPENTANCE. पश्चात्ताप *m.* अनुताप *m.* दुष्कृतखेद *m.* अनुतापबुद्धि *f* पश्चात्तापबुद्धि *f.*

PENITENT, *a.* v. REPENTANT. पश्चात्तापी, अनुतापी, पश्चात्तापयुक्त, पश्चात्तापबुद्धि, अनुतापबुद्धि.

PENITENT, *n.* See the ADJECTIVE.

PENITENTIAL, *a. proceeding from or expressing penitence.* पश्चात्तापाचा, अनुतापाचा, अनुतापयुक्तीचा, पश्चात्तापबुद्धीचा, पश्चात्ताप-अनुताप सूचक-बोधक-दर्शक, अनुतापजनित, पश्चात्तापजनित.

PENITENTIARY, *n. place of penance, house of correction.* प्रायश्चित्तगृह *n.* प्रायश्चित्तशाला *f.* प्रायश्चित्तमठ *m.* कारागार *n.* कारागृह *n.*

2 *prescriber of penance.* प्रायश्चित्त सांगणारा, प्रायश्चित्तविधायक-कथक-वक्ता-&c.

2 See PENITENT.

PENITENTLY, *adv.* v. A. पश्चात्ताप करून-होऊन, पश्चात्तापपूर्वक, दुष्कृत खेदपूर्वक, &c. पश्चात्तापबुद्धीने, अनुतापबुद्धीने.

PENKNIFE, *n.* चाकू *m.*

PENMAN, *n. a good or skilful writer.* कलमसूत्रा, कलमबहादर, जलद कलमी, लेखणीचापुरा-बहादर.

2 See AUTHOR.

PENMANSHIP, *n. art of writing.* लिहिण्याचें कसब *n.* लिहणें *n.* लेखकी *f.*

2 *fine writing.* चांगलें लिहणें *n.* कलमसफाई *f.* मोत्यांची ओळ *f.* मुक्ताफळ *n.*

PENNANT, *n.* v. FLAG. पताक *f.* पताका *f.* फरारा *m.*

PENNATED, *a. winged.* पक्षाचा, सपक्ष, पक्षयुक्त-विशिष्ट.

PENNILESS, *a.* v. POOR. निकवड्या, निर्धन, निर्भातुक, अकांचन, निःकांचन, खंक, खल्लक.

P. wretch. रवळनाथाचें कूळ *n.*

PENNON, *n. pennant.* पताक *f.* पताका *f.* फरारा *m.*

PENNY, *n.* The words that most nearly express the value of a penny are, टका *or* टक्का *m.* ढब्बू *m.* पाऊण अणा *m.*

Penny in the pound. खंडीस नवटकें *n.*

The last p. निर्वाणीचा पैसा *m.*

Steal a penny steal a pound. काडीचोर तो पाडीचोर.

2 v. MONEY. पैका *m.* टका *or* टक्का *m.*

PENNY-WISE, *a. niggardly prudent.* लहान गोष्टीमध्यें कसर करणारा, क्षुद्रव्ययशंकी.

P. wise and pound foolish. इळा मोडून खिळा करणारा.

PENSILE, *a. hanging*, v. PENDENT. लोंबणारा, &c. लोंबता, लटकता, लोंबकळता, लंब, लंबमान.

PENSION, *n. allowance made without requirement of service.* बैठा पगार *m.* बैठोरोटी *f.* बैठेवेतन *n.* बैठेनेमणूक *f.* The English word is commonly used under the form of पेनसन *or* पेनसोन *n.*

To PENSION, *v. a give a pension to.* बैठा पगार *m.*-बैठा नेमणूक *f.*-&c. देणें-करून देणें.

PENSIONER. *n receiver of a pension.* बैठापगार-&c. पावणारा-भोगणारा-खाणारा-&c. बैठापगारी, पेनसनवाला, पेनसनदार.

PENSIVE, *a. sorrowfully thoughtful.* चिंतित, चिंताक्रांत, चिंतातुर, संखेदचिंतक, सखेदध्यानस्थ, दिलगीर, उदास.

PENSIVELY, *adv.* v. A. दिलगीर होऊन, उदास होऊन, सखेदचिंतापूर्वक.

PENSIVENESS, *n.* v. A. सखेदचिंता *f.* खेदमिश्रितचिंता *f.* सखेदध्यान *n.* दिलगिरी *f* उदासपणा *m.*

PENTACHORD, *n. musical instrument with five strings.* पांचतारांचें वाद्य पंचतारावाद्य *n.*

PENTAEDROUS, *a. having five sides.* पंचपैलू, पंचभुज.

PENTAGON, *n figure of five sides and angles* पंचकोण *m.*

PENTAGONAL, *a.* v. N. पांच कोणांचा, पंचकोण, पंचकोणाकृति, पंचास्र.

PENTANGULAR, *a. having five angles.* पंचकोण.

PENTAPETALOUS, *a. having five flower leaves.* पंचदल.

PENT HOUSE, *n. shed standing aslope from a building.* पडवी *f.* मोहटी *f.*

PENULTIMATE, *a. last but one.* शेवटच्या जवळचा, उपांत्य, अंत्योपसन्न.

PENUMBRA, *n. partial shade.* अपूर्णछाया *f.*

PENURIOUS, *a. niggardly, close*, v. MISERLY. कृपण, चेंगट, किरटा, हाताचा जड, व्ययशत्रु, अव्ययबुद्धि, कार्पण्यबुद्धि.

PENURIOUSLY, *adv.* v. A. कृपणपणाने, चेंगटपणाने, कृपणभावाने, &c. कार्पण्यपूर्वक.

PENURIOUSNESS, *n.* v. A. कृपणपण *n.* किरटेपण *n.* चेंगटपण *n.* बारीकदृष्टि *f.* बारीकनजर *f.* कृपणभाव *m.* कार्पण्य *n.* व्ययद्वेष *m.* कार्पण्यबुद्धि *f.* अव्ययबुद्धि *f.*

PENURY, *n. indigence*, v. POVERTY. अनुपपत्ति *pop.* अनुपत *f.* कंगाली *f.* दारिद्र्य *n* दरिद्रता *f.*

PEON, *n. belted attendant.* चपरासी, पट्टेवाला, पट्टेकरी, पाईक.

PEOPLE, *n. nation.* लोक *m.* खूम *n.* जाति *f.* विशेषदेशजनता *f.*

2 *the populace, the vulgar, the common people.* लोक *m. pl.* कुणबीमाळी *m. pl* तेलीतांबोळी *m. pl.* साळी कोष्टी *m. pl.* धनगर कुळवाडी *m. pl.*—And with implication of *lowness and vileness*, as expressed by such words as *rabble, riffraff, tag rag and bobtail, canaille, the mob, mobility, the crowd, the herd, &c.* महारपोर *m. n.* लुळें *n.* जंगमढवळें *n.* आडजात *f.* आडाणजात *f.* गवाळलोक *m. pl.* लोकांचा गाळ *m.* लोकांचें गदळ *n.* लोकांची खरवड *f.* निपटारा *m.* कतवार *n.* बाजारबुणगें *n.* ऐगूबैगू *m. pl.* गोमाजीसोमाजी *m. pl.*

3 *community, commonalty, the general body.* लोक *m. pl.* पांढर *f.* शाई *f.* रयासन *f.* रयतावा *m.* प्रजा *f.* खलकत *f.* अठरापगड जात *f.*

Amongst the p. लोकांतीं.

By or through the p. लोकालोकीं.

Conforming to the p. लौकिकानुसरण *n.*

Courting the p. लोकरंजन *n.* जनरंजन *n.* लोकसंपादणी *f.*

Down through the p. लोकालोकीं.

Regard or deference to, fear or shame of, the p. जनलज्जा *f.* लोकलज्जा *f.* लोकलाज *f.* लोकेपणा *f.*

The whole p. आबालवृद्ध, आपामर, लहानथोर.

Popular procedure or practice, popular usage or course. लोकरीति *f.* जनरीति *f.* शाईशिरिस्ता *m.* लोकशिरिस्ता *m.* जनशिरिस्ता *m.* लोकाचार *m.* जनाचार *m.* जनप्रवाह *m.* लोकप्रवाह *m.* लोकव्यवहार *m.* जनव्यवहार *m.*

Popular report or talk. जनप्रवाद *m.* लोकप्रवाद *m.* जनश्रुति *f.* जनरव *m.* जनवाद *m.* जनवार्ता *f.* जनवदंती *f.* लोकवाद *m.* लोकवार्ता *f.* लोकप्रवाद *m.*

Vox populi vox dei. पांचाचे मुखी परमेश्वर, जनीं जनार्दन.

4 *folks, persons, men.* लोक *m. or m. pl.* माणसें *n. pl.* जन *m.n.* जग *n.* जगती *f.* आलम *f.* आलमदुन्या *f.* जनलोक *m pl.*

Certain p. *some.* वाजेलोक.

5 *servants, followers.* माणसें *n. pl.* लोक *m. pl.* चाकरलोक *m. pl.* चाकरमाणसें *n. pl.* गडीमाणसें *n. pl* सेवकजन *m.* सेवकवर्ग *m.*

6 *particular class or body.* लोक *m.* जन *m.* शाई *f.* (in comp. with the designating noun prefixed, as ब्राह्मणलोक, शूद्रलोक, सेवकजन, ब्राह्मणशाई, &c.).

To PEOPLE, *v. a. stock with inhabitants.* वसवणें, वसात *or* वसाहत *f.* करणें, दिवा *m.* लावणें, दिवेलावणी *f.* करणें, वसता-वसाहतीचा-जनविशिष्ट-सजन-&c. करणें.

Lease granted to settlers in a desert place. दिवेलावणीचा कौल *m.*

To be peopled. वसणें.

PEOPLED, *p.* v. V. वसवलेला, &c.

1 *inhabited.* वसता, वसाहतीचा, जनविशिष्ट, सजन.

Well-p. *populous.* आबाद, वासित, आबादान.

PEPPER, *n.*—black p. plant. मिरी *f.* मिरवेल *f.*—the fruit. मिरें *n. pl.* मिरें *n. pl.* काळी मिरें *n. pl.* मरीच *n.*—Chili p. Red p. plant and fruit, मिरची *f.* लालमिरची *f.* (Some kinds are वेलमिरची, लवंगी मिरची, भोपळी मिरची, भोगली मिरची), मिरशिंग *or* शिंग *f.*—Long p.—plant and fruit, पिपळी *f.* कणा *f.*

Black p. powdered. मिरपूड *f.*

Black p. pounded up with other spices. तिखट *n.*

Bruised peppers. कूट *n.*

Cluster of pepper berries. मिरगोंडा *n.*

Decoction of black p. मिरकाढा *m.* मिरवणी *n.*

Red p. pounded. भुरका *m.*

To PEPPER, *v. a. sprinkle with pepper.* मिरें *n. pl.*-मिरीं *n. pl.*-&c. घालणें-टाकणें.

2 *overwhelm with shot, blows, &c.* भडिमार *m.*-वर्षाव *m.* करणें, सडकणें, झोडणें, झोड *f.* लावणें.

PEPPER-BOX, *n.* मिऱ्यांचें पाळें *n.* मरीचपात्र *n.*

PEPPER-CORN, *n.* मिरूं *n.* मिरें *n.* मिऱ्यें *n.*

A p. covered over with flour and fried. मिरगोंडा *n.* मिरबोंडा *n.* मिरघाटा *m.*

Cluster of pepper corns. गोंडा *n.*

PEPPERMINT, *n.*—the plant. पुदिना *m.* नाणा *m.*—the essence. पुदिन्याचा अर्क *n.*

PEPPERY. See PASSIONATE.

PEPTIC, *a. promoting digestion.* पाचक, अग्निवर्द्धक, अग्निदीपक.

PER, *prep. by, to, &c.*—severally. दर, प्रति, गणीक (as खिडकी गणीक, खेपे गणीक, झाडागणीक, घरागणीक).

PER ANNUM, *by the year.* दरवर्षास, प्रतिवर्षास.

PER CENT, *by the hundred.* दरशेंकडा, शेंकडां.

PER CENTAGE, *n. allowance, &c. on a hundred.* शेंकड्यास-शेंकड्यावर दस्तुरी *f.*-दलाली *f.*-&c.

The sense of this word is expressed by उत्तर *beyond, over,* taken up into composition with a numeral prefix:—as, percentage of one एकोतरा *m.*—of two दोहोतरा, and तिहोतरा, चहोतरा, पंचोतरा, &c. &c. &c. These terms, however, though sometimes they express the rate of *taxing* or of *surplusage in sales,* respect *especially* the per centage of *interest.*

PERADVENTURE, *adv. perhaps.* कदाचित् *pop.* कदांचित, कोण जाणे, न जाणे, कायजाणू, कोणास ठाऊक, पक्षीं, कथंचित्.

To PERAMBULATE, *v. a. walk through or over.* फिरणें, हद्दीहद्दीनें-सिमेसिमेनें-&c. फिरणें-जाणें, अहदतहद फिरणें-जाणें, फेरा *m.*-फेरी *f.* गस्त *f.*-घालणें, परिक्रमण *n.*-परिभ्रमण *n.*-&c. करणें.

PERAMBULATION, *n.* v. V.—*act.* फिरणें *n.* &c. गस्त *f.* फेरा *m.* फेरी *f.* परिक्रमण *n.* परिभ्रमण *n.* पर्यटन *n.*

PERCEIVABLE, PERCEIVABLENESS. See PERCEPTIBLE, &c.

To PERCEIVE, *v. a. see, apprehend by a sense or bodily organ.* पाहणें, लक्षिणें, इंद्रियानें घेणें-जाणणें-समजणें, दिसणें, *in. con.* वाटणें *in. con.* प्रत्यक्ष *n.*-इंद्रियग्रह *m.*-अनुभव *m.*-बोध *m.*-समजण *n.*-ज्ञान *n.*-&c. होणें *g. of o with in con.* लक्ष्यांत-लक्षांत-&c. घेणें *in con.* इंद्रियगोचर-गोचर-इंद्रियविषय-इंद्रियारूढ-&c. करणें or, *with in. con.* होणें, As the use of the verb which respects a particular sense, is more common in Maráthí the student may refer to the verbs, To SEE, To HEAR, To SMELL, &c.

2 *know, be conscious of.* जाणणें, समजणें, समज *m.*-ज्ञान *n.*-बोध *m.*-&c. होणें *g. of o. with in con.* ठाऊक-&c. होणें-पडणें, समजणें *in. con.* ओळखणें.

PERCEIVED, *p.* v. V. 1. पाहिलेला, लक्षांत आलेला, इंद्रियानें घेतलेला, इंद्रियगोचर झालेला, &c. इंद्रियगोचर, गोचर (in comp. as कर्णगोचर, दृष्टिगोचर, &c.), इंद्रियारूढ, लक्षित.

2 जाणलेला, ठाऊक पडलेला, &c.

PERCEIVER, *n.* PERCEIVING, *p. a.* v. V. 1. पाहणारा, लक्षिणारा, इंद्रियानें घेणारा, &c. लक्षक, प्रत्यक्षी, बोद्धा, विषयग्राहक, विषयग्रहणकर्त्ता.

PERCEPTIBILITY, *n.* v. A. 1. इंद्रियानें समजायाजोगेपणा *m.* इंद्रियगोचरता *f.* गोचरता *f.* इंद्रियगम्यता *f.* वेद्यता *f.* वेदनीयता *f.*

PERCEPTIBLE, *a.* v. V. 1. पाहायाजोगा-&c. इंद्रियानें घ्याया-समजाया-&c. जोगा-जोगता-&c. इंद्रियगोचर, गोचर (in comp. as कर्णगोचर, दृष्टिगोचर, &c.), इंद्रियविषय, विषय (in comp. दृष्टिविषय, &c.), गम्य (in comp. as इंद्रियगम्य, दृष्टिगम्य, &c.), ऐंद्रियक, प्रत्यक्ष, वेद्य, वेदनीय.

PERCEPTIBLY, *adv.* पाहायाजोगा-&c. *decl.* इंद्रियानें समजायाजोगासारखा-&c. *decl.* इंद्रियग्रह व्हाया जोगा *decl.* समजेसा-कळेसा-दिसेसा-&c. *decl.*

PERCEPTION, *n.* v. V. 1.—*act.* पाहणें *n.* इंद्रियानें घेणें-समजणें-&c. &c. ग्रह *m.* इंद्रियग्रह *m.* विषयग्रह *m.* विषयग्रहण *n.* विषयीकरण *n.* प्रत्यक्ष *n.* बोध *m.* भास *m.* वेदन *n.*

2—*act.* समज *m.* ज्ञान *n.* बोध *m.*

I *faculty or power of perceiving.* जाणीव *f.* चैतन्य *n.* विषयग्रहणशक्ति *f.* विषयग्राहकत्व *n.* विषयवेदनशक्ति *f.* इंद्रिय *n.* इंद्रियग्रहणक्षमता *f.*

II *idea.* See NOTION.

PERCH, *n. roost.* अडु *m.*

To PERCH, *v. n. sit or roost.* बसणें, पांखरा सारखा बसणें.

To PERCH, *v. a. place or fix.* बसवणें.

PERCHANCE, *adv. peradventure*, v. PERHAPS. नकळे, नजाणें, कदाचित्, यदाकदाचित्, कथंचित्.

PERCIPIENCE. See PERCEPTION.

PERCIPIENT. *a. having the faculty of perception.* चेतन, सचेतन, विषयग्रहणशक्तिक, विषयग्रहणसमर्थ, विषयग्रहक्षम, विषयवेदनक्षम.

To PERCOLATE, *v. a.* v. To STRAIN. गाळणें, छाननें, शोधणें.

To PERCOLATE, *v. n. pass through small interstices.* गळणें, पाझरणें, क्षरणें.

PERCOLATION, *n.* v. V. A.—*act.* गाळणें *n.* गाळणी *f.*

v. V. N. पाझरणें *n.* गळणें *n.* पाझर *m.* गळणी *f.*

PERCUSSION, *n. striking of one body against another.* आपटणें *n.* आदळणें *n.* धडक *f.* प्रहार *m.* आघात *m.*

PERDITION, *n. ruin*, v. DESTRUCTION. नाश *m.* विनाश *m.* सत्यनाश *m*

2 *loss of final happiness, eternal death.* अधोगति *f.* दुर्गति *f.* अधोगमन *n.* नरकवास *m.* नरकपात *m.* अधःपात *m.* अधःपतन *n.*

PERDU, *adv. in concealment.* दडीस, दडून, लिकून.

To PEREGRINATE, *v. n. travel about, live abroad.* परिभ्रमणें, प्रवास *m.*-देशाटन *n.*-परिभ्रमण *n.*-देशभ्रमण *n.*-&c. करणें.

To p. in beggary or wretchedness. देशधडीस-देशोधडीस जाणें-लागणें-होणें.

PEREGRINATOR, *n.* PEREGRINATING, *p. a* v. V. प्रवास करणारा, देशभ्रमण करणारा, देशाटन करणारा, प्रवासी, परदेशवासी, देशिक, विदेशस्थ.

PEREGRINATION, *n.* v. V.—*act.* परिभ्रमण *n.* देशभ्रमण *n.* देशाटन *n.* परदेश *m.* प्रवास *m.* विप्रवास *m.* विदेशवास *m.* मुशाफरी *f.*

PEREMPTORILY, *adv.* v. A. 1. निक्षूण, निखालस, परिछिन्न, खरपूस, खसखसीत, धडधडीत, धड, हडसून खडसून, झाडून, तुकडातोडून.

PEREMPTORINESS, *n.* v. A. 1. खरपूसपणा *m.* निखालसपणा *m.* खसखसितपणा *m.* &c.

PEREMPTORY, *a. express, positive, flat,*—orders, measures, &c. खरपूस, निखालस, खसखसीत, स्पष्ट, साफ, चरचरीत, ठास, खरमरीत.

2 *positive, prompt, determined, impetuous, &c.*—person, &c. खरपूस, खणखणीत, खसखसीत, निखालस, खणक्या, खरमऱ्या, खरमरा, खरमरीत, जालीम, सकृन्वादी.

PERENNIAL, *a. lasting through the year.* बारमाही, बारमाहीचा, बारा महिन्यांचा, वर्षस्थायी, वर्षाधिक.

2 *unceasing*, v. CONTINUAL, PERPETUAL. नेहमीचा, नित्य, सदांचा, सतत, निरंतर.

PERENNIAL, *n. plant that lives more than two years.* वर्षद्व्याधिकजीवी.

PERFECT, *a. consummate, complete, finished, not defective in any thing.* पुरता, पुरा, पूर्ण, संपूर्ण, परिपूर्ण, सिद्ध, तयार, सर्वसिद्ध, सांग, अन्यून, अव्यंग, अदोष, निर्दोष.

2 *fully informed, completely skilled, &c.* पुरा, पुरता, पूर्ण, सिद्ध, तयार, पक्का, निपुण, निष्णात, प्रवीण, पारंगत, संपन्न, अभिज्ञ, धुरीण, धुरंधर, दीक्षित, अभ्यासप्रवीण, परिपक्व, गाढा, तरबेत *or* द.

To PERFECT, *v. a. complete, finish.* पुरा-पुरता-पूर्ण-निष्पन्न-&c. करणें, पूर्त्ति *f.*-पूर्णता *f.*-&c. करणें *g. of o.* सिद्धीस-पूर्ततेस-पूर्णतेस पूर्णदशेस-&c. आणणें.

2 *make proficient, adept, &c.* पुरा-पूर्ण-परिपूर्ण-प्रवीण-निपुण-तयार-सिद्ध-&c. करणें.

PERFECTION, PERFECTNESS, *n.* v. V. 1.—*state.* पुरेपणा *m.* &c. पूर्त्ति *f.* परिपूर्त्ति *f.* पूर्णता *f.* सिद्धि *f.* सर्वसिद्धि *f.* सर्वसिद्धता *f.* संसिद्धि *f.* सिद्धावस्था *f.* पूर्णदशा *f.* पूर्णावस्था *f.* सांगता *f.* अन्यूनता *f.* अन्यूनावस्था *f* विपाक *m.*

2—*state.* तयारी *f.* सिद्धि *f.* सिद्धता *f.* प्रवीणता *f.* परिपक्वता *f.* नैपुण्य *n.*

I *highest pitch of excellence.* सर्वोत्तमता *f.* सर्वोत्कृष्टता *f.* सर्वोत्कर्ष्य *n.* सर्वगुणोत्कर्ष *m.* सत्वपूर्णता *f.* सर्वसंपन्नता *f.*

II *a perfection, an excellency, grace, &c.* गुण *m.* सद्गुण *m.*

PERFECTLY, *adv.* v. A. 1. *and* WHOLLY. पुरता, पुरा, &c. *all decl.* पुरतेपणी, पुरेपणीं.

PERFIDIOUS, *a. treacherous*, v. FALSE. खोटा, खोटारा, खोरसाळ, बेइमान, बेइमानाचा, विश्वासघाताचा, विश्वासघातक, विश्वासघातकी, निमकहराम, कुजका, कुडा, कूड, कृत्रिमी.

PERFIDIOUSLY, *adv.* v. A. खोटाईने, बेइमानाने, लबाडीने, निमकहरामीने, विश्वासघाताने, कृत्रिमभावाने, &c. विश्वासघात करून, विश्वासघातपूर्वक.

PERFIDIOUSNESS, *n.* v. A. खोटेपणा *m.* &c. खोटाई *f.* बेइमानी *f.* बेइमान *n.* निमकहरामी *f.* लबाडी *f.* कपटभाव *m.* कृत्रिमभाव *m.* विश्वासघातबुद्धि *f.*

PERFIDY, *n. treachery, breach of faith.* विश्वासघात *m.* दगा *m.* लबाडी *f.* निमकहरामी *f.* कृत्रिम *n.* कापट्य *n.* कैतव *n.*

To PERFORATE, *v. a. bore through*, v. To PIERCE. वेधणें, विंधणें, भोंकणें, भोंक *n.*-वेध *m.*-रंध्र *n.*-छिद्र *n.*-&c. पाडणें-करणें, वेधन *n.*-&c करणें.

PERFORATED, *p.* v. V. वेधलेला, भोंक पाडलेला, &c. वेधित, छिद्रित, रंध्रित.

PERFORATOR, *n* PERFORATING, *p. a.* v. V. वेधणारा, विंधणारा, &c. वेधक, वेधो, वेधनकर्ता.

PERFORATION, *n.* v. V.—*act.* वेधणें *n.* विंधणें *n.* वेध *m.* वेधन *n.*

I *hole bored.* भोंक *n.* वेध *m.* विंध *n.* विंधी *f.* (dim. विंध्रुका *or* विंधुरका *m.* विंधू *or* विंधरू *m.* विंध्रूक *or* विंधरूक *m.*).

PERFORCE, *adv. by violence*, v. COMPULSORILY. बळें, जुलमाने, बलात्काराने, जबरीने, &c. अळंबळें.

To PERFORM, *v. a. achieve, do, execute*, v. To ACCOMPLISH. करणें, साधणें, संपादणें, उरकणें, उलगडणें, झेपणें, पेलणें, झोकणें, सर करणें, बजावणें, निर्वाहणें, सिद्ध करणें, सिद्धीस-शेवटास-&c. नेणें, आचरणें.

2 *make good, do*, v. To FULFIL. पुरा-पूर्ण-सत्य-&c. करणें.

3 (a part). See To ACT.

To PERFORM, *v. n. act a part in a play.* सोंग *n.* घेणें-आणणें-संपादणें, सोंगाचो संपादणी *f.*-संपादणूक *f.* करणें.

PERFORMABLE, *a.* v. V. A. कराया-साधाया-&c. जोगा-सारखा-&c. साध्य, संपादनीय, संपाद्य, साध्य, निर्वाह्य, आचरणीय.

PERFORMANCE, *n.* v. V. A. 1.—*act.* करणें *n.* साधणें *n.* संपादणें *n.* &c. संपादणी *f.* संपादणूक *f.* संपादन *n.* साधन *n.* निर्वाह *m.*

2 अनुष्ठान *n.* आचरण *n.* आवृत्ति *f.* पुरा करणें *n.* &c.

I *thing performed; work, act, &c.* v. ACTION. काम *n.* कर्म *n.* कृति *f.* कृत्य *n.* क्रिया *f.* करणी *f.*

PERFORMED, *p.* v. V. A. 1. केलेला, साधलेला, संपादलेला, &c. कृत, साधित, संपादित, आचरित, अनुष्ठित, निर्वाहित.

PERFORMER, *n.* PERFORMING, *p. a.* v. V. A. 1. करणारा, साधणारा, संपादणारा, &c. कर्ता, कार्यकर्ता, कारक, साधक, संपादक, निर्वाहक, नेता.

v. V. N. *and* ACTOR. सोंग आणणारा-संपादणारा-&c. संपादणी करणारा.

I v. MUSICIAN. वाजंत्री, साजिंदा.

PERFUME, *n. odour, scent, &c.* सुवास *m.* सुगंध *m.* आमोद *m.* परिमल *m.*

2 *odorous substance.* सुगंधिद्रव्य*n.* आमोदद्रव्य*n.* सुवासिकद्रव्य*n.* परिमलद्रव्य*n.* Some of the common *perfumes* are अबीर*m.* अरगजा*m.* कचरी*f. or* कचोला*m.* कस्तूरी*f.* गव्हला*m.* नखला*m.* नागरमोथा*m.* बुका*m.*

A bit or lump of p. खोड*n.*

To PERFUME, *v. a. scent.* सुवास*m.*-सुगंध*m.*-&c. लावणें-देणें, वासन*n.* करणें *g. of o.* सुवासित-वासित-आमोदित-परिमलित-&c. करणें.

To be perfumed. परिमलणें.

PERFUMED, *p.* v. V. सुवास लावलेला, सुवासितकेलेला, &c. सुवासित, वासित *or* वाशित, आमोदित, परिमलित, सुगंधित.

PERFUMER, *n. vender of perfumes.* गंधी, गंध्या, सुगंधी, अत्तार *or* अत्तारी, गंधविक्रयी.

PERFUMERY, *n. perfumes.* गंधी सामान*n.*-जिन्नस*m.pl.*

PERFUNCTORILY, *adv.* v. A. लगडतगड *or* थगड, गडबडगुंडा करून, लथडपथड करून, लथडालथड करून, &c. वरवर, लगेलगे करून, लगडतगड, टंगळमंगळ, शास्त्रार्थ, शास्त्राला.

To do p. शास्त्रार्थ*m.*-शास्त्र*n.* करणें *g. of o.*

PERFUNCTORY, *a. slight, careless, negligent.* वरवरचा, वरकरणी, वरपंगी, लगडतगडीचा, लथडालथडीचा, लथडपथडीचा, गडबडगुंड्याचा, चालढकलीचा.

PERHAPS, *adv. peradventure, perchance.* कदाचित् *pop.* कदांचित *and, vulg.* कदाश्चित, कोणजाणे, नजाणे, कायजाणूं, कोणास कळे, कोणास ठाऊक, कथंचित्, जातुपक्षीं, आहेआहे नाहींनाहीं. The sense is often expressed by a reduplication of the verb; as in the following examples, आला तर येईल *or* येईल तर येईल perhaps he will come, गेला तर जाईल perhaps he will go, वांचला तर वांचेल perhaps he will live.

If p. *if in remote possibility.* यथाकदाचित्, यथाकथंचित्, यदाकदाचित्.

PERIAPT. See AMULET.

PERICARDIUM, *n. membrane round the heart.* हृदाशय*m.* हृत्कोश*m.*

PERICRANIUM, *n. membrane investing the skull.* कपाळावरील पांतली त्वचा*f.* कपालावरकांतस्त्वक्*f.*

PERIERGY, *n. unnecessary work or observance.* अत्याचार*m.*

PERIGEE, PERIGEUM, *n.*—in astronomy. नीच*n.* नीचस्थान*n.*

PERIL, *n. jeopardy, hazard,* v. DANGER. भय*n.* जोखीम*f.n.* धोका*m.* खत्रा*m.*

To PERIL, *v. a.* v. To ENDANGER. भयांत-धोक्यांत-&c. घालणें-पाडणें.

PERILOUS, *a. hazardous,* v. DANGEROUS. भयाचा, धोक्याचा, जोखमाचा, जोखमी, सकंटक, सभय.

PERILOUSNESS, *n.* v. A. भय*n.* जोखीम*f.n.* सभयता*f.*

PERIOD, *n. circuit,*—of a planet, &c. फेरी*f.* फेरा*m.*

2 *round of time, revolution of years; cycle, &c.* कालमान*n.* कालपरिमाण*n.* कालचक्र*n.* चक्र*n.* कालगण*m.* वर्षगण*m.* संवत्सरचक्र*n.* अहर्गण*m.* Some of the *Periods* are, कल्प, गंड, तप (12 years), मंडल (42 days), मन्वंतर, युग, साठो (60 years).

Periods and ages have rolled away. अहर्गणाचे अहर्गण लोटले आहेत.

3 *term, length of duration.* मुदत*f.* वायदा*m.* ठेप*f.* पल्ला*m.* वेळ*f.* वक्त *vulg.* वकत*m.n.* अवधि*m.f.* कालमर्यादा*f.*

An unfixed, undefined, or open p. or term. खुली मुदत*f.* कच्ची मुदत*f.*

A fixed or stated p. or term. बंदी मुदत*f.*

For, from, according to, &c. the broken periods (part liquidation of a debt). तुटमितीने, तुटमुदतीने.

Inauspicious p. कालवेला *or* वेळा*f.* काळवेळ*f.*

4 *conclusion,* v. END. शेवट*m.* अंत*m.* अखेरी*f.*

5 *indefinite portion or stage of a continued state, or series of events.* अवस्था*f.* कालावयव*m.* कालांश*m.* कालभाग*m.*

P. of life. वय*n.* (as प्रथम वय, मध्यमवय, अंत्यवय), पराई*f.* (one of two, viz. चढती पराई, उतरतीपराई).

6 *complete sentence.* पूर्णवाक्य*n.* फांकी*f.* गाथा*f.* फक्किका *pop.* फकिका*f.*

An elaborated p. गुङ्फालिका*f.* चूर्णिका*f.*

PERIODICAL, *a. performed, &c. in a circuit.* परिवर्त्तनात्मक, परिवर्त्तनविषयक, परिवर्त्तनसंबंधी, परिवर्त्तनविशिष्ट.

2 *regularly recurring.* नेमलेले कालाचा, कालनियमाचा *or* नेमाचा, नियतकालिक, नियमितकालिक, नित्य.

PERIODICALLY, *adv.* v. A. 2 नेमलेले काळाने, काल नियमाने.

PERIODICALNESS, PERIODICITY, *n.* v. A. 2. कालनियतत्व*n.* नियतकालिकत्व*n.*

PERIOSTEUM, *n.*—in anatomy. अस्थिन्वचा*f.* अस्थित्वक्*f.*

PERIPHERY, *n.* v. CIRCUMFERENCE. घेरा*m.* वेढ*m.* परिधि*m.*

2 *circular frame (as of a drum, sieve, &c.).* गाडा*m.* गाडी*f.*

PERIPHRASE, PERIPHRASIS, *n. circuit of words,* v. CIRCUMLOCUTION. गिरकांडा*m.* बोलण्याचा फेरा*m.*-घेरा*m.*-भोंवाडा*m.*

To PERIPHRASE, *v. n. use circumlocution.* गिरकांडा-घेरा-फेरा-&c. घेऊन बोलणें, भोंवाड्याने-&c. बोलणें.

PERIPHRASTIC, PERIPHRASTICAL, *a.* v. CIRCUMLOCUTORY. फेऱ्याचा, गिरकांड्याचा.

PERIPHRASTICALLY, *adv.* v. A. गिरकांडा-भोंवाडा-&c. घेऊन, गिरकांड्याने.

PERIPNEUMONY, *n. inflammation of the lungs.* फुप्फुसदाह*m.*

To PERISH, *v. n. lose life,* v. To DIE. मरणें, जिवास-प्राणास मुकणें-अंतरणें-आंचवणें, जिवानशी-प्राणानशी जाणें, भाव*m.* सोडणें.

To p. with hunger. उपासी मरणें.

To p. with cold. थंडीने मरणें.

2 *be destroyed, be ruined, come to nothing.* बुडणें, नाहींसा होणें, नाश*m.*-विनाश*m.*-सत्यनाश*m.*-&c. पावणें, नष्ट होणें, नावूद-नावनट-नाट-गडद-गडप-&c. होणें, नावूद जाणें-बुडणें, नाश*m.*-विनाश*m.*-सत्यनाश*m.*-विघात*m.*-ध्वंस*m.*-धूळ*f.* होणें *g. of s.* सप्पा*m.*-फन्ना*m.*-फडशा*m.*-&c. उडणें *g. of s.* गळणें, गंडारणें.

Ready to p. विनाशोन्मुख.

3 *be lost eternally.* नरकास-अधोगतीस-दुर्गतीस-&c. जाणें, अधोगति*f.*-दुर्गति*f.*-अधःपात*m.*-&c. होणें *g. of s.*

PERISHABLE, *a.* v. V. 2. *liable to perish, &c.* नाशवंत, नश्वर, नाशशील, विनाशी, नाशाधीन, नाशवश, क्षयशील, अंतवंत, क्षयिष्णु.

I *subject to speedy decay.* लौकर नासायाचा-जायाचा-&c. भंगुर, क्षणभंगुर, क्षणिक.

PERISTALTIC, *a. worm like.* कृमिवत्, कृमिसदृश.

P. motion. सर्पगति*f.*

PERITONEUM, *n.*—in anatomy. पोटाचा पडदा*m.* अंत्रवेष्टन*n.* उदरांतस्त्वक्*f.*

PERIWINKLE, *n.*—the shell fish. घुला*m.* घूल*f.* खुबा*m. dim.* खुबी*f.*

To PERJURE, *v. a.* (one's self) *make a false oath.* खोटी शपथ*f.* वाहणें-घेणें-करणें-देणें-खाणें *or* वाहून-&c. बोलणें, शपथपूर्वक खोटी साक्ष*f.* देणें.

PERJURED, *p.* v. V. खोटी शपथ वाहिलेला–घेतलेला–&c. शपथपूर्वक खोटी साक्ष दिल्हेला, कूटसाक्षी, क्रियाभ्रष्ट, क्रियानष्ट.

PERJURY, *n. false swearing.* खोटीशपथ *f.* कूटसाक्ष्य *n.*

To PERK, *v. n. affect airs.* नटणें, अकड *f.*–नखरा *m.*–&c. करणें.

PERMANENCE, PERMANENCY, *n.* v. A. शाश्वती *f.* स्थिरपणा *m.* स्थायीपणा *m.* टिकाव *m.* तगाव *m.* स्थैर्य *n.* स्थिरता *f.* स्थायित्व *n.* ध्रुवता *f.* शाश्वत *n.*

PERMANENT, *a. durable, abiding,* v. LASTING, ENDURING. टिकाऊ, टिकाव्याचा, शाश्वतीचा, जाथूचा, नेहमीचा, खडा, स्थिर, स्थायी, चिरस्थायी, चिरकालिक, नित्य, अढळ, शाश्वतिक, ध्रुव, मुकरर, करारी, काईमदाईम.

PERMANENTLY, *adv.* v. A. मुकरर, अढळ, जाथू, नित्य, स्थिर, स्थैर्यपूर्वक.

PERMEABILITY, PERMEABLENESS, *n.* v. A. मूर *f.* भेदनयोग्यता *f.* भेदनगम्यता *f.*

PERMEABLE, *a.* v. V. भेदून जायाजोगा, भेदनगम्य.
Universally, p. व्याप्य.

To PERMEATE, *v. a. penetrate and pass through.* भेदून–वेधून–मुरून–&c. जाणें–पारजाणें.

PERMEATER, *n.* PERMEATING, *p. a.* v. V. भेदून जाणारा, मुरून पार जाणारा.
P. universally. व्यापक.

PERMEATION, *n.* v. V. भेदून जाणें *n.*
Universal p. व्याप्ति *f.* व्यापन *n.*

PERMISSIBLE, *a.* v. V. परवानगी द्यायाजोगा, परवानगी व्हावयाजोगा, परवानगीजोगा, अनुज्ञार्ह, अभ्यनुज्ञार्ह, अनुज्ञेय.

PERMISSION, *n. liberty granted.* परवानगी *f.* हुकूम *m.* आज्ञा *f.* मोकळीक *f.* अभ्यनुज्ञा *f.* अनुज्ञा *f.* अनुमत *n.*
Full and free p. मुबा *or* मुभा *f.* मुक्तद्वार *n.*

PERMISSIVE, *a.* PERMITTER, *n.* v. V. परवानगी देणारा, &c. अनुज्ञादायक, अनुज्ञाप्रद, अभ्यनुज्ञाप्रद, &c.

To PERMIT, *v. a. allow, give leave, let, &c.* परवानगी *f.*–हुकूम *m.*–आज्ञा *f.*–अनुमत *n.*–&c. देणें, देणें in combination with another verb, as जाऊं देणें to permit to go, येऊं देणें to permit to come, &c. अनुमोदन *n.* करणें–देणें, अनुमोदणें.

PERMIT, *n. written leave.* परवाना *m.* परवानगीचिठ्ठी *f.* रवाना *m.* दस्तक *n.*

PERMITTED, *p.* v. V. परवानगी दिल्हेला, आज्ञा दिल्हेला, &c. परवानगीचा, मोकळिकीचा, &c. अनुज्ञात, अभ्यनुज्ञात, अनुमोदित, अवर्जित, अनिषिद्ध.

PERMUTATION, *n* v. EXCHANGE. अदलाबदल *f.* बदलाबदल *f.* विनिमय *m.*

PERNICIOUS, *a. injurious,* v. HURTFUL. अपकारक, अपकारी, अपकारकारी–कारक, अहितकारी–कारक–&c. अपायकारक–&c. दुष्ट, वाईट.

PERNICIOUSLY, *adv.* v. A. अपकारहोईसा *decl.* अहित–नुकसान–&c. होईसा *decl*

PERNICIOUSNESS, *n.* v. A. अपकारीपणा *m.* अपकारकता *f.*

PERORATION, *n. closing part of an oration.* कथोपसंहार *m.* भाषणोपसंहार *m.*

PERPENDICULAR, *a. vertical, upright.* सरळउभा, नीटउभा, नीट, ऋजु, सुती, सूत्रक, सूत्रा, सूत्री, सरलोर्ध्वाधःस्थित.
2 *falling on or crossing at right angles.* समकोणपाती, समकोणगामी.

PERPENDICULAR, *n. line falling at right angles.* लंब *m.* लंबक *m.* अवलंब *m.* अधोलंब *m.*

PERPENDICULARITY, *n.* v. A. 1. सरळउभेपणा *m.* नीटउभेपणा *m.* सरलता *f.* सारल्य *n.*

PERPENDICULARLY, *adv.* v. A. 1. सरळउभा *decl.* नीटउभा *decl.* उभा *decl.* सरळ.
2 समकोणहोईसा *decl.* समकोणगतीने.

To PERPETRATE, *v. a.* v. To DO. करणें. The Maráthí has no word restricted to an evil act.

PERPETUAL, *a. never ceasing or intermitting, constant, permanent.* नित्य, निरंतर, शाश्वत, शाश्वतिक, शाश्वतीचा, जाथूचा, सतत, संतन, अनंत, अखंड, अविरत, अनवरत, अनारत, अव्यवहित, नियत, चिरस्थायी, चिरकालस्थायी, नित्यस्थायी, सर्वकालस्थायी, सर्वकालीन, सार्वकालिक, खडा, नित्याचा, नेहमीचा, काईमदाईम.

PERPETUALLY, *adv.* v. A. *and* EVER. नित्य, निरंतर, नित्यांत, सतत, संतन, सर्वकाल *or* ळ, नेहमी.

To PERPETUATE, *v. a. make perpetual, cause to endure.* शाश्वत–स्थिर–चिरस्थायी–&c. करणें, अखंडचालेसा–सततचालेसा–नित्यचालेसा–&c. करणें, निरंतरराहीसा–अखंडराहीसा–सदोदितराहीसा–&c. करणें.

PERPETUATED, *p.* v. V. शाश्वत केलेला, अखंड चालेसा केलेला, निरंतर राहीसा केलेला, &c. शाश्वतीकृत.

PERPETUATION, *n.* v. V.—*act.* शाश्वत करणें *n.* निरंतर राहीसा करणें *n.* &c. शाश्वतीकरण *n.* चिरस्थायीकरण *n.*

PERPETUITY, *n. endless duration, uninterrupted existence.* शाश्वती *f.* शाश्वत *n.* सातत्य *n.* सांतत्य *n.* स्थिरता *f.* नित्यता *f.* चिरस्थायिता *f.* चिरकालस्थायिता *f.* &c. अनवरतत्व *n.* स्थिरस्थिति *f.* अखंडस्थिति *f.* निरंतर स्थिति *f* अक्षयस्थिति *f.* &c.

To PERPLEX, *v. a. involve, complicate,* v. To ENTANGLE. गुंतवणें, गुरपटणें *or* गुरफटणें, गुंताडा *m.*–गुतागूत *f.*–घोंटाळा *m.*–घोळ *m.*–गुरपटा *m.*–&c. करणें *g. of o.*
2 *embarrass, puzzle, bewilder, &c.* v. To CONFOUND. गुरपटणें *or* गुरफटणें, गोंधळवणें, गडबडवणें, गोंफाटणें, गोफाट्यांत–गुरपट्यांत–पेचांत–&c. पाडणें–घालणें, घोंटाळा *m.*–घोळ *m.*–गोंधळ *m.*–धांदल *f.*–तारंबळ *f.*–चिन्नवैकल्य *n.*–&c. करणें *g. of o.*

PERPLEXED, *p.* v. V. 1. गुंतवलेला, गुरपटलेला, &c. गुंताड्याचा, गुंतागुंतीचा, घोंटाळ्याचा, &c.
To be or become p. गोंधळणें, गोंधरणें, गोंधवणें.
2 गुरपटलेला, गडबडवलेला, &c. भ्रांत, संभ्रांत, व्यस्त, विमनस्क, विमना, मूढ, संदिग्ध मनस्क.
To be or become p. गोंधळणें, घोंटाळणें.

PERPLEXER, *n.* PERPLEXING, *p. a.* v. V. 1. गुंतवणारा, गुरपटणारा, गुंताडाकरणारा, &c.
2 गडबडवणारा, गोंधळ–धांदल–घोंटाळा–&c. करणारा, गुरपट्यांत–पेचांत–&c. पाडणारा, &c. पंचाइतीचा, विचाराचा, विवंचनेचा, &c. भ्रामक, भ्रांतिजनक–कर.

PERPLEXEDNESS, PERPLEXITY, *n.* v. A. 1. गुंतवलेलेपणा *m.* गुरपटलेलेपणा *m.* &c. गुरपटा *or* गुरफटा *m.* गोंधळ *m.* गुंताडा *m.* गुतागूत *f.* घोंटाळा *m.* घोळ *m.* घपाघोळ *or* घप्पाघोळ *m.* गोंफाटा *m.*
2 गडबडवलेलेपणा *m.* &c. घोंटाळा *m.* गोंधळ *m.* धांदल *f.* तारंबळ *f.* तारांतीर *f.* गलफटा *or* गलफाटा *m.* गुरपटा *or* गुरफटा *m.* घोळ *m.* पंचाईत *f.* विचार *m.* विवंचना *f.* ओढाओढ *f.* ओढाताण *f.* कुतरओढ *f.*
I a *perplexity; a perplexing business,* v. TROUBLE. पेंच *m.* पेंचाटी *f.* घोंटाळा *m.* पंचाईत *f.* विचारणा *f.*

PERQUISITE, *n. fee, allowance beyond pay.* दस्तुरी *f.* खेरीजमिळ-

कन *f.* खेरीजप्राप्ति *f.* बालाईयाफ्त *f.* अवांतरलाभ *m.* आगंतुकलाभ *m.*
P. of hereditary village officers, &c. हक्क *m.* कर *m.*

To PERSECUTE, *v. a. pursue so as to afflict, injure, vex, annoy, harass, &c.* v. To TEASE. सतावणें, छळणें, छडणें, गांजणें, जाचणें, जाचणूक *f.*-छळणूक *f.*-छडणूक *f.*-गांजणूक *f.*-&c. करणें *g. of o.* इजा *f.*-दुःख *n.*-उपद्रव *m.*-&c. देणें-करणें, पाठीस लागणें *g. of o.* पाठ *f.*-पिच्छा *m.*-&c घेणें *g. of o.* राशीस लागणें-बसणें *g. of o.*
2 *pester with importunity,* v. To HANG UPON. पाठीस लागणें *g. of o.* पाठ *f.* घेणें *g. of o.* बोकांडीस बसणें, राशीस लागणें-बसणें *g. of o.* दुमची *f.* पुरवणें *g. of o.*

PERSECUTION, *n.* v. V. 1.—*act.* सतावणें *n.* छडणें *n.* छळणें *n.* &c. छळणूक *f.* छडणूक *f.* गांजणूक *f.* जाचणूक *f.* छळ *m.* छलना *f.*
2 पाठीस बसणें *n.*-&c.

PERSECUTOR, *n.* PERSECUTING, *p. a.* v. V. 1. सतावणारा, छळणारा, छडणारा, &c. छळ करणारा, दुःख-इजा-उपद्रव-&c. देणारा, क्लेशद.
2 पाठीस लागणारा, पाठ घेणारा, बोकांडीस बसणारा, &c.

PERSEVERANCE, PERSISTENCE, *n.* v. V. चिकटणें *n.* चिकटून राहणें *n.* &c. उद्योग *m.* आग्रह *m.* दीर्घप्रयत्न *m.* व्यवसाय *m.* अध्यवसाय *m.* अभिनिवेश *m.*
I—the quality or virtue. चिकटपणा *m.* चेंगटपणा *m.* चेंगटाई *f.* दम *m.* धीर *m.* नेट *m.* स्थैर्य *n.* धारणा *f.* धृति *f.* स्थिति *pop.* स्थीत *f.* संस्था *f.*

PERSEVERANT, *a.* PERSEVERING, *p. a.* PERSISTING, *p. a.* v. V. चिकटून राहणारा, आग्रही, निग्रही, आग्रहाचा, चिकट, चिकट्या, चेंगट, उद्योगी, चिवट, धीर, धिराचा, दमदार, दमाचा, नेटदार, नेटक, नेटाचा, उद्यमी, व्यवसायी, यत्नवान्, यत्नी, प्रयत्नवान्, प्रयत्नी, महोत्साह, महोद्यम, सोद्योग.

PERSEVERANTLY, PERSEVERINGLY, PERSISTINGLY, *adv.* v. A. चिकटपणाने, चेंगटपणाने, चेंगटाईने, आग्रहाने, आग्रह धरून, आग्रहपूर्वक, हट्ट धरून, चिकटून, चिकटून राहून, अभिनिवेशपूर्वक.

To PERSEVERE, To PERSIST, *v. n. continue steadfast in.* चिकटून-लगटून-धरून-अवलंबून-&c. राहणें-चालणें, स्थिर-चिकट-&c. राहणें, दम धरून-धीर धरून-&c. राहणें-चालणें, आग्रह *m.*-&c. धरणें-धरून राहणें, टिकणें, ठरणें, टिकाव *m.*-टिकावा *m.*-&c. होणें *g. of s.*
2 (in importunity, &c.) v. To HANG UPON. खणपटीस बसणें, खणपट *f.* धरणें-घेणें.

PERSIAN, *a. of or belonging to Persia.* फारशी, इराणदेशचा.

PERSIAN, *n.*—the language. फारशीबोली *f.*-भाषा *f.*

PERSON, *n. individual, human being.* माणूस *n.* मनुष्य *n.* जण *m. f. n.* (The plural is जण *m.* जणी *f.* जणें *n.* It always requires a numeral prefixed; and to express *two, three,* or *four* दोघे, तिघे, चौघे (declined into घी *or* घ्या *f. pl.* & घें *or* घीं *n. pl.*) are required instead of दोन, तीन, चार) असामी *f.* नफर *m.* व्यक्ति *f.*
2 *body, human being with respect to corporeal existence.* अंग *pop.* आंग *n.* शरीर *n.* देह *m.* अहंकारास्पद *n.*
Decoration of the p. शरीरसंस्कार *m.* अंगसंस्कार *m.*
In p. *in propria persona.* जातीने, जात्यां, खुदजातीने, जातनिसबत, जातिनशी *or* जातीनिशी, खुदनिसबत खासगत, खाशानिशी, खुद, आंगीं, आंगाने, बजाहां, स्वतः *pop.* स्वतां, साक्षात्, प्रत्यक्ष.
In, by, through, &c. one's own p. आपल्या आंगीं, आपल्या जातीने, जातीने, आपण, स्वतः *pop.* स्वतां, साक्षात्.
To take about one's p. जवळ करणें-धरणें.
3 *one, a body, a human being.* माणूस *n.* मनुष्य *n.* गडी *m.* गृहस्थ *m.* मूर्त्ति *f.*
4 *exterior appearance.* रूप *n.* आकार *m.* आकृति *f.*
5 *character* (in a drama). सोंग *n.* रूप *n.* वेष *m.*
6—in grammar. पुरुष *m.* The persons are,—the first p. उत्तमपुरुष *m.* प्रथमपुरुष *m.* (In *Sanskrit* grammar प्रथमपुरुष is the third person). प्रथमा *f.* अस्मद्वाच्य *n.*—the second p. द्वितीय पुरुष *m.* मध्यम पुरुष *m.* युष्मद्वाच्य *n.*—the third p. तृतीयपुरुष *n.* उत्तर पुरुष *m.* नामवाच्य *n.*

PERSONABLE, *a. having a well formed person,* v. HANDSOME. रूपाचा, सुरूप, रूपस, रूपवान्, आकारशुद्ध, भावशुद्ध, निटस, देखणा, सुरेख.

PERSONABLENESS, *n.* v. A. सुरूपता *f.* रूपलावण्य *n.* रूपसौंदय *n.* आकारशुद्धि *f.* निटसपणा *m.* &c.

PERSONAGE, *n. person of eminence.* मोठें मनुष्य *n.* थोर-संभावित-&c. मनुष्य *n.* गृहस्थ *m.* श्रेष्टजन *m.* महाजन *m.* व्यक्ति *f.* स्वारी *f.*
2 *exterior appearance.* See PERSON. 3 *character.* See PERSON.

PERSONAL, *a. belonging to persons, not to things.* मनुष्यजातीचा, मनुष्यव्यक्तींचा, पौरुषय, पुरुषवाचक.
P. pronoun. पुरुषवाचकसर्वनाम *n.*
2 *affecting a particular person, relating to an individual.* खास, खासगत, खासगी, खासगीचा, जातीचा, खुद, खुदनिसबतीचा, आपला, विशेषव्यक्तीचा, स्व in comp. निज in comp.
P. property. खासगी *f.*
3 *done, &c. in person.* आंगचा, जातीचा, स्वतांचा, खासगत, जातीनिशीचा, खाशानिशीचा, साक्षात्संबंधाचा, प्रत्यक्षसंबंधाचा, साक्षात्कृत, स्वकृत, स्वयंकृत, आंग (used in comp. as आंगमेहनत p. labour, &c.).
P. connexion. साक्षात्संबंध *m.*
4 *exterior, belonging to the outward person.* रूपाचा, आकाराचा, रूपाविषयींचा, रूपसंबंधी, रूपविषयक, दैहिक, वरचा, वरील.
5—in law. अस्थावर, जंगम.
6 *reflecting on an individual.* लावून बोलण्याचा, घालून पाडण्याचा, विशेषव्यक्त्युद्देश्य, विशेषस्पृक्, विशेषस्पर्शक.

PERSONALITY, *n.* v. INDIVIDUALITY. व्यक्ति *f.* व्यक्तिता *f.* पृथगात्मिका *f.* स्वत्व *n.*
2 *direct application or applicability to a person.* विशेषव्यक्तीवर प्रयोग *m.* विशेषव्यक्तयुद्देशिता *f.* विशेषसंस्पर्शिता *f.*
3 *a personal remark.* लावून बोलणें *n.* लावून भाषण *n.* मर्मभाषण *n.* व्यक्तिनिर्देशात्मक भाषण *n.* विशेषसंस्पर्शक भाषण *n.*

PERSONALLY, *adv.* v. A. 1. व्यक्तीने, व्यक्तितः,
2 खुद, साक्षात्, प्रत्यक्ष, विशेष.
3 *in person,* v. PERSON. जातीने, साक्षात्, स्वांगें.
6 लावून, घालून पाडून.

To PERSONATE, *v. a. represent by an assumed character, pretend to be.* वेष *m.*-मिष *n.*-सोंग *n.*-&c. घेणें-धरणें *g. of o.* मिषाने-वेषाने-&c. घेणें *g. of o.* तोतया *m.* होणें *g. of o.* आपणास द्यणवणें *with the name of the o.* तादात्म्य *n.*-तद्रूपता *f.*-&c. घेणें-धारण करणें-ग्रहण करणें *g. of o.*
2 *act the part of.* सोंग *n.*-वेष *m.*-रूप *n.*-&c. घेणें-धरणें *g. of o.*

PERSONATOR, *n.* PERSONATING, *p. a.* v. V. 1. वेष घेणारा, &c. तोतया.

PERSONATION, *n.* v. V. 1.—*act.* वेष घेणें *n.* &c. तोतया *m.* तादात्म्यधारण *n.* तादात्म्यग्रहण *n.*

PERSONIFICATION, *n.* v. V.—*act.* आरोपगर्भितोत्प्रेक्षा *f.* चेतनधर्मोत्प्रेक्षा *f.* चेतनधर्मारोप *m.* चेतनत्वारोप *m.* मनुष्यगुणारोप *m.*

To Personify, *v. a. represent with the affections and actions of a person.* चेतन धर्मारोपm.-चेतनत्वारोपm.-&c. करणें.

Perspective, *n. glass for viewing objects.* दुर्बीन *f.*

2—in drawing. यथास्थानदृष्टचित्रलेखन विद्या *f.* यथादर्शनचित्रलेखन *n.*

Perspicacious, *a. sharp of sight.* तीक्ष्णदृष्टि, शीघ्रदृष्टि, चपलदृष्टि, तीव्रदृष्टि, दृक्कुशल.

2 *of acute discernment,* v. Sharp. तीक्ष्णबुद्धि, कुशाग्रबुद्धि, कुशाग्रमति, मेधावी.

Perspicaciousness, Perspicacity, *n.* v. A. 1. तीक्ष्णदृष्टि *f.* तीव्रदृष्टि *f.* शीघ्रदृष्टि *f.* दृष्टिपाटव *n.* दृक्कौशल *n.*

2 तीक्ष्णबुद्धि *f.* कुशाग्रबुद्धि *f.* बुद्धिकौशल *n.* तार्किकत्व *n.*

Perspicuity, Perspicuousness, *n.* v. A. 1. निर्मलता *f.* स्वच्छता *f.*

2 बालबोधपणा *m.* सुबोधपणा *m.* सुबोधता *f.* उत्तानार्थ *m.* सुज्ञेयता *f.* सुव्यक्तता *f.* वैशद्य *n.*

Perspicuous, *a. transparent.* निर्मल, स्वच्छ, प्रांजळ.

2 *clear to the mind,* v. Plain. उघडा, स्पष्ट, उघड्या अर्थाचा, सुबोध, सुज्ञेय, सुव्यक्त, उत्तानार्थ, उत्तानार्थक, स्पष्टार्थक, विशद.

Perspicuously, *adv.* v. A. 2. सुबोध, स्पष्ट, लौकर समजेसा *decl.* सुव्यक्त.

Perspiration, *n.* v.V.N. 1.—*act.* घाम येणें *n.* घर्मस्राव *m.* स्वेदस्राव *m.*

1 *perspiring matter,* v. Sweat. घाम *m.* घर्म *m.* क्लेद *m.*

To Perspire, *v. n. evacuate fluid,*—the skin, &c. घाम *m.*-&c. येणें-निघणें-सुटणें-पाझरणें *in. con.* घामावणें, घामेजणें, घामेणें, स्वेदस्राव *m.*-घर्मस्राव *m.*-&c. होणें *in. con.*

2 *be excreted by the skin*—a fluid, &c. रोमरंध्राने-रोमगर्त्तेने-&c. पाझरणें-स्रवणें-द्रवणें.

To Perspire, *v. a. emit by the pores.* रोमरंध्राने-रोमकूपाने-&c. रोमकूपद्वारा-रोमरंध्रद्वारा-&c. सोडणें-विसर्जन *n.* करणें-निष्कासन *n.* करणें-&c.

Perspirer, *n.* Perspiring, *p. a.* v. V. N. 1. घाम सुटलेला, &c. स्वेदित, स्वेदस्रावी, घर्मस्रावी, सघर्म.

Persuadable, &c. See Persuasible, &c.

To Persuade, *v. a. bring to a particular opinion,* v. To Convince. समजावणें, समजूत *f.*-समजाविशी *f.*-समजावीस *f.*-खातर *f.*-खातरजमा *f.*-&c. करणें *g. of o.*

3 *influence by arguments, entreaties, advice, &c. bring over.* मनावणें, मन *n.* मनावणें *g. of o.* वधवणें, वळवणें, मंथणें, समजावणें, ओढ *f.* लावणें, वळवून-वधवून-&c. घेणें, कानमंत्र *m.* टोचणें *g. of o.*

Persuaded, *p.* v. V. 1. *and* Assured. समजूत-खातर-&c. केलेला-झालेला, जातनिश्चय, जाननिर्धार.

To be p. खातर *f.*-खातरी *f.*-खातरजमा *f.*-निश्चय *m.*-भरवसा *m.*-&c. होणें-असणें *g. of s.*

2 मनावलेला, वधवलेला, वळवलेला, &c.

Persuading, Persuasion, *n.* v. V. 1.—*act.* समजावणें *n.* खातर करणें *n.* &c. समजाविशी *f.* समजूत *f.* समजावीस *f.* समजी *f.*—*state.* खातर *f.* खातरजमा *f.* खातरी *f.* निशा *f.* निश्चय *m.* निधडा *m.* धडा *m.*

2—*act.* मनावणें *n.* वधवणें *n.* वळवणें *n.* &c. मनावणी *f.* वधवणूक *f.* वळवणूक *f.* वळवणी *f.*

1 *religious system or body.* मत *n.* मार्ग *m.* पंथ *m.* संप्रदाय *m.*

Of the p. of. संप्रदायी in comp.

Persuasible, *a.* v. V. 1. समजावयाजोगा-जोगता-&c. समजाविशीजोगा, समजुतीजोगा, खातर करायाजोगा-&c.

2 मनावयाजोगा-&c. वधवयाजोगा-&c.

Persuasive, Persuasory, *n.* v. V. 1. खातरी करणारा-आणणारा, समजूत करणारा, समजूत करायाजोगा.

2 मनावणारा, वळवणारा, वधवणारा, &c. मनावून-वधवून-&c. घेण्याचा-घ्यायाजोगा-&c वशकारक

Pert, *a. brisk, active, &c.* v. Smart. चपळा, चपल *or* ळ, चलाक *or* ख.

2 *forward, impertinent,* v. Saucy. धीट, धिटाईचा, बाट, बाटगा, बेजबाबी, चरमरीत, चिन्नादानी, अविनय.

To Pertain, *v n.* v. To Belong, To Relate. असणें with चा-कडे-&c. लागणें, संबंध *m.*-&c. असणें, काम *n.*-कार्य *n.*-प्रकरण *n.*-&c. असणें.

Pertainer, *n.* Pertaining, *p. a.* v. V. विषयींचा, संबंधाचा, निसबतीचा, संबंधी, संबंधीक, विषयक.

Pertinacious, *a stubborn,* v. Obstinate. हट्टी, हटखोर, दुराग्रही, हेकट, हेकड, हेकेखोर, हटवादी, खळवादी, वातट *or* वातड.

2 *persistent, persevering,* v. Resolute. धीर, धिराचा, चिकट, चिकट्या, नेटक, नेटदार, नेटाचा, नेटापाटाचा, निग्रही.

Pertinaciously, *adv.* v. A. 1. हट्टाने, हट्ट धरून-घेऊन, हेकाघेऊन, हेक्याने, हटेंच, हटकून, दाटबळें, दाटून.

1 नेटाने, धैर्याने, धीर धरून, आग्रह धरून, आग्रहपूर्वक.

Pertinaciousness, Pertinacity, *n.* v. A. 1. दुराग्रह *m.* हट्ट *or* हट्टm. अट *f.* अड *f.* हेकाm.

2 धीर *m.* दम *m.* धैर्य *n.* चिकटपणा *m.* नेट *m.n.* निर्बंध *m.* निग्रह *m.* निर्भर *m.*

Pertinence, Pertinency, *n.* v. A. प्रासंगिकत्व *n.* प्रसंगसंगति *f.* प्रसंगानुसारिता *f.* प्रसंगयोग्यता *f.* यथायोग्यता *f.* समर्पकपणा *m.*

Pertinent, *a related to the subject in hand,* v. Apposite. प्रासंगिक, प्रसंगानुसारी, प्रसंगोचित, प्रसंगसंगत, प्रसंगोपात्त, प्रसंगप्राप्त, प्रस्तावसदृश, यथायोग्य, यथायुक्त, समर्पक.

Pertinently, *adv.* v. A. प्रसंगानुसार, प्रसंगसंगतीने, प्रसंगतः, यथोचित, यथायुक्त, समर्पक.

Pertly, *adv.* v. A. 1. चपळपणाने, चलाकीने, चापल्यपूर्वक.

2 धिटाईने, अमर्यादेने, बाटपणाने, बाटगेपणाने, बेजबाब, अविनयपूर्वक.

Pertness, *n.* v. A. 1. चपळपणा *m.* चलाकी *or* खी *f.* चापल्य *n.* चपलता *f.*

2 धिटाई *f.* अमर्यादा *f.* बाटपणा *m.* बाटगेपणा *m.* गमजे *m. pl.* अविनय *m.*

To Perturb, To Perturbate, *v. a. disquiet,* &c. v. To Discompose. संतापविणें, क्षोभवणें, संताप *m.*-क्षोभ *m.*-&c. करणें *g. of o.* संतप्त-क्षुब्ध-&c. करणें.

2 *disorder.* See To Confuse.

Perturbation, *n.* v. V. 1.—*state.* संताप *m.* क्षोभ *m.* व्याक्षोभ *m.* उद्वेग *m.* डामाडूळ *f.* तलखली *f.* तळमळ *f*

Perturbator, Perturber, *n.* v. V. 1. क्षोभवणारा, संतापवणारा, क्षोभ करणारा.

Perturbed, *p.* v. V. 1. क्षोभवलेला, क्षुब्ध केलेला, &c. क्षुब्ध, संतापित, संतप्त, क्षुभित, व्याकुल *or* ळ.

Perusal, To Peruse. See Reading, To Read.

To Pervade, *v. a. pass through.* See To Permeate. 2 *pass or spread through the whole extent.* व्यापणे, व्यापून घेणें, वेढणें, वेढून घेणें, कवटाळणें, ग्रासणें, आक्रमणें, अभिव्यापणें, आक्रमण *n.*-&c. करणें *g. of o.* व्याप्त-आक्रांत-&c. करणें.

Pervaded, *p.* v. V. 2. व्यापलेला, व्यापून घेतलेला, आक्रमलेला, &c. व्याप्त, आक्रांत.

Pervader, *n.* Pervading, *p. a.* Pervasive, *a.* v. V. 2. व्यापणा-

रा, व्यापून घेणारा, &c. व्यापक, व्यापी (esp. in comp. as. जगद्व्यापी, सर्वव्यापी, &c.), अभिव्यापक, सर्वांगीण.

PERVASIBLE, *a.* v. V. 2. व्यापून घ्यायाचा-जोगा-&c. व्याप्य.

PERVASION, *n.* v. V. 2.—*act.* व्यापणें*n.* व्यापून घेणें*n.* &c. व्याप्ति*f.* व्यापन*n.* आक्रमण*n.*

.Universal p. अभिव्याप्ति *f.*

PERVERSE, *a. devious, distorted.* वांकडा, वेडावांकडा, वक्र, कुटिल.

2 *piggish, mulish, stubborn, untractable, &c.* करनकर, करनकरण्या *or* करनकरी, अकरनकर, अकरताळ्या, अगस्त्या, हेंकट, हेंकड, हेंकेखोर, हटखोर, वेडावांकडा, खेंकड, खेकटेखोर, खळ्या, खळवादी, खडंगूळ, अडिवाळ, अडजात, अडफांड्या, अडगात्या, गानाडा, झक्कर, कुटिल *pop.* कुटीळ, कुटिलबुद्धि, कुटिलाशय, विपरीतकर्त्या, विपरीतकारी.

PERVERSELY, *adv.* v. A. 2. हेंकटपणानें, खेंकडपणानें, अकरनकरपणानें, &c. अकरनकरीनें, हेंक्यानें, कुटिलबुद्धीनें, हटानटानें, &c. हेंका घेऊन, हटकून, हटेंच.

PERVERSENESS, PERVERSITY, *n.* v. A. 1. वांकडेपणा*m.* &c. वांक*n.* वक्रता*f.* वक्रभाव*m.* विपर्यास*m.* विपर्यय*m.* कौटिल्य*n.*

2 करनकरपणा*m.* अकरनकरपणा*m.* अकरताळेपणा*m.* हेंकडपणा*m.* आडफांटेपणा*m.* वेडेवांकडेपणा*m.* &c. अकरनकर*f.* करनकर*f.* पीळ*m.* हेंकेखोरी*f.* कुटिलबुद्धि*f.* कौटिल्य*n.* कोल्सित्य*n.* दुर्मद*m.*

PERVERSION, *n.* v. V. 1.—*act.* फिरवणें*n* उलटिवणें*n.* &c. विपरीतकरण*n.* विपर्यस्त करण*n.* अन्यथाकरण*n.* असद्विनियोग*m.*—*state.* विपर्यास*m.* विपर्यय*m.* वैपरीत्य*n.* विपरीतार्थ*m.* विपरिणाम*m.*

2—*act.* बिघडवणें*n.* &c.

To PERVERT, *v. a. turn from its purpose, use, end, &c.* फिरवणें, उलटिवणें, उलटाकरणें, अन्यथा करणें, विपरीत-विपर्यस्त-&c. करणें, अनाठायीं-अस्थानीं-अमार्गी-&c. लावणें-घालणें, विपर्यास*m.* -विपर्यय*m.*-विपरीतार्थ*m.* —&c. करणें *g. of o.* असद्विनियोग*m.* —&c. करणें *g. of o.*

2 *turn from the right,* v. To CORRUPT. बिघडवणें, कुमार्गांत-&c. आणणें, भ्रष्ट-&c. करणें.

PERVERTED, *p.* v. V. 1. फिरवलेला, उलटा-विपरीत-विपर्यस्त-&c. केलेला, अनाठायीं लावलेला, &c. साचीकृत.

2 बिघडवलेला, भ्रष्ट केलेला, &c.

PERVERTER, *n.* PERVERTING, *p. a.* v. V. 1. फिरवणारा, उलटा-विपरीत—&c. करणारा, अनाठायीं लावणारा, &c.

PERVESTIGATION, *n. diligent enquiry,* v. RESEARCH. अन्वेषण*n.* गवेषण*n.*

PERVICACIOUS, PERVICACITY. See OBSTINATE, PERVERSE, &c.

PERVIOUS, *a. admitting passage, that may be penetrated.* भेद्य, भेदनीय, भेदनार्ह, भेदशक्य, प्रवेश्य, प्रवेशनीय, प्रवेशार्ह, अरोधक.

PERVIOUSNESS, *n.* v. A. भेद्यता*f.* भेदनीयता*f.* &c.

PEST, *a. plague,* v. PLAGUE. मरी*f.* मरगी*f.*

2 *hateful fellow or thing,* v. PLAGUE. व्याधि *or* व्याध*f.* पीडा*f.* उपाधि *or* उपाध*f.* कांटा*m.* कंटक*m.* कालकंटक*m.* कलांट*n.* आगधाड*f.* ग्रह *or* दाहवा ग्रह*m.* खेंकटें*n.* खूळ*n.* जंजाळ*m.n.* खटराग*m.*

PEST-HOUSE, *n. hospital for infectious patients.* सांक्रामिकरोगग्रस्तालय*n.* मारिग्रस्तालय*n.*

To PESTER, *v. a. annoy, harass with little vexations,* v. To TEASE. छळणें, छडणें, छळणूक*f.*-छडणूक*f.*-छळ*m.*-&c. करणें *g. of o.* दुःख*n.*-उपद्रव*m.*-इजा*f.*-तस्दी*f.*-क्लेश*m.*-&c. देणें.

PESTERER, *n.* PESTERING, *p. a.* v. V. छळणारा, छडणारा, दुःख देणारा, उपद्रव देणारा, उपद्रवी.

PESTIFEROUS, PESTILENT, PESTILENTIAL, *a. producing pestilence, &c.* मरगीचा, मरीचा, मरगीकरणारा, मार्युत्पादक, मारकोत्पादक, मारकजनक.

2 *noxious, pernicious, &c.* v. HURTFUL. अपकारक, अपकारी, अहितकारक-कारी, अनिष्टकारक-कारी.

3 *troublesome, teasing, &c.* v. MISCHIEVOUS. उपद्रव करणारा-देणारा, उपद्रवी, कुचाळ, कुटाळ, कुत्सित, दुष्ट.

PESTILENCE, *n. epidemic and mortal disease,* v. PLAGUE. मरी*f.* मरगी*f.* धाम*f.* मारक*m* मारि*f.*

PESTLE, *n. instrument for pounding in a mortar.* दस्ता*m.* बत्ता*m.* कुनका*m.* मुसल *pop.* मुसळ*n.*

Wooden p. for cleaning rice. मुसळ*n.*

P. and mortar. खलबता *or* बत्ता*m.* हमामदस्ता*m.*

PET, *n. peevishness or passion.* रागाचा चिणकारा*m.*-झटका*m.*-रागाची लहर*f.*-चुणूक*f.*-झुळूक*f* ईषत्कोप*m.*

2 *darling, fondling, &c.* लाडका, दैवत*n.* छावडें*n.* प्रीतिपात्र*n.* प्रेमास्पद*n.* खेळवणा*m.* क्रीडामृग*m.*

To PET, *v. a. fondle, cocker,* v, To INDULGE. लाडावणें, लाडकावणें, लाडकणें.

PETAL, *n. flower leaf* पाकळी*f.* पाकोळी*f.* फकडी*f.* दल *or* दळ*n.*

Of two rows of petals. दुमाळी.

PETECHIÆ, *n. pl. spots on the skin in fever.* काळज्वराचे ठिपके*m.pl.*

PETIT. See PETTY.

PETITION, *n. request, supplication.* अर्ज*m.* अर्जी*f.* विनंती*f.* प्रार्थना*f.* दर्खास्त *or* दर्खास*f.* अभ्यर्थना*f.*

2—written p. अर्जी*f.* अर्जदास्त*f.* विनंतीपत्र*n.*

To PETITION, *v. a. make a request to,* v. To BEG. अर्ज*m.*-विनंती*f.*-प्रार्थना*f.*-&c. करणें.

PETITIONER, *n.* PETITIONING, *p. a.* v. V. अर्ज करणारा, &c. अर्जदार, अर्जीवाला.

PETRESCENT, *a. becoming stone.* दगडहोणारा, आरब्धपाषाण परिणाम.

PETRIFACTION, *n.* v. V. A. 1.—*act.* दगड करणें*n.* पाषाण करणें*n.* पाषाणीकरण*n.* दृषन्करण*n.*—*state.* पाषाणपरिणाम*m.*

v. V. N. दगड होणें*n.* पाषाण होणें*n.* पाषाणीभवन*n.* दृषन्भवन*n.* पाषाणपरिणाम*n.*

1 *thing petrified.* पाषाण झालेला पदार्थ*m.* कृत्रिम पाषाण*m.*

PETRIFIED, *p.* v. V. A. 1. दगड केलेला, पाषाण केलेला, &c.

2 कठोर केलेला, &c. पाषाणमय, दगडाचा, गतद्रव.

3 प्रेतवत् केलेला, &c. प्रेतवत्, काष्ठवत्, गतप्राण.

v. V. N. दगड झालेला, पाषाण झालेला, पाषाणीभूत, पाषाणपरिणामी, पाषाणत्वापन्न, प्राप्तपाषाणत्व.

To PETRIFY, *v. a. convert into stone.* दगड*m.*-पाषाण*m.*-&c. करणें, पाषाण परिणाम*m.* करणें, पाषाणपरिणाम*m.*-पाषाणत्व*n.*-&c. पाववियें-प्रापण करणें.

2 *make callous.* कठीण-कठोर-निष्ठुर-पाषाणमय-गतद्रव-नष्टद्रव-&c. करणें.

3 *fix with fear, &c.* v. To ASTONISH, To FRIGHTEN. प्रेतवत्-काष्ठवत्-स्तब्ध-&c. करणें, थिजवणें.

To PETRIFY, *v. n. turn into stone.* दगड*m.*-पाषाण*m.*-&c. होणें, पाषाणपरिणाम*m.*- पाषाणत्व*n.*-&c. पावणें.

PETROL, PETROLEUM, *n. rock oil.* शिलारस*m.* भूमितैल*n.*

PETRONEL, *n. horseman's pistol.* करोला*m.*

PETTICOAT, *n.*—the garment. The following words express varieties. उडदावळ*f.* उडदोलुगडें*n.* कणेरेंलुगडें*n.* खारवें*n.* गुजरी *or* कु-

णगुजरी *f.* गुलाली *f.* घागरा *m.* चंद्रकळा *f.* चौकटी लुगडें *n.* तपशिला *m.* दंडिया *m.* नखी *or* नकली नामावळ *f.* नामदारी लुगडें *n.* पडवळी लुगडें *n.* पाटाव *m. m.* (of silk) पाडवें *n.* पातळ *n.* पिनांवर *m.* (of silk) फुटाणी लुगडें *n.* बळगी *f.* बांड *m.* बेली *f.* मिरणें लुगडें *n.* मुगवें *n.* राजावळ *f.* रास्ता *m.* लहंगा *m.* लुगडें *n.* शेलारी *f.* साडी *f.* सावलें *n.* सुताडा *m.* सुरळी *f.* सुशी *f.* हंडा *m.* हलगत *f.* क्षीरोदक *m.* (of silk).

P. of a child. चिरडी *f.* परकर *or* परकोर *m.*

End or point of a p. (The two meet around the waist, and are drawn together in tightening the waist-band). ओढण *n. f.* ओढील *or* ळ *f.*

Petticoat-hall, *house where are only women.* रांडवडा *m.*

Under p. फडका *m.*

To put on the p. *to become effeminate* बांगडी भरणें

PETTIFOGGER, *n. petty lawyer.* हलंका-छोटेखानी-&c. वकील.

Pettifogging practices. जघन्यवृत्ति *f.*

PETTINESS, *n.* v. A. 1. लहानपणा *m.*

2 लहानपणा *m.* हलकेपणा *m.* लघुत्व *n.* क्षुद्रता *f.*

PETTISH, *a. fretful,* v. PEEVISH. चिरडखोर, चिरडीखोर, चिरड्या, तिडतिडा *or* तिडनिड्या, तुसडा, खिसखिशा.

PETTISHLY, *adv.* v. A. चिरडीनें, &c. चिरड येऊन, रूसून, चिडून, चिडचिडून, रागाची लहर येऊन.

PETTISHNESS, *n.* v. A. चिरडखोरी *f.* चिरड *f.* चीढ *f.* खिसखीस *f.* तिडतीड *f.* तिडतिडेपणा *m.* खिसखिशेपणा *m.*

PETTY, *a. little,* v. SMALL. लहान.

2 *inconsiderable, insignificant, &c.* v. MEAN. लहान, हलका, हलकेकिमतीचा, हलकेयोग्यतेचा, छोटेखानी, एर, एरशेर, अल्प, लघु, क्षुल्लक, क्षुद्र.

PETULANCE, PETULANCY, *n.* v A. 1. तिडतीड *f.* चिरडखोरी *f.* खिसखीस *f.* तिडतिडेपणा *m.* खिसखिशेपणा *m.* तिरसटपणा *m.*

PETULANT, *a. pettish, fretful,* v. PEEVISH, CROSS. चिरडखोर, चिरडीखोर, चिरड्या, खिसखिशा, तिरसट.

2 *proceeding from petulance.* चिरडखोरीचा, चिरडीचा, रागाच्या-चिणकाऱ्याचा, तिरसटपणाचा.

PETULANTLY, *adv.* v. A. चिरडीने, चिरड येऊन, चिडून, चिडचिडून, रागाची लहर येऊन.

*PEWTER, *n.* जस्त *n.* Some sorts of *pewter* are चिनोजस्त *or* रूपजस्त *n.* खर्परसूत्र *pop.* खापरसूत *n.*

P. puffed by the action of fire. फूल *n.*

PEWTER, *a.* जस्ती, जस्ताचा.

PHALANX, *n. body of troops in close away.* घनव्यूह *m.* गट *m.* गट्टा *m.*

PHALLUS, *n. emblematic representation of Shiwa.* लिंग *n.* पिंडी *f.*

There are 12, viz. महाकालेश्वर (उज्जनीचा), सोमनाथ (सोरटीचा), केदारेश्वर (बद्रिकाश्रमाचा), विश्वेश्वर (काशीचा), ओंकारेश्वर (महेश्वरचा) त्र्यंबकेश्वर (त्र्यंबकचा), घृष्णेश्वर (एरूळचा), नागनाथ (अंवळ्याचा), वैद्यनाथ (परळीचा), भीमाशंकर (भीमाशंकरचा), मल्लिकार्जुन (श्रीशैलपर्वताचा), रामेश्वर (सेतुबंधाचा).

PHANTASM, PHANTASMA, *n. airy appearance, fancied vision.* भास *m.* आभास *m.* छाया *f.* उचका *m.*

PHANTASY. See FANCY.

PHANTOM, *n.* See PHANTASM. 2 See GHOST.

PHARISAIC, PHARISAICAL, *a making a show of devotion without the spirit of it.* भक्तीच्या-&c. पोमाचा-ढोंगाचा-डोलाचा-दंभाचा, कोरडेब्रह्मज्ञानाचा, बकध्यानाचा, &c. माजलेल्या-फैलावलेल्या देव्हाऱ्याचा, कोरडा, पोकळ, शुष्क, साधुम्मन्य.

PHARISAICALNESS, PHARISAISM, *n. outward show of religion without the spirit,* v. HYPOCRISY. भक्तीचा डौल *m.*-पोम *n.*-ढोंग *n.* दंभ *m.*-&c. बकध्यान *n.* बोकेसन्यास *m.* कोरडें ब्रह्मज्ञान *n.* हरदासी ब्रह्मज्ञान *n.*

PHARISEE, *n. who makes a show of religion,* v. HYPOCRITE. भक्तीचा दंभी-दांभिक-ढोंगी-&c. धर्मध्वजी, बकध्यानी, बोकेसन्यासी.

PHARMACEUTIC, PHARMACEUTICAL, *a. pertaining to pharmacy* औषधकृतीचा, औषधक्रियेचा, औषधकरणविद्या संबंधी-विषयक.

PHARMACOPŒIA, *n. treatise on the preparation of medicines.* औषधक्रियाकल्प *m.*

PHARMACY, *n. art of preparing medicines.* औषधें तयार करण्याची विद्या *f.* औषधक्रिया *f.* औषधकृति *f.* औषधकरणविद्या *f.* अगदकरणविद्या *f.*

PHAROS See LIGHT-HOUSE.

PHASE, PHASIS, *n. appearance*—of the moon, &c. दर्शन *n.* दर्शनभेद *m.* दर्शनप्रकार *m.* दिसणें *n*

PHENIX, *n.*—the fabulous bird. स्वभस्मजन्मपक्षी.

2 fig. *remarkable personage,* v. PARAGON. धेंड *n.* प्रस्थ *n.* प्रस्थान *n.* प्रकरण *n.*

PHENOMENON, *n. any thing visible.* दृष्टीचा विषय *m.* दृष्टिविषय *m.*

2 *remarkable or unusual appearance.* चमत्कार *m.* अद्भुत *n.* उत्पात *m.*

PHIAL, *n. small bottle.* शिशी *f.* कुपी *f.*

PHILANTHROPIC, PHILANTHROPICAL, *a. having general benevolence, loving mankind.* लोकोपकारी, जनोपकारी, परोपकारी, सर्वोपकारी, विश्वोपकारी, जगदुपकारी, परोपकारबुद्धि, लोकोपकारबुद्धि, &c. परोपकारशूर, जनप्रिय, जनवल्लभ, जनहितेच्छु, जनहितैषी, सर्वकार्यकर्ता, विश्वमित्र, जगन्मित्र *pop.* जगमित्र, विश्वकुटुंबी, जगद्वत्सल, जगत्सुहृत्.

PHILANTHROPIST, *n.* See the ADJECTIVE.

PHILANTHROPHY, *n. general benevolence, love of mankind.* लोकोपकारबुद्धि *f.* जनोपकारबुद्धि *f.* सर्वोपकारबुद्धि *f* &c. परोपकारबुद्धि *f.* परोपकार *m.* जनोपकार *m.* जनप्रीति *f.* विश्वप्रीति *f.* धर्मबुद्धि *f.* भूतदया *f.*

PHILIPPIC, *n. invective declamation.* भर्त्सनात्मक भाषण *n.* भर्त्सनारूप वाग्प्रबंध *m.*

PHILOLOGER, PHILOLOGIST, *n. one versed in philology.* शब्दशास्त्री, शाब्दिक, शब्दशास्त्रवेत्ता, वैयाकरण.

PHILOLOGICAL, *a. pertaining to philology.* शब्दशास्त्राचा, शब्दशास्त्रसंबंधी-विषयक.

PHILOLOGY, *n. science of the construction, &c. of language.* शब्दशास्त्र *n.* शब्दशासनविद्या *f.*

PHILOMATH, *n. lover of learning.* विद्याभक्त, विद्यावल्लभ, विद्यानुत, जिज्ञासु.

PHILOSOPHER, *n. one versed in philosophy, one devoted to physical or moral science, a sage.* ज्ञाननिष्ठ, ज्ञानविज्ञाननिष्ठ, ज्ञानी, ज्ञानवान्, प्रज्ञ, प्रज्ञावान्, विशेषविद्वान्, तत्वज्ञानी, तत्वज्ञ, तत्वविचारक, तत्वशोधक, तात्विक, पदार्थविज्ञानी, पदार्थपरिज्ञानी, तार्किक.

PHILOSOPHER'S STONE, *n.*. परीस *m.* स्पर्शमणि *or* स्पर्श *m.* Answering to this word as understood in the sense of *a possession which procures for its possessor every object of his desires,* are कल्पवृक्ष *m.* कल्पतरू *m.* कल्पद्रुम *m.* कल्पलता *f.* कामधेनु *f.* चिंतामणि *m.*

PHILOSOPHIC, PHILOSOPHICAL, *a. pertaining, &c. to philosophy.* तत्वज्ञानाचा, तत्वज्ञानाविषयींचा, ज्ञानविज्ञानाचा, &c. तत्वज्ञानविषयक-संबंधी, तात्विक.

2 *addicted, &c. to philosophy.* तत्वज्ञाननिष्ठ, तत्वविचारनिष्ठ, तत्वविचारपर, ज्ञानविज्ञाननिष्ठ.

To PHILOSOPHIZE, *v. n. search into the reasons of things.* तत्वविचारm.–तत्वशोधm.–तत्वान्वीक्षणn.–ज्ञानविज्ञानविचारm.–&c. करणें.

PHILOSOPHY, *n. science of the reasons of things.* तत्वज्ञानn. तत्वशास्त्रn. ज्ञानn. विज्ञानn. ज्ञानविज्ञानn.

Logical p. न्यायm न्यायशास्त्रn.

Moral p. नीतिf. नीतिशास्त्रn.

Natural p. or Physics. पदार्थविज्ञानn.

PHILTER, *n. potion, &c to excite love.* वश करण्याचें–मोहनीचें औषधn. वशीकरण औषधn.

PHIZ, *n.* v. FACE. श्रीमुखn. मुखडाm.

PHLEBOTOMIST, *n. one that performs phlebotomy.* शीरतोडणारा–सोडविणारा, शिरामोक्षक.

PHLEBOTOMY, *n. bleeding by opening a vein.* शीरतोडणीf. शिरामोक्षm. शिरामोक्षणn. शिरावेधm. रक्तसांडf. रक्तमोक्षणn

PHLEGM, *n.*—the humor, also the mucus. कफm. श्लेष्माm.

A gob of p. खांकराm. वडका *or* वेडकाm.

P. collected and impeding utterance. सांकरm. सांकाराm.

Tough, viscid p. वडसm.

To force up p. खंकारणें.

2 fig. *coldness, apathy, &c.* थंडाई f. थंडीf. जाड्यn.

PHLEGMAGOGUE, *n. medicine for expelling phlegm.* कफसारक औषधn.

PHLEGMATIC, *a. relating to phlegm.* कफाचा, कफाविषयींचा, कफसंबंधी–विषयक.

2 *generating phlegm.* कफ करणारा, कफकारी–कारक–जनक–&c. कफोत्पादक, श्लेष्माजनक–कारक–&c.

3 *abounding with phlegm.* कफाचा, कफमय, कफप्रचुर, कफविशिष्ट, श्लेष्मायुक्त–&c.

4 *cold, apathetic, dull, &c.* थंड, थंडा, मंद, जड, सुस्त, शीत, शीतप्रकृति, जडप्रकृति.

PHLEME, *n. instrument to bleed cattle.* पशूची शीर तोडण्याचें नस्तरn. पशुरक्तमोक्षणयंत्रn.

PHONETIC, PHONIC, *a. expressive of or relating to sound.* शाब्द, शाब्दिक, ध्वनिसंबंधी–विषयक.

PHONICS, *n. science of sounds.* ध्वनिशास्त्रn. ध्वनिविद्याf.

PHONOCAMPTIC, *a. that inflects sound.* ध्वनिपरिवर्त्तनकारी, ध्वनिपरिवर्त्तक.

PHRASE, *n. short sentence.* वाक्यn.

2 *particular mode of speech, idiomatic expression.* बोलण्याचा–भाषणाचा संप्रदायm.–प्रकारm.–पर्यायm.

3 *phraseology,* v. STYLE. बोलण्याची–लिहण्याची–भाषणाची–&c. धाटणीf.–धाटीf.–धरतीf.–&c.

To PHRASE, *v. a.* v. TO CALL. म्हणणें.

PHRASEOLOGY, *n. diction, manner of expression,* v. STYLE. बोलण्याची–लिहण्याची–भाषणाची–&c. धाटणीf.–धाटीf.–ठेवf.–धरतीf.–&c.

PHRENETIC, PHRENTIC. See FRANTIC.

PHRENITIS, PHRENSY, *n.*—in medicine. सन्निपातज्वरm.

2 v. MADNESS. उन्मादm.

PHRENSIED, *a.* v. FRANTIC. खावरावावरा.

PHTHISIC, *n. difficult breathing.* दमाm. कृच्छ्रश्वासm.

PHTHISICAL, *a.* v. CONSUMPTIVE. क्षयरोगी, क्षयी, क्षयरोगविशिष्ट.

PHTHISIS, *n. pulmonary consumption.* क्षय *or* क्षयरोगm. कफक्षयm. यक्ष्मा *or* यक्ष्मरोगm. राजयक्ष्माm. रोगराजm. शोषm. सोखm.

PHYSIC, *n. art or practice of healing.* वैद्यकn. वैद्यकीf.–चिकित्साf. वैद्यकर्मn. वैद्यक्रियाf.

2 *medicine.* औषधn. औषधपाणीn. दवाm.f. भेषजn.

3 physics; *natural philosophy.* स्थूलपदार्थविज्ञानn. साकारपदार्थविज्ञानn. पदार्थविज्ञानn. स्थूलपदार्थशास्त्रn. सिद्धपदार्थविज्ञानn.

To PHYSIC, *v. a. treat with physic.* औषधn.–औषधपाणीn.–&c. देणें, औषधोपचारm.–औषधप्रयोगm.–चिकित्साf.–&c. करणें.

PHYSICAL, *a. relating to nature or natural productions, or to things material as opposed to things moral, &c.* v. NATURAL. MATERIAL. स्थूलपदार्थाचा, साकारपदार्थाचा, सिद्धपदार्थाचा, &c. स्थूलपदार्थाविषयींचा, &c. स्थूलपदार्थरूप, स्थूल, जड, जडज.

Physical force. आंगबळn. आंगवळकटीf. आगजोरm.

2 See MEDICINAL, MEDICAL.

PHYSICALLY. See NATURALLY.

PHYSICIAN, *n. one who practises physic* वैद्य, चिकित्सक, तबीब, हकीम (used esp. of a Musalman physician). भिषक्, आयुर्वेदी, अगदंकार, प्राणाचार्य. Some terms or appellatives for an *eminent or skilful physician,* corresponding with Æsculapius, Apollo, &c. are राजवैद्य, धन्वंतरी, अश्विनीकुमार, अश्विनीपुत्र, शतमारी.

Business, acts, dues, &c. of a p. वैद्यकीf. हकिमाईf. हकिमीf.

Fee to a p. for attendance. पायफोडणीf.

Medicine bag or case of a p. धन्वंतरिm.

P. who employs charmed water. पाणीवैद्य.

PHYSICKED, *p.* v. V. औषध दिल्हेला, &c. चिकित्सित.

PHYSIOGNOMER, PHYSIOGNOMIST, *n. one skilled in physiognomy.* तोंडावरून–मुखलक्षणावरून–&c. स्वभाव जाणणारा, मुखलक्षणवेत्ता, मुखसामुद्रिक.

PHYSIOGNOMY, *n. art of discerning the character, &c. from the features.* तोंडावरून–मुखलक्षणावरून–&c. स्वभाव जाणण्याची विद्याf. मुखसामुद्रिकn.

2 *cast of the look,* v. FACE. तोंडवळणn. तोंडवळाm.

PHYSIOLOGICAL, *a pertaining to physiology.* प्राणिधर्मगुणविद्येचा, प्राणिधर्मगुणविद्यासंबंधी–विषयक.

PHYSIOLOGIST, *n. one versed in physiology.* प्राणिधर्मगुणविद्यावेत्ता.

PHYSIOLOGY, *n. the science of the properties and functions of living beings.* प्राणिधर्मगुणज्ञानn, प्राणिधर्मगुणविद्याf. प्राणिगुणधर्मशास्त्रn.

PIAMATER, *n. membrane investing the brain.* मस्तिष्कावरकत्वचाf.

PIAZZA, *n. a covered way, &c.* मांडवीचा–छावणीचा रस्ताm.–वाटf.–&c. ढेलज *or* ढेलचf. मंडपपथm.

To PICK, *v. a. gather or separate by plucking with the fingers, cutting with the nails, &c.* खुटणें, खुडणें, खुरतुडणें *or* खुडतुडणें, काढणें, खुटून–खुडून काढणें–तोडणें, कुरचणें, बोखडणें *or* बोखाडणें.

2 *clean by picking from.* निसणें, निवडणें.

3 *cull, select.* निवडणें.

To p. one's words. वेंचेवेंचे–वेंचलें वेंचलें बोलणें, वेंचला घेणें.

4 *rob, peculate.* खाणें, हरामखोरीf. करणें.

5 up; *take up.* उचलणें, उचलून घेणें.

To p. up one by one. टिपणें.

6 up; *find &c.* सहज–चालतां चालतां–&c. मिळवणें–संपादणें, गवसणें, गावणें, सांपडणें *these three with in. con.*

7 off; out from; *single out.* टिपणें, वेंचणें.

8 *mess, and pull about,* (food, &c). किचवटणें, किचवंदणें, कियचणें, चिवडणें.

9 (the teeth). कोरणें.
10 (the nose). उकरणें.
11 (a lock). सळईने-खिळ्याने-&c. उघडणें.
12 v. To Peck. चोंचणें, टोंचणें.
To p. a hole in one's coat. छिद्रn. &c. पाहणें, छिद्रान्वेषणn. करणें.
To p. a quarrel. कज्जाm.-&c. उकरून काढणें.

To Pick, *v. n. eat slowly.* वेंचलें वेचलें खाणें, चाखतमाखत-चाखून खाणें.
2 up; *recover.* सावरणें, सावरm. घेणें, आंगn. धरणें.

Pick, *n. pickaxe.* पिकांवn. पिकंदरn.
2 See Choice.

Pick-axe, *n.*—the implement. पिकांवn. पिकंदरn.

Pick-lock, *n. instrument for opening locks.* कुलूप उघडायाची सळईf.

Pick-pocket, Pick-purse, *n.* खिसाकाप्या, खिसाकातऱ्या, उचक्या, उचल्या, उपट्या, भामट्या, हातचोर, भुट्टेचोर.

Pick-thank. See Officious.

Pick-tooth, *n. tooth-pick.* दांतकोरणेंn. दांतकोरणीf.

Pickback, *adv. on the back.* पाठकुळी *or* पाठकोळी *or* पाठगुळी *or* पाठुंगळी *or* पाठकुळीस-&c. *v.* घे, मार, आण, बस.
Back prepared for receiving a p. कुरघोडीf.

Picked, *p. and a.* v. V. 1. खुटलेला, खुडलेला, खुडून काढलेला, &c.
2 निसलेला, निवडलेला.
3 निवडलेला, &c. वेंचका, वेंचक, वेंचला, निवड, निवडक, परिगणित.
6 गवसलेला, &c. गवशा.
I *sharp,* v. Pointed. नोकदार, अणीदार.

Picket, *n.*—of an army, &c. तलावाm. छविनाm.
2 v. Stake. मेखf. खुंटाm.

To Picket, *v. a. fasten to a picket.* मेखळणें, मेखेस-खुंट्यास बांधणें, गोवणें, खुंट्याशी खिळविणें.

Picking, *n.* v. V. A. 1.—*act.* खुटणेंn. खुडणेंn. &c.
2 निसणेंn. निवडणेंn.
3 निवडणेंn. निवड f. परिगणनn. परिगणना f.
4 खाणेंn. हरामखोरीf.
P. and stealing. चोरीचकारीf. चोरटेचाळेm.pl.
I pickings; *indirect or extra profits or gains.* शिवाय-अवांतर-खेरीज-&c. मिळखत f.-प्राप्ति f.-&c. पोटस्थ *or* पोटस्तn.
Illicit pickings. खाजf. खाद f. कसर f.

Pickle, *n. pickling material.* खारm. खारेंपाणीn. मसालाm.
To take the p. खारणें, खारावणें, रांपणें.
2 *thing pickled.* लोणचेंn. आचारm. लवणशाकf. खारm.
3 *plight, trim, sad state,* v. Mess. गति *pop.* गतf. हवेलंडीf. गब्ह्राटा *or* गब्ह्राठाm. गुडाकू *or* गुडाखूf. चवढवf. चचवचf.
Woeful p. फटफजितीf.

To Pickle, *v. a.* v. N. लोणचेंn.-खारm. घालणें-करणें *g. of o.*

Pickle, Pightel, Pingle, *n. small enclosure.* वाडगेंn. वाडकुलेंn.

Picknick, *n.* रानजेवणn. वनभोजनn.

Pictorial, *a. done by a painter.* चित्रकाराचा, चित्रकारोत्पन्न, चित्रकारजनित.
2 *illustrated, &c. by pictures.* चित्रांचा केलेला, चित्रांचा, सचित्र, चित्रयुक्त, चित्रलिखित.

Picture, *n. painting, &c.* चित्रn. तस्वीर *or* तस्वीरf. नकशाm. नकाशाm. आलिख्यn.

To Picture, *v. a. represent by painting, &c.* चित्रn.-तस्वीरf.-&c. काढणें-उतरणें-लिहणें *g. of o.*

Picturesque, *a. pleasing like a picture.* चित्रासारखा, चित्रकाढल्यासारखा, चित्रसदृश.
2—a country; *rural, diversified with wood, water, &c.* जांगळ, पर्वतवननदीमिश्रित.

To Piddle, *v. n. pick at table.* चाखत-चाखतमाखत-चवघेतघेत-नाकाओंठावर-&c. खाणें-जेवणें.
2 *trifle, toy, &c.* v. To Dawdle. गमणें, विरंगुळणें, रेंगणें, रेंगळणें, चाचपणें, चापणें, उचलाठेवf.-घालकाढf.-उचलाडेवरf.-&c. करणें, शेणn. खाणें.

Piddler, *n.* Piddling, *p. a.* v. V. 1. चाखत माखत खाणारा, &c.
2 *and* Dawdle. गमणारा, गमरा, गप्पा, रिकामटवळ्या.
I *petty, small, &c.* लहान, हलका, लहानसहान, तुटपुटा.

Piddling, *n.* v. V. 2.—*act.* गमणेंn. रेंगणेंn. &c. उचलाठेवf. उचलाउचलf. उचलाडेवरf. घालकाढf.

Piebald, *a. party colored.* नानारंगी, विचित्ररंगी, कवरा, अबलक *or* ख.

Piece, *n. fragment, separated part,* v. Bit. तुकडाm. *dim.* तुकडीf. कुटकाm. खंडn. खांडn. खांडोळेंn. शकलn.—esp. of fruits, esculent roots, cakes, &c. फोडf. फाडf. फाकf. कापटीf. चकतीf. टवराm.
Pieces,—compreh. तुकडे ताकडेm.pl.
Pieces, *bits, shivers, &c.* v. Fragments. चाराचुराm. चकाचूरm.
Broken in pieces. विशकल, शतचूर्ण.
Made of two pieces. दुतुकडा,—of three तितुकडा,—of four चौतुकडा.
P. added (to cloth, wood, &c.). जोडm. सांधाm. पट्टीf.
To break in pieces. फोडणें, फाडून टाकणें, तुकडेm.pl.-चूरm.-&c. करणें *g. of o.*
To fall to pieces; *fall asunder;*—wreath, rosary, &c. ओघळणें, ओहळणें, घळणें, सुटणें,—a building, machine, &c. कोसळणें, ढासळणें *or* धासळणें, विखळणें, निखळणें, रेलणें.
To pull or take to pieces; *break up, undo.* उखळणें, निखळणें, विखळणें, उलगडणें, उलकटणें, उसकटणें, उसकटाउसकटf.-उखळाउखळf.-&c. करणें *g. of o.*—a garment, couch, &c. उस्तरणें,—fig. *expose, &c.* विचकणें.
2 *part of a whole, member, portion.* भागm. विभागm. अंशm. अंगn. खंडn.
Of a p. *alike.* एकसारखा, एकप्रतीचा.
Of a p. with, *alike.* सारखा, सदृश.
Of one p. *without juncture, seam, &c.* एकसंध, एकसंधी, सदट *or* सधट, सलग, अखंड.
3 *a separate or distinct thing or performance.* This sense is usually best expressed by the word of which a piece is under mention, ex. gr. *a piece of* poetry कविताf. *a piece of* composition ग्रंथm. *a piece of* work कामn. &c.
A p. of song. गाण्याची चीजf.
4 *item, article.* डागm. डागिणा *or* डागिनाm.
5 (of cloth) *whole web.* थानn. ताका *or* तागाm.
6 (of a bale of cloths) *single one.* दाणाm. सनंगn.
7 (of money) v. Coin. नाणेंn. मुद्राf.
A copper p. ताम्रमुद्राf.—A gold p. सुवर्णमुद्राf.—A silver p. रौप्यमुद्राf.
8 (of ordnance). तोफf. मंडिंn.

9 See Musket.

A piece, *to each.* दर असामीस *or* ला, दर मनुष्यास, प्रत्येकास.

To Piece, *v. a.* v. To Patch. ठिगळणें, ठिगळ*n.*-ठिगळी*f.* देणें-लावणें.

2 *enlarge by piecing.* सांधा*m.*-जोड*m.* देणें-लावणें *or* देऊन-&c. वाढवणें-लांबविणें.

3 v. To Join. जोडणें, सांधणें.

Pieced, *p.* v. V. 1. ठिगळलेला, ठिगळ दिल्हेला, &c.

2 जोड दिल्हेला, &c. जोडींव, जडींव, सांधींव, जोडगिरी, जोडगीर, जोडाचा, सांध्याचा.

3 जोडलेला, सांधलेला, सांधींव.

Piece-less, *a. not made of pieces.* एकसंध, एकसंधी, सलग, अखंड, विनजोड, सघट.

Piece-meal, *adv. by pieces.* अंशतः, अंशशः, खंडशः, विभागशः, लवशः.

2 *in pieces.* तुकडे तुकडे करून, खंडशःखंडशः.

To tear p. तुकडेतुकडे*m.pl.*-मणी मणी*m.pl.* तीळतीळ*m.pl.* तीळतीळ तुकडे*m.pl.* करणें, तीळतीळ तोडून टाकणें.

Pied. *a. particolored.* नानारंगी, विचित्ररंगी, चित्र, चित्रविचित्र.

Piedness, *n.* v. A. चित्रविचित्रपणा*m.* विचित्ररंग*m.* रंगविचित्रता*f.*

Pier, *n.*—of a bridge. खांब*m.* पाय*m.* स्तंभ*m.*

2 *mole.* धक्का*m.*

To Pierce, *v. a. puncture, penetrate, perforate, bore, &c.* टोचणें, बोचणें, भोकणें, बोचकणें, वेधणें, भेदणें, विंधणें, विद्ध-&c. करणें, भोक*n.*-वेध*m.*-रंध्र*n.*-&c. पाडणें-करणें, वेध*m.*-भेद*m.*-वेधन*n.*-&c. करणें *g. of o.*

2—with force and sound; *stab, gore, &c.* भसकणें, भसकावणें, भोसकणें *or* भोकसणें, भोसणें.

To Pierce, *v. n. enter, penetrate,*—as a pointed instrument, &c. रुतणें, रुपणें, रोवणें, रोंचणें, बोचणें, रिघणें, शिरणें, शिरकणें, टुपणें.

Pierceable, *a.* v. V. A. 1. वेधायाजोगा-&c. वेधनीय, वेध्य.

Pierced, *p.* v. V. A. 1. टोंचलेला, वेधलेला, &c. वेधित, भेदित, विद्ध, सूचित.

2 भसकलेला, &c.

Piercer, *n.* Piercing, *p. a.* v. V. A. 1. टोचणारा, वेधणारा, &c. वेधक, वेधी, भेदक, वेधनकर्ता, &c. सूचक, सूची.

2 भसकणारा, &c.

v. V. N. रुतणारा, रुपणारा, &c.

I *pinching, biting,*—cold, &c. कडक, कडकडीत, कडक्याचा, कडाक्याचा, हाडेफोड, हाड फोडा, हाडें खिळणारा-फोडणारा, खर, जलाल.

II *thrilling, shrill,*—of sounds. वेधक, वेधी, कडक, कडकडीत, कर्कश.

Piercing, *n.* v. V. A. 1.—*act.* टोचणें*n.* वेधणें*n.* भेदणें*n.* &c. वेध*m.* भेद*m.* वेधन*n.* भेदन*n.* सूचना*f.* सूचन*n.* सूची*f.*

Pietism, *n.* *affectation of piety.* भक्त्यभिमान*m.* भक्तीचें देव्हारें*n.*-पोम*n.*-&c.

Pietist, *n. one who affects piety.* भक्तीचा अभिमानी-पोम्या.

Piety, *n. love, &c. of God.* भक्ति*f.* देवभक्ति*f.* ईश्वरभक्ति*f.* परमेश्वरभक्ति*f.* भगवद्भक्ति*f.* देवपरायणबुद्धि*f.* धर्मपरायणबुद्धि*f.* भक्तिपरायणबुद्धि*f.* धर्मनिष्ठा*f.* धर्मासक्ति*f.* ईश्वरनिष्ठा*f.* धर्मत्व*n.* धर्मनिबंध*m.* धर्मशीलता*f.*

Eminent in p. धर्मप्रधान.

Path of p. भक्तिमार्ग*m.*

2 *love, &c. of parents.* आईबापाची भक्ति*f.*-सेवा*f.*-&c. अपत्यधर्म*m.* पुत्रधर्म*m.* मातापितृभक्ति*f.*

Pig, *n. swine.* डुकर*n.*

Buying a p. in a poke. पाण्यांत ह्मैस आणि बाहेर मोल करणें.

What can you expect from a p. but a grunt. कोळसा उगाळल्याने काळेंच निघतें.

2 (of metal). कांब*f.*?

To Pig, *v. c.* डुकरें विणें.

Pig-headed, Piggish, *a.* v. Perverse. गाढा, गाढी, गाढ्या, गाढारा, हेंकड.

2 v. Stupid. माठ्या, मट्ठ, मठ्ठा.

Pig-stye, *n.* डुकरवाडा*m.* सूकरालय*n.*

Living in a p. *fig.* नरकवास*m.*

Pigeon, *a*—the bird. खबुतर *or* कबुतर*n.* कपोत*m.*—Some kinds are गुलटोप, गिरेबाज, रूमाली, लक्का, लोटण.

Domestic p. गृहकपोतक*m.*

Keeper of pigeons (for sport, &c.). कबुतरबाज.

Milky white p. कागदी खबुतर*n.*

Pigeon fancier. खबुतरबाज.

Purplish or gray colored p. पारवा*m.*

A fat pigeon *fig.* दुभतीगाय*f.*

Pigeon-breast, *n.* उराड*n.*

Pigeon-hearted, *a.* v. Fearful. हरिणकाळजी.

Pigeon-hole, *n. cell or division.* घर*n.* खण*m.* खाना*m.*

Pigeon-house, Pigeon-cot, *n.* खुबडी*f.* खुराडें*n.* धावळ*f.*

Pigment, *n.* v. Paint. रंग*m.*

P. for the forehead or body. गंध*m.*

Pigmy, *n.* v. Dwarf. वामन*n.* वामनमूर्त्ति*f.* बालखिल्य*n.*

Pigmy, Pigmean, *a.* v. Dwarfish. टारगा, वामनमूर्त्ति, अल्पमूर्त्ति, अल्पतनु, बुटबेंगन.

Pike, *n.* v. Spear. भाला*m.* बरची*f.* शूल*n. pop.* शूळ *or* सूळ*m.*

2 *pitch-fork.* टोचणी*f.* खोचेरा*m.*

Pike-man, *n.* v. Spearman. बरचीवाला, भालेकरी, शूलधारी, शूलपाणी.

Pike-staff, *n.* भालेकाठी*f.* शूलदंड*m.*

As plain as a p. हातचें कांकण*n.* करतलामलक*m.*

Pilaster, *n. square column.* चौकोनी खांब*m.* चौधारी खांब*m.* चतुष्कोणस्तंभ*m.*

Pile, *n. driven stake.* रोवलेला खांब*m.*-&c. खुंट*m.n.* खुंटण*n.*

2 *round mass, orderly heap,* v. Heap. चळथ*f.* चवड*f.* डाल*m.* डाळा*m.* डिंग*m. dim.* डिंगोरा*n.* & डिंगोळी*f.* डुंग*m. dim.* डुंगी*f.* डुंगा*m.* राशि*m.f. pop.* रास*f.* गंज*n.*

3 (as of shot, pitchers, &c.). डाल*m.* डाळा*m.* उतरंड*f.* उतरड*f.* खंडेमेरू*m.*

4 *edifice,* v. Building. वाडा*m.* इमारत*f.*

5 *pyre.* सरण*n.* चिता*f.*

6 piles; *hemorrhoids.* मूलव्याधि *pop.* मूळव्याध*f.* अर्श*m.n.* गुदरोग*m.*

Afflicted with p. मूळव्याधा, मूळव्याधीचा, अर्शी, अर्शरोगी.

Bleeding p. रक्तीमूळव्याध*f.*

Blind p. वादीमूळव्याध*f.*

To Pile, *v. a.* v. To Heap. चळथणें, डाळणें, चुणणें, [redacted]वर एक रचून ठेवणें, रास*f.*-&c. करणें *g. of o.*

Piled, *p.* v. V. चळथलेला, डाळलेला, रासकेलेला, &c.

Piling, *n.* v. V.—*act.* चळथणें*n.* &c. रचणूक*f.* रच[redacted]

To Pilfer, *v. a. filch, gain by petty theft.* उपटणें

करणें, उचलून नेणें, उपटा *or* उपाटा*m.* देणें *with* वर *or* ला, ताव*m.* देणें, हात*m.* मारणें, पट्टा*m.* मारणे.

To PILFER, *v. n. practice petty theft.* हलकीचोरी*f.*-उचलेपणा*m.*-भामटेपणा*m.*-&c. करणें.

PILFERER, *n.* PILFERING, *p. a.* v. V. A. उपटणारा, उचलणारा, &c. उपट्या, उचल्या, उचक्या, भामट्या *or* भांवट्या, भुट्टेचोर *or* भुट्टेचोर.

PILFERING, *n.* v. V. A.—*act.* उपटणें*n.* उचलणें*n.* उपटा देणें*n.* &c. v. V. N. उचलेपणा*m.* भामटेपणा*m.* उचकेपणा*m.* हलकीचोरी*f.* हरामखोरी*f.*

PIL-GARLIC, PILLED-GARLIC, *n. a forlorn wretch,* v. WRETCHED. दैवाचा भोपळा*m.* फुटक्या दैवाचा.

PILGRIM, *n. traveller to holy places.* यात्रेकरी, यात्रेकरू, यात्रकरू, जत्रेकरी *or* जत्रेकरू, तीर्थकरी, तीर्थकरू, फिरस्त *or* फिरस्ता, यात्रिक.

A company of pilgrims. यात्रा *pop.* जत्रा*f.*

A p.-pedler. कापडी.

Pilgrims and sojourners. उतारू पातारू.

PILGRIMAGE, *n. journey to a sacred place.* तीर्थ*n.* यात्रा *pop.* जत्रा*f.*—with implication of frequence. तीर्थयात्रा*f.* तीर्थाटन*n.*

Ceremonies to be observed at a place of p. तीर्थविधि*m pl.*

Favors (flowers, holy water, ashes, &c.) granted by the idol at a p. तीर्थप्रसाद*m.*

Offerings (to the idol and Bráhmans) on return from p. मावदें *or* मावधें*n.*

Periodical resort to a place of p. जत्रा*f.* वारी*f.* खेटा*m.*

Performer of periodical p. वारकरी.

P. to the three holy places. (प्रयाग, काशी, & गया) तिरस्थळी*f.*

Place of p. तीर्थ*n.* क्षेत्र*n.*

The great p. (viz. to Benares). महायात्रा*f.*

To wander about on p. तीर्थें*n.pl.* फिरणें.

PILL, *n. little ball of medicine.* गोळी*f.* गुटिका*f.* वटिका*f.* वटी*f.*

To PILL, *v. a.* v. To PEEL. सोलणें, त्वचा*f.*-&c. काढणें *g. of o.*

2 *strip, pillage, &c.* v. To PLUNDER. लुटणें, नाडणें, नागवणें, घासणें, घासटणें, वोडणें.

To PILLAGE, *v. a. spoil strip &c.* v. To PLUNDER. लुटणें, नागवणें, लुगारणें, बुचाडणें, धुवून नेणें, लूट*f.*-लुटपाट*f.*-&c. करणें *g. of o.*

PILLAGE, PILLAGING, *n.* v. V.—*act.* लुटणें*n.* लुगारणें*n.* &c. लूट*f.* लूटपाट*f.* लुटालूट*f.* लुंटन*n.*

I *booty, spoil.* लूट*f.*

PILLAR, *n.* खांव*m.* स्तंभ*m.* स्थूणा*f.*

Erected upon two pillars,—a building. दुखांबी.

Main p. of a house. धरणखांव*m.* धारण*m.* मूलस्तंभ*m.*

Stone p. मनोरा*m.*

PILLION, *n. a woman's riding cushion.* घोड्यावर स्त्रीचीं वसण्याची गादी*f.*

PILLORY, *n. frame on which an offender is exposed.* मानखोडा*m.* मान अडकवणें*n.*

PILLOW, *n. cushion for the head.* उशी*f.* उसें*n.* तक्या*m.*

Small p. गिरदी*f.*

PILLOW-CASE, *n.* उशीचा अभ्रा*m.* उशीची गवसणी*f.*

PILOT, *n. steerer of a ship in or out of harbour, &c.* v. STEERSMAN. पाण्यांतला वाटाडी, बंदरवाटाडी *or* वाटाड्या, नाविक, कर्णधार, समुद्रमार्गप्रदर्शक.

2 fig. v. CONDUCTOR. सारथि *or* सारथी.

PILOTAGE, *n. hire of a pilot.* पाण्यांतले वाटाड्याचें वेतन*n.*

PIMENTO, *n. myrtus pimenta.* कंकोळ *or* ळ*m.n.*

PIMP, *n. pander, procurer.* कुंटण, भडवा.

Business of a p. कुंटणकी*f.* कुंटणपणा*m.*

To PIMP, *v. n.* v. N. कुंटणकी*f.*-भडवेपणा*m.*-&c. करणें.

PIMPING, *n.* v. V.—*act.* कुंटणकी*f.* कुंटणपणा*m.*

PIMPING, *a. petty, little.* लहान, लहानप्रतीचा, नसकोणा, नकटा, विटकुला, विटका.

PIMPLE, *n. pustule, &c.* फुटकळी *or* फुटकुळी*f.* पुटकळी *or* पुटकुंळी*f.* पुळी*f.* फोड*m.* फोडी*f.* स्फोट*m.*

Eruption on the face (about puberty) of little pimples. मुरूम*m.*—a single p. of this eruption. मुरूमाची पुळी*f.* मुरूम*m.*

PIMPLED, *a having pimples.* फुटकळ्यांचा, पुटकळ्या आलेला, फुटकळलेला, सस्फोट.

PIN, *n.* टांचणी*f.* शलाका*f.*

2 *peg, bolt, &c.* खुटा*m. dim.* खुंटी*f.* खीळ*f.* कील*m.* सळई*f.* शकु*m.*—of bamboo, &c. to pin leaves. चुई *or* चोई*f.* चुइटी*f.*—as of a broach, &c. दांडा*m.*

3 *linch pin.* चाकाची-आसाची खीळ*f.*

4—the disease of the eye. काडी*f.*

5 *trifling thing.* काडी*f.* तणकाडी*f.* कवडी*f.*

To PIN, *v. a. fasten with a pin, &c.* टांचणी*f.*-खीळ*f.*-लावणें-घालणें, मारणें, टांचणें, टांचून ठेवणें, खिळणें, खिळण*f.* करणें.

PINAFORE, *n.* मुलाचें मळवस्त्र*n*

To leave off one's p. *fig.* ओंठावरचें दूध वाळणें-जिरणें *g. of s*

PIN-MONEY, *n. allowance to a wife for petty expenses.* चोळीबांगडीची खर्ची*f.*-नेमणूक*f.* स्त्रीची खाऊखर्ची*f.*-पानखर्ची*f.* चिरीखर्च*m.*

PINCERS, *n. instrument for griping, drawing nails, &c.* चिमटा*m.* अंबूर*m.* सांडस*m. dim.* सांडशी*f.*—esp. of goldsmiths. गावी*f.* गही*f.*

To PINCH, *v. a. squeeze between the ends of the fingers.* चिमटा*m.*-चिमटी*f.*-चिमखुरा*m.*-चुटकी*f.*-&c. घेणें-काढणें, चिमट्यांत धरणें, चिचकुरणें.

2 *squeeze, press between.* चिमटणें, चिंबळणें, चेंगरणें.

3 *gripe, oppress, press hard,* v To OPPRESS. पिळणें. चेंगरणें, चेंचणें, रुळणें.

4 *straiten, drive to extremity or distress,* v. To DISTRESS. अडचणींत-&c. आणणें, अडचणवणें, ताण*m.* वसणें *with* वर *of o.*

To be pinched. अडचणणें, तंगणें.

5 (the belly). पोट*n.* मारणें-बांधणें, पोटमारा*m* -उपासमारा*m.* करणें.

6—as cold, &c. कांकडवणें, अखुडवणें, कांकडा*m.* वळणें.

To be pinched with cold कांकडणें, अखुडणें, कांकडा*m.* वळणें *g. of s.*

7—as clothes. दाटणें, अडस-दाट-घट्ट-&c. असणें.

PINCH, *n. compression with the fingers.* चिमटा*m.* चिमट*f.* चिमटी*f.* चिमखुरा *or* खोरा*m.* चिमूट *or* चिमोट*f.* चिचकुला*m.* चिचकुरा*m. all with* घे.

2 (of snuff, &c.). *quantity compressed between the thumb and finger.* चिमट*f.* चुकटी *or* चुटकी*f.*

3 *distress, strait, difficulty.* अडचण*f.* चिमटा*m.* संकट*n.* संकष्ट*n.m.*

PINCH-FIST, PINCH-PENNY. See MISER.

PINCHED, *p.* v. V. 1. चिमटा घेतलेला, &c.

2 चिमटलेला, &c.

4 अडचणींत आणलेला, तंग.

P. by poverty. ओढगस्त, ओढग्रस्त, ओढिस्त, ओढीक.

PINCHING, *p. a.* v. V. 6. *and* PIERCING. कडक, कडकडीत, कडक्याचा, खर, जलाल.

PINDARIE, *n* —the freebooter. पेंढारी.
Body of Pindaries. पेंढार*n*.
PINE, *n. pinus longifolia.* सरल*m*.
Exudation from the p. सरलद्रव्य*n*.
To PINE, *v. n languish and waste away, lose flesh under distress.* v. LEAN. झुरणें, घुंपणे, झिजणें, गळणें, सुखणें, मरोस लागणें-जाणें, झुरण*f*.-&c. लागणें, काष्ट*n*. होणें, हिंग*n*. होणें.
2 *long for, whine after, &c.* v. TO DESIRE. धोपणें, रूण*m*.-खुरखूर*f*. लागणें, टाहो*m*.-घोर*m*.-खंत*f*.-टाप*f*.-रूण*m*. घेणें *g. of o.* टुकळा *or* टोकळा*m*. धरणें-करणें, छंद*m*. घेणें-धरणें.
PINE-APPLE, *n.*—the plant. अनानस *or* अननास*f*.—the fruit. अननस *or* नास*m.n*.
PINERY, *n.* अननसांचा मळा*m*.
PINGLE. See ENCLOSURE.
PINION, *n.* v. WING. पांख*m*.
2 *band for the arms.* मुसक्या बांधण्याची काढणी*f*.
To PINION, *v. a. bind or confine the wings.* पाख*m*.-&c. बांधणें
2 *confine by binding the arms to the body.* पिचुंड्या *f pl.*-मुसक्या *f. pl.* बांधणें, चतुर्भुज करणें.
PINK, *n.*—the colour. पांढरा तांबडारंग*m*. पाटलरंग*m*.
2 *pinnacle, tip top (in excellency, &c.).* सीमा*f*. पराकाष्ठा*f*. कळस*m*. शिखर*n*.
To PINK, *v. a. pierce with small holes,* v. TO PIERCE. लहान लहान भोकें*n pl.* पाडणें.
To PINK, *v. n.* See TO WINK.
PINK-EYED, *a. having small eyes.* लहान डोळ्यांचा, गजनेत्री.
PINNACLE, *n.*—of a building. कळस*m*. शृंग*n*. प्रासादशृंग*n*. प्रासादाग्र*n*
2 *spire, shaft.* सुळका*m. dim.* सुळकी*f*. शिखर*n*.
3 fig. *acme, summit.* शिखर*n*. कळस*m*.
PINNED, *p.* v. V. टांचणी लावलेला, खीळ घातलेला, &c. कीलित.
PINT, *n.* v. MEASURE. In some places it is अर्धशेर, in others पावशेर.
PIONEER, *n.*—of an army. वेलदार.
PIOUS, *a. godly, religious, devout,*—persons. भक्तिमान् *or* भक्तिमंत, धर्मशील, धार्मिक, धर्मी, धर्मिष्ठ, ईश्वरमनस्क, ईश्वरपरायण, परमार्थपरायण, परमार्थी, पारमार्थिक, देवभक्तिप्रवण, देवभक्तिनिष्ठ, ईश्वरभक्तिपरायण, भजनी, भजनशील, धर्मनिबंधी.
2 *proceeding from piety.* भक्तिभावाचा, भक्तिबुद्धीचा, ईश्वरनिष्ठेचा, धर्मनिष्ठेचा, देवपरायणबुद्धीचा, भक्तिमूलक.
PIOUSLY, *adv.* v. A. भक्तिबुद्धीने, भक्तिभावाने, ईश्वरनिष्ठेने, &c.
PIP, *n.* (of fowls). रूंन.?
2 (of an apple, &c.). दाणा*m*. बीज*n*.
To PIP, *v. n. chirp.* चूंचूं*n*.-चिवचीव*f*. करणें.
PIPE, *n. tube.* नळी*f*. नाड*f*. पन्हळ*m*. *dim.* पन्हळी*f*. नलिका*f*.
2—the musical instrument. पंवा *or* पांवा*m*. *dim.* पांवरी*f*. पोंवा*m*. *dim.* पोंवरी*f*. पुंगी*f*. अलगुजें*n*. वंशी*f*. वंशनालिका*f*. वेणु*m*.—esp. as made of a plantain-leaf, mango-stone, &c. पेपाणी *or* पिंपाणी*f*. पिंपारी*f*. पेंपेरें *or* पोंपेरें*n*. पिंकाणी*f*.
To stop one's p. fig. *make to be silent.* पुंगी*f*. बंद करणें *g. of o.*
3 *cask.* पीप*n*.
To PIPE, *v. n. play on a pipe.* पोंवा*m*.-&c. वाजवणें.
2 v. TO CRY. रडणें, डोळे*m. pl.* पुसणें.
PIPE-CLAY, *n.* चिकणखडू*m. f.* खडी*f*. खडू*m. f.* शाडू *or* शेडू*m*. श्वेतमृत्तिका*f*.
PIPER, *n.* PIPING, *p. a.* v. V. 1. पोंवा-&c. वाजवणारा.
I piping hot. गरमागरम, उन्हून *or* उनून.
PIPKIN, *n.* v. POT. मडकें*n*. लोटा*m*. *dim.* लोटी*f*.
Glazed p. लाखलोटें*n*.
PIQUANCY, *n.* v. A. 1. खमखमितपणा*m*. चणचणितपणा*m*. &c.
2 चरमरितपणा*m*. &c.
PIQUANT, *a. highly seasoned, &c.* खमखमीत, खमंग, चणचणीत, चमचमीत, चरचरीत, चरमरीत, खारटतुरट.
2 fig. *witty, smart,* v. SHARP. चरमरीत, अणखर, खारटतुरट.
PIQUE, *n. slight offense taken.* चोढ*f*. *v.* ये, रूसवा*m*. खपोमर्जी*f*. रीस*f*. खोंच*f*.
To PIQUE, *v. a. offend, nettle, fret, &c.* v. TO ANGER. चिथवणें, चिढीस आणणें, संताप*m*. आणणें, संतापवणें, खोंचणें, खोंचरणें.
2 *stimulate, touch with some passion.* अभिमानास घालणें, आग्रहास पाडणें, हटास पेटवणें.
3 (one's self upon). अभिमान*m*.-बाण*m*. बाळगणें *g. of o.* बिरीद*n*. बांधणें-बाळगणें *g. of o.* चंग*m*. बांधणें *g. of o.*
PIQUED, *p.* v. V. 1. चिढीस आणलेला, &c. संतप्त.
2 अभिमानास घातलेला, &c.
PIRACY, *n. robbery on the seas.* गलबतावरचा-समुद्रावरचा दरवडा*m*. गलबत लुटणें*n*. चांचेपण*m*.
PIRATE, *n. robber on the sea.* गलबतावर-&c. दरवडाघालणारा, गलबत-&c. लुटणारा, गलबत लुटारू, चांचा.
PISCATION, *n. fishing.* मासे धरणें*n*.
PISCATORY, PISCINE, *a. belonging to fishes.* माशांचा, मत्स्यसंबंधी, मत्स्यविषयक.
PISCES, *n.*—the zodiacal sign. मीन*m*.
PISCIVOROUS, *a. living on fish.* मत्स्याहारी, मत्स्यजीवी, मत्स्याशी, मत्स्याद.
PISH, *interj.*—expressing contempt, impatience, &c. फिश्श, फिश्शो, फिस, छिछी, छ, छन्, छिः, छी, धिक्, ऊं:, थत्त, इश *or* इस.
PISMIRE, *n.* v. ANT. मुंगी*f*.
PISS, To PISS. See URINE.
PISTACHIO, *n.*—the plant and the fruit. पिस्ता*m*.
PISTIL, *n.*—in botany. पुष्पगर्भतंतु*m*. गर्भकेसर*m*. स्त्रीकेसर*m*.
PISTOL, *n.*—the weapon. तमंचा *or* तबंचा*m*. पिस्तोल *or* पिस्तूल*n*. from the English is common.
PISTON, *n.* (of an engine). दट्ट्या*m*. चेपणें*n*. चेपणकाठी*f*.
PIT, *n. cavity, hole, &c.* खांच*f*. खळगा*m*. खळगी*f*. खळी*f*. खाडा*m*. गार*f*. हौंडा*m*. गर्ता*f*. अवट*m*.
2 (as in stone, wood, &c.). खोंच*f*.
3 (as of chalk, stone, clay, &c.) v. QUARRY. खाण*f*. गउद*f*. खनि*f*.
4 (of the stomach). शिंप*f*. उराची शिंप*f*.-खळगी*f*.
To PIT, *v. a. mark with little hollows.* खळ्या *f. pl.*-खांचा *f. pl.*-&c. पाडणें.
PIT-APAT, *adv. with palpitation.* धकधक *or* धगधग, धकाधक, धसधस, मटमूट *or* माटमूट, तुरतूर *or* तुरुतुरू, दुडदूड, दडदुडां, दुडुदुडू.
PIT-FALL, *n. pit for catching beasts.* चोरखळी*f*.
PITCH, *n. resin.* राळ*f*. राल*m*. यक्षधूप*m*.
P. darkness. गडद*n*. काळी किडरात्र*f*.
2 *degree of elevation.* मान*n*. उंचीचें मान*n*. महत्वमान*n*.
Highest p. पराकाष्ठा*f*. कळस*m*. भरतें*n*.
To such a p. एथवर, एथपावेतों.

3 (of voice). गळाm. स्वर pop. सूरm.

A high p. चढासूरm.

To PITCH, *v. a. smear with pitch.* राळ *f.* लावणें-माखणें-चिकटवणें.

2 *throw*, v. To CAST. झुगारणें, फेंकणें.

3 (a tent). देणें, उभारणें, उभा करणें.

4 (a tune). सूरm. धरणें, स्वरस्थिति *f.* करणें.

5 (the voice). लावणें.

To be pitched—the voice, an instrument, &c. लागणें.

To PITCH, *v. n. drop, light, settle.* उतरणें, बसणें, पडणें, तळm.-डेराm. देणें.

2 *encamp.* डेराm.-तंबू-राहुटी *f.*-&c. देणें, तळm. देणें, तंबूm. ठोकणें.

3 *fall headlong.* डोई-डोकी-&c. करून पडणें, डोकीच्या-डोईच्या-&c. झोकानें पडणें.

4 upon; *fix choice*, v. To CHOOSE. पसंत करणें.

PITCH-FARTHING, *n* —the play. गलकौड्या *f. pl.*

PITCH-FORK, *n. fork for throwing with.* टोंचणी *f.* खोचेराm.

PITCH-PIPE, *n. instrument for pitching a tune.* सूरm.

PITCHER, *n. earthen vessel.* घडाm. घागर *f.* मडकेंn. मडकी *f.* मडकूलn. घटm. कुंभm. कुंडn. कलशm. खापरn.

Half of a broken p. कपालn.

Lower portion of a broken p. खापरn.

P with a spout. कळसाm. करा *or* कऱ्हाm.

P. with the mouth, or upper half broken. कचकोलm. कांठमोराm.

Upper half of a p. as broken off. कांठाm. कांठाराm. कांठमोराm.

PITEOUS, *a. that may excite or move pity; mournful, dolorous, &c.* काकळूतवाणा *or* वाणी, केविलवाणा *or* वाणी, किलवाणा *or* वाणी, दीणवाणा *or* वाणी, दैनवाणा *or* वाणी, बापुडवाणा *or* वाणी, काकळुतीचा, &c. करूण, करूणारसोत्पादक, दीन, रडवा, रडका.

P. accents or tones. किळकिळ्या *or* कळकळ्या *f. pl. v.* दे, काकळूत *f. v.* कर, काकळूत मामलूत *f.* कींव *f.* कींव काकळूत *f.* कारणा *f.* करूणस्वरm. *pl.* रिपरोप *f.*

2 *deserving pity; miserable, &c.* v. WRETCHED. दुःखाचा, संकटाचा, दया येण्याचा, दया यायाजोगा, दयायोग्य, करूणायोग्य, अनुकंप्य.

3 *compassionate.* See PITIFUL.

PITEOUSLY, *adv.* v. A. 1. काकळूत करून, कळकळ्या देऊन, दया येईसा *decl.* दीनवाणी, गयांवयां *or* गायांवायां *v.* कर, गळगळां *v.* ये.

3 दयेनें, &c. दयाबुद्धीनें, दयापूर्वक, &c.

PITEOUSNESS, *n.* v. A. 1. दीनवाणेपणाm. केविलवाणेपणाm. &c. काकळूत *f.* काकळूतपणाm.

2 दयायोग्यता *f.* अनुकंपायोग्यता *f.* &c. दैनn.

PITH, *n. soft inside of plants, &c.* गाभाm. भेंडn. गरm. गीरm. सारm. गर्भm. विरखुंडn. मगजm. मज्जा *f.*

2 *quintessence, cream, sum and substance*, v. ESSENCE. सारm.n. सारांशm. तत्वn. तत्वार्थm. सत्वn. तत्तामालm. कसm.

3 *energy, spirit, fire, vigour, &c.* सत्वn. सारm.n. कसm. तेजn. जीवm. ऐवजm. बळn. बळकटी *f.* मजबुती *f.*

PITHINESS, *n.* v. A. 2. तेजn. रसm. सत्वn. जीवm. बळकटी *f.* मजबुती *f.* कसm. सारm.n.

PITHLESS, *a. wanting pith.* गरावेगळा-निराळा, असार, अगर्भ, निगर्भ.

2 *wanting energy, spirit, &c.* निस्सत्व, असार, निर्जीव, निस्तेज, फुसका, फुसकुला, पोकळ.

PITHY, *a. having, &c. pith.* गराचा, गाभ्याचा, गरभरू, कसदार, सगर्भ, सकस, सात्विक.

2 *forcible, energetic.* कसदार, जीवदार, जिवट, बळकट, बळकटीचा, मजबुतीचा, सत्वाचा, सतेज, ससत्व, रसभरित.

PITIABLE, *a. deserving pity, miserable*, v. WRETCHED. दया येण्याचा, दया यायाजोगा, दया योग्य, करूणायोग्य, अनुकंपायोग्य, अनुकंप्य, दयाविषय, दयापात्र, दयाभाजन, दयास्पद.

PITIABLENESS, *n.* v. A. दयायोग्यता *f.* करूणायोग्यता *f.* अनुकंप्यता *f.* दैनn.

PITIED, *p.* v. V. दया केलेला, &c. अनुकंपित.

PITIER, *n.* PITYING, *p. a.* v. V. दया करणारा, &c.

PITIFUL, *a. full of pity, compassionate.* दयेचा, &c. दयावान् *pop.* दयावंत, दयालु *or* ळू, दयाळ, दयाशील, दयाविशिष्ट, दयायुक्त, दयामय, सदय, दयान्वित, दयासंपन्न, दयापूर्ण, दयाढ्य, कृपाळ, कृपाळू, कन्हवाळू, करूण, कारूणिक, करूणाशील, सकरूण, करूणापर, करूणामय, दयारूप, दयाभूत, घृणी, घृणावान्, घृणाशील, सानुकंप, दयार्द्र, करूणार्द्र, दयार्द्रचित्त, दयार्द्रमनस्क, हृदयालु, हृदयवान्.

Some terms and phrases for a *pitiful person* are दयासागर, दयासमुद्र, दयाब्धि, दयासिंधु, दयानिधि, दयानिधान, दयाकर, करूणाकर, करूणासागर-समुद्र-निधि-&c. अनाथनाथ, अनाथबंधु, दीनदयाळ, दीननाथ, दीनबंधु, दीनवत्सल, आर्तसाधु, आर्तबंधु, आर्ताभिमानी, प्रणतवत्सल.

2 *pity-moving*, v. PITEOUS. काकळूतवाणा *or* वाणी, बापुडवाणा *or* वाणी, केविलवाणा.

2 *piteous, pitiable, miserable*, v. WRETCHED. दया येण्याचा, दया यायाजोगा, दयायोग्य.

4 *paltry, petty, wretched, sorry, little, insignificant, &c.* किलवाणा *or* वाणी, केविलवाणा *or* वाणी, गयाळ, हलका, फुसका, नाकारा, गैरी, क्षुद्र, क्षुल्लक, कृपण, भिकार.

PITIFULLY, *adv.* v. A. 1. दयेनें, दयाबुद्धीनें, दयादृष्टीनें, दयापूर्वक, दयापुरस्सर.

2. 3. काकळूत करून, कळकळ्या देऊन, काकळूतवाणी.

4 केविलवाणी, हलका *decl.* भिकाररितीनें.

PITIFULNESS, *n.* v. A. 1. *and* PITY. दया *f.* दयाळूपणाm. &c. करूणा *f.* कारूण्य *n.* अनुकंपा *f.* घृणा *f.* चित्ताची आर्द्रता *f.* चित्ताची कोमलता *f.* सकरूणता *f.*

4 हलकेपणाm. गयाळपणाm. गैरीपणाm. क्षुद्रता *f.* क्षुल्लकता *f.*

PITILESS, *a. without pity*, v. CRUEL. निर्दय, दयाशून्य, दयाहीन, दयारहित, &c. अदय, अकरूण, दये-करूणे-&c. वेगळा *or* निराळा, कठोर, क्रूर.

PITILESSLY, *adv.* v. A. निर्दयपणानें, निर्दय होऊन, दयेवांचून, दया सोडून-टाकून.

PITILESSNESS, *n.* v. A. निर्दयपणाm. दयाशून्यता *f.* दयाराहित्य *n.* दयाहीनता *f.* कठोरपणाm. क्रूरता *f.* क्रौर्य *n.*

PITTANCE, *n. allowance of victuals.* मोताद *f.* चंदी *f.* शेरm. शिधाm. शेरसिधाm. शेरपीठn.

2 *very small portion or allowance.* लहान-थोडी-हलकी-&c. मोताद *f.*-नेमणूक *f.*-&c.

Mere p. See LIVELIHOOD.

3 *small quantity.* थोडा अंशm. अल्पांशm. अत्यल्पांशm. जरा-जरासा-जराकसा *used with a noun.*

An idiomatical way of rendering this sense is by the use of some adjective meaning little, as अल्पविद्या a p. of learning, अल्पधन a p. of money, &c.

PITTED, *p.* v. V. खळ्या पाडलेला, खांचा पाडलेला.

I (with the small pox). फोडिला, उकटलेला, देवीच्या वणाचा.

II—a coin. उखळ्या.

PITTER PATTER, *n.* (of rain). बुटबूट *f.* पुटपूट *f.* पिटपीट *f.* रिपरीप *f.*

2 (of feet). दडदड *or* दुडदूड *f. intens.* दडदडाट *m.*

To PITTER PATTER, *v. a.*—rain. पिटपिटणें, पुटपुटणें, पुटपूट *adv.* पडणें.

PITUITARY, *a. that secretes phlegm.* कफोत्पादक.

PITUITOUS, *a. a consisting of phlegm.* कफाचा, कफमय.

PITY, *n. compassion, &c.* दया *f.* करूणा *f.* करूणारस *m.* माया *f.* अनुकंपा *f.* घृणा *f.* कींव *f.* किवण *f. n.* काकळूत *f. v.* यें, कन्हवळा *m.* कळवळा *m.* कळकळ *f.* कारूण्य *n.*

To feel p. कळकळ *f.*-कळवळा *m.*-कींव *f* -काकळूत *f.*-&c. येणें *in. con.* कळवळणें.

To appeal to p. *make piteous whinings and moanings.* करूणा *f.* भाकणें, काकळूत *f.* करणें, काकळुतीस-काकुळती येणें, दैना *f. pl.* भाकणें-सांगणें-दाखवणें, किरकणें.

To take p. on. काकळूत *f.* करणें.

2 *ground of pity, cause of grief.* दयेसकारण *n.* दयेसहेतु *m.* दुःखास कारण *n.*

To PITY, *v. a. feel compassion for.* दया *f.*-&c. करणें *with* वर *of o.* दया *f.*-काकळूत *f.*-कळकळ *f.*-कळवळा *m.*-कींव *f.* -&c. येणें *in. con. with g. of o.* कळवळणें *with* वर *of o.*

PIVOT, *n. pin on which any thing turns.* कांटा *m.*

PLACABILITY, PLACABLENESS, *n.* v. A. सांत्वनीयता *f.* सांत्वनयोग्यता *f.* सांत्वनशक्यता *f.*

PLACABLE, *a. that may be appeased.* सांत्वनीय, क्षमापनीय, सांत्वनयोग्य, सांत्वनशक्य, आराधनीय, सुखाराध्य.

PLACARD, *n. writing posted in a public place.* चिकटवलेला जाहीरनामा *m.*

PLACE, *n. portion of space.* जागा *m. f.* ठिकाण *n.* ठिकाणा *m.* ठाय *m.* ठाव *m.* देश *m.* प्रदेश *m.* स्थान *n.* स्थल *or* ळ *n.* प्रांत *m.* थांगा *m.* निलय *n. m.*

At the p. (house, country, &c.) of. एथे *or* तेथे *with* चा.

From all places around. जिकडून तिकडून, जिकडणें तिकडणें.

Genius of a p. स्थानमाहात्म्य *n.*

In both places. उभयत्र.

In every p. or direction. जिकडे तिकडे.

In various places or parts. जागोजाग.

In a by p. अठायीं.

Of what p.? कुठचा *or* कोठचा, कुठील-कुठला *or* कोठील-कोठला.

Of which p.—relatively. जेथचा *or* ला, जेथील.

Purification or clearance of a p. स्थलशुद्धि *f.*

Search of a p. on moving from it. स्थलशुद्धि *f.*

2 *place of, the proper place.* जागा *m. f.* ठिकाण *n.* ठाव *m.* ठाय *m.* थांग *m.* थांगा *m.* स्थान *n.* स्थल *or* ळ *n.* देश *m.* शाला *pop.* शाळ & साळ *f.* (in comp. as होमशाला, पाकशाला, पाठशाला, नृत्यशाला, टंकसाळ, घोडसाळ, &c.), खाना *m.* (in comp. as मोदीखाना, पिलखाना, तोपखाना, &c.).

Out of its p. गैरविन्हईस *or* गैरविन्हेस, अनाठायीं.

To be in (its or one's) proper p. आपल्या पायरीवर असणें.

To keep in its p. ठिकाणीं ठेवणें.

To leave its proper p. ठाव *m.*-पायरी *f.* सोडणें.

To put into its proper p. ठिकाणीं ठेवणें.

Every thing is good in its place. पायांचा मोजा पायांतच बरा डोकीवर चढवूं नये.

3 *room, stead.* जागा *m. f.* ठिकाण *n.* स्थान *n.* स्थल *or* ळ *n.*

In the p. or room of. जागां, जागीं, जागें, वारचा *decl.* वांटचा *decl.*

4 *post, official situation,* v. OFFICE. जागा *f.* असामी *f.* पदवी *f.* स्थल *or* ळ *n.*

Dismissed, &c. from p. स्थानभ्रष्ट, स्थानच्युत, स्थलभ्रष्ट, स्थलच्युत

5 *room, warrant, &c.* v. GROUND. जागा *m. f.* ठिकाण *n.* आधार *m.* आश्रय *m.*

In the first p. पहिलें *or* पहिल्याने, मुळीं, मुदलीं.—In the second p दुसरें, दुसऱ्याने, &c. &c.

To give p. to, *allow the superiority of.* दाद *f.* देणें *(with neg. con.).*

To give place, *make room.* जागा *f.* घेणें.

To take place, v. To HAPPEN. घडणें, पडणें.

To PLACE, *v. a. put, set in a particular portion of space.* ठेवणें, स्थापणें, न्यसणें, स्थापना *f.*-अधिष्ठान *n.*-न्यास *m.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *set, fix, establish.* ठेवणें, राखणें, आधान *n.*-अधिष्ठान *n.* करणें *g. of o.*

3 (in an office or situation), v. To APPOINT. ठेवणें, नेमणें, योजणें.

PLACE-MAN. See OFFICER.

PLACED, *p.* v. V. 1. ठेवलेला, &c. स्थापित, अधिष्ठित, विन्यस्त, न्यस्त, आसादित, आहित, विहित, समाहित, उपहित, निक्षिप्त, स्थानारूढ, स्थलारूढ.

2 ठेवलेला, &c. अधिष्ठित, आधेय.

3 ठेवलेला, नेमलेला, योजलेला, &c. अधिकारारूढ, पदारूढ.

PLACER, *n.* PLACING, *p. a.* v. V. 1. ठेवणारा, &c. स्थापक.

2 ठेवणारा, &c. आधायक, विधायी, विधाता.

PLACID, *a. gentle, quiet, serene, &c.* v. MILD. संथ, सैंत, शांत, मऊ, सौम्य, अक्रोध, विनीत, शांतमनस्क, सुमना, सुमनस्क.

PLACIDITY, PLACIDNESS, *n.* v. A. संथपणा *m.* मऊपणा *m.* &c. सौम्यता *f.* शांति *f.* सौमनस्य *n.* क्रोधाभाव *m.*

PLACING, *n.* v. V. 1.—*act.* ठेवणें *n.* स्थापणें *n.* &c. स्थापन *n.* स्थापना *f.* अधिष्ठान *n.* न्यास *m.* विन्यास *m.* आसादन *n.* निक्षेप *m.*

2 ठेवणें *n.* &c. स्थापना *f.* आधान *n.* विधान *n.* उपधान *n.*

PLAGIARISM, *n. literary theft.* ग्रंथाची-शब्दाची-&c. चोरी *f.* कवनचौर्य *n.* काव्यचौर्य *n.* ग्रंथचौर्य *n.* शब्दचौर्य *n.* उष्टेभाषण *n.*

PLAGIARIST, PLAGIARY, *n. thief in literature.* ग्रंथाचा-कवितेचा-&c. चोर, शब्दचोर, काव्यचोर, कवनचोर, उष्टाचोर.

PLAGUE, *n. pestilence, epidemic disease,* v. EPIDEMIC. मरी *f.* मरगी *f.* धाम *f.* मारी *f.* मारक *m.*

2 *great evil or calamity,* v. CALAMITY. अरिष्ट *n.* अनर्थ *m.* अनर्थापात *m.* अरिष्टापात *m.*

3 *pest, bore, &c.* व्याध *f.* उपाध *f.* जाच *m.* आधि *m. f.* नड *f.* नडाच *m.* पीडा *f.* कांटा *m.* कंटक *m.* ग्रह *or* दाहावा ग्रह *m.* खूळ *n.* मडन. धाड *f.* आगधाड *f.* जंजाळ *m.* झट *n.* पलिस्त *n.* कलांट *n.* झोंबट *n.* बलागत *f.* खेकटें *n.* खटराग *m.* सल *n.* शल्य *n.* सुदर्शन *n.* विवशी *f.* शनि *m.*—esp. as used of persons, लचांडी *m.* शुक्रकाष्ठ *n.* जिंद *m.*

To be delivered from one's p. कांटा *m.* उपटणें *g. of s.*

To PLAGUE, *v. a. infest with pestilence, calamity, &c.* मरगीनें-&c. पिडणें, मारीग्रस्त-मारीपीडित-मारकग्रस्त-मारकपीडित-&c. करणें.

2 *vex, harass, &c.* v. To TEASE. जाचणें, गांजणें, सतावणें, इजा *f.* -उपद्रव *m.*-दुःख *n.*-तरदी *f.*-&c. देणें.

PLAGUER, *n.* PLAGUING, *p. a.* PLAGUY, *a.* v. V. 2. जाचणारा, गांजणारा, इजादेणारा, &c. जीवघेण्या *or* घेणा, प्राणघेण्या *or* घेणा, खचरट, खडतर, खष्ट, क्रिष्ट, जिकिराचा.

PLAIN, *a. flat, level, smooth,* v. EVEN. सपाट, सारखा, समान.

2 *without ornament.* साधा, अलंकारावांचूनचा, अनलंकृत, अभूषित, अनलंकार, निरलंकार, निर्भूषण, विननकशी.

3 *artless, simple, unaffected, not learned, not refined, &c.* साधा, भोळा, साळढाळ, साळाभोळा, साळसूद *or* सूध, बाळबद, बालबोध, प्राकृत, प्राकृत्या.

4 *open, straight forward, unreserved, &c.* v. FRANK, BLUNT. खणखणीत, खसखसीत, कडकडीत, धोपटमार्गी, उघडेमराठीचा, परिस्फुट, उजू, सरलबुद्धीचा, सरल *or* ऋ.

5 *not beautiful, not handsome; homely, &c.*—of features v. साधेरूपाचा, साधारणरूपाचा, रूपाचा साधारण, दाहाजणासारखा, रूपमध्यम.

6 *mere, bare,* v. SIMPLE. नुस्ता, केवल *or* ऋ, शुद्ध.

7 *evident, clear, apparent, manifest, &c* उघड, उघडा, साफ, स्पष्ट, व्यक्त, अभिव्यक्त, प्रकट *pop.* प्रगट, प्रसिद्ध, प्रत्यक्ष, झळझळीत, टळटळीत, सुदृश्य.

To be p. clear, conspicuous, &c.—a stamp, &c. उमटणें.

8 *evident to the understanding, perspicuous, &c.* v. CLEAR. उघड, उघडा, स्पष्ट, सुबोध, बालबोध, उत्तानार्थ, विशद, भगूढ, अगूढार्थक.

9 *unseasoned, &c.* नुस्ता *or* नुस्था, निकळा, निर्व्यंजन, अव्यंजन, व्यंजनव्यतिरिक्त-रहित-&c.

10 *not difficult, not embarrassing, &c.* साधा, सुरळीत, सरल *or* ऋ, विनखोंचीचा, विननडीचा, विनपेंचाचा, सोईचा, सोईकर.

PLAIN, *n. level ground.* मैदान*n.* सपाटी*f.* पटंगण *or* पटांगण*n.* पाटा*m.* तवा*m.* तळपट*n.* माळ*m.*

PLAIN, *adv.* See PLAINLY.

PLAIN-DEALING, PLAIN-SPOKEN, *a. open, straight forward, &c.* v. FRANK, BLUNT. खसखसीत, खडखडीत, निखालस, धोपटमार्ग्या.

PLAIN-DEALING, PLAIN-SPEAKING, *n. speaking and acting without art, disguise, &c.* उघड *or* उघडीमराठी*f.* धोपटमार्ग*m.* सरलमार्ग*m.* उभादांडा*m.*

PLAIN-HEARTED, PLAIN-HEARTEDNESS. See FRANK, FRANKNESS.

PLAINLY, *adv.* v. A. 2. साधा *decl.* साधेरितीने, शोभेवांचून, अलंकारावांचून.

3 साधा *decl.* साळाभोळा *decl.* साळसूद, बाळबद, कपटावांचून, कृत्रिमरहित.

4 v. FRANKLY, BLUNTLY. साफ, स्पष्ट, स्वच्छ, खणखणीत, धादांत, निवळ, धडधडीत.

7 उघड, स्पष्ट, साफ, व्यक्त, धडधडीत, निवळ, टळटळीत, ढळढळीत.

8 उघड, स्पष्ट, धादांत, निवळ.

PLAINNESS, *n.* v. A. 1. सपाटपणा*m.* सारखेपणा*m.* सपाटी*f.* समता*f.*

2 साधेपणा*m.* साधाडौल*m.* साधेंरूप*n.* अलंकारराहित्य*n.* अलंकाराभाव*m.* भूषणाभाव*m.* भूषणराहित्य*n.*

3 साधेपणा*m.* भोळेपणा*m.* साळसूदपणा*m.* साळढाळपणा*m.* &c. भोळाभाव*m.* कपटराहित्य*n.* सारल्य*n.* सरलभाव*m.*

4 खणखणितपणा*m.* खसखसितपणा*m.* &c. उघड *or* उघडीमराठी*f.* धोपटमार्ग*m.* उभादांडा*m.*

6 नुस्तेपणा*m.* केवळपणा*m.* &c.

7 उघडपणा*m.* स्पष्टपणा*m.* &c. व्यक्ति*f.* अभिव्यक्ति*f.* प्राकट्य*n.*

8 उघडपणा*m.* बालबोधपणा*m.* &c. वैशद्य*n.* विशदता*f.* सुबोधता*f.* उत्तानार्थ*m.*

PLAINT, *n.* v. COMPLAINT. रड*f.* विव्हाळ*m.*

To make loud plaints and ululations. हाका*f. pl.* मारणें.

2—in law. पूर्ववाद*m.* भाषापाद*m.*

PLAINTIFF, *n*—in Law. वादी, पूर्ववादी, अग्रवादी.

PLAINTIVE, *a. expressive of sorrow, mournful.* दुःख-खेद दाखवणारा, केविलवाणा *or* णी, बापुडवाणा *or* णी, किलवाणा *or* णी, काकळूनवाणा *or* णी, रडवा, रडका, खेदसूचक-दर्शक-बोधक-&c.

PLAIT, *n. double.* v. FOLD. चुणी*f.* पट्टी*f.* निरी*f.*

To PLAIT, *v. n.* v. N. चुणणें, चुण्या*f. pl.*-निऱ्या*f. pl.*-&c. करणें-घालणें.

2 (the hair) v. To WEAVE. विणणें, वेणी*f.* घालणें.

PLAITED, *p.* v. V. 1. चुणलेला, चुण्या घातलेला, &c.

2 विणलेला, वेणी घातलेला, विणीव.

PLAN. *n. scheme, project,* v DESIGN. कल्पना*f.* मसनत*f.* तजवीज*f.* अनुसंधान*n.* उपाय*m.*

2 *draught, model,* &c. बेत*m.* नमुना*m.* नकशा*m.* नकाशा*m.*

3 (of an engine, machine, &c) *mode of construction, operation. &c.* कला *f.* कळ *f.* कल्पना *f.* कृति *f.*

To PLAN, *v. a. scheme, devise, &c.* कल्पना*f.*-मसलत*f.*-तजवीज*f.*-&c. करणें *g. of o.* कल्पिणें, योजणें, रचणें, काढणें, बांधणें.

2 *model, &c.* बेत*m.*-नकशा*m.*-&c. करणें-काढणें *g. of o.*

To PLANCH, &c. See To PLANK, &c.

PLANE, *n.*—in geometry; *level surface.* क्षेत्र*n.* तल*n.*

2—the tool. रंधा *or* रंदा*m.* रोंखणी*f.*

To PLANE, *v. a. level, smooth.* सारखावणें, सारखा-सपाट-सम-&c. करणें.

2 *smooth with a plane.* रंधणें, रोंखणें, रोंखणी*f.*-रंधा*m.* करणें, रंधा*m.* फिरवणें.

PLANED, *p.* v. V. 1. सारखा केलेला, &c.

2 रंधलेला, रंधा फिरवलेला, &c.

PLANET, *n.*—the celestial body. ग्रह*m.* खेचर*m.* खेट*m.*

The planets,—collectively. ग्रहगण*m.* ग्रहमंडल*n.* The Hindus reckon nine (नवग्रह) viz. सूर्य, चंद्र, मंगल, बुध, गुरू, शुक्र, शनि, राहु, केतु, or the sun, the moon, venus, mercury, mars, jupiter, saturn, and the ascending and descending node. The two last are called minor planets.

An auspicious or good p. शुभग्रह, सौम्यग्रह, सुग्रह.—Four are reckoned, viz. बुध, शुक्र, गुरू, चंद्र.

An inauspicious or bad p. कुग्रह, पापग्रह, खडतरग्रह.—Five are reckoned, viz. मंगल, सूर्य, शनि, राहु, केतु.

Ascertainment (by calculation, &c.) of the aspect of the planets. ग्रहसाधन*n.*

Calculations or tables for determining the position of the planets. ग्रहसारणी*f.*

Diagram representing the aspect of the planets. ग्रहकुंडली*f.*

Incantations to render the planets propitious. ग्रहजप*m.*

Meeting of the seven planets under one sign. सप्तग्रही*f.*

Minor p. उपग्रह*m.*

Motion of the planets. ग्रहचार*m.*

Motion of a p. in its orbit. गति*f.*

Planetary conjunction. संगम*m.*

Planetary malignity. संक्रांत *or* संक्रांति*f.*

Planetary affliction or evil. ग्रहपीडा*f.* ग्रहबाधा*f.*

Planetary aspect and influence. ग्रहदशा*f.* ग्रहयोग*m.*

Presents made to Bráhmans for propitiating the planets. ग्रहदान*n.*

Propitiation of the planets. ग्रहशांति*f.* ग्रहसाधन*n.*

Propitiousness of the planets. ग्रहबलn. ग्रहानुकूल्यn.

Sacrifice in propitiation of the planets. ग्रहयज्ञm. ग्रहमखm.

PLANET-STRUCK, a. *affected by a planet.* ग्रहबाधित, ग्रहपीडित, ग्रहाविष्ट.

PLANETARY, a. *belonging, &c. to the planets.* ग्रहांचा, ग्रहांविषयींचा, ग्रहविषयक, ग्रहमय, ग्रह in comp. (as ग्रहपीडा, ग्रहबाधा, &c.).

PLANING, n. v. V. 1.—*act.* सारखा करणेंn &c.

2—*act.* रंभणेंn. &c. रोंखणी f. रंधा or रंदाm. तक्षणn.

PLANK, n *piece of sawed timber.* फळी f. तक्ताm. फर्दाm.

Ceiling or floor of planks. तक्तपोशी f. पाटणी f.

Rude or coarse p. फळेंn.

To PLANK, v. a. *cover or lay with planks.* पाटणें, पाटणी f.-तक्तपोशी f. -तक्तेबंदी f. करणें.

PLANKED, p v. V. पाटलेला, तक्तपोशी केलेला, &c. पाटींव, तक्तपोशीचा, फळी (in comp as एकफळी one p.—दुफळी two p. and तिफळी-चौफळी, &c.).

PLANKING, n. v. V.—*act.* पाटणेंn. तक्तपोशीकरणेंn. &c. पाटणी f. कडीपाटm.

PLANNED, p. v. V. 1. योजलेला, काढलेला, रचलेला, &c. योजित, रचित.

PLANNER, n. PLANNING, p. a. v. V. 1. योजणारा, रचणारा, मसलत करणारा, &c. योजक, रचक.

A wise p. अनुसंधानी.

PLANNING, n. v. V. 1. योजणेंn. रचणेंn. &c. योजणूक f. योजना f. रचना f. तजवीज f. मसलत f. अनुसंधानn. संदर्भm.

PLANT, n. *vegetable, &c.* औषधी f. वनस्पति f. झाडn. उद्भिद्n.

Small or young p. रोंपn. रोपाm. विरडाm.

To PLANT, v. a. *put into the ground for growth.* लावणें, रोवणें, रोपणें, खुंटळणें, रुजत घालणें.

To be planted. लागणें.

2 (a tree, &c.) *set to grow.* लावणें, पुरणें.

3 (a post, &c.) *fix in the ground, &c.* रोवणें, पुरणें, रोपणें, उभारणें, नेमणें, नेमवणें, आरोपणें.

To be planted. पुरणें.

4 (a cannon, &c.) *set, direct.* रोंखणें, लावणें, नेमणें.

5 (a colony, &c.) *establish, settle.* वसवणें, वसवणें, करणें.

PLANTAIN, n. *musa paradisiaca,*—the tree. केळf. रंभा f. कदली f. —the fruit, केळn. केळेंn. Some of the varieties of the plantain are, कर्णरीकेळ, कन्याळ, खापराळ, गोवराळ, जिरेळ or जिरेली, मुठाळीकेळ or मुठेळीकेळ or मुठेळ—(the fruit of it, मुठाळेंकेळेंn.) रसबेळ or रसबेळी or रसबेळकेळी—(the fruit of it, रसबेळें or रसबेळकेळेंn.) रायकेळ or राजकेळ or राजेळ—(the fruit of it, राजकेळें or राजेळेंn.) लोखंडीकेळ—(fruit of it, लोखंडीकेळेंn.) शिंगाळीकेळ or शिंगेळ (fruit of it, शिंगाळेंकेळेंn.)—Some *wild* varieties are, कवदर, कौंदरी, काष्ठकदली, चवई or चवईण or चवेण or चवेणी, वनकेळ or वनेळ, रानकेळ.

Bunch of plantains, or the bunch of fruit stems. लोंगरn. घडm. फणी f. घडुलेंn. केळवंड f.

Calyx of the fruit stalk of a p.-tree, the spathe. कोंकाm. बोंडn.

Dried p.-leaf or a piece of one. वाळवत f.n. सुकवत f.n.

Fruit stalk of the p.–tree. फणाm.

Heart or tender core of the stock of a p.–tree. कालेंn. कालn.

Integument or coating of the p.-tree. सोपn. सोपटn.

Instrument to cut p.-leaves. पिंपिळाm. पानकापेंn.

Leaf of a p.-tree. डांगf. डेंगf.—Tip or end of leaf divided crosswise, आगोतली or आगोथली f. आगोती f.—Portion, *gener.* of leaf, divided crosswise. दांडाळवतn.—Leaf of which the end is broken off, परखंडाm.

Last leaf evolved by a p.-tree. आखुडवतn. खुंटपानn.

Piece torn from a side of a p.-leaf. चिरटाm. *dim.* चिरटी f. चिरणीm. *dim.* चिरण f. चिरोटी f. चिरण f. फाळकाm. *dim.* फाळकी f. फाळवतn.

P. just formed. जीरm.

P.-fool, *mixture of plantains and milk with sugar and spices.* शिखरण f. शिखरिणी f.

Ripe p. peeled and dried. सुकेंकेळn. सुकेळn. सुकेळेंn.

Small slip or shred of a p.–leaf. चिरी f.

Spadix of the p.–tree. केळफूळn.

Stem of a p.–tree. खांबm.

Stem of a p.-leaf. टांटोळा or तांटोळाm.

Spike of unexpanded leaves of a p.–tree. सुई f. सुयराm. सुयटाm. *dim.* सुयटी f.

Young p.–tree. पासंवाm.

Young p.-tree, as shooting from the root of its parent. केळंवा or केळंभाm. केळवाm. मुरंवाm. मुनवा or मोनवा or मोनाm

To shoot out its spadix—a p.–tree. पसवणें, विणें.

PLANTATION, PLANTING, n. v. V. 1. लावणेंn. रोवणेंn. &c. लावणी f. लागवण f.

2 लावणेंn. &c.

3 रोवणेंn. आरोपणेंn. &c. आरोपणn. आरोपm.

I *place planted.* वाटी f. बागm.f. फडm. बनn. लावणेंn. उपवनn. कृत्रिमवनn. वाटिका f. (esp. in comp. as वृक्षवाटिका, वल्लीवाटिका, &c.) —esp. of vegetables, मळाm.—of cocoanut or betelnut trees, आगरm.n.—of sugar canes, उशीलn. Note, a provincial word.

Series of plantations. आगरमालिका f.

II See COLONY.

PLANTED, p. v. V. 1. लावलेला, रोवलेला, रुजत घातलेला, &c. लावणीचा.

3 रोवलेला, पुरलेला, नेमलेला, आरोपलेला, &c. आरोपित.

PLANTER, n. PLANTING, p. a. v. V. 1. लावणारा, रुजत घालणारा, लावणी करणारा.

3 रोवणारा, पुरणारा, &c. आरोपणकर्त्ता.

I *master of a plantation.* फडकरी, बागवाला, मळेकरी, आगरकरा.

PLASH, n. v. PUDDLE. डबकाm. डबकी f. डबराm.

PLASHY, a. *abounding with plashes,* v. MARSHY. डबक्यांचा, डबऱ्यांचा, पाणथळाचा, अनूप.

PLASTER, n. (of a wall). गिलावाm. कफलार or कफलादn.? लेपm.

2 *emplastrum.* मलमm.n. मलमपट्टी f. प्लास्तरm.n. from the English is common.—esp. of medicaments and earth to an affected limb, लेपm. लेपनn.

To PLASTER, v. a. v. N. 1. *cover with plaster.* गिलावाm. करणें, लेपm.-उपलेपm. देणें, लेपनn.-उपलेपनn.-&c. करणें g. of o.

PLASTERED, p. v. V. गिलावा केलेला, &c. गिलाव्याचा, लिप्त, उपलिप्त.

PLASTERER, n. PLASTERING, p. a. v. V. गिलावा करणारा, लेप देणारा, लेप-उपलेप-&c. कर्त्ता-कारक-&c. उपलेपक, प्रलेपक.

PLASTERING, n. v. V.—*act.* गिलावा करणेंn. &c. लेपm. लेपनn. उपलेपm. उपलेपनn. लिपि f.

I *plaster-work*, v. Plaster. गिलावा*m.*

Plastic, *a. having power to give form or fashion.* घडवणारा, वळवणारा, रूपदेणारा, आकारकरणारा, आकारकर्ता-कारी.

To Plat, *v. a.* v. To Weave. विणणें, गुंफणें, वळणें, गांथणें.

Plat, Platting, *n.* v.V.—*act.* विणणें*n.* गुंफणें*n.* गांथणें*n.* गांथण *or* गांठण *f.*

I *work platted.* गांथण *or* गांठण *f.* विणकाम*n.*

II *piece of flat, even ground,*—esp. of a garden, &c. तक्का*m.* वाफा*m.* मळा *f.* क्यारी *f.* ताटवा*m.* वाटी *f.* वाटिका *f.* खाबान*n.*

Plate, *n. flat piece of metal.* पत्रा*m.* पत्र*n.* तकट *or* तगट*n.* तकटें *or* तगटें*n.*

·Circular and thin p. चकती *f.*

A. copper p.—on which grants, privileges, &c. are inscribed. ताम्रपट*m.*

2 *armour of plates.* पत्र्यांचें चिलखत*n.*

3 *wrought silver; vessel, &c. of silver.* रूपेरी सामान*n.* रूप्याचें सामान*n.* रूप्याचा संच*m.*

4 *vessel from which food is eaten.* वासन*n.* पात्र*n.* भोजनपात्र*n.* सानक*f.n.*—of earth, परळ *or* पराळ*m.n.* तगारी*f.* सरावलें*n.* शराव*m.* रान्हें*n.*—of silver or other metal, तबक*n.* *dim.* तबकडी *f.* ताट*n.* *dim.* ताटली *f.* थाटी*f.* ताम्हण *or* ताम्हन*n.*—of leaves tacked together, पत्रावळ *f.* विस्तारी*f.* (Some varieties as to size, shape, use &c. are, ठिकोळें *or* ठिगोळें*n.* तिकटें*n.*)—of a leaf, piece of matting, or sackcloth, &c. ठावकें*n.* ठावका*m.*

Circular p. of leaves. मंडळवत*n.*

To Plate, *v. a. wash with silver.* रूप्याचा लेप*m.*-रूप्याचा मुलामा*m.*-&c. देणें, रूपेरीलेप*m.* देणें, मुलामा*m.* करणें-देणें-चढवणें.

Plated, *p.* v. V. रूप्याचा मुलामा दिल्हेला, &c. रूपेरी, मुलामी, मुलाम्याचा, राजतान्वित.

Platform, *n. plan, ichnography.* सपाटीचा-भुईचा-&c. नकशा*m.*

2 *floor of planks, &c.* मंचक*m.* मंच*m.*

3 *plan,* v. Scheme. बेत*m.*

Plating, *n.* v. V.—*act.* मुलामा देणें*n.* &c.

I *wash of silver.* रूपेरीलेप*m.* मुलामा*m.* ओप *f.* रूप्याचें पाणी*n.*

Platted, *p.* v. V. विणलेला, &c. विणींव, वळींव.

Platter, *n.* Platting, *p. a.* v. V. विणणारा, वळणारा, &c.

I *broad and shallow dish for holding provisions.* परळ *or* पराळ*m.n.* *dim.* परळी*f.* सरावलें*n.* शराव*m.* जोगलें*f.* खापर*n.* थाळा*m.* *dim.* थाळी *f.* परात *f.*

Note. The above words express different sorts of platters.

Plaudit, *n. applause,* v. Praise. शाबासकी *f.* वाहवा *f.*

Plausibility, *n.* v. A. 1. सत्याभास*m.* प्रमाणाभास*m.* सत्यसन्निभता*f.*

Plausible, *a. superficially pleasing, &c.* v. Specious सामान्य लोकांस पसंत व्हायाजोगा, वरघडीचा, वरपंकाचा, देखणाऊ, दिसाऊ, लटका पर नेटका, सत्याभासाचा, सत्याभासात्मक, प्रमाणाभासात्मक, सत्यसदृश, सत्यसन्निभ, सत्यसंकाश, अविचाररमणीय, आपातरमणीय.

2 *using specious arguments, &c.* तोंडावर गोड, तोंडापुरता गोड, लाघवी.

Plausibly, *adv.* v. A. 1. चांगला वाटायाजोगा *decl.* पसंत व्हावयाजोगा *decl.* सत्याभासपूर्वक, प्रमाणाभासपूर्वक.

To Play, *v. n. sport, frolic.* खेळणें, खेळ*m.*-क्रीडा *f.*-&c. करणें, क्रीडणें.

2 *toy, trifle, act wantonly.* खेळणें, गमणें, रमणें.

3 *contend at some game.* खेळणें.

4 *perform on a musical instrument.* वाद्य*n.* वाजवणें, वाजवणें, वाजा*m.* करणें.

5 *operate, work, act, be in motion.* खेळणें, चालणें, वाहणें, खेळ*m.*-व्यापार*m.*-&c. करणें, खेळ*m.*-चेष्टा *f.*-&c. होणें *g. of s.*

6 *move irregularly, lightly, &c; wanton.* खेळणें.

7—as a demon in possession, *stir, work.* घुमणें, घुमरणें.

8 *act a part, personate a character,* v. To Act. सोंग*n.* आणणें, सोंगसंपादणी *f.* करणें.

9 *act in any particular character.* होऊन with another verb as बायको होऊन रडणें, to weep and play the woman; मर्द होऊन मात करणें, to play the man and perform feats; वेडा होऊन झक *f.* मारणें, to play the fool & talk nonsense.

To Play, *v. a. put in action.* खेळवणें, चालवणें, चालता-चालू करणें.

2 (a musical instrument, &c.). वाजवणें, वजावणें, खेळणें, छडणें.

3 *represent dramatically,* v. To Act. करणें, दाखवणें, खेळवणें, संपादणें, बतावणी *f.* करणें *g. of o.*

4 *perform, act, do.* करणें, साधणें, संपादणें, मचावणें (with a bad sense—as tricks, pranks, &c.).

Play, *n. sport, frolic, diversion.* खेळ*m.* खेळी *f.* क्रीडा *f.* मौज *f* कौतुक*n.* क्रीडाकौतुक*n.* तमाशा*m.* लीला *f.* विलास*m.* कुतूहल*n.* केलि *f.* क्रीडन*n.* देवन*n.*

Boisterous p. v. Romps. धुमकूस*m.* धुमश्चक्री *f.* धुमाकूळ*m.f.* धुमाळी *f.*

Boys-p. पोरखेळ*m.*

Skilful at p. खिलाडी *or* डू.

What begins in play may end in a fray. मस्करी करितां तस्करी होती, मस्करीची कुस्करी.—Some of the *plays* amongst children are, आट्यापाट्या, अकुटेंदुकुटें, अप्पाधप्पा, इरगीमिरगी, खांबखांबोळी, खिचकुला, खुंटाफळी, गायचाळा, घारमोर, छापो, डोळेझांकणी, टिपरघाई *or* घाळी, दडकुली, हुंबली, हुतुतु, हुंबर, हुरकुंड.

2 See Gambling. 3. *operation, action, work.* खेळ*m.* चेष्टा *f.* चलनवलन*n.*

5 *drama.* नाटक*n.m.*

4 *practice, action.* व्यापार*m.* व्यवहार*m.* कृति *f.* क्रिया *f.*

6 *room for free motion.* वाव*m.* अवकाश*m.* फिरक *f.* मोकळेपणा*m.* चेष्टापर्याप्तस्थल*n.*

Play-day, *n.* खेळाचा-खेळणीचा-सुटीचा-&c. दिवस*m.* खेळणी *f.* खेळी *f.*

Play-fellow, Play-mate, *n.* खेळगडी, सवंगडा, सवंगडी, खेळाचा सोबती-साथी-&c.

Play-house, *n.* v. Theatre. नाटकशाला *f.* नाटकमंदिर*n.* नृत्यशाला *f.*

Play-thing, *n. toy.* खेळ*m.* खेळवणा*m.* खेळणें*n.*

Played, *p.* v. V. A. 1. खेळवलेला, चालवलेला.

2 वाजवलेला, &c. वादित.

3 दाखवलेला, खेळवलेला, संपादलेला, &c.

Player, *n.* Playing, *p. a.* v. V. N. 1. खेळणारा, खेळ-क्रीडा-&c. करणारा, क्रीडमान.

2 खेळणारा, गमणारा, गमदसडा *or* दासडा *or* दासरा.

4 *and* Musician. वाजंत्री.

8 *and* Actor. सोंगाडी *or* सोंगाड्या, सोंगाळ्या, सोंगी *or* सोंग्या, बहुरूपी, भांड, भवई, फडकरी, नाटकी, नटवा, नट, नर्त्तक.

An under p. अंडगडी.

Master or leader of a band of players. शाहीर.
Principal actor or manager of a company of players. सूत्रधार.
Strolling p. दाक्षी.
v. V. A. 1. खेळवणारा, चालवणारा, प्रवर्त्तवणारा, &c.
2 वाजवणारा, &c. वादक, वादनकर्त्ता.

PLAYFUL, PLAYSOME, *a. sportive, &c.* खेळकर, खेळण्याचे स्वभावाचा, खिलाडी, खिलाडू, कौतुकी, मौज्या, मौजाळा, ख्याली, विलासी, क्रीडावान्, क्रीडापर, क्रीडापरायण, क्रीडासक्त, क्रीडाचित्त, क्रीडाबुद्धि, लीलापर, लीलापरायण, सलील.

PLAYFULLY, *adv.* v.A. खेळाने, विनोदाने, मौजेने, &c. खेळाच्या बुद्धीने, खेळून, क्रीडाबुद्धीने, विनोदबुद्धीने, परिहासबुद्धीने.

PLAYFULNESS, PLAYSOMENESS, *n.* v. A. खेळकरपणा*m.* खेळण्याचा स्वभाव*m.* क्रीडाबुद्धि *f.* क्रीडासक्ति *f.* क्रीडापरता *f.* &c.

PLEA, *n.*—in law. उत्तरवाद*m.* उत्तरपाद*n.* उत्तर*n.*
2 *that which is alleged in support, excuse, &c.* निमित्त*n.* सबब *f.* कारण*n.*
False or bad p. दुर्निमित्त*n.* बहाणा*m.*

To PLEAD, *v. n. speak, argue, supplicate, &c. in behalf of.* पक्ष*m.* धरून बोलणें, बोलणें *with* साठीं-करितां-&c. वाद*m.* करणें-सांगणें, रदबदली *f.*-रदबदल *f.*-&c. करणें *with* साठीं-&c. *or with g. of o.* सांग सरभरा *f.* करणें.

To PLEAD, *v. a. discuss, maintain by arguments, &c.* वाद*m.*-कज्जा*m.*-तकरार *f.* करणें-सांगणें, बोलणें.
2 *allege in pleading,* v. To ADDUCE. बोलणें, सांगणें, पुढें करणें, उपन्यास*m.* करणें *g. of o.* उपन्यस्त करणें.
3 *offer in excuse.* निमित्त*n.*-सबब *f.*-कारण*n.*-&c. सांगणें-करणें-दाखवणें.

PLEADABLE, *a.* v. V. A. 1. वादांत-&c. बोलायाजोगा, &c.
2 बोलायाजोगा, &c. उपन्यास करायाजोगा, उपन्यसनीय, उपन्यास्य.
3 निमित्त सांगायाजोगा-&c.

PLEADER, *n.* PLEADING, *p. a.* v. V. N. पक्ष धरून बोलणारा, वादसांगणारा, रदबदली करणारा.
I v. LAWYER. वकील.

PLEASANT, *a.* v. AGREEABLE. गोड, चांगला, सुखाचा, सुखावह, सुखद, सुखप्रद, सुखकर.
2 See CHEERFUL, MERRY.

PLEASANTLY, *adv.* v. A. 1. सुख वाटेसा *decl.* सुख वाटायाजोगा *decl.* सुखेंकरून, सुखेनैव, सुखरूप, सुदामत, यथासुख.

PLEASANTNESS, *n.* v. A. 1. गोडी *f.* चांगुलपणा*m.* सुखदायकत्व*n.*

PLEASANTRY, *n. gayety, &c.* v. MERRIMENT, MIRTH. हंसाबाजी *f.* थट्टामस्करी *f.* मजाख *f.* विनोद*m.* रहस्य*n.*
2 *sprightly saying, witticism, &c.* मजाखींचें-थट्टेचें-&c. बोलणें*n.*-वाक्य*n.* विनोदोक्ति *f.* विनोदवाक्य*n.* नर्मभाषण*n.* नर्मोक्ति *f.*

To PLEASE, *v. a. delight, gratify, gladden.* सुख*n.*-आनंद*m.*-संतोष*m.*-हर्ष*m.*-&c. देणें-करणें, आनंदविणें, हर्षविणें, संतोषविणें, मन*n.*-चित्त*n.*-&c. खुश करणें *g. of o.* तोषणें, खुश-सुखी-संतुष्ट-&c. करणें, रिझवणें, रंजवणें, हर्षण*n.*-आल्हादन*n.*-रंजन*n.*-&c. करणें *g. of o.*
2 *content,* v. To SATISFY. समाधान*n.*-संतोष*m.*-&c. करणें, तर्पिणें, तर्पण*n.*-संतर्पण*n.* करणें *g. of o.*
3 *suit, approve itself unto.* आवडणें, बरा वाटणें *in. con.* पसंत-मान्य-&c. असणें *in. con.* पटणें *in. con.* खातरेस पटणें *g. of o.* रुचणें *in. con.* मनास-मर्जीस-खुशीस-खातरीस-&c. येणें *in. con.* पतकरणें *or* कारणें *in. con.* पुरवणें *in. con.* मानणें *in. con.* मानवणें *in. con.*

To PLEASE, *v. n. choose, list,* v. To LIKE. चाहणें *in. con.* मन*n.*-खुशी *f.*-मर्जी *f.*-&c. असणें *g. of s.* भावणें *in. con.* मनास-खुशीस-मर्जीस-&c. येणें *in. con.* गमणें *in. con.*
2—as a word of ceremony; *condescend, be pleased.* कृपा *f.* करणें (as कृपा करून ते मला द्या, please to give me that).

PLEASED, *p.* v. V. A. 1. *and joyful.* खुश केलेला, आनंदविलेला, &c. खुश, खुशी, संतुष्ट, संतोषित, आनंदित, रंजित, तोषित, तुष्ट, प्रीत, उत्साहित, उल्लसित, मोदित, मुदित, प्रमोदित, प्रमुदित, प्रसन्न, प्रसादित, प्रसन्नवृत्ति.
That is easily p. अल्पसंतुष्ट, अल्पसंतोषी
To be p. आनंद*m.*-संतोष*m.*-&c. वाटणें *in. con.* संतोषणें, तुष्टणें,—intens. बाल बाल खुश होणें.
2 समाधान केलेला, &c. संतुष्ट, संतोषित, तोषित, तुष्ट, तृप्त, तर्पण.

PLEASER, *n.* PLEASING, *p. a.* v. V.A. 1. *and* AGREEABLE. सुखकरणारा-देणारा, आनंदविणारा, हर्षविणारा, &c. रिझाऊ, रंजक, मनोरंजक, सुखप्रद, सुखद, सुखकर, संतोषप्रद, संतोषद, हर्षप्रद, &c. रुचिकर, रुचिर, रुच्य, सुरभि, प्रिय, मनःप्रिय, तोषक, मोदक, मनासारखा, मनोनुकूल.

PLEASING, *n.* v. V. A. 1.—*act.* सुख देणें*n.* आनंदविणें*n.* &c. तोषण*n.* हर्षण*n.* आनंदन*n.* रंजन*n.* नंदन*n.* संभाजन*n* प्रसादन*n.* प्रीणन*n.*
2 समाधान करणें*n.* तर्पण*n.* तोषण*n.*

PLEASINGNESS, *n.* v. A. रिझाउपणा*m.* सुखदायकत्व*n.* रंजकत्व*n.* रुचिरता *f.* सौरभ्य*n.*

PLEASURABLE, PLEASURABLENESS. See PLEASANT, PLEASANTNESS.

PLEASURE, *n. delight, gratification, enjoyment.* सुख*n.* आनंद*m.* संतोष*m.* हर्ष*m.* खुशी *f.* मौज *f.* खुशाली *f.* तुष्टि *f.* तोष*m.* परितोष*n.* सौख्य*m.* सौख्य*n.* उल्लास*m.* मोद*m.* प्रमोद*m.* विलास*m.* शर्म*n.* प्रीति *f.*—intens. See RAPTURE.
Carnal or sensual p. विषयसुख*n.* विषयानंद*m.* काम*m.*
True p. सद्विलास*m.*
Why make pain of a p. ड्या सोन्याने कान तुटतो तें कशाला.
2 *choice, liking, will, inclination.* मर्जी *f.* खुशी *f.* इच्छा *f.* मनोदय*m.* मनोरथ*m.* मनोत्साह*m.* छंद*m.*
At p. कामनः, यथाकाम, अनुकामः.
3 *loose gratification, sensual enjoyment.* विषयसुख*n.* विषयभोग*m.* भोगविलास*m.* विलास*m* ऐशआराम*m.* चैन *f.* चैनबाजी *f.* रंग*m.* ख्याली खुशाली *f.* भांगभुरका.
Goddess or genius of p. रंगदेवता *f.*
4 *cause or occasion of pleasure.* सुखकारण*n.* सुखहेतु*m.*

PLEASURE-GROUND, *n.* रमायाची जागा *f.* रमण*m.* विलासकानन*n.* विलासवन*n.*

PLEASURE-HOUSE, *n.* विलासमंदिर*n.*

PLEASURE-HUNTER, PLEASURIST, *n. person devoted to pleasure.* भोगी, विलासी, विहारी, रंगी, रंगेला, रंगेल, चैनी, गुलहौशी *or* हवसी, चंदनहौशी, मौज्या *or* मौजी, मौजाळा, हौशी *or* हौसी, हौशा, शोखी *or* शौकी, कौतुकी.—Some appellations and attributives, &c. are खुशालचंद, कृष्णावतार, सुखानंद, घमंड, घमंडानंद, घमंडानंदी.

PLEBEIAN, *a. vulgar,* v. LOW. गल्लीकुचीचा, सांदीकोंदीचा, कुणबाऊ, प्राकृत, हलके जातीचा, हलके कुळीचा, नीच जातीचा, अकुलीन.

PLEDGE, *n.* v. PAWN. गहाण*n.* आभि*m.*
In p. By way of p. गहाणवट.
2 *surety, hostage, warrant, &c.* जामीन*c.* ओल *f.* तारण*n.* हडप*n.*

To PLEDGE, *v. a. pawn.* गहाण ठेवणें, गहाण लावून देणें, गहाणवट-गहाणवटीस ठेवणें, आधीकरण*n.* करणें.

2 *give as warrant, security, &c.* ओलीस-&c. ठेवणें, तारण*n.*-गहाण*n.*-&c. ठेवणें.

To p. one's self (to a work, &c.). सतीचें वाण*n.* घेणें.

To p. one's word. भाक*f.*-भाष*f.*-वचन*n.*-प्रतिज्ञा*f.* देणें.

PLEDGED, *p.* v. V. 1. गहाण ठेवलेला, &c. आधीकृत, निक्षिप्त.

2 ओलीस ठेवलेला, &c.

I *that has pledged his word.* भाक दिल्हेला, कृतप्रतिज्ञ, दत्तवचन, वचनबद्ध.

PLEDGET, *n.*—in surgery. घडी*f.*

PLEDGING, *n.* v. V. 1.—*act.* गहाण ठेवणें*n.* &c. आधीकरण*n.* निक्षेप*m.*

2 ओलीस ठेवणें*n.* &c.

PLEIADS, PLEIADES, *n.*—the constellation. कृत्तिका*f.* विंचु*m.* काल्या *or* काथ्या*f. pl*

PLENARILY, PLENARY, &c. See COMPLETELY, COMPLETE, &c.

PLENILUNAR, PLENILUNARY, *a. relating, &c. to the full moon.* पूर्णचंद्राचा, पूर्णचंद्रसंबंधी-विषयक.

PLENIPOTENCE, *n. fullness of power.* पूर्णसामर्थ्य*n.* सौमर्थ्यपूर्णता*f.*

PLENIPOTENT, *n. having full power.* पूर्णसमर्थ, पूर्णशक्तिमान्.

PLENIPOTENTIARY, *n. person invested with full powers.* कुलकारभारी, कुलअखत्यार, कुलकुल्हा.

PLENIST, *n. one who maintains that space is full of matter.* पूर्णतावादी.

PLENITUDE, *n. fulness,—as opposed to* vacuity. पूर्णता*f.*

2 *fullness, completeness, exuberance, &c.* भर*m.* पूर्णता*f.* समृद्धि*f.* उत्कर्ष*m.* प्रकर्ष*m.* वैपुल्य*n.*

PLENTEOUS, PLENTIFUL, *a. copious, abundant, &c.* v. EXUBERANT. बहुत, पुष्कळ, पुरवत्याचा, उरून पुरायाजोगा-&c. विपुल, प्रचुर, समृद्धीचा, मुबलक *or* ख, भरपूर, समतिरिक्त, समृद्ध, समीचीन.

PLENTEOUSLY, PLENTIFULLY, *adv.* v. A. पुरून उरायाजोगा-सारखा-&c. *decl.* पुरून उरेसा *decl.* भरपूर, बहुत, पुष्कळ.

PLENTEOUSNESS, PLENTIFULNESS, *n.* v. A. *and* PLENTY. पुष्कळपणा*m.* पुरपुराट*m.* वैपुल्य*n.* समृद्धि*f.* उत्कर्ष*m.*

PLENTY, *n. abundance,* v. EXUBERANCE. पुष्कळपणा*m.* पुरून उरायाजोगेपणा*m.* पुरवटा *or* ठा*m.* पुरपुराट*m.* विपुलता*f.* वैपुल्य*n.* उत्कर्ष*m.* प्रकर्ष*m.* समृद्धि *or* संवृद्धि*f.* रेळ*f.* रेळचेळ*f.* वाहतझरा*m.*

2 *state of abundance of the necessaries of life.* सुपीक*n.* सुवत्ता*f.* सुभिक्ष*n.* सुकळ *or* सुकाळ*m.* धान्यसमृद्धि*f.*

Time of peace and p. सुवत्ताकाळ*m.*

Time of p. and cheapness. सुकळ *or* सुकाळ*m.*

PLEONASM, *n. redundancy of words.* शब्दातिशय*m.* शब्दबाहुल्य*n.* शब्दप्रकर्ष*m.* स्वार्थ*m.*

PLEONASTIC, *a.* v. N. शब्दबाहुल्याचा, शब्दातिशयाचा, &c. स्वार्थ.

PLETHORA, *n. fullness of blood or habit.* रक्तपित्त*n.* पित्तरक्त*n.* अस्रपित्त*n.* रक्तातिशय*m.* रक्ताधिक्य*n.* अतिपुष्टि*f.*

PLETHORIC, *a.* v. N. रक्तातिशयाचा, रक्ताधिक्याचा, रक्तपित्ताचा.

PLEURISY, *n. inflammation of the membrane of the chest.* उरोग्रह*m.*

PLEURITIC, *a.* v. N. उरोग्रहरोगी.

PLIABILITY, PLIABLENESS, PLIANCY, *n.* v. A. लवकेपणा*m.* लवचिकपणा*m.* मऊपणा*m.* मृदुता*f.*

PLIABLE, PLIANT, *a. flexible.* लवका, लवचीक, मऊ, मृदु, सुनम्य, नमनशील.

To PLIGHT. See *To* PLEDGE.

PLIGHT, *n.* See GAGE. 2 *state, case, &c.* v. CONDITION. अवस्था*f.* स्थिति*f.* गति *pop.* गत*f.*

3 *ill condition, miserable state, pickle, &c.* v. MESS. गति *pop.* गत*f.* चवढव*f.* चवचव*f.* घाण*f.* गुडाकू *or* खू*f.* गळ्हाटा *or* ठा*m*

PLINTH, *n.*—of a wall. कंगणी*f.* कंगोरा*m.*

To PLOD, *v. n. drudge, &c.* v. TOIL. खपणें, कष्ट*m.*-श्रम*m.*-&c. करणें.

2 *travel or work with heavy diligence.* रेरें*n.* करणें *or* करून जाणें-चालणें-शिकणें-अध्ययन*n.* करणें-&c. आयासानें-श्रमानें-कष्टानें-&c. करीत जाणें-शिकत जाणें-&c.

PLODDER, *n.* PLODDING, *p. a.* v. V. 2. रेरें करून जाणारा-शिकणारा-&c. आयासाध्ययनी, श्रमाध्ययनी, आयासव्यासंगी, आयाससाधक, आयासगामी, पिपीलिकामार्गी.

PLODDING, *n.* v. V. 2.—*act* रेरें करणें*n.* श्रमाचें-कष्टाचें-&c. अध्ययन*n.* आयासाध्ययन*n.* श्रमाध्ययन*n.*

PLOT, *n.* (of ground) v. PLAT. तक्का*m.*

2 *scheme, plan, form.* बेत*m.* आकार*m.*

3 *conspiracy.* कूट*n.* संगनमत*n.* कंत्राण *or* कंत्राड *or* कंत्राट*n.* कट*m.* कटाव*m.* काट*m.*

4 *intrigue, complicated affair.* फंद*m.* काट*m.* कूट*n.* कारस्थान*n.* कुलंगडें *or* कुलांगडें*n.*

Plots—compreh. plots, intrigues, cabals and combinations. फंद फितूर*m.*

5 *stratagem, device, project,* v. CONTRIVANCE. तजवीज*f.* युक्ति*f.* उपाय*m.* मसलत*f.* कल्पना*f.* मनसुबा*m.*

Wild or silly p. गैरमसलत*f.* गैरमनसुबा*m.* कुतर्क*m.* कुसृष्टि*f.*

6 (of a play, poem, &c.). वस्तु*n.* जामीनसांखळी*f.*

A secondary p. or incident. प्रतिमुख*n.*

To PLOT, *v. n. form a scheme, contrive a plan.* युक्ति*f.*-मसलत*f.*-तजवीज*f.*-&c. करणें.

To p. together. जुगल करणें.

2 (against). कुभांड*n.*-कुफरांड*n.*-कचाट*n.*-कंत्राण*n.*-तरकट*n.*-लचांड*n.*-&c. रचणें *with* वर *of o.* फंद*m.* करणें, अथर्वण*n.* करणें.

To PLOT, *v. a. scheme, contrive,* v. To PLAN. मसलत*f.*-तजवीज*f.*-&c. करणें *g. of o.* योजणें.

PLOTTER, *n.* PLOTTING, *p. a.* v. V. N. 1. *and* INGENIOUS. योजक, युक्त्या, लागलाव्या, कारस्थानी, काटदार.

2 कचाट-&c. रचणारा, &c.

I *one ever engaged in plots.* कचाव्या, झेंगव्या, लचांडी, लचांडखोर, फंदी, खेव्या.

v. V. A. योजणारा, रचणारा, &c. योजक, रचक.

PLOUGH, *n.* नांगर*m.* अऊत *or* औत*n.* हल*m.*

Band confining the share to the head of the p. वसूं*n.*

Cord to fasten the p. to the yoke. नांगरडा*m.*

Drill-p. पाभर*f.* फण*f.* कुडी*f.* तिफण*f.*

Grain box of a drill-p. चाडें*n.*

Handle of a p. रूमणी*f. or* रूमणें*n. or* रोमणी*f.* रोमणें*n.* ईषादंड*m.*—pin fastening or steadying it. कवळ*m.* कवळी*f.*

Head of a p. नांगरखुंट*m.* खडसा*m.*

Iron tip of a tooth of the Pábhar or drill-p. फारोळें*n.* फारोळा*m.* फाळोरें*n.*

Of or belonging to a p. नांगऱ्या.

Pole or shaft of a p. इसाड*n.* ईस*n.* हळस *or* हळीस*m.f.* ईषा*f.*

Share of a p. फाळ*m.*

Share-piece of a p. खडसा*m.* नांगरखुंट*m.*

To hold, follow, drive, &c. the p. जोत*n.* धरणें–चालवणें, आऊत*n.* हाकणें–धरणें.

To PLOUGH, *v. n.* जमीन *f.*- &c. नांगरणें, जोत*n.*- नांगर*m.*- औत*n.* धरणें-चालवणें–हाकणें.

To PLOUGH, *v. a.* नांगरणें, नांगराने–&c. फोडणें-उकरणें, नांगरणी*f.*- &c. करणें *g. of o.* कर्षणें—for the first time, *turn up the ground.* उखळणें, उखळ *f.* करणें *g. of o.*—the second time, दुसारणें, दुहारणें, दुणणें, बेरणें.

To cross p. बेरणें.

To p. the ground before its moisture has evaporated. ओल *f.n.* धरणें.

PLOUGH-BOY, *n.* आगल्या.

PLOUGH-LAND, *n. land that is ploughed.* नांगरवट *or* ड *f.* नांगरट *or* ड *f.* नांगरड *f.*

PLOUGH-MAN, *n.* नांगऱ्या, जोत्या, अउत्या *or* औत्या, नांगरहाक्या, हलधर.

PLOUGH-SHARE, *n.* फाल *or* फाळ*m.* जगल *f.* फल*n.* दांत*m.*

PLOUGHED, *p.* v. V. A. नांगरलेला, &c. नांगरट *or* ड, नांगरवट *or* ड, कर्षित, हल्य.

P. ground. नांगरट *or* ड *f.* नांगरवट *or* ड *f.* नांगरड *f.*

PLOUGHER, *n.* PLOUGHING, *p. a.* v. V. N. नांगर–जोत–&c. धरणारा–चालवणारा–हांकणारा, जोत्या, नांगऱ्या.

v. V. A. नांगरणारा, &c. नांगरणी–&c. करणारा, कर्षक.

PLOUGHING, *n.* v. V. N. जोत धरणें*n.* जोत चालवणें*n.* औत हाकणें*n.* &c. नांगरकी *f.* नांगरणी *f.*

v. V. A. नांगरणें*n.* &c. नांगरकी *f.* नांगरणी *f.* कर्षण*n.* कृषि *f.* संकर्षण*n.*—for the first time, उखळ *f.* उखळणी *f.*—for the second time, दुसारणें*n.* &c. दुसारणी *f.* दूण *f.* बेर *f.*

Complete p. *p. lengthwise and cross-wise.* उखळाबेर *or* उखळबेर *f.*

Cross-p. बेर *f.*

PLOW, *To* PLOW, &c. See PLOUGH, &c.

To PLUCK, *v. a. pull with sudden force, take with a twitch,* v. To SNATCH. हिसकावणें, असडणें, हिसडणें, हिसकणें, छिनावणें, उचकटणें, हिसका*m.*- असडा*m.*–झटका*m.*–&c. देणें– देऊन काढणें– देऊन-घेणें, हिसक्याने–हिसड्याने–झटक्याने–&c. घेणें.

2 (fruit, vegetables, &c.) v. To CROP. खुटणें, खुडणें, तोडणें, तोडणी *f.*-तोडा*m.* करणें *g. of o.*

3 *strip off the feathers of.* पिसें*n. pl.*–&c. उपटणें–निपसणें *g. of o.* लुंचणें, पिसुडणें, वुचाडणें *or* वुचडणें, वुचडून काढणें.

4 fig. *pill, chouse,* &c. v. To PLUNDER. आंचकणें, द्रव्य*n.*–&c. असडणें–हिसडणें-उपटणें- हिसकणें-&c. लुघवणें, लुचाडणें, लुंगारणें, नाडणें, वुचाडणें.

5 (up, out, &c.). उपडणें, उपटणें, उचकटणें, उपटून–&c. काढणें.

To p. up courage, &c. धैर्य*n.* धरणें.

PLUCK, *n. pull, draw,* &c. असडा*m.* हिसडा*m.* हिसका*m.*

2 *mettle, heart,* &c. v. SPIRIT. दम*m.* जीव*m.* पाणी*n.* जीवनपाणी*n.*

PLUG, *n. stopper,* &c. दट्टा *or* दट्या*m.* दडा*m.* चौंदी *f.* वूज*m.* पाचर *f.n.* पाचेरूं*n.* वुटणें*n.* वुचटणें*n.* वुचूं*n.* गुडदी *f.*—esp. of old clouts, straw, &c. चोंथा*m.* बोंथा*m.* बोंथी *f.*

To PLUG, *v. a. stop with a plug.* दट्टा*m.*–दडा*m.*–&c. घालणें–मारणें–वसवणें *or* घालून–&c. बुझणें–बुझवणें.

PLUM, *n.*—the fruit. अलावुखार*m.*

2 *the sum of* 100,000 (*rupees*). लाखरूपये*m. pl.* रूपयांची लाखोली *f.*

That is worth a p. लाख्या, लक्षाधीश.

He is worth a p. याने कोटिध्वज लावला *or* उभारिला.

PLUMAGE, *n. feathers of a bird.* पिसारा*m.* पिसें*n. pl.* पंखाड*n.*

PLUMB. See PLUMMET. 2 See PLUMP.

To PLUMB, *v. a. regulate by the plumb.* ओळंबा लावून-ओळंब्याने करणें–सुधारणें–बराबर करणें–&c.

2 See To SOUND.

PLUMBEAN, PLUMBEOUS, *a. leaden.* शिशाचा, सीसमय.

PLUMBER, *n. worker in lead.* शिशाचें काम करणारा.

PLUMBERY, *n. works in lead.* शिशाचें काम*n.*

PLUME, *n. feather.* पीस*n.* पर*m.*

2 *ornamental feathers,* &c. *crest.* तुरा*m.* कलगी *f.* चूडा *f.* शिखा *f.* शेखर*m.*

To PLUME, *v. a. adjust feathers.* पिसें*n. pl.*–पर*m. pl.*-&c. निटावणें-सुधारणें.

2 *strip of feathers,* v. To PLUCK. पिसें*n. pl.* उपटणें–निपसणें *g. of o.*

3 fig. *pill, chouse,* &c. v. To PLUCK. वुचाडणें, नाडणें, लुघवणें.

4 (one's self) *pride (one's self).* अकड *f.*-शेखी *f.*-आळ्यता *f.*-&c. वाळगणें–धरणें–मिरवणें *g. of o.* अभिमान*m.* वाळगणें-भोगणें–धरणें *g. of o.* बाणा*m.*–वीर*m.* वाळगणें *g. of o.*

PLUMIGEROUS, *a. having feathers.* पिसांचा, परांचा, पिसाऱ्याचा, सपक्ष, पक्षविशिष्ट.

PLUMIPED, *a. that has feathers on the feet.* पिसांचें पायांचा, सपक्षपाद, सपक्षचरण.

PLUMMET, *n.*—of masons, carpenters, &c. ओळंबा*m.* लंब*m.* लंबक*m.*

2 *sounding lead.* वुडीद*m.* गळ*m.*

PLUMOUS. See FEATHERED.

PLUMP, *a. filled out in flesh,* &c. v. FAT. गवगवीत *or* गुवगुबीत, टमटमीत *or* टुमटुमीत, दुमदुमीत, दुलदुलीत, गुलगुलीत, गुडगुडीत, घवघवीत, रसरसीत, भरदार, गोंडस, ताजा, धाटामोटा, खुराकाचा, तुंद.

To get p. & sleek on good living. शेवाळणें.

2 *puffed, risen.* फुगरा, फुगीर.

PLUMP, *n.* See CLUMP, CLUSTER.

PLUMP, *adv. with a sudden & heavy fall.* दब्ब–कन–कर–&c. *or* धब–कन–कर–&c. डुब–कन–कर–&c. *or* दुब–कन–कर–&c. दपकन–कर–&c. वुट–कन–कर–&c. सभर, घसम्कर.

2 See PLUMPLY.

To PLUMP, *v. n. fall heavily and at once.* धबकणें, दब्ब–दब्बकन–डुबकन–&c. पडणें.

To PLUMP, *v. a. dilate, fill out,* &c. v. To SWELL. फुगवणें, फुगरा–फुगीर करणें.

PLUMPLY, *adv. fully, roundly,* &c. v. BLUNTLY, POSITIVELY. साफ, निखालस, निक्षून, परिछिन्न.

To refuse or deny p. वाटाण्याची अक्षत *f.* लावणें.

PLUMPNESS, *n.* v. A. 1. गवगवितपणा*m.* गुलगुलितपणा*m.* टुमटुमितपणा*m.* ताजेपणा*n.* &c. पुष्टि *f.*

2 फुगरेपणा*m.* फुगारा*m.*

PLUMY. See FEATHERED.

To PLUNDER, *v. a. pillage, spoil,* &c. लुटणें, झांबडणें *or* झांबाडणें.

नागवणें,—with the implication, bearing, or power of such words as *to pill, fleece, rifle, strip, shave, pluck, chouse, plume, &c.* नागवणें, बोडणें, नाडणें, लुटणें, लुगारणें, लुचाडणें, लुबाडणें, बुचाडणें, बुचकणें, घासणें, घासटणें, लुंघवणें, धाब्यावर बसवणें, मुंडणें, धुणें, धुऊन नेणें, घर*n.* धुणें *g. of o.* पोखरून खाणें, आंचकणें, द्रव्य*n.*-&c. असडणें-हिसडणें-उपटणें-हिसकणें-&c. *g. of o.* वाटेलिंग*n.* करणें *g. of o.* चाटून पुसून सोडणें, पिळून घेणें, शुद्धबुद्ध करणें, नागवणूक*f.*-मुंडन*n.*-मुंडि मोचन*n.*-&c. करणें *g. of o.*

PLUNDER, PLUNDERING, *n.* v. V.—*act.* लुटणें*n.* नागवणें*n.* &c. नागवण *f.* नागवणूक *f.* नाडणूक *f.* लूट *f.* हजामत*f.* मुंडन*n.* मुंडिमोचन*n.* लुंठन*n.*

I *spoil, booty.* लूट *f.*

PLUNDERED, *p.* v. V. लुटलेला, नागवलेला, लुगारलेला, &c. निर्धून, शुद्धबुद्ध.

PLUNDERER, *n.* PLUNDERING, *p. a.* v. V. लुटणारा, नागवणारा, &c. लुटारी, लुटारू, लुगारू, लुगाऱ्या, नागवण्या, लुबाड्या.

To PLUNGE, *v. a. thrust or drive into (a fluid, &c.).* घालणें, बुडवणें, पाडणें, मज्जन-निमज्जन*n.*-&c. करणें *g. of o.* भिज्जित-निमज्जित &c. करणें.

To PLUNGE, *v. n. rush into, thrust, &c. one's self into.* उडी*f.* टाकणें-मारणें, बुडी *f.*-डुबकी *f.*-डुबी *f.*-&c. मारणें, सुरकांडी *f.*-&c. मारणें, घालून घेणें.

PLUNGE, PLUNGING, *n.* v. V. A.—*act.* घालणें*n.* बुडवणें*n.* &c. मज्जन*n.* निमज्जन*n.*

v. V. N. उडी टाकणें*n.* उडी मारणें*n.* &c. बुडी *f.* डुबकी *f.* डुबी *f.* सुरकांडी *f.* सुसांडी *f.*

I—of a paper kite, *dip.* गोता*m.*

PLUNGED, *p.* v. V. A. घातलेला, &c. निमज्जित.

PLURAL, *a. consisting of two or more.* अनेक, बहुत.

2—in grammar. अनेकवचनाचा, अनेकवचनांतला, बहुवचनांतला.

P. number. अनेकवचन*n.* बहुवचन*n.*

PLURALITY, *n.* v. A. 1. अनेकत्व*n.* अनैक्य*n.* बहुत्व*n.*

PLURALLY, *adv.* v. A. 2. अनेकवचनांत, बहुवचनांत.

PLUS, *n.*—the affirmative quantity. धन*n.*

PLUTUS, *n. the god of wealth.* कुबेर*m.*

The nine treasures of P. नवनिधि*m. pl.*—these are, महापद्म, पद्म, शंख, मकर, कच्छप, मुकुंद, कुंद, नील, खर्व.

PLUVIAL, PLUVIOUS. See RAINY.

PLUVIOMETER, *n. rain-gauge.* वृष्टिमापनयंत्र*n.*

To PLY, *v. a. lay on with force and repetition.* लागोपाठ-लागोलाग-&c. मारणें-लावणें, लगावणें.

2 *employ diligently, apply closely, keep busy.* झडझड-झडाझड-&c. चालवणें-वहिवाटणें-वापरणें, दामटणें.

3 *practise diligently.* वहिवाटणें, चालवणें, करणें.

4 *urge.* See To IMPORTUNE.

To PLY, *v. n. work, do service, busy one's self.* खपणें, काम*n.*-&c. करणें, झटणें.

PLY, *n. pluit,* v. FOLD. चुणी *f.* निरी *f.*

PNEUMATIC, PNEUMATICAL, *a. consisting, &c. of air.* वायूचा, वाऱ्याचा, वायुमय.

2 *relating, &c. to air.* वायूचा, वाऱ्याचा, वाऱ्याविषयींचा, वायुसंबंधी, वायुविषयक.

3 *moved or played by air.* वायूचा, वायु (in comp. as वायुयंत्र, वायुवाद्य, &c.).

PNEUMATICS, *n. science of the air.* वायुविद्या *f.* वायुशास्त्र*n.*

PNEUMONIC, *a. belonging, &c. to the lungs.* फुफुसाचा, फुप्फुससंबंधी-विषयक.

To POACH, *v. a. boil slightly.* कांहींसा *decl.*-थोडा *decl.*-&c. शिजवणें-रांधणें, अर्धशिजा-अर्धवोवडा-&c. करणें.

2 *steal, pocket.* चोरणें, चोरून नेणें, चोरून पिशवींत घालणें.

To POACH, *v. n. steal game.* पारध *f.*-शिकार *f.*-&c. चोरणें-चोरून नेणें.

POACHED, *p.* v. A. 1. कांहींसा शिजवलेला, अर्धशिजाकेलेला, &c.

2 चोरलेला, चोरून नेलेला, &c.

POACHER, *n.* v. V. N. पारध चोरून नेणारा, &c. मृगयाचोर.

POACHING, *n.* v. V. N.—*act.* पारध चोरणें*n.* &c. पारधचोरी *f.* शिकारचोरी *f.* मृगयाचौर्य*n.*

POACHINESS, *n.* v. A. बरबरितपणा*m.* &c.

POACHY, *a. wet and soft,*—land. बरबरीत, रबरबीत.

POCK, *n. pustule of small-pox, &c.* फोडी *f.* देवी *f.* (Ex. या मुलाला तीनच देवी आल्या).

2 (of the chicken pox). कांजणी *f.*

POCK-HOLE, POCK-PIT, *n.* देवीची माव *or* माऊ *f.* देवीचा वण*m.* देवीचीखोंच *f.*

POCK-PITTED, *a.* देवीचे वणांचा, बरड, उकटलेला, फोडांच्या नोंडाचा, उकटलेल्या तोंडाचा,—jocosely. चक्रांकित.

To be p. बरडणें.

POCKET, *n. bag inserted in a garment.* खिसा*m.* पिशवी *f.* कप्पा *or* कपा*m.* जेब *f.*

A secret p. चोरखिसा*m.*

P.-picking. उचका*m.* उचकाउचक *f.*

To have to pay out of one's p. To be out of p. पदर*m.* घालणें-भरणें-गमावणें.

2 *single compartment or division,* (as of a purse, bag, &c.). पूड*n.* कप्पा *or* कपा*m.*

To POCKET, *v. a. put into the pocket* खिशांत-पिशवींत-&c. घालणें.

2 *abstract furtively,* v To STEAL. चोरणें, चोरून घेणें-नेणें, काखाटीम-काखेस मारणें, काखाटणें, काखाळणें, ताव*m.* देणें, हात*m.* मारणें, हाताळणें, लांबविणें.

3 (an affront, &c.) *put up with,* v. To BEAR. गिळणें, पिऊन-गिळून जाणें, पोटांत घालणें-ठेवणें.

To be pocketed. खमणें, जिरणें, मुरणें.

4 *receive as profit.* राशीस-संग्रहास-&c. घालणें, पिशवींत-&c. टाकणें, मागें-संग्रहीं-&c. पाडणें, राशी पुंजीस पडणें-येणें *in. con.*

POCKET-BOOK, *n.* खिशांतली वही *f.* टिपणवही *f.*

POCKET-HANDKERCHIEF, *n.* हातरूमाल*m.*

POCKET-MONEY, *n.* खाऊचा-मिठाईचा-पानसुपारीचा-&c. पैसा*m.*-&c. खर्ची *f.*

POCKINESS, *n.* v. A. उचकटलेलेपणा*m.* बरडाणा*m.*

POCKY, *a. infested with pocks.* देवीचे वणाचा, उचकटलेला, बरड.

POCULENT, *a. fit for drink.* प्यायाजोगा-जोगता-&c. पेय.

POD, *n. seedcase, &c.* शेंग *f.* शिंबी *f.*

Blind or empty p. चिवन*n.* फेल*n.* फोल*n.*

PODAGRIC. See GOUTY.

PODDED, *a. having its pods formed.* शेंगा आलेला-फुटलेला, शिंबीयुक्त.

POEM, *n. a metrical composition.* काव्य*n.* कविता *f.* कवन*n.*

POESY, *n. art or skill of writing poetry.* कविता *f.* कविद्य *pop.*

कवीत*n.* कविताशक्ति *f.* काव्यविद्या *f.* काव्यलेखनकौशल्य*n.* काव्यलेखनसामर्थ्य*n.* श्लोकरचना *f.*

2 *metrical composition.* कविता *f.* काव्य*n.*

POET, *n.* कवि, पद्यरचक, काव्यकर्ता.

A ready p. शीघ्रकवि.

POETASTER, *n. petty poet.* हलका कवि*m.* दळ्याकवि*m.* पिठ्याकवि*m.*

POETICAL, *a. pertaining, &c. to poetry.* कवितेचा, काव्याचा, कविताकरण्याचा, कविताशक्तीचा, कवितासंबंधी-विषयक.

2 *expressed in poetry.* कवितेचा, कवितारूप, काव्यरूप, कवितामय, पद्यरूप, श्लोकबद्ध.

POETRY, *n. metrical composition, verse.* कविता *f.* काव्य*n.* कवन*n.* पद्य*n.*

2 *art or practice of writing verse.* कविता *f.* कवित्व*n.* कवीत*n.* कवितावि़द्या *f.* श्लोकरचना *f.*

The genius of p. कवितेशक्ति *f.*

POIGNANCY, *n.* v. A. 1. तिखटपणा*m.* तीक्ष्णता *f* तीव्रता *f.*

2 तिखटपणा*m.* तीक्ष्णता *f.* तीव्रता *f.* प्रखरता *f.* तिक्त*m.*

POIGNANT, *a. sharp, stimulating, &c.* v. PUNGENT. तिखट, तीक्ष्ण, तीव्र, प्रखर.

2 *pointed, keen, irritating, &c.* तिखट, तीक्ष्ण, तीव्र, खोंचणीचा, खोंचीचा, नोकदार, नोकझोंकीचा, खर, प्रखर, भेदक, मर्मभेदक.

3 *severe, deep, piercing, painful, &c.*—grief, pain, &c. तीव्र, तीक्ष्ण, भेदक, प्राणभेदक, प्राणवेधक, प्राणांतिक, छातीफोड, पराकाष्ठेचा, काळिजाला भोक *or* घरा पाडणारा.

POINT, *n. sharp end.* टोंक*n.* बोथी *f.* कोंच*f.* चोंच *f.* बोंच*f.* अणकुची*f.* अणी *f.* अग्र*n.* सुळका*m. dim.* सुळकी *f.*

2 *head-land.* टोंक*n.* भूशिलाका *f.*

3 *sting, wit, moral, &c.* खोंच *f.* नोक *f.* खुबी *f.* मर्मी *f.* दरद *f.* रहस्य*n.* छद्म*n.* वर्म*n.* मर्म*n.* दंश*m.*

4 (of space or time). परमाणु*m.* संधि*m.*

5 *punctilio, nicety.* बारीक-सूक्ष्म-क्षुद्र-&c. गोष्ट *f.*

6 *critical moment,* v. CRISIS. टिपण*n.* अणी *f.*

That is on the p. of. उद्दित, उद्यत, उद्युक्त, कृतमुख, उन्मुख, (in comp. as, मरणोन्मुख on the p. of death, गमनोन्मुख on the p. of going, प्रसवोन्मुख on the p. of bringing forth, &c.).

To be on the p. of. टेंकणें, टेंकावणें, गुडणें.

7—as made with a pen, &c. *spot, mark,* v. DOT. बिंदु*m. dim.* बिंदुकली *f.* & बिंदुकलें*n.*

8 *pitch, stage, degree.* पर्याय*m.* पायरी *f.*

Highest p. पराकाष्ठा *f.* कळस*m.* सीमा *f.* शिखर*n.*

Lowest p. कडेची पायरी *f.*

To such a p. एथवर, एथपर्यंत.

9 (of the compass). दिशा *f.*

10 *particular; single subject, item.* विषय*m.* गोष्ट *f.* प्रकरण*n.* कलम*n.*

A particular p. टूक *f.*

A sore p. वर्म*n.* मर्म*n.*

A striking p. or excellency. टूम *f.*

A weak p. नागवें*n.*

In point of. प्रकरणीं, विषयीं, मध्यें.

That has a sore or weak p. वर्मी, मर्मी.

To touch a sore p. टोंचणें, मर्मस्पर्श*m.*-मर्मभेद*m.*-&c. करणें.

11 (of view, sight, &c.) v. LIGHT. दृष्टि *f.*

If you look at it in this p. असें पाहिलें असतां.

12 *aim, object.* लक्ष्य*n.* लक्ष*n.* टिपण*n.*

13 *position, assertion, subject of discussion, &c.* गोष्ट *f.* विषय*m.* प्रसंग*m.* प्रस्ताव*m.* स्थल*n.*

That is to the p. प्रास्ताविक, प्रासंगिक.

Point-blank. नोटसमोरचा, नीट, समरेषेचा, समसूत्राचा.

14 (in punctuation). अवसानाचीखूण *f.* विरामचिह्न*n.* विश्रामचिह्न*n.*

To POINT, *v. a. sharpen to a point.* अणी *f.*-&c. करणें-काढणें, शेवटणें.

2 *direct towards,* v. To AIM. रोंखणें, योजणें, नेमणें, लावणें, धरणें, लक्षणें,—a sword, a stick, &c. menacingly. उगारणें.

3 *punctuate.* अवसानाचाखुणा *f. pl.* विरामचिह्नें*n. pl.*-विश्रामचिह्नें*n. pl.* करणें-घालणें.

4 (a wall, &c.). दरजगिरी *f.* करणें.

5 out; *shew,* v. To SHEW. बोट*n.* करणें, बोट करून-बोटाने दाखवणें, निर्देश*m.*-अंगुलिनिर्देश*m.* करणें-करून दाखवणें.

To POINT, *v. n.* (with the finger, &c.). बोट*n.* करणें-दाखवणें, हात*m.* दाखवणें, अंगुलिनिर्देश*m.* करणें.

2 *have aim or direction.* रोंख.-नेम*m.*- सैंधान*n.*- शिस्त *f.*-&c. असणें *g. of s. with* कडे *of o.*

POINTED, *p. & a.* v. V. A. 1. अणी काढलेला, शेवटलेला, &c.

2 रोंखलेला, नेमलेला, योजलेला, &c.

5 बोटाने दाखवलेला, &c. निर्दिष्ट, अंगुलिनिर्दिष्ट, निर्दिष्ट.

I *having a sharp end.* टोंकाचा, अणीचा, &c. अणीदार, बोचेरा, साग्र, सूच्यग्र.

II *epigrammatical, sharp, &c.* नोकदार, नोकीचा, खोंचीचा.

POINTER, *n.* POINTING, *p. a.* v. V. A. 5. बोटाने दाखवणारा, &c. निर्देश करणारा, &c. निर्देष्टा, निदेष्टा, निदेशी.

POINTEDLY, *adv.* v.A. II. नोकदारीने, नोकझोकीने.

I *with direct reference to a subject.* विशेष लक्ष्याने, विशेष उद्देशाने, तदेकलक्षाने, विवक्षापूर्वक.

POINTEDNESS, *n.* v. A. II. नोकदारी *f.* नोकझोक *f.*

POINTING, *n.* v. V. A. 5. बोटाने दाखवणें*n.* &c. निर्देश*m.* अंगुलिनिर्देश*m.* निदेश*m.*

POINTLESS. See BLUNT, DULL.

POISE. See WEIGHT, EQUIPOISE.

To POISE. See To WEIGH, To BALANCE.

POISON, *n.* विष*n. pop.* विरख *or* विख*n.* जहर*n.* विखार*m.* विषार*m.* गर*n.* गरल*n.* कालकूट*m.n.* हलाहल*m.n.*

Application or use of p. विषप्रयोग*m.*

Charm against p. गारूड*n.*

Poison-doctor, curer of snake-&c. bites. विषवैद्य, जांगुलिक.

To POISON, *v. a. infect with poison.* विखारा-विखारी-विषयुक्त-&c. करणें, विखारणें, विखारवणें, विष*n.* विखार*m.*-&c. घालणें-लावणें.

To p. the ear of. कान*m.* फुंकणें *g. of o.*

2 *injure or or kill by poison, administer poison to.* विष*n.*-विख*n.*-&c. देणें- पाजणें- चारणें-&c. विषप्रयोग*m.* करणें, विखारवणें, विष*n.* &c. देऊन-&c. मारणें-जीव*m.* घेणें.

To be poisoned. विखारणें, विषारणें, विखार *or* विषार*m.* होणें *in. con.*

3 (one's self) *take poison.* विष*n.*-&c. घेणें-खाणें-पिणें-सेवणें-&c. *or* घेऊन-&c. मरणें, विषप्रयोगकरून मरणें.

4 *taint, corrupt.* विघडवणें, नासणें, भ्रष्ट-दुष्ट-वाईट-&c. करणें.

POISONED, *p.* v. V. 1. विखारा केलेला, विखारवलेला, विषयुक्त.

2 विष पाजलेला-चारलेला-&c. विखारलेला, विखर झालेला, &c.

4 विघडवलेला, नासलेला, भ्रष्ट केलेला.

Poisoning, *n.* v. V. 1.—*act.* विखारा करणेंn. विखारणेंn. विष घालणेंn. &c.

2 विष देणेंn. विखारणेंn. &c. विषप्रयोगm.

4 विघडवणेंn. &c.

Poisonous, *a. having the qualities of poison.* विखारा, विखारी, विखाराचा, विषाचा, जहरी, विषधर्मक, विषगुणक, विषालु, गरली, विषमय.

Poisonousness, *n.* v. A. विखारेपणाm. &c. विषालुताf. &c.

Poitrel, *n. armour for the breast,* v. Armour. उरस्त्राणn. वक्षस्त्राणn.

To Poke, *v. a. thrust, stick.* दुसकणें, दुसणें, ढोसणें, भोसकणें *or* भोकसणें, बोचणें, बोचकणें.

To p. the head over or forward. डोकावणें, टोकावणें, टोंकणें, ढुंकून पाहणें.

2 out; *search for, grope for.* चांचपून-चांचपत-&c. काढणें-पाहणें-शोधणें.

To Poke, *v. n. feel about.* चांचपणें, चांचपडणें, चापणें, चांपचणें, चापसणें.

2 *piddle, trifle, do any thing slowly, hesitatingly, &c.* v. To Dawdle. रेंगणें, रेंगळणें, चांचपणें, चापणें, चांचपत-चांचपडत-&c. करणें, कांचकळणें.

Poke, *n.* See Thrust. 2 See Bag.

A pig in a p. पाण्यांत म्हैस वर मोल.

3 *piddler, &c.* v. Dawdler. रेमेडोक्या, रड्या, रेंग्या, चांचप्या, चांपच्या, चांचपडत काम करणारा, चघळ.

Poker, *n.* Poking, *p. a.* v. V. N. 1. चांचपणारा, चांचपडणारा, &c.

2 See Poke. 3.

1 *instrument for stirring the fire.* खोरणेंn. उकरणेंn.

Poking, *n* v. V. A. 1.—*act.* दुसकणेंn. दुसणेंn. बोचणेंn. &c.

2 चांचपून काढणेंn. &c.

v. V. N. 1. चांचपणेंn. चांचपडणेंn. &c.

2 रेंगणेंn. चापणेंn. फेंदणेंn. कांचकळणेंn. &c. फेंदीf. चघळकामn. अर्धजरतीयn. द्राविडप्राणायामm.

Pokingly, *adv.* v. V. N. 2. चांचपत, चांपसत, चांचपडत, रेंगत, रडतरडत, रडतखडत, फेंदन, फेंदीखालीं.

Polar *a. belonging, &c. to the poles of the earth.* ध्रुवाचा, ध्रुवाकडचा, ध्रुवाकडला, ध्रुवाकडील, ध्रुवसंबंधी, ध्रुवविषयक.

Polarity, *n. tendency to the pole.* ध्रुवाभिसरणशीलताf. ध्रुवाभिमुख्यशीलताf. ध्रुवाभिसरणप्रीतिf.

Polary, *a. having a tendency toward the pole.* ध्रुवाभिसरणशील, ध्रुवाभिसारी.

Pole, *n. long staff.* काठीf. दांडाm. वांसाm. साराm. सरm. सोटm. सोटाm.

Bearer of the p. (in processions, &c.). काठकर.

Long p. used in pushing a boat through shallow water. ताजf.

P. with a crook to pull down pods, fruits, &c. शेकाटाm. शेगाडाm. शेकाटीf.

P. rounded by the lathe. गोलm.

2 (of a palanquin). दांडीf. दंडm. (in. comp.).

3 (of a tent). खांबm.

4—the measure of length. काठीf. (5 cubits and 5 hand breadths). दंडm. (4 cubits).

5 (of the earth). ध्रुवm.—North p. उत्तरध्रुवm. उत्तराग्रn.—South p. दक्षिणध्रुवm. दक्षिणाग्रn.

Far as the poles asunder. आकाश पातालचा भेद, काश्मीरामेश्वरचें अंतर, जमीन आसमानचा फेर.

Pole-axe, *n.* फरशीf. फरशा *or* फरसm.

Pole-cat, *n.* केशाळमांजरn. लोमशमार्जारm. पूतिशारिजाf.

Pole-star, *n.* ध्रुवm.

Poled, *a. that has a pole,*—a tent, &c. खांबाचा, खांबी.

Single p. एक खांबी, एकबुरजी.—Double p. दुखांबी, दुबुरजी.

Polemic, Polemical, *a.* v. Controversial. वादविवादाचा, विप्रतिपत्तीचा, वादविवादात्मक.

Polemical, *n. disputant.* वादविवाद करणारा, विवादी, वादविवाद-&c. कर्ता.

Police, *n. government of a city or town.* गांवची-शहरची-&c. बंदोबस्तीf. गांवचा-&c. बंदोबस्तm. ग्रामव्यवस्थाf. नगरव्यवस्थाf. The English word is common as पोलीसn.

The department of p. पोलीसखातेंn.

2 *internal government of a state.* देशचा-&c. बंदोबस्तm. देशची-&c. बंदोबस्तीf. देशव्यवस्थाf. राष्ट्रव्यवस्थाf.

Police-magistrate, *n.* कोतवाल, फौजदार, पोलीसअमलदार

Hall or court of a p. कोतवालचावडीf. फौजदाराची चावडीf.

Office or business of a p. कोतवालीf. फौजदारीf.

Police-man, Police-officer, *n.* कोतवालीचा-फौजदारीचा-पोलीसचा शिपाई.

Policy, *n. art or system of government.* राज्य चालवण्याची नीतिf. -रीतिf.-&c. राजनीतिf. राजनयm. राज्यनयनn. राज्यधुरावहनn. राज्यनयनमार्गm.

A matter of state p. राजकारणn.

2 *art, wisdom, &c. in the management of public affairs.* राज्य चालवण्याची चतुराईf. राज्य चालवण्याचे डावपेचm.pl.-मसलतीf. pl. राज्यचातुर्यn. राज्यकौशलn. राज्यनयनकौशलn. राज्यकरणयुक्तिf.

3 *wisdom, skill, &c. in the conduct of affairs,*—gener. काम करण्याची-व्यवहाराची-&c. चतुराईf. व्यवहारचातुर्यn. व्यवहारदक्षताf. व्यवहारदाक्ष्यn. व्यवहारकौशल्यn. व्यवहारयुक्तिf.

A crooked p. कुवेडेंn. उलटेंशाहणपणn. गैरमसलतf. गैरमनसुबाm.

4 (in commerce). विम्याचा करारनामाm.

To Polish, *v. a. make smooth and glossy by rubbing, &c.* उजळणें, नितळणें, निसळणें, उजळणीf.-&c. करणें *g. of o.* सफाईf.-चकचकीf.-जिल्हईf.-झीलf.-&c. आणणें, उजळाm.-ओपf. देणें, घोटणें, घोटून चकचकीf.-&c. आणणें, मोहराm. करणें-आणणें, उड्डवलनn. करणें *g. of o.*—weapons, tools, &c. शिकलf. करणें.

2 *refine, make elegant, &c.* सुधारणें, सजवणें, सजणें, सुधारणूकf. -&c. करणें *g. of o.* सभ्य-शिष्ट-सभ्यतासंपन्न-शिष्टतासंपन्न-&c. करणें, सभ्यताf.-शिष्टताf.-प्रौढिf.-&c. आणणें-देणें.

Polish, *n. gloss,* lit. सफाईf. नितळाईf. जिल्हईf. झीलf. उजळाm. ओपf. मोहराm. तजेलाm. चकचकीf. तकतकीf. तकाकीf. तजला *or* तजेलाm. तजेलीf.

2 fig. *refinement, elegance of manners, &c.* सभ्यताf. शिष्टताf. शिष्टाइकीf. प्रौढिf. सभ्यचातुर्यn. सुजनताf. सौजन्यn. शिष्टाचारसंपन्नताf. सभ्याचारसंपन्नताf.

Polished, *p.* v. V. 1. उजळलेला, नितळलेला, ओपदिल्हेला, &c. उड्डवलित, तेजित.

2 सभ्यकेलेला, &c. सभ्य, प्रौढ, शिष्ट, शिष्टाचारसंपन्न, सभ्यसंप्रदायसंपन्न.

Polisher, *n.* Polishing, *p. a.* v. V. 1. उजळणारा, ओपदेणारा, सफाई आणणारा, &c.—esp. of weapons or tools. शिकलगर *or* गार *or* कर.

2 सभ्यकरणारा, सभ्यता आणणारा, सुधारणारा, &c.

I *polishing instrument (for metals, &c.).* ओपसळई *f.* ओपणी *f.* नितळणा *m.* घोटा *m.* मोहरा *m.*

POLISHING, *n.* v. V. 1.—*act.* उजळणें *n.* नितळणें *n.* &c. उजळणी *f.* ओप *f. v.* दे, उडडवलन *n.*—esp. of weapons or tools, शिकल *or* सिकल *f.*

2 सभ्य करणें *n.* &c.

POLITE, *a. of polished manners, refined behaviour, &c.* सभ्य, शिष्ट, शिष्टपणाचा, सभ्यतेचा, प्रौढीचा, प्रौढ, शिष्टाचारसंपन्न, सभ्यसंप्रदाय संपन्न.

2 *courteous, complaisant, &c.* v. CIVIL. गृहस्थी, सत्कारी, गौरवी, आदरशील.

POLITELY, *adv.* v. A. 1. शिष्टपणानें, सभ्यतेनें, &c. शिष्टसंप्रदायानुसार, सभ्यसंप्रदायानुसार.

2 गृहस्थपणानें, गृहस्थगिरीनें, &c. ताजीम देऊन.

POLITENESS, *n.* v. A. 1. शिष्टपणा *m.* &c. सभ्यता *f.* शिष्टता *f.* शिष्टाइकी *f.* प्रौढि *f.* शिष्टाचारसंपन्नता *f.* सभ्यसंप्रदायसंपन्नता *f.* सुजनता *f.* सौजन्य *n.*

2 गृहस्थपणा *m.* गृहस्थगिरी *f.* गृहस्थाई *f.* रीतरवेस *m. f.* ताजीम *f. v.* दे, घे. Hollow p. वरकर्मी आदर *m.* पैठणी आदर *m.*

I *polite behaviour.* शिष्टाचार *m.* शिष्टाचरण *n.* सभ्याचार *m.* सभ्याचरण *n.* सभ्यसंप्रदायानुवर्त्तन *n.*

POLITIC, *a. sagacious in government.* नीतिकुशल, नीतिज्ञ, नीतिकौशलसंपन्न, नीतिदक्ष.

2 *skilled in policy, sagacious in adapting means to an end,* v. SKILFUL, CUNNING. लागलाव्या, लाग्या, मतलबी, कवाइती, कवाईतदार, कारस्थानी.

3 *wise, well devised, adapted to secure its end.* तज्ञविज्ञीचा, युक्तीचा, सुयुक्तीचा, समंजसपणाचा, समंजस, सुविचाराचा, शाहणपणाचा, सुयुक्त.

4 See POLITICAL.

POLITICAL, *a. pertaining to polity.* राजकारभाराचा, राज्य चालवण्याविषयींचा, &c. राजनीतीचा, राजनीतिविद्येचा, राजनयाचा, राजनीतिसंबंध-विषयक, राज्यकार्याचा, राज्यनयनसंबंधी-विषयक, राजकीय.

POLITICAL ECONOMY, *n. science of the management, &c. of the resources of a country.* राज्याची-देशाची-राष्ट्राची-&c. व्यवस्था करण्याची विद्या *f.* राज्यव्यवस्थाविद्या *f.* देशसंजोग *m.* राष्ट्रपोषणविद्या *f.* राष्ट्रोपचयविद्या *f.*

2 See POLITICS.

POLITICALLY, *adv.* v. A. राजकारभाराविषयीं, राज्यनयनाविषयीं, राज्यनयनप्रकरणीं.

POLITICIAN, *n. one skilled in politics.* राजनीतिकुशल, राजनीतिविशारद, राजनीतिज्ञ, राजकारणी.

2 *a man of cunning, &c.* v. POLITIC. लागलाव्या, कवाइती, कवाईतदार.

POLITICS, *n. science of government.* राजनीति *f.* राजनय *m.* राजनीतिविद्या *f.* राजनीतिशास्त्र *n.* राज्यनयनविद्या *f.* राज्यशासनविद्या *f.* राज्यधुरावहनविद्या *f.*

2 *public affairs.* राजकारभाराचें प्रकरण *n.*-खटलें *n.*-&c. राजकारभाराची गोष्ट *f.*

POLITY, *n. form or system of government,* v. CONSTITUTION. राज्यनीतिरूप *n.* राज्यव्यवस्था *f.* राज्यनियम *m. pl.*

POLL, *n.* v. HEAD. डोई *f.* डोसकें *n.*

2 *list of persons.* डोईपट्टी *f.* माणुसपट्टी *f.*

To POLL, *v. a.* (trees) v. To LOP. खडसणें, डुंखणें, बोडकावणें.

2 (the head, &c.). केश *or* केस *m. pl.* कापणें-कातरणें.

3 *fleece, spoil.* See To PLUNDER. 4 *enter on a list of names.* नांवनिशीचे यादीवर घालणें-दाखल करणें.

POLL-TAX, *n. capitation tax.* डोईपट्टी *f.*

POLLARD, *n. a lopped tree.* डेंखण *n.* डुंखण *n.* डुंख *n.*

2 *sheep, &c. without horns.* मुंढा-बुंठा-&c. (with the noun required).

POLLED, *p.* v. V. 1. खडसलेला, डुंखलेला, &c. मुंढा, बुंठा *or* बोंठा, बोडका *or* खा.

POLLEN, *n.*—of flower. फुलांतला बुका *m.* पराग *m.* रज *n.*

To POLLUTE, *v. a. foul,* v. To DIRTY. मळवणें, मळवटणें, मळकट-मळीण-&c. करणें.

2 *taint, contaminate, &c.* v. To DEFILE. अपवित्र-भ्रष्ट-मळीण-&c. करणें, विघडवणें.

3—ceremonially. विटाळणें, विटाळवणें, वाटवणें, ओंवळा करणें, भ्रष्टकरणें, वाटेसा-विटाळेसा-&c. करणें.

4 *violate by illegal sexual commerce.* चौंदाळणें, भ्रष्ट-खराब-&c. करणें.

POLLUTED, *p.* v. V. 1. *and* DIRTY. मळवलेला, मळका केलेला, &c.

2 v. IMPURE. अपवित्र केलेला, अपवित्र, भ्रष्ट, निर्माल्य.

3 v. IMPURE. विटाळलेला, वाटवलेला *or* वाटलेला, ओंवळा.

POLLUTER, *n.* POLLUTING, *p. a.* v. V. 1. मळवणारा, मळीण करणारा.

2 अपवित्र करणारा, भ्रष्ट करणारा, भ्रष्टकर.

3 विटाळणारा, वाटवणारा, ओंवळा करणारा, &c.

4 चौंदाळणारा, &c.

POLLUTION, *n.* v. V. 1.—*act.* मळवणें *n.* मळवटणें *n.* &c.—*state.* मळवलेलेपणा *m.*

2—*act.* अपवित्र करणें *n.* &c. भ्रष्टीकरण *n.* अपवित्रीकरण *n.*—*state.* अपवित्रता *f.* भ्रष्टता *f.*

3—*state.* See IMPURITY.

I—in medicine; *pollutio nocturna.* स्वप्नदोष *m.* स्वप्नावस्था *f.* स्वप्नांत वीर्यपात *m.*

POLTROON, *n.* v. COWARD. नामर्द, लंडी, फटलंडी, भागूबाई *f.*

POLTROONERY, *n.* v. COWARDICE. नामर्दी *f.* भितरेपणा *m.*

POLY. This prefix is rendered by बहु, अनेक.

POLYANDRY, *n. plurality of husbands.* बहुभर्तृधारण *n.* बहुभर्तृत्व *n.*

POLYCHORD, *a.* बहुतंतु.

POLYGAMIST, *n. defender of polygamy.* बहुपत्नीवादी.

POLYGAMY, *n. plurality of wives.* अनेकबायका करण्याची चाल *f.* बहुनारी करण्याची चाल *f.* बहुभार्यता *f.* बहुपत्नीत्व *n.*

POLYGENOUS, *a. of many kinds.* बहुविध, अनेकविध.

POLYGLOT, *a. having many languages.* बहुभाष, अनेकभाष.

POLYGLOT, *n. book in many languages.* बहुभाषग्रंथ *m.*

POLYGON, *n. figure of many sides or angles.* बहुकोण *m.* बहुस्राकृति *f.* अनेकास्राकृति *f.*

POLYGONAL, POLYGONOUS, *a.* v. N. बहुकोण, बहुस्र, अनेकास्र.

POLYMATHY, *n. knowledge of many arts and sciences.* बहुविद्याज्ञान *n.* बहुविद्यापरिज्ञान *n.*

POLYPETALOUS, *a.* बहुदल.

POLYSPERMOUS, *a.* बहुबीज.

POLYSYLLABIC, *a.* बहुच्क, बहुक्षर.

POLYTHEISM, *n. doctrine of a plurality of gods.* अनेकदेवमत *n.* बहुदेवमत *n.*

Polytheist, *n.* *maintainer of polytheism.* अनेकदेवमतवादी, अनेकदेवमतावलंबी.

Pomegranate, *n.*—the tree. डाळिंब *f.* अनार *n.m.*—the fruit, डाळिंब *n.* अनार *n.m.*

Marked as with seeds of the p.—cloth. अनारदाणी.

Of the colour, &c. of a p.—cloth. डाळिंबी.

Pomfret, *n.*—the fish. सरगुटली *f.* सरंगा *m.*

2 black p. हलवा *m.*

Pommel, *n.* *round ball, &c.* v. Knob. बोंड *n.* बोंडस *n.*

To Pommel, *v. a.* v. To Beat. कुदकणें, कुदवणें, खुदलणें *or* खुदळणें, खुबलणें, बडवणें, कुंदी *f.*-कुट्टा *m.*-&c. काढणें *g. of o.*

Pommelling, *n.* v. V.—*act.* कुदकणें *n.* &c. कुंदी *f. v.* काढ, कुट्टा *m. v.* काढ.

Pomp, *n.* *splendid procession.* समारंभाची-डामडौलाची-थाटमाटाची-&c. स्वारी *f.*-यात्रा *f.*-&c. समारंभयात्रा *f.*

2 *splendour, pageantry, show.* थाट *m.* थाटमाट *or* थाटमांड *m.* बडेजाव *f.* डामडौल *m.* धुमधाम *or* धामधूम *f.* टामटूम *or* टूमटाम *f.* छान *f.* शान *f.* डौल *m.* भडक *f.*

Pompelmoose, *n.* *citrus decumana,*—the fruit. चकोत्रा *m.* पपन्नस *n.* बंपारा *m.*—the tree. पपन्नस *f.*

Pompous, *a.* *displaying pomp, showy, &c.* v. N. 2. *and* Fine. थाटाचा, थाटमाटाचा, डामडौलाचा, टामटुमीचा, छानीचा, &c. छानदार, शानदार, समारंभाचा.

2 *boastful, ostentatious.* बडिवाराचा, बढाईचा, बढाइकीचा, बुटट्कीचा, मोठाईचा, शेखीचा.

Pompously, *adv.* v. A. 1. थाटाने, थाटमाटाने, डौलाने, डामडौलाने, &c. थाट-शान-&c. करून, नटून, थटून, नटूनथटून.

Pompousness, Pomposity, *n.* v. A. 1. *and* Pomp. थाट *m.* थाटमाट *m.* छान *f.* छानदारी *f.* शान *f.* शानदारी *f.* डौल *m.*

2 बडिवार *m.* बढाई *f.* बढाइकी *f.* बुटट्की *f.* शेखी *f.*

Pond, *n.* *tank, small lake.* तळें *n.* तळाव *m.* पोखरण *f.* पुष्करणी *f.* तळी *f.*

Pond-weed, *n.* हड *f.*

To Ponder, *v. a.* *weigh in the mind.* विचारून-अवांकून-तोलून-धोळून-विचार करून-&c. पाहणें, मनांत पाहणें, चिंतणें, विचार *m.*-चिंतन *n.*-&c. करणें *g. of o.*

To Ponder, *v. n.* See To Think.

Ponderable, *a.* *that may be weighed.* तोलाया जोगा-जोगता-सारखा-&c वजन कराया जोगा-जोगता-&c. तुलायोग्य.

2 fig. *that may be pondered.* चिंत्य, चिंतनीय.

Ponderal, *a.* *estimated by weight.* वजनी, वजनाचा.

Pondered, *p.* v. V. A. अवांकून पाहिलेला, धोळून पाहिलेला, &c. चिंतित.

Pondering, Ponderation, *n.* v. V. A. *and* Consideration. चिंतन *n.* विचार *m.* विचारण *n.* विचारणा *f.* ऊहापोह *m.* संभावना *f.*

Ponderous, Ponderousness, &c. See Weighty, Weight.

Poniard, *n.* v. Dagger. कटार *f.* खंजीर *m.* जंब्या *m.*

Pontage, *n.* *tax or duty for bridges.* पूलपट्टी *f.*

Pontiff, *n.* *high priest.* उपाध्यायाचार्य, धर्माचा मुख्यअधिकारी.

Pontoon, *n.* पूल बांधण्याची नाव *f.*

Pony, *n.* *small horse.* तट्टू *m.n.* (*f.* तटाणी).

Strong p. बटम.

Pooh, *interj.* फू, थत्त.

Pool, *n.* *reservoir of water,* v. Tank, Lake. कुंड *n.* पल्वल *n.* सर *n.* झिल्लर *n.*

2 *hole filled with water.* डवरा *or* डहुरा *or* डोहरा *m.* डोहण *n.*—esp. as dug in the bed or by the brink of a stream, विहिरा *m.* बुडकी *f.*—as dug to receive water, कोंडकी *f.* कोंडकें *n.*

3 See Puddle. 4 (at dice, &c). वळती *f.*

Poop, *n.*—of a ship. गलबताचा-&c. मागला भाग *m.*-पिछाडा *m.*

Poor, *a.* *not rich; indigent, necessitous, moneyless, &c.* गरीब, दरिद्री, कंगाल, खंक, धनावेगळा *or* निराळा, अधन, निर्धन, निर्धांत, द्रव्यहीन, धनहीन, अकांचन, हीनद्रव्य, हीनधन, धनशून्य, द्रव्यशून्य, गिरिवदार, ओदस्त, ओदिस्त, नस्ता, बोऱ्या, मिसकीन, निःकाचन *or* निष्कांचन, अनर्थ, अर्थहीन, दरिद्र, दरिद्रित, दारिद्र्यग्रस्त, अल्पधन, अल्पद्रव्य, दुर्बल *or* ळ, हीनावस्थ, भुकेकंगाल, भुकेबंगाल, दीन, बुभुक्षित, भुकिस्त.—intens *poor as a beggar, &c.* निपट दरिद्री, कफल्ल, कफल्लक.

The poor; *poor people.* गोरगरीब, दीनदुर्बळ, गरीबगुरीब, गरीबदुबळे.

To be p. दांतावर मांस *n.* नसणें.

The poor must not be dainty. दरिद्र्यास खोड असूं नये.

2 *paltry, pitiful, sorry, despicable &c.* v. Mean, Worthless. दरिद्री, भिकारी, भिकार, फाटका, फुसका, गैरी, लुकसान *or* लुसकान, विचारा, नादान, नाकारा, किलवाणा *or* णी, हलका, तुच्छ, कृपण.

3 *gentle, harmless, soft, spoony, spiritless, &c.* बापडा, बापुडवाणा *or* णी, विचारा, मेण्या, मेणचट.

4 *pitiable, wretched, feeble, &c.* दरिद्री, बापडा, बापुडवाणा *or* णी, लुकसान *or* लुसकान, दुर्बल *or* ळ, दुबळा.

5 *not good, fit, adequate, &c.* अयोग्य, फुसका, नाकारा, निकामा, निकामी, यारदा, यारदी.

6—as a word of tenderness, *dear.* बापुडा.

7 *thin, starveling,* v. Lean. रोड, किडकिडीत, भुकिस्त, भुक्कड

8—as soil. निकस, निकशी, मानटी, उखर, धापड, हळवट or [illegible], भुकिस्त, भुकड, बरड *or* भरड, रूक्ष.

9—fare, diet, &c. रखरखीत, रूखा, रूक्ष.

P. fare. अरबचरब *n.* अरबटचरबट *n.* अर्कसबर्क *n.*

Poor-asylum, *n.* धर्मशाळ *f.* धर्मशाळा *f.*

Poor-spirited, *a.* v. Weak, Cowardly. धैर्यहीन, रांड्या, मेंग्या, मेण्या, मेणचट.

Poorly, *adv.* v. A. 1. गरिबीच्या रीतीने, कंगालपणाने, दरिद्रपणाने, &c.

I *with little success, profit, eclat, &c.* फळावांचून, लाभावांचून, यशावांचून, रंगावांचून, रडतखडत, रडतरडत.

Poorly, *a.* *indisposed, not in health.* अस्वस्थ.

To feel p. जिवास बरें न वाटणें, समाधान *n.* नसणें.

Poorness, *n.* v. A. 1. *and* Poverty. गरीबी *f.* कंगाली *f.* दारिद्र्य *n.* निर्धनता *f.* धनहीनता *f.* द्रव्यहीनता *f.* &c.

2 भिकारपणा *m.* फाटकेपणा *m.* गैरीपणा *m.* &c.

Pop, *adv.* फटकन-कर-&c. सट-कण-कर-&c.

Pop! pop! फटफट *or* टां, तटतट *or* टां, फटाफट, फटाटां.

To Pop, *v. n.* *move with a quick, sudden motion.* फटकन-तटकन-तट्टकन-सटकण-&c. चालणें-येणें-जाणें-&c.

2 in; upon; *enter, &c. unexpectedly.* गांठणें, दत्त झणून-धे झणून-हूं झणून-&c. येणें, टाकलेला येणें.

3 off; v. To Start. सटकणें, सडकणें, सुटकणें, झटकणें, उडणें.

To Pop, *v. a.* *thrust, &c. with a quick sudden motion.* झटकन-पटकन-सटकण-&c. टाकणें.

Pop, *n.* *small, sharp sound.* खुट &c. वाजलेला आवाज *m.*

With a p. खुट-कन-कर-&c. घुट-कन-कर-&c.

Pop-gun, *n.* फटकफळी *f.* नपटी *f.* नेपटी *f.*

Popinjay, *n.* See Parrot, Pop.

Poplar, *n.* हिवरm.

Poppy, *n.* खसखसीचें झाडn.—seeds, खसखसf.—head or capsule, खसखसीचें बोंडn. पॉस्तबोंडn.

P.-seed,—considered as a measure of weight, $\frac{1}{16}$ of a mustard seed. लिक्षाf.

Populace, *n. the common people,* v. People. कुणबी माळीm.pl. साधारण लोकm pl. सामान्य पदवीचे लोकm pl.

Popular, *a. belonging, &c. to the common people.* सामान्य लोकांचा, साधारण लोकांचा, लोकांतला, लोकांचा, सामान्य लोकांविषयीचा, &c.

Courting p. favor. जनरंजनn. लोकसंपादणीf.

2 *prevailing among the people, general, prevalent, &c.* v. Common. लौकिक, लौकिकी, लोकांतला, रूढ, लोकरूढीचा, लोकसिद्ध, लोकप्रसिद्ध, बहुमत.

P. accusation. जनापवादm.

P. apprehension or acceptation. लोकग्रहm. लोकसमजूतf.

P. story. जनकथाf. दंतकथाf.

P. talk. जनप्रवादm. जनवादm. जनवार्ताf. जनश्रुतिf.

P. usage, *general practice.* जनरीति *pop.* जनरीतf. जनव्यवहारm. जनशिरिस्ताm. जनप्रवाहm. जनाचारm. लोकाचारm. लौकिकाचारm.

3 *suitable to common people.* सामान्य लोकांच्या उपयोगाचा, सर्वांच्या उपयोगाचा, सामान्यलोकोपयोगी, सर्वलोकोपयोगी.

4 *beloved by people in general.* लोकांचे आवडीचा–प्रीतीचा–&c. लोकप्रिय, जनप्रिय, लोकग्राह्य.

Popularity, *n.* v. A. 4. लोकप्रीतिf. जनप्रीतिf. लोकानुकूल्यn. जनानुकूल्यn. जनानुरागm. लोकप्रियताf. जनप्रियताf. सर्वप्रियताf. लोकग्राह्यताf.

Desire of p. लोकैषणाf.

Popularly, v. A. 2. लोकामध्यें, व्यवहारांत, लौकिकांत, लोकरूढींत, लोकरूढीनें.

To Populate, *v. a.* v. To People. वसवणें, वसता-जनविशिष्ट–&c. करणें.

To Populate, *v. n. propagate, breed.* प्रजोत्पादनn.–प्रजोत्पत्तिf.–प्रजावृद्धिf.–&c. करणें.

Population, *n. whole number of people in a country, &c.* लोकm pl. जनm pl. प्रजाf. प्रजासंख्याf. लोकसंख्याf. देशजनताf.

Populous, *a. having many inhabitants.* आबाद, आबादान, बहुप्रज, बहुजन, प्रजाबहुल, दाटवस्तीचा, भरवस्तीचा.

Populousness, *n.* v. A. भरवसतीf. आबादीf. आबादानीf. बहुप्रजनताf. प्रजाबाहुल्यn. प्रजाप्राचुर्यn.

Porcelain, *n.* चिनीभांडींn pl.

Porch, *n. vestibule.* देवडी *or* देवढीf. देहुडीf. ढेलच *or* ढेलजf. ओटीf. पडवीf. पडवेंn. देहलीf. द्वारमंडपm.n.

Side seat of a p. मृगासनn.

P. before a temple for people to assemble in. सभामंडपn.

Porcupine, *n.* साळूf. सायाळf. साळf. साळीf. साळजिवादn. साळिंदर *or* साळिंद्रn. सारसईf. साळशीट *or* त *or* दn.

A quill of a p. साळपीसn. साळशीट *or* त *or* दn. साळिंदर *or* साळिंद्रn.

Pore, *n.*—in anatomy. रोमकूपm. रोमरंध्रn. तनुकूपm. स्वेदद्वारn. स्वेदमार्गm.

2—gener. *small spiracle, passage for fluids.* सूक्ष्मरंध्रn.

To Pore, *v. n. look with continued application.* डोळेm.pl. लावणें–ठेवणें–गाडणे *or* लावून–ठेवून–गाडून पाहणें–असणें, पाहत असणें, डोळेफोड f.–दृष्टिफोडf. करणें, हेरणें.

Pore-blind. See Purblind.

Porer, *n.* Poring, *p. a.* v. V. डोळे गाडून पाहणारा, डोळेफोड करणारा, &c. हेऱ्या.

Poring, *n.* v. V. —*act.* डोळेगाडणेंn. &c. डोळेफोडf. दृष्टिफोडf. हेरf.

Pork, *n.* डुकराचें मासn.

Porous, *a. having pores,* v. N. 1. रोमकूपयुक्त, रोमकूपविशिष्ट, रोमकूपमय.

2 *that permits exudation.* पाझरणारा, पाझरता, निचरता, शिथिलावयवक, विरलावयवक, द्रावकावयवक.

Porousness, Porosity, *n.* v. A. रोमकूपवैशिष्ट्यn. रोमकूपप्राचुर्यn. 2 पाझरतेपणाm. निचरतेपणाm. &c. मूरf.

Porpoise, Porpus, *n.*—the fish. गादाm. घड्याळn.

2 fig. *fish-mountain, &c.* ढोणn. ढोणसकडn. ढब्बूm.

Porridge, *s. stir-about.* घाटाm.

Porringer, *n.* v. Pot. कटोराm.

Port, *n. harbour.* बंदरn.

An inferior p. आडबंदरn.

That has made the p. बंदरसई *or* सही.

To touch at a p. बंदरn. करणें.

2 *gun port.* गलबतावरील तोफेची खिडकी f. बारीf. जंगीf.

3 See Air, Mien. 4 See Gate.

Port, *a. of or belonging to a port.* बंदरचा, बंदरी.

Port-hole, *n.* v. Port. बारीf. जंगीf.

Port-town, *n.* बंदरn. उतारपेंठf.

Portable, *a. that may be easily carried about.* सहज वाहाया-झेलाया-&c. जोगा, हलफूल, हलखूद, अनायासवाह्य, सुवाह्य, सहजवाह्य.

Portableness, Portability, *n.* v. A. हलखूदपणाm. सुवाह्यताf. सहजवाह्यताf. &c.

Portage. See Porterage.

Portal, *n.* v. Gate. दारn. दरवाजाm.

To Portend, *v. a. foretoken,* v. To Bode. सुचवणें, दर्शवणें, चिह्नn.–लक्षणn.–शकुनm.–&c. दाखवणें *g. of o.* अग्रसूचनn.–पूर्वसूचनn.–&c. करणें *g. of o.*

Portended, *p.* v. V. सुचनलेला, शकुनानें दाखवलेला, &c. अग्रसूचित, पूर्वसूचित.

Portender, *n.* Portending, *p. a.* v. V. सुचवणारा, दर्शवणारा, &c. अग्रसूचक, पूर्वसूचक.

Portent, *n. omen of ill.* उत्पातm. दुश्चिह्नn. अवचिह्नn. अवलक्षणn. अपशकुनm. अद्भुतn. अरिष्टn. व्यतीपातm.

Ceremonies to avert evil indicated by portents. अद्भुतशांतिf.

Portentous, *a. ominous of evil.* अरिष्टसूचक, अशुभसूचक, अभद्रसूचक, &c. अद्भुत, औत्पातिक, विनिपातशंसी.

Porter, *n. door-keeper.* दर्वाजकरी, दर्बान, देवडीवान, देवडीवाला, द्वारपाल *or* क.

2 *carrier of a burden.* हेलकरी, ओझें वाहणारा, मोट्या, हमाल, भारवाहक, भारवाही, भारवाह.

Porterage, *n. cost of carriage by a porter.* हेलmf. हमालीf. ओझेंवाहणावळf.

2 *business, &c. of a porter.* हेलवाहणेंn. हेलm.f. हेलपाटीf.

Portfolio, *n. case to hold papers.* जुजदानn. जुगदानn.

Portico, *n. piazza, &c.* ढेलज *or* ढेलचf.

PORTION, *n.* v. PART. अंशm. खंडm. विभागm.

2 *part assigned, allotment,* v. SHARE. अंशm. भागm. विभागm. वाटाm. वर्गणी *f.*

3 *part of an inheritance.* ऋक्थांशm. ऋक्थभागm. द्रव्यांशm.

4 *wife's fortune,* v. DOWER. स्त्रीधनn. यौतकn. पारिवर्हn. कन्याधनn.

To PORTION, *v. a.* v. To PARCEL. विभागणें, वांटणें, वांटून देणें, विभागm.-&c. करणें *g. of o.*

2 (a maiden). हुंडाm.-&c देणें.

PORTIONING, *n* v. V. 1.—*act.* विभागणेंn. &c. वांटणी *f.* विभागm.

PORTLINESS, *n.* v. A. थवथवितपणाm. पुष्टिशालिता *f.* बृहत्त्वशालिता *f.*

PORTLY, *a. of large and noble appearance.* थवथवीत, पुष्टिश्री, पुष्टिशाली, बृहत्त्वशाली

PORTMANTEAU, *n. leathern box.* जामदानी *f.*

PORTRAIT, PORTRAITURE, *n. picture.* तस्वीर *or* तस्वीर *f.* चित्रn.

To PORTRAY, *v. a.* v. To PAINT. तस्वीर *f.*-चित्रn.-&c. काढणें *g. of o.*

2 *depict, &c.* v. To DESCRIBE. वर्णणें, वर्णनn.-निरूपणn.-&c करणें *g. of o.*

PORTRAYED, *p.* v. V. काढलेला.

2 वर्णलेला, वर्णित.

PORTRAYING, *n.* v. V. 1. काढणेंn.

2 वर्णणेंn. वर्णनn. निरूपणn.

PORY. See POROUS.

To POSE, *v. a. puzzle, gravel.* कोंडणें, पेचणें, गुंडाळणें, निरुत्तर-काईल-&c. करणें, पछाडणें, कोलणें, ग्रासणें, दांतm.*pl.* पाडणें *g. of o.* तोंडn. बंद करणें *g. of o.* टांकेm.*pl.* ढील करणें *g. of o.*

POSED, *p.* v. V. कोंडलेला, &c. निरुत्तर, काईल, घायाळ, कुंठित, इतिकर्त्तव्यतामूढ.

To be p. खुटणें, अटकणें.

POSER, *n.* POSING, *p. a.* v. V. कोंडणारा, कोलणारा, कुंठित करणारा.

POSING, *n.* v. V.—*act.* कोंडणेंn. कुंठित करणेंn. &c. कोंडणी *f.*

POSITION, *n. situation.* स्थानn. स्थिति *pop.* स्थीत *f.* अवस्थिति *f.*

2 *attitude, posture, &c.* अंगस्थिति *f.* ठाणn.—in fencing, &c. हातm.

Saluting p. सलामीचा हातm.

2 *principle laid down, proposition advanced, point to be proved, &c.* पक्षm. पूर्वपक्षm. प्रतिज्ञा *f.* भाषा *f.* प्रमेयn. फक्किका *f.* प्रतिज्ञात अर्थm.

3 *state, circumstances,* v. CONDITION. स्थिति *pop.* स्थीत *f.* अवस्था *f.* दशा *f.*

POSITIVE, *a. not negative; real, absolute.* खरा, खरेंचा, वास्तविक, वास्तव, तथ्य, यथातथ, यथार्थ, सत्.

2 *not implied; direct, explicit, express.* साफ, स्पष्ट, निखालस, खचीत, प्रत्यक्ष, निक्षीचा, धडधडीत, चरचरीत, अगर्भित, प्रत्यक्षसिद्ध.

3 *not admitting condition or discretion; peremptory, absolute.* खसखसीत, खंबीर, खरपूस, खरमरीत, ठाम, ठास, निखालस, खचीत, चरचरीत, बिनतरीचा, नियत.

4 *imposed or settled by arbitrary appointment.* नियोगप्रयुक्त, नियोगसिद्ध, नियोगहेतु, नियोगनिमित्तक.

5 *confident, sure, &c.* v. CERTAIN. निस्संशय, निस्संदेह, निर्भ्रांत, दृढनिश्चय, बद्धनिश्चय.

6 *dogmatic, over confident in assertion.* मताभिमानी, मताग्रही उक्तनिर्वाही, प्रोक्तनिर्वाही.

7—in grammar. See COMPARISON.

POSITIVELY, *adv.* v. A. 1. जातीने, &c. वास्तविक, वस्तुगत्या, वस्तुनः, यथातथ, गुणतः.

2 साफ, स्पष्ट, धडधडीत, खचीत, खास, खामखा, निखालस, आवर्जून, ठासून, उदमेखून, आक्षेपून, हटकून, तात्पुरचा, आहत्य, परिछिन्न, निक्षून, अवश्य, अगत्य, जरूर, खरोखर, खरोखरी, खरोखरें, अलबत्त *or* ना

3 खसखसीत, खरपूस, खडसून, खरावून, हडसून, निक्षून, परिछिन्न, खास

5 खचीत, निस्संशय, निश्चयेकरून, निश्चयात्मक, दृढनिश्चयपूर्वक, संदेहाभावपूर्वक.

6 मताभिमानाने, मताग्रहाने, &c.

POSITIVENESS, *n.* v. A. 1. खरेपणाm. वास्तविकपणाm. वास्तविकता *f.* तथ्यता *f* यथातथ्यn. सत्यn. सत्वn. सत्ता *f.*

2 स्पष्टपणाm. निखालसपणाm खचितपणाm. &c. अगर्भितत्वn

3 खंबिरपणाm. खरपुसपणाm. खरमरितपणाm. &c. निखालसता *f.* खंबिरी *f.*

4 नियोगप्रयुक्तता *f.* नियोगहेतुता *f.*

5 निस्संशयपणाm. &c. दृढनिश्चयता *f.* संशयराहित्यn. संशयाभावm.

6 मताभिमानm. मताग्रहm.

POSSE, POSSE COMITATUS, *n. party sent to apprehend an offender.* धरणी *f.* धरणेंn. धावणेंn.

2 See CROWD, RABBLE.

To POSSESS, *v. a. have, hold, own, &c.* पाशीं-जवळ-पदरी-हातीं-गांठीस-&c. असणें *in. con. with g. of s.* असणें *in. con.* धरणें, बाळगणें, राखणें *or* धरून-बाळगून-&c. असणें, मालकी *f.*-स्वामित्वn.-सत्ता *f.*-&c. असणें *g. of o. with* कडे *of s.*

2 *hold in use, enjoy, &c.* v. To OCCUPY. वहिवाटणें, भोगm.-भोगवटाm.-वहिवाट *f.*-&c. करणें *g. of o. or* असणें *g. of o. with* कडे *of s.*

3 *seize, gain, obtain the occupation of.* धरणें, घेणें, हस्तगत-स्वाधीन-कावीज-&c. करणें-करून घेणें, अवटाळणें, कवटाळणें.

4 of *or* with; *give possession, command or occupancy.* सत्ता *f.*-अधिकारm.-&c. देणें, सत्तेवाईक-सत्ताधारी-युक्त-विशिष्ट-आविष्ट-समाविष्ट-&c. करणें.

5—as a thought, idea, passion, &c. v. To ENGROSS. घेरणें, वेढणें, ग्रासणें, व्यापणें, व्याप्त-ग्रस्त-&c. करणें, आवेशm. असणें *g. of s. with in. con.*

6—as an evil spirit. भरणें, संचरणें, भूतावेशm.-भूतसंचारm.-&c. होणें *in. con.*

To get possessed. लागोरणें, भुताटणें.

POSSESSED, *p.* v. V. 1. बाळगलेला, धरलेला, &c. सत्ताक्रांत, स्वत्वाक्रांत, धृत.

2 वहिवाटलेला, &c.

3 भरलेला, हस्तगत केलेला, &c.

4 युक्त (in comp. as क्रोधयुक्त, &c.) विशिष्ट (in comp).

5 घेरलेला, व्यापलेला, &c. युक्त, ग्रस्त, व्याप्त, आविष्ट (in comp. as कृपाविष्ट, कामाविष्ट, ईर्ष्याविष्ट, लोभाविष्ट, मदाविष्ट, मत्सराविष्ट, हर्षाविष्ट, शोकाविष्ट, &c. &c.), समाविष्ट, समन्वित.

6 पिशाचाविष्ट, भूतग्रस्त, भूताविष्ट, भूतार्त्त, भूतसंचरित, समाविष्ट.

POSSESSION, *n.* v. V. जवळ असणेंn. पदरीं असणेंn. &c. मालकी असणेंn. &c. धारणn. हातm.

In the p. or at the disposal of. हाताखालीं, हातीं.

2 वहिवाट *f.* भोगm. भोगवटाm. भुक्ति *f.*

Prior p. पूर्वभुक्ति *f.*

5 आवेशm. (in comp. as कृपावेश, कामावेश, ईर्ष्यावेश, लोभावेश, मदा-

वेश, मत्सरावेश, हर्षावेश, शोकावेश, &c. &c.), समावेशm. आविष्टताf.
6 बाधा f. बाहेरची बाधाf. बाहेरचबाधाf. पिशाचबाधाf. भूतबाधा f. आवेशm. भूतावेशm. पिशाचावेशm. आवेशनn. भूतसंचारm. पिशाचसंचारm. भूतक्रांतिf. पिडाf. उपद्रवm ग्रहमयm. पिशाचपीडा f. भूतपीडा f. उपसर्गm.

Bewildered through demoniac p. बावरा.

Stirring of a demon in p. चेष्टाf.

The subject of demoniac p. भूताचें-पिशाचाचें-&c. झाडn. or झाड्या.

To be under the working of demoniac p. बाधणें.

To be under the bewilderment of demoniac p. बावरणें.

To enter into p.—a devil. आंगास-आंगीं येणें.

1 *thing possessed.* मालm. स्वn.

A rightful p. हक्कमालm.

Possessions. मालm. मालमत्ताf. वित्तn. वित्तविषयm.

POSSESSIVE, *a.*—in grammar. संबंधवाचक.

P. case. षष्ठीf. संबंधm.

POSSESSOR, *n.* POSSESSING, *p. a.* v. V. 1. *and* OWNER बाळगणारा, धरणारा, धनी, स्वामी, धाता.

2 वहिवाटणारा, &c. वहिवाट करणारा, भोक्ता, उपभोक्ता.

POSSIBILITY, *n.* v. A. 1. संभवm. संभावनाf. संभूतिf. घटनशक्यताf.

2 शक्यताf. साध्यताf.

POSSIBLE, *a. that may be, may happen, &c.* व्हायाजोगा-जोगना-सारखा-&c. घडायास-व्हायास-&c. शक्य, घटनशक्य, संभावित, संभाव्य, संभावनीय, संभूत, कादाचित्क.

As much as p. यथाशक्ति.

To be p. संभवणें.

2 (to be done) v. PRACTICABLE. शक्य, करणीय, साध्य.

POSSIBLY, *adv.* v. A. 1. *and* PERHAPS. कदाचित्, कथंचित्, पक्षी, आहे आहे नाहीं नाहीं.

POST, *n.*—for carrying letters. टप्पाl. डांकf.

Relay to convey the p. डांकf. टप्पाm.

To travel p. मजल दरमजल-कूच दर कूच-&c. जाणें-चालणें.

2 *public office, place,* v. OFFICE. असामीf. अधिकारm. हुद्दाm.

3 *station of watch or duty.* ठाणेn. चौकीf. स्थानn.

4 *military station.* ठाणेn.

5 *pillar, stake, &c* खांबm. *dim.* खांबणीf. खांबटn. स्तंभm. स्थूणाf.

Main p. (of poor houses) reaching from the ground to the roof. भरणखांबm.

Piece between a p. and its burden. पिढेंn. हरनm.

P. planted or set. पूरखांबm.

6—as term of reproach for a stupid and silent person. मोंगरा, मुका ह्मसोड्या, मुकीमण्यार.

To POST, *v. n. travel with speed and without stopping.* डाकोडांक-टांकोटांक-मजल दरमजल-कूच दरकूच-रातोरात-&c. जाणें-चालणें, उभेपायीं येणें-जाणें, धडकणें, धडक-धडकून जाणें-चालणें.

To POST, *v. a. station, fix.* ठेवणें, बसवणें, स्थापणें, स्थापनाf.-&c. करणें *g. of o.*

2 *fix on a post.* खांबावर-&c. घालणें-चिकटवणें.

3 *expose hold up to public scorn.* धिंडf.-धिंडवडाm.-वरातf.-&c. काढणें *g. of o.* घरास हाडn. बांधणें-रोवणें.

4 (in accounts). खतावणीf. करणें *g. of o.*

POST, *adv. with speed, without stopping, &c.* डांकोडांक, टांकोटांक, मजलदरमजल, कूच दरकूच, रातोरात, उभेपायीं, उभ्यापायानें.

POST-BOY, *n.* डांक्या, डांकवाला.

POST-HASTE, *adv.* See POST.

POST-HORSE, *n.* डांकेचा घोडाm.

POST-MAN, *n.* डांकवाला, टप्पालचा शिपाई.

Bag of p. तोबराm.

POST-MASTER, *n.* डांकेचा-टप्पालचा कारखानदार-कारभारी-अधिकारी-&c.

POST-OFFICE, *n.* डांकेचें-टप्पालचें घरn. टप्पालn.

POST-PAID, *a.* हाशील दिल्हेला.

POSTAGE, *n.* डांकेंतल्या कागदाचें हाशीलn.

To POST-DATE, *v. a. date after the real time.* आगाऊ तारीख f.-पुढली तारीख f.-पुढली मिति f.-&c. घालणें-लिहणें.

POST-DILUVIAN, *a. subsequent to the deluge.* प्रलयानंतरचा, प्रलयोत्तरकालीन.

POSTERIOR, *a. later in time.* पाठिमागचा, ऐलिकडचा, नंतरचा, पश्चात्कालीन, पश्चात्कालिक, पाश्चात्य, अपर, अवर, अपरकालिक, अवरकालिक

POSTERIORITY, *n.* v. A. पश्चात्कालिकनाf. अपरताf अवरताf. अपरकालिकनाf.

POSTERIORS, *n. back-side.* गांडf. बृहतीf. गुदप्रदेशm.

A bump with the knee upon the p. गांडगुडघाm. गांडगुडघीf. गांडगुंडाm. v. दे, मार, बस.

POSTERITY, *n. descendants, offspring, &c. race that proceeds from a progenitor.* संतति *pop.* संतत्तf. संतानn.

2—*opposed to* ancestors; *succeeding generations.* पुढली परंपराf. पुढले लोकm. *pl.* पुढल्या परंपराचे लोकm. *pl.* पुत्रपौत्रादिवंशपरंपराf. पुत्रपौत्रादिसंततिf. पुत्रपौत्राद्यन्वयm.

POSTERN, *n. back, small, or private door.* मागलें दारn. खिडकीf. चोरखिडकीf. दिंडीf.

POSTHUMOUS, *a. born after the death of its parent.* बाप मेल्यावर झालेला, जनकगत्युत्तरक, पितृमृत्युत्तरक, पितृमरणोत्तरज, बापमारा, आईमारा.

2 *published after the death of its author.* कर्त्तामेल्यावर प्रसिद्ध-झालेला, कर्तृगत्युत्तरक, कर्तृमृत्युत्तरक.

POSTMERIDIAN, *a. belonging, &c. to the afternoon.* दोन प्रहरानंतरचा, अपराह्निक, अपराह्नकालिक, पराह्नकालिक.

POSTMORTEM, *a. made after death.* मरणानंतरचा, मरणोत्तरचा, मरणोत्तर.

POSTPERFORMANCE, *n.* अनुकर्षm. अनुवृत्तिf.

To POSTPONE, *v. a. put off,* v. To DEFER. दिवसगती वर टाकणें-लोटणें, टाळाm. देणें, महाल मजकुरावर *or* खालींघालणें, लांबणीवर घालणें, पाठीवर टाकणें.

To be postponed. महालमजकुरावर *or* खाली पडणें, लांबणीवर पडणें.

POSTPONED, *p.* v. V. दिवसगतीवर टाकलेला, पाठीवर टाकलेला, &c

POSTPONEMENT, *n.* v. V.—*act.* मुद्दतीवर टाकणेंn. पाठीवर टाकणेंn. &c.

POSTSCRIPT, *n. paragraph added to a concluded letter, &c.* ताजाकलमn.m. पश्चात्लेखm.

POSTULATE, POSTULATUM, *n. position assumed without proof.* सिद्धवत्गृहीतपदn.-पक्षm.-गोष्टf. स्वीकृतपक्षm.

POSTURE, *n.* (of body). ठाणn. ठाणेn. आंगठाणn. ठाणमाणn. आसनn. बैठकf. अंगस्थितिf. अंगसंस्थितिf. अंगविन्यासm. शरीरस्थितिf. शरीरविन्यासm. शरीरसंस्थाf. मुद्राf. Hindu ascetics and devotees adopt a variety of *postures.* Some of them are collected here.

अगोचरीमुद्रा, कुक्कुटासन, कूर्मासन, खेचरीमुद्रा, गोमुखासन, गोरक्षासन, चांचरीमुद्रा, देहुडा *or* देहुडाचरण, पद्मासन, प्रेतासन, भद्रासन, भूचरीमुद्रा, मयूरासन, वासन. Some other *postures* are, अढो, अलखटपालखट *or* अलखंडपालखंड, खुरडिंबो, खुरमांडी, खोंगो *f. v.* घालून बस, गेठा *m. v.* मारून बस, घोण *f.* घालून बस, जेठा *m. v.* मारून बस, दंडासन *n.* मुडमुशी *f. v.* मार, मुरकुंडी *f. v.* मार, वळ, मुरमुशी *f. v.* मार, वीरासन *n.*

2 *position, state,* v. CONDITION. स्थिति *pop.* स्थीत *f.* अवस्था *f.* दशा *f.*

POSTURE MASTER, *n.* अंगविक्षेपशिक्षक, अंगविक्षेपदेशिक, अंगविन्यासशिक्षक.

POSY, *n. motto on a ring, &c.* मुद्रेवरील लेख *m.* मुद्रास्थवाक्य *n.*

2 See NOSEGAY.

POT, *n. vessel for domestic use,*—gener. भांडें *n.* भांड *n.* वासन *n.* पात्र *n.* हंडा *or* हांडा *m. dim.* हंडी *or* हांडी *f.*-contemptuously, हंडोल *or* हांडोल *n.*—indef. or compreh. हंडीमडकी *f.* हंडेमडकें *n.* हडेभांडें *n.*

2—culinary. हंडा *or* हांडा *m.* हंडी *or* हांडी *f.* स्थाली *pop.* थाली *f.* देग *or* डेग *f.* डेगचा *m.* तपेलें *n. dim.* तपेली *f.* पातळी *f.* पातेलें *n. dim.* पातेली *f.* बहुगुणें *n.* The above words express sorts. रंधनपात्र *n.*

3—water pot. घागर *f.* घडा *m.* घट *m.* कळशी *f.* कलश *m.* कुंभ *m* The *pots* used by the Hindus whether *earthen* or *metal* have numerous names; some of the common *metal* pots are, अमृती, अपकरा, उभातांब्या, उरोळी, ओळक, कचोळें, कढई, कटाह, कटोरा, कटोरी कथली *or* लें, कलश, कळशी, कासंडी, कुळणो, केळी, गंगाळ, गडवा *or* गडू, गिंडी, गुंड *dim.* गुंडी, चंबू, टोप, डेग, डेगचा, तपेलें, तपेली, तवली, तवी, तसराळें, तांब्या, तुंग, तांबली, तांबलें, थाळा *m. dim.* थाळी, द्रोणी, पंचपात्र, परात, बहुगुणें *or* बगुणें, बिनगा, बुटली, लोटा, शिंपला, सुरई. Some of the *earthen* are, कटोरा, कटोरो, कन्हा, कलश, कळसा, कळशी, कुंडी, केळा *dim.* केळी, गाडगा, गाडगें, गाडला, गाडलें, गोळ्या, गागर, चरवट, चिटकी, टिंबी, ठिल्या, डेरा, तवई, तवली, तवी, दुड्या, नांद, बुटकुलें *or* बुडकुलें, मडकी, मुंब, रांजण *or* राझण, *dim.* रांजणी, सुगड.

Clumsy, misshapen p. तांदळा *m.*

Cover (*i. e.* another pot) of a cooking p. वरझांकण *n.*

Old and worn metal p. कावल *or* कावर *n.* कावलें भांडें *n.* बखल *n.*

Pots and pans,—compreh. हंडीं मडकीं *n. pl.* हंडीभांडीं *n. pl.*

To go to p. *be dished, &c.* चुलींत जाणें, रसातळास जाणें.

POT-BELLIED, *a.* दोंदाळ, दोंदो, दोंदील, ढेऱ्या, ढेरपोट्या, दोंद्या, ढोल्या, डुबरा, डेंबरा, नुंदिल, वृद्धनाभि, बृहत्कुक्षि.

P. person or animal. ढोलार *n.* ढेर *f.* भेर *f.*

POT-BELLY, *n.* दोंद *n.* ढेर *f.* ढोल *n.* ढोलार *n.* डेरा *m.* डिऱ्या *m.* पखाल *f.* भेर *f.* दुड्या *m.*

POT-HERB, *n.* शाक *m. f.*

Pot-herbs and esculent vegetables—or compreh. or gener. कभाजी *f.* शाकपाला *m.* भाजीपाला *m.*

POT-SHERD, *n.* खापरखुंटा *f.* खापर *n.*

POT-VALIANT, *a.* अमलाचा-कैफाचा-निशेचा-&c. शूर.

POT-WASH, *n.* रांधवणी *n.*

POTABLE, *a. drinkable.* प्यायाचा-जोगा-सारखा-&c. पेय, पानार्ह, पानयोग्य.

POTASH, *n. impure alkali.* खार *m.* क्षार *m.*

POTATION, *n. carousal.* पानोत्सव *m.* पानसमारंभ *m.*

2 See DRAUGHT, DRINK.

POTATOE, *n.* बटाटा *m.* आलू *m.*

Sweet p.—the plant. रताळी *f.*—the root. रताळूं *n.* रताळें *n.*

POTENCY, *n. v.* A. 1. पराक्रम *m.* प्रताप *m.* तेज *n.* तेजगी *f.* गुणकारिता *f.* विरी *f* वीर *f.* वीर्य *n.* बळावळ *f.* जहाली *f.*

2 पराक्रम *m.* बल *or* बळ *n.* बलाढ्यता *f.* बलशालिता *f.*

POTENT, *a. powerful, efficacious,* — medicines, drink, &c. v. STRONG. पराक्रमी, प्रतापी, अमोघ, तेजस्वी, सतेज, गुणकारक, गुणकारी, बळकट, जाडवल्य, जालीम, झाल, जलाल, सकस, धनत्तर

2 *having great dominion.* पराक्रमी, बलवान्, बलाढ्य, बलशाली.

POTENTATE, *n.* v. KING. नृपति, भूपाल, महीपाल. अधिपति.

POTENTIAL, *a. existing in possibility,* v. POSSIBLE. संभाव्य, सभवी, संभावनीय, भाविसंभाव्य, भविष्यसंभाव्य.

2—in grammar. विधिलिङ्.

POTENTIALITY, *n. v.* A. 1. संभाव्यता *f.* संभावनीयता *f.*

POTENTLY. See POWERFULLY.

POTHER, *n.* v. BUSTLE. गडबड *f.* गडबडी *f.* हडबड *f* हूळ *f.*

POTION, *n. medicinal draught.* पिण्याचें-प्यायाचें औषध *n.* पेयौषध *n.*

POTTAGE. See BROTH.

POTTER, *n.* कुंभार, कुंभकार, कुलाल *or* ळ, घटीकार.

Art or business of a p. कुंभारकी *f.*

Frame used by potters for carrying earth. मंची *f.*

Pile of pots arranged by a p. for burning. अवा *m.*

Potter's patting instrument. थापटणें *n.*

Potter's clay-pit. मातखण *or* मातखाण *f.*

POTTERY, *n.*—the place. कुंभारशाळा *f.* कुंभारसाळ *f.* कुंभाराचा-अखर *m.*

2 *earthen-ware.* कुंभारकाम *n.* मातीचीं भांडीं *n. pl.*

POUCH, *n. bag, pocket.* थैली *f.* पिशवी *f.* खिसा *m.*

2 (of a monkey). गालदोडी *f.* गालफड *n.* गालफट *n.*

2 *cartridge box.* तोसदान *n.*

To POUCH. See To POCKET.

POULT, *n. thump, &c.* v. BLOW. ढोसा *m.* ठोसा *m.* दुस्सा *m.*

POULTERER, *n. seller of fowls.* कोंबडीविक्या, कोंबडीवाला.

POULTICE, *n. soft composition of meal, &c. to be applied medicinally* पिकवण *n.* पिठाची पोटडी *f.*-पुरचुंडी *f.*-पोचंडी *f.* पाकजनकपिष्टप्रलेप *m.* The English word is common under the form of पोटीस *n.*

P. of simples or herbs for a sprain. उपणा *m.* पेंड *m.*

To POULTICE, *v. a.* v. N. पिकवण *n.*-पोटीस *n.*-&c. बांधणें.

POULTRY, *n. domestic fowls.* कोंबडीबिंबडों *n. pl.* कोंबड्याबिंबड्या *f. pl.* भक्षणोपयोगी ग्राम्यपक्षी *m. pl.*

POUNCE, *n. talon.* पंजा *m.*

2—for drying writing. रेती *f.* The word means sand, which is used in India for this purpose.

To POUNCE, *v. n. spring upon.* झेपावणें, झडपणें, झेप *f.*-झांप *f.*-&c. मारणें, झडप *f.*-झडपडा *n.*-झड *f.*-&c. घालणें.

POUNCE-BOX, *n.* रेतदानी *f.*

POUND, *n. v.* MEASURE. अधशेर *m.* रत्तल *or* रतल *m.*

2 *inclosure for confining cattle.* चुकारू गुरांचो कोंडी *f.* सकारी-कोंडवाड *m. f.*-कोंडवाडा *m.*

To POUND, *v. a.* v. N. 2. कोंडींत-कोंडवाड्यांत-&c. घालणें.

2 *beat so as to bruise,* v. To BRUISE. कुटणें, कांडणें, वडवणें, ठेंचणें.

3 (rice, &c. to husk it). कांडणें, सडणें, कुटणें, कांडण *n.*-सडण *n.*-&c. करणें *g. of o.*

Quantity to be pounded at one time. कांडण *n.* सडण *n.*

Quantity thrown at once into the mortar. घाणा*m*. घाणी *f*.

POUNDAGE, *n*. v. V. 3. *cost of pounding*. कोंडणावळ *f*. सडणावळ *f*. सडाई *f*. कांडण*n*. कांडप*n*. कुटाई *f*.

2 *fee, due, &c.* दस्तुरी *f*.

POUNDED, *p*. v. V. 1. कोंडींत घातलेला, कोंडवाड्यांत घातलेला.

2 कुटलेला, कांडलेला, वडवलेला, चूर्णित, चूर्णीकृत, क्षुण्ण.

Coarsely p. or bruised,—peppers, &c. अर्धवोवडा.

3 कांडलेला, सडलेला, &c. सडीक.

Once pounded,—rice, &c. एकसडी, एकसडा.—Twice p. दुसडी, दुसडा, दुवारा, दुसड.—Thrice p. तिसडी, तिसडा.

POUNDER, *n*. POUNDING, *p. a*. v. V. 2. कुटणारा, वडवणारा, कांडणारा, &c. कुट्टनकर्त्ता, कंडनकर्त्ता.

3 कांडणारा, सडणारा, &c. कांडपी, गोल्या, गोलेवाला.

I *thing to pound with*. वडवणें*n*.—for rice, lime, &c. मुसळ *or* मुसल*n*.—for rice, गोल्या*m*.

II—apparatus of a beam with a head for pounding. डंग *or* दंग*m*. ढेकी *f*.

III—as denominated from the number of lb. शेरी.

POUNDING, *n*. v. A. 1.—*act*. कोंडींत घालणें*n*. कोंडणें*n*.

2—*act*. कुटणें*n*. कांडणें*n*. वडवणें*n*. &c. कुट्टन*n*. कंडन*n*.

3—*act*. कांडणें*n*. सडणें*n*. &c. कांडण*n*. सडण*n*. सड *f*. कांडप*n*. कंडन*n*.

P. and grinding,—compreh. *husking and bruising*. कांडाभरडा*m*. कांडादळा*m*. दळाकांडा*m*.

P. and beating,—loosely or gener. कांडाकूट *f*.

The first p. एकसड *f*.—The second p. दुसड *f*. दुवारें*n*.—The third p. तिसड *f*.

To POUR, *v. a. throw in a stream*. ओतणें, घालणें, सोडणें, धार *f*. पाडणें *g. of o*.

2 forth; out; *send forth, emit, &c. copiously*. भडभडवणें, पाऊस*m*. पाडणें *g. of o*. वृष्टि *f*.-वर्षाव*m*.-&c. करणें *g. of o*. लाखोली *f*. करणें-वाहवणें *g. of o*.

3 in; भरणें, ओतणें, घालणें.

4 off; रिचवणें.

5 out; रिचवणें.

To POUR, *v. n. stream, flow*,—copiously, &c. धार *f*. लागणें *g. of s*. भडभडणें, धारेनें पडणें, भळभळ-भूळभूळ-भडभड *adv*. वाहणें-सुटणें, भडभडाट*m*. चालणें *g. of s*.

2—rain. डवडवणें, डवडव *adv*. येणें-पडणें, मुसळधार-धुवाधार-धोधाट-&c. पडणें-लागणें, दाटणें.

3 *rush in a crowd, &c*. v. To RUSH. लोटणें, धाड *f*. पडणें, डोरणें *or* डवरणें, मुसंडा *or* मुसांडा*m*.-मुसंडो *or* मुसांडो *f*.-&c. चालणें-निघणें *g. of s*.

4 forth; *issue copiously*. पेंव*n*.-वोळ*n*.-हुंडार*n*.-&c. फुटणें *g. of s*.

To POUT, *v. n. thrust out the lips in sullenness; look sulky*. फुरगुटणें *or* फुरंगुटणें, फुरकटणें, ओठ*m. pl*.-गाल*m. pl*. फुगवणें, फुगूनबसणें, मुरमुसणें, फुरकट *or* फुरगूट*n*. येणें-चढणें *in. con*.

2 *shoot out*,—the lips, &c. बाहेर *adv*. येणें-असणें.

POUTER, *n*. POUTING, *p. a*. v V. 1. फुरकटणारा, &c. फुरकटलेला, फुरकट्या.

2 बाहेर आलेला, &c.

POUTING, *n*. v. V. 1. फुरकटणें*n*. &c. फुरकट *or* फुरगूट*n*. *v*. चढ, ये.

POVERTY, *n. indigence, need, necessity, straitness of circumstances, &c*. दरिद्रपणा*m*. गरीबी *f*. कंगालो *f*. अनुपपत्ति *pop*. अनुपत *f*. दारिद्र्य*n*. दरिद्रदशा *f*. दरिद्रावस्था *f*. दरिद्र*n*. निर्धनता *f*. निर्द्रव्यता *f*. धनाभाव*m*. द्रव्याभाव*m*. अर्थाभाव*m*. धनहीनता *f*. &c. अल्पधनता *f*. &c. गरिबदारी *or* गिरिबदारी *f*. दैन्य*n*. ददात *or* दधात *f*. ददाती *f*. चडचड *f*. चणचण *f*. तारंबळ *f*. तंगचाई *f*. तापत्रय*n*. ओढ *f*. ओढगस्ती *f*. अडचण *f*. अडचणूक *f*. वखवख *f*. हलाकी *f*. दुर्गति *f*. Some figures and phrases expressing *extreme poverty* are, चुलीमध्यें मांजरें व्यालीं अहित, चुलीस अक्षत लागली आहे, घरीं शिवरात्र आहे, घरामध्यें नकार घंटा वाजती.

Reduced to p. नष्टधन, नष्टार्थ, गतधन, विगतधन, नष्टैश्वर्य, विगतश्रीक.

To be in great p. भुईशीं आंग*n*. लागणें *g. of s*. जमिनीस पाठ *f*. लागणें *g. of s*. भुईवर पडणें-पडलेला असणें, टिकटिक *adv*. करून राहणें.

POVERTY-STRICKEN, *a*. v. POOR. गिरिबदार, ओढगस्त, ओढिस्त, दारिद्र्यग्रस्त.

POWDER, *n. pulverized substance*. भुगा *or* भुका*m*. भुगी *or* भुकी *f*. भुकणी *f*. बुकणी *f*. बुकी *f*. बुकटो *f*. भुकटी *f*. भुकटा*m*. पीठ*n*. पूड *f*. चूर्ण*n*. पिष्ट*n*.—esp. of fragrant substances and used in offerings. बुका*m*. अबीर*m*.—esp. of wood sawed, worm-eaten, &c. *dust*. भुसकट*n*. भुसकूट*n*. भुसुकटा*m*. भुसा*m*. भूस*n*. भुसकुरा*m*. भुंशी *f*.

2 *gun-powder*. दारू *f*.

To POWDER, *v. a. pulverize*. भुगा*m*.-&c. करणें-पाडणें *g. of o*. चुरणें.

2 *sprinkle with powder*. भुग्याचें-पिठाचें-धुळीचें-&c. शिंपणें*n*. -शिंपणी *f*. करणें.

3 (meat). *corn*. मीठ*n*. घालणें, मिठांत-मिठाने मळणें, खारवणें.

POWDER-FLASK, POWDER-HORN, *n*. शिंगडा*m*.

POWDER-MAGAZINE, *n*. दारूखाना*m*.

POWDER-WORK, *n*. दारूखाना*m*.

POWDERINESS, *n*. v. A. भगरा*m*. भुसभुशितपणा*m*. पिठुळपणा*m*. &c.

POWDERY, *a. friable, crumbly*. भुसभुशीत, पिठूळ, पिठाळ, पिठा, भुगाळ.

POWER, *n. force, vigor*, v. STRENGTH. जोर*m*. शक्ति *f*. बल *pop*. वळ*n*. सामर्थ्य*n*. कुवत *f*. तकवा*m*. तवका*m*. ताकत *f*. पराक्रम*m*. धमक *f*.

2 *ability*,—natural or moral. शक्ति *f*. बल *or* वळ*n*. सामर्थ्य*n*. खुदरत *f*. मखदूर*m*. *f*. हात*m*. ताकत *f*. तवांका*m*. मजाल *f*. अवांका*m*. पराक्रम*m*. अवकात *or* द *f*. *with neg. con*. कर्तृत्व*n*.

According to one's p. To the best of one's p. यथाशक्ति *pop*. यथानशक्ति *or* क्या, यथानुशक्ति *or* क्या, यथासामर्थ्य, बलपरत्वें *or* परत्वेंकरून, शक्तिपरत्वें *or* परत्वेंकरून, सामर्थ्यपरत्वें *or* परत्वेंकरून, शक्तितः.

In the p. or compass of. आहारीं.

To have p. हात*m*. चालणें *g. of s*.

To come or fall within the p. of. अवांक्यांत-अवसानांत-अटोक्यांत-अटोपांत-अटकळींत-&c. येणें *g. of s*.

3 *compass, grasp, &c*. v. REACH, CLUTCHES. अवांका*m*. हात*m*.

P.—of a word. शक्ति *f*.

To fall into the p. of. गावणें, तावडीस-तावडींत-&c. सांपडणें.

4 *command, dominion, authority*. हुकूम*m*. जोरा*m*. सत्ता *f*. अधिकार*m*. ऐश्वर्य*n*.

Day or season of p. चालताकाळ*m*. चलती *f*. जारी *f*.

Plenitude of one's p. ऐन ऐश्वर्य*n*.

5 *prevalence, weight, &c*. v. INFLUENCE. चाल *f*. चलती *f*. प्रभाव*m*.

6 *potency, strength, good quality, &c*. v. VIRTUE. बल *or* वळ*n*. तेज*n*. तेजगी *f*. गुण*m*. गुणांश*m*. सत्व*n*. सत्वांश*m*. वीर्य*n*. *pop*. विरी *f*. वीर *f*.

7 (of an engine, &c) *motive force.* बल *pop.* बळ*n.*

9 (of the mind) *faculty.* गुण*m.* शक्ति*f.*

9 *legal authority, warrant.* सत्ता*f.* अधिकार*m.* मुखत्यारी*f.* अखत्यारी*f.*

Full powers. कुलमुखत्यारी*f* कुलअखत्यारी*f*

10 *force, armament.* सैन्य*n.* बल *or* बळ*n.* सैन्यभार*m.* दलभार*m.* सेनाभार*m.*

11 v. POTENTATE. अधिकारी, अधिपति.

12 *abundance,* v. EXUBERANCE. महामूर*f* लूट*f.* बळकटी*f.* रगड*f.*

POWERFUL, *a. possessing great strength,* v. STRONG. बळकट, जोराचा, बळाचा, बलवान्, सबल, प्रबल, धनत्तर.

2 *forcible to persuade, convince, &c.* बळकट, जिवट, दृढ, सुदृढ, सबल, प्रबल, बलिष्ट, सतेज, निश्चायक.

3 *mighty, puissant, potent.* पराक्रमाचा, पराक्रमी, प्रतापी, प्रतापवान्, बलवान्, बलिष्ट, बलाढ्य, बलशाली, प्रतापशाली.

4 *efficacious, potent, &c* v. STRONG. बळकट, पराक्रमी, अमोघ, तेजस्वी, सतेज, गुणकारी, गुणकारक, जालीम, जाडवल्य.

POWERLESS, *a.* v. WEAK. अशक्त, निःशक्त, असमर्थ, शक्तिशून्य, शक्तिहीन, &c. हीनशक्ति, हीनबल, हीनसामर्थ्य, निष्पराक्रम, अविक्रम

POWERLESSNESS, *n.* v. A. अशक्ति*f.* असामर्थ्य*n.* अपराक्रम*m.* आवत्य*n.* शक्तिशून्यता*f.* बलाभाव*m.* &c.

POX, *n.*—small pox. देवी*f. pl.* माता*f. pl.* बाया*f. pl.* फोड्या*f. pl.* शीतला*f. pl.* फुगें*n.* आंगचें*n.* मसूरिका*f.* मसूरी*f.*

Some varieties or modes of *small pox* are, यागऱ्यादेवी, घुड्यादेवी, कोंथिंबऱ्यादेवी, कथळ्यादेवी, तांदळ्या देवी.

Inoculated small p. काढलेल्या *or* काढींव देवी, शिक्क्याच्या देवी, कुंभाराच्या देवी *or* माता.

Small p. personified. शीतला देवी*f.*

To inoculate for the small p. v. To INOCULATE. देवी*f. pl.* काढणें.

2—chicken-pox. कांजण्या*f. pl.* कांण्या*f. pl*

3—cow-pox. गोस्तनशीतला*f. pl.* Note. The Maráthás do not distinguish between the cow-pox and small pox, but use for the former the words expressing the latter.

4—venereal. दुःख*n. v.* भर, लाग, गर्मी*f.* उपदंश*m.* वीसनखीची बाधा*f.*

Afflicted with the p. दुःखभऱ्या, दुःख भरलेला, दुखाळू, उपदंशी.

PRACTICABILITY, PRACTICABLENESS, *n.* v. A. 1. करायाजोगेपणा*m.* &c. सवघडपणा*m.* शक्यता*f.* साध्यता*f.* सुसाध्यता*f.* सुगमता*f.* &c.

2 जायाजोगेपणा*m.* चढायाजोगेपणा*m.* &c. गम्यता*f.* &c.

PRACTICABLE, *a. that may be done, performed, &c.* करायाजोगा-जोगता-सारखा-&c. सवघड, सोपा, शक्य, साध्य, करणीय, करणशक्य, सुखसाध्य, सुकर, सुसाध्य, सुगम, गमनीय.

2 (a breach). जायाजोगा-सारखा, चढाया जोगा-सारखा-&c. चालता, गम्य, गमनीय, गमनार्हता.

PRACTICAL, *a. relating, &c. to action.* क्रियेचा, क्रियेविषयींचा, कृतीचा, कर्मांचा, कर्ममार्गाचा, व्यापाराविषयींचा, व्यवहाराविषयींचा.

2 *that may be applied to use.* व्यवहाराच्या उपयोगाचा, व्यवहाराच्या कामाचा, वहिवाटीच्या कामाचा-उपयोगाचा, व्यवहारोपयोगी, व्यवहारोचित, व्यवहार्य.

3 *derived from practice or experience.* अभ्यासाचा, सरावाचा, कसरतीचा, रफ्ताचा, अनुभवाचा, कृतीचा, कर्मज्ञानाचा, अभ्याससिद्ध, अभ्यासप्राप्त, क्रियासिद्ध, क्रियाजनित.

PRACTICALLY, *adv.* v. A. 1. क्रियेविषयीं, क्रियेसंबंधी, कर्मसंबंधी.

2 *in practice.* व्यवहारात, व्यवहारप्रकरणांत.

3 *by practice.* अभ्यासानें, अभ्यासें करून, कसरतीनें, रफ्तानें. सरावानें, &c. अभ्यासतः.

PRACTICE, *n. reiterated or habitual doing.* अभ्यास*m.* वहिवाट*f* रफ्त*m.* राव*m.* रावता*m.* सराव*m* पाठ*m.* परिपाठ*m.* प्रघात*m.* कसरत*f* इस्तमाली*f.* वृत्ति*f* वृत्त*n.* अभ्यसन*n.* आवर्त्तन*n.*

Attainable by p. अभ्यासगम्य.

Daily or constant p. नित्यपाठ*m.* निष्ठा*f.*

Skill acquired by p. v. EXPERTNESS. कसरत*f.* खांद*m.*

To be in general p. or use. प्रचार*m.*-प्रघात*m.*-वहिवाट*f.*-संप्रदाय*m.*-रीति *pop.* रीत*f.*-&c. असणें *g. of s.*

2 *actual doing;*—as *opposed to* theory. करणें*n.* आचरणें*n* &c. क्रिया*f* कर्म*n.* कृति*f.* व्यापार*m.* आचरण*n.* अनुष्ठान*n.* सेवन*n.*

3 *course of procedure, usage,* v CUSTOM. चाल*f.* रीति *pop* रीत*f.* वहिवाट*f.* प्रघात*m.* व्यवहार*m.*

4 *exercise of a profession.* सेवन*n.* आचरण*n.* अनुष्ठान*n.*

5 *medical treatment of diseases.* चिकित्सा*f.* वैद्यक्रिया*f.* उपचार*m.* रूक्प्रतिक्रिया*f.*

6—military शस्त्राभ्यास*m.*

Ball-p. गोळीबार*m.*

Blank-p. शुष्केष्टि*f*

7 practices; v. CONDUCT. चाल*f.* वर्त्तणूक*f.* चर्या*f.* वृत्ति*f.* वृत्त*n.*

Mal-practices. असद्व्यापार*m.*

To PRACTISE, *v. a. do habitually.* परिपाठ*m.*-परिपाटी*f.*-वहिवाट*f.*-रफ्त*m* -रावता*m.*-अभ्यास*m* -नित्यनियम*m* -नित्यनेम*m.*-&c. ठेवणें-मांडणें-पालणें *g. of o.* नित्य-रोज-हरहमेश-&c. करणें-करीत असणें, अभ्यास*m.* करणें-राखणें *g. of o.* अभ्यासणें.

2 (a profession or art). करणें, करीत असणें, आचरणें, चालवणें, वापरणें, वहिवाटणें, सेवणें, सेवन*n.*-&c. करणें.

3 *do, perform, &c.* करणें, आचरणें, अनुष्ठणें.

4 *exercise, use in order to dexterity.* वापरणें, वहिवाटणें, घोळणें, वळवणें, रावणें

To PRACTISE, *v. n. perform to keep up the knowledge or habit of.* अभ्यास*m.*-सराव*m* -रफ्त*m.*-रावता*m.*-सवई*f.*-&c. ठेवणें-राखणें.

2 *exercise a profession.* धंदा*m.*-उद्योग*m.*-कसब*n.*- काम*n.*-व्यवसाय*m.*-&c. करणें-चालवणें-आचरणें.

3 *use artifices, &c.* कसब*n.*-कपट*n.*-काव*m.*-कावादावा*m.*-कृत्रिम*n.* -गौडबंगाल*n.*-डावपेंच*m. pl.*-पेंचपाच*m. pl.*-&c. चालवणें-खेळवणें.

PRACTISED, *p. and a.* v. V. A. 1. नित्यकेलेला, &c. अभ्यस्त.

2 केलेला, आचरलेला, &c. व्यवहृत, सेवित, अनुयात.

3 केलेला, &c. आचरित, अनुष्ठित.

4 वापरलेला, वहिवाटलेला, &c.

I *able or skilful from practice, versed, conversant, &c.* v. EXPERIENCED. अभ्यासी, अभ्यस्त, कसरती, कुसबी, वापरलेला, घसवटलेला, घोळलेला, वहिवाटलेला, हात वळलेला, घटींव, कृतकर्मा, क्षुण्ण.

To be p. *be versed or skilled.* घटणें, कटणें, कसणें, घसवटणें, रहाटणें,

PRACTISER, *n.* PRACTISING, *p. a.* v. V. A. 1. परिपाठ ठेवणारा, वहिवाट ठेवणारा, नित्यकरणारा, अभ्यासी.

2 करणारा, आचरणारा, सेवणारा, &c. प्रवर्त्तमान, सेवी, सेवमान.

PRACTITIONER, *n. one who exercises a profession.* धंदा करणारा, धंदा चालवणारा, उद्योग करणारा, सेवी, सेवमान, वृत्तिक (in comp. as वैद्यवृत्तिक), वृत्तक (in comp.), व्यवसायी.

Medical p. v. PHYSICIAN. वैद्य, चिकित्सक.

PRAGMATIC, PRAGMATICAL, *a.* v. OFFICIOUS. लुडबुड्या, चोवडा, लांडा कारभारी, अनधिकारचर्चक.

PRAGMATICALLY, *adv.* v. A. लुडबुडपणाने, लुडबूड करून, लांडा कारभार करून.

PRAGMATICALNESS, *n.* v. A. लुडबुडपणा*m.* &c. लुडबूड *f.* लुबलूब *f.* लांडाकारभार*m.* अनधिकारचर्चा *f.*

PRAIRIE, PRAIRY, *n. plain covered with coarse grass.* तांवेटीचा माळ*m.* कोळंबाचा माळ*m.*

PRAISABLE. See PRAISEWORTHY.

PRAISE, PRAISING, *n.* v. V —*act.* स्तवणें*n.* &c. स्तुति *f.* वाखाण *f.* वाखाणणी *f.* वाखाणणूक *f.* वर्णणूक *f.* नावांजणी *f.* नावांजणूक *f.* तारीफ *f.* नवाज *or* नवाजेस *f.* शाबासकी *f.* स्तवन*n.* कीर्त्तन*n.* वर्णन*n.* वर्णना *f* स्तव*m.* प्रशंसा *f* श्लाघा *f.* स्तुतिवाद*m.* अर्थवाद*m.* गुणानुवाद*m.* संस्तव*m.* स्तोत्र*n.* स्तोतृत्व*n.*

I *ground, &c. of praise.* स्तुतीस कारण*n.* स्तुतिहेतु*m.*

To PRAISE, *v. a. applaud, extol, commend, laud, &c.* स्तवणें, गाणें, वाखाणणें, प्रशंसणें, वर्णणें, कीर्त्तणें, श्लाघणें, नवांजणें, शाबासकी *f.* देणें, स्तुति *f.*-स्तव*m.*-प्रशंसा *f.*-&c. करणें *g. of o.* कीर्त्तन*n.*-वर्णन*n.*-&c. करणें *g. of o.* गुण*m. pl.* सांगणें-वर्णणें *g of o.* गुणोत्कीर्त्तन*n.*-गुणानुवाद*m.* करणें *g. of o.*

To p. up, *cry up.* बडिवार*m.*- बढाई *f.*-&c. सांगणें *g. of o.*

PRAISED, *p.* v. V. स्तवलेला, वाखाणलेला, &c. कीर्त्तित, वर्णित, प्रशंसित, प्रशस्त, स्तुत, प्रस्तुत, संस्तुत.

PRAISER, *n.* PRAISING, *p. a.* v. V. स्तवणारा, वाखाणणारा, &c. प्रशंसक, स्तावक, स्तोता, स्तव-स्तवन-स्तुति-&c. कर्त्ता-कारक-&c.

PAISEWORTHILY, *adv.* v. A, स्तुनि मिळाया जोगा, *decl.* शाबासकी मिळायाजोगा *decl.*

PRAISEWORTHINESS, *n.* v. A. प्रशंसनीयता *f.* श्लाघ्यता *f.* स्तुतियोग्यता *f.* &c.

PRAISEWORTHY, *a. laudable, commendable. &c.* स्तुतीजोगा, शाबासकी मिळाया-करायाजोगा, शाबासकीचा, प्रशंसनीय, प्रशंस्य, स्तुत्य, स्तवनीय, स्तोतव्य, स्तुतियोग्य, श्लाघ्य, श्लाघनीय, वर्णनीय, तारीफदार.

A p. person. स्तुतिपात्र, प्रशंसापात्र, श्लाघापात्र, स्तुतिभाजन, प्रशंसाभाजन.

To PRANCE, *v. n. bound, &c.*—a horse. नाचणें, फांदणें, उड्या *f. pl.* मारणें.

PRANCER, *n.* PRANCING, *p. a.* v. V. नाचणारा, फांदणारा, &c. नाचरा.

PRANCING, *n.* v. V.—*act.* नाचणें*n.* फांदणें*n.* &c.

The p. and pawing of a stallion or mettlesome horse. कलुली *or* कुलुली *f.* कुलकुली *f.*

PRANK, PRANKS, *n. trick, &c.* चाळे*m. pl.* चेष्टा *f.* कुचेष्टा *f.* कुचोदी *f.* ढंग*m. pl.* कुढंग*m. pl.* छंद*m. pl.* छंदफंद*m. pl.* छंदविछंद*m. pl.* उत्पात*m. pl.* ख्याल*m. pl.* चार*m. pl.* चोज*n.* रंगड्या *f. pl.* टिणगिण्या *f. pl. v.* मार, माकडचेष्टा *f.* मर्कटचेष्टा *f.* टिवल्या बाव्हल्या *f. pl.* उनाडकी *f.* उनाडचाळा*m.*

To play p. उड्या *f. pl.* मारणें.

PRANKISH, *a. full of pranks.* चेष्टेखोर, चेष्टेबाज, कुचेष्टखोर, ख्याली, छंदी, छंदिष्ट, खोडकर, उत्पाती, चारगट, उनाड, चाळक, शतछंदी.

To PRATE, *v. n. talk much and idly.* बकणें, बकबकणें, बडबडणें, बटबटणें, जल्पणें, प्रलापणें, बकबक *f.* -बकवा*m.* -बडबड *f.*-बटबट *f.*-&c. करणें-लावणें-मांडणें, बाता *f. pl.* कुटणें-खबाळणें-छाटणें-मारणें-हाणणें, लाफा *f. pl.* मारणें, काथा*m.* कुटणें, फाल्या *f. pl.* करणें-मारणें-पाडणें, गाथा *f.* कुटणें, वचवच *adv.* करणें, काथाकूट *f.*-गोष्टिश्राद्ध*n.*-&c. करणें, फकांड्या *f. pl.* मारणें, लबलब *adv.* बोलणें.

—intens. *run on, talk away, &c.* भडभडणें, कडकडणें, कचकावून-&c. बोलणें, भिरभिर *adv.*-भडभड *or* डां *adv.* बोलणें, बालवाल *adv.* बोलणें, लंबलंब *f.* बोलणें *g. of s.* चराचर-वटवट-&c. बोलणें, लवनलव *adv.* बोलणें, मळभर बोलणें, तोंडावर नक्षत्र*n.* पडणें *g. of s.* तोंड*n.* सुटणें *g. of s.*

PRATE, PRATING, *n.* v. V.—*act.* बकणें*n.* बडबडणें*n.* बकणी *f.* काथाकूट *f.* वटवट *f.* बडबड *f.* जल्पना *f.* जल्प*m.* चावटाई *f.*

I *idle talk, chat.* बकबक *f.* बकवा*m.* बका *f. pl.* बकवाद*m.* बडबड *f.* खबरा *f pl.* भाकडकथा *f.* गप *or* गप्प *f.* गाथा *f.* कोरड्या गाथा *f. pl.* भाकडंतिकडं*n.* अगडनगड*n.* अगडबगड*n.* बरळ*f.* बडबडाध्याय*m.* गोष्टिश्राद्ध*n.* लाफा *f. pl.* गवगव *f.* गवगवा*m.* गलगल *f.* फकांड्या *f. pl.* जल्प*m.* जल्पना *f* वाग्जल्प*m.* वाग्जल्पना *f.* विप्रलाप*m.* भाजीपाला*m.*

PRATER, *n.* PRATING, *p. a.* v. V. बडबडणारा, बकबकणारा, बकबक करणारा, बातांकुटणारा, चराचर बोलणारा, &c. बडबड्या, बकबक्या, गप्पी *or* गप्प्या, गप्पीदास, गप्पाट्क्या, चावट, चावटनट, फकांडी, भाट, वाचाट, वाचाल, वायचाळ्या, बहुचक, जल्पक, तोंडावर नक्षत्र पडलेला. There are some expressive terms and phrases agreeing with this word and answering to *prate-apace, chatter-box, bell-clapper, rattler, jaw-monger, jabberer,* &c. गप्पाट्क्या, गप्पी *or* गप्प्या, गप्पीदास, बातकुड्या, बकबक्या, बकब्या, बडबड्या, गागादीक्षित, बोलघेवडा, बोलगाडा, वटवट्या, गडबड्या, लुबरा, तुरुतुरू-तुरतूर-बालबाल-लबनलब *adv.* बोलणारा.

PRATINGLY, *adv.* v. A. बचबच, बचाबचा, बडबड करून, लबलब.

To PRATTLE, *v. n. chatter,*—children. किलबिलणें, किलकिलणें, किलबील*m* *f.*-किलकील*m. f.* (*intens.* किलबिलाट*m.* &c. किलकिलाट*m.*) करणें, बालभाषण*n.*-बालालाप*m.*-&c. करणें.

PRATTLE, PRATTLING, *n.* v. V. मुलांचें-&c. किलबिलणें*n.*-किलकिलणें*n.* मुलांची किलबील *f.*-किलकील *f.* बोबडें बोलणें*n.* बालभाषण*n.* बालालाप*m.* बालशब्द*m.*

PRATTLER, *n.* PRATTLING, *p. a.* v. V. किलबिलणारा, &c. बोबडेबोलणारा, बालभाषी, बालालापी.

PRAWN, *n.*—the fish. कोळंबें*n.* झिंगा*m.* अग्निमन्थ*m.*

To PRAY, *v. n.*—in worship. प्रार्थना *f.*-नमाज *or* निमाज *f.*-देवप्रार्थना *f.*-देवप्रार्थन*n.*-भगवत्प्रार्थना *f.*-&c. करणें, देवाजवळ-देवाची-&c. प्रार्थना *f.* करणें.

To PRAY, *v. a. entreat, implore, &c.* v. To BEG. प्रार्थणें, प्रार्थना *f.* विनंती *f.*-&c. करणें *g. of o.*—earnestly, &c. दादी *f.* धरणें *g. of o.* पदर पसरून प्रार्थणें, नाकीं दुराही *f.* काढणें.

I pray, pray. कृपाकरून.

PRAYED, *p.* v. V. A. प्रार्थिलेला, &c. प्रार्थित.

PRAYER, *n.* PRAYING, *p. a.* v. V. A. प्रार्थणारा, प्रार्थना करणारा, प्रार्थक.

PRAYER, PRAYING, *n.* v. V. N. *and* WORSHIP. देवाची-ईश्वराची-देवाजवळ-&c. प्रार्थना *f.* नमाज *or* निमाज *f.* भगवत्प्रार्थना *f.*

v. V. N. प्रार्थणें*n.* प्रार्थना *f.* प्रार्थन*n.* विनति *pop.* विनंती *f.* पायधरणी *f.*

I *request,* v. PETITION. प्रार्थना *f.* विनंती *f.* अर्जे*m.*

PRAYER-BOOK, *n.* प्रार्थनापद्धति *f.*

PRAYERFUL, *a. devotional.* भजननिष्ठ, भजनशील, भजनपरायण.

PRE. This prefix is usually rendered by पूर्व, आदि, प्राक्.

To PREACH, *v. n. discourse on religion.* धर्माचा उपदेश*m.*-धर्मोपदेश*m.*-धर्मकथन*n.*-धर्मोपदेशभाषण*n.*-&c. करणें, धर्म*m.*-पुराण*n.* सांगणें.

To PREACH, *v. a. proclaim or publish in religious discourses.*

धर्म सांगणाऱ्याच्या नात्याने सांगणें-प्रसिद्ध करणें-शिकवणें-&c. उद्घोषm.-घोषणा f.-घोषm.-&c. करणें g. of o.

PREACHER, n. PREACHING, p. a. v. V. N. धर्माचा उपदेश करणारा, धर्मोपदेशकर्ता, धर्मकथक, धर्मसांगणारा, पुराण सांगणारा.

v. V. A. धर्म सांगणाऱ्याच्या नात्याने सांगणारा-&c. उद्घोष-घोषणा-कर्ता.

PREACHING, n. v. V. A.—act. धर्म सांगणाऱ्याच्या नात्याने सांगणेंn. &c. उद्घोषm. घोषणा f.

PREAMBLE, n. v. PREFACE. प्रस्तावना f. उपोद्घातm. सदरn.

PRECARIOUS, a. *depending on the will of another or on contigencies; uncertain, &c.* अस्वाधीन, अस्वायत्त, अन्याधीन, अस्थिर, अनिश्चित, अनैष्टिक, जायजणा, स्थितिसंशयी, स्थितिशंकी.

PRECARIOUSNESS, n. v. A. अस्वाधीनता f. अन्याधीनता f. अस्थिरता f. स्थितिसंशयिता f. &c. अनैश्चित्यn.

PRECATIVE, PRECATORY, a. *suppliant.* प्रार्थक, प्रार्थनात्मक, प्रार्थनारूप.

PRECAUTION, n. *previous caution or measure.* पुढचा विचारm. पूर्वीचा करून ठेवलेला उपायm.-बंदोबस्तm.-&c. पूर्वोपायm. अनिष्टनिवारणोपायm.

To take precautions against. बरेंn. बांधणें-बांधून ठेवणें, द्वारबंधm. करणें.

PRECAUTIONARY, a. *adapted to prevent evil or to secure good.* पूर्वीच्या विचाराचा, पूर्वीच्या बंदोबस्ताचा, पूर्वोपायरूप, पूर्वोपायसाधक.

To PRECEDE, *v. a. go before in place or time.* पुढें-अगोदर-&c. असणें-चालणें-जाणें-येणें-&c. g. of o. पुरोगमनn.-&c. करणें.

2 *go before in rank or importance.* मानसन्मानाविषयीं पहिला-प्रथम-पुरस्सर-अग्रगण्य-&c. असणें.

PRECEDENCE, PRECEDENCY, PRECEDING, n. v. V. 1.—act. पुढे असणेंn. पुढे जाणेंn. &c. पुरोगमनn. पुरोगति f. अग्रगमनn.

2—*state.* अग्रगण्यता f. अग्रपूजा f. अग्रमानm. अग्रपूज्यता f. अग्रमानार्हता f.

I *superiority, superior influence.* मुख्यता f. प्राधान्यn. श्रेष्ठत्वn. श्रेष्ठ्यn.

PRECEDENT, a. PRECEDER, n. PRECEDING, p. a. v. V. 1. पुढें-&c. असणारा-&c. मागला, पुढला, पुढील, अगोदरचा, अगोदरील, आगला, पूर्व, पुरोगामी पुरोगम, पुरोगति, अग्रगामी, पुरस्सर, पुरोगत, पूर्वसर, प्राक्तन, पलिकडचा *or* ला, पलिकडील (*or* पैलिकडचा, &c.).

PRECEDENT, n. *previous similar case.* मागला दाखलाm. मागलें उदाहरणn. मागला दृष्टांतm. पूर्वदृष्टांतm.

PRECEDENTED, a. *having a previous similar case.* दृष्टोदाहरण, दृष्टोदाहरणक, दृष्टसादृश्य, भूतपूर्व.

PRECENTOR, n. *leader of a choir.* मोहरक्या गाणारा, सुरक्या, अग्रगायक, अग्रगाता.

PRECEPT, n. v. COMMAND, RULE. विधिm. विधानn. अनुशासनn. कल्पm. सूत्रn.

A succedaneous p. अनुकल्पm.

PRECEPTIVE, a. *containing, &c. precepts.* विधायक, विधिरूप, विधिप्रदर्शक, विधिप्रकाशक, विधिमय, सौत्र, काल्प.

PRECEPTOR, n. v. TEACHER. शिक्षक, गुरू, अध्यापक, उपदेशक.

2—in religion, *spiritual teacher.* गुरू, उपाध्याय, आचार्य, पाठक.

Family p. कुलगुरू.

PRECESSION, n.—of the equinox. अयनांशm. विषुवायनn.

PRECINCT, n. v. BOUND. सीमा *pop.* शींव f. हद्द f.

PRECIOUS, a. *costly.* मोठे किमतीचा, बहुमोली, बहुमूल्य, महामूल्य, महार्घ. P. stone. रत्नn.

2 *of great value or worth.* मोठे किमतीचा, मोठे योग्यतेचा, अमोल, अमोलिक, अमूल्य, अनर्घ *pop.* अनर्घ्य, महामूल्य, अपरूप, नादर, उत्कृष्ट, अपूर्व.

Very p. सोन्याचा, लाखलाखरूपयांचा.

3—as used of scamps, blackguards, &c. v. ARRANT. अट्टल, इरसाल, विलंद, पक्का.

PRECIOUSNESS, n. v. A. 1. मोठी किम्मत f. मोठें मोलn. बहुमूल्यता f.

2 मोठी किम्मत f. मोठी योग्यता f. अमोलिकपणाm. अमूल्यत्वn. &c. अपरूपाई f. अपूर्वाई f.

PRECIPICE, n *steep descent of land.* कडाm. कडेलोटm. उगर f. प्रपातm. अतटn.

Casting (a criminal, &c.) down a p. कडेलोटm.

Precipitation of one's self down a p. अंगपातm.

PRECIPITANCE, PRECIPITANCY, PRECIPITATION, n. v. A. 2. उतावळेपणाm. उताविळपणाm. हुडपणाn. उतावळ f. उतावळी f. घाई f. जलदी f. आगपाई f. आवेगm. धडपड *or* धडफड f. धडबड f. अविमृश्यकारिता f.

PRECIPITANT, PRECIPITATE, a. *rushing headlong.* मुसांडा मारणारा, अधोधावी.

2 *rashly hasty,* v. RASH, IMPETUOUS. उतावळा, उतावीळ, हूड, हुरमट, लगबग्या, धडपड्या *or* फड्या, धडबड्या, मुसांड्या, अविमृश्यकारी,

3 *adopted with haste.* उतावळेपणाचा, उतावळीचा, जलदीचा, घाईचा, धडपडीचा, कच्चेमसलतीचा.

PRECIPITANTLY, PRECIPITATELY, *adv.* v. A. 1. मुसांडा मारून, अधोमुख.

2 उतावळेपणाने, उतावळीने, हुडपणाने, घाईने, &c. मागें पुढें पाहिल्यावांचून, पुरता विचार केल्यावांचून, पे झटल्या, पे झटल्यावर, हुर्योहुर्यो करून, सहसा.

To PRECIPITATE, *v. a. throw headlong.* डोईकडून-डोकीकडून-&c. टाकणें-फेंकणें, खालीं टाकणें-ढकलणें-ढकलून देणें, अधःक्षेपm.-अधःक्षेपणn.-&c. करणें g. of o.

To be precipitated. धासळणें, कोसळणें, ढकलणें.

2 *urge, press, drive, &c.* v. To HURRY. घाईf.-घायकूतf.-जलदीf.-उतावळी f.-गळावळf.-&c. करणें, घायतावणें, ताधरावणें, धरधरावणें.

3—in chemistry. निवळीने-&c. बसवणें, बसवणें, तळीं बसवणें.

To PRECIPITATE, *v. n. fall to the bottom.* निवळीने बसणें, तळीं बसणें.

PRECIPITATED, *p.* v. V. A. 1. डोईकडून टाकलेला, &c. अधःक्षिप्त.

2 घाई केलेला, घायतावलेला, ताधरावलेला.

PRECIPITATION, n. v. V. A. 1.—act. डोईकडून टाकणेंn. &c. अधःक्षेपm. अधःक्षेपणn.

2—*act.* घाई करणेंn. घायतावणेंn. &c.

3—*act.* बसवणेंn. &c.

I *rash haste,* v. PRECIPITANCE. उतावळी f. घाई f. अविमृश्यकारिता f.

PRECIPITOUS, a. v. STEEP. कडातुटलेला, कड्याचा, उभा.

2 v. PRECIPITANT. उतावळा, उतावळीचा, उतावीळ, हुरमट.

PRECIPITOUSNESS, n. v. A. 1. उभी चढणf. उभेपणाm.

2 उतावळेपणाm. उतावळीf.

PRECISE, a. *not loose or vague; exact, nice, defined, &c.* ठास, ठाम, खचीत, रेखलेला, रेखाटून दिल्हेला, मेजलेला, सुताचा, सुती, सुताने केलेला, बरोबर, वेताचा, वेतावाताचा, रजपजचा, तवताक, बंदिस्त, बंदिस्तीचा, केवल *or* केवळ, वस्तुनिर्देशात्मक, नामनिर्देशात्मक.

2 *formal, finical, nice, &c.*—of persons. वेतबात्या, टापटिप्या, ठाकठिक्या, ठाकसठिकस *or* ठिकसठाकस.

Precisely, *adv.* v. A. 1. ठास, ठाम, बरोबर, खास, तंत, थेट, केवल *or* ळ, नामनिर्देशपूर्वक, वस्तुनिर्देशपूर्वक.
2 टापटिपीने, ठाकसठिकसपणाने, ठाकठिकेपणाने.

Preciseness, Precision, *n.* v. A. 1. ठासपणा*m.* ठामपणा*m.* खचितपणा*m.* &c. वस्तुनिर्देश*m.* नामनिर्देश*m.*
2 टापटीप*f* ठाकठिकेपणा*m.* ठाकसठिकसपणा*m.*

To Preclude, *v. a. debar, exclude, &c.* v. To Hinder. वारणें, आड-आडवा-&c. येणें *with* स *or* ला, अडिवणें, प्रतिबंध*m.*-&c. करणें, प्रतिबंधक-&c. असणें.

Precluded, *p.* v. V. वारलेला, अडिवलेला, &c. वारित, निवारित, भोगवारित.

Precluder, *n.* Precluding, *p. a* Preclusive, *a* v. V. वारणारा, अडिवणारा, प्रतिबंध करणारा, प्रतिबंधक.

Preclusion, *n.* v. V.—*act.* वारणें*n.* &c. निवारण*n.*—*state.* वारलेलेपणा*m.* बंदी*f.* रोध*m.* प्रतिबंध*m.* वारितत्व*n.* निवारितत्व*n.* भोगप्रतिबंध*m.* भोगरोध*m.*

Precocious, *a. ripe before the time.* आगस, आगसलेला, हळवा, हळा, अपूर्णकालपक्व, कालपूर्वफली.
2 fig. लहान अमून प्रौढबुद्धीचा, बालप्रौढ, बालपक्व.

Precociousness, Precocity, *n.* v. A. 1. आगसपणा*m.* हळवेपणा*m.* &c. अपूर्णकालपक्वता*f.*
2 बालप्रौढि*f.* बालपक्वता*f.*

To Preconceive, *v. a. imagine beforehand.* पूर्वी-अगोदर-पहिल्याने-&c. कल्पिणें-मनांत आणणें *or* धरणें-समजणें-&c. पूर्वी बुद्धि*f.*-तर्क*m.*-&c. करणें, पूर्वकल्पना*f.*-पूर्वतर्क*m.*-&c. करणें *g. of o.*

Preconceived, *p.* v. V. पूर्वी कल्पिलेला, &c. पूर्वकल्पित.

Preconception, *n.* v. V. अगोदरचा समज*m.* पूर्वकल्पना*f.* पूर्वतर्क*m.*

Preconcerted, *a. settled by previous agreement.* पूर्वसंकेताचा, संकेताचा, संगनमताचा, पूर्वी योजलेला, &c. सांकेतिक.

Precursor, *n. forerunner, that which precedes and indicates approach.* प्रागगामी, अग्रगामी, प्राग्भावी, पूर्वचिह्न*n.*

Precursory, *a. indicating something to follow.* प्राग्भावी, पूर्वसूचक.

Predatory, *a. practising, &c. rapine.* लुटीचा, लुटारू, लुटारी, लुटारा.

Predecessor, *n. one who has preceded in an office.* मागला (as मागला अधिकारी-अमलदार-&c.), माजी (as माजी मामलेदार-कारकून-&c.) पूर्वाधिकारी.

Predestinarian, Predestinator, *n. holder of the doctrine of predestination.* अदृष्टवादी, अदृष्टमतावलंबी, प्रारब्धवादी, दैष्टिक, दैवचिंतक.

To Predestinate, To Predestine, *v. a. fore-ordain, decree or appoint beforehand.* पूर्वी-अगोदर-पहिल्याने-&c. योजणें-योजून ठेवणें-नेमणें-नेमून ठेवणें-निर्मिणें-&c. निर्मिणें, पूर्वनिरूपण*n.*-पूर्वयोजना*f.*-&c. करणें *g. of o.* कपाळीं-भाळीं-अदृष्टीं-&c. लिहिणें-घालणें.

Predestinated, Predestined, *p.* v. V. पूर्वी योजलेला, &c. निर्मित, ईश्वरनिर्मित, ललाटलिखित, पूर्वनिरूपित, पूर्वयोजित, दैष्टिक.

Predestination, *n.* v. V.—*act.* पूर्वी योजणें*n.* &c. पूर्वयोजना*f.* पूर्वयोजन*n.* पूर्वनिरूपण*n.*
1—the doctrine. अदृष्टवाद*m.* अदृष्टमत*n.* दैष्टिकता*f.* दैववाद*m.* प्रारब्धवाद*m.*

Predetermination, *n.* v. V.—*act.* पूर्वीचा ठराव*m.*
1 *previously formed purpose.* पूर्वीचा ठराव*m.*-निश्चय*m.*-&c. पूर्वनिश्चय*m.* पूर्वसंकल्प*m.*

To Predetermine, *v. a. settle in purpose beforehand.* पूर्वी-अगोदर-पहिल्याने-&c. ठरवणें-निश्चित करणें-&c. पूर्वी-&c. निश्चय*m.*-संकल्प*m.*-ठराव*m.*-&c. करणें-करून ठेवणें-&c. *g. of o.*

Predetermined, *p.* Predeterminate, *a.* v. V. पूर्वी ठरवलेला, &c. पूर्वसंकल्पित, पूर्वनिश्चित.

Predial, *a. consisting, &c. of farms.* कुणवाव्याचा.
P. slave. क्षेत्रदास.

Predicability, *n.* v. A. वाच्यता*f* कथनीयता*f.*

Predicable, *a. that may be affirmed of.* वाच्य, कथनीय, वक्तुमशक्य, सुवच, संभवदुक्तिक.

Predicament, *n.*—in logic; *category.* पदार्थ*m.* प्रकृति*f.*
2 v. Class. जात*f.* विल्हे*f.* विल्हा*m.* प्रत*f.*
3 *pickle, plight,* v. Mess. दशा*f.* गति *pop.* गत*f.* घाण*f.*

To Predicate, *v. a. affirm of.* बोलणें, सांगणें, कथणें, विधान*n.* करणें *g. of o.*

Predicate, *n. that which is affirmed of.* वाच्य*n.* विशेषण*n.* विशेषक*m.n.* पदाभिधेय*n.* पदशक्य*n.* पदवाच्य*n.*
Relation between the p. and the subject. वाच्यवाचकभाव*m.* विशेषण विशेष्यभाव*m.*
Subject of a p. विशेष्य*n.* अनुवाद्य*n.*

Predicated, *p.* v. V. सांगितलेला, कथिलेला, &c. विहित, विशेषित.

Predication, *n.* v. V.—*act.* सांगणें*n.* कथणें*n.* विधान*n.*

To Predict, *v. a.* v. To Fore-tell. भाकीत*n.*-भविष्य*n.*-&c. करणें-सांगणें *g. of o.* भाकणें, पूर्वी कथून-&c. ठेवणें, भविष्यकथन*n.*-भाविकथन*n.*-&c. करणें.

Predicted, *p.* v. V. भाकिलेला, भाकून ठेवलेला, पूर्वी कथून ठेवलेला, &c. भविष्यकथित.

Prediction, *n.* v. V.—*act.* भाकणें*n.* भाकणूक*f.* &c. भविष्यकथन*n.* भाविकथन*n.*
I *matter predicted.* भविष्य*n.* भाकीत*n.* होरा*m.*

Predictor, *n.* Predicting, *p. a.* v. V. भाकणारा, भाकीत सांगणारा, पूर्वी कथून ठेवणारा, &c. भविष्यकथक, भाविकथक.

Predilection, *n. previous liking, prepossession.* अगोदरची-पूर्वीची-&c. प्रीति*f.*-ओढ*f.*-हौस*f.*-धांव*f.*-&c. प्रवृत्ति*f.* प्रवाह*m.* छंद*m.* प्रावण्य*n.*

To Predispose, *v. a. incline beforehand* (the mind). अगोदर-पूर्वी-&c. वळवणें-कलवणें-कल*m.* देणें-झोंक*m.* देणें-ओढणें, मन कलेसा करणें *g. of o. with* कडे, प्रवण-उन्मुख-उत्सुक-&c. करणें.
2 (the body). अगोदरचा-&c. तयार-सिद्ध-योग्य-&c. करणें, पात्र-आस्पद-&c. करणें.

Predisposed, *p.* v. V. 1. पूर्वी वळवलेला-कलवलेला-कल दिल्हेला-&c.
2 अगोदरचा तयार केलेला-झालेला-&c.

Predisposer, *n.* Predisposing, *p. a.* v. V. 1. अगोदर वळवणारा-कल देणारा-&c. प्रवणकर्ता-कारी-&c.
2 अगोदरचा तयार करणारा, &c.

Predisposition, *n.* v. V. 1.—*state.* पूर्वीचा कल*m.* पूर्वीचा झोंक*m.* पूर्वीची ओढ*f.*-&c. प्रवाह*m.* मनःप्रावण्य*n.* प्रावण्य*n.* प्रवृत्ति*f.*
2—*state.* पूर्वीची तयारी*f.*
P. to disease. रोगसुभेद्यता*f.* रोगसुग्राह्यता*f.* रोगग्राह्यदशा*f.* रोगभेद्यदशा*f.*

Predominance, Predominancy, Predomination, *n.* v. A. जोर*m.* बळकटी*f.* प्राबल्य*n.* प्रबलता*f.* प्राधान्य*n.* प्रधानता*f.* आधिक्य*n.* वर्चस्व*n.*

PREDOMINANT, *a. prevalent over others, superior in influence, &c.* जोराचा, वळकट, प्रबल, अधिक, प्रधान.

PREDOMINANTLY, *adv.* v. A. प्रबल होऊन, प्राधान्येंकरून, प्रधानतः.

To PREDOMINATE, *v. n. be superior in strength, influence, &c.* प्रबल-प्रधान-अधिक-जोराचा-&c. असणें, प्राधान्यn.-प्राबल्यn.-&c. असणें *g. of s.* वर्चस्वn.-प्राबल्यn.-&c. पावणें.

PRE-EMINENCE, *n.* v. A. वर्चसn. वर्चस्वn. वर्चस्वताf. श्रेष्ठताf. ज्यैष्ठताf. श्रैष्ठ्यn. ज्यैष्ठ्यn. प्रधानताf. प्राधान्यn. मुख्यताf. मौख्यn. अग्रगण्यताf.

PRE-EMINENT, *a. surpassing in excellence, &c.* v. CHIEF. श्रेष्ठ, मुख्य, वरचढ, वर्चस्वी, ज्येष्ठ, विनीचा, उत्कृष्ट, प्रधान, विशेष, अग्रगण्य, ग्रामणी, पर, सर्वोत्तम, प्रधानोत्तम, सर्वोत्कृष्ट.

PRE-EMINENTLY, *adv.* v. A. मुख्यत्वेंकरून, प्राधान्येंकरून, विशेषेंकरून, प्रकर्षेंकरून, प्रधानतः.

PRE-EMPTION, *n. right of purchasing before others.* पहिला विकत घेण्याचा अधिकारm.-हक्कm. अग्रक्रयाधिकारm.

To PRE-ENGAGE, *v a. engage by previous agreement* अगोदर-पूर्वी-&c. गुंतवणें-गुंतवून ठेवणें, पूर्वी-पहिल्याने बोली करून ठेवणें, पूर्वसंकेतm.-पूर्वनियमm.-&c. करणें.

PRE-ENGAGED, *p.* v. V. अगोदरगुंतवलेला, &c. पूर्वसंकेतित, पूर्वप्रतिज्ञान.

PRE-ENGAGEMENT, *n.* v. V. पूर्वीची बोलीf. पूर्वीचा करारm.-संकेतm.-नियमm. पूर्वसंकेतm. पूर्वप्रतिज्ञाf. पूर्वनियमm.

PRE-EXISTENCE, *n. previous existence.* पूर्वभवm. पूर्वभूतिf. पूर्वसत्वn. पूर्वजन्मn. पूर्वदेहm.

PRE-EXISTENT, *a.* पूर्वभूत.

PREFACE, *n. introduction, &c.* प्रस्तावनाf. प्रस्तावनn. परिभाषाf. सूचीf. उपोद्घातm. उपन्यासm. प्रकरणn. वाउग्रुखn. आभापm. उपक्रमोक्तिf.

To PREFACE, *v. a.* v. N. प्रस्तावनाf.-&c. करणें-लिहणें, सप्रस्तावन करणें.

PREFATORY, *a. introductory.* प्रस्तावनेचा, उपोद्घाताचा, &c. प्रस्तावनारूप, &c. पारिभाषिक, उपक्रमोक्त.

PREFECT, *n.* v. MAYOR, RULER. पुराध्यक्ष, पुराधिपति.

To PREFER, *v. a. regard more than.* अधिक-विशेष-&c. चाहणें-पसंत करणें, चाहf.-आवडf.-&c. धरणें *with* पेक्षां-हून-&c. चांगला-इष्ट-&c. जाणणें-समजणें-मानणें *with* पेक्षां-हून-&c. आवडf.-प्रीतिf.-चाडf.-&c. अधिक लागणें *g. of o. with in. con.* परिमणनn. करणें *g. of o.* पूर्वी-प्रथम-अगोदर-&c. घेणें-ग्रहणn. करणें.

2 *exalt, promote,* v. To ADVANCE. वाढवणें, चढवणें, वाढवून-&c. असामीf. देणें.

3 *offer solemnly, present, propose, exhibit.* समर्पणें, अर्पणें, निवेदणें, समर्पणn.-निवेदनn.-&c. करणें, करणें.

PREFERABLE, *a.* v. V. 1. अगोदर-&c. द्यायाजोगा, पूर्वग्राह्य, प्रथमग्राह्य, अग्रग्राह्य, चांगला-उत्तम-&c. *with* पेक्षां-हून-&c. परिगणनीय.

PREFERABLENESS, *n.* v. A. पूर्वग्राह्यताf. प्रथमग्राह्यताf. अग्रग्राह्यताf. श्रेष्ठताf. श्रैष्ठ्यn. वरताf.

PREFERABLY, *adv.* v. A. उत्तम-श्रेष्ठ-&c. समजून-&c. वरम्.

PREFERENCE, PREFERMENT, *n.* v. V. 1.—*act.* पूर्वी घेणेंn. &c. अधिकचाहf. अधिक आवडf.

In p. to. पूर्वी, अगोदर.

To give the p. to, v. To PREFER. अधिक चाहणें.

2—*act.* वाढवणेंn. चढवणेंn. पदवर्द्धनn.—*state.* चढतीf. सरफराजीf. पदवृद्धिf. स्थानवृद्धिf.

3—*act.* समर्पणेंn. &c. समर्पणn. अर्पणn. निवेदनn.

I *superior place or office.* मोठी पदवीf. मोठें पदn. मोठे पायरीचे-मोठे पदवीचे-&c. असामीf.

PREFIGURATION, PREFIGURING, *n.* v. V. प्रतिरूपाने अगोदर दाखवणेंn. &c. प्रतिरूपद्वारा पूर्वप्रदर्शनn. सादृश्यतःप्राक्प्रदर्शनn.

PREFIGURATIVE, *a.* v. V. प्रतिरूपाने दाखवणारा, &c. बोधक, उद्बोधक, पूर्वप्रदर्शक, लाक्षणिक.

To PREFIGURE, To PREFIGURATE, *v. a. show antecedently by figure or similitude.* प्रतिरूपn.-प्रतिरूपकn.-प्रतिबिंबn.-&c. करणें *or* करून दाखवणें *g. of o.* प्रतिरूपाने-&c. अगोदर-पूर्वी-&c. दाखवणें-दर्शवणें-सुचवणें-&c. प्रतिरूपद्वारा पूर्वप्रदर्शनn.-&c. करणें.

PREFIGURED, *p.* v. V. प्रतिरूपाने पूर्वी दाखवलेला, &c. प्रतिरूपद्वारा-&c पूर्वप्रदर्शित-पूर्वसूचित-&c.

To PREFIX, *v. a. put before or at the beginning of.* वर-मागें-पूर्वी लावणें-घालणें-जोडणें.

2 *fix beforehand.* पूर्वी-अगोदर-&c. ठरवणें-नेमणें.

PREFIX, *n. particle, &c. prefixed.* उपसर्गm.

PREFIXED, *p.* v. V. 1. वरलावलेला, वरघातलेला, मागेंजोडलेला, &c.

2 पूर्वी ठरवलेला, &c. पूर्वसांकेतिन, पूर्वनिश्चित.

PREFIXING, *n.* v V. 1 —*act.* वर लावणेंn. &c.

2—*act.* पूर्वी ठरवणेंn. &c.

PREGNANCY, *n.* v. A. गर्भारपणn. गरोदरपणn. गर्भारशीपणाm. &c. गर्भिणीत्वn. &c. सगर्भताf. सगर्भावस्थाf. धृतगर्भताf. पोटn. गर्भm.

Longings of p. डोहळाm. दोहदn.

Sign of p. गर्भच्छायाf. गर्भलक्षणn.

To cause the resolution of p. पोटn. जिरवणें.

To be resolved,—p. पोटn. जिरणें *g. of s.*

PREGNANT, *a. being with young.* पोटाशी *or* सी, गर्भार *or* गव्हार, गर्भारशी *or* गव्हारशी, गरोदर, सगर्भ, भृतगर्भ. Note. Such of the above words as end in ई are in the feminine form.

A p. woman. गर्भवतीf. गर्भिणीf. आपन्नगर्भाf. उदरिणीf. गुर्विणीf. अंतर्वत्नीf. दोन जिवांचें माणूसn.

A. p. woman in her last stage. पुरमाशीणf. पूर्णगर्भाf.

To be p. पोटाशी असणें-राहणें.

To PREJUDGE, To PREJUDICATE, *v. a. judge and determine beforehand.* पूर्वी-अगोदर-&c. *or* चौकसीचे पूर्वी-&c. ठरवणें-निश्चयm. करणें, चौकसी केल्यावांचून-विचार केल्यावांचून-&c. पूर्वीच निश्चयm.-निवाडाm.-&c. करून ठेवणें.

PREJUDICE, *n. opinion or sentiment formed without examination* पोकळ-व्यर्थ-अविचाराची बुद्धिf.-कल्पनाf.-भावनाf -भ्रांतिf. अविचाराचें मनn. अविचारपूर्वक मनोधर्मm.-मनोदयm.-ग्रहm.-&c.

2 *bias against.* मनांत गांठf. भटf. अढीf. अढीf. पोळm. निडाm. तीडf. वांकm.n. बांकm. वांकडेंn. काळेंn. काळेंपेरेंn. अंवळाm.

3 *bias for.* पक्षपातm. तरफदारीf. ओढf. ओढाm.

4 *detriment, harm, &c.* v. HURT. नुकसानn. खराबीf. धक्काm. अपकारm.

To PREJUDICE, *v. a. bias against.* अटf.-अढीf.-वांकडेंn.-काळेंn.-&c. मनांत आणणें *g. of o. with* विषयीं, पोळm.-वांकm.-&c. आणणें-पाडणें.

2 *bias for.* वळवणें, कलm.-झोकm.-तोलm.-ओढf.-&c. देणें.

3 *cause detriment to,* v. To HURT. नुकसानn.-नुकसानीf.-&c. करणें, धक्काm.-हिसकाm. देणें-मारणें.

PREJUDICED, *p.* v. V. 1. अढी-पोळ-&c. आणलेला-धरलेला-आलेला, वांकडा, वांकड्यामनाचा.

2 वळवलेला, कल दिलेला, &c.

2 नुकसान केलेला-झालेला, &c. अपकारित.

PREJUDICIAL, *a.* v. V. 3. *and* HURTFUL. अपकारक, अपकारी, वावडा, अहित, अहितकारक.

PREJUDICIALNESS, *n.* v. A. अपकारीपणा*m.* वावडेपणा*m.* अपकारकत्व*n.*

PREJUDICIALLY, *adv.* v. A. नुकसान होईसा *decl.* अपकार होईसा *decl.*

PRE-KNOWLDGE, *n. previous knowledge.* पूर्वीचें ज्ञान*n.* पूर्वज्ञान*n.*

PRELECTION, *n.* v. LECTURE. पाठ*m.*

PRELECTOR, *n.* v. LECTURER. पाठ सांगणारा, पाठक.

PRELIBATION, *n.* v. FORETASTE. पूर्वभोग*m.* पूर्वानुभव*m.*

PRELIMINARY, *a. that precedes the main business, previous, introductory, preparatory.* उपक्रमाचा, पूर्वीचा, मुळारंभीचा, प्राथमिक, पारिभाषिक, कर्माद्य, पूर्वकर्त्तव्य, पूर्वकरणीय, अग्रकरणीय, अग्रकर्त्तव्य, उपक्रमस्थ, उपक्रमसाधक.

PRELIMINARY, *n. something previous or preparatory.* उपक्रमाचे-प्रारंभाचे -&c. पूर्वीचा विषय*m.*-गोष्ट*f.*-&c. उपक्रमपूर्वविषय*m.* पूर्वांग*n.* आद्यांग*n.* उपकरणीं*n pl.*

P. observations. परिभाषा*f.*

PRELUDE, *n.*—in music. पूर्वरंग*m.* पूर्ववादन*n.*

2 *something introductory and indicative.* पूर्वरूप*n.* पूर्वरंग*m.* पूर्वलक्षण*n.* पूर्वसूचक*n.*

Dramatic p. प्रस्तावना*f.* प्रस्तावन*n.*

PRELUSIVE, PRELUSORY, *a. introductory and indicative.* पूर्वरूपाचा, पूर्वरंगाचा, &c. पूर्वसूचक.

PREMATURE, *a. ripe before the time.* कालाचे पूर्वीं पिकलेला, कालपूर्वपक्व.

2 *happening, &c. before the proper time.* कालाचे पूर्वीचा, कालाचे पूर्वीं आलेला-झालेला-घडलेला-&c. कालापकर्षाचा, अपूर्णकाल, अपूर्णकालिक, अपूर्णकालज, अपूर्णकालोत्पन्न, कालपूर्वकालिक.

3 *adopting hasty measures,* v. PRECIPITANT. उतावळा, अकालसह, अविमृश्यकारी.

PREMATURELY, *adv.* v. A. 1. 2 कालाचे पूर्वी, कालाचे अगोदर.

PREMATURENESS, PREMATURITY, *n.* v. A.1. कालाचे पूर्वीं पिकलेलेपणा*m.* कालपूर्वपक्वता*f.*

2 कालापकर्ष*m.* अपूर्णकालिकता*f.* अपूर्णकालोत्पत्ति*f.* अपूर्णकालोद्भव*m.*

3 उतावळेपणा*m.* उतावळी*f.*

To PREMEDITATE, *v. a. revolve or contrive in the mind beforehand.* मनांत पूर्वी कल्पून-ठेवणें-योजून ठेवणें, विचार*m.*-कल्पना*f.*-योजना*f.*-रचना*f.*-अनुसंधान*n.*-&c, पूर्वी करणें *g. of o.* पूर्वकल्पना*f.*-पूर्वरचना*f.*-पूर्वयोजना*f.*-पूर्वानुसंधान*n.*-&c. करणें *g. of o.*

To PREMEDITATE, *v. n. meditate or think beforehand.* आगोदर-पूर्वी-&c. विचार*m.*-मनन*n.*-&c करणें.

PREMEDITATED, *p.* v. V. A. *and* INTENTIONAL. मनांत पूर्वी योजून ठेवलेला, &c. पूर्वकल्पित, पूर्वयोजित, पूर्वरचित, बुद्धिकृत, सांकल्पिक, संकल्पकृत, पूर्वसंकल्पित.

PREMEDITATION, *n.* v. V. A.—*act.* पूर्वी योजून ठेवणें*n.* &c. पूर्वकल्पना*f.* पूर्वयोजना*f.* पूर्वरचना*f.* पूर्वानुसंधान*n.* पूर्वसंकल्प*m.*

v. V. N. पूर्वविचार*m.* पूर्वमनन*n.* पूर्वचिंतन*n.*

PREMICES, *n.* v. FIRST FRUITS. नवाळी*f.* नवान्न*n.*

PREMIER, *a. principal.* प्रधान, मुख्य.

PREMIER, *n. prime minister.* मुख्यप्रधान*m.* प्रधानमंत्री*m.* प्रधानामात्य*m.* -पेशवा*m.*

PREMIERSHIP, *office of premier.* मुख्यप्रधानकी*f.* मुख्यप्रधानाची-प्रधानमंत्र्याची-&c. पदवी*f.*-असामी*f.*-&c.

To PREMISE, *v. a. speak or write before as introductory.* पूर्वी-आगोदर-पहिल्याने-आरंभी-आद्यारंभीं-&c. सांगणें-सांगून ठेवणें-लिहणें-&c. मुख्यविषयाचेपूर्वी सांगणें-बोलणें-लिहणें- &c. प्रस्तावपूर्वकथन*n.*-प्रस्तावपूर्वसूचन*n.*-&c. करणें *g. of o.* प्राक्कथन*n.* करणें.

PREMISED, *p.* v. V. पूर्वी सांगितलेला, मुख्यविषयाचेपूर्वी सांगितलेला, &c. पूर्वकथित, प्रस्तावपूर्वकथित, प्रस्तावपूर्वसूचित.

PREMISING, *n.* v. V.—*act.* पूर्वी सांगणें*n.* &c. पूर्वकथन*n.* पूर्वसूचन*n.* प्रस्तावपूर्वकथन*n.* प्रस्तावपूर्वसूचन*n.* आरंभाद्यकथन*n.* प्राक्कथन*n.*

PREMISES, *n.*—in logic. पूर्वपक्ष*m.* प्रतिज्ञा*f.* साधन*n.* आद्यपक्ष*m.* हेत्वादिपक्ष*m.*

2—in law; *enclosure and house.* घरवाडा*m.* घरवाडी*f.* विसवाट*m.n.* घरभाट*n.*

PREMISE, *n. antecedent proposition.* पूर्वपक्ष*m.* आद्यपक्ष*m.*

PREMIUM, *n. bonus to a money lender.* मनोती*f.* मंडाई*f.* मंडावण*f.*

2 *prize, bounty, gift.* देणगी*f.* बक्षीस*n.* इनाम*m.n.* दान*n.* पारितोषिक*n.*

To PREMONISH, *v. n. fore-warn.* पूर्वी-&c. सांगणें-जतावणें-सुचवणें-ताकीद*f.* देणें *or* करणें, पूर्वसूचन*n.*-पूर्वसूचना*f.*-&c. करणें.

PREMONISHED, *p.* v. V. पूर्वी जतावलेला, &c. पूर्वसूचित.

PREMONISHER, *n.* PREMONISHING, *p. a.* PREMONITORY, *a.* v. V. पूर्वी जनावणारा-सुचवणारा-&c. पूर्वसूचक, पूर्वसूचनकारी.

PREMONISHMENT, PREMONITION, *n.* v. V.—*act.* पूर्वी जनावणें*n.* &c. पूर्वीची ताकीद*f.* पूर्वसूचन*n.* पूर्वसूचना*f.*

PRENOMEN, *n. name prefixed to the family name.* व्यक्तिनाम*n.* पहिलें नांव*n.*

PRENTICE. See APPRENTICE.

PRE-OCCUPANCY, PRE-OCCUPATION, *n.* v. V.—*act.* पूर्वी धरणें*n.* &c. पूर्वीची-पहिली-&c. वहिवाट*f.* पूर्वीचा-पहिला-प्रथम-&c. भोग*m.*-भोगवटा*m.* पूर्वधारण*n.* पूर्वग्रहण*n.* पूर्वभोग*m.*

PRE-OCCUPIED, *p.* v. V. पूर्वी धरलेला, &c. पूर्वगृहीत.

PRE-OCCUPIER, *n.* PRE-OCCUPYING, *p. a.* v. V. अगोदर धरणारा-घेणारा-&c.

To PRE-OCCUPY, *v. a. take possession before another.* अगोदर-पूर्वी--आधाडी साधून-आधाडी मारून-&c. धरणें-घेणें-आपला करणें-सईकरणें-स्वाधीन करणें- &c. पूर्वी-&c. वहिवाट*f.*-भोग*m.*-भोगवटा*m.* -&c. करणें *g. of o.* पूर्वधारण*n.*-&c. करणें *g. of o.*

To PRE-ORDAIN, *v. a. ordain beforehand.* पूर्वी-अगोदर-&c. नेमणें-स्थापणें-योजणें *or* नेमून-&c. देणें-ठेवणें, पूर्वविधि*m.*-पूर्वविधान*m.*-पूर्वस्थापना*f.* निर्मिति*n.*

PREPARATION, *n.* v. V. A. 1.—*act.* तयार करणें*n.* सिद्ध करणें*n.* &c. —*state.* तयारी *or* तैयारी*f.* सिद्धता*f.* सिद्धि*f.* लायकी*f.* तवताकपणा*m.* लेसपणा*m.* &c. बंदोबस्त*m.* बंदोबस्ती*f.*

2—*act.* तयार करणें*n.* &c. सजवणें*n.* सजणें*n.* &c. तनूद *or* तदूद*f.* संजोग*m.* तजवीज*f.* सज्जना*f.* सज्जीकरण*n.*—*state.* तयारी *or* तैयारी*f.* सिद्धता*f.* सिद्धि*f.*

3—*act.* कामवणें*n.* ओजवणें*n.* &c. कमाविशी*f.* कमाई*f.* कमावीस*f.* मरामत*f.* मशागत*f.* संस्कार*m.*

4—*act.* करणें*n.* रचणें*n.* रचना*f.*

v. V. N. तयारी *or* तैयारी*f.* तनूद *or* तदूद*f.* तजवीज*f.*

2 तयारी*f.* कमरबंदी*f.* कमरबस्ता*m.*

I *preparative measures.* तयारी *or* तैयारी*f.* तनूद *or* तदूद*f.* तजवीज*f.* उपाय*m.*

II *that which has been prepared, compounded, &c.*—of food. पक्वान्न*n.* पदार्थ*m.*—of medicine, v. COMPOUND. पाक*m.* रसायन*n.* रांधा*m.*

PREPARATIVE, PREPARATORY, *a. tending, &c. to prepare, qualify, fit, &c.* तयारी-&c. करणारा-&c. तयारीच्या उपयोगाचा, तयारीच्या कामाचा, सिद्धताकारक-जनक-&c. योग्यताकारक-जनक-&c. उपक्रमसहाय, उपक्रमोपकारी, उपक्रमसाधक.

PREPARATIVE, *n. that which prepares or fits.* सिद्धताजनकविषय*m.* -कृत्य*n.*-&c.

PREPARATIVELY, *adv.* v. A. तयारीसाठीं, तयारी व्हावी म्हणून, तयारीच्याउद्देशानें, तयारीचेअर्थीं.

To PREPARE, *v. a. fit, adjust, qualify, make ready for, &c.* तयार-सिद्ध-लेस *or* लेश-योग्य *pop.* जोगता *or* जोगा-लायक-तवनाक *or* ग *or* तवतार-उपयुक्त-कार्यक्षम-क्षम (in comp.)-&c. करणें, तयारी *f.*-सिद्धता *f.*-योग्यता *f.*-&c. करणें *g. of o.* योग्यता *f.*-&c. देणें-आणणें, तयारींत आणणें, सुधारणें, बंदोबस्त *m.*-बंदोबस्ती *f.*-व्यवस्था *f.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *provide, make ready beforehand.* तयार-सिद्ध-&c. करणें-करून ठेवणें, तयारी *f.*-सिद्धता *f.*-सिद्धि *f.*-तर्तूद *f.*-संजोग *m.*-बेगमी *or* बेजमी *f.*-तजवीज *f.*-संच *m.*-साहित्य *n.*-&c. करणें-करून ठेवणें *g. of o.* सजवणें, सजणें, संजोगणें, सज्जता *f.*-&c. करणें *g. of o.*

3 *dress, work up, make ready by process.* कमावणें, ओजवणें, कमावशी *f.*-कमाई *f.*-मशागत *f.*-मेहनत *f.*-मरामत *f.*-संस्कार *m.*-&c. करणें *g. of o.*

4 v. TO MAKE, TO FORM. करणें, तयार करणें, रचणें, रचना *f.*-रचणूक *f.*-&c. करणें *g. of o.*

To PREPARE, *v. n. take previous measures, get things ready.* तयारी *f.*-तर्तूद *f.*-तजवीज *f.*-बंदोबस्त *m.*-बंदोबस्ती *f.*-&c. करणें.

2 *make one's self ready.* तयारी *f.*-&c. करणें, तयार-&. असणें, कमर *f.* बांधणें, कमरबंदी *f.*-कमरबस्ता *m.*-&c. करणें.

PREPARED, *p.* v. V. A. 1. तयार केलेला-झालेला, सिद्ध केलेला-झालेला, तयारींत आणलेला, &c. तयार *or* तैयार, सिद्ध, लेस *or* लेश, तवताक, योग्य *pop.* जोगता, लायक, मुस्तेद.

2 तयार करून ठेवलेला, सजवलेला, सजलेला, तयार *or* तैयार, सिद्ध, सज्ज, सज्जित, सज्जीकृत, संभ्य.

3 कमावलेला, ओजवलेला, &c. संस्कारित.

PREPAREDNESS, *n.* v. P. तयारी *or* तैयारी *f.* सिद्धता *f.*

PREPARER, *n.* PREPARING, *p. a.* v. V. A. 1. तयार करणारा, सिद्ध करणारा, तयारी करणारा, तयारींत आणणारा.

2 तयार करणारा, सजवणारा, सज्जित करणारा, &c.

3 कमावणारा, &c.

4 करणारा, रचणारा, &c.

PREPENSE. See PREMEDITATED.

PREPONDERANCE, *n.* v. A. 1. अधिक वजन*n.* अधिकभार *m.* भाराधिक्य*n.*

2 उपराळा *m.* प्राधान्य*n.* प्रधानता *f.*

PREPONDERANT, *a. outweighing.* अधिक वजनाचा, अधिक भाराचा, भाराधिक्याचा, अधिकभारी.

2 fig. *superior in force, weight, &c.* प्रधान, प्रबल, प्राधान्याचा.

To PREPONDERATE, *v. n. exceed in weight.* अधिकभारी-अधिकभाराचा-&c. असणें, भारी-जड-वजनदार-&c. असणें *with* पेक्षांहून &c.

3 fig. *exceed in force, weight, influence, &c.* प्रधान-वळकट-प्रबल-&c. असणें, उपराळा *m.*-प्राधान्य*n.*-&c. असणें *g. of s.*

PREPOSITION, *n.*— in grammar. शब्दयोगी अव्यय*n.*

An inseparable preposition is उपसर्ग*m.* Many of the most expressive words of the language are formed with one or other of these inseparable prepositions.

PREPOSITIONAL, PREPOSITIVE, *a.* v. N. उपसर्गाचा, उपसर्गसंबंधी, औपसर्गिक.

To PREPOSSESS, *v. a.* lit. See To PRE-OCCUPY.

2 fig. *incline or impress previously in favor of.* पूर्वी-अगोदर-पहिल्याने-&c. वळवणें-ओढणें-चित्त *n.* ओढणें-कल *m.* देणें-चित्ताकर्षण*n.* करणें-&c.

3 *impress previously against.* See To PREJUDICE.

PREPOSSESSED, *p.* v. V. 2. पूर्वी वळवलेला, &c.

PREPOSSESSOR, PREPOSSESSING, *p. a.* v. V. 2. पूर्वीच चित्त ओढणारा, पाहण्याबरोबर चित्त ओढणारा, &c. दृष्टमात्र चित्ताकर्षक.

PREPOSSESSION, *n.* v. V. 2. *previous impression or inclination.* ओळखीचे पूर्वीची भावना *f.*-बुद्धि *f.*-कल्पना *f.*-समजूत *f*-उमज *m.*-समज *m.*-ओढ *f.*-कल *m.*

PREPOSTEROUS, *a. inverted in order.* उफराट्याक्रमाचा, विपरीत क्रमाचा.

2 v. ABSURD, FOOLISH. उलटा, विपरीत, वांकडा, अन्याय्य, अयुक्त.

PREPOSTEROUSLY, *adv.* v. A. 1. उफराट्या क्रमाने, उलट्या क्रमाने, विपरीत क्रमाने.

2 उलटा *decl.* वांकडा *decl.* &c. अयुक्तिपूर्वक, नीतिविपर्यासपूर्वक.

PREPOSTEROUSNESS, *n.* v. A. उफराटाक्रम *m.* उलटाक्रम *m.* विपरीतक्रम *m*

2 उलटेपणा *m.* विपरीतपणा *m.* वैपरीत्य*n.* अयुक्ति *f.* अयुक्तता *f.*

PREPUCE, *n. foreskin.* टोपी *f.* मुखी *f.* बोंडी *f.* पुढली चामडी *f.* अग्रन्वक् *f.* Frenum of the p. शिवण *f.* सीवनी *f.* सेवन*n.*

PREREQUISITE, *a. previously required,* v. NECESSARY. अगोदर-पहिल्याने-&c. असायाचा, पूर्वावश्यक, पूर्वापेक्षित, पूर्वाकांक्षित.

PREREQUISITE, *n. something previously required,* v. NECESSARY. अगोदर असायाचा पदार्थ *m.*-विषय *m.*-&c. पूर्वावश्यक-&c. विषय *m.*-&c.

PREROGATIVE, *n. peculiar privilege.* हक्क *m.* विशेषाधिकार *m.* विशेषसत्ता *f.*

PRESAGE, *n.* v. PROGNOSTIC. पूर्वलक्षण*n.* पूर्वचिह्न*n.*

To PRESAGE, *v. a.* v. To FORESHOW, To PROGNOSTICATE. पूर्वी दाखवणें-दर्शवणें, पूर्वसूचन*n.*-अग्रसूचन*n.*-&c. करणें *g. of o.* पूर्वलक्षण*n* असणें *g. of o.*

PRESCIENCE, *n. fore-knowledge.* पूर्वज्ञान*n.* भविष्यज्ञान*n.* भविष्यदर्शन*n.*

PRESCIENT, PRESCIOUS, *a. fore knowing.* भविष्यज्ञानी, भविष्यदर्शी, पूर्वी जाणणारा.

To PRESCRIBE, *v. a. order, direct, lay down as a rule or law.* नेमणें, नेमून देणें, बंधारण*n.* बांधून देणें, नियम *or* नेम *m.*-विधि *m.*-विधान*n.*-हुकूम *m.*-आज्ञा *f.*-&c. करणें, कायदा *m.*-धडा *m.* घालून देणें, सांगणें.

2 *direct medically.* सांगणें, देणें, उपचार *m.* सांगणें-योजणें.

To PRESCRIBE, *v n. direct remedies.* उपचार *m.*-औषध*n.*-औषधोपचार *m.*-&c. सांगणें-योजणें, औषध*n.* देणें.

PRESCRIBED, *p.* v. V. A. 1. नेमून दिलेला, &c. नियमित, चोदित, निर्दिष्ट, निदिष्ट, विधुक्त, वैध, विधिप्रोक्त, वाचनिक.

2 सांगितलेला, उपचाराचा सांगितलेला.

PRESCRIBER, *n.* PRESCRIBING, *p. a.* v. V. A. 1. नेमून देणारा, नेम करणारा, विधि करणारा, कायदा घालून देणारा.

PRESCRIPT, *n.* v. COMMAND. आज्ञा *f.* निर्देश *m.* आदेश *m.*

PRESCRIPTION, *n.* v. V. A. 1.—*act.* नेमणें*n.* नेमून देणें*n.* &c. नियम *or* नेम *m.* चोदना *f.* विधि *m.* विधान*n.*

2—*act.* सांगणें*n.* &c.

I *medical recipe.* औषधविधि*m.* उपचारविधि*m.* चिकित्सालेख*m.*

II *immemorial use and enjoyment,*—as furnishing a claim or title. जुनोवहिवाट *f.* जुनीचाल *f.* प्राचीन भोगवटा*m.* अनादिपरंपरा *f.* वृद्धपरंपरा *f.* चिरकालभोग*m.*

PRESCRIPTIVE, *a. consisting in or acquired by prescription.* जुनेवहिवाटीचा, प्राचीनभोगवट्याचा, जुनेचालीचा, अनादिपरंपराश्रयी, अनादिपरंपरायात, चिरकालभोगाश्रयी.

PRESENCE, *n.*—as *opposed* to absence. हाजिरी*f.* विद्यमानता*f.* प्रत्यक्षता *f.* समक्षता *f.* आभिमुख्य*n.* समक्षासमक्ष *f.*

In the p. of. पुढें, समक्ष, विद्यमान, रूबरू *or* रूबुरू, प्रत्यक्ष, प्रत्यक्षतः, हुजूर, हुजराहुजूर.

P. as a witness, of a third person. विद्यमान *f n.*

To suffer to be in one's p. जवळ उभा करणें, जवळ करणें-धरणें.

2 (of mind) *self-possession.* सावधपणा*m.* सावधगिरी *f.* फाम *f.* भान*n.* देहभान*n.* देहशुद्धि *f.* अवसान*n.*

3 *state before a great person.* हुजूर*n.*

4 See PRESENCE-CHAMBER.

PRESENCE-CHAMBER, *n.* हुजूर*n.* दिवाणखाना*m.*

PRESENT, *a. not absent.* हाजीर, रूजु, विद्यमान, प्रत्यक्ष, अभिमुख, अपरोक्ष, उपस्थायी.

2 *being now in view or under consideration.* चालता, चाललेला, सांप्रतचा, विद्यमान, प्रकृत, प्रस्तुत, उपस्थित.

3 *not past or future, now existing, now being, belonging to the present time.* चालता, चालतेकाळचा, विद्यमान, हाल्लींचा, सांप्रतचा, सांप्रतकाळचा, प्रस्तुतकाळचा, सद्यस्कालीन, सद्यस्क, वर्त्तमान, इदानींतन, आधुनिक.

At p. at the p. time, v. Now. एव्हां, हाल्लीं, सांप्रत, सांप्रतकाळीं, सद्यः, तूर्त्त, प्रस्तुत, प्रकृत.

For the p. सांप्रतकाळाला, तूर्त्तकाळाला, तूर्त्त.

4 (tense). वर्त्तमान, विद्यमान.

5 *collected, self-possessed.* सावध, सावधान, सुचित्त, स्वस्थचित्त, स्थिरचित्त, समाहितमनस्क, समाहितमना, अवहित.

PRESENT, *n.* v. GIFT. दान*n.* देणगी *f.* बक्षीस*n.* इनाम*n.*

Complimentary p. *p. to a superior, or amongst persons of rank.* नजर *f.* नजराणा*m.* भेट *f.* फर्माश *or* फर्मास *f.* उपहार*m.* उपायन*n.* उपग्राह्य*n.*

Presents to superiors—compreh. नजरनजराणा*m.*

P. made to a great person on being introduced. भेट *f.*

P. (of articles of apparel, &c.) from off the person. उतार पोशाक*m.* उतार*m.*

To PRESENT, *v. a. introduce, &c.* हाजीर-रूजू-&c. करणें, भेटवणें, भेट *f.* करून देणें, भेटीस नेणें, पुढें करणें, गुजरावणें, गुजरणें.

2 (one's self). हाजीर-&c. होणें, दर्शनास-भेटीस-&c. येणें, दर्शन*n.*-भेट *f*-&c. घेणें, मुजऱ्याला येणें.

3 *exhibit, offer, afford.* दाखवणें, दर्शवणें, दृष्टीस आणणें-पाडणें, प्राप्त होणें-मिळणें-हातास येणें-पावणें-पोंहचणें *in. con. with* पासून, सांपडणें *with* आंत *or* मध्यें, प्रापण*n.* करणें.

4 *give formally.* अर्पिणें, समर्पिणें, निवेदणें, अर्पण*n.*-समर्पण*n.*-निवेदन*n.* करणें, नजर *f.*-&c. करणें *g. of o.*

5 v. To GIVE. देणें, दान*n.* करणें, ओपणें.

6 *lay before.* पुढें ठेवणें.

7 (a missile, &c.) POINT. रोंखणें, नेमणें, योजणें, लावणें.

PRESENTATION, PRESENTING, *n.* v. V. 1.—*act.* रूजू करणें*n.* भेट करणें*n.*

2 हाजीर होणें*n.* &c.

Cross p. (of the fœtus). आडवें येणें*n.*

3 दाखवणें*n.* &c दाखवणूक *f.* दर्शन*n.* प्रदर्शन*n.*

4 अर्पिणें*n.* &c. अर्पण*n.* समर्पण*n.* निवेदन*n* वेदना *f.*

PRESENTED, *p.* v. V. 1. रूजू केलेला, भेटवलेला, &c.

3 दाखवलेला, &c. दर्शित, प्रदर्शित.

4 अर्पिलेला, &c. अर्पित, समर्पित, निवेदित.

7 रोंखलेला, नेमलेला, योजलेला, &c.

PRESENTER, *n.* PRESENTING, *p. a.* v. V. 1. रूजू करणारा, भेट करणारा, भेटवणारा.

3 दाखवणारा, दृष्टीस आणणारा.

4 अर्पिणारा, &c. अर्पणकर्त्ता, समर्पणकर्त्ता, निवेदनकर्त्ता, अर्पक, समर्पक.

PRESENTIMENT, *n. previous conception, impression, apprehension, &c.* भास*m.* भान*n. or* पूर्वीचा भास*m.* पूर्वीचें भान*n.* अगा *m.f.* पूर्वभावना *f.* पूर्वकल्पना *f.*

PRESENTLY, *adv.* v. NOW. सद्यः *pop.* सद्या *or* सद्या, सांप्रत, सांप्रतकाळीं, तूर्त्त.

2 *shortly, soon.* थोडके वेळाने, लौकर, थोडेवेळानंतर, मग, क्षणभराने, अमळशाने, आतांशीं, इतक्यांत, किंचित् कालाने.

2 See IMMEDIATELY, INSTANTLY.

PRESERVABLE, *a.* v. V. 1. राखायाजोगा-जोगता-&c. रक्षणीय, रक्ष्य.

PRESERVATION, PRESERVING, *n.* v. V. 1.—*act.* राखणें*n.* &c. राखण *f.* रक्षण*n.* संरक्षण*n.* बचाव*m.* संभाळ*m.* तारण*n.* त्राण*n.* सुरक्षण*n.* रक्षा *f.* परित्राण*n.* पालन *pop.* पाळण*n.* परिपालन*n.* गोपन*n.* संगोपन*n.* गुप्ति *f.* अवन*n.* उपजीवन*n.* उस्तवारी *f.* खबरदारी *f.*

2—*act.* जोगवणें*n.* &c. जतन *f.* जोपासना *f.* जोपाशीर *f.* जोपासणी *f.* जोपाशील *f.* जोपा *f.*

PRESERVATIVE, *a. having the power or quality of preserving.* रक्षक, रक्षणकर्त्ता- कारी, संरक्षणकर्त्ता- कारी- &c. तारक, त्राणकर्त्ता- कारी- &c. रक्षणसाधक.

PRESERVATIVE, *n. that which preserves.* रक्षण*n.* राखण *f.* रक्षणसाधन*n.* त्राणसाधन*n.* रक्षणोपाय*m.*

To PRESERVE, *v. a. save, defend, keep, protect.* राखणें, रक्षणें, संरक्षणें, बचावणें, संभाळणें, तारणें, वांचविणें, ठेवणें, पाळणें, रक्षण*n.*-संरक्षण*n.*-त्राण*n.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *keep or lay by carefully.* जतनेस ठेवणें-घालणें, जतन करणें-ठेवणें-राखणें, जतन करून ठेवणें, जपून ठेवणें, जोगवणें, जोंबाळणें, जोपासणें, जोपासना *f.*-&c. करणें *g. of o.* फुलांत घालून ठेवणें *or* राखणें.

3 (fruits, &c.). मुरब्बा*m* करणें *g. of o.* साखरीनें पाकणें-पाकवणें-रांपविणें-रावणें.

PRESERVE. *n. conserve of fruit.* मुरब्बा *or* मुरंबा*m.* साखरीनेपाकलेलें फळ*n.*

P. of mangoes. गुळंबा*m.* गुळांब*m.* गुळांबा*m.*

PRESERVED, *p.* v. V. 1. राखलेला, &c. रक्षित, संरक्षित सुरक्षित, तारित, त्रात, संगोपित, गोपित, गुप्त, पालित, परिपालित.

2 जतन ठेवलेला, जतन केलेला, जोगवलेला.

3 साखरीनें पाकलेला-रांपवलेला-&c.

PRESERVER, *n.* PRESERVING, *p. a.* v. V. 1. राखणारा, तारणारा, &c. संरक्षक, रक्षक, तारक, त्राता, रक्षणकर्त्ता- कारी- &c. संरक्षणकर्त्ता-कारी-&c. पालक, गोपक, संगोपक, पालनकर्त्ता- कारी- &c. पाल & पालक (in comp. as, भूपाल, महीपाल, &c.), प (in comp, as, भूमिप, धनप, &c.).

2 जतन ठेवणारा, जतन राखणारा, जोंबाळणारा, जोपासणारा, &c.

3 साखरीनें पाकणारा, मुरब्बा करणारा, &c.

To PRESIDE, *v. n. be the head, chief, superintendent, manager, &c.* मुखरण-मुख्य-अधिकारी-अध्यक्ष-प्रधान-नायक-मुरब्बा-&c. असणें, नायकी *f.*-सर्दारी *f.*-&c. करणें, देखरेख *f.*-&c. करणें, वर-असणें.

PRESIDENCY, *n.* v. SUPERINTENDENCE. देखरेख *f.* अधिकार *m.* अध्यक्षता *f.*

2 *office of a president.* नायकी *f.* सर्दारी *f.* अध्यक्षपणा *m.* अध्यक्षता *f.* उपद्रष्टृत्व *n.*

3 *country of a president.* इलाखा *m.* खातें *n.* अमलांतला देश *m.*

PRESIDENT, *n.* PRESIDER, *n.* PRESIDING, *p. a.* v. V. मुखरण, मुख्य, अध्यक्ष, नायक, सर्दार, देखरेख करणारा, उपद्रष्टा, मुरब्बी, सरचश्मा *or* सरचष्मा.

P. of an assembly, council, &c. सभापति, सभाध्यक्ष, सभानायक.

PRESIDENTSHIP. See PRESIDENCY.

To PRESS, *v. a. compress, squeeze, &c.* चेपणें, चेपटणें, दाबणें, चेंबटणें, चापणें, दडपणें, दडकणें, आवळणें.

2 *constrain, urge, drive, &c.* v. To URGE. दपटणें, दामटणें, खटाळणें, गांजणें, टाचळणें, गळग्रह *m.*-गळ *m.* घालणें, भार *m.* घालणें-करणें, निकड *f.* लावणें, आग्रह *m.* करणें, घायकूत *f. n.* करणें, ताण *m.* देणें, गळचिपी *f.* लावणें-करणें, तांतड *f.*-तांतडी *f.* लावणें-करणें, गळा *m.*-गळचिपी *f.*-&c. धरणें *g. of o.* बोकांडीस-मानेस-उरावर-छातीवर-&c. बसणें *g. of o*

3 *enforce, inculcate urgently.* आग्रह *m.*-निकड *f.*- &c. करणें *g. of o. or* आग्रह करून-निकड करून-नेटाने-&c. सांगणें-पदरीं बांधणें, गळीं बांधणें, पाठीस लावणें.

4 *straiten, distress, &c.* अडचणींत-संकटांत-पेचांत-&c. आणणें-पाडणें, अडचणविणें.

To be pressed. अडचणणें, अवघडणें.

5 *bear strongly on, act on with weight or force.* भार *m.* घालणें-करणें, भार *m.*- नेट *m.*-जोर *m.*- ओझें *n.*- &c. पडणें *g. of s. with* वर *of o.*

6 *impose by importunity.* गळीं-पदरी बांधणें, पाठीस लावणें, वळेंच-गळीं पडून-आग्रहाने-&c. देणें-घेवविणें.

7 *urge, importune,* v. To HANG UPON. आग्रह *m.* करणें, गळ *m.* घालणें, गळीं पडणें, बोकांडीस-खपाटीस-मानकुटीस-गचांडीस-गळचांडीस-&c. बसणें *g. of o.* गळा *m.*- गळचिपी *f.*- नरडें *n.*-&c. धरणें- आवळणें *g. of o.*

8 (into service) *impress.* वेठीस-बिगारीस धरणें, बळाने-वळेंच-बळजोरीने-&c. धरणें-चाकरीस ठेवणें.

Pressed service. वेठ *f.* बिगार *or* बेगार *f.* धरबिगार *f.* विष्टि *f.*—freely or compreh. वेठबिगार *f.* वेठबिरळा *m.*

9 v. To CROWD. दाटी *f.* करणें.

To PRESS, *v. n. push on, go forward.* पुढें जाणें-चालणें, रेंटून जाणें, रेंटत जाणें, चालत्यापावलीं जाणें, न विसंवतां-&c. जाणें-चालणें.

2 *throng,* v. To CROWD. दाटी *f.* करणें, दाटी करून येणें-जाणें-&c. लोटणें, खेटणें, चेप *m.*-चेपाचेप *f.*-चेपारा *m.*-&c. करणें.

3 on; upon; &c. *bear strongly on,*—a work, &c. उरावर-छातीवर-&c. बसणें, मानेस बसणें.

To p. hard upon, *be close at one's heels.* नेटणें, भिडणें, खेटणें, दूम *m. f.*-पिच्छा *m.* पुरवणें.

PRESS, PRESSING, PRESSURE, *n.* v. V. A. 1.—*act.* चेपणें *n.* दाबणें *n.* &c. चेपणी *f.* चेपणूक *f.* दाबणी *f.* दाबणूक *f.* दडपणी *f.* दाबादाबी *f.* चेपाचेपी *f.*

2 दपटणें *n.* दामटणें *n.* &c. ताण *m.* घायकूत *f.* निकड *f.* आग्रह *m.* गळचिपी *f.*

5 भार *m.* नेट *m.* जोर *m.* ओझें *n.* ताण *m.* दबडगा *or* घा *m.*

Press of business, cares, &c. कामाचा-&c. कचका *m.*-रगडा *m.*-रगाडा *m.*-रट्टा *m.*-दबडगा *m.*-रामरगडा *m.*-आर *f.*

7 आग्रह *m.* गळचिपी *f.*

v. V. N. 2. दाटी *f.* गची *f.* खेटणी *f.* खेटाखेट *f.* खेटा *m.* दबडगा *or or* घा *m.* रगडा *m.* रगाडा *m.* नेट *m.* कच *f.* चिडमीड *f.* चिडचीड *f.* चिडिकामिडी *f.* चिडीमिडी *f.*

I *throng,* v. CROWD. चेप *m.* चेपारा *m.* रगडा *m.* गट्टा *m.* हाजिमा *m.*

II *instrument to press,*—gener चाप *m.* चापण्याचें-दाबण्याचें · &c. यंत्र *n.*

III *sugar press.* चरक *m.*

IV *printing press.* छापण्याचें यंत्र *n.* छाप *m.* प्रेस *m.* is commonly used by Maráthás conversant with our printing offices

PRESSED, *p.* v. V. A. 1. चेपलेला, दाबलेला, चापलेला, &c.

2 दपटलेला, दामटलेला, ताण दिल्हेला, &c.

4 अडचणीत पाडलेला, अडचणलेला, अवघडलेला.

6 गळीं बांधलेला, पाठीस लावलेला, आग्रहाने दिल्हेला, &c.

7 गळ घातलेला, गळा धरलेला.

8 वेठीस धरलेला, बिगारीस धरलेला, बळजोरीने चाकरीस ठेवलेला.

Person p. वेठ्या, बिगारी *or* बेगारी, धरबिगारी, धरवेठ्या;—keeping up of p. persons for conveyance of burdens, हाजीरबिगार *f.* हाजीरवेठ *f.*—Person kept up in readiness, हाजीरबिगारी, हाजीरवेठ्या. Burden conveyed by p. person, बिगार *or* बेगार *f.* वेठ *f.* पेंड *m.*

PRESSER, *n.* PRESSING, *p.* v. V. A 1. चेपणारा, दाबणारा, चापणारा, &c.

2 दपटणारा, दामटणारा, ताण देणारा, गळ घालणारा, गळचिपी लावणारा, &c. गळा धरणारा-धरलेला, बोकांडीस बसणारा-बसलेला, &c.

4 अडचणींत आणणारा-पाडणारा, &c.

5 *and* URGENT. भार घालणारा, निकडीचा, जरूरीचा, तांतडीचा, नेटाचा, घाईचा, उरावर बसलेला, मानेस बसलेला, बोकांडीवरचा, गळ्यावरचा

7 आग्रह करणारा-धरणारा, खपाटीस-&c. बसणारा-बसलेला, गळा-धरणारा-धरलेला, &c.

8 वेठीस धरणारा, बिगारीस धरणारा, बळजोरीने चाकरीस ठेवणारा.

PRESTO. See QUICKLY.

PRESUMABLE, *a* v. V. A. प्रमाणावांचून घ्यायाचा-ग्रहण करायाचा &c.

To PRESUME, *v. a. take or suppose to be true without proof, examination, &c.* प्रमाणावांचून- चौकशीवांचून- &c. घेणें-समजणें-जाणणें-मानणें-ग्रहण करणें, कल्पिणें, कल्पना *f.*-अनुमान *n.*-तर्क *m.*-&c. करणें *g. of o.* सिद्धवत् घेणें-जाणणें-मानणें-अनुमानग्रहण *n.* करणें.

To PRESUME, *v. n. venture without leave, make bold.* अगळी *f.*-अगळीक *f.*-अगळीत *f.*-धिटाई *f.*-धार्ष्ट्य *n.*-साहस *n.*-अतिक्रम *m.*-अतिक्रमण *n.*-निर्भिडपणा *m.*-&c. करणें-करून वागणें, धीट-निर्भिड-&c. असणें-असून चालणें-बोलणें-करणें- &c. अतिक्रमवर्त्तन *n.*-अतिक्रमाचार *m.*-&c. करणें.

2 *have arrogant and vainglorious notions.* अभिमान *m.*-अहंकार *m.*-अहंकृति *f.*-&c. धरणें-बाळगणें, आढ्यता *f.*-शेखी *f.*-तोरा *m.*-&c. बाळगणें-करणें-मिरवणें.

3 *indulge unreasonable confidence.* पोकळ अवसान *n.*-पोकळ उमेद *f.*-रितें अवसान *n.*-&c. धरणें-करणें.

PRESUMER, *n.* PRESUMING, *p. a.* v. V. A. अनुमानावांचून घेणारा, सिद्धवत् घेणारा, &c.

v. V. N. 1. अगळीक करणारा, अतिक्रम करणारा, धिटाई करणारा,

अगळिक्या, धीट, धारिष्ट, निर्भीड, अतिक्रमाचारी, अतिक्रमकर्त्ता, अतिक्रमवर्त्ती, अतिवर्त्ती, अत्याचारी.

2 अभिमान धरणारा–नाळगणारा, आळ्यना बाळगणारा

3 पोकळ भवसान धरणारा, नस्ती उमेद धरणारा, शुष्काभिमानी

PRESUMPTION, *n.* v V. A —*act.* प्रमाणावांचून घेणें*n.* सिद्धवत् घेणें*n.* &c अटकळ*f.* अनुमान*n.* तर्क*m.* अनुमिति*f.* कल्पना/ अनुमानग्रहण*n.* v. V. N. 1. अगळीक*f.* अगळी*f.* अगळीत*f.* धिटाई*f.* धाष्टर्य*n.* अतिक्रम*m.* अतिक्रमण*n.* अतिक्रमवर्त्तन*n.* अतिक्रमाचार*m.* अतिवर्त्तन*n.* अत्याचार*m*

2 *and* PRIDE. अभिमान*m.* अहंकार*m* अहंकृति*f.* अत्यभिमान*m.*

3 शुष्काभिमान*m.* शुष्काहंकार*m.* रिते अवसान*n.* नस्ती उमेद*f.* पोकळ-अवसान*n* पोकळ उमेद*f.* अमर्यादावसान*n.*

I *strong probability.* संभावना*f.* संभव*m.*

Ground for p. मुद्दा*m.*

PRESUMPTIVE, *a. taken by previous supposition, grounded on probability.* अटकळीचा, अनुमानाचा, तर्काचा, आनुमानिक, अनुमानाश्रयी, तर्काश्रयी, अनुमानाधार, तर्काधार, अनुमानावलंबी, तर्कावलंबी.

Presumptive heir. संभावितस्थानाधिकारी, सप्रतिबंधस्थानाधिकारी.

2 See PRESUMPTUOUS.

PRESUMPTUOUS, *a. over venturesome, rashly bold, &c.* अचाटबुद्धीचा, अचाटबुद्धि खेळवणारा, साहसबुद्धि, साहसिक, हाडकपाळी, सिद्धिसंभवातिवर्ती, सिद्धिसंभवातिक्रमी, सिद्धिसंभवातिचारी.

2 *arrogant, assuming,* v. PROUD. अभिमानी, अहंकारी, मगरूर, अभिमानाचा, दिमाखाचा.

3 *founded on presumption.* अभिमानाचा, अत्यभिमानाचा, शुष्काभिमानाचा, अभिमानमूलक, पोकळ उमेदीचा, पोकळ अनुमानाचा, &c.

4 *wilful, done in defiance of conscience.* दाटवळाचा, दाटून-हटकून-दाटवळें-&c. केलेला.

PRESUMPTUOUSLY, *adv.* v. A 1. अचाटबुद्धीने, साहसबुद्धीने, उलेढालेपणाने, &c. सिद्धिसंभवातिक्रमण करून, सिद्धिसंभवातिक्रमपूर्वक, &c.

2 अभिमानाने, अहंकाराने, मगरूरीने, &c. अभिमानपूर्वक, अहंकारपूर्वक.

3 पोकळ उमेदीने, नस्ते उमेदीने, नस्त्या अभिमानाने, रिकाम्या अवसानाने, &c.

4 दाटवळें, हटकून, दाटून, जाणूनबुजून, बुद्धिपुरस्सर, बुद्धिपूर्वक, मुद्दाम, तात्पुरचा *decl.*

PRESUMPTUOUSNESS, *n.* v A. 1. *and* PRESUMPTION. अचाटबुद्धि*f.* साहसबुद्धि*f.* धिटाई*f.* धाष्टर्य*n.* अतिक्रमाचारिता*f.* अत्याचारिता*f.*

2 अभिमान*m.* अहंकार*m.* मगरूरी*f.* अभिमानिता*f.* अहंकारिता*f.*

3 अत्यभिमान*m.* शुष्काभिमान*m.* नस्ता अभिमान*m.* पोकळ उमेद*f.* पोकळअवसान*n.* शुष्कावसान*n.*

PRESUPPOSAL, PRESUPPOSITION, *n.* v. V.—*act.* पूर्वकल्पना*f.* पूर्वग्रहण*n.* पूर्वभावना*f.*

To PRESUPPOSE, *v. a. suppose as previous, imply as antecedent.* पूर्वी–&c. कल्पिणें–धरणें–घेणें–&c. पूर्वकल्पना*f.*- पूर्वभावना*f.*-पूर्वग्रहण*n.* -&c. करणें *g. of o.*

PRESUPPOSED, *p.* v. V पूर्वी कल्पिलेला, &c. पूर्वकल्पित, पूर्वभावित, पूर्वगृहीत.

PRETENCE, *n. show of, sham, feint.* सोंग*n.* ढोंग*n.* कोंग *or* कोंध*n.* गतक*n.* मिष *pop.* मीस*n.* पीस*n.* हिल्ला*m.* दाखवणूक*f.* हुलकावणी*f.* हूल*f.* छल*m.* अपदेश*m.* व्याज*n.*

2 *false plea, pretext.* निमित्त*n.* बहाणा*m.* मिष *pop.* मीस*n.* छद्म*n.* अपदेश*m.* व्याज*m.*

For a p. निमित्तास.

To lay hold of or take a p. निमित्त*n.* घेणें*n.*

3 *claim.* दावा*m.* हक्क*m.* सना*f.* अधिकार*m.*

To PRETEND, *v. a. show hypocritically, sham, feign.* सोंग*n.*-कोंग*n.*-ढोंग*n.*- मीस*n.*- गतक*n.*- बहाणा*m.*-&c. घेणें-करणें-दाखवणें *g. of o.* हूल*f.*-हुलकावणी*f.*- दाखवणूक*f* दाखवणें *g. of o.* ढौल*m.*-आव*m.*-&c. करणें–घालणें-मारणें *g. of o.*

2 *allege falsely, hypocritically, &c.* निमित्त*n.*-बहाणा*m.*-मीस*n.* -&c. सांगणें-करणें–घेणें *g. of o.*

3 *(to) lay claim to, profess to have.* बाणा*m.*–अब्रू*m.*- अभिमान*m.*-अहंकार*m.*-अहंपणा*m.*-अहंता*f.*- मीपणा*m* – &c. बाळगणें- धरणें *g. of o.* विरुद *pop.* विरीद*n.*- चंग*m.* – कंकण*n.*- चवर*n.* बांधणें *g. of o.*

To PRETEND, *v. n. hold out an appearance of, make as if.* सोंग*n.*-ढोंग*n* –&c. करणें-घेणें-दाखवणें, ढौल*m.*-&c. दाखवणें-करणें.

2 *profess, lay a claim to.* बाणा*m* -चंग*m.*-विरुद *pop.* विरीद*n.*- &c. बांधणें, अब्रू*m.*-अभिमान*m.*-&c. बाळगणें–धरणें.

PRETENDED, *p.* v. V. A. 1. ढोंगाने केलेला, &c. ढोंगाचा, सोंगाचा, मिशाचा, बनावणीचा, हुलकावणीचा, बनावाचा, &c वरकरणी, वरघडीचा, वरपंकाचा, वरपंकी, बाहेरचा, बाह्यात्कारचा, लुटुफुटूचा, लुटुवुटूचा.

2 निमित्ताने सांगितलेला, &c. निमित्ताचा, बहाण्याचा, मिशाचा, व्याजाचा.

PRETENDER, *n.* PRETENDING, *p. a.* v. V.A. 1. & V. N. 1. सोंग घेणारा, ढोंग करणारा, गतकघेणारा, &c. कोंगी, कोंग्या, ढोंगी, मिसखोर, ढौलदाखवणारा.

2 निमित्त सांगणारा, बहाणा सांगणारा-करणारा, &c.

3 *and* v.N. 2. बाणा बांधणारा, चंग बांधणारा, विरीद बांधणारा, अब्रूबाळगणारा, अभिमान बाळगणारा-धरणारा, अभिमानी, अब्रेबाज, अब्रेबाईक, बिरदी.

Empty p. to great knowledge. सोमाजी सकळकळ्या.

PRETENSION, *n. claim.* दावा*m.* इलाखा*m.* स्वामित्ववाद*m.* स्वत्ववाद*m.* स्वार्थवाद*m.*

To set up p. to (skill, ability, &c.). विरीद*n.*-चंग*m.*-कंकण*n.* &c. बांधणें *g. of o.* बाणा*m.*-अभिमान*m.*-अब्रू*m.* बाळगणें.

That sets up p to. अब्रेबाज, अब्रेबाईक.

PRETERIMPERFECT, *a.*—in grammar. अपूर्णभूत.

PRETERIT, *a.*—in grammar. भूत.

PRETERMISSION, *n.* v. V. गाळणें*n.* सोडणें*n* वगळणें*n.* &c. गाळणी*f.* गाळणूक*f.* वगळणी*f.* वगळणूक*f.* सांड*f.*

To PRETERMIT, *v. a. omit,* v. To PASS. सोडणें, गाळणें, वगळणें, सांडणें.

PRETERMITTED, *p.* v. V. सोडलेला, गाळलेला, वगळलेला.

PRETERNATURAL, *a. unnatural, beyond nature.* स्वभावनियमाचे-बाहेरचा, स्वभावनियमबाह्य, प्रकृतिनियमबाह्य, प्रकृतिक्रमबाह्य, निसर्गनियमबाह्य, निसर्गक्रमबाह्य, विलक्षण, अद्भुत.

PRETERNATURALLY, *adv.* v. A. स्वभावनियम–प्रकृतिनियम- &c. सोडून, विलक्षण, अद्भुत.

PRETERPERFECT, *a.*—in grammar. पूर्णभूत.

PRETERPLUPERFECT, *a.*—in grammar. प्राक्पूर्णभूत.

PRETEXT. See PRETENCE.

PRETTILY, *adv.* v. A. चांगला *decl.* सुंदर, शोभिसा *decl.* सुंदर-सुरेख-&c. बाटेसा *decl.*-दिसेसा *decl.*

PRETTINESS, *n.* v. A. सुंदरपणा*m.* सुरेखपणा*m.* साजरेपणा*m.* &c. सुरेखाई*f.* सुरेखी*f.* खुबसुरती*f.* खुबी*f.* छब*f.* छबी*f.* खुमास*f.* खुमारी*f.*

PRETTY, *a. handsome, neat, pleasing, &c.* सुंदर, चांगला, खुबसुरत, सुरूप, सुरेख, साजरा, सुबक, गोजरा *or* गोजिरा, गोजिरवाणा,

छबदार, छबीला *or* छबेला, छबडा, नेटका, नीटनेटका, साखसुरत, सुतरा, खासा, देखणा, दर्शनी, दृष्टिभरू, माकुला, माकुलवाणा, माणकुला.

Little and p. चिमकुला, चिमका, चिमणा.

PRETTY, *adv. in some degree, moderately, &c.* v. SO SO. बरा *decl.* बरासा *decl.* काहिंसा *decl.* सुमाराचा *decl.*

To PREVAIL, *v. n. be in force, have influence.* चालणें, चाल*f.*-चलती *f.*-चलचल *f* -प्रवृत्ति *f.* प्रसिद्धि *f.*-प्रचार *m.*-प्रघात *m.* पसार *m.*-परिपाठ *m.*-&c. असणें *g. of s.* चालू-चालता-&c. असणें, वर्त्तणें.

2 *overcome, gain superiority or advantage.* जय *m.* पावणें, जय *m.* होणें *g. of s.* जबर-शेर-प्रबल-सबल-&c. होणें-असणें, चालणें *with g. n. of s.* (as, आमच्यें चाललें &c.) प्राबल्य *n.*-प्राधान्य *n.*-नर्चस्व *n.*-&c. पावणें *and, with g. of s.* होणें-असणें, जोर *m.*- बळ *n.*-&c. चालणें *g. of s. with* वर.

3 *operate effectually, make or take effect.* लागू होणें, साधणें, सफल होणें, गुण *m.* करणें, कारागिरी *f.* करणें, कारागीर होणें, गुण *m.*-फळ *n.*-&c. होणें *g. of s. or with* पासून.

4 (with, upon, &c) *persuade,* v. To INDUCE. मनावणें, वळवणें, वधवणें, *or* मनावून-वळवून-&c. घेणें, प्रवृत्त करणें.

PREVAILER, *n.* PREVAILING, *p. a.* PREVALENT, *a.* v. V. 1. चालता, चालू, चलतीचा, चलनलीचा, प्रचारांतला, प्रवृत्तीचा, &c. प्रसिद्ध, प्रवृत्त.

2 जयपावणारा, &c जबर, शेर, प्रबल, सबल, प्रधान, जोराचा, बळकटीचा.

3 लागू होणारा, साधणारा, &c. लागू, गुणकारी, गुणकारक, सफल, साधक, कारागीर *or* कारिगर.

PREVALENCE, PREVAILING, *n.* v. V. 1.—*state.* चलती *f.* चाल *f.* चलचल *f.* चालचलाव *f.* ख्यारी *f.* प्रसिद्धि *f.* प्रवृत्ति *f.* पसार *m.* व्याप्ति *f.* प्रचार *m.* प्रघात *m.* परिपाठ *m.* पाठ *m.*

2 वर्चस्व *n.* वर्चस *n.* वर्चस्विता *f.* प्राबल्य *n.* प्रबलता *f.* प्राधान्य *n.* जोर *m.* जबरपणा *m.* शेरपणा *m.* बळ *n.* आधिक्य *n.*

3 गुणकारिता *f.* साधकता *f.* कार्यसाधकता *f.* कारागिरी *f.*

To PREVARICATE, *v. n. quibble, shuffle in speech.* हीय नाहीं *n.*-इधरतिधर *n.*-अकडंनिकडं *n.* करणें, बोलणें *n.*-शब्द *m.*-वचन *n* -&c. फिरवणें-बदलणें, दोनबोलणीं *n. pl.* बोलणें, बदलून-पालटून-भरूनसोडून-&c. बोलणें, दोनजिभा *f. pl.* करणें, बावंद्या *f. pl.* फोडणें-घेणें, पर्याय *m.* फोडणें-सागणें, बदलामीवर येणें.

PREVARICATION, *n.* v. V. बोलणें फिरवणें *n.* &c. इधरतिधर *n.* अकडंतिकडं *n* हीय नाहीं *n.* दुतोंडी बोलणें *n.* धरसोड *f.* चलबिचल *f.* वाक्छल *n.* अर्थवैकल्य *n.* हीनवाद *m.* अन्यवचन *n.*

PREVARICATING, *p. a.* PREVARICATOR, *n.* v. V. बोलणें फिरवणारा, बदलून बोलणारा, &c. दोनजिभ्या, दुतोंडी, दुबोल्या, द्विजिह्व, अन्यवादी, हीनवादी.

To PREVENT, *v. a. obstruct, stop, turn off, &c.* v. To HINDER. निवारणें, वारणें, अडवणें, रोधणें, आड येणें, बाधणें, निवारण *n.*-&c. करणें *g. of o.* मोडती *f.*-गोडा *m.*-&c. घालणें.

2 *go before.* पुढें-मोहरें-&c. जाणें *g. of o.* पुरोगमन *n.*-अग्रगमन *n* -&c. करणें *g. of o.*

3 *anticipate.* आघाडी *f.*-अवली *f.* मारणें-साधणें-टोकणें.

PREVENTABLE, *a.* v. V. 1. वारायाजोगा-जोगता-&c. निवारायाजोगा-जोगता-&c. निवारण करायाजोगा-जोगता-&c.

PREVENTED, *p.* v. V. 1. वारलेला, निवारलेला, अडवलेला, &c. निवारित, वारित.

PREVENTER, *n.* PREVENTING, *p. a.* PREVENTIVE, *a.* v. V. 1. वारणारा, निवारणारा, अडवणारा, &c. निवारक, वारक, निवारण-वारणकर्त्ता-कारी, रोधक, बाधक, प्रतिबंधक.

PREVENTION, *n.* v. V. 1.—*act.* निवारणें *n.* वारणें *n.* रोधणें *n.* &c. निवारण *n.* वारण *n* प्रतिबंध *m.* रोध *m.*

2 पुढे जाणें *n.* &c. पुरोगमन *n.* अग्रगमन *n.*

PREVENTIVE, *n. that which prevents.* वारण *n.* निवारण *n.* निवारक-&c. पदार्थ *m.*-विषय *m* -&c.

PREVIOUS, *a. going, happening, &c. before,* v. ANTECEDENT. अगोदरचा, पूर्वीचा, अगला, पूर्व.

PREVIOUSLY, *adv.* v. A अगोदर, पूर्वी, पहिल्यानें, पूर्व in comp.

PREY, *n. spoil, plunder.* लूट *f.*

2 *that which is seized for food.* शिकार *f* पारध *f.* भक्ष्य *n.*

Beast of p. पशूपजीवी-पशुभक्षक-&c. प्राणी.

To PREY, (on) *v. a. seize and devour.* शिकार *f.*-पारध *f.* करणें, आहार *m.*-भक्ष्य *n.*-&c. असणें *g. of s.*

2 (on) *corrode, cause to waste or pine.* खाणें, जाळणें, खणणें, धुपविणें, झुरविणें, शुष्क-क्षीण-&c. करणें.

3 (on; upon). See To PLUNDER.

PRICE, *n. value set or paid.* मोल *n.* किम्मत *f.* दाम *m.* मूल्य *n.* अर्घ *m* पैसा *m.* पैका *m.* The *price* or *cost* of a work is generally expresed by words formed with the affixes आवळ and आई, as लिहिणावळ p of writing, दळणावळ p. of pounding, राखणावळ p. of watching, शिवणावळ & शिलाई p. of sewing, &c.

To ask a high p. महाग सांगणें.

2 *current value or rate.* दर *m.* भाव *m.* धारण *f.* निरख *m.* पाड *m* धारा *m.*

3 *estimation, value, worth.* किम्मत *f.* मोल *n.* पाड *m. with neg. con.* योग्यता *f.*

To PRICE, *v. a. set a price on.* मोल *n.*-किम्मत *f.*-&c. बसवणें-ठरवणें-ठेवणें.

PRICE-CURRENT, *n.* निरखाची-बाजारभावाची-&c. याद *f.*

PRICED, *p.* v. V. मोल ठरवलेला, &c. मोलाचा.

High-p. मोठ्या मोलाचा, मोठ्या दराचा, &c.

Low-p. हलक्या-लहान-&c. मोलाचा-किमतीचा-दराचा-&c.

To PRICK, *v. a. puncture,* v. To PIERCE. टोचणें, बोंचणें, टोंचळणें, डौंचणें *or* डवंचणें, टोंचणी *f.*-&c. करणें, टोंच *n.*-टोंचा *m.*-टोंची *f.* पाडणें.

2 (the ears). उभा-&c. करणें, उभारणें, टोकारणें, थुरथुरवणें, रोंखणें

3 *pain by puncture.* खुपणें, टोंचणें, सलणें.

4 (on &c.) *goad, spur,* v. To INCITE. टोंचणें, टोंचणी *f.* देणें-लावणें, डौंचणें डवंचणें, आर *f.* लावणें-टोंचणें, घिग्या *f. pl.* लावणें.

5 *affect with pain, sting with remorse.* टोंचणें, खोंचणें, खोंचरणें, खुपणें, सलणें, डांचणें, खाणें, चुरचुरणें, चुरचूर *f.*-चुणचूण *f.*- &c. लागणें *in. con. & g. of s.*

6 *designate by a mark or puncture.* टिंब *n.* देणें, खूण *f.* करणें.

PRICK, *n. instrument to puncture or prick with.* टोंचणी *f.* कांटा *m* आर *f.*

2 *puncture.* टोंच *n.* टोंचा *m* टोंची *f.*

3 fig. *pang of remorse.* चुरचूर *f* चुणचूण *f.* खरखर *f.* हळहळ *f.*

PRICKED, *p.* v. V. 1. टोंचलेला, टोचलेला, डौंचलेला, &c.

4 टोंचलेला, आर लावलेला, &c.

5 टोंचलेला, खोंचलेला, खुपलेला, डांचलेला, चुरचूर लागलेला, &c.

6 टिंब दिलेला, &c.

PRICKER, *n.* PRICKING, *p. a.* v. V. 1. टोंचणारा, बोंचणारा, &c.

3 खुपणारा, सलणारा.

4 टोंचणारा, डौंचणारा, टोंचणी लावणारा, &c.

5 टोंचणारा, खोंचणारा, खुपणारा, सलणारा, &c.

I *instrument to prick with.* टोंचणी *f.* आर *f.* काटा *m.*

PRICKING, *n. sensation of being pricked.* चिणचीण *f.*

P of the eyes in ophthalmia. खुपरी *f.*

2 *tingling sensation of a limb asleep.* मुंगी *f.*

PRICKLE, *n. small pointed shoot.* काटा *m.* साल्लीचा कांटा *m.* कंटक *m.* त्वकंटक *m.*

PRICKLY, *a full of prickles.* कांटेरा, कांटेरी, सकंटक.

PRIDE, *n. self esteem, conceit, loftiness, haughtiness, &c.* गर्व *m* अभिमान *m.* अहंकार *m.* अहंकृति *f.* दर्प *m.* मीपणा *m.* मगरूरी *f.* माज *m.* माजुरीपणा *m.* मस्ती *f* मस्तवाली *f.* बदमस्ती *f.* मद *m.* उन्माद *m.* उन्मनता *f.* दिमाख *m.* दिमाखदारी *f.* पतरास *f.* अकड *f.* तोरा *m.* तोरेदारी *f.* मान *m.* अहम्मान *m.* अहम्मति *f.* आत्माभिमान *m* आढ्यता *f.* दम *m.* दंभ *m.* ताठा *m.* इशीम *f.* खट्टा *m.*

2 *generous elation, noble self-esteem.* अभिमान *m.* गुणाभिमान *m.* इशीम *f.*

3 *sexual excitement,* v HEAT. माज *m.* उधान *n.*

To PRIDE, *v. a.* (one's self) *take pride in, plume one's self on.* अभिमान *m.*- अकड *f.*- अडुा *m.*-&c. बाळगणें-धरणें *g. of o.* बाणा *m.*- बोर *m.* बाळगणें *g. of o.* शेखी *f.*- आढ्यता *f.*- तोरा *m.*- प्रतिष्ठा *f.*-&c. मिरवणें-भोगणें *g. of o.*

PRIEST, *n. officiator in sacred offices.* पुजारा, पुजारी, याज्ञिक, याज्ञिक्या, याजक, उपाध्याय *pop.* उपाध्या, पुरोहित, भट, आचार्य.

P. of Shiva. गुरव.

Family p. पुरोहित, उपाध्याय *pop.* उपाध्या.

PRIEST-CRAFT, *n. frauds, artifices and impositions, &c. of priests.* उपाध्याचे-भटाचे-&c. खेळ *m. pl.*-डावपेच *m. pl.* उपाध्यायकैतव *n.* उपाध्यायकापट्य *n.* उपाध्यायछल *n.*

PRIEST-ESS, *n.* पुजारीण *f.* भक्तीण *or* भगतीण *f.* उपाध्याया *f.*

PRIEST-HOOD, *n. office, &c. of a priest.* याज्ञिकी *f.* उपाधीक *n.* उपाध्यपग *n.* पौरोहित्य *n.*

2 *order of priests.* उपाध्येमंडळी *f.* याज्ञिकसमूह *m.* याज्ञिकगण *m.*

PRIESTLY, *a. pertaining, &c. to a priest.* याज्ञिकी, याज्ञिकाचा, पुजाऱ्याचा, &c. याज्ञिकसंबंधी-विषयक, याजकसंबंधी-विषयक.

2 *becoming, &c. a priest.* याज्ञिकास-उपाध्यास-भटास-&c. योग्य-लायक-उचित-&c. याज्ञिकोचित, याज्ञिकार्ह.

PRIEST-RIDDEN, *a. governed by priests.* भटानी-&c. चालवलेला, उपाध्यायांकित, उपाध्यागाधीन, उपाध्यायवश, &c. भट्टाधीन, भट्टांकित.

PRIM, *a. formal, precise, finical, &c.* टापटिप्पा, ठाकठिक्या, ठाकसठिकस *or* ठिकसठाकस, वेतबात्या, चोखनळ.

PRIMACY, PRIMATESHIP, *n.* प्रधानोपाध्यायाची जागा *f.*-पदवी *f.*-&c.

PRIMARILY, *adv.* v. A. 1. पहिला *decl.* प्रथम, मुळीं, प्रारंभीं, आदि, अवल.

2 मुख्यत्वेंकरून, प्राधान्येंकरून, प्रधानतः.

PRIMARINESS, *n.* v. A. 2. मुख्यत्व *n.* प्रधानता *f.* प्राधान्य *n.*

PRIMARY, *a. first,* v. ORIGINAL. पहिला, मूळचा, प्रथमचा, प्रथम, प्राथमिक, आदि, आद्य, अवल.

P. cause. आदिकारण *n.* आद्यबीज *n.*

2 *first in dignity or importance,* v. CHIEF. मुख्य, प्रधान.

3 See ELEMENTAL, RUDIMENTAL.

PRIMATE, *n. chief ecclesiastic.* प्रधानोपाध्याय, मुख्योपाध्याय.

PRIME, *a. first,* v. ORIGINAL. पहिला, प्रथम, मूळचा, असल.

P. cost. मूळची किम्मत *f.*

2 *first in rank, &c.* v. CHIEF. पहिला, मुख्य, प्रधान, अवल.

P. Minister, v. PREMIER. मुख्यप्रधान.

3 *first in excellence,* v. FINE. उत्तम, पहिलेप्रतीचा, अबल, असल, खासा, शेलका, इरसाल, बावनकसी, उमदा, उत्कृष्ट, सर्वोत्कृष्ट.

PRIME, *n.* v. DAWN. पहाट *f* प्रातःकाल *m.*

2 *best part.* तत्त्वमाल *m.* उत्तमांश *m.*

3 *highest or best state, heyday, zenith, fullness, &c.* v. HEIGHT. भर *m.* बहर *or* बहार *m.* ऐन (in comp. as, ऐन जवानी *f.* p. of youth), भर (in comp. as, भरजवानी *f.*).

To reach one's p. रसांत-पर्णांत-उमेदींत-उमनींत-&c. येणें.

4 See SPRING.

To PRIME, *v. a.* (a musket). रंजक *f* भरणें-पाजणें, काना *m.* भरणें.

PRIMED, *p.* v. V. रंजक भरलेला-पाजलेला, काना भरलेला.

PRIMELY, *adv.* v A. 1. पहिला *decl.* मुळीं.

3 उत्तम, उत्कृष्ट, खासा *decl.*

PRIMENESS, *n.* v. A. 3. *and* EXCELLENCE. अवलपणा *m.* उत्कृष्टपणा *m.* इरसालपणा *m.* उत्तमता *f.* उत्कृष्टता *f.*

PRIMER, *n. first book for children.* वर्णमालेची पोथी *f.* लेकरांचें पहिलें-पुस्तक *n.*

PRIMEVAL, PRIMEVOUS, *a. primitive* v. ORIGINAL. पहिला, प्रथमचा, मूळचा.

PRIMING, *n. powder in the pan of a gun.* रंजक *f.*

PRIMITIVE, *a. pertaining to the beginning, first, &c.* v. ORIGINAL. पहिला, प्रथमचा, मूळचा, प्राथमिक, अवल, पहिकलोळचा, आद्यकालिक, प्रथमकालिक.

2 *not derived, primary, radical,*—word, &c. मूळचा, मूलिक, मौल, अव्युत्पन्न, असाधित.

3 *following the ancient practice or rule.* पहिले चालीचा, पहिले काळचेनालीचा, आद्यकालानुयायी, प्रथमकालानुयायी.

PRIMITIVELY, v. A. 1. पहिला *decl.* प्रथम, मुळीं.

3 पहिले चालीने, पहिले चालीप्रमाणें, आद्यकालानुसार, आद्यकालानुरूप.

PRIMITIVENESS, *n.* v. A. 1. अवलपणा *m.* प्राथमिकत्व *n.* आद्यकालिकत्व *n.*

3 पहिली चाल *f.* आद्यकालानुयायिता *f.* आद्यकालानुसारिता *f.*

PRIMNESS, *n.* v. A. ठाकठिकेपणा *m.* ठाकसठिकसपणा *m.* &c. चाकचोपी *f.* चापचोपी *f.*

PRIMOGENITOR, *n. first father or forefather.* आद्यपुरुष, मूळपुरुष, आद्यजनक, आदिपिता.

PRIMOGENITURE, *n. state of being firstborn; seniority.* वडीलपणा *m.* ज्येष्ठपणा *m.* ज्येष्ठत्व *n.* ज्यैष्ठ्य *n.* अग्रजत्व *n.* आदिजत्व *n.* आदिजातत्व *n.*

PRIMORDIAL, *a. first in order, existing from the beginning,* v. ORIGINAL. पहिल्यापासूनचा, मूळचा, असल, अवल, आद्यकालिक, प्राक्कालिक, मौलिक, मौल.

PRINCE, *n. ruler, sovereign,* v. KING. राजा, छत्रपति, भूपाल, नृपति.

2 *subordinate sovereign.* मांडलिक राजा, देशपति.

3 *son of a king.* राजकुमार, राजकुवर, राजपुत्र, राजतनय, राजसुत, युवराज, नृपपुत्र, भूपपुत्र.

PRINCE-DOM. See KINGDOM.

PRINCE-LIKE, PRINCELY, *a. resembling a prince, royal, stately, dignified, &c.* राजकीय, नृपजातीय, भूपजातीय, नृपसदृश, नृपवत्, प्रतापशाली, प्रभावशाली, वैभवशाली.

2 *of the rank of princes.* राजकीय, नृपजातीचा, छत्रपतीचे कुलीचा, नृपजातीय, भूपजातीय, छत्रपतिकुलज.

3 *becoming a prince, royal, grand, magnificent.* राजास योग्य, राजयोग्य, राजाई, राजकीय, राजोपचाराचा, राजोपचारिक, राजोपयुक्त.

PRINCE'S METAL, *n.* कांसें *n.* कांस्य *n.* शिरी *f.* रीति *f.*

PRINCESS, *n. female sovereign*, v. QUEEN. राणी *f* राज्ञी *f*. महिषी *f*.
2 *daughter of a king.* राजकुमारी *f*. राजकुमरी *f* राजकुंवरी *f* राजकन्या *f*. राजसुना *f* राजपुत्री *f*. राजपुत्रिका *f*.

PRINCIPAL, *a. highest in rank or importance*, v. CHIEF. मुख्य, प्रधान, श्रेष्ठ.

PRINCIPAL, *n.* v. CHIEF, CONDUCTOR. मुख्य, सरदार, नायक.
2 *capital sum.* मुद्दल *n*. मूळ *n*. मूलद्रव्य *n*. मूलधन *n*. ऐनरूपये *m. pl*. ऐनधन *n*.

PRINCIPALITY, *n. country of a prince.* मांडलिकराज्य *n* माडलिकराष्ट्र *n*.
2 See POWER, AUTHORITY.

PRINCIPALLY, *adv.* v. A. मुख्यत्वेंकरून, प्राधान्येंकरून, विशेषेंकरून, बहूतकरून, मुख्यशः, प्राधान्यतः

PRINCIPLE, *n. constituent part, element* तत्व *n*. मूलतत्व *n*. धातु *m*. द्रव्य *n*. मूलद्रव्य *n*. कारण *n*.
2 *cause, origin.* कारण *n*. बीज *n*. मूळ *n*. प्रयोजन *n*. हेतु *m*.
3 *fundamental truth, element, first point.* तत्व *n*. मूळ *or* मूळ *n*. मूलतत्व *n*. बीज *n*. पग *n*. परिभाषा *f*. मूळपीठिका *f*. सूत्र *n*. मूलसूत्र *n*.
4 *rule, law, general truth, &c. of science or morals.* न्याय *m*. नियम *m*. सूत्र *n*. मूलसूत्र *n*. उत्सर्ग *m*.
5 *foundation of action, motive*, v. GROUND. मूल *or* मूळ *n* आधार *m*. हेतु *m*. प्रमाण *n*.
6 (of human nature) *property, natural propensity, &c.* धर्म *m*. गुण *m*. स्वभाव *m*. भाव *m*.

To PRINK, *v. n. dress for show*, v. To ADONIZE. चट्टोपट्टी *f*.–टाकमटिळा *m*.–टाकमटिका *m*.–टिळाटोपी *f* -&c. करणें.

To PRINT, *v. a. impress with a mark, stamp.* छापणें, छाप *m*.–ठसा *m*.–मुद्रा *f*.–&c. मारणें *with* वर *of o*.
2 *form by impression.* छापणें, ठसवणें, छाप *m*.– छापा *m*.–ठसा *m*.–&c. मारणें *g. of o*.

PRINT, *n. mark made by impression.* छाप *m*. छापा *m*. ठसा *m*. शिक्का *m*. मुद्रा *f*. मुद्रिका *f*.
2 *instrument for impressing a mark.* छाप *m*. ठसा *m*. शिक्का *m*. मोहर *f*. मुद्रा *f*.
3 *impression of types as to form, size, &c.* छाप *m*. ठसा *m*. अक्षरें *n. pl*.
4 v. PICTURE. नक्षा *m*. नकाशा *m*. चित्र *n*.
To be out of p. खेप *f* -भानगी *f* सरणें–संपणें *g. of s*.

PRINTER, *n.* PRINTING, *p. a.* v. V. 1. 2. छापणारा, छाप-&c. मारणारा.

PRINTING, *n. typography.* पोथी–पुस्तक-ग्रंथ–&c. छापणें *n*.

PRINTING-INK, *n.* छापण्याची–छापण्याच्या उपयोगाची–&c. शाई *f*.

PRINTING-PAPER, *n.* छापण्याचा–छापण्याच्या उपयोगाचा–&c. कागद *m*.

PRINTING-PRESS, *n.* छाप *m*. छापण्याचें यंत्र *n*.

PRIOR, *a. going before, first*, v. ANTECEDENT. अगोदरचा, पूर्वीचा, पहिला, अगला, पूर्व, अग्र.

PRIOR, *n.* (of a convent). महंत, मठाधिपति, मठाधिकारी.

PRIORITY, *n.* v. A. अगलेपणा *m*. & c. आद्यता *f*. अग्रता *f*.
2 (in rank, &c.) *precedence.* अग्रमान्यता *f*. अग्रपूज्यता *f*. अग्रपूजा *f*. अग्रमान *m*.

PRISON, PRISON-HOUSE, *n.* v. JAIL. तुरुंग *m*. बंदिखाना *m*. बंदिशाला *f*. कैदखाना *m*. कारागार *n*. कारागृह *n*.

To PRISON. See To IMPRISON.

PRISONER, *n. person in confinement.* कैदी, बंदिवान.
2 *one taken in war, captive.* पाडाव केलेला, युद्धभून, युद्धगृहीत. युद्धदास.

PRISTINE, *a. first, primitive*, v. ORIGINAL. पहिला, प्रथमचा, मूळचा.

PRIVACY, *n. state of retirement or secrecy.* एकांत *m*. एकांतवास *m*. विविक्तता *f*. विविक्तवास *m*. रहम. रहोभाव *m*. पडदा *m*. पडदपोशी *f*.
2 *place of retirement.* एकांत *m* एकांताची जागा *f*. रहःस्थान *n*. रहःस्थल *n*.
3 *concealment.* See SECRECY.

PRIVATE, *a. unconnected with others, peculiar to self*, v PERSONAL, PECULIAR. खास, खासगत, खासगीचा, खुद, खुदनिसबतीचा. असाधारण
P. property. खासगी *f*. खासगीचा माल *m*.–पैसा *m*.–&c.
2 *secluded, sequestered, secret* एकांताचा, एकीकडचा, आडवळणी, आडवळणाचा, गैरराबत्याचा, निवस, एकांतवासाचा, विविक्त, चोर (in comp as, चोरवाट, चोरखिडकी, &c).
P. parts. See PRIVITY.
3 *done, &c. in private; not public, not open* एकांतींचा, गुप्तपण्याचा, गुप्त, पडद्यांतला, पडद्याचा, पडदपोशीचा.
In p. एकांतीं, पडद्यांत, गुप्तपणें.
4 *not holding public office, &c.* दरकावेगळा–निराळा, विनहुद्द्याचा, अनधिकारी, अधिकारानारूढ, अनधिकृत.
A p. person. सुखवस्तू *c*.
5 *not official, &c.* खासगत, खासगतनात्याचा, खासगीनात्याचा, खासगतसंबंधाचा, घरगुती, घरगुतीनात्याचा.

PRIVATE, *n. common soldier.* शिपाई *or* सिपाई *m* नुस्ताशिपाई *m*. प्यादा *m*.

PRIVATELY, *adv.* v. A. 1. *and* PERSONALLY. खुद, खुदजातीनें. खास, जातीनें.
3 एकांतीं, गुप्तपणें, पडद्यांत.
5 खासगतनात्यानें, घरगुतीनात्यानें, &c.

PRIVATENESS. See PRIVACY.

PRIVATION, *n. negation, absence of*, v. NEGATION. अभाव *m*. राहित्य *n*.
2 *deprivation or absence of what is necessary for comfort.* गैरसोईचे हाल *m. pl*. अन्नवस्त्राचे हाल *m. pl*. अन्नवस्त्राचा तोटा *m*. तहानभूक *f*. सुखसाधनलोप *m*.

PRIVATIVE, *a. causing privation.* हानिकारक.
2 *consisting in the absence of something*, v. NEGATIVE. अभावसूचक, अभावदर्शक, अभावात्मक.

PRIVATIVE, *n. that of which the essence is the absence of something.* अभाव *m*.
2—in grammar. नपद *n*. नञ्पद *n*.

PRIVILEGE, *n. particular right, benefit, exemption, &c.* हक्क *m*. अधिकार *m*. मान *m*. सन्ना *f*. असाधारणाधिकार *m*. विशेषाधिकार *m*.

To PRIVILEGE, *v. a. grant a privilege to.* हक्क *m*.–अधिकार *m*.–विशेषाधिकार *m*.–&c. देणें, हक्कदार करणें.

PRIVILEGED, *p.* v. V. हक्क दिलेला, &c. हक्कदार केलेला, विशेषाधिकारविशिष्ट.
P. person. मानकरी, हक्कदार.

PRIVILY, *adv.* v. A. 3. *and* CLANDESTINELY. गुपचूप, गुपचुपीनें, लिकाचोरीचा.

PRIVITY, *n. joint knowledge or consiousness of.* दुसऱ्याचे गोष्टीची माहिती *f*.–माहितगारी *f*.–दखलगिरी *f*. सहज्ञान *n*. सहवेदन *n*. समवेदन *n*. समवेत्तृत्व *n*.

2 privities; *private or secret parts.* उपस्थm.n. गुह्यn. गुह्यांगn. गुप्तांगn. गुह्यस्थानn. गुह्यस्थलn. गुप्तेंद्रियn. अंग *pop.* आंगn. कायाf. शरीरn नागवेंn

Cloth to cover the p. लंगोटm. *dim.* लंगोटीf. *or* लंगुटm. & लंगुटीf. कौपीनf.n.

PRIVY, *a peculiar, own, &c.* v PRIVATE. खास, खासगत, खुद, खुदनिसबतीचा.

2 *retired, secluded, &c.* v. PRIVATE. एकांताचा, एकीकडचा, एकांतवासाचा.

3 v. CLANDESTINE, SECRET. गुप्तचुपीचा, लिकाचोरीचा.

4 *participating in the knowledge of.* दुसऱ्याच्या गोष्टीचा वाकबदार-माहितगार-&c. समज्ञानी, सहज्ञानी, समवेत्ता, सहवेत्ता.

5—council, counsellor, &c. एकांताचा, एकांत करण्याचा, खलबताचा, मसलतीचा.

PRIVY, *n. necessary.* शौचखानाm. पायखानाm. तारत *or* तारदखानाm. काकुसखानाm. शौचकूपm.

PRIZE, *n. spoil, plunder.* लूटf. युद्धजितधनn. युद्धसंपादितधनn. युद्धसंपादितद्रव्यn.

2 *reward of competition.* पणजेपn. पणजितधनn.-द्रव्यn.-पदार्थm. -&c. जयपरितोषिकn.

3 *valuable acquisition.* परीसm. निधिm. रत्नn.

To PRIZE, *v. a. estimate the price of, rate.* किम्मतf.-मोलn.-&c. करणें-ठरवणें *g. of o.*

2 *esteem highly.* मानणें, मोजणें, लेखणें, उत्कृष्ट-चांगला-उत्तम-&c. मानणें, सोन्याचा-लाख्या-&c. समजणें-मानणें.

PRIZE-FIGHTER, *n.* शर्यतीचा-पणाचा-&c. जेठी-पहिलवान-&c. पणमल्ल.

PRIZE-FIGHTING, *n.* शर्यतीची-पणाची-&c. कुस्तीf.-&c.

PRO-AND-CON. In this phrase *pro* may be rendered by भावकोटिf. विधिपक्षn. विधिकोटिf. कर्तव्यपक्षm. and *con* by अभावकोटिf. निषेधपक्षm. निषेधकोटिf. अकर्तव्यपक्षm.

PROBABILITY, *n.* v. A. संभावनाf. संभवm.

PROBABLE, *a.* v. LIKELY. जोगा-जोगता-सारखा-&c. (used with the verb indicated, as व्हायाजोगा-&c.), संभाव्य, संभावनीय, संभावनार्ह.

To be p. संभवणें.

PROBABLY, *adv.* v. A. बहुतकरून, फारकरून, अधिककरून, शंभरवांटे, हजारवांटे *or* शंभरवांत्यानी, &c. प्रायः, प्रायशः, असा संभव आहे, असेल.

PROBATE, *n.*—of a will. मृतलेखप्रमाणn.

PROBATION, *n.* v. TRIAL. परीक्षाf. पारखf. कसोटीf. कसणीf.

2 See PROOF.

PROBATIONER, *n. person under probation.* परखीवर-परीक्षेवर-&c. असणारा, परीक्षा देणारा, परीक्ष्यमाण, परीक्षारूढ, उमेदवार though strictly speaking it means *aspirant* or *candidate*, is sometimes used for *probationer*.

PROBATORY, PROBATIONAL, PROBATIONARY, *a. serving for trial.* परीक्षेचा, परीक्षेच्या उपयोगाचा.

PROBE, *n.*—of a surgeon. घाव-क्षत-&c. पाहण्याची सळई f. एषणीf. क्षतशोधनीf.

To PROBE, *v. a. examine with a probe.* सळईने-सळई घालून पाहणें.

2 fig. v. To EXAMINE. खणून-खोदून-खणखणून-खोदखोदून-घोळून-घोळघोळून-&c. पुसणें-पाहणें.

PROBITY, *n.* v. HONESTY, INTEGRITY. खरेपणाm. खराईf. इमानn. प्रमाणिकपणाm. नेतf. नेकीf. नेकf. सचोटीf.

PROBLEM, *n* —in logic; *questionable or disputable point.* विकल्पविषयm. विवादविषयm. वादm. प्रश्नm.

2—in geometry कृतिसापेक्षसिद्धांतm. कृत्यn.

PROBLEMATICAL, *a. questionable, uncertain,* v. DOUBTFUL. संशयाचा, विकल्पाचा, वानव्याचा, संदिग्ध, अनिश्चित, सविकल्प, वैकल्पिक.

PROBLEMATICALLY, *adv.* v. A. संशयपूर्वक.

PROBOSCIS, *n. snout,*—of an elephant, &c. सोंडf. शुंडाf.

PROCEDURE, PROCEEDING, *n* v. V. 1. चालणेंn. &c. चालf. गोंड *pop.* गतf. गमनn. चारm.

I *step, measure taken, transaction.* कामn. कर्मn. क्रियाf. कृतिf. करणीf. पाऊलn. पगn. *both with* v. टाक.

II proceedings; *train of actions,* v. COURSE, CONDUCT. चालf. वहिवाटf. व्यवहारm. आचारm. आचरणn. मोलाm. वळणn. ओळf. करणीf.

Legal p. v. PROCESS. व्यवहारm.

III *manner or order of proceeding,* v. COURSE. रीत *pop.* रीतf. मार्गm. वाटf. संप्रदायm. ओळf.

Report of p. हकिकतf. हकिकतनामाm. रोजनामाm.

To PROCEED, *v. n. move on, go forward, renew or continue motion.* चालणें, पुढे जाणें-चालणें-&c.

To p. on one's journey. आपल्या वाटेने-मार्गाने-वाटेवर-&c चालणें.

2 *pass from one point, stage, topic, &c. to another.* जाणें-चालणें-&c. with पासून *and* वर, क्रमm.-क्रमणn.-&c. करणें.

3 *enter on a course,* v. To BEGIN. पाऊलn. पुढें ठेवणें, प्रवर्त्तणें. प्रवृत्त होणें.

4 *issue or come as from a source.* निघणें, येणें, होणें, उत्पन्न-&c होणें, उपजणें, निपजणें, उद्भवणें, प्रसवणें, उत्पत्तिf.-&c. होणें, &c. *with g. of s. and* पासून *of o.*

5 *act, transact, conduct, carry on measures.* करणें, चालणें, वर्त्तणें, वहिवाटणें, वापरणें, गतिf.-युक्तिf.-रीतिf.-उपायm.-नजनीजf.-वाटf.-&c. करणें, पाऊलn.-पगn. टाकणें.

6 against,—at law; *take legal measures.* खटलाm.-खटलेंn.-वादm.-&c. उभा-उपस्थित-&c. करणें.

7 *have a course, take effect, take place, &c.* होणें, चालणें, लागू-चालू-&c. होणें, चालf.-वहिवाटf.-&c. असणें-होणें *g. of s.*

8 See To ADVANCE.

PROCEEDS, *n.*—in commerce; *value of goods sold.* उत्पन्नn. आलेली किम्मतf. आलेलें मोलn. विक्रीf.

PROCESS, *n. moving forward, progressive course, tendency.* गति *pop.* गतf. चालf. वळणn. भावf. प्रवृत्तिf.

P. of time. कालगतिf.

2 *gradual course, progress.* गति *pop.* गतf. क्रमm. क्रमणn.

3 *line or order of proceeding,* v. COURSE. ओळf. क्रमm. अनुक्रमm. रहाटीf. रीति *pop.* रीतf. धाराm. परिपाटीf. पद्धतिf.

4—in law; *legal proceedings,* v. SUIT. व्यवहारm. खटलाm. खटलेंn. व्यवहारमार्गm.

PROCESSION, *n.* v. V. 1.—*act.* चालणेंn. चालf. गतिf. गमनn.

4 निघणेंn. &c.

I *train of persons moving with state and ceremony.* सवारी *or* स्वारीf. यात्रा *pop.* जत्राf. रुचिनाm. दिंडीf.

Marriage p. वरातf.

To go or move in p. मिरवणें, मिरवणf.-मिरवणूकf. करणें.

Processional, Processionary, *a. relating, &c. to a procession.* स्वारीचा, यात्रेचा, &c. मिरवण्याचा, मिरवणुकीचा.

To Proclaim, *v. a. publish officially or authoritatively, announce, promulgate, &c.* डांगोरा*m.*-दंवडी*f.*-धांडोरा*m.*-धांडोरें*n.*-&c. वाजविणें-पिटणें *g. of o.* जाहिरनामा*m.* लावणें *g. of o.* घोषण*n.*-घोषणा*f.*-घोष*m.* करणें *g. of o.*

2 *make public, declare openly,* v. To Publish, जाहीर-प्रसिद्ध-उघड- &c. करणें, थाळा*m.*-थाळी*f.*-डंका*m* -नगारा*m.*-&c. वाजविणें-पिटणें *g. of o.*

Proclaimed, *p.* v. V. 1. डांगोरा पिटलेला, &c. घोषित.

2 जाहीर केलेला, डंका वाजलेला, &c.

Proclaimer, *n.* Proclaiming, *p. a* v.V. 1. डांगोरा वाजवणारा-&c. दंवडी पिटणारा-&c. डांगोऱ्या, डांगोरापिट्या, दंवडीपिट्या, धांडोऱ्या, घोषक, घोषणकर्त्या-कारी-&c.

2 जाहीर करणारा, प्रसिद्ध करणारा, डंका वाजवणारा, थाळी पिटणारा, &c.

Proclamation, Proclaiming, *n.* v. V. 1. डांगोरा*m.* दंवडी*f.* धांडोरा*m.* धांडोरें*n.* घोषण*n.* घोषणा*f.* घोष*m.*

I *paper containing a government official notice.* जाहिरनामा*m.*

Proclivity, *n.* v. A. *and* Inclination. मनाची ओढ *f.* प्रावण्य*n.* प्रवृत्ति *f.*

Proclivous, *a. inclined, disposed, prone.* प्रवण, प्रवृत्त.

To Procrastinate, *v. a. delay,* v. To Defer. उशीर*m.*-विलंब*m.*-दिरिंग*m.*-&c. लावणें-करणें, वेळ*m.* लावणें, ढकलणें, लोटणें, दिवसगतीवर लोटणें-ढकलणें.

To Procrastinate, *v. n. delay, be dilatory.* वेळ*m.* लावणें, आजउद्यां*f.n.*-आजकाल*f.n* करणें, ढकलाढकल *f.*-ढकलपट्टी *f.*-लोटालोटी *f.*-अळमटळम*f n* -टाळाटाळ *f.*-&c. करणें.

Procrastination, *n* v.N. आजउद्यां*f n.* आजकाल*f.n.* ढकलाढकल*f.* ढकलपट्टी*f.* लोटालोटी*f.* अळमटळम *f.n.* टाळाटाळ*f.* टाळाटाळी*f.* घालघसर*f.* चेंगटाई *f.*

Procrastinator, *n.* v. V. N. *and* Dawdler. वेळ लावणारा, आजउद्यां करणारा, ढकलाढकल करणारा, वेळलाव्या, घालघसऱ्या, लोटालोट्या, चेंगट, दीर्घसूत्र.

To Procreate, *v. a. generate,* v. To Beget. उत्पन्न करणें, उत्पादणें, जन्म*m.n.* देणें, जनन*n.*-प्रजनन*n.*-&c. करणें, उत्पत्ति*f.*-&c. करणें *g. of o.*

Procreated, *p.* v. V. उत्पन्न केलेला, &c. जनित, प्रजनित.

Procreating, *p. a.* Procreant, *a.* Procreator, *n.* v. V. उत्पन्न करणारा, जन्म देणारा, उत्पादक, जनक, प्रजनक, जनिता, प्रजनिता, जनन-प्रजननकर्त्ता.

Procreation, *n.* v. V.—*act.* उत्पादणें*n* &c. जनन*n.* प्रजनन*n.* उत्पादन*n.* उत्पत्ति*f.* प्रजोत्पादन*n.* प्रजोत्पत्ति *f.*

Procreative, *a. having the power to beget.* प्रजननशक्तीचा, प्रजननशक्तिक, प्रजननशक्तियुक्त-विशिष्ट-संपन्न.

Procreativeness, *n.* v. A. प्रजननशक्ति*f* जननशक्ति *f.* उत्पादनशक्ति *f.*

Proctor, *n. attorney, agent.* वकील, मुखत्यार.

Procumbent, *a. prone.* पालथा, उपडा, उपडी.

Procurable, *a.* v. V. मिळवायाजोगा-जोगता- सारखा, प्राप्य, प्राप्तव्य, प्रापणीय, लभ्य, उपलभ्य, समासाद्य.

Easily p. सुलभ्य, सुप्राप्य, सुसाध्य.

To Procure, *v. a. obtain, &c.* v. To Get, To Gain. मिळवणें *or* मेळवणें, संपादणें, अर्जणें, पैदाकरणें, साध्य करणें, संपादणी*f.*-संपादन*n.*-&c. करणें.

To be procured. मिळणें, लाभणें, लाभ्णें, लाहणें.

2 *bring about, bring on, effect.* मिळवणें *or* मेळवणें, साधणें, संपादणें, करवणें, करणें, करून घेणें, आणणें, घडवणें, घडवून आणणें

To Procure, *v. n. pimp.* कुंटणकी*f.*-कुंटणपणा*m.*-भडवेपणा*m.*-&c. करणें.

Procured, *p.* v. V. A. 1. मिळवलेला, संपादलेला, &c. संपादित, प्राप्त.

2 मिळवलेला, साधलेला, &c. प्रयुक्त (in comp. as पापप्रयुक्त, &c).

Procurement, Procuring, Procuration, *n.* v. V. A. 1. मिळवणें*n.* संपादणें*n.* &c संपादणी*f.* संपादणूक *f.* संपादन*n.*

Procurer, *n.* Procuring *p. a.* v. V. A. 1. मिळवणारा, संपादणारा, पैदा करणारा, &c. संपादक, संपादनकर्त्या-कारी.

2 मिळवणारा, साधणारा, संपादणारा, &c. प्रयोजक.

P. cause. प्रयोजन*n.*

v. V. N. कुंटण, भडवा, कुंटणकी-&c. करणारा, कुटण्या.

Procuress, *n. bawd.* कुंटीण *f.* कुंटण *f.* कुटणी.

Prodigal, *a. lavish, wasteful,* v. Extravagant. उधळा, उधळ्या, उडाऊ, उडव्या, अपरिमितव्ययी, बहुव्ययी.

Prodigal, *n.* See the Adjective.

Prodigality, *n.* v. A. उधळेपणा*m.* उधळपट्टी*f.* उधळाउधळ *f.* उधळ*f.* उधळमाधळ*f.* उफानगिरी *f.* उडवण*f.* उडवाउडव *f.* बहुव्यय*m.* अतिव्यय*m.*

Prodigally, *adv.* v. V. उधळेपणाने, उधळपट्टीने, &c. उधळाउधळ-उडवाउडव-&c. करून.

Prodigious, *a. vast, huge, enormous, &c.* v. Large, Excessive. ऐवट, अवजड *or* अवजाड, अफाट, अवाढव्य, धक्कर, बेहद, बेसुमार.

2 See Wonderful.

Prodigiously, *adv.* v. A. 2. अतिशय, अमर्याद, भारा, बेसुमार, पराकाष्ठेचा *decl.* अत्यंत.

2 नवल वाद्ययाजोगा *decl.* नवल वाटेसा *decl.*

Prodigy, *n.* v. Portent. उत्पात*m.* अद्भुत*n.*

2 *remarkable personage.* धेंड*n.* प्रस्थान*n.* पस्थ*n.* प्रकरण*n.* स्नोम*n.*

To Produce, *v. a. offer to view, bring forward.* बाहेर काढणें, दृष्टीस पाडणें, काढून दाखवणें, दाखवणें, हाजीर-&c. करणें, दृष्टीपुढें-डोळ्यांपुढें-&c. आणणें, प्रत्यक्ष-प्रसिद्ध-उघड-&c. करणें, मैदानात-पटांगणांत-&c. आणणें-येऊं देणें.

2 *bear, bring forth, yield, &c.*—soil, plants, &c. देणें, उपजवणें, उत्पन्न-&c. होणें *in. con. with* पासून, उत्पादणें, प्रसवणें, विणें.

3 *bring into existence, occasion, effect, &c.* v. To Cause. करणें, करवणें, उत्पादणें, उत्पन्न करणें.

To be produced. उत्पन्न होणें, उपजणें.

4 (grain, &c.) *raise.* काढणें, उपजवणें, निपजवणें, करणें, उदीम*m.* करणें *g. of o.*

Produce, *n. that which is brought forth, yielded, &c.* उत्पन्न*n.* निष्पन्न*n.* उपज*m.* निपज*m.* पैदास्त*f.* फळ*n.*

P. of a field. पीक*n.*—P. of fields as distinguished from that of garden land, जिराईत *or* जिरायत*n.*—P. of garden land, बागाईत*n*

Produced, *p.* v. V. 1. बाहेर काढलेला, काढून दाखवलेला, दृष्टीपुढें ठेवलेला, &c.

2 दिलेला, उत्पादलेला, उपजवलेला, &c. उत्पन्न, निष्पन्न.

3 उत्पन्न केलेला, &c. उत्पन्न, पैदा, उत्पादित, निष्पन्न, जन्य, प्रयुक्त (in comp. as पापप्रयुक्त दुःख).

Producer, *n.* Producing, *p. a.* v. V. 1. काढणारा, काढून दाखवणारा, दृष्टीस पाडणारा, &c.

2 देणारा, उपजवणारा, प्रसवणारा.

3 करणारा, उत्पन्न करणारा, उत्पादणारा
4 काढणारा, उपजवणारा, &c.
I—as opposed to a consumer; *earning or acquiring person.* जोडका, जोडता, मिळवणारा.

PRODUCIBLE, *a.* v. V. 1. काढायाजोगा-जोगता-सारखा-&c. काढून दाखवायाजोगा-जोगता-सारखा-&c.
3 करायाजोगा-जोगता-&c. उत्पन्न-निष्पन्न-&c. करायाजोगा-&c.

PRODUCT, *n.* v. PRODUCE. उत्पन्न*n.* उपज*m.* फळ*n.*
2—in arithmetic गुणाकार*m.* फल *or* फळ*n.*
3 *effect, &c.* v. CONSEQUENCE. फल *or* फळ*n.*

PRODUCTION, *n.* v. V. 1.—*act.* बाहेर काढणें*n.* काढणें*n.* काढून दाखवणें*n.* &c.
2—*act.* देणें*n.* उपजवणें*n.* &c.
3—*act.* करणें*n.* उत्पादणें*n.* &c. उत्पादन*n.* निष्पादन*n* जनन*n.* उद्भावन*n.*—*state.* पैदास्त *f.* जन्म*m.n.* उत्पत्ति*f.* निष्पत्ति*f.* उद्भव*m.* उद्भाव*m.* व्युत्पत्ति *f.* संभव*m.* संभूति *f.* भूति *f.* जनि *f* उत्था *f.* समुद्भव*m.*
Law of reciprocal p. and reproduction बीजांकुरन्याय*m.*
I *thing produced,* v. PRODUCE. उत्पन्न*n.* उपज*m.* निपज*m.* फळ*n.*
II—of art, intellect, &c. कृत्य*n.* कृति *f.* निर्मितवस्तु*n.*-पदार्थ*m.*

PRODUCTIVE, *a. bringing into being, producing, causing, &c.* उत्पन्न करणारा, उत्पादक, निष्पादक, उत्पत्तिकर-कारक-&c. उद्भवकर-कारक-&c.
2—of soils, &c. v. FERTILE. सुपिकाचा, पिकाऊ, पिकाळ, मातवर, बहुप्रसव, बहुफल.
3—a business, labor, &c. *lucrative,* v. GAINFUL. ओला, ओलाव्याचा, जिवट, जिवदार, गबान, फलप्रद, फलावह, फलोपधायक.
4—as used of the earning or working classes (of a society) or member (of a family, &c.). जोडका, जोडता, मिळवता, कमावता, कर्ता.

PRODUCTIVENESS, *n.* v. A. 2. पिकाऊपणा*m.* पिकाळपणा*m.* बहुप्रसवत्व*n.* बहुफलत्व*n.*
3 ओलेपण*m.* ओलावा*m.* ओलास्रा*m.* फलदायकत्व*n.* &c.

PROEM, PROEMIAL. See PREFACE, PREFATORY.

PROFANATION, *n.* v. V. 1.—*act.* बाटवणें*n.* भ्रष्टकरणें*n.* &c. भ्रष्टीकरण*n.*

PROFANE, *a.* v. IRRELIGIOUS, IMPIOUS. देवलंड, धर्मलंड, कर्मलंड, देवलंडाईचा, देवनिंदक, धर्मनिंदक, देवद्वेषी, धर्मद्वेषी, देवनिंदात्मक.
2 *not sacred; secular,* &c. धर्मप्रकरणा बाहेरचा-निराळा-वेगळा, धर्मकथन-धर्मप्रकरण-&c. व्यतिरिक्त, प्रापंचिक, व्यावहारिक, लौकिक, सांसारिक.
3—ceremonially. ओवळा, ओवळ्याच्या उपयोगाचा-कामाचा.

To PROFANE, *v. a. violate the sanctity of, pollute, &c.* बाटवणें, विटाळणें, विटाळवणें, विटाळ*m.* करणें-लावणें-आणणें, भ्रष्टविणें, भ्रष्ट-दूषित &c. करणें, दूषणें, पवित्रपणा*m.*-&c. दवडणें *g. of o.*
2 *treat with irreverence.* हेलसांडणें, हेळणें, हेलना *pop.* हेळणा *f.*-हेलसांड *f.*-हेला *pop.* हेळा *f.*-अपमान*m.*-अनादर*m.*-निंदा *f.*-&c. करणें *g. of o.* अनादरबुद्धीने-अपमानबुद्धीने-&c. घेणें-वहिवाटणें-वापरणें.

PROFANED, *p.* v. V. 1. बाटवलेला, विटाळवलेला, &c. भ्रष्ट, दूषित.
2 हेलसांडलेला, &c. अपमानित, अनादृत, असत्कृत.

PROFANELY, *adv.* v. A. 1. देवलंडाईने, धर्मलंडाईने, देवनिंदाबुद्धीने, धर्मनिंदाबुद्धीने.

PROFANENESS, PROFANITY, *n.* v. A. 1. देवलंडाई *f.* धर्मलंडाई *f.* कर्मलंडाई *f.* देवनिंदा *f.* धर्मनिंदा *f.* देवनिंदाबुद्धि *f.* धर्मनिंदाबुद्धि *f.*

PROFANER, *n.* PROFANING, *p. a.* v. V. 1. बाटवणारा, विटाळणारा, भ्रष्ट करणारा, &c.
2 हेलसांडणारा, हेलसांड करणारा, &c. अनादर-अपमान-&c. कर्ता, अपमानक

To PROFESS, *v. a. openly declare, avow, assert, &c.* उघडपणें-&c. बोलणें-बोलून दाखवणें, आहे म्हणून बोलणें, तोंडानें कबूल करणें, अंगीकारणें, स्वीकारणें, वदणें, अंगीकारपूर्वक सांगणें, प्रसिद्धकथन*n.*-&c. करणें, उद्धारणें, उसमरणें, प्रतिज्ञा *f.* करणें *g. of o.*
2 (an art or business). धंदा*m.*-उद्योग*m.*-व्यवहार*m.*-व्यापार*m.*-वृत्ति *f.*-&c. करणें.
3 (one's self) v. To PRETEND. अङ्ग*m.* बाळगणें *g. of o.* चंग*m.*-बाणा*m.*-कंकण*n.*-चवर*n.*-&c. बांधणें *g. of o.*

PROFESSED, *p.* v. V. 1. उघडपणें बोललेला, तोंडानें कबूल केलेला-झालेला, &c. स्वप्रतिज्ञात, प्रतिज्ञापुरस्सर, प्रतिज्ञापूर्वक.

PROFESSEDLY, *adv. by professed or avowed intention or declaration* सांगून-पुढें करून-प्रसिद्ध करून-&c. *with a noun* (as आईची भेट सांगून तो या गांवास आला), प्रतिज्ञापूर्वक.

PROFESSION, *n.* v. V. 1.—*act.* वदणें*n.* वदणूक *f.* अंगीकार*m.* स्वीकार*m* प्रसिद्धकथन*n.* उद्धार*m.*
Hollow professions वरहाडगोष्टी *f. pl.* लग्नगोष्टी *f. pl.*
To make great or flaming p. of. अभिष्टान*n* मिरवणें *g. of o.* अङ्ग*m.* बाळगणें *g. of o.* चंग*m.*-कंकण*n.*-बाणा*m.*-&c. बांधणें *g. of o.*
That makes a great p. of. अङ्गेबाज, अङ्गेबाईक.
Act up to your professions. जसें सोंग तसी संपादणी, वेडीचें सोंग घेतलें म्हणजे पाटांव फाडला (or लें) पाहिजे.
I *calling, employment, &c.* v. BUSINESS. उद्योग*m.* धंदा*m.* पेशा*m.* कसब*n.* व्यवहार*m.* वृत्ति *f.* वृत्त*n.*
Military p. शस्त्रास्त्रभृत्व*n.*
II *collective body of persons engaged in a calling.* पेशा*m.*

PROFESSIONAL, *a. pertaining, &c. to a calling or profession.* धंद्याचा, उद्योगाचा, कसबाचा, स्वकर्माचा, &c. कसबाविषयींचा, कसबासंबंधींचा, &c वृत्तिसंबंधी, वृत्तिविषयक.
2 *engaged in a profession.* रोजगारी, धंदेवाईक, व्यवहारी, उद्योगी, वृत्त्युपजीवी, वृत्तिमान् *pop.* वृत्तिमंत.

PROFESSIONALLY, *adv.* v. A. उद्योगाच्या-कसबाच्या-&c. संबंधानें-नात्यानें-&c. उद्योगाने, उद्योगपरत्वें, वृत्तिपरत्वें.

PROFESSOR, *n.* PROFESSING, *p. a.* v. V. उघडपणें बोलणारा, ददणारा, तोंडानें कबूल करणारा-होणारा.
I *public teacher.* गुरू, अध्यापक, पाठक, वस्ताद.

PROFFER, To PROFFER. See OFFER, To OFFER.

PROFICIENCY, PROFICIENCE, *n.* v. A. गति *f.* प्रवेश*m.* निवेश*m.* सन्निवेश*m.* नैपुण्य*n.* निपुणता *f.* व्युत्पत्ति *f.* संचार*m.*

PROFICIENT, *a. accomplished, adept, versed, &c.* v. CLEVER. पुरामाहितो, निपुण, प्रवीण, गाढा, पट्टाईत, निष्णात, विचक्षण, अभिज्ञ, व्युत्पन्न, निविष्ट, सन्निविष्ट.

PROFILE, *n. head or face drawn in a side view.* एकचश्मी-एकडोळा-एकबाजूचें-&c. चित्र*n.*

PROFIT, *n. pecuniary acquisition,* v. GAIN. नफा*m.* किफायत *f.* मिळखत *or* मिळकत *f.* कमाई *f.* प्राप्ति *f.* आय*m.* आदाय*m.* उत्पन्न*n.* उपज*m.* निपज*m.* निष्पन्न*n.* गबान*n.* गबानी *f.* गाऊलन*n.*
P. and loss. खर्ते पोतें*n.*
To have equal p. and loss. खर्तेपोतें*n.* बराबर होणें *g.-of s.* रमारम *f.*-रमारमी *f.* होणें, जमाखर्च*m.*-&c. बराबर होणें *g. of s.*

2 *benefit, good,* v. Advantage. लाभm. फायदाm. किफायत f. फल or फळn हितn. हाशीलn.

To Profit, *v. a promote the good of, benefit.* हितn.-बर्वें n.-कल्याणn.-&c. करणें g. of o. उपयोगी-हितकारक-हितप्रद-हितावह- &c. होणें with in. con.

2 (one's self) *improve.* आपलें हितn.-आपलें कल्याणn.-&c. करणें, गुणm.-कसबn.-कौशलn.-&c. वाढवणें, गुणवृद्धि f.-कलावृद्धि f.-चातुर्यवृद्धि f.-&c. करणें-करून घेणें.

To Profit, *v. n. make profit in trade, &c.* नफाm.-लाभm.-मिळकत f.-किफायत f.-&c. होणें-मिळणें *in con*

2 *make improvement, advance in excellence, &c.* गुणm.-कसबn. -कौशलn.-&c. वाढणें-अधिक होणें-&c. g. of s. गुणवर्द्धनn -गुणवृद्धि f -&c. होणें g. of s. रूपास-रंगास-तेजास-&c. चढणें.

3 *be of use or advantage.* लाभणें, लाधणें, लाहणें उपयोगm.-हितn. -फायदाm.-&c. होणें-पडणें g. of s. उपयोगी-हितकारक-हितावह-&c. होणें-पडणें-&c.

Profitable, *a yielding profit, lucrative,* v. Gainful. नफ्याचा, मिळकतीचा, किफायती, नफेवार, किफायतवार, भोला, ओल्याचा, गबान.

2 *beneficial,* v. Advantageous. उपयोगी, उपयोगाचा, &c. हितकारक, हितदायक, हितावह, हितप्रद, उपकारी.

Profitableness, *n.* v. A. 1. नफेवारी f. किफायतवारी f. ओलावाm. ओलेपणाm. ओलाव्हाm.

2 उपयोगीपणाm उपयोगिता f. उपकारिता f हितकारकत्वn. हितदायकत्वn

Profitably, *adv.* v. A. 1. नफेवार, किफायतवार, सरफेवार.

2 उपयोग व्हायाजोगा-सारखा *decl.*

Profiting, *n.* v. V. N. 2. गुणवर्द्धनn. गुणवृद्धि f. चातुर्यवर्द्धनn.

Profitless, *a. void of profit or advantage.* लाभावेगळा-निराळा, निर्लाभ, निष्फल.

Profligacy, Profligateness, *n.* v.A. लुच्चाई f. लुच्चेगिरी f. लुच्चेशाई f. सोदेंवें n. सोदेगिरी f. दुर्वृत्ति f. दुर्वृत्तn. दुर्वर्त्तनn. दुराचरणn. भ्रष्टाचरणn. बदफैली f.

Profligate, *a.* v. Loose, Wicked. लुच्चा, सोदा, लुच्चेगिरीचा, लुच्चेशाईचा, &c. व्यसनी, दुर्व्यसनी, दुर्वृत्त, बदफैल, दुराचारी, दुराचरणी, भ्रष्टाचारी, भ्रष्टाचरणी, निसत, निसूक, *or* ग.

Profligate, *n.* v. A. दुराचरणी, दुराचारी, व्यसनी, फंदी.

Profligately, *adv.* v. A. बदफैलीनें, दुराचरणानें, भ्रष्टाचरणानें, c&.

I See Shamelessly.

Profound, *a.* v. Deep. खोल, ओंड *or* ओंढ, सखल, गंभीर, निम्न.

2 fig. *not superficial, &c.* v. Abstruse, खोल, सखोल, गूढ, निगूढ.

3 *that has penetrated deeply, &c.*—a scholar, &c. खोल गेलेला, गडून गेलेला, प्रवीण, गाढा, अभिज्ञ, निष्णात, सन्निविष्ट, अभिनिविष्ट.

4 *low, deep, great, &c.*—affection of the mind. मनापासूनचा, बेंबीच्या देंठापासूनचा, अत्यंत, फार.

Profoundly, *adv.* v. A. 2. 3. खोलगडून, अभिनिवेशपूर्वक, सन्निवेशपूर्वक, अभिज्ञानपूर्वक.

4 अत्यंत, फार, मनापासून, बेंबीच्या देंठापासून.

Profoundness, Profundity, *n.* v. A. 1. खोलपणाm. &c. खोली f. खोलावाm. गांभीर्यn.

2 खोलपणाm. &c. गूढता f. निगूढता f.

3 प्रवीणता f. प्रावीण्यn. अभिज्ञता f. सन्निवेशm. अभिनिवेशm.

Profuse, *a. prodigal, wasteful,* v. Extravagant. उडाऊ, उधळ्या, उधळपट्ट्या, धिंग, दस्सर.

2 *spending or bestowing freely, lavish,* v. Liberal. सढळ, दसळ *or* दसाळ, दिसळ *or* दिसाळ.

3 *over abounding,* v. Exuberant. चौकळ, चळचळीत, चमचमीत, अमनचैन *or* अमीन चमीन

Profusely, *adv.* v. A. 1. उडाऊपणानें, उधळेपणानें, उधळपट्टीनें. &c.

2 सढळहातानें, मोकळ्या हातानें, उदारहस्तें, छणछण, छणाछण.

3 चंगळपट्टीनें, &c. फडाच्या मापानें, मारून (ex. मारून लाडू वाढले) रगडून, उपटून, चंगळ, लैलूट, तडक, तडका, घळघळ *or* ळां, घळघळीत, पवघव, रगड, मनसी.

Profuseness, Profusion, *n.* v. A. 1. उडाऊपणाm. उधळेपणाm. &c. उधळपट्टी f. उफानगिरी f. भिंगाई f. दपलशाई f. अवासवाखर्चm. अपरिमित व्ययm.

2 सढळपणाm. दसळपणाm. &c. मोकळाहातm सढळहातm. उदारहस्तm.

3 रेळ f. रेलचेळ f. चंगळ f. चंगळपट्टी f. लूट f. लैलूट f. रगड f रगडपट्टी f. महासुरी f

Prog, *n. victuals sought by begging.* भिक्षेचें अन्नn.—as given dressed, ओलोभिक्षा f. माधुकरी f.

2 See Food, Victuals.

Progenitor, *n.* v. Ancestor. कुलपुरुष, पूर्वज.

Progeny *n.* v. Offspring संतानn. संतति f अपत्यn

Prognosis, *n.*—in medicine. चिकित्सा f. परिभाषा f.

Prognostic, *a. foreshowing, foreboding.* पूर्वसूचक, भविष्यसूचक. अग्रसूचक, उद्बोधक.

Prognostic, *n. sign of something future; fore-token.* पूर्वलक्षणn. पूर्वरूपn. पूर्वचिह्नn. शकुनm. प्रश्नm. छाया f. लक्षणn. चिह्नn.

To Prognosticate, *v. a.* v. To Bode, To Foreshow. पूर्वी-&c. दाखवणें-सुचवणें, पूर्वसूचनn.-भविष्यसूचनn.-&c. करणें, लक्षणn.-पूर्वलक्षणn.-पूर्वरूपn.-&c. असणें *in. con. with g. of o.*

Prognostication, *n.* v. V.—*act.* पूर्वी सुचवणेंn. &c. पूर्वसूचनn अग्रसूचनn. भविष्यसूचनn. भाविसूचनn.

I See Prognostic.

Prognosticator, *n.* v. V. पूर्वी दाखवणारा-सुचवणारा, पूर्वसूचक, अग्रसूचक, भविष्यसूचक, भाविसूचक.

Progress, Progression, *n. procession, passage, course onward.* गति *pop.* गत f. गमनn क्रमणn. क्रांति f. क्रमm. यात्रा f. चारm. संचारm. प्रस्थानn. प्रगमनn.

That is in p. उभा, चालता, चालू, घटमान.

2—in learning, &c. v. Advance. वाढणेंn. वाढm. f. वृद्धि f. संवृद्धि f. अभ्यासm.

That has made great p. v. Proficient. अभिज्ञ.

3—in arithmetic. चयm. अनुपातm. श्रेढी f. *or* श्रेढीf.

4—in geometry. गुणोत्तरn. चयm.

Common difference in p. (a. or g.). उत्तरn.

Last place or term in p. (a. or g.). गच्छm. अंत्यपदn. अंत्यधनn.

5 *journey of state, circuit.* मोठ्या माणसाची फेरी f. स्वारी f.

To Progress. See To Proceed, To Advance.

Progressive, *a. going onwards, advancing.* पुढेपुढे चालणारा, पुढेपुढे चालण्याचा, &c. उत्तरोत्तर-अधिकअधिक वर्धमान, क्रमक.

2 *advancing, improving* वाढतेदशेचा, चढतेकळेचा, चढते कमानीचा.

Progressively, *adv.* v. A. 1. पुढेपुढे चालून, उत्तरोत्तर, अधिकाधिक, क्रमशः, क्रमतः.

2 चढतेकळेनें, चढतेकमानीनें.

Progressiveness, *n.* v. A. 1. पुढेपुढे चालणेंn. &c. क्रमकगति f. क्रमकता f.

2 वाढतीदशा f. चढतीकळा f. चढतीकमान f. वाढ f.n. वृद्धि f.

To Prohibit, Prohibition, &c. See To Forbid, &c.

PROHIBITIVE, PROHIBITORY. See INTERDICTORY.

PROJECT, *n. scheme, &c.* v. CONTRIVANCE. कल्पना *f.* तजवीज *f.* युक्ति *f.* उपाय *m.* डाव *m. v.* खेळ.

2—as wild or bold, v. SCHEME. झेंगट *n.* खेंकटें *n.* झट *n.*

To PROJECT, *v. a. cast forward,* v. To CAST. टाकणें, सोडणें, पाडणें, प्रक्षेपणें, प्रक्षेप *m.*–प्रक्षेपण *n.*–&c करणें *g. of o*

2 *cast in the mind,* v. To CONTRIVE. योजणें, योजना *f.*–&c. करणें *g. of o.*

To PROJECT, *v. n. shoot forward, jut.* पुढें येणें.

PROJECTILE, *n.*—weapon. दूरवेधि शस्त्र *n.*

PROJECTION, *n. a jutting out.* बाहेर आलेला प्रदेश *m.* शृंग *n.* कंगोरा *m.*

Projections,—gener. कान कोपरे *m pl.*

PROJECTOR, *n.* v. V. A. 2. योजणारा, योजक, कल्पक, योजना-कल्पना–&c. कर्त्ता-कारक–&c.

I (of wild or bold projects). लचांडखोर, लचांडो, झेंगट्या, झटेल *or* ली.

PROLAPSE, PROLAPSUS, *n. falling down*—of an intestine, &c. भ्रंश *m.*

P. ani. गुदभ्रंश *m.*—The prolapsed gut. आंग *n.* आगरूं *n.* आगेरूं *n.* कुला *m.*

P. uteri. गर्भाशयभ्रंश *m.* योन्यर्श *n.*—The prolapsed member भांड *n.*

To PROLAPSE, *v. n. fall down or out.* खालीं पडणें, बाहेर पडणें, भ्रंश *m.* होणें *g. of s.*

PROLATION, *n.* v. DRAWLING. दीर्घोच्चारण *n.* द्राविडप्राणायाम *m.*

PROLEGOMENA, *n. preliminary observations,* v. PREFACE. परिभाषा *f.* पूर्वपीठिका *f.*

PROLEGOMENARY. See INTRODUCTORY, PREFATORY.

PROLEPSIS. See ANTEDATE.

PROLIFIC, *a. fruitful, not barren.* प्रसवशील, बहुप्रसव, बहुफल, गर्भधारणशील, अवंध्य.

2 v. PRODUCTIVE. फलोत्पादक, फलदायक, संतानोत्पादक.

PROLIX, *a. long, of minute detail,*—speaker or speech, v. TEDIOUS. बयादी, बयादखोर, दीर्घसूत्री, चावट, चावटाईचा, चावनट.

P. story. लापण्णिका *f.* तरदक *n.* चरपट *n. f.* चरपटपंजरी *f.*

PROLIXITY, PROLIXNESS, *n.* v. A. विस्तार *m.* विस्तर *m.* ग्रंथविस्तार *or* विस्तर *m.* वाक्यविस्तर *m.* दीर्घसूत्र *n. v.* लाव, चावटाई *f.* दीर्घसूत्रीगण *m.*

PROLOGUE, *n.*—in the Drama. प्रस्तावन *n.* प्रस्तावना *f.* प्रवेशक *m.* नांदी *f.* पूर्वरंग *m.*

Speaker of a p. नांदीकर, नांदीवादी.

To PROLONG, To PROLONGATE, *v. a. extend in duration, lengthen.* लांबविणें, वाढवणें, दीर्घ-लांब–&c. करणें.

2 *lengthen out, protract.* लांबता धरणें, लांबणीवर–लांबीवर धरणें-घालणें–टाकणें, लांबण *f.* लावणें.

To be prolonged. लांबणीवर-लांबीवर पडणें.

3 *extend in space,* v. To LENGTHEN. लांबविणें, लांब–&c. करणें, वाढवणें.

PROLONGATION, *n.* v. V. 1. लांबवणें *n.* वाढवणें *n.* &c.

2 लांबणीवर धरणें *n.* &c.

3 लांबवणें *n.* वाढवणें *n.* &c.

PROMENADE, *n. walking for exercise or amusement.* सहल *f.* तलावा *m. v.* दे, मार, रपेट *f.* फेरा *m. v.* मार.

2 *place for walking.* सहल करण्याची–तलावा करण्याची-हवा खाण्याची-&c. जागा *f.*-वाट *f.*-&c.

PROMINENCE, PROMINENCY, *n.* v. A. 1. उंचपणा *m.* उभरेपणा *m.*

2 ढळढळितपणा *m.* ठळकपणा *m.*

3 मुख्यस्थान *n.* प्रधानता *f.* प्राधान्य *n.*

I *prominent part.* उंचवटा *m.*

PROMINENT, *a. standing out, protuberant.* बाहेर आलेला, उंच, उभरा.

2 *conspicuous, striking to the eye.* मुख्य स्थानाचा, ठळठळीत, ढळढळीत, ठळक, प्रथमदृग्विषय, प्रथमदृग्गोचर.

3 *principal, eminent, &c.* मुख्यस्थानाचा, प्रधान, मुख्य, मुखरण.

P. person. नाक *n.*

PROMISCUOUS, *a. mingled without order, undistinguished.* क्रमविचारहीन, भेदविचारहीन, सान्निपातिक, एकवाटाचा, एकमंगलाचा, वेवडीचा, अविविक्त, निर्विशेष.

P intermingling or intercourse एकमंगल *n.* एकवाट *m.* एकभेल *f.* गोकुल *or* गोकूळ *n.* गोतांबोल *n.* जंगमढवळें *n.* सावळें गोंधळें *n.*

PROMISCUOUSLY, *adv.* v. A. एकवाट, सकट *or* सगट, सकट निकट *or* सगट निगट, अब्दलतब्दल, क्रमविचाररहित, अविशेषतः.

PROMISCUOUSNESS, *n.* v. A. क्रमविचाररहित्य *n.* भेदविचाररहित्य *n.*

PROMISE, *n.* वचन *n.* बोली *f.* भाष *f.* भाक *f.* भाकबहण *f.* पण *m.* प्रतिज्ञा *f.* करार *m.* कौलकरार *m.* वायदा *m.* अभिवचन *n.*

Amusing or beguiling with empty promises. झोंकपट्टी *f.* झुगारपट्टी *f.*

Hollow &c. promises. झोंकपट्टीचें-&c. बोलणें *n.* रिक्त भाषण *n.* शब्दपांडित्य *n.*

Pledge for performance of a p. भाक *f.*

P. upon oath. आण भाक *or* भाप *f.*

P.-observing, v. PROMISE-KEEPER. सत्यप्रतिज्ञ.

Sure, unfailing p. भीष्मप्रतिज्ञा *f.* रामप्रतिज्ञा *f.* रामवचन *n.* रामबाण *m.*

To break a p. वचन *n.*-&c. मोडणें, वचनभंग *m.*-प्रतिज्ञाभंग *m.*-प्रतिज्ञासन्न्यास *m.*–&c. करणें.

To redeem or make good one's p. भाक *f.*–भाष *f.*-&c. सत्य करणें-खरा करणें, वचन *n.* सत्य करणें-पार पडणें, वचनोद्धार *m.* करणें.

To PROMISE, *v. a. give assurance of.* वचन *n.*–भाक *f.*-भाष *f.*-&c. देणें *g. of o.* बोली *f.*-प्रतिज्ञा *f.*–पण *m.*-&c. करणें *g. of o.* वाग्दान *n.*-वाचादान *n.*–&c. करणें *g. of o.* देऊं करणें.

To PROMISE, *v. n.* भाक *f.*–वचन *n.*–&c. देणें, प्रतिज्ञा *f.*–बोली *f.*–पण *m.*-&c. करणें, उरास–उरावर–उराशीं हात *m.* लावणें, टाळी *f.* मारणें-देणें हातावर हात *m.* मारणें, वाचांशा *n.* करणें, वचनीं–वचनास–वचनानें–&c. गुंतणें, जीभ *f.*–जिभली *f.* हालणें *g. of s.*

PROMISE-BREACH, *n.* वचनभंग *m.* प्रतिज्ञाभंग *m.* वचनमोड *f.*

PROMISE-BREAKER, *n.* PROMISE-BREAKING, *a.* वचनमोड्या, वचनतोड्या, वचनबुडव्या, वचन घालव्या, वचनघातकी.

PROMISE-KEEPER, *n.* PROMISE-KEEPING, *a.* वचनाचा खरा, एकवचनी, साच्यावचनाचा, कराराचा, करारी, सत्यप्रतिज्ञ, वचनताऱ्या, उक्तनिर्वाहक.

PROMISED, *p.* v. V. A. वचन केलेला, &c. वचनाचा, भाकेचा, &c. पणित, प्रतिज्ञात, वाचादत्त, वाग्दत्त.

PROMISER, *n.* v. V. वचन-&c. देणारा, बोली-प्रतिज्ञा–&c. करणारा, प्रतिज्ञाकारी–वादी.

PROMISING, *a. affording good ground of hope.* होतकर, होतकरू, व्हायाजोगा–सारखा, रूपास यायाजोगा.

A. p. matter or thing. होतीवस्त *f.*

PROMISSORY, *a. containing a promise.* वचनाचा, &c. वचनविशिष्ट, प्रतिज्ञाविशिष्ट, सप्रतिज्ञ.

P. note. रोखा*m.* चिट्ठी *f.* दस्तऐवज*m.* कतबा*m.*

PROMONTORY, *n.* भुईचें उंचटोंक*n.*

To PROMOTE, *v. a. forward, advance, further.* चालवणें, वाढवणें, सरवरा *f.*-पुरस्कार*m.*-उपकार*m.*-उपकारिता*f.*-पुस्तपन्हा*m.*-साहाय्य *pop.* सहाय्य*n.*-&c. करणें, हिमाईत *f.*-पुस्ती *f.*-बळ*n.*-&c. देणें, सिद्धयनुकूलता *f.*-सिद्धतानुकूल्य*n.*-सिद्धिसाधन*n.* करणें.

2 *elevate, prefer,* v. To EXALT. वाढवणें, चढवणें, सर्फराजी *f.* करणें *g. of o.* पदवी *f.* वाढवणें *g. of o.* मोठें काम*n.*-मोठी पदवी *f.*-&c. देणें-सांगणें, पदवर्द्धन*n.*-पदवृद्धि *f.*-&c. करणें.

PROMOTED, *p.* v. V. 1. चालवलेला, वाढवलेला, &c. प्रवर्त्तित.

2 वाढवलेला, चढवलेला.

PROMOTER, *n.* PROMOTING, *p. a.* v. V. 1. पुरस्कार करणारा, हिमाईत देणारा, &c. पुरस्कारी, पुरस्कर्त्ता, प्रवर्त्तक, उपकारी, उपकारक, उपकर्त्ता.

2 वाढवणारा, चढवणारा, सर्फराजी करणारा.

PROMOTION, *n.* v. V. 1.—*act.* चालवणें*n.* &c. पुरस्कार*m.* प्रवर्त्तन*n.* संवर्द्धन*n.* वर्द्धन*n.* उपकार*m.* उपकारिता*f.* पुस्तपन्हा*m.* पुष्टि *f.* वाहीदारी*f.*

2—*act.* वाढवणें*n.* चढवणें*n.* &c. पदवर्द्धन*n.*—*state.* सर्फराजी *f.* पदवृद्धि *f.*

PROMOTIVE, *a.* v. V. 1. वर्धक, संवर्द्धक, साधक, साधनी, संवर्द्धनकारक, वृद्धिकारक.

PROMPT, *a. ready, apt, quick, &c. in disposition; not dilatory, &c.* कडक, कडकडीत, उद्या, तडक फडक, धडकफडक *or* भडक, तलख, तापड, फणशा, कचक्या, खमक्या, खमशा, खणक्या, खंबऱ्या, खरपूस, फांकडा, शिताव.

2 *ready, quick, smart, done at once,*—of acts, speech, payment, &c. रोकडा, रोख, रोखठोक, रोखीचा, खडाखडीचा.

To PROMPT, *v. a. help at a loss, remind.* आठवण *f.* देणें, सूचना *f.* करणें, कानांत जपणें, विस्मृतसूचन*n.*-&c. करणें.

2 *spur, set on,* v. To INCITE. उचलणें, चढवणें, चढीं देणें, वीर*m.* भरणें-देणें, उटाळणी *f.* करणें, उत्तेजन*n.*-&c. करणें.

PROMPTER, *n.* PROMPTING, *p. a.* v. V. 1. आठवण देणारा, सूचना करणारा.

2 उचलणारा, चढवणारा, वीर भरणारा, &c. उत्तेजक, उत्तेजन कर्त्ता-कारी, प्रवर्त्तक, गुरू.

PROMPTING, *n.* v.V. 1.—*act.* आठवण देणें*n.* &c. विस्मृत सूचन*n.* विस्मृतसूचना *f.* अपस्मृतसूचन*n.*

2 उचलणें*n.* &c. उठावणी *f.* उटाळणी *f.* उचल *f.* उत्तेजन*n.* प्रेरण*n.* प्रेरणा *f.*

PROMPTITUDE, PROMPTNESS, *n.* v. A. 1. कडकपणा*m.* कडकडितपणा*m.* तापडपणा*m.* &c. वेग*m.* उठाउठी *f.* शिताबी *f.* जलदी *f.* कचका*m.*

2 रोकडेपणा*m.* रोखठोकपणा*m.* ताबडतोब *or* प.

PROMPTLY, *adv.* v. A. 1. *rapidly, smartly, &c.* कडक, कडका, तडक, तडका, धडक, धडका, कडकावून, तडकावून, तडकून, ताबडतोब *or* प.

2 खडाखड *or* डो *or* खडोखड *or* डी, रोखारोखी, रोखठोख, रोकडा *decl.*

To PROMULGATE, To PROMULGE, &c. See To PUBLISH, &c.

PRONE, *a. lying with the face downward.* उपडा, उपडी, पालथा, अधोमुख, अधोवदन.

2 *not erect; inclined, looking downwards.* खालतोंड्या, अधोमुख, अधोवदन, प्रणत, प्रणतशिरस्क.

3 *propense, inclined.* प्रवण, तयार, सिद्ध, स्वभावाचा-कलाचा-झोकाचा (conjoined with the object as रडण्याच्या स्वभावाचा, &c.), शील (in comp.), स्वभाव & स्वभावी (in comp.).

PRONENESS, *n.* v. A. 1. उपडेपणा*m.* पालथेपणा*m.* &c. अधोमुखता *f.*

2 खालतोंडेपणा*m.* अधोमुखता *f.* प्रणतत्व*n.*

3 प्रावण्य*n.* प्रवृत्ति *f.* प्रवाह*m.* झोंक*m.* कल*m.* ओढ *f.* स्वभाव*m.* तयारी *f.* सिद्धता *f.*

PRONG, *n.*—of a fork, &c. कांटा*m.* सुळा*m.* शूळ*m.*

PRONOMINAL, *a. belonging, &c. to a pronoun.* सर्वनामाचा, सर्वनामसंबंधी, सर्वनामविषयक.

PRONOUN, *n.*—in grammar. सर्वनाम*n.*

To PRONOUNCE, *v. a. utter articulately.* उच्चारणें, बोलणें, उच्चार*m.*-उल्लेख*m.*-&c. करणें.

2 *utter confidently,* v. To AFFIRM. खचीत सांगणें, निश्चयपूर्वक-निर्णयपूर्वक-&c. सांगणें-वदणें.

3 See To SPEAK, To UTTER.

To PRONOUNCE, *v. n.* See To AFFIRM.

PRONOUNCEABLE, *a.* v.V. A 1. उच्चारायाजोगा-जोगता-&c. उच्चार्य.

PRONOUNCED, *p.* v. V. A. 1. उच्चारलेला, उच्चारित.

2 निश्चयपूर्वक सांगितलेला, &c.

PRONOUNCER, *n.* PRONOUNCING, *p. a.* v. V. A. 1. उच्चारणारा, उच्चार करणारा.

2 निश्चयपूर्वक सांगणारा, &c.

PRONUNCIATION, PRONOUNCING, v. V. A. 1.—*act.* उच्चारणें*n.* उच्चार*m.* उच्चारण*n.* उल्लेख*m.* उल्लेखन*n.* वर्णोच्चार*m.*

Distinct p. उटाळ्या*m.* अक्षरवटिका *f.*

2 खचीत सांगणें*n.* &c.

PROOF, *n.* v. EVIDENCE. प्रमाण*n.* दाखला*m.* गमक*n.* प्रामाण्य*n.*

Absence of p. अप्रामाण्य*n.*

According to p. प्रमाणतः.

2 *corroborating or verifying event, circumstance, thing, &c.* दाखला*m.* मुद्दा*m.*—gener. मुद्दापत्ता*m.* दाखलादुखला*m.* दाखलामुकाबला*m.*

3—in arithmetic. ताळा*m.* पडताळा*m.* *v.* पाह, उपपत्ति *f.*

4 v. TRIAL. परीक्षा *f.* प्रतीति *f.*

To put to the p. परीक्षा *f.*-प्रतीति *f.*-&c. पाहणें-घेणें *g. of o.*

PROOF, *a.* (against) *of proof, impenetrable, &c.* अभेद्य, अविकार्य, अबाध्य, खबरदार, खंबीर, सुदृढ.

PROOFLESS, *a.* v. N. 1. अप्रमाण, प्रमाणरहित-शून्य.

To PROP, *v. a. keep up by putting something under or against.* टेकावणें, टेकवा *or* टेकावा*m.*-धिरा*m.*-&c. देणें.

PROP, *n. that which props or sustains.* टेकण *or* टेकणें*n.* टेकवा *or* टेकावा*m.* टेका*m.* धिरा*m.* धिरासा*m.* ढिगी *f.* ढिगावा*m.* नेटावा*m.* ढांसण*n.* लगा*m.* तोर*m.* जामीन*m.* अवष्टंभ*m.* ओठंगण*n.* आधार*m.* मेळा*m.*

To PROPAGATE, *v. a. continue by successive generation or production.* उत्पत्तिपरंपरेने-क्रमिकोत्पत्तीने-अनुक्रमोत्पत्तीने-प्रत्युत्पत्तीने-&c. चालवणें-वाढवणें-&c.

2 v. To INCREASE, To SPREAD. वाढवणें, पसरणें, पेरणें, फैलावणें, प्रसार*m.*-&c. करणें *g. of o.*

3 See To GENERATE.

PROPAGATION, PROPAGATING, *n.* v. V. 1.—*act.* क्रमिकोत्पत्ति *f.* अनुक्रमोत्पत्ति *f.* प्रत्युत्पत्ति *f.*

2—*act.* पसरणें*n.* फैलावणें*n.* &c. प्रसारण*n.* प्रसार*m.* फैलावा*m.* पसारा*m.* विस्तार*m.*

To PROPEL, *v. a. drive forward.* चालवणें, धावविणें.

PROPENSE, *a. inclined, disposed,* v. PRONE. प्रवण.

PROPENSION, PROPENSITY, PROPENSENESS, *n.* v. A. ओढ *f.* ओढा*m.* कल*m.* प्रवाह*n.* प्रवृत्ति *f.* प्रावण्य*n.*

I *a p.* छंदm. व्यसनn. नादm. इष्कm. संवईf. संवकाm. चटकf.
Evil p. दुर्व्यसनn. व्यसनn.
Of evil propensities. दुर्व्यसनी.

PROPER, *a. appropriate, exclusively own, &c.* v. PECULIAR. खास, खासगत, खुद, आपला, निज, स्व, स्वकीय, स्वोय, स्वक, आत्म, आत्मीय, स्वयं, अव्यभिचारी, असाधारण.
2 *fit, suitable,* v. RIGHT. योग्य, यथायोग्य, उचित, उपयुक्त, उपयोगी, लायक, शिस्त, शिस्तवार, ठीक, विहित, समुचित, शुद्ध (esp. in. comp. as आकारशुद्ध, आचारशुद्ध, &c.), आर्य, बरहक्क, हलाल, हिशोबी *or* हिशोबी.
3 v. HANDSOME, NEAT. नीटनेटका, नेटका, साजरा.
4—in free phraseol. *full, good, &c.* v. FULL. पक्का, ताठर, तब्बल, चरब.

PROPERLY, *adv.* v. A. 2. योग्य, यथायोग्य, यथोचित, ठीक, बराबर, यथास्थित, न्यायतः, धर्मतः, उजू
I *in a strict sense.* बारीक पाहिलें असतां, बारीक विचार केला असतां, सूक्ष्म-तत्वतः-&c. पाहिलें असतां, तत्वतः, वस्तुगत्या, विचार्यमाणे.

PROPERTY, *n. quality.* गुणm. धर्मm.
Essential p. वस्तुशक्ति f.
General or common p. साधारण धर्मm.
Latent p (or virtue). मर्मn.
Native p. सहजगुणm.
Properties. गुणजातn.
2 *native quality,* v. NATURE. स्वभावm. स्वधर्मm.
3 *right of possession.* धनोपणाm. मालकी f. स्वामित्वn. सत्ता f. स्वत्वn. स्वाम्यn.
4 *thing owned; possession.* मालm.
4 *estate, substance, wealth,* v. RICHES. मालm. मत्ता f. मालमत्ता f. धनn. द्रव्यn. ऐवजm. संपत्ति f. गांठोडिंn. उबाराm. निधानn. बिसात *or* द f. तेगारn.
Articles of p. v. GOODS. इस्ताद f.
Immoveable p. स्थावर.
Man of p. ताजें कूळn.
Public p. गणद्रव्यn. गणधनn. गणान्नn.

PROPHECY, *n. prediction, declaration of something future,*—the act. भाकीत सांगणेंn. भाकणेंn. भाकणूक f. भविष्यकथनn. भाविकथनn.
2 *matter predicted.* भविष्यn. भाकीतn. होईकn. भवितव्यn. भविष्यार्थm. होराm.
Sure p. राम बाणm.

To PROPHESY, *v. a. foretell, predict.* भविष्यn.-भाकीतn.-होईकn.-&c. सांगणें-बोलणें-करणें-करून ठेवणें *g. of o.* भाकणें, भाकणूक f. करणें *g. of o.* पूर्वीच-अगोदरच-&c. सांगून ठेवणें-कथून ठेवणें, भविष्य कथनn.-भाविकथनn.-&c. करणें.

To PROPHESY, *v. n. utter predictions.* भविष्यn.-भवितव्यn.-भविष्यार्थm.-&c. सांगणें-बोलणें.

PROPHET, *n.* v. V. भविष्य-भाकीत-होईक-&c. सांगणारा-बोलणारा, भविष्यभाषी, भविष्यवादी, भविष्यवादक, भविष्यकथक *pop.* भविष्यकथ्या, भविष्यद्वक्ता, पैगमबर *or* पैगंबर.

PROPHETESS, *n.* v. PROPHET. भविष्य-&c. सांगणारी f.-बोलणारी f. भविष्यभाषिणी f.-भविष्यवादिनी f. &c.

PROPHETIC, PROPHETICAL, *a. containing, &c. prophecy.* भविष्यसूचक, भविष्यदर्शक, भविष्यमय, भविष्यप्रचुर, भविष्यकथनप्रचुर, भविष्यकथनविषयक.

PROPHYLACTIC, *a.*—in medicine. रोग-&c. निवारक.

PROPINQUITY, *n.* v. NEARNESS. जवळपणाm. जवळीक f. नैकट्यn. समीपता f. सामीप्यn. सन्निधानn.

PROPITIABLE, *a.* v. V. 1. आराध्य, आराधनीय.

To PROPITIATE, *v a. make propitious.* खुलावणें, खुलिवणें, आळवणें, वळवणें, मनावणें, आराधणें, प्रसन्न-अनुकूल-अभिमुख-&c. करणें-करून घेणें, प्रसन्नता f.-प्रसादm.-अनुकूलता f.-&c. करून घेणें *g. of o.* मनधरणी f.-मनवळवणी f.-&c. करणें *g. of o.*
2 *appease and render favorable,* v. To PACIFY. शांत-&c. करणें-करून घेणें, शांति f.-सांत्वनn.-&c. करणें *g. of o.*

PROPITIATED, *p.* v. V. 1. खुलावलेला, आळवलेला, &c. प्रसन्न केलेला, &c. आराधित, प्रसादित, प्रसन्न.
2 शांत केलेला, &c. शांत.

PROPITIATION, *n.* v. V. 1.—*act.* खुलावणेंn. आराधणेंn. आळवणेंn. मनमनावणी f. मनधरणी f. मनवळवणी f. मनवळणी f. आराधना f. आराधनn. आराधणूक f. प्रसादनn.
2 शांत करणेंn. &c. सांत्वनn. सांत्वना f. शांति f.
Ceremonies in p. शांति f. शांतिकn. शांतिकपौष्टिकn.
Course of ceremonies in p. अनुष्ठानn.

PROPITIATOR, *n.* PROPITIATING, *p. a.* PROPITIATORY, *a.* v. V. 1. खुलावणारा, आळवणारा, आराधणारा, &c. मनधरणीचा, मनवळणीचा, &c. आराधक, प्रसन्नकारक, प्रसादाधायक.
2 शांत करणारा, &c. शांतिकर-कारक-प्रद-दायक-&c. शांतिक.

PROPITIOUS, *a.* v. FAVORABLE. अनुकूल, धारजणा *or* धारजिणा, प्रसन्न, सुप्रसन्न, अभीष्ट, अभिमुख.
2 See AUSPICIOUS.
To become p.;—fortune, destiny. उघडणें, उफलणें, खुलणें, उदेणें, फळफळणें.

PROPITIOUSLY, *adv.* v. A. प्रसन्न-अनुकूल-&c. होऊन, प्रसन्नतेनें, &c. प्रसादपूर्वक.

PROPITIOUSNESS, *n.* v. A. 1. प्रसन्नता f. प्रसादm. अनुकूलता f. आनुकूल्यn. आभिमुख्यn. बहाली f. यज्ञn.

PROPONENT, *n. one that lays down a proposition.* पूर्ववादी, भग्रवादी. पूर्वपक्षी, प्रतिज्ञावादी.

PROPORTION, *n. comparative relation.* परिमाणn. प्रमाणn. परस्परानुगुण्यn. बेतm. हिशोबm.
In p. to. प्रमाणें, जसा *with* तसा *decl.* बेताने, हिशोबाने.
2—in arithmetic. अनुपातm.
Mean p. शेराm. बसतन *or* बसतानn.
3 *adaptation, symmetry.* संजोगm. बेतm. बेनवातm. जमm. जवाm. जुगल f. जुळणी f. तानमानn. मेळm. संधानn. अनुसंधानn. अन्वयm.

To PROPORTION, To PROPORTIONATE, *v. a. adjust the proportion of.* प्रमाणn. ठेवणें *with g. of o. recip.* जमm.-जवाm.-मेळm.-&c. बसवणें *with g. of o. recip.*

PROPORTIONABLE, PROPORTIONAL, PROPORTIONATE, *a. that is in suitable proportion or relation.* बेताचा, प्रमाणाचा, बराबरीचा, संजोगाचा, &c. समतोल, समप्रमाणक, प्रमित, परिमित, आनुषंगिक.

PROPORTIONABLENESS, PROPORTIONALITY, PROPORTIONATENESS. *n.* v. A. बराबरी f. समप्रमाणकता f. समतोलपणाm.

PROPORTIONABLY, PROPORTIONALLY, *adv.* v. A. प्रमाणें, प्रमाणाने, प्रमाणतः, यथाप्रमाण, त्या बेताने, त्याबेताप्रमाणें.

PROPOSAL, *n. something offered for consideration, &c.* बोलणेंn. कर्त्तव्यसूचनn. कर्त्तव्यसूचना f.

To PROPOSE, To PROPOUND, *v. a. advance, offer for consideration.* घालणें, करणें, बोलणें, म्हणणें, पुढें ठेवणें, उद्गm.-उल्लेखm.-उद्गारm.

-&c. काढणें-करणें *g. of o.* उपोद्घातm. -उपक्रमm.-प्रस्तावना *f.*-प्रस्तावm.-&c. करणें *g. of o.*

PROPOSITION, *n. sentence.* वाक्यn. फक्किका *pop.* फांकी *f.*

2—in logic; v. POSITION. प्रतिज्ञा *f.* पूर्वपक्षm. प्रतिज्ञात अर्थm.

Abandonment of the original p. प्रतिज्ञासन्यासm. प्रतिज्ञाहानि*f.*

Completing the p. आकांक्षापूरणn.

Denial of a p. प्रतिज्ञाविरोधm.

3 See PROPOSAL.

PROPRIETOR, PROPRIETARY, *n. owner, person having the right or title to.* सत्तेवाईक, सत्ताधारी, धनी, मालक *or* मालीक, खावंद, सत्तेदार, सत्तापुरूष

PROPRIETORSHIP, *n.* धनीपणाm मालिक *f.* सत्ता *f.* स्वाम्यn. स्वामित्वn.

PROPRIETRESS, *n. female owner, &c.* धनीण*f.* अधिकारिणी *pop.* अधिकारीण *f.* मालकीण *f.* स्वामिनी *pop.* स्वामीण *f.* सत्ताधारिणी *f.* &c.

PROPRIETY, *n. right of possession.* धनीपणाm. अधिकारm. सत्ता *f.* मालकी *f.* स्वामित्वn.

2 *fitness, justness.* योग्यता *f.* निटाई *f.* शिस्तवारी *f.* शिस्तवारपणाm. दुरूस्ती *f.* दुरूस्तपणाm. यथायोग्यता *f.* यथायुक्तता *f.* औचित्यn. याथार्थ्यn. हिशेबm. लागm. संभवm. संभावना *f.*

To PROROGUE, *v. a. adjourn to a distant period.* मोडून लांबचे मुदतीवर नेणें-लोटणें.

PROSAIC, *a. pertaining, &c. to prose.* गद्यरूप, गाथारूप, गद्यात्मक, गद्यमय, छंदोहीन, छंदोरहित.

2 *dull, tiresome, prosy.* चरपटीचा, चरपटपंजरीचा, चघळाचा, चावट.

To PROSCRIBE, *v. a. put out of the protection of the law.* मानसांतून उठवणें-काढणें *or* उठवून-काढून मृत्युपात्र-मृत्युस्थान-&c. करणें-मरणाचे स्वाधीन-मरणाचे हातीं-&c. देणें.

2 *condemn and interdict.* वाईट-अयोग्य-अपात्र-दुष्ट-&c. ह्मणवून-ठरवून-&c. निषेधणें.

PROSE, *n.—opposed to* metrical composition. गाथा *f.* गद्यn. छंदोरहितभाषणn.

To PROSE, *v. n. be tedious in relation.* चावटाई *f.* -चर्वितचर्वणn.-&c. करणें, चरकट *or* चरपटn.-चरपटपंजरी *f.*-चर्पाटिका *f.*-तरदकn. -वासलात*f.*-लापण्णिका*f.*-&c. लावणें, चघळ बोलणेंn.-द्राविडप्राणायामm. -शब्दपाल्हालm.-&c. करणें *or* लावणें.

To PROSECUTE, *v. a.* v. To PURSUE. पाठीस लागणें *g. of o.* पाठ *f.*-पिच्छाm. घेणें-धरणें -पुरवणें *g. of o.* पिच्छ्यास बसणें -लागणें -असणें *g. of o.*

2 *carry on,* v. To CONDUCT. चालवणें, वाहणें, हाकणें.

To p. to a successful close. निर्वाहणें, निभावणें, निर्वाहm.-निभावm.-निभावणी*f.*-निभावणूक*f.*-&c. करणें *g. of o.*

3 *pursue by law.* फिर्याद *f.* करणें *with* वर *of o.* खटलाm.-वादm.-&c. उभा करणें-उपस्थित करणें, व्यवहाराभिशंसनn.-व्यवहाराभियोगm.-&c. करणें.

PROSECUTED, *p.* v. V. 1. पाठीस लागलेला, &c. अनुधावित.

2 चालवलेला, &c.

3 व्यवहाराभिशस्त, अभियुक्त, व्यवहाराभियुक्त.

PROSECUTION, PROSECUTING, *n.* v.V. 1. पाठीस लागणेंn. &c. पाठलागm. अनुधावनn.

2 चालवणेंn. &c.

3 फिर्याद *f.* अभिशंसनn. व्यवहाराभिशंसनn. व्यवहाराभियोगm. अभियोगm.

PROSECUTOR, *n.* PROSECUTING, *p. a.* v.V. 1. पाठीस लागणारा, पिच्छयास बसणारा-&c.

2 चालवणारा, &c.

3 फिर्यादी, मुद्दई, मुदाईम, अभिशंसन-व्यवहाराभिशंसन-अभियोग-&c. कर्त्ता-कारी-&c.

PROSELYTE, To PROSELYTE. See CONVERT, To CONVERT.

PROSER, *n.* PROSING. *p. a.* v. V. चावटाई-चरपट-&c. करणारा-लावणारा, चघळ, चाहटळ, चावट, चावनट, बहुचक्र. तोंडाचा जड, बयादी, बयादखोर.

PROSING, *n.* v. V. चघळ बोलणेंn. चावटाई *f.* चरपट*f.n.* चरपटपंजरी*f.*

PROSODIAL, PROSODICAL, *a. pertaining, &c. to prosody.* छंदःशास्त्राचा, छंदःशास्त्रसंबंधी-विषयक, छांदस.

PROSODIAN, *n. one skilled in prosody.* छंदःशास्त्री, छंदःशास्त्रज्ञ, छंदःशास्त्रवेत्ता.

PROSODY, *n. rules of versification.* छंदm.n. छंदःशास्त्रn. छंदोविद्या*f.*

PROSOPOPEIA. See PERSONIFICATION.

PROSPECT, *n. view.* दृष्टि*f.* पाहणेंn. दृष्टिपातm. दृक्पातm. दृष्टीचा अमलm.

2 *view of things to come, expectation.* भाविदर्शनn. भाविघटनादर्शनn. मानसिकदृष्टिपातm. आशा *f.*

3 *apprehension of as likely to happen.* अगा *f.* घांग *f.* धोरणn. भासm. भानn. ध्यानn. रंगm. सुमारm. लागm. संभावना *f.* संभवm. संभूति *f.*

4 *that which is presented to the eye.* दृक्पानविषयm. दृष्टिपतनविषयm. दृष्टिपातांतर्गतदेशm. दृक्पातांतर्गतदेशm.

PROSPECTIVE, *a. referring to future time.* पुढल्या काळाचे धोरणाचा, भाविकालापेक्षक, भाविकालापेक्षी, भाविरपृक्, भाविकालसापेक्ष.

PROSPECTIVELY, *adv.* v. A. पुढल्या काळाचे धोरणाने, पुढल्या काळाचेंधोरण धरून, भाविकालापेक्षेनें, भाविकालापेक्षापूर्वक.

PROSPECTIVENESS, *n.* v. A. पुढल्या काळाचें धोरणn. भाविकालापेक्षा *f.* भाविकालापेक्षिता *f.*

PROSPECTUS, *n. plan of a work.* कर्त्तव्यप्रसिद्धिपत्रn. कर्त्तव्यार्थप्रसिद्धिपत्रn.

To PROSPER, *v. a. render successful.* सफल-सुफल-फलद्रूप-&c. करणें, सार्थक्य *pop.* सार्थकn.-सिद्धि *f* -सिद्धसा*f.*-संसिद्धि *f.*-बोलबालाm.-समृद्धि *f.*-संवर्द्धनn.-संवृद्धि *f.*-&c. करणें *g. of o.* बरकत *f.n.*-यशn.-देणें-करणें, थडीस-सिद्धीस-शेवटास-&c. नेणें-जाईसा *decl.* करणें, पार पाडणें, यशn. येईसा *decl.* करणें, गुणास येईसा *decl.*-जयास जाईसा *decl.* -&c. करणें.

To PROSPER, *v. n. be successful, &c.*—of persons. जिंकणें, जयीकृतार्थ-कृतकृत्य-कृतकृतार्थ-प्राप्तार्थ-प्राप्तयश-&c. होणें-असणें, तडीस-&c. जाणें, सिद्धि-जय-&c. पावणें, पारपडणें-जाणें, यशn. येणें *in con.* पिकणें *g. of s.* फते *f.* होणें *g. of s.* लागm.-&c. साधणें *g. of s.* भरभर *f.*-भरभराटm.-कार्यसिद्धि*f.*-&c. होणें *g. of s.* तरतरणें, तरारणें, चलती *f.* -चालताकाळm.-चढता काळm.-&c. असणें *g. of s.*

2—of measures, &c. सिद्धीस-शेवटास-थडीस -जयास-परिणामास-&c. जाणें, साधणें, लागणें, सफल-लागू-&c. होणें, पीर जाणें-पडणें, गुणास-फळास-&c. येणें, फळणें, यशn.-बरकत *f.* घेणें *in. con.* रंगास-&c. चढणें.

3 (in business, trade, &c.). चढती कळा *f.*-चढती कमाण *f.*-चढतापायाm.-चढतीपायरी*f.*-&c. असणें *g. of s.* चढती *f.*-वृद्धि *f.*-&c. होणें *g. of s.* उदयm.-&c. होणें *g. of s.*

PROSPERER, *n.* PROSPERING, *p. a.* v. V. A. 1. सफल करणारा, सार्थक करणारा, सिद्धीसनेणारा, &c. संवर्द्धक, संवृद्धिकर्त्ता-कारक-&c. v. V. N. See PROSPEROUS.

PROSPERITY, PROSPEROUSNESS, *n.* v. A. 1. बखतवारी *f.* ताळेवारी *f.* ऊर्जितn. उत्कर्षm. भाग्यn. होतीदशा *f.* चढतीदशा *f.* वाढतीदशा*f.*

येतापायाm. चढतापायाm. चढनीकमाणf. चढतीपायरीf. वाढतापायाm. बोलबालाm. बडेजावm.pl. भरभरf. भरभराटm. संपत्तिf. नांदीf श्रीf. श्रेयn. भद्रn. मंगलn. बरकतf. n. प्रकर्षm. सद्दीf. संपदाf. सिद्धिf. कार्यसिद्धिf अर्थसिद्धिf. ऋद्धिf. समृद्धिf. संवृद्धिf.

Flush or overflow of p. संपत्तीचाऊतm.

High tide or heyday of p. भरदौलतf. ऐन दौलतf.

Season of p. खायाप्यायाचे दिवसm.pl. ल्याया नेसायाचे दिवसm.pl. घातीचे दिवसm.pl. उदयकालm. उदितकालm. ऊर्जितकाळm. सन्मुखकाळm. चढताकाळm. वाढताकाळm. चढतोवेळf. लक्ष्मीचा होराm. दैवोद्घाटनसमयm.

4 आबादीf. आबादानीf. सुबत्तीm.

PROSPEROUS, *a. successful, flourishing*,—of persons. लक्ष्मीवान्, लक्ष्मीवंत, श्रीमान्, श्रीमंत, श्रीकार, तालेवार, तालेवंत, बखतवार, कृतार्थ, कृतकृत्य, कृतकृतार्थ, चरितार्थ, प्राप्तयश, पद्महस्ती, वरदहस्ती, यशस्वी, जयी, कल्याणी, खातापिता, भद्र, क्षेम.

2—of measures, &c. सफल, सुफल, गुणावह, सिद्धीस-&c. जायाजोगा, सफल व्हायाजोगा, सुदामत-सुरळीत-&c. चालेलेला.

3—trade, a trader, &c. *thriving*. उदयी, उदयास आलेला, चढतेकळेचा, चढतेपायरीचा, चढतेकमाणीचा, &c. ऊर्जितकाळाचा, भरभरीचा, वाढता, चढता, वृद्धिमान्, वर्द्धिष्णु, वर्धमान, समृद्ध.

4—as a town, country, &c. आबाद, आबादान, आबादानीचा, आबादीचा, सुबत्त्याचा, समृद्ध.

PROSTITUTE, *n.* v. HARLOT. कसबीणf. वसवीf. वेश्याf. गणिकाf. सामान्याf. हट्टविलासिनीf.

Ceremony of licensing a p. मिशीf.

License of a p. कसबचिठीf.

Trade of a p. कसबn.

To PROSTITUTE, *v. a. sell to lewdness* (a daughter, wife, &c.). भाडीस देणें-लावणें, भाडf. खाणें *g. of o.*

2 *devote to base purposes for reward.* लोभाने-धनाशेने-पैका घेऊन-&c. वाईट कामास-नीच कामास-&c. लावणें-विकणें.

PROSTITUTION, *n.* v. V. 1.—*act.* भाडीस लावणेंn.

I *practice, trade, life, &c. of a prostitute.* कसबn. वेश्यावृत्तिf. भगवृत्तिf. भगव्यापारm. वेश्याजीविकाf. भगजीविकाf. वारसेवाf. गणसेवाf.

Earnings of letting out to p. भाडf. भाटकn.

PROSTRATE, *a. lying at length.* भुईवर-&c. पडलेला, जमिनदोस्त-चीत झालेला-केलेला, लंबा-लंबे झालेला, भूमिशायी.

2—as in supplication, adoration, &c. साष्टांगनमस्कार घातलेला, साष्टांगपतित, साष्टांगप्रणत, पादप्रणत, चरणपतित, पादपतित, चरणगत.

3 (in strength) v. WEAKENED. क्षीणशक्ति, शक्तिक्षीण, गतशक्ति, नष्टशक्तिf. प्रशांतौजः

To PROSTRATE, *v. a. lay flat, throw down.* पाडणें, भुईशीं-भुईसनिजवणें, लंबा करणें, जमिनदोस्त-चीत-&c. करणें, लोळवणें.

2 (one's self in reverence, &c.). पायां पडणें, दंडवतm.n.-साष्टांगm.-साष्टांग नमस्कारm.-साष्टांगप्रणामm.-पादप्रणामm.-&c. करणें.

PROSTRATED, *p.* v.V. 1. पाडलेला, जमिनदोस्त केलेला, लंबा केलेला &c.

2 See PROSTRATE.

PROSTRATION, *n.* v.V. 1.—*act.* पाडणेंn. निजवणेंn. लंबाकरणेंn. &c.

2 पायां पडणेंn. &c. दंडवतm.n. अष्टांगपातm. अष्टांगपतनn. अष्टांगप्रणामm. *or* साष्टांगपातm. &c. पादप्रणामm. चरणपतनn. पादपतनn.

I (of strength). उठवणf. क्षीणm. शक्तिपातm. ग्लानिf.

To suffer p. of strength. उठवणीस येणें *or* उठवणf. येणें.

II (of spirits). v. DEPRESSION. अवसादm. विषादm. ग्लानिf.

PROSY, *a. prolix, dull, &c.* चरपटीचा, चरपटपंजरीचा, चावटाईचा, तरटकाचा.

To PROTECT, *n. a. defend, guard, keep*, v. To PRESERVE. राखणें, रक्षणें, संरक्षणें, पाठीसीं घालणें-घेणें, बचावणें, पाळणें, संभाळणें, आश्रयm.-&c. देणें, राखणf.-रक्षणn.-संरक्षणn.-बचावm.-पालनn.-&c. करणें *g. of o.*

PROTECTED, *p.* v. V. राखलेला, रक्षिलेला, &c. रक्षित, संरक्षित, सुरक्षित, तारित, त्रात, आश्रित, परिपालित, संगोपित, गोपित, गुप्त.

PROTECTION, *n.* v. V.—*act.* राखणेंn. &c. राखणf. रक्षणn. संरक्षणn. पालनn. परिपालनn. बचावm. परित्राणn. गोपनn. संगोपनn.

To commit to the p. of. पदरीं-ओटींत-उत्संगीं-&c. घालणें *g. of o.*

To seek p of. आश्रयm.-दुमालाm. धरणें *g. of o.* पाठf. निघणें *g. of o.* शरण जाणें-येणें, पोटांत डोकीf. घालणें *g. of o.* मांडीवर शिरn. ठेवणें *g. of o.*

I *shelter or defence afforded.* आश्रय *pop.* आसराm. शरणn. छायाf. पांघरूणn. छत्रn.

II v. PASS. दस्तकn. अभयपत्रn.

PROTECTOR, *n.* PROTECTING, *p. a.* PROTECTIVE, *a.* v. V. राखणारा, रक्षणारा, रक्षक, संरक्षक, रक्षण-संरक्षण-&c. कर्ता-कारी, पालक, प्रतिपालक, गोपक, शरण, भयत्राता, आश्रयदाता-दायक, आश्रयभूत, आश्रयप्रद, मायबाप.

PROTECTRESS, *n.* राखणारीf. रक्षण-संरक्षण-&c. कर्त्रीpop. कर्त्रीf.

PROTEGÉ, *n. one under the protection of another.* आश्रित, हिमाईतदार, हिमाइती, बगल्या, पदरचा, पोष्य, कृपापात्र.

Among the millions of (your &c.) protegées. आश्रित कोटिनिविष्ट, आश्रित कोट्यंतर्गत.

To PROTEST, *v. n. affirm solemnly.* प्रतिज्ञेने-प्रतिज्ञा करून-प्रतिज्ञापूर्वक-सत्योत्तरें-सत्योत्तर करून-सत्यरूप करून-&c. बोलणें-ह्मणणें, उरावर हातm. लावणें-लावून बोलणें.

2 against; *make a solemn declaration of opposition.* नाहींच नाहीं ह्मणणें-ह्मणून बोलणें, प्रतिज्ञा करून-प्रतिज्ञापूर्वक-निश्चयपूर्वक-&c. नाहीं ह्मणणें-अस्वीकारm. करणें-निषेधm. करणें-अस्वीकारप्रकाशm. करणें.

3 (in writing). निश्चयपूर्वक-प्रतिज्ञापूर्वक-&c. आपली असम्मतिf. लिहून ठेवणें.

PROTEST, PROTESTATION, *n.* v. V. 1. प्रतिज्ञेचें बोलणेंn. &c. प्रतिज्ञापूर्वकभाषणn.

2 प्रतिज्ञापूर्वकनिषेधm. प्रतिज्ञापूर्वकास्वीकारm. निश्चयपूर्वकासम्मतिf. असम्मतिप्रकाशm.

3 असम्मतिलेखm. अनंगीकारलेखm.

PROTEUS, *n. one who who assumes a shape at will.* छद्मरूपी, कामरूपी.

PROTOTYPE, *n. original pattern.* मूळn. मूलरूपn. प्रकृतिf.

To PROTRACT, *v. a. prolong, lengthen in time.* लांबवणें, वाढवणें, लांबणf. लावणें-करणें, लांबणीवर घालणें-टाकणें, लांबता धरणें, लांबलचकf. लावणें.

To be protracted. लांबणीवर पडणें.

2 See To DEFER.

PROTRACTED, *p.* v. V. 1. लांबवलेला, लांबणीवर घातलेला-&c. विलंबित.

PROTRACTER, *n.* PROTRACTING, *p. a.* v. V. 1. लांबवणारा, लांबणलावणारा, लांबणीवर घालणारा, विलंबनकर्ता.

PROTRACTION, *n.* v. V. 1. लांबवणेंn. &c. लांबवणीf. लांबणf. लांबलचकf. विलंबनn.

To PROTRUDE, *v. a. thrust forward or out.* पुढें-बाहेर ढकलणें-लोटणें-करणें-काढणें.

To PROTRUDE, *v. n. shoot forward, &c* पुढें-बाहेर येणें-पडणें, फुटून बाहेर पडणें.

PROTRUDED, *p.* v. V. A. पुढें ढकललेला, &c.

v. V. N. पुढें आलेला, बाहेर आलेला, &c.

PROTRUDER, *n.* PROTRUDING, *p. a.* PROTRUSIVE, *a.* v. V. A. पुढें ढकलणारा-लोटणारा-&c.

PROTRUSION, *n.* v. V. A.—*act.* पुढें ढकलणें *n.* पुढें लोटणें *n.* &c.

v. V. N. पुढें येणें *n.* बाहेर येणें *n.* &c.

PROTUBERANCE, *n.* v. A. उंचपणा *m.* फुगलेलेपणा *m.* &c.

I *a.* p. v. RISING. उंचवटा *m.* उंचाडा *n.* टेंगूळ *n.*

PROTUBERANT, *a. swelling out, prominent.* बाहेर आलेला, उंच, फुगलेला, फुगीर.

To PROTUBERATE, *v. n.* v. To BELLY. बाहेर येणें, फुगणें, फुगा *m.* फुगारा *m.* येणें, उंचावणें.

PROUD, *a. having pride.* गर्वी, गर्विष्ठ, गर्वित, सगर्व, भूमिमानी, साभिमानी, मानी, मानवान्, अहंकारी, अहंकारवान्, अहम्मानी, साहंकार, साभिमान, मगरूरीचा, मगरूर, दिमाखाचा, दिमाखदार, दिमाखी, पिळदार, तोरेदार, चढेल, वरडोळ्या, मस्त, मस्तवाला, वदमस्त, उन्मत्त, उदमस्त, दर्पित, माजोरा, माजोरी *or* माजुरी, समुद्धत, ऊर्ध्वदृष्टि, उन्नतशिरस्क, अविनय,—in high degree; गर्वाधीन, मदाकुल, मदाक्रांत, मदाविष्ट, प्रमत्त, दर्पभरात. Some appellatives, allusive terms, expressive phrases, &c. for *A proud person* are, गजमस्तकारूढ, मगरमस्त, जालीम, डोळे ताठलेला, यास आकाश पाताळ एक, याच्या डोक्याला आभाळ *or* खगं &c. लागूं लागलें *or* दोन बोटें उरलें &c. याच्या अंगी तीन मण तिखें जळतें.

To become p. Conveying this simple sense, though with varying implications, as there are numerous phraseologies in English, so are there in *Marát'hi;* but all the phraseologies in *Marát'hi,* which correspond to those in English in conveying the *sense,* are not, and cannot be expected to be, corresponding also in *implication and aspect.* Of such then the insertion can manifestly be no where but under the general and comprehensive word. Here accordingly are collected the phrases agreeing with *To get puffed up, lifted up, inflated, blinded, &c., To get high notions, a stiff neck, &c., To lose or forget one's self, To give one's self airs, To grow big, lofty, a great man, &c. To get one's head turned, &c. &c.* फुलणें, माजणें, मातणें, चढणें, फुगणें, जडावणें, जडकावणें, मस्तावणें, उफाळणें, उतणें, उताटणें, उंडारणें, शेफरणें *or* शेफारणें, गजस्कंधीं बसणें, आसन *n.* जड होणें *g. of s.* मान *n.* चढणें *g. of s.* डोईने चालूं लागणें, डोळ्यांवर धूर *m.* येणें *g. of s.* डोळे *m. pl.* उरफाटणें-फिरणें-चढणें *g. of s.* परडें *n.* चढणें *or* जड होत जाणें *g. of s.* शीड *n.* चढणें *g. of s.* अडीच कांड्यावर येणें.—*And* To be p. इशीम *f.* बाळगणें-भोगणें, आळाता *f.* मिरवणें-बाळगणें-भोंदणें, प्रतिष्ठा *f.* बाळगणें-मिरवणें, मान *f.* कांद्यावर नसणें *g. of s.* डोईने चालणें, स्वर्ग *m.* दोन बोटें उरणें,—*And* To make p.—as involving the general sense of *to puff up, lift up, inflate, blind, &c.* is answered by चण्याच्या झाडावर चढवणें.

P. though in rags. हालमस्त.

2 of; *pluming one's self upon.* अभिमानी, अभिमान धरणारा-धरलेला, &c. अकड बाळगणारा-&c. बाणाईत, बाण्याचा, बाणीचा, बाणीदार, अडेबाज, अडेबाईक.

P. of birth. कुलाभिमानी.

3 See GRAND, MAGNIFICENT. 4—flesh मुडदार.

PROUDLY, *adv.* v. A 4. गर्वाने, मगरूरीने, अभिमानाने, &c. गर्वपूर्वक, अभिमानपूर्वक, &c.

PROVABLE, *a.* v. V. 1. स्थापायाजोगा-&c. सिद्ध करायाजोगा-&c. प्रमेय, प्रतिपाद्य, प्रतिपादनीय, स्थापनीय, समर्थनीय.

To PROVE, *v a. evince, demonstrate, establish.* स्थापणें, खरा-सत्य-&c. करणें-करून देणें-करून दाखवणें, शाबूत-सिद्ध-स्थापित-&c. करणें, प्रतिपादणें, प्रपादणें, पुरवणें, सप्रमाणकरणें, प्रमाण *n.* करून दाखवणें *g. of o.* स्थापन *n.* स्थापना *f.* प्रतिपादन *n.* उपपादन *n.* उपपत्ति *f.* समर्थन *n.* मंडन *n.* &c. करणें *g. of o.*

To p. upon. पदरी घालणें, आंगीं लावणें, लागू करणें.

2 *bring to the test, try.* पारखणें, ताडणें, पाहणें, पडतळणें *or* पडताळणें, ताडून-पडताळून पाहणें, परीक्षणें, परीक्षा *f.* परीक्षण *n.* पारख *f.* &c. करणें-घेणें *g. of o.* धूम *m.* पाहणें *g. of o.* पडतळा *or* पडताळा *m.* पडोसा *m.* &c. घेणें-पाहणें.

3 v. To EXPERIENCE. चव *f.* घेणें-पाहणें *g. of o.* दाखल्यास येणें-उतरणें, साक्षात्कार *m.* करून पाहणें-करणें-घेणें *g. of o.* परीक्षणें, दाखला *m.* -अनुभव *m.* -प्रत्यय *m.* -प्रतीति *pop.* प्रचीति *or* प्रचित *f.* -&c. घेणें-पाहणें *or, with in. con.* येणें-होणें.

To PROVE, *v. n. make trial.* पाहणें, परीक्षा *f.* घेणें-करणें.

2 *be found eventually, issue.* पटणें, पडणें, निघणें, होणें, उतरणें, निपजणें, येणें, ठरणें, दृष्टीस-नजरेस-&c. येणें, दिसून येणें.

To p. true. पटणें.

PROVED, *p.* v. V. A. 1. स्थापलेला, खराकरून दिल्हेला, &c. सिद्ध, शाबूत *or* द, स्थापित, प्रतिपादित, उपपादित, प्रमित, उपपन्न, समर्थित, मंडित.

2 ताडलेला, ताडून पाहिलेला, &c. परीक्षित.

3 *and* EXPERIENCED. दाखल्यास आलेला, &c. साक्षात्कृत, प्रतीत.

PROVEDORE, *n. purveyor,* v. CATERER. मोदी, वाकनीस.

PROVENDER, *n. food for beasts.* दाणाचारा *m.* चारादाणा *m.* वैरण *f.* पासपात *m.*

Green p. चार *f.*

PROVER, *n.* PROVING, *p. a.* v. V. A. 1. स्थापणारा, शाबूत करणारा, &c. प्रतिपादक, प्रमाता, उपपादक, प्रतिपत्ति-उपपत्ति-&c. कर्ता-कारी.

PROVERB, *n. saw, adage.* म्हण *f.* म्हणी *f.* आण *m.* आहाण *m.* न्याय *m.* लोकोक्ति *f.*

PROVERBIAL, *a. mentioned in a proverb.* म्हणीचा, म्हणींतला, म्हणींतझटलेला, म्हणींत आलेला.

2 *comprised in a proverb, current as a proverb.* न्यायरूप, न्यायोक्त, न्यायप्रसिद्ध.

3 *pertaining, suitable, &c. to a p.* म्हणीचा.

To PROVIDE, *v. a. procure or prepare beforehand.* पुढें-&c. करून ठेवणें, तयार *or* तैयार-सिद्ध-&c. करून ठेवणें, बेजमी *f.* संजोग *m.* साहित्य *n.* तरतूद *or* तरदूद *f.* तयारी *or* तैयारी *f.* योजना *f.* उपाय *m.* तजवीज *f.* बंदोबस्त *m.* &c. करणें-करून ठेवणें.

2 *supply, furnish, give.* देणें, करणें, पुरवणें, साहित्य *n.* सामग्री *f.* &c. करणें *g. of o.* पुरवणी *f.* पुरावा *m.* भरती *f.* &c. करणें *g. of o.*

3 v. To STIPULATE. संकेत *m.* करणें.

To p. against. भगा *m.* धोरण *n.* संधान *n.* &c. बांधणें *g. of o.*

To p for, *put into a livelihood.* अन्नास लावणें.

To be provided for. अन्नास लागणें.

To p. for comfortably. स्वास्थ्य *n.* करणें *g. of o.*

PROVIDED, *p.* v. V. 1. पुढें करून ठेवलेला, तयार-सिद्ध-&c. करून ठेवलेला, &c.

2 दिल्हेला, पुरवलेला, &c.

2 संकेतिन, सांकेतिक.

PROVIDENCE, *n. fore-thought, foresight, fore-concern.* दुरंदेशाm दूरदर्शनn. दूरदृष्टि f. दीर्घदृष्टि f. दीर्घदर्शनn. पूर्वविचारm. भविष्यचिंतनn. भविष्यदर्शनn. भाविकालावलोकनn. आगमिष्यमाणदिनविचारm.

2 (of God) ईश्वरीतंत्रn. ईश्वरीसूत्रn. ईश्वरीसंधानn. देवानुसंधानn. ईश्वरीकरणी f.

3—as an epithet of God, v. GOD. अनागतविधाता.

PROVIDENT, *a. fore casting.* दुरंदेश, दीर्घदर्शी, दीर्घदृष्टि, दूरदर्शी, दूरदृष्टि, परिणामदर्शी, भविष्यदर्शी, भविष्यचिनक, संधानी, अनुसंधानी, अनागत विधाता.

PROVIDENTIAL, *a effected by the providence of God.* ईश्वरीकरणीचा, ईश्वरीसूत्राचा, ईश्वरीकृतीचा.

PROVIDENTIALLY, *adv.* v. A. ईश्वरीकरणीने, ईश्वरीसूत्राने.

PROVIDENTLY, *adv.* v. A. दूरदृष्टीने, दीर्घदृष्टीने, &c. दूरदृष्टिपूर्वक, दीर्घदृष्टिपूर्वक, &c.

PROVIDER, *n.* PROVIDING, *p. a.* v.V. 1. पुढेंकरून ठेवणारा, तयारकरून ठेवणारा, तरतूद करणारा, बेजमी करणारा, &c.

2 देणारा, पुरवणारा, &c.

PROVINCE, *n. division of a state.* सुभाm. प्रांतm. मंडलn.

Government of a p. सुभेदारी f.

Governor of a p. सुभेदार, मंडलेश्वर, मांडलिक.

2 *proper office or sphere,* v. BUSINESS. कामn. प्रकरणn. अधिकारm. खातेंn. स्वधर्मm. हक्कm.n.

To fall or be in p. of. हकाटकांत येणें-अमलें *g. of s.*

PROVINCIAL, *a. belonging, &c. to a province.* सुभ्याचा, प्रांताचा, प्रांतांतला, प्रांतस्थ, एकदेशी, एकप्रांती, दैशिक.

2 See RUSTIC.

PROVISION, *n.* v. V. 1.—*act.* तयार करणेंn. तयार करून ठेवणेंn. &c. तरतूद *or* तरदूद f. तयारी f.

I *preparations, measures taken.* तरतूद *or* तरदूद f. तयारी f. तजवीज f. योजना f. बंदोबस्तm. उपायm.

II *stock collected, things provided.* साहित्यn. सामग्री f. बेगमी f. बेजमी f. संग्रहm. संचयm. भरती f. वरव *or* वरू f. पुरावाm. उपराळ्याm.

III *victual,* v. FOOD. अन्नn. खाणेंn. आहारm. आटापाणीn.

Undressed provisions. सिधाm. उलफाm. आमान्नn.

IV. *stipulation,* v. CONDITION. संकेतm.

To PROVISION, *v. a. supply with food.* अन्नाची-&c. बेजमी f.-&c. करणें-करून ठेवणें.

PROVISIONAL, PROVISIONARY, *a. provided for the present occasion.* चालत्या कामाचा, चालत्या गरजेचा, चालत्या प्रसंगाचा, आपाततोनियोजित, आपाततःस्थापित.

PROVISIONALY, *adv.* v. A. चालत्या कामाला, चालत्या प्रसंगाला.

PROVISO, *n. stipulation,* v. CONDITION. संकेतm. शरतf.

PROVOCATION, *n.* v. V. 1.—*act.* चेतवणेंn. &c. उत्तेजनn. उद्दीपनn. उद्बोधनn.

2—*act.* चितावणेंn. चेष्टवणेंn. &c. चेष्टावणी f. खिजवणी f. तळतळ f. चेष्टा f. उत्तेजनn. उद्बोधनn. क्रोधोद्बोधनn. क्रोधोद्दीपनn.

I *provoking language.* चिडवणीच्या गोष्टी f.*pl.* चिडवणीचें भाषणn.

To PROVOKE, *v. a. arouse, stir up,* v. To EXCITE. चेतवणें, चेष्टवणें, उत्तेजनn.-उद्दीपनn.-उद्बोधन-&c. करणें *g. of o.*

2 *exite to anger,* v. To ANGER. चितावणें, चेष्टवणें, चाळवणें, चिडीस देणें, कोपविणें, तळतळावणें, तळतळ f. देणें, खाजवणें, खिजावणें, क्षोभवणें, (मुक्या पुढें) नाकn. खाजवणें.

3 (a fight, quarrel, argument, &c.). उचलून जाणें (युद्धाविषयीं, वादाविषयीं &c.).

PROVOKED, *p.* v.V. 1. चेतवलेला, &c. उद्दीपित, उत्तेजित, उद्दीप्त, उद्बुद्ध, उद्बोधित.

2 चितावलेला, खिजावलेला, &c. कोपित, संतापित, संतप्त.

PROVOKER, *n.* PROVOKING, *p. a.* PROVOCATIVE, *a.* v. V. 1. चेतवणारा, &c. उत्तेजक, उद्दीपक, उद्बोधक, उत्तेजन-&c. कर्ता-कारी-&c.

2 चितावणारा, चेष्टवणारा, चिडीसदेणारा, &c. उद्बोधक, उत्तेजक, क्रोधीक्रोधक, क्रोधोद्दीपक, क्रोधोत्तेजक.

PROVOKINGLY, *adv.* v. A. 2. चितावयजोगा-सारखा-&c. *decl.*

PROW, *n. fore part of a ship.* नाळ f.

PROWESS, *n. valour, gallantry, &c.* पराक्रमm. विक्रमm. प्रतापm. बहादरी f. जवानमर्दी f. प्रौढि f. वीर्यn.

Personal p. बाहुवीर्यn.

To PROWL, *v. n. wander about for prey.* शिकारीसाठीं फिरणें, शिकारीचे-पारधीचे-&c. लागावर फिरणें, घिरट्या f. *pl.* घालणें, तलपणें *or* तळपणें, पाळतीवर फिरणें.

PROWLER, *n.* PROWLING, *p. a.* v. V. शिकारीसाठीं-शिकारीच्या लागावर-&c. फिरणारा, घिरट्या घालणारा, पाळत्या.

PROXIMATE, *a.* v. NEXT, NEAR. लगतीचा, लगत्याचा, संसक्त, उपश्लिष्ट.

P. cause, v. CAUSE. उपादानकारणn. उपादानn.

PROXIMITY, *n.* v. A. लगत f. लगतामm. संसक्ति f. संसर्गm. सन्निधानn. सन्निधि f. उपश्लेषm.

PROXY, *n. agency of a substitute.* प्रतिनिधित्वn.

By p. प्रतिनिधिद्वारा, प्रतिनिधीकडून.

2 v. SUBSTITUTE. प्रतिनिधि, वारचा, बदल्या.

PRUDE, *n. woman who affects modesty.* बाहेरची लाजाळू बायकोf. मुरकामारणारी स्त्रीf. मुरकेखोर स्त्रीf. लज्जेचा भाव घालणारीf. लाजेची सोंगाडीण f.

To play the p. मुरकणें, तोंडn. मुरकणें, मुरकामm. मारणें.

PRUDENCE, *n.* v. CAUTION, WISDOM. समजदारी f. समजुतदारी f. समजिकपणाm. दुरंदेशामm. पगदस्ती f. पूर्वापरविचारm. परिणामदर्शनn. मागलापुढलाविचारm. सदसद्दर्शनn. तजवीज f. समीक्ष्यकारिता f. विमृश्यकारिता f.

PRUDENT, *a.* v. CAUTIOUS, WISE. समजदार, समजूतदार, समजीक, समंजस, दुरंदेश, पूर्वापरविचारी, परिणामदर्शी, दूरदर्शी, मागें पुढें पाहणारा, सदसद्दर्शी, समीक्ष्यकारी, विमृश्यकारी.

PRUDENTIAL, *a. proceeding, &c. from prudence.* समजदारीचा, पूर्वापरविचाराचा, परिणामदर्शनाचा, सविवेक, सविचार.

PRUDENTLY, PRUDENTIALLY, *adv.* v. A. समजदारीने, समंजसपणाने, &c. परिणामदर्शनपूर्वक, सदसद्दर्शनपूर्वक, &c.

PRUDERY, *n. affected modesty, &c.* लाजेचें-लज्जेचें मीसn.-सोंगn.-ढोंगn.-पोंम-&c. गमजेm.*pl.* नखरेm.*pl.*

PRUDISH, *a. affectedly modest,*—a female. मुरकेखोर, तोंडमुरव्या (*f.* डी), लाजेचे मिसाचा, &c. ओढून आणलेले लाजेचा.

PRUDISHNESS, *n.* v. A. ओढून आणलेली लाज f.-लज्जा f.-&c. लाजेचें-&c. सोंगn.-ढोंगn.-&c.

To PRUNE, *v. a. lop, &c.* कलमn.-खसी f. करणें, खडसणें, छाटणें, साळणें.

PRUNED, *p.* v. V. खसी केलेला, खडसलेला, &c. खसी.

PRUNING, *n.* v. V.—*act.* खसी f. कलम करणेंn. छाटणी f. साळणी f.

PRUNING-HOOK, *n.* कोयताm.

PRURIENCE, PRURIENCY, *n.* v. ITCH, fig. खाज f. कंडू f.

PRURIENT, *a.* v. N. खाज सुटलेला, खाजाळू.

To PRY, *v. n.* into; *inspect closely, with attempt to discover something.* बारीक पाहणें, शोधणी *f.*-शोधणूक *f.*-चिकित्सा *f.*-कसोसी *f.*-हुंगाहुंगी *f.* करणें, सूक्ष्मदर्शन *n.*-मर्मान्वेषण *n.*-मर्मगवेषण *n.* करणें.

2 about. टेहळणें, हेरणें, टेहळणी *f.*-टेहळटिकोरी *f.*-&c. करणें.

PRYING, *p. a.* v. V. 1. कसोसी करणारा, हुंगाहुंगीकरणारा, &c. हुंग्या, हुंगाड्या, चिकित्सक, सूक्ष्मदर्शी, सूक्ष्मदृष्टि

2 टेहळणारा, हेरणारा, हेऱ्या, टेहळ्या.

PSALM, *n.* स्तोत्र *n.* गीत *n.*

PSALMIST, *n.* स्तोत्रकार, स्तोत्रकवि.

PSALMODY, *n.* स्तोत्रगान *n.* पंचपदी *f. v.* कर, म्हण.

PSHAW, *interj.* v. INTERJECTION. छिछि, छी, छ, छत्, छिः, धिक्, ऊः थत्त.

PSEUDO. This prefix is rendered by मिथ्या, मृषा, कृत्रिम, &c.

PUBERTY, PUBESCENCE, *n. ripe age in the sexes.* उमेद *f.* वय *n.* यौवन *n.* यौवनावस्था *f.* तारूण्य *n.* तारूण्यावस्था *f.* तरूणत्व *n.* प्रौढदशा *f.* जवानी *f.* भरजवानी *f. or* ज्वानी *f.* मोठेपणा *m.*

Not arrived at p. अप्राप्तयौवन.

To attain p.—a male or female. भरणें, वयांत-पणांत-उमरींत-भरांत-रसांत-&c. येणें.—a female. नहाणपदास येणें.

PUBESCENT, *a. arrived at puberty.* वयांत-पणांत-भरांत-रसांत-&c. आलेला, प्राप्तयौवन.

PUBLIC, *a. of or belonging to the people or community.* सर्वलोकांचा, सर्वांचा, अवघ्यांचा, सर्वसंबंधी, सर्वविषयक, सार्वजनिक, सार्वजनीन, सर्वसाधारण, सर्वसामान्य, सर्वस्वामिक, सर्वसत्ताक, देशाचा, राज्याचा, पांढरीचा, जातीचा, &c.

2 *current among all people, commonly known.* उघड, उघडा, प्रसिद्ध, जाहीर, सर्वप्रसिद्ध, लोकप्रसिद्ध, जगत्प्रसिद्ध, जनप्रसिद्ध, देशप्रसिद्ध, दरबारमहशूर, जगजाहीर, जनजाहीर.

P. report, P. talk, &c. See under POPULAR, PEOPLE.

To become p. फुटणें, बाहेरपडणें, माजणें, चौघांत येणें, लौकिक *m.* होणें *g. of s.*

PUBLIC, *n. the general body of the nation, &c.* v. COMMUNITY. लोक *m. pl.* सर्व लोक *m.* चौघे *m. pl.*

In p. लोकांत, लोकांतीं, चौघांत, उघड, प्रकट *pop.* प्रगट.

In p. and in private. लोकांतांत एकांतांत, एकांतीं लोकांतीं, जनींवनीं.

Regard or deference to the p. लोकलज्जा *f.* जनलज्जा *f.* लोकेषणा *f.*

To come before the p. फडास येणें.

PUBLIC-HOUSE. See INN.

PUBLIC-MINDED, PUBLIC SPIRITED, *a.* लोकार्थी, लोकोपकर्ता, जनार्थी, परार्थी.

PUBLIC-MINDNESS, PUBLIC-SPIRITEDNESS, *n.* v. A. लोकार्थबुद्धि *f.* जनार्थबुद्धि *f.* लोकोपकारबुद्धि *f.* जनोपकारबुद्धि *f.*

PUBLICAN, *n. inn keeper; seller of spirits, &c.* भटारी, कलाल, दारूविक्या.

PUBLICATION, PUBLISHING, *n.* v. V. 1.—*act.* प्रसिद्ध करणें *n.* &c. आविष्करण *n.* प्रकटीकरण *n.* उद्घाटन *n.* घोषणा *f.* परिस्फोट *m.* परिस्फूट *f.* घोंघाट *m.*

3 छापून प्रसिद्ध करणें *n.* &c.

I *published book, &c.* छापून प्रसिद्ध केलेला *or* झालेला ग्रंथ *m.*-पुस्तक *n.*-&c.

PUBLICITY, PUBLICNESS, *n.* v. A. 1. सर्वसंबंधिता *f.* सर्वविषयकत्व *n.* सर्वसंबंध *m.*

2 उघड *f.* उघडीक *f.* उजागरी *f.* प्रसिद्धि *f.* लौकिक *m.* लोकप्रसिद्धि *f.* जनप्रसिद्धि *f.* चनुट्टाई *f.* परिस्फोट *m.* परिस्फूट *f.* प्रख्याति *f.* गजर *m.* गूल *f.*

PUBLICLY, *adv.* v. A. 1. सर्वांकडून, सर्वलोकांकडून, देशाकडून, गांवाकडून, पांढरीकडून, &c.

2 उघड, उघडावाघड, प्रसिद्ध, चौघांत, जनांत, पांचांत, लोकांत, बाजार निरख, गाजूनवाजून, हाजीरमजालस, चावडीवर, बाजारांत, चवाठ्यांत, रस्त्यांत.

I *with open glorying or utter shamelessness.* वाजत ढोलाने, उजागरीने, उजागर, नगारा-नौबत-डंका-&c. वाजवून-वाजवितां-वाजवीत, दंवडी-डांगोरा-&c. पिटून-पिटीत.

To PUBLISH, *v. a. make publicly known; proclaim, promulgate, announce, &c.* जाहीर-प्रसिद्ध-उघड-प्रगट-विदित-&c. करणें, सांगणें लोकांत-चौघांत-&c. सांगणें-आणणें, प्रकटणें *or* प्रगटणें, परिस्फूट *f.*-परिस्फोट *m.*-प्रकाश *m.*-प्रसिद्धि *f.*-उघडीक *f.*-लौकिक *n.*-&c. करणें, प्रसिद्धींत-उघडिकींत-&c आणणें, घोषणा *f.*-उद्घाटन *n.*-&c. करणें *g. of o.* प्रकटीकरण *n.*-&c. करणें *g. of o.*

2—abroad, far and wide; with the power of *To blaze, to blazon, to noise abroad,* v. To NOISE. उघडा पाडणें, गाजवणें, चौघांत-पांचांत-दाहांत-शंभरांत-&c. सांगणें, षट्कर्ण-षटकर्णी करणें, तोंडावाटें काढावें आणि देशांतरास दवडावें, गूल *f.*-गजर *m.*-बोभाटा *m.*-बाजार *m.*-&c. करणें *g. of o.*

3 (a book, &c.). छापून प्रसिद्ध करणें, छापून चौघांत-लोकांत-लौकिकांत-&c. आणणें.

PUBLISHED, *p.* v. V. 1. प्रसिद्ध केलेला, जाहीरकेलेला, &c. जाहीर, प्रकट *pop.* प्रगट, प्रकटित, आविष्कृत, प्रस्फुट, प्रस्फुटित, प्रकीर्ण, प्रथित, उद्घाटित, घोषित.

PUBLISHER, *n.* v. V. 1. प्रसिद्ध करणारा, जाहीर करणारा, &c. प्रकाश-उद्घाटन-&c. कर्ता-कारी-&c.

3 छापून प्रसिद्ध करणारा.

To PUCKER, *v. a. contract or gather into folds.* मुरूडणें *or* मुरडणें, सुरकुतिवणें, आक्रसवणें, सुरकुत्या *f. pl.* आणणें-पाडणें.

Puckered seam (of an *angrakhá, &c.*). चीण *m. f.*

To PUCKER, *v. n. be contracted into folds.* सुरकुतणें, मुरूडणें *or* मुरडणें, आक्रसणें *or* आक्रुसणें, अटरणें, अवटरणें, सुरकुत्या *f. pl.*-&c. पडणें-येणें.

PUCKER, PUCKERING, *n.* v. V. N. सुरकुती *f.* चिरमी *f.* वळकती *f.* वळी *f.* ओंचा *m.*

PUDDER, To PUDDER. See BOTHER, To BOTHER.

PUDDING-TIME, *n. nick of time.* मळणी *f.* शात *f.*

P. jack. आयतोजी, आयतगब्बू, भोजनभाऊ, भोजन्या.

PUDDLE, *n. small stand or collection of dirty water.* डबकें *n.* डपकें *n.* डबकण *n.* डपकण *n.* डबक *n.* डबका *m.* डबकी *f.* डबरा *m.* डवरा *m.* डहुरा *or* डोहरा *m.* सांचवणी *n.* थिल्लर *n.* गोपद *n.*

Water collected in puddles. सांचवणी *n.* थिल्लरोदक *n.*

To PUDDLE. See To MUDDEN.

PUDENDA, *n.* v. PRIVITIES. उपस्थ *m. n.* गुह्यांग *n.*

PUERILE, *a. boyish,* v. CHILDISH. पोरकट, पोरगळ, पोरवट.

PUERILITY, *n.* v. CHILDISHNESS. पोरपणा *m.* लेंकुरपणा *m.*

PUERPERAL, *a. pertaining to childbirth.* बाळंतपणाचा, बाळंत (in comp. as बाळंतरोग) प्रसूतीचा, प्रसूति (in comp.) प्रासूतिक.

P. woman. बाळंत *f.* बाळंतीण *f.*

PUFF, *n. blast with the mouth.* फुंका *m.* फुंकार *m.* फुंकारा *m.* फुंक *m. f.* फुंकर *m.*

2 (of wind) *blast, gust.* घुगी *f.* हुक्की *f.* झटका *m.* झटकारा *m.* झपा-

टाm. भवकाm. *dim.* भवकी *f.* सोंसाm. सनाटाm. सुसाटाm. चपेटाm.

Gentle p. झुळूक *f.*

In puffs. सोंसों, वोघो.

Strong p. भवकाm. *dim.* भवकी *f.* भवकाराm.

4 *light cake.* करंजी *f.* कानवलाm. गुरोळी *f.*

4 *tumid commendation, &c.* फुशारकी *f.* फुशारी *f.* वडाई *f.* पोमn. वडाईचा-फुशारीचा-&c. लेखm.-वर्णनn.-&c.

To Puff, *v. n. breathe hard, blow,* v. To Pant. कांसळणें, हुसकारणे, सुसकारणें, हवावी *f.*-दमm. लागणें *in. con.* धापा *f. pl* देणें-टाकणें, सुसकारेm. *pl.*-हुसकारेm *pl.* टाकणें-देणें.

2 *blow with the mouth.* फुंकm *f.*-फुंकरm.-फुंकाm.-फुंकारm. फुंकाराm. मारणें.

3 *swell with air.* तट्ट फुगणें, धोंदरणें, तरतरणें *intens.* नरारणें.

To Puff, *v. a.* v. To Inflate फुगवणें, फुगीर करणें.

2 *blow away.* फुंकून-फुंकेसरसा *decl.*-फुंकाऱ्याने-&c. उडवणें.

3 up; *elate with pride.* फुगवणें, चढवणें, माजवणें, शेपारवणें, शीडn. चढवणें *g. of o.* शेंडीस फुलेंn *pl.* बांधणें, चण्याच्या झाडावर चढवणें, गजस्कंधो-गंडस्थलीं-हत्तीवर-घोड्यावर-&c. बसवणें.

4 *praise tumidly, &c.* चढवणें, वढाई *f.*-फुशारी *f.*-फुशारकी *f.*-&c. करणें-सांगणें *g. of o.* पोमn. वाढवणें-माजवणें *g. of o.* परवड *f.* सांगणें-बोलणें *g. of o.*

Puffed, *p* v. V. A.1. फुगवलेला, &c. फुगरा, फुगीर *remiss.* फुगट, गुरगुरीत, वाऱ्याने धापसलेला.

3 फुगवलेला, शेपारवलेला, &c. तुंद.

To be p. up. उंडारणें, फुगणें, चढणें, माजणें, शेपारणें, शेरडावणें, शीडn. चढणें *g. of s* घोड्यावर-हत्तीवर-&c. बसणें.

Puffedness, *n.* v. P. 1. फुग *f.* फुगवटी *or* फुगोटी *f.* फुगतशी *or* फुगोशी *f.*

Puffy, *a. swelled with air, &c.* वायूने फुगलेला, वातमय, वातूल *or* ळ, पुंगी, *interj.* फू, थत्त.

Pugilism, Pugilist. See Boxing, Boxer.

Pugnacious, *a. disposed to fight,* v. Quarrelsome. हातचा फटकळ, भांडरा, भांडगा, भांडखोर, युयुत्सु.

Pugnacity, *n.* v. A भांडरेपणाm. &c. युयुत्सा *f.*

Puisne. See Inferior.

Puissance, *n. might, power.* पराक्रमm. बलn. बलाढ्यता *f.* विक्रमm.

Puissant, *a. mighty, powerful.* पराक्रमी, प्रतापी, बलवान्, बलशाली, बलाढ्य, विक्रमशाली.

Puke, To Puke. See Vomit, To Vomit.

Pulchritude. See Beauty.

To Pule, *v. n.* v. To Whine. टेंटेंn.-गेंगेंn.-रेंरेंn.-केंकेंn. करणें.

To Pull, *v. a. draw.* ओढणें, ओढून घेणें, ताणणें, आकर्षणें, खेंचणें, खेंचून घेणें, ओढ *f.*-ओढाm.-&c. देणें.

To p. and haul. To p. and push about (rudely, &c.). घुसळणें, घुसडणें, हिसडणें, घोळणें, घोळसणें, घोळसावणें, खुंदळणें *or* खुंदळणें, खेंचाळणें, कचकावणें, ओढा ओढ *or* ढी *f.*-ओढाताण *f.*-ताणाताण *f.*-खेंचाखेंच *f.*-&c. करणें *g. of o.*

To p. (at a smoking apparatus) *take a whiff.* दमm. मारणें, झुरकाm. घेणें, झुरकणें.

To p. suddenly and smartly. हिसकणें, हिसडणें, हिसकाm.-हिसडाm.-झटकाm.-झटकाराm.-&c. देणें.

To p. together, *agree.* वेंटm. वळणें *g. of s.*

2 *pluck, gather.* तोडणें, कादणें, खुडणें, तोडणी *f.*-तोडाm. करणें *g. of o.*

3 down; to pieces; *take to pieces.* उसकटणें, सोडिवणें, उखळणें, विश्कल-&c. करणें, विश्कलनn.-&c. करणें *g. of o.*

4 off, out, v. To Extract. कादणें, कादून घेणें.

5 to pieces; *rend.* तुकडेतुकडेm. *pl.* करणें *g. of o.*

6 up, v. To Root up. कादणें, उपटणें, उपडणें.

Pull, Pulling, *n.* v. V. 1.—*act* ओढणेn. &c. ओढ *f.* ओढाm. संकर्षणn. विकर्षणn.

A long p. and a strong p. and a p. all together. मलेरी *f. v.* लाव, घाल, वेंटm. *v.* वळ.

At a p. एक ओढ *or* एका ओढीने.

I *strain, stress.* ओढ *f.* ओढाm. ओढण *f.n.* जोरm. नेटm.n.

Pulled, *p.* v. V. 1. ओढलेला, खेंचलेला, &c. आकर्षित, विकर्षित, विकृष्ट

Puller, *n.* Pulling, *p. a.* v. V. 1. ओढणारा, खेंचणारा, &c. आकर्षक, विकर्षक, आकर्षण-&c. कर्त्ता-कारी-&c.

Pullet, *n. young hen.* तरणी कोंवडी *f.*

Pulley, *n.*—of a block. कप्प्यांतलें चाकn. गाडी *f.* फिरकी *f*

Pulley block, *n.* कप्पाm. मणीm. मणकाm.

Pulmonary, Pulmonic, *a. pertaining to the lungs.* फुफुसाचा, फुप्फुससंबंधी, फुप्फुसविषयक, फुप्फुसनिष्ठ.

Pulp, *n. soft part of fruit, &c.* गरm. गीरm. गीलm. दळn. गर्भm. मगजm.

Pulpit, *n.* उपदेशासनn. उपदेशपीठn. व्यासपीठn. व्यासासनn.

Pulpous, Pulpy, *a. having much pulp.* दळदार, भरदार, गबगबीत *or* गुबगुबीत, मासभरू, मांसल *pop.* मासाळ, गरभरू, गाभडा, गाभुळ, ठसठसीत *or* ठुसठुसीत.

To become p. and sweetish. गाभुळणें.

2 *soft, pappy, like pulp.* मऊ, गिलगिलीत, विलविलीत, गलगलीत,

Pulpousness, Pulpiness, *n.* v. A. 1. गबगबितपणाm. मासाळपणाm. &c.

2 मऊपणाm. गिलगिलितपणाm.

To Pulsate. See To Throb, To Palpitate.

Pulsation, *n. beating or throbbing of the heart, an artery, &c.* हृदयाचें-नाडीचें-&c. उडणेंn.-स्फुरणn.-ठोकाm.-आघातm.

Pulse, *n.* (of the blood). नाडीचें उडणेंn.-स्फुरणn नाडीचा आघातm.-ठोकाm.

To feel the p. नाडी *f.* पाहणें, नाडीपरीक्षा *f.* करणें.

To feel the p. *fig. sound.* मनn.-&c. पाहणें, खडाm. टाकून पाहणें.

To find one's p. (natural temper or disposition). नाडी *f.* सांपडणें *in. con. and g. of o.*

To shew (suffer to be felt) one's p. नाडी *f.* दाखवणें.

2 *legumes.* कडदणn. काठणn. द्विदल *pop.* दुडाळn. काडn.

A germinated grain of p. विरडी *or* ढी *f. or* डेंn.

A grain of shelled p. सोलाणाm. सोलाm.

A whole grain amongst split p. दाळगोटाm

Bits and powder among split p. चुरी *f.* कळणाm. आडदाळ *f.*

Grain remaining unhusked amongst split p. डोळm.

Green pods of p. parched. उळा *or* हुळाm.

Husked p. डोळm. भरडाm.

Mass of dry pods of p. शिंगडी *f. or* डेंn.

Parched p. कडकडा बालm.

P. parched and ground. डाळेंn.

Parched p. boiled up with salt *or* P. salted and parched. मिठपाणें *or* मिठाणेंm. *pl.*

P. &c. boiled up with vegetables. वंजनn. वरदळn.
P. ground and fried. वडाm. वटकm.
P. roughly ground. भरड or भरडाm.
P.-water. कढणn.
Split p. दाळ or डाळ f.
Split p. imperfectly husked. डोळदाळ f. डोळस दाळ f.
Stub or stalk of p. काडसरn.

PULVERABLE, a. *that may be reduced to powder.* चुरायाजोगा-सारखा-&c. चूर्ण-&c. करायाजोगा-सारखा-&c कुटरा, कुटीर.

PULVERIZATION, n. v. V. चुरणेंn. भुगा करणेंn. &c. चूर्णीकरणn.

To PULVERIZE, v. a. *reduce to powder.* चुरणें, भुकणें f.-भुगाm.-चूर्णn.-चुराडाm.-&c. करणें g. of o.

PULVERIZED, p. v. V. चुरलेला, भुगा केलेला, चूर्णीकृत.

PUMP, n —the hydraulic engine. बंबm.

To PUMP, v. a. *raise by a pump.* बंबाने काढणें-सोडणें.
2 out; fig. (secrets). खणणें or खणून काढणें, उकरून काढणें, मनn. पाहणें g. of o. आंतडींn.pl. निपसणें g. of o.

PUMPION, PUMPKIN, n.—the plant. भोपळी f कोव्हाळी or कोहळी f. —the fruit, भोपळाm कोव्हाळाm. or ळेंn. कोहळाm. or ळेंn. कूष्मांडn.
Dark green p. काळी भोपळी f. देवडांगरm. (its fruit, काळा भोपळाm. देवडांगरm.).
Long white p. दुध्याm. दुधी भोपळी f. दूध भोपळी f. दुधीण f. (its fruit, दुध्या भोपळाm. पांढरा भोपळाm. मुगा भोपळाm.).
Young p. घटाm.

PUN, n. *play upon words.* श्लेषm. श्लेषोक्ति f. श्लेषालंकारm.

To PUNCH, v. a. *bore, &c.* टिचणीने-&c. पाडणें, भोकणें, घरn. पाडणें.
2 (with the fist, elbow, &c.). गुद्दाm.-&c. मारणें, ढोसणें, ढोंगसणें, कोंपरढोसाm.-कोंपरखळी f.-कोंपरबुक्की f.-&c. मारणें.
3 (clothes in washing them). पोंचारणें, चुबकणें.

PUNCH, n.—the instrument. टिचणी f. पोगरm.
2 v. BLOW. गुद्दाm. घुस्साm. ढोसाm. कोंपरखळी or खिळी f. कोंपरबुक्की f. कोंपर ढोसाm. कोंपरदुस्साm.
3 See BUFFOON.

PUNCHEON. See STAMP. 2 See CASK.

PUNCHINELLO. See BUFFOON.

PUNCHY, a. *short and fat.* आडव्या आंगाचा, वाटोळ्या बांध्याचा, वाटोळ्या आंगाचा.

PUNCTILIO, n. *nice point of ceremony or behaviour.* शिष्टाचाराची-सन्मानाची-आदरोपचाराची &c. बारीक गोष्ट f.

PUNCTILIOUS, a. *nice or exact in points of ceremony or behaviour.* आदरउपचाराच्या बारीक गोष्टी पाहणारा, सूक्ष्मसत्कारदर्शी, सूक्ष्मोपचारदर्शी, आदरोपचारनिष्ठ, सूक्ष्मोपचारनिष्ठ, बारीक पाहणारा, अल्पदृष्टि, अत्याचारी.

PUNCTILIOUSNESS, n. v. A. सूक्ष्मोपचारनिष्ठा f. सूक्ष्मोपचारदर्शनn. सूक्ष्मसत्कारदर्शनn. सूक्ष्मसत्कारदृष्टि f. सूक्ष्मोपचारदृष्टि f. बारीकदृष्टि f. अत्याचारm.

PUNCTUAL, a. *particular in the observance of time, engagements, &c.* वक्तशीर, वायदाराख्या, समयरक्षक, समयपालक, समयनिष्ठ, कालरक्षक-पालक-निष्ठ, अवधिनिष्ठ, समयसेवी, नियमनिष्ठ, प्रतिज्ञानिष्ठ, संकेतनिष्ठ, वचननिष्ठ, सामयिक.
2 See EXACT. 3 See PUNCTILIOUS.

PUNCTUALITY, PUNCTUALNESS, n. v. A. 1. वक्तशीरपणाm. समयरक्षणn. समयपालनn. कालपालनn. समयसेवनn. समयसेवा f. समयनिष्ठा f. नियमनिष्ठा f. वचननिष्ठा f. संकेतनिष्ठा f. प्रतिज्ञानिष्ठा f.

PUNCTUALLY, adv. v. A 1. वेळेस, वेळीं, वेळचे वेळेस, वेळ्या वेळेस, वेळ-समय-&c. साधून-राखून-&c. समयनिष्ठापूर्वक.

To PUNCTUATE, v. a *point, mark with stops.* अवसानाच्या खुणा f. pl. घालणें-देणें, विरामचिह्नn. करणें-देणें, विरामचिह्नांकित करणें.

PUNCTUATION, n. v. V. अवसानाच्या खुणा देणेंn. विरामचिह्नांकनn. अवसानचिह्नांकनn.

PUNCTURE, To PUNCTURE. See PRICK, TO PRICK.

PUNDLE, n. *short and fat woman.* पखालपार्वती f. मुग्धम्मा f.

PUNGENCY, n v. A. 1. तिखटपणाm. &c. तिखटाई f. तलखाई f. जहाली f. तीक्ष्णता f. तीव्रता f. तिक्तm. तैक्ष्ण्यn. तेजn. प्रखरता f. प्राखर्यn चरमर f

PUNGENT, a *hot, biting, acid, stimulating, &c. lit. fig.* तिखट *intens.* तिखटडोंब, तलख, तीक्ष्ण, तीव्र, खंवरा *remiss.* खंवरट, खविरडा, खवंट, तिक्त, खर, प्रखर, कडक, खरमरीत, चरमरीत, चरचरीत, कटु, तेजवान्, जहाल or झ्याल, जलाल, जालीम, झणझणीत, चणचणीत, जळजळीत, भगभगीत, ठसठसीत.
2—pain, grief, &c. v. POIGNANT. तिखट, तीक्ष्ण, तीव्र, प्रखर, कडक

PUNINESS, n. v. A. लहानपणाm. &c. क्षुद्रता f.

To PUNISH, v. a. *inflict penal suffering on or for.* दंडणें, ताडणें, शासणें, शिक्षणें, दंडm.-दंडनn.-शासनn.-शिक्षा f.-शिक्षणn.-सजा f -पारपत्य or पारिपत्यn.-&c. करणें-देणें.

PUNISHABLE, a. v. V. दंडायाजोगा-&c. दंडनीय, दंड्य, दंडार्ह, दंडनार्ह, ताडनीय, ताड्य, शासनीय, शास्य, शासनार्ह, शिक्षणीय, शिक्ष्य, शिक्षार्ह.

PUNISHED, p. v. V. दंडलेला, &c. दंडित, ताडित, शासित, शिक्षित.

PUNISHER, n. PUNISHING, p. a. v. V. दंडणारा, ताडणारा, शिक्षादेणारा, &c. शासक, शास्ता, शिक्षक.

PUNISHMENT, n. v. V. शिक्षा f. शासनn. ताडनn. दंडनn. दंडm. पारपत्य or पारिपत्यn. सजा f. नसीहत f. तंबी f. शिक्षणn.
Capital p. जीवांतदंडm. प्राणांतदंडm. वधदंडm. देहांतदंडm.
Corporal p. देहदंडनn. देहदंडm. शरीरदंडm.
Fear of p. दंडभीति f.
General and indiscriminate p. सकटसंकांत f. v. बस.
Legal or just p. सम्यक्दंडनn.
Severe p. त्रिवारशिक्षा f. त्रिवारदंडm.
Severity of p. दंडपारुष्यn.
Undeserved p. नसता दंडm.-दंडनn.-शासनn.-शिक्षा f.-ताडनn. -&c.

PUNITIVE, PUNITORY, a. v. PENAL. दंडाविषयींचा, दंड-ताडनसंबंधी-विषयक.

PUNNER, PUNSTER, n. *one that makes use of puns.* सश्लेषवक्तावादी.

PUNY, a. *small and feeble,* v. SMALL, MEAN. टिच्चा, लहान, क्षुद्र, चिलवाण or णा, नसकोणा, इवलासा.

PUP, n. कुतरीचें पिलूं.

To PUP, v. n. विणें, पिलेंn. pl. घालणें.

PUPIL, n. v. SCHOLAR. शिष्य, चेला, विद्यार्थी, छात्र.
For the faults of the p. punish the master. शिष्यापराधे गुरोर्दंडः.
2 (of the eye). डोळ्याचा ताराm. पुतळी f. ताराm.f. तारका f. अक्षितारा f. कनीनिका f.

PUPILAGE, n. *state of being a pupil.* शिष्यावस्था f. शिष्यदशा f. शिष्यत्वn.

PUPPET, n. *image, doll.* पुतळी f. बाहुलाm. बाहुली f. बाहुलेंn. कळासूत्राची बाहुली f. खांबसूत्राची बाहुली f. पुत्रिका f.

Mere p. *fig.* टिक्याचा भनी.

String of a p. कळासूत्र *n.* सूत्र *n.*

PUPPET-MAN, PUPPET-PLAYER, *n.* बाहुले भोरपी, कळासुत्री, खांबसूत्री, सूत्रधार, सूत्रधारी.

PUPPET-SHOW, *n.* कळासूत्राचा खेळ *m* बाहुलेभोरीप *n.* पडदेभोरीप *n.* खांबसूत्र *n.*

PUPPY, *n.* कुतरीचें पिलूं *n.*

2 fig. *term of contempt for a man.* माणसाचा लेंक *m.* माणसाचा अवतार *m.* बच्चाजी *m.* बच्चाराम *m.*

PURA'N', *n.* पुराण *n.*

Expounder of p. पुराणीक, व्यास, पुराण सांगणारा.—Seat of do. व्यासपीठ *n.* व्यासासन *n.*—Honors paid to him. व्यासपूजा *f.*

PURA'N'IC, *a.* पुराणाचा, पुराणाविषयीचा.

PURBLIND, *a. dim-sighted, short-sighted.* डोळ्याचा-दृष्टीचा-&c. मंद-अधू.

PURCHASEABLE, *a.* v. V. विकतघ्यायाचा-जोगा-&c. क्रय्य, क्रेय, क्रेतव्य.

To PURCHASE, *v. a. buy.* विकत घेणें-भागणें-मिळवणें, खरीद करणें-घेणें, फरोक्तघेणें, खरिदी *f.*-क्रय *m.*-क्रीणन *n.*-&c. करणें *g. of o.*

PURCHASE, PURCHASING, *n.* v. V.—*act.* विकत घेणें *n.* &c. खरिद्री *f.* क्रय *m.* क्रयण *n.* क्रीणन *n.*

I *thing purchased.* खरिदी *f.* क्रीतवस्तु *n.* सौदा *m.*

II *mechanical hold or power.* जोर *m.* नेटावा *m.*

PURCHASE-MONEY, *n.* v. PRICE. खरिदीचा पैसा *m.* पैका *m.* मोल *n.*

PURCHASED, *p.* v. V. विकत घेतलेला, खरीद केलेला, &c. खरीद, क्रीत, क्रयक्रीत.

PURCHASER, *n.* PURCHASING, *p. a.* v. V. विकत घेणारा, खरीद करणारा, खरीददार, गिऱ्हाईक *or* ग्राहीक, क्रयी, क्रेता.

PURE, *a. clear, not muddy, &c.* निर्मल *or* ळ, स्वच्छ, चोख, चोखाळ, साफ, निवळ, विशुद्ध, पाक, शुचि, अमल, विमल.

2—ceremonially. पवित्र, पावन, पूत, पाक, सोवळा, शुचि, शुचिष्मंत, मेध्य.

2—morally; *not guilty, &c. clear,* v. INNOCENT. शुद्ध, साफ, दिलपाक, निष्प्रांजल, प्रांजल, कोरा, चोख, चोखाळ, निष्कलंक, अकृतपाप, अज्ञातपाप, सात्विक, साधु, अलिप्त, शुचिर्भूत, शुचिष्मंत, दुधाने धुपलेला.

P. even to the nails. नखाला मानी लागली नाहीं.

4 *mere, simple, unmingled.* शुद्ध, केवल, निर्भेल, निर्दंभ, निरा, येट, निखालस, नुस्ता, चोख, चोखाळ.

5—speech. शुद्ध, शिस्तवार, शिस्त, निर्दोष, साधु, अपशब्दरहित-हीन-शून्य, अपप्रयोगहीन-रहित-&c.

6—of females; *ignorant of sexual intercourse,* v. CHASTE, CONTINENT. अज्ञातव्यवाया, अज्ञातपतिका, पुरुषास्पृष्टा. Note. These adjectives are in the feminine form.

7 *unalloyed, unadulterated.* खरा, शुद्ध, असल, चोख, चोखाळ, येट, निर्भेल, अदूषित, अदुष्ट.

Very p.—gold. बावनकसी.

8 *of unmixed descent.* ब्यांचा.

PURELY, *adv.* v. A. 4. निरखळ *or* निखळ, निखालस, निसळ, निवळ, एकजात.

PURENESS, PURITY, *n.* v. A. 1. निर्मळपणा *m.* स्वच्छपणा *m.* &c. निर्मलता *f.* स्वच्छता *f.* विमलता *f.* शुद्धि *f.* विशुद्धि *f.* मलराहित्य *n.* &c. सत्व *n.*

2 पवित्रता *f.* सोवळेपणा *m.* शौच *n.*

3 चोखपणा *m.* चोखाळपणा *m.* &c. शुद्धि *f.* साफी *f.* दिलपाकी *f.* सत्य *n.* सत्व *n.* साधुत्व *n.* कलंकराहित्य *n.* कलंकाभाव *m.* निष्कलंकता *f.* &c.

4 निर्भेळपणा *m.* निर्दंभपणा *m.* निरेपणा *m.* चोखपणा *m.* &c.

5 शुद्धपणा *m.* शिस्तपणा *m.* &c. अपशब्दराहित्य *n.* अपप्रयोगराहित्य *n.* &c. साधुत्व *n.*

6 See CHASTITY. 7 खरेपणा *m.* असलपणा *m.* चोखपणा *m.* &c.

PURGATION, PURGING, *n.* v. V. 1.—*act.* दाळवणें *n.* विरेक *m.* विरेचन *n.*

PURGATIVE, *a.* PURGING, *p. a.* v. V. दाळवणारा, &c. दाळक, सारक, शोधक, रेचक.

PURGATIVE, *n. medicine that evacuates the bowels.* दाळ *m.* दाळक *n.* जुलाब *m.* रेचक *n.* रेचन *n.* रेच *m.* विरेचन *n.*

Mild and gentle p. सुखदाळ *m.*

Violent p. जेपाळ्याचा दाळ *m.*

PURGATORY, *n.* भैरवयातनास्थान *n.*

Pain of p. भैरवीयातना *f.*

PURGE, *n.* v. PURGATIVE. दाळ *m.* जुलाब *m.*

2 *stool, motion.* दाळ *m.* जुलाब *m.* झाडा *m.* विरेक *m.* रेचन *n.* रेच *m.* विरेचन *n.*

Copious or loose p. बुळकांडी *f.* बुळकी *f.* भसरें *n.*

Gentle and easy p. सुखदाळ *m.*

To PURGE, *v. a. evacuate the bowels.* दाळ *m.*-रेच *m.*-&c. देणें, पोटन.-कोठा *m.* साफ करणें *g. of o.* दाळवणें, कोष्ठशुद्धि *f.*-मलशुद्धि *f.*-&c. करणें *g. of o.*

2 See To CLEANSE, To CLEAR.

PURGED, *p.* v. V. 1. दाळवलेला, &c. रेचित, विरेचित, सारित.

PURGING, *n. looseness of the bowels.* हगवण *f.* हगरड *f.* परसाकडचा-शौचाचा-&c. उपद्रव *m.*

P. and vomiting. हगओक *f. n.*

P. and urining. हगमूत *f.*

To have p. पोटन. चालणें *g. of o.*

PURIFICATION, *n.* v. V. 1.—*act.* शोधणें *n.* निर्मळ करणें *n.* &c. शोधन *n.* शोध *m.* संशोधन *n.* विशोधन *n.* मलापकर्षण *n.* निर्मलीकरण *n.* स्वच्छीकरण *n.*—*state.* शुद्धि *f.* विशुद्धि *f.* संशुद्धि *f.* शुद्धता *f.* विशुद्धता *f.* शोधितत्व *n.* शौच *m.* शुचिता *f.*

2—*act.* पवित्र करणें *n.* &c. पवित्रीकरण *n.*—*state.* पवित्रता *f.* शुद्धि *f.* पूति *f.* पावित्र्य *n.*

PURIFICATORY, *a.* PURIFIER, *n.* PURIFYING, *p. a.* v. V. 1. शोधणारा, निर्मळ करणारा, &c. शोधक, संशोधक, विशोधक, शोधन-शुद्धि-&c. कर्ता-कारी-&c. मलापकर्षक.

2 पवित्र करणारा, विटाळ काढणारा, पवित्रकारक, पावन, पावक, पावी, पूति-&c. कारक-कारी-&c.

PURIFIED, *p.* v. V. 1. शोधलेला, निर्मळ केलेला, &c. शोधित, शोधिव, शोधित, शुद्ध, विशुद्ध, निर्गलित.

2 पवित्र केलेला, &c. पवित्रित, पवित्रीकृत, पावित, पूत, पुनीत, पूतपाप, शुचिर्भूत, कृतशौच.

To PURIFY, *v. a. make pure or clear.* निर्मळ-स्वच्छ-साफ-&c. करणें, शोधणें, मळ *m.*-मळी *f.*-&c. काढणें-छाटणें *g. of o.* शोध *m.*-शोधन *n.* शुद्धि *f.*-&c. करणें *g. of o.*

2—ceremonially or morally. पवित्र-शुद्ध-पाक-सोवळा-&c. करणें, विटाळ *m.*-&c. काढणें-दूर करणें *g. of o.* शुद्धता *f.*-पवित्रता *f.*-&c. आणणें, शुद्धि *f.*-विशुद्धि *f.*-पूति *f.*-&c. करणें.

PURITY. See PURENESS.

To PURL, *v. n.*—a brook. झुळझूळ वाहणें, खळखळणें, खळखळ *f.*-झुळझुळ *f.* करणें.

PURLER, *n.* PURLING, *p. a.* v. V. झुळझूळ वाहणारा, खळखळीत.

PURLIEU, *n. border.* शेवm. पालवm. लत्ताm. अग्रेवनn.

PURLING, *n.* v. V.—*act.* खळखळ f. झुळझुळ f.

PURLINGLY, *adv.* v. A. झुरझुर *or* झुरुझुरु, झुळझुळ, दुरुदुरु.

PURLINS, *n.*—in architecture. पेट मांडणी f.

To PURLOIN. See To STEAL.

PURPET, *n.*—the cloth. पटू *or* पट्टू m. f.

PURPLE, *a.*—the colour. जांबळा *or* जांभळा, सावळा *or* सांवळा, वैंगणी *or* नी, नाफरमानी, धूम्र, नीललोहित.

PURPORT, *n.* v. MEANING. भावm. खुलासाm. तात्पर्यn. हासोलn. अभिप्रायm.

To PURPORT. See To MEAN, To INTEND.

PURPOSE, *n. intention,* v. DESIGN. उद्देशm. उद्देश्यn. आशयm. मनलबm. बुद्धि f. मानसn. संकल्पm. अर्थm. निमित्तn. इंगितn.

Firm or fixed p. त्रिवार निश्चय *or* संकल्पm.

Of unfailing p. सत्यसंकल्प.

On p. *expressly.* मुद्दाम, मुजरत *or* द.

Secret p. अंतरगर्भm.

To no p. वृथा, व्यर्थ.

To no good p. नदेवायनधर्माय.

To what p. कशास.

To PURPOSE, *v. a.* v. To DESIGN. उद्देशणें, संकल्पणें, कल्पिणें, भवांकणें, उद्देशm.-संकल्पm.-&c. करणें-धरणें.

PURPOSED, *p.* v. V. उद्देशलेला, &c. उद्दिष्ट, मानसोद्दिष्ट, संकल्पित.

I—a person, v. RESOLVED. कृतसंकल्प, कृतनिश्चय.

PURPOSELY, *adv* v. DESIGNEDLY. जाणून, बुद्ध्या, जाणून बुजून.

I *with special design,* v. EXPRESSLY. मुद्दाम, मुजरत, हटकून, दाटून, हुकमें.

PURR, PURRING, *n.* v. V. 1.—*act.* घुरणेंn. &c. घुरघूर f.

2 फुरफुरणेंn. फुरफुराटm.

To PURR, *v. n.*—a cat. घुरणें, घुरघुरणें, घुरघूर f.-&c. करणें.

2 (with the lips) *whirr.* फुरफुरणें.

PURSE, *n.* v. BAG. पिशवी f. हमिणी f. खलीताm.

Close p. *reserved sum.* बांधली गांठ f.

Draw-p. पुरवटा *or* ठाm.

Lightness of p. दामदुकळm.

Long, narrow p. (to be tied around the loins). कसणी f. कसाm.

Long p. (to be carried across a beast). हसवी f.

To pay out of one's own p. गांठचा वाहणें, पदरचा देणें.

2 *bag of money.* तोडाm.

To PURSE, *v. a. contract,* (the mouth, &c.). निमुटणें *or* निमटणें, मिटणें.

PURSE-BEARER, PURSE-KEEPER, *n.* पोतनीस, पोतदार.

PURSE-PRIDE, *n.* धनगर्वm. धनदर्पm. धनाभिमानm.

PURSE-PROUD, *a.* धनगर्वित, धनमत्त, धनाभिमानी, मालमस्त.

PURSELANE, *n. portulaca oleracea.* घोळ f. (and राजघोळ, रानघोळ &c.).

PURSUANCE, *n.* v. V. 3. लागm. अनुसंधानn.

In pursuance of; *following, conformably to,* v. ACCORDANT. प्रमाणें, अनुसार, अनुरूप, बमूजीब.

PURSUANT, *a. according to or with,* v. ACCORDANT. अनुरूप, अनुसारी, बमूजीब.

To PURSUE, *v. a. go after,* v. To FOLLOW. मागें-पाठिमागें-मागून-&c. जाणें-चालणें-&c. *g. of o.* अनुगमनn.-अनयानn.-&c. करणें.

2 *follow with a view to overtake; chase, &c.* पाठीस लागणें *g. of o.* पाठलागm.-अनुधावनn.-&c. करणें, पाठ f.-पिच्छाm -दूग f.-&c. घेणें-धरणें-पुरवणें *g. of o.* पिच्छाद्यास बसणें-लागणें *g. of o*

To p with dire purpose. हात धुवून पाठीस लागणें.

3 fig. *follow with a view to obtain, use measures to acquire, seek.* उद्योगm.-यत्नm.-प्रयत्नm.-&c चालवणें-करणें *g. of o.* अनुसंधानn.-लागm. चालवणें *g. of o* धोरणांत-लागांत-अनुसंधानांत-&c. असणें *g. of o.*

To p. intently and devoted by नादान-नादीं-छंदात-&c. असणें-लागणें-भरणें *g. of o.* नादावणें, व्यासंगm.-परिशीलनn. करणें.

4 *carry on, prosecute,* v To CONDUCT. चालवणें, वाहणें.

5 (a course, &c.) *observe, adopt and practise,* v. To FOLLOW. करणें, आचरणें, सेवणें, धरणें.

PURSUER, *n.* PURSUING, *p. a* v V. 1. मागें-&c. चालणारा-&c अनुगामी, अनुयायी, अनुगमन-&c. कर्त्ता-&c.

2 पाठीस लागणारा-लागलेला, पिच्छा धरणारा-धरलेला, &c.

PURSUIT, PURSUING, *n.* v.V.2.—*act.* पिच्छा पुरवणेंn पाठ घेणेंn. &c. पाठलागm. अनुधावनn. पश्चाद्धावनn.

To desist from the p of. पाठ f. सोडणें *g. of o*

To send in p. of. दुमाल्यावर पाठवणें *g. of o.*

3 उद्योगm. प्रयत्नn. यत्नm. अनुसंधानn. परिशीलनn. अनुशीलनn व्यासंगm.

I *course of occupation or employment.* उद्योगm. उद्यमm.

PURSUIVANT, *n* v. MACE-BEARER. चोबदार.

PURSY, *a. short winded.* दम्या, दमटाक्या, दमभऱ्या.

PURTENANCE. See APPURTENANCE.

PURULENT, *a. mattery, consisting, &c. of pus.* पुवाचा, पूयरूप, पूयमय, पूयप्रधान.

2 *running with pus.* पूयस्रावी, बरबरीत.

To PURVEY, PURVEYOR. See To CATER, CATERER.

PUS, *n. matter.* पूm. पूयm.

Running with p. पूयस्रावी

To fill with p.—a sore. पुवळणें, पुवारणें, पुळणास येणें, उमाळ्यास येणें, पुलेणें.

To gather foul with p. रेंदावणें.

To PUSH, *v a. shove.* ढकलणें, रेंटणें, लोटणें, सरकावणें, सारणें, सरवणें, सरसावणें, ढेलणें, धकाm.-&c. देणें.

To p. about. सारासारm.-रेंटारेंटf.-रेंटाईf.-धकाधकी f. -&c. करणें.

To p. and pommel. धकाबुकी f.-धकीबुकी f. करणें.

To p. aside, *move out of the way.* खेटणें, खेंचणें.

To p. with the horns or head. हुंदडणें *or* हुंदाडणें.

2 *importune, urge, &c.* See To PRESS.

To PUSH, *v. n.* at; *make a push or thrust.* दुशी f.-दुसकी f.-हुंडकाm.-हुंदडाm. मारणें.

2 in; *force one's self in.* घुशी f. मारणें, घुसडणें, घुसणें, घुसून-&c. शिरणें, रिघणें, दुसणें, रिघाव *or* वाm.-रीघm. f. करणें.

3 on; *press forward.* पुढें-&c. जाणें, रगडून-रेंटून-रेंटोत-&c. जाणें.

PUSH, PUSHING, *n.* v. V. A. 1. धका *or* धक्का *or* ढकाm. धकी f. रेंटाm. सारणn. अपसारणn. धडकी f.

P. and shoving. धकाधकी f. रेंटारेंट f.

P. or blow with the head. हुंदकाm. हुंदडाm.

Pushed, *p.* v. V. A 1. ढकललेला, रेंटलेला, सरकावलेला, &c. अपमारित.

Pusher, *n* Pushing, *p. a.* v. V. A. ढकलणारा, रेंटणारा, &c. सारक, अपसारक.

I *enterprising*, v. Adventurous. खटपट्या, कचाटी, कचाट्या, उलेढाल्या, उद्योगी, उद्यमी, साहसबुद्धि.

Pusillanimous, *a.* v. Cowardly. भित्तरा, नामर्द, नामर्दीचा, हीनधैर्य, हीनशौर्य, हीनपराक्रम.

Pusillanimousness, Pusillanimity, *n.* v. A. भित्तरेपणा*m* नामर्दी*f.* शौर्यहीनता*f.*

Puss, Pussy, *n.* v. Cat. मंगी*f.* माई*f.* मांजर*f.* म्यौ*f.* मंगोडें*n.*

Pustule, *n.* v. Pimple. पुटकळी *or* पुटकुळी*f* पुळी*f.* करंटी*f.*

Eruption into pustules. पुरळ *or* पुरूळ*m.*

To Put, *v. a. place, lay, deposit.* ठेवणें, घालणें, मांडणें, लावणें, स्थापण.

To p in fear, v. To Frighten. भय*n.* घालणें-दाखवणें.

To p in mind, v. To Remind. आठवण*f.*-सई*f.*-याद*f.*-&c. देणें.

To p. in practice. See To Use, To Exercise.

To p. in writing. कलमी करणें, कलमबंदी*f.* करणें *g. of o.* पांढऱ्यावर काळा करणें.

To p. to death, v. To Kill. जिवें मारणें.

2 *apply.* घालणें, धरणें, लावणें.

3 (a question, &c.) v. To Propose. घालणें, करणें

4 about; (a ship or boat). हेरें*n.* घेणें.

5 away. दूर करणें, बाहेर करणें, वाट*f.* करणें *g. of o.* टाळणें, वारणें, अपसारण*n.*-दूरीकरण*n.*-&c. करणें *g. of o.*

6 by; *lay aside.* ठेवणें.

7 forth. See To Propose. 8 off; *postpone*, v. To Defer. उपेक्षणें, ढकलणें, झुलवणें, ढकलाढकल*f.*-ढकलपट्टी*f.*-टालमटोला*m.*-टाळा*m.*-उपेक्षा*f.*-&c. करणें.

9 off; *evade, shuffle.* झुलवणें, ढकलणें, टाळणें, टाळा*m.*-टालमटोला-अळमटळम*n.*-ढकलपट्टी*f*-झोला*m.*-&c. देणें, झोंकपट्टी*f.*-झुगारपट्टी*f.*-चांभार चाळवणी*f.* करणें-चालवणें.

10 off; *lay aside, divest one's self of.* ठेवणें, काढून ठेवणें.

11 off; *put out to sea or from shore, &c.* हकारणें, हकालणें.

12 on *or* to; v. To Incite. भर*m.* देणें, उत्तेजन*n.*-&c. करणें.

13 on; (clothes). वस्त्रपरिधान*n.*-परिधान*n.* करणें. Of this sense the *Maráthás* make numerous divisions, and for the expression of them they have numerous restricted or particularly respecting terms. The *putting on*—of the articles of the head-dress,—of the articles of the body-dress, and of these, again as *lower* and *upper*,—of the stockings, shoes, &c. of the feet,—and of the ornaments of the limbs and members,—are viewed by them as different and distinguishable acts, and are distinguished by them in their commonest colloquy. To huddle together, therefore, in rendering this verb, घालणें, घेणें, पांघरणें, चढवणें, प्रावरणें, परिधानणें, नेसणें, भरणें, लेणें, बांधणें, टाकणें, लावणें, मारणें, and other such verbs, would necessarily be to mislead the student ignorant of the distinction, and to perplex him who, acquainted with the fact of it, might hope, through the Dictionary, to discover the nature of it. The following explication and detail therefore will be duly valued: To put on—(the turban, hat, cap, skull-cap, &c. the पागोटें, पमडी, टोपी, टोपडें, कुंचडें, बताना, गाभा, &c) is, where it is viewed as ready-made up and as simply to be placed upon the head, घालणें; where it is, as is commonly the case of the turban, to be formed by being folded around the head, बांधणें; —(the rainy &c. hood or cloak, the खोळ, टापशी &c.) बांधणें (& the बुंथी &c.) घेणें & मारणें;—(the coarse cloak or similar covering, the कांबळा, घोंगडी &c) पांघरणें, प्रावरणें *or* घालणें, टाकणें;—(the shoulder-cloth, the दुपट्टा, शेला, &c.) घेणें;—(the upper garments, the आंगरखा, बंडी, आंगडें, झगले &c) घालणें, चढवणें;—(the bodice, the चोळी, &c.) घालणें, लेणें, चढवणें;—(the breeches, drawers, trowsers, the चोळणा, गुडघी, सुरवार, पायजामा &c.) घालणें;—(the धोतर, पंचा, गजा & the kinds of petticoat, the लुगडें, साडी, पातळ, लहंगा, परकोर &c.) नेसणें;—(the stockings, and shoes or boots) घालणें, चढवणें;—(the sandals) घालणें & बांधणें;—(trinkets & ornaments) लेणें & भरणें (e. g. बांगड्या भरल्या, गोठ भरले,);—and the paints and earths &c. to make sect-marks and beauty-spots) लेणें, लावणें, घालणें, देणें. To this we may add as a *general* intimation that To throw on, slip on, &c. is घालणें, & sometimes टाकणें & मारणें; To throw on loosely or to cast over & fold around is पांघरणें, प्रावरणें, लेणें and *sometimes*, घेणें; To bind or fasten on is बांधणें; To put on (by pulling over the limbs or by passing the limbs through or into) is घालणें; & by girding or wrapping around, tucking in the skirt is नेसणें; To put on (trinkets and articles of ornaments) is लेणें & भरणें; To lay on or apply (pigments, unguents, collyrium, the lines and points of sectarial distinction, and the spots and dots of personal decoration) is लेणें, लावणें, घालणें, करणें, देणें, and others.

14 on; *assume.* धरणें, घेणें, लावणें, धारण करणें, अंगीकारणें, स्वीकारणें.

15 out; *extend.* लांब करणें, पुढें करणें.

16 out; (a horse). v. To Gallop. हकारणें.

17 out; v. To Quench. विझवणें.

18 out; v. To Confuse. भ्रमविणें, गांगरविणें, भांबावणें.

19 to it; *distress.* संकटांत-अडचणींत-पेंचांत-&c. पाडणें.

To be put to it. अडचणणें, पेंचांत-संकटांत-&c. असणें-पडणें-सांपडणें.

20 up; *shut up, lay aside, gather and lay by.* अटपणें, लावून ठेवणें, ठेवणें, उभवणें, उधवणें, उलगाउलग*f.*-उलगामालगी*f.*-&c. करणें.

21 up; *pack for carriage.* गाठोडें*n.*-&c. करणें-गुंडाळणें, गाठोड्यांत-&c. घालणें.

22 up; *a light, &c.* उतरणें, निर्‍हाड*n.* करणें-लावणें-ठेवणें, प्रस्थान*n.* ठेवणें, गांठोडें*n.*-कंठाळ*f.*-&c. लावणें.

23 upon. See To Deceive. 24 up with; *make shift with.* गरज*f.* करणें *g. of o.*

25 up with; *overlook, brook*, v. To Bear. सोसणें, साहणें, पोटांत घालणें.

Put. See Clown. 2 See Harlot.

Put-off. See Excuse, Evasion.

Putative, *a. supposed, reputed.* लोकसमजुतीचा, लौकिकसमजुतीचा, जनप्रसिद्धीचा, मानलेला.

Putrefaction, *n. process of animal and vegetable decomposition.* कुजणें*n.* सडणें*n.*

Putrefied, *p.* Putrid, *a.* v. V. सडलेला, कुजलेला, कुजका.

To Putrefy, *v. n. rot, be decomposed.* कुजणें, सडणें.

PUTRIDITY, PUTRIDNESS, *n.* v. A. सडलेलेपणा*m.* कुजलेलेपणा*m.*
Smell of p. कुजकटाण*f.* कुजटाण*f.*
PUTTING-STONE, *n. stone for trying strength.* गोटी*f.* बाळगुंडा*m.*
PUTTY, *n. glazier's paste.* लुकण*n.* लांबी*f.*
To PUZZLE, *v. a. pose, gravel, &c.* v. To CONFOUND. कोंडणें, गळफटणें *or* फाटणें, निरुत्तर-कुंठित-&c. करणें, तोंड*n.* बंद करणें *g. of o.* कांहीं सुचेनासा करणें, घोळ*m.*-घोंटाळा*m.*-&c. करणें *g. of o.* गोफाट्यांत-पेंचांत-&c. पाडणें.
PUZZLE, *n. enigma, &c.* कूट*n.* गूढ*n.* कोडें*n.* चौऱ्याशींचा फेरा*m.* करामत*f.* समस्या*f.* *v* घाल, पुरद, खडकळ*n.*
2 *puzzledness, perplexity,* v. CONFUSION. गळफटा *or* फाटा*m.* गिरकांडा*m.* गिरकांडी*f.* पंचाईत*f.* विवंचना*f.* विचार*m.* घोळ*m.* घोटाळा*m.* गोंधळ*m.* भ्रम*m.*
PUZZLE-HEADED, PUZZLE-NOSE, *a.* v. DOUBTFUL. गोंधळ्या, भ्रांत्या, भ्रांतिखोर, भ्रांतिष्ट, भ्रमिष्ट, भ्रमी, भ्रांतहृदय.
PUZZLED, *p.* v. V. कोंडलेला, गळफाटलेला, &c. भ्रांत, संभ्रात, इतिकर्त्तव्यतामूढ.
PUZZLER, *n.* PUZZLING, *p. a.* v. V. कोंडणारा, घोळ करणारा, &c. पंचाइतीचा, विचाराचा, &c.
PYEBALD, *a.* अबलक *or* ख.
PYGMY, PYGMEAN. See DWARF, DWARFISH.
PYRAMIDAL, PYRAMIDICAL, *a.* निमुळता *or* निमोळता, सूच्यग्र, गायदूम.
PYRE, *n. funeral pile.* सरण*n.* चिता*f.*
PYRITES, *n. fire-stone.* सुवर्णमुखी*f.* सुवर्णमाक्षिक*n.* विटमाक्षिक*n.* आवर्त्त*m.*
Iron p. नीलमृत्तिका*f.*
Hepatic p. of iron. रूप्यमाक्षिक*n.* कांस्यमाक्षिक*n.*

Q.

Q. has no representative in *Maráthí.* The compound letter क्व expresses its power.
QUACK, *n. cry of the duck.* बदकाचा आवाज*m.* जलकुक्कुटशब्द*m.*-नाद*m.*-&c.
2 *quack-doctor, empiric, &c.* बाडीवैद्य, नाकाडोळ्याचा वैद्य, टाणाटोणावैद्य, टाणाटोण्या, नाकपिऱ्यावैद्य, जडीबुट्या, पहाडीवैद्य, ढोंगीवैद्य, वैद्यकीचापेम्या, वैद्यमानी, जाणता.
Murderous q. यमसहोदर, यमकिंकर.
3 *boastful pretender to skill or knowledge.* विद्येचा आव घालणारा, पोकमाजविणारा, डौल्या, चिकित्सक.
QUACKERY, *n. empiricism.* वैद्यकीचें पोक*n.*-ढोंग*n.*-&c. वैद्यकीचे टाणेटोणे*m. pl.*
2 *boastful pretensions to knowledge.* पोंक*n.* टाणेटोणे*m. pl.* चिकित्सा*f.*
QUADRANGLE, *n. square.* चौक*m.* चौकट*f.* चौसोपी*f.*
QUADRANGULAR. *a. having four sides and four angles.* चतुष्कोण *pop.* चौकोन *or* ना, चौखंदा, चतुरस्र *pop.* चौरस.
QUADRANT, *n. quarter of a circle.* त्रिज्या*f.* वर्त्तुलपाद*m.* पद*n.*
2—the instrument. तुरीययंत्र*n.* सूर्पयंत्र*n.*
QUADRATE, To QUADRATE. See SQUARE, To SQUARE.
QUADRENNIAL, *a. comprising four years.* चारवर्षांचा, चातुरब्दिक, चौसाली, चौसनी.
2 *happening once in four years.* चारचार वर्षांनी येणारा-घडणारा, चौसाली, चौसनी, चातुरब्दिक.
QUADRILATERAL, *a. having four sides.* चौपेलू, चौबाजूंचा.
QUADRUPED, *a. having four feet.* चौपायी, चौपायाचा, चतुष्पद, चतुष्पाद.
QUADRUPED, *n.* पशु*m.* चतुष्पाद प्राणी*m.*
QUADRUPLE, *a. fourfold.* चौपट, चतुर्गुण.
To QUADRUPLE, To QUADRUPLICATE, *v. a. make fourfold.* चौपट करणें-वाढवणें.
To QUAFF, *v. a. drink largely,* v. To DRINK. ढोसणें, घोटा*m.* लावणें, घोटणें, गटगटणें, गटगट-&c. पिणें.
QUAGGY, *a. boggy, &c.* दलदलीत, थलथलीत, वरबरीत, गलगलीत.
QUAGMIRE, *n. bog, marsh, &c.* दलदल*f.* रूतण*f.* रूपण*f.* रेवण*f.* फसण*f.*
To QUAIL, *v. n. sink in hopes, &c.* v. To FAIL. खचणें, खचळणें, गंदारणें, मेटें*n pl.* बसणें *g. of s.*
QUAIL, *n. perdix chinensis.* लावा *or* लाहूर*m.*
QUAINT, *a. having petty elegance.* चाकचोपीचा, चापचोपीचा, चाकचोप.
2 *odd, fanciful.* तऱ्हेदार, तऱ्हेवाईक, मौजेचा, विलक्षण.
QUAINTNESS, *n.* v. A. 1. चाकचोपी*f.* चापचोपी*f.*
2 तऱ्हेवाइकपणा*m.* &c.
To QUAKE, *v. n.* v. To TREMBLE. कांपणें, कांप*m.*-कांपरा*m.*-कापरी*f.*-कांपरें*n.*-&c. सुटणें-भरणें, थरथरणें *intens.* थरारणें, पाठ*f.* कांपणें, हुडहुडणें, डगडगणें, डगमगणें.
QUAKE, QUAKING, *n.* v. V.—*act.* कांपणें*n.* कांप*m.* कांपरा*m.* कांपरी*f.* कांपरें*n.* थरथरी*f.* कंप*m.* कंपन*n.*
QUAKER, *n.* QUAKING, *p. a.* v. V. कांपणारा, कांप सुटलेला, &c. कांपरा, कंपमान, कंपान्वित.
QUALIFICATION, *n.* v. V. 1.—*state.* योग्यता*f.* उपयुक्तता*f.* लायकी*f.* क्षमता*f.* कार्यक्षमता*f.* गुणविशिष्टता*f.* गुणवैशिष्ट्य*n.*
I v. LIMITATION, RESTRICTION. मर्यादा*f.* आळा*m.* आळाबांधा*m.*
II a q. v. ACCOMPLISHMENT. गुण*m.*
QUALIFIED, *p.* v. V. 1. योग्य केलेला, &c. गुणी, लायक, उपयुक्त, क्षम, कार्यक्षम, योग्यतासंपन्न.
2 नरम-माफक-नेमस्त-&c. केलेला.
QUALIFIER, *a.* QUALIFYING, *p. a.* v. V. 1. योग्य-लायक-&c. करणारा, योग्यता-&c. देणारा.
2 नरम-माफक-&c. करणारा.
To QUALIFY, *v. a. make capable or competent.* योग्य-लायक-गुणी-गुणविशिष्ट-क्षम-&c. करणें, योग्यता*f.*-गुण*m. pl.*-लायकी*f.*-&c. देणें-आणणें.
2 *moderate, modify, soften, temper, &c.* नरमवणें, नरम-नेताचा-नेमस्त-&c. करणें.
QUALITY, *n. property.* गुण*m.* धर्म*m.*
Bad or evil q. अवगुण*m.* दुर्गुण*m.*—Of bad q. अवगुणी, दुर्गुणी.
Essential or inherent q. अनुगतधर्म*m.* वस्तुशक्ति*f.*
Good q. सद्गुण *pop.* सुगुण*m.*
2 *character with respect to right or wrong,* v. CHARACTER. बरेवाइटपणा*m.* सदसद्भाव*m.* सत्त्वासत्त्व*n.* गुणावगुण*m.* गुणागुण*m.*
3 *high rank.* मोठी पदवी*f.* पदश्रेष्ठता*f.*
People of q. बडेलोक*m pl.*
QUALM, *n. rising in the stomach.* उमास*m.* उमासा*m.* उमाळा*m.* उमाळी*f.*
2 (of conscience). v. REMORSE. चुणचूण*f.* खरखर*f.* चुरचूर*f.*

QUALMISH, *a. inclined to vomit.* कळमळ आलेला, मळमळ सुटलेला, &c. वमनोन्मुख, वांत्युन्मुख.

To feel q. उमदळणें, कळमळणें (both *impersonal*).

QUALMISHNESS, *n.* v. A. कळमळ *f.* कळकळी *f.* मळमळ *f.* मळमळी *f.* उमळ *f.* उमळावण *n* उमास *m.* उमासा *m.* उमाळा *m.* उमाळी *f.* उमट *or* ओकारीचा उमट *m.* उमड *m.* ओकारा *m.* ओकारी *f.* शिसारी *f.* शिसकारी *f.*

QUANDARY, *n. state of doubt and perplexity* विवंचना *f.* विचार *m.* विचारणा *f.* पंचाईत *f.*

To be in a q. अष्टाक्षरी *f or* अष्टाक्षरीमंत्र *n.* जपणें (These eight letters are कसें करूं काय करूं) मसलत *f.*–पंचाईत *f.*–विचार *m.*–&c. पडणें *in. con*

QUANTITY, *n. magnitude, &c.* परिमाण *n.* प्रमाण *n.* मान *n.* परिमिति *f. pop* परिमीत *f n.*

Great q. मोठें परिमाण *n.* The sense is best rendered by using the adjectives पुष्कळ, बहुत, &c.

For this sense as expressed by such words as *peck, bushel, load, cart-load, heap, mountain,* some words or phrases are, गाडाभर, गाडेगणती, मुलूकभर, मळभर, खंडीभर, खंडीगणती, पर्वत *m.* डोंगर *m.* ब्रह्मांड (as ब्रह्मांड कर्ज–खर्च–काम &c.). See also under EXUBERANCE.

Settled q. or allowance. मोताद *f.* रतीब *m.*–चंदी *f.* आहार *m.*

Small q. मात्रा *f.* मुष्टिमात्र *n.* मुष्टिपरिमाण *n.*—The sense is best rendered by the adjectives थोडा, इवला, &c.

2—in prosody. मात्रा *f.*

3—in algebra; *a known q.* रूप *n.*

Figurate q. क्षेत्रराशि *m.*

Infinite q. अनंतराशि *m.*

Negative q. क्षय *m.*

Unknown q. अव्यक्त *m.*

QUANTUM, *n. settled allowance, &c.* मोताद *f.* नेमणूक *f.* आहार *m.* रतीब *m*

Quantum sufficit. जितक्यास तितका, कार्याकारण, टापासटीप.

QUARANTINE, *n. prohibition from landing on the suspicion of disease.* रोग पाहण्याचा खुटवा *m.*

QUARREL, QUARRELLING, *n.* v. V. 1. मैत्रीभंग *m.* नाचक्की *f.* तुटातूट *f.* फुटाफूट *f.* विनसाविनस *f.* विघाड *m.* तूट *f.*

Making up a q. निर्तुटक *n.*

Private adjustment of a q. घरसमजूत *f.*

Q. in play or fun. क्रीडाकलह *m.*

To kindle a q. फुणगी *f.* टाकणें *or* लावणें.

2 भांडण *n.* झगडा *m.* कज्जा *m.* वखेडा *m.* जुंज *or* झुंज *n.* झटपट *f.* झोंबट *n.* तंटा *m.* लढाई *f.* झमाझमी *f* झकमक *f.* कलागत *f.* लटपट *f* खणाजंगी *f.* नाचक्की *f.* कलह *m.*

Mutual or general q. भांडाभांड *f.*

Quarrels—compreh. *quarrels and squabbles, disputes and differences.* कज्जा खोकला *m.* कज्जा कफावत *f.* कज्जाभांडण *n.* तंटावखेडा *m.* झटझोंबट *n.*

To fall a q. विन कदलीवर येणें.

To pick a q. दाटून *or* खोदून कज्जा *m.* काढणें.

To set a q. बीर *m.* भरणें *or* देणें, लावालाव *f.*–लावालावी *f.* करणें, घरावर कुतरें *n.* चढवणें, खुंगी *f.* पिरगाळणें–पिळणें–पिळवटणें–मारणें.

To QUARREL, *v. n. fall out.* तुटणें, विघडणें, फुटणें, विघाड *or* विघड *m.* पडणें *g. of s. recip.* तुटातूट *f.*–मैत्रीभंग *m.*–विनसाविनस *f.*–&c. होणें *g. of s. recip.* विघडणें–विनसणें *g. of s. recip.*

2 *squabble, contend, fight.* भांडणें, झगडणें, झगटणें, झुगटणें *or* झुगडणें, जुंजणें *or* झुंजणें, तंडणें, लढणें, रणें *n pl.* पडणें, खटपटणें, भांडण *n.* -झगडा *m.*-&c. करणें, झकमक *f.*-चकमक *f.* झडणें *g. of s.*

3 *cavil, find fault,* v. To CARP. फांटा *m.* फोडणें, आडवें *n.* घेणें, कांक्षा *f.*–आक्षेप *m.* घेणें.

QUARRELLER, *n.* QUARRELLING, *p. a.* v. V. 1. विघडणारा, तुटणारा, &c.

2 भांडणारा, झगडणारा, &c.

QUARRELSOME, *a. apt to fall out and break with.* तुटसाळ, तुटक, तुडस, तोडक, विघड्या.

2 *given to contention, pugnacious.* भांडरा, भांडगा, भांडखोर, कज्जेखोर, कज्जेदलाल, वखेडखोर, तंटेखोर, तंटेबाज, कैपती, कैपतखोर, झगड्या, झगडाळ, झगडाळू, खाजळ्या, खाजाळू, खजाळ, खटलेखोर, भंड, कलभांड, बोलभांड, कलागत्या, कलागतखोर कलहकारी, कलहप्रिय, युयुत्सु.

Q person. भांड, जगभांड, भांडकुदळ, वाऱ्यावरोवर भांडणारा, पाणी पिपिऊन भांडणारा, भांडणांतला वीरपीर.

QUARRELSOMENESS, *n.* v. A. 1. तुटसाळपणा *m.* तुटकपणा *m.* &c.

2 भांडरेपणा *m.* भांडगेपणा *m.* &c.

QUARRY, *n. mine, pit, &c.* खाण *f.* खाणी *f.* खनि *f.* आकर *m.*

QUART, *n.* v. MEASURE. शेर *m.*

QUARTAN, *n. ague that comes every fourth day.* चातुर्थिक *m.* चातुर्थक *m.*

QUARTER, *n. fourth part.* चौथावांटा *m.*-हिस्सा *m.* पाव *m.* पाई *f.* चौथाई *f.* पावकें *n.* पाद *m.* चौत *m.* चतुर्थांश *m.* चतुर्भाग *m.*—esp. of a cake, of certain fruits, &c. चतकोर *m. f.* चतकर *m. f* –of a rupee, पावला *m.*—of a year, तीनमहिने *m. pl.* पाववर्ष *n.* वर्षपाद *m.*

Of a q. less. पाऊण (in comp. as, पाऊणशेर, पाऊणहात, पाऊनभाकरी, &c. *i. e.* a sher, &c. all but a quarter). Before the numerals it becomes पाऊणे, as पाऊणेदोन, पाऊणेतीन, &c. a q. less than 2, &c. *i. e.* one and three quarters, &c.

Of a q. more. सवा (as सवामण, सवाशेर, सवादोन, सवातीन, &c. a maund—a sher and a quarter, two and a quarter, &c.)

2 (of the heavens). दिशा *f.* दिक् *f.* घर *n.* आशा *f.* आंग *n.* काष्ठा *f.* ककुभ् *f.*

In, towards, &c. the four quarters. चौखुंट.

Regent of a q. दिक्पाल, लोकपाल.

To charm the quarters. दिशा *f. pl.* भारणें *or* बांधणें, दिग्बंधन *n.* –दिशाबंधन *n.* करणें.

3 (of a country, &c.). कड *f.* बाजू *f.* प्रदेश *m.*

From all quarters. चहुंकडून, जिकडूनतिकडून.

4 (of a town, &c.). वाडा *m.* महला *m.* पुरा *m.* पेठ *f.* पट्टी *f.* पारवडा *m.*

Q. of the *mahárs.* महारवडा *or* वाडा *m.*

Q. of the poor. अडाणवस्ती *f.*

5 *sparing a life in battle.* जीवदान *n.* प्राणदान *n.* दया *f.*

To ask q. दांतीं तृण *n.* धरणें, मी गाय आहें म्हणणें.

6 quarters; *lodgings, &c.* v. RESIDENCE. बिऱ्हाड *n.* घर *n.* वसतिस्थान *n.*

7 close quarters. बाहुयुद्ध *n.*

To come to close quarters. शरीरसंबंधावर येणें.

To QUARTER, *v. a. divide into four parts.* चारभाग *m. pl.*–चारवांटे *m. pl.* करणें *g. of o.* चौभागणें.

2 *place for lodging.* बिऱ्हाडास–राहायास–&c. ठेवणें–नेमणें, बिऱ्हाड *n.*–&c. देविणें.

To QUARTER, *v. n.* See To LODGE.

QUARTERLY, *a.* तीन तीन महिन्यांचा, त्रैमासिक, तिमाही

QUARTERLY, *adv.* v. A. तीन तीन महिन्यानी

QUARTERMASTER GENERAL, *n.* विनीवाला.

QUARTO, *a.* चौबंदी.

Q. sheet. चौबंदी पान*n.* चौबंदी कागद*m.*

QUARTZ, *n.*—the mineral. काचमणि*m.*

To QUASH, *v. a. quell, subdue.* मोडणे, नाहीसा करणें, दाबणें.

2 annul, make void, v To ABOLISH. मोडणें, रद्द करणें.

QUATERNARY, QUATERNION, *n. aggregate of four.* चतुष्टय*n.* चौकडी *f.* चतुष्क*n*

QUATRAIN, *n. stanza of four lines.* चौक*m.* ? चतुष्पादकविता *f.*

To QUAVER, *v. n. vibrate, &c.* v. To TREMBLE कांपणें, कंप*m.* होणें *g. of s.*

2 (with the voice, or on an instrument). फिरक *f.*–फिरकी *f.*–झील *f*–शारीर*n.*–&c. घेणें.

QUAVER, QUAVERING, *n.* v. V. 1. कंपणें*n.* कंप*m.*

2 फिरक *f.* फिरकी *f.* गिरकी *f.* गिटकडी *f.* गिटकारी *f.* झील *f.* कंप*m.*

QUAY, *n. mole.* घाट*m.* धका *or* धक्का*m.*

QUEAN. See WENCH

QUEASINESS, QUEASY. See QUALMISHNESS, QUALMISH.

QUEEN, *n. wife of a king.* राणी *f.* राजपत्नी *f.* महिषी *f.* राज्ञी *f.* नायका *f.*

Apartments of the q. राणवसा*m.*

Q. inaugurated and crowned. पट्टराणी *f.* पट्टमहिषी *f.* पट्टदेवी *f.* पट्टाभिषिक्त राणी *f.*

2 woman who is sovereign of a country. राणी *f.* राज्ञी *f.* राज्यकारिणी महिषी *f.*

3—at chess. वजीर*m.* प्रधान*m*

QUEEN'S METAL, *n.* कांस्य *pop.* कांसें*n.*

QUEER, *a. odd, singular,* v. STRANGE. विलक्षण, अपरूप, तऱ्हेवाईक.

QUEERNESS, *n.* v. A. विलक्षणपणा*m.* अपरूपपणा*m.* वैलक्षण्य*n.*

To QUELL, *v. a. quash, &c.* v. To SUBDUE. मोडणें, तोडणें, दाबणें, नाहीसा करणें.

2 quiet, v. To COMPOSE. शांत–&c. करणें, शांति *f.*–शमन*n.*–उपशमन*n.*–&c. करणें *g. of o.*

To QUENCH, *v. a.* (fire). विझवणें, विझण*n.* घालणें, निर्वापन*n.* करणें.

2 (a lamp). मालवणें, गूल*m.* करणें, निरोप*m.* देणें, पदर*m.* घालणें–देणें, शेव *f.* देणें.

3 (thirst), &c. मोडणें, घालवणें, शमवणें, शांत-&c. करणें, शांति *f.* –&c. करणें *g. of o.*

QUENCHED, *p.* v. V. 1. विझवलेला, विझण घातलेला, निर्वापित.

To be q. विझणें, विझण*n.* पडणें.

2 मालवलेला, &c.

3 मोडलेला, घालवलेला, &c. शांत.

QUENCHLESS, *a. that cannot be quenched.* विझवतां यायाचा नाहीं, अनिर्वापनीय, निर्वापनाशक्य.

QUERIST, *n. inquirer.* सवाल करणारा, पुसणारा, पृच्छक, प्रष्टा.

QUERN, *n. hand-mill.* जातें*n.* घरट*m.*

QUERULOUS, QUERIMONIOUS, *a. habitually complaining.* रडगाण्या, रडक्या, रडका, गऱ्हाणखोर, गऱ्हाण्या, पिरपिरा, पिरपिऱ्या, रिपरिपा.

QUERULOUSNESS, QUERIMONIOUSNESS, *n.* v. A. रडकेपणा*m.* पिरपिरेपणा*m.* &c.

QUERY. See QUESTION.

QUEST, *n.* v. SEARCH. शोध*m.* सुदावा*m.* तलाश*m.* सुगावा*m*

QUESTION, QUESTIONING, *n.* v. V. 1. पुसणें*n.* &c. प्रश्न*m.* सवाल*m.* पृच्छा *f.* पुरशीस *or* पुरसीस *f*

String of questions. प्रश्नमाला *f.* प्रश्नावलि *f*

To blink the q. डोळे झांकून बोलणें, लपेटीखाली नेणें, लपेटून नेणें.

2 दिक्कत *f.* संशय*m.* शंका *f.*

To call in q. दिक्कत *f.*-&c. धरणें-घेणें *g. of o.* तकरार *f.*-वाद*m.* सांगणें घेणें *g. of o.*

I *dispute or subject of dispute.* वाद*m.* वादविषय*m* खटला*m.* खटलें*n.*

To be out of the q. बाहेर असणें.

To QUESTION, *v. a. interrogate,* v. To ASK. पुसणें, विचारणें, पुरशीस *f.*–सवाल*m.*–प्रश्न*m.*–&c. करणें–घालणें,—straitly, closely, &c. v. To EXAMINE खोदून *or* खणून विचारणें–पुसणें, पुरसीस *f.* घालणें–करणें, खरावून विचारणें, पुसापुसी *f.*–पुस्तापास्त *or* पास्तपुस्त *f.* करणें.

2 v. To DOUBT, To DISPUTE. संशय*m.*–शंका *f*–दिक्कत *f.*–&c. धरणें–घेणें *g of o.* संशय*m.*–शंका *f.*–&c. येणें *in. con with g. of o*

QUESTIONABLE, *a.* v. V. 2. *and* DOUBTFUL. शंकनीय, आशंकनीय, शंकाई, शंकायोग्य.

QUESTIONARY, *a. containing questions.* प्रश्नमय, प्रश्नप्रचुर, प्रश्नबहुल.

QUESTIONER, *n.* QUESTIONING, *p. a.* v. V. 1. पुसणारा, सवाल करणारा, पृच्छक, प्रष्टा.

2 संशय धरणारा, शंका घेणारा, &c.

QUESTIONLESS. See CERTAINLY.

QUIBBLE, *v. n. cavil, &c.* v. To CARP. आडफांटा*m.*–भढेवढेम *pl* घेणें, फंगरूड*n.* फोडणें, पर्याय*m pl.* सांगणें–फोडणें, वाक्छल*m.n.*–वक्रोक्ति *f.* करणें.

QUIBBLE, QUIBBLING, *n.* v. V. आडफांटा*m.* भढेवेढे*m. pl.* अधांटी *f* फंगरूड *or* फुगरूड*n.* फरगडे *or* फरगटे*m. pl.* बोलण्याची-भाषणाची-लपेट *f.* वाक्छल*m.n.* वक्रोक्ति *f.*

QUIBBLER, *n.* QUIBBLING, *p. a.* v. V. आडफांटा घेणारा, &c. आडफांटे फोडणारा, भढेवेढे घेणारा, आडफांट्या, अधांट्या.

QUICK, *a.* v. LIVING. जिता, जिवंत, सजीव.

2 speedy, swift. जलदीचा, त्वरेचा, शीघ्र, सत्वर, वेगवान, त्वरित, तरस्वी, क्षिप्र.

3 *active, lively, brisk,* v. SMART. जलद, चपळा, शिताब, चलाक *or* ख, चटपटी *or* ट्या, झटपट्या.

4 *of ready apprehension,* v. SHARP. जलद, शीघ्रबुद्धि, चप्पू, हुशार, चणचणीत, सकृद्ग्राही, मेधावी.

5—of flesh, *as opposed to* dead, callous, proud. जिना, जिवा, जिवंत, गोडा.

6 (with child) v. PREGNANT. गर्भवती, चलितगर्भा.

QUICK, QUICKLY, *adv.* v. A. 2. लवकर, वेगी, वेगून, जलद, जलदी, सत्वर, त्वरित, शीघ्र, वेगतः, वेगें *or* वेगीं, भडभड, क्षिप्र, लवडीसवडी, चालतांबोलतां *or* चालतबोलत असतां, थुंकीघालून, घोड्याचे पाठीवर. For formations expressing this sense which answer to, *in a jiffey, in a trice, as soon as you can say Jack Robinson, &c.* See under TRICE.

Quick! smart's the word. झरझर, त्वरेस मोल आहे, वल्हा.

QUICK, *n. living flesh; sensible part.* जिव्हाळी *f.* वर्म*n.* वर्मस्थल*n.* वर्मस्थान*n.*

In or to the q. जिव्हारीं.

That touches the q. मर्मस्पृक्.

To be touched to the q. वरमणें *or* विरमणें.

To touch to the q. *lit. fig.* जिव्हाळीं लागणें, झोंवणें, डागणें, काळजीं लागणें, जिवीं लागणें, आंगीं *or* आंगास येणें, नाळीवर लागणें, लागणें, हडी *or* हडावर घावm. घालणें, खोंचणें, खोंचरणें, वर्मभेदm.-मर्मभेदm.-&c. करणें

QUICK-LIME, *n. burnt limestone.* चुनकळ्या *f. pl.* कळ्या *f. pl* भाजलेले चुनखडेm. *pl.*

QUICK-SAND, *n. loose, watery sand.* नेहेरn रेवण *f.* रूतण *f.* रूपण *f.* रूतणीची-रूपणीची पुळण *f.*

QUICK-SCENTED, *a. of acute smell.* जलद्‌घ्राण, शीघ्रघ्राण.

QUICK-SET, *n. living plant set to grow.* कलमn. मेढाm. खुंटm.

QUICK-SIGHTED, QUICK-EYED, *a.* जलददृष्टीचा, दृष्टीचा जलद, शीघ्रदृष्टि, तीक्ष्णदृष्टि, प्रखरदृष्टि.

QUICK-SILVER, *n.* पाराm. पारदm. रसm

Calcining q. मूर्च्छनn.

To QUICKEN, *v. n. become living.* जिता-जिवंत-सजीव-&c. होणें, जीवm. धरणें, जीवित्वn.-चैतन्यn. पावणें.

2 (a pregnant woman). गर्भचलनn. होणें *g. of s* चलितगर्भा--&c. होणें.

3 *have increased motion, &c.* गति *f.* त्वरित होत जाणें *g. of s.* गतिवर्द्धनn.-गतिवृद्धि *f*-&c. होणें *g. of s.*

To QUICKEN, *v. a. make alive.* जिता-जिवंत-सजीव-&c. करणें, जीवm. देणें.

2 v. To ACCELERATE, To HASTEN. त्वरा *f.*-&c. करणें *g. of o.* त्वरित-&c. करणें, गतिवर्द्धनn.-&c. करणें *g. of o.*

3 *stimulate,* v. To INCITE. उत्तेजनn.-उद्दीपनn.-&c. करणें *g. of o.*

QUICKNESS, *n* v. A. 2. जलदी *f.* त्वरा *f.* शीघ्रता *f.* शैघ्र्यn.

3 जलदपणाm. जलदी *f.* चपळाई *f.* चलाकी *f.* शिताबी *f.* चटपट *f.*

4 जलदपणाm. हुशारी *f.* चपुपणाm. &c. शीघ्रबुद्धि *f.*

QUIESCENCE, *n.* v. REST. चलनाभावm. निश्चलता *f.* नैश्चल्यn. निश्चलभावm.

QUIESCENT, *a. not moving,* v. STILL. स्थिर, निश्चल, अचल, अचर.

2—in grammar. अनुच्चारित, लुप्तोच्चार.

Q. mark, *the mark* (') *denoting quiescence.* विरामm.

QUIET, *a. not moving,* v. STILL. स्थिर, निश्चल, अचल.

2 *still, unruffled, &c.* v. CALM. स्थिर, अक्षुब्ध, निवांत.

3 *serene, tranquil, &c.* v. CALM. थंड, थंडा, स्वस्थ, शांत.

4 *peaceable, gentle, &c.* v. MILD. गरीब, सालस, साळढाळ, निरूपद्रवीक.

5 *unmolested, undisturbed.* स्वस्थ, निर्बंध, निर्विघ्न, निर्व्याकूळ, निष्कंटक, निरूपद्रव, अबाध, अप्रतिबंध, अप्रतिकारित, प्रतिबंधरहित-हीन-&c.

QUIET, *n.* v. REST. स्थिरता *f.* निश्चलता *f.* नैश्चल्यn. स्वस्थपणाm. निवांतपणाm. चैनn. स्वास्थ्यn. निष्कंटकn. उपद्रवाभावm. कंटकाभावm.

To QUIET, *v. a.* v. To CALM, To COMPOSE. संतावणें *or* संथावणें, शांतवणें *or* सांतवणें, शांत-स्वस्थ-&c. करणें, समजूत *f.*-शांति *f.*-&c. करणें *g. of o.*

QUIETISM, *n. dispassion, &c. contemplative religion.* शांति *f.* शमm. निवृत्तिमार्गm. According to the *Wedánta* system there are six particular stages of the state, or six particular duties incumbent upon him who seeks it; viz. श्रद्धा, समाधान, तितिक्षा, उपरति, दम, शम.

QUIETIST, *n. one who maintains the principles of quietism.* निवृत्तिमार्गी, वेदांती, वेदांताधिकारी, वेदांतमार्गी, वेदांतसेवी.

QUIETLY, *adv.* v. A. 1. स्थिर, निश्चळ, निचळ, निवांत, चप *or* चप्प, गुपीचप *or* चूप, उगामुगा.

2 3. 5. स्वस्थ, स्वस्थपणें, निवांत, अबाध, निरूपद्रव, निष्कंटक, उपद्रवावांचून.

I *not hurriedly.* सावकाशीने, सावकाश, धिमा *decl.*

QUIETNESS, *n.* v A. 1. स्थिरता *f.* निश्चलता *f.* नैश्चल्यn.

2 निवांतपणाm. स्थिरता *f.* अक्षुब्धता *f.* अक्षोभm.

3 थंडपणाm. थंडाई *f.* स्वस्थपणाm.

4 गरिबी *f.* सालसपणाm. &c. सालसाई *f.*

5 विघ्नाभावm. कंटकाभावm. उपद्रवाभावm.

QUIETUDE. See QUIET.

QUILL, *n. feather.* पीसn. परm.

To drive the q. खरडेंn. घासणें.

2 (of a porcupine). साळपीसn. साळेचा कांटाm.

3 of weavers). कांडी *f.*

QUILL-DRIVER, *n. contemptuous term for a clerk, &c.* खरड्या, खरडघाश्या, कारकुंडेंn.

QUILT, *n. stuffed bed cover, &c.* रजई *or* रजाई *f.* न्याहली *or* न्याहाली *f.* लेंपn.m. लेंपडी *f.* लेपडेंn. दुलई *f.*

2 (of patchwork). गोदडी *f.* गोदडेंn. कंथा *f.* वाकळ *or* वाखळ *f.*

To QUILT, *v. a. stuff with cotton &c. and stitch.* रूm. भरणें, रूभरून शिवणें, रूदार करणें.

QUILTED, *p.* v. V. रूभरलेला, रूदार, रूभरी, रूवाचा.

QUINCE, *n. Bengal q.* श्रीफल *or* ळn.

Q.-seed. बेदाणा *or* मोगली बेदाणाm.

QUINQUENNIAL, *a. lasting, &c. five years.* पांचपांच वर्षांचा, पांचसाली, पंचवार्षिक.

QUINSY, *n.*—the disease. घटसर्पm. घाटसर्पm.

QUINTESSENCE. See ESSENCE.

QUINTUPLE, *a. five fold.* पांचपट, पंचगुण.

QUIP, *n.* v. SARCASM. टोमणाm. टोलाm.

QUIRE, *n.* (of paper). दस्ताm.

QUIRK, *n. conceit, &c.* v. FANCY. चुटकाm. नुतका *or* नुक्ताm.

2 *artful turn or evasion in speech.* वाक्‌छलm.n. वक्रोक्ति *f.* बोलण्याची-भाषणाची-&c. लपेट *f.* बोलण्याचे छक्केपंजेm. *pl.*

To QUIT, *v. a. resign,* v. To GIVE UP. सोडणें, सोडून देणें, उत्सर्गm.-उत्सर्जनn.-&c. करणें *g. of o.*

2 *depart from, leave.* सोडणें, सोडून जाणें, सोडून देणें, टाकणें, वर्जणें, विसर्जणें, विसर्जनn.-त्यागm.-&c. करणें *g. of o.*

QUIT, *a. discharged from, absolved.* मोकळा, उतराई, उत्तीर्ण, ऋणमुक्त, उपकारमुक्त.

QUITE, *adv. completely, entirely,* v. WHOLLY. केवल *or* ळ, अगदीं, निपट, निखालस, निखालस.

2 (as) *up to,* v. FULL. बरोबरीचा, तंत.

QUITS, To be q. उतराई होणें *g. of s.* बराबरी *f.* होणें *g. of s. recip.*

To give q. यमकाला यमकn.-प्रासाला प्रासm. लावणें-बसवणें-मिळवणें.

QUITTANCE. See ACQUITTANCE.

QUIVER, *n. case for arrows.* भाताm. तरकश *or* सm. शराश्रयm. तूणm. तूणीरm.—in contempt. भातडी *f.*

To QUIVER, *v. n.* (through cold, &c.) v. To SHIVER. कांपणें, हुडहुडणें, शिरशिरणें, कांपm.-कंपm. सुटणें *in. con.*

2 *shake tremulously,* v. To TREMBLE. उकडकणें, लुखलुखू *adv.* हालणें, लटलटणें, लटलट *adv.* करणें.

3—the skin, &c. फुरफुरणें, स्फुरणें, स्फुरणn.-स्फूर्त्ति f.- &c. होणें g. of s.

4 (with impatience, to speak, strike, &c.)—the tongue, hand, foot. फुरफुरणें, फुरणें, हुळहुळणें, वळवळणें.

QUIVERER, n. QUIVERING, p. a. v. V. 1. कांपणारा, &c. कांपसुटलेला, &c. कंपमान, सकंप.

2 डकडकणारा, लटलटणारा, लटलट हालणारा.

3 फुरफुरणारा, &c.

QUIVERING, v. V. 1. कांपणेंn. &c. हुडहुडीf. खुडखुडीf.

3 स्फुरण pop. फुरणn. स्फूर्त्तिf. भोवराm.

4 स्फुरण pop. फुरणn. फुरफुरणेंn. intens. फुरफुराटm.

QUOIT, n. discus. चक्रn.

QUONDAM, a. v. FORMER. पहिला, पूर्वीचा.

QUORUM, n. such a number as is competent to transact business. काम चालवायापुरती संख्याf.-मंडळीf. कार्यसाधकावरसंख्याf.

QUOTA, n. share, part or portion assigned. वर्गणीf. वर्गतf.n. वांटणीf. चंदाm. खापणीf. हिसेरसीf.

Drawing out or determining quotas. हिसेरशी or सीf. दामाशाईf.

QUOTATION, n. v. V.—act. अवतरणn. उपन्यासm.

I passage quoted. उपन्यस्तवाक्यn.-वचनn.-लेखm.-&c.

To QUOTE, v. a. adduce a passage from an author or speaker. उपन्यासm.-अवतरणn. करणें g. of o.

QUOTED, p. v. V. उपन्यस्त.

QUOTH, imperfect v. said. बोललों, बोलला.

QUOTIDIAN, a.—fever. ऐकाहिक, अन्येद्युष्क.

QUOTIENT, n. number resulting from division. भागm. भागाकारm. फलn. लब्धिf. आप्तn.

R.

R. is represented by र.

RABBIT, n. ससाm. शश or शशकm.

RABBLE, n. v. PEOPLE. लुळेंn. जंगमदवळेंn. बाजारबुणगेंn. कतवारn.

RABID, a. v. MAD. पिसा, पिसळलेला.

RACE, n. v. FAMILY, OFFSPRING. वंशm. वंशपरंपराf. तंतुm. घरn. पुत्रपौत्रादिवंशपरंपराf. बीजn.

2 (of ginger, &c.). कांडीf. कुडेंn. फडाm.f. फणाm.

3 contest in running. धांवf. दौड or दवडf.

To run a r. दौड or दवडf. मारणें.

To RACE, v. n. v. To RUN. धावणें, दौड or दवडf. मारणें, धांवf. मारणें-टोकणें.

RACK, n. grate for hay. गव्हाण or गव्हाणीf. वैरण or औयरणf.

2 See TORTURE.

To RACK, v. a. See To TORTURE.

2 v. To STRETCH. ओढणें.

To r. one's brains. कपाळकूटf.-&c. करणें.

RACKET, n. v. UPROAR. गलबलf. गलबलाm. कुलकुलाटm. घोरm. कल्होळm.

2 (of children). See ROMPS.

RACY. See STRONG, TASTEFUL.

RADIANCE, RADIANT. See BRIGHTNESS, BRIGHT.

To RADIATE, v. n. issue in rays. किरणद्वारा-किरणरूपानें येणें.

2 issue and proceed in straight lines from a point. केंद्रापासून नीट-सरळ-समोर-&c. निघणें-निघून चालणें.

RADICAL, a. v. ORIGINAL. मूळचा, मुळाविषयींचा, मुळींचा, मूलिक, मौल.

2 native, v. NATURAL. जातीचा, जन्माचा, असल, स्वाभाविक pop. स्वभाविक.

3 primitive, underived, &c.—a word. मूळचा, मूलिकm.

RADICALLY, adv. v. A. 1. मुळीं, मुळींचा or मूळचा decl. आमूल.

2 जातीनें, जातीचा-&c. decl. स्वभावतः, जातितः.

RADISH, n.—the plant. मुळाm. मूलकm.

Follicle of a r. मोगरीf. चिटकीf. डिंगरीf.

RADIUS, n. (of a circle). त्रिज्याf. व्यासार्धn. व्यासार्धरेषाf.

2 (of the arm). कांवf. कांबीटf.

RAFFLE, RAFFLING, n. v. V. सोडतf.

To RAFFLE, v. n. contend for an article in a lottery. सोडतf. घालणें.

RAFT, n. a float of timbers. ताफाm. तरf. तरणn.

RAFTER, n. a roof timber. वांसाm. (dim. deprec. dispar. &c. वांसकटीf. वांसटीf. वांसोडीf. वांसोळीf.)

Corner r. कोनवासाm. कोनाm.

Cross slip along ends of rafters. पाणसापूडn.

Cross piece receiving the ends of rafters. माहुटीचें पानn. or माहुटीf. (or मोहटीचें पान or मोहटी).

Round r. काटगोलm.

RAG, n. torn or torn off piece of cloth. चिंधीf. चिंधूकn. चिंधूटn. चिंधडीf. चिरगूटn. चिथडाm. चिंथडीf. फडकाm. फडकेंn. सुडकाm. सुडकेंn. धुडकाm. धुडकीf. वाभाराm.

R. wetted to tie over a cut or sore. पाणकापडn. पाणपट्टीf. pl.

Rags. चिंधड्याf. pl. वागुऱ्याf. pl. वसलेm. pl. चिंध्यामिंध्याf. चिंधाचांधाm. चिंध्याचांद्याf. pl.

To tear &c. to rags. चिंध्याf. pl.-वसलेm. pl. &c. करून टाकणें-उडवणें g. of o.

2—as used in contempt of an article of clothing. चिंधीf. चिंधोचोळाm. वातेरेंn. सुडकेंn. बोळाm. पुदरट or फुदरटn. पटकर or पटकूरn.

Rags, tattered and beggarly garments. धुडक्याf. pl. धुडकेंm. pl. शतचिंध्याf. pl.

RAGAMUFFIN, n. person dressed in rags. फटकुऱ्या, चिंधोड्या, चिंधाडभाई, गोदड्या, गोदडशाई, कलिंदरी, सुडके नेसलेला.

RAGE, n. violent anger; fury, passion. क्रोधm. संतापm. क्षोभm. कोपm. प्रकोपm. तळतळf. तळतळाटm. जळपm. जळ or जाळm. वणवाm. घुसाm. तवकm. तैषm. तेखm. रोषm. अमर्षm. क्रोधावेशm. कोपावेशm. अतिरागm. अतिक्रोधm. अतिकोपm.

Fit, paroxysm, transport, &c. of r. भिरकाm. भिराकाm. रागाचा झटकाm.

2 violence, extreme exacerbation, v. FURIOUSNESS. वेगm. जोरm. क्षोभm. तडाखाm. धडाखाm.

3 violent desire, v. PASSION. वेडn. पिसेंn. छंदm.

To RAGE, v. n. be furious with anger, be violently agitated with passion. तडफडणें, धडफडणें or धडबडणें, चडफडणें, जळणें, जळपणें, जळजळणें, तपणें, संतापणें, क्षोभणें, तमणें, तळतळणें. The intensive sense of this word, as conveyed by the expressive combinations *To storm and stamp, roar and bellow, rave and rant, rail and rattle at, fret and ferment, swell and fluster, chafe and fume, toss and fling*, &c. is with equal expressiveness and force conveyed by words and phrases in *Marát'hi'*. जळफळf.-चडफडf.-भादळ आपटf.-भदळ उफाळf.-&c. मांडणें-करणें, डोक्याचा चेंडूm. करणें, डोक्याचें उखळn. करणें, दांतओंठm. pl. खाणें, जीवm. पाखडणें,

मणगटेंn. *pl* तोडणें–चावणें, आंगास मीठमोहऱ्या *f. pl.* लागणें *g of s.* हिरवा पिवळा होणें, हातपायm. *pl.* चोळणें-आपटणें–आदळणें, ताप तोबराm. करणें, दंगाm. करणें, नाकपुड्या *f. pl.* पिंजारणें-फुगवणें, वादळणें, विद-विदणें *or* वितवितणें, तातवणें *or* तातावणें, काव्हणें, कडकडणें, चवनळणें *or* ताळणें जळजळणें, जळफळणें, तळतळणें, फणफणणें, डाफरणें, चाचावणें, चिवचिवणें, फुणफुणणें, तणतणणें, तमतमणें, खुणखुणणें, धुमसणें, दांतावणें, काव्हणें, डुरडुरणें. *And* To fly or rise into a rage, is rendered by, भडकणें, तापणें, पेटणें, आंगास आगf. लागणें-पेटणें, चढून-येणें, रुद्रावर धारणn. करणें, सिंहावतारm. धरणें *or* घेणें, तृतीय नेत्रm.n. उघडणें, वरदळीस येणें, लल्लितावर येणें, दांतीं येणें, शिखासूत्रावर येणें, हाती धोंडेm. *pl.* घेणें *or* धोंडेm. *pl.* मारूं लागणें, डोकेंn. फिरणें *g. of s* आंगाची होळी होणें *g. of s.* अंगुष्टाची आगf. मस्तकांत जाणें–चढण *g. of s.* पायांचा जाळ मस्तकीं जाणें *g. of o.* चिरडीf. नेसणें, जानवेंn. तोंडायास उठणें *or* जानव्यास हातm. घालणें, आंगाचे तिळपापडm. *pl.* होणें, *g. of s.* आंगाची लाहीf. होणें *g. of s.* तानm. येणें *in. con.* इयाल जाणें *with* वर *of o.* खवंदळणें, खवळणें.

To r. impotently. दांत खाऊन अवलक्षण होणें.

2 *prevail with fatal effect.* अनर्थm.–कहरm.–गजबm –प्रळयm.-&c. करणें-माडणें, तडाखाm.-झपाटाm.-धूमf.-&c. उठवणें–चालवणें–मांडणें, तडाखाm.–झपाटाm.-&c. चालणें *g. of s.*

RAGEFUL, *a.* RAGER, *n.* RAGING, *p. a.* v. V. 1. *and* ANGRY. जळणारा, तडफडणारा, &c. संतापलेला, &c. जळजळ्या, तडफड्या, धडवड्या, &c. संताप्या, कोपी, क्रोधी, कहरी, संतप्त, संतापित, संतापयुक्त. Terms expressing this sense as *intended*, and as apparent under the words and combinations, *frantic, phrenzied, one mad with rage, one foaming with fury, storming with passion, bursting with anger, &c.* are; तप्तवह्न, कावराबावरा, तारकाबारका, क्रोधांध, कोपज्वलित, कोपान्वित, कोपविक्षिप्त, क्रोधविक्षिप्त, अकराबारुद्र, रुद्रावतार, सिंहावतार, जमदग्नि.

2 अनर्थाचा, कहराचा, तडाख्याचा, झपाट्याचा, अवर्धड्याचा, जबर, चंड, प्रचंड, विकोपास गेलेला.

RAGGED, *a. rent into tatters, torn.* फाटका, चिरलेला, चिरफळ्या–चिरफाळ्या–बाभारे–&c. गेलेला–उडालेला-निघालेला, चिरफळ्यांचा, शतच्छिद्र.

2 *dressed in rags.* सुडके नेसलेला, चिंध्या नेसलेला, फडकें नेसलेला, चिंधोळ्या, लगोऱ्या.

3 *uneven, rugged.* उखरवाखर, उखरावाखर, खरबरीत *or* खरवडीत, खावडखुवड.

RAGGEDNESS, *n.* v. A. 1. फाटकेपणाm &c.

2 चिंधोटेपणाm. लगोरेपणाm. छिन्नवस्त्रताf.

3 उखरवाखरपणाm. &c.

RAGING, *n.* v. V. 1. तडफडf. धडफड *or* वडf. चडफडf. डुरडूरf. आदळ आपटf. आदळ उफळf. आदळ आफळf. त्राणn.—intens. तडफडाटm. धडफडाटm.-चडफडाटm. तळतळाटm.

RAIL, *n. bar of iron or wood used in inclosing.* गराजf. गरादf. गरादाm. गजm. फिरकीf.

Cross r. सरm. सरीf.

Rails. See RAILING.

To RAIL, *v. a. enclose with rails.* कठडाm.–&c. करणें–घालणें-बांधणें–लावणें, कुडणें, कठडेबंदीf. करणें.

To RAIL, *v. n. speak revilingly, roar at, rattle at,* v. To ABUSE. To SCOLD. तोंडn. सोडणें–टाकणें, तोंडाचा तोफखानाm. सोडणें, दांतकिसाळीf. करणें, शिव्यांची तानf. झाडणें, फडफड *adv.* शिव्याf. *pl.* देणें, फडफडणें, कडकडणें.

RAIL-WAY, *n.* लोखंडीरस्ताm.–सडकf.

RAILER, *n.* RAILING, *p. a.* v. V. N. *and* ABUSIVE. तोंड सोडणारा–टाकणारा, &c. दांतकिसाळ्या, अपवादक, निर्भर्त्सक.

RAILING, *n.* v. V. A.—*act.* कठडा करणेंn. &c. कुडणn.

v. V. N *and* ABUSE. दांतकिसाळीf. शिवीगाळf. गालीगलोचीf. दुर्भाषणn. अपभाषणn.

I *series of rails.* कठडाm. कठरडाm. कटाराm. कटाराm. लकडकोटm. कटंजनn. कुपणn. कुडणn.

RAILINGLY, *adv.* v. A. फडफड (*intens.* फडाफड, फडाडां) तोंड सोडून, तोंड टाकून, शिवी–शिवीगाळ–&c. देऊन.

RAILLERY, *n. banter,* v. RIDICULE. मस्करीf. उपहासm. परिहासm.

RAIMENT, *n.* v. CLOTHES. वस्त्रn. चिरगूटn.

To RAIN, *v. n fall from the clouds,*—water. पाऊसm.- पाणीn.-&c. पडणें, पाऊसm.-&c. लागणें, वर्षणें.

To RAIN, *v. a. pour from above like rain.* पाऊसm.–वृष्टिf.–वर्षावm. –&c. पाडणे-करणें *g. of o.* वर्षणें.

To r. briskly and passingly. शिडशिडणें, शिडशीड *adv.* पडणें.

To r. heavily, in torrents, &c. खोखावणें, पावसाचें पोटn. फुटणें, पावसाने धारf. धरणे, पावसाने झिम–धुमाधार *or* धुवाधार–झमझम *or* मां–झमाझम–सटसट *or* टां-सटासट-सटाटां-धोधोधो-&c. पडणें.

To r. spittingly. पिरपिरणें.

RAIN, *n.* पाऊसm. पर्जन्यm. वृष्टिf. बरसातf. पाणीn.—indef. *or* freely. पाऊसपाणीn. पाणीपाऊसm.

Brisk and passing r. शिडशिडीf.

Broken or partial r. तुटपाऊसm. खंडवृष्टिf.

Excessive r. अतिवृष्टिf.

Fall of r. वर्षावm.

Favorable or beneficial r. सुपाऊसm.

Fertilized by r. (*opp. to* नदीमातृक *or* जलमातृक) देवमातृक.

Heavy fall of r. मोडm.

Heavy r. धडधडीन पाऊसm. धडकवणीn. मुसळधारf. भारासम्पातm. पलकदर्यावm.

Light and long continuing r. झिमझीमf.n.

Lightly falling r. बुरबूरf.

R. during sunshine. ऊनपाऊसm.

Signs of r. पावसाचे डोहळेm. *pl.*

Soaking r. (*as distinguished from* a pelting and passing shower, फटकाऱ्याचा पाऊस), भिजपाऊसm.

Spitting r. पिरपिरा *or* ऱ्या पाऊस, पावसाची भुईथुईf. पिरपीरf. मुळमूळf.

Spoiled by much r.—crop. पाणपिसा.

Unceasing pour of r. झिवड *or* डीf. झुंबडf. झडf. झडीf. झोडf. पावसाची टकf.

Untimely a. अकाळवणीn. अकालवृष्टिf. नासवणीn.

The rain has set in. पावसाने धरलें.

2 the rains; *rainy season.* पावसाळाm. पाऊसकाळm. पाऊसकाळाm. पावसाळीf. बरसातf. प्रावृटf. प्रावृट्कालm. प्रावृषाf.

Height or middle of the r. ऐन पावसाळाm.

In the middle of the r. पडत्या पावसांत.

Moisture from first showers of the r. तान्हीवलf.

Throughout the r. पाऊस भर.

The *rains* have set in. पावसाचा पडता पाया लागला, पावसाची पडती भावना झाली.

RAIN-BOW, *n.* धनुष्यn. इंद्रचापn. इंद्रधनुn. इंद्रायुधn. शक्रधनुn.

RAINED, *p.* v. V. A. पाऊस पाडलेला &c. वर्षित.

RAININESS, *n.* v. A. पावसाळेंn. वांदट *f.* वृष्टिप्राचुर्यn. वृष्टिबाहुल्यn. वर्षुकता *f.*

RAINING, *n.* v. V. N. वर्षावm. वर्षणn. वर्षn.

RAINY, *a. abounding with rain.* पावसाचा, पर्जन्याचा, झडीचा, &c. वर्षुक, वृष्टिमय, वृष्टिप्रचुर, वृष्टिबहुल.

To RAISE, *v. a. lift, heave.* उचलणें, उचलून घेणें, उठवणें, उंच करणें, उचल *f.*–उठावणी *f.*-उन्नयनn.–उत्थापनn.–उत्तोलनn. करणें.

To r. from the ground. भुईसांड–जमीनसांड करणें

To r. and rest (burdens). उचला डेवर *f.* करणें.

2 *set upright.* उभा करणें, उभारणें, उभवणें, उंच करणें, उंचावणें.

3 *erect, &c.* v. To BUILD. उभा करणें, उभवणें, उभवणी *f.* करणें.

4 *elevate, promote,* v. To EXALT. चढवणें, वाढवणें, मोठेपणास आणणें, उंचावणें, न्यहाल करणें, उन्नति *f.*-&c. करणें *g. of o.*

5 (in price). चढवणें, मोलn.–किम्मत *f.*–दरm.–भावm.-&c. चढवणें.

6 v. To EXCITE, To INCITE. उचलणें, उठावणें, उचल *f.*-उठावणी *f.*–उत्तेजनn.-&c. करणें *g. of o.*

7 (a report, &c.). उठवणें, उडवणें, रचणें, फैलणें, उत्थापित करणें.

8 (troops) *levy.* जमवणें, मिळवणें, जमावंदी *f.* करणें.

9 (monies) v. To COLLECT, To LEVY. मिळवणें, जमवणें, उत्पन्न करणें.

10 (crops, cattle, &c.). निपजवणें, उपजवणें, पिकवणें, उत्पन्न करणें, काढवणें.

To r. one's voice. मोठ्याने बोलणें, स्वरm.–&c. मोठा करणें.

To r. one's voice against, v. To EXCLAIM. हाकाटाm. करणें.

RAISIN, *n.* मनुका *f. pl.*— without pips. खिसमीस *or* किसमीस *f.* बेदाणा *or* नाm.

RAKE, *n.*— the instrument. दांताळn. दांताळें *or* दंताळेंn. दांताm. फणm.

2 *loose fellow, libertine.* चंगी, चंगीभंगी *or* भंगीचंगी, इष्कबाज, रांडबाज, व्यसनी, बिसनी, स्त्रीव्यसनी, फंदी, सोदा, लुच्चा, शृंगारी, वल्गो.

To RAKE, *v. a. gather with a rake.* दांताळ्याने-&c. गोळा करणें–&c.

2 (together) *collect.* ओढून आणणें, ओघणें, जथवणें, गोळा करणें.

To RAKE, *v. n. be dissolute.* सोदेगिरी *f.*–&c. करणें–चालवणें, चौदाळणें, आवगणें, चवणें *or* चेवणें.

RAKERY, RAKISHNESS, *n. dissolute practices.* सोदेगिरी *f.* सोदेशाई *f.* सोदावेंn. सोदेपणाm. सोदाई *f.* टवाळकी *or* टवाळी *f.* रांडबाजी *f.* इष्कबाजी *f.* रांड्यसनn.

RAKISH, *n. dissolute,* v. LOOSE. सोदेशाई, सोदा, टवाळ, टवाळखोर, बटाऊ *or* बटाव, रांड्यसनी, व्यसनी, सोदेगिरीचा.

To RALLY, *v. a.* (troops, &c.) *bring again into order.* सावरणें, सुधारणें, सुधारासुधार *f.*–धीरधावर *f.*–धावराधावर *f.*–सावरासावर *f.*–&c. करणें *g. of o.*

2 *jest, jeer,* v. To RIDICULE. मस्करी *f*–थट्टा *f.*–खिल्ली *f. pl.*–उपहासm.–&c. करणें *g. of o.*

To RALLY, *v. n. recover order, &c.* सावरणें, सावरm. घेणें, थावरणें, सुधारणें, पहिल्या स्थितीवर–पूर्वस्थितीवर–ठिकाण्यावर–&c. येणें.

RAM, *n. male sheep.* मेंढाm. एडकाm. मेषm.

Full grown r. *a tup.* टपूरm.

Young r. बाळिंगाm.

2 (the sign aries). मेषm.

To RAM, *v. a. drive hard.* खचणें, ठासणें, ठोकणें, चेंदणें, मारणें, चेंबळणें, ठोंबरणें, ठासणी *f.*-&c. करणें *g. of o.*

2 See To STUFF.

RAM-ROD, *n.* गजm.

To RAMBLE, *v. n.* v. To WANDER. इकडें तिकडें-जिकडेंतिकडें-&c. फिरणें, रमणें, हिंडणें, हिंडत फिरणें, फेरफटकाm. करणें.

2 (in speech). चांचरणें, रानांत शिरणें, रानn घेणें

RAMBLE, RAMBLING, *n.* v. V. 1. फेरफटकाm. फेरm. सहल *f.* रपेट *f.* टेहळ टिकोरी *f.* इतस्ततःभ्रमणn.

To take a r. (or turn). चक्करn. मारून घेणें.

RAMBLER, *n.* RAMBLING, *p. a.* v. V. 1. इकडें तिकडें फिरणारा, हिंडणारा, &c. हिंडफिऱ्या, सहलबाज, ओढाळ.

2 चाचरणारा, बाहवरा

RAMBLINGLY, *adv.* v. V. 1. रमत रमत, रमते रमते.

RAMIFICATION, *n. small branch or subdivision.* मुळी *f.* मूळखंडn मुळकुंडn. मुळकुंडी *f.* पाळn. पाळकm फणगडाm. कुडीm. पागोराm. उपशाखा *f.*

RAMMER, *n. thing to ram with,* v. MALLET, POUNDER मोगराm.

2 See RAM-ROD.

To RAMP. See To LEAP.

RAMPANCY, *n.* v. A. माजलेलेपणाm. माजm. मातm. ऊनm.

RAMPANT, *a.* v. LUXURIANT, EXCESSIVE. माजलेला, मातलेला, माजाचा, जबर, जबरदस्त, मर्यादातीत.

To get r. माजणें, मातणें.

RAMPART, RAMPIRE, *n. wall of a fort.* तटm. किल्याची भित *f.* प्राकारm.

RANCID, *a having a rank sour smell.* खंवट *remiss.* खंवचट, खोमट, कुईट *or* कुवीट, वासट, वासकट, वाशेळा, वाशेरा, वासाळ, घुरट.

RANCIDNESS, RANCIDITY, *n.* v. A. खंवटपणाm. कुइटपणाm. वासटपणाm.

RANCOROUS, *a.* v. MALICIOUS. द्वेषी, चुरसी, खुनसी, द्रोही, हाडवैराचा, दीर्घद्वेषी.

RANCOUR, *n.* v. MALICE. चुरस *f* खुनसm. कोर *f* कोरबंदी *f.* द्रोहm. हाडवैरn. दीर्घद्वेषm.

RANDOM, *a. that was without settled aim or purpose* असंधानाचा, अलक्ष्याचा, नेमावांचूनचा, वेशिस्त, संधानरहित, भलता, वेडावांकडा.

At r. संधानावांचून, नेमावांचून, शिस्त भरल्यावांचून, &c. भलता.

To begin to talk or act at r. वाऱ्यावर सरणें, रानांत शिरणें, रानn. घेणें.

RANDY, *a that has grown riotous.* मस्त, मस्त्या, मस्ता, उन्मत्त, माजलेला.

To get r. माजणें, मातणें.

To RANGE, *v. a. arrange,* v. To DISPOSE. योजणें, रचणें, योजून-&c. ठेवणें, वेताने-&c. ठेवणें, रचना *f.*–व्यवस्था *f.*–&c. करणें *g. of o.*

To RANGE, *v. n. rove,* v. To WANDER. फिरणें, हिंडणें.

RANGE, *n. rank, line,* v. ROW. ओळ *f.* रांग *f.* हार *f.* आवलि *f.* श्रेणी *f.*

2 (as of an arrow, ball, &c.). टप्पाm. पल्लाm. छट्टाm. खांच *f.* माराm.

Of a long r. पल्लेदार.

3 (of a building). सोपाm.

4 *extent, compass,* v. REACH. पहोंच *f.*m. अटोकाm.

RANK, *a. high growing,* v. LUXURIANT. माजलेला, बोकडलेला, उफाड्याचा, उद्दाम.

To run r. माजणें, बोकडणें, बोकळणें, बाळेंणें.

2 *strong scented, high tasted, rancid.* वासट, वासकट, वाशेळा, वाशेरा, वासाळ, खवट *remiss.* खंवचट, कुईट *or* कुवीट, घुरट, उग्र, उग्रट उद्दाम, उग्रवासाचा, उग्रस्वादाचा.

3 See Excessive.

Rank, *n line*, v. Row. ओळ *f.* रांग *f.* हार *f.* आवलि *f*

2 *station, grade.* पायरी *f.* पदवी *f.* पद *n.* दरजा *m.* मान *m.*

3 *high station, dignity, quality.* मोठी पदवी *f.* मेठेपणा *m.* मोठा-दरजा *m.* मरातब *m. f.* उच्चपदना *f.*

4 *order*, v. Class. वर्ग *m* गण *n.* विल्हे *f.*

To Rank, *v. a. range in a particular class.* भरणें, मोजणें, गणणें, गणना *f.*–&c. करणें *g. of o.*

2 See To Range.

To Rank, *v. n. be ranged in a particular class.* मोडणें, गणना *f.*–&c. असणें *g. of s.*

2 (with). बराबर–समतोल–सममान–&c. असणें.

To Rankle, *v. n. be inflamed, fester.* सलणें, खुपणें, डाचणें, जळणें, खाणें.

Rankness, *n.* v. A. 1. माज *m.* मात *m.* उफाडा *m.*

2 वासटपणा *m.* वासकटपणा *m.* खवटपणा *m.* &c. उग्रवास *m.* उग्रस्वाद *m.*

3 See Excess.

To Ransack, *v. a. search thoroughly.* ढाढुळणें *or* ढंढाळणें, धुंडाळणें *or* धांडळणें, खळबटणें, चाळणें, चाळून–चोखळून पाहणें, धुंडाळा *m.*–चाळा-चाळ *f.*–चाळाचाळी *f* –&c. करणें *g. of o.*

2 See To Plunder.

Ransom, *n. price paid for redemption.* खंड *m.* खंडणी *f.* दंड *m.* सोडणावळ *f.*

To Ransom, *v. a. redeem by paying a ransom.* खंड *m.*–&c. देऊन सोडवणें.

To Rant, *v. n. rave, use extravagant and empty speech.* बरळणें, चावळणें, बडबडणें, प्रलापणें, तोंड *n.* हातीं धरणें, गटपटणें.–गट्टापट्टा *m* –लपंछप्पं *n.*–&c. लावणें–मांडणें–चालवणें, सतरा पंधरा गोष्टी *f. pl.* सांगणें, वाराबाविशा *f. pl.*–बारा बत्तिशा *f. pl.* लावणें.

Rant, *n. extravagant and empty speech.* अकडं तिकडं *n.* लपंछप्पं *n* घटं पटं *n.* गटं पटं *n.* गट्टा पट्टा *m.* इधरतिधर *n.* खणका *m.* बरळ *f.* बडबड *f.* प्रलाप *m.* खोटी थाकी *or* थाकी *f. v.* सांग, छांडुं *n. f.* वारेमाप *n.*

Ranter, *n.* Ranting, *p. a.* v. A. बरळणारा, बडबडणारा, गटंपटं करणारा, &c. बरळ्या, बडबड्या, थाक्या सांगणारा, प्रलापी, वाहवरा.

Ranting, *n.* v. V.—*act.* बरळणें *n.* &c. खणका *m.* ठांका *m.* दणका *m. intens.* दणदणाट *m.* & दणाणा *m.*

Rantipole, *a. roving, wild*, &c. हिंडगा, उनाड, उनाडबाहुला, पारपळ *or* पारपोळ, झाडपंचाळ, यथेष्टचारी, पायांवर नक्षत्र पडलेला.

R. proceedings. उनाडचाळे *m. pl.*

Rap, *n. smart blow.* रपका *m.* रपाटा *m.* चपका *m.* तडाका *or* खा *m.* काठी *f.* थाप *f.*

With a r. चण-कन-कर–&c. थाड-कन-कर–&c. फट–कन-कर–&c.–(of a whip, cane, &c.) ताड-कन-कर–&c.

Rap, *interj.* रप, रप-कण-कर–&c. फट-कन-कर–&c.

Rap! Rap! रपरप *or* पां, तडतड *or* डां, थडथड *or* डां, चणचण *or* णां, फट फट *or* टां, फडफड *or* डां;—intens. रपारप, रपापां, तडातड, तडाडां, थडाथड, थडाडां, थाडथाड, चणाचण, चणाणां, फटाफट, फटाटां *or* फडाफड, फडाडां, छडाछड.

To Rap, *v. a.* v. N. ठोकणें, ठोठावणें, तडकावणें, फडफडवणें.

2 *snatch away*, v. To Seize. रपाटणें, रगडणें, हात *m.* मारणें.

3 *strike with ecstacy, &c.* तन्मय–तल्लीन–समाधिस्थ–&c. करणें, तन्मयावस्था *f.* प्राप्त करणें.

4 *out; rattle forth*, v. To Blurt. कडकावणें, तडकावणें, धसकावून बोलणें.

Rapacious, *a. given to plunder.* लुटारा, लुटारू, लुटारी, लुगाऱ्या, लुगारू, हानाळ, हानाळ्या, गप्प करण्याच्यास्वभावाचा, अपहारी, हरणशील, अपहरणशील, अपहारबुद्धि, अपहारप्रवण.

Rapaciousness, Rapacity. *n.* v. A. लुटारेपणा *m.* हानाळपणा *m.* अपहारिता *f.* अपहारशीलता *f.* अपहारबुद्धि *f.*

I *exercise of plunder.* लुटालूट *f.* मूठमर्दाई *f.* हातमारणी *f.*

Rape, *n. forcible carnal knowledge.* जुलमाना-बळात्काराचा–&c. स्त्रीसंभोग *m.* जुलूम *m.* बळात्कार *m.* हठधर्पण *n.* हठसंभोग *m.*

Rapid, *a.* v. Quick, Swift. जलद, जलदीचा, वेगाचा, शीघ्र, वेगवान.

Rapidity, Rapidness, *n.* v. A. जलदी *f.* त्वरा *f.* वेग *m.* शीघ्रता *f.*

Rapidly, *adv.* v. A. जलद, &c. जलदीनें, &c. धडधड *or* डां.

Rapier, *n.* v. Sword. खंडा *m.*

Rapine, *n.* v. Plundering. लुटपाट *f.* लुटालूट *f.* मूठमर्दाई *f.* झांबडा-झांबड *f.*

Rapping, *n.* v. V. 1.—*act.* ठोकणें *n.* &c. तडाका *or* खा *m.* थडाथडी *f.* फडत्कार *m.*—intens. थडाड *m.* फडाड *m.* फडफडाट *m.*

Rapt, *p.* v V. 3. तन्मय केलेला–झालेला, तल्लीन केलेला–झालेला.

Rapture, *n. ecstacy, transport*, v. Joy. अत्यानंद *m.* ब्रह्मानंद *m.* ब्रह्मसुख *n.* वाटोवाल खुशी *f.* रोमरोम सुख *n.* आल्हाद *m.* प्राल्हाद *m.*

Rapturous, *a.* v. N. अत्यानंदाचा, ब्रह्मानंदाचा, ब्रह्मसुखाचा, &c. अतिनोषक

Rare, *a. scarce, uncommon.* विरल *or* विरळ, विरळा *inde.* विरळा, थोडा, थोडका, दुर्लभ, दुर्मीळ *or* ळ, अलभ्य, विरलागत, क्वाचित्क.

To become r. and precious. हळद *f.* लागणें *with* ला *or* स *of s.* हरनाळ *f.* पडणें *g. of s.*

2 *unusually excellent*, v. Fine. नादर, तोफा, सरस, नामी, सर्वोत्कृष्ट, अनवा, अपूर्व, दाणा, सौंदर्यविरल.

3 *subtil, tenuous*, v. Thin. पातळ, सूक्ष्म.

Rarefaction, *n.* v. V.—*act.* पातळ करणें *n.*–होणें *n.* &c.—*state.* तापप्रयुक्त सूक्ष्मता *f.*

To Rarefy, *v. a. make thin.* पातळ–सूक्ष्म करणें.

To Rarefy, *v. n. become thin.* पातळ–सूक्ष्म होणें.

Rarely, *adv.* v. A. 1. विरळा, क्वचित्, कधीं नव्हत, यथाकथाच.

Rareness, Rarity, *n.* v. A. 1. विरळपणा *m.* विरलता *f.* वैरल्य *n.* दौर्लभ्य *n.*

2 सरसपणा *m.* नादरपणा *m.* अननेपणा *m.* &c. अपूर्वाई *f.* नादरी *f.* अनवाई *f.*

3 पातळपणा *m.* पातळी *f.* पातळाई *f.* सूक्ष्मता *f.* सौक्ष्म्य *n.*

I *a rare thing.* दुर्लभ–दुर्मीळ–अपूर्व–&c. पदार्थ *m.*–वस्तु *n.*–&c. अपूर्वचीज *f.* उंबराचें फूल *n.*

Rascal, Rascallion, *n.* v. Blackguard. लुच्चा, हुच्चा, सोदा, हरामी, लकारविल्हांतला, काबू, काबूगार, काफर, गुलाम, गुलामजादा, काशीकर, खट.

Rascality, *n.* v Blackguardism. लकारी *f.* सकारी *f.* काबूयारी *f.* लुच्चेगिरी *f.* सोदेगिरी *f.* थोटाई *f.*

Rascally, *a.* v. Black-guard, Black-guardly. लुच्चा, लुच्चेशाई, सोदेशाई, थोट *or* थोठ, खटनट, लुच्चेगिरीचा, सोदेगिरीचा.

To Rase, *v. a. skim, graze.* घसटणें, घसवटणें, घावटणें, घावटळणें, चाटणें, झाजरणें.

To be rased. खरचटणें.

Rash, *a. acting without caution or reflection, precipitate, hasty.* उतावळा, उतावीळ, अविचारी, हाडकपाळी *or* ळ्या, हूड, हुरमट, धसक्या, धडबड्या, हुरळ्या, अविमृश्यकारी, असमीक्ष्यकारा, अविचार्यकारी, अपरिणामदर्शी, अदूरदर्शी.

3—of measures, &c. अविचाराचा, उतावळीचा, उतावळेपणाचा, घाईचा, धडपडीचा, कच्चे मसलनीचा.

Rash, *n. efflorescence.* पुरळ *or* पुरूळ*m.* कोंडा*m.*

Bilious r. पित्तावी*f.*

Rashly, *adv.* v. A. 1. उतावळीने, उतावळेपणानें, अविचाराने, & c. घेऊन टाकल्यां *or* झटल्यावर.

Rashness, *n.* v. A. 1. उतावळी*f* उतावळेपणा*m.* घाई*f.* हुडपणा*m.* अविचार*m.* अविचारिता*f.* अविमृश्यकारिता*f.* विषमसाहस*n.*

To Rasp, *v a. rub or grate with a file.* किसणें.

Rasp, Rasper, *n. grater.* किसणी*f.*

Rat, *n.* उंदीर, मूषक, आखु.

Bow-form apparatus to catch r धनकुटा*m.* चापी धनकुटा*m.*

To smell a r. वास*m* –गंध*m.* येणें *in. con.* मन*n.* चमकणें, चमकणें.

Ratan, *n. cane* वेत*m.* वेत्र*n.*

2 *a* r. वेताटी*f.* वेत*m.* छडी*f.*

Strip or shred of r. वेतसरी*f.*

Rate, *n. price or amount fixed, price current.* भारण*f.* भारा*m.* भाव*m.* पाड*m.* निरख*m* दर*m.*

2 *value set,* v. Price. मोल*n.* किम्मत*f.*

3 *standard, proportion.* दर*m.* भान*m.* शेरा*m.* मान*n.* प्रमाण*n.*

At the r. of. प्रमाणें.

At this r. onwards. असें करितां.

4 v. Allowance. नेमणूक*f.*

5 *tax assessed.* पट्टी*f.*

To Rate, *v. a.* v. To Value, To Estimate. गणणें, मोजणें, मानणें, भावणें, जोखणें.

2 v. To Scold. खडखडवणें, खडसणें, खरकावणें, खणकावणें, घसरा*m.* देणें, खाकर वासा*m.* घालणें.

Rather, *adv. sooner, preferably.* उत्तम, वरम्. This adverb is best rendered by some other construction, as जाण्यापेक्षां मला राहणें बरें वाटतें I would rather stay than go मरण पुरवेल पण भीख पुरवणार नाहीं I would rather die than beg.

2 *somewhat, a little.* अमळ, अमळसा, कांहीं, कांहींसा, कांहीं बाहीं, जरा, जरासा, जराक, जराकसा, इवला, इवलासा, थोडाबहूत, थोडासा, किंचित्, ईषत्.

Ratification, *n.* v. V.—*act.* बहाल करणें*n* &c. सई*f.*

R. of a bargain. सत्संकार*m.* सत्याकृति*f.* सत्यापन*n.*

To Ratify, *v. a. approve and sanction, confirm.* बहाल–मुकरर–मंजूर–कायम &c. करणें, सई *or* सही करणें–झणणें.

Ratio, *n. proportion.* दर*m.* शेरा*m.* प्रमाण*n.* मान*n.* परिमाण*n.* बसतन *or* वसतान*n.*

Ratiocination, *n.* v. Reasoning. तर्कविद्या*f.* तर्कशास्त्र*n.* तर्कज्ञान*n.*

Ratiocinative, *a.* v. Reasoning. तर्कविद्येचा, उपपत्तीचा.

Ration, *n. fixed allowance of provisions, &c.* शेर*m.* शेरपीठ*n.* शेरशिधा*m.* मानाद*f.* आहार*m* रतीब*m.* टोकळा*m.*

Rational, *a. having reason, or the faculty of reasoning.* ज्ञानशक्तिक, चिच्छक्तिक, तर्कशक्तिक, तर्कज्ञ, तर्कशक्तिसंपन्न, बुद्धिजीवी, सचेतन, सचेना.

2 v Reasonable. युक्तिसिद्ध, युक्त, सयुक्तिक.

Rationale, *n. detailed account or explication of principles, &c.* उपपत्ति*f.*

Rationality, Rationalness, *n.* v. A. 1. ज्ञानशक्ति*f.* चिच्छक्ति*f.* तर्कशक्ति*f.*

2 युक्ति*f.* युक्तिसिद्धता*f.* सयुक्तिकता*f.*

Ratoon, *n.*—of sugar cane. खडवा *or* खोडवा*m.*

To Rattle, *v. n. make a succession of sharp quick sounds.* फडफडणें, खडखडणें, खरखरणें, गडगडणें, घडघडणें, कडकडणें,—intens. खडाडणें, खरारणें, गडाडणें, घडाडणें, कडाडणें.

To r. against. खडतरणें.

To r. along. गडबडां *adv.* जाणें–चालणें, गडबडणें.

2—a dry pod, kernel, & c. खळखळणें, खुळखुळणें, खळखळ–& c. वाजणें.

3—the throat. घरघरणें, खरखरणें.

4 *speak rapidly and noisily, &c.* v. To Prate कचकावून–कडकडून–चराचर–& c. बोलणें, कडकडणें, भडभडणें, भडभड–भडभडां–& c. बोलणें, तोंड*n. or* तोंडाचा तोपखाना*m.* सुटणें *g. of s.*

To Rattle, *v. a. cause to make a rattling sound.* खळखळवणें, खणखणवणें, खडखडवणें, खडखड–& c. वाजवणें.

Rattle, Rattling, *n.* v. V. N. 1.—*act.* फडफडणें*n.* खडखडणें*n.* &c. दणका*m.*—intens. फडफडाट*m.* फडाड*m.* खडखडाट*m.* खरखराट*m.* खडाड*m.* खरार*m.* गडाड*m.* घडाड*m.* गडगडाट*m.* घडघडाट*m.* कडाड*m.* कडकडाट*m* कडाकडी*f.* दणदणाट*m.* दणाण*m.* भडभडाट*m.* भडाड*m.*

2 खळखळणें*n.* खळखळ*f. intens.* खळखळाट*m.* खुळखूळ*f. intens.* खुळखुळा*f.*

3 घरघरणें*n.* खरखरणें*n.* घरघर*f.* घुरघूर*f.* घरघरी*f.* घरघरा*m.* घोर*m.* घोरांटी*f.*

4 डमडम*f.* वटवट*f.* बडबड*f.* करकर*f.* कळकळ*f.*

I (of cannon, musketry, & c.). तडाका *or* खा*m.* धडाधडी*f.* फडफडाट*m.* फडाड*m.*

II *child's rattle.* खुळखुळा*m.* घागरा*m.* झुणझुणा*m. dim.* झुणझुणी*f.* डमरू*m.* डहरू*m.* डौर*m.*

III *staff with bits of irons attached to dangle and rattle.* खुळखुळा सोटा*m.* खुळखुळी काठी*f.* घोळ काठी *or* घोळदार काठी*f.*

Rattle-chops, Rattler, *n.* v. Prater. चराचर बोलणारा, बडबड्या, वटवट्या, फटमूळ.

Rattler, *n* Rattling, *p. a.* v. V. N. 1. फडफडणारा, खडखडणारा, & c. खडखड–धडपड–& c. वाजणारा.

2 खळखळणारा, खुळखुळा, खळखळीत, गुडगुडा.

4 See Prater.

Rattle traps, *n. traps, things* इळाखिळा*m* काण्णूबाण्णू*n.*

Rattlingly, *adv.* v. V. N. 1. फडफड *or* डां, खडखड *or* डां, गडगड *or* डां, घडघड *or* डां, पटपट,—intens. फडाफड, फडाडां, खडाखड, खडाडां, कडाकड, कडाडां, पटापट, पटाटा.

2 खुळखूळ *or* ळां, गुडगूड *or* डां.

I (of musketry & c.). फडफड *or* डां intens. फडाफड & फडाडां.

To Ravage, *v. a. spoil, devastate, waste, &c.* नासधूस*f.*–नासधूळ*f.*–पायमल्ली*f.*–सप्पा*m.*–वळव*f.*–उडव*f.*–सफेजंगी*f.*–वाटोळें*n* –& c. करणें *g. of o.* धुवा*m.*–चंदन*n.*–गोपचंदन*n.*–& c. उडवणें *g. of o.* खटारणें, वैराण करणें, पाटावरवंटा*m.* करणें *g. of o.* उपप्लव*m.*–उत्पात*m.*–& c करणें.

Ravage, *n.* v. V. *and* Devastation. नासधूस*f.* नासधूळ*f.* पायमल्ली*f.* वैराणी*f.* कैदाळी*f.* उपप्लव*m.* उत्पात*m.*

Ravager, *n.* Ravaging, *p. a.* v. V. नासधूस–& c. करणारा, सप्पाकरणारा–उडवणारा, गोपचंदन उडवणारा.

To Rave, *v. n. talk wildly, &c.* चावळणें, वरळणें, वावचळणें *or* वावचळणें, वायचळणें, वडबडणें, विकळणें, मोहें करून बोलणें, अबद्ध बोलणें, कां-

होचें बाहीं *adv.* बोलणें, बारा तिरपगडे *m. pl.* बोलणें, तीन तेरा गोष्टी *f. pl.* सांगणें, सतरा पंधरा गोष्टी *f pl.* सांगणें, अवतरणें.

To r. and rant in anger. जळणें.

2—as in fever. बरळणें, प्रलाप *m.*-जल्प *m.*-जल्पना *f.*-&c करणें.

3 *be furious or raging*,—a madman. वेडाने-&c. ओरडणें, वेडाने-&c. ओरडा ओरड *f.*-बोंबलपट्टी *f.* करणें, वेडामारका-कावराबावरा -&c. असणें.

To RAVEL, *v. a.* v. To ENTANGLE. गुंतवणें, गुंता *m.*-गुतागूत *f.*-&c. करणें *g. of o.*

2 See To UNRAVEL.

To RAVEL, *v. n. become entangled.* गुंतणें, गोंधरणें, गोंधवणें, गुंताडा *m.*-गुतागूत *f.*-&c. होणें *g. of s.*

RAVELIN, *n.*—in fortification. बाहेर कोट *m.*

RAVEN, *n.* डोंब कावळा *m.* दग्धकाक *m.*

2 fig. v. CROAKER. काळजिभ्या.

To RAVEN, *v. n.* v. To HUNGER. वखवखणें, खाखावणें, धादावणें.

RAVENOUS, *a.* v HUNGRY. खाखा सुटलेला, खाखावलेला, वखवखलेला, वखवख्या, अतिक्षुधित, क्षुधापीडित, हवळा, अधासी.

RAVENOUSNESS, *n.* v. A खाखा *or* खायखाय *f.* लाहो *m.* बाळभूक *f.* बराडीपणा *m.*

RAVER, *n.* RAVING, *p. a.* v. V. 3. वेडाने ओरडणारा-बोंबलपट्टी करणारा, वेडामारका, कावराबावरा.

RAVINE, *n. hollow between hills.* दरा *m.* घोल *m.* खोडा *m.*

2 *hollow worn by a torrent.* घळण *f.n.* घळय *f.* घळ *f.* नाला *m.* ओघळ *f.* ओहळ *f.*

RAVING, *n.* v. V. 1. बरळणें *n.* बावचळणें *n.* बडबडणें *n.* &c. घरळ *f.* बडबड *f.* प्रलाप *m.* जल्प *m.*

I—the disorder. प्रलापवात *m.* प्रलापवायु *m.*

To RAVISH, *v. a. have carnal knowledge of by force.* रपाटणें, दपटणें, धर्षणें, *or* जबरीने &c. रपाटणें-दपटणें-धर्षणें, जुलूम *m.*-बळात्कार *m.*-&c. करणें *with* वर *of o.* जुलमाने-बळात्काराने-&c. संभोगणें, भ्रष्ट-&c. करणें, हठसंभोग *m.*-हठधर्षण *n.* करणें.

2 *seize by force*, v. To SEIZE. बळकावणें, दस्तावणें, हात *m.* मारणें. हिरणें *or* हिरावणें.

3 *enrapture*, v. To REJOICE. फारच संतोषविणें, आनंदनिमग्न-&c करणें.

RAVISHED, *p.* v.V. 1. जबरीने रपाटलेला, &c. धर्षित, हठभ्रष्ट, हठधर्षित.

3 आनंदभरित, आनंदपूर्ण, आनंदनिमग्न.

RAVISHER, *n.* RAVISHING, *p. a.* v. V. 1. बळाने रपाटणारा, बळात्कार-&c. करणारा, बळात्काराने संभोग करणारा.

3 अतिसंतोषक, अतिसंतोषप्रद, मनोहारक.

RAVISHING, RAVISHMENT, *n.* v.V. 1. जबरीने रपाटणें *n.* जुलूम करणें *n.* &c. धर्षण *n.*

2 बळकावणें *n.* हिरावणें *n.* & c.

R. or abduction of a woman. स्त्रीहरण *n.*

3 See JOY.

RAW, *a. undressed, uncooked.* कच्चा, हिरवा, आम, अपक्व.

2 *unseasoned, unripe in skill, &c.* v. INEXPERIENCED. कच्चा, कोवळा, भ्रळड, अपेट, अर्धवाट, अधुरा.

3 *unripe, crude, immature, &c.*—counsel, wit, & c. कच्चा, कोवळा, हिरवा (*remiss.* हिरवंडा, हिरवस, हिरवट), अपक्व, हरित.

4 *not covered with skin, bare.* कातडी निघालेला, कातडी चोळलेला, कातडीवेगळा, घासलेला, चोळवटलेला, विचर्म, विगतचर्म, चर्मरहित.

R. from a burn, &c. भाजा-भोत निघालेला.

5 *chill, damp, &c.* सरद, सरदीचा.

RAWNESS, *n.* v. A. 1. कच्चेपणा *m.* हिरवेपणा *m.* अपक्वता *f.*

2 कच्चेपणा *m.* कोवळेपणा *m.* भ्रळडपणा *m.* & c. कोवळीक *f.*

3 कच्चेपणा *m.* हिरवेपणा *m.* & c.

5 सरदपणा *m.* सरदी *f.*

RAY, *n.*—of light. किरण *m.* कर *m.* मरीचि *m. f.* रश्मि *m.*

Pencil of rays. करजाल *n.* अंशुजाल *n.*

To RAZE, *v. a. overthrow, demolish*, v. To DESTROY. जमिनोस मिळवणें, जमीन दोस्त करणें, सपाट करणें, नाबूद करणें, उच्छेदणें.

RAZED, *p* v. V. जमिनीस मिळवलेला, नाबूद केलेला, &c.

RAZOR, *n.* वस्तरा *or* वस्त्रा *m.* क्षुर *m.*

RAZOR-CASE, *n.* (of barbers). धोंकटी *or* धोंगटी *f.*

RAZOR-STRAP, *n.* पलाटणें *n.*

RE. This particle is rendered by फिरून, पुनः, उलट, परत, &c. For the words of which it forms a part in the sense of *again* (such as to *To re-appear, re-ascend, re-assemble, &c.*), let the reader turn to the verbs *appear, ascend, &c.* and prefix फिरून, पुनः, &c. and for the words of which it forms a part in the sense of *back* (as *To re-deliver, re-demand, &c*) let the reader take the simple verb and prefix परत, माघारा, &c.

REA, *n. the four hundredth part of a rupee.* रेस *or* रेंस *m.*

To REACH, *v. a. arrive at, attain.* पावणें, पोहंचणें, अटपणें, सई करणें, दाखल-प्राप्त-&c. होणें.

2 *extend to so as to touch.* पुरणें, पोहंचणें, पावणें.

3 out *or* forth; *stretch out.* लांब करणें, लांबवणें, पुढें करणें.

To REACH, *v. n. extend, stretch unto.* पोहंचणें, पावणें, लागणें, लगटणें, टेपणें.

2 *come to hand, be received.* पावणें, पोंहचणें, दाखल-प्राप्त-प्रविष्ट-&c. होणें, पावती *f.*-पोंहच *f.*-पैवस्ती *f.*-&c. होणें *g. of s.*

3 See To RETCH.

REACH. *n. power of reaching, extent, range, sphere, &c.* अटोका *m.* अवांका *m.* गति *f.* चलती *f.* पोंहच *f.* टप्पा *m.* छट्टा *m.* हात *m.* अवसान *n.* उडी *f.* सुमार *m.* वेत *m.* मकान *m.n.* In expressing the sense of *reach* great use is made of the preposition पर्यंत (as शिपायाचें ज्ञान रणांगणा पर्यंत, भिक्षाचें ज्ञान तिरापर्यंत, कारकुनाचें ज्ञान लेखणीपर्यंत, सोनाराचें ज्ञान आगटीपर्यंत).

That is out of one's r. बेलाग.

2 See ARTIFICE.

REACHED, *p.* v. V. N. 1. पोहंचता, प्राप्त, लागू, अधिगत.

2 पावता, पोहंचता, प्राप्त, दाखल, सादर, लागू, प्रविष्ट.

To REACT, *v. n. resist action by an opposite force.* उलट *m. f.* मारणें, प्रतिकार *m.*-प्रतिक्रिया *f.*-प्रतिकृति *f.*-प्रतिघात *or* प्रत्याघात *m.*-&c. करणें.

REACTER, *n.* REACTING, *p. a.* v. V. उलट मारणारा, प्रतिकारक, प्रतिघातक *or* प्रत्याघातक, प्रतिकार-&c. कर्ता-कारी-&c.

REACTION, *n.* v. V. उलट *m f.* प्रतिकारक *m.* प्रतिक्रिया *f.* प्रतिकृति *f.* प्रतिघात *m.* प्रत्याघात *m.*

To READ, *v. a. peruse.* वाचणें, पढणें, पठन *n.*-&c. करणें.

Easy to be read. सुवाच्य.

To r. mentally, to one's self, &c. मनांत वाचणें, पाहणें.

To r. off. सरधोपट-एकसारखा-&c. म्हणणें-वाचणें.

To r. out; *recite.* म्हणणें, मोठ्याने वाचणें, पठन *n.*-&c. करणें.

To r. through. पारायण *n.* करणें *g. of o.* साद्यंत पठन *n.* करणें.

That has read through. पारायणी.

2 *discover from indications.* पाहणें, लक्षिणें, समजणें.

To READ, *v. n. be studious, practise reading.* पढणें, अध्ययन*n.*-पठन*n.*-विद्याभ्यास*m.*-&c. करणें.

READ, *p. and a.* v. V. A. 1. वाचलेला, &c. पठित, निपठित, अधीत.

I *literary,* v. LEARNED. पढीक, साक्षर, अध्ययनी, कृताध्ययन, अभ्यस्तविद्या.

READABLE, *a.* v. V. A. 1. वाचायाजोगा-जोगता-&c. पठनीय.

READER, *n.* READING, *p.a.* v. V. A. 1. वाचणारा, &c. वाचक, पठन-अध्ययन-&c. कारी-कर्त्ता-&c. अध्ययनी.

Public r. (of the *Purán'ás, &c.*) पाठक.

READILY, *adv.* v. WILLINGLY. खुशीने, संतोषाने, उत्साहाने, &c. विनदिक्कत *or* बेदिक्कत.

2. v. EASILY. सहज, सहजाखाली, अक्लेश, अक्लिष्टपणें, अक्लुष्टपणें, सुखरूप, सुखेनैव.

READINESS, *n.* v. A. 1. तयारी *or* तैयारी *f.* सिद्धि *f.* सिद्धता *f.* तवताकपणा*m.* लेसपणा*m.* कमरबंदी *f.* कमरबस्ता*m.*

2 तयारी *or* तैयारी *f.* सिद्धि *f.* सिद्धता *f.* परिपाक*m.*

READING, *n* v. V. A. 1.—*act.* वाचणें*n.* &c पठन*n.* वाचन*n.* अध्ययन*n.* पाठ*m.*

Committing to memory upon r. पाठ*m.* (Quickness at or power of doing it, पाठशक्ति *f.*—Quick or powerful at it, पाठी—esp. in comp. as एकपाठी, दुपाठी, तिपाठी &c. That commits upon *once, twice, thrice,* &c. reading).

Plain r. *r. without the due chant, &c.* लोलो*m. v.* घाल.

R. and writing. लिहिणें पुसणें*n.*

R. through. पारायण*n.*

Suspension of r. (esp. of the sacred books). अनध्याय*m.*

That is in r. पठ्यमान.

v. V. N. पढणें*n.* अध्ययन*n.*

I *matter read or studied.* अध्ययन*n.*

II *variation of copies.* पाठ*m.* पाठांतर*n*

False r. अपपाठ*m.*

READY, *a. prepared, &c. lit. fig.*—of persons. तयार *or* तैयार, सिद्ध, उभा, रुजू, मुस्तेद, तवताक, सादर, लेश *or* लेस, कमरबंद, कमर बांधलेला, उदित, उद्यत, उद्युक्त, उत्सुक, उन्मुख (in comp. as गमनोन्मुख, मरणोन्मुख, &c.).

2 *prepared,*—of things. तैयार *or* तैयार, सिद्ध, पक्का, हाजीर, प्रस्तुत, परिपक्व, तवताक, लेश *or* लेस, मुस्तेद, सज्ज, सज्जित.

To make r. v. To PREPARE. सज्जवणें.

3 *convenient, opportune, near, easy, &c.* सहज गतीचा, सहज रीतीचा, अनायासाचा, अभ्रमाचा, अनुकूल, सोईचा.

4—a knowledge, &c. *not rusty.* जागता, जागरूक, जागृत, हातखंडा, तयार, उपस्थित, लकलकीत, कडकडीत.

5 (of understanding, &c.) *quick, apt,* v. SHARP. सुजाण, कडक, कडकडीत, मेधावी.

6 *quick, prompt, &c.* v. SMART. रोकडा, रोखठोक, रोख, रोखीचा, जलद.

7 *dexterous, skilful,* v. EXPERT. ताखडा, फरडा, दक्ष, कुशल.

8 *consisting in cash.* रोकडा, रोख, रोखठोक, नक्त.

READY, READY-MONEY, *n.* रोकड *f.* नगद*n.* नगदी *f.* नगदपैसा*m.* नक्त*n.*

In the way of r. नगदानगद *or* दो.

Sale for r. नगदविकरी *f.* रोखविकरी *f.*

READY-MADE, *a.* आयता, तयार, तयार करून ठेवलेला;—an article of smith's work, घडितघाट.

READY-SPOKEN, *a.* जाबसाली, जबेतराश *or* स, जबेफराश *or* स.

READY-WITTED, *a.* हाजीरजवाबी, हाजीरजवाब, जाबसाली, तोंडच्यातोंडीं उत्तर करणारा *or* बोलणारा, समयसूचक, समयस्फूर्त्ति.

REAL, *a. true, existing, actual.* खरा, खरोखरा *or* खराखुरा, सत्य, खरेंचा, वास्तविक, वास्तव, तथ्य, असल, अकपट, अकल्पित, अकृत्रिम, विद्यमान, सत्, सात्विक, यथार्थ, यथातथ, निर्मायिक, तात्विक, अन्वर्थ, अन्वर्थक, मूर्त्तिमंत.

2—in law. स्थावर, जंगमेतर.

R. property. स्थावर धन*n.*-माल*m.*-&c.

REALITY, *n.* v. A. 1. खरेपणा*n.* वास्तविकपणा*m.* &c. खराई *f.* सत्य*n.* सत्यता *f.* तत्व*n.* तत्वार्थ*m.* अस्तित्व*n.* सत्व*n.* अकल्पितत्व*n.* तथ्यत्व*n.* याथातथ्य*n.* वास्तविकत्व*n.* वास्तवत्व*n.* &c.

I *a* reality. सत्व*n* अस्तित्वविषय*m.* सत्वविषय*m.*

REALIZATION, *n.* v. V. 1.—*act.* कृतींत आणणें*n.* &c. साधणें*n.*

2 आत्मसंबंधांत धरणें*n.* वास्तविक मानणें*n.* &c.

3 वसूल करणें*n.* &c. उगावा*m.* उग्राणी *f.* उकळीत*n.* उगवणी *f.* उगवील *f.*

To REALIZE, *v. a. bring into act.* कृतींत-क्रियेंत-व्यवहारांत-करण्यांत-&c. आणणें, साधणें, सिद्ध करणें.

2 *bring home to one's self, consider as real, &c.* आत्मसंबंधांत धरणें, स्वसंबंधांत धरणें, खरा-सत्य-वास्तविक-&c. मानणें, जवळ-समीप-&c. मानणें.

2 (monies, profits). उत्पन्न करणें, वसूल करणें, उकळणें, उगवणें, उभा करणें, उगावा*m.*-उग्राणी *f.*-&c. करणें *g. of o.*

To be realized. उभा होणें-राहणें.

REALLY, *adv.* v. A. 1. खरा *decl.* &c. सत्य, वास्तविक, तत्वतः, वस्तुतः, वस्तुगत्या, वस्तुदृष्ट्या, यथातथ्य, यथार्थ.

REALM, *n. kingdom.* राज्य*n.* राष्ट्र*n.*

REAM, *n.*—of paper. रेजीम*n.*—of 10 quires, गड्डी *f.*

To REANIMATE, *v. a. restore to life.* फिरून जीव*m.* आणणें, फिरून जिवंत करणें, जिवांत जीव*m.* घालणें, संजीवन*n.* करणें, पुनर्जीवितकरणें.

REANIMATION, *n.* v. V. जिवांत जीव घालणें*n.* &c. संजीवन*n.*

To REAP, *v. a.* (corn, &c.) *cut.* कापणें, सवंगणें, कापणी *f.*-सवंगणी *f.*-&c. करणें *g. of o.* काढणें.

2 fig. *receive as fruit of an action.* भोगणें, जेवणें, खाणें, अनुभवणें, पावणें.

REAPER, *n.* REAPING, *p. a.* v. V. 1. कापणारा, सवंगणारा, कापणी-&c. करणारा, लवनकर्त्ता-कारी.

REAPING, *n.* v. V. 1.—*act.* कापणें*n.* &c. कापणी *f.* सवंगणी *f.* लाण *f.* लाणी *f.* लवन*n.*

Cost of r. कापणावळ *f.*

REAPING-HOOK, *n.* v. SICKLE. इळा*m.* कोयती *f.*

REAR, REAR-WARD, *n.* (of an army). पिछाडी *f.* हरोल*m.*

In the r. *behind, &c.* पाठोमागें, मागें, पिछाडीस.

To cast in the r. माघारणें, मागसांडणें, मागसावणें.

To REAR, *v. n.*—a horse, &c. उपायीं येणें, दुपायीं येणें, मागल्यापायांवर उभा राहणें.

To REAR, *v. a. bring up to maturity, raise.* लहानाचा मोठा *or* थोर करणें, लहानाचा वाढवणें, वाळवणें, वाढवणें, वयांत येई पावेतों-मोठाहोई पावेतों &c. पाळणें-पोसणें-&c.

2 *raise, breed.* उपजवणें, निपजवणें, उत्पन्न करणें, काढवणें.

3 *erect, raise.* उभा करणें, उभारणें, उभवणें.

Rear-guard. *n.* पिछाडीची टोळी *f.*

Reared, *p.* v. V. A. 1. लहानाचा मोठा केलेला, वाढवलेला, &c. पाळीव.

2 उपजवलेला, &c. उत्पन्न.

Reason, *n. discursive power, rational faculty,* v. Understanding. बुद्धि *f.* चिच्छक्ति *f.* तर्कशक्ति *f.* चित्त *n.* चित् *f.*

2 v. Right, Justice. समर्पकपणा *m.* उजूपणा *m* रास्तपणा *m* योग्यता *f.* यथायोग्यता *f.* यथार्थता *f.* लायकी *f.* युक्तता *f.* युक्ति *f.*

With or without r. हक्कनाहक्क, हक्कनाक, वळें, दाटवळें, दाटून.

To come to r. To listen to r. समजणें, समजूत *f.*-&c. होणें *g. of s.*

3 *ground, principle, cause.* कारण *n.* निमित्त *n.* हेतु *m.* प्रयोजन *n.* सबब *f.*

To Reason, *v. n exercise the faculty of reason, deduce inferences from premises, &c.* तर्क *m.*-वितर्क *m.*-वितर्कण *n.*-ऊह *m.*-ऊहापोह *m.*-सिद्धासिद्धविचार *m* -अर्थापत्ति *f.*-&c करणें.

2 *debate,* v. To Argue. वाद *m* -विवाद *m.*-वादविवाद *m.*-वादानुवाद *m.*-&c. करणें.

3 (with). हितवाद *m.*-बुद्धिवाद *m.* करणें, समजुतीचें बोलणें *n.*-भाषण *n.*-&c. करणें

To Reason, *v. a. discuss,* v. To Argue. घाटणें, घोळणें, वाटावाट *f.* -&c. करणें *g of o.*

Reasonable, *a. having reason,* v. Rational. तर्कशक्तिसंपन्न, तर्कशक्तिक, ज्ञानशक्तिक, सज्ञान.

2 v. Just, Right. वाजवी, योग्य, यथायोग्य, उपयुक्त, लायक, न्यायाचा, नीतीचा, मार्गाचा, तात्त्विक.

3 *not excessive, &c.* v. Moderate. वेताचा, सुमाराचा, नेमस्त, माफक.

Reasonableness, *n.* v. A. 1. *and* Reason. ज्ञानशक्ति *f.* तर्कशक्ति *f.*

3 वाजवीपणा *m.* योग्यता *f.* यथायोग्यता *f.* उपयुक्तता *f.* मयना *or* माना *m.* लाग *m.* मान *n.* संभव *m.* संभावना *f.* संभूति *f.*

3 नेमस्तपणा *m.* माफकपणा *m.* &c.

Reasonably, *adv.* v. A. 2. वाजवी, योग्य, &c. नीतीनें, रीतीनें, &c. नीतीचा-हिशेबाचा-&c. *decl.*

3 सुमाराचा-बेताचा-&c. *decl.*

Reasoner, *n.* Reasoning, *p. a.* v. V. N. 1. तर्क-वितर्क-&c. करणारा-कर्त्ता-कारी, तर्की, तर्कबाज, तार्किक, तर्कविद्येचा, अर्थापत्तीचा.

Reasoning, *n.* v. V. N.—*act.* तर्क करणें *n.* &c. ऊह *m.* ऊहापोह *m.* तर्क *m.* वितर्क *m.* वितर्कण *n.* तर्कविद्या *f.* तर्कशास्त्र *n.* तर्कज्ञान *n.* अर्थापत्ति *f.*

Skill in r. तार्किक्य *pop.* तार्किकत्व *n.*

Reassurance, *n.* v. V. दिलासा *m.* दिलदिलासा *m.* दिलभरवसा *m.* आश्वासन *n.* पुनराश्वासन *n.* पुनराज्ञा *f.* धिर *m.* नाभिकार *m.*

To Reassure, *v. a. restore confidence or courage to.* धीर *m.* -दिलासा *m.*-दिलदिलासा *m.*-&c. देणें-फिरून देणें-पुन्हा देणें-&c. आश्वासणें, आश्वासन *n.* देणें, पुनराश्वासन *n.* करणें, पुनराश्वासित-पुनराश्वस्त-करणें.

Reassured, *p.* v. V. दिलासा दिल्हेला, &c. आश्वासित, पुनराश्वासित, पुनराश्वस्त.

Reassurer, *n.* Reassuring, *p. a.* v. V. दिलासा-दिलभरवसा-&c. देणारा-फिरून देणारा-&c. आश्वासक, आश्वासन दासा-कर्त्ता, पुनराश्वासनकर्त्ता.

Rebeck, *n. fiddle.* रबक *n.* रबाब *n.*

Rebel, Rebeller, *n.* Rebelling, *p. a.* v. V. सर्कारावर-राजावर-&c. उठलेला-फिरलेला, बंड, बंडवाला, बंड करणारा, राजद्रोही, स्वामिद्रोही, बैदा-&c. करणारा.

To Rebel, *v. n. revolt, rise against government.* फिरणें-उठणें *with* वर *of o.* बंड *n.*-बैदा *m.*-दंगा *m* -&c. करणें, शासनत्याग *m.*-सत्तात्याग *m* -&c. करणें.

Rebellion, *n.* v. V.—*act.* सर्कारावर उठणें *n* &c. बैदा *m.* बंड *n.* दंगा *m.* राजद्रोह *m.* स्वामिद्रोह *n.* शासनत्याग *m.* सत्तात्याग *m.*

Rebellious, *a.* v. V. सर्कारावर उठणारा-फिरणारा, &c. बंडी, बंड्या, दंगेखोर, राजद्रोही.

1 *refractory, contumacious, &c.* v. Perverse. शिरजोर, टोंग, खलेल, आपदंगी, आपगंड.

To Rebound, *v. n. spring back.* उलटणें, उडणें, उसळणें, हुशी *f.*-उसळी *f.*-उसाळी *f.*-टप्प *f.*-&c. खाणें, उलट *m. f.* खाणें-मारणें.

Rebound, Rebounding, *n.* v. V.—*act.* उलटणें *n.* &c टप्पा *m.* टप्प *f.* उलट *m. f.* हुशी *f.* उसळी *f.* उसाळी *f.*

Rebuff, *n.* v. Check. दाब *m* दडपणें *n.*

To give a r. तोंडावर मारणें.

To meet with a r. तोंडांत खाणें.

2 v Denial. निझाडा *m.*

To Rebuke, *v. a chide, &c.* v. To Reprove. वाग्दंड *m.*-शब्ददंड *m.*-&c. करणें.

2 v. To Check. दाबणें, दडपणें.

3 *repress, check, silence, &c. by reproof.* धमकावणें, दटावणें, दपटणें, दबावणें, धमकी *f.*-&c. देणें.

Rebuke, Rebuking, *n.* v. V. 1.—*act.* वाग्दंड *m.* शब्ददंड *m.*

2 दाब *m.* दडपणी *f.*

3 धमकी *f.* दबावणी *f.*

Rebus. See Riddle.

To Rebut. See To Repel.

To Recall, *v. a. call back.* माघारां-परत-&c. बोलावणें.

2 *revoke, annul, &c.* मोडणें, रद्द-&c. करणें.

3 (words, &c.) *retract.* फिरवणें, परतवणें, उलटवणें, उलटणें, बदलणें, परत-माघारा-&c. घेणें.

To Recant, *v. a.* (words, &c.) v. To Recall. फिरवणें, बदलणें, परत-माघारां-&c. घेणें.

To Recant, *v. n. recall words, &c retract.* बोलणें *n.*-&c. फिरवणें-परतवणें-पालटिवणें-माघारां घेणें.

Recantation, *n.* v. V. A. फिरवणें *n.* परत घेणें *n.* &c.

v. V. N. बोलणें फिरवणें *n.* &c.

1 *declaration contradictory of a former one.* उलट बोलणें *n.* उलटीचें बोलणें *n.*

To Recapitulate, *v. a. repeat the principal points of a discourse.* संक्षेपानें फिरून सांगणें, गोळाबेरीज *f.*-गोषारा *m.*-सारांश *m.* -&c. सांगणें-करणें.

Recapitulation, *n.* v. V.—*act.* संक्षेपानें फिरून सांगणें *n.* &c.

1 *summary of a preceding discourse.* मागल्या बोलण्याची गोळाबेरीज *f.* संक्षेपतः पुनःकथन *n.*

To Recede, *v. n. fall back.* हटणें, पाऊल *n.* माघारें काढणें, खिचणें, पाठीमागें सरणें, मोडतें घेणें, कचकणें, कचकरणें.

2 (from a promise, &c.) v. To Draw Back. माघार *f.*-बिचल *m. f.*-&c. खाणें, उलटी *f.*-उलट *f.*-&c. घेणें-मारणें, परतणें, फिरणें, बदलणें, पगडी *f.* फिरवणें *or* फेरपगडी *f.* करणें, पायमोडी *n.* घेणें.

Receipt, *n.* v. V. 1.—*act.* घेणें *n.* &c.

1 *receipts;* v. Income. जमा *f.* आय *m.* आदाय *m.* वासलात *f.*

Back-receipts, *loans received back and cancelled.* परतजमा*f.*
Receipts and expenses. जमाखर्च*m.* आयव्यय*m.*
II *note of acknowledgement.* पावती*f.* पोहंच*f.* भरपाई*f.* कबज*n.* रसीद *f.*
III (esp. of a letter, parcel, &c.). पैवस्ती*f.*
IV. *prescription, recipe.* कृतीची-करणीची-ठिकीची-ठीची- &c. याद *f.* कृतीचा-&c. लेख*m.*-विधि*m.*

RECEIVABLE, *a.* v. V. 1 घ्यायाजोगा-जोगता-&c. ग्राह्य, ग्रहणीय, प्रतिग्राह्य, स्वीकरणीय, आदेय, उपादेय.

To RECEIVE, *v. a.* v. To TAKE, To GET. घेणें, पावणें, आदान*n.*-उपादान*n.* करणें, स्वीकारणें, अंगीकारणें, अंगीकार*m.*-स्वीकार*m.*-ग्रहण*n.*-&c. करणें.
To be received by, *come to hand.* पोहचणें, पावणें, मिळणें, हातास येणें.
To r. in full. भरून पावणें.
2 (a guest). v. To ENTERTAIN. संभावणें, आगतस्वागत*n.*-आदर-आतिथ्य*n.*-संभावना *f.*-&c. करणें *g. of o.*
3 amongst or in; *admit.* घेणें, कबळणें, कबंटाळणें.
4 See To ALLOW. 5 See To CONTAIN.

RECEIVER, *a.* RECEIVING, *p. a.* v. V. 1. घेणारा, पावणारा, &c. ग्राहक, प्रतिग्राहक, ग्रहण-आदान-&c. कर्ता, प्रापक.

RECEIVED, *p.* v. V. 1. घेतलेला, पावलेला, &c. प्राप्त, लब्ध, उपात्त.

RECENCY, RECENT, RECENTLY. See LATENESS, LATE, LATELY.

RECEPTACLE, *a. vessel, &c. which receives or contains.* पात्र*n.* आशय*m.* (esp. in comp. as, जलाशय, अन्नाशय, आमाशय, मलाशय &c.) भाजन*n.* निधान*n.* निधि*m.* अधिकरण*n.* बारदान*n.* घर*n.* आधार*m.*

RECEPTION, RECEIVING, *n.* v. V. 1.—*act.* घेणें*n.* &c. ग्रहण*n.* प्रतिग्रहण*n.* उपादान*n.* आदान*n.* अंगीकार*m.* अंगीकरण*n.* स्वीकार*m.* स्वीकरण*n.*
2 आगतस्वागत*n.* संभावना *f.*

RECESS, RECESSION, *n.* v. V. 1. हटणें, खिचणें*n.* पाठीमागें सरणें*n.* &c.
2 माघार *f.* विचल*m. f.* उलटी *f.* उलट*m. f.* परतणें*n.*
I.—as in a wall, *niche.* कोनडा *or* कोनाडा*m.* कोनडें *or* कोनाडें*n.* देवळी *f.*
R. with shelves and shutters, v. CUPBOARD. फडताळ*n.* हडपा*m.* दुलाव *f.*
Secret r. चोरकोनाडा*m.*
II *temporary suspension of business.* विराम*m.* खळ*m.* खंड*m.* नागा*m.*

RECIPE. See RECEIPT.

RECIPIENT. See RECEIVER.

RECIPROCAL, *a. mutual.* परस्पर, एकमेक, अन्योन्य, इतरेतर, इतरेतराश्रय.
2 See ALTERNATE.

RECIPROCALLY, *adv.* v. A. 1. परस्पर, परस्परां, परस्परें, मिथः.

RECIPROCALNESS, RECIPROCITY, *n.* v. A. 1. परस्परता *f.* परस्परत्व*n.* परस्परभाव*m.* अन्योन्यभाव*m.* अन्योन्यत्व*n.*

To RECIPROCATE. See To ALTERNATE, To EXCHANGE.

RECIPROCATION. See ALTERNATION, EXCHANGE.

RECITAL, RECITATION, *n.* v. V.—*act.* झणणें*n.* झणणी *f.* पठन*n.* उद्घोष*m.*
2 सांगणें*n.* &c. सुनावणी *f.* कथन*n.* निरूपण*n.* वर्णन*n.*

To RECITE, *v. a. rehearse, repeat,* (a lesson, &c.). झणणें, झणणी*f.*-&c. करणें *g. of o.*
2 *relate, narrate,* v. To TELL. सांगणें, कथणें, सुनावणें, निरूपिणें, कथन*n.*-निरूपण*n.*-&c. करणें.

RECITED, *p.* v. V. 1. झटलेला, पठित.
2 सांगितलेला, &c. निरूपित, कथित, वर्णित.

RECITER, *n.* RECITING, *p. a.* v. V. 1. झणणारा, पठनकर्ता-कारी.
2 सांगणारा, &c. कथक, निरूपक.

RECKLESS, *a.* v. CARELESS, IMPETUOUS. निर्धास्त, बेपरवा, बेशक, निश्शंक, बेधडक, निर्भीड, कपाळफोड्या, साहसी, साहसिक, बांकडा, बांका.

RECKLESSLY, *adv.* v. A. निर्धास्त, निर्धास्तपणें, बेपरवेपणानें, &c. दाटबट्टें, बेनिसबत, बेलाशक, बेचरक, बेउजूर, बेवसवसा.

RECKLESSNESS, *n.* v. A. निर्धास्तपणा*m.* बेपरवेपणा*m.* बेशकपणा*m.* साहस*n.* साहसबुद्धि *f.*

To RECKON, *v. a. number,* v. To COUNT. गणणें, मोजणें, गणती*f.*-मोजदाद*f.*-गणना *f.*-संख्या *f.*-&c. करणें *g. of o.*
2 *esteem, account, regard, &c.* गणणें, मोजणें, मानणें, लेखणें, धरणें.

To RECKON, *v. n.* v. To THINK, To SUPPOSE. कल्पिणें, कल्पना *f.*-&c. करणें, सुमार*m.* करणें-पाहणें-बांधणें.
2 for; *be answerable.* हिशोब*m.*-मोसबा*m.*-झाडा*m.*-&c. देणें.
3 on; *lay stress or dependence on.* भरवसा*m.*-भधण*n.*-&c. ठेवणें, टेकणें, ठेप *f.* ठेवणें.
4 with; *settle accounts with.* हिशोब*m.* घेणें-पाहणें, हिशोब*m.* देणें घेणें, खातें*n.* पाहणें-तपासणें, खात्याची रूजवात *f.* घेणें देणें.

RECKONING, *n.* v. V. A. 1.—*act.* गणणें*n.* &c. मोजणी *f.* गणती *f.* गणन*n.* गणना *f.* संख्या *f.*
2—*state.* गणना *f.* गणती *f.* हिशोब*m.* लेखा*m.* पाड*m.*
I v. ACCOUNT. हिशोब *or* हिशेब*m.*
II *state and comparison of accounts.* हिशोब घेणें देणें*n.* खात्यांची-रूजवात *f.*

To RECLAIM, *v. a. call back from error or vice.* सुधारणें, उजरणें, नीट-&c. करणें, मार्गावर-वाटेवर-सुतावर-&c. आणणें.
2 See To TAME.

To RECLINE, *v. n.* v. To LEAN. टेकणें, ओठंगणें.
2 *lie down,* v. To LIE. निजणें, आडय *or* आडव *f.* घेणें, आडवरणें *or* आडवारणें.

RECLUSE, *n. person who lives in seclusion.* एकलकोट, एकलकोंडा, एकांतवासी, एकांतसेवी, विविक्तसेवी, विविक्तवासी, रहोवासी, विजनवासी, कूपांतला मंडूक, आडांतला बेडूक, वन्य.

To RECOGNISE, *v. a. know again.* ओळखणें, जाणणें, पछानणें.

RECOGNITION, RECOGNISANCE, *n.* v. V. ओळखणें*n.* &c. ओळख *f.* स्मरण*n.*
2—in law. करारनामा*m.* कबुलात *f.* मुचलका*m.*

To RECOIL, *v. n. move, start, &c. back.* सरकणें, हटणें, मागें सरणें-निसटणें-निसपटणें-घेणें, माघार *f.* खाणें-घेणें.
2—a gun. झाडणें, हिसकणें.
3 See To REBOUND.

RECOIL, RECOILING, *n.* v. V. 1.—*act.* सरकणें*n.* हटणें*n.* &c.

To RECOLLECT, *v. a. recall the knowledge of.* आठवणें, स्मरणें, आठवण*f.*-याद *f.*-स्मरण*n.*-सई *f.*-&c. करणें *g. of o.* स्फूर्ति *f.* होणें *g. of o.*
To be recollected. आठवणें, आठवण *f.*-याद *f.*-सई *f.*-&c. होणें *g. of s.* स्मृत-संस्मृत-स्फूर्त-&c. होणें.
To r. one's self. आपणास-जीव*m.*-&c. शुद्धीवर-ठिकाण्यावर-&c. आणणें, धैर्य*n.* धरणें, धैर्यावलंबन*n.* करणें.

RECOLLECTION, *n.* v. V. आठवणें*n.* &c. आठवण *f.* आठवणूक *f.* स्मरण*n.* स्मृति *f.* संस्मरण*n.* संस्मृति *f.* स्मर्तृत्व *f.* स्मर*m.*

Proximate cause of r स्मृतिहेतु*m.*

To Recommend, *v. a. commend to another's notice, &c. by favorable representations.* दुसऱ्याजवळ शिफारस *or* सिफारस *f.*-तारीफ *f.*-गुणवर्णन *n* -&c. करणें *g. of o.*

2 See To Commit.

Recommendation, *n* v. V. 1 शिफारस *or* सिफारस *f.* तारीफ *f.* गुणवर्णन *n.* गुणव्याख्या *f.*

Letter or message of r. शिफारशीचें पत्र *n.* साहित्यपत्र *n.* भलावण *f.* भलावणपत्र *n.*

I *that which recommends.* कृपाकारण *n.* कृपाहेतु *m.*

Recompense, *n.* v. Reward. प्रतिदान *n.* प्रतिफल *n.*

To Recompense, *v. a.* (for sufferings, service, &c.). See To Compensate, To Reward

2 *repay, requite, retaliate, return.* प्रतिदान *n.* देणें-करणें, फेडणें, उलट *m. f.* करणें-देणें, प्रतिकृति *f.*-प्रतिक्रिया *f.* करणें *g. of o.* प्रतिफल *n.* देणें.

Recompensed, *p.* v. V. 2. फेडलेला, &c. प्रतिफलित.

To Reconcile, *v. a. bring back into friendship and union.* मिलाफ *m.*-समेट *m.*-सलूक *or* खम *m.* करणें *g. of o.* समजी *f.*-समजूत *f.*-&c. पाडणें-करणें-काढणें *g. of o. recip.* संधि *m.*-संधान *n.*-एकीकरण *n.* करणें *g. of o* पुनःसख्य *n.*-पुनर्मैत्री *f.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *make consistent.* ताळा *m.*-मेळ *m.*-&c. पाडणें *g. of o. recip.* जमा *m.*-जुवा *m.*-&c. बसवणें *g. of o. recip.* जुळणें, मिळवणें, एकवाक्यता *f.*-&c. करणें *g. of o.*

Reconcilement, Reconciliation, *n.* v. V. 1.—*act.* समजावि-शी *f.* समजावीस *f.* समजी *f.* समजूत *f.* समेट *m.* एकीकरण *n.*—*state.* संधि *m.* संध *f.* संवित्ति *f.* पुनःसख्य *n.* पुनर्मैत्री *f.* पुनःस्नेह *m.*

2—*act.* ताळा पाडणें *n.* मिळवणें *n.* &c. मिळवणी *f.* एकीकरण *n.*—*state.* मेळ *m.* जम *m.* जवा *m.* जुळणी *f.* जमाव *m.* एकवाक्यता *f.*

Reconciler, *n.* Reconciling, *p. a.* v. V. 1. मिलाफ-समेट-&c. करणारा, समजूत-&c. पाडणारा, संधानकर्त्ता, संधिकर्त्ता, &c.

Recondite, *a.* v. Abstruse. खोल, गहन, गुह्यगम्य, अगम्य.

To Reconnoiter, *v. a.* (an enemy's camp, &c.). *survey, examine by the eye.* हेरणें, टेहळणें, हेर *f.*-टेहळणी *f.*-नजरपाहणी *f.*-&c. करणें.

To Record, *v. a. register, write in a book, &c.* लिहून ठेवणें, मांडून ठेवणें, दफ्तरांत घालणें-लिहणें-मांडणें, लेख्यारूढ-पटारूढ-पत्रारूढ-&c. करणें.

Record, *n. register, writing containing account of* लेख *m.* पट *m.* लेख्य *n.*

2 *book of records.* दफ्तर *n.*

Recorded, *p.* v. V. लिहून ठेवलेला, दफ्तरांत घातलेला, &c. लेख्यारूढ, पटारूढ, पत्रारूढ.

Recorder, *n.* Recording, *p. a.* v. V. लिहून ठेवणारा, दफ्तरांत मांडणारा, &c. दफ्तरदार, दफ्तरनीस.

To Recount, *v. a. relate, recite,* v. To Tell. तपसीलवार-तपशिलाने-सविस्तर-एकएक-&c. सांगणें, कथणें, निरूपिणें, कथन *n.*-चर्चा *f.*-&c. करणें *g. of o.*

Recounted, *p.* v. V. तपसीलवार-सविस्तर-&c. सांगितलेला, कथित, निरूपित, चर्चित.

Recounter, *n.* Recounting, *p. a.* v. V. तपसीलवार-&c. सांगणारा, कथक, निरूपक, कथन-&c. कर्त्ता.

Recourse, *n. application to for help, &c.* आश्रयण *n.* अवलंबन *n.* आश्रयकरण *n.*

To have or make r. to. आश्रय *pop.* आस्रा *m.*-आधार *m.* करणें-धरणें *g. of o.* पाठ *f.* रिघणें-निघणें *g. of o.* आश्रयणें, अवलंबणें, अवलंब *m.*-अवलंबन *n.*-आश्रयण *n* -&c. करणें *g. of o.* शरण जाणें.

To Recover, *v. a. restore from sickness,* v. To Cure. बरा-निरोगी-&c. करणें, सावरणें.

2 v. To Repair, To Restore. सावरणें, सांपसारणें, उजरणें.

3 *regain.* फिरून-पुनः-&c. मिळवणें-सांपडवणें-प्राप्त करणें-&c. पुनर्लाभ *m.*-पुनःप्राप्ति *f.*-&c. करणें *g. of o.* प्रत्युद्धरण *n.*-प्रत्युद्धार *m.* करणें *g. of o.*

To be recovered. फिरून-पुनः-परत-&c. मिळणें-सांपडणें-पावणें-&c.

To Recover, *v. n. come right again,*—gener. उजरणें, निटावणें, सुधारणें, नीट-दुरुस्त-पूर्ववत्-यथास्थित-&c. होणें, स्थितीवर-पूर्वस्थितीवर-&c. येणें.

2 (from sickness). बरा-चांगला-तवाना-निरोगी-रोगमुक्त-&c. होणें, सांवरणें, सांवर *m.* येणें, तवानणें, आरोग्य *n.*-&c. पावणें, उजरणें.

To begin to r. बांचण्याच्या पंथास लागणें, पाठ *f.* उचलणें, जीव *m.* धरणें, धर *m.* भरणें, उठणें.

Recoverable, *a.* v. V. A. 3. फिरून मिळवायाजोगा-सारखा-&c. पुनर्लभ्य, पुनःप्राप्य.

Recovered, *p.* v. V. A. 1. *and* V. N. 2. बरा-&c. केलेला, &c. नष्टरोग, नष्टामय, निवृत्तरोग, मुक्तरोग, गतरोग.

2 उजरलेला, सावरलेला.

3 फिरून मिळवलेला, पुनर्लब्ध, पुनःप्राप्त.

Recovery, *n.* v. V. A. 1.—*act.* बरा करणें *n.* &c. रोगमोचन *n.* रोगनिरसन *n.* रोगनिवारण *n.*—*state.* रोगमुक्तता *f.* रोगमुक्ति *f.*

2—*act* सावरणें *n.* &c.

3 फिरून मिळवणें *n.* &c. पुनर्लाभ *m.* पुनःप्राप्ति *f.*

v. V. N. 2. बरा होणें *n.* &c. सावर *m.*

Recreant, *a.* See Coward. 2 *false, &c.* क्रियाभ्रष्ट, क्रियानष्ट, भ्रष्टसंकल्प.

To Recreate. See To Refresh, To Amuse.

Recreation. See Refreshment, Amusement.

Recrement, *n.* v. Dross, Refuse. मल *m. n. pop.* मळ *m.* मळी *f.* गाळ *m.*

Recrementitious, *a.* v. N. मळाचा, गाळाचा, &c.

To Recriminate, *v. n. return one accusation with another.* उलट आळ *m.*-फेरआळ *m. f.*-&c. घेणें-आणणें, उलटादोष *m.* लावणें-ठेवणें, प्रत्यारोप *m.*-प्रत्यभियोग *m.*-&c. करणें, उलटून-&c. दोष *m.* लावणें-ठेवणें.

Recrimination, *n.* v. V. उलट-उलटा-फेर-&c. आळ *m. f.* उलटादोषारोप *m.* प्रत्यारोप *m.* प्रत्यभियोग *m.* प्रत्यपवाद *m.*

Recriminator, *n.* Recriminating, *p. a.* Recriminatory, *a.* v. V. उलट आळ घेणारा, उलटा दोष लावणारा, उलटून दोष ठेवणारा, &c. प्रत्यारोप-&c. कर्त्ता-कारक-&c. प्रत्यारोपक, प्रत्यभियोगी, प्रत्यपवादक.

To Recruit, *v. a.* v. To Repair. सावरणें सांपसारणें, सुधारणें, उजरणें, फिरून आणणें, पूर्ववत् करणें, स्थितीवर आणणें.

To Recruit, *v. n. recover strength, spirits, &c.* उजरणें, सुधारणें, निटावणें, सावरणें, सावर *m.* येणें, पूर्ववत्-यथास्थित-&c. होणें.

2 *raise new soldiers.* नवे शिपाई *m. pl.* जमविणें, नवे शिपायांची जमवंदी *f.*-जमाजम *f.*-&c. करणें.

Recruit, *n. newly enlisted soldier.* नवाशिपाई *m.*

Rectangle, *n.* समकोणाकृति *f.*

Rectangular, *a.* समकोण, समचतुरस्र.

RECTIFIABLE, *a.* v. V. सुधारायाजोगा-सारखा-&c

RECTIFICATION, *n.* v. V —*act.* सुधारणें*n.* उजरणें*n.* निटावणें*n.* &c. सुधारणी*f.* सुधारणूक*f.* निटावणी*f.*

To RECTIFY, *v. a. set right, correct.* निटावणें, सुधारणें, सुधारणें, उजरणें, नीट-निटस-दुरूस्त-शुद्ध-&c करणें, निटावणी*f.*-सुधारणूक*f.* -&c. करणें *g. of o.* शुद्धि*f.*-विशुद्धि*f*-&c करणें *g. of o.*

RECTILINEAL, RECTILINEAR, *a. right-lined.* सरळरेषांचा, सरळरेषामय

RECTITUDE, *n.* v. STRAIGHTNESS. सरळपणा*m.* सारल्य*n.* सरलता*f.* आर्जव*n.*

2 fig v. HONESTY, JUSTNESS, VIRTUOUSNESS. सरळपणा*m.* सारल्य*n.* सरलभाव*m.* खरेपणा*m.* सचोटी*f* आर्जव*n.*

Law of r नीति*f.*

To deviate from the path of r. पाऊल*n.* वांकडें पडणें *g. of s.*

Deviation from r is deviation from peace. जें सदाचरणास वांकडें तें समाधानास वांकडें.

RECTUM, *n.*—the intestine. मळाचा कोठा*m.* मलाशय*m.*

RECUMBENCE, RECUMBENCY, *n.* v. A. आडय*f. v.* घे, पासल*f.* पासलपट्टी*f. v.* घे, कुक्षिशयन*n.* कुक्षिशय्या*f.*

RECUMBENT, *a. lying down.* आडवा, आडय घेतलेला, पासल घेतलेला

RECUMBENTLY, *adv.* v. A. आडवा होऊन, आडय-पासल-&c. घेऊन, कुक्षीस निजून.

To RECUR, *v. n. happen again.* फिरून-पुनः-&c. घडणें-घडून येणें -येणें-होणें-उपस्थित होणें-&c. पुनर्घटना*f.*-&c. होणें *g. of s.*

2 (to memory). आठवणें, सुचणें, स्मरणें, रफुरणें, आठवण*f.*-स्मरण*n.* -स्फुरण*n.* स्फूर्त्ति*f.*-सई*f.*-&c. होणें *g. of s.*

RECURRENCE, *n.* v V. 1. फिरून घडणें,*n.* &c. पुनर्घटना*f.* पुनरुपस्थिति*f.* पुनर्वर्त्तन*n.* पुनरागमन*n.*

2 स्फुरणें*n.* स्मरणें*n.* &c. आठवण*f.* स्मरण*n.* स्फुरण*n.* स्फूर्त्ति*f.* सई*f.*

RECURRENT, *a. returning from time to time.* वारंवार-&c. येणारा -घडणारा, पुनःपुनरागामी, पुनःपुनर्वर्त्ती.

RECURVATE, RECURVOUS, *a. bent backward.* पाठीमागें-पाठीकडे-&c. वांकलेला-मुरडलेला-&c.

RECUSANT. See NONCONFORMIST.

RED, *a.* तांबडा *(remiss. तांबूस reddish)*, लाल, रक्त, आरक्त, लोहित.

Dark r. अरूण.

Dusky r.—esp. of cattle. पोवळा.

Flaming r. Deep r. तांबडालाल, तांबडाजर्द, लालभडक, लालभभक, लाल बुंद, जर्दतांबडा, निखाररंगी.

House r. जांबा.

Pale or light r. पाटल, गोरा भुरका, श्वेतरक्त.

Yellowish r. तुशी.

RED-HOT, *a.* तापून लाल झालेला, निखाररंगी, अग्निवर्ण.

RED-LEAD, *a. minium.* शेंदूर*m.* सिंदूर*m.*

R. in little spars. कांब्या शेंदूर*m.*

RED-OCHRE, *n.* तांबडीमाती*f.* लोखंडी काव*f.* गेरू*f.*

To REDDEN, *v. n. become red.* तांबडा-&c. होणें, तांबरणें.

REDDISH, *a.* तांबूस, तांबडासा, तांबसर, तांबा, ईषद्रक्त

REDDISHNESS, *n.* v. A. तांबुसपणा*m.* &c.

To REDEEM, *v. a. ransom, &c.* खंड*m.*-खंडणी*f.*-पैका*m.*-&c. देऊन सोडवणें-मोकळा करणें-मुक्त करणें-काढणें.

2 *purchase back.* विकलेला परत विकत घेणें, परिक्रय*m.*-परिक्रयण*n.* करणें.

3—in theology, v. To SAVE. तारणें, तारण*n.*-उद्धार*m.*-&c. करणें *g. of o.*

REDEEMED, *p.* v. V. 1. खंड देऊन सोडवलेला, &c.

2 परत विकत घेतलेला, परिक्रीत.

3 तारलेला, तारित.

REDEEMER, *n.* REDEEMING, *p. a.* v. A. 1. खंड देऊन सोडवणारा, &c

2 विकलेला परत घेणारा, परिक्रेता, परिक्रयकर्त्ता

3 *and* SAVIOUR. तारणारा, तारक, त्राता, उद्धारक, उद्धर्त्ता.

REDEMPTION, *n.* v. V. 1. खंड देऊन सोडवणें*n.* &c.

2 विकलेलापरत घेणें*n.* परिक्रय*m.* परिक्रयण*n.*

3 तारणें*n.* तारण*n.* उद्धार*m.*

REDNESS, *n.* v. A. तांबडेपणा*m.* लालपणा*m.* &c. लाली*f.* रक्तत्व*n.* रक्तिमा*m.* लौहित्य*n.* अरूणिमा*m.*

REDOLENCE, REDOLENT. See FRAGRANCE, FRAGRANT.

To REDOUBLE, *v. a. increase by a double quantity.* दुणावणें, दुणारणें, दुपट-दुणा-&c. करणें-चालवणें-वाढवणें.

To REDOUBLE, *v. n.* दुणावणें, दुणारणें, दुणा-दुपट-&c. होणें-चालणें -वाढणें.

REDOUBT, *n. out work.* बाहेरकोट*m.*

REDOUBTABLE, *a. formidable.* भीम, प्रतापभीम, प्रतापव्याघ्र, प्रतापसिंह.

To REDOUND, *v. n. conduce in the consequence.* परिणामी-पर्यवसायी-पर्यवसानी असणें-होणें, परिणामीं-शेवटीं-&c. प्रयोजक-साधक-&c. असणें.

To REDRESS, *v. a.* (grievance, wrongs, &c.) *remedy, repair, &c.* दाद*f.* देणें, फिर्यादीची-अपराधाची-&c. तजवीज*f.*-उपाय*m.*-इलाज*m.* -बंदोबस्त*m.*-&c. करणें *g. of o*

REDRESS, *n. relief of grievances.* दाद*f. v.* लाग, दे, फिर्यादीचा-अपराधाचा-&c. उपाय*m.*-बंदोबस्त*m.*-तजवीज*f.*-इलाज*m.*

To REDUCE, *v. a. lower, contract, &c.* v. To LESSEN. कमी-हलका-थोडा-न्यून-&c. करणें, उतरणें, अल्पीकरण*n.*-लघुकरण*n.* करणें *g. of o.*

2 *bring into any state.* आणणें, लावणें, मिळवणें, आपन्न (in comp.) -संपन्न (in comp) करणें.

3 (to poverty). भिकेस-कंगालीस-दरिद्रदशेस-&c. आणणें-मिळवणें -लावणें.

4—in arithmetic. रूप*n.* देणें, रूपांतर*n.* करणें.

5 *make thin, wear away,*—sickness, &c. रोड-क्षीण-शुष्क-&c. करणें, गळहाटणें, झिजवणें.

To be reduced, v. LEAN. रोडणें, खंगणें, अटणें, रोडवणें, आंग*n.* फटकें-जर्जर-&c. करणें *g. of o.* कर्शन*n.*-&c. करणें *g. of o.*

6 See To CONQUER, To SUBDUE.

REDUCED, *p.* v. V. 1. कमी-लहान-&c. केलेला, उतरलेला, अल्पीकृत, लघूकृत, ऊनीकृत.

3 भिकेस आणलेला, &c. फाटका, दुबळा, गतश्री, विगतश्री, विगतश्रीक, नष्टश्री.

4 *and* LEAN. रोड-क्षीण-कृश-&c. केलेला-झालेला, फाटक्या आंगाचा.

REDUCTION, *n.* v. V. 1. कमी करणें*n.* &c. उतरणें*n.* अल्पीकरण*n.* लघूकरण*n.* ऊनीकरण*n.*

REDUNDANCE, REDUNDANCY, *n.* v. A. *and* EXUBERANCE. अधिकाई*f.* आधिक्य*n.* अपेक्षिताधिक्य*n.* अतिरेक*m.*

REDUNDANT, *a.* v. EXUBERANT. अधिक, अपेक्षिताधिक, बहुल, अतिरिक्त.

To REDUPLICATE. See To DOUBLE.

Reduplication, *n.* (of a word or letter). द्वित्व*n.*
Word formed by r. प्रतिशब्द*m.*
Reed, *n. cane.* वेत*m.* वेत्र*n.*
Writing r. बरू *or* बोरू*n.*
Pen formed of the writing r. लेखणी *f.* लेखण*f.*
2 See Pipe.
Reedy, *n. abounding, &c with reeds.* वेतांचा, वेतस्वान्
Reef, *n.* (of a sail). शिकी*f.*
Reek. See Steam.
To Reek, *v. n. emit steam.* वाफ *f. or* वाफा *f. pl* –धूर*m.* निघणें येणें *in. con with* पासून *of s* वाफ*f.*-वाफा*f. pl* -धूर*m.* सोडणें-टाकणें.
Reel, Reeling, *n. v. V.* चाचरणें*n.* &c. भिरकांडी*f.* भेलकंडन भेलकंडा*m.* भेलकंडी *f.* झोकांडी *f* झेप *f.*
I *frame for winding cotton.* चरक*m.*
To Reel, *v. n. stagger, &c.* चाचरणें, चाचरी *f.* जाणें, जानां जानां चाचरी*f.* खाणें, रेलणें, डुलणें *or* डोलणें, झुकणें, झोकणें, भेलकंडणें, झेपा*f. pl.*–झड्या पड्या *f pl.* देणें-खाणें-घेणें, झोके*m. pl.*-झोकांड्या *f pl.* देणें-खाणें, *or with in. con.* जाणें, दोही आंगावर झुलणें-लोळणें.
Reeler, *n.* Reeling, *p. a. v. V.* चाचरी खाणारा, रेलणारा, डुलणारा, &c.
To Re-inforce, *v. a.* (an army, or navy). नवे-भणखी-&c. शिपाई*m. pl.*-भणखी गलबतें*n. pl* –& c. पाठवणें-पाठवून सबल करणें-बळ*n.* वाढवणें, पुरावा*m.* पाठवणें, बलाधिक्य*n.*–सेनाधिक्य*n.* करणें.
Re-inforcement, *n. additional force sent.* मदतीस-भरतीस-&c. पाठवलेले शिपाई*m. pl.*-पाठवलेली गलबतें *n pl.* पुराव *or* पुरावा*m.* उपराळा*m.* कुमक *f.*
Refection. See Refreshment, Repast.
Refectory, *n. place of refreshment.* फराळाची कोठडी*f.*-जागा*f.* उपहारगृह*n.* उपहारशाला *f.*
To Refer, *v. a. direct, send, dismiss, &c. to another.* सोंपणें, हवालणें, हवाला*m.* देणें, टाकणें, ठेवणें, घालणें, पुसायाला-पाहायाला–& c. लावणें-धाडणें-सांगणें,
To Refer, *v. n. respect.* लागणें, लागू होणें–पडणें, संबंध*m.*-धोरण*n.* –संधान*n.* असणें *with* कडे & *g. of o.*
2 See To Allude. 3 See To Appeal.
Referee, *n. v.* Arbiter. तिऱ्हाईत.
Reference, *n. v. V. A. 1.—act.* सोंपणें*n.* हवालणें*n.* &c. सोंपणी *f.* हवाला*m.*
v. V. N. 1. संबंध*m.* इलाखा*m.* धोरण*n.* संधान*n.* लक्षणा *f.* अन्वय*m.* विवक्षा *f.*
In r. to. विषयीं, संबंधीं.
To Refine, *v. a. defecate, clear, &c.* शोधणें, मळ*m.*–मळी *f.*–& c. काढणें–छाटणें *g. of o.* साफ-शुद्ध–&c. करणें, शोधन*n.*–शोध*m.*–शुद्धि *f.* –& c. करणें *g. of o.*
2 *make elegant, &c.* v. To Polish. सुधारणें, सजवणें, सुधारणूक *f.*–&c. करणें *g. of o.* सभ्य-शिष्ट-साजरा-&c. करणें.
To Refine, *v. n. become clear.* निवळणें, मळ*m.*-मळी *f.*–&c. बसणें *g. of s.*
Refined, *p.* v. V. A. 1. शोधलेला, मळछाटलेला, &c. शोधीव, शोधित, संशोधित, सुशुद्ध, विशोधित.
2 सुधारलेला, &c. सभ्य, शिष्ट, सभ्यतासंपन्न.
Refinement, *n.* v. V. A. 1.—*act.* शोधणें*n.* मळछाटणें*n.* &c. शोध*m.* शोधन*n.* संशोधन*n.* विशोधन*n.*—*state.* शुद्धि *f.* शोधितत्व*n.* संशोधितत्व*n.* निर्गलितत्व*n.*
2—*act.* सुधारणें*n.* &c. सुधारणूक *f.* सभ्यकरण*n.* शिष्टकरण*n.* &c.—*state.* सभ्यता *f.* शिष्टता *f.* सुजनता *f.* सौजन्य*n.*
I *affected nicety.* नाजकाई *f.*
Refiner, *n.* Refining, *p. a.* v. V. A. 1. शोधणारा, मळकाढणारा–छाटणारा, & c. शोधक, संशोधक, शोधन–&c. कर्ता–कारी-&c.
2 सुधारणारा, सभ्यकरणारा, सभ्यता आणणारा, &c.
To Reflect, *v. a throw back.* प्रतिबिंबन*n.* पाडणें *g. of o.* प्रतिक्षेप*m.* करणें *g. of o.* प्रतिबिंबित-प्रतिहत–&c करणें.
To Reflect, *v. n.*—the mind, &c. मनन*n.*-चिंतन*n.*-अनुचिंतन*n.*-अनुचिंता *f.*–&c. करणें, चितणें.
2 on; *cast censure or reproach,* v. To Blame. शब्द*m.*–बोल*m.* -ठपका*m.*-दोष*m.*–&c. ठेवणें.
Reflected, *p.* v. V. A. प्रतिबिंबित, प्रतिहत, प्रतिफलित, परावर्तित.
To be r. प्रतिबिंबणें, प्रतिबिंबन*n.* होणें–पडणें–उठणें *g. of s.*
Reflecter, *n.* Reflecting, *p. a.* Reflective, *a.* v. V. A. प्रतिबिंब पाडणारा.
v. V. N. 1. मनन-चिंतन–अनुचिंतन-& c. करणारा-कर्ता–& c. गंभीर, मननशील, अनुचिंतनशील.
Reflection, *n.* v. V. A.—*act.* प्रतिबिंब पाडणें*n.* प्रतिबिंबित करणें*n.* प्रतिक्षेप*m.* प्रतिहति *f.* परावर्तन*n.*
v. N. N. 1. विचार*m.* चिंतणूक *f.* चिंतन*n.* मनन*n.* अनुचिंतन*n.* अनुचिंता *f.* अनुमनन*n.* पश्चान्मनन*n.*
I *image &c. reflected.* प्रतिछाया *f.* प्रतिबिंब*n.* प्रतिरूप*n.* प्रतिभास*m.* प्रतिकृति *f.* प्रतिफल*n.*
R. of the beams of the sun or moon from the floor of a house. कवडसा*m.*
Virtuous r. उपाधि*m.* उपधान*n.* छटा *f.* छाया *f.*
Reflex. See Reflected.
Reflux, Refluence, *n. a flowing back.* ओहट*m.* ओहटी *f.* उलट *f.*
To Reform, *v. a. change from worse to better, amend.* सुधारणें, उजरणें, वाटेवर–मार्गावर-सुतावर-रीतीवर–ताळ्यावर–चालीवर-गतीवर-&c. आणणें, चांगले दशेप्रत परत आणणें.
2 *correct, &c.* See To Rectify.
To Reform, *v. n. return to good conduct.* सुधारणें, वाटेवर–मार्गावर-सुतावर-रीतीवर-& c. येणें.
Reform, Reformation, *n.* v. V. A.—*act.* सुधारणें*n.* वाटेवर आणणें*n.* सुधारणूक *f.* सुधारणी *f.*—*state.* सुधारलेलेपणा*m.*
v. V. N. सुधारणें*n.* सुधारणूक *f.*
Reformed, *p.* v. V. सुधारलेला, मार्गावर-& c. आणलेला-आलेला.
Reformer, *n.* Reforming, *p. a.* v. V. A. सुधारणारा, वाटेवर–मार्गावर–&c. आणणारा.
To Refract, *v. a.* (rays of light,) *turn from a direct course.* फिरवणें, वाकवणें, वांकडा-वक्र–&c. करणें, वक्रगति *f.* करिवणें *g. of o.*
Refracted, *p.* v. V. फिरवलेला, वांकडा केलेला, वळवलेला.
Refracter, *n.* Refracting, *p. a.* v. V. फिरवणारा, वांकडा करणारा, वळवणारा, &c.
Refraction, *n.* v. V.—*act.* फिरवणें*n.* वांकडा करणें*n.* &c.—*state.* वक्रगति *f.*
Refractoriness, *n.* v. A. दांडगेपणा*m.* दांडपणा*m.* &c. दांडगाई *f.* टोंगाई *f.* खलेली *f.*
Refractory, *a. self-willed, heady, wilful, stubborn, &c.* v. Perverse. दांडगा, दांड, शिरजोर, बाडगा, टोंग, औबास, खलेल, अडिवाळ, गाताडा, उरमट, आपढंगी, आपगंड, दुःसाध्य, विपरीतकारी.

REFRAGABLE, *a susceptible of confutation.* खंडनीय, खंडनशक्य, खंडनार्ह.

To REFRAIN, *v. n. forbear,* v. To ABSTAIN. राहणें, थिरणें, थांबणें.

To REFRAIN, *v. a. hold back, keep from action,* v. To RESTRAIN. राहविणें, थांबविणें, अटोपणें.

To REFRESH, *v. a. relieve after fatigue; recreate, &c.* ताजा-अ-सुदा-थंड-श्रांत-विश्रांत-&c. करणें, विसावा*m.*-विश्रांति *f* देणें-करणें, श्रमापहार*m.*-क्लांत्यपहार*m.*-क्लांतिच्छेद*m.*-&c. करणें *g. of o.* सावरणें.

REFRESHED, *p.* v. V. ताजा-&c. केलेला, &c. श्रांत, विश्रांत, अपहृत-श्रम, नष्टश्रम, गतश्रम, छिन्नक्लांति.

REFRESHER, *n.* REFRESHING, *p. a.* v. V. ताजा-थंड-&c करणारा, विसांवा देणारा, &c. श्रमापह, श्रमापहर, श्रमापह, क्लांतिहर-हारक-हारी, क्लांतिच्छित्, क्लांत्यपह.

REFRESHING, REFRESHMENT, *n.* v. V.—*act.* ताजा करणें*n.* थंड-करणें*n.* &c. श्रमापहार*m.* श्रमापहरण*n.* क्लांत्यपहार*m.* क्लांत्यपहरण*n.* क्लांति-च्छेद*m.*—*state.* विसांवा*m.* विसवटा*m.* विश्रांति *f.*

1 *slight repast.* उपाहार*m.* लघुभोजन*n.* लघ्वाहार*m.*

REFRIGERANT, *a. cooling.* थंड, थंडक, दाहहरण.

REFRIGERATION, *n. cooling.* दाहहरण*n.* निर्वापन*n.*

REFUGE, *n. shelter, protection.* आश्रय*m.* आस्रा*m.* शरण*n.*

To take r. with. शरण जाणें *or* येणें, पाऽ*f.* निघणें *or* रिघणें *g of o.* पाय*m.* धरणें *g. of o.* आश्रयणें, आश्रयण*n.*-अवलंब*m.*-अवलंबन*n.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *cause or affordor of refuge.* आश्रय *pop.* आस्रा*m.* शरण*n.* माहेर*n.* मायपोट*n.*

3 *expedient, remedy,* v. RESOURCE. उपाय*m.* इलाज*m.* तरणोपाय*m.* युक्ति *f.* गति *f.*

REFUGEE, *n one who has fled for shelter.* शरणागत, शरणार्थी, अवलंबित, अवलंबी, शरणैषी.

Kind, &c. to refugees. शरणागतवत्सल.

REFULGENCE, REFULGENT. See BRIGHTNESS, BRIGHT.

To REFUND, *v. a. repay, pay back.* परत-&c. देणें, परत-&c. करणें.

REFUSAL, *n.* v. V. 1.—*act.* नकारणें*n.* &c. नकार *or* नाकार*m.* निषेध*m.* निराकरण*n.* निराकृति *f.* प्रत्यादेश*m.* प्रत्याख्यान*n.* नचा फाडा*m.* नची ओळ *f.* नकारघंटा *f.*

2 नको झणणें*n.* नकारणें*n.* &c. नकार *or* नाकार*m.* अस्वीकार*m.* अस्वीकरण*n.* अनंगीकार*m.* अनंगीकरण*n.* अग्रहण*n.* निरसन*n.* निरास*m.* निराकरण*n.* निराकृति *f.*

To REFUSE, *v. a. decline to do or grant; deny.* नकारणें *or* नाकारणें, निषेधणें, नकार *or* नाकार*m.* करणें-देणें, ना-न-नाहीं-उहूं-&c. झणणें-बोलणें-सांगणें, नचा फाडा*m.*-नची ओळ*f.*-&c. वाचणें, नकारघंटा*f.* वाजवणें, निषेध*m.*-निराकारण-&c. करणें *g. of o.* flatly, smack, outright, bluntly, &c. झाडणें, निझाडा*m.* देणें, कुटका*m.* तोडून देणें, वाटण्याचो भक्षन *f.* लावणें-देणें.

2 *decline to accept; reject.* नको-नलगे-नाहीं-उंहूं-&c. झणणें-बोलणें-सांगणें, नकारणें *or* नाकारणें, नकार *or* नाकार*m.* करणें, अस्वीकार*m.*-अनंगीकार*m.*-अग्रहण*n.*-&c. करणें *g. of o.*

REFUSE, *a left as unworthy of acceptance.* टाकवणा, टाकाऊ, वगळ, रद्दी, रद्द, निपटारा, खेर, निवड, गाळसाळ, गाळवट, गाळाचा, &c.

REFUSE, *n. that which is left as useless.* गाळ*m.f.* गाळसाळ *f.* गदळ*f.* वगळ *f.* केर*m.* गवाळ *or* गावाळ*m.n.* छाट*m.* खेर *f.* खेरभेर *f.* निवड *f.*

REFUSED, *p.* v. V. 1. नकारलेला, नाहीं झटलेला, निषेधलेला, &c. निषेधित, निषिद्ध.

2 नकारलेला, नको झटलेला, &c. रद्द, अस्वीकृत, अनंगीकृत, वर्ज्य, वर्जित, निरसित, निरस्त, निराकृत.

REFUSER, *n.* REFUSING, *p. a.* v. N. 1. नकारणारा, नाहीं झणणारा, नकार करणारा-देणारा, &c. निषेध-निराकरण कर्त्ता-कारी.

2 नकारणारा, नको झणणारा, &c. अस्वीकारी, अनंगीकारी, अस्वीकार-&c. कर्त्ता-कारी.

REFUTABLE, *a.* v. V. खंडायाजोगा-सारखा-&c. खंडनीय, खंडनयोग्य, खंडनशक्य, &c.

REFUTAL, REFUTATION, *n.* v. V—*act.* खंडणें*n.* &c. मोडा*m.* खंडन*n* पक्षाघात*m.* प्रत्याख्यान*n.* निराकरण*n.* विक्षेप*m* निसंडा *f.* बाध*m.*

R. and establishment. खंडनमंडन*n.*

To REFUTE, *v. a. confute, disprove.* खंडणें, मोडणें, काईल-&c. करणें, मोडा*m.*-खंडन*n.*-निराकरण*n.*-&c. करणें *g. of o.* खोटा करून दाखवणें.

REFUTED, *p.* v. V. खंडलेला, खंडन केलेला, &c. खंडित, प्रत्याख्यात, निराकृत, विक्षिप्त.

REFUTER, *n.* REFUTING, *p. a.* v. V. खंडणारा, खोटा करून दाखवणारा, &c. खंडन-निराकरण-&c. कर्त्ता-कारी.

To REGAIN, *v. a get back again,* v. To RECOVER. फिरून पावणें-मिळवणें-&c.

REGAL, *a.* v. KINGLY, ROYAL. राजाचा, राजकीय, राजसंबंधी-विषयक

Man of the r. (or military) tribe. क्षत्रिय, राजपुत्र *pop.* रजपूत, राजन्य.

To REGALE, *v. a. entertain, gratify, treat.* सुख*n.*-संतोष*m.*-&c. देणें-करणें, खुश-संतुष्ट-&c. करणें, उत्सव*m.*-उत्साह*m.*-मेजमानी *or* मेजवानी*f.*-&c. करणें *g. of o.*

2 (one's self). See To FEAST

REGALEMENT. See ENTERTAINMENT.

REGALIA, *n. ensigns of royalty.* राजचिह्न*n. pl.* राजलक्षणें*n. pl.*

REGALITY. See KINGSHIP, ROYALTY.

To REGARD, *v. a. observe, note.* पाहणें, टेहळणें, दृष्टि *f.*-नजर *f.*-&c. देणें-लावणें.

2 *heed, mind.* मानणें, ऐकणें, गणणें, विचारणें, पाहणें, पुसणें, नूज *f.* राखणें *g. of o.* मनास-चित्तास-मनावर-चित्तांत-लक्ष्यांत-&c. आणणें-घेणें, जमेंत घेणें, जमेस धरणें.

3 *observe religiously,* v. To KEEP. पाळणें, करणें.

4 *esteem, love, hold in respect.* चांगला-&c. मानणें-लेखणें-धरणें-मोजणें-समजणें, प्रीति *f.* करणें *g. of o.* मान्यता*f.*-मान*m.*-भीड*f.*-नूज*f.*-भार*m.* राखणें *g. of o.* मान*m.*-सन्मान*m.*-&c. करणें *g. of o.*

REGARD, REGARDING, *n.* v. V. 1. लक्ष*n.* लक्ष्य*n.* ध्यान*n.* अनुलक्ष्य*n.* अनुसंधान*n.* अपेक्षा *f.* अवेक्षा *f.* अवेक्षण*n.* प्रतीक्षा *f.*

2 मानणें*n.* ऐकणें*n.* &c. मान*m.* मान्यता *f.* गणती *f.* गणना *f.* खातरी *f.* खातर *f.* चाड *f.* मदार *f.*

3 पाळणें*n.* पालन*n.*

4 कृपादृष्टि *f.* कृपाकटाक्ष*m.* नजर *f.* दृष्टि *f.* मुलाजा*m.* मान*m.* मान्यता *f.* भीड *f.* चहा*m. f.*

1 *look, aspect.* दृष्टि *f.*

Hostile or evil r. वक्रदृष्टि *f.*

Of hostile or evil r. वक्रदृष्टि.

To have hostile or evil r. वक्री होणें *with* वर *of o.*

In r. to. विषयीं.

REGARDED, *p.* v. V. 1. पाहिलेला, &c. प्रतीक्षित, अवेक्षित.

REGARDER, *n.* REGARDFUL, *a.* REGARDING, *p. a.* v. V. 1. पाहणारा, लक्ष-&c. देणारा-लावणारा, अवेक्षक, प्रतीक्षक, अवेक्षण-&c. कर्त्ता.

2 मानणारा, ऐकणारा, बूज राखणारा, मनास आणणारा, &c.
4 चांगला मानणारा, मान्यता राखणारा, भीड राखणारा, &c. भिडस्त.

REGARDING, *prep.* v. ABOUT. विषयीं.

REGARDLESS, *a.* v CARELESS. बेपरवा, बेफिकीर, निश्चिंत, उदासीन, उदास, उपेक्षक

REGARDLESSNESS, *n.* v. V. उदासपणा*m.* बेफिकीरपणा*m.* &c. उपेक्षा*f.*

REGENCY, *n.* See RULE. 2 *vicarious government.* राजप्रतिनिधीचा अधिकार*m* -अमल*m.*-&c.
3 *body of persons governing vicariously.* राजप्रतिनिधिमंडळी*f.* राजप्रतिनिधिसमुदाय*m.*-समाज*m.*-&c. राजप्रतिनिधि*m.pl.*

REGENERACY, REGENERATENESS, *n.* v. A. पुनर्जन्म*m.n.* पुनर्जातत्व*n.* द्विजन्मावस्था*f.* पुनर्जातावस्था*f*

To REGENERATE, *v. a. cause to be born again.* दुसऱ्याने जन्मविणे -जन्म*m.* देणें, पुनर्जन्म*m.n.* देणें.

REGENERATE, *a.* REGENERATED, *p.* v. V. दुसऱ्याने जन्म पावलेला, पुनर्जात, द्विजन्मा, द्विज.

REGENERATION, *n.* v. V.—*state.* पुनर्जन्म*m.n*

REGENT, *n.* v. RULER. अधिकारी, अधिपति.
2 *one exercising vicarious royalty.* राजप्रतिनिधि.

REGICIDE, *killing of a king.* राजवध*m.* राजहत्या*f.* राजघात*m.* नृपघात*m* नृपहिंसा*f.* &c.
2 *killer of a king.* राजवध-राजहत्या-&c. करणारा, राजघाती, राजहिंसक, नृपहिंसक.

REGIMEN, *n. regulation of diet.* पथ्य*n.* पथ्यापथ्यविचार*m.*
Deviation from r. अपथ्य*n.*
One under r. पथ्यकरी.
Wrong r. अपथ्य*n.*

REGIMENT, *n.* (of soldiers). पलटण *or* पलटन*n.f.*

REGIMENTAL, *n belonging, &c. to a regiment.* पलटणचा, पलटणीतला, पलटनी.

REGION, *n.* v. COUNTRY. देश*m.* प्रांत*m.* मंडल*n.* चक्र*n.* राष्ट्र*n.*
The lower regions, *regions below the earth.* अधोलोक*m.* अधोभुवन*n.*
The upper regions, *the world above.* ऊर्ध्वलोक*m.* ऊर्ध्वभुवन*n.*
2 (of the sky) v. QUARTER. दिशा*f.* घर*n.*
3 *part of the body.* चक्र*n.* मंडल*n.* (in comp. as मस्तकमंडल, कुचमंडल, कर्णमंडल).

REGISTER, *n. written account of acts, judgments, &c. record,* v. WRITING. लेख*m.* जाबता*m.* पट*m.* लेख्य*n.*
2 *book of records or entries.* दफ्तर*n.*
General r. दफ्तर*n.*
State r. वेहडा*m.*
3 *registering officer.* दफ्तरांत दाखल करणारा, दफ्तरदार, दफ्तरनीस.

To REGISTER, *v. a. write in a book, record.* लिहून ठेवणें, दफ्तरांत लिहणें-मांडणें—दाखल करणें, लेखारूढ-&c. करणें.
2 *copy into a register.* बार करणें, नोंदणें.

REGISTERED, *p.* v. V. 1. लिहून ठेवलेला, दफ्तरांत दाखल केलेला, &c. लेख्यारूढ, पटारूढ, लेखारूढ, पत्रारूढ.
2 बार केलेला, नोंदलेला

REGISTRAR, *n. keeper of the registers.* फडनीस, दफ्तरदार, पटरक्षक.

REGISTRATION, REGISTERING, REGISTRY, *n.* v. V. 1.—*act.* लिहून ठेवणें*n.* दफ्तरांत घालणें*n.*-&c.
2 बार करणें*n.* नोंदणें*n.*

REGRESS, REGRESSION. See RETURN.

REGRET, *n. sorrow for something past, remorse, &c.* चटपट*f.* चुरचूर*f. intens.* चुरचुराट*m.* चुळचूळ*f.* चुळचुळा*m.* रूखरूख*f.* खरखर*f* खुणखूणहुरहूर*f.* चुटका *or* चटका*m.* पस्तावा *or* प्रस्तावा*m.* खेद*m.* पश्चात्ताप*m.* मनस्ताप*m.* उद्वेग*m.* अनुताप*m.* अनुशोक*m.* अनुशोचन*n* शोचन*n.*
2 *sorrow, grief,* v. AFFLICTION. दुःख*n.* खेद*m.*

To REGRET, *v. a. be sorry for, grieve at, repent of.* रडणें, खेद*m.* -पस्तावा*m.*-दुःख*n.*-पश्चात्ताप*m.*-&c. करणें-पावणें *g. of o.* पश्चात्ताप*m.* -पस्तावा*m.*-&c. होणें *in. con. with g. of o.* चुरचूर*f.*-चटपट*f.*-खरखर*f.*-रूखरूख*f.*-हुरहूर*f.*-&c. लागणें *in. con. with g. of o.* शोचणें.

REGRETTED, *p.* v. V. रडलेला, खेद केलेला, &c.

REGRETTER, *n.* REGRETTING, *p. a.* v. V. *and* REPENTANT. दुःख-खेद-पस्तावा-&c. करणारा, अनुशोचित, चटपटी, अनुतापी, अनुशोचक.

REGULAR, *a. agreeable to rule.* कायदेशीर, यथाविधि, यथापद्धति यथाशास्त्र, यथामार्ग, नैयमिक, समूत्र, सुसूत्र, सौत्र, सविधि, विधियुक्त, वैध, वैधिक, मार्गानुसारी, विध्यनुसारी, संप्रदायानुसारी, &c. संप्रदायशुद्ध, सांप्रदायिक, आचारशुद्ध, आचारिक.
2—of persons; *observant of rule.* नियमी *pop.* नेमी, नियमाचा *pop.* नेमाचा, नियमशील, नियमनिष्ठ, नियमपर, नियमिष्ठ *pop.* नेमिष्ठ, नियमानुसारी, नियमानुयायी, कायदेशीर, विधिमार्गी, विधिवर्ती, विध्यनुवर्ती, विध्यनुयायी, यथामार्गचारी.
3—*of* arrangements, acts, &c. नेमाचा, बेताचा, मार्गाचा, रूढीचा, सुनाचा, रीतीचा, &c. बराबर, सुफराटा, सुलटा, यथाक्रम, यथानुक्रम, रेखला, सुसूत्र, सुतरा, साखसुरत, हिशेबी *or* हिशोबी, साफ, पारंपरिक, अनुलोम.

REGULARITY, *n.* v. A. 1. कायदेशीरपणा*m.* यथाविधिता*f.* &c. विध्यनुसारिता*f.* &c. विध्यनुरोध*m.* सविधिता *f.* समूत्रता *f.*
2 नियमनिष्ठा *f.* नियमशीलता *f.* नियमपरता*f.* विधिमार्गिता*f.* विध्यनुवर्तित्व*n.* विध्यनुयायिता *f* &c.
3 बेत*m* बेतबात*m.* व्यवस्था*f.* सुफराटेपण*m.* सुलटेपणा*m.* &c. क्रम*m.* अनुक्रम*m.* यथाक्रमता*f.* आनुलोम्य*n*

REGULARLY, *adv.* v. A. 1. 2. कायदेशीर, कायदेमाफक, कायद्याप्रमाणें, नेमी *or* नेहमी, नियमाचा *or* नेमाचा, पद्धतवार, विधिपूर्वक, विधिवत्, विध्यनुसार, विध्यनुरूप, मार्गानुसार, &c. यथाविधि, यथासूत्र, यथामार्ग, &c. सुसूत्र.
3 बेताने, बेताबाताने, &c. बराबर, यथाअनुक्रमें, यथानुक्रमें, यथाक्रमाने, यथाक्रमें, यथाक्रम, क्रमशः, पद्धतवार, सुसूत्र.
R. and reversely. क्रमोत्क्रम.

To REGULATE, *v. a. adjust by a rule or method.* बेताने-नेमानेधोरणाने-&c. चालवणें -वर्त्तवणें-सुधारणें -बंदोबस्त*m.* करणें -व्यवस्था*f.* करणें-&c. *with g. of the rule.* बेतावर-धोरणावर-ताळ्यावर-तालावर-&c. आणणें *with g. of rule.*
2 *subject to restriction and rules; direct.* कायदा*m.*-नियम*m.*-बेत*m.*-&c. ठेवणें-बांधणें-लावणें-&c. परिमित-नियमित-&c. करणें, बंदोबस्त*m.*-व्यवस्था*f.*-&c. करणें *g. of o.* अनुशासणें, अनुशासन*n.* करणें *g. of o.*

REGULATED, *p.* v. V. 1. बेताने सुधारलेला-वर्त्तवलेला, &c.
2 कायदा बांधलेला, &c. नियमित, अनुशासित, परिमित, प्रमित.

REGULATION, *n.* v. V. 1.—*act.* बेताने चालवणें*n.* बेतावर आणणें*n.*

&c. सुधारणें*n.* सुधारणूक *f.* व्यवस्थापन*n.*—*state.* बंदोबस्त*m.* बंदोबस्ती *f.* व्यवस्था *f.*

2—*act.* कायदाबांधणें*n.* नियम ठेवणें*n.* &c. अनुशासन*n.*—*state.* बंदोबस्त*m.* बंदोबस्ती *f* व्यवस्था *f.*

I *a r a rule, canon, statute.* कायदा*m.* चक्र*m.* जाबता*m.* कानू *f.* Code of regulations. ठरावबंद*m.* कानुजाबता*m.*

REGULATOR, *n* REGULATING, *p. a.* v. V. 1. बेतावर आणणारा, &c. सुधारणारा, बंदोबस्त करणारा.

2 कायदा बांधणारा, नियम ठेवणारा, &c. अनुशासक, अनुशास्ता.

REHEARSAL, *n.* v. V. 1.—*act.* झणणें*n.* पाठ झणणें*n.* &c. झणणी *f* अनुवाद*m.* उल्लेख*m.* पठन*n.*

2 तयारी पाहण्याचें झणणें*n.* भाव्यनुकरण*n.*

To REHEARSE, *v. a. repeat the words of another.* झणणें, पाठ झणणें, अनुवादणें, अनुवाद*m.*-पठन*n.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *recite in private preparatory to a public representation.* तयारी पाहण्यासाठीं झणणें, भाव्यनुकरण*n.* करणें.

3 *narrate.* See To TELL.

REHEARSED, *p.* v. V. 1. झटलेला, पाठ झटलेला, &c. अनुवादित, पठित.

REHEARSER, *n* REHEARSING, *p. a.* v. V. 1. झणणारा, पाठ झणणारा, &c. अनुवादक, अनुवाद &c. कर्त्ता-कारी.

REIGLE. See GROOVE.

To REIGN, *v. n. rule, &c.* राज्य*n.*-अमल*m.*-राजाधिकार*m.*-राजसत्ता *f.*-&c. करणें, तक्तावर-गादीवर-सिंहासनावर-&c. बसणें, सिंहासनारूढ-&c. असणें.

REIGN, REIGNING, *n.* v. V.—*act.* राज्य*n.* अमल*m.* शक*m.*

I *period of rule.* अमल*m.* राज्य*n.* कारकीर्द *f.*

II See PREVALENCE.

REIGNER, *n.* REIGNING, *p. a.* v. V. राज्य करणारा, तक्तावर-&c. बसणारा-बसलेला, राज्यारूढ, सिंहासनारूढ, राजपदारूढ, सिंहासनाधिपति, तक्ताधिपति.

I See PREVALENT.

To REIMBURSE, *v. a. refund, pay back to.* भरून देणें, देणें, भरणें, परत करणें.

REIN, *n. strap of a bridle.* लगामाची दोरी *f.*-वादी *f.* अनीन *f.*

To hold a tight r. *lit. fig.* लगाम *m. f.* अवळ धरणें.

To hold with a slack r. *lit. fig.* सैल दोरी *f.* देणें.

To let loose the reins, To give the reins. लगाम *m. f.* सोडणें.

REINS, *n. lower part of the back,* v. LOINS. कमर *f.* माजाड*n.* कटिपश्चात्भाग*m.*

2 See KIDNEY.

REINSTATE, *v. a. put again in possession.* फिरून-&c. ठेवणें-योजणें-नेमणें-&c. बहाल करणें, बहाली *f.* करणें *g. of o.* पुनःस्थापन*n.*-पुनःस्थापना *f.*-&c. करणें *g. of o.*

REINSTATED, *p.* v. V. फिरून ठेवलेला, बहाल केलेला, &c. पुनःस्थापित.

REINSTATEMENT, *n.* v. V. बहाल करणें*n.* बहाली *f.* पुनःस्थापन*n.* पुनःस्थापना *f.* पुनर्नियोग*m.*

To REITERATE, *v. a.* v. To REPEAT. फिरफिरून-फिरून फिरून-पुनः-वारंवार-पुनःपुनः-&c. करणें, उगाळणें, उजरणें, खरावणें.

REITERATED, *p.* v. V. फिरून केलेला, वारंवार केलेला, &c. उजरलेला, उगाळलेला, &c. त्रिवार, पौनःपुनिक, इजा बिजा तिजा.

REITERATEDLY, *adv.* v. P. फिरूनफिरून, फिरफिरून, वारंवार, पुनःपुनः.

REITERATION, *n.* v. V.—*act.* फिरफिरून करणें*n.* उगाळणें*n.* &c. उगाळणी *f.* उजरणी *f.* पुनःपुनःकरण*n.*—*state.* पौनःपुन्य*n.*

To REJECT, *v. a. refuse to have, not choose, return as bad, disapprove, disallow, &c* नापसंत-नामंजूर-रद्द-अमान्य-&c. करणें, फिरवणें, टाकणें, गाळणें, वगळणें, निरसणें, घालवणें, नाखूश करणें, वर्जकरणें, गाळण *f.*-वर्जन*n.*-&c. करणें *g. of o.* अस्वीकार*m.*-अनंगीकार*m.* -&c करणें *g. of o.*

2 *cast off, forsake,* v. To ABANDON. सोडणें, टाकणें, सोडून-टाकून जाणें-देणें, त्याग*m* -&c. करणें

3 *refuse to accept or grant,* v. To REFUSE. नकारणें *or* नाकारणें, नकार *or* नाकार*m.* करणें *g. of o.*— scornfully, rudely, &c. v. To CONTEMN. उडवणें, धुनकारणें धुतकावणें, हडहडावणें, हडहड *f.* करणें, झिडकावणें, झिडकारणें, हुंडारणें, झाडणें, हात*m.* झाडणें *with* ला *or* स, नाक*n.* मुरडणें *with* ला *or* स, थुकरणें *or* थुकारणें, थुंकणें.

REJECTABLE, *a.* v. V. 1. टाकायाजोगा-&c. टाकाऊ, टाकवणा.

REJECTED, *p* v. V. 1. नापसंत केलेला, रद्द केलेला, फिरवलेला, टाकलेला, गाळलेला, &c. नापसंत, रद्द, रद्दी, खेर, वर्ज, वर्जित, निरसित, निरस्त, निराकृत.

2 सोडलेला, &c. त्यक्त.

3 नकारलेला, &c अनंगीकृत, अस्वीकृत, निरसित, निरस्त.

REJECTER, *n.* REJECTING, *p. a.* v. V. 1. नापसंत करणारा, फिरवणारा, टाकणारा, गाळणारा, &c गाळण-&c. करणारा, वर्जन-निरसन-&c. कर्त्ता-कारी-&c.

2 सोडणारा, &c. त्यागकर्त्ता-कारी-&c.

3 नकारणारा, नकार करणारा, &c.

REJECTION, *n.* v. V. 1.—*act.* नापसंत करणें*n.* रद्द करणें*n.* फिरवणें*n.* गाळणें*n.* &c. गाळण*f.* वर्जन*n.* निरसन*n.* निरास*m.* निराकृति *f.* अस्वीकार*m.* अनंगीकार*m.* प्रत्याख्यान*n.* प्रत्यादेश*m.*

2—*act.* टाकणें*n.* &c. त्याग*m.*

3 नकारणें*n.* &c. नकार *or* नाकार*m.* नाकुस्ती *f.*

To REJOICE, *v. n. be glad, experience joy.* आनंदणें, हर्षणें, खुशालणें, उल्लासणें, उल्लाळणें, मोदणें, आनंद*m.*-संतोष*m.* &c. करणें, आनंद*m.* संतोष*m.*-&c. पावणें, आनंद*m.*-संतोष*m.*-हर्ष*m.*-उत्साह*m.*-&c. होणें-वाटणें *in. con.* आनंदित-&c. होणें.

To REJOICE, *v. a. make glad, &c.* आनंद*m* -हर्ष*m.*-संतोष*m.*-आल्हाद*m.*-&c. देणें-करणें, खुश-भानंदयुक्त-हर्षयुक्त-आनंदित-&c. करणें, हर्षविणें, आनंदविणें, संतोषविणें, आल्हादणें, हर्षण*n.*-&c. करणें *g. of o.* —as enhanced, and as answering to *enrapture, enravish, &c.* आनंद मावेनासा करणें, अत्यानंद*m.* देणें-करणें, फारच संतोषविणें-हर्षविणें -&c. अतिसंतोषण*n.*-अतिहर्षण*n.*-परमानंदन*n.*-&c. करणें *g. of o.* आनंदमय-आनंदनिमग्न-भानंदभरित-&c. करणें.

REJOICED, *p.* v. V. *and* JOYFUL. हर्षविलेला, आनंदित, हर्षित, उत्साहित, उल्लसित, परितुष्ट, हृषित, हृष्ट.

REJOICER, *n.* REJOICING, *p. a.* v. V. A. आनंद देणारा-करणारा, हर्षविणारा, &c. हर्षक, नंदक, आनंदकर, आनंदद, आनंदप्रद, आह्लादक, मोदक.

v. V. N. आनंद करणारा-पावणारा, &c. हर्षमाण, मोदमान.

REJOICING, *n.* v. V. A.—*act.* हर्षविणें*n.* &c. हर्षण*n.* संतोषण*n.* आनंदन*n.* आह्लादन*n.* नंदन*n.*

v. V. N. उत्साह*m.* उत्सव*m.* उत्साव*m.*

Public r. or festivity. उत्साह*m.* उत्सव*m.* उत्साव*m.*

To REJOIN, *v. n. answer to a reply.* प्रत्युत्तर*n.*-&c. करणें.

2 See To REPLY.

REJOINDER, *n answer to a reply.* उलटगोष्ट *f.* उलटजबाब*m.* प्रत्युत्तर*n.* कोटि *f.* उत्तरपक्ष*m.*

2 See. REPLY.

To RELAPSE, *n.* (into vice or error) *fall back.* फिरून बिघडणें-बिथरणें-&c. दुराचरणाकडे-&c. उलटणें-फिरणें-परतणें, उगळणें, पहिल्यावर-पूर्वपदावर-पूर्वपदास-मूलपदावर-&c. येणें

2 (into sickness.) माघारणें, उलटणें, माघार*f*-उलट *m.f.* खाणें-घेणें, &c. दुखणें*n.*-रोग*m*-&c परतणें-दुपरतणें *or* दुपरतनीस पडणें *g. of s.* वाचटणें.

RELAPSE, *n.* RELAPSING, *n.* v. V 1. फिरून बिघडणे*n.* &c. उलट*m.f.* उलटी*f.* परतणी*f.*

2 माघारणें*n.* &c. माघार*f.* उलट*m.f.* परतणी*f.* दुपरतणी*f.*

To RELATE, *v. a.* v. To TELL. सांगणें, कथणें, निवेदणें, निरूपिणें.

To RELATE, *v n. have relation or reference to.* लागणें, लागू होणें-पडणें, संबंध*m.*-संधान*n.*-धोरण*n.*-&c. ठेवणें-राखणे *or* असणें *with* कडे *of o.* संबंधी-विषयक-निसबतीचा-&c असणें.

RELATED, *p. and a.* v. V. A. सांगितलेला, &c. कथित, निवेदित, निरूपित.

v. V. N. संबद्ध, ससंबंध, सान्वय, लागी, संबंधी.

I *connected by consanguinity; belonging to the same family, of kin by the father's side.* गोत्री, गोत्रसंबंधी, गोत्रज, एकगोत्र, सगोत्र, एकगोत्रज, सकुल्य, वंशीय, सजातीय, स्वजातीय, आत्मीय, आत्मीयसंबंधी, स्वीय, एकरक्त, एकशरीर, एकशरीरसंबंधी, एकशरीरान्वयी, एकरक्तसंबंधी, एकशरीरावयव, एकारक्ताचा, एकारक्तामासाचा.

Note. There are some niceties respecting the सपिंड and the समानोदक for which the curious, if they please, may cousult Wilson's Sanscrit Dictionary.

II—by birth on the mother's side or by marriage. नातलग, नातेदार, नातेवाईक, आंगलग, सोयरा, पासचा, पासला, आप्त, आप्तविषयी, आप्तसंबंधी, संबंधी, लगती, लगतीचा, शरीरसंबंधाचा, शरीरसंबंधी, योनिसंबंधाचा, योनिसंबंधी, योन

To be r. to. लागणें (as तो तुह्मास काय लागतो ?) लेखणें (as तो मला मामा लेखतो). See also RELATION.

RELATER, *n.* RELATING, *p. a.* v. V. A. सांगणारा, &c. कथक, कथन-&c. कर्त्ता-कारी-&c.

v. V. N. लागी, संबंध ठेवणारा, संबंधाचा, संबंधी, संबंधीक.

RELATION, *n.* v. V. A.—*act.* सांगणें*n.* कथणें*n.* कथन*n.* निवेदन*n.* निरूपण*n.*

Faithful and exact r. वस्तुकथन*n.* वस्तुस्थितिकथन*n.*

v. V. N. संबंध*m.* अन्वय*m.* लाग*m.* लागोपण*m.*

In r. to. संबंधीं, विषयीं.

Intimate aud inseparable r. समवाय*m.* समवायसंबंध*m.* नित्यसंबंध*m.*

Inseparable r. or cause (as of material with produce). समवायिकारण*n*

I *proportion.* बरोबरी*f.* तुलना*f.* साम्य*n.* समता*f.*

II *connection between, mutual respect,* v. CONNECTION. नातें*n.* संबंध*m.* भाव*m.*

III *connection by blood, alliance of kin, consanguinity.* गोत्रसंबंध*m.* ज्ञातित्व*n.* सगोत्रत्व*n.* एकगोत्रता*f.* एकशरीरसंबंध*m.* एकरक्तसंबंध*m.* समरक्तसंबंध*m.* एकशरीरान्वय*m.* सापिंड्य*n.*

IV (by kin on the mother's side or by marriage), v. AFFINITY. नातें*n.* आप्तपण*m.* आप्तभाव*m.* सोयरीक*f.* पदर*m.* अन्वय*m.* शरीरसंबंध*m.*—freely. नातेंगोतें*n.* नातेंपोतें*n.*

Distant r. पदरानपदर*m.*

That stands in the r. of to. लागणें-लेखणें (as तो आह्मास चुलता-मामा-&c. लागतो *or* लेखतो).

V. *person related by consanguinity,* v. KINSMAN, RELATED. भाऊबंद, बापभाऊ, गोत्रभाऊ, गोत्रबंधु, दाईज, दायाद, दायजी, गोत्रपुरूष, गोत्री.

Relations; *kinsfolk, kindred.* भाऊबंद*m. pl.* गोत्री*m. pl.* गोत्रज*m. pl.* &c. दाईजगोत्रज*m. pl.* गोत*n.* गणगोत*n* गोतवळा *or* गोतावळा*m.* गोतपत *or* गोतपात*n.* गोत्रसमुदाय*m.* बंधुवर्ग*m.* बंधुजन*m.*

VI *person related by the mother's side or by marriage,* v. RELATED. नातलग, नातेदार, नातेवाईक, सोयरा, आप्त, आप्तसंबंधी, संबंधी, शरीरसंबंधी, सोयगभायरा.

Relations; *relations and connections.* आप्तसंबंधी*m. pl.* आप्तविषयी*m. pl.* सोयरेभायरे*m. pl* आप्तवर्ग*m.*

The terms for common relations and connections, as uncle, aunt, cousin, father-in-law, brother-in-law, &c. &c. will be found under these words in their proper places; but as the Marát'hás have names for many relations and connections for which the English have no corresponding definite terms, it is thought the student will be thankful to find here a collection of such.

व्याही one's son's or daughter's father-in-law.
विहीण do. do. mother-in-law.
साडू one's wife's sister's husband.
नणंद one's husband's sister.
दीर one's husband's brother—esp. younger one.
भावा do. —elder one.
जाऊ *or* जावू one's husband's brother's wife.
भावजई one's brother's wife.
आजेसासरा one's husband's or wife's grandfather.
आजी *or* आजेसासू wife of do.
पणजेसासरा one's husband's or wife's great-grand-father.
पणजीसासू wife of do.
चुलतसासरा do. do. paternal uncle.
चुलतसासू wife of do.
चुलतआजा one's father's paternal uncle.
चुलतआजी wife of do.
चुलतचुलता one's father's paternal first cousin, one's own first cousin one remove.
चुलतचुलती wife of do.
चुलतचुलतभाऊ one's paternal second cousin.
चुलतचुलत भावजई wife of do.
चुलतचुलत वहीण one's paternal second cousin female.
चुलतचुलत मेहुणा husband of do.
चुलतमामा one's mother's paternal first cousin, one's own first cousin one remove.
चुलनमामी wife of do.
चुलतमावशी *or* माउसी one's mother's paternal first cousin.
चुलतदीर one's husband's paternal first cousin.
चुलतनणंद do. do. female.
चुलतजाऊ one's husband's paternal first cousin's wife.
चुलतचुलतजाऊ one's husband's paternal second cousin's wife.
चुलनचुलतनणंद one's husband's paternal second cousin female.
चुलनभावजई one's paternal cousin's wife.
मामेसासरा one's husband's or wife's maternal uncle.
मामेसासू wife of do.
मामेदीर one's husband's maternal first cousin.
मामेजाऊ wife of do.
मामेनणंद one's husband's maternal first cousin female.
मामेभावजई one's maternal first cousin's wife.
मामेमेहुणा one's wife's maternal first cousin.
मामेमेहुणी do. female.
मावससासू one's husband's or wife's maternal aunt.
मावससासरा husband of do.
मावसआजी one's father's paternal aunt.
मावसआजा husband of do.
मावसदीर one's husband's maternal cousin.
मावसजाऊ wife of do.

मावसनणंद one's husband's maternal cousin female.
मावसभावजई one's maternal cousin's wife.
मावसमेहुणा one's wife's maternal cousin.
मावसमेहुणी do. do female.
आतेसासू one's husband's or wife's paternal aunt.
आतेसासरा husband of do.
आतेदीर one's husband's paternal cousin.
आतेजाऊ wife of do.
आतेनणंद one's husband's paternal cousin female.
आतेभावजई one's paternal cousin's wife.
आतेमेहुणा one's wife's paternal cousin.
आतेमेहुणी do do. female.

The word सावत्र prefixed to any term of relationship, indicates that it is a "step" or "half" relationship; as सावत्रआई step mother, सावत्रमावशी step mother's sister (aunt through one's step mother), सावत्रभावजई step brother's wife, सावत्रनणंद husband's step sister. This notice will serve instead of a repetition of the terms. It must here be mentioned that though in English the words *paternal cousin and maternal cousin* are applied equally to the children respectively of one's father's and and mother's brothers and sisters, the Maráth'i has distinct names for them. The word चुलत, prefixed to any term of relationship, indicates that it is through one's father's brother, and आते through his sister. मामे indicates relationship through one's mother's brothers, and मावस through her sister. The student must bear this in mind in rendering terms of relationship.

It will be seen by observing the above list that the relations and connections which are acquired through marriage are expressed by affixing in the case of relations of prior grades (*i. e.* uncles, aunts, parents, &c.) and prefixing in the case of collateral relations (as brothers, sisters, cousins and their husbands or wives) a word indicative of the new connection to the word which expresses the direct relationship. To express the former the words सासरा and सासू (father and mother in-law) are used, as आजेसासरा आजेसासू husband's or wife's grand-father and mother In the same way चुलतसासरा, मामेसासरा, चुलतसासू, मामेसासू–&c. &c. are formed. The acquired *collateral* relations are expressed by prefixing चुलत, आते, मामे *or* मावस (according as the relationship is through a father's brother or sister or a mother's brother or sister), to the word which renders the direct relationship; ex. चुलतदीर, चुलतनणंद, मामेमेहुणा, मामेजाऊ, &c. &c. The relations which in English are expressed by prefixing "great" (as *great* uncle, *great* aunt), are expressed in Maráth'i by affixing आजा as चुलतआजा one's father's paternal uncle, *i. e.* one's own *grand-father-uncle*, or brother of one's grandfather. Paternal first cousins *one remove* are expressed by a reduplication of the word चुलता, as चुलतचुलता, and *second* cousins are rendered by affixing भाऊ and बहाण to the reduplicated चुलता, as चुलतचुलत भाऊ, चुलतचुलत बहीण, *i. e.* brother and sister through one's चुलतचुलता. The principle of viewing cousins as brothers and sisters, runs throughout. Thus a man's चुलतभाऊ or paternal first cousin (*brother* by his uncle) is a woman's चुलतदीर. His मामेभाऊ is his wife's मामेदीर; his मावसभाऊ is her मावसदीर; and so on. Thus also a woman's चुलतभाऊ (*brother* through her uncle) is her husband's चुलतमेहुणा; her आतेभाऊ is his आतेमेहुणा; and so on. See also चुलतनणंद, मावसनणंद, चुलतजाऊ, चुलतभावजई, and the other combinations with नणंद, जाऊ and भावजई, in all which the same rule holds. The terms of relationship in the line of *paternal uncle*, are more numerous than in the lines of paternal aunt or maternal uncle or aunt. Paternal aunts go into other families by marriage, and maternal uncles and aunts are still of a different family: they are therefore not so much regarded.

Relationship. See Relation.

Relative, *a. having relation, respecting.* संबंधी, विषयक, संबंधीक, लागी, परायण.

2 *not absolute; considered as respecting something else.* सापेक्ष, अन्यसापेक्ष, अन्यापेक्षी.

3 *implying relation.* See Correlative. 4—in grammar. न पदापेक्षी, तत्पदापेक्षक.

Relative, *n.v.* Kinsman, Relation. भाऊबंद, नातेदार, नातेवाईक, संबंधी, आप्त.

Relatively, *adv.* v. A. 2. अन्यापेक्षेने, अन्यसापेक्ष, अन्यसापेक्षतः

To Relax, *v. a. make less tense or tight,* lit. fig. v. To Slacken, To Loosen. सैलावणें, ढिलावणें, ढील–सैल–पोकळ–&c. करणें, खिळखिळा-खिळखिळीत करणें.

To r. one's joints. टांकेंm *pl.* ढील करणें.

2 *diminish the intenseness of,* v. To Remit. ढिला-ढील–शिथिल-&c. करणें, ढिलाई *f.*–&c. करणें-मांडणें–पाडणें *g. of o.* ढिलाईवर-&c. घेणें-धरणें.

3 *unbend, lose, relieve from close attention* विसांवाm.-विश्रांति*f.*-&c. देणें, मोकळीक *f* करणें–देणें.

4 (the bowels). भदळ–ढिला-&c. करणें, भदळपणाm.-ढिलेणाm.–लघुकोष्ठता *f.*-&c. आणणें.

To Relax, *v. n. remit in close attention.* ढिला-ढील-सुस्त–&c. होणें, ढिलाई *f.*-ढिलेपणाm.-ढिल्ली *f*–सुस्ताई *f.*–&c. करणें-धरणें, उद्योगm. सैल–शिथिल-&c करणें, उद्योगशैथिल्यn. करणें.

Relaxation, *n.* v. V. A. 1. 2.—*act.* सैलावणेंn. सैल करणेंn. &c. शिथिलीकरणn.—*state.* सैलावलेलेपणाm. सैलपणाm ढिलेपणाm. खिळखिळी *f.* ढिल्ली *f.* शिथिलता *f.* शैथिल्यn.

3—*state, and* Amusement, Refreshment. विसांवाm. विश्रांति *f.* उद्योगविश्रामm. उद्योगविश्रांति *f.*

4—*state* भदळपणाm. ढिलेपणाm. लघुकोष्ठता *f.*

Relaxed, *p.* v. V. A. 1. सैलावलेला, सैल केलेला-झालेला, &c. सैल, ढील, ढिला, शिथिल, खिळखिळा, खिळखिळीत, शिथिलीकृत, विगलित.

4 भदळ, ढिला.

Of r. bowels. पोटाचा भदळ, भदळ पोटाचा, लघुकोष्ठ, मृदुकोष्ठ.

Relaxer, *n.* Relaxing, *p. a.* v V. A. 1. सैलावणारा, सैलकरणारा, ढिलाई करणारा, &c. शैथिल्य–&c. कर्ता–कारक-&c. शिथिलीकरणकर्ता.

4 भदळ करणारा, भदळपणा आणणारा, &c.

I *rendering languid.* टांके ढील करणारा, ग्लानि-मांद्य–&c. करणारा-आणणारा–कारक-प्रद-&c. बलशैथिल्यकारक.

Relay, *n.* (of horses, runners, &c.). डांकf. टप्पाm. डांकचौकी *f.*

R. stage station. डांकचौकी *f.*

To Release, *v. a. liberate, set free,* v. To Free. सोडणें, सोडवणें, सोडवणूकf.–सुटकाf.–बंदखलासm.-&c. करणें *g. of o.* बंदखलास-मोकळा–मुक्त-&c. करणें.

Release, Releasing, *n* v. V.—*act.* सोडणेंn. सोडवणेंn. &c.

मोडवण f. सोडवणूक f. सोड f. बंदखलास m. मोचन n. उद्धरण n. मोक्ष m. —*state.* सुटका f. सूट f. मोकळीक f. मुक्ति f.

I *acquittance from a debt, &c* सोडचिठ्ठी f. निदावा m. निदावापत्र n.

RELEASED, *p.* v. V. सोडलेला, सोडवलेला, मोकळा केलेला, &c. बंदखलास, मुक्त.

I (from an obligation, a promise, &c). उतराई, उत्तीर्ण.

RELEASER, *n.* RELEASING, *p. a* v. V. सोडणारा, सोडवणारा, मोकळा करणारा, सोडवण-&c. करणारा, मुक्तकर्ता, मोचनकर्ता, मोचक.

To RELENT, *v. n. become pitiful or tender.* दया f.-कळवळा m.-कळकळ f.-पान्हा m.-&c. येणें *in. con.* द्रवणें, कळवळणें, द्रव m.-पाझर m.-&c. सुटणें *in. con* मऊ-नरम-मृदु-&c. होणें, मऊपणा m.-मृदुता f.-मार्दव n.-&c. येणें *in con.*

RELENTING, *n.* v. V. कळवळा m. पान्हा m. द्रव m. दयेचा पाझर m.

RELENTLESS, *a. pitiless,* v. CRUEL. कठोर, पाषाणहृदय, मांगहृदय, निर्द्रवहृदय.

RELEVANCY, *n.* v. A. प्रासंगिकता f. प्राकरणिकत्व n. &c. प्रसंगौचित्य n. प्रस्तावौचित्य n.

RELEVANT, *a applicable to the subject in hand, pertinent.* प्रासंगिक, प्राकरणिक, प्रसंगानुसारी, प्रसंगोचित, प्रस्तावसदृश, प्रास्ताविक, प्रस्तावानुसारी, प्रस्तावोचित, प्रस्ताव्रान्वयी.

RELIANCE, *n.* v. CONFIDENCE. विश्वास m. भरोसा *or* भरवसा m. इतबार m. प्रत्यय m. निष्ठा f.

RELIC, *n. that which remains after the loss or decay of the rest.* अवशेष m. शेष m शिलक f. अवशिष्टांश m. नष्टशिष्टांश m.

2 relics; v. CORPSE. शव n.

RELICT, *n.* v. WIDOW विधवा f.

RELIEF *n. removal or alleviation of pain, grief, distress, &c* दुःखशमन n. दुःखपरिहार m. दुःखमोचन n. दुःखपरिमार्जन n. अनिष्टपरिहार m. अनिष्टपरिमार्जन n. &c. श्रमपरिहार m. श्रमपरिमार्जन n.-&c.

2 *ease or rest obtained.* आराम m. आरामी f. चैन n. समाधान n. सुख n. स्वस्थपणा m. स्वस्थता f. स्वास्थ्य n. विसावा m. विसवटा m. विश्राम m. विश्रांति f. शांति f. शांतता f.

3 (of a sentry, &c.). बदलणें n. बदली f. पाहऱ्याचा पालट m.

4 *person, &c relieving.* बदली, बदल्या.

5 See HELP.

To RELIEVE, *v. a. free wholly or partially from pain, grief, distress, &c.* आराम m.-सुख n.-चैन n.- &c. देणें-करणें, आराम m.-चैन n. पाडणें, दुःखपरिहार m.-दुःखपरिमार्जन n.-&c. करणें.

To r. one's need. गरज f. चालवणें *g. of o.*

2 *alleviate, mitigate, &c.* v. To EASE. शमवणें, शम m.-उपशम m.-प्रशमन n.-शांति f.-&c. करणें *g. of o.*

3 *succour,* v. To HELP. मदत f.-कुमक f.-&c. करणें-देणें.

4 (a sentinel, &c.). बदलणें, पालटणें, बदली f. करणें *g. of o.*

RELIEVED, *p.* v. V. आराम दिलेला, &c. परिहृतदुःख, परिहृतश्रम, मुक्तदुःख, मुक्तश्रम, शमितदुःख, शांतदुःख, &c. प्राप्तविराम, प्राप्तविश्राम.

2 शमवलेला, हलका केलेला, &c. हलका, हळू, शमित, प्रशमित, प्रशांत.

4 बदललेला, &c.

RELIEVER, *n.* RELIEVING, *p. a.* v. V. 1. आराम देणारा-पाडणारा-करणारा, &c. दुःखपरिहारक, दुःखपरिमार्जक-नाशक-निवारक- शमक, श्रमपरिहारक- परिमार्जक- &c. विश्रांतिप्रद-दायक- &c. समाधानप्रद-दायक-&c.

2 शमवणारा, शमक, &c. प्रशमन-&c. कर्ता-कारी-&c.

4 बदलणारा, पालटणारा, बदली करणारा, बदली, बदल्या.

RELIGION, *n.* v. PIETY. धर्म m. देवभक्ति f. भक्ति f. भक्तिभाव m.

Course of r. *religious offices and exercises,*—compreh देवधर्म m. देवदेव m देवदेवपूजा f.

Destruction or extinction of r. or a r. धर्मोच्छेद m

Establishment of r. or a r. धर्मसंस्थापन n.

2 *a r. a faith.* धर्म m. मत n. मार्ग m. धर्ममार्ग m.

Good r. सद्धर्म m.

Hindu r. हिंदीधर्म m.

RELIGIOUS, *n.* v. PIOUS —*of persons.* धार्मिक, धर्मशील, धर्मपरायण, भक्तिमान्, भक्तिमंत, भजनशील, भजनी, आचारवान्, कर्मशील, कर्मनिष्ठ, कर्मठ, कर्मिष्ठ, कर्मठ, कर्मशूर, क्रियावान्, नियमशील, नियमनिष्ठ, नियमी, नियमपर, नियमिष्ठ *pop.* नेमिष्ठ, व्रतिष्ठ.

2 *of, or belonging to religion.* धर्माचा, धर्मांतिषयीचा, धर्मप्रकरणाचा, धर्मविषयक, धर्मसंबंधी.

RELIGIOUSLY, *adv.* v. A. 1. भक्तिबुद्धीने, भक्तिभावाने, देवभक्तीने, &c. धर्मपरायण.

RELIGIOUSNESS, *n.* v A. 1. धार्मिकपणा m. धर्मशीलता f. भजनशीलता f. धर्मनिष्ठा f. भजननिष्ठा f. नियमनिष्ठा f. कर्मनिष्ठा f.

To RELINQUISH, *v. a.* v. To ABANDON, To GIVE UP. सोडणें, सोडून देणें, त्याग m.-&c. करणें *g. of o.*

RELINQUISHMENT, *n.* v. V. सोडणें n. त्याग m. त्यजन n. उत्सर्ग m.

R. of right or title to. सत्तानिवृत्ति f. स्वत्वनिवृत्ति f.

RELISH, *n.* v. TASTE. चव f. गोडी f. रुचि f.

2 *cast, smack, flavor, &c.* v. TASTE. छटा f. स्वाद m वास m.

To RELISH, *v a. give a nice taste to.* चव f.-स्वाद m.-गोडी f.-&c. आणणें-देणें.

2 *like the taste of.* गोडी f.-चव f.-रुचि f. -&c. येणें-वाटणें *g. of o. with in. con.* गोड-&c. वाटणें-*in con.* लागणें.

To RELISH, *v. n. have a pleasing taste.* चव f.-गोडी f.-रुचि f.-&c. वाटणें *g. of s.* गोड-&c. वाटणें.

2 *have a flavor or taste of.* छटा f.-स्वाद m.-वास m.-गंध m.-ध्वनि m.-&c. येणें-मारणें *g. of o.*

RELUCTANCE. *n.* v. A. *and* UNWILLINGNESS. कंटाळा m. संकट n. त्रास m. नाखुशी f. विमति f. विमुखता f.

RELUCTANT, *a.* v. UNWILLING. नाराजी, नाखूश, विमन, निमुख, असंतोषी.

RELUCTANTLY, *adv.* v. A. संकटाने, कष्टेंकरून, नाखुशीने, &c.

To RELY, *v. n.* v. To CONFIDE. भरवसा m.-विश्वास m.-&c. ठेवणें, टेंकणें, भोंवणें, पतणें.

To REMAIN, *v. n. be left, be as residue.* उरणें, राहणें, शिलक-&c. असणें-राहणें, उवारीस *or* उवाऱ्यास येणें, शिलकेस असणें-राहणें, मागेंपडणें, वांचणें, पारटा पडणें, बाकी f.-&c. राहणें *g. of s.*

2 *continue, last,* v. To ENDURE. राहणें, टिकणें, तगणें, नांदणें, असणें.

3 *stay, dwell,* v. To RESIDE. राहणें, असणें, मुकाम m. करणें, पडणें.

REMAINDER, *n. that which is left.* उर f. उरी f. बाकी f. शेष m. n. अवशेष m. शेषखंड n. राहिलेला भाग m.-अंश m.-&c.

Filling up (or supplying) the r. उरीव्यला पुरोटा m. निपुरवव्याला पुरवटा m.

That is without r. अशेष.

2—in Arithmetic. बादबाकी f. अंतर n.

REMAINER, *n.* REMAINING, *p.* v. V. 1. राहणारा-राहिलेला, &c. उरता, राहता, बाकी, बाकीचा, शिलक, शिलकी, शिलकीचा, अवशिष्ट, शिष्ट, उर्वरित—compreh. उरलासुरला, उरसूर.

REMAINS, *n.* v. RELIC, REMAINDER. शेष m. n. अवशेष m.

2 v. Corpse. शव *n.*

To Remand, *v. a. send or call back.* फिरून-परत-माघारां-&c. पाठवणें-प्रेरणें-प्रेषणें-बोलावून आणणें.

Remanent. See Remnant.

Remark. See Notice, Observation.

To Remark See To Note, To Observe.

Remarkable. See Notable, Strange.

Remediable, *a.* v. V. परिहार करायाजोगा-&c. उपाय करायाजोगा, उपायसाध्य, उपाययोग्य, परिहार्य, उपायपरिहार्य, उपायप्रतिकार्य, प्रतिसमाधेय.

Remedial, *a. affording, &c. a remedy.* उपायाचा, इलाजाचा, परिहाराचा, परिहारक, प्रतिकारक

Remedied, *p.* v. V. उपाय केलेला, परिहृत.

Remediless, *a. admitting no remedy.* निरुपाय, हीनोपाय, अनुपाय, उपायशून्य-हीन-&c. उपायासाध्य, गतिहीन.

Remedy, *n. that which cures or counteracts.* उपाय *m.* उपाव *m* इलाज *m.* उपचार *m.*

Harsh, violent, &c. r. आसुरी उपाय *m.* आसुरी चिकित्सा *f.* राक्षसी-उपाय *m.* राक्षसी उपचार *m.*

Mild, &c. r. सामोपाय *m.* सामोपचार *m.* राजोपचार *m.* सौम्योपचार *m.*

Temporary r. वायदेचिठ्ठी *f.* वायदेरोखा *m.*

To Remedy, *v. a. cure or remove.* उपाय *m.*-&c. करणें, परिहारणें, परिहार *m.*-प्रतिकार *m.*-निरसन *n.*-निरास *m.*-&c. करणें *g. of o.*

To Remember, *v. a. have or retain in mind* आठवण *f.*-स्मरण *n* -याद *f.*-सई *f.*-&c. ठेवणें-धरणें-राखणें *g. of o.* मनांत ठेवणें, आठवण *f.* -स्मरण *n.*-&c. असणें-राहणें *g. of o. with in. con.* अवधारणें.

To fail to r. नाठवणें.

2 *recall to mind.* v. To Recollect आठवणें, स्मरणें, आठवण *f.* -&c. करणें *g. of o.*

Remembered, *p.* v. V. 1. आठवण ठेवलेला, आठवण राहिलेला, &c. 2 आठवलेला, स्मरलेला, &c. स्मृत, हृद्गत

Remembrer, *n.* Remembering, *p. a.* v. V. आठवण ठेवणारा-राखणारा, &c. मनांत ठेवणारा, स्मृतिमान्.

2 आठवणारा, स्मरणारा, &c. स्मर्त्ता, स्मरण &c.-कर्त्ता.

Remembrance, *n. the having or retaining in mind.* आठवण *f.* आठव *m.* आठवणूक *f.* याद *f.* यादगारी *f.* सई *f.* ध्यान *n.* स्मरण *n.* स्मृति *f.* धांग *f.* (*with neg. con.*) अवधारण *n.* स्मर्तृत्व *n.*

2 *a memento,* v. Memorial. आठवणूक *f.* यादगारी *f.*

Remembrancer, *n. he or that which reminds.* आठवण-स्मरण करवणारा, स्मारक.

To Remind, *v. a. put in mind of.* आठवण *f.*-स्मरण *n* -&c. देणें-करणें-करवणें, स्मरवणें, सुचवणें, मनांत-आठवणीत-स्मरणांत-&c. आणणें, स्मारण *n.*-सूचन *n.*-सूचना *f.* करणें *g. of o.*

Reminded, *p.* v. V. आठवण दिलेला, &c. स्मारित.

Reminder, *n.* Reminding, *p. a* v. V. आठवण देणारा, स्मरण देणारा, &c. स्मरवणारा, स्मारक, स्मृति-स्मरण-&c. कारक-जनक-&c.

Reminiscence. See Memory, Recollection.

Remiss, *a. slack, lax, &c.* v. Dilatory, Negligent. ढिला *or* ढिल्या, ढील, ढिलाईचा, हयगईचा, शिथिल, भोंगळ, भसभोंगळ, सुस्त, सुस्ता, अव्यवसायी, अव्यवसायवान्.

Remission, v. V. A. 1.—*act.* ढिला करणें *n.* ढिलाईवर घेणें *n.* &c. —*state.* ढिला केलेलेपणा *m.* &c. कमीपणा *m.* उतार *m.* ढिलाई *f.* सुस्ताई *f.* मंदी *f.*

2—*act.* सोडणें *n.* माफ करणें *n.* &c. बक्षीस *n.* माफी *f.* क्षमा *f.* मोचन *n.*

3—*act.* सोडणें *n.* &c. सूट *f.* सोड *f.* माफी *f.*

I *matter remitted.* सोड *f.* सूट *f.*

II (of a distemper). उतार *m.* उकाल *m.*

R. and exacerbation. उतारचढ *m.*

Remissly, *adv* v. A. ढिलेपणाने, ढिलाईने, &c. हयगई-&c. करून, शैथिल्यपूर्वक.

Remissness, *n* v. A. ढिलेपण *n.* ढिलेपणा *m.* ढिलाई *f.* ढिल्ली *f.* ढील *f.* हयगई *f.* आळस *m.* सुस्ताई *f.* सुस्ती *f.* शिथिलता *f.* शैथिल्य *n.* अव्यवसाय *m.*

To Remit, *v. a. relax, slacken, diminish intensity of.* ढिला-ढील-शिथिल-&c. करणें, ढिलाई *f.*-सुस्ताई *f.* &c.-करणें-पाडणें-धरणें *g. of o.* ढिलाईवर-सुस्ताईवर-आळसावर-&c. घेणें-धरणें, जोर *m.*-बळ *n.*-तेज गी *f.*-&c. कमी करणें *g. of o.*

2 (a punishment or fault) *forgive, pardon.* सोडणें, माफ करणें, बक्षीस करणें, माफी *f.* करणें *g. of o.*

3 *release, wave, yield, give up.* सोडणें, माफ करणें, सूट *f.*-सोड *f.*-&c. देणें-घालणें.

4 (monies). पाठवणें, पाठवणी *f.*-पाठवणूक *f.*-&c. करणें *g. of o.*

To r. by bill. हुंडी करणें.

5 See To Refer. 6 See To Remand.

To Remit, *v. n. slacken, become less intense,* v. To Abate. हलकावणें, मंदावणें, कमनावणें, उतरणें, कमी-हलका-&c. होणें, जोम *m.*-&c. कमी-&c. होणें *g. of s.*

2—fever, &c. उतार *m.*-उकाल *m.* पडणें, उतरणें.

Remittance, *n.* पाठवणी *f.* पाठवलेला पैसा *m.*

Remnant, *n* See Remainder. 2. (of cloth). फरगूट *n.* फडकें *n.* रेजा *m.* ओल *f.* कप्पा *or* कपा *m.*

Remonstrance, *n. expostulation.* कानउघडणी *f.* कानझाडणी *f.* तकरार *f.* आपत्ति *f.* आपत्तिभाषण *n.* आपत्तिवाद *m.* आपत्तिलेख *m.*

To Remonstrate, *v. n. expostulate.* कान *m. pl.* उघडणें-झाडणें, तकरार *f.* करणें-करून बोलणें.

Remorse, *n. pain of conscience,* v. Regret. पश्चात्ताप *m.* अनुताप *m.* मनस्ताप *m.* चुरचूर *f. intens.* चुरचुराट *m.* खरखर *f.* चुणचूण *f.* चुळचूळ *f.* चुळचुळाट *m.* खेद *m.*

Remorseful, *a.* v. Repentant. पश्चात्तापी, अनुतापी, अनुतप्त, पश्चात्तापाचा, अनुतापाचा.

Remorseless, *a. pitiless,* v. Cruel. निर्दय, पाषाणहृदय.

Remote, *a.* v. Distant. दूर, दूरचा, लांब, दूरस्थित, दूरस्थ, दुरांदूरचा, असमीप, असन्निहित.

Remoteness, *n.* v. A. दूरपणा *m.* लांबी *f.* दूरत्व *n.* दूरता *f.* दूरस्थता *f.* असन्निधान *n.*

Removable, *a.* v. V. काढायाजोगा-&c. स्थान पालटायाजोगा-&c. स्थानांतरकरणीय.

2 दूर करायाजोगा-सारखा-&c. वारायाजोगा-&c. हार्य, परिहार्य, व्यावर्त्य, निर्बाध्य.

3 दूर कराया जोगा, काढायाजोगा, &c.

Removal, Removing, *n.* v. V. A. 1.—*act.* काढणें *n.* उठवणें *n.* स्थानांतर करणें *n.* &c.—*state.* स्थानपालट *m.* स्थानांतर *n.* स्थलांतर *n.* स्थानभेद *m.* स्थलभेद *m.*

2—*act.* दूर करणें *n.* हरणें *n.* &c. दूरीकरण *n.* हरण *n.* परिहार *m.* सारण *n.* निस्सारण *n.* अपसारण *n.* अवसारण *n.* उत्सारण *n.* निरसन *n.* निरास *m.* अपनयन *n.* अपवर्त्तन *n.* निर्वाह *m.*

3—*act.* काढणें *n.* दूर करणें *n.* &c. दूरीकरण *n.* उत्थापन *n.* निःकासन *or* निष्कासन *n.*

v. V. N. जागापालटणें *n.* &c. स्थानपालट *m.* स्थानांतर *n.* स्थलतर *n.* स्थानभेद *m.* स्थलभेद *m.*

I See Death.

To Remove, *v. a. put or move from its place, cause to change place.* काढणें, उठवणें, उचलणें, नेणें, घेऊन जाणें, जागा *f.*-स्थान *n.*-स्थळ *n.*-&c. बदलणें-पालटणें *g. of o.* स्थानांतर *n.*-स्थलांतर *n.*-&c. करणें-करिवणें *g of o.* स्थानभ्रष्ट-&c. करणें.

2 (evils, complaints, &c) *take or put away, cure, remedy.* दूर-करणें, घालवणें, हरणें, नेणें, निरसणें, सारणें, परिहारणें, वारणें, निवारणें, वहिवाटणें, हरण *n.*-परिहार *m*-निरसन *n.*-&c. करणें *g. of o.*

3 (from a post or office) v. To Dismiss. काढणें, दूर करणें, घालवणें.

To Remove, *v. n. change place, go from one place to another.* जागा *f.*-स्थान *n.*-&c. पालटणें-बदलणें, स्थानभेद *m.*-स्थलभेद *m*-स्थानांतर *n.*-&c. होणें *g of s*

Remove, *n* See Removal. 2 *step in a gradation* पायरी *f*

3 (in farriery) खोलवंदी *f.*

Removed, *p. & a.* v. V. A. 1. काढलेला, उठवलेला, &c. स्थानांतरित, स्थलांतरित, स्थानांतरप्राप्त, स्थलांतरप्राप्त.

To be far r. दुरावणें.

2 दूर केलेला, घालवलेला, &c. दूरीकृत, अपसारित, अपसृत, निस्सारित, निरसित, निरस्त, परिहृत, परास्त, अपनीत, वारित.

3 काढलेला, दूर केलेला, &c. निःकासित *or* निष्कासित, उत्थापित.

I See Remote

Remover, *n.* Removing, *p. a.* v. V. A. 1. काढणारा, उठवणारा, &c. स्थलांतर करणारा, &c. सारक.

2 दूर करणारा, &c. उत्सारक, परिहारक, हरण-परिहार-&c. कर्त्ता-कारी, हर-हर्त्ता-हारक-हारी (in comp.) निर्वाहक.

To Remunerate. See To Reward, To Compensate.

Remuneration, *n.* v. Reward. देणगी *f.* देणावळ *f.* पारितोषिक *n.*

2 See Compensation.

Rencounter. See Clash, Scuffle, Skirmish.

To Rend, *v. a.* v. To Tear. फाडणें, फाडून घेणें, चिरणें, टरकावणें, विदारणें, उदफाळणें, विदारण *n.*-विदारणा *f.*-स्फोट *m.*-&c. करणें *g of o.*

To r. in two. दुफाड *f.* करणें *g. of o.*

To r. in pieces. फाड फाडून घेणें

To Render, *v. a.* v. To Return. परत करणें-देणें, परत-उलट-&c. करणें-देणें.

2 *give, afford, yield, &c.* देणें, करणें, प्रापण *n.* करणें.

3 *make or cause to be.* करणें, बनवणें, युक्त-विशिष्ट (in comp.) करणें.

4 v. To Translate. भाषांतर *n.*-&c करणें *g. of o.*

Rendering, See Version, Translation.

Rendezvous, *n. meeting, assembling.* जमाव *m.* जमणें *n.* खेट *f*

2—place of assembling. खेट *f.* टिपण *n.* पडण *n.* संकेतस्थान *n.* संकेत-स्थल *n.*

To Rendezvous. See To Assemble.

Renegade, Renegado, *n. apostate, &c.* स्वधर्मत्यागी, स्वपक्षत्यागी, स्वमतत्यागी, कुऱ्हाडीचा दांडा *m.*

To Renew, *v. a. make new, renovate, restore to a former or good state.* नवा-ताजा-नवट-नव्यासारखा-&c. करणें, उजरणें, नवतरणें *or* नवतारणें, नवसरणें *or* नवसारणें, उजरणी *f.*-जीर्णोद्धार *m.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *make or do again or afresh,* v. To Repeat. नवा-&c. करणें, फिरून-पुनः-नव्याने-&c. करणें-&c.

Renewable, *a.* v. V. 1. नवा-&c. करायाजोगा-सारखा-&c.

2 फिरून-नव्याने-&c करायाजोगा-जोगता-सारखा.

Renewal, Renewing, *n.* v. V. 1. नवा करणें *n.* नवसारणें *n.* &c. नवसारणी *f.* उजरणी *f.* नवीकरण *n.* जीर्णोद्धार *m* उद्धरण *n.* उद्धार *m.*

2 नवा करणें *n.* फिरून करणें *n.* नवीकरण *n.*

Renewed, *p.* v. V. 1. नवा केलेला, नवसारलेला, &c. नवीकृत.

2 नवा केलेला, फिरून केलेला, &c. नवीकृत, पुनःकृत.

To Renounce, *v. a. disown, disclaim, &c.* v. To Deny. आंगा-बाहेर-आंगानिराळा-&c. टाकणें-करणें, नाकारणें, अनंगीकार *m.*-अस्वीकार *m.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *relinquish, cast off, forsake, &c.* v. To Give up. टाकणें, सोडणें, नांव *n.* सोडणें *g. of o.* शपथ *f.* वाहणे-घेणें-वाहून घेणें *g. of o.* निलांजन *m. f.* देणें, उत्सर्ग *m.*-उत्सर्जन *n.*-त्याग *m.*-&c. करणें *g of o.*

Renounced, *p.* v. V. 1. आंगाबाहेर टाकलेला, &c. अस्वीकृत, अनंगीकृत.

2 टाकलेला, सोडलेला, उत्सर्जित, त्यक्त.

Renouncement. See Renuciation.

To Renovate, Renovation. See To Renew, Renewal.

Renown, *n.* ✝ Fame. कीर्त्ति *f.* नांव *n.* नाम *n.* आख्या *f.* प्रख्याति *f.*

Renowned, *a.* v. Famous. नामांकित, नांवाचा, कीर्त्तिमान्, नामधारी, जगज्जाहीर, जगत्प्रसिद्ध, *pop.* जगप्रसिद्ध.

Rent, *p.* v. V. फाडलेला, चिरलेला, &c. विदीर्ण, विदारित, स्फुट, स्फुटित.

Rent, *n. hire paid for a house.* भाडें *n.* किराया *m.* भाटक *n.*—loose or indef. भाडेतोंडें *n.*

2 (of land) धारा *m.* खोतधारा *m.* सारा *m.* वसूल *m.*

R. paid in kind. वटाई *f.*

3 *slit, tear, &c.* चीर *f.* फाळा *m.* v. निघ, जा, वाभारा *m.* v. निघ, जा, वाभा *m.* धस *m.*

To Rent, *v. a. let to* (houses, tenements). भाड्याने-भाड्यास देणें-लावणें, भाडें घेऊन देणें, (*lands*) साऱ्याने-देणें-लावणें.

2 *hold from,* (houses, tenements). भाड्याने घेणें-ठेवणें, भाडें देऊन घेणें—(lands) साऱ्याने-&c. घेणें.

Rental, Rent-roll, *n. list or account of rents.* शिस्त *f.* तहसील *f. n.* ननखा *m.* वसुलाची-वसूलबाकीची-जमाबंदीची-&c. याद *f.* जमाबंदी *f.*

Renter, *n.* Renting, *p a.* v. V. 1. भाड्याने-भाड्यास देणारा-लावणारा—(of lands) साऱ्याने देणारा, &c.

2 भाड्याने घेणारा, &c. भाडेकरी, भाडोतरी—(of lands) साऱ्याने-घेणारा.

Renunciation, *n.* v. V. 1.—*act.* आंगाबाहेर टाकणें *n.* नाकारणें *n.* नाकार *m.* अस्वीकार *m* अनंगीकार *m.*

2—*act.* टाकणें *n.* सोडणें *n.* &c. त्याग *m.* परित्याग *m.* उत्सर्ग *m.* उत्सर्जन *n.*

R. of the word. सर्वसंगपरित्याग *m.*

To Repair, *v. a. restore to a good or sound state; mend, &c.* सुधारणें, सुधरणें *or* सुधारणें, नवतरणें *or* नवतारणें, नवसरणें *or* नवसारणें, ओजवणें, दुरुस्त-नीट-&c. करणें, सांपसारणें, थावरणें, उस्तवारी *f.*-मरामत *f.* करणें *g. of o.* जीर्णोद्धार *m.* करणें *g. of o.* For this word as understood in the enlarged or free sense of *to mend hurriedly, cursorily, superficially, &c.* and as conveying the general sense of such words and phrases as, *to do up, stitch up, patch up, to patch and piece, to doctor, to put somewhat to rights, to set into some order, &c.* some colloquialisms are, तांगडणें, ठोकून ठाकून नीट करणें, ठीकठाक करणें, डागडुग *f.*-डागडुजी *or* डागडोजी *f.*-ठाकठिकी *f.*-थेंतरमेंतर *n.*-तांगडातांगड *f.*-सांदासांद *f.*-मोडतोड *f.*-जोडाजोड *f.*-लाखलिंप *f.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *supply loss.* भरणें *or* भरून देणें.

3 (a measure, a fault, &c.) *retrieve* सावरणें, सावर *m.*–सुधारणूक *f.* –&c. करणें *g. of o.* प्रतिकार *m.*–निष्कृति *f.*– &c. करणें, उपाय *m.*–तजवीज *f.*–&c करणें *g, of o.*

To Repair, *v. n.* v. To Resort. जाणें, येणें, येतजाणें, खेप *f.* घालणें, येणेंजाणें *n* –फेरझार *f.* करणें.

Repair, Repairing, *n.* v V. A. 1.—*act.* सुधारणें *n.* नीट करणें *n.* &c. सुधारणी *f.* सुधारणूक *f.* उस्तवारी *f.* मरामत *f.* जीर्णोद्धार *m.* उद्धरण *n.*—cursory, superficial, &c. डागडुजी *or* डागडोजी *f.* डागडुग *f.* तांगडातांगड *f.* सांदासांद *f.* मोडनोड *f.* तोडमोड *f.* मोडजोड *f.* जोडाजोड *f* थंतरमंतर *n.* लाखलिप *f.*

To keep in r. डागडुजी *f.*–ऊर्जा *f.*–ओज *f.*–मरामत *f.*–उस्तवारी *f.* राखणें.

To look after the repairs of. मोडनोड *f* पाहणें.

Repairable, Reparable, *a.* v. V. A 1. सुधाराया जोगा–जोगता–&c. नीट कराया जोगा–सारखा–&c. उद्धरणीय, उद्धार्य.

Repaired, *p.* v. V A 1. सुधारलेला, नीट केलेला, तांगडलेला, मरामत केलेला, &c. ठीकठाक.

Repairer, *n.* Repairing, *p. a.* v. V. A. 1. सुधारणारा, नीट करणारा, तांगडणारा, उस्तवारी–&c. करणारा, जीर्णोद्धारक, जीर्णोद्धारकर्ता

Reparation See Amends, Compensation

Repartee, *n. ready and witty reply.* नोकचिं–नोकझोकीनें उत्तर *n.* हाजीरजबाब *m.* रसिकोत्तर *n.*

Repast, *n.* v. Meal. जेवण *n.* जेवा *m.*

Slight r. उपाहार *m* अल्पाहार *m.* लघुभोजन *n.* लघ्नाहार *m.*

To Repay, *v. a. pay back.* परत करणें–देणें, देणें, फेडणें.

2 *make return or requital.* परत–उलट–फेर–&c. देणें, फेडणें, फेड *f* करणें *g. of o.* प्रतिफल *n.* देणें, प्रतिदान *n.* करणें.

Repayment, *n.* v. V. 1. परत करणें *n.* परत देणें *n.* &c. परतदान *n.*

2 परत देणें *n.* &c. फेड *f.* प्रतिफल *n.* प्रतिदान *n.*

To Repeal. *v. a. abrogate, annul,* v. To Abolish. मोडणें, रद्द बातील–&c. करणें.

Repeal, Repealing, *n.* v. V.—*act.* मोडणें *n.* रद्द करणें *n.* &c.—*state.* भंग *m.* लोप *m.* उच्छेद *m.*

To Repeat, *v. a. do again, do over again* फिरून–पुन्हा–पुनः–दुसऱ्याने–&c. करणें–&c. उलटणें, उलटून–परतून करणें, दुसारणें, दुहारणें, दुसारणी *f.*–दुसरी आवृत्ति *f.*–पुनरावृत्ति *f.*–&c. करणें *g. of o.*

To r. a second time, i. e. *do a third time.* तिसारणें, तिसारणी *f.* करणें *g of o.*

2 *say again.* फिरून–पुन्हा–दुसऱ्याने–गातक्यान–&c. बोलणें–&c. उलटून–परतून–&c. बोलणें–ह्मणणें–&c. अनुवादणें, पुनरुक्ति *f.* –&c. करणें.

3 *recite, rehearse.* ह्मणणें, ह्मणणी *f.* करणें, अनुवादणें, पठन *n.* करणें, अनुवाद *m.* करणें.

To r. from memory. पाठ ह्मणणें

To r. frequently so as to fix in the mind; *to con.* घोकणें, घोकणी *f.* करणें.

4 v. To Blab, To Tell. दुसऱ्याजवळ–&c. बोलणें–सांगणें, फोडणें, अनुवादणें, अनुवाद *m.* करणें *g. of o.*

Repeated, *p.* v. V. 1. फिरून—पुन्हा–दुसऱ्याने–&c. केलेला, दुसारलेला, &c. पुनरावर्तित, पुनरावृत्त, द्विरावृत्त.

2 फिरून–पुन्हा–दुसऱ्याने–&c. झटलेला–बोललेला, &c. पुनरुक्त, द्विरुक्त.

3 ह्मटलेला, &c. पठित.

Repeatedly, *adv. again and again,* v. Often. वारंवार, फिरफिरून, फिरून फिरून, मातक्यान् मातक्यान्, पुनःपुनः, वेळोवेळ, घडीघडी, घडोघडी, उठना बसना, आगोपाडी, इजा तिजा तिजा, असकृत्, मुहुर्मुहुः.

Repeater, *n.* Repeating, *p a.* v. V. 1. फिरून–पुन्हा–दुसऱ्याने–&c. करणारा–&c. उलटणारा, उलटून करणारा–&c. पुनरावृत्ति–द्विरावृत्तिकर्ता–कारी–&c.

2 फिरून–दुसऱ्याने–&c. बोलणारा–ह्मणणारा–&c. उलटून बोलणारा–&c. अनुवादक, पुनरुक्ति–&c. कर्ता–कारी–&c. पुनर्वक्ता.

3 ह्मणारा, &c. पठन–अनुवाद कर्ता–कारी–&c. अनुवादक.

4 दुसऱ्याजवळ बोलणारा, &c. अनुवादक.

I *repeating watch.* जबाबी घड्याळ *n.*

To Repel, *v. a. drive back.* मागें–माघारा–&c घालणें–सारणें–लोटणें–रेटणें–पळवणें–फिरवणें–&c. हटवणें, वारणें, माघारवणें, प्रतिसारण *n.*–वारण *n.*–निवारण *n* –&c. करणें

2 See To Oppose

Repelled, *p.* v. V. 1. मागें घातलेला–सारलेला–लोटलेला–&c. हटवलेला, प्रतिसारित, निवारित, प्रतिहत, पराहत, व्याहत, परास्त.

Repellent, *a.* Repeller, *n.* Repelling, *p. a* v. V. 1. मागें घालणारा–सारणारा–लोटणारा–&c. वारण–प्रतिसारण–&c. कर्ता–कारी–&c. प्रतिसारक, निवारक, प्रतिघाती, वारण

Repelling, *n* v. V 1. मागें घालणें *n.* मागें सारणें *n.* &c. हटवणें *n.* &c. वारण *n.* निवारण *n.* प्रतिसारण *n*

To Repent, *v. n. be the subject of regret or remorse.* पस्तावणें, पस्तावा *m.*–पश्चात्ताप *m* –अनुताप *m.*–&c. पावणें, पस्तावी–पश्चात्तापांत–अनुतापांत–&c. पडणें, पस्तावा *m.*–पश्चात्ताप *m.*–&c. होणें *in.con.* पश्चात्ताप *m.*–&c. करणें, नोवानोवा *f. or adv.* शिवशिवन. करणें–बोलणें, कानाला खडा *m.* लावणें–लावून घेणें, कान *m.* पिळून घेणें

2 *change the mind.* मन *n* –बुद्धि *f.*–&c. पालटणें–फिरवणें, मन *n.* बुद्धि *f.*–&c. पालटणें–फिरणें–बदलणें *g. of s.*

Repentance, *n.* v. V. 1. पश्चात्ताप *pop.* पस्तावा *or* पस्तावा *m.* अनुताप *m.* मनस्ताप *m.* दुष्कृतखेद *m.* पश्चात्तापबुद्धि *f.* अनुतापबुद्धि *f.* अनुशय *m.* अनुशोक *m.* अनुशोचन *n.* विप्रतीसार *m.*

Repentant, *a.* Repenter, *n.* Repenting, *p. a.* v. V. 1. पश्चात्ताप पावणारा *or* पावलेला, &c. पश्चात्तापी, अनुतापी, अनुतप्त, पश्चात्तापयुक्त, पश्चात्तापान्वित, अनुशयी, दुष्कृतस्मृतिपीडित, जातखेद, जातानुशोक, पापस्मृतिपीडित, पश्चात्तापबुद्धि, अनुतापबुद्धि.

Repercussion, *n. driving back.* उलटिवर्णें *n.* प्रतिसारण *n.* प्रतिहनि *f.*

Repertory. See Magazine.

To Reperuse, *n. read over again.* दुसऱ्याने–&c. वाचणें, पुनरावृत्ति *f.* करणें *g. of o.*

Repetition, *n.* v. V. 1.—*act.* फिरून करणें *n.* दुसऱ्याने करणें *n.* &c. दुसारणें *n.* दुहारणें *n* दुसारणी *f.* दुसरी आवृत्ति *f.* पुनरावृत्ति *f.* द्विरावृत्ति *f.* पुनरावर्तन *n.* आवर्तन *n.* आवृत्ति *f.* पौनःपुन्य *n.*

2 फिरून बोलणें *n.* दुसऱ्याने बोलणें *n.* &c. पुनरुक्ति *f.* पुनःकथन *n.* पुनर्वचन *n.* द्विरुक्ति *f.* पौनरुक्त्य *n.* अनुलाप *m.* मुहुर्भाषा *f.* अनुवाद *m.* आम्रेडित *n.* आम्रेडन *n.*

3 ह्मणणें *n.* ह्मणणी *f.* पठन *n.* अनुवाद *m.*

4 दुसऱ्याजवळ बोलणें *n.* &c. अनुवाद *m.*

To Repine, *v. n. grieve at,* v. To Fret, To Complain. चुरमुरणें, चुळबुळणें, मनांत कुढणें *or* कुढणें–झुरणें–चिडचिडणें–पिरपिरणें–धुसमुसणें, खंत *f.* धरणें–घेणें.

Repining, *n.* v. V. चुरमुरणें *n.* &c. चुरमूर *f.* चुळमूळ *f.* खंत *f.* पिरपीर *f.*

To Replace, *v. a. put again in its place.* आपल्या जागीं–स्थळीं–

स्थानावर-&c. फिरून-&c. ठेवणें, पुनराधान n.-पुनःस्थापन n.-पुनःस्थापना f. करणें g. of o.

2 *supply the place of by a substitute.* डागास डाग-नगास नग-&c. वस्तूस वस्तू-देऊन भरून देणें, बदला देणें.

To Replenish, *v. a.* See To Fill.

2 *fill again.* फिरून-पुन्हा-पुनः-मातृक्पान-&c. भरणें-पूर्ण करणें.

Replete, *a. v.* Full. पूर्ण, परिपूर्ण, पर्याप्त.

Repletion, *n. v.* A पूर्णता f परिपूर्णता f. पर्याप्ति f.

1 *fullness of blood.* रक्तबाहुल्य n रक्तवृद्धि f.

Replication See Answer. 2 See Rejoinder.

To Reply, *v. n. v.* To Answer. उत्तर n -जबाब *or* जाब m.-&c. देणें-करणें.

Reply, *n. v.* Answer. उत्तर n. प्रत्युत्तर n जबाब *or* जाब m.

2—in disputations प्रत्युत्तर n. कक्षा f. (*corruptly* आकांक्षा f.) कोटि f.

Report, *n account returned.* वाकाम. हकिकत f. कैफियत f. रपोट m. from the English word is common.

Written r. हकिकतनामा m. वर्त्तमानलेख m.

2 (of guns, &c.) *sound,* v Noise. बार m. ध्व. सोड, उड, आवाज m. शब्द m.

Loud r. धडाका m.

3 *repute, character,* v. Reputation. नांव n. नाम n. कीर्त्ति f. लौकिक m. आबरू f.

Good r. कीर्त्ति f. भलाई f. भलीभलाई f. ध्व. मिळ, मिळव.

Ill r. कुकीर्त्ति f. कीर्त्तवडा m.

4 *bruit, rumour, general talk.* बातमी f. अवई *or* आवई f. गप *or* गप्प f. भुमका f. अफवा f. बोलवा m. f. सांगासांगी *or* सागोसांगी f. हाक f. बका f. pl. प्रवाद m. वाद m. उपश्रुति f. वदंती f. किंवदंती f. वार्त्ता f. गाजावाजा m. जनवदंती f. जनवार्त्ता f. जनवाद m. जनरव m. जनश्रुति f. लोकप्रवाद m. आख्या f. चर्चा f. ध्वनि f. उद्घोष m. कानकुण f.

False r. v. Fabrication. कंडी f. कंडाळी f. नोळरांप f. m.

Flying r. हूक f.

Idle reports. कोरड्या गाथा f. pl. झोंकली बातमी f. बाजारबातमी f. बाजारभकवा f. बाजार अवई *or* अवई f. चवळी f. ध्व. निघ, उठ, चिलमी खबर *or* बातमी f.

To spread idle reports. गप्पा f pl. झोंकणें, बाता f. pl. उडवणें-फेंकणें-हाकणें.

To spread a r. बातमी f. फुंकणें *or* फोंकणें-पेरणें.

The r. is worse than the reality. तवई पुरवती अवई पुरवत नाहीं *or* तवईपेक्षां अवई कठीण.

5—in law; *record of a decision.* निवाडपत्र n.

To Report, *v. a. give an official account or statement of.* वाका m.-हकिकत f.-&c. सांगणें-लिहणें-पाठवणें, रपोट m. करणें g. of o.

2 *relate, &c.* v. To Tell. सांगणें, बोलणें, कळवणें, सुनावणें, जाहीर-&c. करणें.

To be reported, *be the subject of general talk.* वाजणें.

Reporter, *n. intelligencer at courts.* अखबारनवीस *or* नीस *or* अकबरनवीस *or* नीस, वार्त्ताहर, वार्त्तिक.

To Repose, *v. n. sleep, rest, lie.* निजणें, आंग n. टाकणें, लवंडणें, आराम m. करणें-घेणें, विश्रामणें, शय्या f.-शयन n.-&c. करणें.

2 *rest in confidence,* v. To Confide. भरवसा m.-विश्वास m. ठेवणें, टेंकणें, ओढंगणें, पातणें.

To Repose, *v. a.* See To Rest. 2 See To Place.

Repose, *n. v.* Rest. आराम m. विश्राम m. विश्रांति f. विश्रम m.

To Reposit, *v. a. lay up for safety or preservation,* v. To Lay. रक्षणास-रक्षणार्थ-संरक्षणार्थ-&c. ठेवणें, जतनेस ठेवणें-घालणें, ठेवणें, घालणें, न्यास m.-&c. करणें, न्यस्त करणें.

2 *lay up,* v. To Store सांठवणें, सांचवणें, सांठवण f.-&c. करणें g. of o.

Reposited, *p. v. V. 1* रक्षणास ठेवलेला-घातलेला, न्यस्त.

2 सांठवलेला.

Repository, *n. v.* Store-house. सांठवण n. निधि m. निधान n. (esp in comp. as गुणनिधान, दयानिधान, पुण्यनिधान, पापनिधान).

To Reprehend, &c. See To Blame, To Reprove, &c.

Reprehensible, *a. v.* Blamable. दूषणीय, दूष्य, दूषणार्ह.

To Represent, *v. a. show, exhibit, &c.* दाखवणें, दर्शवणें, दर्शन n.-प्रदर्शन n.-&c. करणें g. of o.

2 *v.* To Describe. वर्णणें, वर्णन n. करणें g of o.

3 *state respectfully,* v. To Tell. सांगणें, विज्ञापणें, अर्ज m. करणें, निवेदणें, निवेदन n -विज्ञापना f.-&c. करणें.

4 (a character, &c.) v. To Personate, To Act. सोंग n.-वेष m.-&c. घेणें-धारण करणें g. of o.

5 *act for vicariously, stand for.* स्थानीं-जागीं-स्थळीं-वारचा-वकील-प्रतिनिधि-&c. असणें g. of o.

Representation, *n. v. V. 1.—act.* दाखवणें n. &c. दर्शन n. प्रदर्शन n.

2 वर्णणें n वर्णन n.

3 सांगणें n अर्ज करणें n. निवेदन n. अर्ज m. विनंती f. विज्ञापना f. विज्ञप्ति f. आवेदन n. वेदना f. उपपादन n. उपन्यास m.

4 सोंग n. संपादणी f

5 वकिली f. प्रतिनिधित्व n.

I *matter represented.* अर्ज m. अर्जी f. विज्ञापना f. करिणा m.

II *image, semblance, &c.* v. Likeness. प्रतिमा f. प्रतिरूप n. प्रतिकृति f. प्रतिनिधि m. प्रतिबिंब n.

III *delineation,* v. Sketch. नमुना m. नकाशा m.

Representative, *n. one who stands or acts for another.* प्रतिनिधि, वकील, वारचा, वांटचा.

Representatively, *adv. as a representative; in the character of another.* अंगत्वाने, अंगत्वें *or* अंगत्वेंकरून g. of o. होत्सातां.

Represented, *p. v. V. 1.* दाखवलेला, दर्शवलेला, दर्शित, प्रदर्शित.

2 वर्णिलेला, वर्णित.

3 सांगितलेला, &c. निवेदित, विज्ञापित, विज्ञप्त, वेदित, उपपादित, उपन्यस्त.

To Repress, *v. a. v.* To Restrain, To Subdue. दाबणें, दडपणें, दाब m.-दाबादाबी f.-निग्रह m.-निग्रहण n.-&c. करणें g. of o. छुक् *interj.* करणें-झणणें.

Repressed, *p. v. V.* दाबलेला, दडपलेला, &c. पराहत, निगृहीत, जातनिग्रह.

Represser, *n.* Repressing, *p. a. v. V.* दाबणारा, दाब करणारा, &c. निग्रह-&c. कर्त्ता-कारी, निग्रहीता.

Reprieve, *n. temporary suspension of punishment.* शिक्षेची-परिपत्याची-&c. तहकुबी f.-महकुबी f. शिक्षाविलंबन n. दंडनविलंबन n. दंडनकालांतरनयन n.

To Reprieve, *v. a. v. N.* शिक्षेची-&c. तहकुबी f.-महकुबी f. करणें, शिक्षाविलंबन n.-दंडविलंबन n. करणें.

To Reprimand, *v. a. v.* To Reprove, To Scold. तोंडची शिक्षा f.-शब्दमार m. -शब्दताडन n.-मुखदंडन n.-मुखदंड m.-धिग्दंड m.-वाग्दंड m.-&c. करणें, धमकी f.-&c. देणें.

Reprimand, *n. v.* Reproof. शब्दमार m. तोंडची शिक्षा f. वाग्दंड m. धिग्दंड m. मुखदंड m. मुखदंडन n. शब्दताडन n.

Reprisal, *n.* *retaliation on an enemy.* प्रत्यपकारm. प्रतिपीडनn. प्रत्यपहारm.

Reproach, *n.* *contumelious language, obloquy, &c.* v. Abuse. निंदा*f.* जुगुप्सा*f.* गर्हा*f.* परूषोक्ति*f.* परूषवचनn. कुत्सा*f.* अपवादm.

2 See Shame.

To Reproach, *v. a.* *upbraid,* v. To Blame, To Abuse. निंदणेंn. निंदा*f.*-गर्हा*f.*-कुत्सा*f.*-&c. करणें *g. of o.* नाकांत काड्या *f. pl.* घालणें, दोषm-ठपकाm. आणणें-ठेवणें, तोंडीं काढणें, ओटावणें.

To r. one's self. आपल्या जिवाला खाणें-खाऊन घेणें.

Reproachful, *a.* *scurrilous, &c.* v. Abusive, Opprobrious. निंदेचा, गर्हेचा, निंदात्मक, निंदामय, निंदारूप, कुत्सात्मक, गर्हात्मक.

2 v. Shameful. लाजिरवाणा, इजतघेणा, आब्रूघेण, निंदाप्रद, लज्जाप्रद.

Reproachfully, *adv.* v. A. 1. निंदेनें, &c. निंदाकरून, निंदापूर्वक, &c.

Reprobate, *a* *abandoned, graceless,* v. Shameless. देवधर्मानें टाकलेला, मुलखानें सोडलेला, देवाधर्मानें ओवाळलेला, निसवलेला, त्यक्तधर्म, धर्मबाह्य, देवत्यक्त, माणसांतून उठलेला.

To Reprobate, *v. a.* *disapprove utterly,* v. To Abhor, To Reject. फारच नापसंत करणें-नामंजूर करणें-&c. नाकारणें, निंदणें, थुकारणें *or* थुकरणें, ओकारणें

Reprobation, *n.* v. V.—*act.* नापसंत करणेंn. नाकारणेंn. &c. अस्वीकारm. अस्वीकरणn. अनंगीकारm. अनंगीकरणn.

Reproof, *n.* *reprimand, rebuke.* बोलm. शब्दm. शब्दमारm. तोंडची नसिहत*f.* तोंडची शिक्षा*f.* वाग्दंडm. मुखदंडm. धिग्दंडm. मुखदंडनn. मुखताडनn.

To Reprove, *v. a.* *censure,* v. To Blame. बोलणें, बोलm. लावणें, शब्दm. लावणें, ठपकाm. आणणें-ठेवणें, निंदा*f.*-&c. करणें.

2 *chide, reprimand, &c.* v. To Scold. तोंडची शिक्षा*f.*-नसिहत*f.* करणें, शब्दाचा मारm.-शब्दमारm.-वाग्दंडm.-मुखदंडm.-धिग्दंडm.-&c. करणें.—continually, crabbedly, &c. as expressed by the verbs, *to nag, to peck at, to be ever finding fault, &c.* किरकिरणें, किरकीर*f.*-घसघस*f.*-घिसघीस*f.*-जिकीर*f.*-जिगजीग*f.*-टकटक*f.*-कटकट*f.*-&c. करणें.

Reprover, *n.* Reproving, *p. a.* v. V. 1. बोलणारा, बोल लावणारा, ठपका ठेवणारा, &c. बोललाव्या.

2 तोंडची शिक्षा करणारा, शब्दाचा मार करणारा, वाग्दंड-मुखदंड-धिग्दंड-&c. कर्त्ता-कारी.

Reptile, *n.* जिवडाm. किडाm. किडूकn. किडेंn. पायाखालचा जीव *or* पायाखालचाm.

Bite, sting, &c. of a r. पायाखालचेंn.

Republic, *n.* *government by the people.* लोककर्तृकप्रभुत्वn. साधारणजनकर्तृकराज्यn. लोकसाधारणाधिपत्यn. बहुनायकी*f.*

Republican, *a.* v. N. लोककर्तृकप्रभुत्वाचा, &c. साधारणजनकर्तृकराज्यसंबंधी-विषयक, &c. लोककर्तृकप्रभुत्वसंबंधी-विषयक, &c.

Republican, *n.*—a person. लोककर्तृकप्रभुत्ववादी-प्रवर्त्तक-पक्षपाती-&c.

Repugnance, Repugnancy, *n.* v. A. 1. वांकडेपणाm. प्रातिकूल्यn. विरोधm. विरोधभावm.

2 नाखुशी*f.* कंटाळाm. संकटn. त्रासm. विमति*f.* विमुखता*f.*

Repugnant, *a.* *opposite, hostile, contrary,* v. Adverse. वांकडा, प्रतिकूल, विरूद्ध, विपरीत.

2 *reluctant,* v. Unwilling. नाराजी, नाखुश, विमत, विमुख.

To Repudiate, *v. a.* v. To Reject. नाकारणें.

2 See To Divorce.

Repulse, *n.* v. V.—*act.* मागें सारणेंn. हटवणेंn. &c. हटवणूक*f.* हटवण*f.* प्रतिसारणn. प्रतिहति*f.* प्रतिघातm. निवारणn. वारणn.—*state.* हटविलेलेपणाm. &c. निवारितत्वn. प्रतिसारितत्वn.

To Repulse, *v. a.* v. To Repel. मागें-&c. सारणें-घालणें-लोटणें, प्रतिसारणn.-&c. करणें *g. of o.*

Repulsed, *p.* v. V. मागें सारलेला-&c. हटविलेला, &c. प्रतिहत, प्रतिसारित, पराहत

Repulsion, *n.* *the property of repelling.* प्रतिसारकत्वn. प्रतिसारकगुणm. प्रतिसारकशक्ति*f.*

Repulsive, *a.* v. Repelling. प्रतिसारक, निवारक.

2 v. Forbidding. अप्रीतिजनक, अभक्तिजनक, त्रासजनक, अप्रसन्न.

Reputability, *n.* v. A. 1. आब्रू*f* आबm. इजत*f.* बोज्रm. शिष्टाई*f.* शिष्टाइकी*f.* मान्यता*f.* मानमान्यता*f.*

Reputable, *a.* *that is in good repute or esteem.* आब्रूचा, प्रतिष्ठेचा, हुरमतीचा, इजतीचा, साखीचा, &c. आब्रूदार, हुरमतदार, हुरमती, प्रतिष्ठित, शिष्ट, भला, शहाजोग, तोलदार, डोईजड, सुख्यात, मातबर, साखबाज, संभावित, माननीय, मान्य, आदरणीय.

2 *consistent with reputation, creditable* आब्रूचा, प्रतिष्ठेचा, इजतीचा, &c यशदायाजोगा-&c. कीर्त्तिप्रद-दायक, मानदायक-प्रद.

Repute, Reputation, *n* *credit, honor, good name.* आबरू*f.* आबm. आबदाबm. हुरमत*f.* इजत*f.* भात*f.* साबकाm प्रतिष्ठा*f.* गौरवn. नांवn. नावरूपn. नामोश्रm. नामोच्चारणn. यशn. साख*f.* साखो*f.* भरमm. पाणीn.

2 *character by report.* लौकिकm. कीर्त्ति *pop.* कीर्त*f.* प्रसिद्धि*f.* ख्याति*f.* नांवn. साबकाm.

Good r. सुकीर्त्ति*f.* सत्कीर्त्ति*f.* साख*f.*

Ill r. कुकीर्त्ति*f.* दुष्कीर्त्ति*f.* कीर्त्तवडाm. आक्षता*f.*

To Repute, *v. a.* *account, hold, regard.* धरणें, मानणें, लेखणें, मोजणें, समजणें, गणणें.

To Request, *v. a.* v. To Beg. प्रार्थणें, मागणें, अर्जm.-प्रार्थना*f.*-विनंती*f.*-&c. करणें.

Request, *n.* *entreaty, petition.* विनंती*f.* अर्जm. अर्जी*f.* प्रार्थना*f.* दर्खास्त *or* दर्खास*f.*

2 *state of being desired and sought after.* अपेक्षा*f.* आकांक्षा*f.* तलब*f.* इच्छा*f.* सोसm.

General r. हाकाहाक*f.* हांकाटाm. हकारm.

Requested, *p.* v. V. प्रार्थलेला, &c. प्रार्थित.

Requester, *n.* Requesting, *p. a.* v. V. प्रार्थणारा, अर्ज-विनंती-&c. करणारा, प्रार्थक.

To Require, *v. a.* *demand, ask as of right and by authority.* सत्तेने-हक्काने-सत्तापूर्वक-सत्तेचा *decl.*-&c. मागणें-सांगणें, हुकूमm.-आज्ञा*f.* करणें-देणें.

2 *need, call for.* अपेक्षा*f.*-गरज*f.*-जरूरी*f.*-दर्कार*f.*-&c. असणें *in. con. with g. of o.* लागणें *in. con.*

3 *take, use, employ or expend in.* लागणें *in. con.* घेणें, खाणें, खाऊन जाणें, घेऊन बसणें, अटवणें, मुरवणें.

Requirement, Requisition, *n.* v. V. 1.—*act.* सत्तेचें मागणेंn. हक्काचें मागणेंn. मागणेंn. मागणी*f.*

I *state of being needed and sought after.* अपेक्षा*f.* गरज*f.* दर्कार*f.* जरूरी*f.* इच्छा*f.* तलब*f.* आकांक्षा*f.* अगत्यn.

Requisite, *a.* v. Necessary. जरूरीचा, अगत्याचा, आकांक्षित, अपेक्षित, अवश्यक.

To be r. लागणें, पाहिजे असणें.

Requisite, *n.* *a necessary thing.* अगत्याची-&c. गोष्ट*f.*-वस्त*f.*-&c. अवश्यकविषयm.

Requisites. साहित्य*n.* सामग्री*f.*

REQUITAL, *n.* v. V. फेडणें*n.* उलट*f.* फेड*f.* प्रतिदान*n.* प्रतिफल*n.* प्रतिक्रिया*f.* प्रतिकर्म*n.* प्रतिकृति*f.*

To REQUITE, *v. a. return an equivalent, repay.* परत-उलट (in comp.)-फेर (in comp.)-&c. करणें-देणें, फेडणें, फेड*f.*-उलट*f.*-परत*f.*-&c. करणें *g. of o.* उसणें*n.* फेडणें *g. of o* —in an ill sense, v To RETALIATE. उसनें घेणें-उगविणें, प्रतिक्रिया*f.*-प्रतिकर्म*n.*-&c. करणें—in a good sense See To REWARD.

REQUITED, *p.* v. V. फेडलेला, &c. प्रतिफलित, प्रतिकृत.

To RESCIND. See To ABROGATE.

RESCRIPT See EDICT.

To RESCUE, *v. a. save, deliver* सोडवणें, सोडणें, उद्धरणें, तारणें, बचावम.-उद्धार*m.*-उद्धरण*n.*-उद्धारगत*f.*-&c. करणें *g. of o.*

RESCUE, RESCUING, *n.* v V.—*act* सोडवणें*n.* &c सोडवणूक*f.* सोडवण*f.* उद्धरण*n.* तारण*n.* त्राण*n.*—*state.* उद्धार*m.* उद्धारगत*f.* सुटका*f.* बचाव*m*

RESCUED, *p.* v. V. सोडवलेला, उद्धृत

RESCUER, *n.* RESCUING, *p. a.* v. V. सोडवणारा, उद्धरणारा, &c. उद्धारक, उद्धर्ता, तारक, त्राता, उद्धार-तारण-&c. कर्ता-कारी.

RESEARCH, *n. search, investigation,* v. EXAMINATION. अनुधावन*n.* गवेषण*n.* अन्वेषण*n.* मार्गण*n.* मीमांसा*f.* परीष्टि*f.*

RESEMBLANCE, *n.* v. LIKENESS. सारखेपणा*m.* सारखवट*n f.* सादृश्य*n.* सदृशता*f.* उपमा*f.* उपमिति*f.* औपम्य*n.* आनुरूप्य*n.* छाया*f.*

2 *a* r. *thing resembling.* उपमा*f* उपमिति*f.* प्रतिमा*f.* प्रतिमान*n.* प्रतिभास*m.* प्रतिरूप*n.* प्रतिबिंब*n.* प्रतिनिधि*m.* प्रतिकृति*f.* प्रतिछाया*f.* प्रतिमूर्त्ति*f.*

To RESEMBLE, *v. a. liken unto.* उपमा*f.*-तुलना*f.*-बरोबरी*f.*-&c. देणें-करणें-सांगणें, उपमणें, तुळणें.

2 *be like.* सारखा-सम-बराबर-&c. असणें, रीनीवर-स्थितीवर-वळणावर जाणें *g. of o.* मोडणीनें मोडणें *g. of o.* चालीनें चालणें *g. of o.*

RESEMBLING. See LIKE.

To RESENT, *v. a. take ill, be offended at.* वाईट मानणें, राग*m.*-क्रोध*m.*-&c. येणें *g. of o. with in. con.* वाईट वाटणें *in. con.* मनावर घेणें, मनांत आणणें, संतापणें.

RESENTFUL, *a.* v. MALICIOUS, SPITEFUL. कुन्हेवाईकं, कुन्हेदार, अकसी, अकसखोर, कोरबंद.

RESENTMENT, *n.* v. ANGER, MALICE. राग*m.* संताप*m.* क्रोध*m.* द्वेष*m.* कुन्हा*m.* चुरस*f.*

RESERVATION, *n.* v. V. 1.—*act.* ठेवणें*n.* राखणें*n.* राखून ठेवणें*n.* &c.

2 ठेवणें*n.* राखणें*n.* &c.

1 *keeping in the mind, withholding from disclosure.* कपटानें मनांत ठेवणें*n.* आंदा धरणें*n.* गुळणी धरणें*n.*

To speak without r. मन मोकळें करून बोलणें.

To RESERVE, *v. a. keep in store.* ठेवणें, राखणें, राखून ठेवणें, सांठवून ठेवणें, पुढल्या कामासाठीं-पुढल्या खर्चासाठीं-दुसऱ्या वेळेसाठीं-&c. ठेवणें.

2 *keep back.* ठेवणें, राखणें, गरज*f.* करणें *g. of o.* पोटांत ठेवणें, मागें पाडणें.

RESERVE, *n. stock laid up, store.* राखलेला-ठेवलेला-&c. पदार्थ*m.*-अंश*m.*-&c. उपराळा*m.* पुढल्या खर्चाचा-&c. सांठा*m.* घरास राखण*f.*

A reserved or spare article. कौतवाल*c.*

In r. उपराळ्यास, सांठ्यास.

To lay by as a r. घर*n.* झणून ठेवणें.

2 (of an army). राखून ठेवलेली फौज*f.*-तुकडी*f.*-&c. परिग्रह*m.* प्रतिग्रह*m.*

3 *restraint, backwardness of behaviour.* संकोच*m.* पडदा*m.* आडपडदा*m.* पडनपोशी*f.* लाज*f.* भीड*f.* भिडस्तपणा*m.*

2 See RESERVATION.

RESERVED, *a. cold, close.* संकोची, संकोचवृत्ति, आंतल्या गांठीचा, संकोचाचा, संकोचशील, भाषणविमुख, अनालापी, मनाचा खोल, खोल मनाचा, खोल, मरख, मनचा

RESERVEDNESS, *n.* v. A. संकोच*m.* संकोचशीलता*f.*

RESERVOIR, *n. large basin, &c.* टाकें*n.* खजिना *or* खजाना*m.* सांठवण*n.* जलाशय*m.* वापी*f.*

2 (of a jet d'eau). खजिना *or* खजाना*m.*

To RESIDE, *v. n. dwell.* राहणें, वसणें, नांदणें, असणें, घर*n.*-वस्ती*f.*-वास*m.*-&c. करणें.

2 with or together. सहवास*m.* करणें.

RESIDENCE, RESIDING, *n.* v. V. 1. राहणें*n.* नांदणें*n.* नांदणूक*f.* नांदवट*f* वास*m.* वस्ती*f.* वसित*n.* रहवास*m.* स्थिति*f.* स्थिति*f.* संस्थिति*f.* अवस्थिति*f.* निवास*m.* वासन*n.* वास्तव्य*n.* प्रतिष्ठा*f.* अधिष्ठान*n.* अधिष्ठिति*f.* स्थातव्य*n.*

Foreign r. प्रवास*m.*

Permanent r. स्थिरप्रतिष्ठा*f.* स्थावरप्रतिष्ठा*f.*

Temporary r. बिऱ्हाड*n.*

1 *place of abode, dwelling place.* वस्ती*f.* वास*m.* आवास*m.* वसति*f.* वसतिस्थान*n.* घर*n.* मकाण *or* न*n.* ठिकाण*n.* ठिकाणा*m.* अधिष्ठान*n.* अधिष्ठिति*f.* अवस्थिति*f.* निवास*m.* वसन*n.* वास्तु*m.n. pop.* वास्तू*m.f.* डेरा*m.* निलय*n.* भवन*n.* आयतन*n.* निकेतन*n.* मुकाम*m.* (only in letters and as prefixed to the name of the place; ex. मुकाम मुंबई, मुकाम पुणें),—loosely &c. ठायठिकाणा*m.* ठावठिकाणा*m.*

Changing of r. ठायपालट*m.* ठावपालट*m.* थारेपालट*m.* स्थलांतरकरण*n.* स्थलांतर*n.*

RESIDENT, *a.* RESIDER, *n.* RESIDING, *p. a.* v. V. राहणारा, वसणारा, नांदणारा, &c. वस्ती करणारा, वास-&c. कारी-कर्ता-&c. अवस्थित, अधिष्ठित, स्थायी, स्थायिक, वासी, निवासी (in comp. as मथुरनिवासी, द्वारकानिवासी), रहिवासी (in comp. as मथुरारहिवासी &c.), संस्थ (in comp. as भारतखंडसंस्थ, शाल्मलीद्वीपसंस्थ, जलसंस्थ), स्थ (in comp. as गर्भस्थ, &c.).

Temporary r. वस्तीकरू, वसतकरू, आगंतुक.

2 राहवासी.

RESIDENT, *n.* v. A राहणारा, &c.

An old r. भुम्या, ठिकाणदार.

RESIDUAL, RESIDUARY, *a.* v. N. उरीचा, बाकीचा, &c. शेषसंबंधीविषयक.

RESIDUE, *n. that which is left, remainder.* उर*f.* उरी*f.* उरलेला-राहिलेला-&c. अंश*m.*-भाग*m.*-&c. बाकी*f.* शेष*m.n.* अवशेष*m.* अवशिष्टांश*m.*

To RESIGN, *v. a.* v. To GIVE UP. सोडणें, सोडून देणें, त्यागणें, त्याग*m.*-उत्सर्ग*m.*-उत्सर्जन*n.*-&c. करणें, पाणी देणें *or* सोडणें, कृष्णार्पण*n.* करणें.

To r. formally in writing. राजीनामा*m.*-राजीपत्र*n.*-राजी*f.* देणें-देऊन सोडणें.

To r. a title or claim. सत्तानिवृत्ति*f.* स्वत्वनिवृत्ति*f.* करणें.

2 *yield or commit in confidence.* सोंपणें, निरवणें, हवाला करणें, अर्पणें, समर्पणें, अर्पण*n.*-समर्पण*n.*-&c. करणें.

RESIGNATION, RESIGNING, *n.* v. V. 1. सोडणें*n.* &c. उत्सर्ग*m.* उत्सर्जन*n.* त्याग*m.* परित्याग*m.*

Written r. राजीनामा*m.* राजीपत्र*n.* राजी*f.*

2 सोंपणें *n* & c. अर्पण *n*. समर्पण *n*.

I *submission to the will of God.* मान्यतावृत्ति *f*. संतोषवृत्ति *f*. तितिक्षा *f*. देवज्ञानुवृत्ति *f*. ईश्वरकृत्यसंतोषभावना *f*. ईश्वराज्ञामान्यतावृत्ति *f*. भगवदिच्छानुमति *f*. आकाशवृत्ति *f*.

RESIGNED, *p. and a.* v. V. 1. सोडलेला, राजीनामा देऊन सोडलेला, उत्सर्जित, त्यक्त, परित्यक्त.

2 सोंपलेला, & c. अर्पित, समर्पित.

I *submissive to the will of God.* ईश्वराज्ञासंतुष्ट, ईश्वराज्ञामान्य, देवज्ञानुवृत्ति, ईश्वरकृत्यसंतुष्ट, ईश्वरसंकल्पाभिमन, तितिक्षु, तितिक्षित, भगवदिच्छानुमता, आकाशवृत्ति.

RESILIENCE. See REBOUND.

RESIN, *n.*—the gum. राळ *m. pop.* राळ *f*. सर्जरस *m*. शालनिर्य्यास *m*. यक्षधूप *m*. दधि *n*

To RESIST, *v. a act against,* v. To OPPOSE, To COUNTERACT. रेटणें, वारणें, निवारणें, विरोध *m* -प्रतिकार *m*.- & c करणें, अडती *f*.-&c. घालणें.

To RESIST, *v. n. not to yield, &c.* v To HANG BACK. अडणें, अडणूक *f*.- & c. धरणें-घेणें.

RESISTANCE, RESISTING, *n.* v. V. A. अडती *f*. विरोध *m*. निरोध *m*. प्रतिरोध *m*. प्रतियोग *m*. प्रतिबंध *n*. प्रतिकार *m*. प्रतिष्टंभ *m*. प्रतियत्न *m*. प्रत्युपाय *m*.

v. V. N. अडणें *n*. अडणूक *f*. ओढ *f*. ओढण *f*.*n*.

RESISTER, *n.* RESISTING, *p. a.* v. V. A. निरोध-प्रतिरोध-प्रतिकार -प्रतिबंध- & c. करणारा-कर्त्ता-कारी-& c. विरोधी, प्रतियोगी.

RESISTLESS, *a.* v. IRRESISTIBLE. अनिवार्य, अप्रतिकार्य, अनिरोध्य, अप्रतिबध्य, प्रतिकाराशक्य.

RESOLUBLE, *a.* v. SOLUBLE. द्राव्य, द्रावणीय, गालनीय.

RESOLUTE, *a. determined, steady,* v. FIRM. दमदार, हिय्येदार, धिराचा, धीर, अटीचा, धारिष्टवान्, नेटक, नेटदार, नेटाचा, नेटापाटाचा, सुधीर, निग्रही, आग्रही, दृढनिश्चय, स्थिरनिश्चय, वज्रसंकल्पी, दृढसंकल्प, चिकट, चिकव्या, चिवट.

RESOLUTELY, *adv.* v. A. चिकटपणाने, नेटाने, &c. नेट धरून, निग्रह -& c. करून -धरून, निग्रह- & c. पूर्वक, दृढसंकल्पपूर्वक.

RESOLUTENESS, *n.* v. RESOLUTION. दम *m*. धैर्य *n*. धीर *m*. नेट *m*. अट *f*.

RESOLUTION, *n. constancy, firmness.* दम *m*. धैर्य *n*. अट *f*. निकर *m*. निग्रह *m*. आग्रह *m*. धीर *m*. धीरता *f*. हुरूम *f*. हिय्या *m*. हिम्मत *f*. धारिष्ट *n*. धारणा *f*. निर्भर *m*. निर्बंध *m*. नेट *m*.

2 *resolve, fixed purpose.* निश्चय *m*. ठराव *m*. निर्धार *m*. संकल्प *m*. कल्प *m*. करार *m*. कृतसंकल्प *m*. कृतनिश्चय *m*.

Firm r. वज्रसंकल्प *m*.

To keep a r. बेतावर बसणें

3 See SOLUTION.

To RESOLVE, *v. a. dissolve,* v. To MELT. द्रवविणें, द्रव *m*.-रस *m*. -&c. करणें *g. of o.*

2 *separate component parts.* मूलतत्त्वें *n. pl.* निराळीं-भिन्न-&c. करणें *g. of o.*

3 (doubts, difficulties, &c.) v. To SOLVE, To EXPLAIN. फेडणें, उलगडणें, उलगडा *m*.-& c. करणें *g. of o.*

To RESOLVE, *v. n.* v. To MELT. द्रवणें, विघरणें, द्रव *m*.-रस *m*.- &c. होणें *g. of s.*

2—a fever, a tumor, &c. निरणें, निरणीस पडणें, मुरणें, मरणें, फांकणें, मावळणें.

3 *determine in one's mind.* निश्चय *m*.-संकल्प *m*.- & c. धरणें-करणें, हाल *f*. बांधणें, संकल्पिणें.

RESOLVE. See RESOLUTION.

RESOLVED, *p.* v. V. N. 3.—agent. निश्चय धरलेला-केलेला, & c. कृतनिश्चय, कृतसंकल्प.

RESOLVENT, *n.*—in medicine. द्रावक *m* द्रावण *n*.

To RESORT, *v. n. have recourse.* आश्रयणें, आश्रय *m*. करणें-धरणें *g. of o* आश्रयण *n*.-सेवन *n*.-सेवा *f*.-& c. करणें, उपाय *m*. करणें-पाहणें, सेवणें.

2 *repair to.* जाणें, येणें, चालणें, जाणें *n*.-येणें *n*. करणें, खेप *f*. घालणें, फेरव *m. f*.-फेरवी *f*. घालणें.

To r. to often, *frequent.* फेरव *f. m* -फेरवी *f*.-खेपा *f. pl*.-& c. घालणें, येणेंजाणें *n*.-येवाजावा *m*.-येरझार *f*.-& c. करणें.

RESORT, RESORTING, *n.* v. V. 1. आश्रय धरणें *n*. आश्रयण *n*. सेवन *n*. सेवा *f*. धांव *f*.

A dernier r. निदानचा उपाय *m*.

2 जाणें *n*. येणें *n*. चालणें *n*. & c.

Oft or frequent r. फेरव *m. f*. फेरवी *f*. येणेंजाणें *n*. जाणेंयेणें *n*. येवाजावा *m*. वेरझार *f* राब *m*. राबता *m*. व्याप *m*.

I *place frequented, haunt.* बैठक *f*. घेपा घालण्याची-फेरी टाकण्याची -& c. जागा *f*. वसण्याचा अड्डा *m*. चवाठा *m*.

To RESOUND, *v. n. echo, ring, &c.*—sound. घुमणें, घुमघुमणें, दुमदुमणें, दणदणणें, गाजणें, घोषणें,—intens. दणाणणें, भडाडणें.

RESOURCE, *n. expedient, shift, &c.* उपाय *m*. युक्ति *f*. इलाज *m*. तोड *f*. गति *f*. गत *f*. गत्यंतर *n*. तरणोपाय *m*. उपाव *m*. तजवीज *f*. इलम *m*. हुनर *m f*. पछा *m*. कृति *f*. शकल *f*. सद्गत *f*. सूतन. ओठंगण *n*.

Last r. *dernier resource.* कडेशेवटचा उपाय *m*. निर्वाणीचा (उपाय *m* -गति *f*.-वाट *f*.-&c.), चरमकोटि *f*. अगतिकगति *f*.

That has no r. अगतिक.

That has no other r. अनन्यगति *or* अनन्यगतिक.

To RESPECT, *v. a. relate to.* लागणें, लागू होणें-पडणें, संबंध *m*.-धोरण *n*.-& c. असणें *in. con. with g. of o.*

2 *reverence, regard.* मानणें, आदरणें, आदर *m*.-मान *m*.-सन्मान *m*. -&c. करणें-राखणें *g. of o.* बूज *f*.-भीड *f*.-भार *m*.-थोरपणा *m*.-योग्यता *f*.-मान्यता *f*.-स्वरूप *n* -& c. राखणें-ठेवणें-& c. *g. of o.*

RESPECT, *n. relation, regard, reference.* संबंध *m*. धोरण *n*. संधान *n*. अपेक्षा *f*. विवक्षा *f*.

With r. to. विषयीं, संबंधीं.

2 *reverence, veneration.* आदर *m*. भीड *f*. अदब *f*. सत्कार *m*. मान *m*. बहुमान *m*. सन्मान *m*. ताजीम *f*. मुरवत *f*. मर्यादा *f*. अलोलकी *f*. मान्यताबुद्धि *f*. योग्यताबुद्धि *f*.—freely, indef. & c. *regardful feeling, consideration, deference.* भीडभाड *or* भाडभीड *f*. भीडमुरवत *f*.

R. of persons. भेददृष्टि *f*. भेदबुद्धि *f*. भेदभाव *m*.

Respects. सलाम *m pl.* रामराम *m*. मुजरा *m*

Interchange of respects. सलामी *f*.

To pay one's respects दर्शन *n*. घेणें, मुजरा *m*.-सलाम *m. pl*.-&c. करणें-करायाला जाणें.

3 *view, aspect, bearing point, particular.* विषय *m*. बाबत *f*. गोष्ट *f*. प्रकरण *n*.

In (this, that, &c.) r. (ह्या-त्या-&c.) विषयीं.

RESPECTABILITY, RESPECTABLENESS, *n.* v. A. 1. आब्रू *f*. आब *m*. आबदाब *m*. इजत *f*. हुरमत *f*. शिष्टाई *f*. शिष्टाइकी *f*. प्रतिष्ठा *f*. योग्यता *f*. मान्यता *f*. मानमान्यता *f*. भारदस्ती *f*. गौरव *n*. मातबरी *f*. मोठेपणा *m*. थोरपणा *m*. ठाकुरकी *f*.

RESPECTABLE, *a. worthy of respect and esteem.* आब्रूचा, आब्रूदार, इजतीचा, हुरमतीचा, हुरमती, हुरमतदार, मान्य, शिष्ट, प्रतिष्ठित, पेश,

भला, आदरणीय, मातबर, तोलदार, डौलजड, संभावित, माकूल, आर्य, पूजनार्ह.

2 *of moderate excellence.* बरा, बरासा, जमेस बरायाजोगा.

RESPECTED, *p.* v. V. 2. मानलेला, आदरलेला, &c. आदृत, मानित, सन्मानित, प्रतिष्ठित.

RESPECTER, *n.* RESPECTING, *p. a.* v. V. 2. आदरणारा, &c. आदर-मान-&c. करणारा, बूज-&c. राखणारा, स्वरूप-&c. ठेवणारा.

He is a r. of no one. तो बापास बाप झणायाचा नाहीं.

RESPECTFUL, *a. that pays respect, or is marked, &c. by respect.* मर्यादेचा, आदराचा, भिडेचा, &c. मर्यादशीर, मर्यादशील, अदबशीर, आदरयुक्त, समर्याद, सादर, भिडस्त, भिडसरू *or* सारू.

RESPECTFULLY, *adv.* v. A. मर्यादेने, आदराने, भिडेने, &c. समर्याद, आदरपूर्वक, आदरपुरस्सर, सादर.

RESPECTFULNESS, *n.* v. A मर्यादा *f.* मर्यादशीलता *f.* मर्यादशीरपणा *m.* &c.

RESPECTING, *prep.* विषयीं.

RESPECTIVE, *a. relative.* सापेक्ष, ससंबंध.

2 *relating to a particular person or thing,* v. PARTICULAR, OWN. आपला आपला, आपापला, खास, खासगत, खासगतीचा, खुद, स्वस्व in comp.

RESPECTIVELY, *adv.* v. A. 2 आपापल्याने, आपापल्याकडून, ज्याचा त्याने.

RESPIRATION, .To RESPIRE. See BREATHING, To BREATH.

RESPITE, *n. interval of rest,* v. REST. विसांवा *m.* विराम *m.*

2 *reprieve.* शिक्षेचो-दंडाची-&c. तहकुबी *f* -महकुबी *f.*

To RESPITE, *v. a.* v. N. 1. विसांवा *m.* देणें-पाडणें, विराम *m.* करणें-पाडणें.

2 शिक्षेची-&c. तहकुबी *f.*-महकुबी *f.* करणें.

RESPLENDENCE, RESPLENDENT. See BRIGHTNESS, BRIGHT.

To RESPOND. See To CORRESPOND, To ANSWER.

RESPONDENT, *n.*—in law or disputation. प्रतिवादी, प्रतिपक्षी, उत्तरपक्षी, समाधानपक्षी.

Party, side, cause, &c. of the r. उत्तरपक्ष *m.* प्रतिपक्ष *m.* समाधानपक्ष *m.*

RESPONSE, *n.* v. ANSWER. उत्तर *n.* प्रतिवाक्य *n.*

2—in disputations. समाधान *n.* प्रतिवाद *m.*

3 *oracular answer.* प्रश्न *m.* शकुन *m.n.*

4—in a litany, &c. उत्तरवाक्य *n.*

RESPONSIBILITY, RESPONSIBLENESS, *n.* v. A. जवाबदारी *f.* मोसबा *m.* मोसबेदारी *f.* जिम्मा *m. f.* जामिनी *f.* जामिनकी *f.*

R. for the repayment of money. उगवणी *f.*

RESPONSIBLE, *a. accountable, &c.* v. ANSWERABLE. जवाबदार, मोसबेदार, जिम्मेदार.

R. for the repayment of money. उगवणीदार.

REST, *n. repose, sleep.* आराम *m.* निद्रा *f.* निद्रावस्था *f.* निद्रादशा *f.*

Time of r. निजायाचो वेळ *f.*

To lie down to r. निजणें.

2 *cessation of motion or action, quiescence, quiet, stillness.* स्थिरता *f.* निश्चलता *f.* नैश्चल्य *n.* निश्चलभाव *m.* चलनाभाव *m.* व्यापाराभाव *m.* उद्योगाभाव *m.* निर्व्यापारता *f.* निर्व्यापारस्थिति *f.* व्यापारनिवृत्ति *f.* चेष्टानिवृत्ति *f.*

3 *quiet, peace, tranquillity.* सुख *n.* स्वस्थपणा *m.* स्वस्थता *f.* स्वास्थ्य *n.* चैन *n.* समाधान *n.* शांति *f.* शांतता *f.*

To feel at r. सुखास पडणें *in. con.* चैन *n.* पडणें.

4 *cessation of labor.* विसांवा *m.* विसवटा *m.* विश्रांति *f.* विश्राम *m.* विराग *m.*

5 (as of a lance, &c.). लाग *m.* आधार *m.* नेटावा *m.* घोडा *m.*

6 – in music or poetry. यति *f.*

7 *that which is left,* v. REMAINDER. ऊर *f.* बाकी *f.* शेष *m.*

8 *the others, those not included in a proposition, &c.* वरकड, दुसरे, राहिलेले, बाकीचे, अवांतर, वरचील, शेष, इतर, इतरविशेष.

To REST, *v. n. repose, sleep.* निजणें, निद्रा *f.*-आराम *m.* करणें, झोप *f.* घेणें, आडवा होणें, शयन *n.*-शय्या *f.* करणें.

2 *cease from action or motion, be still* स्थिर-निश्चल-निचेष्ट-&c. होणें, स्थिरावणें, स्थावरणें, थांबणें, पडणें, वसणें, राहणें, व्यापारस्तंभ *m.*-&c. होणें *g. of s.*

3 *be in peace, ease, quiet.* स्वस्थ-सुखी-शांत-&c. असणें, सुख *n.* पावणें-भोगणें, समाधान *n.* पावणें, सुख *n.*-समाधान *n.*-&c. असणें-वाटणें *in. con.* चैन *n.* पडणें *in. con.* सुखास पडणें *in. con.*

4 *cease from labor.* विसवणें *or* विसावणें, विश्रामणें, विसंवणें *or* विसमणें, विरमणें, निमावा *m.*-विराम *m.*-&c. पावणें-घेणें-खाणें, वसणें.

5 upon; *lie, lean, &c.* आधार *m.*-आश्रय *m.*-&c. करणें, आधार *m.*-आश्रय *m.*-टेकावा *m.*-नेटावा *m.*-&c. असणें *in. con. with g. of o.* टेकणें.

6 on, upon; *rely,* v. To CONFIDE. विश्वास *m.*-&c. ठेवणें, टेकणें, पतणें.

7 Se To REMAIN.

To REST, *v. a. lay to rest.* निजवणें, स्वस्थ-&c. करणें-होईसा करणें.

2 *lay or place on.* वसवणें, ठेवणें, टेकणें, सोपणें, आधार *m.*-आश्रय *m.* &c. करणें.

RESTIFF, RESTIVE, *a. stubborn, refractory, &c.* v. OBSTINATE. अडेल *or* अडील, अडणारा, अडखोर, अडिवाळ, खलेल.

To be r. अडणें, खुटणें.

RESTIFNESS, RESTIVENESS, *n.* v. A. अडेलपणा *m.* & c. खलेली *f.* खय *or* खै *f.*

RESTITUTION, *n.* v. RESTORATION. प्रतिदान *n.* परिदान *n.* हृतप्रतिदान *n.* हृतपरिदान *n.*

RESTLESS, *a. sleepless.* झोंपे-निजे-&c. वेगळा-निराळा, निद्राहीन-रहित-&c. अनागत निद्र, निद्रात्यक्त.

2 *agitated, uneasy, unquiet, &c.* शांतीवेगळा-निराळा, समाधानावेगळा-निराळा, बेआराम, शांतिरहित-शून्य-&c. अशांत, अस्वस्थ, अस्वस्थचित्त, व्यग्र, व्यग्रचित्त, व्याकुल, विह्वल.

3 *fidgety, unquiet.* चुळबुळ्या, चळवळ्या *or* चळवळ्या, वळवळ्या, चंचल *pop.* चंचळ, तिरतिरा *or* तिरतिऱ्या, अडनड्या.

4—a sick person, &c. चळवळ्या *or* चळवळ्या, तळमळ्या, घालफेल्या, घालमेल्या, चडफड्या.

To be r. चळवळणें, तळतळणें, तळमळणें, तगमगणें, चुळबुळणें.

RESTLESSNESS, *n.* v. A. 1. निद्राभाव *m.* निद्राराहित्य *n.* निद्राहीनता *f.*

2 असमाधान *n.* अस्वस्थपणा *m.* अस्वास्थ्य *n.* असुख *n.* बेआरामी *f.* शांतिराहित्य *n.* शांतिहीनता *f.* समाधानाभाव *m.* समाधानराहित्य *n.* तळतळ *f.* तळमळ *f.* हळहळ *f.* व्यग्रता *f.* व्याकुलता *f.*

3 चंचळपणा *m.* चपळपणा *m.* &c. उठबसी *or* उठबैस *f.* चळवळ *f.* चुळबूळ *f.* वळवळ *f.* वळका *m.* उठपळ *f.* लटपट *f.* उठेरेटे *m. pl.* अडमड *f.* अडमडा *m.* चांचल्य *n.* चंचलता *f.*—intens. चळतळाट *m.* चुळबुळाट *m.* वळावळ *f.*

4 काहिली *f.* तळमळ *f.* तगमग *f.* चडफड *f.* चळवळ *f.* चळबळ *f.* घालफेल *f.* घालमेल *f.* कालभूल *or* भुली *f.*—intens. चडफडाट *m.* तडफडाट *m.* तळतळाट *m.*

RESTORABLE, *a.* v.V. 1. परत द्यायाजोगा–जोगता–&c. परावर्त्य, परिदानशक्य, प्रतिदानशक्य, &c.

2 सुधारायाजोगा–जोगता–&c. उजरायाजोगा–&c. पूर्वस्थितीवर आणायाजोगा–&c.

RESTORATION, *n.* v. V. 1.—*act.* परत देणें*n.* माघारां देणें*n.* परतणें*n.* &c. परिदान*n.* प्रतिदान*n.* हतपरिदान*n.* हतप्रतिदान*n.* परावर्त्तन*m.* परावृत्ति *f.* प्रत्यर्पण*n.*

2—*act.* सुधारणें*n.* उजरणें*n.* &c. सुधारणी *f.* सुधारणूक *f.* उचल *f.* उद्धार*m.* उद्धरण*n.* जीर्णोद्धार*m.*

3 पुनःस्थापन*n.* पुनःस्थापना *f.* पूर्वस्थितिस्थापन*n.* पूर्वस्थितिस्थापना *f.*

RESTORATIVE. See INVIGORANT.

To RESTORE, *v. a. give back.* परत-माघारा-&c. देणें, परतणें, परतवणें, प्रतिदान*n.*-परिदान*n.*-परावर्त्तन*m.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *bring back to its former state; retrieve, recover, re-establish, &c.* सुधारणें, निटावणें, उजरणें, सावरणें, सुधारणूक *f.*-&c. करणें *g. of o.* उद्धार*m.*-जीर्णोद्धार*m.*-&c. करणें, फिरून-&c चालवणें-करणें-स्थापणें, पूर्वस्थितीवर-पूर्वरूपास-पूर्वरंगास-पूर्वपदास-&c. आणणें-स्थापणें, पुनःस्थापना *f.*-&c. करणें *g. of o.* जशाचा तसा–यथापूर्व-यथास्थित-&c. करणें.

3 *bring back.* परत–फिरून-माघारां–&c. आणणें.

4 See To CURE.

To RESTRAIN, *v. a. hold in, back, from, &c. curb, check, repress.* आकळणें, आवरणें, राहविणें, थांबविणें, अटोपणें *or* आटपणें, आवरता-आटपता धरणें, सांखळणें, बंदांत-आळ्यांत-दाबांत-आटणींत-&c. ठेवणें-राखणें, बांधणें, अटकेंत घालणें, लगामीं धरणें-ठेवणें, आरेखणें, आळा*m.*-आळावांधा*m.* घालणें-बांधणें, दडपणें, दाबणें, दाब*m.* देणें, आडकाठी *f.*-&c. घालणें, आकलन*n.*-आवरण*n.*-निरोध*m.*-निग्रह*m.*-नियमन*n.*-&c. करणें.

RESTRAINABLE, *a.* v. V. आकळायाजोगा–जोगता-&c. आवरायाजोगा-&c. नियम्य, आकलनीय, आकलनाई, आकलनशक्य, &c. निग्रहशक्य, &c. दम्य, दमनीय, निवारणीय.

RESTRAINED, *p.* v. V. आकळलेला, आवरलेला, दाबलेला, &c. आकलित, निगृहीत, नियत, संयत, नियमित, संयमित, नियंत्रित, यंत्रित, दमित, निवारित, निरुद्ध.

RESTRAINER, *n.* RESTRAINING, *p. a.* v. V. आकळणारा, आवरणारा, आटपता धरणारा, &c. आवरक, नियंता, यंता, यंत्री, संयंता, नियामक, निरोधक, आकलन-आवरण-निरोध-नियमन-&c. कर्त्ता-कारी-कारक.

RESTRAINT, RESTRAINING, *n.* v. V.—*act.* आकळणें*n.* आवरणें*n.* आटपणें*n.* &c. आकलन*n.* आवरण*n.* आवर*m.* अडपडप *f.* दाब*m.* निरोधन*n.* निवारण*n.* निग्रहण*n.* निबंधन*n.* नियमन*n.* संयमन*n.* संयम*m.* यमन*n* यम*m.* यंत्रण*n.* नियंत्रण*n.* यंत्र*n.*—*state.* अटोप*m.* अटक *f.* आटणी *f.* दाब*m.* निग्रह*m.* अवरोध*m.* उपरोध*m.* आरेखा *f.* निबंध*m.* संग्रह*m.* आडकाठी *f.* आळा*m.* आळावांधा*m.* आळेबंद*m.* मर्यादा *f.* पडदा*m.* कैद *f.* लगाम*m. f.*

To lie under r. आटणींत *or* अटकेंत पडणें–असणें.

I (of speech, action, &c.) *feeling of repressedness.* भीड *f.* संकोच*m.* दाब*m.* दबाव*m.* पडदा*m.* आडपडदा*m.*

To feel under r. भीड *f.* पडणें–असणें–वाटणें *in. con.* संकोच*m.* वाटणें.

II—in law. आसेध*m.* (r. or limit of time कालासेध, r. or limitation of place स्थानासेध, r. from departure प्रवासासेध, r. from employment कर्मासेध).

III *a* r. *a check.* दडपण*n.* आटणी *f.* आडकाठी *f.*

To RESTRICT, *v. n. restrain within certain bounds,* v. To LIMIT.

मर्यादा *f.*-हद्द *f.*-इयत्ता *f* -परिमिति *f.*-&c. करणें-ठेवणें-घालणें, आरेखणें, आरेखा*m.*-आळा*m* -आळावांधा*m.*-&c. करणें-घालणें.

RESTRICTED, *p.* v.V. मर्यादा केलेल, आळा घालेला, &c. ससीम, समर्याद.

I—in grammar; a word. योगरूढ.

RESTRICTION, *n.* v. V.—*act* मर्यादा करणें*n.* &c. मर्यादा *f.* आळा*m* आळावांधा*m.* इयत्ता *f.* परिमितता *f.* परिमिति *f.*

RESTRICTER, *n.* RESTRICTING, *p. a.* RESTRICTIVE, *a.* v. V. मर्यादा करणारा-&c. इयत्ता करणारा-&c. आळावांधा घालणारा-&c

RESTY. See RESTIFF

To RESULT, *v. n. rise, issue, proceed.* निघणें, होणें, येणें, उत्पन्न-&c. होणें, उद्भवणें, उपजणें, निपजणें, पडणें, फळ*n.*-&c. होणें

2—in logic. सिद्ध होणें.

3 in; *issue in; end in.* परिणाम*m* -शेवट*m.*-निर्गम*m.*-&c. होणें

RESULT, *n issue, end, effect, product, &c.* v. CONSEQUENCE. फल *or* फळ*n.* परिणाम*m.* निगम*m.* निर्गम*m.* निष्पन्न*n* प्रयोग*m.*

2 *inference, deduction,* v. CONCLUSION. सिद्धांत*m.* निश्चितार्थ*m.* घटितार्थ*m.*

RESULTING, *p. a.* v. V. *and* CONSEQUENT. अनुयायी, अनुसारी, प्रयुक्त (in comp. as पापप्रयुक्त दुःख, उपनामप्रयुक्त डवर, चौर्यप्रयुक्त दंड, भयप्रयुक्तभक्ति &c.).

RESUMABLE, *a.* v. V. 1. परत घ्यायाचा–जोगा–जोगता, प्रत्याहरणीय, प्रत्याहाराई, प्रत्याहारयोग्य.

To RESUME, *v. a. take back or again.* परत–माघारां–&c. घेणें, अपहरण*n.*-प्रत्याहार*m.*-प्रत्याहरण*n.*-&c करणें *g. of o.*

2 *begin again.* फिरून-पुन्हा-पुनः-&c. आरंभिणें-सुरू करणें-चालवणें, पुनःप्रसंग*m.* चालवणें, प्रकृतानुसरण*n.* करणें.

RESUMED, *p.* v.V. 1. परत घेतलेला, अपहृत, प्रत्याहृत, दत्तापहृत.

2 फिरून सुरू केलेला, &c.

RESUMER, *n.* RESUMING, *p. a.* v.V. 1 परत घेणारा, &c. दत्तापहारक, दत्तापहारी, प्रत्याहारी, प्रत्याहारक, प्रत्याहार–&c. कर्त्ता-कारी-&c.

RESUMING, RESUMPTION, *n.* v.V.1.—*act.* परत घेणें*n.* माघारां घेणें*n.* &c. प्रत्याहार*m.* प्रत्याहरण*n.* अपहरण*n.* दत्तापहार*m.* दत्तापहरण*n.* प्रत्यादान*n.*

RESURRECTION, *n rising from the grave.* मेलेल्यांचें फिरून उठणें*n.* मृतपुनरुत्थान*n.* मृतपुनरुत्थिति *f.* न्यायदिनमृतोत्थान*n.*

To RESUSCITATE, *v. a. revivify, reanimate.* फिरून–&c. जिवंतकरणें-सजीव करणें–चेतवणें, फिरून-&c. जीव*m.* आणणें, चेतवणें, जिवांत जीव*m.* घालणें, उज्जीवन*n.*-संजीवन*n.*-प्रतिजीवन*n.*-&c. करणें *g. of o.*

RESUSCITATION, *n.* v. V.—*act.* फिरून जीव आणणें*n.* जिवांत जीव घालणें*n.* &c.

To RETAIL, *v. a. sell in small quantities.* किरकूळ *or* किरकोळ विकणें, फुटकळ विकणें, किरकोळ विक्री *f.*-फुटकळविक्री *f.* -&c. करणें *g. of o.*

RETAIL, RETAILING, *n.* v.V. किरकोळ विक्री *f.* फुटकळविक्री *f.* फुटकविक्री *f.* अल्पविक्रय*m.* खंडविक्रय*m.*

By r. किरकूळ *or* किरकोळ, फुटकळ.

RETAILED, *p.* v. V. किरकोळ-फुटकळ विकलेला, &c. किरकोळविक्रीचा, फुटकळविक्रीचा, &c.

RETAILER, *n.* RETAIL-DEALER, *n.* v. V. किरकोळविक्रणारा, &c. घेवारी, वाणी, फडकरी, फड्या, केवटी, केवड्या, तुटपुंज्या.

To RETAIN, *v. a. not to part with, &c. keep.* ठेवणें, धरणें, राखणें, राहविणें, राहवून-ठेवून-&c. घेणें, न सोडणें, न टाकणें, धरून-&c. असणें -वसणें, मागें पाडणें.

2 *take into pay, hire, engage.* ठेवणें, पदरीं-जवळ-&c. ठेवणें, मुशारा-वेतन-&c. देऊन ठेवणें.

RETAINER, *n.* v. V. 1. ठेवणारा, राखणारा, राहवून घेणारा, &c.

I *adherent, dependant,* v. FOLLOWER, ATTENDANT. पदरचा माणूस, जवळचा माणूस, आश्रित, जिलीवदार, मुशारखोर, अनुजीवी.

To RETALIATE, *v. a. return like for like, repay evil for evil,* v. To RETURN. उलट-परत-&c. करणें-देणें, उलट *f.*-परत *f.*-फेड *f.*-&c. करणें *g. of o.* फेडणें, उसनें घेणें-उगविणें-फेडणें *g. of o.* प्रतिकृति *f.*-प्रतिक्रिया *f.*-&c. करणें *g. of o.* प्रतिफल *n.* देणें, वैरप्रतिक्रिया *f.* &c. करणें.

RETALIATION, *n.* v. V.—*act.* उलट करणें *n.* उसनें फेडणें *n.* &c. उलट *f.* फेड *f.* प्रतिकृति *f.* प्रतिक्रिया *f.* प्रतिकर्म *n.* प्रतिफल *n.* प्रत्यपकार *m* प्रतिहिंसा *f.* वैरप्रतिक्रिया *f.* वैरनिर्यातन *n.*

To RETARD, *v. a. render slow in progress,* v. To HINDER. मंद-ढिला-हलका-&c करणें-पाडणें, वेग *m.* उणा-कमी-&c. करणें *g. of o.* मंदता *f.*-&c. आणणें, मंदगति *f.*-&c. करणें-करिणें *g. of o.* वेगरोध *m.* -वेगविधारण *n.*-&c. करणें *g. of o.*

2 See To DELAY.

RETARDATION, RETARDING, *n.* v. V. 1.—*act.* वेगरोध *m.* वेगावरोध *m.* वेगविधारण *n.* वेगसंकोच *m.* गतिरोध *m.* गतिविलंबन *n.*

RETARDED, *p.* v.V. वेग कमी केलेला, &c. वेगरुद्ध, वेगावरुद्ध, रुद्धवेग, अवरुद्धवेग.

RETARDER, *n.* RETARDING, *p. a.* v.V. 1. वेग कमी करणारा, &c. वेगरोधक, वेगावरोधक, वेगरोध-&c. कर्त्ता-कारी-&c.

To RETCH, *v. n. make an effort to vomit.* ओकारी *f.*-ओकारा *m.*-ओवक *m. f.*-ओ *f.*-&c. देणें *and in. con* येणें, तोंडीं काढणें.

RETENTION, *n.* v. V. 1.—*act.* ठेवणें *n.* धरणें *n.* &c. धारण *n.*

I—mental, v. MEMORY. धारणा *f.* धारणाशक्ति *f.*

RETENTIVE, *a* —memory. धारणेचा, धारणाशक्तिविशिष्ट-युक्त, धड, दृढ.

RETICULAR, RETICULATED, *a. made, &c. of net work.* जाळीदार, जाळीचा.

RETICULATION, *n. net-work.* जाळा *f.* जाळीचें काम *n.* जाळीदारकाम *n.*

RETINUE, *n. attendants of a great person, train.* सवारी *or* स्वारी *f.* जिलीब *f.* लवाजिमा *m.* हशम *f.* डामडौल *m.* इतमाम *m.* खटला *m.* खटलें *n.* परिग्रह *m.* परिवार *n.* तंत्र *n.*

Light r. सडीसवारी *f.*

To RETIRE, *v. n. retreat, go back.* मागें सरणें, मागें घेणें, हटणें, काढतें-कसरतें घेणें, मागें होणें, माघार *f.* घेणें.

2 *withdraw into privacy or private life.* घरीं बसणें, रोजगार *m.* -सर्कारचाकरी *f.*-&c. सोडणें, गृहसन्यास *m.* घेणें, विविक्तवृत्ति *f.* धरणें -सेवणें.

3 *withdraw, go away.* जाणें, उठून जाणें, निघून जाणें.

RETIRED, *p.* v.V. 1. मागें सरलेला, हटलेला, माघार घेतलेला.

2 घरीं बसलेला, रोजगार सोडलेला.

I *sequestered, secret.* आडवळणी, आडवळणाचा, एकांताचा, पडतपोशीचा, विविक्त, विविक्तवासाचा.

A r. spot. आडवळण *n.*

RETIREMENT, *n.* v.V.1.—*act.* मागें सरणें *n.* हटणें *n.* माघार घेणें *n.* &c.

2 घरीं बसणें *n.* रोजगार सोडणें *n.* &c. विविक्तवाससेवन *n.* विविक्तवृत्तिसेवन *n.*

I *private life,* v. PRIVACY. एकांत *m.* एकांतवास *m.* पडतपोशीचा वास *m.* विविक्तवृत्ति *f.*

II *place of retirement, private abode.* एकांताचें-पडत पोशीचें-&c. स्थल *n.*-स्थान *n.*-&c.

RETIRING, *a. not forward or obtrusive.* संकोची, संकोचाचा, एकांतप्रिय, एकांतसेवी, विविक्तसेवी.

To RETORT, *v. a.* (a censure, charge, &c.) *throw back,* v. To RETURN. उलटणें, परतणें, उलट-परत-&c. देणें-करणें, उलट *f.*-परतणी *f.*-&c. करणें *g. of o.*

To RETORT, *v. n. return a censure, charge, &c.* उलटून बोलणें, उलटून गोष्टी *f. pl.* सांगणें, उत्तरास प्रत्युत्तर करणें, प्रत्यपवाद *m.*-&c. करणें.

RETORT, *n. a censure, &c. returned.* उलटून सांगितलेली गोष्ट *f.*-&c उलटजबाब *m.* उलटगोष्ट *f.* फेरजबाब *m.* फेरगोष्ट *f.* फेरपगडी *f.* फेरघोडी *f.* प्रत्यपवाद *n.*

2—in chemistry. वकयंत्र *n.* वक *m.*

Glass r. काचवक यंत्र *n.*

To RETRACE, *v. a.* (one's steps, &c.) v. To RETURN. परत जाणें -येणें

To RETRACT, *v. a. recant,* v. To RECALL. फिरवणें, उलटिवणें, परतवणें, परत-माघारा-&c. घेणें.

To RETRACT, *v. n. recall one's words.* बोलणें *n.*-&c. फिरवणें-परतवणें-माघारा घेणें, माघार *f.* घेणें, उक्तास्वीकार *m.*-कथितास्वीकार *m.*-&c. करणें.

RETRACTATION, RETRACTION, *n.* v.V. बोलणें फिरवणें *n.* &c. उक्तास्वीकार *m* कथितास्वीकार *m.*

To RETREAT, *v. n. retire, go back.* मागें सरणें-जाणें-&c. हटणें, फिरणें, परतणें, उलटणें, पाठमोरा होणें, मागें होणें, माघार *f.* घेणें, काढतें-कसरतें घेणें.

2 *retire to a place of safety.* आश्रय *m.*-आस्रा *m.* धरणें.

RETREAT, RETREATING, *n.* v. V. 1. मागें जाणें *n.* मागें सरणें *n.* मागें-होणें *n.*

I *place of retirement or privacy.* एकांताचें-पडतपोशीचें-एकांतवासाचें-&c. स्थान *n.*-स्थल *n.*-घर *n.*-&c.

To RETRENCH, *v. a.* (allowances, expenses, &c.). छाटणें, कापणें, तोडणें, काटणें, उणा-कमी-&c. करणें.

To be retrenched. कटणें.

RETRENCHMENT, RETRENCHING, *n.* v. V.—*act.* छाटणें *n.* कापणें *n.* &c. छाटणी *f.* छाटाछाट *m. f.* छाटाछुट *m. f.* काटकसर *f.*

I *matter retrenched.* छाट *m.* काटकसर *f.*

RETRIBUTION, *n.* v. REQUITAL, REWARD. प्रतिफल *n.* प्रतिक्रिया *f.* प्रतिकर्म *n.* प्रतिकृति *f.*

RETRIBUTIVE, RETRIBUTORY, *a. repaying, requiting.* प्रतिफलप्रद, प्रतिफलदायक.

To RETRIEVE, &c. See To RESTORE, &c.

RETROCESSION, *n. going back.* परत जाणें *n.* परतणें *n.* उलटणें *n.* प्रतिगमन *n.*

RETROGRADE, *a. going backwards.* परतणारा, उलटणारा, परत जाण्याचा, उलट जाण्याचा, प्रतिगामी, प्रतिगमनाचा, प्रतीप.

2—in astronomy. वक्र, वक्रगति.

3 *declining from a better to a worse state.* उलटा, उलट्या क्रमाचा, उतरत्या पायाचा, खचत्यापायाचा, माघारघेण्याचा, अपकर्षाचा, विपरीतगमनाचा, विपरीतगतीचा, प्रतीप.

To RETROGRADE, *v. n. go or move backward.* परत-माघारा-&c. जाणें-येणें, परतणें, उलटणें, मागल्या पायीं-मागल्या पाउलानें जाणें, प्रतिगमन *n.* -&c. करणें.

2—in astronomy. वक्री येणें-जाणें-असणें.

3 See To DECLINE, To DEGENERATE.

Retrogression, *n.* v.V.1. परत जाणें*n.* परतणें*n.* उलटणें*n.* मागल्यापायीं जाणें*n.* &c. प्रतिगमन*n.* पश्चाद्गमन*n.*
2 वक्रगति*f.*

Retrogressive. See Retrograde.

Retrospect, *n. looking back, view of the past.* मागें पाहणें*n.* मागलें पाहणें*n.* मागल्याचा विचार*m.* मागलाविचार*m.* गतावलोकन*n.* गतकालावलोकन*n.* अनुदर्शन*n.* अनुदृष्टि *f.* अन्ववलोकन*n.* पश्चाद्दर्शन*n.*

Retrospective, *a. looking back, taking a view of the past.* मागें पाहणारा–&c. मागला पाहणारा, मागला पाहण्याचा, मागल्या विचाराचा, गतावलोकन–अनुदर्शन*n.*–&c. कर्त्ता-कारी-&c. पश्चाद्दर्शी, गतकालावलोकी.
2 *having reference to what is past.* मागल्यास लागू पडणारा–पडण्याचा, मागला काळ धरणारा, गतकालापेक्षक, गतकालापेक्षी, भूतकालसापेक्ष, गतकालसापेक्ष.

To Return, *v. n. come back or again.* परत-माघारां-फिरून-&c. येणें-जाणें, पालटणें, जाऊन येणें, पुनरागमन*n.*-&c. करणें.
2 *turn back.* माघारणें, परतणें, फिरणें, उलटणें, उलटून येणें-जाणें, उलट*m.f.* खाणें, माघार*f.* घेणें, मुरडणें, मागल्यापायीं येणें.
3 See To Answer, To Retort.

To Return, *v. a. send back.* परतणें, परतिवणें, परत करणें–देणें-&c. माघारां-&c. पाठवणें–देणें–&c. फिरवणें, प्रतिप्रापण*n.* करणें.
2 *give back, repay, &c.* परतणें, परत-पाठीमागें–&c. देणें, वळता देणें, फेडणें, फेड*f.*-प्रतिदान*n.*–&c. करणें.
3 *give in recompense or requital.* फेडणें, उलट*f.*-फेडे*f.*-&c. करणें *g. of o.* परत (in comp.)-उलट (in comp.)-फेर (in comp.) -&c. करणें-देणें (as परतमेजमानी करणें to return an entertainment, &c.), प्रतिफल*n.* देणें, प्रतिदान*n.* करणें-देणें, प्रतिकर्म*n.*-&c. करणें.
4 See To Report.

Return, Returning, *n.* v. V. N. 1. परत येणें*n.* परत जाणें*n.* जाऊन येणें*n.* &c. पुनरागमन*n.* द्विरागमन*n.* प्रत्यागमन*n.* प्रत्यागम*m.* पुनरावृत्ति *f.* आवृत्ति*f.* परावर्त्तन*n.* परावृत्ति *f.* प्रतिगमन*n.*
Be sharp in your r. मागल्यापायीं ये, मागल्या पावलीं ये.
2 परतणें*n.* उलटणें*n.* उलटून येणें*n.* &c. उलट*m.f.* माघार*f.* फीर *f.* परावर्त्तन*n.* परावृत्ति *f.* प्रतिगमन*n.* प्रत्यावर्त्तन*n.*
v. V. A. 1. परतणें*n.* परत करणें*n.* फिरवणें*n.* &c. परतणी*f.* प्रतिप्रापण*n.*
2 परतणें*n.* परत देणें*n.* परत करणें*n.* &c. परतणी*f.* प्रतिदान*n.*
3 फेडणें*n.* फेड *f.* उलट *f.* प्रतिदान*n.* प्रतिक्रिया *f.* प्रतिकृति *f.* प्रतिकर्म*n.*
I *a r. a return, (present, benefit, injury, &c.).* उसनेवाण*n.* घेवाणदेवाण *or* देवाणघेवाण*n.* *Return* as used in comp. is rendered by उलट *or* उलटा (as, r.-abuse उलटी शिवी, r.-boat उलटी नाव, r.-cart उलट गाडी, r.-compliments उलटमान, r.-feast उलटमेजवानी, r.-present or gift उलटें दान, r.-visit उलटें दर्शन, *and* उलट अहेर, उलटें उत्तर, उलटा जाबसाल, उलटें पत्र &c.), परत (as परतमेजमानी, &c.), फेर (as फेरजाब, &c.).
R.–dinner by a bride-groom's party to the bride and her party. पडभोजन*n.* पडभोज*m.*
II (of money, labor, &c.). प्राप्ति *f.* उत्पन्न*n.* निष्पन्न*n.* मिळकत*f.* पैदास्त *f.* उपज*m.* लाभ*m.*
III v. Report. हकिकतनामा*m.*
Tabular, &c. r. तक्ता*m.*

Returned, *p.* v. V. N. 1. परत आलेला, फिरून आलेला, माघारां आलेला, &c. पुनरागत, पुनरायात, निवृत.
2 परतलेला, उलटलेला, &c. परावृत्त, प्रत्यावृत्त.
v. V. A. 1. परतलेला, परत केलेला, माघारां पाठवलेला, &c.
2 परतलेला, परत दिल्हेला, प्रतिदत्त.
3 फेडलेला, &c. प्रतिफलित, प्रतिकृत.

Returner, *n.* Returning, *p. a.* v.V. N. 1. परत येणारा, फिरून-माघारां-&c. येणारा–जाणारा, पुनरागंता.
2 परतणारा, उलटणारा, &c.
v. V. A. 1. परत करणारा, माघारां पाठवणारा, &c.
2 परत देणारा, माघारां देणारा, फेडणारा, &c. प्रतिदान कर्त्ता.
3 फेडणारा, &c. प्रतिदान कर्त्ता, प्रतिफलदाता, प्रतिक्रिया-&c. कर्त्ता-कारी–&c.

Re-union, *n. a second union.* पुनर्योग*m.* पुनर्मेलन*n.*

To Reveal, *v.a.* v. To Tell. सांगणें, फोडणें, वदणें, कळवणें, ज्ञापवणें.
2 v. To Manifest. उघड-प्रगट-प्रसिद्ध–&c. करणें, प्रकाश*m.*-प्रसिद्धि *f.* करणें *g. of o.*

Revealed, *p.* v. V. 1. सांगितलेला, वदलेला, &c. ज्ञापित, ज्ञपित, ज्ञप्त.
2 उघड केलेला, प्रगट–प्रसिद्ध-&c. केलेला, आविष्कृत, प्रादुष्कृत, प्रस्फुटित.
To be r. आविर्भवणें.

Revealer, *n.* Revealing, *p. a.* v. V. 1. सांगणारा, वदणारा, फोडणारा, ज्ञापनकर्त्ता, ज्ञापक.
2 उघड करणारा, &c. प्रकाशक.

To Revel, *v. n. feast merrily & noisily.* बहर *f.* मारणें-उडवणें धणंगणें, भावगणें, सुखांगणें, पात्रा *f. pl.* नाचवणें, मौजा *f. pl.* मारणें, दिवाळी *f.*-सण*m.*-दसरा*m.*-धुमश्चक्री *f.*-धुमाळी *f.*-&c. करणें.

Revelation, Revealing, *n.* v. V. 1.—*act.* सांगणें*n.* वदणें*n.* &c. वदणूक *f.* ज्ञापन*n.*
2 उघड करणें*n.* &c. आविष्करण*n.* प्रादुष्करण*n.* आविर्भवन*n.*

Reveller, *n.* Revelling, *p. a.* v. V. बहर मारणारा, दिवाळी करणारा, धुमश्चक्री करणारा, &c.

Revelling, Revelry, Revel-rout, *n.* v. V. बहर मारणें*n.* &c. धमश्चान*n.* धमंडी *f.* धमंड *f.* दिवाळी *f.* बहार*f.* चमचमाट*m.* चंगळ*f.* धुमश्चक्री *f.* धुमाळी *f.* धुमड *f.* धुमाकूळ *f.* धुमाफळी *f.* धूम *f.* रंग*m.* रंगलूट *f.* ख्याली खुशाली *f.*

To Revenge, *v. a. inflict pain for injury, &c.* सूड*m.* घेणें, दावा*m.*-द्वेष*m.*-वैर*n.*-सूड*m.*-&c. उगवणें-साधणें, उसनें*n.* घेणें-उगवणें-फेडणें *g. of o.* उटें*n.* घेणें–उगवणें–काढणें *g. of o.* वैरनिर्यातन*n.*–वैरप्रतिक्रिया*f.* वैरशुद्धि *f.*–वैरोद्धार*m.*-&c. करणें, प्रत्यपकार*m.*-प्रतिहिंसा *f.*–&c. करणें.
To threaten to r. मिशांवर ताव*m.* देणें.

Revenge, *n.* v.V. सूड घेणें*n.* सूड उगवणें*n.* &c. प्रतिफल*n.* प्रतिक्रिया*f.* प्रतीकार*f.* प्रतिहिंसा*f.*
To take r. सूड*m.* घेणें-उगवणें.

Revengeful, *a.* v. Malicious. डंशी *pop.* डेखी *or* डंशी, अकसखोर, भकसी, खुनसी, कुढा, कुन्हेबाईक, कुन्हेदार. Some terms for a revengeful person are काळासाप, कृष्णसर्प, डोंब्यानाग, डोंब्यासाप, मुको मण्यार.

Revengefulness, *n.* v. A. डंशीपणा*m.* अकसीपणा*m.* खुनसीपणा*m.* प्रतिहिंसावृद्धि *f.*

Revenger, *n.* Revenging, *p. a.* v. V. सूड घेणारा–उगवणारा, दावा-उगवणारा, उसनें फेडणारा, वैर साधणारा, &c. प्रतिकारक, प्रतिकार-प्रतिहिंसा-&c. कर्त्ता-कारक-&c.

Revenue, *n. income, &c.* जमा *f.* जमाबंदी *f.* जमावसूल*m.* वसूल*m.* महसूल*m.* हासील*n.* तहसील *f.* कमाविसी*f.* कमावीस *f.* वासलात *f.* कर*m.* भदा*m.* आय*m.* उत्पन्न*n.*

Arrears of r. due. सनवाद बाकी *f.*
Assignment for pay on the r. तनखा *m.* वरात *or* वरान *f.*
Collection of the r. कमावीस *or* कमाविसी *f.* कमाविसदारी *f.* तहसील *f.* खोतकी *f.*
Collection of r. due from the ryots. तळाटी *or* ठी *f.*
Collector of r. कमावीसदार, तहसीलदार, वसूलदार, खोत
Extra r. खेरीज जमा *f.*
Fixed and regular r. ऐन जमा *f.* ऐन जमाबंदी *f*
Full r. भरवसूल *m.*
General abstract of r. तरजमा *m.*
Gross r. भरजमा *f.* भरवसूल *m*
Maximum of the r. कमाल *n.*
Of or belonging to the r. महसुली.
One employed in collection of r. वसुली *or* वसुल्या
Remission of r. सूट *f.* एहसान *n.*
R. and disbursements. जमाखर्च *m.*
R. from the soil. काळीचा वसूल *m.* काळीचा पैका *m.*
R.-police. सिबंदी *f.*
R.-survey. पाहणी *f.*
R.-surveyor. पाहणदार *or* पाहणीदार.
R.-survey-report. पहाणखरडा *m.*
Settlement of the r. *assessment of lands, &c.* जमाबंदी *f.*
Shares out of the r. of head-officers. बाबती *f.*
Sum in commutation of r. in kind. तसर *n.*
That has an assignment on the r. वरातदार.
That yields good r. वसुली.
That yields full r. भरवसुली.
To collect r. वसूल *m.* करणें.
Some other terms relating more or less closely to *revenue* are इनाम, इस्तावा, कच्चीवहिवाट, कमलावणें, कमाल, खेरीज जमा, खेरीज मक्ता, खोटवेरा, खोतखरावा, गांवनिसबत, चिल्हेर *or* चिल्हर, झाडपट्टी, टकबंदी, तसर, तुसारपट्टी, तोटा पट्टी, भरलावणें, मजरादास्त, सालबंदी, सोस्ता.

To Reverberate, *v. a. beat back.* परत करणें, माघारविणें, उलटिवणें, प्रतिप्रक्षेप *m.*-&c. करणें *g. of o.* प्रतिध्वनन *n.*-प्रतिध्वनि *m.*-प्रतिशब्द *m.*-&c. करणें *g. of o.*

To Reverberate, *v. n. be beaten back,*—sound &c. परत येणें, उलटून येणें, प्रतिध्वनित-&c. होणें, प्रतिध्वनि *m.*-&c. होणें *g. of s.*
2 v. To Resound. गाजणें.

Reverberation, *n.* v. V. A. परत करणें *n.* &c. प्रतिप्रक्षेप *m.* प्रतिप्रक्षेपण *n.* प्रतिध्वनन *n.*
v. V. N. 1. *reverberated sound.* प्रतिध्वनि *m.* प्रतिनाद *m.* प्रतिगर्जन *n.* प्रतिगर्जना *f.*

To Revere, To Reverence, *v. a. venerate.* पूज्यबुद्धीने-उपास्यबुद्धीने-&c. मानणें, आदरणें, उपासणें, बूज *f.*-भीड *f.*-थोरपणा *m.*-आदर *m.*-मान *m.*-&c. राखणें-ठेवणें *g. of o.* भीड *f.* धरणें *g. of o.* आदर *m.*-आदरण *n.*-उपासना *f.*-पुरस्कार *m.*-&c. करणें *g. of o.* शिरसा मानणें.

Reverence, *n. respect, aweful regard.* भीड *f.* दबदबा *m.* दबाव *m.* पूजाबुद्धि *f.* श्रद्धा *f.* आदर *m.* सत्कार *m.* आदरबुद्धि *f.* उपासनाबुद्धि *f.* मान्यताबुद्धि *f.* पूज्यबुद्धि *f.* उपास्यबुद्धि *f.*
To lose one's r. for. भीड *f.* चेपणें *g. of s.*
2 *act of reverence,* v. Obeisance. नमस्कार *m.* कुरनिशात *f.* कुरनीस *f.* सन्नति *f.*
Your r. your worship, &c. आपले पाय *m. pl.* आपले चरण *m. pl.*

Reverenced, Revered, *p.* v. V. बूज राखलेला, आदरठेवलेला &c. आदृत, सम्मानित, सत्कृत, उपासित.

Reverend, *a. worthy of reverence.* पूज्य, पूजनीय, पूजार्ह, उपास्य, उपासनीय, भजनीय, आदरणीय, आदर्य, आर्य्य, मान्य, माननीय, नमस्य, श्रद्धेय, बुदूख, माकूल.

Reverent, *a.* Reverential, *a.* Reverer, *n.* Revering, *p. a* पूज्यबुद्धीने मानणारा, बूज राखणारा, भीड ठेवणारा, आदरणारा, &c भिडसारू *or* ळू, भिडरत, आदर-&c. कर्त्ता-कारी, सादर, आदरयुक्त, आदरबुद्धि, उपासनाबुद्धि, आदरबुद्धीचा. पूज्यबुद्धीचा, &c. श्रद्धालु, श्रद्धधान.

Reverently, *adv.* v. A. आदरबुद्धीने, सत्कारबुद्धीने, &c. आदराने, आदरकरून, शिरसा, सादर.

Reverie, Revery, *n. irregular musing.* भलतें ध्यान *n.* भलतेकडलें ध्यान *n.* विशृंखलध्यान *n.* अप्रकृतध्यान *n.* बुद्धिविलास *m.*

Reversal, *n.* v. V. 3.—*act.* उलटवणें *n.* फिरवणें *n.*-&c. परावर्त्त *m.* परावृत्ति *f.*
I *a reversed decision.* उलटमनसुबी *f.*

To Reverse, *v. a. turn upside down.* उलटा-पालथा-&c. करणें, उफराटणें, उफरांडणें.
2 *make contrary.* उलटवणें, फिरवणें, परतणें, परतविणें, पालटणें, उलटा-उलट-विपरीत-&c. करणें-बोलणें-दाखवणें-&c. इकडचातिकडेतिकडचाइकडे-आदिपश्चात्-आदिमग-&c. करणें-ठेवणें-&c. परिवर्त्तन *n.*-व्यत्यय *m* -&c. करणें *g. of o.*
3 (a sentence, decision, &c.). उलटवणें, उलटणें, फिरवणें, रद्द-&c. करणें, परावर्त्त *m.*-परावृत्ति *f.* करणें *g. of o.*

Reverse, Reversed, v. V. 1. पालथा, उलटा, उफराटा, उलटापालटा, उलटासुलटा, उलथापालथा, उफराट सुफराट, उफराटा सुफराटा, पालथाकेलेला, उलटा केलेला.
2 उलटवलेला, फिरवलेला, &c. उलटा, उफराटा, विरुद्ध, व्यत्यासाचा, विपर्यासाचा, विपर्ययाचा, &c. विपरीत, व्यतिक्रांत, विपर्यस्त, व्यत्यस्त, परावृत्त, विलोम, प्रतिलोम, नाम, सव्य, अपसव्य, प्रतीप.
R. order व्यतिक्रम *m.*

Reverse, *n. the contrary, the opposite.* उलटा, उलटापक्ष *m.* विपक्ष *m.* प्रतिपक्ष *m.* प्रतियोगी.
2 *vicissitude,* v. Change. पालट *m. f.* फेर *m.* फेरफार *m.*
3 See Misfortune, Adversity.

Reversible, *a.* v. V. 3. उलटवायाजोगा, फिरवायाजोगा-&c. परावर्त्य.

Reversely, *adv.* v. A. 2. उलटा *decl.* &c. व्यतिक्रमाने, आदिमग, आदिपश्चात्.

Reverseness, *n.* v. A. 2. उलटेपणा *m.* &c. उलटाभाव *m.* व्यत्यास *pop.* वैत्यास *n.* व्यत्यय *m.* विपर्यास *m.* विपर्यय *m.* वैपरीत्य *n.* वैलोम्य *n.* व्यतिक्रम *m.*

Reversion, *n.* See Return. 2 *right of succession.* उत्तराधिकार *m.*

Reversionary, *a. to be enjoyed in succession to another.* अन्यभोगोत्तरप्राप्य.

To Revert, *v. n. come or fall back,* v. To Return. परत येणें, परतणें.

To Review, *v. a. look back on.* मागें पाहणें, पश्चाद्दर्शन *n.*-अनुदर्शन *n.*-अनुदृष्टि *f.*-अन्ववलोकन *n.*-&c. करणें.
2 *re-consider, revise, re-examine.* फिरून-पुन्हा-मात्क्यान-&c. पाहणें-विचार *m.* करणें, अनुदृष्टि *f.*-अनुदर्शन *n.*-पुनर्विचार *m.*-&c. करणें *g. of o.*
3 *inspect, examine, &c.* पाहणें, पाहणी *f.* करणें, चौकसी *f.* पाहणेंकरणें.

4 (a book, &c.). गुणदोषm.pl. काढणें, गुणदोषविवेचनn.-गुणदोषविचारm.-&c. करणें g. of o.

Review, Reviewing, n. v. V. 1. मागें पाहणेंn. पश्चाद्दर्शनn. अनुदर्शनn. अनुदृष्टि f. अन्ववलोकनn.

2 फिरून पाहणेंn. पुन्हा पाहणेंn. &c. अनुदर्शनn. अनुदृष्टि f. पश्चाद्दर्शनn. पुनर्विचारm. पुनर्विवेचनn. उलटपाहणी f. उलटतपासणी f. पुनरावृत्ति f पुनर्दर्शनn. पुनर्दृष्टि f.

3 पाहणेंn. पाहणी f. चौकशी f.

4 गुणदोष काढणेंn. गुणदोषविचारm. गुणदोष विवेचनn. गुणदोषप्रकाशनn.

I See Critique.

Reviewer, n. v. V. 4. ग्रंथाचे गुणदोष काढणारा, ग्रंथगुणदोषविवेचक.

To Revile, *v. a.* v. To Abuse, To Contemn. निंदणें, भर्त्सणें, हेटाळणें, कोंडणें, निंदा f.-कुत्सा f.-भर्त्सना f.-कुटाळी f.-&c. करणें g. of o.

Reviled, *p.* v. V. निंदलेला, &c. निंदित, कुत्सित, भर्त्सित, गर्हित.

Reviler, *n.* Reviling, *p. a.* v. V. निंदणारा, &c. भर्त्सक, निंदक, कुत्सक, कुटाळ, कुटाळखोर, निंदाखोर, निंदा-भर्त्सना-&c. कर्ता-कारी-&c.

Reviling, Revilement, *n.* v. V. निंदणेंn. &c निंदा f. भर्त्सना f कुत्सा f. हेटाळणी f. हेटाळी f. कुचविंध्या f. pl. कुटाळी f. कुटाळकी f. कुचाळी f. कुचोद्यn. आक्रोशm. परुषोक्ति f. परुषवचनn. गालिप्रदानn. घृणा f.

Revilingly, *adv.* v. A. निंदा-&c. करून, हेडसफेडस.

Revisal, Revising, *n.* v. V.—*act.* फिरून पाहणेंn. तपासणी f. शोधm. शोधनn. उलट तपासणी f. अनुदृष्टि f. अनुदर्शनn. पुनःशोधm. पुनःशोधनn. पुनरावृत्ति f.

To Revise, *v. a. re-examine, look over with care for correction,* v. To Review. फिरून-&c. पाहणें-तपासणें-शोधणें, शोधm.-शोधनn.-तपासणी f.-&c. करणें g. of o.

Revival, *n.* v. V. N. 1. जीवधरणेंn. &c. संजीवनn. उज्जीवनn. प्रतिजीवनn. पुनर्जीवनn. पुनःप्राणनn.

2 जीवधरणेंn. सावरणेंn. &c. पुनरुपस्थिति f. पुनःप्रवृत्ति f. पुनःसंस्थिति f.

To Revive, *v. n. return to life.* मरून उठणें-जिवंत होणें, जीवनm. धरणें, जिवांत जीवm. येणें g. of s. संजीवनn.-उज्जीवनn.-प्रतिजीवनn.-&c. होणें g. of s.

2 *return to vigour, rise from depression, neglect, &c.* जीवनm. धरणें, जिवांत जीवm. येणें g. of s. जीवm. येणें *in. con.* सावरणें, सावरm. येणें, उचल f. खाणें, पाठ f. उचलणें, फिरून-&c. जागता-जागरूक-प्रवृत्त-उपस्थित-&c. होणें, पुनरुपस्थिति f.-पुनःसंस्थिति f.-&c. होणें g. of s.

To Revive, *v. a. restore to life,* v. To Resuscitate. फिरून-&c. जिवंत-सजीव-&c. करणें, जिवांत जीवm. घालणें-आणणें, संजीवनn.-उज्जीवन-&c. करणें g. of o.

2 *raise from depression, recover from neglect, &c.* जीवm. आणणें, जिवांत जीवm. आणणें-घालणें g. of o. उजरणें, उठावणी f.-उचल f.-करणें g. of o. फिरून-&c. जागरूक-उपस्थित-प्रवृत्त-&c. करणें, तेजगी f.-जिवटपणा m.-&c. आणणें.

To Revivificate, To Revivify, &c. See To Revive, &c.

Revocation, *n. repeal.* रद्द करणेंn.

To Revoke, *v. a. repeal, recall,* v. To Abrogate. रद्द करणें, फिरवणें, रहित-&c. करणें.

To Revolt, *v. n. renounce allegiance, fall away.* अमलm.-अधिकारm.-शासनn.-&c. टाकणें-सोडणें, फितणें, फितूरm.-फितवा m. होणें g. of s. राजद्रोहm.-&c. करणें, फिरणें *with* वर, फितूर-फितुरी-&c. होणें, डोईवरm.-&c. चढणें, अधिकारत्यागm.-&c. करणें.

Revolt, *n. renunciation of allegiance.* फितूरm. फितवा *or* फितावा m. स्वस्वामित्यागm. स्वपक्षत्यागn. अधिकारत्यागm. शासनत्यागm.

Revolter, *n* Revolting, *p. a.* v. V. फितणारा, फितूर, फितुरी, फुटणारा, स्वस्वामित्यागी, स्वपक्षत्यागी.

I *shocking the feelings, exciting abhorrence.* त्रासदायक, त्रासोत्पादक, त्रासकारक-जनक-&c. त्रासक.

Revolution, Revolving, *n* v. V. A. 1.—*act.* फिरवणेंn. आवर्त्तनn. आवर्त्तm.

2—*act.* घोळणेंn. मंथणेंn. &c. घोळm. छान f. मंथन *or* मथनn. आलोडनn. मननn. आवर्त्तनn. ऊहापोहm.

v. V. N. फिरणेंn. &c. परिभ्रमणn. भ्रमणn. परिवर्त्तनn. परिवर्त्तm. विवर्त्तनn. विवर्त्तm. आवृत्ति f. आवर्त्तनn. आवर्त्तm. संभ्रमm.

I (in a government or state). राज्याचा-राज्यस्थितीचा-&c. पालटm.-उलटापालटm. उलटापालट *or* उलथापालथm f. राज्यपरिवर्त्तनn.

II (of a planet). गति f.

III (of the heavens). चक्रगति f.

Revolutionary, *a. pertaining, &c. to a revolution in government.* राज्याचे पालटाचा-उलटे पालटाचा-&c. राज्यपरिवर्त्तनसंबंधी, राज्यपरिवर्त्तनविषयक.

To Revolve, *v. n. roll or turn round.* फिरणें, भोवणें, भ्रमणें, परिभ्रमणें, परतणें, परिभ्रमणn.-भ्रमणn.-&c. करणें-पावणें *and* होणें *with* g. of s. फेरी f.-फेराm.-प्रदक्षिणा f.-&c. घालणें.

To Revolve, *v. a. make to turn round.* फिरवणे, फिरेसा-&c. करणें, परिभ्रमणn.-&c. करिवणें g. of o. आवर्त्तनn.-&c. करणें g. of o.

2 (in the mind) v. To Consider. घोळणें, अरतणें परतणें, मंथणें *or* मथणें.

Revolver, *n.* Revolving, *p. a.* v. V. N. फिरणारा, &c. भ्रमणपावणारा, &c. परिवर्त्ती, आवर्त्तमान, विवर्त्तमान.

To Reward, *v. a. make a present to for something done* इनामn.-बक्षीसn.-देणगी f.-पारितोषिकn.-&c. देणें, फल *or* फळn.-प्रतिफलn. देणें.

2 *repay, requite, &c* v. To Recompense, To Return. परत-&c. देणें, उलट f.-प्रतिदानn.-&c. करणें, प्रतिकृति f.-&c. करणें.

Reward, Rewarding, *n.* v. V.—*act.* इनाम देणेंn. &c.

2 उलट f. प्रतिदानn. प्रतिकृति f. प्रतिक्रिया f. प्रतिफलn.

I *recompense made.* इनामn. बक्षीसn. देणगी f. पारितोषिकn.

R. is for work, reaping is to the sower, &c. दळील तो भरील करील तो पावेल.

Rhapsodical, *a.* v. N. *and* Nonsensical. अबद्ध, सर्वांबद्ध, विसंगत, असंबद्ध, अन्योविन्य, अचावचा.

Rhapsodist, *n. an unconnected speaker or writer.* अबद्धभाषी, असंबद्ध भाषण-असंबद्ध कविता-&c. कर्ता.

Rhapsody, *n. unconnected speech.* अकडंतिकडंn. घटपटn. अबद्ध-असंबद्ध-विसंगत-&c. भाषणn.-कविता f.-वाक्यn.

Rhetoric, *n. the art of speaking.* अलंकारविद्या f. अलंकारशास्त्रn. साहित्यशास्त्रn. प्रवचनविद्या f.

Rhetorical, *a. pertaining, &c. to rhetoric.* अलंकारविद्येचा, अलंकारशास्त्राचा, प्रवचनविद्येचा, अलंकारी, आलंकारिक, अलंकारशास्त्र संबंधी-विषयक, अलंकाररूप, वाङ्मय.

A r. expression or figure. अलंकारm.

Rhetorician, *n. one versed in rhetoric.* अलंकारी, अलंकारशास्त्रज्ञ, अलंकारशास्त्रवेत्ता, प्रवचनपटु.

Rheum, *n.*—the serous fluid. रोगवणीn. पाणीn. श्लेष्मा m.

Rheumatic, *a. affected with rheumatism.* वातरोगी, वातग्रस्त, वायुग्रस्त, वाताहत.

2 *pertaining, &c. to rheumatism.* वाईचा, वायूचा, वातरोगाचा, वातरोगसंबंधी, , वातरोगविषयक.

RHEUMATISM, *n.* वाई *f.* वायु *m.* वात *m.* वातरोग *m.* वावडें *n.* धावरें *n.* धनुर्वात *m.*

Acute r. फूट *f.* वातरक्त *n.* वातगुल्म *m.*

Chronic r from dyspepsia. आमवात *m.* आमवायु *m.*

R. in the joints. संधिवात *m.* संधिवायु *m.*

Shooting of r. शिलक *or* शिलोक *f v.* भर, निघ, ये.

To be affected with r. फुटणें.

RHEUMY, *a. affected with rheum.* चिपडा, पिचका.

RHEUMY-EYED, *a.* चिपड्या डोळ्याचा, पिचक्या डोळ्याचा.

2—a horse. असुढाळ.

RHINOCEROS, *n* गेंडा *m.* खड्ग *m.*

Horn of the r. खड्ग *n.n.* खड्गपात्र *n.*

RHOMB, *n.*—in geometry. विषमचतुरस्र *n.*

RHOMBIC, *a.* v. N. विषमचतुरस्र.

RHUBARB, *n. rheum palmatum.* रेवस *n.* रेवाचिनी *or* रेवाचिनी *f.*

RHYME, *n. correspondence of sounds in verses.* यमक *m.n.* अंत्ययमक *n.n.* अंत्यशब्दसमता *f.*

3 *a word of sound to answer to another.* यमक *m.n.* यमकाचा शब्द *m.*

3 See POETRY.

Neither r. nor reason. ताळ नाहीं तंत नाहीं.

To RHYME, *v. n. agree in sound.* यमक *m.n.* होणें-पडणें *g. of s. recip.* मिळणें, मेळ *m.* पडणें *g. of s. recip.*

2 *make verses.* कविता *f.*-कवित्व *n.*-कवन *n.*-&c. करणें.

RHYMER. See POET.

RHYTHMICAL, *a. regulated by measure or musical time.* तालबंद तालबद्ध.

RIAL, *n.*—the coin. रयाळ *m.*

RIB, *n.*—in anatomy. फासळी *or* फासोळी *or* पासोळी *f.* बरगडी *f.* पार्श्वास्थि *n.*

The ribs. पंजर *m.*

2 (of a leaf, &c). दांडा *m.* दांडारा *m.* हिरकूट *n.*

3 (of an umbrella, &c.). शलाका *f.*

RIBALD, *a. of obscene speech.* तोंडशिंदळ, तोंडशिनळ, तोंडफटकाळ *or* फटकळ, तोंडफट्याळ, तोंडाचा फटकळ-अभद्र-शिवळ-&c. अभद्रभाषी, दुर्मुख, पचकळ.

RIBALDRY, *n. obscene language* अभद्र-पचकळ-&c. बोलणें *n.*-भाषण *n.*-&c. दुरुक्ति *f.*

RIBAND, RIBBON, *n.* फीत *f.*

RICE, *n.*—the grain in the husk. भात *n.* साळ *or* साळी *f.* धान्य *n.* धान *n.* शालि *m.* व्रीहि *m.*—as husked, तांदूळ *m.* तंडुल *m.*—as boiled, भात *m.* ओदन *m.n.* भक्त *m.n.* वगर *or* ओगर *m.* शाल्योदन *m.* चरू *m.*

There are many kinds of rice. Some are भोरगळ *or* वरगळ, कमोद, काळीसाळ, किंजळ, कुडा, कुडई, कोंथिंबरी भात, कोळंबा, खिरसाळ, गजवेल, घुडा *or* घुड्या, घुड्यावरंगळ, घोंटवेल, घोसाळवेळ, चिमणसाळ, जिगरें, जिरगा, जिरवेल, जिरेसाळ, जोगें, टांकळ *or* टांकेसाळ, डामरगा, डोंगरें, तवसाळ, तांबकुडय, तांबसाळ, तुरवें *or* तुर्य, दामगा, दोडका, नवधान्य *or* नवान्न, निणगा, पटण *or* पटणी, बोडकें भात, राजावळ.

Bits of r. boiled. कणेरा भात *m.*

Bits among r. after pounding. कणी कोंडा *m.* कणी कूट *n.*

Bundle or truss of r.-straw. घाड *f.* पेंढा *m.* आयंडा *m.* माचोंडा *m.* लाटा *m.*

Bundle of r.-chaff. भाळी.

Chaff in cleaned r. तुसळ *f.n.*

Chaff r. तुसळ तांदूळ *m. pl.* तुसळ करड *f.*

Clump or tuft r.-plants. चोंडा *m.*

Colander for washing r. तांदुळ धुणी रोवळी *f.*

Ear of r कणशी *f.*

Ears of r. small but full. खरडा *m.*

Ears of r. withered. खरचिंवन. जडचिंवन.

Grain of boiled r. शितकण *n.* शीत *m.n.*

Ground for the reception of r.-plants. आरोंठा *m.* आरवंठा *m.*

Lumped mass of boiled r. डिखळ *or* डिखूळ *n. dim.* डिखळी *f.*

Morsel of dressed r. उंडी *f.*

Parched r. कुरमुरे *m. pl.* कुरमुऱ्या *f. pl.* (*or* चुरमुरे & चुरमुऱ्या, *also* मुरमुरे & मुरमुऱ्या) सुदामे *m. pl.*

Particle of r. झुरकणी *f.*

Pounder of r.—the person. गोल्या, गोलेवाला.

Powder or fine particles of r. झुर *n.* झुरण *n.*

Powder of parched r. कुटा *m.*

R.-bed or plot. खांचरी *f. dim.* खांचर *n.* खोंचर *n.*

R. boiled dry. वैठा भात *m.*

R.-dust. कूट *n.*

R.-field, r.-grounds, r.-lands. भातशेत *n.* भुईभाटलें *n.*

R.-field, field of untransplanted r. आंवण *n.*

R.-grounds as lying low. खलाटी *or* डी *f.*

R.-gruel. पेज *f.* पेजवणी *n.* उनरवणी *n.*

R.-gruel soured. कांजी *f.*—boiled up with flour, chilies, &c. कांजवणी *n.*

R.-husk. करळ *n.*

R. husked after parboiling. उकडा तांदूळ *m.*

R.-milk. खीर *f.* दूधपाक *m.* क्षीर *f.* क्षिप्रा *f.* पायस *m.n.*

R. once ground or pounded. करड *f.* करडे तांदूळ *m.* वगड *f.* एकसड *f.*—twice pounded, दुसड *f.* दुसड तांदूळ *m.*—thrice pounded, तिसड *f.* तिसडतांदूळ *m.*

R.-plants in the seed plot. शेळ *f.*

R. plants left untransplanted. काड *n.*

R.-pounder or pestle. गोल्या *m.* मुसळ *n.*

R. pressed and flattened. पोहे *m. pl.* पृथुक *n.*

R. and split pulse mixed (boiled or unboiled). खिचडी *f.*

R. slightly pounded. मुसळकांडे *m. pl.* मुसळसडे तांदूळ *m. pl.*

R.-straw. भातण *or* भातेण *n.* तण *n.* सरळ *f.* पराळ *n.* पेंढा *m.* पलाल *m.n.*

Shakings of r.-straw. ओंस *f.* काड *n.*

Stale boiled r. reboiled with spices. तिखमिठा भात *m.*

Transplantation of r. आवणी *f.* आविंज *f.*

Tuft of r. plants as transplanted. आवा *m.*

Wet rice grounds. तरी *f.*

Wild or spontaneous r. देव भात *n.* नीवार *m.*

RICH, *n. wealthy, affluent, opulent, &c.* धनवान्, धनवंत, द्रव्यवान्, दौलतदार, दौलतवान्, पैकेवान्, पैकेकरी, पैकेवाला, दौलतवान्, संपत्तिमान्, लक्ष्मीवान्, लक्ष्मीवंत, तोंगल, धनिक, धनी, सधन, बहुधन, धनसंपन्न, धनेश्वर, धनाढ्य, धनत्तर, धनसमृद्ध, धनविपुल, धनबहुल, तळीगार, तळीरामगार, श्रीमान्, श्रीमंत, तालेवार, तालेवंत, दामोदर, संपन्न, वित्तवान्, अर्थवान्, अर्थान्वित, सार्थ, आढ्य, गब्बर, गब्बू, कोषवान्.

Terms and phrases for *a person extremely rich,* and correspond-

ing to *Cræsus, Plutus, rich as a Jew, a banker, the Lord mayor, &c. rolling in gold, wallowing in wealth, &c.* are कुबेर, जगत्शेट *or* जगत्शेटीचा नातू, दयाराम भुकंदासाचा नातू, धालेधन्याचा लेंक, दामोदर, गांडभरू, पावड्यावर पैका ओढणारा *or* पावडें लावणारा, धडीने पैसा मोजणारा, कोट्यधीश, लक्षाधीश, लखपति, नवकोटिनारायण, नवलाख्या, परीस, पैसेपूर, पैकेपूर, कोटिध्वज उभारलेला *or* लावलेला, ह्याच्या घरी सोन्याचाच धूर निघतो, त्याच्या घरीं लक्ष्मी पाणी भरती.

R. and poor. हालोमवालो *m. pl*

R. from birth. गर्भश्रीमंत.

To get r. टेंभा *m.* पाजळणें *g. of s.* उखळ *m.n.* पांढरा *or* पांढरें होणें *g. of s.*

2—a dish, diet, &c. रसरसीत, घवघवीत, मसालेदार, पक्कान्नाचा, मिठाईचा, तूपसाखरेचा, घृतप्लुत.

3—land, soil. पिकाचा, मातबर, पिकाळ, पिकाऊ.

4 *abounding in, having plentifully.* आढ्य (esp. in comp. as गुणाढ्य, बलाढ्य, विद्याढ्य, &c.), संपन्न (esp. in comp. as गुणसंपन्न, ज्ञानसंपन्न, &c.), मय in comp. प्रचुर in comp. बहुल in comp. समृद्ध in comp.

5 *showy, splendid, &c.* See FINE.

RICHES, *n. wealth, &c.* धन *n.* द्रव्य *n.* संपत्ति *f.* दौलत *f.* संपदा *f.* लक्ष्मी *f.* ऐवज *m.* गठडी *f.* अर्थ *m.* वित्त *n.* वित्तविषय *m.* मालमत्ता *f.* धनबाहुल्य *n.* धनसमृद्धि *f.* धनवैपुल्य *n.*

Puffed up by r. मालमस्त.

R. of unrighteousness. पापधन *n.*

Thirst or lust of r. धनाशा *f.* धनलोभ *m.*

RICHLY, *adv.* v. A. 1. बहुतधनाने, बहुतपैसा देऊन, &c धनसमृद्धिपूर्वक, &c.

4 पुरतेपणीं, पुरेपणीं, पुरा *decl.* पुरता *decl.* फार, पुष्कळ.

RICHNESS, *n.* v. A. 1. धनवंतपणा *m.* &c. दौलतदारी *f.* श्रीमंती *f.* मातबरी *f.* धनिकता *f.* सधनता *f.* धनबाहुल्य *n.* धनसमृद्धि *f.* धनवैपुल्य *n.* धनविपुलता *f.* धनसंपन्नता *f.* सधनता *f.* धनाढ्यता *f.* &c.

2 रसरसीतपणा *m.* घवघवीतपणा *m.* मिष्टता *f.*

3 मातबरी *f.*

RICK, *n. stack, &c.* गंज *m. dim.* गंजी *f.* ठिकी *f.* कुंभेरी *f.* उटी *f.*

2 (of unthreshed corn). सुडी *f.* पाथरा *m.* कातरा *m.* उडवी *f.* उडवें *n.*

RICKETILY, *adv.* v. A. डगमग *or* गां, डगडग *or* गां, डकांव डकांव, लटपट *or* टां, लटलट *or* टां, लडबड *or* डां.

RICKETINESS, *n.* v. A. लटपटितपणा *m.* खिळखिळेपणा *m.* &c. लडबड *f.*

RICKETY, *a. feeble or loose in the joints, infirm.* लटपटीत, लडबडीत, डळमळीत, खिळखिळा, खिळखिळीत, डगमगीत, गटगटीत, ढिला, शिथिलसंधि, अदृढ.

To be r. लटपटणें, लटलटणें, लडबडणें, लडबड *adv.* करणें-हालणें डकडकणें.

To RID, *v. a. set free, deliver, &c.* सोडवणें, मोकळा-मुक्त करणें, निराळा-वेगळा करणें (as चोरांवेगळा करणें to rid of thieves).

RID, *p.* v. V. सोडवलेला, मोकळा, मुक्त.

To get rid of. टाळणें *or* टाळून टाकणें, वाट *f.* करणें *g. of o.* बाहेर करणें, तागड वाट *f.* करणें-देणें, मोकळा-&c. होणें *with* पासून *of o.*

RIDDANCE, *n.* v. V.—*act.* सोडवणें *n.* सोडवण *f.* सोडवणूक *f.*—*state.* सुटका *f.* मुक्तता *f.* मुक्ति *f.*

RIDDLE, *n. enigma.* उखाणा *m.* आहणा *m.* गूढ *n.* हुमणें *or* उमणें *n.* दृष्टकूट *n.* कूटप्रश्न *m.* कूट *n.* प्रहेलिका *f.* प्रहेलिका *f.* Some kinds are बहिर्लापिका, अंतर्लापिका, सर्वतोभद्र.

Riddles, *covert, mysterious language.* अप्रश्निखा *f.*

To find out a r. जिंकणें.

2 *coarse sieve.* मोठी चाळण *f.* घोळणा *m.*

To RIDDLE, *v a. make many holes in.* चाळण *f.* करणें *g. of o.*

To RIDE, *v. n. be carried by an animal or in a vehicle* घोड्यावर-गाडीमधें-&c. बसणें *or* बसून जाणें-येणें, सवार होणें, सवारी *f.* करणें.

2 *be borne in or on a fluid.* तरणें, तरंगणें, पोहणें, फिरणें.

3 *to manage a horse.* घोड्यावर-&c. मांड *f.*-मांडी *f.*-आसन *n.* साधणें-ठेवणें, सवारकी *f.* करणें.

4 *take exercise on horseback.* घोड्यावर-घोड्यावर बसून-&c. रपेट *f.*-सहल *f.* फेर *m.*-&c. करणें-मारणें-करून येणें-मारून येणें.

To RIDE, *v. a.* बसणें *or* बसून जाणें *or with* वर-मधें-&c. *of o.*

RIDE, *n. an excursion on horseback.* घोड्यावरची रपेट *f.*-सहेल *f.* फेर *m. v.* मार.

2 *a road for riding.* घोडेरस्ता *m.* घोडेवाट *f.*

RIDER, *n.* v. V. N. 1. *and* HORSEMAN. घोड्यावर-&c. बसणारा, सवार *or* स्वार, सवारी *or* स्वारी, अश्वसादी.

RIDGE, *n.* (of the back, a mountain, &c.). कणा *m.* दांडा *m.* दंड *m.* रांग *f.*

2 (of a roof). पाटेस *m.*

R. pole. अढें *or* आढेंन. अडोळा *m.*

3—as raised on a plantation, to stop water. कांडोळें *n.* कांडें *n.* दंड *m.*

RIDICULE, RIDICULING, *n.* v. V. हसें *n.* हशी *f.* ठट्टा *or* थट्टा *f.* टर *or* टेर *f.* उपहास *m.* परिहास *m.* उपाळी *f.* विटंबना *f.* मस्करी *f.* रेवडी *f.* हुररेवडी *f.* हास्य *n.* ग्रहास *m.* उलटीपुजा *f.*

To RIDICULE, *v. a. deride, jeer, &c.* हासणें, हसें *n.*-हशी *f.* करणें-मांडणें *g. of o.* उपहासणें, थट्टा *f.*-टेर *f.*-टर *f.*-उपहास *m.*-मस्करी *f.*-बचेरी *f.*-रेवडी *f.*-हुर्र *f.*-हुररेवडी *f.* करणें *g. of o.* गूळखोबरें *n.* करणें, सोंग *n.* करणें *g. of o.*

RIDICULED, *p.* v. V. उपहासलेला, उपहास केलेला, &c. उपहसित, जातोपहास, प्राप्तोपहास, कृतोपहास.

RIDICULER, *n.* RIDICULING, *p. a.* v. V. हासणारा, थट्टा करणारा, उपहास करणारा, &c. उपहासक, उपहासकर्ता-&c.

RIDICULOUS, *a. that may justly excite laughter.* हासायाजोगा, उपहास-थट्टा-&c. कराया जोगा-सारखा, उपहास्य, हास्योत्पादक, हास्यजनक, उपहासयोग्य, उपहासार्ह, उपहासविषय, उपहासास्पद.

RIDICULOUSNESS, *n.* v. A. उपहासयोग्यता *f.* उपहासार्हता *f.*

RIDING. *a.*—horse, &c. बसता, सवारीचा, बसायाचा.

RIDING, *n.* v. V. N. 1. घोड्यावर-&c. बसणें *n.* सवारी *or* स्वारी *f.* अश्वारोहण *n.*

RIDING-HOUSE, RIDING-SCHOOL, *n.* अश्वशाला *f.* अश्वशिक्षाशाला *f.* अश्वारोहणशाला *f.*

RIDING-MASTER, *n.* अश्वशिक्षक, अश्वारोहणशिक्षक.

RIFE, RIFENESS. See PREVALENT, PREVALENCE.

To RIFLE. See To PLUNDER.

RIFF-RAFF, *n.* v. PEOPLE. बाजारबुणगें *n.* निपटारा *m.*

To RIG, *v. a.* v. To EQUIP. सजवणें, सज्ज करणें.

RIGGING, *n.* (of a ship). दोरखंडें *n. pl.*

RIGHT, *a. fit, just, proper.* नीट, ठीक, उजू, बरोबर *or* बराबर, चांगला, योग्य, उचित, वाजवी, लायक, दुरुस्त, शुद्ध; बेश, न्यायाचा, नीतीचा, मार्गाचा, सुधा, यथायोग्य, यथान्याय, यथानीति, यथामार्ग, यथायुक्त, यथोचित, युक्त, युक्तिसार, हिशोबाचा, हिशेबी *or* हिशोबी, शिस्त, शिस्तवार, लाजोम, सुतरा, सुमूत्र, सरल, ऋजू, प्रशस्त, प्रमाण, प्रामाणिक, प्रमाणभूत, न्याय्य, रास्त, समंजस, समुचित, साधु, विहित, हित, यथार्थ, याथार्थिक, समीचीन, तवताक, हलाल.

R. and wrong. सव्यापसव्य.
To be r and proper,—actions. कामावर पडणें, कामास येणें.
To seem r. unto. उचितास-धर्मास-युक्तीस-&c. येणें *g. of s.*
2 *true, correct.* खरा, बरावर *or* बरोबर, साच, साचा, सत्य, वास्तविक.
3 *not left* उजवा, दक्षिण, अपसव्य, अवसव्य, वामेतर.
R. and left. सव्यापसव्य.—gloves, shoes, &c. *or* hands, feet, &c. नरमादी.
To the r. प्रदक्षिण.
Winding to the r.—spiral lines, &c. दक्षिणावर्त *or* र्ती.
4 *rightly fixed, placed, &c.* सुफराटा, सुलटा, उजू, खरा.
To set r. again. सुफराटणें.
5 *that is on the right hand.* उजव्याहातचा, उजव्याहाताकडचा-हाताकडला-हाताकडील.

RIGHT, *adv.* v. A. 1. *and* RIGHTLY. नीट, ठीक, दुरूस्त, बरावर *or* बरोबर, &c. यथान्याय, यथामार्ग, &c
R. or wrong. हक्कनाहक, हक्कनाक.
2 खरा *decl.* बरावर, यथार्थ, वास्तविक.
I *in a direct line.* नीट, थेट, धडक, धडका, सडक, ठिकला.
II *in a great degree,* v. VERY. फारच, अति.

RIGHT, *n.* v. PROPRIETY, JUSTNESS. न्यायm. नीति*f.* न्यावm. उजूपणाm. रास्तपणाm. दुरूस्तपणाm. दुरूस्ती*f.* लायकी*f.* हिशेबm. लागm. औचित्यn. न्याय्यता*f.* याथार्थ्यn.
Might makes r. फांसा पडेल तो डाव राजा करील तो न्याव.
R. and wrong. न्यायान्यायm.
2 *just claim, legal title, &c.* दावाm. हक्कm. अधिकारm. सत्ता*f.* इलाखाm. अरूता*f.* मानm. दस्तm.n.
3 *right side.* उजवीबाजू*f.* उर्जवं अांगn. दक्षिणांगn.
4 *redress of wrong, justice.* न्यायm. इनसाफm. दाद*f.* न्यावm.
5 *that which justly belongs to one.* हक्कm.n. हक्कमालm. कानू*f.*

To RIGHT, *v. a. restore to a right position or place.* ठिकाणीं-ठिकाण्यावर-ताळ्यावर-स्थळावर-जाग्यावर-&c. आणणें, सुफराटा-&c. करणें, सुफराटणें.
2 *put to rights.* निटावणें, सुधारणें, सुधरणें *or* सुधारणें, नीट-&c. करणें.
3 *do justice to.* दाद*f.*-न्यायm.-इनसाफm. करणें *g. of o.*

To RIGHT, *v. n. become right.* निटावणें, सुफराटणें.

RIGHT-HAND, *n.* उजवा-&c. हातm.-हस्तm.
To leave on the r. (an object, on passing it). उजवा घालणें.

RIGHT-HANDED, *a.* उजव्हुरा *or* उजखोरा.

RIGHTEOUS, *a.* v. JUST, PIOUS. न्यायी, न्यायनिष्ठ, न्यायपर, नीतिमान, धर्मपर, धार्मिक, साधु, रास्त.

RIGHTEOUSNESS, *n.* v. A. नेकी*f.* न्यायनिष्ठा*f.* न्यायासक्ति*f.* परनिष्ठता*f.* साधुत्वn. नीतिमत्त्वn. रास्तपणाm.

RIGHTFUL, *a. having a just claim.* दावेदार, दावेकरी, सत्तेचा, सत्तेवाईक, सत्ताधारी, अधिकारी.
2 *being by right.* हक्काचा, सत्तेचा, हलालाचा, हक्कहलाल.
R. property. हक्कमालm.
3 *consonant to justice,* v. JUST. न्यायाचा, यथान्याय, यथानीति, रास्त.

RIGHTFULLY. See JUSTLY.

RIGHTFULNESS, *n.* v. A. 1. दावेदारी*f.*
3 रास्तपणाm. न्याय्यत्वn. यथान्यायता*f.* याथार्थ्यn.

RIGHTLY, *adv.* v. A. 1. नीट, उजू, बरोबर, &c. न्यायाने, नीतीने, &c. यथास्थित, यथायोग्य, यथायुक्त, यथान्याय, यथामार्ग, यथोचित, धर्मतः, न्यायतः, सम्यक्, सुसूत्र, ठिकाठीक.
R. or wrongly. हक्कनाहक, हक्कनाक
2 बरोबर *or* बराबर, दुरूस्त, खरा *decl.*
4 उजू, सुफराटा *decl.*

RIGHTNESS, *n* v. A. 1. उजूपणाm. ठीकपणाm. दुरूस्तपणाm. रास्तपणाm. &c. बरोबरी*f.* लायकी*f.* दुरूस्ती*f.* न्यायm. नीति*f.* यथान्यायता*f.* न्याय्यत्वn. न्यायानुकूल्यn. यथार्थता*f.* याथार्थ्यn. यथामार्गता*f.* &c.

RIGID, *a.* v. STIFF. ताठ, ताठर.
2 *rigorous, inflexible,* v. SEVERE. करडा, खरमरा *or* खरमऱ्या, सख्त, जालीम.
3 (account, &c.) *minute, exact.* कौडीनकौडीचा, कौडीकौडीचा, काडीनकाडीचा, काडीकाडीचा, तिळानतिळचा.

RIGIDITY, RIGIDNESS, *n.* v. A. 1. ताठपणाm. ताठरपणाm. ताटm. पिळणn.
2 करडेपणाm. खरमरेपणाm. सख्तपणाm. जालीमपणाm. &c.

RIGIDLY, *adv.* v. A. 2. करडेपणाने, सख्तपणाने, &c. काहीं न सोडतां, विनसूट.
3 काडीकाडीचा *decl. &c.* तिळतीळ, खड्यानखडा.

RIGMAROLE, *n.* v. NONSENSE. अकडंनिकडंn. घटंपटंn. झाडेपवाडेm. *pl. v.* दे, लांबलेखा*f.* गडबडगुंडाm. गतकn. *v.* लाव.

RIGOUR, *n. sternness, &c.* v. SEVERITY. करडेपणाm. खरमरेपणाm. सख्तपणाm. कठोरपणाm.
2 (as of heat or cold) *intenseness.* कडकाm. कडाखाm. ताठाm. ठणकाm.
3 (in fever). कांटाm. *or* कांटेm.*pl.*

RIGOROUS, *a. stern, strict, rigid,* v. SEVERE. करडा, खरमरा *or* खरमऱ्या, सखत *or* सख्त, जालीम, कठोर, खपाट्या, उद्यतदंड, उद्यतबाहु
2 (account) *exact, minute,* v. RIGID. काडीकाडाचा, कौडीकौडीचा.
2 (cold, &c.) *intense.* कडकडीत, कडक, कडाक्याचा.

RIGOROUSLY, *adv.* v. A. 1. करडेपणाने, सख्तपणाने, &c. दया न करतां, कांहीं न सोडतां, विनसूट.
2 काडीकाडीचा, कौडीकौडीचा, तिळतीळ, खड्यानखडा.

RIGOROUSNESS, *n.* v. A. 1. करडेपणाm. खरमरेपणाm. सख्तपणाm. &c.
3 कडकडितपणाm. कडकपणाm. कठिणपणाm.

RILL, RILLET, *n. streamlet.* ओघळm. ओहळm. ओहोळी*f.* ओल*f.* ओळी*f.* मुतरी*f.* दोराm. उपळी*f.* उपळm. उमळटn. झील*f.*

RIM, *n. border,* v. EDGE. कांठm. किनारीm. कोर*f.* कडेn.
R.-broken,—a vessel. मुडा, कांठफुटका.

RIND, *n. skin, bark.* साल*f.* सालपटn. त्वचा*f.* चामडेंn. चर्मn.
Having thick r. सालभेंडा.

RING, *n. circle.* कडेn. वेढाm. चक्करn. चक्रn. मंडलn. कोंडाळेंn. गरकाm. मांदी*f.*
2 (of metal, &c.). कडी*f.* कडेn. कुंडलn. कटकm.n. कडोलेंn. कडोळी*f.* वलयn. वाळाm. आटाm. हलकी*f.*
R. binding mallets, rammers, &c. मांडळ*f.* वसूंn.
Turning or moveable r. भोवरकडी*f.*
3—as an ornament for the wrist or ancle. तोडाm.
4 (finger or toe-ring). अंगठी*f.* वळेंn. छल्लाm. वेढn.*f.* वेढेंn. मुदी*f.* मुद्रिका*f.*
Gem or stone of a r. ठिकडेंn. ठीकn. खडाm. नगm.
Guard r. पडखळणn.

Holy r. worn during religious ceremonies. पवित्रn. पवित्रकn. पवित्रीf.

5 *circular discoloration.* आवर्त्तm. कडगुलेंn.

6 *circle of persons, &c.* घेराm. कचोळेंn. कोंचाळेंn मांदीf.

7 (of grass, cloth, &c.). निवणेंn. चुंबळ *or* चुंभळ f. शाहराm. भाराm.

8—at top playing, &c. रंगणn

9 (as of a bullock turning a mill). भोंवारf.

10 (of wire for the nose or ear). बाळीf.

11 *sound of a sonorous body.* झणकार *or* रामm. झणत्कारm.

To Ring, *v. a.* (bells, &c) *cause to ring or sound.* वाजवणें, घणघणावणें, खणखणावणें.

2 (a horse). चकरावर धरणें, मंडलावर धरणे, फेरणें, फेरफटकाm. -फेरm. करणें *g. of o.*

To Ring, *v. n. sound, &c.* वाजणें, झणझणणें, खणखणणें, घणघणणें, मणसणणें, ठणठणणें, भणभणणें, भिरभिरणें, गोंगणें, गोंगावणें,—intens झणाणणें, खणाणणें, ठणाणणें, भणाणणें.

2—the ear, *tingle, vibrate.* झणझणणें, झणक्याf.*pl.*-झणझण्याf *pl* मारणें, भणभणणें, *intens.* भणाणणें, भिरभिरणें.

3 v. To Resound. ढणढणणें *intens.* ढणाणणें, घुमणें.

Ring-bolt, *n.* हलकीf.

Ring-leader, *n.* v. Leader. पुढाईत, मोहरपी, प्रवर्त्तकाचार्यm.

Ring-worm, *n.* दद्रुm. *pop.* दादf. & दादडm.n. गजकर्णn. चर्कदळn.

To be afflicted with r. दादडणें.

Ringing, *n.* v. V. A. 1. वाजवणेंn. &c.

v. V. N. 1. झणझणf. झणझणीf. भिरभिरीf.—*intens.* झणझणाटm. झणाणm. खणखणाटm. खणाणm. घणघणाटm.

With a r. खण-कन-कर &c. खणखण *or* णां *intens.* खणाखण & खणाणां, घणघण *or* णां *intens.* घणाणां.

Ringlet, *n.* v. Curl. झुलूपn.

To Rinse, *v. a. shake about in water, dip, &c. to cleanse.* खळबळणें, खळबळावणें, खुळखुळावणें, खंगाळणें, भाघाळणें, भुणें, विसळणें *or* विसुळणें, ओंवळणें, वुचवुचावणें.

Water for rinsing the mouth. आचमनीयn.

Riot, *n. wild festivity.* चमचमाटm. धुमाकूळf. धुमश्चक्रीf. धुमडf. धुमाळीf. धूमf. गोंधळm.

2 *uproar,* v. Tumult. गर्दीf. धामधूमf. दंगाm. धुंदाईf. धुंदाधुंदीf. हंगामाm.

To run r. भावगणें, वाष्कळणें, वावचळणें *or* वावचळणें, वावकळणें, वायकळणें, वायचळणें, वुरंगळणें *or* गाळणें, विफरणें, विभरणें, माजणें, मानणें, वारा घेणें *or* पिणें

To Riot, *v. n.* v. To Revel. धुमश्चक्रीf.-धुमाळीf.-गोंधळm.-&c. करणें, सुखांगणें, धणंगणें.

2 *raise an uproar.* गर्दीf.-दंगाm.-हंगामाm.-&c. करणें-उठवणें-माजवणें-मचावणें.

Riot-hall, *n.* v. Uproar. बाजारवाडाm. बाजारm.

Rioter, *n.* Rioting, *p. a.* v. V. 1. धुमश्चक्री-& c. करणारा.

2 गर्दी-दंगा-&c. करणारा-मचावणारा-& c.

Riotous, *a. belonging, &c. to noisy festivity.* बहर मारण्याचा, पात्रा नाचवण्याचा, धुमश्चक्रीचा, धुमाळीचा.

2 *tumultuous, seditious,*—assembly, proceeding, &c. गर्दीचा,

2 दंग्याचा, हंगादंग्याचा, मवाशीचा, पुंडाईचा, पुंडाव्याचा.

3—person, v. Rioter. गर्दी करणारा, दंगा करणारा, दंगेखोर, दंगेबाज.

Riotously, *adv.* v. A. 1. बहर मारून, पात्रा नाचवून, धुमश्चक्री-गोंधळ-&c. करून.

2 गर्दीने, दंग्याने, & c गर्दी-दंगा-&c. करून.

To Rip, *v. a tear, lacerate.* चिरणें, फाडणें, फोडणें, चिरून-फाडून -&c. टाकणें, विदारणें, विदारणn. करणें.

2 open or up. उसवणें, उस्तरणें, उभडणें.

3 up; *hale forth, bring to light, &c* v. To Expose उचकटणें, विचकणें, विचकटणें, विदारणn. -विदारणाf -उद्घाटनn करणें *g. of o.*

To r. up faults उगळवेरीजf.-उखाळ्याf.*pl.*-उखाळपाखाळ्याf *pl.* काढणें *g. of o.*

Ripe, *a. lit. fig.* पक्का, पिकला, पक्व, परिपक्व, पक्वदशेस आलेला, पक्वदशापन्न, जून, जुनाट, पिका

2 (in years &c) पोक्त, पोक्ता, प्रबुद्ध, उमेदवार, प्रगल्भ

3 See Ready.

To Ripen, *v. n.* पिकणें, जुनावणें, पक्का-पक्व-&c. होणें, पचनn.-पक्वदशाf. होणें *g. of s.* पक्वदशेस येणें.

2—as mangoes, tamarinds, & c. गुळमटणें, गाभुळणें, गारमणें, गदरणें, पाडास येणें-लागणें.

3—a field of corn, &c. काळसरणें, काळवटणें.

To Ripen, *v. a.* पिकवणें, पक्वदशेस आणणें, पाकm.-विपाकm.-पक्वताf. -&c. करणें *g. of o.*

Ripened, *p.* v. V. N. पिकलेला.

R. in the house,—particular fruits. कोनपिका, कोनपीक, वरपिका, वरपीक.

Ripener, *n.* Ripening, *p. a.* v. V. A. पिकवणारा, पक्व करणारा, पक्वदशेस आणणारा, &c. पक्का, पचमान.

v. V. N. 1. पिकणारा, पक्वहोणारा, पक्वदशेस येणारा, &c. पच्यमान.

Ripeness, *n.* v. A. 1. पक्वेपणाm. पिकलेपणाm. &c. पक्वताf. परिपक्वताf. पाकm. परिपाकm. पक्वदशाf. पीकn.

2 पोक्तपणाm. &c. प्रौढीf. उमेदवारीf. प्रागल्भ्यn.

Ripped, *p.* v. V. 1. चिरलेला, फाडलेला, &c. विदारित, विदीर्ण.

2 उसवलेला, &c

3 उचकटलेला, &c. उद्घाटित.

Ripper, *n.* Ripping, *p. a.* v. V. 1. चिरणारा, फाडणारा, &c. विदारक, विदारणकर्त्ता-कारी-&c.

2 उसवणारा, उस्तरणारा, &c.

3 उचकटणारा, &c. विदारण-&c. कर्त्ता-कारी.

Ripping, *n.* v. V. 1.—*act.* चिरणेंn. फाडणेंn. &c विदारणn. विदारणाf.

2 उसवणेंn. & c.

3 उचकटणेंn. &c. उद्घाटनn. विदारणn. विदारणाf. विदारणीf.

Ripple, Rippling, *n.* v. V. खळखळf. (*dim.* खळखळीf. *and intens.* खळाळीf. & खळाळm.) चुळचुळf.

To Ripple, *v. n* —running water. खळखळणें, खळखळ-&c. वाहणें -वाजणें.

Rippler, *n.* Rippling, *p. a.* v. V. खळखळणारा, &c. खळखळीत.

Rippling, *adv. with a ripple.* खळ-कन-कर &c. खळखळ *or* खुळखुळ.

To Rise, *v. n. become erect.* उठणें, उभा राहणें, आसनn. सोडणें, उत्थितिf.-&c. होणें *g. of s.*

2 (from rest) *get up.* निजून उठणें, उठणें, अंथरूणn. सोडणें.

To r. early. निजून लवकर उठणें.

To r. late. निजून उशिरां उठणें.

3 *move upward, ascend.* वर-वरनी-वरता *decl.*-&c. जाणें-येणें, -चढणें, चढणें, आरोहण*n.*-&c. करणें. ऊर्ध्वगति *f.*-&c. होणें *g of s.*

4 (in rank, fortune, &c.). चढणें, वाढणें, मोठा-&c. होणें, चढा*m.* -चढती *f.*-वृद्धि *f.*-चढतीदौलत *f* -पदवृद्धि *f* -&c. होणें *g. of s.* परडें *or* पारडें*n.* चढणें-जड होत जाणें *g. of s.* न्यहाल होणें

5—a heavenly body. उगवणें, चढणें, निघणें, उदय*m.*-&c. होणें *g. of s.* उदय*m.* पावणें, उदित-&c. होणें.

The mountain behind which the heavenly bodies are supposed to rise, is उदयगिरि*m* उदयाचल*m.* उदयपर्वत*n.*

6 *swell,*—a river, &c. चढणें, फुगणें, पाणी*n.* चढणें.

7 *take beginning or existence, originate, issue, spring.* होणें-लागणें, उत्पन्न-चालू-सुरू-उपस्थित-प्रवृत्त-&c. होणें, उद्भवणें, उठणें, उद्भव*m.*-उत्पत्ति *f.*-प्रारंभ*m.*-उपक्रम*m.*-&c होणें *g of s.* संभवणें, संभव*m.* होणें *g. of s.*

8 *be excited, kindled, &c.* येणें, होणें, सुटणें, उठणें, उत्पन्न-&c. होणें, प्रदीप्त-उद्दीप्त-&c. होणें.

9 *increase, become greater or more.* वाढणें, चढणें, बळावणें, जोरावणें, अधिक होणें, जोर*m.*-&c. अधिक होणें *g. of s.* वाढ *f.*-वृद्धि *f.*-&c. होणें *g. of s.* वृद्धि *f.*-&c. पावणें.

10 *break into rebellion or commotion.* उठणें, उठावणें, फिरणें *with* वर, उठावणी *f.*-उठावा*m.* करणें, डोईवर चढणें:

11—ground; *ascend from the plane of the horizon* चढणें, चढ*m.*-चढण *f* -&c. लागणें.

12 *appear, form, come, break out, &c.* उठणें, उचलणें, सुटणें, येणें, चढणें.

13 *break up,*—an assembly. उठणें, बरखास्त होणें.

14—a blister, &c. उठणें, उठणें, उफणणें *or* उपाणणें.

15—leaven, flour, bhâng, &c. फुगणें, फुलणें, दरदरणें, तरतरणें, चढणें, दरदर-दरदरा फुगणें.

16—rate, price. चढणें, महाग होणें, तेजी *f.* होणें *g. of s.*—intens. चडचडणें, चणचणणें, कडकणें.

17 (in price)—an article. दर*m.*-भाव*m.*-भारण *f.*-मोल*n.*-&c. चढणें-वाढणें-&c. *g. of s.* चढणें.

18—the sea. लाटा *f.pl.* उठणें, क्षुब्ध-&c. होणें, उसळणें.

Rise, Rising, *n.* v. V. 1.—*act.* उठणें*n.* उभाराहणें*n.* &c. उत्थान*n.* उत्थिति *f.* उत्था *f.* अभ्युत्थान*n.*

R. to receive a visitor. खडोनाजीम *f.* अभ्युत्थान*n.* उत्थापन*n.* प्रत्युत्थान*n. all with v.* दे. घे.—Half rising in receiving, निमताजीम *f.*

2 निजून उठणें*n.* उठणें*n.*

3 वरजाणें*n.* चढणें*n.* &c. आरोहण*n.* आरोह*m.* ऊर्ध्वगमन*n.* ऊर्ध्वगति *f.* उद्गम*m.* उद्गमन*n.* उद्गति *f.*

4 चढणें*n.* &c. चढती *f.* चढ*m.* वृद्धि *f.* चढती दौलत *f.* चढती पराई *f.* चढती कळा *f.* चढती पायरी *f.* चढता पाया*m.* चढती कमान *f.* चढती बाजू *f.* पदवृद्धि *f.* तेजीवृद्धि *f.*-उदय*m.* अभ्युदय*m.*

5 उगवणें*n.* &c. उदय*n.* उद्गम*m.*

Sun r. सूर्योदय*m.*

7 उत्पत्ति *f.* उद्भव*m.* उपज*m.* मूल*n.* मूलारंभ*m.* उद्गम *pop.* उगम*m.* आगम*m.* उपक्रम*m.* आरंभ*m.* प्रवृत्ति *f.* संभव*m.* उपस्थिति *f.* उपस्थान*n.*

R. and progress. उपजनिपज*m.*

9 चढती *f.* चढ*m.* वाढ *f.* भरती *f.*

R. and fall. चढउतार*m.*

10 उठणें*n.* &c. उठावा*m.* उठावणी *f.*

11 चढ*m.* चढण *f.* चढाव*m.*

R. and descent. चढउतार*m.*

16, 17. चढ*m.* तेजी *f.*—intens. चडचड *f.* चणचण *f.*

I *a rising ground,* v Hill. उंचवटा*m.* उंचवळा*m.* उंचाड*n.*

II *a rising bump, tumour, &c.* उबाळू*n.* उगणू*n.* उंचवटा*m.* उंचवळा*m.*

Risen, *p.* v. V. 1. उठलेला, उभाराहिलेला, &c. उत्थित, अभ्युत्थित.

2 उठलेला, निजून उठलेला, आंथरून सोडलेला, त्यक्ततल्प, त्यक्तशय्य.

3 वर गेलेला, वरती गेलेला, उद्गत.

5 उगवलेला, &c. उदित, उद्यत, अभ्युदित.

7 उद्भवलेला, &c. उपस्थित.

Riser, *n.* Rising, *p. a.* v. V. 1. उठणारा, उत्थान-&c. कर्ता-कारी

2 उठणारा, निजून उठणारा, &c.

Late r.-jocosely. सूर्यवंशी.

4 चढणारा, &c. चढता, &c. चढतेदौलतीचा, चढतेकळेचा, चढत्यापायाचा, &c. चढाचा, चढणीचा, चढता, उंचवट, उंचट.

5 उगवणारा, उगवता, उदयी, उदयमान.

I *growing up to adult years.* चढतेउमरीचा, चढत्यावयाचा, भागुड्याच्या पहिल्या चरणांतला.

Risibility, Risibleness, *n.* v. A. 1. हसनशीलता *f.* हसनसामर्थ्य*n.* हसनशक्ति *f.*

2 हास्यजनकता *f.*

Risible, *a. having the faculty, &c. of laughing.* हासणारा, हसनशील, हसनसमर्थ.

2 v. Laughable, Ridiculous. हास्यजनक, हास्योत्पादक.

Risk, *n. hazard,* v. Danger. भय*n.* जोखीम*n.* धोका*m.* खत्रा*m.*

At all risks. जरूर.

To run a r. तवकल *f.n.* करणें.

To Risk, *v. a. hazard,* v. To Endanger. भयांत-धोक्यांत-&c. घालणें-पाडणें.

2 See To Venture.

Rite, *n. formal act of religion, observance, ceremony.* क्रिया *f.* कर्म*n.* देवकार्य*n.* दैवकर्म*n.* दैवकर्म*n.* दैवक्रिया *f.* संस्कार*m.* विधि*m.* विधान*n.* नियम*m.* रीति *f.* आचरण*n.* आचार*m.* शास्त्रकर्म*n.* शास्त्रोक्तकर्म*n.* अनुष्ठान*n.* व्रत*m.n.* The sixteen *Rites* (सोळा संस्कार*m.pl.*) purificatory of the human male and initiatory of him into society as a worthy member of it, commencing accordingly with the *first appearance of vitality in the conception,* and ending with *marriage,* are, पुंसवन, अनवलोभन, सीमंतोन्नयन, विष्णुबलि, जातकर्म, नामकरण, निष्क्रमण, अन्नप्राशन, चूडाकर्म, उपनयन, महानाम्नीव्रत, महाव्रत, उपनिषद्व्रत, गोदानव्रत, समावर्तन, विवाह. Of the numerous rites and ceremonies of the *Hindus,* those which could be reduced under or referred to particular departments, (ex. gr. *marriage, obsequies, thread-investiture, conception,*) are, under the words respectively expressing those departments, stated or named: the few following below are not so readily reducible to any great order or class. आचमन, उत्क्रांतिधेनु, उत्सर्जन, काकडआरती, गुरूपूजा, घटस्फोट, छुरिकाबंध, जलाधिवासन, तर्पण, तिथिपालन, तुला *or* तुलादान, दवणा, दशी वाहणें, धर्मोंडा, धारणपारण, नक्त, नक्तभोजन, नक्तव्रत, निष्क्रमण, भूतशुद्धि. Of rites and ceremonies peculiar to *Women,* some are आवरण, ओटी भरण, कोकिलाव्रत, गजगौरीव्रत, चित्रांगण, चीरओटीभरणें, निंब नेसणें. For other words, See Observance.

Course of rites. अनुष्ठान*n.*

Inauspicious r.—gener. अशुभकर्म *or* कार्य*n.*

Rites and ceremonies,—compreh. *or* collect. आचारविचार*m.* नेमधर्म*m.*

RITUAL, *a. pertaining, &c. to rites.* विधीचा, विधिकर्माचा, विधिक्रियेचा, विधिकर्मांविषयींचा, क्रियासंबंधी, क्रियाविषयक, विधिविषयक, विधिसंबंधी, विधिरूप, विधिमय, वैध, विधियुक्त, वैधिक, विधि (in comp.).

RITUAL, *n. book containing rites.* पद्धति *f.* कर्मपद्धति *f.* संस्कारशास्त्र *n.*

RITUALIST, *n. one skilled in the rituals.* क्रियावान्, अनुष्ठानी.

Mere r. प्रयोगपाठी.

RIVAL, *a. standing in competition.* स्पर्धी, प्रतिस्पर्धी. समतोल, सवत्या *or* सवता, सापत्नभावाचा, प्रतियोगी, एकार्थाभिलाषी, एकार्थेच्छु, एकार्थदृष्टि, एकार्थप्रवृत्त, एकार्थोद्युक्त

RIVAL, *n.* v. A. दालीचा भाऊ, दालीबंदभाऊ, हरीप *or* फ, प्रतियोगी

To RIVAL, *v. a. vie with, strive or contend with.* बराबरी *f* –सरीबरी *f.* करणें *with* सी *or g. of o.* स्पर्धणें, प्रतिस्पर्धणें, प्रतिस्पर्धा *f.* लावणें –धरणें–करणें–मांडणें *with* सी *of o.* सर *f.*–सरी *f.* करणें–लावणें *with* सीं *of o.* तुळणें, झुंजणें, लढणें, टक्कर *f.* मारणें–खाणें *with* स *or* ला, माडीस मांडी *f.* टेकून बसणें, तोलासतोल *m.* घेणें–देणें, टाक *m.* टाकणें, मणगटासीं मणगट *n.* घासणें, पोटरीसपोटरी *f.* घासणें, डाली *f.*–खांद *m.*–हाल *f.*–&c. बांधणें, पायास पाय *m.* देणें, भुजेस भुज *f.* देणें

RIVALLING, *p a.* v. V. बराबरी करणारा, सर करणारा, तुळणारा, डाली बांधणारा, &c. समतोल, बराबरीचा

RIVALLING, RIVALRY, *n.* v. V. स्पर्धा *f* प्रतिस्पर्धा *f.* बरकशी *or* बरकस *f.* चढाचढी *f* हरिफी *f.* हडबंग *m.* हेवा *m.* हेवादेवा *m.* दुसग *or* दुसगाई *f.* सापत्नभाव *m.* सापत्न्य *n.* खांद *m.* खांदाखांद *f.* खांदोस *m.* एकार्थाभिलाष *m.* एकार्थाकांक्षा *f.* एकार्थदृष्टि *f.* एकार्थप्रवृत्ति *f.* एकार्थशत्रुत्व *n.*

To RIVE. See To SPLIT.

RIVER, *n.* नदी *f.* नद *m.* (applied only to a r. personified as *male*, as सींधु, शोणभद्र, शिव, ब्रह्मपुत्र, &c.) नयी *or* नहि *f.* सरिता *f.* कुल्या *f.* पयस्विनी *f.* सिंधु *f.*

Bend or arm of a r. नदीवांक *m.*

Branch of a r. फांसूं *n.*

Committing to the current of a sacred r. गंगाप्रवाह *m.* जल प्रवाह *m.*

Current of a r. नदीवेग *m.* नदीवेला *f*

Deep part in a r. डोह *or* डोहो *m.* कोंड *f n.* हृद *m.*

Dry spot in a r. खांडडोहो *m.* खांडवा *m.*

First-rate r. महानदी *f.*

Hole dug in the channel of a r. विहिर *m.* शेवडी *f.*

One subsisting upon offerings to a sacred r. गंगापुत्र.

Overflown by a r. नदीगरक.

Sacred r. गंगा *f.*

Spot where three rivers meet. त्रिसंग *f.*

Swelling of a r. उसाण *n.* पूर *m.*

Watered by rivers,—a country. नदीमातृक, जलमातृक.

RIVER-WRECK, *n. rubbish that comes down with a fresh.* पुराड *n.* गाळ *m.*

RIVET, *n.*—the nail. दोहीं शेवटानीं बोळवलेला खिळा *m.*

To RIVET, *v. a fasten with a rivet.* खिळा मारून बोळवणें, बोळवलेल्या खिळ्याने बांधणें–खिळणें–जोडणें–&c.

2 fig. *fasten firmly.* पक्को करणें, न हालेसा–&c. करणें.

3 See To CLINCH.

RIVULET, *n. streamlet,* v. RILL. ओढा *m.* ओहळ *m.* नाला *m.* पन्हया *m.*

ROAD, *n. way, path, &c.* मार्ग *m.* रस्ता *m.* वाट *f.* पथ *pop.* पंथ *m.* अध्वा *m.*

Along both sides of the r. दुरस्तां.

Along the line of r. वाटशेक.

Cart r. गाडेवाट *f.*

Downward r. अधःपंथ *m.*

Extremity or meeting point of a r. नाका *m.*

Horse r. घोडेवाट *f.*

Meeting on the r. वाटभेट *f*

Paved or made r. बांधवाट *f.* सडक *f.*

Public r. हमरस्ता *m.* हमराह *m.* राजमार्ग *m.*

R.–expenses. वाटखर्च *m.*

Side of the r. आडमार्ग *m.* आडवाट *f.*

Spot on which three roads meet. तिवठा *or* तिवाठा *m.* तिठा *m.* तिठी *f* त्रिवधा *m.* त्रिक *n.*

Spot on which four roads meet. चवाठा *or* चवठा *m.*

Unbeaten r. अक्षुण्ण मार्ग *m.*

To be on the r. *be coming.* वाट *f.* चालणें.

To beset or infest the r. मार्ग *m.*–वाट *f.*–&c. धरणें.

To lay or throw a r. रस्ता *m.*–वाट *f.* पाडणें, सडक *f.* बांधणें.

To set on the r. मार्गस्थ करणें, लावणें, बोळवणें.

2 (for ships). नांगरवाडा *m.*

3 *journey, travel.* वाट *f.* रस्ता *m*

ROAD-STEAD, *n.* नांगरवाडा *m.*

To ROAM, *v. n.* v. To WANDER. रमणें, फिरणें, भटकणें, हिंडणें, भटक्या *f pl.* मारणें–मारीन फिरणें, परिचार *m.*–विहार *m.*–विहरण *n.*–&c. करणें.

ROAMING, *n.* v. V. रमणें *n.* फिरणें *n.* हिंडणें *n.* &c. भ्रमण *n.* परिभ्रमण *n* हिंडन *n.* परिचार *m.* विहार *m.* विहरण *n.*

ROAN, *a*—a horse. चिनाडा, मगसी.

To ROAR, *v. n.*—a beast. डरकणें, भुरकणें, गरजणें, डरका *m.*–डरकी *f.*–डरकाळी *f.*–&c. फोडणें–मारणें, भुरकण *n.* फोडणें, आरोळी *f.* फोडणें–मारणें, गर्जना *f.* करणें.

2 *cry aloud from pain, &c.* v. To BAWL. ओरडणें, आरोळी *f.* फोडणें–मारणें, आक्रंदणें, आकांतणें, टाहो *m.* फोडणें, तोंडन. घेणें, हेल *m.* काढणें *or* हेल काढून रडणें, भोंक *n.*–भोंकण *n.* फोडणें, आक्रंदन *n.*–आक्रोश *m.* करणें, अक्सावोक्शी *or* उक्सावोक्शी रडणें.

3 *speak loudly, cry aloud, &c.* v. To BAWL. गागणें, गळा *m.*–घांटी *f.* फोडणें–फोडून बोलणें, गळा *m.* काढणें–काढून बोलणें, शिरा *f. pl.* ताणणें–ताणून बोलणें, ओरड *f.*–&c. करणें, आरोळी *f.* फोडणें–मारणें, भुरकण *n.* फोडणें.

4 *make a loud continuous noise; bellow, &c*—the sea, wind, &c. घोंगणें, घोंघावणें, सोसावणें, गरजणें, गाजणें, घोंपणें, खळाळणें, खळाळ *m.*–कल्लोल *or* ळ *m.*–गर्जना *f.*–&c. करणें.

5—thunder, cannon, &c. गरजणें, गडाडणें, धडाडणें, दणदणणें, दणाणणें, भणभणणें, भणाणणें, दणका *m.*–दणदणाट *m.*–दणाण *m.*–&c. होणें–वाजणें *g. of s.*

6 at; *bluster and storm at to frighten, &c.* डरकणें, डरकावणें, डरावणें, दणदणणें, दणाणणें, दणगारणें, गुरकावणें, उद्गारणें, ढेंक *f.n.* फोडणें, ढेंकणें.

ROAR, ROARING, *n.* v. V. 1.—*act.* डरकणें &c. डरकण *f.* डरकणी *or* डरकाणी *f.* डरका *m.* डरकी *f.* डरकाळी *f.* गर्जन *n* गर्जना *f.* भुरकण *n.* आरोळी *f.*

R. of a lion. सिंहनाद *m.*

2 ओरडणें *n.* आरोळी *f.* आकांत *m.* आक्रोश *m.* आक्रंदन *n.* अरड *or* ओरड *f.*

4, 5. *loud and deep continuous sound,*—of the sea, wind, thunder,

cannon, &c. कल्लोळ *or* ळm. खळाळm. घोघाटm. घोषm. गर्जना *f.* गडाडm. धडाडm. भडाडm. भडभडाटm. कडकडाटm. दणकाm. खणकाm. ठांकाm. दणदणाटm. दणाणm. दणाणाm. धूम *f.*

Roarer, *n.* Roaring, *p. a.* v. V. 1. डरकणारा, भुरकणारा, &c. डरक्या, भुरक्या, डरका-&c फोडणारा.

2 ओरडणारा, आरोळी मारणारा &c. &c. टाहोफोड्या.

4. 5 गरजणारा, गाजणारा, दणदणणारा, धडाडणारा, &c. &c. दणदणीत.

To Roast, *v. a.* भाजणें.

2 fig. v. To Tease, To Ridicule. भाजणें, ठट्टा *f.*–टेर *f.*–टर *f.*–रेवडी *f.*–हुररेवडी *f.*–&c करणें *g. of o.*

Roast, *n. that which has been roasted.* भाजपn. भाजणn. भाजकापदार्थm.

Roasted, *p.* v. V. भाजलेला, भाजका (*remiss.* भाजकट, भाजट,) भाजींव, भर्जित, भ्रष्ट, शून्य.

Roasting, *n.* v. V.—*act.* भाजणेंn. भाजणूक *f.* भाजपn. भाजणn. भर्जनn.

2 भाजणूक *f* ठट्टा *or* थट्टा *f.* टेर *f.* टर *f.* रेवडी *f* हुररेवडी *f.*

To Rob, *v. a. deprive of any thing feloniously or by violence; abstract by violence,* v. To Plunder, To Steal. लुटणें, लुगारणें, लुबाडणें, झांबाडणें *or* झांवडणें, हिरणें *or* हिरावणें, छिनावणें *or* छिनणें, छिनावून-हिरावून नेणें-घेणें, झोंबाडणें, झोंबाडून नेणें, अपहरणn.-&c. करणें *g. of o.*

To r. on the high way. वाट *f.*–रस्ताm. मारणें *g. of o.*

Robbed, *p.* v. V. लुटलेला, &c. लुंठित.

Robber, *n.* v. Thief, Plunderer. चोर, लुटारू, हर, हारी, हारक, हर्त्ता, अपहारी, अपहारक, अपहर्त्ता.

Attack (upon a village, &c.) of a gang of robbers. दरवडा *or* दरोडाm. डांकाm.

Gang r. दरोडेकरी, दरोडेखोर.

Gang of robbers. दरोडा *or* दरवडाm.

High way r. वाटमाऱ्या, वाटपाडू, वाटपाड्या. Amongst the *Hindus* there are *robbers* by allotment of nature and destiny. They constitute very numerous tribes and classes.

Robbery, Robbing, *n.* v. V.—*act.* लुटणेंn. &c. चोरी *f.* लूट *f.* लुंठनn. अपहरणn. अपहारm.

By r. and violence. चोरून मारून.

Gang-r. दरोडा *or* दरवडाm

High way r. वाटमाराm. वाटमारी *f.*

R. and violence. चोरीमारी *f.*

Robe, *n.*—the garment. शेलाm. जामाm. झगाm.—in contempt. शेलकट *or* गटn. शेलखंडn.

R. of honor presented by a king, &c. खिलात *f.*

R. and turban bestowed in honor. शेला पागोटेंn. शिरपावm.

To Robe. See To Attire, To Dress.

Robust, *a lusty, sturdy, &c.* v. Stout, Strong. धट्टाकट्टा, धट्टाखट्टा, धडाखडा, जोधा, बळकट, जोमदार, जोरदार, जोरकस.

2 See Hale.

Robustness, *n.* v. A. 1. धट्टेकट्टेपणाm. &c. जोमm. जोरm. बळकटी *f.*

Rock, *n. mass of stone.* खडकm.n. धोंड *f.* शिला *f.* दगड *f.* खडपm. अश्माm.

Flat r. in the sea. कांसाm.

Hard as a r. शिलाघन.

Ledge of r. दांडाm. खडकm.

Pyramidal or peaked r. सुळकी *f.*

R. in the sea. कांटाm. खराबाm.

Sheet or stratum of r. कातळm. खडकm. खंडकूतn. खडपm. खंडपाm. खडकाळn. खडकाळी *f.* तवाm.

Soft, friable r. तुशा खडकm.

Writing upon a r. दगडावरची रेघ *f.* चिऱ्यावरची रेघ *f.*

To cause the r to flow. *lit. fig.* दगडास पाझरm. आणणें.

To Rock, *v. n. move backward and forward,* v. To Reel, To Shake. डगणें, डकडकणें *or* डगडगणें *intens.* डकाकणें *or* डगागणें, डगमगणें, डुलणें *or* डोलणें, आंदुळणें, हांदुळणें *or* हांवदुळणें, आंदोलनn.-&c. होणें *g. of s.* लटपटणें, लटलटणें, लडबडणें, लटपट *adv.* हलणें.

To Rock, *v.a. move backward and forward on a fixed line.* डुलवणें, *or* डोलवणें, हांदुळणें *or* हांवदुळणें, डगवणें, डुलेसा–डोलेसा–डगेसा-&c. करणें, झोंकेm. *pl* –झोपेm. *pl.*–&c. देणें.

2 (a child in a cradle). पाळण्यांत हालवणें, पालण्यांत घालून डुलवणें–झोंके देणें–&c.

Rock-oil, *n.* भूमितैलn.

Rock-salt, *n.* शेंदे *or* शेंमेलोणn. सिंधुलवणn.

Rocker, *n.* Rocking, *p. a.* v. V. N. डुलणारा, डगणारा, &c. डगडगीत, डळडळीत, डळमळीत, लटपटीत, उलटकर.

I *rocking stone.* उलटा दगडm.

Rocket, *n.* बाणm. बाणाm. कळकी बाणm. अग्निबाणm. ताराm.

Bundle of twenty four rockets. कैची *f.*

Hole or eye of a r बरमाm.

Sky r. हवई *or* हवाई *f.*

Rocketeer, *n.* बाणदार, बाणाईत.

Rocky, *a. full of rocks.* खडकाचा, कातळाचा, &c. खडकळ, खडकील, खडकूत, कातळवट.

Rod, *n. twig, &c.* काठी *f.* छडी *f.* शलाका *f.*

Lay on the r. and you'll bring on the scholar. छडीलागे चमचम विद्या येई घमघम.

2 (of office, &c.). छडी *f.* वेत्रn.

Bearer of the r. छडीदार.

3—in land measurement. काठी *f.*

Rodomontade, *a.* v. Boast, Bluster. घटंपटं. बुटकी *f.* भरेरावकी *f.* भरेरावी *f.* गट्टापट्टाm. तराठा *or* तऱ्हाटाm. टाराटुरी *or* टारा-टोरी *f.* डौलाm. पादरभिटाई *f.*

Roe, *n.* हरिणी *or* हरणी *f.* मृगी *f.*

Rogue, *n. knave, cheat, dishonest person,* v. Blackguard. ठक, ठग, ठकव्या, फसव्या, ठकबाज, दगाबाज, दगेखोर, धतुऱ्या, दगलबाज, लबाड, सोदा, सकारविल्हेचा, सकारविल्हा, कालभेल्या, खट, काबूयार, का, शीकर, दिल्लीचा, अवरंगाबादी, गुलाम, गुलामजादा, हिल्लेबाज, वंचक, प्रवंचक, प्रतारक, धूर्त्त, शठ.

Pack of rogues. चांडालचौकडी *f.*

Slippery r. arch r. वाटोळा गोळा, वाटोळा गोटा.

Every r. is at length outrogued. शेराला सवा शेर भेटतोच आहे.

2 See Vagabond. 3 *a sly, waggish, &c. person.* गुलाम, गुंड, गुंडा, बाट.

Roguery, *n. knavery, cheating, dishonest practices.* ठगाई *f.* ठकाई *f.* ठकबाजी *f.* ठकविद्या *f.* ठकूविद्या *f.* दगाबाजी *f.* दगलबाजी *f.* सोदावेंn. सोदेगिरी *f.* सोदेशाई *f.* लबाडी *f.* गुलामगिरी *f.* काबूयारी *f.* लबाडीलचाडी *f.* लबाडी लाताडी *f.* लबाडीलाताळी *f.* लकारी *f.* कालेंभेलेंn. धतुरा

or धसुरा*m. v.* दाखव, ठकडेपणा*m.* छटपणा*m.* धूर्तता*f.* धूर्ताई *f.* धैर्य*n.* धैर्त्तिका*f.*

ROGUISH, *a. v.* KNAVISH. ठकाऊ, ठकारू, ठकवरा, फसव्या, छट, लबाड, लबाडलचाड, लबाडलाताड, लबाडलाताल, खटनट, कितव, धूर्त्त, शठ, वंचक, प्रवंचक, प्रतारक.

2 See ARCH. 3 See MISCHIEVOUS.

To ROIST, *To* ROISTER, *v. n. v.* To BLUSTER. ताल*m.* तोडणें, तम*m.* दाखवणें, तमणें, तमतमणें.

ROISTER, *n.* ROISTERER, *n.* ROISTERING, *p. a. v. V.* तालतोडणारा, तमदाखवणारा, तमणारा, &c. रगड्या, रपाट्या, ग्राम, ग्रामणी, तालनोड्या, तमतम्या, खंदातट्ट, आनताई.

To ROLL, *v. a move by turning on the surface.* लोटणें, लोटून नेणें, चक्रगतीने नेणें, गरगरवून नेणें, घरळवणें, घुळवणें.

2 *make to revolve.* फिरवणें, लाटणें, गरगरवणें.

3 *wrap around.* गुंडाळणें, लपेटणें, वेष्टणें, वेढणें, गुंडणें.

4 *wrap round on itself.* गुंडाळणें.

5 (cakes, &c.) *form by rolling.* लाटणें.

6 along, over, in; (as in mud, dust, & c.). लोळवणें, लोळसावणें.

7 out. लाटणें.

8 up. गुंडाळणें, गुंडाळा*m.*–वळकटी *f.*–&c. करणें *g. of o.*

9 (the eyes). चालवणें.

To ROLL, *v. n. move by turning round.* लोटणें, घरळणें, घुळघुळीत येणें–जाणें–फिरणें–चालणें, घुळणें, फिरणें, लुठणें.

2—as a ship, &c. v. To ROCK. आंदुळणें, डुलणें *or* डोलणें, हांदुळणें *or* हांवदुळणें, हेलकावणें, हेलावणें, हेलकावे*m. pl.*–झोके*m. pl.*–डोल*m.* –&c. खाणें.

3 about (as in pain). वळवळणें, लोळणें, वळवळ *f.* करणें–मांडणें.

4 over,—time. लोटणें, उलगणें.

5 over and over on the ground. लोळणें, लोटणें, गडबडणें, गडबडालोळणें, गडबडगुंडा*m.*–लोटांगण*n.*–&c. करणें—esp. as in dogged resistance, &c. लोळण *f.*–लोळकंड *f.*–लोळकण *f.* येणें–मारणें–घालणें, —as horses &c. in the sun. लोळी *f.* करणें, लोळी *f.* येणे *in con.*

ROLL, *n. thing rolled up.* वळकटी *f.* वळी *f.* वळवटी *or* वंटी *f.* बिडा*m* गुंडाळा*m.* गुंडाळी *f. or* ळें *n.* गुंडाळी *f. or* ळें *n.* गुंडा*mn.* गुंडी *f.*—esp. of paper or cloth, सुरळी *f.*—esp. of thread, &c. चिवट*n.* कोंपरी *f.* कडी *f.* —of the betel leaf, &c. पट्टी *f.*—of tape, rope, &c. भेंडाळें *or* भेंडोळें*n.* पेंडोळें*n.* गुंडें*n.*—as of dough, लाटा *or* लाट्या*m. dim.* लाटी *f.*

2 *register, list.* फर्द*m.* पट*m.* इसमवारी *f.* यादी *f.* तक्ता*m.* फर्दा*m.*

3 (upon a drum). ताशेरा *or* तासेरा*m. v.* झाड.

4 See ROLLER.

ROLLED, *p. v. V. A. 1.* लोटलेला, लोटून नेलेला, &c. अवलुंठित.

3 गुंडाळलेला, लपेटलेला, &c.

4 गुंडाळलेला.

5 लाटलेला, लाटीव

ROLLER, *n.* ROLLING, *p. a. v. V. A. 1.* लोटणारा, लोटून नेणारा. *v. V. N. 1.* लोटणारा, घरळणारा, लोलमान.

I—for cakes, &c. लाटणी *f.* लाटणें*n.*

II—for levelling ground. लाट *f.*

III (as of a mortar). लाट्या*m.*

IV. *bandage,* &c. पट्टा *dim.* पट्टी *f.*

ROLLING, *n. v. V. A. 1.*—*act.* लोटणें*n.* लोटून नेणें*n.* &c. *v. V. N.* लोटणें*n.* लुठणें*n.* &c. अवलुंठन*n.* लुंठन*n.*

2 आंदुळणें*n.* डुलणें*n.* &c. हेलकावा*m.*

5 लोळणें*n.* &c. लोटांगण*n.* लोळण *f.* लोळकंड *f.* लोळकण *f.*

6 लोळी *f.*

ROLLING-PIN, *n.* लाटणी *f.* लाटणें*n.*

ROMANCE, *n. wild tale, &c.* कादंबरी *f.* थोतांड*n.* थोतांडपुराण*n.* भंडपुराण*n.* माहात्म्य*n.* अभूतकथा *f.* असंभूतकथा *f.*

To ROMANCE, *v. n. tell wild tales.* कादंबरी *f.*–थोतांड*n.*–थोतांडपुराण*n.*–&c. सांगणें.

ROMANCER, *n.* ROMANCING, *p. a. v. V,* कादंबरी सांगणारा, &c कादंबऱ्या, थोतांडी, थोतांडपुराणिक, नकल्या, बात्या, बात्यारा *or* बात्येरा.

ROMANTIC, *a. wild, fanciful, extravagant, &c.*—a person. अद्भुतप्रिय, अद्भुतमनस्क, अद्भुतवृत्ति, अशृंखलमनस्क.

2—notions, taste, &c. विलक्षण, अद्भुतरसात्मक, अद्भुतरसप्रचुर, वितर्कात्मक.

ROMP, *n. boisterous girl, hoiden.* घोडगी *f.* घोर्डी *f.* जानी *f.* धांगड *f.* धिंगड *f.* धागडधिंगी *f.* खिदडणारी *f.* नाचणारी, भोपळदेवता *f.*

2 *or* romps; *rough play.* धिंगाणा*m.* धिंगामस्ती *f.* खिदडा*m* खिदडणें*n.* धांगडणें*n.* धमशान*n.* धुमशान*n.* धुमकूस *f.* धुडकूस *or* गूस*m.* धुमड *f.* धुमश्चक्री *f.* धुमाकूळ*m.* धांगडधिंगा *or* धावडधिंगा*m.* धिंवडी *f* तानकथय्या*m.* ताथय्या*m.* थैथैय्या*m.* थैथैयाट*m.* थैकार*m.* हंगामा*m.* हमामा*m.* हुतूतू*m.*

To ROMP, *v. n. play rudely and boisterously* खिदडणें, खिदळणें, धिंगडणें, धांगडणें, धिंगाणा*m.*–धमशान*n.*–धांगडधिंगा*m.*–&c. घालणें–मांडणें–माजिवणें, नाच*m.* मांडणें.

ROMPING, *n. v. V. and* ROMP. खिदडणें*n.* धांगडणें*n.* धिंगडणें*n.* &c.

ROMPER, *n.* ROMPING, *p. a. v. V. and* ROMP. खिदडणारा, धांगडणारा, धिंगडणारा, धिंगाणा मांडणारा, &c. धांगडधिंगा.

RONION, *n fat bulky woman.* पखालपार्वती *f.* मुग्भम्मा *f.*

ROOD, *n. measure of five cubits and five hand breadths.* काठी *f.*

ROOF, *n. cover of a building.* छावणी *f.*—of thatch, छप्पर*n.*—of tiles, कौलार*n.*—flat r. of earth, धाबा. माळवद *or* माळवदा*n.*

Aperture (for smoke, light, or air) in a r. धारें*n.* दादरा*m.* साहणें *or* साणें*n.*

Corner or diagonal rafter of a r. घोणवसा*m.* घोण *f.* घोण्या*m*

End piece of an oblong r. चांपेमोळा*n.*

Frame work of a r. थाट*m.* थाटबंद*m.* वांशीक*n.*

Lath-work over the rafters of a r. ओंवण*n.* साट*m.* साटी *f.*

Lower ridge or cross-piece supporting the extreme line of a r. गई *f.* गइसर *or* गइसरा*m.*

Of four slopes—a r. चौमोळी, चौपाखी.

Of two slopes—a r. दुमोळी, दुपाखी.

Slope or side of a r. पाखें*n.* मोळा*n.* नीवा*m*

The thatch &c of a r.—as distinguished from rafters and lathwork. शाकार *or* शेकार*n.*

2 (of the mouth). तालु*n. pop.* ताळू *f.*

To ROOF, *v. a.* छावणी *f.* घालणें–करणें, झांकणें.—with thatch, छप्पर*n.* घालणें–करणें, शाकारणें *or* शेकारणें, शाकार *or* शेकार*m.* घालणें.

ROOFED, *p. v. V.* छावणी घातलेला, छप्पर घातलेला, &c. छावणीचा, छप्पराचा.

ROOFING, *n. v. V.* छावणी *f.* शाकारणें*n.* &c. शाकारणी *f*

ROOK. See CROW.

ROOM, *n. space.* अवकाश*m.* प्रदेश*m.* देश*m.*

Absence or want of r. अनवकाश*m.*

2 *vacant space.* अवकाश*m.* जागा *f.m.* उसार*m.* वावा*m.* सांच*m.* सांठ*m.* सांठपा*m.* आकाश*m.n.* वार*m.* वारी *f.* सवड *f.*

To make r. *get out of the way* खिसणें *or* खिचणें, वाट *f.* देणें, जागा *f.* घेणें, ओसर *m.* देणें-घेणें.

Room ! make r ! पैस !

3 *apartment.* कोठडी *f.* खोली *f.* ओवरा *or* ओरा *m.*

Inner r. गर्भगृह *n.* गर्भागार *n.* गर्भ *m.*

Suite of rooms. बढाण *n.*

Upper r. माडी *f.* उपरिभूमि *f.*

4 *lieu, stead.* जागा *f. m* स्थान *n.* स्थल *or* ळ *n.* ठिकाण *n.*

In the r. of. जागीं, जागीं, जागें, ऐवजी.

5 *place, opportunity.* जागा *m. f* वाव *m.* स्थान *n.* सवड *f.*

Roomily, *adv. loosely, at large.* ऐसपैसपन, पैस, पघळ.

To sit loosely and r. अढी *f.* घालून बसणें.

Roominess, *n* v. A. ऐसपैसपणा *m.* अघळपघळपणा *m.* प्रशस्तपणा *m.* &c. प्राशस्त्य *n.*

Roomy, *a. spacious, wide, &c.* ऐसपैस, पैस, ऐसपैसाचा, अवकाशाचा, पघळ, अघळपघळ, प्रशस्त, कुशाद, मोठा, विशाळ, विस्तीर्ण, सावकाश.

Roost, *n.*—of a bird. आजुा *m.* अड्डा *n.* धामा *m.* पाखरांचें रात्रीं बसायाचें स्थान *n.*

To Roost, *v. n* —birds आजुा-धाम्यावर बसणें

Root, *n. the part of a plant which enters the earth.* मूळ *pop.* मूळ *n.* मुळी *f.* मुळकंड *or* खंड *n.* जडी *f.*

Deep roots. धरणमूळ *n.*

From r. to top. आमूलचूड.

Of firm r. बद्धमूल.

Ramification of a r. पाळ *n.* पाळक *n*

To the r. आमूल.

To take r. मुळावणें, जडी *f.* रूजणें *g. of s.* लागणें.

To take r. fig. *get firmly settled or fixed.* पाळें *n. pl.* घेणें, पाळेंमुळें *n. pl.* भूमींत जाणें *g. of s.* जडणें, नांगी *f.* लागणें *or* रूजणें *g. of s.*

To turn out r. and branch. पाळेंमुळें *n. pl* खणून टाकणें.

2 See Plant.

Aquatic r. पाणकंद *m.*

Bulbous or tuberous r. कांदा *m.* कंद *m.*

Roots and simples of medicinal virtue. जडीबुटी *f.*

3 *radical or lower portion.* बुडखा *m.* बुडखा *n.* बुंध *n.* बुंधा *m.* बुंधारा *m.*

4 *primary cause, original, spring, source.* मूळ *n.* बुंध *n.* बुंधा *m.* बीज *n.* आदि *n.* आदिकारण *n* मूलकारण *n.* निदान *n.* घर *n.* अवधि *m.* बुडखा *m.* बुडखा *n.*

Having for its r. or origin. मूलक (as पापमूलक दुःख pain of which sin is the root, लोभमूलक कलह contention of which covetousness in the root, &c. ad libitum.)

From the very r. मुळाहून *or* मुळाभरून.

5 *radical word.* प्रकृति *f.* शब्दयोनि *f.*

Relation of a r. to its ramifications. प्रकृतिविकृतिभाव *m.*

5 (of a number). मूळ *n.*

6 (of a square or cube). पद *n.*

Cube r. घनमूळ *n.*

Square r. वर्गमूळ *n.*

To Root, *v. a. fix deeply.* जडवणें, बद्धमूल करणें.

2 out or up ; *eradicate.* उपडणें, उपटणें, उपटून टाकणें, मुळासुद्धां-उपडून काढणें, उन्मळणें, उत्पाटणें, उच्छेदणें, समूलोत्पाटन *n.*-उन्मूलन *n.*-&c. उत्पाटन करणें *g. of o.*

To Root, *v. n. take root,* lit. fig. मुळें *n. pl.* धरणें, पाळें *n. pl.* घेणें, पाळेंमुळें *n. pl* भूमीत जाणें *g of s.* मुळावणें, बद्धमूल होणें, लागणें, जडणें, जडावणें, वागी *f.* लागणें-रूजणें *g of s.*

Rooted, *p* v. V. A. 1. *and* v. N. जडवलेला *or* जडलेला, &c बद्धमूल, दृढमूल.

2 उपडलेला, उपटून टाकलेला, &c. उन्मूलित, उत्पाटित, उच्छिन्न, उत्खात.

Rope, *n.* दोर *m. dim.* दोरी *f.* रस्सा *m. dim.* रश्शी *f.* नाडा *m.* चव्हाट *n.* सडक *f.* सडा *m.* रज्जु *f. pop.* राजू *n* काढणी *f* शेडा *m.* गुण *m.* दोरक *m.*

Large thick r. दोरखंड *n* दोरडें *n.* वाल्हा *m.* सोल *m.* सोलखंड *n.*

Mark worn by a r. करकोचा *m.* काचणी *f.* अब्बोटा *m.*

Piece of r. (or cord). दोरखंड *n.* सोलखंड *n.* तोडा *m.*

Rope-dancer, *n* v. Tumbler, Actor. नाडेवडुरूपी *or* नाडिभोरपी, कोल्हाटी, भोरपी.

Rope of r. नाडा *m.*

Rope-dancing, *n.* नाडिभोरीप *or* रूपन. भोरीप *n.*

Rope-maker, *n.* कंजारी. This is a particular caste.

Rope-shed, Rope-walk, *n.* करदोंडी *f.*

Ropiness, *n.* v. A. दोर *m.* दोराळपणा *m.*

Ropy, *a. stringy* दोराळ.

Rosary, *n. string of beads for counting prayers.* जपमाला *pop.* जपगाळ *or* ळा *f.* स्मरणी *f.* तस्बी *f.* अक्षमाला *f.* माला *f. pop.* माळ *f.*

Fingers used as a r. करमाला *f.*

Rose, *n.*—the bush. गुलाब *m.* गुलाबाचें झाड *n.*—the flower. गुलाबाचें फूल गुलाब *m.*

China r.—the plant or flower. जपा *f.* जास्वंद *f.*

Conserve of roses. गुलकंद *m.* गुलाबचक्की *or* लकडी *f.*

Extract of roses. गुलाबी अत्तर *n.*

No r without a thorn. धान्य तेथें गुत्ती निधान तेथें विंची.

2 *cooper's rose.* कांचकमल *n.*

Rose-apple. *n.*—the plant. जांब *m.* जंबु *f.*—the fruit. जांब *m.* जंबु *n.*—the plant or fruit. साखरजांब *m.* गुलाबीजांब *m.*

Rose-colored, *a.* गुलाबी, गुलाबीरंगाचा, गुलाबरंगी, पाटल.

Rose-water, *n.* गुलाबपाणी *n.* गुलाब

R.-vessel. गुलाबदान *n.* गुलाबदानी *f.*

Roseate, Rosy, *a. rose-colored.* गुलाबी, गुलाबरंगी, गुलाबीरंगाचा, पाटल.

2 *rosy, full of roses.* गुलाबांचा.

To Rot, *v. n. putrify.* कुजणें, सडणें, उबळणें.

To r. and run,—melons, &c. दगळणें, बुळकणें, उमळणें, बरबरणें, गुमळणें.

To Rot, *v. a. make putrid.* कुजवणें, सडवणें, कुजेसा-सडेसा-&c. करणें.

Rot, *n.* (in cattle)—the disease. सडी *f.* वादा *m.* वांदें *n.*

Rot-gut, *n. dilute & sour liquid.* खळा *m.* खळकट *m.* खळगट *n.*

Rotary. See Rotatory.

Rotation, *n. wheeling, turning round, circular motion.* गरगरणें *n.* चक्रगति *f.* चक्रावर्त्त *m.* चक्रावर्त्तन *n.* स्थिरावर्त्त *m.* स्थिरावर्त्तन *n* घूर्णन *n.* घूर्णि *f.*

3 *succession.* पालटाने-पाळीने-&c. येण्याचा-जाण्याचा-&c. क्रम *m.* आनुपूर्वी *f.* आनुपूर्व *n.* फिरती ओळ *f.* चक्र *n.* रहाटगाडगें *n.*

In r. पाळीने, ओळीने, क्रमाने.

Rotatorily, *adv.* v. A. 1. चक्रगतीने, &c. चक्रवत्.

Rotatory, *a.* v. N. 1. *turning on its own axis, turning like a*

wheel. चक्रगतीचा, चक्रावर्त्ताचा, &c. चक्रगति, चक्रगामी, चक्रावर्ती, चक्रवान्.

2 *following in succession.* पालटाने-पाळीने-&c. येणारा-जाणारा, फिरत्या ओळीचा, रहाटगाडग्याचा.

ROTE, *n. mere repetition.* घोकमेंn. घोकणीf.

Mere r. learning. घोकींविद्याf पोपटपंडितीf. पोपटविद्याf.

That acts by r. घोककाम्या, घोक्या

That knows only by r. घोक्या, घोकीव, पोपटपंडित.

That is known only by r. घोकीव, पोपटपंडितीचा, पोपटविद्येचा.

ROTTEN, *a. putrified.* कुजका *or* कुसका, कुसडा, सडका, सडेल, शीर्ण, विशीर्ण.

Rottenish, *rather r.* कुजकट, कुजट, कुसकट.

R. and corrupt,—compreh. *or* gener. कुजकानासका.

2 *fig. perfidious, &c.* v. FALSE. कुजका, मनाचा-हाडाचाकुजका.

3—used of ground. खस्नी.

ROTTENNESS, *n.* v. A. 1. कुजकेपणाm कुसकेपणाm. सडकेपणाm.

ROTUND, ROTUNDITY. See ROUND, ROUNDNESS.

ROTUNDA, *n. round building.* गोल-बुरजी-&c. घरn-&c.

ROUGH, *a. not smooth.* खरखरीत, खरबरीत *or* खडखडीत, खसखसीत, उखरबाखर, उखराबाखर.

2 *not elegant or neat, not finished nicely; coarse, clumsy, &c.* किजबिडीत, किजबीड, किचबिडीत, किचबीड, किडबिडीत, किडबीड, भसाडा, रटाल्या *or* रटाला, रटेल, भरड, ढोबळ, ढोबळा, भोंपळसुती, वेठीचा, रांठ *or* रेंठ, कच्चा.

3 *not gentle, soft, courteous or mild; rude, boisterous, &c.*—person or action. धसक्या, धशा *or* धूशा, रगड्या, रपाट्या, धसमुसळ्या *or* ळ्या, धस्समसूळ, घुसड्या, रेवंदाळ्या, चोळबटणारा, धसाफशीचा, घुसडाघुसडीचा, लाट्या, रांठ *or* रेंठ, लांठ, पडखर, असौम्य, असभ्य, अशिष्ट, अस्निग्ध.

R. action or work. रगडपट्टीf. रगडमल्लीf. झोडपट्टीf. धसाफशीf. घुसडाघुसडf.

4 *not gentle in operation; harsh, severe, &c.*—measure, remedy, &c. उग्र, उग्रोपचारी, उग्रोपचाराचा, राक्षसी, आसुरी, आसुरी उपायाचा, कठोर, निष्ठुर, दंडोपचारी, दंडोपचाराचा, परूष, परूषवृत्तीचा.

5—a workman; *coarse, clumsy.* धसक्या, धसड्या, धसकड्या, धशा, दगडघाशा, रगड्या, भसाडा, झोडकामी *or* म्या, रटाला *or* ल्या.

6 (to the taste) *austere, &c.* रूक्ष *pop.* रूखा, खट्टा, निस्स्नेह.

7 (to the touch) *prickly, &c.* चरचरीत, चरबट.

8 *not polished, not wrought.* कच्चा, असंस्कारित, असंस्कृत, अपरिष्कृत.

9—the sea, &c. *agitated.* खवळलेला, खळबळलेला, क्षुब्ध, व्याक्षुब्ध.

10 *tempestuous.* जोरी, वादळाचा, तूफानाचा.

To ROUGH-CAST, *To* ROUGH-DO, *To* ROUGH-HEW, *v. a. give the first shape, to form rudely, coarsely, &c.* भरडणें, भरडून ठेवणें, करडn. काढणें *g. of o.* खरडणें, खरडूनठेवणें, सडकणें, ओरखडणें, ओरबडणें, ओरखडून-&c. ठेवणें, आकारास आणणें-आणून ठेवणें.

ROUGH-DRAUGHT, *n. rude sketch, &c.* खरडाm. खरडn. खरडेn कच्चाआकारm. मसुदाm.

To ROUGH-DRAW, *v. a. sketch roughly.* खरडणें, खरडूनठेवणें, ओरखडणें, ओरबडणें, ओरखडून-&c. ठेवणें, अंकणें, कच्चाआकारm.-खरडाm.-&c. काढणें *g. of o.* आंकणीf.-अंकनn. करणें *g. of o.*

To ROUGH-HEW, *v. a.* v. To ROUGH-CAST. सडकणें.

ROUGH-HEWN, *p.* v. V. सडकेलेला, सडकींव.

ROUGH-RIDER, *n.* चाबुकसवार *or* स्वार.

Business of a r. चाबुकसगरी *or* स्वारीf.

ROUGHNESS, *n* v. A 1. खरखरितपणाm. खडबडितपणाm. &c.

2 किजबिडितपणाm. भसाडेपणाm. ढोबळेपणाm. रटालेपणाm. रांठपणाm &c.

3 धसकेपणाm. रगडेपणाm. &c. रांठपणाm. लांठपणाm. लांठाईf. रांठाईf.

4 उग्रपणाm. कठिणपणाm. कठोरपणाm. &c.

ROUND, *a. circular.* वाटोळा, वर्त्तुल *pop.* वर्तूळ, वर्तुलाकार, वृत्त, वृत्ताकार, चक्राकार, चक्रवान्, मंडलाकार, वलयाकार, कंकणाकार, कुंडलाकार. ●

Exactly r. गरगरीत-&c. वाटोळा.

Roundish. वाटोळासा.

2 *spherical, globular.* वाटोळा, गोल, गोलाकार, वर्त्तुल, वर्त्तुलाकार, गोटोळा.

3 *cylindrical.* लंववर्त्तुल, लंववर्त्तुलाकार, दीर्घवर्त्तुल, गोलदार, गोल, वरवंट्याचे आकाराचा.

4—as a number. ठोक *or* थोक, घाऊक, ठोकरकमेचा.

A r. number, *number that ends with a cipher.* पुज्जाचा आंकm. शून्यांतकसंख्याf.

A r. sum or price. बरीच किम्मत f. बरेंच मोलn.

ROUND, *n. circle,* v. RING. कडेंn. वेढाm. मंडलn. चक्करn. चक्रn.

2 *circular slice.* चकतीf. चकदळn. चकदळीf.

3 (of a ladder) *rundle,* v. STEP. पावकाm. पायरीf.

4 *revolution, circular course of action.* फेराm. फेरीf. फेरणीf. चक्रn. रहाटगाडगेंn. कुंभारचाकn पर्यायm. आवृत्तिf. आवर्त्तनn.

5 *or* rounds (of a guard). फेरीf. गस्तf.

R. of beggars, idol-worshippers, &c. in a city. नगरप्रदक्षिणाf.

6 *round about course,* v. CIRCUIT. भोवाडाm. फेरीf.

7 (of rope) *coil.* वेढाm. वळसाm. बांगडीf.

ROUND, *adv. circularly.* चक्कर-गिरकांडी-गिरकांडा-&c. मारून, गरगर, गरगरां, गरागर, गरारां, गिरगीर, गिरगिरां, चक्रवत्, मंडलवत्.

To look r. मुरडून-पाठीमागें-&c. पाहणें, पाठीमागे डोकावून पाहणें.

To turn r. the head. मुरडणें, तोंडn. फिरवणें.

To turn or come r. fig. *to change opinion, &c.* फिरणें, पालटणें, बदलणें, वळणें.

To turn r. *revolve.* फिरणें, गरगरणें, गरगर-&c. फिरणें, भ्रमणें, भ्रमणn.-&c. करणें.

2 *or* all round; *on all sides,* v. AROUND. सभोंवर, सभोंवता, सभोंवताला, चहुंकडे, आसमंतात्.

3 *circuitously,* v. ABOUT. फेऱ्याने, भोंवाड्याने, फेराखाऊन-घेऊन, गरका मारून.

To go r. फेराm. खाणें-घेणें-मारणें, गरकाm -चक्करn.-&c. मारणें.

The whole year r. बारमास, बारमाही, बारामहिने.

ROUND, *prep. around, over the outside of,* v. ABOUT. वरून, वर, भोवता, सभोंवता.

2 *on all sides of,* v. AROUND. आसपास, भोवता, भोवताला, सभोंवता.

To ROUND, *v. a.* वाटोळा-गोल-गोलाकार-&c. करणें, वाटोळेपणाm.-&c. आणणें.

ROUNDABOUT, *a. circuitous.* फेऱ्याचा, भोंवाड्याचा, गिरकांड्याचा, घेऱ्याचा, गरक्याचा.

ROUNDABOUT, *adv. on all sides.* सभोंवता, सभोंवताला, सभोंवती, भोंवताला, सभोंवर, सभोंवार, अधींमधीं, अध्येंमध्यें, दरेमेरेस, आसमंतात्, समंततः, समंतात्.

2 *circuitously*, v. About. फेऱ्याने, भोवाड्याने, फेराखाऊन.

To go r. फेरा m. खाणें-घेणें-मारणें, गरकाm मारणें, चक्कर n. मारणें.

Roundly, *adv flatly, plump, peremptorily, &c.* v. Positively, Bluntly. साफ, धादांत, धडधडीत, निखालस, निक्षुण, परिछिन्न.

2 *to the purpose, vigorously, &c.* v. Smartly, Well. रगडून, कचकावून, बळकट, खूब.

Roundness, *n.* v. A. 1. वाटोळेपणा m. वर्तुळपणा m. गोल m. वर्तुलत्व n. वर्तुलाकृति f. वृत्ताकृति f & c.

2 वाटोळेपणा m. गोलपणा m. गोल m. गोलाई f. गोलत्व n. वर्तुलत्व n. गोलाकृति f. & c.

3 गोलदारपणा m लंबवर्तुलत्व n. & c.

Rounds, *n. of a guard* फेरी f. गस्त f.

Rounds-man, *n.* फेरेकरी, गस्तकरी.

To Rouse, *v. a.* v. To Awaken. जागा-जागृत-सावध-&c करणें, उठवणें, झोपमोड f.-&c. करणें *g. of o.* बोधन n.-प्रबोधन n.-&c. करणें *g. of o.* प्रबुद्ध-&c. करणें.

2 *stir up*, v. To Excite. जागा-&c. करणें, उठवणें, उत्तेजणें, उद्बोधन n.-बोधन n.-प्रबोधन n -&c. करणें *g. of o.*

Rout, *n. rabble, mob*, v. People. लुब्ध n. कुतवार n. जंगमटवळ n. धमाचौकडी f.

2 (of an army) *defeat and dispersion.* मोड m. सैन्यभंग m. दाणादाण f. भणाण m. तारागण n. तारानीर f. तारनोड गर्दी f. तसनस *or* नास f. धुंवा m. धुमा m. धूळ f. पट्टाधूळ f. धूळपट f. धूळदशा f. धूळधमासा m. धूळधाणी f. फांकापांक f. पागापांग f. निहडफांक f. वाताहत *or* हात f. तिल्हेवाट f.

Utter r. भाऊगर्दी f. पाणपत n. (as पाणपत झालें).

To Rout, *v. a. defeat and put to flight.* मोडणें, उधळणें, उडवणें, गादवणें *or* गादावणें, मोड m.-भंग m.-दाणादाण f.-तारानीर f.-&c. करणें *g. of o.* चार वाटा f.*pl.* करणें *g. of o.* नजावजा *adv.* करणें, धूळ f.-धुवा m.-&c. उडवणें *g. of o.* पळवणें, पळेसा करणें, पळापळ f -पळपट f. -&c. करणें *g. of o*

Route. See Road.

Routed, *p* v. V. मोडलेला, पळवलेला, चार वाटा केलेला, & c. शिकस्त, भग्न.

To be r. भडकणें, भणभणणें *intens.* भणाणणें, दशदिशांपळणें, सैरावैरा *adv.* पळणें, बारावाटा होणें-पळणें, तीनतेरा होणें, भयाभंगास जाणें.

Routine, *n. round of duties.* नित्यपाठ m. नित्यपरिपाठ m. नित्यकर्म n. नित्यकृत्य n. नित्यक्रम m. आन्हिक n. परिपाठ m.

Of the daily r. नित्यपाठांतला.

To fall under the daily r. नित्याखालीं पडणें.

To Rove, *v. n.* v. To Wander. हिंडणें, भटकणें, भटकत-हिंडत फिरणें, टेहळ टिकोरी f.-परिभ्रमण n.-परिक्रम m.-परिक्रमण n.-विहार m.-विहरण n.-&c. करणें.

Rover, *n.* Roving, *p. a.* v. V. हिंडणारा, भटकणारा, हिंडत फिरणारा, &c. हिंडफिऱ्या, परिभ्रमण-& c. कर्ता-कारी-& c. यथेष्टचारी, रमतेराम, भटक्या, हुप्या, भटकभैरव *or* भैरोबा—esp. as used of children. हिंडगा, ओढाळ.

II—the mind, &c., *discursive.* ओढाळ.

II *ranging robber, &c.* पुंड.

Row, *n. rank, line.* ओळ *or* वळ f. वळी f. पंक्ति *pop.* पंगत f. रांग f. फरा m. हार f. हर f. हरपंजर f. सर f. माला *pop.* माळ f. आवलि f. पद्धति f. राजि f. श्रेणी f.

In one continuous r. ओळीनें, हारीनें, & c. हारोहार, एकसरीं *or* रें, एकाक्रमानें.

In rows, हारोहार.

2 (of houses) *alley, &c.* पाखाडी f. आळी f. आळ f. चाळ f.

Row, *n. riot, hubbub, &c.* v. Tumult दणका m धूम f. गोंधळ m. धांदल f. धांगलाm. गर्दी f. रोराण n.

To kick up a r. दणका m. माजणें.

To Row, *v. a.* v. To Scold. खरकावणें, खडखडवणें, खडसणें, झराडणें, खरड f.-खरडपट्टी f.-& c. काढणें *g. of o.*

To Row, *v. a.* (a boat). वलवणें *or* वलावणें *or* वल्हवणें, वलवून-& c. नेणें हकारणें *or* हकालणें, वलावणी f -वलावा *or* वल्हावा m. करणें *g. of o.* वल्हें n. मारणें-मारून नेणें, खेवा m. मारणें.

Rowel. See Seton.

Rower, *n.* (of a boat). वल्हेकरी *or* वलेकरी, अवलेकरी.

Royal, *a belonging, &c to a king ; regal, kingly.* राजाचा, नृपाचा, & c. राजकीय, बादशाही, पादशाही, राजसंबंधी, राजविषयक, नृपसंबंधी-विषयक, & c.

R. attendant. राजसेवक.

R. audience chamber. राजदर्बार m. n. हुजूर n

R. city or town. राजनगरी f. राजधानी f. राजपुरी f. संस्थान n.

R. circle or court. राजमंडल *or* ळ n. राजमंडळी f.

R. court or hall of justice. राजदर्बार m. n. राजसभा f. राजकचेरी f.

R. court or assembly. राजदर्बार m. n. राजसभा f.

R. delights and diversions. राजविलास m.

R. duty. राजकार्य n.

R. dynasty or genealogy. राजावलि f.

R edict. राजाज्ञा f. राजशासन n.

R. letter or order. राजलेख m. राजपत्र n.

R. mansion. राजवाडा m. राजमंदिर n.

R revenue. राजधन n. राजस्व n.

R. signet or seal. राजमुद्रा f.

R. stamp or seal impression. राजमुद्रा f. राजचिह्न n.

R. symbol. राजलक्षण n. राजचिह्न n.

2 *becoming a king, magnificent, &c.* राजकीय, राजपसंत, राजयोग्य, राजोचित, राजाहं, बादशाही, पादशाही, आलिजाहां.

Royalty, *n. kingship.* राजत्व n. राज्य n. नृपत्व n. बादशाही f. पादशाही f. राजसामुद्र्य n.

Ensign of r. राजचिह्न n. राजलक्षण n. नृपलिंग n.

Ensigns or emblems of r.—compreh. छत्रचामर n. छत्रसिंहासन n. शिक्केकटार f. शिक्कामोर्तब n.

To Rub, *v. a. apply friction to.* घासणें, चोळणें, घर्षणें, घासटणें *or* घसटणें, मळणें, मर्दणें, घोटणें, घर्षण n.-मर्दन n.-&c. करणें *g. of o.*

2 *clean by friction*, v. To Wipe. पुसणें.

3 (in a mortar) *levigate.* खलणें, घोटणें.

4 down, (a horse). मळणें, चोळमालीश f. करणें.

5 in; (unguents, &c. on the body). चोळणें, मर्दणें, गजणें

6 off, v. To Abrade. घासणें, घासटणें *or* घासघटणें, घसघटणें, खरडणें.

7 out; *erase*, v. To Efface. पुसणें, पुसून टाकणें, खोडणें.

8 up. घासणें, घर्षणें, उजळणें, उजळणी f.-&c. करणें, सांब f.-जंग m. -&c. काढणें *g. of o.*

9 with; v. To Smear. माखणें, माजणें, चोपडणें.

To Rub, *v. n. have friction with*, v. To Graze. घासून-घसघटून-& c. जाणें, लागणें, संघट्टन n.—संघर्षण n.-संघर्ष m.-& c. होणें *g. of s. recip.*

2 through; *get on with difficulty.* रेटून-रेटाईनें-रेंगारेंट करून-

रेटारेटी–कूच्छें करून–जेमनेम करून–जसानसा–जसेनसें करून–&c. जाणें –चालणें–निभावणें–पार पडणें–& c.

Rub, Rubbing, *n.* v. V. A. 1.—*act.* घासणें *n.* &c. घासणी *f.* मळणी *f.* घर्षण *n.* मर्दन *n.* विमर्दन *n.*

I *collision, brush against.* घसरा *m.* घट्टा *m.* घसीटा *m.*

Rough r. (or wipe, &c.). घसरा *m.* घसका *m.* घट्ट *m.* घसीटा *m.*

II *that which causes obstruction, difficulty, &c.* अडचण *f.* हिसका *m.* धक्का *m* पेच *m.* नड *f.* लचाड *n.*

Rubbage, *n. loss by rubbing.* चोळ *f.* झीज *f.* झिजणावळ *f.* घासणी *f.*

Rubbed, *p.* v. V. 1. घासलेला, चोळलेला, मळलेल, & c. घर्षित, घृष्ट, मर्दित

6 घासलेला, &c.

To be r. खरचटणें, खरडणें,

Rubber, *n.* Rubbing, *p. a.* v. V A. 1. घासणारा, चोळणारा, &c. घर्षण–मर्दन–& c. कर्त्ता–कार्य.

2 पुसणारा.

v. V. N. 1. घासून जाणारा, घसवटून जाणारा, &c.

I *stone, &c. to smooth and polish,* (paper, metals). मोहरा *m.* घोटा *m.*

Rubbish, *n. waste or worthless matter.* कचरा *m.* केर *m.* केरकस्तान *n.* केरकचरा *m.* गाळसाळ *f m* गावाळगुवाळ *n.* कस्तान *n.* खस्त *f.* खळमळ *m.* खेर *f.* गदळ *n.* कनवार *n.* घाण *f.*

R. and filth,—as heaped or lying हिडीस *n.* हेंदर *f.n.* खच *f.*

2 (as of a fallen building or wall). मन्माम *m.*

Rubican, *a.* —a horse. तेल्या कुमैत *or* कुमाईत.

Ruby, *n.* माणिक्य *pop.* माणीक *n.* & *dim.* माणको *f.* लाल *m.* याकूत *n.* पद्मराग *m.*

Small r. चुणी *f.* चूण *f.* माणकी *f.*

That has ruby lips. विंबोष्ठ (*f.* विंबोष्ठी) *lit.* like the fruit of the momordica monadelpha. विद्रुमोष्ठ *m.* (विद्रुमोष्ठी *f.*) lit. like coral.

Ruby-bead, *n.* लाखेरी *f.*

Rudder, *n.* v. Helm. सुकाण *or* न *n.* फळें *n.*

Ruddiness, *n.* v. A. 1. तांबुसपणा *m* लाली *f.*

2 तुकतुकी *f.* टवटवी *f* तजेला *m.* तजेलदारी *m.* तजेली *f.* नथीली *f.* तेजगी *f* तकनकी *f.*

Ruddy, *a. inclined to red,* v. Red. तांबूस, लाल.

2 *healthy-looking, fresh, lively, blooming,*—the countenance, &c. तुकतुकीत, टवटवीत, तकनकीत, तुकतुकीचा, टवटवीचा.

Rude, *a. untaught, uncivilized, barbarous.* रानटी, रानवट, जंगली, अनक्षर, अशिक्षित, अशिष्ट, अविद्य, विद्याचारहीन, विद्याचारशून्य, हेंगाडा, रांगडा

2 *rough, coarse, uncivil, violent, impudent, overbearing, &c.* दांडगा, दांड, दंडेल, बाडगा, तंडेल, खवेल, उद्धट, उद्धत, भट्ट, उर्मट, ठोंग, ठेंगा, कटमस्त *or* स्ना, भाडदांड, भरवटदुंडि, बंजारदांड, गैरभाळ, गैरशिष्ट, अशिष्ट, असभ्य, असभ्यवृत्ति, दौर्जन्यवृत्ति, भट्ट, भटांगण, भटिंगण, भटकुला, भसमुसळा *or* ळ्या, भस्समनूळ, रांठ, लांठ, कोदंड, उद्दाम, सोरट, धृष्ट, समुद्धत, वियान, निर्भीड, बेशक, बेमुरत्त निर्मर्याद, अमर्यादशील, मस्ता *or* मस्ग्या, नष्टविनय, प्रणष्टविनय, अविनय, सडीक.

3 *coarsely executed,* v. Rough. धोंवड, भसाडा, कच्चा, रटाला *or* ल्या, रांठ, भोंवळसुनी, भोंपळसुनी.

4 *not skilled or practised; raw, unskilful, &c.* v. Awkward. अनाडी, कच्चा, अकुशल, अदक्ष, अपटु.

5 *not polished or elegant,* v. Artless. साधा, साधाभोळा.

Rude-spoken, Rude-tongued, *a. of unskilful speech.* आडव्या जिभेचा.

Rudely, *adv.* v. A. 1. रानटीपणाने, &c. विद्याचाराचांचून.

2 दांडपणाने, &c. दाउगाईने, ठोंगाईने, लांठाईने, भट्टाईने, &c. मर्यादेचांचून, मुरवतीचांचून, & c.

3 धोवड, कच्चा *decl.* & c. धोवडपणाने, &c.

5 साधा *decl.* साधेपणाने.

Rudeness, *n.* v. A. 1. रानटीपणा *m.* रानवटपणा *m.* & c. अक्षरराहित्य *n* शिक्षाराहित्य *n.* विद्याचारहीनता *f* विद्याचारशून्यता *f.*

2 दाउगेपणा *m.* दांडपणा *m.* भट्टपणा *m* & c. दाउगाई *f.* ठोंगाई *f* खवेलीं *f* उरमटाई *f.* उरमठाई *f* भट्टाई *f.* लढाई *f.* लांठाई *f.* मलई *f.* मल्लाई *f.* सोरटाई *f.* धिंगामस्ती *f.* अशिष्टता *f.* असभ्यता *f.* दौर्जन्य *n.* असभ्यवृत्ति *f.* दौर्जन्यवृत्ति *f.* औद्धत्य *n.* वैगात्य *n.* धृष्टता *f* धार्ष्ट्य *n.* विनयाभाव *m* विनयराहित्य *n.* अविनय *m* अननुनय *m.*

3 धोवडपणा *m.* भसाडेपणा *m.* रांठपणा *m.* & c.

4 अनाडीपणा *m.* &c. अदक्षता *f.* अपटुता *f.* अकुशलता *f.*

5 साधेपणा *m.*

Rudiment, *n first principle or element.* मूलतत्त्व *n* तत्त्व *n.* कारण *n.* बीज *n* सूत्र *n.* मूलसूत्र *n.*

Rudiments. मूळपाठिका *f.* मूलतत्त्वें *n.pl.* परिभाषा *f.* मूल *n.* पग *n.* आरंभ *m.* उपक्रम *m.*

Rudimental, Rudimentary, *a. pertaining to or consisting in rudiments.* मूलतत्त्वाचा, मूलारंभाचा, &c. मूलतत्त्वसंबंधी, मूलतत्त्वविषयक, मूलतत्त्वरूप, मूलतत्त्वप्रतिपादक, प्राथमिक.

To Rue, *v. a.* v To Regret रडणें, पस्तावा *m.*–पश्चात्ताप *m.*–& c. करणें *g. of o.*

Rue, *n.*—the plant. सनाप *m.* सतापाचें झाड *n.* ब्राह्मी *f.*—the leaves सतापाचा पाला *m.*

Rueful, *a. mournful, doleful,* v. Sad. रडका, रडवा, रडकुंडा.

R. countenance. रडती सुरत *f.* रडकेतोंड *n.* रौतीसुरत *f.*

Knight of the r. countenance. रडता राऊत, रडत लक्ष्मी, रडतोंड्या.

Ruefulness, *n.* v. A. रडकेपणा *m.* रडवेपणा *m.* &c.

Ruffian, *n. fellow ready for any desperate crime,* v. Brute. कर्मचांडाळ, इमामदांडगा, काटक, सोरट, क्रूरकर्मा, गांगहृदय.

Ruffle, Ruff, *v. plait, fold* सुरकुती *f.* चुणी *f.* चूण *f.*

2 See Discomposure.

To Ruffle, *v. a. plait, pucker.* चुणणें, सुरकुत्या *f. pl.*–चुण्या *f. pl.*–&c. घालणें–पाडणें

2 *rumple, crumple, injuriously disorder, &c.* चुरणें, चुरडणें, चोळवटणें, चोळटणें, चोळगळणें, कुसमाडणें *or* मडणें, गुडभावणें, गुभडणें, घुसडणें, घुरदळणें *or* घुरघळणें, गुरभळ *f.*–गुरघळी *f.* घालणें–मांडणें, पेर *m.* घालणें, गुभडा *m.*–गुभडा *m.* घालणें. धुडकूस *or* गूम *m.* घालणें, घुसडणी *f.*–घुगडा *m.*–चोळामोळा *m.* –घुरदळा *m.* –घुरदळणें *n.* –गुभडा *m.*–& c. करणें *g. of o.* मळणी *f.* घालणें, गुठा *m.*–गुठेंन. घालणें.

3 (the mind) v. To Discompose. अस्वस्थ–व्यग्र–व्याकुल–क्षुब्ध–& c. करणें, गदळणें, क्षोभवणें, खवंदळणें, नळमळ *f* –डामाडूळ *f.*–&c. करणें *g. of o.* घडी *f.* बिघडवणें *g. of o.*

Ruffled, *p.* v. V. 1. चुणलेला, चुण्या घातलेली, &c.

2 चुरलेला, चोळवटलेला, गुभडलेला, & c.

3 अस्वस्थ–क्षुब्ध–& c. केलेला, व्यग्र, व्याकुल, उद्विग्न.

Ruffler, *n.* Ruffling, *p. a.* v. V. 2. चुरडणारा, चोळवटणारा, गुभडणारा, &c.

3 अस्वस्थ करणारा, क्षोभवणारा, गदळणारा, घडीबिघडवणारा, &c.

Rug, *n* —the coarse woollen cloth. नमदा*m*.

Rugged, *a. uneven, rough, abrupt, &c.* खाबडखुबड, खडबडीत, चेचड, उखरखाखर, उखराखाबर, उटंगळ, उंचनीच, उंचसखल.

Ruggedness, *n.* v. A. खाबड खुबडपणा*m*. &c.

Ruin, *n destruction of buildings.* चुराडा*m*. खिंडार *or* रेंन. मलमा*m*.

That is in ruins. मोडलेला, मोडावलेला, ओसाड, ओस.

To fall (or be fallen) into r. मोडणें, मोडावणें, मोडकळणें, मोडकळीस येणें.

2—gener. v Destruction. नाश*m*. विघड *or* विघाड*m*. ध्वंस*m*. विघात*m*. नळपट *f*. नासभूस *f.m* नासभूस *f*. नासाडी *f*. विघडाविघड *f*.

One rushing to (bent upon, &c.) r. अवदसा आठवलेला.

To seek the r. of. घरावर गोंवरी *f*. ठेवणें *or* निखारा*m* ठेवणें *or* कांखा*f. pl*. घालणें *g. of o*.

To wait for the r. of. हडी विसावणें *g. of o*.

3 (of fortune, estate, affairs, &c.). सत्यनाश*m*. खराबी *f*. घरबुड *f*. थाळावाटी *f* वाताहत *f*. गुणाण *f*. अवन*m.n*. विल्हाविल्हा*m*. परकळे*m*. *pl*. v. उड, वाटोळें*n*. वाटोळें लांबोळें*n*. हल्लकी *or* खी *f*. लक्ष्मीभंग*m*. संपत्तिभंग*m* संपत्तिनाश*m*. ऐश्वर्यभंग*m*. ऐश्वर्यनाश*m*.

To Ruin, *v. a. demolish, &c.* v. To Destroy. मोडणें, मोडून टाकणें, पाडणें, बराबर करणें, धुळीस-जमनीस मिळवणें.

2 *subvert, mar, &c.* v. To Destroy, To Spoil, To Defeat. नासणें, नासूनटाकणें, विघडणें, विघडवणें, बुडवणें, विघड*m*.-नाश*m* –नासाडी *f*.-नासधूस *f*.-विचका*m*.-& c. करणें *g. of o*.

3 *deprive of fortune, impoverish, &c.* बुडवणें, नाश*m*.–खराबी *f*–सत्यनाश*m*.–घरबुड *f*.–संपत्तिनाश*m*.-& c. करणें *g. of o*. भिकेस लावणें, भिकारी–कंगाल-कोल–हतश्री-नष्टश्री-& c. करणें.—In this sense there are numerous expressive colloquialisms and phrases. They convey the sense *to ruin* with intensity and liveliness, and with great variety of comparison or allusion. देशधडीस लावणें, दारास *or* घरास कांटी *f*. लावणें *g. of o* घरावर गलत रूजवणें *g. of o*. संसाराची मात्रा *f*. –संसाराचें मातेरें *n*. -संसाराचा पाठारनंदा*m*. करणें *g. of o*. वाटोळें*n*.-वाटोळें लांबोळें*n*. करणें *g. of o*. घरन. घेणें–भुणें *g. of o*. धूळ फुंकावयास लावणें, धुळीचे दिवे खावयास लावणें, टार बुडवणें, खाकांत उतरणें, गळा*m*.–मास *f*. कापणें *g. of o*. डोई *f*. मारणें *g. of o*. नाडणें, घरावर निखारा*m*. ठेवणें, घरावर कजळ*n*. राहूं न देणें, राखरांगोळी *f*. करणें, विधुळणीस पाडणें–मिळवणें–मिळून टाकणें.

To Ruinate, Ruination. See To Ruin, Ruin.

Ruined, *p.* v. V. 1. मोडलेला, बराबर केलेला, धुळीस मिळवलेला, & c

2 नासलेला, विघडलेला, &c. नष्ट, नाशित, विध्वस्त, ध्वस्त.

3 बुडवलेला, &c. खराब, गतश्री, नष्टश्री, हतश्री, गतश्रीक, क्षतवृत्ति, नष्टैश्वर्य.

Ruiner, *n.* Ruining, *p. a.* v. V. 1. मोडणारा, खोडून टाकणारा, बराबरकरणारा, & c.

2 नासणारा, नासवणारा, विघडणारा, &c. नाशक, नाशी, विध्वंसक, ध्वंसक, विघातक.

3 बुडवणारा, भिकेस लावणारा, खराब करणारा, &c. बुडव्या, बुडवण्या, संपत्तिनाशक-भंजक-& c. लक्ष्मीभंजक-नाशक-&c. ऐश्वर्यनाशक-& c. कल्याणहर्ता-हारक.

Ruinous, *a.* See Destructive, Hurtful.

2 *fallen to ruin, decayed.* मोडकळलेला, मोडलेला, मोडकळीस आलेला, मोडकळीचा, खराबीचा, पडका, मोडका, जोर्ण.

Rule, *n. sway, government, command, mastery.* अमल *or* अम्मल*m*. राज्य*n*. सरदारी *f*. साहेबी *f*. धनीपणा*m*. हुकमत *f*. नायकी *f*. कैद *f*. अकि*m*. लगाम*m*. अधिकार*m*. सत्ता *f*. आधिपत्य*n*. स्वामित्व*n*. प्रभुत्व*n*. नियंतृत्व*n*.

Foreign r. परचक्र*n*.

Full r. full sway भरभम्मल*m*.

Skill to r. नियंतृत्व*n*.

To bring under r. (and management). सुतीपोनीं *or* सुतीं *or* सुतास लावणें-आणणें.

2 *regulation, law, canon.* विधि*m* कायदा*m*. कानू *f*. चक्र*m*. सूत्र*n*. नियम *pop*. नेम*m*. बंद*m*. बंध*m* निर्बंध*m*. बंधारण*n*. भरबंद *or* ध*m* दस्तूर*m*. प्रयोग*m*. उत्सर्ग*m*.

Rules and regulations,—compreh. कानूजाबता*m* कैदकानू *f*.

To keep one's r. वेनावर वर्तणें.

To lay down rules for. रेघ *or* रेषा *f*. काढून देणें *or* ओढून देणें.

3 *standard, measure.* परिमाण*n* प्रमाण*n*. भडा*m*.

According to (that—this, &c.) r. (त्या-ह्या–&c) प्रमाणें.

4 v. Ruler. रेखाटणी *f*.

5 *law, principle.* न्याय*m*. नियम*m*.

According to r. यथानिधि, विधिवत्, विधिपूर्वक.

By r. नेमी *or* नेहमा, नियमाचा *or* नेमाचा.

General or common r साधारण*n*.

R. of action. कर्मविधि*m*.

To judge (differing particulars) by one r. एका काठीने हाकणें.

Rule of Three, *n.* त्रिराशिक *or* त्रैराशिक*n*.

The first term or the *supposition* is called, त्रिराशिक*n*.—the second or the *rate*, प्रमाण*n*.—the third or the *demand*, इच्छा *f*.—and the fourth or the *answer*, इच्छाफल*n*.

Double r. पंचराशिक*n*.

R. direct. क्रमत्रैराशिक.

R. inverse. विलोम त्रैराशिक, व्यस्तत्रैराशिक.

To Rule, *v. a.* (paper, &c.). अंकणें, रेखटणें *or* रेखाटणें, रेखणें, रेषा *f. pl*.-& c. ओढणें.

2 *control, regulate, &c.* v. To Govern. अमल*m*.–अधिकार*n*. -हुकमत *f*.-सत्ता *f* -&c. करणें–चालवणें *with* वर *of o*. हुकमांत-&c. चालवणें, अनुशासणें, आवरणें, आटोपणें, शासन*n*.-अनुशासन*n*.-नियमन*n* –आवरण*n*.–आवर*m*.–&c. करणें *g. of o*.

To Rule, *v. n. exercise supreme authority.* अमल*m*.-राज्य*n*.–प्रभुत्व*n*.–सरदारी *f*.–& c. करणें–चालवणें, राज्य*n*.-अमल*m*.-प्रभुत्व*n*.-&c. असणें *g. of s*.

Ruled, *p.* v. V. A. 1. अंकलेला, रेखाटलेला, & c.

2 हुकमांत चालवलेला, &c. नियमित, अनुशासित.

Ruler, *n. instrument to draw lines.* अंकणी *f*. रेखणी *f*. रेखाटणें*n*. रेखटणी *or* रेखाटणी *f*.

2 *governor, lord.* अमल करणारा, अधिकारी, स्वामी, प्रभु, खावंद, सरदार, ईश्वर, नियंता, नियामक, अनुशासक, अनुशासता, अनुशासन–नियमन-& c. कर्ता–कारी-&c.

That is under one r.—a country, &c. एकछत्री, एकनफी *or* फी एकराजाक, एकस्वामिक, एकमुखी, एकशाठी.

That is under two rulers. दुछत्री, दुनफी *or* फी, दुराजा, उभयस्वाक, उभयस्वामिक.

Rum, *n. spirit distilled from molasses.* गोडी *f*.

Rum, *a. queer, odd,* v. Strange. विलक्षण, तऱ्हेवाईक.

To Rumble, *v. n. make a low continued sound.* गडगडणें *or* घडघडणें, परघरणें, गरजणें, गडगड-गडगडा वाजणें,—intens. गडाडणें, घरारणें.

2—the belly. गुरगुरणें, घुरघुरणें, गडगडणें, घरघरणें, घुळघुळणें. These verbs are used also impersonally.

RUMBLING, *n.* v. V. 1. गडगडणें*n.* & c. घडघड *f.* घरघर *f.* गर्जना *f* घोष*m.*—intens. गडाड*m.* गडगडाड*m.* घडाड*m.*

2 गुरगुरणें*n.* &c. गुरगूर *f.* घुड्डा*n.*

RUMINANT, *a.* RUMINATING, *p. a* v. V. 1. रवंथणारा, रवंथ–&c. करणारा, रोमंथ कर्त्ता–कारी–&c.

To RUMINATE, *v. n. chew the cud.* रवंथणें *or* रोंथणें *or* रोथणें, रवंथ *or* रोवंथ *or* रोंथ*m.n.*–रोमंथ*m* करणें.

2 v. To MUSE. ध्यान*n.*–मनन*n.*–& c. करणें, ध्यानांत–& c. असणें.

RUMINATION, *n.* v. V. 1 —*act.* रवंथणें, रवंथ *or* रोवंथ *or* रोंथ*m.n.* रोमंथ*m.*

RUMMAGE, RUMMAGING, *n* v. V.—*act.* धुंडाळणें*n.* ढांढुळणें*n.* &c. धुंडाळणी *f.* चाळण *f.* धुंडाळा*m.* चाळाचाळ *f.* चाळाचाळी *f.* उचलाउचल *f* उचलासांचल *f.*

To RUMMAGE, *v. a. search narrowly.* ढांढुळणें *or* ढुंढाळणें, धुंडाळणें *or* धांडळणें, हुडकणें, चाळणें, धुंडाळा*m* –चाळाचाळ *or* ळी *f.*–उचलाउचल *or* उचलासांचल *f.*–& c. करणें *g. of o*

To turn topsy turvy in rummaging. पालथा घालणें.

RUMMAGED, *p* v V. ढांढुळलेला, धुंडाळलेला, &c.

RUMMAGER, *n.* RUMMAGING, *p a.* v. V. ढांढुळणारा, धुंडाळणारा, धुंडाळा करणारा, ढांढुळ्या, धुंडाळ्या.

RUMOUR, *n. report, bruit, hearsay,* v. REPORT. कानकूण *f.* अफवई *or* भवाई *f.* अफवा *f.* जनरव*m.* आख्या *f.* उपश्रुति *f.* चर्चा *f.* ध्वनि*m.f.* लोकवार्त्ता *f.* जनवार्त्ता *f.*

To RUMOUR, *v. a. report abroad, bruit.* गाजवणें, चौघांत–&c. सांगणें, षट्कर्णी करणें, अफवा *f.*–भवई *f.*–& c. फेंकणें–उडवणें–पसरणें–पेरणें *g. of o.*

RUMP, *n. end of the back bone,* v. BUTTOCK. ढिमोरा*m.* ढोंगण *or* ढुंगण*n.* चौक*m.*

To sink in at the r.—cow, goat, & c. at calving or yeaning खोलटणें, खोलगटणें, अंकडे*m. pl.* मोडणें *g. of s.* शेपखळी *f.* पडणें *g. of s.*

RUMPLE, *n. irregular pucker, or plait.* सुरकुती *f.*

To RUMPLE, *v. a.* v. To RUFFLE. सुरकुत्या *f. pl.* पाडणें, चुरणें, चुरडणें, घुरदळणें, गुडघावणें, गुधडणें, घुसडणें, कुसमाडणें *or* मडणें, गुधड *or* डा*m.* घालणें, गुरधळ *or* ळी *f.* घालणें–माडणें.

RUMPLED, *p.* v.V. सुरकुत्या पाडलेला, चुरडलेला, घुरदळलेला, & c.

To RUN, *v. n. move swiftly.* धावणें, धांवत येणें–जाणें, दौडणें, धाव *f.* मारणें–ठोकणें, धावड *f.*–धावण *f.*–धूम *f.*–&c. मारणें, पळणें, पळत जाणें–येणें.

2 *run away, flee.* पळणें, पळून जाणें, पळ*m. f.* काढणें, वारा *or* वाराचें करणें–ह्मणणें, वाराचा फाडा*m.* वाचणें, वाराचे लेख*m pl.* वाचणें, पळपट *f.*–पळण *f.* होणें *g. g f s.* ताटी *f.* कापणें, गच्छ*n.*–गच्छंतीचें*n.*–गच्छंती *f.*–गोबारा*m.* करणें–ह्मणणें, यःपलायाचें*n.* –यःपलायन*n.* –यःपलाय*m.* करणें–ह्मणणें, शेपूट*n.*–शेपटी *f.* झाडणें, झुरकणें, झौं *f. or* सूंझा *f.* करणें.

To r. away cowardly. शेपूट*n.* घालून पळणें.

To r. away openly, boldly, defyingly, &c. हातावर हात देऊन *or* मारून पळणें *or* जाणें, हातावर तुरी देऊन पळणें.

3 *let flow*; or, *flow, exude.* गळणें, झरणें, निझरणें, वाहणें.

3 *become liquid, dissolve, sweat, ooze.* चिघळणें, चेहळणें, गळणें, रेळणें, झरणें, निझरणें, निचरणें, स्रवणें.

5 *pass, proceed*;—time, &c. चालणें, गुजरणें *or* गुदरणें.

6—a slit or bore; *be enlarged.* ओघळणें, ओहळणें.

7—a sore; *emit pus.* वरवरणें, दुभणें, वाहणें, बुळकणें, लस *f.*–&c. वाहणें–निघणें

8—damp paper, ink, & c. फुटणें, चरणें.

9—a road, range of hills, & c. वाहणें, लागणें, चालणें.

10 after—madly, wildly, intently, vehemently; *be wholly taken up with.* भरीं भरणें *g. of o.* नादांत असणें, नादीं भरणें *or* लागणें, नादावणें, भरारणें, तऱ्हेस *or* तऱ्हीं भरणें, छंद*m.* धरणें–घेणें *g of o.* छंदास लागणें *or* भरणें, हावेस भरणें

11 after; v. To FOLLOW, To PURSUE. पाठीस लागणें *g. of o.* अनुगमन*n.*–अनुधावन*n.*–& c. करणें *g. of o.*

12 down;—a river, &c ओसरणें, उतरणें.

13 into; *prick.* रुतणें, रुपणें, रोवणें, रोचणें, गोचणें, चुबकणें, भरणें, शिरणें, रिघणें, संचरणें.

14 on; *be continued.* चालणें.

15 on; *talk incessantly,* v. To PRATE बडबडणें, वटवटणें, वडबड *f.*–वटवट *f.*–&c. चालणें *g of s.*

16 (off with a paramour)—a married woman. हात*m.* धरून जाणें *g. of o* पाठी *or* पाठीस लागून जाणें *g. of o.*—a man with a woman, काढणें, काढून नेणें.

17 out; v. EXHAUSTED. खपणें, संपणें.

18 over; v. To OVERFLOW. ओसंडणें, वरमाडणें.

19 (over the body, & c.)—ants, lice, fleas लुबलुबणें, हुलहुळणें.

20 to; *seek refuge with.* आश्रय*m.*–आस्रा*m.*–कास *f.*–कसोटा*m* –पाय*m. pl.* धरणें *g. of o.*

21 together;—a rope, & c. एकारणें.

To RUN, *v. a cause to move swiftly.* धावविणें, धावडणें, दवडणें, पिटविणें, पळविणें.

2 *pierce, stab.* भोसकणें *or* भोकसणें, ढुसकणें *or* ढोसकणें *or* ढोकसणें.

3 *into, &c.* v To THRUST. खुपसणें, खोंचणें, खोंचरणें.

4 down; *chase to weariness.* ठकेपर्यंत–बमेपर्यंत–&c. पाठीस लागणें

5 down. See To DECRY.

6 hard; v. To URGE, To HANG UPON. खणपटीस–खणकुदळीस–गळचिपीस–&c. बसणें.

7 over; *narrate, &c. hastily.* सरासरी–वरवर–उपराउपर–जलदीने–& c. सांगणें–बोलणें–पाहणें.

8 through. See To SQUANDER.

RUN, RUNNING, *n.* v. V. N. 1. धांवणें*n.* &c. धाव *f.* दौड *or* दवड *f.* धावण *f.* धावन*n.* धाड *f.* धांवाडा*m.* धूम *f.* तडक *f.*

At a r. *by one effort,* v. EFFORT. एकानडक्याने, एकानडाक्याने.

Confused and general r. about. धावाधांव *or* दी *f.* दौडादौडी *f.* धांवती *f.*

To come down by the r. कोसळणें, दासळणें, ढकलणें, ढगळणें *or* ढघळणें *or* ढगळणें, धोधावणें.

2 *and* FLIGHT. पळणें*n.* & c. पळ*m. f.* पलायन*n.*

3 & 4. गळणें*n.* &c. गळ *f.* निचरा*m.* स्रव*m.* स्रवण*n.* स्राव*m.* बुळकी *f* बुळकांडी *f.*

I *extent of a r.* धांव *f.*

II *extent of inclination or ability,* v. REACH. धांव *f.* उडी *f.*

III *course for a season, continued succession of.* सातरेंन. वरणी *f.* झड *f.* संततधार *f.*

At or in the long r. शेवटीं, परिणामीं, निदर्शनीं.

IV *prevalence, general reception, &c.* चलती *f.* खप*m.* आकांक्षा *f.* मार*m.*

RUNABOUT, *a. rantipole, roving,*—a child, &c. भेंडाळ, हिंडगा, हिंडफिऱ्या, पायांवर *or* पायीं भोवरा पडलेला—नक्षत्रपडलेला.

RUNAGATE, RUNAWAY, *n fugitive.* पळका, पळ्या, पळपटा *or* ट्या *or* पळपुटा *or* ट्या

RUNDLE, *n. round of a ladder,* v. STEP. पावकाm. पायरी f.

RUNNER, *n.* RUNNING, *p a.* v V. N. 1. धावणारा, धांव मारणारा, धावता, धावरा, धावक.

2 पळणारा, पळूनजाणारा, & c. पळका, पळ्या.

3 गळणारा, वाहणारा, स्रावी & स्रावक (in comp. as मदस्रावीगज, अमृतस्रावीचंद्र & c.).

4 गळणारा, & c. वाहवरा, सद्रव.

7 वाहणारा, & c. वरवरीत.

I *not stagnant.* वाहता, जिता, जिवंत.

II—as an account. खडा, चालता, चालू.

III *courier* कासीद, जासूद.

IV *shooting sprig.* पारोंराm.

RUNNET, *n substance used for coagulating milk.* विरजणn. मिळवणn.

RUNT, *n. a diminutive creature.* टारगा, बुटारणा, बुटका, बुटबैंगणn.

RUPEE, *a.* रूपयाm. रूपाm. रौप्यमुद्रा f. मुद्रा f. मुद्रिका f. टांकm.—in cant phraseology corresp. to *whiteboy, shiner, &c.* छब्बाm. मुरकाm. शुभ्राm. तूळm. रामm. थोरला नारायणm.—and for a half-r. टाली f. रेवती f.—and for a quarter r. पकार *or* रामm. पकारी—in contempt. रूपरी f. रूपटकाm. रूपटकी f.

Rupees of various currencies. परचुरणn.

A half r. is अधेली f.—¼ r. पावली f. पावलाm.—⅛ r. चवली f. चवलm. f.—$\frac{1}{16}$ r. अणाm. दुवलm. f. दुवली f.—$\frac{1}{32}$ r. आबेळm.

R's. weight. भार (ex. रूपया भार, दोनरूपये भार &c.).

To shell out the rupees. छणछण *adv.* रूपये देणें.

To RUPTURE, *v. a burst, break.* तोडणें, फोडणें.

RUPTURE, RUPTION, *n.* v. V.—*act.* तोडणेंn. फोडणेंn. फोडm स्फोटm स्फोटनn. भेदनn.—*state.* फूट f. फोडm. स्फोटm. भेदm. विध्वंसm.

I (of friendly intercourse) *quarrel.* बूट f. फूट f. बिघाड़m. स्नेहभंगm.

To come to a r. बिघडणें *g. of o.*

II *hernia.* अंतर्गळm. अंत्रवृद्धि f.

III *ruptured gut.* पोटळा *or* पोटाळाm.

RUPTURED, *a. having hernia.* अंतर्गळ्याचा, अंतर्गळ झालेला, अंत्रवृद्धिरोगी.

RURAL, *a. belonging, &c. to the country,—as opposed to* a city. खेड्यापाड्यांतला, खेड्यापाड्याचा, बाहेरगांवचा, शहराबाहेरचा, जांगल, ग्राम्य, वन्य, अनागर, अनागरिक.

RUSE. See ARTIFICE, TRICK.

RUSH, *n.*—the plant. लव्हाm. लव्हाळाm.

2 *any thing proverbially trifling or worthless.* काडी f. कसपटn. तृणn. कवडी f.

RUSH, RUSHING, *n.* v. V. 1. धावण्याचा-चालण्याचा-&c. झपाटाm.-रपाटाm.-तडखाm.-सपाटाm.-& c. झपाट्याने-&c. जाणेंn.-&c.

Emulative r. अहंपूर्विका f.

R. and scramble. झड f. v. पाल, पड.

To RUSH, *v. n. move or drive forwards with vehemence and haste.* झपाट्याने-रपाट्याने-सपाट्याने-&c. जाणें-चालणें-&c. झपाटाm.-रपाटाm.-सपाटाm.-तडखाm.-& c. मारणें, झपाटून-रगडून-&c. चालणें-&c.

2 at, on, upon, &c v. To ATTACK. मारm. मारणें-देणें, अंगावर-तुटून पडणें, भाडळणें, झटणें, घसरणें, हरळणें, हुर्योहुर्यो करणें.

3 in, &c. दपटून-& c. शिरणें-शिरकणें-रिघणें, घुसणें, घुशी f. मारणें.

4 through, into, forward, &c. headlong मुसंडा *or* मुसांडाm.-मुसंडी *or* मुसांडी f.-इकरमुसांडी f.-मसकांडी f.-मुरकांडी *or* मुळकांडी f.-& c. मारणें-देणें *or, with g. of s.* चालणें-निघणें, नुरमुंडी f. देणें, हुसणें *or* ढोसणें, धसणें, धसून जाणें, लोटणें, धाड f. पडणें *g. of s.* डोरणें *or* डरणें.

RUSHY, *a. made, &c. of rushes.* लव्ह्याचा, लव्हाळ्याचा.

RUST, *n.*—gener. मोरचाm. मलn. *pop.* मळm. किट्टn.

2 (of iron). तांब f. जंगm.

3 (of copper). कलंकm.

To RUST, *v. n. contract rust.* तांबणें, जंगणें, जंगm.-मोरचाm.-& c. चढणें *with* वर, मळm. बसणें.

To RUST, *v. a. make rusty.* तांब f.-& c. आणणें, जंगm.-& c. चढवणें, तांबवणें, जंगवणें.

RUSTED. See RUSTY.

RUSTIC, *a. of, or belonging to the country,—as opposed* to the city, v. RURAL. खेडेगांवचा, खेड्यापाड्याचा, बाहेरगावचा.

2 *unpolished, boorish, plain, coarse, &c. suited to the country.* गांवरानी, खेडेगांवचा, खेडेगांवी, गांवठी, गांवढळ, गांवळ्या, खेंडोळ *or* खेडवळ, खेडुल्या, खेडाळू, खेडाळ *or* खेडवाळ, गांवढी, ग्राम्य, ग्राम्यक, कुणबाऊ *or* कुणबाव्याचा, शेतवैतचा, शेतसंबंधी.

RUSTIC, *n. clown, swain, hind,* v. COUNTRYMAN. शेतखप्या, खेड्या, खेडेगांवचा, गांवड्या, आडगळचा, गंवार, गांवढळ.

To RUSTICATE, *v. a. banish into the country.* खेडेगांवांत राहायास लावून देणें.

RUSTICITY, *n.* v. A. 2. गांवढेपणाm. गंवारपणाm. खेडवाळपणाm. & c. ग्राम्यत्वn.

RUSTINESS, *n.* v. A. 1. जंगलेलेपणाm. जंगेपणाm. & c. तांब f. जंगm.

2 मळिणपणाm. मालिन्यn. अनुपस्थिति f.

To RUSTLE, *v. n. make a quick succession of small sounds.* खडबडणें, खडबडणें, खडखडणें, खरखरणें, खसखसणें, खुसखुसणें, खसबसणें, खुसबुसणें सरसर *or* रां *adv.* करणें-जाणें, सरसरणें *intens.* सरारणें, चरचरणें.

2 —as stiff cloth, &c. फडफडणें, फडकणें, कडकणें.

RUSTLER, *n.* RUSTLING, *p. a.* v. V. 1. खडखडणारा, खडबडणारा, &c. कडबडीत, करकरीत.

RUSTLING, *n.* v. V. 1. खडबडणेंn. & c. खडबड *or* खडबूज f. खसखस f. खुसखूस f. खसबस f. खुसबूस f. खडखड f.—intens. खडबडाटm. खसखसाटm. खसबसाटm. खडखडाटm.

RUSTLINGLY, *adv.* v. V. 1. खडखड, खरखर *or* रां, खसबस, खसखसां, चरचर *or* रां, सरसर *or* रां,—intens. चराचर, चरारां, खसाखस *or* सां, खसासां, सरासर, सरारां.

2 फडफड *or* डां *intens.* फडाफड, फडाडां.

RUSTY, *a. affected by rust.* तांबेलेला, जंगलेला, तांब चढलेला, जंग चढलेला, तांबेचा, जंगाचा, &c. जंगी, जंग्या, तांबनेल.

2 fig. *impaired by disuse, inaction, &c.* मलिन *pop.* मळीण, मजीत, अनुपस्थित.

RUT, *n.*—in animals, *desire of the male.* माजm. उधानn. भरm.—of elephants, camels, &c. मस्ती f.—of mares, she asses, & c. हाल्याणn.

To be in r. माजm. करणें, माजास-&c. येणें.

2 (of a cart wheel). गराडी f. चाकारी f.

Ruthless, &c. See Pitiless, &c.
Ruttish. See Lustful.
Ryot. See Subject, Tenant.

S.

S. in its initial and naturally sibilant sound, is represented by स. For it in its sound of z (as in rose, muse, &c.), the Maráthí has no representative. Sh. is represented by श.

Sable. See Black.
Sabre, *n.* v. Sword वांकडी तरवार *f.* तेगा*m.* वक्रनखड्ग*m.*
To Sabre, *v. a.* v. To Kill. तरवारीनें-&c. काटणें-तोडणें-कत्तल*f* करणें *g. of o.*—&c.
Saccharine, *a. pertaining, &c. to sugar.* साखरेचा, शर्करेचा, शर्करासंबंधी-विषयक, शर्कराधर्मक, शर्करागुणक.
Sacerdotal, *a. pertaining, &c. to priests or the priesthood.* याजकाचा, यजकर्माचा, याज्ञिक्याचा, याजकसंबंधी-विषयक, याज्ञिकसंबंधी-विषयक.
Sachel, *n. bag to hold paper, &c.* जुजदान *or* जुगदान*n.*
Sack, *n. large bag.* पोतें*n.* थैला*m.* कोथळा*m.* तरटी *f.*
Double, s (for beasts). कंठाळ*f.* गोणी*f.* गोण *f.* पडशा*f.* हसनी*f.*
Double s. (for men). दुमोट *f.* दुमोटली *f.* दुमोटलें*n.*—in jocose &c. phraseol. दुमाजकानाकी *f.*
Saddle- s. पडशी*f.*
2 See Plunder.
To Sack, *v a pillage,* v. To Plunder. लुटणें, लुबाडणें, झांबाडणें, लुटालूट *f.*-लुबडालुबड *f.*-झाडझपट *f.*-&c. करणें
Sack-cloth, Sacking, *n.* नाटक. तरट *or* तरटन. गोणताटन. गोणपट *or* पाटम *n.* गोणी *f.*
Of (made of, &c.) s. तरटी
Old, worn s. नाटकन.
Sack made of s. तरटी *f.*
Sacrament, *n. solemn religious ceremony.* संस्कार*m.* There are sixteen among the Hindus, which see under Rite.
Sacred, *a. not secular or common; pertaining to God or his worship and service.* देवाचा, ईश्वराचा, ईश्वरी, ईश्वरसंबंधी, देवसंबंधी, देवाविषयींचा, देवासंबंधींचा, देवाकडचा, परमार्थाविषयींचा, पवित्र, असंसारिक, अप्रापंचिक, प्रपंचेतर.
2 *used for religious purposes.* देवभक्तीचा, ईश्वरभक्तीचा, देवभजनाचा, ईश्वरभजनाचा, ईश्वरभजनोपयोगी, देवभजनार्थक, पवित्र, पवित्रकर्मोपयोगी, पवित्रकर्मार्थक.
S. place or spot, v. Holy. क्षेत्रन
3 *inviolable, &c as if appropriated to a deity.* देवास वाहिलेल्यासारखा, वाहिलेला, शिवस्वासारखा, शिवस्वतुल्य, शिवस्वसदृश, अनुल्लंघनीय, अलंघनीय, अलंघ्य, अभेद्य, सशपथ, कृतशपथ, निषेधपात्र.
S. thing, *thing not to be touched.* शिवस्वं*n.* ब्रह्मस्व*n.* गोमांस*n.*
4 v. Venerable. अभियुक्त.
Sacredness, *n.* v.A. 1. देवसंबंधिता*f.* ईश्वरसंबंधिता*f.* ईश्वरीसंबंधम*m.* अप्रापंचिकत्व*n.* &c पवित्रता *f.*
3 अनुल्लंघनीयता *f.* &c.
Sacrificable, *a. that may be offered in sacrifice.* यज्ञाच्या उपयोगाचा, मेधाच्या उपयोगाचा, &c. मेध्य, यज्ञिय, याज्य, यजनीय, यजनयोग्य, होम्य.
Sacrifical, Sacrific, *a. employed in sacrifice.* यज्ञाच्या कामाचा.
To Sacrifice, *v.a. immolate as an offering.* यज्ञ*m.*-मेध*m.*-होम*m.*-&c. करणें *g. of o.* बलि *pop* बळी*m.* करणें-देणें *g. of o.* बलिदान*n.* करणें *g. of o.*
To s. one's self (to the service of) प्राण*m.* वाहणें.
2 *give up for the sake of.* देणें *with* साठी-बदल-&c.
Sacrifice, Sacrificing, *n.* v. V. यज्ञ*m.* याग*m.* यजन*n.* याजन*n.* मेध*m.* मख*m.* सत्र*n.* क्रतु*m.* होम*m.* हवन*n.* भृति *f.* अध्वर*m.* चयन*m.* बलि *pop.* बळी*m.* बलिदान*n.* ज्योतिष्टोम*m* नारायणबलि*m.*
Fire for s. होमाग्नि*m.*
Human s. नरमेध*m.* नरयज्ञ*m.*
Officiating at a s. याजन*n.*
Officiating priest at a s. याजक, याज्ञिक, होता.
Pit for s. यज्ञकुंड*n.*
Post at a s यूप*m*
Pit for the fire of a s. होमकुंड*n.* हवनी *f.* हविर्धी *f.*
Place of s. यज्ञशाला *f.*
S of a sheep before treading out corn. डाहोरा *or* डवरा*m.*
Sacrifices,—comprch. *or* gener. यज्ञयाग*m.*
Shed for s. यज्ञमंडप*m.*
Supplementary s. अवभृथ*m.* दीक्षांत*m.* यज्ञांग*m.*
Terrace or plat for s. वेदी *or* वेदि *f.* स्थंडिल*n.*
Sacrificer, *n.* Sacrificant, *n.* &c. v. V. 1. यज्ञ-&c. करणारा-कर्ता, यजमान, याज्ञिक, याजक.
Sacrificial, *a belonging, &c. to sacrifice.* यज्ञाचा, &c. &c. यज्ञिय, यज्ञसंबंधी, यज्ञविषयक, &c. ऐष्टिक.
S. ceremonies. याज्ञिक्य*n.*
Sacrilege, *n. robbery of sacred things.* धर्मादायाची चोरी *f.* देवस्वापहार*m.* देवस्वापहरण*n.* देवस्वचौर्य*n.*
Sacrilegious, *a.* v. N. देवस्वापहाराचा, देवस्वापहारसंबंधी, देवस्वापहारविषयक, देवस्वापहारी, देवस्वापहारक, देवस्वापहारकर्ता
Sad, *a. affected with grief, sorrowful,* v. Low, Dispirited. उदास, उदासी, उदासीन, खिन्न, खेदयुक्त, दिलगीर, दुःखित, विषण्ण.
2 *having the external appearance of sorrow, rueful, doleful, &c.* रडका, रडवा, रडकुंडा, उतरल्या तोंडाचा, उतरलेला, काळ्यातोंडाचा, म्लान, म्लानवदन, म्लानमुख.
3 v. Calamitous, Afflictive. दुःखाचा, अनिष्टाचा, दुःखद, दुःखप्रद, दुःखावह.
4 *sorry, bad, &c.* v. Worthless. केविलवाणा *or* णी, किलवाणा *or* णी, नादान, एर.
To Sadden, *v. a. make sorrowful.* खिन्न-उदास-&c. करणें.
Saddle, *n* —the European. जीन*m.n.*—the native or country खोगीर*m.n.*
Frame of a s. खोड*n.*
Without a s.—riding a horse. उपलाणी
Fore-tie of a s. गोर *or* गोरबंद*m.* गळबंद*m.*
Leather sewn on a s. to sustain the abrasion of the girth. घशेट*f.n.* घशेटा*m.* घशेटें*n.* घसोट *f. n.* घसिटा*m.*
S. composed of folds of cloth. चारजामा*m.*
S. having two sides. छापी खोगीर*m.n.*
Side of a s. छाप*m.f.*
Sitting cloth over a s. गाशा*m.*
Strips (of broad cloth, &c.) appended to a s. सडकी *f. pl.*
Thigh-pad of a s. मांडगादी*f.*
Ties connecting the sides of a s. अलगुजी *n.pl.*

To SADDLE, *v a. put a saddle on.* खोगीर *or* जीन *m.* घालणें–ठेवणें–भिडवणें–बांधणें-कसणें-अवळणें, जीनबंदी *f.*

SADDLE-BACKED, *a.* जीनपाठीचा, जीनपाठी.

SADDLE-BAG, *n.* दुर्रे *n.* पडशी *f.*

SADDLE-BOW, *n.* खोड *n*

SADDLE-CLOTH, *n.* घामोळें *n.*

SADDLE-GIRTH, *n.* तंग *m.*

Strap or leather end of a s. हयासा *m.*

SADDLE-MAKER, SADDLER, *n.* जिनगर, जीन–खोगीर करणारा.

SADDLE-MAKING, *n.* जिनगरी *f.*

SADDLE-FRAME, *n.* खोड *n*

SADLY, *adv* v. A. 1. उदासपणानें, दिलगिरीनें, उदासपणें, &c.

I *in a great degree, so as to cause sorrow.* फार, भारी, दुःखवाटायाजोगा *decl.*

SADNESS, *n.* v.A. 1. उदासपणा *m.* &c. दिलगिरी *f.* औदासीन्य *n.* विषाद *m.*

2 रडकेपणा *m.* रडतोंडेपणा *m.* &c. रडकीगुद्दा *f.* म्लानमुखता *f.* मुखम्लानता *f.* मुखमालिन्य *n.*

SAFE, *a. free from danger.* निर्जोखमी, निर्भय, निष्कंटक, निरुपद्रव, निर्विघ्न, विनधोक, भयातीत, अकुतोभय *vulg.* अकुतोभय, विपत्त्यतीत, अपकारातीत.

2 *free from hurt or damage.* सुरक्षित, धड, शाबूत, कुशल *or* ळ, अक्षत, अचळ, अचळवी, अजातापकार, अजातनाश.

3 *conferring safety.* निर्भय, भयाभावाचा, भयहीन, भयरहित, निर्जोखमी, अकुतोभय *vulg.* अकुतोभय.

SAFE, *n.*—for provisions. ओळकंबली पाटी *f.* कुरपण *n.* पिंजरा *m.* भाळी *f.*

SAFE-CONDUCT, *n. pass.* अभयपत्र *n.* कौल *m.*

SAFE-GUARD, *n.* See DEFENCE, PROTECTION.

2 *pass.* अभयपत्र *n.* कौल *m.*

SAFELY, *adv.* v. A. 1. भयावांचून, निर्भयानें, निर्भय, खुशाल, सुखरूप, कुशल *or* ळ, स्वस्तिक्षेम.

2 सलामत, सुदामत, धक्काबुक्कीवांचून, धक्काबसल्यावांचून, अचळ, अचानक, अक्षतमस्तिष्क.

SAFETY, SAFENESS, *n.* v A. 1. निर्जोखमीपणा *m.* &c. निर्भयत्व *n.* निष्कंटकत्व *n.* निरुपद्रवता *f.* &c. निर्भय *n.* भयाभाव *m.* भयहीनता *f.* भयशून्यता *f.*

2 धडपणा *m.* शाबुतपणा *m.* अचळपणा *m.* सुरक्षितपणा *m.* &c. कुशलता *f.* सुरक्षितत्व *n.* अक्षतत्व *n.*

I *shelter, cover, protection, &c.* आश्रय *m.* आडु *m.*

SAFFLOWER, *n. carthamus,*—the plant. कुसुंबकरडई *or* कुसुंबकरडी *f.* करडई *f.* कुसुंभ *m.*—seed of it. करडई *f.*—chaff of it. करडकूट *n.* करडगूळ *n.*—oil expressed from the seed. करडेल *n.*

First tint obtained from s. जेठा *m.*

Of or belonging to s. कौसुंभ.

SAFFRON, *n.*—*crocus sativus.* कुंकुम *n.* केशर *n.*

S.-wash. केशरी *f.*

SAFFRON, SAFFRONY, SAFFRON-COLORED, *a. having the colour of saffron.* केशरी, केशरी रंगाचा.

SAFFRON-BASTARD. See SAFFLOWER.

SAGACIOUS, SAGACITY. See SHARP, SHARPNESS.

SAGE, *n.* See PHILOSOPHER. 2 v. SAINT. ईश्वरीपुरुष, महापुरुष, मुनि, मौनी, मुमुक्षु, यति *or* यती, गुरूजन,—As implying *one having divine or spiritual knowledge.* सिद्ध, सिद्धपुरुष, ब्रह्मज्ञ, ब्रह्मज्ञानी, ब्रह्मवेत्ता, ब्रह्मवेदी, आत्मज्ञ, आत्मतत्त्वज्ञ, आत्मयाजी, ज्ञानी, परमार्थवित्, परमहंस, ज्ञानचक्षु, ज्ञानदृष्टि, ज्ञातात्मा, दास.

3—the plant. कापुरकचरा *m.* कापुरकचरी *f.*

SAGE, *a.* v WISE. शाहणा, चतुर.

SAGITTARIUS, *n.*—the zodiacal sign. धनु *n.* धन *m.*

SAGO, *n.* सागू *m.* सागूचे दाणे *m. pl.*

Grain or granule of s. सागूदाणा *m.* सागू *m.*

SAID, *p.* v. V. म्हटलेला, &c. उक्त, प्रोक्त, भाषित, उदित, आख्यात, व्याख्यात, अभिहित, भणित.

SAIL, *n.* शीड *n.* अवजार *or* औजार *n.*

Lower end of the sail-yard. घोस *or* घोंस *m.*

S. furled on its yard. वात *f.*

Sheet of a s. दमान *n.*

With full or swelling sails. भरघोसाने *or* भरल्या घोसाने.

To set s. *put out to sea.* गलबत-&c. हकारणें.

To set the s. शीड *n.* हकारणें.

To shift the s. (in changing tacks). माचण *f.* घेणें.

To strike s शीड *n.* उतरणें.

2 See SHIP.

To SAIL, *v. n. be impelled by the action of wind on sails.* शिडावर-शिडाने जाणें.

2 *pass or proceed by water.* गलबताने-गलबतावर-गलबतावरून-&c. जाणें, पाण्यांतून जाणें, समुद्राने-जलमार्गाने-&c. जाणें.

3 *set sail, begin a voyage.* गलबत *n.*-&c. हकारणें-काढणें-उठणें.

SAIL-CLOTH, *n.* चिवटा *m.* पडम *n.*

SAIL-YARD, *n.* शीडकाठी *f.*

SAILOR, *n. mariner, seaman.* सफरी, गलबती माणूस, जहाजकरी, जहाजवाला, गलबतवाला, दर्यावरदी, समुद्रयायी, समुद्रग, नाविक.

Native s. खलाशी *or* सी, लश्कर *or* लष्कर.

SAINT, *n. holy personage,* v. SAGE. ऋषि, साधु, संत, ईश्वरीपुरुष, महापुरुष, सन्, मुनि, मौनी, नियतेंद्रिय, निर्जितेंद्रिय, पूतात्मा, मुमुक्षु, परपुरुष, अवलिया, विधिनिषेधातीत.

Patron-s. इष्टदेवता *f.* इष्टदैवत *n.*

Series or succession of saints. संतपरंपरा *f.* संतमाळिका *f.*

The seven saints. सप्तर्षि *pop.* सप्त ऋषि *m. pl.*

Way or walk of saints. संतमार्ग *m.*

SAINT-LIKE, SAINTLY, *a. like or becoming &c. a saint.* साधूचा, संताचा, &c. संती, संताचे चालीचा-रीतीचा-&c. साधूसारखा, साधुवत्, साधुसदृश.

SAINTLINESS, *n.* v. A. संतपणा *m.* संतीचाल *f.* साधुत्व *n.* साधुसादृश्य *n*

To assume s. कानांत तुळसी *f.* घालणें.

SAKE, *n. purpose &c.* कारण *n.* हेतु *m.*

For one's own s. आत्मार्थ.

For the s. of. साठीं, करितां, स्तव, निमित्त, खातर, बदल खातर, नांवावर. अर्थी, अर्थ (in comp.).

SALACIOUS, SALACIOUSNESS. See LUSTFUL, LUST.

SAL-AMMONIAC, *n.* नवसागर *or* नौसागर *m.*

SALARY, *n.* v. ALLOWANCE, WAGES. वर्षाचा पगार *m.*-&c. वेतन *n.* नेमणूक *f.* वार्षिक *n.*

SALE, *n.* v. V. A. विकरा *m.* विकरी *f.* विक्रय *m.* क्रय *m.* विक्रयण *n.* क्रीणन *n.* पणन *n.*

Bill of s. सरखत *n.*

Deed of s. फरोक्त खत *n.*

Profits or amount of s. विकरी *f.*

Rescission of s. विक्रयानुशय *m.*

That is for s. विकाऊ, विकणाऊ.

v. V. N. *vent, going off.* खपm. विक्री f.

SALEABLE, *a.* v.V. विकायाजोगा–सारखा–&c. क्रेय, विक्रेय, क्रेय्य, क्रेतव्य, पण्य.

SALEP, *n.* सालेंमिश्री *or* सालमिश्री f.

SALIENT, *a. projecting.* बाहेरआलेला.

SALINE, SALINOUS, *a.* v. SALT. खारा, मिठाचा, लावण, लावणिक.

SALINENESS, *n.* v. A. खारेपणाm. &c. लोणाm.

SALIVA, *n.* v. SPITTLE. थुकाm. थुकीf. लाला *pop.* लाळf. मुखरसm.

SALIVAL, SALIVARY, *a.* v. N. थुक्याचा, &c. लालासंबंधी, लालाविषयक, लालोत्पादक, लालावाहक.

To SALIVATE, *v. a. cause secretion of saliva.* तोंडn. आणणें, तोंडn. देणें.

To be salivated. तोंडn. येणें *in. con.*

SALLOW, *a. of a pale, yellowish colour.* पिकूट, पिकुटलेला, निस्तेज.

S. hue (of the countenance or body). पिकटी f.

To get or turn s. पिकणें, पिकुटणें.

SALLOWNESS, *n.* v. A. पिकुटपणाm. काळवटी f. काळवंडी f. काळवणf. कालिमाm.f.

SALLY, *n.* (of humor, wit, frolic, &c.). मौज f. लहर f. बहरm f. चुटकाm.

2 (of anger or ardor). उसळी f. *v.* खा, झटकाm. झटकाराm. वेगm. आवेशm.

To SALLY, *v. n. issue from a fort &c. to attack besiegers.* छप्पा घालण्यासाठी बाहेर पडणें.

SALLY-PORT, *n.* खिडकी f

SALOON, *n. spacious hall, &c.* सदरf. दलान *or* दालनn. रंगमहालm. आरसेमहालm.

SALT, *n.* मीठn. लवणn. क्षार *pop.* खारm. निमकm.

Black s. *Bitnoben.* काळेंमीठn. बिडलवणn. बीडn. गंधबीडn. पादेलोणn. कृष्णलवणn. रोचकn. क्षारm. पाक्यn.

Culinary or common s. एरमीठn.

Landing place for s. मीठबंदरn.

Mineral or a metallic s. उपरसm. रसm.

Rock s. शेंधेलोणn. सिंधुलवणn. सैंधवn. सौवर्चलn.

Sochal s. संचळn. संचळखारm. सौचरलोणn.

To become or be impregnated with s. खारावणें.

2 (in speech) *pungency, sharpness.* मीठमिरची f. तिखटमीठn.

SALT, *a.* खारा, खारट, लवण, लवणमय, लावण, लावणिक, क्षार, क्षारयुक्त, क्षारधर्मक, क्षारविशिष्ट, लवणाक्त.

S. ground (lying along inlets and creeks). खाजणn. खार f. खारस्थळn.

Cultivator of s. ground. खारीक.

2 *produced on s. marshes; living in s. water, &c.* खारा, खारींतला.

To SALT, *v. a. season or impregnate with salt.* मीठn.–खारm.–घालणें, खारट–&c. करणें.

SALT-CELLAR, *n.* निमकदानn. निमकदानी f.

SALT-LESS, *a.* v. INSIPID. अळणी.

SALT-MINE, *n.* मिठाचीखाण f. लवणखनिm. लवणाकरm.

SALT-PAN, SALT-PIT, *n.* कोंडी f. मिठागरm.n.

SALT-PETRE, *n.* सोरमीठn. सोराm. सूर्यखारm. सुन्याखारm. सुराखारm. यवक्षारm.

Purified s. कलमी सोराm.

SALT-WORK, SALTERN, *n. tract of s. pits along shore.* मिठागर *or* आगरm n.

SALTED, *p.* v.V. मीठ घातलेला, &c लावण, लावणिक, क्षारयुक्त, लवणाक्त

Over s. खारट, सखार.

Under s. मंदाळणी, अळणट.

Unsalted. अळणी.

SALTER, SALT-MAKER, *n.* गावडा *or* मिठगावडा, मिठागरी, मिठकरी.

SALTNESS, *n.* v. A. खारेपणाm खारटपणाm. खारm. खारटाई f. लावण्यn. क्षारm. क्षारता f. क्षारयुक्तता f. & c.

SALTY, *a. somewhat salt.* खारटतुरट.

SALUBRIOUS, *a. favorable to health, promoting health,*—(climate, water, air, &c). शरीरास चागला, पथ्य, पथ्यकर, पथ्याचा, सुखाचा, सात्म्याचा, आरोग्यजनक–दायक–प्रद, निरोगी, निरामय, आरोग्यवर्द्धक, शरीरसंपत्तिकारक–प्रद–&c. शरीरहितावह, शरीरहितकारी, शरीरगुणकारी, &c. सात्विक, पौष्टिक, पुष्टिप्रद–कर–दायक.

SALUBRIOUSNESS, SALUBRITY, *n.* v. A. निरोगीपणाm. &c. शरीरहितकारिताf. आरोग्यजनकत्वn. & c.

SALUTARINESS, *n.* v. A. 1. शरीरहितकारिताf. शरीरगुणकारिताf. &c. 2 हितकारिता f. &c.

SALUTARY, *a. favorable to health* v. WHOLESOME, SALUBRIOUS. पथ्य, पथ्यकर, पथ्याचा, शरीरहितकर–कारी–कारक–प्रद–दायक–&c.

2 v. BENEFICIAL. हितकर, हितावह, हितप्रद, श्रेयोवर्द्धक.

SALUTATION, *n.* v. V. *and* OBEISANCE. सलाम करणेंn.–सांगणेंn. &c. नमस्कारm. कुरनिशात f. कुरनीस f. अभिवादनn. अभिवंदनn. कुशलप्रश्नm. क्षेमप्रश्नm.

Some forms or particular terms of *salutation* are, जयशीराम बावाजी, जोहार, नमस्कार, नमोनारायण, रामराम, शरणार्थ, सलाम

Mutual s. रामरामी f. सलामी f.

S. (by and to Musalmáns &c.). सलाम.

S. (by and to *Gujaráthi's*). जयगोपाळ.

S. (by and to *Beirági's &c.*). जय सीताराम.

To SALUTE, *v. a. greet, hail, address expressions of kind wishes to, make obeisance to, &c.* सलामm.–रामरामm.–नमस्कारm.–आशीर्वादm.–दंडवतm n. कुशलप्रश्नm.–&c. करणें–सांगणें, अभिवादनn. अभिवंदनn. करणें.

2 See To KISS.

SALUTE. See SALUTATION. 2 See KISS.

S. in proclamation of victory. जयघोषm.

SALUTER, *n.* SALUTING, *p. a.* v. V. 1. सलाम–नमस्कार–&c. करणारा–सांगणारा, अभिवादक, अभिवादन–अभिवंदनकर्त्ता–कारी–&c.

SALVABILITY, *n.* v. A. तारणपावायासयोग्यता f.–शक्यता f. तारणयोग्यता f. तारणशक्यता f.

SALVABLE, *a. that may be saved.* तारायाजोगा–सारखा–&c. तारण पावायास योग्य, तारणयोग्य, तारणशक्य.

SALVATION, *n.* v. PRESERVATION. तारणn. रक्षणn. संरक्षणn. बचावm. त्राणn.

2—in theology. तारणn. उद्धारm. उद्धारगति *pop.* उद्धारगतf. पापमुक्ति f. पापमुक्तता f. ऊर्ध्वगति f.

Ark of s. निर्वाणींचा तारूm.

Means of s. तरणोपायm.

Way of s. through worship and works. भक्तिमार्गm. कर्ममार्गm.

SALVE, *n. composition to be applied to sores.* मलमm.n. माठवणn. लेपm. प्रलेपm.

SALVER, *n. plate, waiter.* तबक*n. dim.* तबकडी*f.* पितळी*f.* अडणी*f.*

SALVO, *n. reservation.* खिडकी*f.* चोरखिडकी*f.* छिद्र*n.* खिसा*m.* पकड*f.* सोडवण*f.*

To make a s. निसरगांठ*f.* देऊन ठेवणें, खिसा*m.* राखणें.

SAME, *a. not different or other, identical.* तोच, हाच, एकही, अनन्य, अभिन्न, तन्मय, तदात्मक, तद्रूप, एकरूप.

2 *similar, &c.* v. LIKE. सारखा, एकसारखा, सम, समान.

That is all the s. as. दाखल.

3 *that was mentioned before.* मजकूर, सदरहू, मजकूर, पूर्वोक्त.

SAMENESS, *n.* v. A. 1. ऐक्य*n.* ऐक्यभाव*m.* अनन्यभाव*m.* अभिन्नभाव*m.* अनन्यता*f.* अभिन्नता*f.* तादात्म्य*n.* तद्रूप्य*n.* तद्रूपता*f.* एकरूपता*f.*

2 सारखेपणा*m.* &c. समभाव*m.* साम्य*n.* समता*f.*

SAMPLE, *n. specimen.* मासला*m.* वानगी*f.* नमुना*m.* प्रत*f.* दाखवणूक*f.*

SANABLE. See CURABLE.

SANATIVE, SANATORY, *n. tending to heal.* रोग बराकरणारा, रोग दूरकरणारा, रोग दूर करण्याचा, रोगनिवारक, रोगघ्न, रोगनाशक, आरोग्यजनक-कारक-प्रद.

SANATIVENESS, *n.* v.A. रोगनिवारकत्व*n.* रोगघ्नता*f.* आरोग्यजनकत्व*n.*

SANCTIFICATION, *n.* v. V.—*act.* पवित्र करणें*n.* &c. पापहरण*n.* पापनाशन*n.* पापनाश*m.* पापध्वंस*m.* कल्मषहरण*n.* पवित्रीकरण*n.*—*state.* पवित्रता*f.* अंतःशौच*n.* अंतःशुद्धि*f.* नष्टपापता*f.* धूतपापता*f.* विगतकल्मषता*f.*

SANCTIFIED, *p.* v. V. पवित्र केलेला, &c. पवित्रित, नष्टपाप, हतपाप, धूतपाप, धूतकल्मष, विगतकल्मष, वीतकल्मष.

SANCTIFIER, *n.* SANCTIFYING, *p. a.* v. V. पवित्र करणारा, &c. पापनाशक, पापघ्न, पापहर-हर्त्ता-हारक-हारी.

To SANCTIFY, *v. a. make pure and holy.* पवित्र-स्वच्छ-शुद्ध-&c. करणें, पापहरण*n.*-पापनाश*m.*-पापध्वंस*m.*-&c. करणें *g. of o.* अंतःशौच*n.*-अंतःशुद्धि*f.*-&c. करणें *g. of o.* पापहीन-निष्पाप-&c. करणें, पवित्रीकरण*n.*-&c. करणें *g. of o.*

SANCTIMONIOUS, *a. that makes a great profession or shew of sanctity.* भक्तीचा-पवित्रतेचा-शुद्धीचा-&c. देव्हाऱ्या-आडंबऱ्या-पोम्या-ढोंग्या-ढोंगी-ढोली-&c. बकध्यानी, बोकेसन्यासी, भगली *or* ल्या, ढोंगी, ढोंग्या, अतिधार्मिक, अत्याचारी, दंभी, डंभी, दांभिक, कुहक.

SANCTIMONIOUSNESS, SANCTIMONY, *n.* v. A. भक्तीचें-पुण्याचें-पवित्रतेचें-शुद्धीचें-आचाराचें-&c. आडंबर*n.*-ढोंग*n.*-पोम*n.*-स्तोम*n.*-देव्हारें*n.*-&c. भक्तीचा डौल*m.*-&c. दंभ*m.* डंभ*m.* भगल*f.* बकध्यान*n.* बोकेसन्यास*m.* ढोंग*n.* भक्तिमुद्रा*f.* अतिभक्तीची मुद्रा*f.* कुहना*f.* कुहकवृत्ति*f.*

SANCTION, *n. authority, warrant.* प्रमाण*n.* आश्रय*m.* आश्रा *or* आसरा*m.* आधार*m.* गमक*n.*

To SANCTION, *v. a. ratify, confirm.* पसंत-कबूल-मान्य-मुकरर-मंजूर-बहाल-कायम-&c. करणें, सई *or* सही करणें-द्यणें.

2 *warrant.* आश्रय*m.*-आधार*m.*-&c. देणें, आश्रय*m.*-आधार-&c. असणें *g. of s. with* स *or* ला *of o.* आश्रयभूत-आधारभूत-&c. असणें.

SANCTITY, SANCTITUDE, *n.* v. HOLINESS. पवित्रता*f.* साधुता*f.* अंतःशौच*n.* अंतःशुद्धि*f.*

SANCTUARY, *n. inner part of a temple.* गाभारा*m.* गर्भारा*m.* गर्भागार*n.* गर्भगृह*n.*

2 *sacred place, temple, &c.* v. TEMPLE. पवित्रालय*m.n.* शुद्धालय*n.m.* शुद्धागार*n.*

3 *place of refuge, asylum.* आश्रयस्थान*n.* आश्रयस्थल*n.* अकुतोभयस्थान*n.* निर्भयस्थान*n.*

SAND, *n.* वाळू*f.* रेती*f.* वालुका*f.* सिकता*f.* पुळण*f.* पुलिन*n.*

S. (or pounce) box. वालदाणी *or* नी*f.* रेतदानी*f.*

SAND-BANK, *n* —in water. भाट*f.* भाटी*f.* लाग*m.*

SAND-BOARD, *n.* धूळपाटी*f.* पाटी*f.*

Letters drawn upon a s. by children in learning to write. धूळाक्षर*n.*

Letters traced (as the copy) on a s. धडा*m.*

To dust a s. पाटी*f.* उधळणें.

SAND-FLY, *n. midge.* कैवरूं*n.* कैवरें*n.* घुंगुरटें *or* डें*n.*

SAND-GLASS, *n.* वाळूचें यंत्र*n.* वालुकायंत्र*n.*

SANDAL, *n.*—the kind of shoe. चपळ*f.* चेपली*f.* चपली*f.* वहाण*f.* पायतण*n.* चरणदासी*f.*—work of women, चेपावलें*n*

Heel-tie of a s. खोटवाद*m.*

Pair of sandals. जुतें*n.*

That is without sandals (or shoes). अनवाणी, अनवाहणा.

SANDAL, *n.*—the tree or wood. चंदन*n.* श्रीखंड*n.* मलयागर *or* मैलागर*m.* मलयागरू*n.*

Black s. wood. कृष्णागरू*pop.* कृष्णागर*m.*

Ottar or extract of s. work. चंदनी अत्तर*n.* चंदनीतेल*n.* चंदनेल*n.*

Red s. wood. रक्तचंदन*n.* कुचदन*n.* रेजन*n.* तिलपर्णी*f.* कुंकुमागरू*n. pop.* कुंकुमागर*m.*

Unctous preparation of s.-wood. चंदन*n.*

SANDARACH, *n.*—the resin. चंद्रस *or* चंद्रूस*m.*

SANDS, *n. sandy plain or tract.* वालवंट *or* ट्*nf.* पुलिन*n. pop.* पुळण*f.n.* रेवंडा*m.* रेताड *f.* मरू*m.* मरुस्थल*n.*

SANDY, *a. of or belonging to sand.* रेतीचा, वाळूचा *or* वाळवेचा, वालुकामय.

2 *abounding with or having sand.* रेतीचा, वाळूचा *or* वाळवेचा, वाळवट, रेंवट, रेंवसाळ, *or* रेंवसळ, पुळणवट, वालुकाप्रचुर, वालुकाविशिष्ट.

SANE, *a. not disordered in mind.* सावध, शुद्धीचा, शुद्ध, चांगला, प्रकृतिस्थ, अविक्षिप्त.

2 See HEALTHY.

SANGUIFEROUS, *a. conveying blood.* रक्तवाहक, रक्तवाही.

SANGUIFICATION, *n. production of blood.* रक्तोत्पादन*n.* रक्तोत्पत्ति*f.* रक्तनिर्मिति*f.* रक्तवर्द्धन*n.*

SANGUINARINESS, *n.* v. A. 1. बहुत रक्तपात*m.* रक्तपातबाहुल्य*n.* रक्तपातनैपुण्य*n.*

2 खुनीपणा*m.* हिंसकत्व*n.* हिंस्रता*f.* जिघांसा*f.*

SANGUINARY, *a. attended with much bloodshed.* बहुत रक्तपाताचा, रक्तपूराचा, रक्तपातबाहुल्याचा, रक्तपातबहुल, धडेंनाचण्याचा, धडेंनाचलेला.

2 *bloody-minded,* v. CRUEL. खुनी, हिंसक, हिंसालु, हिंस्र, रक्तप्रिय, जिघांसु.

SANGUINE, *a. of a red colour.* रक्ताच्या वर्णाचा, रक्तवर्ण, आरक्त.

2 See PLETHORIC. 3—of temperament; *ardent, warm,* &c. v. EARNEST. आस्थेवाईक, आस्थावान्, आस्थिक.

4 v. CONFIDENT. उमेदवार, मोठ्या उमेदीचा, मोठ्या अवसानाचा, अवसानी, भाविलाभासंशयी.

SANGUINENESS, *n.* v. A. 1. रक्तवर्ण*m.* रक्तवर्णता*f.*

3 आस्था*f.* उत्कंठा*f.*

4 मोठी उमेद*f.* मोठें अवसान*n.*

SANGUINEOUS, *a. cnostituting, &c. blood.* रक्ताचा, रक्तमय, रक्तरूप, रक्तप्रयोजक, रक्तहेतुक.

2 *full of blood,* v. PLETHORIC. रक्तातिशयाचा, रक्तबहुल.

SANIES, *n. serous matter.* रगतपूm. लसf. रंधf. पूयरक्तn. पूयशोणितn.

SANIOUS, *a. serous.* रगतपूचा *or* पुवाचा, लसीचा, &c. पूयरक्तवत्.

2 *excreting serous matter.* लसीचा, लसेल, पूयरक्तस्रावी, पूयशोणितस्रावी.

SANITY, *n.* v. A. 1. शुद्धि *f.* सावधपणाm. शुद्धीवरची स्थिति *f.*

SAP, *n. juice of plants.* रसm. सारm द्रवm. पाणीn. मडजा *f.* निर्यासm.

2 See MINE.

To SAP, *v. a. undermine, subvert the foundation of.* पायाखोदून पाडणें *g. of o.* पायाm विघडवणें-उमळवणें-ढासळणें *or* विघडवून-&c. पाडणें-नष्ट करणें.

SAPID, *a.* v. TASTEFUL. चवदार, स्वादु, स्वादिष्ट

SAPIENCE, SAPIENT. See WISDOM, WISE.

SAPLESS, *a.* असार, निस्सार, निस्सत्व, नीरस, विरस;—intens. *utterly dry and stiff.* तरडा *or* जून जून तरडा.

SAPLING, *n. young tree or plant.* रोपाm. रोपटाm रोपडाm. माडाm.

SAPOR. See TASTE.

SAPONACIOUS, SAPONARY. See SOAPY

SAPPANWOOD, *n.* पतंगm.

SAPPER. See MINER.

SAPPHIRE, *n.*—the gem. नीलm. नीलकांतm. नीलाश्माm. इंद्रनीलm. शनिm.

SAPPHIRINE, *a. made &c. of sapphire.* नीलाचा, नीलमय.

SAPPINESS, *n.* v. A. ओलेपणाm. दमटपणाm. रसाळपणाm. &c. ओलावाm. दमm.

SAPPY, *a. juicy, succulent.* ओला, दमट, दमसर, रसभरू, रसभरित, सरस, रसरसीत, रसमय, रसप्रचुर, सकस, जलमय.

To be s. रसरसणें.

SARCASM, *n. taunt, satirical remark.* टोमणाm. *or* णेn. टोलाm. ठोसराm. ठोसाm. तुक्काm. *v.* टाक, मार, फुसकुलीf. *v.* सोड, छद्मn. छद्मी भाषणn. वर्मीभाषणn. व्यंजनn. व्यंग्यn. व्यंग्योक्ति *f.* वक्रोक्तिf. चुटकाm. आक्षेपm. अवक्षेपm.

SARCASTIC, SARCASTICAL, *a.* v.N. टोमण्याचा, टोल्याचा, &c. तिखट, छद्मी, वर्मी, उपरोधाचा, उपरोधी, उपरोधीक, औपरोधिक, साक्षेप, सावक्षेप.

SARCASTICALLY, *adv.* v. A. टोमणा-टोला-&c. देऊन-मारून, उपरोधाने, छद्मपूर्वक, आक्षेपपूर्वक, &c.

SARCOMA, *n.* v. WEN. अर्बुदn. वाळूकn. मासवृद्धि *f.*

SARCOPHAGOUS, *a. flesh eating.* मांसभक्षक, मासभोजी, मांसाशी.

SASH, *n. ornamental girding for the loins.* कमरबंदm, कांच्याm.

SATAN, *n.* v. DEVIL. सैतान.

SATANIC, SATANICAL. See DEVILISH.

SATCHEL, *n. bag for books or papers.* जुजदान *or* जुगदानn.

To SATE, *To* SATIATE, *v. a. glut, cloy, overfill.* उपट *f.*-टेर *f.*-टेक *f.*-निशा *f.*-&c. करणें-पाडणें *g. of o.* धालेपणाm.-अतिनृप्ति *f.*-परितृप्ति *f.*- मनशामोड *f.*-अभर *f.*-&c. करणें *g. of o.* धालेला-परितृप्त-अतितृप्त-&c. करणें *g. of o.* ओकारी *f.*-वीटm.-& c. आणणें, तोंडn. फिरवणें *g. of o.* विटवणें, मिठी *f.* बसवणें, पुरेपुरेसें-नकोनकोसें करणें.

To s. one's self with. अभरवणn.-उपट *f.*-उमट *f.* घेणें *g. of o.*

SATED, SATIATED, *p.* v. V. धालेला केलेला, टेर पाडलेला, अभर केलेला, &c. धालेला, परितृप्त, अतितृप्त, पूर्णकाम, परिपूर्णकाम, पर्याप्तकाम, अलंबुद्धि.

SATEDNESS, SATIETY, *n.* v. P. धालेपणाm. अभर *f.* टेर *f.* टेक *f.* मनशामोड *f.* निशा *f.* परिपूर्त्ति *f.* परितृप्ति *f.* अतितृप्ति *f.* पर्याप्ति *f.* आतृप्ति *f.* अलंबुद्धि *f.* उपट *f.* उपरति *f.* तर्पणn.

SATELLITE, *n* —in astronomy. उपग्रहm.

Satellites, *fig. courtiers, attendants, &c* द्वारदेवता *f.* आवरणदेवता *f.*

Bribing or propitiating of s. द्वारपूजा *f.*

SATER, SATIATING, *p. a* &c. v. V. उपट करणारा, टेर पाडणारा, मनशामोड करणारा, & c. परितृप्ति-अतितृप्ति-&c. कर्त्ता-कारक-& c.

SATIN, *n* —the silk. अनलसn.

SATIN-WOOD, *n.*—the tree. हेदm *f.* हेदू *or* हेद्रूm.

SATIRE, *n a discourse or poem containing sarcastic censures.* निंदेचा पोवाडाm. निंदोपाख्यानn. निंदाख्यानn. निंदा यायm. दुराचरणोपहासक कविता *f.*-भाषणn. औपरोधिक कविता *f.*-भाषणn.-& c. चुटकाm.

SATIRICAL, *a.* v N.—language, &c निंदेचा, उपहासाचा, दुराचरणोपहासक, मर्मी, छद्मी, निंदात्मक, निंदागर्भित, निंदार्थक, औपरोधिक, साक्षेप, दोषापवादक.

2—a person. निंदा करणारा, निंदक, निंदाभाषी, मर्मभाषी, छद्मभाषी, निंदावादी.

SATISFACTION, *n.* v. V. 1.—*act.* पुरवणेंn. & c. पुरव *f.* मनशामोड *f.* पूरणn तर्पणn. संतर्पणn. परितोषणn. इच्छानिवृत्ति *f.* आप्यायनn. —*state.* पूर्त्ति *f* पर्याप्ति *f* परिपूर्त्ति *f.* दिलखुशी *f.* खुशी *f.* समाधानn. संतोषm. मनशामोड *f.* तृप्ति *f.* इच्छातृप्ति *f.* इच्छापूर्त्ति *f.* इच्छानिवृत्ति *f.* इच्छाशांति *f.*

2—*act.* खातर करणेंn. &c. संदेहभंजनn. संदेहहरणn. संदेहनिवृत्ति *f.* संशयनिवृत्ति *f.*—*state.* खातर *f.* खातरी *f.* खातरजमा *f.* निशा *f.*

I See AMENDS, COMPENSATION.

SATISFACTORY, *a. that gives satisfaction, yields content, relieves the mind, &c.* समाधान करणारा, खातर करणारा, खानरेसारखा, खातरपसंत, मनासारखा, मनाजोगा, इच्छेसारखा, इच्छेजोगता- जोगा, खातरेचा, &c. मनोयोग्य, संदेहभंजक, संशयनिवर्त्तक.

SATISFIABLE, *a.* v. V. 1. पुरवायाजोगा-सारखा- &c. आतृप्य, तृप्तकरायाजोगा-&c. संतर्प्य, संतर्पणीय, संतर्पणशक्य.

SATISFIED, *p* v. V. 1. *and* CONTENTED. पुरवलेला, फेडलेला, &c. तृप्त, पर्याप्त, पूरित, तर्पित, संतर्पित, संतृप्त, परितुष्ट, पूर्णकाम, आप्यायित, समाधानी, खूश, खुशी.

To be s. पोटn. भरणें *g. of s.* पुरणेंn. *or* पुरी *f.* पडणें *g. of s.* धनf. पुरणें *g. of s.* जीवm. खाली पडणें.

3 खातर केलेला, &c. निवृत्तसंशय, निवृत्तसंदेह, नष्टसंदेह, गतसंदेह, निवृत्तशंक.

To be s. खातर *f.*-खातरी *f.*-& c. होणें-भसणें *g. of s.*

SATISFIER, *n.* SATISFYING, *p. a.* v. V. 1. पुरवणारा, फेडणारा, इच्छापुरवणारा, &c. पूरक, तर्पक, संतर्पक, संतर्पण-&c. कर्त्ता-कारक.

I—an article of food. पुरवटेसार.

To SATISFY, *v. a. gratify want or desire, content, fill, please.* पुरवणें, पुरणें, फेडणें, इच्छा *f.*-आशा *f.*-मनोरथm.-धणी *f.*-&c. पुरवणें-फेडणें-&c. समाधानn. करणें *g. of o.* पोटn. भरणें *g. of o.* पुरी *f.* पाडणें *g. of o.* संतर्पणें, तर्पिणें, संतर्पणn.-तर्पणn.-तृप्ति *f.*- मनशामोड *f.*-&c. करणें *g. of o.* पूर्ण-तृप्त-परितृप्त-संतृप्त-&c. करणें.

2 *free from doubt, cause the mind to rest in confidence,* v. To CONVINCE. खातर *f.*-खातरी *f.*-खातरजमा *f.*-& c. करणें *g. of o.* खातरीस आणणें, समजावणें, संशयm. फेडणें *g. of o.* संदेहभंजनn.-शंकानिवृत्ति *f.*-&c. करणें *g. of o.*

SATIVE, *a. produced in a field or garden.* क्षेत्रज, उद्यानज.

To SATURATE, *v. a. entirely impregnate with.* पुरा-पूर्ण-&c. करणें, रोमरोम- कणानकण-&c. भरणें-भिजवणें-युक्तकरणें, व्याप्तकरणें, उपळवणें, उमळवणें, उपळ होईसा *decl.* करणें.

SATURATED, *p.* v. V. रोमरोम भरलेला.

SATURDAY, *n.* शनिवार *pop.* शनवारm. मंदवारm. मंदवासरm.

SATURN, *n.*—the planet. शनिm. शनैश्चरm. मंदm. सौरm.

SATURNALIA, *n.*—the Hindu. होळी *f.* शिमगाm.

SATURNIAN, *a. belonging to the golden age.* सत्ययुगाचा, सत्ययुगांतला, सत्ययुगसंबंधी–विषयक.

SATURNINE, *a. dull, phlegmatic.* मंद, जड, थंड.

SAUCE, *n. something eaten with food to give a relish.* तोंडीं लावणेंn. ओलवणn. भिजवणn. कालवणn. कोशिंबीर *f.* वोळूn कोरड्याचेंn.

To serve for s. कोरड्यास.

The common *Sauces or Seasonings* are, अडगई, करंवट *or* करमट, करमणे, कोचकई *or* काई, गरगट, गोज, चटणी, झुणका, पंचामृत, मेथकूट, रसा, रायतें, वरण, वेसवार.

2 See IMPUDENCE.

SAUCE-BOX. See SAUCY.

SAUCE-PAN, *n.* v. POT. हांडी *f.* मुठीची हांडी *f.* मुठींचें तपेलेंn.

SAUCER, *n.* वाटी *f.* टवळेंn

Wooden s. or bowl. पडगा *or* घागn. पडगें *or* घेंn.

SAUCILY, *adv* v. A. धिटाईनें, धीटपणानें, &c. दांडगा–&c. होऊन.

To speak s. टाकून बोलणें.

SAUCINESS, *n.* v. A. धिटाई *f.* धीटपणाm. दांडगेपणाm. वाटपणाm. दुरुत्तरn. दुरुक्ति *f.* अविनयm. गमजेm. *pl.*

SAUCY, *a. pert, impudent.* धीट, बेजबाबी, दांडगा, दांड, बाडगा, वाट, वाटगा, टाकून बोलणारा, तोंड टाकणारा, तोंडटाक्या, ठेंगा, चरमरीत, अविनय, दुरुत्तऱ्या.

To SAUNTER, *v. n.* v. To WANDER. रमणें, रमतरमत–रमतेरमते–&c. फिरणें, गमणें, रिकामा फिरणें, रमणूक *f.*–&c. करणें.

SAUNTERER, *n.* SAUNTERING, *p. a.* v. V. रमणारा, रमतरमत–फिरणारा, &c. गम्या, गमदसडा *or* दासडा *or* दासरा, रमतेराम, हिंडफिऱ्या.

SAUNTERINGLY, *adv.* v. V. रमतरमत, रमतेरमते, गमतगमत.

SAVAGE, *a. barbarous, wild, uncivilized.* रानटी, रानवट, रानी, रान्या, रानांतला, जंगली, अशिक्षित, असभ्य, विद्याचारहीन–शून्य–रहित.

2 *brutal,* v. CRUEL. क्रूर, निर्दय, उग्र, कजाख, खंक, खंकाळ *or* ळ्या, करडा, खपती, रांठ, परूष, दैत्यांशी.

SAVAGE, *n. uncivilized person,* v. BARBARIAN. रानटी–&c. माणूस, किरात, बर्बर, भिल्ल.

2 *cruel, &c. person,* v. BRUTE. राक्षस, मांग, मांगहृदयाचा, माणूस, खाटीक.

SAVAGELY, *adv.* v. A. 2. निर्दयपणानें, क्रूरपणानें, &c. मांगहृदयानें, क्रौर्यपूर्वक.

SAVAGENESS, *n.* v. A. 1. रानटीपणाm. रानवटपणाm. &c. शिक्षाराहित्यn. विद्याचारहीनता *f.* विद्याचारशून्यता *f.* विद्याचाराभावm.

2 निर्दयपणाm. क्रूरपणाm. & c. क्रूरता *f.* उग्रता *f.* क्रौर्यn. निर्दयता *f.* पारुष्यn.

SAVANT, *n. learned person, connoisseur, virtuoso, &c.* गुणग्राहक, पंडित, विद्वान्, विद्यासंपन्न, चिकित्सक.

To SAVE, *v. a. protect from danger,* v. To PRESERVE. तारणें, बचावणें, बचावm.–तारणn.–रक्षणn.–संरक्षणn.–&c. करणें *g. of o.*

Save me! त्राहि त्राहि.

2—in theology. तारणें, उद्धरणें, तारणn.–उद्धारm.–&c. करणें *g. of o.* पापापासून–नरकापासून–&c. तारणें–राखणें.

3 *hinder from being lost or spent.* वांचविणें, उरवणें, सावरणें, राखणें, संभाळणें.

4 *reserve, lay by.* ठेवणें, राखणें, गांठीस–पदरीं बांधणें, मागें–पाठीमागें–शिलकेस–पदरीं–&c. पाडणें, पिशवींत–संग्रहीं टाकणें, उरवणें.

5 *take or use opportunely, so as not to lose.* संभाळणें, साधणें, गांठणें, टिपणn.–ताणn.–&c. संभाळणें–साधणें *g. of o.*

6 *hinder from occurring.* निवारणें, वारणें, प्रसंगm. टाळणें–वारणें *g. of o.*

SAVE, SAVING. See EXCEPT.

SAVED, *p.* v. V. 1. तारलेला, बचावलेला, तारित, रक्षित, संरक्षित.

2 तारलेला, उद्धरलेला, तारित, उद्धृत, त्रात.

To be s. तरणें, उद्धारm.–सद्गतिf.–उद्धारगतिf. &c. होणें *g. of s.* उद्धारागती जाणें, उद्धारगतीस–&c. जाणें

3 वांचवलेला, उरवलेला, &c.

4 ठेवलेला, गांठीस बांधलेला, मागें पाडलेला, &c.

SAVER. *n.* SAVING, *p. a.* v. V. 1. तारणारा, बचावणारा, तारक, त्राता, संरक्षक, संरक्षण–&c. कर्ता–कारी.

2 *and* SAVIOUR. तारणारा, उद्धरणारा, & c. तारक, उद्धारक, उद्धर्ता, उद्धार–&c. कर्ता.

I *sparing, frugal,* v. ECONOMICAL. काटकसऱ्या, काटकसरीचा, अवेच, अल्पव्ययी.

II *that secures salvation.* उद्धारसाधक, उद्धारगतिसाधक, उद्धारप्रद, उद्धारपरिणामी.

SAVINGNESS. See ECONOMY.

SAVINGS, *n. money saved and laid by* काटकसर *f.* छाटछूट *f.* सुलवर *f.* उरवलेला–काटकसरींचा–उरवणीचा &c. पैसाm.

SAVIOUR, *n. Redeemer.* तारणारा, तारक, त्राता, उद्धारक, उद्धर्ता, तारणकर्ता, उद्धारकर्ता, उद्धारगतीस लावणारा–नेणारा.

SAVOUR, *n.* v. TASTE. स्वादm. छटा *f.* बोय *f.*

2 See SMELL.

To SAVOUR, *v. n. have a taste or tincture of; partake of the quality of.* वासm.–छटा *f.*–गंधm.–बोय *f.*–झुणूक *f.*–झुनक *f.* –&c. मारणें *with in. con.* चुणूक *f.*–झुणूक *f.*–वासm.–&c. दाखवणें.

SAVOURINESS, *n.* v. A. गोडी *f.* मजेदारी *f.* चव *f.* चवदारी *f.* खुमारी *f.* सौरस्यn.

SAVOURING, *p. a.* v. V. *that savours of.* वासाचा, घाणीचा.

SAVOURY, *a* v. TASTEFUL. मजेदार, खुमारीचा, चणचणीत, स्वादिष्ट, मिष्ट, खमंग, खमखमीत, सुरस.

SAW, *n.* करवतm. *dim.* करवती *f.* अरकसm. करपत्रn.

Double s. अड्या करवत *or* अडवा करवतm. आडें *or* आडेंn.

2 *saying, maxim.* झण *f.* झणणी *f.* आहणाm. न्यायm.

Old s. वडिलांचा आहणाm.

To SAW, *v. a. cut with a saw.* करवतणें, कारवणें, अरकसणें, चिरणें, करवतानें कापणें–चिरणें.

SAW-DUST, *n. dust of wood from sawing.* भुसाm. भुसकुराm. भुसकूटn. भुसकटाm. भुसकटn.

SAWYER, *n. one who saws.* करवतणारा, करवत्या, अरकसी, भराकस, चिरकाम्या.

S.'s work. चिरकामn.

To SAY, *v. a. speak, utter.* बोलणें, झणणें, काढणें, तोंडावाटे काढणें, उक्त करणें.

2 (a lesson, &c.) *re-hearse.* झणणें.

To s. off. सरबोपट *adv.* झणणें.

3 *pronounce without singing.* झणणें, साभा *decl.*–नुस्ता *decl.*–स्वराशिवाय–&c. झणणें.

SAY, SAYING, *n. something said.* बोलणेंn. ह्मणेंn. गोष्ट *f.* बोलm. वचनn. उक्ति *f.* भाषणn. भाषितn. भणितn. आख्यानn.

True s. राम वचनn.

To say one's s. बोलm. बोलणें.

I *saw, adage.* ह्मण *f.* ह्मणी *f.* आहणाm. वाक्यn.

SCAB, *n. incrustation.* खपलाm. *dim.* खपली *f.* खवलm. *or* ळn. *dim.* खवळी *f.* खवलाm. कपचाm. कोशेटाm. *dim.* कोशेटी *f.* कोशेराm. खरपुडी *f.* भोंतm. पापुद्राm. पातोडाm. पाणोडा *or* टाm. पोपडाm. खवंदn. *or* कवंद *f.*

2 (of cattle). खवडेm. *pl.*

3 *low dirty wretch,* v. SCRUB, BLACK-GUARD. गांवचा खवडाm. गांवाची खरवड *f.* गांवची खरूज *f.* कथली व्याध *or* बि *f.* घाण *f.* खेटरखाऊ.

SCABBARD, *n. sheath for a sword.* मेण *or* म्यानn. कोश *or* षm. असिकोषm.

End-piece of the mounting of a s. तहनाल *or* तैनालm.

Tie of a s. to the hilt. सल *or* सळm.

To put into the s. मेण करणें.

SCABBY, SCABBED, *a.* v. N. खवळ्या, खवड्या, खवडेल, खवंद्या, कवंद्या.

S. fellow. See SCAB.

SCAFFOLD, SCAFFOLDING, *n. stage, erection.* माचोळाm. *dim.* माचोळी *f* माळाm. मंचकm. मंचm. नारांगणn.

Portable or movable s. तक्तरांवाm.

2 (of a building). माळm. परांची *f.* पहाडm.

To SCALD, *v. a. burn with hot liquid.* ऊन पाण्यानें–&c. भाजणें, भाजणें.

To s. one's fingers. पोळणें, आंच *f.*–चटकाm. बसणें in. con.

2 *heat over a fire.* कढवणें, तापवणें.

SCALD, *n. injury or burn from hot liquid.* ऊन पाण्याचा–&c. चटकाm.–चट्टाm.–चरकाm.

2 *scurf on the head.* दारूणा *or* दारणाm.

SCALD-HEAD, *n* —the disease. उंदरी *f.* चाई *f.*

SCALDED, *p.* v. V 1. भाजलेला, भाजका, भाजींव.

To be s. पोळणें.

SCALDER, *n.* SCALDING, *p. a.* v. V. 1. भाजणारा.

S. hot. उन्हून *or* उनून, जळजळीत, जळफळीत, अग्निवर्ण.

SCALE, *n.* (of a balance). परडेंn. पारडेंn.

Scales, v. BALANCE. तराजू *f.* तागडी *f.*

Thing put into a light s. to produce equilibrium. पासंगm.

2 (of a fish, &c.). खपटn. खवल *or* खवळn. *dim.* खवळी *f.* खवलाm.

3 *thin lamina.* पापुद्राm. पातोडाm. पापोडा *or* टाm. उखरवळी *f.* कवंद *f.*

4—in music, v. GAMUT. ग्रामm.

5 *regular gradation, a series rising by steps or degrees.* शेढी *f.* चढता *or* उतरता क्रमm. चढती *or* उतरनी परिपाटी *f*–पायरी *f.*

On a small s. लुजबी.

That is on a small or manageable s. अटपना, अटोपसार, संपुष्टांतला, सुटसुटीत, संजुकता *or* संजुगता.

To reduce to a small or manageable s. संपुष्टांत आणणें.

To SCALE, *v. a. escalade.* शिड्या लावून चढणें.

To SCALE, *v. n. peel off.* पापुद्राm.–खपलाm.–&c. निघणें *g. of s.*

SCALL. See SCALD-HEAD.

To SCALLOP. See To INDENT.

SCALP, *n. skin of the top of the head.* माथ्याची कातडी *f.*

To SCALP, *v. a. take off the scalp.* माथ्याची कातडी *f.* काढणें.

SCALY, SCALED, *a. having scales.* खवळ्या, खवळ्यांचा

SCAMP, *n.* v. BLACKGUARD. सोदा, गुलामजादा, काबूयार, गुणाचें गुणपात्रn. हालोहरामी, बजात, बारबंडा, बारमळ, छट.

A thorough s. निपट निरंजन.

To turn s. बारगळणें.

To SCAMPER, *v. n.* v. To RUN, To DECAMP. पळणें, पळm. काढणें, झ्या *f.* करणें–ह्मणणें, धोडाm. हाकणें, पोबाराm. ह्मणणे, गच्छंनी *f.* करणे.

To SCAN, *v. a. scrutinize, investigate,* v. To EXAMINE. शोधणें, छाननें, छडाm. काढणें–घेणें–पाहणें *g. of o.* शोधm.–छान *f.*–&c. करणे *g. of o.*

2 (verse). छंदाच्या मात्रा *f. pl.* गणणें, छंदोमात्रागणनn.–गणाक्षरगणनn. करणें.

SCANDAL, *n. calumny, &c.* v SLANDER. चुगली *f.* चहाडी *f.* चर्चा *f.* अपवादm.

2 *cause of reproach,* v. DISGRACE, SHAME. लाज *f.* शरम *f.* कलंकm.

To SCANDALIZE, *v. a.* v. To ASPERSE. काजळी *f.* लावणें, तुफानn. घेणें *g. of o.* चुगली *f.*–&c. खाणें *g. of o.* लिंपणn.–कलंकm. लावणें

2 *displease, shock, &c.* v. To OFFEND. कंटाळाm.–त्रासm.–&c. आणणें, त्रासm. देणें, त्रासवणें, कंटाळवणें, त्रस्त–&c. करणें.

SCANDALOUS, *a.* v. OFFENSIVE. कंटाळा आणण्याचा, त्रास द्यायाचा, त्रासदायक-कारक-प्रद.

2 *that brings infamy,* v. DISGRACEFUL. लाजिरवाणा, भ्रूघेणा, अपयशस्कर.

3 v. SLANDEROUS. चुगलीचा, तुफानाचा, चहाडीचा.

SCANDALOUSLY, *adv.* v. A. 1. कंटाळा आणायाजोगा–&c. कंटाळत्रास–&c. व्हायाजोगा–&c.

2 भ्रूजाईसा *decl.* लाजवाटेसा *decl. &c.*

SCANDALOUSNESS, *n.* v. A. 1. कंटाळवाणेपणाm. &c. त्रासदायकत्वn. त्रासकारकत्वn.

2 लाजिरवाणेपणाm. &c.

SCANT, To SCANT. See SCANTY, To STINT.

SCANTILY, *adv.* v. A. थोडाथोडा *decl.* अपुरता *decl.* &c. कोताईने, &c. अपुरनेपणीं, &c. हात राखून, कुंचमकुचम्, चुळुचुळू, झिटीमिटी, चुटपूट.

SCANTINESS, SCANTNESS, *n.* v. A. 1. थोडेपणाm. कोतेपणाm. अपुरतेपणाm. उणेपणाm. &c. कोताई *f.* तंगचाई *f.* चडचड *f.*

2 किरटेपणाm. कृपणपणाm.

SCANTLING, *n. dimensions of timber.* गर्भी *f.*

2 *small quantity.* नखm.n. नखभर–रजभर–तीळभर.—*used with a noun.* मासलाm.

SCANTY, *a. deficient, little.* थोडा, थोडका, उणा, अपुरता, अपुरा, चुटपुटता, चुटपुटीत, चुटपुरता, चुटपूट, कोता, थेंटा *or* ठेंटा, झिटीमिटी, लांडा, अप्रशस्त.

2 *parsimonious, niggardly,* v. MISERLY. हाताचा जड, किरटा, कृपण.

SCAR, *n. mark of a burn, wound, &c.* दाग *or* डागm. चट्टाm. व्रणm.n. किणn. माऊ *or* माव *f.* व्राणn. क्षतचिह्नn.

SCARAMOUCH. See BUFFOON.

SCARCE, *a. not plentiful, not copious.* थोडा, थोडका, कोता, कमी, कमती, अल्प, स्वल्प, तोळ्याचा, तोळ्यारोळ्याचा, चणचणीचा, चडचडीचा, माहागाईचा.

To become s. तेलn. लागणें in. con.

2 *few in number and scattered*, v. RARE. विरळ, विरळा, दुर्मीळ, दुर्लभ, दुष्प्राप, दुष्प्राप्य

To make one's self s. तोंडn. काळें करणें, काळें करणें.

SCARCE, SCARCELY, *adv. barely, almost not*, v. HARDLY. जरूर, विरळा, क्वचित्, बहुत करून नाहीं, फारकरून नाहीं

2 *with difficulty, &c.* v. HARDLY. कष्टें-श्रमें-&c. करून, जुलमाने, जुलमावर.

SCARCITY, *n.* v. A. 1. *and* DEFICIENCY. थोडेपणाm. कोतेपणाm. कमतीपणाm. &c. तंगचाई f. चडचड f. क्षणचण f. दुष्काल *pop.* दुकळ *or* दुकाळm. भाटंकाळm. अल्पता f. खल्पता f. उणीव f. तोटाm. हाक f. हकाटाm.

S occasioned by drought. सुकादुकाळ.

2 विरळपणाm. विरलता f. वैरल्यn. दुर्मीळपणाm. दौर्लभ्यn. दुर्लभता f. दुष्प्राप्यता f.

To SCARE, *v. a.* v. To FRIGHTEN. दचकवणें, वचकवणें, बुजवणें, दचकाm.-&c. बसवणें

SCARE-CROW, *n. any thing set up to frighten.* बुजकणेंn. बुजगवणेंn. बुजगावणेंn. बुजवणेंn. भयप्रदर्शनn. See also BUGBEAR.

To SCARF, *v. a. throw loosely on.* प्रावरणें.

SCARF, *n. loose cloth worn over the shoulders.* अंगवस्त्रn. उपवस्त्रn. उपरणाm. ओढणी f. उत्तरी f. उत्तरीयn.

SCARF SKIN, *n. outer-skin.* बाहेरली कातडी f. बाह्यत्वक् f.

SCARIFICATION, *n.* v. V. फांसण्या पाडणेंn. &c.

I—the incision. फांसणी f.

SCARIFICATOR, SCARIFIER, *n. instrument for scarification.* फांसणी f.

To SCARIFY, *v. a. make incisions in the skin.* फांसण्या f. पाडणें-टाकणें-मारणें-घालणें.

SCARLET, *a.* v. RED. लाल.

To SCATH, *v. a.* v. To HURT. नुकसानn.-नुकसानी f.-&c. करणें *g. of o.*

SCATHLESS, *a. uninjured.* नुकसानी-&c. वेगळा, अविक्षत, अक्षत, अक्षित, अनपचित, अजानापकार.

To SCATTER, *v. a. throw loosely about.* पखरणें, विखरणें, पसरणें, पिखरणें *or* पिखुरणें, विकिरणें, पखळणें, अंथरणें, पेरणें, विखरून-&c. टाकणें, विकिरणn.-प्रसरणn.-&c. करणें *g. of o.*

2 *dissipate*, v. To DISPERSE. उडवणें, उधळणें, फांकवणें, जिकडेतिकडे करणें, विसकळणें, फांकाफांक f.-उडवाउडव f.-&c. करणें *g. of o.*

3 *set thinly.* पातळ-विरळ-&c. लावणें-घालणें.

To SCATTER, *v. n.* v. To DISPERSE. फांकणें, पांगणें, जिकडे तिकडे जाणें-होणें, फांकाफांक f.-&c. होणें *g. of s.*

SCATTERED, *p.* v. V.A. 1. पखरलेला, विखरलेला &c. विकीर्ण, प्रसृत, प्रसारित, प्रकीर्ण.

2 उडवलेला, उधळलेला, जिकडे तिकडे केलेला, &c. परागंदा, विसकळीत, विक्षिप्त, खंडित, असंहत, बहुधागत.

3 पातळ लावलेला, &c. फुटकर, विरळ, विसकळ.

SCATTEREDNESS, *n.* v. P. 1. पखरडाm. पखळ f. पखळण f.

2 फांकाफांक f. पांगापांग f. विसकळ f.

SCATTERER, *n.* SCATTERING, *p. a.* v. V. A. 1. पखरणारा, विखरणारा, &c. पखऱ्या, विखऱ्या, विकिरण-&c. कर्ता-कारी.

2 उडवणारा, जिकडे तिकडे करणारा, &c. उद्धूलन-&c. कर्ता-कारी.

SCATTERING, *n.* v. V.A. 1.—*act.* विखरणेंn. पखरणेंn. &c. प्रसरm. प्रसारm. प्रसरणn. प्रसारणn. विकिरणn. विकिरm.

2 उडवणेंn. &c. उडवाउडव f. दाणादाण f. पांगापांग f. विसकळ f. उद्धूलनn. विक्षेपm.

3 पातळ लावणेंn. &c. पातळलावणी f. विरळलावणी f.

SCAVENGER, *n. cleaner of a street*, v. SWEEPER. झाड्या, झाडू, हलालखोर.

SCAVENGRY, *n.* झाडूचें कामn. हलालखोरी f.

SCENE, *n. division of an act of a play.* प्रवेशm. पात्रप्रवेशm.

2 *place represented.* भूमि f. स्थलn.

3 *curtain or hanging of the theatre* पडदाm.

4 *the place where anything is represented.* भूमि f. अखाडाm. फडm.

5 *assemblage of objects displayed at one view.* दृष्टीखालचा पसाराm. खटलाm.-दुकानn.-&c. दृक्पातविषयm.

SCENERY, *n. the appearance of a place with respect to natural objects.* देशाची मांडणी f. रचना f.-जलतृणवृक्षादिसंस्था f.-रचना f.-परंपरा f.-देश्य दृष्टिपातविषय रचना f.-परंपरा f.

SCENIC. See DRAMATIC.

SCENT, *n.* v. SMELL. वासm. गंधm

To get s. of. वासm. काढणें *g. of o.* वासm.-सुवाराm.-&c. लागणें *in. con with g. of s.*

To SCENT, *v. a. perfume.* वासm.-सुवासm.-&c. लावणें-देणें, वासयुक्त-सुवासित-&c. करणें, वासनn.-&c. करणें *g. of o.*

2 See To SMELL.

SCENTLESS, *a. inodorous.* निर्गंध, अगंध, गंधरहित-&c.

SCENTED, *p.* v. V. 1. वास लावलेला, &c. वासित, भावित.

SCEPTIC, SCEPTICISM. See INFIDEL, INFIDELITY.

SCEPTICAL, *a.* v. DOUBTFUL. संशयात्मा, संदिग्धमति, संदिग्धमानस, संशयापन्नमानस.

SCEPTRE, *n. the ensign of royalty borne in the hand.* राजदंडm. राजवेत्रn.

2 *regal power or office.* छत्रसिंहासनn.

SCEPTERED, *a. bearing a sceptre.* राजदंडधारी.

SCHEDULE, *n.* v. LIST, INVENTORY. फर्दm. फेरिस्तn.

SCHEMATIST, *n.* v. SCHEMER. वेत्या.

SCHEME, *n. system, plan.* बेतm. तजवीज f. मसलत f. कल्पना f. अनुसंधानn. ग्रंथm. नकशाm. सांचाm. मूस f. (as कामाची मूस).

2 *project, &c.* v. CONTRIVANCE. उपायm. कल्पना f. बुद्धि f. हिकमत f. इलाजm. कारवादm. डावm. v. खेळ.

3—as in trade, &c. *speculation, project, bold adventure, wild or brisk or smart enterprise, &c.* कचाटn. लचंड *or* लचांडn. खेंकटेंn. कट्टी मसलत f. चवडव f. चगडग f.

Wild or foolish s. गैरमसलत f. कुडेंn. कुडेंपावडेंn. कुडेवेडेंn. कुलंगडेंn. वितर्कm.

To SCHEME, *v. a.* v. To CONTRIVE. कल्पिणें, काढणें, योजणें, चिंतणें, चिंतनn.-&c. करणें *g. of o.*

To SCHEME, *v. n. form a plan, contrive.* युक्ति f.-तोड f. तजवीज f.-&c. करणें-काढणें.

2—as in trade, &c. v. N. 3. कचाटेंn. *pl.*-लचांडेंn. *pl.*-&c. करणें-उठवणें, उलेंदालेंn.-दवंदाळ f.-घालमेल f.-कडाकूट f.-&c. करणें.

SCHEMER, *n.* SCHEMING, *p. a.* SCHEMEFUL, *a.* v. V. N. 1. *and* N. 2. युक्ति-तोड-&c. करणारा-काढणारा, उपायी, युक्त्या, युक्तिमान्, युक्तिवान्, काटदार, मसलतबाज, मसलतदार, मसलती, हिकमती *or* त्या, मनसुबदार, अनुसंधानी, संधानी, लागलाव्या, लाग्या, कारस्थानी, साधनी, हरदमख्याली.

v. V. N. 2.—*and* N. 3. कचाटें करणारा-उठवणारा-&c. कचाट्या, लचांडखोर, लचांडी, उलेढाल्या, खेंकटेंखोर, दवंढाळी *or* ळ्या, चवढव्या, चगडग्या, खटपट्या, खटलेखोर.

Schism, *n. division or separation in religion.* फूट *f.* तट *m.* मार्गभेद *m.* मतभेद *m.* धर्मभेद *m.*

Schismatic, Schismatical, *a.* v.N. धर्मांतल्या फुटीचा, &c. मार्गभेदक, मतभेदक, मार्गभेदविषयक-संबंधी, धर्मभेदक.

Scholar, *n. learner.* शिकणारा, पढणारा, विद्येचा अभ्यास करणारा, शिकणाऊ, शिकाऊ, शाळेंतलें मूल *n.* विद्यार्थी, शिष्य, विद्याभ्यासी, अक्षरमुख.

Evening recitation of scholars परोचा *or* परोना *m.* परवड *f.*

Head-s. पट्टशिष्य.

2 *man of letters.* विद्वान्, पंडित, पंडितजन, भट्ट, पढीक, विद्वज्जन, तांत्रिक, विबुध, सुधी, दर्शक, विद्यानिधान

Scholar-ship, *n.* v. Learning. विद्या *f.* पांडित्य *n.* विद्यासंपत्ति *f.* विद्वत्ता *f.*

Scholastic, *a belonging, &c to a school.* शाळेचा, पाठशाळेचा, पाठशालासंबंधी-विषयक, शालासंबंधी-विषयक

2 See Pedantic.

Scholiast, Scholium. See Commentator, Commentary.

School, *n. place of instruction.* शाला *pop.* साळ *or* शाळ *f* पाठशाला *or* ळा *f.* विद्यालय *n.* विद्यागृह *n.* अध्ययनागार *n.* शिक्षागृह *n.* शिक्षालय *n.*

2 *body of scholars.* शाला *pop.* साळ *or* शाळ *f.* पाठशाला *f.* विद्यार्थिसमूह *m.* शिष्यसमूह *m.*

3 *system of doctrine, &c.* शाला *pop.* साळ *f.* शिक्षासंप्रदाय *m.* शालासंप्रदाय *m.*

Difference of s. शाखाभेद *m.*

Of a bad s. गैरसाळ.

Of a good s. शालाशुद्ध.

3 *body of philosophers.* शिष्यशाखा *f.* शिष्यसंप्रदाय *m.*

To School. See To Teach, To Tutor.

School-boy, *n.* शाळेंत शिकणारा-जाणारा-&c. मुलगा *m.*

School-fellow, *n.* शाळेचा सोबती, सहाध्यायी, गुरुबंधु.

School-house, *n.* शाळेचें घर *n.* शाला गृह *n.*

School-master, *n.* v. Teacher. पंतोजी, शालाशिक्षक, शालानायक, मुल्ला *or* मुलना (amongst Muhammadans). Some respectful terms of compellation for a *schoolmaster* are तात्या, पंतसाहेब.

Rapping-board of a s. थापटी *f.*

Whip of a s. बस्तानी *f.*

School-mistress, *n.* पंतोजीण *f.* शाळेची नायकीण *f.* शालानायिका *f.*

School-room, *n.* साळेची खोली *f.*-कोठडी *f.*-&c. साळ *or* शाळ *f.*

Schooling, *n.* v. Teaching. शिकवणें *n.* अध्यापन *n.*

2 *compensation for instruction.* शिकवणावळ *f.* शिक्षावेतन *n.*

Science, *n.* v. Knowledge. विद्या *f.* विज्ञान *n.* शास्त्र *n.*

Profane s. जगविद्या *f.*

Study of s. and literature. विद्याभ्यास *m.*

2 *a s.* विद्या *f.* शास्त्र *n.*

Scientific, Scientifical, *a. according to the rules of science.* विद्यासूत्रानुसारी, विद्यासूत्रानुयायी, विद्याक्रमानुसारी, विद्याक्रमानुयायी.

2 *versed in science.* पढीक, पदलेला, विद्वान्, शास्त्रज्ञ, विद्याक्रमवेत्ता.

To Scintillate. See To Sparkle.

Sciolist. See Smatterer.

Scion. See Cion.

Scirrhus, *n. indurated gland.* मांसग्रंथि *m.*

Flat s. of the spleen or liver. खापरी *f.*

Scissible, Scissile, *a. that may be cut or divided.* छेद्य, छेदनीय, भेद्य, भेदनीय, खंडनीय.

Scissors, *n.* कातर *f.* कातरी *f.* कैंची *f.* कर्त्तरी *f.*

To Scoff, *v. n. mock, jeer at, &c.* v. To Ridicule. उपहास *m.*-निंदा *f.*-टेर *or* टर *f.*-हुर्र *f.*-छिथू *f.*-&c. करणें *g. of o.* केंडणें, हडहड *f.* करणें.

Scoff, Scoffing, *n.* v.V. उपहास *m.* निंदा *f.* निंदोक्ति *f.* निंदावचन *n.* उपहासोक्ति *f.*

Scoffer, *n.* Scoffing, *p. a* v.V. उपहास करणारा-कर्त्ता-&c. टेरकरणारा, छिथू करणारा, &c. निंदक, निंदाखोर.

S. at religion. देवलंड, धर्मलंड.

Scoffingly, *adv.* v. A. उपहासाने, उपहास-निंदा-&c. करून.

To Scold, *v. a. chide or reprove vehemently and rudely.* Expressive of this sense and answering to *To rate, row, wig, blow up, set down, give it to, pitch it into, &c.&c.* there are many lively words and formations. खडसणें, खडसावणें, खडकावणें, खमकावणें, खणकावणें, झाडणें, घांसणें, खरडणें, खडखडवणें, धमकावणें, दटावणें, दपटणें, दामटणें, दडबडावणें, फडफडवणें, तडकावणें, दणकावणें, दणगारणें, शिंगाटणें, गोपाटणें, झिंजारणें, हेटाळणें, मुंडणें, तासणें, खरड *f.*-खरवड *f*-खरडपट्टी *f*-खडस *f.*-खडसपट्टी *f.*-खरडी *f.*-उधळपट्टी *f.*-&c. काढणें *g. of o.* हजामत *f*-भादरणी *f.*-उलटी हजामत *f.*-उलटीसुलटी हजामत *f.*-मुंडन *n.*-मुंडीमोचन *n.*-भादरपट्टी *f.*-&c. करणें *g. of o.* तावम-सोनतावम. देणें, दम *m.* देणें, तराठा *or* तऱ्हाटा *m.* देणें, दट्टा *m.* देणें, खाकरवासा *or* वसा *m.* घालणें, दपटशहा *or* दपटशा *m.*-दपाटा *m.*-दराठा *m.*-दवडगा *or* घा *m.*-दरारा *m.*-घसरा *m.*-&c. देणें, डोईचे केश नाहीसे करणें, पूजा *f.* करणें-घालणें *g. of o.* कांशा *f. pl.* काढणें-भरडणें-*g. of o.* झाल जाणें.

To Scold, *v. n. speak chidingly and clamorously.* कचकावून-खडसून-खडखडून-खडसूनहडसून-खरपूस-&c. बोलणें *f.* घसघस *f.*-कटकट *f.*-कळकळ *f.*-किलकील *f.*-जिगजीग *f.*-जिकीर *f.*-पिरपीर *f.*-&c. करणें.

Scold, *n. woman given to scolding, shrew.* घसघशी *f.* कर्कशा *f.* केगया *f.* केगामती *f.* कैकेयी *f.* कडाशीण *f.* कैदाशीण *f.* ताटका *f.* अवदसा *f.* कृत्या *f.* असाळी *f.* महामाया *f.* केकसामावशी *f.* पूतना *f.* पूतनामावशी *f.* गजघंटा *or* गजघांट *f.* जगनाड *f.*

Scolder, *n.* Scolding, *p. a.* v.V.A. खडसणारा, खमकावणारा, खरडकाढणारा, हजामत करणारा, &c. &c.

v. V. N. खडखडून बोलणारा, &c. घसघशा, कटकट्या, जिकिऱ्या, जिकिरखोर, जिकिरी, पिरपिऱ्या, रिपरिप्या, खिसखिशा, दांतकसाळी.

Scolding, *n.* v. V. A.—*act.* खडसणें *n.* दपटणें *n.* धमकावणें *n.* &c. घांसणी *f.* दटावणी *f.* धमकावणी *f.* हेटाळणी *f.* हेटाळी *f.* मुंडण *n.* मुंडीमोचन *n.* बोडंती *f.* भिरडी *f.* भलीपूजा *f.* See also the numerous nouns given under To Scold with their appropriate verbs.

v. V. V. खडसून बोलणें *n.* &c. घसघस *f.* खिसखोस *f.* जिकीर *f.* जिगजीग *f.* पिरपीर *f.* रिपरीप *f.* दांतकसाळ *f.* श्वानवैखरी *f.*

Sconce, *n hanging or projecting lamp-place.* दिवठण *or* ठाण *n.*

2 See Head.

Scoop, *n. scooping instrument.* खवणी *f.* खवला *m.* कोरणी *f.* कोरणें *n.*

2 See Ladle.

To Scoop, *v. a. make hollow, excavate.* कोरणें, उकरणें, पोखरणें, खवणें, खवणणें, कोरणी *f.*-खवणी *f.* करणें *g. of o.*

2 See To Ladle.

Scooped, *p.* v. V. 1. कोरलेला, खवलेला, &c. कोरींव, उकरींव.

Scoopings, *n. matter scooped out.* पोखर *m.* पोखारा *m.*

Scope, *n. aim, intention, drift,* v. Meaning. अभिप्रायm. गमm. खुलासाm. गोशेरा *or* गोश्वारा *or* गोष्वाराm. धोरणn.
2 *space, room.* जागा *f.m.* अवकाशm. मोकळेपणाm
Scorbutic, *a.* नाविकरक्तपित्ताचा, नाविकरक्तपित्तरोगी.
To Scorch, *v. a. burn superficially, &c.* भाजणें, हुरडणें, हुरपणें, हुरपळणें *or* हुरफळणें, होळपणें, भाजणूक *f* -&c. करणें *g. of o*
To Scorch, *v. n. be burnt on the surface* पोळणें, भाजणें, हुरडणें, हुरपळणें *or* हुरफळणें, होळपणें, जळगणें, जळणें.
Scorched, *p.* v.V. भाजलेला, हुरपळलेला, & c. पोळींव, भाजींव, भाजका, जळका, भर्जित, भृष्ट
To be s. पोळणें, जळगणें.
Scorcher, *n.* Scorching, *p. a.* v V. A. भाजणारा, हुरडणारा, हुरपळणारा, &c. भर्जनकर्ता-कारी-&c.
Scorching, *n.* v. V. A —*act.* भाजणेंn. & c. भाजणूक *f.* भाजणn. भाजपn. भर्जनn. संतापनn.
Score, *n. twenty.* विसा *f.* विशी *f.* खंडी *f.*—of particular things, as of pieces of cloth, of bracelets, &c. कोडी *f.*
By the s.—selling, buying. कोडबादीने.
By scores, *by or in great numbers* खंडीवारी.
A s. of children खंडीभर लेकरेंn. *pl.*
2 *account.* खातेंn.
Running up a s. उकाडाm. रतीब *or* रातीबm.
3 *account, reason, sake, &c.* करणn. हेतुm. सबब *f.*
On the s. of. बाबत, सबब.
4 See Line.
To Score, *v. a. mark with lines.* रेखटणें, रेखाटणें, रेखणें.
2 *set down as a debt.* मांडणें, बोटn. ओढणें–लावणें–घालणें *g. of o.*
3 cut; *cancel.* खोडणें.
Scoria, *n. dross, recrement.* किटणn. कोटn. रीति *f.*
To Scorn, *v. a.* v. To Contemn. तिरस्कारणें, तिटकारणें, तुच्छ करणें-मानणें, उडवणें, उडवणी *f.* करणें *g. of o.* धिक्कारणें, धिक्कारm. करणें *g. of o.* थुतकारणें, छिथू *f.*-तिटकाराm.-तिरस्कारm. करणें *g. of o.* तोंडावर झुकणें, नाकn. झाडणें.
Scorn, *n.* v. Contempt. तिरस्कारm. तिटकाराm.
2 *object of scorn.* तिरस्कारास्पदn. तिरस्कारपात्रn.
Scorner, *n.* Scorning, *p. a.* v. V. तिरस्कारणारा, तिटकारणारा, तुच्छ करणारा, &c. तिरस्कर्ता, तिरस्कारी, धिक्कार-तिरस्कार-&c. कर्ता-कारी.
Scornful, *a.* v. Contemptuous. तिरस्काराचा, तिटकाऱ्याचा, उडवणीचा, तिरस्कारी, निंदक, निंदाखोर, निंदात्मक, अवहेलनात्मक.
S. speech. उर्णे उत्तरn. उर्णे भाषणn.
Scornfully, *adv.* v. A. तिटकाऱ्याने, &c. तिरस्कार-&c. करून, तिरस्कारपूर्वक, तिरस्कारबुद्धीने.
Scorpion, *n.* विंचूm. *enhanc.* विंचवाm. वृश्चिकm.
Large and black s. इंगळी *f.*
Tail or sting of a s. नांगाm. नांगडा *or* नांगाडा *or* नांगोडाm. *dim.* नांगी & नांगडी *f.* कांडm.
2 (of the zodiac). वृश्चिकm.
Scot, *n. portion of money assessed.* वर्गणी *f.* वर्गत *f.* पट्टी *f.*
Scot-free, *a. free from payment or mulct.* दंडावेगळा–निराळा, मोकळा, सुटा.
To Scotch, *v. a.* (a wheel). ऊट *f. or* उटाळेंn. लावणें (चाकास).
2 *cut with shallow incisions.* फांसण्या *f pl.* टाकणें–मारणें.
Scotch, *n. shallow incision.* फांसणी *f.*
Scoundrel, *n.* v. Blackguard. लुच्चा, वजात, वदजात, हरामी, हरामजादा, शठ, मात्रागमनी, खट, खटनट.
To Scour, *v. a. scrub, rub.* घासणें, घासटणें, उटणें, चोळणें, रगडणें, उजळणें. देणें.
Scouring stuff. घासणी *f.* उजळणm.
2 (the bowels, &c.) v. To Purge. धुणें, धुणी *f.* करणें *g. of o.* धुवाधार *f.*-निरानिपटाm. करणें *g. of o.* खडमळm. *f.* काढणें *g. of o.*
Scoured, *p.* v. V. 1. घासलेला, उटलेला, &c. उटीव
Scourge, *n.* v Whip चाबूकm. कोरडाm
To Scourge, *v. a.* v. To Whip, To Punish चाबूकणें.-कोरडाणें. मारणें–लावणें–लगावणें.
Scout, *n. one sent out to observe the enemy.* हेर, बातमीदार, चार, गुप्तदूत, डोळाm.
To Scout, *v. a. reject scornfully,* v. To Contemn हडहडावणें, हिडसणें, हिडसावणें *or* हेडसावणें, हडहड *adv.* करणें, हुर्यो हुर्यो *adv.* करणें, धिसपिटावणें, केंडणें, उडवणें, हुंदडणें *or* हुंडारणें, उडवणी *f.* करणें *g. of o.*
To Scowl, *v. n. look angry, severe, &c.* डोळेंm *pl.* उगारणें-फाडणें-पिंजारणें-वटारणें *or* उगारून-&c पाहणें-दृष्टि *f.* घालणें-लावणें, कटाक्षm.–वक्रकटाक्षm.–&c. करणें.
Scowl, Scowling, *n.* v. V. डोळे उगारणेंn. डोळेफाडणेंn. &c. कटाक्षm. वक्रकटाक्षm. क्रोधमुद्रा *f.* कोपमुद्रा *f.*
Scowler, *n.* Scowling, *p. a.* v. V. डोळे उगारून पाहणारा, &c. डोळे फाडलेला–वटारलेला-&c. क्रोधमुद्रेचा.
To Scrabble. See To Scramble. 2 See To Scribble.
Scraggy. See Lean. 2 See Rugged.
To Scramble, *v. n. climb up by seizing objects with the hand, &c.* भेटेखुंट्यानी चढणें, हातपायm. टेकून चढणें, ओळंबत ओळंबत चढणें.
2 *catch at eagerly so as to get it before others.* झोंबाझोंबी *f.*-झटापटी *f.*-लोटालोटी *f.*-घेमारm.-घेघेमारm.-झोड *f.*-&c. करणें *and with g. of s.* होणें-चालणें, मिठी *f.* घालणें.
To be scrambled for. झूम *f.*-मिठी *f.*-उड्या *f. pl.*-चुंब *f.*-&c. पडणें *with* वर *of o.*
Scrap, *n. piece, fragment,* v. Bit. तुकडाm. खंडn. कुटकाm.
Scraps, fragments, dirty dishes, & c. remaining of a meal. खरकटावळ *f.* खरकटवळ *f.* खरकटवड *f.* लेपवळ *f.* उष्टावळ *f.* खरकटवाडाm.
2 (of paper). चिटोरा *or* ठोराm. चिटोरेंn. पुरजाm. चकती *f.*
Scrap-book, *n.* गबाळग्रंथm.
Scrap-scholar, *n.*v. Smatterer. खंडपंडित, खंडीखंडी पंडित, चाडी.
Scrap-scholarship, *n.* v. Smattering. खंडितपांडित्यn.
To Scrape, *v. a. rub the surface with a sharp instrument.* खरडणें, खरवडणें, छिलणें, तासणें, वरून तासणें–छिलणें, तळसणें.
2 *shave roughly.* खरडणें, तासणें, भादरणें.
3 together; *amass, accumulate.* जथणें, जथवणें, जमावणें, जमाकरणें, गोळा करणें, खळवटणें, जथा जथ *f.*-जथापत *f.*-जथवाजथ *f.*-जमाजम *f.*-&c. करणें *g. of o.*
4 up; out. उकरणें.
5 (upon a scraper or grater). किसणें.
Scrape, *n. strait, hobble,* v. Trouble. लचांडn. कचाटn. ओकटेंn. कुळंगडेंn. v. घे *or* करून घे, खेंकटेंn. उपाध *f.* आधि *f.* चक्रn. कांबीजn. गडखळn.
To get into a s. धोंड्याखालीं हात सांपडणें *g. of s.*
Scraper, *n.* Scraping, *p. a.* v. V. 1. खरडणारा, खरवडणारा, वरून छिलणारा, &c.

I (for the feet). वज्री *f.*
II (for the tongue). पात *f.*
III (of fruits or vegetables). किसणी *f.* खवला *m.* खवणी *dim.* हातखवणी *f.* मुरळी *f.*
IV *vile barber, fiddler, &c.* खरडघाशा, खरड्या, खुंटाळ्या, गवत काप्या, घासकटाऊ.

SCRAPINGS, *n. matter scraped or grated.* कीस *m.*
2—as from a culinary utensil. खरवड *f.* खरडा *m.*
3 (of a dish of food). निपूटशिपूट *f n.* निपटीशिपटी *f.* निरपण *n.*

To SCRATCH, *v. a. lacerate or tear the surface.* ओरखडणें, ओरबडणें, ओरफडणें, ओरपणें, घावटणें, घावटळणें, ओरखडा *m* -ओरबडा *m.* काढणें.
2 *tear with the nails.* बोचकरणें *or* बोचकडणें, बुचकरणें *or* बुचकुरणें, विचकुरणें, विचकुरा *m.*-बुचकरा *m.*-&c. घेणें.
3 (to allay an itching). खाजवणें, कांडवणें, कांडुळणें *or* कांडोळणें.
4 (the ground, &c.) *dig lightly.* दुखवणें, खिचवडणें.
6 over ; *cover with strokes and flourishes,* v. To SCRAWL. विरखडणें, ओरखडणें, विरखड्या *or* विरखुड्या *f. pl.* -झिरविळ्या *f. pl.* काढणें.
5 out; v. To ERASE. खरडणें, खरडून काढणें, तळसणें, खोडणें.
7 up ; out ;—rats, &c. उकरणें.

SCRATCH, *n. laceration with a nail.* नखोरा *m.* बोचकरा *or* बोचकुरा *m.* बुचकरा *or* बुचकुरा *m.* नखव्रण *m.* नखलेखा *m.* नखविलेख *m.* नखपद *n.* नखांक *m.* नखचिह्न *n.*
2 *mark through scratching.* चर *m.* चरा *m.* अराखडा *m.* ओरखडा *or* ओरखाडा *m.* ओरबडा *or* ओरबाडा *m.*
3 *rudely drawn face or figure.* विरखडी *or* विरखुडी *f.*

SCRATCHED, *p.* v. V. 1. ओरखडलेला, &c
To be s. खरडणें.
7 उकरलेला, उकरीव.

To SCRAWL, *v. a. write roughly, hastily, inelegantly, illegibly, &c.* खरडणें, ओरखडणें, विरखडणें, भरकटणें, भरकडणें, भरभरावणें, खरडून-भरकटून-&c. लिहणें, भरभरां *adv.* लिहणें.
2 over ; *cover with strokes, scratches, flourishes, &c.* चितरणें *or* चितारणें, चितरावणें, ओरखडणें, विरखडणें, खिरविळ्या *f. pl.*-विरखड्या *or* विरखुड्या *f. pl.*-रेघोट्या *f. pl.*-&c. काढणें-ओढणें.

SCRAWL, *n. a hurriedly written or illegible writing.* ओरखडा *or* ओरखाडा *m.* खरड *f.* खरडें *n.* खरडा *m.* चिजबीज *f.* गिचमीड *f.* विरखडी *or* विरखुडी *f.* खोडाखोड *f.* राजचिह्न *n.*

SCRAWLED, *p.* v. V. I. खरडलेला, खरडून लिहलेला, &c. किजविडीत, किचबीड, किडविडीत, किडबीड, चिजबट *or* पट, चिडबीड, गिचमीड, चिटपट, चितड *or* चिताड, चिताडगुताड, चिथड, चीत.
2 चितरलेला, विरखडलेला, खिरविळ्या ओढलेला-काढलेला, &c.

SCRAWLER, *n.* SCRAWLING, *p. a.* v.V.1. खरडणारा, विरखडणारा, &c. खरडघाशा, खरड्या.

SCRAWLINGLY, *adv.* v. A. खराफशा *or* वशा, खिचबीड, &c.

To SCREAM, *v. n. cry out with a shrill voice.* किंकळणें, किराळणें. किंकळी *f.*-किंक *f.*-धाय *f.*-हेल *m.*-&c. मोकलणें-फोडणें-घेणें, हेल *m.* काढणें.
2—as cranes, &c. कचकचणें *intens.* कचाचणें.

SCREAM, SCREAMING, *n.* v. V. 1. किंक *f.* किंकळी *f.* किराळी *f.* धाय *f.*
S. and squalling. धायमाय *f. v.* मोकल-फोड.
2 कचकच (*intens.* कचाच, कचकचाट, कचाकच).

To SCREECH, SCREECH. See To SCREAM, SCREAM.

SCREEN, *n. thing that shelters or protects.* पडदा *m.* आडपडदा *m* आडकूट *or* आडकूड *n.* अंतर्धान *n.* तिरोधान *n* व्यवधान *n.* छाया *f.*

To SCREEN, *v. a. shelter or protect by concealing.* आड येणें, आड येऊन रक्षणें-बचावणें-झांकणें-&c. आसरा *m.* देणें-घालणें, पांघरूण *n.* घालणें, झांकण *n.* घालणें, तिरोधान *n.*-&c. करणें.

SCREENED, *p.* v. V. पडद्याने झांकलेला-&c. अंतर्हित, तिरोहित, व्यवधान रक्षित.

SCREENER, *n* SCREENING, *p. a.* v. V. आड येणारा, आड येऊन रक्षणारा, &c. अंतर्धायक

SCREW, *n.* मळसूत्र *n.* पेच *m.*
Female s. नवरी *f.* मादी *f.*
Male s नर *m.* नवरा *m.* फिरकी *f.*

To SCREW, *v. a. fasten with a screw.* मळसूत्राने बसवणें.
2 *move by a screw.* मळसूत्राने फिरवणें
3 v. To TWIST, To SQUEEZE. पिळणें, पिळवटणें, पिळून काढणें

SCREW-PLATE, *n.* नरपट्टी *f.*

SCREWED, *p.* v. V. 1. मळसूत्राने बसवलेला, मळसूत्री
2 मळसूत्राने फिरवलेला.
3 पिळलेला, &c.

To SCRIBBLE. See To SCRAWL.

SCRIBBLER. See WRITER.

SCRIP, *n.* v. BAG. पिशवी *f.* जुजदान *n.*
2 *piece of paper.* पुरजा *m.* चिठी *f.* शुक्का *m* हातचिठ्ठी *f.*

SCRIPTURAL, *a. according to the scriptures* यथाशास्त्र, शास्त्रसिद्ध, शास्त्रीय, श्रुतिसिद्ध, यथाश्रुति, शास्त्रोक्त, वेदोक्त, वेदोदित, वैदिक, शास्त्रानुसारी, शास्त्रानुयायी.
2 *contained in the scriptures.* शास्त्राचा, शास्त्रांतला.

SCRIPTURALLY, *adv.* v. A. 1. शास्त्राप्रमाणें, &c. यथाशास्त्र, शास्त्रवत्, शास्त्रतः, शास्त्रदृष्ट्या.

SCRIPTURE, *n. sacred writing, holy writ.* शास्त्र *n.* श्रुत *n.* धर्मपुस्तक *n.* धर्मग्रंथ *m.* The *scriptures* or sacred writings of the Hindus are comprised in the *Vedas*, the *Shástras*, the *Puránas*, and their subordinate writings. The *Vedas*, are four viz. ऋग्वेद, यजुर्वेद, सामवेद, & अथर्ववेद. Subordinate to the *Vedas* are six *Vedángas* (वेदांग) viz. शिक्षा, कल्प, व्याकरण, छंद, ज्योतिष, & निरूक्त. The theological portions of the *Vedas* are termed Upanishad (उपनिषद्) or, collectively, *Vedánt* (वेदांत), which term is also the name of a philosophical system founded on the *Vedas*, teaching the unreality of all things but the Deity. A follower of this system is वेदांती. There are four *Minor Vedas* (उपवेद) viz. आयुर्वेद, धनुर्वेद, गांधर्ववेद, शस्त्रशास्त्र.
The *Shástras* are six, viz. न्याय, मीमांसा, योग, सांख्य, धर्म, and वेदांत. This last is called also उत्तर मीमांसा; मीमांसा is a twofold system, viz. पूर्वमीमांसा or मीमांसा simply, which relates to the ritual part of religion, and उत्तरमीमांसा or वेदांत which treats of the spiritual worship of the Deity or soul of the universe.
The *Puránas* are eighteen in number, viz. ब्रह्मपुराण, पद्मपुराण, ब्रह्मांडपुराण, अग्निपुराण, विष्णुपुराण, गरूडपुराण, ब्रह्मवैवर्तपुराण, शिवपुराण, लिंगपुराण, नारदपुराण, स्कंदपुराण, मार्कंडेयपुराण, भविष्यपुराण, मत्स्यपुराण, वराहपुराण, कूर्मपुराण, वामनपुराण, and भागवत. There are also eighteen *Upapuránas* or inferior *Puránas*.
Course of study of s. ब्रह्माधिगमन *n.*
Instruction in the s. ब्रह्मोपदेश *m.*
Mighty in the s. versed in the s. शास्त्रज्ञ, शास्त्रसंपन्न, शास्त्र-

दर्शी, शास्त्रविद्, शास्त्राभिज्ञ, ब्रह्मज्ञ, ब्रह्मवेत्ता, वैदिक.
Of or belonging to the *Vedas*. श्रौत.
Reading of s. ब्रह्मघोषm.
Sacred law (of *Manu &c.*). स्मृतिf.—Of or belonging to it. स्मार्त्त.—Follower of it स्मार्त्त
Sanctity through the study of s ब्रह्मवर्चसn.
Savour or excellency of s. ब्रह्मरसm.
Study of s. ब्रह्माभ्यासm.
Versedness in (or knowledge of) s. शास्त्रव्युत्पत्तिf. ब्रह्मज्ञानn. ब्रह्मवेदm.

Scrivener, *n. writer of contracts.* करारनाम्याचा लेखक.
2 See Usurer.

Scrofula, *n.*—the disease. गंडमालाf. कंठमालाf. गलगंडm. अपचीf.

Scroll, *n.* v. Roll. पटm.

Scrotum, *n.* अंडकोशm. कोश *or* षm. वृषणm.n.
Enlargement of the s. वृद्धिf.
Septum of the s. महावीर्ज्यn.

To Scrub, *v.a. rub hard.* घासणें, घसटणें, उटणें, चोळटणें, चोळवटणें, रगडणें, रगडून-जोराने-वळानें-&c. घासणें.

Scrub, *n. low, mean, shabby, disreputable fellow.* The terms and phrases conveying this sense, and answering to *scab, scurvy dog, &c.* are numerous and expressive. सुडकाm. सुडकेंn. पायपोसखाऊ, खेटरखाऊ, पैजारखाऊ, खासडेखाऊ, हुच्चभाईm. हुच्चामाणूसm. गांवाची खरवडf. कथलोव्याध *or* व्याधिf. बाजारी, बाजारभरणाm. शिटाऊ, दासरी *or* दास्री, फजीतखोर, दर्भ्या, गाढवाचासदका *or* सत्काm. शाहण्याचासदका *or* सत्काm. पाटीतलें मांसn. फटलंडीf. चांडालमूर्त्तिf. घाणf. कहीवाला
2 *worn out broom.* खुंटm.n. खुंटाराm. खराटाm.
3 *rough rub.* घसराm. घष्टाm. घसकाm.

Scrubbed, *p.* v. V. घासलेला, उटलेला, चोळवटलेला, &c. उटींव.
I See Scrubby.

Scrubby, *a. sorry, mean,* v. Low. शिटाऊ, भटाऊ, हटाऊ, बाजारी, हुच्चा, लिदवळ, भिकारी, गदळ, किलवाणा *or* णी, पाजी, निपटारा, गांवदेशाने ओवाळलेला.

Scruple, *n.* v. Doubt. शंकाf. आशंकाf. किंतूm. दिक्कतf. विकल्पm.

To Scruple, *v. n.* v. To Doubt, To Hesitate. ओढून धरणें, ओढतें घेणें, ओढणें, आशंकणें, शंकणें, कासकूसf.-नानूf.-&c. करणें, विकल्पm.-किंतूm.-&c. मनांत आणणें-धरणें, आशंकाf. धरणें-करणें.

Scrupler, *n.* Scrupling, *p. a.* Scrupulous, *a.* v. V. ओढून धरणारा, ओढणारा, कासकूस करणारा, मनांत किंतू आणणारा, &c. भ्रांत्या, भ्रांतिखोर, भ्रांतिष्ट, ओढक, दिकनी, दिक्कतखोर, खंतखोर, संशयी, संशयखोर, भ्रांतहृदय, शंकाशील, संदिग्धमति, कांक्षी, शंकित, सशंक, साशंक, आशंकित, आशंक्यकारी, अत्याचारी.

Scrupling, *n.* v. V.—*act.* ओढून धरणेंn. आशंका धरणेंn. ओढf. कासकूसf. नानूf.

Scrupulosity, Scrupulousness, *n.* v. A. दिकतीपणाm. दिक्कतखोरीf. संशयीपणाm. किंतू-विकल्प आणण्याचा स्वभावm. अत्याचारm.

Scrutineer. See Scrutinizer.

To Scrutinize, *v. a. search closely,* v. To Examine. चौकसणें, तपासणें, शोधणें, चौकशीf.-&c. करणें *g. of o.* छडणूकf.-छडाछडf.-&c. काढणें-लावणें *g. of o.*
2 *inspect, survey narrowly,* v. To Examine. निरेखणें, निहाळणें, निरीक्षणें, कसोशीf.-निरीक्षणn.-निरीक्षाf.-&c. करणें *g. of o.*

Scrutinizer, *n.* Scrutinizing, *p. a* v. V. 1. चौकसणारा, तपासणारा, छडाकाढणारा-लावणारा, &c. विचक्षण, चिकित्सक, सूक्ष्मदर्शी.

Scrutinizing, Scrutiny, *n.* v. N. 1.—*act.* चौकसणेंn. &c. चौकसीf. तपासm. शोधm. छडणूकf. छडाm. छडाछडf. तिसडf. विचक्षणाf. चिकित्साf.
2 निरेखणेंn. निहाळणेंn. हेरf. हेरणीf. टेहळणीf. कसोशीf. निरीक्षणn. निरीक्षाf

To Scud, *v. n. drive along with precipitation,*—a ship, &c. सुसाट्याने-झपाट्याने-झडाझड-झडाडां-झ्यांझ्यां-&c. चालणें-जाणें.
2 See To Scamper.

To Scuddle, *v. n. run with precipitation.* लगबग-लगेलगे-दडदड-दडदडां-तुरतूर-तुरतुरु *adv.* धांवणें-चालणें.

Scuffle, *n. confused and personal struggle.* धकाधकी f. झोंबाझोंबीf खेंचाखेंची *or* खेचाखेंचो f. झटापटी f. हातझोंबी f. झोंटधरणीf. केशाकेशी f. तुडवातुडव f. मारामारीf. हातपिटीf. हातघाईf. शरीरसंबंधm.

To Scuffle, *v. n* v. N. धकाधकीf.-झोंबाझोंबीf.-&c. करणें, धकाधकीf.-झोंबाझोंबीf.-हातझोंबीf.-&c. चालणें *g. of s. recip.*

To Sculk, *v. n. lie close, lie hid,* v. To Hide, To Lurk. लपणें, छपणें, दडणें, दडाm. मारणें-मारून बसणें.
2 (from duty, work, &c.). कामn.-चाकरीf.-&c. चुकविणें, कामचुकाऊपणाm.-चुकारपणाm.-कामचुकावणीf.-&c. करणें.

Sculker, *n.* Sculking, *p. a.* v. V. 1. लपणारा, छपणारा, दडा मारून बसणारा, &c.
2 काम-चाकरी-&c. चुकविणारा, चुकावू, चुकारी *or* रू, कामचुकावू *or* व्या, कामचुकार *or* रू, कामचोर, चुकार तट्टू.

Sculking, *n.* v. V. 2. काम चुकविणेंn. चाकरी चुकविणेंn. कामाची-&c. चुकवणीf.

Sculkingly, *adv.* v. A. 1. लपून छपून.

Scull, *n. brain-pan.* करोटीf. करंटीf. तरंटीf. नरटीf. नरोटीf. मस्तकाची कंवंचीf. कंवंटीf. कपालn.
Necklace of sculls. कपालमालाf. रुंडमालाf.

Scull-cap, *n.* टोपीf.

Sculllery, *n. place where dishes, pots, &c. are kept.* भांड्याची खोलीf. भांडागारm. भांडगृहn.

Scullion, *n. servant who cleans pots and pans.* खटपट्या, भांडेघाशा.

Sculptor, *n.* v. Carver. खोदकाम्या, नकासगीर, मूर्त्तिकार.

Sculpture, *n.* v. Carving. खोदकामn. नकासकामn. नक्शाm.

To Sculpture, *v. a.* v. To Carve, To Engrave. कोरणें, खोदणें, किरवणें, नक्सणें.

Sculptured, *p* v.V. कोरलेला, खोदलेला, &c. कोरींव, खोदींव, नक्सींव, नक्शी, नक्शीदार.

Scum, *n. dirt or froth which rises to the top of liquor.* मळीf. तवंगm. फेंसm. करा f. साईf.
2 fig. (*of the people*). निपटारा m. खरवड f. गाळm.
S. of the earth, S. of the village, &c. पृथ्वीची खरवड f. गांवाची खरवडf.

To Scum, *v. a. take off the scum,* v. To Skim. मळीf.-&c. काढणें-छाटणें.

Scurf, *n. mealy crust on the skin.* कोंडाm. भुसाm. खरवेंn.
Clammy s. चिकटाm.
Roll of s. मळवटीf. मळी f.

Scurfy, *a.* v. N. कोंडिला, कोंड्याचा, खरड्याचा.

Scurrilous, *a. foul-mouth,* v. Abusive. तोंडचा फटकळ, फटकळ, तोंडचा शिनळ, काळदांत्या, काळजिभ्या, शिवरा.

2 *containing low abuse,* v. Abusive. शिवरा, शिवीगाळीचा, गाळीशिवीचा, गाळ्यारा, गालीगलोचीचा, पचकळ.

Scurrilously, *adv.* v. A. शिवीगाळीने, गालीगलोचीने, फटकन्तोंडाने, फटकळ, अभद्रतोंडाने.

Scurrilousness, Scurrility, *n.* v. A. पचकळपणा*m.* फटकळपणा*m.* शिवरेपणा*m.* अभद्रपणा*m.* फटकळतोंड*n.* अभद्रतोंड*n.*

I *low, abusive, indecent language.* दुर्भाषण*n.* दुरुक्ति*f.* दुर्वचन*n.* दुर्वाच्य*n.* अपभाषण*n.*

Scurvily, *adv. with coarse and vulgar incivility* घाण-राळ-दशा-&c. करून.

Scurvy, *n.*—the disease. नाविकरक्तपित्त*m n.*

Scurvy, *a.* v. Scrubby. शिटाळ, लिदवळ, गदळ, किल्वाणा *or* णी.

Scuttle, *n. basket.* शिपतर*n.* शिवुटळ*n.*

Scybala, *n. lumps of hardened fæces.* खडे *n pl.* कुपित्थ*n.*

Sea, *n.* v. Ocean. समुद्र*m.* सागर*m.* दर्या *or* दरिया*m.* दर्याव*m.* सिंधु*m.*

Ablution in the s समुद्रस्नान*n.*

Overwhelmed by the s. दर्या गरक *or* दरिया गरक.

The four seas. चतुस्समुद्र.

The seven seas. सप्तसमुद्र*m.* सप्तसागर*m.*

To send across the s. *to transport.* काळेपाण्यावर पाठवणें

Sea-boat, *n.* जोळी तारूं*n.* जोळीगलबत*n.*

Sea-breeze, *n.* समुद्रावरचा-दर्यावरचा-&c. वारा*m.*

Sea-coast, *n.* समुद्रकांठ*m.* समुद्रकिनारा*m.* समुद्रतीर*n.* दर्या (*or* दरिया) किनारा*m.* समुद्रतट*n.*

Sea-encircled, Sea-girt, *a.* समुद्रवलयांकित, समुद्रवेष्टित.

Sea-farer, *n.* Sea-faring, *a.* दर्यावरदी, सफरी, गलबती, जहाजावरचा, गलबतावरचा, समुद्रग, नौकाजीवी, सामुद्र, समुद्रयायी, नाविक, —respectfully, बेंडा.

Sea-man, *n.* v. Sailor. खलासी, लश्कर *or* लष्कर.

Fair weather s. तडीचा पोहणार.

Sea-manship, *n.* गलबत चालविण्याची विद्या*f.*-कुशलता*f.*-&c.

Sea-port, *n. harbour.* बंदर*n.*

2 *port-town.* बंदर*n.* बंदरी गांव*m.*

Sea-shore, Sea-side, *n.* बंदर*n.* बंदरकांठ*m.* बंदरकांठा*m.* बंदरकिनारा*m.* समुद्रकिनारा*m.* समुद्रकांठा*m* दर्याकिनारा*m.* वेला *pop.* वेळा*f.* समुद्रांत*m.*

Road by the s. बंदरवाट *f.*

Sea-sick, *a.* गलबतलागलेला, समुद्रलागलेला, &c.

To be s. गलबत*n.*-समुद्र*m.*-&c. लागणें

Sea-snail, *n.* खुबा*m. dim.* खुबी *f.*

Sea-tight, Sea-worthy, *a.* जोळी *or* जवळी

Seal, *n. stamp, &c.* मोहर*f.* शिक्का*m.* मुद्रा*f.* मुद्रिका*f.*

Great s. of a state. मौर्त्तव*n.* शिक्का*f.*—Officer bearing it. शिक्केजबरदार, मुद्राधारी *or* राजमुद्राधारी.—Officer that affixes it. शिकनीस.

2 *impression.* मोहर*f.*

To Seal, *v. a.* v. N. मोहर*f.* करणें, शिक्का*m.* करणें-मारणें.

Sealed, *p.* v. V. मोहर केलेला, मुद्रांकित, मुद्रित, समुद्र.

A s. letter. लाखोटा*m.*

Sealing-wax, *n.* लाख*f.*

Seam, *n. suture of two edges.* शिवण*f.* दृण*f.* सीवन*n.* सांध*f.* सांधा*m.* संधि*m.f.* जोड*m.*

Raised s. लोड*f.*

Raised strip along a s. दंड*m.*

To open at the s. (*act.* or *neut.*) उधडणें, उसवणें

2—as between planks, layers of a wall, &c. दरज*f.*

Filling up the seams. दरजगिरो*f.*

3 See Scar.

Seamstress, *n.* शिवणकरीण*f* शिवणारीण*f.* शिवणकामकरीण*f.*

Sear, *n. burn made by searing.* चरका*m.* चटका*m.*

Sear, *a. dried, withered.* वाळका, वाळलेला, वाळकुंडा.

To Sear, *v. a. burn, scorch, cauterize.* भाजणें, हुरडणें, डागणें. चरका*m.* देणें, भाजून वहिरा-सुना-&c. करणें.

To Search, *v. a. look over or through to find something explore, &c* धुंडणें, शोधणें, पाहणें, शोध*m.*-&c. करणें, देखणें, हुडकणें. —closely, carefully, strictly. झाडा*m.*-झाडाझडती*f.*-झडती*f.*-झाडाझटका*m.*-&c. करणें-घेणें *g. of o.* —narrowly, thoroughly, v

To Ransack. धुंडाळणें *or* धांडळणें, खळवटणें, चाळणें, धुंडाळा*m.*-&c करणें *g. of o.*

2 for; *seek, look for.* शोधणें, पाहणें, धुंडणें, हुडकणें, तलाश*m.*-शोध*m.*-शोधणूक*f.*-&c. करणें *g. of o* शोध*m.*-सुदावा*m.*-&c. लावणें-काढणें *g. of o.* अन्वेषणें.

3 out; v. To Trace. उमंगणें *or* उमगणें, काढणें, शोध*m.* काढणें -लावणें *g. of o.*

4 (person, baggage, &c.). झाडा*m.*-झडती*f.*-तलाशी*f.* घेणें *g. of o.*

Search, Searching, *n.* v. V. 1. धुंडणें*n.* शोधणें*n.* &c. शोध*m.* शोधणूक*f.* झाडा*m.* झडती*f* झाडाझटका*m.* झाडाझडती*f.* धुंडाळा*m*

2 शोधणें*n.* धुंडणें*n.* &c. शोध*m.* शोधणूक*f.* तलाश*m.* तपास*m.* सुदावा*m.* सुगावा*m.* अन्वेषण*n*

4 झाडा*m.* झडती*f.* तलाशी*f.*

Searched, *p.* v. V. 1. शोधलेला, धुंडलेला, &c.

Searcher, *n.* Searching, *p a.* v. V 1. शोधणारा, पाहणारा. धुंडाळणारा, शोधकरणारा, &c. शोधक.

2 धुंडणारा, शोधणारा, शोधकाढणारा, &c. शोधक.

3 उमगणारा, काढणारा, उमग्या.

4 झाडेकरी.

Seared, *p.* v. V. भाजलेला, &c. भाजका, भाजंव.

Season, *n. division of the year* ऋतु*m.*—The Hindus divide the year into six *seasons,* viz वसंत, ग्रीष्म, वर्षा, शरत्, हेमंत, शिशिर, consisting of two months each, and commencing with the two months चैत्र & वैशाख.

Cold s. हिंवाळा*m.* हेमंत*m.* हिमकाल*m.*

Hot s. उन्हाळा*m.* ग्रीष्म *pop.* गीम *or* गिमाळा*m.*—grain raised in the hot s. by irrigation. गिमना*m.* गिमवस*f.*—ground prepared for it. गिमवस *f.*

Rainy s. पावसाळा*m.* पाऊसकाळ*m.* पाऊसकाळा*m.* वर्षाऋतु *or* वर्षर्तु*m.* वर्षाकाल*m.* वर्षा *f.*

Revolution of the seasons. ऋतुपर्य्याय*m.*

The seasons. ऋतुगण*m.* ऋतुवर्ग*m.* षडृतु*m pl.*

2 *fit time.* घात*f.* अवसर*m.* (esp. in comp. as भोजनावसर, स्नानावसर), सराई*f.* हंगाम*m.* सुगी*f.* ताण *or* टाण *or* टणें*n.* समय*m.* दिवस*m.pl.* मोसम *or* मुसूम*f.* काल *or* काळ*m.* वेळ*f.* वेळा*f.* प्रसंग*m.* पर्व*n* पर्वणी*f.* प्रस्ताव*m.* टच*n.* कार्यकाल*m.*

Close or last days of the s. सरतापालव*m.*

Height or heart of the s. ऐनहंगामm. ऐनभामदानी f.
In s. and out of s. अवसरीं अनवसरी, वेळ अवेळ
Nectareous s. *genial time for.* अमृतवेळ.
Out of s. अनवसरीं.
3 *auspicious or fit hour, moment, &c.* मुहूर्त्तm.
4 See TIME.
For a s. *for a while* कांहीं वेळपर्यंत, कांहीं काळपावेतों, कांहीं वेळ, कांहीं दिवस.

To SEASON, *v a. give relish to, make palatable or pleasant.* मसालाm. घालणें-लावणें, मीठमिरचीf. घालणें-लावणें, मसालेदार-स्वादिष्ट-खमंग-&c. करणें
2 (a new earthen vessel, wood, &c.). वळसावणें, निरडणें, निरढवणें *or* निरढावणें, रांबवणें, रापवणें, निर्भिद-पक्का-&c. करणें.
To be seasoned. रांबणें, रांपणें, निर्भिद होणें.
3 (in wickedness). निरडणें *or* निरढणें.
4 See To TEMPER.

SEASONABLE, *a. opportune, timely, &c.* वेळेवरचा, प्रसंगावरचा, &c. प्रसंगाचा, प्रसंगीं, वेळींचा, &c. गरजेवरचा, वक्तशीर, समयोचित, प्रसंगोचित, कालोचित, कालानुरूप, समयानुरूप, प्रसंगानुरूप, कालानुकूल, उचितकालिक, कालप्राप्त, समयप्राप्त, प्रसंगप्राप्त, असरप्राप्त, प्राप्तकाल, प्राप्तावसर, कालिक, सामयिक, अवसरपठित, कालसदृश, प्रसंगसदृश, प्रस्तावसदृश.
2 *produced in season* ऋत्विज, कालोद्भव, ऋतूद्भव, ऋतुजात.

SEASONABLENESS, *n.* v. A. 1 समयानुरूप्यn. समयानुकूल्यn. समयौचित्यn. कालौचित्यn कालोचितत्वn. कालानुकूल्यn. कालानुकूलताf. कालानुरूप्यn. कालसादृश्यn. प्रसंगौचित्यn. कालप्राप्तताf. &c. कालधर्मm.

SEASONABLY, *adv.* v. A. 1. वेळेस, समयास, प्रसंगास, वक्तास, &c. यथाकाळीं, यथाकाल, सुकाळीं, वक्तशीर, बरा *decl.* नेमका *decl.* समयानुसार, प्रसंगानुसार, कालानुसार, प्रसंगोपात्त, योगतः.

SEASONED, *p.* v. V. 1. मसाला घातलेला, मसालेदार केलेला, &c.
High s. मसालेदार, खमखमीत, खमंग, चणचणीत, चमचमीत, चरमरीत, चरचरीत.
2 वळसावलेला, निरडलेला, निरढवलेला, &c.

SEASONING, *n. sauce, stuffing, &c.* मसालाm. निळकूटn. निरकूटn. सांभारm.

SEAT, *n. thing or place to sit on.* बैठक f. बसक f. बसकरm f.n. आसनn.
Chief s. (at assemblies &c. &c.). अग्रासनn
Easy s. सुखासनn.
Swinging s. चौपाळाm. चौफळाm.
2 *thing spread to sit on.* आंथरूणn. बिछाईत f. बैठक f. बसक f. बसकरn. f. m बसकारm. पथारी f. बसणेंn. आस्तरणn.
3 *place of abiding, inherence, &c.* स्थानn. अभिष्ठानn. आशयm. (esp. in comp as पित्ताशय, रक्ताशय, गर्भाशय, अहंकाराशय, &c.), आयतनn. (in comp. as भोगायतन, मूलायतन, रोगायतन), आस्पदn., (in comp. as दुःखास्पद, सुखास्पद, हर्षास्पद, शोकास्पद, आनंदास्पद, भयास्पद, लोभास्पद, मोहास्पद, ममतास्पद), अधिकरणn. अधिष्ठिति f. वसति f. घरn. धामn.
S. of all happiness and honor. सकल सुखसंपत्तिवसति f.
4 (esp. on horseback). आसनn. मांड f. बैठक f.
To get or form a s. मांड f. जमणें-बसणें g. of s.

To SEAT, *v. a. cause to be seated.* बसवणें, बसायास-बसायाला देणें, उपविष्ट-आसनस्थित करणें.
2 v. To INSTAL. स्थापणें, बसवणें, पदारूढ करणें, निवेशm.-प्रतिष्ठापनn.-प्रतिष्ठf.-&c. करणें g. of o निविष्ट-&c. करणें.
3 (one's self) *settle, fix.* बसणें, ठरणें, निवेशm.-&c. करणें, निविष्ट-निवेशित-निष्ठ-&c. होणें

SEATED, *p,* v V. 1. बसवलेला, &c उपविष्ट. आसनस्थित, आसनोपग, विष्ट, आसनारूढ, निविष्ट, निवेशित.
2 स्थापलेला, &c पदारूढ.
4 बसलेला, &c. निविष्ट, निष्ठ (in comp. as घटनिष्ठ, देहनिष्ठ, मनोनिष्ठ).

SEATER, *n.* SEATING. *p. a* v. V. 1. बसवणारा, उपविष्ट-&c कर्त्ता.
2 स्थापणारा, &c. निवेश-प्रतिष्ठापन-&c. कर्त्ता-कारी-&c.

To SECEDE, *v. n. withdraw from association.* फुटणें, वेगळा-&c. होणें, बाहेर होणें-पडणें, संगत f.-सोबत f.-&c. सोडणें-टाकणें, फळी f फोडणें, विभक्त होणें, फटकून राहणें.

SECEDER, *n.* SECEDING, *p. a.* v. V. फुटणारा, फुटलेला, वेगळा होणारा-झालेला, संगतसोडणारा-सोडलेला, &c. विभक्त झालेला.

To SECERN. See To SECRETE.

SECESSION, *n.* v. V. फुटणेंn. फूट f. विभक्त होणेंn.

To SECLUDE, *v. a. separate, keep apart (from society, &c.).* वेगळा-निराळा-लोकांनिराळा-&c. करणें-ठेवणें-राहविणें, पडद्यांत बसवणें-राहविणें, एकांतीं राहविणें-बसवणें, विविक्त-&c. करणें, पृथक्स्थित-करणें, एकांतवासm.-विविक्तवासm. करवणें g. of o.
2 (one's self). एकांतीं राहणें-बसणें, एकांतवासm.-विविक्तवासm. मानणें-करणें, सभावर्जनn. करणें
3 See To EXCLUDE.

SECLUDED, *p.* v. V. 1. वेगळा-राहविलेला, &c.
I See RETIRED.

SECLUSION, *n.* v V. 2.—*state.* एकांतवासm. विविक्तवासm. विविक्तवृत्ति f.

SECOND, *a.* दुसरा, द्वितीय, दुजा.
Playing or singing s. जुगल f.
S. to none. अद्वितीय, अनुत्तर.
S.-rate. मध्यमप्रत f.

SECOND, *n. supporter, backer,* v. HELPER. पाठराखणारा, पाठराख्या, पाठिंबा, वाहिदार, बाजू f. सारथी, संभाळणारा, कोंवसा *or* कोंझा
2 (of time). विकला f ($\frac{1}{60}$ of a kalá). विपलn. ($\frac{1}{60}$ of a pala)

To SECOND, *v. a. back, support,* v. To HELP. पाठ f. देणें, पाठ f. राखणें g. of o. वाहिदारी f.-उपराळाm. करणें, बाजू f. राखणें-संभाळणें g. of o.

SECOND-HAND, *a. not new.* उष्टा, आडजुना, अन्यपूर्व, अन्योपभुक्त, अन्यभुक्त, उच्छिष्ट.
2 *not original, heard from another.* मधला, दुसऱ्याचा, दुसऱ्याच्या तोंडचा ऐकलेला, स्थळचा-&c. नव्हे, अन्योक्त, अन्यकृत.

SECOND-RATE, *a. of the second quality, &c.* दुसरे-मध्यम प्रतीचा-किमतीचा-योग्यतेचा-दराचा-&c.

SECOND-SIGHT, *n. supernatural sight.* दिव्यचक्षुm.n. दिव्यदृष्टि f.
That is endowed with s. दिव्यचक्षु, दिव्यदृष्टि.

SECONDARILY, *adv.* v. A. 2. गौणभावानें, गौणतः, अनुषंगतः.

SECONDARINESS, *n.* v. A. 1. गौणता f. अप्रधानता f. &c. गौणभावm.

SECONDARY, *a. not of the first intention, not primary.* गौण, अप्रधान, अमुख्य, गुणभूत.
S. object or end. गौणकल्पn.
2 *not of the first order or rate.* दुसरे-मध्यम-खालच्या * &c. प्रतीचा-दराचा-किमतीचा-योग्यतेचा-&c.

SECONDLY, *adv.* v. A. दुसरा *decl.* दुसऱ्याने.

SECRECY, SECRETNESS, *n.* v. A. 1. गुप्तपणा *m.* &c. गुप्तता *f.* गुह्यता *f.* गुप्तभाव *m.* अन्याज्ञातता *f.*

I *seclusion.* एकांतवास *m.* विविक्तवास *m.*

II *forbearance of disclosure; silence.* मौन *n.* अभाषण *n.* अनुद्गार *m.* अनुद्घाटन *n.* गुह्यगोपन *n.* रहस्यगोपन *n.*

Profound s. घनसंवृत्ति *f.*

SECRET, *a. hidden, concealed, not known to others.* गुप्त, गुह्य, गोप्य *pop.* गौप्य, रहस्य, गुप्तपणाचा, गुप्तभावाचा, रहस्याचा, गुप्तपणींचा, अन्याज्ञात, अंतस्थ, चोरटा, चोरींचा (as चोरीची शिनळकी, चोरीचें श्रवणमनन *n.*-&c.) चोर (in comp. as चोरखण s. cell or drawer, चोरखिसा s. pocket, also चोरभंक, चोरकोनाडा, चोरखिडकी, चोरगल्ली, चोरगस्त, चोरगांठ, चोरघडी, चोरघर, चोरबातमी, चोरवाट, &c. &c,

2 *retired, private,*—a place. आडवळणी, आडवळणाचा, एकाताचा, पडतपोशीचा, विविक्त, विविक्तवासाचा.

3 *close, incommunicative, keeping secrets.* गुजराख्या, खोल, तोंडाचा खबरदार-वळकट-घट्ट, गुह्याभाषी, गुह्याकथक, गुह्यानिवेदी.

4 *occult, not apparent, &c.* v. OBSCURE. गुप्त, गूढ, अस्पष्ट.

5 *not proper to be seen.* गुह्य.

SECRET, *n. thing kept concealed.* गूज *n.* गुजगोष्ट *f.* रहस्य *pop.* रहश्य *n.* गुप्तगोष्ट *f.* गुह्यगोष्ट *f.* हितगूज *n.* गुह्यविषय *m.* भेद *m.* मर्म *n.*

Disclosure of secrets. अंतर्भेद *m.*

Diving into the s. of. मर्मभेद *m.* मर्मान्वेषण *n.*—person that dives, मर्मभेदी, मर्मान्वेषी.

Knower of the secrets of. अंतर्भेदी, भेदी, भेद्या, मर्मज्ञ, मर्मी, मार्मिक, दरदी.

One's own s. निजगूज *n.*

2 (as of a piece of mechanism, &c.) *key, trick, &c.* v. ART. मर्म *n.* कालगूत *n.* किल्ली *or* गुरूकिल्ली *f.*

SECRETARY, *n. official-writer, &c.* दबीर, चिटनवीस *or* चिटनीस.

Persian s. मुनशी.

2 See MINISTER, OFFICER.

To SECRETE, *v. a. conceal,* v. To HIDE. लपवणें, झांकणें, चोरणें.

2—in the animal economy. वेगळा-&c. करणें, काढणें, उत्पन्न करणें.

SECRETION, *n.* v. V. 2. वेगळाकरणें *n.* काढणें *n.* &c. पृथक्करण *n.* निर्माणकरण *n.*

I *the matter secreted.* रक्तापासून वेगळा केलेला पदार्थ *m.* मळ *m.*

SECRETLY, *adv.* v. A. 1. गुप्तपणी, गुप्त, लिकून चोरून, लपून छपून, झांकून, चोरगस्तीने.

SECT, *n.*—in religion. मत *n.* संप्रदाय *m.* पक्ष *m.* पथ *pop.* पंथ *m.* मार्ग *m.* पंथा *m.* शाखा *f.* एकदेशिमार्ग *m.* गण *m.*

SECTARIAN, SECTARY, *n. one of a sect.* शाखामार्गी, शाखामार्गानुयायी, शाखानुयायी, शाखावलंबी, शाखाधारी, शाखाश्रयी, भिन्नमार्गानुयायी, एकदेशिमार्गानुयायी, एकदेशिमार्गावलंबी-सेवी-&c.

SECTARIAN, *a.* शाखामार्गाचा, एकदेशिमार्गाचा; एकदेशिमार्गाविषयींचा, स्फुटमार्गावलंबी-सेवी-भाश्रयी-&c.

SECTION, *n.* v. DIVISION. छेदन *n.* भेदन *n.* परिछेद *m.*

2—in geometry. मार्ग *m.*

3 (of a book). अध्याय *m.* पर्व *n.* वर्ग *m.* कांड *m.n.* खंड *m.n.* स्कंध *m.* शाखा *f.* प्रकरण *n.* परिछेद *m.*

SECULAR, *a. relating, &c. to this present world; not spiritual.* —matters. यालोकचा, इहलोकचा, ऐहिक, इहलोकाविषयींचा, इहलोकविषयक-संबंधी, लौकिक, लोकव्यवहाराचा, जनव्यवहाराचा, प्रपंचाविषयींचा, संसाराविषयींचा, व्यावहारिक, संसारीक, प्रपंची, प्रापंचिक, ग्राम्य, प्रवृत्त, प्रपंचसापेक्ष.

2—person; v. LAY. व्यवहारी, संसारी, खटलेवाईक

SECULARITY, *n.* SECULARNESS. *a. worldliness of spirit.* ऐहिकदृष्टि *f.* ऐहिकबुद्धि *f.* ऐहिकप्रावण्य *n* ऐहिकासक्ति *f.* प्रपंचासक्ति *f.* संसारासक्ति *f.* प्रपंचबुद्धि *f.* प्रपंचदृष्टि *f.*

SECUNDINES, *n.* v. AFTERBIRTH. वार *f.* खोळ *f.* गर्भवेष्टन *n.* गर्भाशय *m*

SECURE, *a. free from apprehension of danger, assured, sure,* v. CONFIDENT. निर्भय, निश्चित, निश्शंक, अशंक, भयशंकारहित, निरातंक.

2 *free from danger, safe* निर्भय, निजोखमी, भयातीत, निष्कंटक, निर्विघ्न, निरूपद्रव, अकुतोभय *vulg.* अकुतोभय, असंभाव्योपद्रव, असंभाव्यभय, असंभाव्यापकार, उपद्रवसंभवातीत, &c.

To SECURE, *v. a. make safe, guard from danger.* निर्भय-निजोखमी-&c. करणें, भयानिराळा-भयावेगळा-भयातीत-&c करणें, निर्भयपणा *m.* करणें *g. of o.* निर्भयपणा *m.* आणणें, बंदोबस्त *m.*- बंदोबस्ती *f.*-रक्षण *n.*-&c. करणें *g. of o.* भयनिवृत्ति *f.*- भयनिरास *m.*-&c. करणें *g. of o.* सुरक्षित-&c. करणें.

2 *make certain.* खचीत-मुकरर-निश्चित-पक्का-निभ्रांत-&c करणें -करून घेणें, खचिती *f.*-निश्चिती *f.*-निश्चय *m.*- &c. करणें-करून घेणें *g. of o.*

SECURELY, *adv.* v. A. 1. निर्भयपणें, भयावांचून, भयरहित, निर्भय, निश्चित.

2 *and* SAFELY. निर्भय, खुशाल, सलामत, सुदामत.

SECURITY, *n.* v. A. I. निर्भयपणा *m.* निश्शंकपणा *m.* निश्चितपणा *m.* &c. शंकाराहित्य *n.* शंकाशून्यता *f.* भातंकराहित्य *n.*

2 निर्भयपणा *m.* निजोखमीपणा *m.* निष्कंटकपणा *m.* &c. निर्भयता *f.* भयाभाव *m.* भयराहित्य *n.* अकुतोभयता *f.* निर्विघ्नता *f.* निष्कंटक *n.* निर्भय *n.*

I *pledge given, surety.* जामिनी *f.* तारण *n.* हामी *f.* निशा *f.*

S.-bond. जामीनकतबा *or* कदबा *m.* जामीनखत *n.*

II *surety;*—of persons. जामीन, जामीनदार, दर्म्यान, हामीदार, प्रतिनिधि *m.* प्रतिभू *m.*

Chain or round of securities. जामीनसांखळी *f.*

III (for goods or money). मालजामीन,—as disting. from हाजीरजामीन S. for the appearance of the person. For this, also दर्शनप्रतिभू *m.*

SEDAN, *n.—portable chair.* नालकी *f.*

SEDATE, *a. staid, steady, composed.* स्थिर, भरकुंब *or* भरखुम, गंभीर, शांत.

SEDATELY, *adv.* v. A. स्थिरपणें, भरखुमीने, &c. गांभीर्यपूर्वक, स्थैर्यपूर्वक.

SEDATENESS, *n.* v. A. स्थिरपणा *m.* गंभीरपणा *m.* भरकुंबपणा *m.* भरखुमी *f.* गांभीर्य *n.* गंभीरता *f.* स्थिरता *f.* स्थैर्य *n.*

SEDATIVE, *n.*—in medicine. शमन *n.* उपशमन *n.* थमन *n.* ग्राही *m.*

SEDENTARINESS, *n.* v. A. 2. बैठेपणा *m.* &c. चलनाभाव *m.* चलनराहित्य *n.*

SEDENTARY, *a. accustomed to sit much.* बसकामी, बसकाम्या, बैठकामी, बैठकाम्या.

2 *requiring sitting, passed in sitting.* बैठकीचा, बसकीचा, बैठा, बसलेठिकाणचा, जागचा, गादीचा, बसलेबैठकीचा, चलनाभावाचा, चलनरहित.

SEDIMENT, *n.* v. DREGS. गाळ *m.* गदळ *n.* सांका *m.* सांखारा *m.*

SEDITION, *n. factious or rebellious commotion.* बंड *n.* बंडावा *m.* दंगा *m.* बेदा *m.*

Plot or scheme of s. फंदm.

SEDITIOUS, *a. factious, turbulent.* बंडी, बंड्या, बंडाचा, बंडाव्याचा, दंग्याचा, दंगेखोर, बंडखोर, फंदी, फंदफितुराचा.

S. risings and plots,—compreh. फंदफितूरm. फितूरफांदाm.

To SEDUCE, *v. a. entice from the path of rectitude.* फुसलावणें, भुलवणें, फुसलावून-भुलवून-भुलताप देऊन-भुलवण घालून-&c. बहकिवणें-बिथरवणें-बिचलवणें-बिघडवणें- सन्मार्गच्युत-सन्मार्गभ्रष्ट- &c करणें, पाऊलn. वांकडें पाडणें- पाडिवणें *g. of o.* पायm. वांकडा पाडणें- पाडिवणें *g. of o.* आडवाटेस- आडमार्गास-गैरमार्गाने-लावणें, फितवणें *or* फितावणें, फितुरणें, फोडणें.

2 (a female). फुसलावून-&c. आंगाखाली घालणें, वश्करून-बधवून -&c. उपभोगणें-भ्रष्ट करणें-सतीत्वनाशm. करणें

To s. and elope with. काढणें-काढून नेणें.

SEDUCED, *p.* v V. 1. फुसलावून-बहकवलेला- बिथरवलेला- बिघडवलेला-&c. फितवलेला, आडमार्गास लावलेला, &c.

2 बधवून भ्रष्ट केलेला, &c.

SEDUCER, *n.* SEDUCING, *p. a.* SEDUCTIVE, *a.* V. 1. फुसलावणारा, भुलवणारा, भुलताप देणारा, फुसलावून बहकवणारा- बिथरवणारा-&c. फितवणारा, फितुरणारा, आडमार्गास लावणारा, &c. भुलविण्याचा, भुलताप देण्याचा

SEDUCTION, *n.* v. V. 1 —*act.* फुसलावणेंn. भुलवणेंn. फुसलावून नेणेंn. -बहकविणेंn -&c.

2 बधवून उपभोगणेंn. कापट्यपूर्वकसतीत्वनाशm. स्त्रीसंग्रहणn.

SEDULITY, SEDULOUSNESS, *n.* v. A. उद्योगीपणाn उद्योगm. उद्यमn. सक्षेपm. व्यासंगm. परिश्रमm व्यवसायm. अभ्यवसायm. उद्योगशीलता *f.* आसक्ति *f.* संसक्ति *f.*

SEDULOUS, *a. assiduous,* v. DILIGENT. उद्योगी, उद्योगासक्त, उद्यमी, साक्षेपी, व्यासंगी, परिश्रमी, आसक्त, संसक्त, अभ्यासी.

SEDULOUSLY, *adv.* v. A. ताण देऊन, श्रम घेऊन, व्यासंगपूर्वक, परिश्रमपूर्वक, आसक्तिपूर्वक

To SEE, *v. a. perceive by the eye.* पाहणें, देखणें, लक्षिणें, अवलोकणें, विलोकणें, बघणें *or* बगणें, प्रेक्षणें, दर्शनn.-दृष्टि *f.*- अवलोकm.- अवलोकनn.-&c. करणें, दिसणें *in. con.* दृष्टीस-&c. पडणें *in. con.* इक्षणn.-दर्शm.-संदर्शनn.-प्रेक्षणn.-प्रेक्षा *f.*-&c. करणें.

2 *discover, descry, perceive.* लक्षिणें, पाहणें, ताडणें, समजणें, जाणणें.

3 off; *conduct on the way.* घालवणें, बोळवणें, बोळवणी *f.* करणें *g. of o.*

To SEE, *v. n. have the power of sight.* पाहणें, दृष्टि *f.*- डोळेm. *pl.* &c. असणें *in. con.* दिसणें *impers.* डोळस-&c. असणें.

2 *direct the sight,* v. To LOOK. पाहणें, बगणें *or* बघणें; दृष्टि *f.* घालणें-लावणें.

3 into, through; *discern, penetrate, &c.* वेधणें, लक्षिणें, जाणणें, वर्मn.-मर्मn.-&c. जाणणें, भेदणें, भेदm.-&c. करणें.

4 *examine, enquire.* पाहणें, बगणें *or* बघणें, शोधm.- चौकशी *f.*- विचारm.-&c. करणें.

5 *beware, take care.* जपणें, संभाळणें.

SEED, *n.* बींn. बीजn.

S. springing or just sprung. रूजवणn. रोहटी *f.* रोहm. रोवm. रहूm.

2 *a. s.* बी *f.* बीजn.

3 (of stone fruits). अठळी *f.* अठी *f.*

4 *stock, source.* बीजn. बिजवटn.

4 v. OFFSPRING. बीजn. बिजवटn. बिजवडn.

Failure or extinction of s. बीबूड *f.* निर्वंशm.

6 *portion reserved for seed to be sown.* बियाणें *or* बेणेंn. बींच्यांचा *or* बियांचा दाणाm. बिरवण *or* बीबिरवण *f.*

S. roots, slips, &c. reserved for sowing and setting,—compreh. बीं बियाणेंn. बीं बिंवळाm. बीं बेणें *or* बीं ब्याणेंn. बीं भरणn.

7 (animal) *sperm, seminal fluid.* धातुm *f.* धात *f.* रेतn. वीर्यn. शुक्रn. बीजn. इंद्रियn.

SEED-LING, *n.* v. PLANT. रोपn.

SEED-PLOT, *n.* आंवणn. आंवणाचो जागा *f.* रोपांचा वाफाm.

SEED-TIME, *n.* पेरण्याची घात *f.* पेरण्याचा समयm.

SEEDLESS, *a.* निर्बीज, निष्फल.

2 *wanting its stone or nut,*—fruit. पोलकट.

SEEING, *n.* v. SIGHT. दृष्टि *f.*

SEEING, SEEING THAT, v. SINCE. जेव्हां.

To SEEK, *v. a look for,* v. To SEARCH. शोधणें, पाहणें, अन्वेषणें.

Long sought for. चिरचेष्टित.

2 *solicit, ask,* v. To BEG. मागणें, अर्थणें, याचना *f.*-&c. करणें *g. of o.*

To SEEK, *v. n. make search.* पाहणें, शोधn.-तलाशm.-&c. करणें, शोधांत-&c. असणें.

SEEKER, *n.* SEEKING, *p. a.* v. V. A. 1. शोधणारा, शोध करणारा, तलाश करणारा, अन्वेषी, अन्वेष्टा.

2 मागणारा, अर्थी, (esp. in comp. as विद्यार्थी, धनार्थी, &c.).

To SEEM, *v. a. appear.* दिसणें, भासणें, वाटणें, गमणें

2 *as opp. to* be in reality. दिसणें, बाहेरून-वरून- &c. दिसणें, रंगm.-डौलm.-घाटm.-घोरणn.-&c. असणें *in. con.*

SEEMER, *n.* SEEMING, *p. a.* v. V. 1. दिसणारा, भासणारा, &c.

2 बाहेरून दिसणारा.

SEEMING, *n. appearance, semblance.* आकारm. रूपn. स्वरूपn. डौलm.

SEEMINGLY, *adv. in appearance.* दिसण्यांत, बाहेरून, बाह्यात्कारीं, जणूं.

SEEMLINESS, *n.* v. A. रूपलावण्यn. लक्षलक्षणn. भावm.

2 लायकी *f.* योग्यता *f.* औचित्यn.

SEEMLY, *a. comely, &c.* v. BEAUTIFUL. देखणा, देखाऊ, दर्शनीय, दृष्टिभरू.

2 *becoming,* v. FIT. योग्य, उचित, लायक, शिस्त, शिस्तवार.

SEEN, *p.* v. V. A. 1. पाहिलेला, &c. देखींव, दृष्ट, लक्षित, दर्शित, अवलोकित, ईक्षित, प्रेक्षित.

SEER, *n.* SEEING, *p. a.* v. V. A. 1. पाहणारा, &c. देखता.

v. V. N. पाहणारा, डोळस, दर्शी (in comp. as दूरदर्शी, दोषदर्शी, दीर्घदर्शी, गुणदर्शी, छिद्रदर्शी, &c. &c.), दृष्टा, चक्षुष्मान्.

I v. PROPHET, SAGE. भविष्य पाहणारा, भविष्यदर्शी, दूरदर्शी, सिद्ध, सिद्धपुरुष.

SEE-SAW, *n. vibratory or reciprocating motion.* झुलाझुली *f.* झोकाझोकी *f.* धोंदाधोंदी *f.*

To SEETHE, *v. a.* v. To BOIL. शिजवणें, रांधणें, उकडणें.

To SEETHE, *v. n. be in seething.* शिजणें, उकडणें.

SEETHED, *p.* v. V. A. शिजवलेला, उकडलेला, &c.

SEETHER, *n.* v. V. A. शिजवणारा, उकडणारा, &c.

I See POT, BOILER.

SEGAR, *n. cigar.* चुट्टाm. विडी *f.*

SEGMENT, *n.*—of a circle. धनुष्यn.

To SEGREGATE. See To SEPARATE.

SEGREGARIOUS, *a. that keeps by itself.* एकचर, एकचारी.

SEIGNIOR. See LORD.
SEINE, *n. fishing net.* पागm. डोळm. मळईf.
SEIZABLE, *a.* v. V. धराया-&c. जोगा-सारखा-&c. धाय.
To SEIZE, *v. a catch, clutch, grasp, lay hold.* धरणें, हातांत-मुठींत-पंजांत-&c. धरणें, पकडणें, झोंबणें, झोंबाडणें, मटकावणें, पछाडणें, मट्टाm.-झोंबाडाm. मारणें-घालणें *with* वर *of o.*
2 *take by violence, &c.* जबरदस्तीनें-&c घेणें-धरणें, बळकटून-धरणें, बळकावणें, दस्त करणें, कावीज करणें, हरणे, हिरणें, हिरावणें, हिरावून घेणें, हिसकावणें, छिनावणें, गुंडाळणें, हिसकावून-हिसडून-हिसकून-घेणें, रगडणें, रपाटणें, दपटणें, गवसणीf. घालणें, गवाळ्यांत घालणें *or* टाकणें
3 *invade suddenly, take hold of, overpower,*—a fever, &c. घेरणें, पछाडणें, ग्रासणे, आक्रमणें, ग्रस्त करणें.
4—in law; *sequestrate.* जप्त करणें.
5 upon; *fall on and grasp.* झोंबाडणें, झोंबाडाm. घालणें-मारणें, पटकावणें, मटकावणें.
SEIZED, *p.* v. V. 1. धरलेला, पकडलेला, धृत, हृत.
2 जबरदस्तीनें घेतलेला, बळकावलेला, &c. कावीज
3 घेरलेला, &c. ग्रस्त, आक्रांत.
4 जप्त केलेला, जप्त.
SEIZER, *n.* SEIZING, *p a.* v V. 1. धरणारा, हातांत-&c. धरणारा, पकडणारा, &c. धर्ता.
2 जबरदस्तीनें-&c. घेणारा, बळकावणारा, हिरावून घेणारा, दपटणारा, &c. दपट्या, हारी, हारक, हर, हर्ता, हरक.
SEIZING, SEIZURE, *n.* v. V. 1.—*act* धरणेंn. पकडणेंn. &c. ग्रहणn. ग्रहm.
2—*act.* बळकावणेंn. हिसकावणेंn. दपटणेंn.&c. हरणn. हारm. मुठमर्दाईf.
3—*act.* घेरणेंn. पछाडणेंn. &c.
4—*act.* जप्त करणेंn. जप्तीf.
SELDOM, *adv. not often, not frequently, rarely.* क्वचित्, विरळा.
To SELECT, *v. a.* v. To CHOOSE. निवडणें, निवडून घेणें, काढणें, छाननें, वरणें, परिगणनn.-परिगणनाf. करणें *g. of o.*
SELECT, *a.* v. CHOICE. निवडक, निवडीव, वेंचला.
SELECTION, *n.* v. V —*act.* निवडणेंn. छाननेंn. वरणेंn.
I *a.* s. (from a book, &c.). वेंचाm.
SELF, *a.* or *pro. very,* v. SAME. तोच, हाच.
2—as conjoined with a pronoun reciprocally. अपण *or* आपण,—as conjoined with a pronoun for emphasis अपण *or* आपण, च.
Myself, ourselves, himself, yourself, &c. *i. e. by one's self, in person, in propriâ personâ,* v. PERSON. अपण *or* आपण, जातीनें, खुद, आपहस्तें, आपहस्तकीं, स्वहस्तें, जिवान्शी, स्वरूपतः.
Amongst (our-your-their) selves. आपसांत, आपसामध्यें, आपआपल्यांत, एकमेक, एकमेकांत, एकमेकाशीं.
As or like one's s. आत्मवत्.
By (my-him-their, &c.) self or selves; *alone.* एकटा, एकला, एकएकटा, एकएकला *all decl.*
Of (its-him-their, &c.) self *or* selves; *of own accord,* v. SPONTANEOUSLY. स्वतः *pop.* स्वतां, स्वयें, आपोआप.
Equality with one's s. आत्मौपम्यn.
Sparer of one's s. आंगराख्या, आंगचोर, आंगचुकावू *or* रू, आंगचुकार.
Upon one's OWN s. *upon one's own means or responsibility.* आंगावर.
To act like one's s. आपल्यासारखें-आपलेसें करणें, आपलीसी f. करणें.
To be beside one's s. देहावर-शुद्धीवर-स्थितावर-&c. नसणें.
To cast off from one's s (care, concern, blame, &c.) आंगा-निराळा-वेगळा-बाहेर टाकणें.
To come to one's s. देहावर-शुद्धीवर-&c. येणें.
To enrich one's s. घरn भरणे.
To lay by or put by for one's s. आंगाखालीं घालणे.
To spare one's s. आंगn. राखणें-सोरणें
3 *own self, own soul.* आत्माm. स्वm.
Self, in composition, is rendered by आत्म, स्व, स्वतः, स्वयं, as will be seen by the words that follow in order
SELF-ABUSE, *n.* आत्मनिंदा f. आत्मगर्हा f. आत्मकुत्सा f.
SELF-ACCOMPLISHED, *a.* स्वतःसिद्ध.
SELF-ACQUIRED, *a.* स्वोपार्जित, स्वार्जित
SELF-ACTUATING, *a.* स्वयंवह
SELF-ADVANTAGE, *n.* आत्महितn. आत्मसिद्धि f. आत्मोदयm. आत्मविवृद्धि f.
SELF-AFFAIRS, *n.* स्वकार्यn. स्वकर्मn.
SELF-AGGRANDIZEMENT, *n.* स्वमहत्त्ववृद्धि f.
SELF-APPLAUSE, *n.* आत्मस्तुति f आत्मश्लाघा f.
SELF-BEGOTTEN, SELF-BORN, *a.* आत्मजनित, स्वोत्पन्न, स्वज, आत्मभूत.
SELF-BEGUILED, *a.* स्ववंचित, स्वप्रतारित.
SELF-CONCEIT, *n.* v. CONCEIT. मीपणाm. अभिमानm. स्वाभिमानm. अहम्मानm. अहम्मति f. आत्माभिमानn. अहमहमिका f.
SELF-CONCEITED, *a.* v. CONCEITED अभिमानी, अहम्मानी, स्वाभिमान, आत्माभिमानी.
SELF-CONFIDENCE, *n.* v. CONFIDENCE. अवसानn. हमतमm.f. स्वमतनिष्ठा f. स्वबुद्धिनिष्ठा f.
SELF-CONFIDENT, *a.* v. CONFIDENT. आपमसलनीचा, स्वमतनिष्ठ, स्वबुद्धिनिष्ठ.
SELF-CONTROL, *n.* संयमm. आत्मसंयमm. आत्मनियमm. आत्मवशm. आत्मनिग्रहm.
SELF-CREATED, *a.* स्वयंकृत, स्वज, स्वोत्पन्न.
SELF-DECEIT, SELF-DECEPTION, *n.* आत्मवंचना f. आत्मप्रतारणा f.
SELF-DECEIVED, *a.* आत्मवंचित, स्ववंचित, आत्मप्रतारित, स्वप्रतारित.
SELF-DECEIVER, *n.* SELF-DECEIVING, *a.* आत्मवंचक, आत्मप्रतारक.
SELF-DEFENCE, *n.* आत्मरक्षणn. आत्मतारणn. स्वत्राणn.
SELF-DENIAL, *n.* संयमm. आत्मनियमm. आत्मनिरोधm
SELF-DENYING, *a.* आत्मनियामक, आत्मनिरोधी
SELF-DEPENDENCE, *n.* आत्माश्रयm. आत्माधारm.
SELF-DEPENDENT, SELF-DEPENDING, *a.* आत्माश्रय, आत्माश्रयी.
SELF-DESTRUCTION, *n.* आत्मघातm. आत्महत्या f. आत्महननn. आत्मनाशm. स्वनाशm.
SELF-DEVISED, *a.* स्वयोजित, आत्मयोजित, स्वकल्पित.
SELF-DEVOTED, *a.* आत्मार्पित, आत्मनिवेदित
SELF-DEVOTEMENT, SELF-DEVOTION, *n.* आत्मार्पणn. आत्मनिवेदनn.
SELF-EDUCATED, *a.* आत्मशिक्षित, स्वाध्यापित.
SELF-ENJOYMENT, *n.* आत्मसुखn. स्वात्मसुखn.
SELF-ESTEEM, *n.* v. CONCEIT. अहम्मानm. अहम्मति f.
SELF-EVIDENT, *a.* स्वतःसिद्ध, स्वतःप्रमाण, स्वतःस्पष्ट.
SELF-EXAMINATION, *n.* आत्मपृच्छा f. आत्मविचारणn. आत्मविभावनn. आत्मपरीक्षणn. &c.
SELF-EXECUTED, *a.* आत्मकृत, स्वकृत.
SELF-EXISTENCE, *n.* स्वतःसिद्धि f. स्वत्वn. स्वयंजातत्वn.

SELF-EXISTENT, *a.* स्वयंभू, आत्मभू, स्वतःसिद्ध, निजमूर्त्ति, अकृत्रिम.

SELF-GAINED, SELF-GOT, *a.* स्वार्जित, आत्मार्जित, स्वोपार्जित, स्वसंपादित.

SELF-GIVEN, *a.* स्वयंदत्त, आत्मदत्त, दत्तात्मा.

SELF-GOVERNMENT, *n.* आत्मशासन*n* आत्मनियमन*n*. आत्मवज्ञा*m*.

SELF-IGNORANCE, *n* आत्माज्ञान*n*. स्वाविद्या *f*. स्वावेदन*n*

SELF-IGNORANT, *a.* आत्माज्ञानी.

SELF-IMPORTANCE, *n.* v CONCEIT. मान*m*. मीपण*n* मीपणा*m*. रेड *f*.

SELF-INTEREST, *n.* स्वार्थ*m*. स्वहित*n*. आत्महित*n*.

SELF-INTERESTED, *a* स्वार्थी, स्वार्थनिष्ठ, स्वार्थबुद्धि, स्वार्थपर.

SELF-INVITED, *a.* आत्माहूत, आत्मनिमंत्रित.

SELF-KNOWER, *n.* SELF-KNOWING, *a.* आत्मज्ञ, आत्मज्ञानी, आत्मनत्वज्ञ, आत्मदर्शी.

SELF-KNOWLEDGE, *n.* आत्मज्ञान*n*. आत्मविद्या *f*. आत्मबोध*m*. निजबोध*m*. आत्मवेदन*n*. स्वात्मानुभव*m*.

SELF-LOVE, *n.* अहंकार*m*. अहंभाव*m*. अहंमति *f*. अहंममता *f*.

SELF-MOVED, SELF-MOVING, *a.* स्वयंवह, स्वैरी.

SELF-MURDER, *n.* आत्मघात*m*. आत्महत्या *f*. आत्मवध*m*. आत्महिंसा *f*

SELF-MURDERER, *n.* आत्मघानी, आत्मघातक, आत्महत्यारा, आत्मत्यागी.

SELF-OPINIONED, SELF-OPINIONATED, *a.* v. CONCEITED. स्वाभिमानी, स्वमताभिमानी.

SELF-POSSESSED, *a.* आत्मवान्, जितमनस्क, धृतात्मा, मनस्वी.

SELF-POSSESSION, *n.* देहभान*n*. देहशुद्धि *f*. फाम *f*. सावधगिरी *f*

SELF-PRAISE, *n.* आत्मस्तुति *f*. आत्मश्लाघा *f*. आत्मप्रशंसा *f*.

SELF-PRESERVATION, *n.* आत्मरक्षण*n*. स्वरक्षण*n* स्वत्राण*n*.

SELF-RESPECT, *n.* आत्ममान*m*.

SELF-RESPECTING, *a.* आत्ममानी.

SELF-RESTRAINED, *a.* आत्मसंयत, आत्मनियंत्रित, आत्मनिरुद्ध.

SELF-RESTRAINT, *a.* आत्मसंयम*m*. आत्मनिग्रह*m*.

SELF-RIGHTEOUS, *a.* साधुम्मन्य.

SELF-SAME, *a* v. SAME. तोच, हाच, अनन्य.

SELF-SEARCHER, *n.* आत्मदर्शी.

SELF-SEEKER, *n.* SELF-SEEKING, *a.* v. SELFISH. स्वार्थनिष्ठ, स्वार्थपर.

SELF-SEEKING, *n.* v SELFISHNESS. स्वार्थदृष्टि *f*. स्वार्थनिष्ठा *f*. स्वहितेच्छा *f*.

SELF-SUBDUED, *a.* v. MORTIFIED. जितात्मा, जितेंद्रिय, जितषड्वर्ग.

SELF-SUFFICIENCY, *n.* v. CONCEIT. स्वाभिमान*m*. स्वास्थ्य*n*. स्वस्थता *f*.

SELF-SUFFICIENT, *a.* v. CONCEITED. स्वाभिमानी, स्वस्थ, स्वनिष्ठ.

SELF-WILLED, *a.* v. OBSTINATE, WILFUL. स्वच्छंद, स्वच्छंदी, स्वेच्छ, स्वेच्छाचारी, स्वरुचि, स्वैरी, स्वैरगति, स्वतंत्र, आपगंड, आपदंगी.

SELF-WILLEDNESS, *n.* v A. आपदंग*m*. स्वच्छंदीपणा*m*. स्वाच्छंद्य*n*. स्वातंत्र्य*n*. स्वैरगति *f*.

SELFISH, *a. regarding only one's own interest.* आपलेंच हित पाहणारा, स्वार्थी, आपस्वार्थी, आपलपोट्या, आपगरजी, मतलबी, आपमतलबी, लाभदृष्टि, लाभलोभी, स्वार्थदृष्टि, स्वार्थपर, स्वार्थपरायण, स्वलाभदृष्टि, स्वलाभपर, स्वहितदृष्टि, स्वहितपर, स्वहितपरायण, स्वार्थनिष्ठ, आत्मंभरि, आत्मग्राही.

SELFISHLY, *adv.* v. A. आपलेंच हित पाहून, &c. स्वार्थदृष्टीने, स्वार्थबुद्धीने, &c.

SELFISHNESS, *n.* v. A. स्वार्थीपणा*m*. आपस्वार्थीपणा*m*. आपलपोटारेपणा*m*. &c. स्वार्थदृष्टि *f*. स्वार्थबुद्धि *f*. स्वार्थनिष्ठा *f*. स्वलाभदृष्टि *f*. स्वहितदृष्टि *f*. &c.

To SELL, *v a part with for a price.* विकणें, विकतदेणें, विकता *decl.* देणें, पैसा*m*.–&c. घेऊन देणें, मोलाने देणें, ओपणें, फरोक्त करणें, विक्रय*m*.–&c. करणें *g. of c.*

To SELL, *v. n be sold, be disposed of for a price.* विकणें, खपणें, जाणें, मोलाने–&c. जाणें, खप*m* –&c. होणें *g. of s.*

SELLER, *n.* SELLING, *p. a.* v. V.A. विकणारा, विकत देणारा, मोलाने देणारा, &c. विक्या in comp. विक्रेता, विक्रय–&c. कर्त्ता–कारी– &c.

SEMBLANCE, *n.* v. LIKENESS. सारखेपणा*m*. सादृश्य*n*. आभास*m*.

2 *appearance, form, &c.* v. LIKENESS. रूप*n*. डौल*m*.

SEMI. This word is rendered in composition by अर्ध, निम, &c. as will be seen from the words that follow.

SEMI-ANIMATE, *a.* अर्ध्याजिवाचा, मृतप्राय, मृतकल्प, निष्प्राण.

SEMI-BREVE, *n.* दीर्घस्वर*m*.

SEMI-CIRCLE, *n.* अर्धवृत्त*n*. वृत्तार्ध*n*. अर्धवृत्त*n*.

SEMI-CIRCULAR, *a.* अर्धवृत्ताकृति, वृत्तार्धाकृति.

SEMI-CYLINDRICAL, *a.* निमगोल.

SEMI-DIAMETER, *n.* अर्धव्यास*m*.

SEMI-LUNAR, *a.* अर्धचंद्राकार, अर्धचंद्राकृति.

SEMI-METAL, *n.* उपधातु*m*.

SEMI-TONE, *n.* मूर्च्छना *f*.

SEMINAL, *a. relating, &c. to seed* बीजाचा, बीजसंबंधी, बीजविषयक, बैजिक.

S. fluid, v. SEED. धातु*m.f*. वीर्य*n*.

SEMINARY, *n. seed-plot.* आंवण*n*. आंवणीची जागा *f*. रोपवाफा*m*.

SENATE, *n. legislative assembly.* राज्यकारभाराची सभा *f*. राजमंत्रसभा *f*. राज्यसभा *f*. वृद्धसंघ*m*. वृद्धसभा *f*.

SENATOR, *n. member of a senate.* राज्यसभासद, राजमंत्रसभासद.

To SEND, *v. a. cause to go or pass.* पाठवणें, धाडणें, पाठवून–धाडून देणें, प्रेरणें, प्रेषणें, प्रेरण*n*.–प्रेषण*n*. करणें *g. of o.*

2 away; off; v. To DISMISS. लावणें, घालवणें, वाटें *or* वाटेस लावणें.

3 away (a visitor &c.) v. To DISMISS. निरोप*m*. देणें, पाठवणी *f*. –बिदाई *f*.–पाठवणूक *f*.–रवानगी *f*.–&c. करणें, बिदा करणें.

Gift on sending away. पाठवणी *f*. पाठवणूक *f*. रवानगी *f*. बिदाई *f*. विदागी *f*. विदाइकी *f*.

4 for; *request by message to come or be brought.* बोलावणें, बोलवायास पाठवणें, बोलावूं पाठवणें, आणवणें, मागवणें.

5 See To CAST. 6 See To GIVE, To INFLICT.

SENDER, *n.* SENDING, *p. a.* v. V. 1. पाठवणारा, धाडणारा, &c. प्रेरक, प्रेषक, प्रेरिता, प्रेरयिता, प्रेरण–&c. कर्त्ता–कारी–&c.

SENDING, *n.* v. V. 1.—*act.* पाठवणें*n*. धाडणें*n*. &c. प्रेरण*n*. प्रेरणा *f*. प्रेषण*n*. प्रस्थापन*n*.

SENILE, *a. belonging, &c. to old age.* म्हातारपणाचा, म्हातारपणाविषयींचा, वृद्धावस्थेचा, वृद्धावस्थासंबंधी, वार्द्धक्यसंबंधी–विषयक.

SENILITY, *n. old age,* v. AGE. वृद्धावस्था *f*. वार्द्धक्य*n*.

SENIOR, *n. one older,* v. ELDER. वडील, वयाने वडील, वरिष्ठ.

2 *elderly person.* पुरखा, गुरूजन.

SENIOR, *a.* See ELDER. 2. *superior or older in office, &c.* वरचा, पदवीचा मोठा, पायरीचामोठा, वडील, ज्येष्ठ, मोठा, पहिल्या नेमणुकीचा, आगोदरच्या नेमणुकीचा, कालाने वडील, कालज्येष्ठ, अधिकारज्येष्ठ.

—as distinguished from *junior.* (खुर्द) बुद्रूख.

SENIORITY, *n.* v. A. 2. वडिलाई *f*. ज्येष्ठत्व*n*. ज्येष्ठत्व*n*. कालज्येष्ठत्व*n*. अधिकारज्येष्ठत्व*n*.

Relation of s. and juniority. लाहनवी थोरवी *f*.

SENNA-PLANT, *n.* सोनामुकी *or* खी *f*.

Blunt-leaved variety of s. आयरण *or* ऐरण *f.*

SENNIGHT, *n.* v WEEK. आठवडा *m*

On Monday, Tuesday, &c. s. पुढल्या सोमवारीं–मंगळवारी–&c. On *next* Monday, &c is expressed by, या सोमवारीं, &c.

SENSATION, *n. perception by means of the senses.* इंद्रियज्ञान *n.* इंद्रियग्रह *m.* इंद्रियबोध *m.* कलना *f.* वेदना *f.*

SENSE, *n. principle or organ of percipience.* इंद्रिय *n.* इंद्रियबुद्धि *f.* इंद्रियज्ञान *n.* अध्यात्म *n.*—The *five senses* are, त्वगिंद्रिय, चक्षुरिंद्रिय, श्रोत्रेंद्रिय, रसनेंद्रिय, घ्राणेंद्रिय; they are called, ज्ञानेंद्रिय. The *five organs* or *members of action* are, वागिंद्रिय, हस्तेंद्रिय, पादेंद्रिय, गुदेंद्रिय, उपस्थेंद्रिय; they are called, कर्मेंद्रिय. To these ten the *Mind* मन is sometimes added.

Dead to the objects of s. जितेंद्रिय, स्वायत्तेंद्रिय, आत्माराम.

Disorder of the senses. इंद्रियवैकल्य *n.*

Evident to s. प्रत्यक्षसिद्ध.

Evidently to s. प्रत्यक्ष, प्रत्यक्षतः.

The five senses (or organs of s.)—collect पंचेंद्रिय *n. pl.* इंद्रियग्राम *m.* इंद्रियवर्ग *m* इंद्रियगण *m.*

Object of s. इंद्रियविषय *m.* इंद्रियगोचर *m.* विषयगोचर *m* इंद्रियार्थ *m.* इंद्रियबोधन *n.* गोचर *m.* The objects of s. शब्दादिविषय *m. pl.*

Opposition of s. इंद्रियविप्रतिपत्ति *f*

Perceptible by two senses द्वींद्रियग्राह्य.

Pleasure of s. *or* sensual pleasure. विषयसुख *n.* इंद्रियसुख *n.*

Restored to one's senses. लब्धचेता, लब्धचेष्ट, लब्धसंज्ञ.

Sharpness or soundness of the senses. इंद्रियपाटव *n.*

Subduing or restraining the senses. इंद्रियदमन *n.* इंद्रियनिग्रह *m.* इंद्रियनियम *m* करणनियम *m.*

Walker by s. विषयी.

Wanting a s. निरिंद्रिय.

To come to one's senses *lit. fig.* शुद्धीवर-देहावर-ध्यानावर-स्थितीवर–&c. येणें, संज्ञा *f.* होणें *g. of s.*

To lose one's senses. पिसळणें *or* पिसाळणें, पिसाटणें, वेडगळणें, वेडाळणें, वेडावणें, चळणें.

2 *apprehension by s. perception, sensation.* इंद्रियज्ञान *n.* इंद्रियबुद्धि *f.* इंद्रियग्रह *m.* इंद्रियबोध *m.*

3 *apprehension by the intellect.* ज्ञान *n.* समज *m f.* उमज *m* बोध *m.* ग्रह *m.*

4 *understanding, judgment.* बुद्धि *f.* ज्ञान *n.* समज *m.* उमज *m.* अक्कल *f.* वकूब *m.*

5 *reasonable meaning.* अर्थ *m* जीव *m.* ऐवज *m.* हासील *or* हासील *n.* युक्ति *f.* युक्तता *f.*

6 *signification,* v MEANING. अर्थ *m.*

According to the s. अर्थतः.

Apprehension of the verbal or literal s. शाब्दबोध *m.*

Tenor or strain of the s. अर्थानुसंधान *n.*

SENSELESS, *a. impercipient.* विषयग्रहणाशक्त, विषयग्रहणाक्षम, इंद्रियविषयाग्राही, इंद्रियार्थाग्राही, अचेतन.

2 *foolish, unwise, &c.*—of persons. बुद्धी वेगळा *or* निराळा, ज्ञानावेगळा *or* निराळा, बुद्धिहीन-रहित–&c. मतिहीन–&c. असमंजस, निर्बुद्ध.

3 *unreasonable, foolish &c.*—of actions, &c. वेडेपणाचा, मूर्खपणाचा, वेकुबीचा, अज्ञानाचा, &c. असमंजस, अयुक्त, अयुक्तिक, अयुक्तिसिद्ध.

4 *unconscious.* गैरसावध, निपचेत, निपचीप, चेत, गुंग, धुंद, नष्टेंद्रिय, नष्टचेतन, नष्टचेष्ट.

5 *unmeaning,* v. NONSENSICAL. निरर्थक, अनर्थक.

SENSELESSNESS, *n.* v. A. 2. बुद्धीवेगळेपणा *m.* ज्ञानावेगळेपणा *m* असमंजसपणा *m.* &c. बुद्धिहीनता *f.* बुद्धिराहित्य *n.*

3 अमसंजसपणा *m.* &c. मूर्खपण *n* वेडेपण *n.* &c. अयुक्तता *f.* अयुक्ति *f.* अयुक्तिकत्व *n* युक्तिविरुद्धता *f.*

SENSIBILITY, SENSIBLENESS, *n.* v. A. 1 शुद्धि *f* देहशुद्धि *f.* भान *n.* देहभान *n.* सावधगिरी *f.* सावधपणा *m.* चैतन्य *n* चेतना *f.* फाम *f.* होष *m.* संज्ञा *f.* समंजता *f.* प्रबोध *m.* संज्ञाविशिष्टत्व *n.*

2 विषयग्रहणक्षमता *f.* विषयग्रहणशक्ति *f.* जाणतेपणा *m.* इंद्रियशक्ति *f*

3 इंद्रियगोचरता *f.* इंद्रियगम्यता *f.* इंद्रियभेद्यता *f.* इंद्रियज्ञेयता *f.*

4 जाणतेपणा *m.* वाकबदारी *f.* माहितगारी *f.*

6 जाणपणा *m.* जाणतेपणा *m.* दरद *f.* दरदीपणा *m.* अभिज्ञता *f.*

8 बुद्धि *f.* अक्कल *f.* शहाणपण *n.* समज *m.f.* समंजसपणा *m.* समजदारी *f* सुज्ञता *f* प्राज्ञा *f.*

9 समजसपणा *m.* समर्पकपणा *m.* सुयुक्तता *f.* सयुक्तिकत्व *n.*

SENSIBLE, *a. possessing one's senses, conscious.* सावध, हुशार, सुचित्त, देहभानी, सचेतन, सचेता, चेतन, चेतनावान्, संज्ञावान्, संज्ञाविशिष्ट, ससंज्ञ, चैतन्यविशिष्ट, चेतयमान

To be s देहावर-शुद्धीवर-देहभानावर–&c. असणें

2 *sentient, percipient, capable of receiving impression.* जाणता, विषयग्रहणक्षम, विषयग्रहणशक्त, इंद्रियविषयग्राही.

3 *perceptible by a sense.* समजायाजोगा, इंद्रियगोचर, इंद्रियगम्य, इंद्रियज्ञेय, इंद्रियवेद्य, इंद्रियारूढ, इंद्रियविषय, ऐंद्रियक, वैषयिक, प्रत्यक्षसिद्ध, व्यक्त.

4 *perceiving or having perception of, conscious.* जाणता, वाकबदार, माहितगार, जातबोध, प्राप्तबोध, लब्धबोध, जातज्ञान, प्राप्तज्ञान, लब्धज्ञान.

5 *quickly sensible of pain.* दुखरा, गोडा, कोंवळा, कोमल, नाजूक.

6 *of quick feeling.* जाण, जाणता, जाणणारा, दरदी, अभिज्ञ (esp. in comp. as गुणाभिज्ञ, उपकाराभिज्ञ, &c.), ज्ञ (in comp. as उपकारज्ञ, &c.), सहृदय, ग्राहक (in comp. as गुणग्राहक, &c), शीघ्रग्राहक.

7—of flesh, not *callous, proud, &c.* गोडा

8—of persons; *judicious, reasonable,* v. WISE. समजदार, समजूतदार, समजीक समंजस, सुजाण, सुज्ञ, ज्ञानी, बुद्धिमान्, अक्कलवान् *or* वंत, अक्कलबाज, धीमान्, मतिमान्, सुबुद्ध, सुधी, प्राज्ञ, सुमेधा, उचितज्ञ, ज्ञानशाली.

9—of speech, &c. *consonant with reason.* शहाणपणाचा, बुद्धीचा, समंजसपणाचा, &c. समंजस, समर्पक, युक्त, सुयुक्त, सयुक्तिक.

SENSIBLY, *adv.* v. A. 3. समजायाजोगा–सारखा–&c. *decl.* कळायाध्यानांत यायां–&c. जोगा–सारखा–&c.

9 समंजसपणाने, शहाणपणाने, &c. शहाण्यासारखा, शहाण्यापरी, शहाण्यावाणी, चांगला *decl. or* चांगलें, समर्पक, सयुक्तिक, सुज्ञतापूर्वक.

SENSITIVE, *a. having sense or feeling, capable of receiving impressions, sentient.* विषयग्रहणक्षम, विषयग्रहणशक्त, चेतन, सचेतन, इंद्रियज्ञानविशिष्ट, इंद्रियशक्तिक.

2 *having feelings easily excited; tender,* v. PITIFUL, KIND. कोंवळ्यामनाचा, सहृदय, हृदयवान्, कोमलहृदय, कोमलांतःकरण, करुणार्द्र.

3 *pertaining to the senses or sensation.* इंद्रियज्ञानाचा, इंद्रियबुद्धीचा, इंद्रियज्ञानसंबंधी–विषयक.

SENSITIVE-PLANT, *n.* लाजरी *f.* लाजाळू *n.* लज्जालु *m.*

To shrink from touch—the s. लाजणें.

SENSUAL, *a. consisting in sense, pertaining to the senses, &c.* विषयाचा, इंद्रियविषयींचा, इंद्रियाचा, विषयसंबंधी, वैषयिक.

2 *devoted to sense, voluptuous, carnal.* विषयी, विषयपरायण, विषयरत, विषयाधीन, विषयोन्मुख, विषयासक्त, विषयवश, विषयाभिमुख, विषयग्रस्त, विषयाविष्ट, विषयलंपट, विषयतत्पर, विषयलीन, विषयलुब्ध, विषयैकनान, विषयतल्लीन, विषयसुखलुब्ध-लंपट-तत्पर-&c इंद्रियवश, इंद्रियसुखासक्त, &c. रजोगुणी, राजस, आशानद्ध, आशापाशनिबद्ध.

SENSUALIST, *n.* *sensual person*, v. A. विषयी, गुलहंसी, हवसी *or* हौसी, चंदनहौसी, भोक्ता, केलोनागर.

SENSUALITY, SENSUALNESS, *n.* v. A. 2. विषयीपणा*m.* &c. विषयदृष्टि *f.* विषयबुद्धि *f.* विषयासक्ति *f.* विषयसुखासक्ति *f.* इंद्रियसुखासक्ति *f.* विषयोपसेवा *f.* विषयव्यासंग*m* विषयाधीनता *f.* विषयवशता *f.* विषयलांपट्य*n.* विषयतत्परता *f.* &c.

SENT, *p.* v. V. 1. पाठवलेला, धाडलेला, &c. प्रेषित, प्रेरित, प्रस्थापित.

SENTENCE, *n.*—in law; *judgment pronounced, award of punishment.* शिक्षेचा-&c. हुकूम*m.* दंडाज्ञा *f.* दंडकथन*n.* दंडनियोग*m* निर्णय*m.* निर्णयपद*m.*

2 *determination or decision respecting*, v. OPINION. मत*n.* तजवीज *f.* निश्चय*m.*

3 *paragraph, period.* वाक्य*n.* गाथा *f.* फक्किका *pop.* फांकी *f.* फाकरूट*n.* चूर्णिका *f.*

Construction of sentences. वाक्यरचना *f.* वाक्ययोजना *f.*

Law or rule of constructing sentences. वाक्यपद्धति *f.*

To SENTENCE, *v. a. pass or pronounce judgment on.* शिक्षेचा-&c. हुकूम*m.* करणें-सांगणें.

SENTENTIOUS, *a. abounding with axioms and maxims; short and pithy.* ह्मणीचा, न्यायप्रचुर, न्यायबहुल, सूत्रसदृश, सूत्रप्राय.

2 *that uses short and pithy sentences.* ह्मणींचा बोलका, सूत्रप्रायभाषी, सूत्रप्रायवक्ता.

SENTENTIOUSLY, *adv.* v. A. न्यायबाहुल्यपूर्वक.

SENTENTIOUSNESS, *n.* v. A. 1. न्यायबाहुल्य*n.* न्यायसादृश्य*n.* सूत्रसादृश्य*n.*

SENTIENCE, *n.* v. A. चेतनपणा*m.* चैतन्य*n.* चेतना *f.*

SENTIENT, *a. having the quality of perception.* चेतन, सचेतन, चैतन्ययुक्त, चैतन्यविशिष्ट, चेतयमान, विषयग्रहणशक्तिक, विषयग्रहणक्षम, इंद्रियज्ञानविशिष्ट, इंद्रियशक्तिक.

SENTIMENT, *n. thought, opinion.* कल्पना *f.* तर्क*m.* तजवीज *f.* मनसमजूत *f.* मनांतली-जिवांतली-जिवाची-&c. समजूत *f*-गोष्ट *f.* मत*n.* अभिप्राय*m.*

2 *sense contained in words, meaning.* अभिप्राय*m.* अर्थ*m.* आशय*m.* कल्पना *f.*

3 *passion, feeling.* भाव*m.* रस*m.* (These are eight. शृंगार *or* रति, उत्साह *or* हास्य, कारूण्य, रौद्र *or* क्रोध, विस्मय *or* अद्भुत, भय, बीभत्स, & शांत, *or* शृंगार, हास्य, करूणा, रौद्र, वीर, भयानक, बीभत्स, & अद्भुत), मनोधर्म*m.* मनोवृत्ति *f.*

Moral s. खंत *f.*

SENTIMENTAL, *a. abounding with sentiment or feeling.* भाविक, रसिक, रसभरित, रसात्मक, रसमय.

2 *affecting feeling or sensibility.* रसाचा डोली-डोंगी-दांभिक-&c. रसानुकारी.

SENTIMENTALIST, *n.* See A. 2.

SENTIMENTALITY, *n. affectation of fine feeling.* रसाचें ढोंग*n.*-पोम*n.*-स्तोम*n.*-&c.

SENTINEL, SENTRY, *n. person set to keep watch.* पाहरेकरी, चौकीदार.

Disposition of sentinels. पाहरेबंदी *f.*

SEPARABLE, *a.* v. V. A भेदायाजोगा-सारखा-&c. भेद्य, व्यावर्त्य.

To SEPARATE, *v. n. part, be disunited, withdraw from each other.* तुटणें, वेगळा-&c. होणें, सुटणें, फाटणें, तूट *f.*-वियोग*m.*-भेद*m.*-&c. होणें *g. of s.* दुरावणें.

To SEPARATE, *v. a disunite, sever, part.* भेदणें, तोडणें, वेगळणें, सोडणें, वेगळा-निराळा-भिन्न-वियुक्त-विभक्त-&c करणें, फूट *f.*-तूट *f.*-भेद*m.*-वियोग*m.*-&c. करणें *g. of o.* संबंध*m* -&c. तोडणें-मोडणें *g. of c*

SEPARATE, *a. distinct, not connected.* वेगळा, निराळा, न्यारा, सुटा, जुदा, अलग, वायला (vulgar), सवता (vulgar), भिन्न, मोकळा, निखालस, व्यतिरिक्त, अलाहिदा, पृथक्, असंबद्ध, असंलग्न, असंसृष्ट, व्यस्त

SEPARATED, *p.* v. V. A. भेदलेला, वेगळा केलेला, &c तुटका, तुटक, विभिन्न, परिछिन्न, अवच्छिन्न, निर्मुक्त; विभक्त, वियुक्त, नियोजित, विगत. पृथक्कृत, द्वैधीकृत, व्यावृत्त

I—esp. of persons. विरही, अंतरित.

SEPARATELY, *adv.* v. A. अलग, अलगत, अलाहिदा, वेगळा *decl.* निराळा *decl.* पृथक, वेगळावेगळा *decl.* वेगवेगळाला *decl.* निरनिराळा *decl.*

SEPARATENESS, *n.* v. A. वेगळेपणा*m.* निराळेपणा*m.* तुदेपणा*m.* न्यारेपणा*m.* &c

SEPARATER, *n.* SEPARATING, *p. a.* v. V. 1. भेदणारा, भेदकरणारा, वेगळा करणारा, &c. भेदक, भेद-भेदन-&c. कर्ता-कारी-&c. विच्छेदक, परिछेदक, अवच्छेदक, व्यावर्तक.

SEPARATION, *n.* v. V. 1.—*act.* भेदणें*n.* &c. फोड *f* भेद*m.* भेदन*n.* पृथक्करण*n.* द्वैधीकरण*n* वियोग*m.* विप्रयोग*m.* वियोजन*n.* विच्छेद*m.* परिछेद*m.* अवच्छेद*m.* विशेष*m.* असंधान*n.*—*state.* वेगळीक *f.* तूट *f.* फूट *f.* भेद*m* वियोग*m.* विप्रयोग*m.* विभक्तभाव*m.* पार्थक्य*n.* फाट*m.* फाटफूट *f.* व्यतिरेक*m.* व्यावृत्ति *f.*

I—esp. of lovers or friends. विघड*m.* विरह*m.* वियोग*m.* विशेष*m.*

Fever or anguish of s. विरहज्वर*m.* विरह*m.*

Fire of s. विरहानल*m.*

Violent and painful s. तोडातोड *or* डी *f.*

Woman suffering s. (from husband or lover) विरहिणी *f.*

SEPOY. See SOLDIER.

SEPTANGULAR, *a. having seven angles.* सातकोना, सप्तकोण, सप्तास्र.

SEPTEMBER, *n.* इंग्रेजी सालाचा नववा महिना*m.* भाद्रपद-आश्विन*m.*

SEPTENARY, *a. consisting of seven.* सानाचा, सप्तसंख्याक.

SEPTENNIAL, *a. lasting seven years, or occurring once in seven years.* सातसातवर्षांचा, सातवर्षी, सप्तवार्षिक.

SEPTIC, SEPTICAL, *a. that promotes putrefaction.* कुजवणारा, सडवणारा.

SEPTILATERAL, *a. having seven sides.* सातपयलू, सप्तास्र, सप्तपार्श्वक.

SEPTUPLE, *a. sevenfold.* सातपट.

SEPULCHRAL, *a. belonging, &c. to a sepulchre.* थडग्याचा, समाधिसंबंधी-विषयक.

SEPULCHRE, *n.* v. GRAVE, TOMB. थडगें*n.* समाधि*m.f.* कबर *f.* शवमंदिर*n.* प्रेतमंदिर*n.*

SEPULTURE, *n.* v. BURIAL. मूठमाती *f.*

SEQUEL, *n. that which follows, succeeding part.* उत्तरभाग*m.* उत्तरार्ध*n.* शेषभाग*m.*

2 *event*, v. CONSEQUENCE. परिणाम*m.* शेवट*m.*

SEQUENCE. See SUCCESSION.

SEQUENT. See FOLLOWING, SUCCEEDING.

To SEQUESTER, *To* SEQUESTRATE, *v. a.*—in law. जप्त करणें, कोळ *or* कोल*n.* धरून ठेवणें

2 See To Seclude.

Sequestered, *p. and a.* v. V. 1. जप्त केलेला, कोल धरून ठेवलेला, जप्त.

1 *retired, out of the way,* v. Retired. आडवळणी, आडवळणाचा, विविक्त.

S. spot. आडवळण *n*

Sequestration, *n.* v. V.—*act.* जप्तकरणें *n.* &c. जप्ती *f.* कबजा *n.*

I *thing sequestered.* कबजा *n.* कोळ *or* कोला जप्तीचा माल *m.*

Ser, Sher, *n* —the Indian measure शेर *m.*

That holds a s शेरका.

That weighs a s. शेरका.

Seraglio, *n. apartments of the women, harem.* जनानखाना *m.* महाल *m.* रंगमहाल *m.* खासमहाल *or* खाशेगहाल *m* अंतःपुर *n.* स्त्रीगार *n.* अवरोध *m.* अवरोधन *n* शुद्धात *m.*

Royal s. राणदसा *or* राणिवसा *m.*

Sere. See Sear.

Serene, *a. placid, peaceful, tranquil,* v. Calm, Mild. सुख, शांत, चित्तप्रसन्न, शांतमनस्क, शांतचित्त, सुगना, सुगनरू, अनुद्विग्न, अनुद्वेग.

2—sky, &c. v. Clear. निवळ, स्वच्छ, प्रसन्न, प्रांजल, संथ.

Sereneness, Serenity, *n.* A.1. शांति *f.* चित्तप्रसन्नता *f.* मनःशांति *f.* चित्तशांति *f.* सौमनस्य *n.* अनुद्वेग *m.*

2 निवळपणा *m.* स्वच्छता *f* प्रसन्नता *f.* &c.

Sergeant, *n.*—the petty military officer. हवालदार.

Series, *n. a continued succession, regular order, concatenation, line.* श्रेढी *n.f.* सांखळी *f.* माला *pop.* माळ *f.* मालिका *f. pop.* माळका *f.* देवड *f.* शृंखला *f.* आवलि *f.* श्रेणी *f.* परंपरा *f.* हार *f.*

Sum of the s.—in arithmetic. सर्वधन *n.*

2 *regular sequence or consecution,* v. Succession. क्रम *m.* परंपरा *f.* आनुपूर्वी *f.* आनुपूर्व्य *n.* शिलशिला *or* क्रम *m.*

Serious, *a. habitually grave, solemn.* गंभीर, सखोल, भरकूम *or* खूम, गंभीरमनाचा, गंभीरस्वभाव, गंभीरमनस्क, गंभीरवृत्ति, अविनोदी.

2 *that is in earnest, not jesting or in jest.* यथेवेगळा *or* निराळा, खरेपणाचा, विनथट्टेचा, वास्तविक, सद्रूप, विनोदरहित.

3 *important, &c.* v. Weighty. मोठा, भारी, भारदस्तीचा

4 See Religious.

Seriously, *adv.* v. A. 1 गंभीरपणाने, गंभीरमनाने.

2 खऱ्याने, खरा *decl.* नहासतां, थट्टेवांचून.

Seriousness, *n.* v. A.1. गंभीरपणा *m.* भरकूमपणा *m.* &c. भरकुमी *f.* गांभीर्य *n* गंभीरता *f.* गंभीरस्वभाव *m.* गंभीरमन *n.*

2 खरेपणा *m.* वास्तविकपणा *m.* विनोदाभाव *m.*

3 मोठेपणा *m.* भारीपणा *m.* भारदस्ती *f.* भारदारी *f.*

Sermon, *n. religious discourse.* धर्मोपदेश *m.* धर्मकथन *n.*

Serous, *a. thin and watery.* रक्ताच्या पाण्यासारखा

Serpent, *n. snake.* सर्प *pop.* साप *m.* किरडूं *n.* विडें *n.* जिवाणूं *n.* जिवडा *m.* उरग *m.* उरः सर *m.* चक्षुःश्रवा *m.* नाग *m.*

Serpentine, *a. of or belonging to a serpent.* सर्पाचा, सापाचा, सापाविषयींचा, &c. सर्पसंबंधी-विषयक, सार्प, औरग.

2 *winding, sinuous.* नागमोडी, नागमोडीचा, सर्पगतिवत्, सर्पगति, सर्पगत्यात्मक.

S. motion. वळवळ *f.*

Serpiginous, *a. affected with serpigo.* इसपकरी, इसप्या *or* इसब्या.

Serpigo, *n.*—the disease. इसप *or* इसब *m.*

Serrate, Serrated, *a. notched like a saw.* करवतीकांठी, कातरकुतर

Serum, *n. the thin part of the blood.* रक्ताचा पातळ अंश *m.* रक्तद्रव *m.* चमेसार *m.*

Servant, *n.*—correlative of master, *attendant, &c.* चाकर, सेवक, चाकरमानी *or* न्या, सेनेकरी, नौकर, दास, किंकर, मुशारखोर, शागिर्देपेशा, भृत्य, भुनक, पार्श्वक, परिचारक, परिजन, अनुचर, प्रेष्य, वेतनोपजीवी, वेतनजीवी, भृतिजीवी, सेवोपजीवी, सेवाजीवी.

Body s. खिदमतगार *or* द्वार, पार्श्वानुचर

By or through servants. चाकराचाकरीं *adv.* चाकरानफरीं

Relation between s. and master. भृत्यसेवकभाव *m.*

Second or inferior s पडचाकर

Servants,—compreh. चाकरनफर *m. pl.* चाकरचुकर *m. pl.* चाकरवेशा *m.* दासवर्ग *m.* सेवकवर्ग *m*

S. of servants. दासानुदास.

S. who receives no wages but only food. पोटबंदा *m.* पोटभरू.

Table or waiting s. वाढणारा, वाढपी, वाढप्या, परिवेष्टा

That is one's own s. स्वयंदास, एकलपायी.

Your humble s. आपल्या पायांचा सेवक, व्याप्यकोटिप्रविष्ट, व्याप्यकोट्यंतर्गत.

Servant-maid, *n. female servant.* चाकरीण *f.* सेवकी *f. pop.* सेवकीण *f.* सैरंध्री *f.* परिचारिका *f.* प्रेष्या *f.*

To Serve, *v. a. work for, attend upon, &c.* सेवणें, चाकरी *f.*-सेवा *f.*-&c. करणें *g. of o.* चाकरी *f.* काढणें *g. of o.* बरदास्त *f.* करणें *g. of o.* समाचार *m.* घेणें *g. of o.* अनुवर्त्तणें.

2 *supply, answer, satisfy, &c.* पुरणें, पुरवणें, निभाव *m.*-निर्वाह *m.* -पूर्ति *f.*-पर्याप्ति *f.*-&c. करणें *g. of o.* पूर्ण-पुरता-&c. करणें, बस-पुरा-&c. होणें-पडणें.

3 v. To Treat. वागवणें, वहिवाटणें, वर्त्तवणें.

4 v. To Worship. उपासणें, उपासना *f.*-सेवा *f.*-&c. करणें *g of o.*

5 for; *stand instead of.* काम *n.*-उपयोग *m.*-&c. करणे *g. of o.* कामास-उपयोगास-&c. पडणें *g. of o.* दाखल असणें.

6 out; *deal out, distribute.* वांटणें, वांटून देणें, वांटणी *f.*-वांटावांट *f.* -&c. करणें *g. of o.*

7 up; (meat). वाढणें, घालणें.

Food taken to be served round. वाढण *n.* वाढप *n.*—vessel holding it, वाढणी *f.*

To Serve, *v. n. be a servant, be in servitude.* चाकरी *f*-&c. करणें, चाकरी *f.*-&c. असणें *in. con.* चाकर-&c. असणें.

2 *accomplish or produce the end,* v. To Answer. चालणें, जमणें.

3 *be useful, conduce, &c.* कामास-उपयोगास पडणें, उपयोगी-&c. होणें-पडणें.

Served, *p.* v. V. A. 1. सेवलेला, &c. सेवित.

2 पुरलेला, पुरवलेला, &c.

4 उपासलेला, आराधित, उपासित.

Server, *n.* Serving, *p. a.* v. V. 1. सेवणारा, चाकरीकरणारा, &c. अनुवर्त्ती, सेवमान, सेवी & सेवक (esp. in comp.).

2 पुरणारा, पुरवणारा, निर्वाहकरणारा, &c. निर्वाहक.

4 उपासणारा, &c. आराधक, उपासक.

7 वाढणारा, वाढपी, परिवेष्टा.

Service, Serving, *n.* v. V. A. 1. चाकरी *f.* सेवा *f.* खिदमत *f.* सेवन *n.* शुश्रूषा *f.* अनुवृत्ति *f.* उपचारकरण *n.* उपचारकर्म *n.* परिचरण *n.* परिचर्या *f.*

Close (unintermitting) s. खडीचाकरी *f.*

S. exacted (by a Government or person in power) without remuneration. वेठ *f.* बिगार *or* बेगर *f.* विष्टि *f.*

To do active s. घोड्यापुढे धावणें.

4 आराधना *f.* आराधन *n* आराधणूक *f* उपासना *f.*

6 वाटणें *n.* वांटप *n.* वाटाघाट *f.*

7 वाढणें *n.* वाढण *n.* वाढप *n.* परिवेषण *n.*

I *serving state.* चाकरपेशा *m.* चाकरीचा पेशा *m.* चाकरी *f.* सेवकदशा *f.* सेवादशा *f.* कैंकर्य *n.* भृत्यत्व *n.* रोजगार *m.*

Free s *s. during pleasure.* खुलीचाकरी *f.*

Home s. बैठी चाकरी *f.* बैठा रोजगार *m*

That is in s रोजगारी, रोजगारदार

That is out of s. बेरोजगार, बिकामी

II—military शिपाईपेशा *m.* शिपाईगिरी *f.*

Grant (of villages &c.) for s. सरंजाम *m.*

Grant for personal s जातसरंजाम *m.*

III *advantage,* v. Use. उपयोग *m.* काम *n*

IV *course of rites.* अनुष्ठान *n.*

Conductor of a s. अनुष्ठानी, अनुष्ठाता.

V. *acts or points of a worship.* पूजोपचार *m.* उपचार *m.*

Serviceable, *a. beneficial,* v. Advantageous, Useful. कामाचा, उपयोगाचा, उपयोगी, उपयुक्त, उपकारी, कारणी, कारणीक.

2 *fit or good for service.* कामाचा, उपयोगी, कामास पडायाजोगा, चालायाजोगा-सारखा, ऐवजदार, ऐवजशीर, वळकट, नेटापाटाचा, कार्यक्षम, व्यवहार्य.

Serviceableness, *n.* v. A. 1. उपयोग *m.* उपयोगपण *m.* उपयोगिता *f.* 2 उपयोगीपणा *m* कामासपडायाजोगेपणा *m.* कार्यक्षमता *f.*

Servile, *a. of or belonging to slavery or slaves.* गुलामगिरीचा, गुलामाचा, दास्याचा, दासाचा, दास्यसंबंधी-विषयक.

2 *meanly submissive, cringing, &c.* v. Obsequious. आर्जवाचा, आर्जवी, गुलामगिरीचा, खिदमतीचा, खुशामतीचा, थुंकी झेलणारा, छंदानुरोधाचा, छंदानुरोधी, छंदानुवृत्तीचा.

Servilely, *adv.* v. A. 2. आर्जवाने, छंदानुरोधाने, &c

Servileness, Sevility, *n.* v. A. 2. आर्जवीपणा *m.* आर्जव *n.* गुलामगिरी *f.* खिदमत *f.* खुशामद *f.* पायांचीसेवा *f.* चरणसेवा *f.* छंदानुरोध *m.* छंदानुवृत्ति *f.*

I See Servitude.

Servitude, *n. state of a slave.* गुलामगिरी *f.* दास्य *n.* दासत्व *n.* अन्याधीनता *f.* पराधीनता *f.* परावशता *f.*

2 See Service.

Sesame, *n.* तिल *pop.* तीळ *m.*

Black s. काळेतीळ *m. pl.*

White s. हीरा *or* हवरा *m.* हवरी *f.*—Some other kinds of s. are तिळयी, तिळी, भादवातीळ, मळा *m.*

S. oil. तिळेल *n.* तिलतैल *n.* तिलस्नेह *m.* तिलरस *m.*

S. pounded mixed with sugar. कींद *f.*

S seed. तिल *pop.* तीळ *m.*

S.-water. तिलोदक *n.*

Scented s-oil. फुलेल *n.*

Session, *n. sitting or meeting of an assembly or court.* बैठक *f.* सभा *f.*

Full s भरमजलस *or* मजालस *f.*

2 *space or term of the meeting of a court.* बैठक *f.* सभा *f.* सभाकाल *m.* सभाकार्यकाल *m.*

To Set, *v. a. place, put, lay.* ठेवणें, मांडणें, घालणें, स्थापणें, मांडणी *f.*-मांडणूक *f.*-विधान *n.*-स्थापन *n.*-स्थापना *f.*-&c. करणें *g. of o.*

To s. free, To s. at liberty, v. To Free. सोडणें, मोकळा करणें-सोडणें.

To s. in order, v. To Dispose. योजणें, रचणें, व्यवस्था *f.*-&c. करणें *g. of o.*

To s. on fire, v. To Kindle. आग *f.* लावणें.

2 *plant.* लावणें, रोपणें, आरोपणे, रोवणें, आरोपण *m.*-आरोपण *n* करणें, *g. of o.*

3 *fix, appoint, settle.* नेमणें, ठरावणें, नेम *m.*-ठराव *m.*-निश्चय *m.*-&c. करणें *g. of o.*

4 *fix in the ground.* रोवणें, पुरणें, नेमणें, नेमवणें, लावणें, खोचणें, खोचरणें

5 *fix in metal.* जडणें, खचणें, जडण *f.*-जडाव *m.*-जडप *n.*-कोंदण *n.*-&c. करणें *g. of o.*

Gold used in setting. कोंदण *n.*

Price or cost of setting. जडण *n.* जडणावळ *f*

Skill in setting. जडणावळ *f.*

6 *whet.* लावणें (and *neut.* लागणें), धार *f.* लावणें-काढणें.

7 (a lesson, problem, sum, &c.). घालणें, देणें.

8 (a mus. instr.) *tune.* लावणें (and *neut.* लागणें).

9 (a limb, &c.). बसवणें, सांधणें, जोडणें, जमवणें.

10 about; at. लावणें, घालणें, जुंपणें, योजणें.

11 against; v. To Oppose. विरोधी-&c. उभाकरणें, आडवा आणणें.

To s. one's self against. खांदा *m.* बांधणें-करणें *with* शीं *of o.*

12 apart. See To Separate.

13 aside; *omit, &c.* एकीकडे ठेवणें, ठेवणें, वर्जकरणें, गाळणें.

14 aside. See To Reject, To Annul.

15 down; *place on the ground, &c.* खालीं ठेवणें, ठेवणें, उतरणें, डेरणें, डेवर *f.*-न्यास *m.*-&c. करणें.

16 down; *put in writing.* लिहून ठेवणें, मांडून ठेवणें, मांडणें.

17 forth. See To Publish, To Show.

18 off; (a train of bullocks, carts, &c.). हकारणें, हकालणें.

19 off; *shew to advantage.* शोभवणें, शोभा *f.* देणें-आणणें, साजरा करणें, छत भरणें, सुशोभित-&c. करणें, शोभेसा करणें.

20 off; (a horse) *put out.* फेंकणें.

21 on; *incite to action.* चू करणें *or* म्हणणें, लावणें, उचलणें, चेहरावणें, वीर भरणें, उठावणी *f.*-&c. करणें.

22 over; *appoint to be inspector, ruler, &c.* अधिकारी-अध्यक्ष-&c. करणें-नेमणें.

23 up; *erect.* उभारणें, उभवणें, स्थापणें, लावणें, उभारणी *f.*-स्थापना *f.*-उत्थापन *n.*-&c. करणें *g. of o.*

To s. up and pull down. घडामोड *f.*-घडमोड *f.* करणें.

24 up; on foot; agoing; in motion &c. चालू-चालता-&c. करणें, उभारणें, प्रवर्तणें, मांडणें, स्थापणें, प्रवर्तन *n.*-स्थापन *n.*-स्थापना *f.*-प्रतिष्ठापन *n.*-प्रतिष्ठा *f.*-उत्थापन *n.*-संस्थापन *n.*-&c. करणें *g. of o.*

To Set, *v. n.*—a heavenly body. मावळणें, अस्तास जाणें, बुडणें, अस्त *m. n.*-अस्तमय *m.*-अस्तमयन *n.*-अस्तावलंबन *n.*-&c. होणें *g. of o.*

Mountain behind which heavenly bodies set. अस्ताचल *m.* अस्तगिरि *m.*

2 *have a certain direction or motion.* वळण *n.*-ओघ *m.*-वहाणी *f.*-झोंक *m.*-प्रवाह *m.*-रोख *m.*-&c. लागणें-जाणें *g. of s.*

3 at; upon; *fall upon, assail,* v. To Attack. हल्ला *m.*-धेंवेमार *m*

-घेणे f.-घेगाm -हंगामाm.-कोल्हेहुक f.-लांडगेतोड or लाडगतोडf.-&c. करणें, आंगावर येणें-पडणें-तुटून पडणें with g. of o.

4 in ; *take place for continuance,*—rain, cold, &c. लागणें, धरणें, वसणें, चेकळणें, चेहरणें, मांडवमेड f. रोवणें.

5 off;—horse, &c. सुटणें, निघणें.

6 out; *go on one's way.* निघणें, निघून जाणें, चलणें, चालणें, मार्गm -वाट f.-&c. धरणें, वाट चालूं लागणें, वाटेस लागणें, चालीस लागणें, निघवाm -निर्याणn -&c. होणें g. of s. चालना-मार्गस्थ-रवाना-&c. होणें, प्रस्थानn. करणें.

7 to; at; *apply one's self sedulously & studiously to,* v. To Attack पडणें, तुटून पडणें, उठावणें, जुडणें, वसणें, विलगणें, घसरणें, झडझडणें, मिसळणें, गणm नमणे or नेमणें, उठावणीf.-उठावाm.-चालf. -घेघेf.-घेघेमारm -खणतीf.-खणकुदळf.-&c. घेणें, घर्षणn. करणें, ताणm. घेणें-देणें, लगनm.f. करणें,—headlong, with full swing, &c. चेकळणें, नेटावणें, सुटणें, चेहरणें, झटणें, पेंज्ञेचा विडाm. उचलणें.

8 up for; v. To Pretend अड्डाm. बाळगणें, चंगm बांधणें.

That sets up for. अड्डेवाज, अड्डेबाईक

Set, *n. number of things, &c. suited to each other.* जोडm. प्रतf. सांचाm. वर्गm. गंजm. डावm.

2 *number of persons,* v. Band. जमातf. थवाm. झुंड f.

3 (of musicians, dancing girls, &c.). जोडीf. ताफाm. फडm. चक्रीf. मेळm.

4 (of rogues, idlers, &c.) v. Band. चौकटf चौकm. मुठाणn.

5 *young plant for growth.* कलमn. रोपn.

Set, *p. and a.* v. V. A. 1. ठेवलेला, मांडलेला, &c. स्थापित.

2 लावलेला, रोपलेला, रोवलेला, &c. आरोपित.

5 जडलेला, &c. जडीत, खचित (in comp. as, रत्नखचित, मणिखचित, मौक्तिकखचित &c).

6 लावलेला, धार लावलेला, &c.

v.V N. 1. मावळलेला, अस्तासगेलेला, &c. अस्त, अस्तमित, अस्तगत, अस्तंगत, निर्वाण.

7 *and* Intent, Diligent. जुडलेला, &c. एकनिष्ठ, आसक्त, आसक्तमनस्क, अभिमुख, उन्मुख.

I *regular, prescribed,* &c. नियमाचा or नेमाचा, वेताचा, निश्चयाचा, नियमित, निश्चित.

II *fixed in opinion,* v. Firm. नेटाचा, निर्धाराचा, निर्धारी, दृढनिश्चय, स्थिरनिश्चय.

III up ; *well-erect.* सडक (also सडक s.f. *a set up person*).

Setaceous. See Bristly.

Seton, *n.*—in surgery. वेत or वेथm. वातf.

Settee, *n. bench.* बांकm. मंचकm. मंचm.

Setter, *n.* Setting, *p. a.* v. V. A. 1. ठेवणारा, मांडणारा, स्थापणारा, &c. विधायक, विधायी, विधाता, स्थापक, स्थापन-&c. कर्ता-कारी-&c.

2 लावणारा, रोवणारा, &c.

5 जडणारा, &c. जडया.

v. V. N. 1. मावळणारा, बुडणारा, मावळता, बुडता, अस्तावलंबी.

Setting, *n.* v. V. A. 1.—*act.* ठेवणेंn. मांडणेंn. स्थापणेंn. &c. मांडणी f. मांडणूक f. मांडणावळ f. मांडावळ f. मांडm. स्थापनn. स्थापना f. विधानn. आधानn.

2 लावणेंn. &c. आरोपm. आरोपणn.

4 नेमणेंn. नेमकरणेंn. &c.

4 रोवणेंn. पुरणेंn. &c.

5 जडणेंn. &c. जडण f. जडपn. जडावm. कोंदणेंn.

6 लावणेंn. धार लावणेंn.

v. V. N. 1. मावळणेंn. & c. अस्तm.n. अस्तमयm. अस्तमयनn. अस्तावलंबनn.

To Settle, *v. a place at rest, &c* स्थिरावणें, थारावणें *or* थिरावणें, स्थिर-स्वस्थ-&c. करणें, वसवणें, स्थिरस्थावरn.-थिरथावरn.-स्थिरताf. -स्थिरस्थिति f.-स्थिरासनn.-&c. करणें g of o.

2 *fix in life.* जोडणें, गोवणें, जडवणें, गोवून-जडवून देणें, थाऱ्यास-ठिकाणी-थांग्यास-सोईस-देंठी-थाणी-& c. लावणें, सोई f -जन्माची सोई f.-संस्था f.-& c. करणें g. of o. प्रतिष्ठा f. करणें g.of o. प्रतिष्ठित करणें.

3 *establish, appoint,* &c. v. To Fix. स्थापणें, नेमणें, बांधणें, नेमून-बांधून देणें, ठराव m.-नियम *pop.* नेमm. करणें g.of o. स्थापना f करणें g. of o.

4 *decide, fix, determine,* &c. ठरावणें, फैसलाm.-निवड f -निवाडाm. -निश्चयm.-निर्णयm. निर्धारm.-निर्धारणn.-अवधारणn.-&c. करणे g. of o. निर्णीत-निर्धारित-निश्चित-& c करणें, अवधारणें

5 (a pension, allowance, & c.). नेमणूक f. करणें-करून देणें

6 *quiet, still,* v. To Compose. संतावणें *or* संथावणें, वसवणें, निवविणें, शांत-स्वस्थ-&c. करणें, स्थिरावणें, स्थिरस्थावरn.-थिरथावरn.-करणें g. of o.

7 (a debt, accounts, & c) v. To Clear off, To Liquidate. चुकवणें, तोडणें, फेडणें, चुकता करणें, फारक or फारीक-रफेदफे-&c. करणें, फैसलाm.-रफेदफे f.-चुकवती f -&c. करणें g. of o

To s. considerately, &c. कावडनावड f.-नोडजोड f.-नोडमोड f -करणें g. of o.

To be settled. चुकणें, फिटणें.

8 (a dispute) *adjust.* तोडणें, समेटणें, चुकवणें, मिटविणें, संपविणें, तोडोवर घेणें-आणणें, तटकाm. तोडणें, तोड f.-समेटm -&c. करणें g. of o

To be settled. चुकणें, मिटणें, तुटणें.

9 *cause to subside or fall to the bottom.* वसवणें, खालीं वसवणें, स्थिरावणें.

10 See To Colonize.

To Settle, *v. n. subside, sink.* वसणें, खालीं वसणें-पडणें, ठरणें, स्थिरावणें, थारावणें, हटणें.

2 *deposit sediment, clear.* निवळणें, नितळणें, गाळm.-मळm.-&c. बसणें g.of s.

3 *establish a domestic state.* घरn.-घरदारn -घरसंसारm.-संसारm.-& c. करणें-करूं लागणें, बायकोf. करणें, सोईस-थाऱ्यास-देंठी-&c. लागणें.

4 *establish a residence.* स्थिरावणें, थारणें or थारावणें, थिरावणें, थावरणें, नळm. घालून बसणें, थारा m.-थांगा m.-&c. धरणें, थाऱ्यास-थाऱ्यास-&c. लागणें-राहणें.

5 *become fixed, stationary, permanent, &c. after fluctuation.* वसणें, स्थिरावणें, थारणें or थारावणें, थिरावणें, स्थिर-&c. होणें, स्थिरता f. -स्थिरस्थावरn.-थिरथावरn.-& c. होणें, स्थिरवसनn. होणें g. of s.

To s. in a particular quarter,—the wind. भरणें (as दक्षिण f.-उत्तर f.-पश्चिम f.-&c. भरणें).

6 *become still, quiet, &c.* v. To Calm. वसणें, स्थावरणें, स्थिरता f.-स्थिरस्थावरn.-थिरथावरn.-&c. होणें g. of s.

7 (into compactness and firmness). जमणें, अटणें, घटणें, अळणें, अवळणें, दृढावणें, अटींव-घटींव-&c. होणें.

8 (in an office, a disease, a habit) *become confirmed, &c.* जडणें, घटणें, दृढावणें, जडावणें, बद्धमूल-दृढमूल-दृढासन-&c. होणें.

Settled, *p.* v. V. A. 1. स्थिरावलेला, स्थिर केलेला, &c. स्थिर, स्थिरस्थावराचा, स्थिरीकृत.

3 *and* Fixed. नेमलेला, स्थापलेला, &c. नियमित, नेमाचा, निश्चित, निश्चयाचा.
4 ठरावलेला, निर्णय केलेला–झालेला, फैसल्हा केलेला–झालेला, & c. निर्णीत, निर्धारित, अवधारित, निश्चित
6 स्थिरावलेला, शांतकेलेला, & c. स्थिर, शांत, स्वस्थ
7 चुकवलेला, तोडलेला, रफेदफे केलेला–झालेला, & c.
8 नोडलेला, समेटलेला, समेटकेलेला–झालेला, &c.

Settlement, Settling, *n.* v. V. A. 1.—*act.* स्थिरावणें*n.* थारावणें*n.* &c स्थिरीकरण*n.*—*state.* स्थिरस्थावर*n.* स्थिरथावर*n.* स्थिरता*f.* स्थैर्य*n.* स्थिरावस्था *f.* स्थिरस्थिति *f.*
2—*act.* थाऱ्यासलावणें*n.* थांग्यासलावणें*n.* ठेठीं लावणें*n.* &c. प्रतिष्ठा*f.*
3—*act.* नेमणें*n.* बांधणें*n.* स्थापणें*n.* & c. स्थापन*n.* अवस्थापन*n.* स्थापना*f.* अवस्थापना *f.* ठराव*m.* नियम *pop.* नेम*m.*
4—*act.* ठरावणें*n.* &c. निर्धारण*n.* निर्णयन*n.* अवधारण*n.*—*state* निर्धार*m.* निवाडा*m.* निवड*f.* फैसल्हा*m.* फैसल*m.f.* निश्चय*m.* निर्णय*m.* नोर*m.*
7—*act.* चुकवणें*n.* तोडणें*n.* फेडणें*n.* &c. फेडणी *f* —*state.* चुकौनी *or* चुकवती *f* तोड *f.* फैसल*m f* फैसल्हा*m.* रफेदफे *f.*
Considerate, &c. s. कावड तावड *f.* तोडमोड *f.* तोडजोड *f.*
8—*act* चुकवणें*n.* तोडणें*n* समेटणें*n.* & c.—*state.* समेट*m.* तोड *f.* चुकवती *or* चुकौती *f.* मखलाशी *or* सी *f.* फैसल*m. f.* फैसल्हा*m.* निर्तुटक*n.*
v. V. N. 1. बसणें*n.* थिरावणें*n* & c.
2 निवळणें*n.* निवळणें*n.* गाळबसणें*n.* & c.
4 स्थिरावणें*n.* थारणें*n.* थारावणें*n.* &c.
I See Jointure

Settler, *n.* Settling, *p.a.* v.V A 1 स्थिरावणारा, थारावणारा, स्थिर करणारा, & c.
3 नेमणारा, नेमून देणारा, निश्चय करणारा, नियमन–& c. कर्ता-कारी.
4 ठरावणारा, निर्णय–निश्चय-&c. करणारा-कर्ता-& c.
6 स्थिरावणारा, स्थिरस्थावर करणारा, &c. शांतिकर्ता-कारी.
7 चुकवणारा, फेडणारा, तोडणारा, &c
8 चुकवणारा, समेटणारा, समेटकरणारा, &c
v. V. N. 4. स्थिरावणारा, थल्घालून बसणारा-बसलेला, थाराभरणारा -भरलेला, थाऱ्यास राहणारा–राहिलेला, & c.
Old s. भुम्या.

Seven, *a.* सात, सप्त.
Aggregate of s. सातकें*n.* साथकी *f.* सप्तक*n.*
By excess of s. *seven times, sevenfold.* सातसवाई, सातसवाईने.

Sevenfold, *a.* सातपट, सप्तगुण, सप्तगुणित, सातसवाईचा.

Sevenfold, *adv.* सातपट, सातसवाई, सातसवाईने, सप्तगुण.

Seventeen, *a.* सतरा *or* सत्रा, सप्तदश.

Seventy, *a.* सत्तर, सप्तति,—one एके *or* एका *or* एक्याहत्तर *or* हात्तर, —two बा *or* ब्याहत्तर *or* हात्तर,—three त्र्या *or* त्रेहत्तर *or* हात्तर,—four चौरे *or* चौऱ्या हत्तर *or* हात्तर,—five पंच्या *or* पंचेहत्तर *or* हात्तर,—six शाहत्तर *or* हात्तर,—seven सत्या *or* सत्तेहत्तर *or* हात्तर,—eight अठ्ठ्या *or* अठ्ठेहत्तर *or* हात्तर,—nine एकुणैशीं *or* एकुणऐंशी.

To Sever, *v. a. part by violence* खांडणें, तोडणें, फोडणें, छेदणें, विदारणें, फांदडणें *or* फांदाडणें.
3 *part from,* v. To Separate. वेगळा–निराळा–जुदा-पृथक्–& c. करणें, फोड *f.*–भेद*m.*-&c. करणें *g. of o.*

Several, *a. divers, sundry,* v. Many. कित्येक, कांहींएक, कोणीएक, अनेक.
2 *individual, distinct, single,* v. Particular, Separate. वेगळा, वेगवेगळा, निराळा, निरनिराळा, व्यस्त, पृथगात्मक, पृथग्व्यक्तिक.
3 *appropriate, &c* v. Peculiar. आपला, आपापला.

Severally, *adv.* v. A. 2. निराळा *decl.* निरनिराळा *decl.* वेगवेगळा *decl.* प्रत्येक, एकएक, पृथक् पृथक्, असामीवार, आंगोगडी *or* आंगागवडी, व्यक्तितः, व्यक्तिशः.

Severality, *n* v A 2. निराळेपणा*m* निरनिराळेपणा*m.* वेगवेगळेपणा*m.* पृथक्त्व*n.* व्यस्तता*f.* व्यक्तिता *f.* पार्थक्य*n.*

Severe, *a* —of persons; *strict, rigorous, apt to punish, &c* कडवा, करडा, सख्त, कडक, खरमरा *or* ऱ्या, कदरखोर, कैदखोर, कैदी, कठोर, कठीण, तिखट, प्रखर, कहरी, निष्ठुर, तरवारीच्या धारेवर वागवणारा, करवतीवर वागवणारा, उग्रदंड, उग्रशासन, भैरवशासन, दंडनशील, दंडबुद्धि, उद्यतदंड, उद्यतबाहु.
2—of punishment, measures, &c. जड, जबर, अवघड, कडक, जालीम, सख्त, तिखट, प्रखर, तीव्र, निर्वाण, उग्र, कहरी, कहराचा, दुःसह, कष्टसाध्य.
3—cold or heat; *intense, exceeding.* कडकडीत, कडक, कडाख्याचा, दुःसह, अतिशय, फार, पराकाष्ठेचा.
4—a sickness: *violent, &c.* मोठा, अवघड, कठीण, दुःसाध्य, जिवावरचा, भारी, ज़बर, जबरा.

Severity, *n.* v. A 1. कडवेपणा*m.* करडेपणा*m.* सख्तपणा*m* &c. सख्ती *f.* नैष्ठुर्य*n.*
2 जडपणा*m.* जबरपणा*m.* अवघडपणा*m.* &c. सख्ती *f.* तिखटाई *f.* तीव्रता*f.* उग्रता *f.* दुःसहता *f.* कष्टसाध्यता *f.*
3 कडकी*m.* कडाखा*m.* ठणका*m* दुःसहता *f.*
4 मोठेपणा*m.* भारीपणा*m.* जबरपणा*m.* &c. दुःसाध्यता *f.*
I *excessive punishment.* अतिदंड*m.* अतिदंडन*n.* दंडनाभिक्य*n.*

To Sew, *v. a. fasten with a needle and thread.* शिवणें, शिवून देणें, दोरा*m.* घालणें,—compreh. *sew, stitch, tack, &c.* शिवणें टुपणें *or* टिपणें.

Sewer, *n. drain, &c.* नहर*m.* नाला*m.*

Sewing, *n.* v. V. शिवणें*n.* शिवणावळ *f.* सीवन*n.* सेवन*n.* स्यूति *or* सूति *f.*
Cost or charge for s. शिवणानळ *f.* शिलाई *f.*
S-work. शिवणकाम*n.*

Sex, *n gender.* लिंग*n.* लिंगभेद*m.* जाति *pop.* जात *f.* स्त्रीपुरुषभेद*m.* स्त्रीपुरुषव्यक्तिभेद*m.* स्त्रीपुरुषत्वविषयकभेद*m.*
The male s. पुरुषजाति *f.* पुंजाति *f.* नरजाति *f.*
The female s. स्त्रीजाति *f.* बायकांची जात *f.*

Sexagenarian, *a. aged sixty years.* साठवर्षांच्या वयाचा, साठ्या
To be getting s. साठळणें.

Sexangular, *a. having six angles* षट्कोण

Sexennial, *a. happening once in six years, or lasting six years.* साहासाहावर्षांचा, साहासाली, षडब्दिक.

Sextuple. See Sixfold.

Sexual, *a. pertaining to sex.* लिंगाचा, लिंगाविषयींचा, स्त्रीपुरुषभेदाचा, स्त्रीपुरुषचिह्नाचा, स्त्रीपुरुषधर्मांचा, स्त्रीपुरुषधर्ममंबंधी, स्त्रीपुरुषभेदविषयक, स्त्रीपुरुषभेददर्शक, स्त्रीपुरुषत्वविषयक-संबंधी, मैथुनसंबंधी.
S. intercourse. See Copulation.

Shabbiness, *n.* v. A. 1. जुनापुदरटपणा*m.* मजिनपणा*m.* &c.
2 किलवाणेपणा*m.* गदळपणा*m.* हुच्चेपणा*m.*

Shabby, *a.*—clothes; *worn, torn, soiled, &c.* जुनापुदरट, जुनाफाटका, मजीत, वाटीचा, पोतेऱ्याचा.
2 *mean, low, despicable.* किलवाणा *or* णी, गदळ, भिकार, भिकारी, भिकारचालीचा, भिकारलक्षणाचा, भिकारचाळ्याचा, कृपणपणाचा, दर्भा, हुच्चा, लिदवळ, भटाऊ, येरिळवाणा, पाजी, जघन्यवृत्ति.

To Shackle, *v. a. fetter, &c.* lit. fig. v. To Bind, To Clog.

बांधणें, बांधून घेणें, तांगडणें, गळा m. बांधणें-गोवणें g. of o. पाय m. pl. बांधून घेणें-गोवणें g. of o. पायांत खोडा m देणें.

SHACKLE, n. v. FETTER, CLOG. बिडी or बेडी f. पायबंद m. गळ्यहा m. बंध m. बंद m. बंधन n.

SHADDOCK, n. citrus decumana. चकोतरा or चकोत्रा m.

SHADE, n. darkness or obscurity caused by interception of light सावली f. छाया f. वसवा m. आतपाभाव m अनातप m.

S. (of certain things) viewed as evil. ओझात or द f. ओसद f. कवडसा m.

2 degree or gradation (of light or colours). कस m. भंज्ञा m.

3 v. SCREEN. पडदा m.

4 spirit, v. GHOST. अपछाया f.

To SHADE, v. a. screen from light or heat सावली f.-आडोसा m. -छाया f.-&c करणें-पाडणें, उष्णनिवारण n.-उष्णप्रतिबंध m.-&c. करणें.

SHADINESS, n. v. A. 1 सावली f. सावट n. f. छायायुक्तता f. छायाविशिष्टत्व n. छायाबाहुल्य n

2 नित्य सावली f. सावट f. n. आतपराहित्य n.

SHADOW, n. shade representing the form of the body which causes it. छाया f. पडछाया f. सावली f. पडसादली f. प्रतिछाया f. प्रतिबिंब n.

Middle or mean s मध्यछाया f.

Relation of a s. with its substance. बिंबप्रतिबिंबभाव m.

That casts a s. छायाकर, छायामय.

2 imperfect representation. छाया f.

3 v. SHELTER. आश्रय pop. आस्रा m.

To SHADOW. See To SHADE. 2 See To ADUMBRATE.

SHADOWY, a. not bright, &c. v. DIM. उणेतेजाचा, कमितेजाचा, मंदतेजस्क, न्यूनप्रभ, न्यूनकांति, न्यूनतेजस्क.

2 unsubstantial, unreal. छायेचा, छायारूप, छायात्मक, छायाकृति, अवास्तविक.

SHADY, a. abounding with shade. सावलीचा, छायेचा, सावटाचा or सावटीचा, छायामय, छायाबहुल, छायाविशिष्ट, छायावृत, छायाच्छन्न, छायाच्छादित.

2 ever covered from the sun. नित्यछायेचा, सावलीचा, सावटी, सावटीचा or सावटाचा, आतपरहित, आतपशून्य-हीन-&c.

SHAFT, n. spire. दांडा m. शंकु m.

2 (of a carriage). दांडी f.

Extremity of a s. or pole. धूर f.

S.-bullock, &c. thiller. धुरकरी or धुरेकरी

S.-man, driver. धूरकरी.

Tie connecting the s. with the yoke. धुरेकट m.

3 v. ARROW. बाण m.

4 v. HANDLE. मूठ f. थरूंन. परजम.

SHAG, n. rough, coarse, or woolly hair. भांस f. जाडलोंकर f. कैसटी f. केसुरडी f.

SHAGGY, a. v. N. भिसीचा, कैसटीचा, &c. भिसाळ, झिपऱ्या.

To SHAKE, v. a. put into a vibrating motion, agitate, &c. हालवणें, हिलवणें, हिलकावणें, हादरणें, हांदुळणें or हांदुळणें, डुलवणें, डोलवणें, घोळणें, पुसळणें, खुंदलणें or खुंदळणें, आंदोलन n.-हांदळ हिंदळ f.-&c. करणें, कांपवणें.

2 (a cloth, &c.). झटकणें, झटकावणें, झाडणें, झटका m.-झटकारा m. -&c. देणें,—briskly, smartly, &c. झडझडीत झाडणें, झडझडून झाडणें, हिसडणें.

3 give concussion. ढकलणें, हिसडणें, हिसकणें, आंचकणें, धक्का m.-हिसडा m.-हिसका m.-&c. देणें.

4 (liquids in a vessel). उचमळणें.

5 fig. (confidence, courage, &c.). धक्का m -हिसका m. -आंचका m. -&c. देणें-बसवणें-मारणें, घसरा m. देणें, घसरेसा-ढळेसा-&c. करणें

6 off; get rid of. घालवणें, टाकणें, सोडणें, दवडणें, दूर करणें, वेगळा करणें.

To SHAKE, v. n. be agitated with vibratory motion. हालणें, हिलणें, हादरणें, डुलणें, डोलणें, आंदुळणें or आंदोळणें, झोकें n. pl.-&c. खाणें.

2—liquids in a vessel, v. To SLOP. उचमळणें.

3 (as with laughter). झुलणें.

4—tremulously, v. To TOTTER, To TREMBLE. कांपणें, लटलट adv -लुखलुखु adv -&c. हालणें-करणें, उकडकणें or उगडगणें, उगमगणें, उगणें, हदहदणें, दलदल adv. हालणें-करणें

5 (from cold) See To SHIVER.

SHAKE, SHAKING, n. v V. A 1.—act हालवणें n. हादरणें n. हांदुळणें n. &c घोळ m. आंदोलन n.—reiteratedly, &c. हालवाहालव f. हिलवा हिलव f. हादळ हिंदळ f. डोलवाडोलव f.

2 झटकणें n. झटका m. झटकारा m.

3 ढकलणें n. &c. धक्का m. हिसडा m हिसका m. हिसका m.

5 धक्का m हिसका m.

v. V. N. 1. हालणें n. डुलणें n. आंदुळणें n. &c. आंदोलन n.

4 See TREMBLING. 5 See QUIVERING.

I—in music. कंप m. गिरकी f. गिटकडी f. गिटकारी f. खटका m. झील f. सरांटा m. v. घे, वाजव.

Shakes and quavers;—revilingly. अढेवढे m. pl. v घे.

In a s. v. TRICE. झटक मारून, लवलाही or हें, लवडोसवडी.

To be off in a s. सटकणें or सडकणें or सुटकणें.

SHAKEN, p. v. V. A. 1. हालवलेला, डोलवलेला, हांदुळलेला, &c. घोळींव, आंदोलित.

SHAKER, n. SHAKING, p. a. v. V. A. 1. हालवणारा, हांदुळणारा, आंदोलन कर्ता-कारी.

2 झटकणारा, झटकादेणारा, &c.

v. V. N. 1. हालणारा, डुलणारा, आंदुळणारा, & c.

4 कांपणारा, उकडकणारा, & c उळमळीत, कंपित, विलोल

SHALLOW, a. having little depth. उथळ or उत्थळ, उत्तान, गाध.

—of rice-ground. उखर, कुरवंडा.

3 fig. superficial, &c. बुद्धीचा-मनाचा-विद्येचा-&c. उथळ, उथळबुद्धीचा-मनाचा-विद्येचा, वरवरबुद्धीचा-मनाचा-विद्येचा, उपरटप्पी, उपरटप्पाचा, वरकमी, अल्पज्ञ, अल्पविद्य, अल्पबुद्धि, अल्पमति, थिल्लर.

SHALLOW, n. shoal, sand-bank, &c. भाट f. n. भाटी f. लाग m.

SHALLOW-BRAINED, SHALLOW-PATED, SHALLOW-WITTED, a. v. SHALLOW. उथळबुद्धीचा, वरवरबुद्धीचा, अल्पज्ञ.

SHALLOWNESS, n. v. A. 1. उथळपणा m. &c.

3 उथळबुद्धि f. उथळविद्या f. वरवरबुद्धि f. वरवरविद्या f. अल्पबुद्धि f. अल्पमति f. अल्पबुद्धिता f.

To SHAM, v. a. feign, pretend. मीस n.-सोंग n.-गतक n.-&c. घेणें-करणें g. of o. बतावणी f.-&c. करणें g. of o.

SHAM, n. pretence, trick. कोंगे n. कोंघ n. निमित्त n. छल m. बहाणा m. हिल्ला m. ढोंग n. सोंग n. मिष pop. मीस n गतक n. मकर n. खटाटोप m. फट f.

SHAM, a. feigned, fictitious. सोंगाचा, ढोंगाचा, मिषाचा, गतकाचा, बहाण्याचा, &c. बतावणीचा, कपटाचा, ओढून आणलेला, ओढून चंद्रबळाचा, कृत्रिम.

SHAMBLES, n. flesh-market. सागुतीचा बाजार m. खाटकाचा बाजार m. सूना f.

SHAME, *n. the sensation or feeling of conscious guilt, &c.* लाज*f.* लज्जा*f.* शरम*f* संकोच*m.* मुखसंकोच*m.* ओशाळो*f.* ओशाळगत*f.* ओशाळीक*f.* मिंधेपणा*m.*

2 *sense of shame*, v. MODESTY. लाज*f* लज्जा*f.* शरम*f.* खंत*f.* दरद*m*

To cast off s. पडदा*m.* उडवणे.

To take s to one's self. लाजणें, शरमणें, ओशाळणें, लाज*f.* वाटणें *in. con.*

To throw off all sense of s. नाक*n.* तोडून कडोत्तीस खोवणें, नाक*n.* कापून हातांत घेणें, नाक*n.* मुठींत धरणें, पागोटें बगलेस मारणें, ढोंगचें-ढोंगपणाचें-कंवरचें-&c. सोडून डोकीस गुंडाळणें

3 *shamedness, reproach*, v. DISGRACE. अपमान*m.* अप्रतिष्ठा*f.* मानभंग*m.* पाणउतारा*m* तोंडास काळोखी*f.* कालिमा*m.* *pop.* कालिमा*f.*

To put to s. and confusion. पाण्यापेक्षा पातळ करणें.

4 *cause or reason of shame.* लाजेस-लज्जेस-&c. कारण*n.*-हेतु*m.* लज्जाहेतु*m.* लज्जाकारण*n.* लज्जास्पद*n.*

To glory in one's s. ढोंगचें सोडून डोकीस गुंडाळणें.

To SHAME, *v a. make ashamed, abash, &c.* लाजवणें, शरमिवणें, चपापवणें, ओशाळवणें, संकोच *or* मुखसंकोच*m.* करणें *g. of o.* खाली पहायास लावणें, तोंड*n.*-मान*f.* खाला करणें *g. of. o.* ओशाळा-मिंधा-सलज्ज-लज्जित-&c. करणें.

To SHAME, *v. n. be ashamed.* लाजणें, शरमणें, ओशाळणें.

SHAME-FACED, *a.* v. BASHFUL. लाजाळू, लाजरा, संकोची.

SHAME-FACEDLY, *adv.* v. A. लाजिरवाणा *or* णें, लाजरेपणाने, संकोचाने, &c.

SHAME-FACEDNESS, *n.* v. A. लाजरेपणा*m.* &c. संकोच*m.* लाज*f.* लज्जा*f.* भीड*f.*

SHAMEFUL, *a. that brings shame, ignominious, &c.* v. DISGRACEFUL. लाजेचा, लज्जेचा, लाजिरवाणा, लाजलावणा, अपयशकर, आब्रूघेणा, इजतखाऊ, इजतघेणा, लज्जाप्रद, लज्जावह, निंदाप्रद, लज्जाकर.

2 *raising shame in another*, v. INDECENT. लाजिरवाणा, लाजेचा-लज्जेचा, शरमेचा, लज्जावह, लज्जाप्रद, अशिष्ट, अचकट विचकट, कुत्सित,

SHAMEFULLY, *adv.* v.A. 1. लाज सोडून, आब्रू सोडून-दवडून, लाजिरवाणी, लाज आणण्याजोगा *decl.*

2 आब्रू घेऊन, अपयशकरून, बेआब्रूने, बेहुरमतीने, & c.

SHAMELESS, *a. wanting shame or modesty; callous, hardened, abandoned, &c.* निलाजरा, निर्लज्ज, बेशरम, बेहया, लज्जाहीन-रहित-शून्य-&c. त्रपाहीन-&c. निसत, निसवलेला, निसूक *or* ग, निदरदी, बेदरदी, कोडगा, अवीट, निगर्गटा, निचाडा, उजागीर, सुरूखरू, लाज टाकलेला, मुसळ नेसलेला-पांघरलेला, सुंभनेसलेला, विलज्ज, व्यक्तलज्ज, मुक्तलज्ज, हतलज्ज, निरपत्रप, घायकटर *or* कटार, घायखेंटर, देवाधर्माने टाकलेला, देवाधर्माने ओवाळलेला, माणसांतून उठलेला.

2 *indicating want of shame, done without shame.* निलाजरेपणाचा, बेशरमेचा, निलाजरा, निर्लज्जतेचा, लज्जाराहित्याचा, &c.

SHAMELESSLY, *adv.* v. A. निलाजरेपणाने, बेशरमपणाने, निर्लज्जतेने, &c. लाज-लज्जा-&c. सोडून-टाकून-&c. उजागरीने, लज्जाराहित्यपूर्वक, &c. मुसळनेसून, सुंभनेसून, नाकमुठींत धरून, &c.

SHAMELESSNESS, *n.* v. A. 1. निलाजरेपणा*m.* बेशरमपणा*m.* कोडगेपणा*m.* निदरदीपणा*m.* निचाडेपणा*m.* &c. लज्जाराहित्य*n.* लज्जाहीनता*f.*-&c. व्यक्तलज्जता*f.* मुक्तलज्जता*f.* &c.

SHAMMER, *n.* SHAMMING, *p. a.* v. V. गतक घेणारा, ढोंग करणारा, निमित्तखोर, मिसखोर, ढोंगी, गतक्या, गतकाळ्या, सोंग लाव्या, सोंगी *or* ग्या, सोंगाडी *or* ड्या *or* ळ्या, कोंगी *or* ग्या.

To SHAMPOO, *v. a. rub and percuss, knead and work* (the body, &c.). मुटकणें, मुटकळणें, मळणें, रगडणें, मुटका*m.* मारणें-देणें.

SHANK, *n. bone of the leg, tibia.* नडगी*f.* नडघा*m.* नळकुटी *or* नळगुटी*f.* नळगुडी*f.* नळा*m.* नळी*f.*

2 *leg*—in contempt. तंगड *or* तंगडी*f.* डोंका *or* डोका*m.*

To SHAPE, *v. a. form, model, fashion.* घडणें, वळवणें, काढणें, उतरणें, बनावणें, डौल*m* -आकार*m.*-&c. करणें-देणें.

SHAPE, *n.* v. FORM. आकार*m.* आकृति*f* रूप*n* घडण*f.* डौल*m.*

SHAPELESS, *a. destitute of regular form, &c.* बेडौल, बेढब, अरूप, अमूर्त, रूपहीन-रहित-शून्य, आकारहीन-शून्य-&c.

SHAPELESSNESS, *n.* v. A. बेडौलपणा*m* बेढबपणा*m.* अमूर्त्ति*f.* रूपराहित्य*n.* आकारराहित्य*n.*

SHAPELINESS, *n.* v.A. आकारशुद्धि*f.* रूपशुद्धि*f.* वळणशुद्धपणा*m.* अवयशुद्धपणा*m.* रूपसंपणा*m.* &c. रूपलावण्य*n.*

SHAPELY, *a. well formed, symmetrical.* आकारशुद्ध, रूपशुद्ध, अवयशुद्ध, वळणशुद्ध, अवयवशुद्ध, बांधेशुद्ध, आकारवान्, रूपवान्, वळणदार, डौलदार, रूपस, नेटका, नीटनेटका, वेतावाताचा, जंत्री ओतलेला.

SHARD, *n. piece of an earthen vessel.* खापरखुंटी*f.* खापरी*f.* मडक्याचें बखळ*n.* निपोळी*f.* करप*f.* खापर*n.*

Shards, *heap of shards, bits of glass, &c.* कचकोल*m.n.* कचकल*m.*

To SHARE, *v a. distribute*, v. To DIVIDE. वांटणें, वांटून देणें, वांटणी*f.* करणें-करून देणें, भांजणें.

2 *partake with another.* वांटून घेणें-देणें, विभागून घेणें-देणें, अविभक्तभोग*m.*-सहोपभोग*m.* करणें *g. of o.*

To SHARE, *v. n. participate, have part.* वांटा*m.*-&c. घेणें-पावणें, वांटा*m.*-&c. मिळणें *in. con.*

SHARE, *n. part, portion.* वांटा *or* वाटा*m.* भाग*m.* विभाग*m.* वांटणी*f.* अंश*m.* हिस्सा*m.* तक्षीम*f.*

Equal s. समभाग*m.*

2 (of a mercantile, &c. concern). पाती*f.* पाथी*f.* वंत*m.* खिसा*m.*

Half s. अर्धेल*f.* (and, person holding it, अर्धेली *or* ल्या).

3 (of a property divided). अंश*m.* भाग*m.* भागाळी*f.* वंत*m.*

Calculating the shares. हिसेरसी*f.*

Schedule of shares. वांटणी पत्र*n.*

4 (of a plough). फाल *or* ळ*m.*

SHARE-HOLDER, *n.* SHARE-HOLDING, *a.* वांटेकरी, वाटेदार, वांटेलदार, वांटेली, विभागदार, विभागी, हिस्सेदार, वंतदार.

SHARED, *p.* v.V. A. 1. वांटलेला, वांटून दिलेला, विभागित.

2 वांटून घेतलेला, &c. सहोपभुक्त.

SHARER, *n.* SHARING, *p. a.* v. V. A. 1. वांटणारा, वांटून देणारा, विभागणारा, &c.

2 *and* V.N. भागीदार, भागीलदार, भागेली, अंशी, हिस्सेदार, तक्षीमदार, भागहर, अंशहर, अंशहारी.

SHARK, *n.* तंतु*m.* नक्राजम.*m.* ग्राह*m.*

SHARP, *a. keen edged, not blunt.* तिखटधारेचा, तिखट, तीक्ष्ण, तीव्र, पाणीदार, पाण्याचा, तीक्ष्णधार, शितधार, तेजवान्, वाहता, धांवता, कडक, जलाल.

2 *having a fine point.* तिखट अणीचा, तिखटटोकाचा, चोचेरा, तीक्ष्णाग्र, शितान्र, तीक्ष्ण, सूच्यग्र.

3 *acute of mind, quick, ready, smart, apt, &c.* जलद, तिखट, तीक्ष्ण, चरमरीत, चणचणीत, चुणचुणीत, शाहणा, हुशार, बहादूर *or* हर, चाट, चाटगा, पटु, चौरस, डोळस, खड्राण, कडकडीत, कुशाग्रबुद्धि, कुशाग्रमति, तीक्ष्णबुद्धि, तीव्रबुद्धि, प्रखरबुद्धि, &c. सुजाण, चकचाक, तर्की, ता-

किंक, धूर्त्त, जिवट, ताखडा, कागडा, चिमखडा, चरचोक, पंजाबी, चंच, चंचिबाग *or* चंचुबाग, मेधावी, प्राज्ञ, सुधी.

4—a sense; *acute, quick.* जलद, तिखट, तीक्ष्ण, तीव्र, सूक्ष्म, शीघ्रग्राही.

5—of sounds. कर्कश, उदात्त

6 *acid, &c.* v. Sour. अंबट, तुरट.

7—of language; *harsh, biting, severe, &c.* तिखट, तीक्ष्ण, कठोर, कटु, खंवट, वेधक, मर्मभेदक, दंशी.

8—pain, &c. *afflictive, severe, pungent.* तिखट, तीक्ष्ण, तीव्र, प्रखर, कडक, खर, जबर, जालीम, जलाल.

9—of cold, &c. कडक, कडक्याचा, खर, तिखट, तीक्ष्ण, तीव्र, हाडफोडा.

10—of sayings, &c. *witty, smart.* नोकदार, खारट तुरट, चरमरीत, चरचरीत, अणखर, रसिक, सूक्ष्म.

11 *prompt, quick, &c.* v. Smart. जलद, झटपट्या.

Sharp-edged, *a.* v. Sharp. तिखटधारेचा, तीक्ष्णधार, शितधार.

Sharp-pointed, *a.* v. Pointed, Sharp. तिखट आणीचा, तिखटटोंकाचा, तीक्ष्णाग्र.

Sharp-set. See Ravenous, Hungry.

Sharp-sighted, *a.* नजरबाज, तीव्रदृष्टि, तीक्ष्णदृष्टि, काकदृष्टि, डोळस.

2 fig. *acute, &c.* v. Sharp. तीव्रदृष्टि, सूक्ष्मदर्शी, सूक्ष्मदृष्टि, कुशाग्र मति, डोळस.

Sharp-sightedness, *n.* v. A. 1. तीव्रदृष्टि *f.* तीक्ष्णदृष्टि *f.* काकदृष्टि *f.*

Sharp-witted, *a.* v. Sharp. तीक्ष्णबुद्धि, कुशाग्रबुद्धि, कुशाग्रमति, शीघ्रबुद्धि.

Sharp-wittedness, *n.* v. A. *and* Acumen. तीक्ष्णबुद्धि *f.* कुशाग्रबुद्धि *f.* शीघ्रबुद्धि *f.*

To Sharpen, *v. n. make sharp,* v. A. 1. 2. धार *f.* करणें-आणणें-काढणें, पाणी *n.* देणें, लावणें (and, *neut.* लागणें), धार *f.* लावणें, तेज *n.* करणें-आणणें, तिखट-तीक्ष्ण-&c. करणें,

Sharpened, *p.* v. V. धार केलेला-लावलेला, &c. तेजित, निशित.

Sharper, *n. cheat, rogue, &c.* v. Blackguard. उचल्या, उपट्या, पांढरा परीस, अवरंगाबादी, मारवाडी, सेदा, छट, धूर्त्त.

Sharply. See Smartly.

Sharpness, *n.* v. A. 1. तिखटपणा *m.* &c. तीक्ष्णता *f.* तैक्ष्ण्य *n.* &c. पाणी *n.* तेज *n.* तिखटधार *f.*

2 तिखट अणी *f.* तिखटटोंक *n.* तीक्ष्णाग्रत्व *n.*

3 चरमरितपणा *m.* शहाणपणा *m.* जलदपणा *m.* तिखटपणा *m.* &c. हुशारी *f.* चतुराई *f.* तिखटाई *f.* जोम *m.* तार्किकत्व *n.* पाटव *n.* कुशाग्रबुद्धि *f.* कुशाग्रमति *f.* तैक्ष्ण्य *n.* मेधा *f.* प्रज्ञा *f.*

4 जलदपणा *m.* तिखटपणा *m.* &c. तीक्ष्णता *f.* तैक्ष्ण्य *n.*

6 अंबटपणा *m.* तुरटपणा *m.*

7 तिखटपणा *m.* खंवटपणा *m.* कठोरपणा *m.* &c. तीक्ष्णता *f.* तैक्ष्ण्य *n.*

8 तिखटपणा *m.* &c. तीक्ष्णता *f.* तीव्रता *f.* तैक्ष्ण्य *n.* ठणका *m.*

9 कडका *m.* कडकाई *f.* कडकपणा *m.* तिखटपणा *m* &c. तीक्ष्णता *f.* &c.

10 कचका *m.* कडका *m.* तडाखा *m.* धडाखा *m.*

Shaster. See Scripture.

To Shatter, *v. a. break into many pieces, shiver.* खंडें खंडें *n. pl. or* खंडविखंडन *n.* करून टाकणें, तुकडेतुकडे *m. pl.*-शंभरतुकडे *m. pl.* कचकोल *n.* -कचकल *m.* -खुर्दा *m* -चकनाचूर *m.* -चकाचूर *m.* -चुराडा *m.*-&c. करणें *g. of o.* विघडणें, विध्वंसणें, खंडन *n.*-विघात *m.* -विध्वसन *n.*-विच्छेद *m.*-&c. करणें *g. of o.* छिन्नभिन्न-चकनाचूर-चकाचूर-शतचूर्ण-&c. करणें.

2 fig. *disorder, derange, impair, &c.* v. To Destroy, To Ruin. मोडणें, नाश *m.*-धूळ *f.*-धाण *f.*-माती *f.*-चकनाचूर *n.*-चकाचूर *m.*-विघात *m.*-विध्वंस *m.*-&c. करणें *g. of o.*

Shatter-brained. See Crazy.

Shattered, *p.* v. V. 1. तुकडेतुकडे केलेल, चकनाचूरकेलेला, &c. चकनाचूर, चकाचूर, शतचूर्ण, शतशकल, विशकल, खंडित, छिन्नभिन्न, विच्छिन्न, विघटित, विघाटित, विध्वंसित, विध्वस्त.

Shatterer, *n.* Shattering, *p. a.* तुकडेतुकडे करणारा, चकनाचूरकरणारा, &c. विघातक, विघाती, विच्छेदक, विच्छेद-विध्वंस-&c. कर्त्ता-कारी-कारक.

2 मोडणारा, नाश-धूळ-&c. करणारा.

Shattering, *n* v. V 1 —*act.* तुकडेतुकडे करणें *n.* विघडणें *n.* विध्वंसणें *n* &c. खंडन *n.* विघात *m.* विच्छेद *m.* विघटन *n.* विघाटन *n.* विध्वंसन *n* विध्वंस *m.*

To Shave, *v. a. cut or pare off with a razor.* हजामत *f.*-वपन *n.*-क्षौर *n.*-&c. करणें *g. of o.*—(the head) डोई *f.* करणे, मुंडणें, मुंडावणें, मुंडन *or pop* मुंडण *n.*-क्षौर *n.*-कापण *or* णी *f.*-भद्राकरण *n.*-श्मश्रु *f.*-& c. करणें;—(beard, whiskers), दाढी *f.* करणें, दाढी *f.*-मिशा *f. pl* उतरणें;—in contempt, भादरणें, बोडणें, बोडणी *f.*-&c. करणें.

To s. cleanly. झील *f.* चढवणें.

2 v. To Pare. तासणें, तक्षण *n.*-&c. करणें *g. of o.*

3 *pill, fleece,* v. To Plunder. मुंडणें, बोडणें, लुबाडणें, बोडणी *f*-मुंडन *n.*-&c. करणें *g. of o.*

Shaveling, *n. a person shaved.* मुंडी, मुंड्या, मुंडलेला.

Shaven, Shaved, *p.* v. V. 1. हजामतकेलेला, मुंडलेला, &c. मुंडित, वापित.

3 बोडलेला, मुंडलेला, &c.

Shaver, *n.* Shaving, *p. a.* v. V. 1. हजामत करणारा, मुंडणारा, वपन मुंडन-क्षौर-&c. कर्त्ता-कारी

1 v. Boy. बोड्या.

Shaving, *n. thin slice or chip,* v. Chip. चैली *f.* ढपला *m. dim* ढपली *f.* ढलपा *m. dim.* ढलपी *f.* कुळपटा *or* कुळपुटा *m.* सळपा *n.*

Shavings. सालपा *m.*

Shawl, *n.* the garment. शाल *f.* पासोडी *f.* ओढणी *f.*

Colored s. of children. फडकी *f.*

Double s. शालजोडी *f.* दुशाला *f.*

S. with flowers and figures worked. शालनामा *m.*

She, *pr.* ती, ही, एरी.

2 See Female.

Sheaf, *n. bundle of stalks of grain.* पेंढी *f.* पुला *m. dim.* पुली *f.* कवळी *f.* पेंडका *m. dim.* पेंडकी *f.*

Binding in sheaves. बांधणी *f.* बांधील *f.* वेंटाळणी *f.*

To Shear, *v. a. cut or clip with scissors, &c.* कातरणें, कापटणें, कापडणें, भादरणें, मुंडणें, कातरणी *f.*-&c. करणें *g. of o.*

Shearer, *n.* Shearing, *p. a.* v. V. कातरणारा, &c. कर्त्तन-कर्त्ता-कारी-&c.

Shearing, *n.* v. V.—*act.* कातरणें *n.* &c. कातरणी *f.* कापणी *f.* कापडणें, भादरणी *f.* कर्त्तन *n.* मुंडन *n.*

Shears, *n. shearing instrument.* कातर *f.* कर्त्तरी *f.*

Sheath, *n. scabbard, case, &c.* कोष *or* म्यान *m.* गिलेफ *m.* मेण *or* म्यान *n.*

Having a s. कोशस्थ.

To Sheath, *v. a. put into a scabbard.* मेणांत-कोषांत-&c. घालणें, म्यान करणें.

2 *protect by an outward covering.* वेष्टणें, मढविणें, वेष्टन *n.* करणें-घालणें-देणें, वेष्टित-&c. करणें.

To SHED, *v. a. spill.* पाडणें, सांडणें, वाहवणें, पातm.-सांडf.-&c. करणें *g of o.*

To s. by agitating a vessel. उचंडळणें.

2 *drop, cast.* गाळणें, टाकणें, सांडणें, झाडणें.

To be shed. झडणें, गळणें.

To s. tears. आंसवें*n. pl.*-अश्रूm. *pl.*-ठिंग्या*f. pl.*-टिपेंn. *pl.*-बिंदूm. *pl.*-थेंबm *pl* -&c. गाळणें-पाडणें-टाकणें-काढणें-ढाळणें.

SHED, *p.* v. V. 1. पाडलेला, सांडलेला, &c.

2 गाळलेला, &c. गलित, विगलित.

SHED, *n. temporary erection,* v. HUT पडसाळ*f.* पडवी*f.* बेडेंn. छप्परn. *dim.* छप्परी*f.* मांडुकली*f.* आवसm. निवाराm. कावणn.

Cow s. बेडेंn

Festive s. or erection. माडवm. मंडपm.

Forked post of festive s. मांडवमेड*f.*

Long s. सोपाm.

Open and rude s. मागरm.

SHEEP, *n.* मेंढा (ढाm. ढी*f.* ढरू & ढेंn.) मेषm. (मेषी*f.*)

To offer (in sacrifice) a string of s. मेंढरांचा दावण*f.* देणें.

SHEEP-COT, SHEEP-FOLD, *n. pen,* v. FOLD. मेंढवाडाm. मेषालयn. मेषशाला*f.*

SHEEP-FACED, SHEEPISH, *a. overmodest, meanly diffident,* v BASHFUL. मेशा *or* मेशी, गायतोंड्या, गोमुख्या, मेंगा *or* मेंग्या, मेलतोंड्या, मेमलतोंड्या, लाजकोंवडा, लाजरा, गरेगील.

SHEEP-WALK, *n. place where sheep are fed.* मेंढरानn.

SHEEPISHNESS, *n.* v. A. मेशेपणाm. गायतोंडेपणाm. लाजरेपणाm &c. लज्जाधिक्यn. अतिलज्जा*f.*

SHEER, *a. mere, pure, unmingled.* केवल *or* ळ, शुद्ध, निखालस.

SHEER, *adv.* v. CLEAN. साफ, शुद्ध.

To SHEER OFF. See To DECAMP.

SHEET, *n.*—of a bed. चादर*f.*

S. gathered up at the corners. झोळणाm. झोळी*f.*

2 (of paper). तावm. पानn. दटेंn. दुडाm. दुंडाm.

Half-sheet. पानn.—revilingly, पानटn. पानरटn.

S. doubled into four leaves चौबंदी पान;—into two leaves, दुबंदी पान.

S. doubled breadth wise. बंदm.

3 (of metal &c.). पत्रn. पत्राm. तकट *or* टेंn.

4 (as of fire, water, &c.). झोतm. लोळm. गलूलm.

SHELF, *n.* तक्काm. फळी*f.* घडवंचीची फळी*f.*

Shelves, *case or stand.* पडवंची*f.* चालतें फडनाळn. मंजल्यांची-फळ्यांची घडवंची*f.* कपाटn.

2 *sand-bank, shoal.* भाट*f.*n. भाटी*f.*

SHELL, *n.* (of an egg, a nut, &c.). कंवटी*f.* कंवची*f.* कवचn.m.

Cocoa-nut s. करवंटी*f*

2 (of an animal). घरn. कंवची*f.* कवचm.n.

Conch s. शंखm. n. शंबूकm. शंखनखm.

Oyster s. शिंपलाm. शिंपाm. कालवn.—Half of one, शिंप*f.* शिंपी *or* शिंपी*f.* शुक्ति*f.*

3 (of the seeds of plants) v HUSK. टरफलn.

4 (as of a house) v. FRAME. सांगाडाm. खटारm.

5 *bomb.* कुलपी गोळाm.

To SHELL, *v. a. take out of the shell.* सोलणें, फोलणें, शिंगातून-&c. काढणें.

SHELLED, *p.* v. V. सोललेला, फोललेला, सोलींव.

SHELTER, *n. that which covers or defends from annoyance; cover, harbour, asylum.* आश्रयm. आस्राm. छायाf. दडणf. लपणf. थाराm. थारm. समाश्रयm. संश्रयm. शरणn छत्रn.

Under s. आडमोहरीं.

2 *state of being covered and defended.* आश्रयm. आस्राm. आडोसाm. निवाराm. सावट*f.*

In s. निवाऱ्यास, आडोइयास

To take s. आश्रयm.—आस्राm.—&c. धरणें—करणें

To SHELTER, *v. a. give cover or shelter to* आश्रयm.-आस्राm.-&c. देणें, पारवर*f.* घालणें

2 (one's self) *betake to cover.* आश्रयm.—आस्राm.—&c. धरणें—करणें.

SHELTERED, *p* v. V. आश्रय दिलेला, आश्रय केलेला, आडचा, आडील, आश्रित, समाश्रित, साश्रय, संश्रित.

SHELTERER, *n* SHELTERING, *p. a.* v. V आश्रय-&c. देणारा, आश्रयदाता.

SHELTERLESS, *a.* अनाश्रय, निराश्रय, हीनाश्रय, आश्रयरहित

SHELVING, *a. inclining, sloping.* उतरता, उतरवट, ढळता *or* ढाळता.

SHEPHERD, *n.* मेंढका *or* क्या, मेंढेराख्या, मेषपाल, मेषपालक.

SHEPHERDESS, *n.* मेंढकी*f.* मेंढेराखी*f.* मेंढरें राखणारी*f.* मेषपालका*f.*

SHERBET, *n.*—the drink. शरबत *or* सरबतn पानक *pop.* पन्हेंn.

SHERD. See SHARD.

SHERIFF, *n.*—of a court of justice. नाजर *or* नाजीर.

SHERIFFSHIP, *n.* नाजरी*f.* नजारत*f.*

SHEW, To SHEW. See SHOW, To SHOW.

SHIELD, *n.* ढाल*f.* फलकm.n.

Armed with a s. ढालाईत, फलकपाणि.

2 fig. *cover, protection.* रक्षणn. राखण*f.* पांघरूणn.

To SHIELD, *v. a. cover, defend,* v. To PROTECT. राखणें, रक्षिणें, रक्षणn.-संरक्षणn.-&c. करणें *g. of o.*

To SHIFT, *v. n. change place, direction, &c.* स्थानn.-स्थळn.-दिशा*f.*-रोखm.-&c. पालटणें-फिरवणें-बदलणें, दिशेचा रोखाचा-&c. पालटm.-&c. करणें *and* होणें *with g. of s.*

2 *change clothes.* पांघरूणेंn. *pl.* -वस्त्रn.-नेसतेंn.-&c. बदलणें-पालटणें-फिरवणें, वस्त्रांतरn. करणें.

3 *manage to subsist.* निर्वाहm. करणें, जोगवणें, कालगुजाराm.-कालगुजारी*f.*-कालगुजराण*f.*-गुजरm.-गुजराण*f.*-गुजाराm.-चालदकल*f.*-दिननिर्वाहm.-रोजगुजाराm.-अर्गतिकगति*f.*-&c. करणें.

4 with; *manage with.* गरज*f.* करणें, चालतें घेणें, चालीवर घेणें, चाल*f.*-चालढकल*f.*-जोगवण*f.*-जोगवणी*f.*-ढकलगुजर*f.* ढकलगुजाराm.-ढकलपट्टी*f.*-ढकलाढकल*f.*-&c. करणें.

To SHIFT, *v. a.* v. To CHANGE पालटणें, बदलणें, परतणें, पालटm.-&c. करणें *g. of o.* घडमोड *or* घडामोड*f.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *change from one place, &c. to another.* स्थानn.-स्थळn.-जागाm. *f.*-&c. पालटणें-बदलणें-&c. *g. of o.* स्थानांतरn.-&c. करणें *g. of o.*

3 *off; cast off from one's self (on another).* कोलणें, लोटणें.

SHIFT, *n. expedient, remedy,* v. RESOURCE. उपायm. युक्ति*f.* तोड*f.* हिकमत*f.* गति *pop.* गत*f.*

2 *evasion, trick, subterfuge.* सबब*f.* सोडवण*f.* खिडकी*f.* कुलंगडेंn. खेंकटेंn.

SHILLY-SHALLY, To SHILLY-SHALLY. See HESITATION, To HESITATE.

SHIN, *n. fore part of the leg.* नडगी*f.* नळी*f.*

SHINE, *n. splendor, lustre,* v. BRIGHTNESS. रोशनाई *f.* कांति *f.* प्रभा *f.*

2 *shining weather,* v. SUN-SHINE. ऊन *n.* निवर *n.*

To SHINE, *v. n. give out light.* तपणें, किरण *m. pl.* पाडणें, उजेड *m.* -प्रकाश *m.*-&c. पाडणें-करणें, प्रकाशणें.

To s. out suddenly. गोंडा *m.* फोडणें.

2 *sparkle, glitter, gleam* चकचकणें, तकनकणें, झकझकणें, चमकणें, चकमकणें, झगमगणें, झमकणें, लकलकणें, झळकणें, झळझळणें, झिगझिगणें, लुकलुकणें *or* लिकलिकणें, तळपणें, झळक *f.*-&c. मारणें, तकतक-लकलक *or* लुकलुक *or* लिकलिक *adv.* करणें —brightly, glaringly, intensely, v To GLARE. झकाकणें, झगागणें, तकाकणें, चकाकणें, झळाळणें, लकाकणें.

3 *be glossy.* तिळनिळणें, तुळतुळणें, लुसलुसणें, टवटवणें, नकनकणें, टकटकणें, तकतकी *f.*-तजेला *m.*-&c. मारणें, तकनकीत-लुसलुसीत-&c. असणें.

4 *be eminent or conspicuous.* शोभणें, तपणें, चमकावणें, तेज *n.*-शोभा *f.*-&c. होणें *g. of s.*

To s. out. उगवणें, खुलणें.

5 *be splendid, gorgeous, flashy, fine.* चमकावणें, विराजणें, राजणें, विलसणें.

SHINGLE. See PLANK. 2 See GRAVEL.

SHINING, *p. a.* v. V. 1. तपणारा, &c. प्रकाशक, प्रकाशमान, द्युतिकर, विद्योतमान.

2 *and* BRIGHT, BRILLIANT. प्रकाशवंत, तेजस्वी, लकलकीत, चकचकीत, प्रकाशमान, दीप्तिमान्, शोभमान, विद्योतमान, देदीप्यमान *pop.* देदीप्यमान, द्युतिमान्.

4 तेजस्वी, शाली (in comp. as पुण्यशाली, तपःशाली, विद्याशाली, भाग्यशाली, वैराग्यशाली).

5 विलसित, विराजमान, विराजोन.

SHINY, *a.* See BRIGHT. 2 See SUNSHINY.

SHIP. This termination denoting *state* or *office* is rendered by पण, पणा, ता, त्व, &c.

SHIP, *n.* v. VESSEL. तारूं *n.* जहाज *or* झाज *n.* तरांडें *n.* गलबत *n.* जलयान *n.*—generally, *or* laxly. तारूं तरांडें *n.*

Bottom of a s. or boat. पठार *n.*

Imported on a s. तारवटी.

Side of s. or boat. बोडद *n.*

Toll paid by a s. on clearing out. पाग *f.*

2 (of burden). कावाडी गलबत *n.* जिन्नसी गलबत *n.*-तारूं *n.*-&c.

3 (of war). अर्मर *or* अर्मार *n.*

To SHIP, *v. a. put or receive into a ship.* गलबतावर-&c. भरणें-चढवणें-लादणें-घेणें-&c.

SHIP-MASTER, *n. captain.* नाकवा, तांडेल.

SHIP-MATE, *n.* गलबतावरचा-&c. सोबती-साथी-&c.

SHIP-WRECK, *n.* तारूंफूट *f.* तारूंमोड *f.* नौकाभंग *m.* नौकानाश *m.*

SHIP-WRECKED, *a.* फुटल्या तारवावरचा, नष्टनौकेंतला, नष्टनौकासंबंधी.

SHIPPING, *n. ships in general.* तारवें *n. pl* गलबतें *n. pl.* गलबत *n.*

To SHIRK, *v. n. evade duty.* काम *n.*-चाकरी *f.*-&c. चुकवणें, आंग *n.* काढणें-चोरणें, काढतें घेणें.

SHIRKER, *n.* SHIRKING, *p. a.* v. V. काम चुकवणारा, कामचुकार *or* रू, कामचुकावू *or* व्या, कामचोर, चुकावू, चुकारी *or* रू, चुकारतट्टू, आंग चुकाऊ, आंगकाढू, निमित्तखोर.

SHIRT, *n.*—the garment. कमीज *n.* आंतला आंगरखा *m.*

2—for children. पेहरण *n.* आंगडें *n.*

To SHIVER, *v. a. break into small pieces,* v. To SHATTER. खंडेखंडें *n. pl.*-खंडविखंडन *n.*-&c. करून टाकणें, विध्वंसणें, छिन्नभिन्न-चकनाचूर *or* चकाचूर-शतचूर्ण-&c. करणें, विध्वंसन *n.*-&c. करणें *g. of o.*

To SHIVER, *v n quake, tremble, shake, &c. from cold, ague, fear, &c.* कांपणें, हुडहुडणें, शिरशिरणें, खुडखुडणें, थडथडून-थडाडून *adv.* हांवन. येणें-वाजणें *in. con* हांवन.-कांप *m.*-कापरा *m.*-कांपरी *f.*-कांपरें *n.*-हुडहुडी *f.*-शिसारी *f.*-&c. सुटणें-भरणें *in. con.* कांटा *m* भरणें.

2 *be affected with a nervous thrilling.* शिसारी *f.* येणें *in. con.*

3 (esp. under demoniac possession). वाफरें *n.* भरणें-येणें *in con.*

SHIVER, *a.* v FRAGMENT. खंड *n.* छिन्न *n.*

Shivers, *pieces, bits.* चूर *m.* चुराडा *m.* चकनाचूर *m.* चकाचूर *m.*

2 shivers; *shaking fit,* v. SHIVERING खुडखुडी *f* हुडहुडी *f.* शिसारी *f.*

SHIVERED, *p.* v. V. A. खंडें खंडें केलेला, चकाचूर केलेला, & c. चकनाचूर, चकाचूर, छिन्नभिन्न, शतचूर्ण, शतशकल, विशकल.

SHIVERER, *n.* SHIVERING, *p. a.* v. V. N. 1. कांपणारा, &c. कांपहींव-हुडहुडी-& c. भरलेला-सुटलेला, कंपायमान.

SHIVERING, *n.* v. V. N. 1. कांप *m.* कांपरा *m.* कांपरी *f.* कापरें *n.* खुडखुडी *f.* हुडहुडी *f.* हुडहूड *f.* शिसारी *f.* शिरशिरी *f.*

SHOAL, *n. shallow.* भाट *f.* भाटी *f* लाग *m.* खांडडोह *or* डोहो *m* खांडवा *m.*

2 *multitude, throng.* झुंड *f.* घोळ *m.* घोळका *m.* थवा *m.*

SHOCK, *n. concussion; violent shake or jolt.* धका *or* धक्का *m. or* दका *m.* गचका *m.* आंचका *m.* हिसका *m.* धडक *f.* धडका *m.* हवका *m.*

2 *impression of terror, disgust, &c.* धका *or* धक्का *m.* आंच *f.* आंचका *m.* दचक *f.* दचका *m.* उचक *f.* उचका *m.* धक्क *n.* धडकी *f* धपका *or* धवका *m* धसम. धसका *m.* धरस *n.* धासरा *or* धोसरा *m.* घसरा *m.* घसोटा *m.*

3 *pile of sheaves.* सुडी *f.* गंज *m.* गंजी *f.*

To SHOCK, *v. a. shake suddenly,* v. To JOLT. धक्का *m.* देणें-मारणें-लावणें, आंचकणें, हवकणें.

To be shocked. उचकणें *or* दचकणें, गचकणें, आंचका *m.*-गचका *m.*-हिसका *m.*-हवका *m.*-&c. बसणें *in. con.* धक्का *m.*-धडक *f.*-धडका *m.*-&c. लागणें-बसणें *in. con.*

2 *strike with horror and disgust,* v. To OFFEND. धक्का *m.* देणें-मारणें, धसका *m.*-धडकी *f.*-& c. बसवणें, त्रासणें, त्रास *m.* देणें-आणणें.

To be shocked. धडकणें, धपका *or* धवका *m.*-धडक *f*-&c. भरणें *in. con* आंच *f.*-आंचका *m.*-दचका *m.*-धस *or* धसका *m.*-धडकी *f*-धक्का *m.*-&c. बसणें *in. con.* लक्क होणें.

3 *pile sheaves of corn.* सुडी *f.*-गंज *m.*-& c. रचणें, खळवटणें, खळवटणी *f.* करणें *g. of o.*

SHOCKING, *p. a.* v. V. A. 2. धडकी बसवणारा, & c. अकटोविकट, घोर, अघोर, त्रासकारक, त्रासद.

SHOE, *n.* जोडा *m.* जुनी *f.* मोचा *m.* पायपोश *or* स *m.* पैजार *f.* पादुका *f.* चरणसंपुट *m.* पादत्राण *n.* पादरक्षा *f.*—revilingly, as *old, torn, &c.* or with reference to striking with it. खेटर *m.n.* खांसडा *m.* मोचा *m.*

Coarse and clumsy shoes. जासुदी जोडा *m.*

Wooden shoes. खडवा *or* खडावा *f. pl.*

Worn and worthless pair of shoes. दरबारी जोडा *m.*

The wearer best knows where the s. pinches. अळवाची खाज अळवास ठाऊक.

2 *horse-shoe.* नाल *m.*

To SHOE, *v. a.* (a horse, &c.). नालबंदी *f.* करणें *g. of o.* नाल *m. pl.* बांधणें *dat. of o.*

To s. all four feet. चौबंदी *f.* करणें.

To change the shoes. खोलबंदी *f.* करणे

SHOE-FLOWER, *n.*— the plant जास्वंद *f.* जास्वन *f* जासुमी *f.*— the flower. जास्वंद *or* जास्वन *f n.*

SHOE MAKER, *n.* मोची, मोचिकरी, चाभार *or* चाम्हार, चर्मक, चर्मकार.

To SHOOT, *v. a.* (as from a gun or bow) सोडणें, मारणें, उडवणें, काढणें, विसर्जन *n.*-प्रक्षेप *m.*-&c. करणें *g. o'o.*

2 *strike with something shot.* मारणें (with the word expressive of the missile, as बाण *m.* मारणें to shoot with an arrow, गोळी *f.* मारणें to shoot with a ball), बंदुकीनें-बाणानें-गोळीनें-&c. मारणें.

3 (a bolt, &c.) *propel.* सरसावणें, सारणें, पुढें करणें.

4 (a gulf, &c.) *pass through with swiftness.* झडकन-वेगानें-त्वरेनें-&c. पारजाणें-पारकरणें.

5 (leaves, branches, &c.) *put forth.* बाहेर काढणें

6 off; v. To DISCHARGE. सोडणें, डागणें.

To SHOOT, *v. n. discharge a gun, arrow, &c* बंदूक *f.* मारणें-सोडणें, बाण *m.* मारणें-सोडणें.

2 v. To SPROUT. अंकुरणें, फुटणें, रुजणें *or* रुझणें.

3 *burst the ground.* जमीन *f.* सोडणें, उगवणें, रुजणें *or* रुझणें.

4 *move with velocity.* वेगानें-त्वरेनें-झडकन-&c.-बाणासारखा-&c. जाणें-चालणें.

5—of boils, aches, &c. *throb, feel a shooting pain.* छुणछुणणें, टचटचणें, शिणकणें, धमकणें, तिडीक *f.* उठणें-येणें, उसण *f.* भरणें-निघणें, धमक *f.* येणें-उठणें-निघणें.

6 up; *advance in height*, v. To GROW. उफाटणें, उचलणें, उचंगणें, सरसावणें, सरळणें.

SHOOT, *n.* v. SPROUT. अंकुर *m* कोंब *or* कोंम *m.* मोड *m.* आंकरी *f.*

Shoots from reaped corn—through rain. करा *m.*

2 (from a branch) *young branch.* फणगडा *m.* फांटा *m.* पागोरा *m.*

3 *seed shot up.* रुजवण *or* रुझवण *n.*

SHOOTING, *p. a.* v. V. N. 2. फुटणारा, रुजणारा, &c. उद्भिज्ज, उद्भिद.

SHOOTING, *n.* v. V. N. 1. बंदूक मारणें *n.* बंदूक सोडणें *n.* बाण मारणें *n.*

2 फुटणें *n.* &c. उद्भेद *m.*

5 *shooting pain.* छुणछुणी *f.* तिडीक *f.* धमक *f.* चमक *f.* ठसक *f.* ठणका *m.* शिलक *f.* शिणक *or* शिणीक *f.* सणका *m.* कणक *f.* कचक *f.* करक *f.* उसण *f.* सल *f.* सलक *f.* हूक *f.*

Charmed ring fixed to cure s. सलकडें *n.*

SHOP, *n. house or room for the sale of articles.* दुकान *n.* विक्रयशाला *f.*

2 *work shop.* दुकान *n.* कारखाना *m.*

To shut up s. *retire from business.* दुकान *n.* मोडणें.

SHOP-BOOK, *n.* दुकानाची-दुकानांतली वही *f.*

SHOP-KEEPER, *n.* दुकानदार, बकाल.

The body of shopkeepers. बकाल *n.*

SHOP-KEEPING, *n.* दुकानदारी *f.* बकाली *f.* उदीम *m.*

SHOP-LIFTER, *n. one who steals in a shop.* उचल्या, उपट्या, भामट्या.

SHOP-LIFTING, *n. stealing in a shop.* उचलणें *n.* उपटणें *n.* उपट मारणें *n.* उचलेपणा *m.* भामटेपणा *m.*

SHORE, *n. coast.* कांठ *m.* तड *or* थड *f.* तीर *n.* किनारा *m.* समुद्रकांठा *m.* कांठा *m.* कांठारा *m.*

Furrow or channel worn into a s. ओहोर *or* ओहर *m.*

To get to s (with any business) *fig.* तड *f. or* शेवट *m.* घेणें.

2 v. PROP. टेंका *m.* पुस्ती *f.* तीर *m.*

SHORN, *p.* v. V. To SHEAR. कातरलेला भादरलेला, केस कापलेला, &c. मुंडित, छिन्नकेश.

SHORT, *a. not having great length or extension.* लहान, थोडा, अल्प, स्वल्प, लघु, क्षुद्र, लहान पल्ल्याचा, थोडेलांबणीचा.

2 *not of long duration.* थोड्या काळाचा-मुदतीचा-&c. अल्पकालिक, स्वल्पकालिक, अल्पस्थायी, अचिरस्थायी, दोनदिवसांचा, थोड्या दिवसांचा.

3 *of deficient length, of short size.* अखूड, तोकडा, अपुरता, अपुरा *vulg.* अप्रा, टिचका, तिठा *or* थिटा, थेंटा *or* ठेंटा, कोता, टारगा, लांडा, टांचा, बुटुकणा, बुटका.

4 *inadequate, insufficient, scanty* उणा, कमी, कम, थोडा, थोडका, कोता, अपुरा, अपुरता, न्यून, अप्रशस्त.

5 *deficient in, not adequately supplied with.* उणा, कमी, न्यून, &c. *all with g. of o.* अल्प (in comp. as अल्पबुद्धि s. of wit, अल्पधन s. of money, &c.).

To be s. of. तोटा *m.*-कमताई *f.*-नपूर *f.*-&c. असणें *with g. of o.*

6 (of stature) v. LITTLE. लहान, ठेंगणा, मटगा, सखल, ह्रस्व, नीच, बुटुकणा, बुटारणा, जामूण.

S. and comely. ठेंगणारेंगणा.

S. and stout. गुटुंगा, गिट्टा *or* गिड्डा, ठुला, कुलंगा.

Shorter. धाकटा *or* ला.

Shortish. सखलवट.

7—as breathing दम्याचा, धाप्या, उतावळा.

8 *brief.* संक्षेपाचा, संक्षिप्त, अल्पविस्ताराचा, अविस्ताराचा, विस्ताराभाचा, अल्पशब्दक.

In s. एकूण *or* न, एवंच.

9—a vowel. ह्रस्व, लघु.

10 *brittle, friable.* तुटरा, तुटीर.

To come short, *be deficient in duty*, v. To FAIL. चुकणें, नाट *adv.* जाणें-येणें.

To cut short, *abridge*, v. To LESSEN. कमी-&c. करणें.—To cut a matter s. तटका तोडणें, तटका तोडून टाकणें *or* देणें.

To fall short, *become scanty*, v. To FAIL. खुटणें, कमी पडणें.

To fall short, *fail in duty*, v. To FAIL. चुकणें, अंतर *n.*-कसर *f.*-&c. पडणें-होणें-करणें.

To fall short, *be less.* कमी-&c. पडणें.

To stop short, *stop at once.* एकाएकीं-अकस्मात्-तसाच-&c. उभा राहणें-थोपणें.

To stop short, *stop without reaching the point.* मध्यें-मधल्यामध्यें खुटणें-थोपणें-राहणें.

To turn round short. त्यापावलीं *or* पायीं-चालत्यापावलीं *or* पायीं फिरणें-परतणें.

SHORT-COMING, *n.* v. FAULT. तफावत *f.* अंतर *n.* तजावुज *n.*

SHORT-COURAGED, *a.* अल्पधैर्य, आरंभशूर.

SHORT-LIVED, *a.* अल्पायु, अल्पायुषी, आठवडेवायीक *or* आठवडेपायीक, अल्पकालिक, अचिरस्थायी.

SHORT-SIGHTED, *a. lit. fig.* जवळच्या दृष्टीचा, अल्पदृष्टि, निकटदर्शी, अदूरदर्शी, अदूरदृष्टि.

SHORT-SIGHTEDNESS, SHORT-SIGHT, *n.* v. A. जवळची दृष्टि *f.* अल्पदृष्टि *f.* अदूरदृष्टि *f.*

SHORT-SIZED, *a.* v. SHORT. लहान, टारगा.

SHORT-WINDED, *a. asthmatic.* धापाळू, धाप्या, दमेकरी, दम्या.

To SHORTEN, *v. a. make short,*—in time or space. लहान-थोडा-&c. करणें, कमी-&c. करणें.

2 *draw up, in, &c* v. To CONTRACT. अखुडणें *or* अखडणें, आवटरणें.

SHORTLY, *adv.* v. A. 7. थोडक्यांत, अल्पविस्ताराने

1 *in a little time, soon.* लौकर, थोडक्या वेळाने, थोडक्या काळाने, थोडक्यांत, थोड्यांत, अचिरात्.

SHORTNESS, *n.* v. A. 1. लहानपणा*m.* थोडेपणा*m.* अल्पता *f.* अल्पत्व*n.*

2 थोडाकाळ*m.* थोडीमुदत *f.* काळाचा-&c. थोडेपणा*m.*

3 अखूडपणा*m.* तोकडेपणा*m.* अपुरेपणा*m.* & c.

4 उणेपणा*m.* कमीपणा*m.* & c न्यूनता *f.*

6 लहानपणा*m* डेंगणेपणा*m*

8 विस्ताराभाव*m.* अल्पविस्तार*m.*

SHOT, *n. ball or bullet.* गोळा*m. dim.* गोळी *f.*

2 *small shot.* छर्रा*m*

3 *reach of flight;*—as bow-shot, cannon-shot, musket-shot, ear-shot, & c. टप्पा*m.* पल्ला*n*

SHOULDER, *n.* खांदा*m.* स्कंध*m.*—contemptuously or loosely. खांदाड*n.*

Blow or shove with the s. बकांदा*m.* बखंदी *or* बखांदी *f.* हुंदडा*m.* हुंडका*m.*

To lend a s. बाही *f* देणें, खांदा*m.* देणें.

2 (of a horse, & c.). फरा*m.* खांदा*m.*

3 *neck or shoulders,*—with reference to carriage. खांदाडी *f* खांदा*m.* खांद*m.*

Changing the s. खांदेपालट*m.*

S.-carrier, *one who caries on his shoulders.* खांदा, खांदकरी.

S.-load. खांदाडी *f.* खांदाडीभर*m.*

Upon the shoulders of. *fig.* आंगावर, गळ्यावर, गळ्यांत, माथ्यावर, डोईवर.

To rest (a head-load) awhile upon the s. खांदलणें *or* खांदळणें

To ride or sit a straddle upon the s. of. खांदाडीस बसणें.

To take upon one's own shoulders, fig. डोईवर-आंगावर-& c. घेणें.

To SHOULDER, *v. a. take on the shoulder.* खांद्यावर-& c. घेणें, खांदाडी-खांदाडीस घालणें

2 *strike with the shoulder.* बकांदा*m.*-& c. मारणें, बखंदणें *or* बखांदणें.

SHOULDER-BELT, *n.* पडदळें *or* पडदाळें*n.* पडदळ*n.*

SHOULDER-BLADE, *n.* फरा*m.*

SHOULDER-JOINT, *n.* खवा*m.* खवाट*n.* खवाटा*m.* खुबा*m.*

SHOUT, *n. loud cry.* आरोळी *f.* अरडा*m.* कुई *f.* पकारा*m.* घेगा*m.* घेघे *f.* कल्लोळ*m.* महाघोष*m.* महानाद*m.* महाध्वनि*m.* सिंहनाद*m.*

2 (of joy or triumph). जयशब्द*m.* जयघोष*m.* जयध्वनि*m.* जयकार*m.* जयजयकार*m.* जयजय*m.* एकगजर *or* गजर*m.* शाबासकी *f.*

To SHOUT, *v. n. utter a loud cry,* v. N. 1. *and* To BAWL. ओरडणें, पुकारणें, ललकारणें, आरोळी *f.*-&c. मारणें, ललकारणी *f.*-ललकारी *f.* करणें, पुकारा*m.*-&c. करणें.

2 जयशब्द*m.*-जयघोष*m.*-&c. करणें.

To SHOVE, *v. a.* v. To PUSH. ढकलणें, रेटणें, लाटणें.

SHOVE, SHOVING, *n.* v. PUSH. ढका*m.* रेटा*m.*

Shoving and pushing. ढकलाढकली *f.* रेटाई *f.* रेटारेटी *f.* रेटारेट *f.*

To SHOW, *v. a. exhibit, &c. present to the view of, make to shew.* दाखवणें, दावणें, नजरेस-दृष्टीस पाडणें, पाहवणें, बघवणें, निरखवणें, &c. प्रदर्शवणें, दर्शवणें, दर्शन*n.*-प्रदर्शन*n.* (esp. in comp. as गुणप्रदर्शन, भयप्रदर्शन, दैन्यप्रदर्शन, दिक्प्रदर्शन & c)-& c. करणें.

To s. off one's self, *cut a figure.* आंग*n.* दाखवणें, राजपें, विराजणें, विलसणें, छान *f.* मारणें, फड*n.* मारणें-मंपादणें.

2 *indicate, point out, make known.* दाखवणें, दर्शवणें, प्रदर्शवणें, सुचवणें, बोधवणें, ज्ञापवणें, दर्शन*n.*-प्रदर्शन*n.*-ज्ञापन*n.*-बोधन*n.*-&c. करणें.

2 See To INFORM. 4 (favor, kindness, &c.) *confer, &c.* करणें.

5 forth. See To MANIFEST. 6 in; into. See To CONDUCT.

7 (with the recip pronoun) v. To APPEAR दृष्टीस पडणें-येणें, पाहण्यांत येणें.

To SHOW, *v. n. look, &c.* To APPEAR. दिसणें.

SHOW, *n. spectacle.* तमाशा*m.* खेळ*m.*

2 *ostentatious display or parade; imposing demonstration.* आवन*m.* आवारा*m.* आडंबर *pop.* अवडंबर*n.* जगडंबर*n.* थाट*m.* थाटमाट*m.* टामटूम *or* टुमटाम *f.* घटा*m.* कटाव*m.* खटाटोप*m.* डौल*m.* डामडौल*m.* उवला*m.* ठ मिरव, मिरवणूक *f* मिरवण *f.* छाडूंन. ठाठूंन. हांडूंन.

3 *semblance, seeming, look.* आकार*m.* रूप*n.* स्वरूप*n.* घाट*m.* डोल*m.* आभास*m.* भास*m.*

To make a s. of. आकार*m.*-&c. दाखवणें *g. of o.*

4 *mere seeming, mere appearance.* दाखवणूक *f.* सोंग*n* पोम*n.* स्तोम*n.* दंभ*m.* ढोंगधतुरा*m.* नस्ताडौल*m.* पोकळडौल*m.*

In mere s. वरवर.

SHOW-MAN, *n.* तमाशगीर, खेळकरी.

SHOWER, *n.* v. V. 1. दाखवणारा, & c. दर्शक, प्रदर्शक, दर्शन-प्रदर्शनकर्ता-कारी-& c.

2 दाखवणारा, दर्शिवणारा, &c. दर्शक, प्रदर्शक, ज्ञापक, सूचक, बोधक, दर्शन*n.*-ज्ञापन-& c. कर्ता-कारी-& c.

SHOWER, *n. temporary fall of rain.* सर *f.* सरवा*m.* पाहळी *f.* वर्षाव*m.* वृष्टि *f.*—in contempt as *a mere sprinkling, &c.* सरकट*n.* सरवट*n.* हजार पांचशें पाऊस*m.*

April or spring s.. गौरीचे डोहळे*m. pl.* चैत्रशिपणें*n.*

Heavy s. दगडसर *f.*

Sunshine s. ऊनपाऊस*m.* नागवापाऊस*m.*

2 fig. *profuse fall or effusion; copious distribution, &c.* वृष्टि *f.* पाऊस*m.*

To SHOWER, *v. a. pour down,* lit. fig. v. To RAIN. पाऊस*m.*-वृष्टि *f.*-& c. पाडणें *g. of o.* वर्षण, सडकणें.

SHOWER-BATH, *n.* डोईवरून-&c. आंघोळ *f.* शिरस्नान*n.*

SHOWERY, *a. abounding with showers.* सरींचा, उघडझांपीचा, राहूनराहून पावसाचा.

SHOWINESS, *n.* v. A. भळभळाट*m.* टुम *f.* छान *f.* व. मार, भडक *f.* व. मार, टळकपणा*m.* घवघवितपणा*m.*

SHOWING, *n.* v. V. 1.—*act.* दाखवणें*n.* दानणें*n.* &c. दर्शन*n.* प्रदर्शन*n.*

2 दाखवणें*n.* दर्शिवणें*n.* & c. दर्शन*n.* प्रदर्शन*n.* सूचन*n.* सूचना *f.* बोधन*n.* ज्ञापन*n.* बोध*m.*

SHOWN, *p.* v. V. A. 1. दाखवलेला, &c. दर्शित, प्रदर्शित.

2 दाखवलेला, दर्शिवलेला, & c दर्शित, प्रदर्शित, सूचित, बोधित, ज्ञापित, ज्ञपित, ज्ञप्त.

SHOWY, *a. splendid, gaudy,* v. FINE. देखणा, देखाऊ, दृश्यनी, छानीचा, छानदार, भडकेचा, ठळक, टिकमिरवणा, टुमदार, दबदार, घवघवीत, घोस.

SHRED, *n. long narrow piece cut off; strip, slip, &c.* चिंधी *f.* चिरगूट*n.* चिरटी *f.* चिरोटी *f.* चिंधडी *f.* चिंधूक*n. dim.* चिंधुकली *f.* चिंधूट*n.*

dim. चिंधोटी *f.* धुडका *m.* धुडकी *f.* बभारा *m.* शेड *f.* धांद *f.* धांतळो *f.* चिरकाळी *f.* चिरफळी *or* चिरफाळी *f.* फाळा *m.* परकळा *m.* पिंजूरी *or* पिंजोळी *f.*

Ornamental s. (of paper, cloth, fringe, &c.). झिळमिळी *f.*

Shreds. चिंधड्या *f. pl.* छाट *m.* छाटछूट *m.*

To SHRED, *v. a cut into shreds* चिंध्या *f pl.*-चिरफळ्या *f. pl.* & c. करणें-काढणें *g. of o.*

SHREW, *n.* v. SCOLD. अकावाई *f.* कर्कशा *f.* केकसा मावशी *f.* कडाशीण *f.* कैदाशीण *f.*

SHREWD, *a. sly, arch, &c* v. CUNNING, KNOWING. शाहणा, हुशार, चतुर, चौकस, चौकसदार, चंचिबाग *or* ज, चंचुबाग, चच, धूर्त, कागडा, गुंडा, गुंड, विचक्षण, चाणक्ष.

2 *proceeding from cunning or sagacity.* शाहणपणाचा, चातुर्याचा, चतुराईचा, & c. दीर्घदृष्टीचा.

SHREWDNESS, *n* v. A. शाहणपणा *m.* शाहणपण *n.* कागडेपणा *m.* & c. चतुराई *f.* चातुर्य *n* हुशारी *f.* धूर्तता *f.*

SHREWISH, SHREWISHNESS. See PEEVISH, PEEVISHNESS.

To SHRIEK, *v.n.* v. To SCREAM. किंकाळणें, किराळणें, किंकटी *f.* -किंक *f.*-&c. फोडणें-मोकळणें.

SHRIEK, *n.* v. SCREAM. किंकळी *f.* किंक *f.* किराळी *f.*

SHRILL, *a sharp, acute, piercing.* किर्र, किन्हेरा, बारीक, बारीकस्वराचा, कर्कश, किरकिऱ्या, कडक, कर्णवेधक.

SHRILLNESS, *n.* v. A. किन्हेरेपणा *m.* & c. गळी *f.* बारकाई *f.* बारीक स्वर *m.* कार्कश्य *n.*

SHRIMP, *n.*—the shell fish. झिंगा *m. dim.* झिंगी *f.* चिंगाटी *f.* कोळंबी *f*

2 *puny, &c. meagre man, &c.* v. STARVELING. झुडतर.

SHRINE, *n. case for an idol, &c.* देव्हारा *m.* जीवरखी *f.*

To SHRINK, *v. n. contract, &c.* अखुडणें, अटणें, अवळणें, घटणें, दाटणें, ओढणें, अवटरणें, अटरणें, चिरमुटणें, संकोचणें, आक्रसणें *or* आकुसणें, आकुंचन *n.*-& c. होणें *g. of s.*

2 from; back; & c. v. To FLINCH, To DRAW-BACK. कचकचणें, कचणें, कपकरणें, कच *f.* खाणें, माघार *f.*-&c. घेणें, मागें सरणें-पाहणें-होणें.

3 *be abashed.* चपापणें, संकोच *m.* वाटणें *in. con.*

To SHRIVEL, *v. n. contract or be drawn into wrinkles.* चिरमुटणें *or* चुरमुटणें, अखुडणें, अवळणें, संकोचणें, अवटरणें, अटरणें, चिरम्या *f. pl.* -सुरकुत्या *f. pl.*-वळ्या *f. pl.*-& c. पडणें *in. con*

To SHRIVEL, *v. a. contract or draw into wrinkles.* अखुडणें, चिरमुटवणें, अटरवणें, चिरम्या *f. pl.*-सुरकुत्या *f. pl.*-&c. पाडणें.

SHRIVELLED, *p.* v. V. 1. चिरम्या पाडलेला-पडलेला, &c. चिंबका, चिंवट, चेंवट, चिंबा, वाळका.

1—features, as from age. खप्पड, खड्ड.

SHROFF, *n. money changer.* सराफ, नाणेवटी *or* ई.

Business of a s. सराफी *f.*

Seat or stand of a s. पेढी *f.*

SHROUD, *n. winding sheet.* कफण *n.* खेंडा *m.* प्रेतवस्त्र *n.*

2 See SHELTER.

To SHROUD. See To SHELTER. 2 See To HIDE.

SHRUB, *n.* v. PLANT, TREE. झाड *n.* झुडूप *or* झुडप *n.* औषधी *f.* क्षुद्रवृक्ष *m.* गुल्म *m.*

Dense and spreading s. झांकर *n.*

SHRUBBERY, *n.* झाडी *f.*

To SHRUG, *v. n. raise the shoulders in token of dissatisfaction, &c.* खांदे *m. pl.*-बाव्हळे *m. pl.*-बावडे *n. pl.* उचलणें-चढवणें-हालवणें-मुरडणें *or* उचलून-&c. नाकारणें, नाक *n.* मोडणें-मुरडणें-उडवणें, कान *m. pl.* झाडणें, कानावर हात *m.* ठेवणें, कानांत बोट *n.* घालणें. Note. Some of the above phrases mean to turn up the nose, put the hand on, or a finger in, the ear, &c. which actions are with Maráthás equivalent to our shrug.

SHRUG, *n.* v. V. खांदे मुरडणें *n.* & c खांदमोड *f.*

SHRUNKEN, *p.* v. V. 1 अखुडलेला, अटलेला, चिंबका, चिंबा, चिंवट, चेंवट, संकीर्ण.

To SHUDDER, *v. n. shake with fear or aversion,* v. To TREMBLE. आग *n.* कांपणें-थरथरणें-थरारणें *g. of s.* शिसारी *f.* येणें *in. con.* टिरी *or* टिऱ्या *f. pl*-पाठ *f.* कांपणें *g. of s.* काटा *m* उभा राहणें, रोमांच *m.* होणें, रोमांच *m. pl.* उभे राहणें.

SHUDDER, SHUDDERING, *n.* v. V. आंग कांपणें *n.* &c. शिसारी *f.* लटपट *f.*

To SHUFFLE, *v. a. huddle together,* v. To CONFOUND. गोंधळणें, गडबडवणें, ढवळणें, गोंवडणें, गफलतणें, गोंधळ *m.*-गफलत *f*-गलत *f.*-घालमेल *f.* &c. करणें *g. of o.*

2 (cards). घोळणें, घोळ *m.*-घोळंकार *m.* करणें *g. of o.*

3 off; *push off.* लोटणें, ढकलून-लोटून देणें, टालमटोला *m.*-टाळा *m.*-झोकाझोक *f.*-झुगारपट्टी *f.* देणें, हाळ *m.* देणें.

4 up; *make or form in haste and confusion,* v. To SLUBBER. ढकलणें, गडबडिवणें, लाटणें, गोफाटणें, गडबडगुंडा *m.*- ढकल *f.*- चालढकल *f.*-लगडतगड *f.*-&c. करणें.

To SHUFFLE, *v. n. play mean tricks.* अकडंतिकडं *n.*-इधरतिधर *n.*-पटपट *n.*-गट्टपट्ट *n.*-गट्टपट्टेम *pl.*-गट्टपट्टेम *pl.*-हगेतगें *n.*-हिंगेतिंगें *n.*-थबलमटलम *n. f*-लप्पंछप्पं *n.*-कावडदावड *f.*-छक्केपंजे *m. pl.*-चकरमकर *f.*-झुलवाझुलव *f.*-टालमटोला *m.* & c. लावणें-मांडणें-चालवणें-करणें.

2— in gait or walk. गुलपणें *or* गुलफणें, लटपट-लटपटत-गुलपत-&c. चालणें.

SHUFFLE, SHUFFLING, *n.* v. V. A. 1.—*act.* गोंधळणें *n.* ढवळणें *n.* &c. v. V N. 1. अकडंतिकडं *n.* इधरतिधर *n.* गट्टपट्ट *n. and the other nouns under the verb.*

2 गुलपणें *n.* गुलपत चालणें *n.*

SHUFFLER, *n.* SHUFFLING, *p. a.* v. V. A. 1. गोंधळणारा, ढवळणारा, गफलतणारा, घालमेल करणारा, & c. गफलती *or* त्या.

3 लोटणारा, ढकलणारा, टाळा देणारा, &c. उडाऊ, छप्पी, झोकाझोकीचा, झुगारपट्टीचा, टालमटोल्या.

v. V. N. 1. अकडंतिकडं-इधरतिधर-&c. करणारा-चालवणारा.

2 गुलपणारा, गुलपत चालणारा, &c.

To SHUN, *v. a. eschew,* &c. v. To AVOID. वर्जणें, वर्जकरणें, वगळणें, टाकणें, सोडणें, दूर *adv.* सोडणें-टाकणें, जवळ-& c. न जाणें, दूर- &c. राहणें *with* पासून *of o.*

2 v. To ESCAPE. चुकवणें, टाळणें.

SHUNNED, *p.* v. V. 1. वर्जलेला, वर्ज केलेला, दूर सोडलेला, &c. वर्जित, वर्जीकृत.

2 चुकवलेला.

To SHUT, *v. a. close, &c.* बंद करणें, लावणें, झांकणें, दांपणें, मिटणें, मिटवणें;—door, window shutter, & c. फळणें;—esp. the gates of a fort or village, महामूर करणें.

2 in. See To CONFINE, To SURROUND. 3 out; See To EXCLUDE.

4 up; *block up, in, &c.* v. To OBSTRUCT. रोधणें, कोंदणें, कोंदून टाकणें.

5 up; v. To CONFINE, To IMPRISON. कोंडणें, कोंडून ठेवणें.

6 up; *conclude, put by, &c.* भटपणें, ठेवणें, बंद करणें, पुरा *decl.* करणें, बस करणें.

7 up; (a house, &c.) *close the entrances to.* दारें *n. pl* लावणें-बंद करणें-फळणें, दोरफळणी *f.*-दारबंदी *f.*-दारलावणी *f* -&c. करणें.

To SHUT, *v. n. close* लागणें, मिटणें, बंद होणें, झांकणें, ढांपणें,—door, shutter, &c. फळणें;—flowers, पाकुळणें, मावळणें (in the evening), संकोच *m.* होणें *g. of s.*

SHUT, *p.* v. V. A. 1. बंद केलेला, लावलेला, मिटलेला, झांकलेला, &c.

SHUTTER, *n.* v. COVER. ढापा *m.* ढांपण *n.* झडपा *m.* झडप *f. n*

Sliding shutters (as of a shop). फडतळ *or* फडताळ *n.*

Shop-room &c. having sliding shutters. फडतळ *or* फडताळ *n.*

To shut to the shutters. फळणें.

SHUTTLE, *n.*—the weaver's instrument. भेटिं *n.* सूत्रयंत्र *n.*

2 *shuttle cock.* चेंडू *m.*

Battle-dore and shuttle cock. चेंडूफळी *f.*

SHY, *a fearful of near approach or familiarity, timid, coy, &c.* जवळ येण्याचा भितरा, सलगीचा भितरा, मुरका, लाजाळू, बुजट, बुजरा, बुजीर, भितरा, बिचका *or* बिचक्या, आगमनभीरु, सभाभीरु, भाषणविमुख.

SHY-COCK, *n.* लाज कोंबडा *m.*

SHYNESS, *n.* v. A. जवळ येण्याचें भय *n.* सलगीचें भय *n* लाजाळूपणा *m.* &c. सभाभीति *f.* सभाकंप *m.* उपरोध *m.*

SICK, *a. diseased, disordered, ailing, &c.* दुखणाईत, दुखणारू, दुखणेकरी, अस्वस्थ, असमाधानी, आजारी, विकारी, रोगी, रोगट, गदी, मांदा, काहिला, रोगान्वित, रोगग्रस्त, रोगातुर, रोगार्त, व्याधिग्रस्त, व्याधित, रुग्ण, सामय.

2—at stomach. ओंकारी आलेला, वांति आलेला, वांति झालेला.

To be s. To feel s ओंकारी *f.*-वांति *f.*-&c. येणें *in. con.* कळमळणें *or* पोटांत कळमळणें *v. imp.*

3 v. DISGUSTED. कंटाळा आलेला, वीट आलेला, दिक, खपा, त्रस्त.

To be s. of. ओंकारी *f.*-कंटाळा *m.*-वीट *m.*-&c. येणें *in. con. with g. of o.* विटणें.

To SICKEN, *v. a. make sick.* दुखणेकरी-आजारी-&c. करणें, दुखण्यास पाडणें, दुःख *n.*-&c. आणणें.

2 *make squeamish.* कळमळवणें, कळमळ *f.*-मळमळ *f.*-&c. आणणें.

3 v. To DISGUST. ओंकारी *f.*-कंटाळा *m.*-&c. आणणें, त्रस्त करणें

To SICKEN, *v. n. fall sick.* दुखणें *n.*-&c. येणें-लागणें, दुखणें *n.* घेणें, दुखणेकरी-&c. होणें, दुखण्यास-दुखण्यांत दुखण्यांत पडणें.

2 *get qualmish, &c.* ओंकारी *f.*-कळमळ *f.*-&c. येणें.

3 *grow disgusted.* कंटाळा *m.*-ओंकारी *f.*-वीट *m.*-तिटकारा *m.*-&c. येणें *in. con.* उचाटणें, विटणें, मन *n.* विटणें *g. of s.*

4 See To LANGUISH, To DROOP.

SICKENED, *p.* v. V. A. 2 कळमळवलेला, &c.

3 कंटाळवलेला &c. विटका, त्रस्त, विरक्त.

SICKENER, *n.* SICKENING, *p. a.* v. V. A. 1. दुःख आणणारा, दुखण्यास पाडणारा, &c. व्याधिकर.

2 कळमळ आणणारा, &c.

3 ओंकारी आणणारा, कंटाळा आणणारा, &c.

v. V. N. 1. दुखणेकरी होणारा, दुखण्यास पडणारा, &c.

SICKLE, *n.*—the instrument. इळा *m.* कोयती *f.* कोयतें *n.* पायळी *f.* खराळी *f.* कोंगळी *f.* लवित्र *n.*

Denticulated s. दांतइळा *m.* दांतरेकायती *f.*

SICKLINESS, *n.* v. V. 1. रोगीपणा *m.* &c. रुग्णता *f.*

2 रोगीपणा *m.* रोगिष्टपणा *m.* रोगाळेपणा *m.* &c.

3 रोगीपणा *m.* असाम्य *n.* असात्म्यता *f.*

SICKLY, *a. unwell,* v. SICK. रोगी, दुखणेकरी, रोगट, रुग्ण.

To be s. रोगटणें.

2 *of weak health.* रोगी, रोग्या, रोगिष्ट, रोगेला, रोगाला, रोगाड्या, दुखाळू, किळशा, किळोशी, सदारोगी, रोगाधीन.

S. from nature or birth. जन्माचा रोगी, जन्मरोगी, पिंडरोगी.

S. person. रोगमेळ, भठरा गुणाचा खंडोबा

3 *insalubrious,* v. UNHEALTHY. रोगी, रोगाचा, रोगप्रचुर, रोगबहुल.

SICKLY-LOOKING, *a.* कयाहीन, उफट *or* ओफट *or* उफिट, पिकुटलेला, निस्तेज, रुग्णवदन.

SICKNESS, *n. ill state of health* रोग *m.* रोगीपणा *m.* विकार *m.* विकृति *f.* असमाधान *n.* अस्वास्थ्य *n.* शरीरास्वास्थ्य *n.* आमय *m.* रुग्णावस्था *f.* रुग्णदशा *f* रोगव्याप्ति *f.* रोगग्रस्तता *f.*

To feign s. दुखणें *n.* घेणें

2—at stomach; *nausea, qualmishness.* कळमळ *f.* मळमळ *f* मळमळी *f.* ओंकारी *f.*

3 *a. s.* v DISORDER. रोग *m.* दुखणें *n* आजार *m.*

SIDE, *n.* (of animals). बाजू *f* कूस *f.* आंग *n.* कुक्षि *m.* पार्श्व *m.* पार्श्वभाग *m.* अर्धांग *n.* पक्ष *m.* कडण *f.* कडसणी *f.* बरगडी *f* कक्ष *m.*

Pain in the s. पार्श्वशूल *m.* कुक्षिशूल *m.*

2 *part or place on a side.* बाजू *f.* हात *m* आंग *n.* तरफ *f.* बग *f.* बगल *n.*

Farther or that s. पार *m.* पैलाड *f.*

From all sides. चहुंकडून

From s. to s. आरपार.

From this s. अलिकडून *or* ऐलिकडून.

Hither or *this* s. ऐलाड *f.* ऐलतीर *n.* ऐलकांठ *m.*

Of this s. अलिकडचा *or* ऐलिकडचा *or* ला, अलिकडील *or* ऐलिकडील, ऐला.

On, of, from, &c. *that* s. पलिकडेस *or* पैलिकडेस, परता, पल्याल, पलाड, तवार, पार, पलिकडचा *or* पैलिकडचा, पलिकडील *or* पैलिकडील, पलिकडून *or* पैलिकडून, पैलपार, पैला

On all sides, v. AROUND. चहुंकडे, आजूबाजू, आजूबाजूस.

On both sides. दुबाजू, दुतर्फा, दुशिकडे, उभयतः, उभयत्र, ऐलपैल.

On one s. एकीकडे *or* कडेस.

On one s. out of the direct road. आडबाजूस, आडकुशीस, एकोशास, एकोशीं, एकोस.

On this s. ऐलिकडे *or* स, ऐल, भरता, अड्याल, अलाड, अवार.

On this and that s. भरतापरता, ऐलपैल.

That is on one s. आडमोरा.

3 *face, part distinguished.* बाजू *f.* आंग *n.* पयलू *or* पैलू *m. f.* धड *f.*

Fair s. दर्शनी आंग *n.*

From s. to s. आरपार.

4 *verge,* v. EDGE. किनारा *m.* कांठ *m.* बाजू *f.* कुपट *n.*

5 *party, cause, &c.* पक्ष *m.* तड *f.* फळी *f.* बाजू *f.* तरफ *f.*

Minor or inferior s. गौणपक्ष *m.*

Negative s. नाहींपक्ष *m.*

Of the same s. सपक्ष

Opposite s. प्रतिपक्ष *m.*

SIDE, *a. lateral.* बाजूचा, कडचा.

2 *indirect, devious.* आडबाजूचा, आडकुशीचा, आडवाटेचा, आडव्याहाताचा.

To SIDE, *v. n. lean to a side or party.* पक्ष *m.* धरणें, पक्षपात *m.* करणें, कैवार *m.* घेणें-धरणें.

SIDE-LONG, *a.* v. LATERAL, OBLIQUE. बाजूकडचा, पार्श्विक, अनुपार्श्व, पार्श्वस्थ.

SIDE-LONG, *adv. laterally* बाजूकडे, बाजूने, बाजूवर, आडवा *decl.* आडवे.

2 *on the side.* बाजूवर, कुशीवर, आडवा *decl.*

SIDE-LOOK, *n.* कटाक्ष*m.* नेत्रकटाक्ष*m.* अपांगदृष्टि *f.*

SIDE-WAYS, SIDE-WISE, *adv laterally.* बाजूकडे, बाजूने, बाजूवर, आडवा *decl.*

SIDER, *n.* SIDING, *p. a.* v. V. पक्षधरणारा, कैव रघेणारा, &c. पक्षी, पक्षपाती, पक्षधर, पक्षोद्वाही.

SIDEREAL, SIDEREAL, *a. of or belonging, &c. to stars.* ताराचा, ताराविषयक, तारासंबंधी, नक्षत्रविषयक, नक्षत्रसंबंधी.

2 See STARRY.

To SIDLE, *v. n. move side foremost.* बाजूने-कसरना-&c. चालणें-जाणें, कसरत जाणें.

SIDLINGLY, *adv.* v. V. कसरता, कहाता, काकरता

SIEGE, *n. investing a place by an army.* फौजेचा गराडा*m.*-वेढा*m.*-&c. सैन्यवेष्टन*n.*

SIESTA, *n. short sleep (after eating, &c.)* v. To LIE DOWN. निद्रेचा चुटका*m.*

To take a s. वामकुक्षि*m.* करणें.

SIEVE, *n. utensil for sifting.* गाळणें*n.* चाळण *f* चाळणी *f.*

2—for washing vegetables, rice, &c. v. COLANDER. रोवळा*m. dim.* रोवळी *f.*

To SIFT, *v. a. separate by a sieve, &c.* गाळणें, चाळणें, छाननें, झारणें, चाळण *f.*-चाळाचाळ *or* ळी *f.*- &c. करणें *g. of o.*

Dirt separated by sifting. गाळा*m.*

Matter to be sifted. गाळण*n.* चाळण*n.*

Price or cost of sifting. गाळणावळ *f.* चाळणावळ *f.*

2 (grain, &c. in a fan). घोळणें, वैंचणें, आसुडणें, पाखुडणें, फटकणें, खिरणें, घोळण*n.*-&c. करणें *g. of o.*

I have sifted him. म्यां त्याचें खिरणें*n.* केलें.

3 fig. *investigate minutely, &c.* v. To EXAMINE.. चाळणें, छाननें, घोळणें, चौकसणें, कसणें, मंथणें *or* मथणें, खोदखोदून विचारणें *or* पुसणें, खोलून खोलून विचारणें, आसूड पाखूड *f.*-छान *f.*-घोळ*m.*-कसोशी *f.*-मंथन *or* मथन*n.*- घर्षण*n.*-चौकसी *f.*- शुद्धि *f.*-&c. करणें *g. of. o.*

4 (cards in hand). चाळणें.

SIFTED, *p.* v. V. 1. गाळलेला, चाळलेला &c. गाळींव, चाळणीचा.

2 घोळलेला, आसुडलेला, पाखुडलेला, &c.

3 चाळलेला, छानलेला, घोळलेला, &c. मंथित *or* मथित.

SIFTER, *n.* SIFTING, *p. a.* v. V. 1. गाळणारा, चाळणारा, चाळण करणारा, &c.

2 घोळणारा, आसुडणारा, पाखुडणारा, &c.

3 चाळणारा, छाणणारा, &c. मंथन-&c. कर्ता-कारी-&c.

SIFTING, *n.* v. V. 1.—*act.* गाळणें*n.* चाळणें*n.* &c. चाळण *f.*-चाळाचाळ *f.* चाळाचाळी *f.* छान *f.* छानाछान *f.*

2 घोळणें*n.* आसुडणें*n.* पाखुडणें*n.* &c. घोळण*n.* पाखुडणी *f.*

3 चाळणें, छाननें*n.* घोळणें*n.* &c. घोळ*m.* छान *f.* छानाछान *f.* चौकशी *f.* मंथन *or* मथन*n.* घर्षण*n.*

To SIGH, *v. n. breathe deeply as in grief, &c.* उसासा*m.*-उच्छ्वास*m.*-दुःखाचा उसासा*m.*-&c. टाकणें-देणें, सुसकारणें, उसमरणें.

SIGH, *n. deep breathing.* उसासा*m.* उच्छ्वास*m.* दुःखाचा उच्छ्वास*m.* सुसकारा*m.* उसमरा*m.*

Heavy s. हुसकारा*m. v.* टाक, सोड.

SIGHER, *n.* SIGHING, *p. a.* v. V. उसासा-&c. टाकणारा-देणारा.

SIGHT, *n.*—the sense. दृष्टि *f.* डोळे*m. pl.* नेत्र*m. pl.* चक्षुरिंद्रिय*n.* द्रष्टृत्व*n.*

Before one's s. दृष्टिदेखत *or* ता, डोळेदेखत.

Charming and bewitching of the s. दृष्टिबंध*m.* दृष्टिबंधन*n.* नजरबंदी *f.*

Deception of s.—as effected by conjurors, &c. देखतभुली *f.* देखनभूल *f.*

Error of s. नजरभूल *f.*

Evidently to the s. of. साक्षात्.

In the s. (or presence) of. देखत *or* तां, नजरेहुजूर.

Object of s. चक्षुर्विषय*m.* दृग्विषय*m.*

2—organ, v. EYE. डोळा*m.* नेत्र*n.m.* चक्षुरिंद्रिय*n.*

3 *perception, vision, view.* पाहणें*n.* दृष्टि *f.* दर्शन*n.* नजर *f.* दर्श*m.* अवलोकन*n.* ईक्षण*n* लक्षण*n.* दिठी *f.* दीठ *f.*

At s.—in commerce. पत्रदर्शनी

At the very first s. सकृद्दर्शनीं.

First s. of. अपूर्वदर्शन*n.*

To be in s. *be visible.* दिसणें, दिसून येणें, दृष्टीस पडणें.

To be in s. of, *be visible from* दृष्टीच्या टप्प्यांत-दृष्टीच्या अटोकपांत-दृष्टीच्या अमलांत-&c. असणें.

To be unable to bear the s. of (through envy, &c). देखूं न सकणें *impers.* डोळे*m. pl.* फुटणें *g. of s.*

To give a s. of. देखवा *or* दाखवा*m.* दाखवणें *g. of o.*

4 (of a gun, &c.). गाशी *f.* मासकी *f.*

5 *spectacle.* पाहण्याचा पदार्थ*m.* दृष्टिविषय*m.* दृष्टीचा खटला*m.*—esp. as novel or remarkable. कौतुक*n.* मौज *f.* तमाशा*m.*

SIGHTLESS, *a.* v. BLIND. नेत्रहीन, आंधळा, अचक्षु.

SIGHTLINESS, *n.* v.A. देखणेपणा*m.* देखणाडपणा*m.* डोळेफोडपणा*m.* &c.

SIGHTLY, *a. pleasing to the eye, seemly, &c.* v. BEAUTIFUL. देखणा, देखणाऊ, दिसाऊ, दृष्टिभरू, डोळेफोड, दर्शनी, दर्शनीय, सुदर्शन.

SIGN, *n. symbol, indication, &c.* v. MARK. निशाणी *or* नी *f.* चिह्न*n.* खूण *f.* लक्षण*n.* सूचक*n.*

Auspicious or good s. सुचिह्न*n.*

Inauspicious or bad s. अवचिह्न*n.* अवलक्षण*n.* कुलक्षण*n.*

Secret s. अंतरखूण *f.* चोरखूण *f.*

Signs of rain. पावसाचे डोहळे*m. pl.*

To shew signs. तोंड*n.* पडणें *in. con.*

2 *prodigy, portent.* उत्पात*m.* अद्भुत*n.* चमत्कार*m.*

3 (of the zodiac). राशि*m.*

4 *indicative nod or action; signal.* खूण *f.* इशारत *f.* इशारा*m.* संकेत*m.* इंगित*n.* संज्ञा *f.*

5 See SIGNATURE.

S. manual, v. SIGNATURE. स्वदस्तूर*n.* हस्ताक्षर*n.*

To SIGN, *v. a. affix one's name or mark to.* सही *f.* करणें-घालणें, दस्तूर*n.* &c.-घालणें-लावणें, दस्तखत*n.* करणें.

SIGNAL, *n.* v. SIGN. चिह्न*n.* इशारत *f.* इशारा*m.*

SIGNAL, *a. distinguished from what is ordinary,* v. REMARKABLE. विशेष, विलक्षण, विचित्र, नामी, मोठा.

To SIGNALIZE, *v. a. render distinguished.* गाजवणें, मिरवणें, प्रसिद्ध-&c. करणें.

2 (one's self). नाम*n.*-कीर्ति *f.*-&c. मिळवणें-संपादणें.

SIGNATURE, *n. sign manual; name subscribed.* दस्तखत*n.* दस्तऐवज*m.* स्वदस्तूर*n.* दस्तूरखुद*n.* हस्ताक्षर*n.* स्वाक्षर*n.*

S. of the Amanuensis. लिकलम*n.* दरनूर*n.* हस्ताक्षर*n.*

To affix one's s. v. To Sign. सही *f.* करणें, पांढऱ्यावर काळें-करणें.

Signet, *n.* v. Seal. मुद्रा *f.* मुद्रिका *f.*

Significance, *n.* v. Meaning अर्थ*m.* अभिप्राय*m.* हार्द *pop.* हरद्र *or* हरिद *or* हार्द्र*n.*

2 *importance,* v. Weight. भार*m.* भारदस्ती *f.* मुजाख *f.* मुजाखा*m.* विज्ञाद *or* त *with neg. con. or implic.*

Significant, Significative, *a. having meaning.* अर्थाचा, अर्थवान्, अर्थान्वित, आर्थिक, अर्थयुक्त, सार्थ, सार्थक, अर्थबोधक, अर्थसूचक, शक्त.

2 *indicative, declarative, expressive.* सूचक, संज्ञीक, अन्वर्थ, अन्वर्थक, संकेतगर्भित, सांकेतिक, हेतुगर्भ, दर्शक, प्रदर्शक, दर्शी (in comp.), लाक्षणिक, उद्बोधक.

Signification, *n.* v. Meaning अर्थ*m.* अभिप्राय*m.*

Etymological s. अवयवार्थ*m*

Signified, *p* v. V. 1. खूण केलेला, खुणेने सुचवलेला, &c. संज्ञासूचित, संज्ञाज्ञापित.

To Signify, *v. a. make known by signs.* खूण *f.*-इशारत *f.*-&c. करणें *g. of o.* खुणेने-&c. समजावणें-सुचवणें-समजावणे.

2 *make known, communicate, &c.* v. To Tell, To Inform. जाणवणें, कळवणें, सुचवणें, समजावणें, सूचना *f.*-&c. करणें *g. of o.* विदित-माहीत-&c. करणें.

3 *have a certain sense,* v. To Mean. अर्थ*m.*-&c. असणें *g. of o. with in. con* अर्थ*m.*-&c. धरणें-दाखवणें.

4 *matter, import, have consequence.* भार*m.*-भारदस्ती *f.* मुजाख *f.*-मुजाखा*m.*-विज्ञान *f.*-भारदस्ती *f.*-&c.-असणें *g. of o. with in. con.*

Silence, *n. forbearance of speech.* मौन *pop.* मौन्य*n.* गुपचुपी *f.* अभाषण*n.* अनालाप*m.* भाषणाभाव*m.* तूष्णीम्भाव*m.*

Dogged s. मुखस्तंभ*m.* वाक्स्तंभ*m.* मुखरोग*m.*

Vow (or rule) of s. वाङ्नियम*m.* मौनव्रत*m.n.*

To keep dogged or sulky s. वैखावतार*m.* धरणें *or* घेणें, दांतकिरकिटी *f.* देऊन बसणें, मुखस्तंभ*m.* होणें *g. of s.*

To keep s. *restrain one's speech.* गुळणी *f.* धरणें, मूग *m. pl.* खाणें-गिळणें *or* मुगांचें करणें, मौनावणें.

2 See Stillness.

Silence, *interj.* चुप *or* चप *or* प्प!

To Silence, *v. a. stop the speaking of.* तोंड*n.*-बोलणें*n.* &c. बंदकरणें *g. of o.* उगा-मुका-&c. करणें, चुप करणें, उगा राहवणें, तोंड*n.* मिटणें-मिटिवणें, तोंडमिटणी *f.* करणें *g. of o.* फेंपरी *f.*-पुंगी *f.* बंद करणें *g. of o.* दाढ *f.* बांधणें *g. of o.* वाग्बंधन*n.*-वाग्रोध*m.*-&c. करणें *g. of o.* निरुत्तर-&c. करणें.

Silent, *a. not speaking, mute.* मुका, उगा, मौन *pop* मौना & मौनी, शब्दावेगळा-निराळा, अभाषी, अनालापी, तूष्णीम्भूत.

One doggedly and sulkily s. मुखरोगी, मुकामिंद.

2 *having no noise,* v. Still. निःशब्द.

Silently, *adv.* v. A. उगां, उगी, गपचीप *or* गुपचुप, चिप्प, चुप्प, निमूट, मुकाट्यां, मुकाट्यांनी *or* ने, मट्ट, मुट्ट, मटकन-कर-&c. तूष्णीम्, घम *or* घुम.

Silk, *n.* रेशीम*n.*

Refuse s. गुदड*m.*

Roll of s. फाळा*m.*

S.-cord. कंकरी *f.*

Spun s. मकतूल *or* मखतूल*m.*

Spun s. yet raw or unboiled. कोरट *f.*

Sick of s. कळी *f.* (Four कळी form one थोक, two थोक one शेरिया).

Washed s. नखी *f.*

2 *stuff made of silk.* रेशिमाचें कापड*n.* रेशमीकापड*n.* नरमिना*m.* दुकूल*n.* पट्ट*m.* पट्टकूल*n.*—Certain *stuffs* are, एरंडें, कद, कलिंदरा, किनखाब, कोशेरें, खजूरछडी, गुलबदन, घोडेघाटी, चिकटा, चिवली, चेतावंदरेशीम, तसरांव, ताफता, पाटांड *or* व, पांवरो *or* पामरी, पिनावर *or* पीनांवर, मशरू, मुगवा *or* मुगा, मुसड़जर.

Silk-reel, *n.* आसारी *f.*

Silk-weaver, *n.* खनरी.

Silk-worm, *n.* कोसला*m.* कोळिसरा*m* कोशकार*m.* तंतुकीट*m*

Cord or cocoon of a s. कोसला*m.* कोळिसरा*m.*

Silken, *a. made &c. of silk.* रेशिमाचा, रेशमी, कौशेय

Silky, *a. silken.* रेशिमाचा, रेशमी, कौशेय.

2 v. Soft. रेशमी, मऊ, मृदु.

Sill, *n.* (of a door or window) v Threshold. चौकटीची खालची बाजू *f.* शिला *f.*

Sillily, *adv.* v. V. 1. भोळेपणाने, खुळसरपणाने, बावळेपणाने.

Silliness, *n.* v. A. 1. खुळकटपणा*m.* खुळसरपणा*m.* भोळेपणा*m.* बावळेपणा*m.*

Silly, *a. weak in intellect, simple, &c.* v. Foolish. खुळकट, खुळसट, खुळसर, वेडसर, अचरट, भोळा, भाळाभोळा, बावळा, गयाळ, गयाळी, गैरी, गलतान, वेकूब, हीनबुद्धि, मंदबुद्धि, गरेगील.

2—action, conduct, &c. वेडेपणाचा, खुळकटपणाचा, भोळेपणाचा, &c वेडा, वेडसर, वेडावांकडा, बावगा, पोकळ, फुसका, फुसकुला

Silvan, *a. pertaining, &c to woods or groves.* वनाचा, वनासंबंधीचा, वन्य, वनस्थ, वनाश्रय, वनाश्रयी, वनेचर, आरण्यक, वान

Silver, *a. made of silver.* रूप्याचा, चांदीचा, रौप्य, राजत

2 *white like silver.* रूप्याचा, रौप्यवर्ण.

Silver, *n.*—the metal. रौप्य *pop.* रूपें*n.* रूप्य*n.* रजत*n.*

Pure s. चांदी *f.*

2 *coin made of silver.* रूप्याचीं नाणीं*n. pl.* रूपये*m. pl.*

Silverling, *n. silver corn.* रूप्याचें नाणें*n.* रौप्यमुद्रा *f.*

Silversmith, *n.* v. Goldsmith. रौप्यकार.

Silvery, *a. white like silver.* रूप्याचा, रौप्यवर्ण, रौप्यसदृश

Similar, *a.* v. Like. सारखा, बराबर, तुल्य, सम, समान, सदृश

Similarity, *n.* v. A. *and* Likeness. सारखेपणा*m.* सारखनटा*m.* बराबरी *f.* तुल्यता *f.* समता *f.* साम्य*n.* औपम्य*n.*

Similarly, *adv. in like manner.* तसाच *decl.* त्याचप्रमाणें, त्यासारखा *decl.* तद्वत्.

Simile, *n.* v. Illustration. दाखला*m.* दृष्टांत*m.* उपमा *f.* उत्प्रेक्षा *f.*

Similitude, *n.* v. Likeness. सारखेपणा*m.* सादृश्य*n.* तुल्यता *f.* समता *f.* साम्य*n.* औपम्य*n.*

2 *form, appearance,* v. Likeness. आकार*m.* रूप*n.*

3 See Simile.

To Simmer, *v. n. boil with gentle hissing.* चरचरणें, चटचटणें, सणसणणें, वाजणें.

To Simper, *v. n. smile in a silly manner,* v. Smile. गालांत-गालावर हासणें.

Simper, Simpering, *n.* v. V. गालांत हासणें*n.* &c. अनर्थकनिःशब्दहास्य*n.*

SIMPERER, *n.* SIMPERING, *p. a.* v. V. गालांत हासणारा, अनर्थक्-निरुशब्दहास्यकर्त्ता.

SIMPLE, *a. not compound; uncombined with anything.* शुद्ध, निर्भेल, निखालस केवल *or* केवळ, निर्दम्, निरवयव.

2 *plain, artless, guileless* भोळा (*remiss.* भोळसर, भोळवट *simplish*), मनाचा भोळा, भावार्थी, भोळाभावार्थी, सालस, सावळा *or* सावडा, भावडा, साधा, अजाणता, निवळ, बाळबोध *or* बाळबद, ऋजु *pop.* उजू, साळसूद *or* ध, साळढाळ, साळभोळा, भाळभोळा, निष्कपट, अकपट, निष्कृत्रिम, अकृत्रिम, शुद्धमति, निष्प्रपंच, अमायी, अमायिक, अमाय.

3 *not subtil, abstruse, involved, &c.* v. EASY, PLAIN. बाळबोध *or* बाळबद, सरल *or* सरळ, सुरळीत, साधा, उजू, साळभोळा.

4 *mere, bare.* शुद्ध, केवल *or* केवळ, नुस्ता *or* निस्ता, साधा.

SIMPLE, *n. herb, &c.* बुटी *f.* वनस्पति *f.* औषधि *f.*

Simples, compreh. झाडपाला *m.* जडीबुटी *f.*

SIMPLE-MINDED, *a.* v. SIMPLE. भोळा, मनाचा भोळा, भोळाभावार्थी, मनाचा कोवळा.

SIMPLE-MINDEDNESS, *n.* v. A. भोळेपणा *m.* मनाचा भोळेपणा *m.* भोळाभाव *m* भोळाभावार्थ *m.*

SIMPLETON, *n.* v. FOOL. भोळानाथ *m.* भोळाशंकर *m.* भोळासांब *m.* सांब *m.*

SIMPLICITY, SIMPLENESS, *n.* v. A. 1. शुद्धपणा *m.* निखालसपणा *m.* निर्भेलपणा *m.* &c. अमिश्रभाव *m.* केवलत्व *n.*

2 भोळेपणा *m.* मनाचा भोळेपणा *m.* सावळेपणा *n.* साधेपणा *m.* साळसूदपणा *m.* &c. भोळाभाव *m.* सालसाई *f.* सालशी *f.* भावार्थ *m.* अकपट *n.* अमाया *f.* कपटाभाव *m.* कपटराहित्य *n.* अकापट्य *n.* निष्कापट्य *n.* अनन्यभाव *m.* भोळीव *f.*

Good luck to s. May s. prosper! भोळाभाव सिद्धीस जाव.

3 बाळबोधपणा *m.* सरळपणा *m.* सुरळितपणा *m.* &c. सारल्य *n.* सरलता *f.*

SIMPLY, *adv.* v. A. 1. निरखळ *or* निखळ, निखालस, निसळ, निस्तूक, निष्टंक.

4 एरवीं, सहज, सहजाखालीं, सहजगतीने, सहजगत्या, सहजरीनीने, सहजरीत्या, स्वाभाविक *pop.* स्वभावीक, फक्त, साहजिक.

To SIMULATE, *v. a. assume the appearance of,* v. TO FEIGN, TO PRETEND. डौल *m.* घालणें-धरणें, *g. of o.* सोंग *n.*-गत *n.*-रूप *n.*-&c. घेणें *g. of o.*

SIMULATION, *n.* v. V. डौल घालणें *n.* सोंग घेणें *n.* &c. अपदेश *m.* व्याज *m.*

SIMULTANEITY, SIMULTANEOUSNESS, *n.* v. V. एककालिकता *f.* समकालिकता *f.* कालैक्य *n.* एककालता *f.* एकसमयता *f.* योगपद्य *n.* युगपद्भाव *m.*

SIMULTANEOUS, *a. existing or happening at the same time.* एकेवेळचा, एकेकाळचा, एककालिक, एककालीन, एकसमय, समकालिक, कालैक्यविशिष्ट.

SIMULTANEOUSLY, *adv.* v. A. एकेवेळेस, एकेसमयास, खेपेसरसा, खेपेने, एकसमयावच्छेदेंकरून, युगपत्.

SIN, *n.* पाप *n.* पातक *n.* दोष *m.* अघ *n.* शमल *n.* अशुभ *n.* कल्मष *n.* किल्बिष *n.* दुरित *n.* कलुष *n.*

S. is sweet in the beginning but bitter in the end. पातक आगमीं गोड निर्गमीं कडू.

Sold under s. Slave of s. पापाधीन, पापवश.

Whose s. is put away. निर्धूतपाप, धूतपाप, धूतकल्मष.

2 *a.* s. *a bad action,* v. CRIME. कुकर्म *n.* पापकर्म *n.* अकर्म *n.* दुष्कर्म *n.* पाप *n.* पातक *n.* दुष्कृत *n.* दुष्कृति *f.* Sins of the first order are five (पंच महापातकें *n. pl.*) viz. ब्रह्महत्या (killing a Brahman), सुवर्णस्तेय (stealing gold), सुरापान (drinking spirits), गुरुतल्पगमन (adultery with the wife of a spiritual teacher), and तत्संसर्ग (association with a person guilty of any of the above).

Awful s. अघोरपातक *n.* अघोरपाप *n.*

Heinous or flagrant s. महापातक *n.* महापाप *n.* अतिपातक *n.* अनुपातक *n.*

Secret sins. प्रच्छन्नपातकें *n. pl.* गुप्तपातकें *n. pl.*

To SIN, *v. n.* पाप *n.*-पातक *n.*-पापकर्म *n.*-दुष्कृत *n.*-&c. करणें

SIN-DESTROYING, *a.* पापनाशी, पापनाशक, पापघ्न.

SINCE, *prep. or adv. after, from the time that.* पासून, पाठावरून, धरून, अलिकडे *or* ऐलिकडे, अलिकडून *or* ऐलिकडून, अनंतर, नंतर.

2 *ago, past, before this.* मागें, झाला, गेला, (as एकमहिना झाला a month since, दोन दिवस झाले).

SINCE, *conj. because that, seeing that* जेव्हां, ज्यापेक्षां, ज्याअर्थी, ज्यासाठी, ज्यापरी.

SINCERE, *a unfeigning, guileless,* v. HONEST, SIMPLE खरा, निष्कपट, अकपट, निष्कृत्रिम, अकृत्रिम, सात्विक, प्रांजल, अमायी, अमायिक, अमाय, निष्प्रपंच, मनाचा मोकळा, ऋजु *pop.* उजू, भावार्थी, सत्यव्रत, हृद्य.

2 *unfeigned, real, heartfelt, &c.* v. TRUE. खरा, खराखुरा, वास्तविक, अकृत्रिम, निष्कपट, पोटांतला, मनापासूनचा, जिव्हाळ्याचा, नाभिकमळापासूनचा, जिवाभावाचा, आस्थेचा, अंतर्यामीचा, अंतर्यामी, आनंद्याच्यापिळ्याचा, बेंबीच्या देंठाचा.

SINCERELY, *adv.* v. A. निष्कपटपणाने, कपटावांचून, कपटसोडून, &c. मनापासून, मनोभावें *or* मनोभावेंकरून, जिवाभावाने, पोटांतून, अंतर्यामापासून, बेंबीच्या देंठापासून, नाभिकमूळापासून, मनःपूर्वक, जीवादारभ्य.

SINCERITY, SINCERENESS, v. A. 1. खरेपणा *m.* निष्कपटपणा *m.* निष्कृत्रिमपणा *m.* &c. निष्कापट्य *n.* अकापट्य *n.* &c. भावार्थ *m.* अकपट *n.* आर्जव *n.* ऋजुभाव *m.* सरलभाव *m.* अनन्यभाव *m.*

2 खरेपणा *m.* वास्तविकपणा *m.* निष्कपटपणा *m.* &c. सत्यता *f.* निष्कृत्रिमता *f.* &c.

SINCIPUT, *n. fore part of the head.* टौकी *f.* टवळी *f.* तालु *pop.* टाळू *f.* कंवटी *f.* मस्तकाग्रभाग *m.*

SINE, *n.*—in geometry. ज्या *f.*

Versed s. इषु *m. f.*

SINECURE, *n. office with pay without work.* बैठारोजगार *m.* बैठीअसामी *f.* बैठीचाकरी *f.* बैठेवेतन *n.*

SINEW, *n. tendon.* नस *m.* स्नायु *f.* स्नायुश्वेतांशु *m.* स्नाव *m.*

2 sinews; *strength.* बल *or* बळ *n.* मुख्यसाधन *n.*

SINEWY, *a. consisting of a sinew.* स्नायूचा, स्नायुमय.

2 See STRONG.

SINFUL, *a. tainted with sin,* v. WICKED. पापी, पापिष्ठ, पातकी, पापकर्त्ता, पापकर्मा *pop.* पापकर्मी, पापकर, पापात्मक, पापपरायण, दुरित.

2 *containing sin, contrary to right,* v. WICKED. पापाचा, दुष्कर्माचा, अधर्माचा, &c. प्रत्यवायी.

SINFULNESS, *n.* v. A. *and* SIN. पापीपणा *m.* पापिष्ठपणा *m.* &c. पापबुद्धि *f.*

2 वाईट *n.* दुष्टपणा *m.* वाईटपणा *m.* प्रत्यवाय *m.*

To SING, *v. a. utter with musical modulations.* गाणें, गाऊन म्हणणें, स्वरावर-चालीवर-&c. म्हणणें-वाचणें.

2 fig. v. TO PRAISE. गाणें, वर्णणें *pop.* वाणणें, वाखाणणें, कीर्त्तणें.

To SING, *v. n.* गाणें, गाणें *n.*-गायन *n.*-गान *n.*-तनरी *f.*-तननं *n.* करणें,—in a hoarse or cracked voice, रेंकणें,—badly; *to screech, squall, scream, &c.* गद्धेमल्हार *m.*-दळुबाईदळूं *n.*-बकरतान *f.*-रेंडागीत *n.*-&c. करणें, तारे तुटतात असें गाणें.

To s. like an old cow. रेंकणें.

To s. out. गळ्यावर गाणें.

To s. second with. स्वरm. देणें, सूरm. धरणें

2—a bee, top, &c. गुंगणें, गोंगणें, गोंगावणें, चुचावणें, भिरभिरणें, रुणरुणणें, चूं adv.–घूं adv. करणें, सणकाm. (*intens.* सणसणाटm.–सणाणाm.) करणें.

3—in boiling. सणसणणें *intens.* सणाणणें, चरचरणें, चटचटणें.

To SINGE, *v. a. burn superficially, scorch.* बाहेरून-वरवर-&c. जाळणें, भाजणें, हुरडणें, हुरपळणें, हुरहुळणें, होळपणें.

SINGED, *p.* v. V. बाहेरून जाळलेला, भाजलेला जळका, भाजका, पोळीव, भाजीव.

To be singed. पोळणें, जळगणें, शेकावणें, हुरडणें, हुरपळणें, हुरफळणें, होळपणें, अग्निस्पर्शm. होणें *in. con.*

SINGER, *n.* SINGING, *p. a.* v. V. N. 1. गाणारा, गाणेवाला, गवयी, गायक, गायनी, कवाल, उद्गाता.—in contempt, दळ्या.

S in second. सूरकरी.

Sweet s. गोडगळ्याचा.

3 सणसणगारा, &c. सणसणीत.

SINGLE, *a. not double.* एकेरा, एकेरी, एकपदरी.

2 *sole, alone, one.* एक, एकटा, एकला, एकुलता, एकुलताएक, एकएकटा, एकएकला, एकाकी, एकसुरा, असंग, निस्संग, असहाय.

3 *individual,* See PARTICULAR.

4 *unmarried,* v. BACHELOR, SPINSTER. अवरठा, अविवाहित (–ताf.), अनूढ (–ढाf.).

5 *unembarrassed with family or wife.* सडा, सडासांटा *or* सडेसांट *or* सडासांठ, निस्संग.

To SINGLE, *v. a. select.* निवडणें, निवडून घेणें, ओळखूननिवडणें-काढणें.

SINGLE-EYED, *a. one-eyed.* एकाक्ष.

2 *having one object or aim.* एकरोखी, एकलक्षी.

SINGLE-FIGHT, *n.* द्वंद्वयुद्धn.

SINGLE-HANDED, *a. without assistance.* एकटा, एकाकी, असहाय, स्वबाहुसहाय, दोस्सहाय.

SINGLE-HEARTED, SINGLE-MINDED, *a.* v. SIMPLE. एकनिष्ठ, एकचित्त, एकरोखी, एकाकार, अनन्यवृत्ति.

SINGLE-HEARTEDNESS, SINGLE-MINDEDNESS, *n.* v. A. एकनिष्ठाf. अनन्यभावm. अनन्यनिष्ठाf. अनन्यवृत्तिf.

SINGLE-SIDED, *a.*—chintzes, silks, &c. एकांगी, एकरोखी.

SINGLE-STICK, *n.*—the play. दांडपट्टाm. दांडपट्ट्याचा खेळm. द्विदंडि *adv.* युद्धn.-खेळm.–खेळणेंn. द्विदंडिप्रहरणn. द्विमुसलिप्रहरणn.

SINGLENESS, *n* v. A. 1. एकेरेपणाm. एकेरीपणाm. &c.

2 एकटेपणाm. एकलेपणाm. एकाकीपणाm.

4 *and* CELIBACY. अवरठेपणाm. अविवाहितत्वn. अनूढताf.

SINGLY, *adv.* v. A. 1. एकेरा *decl.* एकपदरी.

2 एकटा *decl.* एकला *decl.* &c. मदतीवांचून, सुहायावांचून, &c. असहाय.

3 एकएक.

SINGULAR, *a. sole,* v. SINGLE. एक, एकटा, एकाकी.

2 *existing by itself, unexampled, &c.* अद्वितीय, अदृष्टदृश, अप्रतिम, अनुपम, अपूर्व, एकमात्र, अनन्यसाधारण.

3 *particular, not customary, common, &c.* v. STRANGE. विलक्षण, एकप्रकार, एकप्रकारचा, एकतऱ्हेचा, एकाड, नवल, निराळा, तऱ्हेचा, तऱ्हेदार, तऱ्हेवाईक, असाधारण, अनन्यसाधारण, विजातीय, विशेष, लोकबाह्य, लोकोत्तर, स्वप्रख्य.

4—in grammar. एकवचनn.

Language (address or mention) in the s. number. एकेराशब्दm.

SINGULARITY, *n.* v. A. 1. एकटेपणाm. &c.

2 अद्वितीयताf. असदृशताf. अप्रतिमताf. &c अनन्यसाधारणताf.

3 विलक्षणपणाm. एकाडपणाm. निराळेपणाm. असाधारणताf. &c.

SINGULARLY, *adv.* v. A. 3. विलक्षण, &c. विशेषेंकरून, विशेषतः.

SINISTER, *a.* See LEFT. 2 *evil, dishonest, crooked, &c.* वांकडा, कपटाचा, कापट्याचा, नक्र, असरल, अनृजु.

To SINK, *v. n.* (in water, &c.). बुडणें, डुबणें, बसणें, खालीं बसणें, निमज्जनn.-&c. होणें *g. of s.*

2 (as into mud, &c.). रुतणें, रुपणें, आंत जाणें, गडणें.

3 *soak into.* जिरणें, जिरून जाणें, मुरणें, मुरून जाणें, भिनणें, भिनरणें *or* भिनारणें.

4 *lose prominence or height, fall in.* बसणें, खचणें, रेवणें, दबणें,

5—the eyes; *&c. become deep.* खोल जाणें, आंत जाणें, खोलगटणें, खोलटणें, पोंढळणें.

6 (into the mind). ठसणें, बिंबणें, भिनणें, भरणें, बिनणें, उपनिष्टणें

7 *decrease, deteriorate,* v. To DECLINE. उतरणें, गळणें, खालावणें, घसरणें, अवतारm. होणें–संपणें *g. of s.* परडेंn. उतरणें–बसणें *g. of s.*

8—spirits, &c. v. To FAIL. खचणें, गळणें, थकणें, बसणें.

9—money, &c *go, be lost.* बुडणें, थकणें, डुलणें, निजणें, फसणें, जिरणें, मुरणें, मरणें.

To SINK, *v. a. cause to sink.* बुडवणें, डुबवणें.

2 (money, &c.) *lose, dissipate.* बुडवणें, फसवणें, गरक-&c. करणें.

SINK, *n. drain, sewer.* नालाm. मोरीf.

SINLESS, *a.* पापानिराळा-वेगळा, निष्पाप, अपाप, पापहीन-रहित–&c. निष्कल्मष.

SINLESSNESS, *n.* v. A. निष्पापताf. पापराहित्यn. पापशून्यताf. पापाभावm.

SINNER, *n.* v. SINFUL. पापीमनुष्य *pop.* पापी माणूस, कुकर्मी, अकर्मी.

Some terms for *an atrocious sinner* are, पापमूर्त्ति, पापराशि, पापात्मा, पापस्वरूप, पापनिधि, पापपुरुष.

SINUOUS, *a.* v. WINDING. वांकाचा, नागमोडी.

SINUS, *n. fistulous sore.* नाडीf. नाडीव्रणn. गतिf.

To SIP, *v. a. drink in small quantities by the lips.* ओंठानीथोडाथोडा *decl.*–अल्पअल्प–&c. पिणें, चाखतचाखत पिणें, घोटm.–भुरकाm. घेणें *g. of o.* ईषत्पानn. करणें *g. of o.*

Sipping of water before or after meals, &c. आपोशनn. आचमनn.

SIP, SIPPING, *n.* v. V.—*act.* ओंठानी पिणेंn. थोडाथोडा पिणेंn. &c. ईषत्पानn.

2 *small draught taken with the lips.* घोटm. भुरकाm. झुरकाm.

SIR, *n.*—the word of respect. जी, महाराज, साहेब, खुदावंत.

SIRE, *n.*—the word of address to a king. महाराज *or* महाराजा.

2 v. FATHER. बापm. जनकm.

SIREN, *n. an enticing woman,* v. BEAUTY. मोहणारी स्त्री, मोहिनीf. चाळकभवानीf.

SIRIUS, *n. dog-star.* लुब्धकm.

SIRNAME. See SURNAME.

SIRRAH,—the contemptuous term of address. अरे, रे, बेव्या, मसण्या, माणसाच्या लेंका, माणसाच्या कांद्या.

SIRUP, *n. sweet-juice of fruits, &c.* शिराm. पाकm. पंकm.

To prepare with s. पांकणें.

SISTER, *n.* बहीण *f.* भगिनी *f.* स्वसा *f.*

Elder s. अग्रजा *f.*

S's husband. मेहुणा *m.* साला *m.* शालक *m.* श्यालक *m.* श्याल *m.*

Younger s. अवरजा *f.*

SISTER-IN-LAW, *n. wife's sister.* मेहुणी *f.* जायाभगिनी *f.*

2 *husband's sister.* नणंद *f.* वनसें *or* वैनसें *n. pl. or* वनसा *f. pl.* नणदुली *or* नणदोली *f.*

3 *brother's wife.* भावजई *f.* भ्रातृजाया *f.*

SISTERHOOD, *n. state, office, &c. of a sister.* बहीणपण *n.* बहीणपणा *m.* भगिनीत्व *n.*

2 *community of women.* स्त्रीमंडळी *f.* स्त्रीसमाज *m.* स्त्रीगण *m.*

SISTERLY, *a.* बहिणीचा, बहिणीलायक, भगिनीयोग्य.

To SIT, *v. n.* बसणें, बैठक *f.*-बसक *f.* मारणें-घेणें, उपवेश *m.*-उपवेशन *n.*-&c. करणें, उपविष्ट-आसित-&c. होणें.—in cant phraseol. बूड *m. n.* टेकणें

To s. down in despair. बसकण *f.* मारणें-घेणें.

To s. loosely and roomily. गोठण *f. n.* घालून बसणें, तरंगण *f.* मारून बसणें.

2 *lie, rest, press upon.* बसणें

3 *be idle or unemployed.* बसणें.

4 *incubate,* v. To BROOD. बसणें, पाखर *f.* घालणें.

5—an assembly, &c. बसणें, बैठक *f.*-बसणी *f.*-&c. होणें-असणें *g. of s.*

6 down. बसणें, खालीं बसणें.

7 up; *rise from a recumbent posture.* उठून बसणें.

8 up; *not to go to bed.* बसणें, जागणें.

SITE, *n. local position,* v. PLACE. स्थान *n.* स्थल *n.* ठाण *n.* पद *n.*

Purification of a s. for buildings, sacrifice, &c. तळझाडा *m.* स्थलशुद्धि *f.*

S. of a ruined house. घरटा *m.* घरटण *n.* घरटणा *m.*

SITTER, *n.* SITTING, *p. a.* v. V. 1. बसणारा, बसलेला, &c. आसीन, उपविष्ट

SITTING, *n.* v. V. 1. बसणें *n.* बैठक *f.* बसक *f.* उपवेश *m.* उपवेशन *n.*

5 बसणें *n.* बैठक *f.* बसणी *f.*

SITUATE, SITUATED, *a. placed with respect to any other object.* वसवलेला, वसलेला, स्थित, अवस्थित, स्थानस्थित, स्थानापन्न.

2 *being in any state with regard to men or things.* अवस्थेचा, &c. अवस्थापन्न, अवस्थाप्राप्त, अवस्थ in comp.

To be s. अवस्था *f.*-&c. असणें *g. of s.*

SITUATION, *n. local respect,* v. PLACE. जागा *f.* स्थान *n.* स्थिति *pop.* स्थीन *f.* अवस्थान *n.* अवस्थिति *f.* पद *n.*

2 *state,* v. CONDITION. अवस्था *f.* दशा *f.*

3 *place, appointment,* v. POST. जागा *f.* असामी *f.* स्थल *or* स्थळ *n.*

SIX, *a.* सहा, षट् in comp. षड् in comp.

Aggregate of s. छकडी *f.* छक्का *m.* सकडा *m.* सक *m. n.* षट्क.

Sixes and sevens. तेरावारा.

2 (on a dice &c.). सक *or* सख *m.*

SIX-FINGERED, *a.* सहाबोट्या, षडंगुल.

SIX-FOLD, *a.* सहापट, षड्गुण, षट्क.

SIX-FOOTED, *a.* सहापायांचा, सहापायी, षट्पद.

SIX-SIDED, *a.* सहापैलू, षडानन.

SIX-TOED, *a.* सहाबोट्या, षडंगुल.

SIXTEEN, *a.* सोळा, षोडश.

Aggregate or body of s. men. सोळकी *f.*

Consisting of s. (*payli,* maunds, candies, &c.). सोळुला.

SIXTY, *a.* साठ, षष्टि.—one, एकसष्ट, एकसट;—two, बासष्ट, बासट,—three, त्रेसष्ट, त्रेसट *or* तिरेसट;—four, चौसष्ट, चौसट;—five, पांसष्ट; पांसट;—six, सहासष्ट, सहासट;—seven, सतसष्ट, सतसट;—eight, अडसष्ट, अडसट;—nine, एकुणहत्तर.

Aggregate of s. साठी *f.*

SIZE, *n bulk, magnitude.* आकारमान *n.* आकृतिमान *n.* महत्त्वमान *n.* परिमाण *n.* मान *n.* आकार *m.* आकृति *f.* लांबीरुंदी *f.*

Disparity or inequality of s. लाहनमोठेपणा *m.*-लाहनवीथोरवी *f.*-&c. पाहून रचणें-योजणें-मांडणें-&c.

2 *glue, paste..* चिकटवण *n.* डकवण *n.* चिकटा *m.* सरस *m.* खळ *f.*

To SIZE, *v. a. arrange according to size.* लाहानमोठेपणा *m.*-लाहनवीथोरवी *f.*-&c. पाहून रचणें-योजणें-मांडणें-&c.

2 *glue, paste.* चिकटवणें, खळणें.

SIZED, *a. having a particular magnitude.* आकाराचा, आकृतीचा.

SIZY. See VISCOUS.

SKAIN, SKEIN, *n. hank (of thread, &c.).* कुकडें *n.* पाट *n.* कोंपरी *f.*

S. doubled up. मुट्टा *m.*

SKELETON, *n. connected bones of an animal without the flesh.* हाडांचा पिंजरा *m.* पंजर *m.* अस्थिपंजर *m.* हाडगात *n.* सांपळा *m.*

Reduced to a s. त्वगस्थिमात्रशेष.

2 fig. *compages, case,* v. FRAME. सांगाडा *m.* सांकाटा *m.* खटारा *m.*

To SKETCH, *v. a. trace the outline of,* v. To DELINEATE. अंकणें, उतरणें, काढणें, वेत *m.*-नकशा *m.*-&c. काढणें-करणें *g. of o.*

SKETCH, SKETCHING, *n.* v. V.—*act.* अंकणें *n.* &c. अंकणी *f.* अंकन *n.*

1 *outline, general delineation.* नकशा *m.* नकाशा *m.* चित्र *n.* वेत *m.* वेतवात *m.*

Rough s. अराखडा *m.* मसुदा *m.*

SKEWER, *n. wooden or iron pin.* सळई *f.* शलाका *f.*

SKIFF, *n. small boat,* v. VESSEL. डिंगी *f.*

SKILFUL, SKILLED, *a.* v. CLEVER, KNOWING. कुशल, कसबी, हुशार, चतुर, सुगर, सुघड, सराईत, हुनरी, हिकमती *or* त्या, कलावंत, करामती, विचक्षण, खबरदार, कौशल्यशाली, प्रवीण, निपुण, कृतकर्मा, परिज्ञाना.

SKILFULLY, *adv.* v. A. कुशळपणाने, चातुर्याने, कौशल्याने, सुगराईने, युक्तीने, &c. युक्तिवता, युक्त्या, कौशल्यपूर्वक.

SKILFULNESS, SKILLEDNESS, *n.* v. A. कुशळपणा *m.* चतुरपणा *m.* सुगरपणा *m.* &c. चातुर्य *n.* सुगराई *f.* दक्षता *f.* वैचक्षण्य *n.* नैपुण्य *n.* प्रवीणता *f.* प्रावीण्य *f.*

SKILL, *n. familiar knowledge with dexterity.* युक्ति *f.* युगुत *f.* हिकमत *f.* कला *or* कळा *f.* कळाकुशलता *f.* कलाकौशल्य *n.* कसरत *f.* चातुर्य *n.* कौशल *n.* कौशल्य *n.* कसबदारी *f.* कसब *n.* कारिगिरी *f.* कुसरी *f.* वस्तादगिरी *f.* वस्तादी *f.* हुनर *m. f.* कडासणी *f.* छापा *m.* छापी *f.*

SKILLET, *n. vessel with a handle for heating in.* थावर *m.*

To SKIM, *v. a. clear off from the surface.* झाऱ्याने-&c. काढणें, छाटणें, झाडणें, काढणें, छाटून काढणें, छाटणी *f.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *take off the scum from.* मलई *f.*-मळी *f.*-साय *f.*-&c. काढणें-छाटणें *g. of o.*

3 *pass near the surface, glide along the surface of.* सरपटणें, सरपटत-सरसून-&c. जाणें with वरून *of o.*

To SKIM, *v. n. glide along.* सरपटणें, सरकटणें, सरपटत-सरकटत जाणें-चालणें, सरसून *prep.* जाणें-चालणें, थारवा धरून जाणें-चालणें, सुळकण-सुळदिशी-&c. जाणें-चालणें.

2 over; *read or attend to superficially.* सरासरी-वरवर-उपरा-उपर-&c. पाहणें, चालतांचालतां-अवझडतां-घेरझडतां-&c. पाहणें.

SKIMMER, *n. utensil to skim with.* झारा*m.* शिवेंn.

SKIMMINGLY, *adv.* v. V. N. 1. सरपट्यां, भुईसरपट *or* टां..

2 वरवर, वरवरतां *or* तीं, सरासरी, उपराउपर.

SKIMMINGS, *n matter skimmed.* साय *f.*

SKIN, *n. the natural covering of animals.* त्वचा *f* चामडें*n.* चामडी *f.* चमडी *f.* चर्म*n.*—as enveloping the body, सालटी*f.* सालटें*n.* कातडी *f.* खाल *f.*

Insensibility of s. *tactus imminutus.* सुनवहिरी*f.* वहिरीव्यथा*f.* त्वक्शून्यवात*m.*

True s. भेंतरसाल *f.*

To save one's s. *to save one's bacon* धड *or* धडे गांडीनें निघणें -सुटणें-पार पडणें-&c.

2 *pelt,* v. HIDE. कातडें *or* कातडें*n.* चरस*m.* आधोड *f.*

3 v. HUSK. सालपट*n.* टरफल*n.* छिलका*m.* छिलटा*m*

4 (as of kernels, certain fruits, &c.). कोशेटा*m.* कोशेरा*m.*

To SKIN, *v. a flay.* कातडें*n.*-त्वचा *f.*-साल *f.*-&c. काढणें *g. of o.* सोलणें, छिलणें,

SKIN-DEEP, *a.* v. SUPERFICIAL. वरवरचा, वरकमी.

SKIN-FLINT, *n.* v. MISER. कवडीचुंबक, मखीचूस.

SKINNED, *p.* v. V. कातडें काढलेला, सोललेला, &c. सोलींव, निस्त्वच.

SKINNY, *a.* v. LEAN. सडपातळ, सडसडीत, चर्ममात्रावशेष.

To SKIP, *v. n. leap, spring, &c.* टिपण*n.* टाकणें, ठिकणें, कुदणें, उडनउडन *adv.* जाणें-चालणें, प्लुति *f.*-प्लुतगति *f.*-&c. करणें.

2 *caper about,* v. To FRISK. उडणें, नाचणें, खिदडणें, खिदळणें, उडी *f.* मारणें, खिदडा*m.* घालणें, बागडणें.

3 over; v. To OMIT. वगळणें, गाळणें.

To SKIP, *v. a. pass over, miss, omit.* सोडणें, अंतरणें, वगळणें, गाळणें, उल्लंघणें.

SKIP, SKIPPING, *n.* v. V. N. 1. टिकणें*n.* कुदणें*n.* &c. प्लुति *f.* प्लुतगति *f.* प्लुतगमन*n.* मंडूकप्लुति *f.* मंडूकगति *f.*

2 उडणें*n.* उडी मारणें*n.* &c. उडी *f.*

S. of a flat stone &c. skimming water. काकर *f.*

SKIP-JACK, *a.* उडाणटप्पू, पायसूट.

SKIPPED, *p.* v. V. A. वगळलेला, अंतरलेला, &c. अंतरित, अंतरीक.

SKIPPER, *n.* SKIPPING, *p. a.* v. N. 1. टिपण टाकणारा, उडनउडन-जाणारा, &c. प्लुतगामी.

2 उडणारा, नाचणारा, उड्या मारणारा, &c.

To SKIRMISH, *v. n. fight slightly at a distance, or in small parties.* फटकाफटकी *f.*-झडपाझडपी *f.* नोकानोक *f.*-नोकानोकीची लढाई *f.*-&c. चालणें *g. of s.* दूरून लढाई *f.* करणें.

SKIRMISH, SKIRMISHING, *n.* v. V. फटकापाटकी *f.* झडपाझडपी *f.* ठाठू*n.f.* चकमक *f.* नोकानोक *f.* नोकानोकीची लढाई *f.* दूरची लढाई *f.* -गोळागोळी *f.*-सेनामुखयुद्ध*n.*

SKIRT, *n.* (of a garment) *lower and loose part.* घेर*m.* घोळ*m.* झोल*m.* पदर*m.* पल्लव *pop.* पालव*m.* फेर*m.* पागोरा*m.*

To wave the s. (in order to summon). पदर*m.* टाकणें, शेव*m.* घालणें.

2 v. EDGE. कांठ*m.* किनारा*m.* शेव*m.* प्रांतभाग*m.*

3 (esp. of a turban or sash). शेमला *or* समला*m.*

4 *or* skirts; *precincts,* v. BORDER. सीमा *f. pop.* झींव *f.* शेव*m.* पालव*m.* दर *f.* शिरा *or* शेरा*m.*

To SKIRT, *v. a. form a border to, run along the edges.* बाजू *f.*-सिमा *f.*-&c. धरणें, बाजू *f.*-सीमा *f.*-शीव *f.*-&c. असणें *in. con*

SKIRTED, *a. that has a skirt or border.* घेरदार, घोळदार.

SKITTISH, *a. shy, &c.* बुजट *or* बुझट, बुजरा, बुजीर.

2 v. FRISKY. नाचरा, कुलुत्या.

SKITTISHNESS, *n.* v A. 1. बुजटपणा*m.* बुजरेपणा*m.* &c.

2 नाचरेपण*m.* कुलुली *f* मस्ती *f.*

SKREEN, SKULK, SKULL. See SCREEN, &c.

SKY, *n. aerial region, &c.* v. HEAVEN. अभाळ*n.* आकाश*m.n.* आस्मान*n.* निराळ*n.* गगन*n* अंतरिक्ष*n.* अंतराळ*n.* अभ्र*n.* नभ*n.* अंबर*n.* व्योम*n.*

Redness of s. at sunrise and sunset. ताब *f.* तांबोटी / नावट *f.*

The s is overcast. अभाळ भरलें

SKY-COLORED, *a.* आस्मानी, आस्मानीरंगाचा, आकाशवर्ण.

SKY-KISSING, SKY-KISSED, *a.* गगनचुंबित, गगनचुंबी, नभचुंबित *or* चुंबी, गगनासीं भांडणारा.

SKY-LARK, *n.* कुकुटकुंभा *or* कुकुडकुंभा*m.* कुकुडकोंबा*m* कुक्कुटकुंभा*m.* कुंबेकुकूड*m.* कुंभारकुकूड*m* भरद्वाज*m.*

SKY-LIGHT, *n. window in the top of a house.* धारें*n* झारें*n.* सोणें *or* सार्णें*n.* गवाक्ष*m.n.*

SKY-ROCKET, *n.*—the fire work. हवई *or* हवाई *f.* बाण*m.*

Bundle of twenty four sky rockets कैची *f.*

SLAB, *n. plank or table of stone.* शिला *pop.* शीळ *f.* शिलापट*m.*

To SLABBER, *v. n. drivel, &c.* लाळ *f.*-मुखरस*m.* गळणें-पाघळणें *g. of s.* लाळ *f.* गाळणें-टाकणें, लाळणें.

SLABBERER, *n.* SLABBERING, *p. a.* v. V. लाळ गाळणारा, &c. लाळ्या, लाळगाळ्या, लाळतोड्या.

SLACK, *n. not tense, &c.* v. LOOSE. ढिला, ढील, ढिलता, सैल *(remiss.* सलींव *slackish),* शिथिल, पोकळ, अलबेला.

S. from the twist having run back. उवळ *or* उवीळ.

2 *rickety, not fast.* खिळखिळा, खिळखिळीत, उसू, गटगटीत.

3 *remiss, &c.* ढिला, ढील, सुस्त, शिथिल, गबाळी *or* ळ्या, गैदी, गैबनी, गैबत्या, गैनी, गैरात, मळमळीत.

4 *loose jointed.* ढिल्या, लुंगा, शिथिलसंधि.

5 See SLOW.

To SLACKEN, *v. a. make less tense, &c.* ढिला-ढील-सैल-पोकळ-&c. करणें, ढिलावणें, सैलावणें.

2 v. To REMIT. ढिला-शिथिल-&c. करणें, ढिलाई *f.*-&c. करणें -धरणें *g. of o.* ढिलाईवर-&c. धरणें, जोर*m.*-वेग*m.*-&c. कमी करणें *g of o.*

To SLACKEN, *v. n. become less tense, &c.* ढिला-ढील-सैल-शिथिल -&c. होणें-होत जाणें.

2 *become remiss, &c.* ढिला-ढील-सुस्त-&c. होणें-होत जाणें, ढिलाई *f.*-सुस्ताई *f.*-&c. धरणें, आळसणें, आळसावणें, सुस्तावणें, मंदावणें.

SLACKLY, *adv.* v. A. 1. ढिला *decl.* ढील, सैल, ढिलाहोईसा *decl* &c.

3 ढिलेपणानें, ढिलाईनें, सुस्ताईनें, आळसानें, &c. आळस करून.

SLACKNESS, *n.* v. A. 1. ढिलेपण*n.* ढीलपण*n.* सैलपण*n.* &c. ढिलाई *f.* शैथिल्य*n.*

2 खिळखिळेपण*n.* &c. खिळखिळी *f.*

3 ढीलपण*n.* सुस्तपण*n.* &c. ढिलाई *f.* ढिल्ली *f.* ढील *f.* आळस*n.* सुस्ताई *f.* मंदाई *f.* मंदावा*m.* मंदी *f.* कस*n.* *v.* घे.

To SLAKE, *v. a.* (lime). पाणी*n.* घालणें, भिजवणें, विरवणें, उमलवणें.

2 See To QUENCH.

To SLAKE, *v. n.* —lime. उमलणें.

To SLAM, *v. a. shut with force and noise.* धडकन-धडदिशी-धडकून-वाजवून-आदळून-आपटून-मोठ्याने-जोराने-&c. लावणें-बंद करणें.

To SLANDER, *v. a maligu, traduce, defame, &c.* v. To ASPERSE. तुफानn -तोहमत *or* तोवतf -आळ f m -&c. घालणें-आणणें, तुफानn. करणें *with* वर *of o.* चहाडी *or* चाहडी *f.* करणें-सांगणें *g. of o.* चुगली*f.* चुगल *f.*-खाणें-करणें *g. of o.* कुभांडn.-&c. रचणें-घालणें-&c. कूट *f.* खाणें *g. of o.* कोरडी किटाळ *f.* घालणें-उठवणें, अपवादm.-अभिशंसनn.-अभिशापm.-&c.करणें.

SLANDER, *n. false or malicions report to the injury of another.* बलाट *or* बालंटn. तुफानn. तोहमत *or* तोवत *f.* आळm.f चहाडी *or* चाहडी *f.* चुगली *f.* थोतांड *or* थोथाडn. बगलांट *or* टn. बलांडn. बलांडाm. कुफराणn. अदावत*f.* कूट*f.* नालिस्त *or* स्ती*f.* पैशुन्यn. तकराळ*f.* अपवादm. अभिशापm. असूया*f.* निमित्तn. पेलकुटn कैवाडn.—in cant phraseol. चकारी *f.*

SLANDERED, *p.* v. V. आळ घेतलेला-घातलेला-आलेला, &c. अभिशस्त, अभिशप्त, अभिशापित, अपवादित.

SLANDERER, *n.* SLANDERING, *p. a.* v. V. तुफान घेणारा, &c. चुगलखोर, चुगलीखोर, चुगल, बालंटखोर, बालंटी *or* ट्या, तुफानखोर, तुफानी, चाहाड, चाहाडखोर, कुभांडी, कुभांडखोर, कुधांडी, चाहाडचुचका, थोतांडी, बगलाटी *or* ठी, कवटाळ्या *or* ळ्या, कैवाडी, कुटाळखोर, कुटाळ *or* कुचाळ, & कुचाळखोर, अपवादक, अभिशंसक, अभिशंसी अभिशंसनकर्ता,—in cant phraseol. चकारनिल्हा.

SLANDEROUS, *a.* See SLANDERER. 2 *containing slander, calumnious.* तुफानाचा, चुगलीची, चहाडीचा, &c. तुफानी, कुभांडी, कुधांडी, अपवादक, अपवादात्मक, अभिशंसक.

SLANDEROUSLY, *adv.* v. A. तुफान घेऊन-करून-&c. चहाडी करून-सागून, आळ घेऊन, बालंट रचून, &c.

SLANG, *n. low, vulgar language.* आडबोली *f.* अडाणी बोली *f.*

SLANT, SLANTING, To SLANT, &c. See SLOPE, SLOPING, &c.

SLAP, *n. blow with the open hand.* चपराक *or* चपडाक *f.* चपाटी *f.* चापट *or* चापटी *f.* चपेटm. चपेट *f.* थपाटी *f.* थाप *f.* थापडी*f.* थापटn.f. थबकड *f.* थपका *or* थबकाm. धप्पाm. धपाटाm. धमाटाm. धब्बल *f.* धप्पल *f.* छकड *f.* चडक *f.* चडकण *or* चडकाण *f.* चडकणी *or* चडकाणी *f.* चटकणी *f.* वादडाm. चापट गोळी *f. v.* मार, आस्फोटm.

To threaten a s. थापट*f.n.* उगारणें.

SLAP, *adv. with a sudden & smart blow.* रप-कण-कर-&c. रपरप *or* पां *(intens.* रपारप, रपापां*).*

SLAP, SLAPDASH, *adv. with vehemence, promptness and heedlessness of action,* v. IMPETUOUSLY, SMACK. झपाट्याने, तडाक्याने, सपाट्याने, &c. मार, मारे, धसकन-कर-दिशी-&c. फटकन-कर-दिशी-&c. साफ.

To SLAP, *v. a. strike with the open hand or something flat.* चपराकणें, भडकावणें, फडकावणें, चपराक *f.*-चपेट *f.*-&c. मारणें, धबकणें, थपकावणें *or* धबकावणें, धमाटणें, चकचकावणें, चटवणें, चाखवणें, चमकावणें, वेतवणें, रंगवणें, धप्पेबाजी *f.*-&c. करणें.

To SLASH, *v. a. cut violently & at random.* धसकावणें, धसधस-छपाछप-सपासप-&c. तोडणें-काटणें-&c. धपकावणें *or* धबकावणें, खापलणें, धसाधशी *f.*-सपासपी *f.*-कचकच *f. intens.* कचकचाट*m.*-&c. करणें.

SLASH, *n. long cut or wound.* तरवारीची-&c. चीर*f.* वार*m.* फाळा*m. v.* निघ.

SLASHINGLY, *adv.* v. V. धसधस *or* सां, कचकच *or* चां,—intens. कचाकच, धसाधस, छटाछट, छडाछड, छपाछप.

SLATE, *n. thin slab of stone.* चीप *f. dim.* चिपोळी *f.*

2—for writing on. दगडाची *or* दगडी पाटी *f.* श्लेट *f.* is commonly used in schools, &c.

SLATTERN, *n.* v. SLUT. आडव्या सुडक्याची बायको *f.* जोगम्मा *f.*

To dress as a s. उभेंन नेसणें-घेणें-लावणें.

To SLAUGHTER, *v. a.* v. To KILL. काटणें, कत्तल *f.*-कट्टा*m.*-काटाकाटी *f.*-कदन*n.*-सूदन*n.*-&c. करणें *g. of o.*

SLAUGHTER, *n.* v. V. काटणें*n.* कत्तल *f.* कट्टा*m.* काटाकाटी *f.* कदन*n.* सूदन*n.* सूना *f.* निकृंतन *pop.* निकंदन*n.*

SLAVE, *n. person wholly under the power of another.* दास, बंदा *or* बांदा, गुलाम, भक्तदास.

Dealer in s.-girls. कन्यापाल.

Domestic s गृहदास.

Female s. बटीक *f.* दासी *f.* बांदी *f.* लवंडी *f.* कुणबीण *f.* रांड *f.*

Home-born s. खानाजाद.

Male child of a female s. of the state. मुलगा*m.*

Offspring of a female s. बटीकपोर*c.* कडु*c.* कडवा*m.* गुलाम*m.* बंदा *or* बांदा*m.* बांदीचा, गर्भदास*m.* गर्भदासी *f.*

I am your s., your humble servant, &c. मी तुझा-आपला-&c. दासानुदास आहें, मी तुझी-आपली पायधूळ आहें.

2 fig. *one who slaves for another.* भाडेकरी *g. of s.*

To SLAVE, *v. n.* v. To LABOR. महारकष्ट*m.pl.*-कवाडकष्ट*m.pl.*-&c. करणें, हाडांचीं काडें*n. pl.* करणें, कष्टणें, मरी मरणें, गुलामगिरी*f.* करणें, कच्या घड्याने पाणी*n.* भरणें.

SLAVER, To SLAVER. See SLABBER, To SLABBER.

SLAVERY, *n. bondage, servitude.* बंदेपणा*m.* गुलामपणा*m.* गुलामगिरी *f.* दासत्व *n.* दास्य*n.* दासावस्था *f.* दासदशा *f.*

2 *drudgery,* v. LABOR. कवाडकष्ट*m. pl.* महारकष्ट*m.pl.*

SLAVISH, SLAVISHNESS. See SERVILE, SERVILITY.

To SLAY, *v. a.* v. To KILL. मारणें, जिवेंमारणें, जीवm.-प्राणm. घेणें *g. of o.* वधm.-&c. करणें *g. of o.*

SLEDGE, *n.*—the hammer. घन *or* घणm.

2 *a carriage without wheels.* बिन चाकाची गाडी *f.*

SLEEK, *a.* See SMOOTH. 2 *plump, filled out, &c.* गोंडस, गुलगुलीत, गुबगुबीत, गुडगुडीत, ताजा, खुराकाचा.

SLEEKNESS, *n.* v. A. 2. गोंडसपणा*m.* गुलगुलितपणा*m.* गुबगुबितपणा*m.* &c.

To SLEEP, *v. n.* निजणें, झोंप *f.* नीज *f.*-निद्रा *f.* घेणें *or, in. con.* घेणें-लागणें, शयन*n.*-शय्या *f.*-स्वपन*n.*-स्वप्न*m.n.*-सुप्ति *f.*-&c. करणें.

To desire to s. लोळी *f.* येणें *in. con.*

To go to s. fig. *sink into heedlessness.* डोळे*m. pl.* झांकणें.

To s. at ease (i. e. in rich realization of comfort and security). डरडरावून निजणें, ताणून निजणें.

SLEEP, *n.* झोंप *f.* निद्रा *pop.* नीज *f.* शयन*n.* सुप्ति *f.* सुप्त*n.* स्वाप*m.* सर्वेंद्रियाव्यापार*m.*

Breaking or interruption of s. झोंपमोड *f.* निजमोड *f.* निद्राभंग*m.*

Dead s. अघोरनिद्रा *f.* आसुरी निद्रा *f.* गाढमूढनिद्रा *f.*

Fatal or unlucky s. काळझोंप*f.*

Morning s. or snooze. साखरझोंप *f.*

Sound s. Fast s. . सुषुप्ति*f.*

To talk in s. श्रोसणणें, श्रोसणावणें *or* श्रोष्णावणें, श्रोष्णेणें.

SLEEPER, *n.* SLEEPING, *p. a.* v. V. झोंपघेणारा, झोंप आलेला-लागलेला-&c. निद्रायमान, सुप्त.

I *occupied with sleep.* झोंप घेण्याचा, निजण्याचा.

SLEEPINESS, *n.* v. A. निजाळूपणा*m.* निद्राळूपणा*m.* &c. निद्रालुता*f.*

2 झोंप *f.* झोंपेची गुंगी *f.*-तार *f.*-झांक *f.*-रवरवी *f.* सुरसुरी *f.* सुस्ती *f.* तंद्रा *f.* निद्रेच्छा *f.*

SLEEPLESS, *a. without sleep.* झोंपे वेगळा-निराळा, निद्राहीन-रहित-&c. अनागतनिद्र, निद्रात्यक्त.

SLEEPLESSNESS, *n.* v. A. निद्राभाव *m.* निद्राराहित्य *n.* निद्राहीनता *f.*

SLEEPY, *a. habitually disposed to sleep.* निजाळू, झोंपाळू, निद्रालु *or* ळू, झोंप्या, गुंग्या, निद्राशील, शयालु, स्वप्नशील.

2 *overcome by sleepiness.* लोळी आलेला, गुंगी आलेला, गुंगलेला, झोंपेची तार आलेला, निद्रातुर, निद्रान्वित, निद्राकुल, निद्राक्रांत, निद्राग्रस्त, तंद्रालु.

SLEEPY-HEAD, *n* v. SLUGGARD. कुंभकर्ण *m.* घोरड *n.*

SLEEVE, *n. covering for the arm.* बाही *f.* अस्तनी *f.* हातपा *m.*

To laugh in one's s. गालांत हासणें, ओंठांत हासणें, पदर लावून हासणें.

SLEIGHT, *n.* (of hand) v. JUGGLERY. हातचलाकी *f.* हातचलाकीचा-खेळ *m.* हस्तलाघव *n.* कुसृति *f.*

SLENDER, *n. thin, slim, &c.* पातळ, पातळांगी *or* ग्या, सडकपातळ, सडपातळ, चिवळ, रुंगाळा, किरकूळ *or* किरकोळ, अंबळ, झाहांगी *or* ग्या, एकांगी, एकेरी भांगाचा, बारीक, कृश, कृशांग, तनु, सूक्ष्म, काटकुळा.

2 *small, inconsiderable, weak, feeble, &c.* थोंडा, हलका, अल्प, निर्बळ, लघु, क्षुद्र.

3 v. INADEQUATE, SCANTY. थोडा, अपुरता, चुटपुरता.

SLENDER-WAISTED, *a.* बारीक माजाचा, बारीक कमरेचा, सिंहकटि, मृगकटि, क्षीणमध्य.

SLENDERNESS, *n.* v. A. 1. पातळपणा *m.* सडकपातळपणा *m.* बारिकपणा *m.* &c. पातळाई *f.* पातळी *f.* बारकाई *f.* बारकावा *m.* कृशता *f.* काईर्य *n.* सूक्ष्मता *f.* सौक्ष्म्य *n.*

2 थोंडेपणा *m.* हलकेपणा *m.* अल्पता *f.* &c.

To SLICE, *v. a. cut into slices.* फांकी *or* फांका *f. pl.*-&c. करणें *g. of o.* फांकणें, कापणें.

SLICE, *n. thin broad piece.* फांक *dim.* फांकळी *f.* फाड *f.* शकल *n.* छकल *n.*

2 *piece sliced off.* टिवळी *or* टवळी *f.* टोंचा *m.* टंवकी *f.* टोंकी *f.* टवरा *m.* भेत *f.n. dim.* भेतुक *n.* दपला *m. dim.* दपली *f.* धपला *m. dim.* धपली *f.* धलपा *m. dim.* धलपी *f.*

3 (esp. of fruits). काप *or* खाप *f.* फोड *f.* कापटी *f.* कातळा *m.* पाकळी *f.* शेड *f.*

To SLIDE, *v. n. move smoothly along,* v. To SLIP, To GLIDE. घसरणें, सुळकणें, सरपटणें, घरळणें, निसरणें, खरकणें *or* खुरकणें, सरपट्या *adv.* जाणें-चालणें-&c. संसर्प *m.*-रिंगण *n.*-&c. करणें.

SLIDE, *n. place to slide on.* घसरड *f.* घसरडें *n.* घसरण *f.*

SLIGHT, *a. small, thin, &c.* v. SLENDER. पातळ, बारीक, किरकूळ *or* किरकोळ, कागदी, सूक्ष्म.

2 *not strong, not cogent; not forcible,* v. LIGHT, FLIMSY. हलका, लहान, बारीक, पोकळ, फुसकुला, कमतणूक, कमजोर, जुजबी, कागदी, अलबेला.

3 *little, faint, feeble.* हलका, बारीक, सूक्ष्म; पातळ, कळत न कळत *or* कळे न कळे इतका, कळे न कळेसा, जाणेन जाणेसा.

To SLIGHT, *v. a. neglect, disregard,* v. To CONTEMN, To NEGLECT. तुच्छ मानणें-करणें, उपेक्षणें, अव्हेरणें, तिरस्कारणें, हेळणें, डावलणें, डवगणें, उंडारणें, गाळण *f.*-उपेक्षा *f.*-हेलसांड *f.*-हेलना *f.*-हेला *f.*-थेर *n.*-&c. करणें *g. of o.*

SLIGHT, SLIGHTING, *n.* v. V. उपेक्षणें *n.* अव्हेरणें *n.* &c. अनादर *m.* अव्हेर *m.* हेलना *f.* हेला *f.* हेलसांड *f.* उपेक्षा *f.* कानाडोळा *m.* आनाकानी *f.* अवगणना *f.* अवगणन *n.*

SLIGHTED, *p.* v. V. अव्हेरलेला, &c. उपेक्षित, अवमानित, अवगणित, अवज्ञात.

SLIGHTER, *n.* SLIGHTING, *p. a.* v. V. . अव्हेरणारा, उपेक्षा करणारा, &c. उपेक्षक, अवगणन-&c. कर्ता-कारी-&c.

SLIGHTINGLY, *adv.* v. A उपेक्षा करून-धरून, हेलसांड करून, उपेक्षाबुद्धीने, उपेक्षापूर्वक.

SLIGHTLY, *adv.* v. A. 3. जरासा *decl.* जराकसा *decl.* थोडा *decl.* कळे न कळेसा *decl.* &c.

SLIGHTNESS, *n.* v. A. 1. पातळपणा *m.* बारिकपणा *m.* सूक्ष्मता *f.* सौक्ष्म्य *n.* &c. पातळाई *f.* पातळी *f.*

2 हलकेपणा *m.* बारिकपणा *m.* पोकळपणा *m.* लहानपणा *m.* &c. लहानवी *f.*

3 हलकेपणा *m.* बारिकपणा *m.* &c.

SLIM, *a.* v SLENDER, पातळ, पातळांगी *or* ग्या, सडपातळ, सडकपातळ, बारीक, चिवळ, एकेरी भांगाचा, किरकूळ *or* किरकोळ, झाहांगी *or* ग्या, एकांगी, कृशांग, काटकुळा.

SLIME, *n mire, &c.* गाळ *m.* रेवड *f.*

2 (of plants, &c.). चीक *m.* गलगल *m.*

3 (of animals). वार *f.* लाळ *f.* बील *m.* बळस *m.*

SLIMNESS, *n.* v. A. पातळपणा *m.* सडपातळपणा *m.* &c. पातळाई *f.* पातळी *f.*

SLIMY, *a.* v. N. चिकाळ *or* ळा *or* ळ्या, गलगलीत, विळविळीत, उमळा.

SLING, *n.*—the weapon. गोफण *f.*

Stone of a s. गोफणगुंडा *m.* गोफणगोटा *m.*

Strap of a s. फडें *n.*

2—as for a vessel, &c. शिंकें *or* शिकें *n.* दांतळी *or* दांताळी *f.* शिक्य *n.*

Cord around a vessel for the s. शिकाळी *f.*

3—for a weight or load. नवघण *or* नौघण *f.n.* झोळी *f.*

S. for four carriers. चवाळें *n.*

4—for a basket, &c. उंगी *f.* डाली *f.* शिकरणी *or* शिकारणी *f.*

5 *pole with slings.* वहंगी *or* बंगी *f.* कावड *f.* भारयष्टि *f.*

6 (with a wooden bottom). शिकारी *f.*

7 (for an arm, &c.). गलंगनी *f.* ओळकंबें *n.*

8 *juice of sugarcane not duly inspissated.* काकवी *f.* काकी *f.*

To SLING, *v. a. cast by a sling.* गोफणणें, गोफणीने फेंकणें-मारणें.

2 (a pitcher, a basket, &c.). शिकारणें, शिकाळणें.

To SLINK, *v. n. steal away, slip off.* गुपचूप-&c. निघून जाणें, काढतें-कसरतें-निघतें-सरतें-सरकतें-निसरतें-&c. घेणें, निसटणें, सटकणें, झुरणें, गुंगणें, मुठींत नाक धरून जाणें, मेंगावणें, दृष्टि चुकवून-नजर चुकवून जाणें.

2 *miscarry,*—of beasts. गाभुरणें *or* गाभुडणें, गाभसांडणें, गाभ *m.* पडणें *g. of s.* गाभ *m.* टाकणें-सांडणें.

To SLIP, *v. n. slide, &c.* निसरणें, निसटणें, निघून जाणें, निसपटणें, घसरणें, सरकटणें, सरकणें, सरणें, सरसावणें, सरपटणें, ढळणें, च्यवणें;—with a noise. खरकणें *or* खुरकणें.

To s.—the tongue. जिव्हा *f.* वाकडी पडणें.

2 *fall into fault, err.* चुकणें, भुलणें, घसरणें, चळणें, च्यवणें, चूक *f.*-चळ *m.*-&c. होणें.

3 aside; off; *move out of place.* निसटणें, निसपटणें, निघून जाणें, कचणें, कचकणें, कसरणें.

4 away; off; *give the slip, decamp.* चोरून-गुपचूप निघून जाणें, झुकणें, झुकाटणें, झुरणें, झुटकणें, झुरकणें, पोबारा *m.* करणें, काढतें-कसरतें-निघतें-&c. घेणें, झ्या *f.* झणणें *or* करणें, सुंड्या *f.* करणें, ताटी *f.* कापणें, निसटणें, बाळ्या *f. pl.* हांकणें, पलायतीचें करणें, झुकाटी *f.*-झुकांडी *f.*

-झोकांडी *f.*-झुकापुरी *f.*-झुगारा *m.*-&c. देणें, हातावर तुरी देऊन पळणें, गुंगारा *m.* देणें, वंचणें.

5 into; *enter by oversight.* पडणें, शिरणें, घुसणें.

To SLIP, *v. a. cause to slide.* सारणें, सरकावणें, सरिवणें.

2 v. To LOSE. हरवणें, घालवणें.

3 *let loose.* सोडणें, मोकळा करणें-सोडणें, दवें *n.* सोडणें.

4 in; into; *convey secretly.* चोरून-गुपचूप-हळू-&c. घालणें-टाकणें-शिरवणें-खुपसणें.

5 on; *put on hastily, loosely, &c.* अंगांत अडकवणें.

SLIP, SLIPPING, *n.* v. V. N. 1. निसरणें *n.* निसटणें, घसरणें *n.* &c. चळ *m.* ढळ *m.* च्यवन *n.* च्युति *f*

To give the s. v. To SLIP AWAY. झकणें, झकाटी *f.*-झुगारा *m.* &c. देणें.

2 *and* FAULT. चूक *f.* दोष *m.* (in comp. as हस्तदोष, &c.) ढळ *m.* चळ *m.* च्युति *f.* स्खलन *n.* गुंजावीस *f.* सचार *m.*

I *twig, &c. set to grow.* कलम *n.* लागवण *n.*

II (of cloth, &c.) *long narrow piece.* पट्टी *f.* धांदोटी *f.* धांद *f.* चिंधोटी *f.* चिरफळी *f.* चिरी *f.* ओल *f.* फडका *m.* फडकें *n.* फाळ *m.* फाळा *m.* फळी *f.* परकळा *m.*

III (of bamboo, &c.). कांब *f.* कांबीट *n. f.* कांबट *n. f.* कांबटी *f.* चिपोटा *m.* काडी *f.* कांडी *f.* पिंजूळी *or* पिंजोळी *f.* बेळ *n.* शेड *f* सरी *f.*

IV (of metal). कांब *f.*

V (of land). पट्टी *f.* चिरटी *f.* चिरोटी *f.* दांडा *m.* पट्टा *m.* पाटी *f.* फाळकी *f.* फाळी *f.*

VI (of leather or gut). तंतु *m.* तांतू *m.*

SLIP-KNOT, *n.* v. KNOT. सरकगांठ *f.* निसरगांठ *f.*

SLIPPED, *p.* v. V. N. 1. निसरलेला, निसटलेला, घसरलेला, च्युत (esp. in comp. as स्थानच्युत, बंधच्युत, पदच्युत, अधिकारच्युत, &c.), स्खलित.

SLIPPER, *n.* v. SHOE. पायपोश *or* स *m.* पैजार *f.*—revilingly. मोचा *m.* खेटर *n.* खांसडा *m.*

Beating with a s. खेटरमार *m.* खांसडेमार *m.* पायपोसगिरी *f.*

S.-fight. खांसडेमार *m.* खेटरमार *m.* खेटराखेटरी *f.* पायपोसापायपोशी *f.* मोचामोची *f.*

SLIPPERINESS, *n.* v. A. 1. निसरडेपणा *m.* घसरडेपणा *m.* सरकटेपणा *m.* &c. घसरडें *n.* सरकटें *n.* निसरड *f.* निसरण *f.* निसरडें *n.* स्नेह *m.* स्नैग्ध्य *n.*

2 चंचळपणा *m.* चंचलता *f.* चांचल्य *n.*

SLIPPERY, *a. not affording firm footing.* घसरडा, घसरट, घसरता, निसरडा, निसरट, निसरता, सरकटा, सुळसुळीत, बुळबुळीत.

S. place. घसरड *f.* घसरण *f.* घसरडें *n.* निसरड *f.*

2 fig.—of women, v. WANTON. चंचल *pop.* चंचळ.

3 See UNCERTAIN.

SLIP-SLOP, *n.* v. SLOP. गरगट *n.* ढपळवणी *n.*

To SLIT, *v. a. cut lengthwise, make a long fissure in, &c.* v. To SPLIT. चिरणें, उभा *decl.* कापणें-कातरणें-फाडणें-&c. चीर *f.*-फाळ *m.*-&c. काढणें *g. of o.*

2 (bamboos, reeds, &c.). पिंजणें.

To SLIT, *v. n. tear lengthwise,* v. To SPLIT. पिचणें, पिंजणें, पेंचणें.

SLIT, *n. long cut or fissure.* चीर *f.* फाळा *m. v.* निघ, जा, उभी भेग *f.* -भेर *f.*-भेळ *f.*-&c.

SLIT, *p.* v. V. A. 1. चिरलेला, &c. चिरींव.

2 पिंजलेला.

v. V. N. पिचलेला, &c. पिचका, पिंजका.

To SLOBBER, *v. n.* v. To SLABBER. लाळ *f.* गाळणें, लाळ *f.*-मुखरस *m.* गळणें-पाझरणें *g. of s.*

SLOP, *a. vile liquor,*—gener. गरगट *n.* घमंडगुळवणी *n.* शंखवणी *n.* खळगट *n.* ढपळवणी *n.*

2 *mess, muddiness, &c.* घाण *f.* ढाण *f.* तऱ्हाण *f.* कर्दम *m.*

SLOPE, *n. declivity, slant.* उतरड *f.* उतरण *f.* उतरवण *f.* उतार *m.* ढाळ *m* घसरड *f.* प्रावण्य *n.*

That has four slopes,—a house, &c. चौढाळ, चौपाखी, चौमोळी.

Of great s.—a roof, &c. खर.

Of moderate s.—a roof, &c. माठ, शीतळ.

Path along the summit of a s. दंड *m.* कणा *m.*

S. to carry off water. पाणढाळ *m.* पाणलोट *m.*

2 *steep bank.* उगर *f.* दरड *f.* घस *m.*

SLOPE, SLOPEWISE, SLOPINGLY, *adv.* v. ASLANT. उतरता *decl.* उतरवट, ढळता *decl.* घसरता *decl.* तिरपा *decl.* ओझरता *decl.* कसरता *decl.*

To SLOPE. *v. a. form with a slope.* उतरता-ढळता-घसरता-&c. करणें, ढाळ *m.* देणें.

To SLOPE, *v. n. be declivious or inclined.* उतरता-ढळता-&c. असणें, उतरणें, ढाळ *m.* असणें *in. con.*

SLOPING, *p. a.* v. V. N. उतरता, उतरवट, ढाळसर, प्रवण.

SLOPPINESS, *n.* v. A. 1. चिडचिडितपणा *m.* रवरवितपणा *m.* &c. रेवड *f.* राड *f.* चेंद *f.* चेंदराड *f.* चेंदाड *f.* चिडचीड *f.* चिवचीव *f.*

SLOPPY, *a.*—as ground, *wet, plashy, miry.* चिडचिडीत, रवरवीत, थलथलीत, वरवरीत, रेवडीचा, चेंदाडीचा, &c.

2 *wishywashy, watery.* उमळा, सरबरीत.

SLOTH, *n.* v. LAZINESS. आळस *m.* सुस्ती *f.* सुस्तपणा *m.* आलस्य *n.* उद्योगद्वेष *m.*

SLOTHFUL, *a.* v. LAZY. आळसी *remiss.* आळसट, सुस्त, सुस्तीचा, आळसाचा.

SLOTHFULLY, *adv.* v. A. *and* LAZILY. आळसाने, आळस करून, आलस्यपूर्वक.

SLOTHFULNESS, *n.* v. A. *and* LAZINESS. आळसीपणा *m.* आळस *m.* सुस्तपणा *m.*

SLOUCH, *n.* v. V. मुंडी खाली घालून जाण्याची चाल *f.* अनाडी चाल *f.*

To SLOUCH, *v. n. walk with a depressed body, &c.* तोंड खाली करून-मुंडी खाली घालून-मान खाली करून-चपापून-&c. चालणें.

SLOUGH, *n. miry place.* राड *f.* दलदल *f.* बांबर *n.* चिखलाची रुतण *f.*-रूपण *f.*-फसण *f.*

2 (of a serpent). मेंग *f.* कंचुक *m.* कांत *f.*

3 (from a wound). जळमट *n.* क्षतगलितमांस *n.*

To SLOUGH, *v. n.*—a serpent. मेंगावणें, मेंग *f.*-कांत *f.*-&c. टाकणें.

2—a wound. जळमटें *n. pl.* निघणें *g. of o.*

SLOVEN, *n.* v. SLOVENLY. नेभळ भट, मामळ भट, भोंगळ भट, गोबरा गणेश, लटूबगाड्या.

SLOVENLINESS, *n.* v. A. 1. नेभळेपणा *m.* गैदीपणा *m.* गैबीपणा *m.* &c. पांघरूणाचो-वस्त्रप्रावरणाची-&c. अव्यवस्था *f.*-हयगई *f.*-&c.

2 गबाळीपणा *m.* गहाळपणा *m.* गैदीपणा *m.* &c.

SLOVENLY, *a. negligent of dress or neatness.* भोंगळ, नेभळा, मलिन *pop.* मळीण, गैदी, गैबती, गैबल्या, गैबी, गबाळी *or* ळ्या, भांभळ *or* ळ्या, ऐदी, गैरात, गहाळ, हालबोंदरा.

2 *not neat, not orderly,*—dress, work, &c. गबाळी *or* ळ्या, गलळ्या, भांभळ *or* ळ्या, ऐदी, गैदी, भसभोंगळ, गहाळ, अलबेला, हयगईचा, बुळका, बुळा, प्रामादिक.

Slovenly, *adv.* v. A. नेमळेपणाने, गैदीपणाने, &c.

Slow, *a. not swift, not rapid, &c.* धिमा *or* धिम्मा, मंद, मंदगति, मदगतीचा, मंदचालीचा, लिगशा, अद्रुत.

S. fire. मदाग *f* मंदाग्नि*m*.—By a s. fire. मंदागीं.

2 *not prompt,* v. Dull, Sluggish. मंद, जड, सुस्त, सुस्ता, मदड, मंदट, मट्ठ, थंड, थंडा, चघळ, घूनबुद्धि, स्थूलबुद्धि, मंदमति, मंदबुद्धि, स्तिमित.

3 *not precipitate or rash.* धिमा *or* धिम्मा, धीर, विमृश्यकारी, समीक्ष्यकारी.

4—time; in music. विलंबित.

Slow-back, Slow-coach, *n.* v. Dawdler. रेंगा, रेंग्या

Slow-going, Slow-paced, *a.* मंदचालीचा, मंदगति, मंदगामी.

Slowly, *adv* v. A 1. मंदगतीने, मंदचालीने, मंदीने, &c. शनैःशनैः, सावकाश, हलका *decl.* हळू

Slowly, *! interj.* शिरा, शिरेशिरे, शिरे, शिराशिरे.

Slowness, *n.* v. A. 1. धिमेपणा*m*. मंदपणा*m*. &c. मंदाई *f*. मंदावा*m*. मंदी *f*. लिंगस्ताई *or* लिंगस्थाई *f*. मांद्य*n*. मंदगति *f*. मंदचाल *f*.

2 मंदपणा*m*. जडपणा*m*. सुस्तपणा*m*. &c. सुस्ताई *f*. सुस्ती *f*. ढिल्ली*f*. घूनबुद्धि *f*. स्थूलबुद्धि *f*. मंदबुद्धि *f*. &c.

3 सावकाशी *f*. धीरपणा*m*. धिमाई *or* धिम्माई *f*. विमृश्यकारिता *f*.

To Slubber, *v. a. hurry over, perform carelessly, hurriedly and roughly.* ढकलणें, दपटणें, लाटणें, लोटणें, लगटणें, लगेतगे करून करणें, टंगळमंगळ करणें, घसटणें, रगडणें, चरकटणें, फरकटणें, भरकटणें, ओढणें, ओढून टाकणें, गडबडवणें, गडबडगुंडा*m*. करणें *or* करून अटपणें *g. of o.* गडबडघोटाळ्याचा *decl.* करणें, बिगार *or* बेगार *f*.-वेठ *f*. करणें *or* काढणें *or* वेठीचें करणें, करड *f.n*. काढणें, बिगार *f* -वेठ *f*.-उळग*n*. वारणें-निस्तारणें, ओरबडून टाकणें, गुंफाटणें, गोफाटणें, सरासरी *adv*.-वरवर *adv*. करणें, शास्त्रार्थ*m*. करणें *g of o*. ढकल *f*.-चालढकल *f*.-पालघुसड *f*.-&c. करणें *g. of o.*

Work or business slubbered over. बिगार *or* बेगार *f*. बिगारकाम*n*.

Slubberer, *n.* Slubbering, *p a.* v. V. ढकलणारा, लोटणारा, बिगार काढणारा, वेठ करणारा, वरवरकरणारा, &c. &c. ढकल्या, ढकलचंद, ढकलआपा, कामलाव्या, लाव्या, घसळ्या, घसक्या, चरकळ्या, फरकळ्या, भरकळ्या, गफलती *or* त्या, अलगजी.

Slubbering, *n.* v. V.—*act.* ढकलणें*n*. दपटणें*n*. लाटणें*n*. बिगार काढणें*n*. &c. &c. ढकल *f*. चालढकल *f*. घालघुसर *f*. लगडतगड *or* थगड *f*. लथडपथड *f*. लथडालथड *f*. टंगळ मंगळ*n*. रगडमळी *f*. चुकवाचुकव *f*.

Slubberingly, *adv.* v. A. लगेतगे करून, लगडतगड, टंगळमंगळ, गडबडगुंडा करून, बिगार काढून, वेठ काढून, &c.

Sludge. See Mire, Mud

To Slue, *v. a. turn on its axis.* चकरणें, कलथणें, फिरवणें.

Slug. See Snail.

Sluggard, *n.* The terms and phrases expressing the sense of this word, viz. *A slow, heavy, and indolent person,* and answering to *slug, sloth, drowsy head, sleepy head, lazy bones, bed presser, &c.* are collected here. आळशांचा मायबाप, शतालशी, अचळोजी, अचळोबा, अजगर, आर, रीस, ऐदी, शनि, पेंदपोहे, दोणसकड, थापा, मोधळ्या, झसोबा, झशा, रेड्या, उठवळ, हल्या, पिकल्या झाडाखालीं उपासी मरणारा. *See also the adjective.*

Sluggish, *a. inert, inactive, heavy.* सुस्त, सुस्ता, जड, आंगजड, मंद, मंदट, ढिला, मैंद, मट्ठ, मठ्ठ्या *or* मठ्या, पठ्या, घेशा, घैस, बद्द, लिंगशा, अनुद्योगी, रेंद, दुथर *intens.* सुदुथर.

Sluggishness, *n.* v. A सुस्तपणा*m*. जडपणा*m*. सुस्ताई *f*. सुस्ती *f*. मंदाई *f*. मंदावा*m*. जाड्य*n*. मांद्य*n*. तंद्रा *f* लिंगस्ताई *or* लिंगस्थाई *f*.

Sluice, *n. flood-gate* उघडी *f*. सांडवा*m*. साडें *f*.

To Slumber, *v. n. sleep lightly.* हलकी झोंप *f*.-&c. गेणें.

2 See To Sleep.

Slumber, *n. light sleep.* हलकी झोंप *f*.-नोज *f*. लघुनिद्रा *f*. कुतरझोंप *f*. श्वाननिद्रा *f*.

2 See Sleep.

To Slur, *v. a. sully, soil.* बट्टा*m*.-काळिंम*n*.-काळेखी *f*.-कलंक*n*.-&c. आणणें-लावणें, डाग *or* डागा*m*.-काजळी *f*. लावणें, डागणें, दूषणें, मफल-&c. करणें.

2 *do rapidly and roughly, &c* v. To Slubber. करड *f.n*. फाड गुंफाटणें, गोफाटणें.

3 *pass lightly over, conceal.* उडतउडत-उडताउडता-छपावून-&c. सांगणें, छपावणें, लपूनछपून-वरवर-राखून राखून-&c. सांगणें.

Slur, *n. stigma, mark of reproach,* v. Stain. काळिंम*n*. काजळी काळवटी *f*. काळवण *f*. डाग *or* दागा*m*. कलंक*m*. काळेखी *f*. काहूर*n*. कलिमा*m.f*. मस *f*. दूषण*n*. दोष*m*. खोड *f*.

To cast a s. upon. खोड *f*.-बाट*m*.-&c. ठेवणें.

Slush, *n. soft dirt, filth, &c* खळमळ*m*. खस्त*n*.

Slushy, *a.* v. N. गलगलीत *or* गिलगिलीत.

Slut, *n. slovenly & dirty woman.* आडव्या सुडक्याची बायको *f*.-स्त्री-&c. जोगम्मा *f*. माभळभटीण *f*. सांडरूं*n*. डुकर *f*. रीस*n*. भोंगळ भटीण नेभळी-हिडझी-&c. बायको *f* -स्त्री *f*.-&c.

2—the word of contempt for a woman. See Woman

Sluttish. See Slovenly.

Sly, *a.* v. Cunning. कावेदार, मनलबी, कसबाती, भूर्त, बाट, बाटलिकीर, छद्मी, नजरचोर, दृष्टिचोर, दृष्टिचुकव्या.

Slyly, *adv.* v.A. भूर्तपणाने, बाटपणाने, &c. दृष्टि चुकवून, दृष्टि चोरून चोरून, लिकून चोरून, लपूनछपून.

Slyness, *n.* v. A. कावेदारी *f*. भूर्तपणा*m*. बाटपणा*m*. नजरचोरी लपंडावा*m*. लपंडाई *f*.

To Smack, *v. n. have a taste of,* v. To Taste. छटा *f*.-स्वाद*m* चुणूक *f*.-भूनक *f*.-वास*m*.-गंध*m*.-ध्वनि*m*.-&c. येणें-मारणें *g. of o*

2—with the lips. मिटकी *f*. मारणें.

To. Smack, *v. a.* (the face, &c.) v. To Slap. चपराक *f*. मार-&c. चपराकणें, रेंगवणें.

2 *kiss with a smack.* मिटकी मारून मुका*m*. घेणें, मिटक्यांचा मुका घेणें.

3 (a whip) *crack.* कडकावणें, कडकडवणें, तडतडवणें.

Smack, *adv. with a sudden and smart blow; with a smack, crack, &c.* सपकण-कर-&c. रपप *or* पां (*intens.* रपारप, रपापां) फटकन कर-&c. फटफट *or* टां (*intens.* फटाफट, फटाटां,) चट-कन-कर-&c. ताड-कन-कर-&c. *or* थाड-कन-&c.

2 *with vehemence and heedlessness of action.* झपाट्याने, तडक्याने, &c. सपाटा-झपाटा-&c. मारून, मार, मारे, मारून, घसकन कर-&c. फटकन-कर-&c.

3 *promptly, smartly, at once.* तसाच, तेव्हांच, लागलाच, पटकासरशीपट.

4 *smack and smooth; smartly and cleanly.* साफ, चट, झाडूहडसून खडसून, शुद्धबुद्ध.

Smack, *n. savour, tincture,* v. Taste. छटा *f*. बोय *f*. वास*m*. लजत लकेरी *f*.

2 (of a whip) *crack.* कडाका*m*. फटकारा*m*.

3 of the lips. मिटकी *f*.

4 *sounding kiss.* मिटक्यांचा मुका*m.* सशब्दचुंबन*n*

6 v. SLAP. चपराक *or* चपडाक *f.* चपाटी *f.* चापट *f.* चापटी *f.* थप्पल *f.* थप्पा*m.* रपका*m.* रपाटा*m.* चडक *f.* चडकण *f.* चडकणी *f.* छकड *f.* वादडा*m.* आस्फोट*m.*

SMALL, *a. not large.* लहान, लघु, क्षुद्र, क्षुल्लक, तनु, कनिष्ट.

S.—compreh. *s. and short, &c.* लहानसहान.

S. and compact. अटोपसार, ठेंगणाठुसका, ठेंगणारेंगणा.

S and great. लहानथोर, लाहानमोठा

Smaller. धाकटा *or* धाकला.

Smallest. अल्पिष्ट.

Smallish लहानसर.

2 *little in amount or degree.* थोडा, थोडका, हलका, अल्प, स्वल्प, इवला, इवलासा, इवलिसा *or* उलिसा.

3 *the voice; feeble, single.* बारीक, एकेरा *or* एकेरो.

SMALL-HOOFED, *a.* लहानखुरी

SMALL-POX, *n.* v. POX देवी *f. pl.* माता *f. pl.* शीतला *f. pl.* आंगचेंन.

SMALL-SIZED, *a.* आकाराचा-&c. लहान, अल्पमूर्त्ति, लहानाळ.

SMALLNESS, *n.* v. A. 1. लहानपणा*m.* लहानथी *f.* लघुता *f.* लघुत्व*n* &c.

2 थोडकेपणा*m.* थोडेपणा*m.* हलकेपणा*m.* &c

SMARAGDINE, *a. of emerald colour.* जंबुरदी.

SMART, SMARTING, *n. quick, pungent pain.* दुःख*n.* वेदना *f.* चुणचुण *f.* चुरचूर *f.* छुणछुणी *f.* निडीक *f.* चिणचीण *f.* शूल *pop.* शूळ *or* मूळ*m.* मल *f.* सलक *f* —intens. चुणचुणाट*m.* चुरचुराट*m.* छुणछुणाट*m.* चिणचिणाट*m.*

SMART, *a. sharp, painful.* तिखट, तीक्ष्ण, तीव्र.

2—of persons; *brisk, quick, active, vigorous, prompt, &c.* चल्ल *or* ळ, चपळा, चलाक *or* ख, उड्या, कडकडीत, चटपटी *or* ट्या, झटपट्या, हुशार, जलद, झपाट्या, कचक्या, खबरदार, फाकडा, खमक्या, चमशा, खरपूस, कट्टा, खडाण, साटोप, शिताब.

3 *lively, quick, apt, intelligent, &c.,* v. SHARP. चपू, चंच, चंचिवाग, चंचुवाग, चंचिवाज, चरचीक, चणचणीत, चुणचुणीत, ताखडा.

4 *quick, energetic, vigorous, sharp, &c.*—blow, action, measure, &c झपाट्याचा, कडाक्याचा, तडाक्याचा, धडाक्याचा, &c. झटापटीचा, लटापटीचा, कडकडीत, कडक, तडकाफडक.

5 *spruce, &c.* v. NEAT, FINE. चकपक, चकचकीत, चक्क, लकपक, लक्क, लकलकीत, चाक *or* ख, चाकचोप, चाकपाक, चापचोप, ठाकसठिकम *or* ठिकसठाकस, चापचोपीचा, चाकचोपीचा, छानीचा, छानदार.

6 *witty, acute.* नोकदार, नोकीचा, खुबीचा, बांका, मार्मिक.

A lively saying. फरडूक *or* फुरडूक*n.*

One ready with s. sayings and repartees. फरडुक्या.

SMART, *interj. sharp!* वल्ला.

To SMART, *v. n. feel a sharp, pungent pain.* दुखणें, चुणचुणणें, चुरचुरणें, निडकणें, सलणें, खुपणें, दुःख*n.*-वेदना *f*-चुणचूण *f.*-चुरचूर *f.*-&c. लागणें-डोणें *in. con.* निडीक *f.*-सल *f.* मारणें.

2 for; *bear the penalty or evil consequence of a thing, be punished.* दुःख*n.* भोगणें, नोडांत खाणें, निस्तरणें *or* निस्तारणें.

To cause to s. for. भोवणें, जाणवणें.

SMARTLY, *adv.* v. A. 2. 4. चलाकीने, झटपटीने, झपाट्याने, कडाक्याने, धडाक्याने, &c. कडकडून, कडकावून, कचकावून, करकचून, तडकून, तडकावून, रगडून, नकट, नकटून, खपाटून, खसाटून, यसकन-कर-दिशी-&c. धडकून, झडझडून, करकचून, तडक *or* तडका, धडक *or* धडका, धडपड, *or* धडधडा, कडक, *or* कडका, मारून, वळकट, वळकटून, झपझप, झपझपां, झपाझप, झपापां, भरभर, भरभरां, भराभर, भरारां, झरझर, झरझरां, झराझर, झरारा, झडझड, झडझडां, झडाझड, झडाडां, फडफड, फडफडां, फडाफड, फडाडां, चपचप, चपचपां, चपाचप, चपापां, पटकापटकी, पटपट, पटपटां, पटापट, पटाटां, खडाखड, खडाखडी, *or* खडोखड & खडोखडी, ताबडतोब *or* प, झपकन-कर-दिशी- &c. मटकन-कर-दिशी- &c. फटकन-कर-दिशी-&c. झटकन-कर-दिशी- &c. मटकन-कर-दिशी-&c. भरकन-कर-दिशी-&c. चपकन-कर-दिशी-&c. पटकन- कर-दिशी, तुरुत, तूर्त, तुर्तचेतूर्त, तुर्तातुर्ती, तुर्तातुर्त, हातोहात, हातोपात, हातचेहातीं, उठाउठी, उभाउभी, उभ्याउभ्या, उभ्याउभ्यानीं, धूम, लवलाहें *or* लवलाही. See also TRICE.

To be off s. सडकणें.

5 चकपक, चकचकीत, &c. चापचोपीने, चाकचोपीने, चापूनचोपून, छानमारून.

SMARTNESS, *n.* v. A. 1. तिखटपणा*m.* तीक्ष्णता *f.* तीव्रता *f.* नैपुण्य *n.*

2 चपळपणा*m.* &c. &c. चपलाई *f.* चलाकी *f. or* खी *f.* झटपट *f.* चटपट *f.* चकपक *f.* हुशारी *f.* जलदी *f.* त्वरा *f.* सफाई *f.* आगमफाई *f.* चपलता *f.* चापल्य*n.*

3 चप्पूपणा*m.* चणचणितपणा*m* ताखडेपणा*m.* &c.

4 झपाटा*m.* कडाखा*m.* तडाखा*m.* धडाका*m* सपाटा*m.* भिराका*m.* रगडा*m.* रगाडा*m* धूम *f.* मार*m.* धोशा*m*

5 चकपकपणा*m.* लकपकपणा*m.* &c. चाकचोपी *f.* चापचोपी *f* चापीचोपी *f.* छान *f.* छानदारी *f.* डामडौल*m.* कटाव*m.* धजा*m.*

6 नोकदारी *f.* नोक *f.* खुबी *f.* मार्मिकता *f.*

SMASH, *n. smashed or shattered mass.* चकनाचूर *or* चकाचूर... शतचूर्ण*n.*

2 *smashed &c. state.* चुराडा*m.* चूर*m.* वैशकल्य*n.*

To SMASH, *v. a. break in pieces, dash to pieces.* टार *adv.* फोडणें -मोडणें &c. चकनाचूर*n.*-चकाचूर*n.*-चूर*m.* करणें-करून टाकणें *g. of o.* चकनाचूर-चकाचूर-&c. करणें, विघडणें, विघाट*m.*-विघटन *or* विघाटन*n.*-&c. करणें *g. of o.*

2 fig. v. To DEFEAT. हुसकटणें, हुसकणें.

SMASHED, *p.* v. V. 1. टार फोडलेला, चकनाचूर केलेला, &c. चकनाचूर, चकाचूर, शतचूर्ण, विघटित *or* विघाटित.

To be s. भंगास जाणें.

SMATTERER, *n. one who has a slight superficial knowledge* पुस्तकावरून ओढलेला, ओरखडलेला, खंडोखंडी पंडित, कोवळाव्युत्पन्न, अर्धवाट *or* बाटगा (बोलणारा, लिहिणारा, &c.), अधकचरा, पंडिताभास, टाप्याटोप्या *or* टोप्याटाप्या, वाडी *or* वाड्या (वैद्य, जोशी, &c.), अल्पविद्य, किंचिद्ज्ञ, मंत्रमुख, ताकपिठ्या, साक्षर.

SMATTERING, *n. slight superficial knowledge.* कचेंज्ञान*n.* पुस्तकावरून ओढलेलें ज्ञान*n.* ओरखडलेलें ज्ञान*n.* ओरखडलेली माहिती *f.* वाङ्मय*n.* टाणेटोणे *or* टोणेटाणे*m. pl.* ऐकभटींचें ज्ञान*n.* किंचिन् ज्ञान*n.* खंडपांडित्य*n.*

To SMEAR, *v. a. overspread with any thing unctuous.* लिंपणें, लेपणें, माखणें, चुळबुळावणें, चोपडणें, लेथडणें, लेपटणें, लेपडणें, भरणें, भरावणें, बोंबणें, माथणें, माखण*n.*-लिंपण *f.n.*-लेप*m.*-लेपन*n.*-उपलेप*m.*-&c. करणें *g. of o.*

2 (an unctuous substance) *rub over, spread over a surface,* लिंपणें, माखणें, लेपणें, लेथडणें, लेपटणें, लेपडणें, माथणें, चोपडणें, लावणें, माखण *n f.*-लेपन*n.*-लेप*m.*-&c. करणें.

SMEARED, *p.* v. V. लिंपलेला, लेपलेला, माखलेला, &c. चुळबुळीत, लिप्त, अवलिप्त, उपलिप्त.

To be s. गिरबडणें, लिडबिडणें *or* लडबडणें.

SMEAREDNESS, *n.* v. P. लिंपलेलेपणा*m.* &c. निलेप*m.* उपलेप*m.* लिंपण *f.n.*

Smearer, *n.* Smearing, *p. a.* v.V. लिंपणारा, माखणारा, लेपणारा, &c. लेपक, उपलेपक, अवलेपक, लेपन-&c. कर्ता-कारी-&c.

Smearing, *n.* v. V.—*act.* लिंपणें*n.* माखणें*n.* लेपणें*n.* माथणें*n.* &c. माखण*n.* लिंपण*n.f.* लेप*m.* लेपन*n.* उपलेप*m.* उपलेपन*n.* अवलेप*m.* विलेपन*n.* लिपि *f.*

To Smell, *v. a. perceive by the nose.* हुंगणें, सुंगणें, हुंगून-सुंगून-घेणें, वास*m.* घेणें *g. of o.* नाक*n.* लावणें, नाकाशीं नेणें, घ्राण*n.*-आघ्राण*n.*-&c. करणें *g. of o.* नाकानें-नाकावाटे घेणें-ग्रहण करणें.

2 out; *discover.* हुंगणें, हुंगून काढणें, वासानें काढणें.

To Smell, *v. n. have or emit an odour.* वास*m.* असणें *in. con.* वास*m.*-&c. येणें *g. of s.*—strongly and diffusively. घमघमणें, दमदमणें, दणदणणें, घमघम *adv. or* दमदम *adv.* वास*m.* सुटणें *g. of s.*—strongly and grossly. दरवळणें.

2 *have a bad smell,* v. To Stink. वास*m.* मारणें, घाण*f.*-वास*m.* येणें-मारणें *g. of s. also with in. con.*

Smell, *n.*—the power or sense. घ्राणेंद्रिय*n.* घ्राण*n.* घ्राणशक्ति*f.* गंधग्रहणशक्ति *f.*

2—the perception. घ्राण*n.* आघ्राण*n.* अवघ्राण*n.* गंधग्रहण*n.*

3 *scent, odour.* वास*m.* गंध*m.*

S. of a fry. तळसाण *f.*

S. of burned food. करपटाण *f.*

S. of a thing burned, scorched, parched. भाष्टाण *f.*

S. of dampness. हिंवसाण *f.* हिवळसाण *f.* ओलष्टाण *f.*

S. of herbage, green wood, &c. हिरवटाण *f.* हिरवसाण *f.*

S. of mouldiness. उवटाण *f.* उवसाण *f.*

S. of new earthen vessels, new cloth, &c. कोरटाण *f.* कोरष्टाण *f.* कोरसाण *f.*

S. of oiled things, or oil. तेलसाण *f.* तेलटाण *f.* तेलकटाण *f.* तेलष्टाण *f.*

S. of rancidity or rankness. खवटाण *f.* घुरटाण *f.* घुरष्टाण *f.*

S. of rancid तुप (clarified butter). तुपटाण *f.* तुपसाण *f.* तुपष्टाण *f.*

S. of ripe fruits or ripeness. पिकटाण *f.*

S. of rottenness. कुजकटाण *f.* कुजटाण *f.* कुष्टाण *f.*

S. of smoke. धुरटाण *f.* धुरकटाण *f.*

S. of sourness. आंबटाण *f.* आंबसाण *f.* आंबष्टाण *f.*

S. of strong effluvia. ओरटाण *f.* ओरष्टाण *f.*

Strong s. उग्रटाण *f.* उग्रष्टाण *f.* दर्प*m.* दरवळ*m.*

Strong and diffusive and sweet s. परिमल *or* ळ*m.* आमोद*m.* घमघमाट*m.* दमदमाट*m.* दणदणाट*m.*

4 *ill smell,* v. Stink. घाण *f.*

5 *good smell,* v. Fragrance. सुवास*m.* सुगंध*m.*

Smell-feast, *n.* v. Parasite. परान्नरुचि, परपाकरुचि, अनुसंधानी.

Smelled, *p.* v. V. A. 1. हुंगलेला, &c. घ्रात, आघ्रात, अवघ्रात.

Smeller, *n.* Smelling, *p. a.* v. V. A. 1. हुंगणारा, वास घेणारा, &c. घ्राण-आघ्राण-&c. कर्ता-कारी-&c.

2 हुंगणारा, हुंगून काढणारा, &c. हुंग्या, हुंगाड्या.

v. V. N. 1. गंधाचा, वासाचा, &c. वासयुक्त, गंधवान्, गंधयुक्त, सगंध, गंधगुण, गंधधर्मक.

To Smelt, *v. a.* (ore) *melt.* रस*m.* करणें *g. of o.* रस करून-गाळणें.

Smelter, *n.* v. V. रसकरून गाळणारा, धावड *is the name of a caste whose occupation is smelting.*

To Smile, *v. n. contract the features so as to express pleasure.* मंद हासणें, मदहास्य*n.*-स्मित*n.* &c. करणें, गालांत-गालावर-गालींगालीं-&c. हसणें, हास्यवदन*n.*-हास्यमुख *pop.* हसतमुख*n.*-&c करणें.

2 *be propitious.* फुलणें, खुलणें, प्रसन्नहोणें, कृपादृष्टि *f.* ठेवणें-करणें *and in. con.* असणें.

Smile, Smiling, *n.* v. V. 1. मंदहसणें*n.* गालांतलें हसणें*n.* गालावर-हसणें*n.* &c. मंदहास्य*n.* ईषद्धास*m.* स्मित*n.* विहसन*n.* विहसित*n.*

2 कृपादृष्टि *f.* कृपाकटाक्ष*m.* कृपावलोकन*n.*

Smiler, *n.* Smiling, *p a.* v. V. मंदहसणारा, गालावर-गालांत-&c. हसणारा, &c. स्मित, प्रसन्नमुख, प्रफुल्ल.

A s. countenance हास्यमुद्रा *f.* हास्यमुख*n.* हास्यवदन*n.* हसनमुख*n.*

Of a s. countenance. हसतमुख (vulg. हस्नमुख) हास्यमुख, हास्यवदन, स्मेरमुख.

To Smirch, *v. a. cloud, soil.* भरणें, काळसर-मजीन-&c. करणें.

Smirk, *n. affected, silly &c. smile.* कपटाचें-धट्टेचें-वेडेपणाचें, &c. हसणें*n.*-हास्य*n.* अपहसित*n.* जिह्महसित*n.* जिह्महास्य*n.* मानभावी हसणें*n.*

To Smite, *v. a.* v. To Strike. मारणें, प्रहार*m.*-&c. करणें.

2 *slay,* v. To Kill. जिवें मारणें, मारून टाकणें.

3 *affect with passion.* मोहणें, मोहित-लुब्ध-रत-आसक्त-निरत-&c. करणें.

Smiter, *n.* Smiting, *p. a.* v. V. 1. मारणारा, &c.

2 जिवें मारणारा.

Smith, *n. forger with a hammer.* घडकामी, घडकाम्या, ठोककामा, ठोककाम्या.

2 *blacksmith.* लोहकार *pop.* लोहार, विसाडी.

Smith-craft, *n.* घडकाम*n.* ठोककाम*n.*

Smith-work, *n.* घडकाम*n.* ठोककाम*n.*

Price or rate of s. घडणावळ *f.* घडण *f.* घडाई *f.* घडावण*n.* घडीन*n.*

Smithery, *n. shop of a blacksmith.* लोहारसाळ *f.* लोहाराचें दुकान*n.*

2 *smith work.* घडकाम*n.*

Smithy, *n. shop of a blacksmith.* लोहारसाळ *f.* लोहाराचें दुकान*n.*

Smitten, *p.* v. V. 1. मारलेला, &c.

2 जिवें मारलेला, &c.

3 *and* Enamoured. मोहलेला, मोहित, लुब्ध, रत (in comp.) वेडा, आसक्त, निरत.

To be s. भुलणें, रंजणें, रिझणें, भाळणें, रंगणें.

Smoke, *n. exhalation from a burning substance.* धूर*m.* धूम्र, धूम*m.* धुकट*m.*

Cloud or volume of s. धुराडी *f.* धुरंदळ*n.* पटल*n.* धूमावलि *f.*

To end in s. v. To Defeat. फसकटणें, फसकणें, वितुळणें.

To Smoke, *v. a. affect by smoke.* धुरावणें, धूर*m.*-धुरी *f.* देणें, धुकटावणें, धुरकटावणें, धुरकट-&c. करणें.

2 (tobacco, a pipe, &c.). पिणें, ओढणें.

3 *smell, find out.* हुंगणें, हुंगून काढणें, वासानें काढणें.

4 (timbers, &c. to harden them). अग्निवळ*m.* देणें.

To Smoke, *v. n. emit smoke,*—green wood, &c. धुमसणें, धुमणें, धुपणें.

2 *use tobacco in a pipe, &c.* हुक्का*m.*-झरझरी *f.*-विडी *f.*-&c. पिणें-ओढणें.

Smoke-colored, *a.* धुराच्या रंगाचा, धुम्रवर्ण.

To Smoke-dry, *v. a.* धुरावर वाळवणें.

Smoke-less, *a.* विनधुराचा, निर्धूम, निर्धूम्र.

Smoke-vent, *n.* राडें *or* णें, धुधारें*n.* दादरा*m.* साहणें *or* सोणें*n.*

Smoked, *p.* v. V. A. 1. धुरावलेला, धुरकट केलेला, &c. धुरकट, धुरट.

To be s. धुरकटणें, धुरटणें, धुरावणें, धुकटावणें, धूरm. लागणें *in. con.*

SMOKER, *n.* SMOKING, *p. a.* v. V. N. 1. धुमसणारा, धुमणारा, &c. धुमरा.

2 हुक्का-विडी-&c. पिणारा-ओढणारा, गुडगुड्या, हुक्केबाज, चिलमी *or* म्या

SMOKING, *n* v. V. N. 2. हुक्का ओढणें, हुक्कापिणेंn. &c. धूम्रपानn. धूमपानn.

SMOKY, *a. of or belonging, &c. to s* धुराचा, धुमाचा, धुरकटाचा, धूम्रमय, धूममय.

2 *emitting s.* धुमरा, धुरकट.

SMOOTH, *a. not rough.* गुळगुळीत *or* गुलगुलीत, साफ, मऊ, मृदु, मुलाईम, निनळ, तुळतुळीत, चिक्कण, मसृण.

2 *equal, level,* v. EVEN. सारखा, बराबर, न्यहार, सपाट, सपाटीचा, सम.

3 *flowing, fluent, easy, even.* सुरळीत, सरळ, धारावाहिक, धारावाही, अनुस्यूत.

4 *soft, soothing, bland, glib, &c.* मऊ, मृदु, लाघवी, गोडबोल्या, गुळगुळ्यापडीचा, सांत्ववादाचा, मधुरभाषी, लाडीगोडीचा, गोडीगुलाबीचा, सुवाळीमवाळीचा.

5 *softly flowing,* v. CALM. संथ, संथचाललेला, स्थिर, स्थिरचाललेला, निवळ.

To SMOOTH, *v. a. make soft, &c.; remove roughness,* v. To POLISH. गुळगुळीत-मऊ-साफ-&c. करणें,—esp. by rubbing, नितळणें, घोंटणें.

2 *make even, &c.* सारखा-बराबर-सपाट-सम-&c. करणें, न्यहारणें, सारखावणें.

3 *make easy.* सोपा-सुरळीत-सोईचा-&c करणें, सुरळीतचालेसा-&c. करणें.

4—as in fondling, *stroke.* गोंजारणें *or* गोंजरणें, कुरवाळणें.

SMOOTH-FACED, *a. mild-looking.* गोमुख्या.

A. s. villain. मिसकीनमात्रागमनी, मिसकीनमारवाडी.

SMOOTH-TONGUED, *a.* गोडबोल्या.

SMOOTHLY, *adv.* v. A. 3. *and* FLOWINGLY. सुरळीत, सरळ, घमघम *or* मां (*intens.* घमाघम) सुदामत.

4 मऊपणानें, &c. लाडीगोडीनें, गोडीगुलाबीनें, गोडगोडबोलून.

SMOOTHNESS, *n.* v. A. 1. गुळगुळितपणाm. तुळतुळितपणाm. &c. नितळाईf. साफीf. सफाईf. मृदुताf.

2 सारखेपणाm. &c. सपाटीf. समताf. साम्यn.

3 सुरळितपणाm. संरळपणाm.

4 *and* BLANDISHMENT. मऊपणाm. लाघवn. लाडीगोडीf. गोडीगुलाबीf. मधुरभाषिताf.

5 संथपणाm. स्थिरपणाm.

To SMOTHER, *v. a. suffocate.* दमकोंडून-श्वासकोंडून-&c. मारणें, गुदमारणें, घुसमटवणें, गुदमारून-घुसमटवून मारणें, कोंडमारm.-कोंडमाराm.-श्वासावरोधm.-&c. करणें.

2 v. To SUPPRESS. दाबणें, दडपणें, चेपाचेपf.-&c. करणें.

To SMOTHER, *v. n. be suffocated.* गुदमरणें, घुसमटणें.

SMOTHERED, *p.* v. V. A. 1. दम कोंडून मारलेला, गुदमारलेला, &c.

2 दाबलेला, दडपलेला.

To SMOULDER, *v. n. burn and smoke without flame.* धुमणें, धुमसणें, धुपणें, कुरमणें, अंतर्दाहm. होणें *g. of s.*

SMOULDERING, *p. a.* SMOULDRY, *a.* v. V. धुमणारा, धुमसणारा, &c. धुमसता, &c.

SMUG, &c. See SPRUCE, &c.

To SMUGGLE, *v. n. import or export clandestinely and without payment of duty.* जकात-&c. चुकवून *or* टाळून आणणें-नेणें, जकात दिल्यावांचून-जकातचोरीने-&c. आणणें-नेणें.

SMUGGLED, *p.* v. V. जकातदिल्यावांचून आणलेला, &c. जकातचोरीचा.

SMUGGLER, SMUGGLING, *p. a.* v. V. जकात दिल्यावांचून आणणारा, जकातचोरी-&c. करणारा.

SMUGGLING, *n.* v. V. जकात दिल्यावांचून आणणेंn.-&c. जकातचोरीf. नाकेचोरीf.

SMUT, *n the dirt of soot, lampblack, &c.* मसf. मशेरीf. मषीf.

2 (of corn). काजळीf. अंगारामm.

3 *obscene language.* विचकट-अचकटविचकट-बीभत्स-&c. बोलणेंn.-भाषणn.-&c. दुर्वचनn. दुर्भाषणn.

To SMUT, To SMUTCH, *v. a. blacken with soot, &c.* मसf.-&c. लावणें, काळाकरणें, काळेंn. लावणें.

To SMUT, *v. n. gather smut.* मशिरणें, मसकटणें.

SMUTTINESS. See SMUT.

SMUTTY, *a.* v. N. 1. मसीचा, &c. मस लागलेला, मसकट, मसकटलेला, मशिरलेला.

2 काजळीचा, काजळी लागलेला, अंगारालागलेला.

3 *and* OBSCENE. विचकट, अचकटविचकट, बीभत्स, तोंडचाशिनळ, तोंडशिनळ.

SNACK. See SHARE.

SNAFFLE, *n.* साधा-सुतळी *or* सुतळ्यालगामm.f.

SNAG, *n. jag, &c.* धसm. खणपूसn. कांटाm. खुंटm.n. हीरm. शल्यn.

2 See TOOTH.

SNAIL, *n.*—the animal. गोगलगायf. पिकूळn. *dim.* पिकळीf. शंबूकm.

2 fig. *slow coach, &c.* v. DAWDLE. मुंगीच्या पायाचा, मुंगीच्या पायाने चालणारा.

SNAKE, *n.* सापm. सर्पm. किडेंn. उरगm. उरःसरm. भुजंगm. विषारm. अहिm. कुंडलीm. कंचुकीm. व्यालm. भोगीm.—in covert or cant phraseology, पांढराm. पायाखालचेंn. Of venomous *Snakes* the most common are, आगीमण्यारf. आग्याघणसm. आग्ये फुरसेंn. कवड्याघणसm. कवड्यासर्प *or* सापm. कांडार *or* कांदारm.f. कांबळ्यामm. कुसडाघणसm. घणसm. चाकणf. जोगीm. डुरडुराm. डोंब्यानाग *or* डोंब्यासर्पm. तक्षकm. दुतोंडेंn. धामण्यामm. नागm. नांदेटा *or* नानेटाm. *or* टी *or* डीf. फुरसेंn. मणेर *or* मण्यारf. मण्यासापm. महांडूळ *or* माडूळ *or* मालुंडn.

Fork for poking out snakes. वामेरेंn.

Hooded s. फणी.

Lines under the throat of snakes. लहरीf.*pl.*

Young s. पोंगामm. पोंवामm.

SNAKE-CHARMER, SNAKE-DOCTOR, *n.* गारूडी *or* गारोडी, मंत्रवादी, मंत्री, सर्पमंत्री, विषवैद्य, जांगुलिक, मदारी.

SNAKE-HOLE, *n.* सापलेंn.

SNAKE-STONE, *n.* सर्पमणिm. नागमणिm.

SNAKY, *a. pertaining, &c. to snakes.* सापाचा, सर्पाचा, सापाविषयींचा सार्प.

To SNAP, *v. a. break at once, break short.* कटकन-कटकर-कटदिशी-पटकन-पटकर-पटदिशी-फटकन-फटकर-तटकन-&c. मोडणें-तोडणें.

2 (the fingers). चुटकीf.-चटकीf.-टिचकीf. मारणें, वाजवणें.

3 See To BITE. 4 up; See To SNATCH.

To SNAP, *v. n. break short.* कटकन-कटकर-&c. मोडणें-तुटणें.

2 at; *try to seize and bite.* तोंडn. टाकणें, डसायाला-चावायाला-&c. करणें.

3 at; fig. *turn upon or speak angrily, &c.* खेंकणें, खेंकावणें, खेसणें, वसकन-&c. आंगावर येणें, तुटून आंगावर येणें-जाणें.

Snap, *n.* (with the fingers). चुटकी *f.* चटकी *f.* टिचकी *f.*

Snappish, *a.* v. Cross. खिसखिशा, तिडतिडा, तिडका, चिरडखोर, चिरडीखोर, चिडखोर, चिडचिड्या, चिडरा, खेंकड, खेंन्या, हिरवट, हिरवा, काविरडा, जिदखोर.

Snappishly, *adv.* v. A. वसकन-कर &c. वसवस *or* सां.

Snappishness, *n.* v. A. चिरड *f.* तिडतोड *f.* चिडरेपणा *f.* चिरड-खोरी *f.* चिडचिडेपणा *m.* तिडतिडेपणा *m.* &c.

Snare, *n. instrument for catching animals, lit. fig.* फांस *m* फांसा *m.* पाश *m.* (esp. in comp. and with great neatness and power, as प्रपंचपाश, भवपाश, स्नेहपाश, मोहपाश, &c.), जाल *n.* (esp. in comp. as प्रपंच जाल, भवजाल, मोहजाल, &c), पाशबंध *m.* वागर *f.* वागुरा *f.* फांसकी *f.* गचका *m.* पेंच *m.*

To Snare, *v. a. entrap,* lit. fig. फासांत-&c. धरणें-आणणें-पाडणें-सांपडवणें, फशीदेणें-पाडणें, पाशबद्ध-जालबद्ध करणें.

Snared, *p.* v. V. फासांत धरलेला-सांपडवलेला-&c. पाशबद्ध, जालबद्ध.

To Snarl, *v. n.* v. To Growl. गुरकणें, गुरगुरणें *or* घुरघुरणें, गुरगुरावणें *or* घुरघुरावणें.

Snarl, Snarling, *n.* v. V.—*act* गुरगुरणें *n.* &c. गुरगूर *or* घुर-घूर *f. intens.* गुरगुराट *or* घुरघुराट *m.* श्वानवैखरी *f.*

1 *knot on a rope.* अढी *f.*

Snarler, *n.* Snarling, *p. a.* v. V गुरगुरणारा, &c. गुरगूर-&c. करणारा, गुरगुऱ्या, गुरक्या.

To Snatch, *v. a. seize hastily.* हिसकणें, हिसकावणें, हिसकून घेणें, छिनावणें, असडणें, हिसडणें, झोंवाडणें, हवकणें, झोंवाडा *m.*-&c. घालणें-मारणें, झडप *f.*-झडपडा *m.* घालणें, हिसडा *m.*-असडा *m.*-झटका *m.*-&c. देणें-देऊन घेणें, हिसक्याने-हिसकादेऊन-&c. धरणें-पकडणें.

2 up; *seize rudely, pounce upon, &c.* उचकणें, पटकावणें, मटका-वणें, बोचकरणें, हात *m.* मारणें, रगडणें, रपाटणें, दपटणें, दपटगिरी *f.*-दपटनिशी *f.*-हवकाहवक *f.*-&c. करणें.

To Snatch, *v. n. make attempt to seize suddenly, catch at.* झों-बणें, झोंवाडा *m.*-झेप *f.*-झाप *f.*-झडप *f.*-झडपडा *m.*-&c. पालणें, हिसका *m.* -&c. मारणें.

Snatch, Snatching, *n* v. V. A. 1.—*act.* हिसकणें *n.* असडणें *n.* झोंवाडणें *n.* &c. झोंवाडा *m.* हिसडा *m.* असडा *m.* झडप *f.* झडपडा *m.*

2 पटकावणें *n.* मटकावणें *n.* हात मारणें *n.* &c. दपटगिरी *f.* दपटनिशी *f.* हवकाहवक *f.*

1 *a broken or interrupted portion.* चुटका *m.*

S. of sunshine. उन्हाचा चुटका *m.* निरीप *f.*

S. of a song. तुकडा *n.*

To Sneak, *v. n. cringe, behave with servility,* v. To Fawn. थुंका *m.*-थुंकी *f.* झेलणें, थुंकीला भीणवणें, नाक *n.* घासणें, जीजी *f.* करणें, हांजी *f.* करणें-म्हणणें.

2 off, v. To Slink गुपचूप-&c. निघून जाणें, कसरतें-काढतें-नि-घतें-&c. घेणें, मुद्दीत नाक धरून जाणें, मेंगावणें.

Sneaker, *n.* Sneaking, *p. a.* v. V. 1. *and* Obsequious. थुंकी-झेलणारा, जीजी करणारा, हांजी म्हणणारा, भार्जवी, भार्जवाचा.

2 गुपचूप निघून जाणारा, कसरतें-&c. घेणारा, मुद्दीत नाक धरून जाणारा, दृष्टिचोर, नजरचोर, नजरचुकाबू.

To Sneer, *v. n. show contempt by looks, &c.* नाक *n.* वर करणें-झाडणें-मोडणें, नाकाला झिमोटा *m.* घालणें, नाक झाडणी *f.*-&c. करणें.

2 *show contempt by expressions.* लावून-खोचून-वोंचून-टोंचून-&c. बोलणें, उपरोध *m.*-आक्षेप *m.* करणें, टोमणा *m.*-टोला *m.*-टोमरा *m.*, -तुका *m.*-&c. मारणें-टाकणें.

Sneer, Sneering, *n.* v. V. 1. नाकझाडणें *n.* &c. नाकझाडणी *f.* नाकमोडणी *f*

2 *and* Sarcasm. लावून बोलणें *n.* &c. उपरोध *m.* आक्षेप *m.*

Sneerer, *n.* Sneering, *p. a.* v. V. 1. नाक वर करणारा, नाक झाडणारा-मोडणारा

2 *and* Sarcastic. लावून बोलणारा, खोंचून बोलणारा, &c.

Sneeringly, *adv.* v. A. 1. नाक वर करून, नाक झाडून, &c

2 उपरोधाने, लावून, खोंचून, टोमणा-&c. मारून

To Sneeze, *v. n. emit air violently through the nose.* शिंकणें *or* सिंकणें, शिंक *or* सिंक *f.* जाणें-येणें.

The exclamation upon a person's sneezing is शतंजीव

Sneeze, Sneezing, *n.* v. V —*act.* शिंकणें *n.* शिंक *or* शींक *or* सिंक *f.* छिंका *f.* क्षुत *f.*

To Sniff, *v. n. draw air through the nose.* सुंगणें, सूं.-सूंसूं. करणें, नाकाने-नाकावाटें श्वास *m.* घेणें.

To s. deeply at (snuff, &c.). झुरकणें, झुरका *m.* घेणें.

To Snip, *v. a. cut off with scissors.* कातरून घेणें, कातरणें, कात-रणी *f.* करणें.

Snipe, *n.* पाणलव्हा *or* लावा *m.*

To Snipe, *v. a. pick off.* टिपणें, टिपून घेणें-काढणें.

Snipsnap, *n.* v. Squabble. कचाकच *f.* चकमक *f.*

Snivel, *n.* v. Snot. शेंवूड *m.* जळमट *n.*

To Snivel, *v. n. run at the nose.* नाक *n.* वाहणें *g. of s.* वरवरणें, नाकातून शेंवूड *m.* वाहणें-गाळणें, नासिकास्राव *m.*-&c. होणें *g. of s*

2—as children; *cry whimperingly.* धुसमुसणें, नुसमुसणें, धुसमणें, कुसमुसणें, रडूनशेंवूड *m.* गाळणें.

Sniveller, *n.* Snivelling, *p. a.* v. V. 1. नाक वाहिलेला &c. वरवरीत, शेंवडा, शेंवड्या, शेंवडेरा.

2 मुसमुसणारा, धुसमुसणारा, &c.

To Snore, *n. n. breathe harshly in sleep.* घोरणें, घुरघुर *f.* करणें-लावणें.

Snorer, *n.* Snoring, *p. a.* v. V. घोरणारा, &c.

To Snort, *v. n.*—as a horse, &c. *blow through the nose.* खेंसणें, फुरफुरणें *intens.* फुरारणें, नाकपुड्या *f.pl.* पिंजारणें, फुर्र *ade.* करणें, फुरफूर *f.*-फुरफुराट *m.*-&c. करणें.

Snorter, *n.* Snorting, *p. a.* v V. खेंसणारा, फुरफुरणारा, &c.

Snorting, *n.* v. V.-*act.* खेंसणें *n.* फुरफुरणें *n.* &c. फुरफूर *f. intens.* फुरफुराट *m.*

Snot, *n. mucus of the nose,*—as running or moist. शेंवूड *m.* नाकाचा मळ *m.* नासिकामल *n.*

Lump of s. शिंकरा *m.* वडका *or* वेडका *m.*

String of s. जळमट *n.* लोळी *f.*

2—as hard or dry. मेकूड *n.*

Snotty, *a. foul with snot.* शेंवडा, शेंवड्या, शेंवूड भरलेला, वरवरीत, नाक वरवरलेला.

Snotty-nosed, *a.* शेंवडा *or* ड्या, शेंवडेरा.

Snout, *n.* v. Nose. सोंड *f.*

Snow, *n. frozen vapour.* वर्फ *n.* तुषार *m.* हिम *n.*

Snowy, *a. abounding, &c. with snow.* वर्फाचा, हिम्य, तुषारमय, तुषारप्रचुर, हिममय, हिमप्रचुर.

2 *white like snow,* v. White. पांढरा फटफटीत, हिमाभ, कर्पूराभ.

To Snub, *v. a. v.* To Scold धमकावणें, दबकावणें, दबावणें, दाबणें, दटावणें, दडबडादणें, दरडावणें, दामटणें, धडकावणें, छुक् *adv.* करणें-ह्मणणें.

Snub-nosed, *a.* नकटा, नाकचिवा, फेंदरा. ज्याचा नाशिक परगणा ओसाड आहे, ज्याचें नाशिक त्रिवकास गेलें.

Snuff, *n* (of a torch, a wick, &c.). मूल*m.* काजळी*f.* कोजळी *f.* कोळशी *f.* कोळी*m.* चिचळा*m.*

Stink of a s. दिपुष्टाण *f.*

2 *powdered tobacco.* तपकीर *or* ल *or* तपखीर *or* ल *f n.* नास*f* नस्य *n* नासिकाचूर्ण*m.*

Pungent s. मासुकमारी *or* रें तपकीर *f.n.*

To Snuff, *v. n.*—a wick, &c. कोजळणें

2 at; *turn up the nose at.* नाक*n.* झाडणें-मोडणें-वर करणें-वर नेणें-मुरडणें.

3 See To Sniff, To Snort.

To Snuff, *v. a.* (a wick, &c.). काजळी*f.*-कोजळी*f.*-&c. कातरणें-कातणें-झाडणें *g. of o.*

2 *draw in with the breath, inhale.* घेणें, ओढून घेणें, श्वासावरोवर घेणें

3 v. To Smell. हुंगणें, हुंगून घेणें, वास*m.* घेणें *g. of o.*

Snuff-box, *n.* तपकिरीची-तपकिराची डबी *f.*

Snuff-colored, *a.* तपकिरी, तपकीररंगी.

Snuff-seller, *n.* तपकिऱ्या *or* ल्या, तपकीरविक्या, तपकीरवाला.

Snuff-taker, Snuffer, *n.* तपकिऱ्या *or* ल्या.

Snuffers, *n.* दिव्याची-कोजळीचो-&c. कातर *f.*

To Snuffle, *v. n. speak through the nose.* नाकांत बोलणें, गुणगुणणें, खुणखुणणें, गुंगणें, गेंगणें, गुणगुण-गेंगत-गुंगत-&c. बोलणें.

Snuffler, *n.* Snuffling, *p. a.* v. V. नाकांत बोलणारा, गुणगुण्या, गेंगाणा.

Snuffy, *a. soiled, &c. with snuff.* तपकिरीनें वरवटलेला-भरलेला, तपकीरमय.

To Snug, *v. n. lie close, cuddle.* चिकटून-लगटून-&c. निजणें, कुशींत शिरणें-शिरून निजणें, सरसा *decl.* निजणें.

Snug, *a.*—of places, &c. सुटसुटीत, खुटखुटीत, अटपटा, सोईचा, सुबक.

2—of persons; *lying close.* चिकटलेला, लगटलेला.

To lie s. चिकटून-लगटून निजणें, सरसा *decl.* निजणें.

To Snuggle, *v. n. lie close for warmth.* गुरगुटून निजणें, घुरघूस*f.* मारणें-मारून निजणें.

So, *adv. in this manner.* असा, या प्रमाणें, एवम्.

And so forth. इत्यादि.

So, so be it. तथा, तथास्तु, अस्तु.

So so. *moderately.* असातसा, जसातसा, जसतसा, सुमारमाफक, सुमाराचा, माफक, तादृश, तितपत, तावन्मात्र, यावत्तावत्, चालोवजा, लोटेखानी.

2—as correlatively with as. तसा, त्याप्रमाणें, तथा;

3 *to such a degree.* इतका, एवढा, एथ *or* इथपर्यंत-पावेतों-वर.

4 *for this reason.* या-त्यामुळें-साठीं-स्तव-&c. ह्मणून, असें असतां, तर, मग.

To Soak, *v. a. steep, &c.* भिजवणें, भिजत-भिजूं घालणें, भीज*f.* करणें *g. of o.*

2 *wet through,* v. To Drench. चिंब-&c. भिजवणें-करणें, उपळवणें.

3 v. To Absorb. शोषणें, शोषून घेणें, पिणें, शोष*m.*-शोषण*n.*-&c. करणें *g. of o.*

To Soak, *v. n. lie steeped.* भिजत पडणें.

2 *enter into pores, be absorbed* मुरणें, जिरणें, भिनणें, मुरून-&c. जाणें, सोखणें *or* शोषणें, सोखून-&c. जाणें.

Soaked, *p.* v. V. A. 1. भिजूं घातलेला, भिजतलेला, &c.

2 चिंब भिजवलेला-भिजलेला-केलेला.

To be s. चिंब-&c. भिजणें, उपळणें.

Soaker, *n.* Soaking, *p. a.* v. V. A. 1. भिजवणारा, भिजत घालणारा, &c.

2 चिंब-&c. भिजवणारा-करणारा, &c

Soaking rain (i. e. rain that will soak into the ground). भिजपाऊस*m.*

Soap, *n.* साबू *or* साबूण*m.*

To Soap, *v. a.* साबूण*m.* लावणें.

Soap-boiler, *n. soap-maker.* साबूण करणारा, साबूणगर.

Soapy, *a. smeared with soap.* साबूण लावलेला, साबुणाने वरवटलेला.

To Soar, *v. n. fly aloft.* उडणें, उंचजाणें, उंचावणें, उड्डान*n.*-ऊर्ध्वगमन*n.*-नभोगति *f.*-उत्क्रमण*n.*-&c. करणें.

2 fig. *tower in thought, &c.* उचविषय*m.*-उत्तमविषय*m.*-प्रौढविषय*m.*-&c. धरणें-घेणें.

3 See To Aspire.

4—the voice. चढणें.

Soarer, *n.* Soaring, *p. a.* v. V. 1. उडणारा, &c. ऊर्ध्वगामी, आकाशगामी, आकाशचारी, उड्डीयमान, समुच्चर.

Soaring, *n.* v. V. 1.—*act.* उडणें*n.* उड्डान*n.* ऊर्ध्वगमन*n.*-ऊर्ध्वगति*f.* आकाशगमन*n.* नभोगति *f.* नभोगमन*n.* उत्क्रमण*n.*

To Sob, *v. n. sigh convulsively in crying.* स्फुंदणें, फुंदणें, सुसमुसणें, धुसमुसणें, धुसमणें, कुसमुसणें, ठिणकणें, उसंबणें *or* ओसंबणें, उसमरणें. उसमरे*m. pl* -हुंडके *or* हुंडूक*m. pl*-&c. टाकणें *or* येणें *with in. con.* फांप्या *f. pl.* मारणें.

Sob, Sobbing, *n.* v. V. फुंदणें*n.* सुसमुसणें*n.* ठिणकणें*n.* &c. हुंडका*m.* हुंडूक*m.* फाप्या *f. pl.*

Sobbingly, *adv.* v. V. फुंदफुंदूं, फुंदस्फुंदूं, हाम्साहाम्सी.

Sober, *a. temperate in drink.* बेताचा-बेताने पिणारा, मितप्राशी-पानी-&c. परिमितप्राशी-पानी-&c. पानसंयमी.

2 *not drunk.* सावध, विन अमली, अमल न चढलेला, कैफावेगळा-निराळा-&c. अनागतमद, अमत्त, निर्मद.

3 *calm, cool, serious.* स्थिर, धीर, थंड, थंडा, स्थिरमनस्क, स्थिरबुद्धि, विनीत, अमत्त, विचारी, विचारवान्, विचारशील, विचारबुद्धि, विमृश्यकारी, नियतवर्त्ती, नियतवृत्ति.

To Sober, *v. n. become sober.* निवळणें, अमल*m.*-कैफ*m.*-&c. उतरणें-जाणें *g. of s.* शुद्धीवर-ध्यानावर-भानावर-&c. येणें.

To Sober, *v. a. make sober, cure of intoxication.* निवळवणें, अमल*m.*-कैफ*m.*-&c. उतरणें *g. of o.* शुद्धीवर-भानावर-&c. आणणें.

Sober-minded, *a.* v. Sober, 3. स्थिर, स्थिरमनस्क, विचारवान्.

Sober-mindedness, *n.* v. A. स्थिरता *f.* स्थैर्य*n.* विचारशीलता *f.*

Soberly, *adv.* v. A. 1. 2. अमलावांचून, कैफावांचून, अमल न येईसा *decl.* &c. बेताने, सुमारपाहून.

3 थंडपणाने, थंडाईने, विचाराने, &c. विचारपूर्वक, स्थैर्यपूर्वक.

Soberness, Sobriety, *n.* v. A. 1. बेताचें पिणें*n.* मितप्राशन*n.* परिमितप्राशन*n.* मितपान*n.* पानसंयम*m.* पानसंयमन*n.*

2 सावधपणा*m.* विनअमलीपणा*m.* कैफावेगळेपणा*m.* अमत्तता *f.* मदाभाव*m.*

3 थंडपणा*m.* &c. स्थिरता *f.* स्थैर्य*n.* विचारशीलता *f.* नियतवर्त्तन*n.* नियतवृत्ति *f.*

Sociable, *a. inclined to company, disposed to associate with others.* सोबतीचा-संगतीचा-&c. अवडता, मिळताऊ, मिलाफी, सख्यभावाचा, भलमाणसाईचा, जनसंगासक्त, जनसंगप्रिय, संलापप्रिय, सोबतीवेल्हाळ, सोबतीचा-भळकुवा-भुकेला, स्नेहबुद्धि.

2 See Familiar, Affable.

Sociableness, Sociability, *n.* v. A. 1. मिळताऊपणा*m.* मिलाफीपणा*m.* भलमाणसाई *f.* सख्यभाव*m.* स्नेहबुद्धि *f.* जनसंगासक्ति *f.* जनसंगप्रीति *f.* संलापासक्ति *f.*

Social, *a. of or belonging to society.* सोबतीचा, संगतीचा, &c. संगतिधर्माचा, संगतिधर्माविषयींचा, सहवासाविषयीचा, सहभावाचा, संगतिभावाचा, सहवाससंबंधी-विषयक, सांगतिक, सांसर्गिक.

2 v. Sociable. सोबतीचा-&c आवडता, अनेकचर, समूहचर.

It is good to be s. दिव्हें घेतलें गोड.

Society, *n. communion, consociation,* v. Company. सोबत *f.* संग*m.* संगति *f.* समागम*m* साह्य*n.* सहभाव*m.* साहित्य*n.* लोकयात्रा *f.* पंक्ति*pop.* पंगत *f.*

2 *a* s. v. Community, Company. मंडळी *f.* पंक्ति *pop.* पंगत *f.*

Sock, *n.*—for the foot. पायाचा मोजा*m.*

Socket, *n. receptacle.* घर*n.* पात्र*n.* कामाठी *f.* उथळा*m. dim.* उथळी *f.* उथळें *or* उथाळें*n.* खुरसी *f.* ठेपसा*m.*

Stone forming a s. for the foot of a post. तळखडा*n.*

Sod, *n. turf, sward.* गवताची जमीन *f.* तृणावृतभूमि *f.*

2 *a* s. गवताची हुंडी *f.* पेंड*m.*

Soda, *n. natron, alkali.* सौवर्चल*n.* कापोत*m.* रूचक*n.*

Sub-carbonate of s. पापडखार*m.*

Impure carbonate of s. सब्जाखार *or* सब्जीखार*m.* सर्जिखार*m.* सर्जिकाक्षार*m.* सर्जी *f.* वज्रक्षार*m.*

To Soder. See To Solder.

Sodomite, *n. one guilty of sodomy,* v. Catamite, Pathic. बच्चेबाज, गुदमैथुनकर्ता.

Sodomy, *n.* गुदमैथुन*n.* पुंमैथुन*n.* बच्चेबाजी *f.*

Soft, *a. not hard.* मऊ (*remiss.* मऊसर *softish*), मृदु, नरम, मृदुस्पर्श, मुलाईम, मवाळ, गुलगुलीत, मृदुल.

2 *friable, crumbling.* फुसफुसीत, फुसका, फुसकुला, विसविसीत.

3—esp. of articles of food; *not crisp.* दबदबीत, मिचमिचीत, मेचट.

4 *lax, flaccid, wanting firmness or stiffness.* मिसमिसति, लिबलिबीत, विळविळींत, बिलबिलीत, बिलबिला, विदविदा, लेंचपेंचा.

5 *weak and easy, imbecile,* v. Weak, Simple. मनाचा कोवळा-नरम, नरम, भोळा, डाळपिळा, पिळा, मेण्या, रेशमी, मलमळीत.

6 *gentle, &c.* v. Mild. मऊ, नरम, मृदु, सौम्य, गोडा, हलका, करुणार्द्र.

7—of voice or sound. मऊ, मृदु, मंजुल *pop.* मंजूळ मंजुळवाणा, मधुर, हलका.

To speak s. and fair. मऊमऊ बोलणें.

Soft, *interj.* हळू, सावकाश, धिरे, धिरेधिरे, धिरींधिरे.

To Soften, *v. a. make less hard,* lit. मऊ-नरम-मवळ-मृदु-&c. करणें, मऊपणा*m.*-नरमपणा*m.*-मवाळा *f.*-मृदुत्व*n.*-&c. आणणें.

2 *mollify, qualify, &c.* v. To Moderate. नरमवणें *or* नरमावणें, मऊ-नरम-वेताचा-हलका-&c. करणें, मऊपणा*m.*-नरमपणा*m.*-&c. आणणें.

3 *make pitiful, tender, compassionate.* मऊ-नरम-सद्रव-सदय-सार्द्र-करुणार्द्र-&c. करणें, मऊ आणणें, मऊपणा*m.*-नरमपणा*m.*-&c. आणणें, दवविणें, पाघळवणें, पाझरवणें.

To Soften, *v. n. become less hard,* lit. मऊ-नरम-मृदु-&c. होणें-होतजाणें, मऊपणा*m.*-मवाळी *f.*-मृदुत्व*n.*-&c. येणें *in. con.*

2 fig. *become less harsh, less severe, less obdurate, &c.* मऊ-नरम-सार्द्र-&c. होणें, नरमणें, नरमावणें, द्रवणें, पाझरणें, &c. द्रव*m.*-ओलावा*m.*-&c. येणें *in. con.*

Softly, *adv.* v. A. 6. *and* Gently. हलक्याने, हळू, हळुकर.

7 हलक्याने, हळू, &c. मंजूळवाणीने.

Softness, *n.* v. A. 1. मऊपणा*m* नरमपणा*m.* &c. नरमाई *f.* मवाई *f.* मवाळी *f.* मृदुता *f.* मार्दव*n.*

2 फुसफुसितपणा*m.* फुसकेपणा*m.* &c.

3 दबदबितपणा*m.* मिचमिचितपणा*m.* &c.

4 मिसमिसितपणा*m.* लिबलिबितपणा*m.* &c.

5 मनाचा कोवळेपणा*m.*-नरमपणा*m.* मनाची नरमाई *f.*

6 मऊपणा*m.* &c. मृदुत्व*n.* मार्दव*n.*

7 मऊपणा*m.* मंजूळपणा*m.* &c.. मधुरता *f.* माधुर्य*n.*

To Soil, *v. n get dirty or tarnished.* मळकटणें, मळगावणें *or* मळघावणें, मळणें, विटणें, मजीत-मळकट-&c. होणें.

To Soil, *v. a. tarnish, slur, &c.* v. To Stain. मळवणें, मळगावणें *or* मळघावणें, विटवणें, मळकट-&c. करणें.

Soil, *n. earth.* माती *f.* काळी *f.* भुई *f.* जमीन *f.*

Black s. काळीमाती *f.*

Meagre and poor s. वरड जमीन *f.* थुंक्याने भिजती चांदण्याने वाळती (जमीन &c.).

Red s. तांबड *f.* तांबळ*n f.* तांबडी माती *f.*

S. of first sort. अवल;—of second, दूम;—of third, शीम.

White s. पांढर *f.* पांढरमाती *f.*

2 See Manure. 3 See Stain.

Soiled, *p.* v. V. मळगावलेला, &c. मजीत, विटकर, विटका, मळीण, मळका, लिप्त, अवलिप्त.

To Sojourn, *v. n. reside for a time.* चारदिवस-कांहींकाळ-उसना *decl.*-कांहीं काळचा *decl.*-उचला *decl.*-उचल्ला-&c. राहणें, उसनें-राहणें*n.*-प्रवास*m.*-&c. करणें.

Sojourn, Sojourning, *n.* v. V.—*act.* चारदिवस राहणें*n.* कांहींकाळचें राहणें*n.* उसनें राहणें*n.* उचलें राहणें*n.* प्रवास*m.* देशांतरवास*m.*

Sojourner, *n.* Sojourning, *p. a.* v. V. चारदिवस राहणारा, कांहींकाळ राहणारा, &c. उसनाराहणारा, उपरी, वसतकरू, वस्तीकरू, उतारी, उचल्या, उपलाणू, उचलटप्पू, उडलटप्पू, आगंतुक, फिरस्त *or* स्ता, प्रवासी, खुंटावरला कावला.

To Solace, Solace, &c. See To Comfort, Comfort, &c.

Solar, *a. of or belonging to the sun.* सूर्याचा, सूर्यसंबंधी, सूर्यविषयक, सौर.

S. dynasty. सूर्यवंश*m.*

2—of time. सावन, सौर.

Sold, *p.* v. V. A. 1. विकलेला, विकतदिव्हेला, &c. फरोक्त, क्रीत, विक्रीत.

To Solder, *v. a. unite with metallic cement.* झाळणें, कस्तर *or* कस्तूर*m.n.* करणें, डांक*m.* लावणें.

Solder, *n. metallic cement.* कस्तर *or* कस्तूर*m.n.* डांक*m.* खारसंध*m.*

Cake or strip of s. डांकपट्टी *f.* डांकपाती *f.*

Instrument with which s. is applied. कस्तूरगोल*m.*

Soldered, *p.* v. V. झाळलेला, डांक लावलेला, &c. डांकलग, डांकील, डांकींव.

Soldier, *n. man in military service.* शिपाई *or* सिपाई, सिपाईगिरी करणारा, सैनिक, शस्त्रोपजीवी, युद्धोपजीवी;—gener. or compreh.

शिपाईप्यादा, शिपाईराणा;—contemptuously, शिपायडाm. शिपायडेn. 2—emphatically, v. Warrior. योद्धा.

Soldiering, n. *practice, &c. of a soldier.* शिपाईगिरीf. शिपाईपेशाm.

Soldier-like, Soldierly, n शिपाईगिरीचा, शिपाई पेशाचा, शिपायास लायक-&c.

Soldiership, n. *character, &c. of a soldier.* शिपाईगिरीf

Soldiery, n. *body of soldiers, soldiers collectively* शिपाईm.pl. शिपाईलोकm pl.

Irregular s शिबंदी *or* सिबंदीf.

Sole, n. (of a foot). तळवाm. तळपायm. पादतलn.

From the s. of the foot to the crown of the head. आनखशिख. आपादतलमस्तक, आपादमस्तक

2 (of a shoe). तळm.

3—the fish. लेफn.

Sole, a. *alone,* v. Single. एकला, एकटा, एकाकी.

Solecism, n. *impropriety in language.* अप्रयोगm. अपप्रयोगm. अशुद्धप्रयोगm.

Solely, adv. v. A. एकला *deel.* एकटा *del.* &c. केवळ, च.

Solemn, a. *marked with pomp and sanctity; belonging to religion, attended with religious rites, &c.* समारंभाचा, देवकार्याचा, देवाधर्माच्या खटल्याचा, देवाधर्माच्या प्रकरणांतला, समारंभयुक्त, समारंभसहित, देवकार्ययुक्त, देवकार्यसहित.

2 *adapted to impress awe or affect with seriousness.* इव्रतीचा, जरबीचा, धाकवसायाचा, गंभीरपणाचा, गंभीर, गुरू.

3 *sober, serious, &c.* v. Grave. गंभीर, भरकूम, दीर्घ.

Solemnity, Solemness, n. v. A. 2. गंभीरपणाm. इव्रतf. जरबf.

3 गंभीरपणाm. गांभीर्यn. गुरूत्वn. गौरवn. गंभीरवृत्ति f.

1 *religious ceremony.* देवकार्यn. देवकृत्यn. समारंभm. उत्साहm. उत्सवm.

To Solemnize, v. a. *perform with ceremonies, celebrate.* समारंभाने-&c. करणें, समारंभm.-&c. करणें *g. of o.* यथाविधि-यथाशास्त्र-&c. करणें.

2 *make serious and grave.* गंभीर-&c. करणें, गंभीरपणाm.-&c. आणणें.

Solemnly, adv. v. A. 1. समारंभाने, &c. समारंभपूर्वक, देवकार्यासहित, यथाविधि.

3 गंभीरपणाने, गंभीरमनाने, &c.

1 *with solemn asseveration and invocation.* सत्योच्चरें, सत्योच्चर, सत्यस्मरून, ईश्वरस्मरून.

To Sol-fa, v. n. *pronounce the notes of the gamut.* सरिगमf. करणें.

To Solicit, v. n. *entreat, implore,* v. To Beg. विनवणें, विनंती f. अर्जm.-&c. करणें, मिनतf.-मिनती f.-&c. करणें.

2 *seek by petition,* v. To Beg. मागणें, याचणें, विनंती f.-याचनाf. -&c. करणें *g. of o.* मिनतीनें-मिनतवार-&c. मागणें.

Solicitation, n. v. V. 1.—*act.* विनवणेंn. विनवणी f. याचना f. प्रार्थनाf. मिनत f. मिनती f. मिननवारी f.

Solicitor, n. v. V. विनवणारा, विनंती-&c. करणारा, याचक.

1 *lawyer.* वकील.

Solicitous, a. v Anxious, Careful. चिंतेचा, काळजीचा, चिंतायुक्त, चिंताक्रांत, चिंताग्रस्त.

2 *greatly desirous,* v. Earnest. उत्सुक, उत्कंठित, सोत्कंठ.

Solicitously. See Anxiously, Earnestly.

Solicitude, n. v. Anxiety, Care. चिंता f. काळजी f. घोरm.

2 v. Earnestness. उत्कंठा f. कळकळ f. निडीक f. उदमेखm.

Solid, a. *not liquid or fluid.* घट्ट, घन, अद्रव, अप्रवाही.

2 *not hollow.* भरीव, सगर्भ, गर्भपूर्ण.

3 *hard, compact,* v. Firm, Substantial. बळकट, खंबीर, घट्ट, ऐवजदार, ऐवजशीर, घन, घनसर, संगीन, पोक्त *or* पोक्ता, मोटाघाटा.

4 *sound, valid, just, &c.* v. Substantial. दृढ, बळकट, जिवदार, ऐवजदार, सावूत.

Solid, n. *cubical body.* घनm.

Contents of a s. घनफलn.

Solidity, Solidness, n. v. A. 1. घट्टपणाm. घनता f. अद्रवता f. अप्रवाहिता f.

2 भरीवपणाm. गर्भपूर्णता f

3 बळकटपणाm. खंबीरपणाm. घट्टपणाm. &c.

4 दृढपणाm. बळकटपणाm. &c. जीवm. ऐवजm.

Solidungulous, a. *not cloven in the hoofs.* एकशफ, एकखुर.

Soliloquy, n. *a talking to one's self.* आपल्याशीं बोलणेंn.-भाषणn. आत्मगतभाषणn. आत्मभाषणn.

Solitariness, n. v. A. 1. सोबती वेगळेपणाm. संगराहित्यn. संसर्गाभावm जनसंसर्गाभावm. असंगता f. एकांतवृत्तिf. विविक्तवृत्ति f.

2 उदासपणाm. भणभणितपणाm.

Solitary, Solitair, n. v. Recluse. एकला राहणारा, एकांतवासी, वनवासी, एकटा टिकोजी.

Solitary, a. *living alone.* एकला-&c. राहणारा, सोबती वेगळा-निराळा, विनसोबती, विनसोबतीचा, असंग, असहाय, असंसर्ग, विविक्तसेवी, एकांतसेवी, विजनस्थ, निर्जनस्थ, जनसंसर्गहीन-रहित-&c.

To be or feel s. रानांत-आडरानांत-वनांत-&c. पडणें-पडल्या सारखा असणें, उदास वाटणें *in. con.*

2—of places, &c. *lone, not frequented.* गैरराबत्याचा, गैरवळणाचा, उदास, गुह्य, विविक्त, विजन, निर्जन, भणभणीत, भयाण.

3 *single, sole.* एकच, एकटा, एकला, एकाकी.

Solitude, n. *lonely state.* सोबतीवेगळेपणाm. सोबतीनिराळेपणाm. विविक्तवृत्ति f. एकांतवृत्ति f. असंगता f. जनसंसर्गराहित्यn. एकांतवासित्वn.

2—of places; *lonesomeness.* उदासपणाm. भणभणितपणाm. भणभणाटm. भयाणm.

3 *lonely place.* रानn. आडरानn. अरण्यn. विविक्तस्थलn.

Solmization, n. *repetition of the notes of the gamut.* सरिगमf.

Solo, n. *song or tune by one.* एकानें करायाचें गाणेंn.-वाजवणेंn. एकाकी गाणेंn.-वाजवणेंn.

Solomon. See Wiseacre.

Solstice, n.—in astronomy. अयनांतm. अयनn.

The summer s. उत्तरायणn.

The winter s. दक्षिणायनn.

Solstitial, a. v. N. अयनांतसंबंधी, अयनांतविषयक, अयनांतकालिक.

Soluble, a. v. V. A. 2. द्रव करायाजोगा-जोगता-&c. द्राव्य, द्रावणीय, द्रावणार्ह, द्रावणशक्य.

v. V. N. द्रवव्हायाजोगा-&c. गलनीय, द्रवार्ह.

Solubleness, Solubility, n. v. A. 1. द्रवकरायाजोगेपणाm. &c. द्राव्यता f. द्रावणीयता f. द्रावणशक्यता f.

2 द्रवव्हायाजोगेपणाm. &c. गलनीयता f.

Solution, n. v. V. A. 1. *and* Explanation,—*act.* फेडणेंn. &c. लापनn. लापनिका f.—*state.* उलगडाm. फोडm.

2—*act.* द्रवविणेंn. द्रवकरणेंn. द्रावणn.

1 *chemical union.* द्रवमूलकसारूप्यसंयोगm.

II *that which contains matter dissolved.* पाणीn. वणीn. (in. comp. as मिठवणी, &c.).

To SOLVE, *v. a.* (a problem, riddle, &c.) *resolve, unfold, &c.* v. To EXPLAIN. फेडणें, उलगडणें, उलगडाm.-लापनn.-लापनिकाf.-&c. करणें.

2 *dissolve,* v. To MELT. द्रवनिर्णे, द्रवm.-&c. करणें *g. of o.*

To SOLVE, *v. n. be dissolved,* v. To MELT द्रवm.-रसm.-&c. होणें *g. of s.*

SOLVENCY, *n.* v. A. 2. कर्ज फेडण्याची लायकी *f.* ऋणशोधनक्षमता *f.* ऋणाधिकधनता *f.* &c

SOLVENT, *a. dissolvent.* द्रवकरणारा, द्रावक, द्रवकारक, स्रावक.

2 *able to pay.* कर्जफेडण्याच्या लायकीचा, दार (used chiefly in opposition to नादार insolvent), ऋणशोभनक्षम, ऋणाधिकधन, ऋणाधिकधनसंपन्न.

SOLVENT, *n. menstruum.* द्रावकरसm.

SOLVER, *n.* v. V. A. 1. फेडणारा, उलगडा करणारा, &c.

SOMBRE, *a* See GLOOMY. 2—a complexion. काळसावळा.

SOME, *a. more or less.* कांहीं, कांहोतरी, अल्पस्वल्प.

2 *more or fewer.* कोणी, कितीएक, कैक, कांहीं, कांहींएक, कांहींक, कांहींकांहीं, अनेक.

3 *a small quantity or number.* कांहीं, थोडा, थोडका, कांहींसा, थोडासा, इवला, इवलासा.

4 *certain persons.* कोणीm.*pl* कितीएक, कितीक, किती, कितेक, कांहीं, कांहीं कांहीं, कश्चन *or* कश्चित्.

5—noting a person or thing not known or not specified. कोणी, कोणीतरी, एखाद, एखादा.

S. besides. एखादा *or* एखाद्दुसरा

SOME BODY, SOME ONE, *n.* कोणएक, कोणीतरी, कोणसा, अमुकतमुक *or* अमकातमका, यःकश्चन, यःकश्चित्, कश्चन, कश्चित्, देवदत्त;—loosely, *some fellow or other,* अलबत्या गलबत्या, अलता भलता, फलाणा बिस्ताना.

SOME HOW, *adv. by hook or crook.* जसातसा, जसेंतसें करून, जेमनेम.

SOMERSAULT, SOMERSET, *n. leap with heels over head.* कोल्हांट *or* ट *or* गोलांट *or* टn. किराणn.

SOMETHING, *n. some matter, some event.* कांहीं.

S. or other. कांहींतरी, अमुकतमुक, कांहींसा.

2 *some, a little,* v. SOMEWHAT. कांहीं, किंचित्, यत्किंचित्, अल्पस्वल्प.

SOMETIME, *adv. at some time future.* केव्हांतरी, कधींतरी, कोणेवेळेस, एखादेवेळेस, केव्हांनकेव्हां.

It will be s. or other. काल्ले काल्लि भविष्यति (*or, pop.* काळोकाळ भविष्यति).

2 Sometimes; *occasionally.* केव्हां केव्हां, कधीं कधीं, केव्हां वेव्हां, कधींमधीं, कधीवधीं, वेळेनसार.

SOMEWHAT, *adv. in some degree.* कांहीं, कांहींसा *decl.* कांहींबाहीं, कांहींतरी, थोडा *decl.* थोडासा *decl.* जरा, जरासा *decl.* जराक, जराकसा *decl.* इवला *decl.* इवलासा *decl.* किंचित्, यत्किंचित्, थोडाबहूत.

SOMEWHERE, *adv.* कोणे-कोणत्याजागी-स्थळी-&c. कुत्रापि, कुत्रचित्, क्वापि, क्वचित्.

S. or other. एखाद्याजागीं-स्थळीं-&c. कोठेंतरी, कोठें, कोठेंकोठें, बाहेरभितर, कोठेंमोठें, यत्रकुत्रचित्, यत्रकुत्रापि.

SOMNAMBULISM, *n. walking in sleep.* झोपेंत फिरणेंn.-चालणेंn.-&c. झोपेंनलें फिरणेंn.-&c. निद्राभ्रमणn. निद्राचारm.

SOMNABULIST, *n. one who walks in sleep.* झोपेंत फिरणारा-चालणारा-&c. निद्राचारी, निद्राभ्रमणकर्ता-कारी-&c.

SOMNIFEROUS, SOMNIFIC, *a causing sleep.* झोपेचा, निद्राकर-कारक-कारी-जनक-प्रापक-&c. सुप्तिकर-कारक-&c.

SOMNILOQUIST, *n. one who talks in sleep.* ओसणणारा, झोपेंत बोलणारा, निद्राभाषी, निद्रालापी

SOMNILOQUISM, *n. talking in sleep.* ओसणेंn. झोपेंत बोलणेंn. झोपेंतलें बोलणेंn. निद्रालापm. निद्राभाषणn.

To SOMNILOQUIZE, *v. n. talk in sleep.* ओसणणें, झोपेंत-&c. बोलणें, निद्राभाषणn.-निद्रालापm. करणें,—wildly or incoherently, बरळणें, चावळणें.

SOMNOLENCY, SOMNOLENT. See SLEEPINESS, SLEEPY.

SON, *n.* लेक *or* लेकm. मुलगाm. पुत्रm. पूतn. पुत्रकm. चिरंजीवm. आत्मजm. अंगजm. आडोर *or* लm. नंदनm. तनुजm. तनयm. सूनुm सुनm.

Dutiful and affectionate s. सुपुत्रm. सत्पुत्रm.

From s. to s—patrimony &c. descending. पोरापोरीं, लेंकरालेंकरीं.

Having sons or a s. पुत्री, पुत्रवान् *pop.* पुत्रवंत, सपुत्र.

Joy or rejoicing on the birth of a s. पुत्रोत्सवm. पुत्रोत्साहm. पुत्रानंदm.

S. of—as expressed by *Fitz, Ap, Ben, O' &c.* बिन (in comp. and prefixed, as कृष्ण भट्ट बिन राम भट्ट), वलद (prefixed and used esp. in notes and of *Muhammadans*). In the case of Bráhmans, the father's name is usually put next to the individual's name and before the surname, as रघुनाथ रामचंद्र पर्वते i. e. Raghunáth (son of) Rámachandra Parwate.

SON-IN-LAW, *n.* जावई *or* जावाईm. जामातm.

Sister of one's s. जावाईण *f.*

SONG, *n. singing, modulated voice.* गाणेंn. गायनn. गानn. गायकी *f.* गीतn. गीति *f.* गांधर्वn.

S. and sport. रागरंगm.

S. with music. सगीतn.

Sweet s. गोड गळाm.

2 *a* s. *a ballad, &c.* गीतn. Some modes or kinds are, कवीत, कलगी, कवाल *or* कवाली, खंदारी वाणी, ख्याल, चौताल, झांजू, टप्पा, ठुंबरी, तराणा *or* तिल्लाणा, तुरा, दीपचंदी, ध्रुपद, पक्का ख्याल, प्रबंध, रास, लावणी.

Holy or spiritual s. भद्गीतn.

3 See POETRY, POESY.

SONGSTER, *n.* See SINGER. 2 *a bird that sings.* गाणारें पाखरूंn. गायक पक्षी.

SONIFEROUS, *a. producing sound.* शब्द-ध्वनि-नाद-&c. कर-कारक-जनक-&c.

SONLESS, *a.* निपुत्र, निपुत्री, अपुत्र, अपुत्रक, अपुत्री, निपुत्रीक, पुत्रहीन-रहित-&c.

SONNET, *n. short poem.* लघुकविता *f.* चीज *f.*

SONORIFIC. See SONIFEROUS.

SONOROUS, *a. that emits sound when struck.* नादाचा, वाजणारा, वाजता, नादी, सनाद, मुखर, शब्दकार.

2 *clear sounding, full, &c.* आवाजदार, घौस, उद्दाम, खणखणीत, ठणठणीत, झार, डोर, पहाड, कान भरायाजोगा-जोगता-&c. मेघगंभीर.

SONOROUSLY, *adv.* v. A. 2. खणखणीत, ठणठणीत, &c. कानभरायाजोगा-जोगता-*decl.*

SONOROUSNESS, *n.* v. A. 1. वाजनेपणा*m.* नादीपणा*m.* नादिता *f.* सनादता *f.*
2 खणखणितपणा*m.* टणठणितपणा*m.* &c.

SONSHIP, *n. state, character, &c. of a son.* पुत्रपणा*m.* &c. पुत्रत्व*n.* पुत्रभाव*m.*

SOON, *adv. in a short time.* लवकर, थोडक्या वेळाने, थोडक्याकाळाने, अल्पकालाने, थोड्यांत, थोड्यांत, इतक्यांत, अविलंबेंकरून, अचिरात्.
As s. as, v. IMMEDIATELY. जंव *or* जों.
Sooner or later. आगें मागें, मागेंपुढें, आदिपश्चात्, आदि मग.
No sooner said than done. उचलली जीभ आणि लावली टाळ्यास.
2 v. EARLY. लवकर, सकाळवेळीं.
3 *readily,* v. WILLINGLY. खुशीने, संतोषाने, &c. Note. There is no Marathí word that expresses this word in the phrase, *would as soon.* The phrase must be rendered by a periphrasis; ex. I would as soon go as stay, जसा खुशीने राहीन तसा खुशीने जाईन, *or* मला जाणें राहणें एकच (*or* सारखेच) आहे.

SOOT, *n. the dirt of smoke.* घरोसा *or* घेरोसा*m.* मषी *pop.* मस *f.* मशेरी*f.* धुरकट*n.* धुरट*n.* घस *f.*
Filament of s. जळमट*n.*
Filaments of s. straws, &c. केरडोक*n.* घरूम. परोसा*m.*

To SOOTHE, *v. a.* v. To COAX. आळवणें, मठारणें, थापटणें, लुलुपुनू*n.* -&c. करणें *g. of o.* पाठ*f.* गोंजारणें *g. of o.* पाठीवर-पाठीवरून हात*m* फिरवणें *g. of o.* उरीं पोटीं धरणें, कुरवाळणें.
2 *assuage, mollify, mitigate,* v. To EASE. शांतवणें *or* सांतवणें, सांत्वन*n. pop.* सांतवन *or* सांतवीण*n.*-उपशम*m.*-&c. करणें *g. of o.*
3 *appease,* v. To PACIFY. शांतवणें *or* सांतवणें, शांत-&c. करणें, शांति*f.*-समाधान*n.*-समजूत *f.*-&c. करणें *g. of o.*

SOOTHER, *n.* SOOTHING, *p. a.* v. V. 1. आळवणारा, थापटणारा, &c. लुलुपुनूचा, लाडी गोडीचा, लडिवाळ.
2 शांतवणारा, &c. सांत्वनकर्ता-कारी, उपशमक.
3 शांतवणारा, शांतकरणारा, &c. शांतिकर्ता-कारक-&c. क्रोध-ताप-&c. हर-हारी-&c.

SOOTHING, *n.* v. V. 1.—*act.* आळवणें*n.* थापटणें*n.* &c. लुलुपुतू*n.*
2 शांतवणें*n.* &c. सांत्वन *pop.* सांत्वण *or* शांतवन*n.* सांत्वीण*n.* उपशम*m.* प्रशम*m.* प्रशमन*n.*
3 शांतवणें*n.* शांतकरणें*n.* &c. समजावणी *f.* समजावीस *f.* क्रोधहरण*n.* तापहरण*n.*

SOOTHINGLY, *adv.* v. V. 1. लुलुपुतू करून, पाठीवर हात फिरवून, उरीं पोटीं धरून, &c.

To SOOTHSAY, SOOTHSAYER, &c. See To DIVINE, To FORETELL, &c.

SOOTY, *a. covered, &c. with soot.* घरोसावरलेला-जमलेला-&c. धुरकटलेला, काळा.

SOP, *n. any thing dipped and softened in liquor.* भिजततुकडा*m.* भिजवलेली भाकर *f.*-&c.
2 See BRIBE.

SOPHISM, SOPHISTRY, *n. specious but fallacious argument, fallacious reasoning.* आभास*m.* सिद्धांताभास*m.* प्रतिभास*m.* सत्याभास*m.* वाक्छल*n.*

SOPHIST, *n. fallacious reasoner.* आभासवादी, सिद्धांताभासवादी.
2 *sceptical philosopher.* चार्वाक.

SOPHISTIC, SOPHISTICAL, *a.* v. FALLACIOUS. आभासाचा, आभासात्मक.

SOPORIFEROUS, SOPORIFIC, *a. causing sleep.* झोप आणणारा, निद्राकारक-कारी-जनक.

SORBILE, *a. that may be drank.* प्यायाजोगा-सारखा-&c. पेय, प्राशनीय.

SORCERER, *n.* v. MAGICIAN, CONJURER. जादुगीर, इल्मी, वीरमंत्री, चेटकाळ्या, चेटकी.

SORCERESS, *n. female sorcerer.* जादुगरीण *f.* चेटकाळी *f.*

SORCERY, *n.* v. MAGIC. जादु *f.* जादूगिरी *f.* चेटक*n.* वीरविद्या *f.* कुविद्या *f.*

SORDES, *n. excrementitious matter.* मल*n. pop.* मळ*m.* किट*n.*
S of the head. चिकटी*f.*
S. of the skin. चिकटा*m.*

SORDID, *a. mean, base, vile.* नीच, हुच्चा, हलका, निपटारा, लिदवळ. अधम, पाजी, पामर, जघन्य, जघन्यवृत्ति
2 v. COVETOUS, MISERLY. कृपण, कद्दु, किरटा, किरमाडी.

SORDIDNESS, *n.* v. A. 1. नीचपणा*m.* हुच्चेपणा*m.* निपटारेपणा*m.* & अधमत्व*n.* पामरत्व*n* जघन्यवृत्ति*f.* पामरवृत्ति*f.* अधमवृत्ति *f*
2 कृपणपणा*m* किरटेपणा*m.* &c. कार्पण्य*n.*

SORE, *n. wound, tender place, &c.* क्षत*n.* व्रण*n.* खट*n.* व्रण*m.* खवद *or* खडंद*n.* दुःख*n.* दुखापत *f.* दुखरूं*n.* चट्टा*m.*
Maggoty s. किवण*n.*
S. on the back of a beast. नाळ*f.*
Spreading s. फांपर*n.*
Ulcerous s. घाड *f.* भग*n.*
To apply salt to a s. दुःखावर डाग*m.* देणें *or* फासण्या *f. pl.* घालणें, घायावर घाय*m.* घालणें.
To clean a s. व्रणशोधन*n.* करणें.
2 fig. *s. place.* मर्मस्थान*n.* मर्मस्थल*n.* मर्म*n.* वर्म*n.* कुस्पृष्ट*n.*
Prober of a s. मर्मान्वेषी, मर्मभेदक.
To probe a s. मर्मान्वेषण*n.*-मर्मभेद*m.*-&c. करणें.
To rip up an old s. खपली*f.* काढणें, मर्मोद्घाटन*n.*-&c. करणें.

SORE, *a. that has been hurt and is tender and susceptible of pain.* दुखापत झालेला, दुखावलेला, दुखापतीचा, दुखरा, दुखता, दुखणारा, घायाळ, हुळहुळा, स्पर्शासह.
2 (mentally). मनांत दुखवलेला, वरमलेला, मर्मभेददुःखित, मर्मभेददुःखी*n.*
3 *grievous, severe,* v. AFFLICTIVE. भारी, कठीण, जबर, जरब, जालीम, जिवावरचा, क्लेशद, क्लेशप्रद.
4 (the eyes) *inflamed.* खरावलेला, खपरा.
To have s. eyes. डोळे*m. pl.* येणें *in. con.*

SORE, SORELY, *adv.* v. A. 3. फारच, अतिशय.

SORENESS, *n.* v. A. 1. दुःख*n.* दुखापत*f.* दुखरेपणा*m.* हुळहुळेपणा*m.*
2 वरमलेलेपणा*m.* मर्मभेददुःख*n.*
3 भारीपणा*m.* कठीण पणा*m.* जबरपणा*m.* &c.

SORREL, *a.* See BAY.

SORREL, *n.*—the plant. चुक्रिका *f. pop.* चुका*m.* शतवेधी*m.* दलाम्ल*n.*

SORRILY, *adv.* v. A. 3. केविलवाणा, भिकार, निकृष्ट, कवडीच्या किमतीचा *decl.* &c.

SORRINESS, *n.* v. A. 3. केविलवाणेपणा*m.* नाकारेपणा*m.* भिकारपणा*m.* &c.

To SORROW, *v. n. grieve, be sad, &c.* दुःख*n.*-खेद*m.*-शोक*m.*-&c. करणें, दुःख*n.*-खेद*n.*-श्रम*m. pl.*-कष्ट*m. pl.*-&c. वाटणें *in. con.* दुःखी-श्रमी-खिन्न-&c. असणें, दुखारणें, रडणें.

Sorrow, *n. grief,* v. Affliction. दुःख *n.* खेद *m* दिलगिरी *f.* शोक *m.* हुरहूर *f.* मनस्ताप *m.*

Freed from all s. and suffering. आधिव्याधिनिर्मुक्त.

This is but the beginning of sorrows. नखाला आग लागली, अजून सारें आंग जळायाचें आहे.

Sorrowful, *a.* v. Afflicted. दुःखी, दिलगीर, खिन्न, खेदयुक्त, उदास, उदासी, श्रमी, कष्टी, शोकयुक्त, शोकात्मक.

2—the voice, accents, &c. v. Piteous. काकूळूत वाणा *or* णी, किलवाणा *or* णी.

3—countenance, &c v. Sad. रडका, रडवा.

4 *producing sorrow, exciting grief, &c.* v. Calamitous, Afflictive. दुःखाचा, दुःखप्रद, दुःखदायक, दुःखावह, शोकप्रद, शोकजनक

Sorrowfulness. See Sorrow.

Sorry, *a. grieved for, pained at,* v. Afflicted. दुःखी, खिन्न, खेदयुक्त.

To be s. दुःख *n.*-&c. वाटणें, *in. con.* दुखारणें, रडणें.

2—for one's own conduct, v. Repentant. पश्चात्तापी.

To be s. पश्चात्ताप *m.*-पस्तावा *m.*-&c. होणें-वाटणें *in. con.*

3 *poor, paltry, &c.* v. Mean, Worthless. किलवाणा *or* णी, केविलवाणा *or* णी, चिलवाणा *or* णी, लुकसान, लेंचापेंचा, नादान, नाकारा, भिकार, दमडीच्या मोलाचा, दमडीच्या किमतीचा, कवडीच्या किमतीचा.

Sort, *n.* v. Kind. जाति *f.* जात *f.* प्रकार *m.* विध *m.* (*in comp.*).

Of all sorts or kinds. हरजिनशी *or* सी, हरभांस, चतुर्विध.

To be or feel out of sorts. अवघड-असकड होणें *or* वाटणें *impers. and in. con.* चुकलें चुकलेंसें-चुकल्यासारखें वाटणें *impers. and in. con.*

2 *manner, fashion,* v. Way. प्रकार *m.* रीति *pop.* रीत *f.* तऱ्हा *f.*

To Sort, *v. a.* v. To Classify. छाटणें, प्रत *f.*-प्रती *f. pl.* लावणें *g. of o.* प्रतवार लावणें, छाट *m.* करणें *g. of o* उत्तममध्यमकनिष्ठपर्याय *m. pl.* करणें *g. of o.*

2 *select, cull, pick out,* v. To Choose. निवडणें, वेंचणें.

To Sort, *v. n.* See To Consort, To Suit.

To Sot, *v. n. tipple to stupidity.* झिंगणें, दारूबाजी *f.*-निशाखोरी *f.* छाकटेपणा *m.*-&c. करणें.

Sot, *n.* Sottish, *a. habitual drunkard.* झिंग्या, झिंगीखोर, *remiss* झिंगट, निशाबाज, निशाखोर, भमली, कैफी, मस्ता *or* मस्त्या, दारूबाज, पोस्ती, छाकटा, पानव्यसनी, मद्यपी, मद्यासक्त.

2 See Stupid.

Sottishness, *n.* v. A. 1. दारूबाजी *f.* निशाबाजी *f.* निशाखोरी *f.* कैफीपणा *m.* &c. मद्यासक्ति *f.*

Soul, *n. immaterial essence, viewed as an emanation from the Deity; the rational soul.* परमात्मा *m.* आत्मा *m.* सच्चिदंश *m.* चित्कला *f.* चिदाभास *m.* त्वंपदार्थ *m.* अंतर्यामन *n.* अंतर्यामी *m.*

S. of the universe. ब्रह्म *n.* परमात्मा *m.*

2 *vivifying or animal soul, the vital principle or spirit.* जीवात्मा *m.* प्राणात्मा *m.* आत्मा *m.* जीव *m.* प्राण *m.* आत्माराम *m.* क्षेत्रज्ञ *m.* चैतन्य *n.* चैतन्यकारण *n.* जीवनकला *f.* पुरुष *m.*

Living s. जिता जीव *m.*

Oneness of s. or sentiment. ऐक्यभाव *m.* तादात्म्य *n.*

Seated or inherent in the s. आत्मनिष्ठ.

Union of s. and body. चिज्जडसंयोग *m.*

With one's whole s. जिवाभावानें *or* जिवेंभावें, जिवाभ्यास, जिवाभ्यासानें, जिवापाडी, जीवादारभ्य.

To love (a friend, &c.) as one's own s. जिवास जीव *m.* देणें.

To work with all one's s. and strength जीव खाऊन कामा करणें.

3 *self, the abstract individual.* आत्मा *m.* स्व *m. n.*

4 *essence, quintessence.* तत्त्वांश *m.* सार *m.* सारांश *m.* सत्त्वांश. जिव्हाळा *m.* तन्मात्र *n.*

5 *fire, salt, life, &c.* v. Spirit. जीव *m.* तेज *n.* भभक *f.* हिम्मत.

6 *human being.* See Person

Sound, *a. not diseased, &c.* v. Healthy, Hale. रोगानिराळा, वेगळा, दुखण्या निराळा-वेगळा, निरोगी, अरोगी, अरोग, धडाधडा, धडधोप, धडधोपट, खडस, खडसा, अरुग्ण, चंगा.

2 *not hurt, not wounded, &c.* धड, अव्रण, अक्षत, क्षतरहित, क्षतहीन, अभंग, अव्यंग, अभिन्न, अजातव्रण, अजातक्षत.

3 v. Orthodox. खऱ्यामार्गावा, सत्पथनर्ता, सत्पथावलंबी

4 *unhurt, unimpaired, firm, in good condition.* धड, धडका, धडसा, धडधाकट *or* ड, धडधोप *or* धडधोपट, धडसा खडसा, साबूत *or* सावीन, अव्यंग, सुरक्षित, जिवट, खबरदार, बळकट, मजबूत.

5 (arguments, reasoning, &c.) *solid, valid, just.* वरोबर, न्याचा, नीतीचा, मार्गाचा, &c. समर्पक, सयुक्तिक, बळकट, शाबूत *or* सालीन *or* सावीत, अखंडनीय, अपरिहार्य, वज्रप्रमाण.

6—of sleep. गाढ, निविड, दृढ, बळकट, गडद *or* गरद, गरक, गुरघूस.

7—of beating, &c. जबर, बळकट, पलाखती *or* पलाखतीचा, कडक, फरमाशी, गाढ.

8 *without flaw or blemish.* साफ, सलम, निखोड, निर्दोष, निकोष निकोपी.

Sound, *n. noise.* नाद *m.* आवाज *m.* ध्वनि *m.* शब्द *m.* [illegible] स्वन *m* स्वनि *m.* स्वर *m.* निस्वन *m.* क्वण *m.*

Auspicious, &c. s. जयध्वनि *m.*

Deep or hollow s. गंभीरनाद *m.* ध्वनि *m.* शब्द *m* गोंप.

Of a good s. आवाजदार.

Prolonged or continuing s. नाद *m.*

To Sound, *v. a. cause to make a noise.* वाजवणें, वजावणें, नादावणें, नाद *m.*-शब्द *m.*-&c. काढणें *g. of o.* वादन *n.*-ध्वनन *n.*-शब्दन *n.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *search with a plummet, &c.* गळानें-गळ टाकून पाहणें-मोजणें. तळ *m.* पाहणें, तळपाहणी *f.*-&c. करणें *g of o.*

3 v. To Pump. युक्तीनें-हळू-&c. पुसून पाहणें, मन *n.* पाहणें

4 v. To Publish. गाजवणें.

To Sound, *v. n. make a noise.* वाजणें, घोळणें, गाजणें, शब्द *m.* नाद *m.*-&c. करणें-देणें नाद *m.*-शब्द *m.*-ध्वनन *n.*-क्वणन *n.*-&c. होणें *g. of s.*

To sound cracked. नादावणें.

To s. dead, flat, hollow. भदभदणें, खबखबणें.

To s. deep and hollow. घुमणें, घुमघुमणें.

2—an instr. of music. वाजणें, घोळणें.

3 *use the line and lead to search the depth of water.* गळानें गळ टाकून-&c. तळ *m.* पाहणें-पाणी *n.* पाहणें-पाणी *n.* मोजणें-तळपाहणी *f.* करणें.

Sound, *adv.* See Soundly.

Sounded, *p.* v. V. A. 1. वाजवलेला, &c. वादित, ध्वनित, नादित, शब्दित, स्वरित, स्वनित, क्वणित.

2 गळानें पाहिलेला, &c.

Sounder, *n.* Sounding, *p. a.* v. V. A. 1. वाजवणारा, &c. वादक, वादन-&c. कर्ता-कारी-&c.

, V. N 1. *and* SONOROUS. वाजणारा, नाद करणारा, &c. नादाचा, नादी, सनाद, शब्दकार, शब्दायमान, मुखर.
That sounds hollow or flat. खरखरीत
1 (of wild hogs). साईर *f.*

SOUNDLY, *adv.* v. A. 5. बरोबर, न्यायाने, नीतीने, मागाने, &c. यथान्याय, यथाविधि.
6 गाढ, गडद *or* गरद.
7 रगडून, कसकावून, कडकावून, घडकावून, बळकट, सडकून, जबर.

SOUNDNESS, *n.* v. A. 1. रोगानिराळेपणा *m.* &c. निरोगीपणा *m.* धडधाकटपणा *m.* &c. रोगाभाव *m.* रोगराहित्य *n.* निरोगिता *f.* &c.
2 धडपणा *m.* व्रणाभाव *m.* क्षताभाव *m.* क्षतराहित्य *n.*
3 See ORTHODOXY. 1 धडपणा *m.* धडनेपणा *m.* सावुतपणा *m* &c. खबरदारी *f.* बळकटी *f.* मजबुती *f.* सावुती *f.* जोर *m.*
5 समर्पकपणा *m.* सयुक्तिकपणा *m.* सावुतपणा *m.* &c. जोर *m* सावुती *f.* बळकटी *f.* ऐवज *m.* अखंडनीयता *f.*
6 गाढपणा *m.* निबिडपणा *m.* गडदपणा *m.* &c.
8 निकोपपणा *m.* निखोडपणा *m.* दोषराहित्य *n.*

SOUP. *n.* v. BROTH. सागुतीचा रसा *m.*

SOUR, *a. acid, tart.* अबट *or* आंबट, आंबटा, खट्टा, खट्या, अम्ल—recessively, *sourish,* आंबटसर, आंबटसा, आंबूस;—enhancingly, *very sour,* आंबटढाण, आंबटडमाण
Of a sour kind,—a fruit. &c आंबट्या.
To become s. आंबणें.
2 *harsh of temper; crabbed, morose, &c.* v. CROSS. खट्याळ, दाट, ढाट, दाटीक, तुसडा, कैदी, कैदखोर, कुरठा, कर्कश.
3 *expressing discontent, &c.*—face, &c. शेणखाट्यासारखा, खापरासारखा, खापरलेला, हिमट, हिमटा.
To make a s. face. आंबट नोंड *n.*-हिमटनोंड *n.* करणें.

To SOUR, *v. a. make acid.* आंबट-आंबटा-&c. करणें, आंबवणें, आंबटपणा *m.*-&c. आणणें.
Matter thrown into (flour, tobacco, &c.) to s. it. अंबवण *n.*
To s. by exposure to the air. अंबवणें, अंबन घालणें-देवणें-टाकणें, &c.
2 *make cross* खट्याळ-दाट-तुसडा-खट्टा-खट्टू-&c. करणें.

To SOUR, *v. n. turn acid.* आंबणें, आंबट-खट्टा-&c. होणें.
To s. through exposure to the air. आंबणें.
2—the teeth or palate. अंबटावणें, आंबणें.

SOUR-LOOKING, *a.* v. SOUR. हिमटनोंड्या, रोंगा.

SOURCE, *n. spring, fountain, origin.* उगम *m.* उद्गम *m.* खाण *f.* खाणी *f.* झरा *or* झिरा *m.* जिव्हाळा *m.* घर *n.* उपज *m.* उत्पत्ति *f.* उत्पत्तिस्थान *n.* बीज *n.* मूळ *n.* मूलायतन *n.* योनि *f.* आदि *m.* अवधि *m. f.*

SOURED, *p.* v. V. A. 1. आंबट केलेला, आंबवलेला, &c.
2 खट्याळ केलेला, &c. खट्टा, खट्टा, खट्टू.

SOURNESS, *n.* v. A. 1. आंबटपणा *m.* आंबटेपणा *m.* खट्टेपणा *m.* आंबटाई *f.* खट्टाई *f.* खटास *f.* अम्लता *f.* अम्लभाव *m.*
2 खट्याळपणा *m.* दाटपणा *m.* तुसडेपणा *m.* कर्कशपणा *m.* &c. करडीमरजी *f.*

To SOUSE, *v. n.*—a bird of prey. झडप *f.*-झड *f.*-झाप *f.*-झेप *f.*-&c. घालणें-मारणें.

To SOUSE, *v. a. immerse suddenly,* v. To PLUNGE. दुबकन-कर-&c. बुडवणें.

SOUSE, *adv. plump.* दुब-कन-कर-&c. धप-कन-कर-&c.

SOUTH, *a. belonging, &c. to the south.* दक्षिणेचा, दक्षिणेकडचा, दक्षिणेकडील, दक्षिणदिशेचा, दक्षिण.

SOUTH, *n.* दक्षिण *f.* दक्षिणा *f* दक्षिणदिशा *f.* याम्या *f.*
Lying north and s. दक्षिणोत्तर.
Pointing to or facing the s. दक्षिणाग्र, दक्षिणाभिमुख, राक्षसमुखा.
Towards the s. राक्षसमोहरी
To be s.-scorched.—fruit trees, &c. दक्षिणणें, दक्षिण *f.* बाधणें *in. con.*

SOUTH-EAST, *n.* दक्षिणपूर्वा *f.* अग्नि *m.* आग्नेयी (*or corruptly,* आग्नेय *f.*).

SOUTH-EASTERN, SOUTH-EASTERLY, *a.* आग्नेयीचा, दक्षिणपूर्वेचा.

SOUTH-WARD, *adv.* दक्षिणेकडे, दक्षिणदिशेकडे, दक्षिणान्.

SOUTH-WEST, *n.* निर्ऋति *f.* नैर्ऋती *f.*

SOUTH-WEST, SOUTH-WESTERN, SOUTH-WESTERLY, *a.* नैर्ऋतीचा.

SOUTHERLY, SOUTHERN, *a. belonging, &c. to the south.* दक्षिणेचा, दक्षिण, दक्षिणी, दक्षिणदिशेचा, दक्षिणाभिमुख, सव्य, दाक्षिण. दाक्षिणात्य.

SOUTHERN-WOOD, *n. artemisia.* दमनक *pop.* दवणा *m.*

SOUTHING, *n.* (of the sun) दक्षिणायन *n.* याम्यायन *n.*

SOUVENIR, *n.* v. MEMORIAL. ओळख *f* यादगारी *f.*

SOVEREIGN, *a. supreme,* v. CHIEF. मुख्य, प्रधान, श्रेष्ठ. कर्तुमकर्तुमन्यथाकर्तुंसमर्थ.

SOVEREIGN, *n.* v. KING. राजा, महाराज, सत्ताधीश, सत्तापरूप, सर्वाधिकारी.
S. paramount. सम्राट्.

SOVEREIGNTY, *n. supreme authority, supremacy.* मुख्य-श्रेष्ठ-प्रधान-&c. अधिकार *m.*-सत्ता *f.*-&c. सर्वाधिकार *m.* आधिराज्य *n.*
S. paramount. साम्राज्य *n.*

SOW, *n. female pig.* डुकरी *or* डुकरीण *f.* सुकरी *f.*

To SOW, *v. n. scatter seed for growth.* बीं *n.*-&c. पेरणें-टाकणें-फोकणें-&c. पेरणी *f.*-बीपेरणी *f.*-पेरा *m.*-&c. करणें.

To SOW, *v. a.* (seed, or, a field). पेरणें, वपणें *or* उपणें, गहिरणें, रोंवणें, रोपणें, पेरा *m.*-वपन *n.*-वाप *m.*-बीजारोप *m.*-बीजारोपण *n.*-&c. करणें.
Sowing,—compreh. *s. and setting, weeding, &c.* लावणी उपणी *f.* लावणी वेणणी *f.*
To s. by dropping seed into holes. टोंबणें. टुपणें.
To s. by scattering. फोकणें, वाफणें.
To s. (rice &c.) with the hand. मूठ पेरणें *or* टाकणें.
As you s. so shall you reap. रांधावें तसें जेवावें, करावें तसें पावावें, यथा अनुष्ठान तथासिद्धि, श्रमानुसार लाभ.
To reap you must s. दळील तो भरील.
2 (discord, dissension, &c.) *spread.* पेरणें, फैलावणें.

SOWER, *n.* SOWING, *p. a.* v. V. A. 1. पेरणारा, वपणारा, &c. बीजारोपक, बीजारोपणकर्ता, वप्ता.

SOWING, *n.* v. V. A. 1. पेरणें *n.* वपणें *n.* &c. पेरणी *f.* पेरा *m.* वपन *n.* वाप *m.* बीजारोप *m.* बीजारोपण *n.*

SOWINS, *n. sour gruel.* कांजी *f.*

SOWN, *n.* v. V. A. 1. पेरलेला, वपलेला, &c. पेरीव, वापित.
S. by the hand. फोकीव.
S.—as *opposed to* wild; *sown or set.* पेरणीचा, लावणीचा.

SPACE, *n. abstract extension.* आकाश *n.* देश *m.* शून्य *n.*
Empty s पोकळी *f.* शून्य *n.*
Included s. अभ्यंतर *n.*
Infinite s. (—*as opposed to* finite s. घटाकाश *n.* महाकाश *n.*) महाकाश *m.*

Spreading through all s. दिग्व्यापी, अभिव्याप्त.

2 *place*, v. Room. अवकाशm. आकाशm.n. जागा f. उसारm. सवड f. अंतरn.

3 *a s. a spot*, v. Place. जागा m.f.

4 *a s. an extent of space*, v. Distance. पल्लाm. लांबण f.

5 *quantity of time*, v. Period. मुदत f अवधिm. कालमर्यादा f.

Spacious, a. v. Roomy. ऐसपैस, पैस, पघळ, अघळपघळ.

2 *extensive*. पसरट, रुंद, लांबरुंद, मोठ्याविस्ताराचा, कुशाद, प्रशस्त, विस्तीर्ण, विस्तृत, साळमाळ, विशाल *or* ळ, विशद.

Spaciousness, n. v. A. 1. ऐसपैसपणाm. पैसपणाm. पघळपणाm.

2 पसरटपणाm. प्रशस्तपणाm. &c. विस्तारm. प्रशस्तता f. प्राशस्त्यn. विशालत्वn. वैशद्यn.

Spade, n. v. Hoe. दळी f. खोरेंn खनित्रn. खननास्त्रn.

Span, n. (of the thumb and little finger). वीत f. वितस्ति f.

2 (of a thumb and fore-finger). टिंच *or* टीच f. प्रादेशm.

3 (of timber) *girth*. गर्भी f.

To Span, v. a. *measure by the span*. वितीने मोजणें, वितीत धरणें.

Spancel, n. *cord to confine a cow's legs*. बाहलm. भालm.

Spangle, n. *bit of metal or any thing sparkling used as an ornament*. चमकी f. कांचोटी f. टिकली f. भिंगटिकली f. कांचटिकली f.

To Spangle, v. a. *set with spangles*. चमक्या f. *pl.*–टिकल्या f *pl.* -&c. लावणें-जडवणें.

Spangled, p. v. V. चमक्या लावलेला–जडवलेला, &c. चमक्यांचा, टिकल्यांचा, &c.

To Spank, v. n. (along) *tear along*, v. Impetuously. धडक-भडका-धडकून–&c. चालणें–जाणें, धसकावणें, सडकावणें.

Spanker, n. *a tall, strapping, striding fellow*, v. Large. ढेंगाळ, ढेंगाळ्या, धिप्पाड *or* भिप्पाड.

Spanking, a. *whacking*, &c. v. Large. रपाटा, झपाटा, वताणा, बनाडा.

Spankingly, *adv.* v. V. *and* Impetuously. धडक *or* का, धडकून, झपाट्याने.

Spar, n. *round piece of timber*. सोटm. सोटाm. सरm. लोभm. दीर्घ काष्ठn.

To Spar, v. n. *fight prelusively*. हाताफळी f.-हाताहाती f.-हातापिटी f.–&c. चालणें g. *of s. recip.*

2 See To Wrangle.

To Spare, v. a. *use frugally, apply scantily*. राखून–हात सावरून –हात आवरून– हात आखडून- हात राखून-&c. खर्चणें- खर्चm. करणें, गरज करणें, काटकसर f.-तंगचाई f.–कुचराई f.-&c. करणें, काटकसरीने-&c. खर्चm. करणें, वाण f.–तोटाm.–कमताई f.–&c. करणें g. *of o.* काटकसरीचा–तंगचाईचा–&c. खर्चn. करणे, चोरणें (as आंगn.–हातm. पायm.–कसवn.–&c. चोरणें).

To s. one's self. *save one's strength*. आंगn. चोरणें–राखणें, जीवm. राखणें, पाठ f. चोरणें–काढणें.

2 *part with without inconvenience*. खोळंबा–खोटी–&c. न पडेसा *decl.*-न होईसा *decl.* देणें, देऊं पावणें, सुखाने–सोईने–&c. देणें.

Enough and to spare. उरून पुरायाजोगा.

3 *omit, forbear to inflict, or impose*. सोडणें, माफ करणें, बक्षीस करणें, माफी f.–क्षमा f.–&c. करणें, वांचविणें.

Spare, a. v. Surplus. उबार, उफाळ, फालतू, अल्प *or* ब, ठेवणीचा, शिलकीचा, भदकाव, भदकावाचा.

S. item (of clothing, &c.). कोनवाल.

S. time, v. Leisure. फुरसत f. रिकामी वेळ f.

2 *meagre*, v. Lean. रोडंगा, पातळपोट्या, वाळकुंडा, कमनशिबी, शाहांगी *or* ग्या, कृश, कृशांग.

3 v. Scanty. थोडा, अपुरा, चुटपूट, अल्प.

Spareness, n. v. A. 2. रोडंगेपणाm. &c. कृशता f. कृशागता f. अंगकार्श्यn.

Sparer, n. Sparing, p. a. v. V. 1. *and* Economical. हात राखून खर्चणारा, काटकसरीचा खर्च करणारा, &c. काटकसऱ्या, कतरब्योंत्या, काटकसरीचा, अल्पव्ययी.

Sparingly, *adv.* v. A. *and* Scantily. हात राखून-आंवरून-&c. काटकसरीने, तंगचाईने.

Spark, n. (of fire) ठिणगी *or* थिणगी f. ठिगळी f. ठेणा m. स्फुलिंग *pop.* फुलिंगm. अग्निकणm. कीट f. किटणn. तिडकी f. कोजळी f. फूलn. विस्फुलिंगm.

2 *gay fellow*, &c. v. Buck. नट, नटवा, छेला, छालछबीला.

3 See Lover. 4 *small portion*, v. Particle, Bit. कणm. कणिका f. किणकिणी f. लेशm. अंशm.

Sparkish. See Buckish.

Sparkle, n. See Spark. 2. *luminous thing*. तेजःकण *pop.* तेजकणm. चमकी f. कांचोटी f.

To Sparkle, v. n. *emit sparks*. ठिणग्या f. *pl.*–&c. काढणें–झाडणें–टाकणें, ठिणग्या निघणें f. *pl. g. of s.*

2 *glitter*, v. To Shine झकझकणें, झगझगणें, लकलकणें *or* लुकलुकणें *or* लिकलिकणें, लकतक–लकलक–लक्क *adv.* करणें, चमकणें, झळकणें, झळक f.–&c. मारणें, लकलकी *or* लिकलिकी f. होणें *g. of s.* स्फुरणें, स्फुरण n. होणें *g. of s.*

Sparkler, n. Sparkling, p. a. v. V. 2. लकलकणारा, लकलक करणारा, &c. झकझकीत, झगझगीत, लकलकीत *or* लिकलिकीत, लक्क, लकतकीत, जोनदार, जोतीवंत, पाणीदार.

Sparklingness. See Brilliance.

Sparrow, n.—the cock. चिमणाm.—the hen, चिमणी f. चिडी f.

Flock of sparrows. ताफाm.

Sparse, Sparseness. See Thin, Thinness.

Spasm, n. *contraction of the muscles*. पेटकाm. पेटकी f. पेडगाm. पेंडकाm. वळ f. पीळm. बेडकी f. वरवंटm. मिंडकी f. वेगm. संकोचm. ग्रहm. लहर f. गोळाm.

S. of the legs. करळी f.

Spasmodic, a. v. N. पेटक्यांचा, &c. पेटके येण्याचा.

To Spatter, v. a. v. To Sprinkle. छाटेm. *pl.* उडवणें, भरिवणें.

Spavin, n. (on a horse's leg). वारूळn.

Spawn, n. *eggs of fish*. माशांचीं अंडीं n. *pl.*

To Spawn, v. n. अंडीं n. *pl.* घालणें–टाकणें.

To Speak, v. n. *utter words or speech*. बोलणें, वदणें, जोभ f.–जिभली f. वदणें *g. of s.* तोंड n.–जीभ f.–ओठm. *pl.* हालवणें, तोंड n.–जीभ f. -&c. हालणें *g. of s* जल्पणें, भाषण n.–कथन n.–उक्ति f.–वदणूक f. वाग्व्यापारm.–शब्दव्यापारm.–&c. करणें.

To begin to s. वाणी f.–वाचा f.–शब्दm. फुटणें *in. con.*

To cease to s. with. अबोलाm. धरणें *with* सों *of o.*

To s. loudly, v. To Bawl. गागणें, गळी लागणें.

To s. one's fill. तोंड भरून बोलणें.

To s. quickly. चुरचूर–झरझर *or* रां-भरभर *or* रां-&c. बोलणें.

2 *for or against, dispute*, v. To Argue. बोलणें, भांडणें, वादm. करणें.

3 of; v. To Mention. बोलणें, उल्लेखm.- उद्गm.- &c. काढणें–करणें *g. of o.*

To SPEAK, *v. a. pronounce, utter.* बोलणें, ह्मणणें, उच्चारणें, तोंडावाटे काढणें, उच्चारm.–&c. करणें.

SPEAKER, *n.* SPEAKING, *p. a.* v V. N. 1. बोलणारा, &c. बोलना, बोलका, वक्ता, वादी, भाषी (in comp. as मितभाषी, अल्पभाषी, बहुभाषी, मधुरभाषी, सत्यभाषी, अनृतभाषी &c)

Smart and able s. बांका बोलणारा.

SPEAR, *n. lance, &c.* भालाm. बरची *f.* बल्लम *or* बल्लमm. इटाm. शूलm.n.

Iron s. सांग *f.* शक्ति *f.*

S. with a string to recover it. सैनी *f.*

To SPEAR, *v. a.* भालाm.–सांग *f.*–&c. मारणें, भाल्याने–&c. भोसकणें–टोचणें–&c.

SPEAR-HEAD, *n.* फाळn. भाल *f.*

SPEAR-MAN, *n.* भालेकरी, इटेकरी. बरचीवाला, सांगवाला, भालाईत, शूलपाणि

SPEAR-STAFF, *n.* भालकाठी *f.*

SPECIAL, *a. belonging to a species.* जातीचा, जातिसंबंधी–विषयक, जातीय, जातिवाचक.

2 v. PARTICULAR. विशेष, असाधारण, असामान्य, अव्यापक, अव्यापी.

S. rule. विशेषविधिm.

S. text. विशेषवचनn.

That is provided for (enjoined or forbidden) by s. mention. प्रतिषेदोक्त.

3 *more than ordinary, &c.* विशेष, लोकोत्तर, अधिक, अधिकोत्तर.

4 *designed for a particular purpose* मुद्दाम–मुजरत–तात्पुरचा–&c. केलेला, मुद्दामचा, मुजरतचा, तात्पुरचा, &c. तद्धेतुक, तदुद्दिष्ट, तन्निमित्तक.

SPECIALITY, SPECIALTY, *n.* v. A 1. जातिसंबंधिता *f.* जातीयता *f.* &c. जातित्वn

2 विशेषता *f.* असाधारणत्वn. &c. विशेषm. असाधारणn. असामान्यn. वैशेष्यn.

I *a. s.* विशेषm.

SPECIALLY, *adv.* v. A. 2. विशेषेंकरून, विशेष, विशेषतः, असाधारणतः.

4 *and* EXPRESSLY. मुद्दाम, तात्पुरचा, मुजरत *or* द.

SPECIE, *n. gold or silver coin.* सोनेंनाणेंn. नगदी ऐवजm.

SPECIES, *n. sort, class, kind.* जात *f.* जाति *f.* प्रकारm.

The s.—collect. जातिपक्षm.

SPECIFIC, SPECIFICAL, *a. constituting a species, and distinguishing it from others.* विशेषजातीचा, विशेषजातीविषयीचा, विशेषजातीय, विशेषजातिविषयक, विशेषजातिसंबंधी, विशेष, असाधारण, असामान्य.

S. constitution or character. जातिस्वभावm. साधारणn. साधारण्यn. सामान्यn.

2 (a medicine). हुकमी, अवश्य गुणकरणारा, करारी, अचूक, अचूकसंधानी.

A. s. medicine. रामबाणm.

SPECIFICALLY, *adv.* v. A. जातीने, जातीचा *decl.* स्वभावाने, जातितः, स्वभावतः, निसर्गतः.

SPECIFICALNESS, v. A. विशेषजाति *f.* विशेषजातिता *f.* असाधारणता *f.* असामान्यता *f.* विशेषजातिसंबंधिता *f.* विशेषm. जातित्वn.

SPECIFICATION, *n.* v. V.—*act.* विशेषनिर्देशm. भेदनn. अभिधानn. अवच्छेदm. व्यवच्छेदm. उद्देशनn. उपदेशm.

SPECIFIED, *p.* v. V. अमुक ह्मणून सांगितलेला, &c. विशेषित, भेदित, अवच्छिन्न, व्यवच्छिन्न, उद्दिष्ट, निर्दिष्ट, उपदिष्ट.

SPECIFIER, *n.* SPECIFYING, *p. a.* v. V. अमुक-अमका ह्मणून सांगणारा, &c. उद्देशक, निर्देशक, अवच्छेदक, व्यवच्छेदक, भेदक, अभिधायक, उद्देशन–&c. कर्ता–कारी.

To SPECIFY, *To* SPECIFICATE, *v. a. mention in particular.* नपसीलवार–&c. बोलणें–लिहणें–&c. विशेषवर्णनn.–&c. करणे *g. of o* अमुक–अमका ह्मणून सांगणें, भेदनn.–अभिधानn.–उद्देशनn.–&c. करणें *g. of o.*

SPECIMEN, *n. sample.* मासलाm. नमुनाm. बानगी *f.* दाखवणूक *f. v.* दाखवणें.

SPECIOUS, *a. showy,* v. FINE. देखणा, देखणाऊ, दर्शनी.

2 *superficially fair or correct; plausible, &c.* देखणाऊ, दिसाऊ, वरघडीचा, वरपंकाचा, लटकापर नेटका, सत्याभासाचा, प्रमाणाभासाचा, सत्याभासात्मक, प्रमाणाभासात्मक, सत्यसदृश, सत्यसन्निभ, सत्यसंकाश, आपातरमणीय, अविचाररमणीय, अविचारसुंदर,

3 *using specious arguments, &c.* तोंडावर गोड, तोंडा पुरता गोड, लाघवी.

SPECIOUSLY, *adv.* v. A. 2. देखणाऊपणाने, &c. सत्याभासपूर्वक, प्रमाणाभासपूर्वक.

SPECIOUSNESS, *n.* A. 2. देखणाऊपणाm. दिसाऊपणाm. &c. सत्याभासm. प्रमाणाभासm. सत्यसन्निभता *f.* आपातरमणीयता *f.*

SPECK, *n. spot, mark, stain, discoloration.* ठिकेंn. ठिपकाm. ठीकn. चिथडाm. दाग *or* डागm. लांसेंn. चिह्नn. कवडी *f.*

S. (of mud, blood, &c.) splashed, spurted, &c. against. शिंतोडाm. छिटाm.

2 (in the eye). फूलn. पुष्पn. तिलपुष्पn.

3 *minute thing,* v. PARTICLE. कणm. कणिका *f.* सूंमm.

SPECKLE, *n. spot, &c.* v. SPECK. ठिकेंn. चिथडाm.

SPECKLED, SPECKED, *a. variegated with spots.* ठिपक्यांचा, ठिकांचा, बुंदक्यांचा, ठिपकेदार, चित्र, विचित्र, चित्रविचित्र.

SPECKLEDNESS, *n.* v. A. ठिपकेदारपणाm. चित्रविचित्रपणाm.

SPECTACLE, *n. something extraordinary exhibited.* खेळm. तमाशाm. कौतुकn. चमत्कारm. मौज *f.*

2 *any thing seen, a sight,* v. SCENE. पाहण्याचा पदार्थm. दृष्टिविषयm.

3 spectacles. अयनक *or* ऐनकn. *f.* ऐनाm. उपनेत्रn. चश्माm. चाळसी *f.* चाळीसपत्रn. आरसी *or* शी *f.*

SPECTATOR, *n. looker, beholder.* पाहणारा, मौज–&c. पाहणारा, तमाशगीर.

SPECTRE, *n.* v. GHOST. भूतn. छाया *f.* समंधm.

2 *meagre person, &c.* v. STARVELING. गिऱ्हाm. गिऱ्हावळ *f.* दिपाचा कवडाm.

SPECULAR, *a. having the qualities of a mirror.* आरशाच्याधर्माचा *or* गुणाचा, दर्पणधर्मक, दर्पणगुणक, आदर्शधर्मक.

To SPECULATE, *v. n.*—in commerce. v. To SCHEME. उलेंढालेंn.–खेंकटेंn.–&c. करणें, उलेढाल्याचा–उलाघालीचा–&c. व्यापारm.–उद्योगm. करणें.

2 *meditate, contemplate, &c.* कल्पना *f.*–तर्कm.–वितर्कm. *pl.*–&c. करणें *or, with g. of s.* चालणें, तर्करचना *f.*–वितर्करचना *f.*–&c. करणें, वितर्कणें.

SPECULATION, *n.* v. SCHEME. कचाटn. खेंकटेंn. उलेंढालेंn. ढवंढाळn. उलगाघाल *f.* उलाघाल *f.*

2 *mental view, &c.* कल्पना *f.* तर्क *m.* वितर्क *m.* मनाचा-बुद्धीचा-&c. तरंग *m.*-खेळ *m.* चालना *f.*

Speculative, *a.* v. Contemplative. मननशील, ध्यानशील, ध्यानी.

2 *theoretical, not practical.* मानसिक, मनोमय, काल्पनिक, व्यवहारागम्य, अव्यावहारिक.

Speculator, *n.* Speculating, *p. a* v. V. *and* Schemer. कचाट्या, खेंकटेखोर, उलेढाल्या, ढवंढाळी *or* ळ्या.

Speech, *n.*—the faculty. वाणी *f.* वाचा *f.* वाक् *f.* उक्ति *f.* वैखरी *f.* सरस्वती *f.* भारती *f.* शब्दजाल *n.* वाक्य *n.*

Cleverness or skilfulnesss of s. वाक्चातुर्य *n.* वाक्कौशल्य *n.*

To lose s. *become speechless.* गळा *m.* धरणें *g. of s*

2 *speaking.* बोलणें *n.* भाषण *n.* जावसाल *m.* उक्ति *f.* वाग्व्यापार *m.* शब्दव्यापार *m.* वाद *m.* जाप *m.* निदेश *m.*

Control of s. वाग्निरोध *m.* वाग्नियमन *n.* वाग्दंड *m.*

Liberty of s. तोंडसुटका *f.* तोंडमोकळकि *f.* वाङ्मुक्ति *f.* वाग्प्रतिबंध *m.*

Softness and sweetness of s. गोड्यना *f.* वाक्माधुर्य *n.*

Stopping one's s. वाग्बंधन *n*

To control one's s. तोंड *n.*–जीभ *f.*–&c. आटोपणें-संभाळणें–&c.

3 *words, language ; or, matter spoken.* बोलणें *n.* झणणें *n.* बोल *m.* भाषण *n.* झणगत *n.* जावसाल *m.* वचन *n.* वाक्य *n.* उक्ति *f.* गोष्ट *f.*

Definite s. नेमोत्तर *n.*

Disguised or covert s. व्याजोक्ति *f*

Elegance of s. शब्दलालित्य *n.*

Mere s. वाङ्मात्र *n.*

Or measured s. मितभाषी.

Opening of s. वाङ्मुख *n.*

Unlucky or ill-omened s. दुर्वाच्य *n.* अवाच्य *n.* दुर्भाषण *n.* दुर्वचन *n.* दुरुक्ति *f.*

4 *a. s.* v. Language. बोली *f.* भाषा *f.*

Part of s.—in grammar. शब्द *m.*

There are some occult or covert schemes *of speech,* as चिकारा, फुलकारी &c. as there are schemes also of occult *writing.* See under Cipher.

Speechless, *a. destitute of speech.* मुका, मौना, मूक, अवाक्, अमू, वाचाहीन, वाचारहित, वाग्रहित

2 *mute, silent, deprived of speech.* कुंठित, निरुत्तर, अनुत्तर, बोलवेनासा झालेला, कुंठितवाक्, स्तंभितवाक्.

Speed, *n.* v. Swiftness. वेग *m.* त्वरा *f.* जव *m.*

At full s. भरदवड *or* भरदौड, भरभांव, भरधूम, भरचाल.

2 *expedition, despatch,* v. Smartness. जलदपणा *m.* जलदी *f.* त्वरा *f.* झटपट *f.* चटपट *f.*

To Speed. See To Hasten, To Prosper.

Speedily, *adv.* v. A. *and* Quickly. जलदी, लौकर, जलदीनें.

Speedy, *a.* v. Swift. त्वरित, त्वरितगामी, त्वरितगति, शीघ्रगामी, शीघ्रगति, वेगवान्.

2 *expeditious, not dilatory,* v. Smart. जलदीचा, त्वरेचा, झटपटीचा, चटपटीचा, त्वरित.

Spell, *n.* v. Charm. मंत्र *m.* *v.* घाल, मार, टाक, भार *m.* भारणी *f.* *v.* घाल, टाक, कुवेंडें *n.*

S.-book. मंत्रशास्त्र *n.*

S.-man. मंत्रवादी, मंत्री.

2 *turn of work, relief.* पाळी *f.* पालट *m.* बारी *f.*

3 *a setting to, about.* दम *m.* पाळी *f.* उठावणी *f*

Spell-bound, *a.* भारलेला, मंत्रित.

To Spell, *v. n.* शब्दाची अक्षरें *n. pl.* जोडणें–सांगणें, अक्षरांचीं जोडणी *f.* -वर्णयोजना *f.*-वर्णरचना *f* -&c. करणें.

Spelling, *n.* अक्षरांची जोडणी *f.* वर्णरचना *f.* वर्णयोजना *f.* वर्णन्यास *m.*

Variation of s. पाठ *m.* पाठांतर *n.*

Spencer, *n.*—the short coat. चोळा *m.* बंडी *f.*

To Spend, *v. a. consume,* v To Exhaust. खर्चणें, उडवणें, संपवणें, खपवणें, फडशा *m.*-फन्ना *m.*-&c.-करणें–उडवणें *g. of o*

To s. and be spent in. जीव पाखडून *or* अटून–आंग मोडून-&c करणें-खपणें-&c.

2 *expend.* खर्चणें, वेचणें, खर्च *m.*- खर्चवेच *m.*- व्यय *m.*- व्ययीकरण *n.* -&c. करणें *g. of o.*—lavishly, freely, &c. v. To Squander छमकावणें.

3 *waste, wear out, exhaust,* v. To Tire. भागवणें, शिणवणें, बेजार–बेदम-&c. करणें.

4 (time). v. To Pass. काढणें, घालवणें, नेणें.

Spender, *n.* Spending, *p. a.* v. V. 1. खर्चणारा, खर्च करणारा, फडशा करणारा, &c.

2 खर्चणारा, वेचणारा, खर्च करणारा, &c. व्ययी, व्ययकर्ता-कारी

Spendthrift, *n.* v. Squanderer. उडाऊ, सांडरा, दिवाळखोर

Spending, *n.* v. V. 1.—*act.* खर्चणें *n.* सारणें *n.* खपवणें *n.* &c. खर्च *m.*

2—*act.* खर्चणें *n.* वेचणें *n.* खर्च *m.* वेच *m.* खर्चवेच *m.* व्यय *m.* व्ययीकरण *n.*

4—*act.* काढणें *n.* घालवणें *n.* &c.

Spent, *p.* v. V. 1. खर्चलेला, खर्च केलेला, फडशा केलेला, खपवलेला, &c.

To be spent. खपणें, सरणें, संपणें.

2 खर्चलेला, वेचलेला, &c. व्ययित, व्ययीकृत.

3 शिणवलेला, &c. बेजार, बेदम, दिक्क, चकनाचूर *or* चकाचूर, क्लांत.

To be s. v. Exhausted. दमणें, शिणणें, वेंगणें, थकणें.

To be s.—a ball &c. निवणें.

4 काढलेला, घालवलेला, &c.

Sperable, *a. that may be hoped.* अपेक्षणीय, अपेक्ष्य.

Sperm, *n. animal seed,* v. Seed. धात *f.* वीर्य *n.* शुक्र *n.*

Spermatic, *a. belonging &c. to sperm.* धातीचा, शुक्राचा, वीर्याचा, &c. शुक्रविषयक, शुक्रसंबंधी, वीर्यविषयक-संबंधी.

2 *producing sperm.* शुक्रकर, वीर्यकर, शुक्रल.

To Spew, *v. a. eject from the stomach,* v. To Vomit. ओकून टाकणें.

To Spew, *v. n. eject the contents of the stomach,* v. To Vomit, ओकणें, वमणें, वमन *n.*–वांति *f.*–&c. करणें *or with in. con.* होणें.

Sphere, *n. orb, globe.* गोल *m.* गोलक *m.* मंडल *n.* वर्तुल *n.*

2 *circuit of action, &c. province.* प्रकरण *n.* इलाखा *m.* अमल *m.* कामाचा टप्पा *m.* अटोका *m.*

3 See Rank.

Spherical, *a.* v. Globular, Round. गोल, गोलाकार, वर्तुल, वर्तुलाकार.

Sphericalness, Sphericity, *n.* v. A. *and* Roundness. गोलत्व *n.* वर्तुलत्व, गोलाकृति *f.*

Spherics, *n. doctrine of the sphere.* गोलशास्त्र *n.* गोलविद्या *f.* गोलाध्याय *m.*

Spheroidal, *a. approaching to spherical.* गोलकल्प, गोलप्राय, गोलसदृश,—oblate, चपटागोल,—prolate, लांबोडा *or* ळा, लांबटगोल, अंडाकार.

SPHERULE, *small spherical body.* लहानगोलm. लघुगोलm. लघुवर्तुलn.

SPICE, *n. aromatic production.* व्यंजनn. मसाल्याचा जिन्नसm. मसाल्याची वस्तf.

Hot s. गरम मसालाm.

2 fig. *small quantity, smack, tincture, &c.* v TASTE. चुणूकf. धुनकf.

To SPICE, *v. a. season with spice.* मसालाm.-व्यंजनn. घालणें-घालून निखट-चणचणीत-खमंग-&c. करणें.

SPICE-BOX, *n.* चौफुलाm. अळवंटणn.

SPICERY, *n. spices.* मसालाm. जिरूंमिरूंn.

SPICINESS, *n.* v. A. 2. मसालेदारपणाm.

SPICK and SPAN, *a.* v. NEW. कोराकरकरीत.

SPICY, *a. of or belonging to spices.* मसाल्याचा, जिरूंमिरूंचा, जिऱ्यामिऱ्यांचा.

2 v. PIQUANT मसालेदार, मसाल्याचा, खमखमीत.

SPIDER, *n.*—the animal. कानीणf. कोळीm. गवळणf सुनेराm. कोष्टीm. कोशकारm. अष्टपादm. ऊर्णनाभिm. लूनाf. माशांचा वाघm. Earthen nest of the s. called कोळी *or* कोष्टा, कोशm.—Fine threads woven by it. कोळशीटn. कोळशेटंn. कोळिष्टकn.

SPIGOT. See PEG, PLUG.

SPIKE, *n.* (of corn) v. EAR. कणीसn.

2 (as of a top, goad, &c.). आरf अरीf.

3 v. NAIL. खिळाm. खोळf सळईf. शूल *pop.* शूळ *or* सूलm. शंकुm.

To SPIKE, *v. a.* (cannon, &c.). खिळाm.-&c. मारणें-ठोकणें.

To SPILL, *v. a. suffer to fall or run of a vessel.* सांडणें, सांडवणें, गाळणें, गळवणें, होळणें, होळवणें, सांडून-&c. देणें.

2—through turning over. लवंडणें, लवंडवणें, सांडलवंडf. करणें.

3—through shaking. हिसळणें, उचंडळणें, उचंबळणें.

4 *cause to flow out, shed.* सांडणें, पाडणें, वाहवणें, पातm.-&c. करणें *g. of o.*

To SPILL, *v. n. be shed.* सांडणें.

2—through turning over. लवंडणें.

3—through shaking. हिसळणें, उचंबळणें.

SPILLING, *n.* v. V. A. 1.—*act.* सांडणेंn. &c.

4 पाडणेंn. &c. पातm.

To SPIN, *v. a. form threads, &c.* कांतणें, सूतn. काढणें-कांतणें *g of o.* कर्त्तनn.-&c. करणें

2 (a top, &c.). फिरवणें.

3 out; *protract, &c.* लांबता धरणें, लांबणf.-लांबलचकf.-लांबलेखाm. लावणें.

To SPIN, *v. n. work at drawing and twisting threads.* सूतn. कांतणें-काढणें.

2—a top &c. भोवंगें, फिरणें.

SPINAL, *a. belonging &c. to the spine.* कण्याचा, पाठीच्या दांड्याचा, पृष्ठवंशसंबंधी, पृष्ठवंशविषयक, पृष्ठवंशस्थ.

SPINDLE, *n. pin of a spinning wheel.* चातn. चातीf. तर्कूf. तर्कुटीf. सूत्रतर्कुटीf.

Spindles, *legs.* डोंका *or* डोकाm. टांगf.

SPINDLE-SHANKED, *a.* लांबटांग्या.

SPINE, *n. backbone.* कणाm. पाठीचा दांडाm. पृष्ठवंशm.

Apex of the s. मानेचा कळसm.-काठाm.

SPINNER, *n.* SPINNING, *p. a.* v. V. A. 1. *and* v. N. 1. कांतणारा, सूत कांतणारा-काढणारा.

SPINNING, *n.* v. V. 1. सूत कांतणेंn. सूत काढणेंn.

SPINNING-WHEEL, *n.* चरकीf.

SPINSTER, *n. unmarried woman.* अवरठीf. निवराf. अवराf. अनूढाf अविवाहिताf. अपरिणीताf. अविवाहित-&c. स्त्रीf.-बायकीf.

SPIRACLE, *n. air-hole.* उच्छ्वास *pop.* उसासm. जलोच्छ्वासm. वायुमार्गm. वायुपथm.

SPIRAL, *a. winding and rising like a screw.* नागमोडी, नागमोडीचा, मळसूत्राच्या आकाराचा, वांकीच्या आकाराचा.

SPIRALLY, *adv.* v. A. मळसूत्रासारखा *decl.* नागमोडी आकाराने.

SPIRE, *n. winding line, &c.* नागमोडf.

2 (of flame). आगशीf. आगिवळाm. आगिवळीf. अग्निशिखाf. शिखाf.

3 *pinnacle, pyramid, shaft.* सुळकाm. *dim.* सुळकीf. दांडाm. शंकुm. शिखरn. सुळक्याचेंशिखरn.

SPIRIT, *n.* v. BREATH, AIR. आत्माm.

2 *soul, &c.* See SOUL. 3 v. GHOST. भूतn. पिशाचn. प्रेतn. छायाf. अपछायाf.

4 *habitude of mind, temper.* स्वभावm. प्रकृतिf. मनाची भावनाf. प्रकृतिभावm. तबियतf.

Conquest of one's own s. मनोजयm.

Proudness of s. जळm.

To restrain or keep in one's s. दमm. कोंडणें.

5 *turn of mind, occasional state.* बुद्धिf. भावm. मनn. वृत्तिf.

That is in good spirits. रंगलेला, हर्षित, हर्षवृत्ति, हृष्टचित्त, खुशाल, स्वस्थ.

That is in low spirits, v. LOW. दिलगीर, खिन्न, उदास.

6 *life, ardor, mettle, alacrity, fire, &c.* दमm. धमकf. पाणीn. जिवनपाणीn. हिय्याm. हिम्मतf. रगf. धूमf. तेजn. तेजगीf. जीवm. जिवटपणाm. जिवसपणाm. उत्साहm. प्रोत्साहm. उत्सुकताf. अवसाननn. धीरm. धैर्यn. त्राणm.n. हवस *or* हौसf. हांवf. भावm. रसm. रंगm.

7 *essential portion.* अर्कm. सत्त्वn. सत्त्वांशm. तत्त्वn. तत्त्वांशm. सारm.n. सारांशm. दमm. रसm.

S. *strong, pungent liquor,*—esp. that obtained by distillation. भट्टीची दारूf. दारूf. मद्यn. सुराf. सराm. वारुणीf. झिगीf. मदिराf. आसवm.—in cant phraseol. corresponding with *mountain dew, sublime beverage, &c.* are आकाशपाणीn. ऊर्ध्वपाननn.

Distiller or vender of s. कलाल, काळण.

Drinking of s. सुरापाननn. मद्यपाननn.

Spirituous exudation or extract,—gener. आसवm.

9 *life, virtue, &c.* v. GOODNESS. रसm. रहस्यn. सारm.n. कसm. जीवm. तेजn. सत्त्वn.

To SPIRIT. See TO ANIMATE.

SPIRITED, *a.* v. N. 6. तेजाचा, दमाचा, अवसानाचा, हिमतीचा, &c. जीवदार, पाणीदार, दमदार, रगदार, हिय्येदार, जिवट, रगेल, रग्या, हिम्मती, हिम्मतदार, अवसानदार, अवसानी, तेजस्वी, तेजवान्, सतेज, मानी, उग्रा, प्रोत्साही, सोत्साह.

I—in composition, noting turn of mind. स्वभावाचा, प्रकृतीचा, बुद्धीचा, &c. स्वभाव (in comp. as उग्रस्वभाव, &c.), प्रकृति (in comp. as सौम्यप्रकृति, &c.).

SPIRITEDNESS. See SPIRIT.

SPIRITLESS, *a.* v. DISPIRITED. उदास, उदासी, निरुत्साह.

2 *without energy, vigor, fire, courage, &c.* v. WEAK. मेणचट, मेण्या, निर्वीर्य.

3 *vapid, flat, jejune, dry, &c.* फिका *or* फिक्का, निस्सत्त्व, अळणी,

बाकस *or* बाकूस, बेकस, पचपचीत, मचमचीत, मळमळीत *or* मुळमुळीत, मिटमिटीत, पळपळीत, निरस, विरस, निस्सत्व, निस्सार, निस्तेज, वालथर.

SPIRITUAL, *a. immaterial.* अमूर्त्त, अमूर्त्तिमान्, निराकार, अमात्रवत्, चिद्रूप, सद्रूप, आत्मस्वरूप, आध्यात्मिक, नित्यमुक्त.

2 *not lay, temporal, secular, &c.* धर्मप्रकरणाचा, धर्मकृत्याचा, धर्मप्रकरणाविषयींचा, धर्मसंबंधाचा, देवाधर्माच्याखटल्याचा.

3 *not carnal, gross, sensual, &c.* परमार्थाचा, परमार्थाविषयींचा, परमार्थसंबंधी-विषयक, पारमार्थिक, ज्ञानमार्गाचा, निवृत्तिमार्गाचा, निवृत्तिमार्गसंबंधी-विषयक, ज्ञानमार्गसंबंधी-विषयक.

4 See SPIRITUALLY-MINDED.

SPIRITUALISM, *n. the profession or following of spiritual things.* ज्ञानमार्ग*m.* ज्ञानाभ्यास*m* निवृत्तिमार्ग*m.*

SPIRITUALIST, *n.* ज्ञानमार्गी, ज्ञानाभ्यासी, निवृत्तिमार्गी, ब्रह्मवादी.

SPIRITUALITY, *n.* v. A. 1. अमूर्त्ति *f.* निराकारता *f.* अमात्रवत्त्व*n.* आत्मस्वरूपता *f.* चिद्रूपता *f.*

3 परमार्थसंबंधिता *f.* पारमार्थिकता *f.* निवृत्तिमार्गसंबंधिता *f.*

To SPIRITUALIZE, *v. a. make spiritual.* परमार्थाकडे ओढणें–लावणें, परमार्थनिष्ठ–परमार्थासक्त–&c. करणें.

SPIRITUALLY-MINDED, *a. having the affections raised above sensual objects.* परमार्थी, पारमार्थिक, परमार्थनिष्ठ, परमार्थबुद्धि, परमार्थासक्त, परमार्थपरायण–तत्पर–&c.

SPIRITUALLY-MINDEDNESS, *n.* v. A. परमार्थीपणा*m.* परमार्थबुद्धि *f.* परमार्थनिष्ठा *f.* परमार्थासक्ति *f.*

SPIRITUALLY-WISE, *a.* ज्ञानवान्, ज्ञानपर, आत्मज्ञानी

SPIRITUOUS, *a. consisting of or containing spirit, ardent, highly intoxicating.* भट्टीचा, यंत्राचा, यंत्रसंधानाचा, फार अमली, शीघ्रमादक, विशेषमादकगुणविशिष्ट–युक्त, जलाल, जालीम, तीव्र.

SPIRY. See SPIRAL.

SPIT, *n.* v. SPITTLE. थुंक *f.* गडाळ *f.*

2 (of iron, &c.). शूल *pop.* शूळ *or* सूळ*m.*

To SPIT, *v. a. put upon a spit.* गोवणें, ग्रंथणें, शूल्य करणें.

2 *eject from the mouth.* थुकणें, थुंकरणें, थुंकून टाकणें, उगळणें.

To SPIT, *v. n. void spittle.* थुंकणें, थुंका*m.*–थुंकी *f.* टाकणें–थुंकणें.

2 v. To SPUTTER. चटचटणें, चरचरणें, तटतटणें *or* तडतडणें, चिवचिवणें,—intens. चराडणें, तटाटणें, फुरारणें.

3—rain; v. To DRIZZLE. सिंतोडणें, थुईथुई *adv.* येणें.

4—a cat, angry dog, &c. फिसकारणें, फुसफुसणें, फूत्कारणें, खिसणें.

SPIT-BOX, SPITTING-POT, *n.* पिकदाणी *f.* पतद्ग्रह*m.* चर्वितपात्र*n.*

SPIT-FIRE, *n.* v. PASSIONATE. आग्यावेताळ, खवीस, काळाचा काळ.

SPITE, *n.* v. MALICE. अकस*m.f.* खुनस*m.f.* कपट*n.* डाव*m.* दावा*m.* कोर *f.* कोरबंदी *f.* चुरस *f.* उंश*m.* द्वेष*m.* खंदोस*m.* द्रोह*m.*

A s. against. हट*m.*

Great s. वज्रद्रोह*m.*

In s. of; *maugre, notwithstanding.* हटकून, हटेंच, दाटवेळे, दाटून, नमानतां, नएकतां.

To do a thing in s. of. नाकावर निवूघासून–नाकास चुनालावून–नाकावर पाय देऊन–&c. करणें.

To SPITE, *v. a. treat maliciously, thwart, v.* अकसाने–चुरसीने–&c. मनोभंग*m.*–उत्साहभंग*m.*–&c. करणें *g. of o.* अकसाने–खुनसाने–चुरसीने–&c. दिक–जिक–&c. करणें *or* त्रास*m.*–कंटाळा*m.*–&c. देणें.

SPITEFUL, *a.* v. N. *and* MALICIOUS. अकसखोर, अकसी, दावेदार, दावेकरी, कपटी, खुनशा, खुनसी, चुरसी, उंशी, द्रोही, द्रोहबुद्धी.

SPITEFULLY, *adv.* v. A. अकसाने, अकसधरून, चुरसीने, खुनसाने, खुनसधरून, &c. द्रोहपूर्वक, द्रोहबुद्धिने.

SPITEFULNESS, *n.* v. A. अकसीपणा*m.* खुनसीपणा*m.* &c.

SPITTING, *n.* (of rain). पिरपीर *f.* मुरमूर *f.* पावसाची थुईथुई *f.* बुरबूर *f.*

2 (of a cat, &c.). फुसकारा*m.* फुसफूस *f.* फुस्स*n.* फूत्कार*m.* डरसा*m.*

SPITTLE, *n. saliva.* थुंका*m.* थुंकी *f.* पिक *or* पीक *f.* पिकी *f.* लाला *pop.* लाळ *f.*—in cant phraseol. मुखरस*m.*

Fasting s. पारोसा थुंका*m.*

S.—as gulped or swallowed. अंवदा*m.*

To swallow one's s. अंवदा*m.* गिळणें–जाणें–उतरणें *in. con.*

To SPLASH, *v. a. spatter with water, &c.* छाटें*m pl.*–शिनोडे*m. pl.*–&c. उडवणें–उडवून भरिवणें, भरिवणें.

To SPLASH, *v. n. rise or fly up.* हिसळणें *or* हिसळणें *or* हेसळणें, हिंदकळणें, उसळणें.

SPLEEN, *n.*—the organ. पाणथरी *f.* प्लीहा *pop.* पिहा *or* प्यहा*m.*

2 *disease of the s.* पाणथरी *f.* प्लीहा *pop.* प्यहा *or* पिहा*m.* उदरग्रंथि*m.* प्लीहागुल्म*m.*

3 See ANGER, SPITE. 4 See MELANCHOLY.

SPLENDID, *a.* v. BRILLIANT. BRIGHT. शोभमान, शोभिवंत, कांतिमान्, तेजोमय.

2 *magnificent, grand, &c.* v. FINE. शोभिवंत, भव्य, उमदा, थाटमाटाचा, ठाणीचा, आलिशपाणी, शोभमान *pop.* शोभायमान, विराजमान, विराजित, विलसित.

SPLENDIDLY, *adv.* v. A. 2. फारशोभेसा *decl.* शोभाहोईसा–येईसा *decl.* &c.

SPLENDOUR, *n.* v. BRILLIANCY, BRIGHTNESS. रोशनाई *f.* शोभा *f.* कांति *f.* छवि *f.* तेज*n.*

2 *magnificence, &c.* शोभा *f.* ठाण *f.* ठाणदारी *f.* थाटमाट*m.* थाटमांड*m.* शिकस्त *f.* नकाशा*m.*

SPLENETIC, *a. fretful, &c.* v. PEEVISH. चिडचिड्या, चिरडीखोर, किरकिऱ्या, निर्डानिर्डा.

SPLENIC, *a. belonging to the spleen.* पाणथरीचा, &c. प्लीहासंबंधी–विषयक.

To SPLICE, *v. a. join without a knot.* गांठदिल्यावांचून जोडणें–सांधणें–मिळवणें.

SPLINT, SPLINTER, *n. spill, shiver,* v. CHIP. दलपा*m.* दलपी *f.* किपळी *f.* कपचा*m.* कपची *f.*

2—as entered into the flesh. खांचा*m.* सरांटा*m.* शल्य *pop.* सल*n.* खणपूस*n.* घस*n.* हीर*m.*

3—in surgery. भाळी *f.* सांपळी *f.*

To SPLINTER. See *To* SPLIT.

To SPLIT, *v. a. cleave, rive.* चिरणें, फोडणें, फाडणें, छेदणें, भेदणें, फांदडणें, विदारणें.

To s. the sides (from laughter). कडप्या *f.*–बरगड्या *f. pl.* दुखतनें हासणें.

To SPLIT, *v. n. open, part.* चिरणें, फाटणें, फुटणें, उलणें, उकलणें, भेगळणें, तडकणें, पिचणें, भेनलणें, चीर *f.*–तडा*m.*–भेग *f.*–तडक *f.*–&c. जाणें *in. con.*

SPLIT, *p.* v. V. A. चिरलेला, &c. चिरीव, फोडीव, विदीर्ण, विदारित. v. V. N. चिरलेला, फाटलेला, तडक गेलेला, &c. फुटीर.—esp. of reeds, sticks, &c. पिचका, पिंजका *remiss.* पिंजट.

SPLIT, *n.* v. CRACK. चीर*m. f.* फूट *f.* भेग *f.* तडा*m.*

SPLITTER, *n.* SPLITTING, *p. a.* v. V. A. 1. चिरणारा, फोडणारा, &c. भेदक, छेदक, विदारक, भेदन–&c. कर्त्ता–कारी.

Splitting, *n.* v. V. A.—*act.* चिरणें*n.* फोडणें*n.* भेदणें*n.* &c. भेद*m.* भेदन*n.* छेद*m.* छेदन*n.* विदारण*n.* विदारणा*f.*

To Spoil, *v. a.* v. To Plunder. लुटणें, लुगारणें, लुबाडणें, झांबाडणें, नाडणें, नागवणें, धुणें, खटारणें.

2 *corrupt, injure.* नासणें, विनासणें *or* विनसणें, नासवणें, विघडणें *or* विघडणें, विघडवणें, विघाडणें, खराब–वाईट- &c. करणें, नाश*m.*-&c. करणें *g. of o.*

3 (children, &c.) v. To Indulge. लाडकावणें, लाडावणें, लालन*n.* करणें *g. of o.*

To Spoil, *v. n. grow corrupt, &c.* नासणें, विनासणें *or* विनसणें, विघडणें, विघडणें, खराब–वाईट–&c. होणें, सडणें, कुजणें, नाश*m.*-&c. होणें *g. of s.*

Spoil, *n. booty, plunder.* लूट *f.*

2 *slough of a serpent.* कांत *f.* मेग *f.*

Spoiled, Spoilt, *p.* v. V. A. 1. लुटलेला, लुबाडलेला, &c.

2 नासलेला, विघडलेला, खराब केलेला, &c. नष्ट.

3 लाडकावलेला, लाडावलेला, लालित.

v. V. N. नासलेला, विघडलेला, &c. खराब, नासका.

Spoiler, *n* Spoiling, *p. a.* v. V. A. 1. लुटणारा, लुगारणारा.

2 नासणारा, नासवणारा, खराबकरणारा, &c. नाशक, नाश-&c. कर्त्ताकारी.

3 लाडकावणारा, लाडावणारा, लालन कर्त्या–&c.

Spoke, *n.* (of a wheel). आर *f.* अर*m.*

Spoken, *p.* v. V.A म्हटलेला, &c. उक्त, भाषित, जल्पित, उदित, कथित.

Spokesman, *n.* बोलणारा, बोलण्याचा मोहरक्या-मोहरपी–&c.

To Spoliate, &c. See To Spoil, &c.

Spondee, *n.* गग*m.* गर्वाक्षरद्वय*n.*

Sponge, *n.* इस्पंज*m.* from the English word is common.

Sponge-cake, *n.* फेणी *f.*

To Sponge, *v. n. suck out of (a dinner, &c.)* तुंबडी *f.* लावणें, डोई *f.* टेंकणें, पराज्ञ*n.*-आगंतुकी *f.*-&c. करणें.

Sponger, *n.* v.V. *and* Parasite. उंडीवकाल, उंडीउकल्या, वारकरी, परपाकरुचि, पराज्ञरुचि, पराज्ञोत्सुक, पराज्ञपुष्ट, पराज्ञ्या, तेलंगभट, हुंग्या, आगंतुक.

Sponsal. See Nuptial.

Sponsor, *n. surety,* v. Security. जामीन.

Sponsorship, *n.* जामीनकी *f.* जामीनगत *f.*

Spontaneity, Spontaneousness, *n.* v A. स्वसंतोष*m.* आपखुशी *f.* दिलखुशी *f.* यदृच्छा *f.*

Spontaneous, *a. voluntary, proceeding from own will, accord, impulse, &c.* स्वसंतोषाचा, आत्मसंतोषाचा, आपखुषीचा, दिलखुशीचा, स्वयंभू, स्वयंजात, स्वयंकृत, स्वतःसिद्ध, कामहेतुक, स्वाभाविक *pop.* स्वभाविक, यदृच्छामूलक.

Spontaneously, *adv.* v. A. आपखुशीने, आपसुखाने *or* सुखें *or* सुख, आपल्याआपण आपणहोऊन, आपआप, आपआपजांत, आपोआप, अपाप, आपैसां *or* सें, आपाआप, आपश्चांच *or* आपश्चेंच, स्वयें, स्वयं, स्वाभाविक *pop.* स्वभाविक, एरवीं.

Spool, *n.*—of a weaver. गुणा*m.* कांडी *f.*

Spoon, *n.*—the utensil. चमचा*m.* चमच*m.* चमस*m.* पळी *f.* दर्वी *f.*

Spoon-meat, *n.* पळी वाढें–&c. अन्न*n.*-खाणें*n.*-भक्ष्य*n.*

Sport, *n.* v. Play. खेळ*m.* क्रीडा *f.* क्रीडन*n.* ख्यालीखुशाली *f.* खेळी *f.* खेळीमेळी *f.* कौतुक*n.* लीला *f.* इच्छाविलास*m.* केलि *f.* तमाशा*m.* मौज *f.* मजा *f.* मस्करी *f.* कुतूहल*n.* रमण*n.* रमणूक *f.* विलास*m.* हेला *f.* विहरण*n.* विहार*m.* ऐशआराम*m.*

In s. खेळाने, खेळें-विनोदें-मस्करी-&c. करून, खेळकुडीने.

Maker of s. at the *shimgá,* &c. खेळी, खेळ्या.

2 *mockery.* उपहास*m.* थट्टा *or* ठट्टा *f.* मस्करी *f.*

To make s. of. सोंग*n.* करणें *g. of o.*

3 *object of sport,* v. Butt. खेळवणा*m.*

4 *diversion of the field.* शिकार *f.* पारध *f.* मृगया *f.*

To Sport, *v. n. frolic, &c.* v. To Play. खेळणें, क्रीडणें, खेळ*m.*-&c. करणें, विहरणें, रमणें, रतणें.

2 See To Jest.

Sportsman, *n.* पारधी, शिकारबाज.

Cords of s.'s saddle, by which the game is tied up. शिकारबंद*m. pl.*

Sporter, *n.* Sportive, Sportful, *a.* v. V. *and* Playful. खेळणारा, &c खेळकर, खिलाडी, खिलाडू, कौतुकी, विहारी, केलिपर, विलासवान्, क्रीडावान्, सलील.

Sportively, Sportfully, *adv.* v. A. *and* Playfully. खेळाने, &c. खेळाच्या बुद्धीने, क्रीडाबुद्धीने.

Sportiveness, Sportfulness, *n.* v. A. खेळकरपणा*m.* खेळण्याचा स्वभाव*m.* क्रीडाबुद्धि *f.* लीलाबुद्धि *f.* विलासबुद्धि *f.*

Spot, *n. blot, &c.* v. Stain. दाग *or* डाग*m.* कलंक*m.* लांच्छन*n.* ठिपका*m.* खोड *f.*

2 *dot, speck,* v. Mark. चिह्न*n.* चिथडा*m.* चिथडी *f.* ठिपका*m.* बुंदका*m.* बुंदकी *f.*

3 (on the body) *discoloration.* लासें*n.* ठिकें*n.* ठीक*n.* चकंदळ*n.*

4 (as upon the body of a tiger, &c.). बिबट*n.* ठिपका*m.*

5 (as of rottenness, on fruits, &c.). लासें*n.*

6 v. Place. जागा*m.f.* स्थल *or* ळ*n.* स्थान*n.* तळ*m.* थळ*n.* प्रदेश*m.* प्रांत*m.* क्षेत्र*n.*

Upon the s. जागचे जागीं, खडीचोट, खडाखड, खडेखड *or* डी, रोखारोखी, रोख, रोकठोक.

7 (of a thing lost and sought). ठिकाण*n.* ठिकाणा*m.* ठाव*m.* थांग*m.* v. लाग, लाव.

To Spot, *v. a. mark with spots.* डाग*m. pl.*-ठिपके*m. pl.*-बुंदके*m. pl.*-&c. पाडणें-घालणें.

2 *stain,* v. To Slur. बट्टा*m.*-कलंक*m.*-&c. आणणें-लावणें, डागणें, सकलंक-&c. करणें.

Spotless, *a.* v. N. 1. *and* Pure. ऐबा-बट्ट्या–&c. निराळा-वेगळा, विनबट्टा, विनऐब, निष्कलंक, निर्दोष, चोखनळ, कलंकरहित, कलंकहीन, दोषरहित-हीन-&c. निर्मल.

Spotlessness, *n.* v.A. ऐबानिराळेपण*m.* &c. निष्कलंकता *f.* कलंकराहित्य*n.* दोषराहित्य*n.*

Spotted, *p.* Spotty, *a.* v. V. 1. डागपाडलेला, ठिपकेपाडलेला, &c. ठिपक्यांचा, ठिक्यांचा, &c. बुंदकेदार, चिह्नित, चित्र, चित्रविचित्र, डागोल.

I—as the body of a tiger. बिबटा.

II—fruits &c. from rottenness. लासा.

To become s.. डागळणें.

Spousal. See Conjugal.

Spousals. See Marriage.

Spouse, *n.* v. Husband, Wife. दादला*m.* बायको *f.* पति*m.* स्त्री *f.*

To choose a s. परणणें *or* प्रणणें.

Spout, *n. projecting mouth, nosel, &c.* तोटी *f.*

2 *pipe, &c. for water.* नळी *f.* पन्हळ*m.*

To Spout, *v. a. throw or pour out as from a spout.* सोडणें, फेंकणें, उभडा*m.*-चिरकांडी *f.*-&c. उडवणें, फवारा*m.* टाकणें-सोडणें.

2 See To Mouth.

To Spout, *v. n. issue as from a spout,* v. To Gush. भळभळ–&c. सुटणें–वाहणें, उभटm.–उभडाm.–चिरकांडी f.–तुंबाडाm.– &c. सुटणें–निघणें *g. of s.*

2 See To Mouth.

Sprain, *n. excessive strain.* लचक f. कचक f. करक f. उसण f. उसणावळ f.

To Sprain, *v. a. overstrain.* कन्हारणें, विदगुडणें, लचकवणें, लवंगवणें, कचवणें, लचक f.–करक f.– &c. भरवणें.

To be sprained. लचकणें, लचक f.–कचक f.–करक f.–चमक f.–भरणें *in. con.* कचकणें, लवंगणें, पेंचणें, कन्हारणें.

To Sprawl, *v. n. lie with the limbs spread out.* हातपायm.*pl.* पसरून निजणें–पडणें, सपाट–लंबा–सोटसा–सपसल *adv.* पडणें–निजणें.

To lay sprawling. लोळवणें.

2 See To Flounder.

Spray, *n.* See Sprig. 2 (of the sea, of rain, &c.). तुषार *pop.* तुसार *or* रm. झड f. हेंस f. ओसाडी f. वसाडाm.

Cold s. हिंवस f.

Fence against s. before a door or window. झड f.

S. driven by the wind. वावझड f.

To Spread, *v. a.* (a carpet, mat, &c.). अंथरणें, बिछावणें, घालणें, टाकणें, आस्तरणें, पसरणें, कुंदावणें, आस्तरणn.–&c. करणें *g. of o.*

Any thing to s. (*as* carpeting, matting, bedding, covering cloth, &c.). अंथरूणn. अंथरी f. आस्तरणn.

2 *expand, extend, diffuse.* फैलावणें, पसरणें, पसरवणें, विस्तारणें, विस्तारm.–फैलावm.–प्रसारm.–प्रसारणn.–&c. करणें *g. of o.*

3 *disperse, scatter over a large surface.* पसरणें, पसरवणें, विखरणें, पांगवणें, विसकळणें.

4 See To Smear. 5 (a report, &c.) v. To Publish. पसरणें, पेरणें, गाजवणें, प्रसारm.–प्रसारणn.–&c. करणें *g. of o.*

To Spread, *v. n. expand, extend.* पसरणें, प्रसरणें, माजणें, वाढणें, पसाराm.–फैलावm.–प्रसरm.–प्रसरणn.–&c. होणें *g. of s.*

2—as an ulcer or sore. चरणें, पचुरणें *or* पचरणें.

3—branches, horns, &c. फांकटणें, फांकणें.

4—a report, &c. पसरणें, लांबणें, माजणें, गाजणें.

5—as odours. भडकणें.

Spread, Spreading, *n.* v. V. A. 1.—*act.* अंथरणेंn. &c. आस्तरणn. प्रसारणn.

2—*act.* फैलावणेंn. पसरणेंn. &c. फैलावणी f. प्रसारणn.—*state.* फैलावm. फैलावाm पसाराm. विस्तारm. प्रसारm.

3—*act.* पसरणेंn. विखरणेंn. &c.

5—*act.* पसरणेंn. पेरणेंn. प्रसारणn.—*state.* प्रसारm.

v. V. N. पसरणेंn. &c. फैलावm. फैलावाm. पसाराm. प्रसरm. प्रसरणn. विस्तरm. विस्तृति f. पैसावm. प्रपंचm. विसरm.

Spread, *p.* v. V. A. 1. अंथरलेला, पसरलेला, &c. आस्तीर्ण, आस्तृत, प्रसारित, वितत.

फैलावलेला, विस्तारलेला, पसरलेला, &c. विस्तारित, विस्तीर्ण, प्रसृत.

v. V. N. 1. पसरलेला, &c. पसरट, प्रसृत, विस्तीर्ण, विस्तृत, विसृत, विकीर्ण, प्रकीर्ण, प्रवृद्ध, सविकाश.

3 फांकटलेला, &c. फांकट.

Spreader, *n.* Spreading, *p. a.* v. V. A. 1. अंथरणारा, पसरणारा, &c. आस्तरणकर्ता–कारी.

2 फैलावणारा, पसरणारा, विस्तार–&c. करणारा.

3 पसरणारा, विखरणारा, &c.

v. V. N. 1. पसरणारा, माजणारा, वाढणारा.

Spree. See Frolic, Fun.

Sprig, *n. shoot or twig.* टाहळा *or* डाहळाm. *dim.* टाहळी & डाहळीf. ढाळाm. ढाळी f. डघळाm. डघळी f. फांदोरी f. उपशाखा f.

Sprightliness, Sprightfulness, *n.* v. A. उल्लासीपणाm. &c. आनंदवृत्ति f. उल्लासवृत्ति f

Sprightly, Sprightful, *a lively, &c.* v. Merry. आनंदी, उल्लासी, आल्हादी, उल्लासवृत्ति, आनंदवृत्ति.

To Spring, *v n.* (out of the ground). रूजणें *or* रूझणें, फुटणें, जमीन f सोडणें, उगवणें, उदयm.–&c. होणें *g. of s.*

2 *proceed or issue from,* v. To Proceed. उपजणें, निपजणें, उद्भवणें, उत्पन्नहोणें, निघणें, उपजm.–उगमm.–उद्भवm.–&c. होणें *g. of s.*

3 v. To Leap. उडणें, कुदणें, उडी f. घालणें–मारणें–टाकणें, किलाणn. मारणें–टाकणें–माघणें, टिपणn. टाकणें, फलंग f. मारणें.

4 *fly elastically, start,* v. To Start. उसळणें.

5 up or out, suddenly. उडणें, उसळणें, उसळी f. खाणें–मारणें, निसटणें. निसपटणें.

6 upon or at, as to catch. झडपणें, झडप f.–झांप f.–झेंप f.–झडपडाm.–&c. घालणें.

To Spring, *v. a.* (a mine) *cause to explode.* उडवणें.

2 (a leak). फूट f. घेणें, झराm. लागणें *in. con.*

Spring, *n. vernal season.* वसंतm. वसंतऋतुm. पुष्पसमयm. पुष्पमासm. मधुm.

Budding and blooming of s. चैत्रपालवी f. चैत्रपल्लवm.n.

2 fig. *prime, &c.* v. Height. बहर *or* बहारm.

3 *elastic body.* कमाण *or* न f. कला f.

4 *elastic force or power,* lit. fig. See Elasticity, Spirit.

5 *sally, bounce, bound,* v. Leap. उडी f. फलंग f. किलाणn. टिपणn. उसळी f.

6 (upon or at; as to catch). झेंप f. झडप f. झांप f. झडपडाm.

7 *fountain.* झरा *or* झिराm. *dim.* झर्री f. जिव्हाळाm. निर्झरm.

Hot s. उन्हाळेंn. उन्हेरेंn.

Subterranean channel or vein of a s. जलनाडी f.

8 *origin, &c.* v. Source. खाण f. खाणी f. जिव्हाळाm. झरा *or* झिराm.

9 *beginning, origination,* v. Rise. मूलn. उपजm. उद्गम *pop.* उगम *and, vulg.* उग्रमm.

Spring-tide, *n.* v. Tide. उधानn. उसाणn.

To beat the s. or at the springs,—the ocean. उधानणें.

Springiness, Springy. See Elasticity, Elastic.

To Sprinkle, *v. n.* v. To Drizzle. शिंतोडणें *or* सिंतोडणें.

To Sprinkle, *v. a. scatter in small drops or particles;* also, *to besprinkle.* शिंपणें, शिंपडणें, सिंचणें, छिडकणें *or* शिडकणें, शिडकावm. देणें, प्रोक्षणें, छाटणें, छिडकावm.–सिंचनn.–सेकm.–प्रोक्षणn.–&c. करणें.

2 (cowdung-wash, &c.). सडाm. घालणें–देणें.

To s. and smear,—comprch. सडासारवणn.–सडासम्मार्जनn.–करणें.

Sprinkled, *p.* v. V. A. शिंपलेला, सिंचलेला, &c. सिंचित, सिक्त, प्रोक्षित.

Sprinkler, *n.* Sprinkling, *p. a.* v. V. A. शिंपणारा, सिंचणारा, &c. सेक्ता, सेचक, प्रोक्षक, प्रोक्षण–&c. कर्ता–कारी.

Sprinkling, *n.* v. V.—*act.* शिंपणेंn. सिंचणेंn. &c. शिंपणी f. छिडकावm. सिंचनn. सेचनn. सेकm. अभिषेचनn. प्रोक्षणn. मार्जनn.

I *quantity sprinkled.* शिडकाव *or* छिडकाव *m.* शिंतोडा *m.* छाटे *m. pl.*
II *drizzling, drizzle, light rain.* शिंतोडा *or* सिंतोडा *m.* तुषारपात *m.* सवनवणी माधवणी *n.*
Drop of a s. शिट *f.* शिटा *m.*

SPRITE. See SPIRIT, GHOST.

To SPROUT, *v n. germinate.* अंकुरणें, फुटणें, मोडावणें, पालवणें, रुजणें *or* रुझणें, अंकुर *m.*–मोड *m* –कोंब *m* –&c. येणें *in. con.*

SPROUT, *n. shoot of a plant.* अंकुर *m.* कोंब *or* कोम *m.* कोंबरा *m. dim.* कोंबरी *f.* पोंगा *m.* प्ररोह *m.*
After-sprouts, *sprouts from a stump or root.* खुंटभाजी *f.* निपालवाची भाजी *f.*
Sproutings. पल्लव *m. pop.* पालव *m. or* वी *f.* पालवण *n.*
2 *scarcely evolved shoot.* भाकरी *f.* डिरा *m. dim.* डिरी *f.* बोंखरी *f.* बोंखी *f.*

SPROUTED, *p.* v. V. अंकुरलेला, फुटलेला, अंकुर आलेला, &c. अंकुरित

SPROUTING, *p.* v. V. अंकुरणारा, &c. उद्भिज्ज, उद्भिद्.

SPROUTING, SPROUTAGE, *n.* v. V.—*act.* अंकुरण *n.* फुटण *n.* &c. मोड *m.* पल्लव *m. pop.* पालव *m or* वी *f* कोंबरा *m.* फूट *f.* मुगारा *m.*

SPRUCE, *a. smart,* v. NEAT, FINE. चाकचोप, चकपक, चकचकीत, चक्क, लकपक, लकलकीत, लक्क, साखसुरत.

SPRUCELY, *adv.* v. A. चकपक, &c. चाकचोपीने, चापचोपीने, &c. चापून चोपून.

SPRUCENESS, *n.* v. A. चकपकपणा *m.* लकपकपणा *m.* &c. चापचोपी *f.* चाकचोपी *f.* टूम *f.* कटाव *m.*

SPRUNG, *p.* v. V. 1. रुजलेला, फुटलेला, &c. रुजट, दुपानी, रुह (in comp.) उद्भिज्ज, उद्भिद्.
2 उपजलेला, निपजलेला, &c. उद्भव.

SPUME, SPUMOUS. See FROTH, FROTHY.

SPUNGE, &c. See SPONGE, &c.

SPUNK, *n. rotten wood.* पूम. पूड *f.*
2 *pluck,* v. SPIRIT. दम *m.* धमक *f.*

SPUR, *n.* कांटा *m.* आर *f.*
2 (of a cock). नांगी *f.* नखी *f.*
3 See INCITEMENT.

To SPUR, *v. a. prick with a spur.* कांटा *m.*–आर *f.* टोंचणें, कांटा *m.* मारणें, कांट्याने टोंचणें.
2 See To INCITE.

SPURIOUS, *a. counterfeit, not genuine,* v. FALSE. खोटा, खोटसाळ, मिथ्या, नकला, केलेला.
2 See BASTARD, ILLEGITIMATE.

SPURIOUSNESS, *n.* v. A. 1. खोटेपणा *m.* खोटसाळपणा *m.* नकलीपणा *m.* खोटाई *f.*

To SPURN, *v. a.* v. To KICK. लात *f.* मारणें, पादप्रहार *m.*–लत्ताप्रहार *m.* करणें.
2 *refuse with scorn;* v. To CONTEMN, To REJECT. लथडणें *or* लथाडणें, झाडणें, लातळणें *or* लाताळणें, लात *f.* मारणें, तिरस्कारणें, तिटकारणें, धिक्कारणें, धुतकारणें, धिक्कार *m* –तिरस्कार *m.*–&c. करणें *g. of o.*

SPURN, SPURNING, *n.* v. V. 2.—*act.* लथडणें *n.* झाडणें *n.* &c. धिक्कार *m.* तिरस्कार *m.* तिटकार *m.* तिटकारा *m.* लातपैजार *f.* छिथू *f.*

SPURNED, *p.* v. V. 2. लथडलेला, झाडलेला, &c. तिरस्कृत, धिक्कृत.

SPURNER, *n.* SPURNING, *p. a.* v. V. 2. लथडणारा, झाडणारा, धिक्कारणारा, &c. धिक्कार–तिरस्कार कर्ता–कारी.

To SPURT, *v. a. throw or force out in a stream.* चिरकांडी *f.*–पिचकळी *f.*–चिपळी *f.*–&c. सोडणें–टाकणें–उडवणें.

To SPURT, *v. n. gush out in a stream.* चिरकांडी *f.*–पिचकळी *f.*–चिपळी *f.*–&c. सुटणें–निघणें *g. of s.* उसळणें.

SPURT, *n. sudden gush or quick stream.* चिपळी *f* चिरकांडी *f.* पिचकळी *f.* पिचोळी *f.* पिचकारी *f.* चळकांडा *m.* उभड *m.* उभडा *m.* दुरदुरी *f.*
2 v. EFFORT. दम *m.*

To SPUTTER, *v. n. speak spittingly.* थूथूकरीत–थुंकाउडवीत–थुंकत–थुंक्याचे शिंतोडे उडवीत–&c. बोलणें, बोलण्यांत –बोलण्याबरोबर–&c. थुंकणें–थुंका *m.* उडवणें.
2 *fly out in particles.* चटचटणें, चरचरणें, फुरफुरणें, तटतटणें, तडतडणें *or* तिडतिडणें, चिवचिवणें,—intens. चराडणें, फुरारणें, तटारणें.

SPUTTER, SPUTTERING, *n* v. V. 1.—*act.* थुंकन बोलणें *n.* &c.
2 चटचटणें *n.* तटतटणें *n.* तिडतीड *f.* चिवचीव *f.*—intens. तडतडाट *m.* फुरफुराट *m.*

SPUTTERER, *n.* SPUTTERING, *p. a.* v. V. 1. थूथू करीत बोलणारा, &c.
2 चटचटणारा, तटतटणारा, &c. तिडतिडा, तिडका.

SPUTTERINGLY, *adv.* v. V. 1. थूथूकरून, थुंक्याचे शिंतोडे उडवून, &c.
2 चटचट *or* रां, चरचर *or* रां, चुरचूर *or* रां, तडतड *or* डां,—intens चराचर, चरारां.

SPY, *n. secret emissary.* बातमीदार, हेर, गुप्तदूत, चार, गूढचार, गूढचारी, गूढपुरुष, मंत्रगूढ.

To SPY, *v. a. gain sight of, descry,* v. To SEE. पाहणें, लक्षिणें, दृष्टीने वेधणें, हेरणें, हेरून काढणें, हेर *f.* करणें.
2 *out; explore,* v. To EXAMINE. हेरणें, टेहळणें, निरेखणें, हेर *f.* करणें.

SQUAB, *a. fat and short, squat, &c.* v. DUMPY. आडव्या बांध्याचा, गुटुंगा, गिड्डा *or* गिट्टा, बाटोळ्या आंगाचा, कुलुंगा, ठुला, चपनाड *or* डा, चापट.

SQUAB, *n. stuffed cushion.* गदेला *m.* रुजामा *m.* रुगदा *m.*
2 *dumpy and fat woman.* गिरदी *f.* मुग्धम्मा *f.* गोबरी बायको *f.*

To SQUABBLE, *v n. contend clamorously or peevishly,* v. To WRANGLE, To QUARREL. कळवंडणें, खटपटणें, भांडणें, कटकट *f.*–खटपट *f.*–कलागत *f.*–तंटा *m* –चखेडा *m.*–भांडण *n.*–&c. करणें, कनक *f.* झडणें–उडणें *g. of s.* झांज *f.* झडणें *g. of s.* तोंड *n.* करणें.

SQUABBLE, SQUABBLING, *n.* v. V. *and* QUARREL. कटकट *f.* भडाभडी *f.* कडकडी *f.* पासापास *or* घोस *f.* घसमस *f.* तडकाफडकी *f.* खणकादणका *m.* खडका *m.* खडकाभडका *m.* चकमक *f.* कलकल *m.* किलकील *m.* किलकिलाट *m.* किलबील *m.* किलबिलाट *m.* कचक *f.* कचाकच *f.* कचकच *f.* खळखळ *f.* झमाझमी *f.* फटकाफटकी *f.* कलागत *f.* बाचाबाच *f.* कडकडणें *n.* कलहा *m.* करकर *f.* रसकस *f.* धसफस *f.* धुसफूस *f.* धसाफसी *f.* झोटधरणी *f.* कट्टाकड्डा *m.* कट्टें भांडण *n.* झांज *f.* महारकचका *m.* कळवंडा कळवंडी *f.* हर्षामर्ष *or* र्षा *m.*

SQUABBLER, *n.* SQUABBLING, *p. a.* v. V. कळवंडणारा, भांडणारा, भांडण करणारा, &c. कलागती, कळकळ्या.

SQUABBY. See SQUAB.

SQUAD, *n. party learning military exercise.* नवशिकी जमात *f.*
That belongs to the awkward s. गवतकाप्यांचा.

SQUALID, *a. foul, filthy,* v. DISGUSTING. हिडीस, ओंगळ, मुरदाड *or* मुडदार, कुत्सित, ओखटा, हेंदरा, बुरसा, कलाहीन.

SQUALIDITY, SQUALIDNESS, *n.* v. A. हिडिसपणा *m.* ओंगळपणा *m.* बुरसेपणा *m.* &c.

To SQUALL, *v. n.* v. To CRY, To SCREAM. कैकणें, कैकावणें, टाहो *m.* फोडणें, किंकाळी *f.* फोडणें.

SQUALL, *n. cry, scream.* टाहो*m.* किंक *f.* किंकाळी *f.*
2 (of wind) *sudden gust.* वाऱ्याचा झटका*m.*-झटकारा*m.*-झपाटा*m.*-&c. घुगी *f.* जोळ*n.* वावटळ *f.*
Squalls,—compreh. वारेवावधान*n.* वारेवावटळ *f.*
S. with rain. झंझावात*m.* झंझानिल*m.*

SQUALLY, *a. abounding with squalls.* जोळी, वारेवावधानाचा, वारेवावटळीचा.

To SQUANDER, *v. a. spend prodigally, lavish.* उडवणें, उधळणें, घालवणें, दवडणें, खेळ*m.* करणें *g. of o.* गमावणें, विधुळणीस पाडणे-मिळवणें *or* मिळवून टाकणें, तीनवाटा *f. pl* -चारवाटा *f. pl.* करणें *g. of o.* फांफूं*n. f.* करणें (द्रव्याचें-धान्याचें &c.), विल्हेस लावणें, फुंकणें *or* फुंकून टाकणें (दौलत, द्रव्य, &c.), चणेफुटाणे*m. pl.* करणें *g. of o.* अपव्यय*m.*-अवासवा खर्च*m.* करणें *g. of o.* धुडके*m. pl.*-परकळे*m. pl.* उडविणें *g. of o.* विधवाट *f.*-विल्हेवाट *f*-विल्हय *f.*-वाताहत *f.*-उडवाउडव *f.*-उधळ *f.*-उधळमाधळ *f.* -उधळपट्टी *f.*-उफानगिरी *f.* -ताडफांटा*m.* -तिरडफांटा*m.*-वजावाट *f.*-निसांठा*m.*-धिंगाई *f* -&c. करणें *g. of o.*

SQUANDERED, *p.* v. V. उडवलेला, दवडलेला, घालवलेला, &c.
To be s. भयाभंगास जाणें, वारावाटा *f. pl.* होणें *g. of s.* परकळे*m. pl.*-धुडके*m. pl.* उडणें *g. of s.* वारा वाटां पळणें.

SQUANDERER, *n.* SQUANDERING, *p. a.* v. V. *and* EXTRAVAGANT. उडवणारा, उधळणारा, दवडणारा, &c. उडाऊ, उधळ्या, सांडरा, दिवाळखोर.

SQUANDERING, *n.* v. V.—*act.* उडवणें*n.* उधळणें*n.* दवडणें*n.* &c. अतिव्यय*m.* अपव्यय*m.* उधळपट्टी *f.* उधळमाधळ *f.* उफानगिरी *f.* वजावाट *f.* उद्धूलन*n.*

SQUARE, *a.*—in geometry. समचतुष्कोण, समचतुरस्र, चौकोण, चौकोणी.
2 v. JUST, RIGHT. बरोबर, नीट, न्यायाचा, खरा, रास्त, मार्गाचा.
To make s. यमकाला यमक*n.*-प्रासाला प्रास*m.* लावणें-बसवणें-मिळवणें.

SQUARE, *n. square figure.* समचतुष्कोण*m.* चौकोण*m.*
Sides of a s. चतुस्सीमा *f.*
2 *area of four sides.* चौक*m.*
S. in front of a house. माणीक चौक*m.*
3 (of workmen). गुण*m.* काटकोना *or* काटकोन्या*m.*
4 (of troops)—solid. कोट*m.*
5—in geometry or arithmetic. मूल *or* ळ*n.* वर्ग*m.* द्विघात*m.* कृति*f.*
6—as in tables of figures, *cell.* कोष्टक*m.n.* घर*n.* पग*m.n.*
7—as on cloth, &c. चौकडी *f.*
Squares of a chequered cloth. खाटलें बाजलें*n.*

To SQUARE, *v. a.* (a piece of timber, &c.). चौपाटणें, चौपाट करणें.
2—in geometry or arithmetic. वर्ग*m.*-द्विघात*m.* करणें, समगुणन*n.* करणें.
3 v. To ADJUST, To REGULATE. सुधारणें.
To s. accounts. खातें*n.* बराबर करणें-बेबाक करणें-पूज करणें.

To SQUARE, *v. n.* v. To AGREE, To SUIT. मिळणें, जमणें.

SQUARE-ROOT, *n.* वर्गमूल*n.* द्विघातमूल*n.*

SQUARED, *p.* v. V. A. 1. चौपाटलेला, &c. चौरस, चौपाट.

To SQUASH, *v. a. crush,* v. To SQUEEZE. चेंदणें, चेंदरणें, मसंदणें, मसंदळणें, रपटा*m.*-लेंधा*m.*-चेंदा*m.*-चेंदामेंदा*m.*-&c. करणें *g. of o.*

SQUASH, *n. rotting and running stuff.* दगळ *f.* रेबडी *f.* शेणखळा*m.* शेणपा*m.* शेणसडा*m.* शेण*n.* थिरबिटी *f.* थिरबिटी *f.* रपटा*m.* लगदा*m.* मेंदू*m.* लेंधा*m.*
2 *shock of soft bodies.* दचका*m.* भदका*m.* रपका*m.*

SQUASHINESS, *n.* v. A. गलगलितपणा*m.* डुळडुळितपणा*m.* उमळेपणा*m.* &c. थलथल *f.* विलविली *f.*

SQUASHY, *a. watery and soft.* गलगलीत *or* गिलगिलीत, डुळडुळीत, उमळा, थलथलीत, बरबरीत, विलविलीत, बिलबिला, लेंधा, लेंधट, विदविदा.

To SQUAT, *v. n. sit on the hams, &c.* उकड-उकुडवा बसणें, आसन*n.* जोडणें.
To s. down suddenly and violently. थबकट *adv* बसणें, थबकण *f.* मारणें.

SQUAT, *a. sitting on the hams.* उकडवा *or* उकिडवा *or* उकुडवा.
2 *short and thick,* v. DUMPY. चपटा, चपडा, चेपट, चपताड *or* डा, चपतळ *or* ळा *or* चपताळा, चिपतळ *or* ळा *or* चिपताळा, चापट, बनखल *or* बदखल, थबकट *or* टा, बसकट, बसका, बसकीचा.
S. or dumpy person. बुकणा हत्ती*m.* बुकणा*m.*
3—the nose चपणी, शिमरा, फेंदरा.

SQUAT-NOSED, *a.* चपणी, शिमरा.

To SQUEAK, To SQUEAL, *v. n. make a shrill noise.* किंकळणें *or* किंकाळणें, किंकळी *f.* फोडणें, चुचावणें, चींचीं*n.*-चूंचूं*n.*-चूंचूंन*n.* करणें.

SQUEAK, SQUEAL, *n.* v. V. किंक *f.* किंकळी *f.* चींचीं*n.* चूंचूं*n.* चूंचूंन*n.*

SQUEAKER, *n.* SQUEAKING, SQUEALING, *p. a.* v. V. किंकळणारा, चींचीं*n.* चूंचूं-&c. करणारा.

SQUEAMISH, *a. queasy, heckish.* मळमळ आलेला-सुटलेला, कळमळ आलेला, वमनोन्मुख, वांत्युन्मुख.
2 *fastidious,* v. DAINTY. चोखनळ, चोखारो, कंटाळखोर, खंतखोर, खोडकर, खोडाळ *or* खोड्याळ.

SQUEAMISHNESS, *n.* v. A. 1. *and* QUALMISHNESS. मळमळ *f.*
2 चोखनळपणा*m.* खोडकरपणा*m.* खोड्याळपणा*m.* &c. खोड *f.* खोड्याळी*f.*

To SQUEEZE, *v. a jam, press, compress, &c.* चेपणें, चापणें, चेवटणें, दाबणें, चिमटणें *or* चिवटणें, चिंचळणें, चिंवळणें, अंवळणें, चिरंगटणें, चेंगरणें, चिरडणें.
To be squeezed. चेपणें, चिपणें, चिमटणें.
To s. flat. चापटी *f.*-पोळी *f.* करून टाकणें *g. of o.*
2 *crush, knead, press roughly and injuriously.* कुसकरणें, कुसमाडणें, कुसमरणें, कोळणें, चिवडणें, चेंदणें, चेंदरणें, मसंदणें, मसंदळणें, मर्दणें.
3 fig. v. To OPPRESS. पिळणें, जाळणें, पिडणें, तेल*n.* काढणें *g. of o.*
4 out; *press or force out.* पिळणें, पिळून घेणें.

SQUEEZE, SQUEEZING, *n.* v. V. 1.—*act.* चेपणें*n.* चापणें*n.* अवळणें*n.* &c. चेपणी *f.*

SQUEEZED, *p.* v. V. 1. चेपलेला, चेंबटलेला, &c.
2 कुसकरलेला, चेंदरलेला, &c.

SQUEEZER, *n.* SQUEEZING, *p. a.* v. V. 1. चेपणारा, चेंबटणारा.
2 कुसकरणारा, चेंदरणारा, &c.

SQUIB, *n.* (of powder). फटकडी *f.* फटाकडी *f.* फटाकडा*m.* फटाका*m.* हाननळा*m.*

To SQUINT, *v. n. see obliquely.* तिरवा *decl.*-तिरका *decl.*-&c. *or* तिरवें-तिरकें-&c. पाहणें, तिरवी दृष्टि *f.*-&c. असणें *g. of s.*

SQUINT, *a.* SQUINTER, *n.* SQUINTING, *p. a.* SQUINT-EYED, *a.* v. V. तिरवा पाहणारा, &c. तिरवा *remiss.* तिरवट, तिरळा, तिरका *remiss.* तिरकट, तिरपा, कैरा, चकणा, चकाणा, काणा, तिरवे दृष्टीचा, वक्रदृष्टि, तिरकमशेट.

SQUINTING, SQUINT, *n.* v. V. तिरवें पाहणें*n.* तिरकी दृष्टि *f.* वक्रदृष्टि *f.*

SQUIRE, *n. attendant on a warrior.* खासबरदार.
2—the title. साहेब, राव, The English word is very common under the form of इरकोयर.

SQUIRREL, *n.*—the animal. खडी *f.* खार *f.* चानी *f.* खडूळ *f.*

To SQUIRT, *v. a. eject in a quick stream.* चिरकांडी *f.*-चिपनळी *f.* -चिपळी *f.*-&c. सोडणें-मारणें-उडवणें *g. of o.*

SQUIRT, *n. syringe.* चिरकाडी *f* पिचकारी *f.* पिचोळी *f.* चिपनळी *f.* चिपळी *f.*

2 *stream,* v. SPURT. चिरकांडी *f.* चिपळी *f.* पिचकारी *f.* पिचोळी *f.* दुरदुरी *f.*

To STAB, *v. a. pierce with a pointed weapon.* बोचणें, बोचकणें, भोंकसणें *or* भोंसकणें *or* भोसणें, भसकणें, भसकावणें, दुसणें *or* ढोसणें, दुसकणें, दुसकी *f.*-दुसी *f.* मारणें.

STAB, STABBING, *n.* v. V. बोचणें *n.* बोचकणें *n.* &c. दुसकी *f.* दुसी *or* दुस्सी *f.*

1 *wound from a sharp pointed weapon.* भोसका *m.* भोकसा *m.*

STABBED, *p.* v. V. बोचलेला, बोचकलेला, &c.

STABBER, *n.* STABBING, *p a.* v. V. बोचणारा, भोकसणारा, &c.

STABILITY, STABLENESS, *n.* v. A. 1. मजबुतपणा *m.* बळकटपणा *m.* &c. मजबुती *f.* बळकटी *f.* खंबिरी *f* दृढता *f.* दार्ढ्य *n.* द्रढिमा *m.*

2 टिकाऊपणा *m.* &c. स्थिरता *f.* स्थैर्य *n.* स्थायित्व *n.*

STABLE, *a. steadfast, firmly fixed,* v. FIRM, FIXED. मजबूत, बळकट, साबूत, दृढ, खंबीर, खम्माल, कुब्वल, काईम, काईमदाईम, अचल, ध्रुव.

2 *durable,* v. ENDURING. टिकाऊ, स्थिर, स्थायी, ध्रुव, अढळ.

STABLE, STABLING, *n.* पागा *f.* तबेला *m.* घोडशाळा *f.* घोडसाळ *f.* अश्वशाला *f.* अश्वगोष्ट *m.* मंदुरा *f.*

Augean s. दगडांचें पेंव *n.* हत्तीचें मडेंन.

Hole in a s. for horse's urine. मुनारी *f.* मुतरी *f.*

STABLE-BOY, STABLE-MAN, *n.* v. GROOM. मोतद्दार, पोरगा *m.*

S. of the mahár caste. महारपोरगा *m.*

To STABLISH. See To ESTABLISH.

STACK, *n. pile of grain, hay, &c.* गंज *m. f. dim.* गंजी *f.* उडवी *f.* उडवें *n.* कुंभेरी *f.* ढिकी *f.* ढिंग *m. dim.* ढिंगोरा *m.* ढिंगोळी *f.* ढुंग *m. dim.* ढुंगी *f.* ढुंगा *m.*

Stand or frame for a s माच *m.* माचोळी *f.* माळींचा *m.*

Straw &c. strewed *or* spot prepared for s. तळवें *n.*

2 (of corn with the ears). सुडी *f.* बुंचाड *n.* पाथरा *m.*

3 (of *karbá* or grass). वळई *or* ही *f.*

To STACK, *v. a. make into a pile.* गंज *m. f.*-&c. रचणें-करणें, डाळणें.

STACK-YARD, *n.* गंजीखाना *m.*

STADDLE, *n. frame of a stack.* माचोळी *f.* माच *m.* माळींचा *m.*

STAFF, *walking stick, &c.* काठी *f.* टेंकण काठी *f.* दांडा *m.* अवलंबयष्टि *f.*

2 *stick, as a weapon,* v. CUDGEL. सोंटा *or* सोटा *m.* सोडगा *m.* दांडगें *n.* दंड *m.*

3 (as of a spear, a flag, &c.). काठी *f.* दांडा *m.*

4 (as an ensign of authority,) *mace, &c.* छडी *f.* काठी *f.* वेत्र *n.*

STAFF-BEARER, *n.* v. MACE-BEARER. छडीबरदार, वेत्रधर, वेत्रधारी, दंडवान्, दंडी.

STAG, *n. male deer.* काळवीट *m.* हरिण *m.*

STAGE, *n. raised floor, platform, &c.* मंच *m.* मंचक *m.* माळा *m.* माळींचा *m.*

Movable s. (for dancing girls, &c). तक्तरांवा *m.*

2 (of the theatre). रंग *m.* रंगभूमि *f.* भूमिका *f.*

Speaking (as with persons) outside or off the s. आकाशभाषण *n.* आकाशभाषित *n.*

3 See THEATRE, DRAMA.

4 (of a journey). मजल *f.* टप्पा *m.* मकाण *or* न *n.* मुकाम *m.* पेंगें *n.*

By full stages—travelling. भरमजल.

Full s. भरमजल *f.*

Last s. (or state) fig. चरमावस्था *f.*

S. after s मजल दरमजल.

5 *place at which a relay is posted* डाकचौकी *f.* टप्पा *m.*

6 *step of a process.* मजल *f.* पर्याय *m.* मुकाम *m.* ठेप *f.*

STAGE-COACH, *n.* डाकेची गाडी *f.*

STAGE-PLAY, *n.* See DRAMA.

2 *mock-fight, blank menace, empty fury, &c.* v. PRETENCE. सोंग *n.* दाखवणूक *f.* हुलकावणी *f.* भजायुद्ध *n.*

STAGE-PLAYER, *n.* v. ACTOR. सोंगाडी, नाटकी.

STAGER, *n.* v. EXPERIENCED. बारावंदर फिरलेला, गरमनरम पाहिलेला, केला भोगलेला.

To STAGGER, *v. n.* v. To REEL. चांचरणें, चांचरी *or* चांचरीत *adv.* जाणें, झुकतझुकत-डुलतडुलत-ढकलत ढकलत-&c. चालणें, झुकणें, लुडकणें, लुडगी *f.*-लुडग्या *f. pl.* खाणें.

2 *be in doubt, waver,* v. To HESITATE. कांकरणें, आशंकणें, गणवणणें, गणमणणें, अवांकणें, डगणें, डळमळणें.

To STAGGER, *v. a. cause to reel.* झोकें *m. pl.*-झोकांड्या *f. pl.*-लुडग्या *f. pl.*-&c. खावविणें-खायास लावणें, झुगवणें.

2 *cause to doubt, make to hesitate.* मागें पुढें पाहायास लावणें, विचारकरायास लावणें, डगवणें, कांकरविणें, मनांतशंका *f.* भाणणें *g. of o.* कांकू *f.*-नानू *f.*-&c. करायास लावणें, आशंकित-साशंक-&c. करणें.

STAGNANCY, *n.* v. A. 1. कोंडलेलेपणा *m.* &c. गतिराहित्य *n.* गत्यभाव *m.*

2 मंदी *f.* मंदाई *f.* मंदावा *m.*

STAGNANT, *a. not flowing, not running in a stream.* कोंडलेला, सांठलेला, बांधलेला, मेलेला, गतिरहित, स्थिर.

S. water. सांठवणी *n.*

2 (businsss, trade, &c.) *not brisk.* मंद, मंदीचा, मंदाईचा.

To STAGNATE, *v. n. cease to flow.* गति *f.*-&c. अडणें-खुटणें-बंद-होणें-नाहींसा होणें-&c. *g. of s.* उभा राहणें, मरणें.

2 *become dull,*—trade, &c. मंद-&c. होणें, मंदावणें.

STAGNATION. See STAGNANCY.

STAID, *a. steady, grave,* v. SOBER. धीर, स्थिर, स्थिरबुद्धि, भरकुंब, भरकूम, *or* खूम, गंभीर.

STAIDNESS, *n.* v. A. भरकुंबपणा *m.* गंभीरपणा *m.* &c. भरकुमी *f.* गांभीर्य *n.* स्थिरता *f.* धीरता *f.* स्थिरबुद्धि *f.*

STAIN, *n. tinge, dye.* रंग *m.*

2 *spot, discoloration.* दाग *or* डाग *m.* चिह्न *n.* ठिकें *n.* ठीक *n.* ठिपका *m.* कलंक *m.* लांच्छन *n.* वर्णविकार *m.* वर्णविकृति *f.* वैवर्ण्य *n.*

3 fig. *sully, slur, blot.* डाग *m.* कलंक *m.* लांच्छन *n.* बट्टा *m.* ठपका *m.* कालिमा *m f.* काळवट *f.* काळवण *f.* काळें *n.* काळोखी *f.* मस *f.* बाट *m.* खोड *f.*

To STAIN, *v. a. tinge, dye.* रंग *m.* देणें, रंगवणें.

2 *discolor, spot.* भरणें, भरिवणें, डाग *m.* पाडणें, डागील-&c. करणें, विवर्ण करणें, वैवर्ण्य *n.*-वर्णविकार *m.*-&c. करणें *g. of o.*

3 *blot, sully, soil, slur.* डागणें, डागदेणें-लावणें, कलंक *m.* लावणें, काळें *n.*-&c. लावणें-आणणें, बट्टा *m.*-बाट *m.*-&c. ठेवणें, सकलंक-&c. करणें, दूषणें.

STAINED, *p.* v. V. 1. रंगदिल्हेला.

2 भरलेला, डागपाडलेला, &c. डागील, कलंकित, लांच्छित, वर्णविकृत.

3 डांकलग, डागील, कलंकित, कलंकी, कलंकमय, लांच्छित, लिप्त, लिप्साळा, बट्टेखोर.

STAINER, *n.* STAINING, *p. a.* v. V. 1. रंगणारा, रंगदेणारा.
2 भरणारा, डागपाडणारा, डगीलकरणारा, &c.
3 डागणारा, डागदेणारा, कलंकलावणारा, &c.

STAINLESS, *a.* v. PURE. विनडागाचा, डागा-ऐबा-&c. निराळा-वेगळा, विनऐब, निष्कलंक, कलंकरहित, कलंकहीन, निर्दोष, दोषरहित.

STAIR, *n. step for ascending.* पायरी *f.* सोपान *n.* पावठणी *or* पावठाणी *f.*
3 *landing place, quay.* घाट *m.* पाणवठा *m*
Officer presiding over a s घाटपांड्या.
2 stairs; *flight of steps.* जिना *m* सोपान *n.* सिडी *or* दी *f.*
Down s. खालीं, खालच्या घरांत-खोलींत-मजल्यांत-&c.
Up s. माडीवर, वरच्या खोलींत-मजल्यावर-&c.

STAIR-CASE, *n.* सिडी *or* दी *f.* जिना *m.* सोपान *n*
Shutter over a s. दादर *m.* हडपा *m.*

STAKE, *n. stick fixed or set in the ground.* खुंटा *m.* खुंट *m.* खुंटण *n.* डांभ *m.* डांभा *m.* मेख *f.* कील *m.* शंकु *m.*
Bifurcated s. मेढ *f.* (*dim.* मेढी *f.* मेढकी *f.* मेढकें *n*) मेडका *m.*
To fasten to a s. (a horse, bullock, &c.). डांभणें, मेखलणें.
2 (for impaling criminals). शूल *pop* सूळ *m.*
3 (of a fence). मेढा *m.*
4 *thing staked or wagered.* पण *m.* पैज *f.* होड *f.* जोखीम *n. f.* पणाचा-पैजेचा-शर्यतीचा-&c. विषय *m.* वळती *f.* नीवी *f.* आक्षिक *n.* आक्षिकपण *m.*
To be at stake. पण *m.*-पैज *f.*-&c. असणें *g. of s.* वर असणें *with g. of s.* (as प्राणावरचा गोष्ट my life is at s. आब्रूवरचा प्रसंग my honor is at s.).

To STAKE, *v. a. set (a fence) with stakes.* मेढावणें.
2 *wager, bet.* पण *m.*-पैज *f.*-होड *f.*-शर्यत *f.*-&c. मांडणें-घालणें-ठेवणें-पाडणें-करणें *g. of o.* पैजेवर-&c. मांडणें.

STALE, *a. vapid from having been kept.* शिळा, बासा *remiss.* बासट, कुईट, पर्युषित.—compreh. *s. and cold and dry, &c.* शिळापाका.
S. victuals. शिळवड *f.* शिळवरें *n.* शिळवट *f.* शिळावळ *f.*
To get s. शिळटणें.
2 fig. *trite, &c.* उष्टा, उच्छिष्ट, लोकोच्छिष्ट, रांडापोराच्या तोंडचा.
S. joke, device, thought. उच्छिष्टकल्पना *f.*

To STALE, *v. n. urine.* मुतणें, इराकत *f.*-पाणी *n.* करणें.

STALENESS, *n.* v. A. 1. शिळेपणा *m.* बासेपणा *m.*
2 उष्टेपणा *m.* &c.

To STALK, *v. n. walk statelily.* उताणा *decl.* चालणें, छाती काढून-उरावर-डौलाने-&c. चालणें, ठमकणें *or* ठमकत चालणें, चमकणें *or* चमकून-चमकत चालणें, झुमकणें, मिरवणें, ढेंगा *f. pl.* टाकीत चालणें.

STALK, STALKING, *n.* v. V. ठमकणें *n.* &c. ठमका *m.* मिरवणूक *f.* गजगति *f.* हंसगति *f.* अकड *f.* तोरा *m.*

STALK, *n. stem of a plant.* देठ *or* डेठ *m.* डेख *m.* तांट *n. dim.* तांटुक *n.* & तांटोळा *m.* काठी *f.* करवड *n.* नाडी *f.*
Dry (and trampled) stalks (of *kárbá, &c.*). चिपाड *or* ट *n.* चिपड *n.*
Stalks of leguminous plants. काड *n.*

STALKER, *n.* STALKING, *p. a.* v. V. उताणा *decl.* चालणारा, छातीकाढून चालणारा, ठमकतचालणारा, &c. गजगति, हंसगति, हंसगामी.

STALL, *n. crib, &c.* ठाण *n.* ठाणें *n.* गोथवड *f.*
2 (of venders). बसक *f.* बैठक *f.* दुकान *n.*

STALLAGE, *n. rent paid for a stall.* बसक *f.* बसकी *f.*

STALL-FED, *a.* ठाणबंद *or* ठाणेबंद.

STALLED, *a. ever kept in the stall.* ठाणेबंद *or* ठाणेबंद.

STALLION, *n. stone-horse.* वळू *m.* सुरू *m.* बेण्याचा घोडा *m.*
Excitement of a s. (towards the mare). कुलकुली *f.* कुलुली *f.*

STAMEN, *n.*—in botany. केसर *m.* पुंकेसर *m*
2 stamina; *that which constitutes the principal strength.* बलसाधन *n.* बलहेतु *m.* सारांग *n.* सारसाधन *n.*

To STAMMER, *v. n. stutter.* तोतरें बोलणें, गुलफणें, कांच कळणें, लागणें, लागतबोलणें, बोलण्यांत अडणें-अडकळणें-&c. जीभ *f.* लागणें *g. of s.* आडकळत-&c. बोलणें.

STAMMER, STAMMERING, *n.* v. V.—*act.* तोतरें बोलणें *n.* बोलण्यांत अडणें *n.*

STAMMERER, *n.* STAMMERING, *p. a.* v. V. तोतरें बोलणारा, &c. तोतरा, फांपरा *or* फांपा, स्खलद्गी.

To STAMP, *v. a.* (the ground &c.). आपटणें, आदळणें, तळपायाने-पायाने ठोकणें-मारणें, पादाघात *m.* करणें.
2 *impress with some mark.* छापणें, वेटणें, शिक्का *m.*-छाप *m.*-ठसा *m.*-मुद्रा *f.*-&c. मारणें *with* वर *of o*
3 *form by impression.* छापणें, ठसवणें, छाप *m.*-छापा *m.*-ठसा *m.* मारणें *g. of o.*
4 (coin). शिक्का *m.* मारणें-पाडणें, पाडणें.

To STAMP, *v. n.* v. To RAGE. भुई *f.*-&c. आपटणें-आदळणें, पाय *m. pl.* आपटणें, चडफडणें.
2 upon; v. To TRAMPLE. पायाने-पायाखालीं-&c. तुडवणें.

STAMP, *n. instrument of stamping.* छाप *m.* ठसा *m.* शिक्का *m.* मोहर *f.* मुद्रा *f.* मुद्रिका *f.*
2 *impression made.* छाप *m.* छापा *m.* शिक्का *m.* ठसा *m.* मुद्रा *f.* मुद्रिका *f.*
3 *character fixed; cast, make, &c.* v. FORM. रूप *n.* आकार *m.* घात *m.* जात *f.* प्रत *f.* मासला *m.* मुद्रा *f.* ठेव *f.* ठेवण *f.* दस्ती *f.*
Of the right s. हाडाचा खरा-चांगला-भला &c.

STAMPED, *p.* v. V. A. 2. छापलेला, छापमारलेला, &c. बेटीव, छापी, छापींव, छापील, मुद्रित, मुद्रांकित, समुद्र.
3 छापलेला, ठसवलेला.
To be s. ठसणें.

STAMPER, *n.* STAMPING. *p. a.* v. V. A. 1. आपटणारा, तळपायाने ठोकणारा-मारणारा, &c.
2, 3. छापणारा, छाप-&c. मारणारा, छापारी छापेकरी.

STAMPING, *n.* v. V. A. 1. आपटणें *n.* आदळणें *n.* तळपायाने मारणें *n.* &c.
2, 3 छापणें *n.* छापमारणें *n.* &c.
v. V. N. भुई आपटणें *n.* पायआपटणें *n.*

To STANCH, *v. a.* (blood) *stop the flow of.* राहविणें, थांबविणें, बंद करणें, वाहणें *n.*-&c. राहविणें-&c. *g. of o.*

To STANCH, *v. n. cease to flow.* राहणें, बंद होणें, वाहणें *n.*-प्रवाह *m.* राहणें-बंद होणें *g. of s.*

STANCH, *a.* v. CONSTANT, FIRM. धीर, सत्वधीर, सुधीर, करारी.

STANCHION, *n. small post.* खांबणी *f.* मोरवा *m.*

STANCHNESS, *n.* v. A. धीरपणा *m.* &c. धीरता *f.* धैर्य *n.* स्थैर्य *n.* स्थिति *pop.* स्थीत *f.*

To STAND, *v. n. be erect, &c.* उभा-खडा असणें-होणें-राहणें, उभारणें.
2 *stop, halt.* उभा राहणें-ठाकणें, ठेपणें, ठरणें, ठैरणें, थोपणें, थांबणें, विरमणें, स्थिरावणें.
3 *be stationary; lie, cease.* पडणें, राहणें, स्तब्धणें, खोळंबणें, तकूब-&c. होणें-राहणें, खुंटणें, तटस्थ होणें-राहणें.

4 *continue, abide,* v. To Endure. राहणें, टिकणें, ठरणें, तगणें, स्थिर-&c. राहणें.
5 *to be in any state.* असणें, होणें, पडणें.
6 by, *be near, be present.* जवळ-&c. असणें.
7 by; *not to desert.* धरून-चिकटून-&c. राहणें.
8 fast; *remain stationary.* राहणें, तळm. धरणें-धरून असणें-राहणें.
9 for; *be a candidate.* उभाराहणें, उमेदवार असणें.
10 for, *be in the place of, represent.* दाखवणें, दर्शिवणें, ठिकाणीं असणें.
11 off, *keep at a distance* दूर-&c. राहणें.
12 out; *project, be prominent.* बाहेर येणें, उमटणें *or* उमठणें
13 out; v. To Persist. चिकटून-&c. राहणें.
14 over; *lie over.* खुंटीस अडकणें *or* लागणें, खडा राहणें-होणें.
15 to; *abide by, adhere to.* चिकटून-धरून-येऊन-भंवटाळून-&c. असणें-बसणें-राहणें
16 up; *rise from sitting.* उठून उभाराहणें, उभाराहणें.
17 up for; *come forward to help.* उभाराहणें, पक्षm.-कैवारm. धरणें.
18 with; *be consistent,* v. To Agree. मिळणें, जमणें.

To Stand, *v a.* v. To Bear. सोसणें, साहणें.

Stand, *n.* v. Station. ठाणेंn. ठिकाणn. स्थानn. अड्डाm. अखाडाm.
2 *stop, halt.* तटस्थपणाm. गतिस्तंभm. गतिरोधm. गतिभंगm. स्थिर-गतिf. तटस्थn.
Brought to a s. स्तंभित, स्तब्ध.
That is at a s. गतिहीन, तटस्थ.
To bring, put, &c. to a s. उभा करणें, खडकावणें, स्तंभनn.—गतिभंगm.-गतिरोधm.-&c. करणें.
To come to a s. or s. still. खुंटणें, थडकणें, थकणें, उभा होणें, गति-हीन होणें, खडकणें, खुडकणें, तरंगणें, घोडेंn. थकणें *g. of s.*
3 (as for water pots, casks, &c.). घडोंचीf. घोडाm.
4 (for a lamp, dish, &c.). ठाणवई *or* ठाणवीf.
5 (for swivels, native palanquins, &c.). शिपाईm.
6 (as of glass &c. vessels) *bottom-part.* बसकf. बैठकf. पेंदी *or* पेंधीf.
7 *frame, supporting case,*—gener. घोडाm. घोडीf. बसकf. बैठकf. पात्रn. चौकीf. माचोळीf. खुरशीf.
S. with three legs, *tripod.* तिवईf. तिपाईf.

Standard, *n. ensign,* v. Flag. निशाणn. पताकf. बाहुटाm.
2 *rule, measure.* परिमाणn. प्रमाणn. धडाm.

Standard-bearer, *n.* निशाणदार, पताकी, ध्वजवान्.

Stander, *n.* Standing, *p. a.* v. V. N. 1. उभाराहणारा-राहिलेला, &c. उभा, खडा, स्थित, स्थ (in comp. as मार्गस्थ, &c.), स्थाता (in comp.).
Standing, *in a standing posture.* उभाने, उभानी, उभाराहून.
3 पडणारा-पडलेला, राहणारा-राहिलेला, &c.
4 *and* Enduring. टिकणारा, ठरणारा, &c. टिकाऊ.
I *not in oblivion or desuetude,* v. Extant. चालता, उभा, उप-स्थित, जागता, प्रसिद्ध, उपलभ्यमान, स्थित, अवस्थित.
II—corn, &c. उभा.
III See Fixed, Continual.

Standing, *n.* v. V. N. 1. उभाराहणेंn. &c.
4 टिकणेंn. ठरणेंn. &c. टिकावm. टिकावाm. स्थितिpop. स्थीतf. अव-स्थितिf.
Of long s. बहुत दिवसांचा, केढोळचा, केव्हांचा, चिरकाळी, चिरका-लिक, चिरस्थायी, कदीम, चिरंतन.
I *place to stand in.* उभाराहण्याची जागाf.
II v. Rank. पदवीf.

Standish, *n. case for pen and ink.* कलमदानn.

Stanza, *n.*—in poetry. श्लोकm. ग्रंथm. कडवेंn.

Staple, *a.* (in commerce) *chief.* उदिमाचा मुख्य, विशेष उदिमाचा, वाणिज्यप्रधान.

Staple, *n. mart, emporium.* पेंठf. उतारपेंठf. गंजm.
2 *loop of iron, &c.* कोयंडाm.
3 (of wool, &c.). सूतn.

Star, *n.* तारांm.f. चांदणीf. तारकाf. नक्षत्रn. भn. उडुn. ऋक्षn.
Falling s. उल्काf. तारांm.f.
Falling of a s. तारापातm. उल्कापातm.
Propitiousness of the stars. तारावलn.
The stars. भगणm. नक्षत्रमंडलn. नक्षत्रगणm. उडुगणm.
2 *asterisk.* चौफुलीf.
3 (as on cloth, &c.). चौफुलीf.
4 (as on the forehead of a bullock, &c.). चांदेंn. चंद्रm.
That has a s. on the forehead. चंद्री, चांदर, चांद्या, चांद्या.

Star-board, *n.* उजवें बोडदn.

Star-light, *n.* ताऱ्यांचा उजेडm. नक्षत्रप्रकाशm.

Star-shoot, *n.* तारापातm. उल्कापातm.

Starch, *n. substance used to stiffen cloth.* खळf. कलप *or* फ *or* कलेपm. पेजf. चीकm. आहारm.

Starch, *a. formal, precise, &c.* v. Stiff. भरकुंबीच्या डौलाचा-सोंगाचा-&c. भारदारीच्या डौलाचा-&c. ताठ्याचा, आढ्यतेचा, अनम्र, अमृदु, गंभीरमानी.

To Starch, *v. a.* v. N. खळणें, खळf.-कलपm.-&c. लावणें-घालणें.

Starched, *p. and a.* v. V. खळ लावलेला, &c. कलपदार.
I See Starch.

Starchness, Starchedness, *n.* v. A. भरकुंबीचा डौलm. भारदारीचा डौलm. ताठाm. आढ्यताf.

To Stare, *v. n. look fixedly, gaze.* टकf. लावणें-लावून पाहणें, टौंकारणें *or* टौंकारून पाहणें, डोळेवासून-पसरून-&c. पाहणें, टकटक-टकमक-&c. पाहणें.

Stare, *n. fixed look.* टकf. v. लाव, लाग, अनिमेषदृष्टिf. अनिमेषा-वलोकनn.

Starer, *n.* Staring, *p. a.* v. V. टकलावणारा, टकलावूनपाहणारा, डोळेवासून पाहणारा, &c. अनिमेषदृष्टि, अनिमेषावलोकी.

Staringly, *adv.* v.V. टकलावून, डोळेवासून, &c. टकटक *or* कां, टक-मक *or* कां, टकाकां.

Stark, *a. pure, mere, thorough.* शुद्ध, केवल *or* ळ, निखालस, थेट.
2 See Stiff.

Stark, *adv. entirely, utterly,* v. Wholly. अगदी, केवळ, शुद्ध, निखळ, निखालस, निपट.

Starling, *n.*—the bird. मैनाm. शाळुंकी *or* खीf. शारिकाf.

Starry, *a. of or belonging to stars.* ताऱ्यांचा, &c. नाक्षत्र, आर्क्ष.
2 *abounding &c. with stars.* नक्षत्रमय, तारामय, नक्षत्रप्रचुर-बहुल, नक्षत्राकीर्ण, नक्षत्रव्याप्त.
S. firmament, v. Heaven. भचक्रn. नक्षत्रमंडलn. खगोलm. उ-डुगणm.
S. host. भगणm. नक्षत्रगणm.

To Start, *v. n. have a twitching, &c.* चमकणें, चमकf. भरणें-मारणें.
2 *startle, shrink back.* उचकणें *or* दचकणें, बुजणें, बिचकणें, चम-कणें, भडकणें, निरबुजणें, उचकून-&c. उठणें.

3 *commence a journey*, v. To Set out. निघणें, चलणें, चालू-चालता-रवाना-&c. होणें, वाट चालूं लागणें, वाट*f.*-मार्ग*m.*-&c. धरणें, निघावा*m.*-निर्याण*n.*-प्रस्थान-&c. होणे *g. of s.* गमनोन्मुख-जिगमिषु-&c. होणें.

To get the s. of. आघाडो*f.* साधणें.

4 *spring or fly out of place.* सरकणें, निसटणें, निसपटणें, निघून जाणें.

5 off; *set off suddenly.* झटकणें *or* झुटकणे, झडाडणें, झुकणें, झुकाटणें, सडकणें *or* सटकणें *or* सुटकणें, फटकणें, तकटून पळणें.

6 up; *rise eagerly or suddenly.* उठावणें, उसळणें, एकाएकी-आवेशाने-टपकन-&c. उठणें, उचकून-चमकून-&c. उठणें.

To Start, *v. a. startle.* उचकविणें *or* दचकविणें, बिचकावणें, चमकविणें, बुजवणें.

2 (hare, bird, &c.) *cause to flee or fly.* उठवणें, भडकवणें

3 *put into motion, cause to set off.* वाटेस-वाटे-&c. लावणें, चालता-चालू-रवाना-&c. करणें, हाकारणें.

4 *bring into view or notice; propose.* घेणें, फोडणें, काढणें, पुढे आणणें.

Start, Starting, *n.* v. V. N. 1. चमकणें*n.* चमक*f.*

3 निघणें*n.* चलणें*n.* गमनारंभ*m.* गगनोपक्रम*m.*

I *sudden fit or sally*, (of fancy, &c.). हुक्की*f.* लहर*f.* उकळी*f.*

By fits and starts. लहरीने, हुक्कीने, लहरीवरीवर, हुक्की बरीवर.

Started, *p.* v. V. A 1. उचकवलेला, बिचकावलेला, बुजवलेला.

2 उठवलेला, &c.

To Startle, *v. n. draw back*, v. To Start. उचकणें *or* दचकणें, बुजणें, उचका*m.*-&c. बसणें.

To Startle, *v. a. impress with sudden fear.* उचकविणें *or* दचकविणें, बिचकावणें, चमकविणें, बुजवणें, धक्का*m.* देणें-बसवणें, उचका*m.*-धडक*f.*-धडकी*f.*-&c. बसवणें.

Startle, *n. sudden fright.* धक्का*m.* उचका*m.* धडक*f.* धडकी.

Startled, *p.* v. V. A. उचकवलेला, चमकवलेला, बुजवलेला, &c.

Startler, *n.* Startling, *p. a.* v. V. A. उचकवणारा, चमकवणारा, धक्का-उचका-&c. बसवणारा.

Starvation, *n* v. V. N. 1.—*state.* उपासमर*f.* उपास*m.* अनाच्छगत*f.*

v. V. A. 1.—*act.* उपासी मारणें*n.* उपासमार*m.* उपासमारा*m.*

To Starve, *v. n. perish with hunger.* उपासी मरणें, उपासाने-भुकेने-क्षुधेने-&c. मरणें, भुकेंमरणें, उपासमर*f.* होणें *g. of s.* आळवण*n.* निघणें-होणें *g. of s.*

2 *perish with cold.* थंडीने-हिवाने *or* हिवें-&c. मरणें.

To Starve, *v. a. kill or distress with hunger.* उपासी मारणें, भुकेंभुकेने-&c. मारणें, उपासमार*m.*-उपासमारा*m.*-पोटमारा*m.* करणें *g. of o.* उपासी-&c. ठेवणें-राखणें, आळवण*n.* काढणें-घालणें *g. of o.*

2 *kill with cold.* थंडीने-हिवाने-&c. मारणें.

Starved, *p.* v. V. A. 1. उपासी मारलेला, &c. उपासी.

v. V. N. 1. *and* Starving. उपासी मेलेला, उपासी.

Starveling, *a. thin from hunger*, v. Lean. मरकाड्या, मरतुकडा *or* तुंगडा, मन्या, रोड्या, लकड्या.

Starveling, *n. one thin through want of nutriment.* In expression of this sense there are numerous terms and appellatives. इंद्रमडें *or* मर्डें*n.* मरतमडें *or* मर्डें*n.* मरतुकडें*n.* करपटसड्या, गिन्हा*m.* गि-हावळ*f.* पांदरपाल*f.* कांखा*m.* हाडांचा पिंजरा*m.* काष्ठ*n.* पाप्यांचें पितर*n.* झुडतर*n.* जरत्कारू, मृत्युगोदान*n.* सांपळा*m.* हत्या*f.* दिपाचा कडा*m.* See also under Lean.

Starver, *n.* Starving, *p. a.* v. V. N. 1. उपासी मरणारा, &c. उपासकाढू, उपासी, भुकेबंगाल, अन्नास महाग, अन्नास मोताद, अन्नार्थी, अन्नरहित.

State, *n* v. Condition. स्थिति *pop.* स्थीत*f.* अवस्था*f.* गति*f.* दशा*f.*

Present s. अहवाल *or* हवाल*m. f.*

2 *grandeur, show, &c.* v. Pomp. थाट*m.* थाटमाट*m.* थाटमांड*m.* डौल*m.* डामडौल*m.* टामटूम*f.* अमिरी*f.*

S.-carriage. रथ*m*

3 *ruling power or body*, v. Government. सरकार*n.* हुजूर*n.*

The eight offices of a s. अष्टाधिकार*m. pl.*

Pillar of the s. दौलतीचा खांब*m*

Secret of s. राजगुह्य*n.*

S.-affairs. राजकार्य*n*

S.-counsel. राजकारण*n.*

S.-maxim or rule. राजधर्म*m.*

4 *body of people, united under a government.* राज्य*n.* राष्ट्र*n.* प्रजागण*m.*

State, *a. of or belonging to the government.* सरकारी, सरकारचा, सरकारसंबंधाचा, सरकारच्या संबंधाचा, सरकारी प्रकरणाचा.

2 *belonging to or requiring pomp.* थाटाचा, थाटमाटाचा, डामडौलाचा, &c.

To State, *v. a. set down, express particularly in writing.* कलमवार-कलमबंदीने-&c. लिहणें-मांडणें, कलमबंदी*f.* करणें *g. of o.* मजकूर*m.*-हकिकत*f.*-वाका*m.*-वृत्तांत*m.*-&c. लिहणें-लिहून ठेवणें.

2 *express orally, narrate, &c.* v. To Tell. सांगणें, बोलणें, मजकूर*m.*-वर्त्तमान*n.*-हकिकत*f.*-बयान*m.*-वृत्तांत*m.*-&c. सांगणें-कळवणें, निवेदणें, निवेदन*n.*-&c. करणें *g. of o.* निवेदित-&c. करणें.

State-room, *n.* दिवाणखाना*m.*

Stated, *p.* & *a.* v. V. 2. सांगितलेला, &c. निवेदित, वेदित, कथित, उपपादित, उपन्यस्त.

I *settled*, v. Fixed. नेमलेला, नियमाचा *or* नेमाचा, बंदा, नियमित, नियत.

Statedly, *adv.* v. A. नियमाने *or* नेमाने, नेमाचा *decl.* नेहमी *or* नेहेमी.

Stateliness, *n.* v. A. मोठेपणाचा डौल*m.* डौल*m.* डामडौल*m.* डौलदारी*f.* गौरव*n.* प्रौढि*f.*

Stately, *a. dignified, lofty, &c.* v. Grand, Majestic. डौलाचा, डौलदारीचा, प्रौढ.

Statement, Stating, *n.* v. V. 1.—*act.* कलमवारलिहणें*n.* &c. कलमबंदी*f.*

2—*act.* सांगणें*n.* मजकूर सांगणें*n.* &c. निवेदन*n.* कथन*n.* उपपादन*n.* उपन्यास*m.* वेदना*f.*

I *representation made*, v. Account. हकिकत*f.* मजकूर*m.* करिणा*m.* बयाण *or* ना*m.* वाका*m.*

II (as of costs, profits, &c.) v. Estimate. आकार*m.*

Stater, *n.* v. V. 1. कलमवार लिहणारा, मजकूर लिहणारा, &c. निवेदक, कथक, उपपादक, निवेदन-&c. कर्त्ता.

2 सांगणारा, मजकूर सांगणारा, &c.

Statesman, *n. one versed in the art of government.* राजकार्यधुरंधर, राजधर्मवित्, राजनीतिज्ञ, राजकर्मप्रवीण, राजनीतिकुशल, राजनीतिविशारद, राजकारणी.

2 *one employed in public affairs.* राज्यकारभारांतलीअसामी, राज्यकारभारी, राजपुरुष, राजभृत्य, राजमंत्री.

STATION, *n. place, post, stand.* जागा *m f.* स्थान *n.* स्थल *or* ळ *n,* ठाणें *n.* ठिकाण *n.* अवस्थान *n.* अवस्थिति *f.*

2 (of bearers, &c.). अड्डा *m.* अखाडा *m.*

3 *post assigned,* v. OFFICE. जागा *f.* असामी *f.* अमल *m.* अधिकार *m.*

4 *rank, condition of life.* पदवी *f.* पद *n.* दरजा *m.*

High s. मरातब *m. f.*

To STATION, *v. a. appoint to the occupation of a place; place set.* ठेवणें, बसवणें, उभा-&c. करणें, ठिकाण्यावर-ठाण्यावर-&c. नेमणें -योजणें-नेमणूक *f.*-&c. करणें.

STATIONARY, *a not moving, fixed.* चालण्यानिराळा-वेगळा, निश्चल *or* ळ, स्थावर, स्थिर, अचर, अचल.

2 *not advancing.* निवाळ्या, वाढीवेगळा-निराळा, अवर्द्धमान.

STATIONED, *p.* v. V. ठेवलेला, ठाण्यावर-&c. नेमलेला.

STATIONER, *n. seller of paper, &c.* कागदवगैरे विकणारा, कागदविक्या, लेखनसामग्रीविक्रेता.

STATIONERY, *n. paper, ink, &c.* कागदवगैरेलिहिण्याचें सामान *n.* -साहित्य *n.* लेखनसामग्री *f.*

STATISTIC, STATISTICAL, *a. relating to statistics.* देशस्थिति-रीतिसंबंधी-विषयक.

STATISTICS, *n. domestic economy, social condition, &c. of a people or country.* देशावस्था *f.* देशस्थितिरीतिप्रकरण *n.*

STATUARY, *n. image-carving.* मूर्त्तिखोदणें *n.* &c. पुतळघडणी *f.* मूर्त्तिकरण *n.*

2 *image-carver.* मूर्त्ति-पुतळा-&c. खोदणारा-घडणारा, मूर्त्तिकार.

STATUE, *n. image.* मूर्त्ति *f.* पुतळा *m.* (*and* पुतळी *f.*) बाहुला *m.* (बाहुली *f. and* बाहुलें *n.*) प्रतिछाया *f.* प्रतिमा *f.*

STATURE, *n. natural height of the body.* शरीराची-देहाची-&c. उंची *f.* शरीरोच्चता *f*

Of graceful s. लांबलचक.

To be of short or low s. भुई *f.* ठेंगणी असणें *g. of s.* काठी *f.* बुजी-ठेंगणी-&c. असणें *g. of s.*

To be tall or high s. भुई *f.* उफाड्याची असणें *g. of s.* काठी *f.* उंच असणें *g. of s.*

STATUTE, *n. rule, regulation,* v. LAW. कायदा *m.* जाबता *m.* कानू *f.* दस्तूर *m.* दस्तूर अम्मल *m.* नियम *m.* विधान *n.*

STATUTORY, *a. enacted by statute.* कायद्याचा, कायद्याने स्थापलेला, नियमस्थापित, विधिस्थापित.

STAVE, *n.* (of wood). फळी *f.*

2 (of a song, &c.). कडवें *n.*

To STAVE, *v. a.* फोडणें, तोंड *n.* उघडणें

To STAY, *v. n. remain, continue.* राहणें, ठरणें, टिकणें, तगणें, थारावणें, थारणें, बसणें, थिरावणें.

2 *stop, stand.* राहणें, उभाराहणें, थांबणें, ठरणें, थारणें, थारावणें, थिरावणें, स्थिरावणें.

3 *dwell, abide,* v. To RESIDE. राहणें, नांदणें, वास *m.*-&c. करणें, असणें, ठिकाण *n.*-मकाण *or* न *n.*-&c. असणें *g. of o.*

4 for; *wait for.* राहणें, खोळवणें, खोळंबून राहणें-बसणें, थांबणें, थिरणें, वाट *f.*-&c. पाहणें, खोळंबा *m.*-&c. करणें.

To STAY, *v. a. stop, repress, &c.* राहविणें, स्थिरावणें, थारवणें, थांबवणें, थोपवणें, अटपवणें, आवरणें, आकळणें.

2 *hinder from proceeding, make to stay,* v. To STOP, To DETAIN. राहविणें, स्थिरावणें, थिरावणें, थारावणें, ठेवून घेणें, खोळंबा *m.*-खोटी *f.*-&c. करणें *g. of o.*

3 *hold up,* v. To SUPPORT, To PROP. थोपवणें, धिरा *m.*-&c. देणें, थोप *f.* संभाळणें-करणें *g. of o.*

STAY, STAYING, *n.* v. V. N. 1 —*state.* राहणें *n.* ठरणें *n.* &c. स्थिति *pop.* स्थीत *f.* ठराव *m.* ठरणूक *f.* थारा *m.* थारावणी *f.* टिकाव *m.* टिकावा *m.* तगाव *m.* अवस्थिति *f.* अवस्थान *n.* अधिष्ठान *n.* संस्था *f.* संस्थिति *f.* वृत्ति *f.*

2 राहणें *n.* थांबणें *n.* ठरणें *n.* &c. थारावणी *f.*

3 *and* RESIDENCE. राहणें *n.* नांदणें *n.* नांदणूक *f.* नांदवट *f.* रहिवास *m.* वास्तव्य *n.*

Temporary s. मुकाम *m.*

4 राहणें *n.* थांबणें *n.* खोळंबणें *n.* &c. खोळंबा *m.* खोटी *f.*

I *rope &c. to steady.* ओढा *m.* तणावा *m.*

II v. PROP, SUPPORT. धिरा *m.* ओठंगण *n.* तणावा *m.* अवष्टंभ *m.* मेळा *m.*

To knock away, take away, &c. the s. of. थोप *f.* बुडवणें *g. of o.*

STAYER, *n.* STAYING, *p. a.* v. V. N. 1. राहणारा, ठरणारा, &c. अवस्थायी, अवस्थित, स्थित, संस्थित, स्थायी and स्थायिक (in comp.), स्थाना (in comp.), संस्थ (in comp.).

STAYS, *n.* v. BODICE. कांचोळी *f*

STEAD, *n. room, place.* जागा *f. m.* स्थान *n.* ठिकाण *n.* स्थल *or* ळ *n.*

In the s. of. जागीं, ऐवजीं.

That is in the s. of. वारचा, वाटचा, होता, होत्साता, होतेला.

To stand in s. *be of use.* कामास-कामीं-उपयोगास-उपयोगीं-&c. येणें-पडणें.

STEADFAST, STEADY, *a. fast, fixed.* निश्चल *or* ळ, स्थिर, अचर, अचल.

2 *resolute, constant,* v. FIRM. धिराचा, निश्चयाचा, स्थिर, चिकट, स्थिरचित्त, स्थिरमनस्क, स्थिरात्मा, स्थिरचेता, खंबीर, स्तब्ध, अचपल.

3 *not fluctuating, not deviating; uniform, regular.* एकसारखा चालणारा-वाहणारा, &c. स्थिर, समगति.

4 *of uniform conduct, sober, quiet, &c.* एकधोरणी, एकसुती, एकनंबरी, साळसूद *or* ध, एकचालीचा, एकरीतीचा, चालीचा, स्थिरबुद्धीचा, स्थिरवृत्तीचा, स्थिरबुद्धि, स्थिरवृत्ति, अचंचलवृत्ति, अचंचलबुद्धि, अव्यभिचारवृत्ति.

STEADFASTNESS, STEADINESS, *n.* v. A. 1. निश्चळपणा *m.* निश्चलता *f.* अचलता *f.* स्थिरता *f.* स्थैर्य *n.*

2 चिकटपणा *m.* चिकटाई *f.* नेट *m.* निग्रह *m.* स्थिरता *f.* स्थैर्य *n.* स्थिनी *f.* अचापल्य *n.*

3 एकसारखेपणा *m.* समगति *f.*

4 एकधोरणीपणा *m.* एकसुतिपणा *m.* साळसूदपणा *m.* &c. स्थिरबुद्धि *f.* स्थिरवृत्ति *f.*

To STEADY, *v. a. make or keep firm.* स्थिर-&c. करणें, स्थिरावणें, स्थिरपणा *m.*-स्थिरता *f.*-&c. आणणें.

To STEAL, *v. a. carry away feloniously.* चोरी *f.*-&c. करणें *g. of o.* चोरीने-चौर्याने-स्तेयकर्माने-&c. नेणें, चोरोकरून नेणें-घेणें, चोरणें, चोरून नेणें-घेणें. For this word as expressing the sense of *To pilfer, filch, purloin, &c.* are, उपटणें, उचलणें, उचकणें, लांबविणें, उपटून-&c. नेणें, आडव्याहाताने घेणें, उपटा *m.* करणें *g. of o.* उपटा *or* उपाटा *m.*-ताव *m.*-&c. देणें *with* वर *of o.* हात *m.*-पट्टा *m.*-उल्हा *m.*-मारणें *with* वर *of s.*

To STEAL, *v. n. practise theft.* चोरी *f.*-चौर्य *n.*-चौर्यकर्म *n.*-तस्करी *f.* -स्तेय *n.*-स्तेयकर्म *n.*-&c. करणें.

2 *come or go silently, &c.* चोरपायीं-चोरपायाने-चोरपावलाने-मुकाट्यां-चोरून-लपून-गुपचुप-&c. येणें-जाणें.

STEALER, *n.* STEALING, *p. a.* v. V. A. & V. N. 1. चोरून नेणारा, चोरी करणारा, &c. चोर, तस्कर, स्तेयी.

v. V. N. 2. चोरपायीं–चोरपायाने येणारा–जाणारा.

STEALINGLY, *n. adv.* v. V. N. 2. चोरपायीं, चोरपायाने, चोरपावलाने, चोरगस्तीने, गुपचिप *or* चुप.

STEALTH, STEALING, *n.* v. V. A.—*act.* चोरून नेणें *n.* चोरणें *n.* &c. चोरी *f.* चौर्य *n.* मूषण *n.*

I *clandestine act.* चोरी *f.* लिकाचोरी *f.* छपवणी *or* छपावणी *f.*

By s. चोरीने, चोरून, चोरगस्तीने, लिकूनचोरून, लपूनछपून *or* लपत छपत.

STEALTHILY, *adv. by stealth,* v. STEALTH. चोरीने, चोरून.

STEALTHY, *a. done by stealth.* चोरीचा, चोरपायाचा, चोरपावल्याचा, चोरगस्तीचा.

STEAM, *n. vapour.* वाफ *f.* ऊब *f.* घाम *m.* स्वेद *m.* वाष्प *m.*

To STEAM, *v. a. expose to steam.* वाफारा *m.* देणें–घेणें, दम *m.* देणें, वाफलणें.

To STEAM, *v n. send off visible vapour.* वाफ *f.*–&c. टाकणें–सोडणें, वाफ *f.*–&c. सुटणें–येणें *in. con.* वाफ *f.*–&c. निघणें *g. of s.*

STEAMED, *p.* v. V. A. वाफारा दिल्हेला, &c. स्वेदित.

STEAMER, *n.* STEAMING, *p. a.* v. V. N. वाफसुटलेला–आलेला, सवाष्प.

I *steam vessel.* आगबोट *f.* (from आग fire and बोट the native form of *boat*) has become familiar बाफेचें गलबत *n.*–&c.

STEATITE, *n. soapstone.* मालू *f.* खडी *f.*

STEED, *n.* v. HORSE. घोडा *m.* वारू *m.* तुरंग *m.* तुरंगम *m.*

STEEL, *n.* तिखें *n.* पोलाद *n.* सारलोह *m.* तिक्ष्णास *n.*

STEEL, *a. made, &c. of steel.* तिख्याचा, पोलादाचा, पोलादी.

To STEEL, *v. a. make hard or obdurate.* कठीण–निर्दय–पाषाणाचा–&c. करणें, नद्रवेसा करणें.

STEEL-YARD, *n.* तुळई *f.* तूळ *m.*

STEEP, *n. ascent,* v. HILL. डगर *f.* कडा *m.* धसरड *f.* घाटी *f.* घरळ *f.* वरंगळ *f.* सूळ *m.* उभासूळ *m.*

STEEP, *a. ascending or descending with great inclination, precipitous.* मोठ्याचढाचा, उभ्याचढाचा, उभ्याचढावाचा, उभेचढणीचा, उभ्यासुळाचा, अवघडचढाचा, कडातुटलेला, कड्याचा, डगरीचा, उभा, खर, घस, दुरारोह.

To STEEP, *v. a. macerate, soak.* भिजत–भिजूं घालणें, भिजवणें, भीज *f.* करणें *g. of o.*

STEEPLE, *n. spire.* सुळका *m.* सुळक्याचें शिखर *n.*

STEEPNESS, *n.* v. A. उभेपणा *m.* सुळकेपणा *m.* उभाचढ *m.* उभासूळ *m.* उभीचढण *f.*

STEER, *n. young ox.* खोंड *m.* पाडा *m.* गोऱ्हा *m.* आडबैल *m.*

To STEER, *v. a. guide by the helm.* सुकाणूने–सुकाणाने–&c. चालवणें.

To STEER, *v. n. direct the helm.* सुकाणू *n.*–सुकाण *n.*–&c. चालवणें–फिरवणें.

2 fig. *pursue a course or way.* रस्ता *m.*–वाट *f.*–मार्ग *m.* धरणें, उपाय *m.*–तजवीज *f.*–&c. करणें.

STEERER, STEERS-MAN, *n.* v. V. *and* HELMS-MAN. सुकाणदार, सुकाण्या.

STELLAR, STELLARY, *a.* v. STARRY. ताऱ्यांचा, नक्षत्रांचा, नक्षत्रसंबंधी, नाक्षत्र, आर्क्ष.

STEM, *n. main body of a tree or plant,* v. STOCK. कांड *n.* कांडें *n.* खोड *n.*

Long and straight s. तरांडा *m.*

2 v. STALK. ताट *n.* देंठ *m.* देंठी *f.*

Naked s. कांखा *m.* ढांक *n.*

3 *peduncle or pedicle of a fruit or flower.* देंठ *m.* डेंठ *m.* डेंख *m.* वृंत *n.*

To STEM, *v a.* (a current, &c.) *make progress against.* समोर–संमुख–&c. जाणें *with* वर *of o.* उभा–समोर–&c. तोडीत जाणें. ओघावर–झोतावर–&c. जाणें–चढणें.

2 *resist, check, &c.* v. To STOP. रोधणें, रोध *m.*–गतिरोध *m.*–प्रतिष्टंभ *m.*–&c. करणें *g. of o.*

STENCH, *n.* v. STINK. घाण *f.* दुर्घाण *f.* दुर्गंध *m.* ओरडाण *or* वरडाण *f.*

STENOGRAPHY, *n. short handwriting.* संक्षिप्ताक्षरलिपि *f.* संक्षिप्ताक्षरलेखनविद्या *f.*

To STEP, *v. n. place the foot on the ground in moving* पाय *m.*–पाऊल *n.*–पाउलें *n. pl.* टेवणें–टाकणें–टाकीत चालणें, पदनिक्षेप *m.*–पदविक्षेप *m.*–पदन्यास *m.*–&c. करणें.

To s. unequally पाय *m. pl.* खालवर पडणें *g. of s.*

2 *walk a little distance.* चारपाउलें–चारपावलें–चार कदम–&c. चालणें–चालून जाणें–चालून येणें, येणें, जाणें.

3 back. हटणें, पाठीमागें–&c. सरणें–सरकणें–&c.

4 forth *or* out; *come forth.* पुढे येणें–होणें, सरकणें, सरकावणें, सरळणें.

5 out; *take large steps.* पाऊल *n.*–पाय *m.*–&c. उचलणें, लांब पाऊल *n.* करणें–टाकणें, भरकदम–भरपाउलानी–&c. चालणें.

STEP, *n. placing of the foot in moving, pace.* पाऊल *n.* पावल *m.* कदम *m.* पावंडा *m.* पदन्यास *m.* पदविक्षेप *m.* पदप्रक्षेप *m.* पदनिक्षेप *m.* पदक्रम *m.* पदपात *m.*

At every s. पावलोपावलीं, पदोपदीं, प्रतिपद.

Silent and stealing s. चोरपाऊल *n.*

Step by s. पदशः.

2 (in dancing, fencing, &c) *cast of the foot.* पावटा *m.* पाऊल *n.*

3 *space measured by a step* पाऊल *n.* पावल *m.* कदम *m.* ढांग *f.* ढेंग *f.*

4 *hold for the foot; stair, round of a ladder, &c.* पायरी *f.* पायका *m.* पावका *m.* पांवटा *m.* पायंडा *m.* पावंडा *m.* पायंडो *f.* पाउठणी *or* पावठणी *f.* सोपान *n.*

Flight of steps. जिना *m.* सिढी *or* सिडी *f.* सोपान *n.*

5 *gradation, stage, degree.* पायरी *f.* पर्याय *m.*

First s. or stage. प्रथम चरण *n.*

Step by s. क्रमाक्रमाने, क्रमशः.

6 *proceeding, action,* v. MEASURE. उपाय *m.* लाग *m.* तजवीज *f.*

STEP-BROTHER, *n. step-mother's son.* सावत्रभाऊ *m.* सापत्नबंधु *m.* वैमात्र *m.* वैमात्रेय *m.*

STEP-CHILD, *n. child acquired with a wife or husband.* पहिल्या घरचें–भदल्या घरचें मूल *n.*–लेकरूं *n.*–&c.—jocosely, भइना, भोट्या.

STEP-FATHER, *n. father acquired by one's mother's second marriage.* दुसरा बाप *m.* पाटाचा बाप *m.*—loosely, सावत्रबाप *m.*

STEP-MOTHER, *n. mother acquired by one's father's second marriage.* सावत्रआई *f.* सापत्नमाता *f.* विमाता *f.*

STEP-SISTER, *n. step mother's daughter.* सावत्रबहीण *f.* सापत्नबहीण.

STEP-STONE, STEPPING-STONE, *n.* v. STEP. पाउठणी *or* पावठणी *f.*

STERILE, STERILITY. See BARREN, BARRENNESS.

STERLING, *a.*—coin. पोतेचालीचा, पोतेचाल, पोतेचलनी, मालखरा, हाडाचा खरा–चांगला–&c.

2 v. Genuine. हाडचा खरा, हाडाचा खरा-चांगला-भला-&c

Stern, *a.* (of countenance) निष्ठुरमुद्रेचा, मुद्रेचा निष्ठुर, निष्ठुरवदन, उग्रमुद्र.

2 (of manners or temper). कडवा, करडा, निष्ठुर, खरमरा *or* ऱ्या, कणक्या, हीनमाय, हीनदय, मायाहीन, दयाहीन, निर्मम, जलाल, प्रखर, सक्त.

Stern, *n.* (of a ship). वरामn.

Stern-post, *n.* वरा*f.*

Sternness, *n.* v. A. 1. मुद्रेचा निष्ठुरपणाm. निष्ठुरमुद्रा*f.* उग्रमुद्रा*f.*

2 कडवेपणाm. करडेपणा, &c. निष्ठुरता*f.* नैष्ठुर्यn. मायाहीनता*f.* दयाहीनता*f.*

Sternum, *n. breast bone.* उराचें हाडn. उरदांडाm. उरोस्थिn.

Stew, *n.*—the dish. मवागीचा-मंद आगीचा-&c. पाकm.

2 v. Confusion, Fright. त्रेधा*f.* निरपीट*f.* तारांबीर*f.*

3 See Brothel.

To Stew, *v. a. boil gently and slowly.* मवागीने-मंदागीने-&c. शिजवणें-रांधवणें-&c.

Steward, *n. manager of a household, &c.* घरकारणी, कारभारी, दिवाण, दिवाणजी, मोदी, अर्थाधिकारी, संपादक.

Stewardship, *n. office, &c. of a steward.* कारभारीपणाm. कारभाऱ्याचें कामn.-&c. दिवाणगिरी*f.* अर्थाधिकारm.

To Stick, *v. a. make to adhere.* चिकटवणें *or* चिकटावणें, लगटवणें *or* लगटावणें, लगटणें, डकवणें *or* डगवणें, डसवणें.

2 (a pointed instrument, &c.) v. To Thrust दुसकणें *or* दोसकणें, दुसणें *or* दोसणें, खुपसणें, खोवणें, टुपणें.

3 (with a pointed instrument) v. To Stab. दुसकणें *or* दोसकणें, दुसणें *or* दोसणें.

4 *fasten, or cause to remain, by piercing.* खोवून-खोचून-टुपून-&c. ठेवणें, घालणें, चढवणें.

5 (out) *cause to be prominent.* बाहेर-पुढे करणें-काढणें, लांब करणें, कोपरm. काढणें.

To Stick, *v. n. adhere.* चिकटणें, लगटणें *or* लिगटणें, लागणें, डकणें, डगणें, डसणें, धरणें, चिलगणें, लगटून-&c. राहणें.

2 *stop, be arrested, stand still,* lit. fig. अटकणें, भडकणें, भडणें, खुंटणें, थकणें, फसणें.

3 *scruple, demur,* v. To Hesitate. आशंकणें, शंकणें, कासकूस*f.*-नानू*f.*-&c. करणें.

4 out; *be prominent.* बाहेर-वर येणें-निघणें.

Stick, *n.*—gener. काठी*f.* छडी*f.* लाकूडn. लकडी*f.* दंडm. यष्टि*f.* यष्टिका*f.* पालवm.

Bit of s. chopped off. गंडरी *or* गंडोरी*f.*

Green s. ओलटm. ओरपटm. ओलपटणेंn. ओल्हांटणेंn. ओल्हांटm.

Green sticks (as for fuel). ओलटn.

Long piece of s. *pole, &c.* दांडाm. काठी*f.*

Short, thickish s. कुडपणn. कुडपणेंn. कोंडकाm. कोंडकेंn. होडांकाm. बळ्याm. लटिंगाm. लटोराm. लट्ठm. सरm.

Smooth and roundish s. टिकोराm. टिकोरेंn.

2 *short and little piece of wood.* काडी*f.* कुटकी*f.* काटूकn. काडूकn. तांटूकn. कुडी*f.* काटकुळी*f.* फाटेंn. शिरकुटी*f.* शिरपुटी*f.*

Light and dry sticks and chips. भुरकाड्या*f. pl.* कावळकाठी*f.*

Sticks and straws. काटक्याकुटक्या*f. pl.* कस्तानn. कचराm. केरकचराm.

3 (for beating on tabors, &c.). टिपरी*f.* टिपरूंn. टिपरेंn.

4 *stab,* v. Thrust. दुसी*f.* दुसकी*f.*

Stickiness, *n.* v. A. चिकटपणाm. चिकणपणाm. चिकचिकितपणाm. चिकटण*f.* चिकटाई*f* चिकचीक*f.* किचकीच*f.*

To Stickle, *v. n. contend for persistingly,* v. To Insist. आग्रहm.-अट*f.*-अडती*f.*-हटm.-&c. धरणें-धरून असणें, ओढणें, ओढून धरणें, ओढतेंn. येणें, भांडणें, वादm.-तकरार*f.*-करणें, अडणें.

Stickler, *n.* Stickling, *p. a.* v.V. आग्रह धरणारा, अट धरणारा, ओढून धरणारा, वाद करणारा, ओढक, अगत्यवादी, अगत्याचा, तकरारी,

Stickling, *n.* v. V.—*act.* आग्रह धरणेंn. अट धरणेंn. &c. आग्रहm. अगत्यवादm. ओढ*f.* खाराखीर*f.* तकरार*f.* वादm. आक्षेपm

Sticky, *a. adhesive, viscous, glutinous, &c.* चिकट, चिकण, चिकटाऊ, डकाऊ, चिकचिकीत, चिडचिडीत, गिजगिजीत, चिकाचा, डिकाचा, चिकाळ *or* ळा *or* ळ्या.

S. or clammy matter. चिकटाm. चिकचीक*f.*

To be s. चिकचिकणें.

Stiff, *a. not flexible or pliant, rigid, &c.* ताठ, ताठर.

2 (through dryness) v. Hard. खडक *or* कडक, खडखडीत, निवर *intens.* निबरढोण.

3—as a limb, &c. खुडा, खुडे *ind* खुडकलेला, ताठरलेला, ताटकळलेला.

To be s. खुडकणें, ताठरणें, ताटकळणें, तांठणें.

4—of style, &c. अप्रशस्त.

5 *formal, starched, constrained, &c. in manner.* खळबळिनपणा-वेगळा-निराळा, घळबळितपणा वेगळा-निराळा, हळबळेपणा निराळा, लवणभंजनानिराळा, आदराचे आळसेचा, आदराचा डौली, भरकुंचीच्याडौलाचा.

6 See Obstinate.

Stiff-hearted, Stiff-necked. See Obstinate.

To Stiffen, *v. a. make less pliant.* ताठ-ताठर-&c. करणें.

2 *inspissate,* v. To Thicken. घट्ट-&c. करणें.

To Stiffen, *v. n. become less flexible.* ताठणें, ताठरणें, ताठर-&c. होणें-होत जाणें.

2 *become dry and hard.* खडकणें, खडक-&c. होणें-होन जाणें.

3—a limb, &c. ताठणें, ताटकळणें, ठांठुरणें, दंडावणें, दांडावणें, खुडा-&c. होणें-होन जाणें.

Stiffness, *n.* v. A. 1. ताठपणाm. ताठरपणाm. ताठm. नाठाm.

2 खडकपणाm. खडखडितपणाm. निबरपणाm.

3 खुडेपणाm. खुडकलेलेपणाm. &c. मोड *m.f. v.* ये.

4 अप्रशस्तपणाm. अप्राशस्त्यn. अप्रशस्तता*f.*

5 लवणभंजना निराळेपणाm. ताठाm.

To Stifle, *v. a.* v. To Suffocate, To Choke. दमm.-श्वासm.-&c. कोंडणें-कोंडून मारणें, कोंडमारm.-कोंडमाराm. करणें *g. of o.*

2 fig. *smother,* &c. v. To Suppress. दाबणें, गिळणें, पिणें.

Stigma, *n. mark of infamy,* v. Stain. डागm. कलंकm. काळवटी*f.* काळवण*f.* काळेंn. लांच्छनn. नावn. नामn. ठपकाm.

To Stigmatize, *v. a. set a mark of infamy on; brand.* डागm.-कलंकm.-लांच्छनn.-&c. लावणें, ठपकाm. ठेवणें, नांवn.-नामn. ठेवणें, दाढीस कांदेm. *pl.* बांधणें.

Stile, *n.* (for crossing a fence, &c.). आंगरn. फांकटn. वेळेंn.

2 (of a dial). शंकुm.

Stiletto, *n.* v. Dagger. जंब्याm.

To Still, *v. a. stop the noise of,* v. To Silence. चुप-उगा-&c. करणें, बोलणेंn.-शब्दm.-ध्वनिm.-&c. बंद करणें, उगा-&c. राहवणें.

2 *stop the motion of,* v. To Stop. स्थिरावणें, स्थिर-निश्चल-&c. करणें, थोरथावरn.-&c. करणें *g. of o.*

3 *calm, quiet, &c.* v. To Compose. संतावणें *or* संथावणें, शमविणें, शांत-थंडा-&c. करणें, शांति *f.*-&c. करणें *g. of o.*

Still, *a. having no noise, undisturbed by noise, silent.* निवांत, निश्शब्द, निरव, सामसुमीचा, गलबलीवांचूनचा.

2 *not windy,* v. Calm. निर्वात.

3 a place; *quiet, undisturbed.* निवांत, निरुपद्रव, निष्कंटक.

4 *motionless.* स्थिर, निश्चल, अचल.

Still, *adv. till now.* अजून *or* अझून, आजपर्यंत, आजपावेतों, आजवर, अद्याप, अद्यापि, अद्यावत् *pop.* अद्यावत्.

2 *nevertheless.* तरी, तथापि, तत्रापि, तदपि, एतावता.

3 *in increasng degree.* अणखीं.

4 *silently.* उगा *decl.* उगामुगा *decl.*. गुपचोप *or* चूप, गप्प, चिप्प, चप *or* चप्प, चुप्प, घम, निमूट, मट *or* मट्ट *or* मुट्ट, सुमसाम *or* सामसूम, तूष्णीम्.

5 *without moving, quietly.* निश्चल *pop.* निश्चळ *and* निचळ, निवांत, अचळ, हालल्यावांचून, देवासारखा *decl.*

Still, *n. alembic.* भवका *m. dim.* भवकी *f.* अधोयंत्र *n.* दारू-अर्क-&c. काढण्याचें यंत्र *n.*

Still-born, *a.* पोटांत मेलेला, पोटमेला, मरून निघालेला, मृतजात.

Stillness, *n.* v. A. 1. सामसूम *or* सुमसाम *f.n.* निवांतपणा *m.* शब्दाभाव *m.* निश्शब्दता *f.*

2 निर्वातपणा *m.* निर्वातपणा *m.* वाताभाव *m.*

3 निवांतपणा *m.* उपद्रवराहित्य *n.* &c.

Stilt, *n.*—for walking. घोडा *m.* घोडेकाठी *f.*

Stimulant, *a.*—in medicine. चेतना आणणारा, चेतनावर्द्धक, चेतनाप्रद, चेतनोत्तेजक, उद्बोधक in. comp. दीपक in. comp. इंद्रियबोधन.

To Stimulate, *v. a. rouse to action,* v To Excite. चेतवणें, उत्तेजन *n.*-उद्दीपन *n.*-दीपन *n.*-&c. करणें *g. of o.*

2—in medicine. चेतना *f.* आणणें-वाढवणें, चेतनावर्द्धन *n.*-चेतनावृद्धि *f.*-&c. करणें *g. of o.*

Stimulated, *p.* v. V. 1. चेतवलेला, &c. उत्तेजित, उद्दीपित, दीपित, तेजित.

Stimulater, *n.* Stimulating, *p. a.* v. V. 1. चेतवणारा, उत्तेजक, उद्दीपक, दीपक, उत्तेजन-&c. कर्त्ता-कारी-&c.

2 See Stimulant.

Stimulation, *n.* v. V. 1.—*act.* चेतवणें *n.* उत्तेजन *n.* उद्दीपन *n.* दीपन *n.*

2 चेतनावर्द्धन *n.* चेतनावृद्धि *f.*

To Sting, *v. a. pierce with a sting.* डंखणें, डसणें, चावणें, नांगी *f.*-&c. मारणें, दंश *pop.* डंश *or* डंख *m.* करणें-मारणें, दंशन *n.* करणें.—fiercely and eagerly, as musquitoes, gnats, &c. चणचण-चणचणा-&c. तोडणें. See under To Bite.

2—as conscience, &c. खुपणें, चुरचूर *m.f.*-खवखव *f.*-&c. लागणें, *in. con.*

3—as speech, v. To Bite. झोंबणें, झळंबणें, चुरचुरणें, खाणें.

4—as peppers, &c. मिरमिरणें, खवखवणें, खर्णें, खाजणें.

5—a scorpion. फणकावणें, ठणकावणें.

Sting, *n.* (of animals). नांगी *f.* कांटा *m.* नांगा *m.* नागाडा *m.* आंकडा *m.*

2 *the thrust of a sting into the flesh.* डंख *m.* डंश *m.* दंश *m.* दंशन *n.*

The burning from a scorpion's s. फणका *m.* फणकारा *m.* फणफण *f. intens.* फणफणाट *m.*

3 *fig. point, wit.* दंश *m.* नोक *f.* मखी *f.* खोंच *f.* मर्म *n.* रहस्य *n.* खुबी *f.* छद्म *n.*

Stinger, *n.* Stinging, *p. a.* v. V. 1. डसणारा, डंखणारा, दंशकरणारा, &c. दंशक, दंश-दंशन कर्त्ता-कारी.

3 झोंबणारा, &c. मर्मी, मार्मिक.

4 खाजणारा, &c. खाजरा, खरमरीत.

Stingily, *adv.* v. A. कृपणपणाने, किरटेपणाने, &c. कृपणबुद्धीने, कृपणदृष्टीने, कार्पण्यपूर्वक.

Stinginess, *n.* v. A. कृपणपणा *m.* किरटेपणा *m.* &c. कार्पण्य *n.* कृपणत्व *n.*

Stingy, *a. close, niggardly,* v. Miserly. कृपण, केड, केवटा, किरटा, हिमटा, हातचा जड, कद्दू.

To Stink, *v. n. emit a bad smell.* घाण *f.*-वास *m.*-&c. येणें-मारणें *of s.* वास *m.* मारणें, घाणवणें, घाणणें, वासटणें, वासट-&c. असणें.

Stink, *n. bad smell.* घाण *f.* दुर्गंध *m.* दुर्गंधी *f.* गंधी *f.* कुवास *m.* बदबोई *or* यf. पूतिवात *m.* पूतिगंध *m.*

Intense or exceeding s. दुर्घाण *f.* अष्टघाण *f.* उग्रष्टाण *f.* दरवळ *m.* ओरंढाण *or* वरढाण *f.* दर्पंम. दर्पटाण *or* दर्पष्टाण *f.*

Stinkard, Stinkpot, *n. dirty, stinking fellow.* घाण *f.* घाण्या, हगरा, खुदरापादरा.

Stinker, *n.* Stinking, *p. a.* v. V. घाण आलेला, वास मारणारा, &c. घाणेरडा, घाणेरा, घाणेल *or* ला, घाणट, वासट, वासेळा *or* वाशेळा, वासाळ, वाशेरा, वासकट, वासका, दुर्गंधी.

To Stint, *v. a. limit, restrict.* मोतादीवर-परिमितावर-प्रमाणावर-राखणें-ठेवणें, मोतादीचा-मेजला *or* मोजला-मोजलेला-&c. देणें, मोताद *f.*-मर्यादा *f.*-&c. करणें-ठेवणें, आळा *m.*-आळाबांधा *m.*-&c. करून देणें-पाळणें.

2 (the belly). पोट *n.* बांधणें-मारणें, उपास *m.* पाडणें-घालणें, पोटमारा *m.*-उपासमार *m.*-उपासमारा *m.*-&c. करणें, फांके *m. pl.* पाडणें.

Stint, *n. limitation, restriction.* मोताद *f.* इयत्ता *f.* आळा *m.* आळाबांधा *m.* मर्यादा *f.* मोजमाप *n.*

2 *quantity assigned or allowed,* v Allowance. मोताद *f.*

Stinted, *p.* v. V. 1. मोतादीवर राखलेला, मेजलादिलेला, आळा घातलेला, &c.

2 पोट बांधलेला, &c.

Stinter, *n.* Stinting, *p. a.* v. V. 1. मोतादीवर राखणारा, मेजलादेणारा, मर्यादा ठेवणारा, &c.

2 पोट बांधणारा, &c.

Stinting, *n.* v. V. 1.—*act.* मोतादीवर राखणें *n.* मेजला देणें *n.* &c.

2 पोट बांधणें *n.* &c. उपासमार *m.* उपासमारा *m.*

Stipend, *n. settled compensation for service,* v. Pay, Wages. नेमणूक *f.* तैनात *f.* वेतन *n.* मुशारा *or* मुशाहिरा *m.*

Stipendiary, *n. one who receives a stipend.* वेतनी, वेतन्या, तैनाती, तैनात्या, मुशारखोर, मुशाऱ्या, वेतनग्राही.

Roll of stipendiaries. तैनातजाबता *m.*

To Stipulate, *v. n. make agreement or covenant,* v. To Agree. बोली *f.*-करार *m.*-ठराव *m.*-संकेत *m.*-पण *m.*-&c. करणें.

Stipulated, *p.* v. V. बोली केलेला, &c. बोलीचा, संकेतित, पणित, प्रतिज्ञात, सामयिक.

Stipulater, *n.* Stipulating, *p. a.* v. V. बोलीकरणारा, संकेतपण-&c. कर्त्ता-कारी-&c.

Stipulation, *n.* v. V.—*act.* बोली करणें *n.* ठराव करणें *n.* &c.

I *agreement made,* v. Agreement. बोली *f.* वायदा *m.* करार *m.* संकेत *m.*

To Stir, *v. a.* v. To Move, हालवणें, चालवणें, सारणें, सरवणें.

2 about or up;—as to mix or separate. कालवणें, ढवळणें, घाटणें, कचंबणें *or* कचमणें

Instrument (stick, spoon, &c.) of stirring about. घाटणा*m.* घाटणें*n.* ढवळणा*m.*

Matter (grain, &c) to be stirred about. घाटण*n.*

3 up; *instigate*, v. To Excite, To Incite. चेतवणें, चेष्टवणें, खाजवणें, उत्तेजन*n.*—&c. करणें *g. of o.*

To Stir, *v. n.* v. To Move. हलणें *or* हालणें, सरकणें, सरणें, हटणें, चालणें, हलचाल *f.* करणें, चिडमिडणें, चिडमीड *adv.* करणें, हिचमिचणें *neg. con.* हिम *f.* करणें–खाणें *neg. con.*

2 *be in motion, be acting.* चालणें, खेळणें, चालता–&c. असणें–होणें.

Stir, *n.* v. Bustle, Tumult. गडबड *f.* हुल *f.* हलचाल *f.* धामधूम *f.* हडबड *f.*

Stir-about, *n.*—the dish. घाट *f.* घाटलें*n.* घाटा*m.*

Stirred, *p.* v. V. A. 1. हालवलेला, चालवलेला

2 कालवलेला, ढवळलेला, &c.

3 चेतवलेला, चेष्टवलेला, &c उत्तेजित.

Stirrer, *n.* Stirring, *p. a.* v. V. A. 1. हालवणारा, चालवणारा, &c.

2 कालवणारा, ढवळणारा, &c.

3 चेतवणारा, &c. उत्तेजन–&c. कर्ता–कारी–&c.

v. V. N. 1. हालणारा, सरकणारा, &c.

2 चालणारा, खेळणारा, &c. चालता, चालू, चेष्टित.

Stirring, *n.* v. V. A. 1.—*act.* हालवण*n.* &c.

2 कालवणें*n.* ढवळणें*n.* &c.

3 चेतवणें*n.* &c. उत्तेजन*n.*

v. V. N. 1. हालणें*n.* सरकणें*n.* &c. हलचाल *f.* चळणवळण*n.* हालडोल *f.*

Stirrup, *n. iron ring for a rider's foot.* रिकीब *f.* रिकीबी *or* रिकेबी *f.* (*or* रिकाब & रिकाबी).

Stirrup-leather, *n.* रिकीबदाल*m. f.* रिकीबवादी *f.*

To Stitch, *v. a sew slightly*, v. To Sew. टाचणें, टाचा *or* टाका*m.* मारणें, हिलगणें.

Stitch, *n. pass of the needle.* टाका*m.* टाचा*m.*

Double s. टीपदोरा*m.*

Running s. उभादोरा*m.* धावतादोरा*m.* धावदोरा*m.* धावरादोरा*m.*

2 *sharp pain in the side, &c.* हूक *f.* कचक *f.* उसण *f.* पार्श्वशूल*m.*

Stoccade, Stockade, *n. barrier made with stakes.* मेढेकोट*m.* लकडकोट*m.*

Stock, *n. main body of a tree, &c.* v. Trunk. कांड*n.* कांडें*n.* खोड*n.* सोट*m.*

2 *stub, &c.* v. Stump. खुंट*m.n.* खुंटा*m.* खरांटा*m.*

3 v. Haft, Handle. दांडा*m.* बुंध*n.* बुंधा*m.*

4 (of a musket). दस्ता*m.* कुंदा*m.*

5 *house, race*, v. Family. घराणा*m.* घराणें*n.* वंश*m.* खानदान*m.* आदि*m.*

6 *capital, principal, fund.* पुंजी *f.* गांठोडें*n.* भांडवल *or* भांडोल*n.* मुद्दल*n.* विसात *or* द *f.* गठडें*n.* गठ्ठा*m.* ऐपत *f.* जड *f.* मूल*n.* मूलद्रव्य*n.* मूलधन*n.* धनमूल*n.* माया *f.* नीवी *f.* केवा*m.*

Private s. घरभांडवल*n.* गांचा *or* पदरचा पैसा*m.*

Scanty or small s. तुटपुंजी *f.*

Trader upon private s. घरभांडवली.

To break in or live upon one's s. पदर*m.* खर्चणें–खाणें–मोडणें, पदरमोड *f.* करणें.

7 *store, mass laid up.* वेगमी *or* वेजमी *f.* केवा*m.* जोड *f.* साटपा*m.* संचय*m.* संजोग*m.* भांडवल *or* भांडोल*n.* उपराळा*m.*

Common s. गणद्रव्य*n.* गणान्न*n.*

To go to the s. राशीपुंजीस येणें.

8 stocks;—for the legs. खोडा*m.*

9 *wealth in cattle* गोधन*n.* चर्मधन*n.* पशुसंपत्ति *f.* जीवधन*n.* गुरेंढोरें*n. pl.*

10 *breed.* ताणा*m.* बिजवट*n.*

Of a good s.—a horned beast. थळीचा *or* थडीचा, खाणीचा.

To Stock. See To Store.

Stocking, *n.* पायाचा मोजा*m.* पादत्राण*n.* पादरक्षा *f.*

Stock-still, *adv.* गपचीप *or* चूप, गप्पचीप *or* चुपचाप, काष्ठवत्.

To sit s. देवासारखा–धोंड्यासारखा–चित्रासारखा–नंदीसारखा–&c. बसणें.

Stoic, Stoical, *a. that affects freedom from passion and indifference to pain or pleasure.* निर्मम, उदास, उदासी, उदासीन, कामक्रोधाद्यनधीन, सुखदुःखाद्यनधीन, इंद्रियासंगी, इंद्रियानधीन, कामावसायी.

Stoicalness, Stoicism, *n. freedom from passion, indifference to pain or pleasure.* शम*m.* इंद्रियशम*m.* इंद्रियासंग*m.* कामावसाय*m.* कामावसायिता *f.* औदास्य*n.* औदासीन्य*n.* कामक्रोधाद्यनधीनता *f.* सुखदुःखाद्यनधीनता *f.*

Stole. See Robe.

Stolen, *p.* v. V. A. चोरून नेलेला, &c. चोरींव, चोरीचा.

Stolid, Stolidity. See Stupid, Stupidity.

Stomach, *n.*—in anatomy. कोठा*m.* कोष्ठ*n.* पोट*n.* जठर*n.* अंतर्जठर*n.* अन्नकोश*m.* अन्नाशय*m.* पक्वाशय*m.* आमाशय*m.*

Clearing or clearedness of s. and bowels. कोष्ठशुद्धि *f.*

Pit of the s. मणिपूर*n.*

With or upon an empty s. रिकाम्या पोटीं, अनशवें *or* अनशिळे *or* अनशे पोटीं.

A full s. loathes the honeycomb. भरले पोटा उंबर कडू.

2 *swelling, &c.* v. Pride. जळ*m.* खुमखूम *f.* ताठा*m.* रग *f.* दर्प*m.*

To bring down the proud s. of. रेंच*m.* मोडणें *or* उतरणें.

3 See Appetite.

To Stomach, *v. a. swallow indignantly*, fig. v. To Bear. पोटीं घालणें, गिळणें, पिणें, पिऊन जाणें, जिरवणें.

To be stomached. जिरणें, खमणें, पचणें.

Stomachic, *a. of or belong to the stomach.* कोठ्याचा, कोठ्याकडचा, &c. अन्नकोशसंबंधी–विषयक, &c. जाठर.

2 *strengthening the stomach*, v. Tonic. रोचक, रूचक, अग्निवर्द्धक, अग्न्युत्तेजक, पाचक.

Stomachic, *n.*—the medicine. रोचक*m.* रोचकौषध*n.* दीपन*n.*

Stone, *n.* दगड*m.* धोंडा*m.* पाषाण*m.* शिला *or* ळा *f.* खडा*m.* पत्थर*m.* अश्मा*m.* प्रस्तर*m.* पर्वतफल*n.*

Black s. or rock. काळेथरदगड*m.* काळेथरधोंडा*m.*

Building of hewn s. चिरेबंदी *f.*

Efflorescence (through moisture) from s. दगडफूल*n.*

Hewn and shaped s. चिरा*m.*

Huge s. or mass of s. धोंड *f.* दगड *f.*

Philosopher's s. परीस*m.*

Pile of stones. खिळा*m.*

Precious s. रत्न*n.* मणि *or* मणी*m.*

Round, rolling s. गडगडाधोंडाm. गुंडाm.

Smooth, roundish s. गोटाm. गोटीf.

S. for grinding knives, &c. *whetstone*. सहाणf. निशाणाm. निष्णाm

S. for grinding condiments, &c. शिळf. शिलाor ळाf. शिलापट्टm. पाटाm. सहाणf.

S. smoothed on one side. तोडf. फाडf.

S.-vessel. S.-trough, &c. दगडीf दगडतळीf.

Thin and flat piece of s चोपf. *dim.* चिपोळीf. फरशीf.

To leave no s. unturned. दगडावर दगडor धोंड्यावर धोंडा-&c. घालून करणें, चहुंकडे दगडm. टाकून पाहणें.

To melt a s. दगडास पाझरm. आणणें.

2 *concretion in the kidney or bladder*. मुतखडाm. अश्मरीf. सिक्ताf.

3 (of fruits). अठळीf. आंठीळf. अठोळीf. अठीf. गोळाm. अष्टिf. —of the mango. कोयf. वांडf. वांठाm. *dim.* वांठोf.

4 v. Testicle. अंडpop. आंडm. कोयf.

Stone, *a.* See Stony. 2 *having testicles*. अंडील or अंडेल.

Stone, *adv. stark, utterly, &c.* v. Wholly. निपट, निखालस.

To Stone, *v. a. pelt with stones*. धोंडेm. *pl.*-दगडm. *pl.* मारणें, धोंडेमारm.-दगडमारm. करणें, पाषाणप्रक्षेपm.-&c. करणें.

Stone-blind, *a.* निपट आंधळा.

Stone-cutter, Stone-breaker, Stone-splitter, Stone-worker, *n.* धोंडफोड्या, पाथरफोड, पाथरफोड्या, पाथरवट, पाथरट, टंकारी, सुंभेकरी, अश्मदारक.

Chisel of a s. टंकm. टांकी f.

Splitting implement of a s. सुतकी f. सुंबा or सुंभाm. डोंकणf.n.

Stone-cutting, Stone-breaking, &c. *n.* दगडफोडणेn. दगडफोडणीf. पाथरवटकामn. अश्मदारणn.

Stone-digger, *n.* बेलदार.

Stone-fruit, *n.* अठळीचें-&c. फळn.

Stone-hearted, *a.* v. Cruel. पाषाणहृदय.

Stone-horse, *n. stallion*. वळूm. सुरूm. अंडील or अंडेल घोडाm.

Stone-pecker, *n.*—the bird. पाथरफोडm. पाथरवट or पाथरटm.

Stone-pit, *n.* चिरेखाणf.

Stone's-cast, Stone's-throw, *n.* हातधोंडाm. हातगुंडाm. धोंड्याचा-&c. टप्पाm.

Stone-work, *n.* चिरेबंदीf. फरसबंदीf. चिरेबंदीचें - फरसबंदीचें कामn.

Stoniness, *n.* v. A. 2. धोंडाळपणाm. दगडळपणाm. &c.

Stony, *a. made of stone*. दगडाचा, &c. दगडी, पाषाणी, पाषाणमय, अश्ममय, अश्मर, आश्म, आश्मन, प्रस्तरमय.

2 *abounding with stones*. धोंडाळ, धोंडगळ, दगडळ, खडकळ, खडकील, खडकूत, दगडमय, पाषाणमय, पाषाणप्रचुर.

3 *resembling stone*, lit. fig. पाषाणवत्, पाषाण (in comp.).

Stool, *n. seat without a back*. पाटm. चौकीf. पिढेंn. पीठn. चनरंगm. मोडाm. चनईf. तिवईf.

Small s. पिढलेंn. बाजवटn.

S. with handle. दांडेपाटm.

S. from which to winnow corn. वावडीf.

Between two stools one falls to the ground. दोहोंघरचा पाहुणा (or दुसगीचा पाहुणा) उपासी मरे.

2—in medicine; *motion*, v. Purge. दाळm. झाडाm.

Loose s. v. Purge. बुळकांडीf. बुळकीf. भसरेंn. रेचनn. रेचm.

To Stoop, *v. n. bend*. लवणें, ओणवणें or वणवणें, नमणें, झुकणें, ओणवा-&c. होणें, कोंकn.-पोंकn.-&c. वळणे g. of s.

To s in one's walk. ओणव्याने चालणें

2 *submit*, v. To Yield. वांकणें, लवणें, नमणें, दवणें, वश-&c. होणें, हारजाणें, हारf. घेणें.

3 *descend from dignity, &c.* v. To Condescend. नम्रताf.-लीनताf.-विनयm.-&c. धरणें-धरून वागणे.

4—a bird. झेंपावणें, झडपणें, झडपf.-झेपf.-झपेटf.-झपाटाm.-झडf. -&c. घालणें.

Stoop, Stooping, *n.* v. V. 1. लवणेंn. ओणवणेंn. &c

4 झडपf. झेंपf. झांपf. झपेटf. झपाटाm. झडf.

Stooper, *n.* Stooping, *p. a.* v. V. 1. लवणारा, ओणवणारा, &c. ओणवा or वणवा, नतांग.

2 वांकणारा, लवणारा, वश होणारा, &c.

3 नम्रता धरणारा, &c.

To Stop, *v. a. make to stand or be still*. उभा करणें, थांबवणे, थोपवणें, राहविणें, खडकावणें, स्थिरावणें, थिरावणें, खोळंबवणें, रोकणें, गतिस्तंभm.-गतिभंगm.-गतिरोधm.-&c. करणें g. of o.

2 *arrest in progress, hinder, impede, prevent*. अटकावणें, अटकवणें, अडथळणें, अडकवणें, अडवणें, खुंटवणें, रोकणें, अवरोधणें, रोधणें, अटकावm.-अडथळाm.-अवरोधm.-गतिरोधm. -प्रतिबंधm. -&c. करणें g. of o. गळचिपीf. धरणें or आवळणें, गळचंडीf. धरणें, गळचुटीf. धरणें, मोडतीf.-मोडाm.-&c. घालणें, मेखलणें, मेखf. मारणें, पाचरf. मारणें (कामांत or कार्यांत &c.).

3 (a road, &c.) *render impassable*. बंदकरणें, मारणें, पाडणें, रोधणें, अवरोधणें, रोधm.-अवरोधm.-&c. करणें g. of o.

4 (an aperture, &c.) *fill or close up*. बंदकरणें, बुजणें or बुझणें, बुझवणें, मुंदणें or मुंधणें, कोंदणें.

5 v. To Suspend. तकूब-महकूब-&c. करणें, तकुबीf.-महकुबीf.-&c. करणें g. of o.

To Stop, *v. n. stand still, pause, &c.* उभा होणें-राहणें-ठाकणें, थांबणें, थडकणें, थोकणें, थोपणें, खेटणें, खोळंबणें, विसवणें or विसावणें, उपरमणें, विरमणें, राहणें, पडणें, बंद होणें-पडणें, चालणेंn.-&c. बंद होणें g. of s. स्तब्धणें, स्थिरावणें, खडकणें, खळणें.

To s. a little. अवकाशm. धरणें, उशीरm. धरणें.

2 *desist, leave off, give over, &c.* v. To Cease. राहणें, पुरेवस *adv.* करणें, थांबणें, सोडणें. अटपणें, हातm. काढणें-अटोपणें.

3 at; *alight, stay*. राहणें, उतरणें, बिऱ्हाडn. करणें.

4 for; *tarry or wait for*. खोळंबणें, स्थिरणें, धिरणें, थांबणें, वाटf. पाहणें.

Stop, Stopping, Stoppage, *n.* v. V. N. 1.—*state*. उभाहोणेंn. उभाराहणेंn. &c. उपरतिf. उपरमm. गतिभ्रंशm. गतिस्तंभm. अवसानn. उपरामm. विरामm. विरतिf. निवृत्तिf. खळवm. खळm. मुकामm. ठेपf.

With stops and pauses. राहूनराहून.

Without s. or pausing. चळ्या घोड्यानिशीं.

5—*state*. खोळंबाm. खोटीf.

v. V. A. 1.—*act*. उभा करणेंn. थांबवणेंn. &c. गतिस्तंभनn. स्तंभनn. —*a. or s.* गतिभंगm. गतिस्तंभm. स्तंभm. गतिरोधm. गत्यवरोधm.

2—*act*. अटकावणेंn. अडथळणेंn. अवरोधणेंn. अडवणूकf.—*a. or s.* अवरोधm. प्रतिबंधm. प्रतिष्टंभm. अवष्टंभm. विष्टंभm. व्याघातm. वेगाघातm.—*state*. मोडतीf. मोडाm. अटकाव or वm. अटकf. अडथळाm. बंदीf. कुंठीभावm. खोटीf. खुंटा or गुताm.

4—*act* बंद करणेंn. बुझणेंn. &c.

I *cessation, end*. अवसानn. संस्थाf.

II—in music, &c. *rest.* यति *f.* अवसान *n.* विराम *m.* थाक *f.*

III—in punctuation. अवसानाची खूण *f.* विरामचिह्न *n.* विश्रामचिह्न *n.* अवसानचिह्न *n.*

IV *stopping cause, an obstruction,* &c. v. Hinderance. मोडती *f.* मोडा *m.* अडकण *n.* अडकवण *n.*

To put a s. to, v. To Stop. बंद करणें, बंदी *f.*–प्रतिबंध *m.*–&c. करणें *g. of o.*

Stopped, *p.* v. V. A. 1. उभा केलेला, थांबवलेला, &c. निरुद्ध, स्तब्ध, स्तंभित, नष्टगति, स्तब्धगति, रुद्धगति.

2 अटकावलेला, अडवलेला, &c. खोटा, कुंठित, स्तंभित, स्तब्ध, नष्टगति, रुद्धगति, अवरुद्ध, बंद.

To be s. बंद होणें–पडणें, कुंठणें, खुडकणें, खळणें, अटकणें, अडकणें, थबकणें, ठेपणें, मेख *f.* बसणें *in. con.*

3 बंद केलेला, &c. बंद, रुद्ध, अवरुद्ध.

4 बंद केलेला, बुझवलेला, &c बंद, रुद्ध

To be s. बुजणें *or* बुझणें, चोंदणें.

5 तकूब केलेला, &c. तकूब, गहकूब.

Stopper, *n.* Stopping, *p. a.* v. V. A.1. उभाकरणारा, थांबवणारा, थोपवणारा, &c. गतिरोधक, गतिस्तंभक, गतिभंजक, गतिरोध–&c कर्ता–कारी–&c.

2 अटकावणारा, अडथळणारा, अडवणारा, अवरोधणारा, &c. अवरोधक, रोधक, प्रतिरोधक, प्रतिबंधक, अवरोध–&c. कर्ता–कारी–&c.

I See Stopple.

Stopple, *n. that which stops or closes the mouth of a vessel,* &c. v. Plug. दट्टा *m.* चोंदी *f.* बूज *m.* बुचू *or* बुजू *m.* वृक्ष *m.* बुटणें *n.* गुडदी *f.*

Storax, *n. styrax officinale.* शिलाकुसुम *n.* शिलापुष्प *n.* शिलोद्भव *m.*

Store, *n. stock, hoard.* सांठा *m.* सांठा *m.* सांठपा *m.* संग्रह *m.* संचय *m.* केवा *m.* डबुलकें *or* गें *n.* डबुलें *or* डबोलें *n.* बेगमी *or* बेजमा *f.* भरणा *m.* भांडवल *or* भांडोल *n.* दास्तान *n.*

Hidden s. ठेव *f.* ठेवा *m.* ठेवणें *n.*—compreh. indef. &c. ठेवारेवा *m.* ठेवरेव *f.*

In s. सांव्यास, संग्रहास, संग्रहीं, गांठीं, पदरीं.

2 *plentiful state,* v. Abundance, Exuberance. चेळ *f.* ठेल *f.* समृद्धि *f.* वरू *or* वरव *f.*

3 v. Store-house. वखार *f.* सांठवण *n.*

4 stores. सामान *n.* साहित्य *n.* सामग्री *f.*

To Store, *v. a. fill, furnish, stock.* पुरवणें, संजोग *m.*–भरणा *m.*–सांठा *m.*– संग्रह *m.*– बेजमी *f.*– &c. करणें–करून ठेवणें, संपन्न– विशिष्ट– &c. करणें.

2 *lay up, hoard.* सांठवणें, सांचवणें, सांठवण *n.*–संचय *m.*–संग्रह *m.*– &c. करणें *g. of o.* जोडणें, जोड *f.* मिळवणें–संपादणें–जोडणें *g. of o.*

3 *reposit in a store-house.* कोठींत–वखारींत–&c. ठेवणें.

Store-house, Store-room, *n.* कोठा *m.* कोठी *f.* जिन्नस खाना *m.* वखार *f.* सांठवण *n.* दास्तान *n.*

Store-house-keeper, *n.* कोठनीस, वखारदार, वखारी, दास्तानदार, कोष्ठपाल.

Stored, *p.* v. V. 1. बेजमी केलेला, &c. संपन्न, विशिष्ट.

2 सांठवलेला, &c.

3 कोठींत ठेवलेला, &c. कोशभूत.

Storer, *n.* Storing, *p. a.* v. V. 1. संजोग करणारा, बेजमी करणारा, &c.

2 सांठवणारा, संग्रह करणारा, &c.

3 कोठींत ठेवणारा, &c.

Stork. See Crane

Storm, *n. tempest.* वादळ *n. m.* वावदळ *n.* तुफान *n.* अंधी *f.* अवात *m* जवळ *n.* वाऱ्या *f.* वातूल *m.* चंडवात *m.* अतिवात *m.*–esp. with rain, वाऱ्याचा पाऊस *m.* झंझावात *m.* झंझानिल *m.* वाऱ्यापावसाची गर्दी *f.*

Roar and rattle of a s. वाजणेंगाजणें *n.*

To be s.-struck,—tree, &c. वादळणें.

2 *assault upon a fort,* v. Attack. हल्ला *m.* किल्ल्यावर छापा *m.*

To Storm, *v. a.* (a fort). हल्ला *m.* करणें *with* वर *of* हल्ला करून घेणें

To Storm, *v. n. bellow in anger,* v. To Rage. कडकडणें, जळफळणें, वादळणें, चडफडणें, चवतळणें *or* तावळणें, आदळआपट *f.* करणें, दणकावणें, दणदणणें.

Storminess, *n.* v. A. जोळीपणा *m,* &c. उमाड *f.* अतिवातवैशिष्ट्य *n.* प्रचंडवातवैशिष्ट्य *n.* वृष्टिवातवैशिष्ट्य *n.*

Stormy, *a. tempestuous.* वादळाचा, तुफानाचा, वारेवावधानाचा, वारेवावटळीचा, जवळी *or* जोळी, अतिवातविशिष्ट, अतिवातमय, अतिवानात्मक, वृष्टिवातात्मक.

Story, *n. floor, stage.* ताल *or* ताळ *m.* मजला *m.* खण *m.*

The *first story* is, भूमिखण *m.* भूमिखणी *f.* पहिला *or* खालचा मजला *m.*—the *second,* दुसरा *or* मधला मजला *m.*—the *third,* उपरमाडी *f.* उपरखणी *f.*—and *an upper story,* gener. माडी *f.* माळी *f.* मजला *m.*

Of one s. एकमजला *or* ली,—of two, दुमजला *or* ली,—of three, तिमजला *or* ली,—of four, चौमजला *or* ली, चौताली, चौखणी.

That has stories. मजला, मजली (in comp. as एकमजला *or* ली दुमजला *or* ली).

2 v. History. कथा *f.* किताब *f.*

Remaining only in s. कथाशेष.

3 *tale, narrative, fable.* कथा *f.* गोष्ट *f.* नकल *f.* कहाणी *f.* गोष्टमात *f.* कथानक *n.* आख्यान *n.* आख्यायिका *f.* उपाख्यान *n.* कथाप्रबंध *m.* गतक *n.*

Idle s. बात *f.* गप *f.* लोककथा *f.* दंतकथा *f.*

Long-winded s. भंडपुराण *n.* भारत *n.* रामायण *n.* लांबलेखा *m.* चऱ्हाट *n.* चरपटपंजरी *f.* चरकट *or* पट *n.* चर्पटिका *f.* बयाणा *or* नाम. तपसील *m.* ग्रंथ *m.* लापण्णिका *f.* गड्डाळिका *f.* दीर्घसूत्र *n.* गतक *n.* तरडक *or* चरडक *n.* कोळ्याचें सूत *n.* हनमंताचें शेंपूट *n.* गाणें *n.*

To make a cock and bull s. सात पांच करणें.

To tell a long s. about. वासलात *f.* लावणें, गीत *n.* गाणें

To tell idle stories. बाता *f. pl.* कुटणें–छाटणें– खवाळणें– मारणें– हाणणें.

4—as in excuse or explanation. तपसील *m.* बयाणा *or* नाम. बयाद *m. f.* बावत *f. v.* सांग, लाव,

Story-teller, *n.* कथेकरी, बातखवाट्या, बाट्या, बाट्यारा, गप्पी.

Stout, *a. of large and strong make; robust, sturdy, lusty, strapping,* &c. मोठा *or* मोटा, धाटामोटा, मोटाघाटा, धट्टाकट्टा *or* खट्टा, कट्टा पट्टा, पट्ट्या, पठडा, घटमूट, धनकट *or* गट, दणगट, दाट धमकट, धमकट, गडदू *or* भू, कुप्पा, जाडगा, जाडा, जाड, ताठ, ताठर, जमदाडा *or* दाढा, धडाखडा, टणक, टणका, जोमदार, जोधा, जबर, बळकट, धब्बल, धबदूल, भोक, भक्कम, ऐवट, धक्कड, हडस, कलबूत, धष्ट, धष्टपुष्ट, मुसळा *or* ळ्या, रांकट, कटमस्त, घस्मर, जोरकस, लठ्ठ, लठ्ठा *or* लठ्ठ्या, लट्ठू, लठुंगा, लोंठा *or* लोंठ्या, गलेलठ्ठ, वठ्ठ्या, गबदूल, गटुना *or* णा, दंडारणा, गचंडा, दलदपट, बृहच्छरीर, बृहदंग. Some terms for *a stout, sturdy, strapping fellow,* bearing the implication of illiterateness, impudence, and overbearingness, and thus equivalent with *sturdy boor, burly brute, coal-heaver, &c. &c.* are लठ्ठाश्रम, लठ्ठेश्वर, लठ्ठभारती, लठ्ठनिरंजन, लठ्ठामिश्र, पोळ, धटिंगण, धटिंगण, दांडगेश्वर, मुसळकंद.

2—of things; *strong, thick, &c.* बळकट, मजबूत, घटमूट, धोक, ऐवट, कणखर, सणसर, सणसणीत, कंडारणा, भक्कम, धडवती, धणकट *or* गट, दणगट, दडस, दडदडीत, ठोसर.

3 See Bold.

Stoutness, *n.* v. A. 1. मोठेपणा*m.* मोटे धाटेपणा*m.* कट्टेपणा*m.* घटमूटपणा*m.* &c. जोम*m.n.* अंगवृहत्त्व*n.* शरीरवृहत्त्व*n.* अंगस्थौल्य*n.*

2 बळकटपणा*m.* मजबुतपणा*m.* कणखरपणा*m.* &c. बळकटी *f.* मजबुती*f*

Stove, *n.*—for cooking. चूल *f.*—contemptuously, चुलखंड*n.*

Hob of a s. अवेल*m.n.* वैल*m.n.*

Partition of the hob of a s. वहाल*n.*

Raised mass for stoves. चुलदान*n.*

2 *hole dug in the ground to hold fire.* थारोळें*n.* थाळी*f.*

3 *earthen enclosure for fire.* भट्टी *f.*

To Stow, *v. a. place or pack in proper place and order.* तजविजीने-सोईने-बंदोबस्ताने-&c. भरणें-ठेवणें-घालणें, जेथलातेथला *decl.*-&c. भरणें-ठेवणें-&c.

Stowage, Stowing, *n.* v. V.—*act.* तजविजीने-&c भरणें*n.* &c.

1 *room for stowing.* माल भरायाला जागा *f.n.*-सांठ*m.*-&c.

Stowed, *p.* v. V. सोईने-&c. भरलेला, जेथलातेथला भरलेला, &c.

Stower, *n.* Stowing, *p. a.* v. V. सोईने-&c. भरणारा, जेथलातेथला भरणारा, &c.

Strabism See Squint.

To Straddle, *v. n. stand or walk with the legs apart.* टांगा *f. pl.*-पाय*n. pl.*-फांकटणें-फांकणें-&c. फांकून चालणें, टांगा, &c. फांकत चालणें, फेंगडा *decl.* चालणें.

Straddler, *n.* Straddling, *p. a.* v. V. टांगा फांकलेला, टांगा फांकत चालणारा.

To Straggle, *v. n wander from the direct course or main body.* पांगून-फुटून-भटकून-इकडेतिकडे-रानोमाळ-&c. फिरणें-चालणें-होणें.

Straggler, *n.* Straggling, *p. a.* v. V. पांगून-फुटून-&c. चालणारा-चाललेला, फुटलेला, फुटकर, असंहत.

I *standing by itself.* सुटा, तुटक, अलग, फुटकर, फुटकळ, तुटलेला.

Straggling, *adv.* v. V. फुटून, पांगून, भटकून, रानोमाळ.

Straight, *a. not crooked.* नीट, सरल *or* ळ, ऋजु *pop.* उजू, सुती, सूचक, सूत्रा, सूत्री, सम, धोपट, सरधोपट, धुदाट, शिधोट, सडक, दोरी सूत, सरलयायी, अवक्र.

2 *fair, &c.* v. Just. नीट, उजू, बरोबर, मार्गाचा.

Straight, Straightway, *adv. forthwith,* v. Immediately. तसाच, तेव्हांच, लागलाच, तडक, धडक, अचानक.

Straight-forward, *a.*—a road, &c. धोपट, सरधोपट, धुदाट.

2 *open, plain, &c.* v. Blunt. सरल *or* ळ, धोपटमार्गी, खणखणीत, खडखडीत, खमखसीत, सरधोपट, रहारास्त, सरळयायी.

S. speech or demeanour. उघडीमराठी *f.* ठसक्याचें भाषण*n.* ठसठसीत व्यवहार*m.* ठसक्याचा व्यवहार*m.*

To Straighten, *v. a. make straight.* नीट-सरळ-उजू-&c. करणें, वांकडेपणा*m.* मोडणें, ऋजुकरण*n.*-सरलीकरण*n.* करणें.

To Straighten, *v. n. become straight.* निटावणें, नीट-सरळ-उजू-&c. होणें-होतजाणें.

Straightness, *n.* v. A. 1. नीटपणा*m.* सरळपणा*m.* उजूपणा*m.* &c. निटाई *f.* सारल्य*n.* सरलता *f.* ऋजुत्व*n.* आर्जव*n.*

2 नीटपणा*m.* उजूपणा*m.* &c.

To Strain, *v. a. squeeze through, filter.* गाळणें, गाळून काढणें, शोधणें *pop.* सोधणें, शोधून काढणें, चाळणें, खिरणें, छाननें, चाळण *f.*-गालन*n.*-&c. करणें *g. of o.*

Matter to be strained. गाळण*n.*

Strainings, *dirt separated.* गाळ*m.*

2 *injure by stretching,* v. To Sprain. कन्हारणें, विदगुडणें, लचक *f.*-&c. भरवणें.

3 *draw tense, intend.* ताणणें, तणावा*m.*-ताण*m.* देणें-वसवणें, तणनणवणें, तणनणीत-&c. करणें.

4 *force beyond propriety.* ओढणें, ओढून-ओढूनताणून-खेचून-ताणूनखेचून बळानें-&c. आणणें, बळ*n.*-&c. करणें.

To Strain, *v. n. run through, filter.* गळणें, पाझरणें, क्षरणें.

2 *make violent efforts,* v. To Strive. नेटणें, कुंथणें, नेट*m.* करणें, उरफोड *or* उरफोड*m.f.*-ताण*n.*-&c करणें, कष्ट*m.*-श्रम*m.n.*-&c. घेणें-करणें.

Strain, *n. injury from over exertion; sprain.* लचक *f.* कचक *f* करक *f.* चमक *f.*

2 *hereditary disposition or quality* वसलात *or* द *f.*

3 *course or tendency,* v. Tenor. वळण*n.* वळवट*m.* अन्वय*m.* अर्थान्वय*m.*

4 *pull, tension, stress.* ओढ *f.* ओढा*m.* *r.* वस, पड, ताण *f.* नेट*m* जोर*m.*

5 (as of abusing, beating, declaiming, &c) *continuing effort.* तान *f. v.* दे, झाड, ताण*m.*

6 See Song, Sound.

Strained, *p.* v. V. A. 1. गाळलेला, शोधलेला, &c. गाळीव, गालित, शोधीव.

S. through a cloth. वस्त्रगाळ, वस्त्रगाळीव.

2 कन्हारलेला, लचक-&c. भरवलेला *or* भरलेला, &c.

3 ताणलेला, ताणदिल्हेला, &c. टमटमीत *or* टुमटुमीत.

4 ओढून आणलेला, &c. वळेंचा, वळेंवळेंचा *or* वळ्यांवळ्यांचा, क्लिष्ट

Strainer, *n.* Straining, *p. a.* v. V. 1. गाळणारा, शोधणारा, गाळून काढणारा, &c. गालनकर्ता-कारी-&c.

I *sieve, colander, &c.* गाळणें *or* गाळणें*n.* चाळण *f.* चाळणी *f.* रोवळा*m. dim.* रोवळी *f.* साफी *f.*—of cloth, शोधणें *or* सोधणें*n.*

Straining, *n.* v. V. A. 1.—*act.* गाळणें*n.* शोधणें *or* सोधणें*n.* चाळणें*n.* &c.

2 कन्हारणें*n.* &c.

3 ताणणें*n.* ताणदेणें*n.* &c.

4 ओढणें*n.* ओढून आणणें*n.*

v. V. N. 2. कुंथणें*n.* नेटकरणें*n.* बळ करणें*n.* &c.

Strait, *a.* v. Narrow. अरुंद, सांकड, अप्रशस्त, अवघड, संकट.

2 *rigorous, &c.* v. Severe, Strict. सख्त *or* सक्त, जालीम

3—garment, &c. v. Tight. तंग, सांकड, दाट, दाटका, दाटना.

Strait, *n. narrow pass, &c.* v. Pass. खिंड *f.* नळी *f.* नळीची वाट *f.* खाडी *f.* सागुद्रधुनी *f.*

2 *distress, difficulty, &c.* v. Trouble. संकट*n.* अडचण *f.* संकष्ट*n.* कच *f.* कचाट*n.* कोंडें*n.* सांकडें*n.* खेंकटें*n.*

To be in straits. अवघडणें, अडचणणें.

To reduce to straits. ताण*m.* देणें, कोंडमार *or* कोंडमारा*m.* करणें.

3 v. Dilemma. चिमटा*m.* कातर *f.* कचाटी *f.* बिडनी *f.*

Strait-handed, *a.* v. Miserly. हाताचा जड-चिकट, चिकट.

Strait-laced. See Stiff, Strict.

To Straiten, *v. a. reduce to straits.* संकटांत-अडचणींत-&c. आणणें-पाडणें-घालणें, अडचणवणें.

2 See To Narrow, To Contract.

STRAITENED, *p.* v. V. 1. संकटांत आणलेला-&c. अडचणवलेला, &c. ओढग्रस्त *or* ओढगस्त, ओढिस्त, ओढीक, कृच्छ्रगत, तंग.

To be s. अडचणणें, अवघडणें

STRAITENEDNESS, *n.* v. P. अडचण *f.* अडचणूक *f.* तारंबळ *f.* तान *m.* उपरोध *m.*

STRAITLY. See NARROWLY, STRICTLY.

STRAITNESS, *n.* v. A. 1. अरुंदपणा *m.* साकडपणा *m.* अडचण *f.* संकोच *m.*

2 सखतपणा *m.* जालिमपणा *m.*

2 तंगपणा *m.* सांकडपणा *m.* दाटपणा *m.*

I (of purse, of affairs). v CIRCUMSTANCES, POVERTY. ओढ *f.* ओढगस्ती *f.* गिरिवदारी *f.* चडचड *f.*

STRAKE, *n. iron band of a wheel.* धांव *f.*

STRAND, *n. beach,* v. SHORE. कांठ *m.* कांठा *m.* तीर *n.* तट *n.*

2 *twist of a rope.* पदर *m.* पेड *m.* वेंठ *m.*

To STRAND, *v. a. run on the sea-shore.* कांठावर-कांव्यावर-&c. चढवणें-भादळणें.

STRANGE, *a. of another country, &c.* v. FOREIGN. विदेशी, परदेशी, विदेशचा, परदेशचा.

2 *of another family, alien.* परका *or* खा, पारखा, विराणा, बाहेरचा *or* ला, बाहेरील, अन्य (*in. comp.*) पर (*in. comp.*) परकी, परगोत्री, परकुलाचा, परगोत्राचा, भिन्नगोत्री, बहिर्ग.

3 *novel, marvellous, &c.* v. WONDERFUL. विलक्षण, विलक्षणीक, नवल, विचित्र, चमत्कारिक, अजब.

4 *odd, irregular, unusual.* एकप्रकार, एकप्रकारचा, एकतऱ्हेचा, तऱ्हेचा, तऱ्हेदार, तऱ्हेवाईक, विजाती, विजातीय, विजात, विलक्षण, परीचा, लोकबाह्य, अवघड.

S. fellow, *queer, rum, &c. fellow.* चिह्न *n.*

5 *uncommon, unusual, extraordinary, &c.* विलक्षण, विलक्षणीक, विशेष, नवलविशेष, अचाट, अपूर्व, अधिकोत्तर, लोकाधिक, लोकबाह्य, अलौकिक.

6 *unknown, or new to.* नवा, अनोळखी, अनोळखीचा, पारखा, परका *or* खा, परावा, पर, गैरवागीचा, गैररफनाचा, अपरिचयाचा, अगोचर, अपरिचित.

7 *odd, uncomfortable, &c. in feelings.* उदास.

To feel s. अवघड-असकड-&c. होणें *or* वाटणें *impers. & in. con.*

STRANGELY. See WONDERFULLY.

STRANGENESS, *n.* v. A. 1. परदेशीपणा *m.* विदेशीपणा *m.* विदेशिता *f.* परदेशिता *f.*

2 परकेपणा *m.* पारखेपणा *m.* विराणेपणा *m.* परखाई *f.* परगोत्रित्व *n.* &c.

3 निर्लक्षणपणा *m.* नवलपणा *m.* &c. वैलक्षण्य *n.*

4 एकप्रकारपणा *m.* &c. विजातिता *f.* विजातीयता *f.*

5 विलक्षणपणा *m.* नवलपणा *m.* अचाटपणा *m.* अलौकिकपणा *m.* वैलक्षण्य *n.* लोकबाह्यता *f.*

6 नवेपणा *m.* परकेपणा *m.* अनोळखीपणा *m.* &c. गैरवाग *f.* गैररफना *m.* अपरिचय *m.*

I See ALIENATION, COLDNESS.

STRANGER, *n. foreigner.* परदेशी, विदेशी, उपरी.

2 *one not of the family,* v. STRANGE. बाहेरचें माणूस *n.*-मनुष्य *n.* &c. परपुरुष *m.* लोकांतला, लोक.

S. woman. परस्त्री *f.* परकामिनी *f.*

3 *unknown person.* बाहेरचा, अनोळखी, अनोळखीचा, तिऱ्हाईत, उदासीन.

4 *one unknowing,* v. INEXPERIENCED. गैरवाकबदार, गैरमाहीत, अजाण, अपरिचित, अनभिज्ञ, अनभ्यस्त.

5 *accidental guest or visitor.* पाहुणा *m.* (पाहुणी *f.*) अतिथि, अभ्यागत, आगंतुक.

To STRANGLE, *v. n. destroy life by stopping respiration, choke,* v. To SUFFOCATE. गळफांस *m.* देऊन-घालून-&c. मारणें, गळफांसानें मारणें, गळा *m.* दाबणें-दाबून मारणें.

2 See To SUPPRESS.

STRANGLING, STRANGULATION, *n.* v. V. 1. गळफांस देऊन मारणें *n.* गळादाबणें *n.* कोंडमारा *m.* श्वासरोध *m.*

STRANGURY, *n. painful discharge of urine.* मूत्रकृच्छ्र *n.* मूत्ररोध *m.* अश्मरी *f.*

STRAP, *n. slip of leather, &c.* वादी *f.* चामोटा *m.* वरत्रा *f.* चर्मपट्टी *f.*

2 (for sharpening knives, &c.). थापटणें *n.* पालटणें *n.*

To STRAP, *v a.* v. To BEAT वादीमार *m.* देणें-करणें

STRAPPING, *a.* v. STOUT, LARGE. दांडगा, गलेलठ्ठ, गबदूल, शिपाड, घणघाव.

STRATAGEM, *n.* v. ARTIFICE. उपाय *m.* व्यूह *m.* उहू *m.* कृत्रि *f.* कसब *n.*

Stratagems. कवाईत *or* द *f.* शकटभेद *m.*

STRATEGY, *n. science of arranging for battle.* व्यूहरचनाविद्या *f.* सैन्यरचनाविद्या *f.*

STRATUM, *n. bed, layer.* थर *m.* पडदा *m.*

STRAW, *n.* (of wheat). काड *f*—(of rice). तण *n.* भातण *or* भातेण *n. or* भात्याण & भान्येण *n.* पेंढा *m.* साळवण *n.*—(of legumes). काड *n.*—(of the grain नाचणी). नाचणकाड *n.*

Bits and ends of s. तणस *n.* गूत *f.*

Jack of s. नाकतोडा *or* ड्या, गवताना ऊंट *m.*

That is not worth a s. तृणप्राय, तृणवत्.

To mind or value as a s. कसपटाप्रमाणें मोजणें.

I dont care a s. खेंटर तुटो *or* जळो.

2 *light matter, a trifle.* काडी *f.* तणसडी *or* सुडी *f.*

3 *a minute particle.* काडी *f.* कसपट *n.* केर *n.*

Straws, chips, shreds, &c. केर *m.* कचरा *m.* केरकचरा *m.* केरकस्तान *n.* केरकसपट *n.*

To STRAY, *v. n. rove, roam, &c.* v. To WANDER. भटकणें, भटक्या *f. pl.* मारणें-मारीतफिरणें.

2 *rove deviously,* lit. fig. चुकणें, रस्ता *m.*-वाट *f.*-&c. चुकणें-चुकून जाणें, वहकणें *or* भकणें, चुकून-वहकून जाणें, गहाळणें, रस्ता *m.*-&c. सोडणें-सोडून जाणें, रान *n.* घेणें, चुकारी *f.* भरणें, भ्रमणें, भ्रमून-जाणें, भ्रम *m.*-भ्रमण *n.*-&c. करणें.

STRAY, *a. that has strayed.* चुकर, चुकार, चुकूर, चुकलामाकला *or* वाकला, वहकलेला, गहाळलेला, &c. गहाळ, सांड, दिग्भ्रमी, दिग्भ्रांत.

STRAYER, *n.* STRAYING, *p. a.* v. V. 1. भटकणारा, भटक्यामारणारा, &c.

2 चुकणारा, रस्ताचुकणारा, भकणारा, रस्तासोडून जाणारा, रानघेणारा.

I *given to straying,*—bullock, &c. ओढाळ.

STRAYING, *n.* v. V. 1.—*act.* भटकणें *n.* &c.

2 चुकणें *n.* भकणें *n.* चुकून जाणें *n.* भ्रमणें *n.* &c. भ्रम *m.* भ्रमण *n.* दिग्भ्रम *m.* दिग्भ्रमण *n.* भ्रांति *f.*

STREAK, *n. stripe, line.* रेघ *f.* रेगटी *or* रेघोटी *f.* रेखा *or* रेषा *f.* पट्टी *f.*

S. in wood, stone, &c. दोरा *m.* शीर *f.*

S. on certain snakes, &c. फांकी *f.*

White vertical s. (upon the forehead of a dog, horse, &c.) नाम *n.*

To STREAK, *v. a.* रेघा *f. pl.*-पट्ट्या *f. pl.*-काढणें, रेषाविचित्र-रेखाविचित्र-&c. करणें.

STREAKED, *p.* v. V. रेघा काढलेला, &c. पट्टापट्टीचा, रेषाविचित्र, रेखाविचित्र, रेखांकित, रेषांकित.

I—esp. of cattle. वाहळा *or* वाळा, वांडा.

Black-s. upon a white ground. काळावाळा *or* वाहळा.

White-s. vertically upon the forehead. नाम्या.

STREAM, *n. running water*, v. RIVER, RIVULET, &c. वाहतझरा*m.* ओढा*m.* वाहवण*n.* वहाळ*m.* विन्हा*m.*

Separated and minor s. (in the bed of a river) तास*m.*

S. turned into fields. ओहण*n.*

2 *current, course, flow*, lit. fig. ओघ*m.* धार*f.* प्रवाह*m.* वाहणी*f.* वाहाण*f.* वाहवण*f.* वाहवट*f.* ओत*m.* ओळ*f.* ओळा*m.* ओढ*f.* प्रवृत्ति*f.* संसृति*f.* स्रोत*n.* वृष्टि*f.*

Against the s. प्रतिस्रोतः.

That drifts with a s. प्रवाहपतित.

To drift with the s. प्रवाहांत पडणें, लोंढ्यासरसा वाहून जाणें.

To float with the s. वारा वाहील तसें करणें.

The s. is rapid. पाणी केस तोडतें.

3 (as of rain, or from a vessel) *line descending or running.* धार*f.* धारवण*n.* पन्हळी*f.* रेळा*m.* पागोळी*f.* पावळी*f.*

Continuous or unintermitting s. संततधार*f.*

To STREAM, *v. n. move in a continuous current*, v. To FLOW. वाहणें, प्रवाह*m.*-&c. चालणें *g. of s.*

2 *emit a stream, pour out abundantly.* फळफळणें, चिघळणें, धार*f.*-ओघळ*m.*-पाट*m.*-मुसांडा*m.*-&c. लागणें-वाहणें-सुटणें-निघणें *g. of s.* भडभड-भळभळ-&c. सुटणें-निघणें.

3—of sweat; *flow profusely.* डवडवणें, डवडव *or* डगडगां *adv.* येणें-सुटणें-वाहणें.

To s. with tears,—the eyes. डबडबणें, भरणें.

STREAMER, *n. pennon, &c.* v. FLAG.

STREAMINGLY, *adv.* v. V. 2. घळघळ *or* लां, फळफळ *or* लां, भळभळ *or* लां, भुळभूळ *or* लां, अनुधार—intens. फळाफळ, फळाळां.

2 डगडग *or* गां, डगमग *or* गां, डवडव.

STREAMLET, *n. small stream.* ओघळ*m.* ओहळ*m.* ओहळी*f.* (*or* ओळ & ओळी) वाहळी*f.* जुतरी *or* झुतरी*f.* सुतरी*f.*

STREET, *n. road in a town, &c.* गांवांतील-गांवांतला-&c. रस्ता*m.*-मार्ग*m.*-&c. वीद *or* वीध*f.*

Main or principal s. राजमोंड*f.n.* राजवीध*f.* See also LANE.

STREET-WALKER, *n. prostitute*, v. HARLOT. बाजारबसवी*f.* हट्टविलासिनी*f.*

STRENGTH, *n. force, power, vigor.* बल *or* ळ*n.* जोर*m.* शक्ति*f.* सामर्थ्य*n.* कुवत*f.* आंगवण*f.* जोम*m.* वळकटी*f.* मजबुती*f.* बळावळ*f.* तवका*m.* ताकत*f.* पराक्रम*m.* ऊर्जन*n.* पौरुष*n.* प्रावल्य*n.* तेज*n.*

Beyond one's s. to bear. जिवापरता, शक्तीबाहेरचा, शक्तीपलिकडचा.

Bodily s. v. BODILY. कमरेचा जोर*m.*

Decline of s. बळमोड*m.* बलक्षय*m.* बलह्रास*m.*

Loss of s. बलहानि*f.*

Prostration of s. उठवण*f.* घे (*or* उठवणीस येणें).

That is under prostration of s. उठवणकर.

To gather s. बळ*n.* धरणें, बळ*n.* बांधणें, जोत*f.* धरणें.

To put out one's s. बळ*n.* करणें.

To spend one's s. हाडाचा मणी आणि रक्ताचें पाणी करणें, आंगाचें पाणी *or* पाणीपाणी*n.* करणें, जीव*m.* अटणें.

To try one's s. with. मणगटासीं मणगट*n.* घासणें, मांडीस मांडी*f.* देंकून बसणें.

2 *firmness, hardness, toughness, &c.* v. GOODNESS. जोर*m.* जोर*m.*-बळकटी*f.* मजबुती*f.* कस*m.* ईर*f.* ऐवज*m.* खबरदारी*f.*

3 (of liquors, &c.) *potency.* वीर्य*n.* विरी *or* वीर*f.* सामर्थ्य*n.* शक्ति*f* दम*m.* तेज*n.* तेजगी*f.* बळावळ*f.* जहाली*f.*

To STRENGTHEN, *v. a. make strong or stronger.* बळकट-मजबून-सबल-बलवान्-&c. करणें, बळ*n.*-शक्ति*f.*-जोर*m.*-बळकटी*f.*-&c. देणें, बळ*n.*-शक्ति*f.* &c. वाढवणें *g. of o* बलवृद्धि*f.*-बलवर्द्धन*n.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *establish, corroborate, &c.* v. To CONFIRM. बळकट-दृढ-साबीत-निश्चित-&c. करणें, बळकटी*f.*-&c देणें-आणणें, पुष्टि*f.* देणें

3 v. To ANIMATE, To ENCOURAGE. धीर*m.*-धैर्य*n.*-&c. देणें, जीव*m.* आणणें.

To STRENGTHEN, *v n. grow strong or stronger.* बळ*n.* धरणें, जोरावणें, बळकावणें, बळावणें, दृढावणें, बळकट-जोराचा-सबल-&c. होणें-होतजाणें.

STRENGTHENED, *p.* v. V. A. 1. बळकट केलेला, बळदिल्हेला, &c. प्रबलीकृत, सबलीकृत, बलवर्द्धित.

STRENGTHENER, *n.* STRENGTHENING, *p. a.* v. V. A. 1. बळकट करणारा, बळदेणारा, &c. बलवर्द्धक, बलवर्द्धन-बलवृद्धिकर्ता-कारी-&c. बलवर्द्धन, बलवर्द्धी.

2 बळकट करणारा, बळकटी देणारा-आणणारा, &c. पुष्टिकारक.

STRENGTHENING, *n.* v. V. A. 1.—*act.* बळकट-&c. करणें*n.* बळ-देणें*n.* &c. बलवर्द्धन*n.* बलवृद्धि*f.* सबलीकरण*n.* प्रबलीकरण*n.*

STRENUOUS, *a. vehemently active and zealous*, v. DILIGENT, EARNEST. उद्योगी, उद्यमी, परिश्रमी, उत्सुक, प्रयत्नवान्, महोत्साह, महोद्यम.

STRENUOUSLY, *adv.* v. A. परिश्रमाने, &c. नेटदेऊन, आंगमोडून, बळकरून, उत्साहपूर्वक, यत्नतः, प्रयत्नतः.

STRENUOUSNESS, *n.* v. A. उद्योगीपण*m.* परिश्रम*m.* उद्यम*m.* उत्सुकता*f.* उत्साह*m.*

STRESS, *n. force, strain, pressure.* ओढ*f.* ओढा*m.* नेट*m.* ताण*m.* जोर*m.* बळ*n.*

2 *stretch, strainedness.* ताण*m.* तणावा*m.* ताणलेलेपण*m.* ओढा*m.* ओढ*f.*

STRETCH, *n.* v. EFFORT. यत्न*m.* प्रयत्न*m.* ताण*m.* नेट*m.* भलेरा*f.* रेलाव, घाल.

At one s. or effort. एक ओढ, एके ओढीने, एका तडाक्याने, एके निडकीने, एकदम, एकवेळीं, चळ्याघोड्यानिशी.

2 *long run.* तावण*f.* *v.* पड, ताण*m.f.*

3 See REACH.

To STRETCH, *v. a. extend, expand*, v. To SPREAD. पसरणें, विस्तारणें, पसारा*m.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *extend, reach out.* लांब-दीर्घ करणें, लांबविणें.

To s. one's limbs. हातपाय*m. pl.* ताणणें—through laziness or under fatigue, आंगमोडा*m.*-आंगपिळा*m.*-आंगवळा*m.*-&c. देणें.

3 *make tense*, v. To INTEND. ताणणें, ताण*m.*-तणावा*m.* देणें, नाट &c करणें.

4 *strain, force, fig.* ओढणें, ओढून-ओढूनताणून-खेंचून-&c. आणणें, बळ*n.*-&c. करणें.

To STRETCH, *v. n. extend, reach out.* पसरणें, पहोंचणें, जाणें, पावणें, लागणें, ठेपणें.

2 *open out on wear.* सुटणें, पघळणें, सैल-शिथिल-&c. होणें.

3 *lie along, run, trend.* वाहणें, वाहणी*f.*-&c. असणें *g. of s.*

STRETCHED, *p.* v. V. A. 1. पसरलेला, विस्तारलेला, &c. विस्तत, प्रसृत.

2 लांब केलेला, &c.
3 ताणलेला, ताणदिलेला, ताठकेलेला &c.
4 ओढलेला, ओढूनताणून आणलेला, &c.

STRETCHER, *n.* STRETCHING, *p a.* v. V. A. 1. पसरणारा, विस्तारणारा, &c.
3 ताणणारा, ताणदेणारा, ताठकरणारा, &c.
4 ओढणारा, ओढूनताणून आणणारा, &c.

To STREW, *v. a. spread by scattering*, v. To SCATTER. विखरणें, पसरणें, अंथरणें, पखरणें, विखरून-&c. टाकणें.
2 *cover by being scattered over.* अंथरणें, भरणें, विखरून-&c. भरणें-आच्छादणें.

STRICKLE, *n. instrument for levelling grain with the measure.* शीग मारण्याचें लाटणें*n.* शीगमारे लाकूड*n.*
Smoothed with a s. सपाट.
S.-struck—a measure. शिगलोटा.

STRICT, *a. exact, closely careful*, v. ACCURATE, PRECISE. सुनी, सूत्री, रेखला, बांधलेला, कडकडीत, खरा, खास, ठास, खचीत.
2 *rigorous*, &c. v. SEVERE. खमशा, खरमरा *or* ऱ्या, कणक्या, कदरखोर, कदरवाला, निर्वाण, सख्त.

STRICTLY, *adv.* v. V. 1. खास, खचीत, खरा *decl.*
2 खमशेपणाने, सख्तपणाने, काहीं न सोडतां, दया न करतां.
1—enjoining, charging, &c. v. PEREMPTORILY. बजावून, हडसून, तटकारून.

STRICTNESS, *n.* v. A. 1. सुतीपणा*m.* सूत्रीपणा*m.* &c.
2 खमशेपणा*m.* खरमरेपणा*m.* &c.

STRICTURE, *n.* v. CONTRACTION, WRINKLE. गांठ *f.* चर्मनरंग*m.*
2 *critical remark*, v. CRITICISM. गुणदोषव्याख्या *f.*

STRIDE, *n. long step.* ढांग *f.* ढेंग *f.* डग *f.*

To STRIDE, *v. n. walk with long steps.* ढेंगा *f. pl.*–&c. टाकणें, ढेंगलणें.

STRIFE, *n. emulation*, v. RIVALRY. प्रतिस्पर्धा *f.* स्पर्धा *f.*
2 v. CONTENTION. झोंबी *f.* झटापटी *or* झटापट *f.* जुंज *or* झुज*n.* द्वंद्व *pop.* दंद*n.* कलि*m. pop.* कळ *f.* लटपट *f.* झगडा*m.* भाडण*n.* हडबंग*m.* तकरार *f.*

To STRIKE, *v. a. hit, knock, &c.* हणणें *or* हाणणें, मारणें, प्रहारणें, ताडणें, ठोकणें, प्रहार*m.*–हनन*n* –घात*m.*–व्याघात*m.*–&c. करणें.
2 *throw smartly and lightly.* मारणें, टाकणें, फेंकणें.
3 (a sail, flag, tent, &c.) *lower, take down.* उतरणें, खाली करणें, पाडणें.
4 *cause to sound.* पिटणें, ठोकणें, वाजवणें.
5 (with surprise, wonder, &c.) v. To ASTONISH. चकित-चक्क-&c. करणें, चौकडी *f.* भुलविणें *g. of o.*
6 *affect in some particular manner; seem to.* वाटणें, दिसणें, भासणें *all with in. con.*
6 against *or* upon. अदळणें, अपटणें, आफळणें.
7 off; v. To EFFACE. छकणें *or* छेकणें, फांटा*m.* देणें, छका*m.* मारणें.
8 off; *impress, print.* छापणें.
9 off; *separate by a sudden blow.* तोडून-कापून-&c. टाकणें.
10 out; v. To EFFACE. खोडणें, काढणें, काढून टाकणें.
11 out; *invent*, v. To CONTRIVE. काढणें.
12 up; *begin to play, &c.* वाजवूं लागणें.

To STRIKE, *v. n. hit, touch, light upon.* लागणें, धक्का*m.*-थडक *f.*-धडक *f.* लागणें-बसणें *g. of s.*
2 *sound.* वाजणें.
3 *submit*, See To YIELD. 4 against; आदळणें, आपटणें.
5 off; *diverge.* फांकणें, फांकटणें, फुटणें.
6 out;—a swimmer. झाप *or* झेप *f.* टाकणें-मारणें, झेपावणें

STRIKER, *n.* STRIKING, *p. a.* v. V. A. 1. मारणारा, हणणारा, ठोकणारा, &c. हंता, हनन-&c. कर्ता-कारी.
5 *and* ASTONISHING. चकित करणारा, चक्क करणारा, चौकडी भुलविणारा, &c. चमत्कारिक, चमत्कारी, विस्मापक.
I *obvious, glaring, evident.* टळटळीत, ठळठळीत, ढळढळीत, झळझळीत, धडधडीत, स्पष्ट

STRIKING, *n.* v. V. A. 1.—*act.* हणणें*n.* मारणें*n.* ठोकणें*n.* &c. प्रहार*m.* हनन*n.* घात*m.* आघात*m.* व्याघात*m.*
v. V. N. 1. लागणें*n.* धक्का*m.* थडक *f.* धडक *f.*

STRING, *n. slender cord, twine, &c.* दोरी *f.* सुतळी *f.* चऱ्हाट*n.* रस्सी *f.* तंतु*m.* तंत्र*n.* रज्जु *f.m.* सडा*m.* तंत *f.* दोरक*m.* गुण*m.* सूत्र *pop.* सून*n.*
S. of a puppet, doll, &c. कळासूत्र*n.* सूत्र*n.*
2 (of a musical instrument). तार *f.* तंतु*m.* तंत *f.* तांत *f.*
3 *drawing cord*, v. TIE. बंद*m.* बंध*m.* बंधन*n.* कसणी *f.* कसा*m.*
4 (as of drawers, petticoats, &c.). नाडा*m.* नाडी *f.*
5 (of a bow), v. BOWSTRING. चिल्ला*m.* ज्या *f.* गुण*m.* प्रत्यंचा *f.*
6 *concatenation, line, &c.* v. SERIES. सर *f.* माला *pop.* माळ *f.* हार *f.* सांगड *f.* जाल*n.* (in. comp. as, शब्दजाल, &c.)
7 (of pearls, flowers, &c.) *file.* लड *f.* लडी *f.* सर*m.* हार*n.* माला *pop.* माळ *f.*
8 *thread of a rope or twist.* पदर*m.* पेड*m.* वेंठ*m.*

To STRING, *v. a. file on a string.* ओवणें, गोवणें, गुंफणें, ग्रंथणें, पटवणें, ग्रंथ*m.* ग्रंथन*n.*-संदर्भ*m.*-रचना *f.*–सूत्रण*n.*–&c. करणें *g. of o.*
2 *furnish with strings.* तार *f. pl.*–नांती *or* नाता *f. pl.*-&c. लावणें-चढवणें, तंतुयुक्त-तंतुविशिष्ट–&c. करणें.
3 *make tense.* ताणणें, तणतणावणें, तणतणीत-ताठ-&c. करणें.

STRINGED, *a. having strings.* तारांचा, &c. तंत्री, तांत्र, तंतुयुक्त, तंतुविशिष्ट.
Single-s.—mus. instr एकतारा.
Two-s.—rope or cord. दुपेडी, दुनळ, दुपदरी

STRINGINESS, *n.* v. A. 2. दोराळपणा*n.* दोर*m.* तारा *f. pl.* रेषा *f. pl*

STRINGY, *a. filamentous, fibrous.* तारेचा, &c. तंतुमय, सूत्रमय.
2 *ropy, viscid.* दोर झालेला, दोराळ, तारा झालेला.
To be s. दोरावणें.

STRIP, *n. narrow piece.* पट्टी *f.* चिंधी *f.* चिरोटी *f.* चिंधुक*n. dim.* चिंधुकली *f.* चिंधूट*n. dim.* चिंधोटी *f.* शेड *f.*

To STRIP, *v. a. deprive of covering, make naked, denude, &c.* नागवा-उघडा-विवस्त्र-वस्त्रहीन-&c. करणें, वस्त्र*n.*–वस्त्र*n. pl.*–वेष्टन*n.*–&c. काढणें–उतरणें *g. of o.* नग्नीकरण*n.* करणें—jocosely, नागमोडीचें पाटावन *n.* देणें-नेसवणें.
2 *divest, make destitute of*, v. To DEPRIVE, To BEREAVE. नागवणें, नागवा करणें-पाडणें, वेगळा-निराळा-रहित-&c. करणें, घेणें-काढणें-काढून घेणें *with* पासून *of o.* नष्ट (in comp.)–&c. करणें.
3 *tear or pull off.* काढणें, उतरणें, उस्तरणें, उघडणें.—roughly, &c. ओरपणें, ओरबडणें *or* ओरबाडणें, भिकुटणें, बुचाडणें, बुचकणें.
4 *spoil, fleece*, v. To PLUNDER. नागवणें, बुचाडणें, बुचकणें, लुबणें, ओरबडणें *or* ओरबाडणें, खाकटणें, निरानिपटा*m.* करणें *g. of o.* नागवण *f.*–नागवणूक *f.*-&c. घालणें-पाडणें.

To STRIPE, *v. a. lash.* v. To BEAT. फटके*m. pl.* मारणें.

STRIPE, *n. line of different colour from the ground.* पट्टा *m.* पट्टी *f.* रेष *f.* रेखा *f.* रेषा *f.* काडी *f.* खत *n.*

2 *stroke of a lash, &c.* v. LASH, STROKE. फटका *m.* फटकारा *m.*

3 *mark of a lash, weal.* वळ *m.*

STRIPED, *a. formed with stripes, or having stripes.* पट्टापट्टीचा, पट्टाईत, पट्टे काढलेला, पट्ट्या काढलेला.

Gold or yellow s. सोनसळा.

Single-s. एकखनी—Double s दुखनी.

S. in the form of daggers, waving. कटारीदार, कटारी.

2 *having raised seams.* दंडी, दंडारा, दंडाळा.

STRIPLING, *n. one just passing from boyhood to manhood; lad.* बाप्या, आडबाप्या, बाप्यामाणूस, पोरगा, पोऱ्या, आडगोखमा, गोखमा, बारवर्षा, सोळवर्षा, गोहो, ताकोलाबाप्या, आडमानई *or* आडमानय, मानई, किशोर, बाल.

STRIPPED, *p.* v. V. 1. नागवा केलेला, वस्त्रहीन केलेला, &c. नग्नीकृत.

2 नागवलेला, नागवा-रहित-&c. केलेला, &c.

3 काढलेला, उतरलेला, &c.

4 नागवलेला, बुचाडलेला, &c. निर्धुंत, शुद्धबुद्ध.

STRIPPER, *n.* STRIPPING, *p. a.* v. V. 1. नागवा-&c. करणारा, वस्त्र-वेष्टन &c. काढणारा.

2 नागवणारा, नागवा-रहित-&c. करणारा.

3 काढणारा, उतरणारा, &c.

4 नागवणारा, बुचाडणारा, &c.

To STRIVE, *v. n. contend, &c.* v. To QUARREL. झगटणें *or* झगडणें, जुंजणें *or* झुंजणें, घासणें, तंडणें, भांडण *n.*-झगडा *m.*-विरोध *m.*-&c. करणें.

2 *make great efforts, use great exertions.* झटणें, कटणें, उद्योग *m.*- यत्न *m.*- प्रयत्न *m.*- आयास *m.*- प्रयास *m.*-&c. करणें, मेहनत *f.*-श्रम *m.*-कष्ट *m.*-&c. घेणें-करणें, झटून-&c. उद्योग *m.* करणें.—Conveying this sense, and corresponding with the phrases, *To agonize, to energize, to strain every nerve, to work with might and main, &c.* some words and phrases are, कुंथणें, नेटणें, बळ *n.* करणें, अगाध बळ *n.* वाहणें, अलेबळें *adv.* झटणें, जोर *m.* मारणें, ऊर *m.* फोडणें, दांतींबळ *n.* धरणें, अनर्थ *m.* मांडणें-करणें, भगीरथप्रयत्न-सानसायास *m. pl.* करणें, जुलूम *m.* करणें, वेणा *f. pl.*-तिडका *f. pl.* देणें, जीव *m.* देणें, जीव *m.* टाकणें, जीव *m.* अर्धा करणें, दंड *m. pl.* पेलणें, एकगजब *m.* मांडणें, घोरकार *m.* करणें, उरफोड *or* उरस्फोड *f. m.*-कडाकूट *f.*-लोंबीझोंबी *f.*- वाटाघाट *f.*- अट्टहास *m.*- & c. करणें. See also under TO LABOR.

3 *vie with,* v. To EMULATE, To RIVAL. बरोबरी *f.*-सरोबरी *f.* करणें, सर *f.*-सरी *f.* करणें-लावणें.

STRIVER, *n.* STRIVING, *p. a.* v. V. 1. झगटणारा, जुंजणारा, &c. 2 झटणारा, झटून उद्योग करणारा, यत्नवान्, यत्नी, प्रयत्नवान्, प्रयत्नी.

STROKE, *n. knock, &c.* ठोक *m.* ठोका *m.* टोल *m.* आघात *m.* प्रहार *m.*

2—with a stick, cane, &c. v. BLOW, THUMP, SLAP. फटका *m.* झटका *m.* फटकारा *m.* झटकारा *m.* धपका *or* धबका *m.* धसका *m.* धप्पा *m.* चपका *m.* घसका *m.* चटणी *f.* कुत्का *m.* कुचका *m.* चपेट *f.* चोट *f.*

Sounding s. कडाखा *m.* तडाका *or* खा *m.* कचका *m.* दणका *m.* रामरट्टा *m.*

Two-handed s. उपट *f.*

To strike with a back s. आडव्या हाताने मारणें.

3 (of calamity, affliction, &c.) *blow.* धका *or* ढका *m.* धक्का *m.* गचका *m.* घसरा *m.* घाला *m.* चट्टा *m.* चपेट *f.* गजब *m.* चोट *f.* ठोकर *f.* धोका *m.* झोका *m.* छकड *f.* ठेंच *f.* ठेस *f.* लाग *m.* तोहमत *f.*

4 (of deceit, knavery, &c.). छकड *f.* झोका *m.*

5 *touch, masterly effort.* फटकारा *m.* हात *m.* कसब *n.* वस्तादी *f.*

To put the finishing s. to. आखेरी *f.* मारणें-साधणें-संभाळणें.

6 *line drawn.* खत *n.* रेष *f.* रेषा *f.* रेखा *f.*

Devious s. or line in writing. फरकट *m.* फरकड *m.* फरगट *m.* फरगड *m.* फरगाड *m.*

The strokes and points of writing, compreh. कानामात्रा *f.*

7 *touch of the pen.* टांक *m.*

8 (of a swimmer) *striking out.* झाप *f.* झेप *f.*

To STROKE, *v. a. rub gently, smooth.* हात *m.* फिरवणें, नेपाळणें, चापचोपी *f.*-चापीचोपी *f.* मांडणें.

2—by way of endearment, v. To FONDLE. कुरवाळणें, गोंजरणें *or* गोंजारणें, अंजारणें, पाठीवरून-&c हात *m.* फिरवणें.

To STROLL, *v. n. ramble, rove,* v. To WANDER. रमणें, इकडेतिकडे-&c. रमतेरमते फिरणें, हिंडणें, उनाडणें, फेरफटका *m.* करणें.

STROLL, STROLLING, *n.* v. V. रमणें *n.* &c. फेरफटका *m.* फेरा *m.* सैर *f.* सहल *f.* रपेट *f.* सहलवाजी *f.* इतस्ततोभ्रमण *n.*

To take a s. चक्कर *n.* मारून येणें.

STROLLER, *n.* STROLLING, *p. a.* v. V. रमणारा, हिंडणारा, &c हिंडफिऱ्या, फेरेकरी, सहलबाज, यथेष्टचारी.

STROLLINGLY, *adv.* v V. रमतरमत, रमतेरमते.

STRONG, *a. having force or strength; robust, vigorous, &c.* बलवान्, बलवंत, बळकट, बळाचा, बली, बलिष्ठ, बलाढ्य, बलशाली, सबल, प्रबल, बलसंपन्न, जोरदार, जोराचा, जोरवान, जोरावर, जोरकस, जोमदार, जोमाचा, कुवतीचा, ताकतीचा, समर्थ, सामर्थ्यवान्, शक्तिमान, शक्तिमंत, शक्त, जबरदस्त, जबर, पराक्रमी, प्रतापी.

To wax s. बळावणें.

2—of things, buildings, &c. *firm, solid, substantial, &c.* खंबीर, खम्माल, मजबूत, बळकट, कणखर, सणसर, सणसणीत, धमकट, धडधोप *or* धडधोपट, दृढ, सुदृढ, जोरदार, कुब्बल, धक्क, घट्ट, मरखम, संगीन, भक्कम, ऐवजदार, ऐवजशीर, हडस, खबरदार, जिवट.

3—wind, tide, &c. *rapid, &c.* जोराचा, झपाट्याचा, सपाट्याचा, तडाख्याचा.

4—smell, scent. उग्र, उगीर, उग्रट.

5—cloth, thread, &c. *of firm texture.* वाणका, घनवट, घनगट, चिकण, सट्टम, जिवट, सणसर, सणसणीत, धडधोटा, धडधोपट, धडवनी-धडवतीचा.

6—medicine, &c. *potent, efficacious, piquant, &c.* बळकट, पराक्रमी, प्रतापी, अमोघ, सतेज, तेजस्वी, गुणाचा, गुणवान्, गुणकारी, गुणकारक, कसाचा, सकस, जाड्वल्य, जालीम, वाघमाऱ्या, जलाल, झाल, ठोक्याचा, धनत्तर, वज्रप्राय.

STRONG-BUILT, STRONG-KNIT, STRONG-MADE, *a.* v. COMPACT. धमकट, सणसर, सणसणीत, दृढसंधि, वज्रसंधि, बळींव.

STRONG-SMELLING, *a.* v. RANK. उग्र, उग्रट, उगीर, उग्रगंध, बहुगंध.

2 *of strong and diffusive odor.* घमघमीत *or* मघमघीत, दमदमीत, दणदणीत.

STRUCK, *p.* v. V. 1. हणलेला *or* हटलेला, मारलेला, &c. हत (*also* in comp. forming valuable words endlessly, as हतश्री, हतदैव, हतभाग्य, हत चैतन्य, हतैश्वर्य, हतवीर्य, &c. of whom the fortune, life, glory, &c. is struck or blasted), आहत, उपहत, प्रतिहत, अभिहत, व्याहत.

STRUCTURE, *n. edifice, building.* इमारत *f* इमला *m.* बंदिस्त *f.*

2 *form, make,* v. BUILT. बांधणी *f.* बांधा *m.* बंदिस्त *f.* बंदिस्ती *f.*

To STRUGGLE, *v. n make violent efforts with contortions of the body.* धडपडणें *or* धडफडणें, धडबडणें, तडफडणें, हातपायm. *pl.* झाडणें-आदळणें-आपटणें, तडफडf. तडफडातडफडf.-धडपड *or* धडफडf.-धडबडf.-&c. करणें-मांडणें, आपटाआपटf.-आदळआपटf. करणें-मांडणें.

2 *use great effort*, v. To LABOR, To STRIVE. वळn. करणें, जोर देऊन-जीव तोडून-मरून-&c कामn. करणें.

3 *with* : v. To WRESTLE, To STRIVE. झोंपी f.-झोंबाझोंबी f.-&c. करणें.

4 (*with difficulties, distress*, & c.). गचकळणें, कचकळ्या f. *pl.* &c. खाणें.

STRUGGLE, STRUGGLING, *n.* v. V. 1. धडपडणेंn. हातपाय झाडणेंn. तडफडf *intens.* तडफडाटm. धडपड *or* धडफडf. धडबडf. आपटाआपटf. आदळआपटf.

2 *and* EFFORT. उरफोडf. आटाघाटf आटाआटf. प्रयासm.

3 झोंबीf. झोंबाझोंबीf.

4 गचकळणेंn. गचकळ्याf. *pl.* गटकळ्याf. *pl.* गटांगळ्याf. *pl.*

STRUMPET, *n. prostitute*, v. HARLOT. कसबीणf. मालजादीf. बाजारबसवीf. उष्टीपत्रावळf. बटीकf. जन्मसवाशीणf.

Abandoned s. फटरांडf.

2 *lewd woman, whore*, v. HARLOT. शिनळबायकोf. व्यभिचारिणीf. सोदीf.

STRUNG, *p.* v.V. गोवलेला, गुंफलेला, &c. गुंफित, ग्रंथित, सूत्रित, रचित.

To STRUT, *v. n. walk with affected dignity.* नटणें, थटणें, थटून-नटून-नटूनथटून चालणें, मिरवणें, झुमकणें, ठमकणें, ठमक्याने-नखऱ्याने-अकडीने-डौलाने-पत्राजीने- &c. चालणें, ठमकत-मिरवत-&c. चालणें, उताणा चालणें, उराड काढून-उरावर चालणें, लटकत चालणें,—as used esp. of women, चमकणें *or* छमकणें, चमकून चालणें, वरमाईचे चालीने चालणें.

STRUT, STRUTTING, *n.* v. V.—*act.* नटणेंn. थटणेंn. ठमकणेंn. मिरवणेंn. &c. अकडf. ठमकाm. नखराm. टेमf. पत्राज *or* पत्रासf.

STRUTTER, *n.* STRUTTING, *p. a.* v. V. नटणारा, नटून चालणारा, ठमकत चालणारा, अकडबाज.

STRUTTINGLY, *adv.* v. V. नटून, थटून, नटून थटून, मिरवून.

STUB, *n. small stump, piece of stubble*, &c. धसm. धसकटn. धसाडाm. धसाडीf. खुंटीf. सडm. ठोंबm. सुळाm. सुळकाm. *dim.* सुळकीf. कांखाm. उंखणn. उंखाm. शल्यn.

2 See STUMP.

To STUB, *v. a.* v. To GRUB. खुरपणें, खुरपून काढणें, खरडणें.

STUBBED. See STUBBY.

STUBBINESS, *n.* v. A. गठ्ठपणाm. गट्टूपणाm. &c. भाडवें आंगn. वाटोळें आंगn. आडवा बांधाm.

STUBBLE, *n. stump of wheat &c. stalks left in the ground.* सडm. धसकटn. *or* धसकटेंn. *pl.* धसाडाm. धसाडीf. *or* धसाळ्याf. *pl.* कडसूरn.

STUBBORN, *a.* v. OBSTINATE, PERVERSE. आडकर, अडेल, अडील, दुराग्रही, आग्रही, गाटा *or* गाटी, गाळ्या, गाताडा, खळ्या, खळघेणा, खलेल, झक्कड, वातट *or* ड.

STUBBORNLY, *adv.* v. A. अडेलपणाने, &c. दुराग्रहाने, दुराग्रह धरून, दुराग्रहपूर्वक.

STUBBORNNESS, *n.* v. A. आडकरपणाm. अडेलपणाm. गाटेपणाm. &c. दुराग्रहm. आग्रहm. दुर्मदm. दांडकमतn. ठेंगमतn.

STUBBY, *a. short and thick.* आडव्या आंगाचा, आडव्या बांध्याचा, वाटोळ्या आंगाचा, गठ्ठ, गट्टू *or* गट्ठू, गिंडा, गिड्डा, घूंट, चेंडू.

STUCCO, *n. plaster of lime.* चुन्याचा गिलावाm. संदलm.

STUD, *n. ornamental nail.* चमकी f.

2 *embossed nail.* गुलमेखf.

3 (*of horses*). पागाf घोडवळf.

To STUD, *v. a. adorn with studs.* चमक्या f. *pl.* - गुलमेखा f. *pl.* जडणें-जडवणें, जडीत-खचित करणें.

STUDDED, *p.* v. V. गुलमेखा जडवलेला, &c. जडीत, खचित (*in comp.* as रत्नखचित, मणिखचित, मौक्तिकखचित, &c.).

STUDENT, *n. one engaged in study* v. SCHOLAR. शिकणारा, विद्यार्थी, विद्याभ्यासी, शिष्य, अक्षरमुख.

STUDIED, *p. and a.* v. V. 1. अधीत, शिक्षित, अभ्यासित, अभ्यस्त

3 पूर्वीयोजूनटेवलेला, &c. पूर्वरचित, पूर्वयोजित, पूर्वसंकल्पित, पूर्वकल्पित.

1 *versed in learning, read*, v. LEARNED. पढीक, साक्षर, कृताध्ययन.

STUDIOUS, *a. given to study, devoted to learning.* विद्येचा-अध्ययनाचा-पढण्याचा-&c. आस्थेवाईक-छंदी-&c. अध्ययनी, अध्ययनशील-परायण-पर-आसक्त-तत्पर-&c. अभ्यासी, विद्याभ्यासी, विद्यापरायण, व्यासंगी, विद्याव्यासंगी, विद्येच्छु, विद्याव्यसनी, अध्ययनाभिमुख, जिज्ञासु.

2 *diligent, solicitous, sedulous.* अभ्यासी, व्यासंगी, साक्षेपी, उद्योगी, व्यवसायी, अध्यवसायी, उद्यमी, आसक्त, संसक्त, तत्पर.

STUDIOUSLY, *adv.* v. A. 1. विद्येचे आस्थेने, विद्याव्यासंगाने, अध्ययन सक्तीने, &c. अध्ययनासक्तिपूर्वक.

2 व्यासंगाने, साक्षेपाने, साक्षेपेंकरून, आसक्तीने, &c. आसक्तिपूर्वक, व्यासंगपूर्वक, &c.

STUDIOUSNESS, *n.* v. A. 1. विद्येची-अध्ययनाची-पढण्याची-&c. पोटाग f.-आस्था f.-&c. विद्याव्यासंगm. अध्ययनासक्ति f. अध्ययनशीलता f. अध्ययनतत्परता f. &c. जिज्ञासा f. अध्ययनाभिमुख्यn.

2 उद्योगोपणn. उद्योगm. व्यासंगm. साक्षेपm. उद्यमm. व्यवसायm. अध्यवसायm. आसक्ति f. संसक्ति f.

STUDY, *n. application of the mind to books*, &c. अभ्यासm. विद्याभ्यासm. पढणेंn. शिकणेंn. अध्ययनn. विद्याध्ययनn. व्यासंगm. विद्याव्यासंगm. शिक्षा f. विद्यानुपालनn. आवर्त्तनn.

Close s. संतताध्ययनn. संतताभ्यासm. परिशीलनn. अनुशीलनn.

Discursive, desultory s. शाखाचंक्रमण *or* चंक्रमणn.

2 *consideration, contrivance.* विचारm. चिंतनn. ध्यानn. मननn. लक्षn. कल्पना f. घोळm.

Deep s. ध्यासm. अनुध्यासm.

3 *subject of study.* अध्ययनn. अध्ययनविषयm.

4 *room of study.* पढण्याची-अध्ययनाची-&c. खोली f. अध्ययनागारn. ज्ञानमठm.

To STUDY, *v. a. apply the mind to, read in order to learn.* शिकणें, अभ्यासm.-अध्ययनn.-&c. करणें *g. of. o.*

2 *ponder*, &c. v. To CONSIDER. विचारm.-मननn.-ध्यानn.-&c. करणें *g. of. o.* घोळणें, कुटणें.

3 *arrange by previous thought*, v. To PREMEDITATE. विचारm.-तजवीज f.-योजना f.- रचना f. &c. पूर्वी करणें-करून ठेवणें *g. of o.*

To STUDY, *v. n. apply the mind to books and learning.* शिकणें, पढणें, विद्याभ्यासm.-विद्याध्ययनn.-विद्याव्यासंगm.-&c. करणें.

2 v. *To* MEDITATE. मननn.-चिंतनn.-&c. करणें.

3 *endeavour diligently*, v. To STRIVE. झटणें, उद्योगm.-&c. करणें.

STUFF, *n. matter, material.* उपादानn. प्रकृति f. वस्तुn. द्रव्यn. परिणामिवस्तूn. परिणामिद्रव्यn. सामानn.

2 See Cloth. 3 *furniture, goods.* चीजवस्त *f.* जिदगी *f.* वस्त्रपात्र *n.* सामान *n.* खटलें *n.* इळाखिळा *m.* इस्तादम. मालमत्ता *f.*

4 *rubbish, &c.* v. Trash, Nonsense. काण्णूबाण्णू *or* कायणूबायणू *n.* फांसफूस *f.* गूळखोवरें *n.* अटरफटर *n.* घाण *f.*

To Stuff, *v. a. cram, fill full.* चिकार-गच्च-दाट-रगडून-खचून-दपटून-कोंदून-ठासून-ठेचून-तकटून-दडपून-चोंदून-&c. भरणें.

2 *force in, drive in, cram.* कोंदणें, कोंदाटणें, चोंदणें, चोदाडणें, चोंदाटणें, चोंदाडणें, खचणें, ठासणें, खोसणें, ठेचणें, ठोंबरणें, तकटणें, चिणणें, चिळणें, खचून-&c. भरणें.

3 (the nose, &c.) *block up, obstruct.* कोंदणें, बंदकरणें, बुजणें, *or* बुझणें.

To Stuff, *v. n. feed gluttonously.* कचकानून-करकचून-उपटून-तंकटून-बळकट *adv* &c. खाणें *or* जेवणें, वह्याचें *n.* करणें, वोकांदिम.*pl.* भरभरून खाणें, भरगच्ची जेवण *n.* करणें, पुवा *m.* पाडणें-उरकणें, ओयेईनोंपर्यंत खाणें, सागळ *f.* भरणें, कोंडणें, ढेपणें, दपटणें (as भाज त्यानें खूब दपटलें).

Stuffed, *p. v. V. A. I.* चिकार-दाट-&c. भरलेला.

2 खचलेला, ठासलेला, &c.

3 कोंदलेला, बुजलेला, बंदकेलेला.

To be s. कोंदणें, कोंदाटणें, चोंदणें.

Stuffing, *n. relishing ingredients.* पुरण *n.* सारण *n.* वाखर *m.*

2 *matter to fill.* भरण *n.* भराव *m.*

S. to fill up a hole, &c. चोंदा *m.*

To Stumble, *v. n. trip.* अडखळणें *or* अडखुळणें, अडकळणें, ठेंचळणें, ठेंसळणें, ठोकर *f.*-ठेंच *f.*-&c.-खाणें *or, in. con.* लागणें, स्खलित होणें, स्खलन *n.* होणें *g. of. s.*

2 on; *fall on, light on by chance.* अवचट-अवचित-अवचितां-अकल्पित-&c. सांपडणें-मिळणें-भेटणें, *all with in. con.*

To Stumble, *v. a. cause to trip.* अडखळवणें, ठेचळवणें, ठोकर *f.*-ठेच *f.*-&c. देणें.

2 *perplex, puzzle, &c.* v. To Confound. गोफाटणें, गोंधळवणें, गोफाट्यांत-&c. पाडणें-घालणें, घोंटाळा *m.*-घोळ *m.*-चित्तविकल्प *n.*- &c. करणें *g. of. o.*

Stumble, Stumbling, *n.* v. V. N. 1. अडखळणें *n.* ठेंचळणें *n.* ठेंच *or* ठेंस *f.* ठोकर *f.* स्खलन *n.*

Stumbler, *n.* Stumbling, *p. a.* v. V. N. 1. अडखळणारा, ठेंचळणारा, ठोकरखाणारा, &c. अडखळ्या, ठेंचळ्या, ठोकरखाऊ.

Stump, *n.* (of a tree or plant) *part remaining in the earth.* खुंट *m.* खुंटा *m. dim.* खुंटी *f.* खुंटण *n.* खुंटारा *m.* खुंटार *m.* खोड *n.*

Sharp s. सुळा *m.* सुळका *m.*

2 (esp. of a limb or worn article). बुंठण *or* बोंठण *n.* ठुंठण *or* ठोंठण *n.* थोंट *n.* थोंटण *n.* बोंठूक *n.* थोटूक *or* थोंठूक *n.* झीण *f.*

Reduced to a s. बुंठा, थोंटा.

To Stump, *v. n. walk thumpingly.* दणदणणें, दणदण-दणकन-&c. चालणें-पाय *m. pl.* वाजवणें, पायभापटून चालणें.

Stumpingly, *adv.* v. V. दणकन-कर-&c. दणदण.

Stumpy, *a. short and thick,* v. Stubby. गिड्डा, गट्टू, घूंट.

2 *short, reduced to a stump.* थोंटा, बुंठा, लांडा.

To Stun, *v. a. make senseless by a blow.* ठोक्याने-प्रहारानें-&c. बेसावध-बेहोष-अचेतन-&c. करणें, आघातमूर्च्छित-&c. करणें.

2 *make dizzy by noise, overpower one's hearing, deafen.* बहिरा-&c. करणें, कान *m. pl.* फोडणें-बसवणें *g. of. o.* कानठळी *or* ळें *n. pl.*-कानठळ्या *f. pl.*-&c. बसवणें *g. of. o.* आवाजानें-दणक्यानें-&c. बेसावध-&c. करणें.

To be stunned. कानठळी *or* ळें *n. pl. or* ळ्या *f. pl.* बसणें *g. of s.*

Stung, *p. v. V.* डसलेला, &c. दंशित, दष्ट.

Stunned, *p. v. V.* 1. ठोक्याने बेसावध केलेला-झालेला, आघातमूर्च्छित, प्रहारमूर्च्छित.

2 कान फोडलेला, कानठळी बसवलेला *or* बसलेला.

Stunner, *n* Stunning, *p. a.* v. V. 1. ठोक्याने बेसावध करणारा, आघातमूर्च्छितकर्ता, आघातमूर्च्छाकर्ता-कारी

2 कान फोडणारा, कानठळी बसवणारा, &c

Stunning noise. कान्हेर *m.*

To Stunt, *v. a. hinder from growth.* खुरटवणें, खिंरटवणें, वाढ *f* खुंटवणें-मोडणें *g. of o.*

Stunt, *a.* Stunted, *p. v V.* खुरटवलेला, &c. खुजट, खुज्या, खुरंट, खिंरटा, बुरट *or* बुरटा, लुडमा.

To be or become s. खुरटणें, खुरगटणें, खिंरटणें, बुरटणें.

Stupefaction, *n. stupid or torpid state,* v. Stupor. धुंदी *f* गुंगी *f.* भूल *f.* माजरें *n.* मोह *m.* बेसावधपणा *m.* बेहोषपणा *m.* जडिमा *m.* स्तंभ *m.* व्यामोह *m.* तामस *m.*

Stupefactive, *a.* Stupefier, *n.* Stupefying, *p. a.* v. V धुंदी आणणारा, गुंगी आणणारा, गुंग-&c. करणारा, मोहकारक, मोहजनक, मोहक, स्तंभक, इंद्रियस्तंभक.

Stupefied, *p. v. V.* धुंद केलेला, गुंग केलेला, &c. गुंग, धुंद, उन्न, स्तंभित, स्तंभितेंद्रिय, जडीकृत, जडीभूत, तारवटलेला *or* तारकटलेला.

To be or become s. गुंगणें, गुंग-&c. होणें.

To Stupefy, *v. a. make stupid, dull, senseless, &c.* गुंग-धुंद &c. करणें, गुंगवणें, गुंगी *f.*-धुंदी *f.*-&c. आणणें, स्तंभ *m.*-स्तंभन *n.*-इंद्रियस्तंभ *m.*-&c. करणें *g. of o.*

Stupendous, *a.* v. Wonderful, Large. चकभूल पाडणारा, अद्भुत, आश्चर्यकारक, विस्मयकारक-जनक.

Stupendousness, *n.* v. A. अद्भुतपणा *m.* अद्भुतता *f.* विस्मयकारकता *f.* &c.

Stupid, *a. dull, doltish, heavy of understanding.* जड, मंद, बुद्धीचा जड-मंद-&c. जडबुद्धि, जडमति, मंदबुद्धि, मंदमति, बुद्धिमंद, मतिमंद, धृतबुद्धि, जेनबुद्धि, अप्रबुद्ध, असमंजस, मूढ, मूढमति, मैंद, मूर्ख, आडमूठ, आडमुठ्या, घैलट, घैलाड, स्थूल *or* ळ, स्थूलधी, स्थूलबुद्धि, दुर्मेधा, दुर्बुद्ध, निर्बुद्ध, निर्बुद्धि, ठोसर, माठ्या, मठ, मठ्या, दगड्या, मुग्ध, आर्ष *or* आरूढ्या, अज्ञान, ज्ञानदुर्बल, बुद्धिहीन-रहित-&c. गयाळ, गयाळी, गुंगो *or* गुंग्या, गैदी, गैरात, गैबती *or* त्या, गैबो, गाफल *or* गाफील *or* गाफली, बेकूब *or* बेवकूब, हीनचातुर्य, दुघड ओनाम्या.

2—as under sleep, intoxication, &c. गुंग, धुंद, सुस्त, जड.

Stupidity, Stupidness, *n.* v. A. 1. बुद्धीचा जडपणा *m.*-मंदपणा *m.* &c. जडपणा *m.* जडबुद्धि *f.* मंदबुद्धि *f.* मंदमति *f.* जडमति *f.* धृतबुद्धि *f.* जेनबुद्धि *f.* मौळ्य *n.* मूर्खता *f.* मौर्ख्य *n.* स्थौल्य *n.* जाड्य *n.* जडिमा *m.* बेकुबी *or* बेवकूबी *f.* अज्ञान *n.*

2 गुंगपणा *m.* जडपणा *m.* सुस्तपणा *m.* &c. गुंगी *f.* धुंदी *f.* सुस्ती *f.*

Stupor, *n. torpor, stupefaction, suppression of sense.* धुंदी *f.* गुंगी *f.* झांक *f.* झांप *f.* झांपण *f.* झांपड *f.* माजरें *n.* भूल *f.* बेहोषपणा *m.* बेसावधपणा *m.* बेशुद्धि *f.* बेशुद्धपणा *m.* मोह *m.* व्यामोह *m.* स्तंभ *m.* इंद्रियस्तंभ *m.* इंद्रियस्वाप *m.*

Sturdiness, *n.* v. v. A. शरीराचा बळकटपणा *m* धट्टेकट्टेपणा *m.* गडदूपणा *m.* &c. रांकटाई *f.*

Sturdy, *a. robust, lusty, &c.* v. Stout, Strong. घटमूट, धट्टाकट्टा *or* खट्टा, धडाखडा, घटांगण *or* घटिंगण, गउदू, गबदूल, दांडगा, ताठर, कुप्पा, कळकुंबर, कट्टा, रांकट.

To Stutter, Stutterer. See *To* Stammer, Stammerer.

Sty, s. (for hogs). डुकरखानेंn. डुकरवाडाm.

2 *humor in the eyelid.* रांजणवाडी f. आंजिणी f. आंजरली f. आंदुळणी f.

Stygian. See Infernal, Hellish.

Style, n. *particulur manner, air, mode, &c.* बाणf. भंगीf. धाटीf. धाटणी f धरतीf. थाकी *or* ठाकी f. लटकf. ठेवf ठेवणf. भांतf. मोडf. पद्धतm. परf. छटाm. पटावm. डौलm. ढबf. दस्तीf. वृत्तिf.

2 *particular manner of writing or speaking.* शब्दरचनेची-बोलण्याची-कवितेची-&c. बाणी f.-धरतीf-सरणी f.-डौलm.-&c.

3 *fashion of procedure,* v. Course. रीति *pop.* रीतf. चालf. मोळाm. धाराm. पद्धति f.

4 (of a dial, &c.). शंकुm.

5 *pointed iron, graver, &c.* सळईf. शलाकाf

6 (of a flower). बोंडm. पोगाडाm.

7 v. Title. किताबm प्रतिष्ठानामn.

To Style, v. a. v. To Call, To Name. म्हणणें, किताबn. देणें.

Stylish, a. *dashing,* v. Fine. छानीचा, छानदार, मासलेदार, मासलेवाईक, विलसित, विराजमान, विराजित.

Styptic, a. *that stops hemorrhage or bleeding.* रक्त बंद करणारा, रक्तावरोधी, रक्तनिरोधक.

Styrax, n. कपिशm. अग्निमुष्पn.

Suasive, &c. See Persuasive, &c.

Suavity, n. *softness, &c. (of manners or speech).* गोडबोलेपणाm. गोडीगुलाबीf. गोडबोलीf. मधुरता f. माधुर्यn.

Subacid, a. *moderately acid.* आमगूळ, भांबटगोड, मधुराम्ल, ईषदम्ल.

Sub-department, n. पोटचें प्रकरणn. उपांगn. उपप्रकरणn.

To Sub-divide, v. a. *part into smaller divisions.* वांटणीची वांटणी f.- &c. करणें, भंशांशm.- प्रतिभागm.-पोटचाभागm.- &c. करणें g. of o.

Subdivision, n. *subdivided portion.* अंशांशm. पोटचाभागm. वांद्याचा वाटाm. प्रत्यंगn. प्रतिभागm. प्रभागm. शाखाf.

To Subduce, *To* Subduct. See To Withdraw, To Subtract.

To Subdue, v. a. *bring into subjection, reduce under dominion, vanquish, &c.* जिंकणें, वश-स्वाधीन-&c. करणें-करून घेणें, जित-पराजित-पराक्रांत- &c. करणें, वठणीस-जेरीस-&c. आणणें, हुकमांत-अमलांत-तावेंत *or* तावींत आणणें, दमनn.-दमm.-निग्रहm.-&c. करणें g. of o. हस्तगत-सर-&c. करणें,—as intended, and answering to *to crush, to overwhelm, overpower, &c.* भुईस-जमिनीस-धुळीस-मिळवणें, जमिनदोस्त-चीत-पादाक्रांत- &c. करणें, लोळवणें, लोळसावणें, मारून चुनाm. करणें g. of o. मारून पोठn. करणें g. of o. भूळ f. करणें g. of o. खाणें.

Subdued, p. *and a.* v. V. जिंकलेला, वशकेलेला, वठणीस आणलेला, &c. जेर, वश, वशंगत, वशीभूत, वशीकृत, पराक्रांत, दमित, दांत, अभिहत, कावीज.

To be s. वठणीस येणें.

I *of subdued affections and passions,* v. Mortified. जितेंद्रिय, वशी, वशात्मा, शांत, शमी, प्रशांत, मनस्वी, विनीत.

Subduer, n. Subduing, p. a. v. V. जिंकणारा, वशकरणारा, वठणीस आणणारा, &c. दमक, दमी, दमन-&c. कर्ता-कारी.

Subduing, Subdual, n. v. V.—*act.* जिंकणेंn. वठणीस आणणेंn. जेरीस आणणेंn. &c. वशीकरणn. भंगm. भंजनn. दमनn. (used freely and elegantly in comp. as, इंद्रियदमन, रोगदमन, क्रोधदमन, कामदमन, दुष्टदमन, शत्रुदमन, &c.), दमn. दडनn दंडm. निग्रहm. निग्रहणn.

Subjacent, a. *situated below.* खालचा, अधःस्थ, अधःस्थित, अधर, अधोवर्ती.

To Subject, v. a. *put under or within the power of.* खालीं आणणें, अमलांत-&c. आणणें, वश-अधीन-स्वाधीन-&c. करणें.

2 *subjugate,* v. To Subdue. जिंकणें, वश-&c. करणें

3 *expose, make liable.* वश-स्वाधीन-अधीन-योग्य-जोगा-&c. करणें, पात्र-भाजन-&c. करणें, दाढेंत-नोडांत आणणें.

Subject, a *under the rule of.* खालचा, खालला, खालील, हुकमांतला, तावेदार, वश्य, वश, हुकमी, हुकूमवेदा, हुकमती, अधीन, भाज्यांकित, विवश, सत्तेचा, सत्ताक्रांत *or* सत्ताक्रांत, in comp. आयत्त, परस्वाधीन, पराधीन, परवश, परतंत्र, परछंद, परायण

2 *exposed, liable, obnoxious.* वश, स्वाधीन, अधीन, (in comp. as रोगाधीन) योग्य, जोगा, अर्ह (in comp.).

Subject, n. *one that owes allegiance to.* रयतf. प्रजाf.

Subjects—collect. or compreh. रयतf. प्रजाf. रयतावाm. रयतलोकm. *pl.* लोकm.

2 *that in which any thing adheres or exists.* अधिकरणn. स्थानn. अधिष्ठानn. आधारm. आश्रयm. आशयm. व्याप्यn.

S. of an inference. व्याप्यn.

3 (of any operation or act). आश्रयm. अधिष्ठानn. अधिकरणn. पात्रn.

4 *topic, theme.* प्रकरणn. विषयm. गोष्ट f. विंवn. वृत्तांतm. प्रस्तावm. प्रसंगm. प्रसक्तिf. वाग्विषयm. प्रतिपाद्यn. स्थलn.

5—in grammar, (of a verb). कर्ता.

Subject matter, n. v. Subject. विषयm. प्रस्तावm.

Subjected, p. v. V. 1. खालीं आणलेला, अमलांत आणलेला, &c.

2 जिंकलेला, वश केलेला, &c. जेर, वश, वशंगत, वशीकृत, वशीभूत, पराक्रांत, कावीज.

3 वश केलेला, &c.

Subjection, n. v. V. 1.—*act.* खालीं आणणेंn. अमलांत आणणेंn. &c.

2—*act.* जिंकणेंn. वशकरणेंn. वशीकरणn.—*state.* तावेदारी f. अंकितपणाm. हुकमबरदारी f. अधीनता f. वशता f. परतंत्रता f. पारतंत्र्यn. पराधीनता f. आज्ञांकितत्वn. आज्ञाधीनता f.

In s. or subordinacy unto. ताबेत *or* तावेंत *or* ताब्यांत.

To acknowledge s. दांतीं-नोडीं तृणn. धरणें.

To reduce to s. वठणीस आणणें.

3—*state.* जोगेपणाm. योग्यता f. वश्यता f. अधीनता f.

Subjective, a. *relating to the subject not to the object.* अधिष्ठाननिष्ठ, अधिकरणनिष्ठ, अधिकरणसंबंधी.

To Subjoin, v. a *add at the end, add after,* v. To Add. खालीं घालणें-जोडणें-लिहिणें-&c. दुमाल्यास लावणें.

To Subjugate, &c. See To Subdue, &c.

Subjunctive, n.—in grammar. संशयार्थm.

Sublimate, n.-white. रसकर्पूर *pop,* रसकापूरm.

Sublime, a. See High. 2 *lofty, elevated,* &c. fig. उंच, प्रौढ, प्रशस्त, प्रगल्भ, अभ्युत्कृष्ट.

Sublimeness, Sublimity, n. v. A. 2. उंचपणाm. प्रौढपणाm. &c. प्रौढि f. प्रौढता f. प्रशस्तता f. प्रगल्भता f. प्राशस्त्यn. प्रागल्भ्यn.

Sublunary, a. *mundane,* v. Earthly. भूलोकचा, ऐहलौकिक, ऐहिक

Submarine, a. समुद्रांतला, समुद्रतळचा, समुद्रतलस्थ.

To Submerge, v. a. v. To Plunge. बुडवणें, मज्जनn.-निमज्जनn करणें g. of o. मज्जित-&c. करणें.

2 See To Inundate

Submerged, Submersed, p. v. V. बुडवलेला, मज्जित, निमज्जित, मग्न, निमग्न.

Submerging, Submersion, n. v. V. 1.—*act* बुडवणें n. मज्जन n. निमज्जन n.

Submission, n. v. V. N. 1. दबणें n. वश्यहोणें n. हारघेणें n. शरणजाणें n. &c. अधीनतास्वीकार m वश्यत्वस्वीकार m पारतंत्र्यस्वीकार m.

2 *and* Obedience. वश्यअसणें n. &c. हुकुमबरदारी f. आज्ञापालन n. आज्ञासेवन n. अधीनता f. अंकितत्व n. आज्ञांकितत्व n

3 See Resignation.

Submissive, a. v. Obedient. Humble, Obsequious. आज्ञेंत राहणारा, हुकमी, हुकुमबंदा, आज्ञानुवर्त्ती, वश्यवर्त्ती, दीन, विनत, विनया, सविनय, वश्यतास्वीकारी, अधीनतास्वीकारी, वश्यम्वद

Submissively, *adv.* v. A. *and* V. N. 1. वश्यहोऊन, हारघेऊन, शरणघेऊन, &c. कैदबार, दीनपणानें, दैन्यपूर्वक, अधीनतास्वीकारपूर्वक.

Submissiveness, n v. A. हुकमीपणा m. दीनपणा m आज्ञानुवर्त्तित्व n. वश्यवर्त्तित्व n. विनति f.

To Submit, v *a.* (with the recip. pronoun) v. To Obey. आज्ञेंत-हुकुमांत-सत्तेंत-&c. राहणे-असणें-वागणें, आज्ञापालन n.-आज्ञानुवर्त्तन n.-&c. करणें, वश्य-आज्ञांकित-&c. असणें.

2 v To Refer. सोपणें, ठेवणें, घालणें.

To Submit, *v. n. give up resistance, yield to another.* दबणें, दबकणें, वश्य-&c. होणें, भांडायास-लढायास-वादकरायास-&c. सोडणें, हार f. घेणें-पतकरणें-मानणें, हारीं-हार-अजिन*pop.* यजीत-शरण-&c. जाणें, हात m. *pl.* टेकणें-जोडणें, वेंन.-चीन.-जीन. म्हणणें-करणें, दांतीं-तोंडीं-&c. तृण n. धरणें-घेणें, अधीनता f.-&c. पतकरणें, अधीनतास्वीकार m.-&c. करणें, शरणागत-&c. होणें.

2 *be subject, be submissive.* आज्ञेंत-हुकुमांत-वचनांत-कह्यांत-&c. राहणें-वागणें-असणें, आज्ञापालन n.-आज्ञानुसरण n.-हुकुमबरदारी f.-&c. करणें, वश्य-अधीन-आज्ञांकित-आज्ञाधीन-हुकुमबंदा-&c. होणें-असणें.

Subordinacy, n. v. A. 1. *and* Subjection. ताबेदारी f. हुकमीपणा m. &c. अधीनता f. वश्यता f. आज्ञांकितत्व n.

Subordinate, *a. under the control of,* v. Subject. ताबेदार, हुकमती, हुकमी, हुकुमबंदा, आज्ञांकित, बगल्या.

2 *inferior in rank, authority, &c.* v. Inferior. खालचा, खालच्यापायरीचा-पदवीचा-&c.

3 *of less importance, secondary.* गौण, अप्रधान, अमुख्य.

Subordination, n. v. A. 1. *and* Subjection. ताबेदारी f. अधीनता f. वश्यता f.

2 खालची पायरी f. खालची पदवी f.

3 गौणता f. अप्रधानता f.

Principle or law of s. गौणमुख्यन्याय m.

To Suborn v. *a.* (a witness, &c.) *bribe to take a false oath.* पैसादेऊन-लांच देऊन-&c. बधवणें-बनाऊ करणें-खोटें बोलवणें.

Subornation, n. v. V.—*act.* पैसादेऊन बधवणें n. कूटसाक्ष्यसाधन n.

Subpœna, n. जोरतलब f.

To Subscribe, v. *a. avouch, attest, &c. by writing one's name beneath.* सही f.-हस्ताक्षर n. करणें-घालणें, दस्तूर n.-दस्तखत n. करणें, नांव n. लिहिणें-घालणें, सही करून-&c. कबूल करणें-मान्य करणें, स्वनामांकित करणें.

2 (a sum of money). पट्टींत-पट्टीवर-पट्टीचा *decl.*-&c. लिहिणें-घालणें-मांडणें.

To Subscribe, v. n. *assent* v. To Agree. कबूल-मान्य-सम्मत-&c होणें-असणें.

2 *agree to give money.* पट्टी f.-टीप f करणें.

Subscribed, *p* v. V. A. 1. सहीकेलेला, हस्ताक्षरघातलेला. &c. सहीचा.

2 पट्टींत लिहिलेला, &c.

Subscriber, n. Subscribing, *p. a.* v. V. A. 1. सहीकरणारा, हस्ताक्षर घालणारा, &c.

2 पट्टींत-पट्टीवर लिहिणारा-घालणारा.

Subscription, n. v. V A. 1.—*act.* सहीकरणें n. हस्ताक्षरघालणें n. &c.

1 *name, &c. underwritten,* v. Signature. खालीं लिहिलेलें नांव n. सही f. दस्तखत n. हस्ताक्षर n

II *sum subscribed.* पट्टी f. पट्टीचा पैसा m. वर्गणी f. वर्गन f. टीप f. चंदा m.

Subscription-list n. पट्टी f. टिपेची-पट्टीची याद f.

Subsequence, n. v. A. अनुयान n. अनुगमन n. अनुयायिता f. पश्चाद्यान n.

Subsequent, *a. following, coming or being after* मागून झालेला, नंतरचा, मागूनचा, पाठीमागचा, मागचा, मागला, पाठचा, पुढचा, पुढला, पश्चात्कालिक, पश्चात्कालीन, पश्चात्य.

Subsequently, *adv.* v. A. *and* Afterwards. मागून, मागाहून, मग, नंतर, पाठीवरून, उत्तरत्र.

To Subserve, *v. a. serve instrumentally, promote the end of.* कामास-उपयोगास-&c. पडणें *g. of o.* सहकारिता f.-उपयोगिता f.-&c. करणें *and, with in. con.* होणें-पडणें *g. of s.* कामाचा-उपयोगी-सहकारी-&c. होणें-पडणें, अनुवर्त्तणें, अनुवर्त्तन n.-अनुवृत्ति f.-आज्ञानुवर्त्तन n. करणें.

Subservience, Subserviency, n. v. A. उपयोग m. उपकार m. सहकार m. उपयोगिता f. उपकारिता f. उपयुक्तता f. सहकारिता f. अनुवर्त्तन n. अनुवृत्ति f. तंत्र n.

Subservient, *a.* Subserving, *p. a.* v V. उपयोगाचा, &c. उपयोगी उपयुक्त, उपकारक, उपकारी, सहकारी, उपकार-सहकार-&c. कर्त्ता-कारी-&c.

Sub-share, n. वांट्याचा वांटा m. &c. पोटचा विभाग m.-वांटा m. अंशांश m.

Sub-sharer, n. पोटचा विभागी-वांटेकरी, अंशांशी, प्रतिभागाधिकारी.

To Subside, *v. n. fall to the bottom,* v. To Settle. बसणें, खालीं जाणें-बसणें, थिरावणें.

2 *become quiet, calm, still, &c.* v. To Decrease, To Abate. बसणें, पडणें, उतरणें, थिरावणें, कमतावणें, खालावणें, शांत-&c. होणें, उतार m.-उपशम m.-उपशमन n.-&c. होणें *g. of s.*

3 *be reduced,*— a swelling. ओसरणें, उतरणें, असुजणें, मावळणें, वरमणें, उसवणें, जिरणें, ओसार m.-ओसारा m.-&c. होणें *g. of s.*

Subsidence, Subsidency, Subsiding n. v. V. 1. बसणें n. थिरावणें n. अधःपतन n.

2 बसणें n. पडणें n. &c. उतार m. उपशम m. उपशमन n.

3 ओसरणें n. उतरणें n. &c. ओसार m. ओसारा m.

Subsidiary, *a. aiding, assisting,* v. Helping. कुमकेचा, उपकर्त्ता, उपकारी, उपकारक. सहकारी.

Subsidy, n. *aid in money.* पैशाची-&c. कुमक f. पैक्याचा-&c. पुरावा m. धनरूपसाहाय्य n.

To Subsist, *v. n.* v. To Be. असणें.

2 *be maintained,* v. To Live. निर्वाह m.-गुजारा m.-पोटगुजारा m.-पोटाचें n.-&c. चालणें *g. of s.* पोट n. चालवणें-भरणें, पोट n. भरणें *g. of s.*

To SUBSIST, *v a. maintain, support, feed.* पोषणें *or* पोसण, पाळणें, संभाळणें, वाळवणें, वाहणें, चालवणें *with* चें *of o.* पालनn -पोषणn. -उदरपोषणn.-उदरनिर्वाहm.-पाळग्रहणn.-&c. करणें *g. of o* खर्चm. -पोटाचेंn.-निर्वाहm.-योगक्षेमm.-&c. चालवणें *g. of o.*

SUBSISTED, *p.* v. V. A. पोसलेला, पाळलेळा, &c पालित, पोषित.

SUBSISTENCE, *n.* v. V. N. 1. *and* EXISTENCE अहेपणाm. अस्तित्वn सत्वn. स्थितिf.

2—*state,* v. LIVING. गुजाराm. पोटगुजाराm. गुजराणf. वर्त्तणूकf. उदरनिर्वाहm. प्रपंचनिर्वाहm. उदरपोषणn. उपजीवनn.

1 *means of subsisting,* v. LIVELIHOOD. उपजीविकाf. उपजीवनn. उपजाव्यn. जीविकाf. आटापाणीn. तुकडाm. वृत्युपायm. उपकरणn.

SUBSISTENT, *a.* v. EXISTENT. असणारा, अस्तिस्वविशिष्ट, सत्ववान्.

SUBSTANCE, *n. real being,* v. REALITY. तत्वn. तत्वार्थm.

2 *a real being,* v. THING. पदार्थm. द्रव्यn. वस्तुn. *pop.* वस्तूf. वस्तf. अर्थm. सत्वn.

Substances. द्रव्यजातn

3 *material, matter.* दळn. द्रव्यn. वस्तुn. मूर्त्तवस्तुn. मूर्त्तद्रव्यn. मूर्त्तिf. घनm.

4 *essential or material part,* v. ESSENCE. सारांशm. सारm.n. गर्भm. तत्वार्थm.

5 *estate, wealth,* v. PROPERTY, RICHES. ऐवजm. ऐपतf. संपत्तिf. धनn. उवाराm. गडगीf. गडगेंn. गट्टाm. डल्लाm. केवाm. वुटीf. अर्थm. मात्राf. दुडुm.

One's whole s. सर्वस्वn.

SUBSTANTIABLE, *a.* v. V. प्रतिपादायाजोगा- सारखा- &c. प्रतिपाद्य, समर्थनीय, प्रमेय.

SUBSTANTIAL, *a. having substance, actually existing,* v. REAL, TRUE. मूर्त्तिमंत, वस्तुसत्, वास्तविक, वास्तव, वस्तुसत्ताक, वस्त्वात्मक.

2 *having much substance; solid, stout, thick, &c.* ऐवजदार, ऐवजशीर, दळदार, सकस, कसदार, दडदडीत, दडस, दाट धमकट, घन, घणसर, सारवान्, घस्मर, घट्ट, घटमुट, मोटाघाटा, मरखम, भक्कम, बळकट, सट्टम, ठोसर, ठोक, ठोकळ, ठळक, कुब्बल, धक्क, खंबीर, खम्माल, पोक्त, पोक्ता, ऐवट, संगीन.

3—of honors, &c; *not hollow or fallucious.* कसदार, सारवान्, ओला.

4 *wealthy, responsible,* v. RICH. असना, टमटमीत *or* टुमटुमीत, दुमदुमीत, गबरू, मब्बर, तोंगल, जिवट, जीवदार, चिकण *or* चिक्कण, ठळक, खबरदार, ऐवजदार, ऐपनदार, केवेदार, बुटीवाला, सार्थ, गडगंज.

A s. man. पागोळ्याचा धनी, ड्याचें जड पारडेंn. साव, असतेकरी.

5 See MATERIAL.

SUBSTANTIALLY, *adv.* v. A. 1. *and* REALLY. तत्वतः, वस्तुतः, अर्थतः.

SUBSTANTIALNESS, SUBSTANTIALITY, *n.* v. A. 1. वास्तवत्वn. वास्तविकत्वn. सत्वn. सत्ताf. वस्तुसत्ताf.

2 ठोसरपणाn. घणसरपणाm. भक्कमपणाm. &c. घट्टाईf. खंबिरीf. बळकटीf.

3 ओलेपणाm. कसm. सारm.n. सार्द्रताf.

4 टमटमितपणाm. गबरूपणाm. गब्बरपणाm. &c. ऐवजदारीf. ऐपतदारीf.

To SUBSTANTIATE, *v. a. evince, establish,* v. To PROVE. प्रतिपादणें, पुरवणें, पुरवून देणें, खरा-सत्य-&c. करणें-करून देणें, पुरवणीf.-पुरावाm.-प्रतिपादनn.-समर्थनn.-&c. करणें *g. of o.*

SUBSTANTIATED, *p.* v. V. प्रतिपादलेला, पुरवून दिल्हेला, खरा करून दिल्हेला, प्रतिपादित, समर्थित, शाबूत *or* द.

SUBSTANTIATER, *n.* SUBSTATIATING, *p. a.* v. V. प्रतिपादणारा, पुरवून देणारा, खरा करून देणारा, &c. प्रतिपादक, प्रतिपादन-समर्थन -&c. कर्त्ता-कारी-कारक.

SUBSTANTIATION, *n.* v. V.—*act* प्रतिपादणेंn. पुरवून देणेंn. &c पुरवणीf. पुरावाm. पुरावm. प्रतिपादनn. समर्थनn. प्रपादनn.

SUBSTANTIVE, *n.*—in gram. v. NOUN. विशेष्यm. द्रव्यवाचकm.

To SUSTITUTE, *v. a. put in the place of another.* बदल-बदला-मोबदला- ऐवजी- जागीं- स्थानीं- &c देणें-ठेवणें, वारचा *decl.*- वाटचा *decl.*-बदला-बदल्या-&c. देणें-ठेवणें, प्रतिनिधित्वें करून ठेवणें.

SUSTITUTE, *n.*—of persons. बदली, बदल्या (*fem.* बदली), इसमबदला, वारचा, वांटचा, होत्साता, होतेला, होता, प्रतिनिधि, अनुकल्प.

2—of things. गौणकल्पm. अनुकल्पm. प्रतिनिधिm.

SUBSTITUTION, *n.* v. V. ऐवजीठेवणेंn बदलठेवणेंn मोबदलाठेवणेंn. &c.

SUBSTITUTIONAL, SUBSTITUTIONARY, *a. pertaining, &c to substitution.* गौण, गौणभूत, आनुकल्पिक.

SUBSTRATUM, *n.* खालचा-तळचा-&c. थरm.-तहm.

2—in metaphysics; *basis,* v. SUBJECT. अधिकरणn. आधारm

SUBTERFUGE, *n shrift, salvo, creep hole,* v. EVASION. खिडकीf. फटf. सोडवणf. हिल्लाm. हिल्लाहरकतf. छिद्रn.

SUBTERRANEAN, SUBTERRANEOUS, *a. lying under ground.* जमिनींतला, जमिनीतील, भुईतला, भुईतील, जमिनीखालचा, भुईखालचा.

S. passage. तळवाटf. सुरंग *or* सुरूंगm.

SUBTILE, *a. rare, tenuous.* बारीक, पातळ, सूक्ष्म.

2 *fine, nice, delicate, exquisite, &c.* नाजूक, बारीक, सूक्ष्म, तलम, लाघवी.

3 *refined, abstract, &c.* बारीक, सूक्ष्म.

4 *fine-searching, acute,* v. SHARP. सूक्ष्मशोधी, सूक्ष्मबुद्धि, सूक्ष्मद्रष्टा, सूक्ष्मदर्शी.

SUBTILITY, SUBTILNESS, *n.* v. A. 1. बारिकपणाm. &c. बारकाईf. बारकावाm. पातळाईf. पातळीf. सूक्ष्मताf. सौक्ष्म्यn.

2 बारिकपणाm. नाजकाईf. बारकाईf. बारकावाm. सूक्ष्मनाf. सौक्ष्म्यn. लाघवn.

3 बारिकपणाm. सूक्ष्मनाf. सौक्ष्म्यn.

1—in an argument, &c. मर्मn.

SUBTLE, SUBTLENESS. See CUNNING.

To SUBTRACT, *v. a. take from.* काढणें, काटणें, घेणें.

2—in arithmetic. वाद करणें-घालणें, वादणें, ऋणn. करणें, अंतरn. करणें, वजा करणें-पाडणें.

SUBTRACTED, *p.* V. 1. काढलेला, घेतलेला, &c.

2 वाद केलेला, &c. वजा, व्यवकलित.

SUBTRACTER, *n.* SUBTRACTING, *p. a.* v. V. 1. काढणारा, घेणारा, &c.

2 वाद करणारा, वजा करणारा, &c. शोधन-व्यवकलन-&c. कर्त्ता-कारी-&c.

SUBTRACTION, *n.* v. V. 1.—*act.* काढणेंn. घेणेंn. &c.

2 वजा करणेंn. वाद करणेंn. &c. वजावाकीf. वादवाकीf. व्यवकलनn. शोधनn. विवरn.

SUBTRAHEND, *n. the sum to be subtracted.* वादकरायाचा आंकm. आंकडाm. &c. शोधकm. ऋणn.

SUBURB, SUBURBS, *n. parts outside the walls of a city.* शाखानगरn. उपनगरn. शाखापुरn. नगरोपांतm.

SUBURBAN, SUBERBIAL, *a.* v. N. उपनगराचा, शाखानगराचा, &c. उपनगरस्थ, शाखानगरस्थ.

SUBVERSION, *n.* v. V.—*act.* मोडणेंn. पाडणेंn. &c. ध्वंसनn. विध्वंसनn.—*state.* ध्वंसm. विध्वंसm. नाशm.

To SUBVERT, *v a. overthrow, overturn*, v. To DESTROY, To RUIN. पाडणें, मोडणें, पाडून-मोडून देणें-टाकणें, लयास नेणें, नष्ट-&c. करणें.

SUBVERTED, *p.* v. V. मोडलेला, &c. ध्वंसित, विध्वंसित, ध्वस्त.

SUBVERTER, *n.* SUBVERTING, *p. a.* SUBVERSIVE, *a.* v. V. मोडणारा, मोडून टाकणारा, ध्वंस-ध्वंसन-&c. कर्त्ता-कारी-&c.

SUCCEDANEOUS, *a. substitutionary.* गौण, गौणभूत, आनुकल्पिक.

SUCCEDANEUM, *n.* v. SUBSTITUTE. गौणकल्पm. अनुकल्पm.

To SUCCEED, *v. n. follow in order.* मागें-पाठीमागें-मागून-पाठीमागून-पाठीवर-&c. येणें-जाणें-चालणें, क्रमानें-अनुक्रमानें-पर्यायानें-परिपाटीनें-&c. येणें-होणें, पुढें-नंतर-&c. येणें.

2 *come into the place of that which has preceded* जागां-जागीं-ठिकाणीं-स्थानीं-&c. येणें, जाग्यावर-कामावर-पदावर-&c. येणें.

3—of persons; *attain success*, v. To PROSPER. जिंकणें, जिंतणें, जयm -यशn. पावणें-मिळवणें, निभणें, निभावणें, थडीस *or* तडीस-शेवटास-&c. जाणें, पार जाणें-पडणें, जयm.-यशn. येणें *in. con.* फत्ते f. होणें *g. of s.* लागm. साधणें *g. of s.*

4—of measures; *terminate as desired*, v. To PROSPER. लागणें, लागू होणें, साधणें, फळणें, जयास जाणें, शेवटास-थडीस *or* तडीस जाणें, पार *adv.* जाणें-पडणें, गुणास येणें, यशn. येणें *in. con.*

To SUCCEED, *v. a. take the place of.* जागां-जागीं-ठिकाणीं-स्थानीं-स्थानावर-जाग्यावर-कामावर-पदावर-अधिकारावर-&c. येणें *g. of o.* 2 See To FOLLOW. 3 See To PROSPER.

SUCCEEDER, *n.* SUCCEEDING, *p. a.* SUCCESSOR, *n.* v. V. N. 1. मागें-पाठीमागें-मागून-क्रमानें-अनुक्रमानें-&c. येणारा-जाणारा-आलेला-&c. पाठचा, पाठीमागचा, मागचा, पाठीवरचा, क्रमानुयायी.

2 *and* V. A. 1. जागीं-कामावर-&c. येणारा-आलेला.

SUCCESS, *n.*—esp. of persons, v. PROSPEROUSNESS. सद्दीf. सिद्धिf. निभावm. यशn. बरकतf.

5 *happy issue, &c.* यशn. जयm. निर्गतf. निभावm. बरकतf. सिद्धिf. अर्थसिद्धि f. फलसिद्धि f.

Instrument or means of s. फलसाधनn.

3 *termination* (good *or* ill), *result.* परिणामm. शेवटm. निर्गमm. निगमm. पर्यवसानn.

SUCCESSFUL, *a.*—of persons, v. PROSPEROUS. श्रीमान्, जयी, चरितार्थ, कृतार्थ, कृतकृतार्थ, कृतकृत्य, प्राप्तयश, प्राप्तार्थ, प्राप्ताश, आशाप्राप्त, अर्थसिद्ध, पद्महस्तो.

2—of actions, affairs, &c. लागू, शेवटास-सिद्धीस-&c. जाणारा-गेलेला, सफल, सुफल, सिद्ध, गुणावह.

SUCCESSFULNESS. See SUCCESS.

SUCCESSION, *n. a following of things in order, consecution.* परंपराf. क्रमm. अनुक्रमm. आनुपूर्वी f. अन्वयm. अनुयानn. आनुपूर्व्यn. पारंपर्यn. शिलशिला *or* ह्रासm. अनुवृत्ति f. अनुवर्त्तनn. अनुपंगm. लाघाळ f.

In close and quick s. पाठोपाठ, लागोपाठ, मागोमाग, लगोलग, हारोहार, बरोबर.

2 *line, &c. of persons or things following in close succession*, v. SERIES. परंपराf. हारf. आवलिf माळ f. माळका f.

3 *lineage*, v. LINE, FAMILY. वंशm. वंशपरंपरा f. वंशावलि f. अन्वयm.

4 *power or right of succeeding to another.* उत्तराधिकारm. अधिकारपर्यायm.

SUCCESSIVE, *a. following in uninterrupted course, consecutive* अनुक्रमानें-&c. येणारा-आलेला, अनुक्रमाचा, पाठोपाठचा, लागोपाठचा, मागोपाठचा, &c. यथाक्रम, यथानुक्रम, क्रमानुयायी, क्रमागत, क्रमायात, परंपरागत, परंपरायात, पारंपरिक, परंपर, अनुपूर्व, आनुक्रमिक, आन्वयिक.

SUCCESSIVELY, *adv.* v. A. एकामागेंएक, एकापाठोमागेंएक, अनुक्रमानें, परंपरेनें, हारोहार, लगत, बरोबर, अनुक्रमतः, अनुक्रमशः, अनुपूर्वशः.

SUCCESSLESS, *a.* v. UNSUCCESSFUL. निष्फल, निरर्थक, विफल, अफल.

SUCCINCT, *a. compressed, concise*, v. BRIEF. संक्षेपाचा, संक्षिप्त, अल्पविस्ताराचा, संकलित, मितविस्तारक, अल्पविस्तारक.

SUCCINCTLY, *adv.* v. A. संक्षेपानें, संक्षेपेंकरून, थोडक्यांत.

SUCCINCTNESS, *n.* v. A. संक्षिप्तता f. अल्पविस्तारm. मितविस्तारm.

SUCCORY, *n. endive.* कासनीf.

SUCCOUR, To SUCCOUR. See HELP, To HELP.

SUCCULENCE, *n.* v. A. रसाळपणाm. रसभरितपणाm. सरसताf. रसवाहुल्यn.

SUCCULENT, *a. juicy, sappy.* रसाळ, रसभरू, रसभरित, सरस, सद्रव, रसरसीत, सकस, कसदार रसमय, रसबहुल, रसप्रचुर, जलमय.

To be s. रसरसणें.

To SUCCUMB, *v. n.* v. To YIELD, To SUBMIT. वांकणें, डगणें, दबणें, दबकणें, मेटेंn *pl.* टेंकणें *g. of s* वेंn. करणें-म्हणणें.

SUCH, *a. of this kind* असा, असला, या जातीचा-प्रकाराचा-&c. असल्या जातीचा-&c. ईदृश, यासारखा

2 *of that kind.* तसा, तसला, तमल्या जातीचा-प्रकाराचा-&c. त्या जातीचा-प्रकाराचा-&c. त्यासारखा, तादृश.

3—in specifying a person or place of a certain kind. अमका अमुक, फलाणा.

S. as. सारखा.

SUCH-LIKE. See SUCH.

To SUCK, *v. a. draw in with the mouth.* चुंकणें, चोखणें *or* चुखणें, चुंकून-चोखून-&c. घेणें, चुंबणें, तोंडानें ओढणें, चुंकाm.-चोषm. चोषणn. -&c. करणें *g. of o.*

2 (the breast or teat, the dam, &c.). ओढणें, तोंडानें ओढणें, स्तनपानn. करणें *g. of o.* दूधn. पिणें *g. of o.* लुंचणें.

3 up; v. To ABSORB. शोषणें *pop.* शोखणें, शोषून घेणें, शोषणn.-शोषm.-&c. करणें *g. of o.*

To SUCK, *v. n. draw the breast.* स्तनपानn. करणें. स्तनm.-थानn. पिणें, लुंचणें.

SUCK, *n. milk from the breast.* थानचें-आंगचें-आंगावरचें-&c. दूधn.

SUCKED, *p.* v. V. A. 1. चुंकलेला, चोखलेला, &c. चोषित.

3 शोषलेला, &c. शोषित.

SUCKER, *n.* SUCKLING, *p. a.* v. V. 1. चुंकणारा, चोखणारा, चोषक, चोषणकर्त्ता-कारक-कारी, &c.

2 *and* V. N. स्तनपान करणारा, दूध पिणारा, तान्हा, तान्हवट, थानचा, आंगावरचा, थानवा, थानपिता.

3 शोषणारा, &c. शोषक, शोषणकर्त्ता-कारी-&c.

To SUCKLE, *v. a. nurse at the breast.* स्तनm.-थानn.-भमाm.-&c. देणें-पाजणें, स्तनपानn. देणें, थानचें-आंगचें-&c. दूधn. देणें-पाजणें.

To conceive whilst suckling. ताना गाभास जाणें, तान गाभणें.

To waste through suckling. चिटणीस पडणें.

SUCKLING, *a.* तान्हा, तान्हवट, पिणीचा, थानचा, आंगावरचा, थानवा.

Sickening of a s. through renewed conception of its mother. परव्हाm. आयनेरेंn. — *And* To sicken, &c. आयनेरणें *or* भनारणें, अवथणणें.

SUCTION, SUCKING, *n.* v. V. A. 1.—*act.* चुंकणेंn. चोखणेंn. तोंडानें ओढणेंn. &c. चुंकाm. चोषm. चोषणn.

SUDDEN, *a. happening without previous notice, unexpected.* एकाएकीचा, अकस्मात्चा, एकाएकी-&c. आलेला, आकस्मिक, अकल्पित.
On a s. अकस्मात्.

SUDDENLY, *adv.* v. A. एकाएकी, अवचित, अवचितां, अवचट, अवस्तूक, अवस्तां, अकल्पित, अकस्मात्, अचानक.

SUDDENNESS, *n.* v. A. अचानकपणा*m.* अवस्तुकपणा*m.* आकस्मिकत्व*n.* अकल्पितत्व*n.*

SUDORIFIC, *a. causing sweat* घाम आणणारा, स्वेदजनक, स्वेदोत्पादक.

SUDORIFIC, *n. medicine to cause sweat.* घाम आणण्याचें औषध*n.* स्वेदन*n.* स्वेदोत्पादक औषध*n.*

SUDS, *n. water impregnated with soap.* साबणाचें पाणी*n.* साबणवणी*n.*

To SUE, *v. a. prosecute by law.* फिर्याद*f.* करणें *with* वर *of o.* खटला*m.*-वाद*m.*-व्यवहार*m.* &c. करणें-उभा करणें

To SUE, *v. n. petition,* v. To BEG. अर्ज*m.*-विनंती*f.*-प्रार्थना*f.*-&c. करणें.

SUET, *n. fat about the kidneys.* गुदांवरील चरबी*f.*

To SUFFER, *v. a. undergo, endure, feel, be the subject of.* सोसणें, साहणें, भोगणें, कंठणें, काढणें, अनुभवणें, पावणें, अनुभव*m.*-&c. होणें *g. of o with in. con.*

2 *not to sink under; bear, support, sustain, endure* सोसणें, साहणें, सोसून-साहून, घेणें, पुरवणें *in. con.* सहन*n.*-सोसणूक*f.*-&c. करणें *g. of o.*

3 *allow, not forbid,* v. To PERMIT. परवानगी*f.*-&c. देणें, देणें, in combination with another verb, as जाऊं देणें, येऊं देणें, &c. अडथळा*m.*-आडकाठी*f.*-&c न करणें, नको न म्हणणें, निषेधाभाव*m.* असणें *g. of s.*

4 *be acted upon, be affected by.* खाणें, सोसणें, बसणें *in. con.* लागणें *in. con.* होणें *in. con.*
To s. loss. तोटा*m.*-नुकसान*n.*-&c. बसणें *in. con.*

To SUFFER, *v. n. undergo pain.* दुःख*n.*-श्रम*m.*-क्लेश*m.*-शरीरभोग*m.*-भोग*m.*-&c भोगणें-अनुभवणें, दुःख*n.*-&c. असणें *in. con.* दुःखी-&c. असणें, कंठणें, दुःख*n.* कंठणें, दुःखांत-&c. असणें.
To s. for one's folly. तोंडांत खाणें.

2 *sustain injury.* नुकसान*n.*-नुकसानी*f.*-खराबी*f.*-&c. होणें *g. of s.* धक्का*m.*-नुकसान*n.*-&c. बसणें *in. con.*—a limb or member, दुखवणें *or* दुखावणें.

SUFFERABLE, *a.* v. V. A. 2. सोसाया-सहाया-&c. जोगा-खारखा-&c. सहनीय, सह्य.
Easily s. सुसह, सुवह.

SUFFERANCE, SUFFERING, *n.* v. V. A. 1. सोसणें*n.* कंठणें*n.* अनुभवणें*n.* &c. अनुभव*m.* भोग*m.*

2 *and* PATIENCE. सोसणें*n.* &c. सोसणूक*f.* सहन*n.* सहत्व*n.* क्षमा*f.* क्षांति*f.*

3 परवानगी*f.* कानडोळा*m.* निषेधाभाव*m.* अनिषेध*m.* अप्रतिबंध*m.*

v. V. N. 1. दुःख भोगणें*n.* दुःख कंठणें*n.* &c.

1 v. PAIN, MISERY. दुःख*n.* व्यथा*f.* श्रम*m.* क्लेश*m.* भोग*m.* शरीरभोग*m.*

SUFFERED, *p.* v. V. A. 1. सोसलेला, भोगलेला, अनुभवलेला, &c. भुक्त, उपभुक्त, अनुभूत.

2 साहलेला, &c. सहित.

3 दिलेला in combination with another verb, अनिषिद्ध, अप्रतिबद्ध, निषेधाभावाचा.

SUFFERER, *n.* SUFFERING, *p. a.* v. V. A. 1. सोसणारा, भोगणारा, &c. भोक्ता, भोगी.

2 सोसणारा, साहणारा, &c. सहनकर्ता-कारी-&c. सह (in comp as, दुस्सह).

3 देणारा in combination with another verb, कानडोळा करणारा. अनिषेधक.

v. V. N. 1. *and* AFFLICTED. दुःखी, दुःखित, कष्टी, श्रमी. दुःखभोगी, दुःखभोक्ता.

To SUFFICE, *v. n. be sufficient.* पुरणें, पुरवणें, पुरी*f.* पडणें *g. of s.* पुरवटा *or* ठाम-पुरवा*m.f.*-&c. येणें *g. of s.* पुरा-&c. होणें, सजोगणें
To make to s. पुरवणें, पुरवून पुरवून करणें

To SUFFICE, *v. a.* See To SATISFY.

SUFFICIENCY, *n supply equal to the want.* पुरवटा *or* ठा*m.* पुरवा*m.f.* पर्याप्ति*f.* संजोगणी*f.* पुरी*f.*
Ample s. v. PLENTY, EXUBERANCE. पुरपुराट*m.*

SUFFICIENT, *a. enough, equal to the want.* पुरता, पुरा, पुरेसा, समुरता, पुरण्याजोगा, पर्याप्त, पाहिजेतितका, जितक्यास तितका, कार्याकारण
Amply s. v. EXUBERANT. पुष्कळ, विपुल.
Barely s. चुटपुटीत, चुटपुरता *or* चुटपुटता *or* चुटपूट.

2 See COMPETENT.

SUFFICIENTLY, *adv.* v. A. 1. पुरे, बस, पुरता *decl.* पुरा *decl.* पुराजोगा *decl.* पाहिजेतितका *decl.*

To SUFFOCATE, *v. a. choke, stifle.* दम*m.*-श्वास*m.*-श्वासोश्वास*m.*-&c. कोंडणें-कोंडून मारणें, गळा*m.*-नरडी*f.*-&c. दाबून मारणें, कोंडमार*m.*-कोंडमारा*m.*-श्वासावरोध*m.*-श्वासरोध*m.*-, &c. करणें-करून मारणें.

SUFFOCATED, *p.* v. V. दम कोंडलेला, दम कोंडून मारलेला, &c. रुद्धश्वास, रुद्धप्राण.

SUFFOCATER, *n.* SUFFOCATING, *p. a.* SUFFOCATIVE, *a.* v. V. दमकोंडणारा, दमकोंडूनमारणारा, श्वासकोंडणारा, &c. श्वासरोधक, श्वासावरोधक.

SUFFOCATION, *n.* v. V.—*act.* दमकोंडणें*n.* दमकोंडून मारणें*n.* श्वासकोंडणें*n.* &c. कोंडमार*m.* कोंडमारा*m.* श्वासरोध*m.* श्वासावरोध*m.* श्वासप्रतिरोध*m.* श्वासप्रतिबंध*m.*

SUFFRAGE. See VOTE.

To SUFFUSE, *v. a.* v. To OVERSPREAD. व्यापणें, भरणें, भरवणें, व्यापून-भरून घेणें.

SUFFUSED, *p.* v. V. व्यापलेला, भरलेला, व्याप्त.

SUFFUSION, *n.* v. V.—*act.* व्यापणें*n.* भरणें*n.* &c.—*state.* व्याप्ति*f.*

SUGAR, *n.* साखर *or* साकर*f.* शर्करा*f.* Some kinds of *sugar* are, खांड, गुळी, चिनी, दाणा, दुबोटा, नाववसाखर, फुलगोटा, बुरासाखर, मुगदुमी *or* मुगदुमी साखर, रायपुरी साखर.
Coarse s. *sugar-cane-juice inspissated.* गूळ*m.* गुड*m.*
Coarse s. and water. गूळपाणी*n.* गुळवणी*n.*
Drippings from newly prepared s. काकवी*f.*
Fond of s. साखऱ्या, गोड्या.
Lump s. खडी साखर*f.* खडे साखर*f.*
Pat or ball of coarse s. भेली*f.*
Soft s. पिठीसाखर*f.* पेटीची साखर*f.*
S.-boiler. गुळव्या*m.*
S. cleaned by washing. धुवा *or* धुवासाखर*f.*
S. or syrup boiled to consistency. चिकी*f.*
S. prepared for confectionaries. च्याचणी*f.* पाक*m.* पंक*m.*
S.-water boiled and thickened with flour. राब*f.*
Stone in soft s. गुळदगड*m.* गुळभोंडा*m.*
Wooden scraper of s. फणा*m.*

To SUGAR, *v. a. sprinkle, &c. with sugar, sweeten.* साखर *f.* घालणें, गोड-मिष्ट-शर्करान्वित-शर्करायुक्त-&c. करणें.

SUGAR-CANDY, *n.* खडीसाखर *f.* खडेसाखर *f.* मिश्री *or* मिसरी *f.*

SUGAR-CANE, *n.* ऊंस *m.* इक्षु *m.* इक्षुकांड *n.* मधुयष्टि *f.* मधुतृण *n.* गुडतृण *n.* गुडदंड *m.* Some kinds of *sugar-cane* are, कातळाऊंस, भोंगा ऊंस *or* भोंस, पुंडा *or* पोंडा.

Boiler for the juice of s. कायेल *or* काईल *or* काहील *f.*

A cane of s. ऊंस *m.* ऊंसाचेंतांट *n.* इक्षुदंड *m.*

Head or crop of s. वाढ *or* वाढें *n.*

Hole in which boiled s. juice is inspissated. ढेपाळी *f.* ढेपळें *n.* खोंचा *m.* वऱ्हा *m.* वाफा *m.*

Inspissation of the juice of s. मळण *n.*

Juice of s. as set in the boiler to be inspissated. अवण *n.*

Juice of s. boiled to the consistence of honey, *slung.* काकवी *f.* कांकी *f.*

Mass of inspissated s. juice. ढेप *or* गुळाची ढेप *f.*

Mass of squeezed and dry s. चिपाड *or* ट *or* चिपड *n.*

Morsel of s. *small bit (a joint, &c.).* गंडरी *or* गंडोरी *f.* करवा *m.* कांडी *f.* कांडें *n.*

Pressed s. घाणा *m.*

Squeezed or chewed s. चोथा *m.* चुंभळ *f.*

S. juice inspissated. चिकी *f.* राव *f.*

S.-plantation. उशील *n.* थळ *n.*

S.-plantation cleared; *or* place prepared for planting s. उसरान *n.*

S.-planter. थळवाईक.

S. springing from the stock, after cutting of first growth; *also* the stock left to reshoot. खडवा *or* खोडवा *m.*

SUGAR-COLORED, *a.* साखररंगी, गुळरंगी.

SUGAR-MILL, *n.* चरक *m.* गुऱ्हाळ *n.* इक्षुयंत्र *n.* रगाडा *m.*

Beam of a s. मुसल *or* मुसळ *n.*—Beam of it to which bullocks are yoked. आडें *n.* दोंक *n.*

Hand s. हातचरक *m.* हातरगाडा *m.*

Lower transverse beam of a s. काठवट *n.*

Middle or larger beam of a s. नवरा *m.*

Side-beam of a s. नवरी *f.*

SUGAR-WORK, *n.* गुऱ्हाळ *n.* गुऱ्हाळघर *n.*

SUGARED, *p.* v. V. साखर घातलेला, &c. साखरेचा, शर्करान्वित, शर्करायुक्त.

SUGARY, *a. sweet.* गोड, मिष्ट, साखरेचा, शर्करान्वित, शर्करायुक्त.

2 *fond of sugar.* साखऱ्या, गोड्या.

To SUGGEST, *v. a. offer to the mind,* v. To HINT. सुचवणें, काढणें, सूचना *f.*-सूचन *n.* करणें *g. of o.*

To s. itself, to be suggested. सुचणें.

SUGGESTED, *p.* v. V. सुचवलेला, सूचित.

SUGGESTER, *n.* SUGGESTING, *p. a.* v. V. सुचवणारा, सूचक, सूचना-सूचनकर्ता-कारी-&c.

SUGGESTION, *n.* v. V.—*act.* सुचवणें *n.* सूचना *f.* सूचन *n.*

1 *matter suggested.* सूचना *f.* बुद्धिवाद *m. v.* सांग.

SUICIDAL, *a.* v. N. आत्मघातक, आत्मघाती.

SUICIDE, *n. self-murder.* आत्मघात *m.* आत्महत्या *f.* आत्मवध *m.*

To commit s. जीव *m.* देणें.

2 *self-murderer.* आत्मघाती, आत्मघातक *or* का, आपघाती, आत्महत्यारा, आत्मत्यागी.

SUI GENERIS, *of its own kind, singular.* आपरूपी, एकाच्याहेचा, एकप्रकार, एक प्रकारचा, तऱ्हेचा, तऱ्हेदार, तऱ्हेवाईक, स्वप्रख्य.

SUIT, *n.* v. SET. जोड *m.* रंग *m.*

2 (of clothes). जोड *m.*

3 v. PETITION. अर्ज *m.*

4—in law, v. CAUSE. खटला *m.* मुकदमा *m.* वाद *m.*

5 (of cards). बाजू *f.* बाजी *f.* रंग *m.* रूप *n.*

Ascending cards of a s. चढती बाजू *f.*

Descending cards of a s. उतरती बाजू *f.*

6 *train,* v RETINUE. परिवार *m.* स्वारी *f.* बरोबरची मंडळी *f.* जिलीब *f.* इतमाम *m.* अनुचरवर्ग *m.* पोष्यवर्ग *m.* परिजनमंडली *f.*

To take into one's s. जवळधरणें-ठेवणें.

SUIT, *v. n. accord, &c.* v. To AGREE. मिळणें, मिळणांत असणें, *To* बसणें, जमणें, जुगणें, जुळणें, जुडणें, लागणें, उतरणें, जमा *m.*-जवाब *m.*-&c. बसणें *g. of s. recip.*

To SUIT, *v a. fit, make proper,* v. To ADAPT. मिळवणें, योग्य-माफक-&c. करणें, जमवणें, मेळ *m.*-जमा *m.*-जवाब *m.*-जुगल *f.* बसवणें *g. of s. recip.*

2 *fit,* v. To BECOME. शोभणें, साजणें, घटणें.

3 *approve itself unto,* v. To PLEASE. पटणें *in. con.* पसंत-मान्य-&c. असणें *in. con.* उरकणें *in. con.* चाहणें *in. con.*

SUITABLE, *a. fitting, becoming, &c.* v. FIT, RIGHT. योग्य, जोगता *or* जोगा (in comp.) यथायोग्य, यथायुक्त, उपयोगी, उपयुक्त, युक्त, सुयुक्त, युक्तिसार, यथोचित, उचित, विहित, लायक, घटित, आर्य.

SUITABLENESS, *n.* v. A. योग्यता *f.* यथायोग्यता *f.* उपयुक्तता *f.* लायकी *f.* उपयोग *m.* युक्ति *f.* औचित्य *n.*

SUITABLY, *adv.* v. A. योग्य, यथायोग्य, यथायुक्त, लायक, योग्यतेने, योगतः.

SUITE, *n. train,* v. SUIT. स्वारी *f.* जिलीब *f.* इतमाम *m.*

SUITOR, *n. suer,* v. PETITIONER. अर्ज करणारा, अर्जदार.

2 *wooer.* मागणी करणारा-घालणारा, मागणीवाला, पाणिग्रहार्थी.

To SULK, *v. n. pout, be sullen.* गाल *m. pl.* फुगवणें, फूं *adv.* होणें, हट्टास पेटणें, मनांत कुढणें *or* कुढणें, फुरगुटणें *or* फुरंगुटणें, फुरकटणें, अवंठरणें, मुरमुसणें, दुर्मुखणें, खुंटणें *or* खुंटून बसणें.

SULKINESS, SULLENNESS, *n.* v. A. 1. कुरठेपणा *m.* घुणेपणा *m.* &c.

2 कुडुकपणा *m.* &c. खळ *f.* अवंठा *m.*

SULKS, SULLENS, *n. sulky state.* खळ *f.* फुरगूट *or* फुरकट *n.* अवंठा *m.*

To take the s. v. To SULK. हट्टास पेटणें, खळ *f.* घेणें, खुंटणें *or* खुंटून बसणें, अवंठा *m.* धरणें, अवंठरणें, अंटरणें, फुरगूट *or* फुरकट *or* चढणें-घेणें *in. con.*

SULKY, SULLEN, *a. gloomily close, morose.* कुचर, कुरठा, घुणा *or* ण्या, घुम्या, मेणघुणा *or* घुण्या, मधघुण्या, खंक.

2 *affected with ill humour, & of cross look.* दुर्मुखऱ्या, कुडुक, कुडुकवाणी, हट्टास पेटलेला, खळ घेतलेला, अवंठा धरलेला, फुरकटलेला.

SULLIED, *p.* v. V. 1. मळगावलेला, मळवलेला, विटवलेला, &c. विटका, मजीत, वाणदाळ, दूषित.

2 डागलेला, डागदिल्हेला, कलंकलावलेला, कलंकित, सकलंक, भवलिप्त.

SULLIER, *n.* SULLYING, *p. a.* v. V. 1. मळगावणारा, मळवणारा, विट, का करणारा, दूषक.

2 डाग लावणारा, कलंक लावणारा, &c.

To SULLY, *v. a. soil, tarnish, dirt.* मळगावणें *or* मळघावणें, मळवणें, मळकटवणें, विटवणें, डागणें, डाग *m.* देणें-लावणें, दूषणें, मळकट-विटका-मजीत-डागील-&c. करणें.

2 fig. *soil, slur, blot, &c.* v. To Stain. डागm. देणें–लावणें, कलंकm. लावणें.

Sully, *n. stain, blot, &c* v. Slur. कलंकm. डागm.v. लाग, वट्टाm. कालिमाm. काळोखी*f.*

Sulphur, *n brimstone.* गंधकm. धातुवैरीm.

Sulphureous, Sulphurous, Sulphury, *a.* गंधकाचा, गंधकमय, गंधकयुक्त, गंधकान्वित, गंधकधर्मक.

Sultan, *n.* सुलतानm.

Sultriness, *n.* v. A. ऊब*f.* ऊबाराm. उथाण *or* नn. उकाडाm. उबाळाm. गदमद*f.*

S. (of Autumn) during the ripening of the crops. कणऊब*f.*

Sultry, *a. closely hot.* उबाऱ्याचा, उकाड्याचा, उबाळ्याचा, गदमद्याचा.

To be s. उबणें, उबारणें, उकडणें, गदगदणें, गदमणें, गदमदणें, गदारणें, डाजणें, तावणें, (or ऊनn. तावणें) शिजणें. All these verbs are *impersonal.*

Sum, *n. aggregate, total.* एकंदरआकारm. एकंदरबेरीज*f.* एकुणजमा*f.* एकुणान*f.* जमा*f.* जुमलाm. एकंदरी*f.* गोळाबेरीज *or* गोळीबेरीज*f* सुमारm. बेरीज*f.* गणनn.

2 *substance, amount.* एकुणान*f* हांसीलn. सारांशm. तात्पर्यn. इत्यर्थm. इदमित्थn. तत्वार्थm. गर्भm. भागm.

S. and substance. गोळाबेरीज *or* गोळीबेरीज*f.* तात्पर्यार्थm. इत्यर्थm. तत्वार्थm. निर्गलितार्थm. अखिलार्थm. भागm.

3 (of money). रकम*f.*

4 *figures set for an arithmetical operation.* राशिm.*f.* हिशेब *or* हिशोबm. The name of *the Rule* in which *a sum* is set, is used in this sense, as त्याला एक भागाकार घाला, त्याने एक गुणाकार केला, &c.

To Sum, *v. a. cast up, add together.* मिळवणें, एकंदर–एकवट–एकत्र *adv.* करणें, बेरीज *f.* करणें–घेणें *g. of o.* जमा*f.* करणें *g. of o* ठासणें.

2 up; *wind up.* अटोपm. करून सांगणें *g of o.* सांगितल्याची गोळाबेरीज*f.* करणें, उपसंहारm.–उत्कीर्तसंहारm.–&c. करणें.

Summarily, *adv.* v. A. सक्षेपाने, संक्षेपेंकरून, संक्षेपतः.

Summary, *n.* v. Abridgement. संक्षेपm. सारांशm. सारसंग्रहm. संक्षिप्तग्रंथm.

Summary, *a. concise, compendious,* v. Brief. संक्षेपाचा, सांक्षेपिक, संक्षिप्त, सामासिक.

2— proceeding, &c. अटपता, अटपसार, अटपत्यारितीचा, संक्षिप्तरीतीचा.

Summation, *n.* v. V. 1. एकंदर करणेंn. &c.

Summed, *p.* v. V. 1. मिळवलेला, एकंदर केलेला, बेरीज केलेला, &c. राशिगत.

2 अटोप करून सांगितलेला, &c. उपसंहृत.

Summer, *n.* v. Season. उन्हाळाm. उन्हाळी*f.* ग्रीष्मm. ग्रीष्मकालm.

Heat or height of s. ऐन उन्हाळाm.

Summer-house, Summer-shed, *n.* उन्हाळसावली*f.* वाराद्वारी*f.* धारागृहn. बंगलाm.

S. built in a creek, &c. समुद्रगृहn.

Water s. जलमंदिरn.

Summer-sault, Summerset, *n. leap in which the heels are thrown over the head.* कोल्हांटी*f.* कोल्हांट *or* गोल्हांट *or* ड *or* घोलांटn. घोलांटी*f.v.* मार, टाक, दे, उपरछडी*f.*

Summit, *n.* v. Top. शिखरn. उपरिभागm. कळसm. चूडा*f.*

To Summon, *v. a. call with authority, cite.* सत्तेने–&c. बोलावणें, सत्तेचें–&c. बोलावणेंn. करणें, बोलावून आणणें, बोलावूं पाठवणें, सर्कारच्याहुकमाने बोलावणें, तलब*f.* करणें, बोलावणें *or* बोलवणें, आवाहणें, आव्हानणें, आकारणें, आकारणn.–&c. करणें *g. of o.*

Summoned, *p.* v. V सत्तेने बोलावलेला, सरकारच्या हुकमाने बोलावलेला, बोलावूंपाठवलेला, आवाहित, आकारित, आहूत.

Summoner, *n* Summoning, *p. a.* v. V. सत्तेने बोलावणारा, सत्तेचें बोलावणें करणारा, बोलावणारा, &c. आव्हान–आकारण–&c. कर्ता–कारी,

Summons, *n. call by authority.* सत्तेचें बोलावणेंn. सर्कारी बोलावणेंn. तलब*f.* आवाहनn. आव्हानn. आकारणn. The English word is commonly used, as सम्मानn.

S. of the Divinity into an image, &c. आवाहनn.

S. with power to compel attendance. जोरतलब*f.*

Vexatious and tiresome s. चलबुलाई*f.*

Summum bonum, *n chief good.* परमार्थm.

Sumpter, Sumpter-Horse, *n. baggage horse.* पडदळ्यातट्टू, कंठाळ्यातट्टू

Sumptuary, *a. regulating expense.* व्ययनियमाचा, व्ययनियमविषयक–संबंधी.

Sumptuous, *a. costly, expensive.* मोठ्या खर्चाचा, मोठ्या मोलाचा, बहुमोलाचा, उंच, बहुमोली, बहुमूल्य, महामूल्य.

2 *splendid, grand,* &c. v. Fine. उमदा, भडक, झळक, झळभळीत.

Sumptuously, *adv.* v. A. 1. मोठाखर्चकरून, मोठ्या खर्चाने, अतिव्ययपूर्वक.

Sumptuousness, *n.* v. A. 1. मोठा खर्चm. मोठें मोलn. बहुमूल्यता*f.*

2 भडक*f.* झळक*f.* झळभळितपणाm.

Sun, *n.* सूर्यm. उगवतामावळताm. आदित्यm. रविm. भास्करm. भानुm. दिवसm. दिनकरm. मित्रm. गभस्तिm. तरणिm. अर्कm. पतंगm. प्रभाकरm. चंडकिरणm. चंडांशुm. सहस्रकिरणm. तेजःपुंजm. ग्रहराजm. जगत्साक्षीm. कर्मसाक्षीm. —as personified, नारायण *or* सूर्य नारायणm.

Disk of the s. सूर्यबिंबn. सूर्यमंडलn.

Early morning s. बालार्कm. बालमित्रm. बालातपm.

Figure of the s. (as drawn for worship &c.). सूर्ययंत्रn.

Half yearly passage of the s. अयनn. The Northing is उत्तरायणm. The Southing दक्षिणायनn.

Mansion of the s. सूर्यनक्षत्रn. महानक्षत्रn.

Region of the s. *solar sphere.* सूर्यमंडलn. सूर्यलोकm.

Stroke of the s. लपेट*f.*

Under the s. अभाळाखालीं, अभाळातळीं.

A rush light to the s. सूर्यापुढें काडवात, सूर्यापुढें काजवा.

Clear as the s. at noonday. करतलामलक, करतलामल.

2 v. Sunshine. ऊनn. ऊन्हn.

Heating or drying in the s. सूर्यपुट *or* ऊन.

Heated or dried in the s. सूर्यपुटी.

To put in the s. to warm. ऊनहत ठेवणें.

Sun-beam, *n.* सूर्यकिरणm. सूर्यमयूखm. सूर्यरश्मिm. सूर्यकरm.

Sun-blink, *n. gleam of sunshine in rainy weather.* दिपवाm. तिरीप*f.*

Sun-burnt, *a.* उनाने काळवटलेला–काळवंडलेला.

Sun-dial, *n.* छायायंत्रn. प्रतोदm.

Sun-dried, *a.* उनाने वाळलेला, आतपशुष्क.

Sun-flower, *n.* the plant. सूर्याचें झाडn. सूर्यकमलm. सूर्यकमळी*f.*

–the flower, सूर्यफूलn. सूर्यकमलn.

SUN-RISING; SUN-RISE, *n.* v. DAWN, MORNING सूर्योदयm.
At s. दिवसावरोवर
SUN-SET, *n.* v. EVENING. सूर्यास्तn. m. अस्तn.
Before s. दिवसाजेजेडीं, दिवसासकट, दिवसापूर्वी, दिवसावरोवर, दिवसासकळ, दिवसाघडीं.
SUN-SHINE, *n.* ऊन *or* ऊन्हn. निवर *or* निभरn. आतपm. भूप *f.* किरणm. घर्मm.
Days of s. *fig.* सुवत्ता काळm. घातीचे दिवसm. *pl.*
Gleam of s. निरीप *f.*
Mild s. in rainy weather. ताप *or* ताव *f*
SUN-SHINY, *a.* v N. उनाचा, उन्हाचा, निवराचा, आतपप्राचुर्याचा, आतपप्रचुर.
SUN-STONE, SUN-GEM, *n.* सूर्यकांतm. सूर्यमणिm.
SUN-WORSHIP, *n.* सूर्योपासना *f.* सूर्यभक्ति *f*
SUN-WORSHIPPER, *n* सूर्योपासक, सूर्यभक्त.
SUNDAY, *n.* आदित्यवार *pop.* आदिनवार *or* आयतवारm. रविवारm. रविवासरm. भानुवारm. भानुवासरm.
To SUNDER. See To PART, To DIVIDE.
SUNDRY, *a. diverse, several.* अनेक, कित्येक, नाना, नानाविध, पृथग्विध
Sundries, *collection of various things.* सटरफटरn. लटरफटरn. अटरफटरn. गटरफटरn. खटरपटरn. अलबतगलबतn. अगडतगडn. अगडबगडn. अडगूण बडगूणn. काण्णूवाण्णू *or* कायणूवायणूn. सारसुमर *f.* इत्याखित्याm परचुरणn. ऐलपैलवस्तू *f.* फलानविस्तानn.
SUNG, *p.* v. V. A. 1. गायलेला, गाऊन म्हटलेला, &c. गीत.
2 गायलेला, वर्णलेला, वाखाणलेला, वर्णित, कीर्त्तित.
SUNK, SUNKEN, *p.* v. V. N. 1. बुडालेला, मग्न, निमग्न, गरक.
9 बुडालेला, &c. बुडीत.
SUNNINESS, *n.* v. A. 2. उतापपणाm. &c तापाटी *f.* आतपप्राचुर्यn. आतपबाहुल्यn.
SUNNY, *a. of or belonging to the sun.* सूर्याचा, सूर्याकडला, सूर्याकडील.
2 *open to the sun.* उनाचा *or* उन्हाचा, निवराचा, उताप *or* उत्ताप, निवराट्ट *or* निवराट्ट, निराट, आतपप्रचुर, आतपबहुल.
S. spot, *open place.* उताप *or* उत्तापn. निवराट्ट *or* निवराट्टn.
To SUP, *v. a.* v. To SIP. ओंठानी पिणें, घोंटm.-&c. घेणें *g. of o.*
2—with a flurruping noise. ओरपणें
To SUP, *v. n. eat the evening meal.* रातचें-रात्रीचें जेवणn. करणें, रानचा *decl.* जेवणें.
SUP, SUPPING, *n.* v. V. A 1. ओंठानी पिणेंn.
1 *small draught taken with the lips.* घोंटm. भुरकाm. झुरकाm.
SUPER. This prefix is rendered by अधिक, अति, अतिशय, विशेष, &c. as will be seen from the words that follow below.
To SUPERABOUND, *v. n. be very abundant* v. To ABOUND. बहुत-पुष्कळ-&c. असणें, अधिकाई *f.*-ऊरपूर *f.*-वैपुल्यn.-&c. असणें *g. of s.*
SUPERABUNDANCE, *n.* v. EXUBERANCE. पुष्कळपणाm. अधिकाई *f.* अतिशयm. वैपुल्यn प्राचुर्यn. आधिक्यn. ऊरपूर *f.* महामुरी *f.* महामूर *f.*
SUPERABUNDANT, *a.* v. EXUBERANT. अधिक, अतिशय, अतिशयित.
To SUPERADD, *v. a.* v. To ADD. जोडणें-घालणें-&c. with वरशिवाई-अधिक-&c.
SUPERANNUATED, *a. disqualified by old age, too old for office.* म्हातारपणाने-म्हातारपणचा- &c. थकलेला, अतिवयस्क, वयातीत, वार्धक्याक्षम, वार्धक्याशक्त.
To be s. साठळणें.
SUPERANNUATION, *n. the state of being too old for work.* साठी *f.* अतिवयस्कता *f.* वार्धक्याक्षमता *f.*
SUPERB, *a. magnificent, &c.* v. FINE. छानीचा, छानदार, राजसी, भडक, झळक, उमदा, भव्य, नामी, आलिजाहां.
SUPERBLY, *adv.* v A. उमदेपणाने, छानीने, &c. भडकमाऊन, झळकमाऊन.
SUPERCILIOUS, *a. haughty* v. PROUD. मस्तवाल, दिमाखदार, तोरेदार, दिमाखाचा, मिजाजखोर, पिळदार, माजुरी, उन्मत्त, मानी, वरडोक्या, ऊर्ध्वदृष्टि.
SUPERCILIOUSNESS, *n.* v. A. दिमाखm. तोराm. आळ्ताई *f.* माजm. वदमस्ती *f.*
SUPEREMINENCE, *n.* v. A. वर्चस्वn वर्चस्वता *f.*
SUPEREMINENT, *a. surpassing in excellence,* v. SUPERIOUR. वर्चस्वी, वरचढ, सर्वश्रेष्ठ.
SUPEREROGATION, *n. performance of more than duty requires.* अत्याचारm. अतिरिक्ताचरणn. अतिरिक्ताचारm. अतिरिक्तकारिता *f* विध्यतिरेकm. विध्याधिक्यn.
SUPEREROGATORY, *a. beyond what duty requires.* अत्याचाराचा, अतिरिक्ताचरणाचा, विध्यतिरिक्त, नियमातिरिक्त, कर्तव्यातिरिक्त
SUPEREXCELLENCE, *n.* श्रेष्ठत्वn. श्रैष्ठ्यn. उत्कृष्टता *f.* अत्युत्तमता *f.* वर्चस्वता *f.*
SUPEREXCELLENT, *a. very excellent.* उत्कृष्ट, उत्तम, उत्तमोत्तम, श्रेष्ठ, वरीयान्, सर्वोत्कृष्ट, वर्चस्वी, सर्वोत्तम, अत्युत्तम, श्रेयान्.
SUPERFICIAL, *a. of or belonging to the superficies.* वरचा, वरला, बाहेरल्या आंगाचा, बाहेरील, बाहेरील *or* वरील भागाचा, बाह्य, बहिर्लग्न, बहिःसङ्गन्न, अनिम्न.
2 *shallow, exterior, slight, &c.* वरवरचा, वरकरणी, वरकरणीचा, वरघडीचा, वरपंकाचा, वरपंकी, वरकर्मी, वरवंचाईचा, उपरटप्पी *or* उपरटप्याचा.
S. view. बाह्यदृष्टि *f.*
3—in learning, &c. v. SMATTERER. ओरखडलेला, उपरटप्पी, उपरटप्याचा.
SUPERFICIALLY, *adv.* v. A. 1. वरून, बाहेरून, बाहेरच्या आंगावरून, वरल्या आंगावरून, बाहेर, वर, बाह्यात्कारीं.
2 वरवर, वरकरणीं, वरकरणीने, वरचेवर, उपराउपर, सरासरी, यथाकथंचित्, बाह्यात्कारीं, आपातत:.
SUPERFICIALNESS, *n.* v. A. 1. *and* SHALLOWNESS. उत्तानता *f.* अनिम्नता *f.*
2 वरवरपणाm. वरपंकीपणाm. &c.
3 See SMATTERING.
SUPERFICIES, *n.* v. SURFACE. वरलें *or* बाहेरलें आंगn. तलn.m. तलोपरिष्टनm.
SUPERFINE, *a.* फार बारीक, फार तलम, अतिसूक्ष्म.
2 *excellent, &c.* अत्युत्तम, अत्युत्कृष्ट, परमोत्कृष्ट
SUPERFLUITY, *n. superabundance.* अधिकाई *f.* अतिरेकm. आधिक्यn. आतिरेक्यn. प्रयोजनातिरेकm. प्रयोजनातिरिक्तता *f.*
2 *superfluous things.* गरजेबाहेरची वस्त *f.*-गोष्ट *f.*-&c.
SUPERFLUOUS, *a. more than is wanted.* अधिक, ज्यास्त, ज्यास्त, गरजेबाहेरचा, गरजेवांचूनचा, अतिरिक्त, प्रयोजनातिरिक्त, विवक्षातिरिक्त-अवश्यकातिरिक्त.
SUPERFLUOUSNESS, *n.* v. A. प्रयोजनातिरिक्तता *f.* विवक्षातिरिक्तता *f.*
SUPERHUMAN, *a.* मनुष्याच्या पलिकडचा, अतिमानुष, अमानुष, अमानुष्य, अमानव, अपौरुष, अतिमर्त्य.

SUPERINCUMBENT, *a.* वरपडलेला, उपरिस्थ, उपर्युपविष्ट

To SUPERINDUCE, *v. a.* v. To INDUCE. आणणें, ओढून आणणें *with* वर

To SUPERINTEND, *v. a. oversee, overlook, direct with authority.* पाहणें, देखरेख *f.*–पाहणी *f.*-चौकशी *f*–&c. करणें-ठेवणें-राखणें *g. of o.* चालवणें, अध्यक्षता *f.*–&c करणें *g. of o.*

SUPERINTENDENCE, *n* v. V. देखरेख *f.* चौकशी *f.* पाहणी *f.* देखलगिरी *f.* अध्यक्षता *f*

SUPERINTENDER, *n.* SUPERINTENDENT, *n.* SUPERINTENDING, *p. a.* v. V. पाहणारा, देखरेख करणारा, चौकसनीस, चौकशी ठेवणारा, &c. दरोगा *or* दारोगा, कारखानदार, कारभारी, नायक, दिम्मतदार, अध्यक्ष, मिरधा.

SUPERIOR, *a.* v UPPER. वरचा, वरला, उपरिस्थ, ऊर्ध्व, ऊर्ध्वस्थ.

2 *higher in rank, office, dignity, &c.* वरच्या अधिकाराचा, वरचे पदवीचा, वरचे पायरीचा, &c. मोठा, वरचा, मुख्य, प्रधान, वडील, श्रेष्ठ, वरिष्ठ

3 *greater in excellence, goodness, value, &c.* v. BETTER. उंचा, उंची, आगळा, श्रेष्ठ, सरस, अधिक, वर्चस्वी, वरचढ, वरिष्ठ, जबरदस्त.

4 *beyond the power or influence of.* अनधीन, अवश, अनायत्त.

SUPERIOR, *n. one more elevated in rank, office, &c.* वडील, श्रेष्ठ, ज्येष्ठ.

2 (of a monastery, &c.). महंत, आश्रमगुरू.

SUPERIORITY, *n.* v. A. 2. वरचा अधिकार *m.* वरची पदवी *f.* &c. वरचेपणा *m.* मुख्यता *f.* श्रेष्ठत्व *n.* श्रैष्ठ्य *n.* ज्यैष्ठत्व *n.* ज्यैष्ठ्य *n.*

According to s. प्रधानतः.

3 उंचेपणा *m.* &c. अगळेपणा *m.* &c. विशेष *m.* प्राधान्य *n.* वर्चस *or* वर्चस्व *n.* वर्चस्वता *f.* वरचढपणा *m.* आधिक्य *n.* प्राबल्य *n.* श्रेष्ठत्व *n* श्रैष्ठ्य *n.* ज्यैष्ठत्व *n.* जैष्ठ्य *n.*

4 अनधीनता *f.* अवशता *f.*

I *upper hand of, advantage over.* उपरदवडा *m.* उपर *m.* उपराळा *m.* वरचढपणा *m.* वर्चस *or* वर्चस्व *n.* वर्चस्विता *f.* वरिष्ठता *f.* दसक *m.* मात्रा *f.* दस्त *m.v.* चढ, श्रैष्ठ्य *n.*

To display one's s. आपला वरचढपणा *m.* मिरवणें.

SUPERLATIVE, *a.*—in grammar, v. COMPARISON. अतिशयार्थवाचक, परमावधिवाचक.

2 *of the highest degree, immeasurable, vast, &c.* v. EXCESSIVE. पराकाष्ठेचा, आत्यंतिक, परम (in comp.), परमावधीचा, निस्सीम, पक्का, श्रेष्ठ, सर्वश्रेष्ठ, सर्वोत्कृष्ट, वरीयान्, पर in comp.

SUPERLATIVENESS. *n.* v. A. 2. पराकाष्ठा *f.* श्रेष्ठत्व *n.* श्रैष्ठ्य *n.*

SUPERNATURAL, *a.* v. MIRACULOUS, SUPERHUMAN. दैवकृतीचा, अमानुषशक्तीचा, अमानुषकर्माचा, अलौकिक, अद्भुत, मानवासाध्य.

SUPERNUMERARY, *a. that is above the number.* नेमणुकीवाहेरचा-वरचा, ज्यास्त, अधिकें, उबार, नियमातिरिक्त.

To SUPERSCRIBE, *v. a. write on the top or surface.* वर लिहिणें.

SUPERSCRIPTION, *n. writing on the top or outside.* वरचा लेख *m.* वरला लेख *m.*

To SUPERSEDE, *v. a. set aside, render void.* माजी-रद्द-&c. करणें, पाठीमागें टाकणें-पाडणें, डोक्यावर-&c. बसणें *g. of o.*

2 *displace by the appointment of another.* दुसरा पाठवून-दुसरा नेमून-&c. चालवणें-बरतरफ करणें-काढणें-&c.

SUPERSEDED, *p.* v. V. 1. रद्दकेलेला, &c. माजी, रद्द.

SUPERSTITION, *n. overscrupulousness or exactness, &c. in religion; absurd or extravagant belief or practice.* अत्याचार *m.* अतिभक्ति *f.* अतिरिक्ताचार *m.* अविधिनिष्ठा *f.*-श्रद्धा *f.*-भक्ति *f.*-&c. अनुक्त-अशास्त्रीय-तामसी &c. भक्ति *f.*-निष्ठा *f.*-श्रद्धा *f.* भक्तिवेड *n.*

2 *false religion.* अन्यथामार्ग *m.* अन्यथाधर्म *m.*

3 *credulity with respect to supernatural agency, omens, &c.* शकुनभोळेपणा *m.* शकुनपिशाचादिनिष्ठा *f.*-श्रद्धा *f.*-भक्ति *f.*-&c. शकुनादिविश्वास *m.*

SUPERSTITIOUS, *a. overscrupulous, rigid, &c. in religion.* अत्याचारी, अतिरिक्ताचारी, अविध्याचारी, अविधिनिष्ठावान्, अविधिश्रद्धावान्, &c. अविधिभक्त, भक्तीचा वेडा.

2 *proceeding from superstition.* अविधिनिष्ठेचा, अविधिश्रद्धेचा, &c. अविधिश्रद्धा-&c. मूलक-प्रयुक्त-&c

3 *credulous regarding omens, &c.* शकुनपिशाचादिनिष्ठावान्-भक्तिमान्-श्रद्धावान्-&c. शकुनादिविश्वासी, भाविकभोळा, शकुनभोळा, प्रश्नभोळा.

SUPERSTRUCTURE, *n. building raised on a foundation.* पायावरची-पायावरली-&c. इमारत *f.*-&c.

To SUPERVENE, *v n. come upon additionally.* अणखी येणें, येणें *with* वर, नवा येणें, वाढून येणें.

2 See To HAPPEN.

SUPERVENIENT, *a.* SUPERVENING, *p. a.* v. V. 1. अणखी-नवा-येणारा-आलेला.

To SUPERVISE, *v. a.* v. To SUPERINTEND. पाहणें, देखरेख *f.*–&c. करणें.

SUPERVISION, SUPERVISAL, *n.* v. V. पाहणें *n.* देखरेख *f.* चौकशी *f.*

SUPERVISING, *p. a.* SUPERVISOR, *n.* v. V. *and* SUPERINTENDENT. पाहणारा, देखरेखकरणारा, अध्यक्ष.

SUPINE, *a. having the face upward.* उत्तान *pop.* उताणा, उताणापाताणा, उलथा, पाठीकडून पडलेला-निजलेला, ऊर्ध्वमुख.

2 v. LAZY, CARELESS. सुस्त, निरुद्योगी, ढिला.

SUPINELY, *adv.* v. A. 1. उताणा, उताणा होऊन, &c.

2 सुस्त होऊन, सुस्तीनें, ढिलेपणानें, &c.

SUPINENESS, *n.* v. A. 1. उताणेपणा *m.* उलथेपणा *m.* &c.

2 सुस्तपणा *m.* ढिलेपणा *m.* सुस्ती *f.*

SUPPER, *n. evening meal.* रातचें *or* रात्रीचें जेवण *n.*-भोजन *n.*-खाणें *n.*-&c. नक्तभोजन *n.*

To SUPPLANT, *v. a. trip up, &c.* ठोकर *f.*-ठेंस *f.*–&c. मारून पाडणें.

2 fig. *displace by stratagem.* युक्तीनें-&c. शिरावर–डोईवर पाय *m.* देणें *g. of o.* युक्तीनें–&c. डोईवर बसणें-जागा *m f.*-काम *n.*-&c. हिसकणें-हिसकून घेणें.

SUPPLANTER, *n.* SUPPLANTING, *p. a.* v. V. 2. युक्तीनें जागा हिसकून घेणारा, &c.

SUPPLE, *a. pliant, flexible.* लवचीक, लवका, लवखर, लवकिरा, नरम, नमनशील.

S. and slender person. फोकाटी *f.*

2 *cringing, submissive,* v. OBSEQUIOUS. आर्जवी, तोंडदेखवा, छंदानुरोधी, वशवर्ती.

To SUPPLE, *v. a.* v. A. 1. लवचीक–नरम–&c. करणें, लवचिकपणा *m.* -&c. आणणें.

SUPPLEMENT, *n. supply, completion,*—act. पुरवणी *f.* पुरवणूक *f.*

To fall to the s. of. पुरोव्यास पडणें.

2 *matter or thing supplying.* पुरवणीचा-भरतीचा–&c. पदार्थ *m.* -विषय *m.*-वस्तु *n.*–&c. भरती *f.* भरण *n.*

3 *supplementary sheet, or portion, appendix.* पुरवणी बंद *m.* पुरवणी *f.* पुरवणूक *f.* परिशिष्ट *n.*

SUPPLEMENTAL, SUPPLEMENTORY, SUPPLETORY, *a added to supply what is wanting.* पुरवणीचा, भरीचा, भरतीचा, भरघालण्याचा, न्यूनतापूरक.

S. sheet. पुरवणीबंदm.

SUPPLENESS, *n. v. A. 1.* लवचिकपणाm. लवकेपणाm. नरमपणाm.

SUPPLIANT, *a* SUPPLICANT, *a* SUPPLICATOR, *n. v. V. I.* प्रार्थना-विनंती-&c. करणारा, मिनतीने-&c. मागणारा, प्रार्थक, प्रार्थना-विनति-&c. कर्ता-कारी, दीन, दोनवाणा *or* णी, बद्धांजलि.

S. for protection शरणागत, शरणार्थी.

To SUPPLICATE, *v. a. petition earnestly, humbly, &c.* v. To BEG. प्रार्थनाf.-विनंतीf.-&c. करणे *g. of o* प्रार्थणें, विनवणें, पायm. *pl.* धरणे, मिनत *f.*- मिनतमानाm.-मिनतवारी *f.*-मिनती *f.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *entreat for, ask for by petition.* मिननीने-मिनतवारीने-&c. मागणें, विनंती *f.*-प्रार्थना *f.*-&c. करणें *g. of o.* याचणें, प्रार्थणें.

SUPPLICATED, *p. v. V. 1.* प्रार्थिलेला, विनवलेला, प्रार्थित, अनुनीत.

2 मिनतीने मागितलेला, मागिनलेला, &c. याचित, प्रार्थित.

SUPPLICATION, *n. v. V. 1.*—*act.* प्रार्थणेn. विणवणेn. &c. प्रार्थना *f.* विनंती *f.* विनवणी *f.* मिनत *f.* मिनतमानाm. मिननवारी *f.* मिनती *f.* उपाजंना *f.* अनुनयm. विनति *f.* उरफोडm.*f*

SUPPLIED, *p. v. V. 1.* पुरवलेला, दिल्हेला, &c.

2 पुरवलेला, संपन्न (in comp.), विशिष्ट (in comp.).

SUPPLIER, *n.* SUPPLYING, *p. a. v. V. 1.* पुरवणारा, पुरावा करणारा, भरती करणारा, देणारा &c.

To SUPPLY, *v. a. furnish, provide, give what is wanted.* पोहंचवणें, पुरवणें, देणें, पुरवणी *f.*- पुरवणूक *f.*- पुरावm.-पुरावाm.-भर *f.*-भरती *f.*-संजोगm.-&c. करणें *g. of o.* बेजमी *f.*-साहित्यn.-सामग्री *f.*-&c. करणें *g. of o.* प्रापणn.-उपधानn. करणें.

2 with; *furnish to.* पुरवणें, संपन्न-विशिष्ट-&c. करणें.

3 (a vacancy) *fill.* भरणें, भरती *f.* करणें *g. of o.*

4 (the place of) *serve instead of.* कामn. करणें *g. of o.* जागा *m.f.*-स्थानn.-&c. राखणें *g. of o.*

SUPPLY, *n.* SUPPLYING, *n. v. V. 1.* पुरवणेंn. &c. पुरवणी *f.* पुरवणूक *f.* पुरावm. पुरावाm. प्रापणm. उपधानn.

I *matter supplied.* भरती *f.* भरणाm. बेजमी *or* बेगमी *f.* साहित्यn.

Periodical or set s. (of grain, merchandise, &c.). अमदानी *f.* खेप *f.*

Supplies, *loaded train, &c. coming.* भरताड *f.*

SUPPORT, SUPPORTANCE, SUPPORTING, *n. v. V. 1.*—*act.* धरणेंn. संभाळणेंn. वाहणें &c. संभाळm. धारणn. अवष्टंभm. अवष्टंभनn. उपष्टंभm. उपष्टंभनn. संभारm.

2—*act.* सोसणेंn. साहणेंn. &c. सोसणूक *f.* सहनn.

3—*act.* चालवणेंn. संभाळणेंn संभाळm. निर्वाहm.

4 पाळणेंn. पोसणेंn. &c. संभाळm. पोषणn. पालनn. उदरपोषणn. पोषणपालनn. पालनपोषणn. उदरनिर्वाह m. पाळग्रहणn. प्रतिपालनn.

5 संभाळणेंn. आश्वासणेंn. दम देणेंn. &c. आश्वासनn.

7 पाठदेणेंn. पाठराखणेंn. पुरावाm. पाठपुरावाm. पुस्ती *f.* पुस्तपनाm.

I *means of up bearing.* आधारm. आश्रय *pop.* आस्राm. अवष्टंभm.

II *a* s. v. PROP. थिराm. ओठंगणn.

III *a* s. fig. *a warrant, a sanction.* आधारm. गमकn. लागm. देठm. प्रमाणn. ओठंगणn.

IV *means of subsistence,* v. LIVELIHOOD. उपजीविका *f.* उपजीवनn. जिनगी *f.* जिनगाणी *or* नी *f.*

V *that which maintains life, sustenance, &c.* जीवनn. प्राणनn. उपजीवनn. उपजीविका *f.*

To SUPPORT, *v a bear up, uphold, sustain.* धरणें, धारणn. करणे, आधारm.-आस्राm.- &c. देणें, वाहणें, वागवणें, संभाळणें, पडूं न देणें, अवष्टंभm.- उपष्टंभm.-संभारm -वहनn.- &c. करणें *g. of o.* आश्रयभूत-आधारभूत-&c. असणें *in. con.*

2 *bear, endure, tolerate, &c.* सोसणें, सोसून घेणें, साहणें, साहून घेणें, पुरवणें *in con.* सोसणूक *f.*-सहनn.-&c. करणें *g. of o.*

3 *maintain, carry on, sustain.* चालवणें, चालना-चालू-सुरू-&c ठेवणें, संभाळणें, संभाळm. करणें.

4 *maintain, supply with the means of living,* v. To SUBSIST. पाळणें, पोसणें, संभाळणें बाळगणें, वाहणें, पोषणn.-पालनn.-संभाळm.-पाळग्रहणn.-&c. करणें *g. of o.*

5 (courage, spirits, &c.) *keep from sinking,* v. To ENCOURAGE, To CONSOLE. संभाळणें, संभाळm. करणें, दमm.-धैर्यn.-अवसानn.-धीरm.-&c. देणें, आश्वासणें, आश्वासनn. करणें.

6 *bear the expense of,* v. To MAINTAIN. खर्चm. चालवणें-भागवणें, *g. of o.* खर्चाचा निर्वाहm. करणें *g. of o.*

7 *aid, assist, back, &c.* v. To HELP. पाठ *f.*-पाठबळn. देणें, पाठ *f.* राखणें *g. of o.* पुस्ती *f.*-पुस्तपनाm.-पुरावाm.-पाठपुरावाm.-&c. करणें *g. of o.*

8 (arguments, statements, &c.) *substantiate, make good, &c.* v. To MAINTAIN. संभाळणें, संभाळm. करणें *g. of o.* पुरवून देणें, राखणें, पुरवणी *f.*-निर्वाहm.-पुष्टी *f.*-पुष्टिकरणn.- &c. करणें *g. of o.*

SUPPORTABLE, *a. v. V. 1.* धरायाजोगा-&c. धारण करायाजोगा-&c. धार्य.

2 सोसायाजोगा-सारखा-&c. सहन करायाजोगा-&c. सह in comp.

SUPPORTED, *p. v V. 1.* धरलेला, धारण केलेला, आधार दिल्हेला, &c. आधारस्थित, आश्रित, आधृत, उपष्टब्ध, अवष्टब्ध.

2 सोसलेला, सोसून घेतलेला, &c.

3 चालवलेला, चालता ठेवलेला, संभाळलेला, &c.

4 पाळलेला, पोसलेला, पालित, पोषित, प्रतिपालित, अवलंबित.

5 संभाळलेला, दम दिल्हेला, &c. आश्वासित.

7 पाठ राखलेला, &c.

SUPPORTER, *n.* SUPPORTING, *p. a. v. V. 1.* धरणारा, आधार देणारा, धारण करणारा, &c. अवष्टंभक, उपष्टंभक, धर (in comp. as, महीधर, गंगाधर), अवष्टंभ-&c. कर्ता-कारी-&c.

2 सोसणारा, साहणारा, सोसून घेणारा, &c. सोसक, सहन कर्ता-कारी.

3 चालवणारा, चालता ठेवणारा, &c.

3 पाळणारा, पोसणारा, &c. अन्नदाता, पाळणवाला, पालक, पोषक, पालनपोषण-&c. कर्ता-कारी-&c.

4 संभाळणारा, दम देणारा, &c. आश्वासक, आश्वासन कर्ता-कारी-&c.

7 *and* BACKER. पाठ देणारा, पाठ राखणारा, &c. पाठराख्या, पाठिंबा, सारथी.

8 संभाळणारा, पुरवून देणारा, &c. पुष्टिकारक.

SUPPOSABLE, *a. v. V. 1.* कल्पायाजोगा, &c. तर्कगम्य, बुद्धिगम्य, भावनीय, कल्प्य, कल्पनीय.

To SUPPOSE, *v. a. assume, conceive to be, lay down or believe without proof.* कल्पिणें, मनांत धरणें-रचणें-योजणें, कल्पना *f.*-भावना *f.*-बुद्धि *f.*-भटकळ *f.*- तर्कm.-&c. करणें *g. of o. also, with in. con.* होणें, ग्रहm. धरणें-करणें, प्रमाणावांचून-प्रमाण न पाहतां-&c. धरणें-घेणें-मानणें-समजणें, आहार्यारोपm.-&c. करणें.

2 *imagine, fancy,* v. To Think. कल्पिणें, कल्पना *f.*–भावना *f.* -&c. करणें *g. of o.* दिलांत-मनांत-चित्तांत-&c. आणणें, दिलांत-मनांत-चित्तांत-&c. येणें *in. con.*

3 *presuppose, require to be.* आहेसा दाखवणें, निश्चय *m.*–&c. दाखवणें, दर्शिवणें, अस्तित्वदर्शन *n.*-अस्तित्वप्रदर्शन *n.*-&c. करणें.

Supposed, *p.* v. V. 1. कल्पिलेला, मनांत धरलेला, ग्रह धरलेला, प्रमाणावांचून मानलेला, &c. भावित, कल्पित, आहार्य, इष्ट.

2 कल्पिलेला, दिलांत आणलेला, &c.

Supposer, *n.* Supposing, *p a.* v. V. 1. कल्पिणारा, मनांत योजणारा, कल्पना-भावना-बुद्धि *f.*-&c. करणारा, प्रमाणावांचून धरणारा-मानणारा-&c. आहार्यारोपकर्ता-कारक-&c.

Supposition, *n. matter supposed.* कल्पना *f.* भावना *f.* अवांका *m.* अटकळ *f.* ग्रह *m.* तर्क *m.* बुद्धि *f.* प्रमाणावांचून घेतलेला पक्ष *m.* इष्टपक्ष *m.* इष्टमत *n.*

Suppositious, *n. put by trick for another; not genuine.* कपटाचा, कपटाने ठेवलेला-घातलेला, कृत्रिम, खुपसलेला, बनाऊ.

To Suppress, *v. a. overpower and crush, put down, destroy, &c.* मोडणें, दडपणें, नाहींसा करणें, मोड *m.*-भंग *m.*-विध्वंस *m.*-&c. करणें *g. of o.*

2 (a fact, a matter, &c.) *conceal, retain.* दडपणें, दाबणें, दाबा *m* देणें, झांकणें, ढांकणें, ढांपणें, छपावणें, चोरणें, दाबादाबी *f.*-चेपाचेप *f.*-चोरी *f.* करणें *g. of o.*

3 (an emotion, &c.) *stifle, restrain.* गिळणें, पिणें, खाणें, दाबणें, पोटांत घालणें.

Suppressed, *p.* v. V. 1. मोडलेला, दडपलेला, नाहींसा केलेला, &c.

2 दडपलेला, दाबलेला, झांकलेला, चोरलेला, &c.

3 गिळलेला, दाबलेला, &c.

Suppression, *n.* v. V. 1.—*act.* मोडणें *n.* दडपणें *n.* &c. भंग *m.* ध्वंस *m.* विध्वंस *m.*

2 दडपणें *n.* दाबणें *n.* झांकणें *n.* चोरणें *n.* &c. छपावणी *f.* दाबादाबी *f.* चेपाचेप *f.* चोरी *f.*

3 गिळणें *n.* दाबणें *n.* &c.

1 (as of urine, the seminal fluid, &c; *or* of any function or faculty). स्तंभ *m.* स्तंभन *n.* अवष्टंभ *m.* अवरोध *m.*

Suppressor, *n* Suppressing, *p. a.* v. V. 1. मोडणारा, दडपणारा, &c. भंग-विध्वंस-&c. कर्ता-कारी-&c.

2 दडपणारा, दाबणारा, झांकणारा, चोरणारा, &c.

3 गिळणारा, खाणारा, &c

To Suppurate, *v. n. generate pus.* पिकणें, पुवळणें, पुवारणें, पुळणास येणें, पूम. येणें *in. con.*

Suppuration, *n.* v. V. पिकणें *n.* &c. पुवळणी *f.* पुवारणी *f.* पाक *m.*

Burning or glow of s. गदका *or* गतका *m. v.* ये.

Suppurative, *n. a medicine that promotes suppuration.* पिकवण *n.* पुलन *or* पुळण *n.*

Suppurative, *a. that promotes suppuration.* पिकवणारा, पूयजनक-कारक, पाचक.

Supremacy, *n.* v. A. 1. मुख्यता *f.* मौख्य *n.* प्रधानता *f.* प्राधान्य *n.* श्रेष्ठत्व *n.* श्रैष्ठ्य *n.* ऐश्वर्य *n.* मुख्य अधिकार *m.* वरचा अधिकार *m.* ईशिता *f.* ईशित्व *n.*

Supreme, *a. highest in authority,* v. Chief. सर्वांहून मोठा, सर्वांवरचा, मुख्य, प्रधान, श्रेष्ठ, वरचा अधिकारी, ईश्वर.

S. Court. पादशाही अदालत *f.* सदरअदालत *f.*

2 *of the highest degree.* परम, परम मर्यादेचा, परमावधीचा, पराकाष्ठेचा.

Supremely, *adv.* v. A. 2. परम, पराकाष्ठेचा, अति.

To Surcharge. See To Overburden, To Overload.

Surcingle, *n.*—for a saddle, &c. बालातंगी *f.* तंगी *f.* पेटी *f.*

Surd, *n.*—in algebra. करणीगतराशि *m.*-संख्या *f.*

Sure, *a. fixed, unfallacious, &c.* v. Certain. आवश्यक, खचीत, निश्चयाचा, निर्धाराचा, निश्चित, निश्चयात्मक, स्थिर, खसूस, तहकीक.

2 *confident, undoubting,* v. Certain. निर्भात, निस्संशय, निस्संदेह, निर्भांतचित्त.

3 *not liable to failure, of certain action.* अचूक.

4 v. Safe, Secure. निर्भय.

To be sure. See Surely.

To be sure,—as noting admission. तर, बरीक, बरें, सर्वोत्तम.

Sure-aiming, *a.* अचूकसंधानी.

Sure, Surely, *adv.* v. A. 1. *and* Certainly. खचीत, निश्चयें करून, निश्चयात्मक, निखालस, खसूस.

Sureness, *n.* v. A. 1. खचितपणा *m.* खचिती *f.* खसूसपणा *m.* &c. निर्भांत *f.*

2 निर्भांतपण *m.* निर्भांत *f.* निश्चय *m.* निर्धार *m.*

Suretiship, *n. state of being security.* जामिनकी *f.* जामिनगत *f.*

Surety. See Security, 2. See Certainty.

Surf, *n.*—of the sea. लाटांचो खळबळी *f. intens.* खळबळाट *m.*-खळाळी *f. intens.* खळाळ *m.*

Mound or mole to break the s. ढकशी *f.*

Surface, *n. exterior part, superficies.* वरचा-बाहेरचा-वरला-&c. भाग *m.* वरचें-वरलें-&c. आंग *n.* पाठ *f.* पृष्ठ *n.* पृष्ठभाग *m.* उपरिभाग *m.* तळ *m.* दृश्यभंग *n.* दर्शनांग *n.* तल *m.n.* तलपर्यंत *m.*

Smooth s. सपाटी *f.*

On the s. वर.

To Surfeit, *v. a. make sick from overeating, glut, &c.* फार खाववून ओकारी *f.* आणणें, ओयेईतों-ओकारी येईपर्यंत-&c. खाववणें-जेवायाला घालणें, ओकारी *f.*-ओम. आणणें, उपट *f.*-टेर *f.*-टेक *f.*-&c. करणें-पाडणें, अभर *f.*-भर *f.* करणें, कुळकावणें, गरळ्या *f. pl.* आणणें.

To Surfeit, *v. n. eat till sickness is produced.* ओकारी-ओ-&c. येईतों-येईपर्यंत खाणें, खाऊन-खाखाखाऊन-&c. ओकारी *f.* आणणें, अभरवण *f.*-उपट *f.* घेणें.

Surfeit, *n. glutted state.* उपट *f.* अभर *f.* टेर *f.* टेक *f.*

Surge, *n. large wave, billow.* मोठी लाट *f.* कल्लोळ *m.* गल्ला *m.* दांडा *f.*

Surgeon, *n. one who practises surgery.* शस्त्राचा वैद्य, शस्त्रवैद्य, अस्त्रचिकित्सक, असुरीवैद्य, तबीब.

Veterinary s. शाळोतरी, अश्ववैद्य.

Surgery, *n. art of curing by manual operations, &c.* शस्त्रवैद्यकी *f.* आसुरी *f.* शस्त्रवैद्याचें काम *n.* शस्त्रवैद्याची विद्या *f.* शस्त्रवैद्यक *n.* अस्त्रचिकित्सा *f.* शस्त्रवैद्यकर्म *n.* शस्त्रवैद्यविद्या *f.*

Surgical, *a. pertaining to surgeons or surgery.* शस्त्रवैद्याचा, शस्त्रवैद्याने केलेला-करायाचा, शस्त्रवैद्यकीचा, अस्त्रचिकित्सासंबंधी-विषयक.

Surlily, *adv.* v. A. द्रांष्टपणाने, दुष्टपणाने, द्रांष्टपणें, &c. द्रांष्ट होऊन, &c.

Surliness, *n.* v. A. द्रांष्टपणा *m.* दुष्टपणा *m.* खट्याळपणा *m.* &c.

Surly, *a. morose, crabbed, &c.* v. Cross. द्रांष्ट *or* द्रांष्ट, दुष्ट, खट्याळ, खाष्टी, खंक.

To Surmise, *v. a. imagine, apprehend,* v. To Suppose, To Think. कल्पिणें, कल्पना *f.*-भावना *f.*-बुद्धि *f.*-अटकळ *f.*-तर्क *m.*-&c. करणें *g. of o. or, with in. con.* होणें.

2 *imagine evil*, v. To Suspect. संशय *m.*-शंका *f.*-वहीम *m.* अंदेशा *m.* येणें *in. con. and g. of o.* वसवसा *m.* जाणें *in. con.* वचक *m.*-बावचा *m.*-&c. जाणें-पडणें *in. con.*

Surmisal, Surmise, Surmising, *n.* v. V. 1. *imagination, apprehension.* कल्पना *f.* भावना *f.* तर्क *m.* बुद्धि *f.* अवांका *m.* अटकळ *f.* ग्रह *m.* वहमा *or* वहीम *m.*

2 *imagination of evil*, v. Suspicion. भ्रम *pop.* भरम *m.* गुमान *m.* वसवसा *m.* वहमा *or* वहीम *m.* अंदेशा *m.* शंका *f.* बावचा *m.* वचक *m.* खत्रा *m.* आकांक्षा *f.*

To Surmount, *v. a* (difficulties, obstacles, &c.) *overcome, get the better of.* पार पाडणें, मोडणें, टाळणें, निवारणें, रेटणें, निर्दाळणें, गुंडाळणें, पासला पाडणें, तळीं घालणें, खालीं घालणें, डोकीवर-उरावर-नाकावर-&c. पाय *m.* देणें, परिहार *m.*-निवारण *n.*-&c. करणें *g. of o.*

2 See To Surpass.

Surmountable, *a.* v. V. 1. पार पाडायाजोगा, निवारायाजोगा, &c. साध्य, निवार्य.

Surmounting, *n.* V. 1.—*act.* पारपाडणें *n.* मोडणें *n.* टाळणें *n.* &c. निवारण *n.* परिहार *m.*

Surname, *n. family name.* आडनांव *n.* उपनाम *n* उपनांव *n* अडक *f.* कुलनाम *n.*

To Surname, *v. a.* v. N. आडनांव *n.*-उपनांव *n* -&c. देणें.

Surnamed, *p.* v. V. आडनांव दिल्हेला, आडनांवाचा, उपनामाचा, उपनामक.

To Surpass, *v. a. exceed, go beyond*, v. To Excel. मागें टाकणें-पाडणें-सांडणें, अंतरणें, जिंकणें, पागोटें *n.*-पगडी *f.* घेणें *g. of o.* अवली *f.* साधणें, चढ *m.*-तोड *f.*-&c. करणें *with* वर *of o.* सरस-श्रेष्ठ-अधिक-&c. असणें *with* पेक्षां-&c. *of o.* कान *m. pl.* कापणें *g. of o.* कळस *m.* करणें, आक्रमणें, आक्रमण *n.*-&c. करणें, कडी *f.* चालवणें *with* वर *of o.*

Surpassable, *a.* v. V. मागें टाकायाजोगा-सारखा-&c जिंकायाजोगा-&c. अतिक्रमणीय, अतिक्रम्य, आक्रमणीय.

Surpassed, *p.* v. V. मागें टाकलेला, जिंकलेला, कान कापलेला, &c. अंतरित, जित, आक्रांत, उत्क्रांत.

Surpasser, *n.* Surpassing, *p. a.* v. V. मागें टाकणारा-सांडणारा, जिंकणारा, पागोटें घेणारा, अगळा, सरस, वरचढ, वर्चस्वी, श्रेष्ठ, लोकोत्तर, वरिष्ठ, अतिचर.

1 *very, exceeding*, v. Excessive. परम, पराकाष्ठेचा, विशेष, आत्यंतिक, उद्भट.

Surpassing, *n.* v. V.—*act.* जिंकणें *n.* मागें टाकणें *n* &c. चढ *m.* अतिक्रम *m.* अतिक्रमण *n.* आक्रम *m.* आक्रमण *n.* उत्क्रम *m.* उत्क्रमण *n.* अतिचार *m.*

Surplus, *a. overplus, that is in excess.* फाजील, फालतू, वर राहिलेला, वरचा, अधिक, उवार, उफाळ, अत्रप *or* व.

Surplus, *n. excess beyond what is wanted.* ऊर *f.* उरावा *m.* उरव *f.* उरवण *f.* उरी *f.* उरवटा *m.* शिलक *f.* सई *f. v.* ये.

Surplusage, *n.*—of grain, &c. वरताळा *m.*

Practice of borrowing grain &c upon condition of s. वाढीदिढी *f.*

S. (of grain, &c) upon a loan. वाढ *f.* वाढी *f.*

Surprise, Surprisal, *n.* v. V. 1.—*act.* एकाएकीं गांठणें *n.* &c.

2—the sentiment, v. Wonder. विस्मय *m.* आश्चर्य *n.* चित्र *n.* अद्भुतरस *m.*

To Surprise, *v. a. take at unawares.* अचानक-अकस्मात्-एकाएकी-अवचट-&c. गांठणें-घेणें-धरणें &c. एकाएकीं-&c. भेटणें-भिडणें-&c. एकाएकीं-&c. पडणें *with* वर *of o.*

2 v. To Astonish. चकवणें, चकित-दंग-चक्रभूल-&c. करणें, चोजवणें, चौकडी *f.* भुलवणें *g. of o.* विस्मापन *n.* करणें *g. of o.*

Surprised, *p.* v. V. 1. एकाएकीं गांठलेला, &c.

2 *and* Astonished. चकवलेला, &c. चकित, चक्र, दंग, विस्मित, विस्मयापन्न, विस्मयान्वित.

To be s. आश्चर्य *n.*-नवल *n.*-&c. वाटणें *in. con.*

Surpriser, *n.* Surprising, *p a* v. V. 1. एकाएकीं गांठणारा, &c.

2 *and* Wonderful. चकवणारा, चक्र करणारा, चौकडी भुलवणारा, &c. चमत्कारिक, चमत्कारी, विस्मयकारक-जनक, आश्चर्यकारक, विस्मापक.

Surprisingly, *adv.* v. A. 2. आश्चर्य-नवल-मौज-&c. वाटायाजोगासारखा-&c

To Surrender, *v a.* v. To Give up, To Yield सोडणें, मोडून-देणें, हातीं देणें, स्वाधीन करणें, हवालां करणें, पदरी घालणें, अन्यसत्ताक-परसत्ताक-&c करणें.

To Surrender, *v. n* See To Yield, To Submit

Surrender, *n.* v. V. A.—*act.* सोडणें *n.* &c त्याग *m.* परित्याग *m.* अन्यसत्ताक करण *n.*

Surreptitious, *a. false, spurious, &c.* खोटा, खोटसाळ, कपटाचा, खुपसलेला, शिरवलेला.

2 See Clandestine.

To Surround, *v. a. encompass, environ, inclose on all sides.* वेढणें, घेरणें, वेष्टणें, आवरणें, घेरा *m.*-वेढा *m.*-गराडा *m.* &c. घालणें, गोट *m.* घालणें-देणें, गरका *m.* मारणें, आवर *m.*-आवरण *n.*-वेष्टन *n.*-&c. करणें *g. of o.* वेष्टित-&c. करणें.

Surrounded, *p.* v. V. वेढलेला, घेरलेला, & c. वेष्टित, परिवेष्टित, आवृत्त, वलयित, संवीत, संवलित.

Surrounder, *n.* Surrounding, *p. a.* v. V. वेढणारा, घेरणारा, वेष्टक, आवरक, वेष्टनकर्ता-कारक-& c.

1 *adjacent, lying round about*, v. Neighbouring. चहुंकडला *or* चा, चहुंकडील, भोंवतालचा, सभोंवरचा, भोंवरपासचा, भोंवरचा.

Surrounding, *n.* v. V.—*act.* वेढणें *n.* घेरणें *n.* वेष्टणें *n.* &c. आवर *m.* आवरण *n.* वेष्टन *n.* परिवेषण *n.*

Surveillance, *n. watch, restraint by sight.* नजरबंदी *f.* दृष्टिबंधन *n.* दृष्टीची कैद *f.*

To place under s. नजरेखालीं ठेवणें-घालणें.

To Survey, *v. a. inspect, view with attention*, v. To See, To Examine. पाहणें, टेहळणें, हेरणें, निरेखणें, निहाळणें *or* न्यहाळणें, निरीक्षणें, निरखून-&c. पाहणें, पाहणी *f.*-अवलोकन *n.*-निरीक्षण *n.* &c. करणें *g. of o.*

2 *examine with reference to condition, value, &c.* पाहणें, पाहणी *f.* करणें.

3 *measure land, &c.* पैमाशी *f.* करणें, जमीन *f.*-&c. मोजणें, भूमापन *n.*-&c. करणें.

Survey, Surveying, *n.* v. V. 1. पाहणें *n.* हेरणें *n.* निरेखणें *n.* & c टेहळणी *f.* टेहळी *f.* हेर *f.* हेरणी *f.* निहाळणी *or* न्यहाळणी *f.* विनाखी *f* अवलोकन *n.* निरीक्षण *n.* निरीक्षा *f.*

2 पाहणें *n.* पाहणी *f.*

S. by the eye. नजरपाहणी *f.*

3 पैमाशी *f.* जमिन मोजणी *f.* भूमापन *n.* The English word is commonly used under the form of सर्वे.

Surveyor, *n.* (of land, &c). पैमाशी करणारा, जमीन मोजणारा, भूमापक, भूमापनकर्ता.

Survival, Surviving, *n.* v. V. वांचणें *n.* जगणें *n.* मागें राहणें *n.*

To Survive, *v. a. outlive.* मागें-पाठीमागें राहणें-वांचणें-जगणें *g. of* मारून-खाऊन मरणें-वांचणें, मागें-पाठीमागें मरणें *g. of o.*

To SURVIVE, *v. n. live after or still* जगणें, वांचणें, टिकणें, मागें राहणें-उरणें.

SURVIVING, *p. a.* SURVIVOR, *n. v.* V. N. जगणारा-जगलेला, वांचणारा-वांचलेला, मागें राहणारा-राहिलेला-&c. अन्योन्यरजीवी, अन्यमरणोत्तरजीवी.

SUSCEPTIBILITY, *n. v.* A. 1. ध्यायाजोगेपणा*m.* ग्राहकत्व*n.* ग्रहणक्षमता*f.* ग्रहणशक्ति*f.* वेदनक्षमता *f.* वेदनग्राहकत्व*n.* वेदनपात्रता *f.* ग्रहणपात्रता *f.*

2 गोडेपणा*m.* दुखरेपणा*m.* &c.

3 रागिता *f.* अनुरागिता*f.* &c.

SUSCEPTIBLE, *a. capable of admitting or receiving impression, change or affection.* ध्यायाजोगा-जोगता-सारखा, ग्राहक, ग्राही, ग्रहणक्षम ग्रहणशक्त, वेदनक्षम, वेदनार्ह, वेदनग्राहक, वेदनसंगी, वेदनज्ञ, वेदनपात्र, ग्रहणपात्र.

2 (as of disease or injury) *tender.* गोडा, दुखरा, कोंवळा, कोमल, नाजूक.

3 *of warm passions.* रागी, अनुरागी, शीघ्रमनोविकारी.

To SUSPECT, *v. a. imagine to be criminal.* वहीम *or* वहमा*m.* -अंदेशा*m.*-&c. धरणें *g. of o.* भ्रम*m.*-वहीम*m.*-अंदेशा*m.*-शंका*f.*-&c. येणें *in. con. with g. of o.* वसवसा*m.* जाणें *in. con. with g. of o.* अविश्वास*m.* असणें-वाटणें *in. con. and g. of o.* वचक*m.*-वावचा*m.*-&c. जाणें-पडणें *in. con. with g. of o.* डोळा*n.* पडणें-येणें *in. con.*

2 *hold to be doubtful or uncertain, mistrust,* v. To DOUBT, शंका *f.*- आशंका*f.*-संशय*m.*- &c. धरणें-करणें *g. of o.* भ्रांति*f.*-संशय*m.*- अविश्वास*m.*-&c. येणें-असणें, *in. con. with g. of o.* शंकणें, आशंकणें.

3 *imagine, apprehend, surmise,* v. To THINK, To SUPPOSE. कल्पना*f.*-तर्क*m.*-भावना*f.*-बुद्धि*f.*-अटकळ*f.*-&c. करणें *or, with in. con.* असणें *g. of o.* वहीम *or* वहमा*m.* धरणें *or, with in. con.* येणें *g. of o.* हुंगणें.

SUSPECTED, *p.* v. V. 1. वहीमआलेला, अंदेशाआलेला, &c. वहिमाचा, भ्रमाचा, &c. शंकितदोष, शंकितापराध, अविश्वस्त.

2 संशय आलेला, शंकलेला, &c. शंकित, आशंकित, अविश्वस्त.

SUSPECTFUL. See SUSPICIOUS.

To SUSPEND, *v. a.* v. To HANG. टांगणें, लटकावणें, लोंबत ठेवणें.

2 *make to depend on.* ठेवणें, अडकवणें, गुंतवणें, ठेपवणें, ठेपीवरठेवणें.

3 *make to stop, rest, or pause.* राहता-उभा-&c. करणें, तकूब करणें-ठेवणें, महकूब करणें, चार दिवस-काही वेळपर्यंत-&c बंद करणें-थांबवणें-खोळंबवणें-राहविणें.

4 *keep undetermined, unsettled, &c.* लोंबवणें, हिलगणें, हिलगडणें, तरंगत-उभारत-अभोगत- मोहगम- अनिर्धारित-अनिश्चित- &c. ठेवणें.

5 (from an office or employment). तूर्त्त काम करण्याची बंदी *f.* करणें, अमानत ठेवणें-करणें. The English world is commonly used under the form of सस्पिंड करणें.

SUSPENDED, *p.* v. V. 1. टांगलेला, लटकावलेला.

To be s. लटकणें, लोंबणें, लंबित असणें.

2 ठेवलेला, अडकवलेला, &c.

3 तकूब केलेला, राहता-&c. केलेला, &c. महकूब, तकूब, तटस्थ.

To be s. थांबणें, राहता-उभा-तकूब-महकूब-&c.-होणें, खोळंबणें.

4 लोंबवलेला, तरंगत-उभारत-&c. ठेवलेला.

5 अमानत ठेवलेला-केलेला, सस्पिंड.

SUSPENSE, *n. unresolvedness, indecision, indetermination,* v. UNCERTAINTY. अनिश्चय*m.* अनिर्धार*m.* दुग्धा*f.* विकल्प*m.* भावसंधि*m.* कृताकृत*n.*

To be in s. तरंगणें.

To keep in s. ताणणें, अंवत ठेवणें, अंववणें, गळचिपी *f.* धरणें, गोंकटी *f.* धरणें.

SUSPENSION, *n.* v. V. 1.—*act.* टांगणें*n.* लटकावणें*n.* &c.

2—*act.* ठेवणें*n.* अडकवणें*n.*

3—*act.* तकूब करणें*n.* महकूब करणें*n.* &c.—*state.* गहकुची *f.* तकूब*n.* तकुबी*f.* महकुबी*f.* चार दिवसांला बंदी*f.* खळ*m.* खाडा*m.* ताटस्थ्य*n.*

4—*act.* लोंबवणें*n.* हिलगणें*n.* उभारत ठेवणें*n.* &c.

4—*act.* अमानत करणें*n.* सस्पिंड करणें*n.* &c.—*state.* अमानती*f.* अमानतपणा*m.*

SUSPICION, *n.* v. V. 1. *imagination of evil, thought of as criminal.* भ्रम *pop.* भरम*m.* वहीम *or* वहमा*m.* अंदेशा*m.* गुमान*m.* शंका*f.* आशंका*f.* आकांक्षा*f.* संशय*m.* कुभाव*m.* कुडाभाव*m.* दुष्टभाव*m.* कुतर्क*m.* विषमभाव*m.* विकल्प*m.* डोळा*n.* खत्रा*m.* चिकित्सा*f.* वसवसा*m.* वचक*m.* वावचा*m.* वाशा*m.* कुडें*n.*

Working of s. मळमळ *f.*

2 *mistrust,* v. DOUBT. संशय*m.* शंका*f* भ्रांति *f.* अविश्वास*m.* अप्रत्यय*m.*

3 *apprehension, surmise, thought.* कल्पना *f.* भावना *f.* वहमा *or* वहीम*m* भ्रम*m.* गुमान*m.* तर्क*m.* संभावना *f.*

SUSPICIOUS, *a.* SUSPECTER, *n* SUSPECTFUL, *a.* &c. v. V. 1. 2. *entertaining suspicion,* v. DOUBTFUL. शंकित, आशंकित, संशयापन्न, सशंक, साशंक, जातशंक, प्राप्तशंक.

I *inclined to suspicion or mistrust.* संशयी, संशयखोर, संशयालु, संदेही, खंतखोर, संशयप्रकृतिक, संशयबुद्धि, संशयशील, कुतर्कशील, कुतर्कस्वभाव, कुतर्क्या, शंकाशील, शंकी, संदेहशील, अविश्वासी *or* सू *or* सूक वहिमखोर.

II *warranting suspicion, suspicable.* संशय आणणारा, वहीम आणणारा, &c. वहिमाचा, संशयाचा, &c. शंकोत्पादक, संशयजनक, शंकाजनक, संशयावह, संशयाधायक, संदेहजनक, संशयास्पद.

SUSPICIOUSNESS, *n.* v. A. I. संशयीपणा*m.* संशयखोरपणा*m.* खंतखोरपणा*m.* संशयालुता *f.* संशयप्रकृति *f.* संशयबुद्धि *f.* संशयवृत्ति *f.* शंकाप्रकृति *f.* &c.

II संशय आणण्याची योग्यता *f.* संशयजनकत्व*n.* शंकाजनकत्व*n.* संदेहजनकत्व*n.* &c.

To SUSTAIN. See To SUPPORT. 2 See To SUFFER.

SUSTENANCE, *n.* v. SUBSISTENCE, FOOD. अन्न*n.* भक्ष्य*n.* आहार*m.* उपजीवन*n.* उपजीविका *f.*

SUSTENTATION. See SUPPORT, MAINTENANCE.

SUTLER, *n. camp follower who sells provisions.* लश्करी-लश्करांतला-फौजेबरोबरचालणारा-&c. वाणी, दुकानदार-&c. सेनाचर.

SUTTEE, *a. widow who burns with the corpse of her husband.* सती *f.*

SUTURE, *n.* v. SEAM, JOINT. शिवण*f.* संधि*m.f.* कळासी *f.* चाळा*m.*

2 (of the cranium). कपालसंधि*m.* चाल *f.*

SWAB, *n.*—the mop. बोळा*m.* हिराची केरसुणी *f.*

To SWADDLE, *v. a. swathe.* गुंडाळणें, वेष्टणें, लपेटणें.

SWADDLING-BAND, SWADDLING-CLOTH, *n.* बाळंतिणीचें मूल गुंडाळायाचें वस्त्र*n.* बाळंतें*n.* बाळवतें*n.*

To SWAG, *v. n. belly,* v. To BAG. झोलणें, झोल*m.* येणें *in. con.*

To SWAGGER, *v. n. walk in a blustering way,* v. To STRUT. झटकान्यानें-झटकेदेऊन-झिटकावीत-तमानें-डौलानें-पत्राजाने *or* पत्राजीनें -ठमक्यानें-उरावर- &c. चालणें.

2 v. To BLUSTER, To BOAST. तमतमणें, तमणें, तम*m.* गाणें-दाख-

वर्णें, *n.* तोडणें, मोठाल्या गोष्टी *f. pl.* सांगणें, डबला *or* डौला *m.*-तोरा *m.* मिरवणें.

SWAGGER, SWAGGERING, *n.* v. V. 1. पत्राज *or* स *f. m.* अकड *f* अकडबाजी *f.* ठसका *m.* टूम *f.*

2 तमा *m.* लटपटपंची *f.* डबला *or* डौला *m.*

SWAGGERER, *n.* SWAGGERING, *p. a.* v. V. 1. तमाने-झटकाऱ्याने-डौलाने-&c. चालणारा, ढेंगोजी, जुर्राबवरा, पत्राजी *or* सी, अकडबाज.

2 तमतमणारा, ताल तोडणारा, &c. तमतम्या, ताल्तोड्या, मोठाल्या गोष्टी सांगणारा, डबलामिरवणारा, तिसमारखान.

SWAGGY. See BAGGING.

SWAIN, *n.* v. COUNTRYMAN. शेतांतला जवान-बाप्या, शेतखप्या.

2 v. LOVER. नायक, प्रिय.

Faithless l. कितव, धूर्त.

To SWALE. See To SWEAL.

To SWALLOW, *v. a. take into the stomach by the throat.* गिळणें, गिळून घेणें, ग्रासणें, पोटांत घेणें, गळ्याखालीं-घस्याखाली उतरणें-उतरून घेणें, घोटणें, ग्रास *m.*-ग्रसन *n.*-निगरण *n.*-&c. करणें *g. of o.*

2 (anger, &c.) *endure quietly.* गिळणें, खाणें, झिंणें, पोटी घालणें.

3 *receive without consideration, believe implicitly.* अविचाराने सत्यमानणें-खरा मानणें, न छानतां--कयास न करतां-&c. घेणें.

4 *engulph, consume,* v. To ABSORB. खाणें *or* खाऊन टाकणें, जिरवणें, मुरवणें, गडप-गडद-गडगप *or* गडलगप *adv.* करणें.

5 up; *engage wholly, engross.* ग्रासणें, वेढणें, गरक-गडप-&c. करणें.

6 (words, letters &c. in speaking). खाणें.

SWALLOW, *n.* v. THROAT. गळा *m.* अन्नमार्ग *m.*

SWALLOW-WORT, *n. asclepias gigantea.* अर्क *m.* मंदार *m.*

SWALLOWED, *p.* v. V. 1. गिळलेला, &c ग्रस्त, ग्रसित, गिलित, निगीर्ण.

To be s. गळ्याखालीं-घशाखालीं उतरणें-उतरून जाणें, पोटांत जाणें.

2 गिळलेला, पोटीं घातलेला. &c.

3 अविचाराने घेतलेला, &c.

4 खाऊन टाकलेला, जिरवलेला, गडप केलेला, &c.

5 ग्रासलेला, गडपकेलेला, &c.—esp. as *intended,* and as implying *seized and subdued by, destroyed or lost in, overwhelmed, overpowered, overcome, &c.* ग्रस्त (esp. in comp. as चिंताग्रस्त, दारिद्र्यग्रस्त, भूतग्रस्त, क्रोधग्रस्त, कामग्रस्त, लोभग्रस्त, मोहग्रस्त, मद-ग्रस्त, विषयग्रस्त, कालग्रस्त, रागग्रस्त, संकटग्रस्त, शत्रुग्रस्त).

SWALLOWER, *n.* SWALLOWING, *p. a.* v. V. 1. गिळणारा, पोटांत-घेणारा, ग्रासकरणारा, &c ग्रासक, ग्रसन-निगरण-&c. कर्ता-कारी.

SWALLOWING, v. V. 1.—*act.* गिळणें *n* ग्रासणें *n.* &c. ग्रास *m.* गिलन *n.* ग्रसन *n.* निगरण *n.* गिरण *n.*

2 गिळणें *n.* खाणें *n.* पिणें *n.* &c.

3 अविचाराने घेणें *n.* अविचारग्रहण *n.* अविचारांगीकार *m.*

4 खाणें *n.* जिरवणें *n.* गडपकरणें *n.* &c.

5 ग्रासणें *n.* वेढणें *n.* गडपकरणें *n.*

6 खाणें *n.*

SWAMP, *n. wet, soft ground,* v. MARSH. दलदल *f.* पाणथळ *n.* झिलण *n.*

SWAMPY, *a.* v. N. *and* MARSHY. दलदलीत, पाणथळाचा.

SWAN, *n.* राजहंस *m.*

To SWAP, *v. a. barter,* v. To EXCHANGE. हेवडदेवड *f.*-मोबदला *m.*-साटेलोटे *n.*-&c. करणें *g. of o.*

SWAPE, *n.*—of a well, &c. ओंकली *f.*

SWARD, *n. turf, sod, grassy surface of land.* गवताचा भुईतळ *m.* गवताची जमीन *f.*-भुई *f.* सतृणभूमिपृष्ठ *n.* सतृणभूमितल *n.*

SWARM, *n.* (of flies, bees, &c.). घोंगट *or* घोंगाट *or* घोंगाण *n.* लोळ *m.* साईर *f.* भणका *m.* जहन *n.*—of honey bees. मोहळ *n.*

2 v. MULTITUDE, CROWD. चुंग *f* चुबका *m.* भणका *m.* जहन *n.* रट्ट *m.* राट्ट *n.*

To SWARM, *v. n.*—bees, flies, &c. *fly about and buzz.* घोंघावणें *or* घोंगावणें.

2 *throng and move busily,*—maggots, lice, fleas, & c. लसलसणें, लसलस *f.* करणें, वुचवुचणें, ऊत *m.*-धाम *f.*-वुचवूच *f.*-(*intens.* वुचवुचाट *m.*-लसलसाट *m.*-सुळसुळाट *m.*)-&c. असणें *g. of s.* जोवणें, लसलशीत असणें.

3 *be thronged, be crowded with living beings.* गजगजणें, गजबजणें, पेंव *n.* फुटणें-उघडणें *g. of s.* आबादानी *f.* असणें *g. of s* गडगंज-गजबजीत-गजगजीत असणें.

SWARTHINESS, *n.* v. A. काळसरपणा *m.* काळवटपणा *m.* कृष्णवर्ण *m.*

SWARTHY, *a. of a dark complexion.* काळसर, काळवट, काळामा, कृष्ण, कृष्णवर्ण.

SWASH, SWASHY, *a. soft, squashy, &c.* बरबरीत, पचपचीत, लोंभा. लोंधट.

SWATH, *n. line cut by a mower.* पांत *f.*

To SWATHE, *v. a. bind or wrap.* गुंडाळणें, वेष्टणें, लपेटणें

To SWAY, *v. a.* See To WIELD. 2 *bias, influence.* वळवणें, मनावणें, भोंदणें, झोंक *m.*-कल *m.*-तोल *m.*-&c. देणें, ओढ *f.*-ओढा *m.* लागणें *g. of agent with in. con.*

3 See To GOVERN, To RULE.

To SWAY, *v. n. be drawn to one side by weight, incline.* तोलणें, तोल *m.*-&c. असणें *g. of s.*

2 *have weight or influence.* कल *m* -तोल *m.*-ओढ *f.*-ओढा *m.*-&c. असणें *g. of s.* भार *m.*-जोर *m* -&c. पडणें *g. of s.*

SWAY. See INFLUENCE. 2 See RULE.

To SWEAL, *v. n. burn fiercely, blaze away.* दळदळणें, दणदणणें. दळदळ *or* ळां-दणदण *or* णां-&c. जळणें

2 *melt and waste away.* पाझरणें, गळत जळणें.

SWEALING, *p. a.* v. V. 1. दणदणीत, दळदळीत.

2 गळत जळणारा.

SWEALINGLY, *adv.* v. V. 1. दळदळ *or* ळां (*intens.* दळादळ, दळाळां) दणदण *or* णां.

To SWEAR, *v. n. make oath.* शपथ *f.m.*-आण *f.*-&c. घेणें-वाहणें-करणें-देणें, क्रिया *f.*-दिव्य *n.* करणें, शपथ-&c. घेऊन-वाहून-&c. बोलणें-सांगणें-&c. Some of the forms of *Swearing* are, देवावरचें फूल *n.* काढणें, देवावरचा, बेल *m.* काढणें, बेलभंडार *m.* काढणें *or* उचलणें, देवावरची तुळसीफुलें *n. pl.* उचलणें, गंगा *f.* उचलणें, देवावर-गंगेवर-&c. हात *m.* ठेवणें, बेचाळीस स्मरून बोलणें.

To be enough to s. by. शास्त्रास असणें, शास्त्राचा-शास्त्रापुरता-असणें.

2 *obtest the Deity profanely.* उगीच-उगीचच्याउगीच-एरवीं-निरर्थक-&c. शपथ *f m.* वाहणें-घेणें-वाहून बोलणें.

To SWEAR, *v. a. put on oath.* शपथ *f.m.*-आण *f.*-&c. घालणें-घेवविणें-&c. शपथ *f.m.*-&c. घेणें.

SWEARER, *n.* SWEARING, *p. a.* v. V. N. 1. शपथ घेणारा-वाहणारा-&c.

2 उगीच शपथ वाहणारा.

SWEARING, *n.* v. V. N. 1. शपथ वाहणें *n.* &c.

SWEAT, *n.* घाम*m.* घर्म*m.* स्वेद*m.* क्लेद*m.* तनुरस*m.* स्वेदजल*n.* स्वेदोदक*n.*

Bathed in s In a muck of s. घामाघूम

Heavy s. S. of toil, &c. घामटा*m.* *v.* निघ, काढ.

Muck of s. गतका *or* गदका*m.*

Piece (as in a shoe, under a saddle, in the arm-pits, &c.) to absorb s. घामोळें*n.*

Stink of s. घामसाण *f.* घामट्टाण *f.*

S. of the brow. निढळचा घाम*m.*

2 *ooze, exudation, running.* चेहळ*m.* चिहाळ*m.* चिव्हाट*m.* तेव*m.* तेह*m.* पाघळ*m.* पाझर*m.* निचरा*m.* झिरपा*m.* श्रोंद*m.*

To SWEAT, *v. n. perspire.* घाम*m.*–&c. येणें–सुटणें *in. con.* घामावणें, घामेजणें, घामेणें, खितखितणें, गतका *or* गदका*m.* येणें *in. con.*—in streams or copiously; *be in a muck of sweat.* डवडवणें, डगडगणें *intens.* डगागणें, दरदरणें *intens.* दरारणें, डगडगां-दरदर *or* रा-दरारां-दरारून *adv.* घाम*m.* येणें, घामाघूम होणें, वाहणें, आंग*n.* घामाने उपळणें.

2 *ooze away, run.* तेवणें, तेहणें, निचरणें, निझरणें, झिरपणें, रेळणें, झिरपा*m.*-पाझर*m.*–&c. होणें–सुटणें–चालणें *g. of s.*

3 See TO TOIL.

To SWEAT, *v. a. make to sweat.* घाम*m.*–&c. आणणें, स्वेदन*n.* करणें *g. of o.*

2 *work hard,* v. TO WORK. घामटा*m.* काढणें *g. of o.* पादडणें, पादवणें, पादडा*m.* घालणें–काढणें

SWEATED *p.* v. V. A. 1. घाम आणलेला, स्वेदित.

SWEATER, *n.* SWEATING, *p. a.* v. V. N. 1. घाम आलेला, गतका आलेला, घामावलेला, &c. घामट *or* ड, घामेल *or* ला, स्वेदित, घर्मस्रावी, स्वेदस्रावी.

2 तेवणारा, तेवलेला, &c. तेवट, तेहट.

v. V. A. 1. घाम आणणारा, स्वेदक, स्वेदनकर्ता–कारक–&c. स्वेदोत्पादक.

SWEATINESS, *n.* v. A. 1. घामटपणा*m.* घामेलपणा*m.*

2 डगडगितपणा*m.* &c. चिगचीग *f.* चिडचीड *f.* गतका *or* गदका*m.*

SWEATY, *a. moist with sweat.* घामाचा, घामट *or* ड, घामेल *or* ला.

2 *streaming with, bathed in, &c. sweat.* डमेराघामेरा, घामाघूम, डगडगीत, डवडवीत, घर्माप्लुत, स्वेदाप्लुत.

3 *oozy, running.* तेवाचा, पाझराचा, &c. चिघळ्या.

To SWEEP, *v. a. clean by a broom, &c.* झाडणें, झाडणी *f.* करणें *g. of o.* केर*m.*-केरकचरा*m.*–&c. काढणें, सम्मार्जन*n.*–&c. करणें.

To s. and shake, dust and wipe, cowdung-smear, &c.—compreh. झाडझूड *f.*-झाडझपट *f.*-झाडफेड *f.*-झाडलोट *f.*-झाडसारव *f. or* झाडसारवण*n.*-&c. करणें.

2 *clear by whisking a cloth over.* झटकणें, झटकावणें.

3 away; *carry along or off by force.* वाहवणें, लोटणें, ढकलणें, लोटून नेणें.

4 away; *carry off or destroy in multitudes.* सप्पा*m.* उडवणें-वळवणें *g. of o.* झाडूननेणें, सपाटा*m.*-झपाटा*m.*–&c. उडवणें.

To SWEEP, *v. n. pass along with force, &c.* सपाट्याने-झपाट्याने–&c. जाणें-चालणें.

SWEEP, *n.* (as of a skirt, flap, or weapon) *compass of sweep.* झटका*m.* झटकारा*m.* झोंक*m.* झपाटा*m.* फेर*m.* मंडळ*n.*

2 *compass, range,* v. REACH. अटोका*m.* अवांका*m.* पहोंच*m. f.*

3 *large oar.* पतिंगा*m.*

SWEEPER, *n.* SWEEPING, *p. a.* v. V. A. 1. झाडणारा, &c.

v. V. N. झपाट्याने चालणारा, &c. झपाट्याचा, सपाट्याचा.

I *scavenger.* झाडुकरी, झाड्या, झाडू, भंगी, हलालखोर.

SWEEPINGS, *n.* v. RUBBISH. गाळ*m.* गाळसाळ*m. n.* गवाळ*m. n.* गदळ*n. m.*

SWEET, *a. not sour.* गोड, मिठा, गुळचट *or* गुळचीट, मिष्ट, मधु, मधुर, स्वादु.

Slightly or deficiently s. निगोड.

Sweetish. गोडसर, मिठासा, गोडसा, गुळमट, गुळसर, गुळचट, गोडील, गोडूळ.

2 *pleasing to a sense,* gener. v. AGREEABLE. गोड, चांगला, मधु, मधुर, मिष्ट, सुखावह, सुखप्रद, सुखद.

3 *not salt.* गोड, गोडा, मिठा

4 *not stinking or stale,* v. FRESH, GOOD. चांगला, गोड, मिठा, प्याया–खाया–ख्याया–&c. जोगा–सारखा–&c. अवीट, मिष्ट.

5—of oil. गोडा, मिठा.

SWEET, *n. something pleasant.* सुख*n.*

2—a term of endearment. मिठा (as रेमाझ्यामिळ्या, अगे माझे मिठे, &c).

SWEET-HEART, *n.* v. LOVER. प्रिय (प्रिया *f.*) नायक (नायका *f.*).

SWEET-MEAT, *n* मिठाई *f.* खाऊ*m.* Some of the common *sweetmeats* are, इलाची दाणा, ओरा, कोंद, खपटी, खाजी, खापटी, गुडधान, गुळपापडी, गोडलापशी, गोडसांडणें, चिकी, चुळ्याचुरमा, जिलबी *or* जिलिबी, तिळकोंद, तिळवा *or* तिळवा लाडू, लड्डु *pop.* लाडू.

Sweetmeats, fruits, &c. presented on occasions. श्रीरणी *f.* वायन *pop.* वाण*n.*

SWEET-MOUTHED, SWEET-SPOKEN, SWEET-TONGUED, *a.* गोड बोल्या, गोड्या, मिठा, मधुरभाषी, प्रियम्वद.

SWEET-SCENTED, SWEET-SMELLING, *a.* v. FRAGRANT. सुवासाचा, सुगंधाचा, सुवासिक.

SWEET-TOOTHED, *a. fond of sweets.* गोड्या, साखऱ्या.

To SWEETEN, *v. a.* गोड–मिठा–मिष्ट–&c. करणें, गोडपणा*m.*-गोडी *f.* &c. आणणें, मिष्टीकरण*n.* करणें.

To SWEETEN, *v. n.* गोड–मिठा–मिष्ट–&c. होणें–होतजाणें, मिठास *f.*–गोडी *f.*–&c. येणें *in. con.* गोडावणें, गोडिळणें *or* गोडळणें, गुळमटणें.

SWEETENED, *p.* v. V. A. गोड केलेला, मिठा केलेला, &c. मिष्टीकृत.

SWEETENER, *n.* SWEETENING, *p. a.* v. V. गोड करणारा, गोडी आणणारा, &c. मिष्टीकरण कर्ता-&c.

SWEETLY. See AGREEABLY.

SWEETNESS, *n.* v. A. 1. गोडपणा*m.* मिठेपणा*m.* &c. गोडी *f.* मिठास *f.* मिष्टता *f.* माधुर्य*n.* मधुरता *f.*

2 गोडपणा*m.* गोडी *f.* माधुर्य*n.* मधुरता *f.*

To SWELL, *v. a. enlarge the size of, cause to dilate.* फुगवणें, फुगारा*m.*–फूग *f.*–फुगवटा*m.*–&c. आणणें.

2 (a stream, &c). फुगवणें, चढवणें, तुंबवणें, फुगारा*m.*–&c. आणणें.

3 (with pride, &c). v. TO PUFF. फुगवणें, चढवणें, माजवणें, फुलवणें.

4 *enlarge, aggregate, &c.* फुगवणें, वाढवणें, मोठा *deal* करणें.

To SWELL, *v. n. dilate, grow larger.* सुजणें, धोंदरणें, फुलणें, फुगणें, टापुसणें *or* टापसणें, सुंवटणें, सुमारणें, सूज *f.*-धोंदरा*m.*–&c. येणें *in. con.*

To s. exceedingly. ताडमाड *adv.* सुजणें-फुलणें-फुगणें–&c. आरपार-आरवार *adv.* सुजणें.

2 (with conceit or pride). *be puffed.* फुगणें, फुलणें, चढणें, ताठणें, फुरगुटणें *or* फुरकुटणें, माजणें, टुमणें चालणें-जाणें-वागणें.

3 (with anger). फुगणें, फुलणें, फुरगुटणें *or* फुरकुटणें, नमणें *or* तमतमणें.

4 (with grief, vexation, &c). उमास *or* उमासा*m.* उमासे *or* उसासे*m.pl.*-&c. येणें *in. con.* हुंडुक*m.pl.* येणें *in. con.* उसासणें.

5—billows; *rise, heave.* खळबळणें, उचलणें, उठणें, उसळणें, खळबळी*f.*-&c. असणें *g. of s.*

6—a river, a stream. फुगणें, तुंबणें, चढणें, फूग *f.*-फुगा*m.* धरणें, फुगारा*m.*-फूग *f.*-&c. येणें *in. con*

7 *be enlarged, aggravated, exaggerated, &c.* वाढणें, मोठा-&c. होणें, फुगणें, जोरावणें, बळावणें, बळकावणें, हात पाय*m.pl.* पसरणें-फुटणें-लागणें.

8—as a sound; *grow full, deep, &c.* जमणें, उद्दाम असणें-होणें.

9 *rise, puff up,*—lime, earth, corn, &c. on wetting it तरतरणे, फुलणें

10—a fragrance or odour; *prevail strongly and diffusively.* घमघमणें, वठणें, घमघमाट*m.*-&c. होणें-असणें *g. of s.*

SWELL, SWELLING, *n.* v. N. 1. *and* TUMOUR. सुजणें*n.* &c. सुज *f.* शोदरा*m.* शोदर *f.* फुगारा*m.* शोथ*m.* शोफ*m.* शोफ*f.* सुमार*m.* आध्मान*n.*

White s. पूयालस*m.*

4 हुंडका*m.* उमास *or* उमासा*m.* उसासा*m.* उवाळा*m.*

5 खळबळी*f. intens.* खळबळाट*m.* खळखळाट*m.* खळाळ*m.* चळबळाट*m.*

I (of a river, &c.) *accumulated water.* फुगा*m.* फुगारा*m.* फुगवणी*n.* फूग *f.*

To SWELTER, *v. n. be oppressed by heat.* उवणें, उबगणें, उबावणें, उगडगणें *intens.* उगागणें, गदगदणें *intens.* गदादणें, गदमणें, गदमदणें, खेतखेतणें, उकडणें. All these verbs are *impers.* आंगाचा गतका *or* गदका*m.* होणें *g. of s.*

To SWERVE, *v. n. turn aside,* v. TO DEVIATE. चळणें, ढळणें, भकणें, भकणी *f.*-चळ*m.*-व्यभिचार*m.*-&c. होणें *g. of s.*

SWIFT, *a. fleet, rapid, &c.* धावरा, पळका, जलद, जलदीचा, त्वरित, क्षिप्र, सत्वर, चालक, चालूक, वेगवान्, अतिवेगी, जंघाल *pop.* जंघाळ, शीघ्र, शीघ्रगामी, शीघ्रगति, तरस्वी, द्रुतगति, उदीर्णवेग, लघुगामी, क्षिप्रगति, जवी, जववान्, त्वरान्वित.

SWIFT-FOOTED, SWIFT-HEELED, *a.* पायसूट, पायाचा-पायचा जलद.

SWIFTLY, *adv.* v. A. *and* QUICKLY. जलदीने, त्वरेने, जलदी, जलद, लौकर, वेगें, शीघ्र गतीने, &c. शीघ्र, सत्वर.

SWIFTNESS, *n.* v. A. धावरेपणा*m.* &c. जलदी *f.* त्वरा *f.* शीघ्रता *f.* शैघ्र्य*n.* वेग*m.* जव*m.* शीघ्रगति *f.* त्वरितगति *f.* क्षिप्रगति *f.* &c.

To SWIG, TO SWILL, *v. n. drink largely and greedily.* ढोसणें, घोटणें, शोषणें, झोकणें, गटगटणें, ढसढस-ढसाढस-गटगट-गटागट-गळगळ-&c. पिणें, दारू *f.*-&c. ठासणें, घोटें*n. or* घोटा*m.* लावणें, अतिपान*n.* करणें, पीपी-पिपिऊन पिणें, खेंचून-रगडून-दपटून-&c. पिणें.

SWIG, SWILL, *n. large draught.* मोठा घोंट*m.* मोठा घुटका*m.*

SWILLER, SWILL-BOWL, *n.* v. V. ढोसणारा, घोटणारा, घोटें लावणारा, दारू ठासणारा, पी पी पिणारा, खेंचून पिणारा.

To SWIM, *v. n.* v. TO FLOAT. तरणें, तिरणें, तरंगणें.

2 *move along in the water.* पोहणें, पोहून जाणें, पेंवणें, पोहणी *f.*-पेंवणी *f.* करणें-मारणें.

3 *be dizzy.* भोवणें, फिरणें, तिरमिरणें, कोंडाळणें.

4 *flow in, revel in, &c.* पोहणें.

To SWIM, *v. a. pass by swimming.* पोहणें, तरणें, पोहून जाणें, पोहणीने जाणें.

2 (cattle, &c.) *cause to pass by swimming.* पोहवणें, पोहवून नेंग, पोहायास-पोहणीस-&c. घालणें.

SWIM, SWIMMING, *n.* v. V. N. 1. तरणें*n.* तिरणें*n.* &c.

2 पोहणें*n* &c पोहणी *f.* पेवणी *f.*

At a s. एकापोहणीने.

3 घेरी *f.* तिरमिरी *f.* भोवंड *f.* भोवळ *f.* भोंड *f.*

SWIMMER, *n.* SWIMMING, *p. a.* v. V. N. तरणारा, तरना, &c.

2 पोहणारा, पोहता.

S's corks or float. सांगड*m.f.*

S. without corks or float. आडसागडो.

SWIMMINGLY, *adv. briskly,* v. FLOWINGLY. कडक, कडका, तडक, तडका, धडक, धडका, धडकून.

To SWINDLE, *v. n. practise fraud on another to get his property.* उचकेपणा*m* -उपटेपणा*m.*-उचका*m.*-&c. करणे.

To SWINDLE, *v. a. cheat, defraud by artifice,* v TO DECEIVE धुतारणें, प्रतारणें, मुंडवण *f.* घालणे.

SWINDLER, *n.* SWINDLING, *p. a.* v. V. N. उपट्या, उचक्या, उचव्या

SWINDLING, *n.* v. V. N. उचकेपणा*m.* उपटेपणा*m.* उचलेपणा*m.* उचका*m.* उचकाउचक *f.* उपटाउपट *f.*

SWINE, *n. pig.* डुकर*m.f.n.*

To SWING, *v. a. cause to oscillate* आंदुळणें *or* हांदुळणें *or* हावदुळणें, झेपा *f.pl.* काढणें-घालणें, झोंपे*m.pl.* घालणें, झोके*m.pl.* देणें-घालणें, झुलवणें *or* झोलवणें, हिलवणें, आंदोलन*n.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *wave, move to and fro, whirl, &c.* हालवणें, फिरवणें, खेळवणें, भोवडणें, पेलणें.

To SWING, *v. n. wave to and fro, oscillate.* आंदुळणें *or* हांदुळणें *or* हांवदुळणें, झुलणें *or* झोलणें, झेपा *f pl.* घेणें-देणें-खाणें, झोंपे*m.pl.*-झोके*m.pl.* घेणें-खाणें, ओळकंबे*m.pl.* घेणें-मारणें, ओळकंबणें.

SWING, *n. oscillation.* झेप*f.* झोंपा*m.* झोंका*m.* झोंप*f.* हेलकावा*m.* हेलावा*m.* ओळकंबा *or* कुंबा*m.* आंदोलन*n.*

2 (as of a weapon, &c) *sway, sweep.* झटका*m.* झपाटा*m.* झटकारा*m.* झोक*m.*

3 *swinging line, seat, bed, cradle, table, &c.* हिंदुळा *or* हिंदोळा*m.* झोंपाळा*m.* चौफळा*m.* झुलणा*m.* झुला*m.* झुलवा*m.* ओळकंबा*m.* आंदोल*m.* हिंदोल*m.* दोला*m.*

Rope to draw and swing a s. झेपसा*m.* झेंपुटा*m.*

Strap, cord, &c. of a s. वरान*f.* वारती *f.*

S. with a board. फळें*n.*

Swinging basket &c. in which to pass over precipices. झुला*m.*

4 *(or* swinging boxes)—erected at fairs &c. रहाटपाळणा*m.*

5 *apparatus with hook, &c. to swing devotees* बगाड*n.*

S. fixed on cart. गाडेबगाड*n.*

6 *violent impetus, career, bent, &c.* वेग*m.* ओघ*m.* भर*m.* दमम. तडाखा*m.* झपाटा*m.*

With full s. साक्षेपें.

To give full s. to. हातीं धरणें, मोकळा सोडणें.

SWINGER, *n.* SWINGING, *p. a.* v. V. A. 1. आंदुळणारा, झोके घालणारा-देणारा, डुलवणारा, &c.

v. V. N. आंदुळणारा, झुलणारा, झोकेघेणारा-खाणारा, &c. दोलायमान.

SWINGING, *a.* v. LARGE. रट, लट्ठ, लठारणा.

SWINISH, *a. like a swine.* डुकरासारखा, डुकराचेचालीचा, सौकर, सूकरसदृश, सूकरबुद्धि, सूकरवृत्ति.

SWITCH, *n. flexible twig or rod.* छडी *f.* कमची *f.* चमकी *f.* फोक *m. dim.* फोकाटी *f* शिपटी *or* शिमटी *f.* शिरटी *f.* शिरकुटी *f.* शिरपुटी *f.*

To SWITCH, *v. a. beat with a switch.* फोकलणें, शिपटणें, शिरटावणें, शिरपुटणें, शिरडावणें, चमकावणें.

SWIVEL, *n.*—the cannon. जेजाल *f.* फिरती-फिरकीची जेजाल *f.*

2 *moveable ring.* भोनरकडी *f.*

SWOLLEN, *p* v. V. N. 1. सुजलेला, फुगलेला, धोंदरलेला, सुजरा, सुजीर, फुगीर, फुगरा, गुरगुरीत, शोथयुक्त, शोफयुक्त.

Slightly s. सुजट, सुजीर, सुजमीर.

SWOLLENNESS, *n.* v. P. सूज *f.* सुजलेपणा *m.* फुगिरपणा *m.* वापसा *m* फुगवशी *or* फुगोशी *f.* फुगवटा *m.* फूग *f.* फुगारा *m.*

SWOON, *n. fainting fit, syncope.* मूर्च्छा *f.* कलम *m.* मूर्च्छना *f.* कश्मल *n.* घायनळ *f. v.* ये, मोह *m.*

To SWOON, *v. n. sink into a fainting fit.* मूर्च्छा *f.*-कलम *m.*-घायनळ *f.* येणें *in con* मूर्च्छा *f.*-मूर्च्छना *f.*-&c होणें, मूर्च्छापन्न-&c. होणें.

SWOONED, *p.* v. V. मूर्च्छा आलेला, कलम आलेला, &c. मूर्च्छित, मूर्च्छागत, मूर्च्छापन्न, गतचेतन.

SWOOP, *n. fall or stoop of a bird of prey.* झड *f.* झपाटा *m.* झडप *f.* झेंप *f.* झांप *f.* झपेट *f.*

To make a s. झड *f.* झडप *f*-&c. मारणें-घालणें.

To SWOP. See To SWAP.

SWORD, *n.* तरवार *f.* खड्ग *m.* समशेर *f.* धार *f.* असि *m.*—in contempt. phraseol बागट *n.* घासकटाडा *m.* कचकट *n f.* Certain sorts *of swords* are, करांचली *f.* खंडा *m* खांडा *m.* जमदड *or* जमदाड *f.* नेगा *m.* धोप *f.* निमचा *m.* पट्टा *m.* सडक *f.* सुरई *or* यं *f.*

Belt of a s. पडदळें *n.* दाची *f.*

Blade of a s. पान *n.* पातें *n.* असिपत्र *n.*

Flashing of swords. असिलता *f.*

Frog or hold of a s. खजिना *m.*

Handle of a s. मूठ *f.*

Hilt of a s. परज *m.*

Point of a s. पुतळी *f.*

String or chain fastened to the hilt of a s. मेखला *f.*

To draw the s. सळ *m.* सोडणें.

To sheath the s. तरवार *f.* म्यान करणें.

SWORDS-MAN, *n.* धारकरी, धारराव.

SWORD-STICK, *n.* गुप्ती *f.*

SWORN, *p.* v. V. A. शपथ घातलेला-घेतलेला-खाललेला, शापित, कृतशपथ.

I—friend, friendship, enemy, enmity, &c. शपथेचा.

SWUNG, *p.* v. V. A. 1. आंदुळलेला, झेप घातलेला, &c. आंदोलित.

SYCOPHANCY, SYCOPHANTRY, *n. servility, mean flattery,* v. OBSEQUIOUSNESS. आर्जव *n.* खुशामत *f.* छंदानुरोध *m.* छंदानुवृत्ति *f.*

SYCOPHANT, *n. a mean flatterer,* v. OBSEQUIOUS. आर्जवी, खुशामनो, खुशामत्या, थुंकाड्या, थुंकाड्या, थुंकीझेलणारा, होयीस होय उठवणारा, टाळीसटाळो देणारा, छंदानुरोधी.

SYLLABIC, SYLLABICAL, *a.* अक्षराचा, अक्षरसंबंधी, अक्षरविषयक.

SYLLABLE, *n. a letter or letters uttered at a single effort.* अक्षर *n.*

SYLLABUB, *n.*—the frothy compound. फेणी *f.*

SYLLABUS. See ABSTRACT.

SYLLOGISM, *n.*—in logic. न्याय *m.* अवयवी *m.* अवयवघटितवाक्य *n.* अवयवोपेनवाक्य *n.* According to the Nyáya system a syllogism has five members, which are as follows: 1 प्रतिज्ञा, 2 हेतु, 3 उदाहरण, 4 उपनय, 5 निगमन. The following is an illustration. He is a rogue. प्रतिज्ञा. Because he is one eyed. हेतु. Every one eyed man is a rogue. उदाहरण. He is a one-eyed man. उपनय. Therefore he is a rogue. निगमन. Nulli monoculi sunt honesti. The usual illustration of the Pundits is this, पर्वतोवन्हिमानिति प्रतिज्ञा ॥ धूमवत्त्वादिति हेतुः ॥ योयो धूमवान् सःसःवन्हिमान् इत्युदाहरणं ॥ तथाचायमित्युपनयः ॥ तस्मात्तथेति निगमनं ॥ इतिपंचावयवोपेतं वाक्यं ॥ A syllogism according to the Mimansa system has only the three last members.

SYLLOGISTIC, SYLLOGISTICAL, *a.* v. N. अवयवघटितवाक्यसंबंधी-विषयक-रूप-&c.

SYLPH, *n fig. a delicate slender woman.* नव्वंगी *f.* लव्वी *f.* परी *f.*

SYLVAN, *a woody, &c.* वनचा, वन्य, वनसंबंधी, वनविषयक, वान, वनचारी.

SYMBOL, *n.* v. SIGN, MARK, EMBLEM. चिह्न *n.* खूण *f.* निशाणी *or* नी *f.* संज्ञा *f.* व्यंजन *n.* व्यंजक *n.*

SYMBOLICAL, *a.* v. N. संकेताचा, संज्ञोक, लाक्षणिक, सांकेतिक, संकेतात्मक, उद्बोधक.

SYMMETRICAL, *a. well-made* आकारशुद्ध, आवशुद्ध, वळणशुद्ध, वळणदार, बांधेशुद्ध, साखसुरत.

SYMMETRY, *n.* (of form or make). आकारशुद्धि *f.* आंगसंजोग *m.* अवयवसंजोग *m.* वळणशुद्धपणा *m.* आवशुद्धपणा *m.* &c.

SYMPATHETIC, *a. having common feeling with another.* दुसऱ्याचें दुःखसुखजाणणारा, दुसऱ्याच्या दुःखानेदुःखी, दुसऱ्याच्या सुखानेसुखी-अन्यदुःखसुखमानो, परदुःखसुखमानी, परदुःखदुःखी, अन्यदुःखदुःखी, पर, सुखसुखी, अन्यसुखसुखी, कन्हवाळू.

S. joy. अनुमोदन *n.*

To SYMPATHIZE, *v. n. have a common feeling.* दुसऱ्याचें दुःखसुख *n.* जाणणें, दुसऱ्याच्यादुःखाने दुःखी होणें-सुखाने सुखी होणें, कन्हवळणें, *or* कणवळणें, कन्हवळा *or* कन्हवाळा *m.* येणें.

SYMPATHIZER, *n.* SYMPATHIZING, *p. a.* v. V. *and* SYMPATHETIC. दुसऱ्याचें दुःखसुख जाणणारा, कन्हवाळू, समदुःख, समदुःखी, सहदुःखी.

SYMPATHY, *n. fellow feeling, correspondent feeling with another.* अन्यदुःखदुःख *n.* परदुःखदुःख *n.* अन्यदुःखदुःखिता *f.* परदुःखदुःखिता *f.* समदुःखिता *f.* सहदुःखिता *f.* कन्हवळा *or* कन्हवाळा *m.* अन्योन्यदुःख सुखवेत्तृत्व *n.*

2 *agreement of affections, conformity of temperament.* भानुगुण्य *n.* स्वभावानुगुण्य *n.* स्वभावसाम्य *n.* प्रकृतिसाम्य *n.* साधर्म्य *n.* भानुरूप्य *n.*

SYMPHONIOUS, *a.* v. HARMONIOUS. स्वरमेळाचा, स्वरैक्याचा, समस्वर.

SYMPHONY, *n.* v. HARMONY. स्वरमेळ *m.* स्वरांचामेळ *m* स्वरैक्य *n.* तानमान *n.*

SYMPTOM, *n. indication, token, &c.* खूण *f.* लक्षण *n.* निशाणी *or* नी *f.* चिह्न *n.* सूचक *n.* रूपक *n.* व्यंजन *n.* लिंग *n.* पूर्वरूप *n.*

Symptoms,—in medicine. रोगलक्षण *n.*

SYMPTOMATIC, *a.* v. N. *indicative,* &c. दर्शक, प्रदर्शक, सूचक, उद्बोधक, बोधक, all used in com.

SYNCHRONISM, *n. simultaneousness.* गांठ *f.* योग *m.* समकालिकता *f.* एककालिकता *f.* कालैक्य *n.* युगपद्भाव *m.* यौगपद्य *n.*

To SYNCHRONIZE, *v. n. be simultaneous.* एककाळ *m.*-एकसमय *m.*-&c. असणें-होणें *g. of s. recip.* कालैक्य *n.*-एककालिकता *f.*-&c. असणें-होणें *g. of s.* समकालिक-एककालिक-&c. असणें.

SYNCHRONOUS, *a.* v. SIMULTANEOUS. एकेकाळचा, एककालिक, समकालिक.

SYNCOPE, *n. swoon.* मूर्च्छा *f.* घायतळ *f.* प्रलय *m.* नष्टचेष्टना *f.* तंद्रा *f.*
2—*in grammar.* मध्याक्षरलोप *m.*

SYNECDOCHE, *n.*—*in rhetoric.* उपलक्षण *n.*

SYNOD, *n. v.* ASSEMBLY. सभा *f.* मजालस *f.*

SYNONIME, *n. a word of the same meaning.* उपशब्द *m.* पर्याय *m.* अपरपर्याय *m.*

SYNONYMOUS, *a. having the same meaning.* एकाभर्थाचा, एकार्थक, समानार्थक, तुल्यार्थक, सहार्थ.

SYNOPSIS, *n. brief general view, v.* ABRIDGEMENT, ABSTRACT. गोशेरा *or* गोश्वारा *m.* तरजुमा *m.* सारग्रंथ *m.*

SYNTACTICAL, *a. pertaining, &c. to syntax.* वाक्यरचनेचा, वाक्ययोजनेचा, &c. पदयोजनविषयक, पदयोजनसंबंधी.

SYNTAX, *n.* वाक्यरचना *f.* वाक्ययोजना *f* वाक्यपद्धति *f.* वाक्यविन्यास *m.* पदरचना *f.* पदयोजना *f.* पदविन्यास *m.* पदान्वय *m.* अन्वययोजना *f.*

SYNTHESIS, *n. v.* COMBINATION. संयोजन *n.*

SYRINGE, *n. squirt.* पिचकारी *f.* चिरकांडी *f.* चिपळी *f.* चिपळी *f.*

To SYRINGE, *v. a. inject by a syringe.* पिचकारी *f.*-चिरकांडी *f.*-&c. मारणें.
2 *cleanse by a syringe.* पिचकारीनें-&c. धुणें-साफ करणें.

SYSTEM, *n. plan, &c. v.* SCHEME. बेत *m.* अनुसंधान *n.*
2 *method, v.* ORDER. क्रम *m.* अनुक्रम *m.* परिपाटी *f*
3 *animal composition.* देहप्रकृति *f.* शरीरप्रकृति *f.* शरीर *n.* आंग *n.*
To enter into the s. आंगीं-शरीरीं-&c. भिनणें, काळजीं लागणें.

SYSTEMATICAL, *a. v.* ORDERLY, REGULAR. क्रमाचा, बेनाचा, बेतीव, बेतावातांचा.

To SYSTEMATIZE, *To* SYSTEMIZE, *v. a. reduce to system, v.* To METHODIZE. क्रम *m.*-अनुक्रम *m* –अनुसंधान *n* बांधणें.

SYSTOLE, *n.*—*in anatomy.* हृत्पिंडसकोच *m.*

T.

T. This letter as a very soft *dental* is represented by त, and, as aspirated, by थ; as a hard *palatal*, by ट, and, as aspirated, by ठ.

TABASHEER, *n. manner of the bamboo, v.* BAMBOO. त्वक्क्षीरा *f. pop.* तवकीर *or* खीर *or* तवकील *or* खील *n.*

TABBY, *a. brindled.* बांडा, कसरा.

TABERNACLE. See TENT. 2 See TEMPLE.

TABIES, *n. v.* CONSUMPTION. झडी *or* झड *f.* सडी *f.* किरी *f.*

TABLE, *n.* मेज *n.* चवरंग *m.*
T.-expenses. भोजनखर्च *m.*
To lose one's seat at a (great man's) t. पत्रावळ *f.* उडणें *g. of s.*
2 (as of marble, &c.) *flat mass.* पाटी *f.* पत्र *n.* पत्रा *m.* पत्रिका *f.* पट्ट *m.*
3 (as of a hill, &c.) *level surface.* सपाटी *f.* समस्थल *pop.* समथळ *n.* समानक्षेत्र *n.* समक्षेत्र *n.* समानदेश *m.* समभूमि *f.* समानभूमि *f.*
4 (of numbers or figures). अंकजाल *n.* सारणी *f.* कोष्टक *n.*
5 *index, syllabus, synopsis, &c.* पत्रक *n.* तक्ता *m.* बोटखत *n.*
T. of contents. अनुक्रमणिका *f.* सूची *f.* सूचिका *f.* सूचीपत्र *n.*

TABLE-CLOTH, *n.* मेजाची चादर *f.* मेजाचें आथरूण *n.*

TABLE-LAND, *n. elevated flat land.* डोंगरसपाटी *f.* सपाटी *f.* पठार *n.* माची *f.* समस्थल *pop.* समथळ *n.* सडा *m.* पर्वतभूमिका *f.*

TABLET, *n. something flat to write on.* पाटी *f.* पत्र *n.* पत्रिका *f.* पट्ट *m.* (esp. in comp. as ताम्रपट्ट, सुवर्णपट्ट).

To TABOO, *v. a. forbid the use of.* ह्वाडी *or* दुराडी *f.*-अनेगा *f.* घालणें, उपभोगासेध *m.*-भोगासेध *m.*-&c करणें.

TABOR, TABORET, *n. v.* DRUM, TAMBORINE. मृदंग *m.* पखवाज *m.* डौर *m.* खंजिरी *f.*

TABULAR, *a. set down in tables.* तक्त्याचा, पत्रकाचा, तक्काकाढलेला, तक्त्याचा आकाराचा.

TACIT, *a. v.* IMPLIED. अर्थसिद्ध, ध्वनित, फलित, गर्भित, गतार्थ, अनिषेधाधार, अनिषेधाश्रय, अनिषेधरूप.

TACITLY, *adv. v.* A. निषेधाभावानें, तूष्णीम्भावानें, निषेधकेला नाहा म्हणून, उगाच राहण्यानें.

TACITURN *a. habitually silent.* अबोल, अबोलणा, अबोल्या, अल्पभाषी, अल्पवादी, मौनी, अनालाप, अनालापी, अनालापशील, अनालापवृत्ति, कथाविरक्त, भाषणविरक्त, आलापविमुख.
T person.—*in contempt.* phraseol. मुकाम्हसोबा *m.* मुकोल्ल्या *f* मोगरा *m.*

TACITURNITY, *n. v.* A. अबोलपणा *m.* अबोलणेपणा *m.* मौन *pop.* मौन्य *n.* अनालापिता *f.* अनालापबुद्धि *f.* अनालापवृत्ति *f.* कथाविरक्ति *f.*

To TACK, *v. a. stitch together; append to.* शिलगणें, जडणें, टांकें *or* टांचिम *pl.* मारणें-मारून जोडणें.
2 (a ship or vessel). हेरें *n.* घेणें, वाळियेणें.

TACK *n. small nail.* चूक *f.* गुलमेख *f.*

TACKED, *p. v.* V. 1 शिलगलेला, &c. जडोव.

TACKLE, TACKLING, *n. ropes of a ship, &c.* दोरखंडें *n.pl.* दोर-दोरखंड *n.* दोऱ्या विऱ्या *f.pl.*
2 *v.* GEAR, HARNESS. वेठण *n.* तेगार *m.* सामान *n.* सरंजाम *m.*

TACT, *n. peculiar skill, &c. v.* SKILL. युक्ति *f.* कळा *f.* कसब *n.* लाघव *n.* लाघ *m.* लाघी *f.*

TACTIC, TACTICAL, *a. relating to tactics.* कवाइतीचा, व्यूहरचना-संबंधी-विषयक, सैन्यविन्यासंबंधी-विषयक.

TACTICIAN, *n. one versed in tactics.* कवाइती *or* दी, व्यूहरचनकुशल, व्यूहरचनाभिज्ञ, सैन्यविन्यासी.

TACTICS, *n. the science of military arrangement and manœuvres.* कवाईत *or* दि *f.* व्यूहरचनाविद्या *f.* व्यूहरचना *f.* सैन्यविन्यास *m.* सैन्यरचना *f.*

TACTILE, *a. v.* TANGIBLE. स्पर्शकरायाजोगा-सारखा-&c. स्पर्शनीय, स्पर्श्य, स्पृश्य.

TADPOLE, *n. young frog.* बेडकीचें पोर *n.* बेडकीचा गोळा *m.* बेटकुळी *f.* बेडकुळी *f.*

TAFFETA, *n.*—*the silk.* ताफता *or* तापता *m.*

TAG, RAG, AND BOBTAIL, *v.* PEOPLE. महारपोर *m.n.* ऐगू बैगू *m.pl.* सोमाजी गोमाजी *m.pl.*

TAIL, *n.*—*the part of an animal.* शेपूट *or* शेंपूट *n.* शेप *or* शेंप *f.* (*dim.* शेपटी *or* शेंपटी *or* डी *f.* शेंपुडी *f. and, enhanc.* शेपटा *or* शेंपटा *or* डा *m.*). पुच्छ *n.m.* दूम *f.* लांगूल *or* लांगूल *n.*
To bristle up the t. शेपूट *n.* फिंदारणें.
To follow hard at the t. of (bullock, &c.) *drive on and pursue violently.* शेपटणें, शेपट *n.* काढणें *g. of o.*
To hang at the t. of. *dance attendance upon.* कच्छपी–कच्छपास–कासेस–&c. लागणें *g. of o.* कास *f.* धरणें *g. of o.* दुमची *f.* पुरवणें *g. of o.*
To turn t. शेपूट *n.* घालणें, पाठ *f.* दाखवणें-देणें, मुठीत नाक *n.* धरून जाणें, मेंगावणें.
2 See END, EXTREMITY.

TAIL-CUT, TAIL-CROPPED, *a.* लांडा, लंडपुच्छ, छिन्नपुच्छ.

TAIL-LESS, *a.* निशेपट्या, शेपटावेगळा-निराळा, अपुच्छ, पुच्छहीन-रहित-&c.

TAILED, *a having a tail.* शेपूटकरी, शेपटाचा, शेपट्या, शेपूटवाला, दुमदार, सपुच्छ, पुच्छवान्, पुच्छविशिष्ट.

TAILOR, *n* सिंपी *or* शिंपी *m.* दरजी *m.* सूचीकर्मकारी, सौचिक,—in contempt. सिंपुरडा *m.* The common name assumed by the tribe or body of *Tailors* is, नामदेव.

TAILOR-BIRD, *n.* सुगरण *f.*

Nest of the t. सुगरणीचें कोटिंण.

To TAINT, *v. a.* v. To INFECT. रोग *m.*-दोष *m.*-विटाळ *m.*-&c. देणें-लावणें, रोगयुक्त-दोषयुक्त-&c. करणें.

2 v. To CORRUPT. बिघडवणें, दूषणें, घाणवणें, नासवणें, बाईट-खराब-दुष्ट-दूषित-&c. करणें.

3 *slur, sully, &c* v. To STAIN. कलंक *m.*-काजळी *f.* लावणें, सकलंक-दूषित-&c. करणें, दूषणें.

TAINT, *n. infection, corruption, soil.* दोष *m.* घाण *f.* विटाळ *m.* बाधा *m.* वास *m.*

2 v STAIN काळिंण. काळवटी *f* दोष *m.* दूषण *n.* कलंक *m.*

TAINTED, *p.* v. V. 1. रोग दिल्हेला-घेतलेला, दोष दिल्हेला-लावलेला-लागलेला, विटाळ लावलेला-लागलेला.

2 बिघडवलेला, नासवलेला, &c. दूषित.

3 कलंक लावलेला, &c. सकलंक, दूषित

4—as meat लागरा *remiss.* लागट, लागलेला, वासट, वाशेला, वासाळ, दुर्गंधयुक्त

To TAKE, *v. a. accept, receive.* घेणें, स्वीकारणें, अंगीकारणें, ग्रहण *n.*-ग्रह *m.*-आदान *n.*-उपादान *n.*-स्वीकार *m.*-दत्तस्वीकार *m.*-&c. करणें.

To take he understands, bit *to give* he has never learned, घ्यावी विद्या त्याला येती पण ददावी विद्या त्याच्या गांवीं नाही.

2 v. To SEIZE. घेणें, धरणें.

3 *captivate,* v. To CHARM. मोहणें, मोहून वश करणें, मोह *m.*-&c. घालणें, मोहित-&c. करणें.

4 *get into one's power, ensnare &c.* v. To CATCH. धरणें.

5 *apprehend,* v. To UNDERSTAND. घेणें, समजणें उमजणें *esp. in. con.*

To t. to be. शक्तिग्रह *m.* असणें-पणें *g. of o. and in. con.*

6 *receive, feel or be affected by* धरणें, पावणें, मानणें, लागणें *in. con.* वाटणें *in con.* मनावर घेणें.

7—in the general sense, (a beating, an airing, the air, heat, cold, wet, a jolt, shock, nodding, &c.) *receive, suffer, sustain, experience, be the subject of.* खा, घेणें, मारणें.

To t. well, (kindly, sweetly, &c) गोड करून घेणें.

8—in the numerous variations of the sense as appearing in the phrases To take (breath, leave, farwell, revenge, a course or way). घेणें.

9 *hire, rent.* भाड्याने घेणें.

10 (*a disease, &c*). घेणें, जडणें *in. con.* लागणें *in. con.* घेणें *in. con.*

11 *require.* घेणें, खपवणें, अटवणें, खाणें, लागणें *in. con.*

12 (a likeness, &c.). काढणें, उतरणें, हेणें.

13 away; *remove.* नेणें, घेऊन जाणें, काढणें, अपनयन *n.*-उन्नयन *n.*-अवग्रह *m.*- &c. करणें.

14 away; v. To SEIZE. हरणें, हरवणें, हारवणें, हिरणें, हिरावणें, हिसकावून घेणें, हरण *n.*-हार *m.*-अपहरण *n.*-अहार *m.*-&c. करणें.

15 down; *pull down or to pieces.* उतरे, काढणें, उलगडणें, उसकटणें.

16 down; *write.* लिहून ठेवणें, कलमी करणें, माडून-टाचून ठेवणें.

17 in. See To COMPREHEND. 18 in; v. To CHEAT. फसवणें

19 off; *divest, denude, &c.* v. To STRIP. काढणें, उतरणें, उस्तरणें.

20 off. v. To IMITATE. नकल *f.* करणें-उतरणें *g. of o.* थाकी *f.* उतरणें-साधणें-आणणें *g. of o.* उतरणें

21 out; forth; from; off, &c. काढणें, काढून घेणें

22 up; v. To LIFT. उचलणें, उचलून घेणें

23 up; (a defiance, an affront, &c). झेलणें, मनावर घेणें *or* धरणें

24 up; (a song, tune, &c). झेलणें, धरणें.

25 up; (a course, a practice, &c.). धरणें, आदरणें, पतकरणें, स्वीकारणें, अंगीकारणें, आरंभिणें.

26 up; v. To UNDERTAKE. उचलणें, पतकरणें, हातीं धरणें, भटपणें, आदरणें.

27 up; *engross, consume, &c.* v. To OCCUPY, To ABSORB. घेणें, खाणें, ग्रासणें, वेढणें, अटणें, अटवणें, गुंतवणें.

28 up; *borrow.* उचलणें.

To t. care, To t. heed. जपणें, संभाळणें.

To t. effect. लागणें, लागू होणें, गुणास येणें.

To t. in hand, v. To UNDERTAKE. हातीं धरणें.

To t. place, v. To HAPPEN. घडणें, घडून येणें, होणें

To t. part. See To SHARE.

To t. leave. निरोप *m.*-आज्ञा *f.*-हुकूम *m.*-&c. घेणें.

To TAKE, *v. n. gain reception, suit,* v. To PLEASE. चालणें, पटणें, उतरणें, मानणें, मान्य-पसंत-&c. होणें, खपणें.

2 *have effect* लागणें, लागू होणें, गुणास येणें, बीं *n.* रुजणें *g. of s.* फळणें.

3 after; v. To RESEMBLE. वळणावर जाणें *g. of o.* मोडणीनें मोडणें *g. of o.* चालीनें चालणें *g. of o.*

4 to; v. To ADDICT. पडकणें, सवकणें *or* सोकणें, सोकावणें, लांचावणें, स्वर *m pl.* वाहणें *or* भजणें *g. of s.* मन *n.* बसणें *or* लागणें *g. of s.* चकसणें, चटावणें.

5 towards; *feel an impulse (to go to).* पाय *m. pl.* वाहणें-घेणें-वळणें *g. of s.*

6 with; v. To PLEASE. मनास *or* मरजीस उतरणें *g. of o.*

TAKEN, *p.* v. V. A. 1. घेतलेला, &c. गृहीत, ग्रहणकेलेला, उपात्त.

2 घेतलेला, धरलेला.

3 मोहून वश केलेला, &c. मोहित, वश.

9 भाड्याने घेतलेला.

13 नेलेला, &c. अपनीत, नीत.

14 हरलेला, &c. अपहृत, हृत.

TAKER, *n.* TAKING, *p. a.* v. V. A. 1. घेणारा, &c. ग्रहण-आदान &c. कर्ता, ग्राहक, ग्राही, धारक, धारी (in comp. as रूपधारी, अवतारधारी).

2 घेणारा, धरणारा, &c.

3 मोहणारा, मोहून वश करणारा, मोह घालणारा, मोहक.

13 नेणारा, &c. अपनयन-उन्नयन-&c. कर्ता.

14 हरणारा &c. हर, हर्ता, हारी, हारक, हरक, हरण-अपहरण-&c. कर्ता.

TAKING, *n.* v. V. A. 1.—*act.* घेणें *n.* &c. स्वीकार *m.* स्वीकरण *n.* अंगीकार *m.* अंगीकरण *n.* दत्तस्वीकार *m.* &c. ग्रहण *n.* ग्रह *m.* आदान *n.* उपादान *n.* संग्रह *m.*

2 घेणें *n.* धरणें *n*

4 धरणें *n.*

13 नेणें *n.* &c. अपनय *m.* अपनयन *n.* उन्नयन *n.* अवग्रह *m.* अवग्रहण *n.*

14 हरणें *n* &c. हरण *n*. अपहरण *n*. हार *m* अपहार *m*.

I v. Agitation, Confusion. तळतळ *f*. डामाडूळ *f*. त्रेधा *f*. तिरपीट *f*.

Talc, *n*.—the mineral. अभ्रक *m*.*n*. मेघजाल *n*.

Calx of t. अभ्रकभस्म *n*.

Yellow t. पिवळा अभ्रक *m*.

Tale, *n. narrative, fable, &c.* v. Story. गोष्ट *f*. कथा *f*. नकल *f*. कहाणी *f*. गोष्टमात *f*. आख्यान *n*. उपाख्यान *n*. गतक *n*.

T. of olden times. गतगोष्ट *f*. गतकथा *f*.

To be as a t. नकल *f*. होणें *g. of s*. कथाशेष होणें.

To tell tales of. कुवाडेपोवाडे *m.pl*. करणें–सांगणें *g. of o*.

2 *reckoning*, v. Account. गणती *f*. हिशेब *or* हिशोब *m*. सळई *f*.

With full t. फडाचे मापानें, भरमापानें.

Tale-bearer, *n*. Tale-bearing, *a*. v. Incendiary. चुगलखोर *or* चुगलोखोर, चुगल, चहाड, चहाडखोर, दुलावा *or* व्या, लुतरा, पिशुन

Tale-bearing, *n. malicious or officious information*. सांगासांगी *or* सांगोसांगी *f*. चहाडी *f*. चुगल *f*. चुगली *f*. चुगलखोरी *f*. उसपाभर *f*. उठाठेव *f*. लावालाव *f*. लावालावी *f*. दोषानुवाद *m*. पैशुन्य *n*.

Talent, *n. faculty, endowment*. गुण *m*.

2 talents; v. Understanding. बुद्धि *f*. अक्कल *f*. प्रज्ञा *f*. बुद्धिवैभव *n*. बुद्धिकौशल *n*.

Talented, *a*. v. Clever, Wise. बुद्धिमान्, प्राज्ञ, मेधावी, बुद्धिवैभवशाली

Talisman, *n*. v. Amulet, Charm. ताईत *m*. कवच *n*.*m*. यंत्र *n*.

To Talk, *v. n*. v. To Converse. बोलणें, गोष्टी *f.pl*. सांगणें, जावसाल *m*.–संभाषण *n*.–भाषण *n*.–संवाद *m*.–संकथन *n* –&c. करणें.

2 v. To Speak. बोलणें, भाषण *n*.–कथन *n*.–उक्ति *f*.–&c. करणें.

To t. to one's self. आपल्याशीं–आपल्या जिवाशीं बोलणें.

To t. big. उचलून बोलणें, उचलून गोष्टी *f.pl*. सांगणें, उड्या *f.pl*. मारणें.

To t. idly, v. To Prate. बकणें, बडबड *f*. करणें.

Talk, *n*. v. Conversation. गोष्टीवाता *or* माता *f.pl*. बोलाबोली *f*. संभाषण *n*. संवाद *m*.

2 *rumour*, v. Report. गप *or* गप्प *f*. सांगासांगी *or* सांगोसांगी *f*. बोलवा *m f*. हाक *f*. वाद *m*. चर्चा *f*. आख्या *f*.

3 *speech, saying*. बोलणें *n*. बोल *m*. ह्मणणें *n*. भाषण *n*. उक्ति *f*. वाद *m*.

Fine t. शब्दपांडित्य *n*.

Idle t. mere t. भाकडकथा *f*. वृथाकथा *f*. गाथा *or* कोरड्या गाथा *f*. *pl*. बात *f*. रिक्तभाषण *n*. भाषणमात्र *n*. रिकामें बोलणें *n*. पोकळ बोलणें *n*. चटक्याचे मांडव *m.pl*.

Light t. Small t. लघुभाषण *n*.

Talkative, *a. loquacious*, v. Prater. फार बोलणारा, बोलका, बोलगडा *or* गाडा, तोंडाचा मोकळा, चावट, बोलघेवडा, वाचाल *or* ळ, बहुभाषी, बहुभाष, मुखर, वाचरा *remiss*. वाचरट, वाग्मी, जल्पक, कथाप्रसंग, वावदूक.

Talkativeness, *n*. v. A. बोलकेपणा *m*. वाचाळपणा *m*. चावटपणा *m*. चावटाई *f*. बहुभाषिता *f*. वाचालता *f*. &c.

Talker, *n*. Talking, *p. a*. v. V. 1. बोलणारा, &c. संभाषण–&c. कर्ता, संभाषी, संलापी.

2 बोचणारा &c. बोलता, भाषण–&c. कर्ता, वक्ता, वादी.

Fine t. v. Eloquent. सांगसुगरण, बोलून चांगला, बोलून बृहस्पति.

Mere t. *that can only talk well*. तोंडचा (as तोंडचा कारकून, तोंडचा शिपाई &c.).

Tall, *a. high in stature*. उंच (*remiss* उचवट *or* उंचट *tallish*) काठीचा–हाडाचा उंच, उंचकाठीचा, उंचहाडाचा, उंचाड, उंचेला, उच्च, उन्नत. Some terms and phrases for *An exceedingly and disproportionately tall person*, corresponding with *Gaffer bamboo, May pole, lath, walking mopstick, &c.* are कळंकीनारायण, लंबाण भाऊ, लंबाड्या, लंबाटा, लंबचडी *f*. भिपाड *or* भिप्पाड, लंबचड, शेलाटी, ढंक, ढंकाळ *or* ढांगळ *or* ढंगाळा, धांडळ *or* धांडाळ, लकड, लकड्या, तुळवट, कनकाड्या, किरकाड्या.

T. and straight;—post, woman, &c. सुरूचा, सुरूदार.

To grow t. उंचावणें

Tallness, *n*. v. A. उंचपणा *m*. उंची *f*. उच्चत्व *n*. उन्नतत्व *n*.

Tallow, *n*. v. Fat. चरबी *f*. मेषवपा *f*. गोवपा *f*.

Tally, *n. thing suiting to*. उतारा *m*. उतार *m*. ताळा *m*. जवाब *or* जावम. जोड *f*.

To Tally, *v n. answer, agree, correspond*. मिळणें, मिळणीत असणें, उतरणें, जमणें, जुळणें, जुडणें, बसणें, सांधा *m*. बसणें *g. of s*. जमम. –जवा *m*.–जुगल *f*.–जडपन.–उतारा *n*.–&c. पडणे–बसणें *g of s*. तालामाला *m*.–ताळम.–घटाव *m*.–&c. होणें *g. of s*.

Talon, *n*. v. Claw. पंजा *m* नख *n*.*m*.

Tamarind, *n*.— the tree. चिंच *f*. आंवली *f*. अम्ली *f*. अम्लिका *f*.—in cant phraseol. वांकडीह्मीत *or* वांकीह्मीस *f*.—the fruit, चिंच *f*. आंवली *f*. अम्ली *f*. चिंचेचेंफळ *n*.—the pod, काकडा *m*.—the seed, चिंचोका *m*.

Seed-division of pod of t. बोटूक *n*.

Short and straight pod of t. बोटूक—*as disting. from* long & crooked pod, कोंगाळेंन.

T. water. चिंचवणी *n*.

Tamborine, *n*.—the kind of drum. डफ *m*. (*dim*. डफडी *or* री *f*. डफडें *or* रें *n*.) हलकी *f*. खंजिरी *f*.

Hurried or animated striking of tamborines. डफघाई *f*.

T.-beating and singing. डफगाणें *n*.

Tamborine-player, *n*. डया, डफड्या, डफकरी.

Tame, *a. not wild*. घरचा, रसोंकोल, पोसलेला, पोशींव, पाळींव, पाळलेला, बाळगलेला, माणसाळा, ाणसळलेला *or* माणसाळलेला, माणसाच्यासवईचा, सवेचा, माणसाचा स्कोल, गृह्य, गावचा, ग्राम्य, गरीब, वश्य, दमित, अहिंस्र.

2 *vapid, flat*, v. Spiritless. पचपचीत, मचमचीत, पळपळीत, निस्तेज.

3 *spiritless, unresistig*, v. Weak. लेंचपेंचा, मेंगा, मेषा, नामर्द, पराक्रमहीन.

To Tame, *v. a. make dmestic*. माणसळवणें *or* माणसाळवणें, माणसाळा–माणसाच्या सवईचागरीब–मेंढीसा–&c. करणें, मेंढी–गाय–मेणगोळी–&c. करणें, क्रूरतानाम *m*.–क्रूरताभंग *m*.–&c. करणें *g. of o*.

2 v. To Subdue. श–&c. करणें, वठणीस आणणें, कडम. जिरवणें *g. of o*. वशीकरण *n*.–म *m*.–दमन *n*.–&c. करणें *g. o. o*.

Tameable, *n*. v. V. 1 माणसळवायाजोगा–सारखा– &c. माणसाळाकरायाजोगा–&c.

2 वश करायाजोगा–&c. वठणीस आणायाचा–जोगा–&c वश्य, सुदम, दमनीय, दम्य.

Tamed, *p*. v. V. 1. माणसळवलेला, माणसाळा केलेला, &c.

2 वशकेलेला, वठणी आणलेला, &c. वश, वशंगत, वशीकृत, वशीभूत, दमित, दांत.

Tamely, *adv*. v. 3. लेंचपेंचेपणाने, मेंगेपणाने, नामर्दपणाने, पराक्रमहीनतेने, &c.

TAMENESS, *n.* v. A. 1. माणसाळेपणा*m.* गरीबपणा*m.* घरसोंकीलपणा*m.* &c. वश्यता *f.* गरीबी *f.* अहिंसता *f.*
2 पचपचितपणा*m.* मचमचितपणा*m.* & c.
3 लेंचेपेचेपणा*m* मेगेपणा*m.* नामर्दपणा*m.* &c नामर्दी *f.* पराक्रमहीनता *f.* पराक्रमाभाव*m.*

TAMER, *n.* TAMING, *p a.* v. V. 1. माणसाळवणारा, माणसाळाकरणारा, गरीबकरणारा, &c
2 वशकरणारा, वठणीसआणणारा, दमक, दमी

To TAMPER, *v. n* See To MEDDLE. 2 *practise secretly.* वळवण्याकरिता-फितवण्याकरिता-& c. संधान*n.*-उद्योग*m.*-& c. चालवणे.

To TAN, *v a.* (leather) कमावणें, रांपवणें, रांपत घालणें, तयार करणे 2 (the skin, & c.) *make brown.* काळा करणें, काळेपणा*m.*-काळिमा *f* & c. आणणें, काळवंडणें, काळवंडवणें.

To TAN, *v. n* —the complexion. काळसरणें, काळवटणें, काळवंडणें, कोळपणे.

TAN-PIT, *n.* रावणी *f.* चांभाराची कुंडी *f.*

TANGENT, *n.*—in geometry. स्पर्शरेषा *f.* संपातरेषा *f.*
To fly off at a t. ओझरता जाणें.

TANGIBILITY, *n.* v. A. स्पर्शायाची योग्यता *f.*-अर्हता *f.*-& c. स्पर्शनीयता *f.* स्पर्श्यता *f.* स्पृश्यता *f.* & c. स्पर्श*m.*

TANGIBLE, *a. perceptible by the touch.* स्पर्शायाचा-जोगा-&c. स्पर्शनीय, स्पर्श्य, स्पृश्य, संस्पृश्य, स्पर्शायोग्य, स्पशार्ह, स्पर्शवेद्य.

To TANGLE, *v. a. involve, entangle, complicate, &c.* गोवणें, गुतवणें, गळफटणें *or* गळफाटणें, गोंधळणें, गोंधवणें, गोंधरणें, गुरपटणें *or* गुरफटणें *or* गुरफाटणें, गूत *f.*-गुंतागूत *f.*-गांठी *f. pl.*-गळफटा *or* गळफाटा*m.*-गुंडाळा*m.*-गुरपटा*m.*-गोंदागोंद *f.*-गुंतांडें*n.*-&c. करणें *g. of o.*
2 *ensnare, &c.* See To ENTANGLE.

To TANGLE, *v. n. be entangled.* गुतणें, गोंधळणें, गोंधवणें, गोंधरणें, गूत *f.*-गुंतागूत *f.*-गळफटा*m.*-& c. होणें *g of o.*

TANGLE, *n. knot or complication of threads, &c.* गूत *f.* गुंतागूत *f.* अट *f.* अटी *f.* गुंडाळा*m.* पीळ*m.* पेंडें*n.* अढा*m.* गाठ *f. or* गांठी *f. pl.* मेढा*m.* गळफटा *or* गळफाटा*m.* गुंतांडा*m.* गुरपटा*m.* फांसडा*m.*

TANGLED, *p.* v V. A. 1. गुतवलेला, गळफटलेला, & c.

TANK, *n. lake, large reservoir.* तळें*n.* तलाव *or* तळावm. सरोवर*n.* तटाक*n.* तटाग*n.* जलाशय*m.* जलाधार*m.* तडाग*n* कासार*m.*
2 v. CISTERN. टांकें*n.* टांकी *f.*

TANNED, *p.* v. V. A. 1. रापवलेला, कमावलेला, &c.
2 *and* V. N. काळसरलेला &c.

TANNEDNESS, *n.* v. P. 2. काळवटी *f* काळवंडी *f.* काळवण *f.* कालिमा*m. pop.* काळिमा *f.*

TANNER, *n.* v. V. A. 1. कातडें रांपवणारा-कमावणारा, &c. डोहार *or* डोर, चांभार *or* चाम्हार, चर्मक, चर्मकार.

TANTALIZATION, *n.* v. V.—*act.* चाळवणें*n.* &c. चाळवणी *f.* चाळवण *f.* चाळवणूक *f.* झुलवणी *f.*

To TANTALIZE, *v. a. tease with fallacious hopes.* चाळवणें, चाळवणी दाखवणें, धूप*m.* दाखवणें, आशेस लावणें, झुलवणें, झुलवणी *f.* दाखवणें, चाळवण *f.*-चाळवणूक *f.*-&c. करणें.

TANTALIZED, *p.* v. V. चाळवलेला, चाळवणी दाखवलेला, &c.

TANTALIZER, *n.* TANTALIZING, *p. a.* v. V. चाळवणारा, आशेस-लावणारा-लावण्याचा, चाळवणी दाखवणारा-दाखवण्याचा, & c.

TANTAMOUNT, *a.* v. EQUAL, EQUIVALENT. बरोबर, सम, समतोल, समभाव.

To TAP, *v. a. strike with a gentle blow.* थापटणें *or* थोपटणें, थाप *f.* -थापटी *f.*-&c. मारणें-देणें, ठोंठावणे, ठोकणे.
2 *broach, pierce.* भोंक*n.*-तोड*n.* पाडणें.

TAP, *n. pat, gentle blow.* थाप *f.* थापट *f.* थापटी *f.* थापड *f.* थापडी *f.*
2 (of the hand, upon a tabor, &c.). छाप *f.* हातm थाप *f.*

TAPE, *n* —fine, narrow. फीत *f.* (from the Portuguese).—coarse, broad, नवार *f.*
To lace with broad t. नवारणें.

TAPE-WORM, *n.* लांब जंत*m.* उदरावेष्ट*m.* नाडीजंतु*m.*

TAPER, *n. small wax candle.* बारीक मेणबत्ती *f.*

TAPER, TAPERING, *a that narrows towards the point.* निमुळता *or* निमोळता, गायदुम, चिचोळ *or* चिचोळा, सूच्यग्र, शुंडाकृति

To TAPER, *v n. become gradually smaller towards the point.* बारकावणें, चिंचोळा-निमुळता-& c. असणें-होणें-जाणें.

TAPESTRY, *n. cloth woven with figures.* बुटीदार *or* बुटेदार कापड*n.* -भिंतीचे पडदे*m. pl.* मुसब्जर*m.*

TAR, *n.*—the resinous substance. डामर*n.* सरलद्रव*m.* सरलरस*m.* सर्ज्जरस*m.*
2 See SAILOR.

TARDY. See SLOW, DILATORY.

TARE, *n.*—in commerce. बारदान*n.*

TARGET, *n.* v. SHIELD. ढाल *f.*
2 *mark,* v. BUTT. निशाण*n.* लक्ष्य*n.*

TARIFF, *n. a cartel of commerce.* जकातीचा-&c. निरखनामा*m.*

To TARNISH, *v. n. become dull, lose lustre.* विटणें, मळणें, मजीन-विटका-& c. होणें-होत जाणें.

To TARNISH, *v. a.* v. To SULLY. विटवणें, मळवणें, डागणें, मजीन-मळकट-विटका-&c. करणें.
2 fig; v. To STAIN. डाग*m.*-बट्टा*m.* आणणें-लावणें, कलंक*m.* लावणें.

TARNISHED, *p.* v. V. N. विटलेला, डागलेला, & c. विटका, वाणढाळ, मजीत, मळकट, सकलंक.

To TARRY, *v. n. continue, &c.* v. To STAY. राहणें, थारणें, ठरणें.
2 See To DELAY, To DAWDLE. 3 for; *wait for,* v. To STAY. राहणें, खोळंबणें, खोळंबून राहणें.

TART. See SOUR, SHARP.

TARTARUS, *n.* v HELL. यमलोक*m.* नरक*n.*

TASK, *n. work imposed by authority.* नेमून दिलेलें-घालून दिलेलें-माथीं मारलेलें-&c. काम*n.* धडा*m.* कामाची नेमणूक *f.*-मोताद *f.*
2 See BUSINESS.
To take to t. v. To BLAME, To SCOLD. शब्द*m.* ठेवणें.

To TASK, *v. a. impose a task.* काम*n.* नेमून-घालून-&c. देणें, काम*n.* माथीं मारणें, धडा*m.* घालणें.

TASK-MASTER, *n.* काम नेमून देणारा-घालून देणारा, काम माथीं मारणारा, धडा घालणारा, हत्तीचा अंकुश, गळग्रह, शनि.

TASSEL, *n. ornamental bunch of silk, &c* गोंडा*m.* झुबका*m.* झुमका*m.* फुन्ना*m.*

TASELLED, *a.* v. N. झुबकेदार, झुमकेदार, फुन्नेदार.

To TASTE, *v. a. perceive by the palate.* स्वाद*n.*-रस*m.*-&c. जाणणें-समजणें-&c. स्वादज्ञान*n.*-स्वादबोधन*n.*-&c. करणें *and, with in. con.* होणें.
2 *try by the palate.* चाखणें, आस्वादणें, चव *f.* घेणें-पाहणें *g. of o.* चाचणी *f.* पाहणें *g. of o.* आस्वाद*m.*-स्वाद*m.* घेणें *g of o.* चाचणूक *f.* -आस्वादन*n.*-स्वादन*n.*-स्वाद*m.*-रसना *f.* करणें *g. of o.*
3 *have perception of, feel.* चाखणें भोगणें, अनुभवणें, अनुभव*m.* घेणें *g. of o.* अनुभव*m.*-&c. घेणें-होणें *g. of o. with in con.* चव *f.*

देणें–जाणें *g. of o.* अनुभवास-प्रत्ययास–& c. येणें *in. con.* वाटणें *in. con.* समजणें *in. con.*

To TASTE, *v. n. seem to the taste.* लागणें, वाटणें, स्वादm.–& c. असणें *in. con.*

To t. well. रूचणें, गोड होणें–वाटणें–होणें.

2 *of, smack, have a flavour of.* स्वादm.–छटा *f.*–वासm.–गंधm.–वनिm.–चुणूक *f.*–धुनक *f.*–लकोर *f.*–& c. येणें–मारणें *g. of o.*

TASTE, *n.*—the sensation. स्वादm. आस्वादm. स्वादज्ञानn. रसज्ञानn. स्वादबोधm. रसबोधm.

2—the sense. रूचि *f.* रसनेंद्रियn. जिभेची–तोंडाची गोडी–चव *f.* तोंडn. रसना *f*

Restoration of lost t. तोंड पालटm.

To blunt the t. जीभ *f.*–जिह्वा *f.* विटाळणें, तोंडn. वाईट करणें

To lose one's t. तोंडn. वाईट होणें *g. of s.* तोंडn. फिरणें *g. of s.* तोंडाची गोडी *f.*–चव *f.* जाणें *g of s.*

3—as in substances. चव *f.* गोडी *f.* रूचि *pop.* रूच *f.* स्वादm. आस्वादm मजा *f.* मजेदारी *f.* रसm. उपदंशm.

The six tastes (*viz* sweet, sour, salt, pungent, astringent, bitter). षड्समm.*pl.*

4 *relish, sensual or intellectual.* चव *f* गोडी *f.* रूचि *pop.* रूच *f.* अभिरूचि *f.* इष्कm गोडवी *f.*

According to one's t यथारूचि.

Loss of t. अरूचि *f* अरोचकn.

To suit the t. रूचणें, मानणें, रूचीस उतरणें *g. of s.*

5 *nice perception.* रसm. रसज्ञानn. रसबोधm. रसिकता *f.* रसज्ञता *f.*

Devoid of t. अरसिक, अरसज्ञ.

Having t. रसिक, रसज्ञ.

6 *fondness for, liking.* चट *f.* चटक *f.* चटकm. चवणा *or* चौणाm. लज्जत *f.* हौस *f.*

To get a t. for. चटावणें, चकसणें.

7 *smack, smatch, tincture, &c.* स्वादm. छटा *f.* वासm. गंधm. वनिm. लकीर *f.* लकेरी *f.* छाया *f.* लज्जत *f.* धुनक *f.* चुणूक *f.*

8 *small quantity given as a specimen.* मासलाm. वानगी *f.*

TASTED, *p. and a.* v. V. A. 1. रसनेंद्रियाने-जिभेने–& c. जाणलेला, स्वादित, आस्वादित, ज्ञातरस, गृहीतरस.

2 चाखलेला, & c चव घेतलेला, आस्वादित.

3 चाखलेला, & c.

1 *having a particular taste.* स्वादाचा, चवीचा, & c. स्वादयुक्त, स्वादविशिष्ट.

TASTEFUL, TASTY, *a. having a nice relish, savory.* चवदार, रूचिकर, रूचीक, मजेदार, गोड, मिष्ट, रसवान्, चणचणीत, खमंग, चरमरीत, खारट तुरट, चविष्ट, रूच्य, रोचक, सुखास्वाद, खुमारीदार, सुरस, सरस, स्वादिष्ठ, स्वादु, सुखप्रिय, षड्स.

To become t. तोंडी लागणें.

2 *evidencing taste.* मौजेचा, खुबीदार, छबदार, मजेचा, मजेदार, सुबक, रसज्ञतादर्शक.

TASTEFULNESS, TASTINESS, *n.* v. A. 1. चव *f.* चवदारी *f.* रूचि *f.* गोडी *f.* मजेदारी *f.* रसm. चणचणितपणाm. चरमरितपणाm. मिष्टता *f.* मौरस्यn. रूच्यता *f.* रोचकत्वn. स्वादिष्ठत्वn. स्वादुत्वn. सुखप्रियता *f.*

2 मजेदारी *f.* खुबी *f.* छब *f.* छबदारी *f.*

TASTELESS, *a. vapid, without relish,* v. INSIPID. बेचव, निचव, बेमजा, बेस्वाद, फिका *or* फिक्का, विरस, मिटमिटीत, गळगळीत, सपक, पचकळ, अरस, नीरस, अस्वादु, स्वादरहित-विरहित-हीन-विहीन, रूचिहीन-रहित-&c.

TASTELESSNESS, *n.* v A. बेचवपणाm. &c स्वादराहित्यn. रसहीनता *f.* स्वादहीनता *f.* &c. अस्वादुत्वn. भारस्यn. आलवण्यn.

TATTER, *n.* v. RAG. सुडकाm सुडकेंn बाभाराm.

TATTERDEMALION, *n.* v. RAGAMUFFIN. फटकुऱ्या, चिंधोऱ्या,—a female, चिंध्यादेवी.

TATTERED, *a. torn, &c.* v. RAGGED. फाटका, बाभारे गेलेला.

To TATTLE, *v. n. talk idly,* v. To PRATE. बकणें, बकबकणें, बाता *f.pl.* कुटणें-छाटणें, गप्पा *f.pl.* छाटणें–हांकणें–मारणें.

2 *tell secrets,* v To BLAB. तोंडाळणें, मुखरसm पाघळणें *g. of s.* चुगली *f.*–चहाडी *f.* सागणें, कानगी *f.* करणें

TATTLE, *n.* v. PRATE. गोष्टीबाता *or* माता *f pl.* सांगासांगी *or* सागोसांगी *f.* सांगावांगी *f.*

TATTLER, *n.* TATTLING, *p a.* v. V 1. बकणारा, &c. बकबक्या, बडबड्या.

2 तोंडाळणारा, &c. कानाचा हलका, अल्पकर्ण *or* अल्पकर्णी, जिभेचा हलका–दिला–&c. चहाड, चहाडखोर, लुतरा, लभेचाटू, लाहबर, चौबडा, सूचक.

To TATTOO, *v. a.* (the body) *puncture and stain.* गोंदणें *or* गोंधणें

TATTOO, *n. mark made by tattooing.* गोंधलेंn.

TAUGHT, *p.* v. V. शिकवलेला, &c. शिक्षित, बोधित, उपदेशी, उपदिष्ट, विज्ञापित, अध्यापित, विज्ञप्त, ज्ञापित, ज्ञपित, ज्ञप्त.

To TAUNT, *v. a. twit, upbraid, reproach sarcastically.* बोंचणें, टोंचणें, शब्दाने टोंचणें, ओंठावणें, नाकांन काड्या *f.pl.* घालणें, लावून-बोंचून-टोंचून-खोंचून-& c. बोलणें, तोंडी कादणें, टोंकारm.-ठोमणाm -&c. मारणें-देणें, उपरोधm -आक्षेपm. करणें.

TAUNT, TAUNTING, *n.* v. V. *and* SARCASM. बोंचणेंn.–&c. बोंचणी *f.* आक्षेपm. चुटकाm. उपरोधm.

TAUNTER, *n.* TAUNTING, *p. a.* v. V. लावून बोलणारा, टोंचून बोलणारा, &c. उपरोधाचा, उपरोधी, उपरोधीक.

TAUNTINGLY, *adv.* v. A. लावून, खोंचून, बोंचून, शब्दाने टोंचून, & c. उपरोधाने.

TAURUS, *n.*—the zodiacal sign. वृषभm.

TAUTOLOGICAL, TAUTOLOGOUS, *a. repeating the same thing.* पुनरूक्तीचा, द्विरूक्तीचा, द्विरूक्तिरूप.

TAUTOLOGIST, *n.* तेंचतेंच फिरून बोलणारा, पुनरूक्ति-&c करणारा, पुनरूक्ति–&c. कर्ता–कारी–&c.

TAUTOLOGY, *n. saying the same thing again,* v. REPETITION पुनरूक्ति *f.* द्विरूक्ति *f.* अनुवादm. अनुलापn आम्रेडनn.

TAVERN, *n. liquorshop, dram shop.* कलालाचें दुकानn. दारूचें दुकानn. गिडंगी *f.* मद्यशाला *f.* पानगोष्ठिका *f.* मदिरागृहn. गंजा *f.* गंजिका *f.*

TAVERN-KEEPER, *n.* कलाल, दारूविकणारा, दारूविक्या.

TAW, *n. large marble.* टपm. चटm.

T. ring. कोंडm.

TAWDRINESS, *n.* v. A. देखणाऊपणाm. &c. एलकी शोभा *f.* मुलामी शोभा *f.* वेगडी शोभा *f.* &c.

TAWDRY, *a. meanly showy, fine without taste.* हलके शोभेचा, देखणाऊ, देखाऊ, दिसाऊ, ढबीचा, पोशाकी *or* गी, अहेरी, अहेराऊ, वेगडी शोभेचा, कल्हेगिरीचा, कल्हईचा, मुलामी शोभेचा.

TAWNINESS, *n.* v. A. पिंगटपणाm. &c. पिवळट *f.* पिवळोखी *f.*

TAWNY, *a.*—the colour. पिंगट, पिंगळा, पिंगा, कपिल.

TAX, *n. sum or rate of money assessed by government, impost.* दिवाणदेणेंn. दिवाणधाराm. सर्कारद्रेणेंn. सर्कारधाराm. सर्कारवंतm. पट्टी *or* सर्कारपट्टी *f.* साराm. दस्तm. करm. शुल्कm.n. राजस्वn.

Closing or clearing division of a t. झाडपट्टी *f.* झाडवाकी *f.*
Exempt from t. दस्तिवाद, गैरदस्त *or* स्ती, पाळ, भकर.
Half t. निमसारा *m.*
House t. उंबरसारा *m.*
Land t. फाळा *m.* सारा *m*
Proportion of t. खापणी *f.* हिस्सेरसी *f.*
Remitted t. *or* Sub-t. एहसान *n.*
Settled or regular t. ऐनदस्त *m.*—*as disting. from* Extra t. सवाई *f.* वरताळा *m.*
T. in cash or money. नक्कवाव *or* नक्कीवाव *f.*
T. levied upon the earing of the crop. तुसारपट्टी *f.*
T. on festal occasions, joy-t. संतोषपट्टी *f.*
T. on exports and imports. जकात *f.*
T. on wells. विहिरहुडा *m.*
T. on marriage of widows. पाटदाम *m.*
T. upon fields and enclosures. सारा *m.*
T. to defray contingent charges. सादिलवारपट्टी *f.*
T. to supply a defalcation. तोटापट्टी *f.*
T. upon lowest classes. अडाणपट्टी *f*
To assign or apportion a t. हिस्सेरसी *f.* करणें–वसवणें, फाळा *m.* फाडणें, खापणी *f.* करणें, खापणें, फाळणी *f.* करणें, पट्टी *f.* फाडणें–फाळणें–तासणें.

To Tax, *v. a. impose a tax on* पट्टी *f.*–दस्त *m.*–कर *m.*–&c. वसवणें.
2 See To Charge, To Accuse.

Tax-free, *a.* पाळ, दस्तिवाद, गैरदस्त *or* स्ती, भकर.

Tax-gatherer, *n.* वसुलदार, वसुल्या, तहसिलदार, जकातदार.

Tax-roll, *n.* पट्टी *f.* शिस्त *f.*

Taxable, *a. liable to assessment.* दस्ती, वसुली, साऱ्याचा, गुल्करथान.

Taxation, *n.* v. V. पट्टी वसवणें *n.* कर वसवणें *n.* &c. जमाबंदी *f.* करादिस्थापना *f.* राजस्वस्थापना *f.*

Taxed, *p.* v. V. दस्तवसवलेला, &c. दस्ताचा, कराचा, &c. दस्ती, सकर.
Half-t. निमदस्ती.
Sub-t. धारेएहसानी.
T. in cash. नगदी.
T. in kind. ऐनजिन्नसी.

Taxer, *n.* Taxing, *p. a.* v. V. दस्त–&c. वसवणारा.

Tea, *n.* चहा *m.*

Tea-pot, *n.* चहादान *n.* चहादानी *f.*

To Teach, *v. a. instruct, inform; communicate the knowledge of.* बुझवणें *or* बुझावणें, शिकवणें, पढवणें, सांगणें, उपदेशणें, शिक्षणें, बोधवणें, उपदेश *m.*–शिक्षण *n.*–शिक्षा *f.*–अध्यापन *n.*–ज्ञापन *n.*–विज्ञापन *n.*–विज्ञापना *f.*–बोध *m.*–बोधन *n.*–अवबोध *m.*–&c. करणें.
Aptness to t. बोधकशक्ति *f.*
To t. one's elders or betters. शेंडीस गांठो *f pl.* देणें.
2—in an ill sense. शिकवणें, शिकवणी *f.* करणें *g. of o.* गुण *m.* शिकवणें.

Teachable, *a.* v. V.—of matters. शिकवायाचा–जोगा–&c. सांगायाचा–जोगा–&c. शिक्षणीय, शिक्ष्य, शिक्षितव्य, अध्यापनार्ह, विज्ञापनोपयुक्त.—of persons, v. Docile, Obedient. सुशिक्ष्य, सुशिक्षणीय, सुबोध, सुशिष्य.

Teachableness, *n.* v. A. सुशिक्ष्यता *f.* &c.

Teacher, *n.* Teaching, *p. a.* v. V. 1. शिकवणारा, &c. शिक्षक, उपदेशक, उपदेष्टा, उपदेशी, विज्ञापक, बोधक, अवबोधक, अध्यापक, उपदेश–शिक्षा–अध्यापन–&c. कर्त्ता–कारक–&c.
Spiritual t. गुरु, आचार्य.
T. of any of the arts or accomplishments. वस्ताद.
Business or craft of a t. वस्तादगिरी *f.* वस्तादपणा *m*

Teak, *n.*—the tree. सागवान *n.* साग *m.* साया *m.* साय *m.* सायवान *m* सायवान *m.*—the wood, सागवान *n.* साग *m.* साया *m.* साय *m* सायवान *m.*
Of or belonging to t. सागवानी, सागली, सायली, सायवानी.
Plantation or forest of t. सागवान *n.*

Teal, *n.*—the bird. पाणकोंवडा (डा *m* डी *f.* डें *n.*) पाणकुकडा *m.* (डा *m* डी *f.* डें *n.*).

Team, *n. horses or oxen harnessed for drawing.* जोत *n.* सागड *m. f*

Tear, *n.* आसूं *n. m.* अश्रु *n. m.* नेत्रोदक *n.* नेत्राम्बु *n.* नेत्रजल *n.* बाष्प *m. n.*
Flood or torrent of tears. धाराश्रु *m. n.* पागोळी *f.*
Flowing or trickling of tears. अश्रुपात *m.* अश्रुस्राव *m.*
T.–drop. अश्रुबिंदु *m.* टीप *n.*
T. of affection. प्रेमाश्रु *m. n.*
Waste tears. अरण्यरोदन *n.*
To stream,—tears. डोळे *m. pl* or डोळ्यांतून पाणी *n.* ढाळणें
To wipe the mourner's tears. रडत्याचे आसूं *m. pl.* पुसणें, डोळे *m. pl.* पुसणें *g. of o.*
To wipe away the tears from every eye. सर्वदुःखक्षय *m* करणें.

To Tear, *v. a. rend.* फाडणें, फाडूनटाकणें, चिरणें, तोडणें, तोडूनटाकणें, फाळणें, विदारणें, दारण *n.*–विदारण *n.*–&c. करणें *g. of o.*—soundingly, टर–कन–कर &c. (intens. टरटर *or* रा–टरारा–टरारा) *adv.* फाडणें–चिरणें–तोडणें, चरकणें, टरकणें, टरकावणें.
To t. in or to pieces. फाडफाडूनटाकणें–घेणें, तुकडे *m. pl.* करणें *g. of o.* उदफाळणें, विशकलन *n.*–&c. करणें *g. of o.*
2 *laniate, lacerate,* v. To Scratch. बुचकरणें *or* बुचकरणें, बोचकरणें *or* बोचकडणें.
3 (the hair) *pull with violence.* तोडणें, ओढणें, ओढाताण *f.*–ओढाताड *f.* करणें *g. of o.*
4 up; of; away; &c. roughly. उचकटणें, उलकटणें, उसकटणें, उपटणें, उखळणें, खाकटणें.

To Tear, *v. n. rend.* फाटणें, चिरणें, फाळा *m.* निघणें–जाणें *g of s.*—soundingly. टर–कन–कर–&c. (intens. टरटर *or* रा–टरारा–टरारा,) *adv.* फाटणें–चिरणें, धसकणें.
2 *fume, rave,* v. To Rage. तडफडणें, धडफडणें.
3 along; through; &c. v. Impetuously. धडकावणें, धसकावणें, धसणें, धडकावून–धसकावून–&c. जाणें–चालणें.

Tear-ful, *a. full of tears,* v. Weeping. भरलेला, डबडबलेला, डबडबीत.

Tearer, *n.* Tearing, *p. a.* v. V. A. 1. फाडणारा–&c. दारण–विदारण–&c. कर्त्ता–कारी–&c. विदारक.

Tearing, *n.* v. V. A. 1.—*act.* फाडणें *n.* चिरणें *n.* तोडणें *n.* &c. फाडणी *f.* तोडणी *f.* दारण *n.* विदारण *n.*

To Tease, *v. a.* (wool, &c.) v. To Card. पिंजणें, पिंजारणें, तोडणें.
2 *torment, vex, annoy, harass, &c.* गांजणें, छळणें, छडणें, जाचणें. चाळवणें, त्रासणें, जाळणें, खाजवणें, सतावणें, श्रमवणें, गांजणूक *f.*–जाचणूक *f.*, –जाचणी *f.*–छळणूक *f.*–छळ *m.*–छडणूक *f.*–जाळणूक *f.*–चाळवण *f.*–चाळवणूक *f.*–छलना *f.*–भाजणूक *f.*–काचणी *f.*–कुचाळी *f.*–कुचेष्टा *f.*–कुचविद्या *f pl.*–खवंडाळी *f.*–&c. करणें *g. of o.* जाच *m.*–काच *f.* देणें.
This word *To tease* expresses the sense of numerous lively and common words, phrases, and combinations, such as *to plague, to pester, to bother,* and, with some *enhancement* or *intension, to*

badger, to worry, to harass, to persecute, to tire one's life out, to tease to death, to consume one's vitals, to vex one's very soul, &c. &c. There are formations in *Maráthí* equally lively and common, and equally colloquial or free. Here therefore they are collected. जाळणें, डाचणें, चितावणें, नळणें, नळतळावणें, भाजणें, नोडणें, भंडावणें, घोळणें, घाटणें, भटणें, खलखलावणें, रडवणें, धुरावर धरणें, हायास आणणें, छळीं छळणें *or* छळछळणें, प्राण *or* जीवm. खाणेघेणें, जिवाचा घेटm. घेणें, जीवm.-नोडणें, जळींत जाळणें, आंतडींn.pl. निपसणें, हाडेंn.pl. मोडणें-पुसळणें-खिळखिळीत करणें *g. of o.* खोडf. काढणें *or* करणें *g. of. o.* नळीं नखn. देणें *g. of o.* जिवाला धरडीदरडी *or* अगडींदगडीn.pl. घालणें, कांद्या f pl. घासणें *with* सीं *of o* कुतर ओढ f.-लांडगतोडf. करणें, काचणींत धरणें, काचणीf. लावणें, उपमर्दm. करणें *g. of o.* वाटूनघाटून (पिणें, प्राण खाणें &c.) खडेm.pl. खावणें, फोडून खाणें, वाटाघाटm.f.-खाजवाखाजवf.- &c. करणें *g. of o.* प्रकार m pl.-नरहा f-परवडी f.pl. करणें g. of o. नळतळ f. देणें.

TEASED, *p.* v. V. 1. पिंजलेला, &c.

2 गांजलेला, & c.

TEASER, *n.* TEASING, *p. a.* v. V. 1. पिंजणारा, & c.

2 गांजणारा, &c. गांजणूक-&c. करणारा, छळक, त्रासक, त्रास देणारा, छळनकर्ता, श्रमकर्ता.

I teasing; *vexing, &c.* v. TIRESOME. कुचर, किचर, किचरट, किचकट, खचरट, खष्ट, खडनर, खिस्नीचा, जाचंद, जाचंदा.

TEASING, *n.* v. V.—*act.* पिंजणेंn. &c.

2 गांजणेंn. See the nouns given under the Verb.

TEAT, *n. dug of a beast.* स्तनm. भंचूळ *or* भंचळm. आसडm. सडm. थनm. दीभm.

Blind t. खुंटm.

Of two teats. दुसडी.

2 See NIPPLE.

TECHNICAL, *a. belonging to a particular art or profession* विशेषविद्येच्याविषयींचा, विशेषकळेच्याविषयींचा, विशेषविद्यासंबंधी, विशेषकलासंबंधी, लाक्षणिक, सांकेतिक, पारिभाषिक.

TECHNICALITY, *n.* v. A. विशेषविद्यासंबंधिता f. विशेषकलासंबंधिता f. लाक्षणिकत्वn. सांकेतिकत्वn.

I *a* t. परिभाषा f.

To TED, *v. a.* (hay, &c.) *spread.* पिंजारणें.

TEDIOUS, *a wearisome, irksome, tiresome, &c. from continuance or prolixity,* v. TIRESOME. कंटाळायायाजोगा-त्रासयायाजोगा-& c. लांब-लांबलेला, लांबणीचा, कंटाळ्याचा, कंटाळवाणा, सरनांसरेनासा, चेंगट, चेंगटाईचा, दीर्घसूत्री.

2 *long, prolix, tiresome in relation.* बयादी, बयादखोर, चावट, चावटाईचा, चावनट, चघळ, चाहटळ, तरदकाचा, द्राविडप्राणायामाचा, दीर्घसूत्री, पाल्हाळीक, चरपट्या, चऱ्हाट्या, चरकट्या.

TEDIOUSNESS, *n.* v. A. 1. कंटाळायायाजोगा-&c. लांबपणाm.-लांबीf. & c. चेंगटपणाm. चेंगटाईf.

2 चावटपणाm. &c. चावटाईf. दीर्घसूत्रn.v. लाव.

TEDIUM. See WEARISOMENESS.

To TEEM, *n. v. bring forth young.* विणें, प्रसवm.-& c. होणें *g. of s.*

2 *be full, pregnant, replete, &c.* v. TO ABOUND. प्रचुर-मय-&c. असणें *in comp.* ऊतm.-महामुरी f.-&c. असणें *g. of s.*

TEEMER, *n.* TEEMING, *p. a.* v. V. 1. विणारा.

2 आळ्या, प्रचुर, मय, पूर्ण, परिपूर्ण, भरित, आकुल, all in comp.

To TEETH, *v. n. breed teeth.* दांतm.pl. येणें-फुटणें-उगवणें *in. con. or, with g. of s.* दांतांचा उद्गमm.-& c. होणें.

TEETHING, *n.* v. V. दांत येणेंn. &c. दतस्फोटm. दंतोद्भवm दंतोद्भेदm. दंतजननn. दंतोत्पत्ति f.

TEGUMENT, *n.* v. INTEGUMENT, COVER. आवरणn. वेष्टनn. कवचm.n.

TELESCOPE, *n. spy glass.* दूर्बीनm.

To TELL, *v. a. relate, narrate, communicate, make known,* v. TO INFORM. सांगणें, बोलणें, उच्चारणें, कळवणें, ऐकवणें, सुनावणें, जाहीर-श्रुत-&c. करणें, निरूपिणें, ज्ञापवणें, निवेदणें, कथणें, वदणें, तोंडावाहेर-औंठावाहेर काढणें, सांगणीf-सांगी f.-सांगm.-&c. सांगणें, कथनn.-वदणूक f.-निवेदनn. निरूपणn.-&c करणें.

To t. far and wide. सांगासांगी f. करणें *g. of o.*

To t. heavily in the end. अवघड-कठीण-जड-& c. सांगणें, जाणवणें.

To t. in two words. दुटप्पी *adv.* सांगणें.

To t. to do, *bid.* सांगणें.

2 See TO COUNT.

To TELL, *v. n. take effect.* लागणें, लागू होणें, सफल-कृतकार्य-कार्यसाधक-&c. होणें.

2 of; *inform against.* चुगल f. खाणें-करणें, चहाडीf. करणें, कूटf. खाणें.

TELL-TALE, *n.* v. TALE-BEARER. चुगल, चुगलखोर *or* चुगलीखोर, कानलाग्या, सूचक.

TELLER, *n.* TELLING, *p. a.* v. V. A. 1. सांगणारा, &c. निरूपक, निरूपणकर्ता.

TEMERARIOUS, TEMERITY. See RASH, RASHNESS.

To TEMPER, *v. a qualify by mixture, &c.* मिसळून-मिसळ करून-&c. नेमाचा-सुमाराचा-बेताचा-माफक-नेमस्त-नरम-नरमगरम-समधात-समगुण-यथास्थित-यथायोग्य-&c. करणें.

To t. hot water, by pouring in cold. विसणें *or* विसाणें, विसावणें.—Cold water poured into hot to t it. विसण *or* विसाणn. विसावणn.

2 See TO MIX. 3 See TO SOFTEN.

4 (metals). पाणीn. देणें.

TEMPER, *n. due quality effected by mixture.* मिसळीचा नेमस्तपणाm.-& c. चांगली-&c. मिसळf सुमिश्रितभावm.

2 v. DISPOSITION. प्रकृति f. मर्जी f. शीलn. शिलाणेंn. कदर f. खसलत *or* खसालत f.

3 v. TEMPERAMENT. प्रकृति f देहस्वभावm. देहप्रकृति f.

4 *calmness, moderation.* शांतपणाm. शांति f. शांतता f. संयमm क्रोधाभावm. रोषाभावm.

5 (of metals). पाणीn.

To try the t. of. सत्वn. घेणें *g. of o.*

6 See IRRITABILITY, PASSION.

TEMPERAMENT, *n. constitution,* (of mind or body). प्रकृति f. स्वभावm. देहप्रकृति f. देहस्वभावm. भंगस्वभावm. जन्मस्वभावm. नवियत f. मिजाज f. आत्माm.

Bilious or choleric t. पित्तप्रकृति f.

Evil t. असद्भावm.

Of equable t. समधात.

TEMPERANCE, *n.* TEMPERATENESS, v. A. 1. नेमस्तपणाm. परिमिताचरणn. संयमm. नियमm. यमm. नियतवृत्त्वn. नियतवर्त्तनn. नियतवृत्ति f.

2 नेमाचें-मोतादीचें-&c. खाणेंn. मितभोजनn. मिताशनn. अल्पभोजनn. अल्पाशनn. अल्पाहारm. नियतभोजनn. नियताशनn.

3 नेमाचें-मोतादीचें-&c. विणें*n.* मात्राशन*n.* मितपान*n.* परिमितपान*n.* नियतपान*n.* मात्रापान*n.* &c.

Temperate, *a* —of persons; *moderate, sober. restrained,* v. Abstemious, Moderate. नेमस्त, परिमिताचारी, संयमी, नियमी, निग्रंथा, यमवान्, नियतवर्त्ती, नियतवृत्ति, नियतभोक्ता, किंचित्सेवी.

2 *as opp. to* gluttonous, &c. नेमस्त, नेमाचा-नेमानें-मोतादीनें-&c. खाणारा-&c. मितभक्षी, मितभोजी, मिताशी, मिताहारी, नियताहारी, परिमिताहारी, नियतभोजी, अल्पभक्षी, अल्पभोजी, अल्पाशी, अल्पाहारी, अल्पाहार, पथ्यभक्षी, पथ्यभोजी, लघ्वाहार, लघ्वाहारी.

3 *as opp. to* drunkard. नेमानें-नेमाचा-मोतादीनें &c. पिणारा, मितपानी, परिमितपानी, मात्रापायी, मितपानवर्जी.

4—of qualities; *not excessive in degree,* v. Moderate. मोतादी, नेमाचा, सुमाराचा, परिमित, मित, समर्याद, सावधि, सावधिक, रजपजचा.

5 *not marked with passion.* रागावेगला-निराळा, &c. शांतीचा, थंडपण्याचा, थंडाईचा, &c.

Temperately, *adv.* v. A. 1. 2. 3. नेमानें, नेमस्तपणानें, मोतादानें, &c. परिमिताचारपूर्वक, नियतवर्त्तनपूर्वक, किंचिन्भोगपूर्वक, किंचित्सेवनपूर्वक.

5 क्रोधावांचून, रागावांचून, शांतीनें, थंडपण्यानें, थंडाईनें, &c.

Temperature, *n. state with regard to heat or cold.* ऊनथंडीचा भाव*m.* ऊनथंडीचें प्रमाण*n.* उष्णतेची इयत्ता*f.* उष्णमान*n.* उष्णप्रमाण*n.*

Moderate t. सरदगरमी*f.*

Tempered, *p. and a.* v. V. 1. मिसळून नेमाचा केलेला, &c.

Well-t.—mortar, &c. कमाऊ, कमावलेला, मरामतीचा.

4 पाणी दिलेला, पाणीदार.

1 *disposed, of a particular temper.* स्वभावाचा, प्रकृतीचा, &c. शील (in comp. as सुशील, दुःशील, कोपशील, &c.).

Tempest, Tempestuous, &c. See Storm, Stormy.

Temple, *n. building dedicated to a deity; place of worship.* देवळ *or* देऊळ*n.* राऊळ*n.* देवमंदिर*n.* देवालय*n.* महालय*n.* भजनाश्रम*n.* ठाकुरद्वार*n.* प्रासाद*m.*

Ceremony of scouring, a t. and idol (after a जत्रा &c.). पखालणी*f.* पखाल पूजा*f.*

Clear space of a t. before the idol. सभामंडप*m.*

Consecration of a t. प्रतिष्ठा*f.* प्रासादप्रतिष्ठा*f.*

Court or enclosure of a t. देऊळवाडा*m.*

Endowments or property of a t. देवस्थ*n.*

Evening light placed in a t. सांजवात*f.*

Lamp-pillar in front of a t. दीपमाळा (*pop.* दिपमाळ)*f.* त्रिपुर*m.* टिपुर*m.*

Lighting up in the evening of lamps of a t. दीपवत *or* वात*f.*

Made road to a t. देवघाट*m.*

Officiating priest of a t. पुजारा *or* री, भोपी *or* पा,—of a t. of Shiva, गुरव.

Offspring of a prostitute of a t. देवळी*m.*

Open t. मंडप*m.* मांडव*m.*

Passage around the adytum of a t. (for प्रदक्षिणा &c.). भोवती*f.*

Prostitute of a t. देवांगना*f.* भावीण*f.*—of a t. of *Khandobá,* मुरळी*f.*

Raised plat in the court of a t (for sacrifices, sacred vessels, &c.) वेदि *or* वेदा*f.*

Sanctuary or adytum of a t. गाभारा*m.* गर्भारा*m.* गर्भ*m.* गर्भगृह*n.* गर्भागार*n.*

Servant or ministering person of a t. सेवेकरी*m.* (*and* female s. सेवेकरीण).

T. dedicated to *Shiva.* शिवालय*n.* शिवमंदिर*n.*

T. of the breast. हृदयमंदिर*n.*

Temples and figures excavated (out of hills and rocks). पांडवकृत*n.* पांडवांचे लेणें*n.*

Wall enclosing the court of a t. पोवळ *or* पोऊळ (*dim.* पोवळी)*f.*

Worship of deities at the entrance of a t. द्वारपूजा*f.*

2 (of the head). आंख*m.* कानपट्टी*f.*

Hair of the t. braided (of women). कानवेणी*f.*

To induce defluxion from the t. आंख*m.* मोडणें.

Temporal, *a. of or belonging to time.* कालाचा, काळाविषयींचा कालविषयक, कालसंबंधी, कालिक, कालीन, कालीय.

2 v. Secular, Worldly. आतांचा, या जन्माचा, यालोकचा, या लोकाविषयींचा, चालत्याकाळाचा, सांप्रतकाळचा, संसाराविषयींचा, प्रपंचाविषयींचा, ऐहिक, ऐहलौकिक.

3 *of or belonging to the temple of the head.* आंखाचा, कानपट्टीचा.

Temporarily, *adv.* v. A. दोनदिवस, चारदिवस, आठनारदिवस, आठपंधरादिवस, &c. हंगामी.

Temporariness, *n.* v. A. अनित्यपणा*m.* अचिरस्थायिता*f.* अस्थायिता*f.* अनित्यता*f.* अशाश्वतत्व*n.* चंचलत्व*n.* चांचल्य*n.* क्षणिकता*f.* In expression of the idea of *temporariness* or *transiency,* and in close correspondence with the English phrases and figures, *A writing upon the sea shore, path of a ship in the waters, track of a bird in the air, morning cloud, &c.* are the following phrases and figures in *Maráthi.* पाण्यावरचो रेष *or* रेषा*f.* अळवावरचें पाणी*n.* भुईवरलें सारवण*n.* दुपारची सावली*f.* मेघाचो सावली*f.* शिराळाची सावली*f.* खेंड्यावरला कावळा*m.* तृणाचें जळण*n.* शालूसोबती, कमलणीवरचा बिंदु*m.* तेरड्याचा रंग*m.* शिराळशेटचें राज्य*n.* हरेंवाचें देव्हारें (फार दिवस राहत नाहीं *or* दोन दिवसाचें), बाळकाचा हरा आण ताकाचा डेरा (फार दिवस राहत नाहीं), पुष्कर पत्र तोय तरल, हांहां क्षणनां येऊन जाणारा.

Temporary, *a. lasting only a limited time.* दोन दिवसांचा, चार दिवसांचा, महिनापंधरा दिवसांचा, थोड्या काळाचा, आठवडे पाईक *or* वाईक, येनाजाना, भालागेला, उडलटपु, चालोवजा, हंगामी, अचिर, अंचिरस्थायी, अचिरकालस्थायी, अचिरकालिक, अल्पकालिक, स्वल्पकालिक, अस्थायी, अनित्य, अशाश्वत, चंचल *or* ळ, चल, क्षणिक, क्षणभंगुर, उत्पन्न विनाशी, शालू (used with several nouns, as शालूसोबत, शालूसोबती, &c.), हळवा, हळवट, हळा.

To Temporize, *v. n. comply with the times.* काळ*m.*-रंग*m.*-समय*m.*-&c. पाहणें-पाहून वागणें-पाहून चालणें, वारा वाजेल तसी पाठ*f.* ओढणें-देणें, वारा वाहेल तसें करणें, दुरोखीपणा*m.* करणें, दोहींडगरीवरहात*m.* ठेवणें, समयानुसरण*n.*-समयानुरोध*m.*-समयानुवर्त्तन*n.*-&c. करणें.

2 See To Procrastinate.

Temporizer, *n.* Temporizing, *p. a.* v. V. काळ पाहून चालणारा, रंग पाहून चालणारा, वारा वाजेल तसी पाठ ओढणारा, वारावाहील तसें करणारा, दुरोखी, दोहींडगरीवर हात ठेवणारा, समयानुसारी, समयानुवर्त्ती, कालानुवर्त्ती, कालानुसारी, कालानुगेखी, कालवशानुचारी, कालानुग.

To Tempt, *v. a. entice or solicit to evil,* v. To Allure. मोहणें, मोह*m.*-मोहनी*f.* घालणें, लोभवणें, भुरळ*f.*-भुरळ*m.*-&c. घालणें, उत्तेजन*n.*-प्रलोभन*n.*-&c. करणें.

2 v. To Prove, To Try. पारखणें, परीक्षणें, पाहणें, परीक्षा*f.* घेणें-करणें-पाहणें *g. of o.*

TEMPTATION, *n.* v. V. 1. मोइणें*n.* मोह घालणें*n.* & c. मोह*m.* मोहनी*f.* मोहन*n.*

2 पारखणें*n.* पाहणें*n.* &c. परीक्षा*f.* पारख*f.*

TEMPTED, *p* v. V. 1. मोहलेला, मोह घातलेला, & c. मोहित.

2 पारखलेला, &c. परीक्षित.

TEMPTER, *n.* TEMPTING, *p. a.* v. V. 1. मोहणारा, मोह घालणारा, लोभवणारा, मोहनकर्त्ता-कारी, मोहक.

2 पारखणारा, परीक्षणारा, &c. परीक्षाकर्त्ता-&c. परीक्षक.

TEN, *a.* दाहा, दश.

Aggregate of t. दशक*n.*

Aggregate of t. men, esp. of soldiers. दाहिजा*m.*

Place of tens—in numeration. दहम*n.*

T. of a suit of cards. दहलू *or* ल्या*m.*

TENABLE, *a. that can be held or defended,*—fortress, & c. राखाया-संभाळाया-&c जोगा-सारखा-&c, रक्षणार्ह, रक्षणशक्य, रक्षणीय.

2 *that may be supported, made good, &c.* v. MAINTAINABLE. स्थापायाजोगा-सारखा-&c. स्थापनीय, प्रतिपादनीय, प्रतिपाद्य, समर्थनीय.

TENACIOUS, *a. inclined to hold fast, sticky* चिक्कट, चिकच्या, चिकटणारा, लगटणारा, लगटून राहणारा, चिकटून राहणारा.

2—of memory; *retentive.* धारणेचा, धारणाशक्तिविशिष्ट-युक्त-संपन्न.

Of t. memory. आठवणीचा-स्मृतीचा-स्मरणाचा-&c. धड-वळकट.

3 *persistent in a course, purpose, &c.* v. PERSEVERING, FIRM. चिकट *or* च्या, चामट, चिवट, आग्रही, निग्रही, दृढसंकल्प, दृढनिश्चय, निश्चयाचा, कराराचा, करारी

TENACITY, TENACIOUSNESS, *n.* v. A. 1. चिकटपणा*m.* चिकटेपणा*m.* चिकटाई*f.* ग्रह*m.*

2 धारणा*f.* धारणाशक्ति*f.*

3 चिकटपणा*m.* &c. अभिनिवेश*m.* आग्रह*m.* निग्रह*m.*

TENANCY, TENANTRY, *n. a holding or possession of lands or tenements.* भोग*m.* भोगवटा*m.* अधिकार*m.* स्वत्व*n.*

TENANT, *n. person holding land, &c. under another.* असामी*f.* कूळ*n.* उपरी, उपलाणू, धारेकरी, सारेकरी, रयत*f.*

Tenants—collect. *tenantry.* रयतावा*m.* रयत*f.*

2 (of a building). भाडेकरी.

TENANTRY, *n. body of tenants.* रयतावा*m.* रयत*f.*

To TEND, *v. a. attend, watch, keep, &c.* राखणें, पाहणें, जोपासणें, जोपावणें, जोंवाळणें, निगा*f.*-निगावानी*f.*-बरदास्त*f.*-बेहबुदी*f.*-&c. करणें-राखणें, *g. of s.* खबर*f.*-समाचार*m.*-&c. घेणें *g. of o.* राखण*f.*-जोपाशीर *or* ल*f.*-जोपासना*f.*-&c. करणें *g. of o.*

2 (sheep or cattle). v. To KEEP. राखणें, वळणें, पाळणें, चारणें.

To TEND, *v. n. move or lean towards.* कलणें, झुकणें, लवणें, वळणें, तोलणें, झोक*m.*-कल*m.*-&c. जाणें *g. of s.* रोंख*m.*-लक्ष्य*n.*-धोरण*n.*-&c. असणें *g. of s.*

2 *contribute,* v. To HELP. सहाय-सहकारी-&c. असणें.

TENDENCE, TENDENCY, *n. drift; direction or course towards an object.* कल*m.* झोक*m.* तोल*m.* मोड*f.* मोडणी*f.* ओढ*f.* ओढा*m.* वळण*n.* प्रवाह*m.* प्रावण्य*n.* प्रवृत्ति*f.* संधान*n.* लक्ष्य*n.* कटाक्ष*m.* रोंख*m.*

TENDER, *a. soft, young, not firm, &c.* कोवळा (*remiss.* कोवळसर *tenderish*), कोमल *pop.* ळ, हिरवा, हळुवट *or* हळवट, कच्चा, सकवार, सोंगळ, सोमळ, सुकुमार, नरम, मृदु, नाजूक, मुलाईम.

2 *sensible of pain or injury; easily pained.* कोवळा, नरम, हळुवट *or* हळवट, दुखरा, लौकर दुःख लागायाजोगा, कोमल *pop.* ळ.

3 *compassionate, considerate,* v. PITIFUL, KIND. कोमलचित्त, कोमळ, आर्द्र, सहार्द, सहृदय, हृदयवान्, हृदयालु, कोमलहृदय, कोमलांतःकरण, नवनीतहृदय, मायाळू, कारुणिक, कृपाळ *or* ळू, कृपावान् कृपावंत.

4 See PATHETIC. 5 See CAREFUL.

A t. point. वर्म*n.*

TENDER, To TENDER. See OFFER, To OFFER.

TENDER-HEARTED, *a.* v. PITIFUL, KIND. मनाचा कोवळा, सहृद सुहृदय, सहृदय, हृदयवान, हृदयालु

TENDERNESS, *n.* v. A. 1. कोवळेपणा*m.* कोमळपणा*m.* हिरवेपणा*m.* &c. कोवळीक*f.* नाजकाई*f.* नरमाई*f.* कोमलता*f.* मृदुता*f.* & c. सौकुमार्य*n.* कौमल्य*n.* मार्दव*n.*

2 कोवळेपणा*m.* नरमपणा*m.* हळवटपणा*m.* दुखरेपणा*n.* & c.

3 कोमळपणा*m.* & c. चित्ताची कोमलता*f.* चित्ताची आर्द्रता*f.* करुणा*f.* माया*f.* अनुकंपा*f.* कोमलांतःकरण*n.* कृपा*f.* कारुण्य*n.*

TENDINOUS, *a. sinewy.* शिराल *pop.* शिराळ, शिरामय.

TENDON, *n.*—in anatomy. शिरा *pop.* शीर*f.* संधिबंधन*n.*

Tendon Achillis. घोडशीर*f.* दवणशीर*f.* द्रोणशीर*f.* धोंडशीर*f.*

TENDRIL, *n. clasper of a vine, &c.* ताणा*m.* भगारी*f.* पागोरा*m.* तंतू*m.*

TENEMENT, *n.* v. HOUSE, RESIDENCE. घर*n.* मकाण *or* न*n.* धाम*n.* सदन*n.*

2—in law. वतन*n.* मिरास*f.*

Patrimonial lands and tenements. वतनवाडी*f.*

TENESMUS, *n.*—in medicine. क्षणोक्षणीं हगण्याची ओढ*f.*-हगण्याचा-परसाकडचा नेट*m.* हगवणीची मुळमूळ*f.* नियम*f.*

TENET, *n. opinion held.* मत*n.*

TENON, *n.*—in carpentry. कुसूं*n.* कूंस*n.*

2 (of a door, a window-shutter, &c.). बाना *or* बान्या *or* बाधा*m.*

TENOR, TENOUR, *n. continued currency, whole course or strain.* v. COURSE. धारा*m.* मोळा*m.* ओघ*m.* तंत्र*n.* अनुसंधान*n.* वळण*n.* ओळ*f.* वळवटा*m.*

2 *tendency of speech, drift, purport, &c* v. MEANING. ओढ*f.* ओढा*m.* रोंख*m.* ओघ*m.* धोरण*n.* प्रवाह*m.* भाव*m.* अभिप्राय*m.* खुलासा*m.* अन्वय*m.*

3—in music or chanting. मध्यसवन*f.n.*

TENSE, *n.*—in grammar. काल*m.*

Imperfect t. अद्यतनभूत*m.* अद्यतन भूतकाल*m.*

Indefinite. t. अनद्यतनकाल*m.*

Preterite t. अतीतकाल*m.* परोक्षभूतकाल*m.*

TENSE, *a. stretched* v. TIGHT. ताठ, ताठर, ताणलेला.

TENSENESS, TENSION, *n.* v. A. *and* TIGHTNESS. ताठपणा*m.* ताणलेलेपणा*m.* &c. ताठा*m.* ताण*m.* ओढा*m.*

TENT, *n.* डेरा*m.* तंबू*m.* शिबिर*n.* पटगृह*n.* Some particular kinds of *tent* are, रावटी *or* राहुटी, बेचोबा *or* बिचवा, पाल*m.*

Cap of leather attached to the ends of a wall, &c. of a t. कट*m.*

Porch of a t. तयारी *or* तैंगारी*f.*

Rope of a t. तणावा*m.* तनाव*f.* तनयी*f.* ओढण*n.f.*

Wall of a t. कनात *or* थ*f.*

2 *roll of lint, &c.* वत्ती*f.*

TENTED, *a. covered with tents.* डेरे दिल्हेला, तंबू दिल्हेला, डेऱ्यांचा, & c. शिबिराच्छन्न, शिबिरावृत.

TENTER, TENTER-HOOK, *n. hook for stretching on.* ताणण्याची अंकडी*f.*

To be on the t-hooks. गळां लागणें, ओढाताण*f.* असणें *g. of s.*

To keep on t.-hooks. ताणणें, ओढाताण *f.* करणें *g. of o.* ओढून धरणें.

Tenth, *a.* दहावा *or* दाहवा, दशम.

Tenth, *n. tenth part.* दहावा वांटा *m.*-हिस्सा *m.*-&c. दशमांश *m.* दहक *m*

Tenuity, *n.* v. A. पातळपणा *m.* बारिकपणा *m.* &c. बारकाई *f.* बारकावा *m.* सूक्ष्मता *f.*

Tenuous, *a.* v. Thin. पातळ, बारीक, सूक्ष्म.

Tenure, *n. manner of holding lands, tenements, &c.* सत्ताप्रकार *m* स्वत्वप्रकार *m.* स्वत्वविशेष *m.*

Deed of t. सनद *f.* पत्र *n.* पट्टा *m.*

Tepid, *a.* v. Luke-warm. कोमट *or* कोंवट, उबट, सोमाळा, मंदोष्ण, ईषदुष्ण, कोष्ण, अनुष्णाशीत.

Tepidness, Tepidity, *n.* v. A. कोमटपणा *m.* सोमाळेपणा *m.* &c. कोमटाई *f.* कोष्णता *f.* मंदोष्णता *f.* &c.

Tergiversation, *n.* v. Evasion. अकडंनिकडं *n.* इधरतिधर *n.* घटपटं *n.* पेचपाच *m.* हीना *f.n.*

Term, *n. limit,* v. Bound. मर्यादा *f,* सीमा *pop.* सीव *f.*

2 v. Word, Name. नाम *n.* संज्ञा *f.* अभिधान *n.*

3 *limited time,* v. Period. मुदत *or* मुद्दत *f.* वायदा *m.* ठेप *f.* पल्ला *m.* अवधि *m. f.* अहर्गण *m.*

Stated or appointed t. बंदीमुदत *f.*

Undetermined t. कच्चीमुदत *or* खुलीमुदत *f.*

4 terms; *quality of intercourse.* बोलण्याचालण्याचा भाव *m.*

Good t. रहसाळी *f.* रहस्य *n.* सुलूक *or* ख *m.* बनात *m.* संनिति *f.*

Ill t वांक *n.* वांकडेपण *n.* वांकपण *m.* विनुष्टपण *n. v.* पड.

Non-speaking t. अबोला *m. v.* धर.

Person on ill t. with. वांकडा.

5 terms; *conditions.* संकेत *m.* प्रतिज्ञा *f.* अट *f.* अड *f.*

Lowest t. or price. निदान *n.*

To state one's ultimate t. शेवटच्या बांधण्यास पाणी *n.* मोडणें.

6 See Session.

To Term, *v. a.* v. To Call. बोलणें, ह्मणणें, नाम *n.*-संज्ञा *f.*-अभिधान *n.*-&c. देणें-ठेवणें.

Termagant, *n.* v. Scold, Shrew. केगया *f.* केगामती *f.* केकेयी *f.* केकसा *f.* केकसामावसी *f.* कलहांतरिता *f.* वाघीण *f.* खेदडीचायकी *f.* केदाशीण *f.*

Termes, *n. white ant.* वाळवी *f.* उदई *or* उभई *f.*

To Terminate, *v. a. limit,* v. To Bound. सीमा *f.*-मर्यादा *f.*-हद्द *f.* &c. ठेवणें-बांधणें-घालणें.

3 v. To End. संपवणें, समाप्त-&c. करणें, समाप्ति *f.*-&c. करणें *g. of o.*

To Terminate, *v. n.* v. To End. संपणें, उरकणें, समाप्त-&c. होणें, शेवट *m.*-समाप्ति *f.*-&c होणें *g. of s.*

Termination, *n.* v. End. अंत *m.* शेवट *m.* अवधि *m.* अवसान *n.*

2—in grammar. अंत *m.* अंत्यवर्ण *m.*

Terrace, *n. raised bank or mound of earth, &c.* भमभमा *m.* भमामा *m.* ओटा *m.*—square, चौथरा *m.*

T. in front of a door. देवडी *or* ढी *or* देहुडो *f.* देहली *f.*

2—on the top of a house; *flat roof of earth.* माळवदन. भावें *n.* —of *chunam.* गच्ची *f.* अट्टालिका *pop.* अटाली *or* ळी *f.*

Terraqueous, *a. consisting of land and water.* खुश्कीचा आणि पाण्याचा, जलस्थलमय, जलस्थलात्मक.

Terreous, *a.* v. Earthen. मातीचा, मृन्मीकामय.

Terrestrial, Terrene, *a.* v. Earthen. मातीचा, मृन्मिकामय, पार्थिव.

2 *belonging to this earth* v. Earthly. भूलोकचा, भूलोकींचा, भूलोकसंबंधी, ऐहलौकिक, भौम, भूलोकस्थ.

3—of animals. भूचर, स्थलचर.

Terrible, Terrific, *a.* v. Fearful. घोर, अघोर, भयानक, भयकर, भयावह, दारूण, कराल, रौद्र, क्रूर.

2 *severe, oppressive, violent, excessive.* मोठा, जबर, जबरा, जबरदस्त, भारी, जोराचा, अनर्थाचा, पराकाष्ठेचा.

Terribleness, *n.* v. A. 1. घोरपणा *m.* अघोरपणा *m.* &c. भयानकता *f.* भयंकरता *f.* &c.

2 मोठेपणा *m.* जबरपणा *m.* &c.

Terribly, *adv.* v. A. 1. भयवाटायाजोगा-सारखा *decl.* भयवाटेसा *decl.* भयसुटेसा *decl.*

2 भारी, फार, अतिशय, अनर्थ, अनर्थ मांडून.

To Terrify, *v. a.* v. To Frighten. भिववणें, भय *n.* बसवणें-भरणें, पांचावर धारण *f.* बसवणें *g. of o.* पांचाची धारण *f.* बसवणें *with* वर *of o.* त्रेधा *f.* करणें *g. of o.*

Territorial, *a. belonging, &c. to territory.* अमलांतल्या देशाविषयींचा, मुलकी, राष्ट्रीय, राष्ट्रसंबंधी-विषयक.

Territory, *n. land within one's jurisdiction,* v. Kingdom, Country. अमलांतलादेश *m.*-मुलूक *m.* राज्य *n.* राष्ट्र *n.* देश *m.*

Terror, *n.* v. Fright, Fear. भय *n.* भास्ती *f.* भपाका *m.* भीति *f* त्रास *m.* गात्रभंग *m.* त्रेधा *f.* घोरभय *n.*

2 *cause of fear.* भय *n.* भयहेतु *m.* भयकारण *n.*

Terse, *a. neat and clear.* सफईचा *or* सफाईचा, साफ, नेटका, नीटनेटका.

Terseness, *n.* v. A. सफई *or* सफाई *f.* साफपणा *m.* नेटकेपणा *m.*

Tertian, *n.*—the fever. निजांतरातापम. तिजारें *n.* त्र्याहिकज्वर *m.*

Tessellated, *a. checkered, formed in little squares.* खिडकीदार, जाळीदार, चौकड्यांचा, चौकद्यांचा.

Test, *n.* v. Trial. पारख *f.* परीक्षा *f.* कसोटी *f.*

2 *means of trial.* कसोटी *f.* परीक्षासाधन *n.*

To Test, *v. a.* v. To Try. पारखणें, पाहणें, पडताळणें *or* पडताळणें, पडताळून पाहणें, परीक्षणें, पडताळा *m.* पाहणें *or* ताडून पाहणें, पडोसा *m.* पाहणें *g. of o.* कसोटी *f.*-कस *m.* पाहणें *g. of o.*

Testaceous, *a. having a hard shell.* शिंपल्याचा, शंखनिवासी, शंखविशिष्ट.

Testament, *n.* v. Will. मृत्युलेख *m.* मृतलेख *m.* मृतपत्र *n.* मरणपत्र *n.*

Testamentary, *a. belonging, &c. to a testament.* मृत्युलेखाविषयींचा, मृतलेखसंबंधी-विषयक, मृतपत्रसंबंधी-विषयक.

2 *given by testament.* मृत्युलेखांत दिलेला, मृतलेखदत्त.

Testator, *n. maker of a testament.* मृत्युलेखकरणारा, मृत्युलेखाचाधनी, मृतलेखकर्ता.

Testicle, *n.*—the seminal organ. अंड *n. pop.* अंड *or* आंड *m.* (*dim.* अंडकुली *f. or* लें *n.* अंडकूल *n.* अंडुकली *f. or* लें *n.*) मुष्क *m.* कोश *or* कोष *m.* बी *f.* कोय *f.*

Testicles. अंडकोश *m.* अंडकुली *f. or* लें *n.* अंडकूल *n.* अंडुकली *f. or* लें *n.* वृषण *m.* अंडद्वय *n.* अंडयुग्म *n.* मुष्कद्वय *n.*

Enlargement of a t. (or scrotum). कोशवृद्धि *f.* अंडवृद्धि *f.*

Having testicles. अंडील.

Swelled t. बुरांड *m.* बृहदंड *n.*

Swelling of t. अंडशोफ *m.*

To TESTIFY, *v. n. bear witness, give evidence.* साक्ष *f.*–साक्षी *f.*–ग्वाही *f.*–शाहिदी *f* –&c. भरणें–देणें.

2 See To AFFIRM, To CERTIFY.

To TESTIFY, *v. a. affirm in evidence, witness to.* साक्ष *f.*–साक्षी *f.* –&c. भरणें–देणें *g. of o.*

2 See To DECLARE, To PUBLISH.

TESTIMONIAL, *n. writing or certificate in favour of.* खातरीचा कागद *m.*–लेख *m.*–&c. पत्र *n* (in comp. as शुद्धिपत्र, अजितपत्र, आब्रूपत्र, &c.), सरटिफिकेट *n.* from the English *certificate* is common.

TESTIMONY, *n.* v. EVIDENCE. साक्ष *f.* ग्वाही *f.* जबानी *f.*—as one of the kinds of *evidence.* शब्द *m.*

Oral t. तोंडजबानी *f.* मुखजबानी *f.*

TESTINESS, *n.* v. A. खिसखिशेपणा *m.* तिडतिडेपणा *m* तुसडेपणा *m.* &c. खिसखीस *f.* खलेली *f.*

TESTY, *a.* v. CROSS, PEEVISH. खिसखिशा, तिडनिडा, तुसडा, कैदी, खलेल, खडतर.

TETE A TETE. तोंडास तोंड, नोंडातोंडीं, तोंडचे तोंडीं.

TETHER, *n. rope by which a beast is tied for grazing* चारण्याची –चारणीची सडक *f.*–सोल *f.*–दोरी *f.* चारणीचें चऱ्हाट *n.*

To give a long t. सैल दोरी *f.* देणें.

To TETHER, *v. a. tie up with a tether.* चरायासाठीं दोरीलावून *or* देऊन बांधणें.

TETOTUM, *n.*—the plaything कोईळ *f.* कोयाळ *f.* कोकाटी *f.* भिंगरी *or* भिंगोरी *f.* भ्रमरी *f.*

TETRAD, *n. aggregate of four.* चौकडी *f.* चतुष्क *n.* चतुष्टय *n.*

TETRAGONAL, *a. having four angles.* चौकोणी.

TETRAPETALOUS, *a. having four petals.* चौपाखी, चौपाकळी.

TETTER, *n.*—the disease. चक्रंदळ *n.* दाद *f.*

TEXT, *n. subject of the comment.* मूलग्रंथ *m.* पांक्तग्रंथ *m.* प्रतीक *n.* मूल *or* ळ *n.*

2 *sentence of Scripture.* विधि *m.* वचन *n.* वाक्य *n*

TEXTUAL, *a. contained in the text.* वचनांतला, वाचनिक.

TEXTURE, *n. web.* विणलेलें कापड *n.*–वस्त्र *n.* विण *n.*

Opening in a t. सर *m.* सरी *f.*

To have or get openings in t. सरकटणें.

2 *manner or quality of weaving.* विणकर *f.* वीण *f.* विणणें *n.* सूत *n.* खुमास *f.* वाणाताणा *or* ताणावाणा *m.* पोत *m. n.* सूतपोत *m. n.* खेटणी *f.* बनावट *f.*

Of coarse t. जाडसुती. भरडसुती.

Of fine t. तलमसुती.

Of flimsy t. वालीप *or* फ.

Of good t. सपोत.

Of loose or open t. बरळ, विरळ *or* ळ, विरूळ, पातळ, झिरझिरा, झिरझिरीत *or* झरझरीत, पिळपिळीत, बरगळ

Of strong t. घनवट, घनगट.

THAN, *adv.* पेक्षां, हून, अपेक्षया (in comp. as तदपेक्षया, मदपेक्षया).

To THANK, *v. a. express gratitude to.* अभिरीपणा *m.*–उपकारीपणा *m.*–&c. दाखवणें–दर्शवणें, आभार *m.*–उपकार *m.*–&c. मानणें–स्वीकारणें–&c. कृतज्ञताप्रकाश *m.*–कृतज्ञताकथन *n.*–&c. करणें.

THANK, THANKS, *n. expression of gratitude.* उपकाराचें–&c. वाखाणणें *n.*–वाखाणणी *f.* उपकारस्वीकार *m.* उपकाराभिवाद *m.* उपकारस्तुति *f.* कृतज्ञताकथन *n.* कृतज्ञतादर्शन *n.* कृतज्ञताप्रकाश *m.*

THANKFUL, *a. grateful.* उपकारी, आभारी, उपकार वाखाणणारा, उपकारवाखाणण्याचा, उपकारज्ञ, कृतज्ञ, कृतज्ञतादर्शक–कथक–प्रकाशक, उपकाराभिनादक.

THANKFULLY, *adv.* v. A. उपकारी–&c. होऊन, उपकार जाणून–मानून–&c. कृतज्ञतापूर्वक, &c.

THANKFULNESS, *n.* v. A. उपकारीपणा *m.* आभारीपणा *m.* उपकारज्ञता *f.* कृतज्ञता *f.*

THANKLESS, *a.* See UNGRATEFUL. 2 *not bringing thanks.* अनुपकाराचा, उपकाराभिवादशून्य.

THANK-WORTHY. See PRAISE-WORTHY.

THAT, *pron.* तो, (तो, ती, तें).

That like. तसला.

Upon or after t. तदनंतर, तदुत्तर, तदुपरि, तदुपरांत, तदुपरांतीक.

2 *which, who;*—relat to the antec. जो, (जो, जी, जें)

THAT, *conj.* कीं, जे.

THATCH, *n. straw, &c. covering a house.* छप्पर *n.* शाकार *or* शेकार *m.* शाकारणी *f.* केंवळा *m.* केंवळी *f.* केंवळ *n.* कोलवा *m*

Bundle of old t. ढोवळा *m.*

Frame of t. थाट *m.*

Layer of grass in t. पोव *m.*

Matter for t. (grass, &c.). कुईट *n.*

Old and rotten t. केंवळ *n.* कोलवा *m.*

To THATCH, *v. a.* v. N. शाकारणें *or* शेकारणें, शिवणें, घर *n.* नेसवणे, छप्परबंदी *f.*–&c. करणें, गवत *n* –कोलवा *m* –शाकार *m.*–&c. घालणें.

Cost of thatching. शिवणावळ *f.*

THATCHED, *p.* v. V. शाकारलेला, &c. गवताचा, घासाचा, &c. गवती, तणवी, कुयटारू, छप्परी, केंवळ्याचा, कोलव्याचा, केंवळी.

THATCHER, *n.* THATCHING. *p. a* v. V. शेकारणारा, &c. छप्परबंद, शिवणकर.

Needle of t. पोवा *m.*

Stick of t. to toss up grass. दिरा *m.*

To THAW. See To MELT.

THAW, *n. melting of snow, ice, &c* बर्फाचा थिजलेल्यापाण्याचा–&c. पाघळ *m.*–पाझर *m.* हिमद्रव *m.*

THE. The Student is referred to Grammarians for information respecting the use of the article in Maráthí.

THEATRE, *n. play house.* नाटकाचें घर *n.* नाट्यशाला *f.* नाटकशाला *f* नाटकगृह *n.* नृत्यशाला *f.*

Tiring room of a t. नेपथ्य *n*

2 *stage, arena,* lit. fig. भूमि *f* भूमिका *f.* अखाडा *m.* फड *m.* रंगण *pop.* रंगण *n.* रंगभूमि *f.* रंग *m.*

THEATRIC, THEATRICAL, *a. pertaining, &c. to a theatre or to performers.* नाटकाचा, नाट्याचा, सोंगाड्यांचा, नाट्यशालेचा, &c. नाटकी, सोंगसंपादणीचा, नाटकीय, नाट्यशाल्यासंबंधी–विषयक, नाटकसंबंधी–विषयक.

THEFT, *n. stealing.* चोरी *f.* तस्करी *f.* चौर्य *n.* चौर्यकर्म *n.* तास्कर्य *n.* स्तेय *n.* रतेय *n.*

2 *thing stolen.* चोरीचा माल *m.*–डाग *m.*–डागिणा *m.*

THEIR, *pron.* त्यांचा, ह्यांचा *or* यांचा.

THEISM, *n.—opposed to* Atheism. आस्तिक्य *n.* आस्तिक्यमत *n.* आस्तिक्यवाद *m.* ईश्वरवाद *m.* ईश्वरमत *n.*

THEIST, *n.—opposed to* Atheist. आस्तिक, आस्तिक्यवादी, ईश्वरवादी.

THEISTICAL, *a. belonging, &c. to theism.* आस्तिक्याचा, आस्तिक्यमताचा, &c. आस्तिक्यमतसंबंधी–विषयक.

THEME, *n. topic, &c.* v. SUBJECT. प्रकरण *n.* विषय *m.* विंध *n.*

2 *short dissertation.* लहानसा ग्रंथ *m.* अल्पप्रबंध *m.*

THEN, *adv. at that time.* तेव्हां, त्यावेळेस, त्यासमयीं, तधीं, तत्काळ, तेधवां, तदा, तंव *or* तों.

Till t. तोंपर्यंत, तोंपावेतों, तोंवर.

2 *afterwards.* मग, त्यावर, नंतर, त्यानंतर, तदनंतर, तदुत्तर, तदुपरि, तदुपरांत, तदुपरांतीक, उपर.

3 *in that case.* तर, तरी, मग, म्हणजे *or* म्हणजेल, एकुण *or* न.

T. indeed. T.—emphatic तरच, तरीच.

Now and then, v. Now. कधी मधीं.

THENCE, *adv. from that place.* तेथून, तेथपासून, त्या स्थळाहून-पासून, &c. तिकडून.

2 *from that time.* तेव्हांपासून, त्यावेळे-काळा-समया-&c. पासून.

3 See THEREFORE.

THENCEFORTH, THENCEFORWARD, *adv. from that time onward.* तेव्हांपासून, तेव्हांपासून पुढे, त्यापासून, त्यापासून पुढे, ततःप्रभृति, ततआरभ्य, तत्कालावधि.

THEOCRACY, *n. government immediately by God.* ईश्वरकर्तृकराज्यn. ईश्वरकर्तृकशासनn.

THEOGONY, *n.*—in mythology. देवोत्पत्ति *f.* दैवसर्गm.

THEOLOGIAN, *n. person versed in theology.* परमार्थज्ञानी वेत्ता, ब्रह्मज्ञानी, ब्रह्मविद्यावेत्ता, वेदांती, अध्यात्मी, मुल्ला (amongst Múhammadans).

THEOLOGICAL, *a. pertaining, &c. to theology.* देवज्ञानाचा, परमार्थज्ञानाचा, परमार्थप्रकरणाचा, वेदांताचा, &c. वेदांतविषयींचा, &c परमार्थविद्याविषयक-संबंधी, अध्यात्मज्ञानसंबंधी-विषयक.

THEOLOGY, *n. science of God and divine things, divinity.* देवज्ञानn. परमार्थज्ञानn. परमार्थविद्या *f.* ब्रह्मज्ञानn. ब्रह्मविद्या *f.* वेदांतm. तत्वज्ञानn. तत्वविद्या *f.* अध्यात्मज्ञानn. अध्यात्मविद्या *f.* परमार्थप्रकरणn. ब्रह्मज्ञानप्रकरणn.

THEOREM, *n. proposition to be proved.* प्रमेयn. प्रमेयोपपाद्यn.

THEORETICAL, *a. speculative, not practical.* कल्पनेचा, &c मानसिक, काल्पनिक, मनोमय, अनुमानसिद्ध, अनुमानमूलक, व्यवहारागम्य, अव्यावहारिक.

THEORIST, THEORIZER, *n.* v. V कल्पना-&c. करणारा काढणारा-&c. उपपत्ति लावणारा.

To THEORIZE, *v. n. form a theory, speculate.* कल्पना *f.*-तर्कm.-वितर्कm.*pl.*-युक्ति *f.*-&c. करणें-काढणें-रचणें-बांधणें, तर्करचना *f.*-वितर्करचना *f.*-&c. करणें, वितर्कणें, उपपत्ति *f.* लावणें.

THEORY, *n. speculation, scheme, &c.* कल्पना *f.* तर्कm. वितर्कm.*pl.* मानससृष्टि *f.* मनःकल्पना *f.* अनुमानn.

2 *exposition of principles.* उपपत्ति *f.* युक्ति *f.* शास्त्रn. शास्त्रार्थm. बीजनिर्देशm. इतिकर्तव्यताव्याख्या *f.*

THEOSOPHICAL, *a.* v. N. तत्वज्ञानी, ब्रह्मज्ञानी

THEOSOPHY, *n. knowledge of God,* v. THEOLOGY. तत्वज्ञानn. ब्रह्मज्ञानn.

THERAPEUTIC, *a. curative.* उपायप्रकरणाचा, उपायप्रकरणातला, रोगनिवारक-प्रतिकारक-परिहारक.

THERE, *adv. in that place.* तेथें *or* तिथें, तिकडें, त्याठिकाणीं-त्यळीं स्थानीं-&c. तत्र.

Here and there, v. HERE. इकडे तिकडे, इकडे तिकडे, जागोजाग, जागजागीं, ठिकाणठिकाणीं.

There, when prefixed to prepositions (as there-after, there-at, there-by, there-from, there-in, there-upon, &c. &c.) and forming with them compound words, has the signification of *that* or *this*, and may be rendered accordingly; as *there-by* त्याकडून, *there-on* त्यावर, &c. Two or three of these compounds are inserted in their order.

THEREABOUT, THEREABOUTS, *near that place.* आगेमागे, अरता परता *decl.* आदिपश्चात्.

2 *nearly that number or quantity.* See ABOUT.

THEREFORE, *adv. for that or this reason* ह्याणून, त्या-यामुळें-स्तव-साठीं-&c. त्यास, यावरून, तस्मात्, सबब, त्याअर्थी (correl. with ज्या-अर्थी), अर्थात्, लागेंसाठीं.

THEREOF, *a. belonging to that place* तेथचा *or* ला, तेथील, तिकडचा *or* ला, तिकडील, तत्रस्थ, तत्स्थानिक, तत्स्थानीय.

THERMOMETER, *n. instrument for measuring heat.* ऊनमोजायाचें यंत्रn. शीतोष्णमापकयंत्रn.

THESIS, *n.* v. POSITION. पक्षm. पूर्वपक्षm. प्रतिज्ञा *f.*

THEY, *pro.* See HE. 2—used indefinitely. लोकm. जनm. माणसेंn.*pl.*

THICK, *a. not thin.* जाडा, जाड, जाडगा, दाट, मोठा *or* मोटा, घन *pop.* घण, स्थूल *pop.* ळ, घस्मर, मोठाघाटा.

Thickish. घनसर *or* घणसर

2—in geometry. घन.

3 *not dilute, &c.* घट्ट, दाट, जाडा, जाड, गाढा, घन *pop.* घण, खर, सघन.

4 *turbid,* v. MUDDY. गढूळ, उढूळ, गदळ, राट.

5 *crowding together, close.* दाट, दाटीचा, घन *pop.* घण, गच्च, सघन, अनिरल.

6 *closely set with.* दाट, घन.

7—of darkness. दाट, घोर, गाढ, गडद, घन, घनघोर *or* घनागोर, घोरांदर, निबिड, सांद्र.

8—the voice. कुंद, दाटलेला, दाटल्यासारखा, घोघरा.

9—foliage, a wood, &c. दाट, गच्च, निबिड, गर्दीबाज *or* गर्दीबाज, गडद, घण, गाढ, सघन, सांद्र, घोर, घनघोर, किर्र.

10 v. COARSE. जाड, लट्ट, लठ्ठा, रटाळा.

THICK, *n.* v. HEIGHT. भर (in comp. as a prefix, as भरलढाई the thick of the fight, &c.) ऐन (in comp. as a prefix), जोरm. जोरगत *f.* उभानn.

THICK, THICKLY, *adv.* v. A. 5. 6. दाट, दाटपणें, गच्च, घण.

I *to a great depth,*—any thing spread. दाट, दाटपणें, घण, घट्ट.

II *in quick succession.* लागोपाठ, पाठोपाठ, मागोमाग, लगोलग, देवडीनें, टिपरघाईनें.

To THICKEN, *v. a.* (milk or liquids). दाट-घट्ट-&c. करणें, भळवणें, अळणें, अटणें, भिजवणें, जमवणें.

Material (flour, earth, &c.) used to t. मिळणn. मिळवणn.

To THICKEN, *v. n.*—milk or other liquid. अटणें, अळणें, गोठणें, दाटणें, जमणें, भिजणें, दाट-घट्ट-&c. होणें, सांखणें, सांखळणें, मांगुळणें.

2 *crowd together, close.* जमणें, दाटणें, दाटी *f.*-&c. होणें *g of s.*

3—darkness. दाटणें

4—the voice. दाटणें.

5 *become animated,*—a fight, &c. तडाखा m.-कडाखा m.-&c. होऊं लागणें, तडाख्यावर-कडाख्यावर-घाईनर-टिपर घाईवर-&c. येणें.

THICKENED, *p.* v. V. A. 1. घट्टकेलेला, &c. अटींत घनीकृत.

THICKENING, *n. material used to thicken a liquid.* मिळणn. मिळवणn.

THICKET, *n. thick collection of shrubs, &c.* झाडी *f.* झाडोराm. झाळी *f.* झाळ *f.* गचाड *or* गिचाडn. झुडपें *or* झुडूपn. लुंगाडn.

Brushwood t. बुरटें (*or* बुरट, बुराट, बुरांट, बुरटें)n.

THICK-HEADED. See STUPID.

THICKNESS, *n. v.* A. 1. जाडपणा*m.* &c. जाडी*f.* पिड*m.* घनता*f.* स्थौल्य*n.* स्थूलता*f.*
2 घनता*f.* वेध*m.*
3 घट्टपणा*m.* दाटपणा*m.* &c. घट्टाई*f.* दाटण*f.* घट्ट*m.*
4 गदळपणा*m.* &c
5 *and* CROWDEDNESS. दाटपणा*m.* & c. दाटी*f.*
6 दाटपणा*m.* दाटी*f.* घनत्व*n.* स्थौल्य*n.* स्थूलता*f.*
7 दाटपणा*m.* गाढपणा*m.* निबिडपणा*m.* &c.
8 कुंदपणा*m.* घोगरेपणा*m.* दाटलेपणा*m.*
9 दाटी*f.* दाटपणा*m.* &c. गचाड *or* गिचाडn नैबिड्य*n.*

THICKSET, *a* v. COMPACT. भरींव, भरत, घट्ट.

THIEF, *n. one who commits theft.* चोर, चोरी-&c. करणारा, चोरटा, तस्कर, स्तेन, स्तेयी, परद्रव्यहरक, चौर्यकर्ता.—as expressing *one given to petty theft, a pilferer, picker and stealer, &c.* भुटे *or* भुट्टेचोर, उचव्या, उपव्या, उचक्या, भामव्या *or* भावव्या.
An arrant t. खानचोर, खानोरी चोर.

To THIEVE, *v. n. practice theft.* चोरी*f* -तस्करी*f* -चोरचाळे*m pl.* -चोरटे चाळे*m pl.*-चौर्य*n.*-चौर्यकर्म*n.*-& c. करणें

THIEVERY, *n practice of theft.* चोरी*f* तस्करी*f.* चोरटा धंदा*m.* चोरचाळे*m.pl.* चोरटेचाळे*m pl.* चोरटी विद्या*f.*

THIEVISH, *a. given to stealing* चोरटा, चोरीकरण्याचे स्वभावाचा, हाताळ, उचव्या, भामव्या, चौर्यशील, चौर्यबुद्धि, चौर्यासक्त, चौर्यलंपट-प्रवण-&c.
T. practices, *v.* THIEVERY. चोरचाळे*m.pl.*

THIEVISHNESS, *n.* v. A. चोरटेपणा*m.* चोरी करण्याचा स्वभाव*m.* उचलेपणा*m.* भामटेपणा*m.* चौर्यशीलता*f.* चौर्यासक्ति*f.* चौर्यबुद्धि*f.*

THIGH, *n.*—the part of the body. जांघ *or* जांग*f.* मांडी*f.* जंघा*f.*—contemptuously. जांगडn.
Blade of the t.-bone. फरा*m.*

THILL, *n. shaft of a cart, &c.* गाडीची-&c. दांडी*f.*

THILL-HORSE, THILLER, *n. horse between the thills; last horse of a team.* भूरकरी, धुरेचा घोडा*m.*

THIMBLE, *n. metal cap for the finger* अंगुस्त्राण*n.* बोट*n.*

THIN, *a. not thick.* पातळ, बारीक.
2 *rare, subtil, &c.* पातळ, बारीक, सूक्ष्म.
3—of liquids; *dilute, &c.* v. WASHY. पातळ, फिळफिळीत, बरबरीत, सरबरीत.
4 v. SLENDER, LEAN. बारीक, पातळ, पातळांगी, रुंगाळा, तंनारा, तनु, कमननूक, क्षीण, कृश, कृशांग.
5 *not close, not crowding, &c.* पातळ, विरल *or* ळ *or* विरूळ, विमकळ, मोकळा.
6 *of loose texture.* पातळ, बरळ, बरगळ, विरल *or* ळ *or* विरूळ, झिरझिरा, झिरझिरीत *or* झरझरीत, विरविरीत, पिळपिळीत.

THIN, THINLY, *adv.* v. A. 1. पातळ, बारीक.
5 पातळ, विरळ, विमकळ.

To THIN, *v. a. make thin, attenuate, &c.* पातळ-बारीक-सूक्ष्म-&c. करणें, पातळपणा*m.*-&c. आणणें, पातळपणा*m.*-पातळी*f.*-&c. करणें *g. of o.*
2 *make less crowded.* पातळ-विरळ-विमकळ-&c. करणें, पातळाई*f.* -पातळी*f.*-&c. करणें *g. of o.*

THIN-SKINNED, *a.* कागदी.

THIN-VISAGED, *a.* गालचिंबा.

THINE, *a.* तुझा, त्वदीय, तव, तवक.

THING, *n. substance.* वस्तु*n.* (*pop.* वस्तु*f. and, vulg.* वस्त*f.*) पदार्थ*m.* चीज*f.* जिन्नस*m.f.* द्रव्य*n.* अर्थ*m.* विषय*m.* भूत*n.*
Shapeless or clumsy t. तांदळा*m.*
That is neither one t. nor the other. दुभड.
Things, *goods, chattels, traps, &c.* v. GOOD. सामान*n.* जीच वस्त*f.* वस्त्रपात्र*n.*
2 *matter, business, &c.* v. AFFAIR. गोष्ट*f.* विषय*m.* पदार्थ*n.*
3—in contempt, &c. चीज*f.n.* पदार्थ*m.*
Poor t. बापडा, बिचारा, बापडाबिचारा.
4 *a portion, something.* कांहीं.

THINGUMBOB, *n.* दगड्या धोंड्या*m.*

To THINK, *v. n. have ideas in the mind, exercise the mind.* चितणें, चितन*n.*-चिंता*f*-चितणूक*f.*-चेतन्य*n.*- मानसव्यापार*m.*- मनोव्यापार*m.*-& c. करणें.
To t. highly of one's self. ओढून आणणें.
2 *opine, hold as an opinion.* समजणें, वाटणें *in. con.* भासणें *in. con.* भावना*f.*-बुद्धि*f.*-तर्क*m.*-ग्रह*m.*-मन*n.*-समज*m.*-समजूत*f.*-निश्चय*m.*-& c. असणें *g. of s.*
3 *suppose, fancy, imagine.* समजणें, कल्पिणें, वाटणें *in. con.* कल्पना*f.*-भावना*f.*- तर्क*m.*-&c. करणें *and, with in. con.* होणें-येणें, मनांत-&c. आणणें-धरणें, मनांत-दिलांत-&c. येणें, मनदेवता*f.*-मनपिगळा*m.*-मनपिगळी*f.* लवणें-धावणें.
One would think. जणू.
4 v. To INTEND. मनांत-दिलांत-&c. येणें-असणें-*g. of s.* चितणें.
5 *muse, meditate, consider.* चिंतणें, पाहणें, विचार*m.* करणें-पाहणें, मनन*n.*-चिंतन*n* -ध्यान*n.*-&c. करणें, विचारांत-&c असणें.
To t. about. मनास आणणें.
To t. constantly upon. स्मरणी*f.* घेणें *g. of o.*
To t. over, *ponder what has been said to one.* चिंतणी*f.*-चिंतनिका*f.* करणें.
6 of; v. To RECOLLECT. आठवण*f.*-स्मरण*n.* करणें, अठवणें *in. con.*
7 on; upon; *excogitate.* मनन करून-&c. काढणें-योजणें-रचणें, कल्पिणें.

To THINK, *v. a. imagine, conceive.* कल्पिणें, कल्पना*f.*-&c. करणें *g. of o.* मनांत-दिलांत-&c. आणणें-धरणें.
2 *consider, regard, believe, reckon.* मानणें, धरणें, लेखणें, मोजणें, भावणें.

THINKER, *n.* THINKING, *p. a.* v. V. N. 1. चिंतणारा, चिंतक, चिंतन-&c. कर्ता-कारी.

THINNESS, *n.* v. A. 1. पातळपणा*m.* &c. पातळी*f.* पातळाई*f.* बारकाई*f.* बारकावा*m.*
2 पातळपणा*m.* &c. पातळी*f.* पातळाई*f.* बारकाई*f.* बारकावा*m.* सूक्ष्मता*f.* सौक्ष्म्य*n.*
3 पातळपणा*m.* &c. पातळी*f.* पातळाई*f.*
4 पातळपणा*m.* पातळी*f.* पातळाई*f.* बारकाई*f.* बारकावा*m.* कृशता*f.* काईर्य*n.* तानव*n.*
5 पातळपणा*m.* विसकळपणा*m.* विरळपणा*m.* &c. पातळाई*f.* पातळी*f.*
6 पातळपणा*m.* बरळपणा*m.* &c. पातळी*f.* पातळाई*f.*

THIRD, *a.*—the ordinal. तिसरा, तृतीय, तिजा.

THIRD, *n. third part.* तिसरा वांटा*m.*-हिस्सा*m.*-अंश*m.*-&c. तिजाई*f.* तिसरावा*m.* तृतीयांश*m.*

THIRDLY, *adv. in the third place.* तिसऱ्याने, तृतीयतः.

THIRST, *n. desire to drink.* ताहान *or* तान*f.* प्यास*m.f.* पिपासा*f.* पानेच्छा*f.* तृषा*f.*
Excessive t. शोष *pop.* सोख*m.* जलशोष*m.* शोषकत्व*n.*

Slacking of t. तहानमोड *f.*
To quench t. तहान *f* घालवणें
2 fig. *vehement longing*, v. Desire, Itch. तहान *f.* तृषा *f.* तृष्णा *f.* प्यास *m. f.* सोस *m.* हव्यास *m.* खुमखुम *f* खुरखुर *f.*
T. of wealth धनाशा *f.*

To Thirst, *v. n.* v. N. 1. तहान *f.*-&c. लागणें *in. con.* तृषेंत, तान्हणें *or* तान्हावणें, तरसणें
2 fig. *hanker, long*, v. To Desire. सोस *m* -हव्यास *m* -&c. लागणें *in. con.* तृषेंत, प्राण *m* सोंवणें *g. of s*

Thirster, *n.* Thirsting, *p. a.* Thirsty, *a.* v V. 1. तहान लागलेला, तान्हेला *or* तान्हेला, तान्हाळू, तृषावान्, तृषित, तृषान्वित, तृषायुक्त, तर्षित, सतृट्, पिपासु,—in high degree, तृषाकुल, तृषातुर, तृषाविष्ट, तृषाग्रस्त, तृषाक्रांत, तृषार्त्त, तृषांध, तृषाविह्वल, तृषाभीन.
2 *and* Desirous. सोशी *or* सोंशी, हव्याशी *or* सा, तृषित, सतृष.

Thirteen, *a.* तेरा, त्रयोदश.

Thirty, *a.* तीस, त्रिंशत्,—one एकतीस,—two बत्तीस,—three तेहतीस,—four चौतीस *or* चवतीस,—five पस्तीस,—six छत्तीस,—seven सदतीस, सदतीस,—eight अडतीस, अडतीस,—nine एकूणचाळीस.

This, *a.* हा.

Thistle, *n.*—the plant. उंटकटारा *m. or* री *f.* कांटेसुवकम. These are the *echinops echinatus*. विलायती धोतरा, *or* कांटे धोतरा *m.* which is very common in the Deccan, is something like the thistle.

Thither, Thitherward, *adv.* तिकडे.
Hither and t. इकडेतिकडे.

Thong, *n. leather strap.* वादी *f.* चामोटा *m.* सल *m.* दरत्रा *f.* चर्मपट्टी *f.*

Thoracic, *a. belonging to the thorax or chest.* छातीचा, उराचा, उरांतला, वक्षस्थलसंबंधी, वक्षस्थलस्थ.

Thoral, *a. belonging to a bed or sleeping couch.* खाटेचा, शय्येचा, तल्पसंबंधी.

Thorax, *n. inward part of the breast*, v. Chest. छाती *f.* उर *n. pop.* उर *m.* वक्षःस्थल *n.*

Thorn, *n. tree or shrub armed with thorns* कांटेझाड *n.* कंटकवृक्ष *m.*
Wood of thorns. कांटवन *n.*
2 *thorny bush or branch.* कांटी *f.* कांटेरें *n*
Load or bundle of t.-loppings. झांप *m.* फांस *m.* फेसाटी *f.* पेंढा *n.*
3 *prickle.* कांटा *m.* कंटक *m.*
A bed of thorns, *lit. fig.* कांट्यांचें अंथरूण *n.* इंगळ्यांचें अथरूण *n.* (bed of scorpions), इंगळांचें अंथरूण (bed of live coals).
To be pierced with the thorns of many cares. शरपंजरीं पडणें.
4 fig. *trouble, pest, &c.* कंटक *pop.* काटा *m.* शल्य *pop.* सल *n.*

Thorn-apple, *n.*—*datura.* धत्तूर *pop.* धुतरा *or* धोतरा *m.* कनक *m.*
Some species are, काळा धोतरा *or* कृष्ण धत्तूर, पांढरा धोतरा, विलोरी धोतरा.
Oil extracted from the t. धुतरेल *or* धोतरेल *n.*

Thornless, *a.* कांट्यांनिराळा-वेगळा, विनकांट्याचा, निष्कंटक, कंटकरहित.

Thorny, *a. full of thorns, armed with thorns, &c.* कांट्यांचा, कांटेरा *or* री, कंटकी, सकंटक, कांटेकुट्याचा, कांटेसराट्याचा.
2 fig. *vexatious, perplexing.* जाचाचा, त्रासाचा, जाचणीचा, यातनेचा, जिकिरीचा, सकंटक, सशल्य, कंटकप्रचुर, कंटकबहुल.

Thorough, *a* v. Complete, Perfect. पुरा, पूर्ण, पक्का, पारंगत.
2 *passing through.* आरपार जाणारा-गेलेला, साद्यंत.

Thorough-fare, *n. road or passage quite through.* पाररस्ता *m.* आरपार जाण्याचा रस्ता *m.* राहदारीचा रस्ता *m*
2 *much visited house.* येणारजाणाराचें-आल्यागेल्याचें-&c. घर *n.* उतारचावडी *f.* चावडीचें घर *n.* धर्मसाळ *f.*

Thoroughly, *adv.* v. A. 1. *and* Wholly. पुरेपणीं, पक्केपणीं, पुरतेपणीं, पुरता *decl.* &c. अगदीं, अज्ञीं, अजीबात *or* द, खड्यानखडा.

Thorough-paced, Thorough-sped. See Arrant.

Thou, *pro.* तूं, त्वं

To Thou, *To* Thou and Thee, *v. n. use contemptuous or familiar language, speak in the second person.* तूं मी *adv.*-अरेतुरे *adv.* -हुंवरी तुंवरी *f.*-हवेतुंवेन. *f.*- हुमरी तुमरी *f.*-तेरीमेरी *f.*-अहंत्वंत्वं *n.*-हंत्वंत्वं *n.*-&c. करणें, अरेजारे बोलणें-भाषणें.
To begin to t. and t. एक पदरीवर येणें, एकेरीवर येणें, पायउतारा *adv.* येणें.

Though, *conj.* v. Although. जरी.

Thought, *p.* v. V. A. 1. कल्पिलेला, मनांत आणलेला, &c. चिंतित, कल्पित, भावित, ध्यात.

Thought, *n. operation of the mind, act of thinking.* चिंतन *n.* चिंता *f.* मनन *n.* विचार *m.* मनोव्यापार *m.* अंतःकरणव्यापार *m.* मनश्चेष्टा *f.* अंतःकरणचेष्टा *f.* चित्तव्यापार *m.* चित्तचेष्टा *f.*
In t. word and deed. कायावाचामनेंकरून.
Lost in t. ध्यानस्थ.
Passing or beyond t. अचिंत्य.
Speed or rapidity of t. मनोवेग *m.* मनोगति *f.*
To be in one's thoughts. ध्यानीमनीं-मनींमानसीं- &c. असणें-नसणें.
2 *that which is formed in the mind; idea, conception, fancy, &c.* कल्पना *f.* तर्क *m.* भावना *f.* भान *n.* भास *m.* ग्रह *m.*
Farfetched or forced t. क्लिष्ट कल्पना *f.*
Mad, wild, wicked, &c. t. कुकल्पना *f.* कुतर्क *m.*
3 *that which is entertained in the mind; purpose, sentiment, &c.* v. Mind, Design. मनांतलीगोष्ट *f.* मनांतला विचार *m.* &c. मनोगत *n.* मनोदय *m.* मनोभाव *m.* हृद्गत *n.* मनोवृत्ति *f.* चित्तवृत्ति *f.*
4 thoughts; *mind as directed or applied to a subject*, v. Mind. मन *n.* चित्त *n.* ध्यान *n.* लक्ष्य *n.*
5 v. Care, Concern. काळजी *f.* चिंता *f.*

Thoughtful, *a. thinking, reflecting, &c.* v. Considerate, विचारशील, विचारवान् *pop.* विचारवंत, विचारी, विचारदर्शी, सविचार, मननशील, गंभीर.
2 *meditative, contemplative.* ध्यानी, ध्यानस्थ, ध्याननिष्ठ, ध्यानशील, मननशील.
3 v. Careful, Attentive. दरदी, सचिंत, चिंतावान्, चिंतायुक्त, चिंतातुर.

Thoughtfulness, *n.* v. A. 1. विचारीपणा *m.* विचारशीलता *f.* सविचारता *f.*
2 ध्यानीपणा *m.* ध्यानशीलता *f.* मननशीलता *f.* ध्याननिष्ठा *f.*
3 दरदीपणा *m.*

Thoughtless, *a.* v. Careless, Inconsiderate. अविचारी, अविचारशील, निकाळजी, निश्चिंत, बेदरदी, हीनविचार, हीनविवेक.

Thoughtlessness, *n.* v. A. अविचारीपणा *m.* निकाळजीपणा *m.* निश्चिंतपणा *m.* बेदरदीपणा *m.* &c. विचारहीनता *f.* विचारराहित्य *n.*

Thousand, *a.* हजार, सहस्र, दाहाशें, दशशत.
2—indef. *great number.* लाख, लक्ष.
By thousands. हजारीं, सहस्रशः, सहस्रावधि.

One of a t. *a man superlatively good.* लाखाचा मनुष्य.

THRALLDOM See SLAVERY

To THRASH, &c. See So THRESH.

THREAD, *n. small twist, filament.* दोरा*m* धागा*m* सूत*n.* सूत्र*n* तंतु*m.* (*pop.* तैंत *f.*) तांत *f.* तांतू*m.* तार *f.* दोरक*m.*

Gold or silver t. कलाबतू*m.* जरतार *f.*

Quantity of t. wound over the palm. पुंजा*m.*

Thick-twisted t. खजुरी दोरा*m*

Work with gold t जरदोजी *f.*

Worked with gold or silver t. जरी, जरतारी, जरबाब

Worker in gold t जरदोज

Woven with double threads. दुतार, दुतारी

2 *fig connection of subject.* दोरा*m.* सूत्र अनुसंधान*n.* संधान*n.* पौर्वापर्य अन्वय*m.* अर्थान्वय*m.* अर्थसंदर्भ*m.* कथासंदर्भ*m*

3 *sacred or sacrificial cord of the Hindu.*

Sacred or sacrificial t. जानवें*n.* उपवीत*n.* यज्ञोपवीत*n.* यज्ञसूत्र सावित्रीसूत्र*n.* ब्रह्मसूत्र*n.* The thread or cord is worn over the left shoulder and under the right: that of the *Brâhman* is of cotton, *Munja or Kusha* grass; of the *Kshetriya*, of flax; of the *Vaishya*, of wool. The youths should be invested respectively from 8 to 16, from 11 to 22, from 12 to 24 years of age. Before the shoulder-thread is put on, the youth must be invested with the sacred girdle Certain ceremonies pertaining to this *sacred thread* are, अष्टवर्ग, उन्नेंण & उपाकरण & उपाकर्म, चाखोला, पळसुला, व्रतभिक्षा.

Brâhman fit to be invested with the sacred t. मुंज्या.

Brâhman invested with the sacred t. मुंड्या, वटु, ब्रह्मचारी. उपनीत.

Girdle or twisted thread made of three strings of *Munja* grass worn round the loins by a young Brâhman, मुंज *f.* मौंजी. It is put on at the investiture with the shoulder-cord but previously to it, and must be taken off before marriage.—Brâhman wearing it, मुंड्या,—Ceremony of loosening it. सोडमुंज *f.* समावर्तन*n.*

Knot of sacred t. ब्रह्मगांठ *f.*

Renewal of sacred t. श्रावणी *f.*

Sacred t. as worn by children. बालोपवीत*n.*

Set of threads (5) to make the sacred t. जोडा*m.*

To THREAD, *v. a. pass a thread through; string.* गोवणें, ओवणें, गुंफणें, ग्रंथणें, ग्रंथ*m.*-ग्रंथन*n.*-&c. करणें *g. of o.*

2 (a needle). ओवणें, ओवून देणें, दोर *m.*-&c. घालणें.

THREAD-BARE, *a. having the nap worn off.* जर्जर, झिरझिरा, झिरझिरीत *or* झरझरीत, विरविरीत, फूल झडलेला, विरलेला, फुटीर.

T. cloth. माझांचें जाळें*n.* भूर्जपत्र*n.*

To become t. and thin. विरणें, विरघळणें, उतरणें.

THREAD-INVESTITURE, *n.* v. THREAD, 3. मुंज *f.* मुंजी *f.* मौंजी *f.* मौंजीबंधन*n.* उपनयन*n.* वटूकरण*n.* व्रतबंध*m.*

Altar or seat at a t. i. बहुलें*n.*

Begging and the alms obtained by a Brâhman under t. i. भिक्षाळ *pop.* भिकाळ *f.* व्रतभिक्षा *f.*

Brâhman &c. of whom the t. i. has been omitted. व्रात्य.

Ceremony of eating with his mother of the subject of a t. i. मातृभोजन*n.*

Cloth or garment worn at t. i. वटुवस्त्र*n.* कषाय *f.*

Entertainment given to the subject of a t. i. वटुभोजन*n.*

THREADED. *p.* v. V. 1. गोवलेला, ओवलेला, &c. गुंफित, ग्रंथित

To THREAT, To THREATEN, *v a. denounce future evil to. declare purpose of punishing.* भय*n.*-भाक*m.*-&c दाखवणें *g. of o.* भय*n.*-भाक*m.*-&c. घालणें *g. of o* अनिष्टसूचन*n* -भयसूचन*n.* दंडसूचन*n.*-भयप्रदर्शन*n.*-दंडप्रदर्शन*n.*-&c करणें.

2 *attempt to terrify*, v. To MENACE, To INTIMIDATE. भय*n.* दाखवणें -घालणें, भेडावणें*n.* भेडसावणें*n.* -भेडसावणी *f.*-&c. दाखवणें, भेडसावणें, भेडावणें.

3 *exhibit the appearance of something evil approaching.* रंग*m.* -डौल*m.*-घाट*m.*-पूर्वरूप*n.*-&c. दाखवणें.

THREAT, THREATENING, *n.* v V 1. भय दाखवणें*n* &c दंडसूचन*n.* अनिष्टसूचन*n.* भयसूचन*n.* भयप्रदर्शन*n.* दंडभयप्रदर्शन*n*

2 भेडावणें*n.* भेडसावणें*n.* &c. भेडसावणी *f.* भेडावणी *f.* भभकी *f.* भयप्रदर्शन*n* भबकी *f.*

3—as of ram, &c. रंग*m.* सांड*m.* घाट*m.* पूर्वरूप*n.* डौल*m.*

THREATENER, *n.* THREATENING, *p a* v. V. 1. 2. भय दाखवणारा, भय घालणारा, &c भयप्रदर्शक, भयसूचक, भयप्रदर्शनकर्ता-कारी-&c.

THREE, *a.* तीन, तिघे (used only of living creatures), त्रि (in comp as T.-storied त्रिमजला, T.-cornered त्रिकोनी, & त्रिखणी, तिघडं, तिघडी, तिजोरी, &c.), त्रि (in comp. as त्रिलोक, त्रिभुवन, त्रिपद, त्रिगण, त्रिकोण, त्रिदंड, &c.).

Aggregate of t. v. TRIO. त्रिकूट*n.* त्रय त्रयी *f.* त्रिक*n.* त्रितय*n.*

By threes,—clustering, strung, &c. तिघड.

Composed of threes. तिघड.

T. and a half. अडीच *or* औट.—Multiple of t. and a half. अडीचें *or* औटकें*n.*

THREE-FOLD, *a.* त्रिगुण, तिप्पट, तिहेरा *or* री, तिहिरी.

THREE-JOINTED, *a.* तिपेरी, त्रिपर्व

THREE-LOOPED, *a.* तिफासी.

THREE-SIDED, *a.* तिबाजू.

THREE STRINGED, *a.* तिसुती.

To THRESH, *v n. separate from the husk by beating.* पिटणें, झोडणें, झोडपणें, बडवणें, मळणें, मळणी *f.* करणें-काढणें-घालणें, झोड *f.* काढणें-मारणें *g. of o.* बडवा करणें,—by treading it under the feet of bullocks, मळणें, मळणी *f.* काढणें-करणें-घालणें.

Threshing operations—compreh. चोळणीमळणी *f.*

2 *drub*, v. To BEAT. झोडणें, झोडपणें, धोपटणें, पिटणें, कुटणें, कुदकणें, कुबलणें.

THRESHED, *p.* v. V. 1. झोडलेला, बडवलेला, &c. झोडींव, बडव्याचा, —by the treading of oxen, मळलेला, मळणीचा, खळ्याचा.

2 झोडलेला, पिटलेला, कुटलेला.

THRESHER, *n.* THRESHING, *p. a.* v. V. 1. झोडणारा, मळणारा, बडवणारा, &c. मळणकर.

Corn given to hired threshers. जेवणी *f.*

THRESHING-FEAST, *n.* डहरा *or* डोहरा*m.* रासपूजा *f.*

THRESHING-FLOOR, *n.* खळें*n.*

Bráhman that gleans or begs at a t. खळभट.

General enclosure of the threshing-floors of a village. खळवाडी *f.*

Gleanings or sweeping of a t. and stack-ground. खळें तळणें*n.*

Post of a t. तिवडा*m.*

To lay the t *place corn on it to be trodden out.* पेर*m.* घालणें

THRESHOLD, *n. door-sill, ground under the door, entrance.* दारवटा *or* ठा*m.* देवडी *or* दो *or* देहडी *f.* उंबरा *or* उमरा*m.* उंबरठा*m.* उमरठा*m.* देहली *f.*

Stumble at the t. fig. प्रथमग्रासे मक्षिकापातः.

To mount the t. उमराm. चढणें

To wear the t. of. उमऱ्याची सालf. काढणें, उमऱ्याला मातीf. राहूंनदेणें, दाराची मातीf. नाहींसी करणें.

THRICE, *adv.* तीनवेळ *or* वार, तीनवेळां, तीनदां, त्रिवार.

THRIFT, THRIFTINESS, *n.* v. A. 1. *and* ECONOMY. कतरवेतm. काटकसरf घरजुगुनf. घरजोगावणीf.

THRIFTLESS. See EXTRAVAGANT.

THRIFTY, *a. frugal,* v. ECONOMICAL. कतरवेती *or* त्या, काटकसऱ्या, घरजोगावणीचा, अल्पव्ययी, संसारीक.

2 See PROSPEROUS.

To THRILL, *v. n.* (in the ear—a sharp sound). घणघणणें, खणखणणें, झणझणणें, भिरभिरणें, कानm. वेधणें, किर्र *adv.* करणें.

2—the body or a member; *feel a tingling sensation.* शिवशिवणें, शिवळणें, शिसारीf.-शिरशिरीf. येणें-भरणें *in. con.* स्फुरणें.

3 *pass with a tingling sensation.* शिसारीf. येणें-भरणें-धावणें *g. of s.*

THRILL, THRILLING, *n.* v. V. 2. शिसारीf. शिरशिरीf. स्फुरणn. स्फूर्त्तिf.

THRILLING, *p. a.* v. V. 1. कानास वेधणारा, वेधक, किर्र, घणघणीत, खणखणीत, कर्कश.

To THRIVE, &c. See To FLOURISH, To PROSPER.

THROAT, *n. fore part of the neck.* घाटीf घांटf. घसाm. गळाm. कंठm. हलकf. तटोरी *or* टटोरीf.

Dryness of the t. कंठशोषm.

In the t. गळां.

Inflammation of the t. गळचुटीf.

Putrid sore t. घटसर्प *pop.* घांटसर्पm.

Seated in the t. *or* Come into the t. कंठगत.

Ulcers in the t. गंडमाळाf.

Up to the t. कंठमर्याद, आकंठ

To cut one's t. कंठस्नानn. घालणें.

To force down the t. of. *fig.* गळां बांधणें.

To have the t. stopped up. गळ्याचा लाखोटाm. होणें *g. of o.* गळाm. लाखटणें *g. of s.*

To make one's t. hoarse (as in reproving, exhorting, &c.). कंठशोषm. करून घेणें.

To THROB, *v. n. beat quickly, pulsate violently, shoot, &c.* उडणें, टणटण *or* टुणटुण *adv.* उडणें, टचटचणें, टचटच *adv.* वाजणें, ठणठणणें, ठणकणें, ठसठसणें *or* ठुसठुसणें, धुसधुसणें, ठसठसf.-&c. करणें, *and, with g. of s.* चालणें.

2 See To PALPITATE.

THROB, THROBBING, *n.* v. V. 1. ठणकणेंn. & c. ठणकाm. ठसठस *or* ठुसठुसf. ठणठणf. धुसधुसf.

THROBBER, *n.* THROBBING, *p. a.* v. V. 1. टचटच उडणारा, ठणकणारा, &c.

THROE, *v. pain, travail.* तिडीकf. वेणf. प्रसववेदनाf. गर्भवेदनाf.

To heave a t. तिडीकf. देणें, असडाm. देणें.

2 *convulsive quiver.* असडाm.v. दे, ये, लहरf.

THRONE, *n. royal seat.* राजाची गादीf. गादीf. राजगादीf. सिंहासनn. राजासनn. तक्तn. नृपासनn. भद्रासनn. राजशय्याf.

Vacancy of the t. अनायकn. अराजकn.

To THRONE. See To ENTHRONE.

THRONG, *To* THRONG, &c. See CROWD, To CROWD, &c.

THROTTLE, *n.* v. THROAT. घांटीf. घांटf. गळाm.

To THROTTLE, *n. v. seize by the throat so as stop the breath.* गळचिपीf. धरणें, गळचोंडीf. धरणें, गळाm.-नरडीf.-नरडेंn.-&c. अवळणें-दाबणें-चेपणें *or* दाबून-&c. मारणें, गलग्रहm. करणें, गळचेपीf. करणें.

THROUGH, *prep from end to end of.* आरपार.

2—noting passage or channel. आंतून, मधून, वाटे. The sense is usually expressed by the inflection of the noun as या दाराने, t. this door, &c.

2 *by agency or means of.* करून *or* कडून, करवीं *or* वें, वारी, द्वारा, द्वाराने, मारफतीने.

THROUGH, *adv. from one end to the other.* पार, आरपार, सार्द्धंत

T. and t. आरपार.

2 *from beginning to end.* पहिल्यापासून-प्रारंभापासून-आदीपासून-&c. शेवटापर्यंत *or* शेवटपर्यंत-समाप्तीपर्यंत, अथपासूनइतिपर्यंत.

3 *to the ultimate purpose, to the end.* शेवटास, सिद्धीस, परिणामास, तडीस, कडेस.

To carry t. To go t. with, &c. See To ACCOMPLISH.

THROUGHOUT, *prep.* or *adv.*—of time. पर्यंत (in comp. as मासपर्यंत, वर्षपर्यंत, युगपर्यंत, &c.), शेवटपर्यंत, पहिल्यापासून-प्रारंभापासून-&c. शेवटापर्यंत, अथपासूनइतिपर्यंत, भर (in comp. as दिवसभर, महिनाभर).

2—of space. इथूनतिथून, अहदतहद, सार्द्धंत, भर (in comp. as गांवभर, देशभर, पृथ्वीभर, &c.).

To THROW, *v. a.* v. To CAST. झोकणें, झुगारणें, टाकणें, फेंकणें, घालणें, निक्षेपणें, न्यसणें.

To t. one's self (into a pond, well, the fire, &c.) घालून घेणें.

2 *overturn in wrestling.* पाडणें, चोत-जमिनदोस्त-&c. करणें, पच्छाडणें.

3 about; *scatter diffusely.* उधळणें, चहूंकडे फेंकणें-उडवणें, पसरेसा टाकणें, उद्धूलनn. करणें.

4 away; *lose by neglect or folly, spend uselessly, &c.* घालवणें, दवडणें, उडवणें, उधळणें, गमावणें, हरवणें *or* हारवणें, सांडणें.

5 by; *lay aside as useless, &c.* एकीकडे टाकणें, सांदीस टाकणें

6 down; *overthrow, &c.* पाडणें, पाडून टाकणें.

7 off; (clothes, &c.). काढणें, काढून टाकणें, उतरणें, उतरून टाकणें, अंगावाहेर-निराळा-&c. करणें.

8 off; *remove, expel, &c.* निरसणें, दूर करणें, टाकणें, निरसनn.-निरासनn.-निराकरणn.-&c. करणें *g. of o.*

9 off and upon. कोलणें, टाकणें, ढकलणें, टोलणें, टोलावणें.

10 out (insinuations, hints, &c.). सुचवणें, दर्शवणें, सूचना f.-&c. करणें, आंतून फेंकणें.

11 up; *lit.* वर-ऊर्ध्वदिशेकडे-&c. टाकणें-फेंकणें, उत्क्षेपणें, उत्क्षेपm.-उत्क्षेपणn.-&c. करणें.

12 up. See To VOMIT. 13 upon. टाकणें, घालणें.

THROW, THROWING, *n.* v. V. 1. झोकणेंn. टाकणेंn. & c. प्रक्षेपणn. क्षेपm. प्रक्षेपm.

I (of dice). डावm. v. टाक.

II *distance which a missile may be thrown.* टप्पाm.

Stone-t. हातभोंडाm. हातगुंडाm.

THROWER, *n.* THROWING, *p. a.* v. V. 1. झोकणारा, टाकणारा, फेंकणारा, &c. फेंक्या, झोक्या, क्षेपक, प्रक्षेपक, क्षेपण-प्रक्षेपण-&c. कर्त्ता-कारी-&c.

2 पाडणारा, जमिनदोस्त-& c. करणारा.

THROWN, *p.* V. v. 1. झोकलेला, फेंकलेला, टाकलेला, &c. क्षिप्त, प्रक्षिप्त, निक्षिप्त, न्यस्त.
2 पाडलेला, &c. चीत, जमिनदोस्त.
6 पाडलेला, &c. पाडीव.
8 निरसलेला, &c. निरसित, निरस्त, निराकृत.

THRUM, *n. ends of weavers threads.* कातरण*n.* उलवण*n.* दशा *f.pl.* आचळ्या *f.pl.*

To THRUM, *v. a. play coarsely.* नारा *f.pl.* तोडणें, अनाडीपणानें- &c. वाजवणें.

THRUSH, *n. turdus salica.* सारिका *or* सारी*f.* शलाका *f.* मदनसारिका *f.*
2—the disease of the mouth. खडे*m pl.?*

To THRUST, *v. a. drive, shove,* v. To PUSH. ढकलणें, रेटणें, ठेलणें.
2 in; *push into or between.* खुपसणें, खोंचणें, खोंचरणें, खोवणें, खोसणें, धसकणें, घालणें, घालवणें, शिरकणें, शिरकावणें, भसकणें, भसकावणें, भोकसणें *or* भोसकणें *or* भोसणें, दुसकणें, दुसणें *or* ठोसणें, संचारणें.
3 through; v. To STAB. दुसकणें, दुसणें *or* ठोसणें, दुसकी *f.*-दुसी *or* स्सी *f.*-&c. मारणें.

To THRUST, *v. n. make a thrust.* दुशी *f.*-दुसकी *f.*-&c. मारणें.

THRUST, THRUSTING, *n.* v. V. A. 1. ढकलणें, रेंटणें*n.* &c. धक्का*m.* धडकी*f.*
2 खुपसणें*n.* खोंचणें*n.* &c. खुपसणी*f.* खोंचणी*f.* खोसणी*f.* दुसणी*f.* दुसकणी*f.* &c.
3 दुसकणें*n.* दुसणें*n.* &c. दुसकणी*f.* दुसणी*f.* दुशी *or* दुसी दुस्सी*f.* दुसकी*f.*

THRUST, *p. a.* v. V. A. 1. ढकललेला, रेंटलेला, लोटलेला, &c.
2 खुपसलेला, खोंचलेला, दुसकलेला, &c.
3 दुसकलेला, दुसलेला, दुसकी मारलेला, &c.

THRUSTER, *n.* THRUSTING, *p. a.* v. V. A. 1. ढकलणारा, रेंटणारा, लोटणारा.
2 खुपसणारा, खोंचणारा, दुसकणारा, &c.
3 दुसकणारा, दुसणारा, दुसकी- &c. मारणारा.

THUMB, *n.*— of the hand. अंगठा*m.* अंगुष्ठ*m.*

To THUMB, *v. a. soil with the fingers.* अंगठ्याचा डाग*m.* पाडणें, अंगुल्यंकित करणें.

THUMP, *n. heavy blow,* v. BLOW. धमका *or* धुमका*m.* धबका*m.* धपाटा*m.* कुतका *or* कुदका*m.*
2 *blow against, a striking against.* धडक *f.* धडका*m.* धडक *f.* धडका*m.*

THUMP, *adv.*—falling, &c. धबकन-कण-कर-दिशी-&c. धपकन-कर-दिशी-&c.

To THUMP, *v. n. fall or strike with a dull heavy blow.* धबकन-धपकन-&c. पडणें-लागणें-आपटणें.

To THUMP, *v. a.* v. To BEAT. बुकलणें, बुचलणें, कुचलणें, कुबलणें, कुमलणें, बुदकणें, कुदकणें, कुमकणें, कुदवणें, धमकणें *or* धुमकणें.
2 *knock or strike against, bump.* धडक *f.*- धडका*m.*- धडक *f.* धडका*m.*-टक्कर-&c. मारणें.

To THUMP, *v. n.* See To BUMP.

THUMPER, *n. huge thing,* v. LARGE. रपाटा*m.* रपाटखान*m.* देर *f.*

THUMPING, *a. swinging, whacking,* &c. v. LARGE. रटाला, लठारणा, बताडा, बताणा.

To THUNDER, *v. n. to sound*—an explosion of electricity. गरजणें, गाजणें, गर्जना *f.*-&c. करणें *or with g. of s.* होणें, आभाळ*n.*-मेघ*m.*-&c. गडगडणें-गरजणें-&c.
To t. and lighten. वीज *f.* कडकडणें, वाजणेंगाजणें.
2 *make a loud noise,* v. To ROAR. गडगडणें, गडाडणें, गडगडगडगडां-कडाकड-&c. वाजणें, दणका*m.*-&c. होणें-वाजणें *g. of s.*

To THUNDER, *v. a. publish or emit with noise and terror.* दणकावून-धडकावून-खणखणावून-&c. बोलणें-उच्चारणें.

THUNDER, *n. the sound which follows lightning.* गर्जना *f.* गाजणें*n.* मेघनाद*m.* मेघशब्द*m.* मेघध्वनि*m.* घनशब्द*m.* घनरव*m.* घनस्वन*m.*
Loud crash of t and lightning विजेचा कडकडाट*m.*-कडाखा*m.*-&c. मेघाचा गडगडाट*m.*
2 *loud continuous sound,* v. ROAR. गर्जना *f.* गडाडा*m.* भडाड*m.* धडाड*m.*

THUNDER-BOLT, *n.* वीज *f.* वज्र*m.n.* कुलिश*m.n.*
Falling of a t. वज्रपात*m.*
Resistless as the t. वज्रप्राय

THUNDER-CLOUD, *n.* विजेचें अभ्र*n.* विजेचा मेघ*m.*

THUNDER-STORM, *n.* विजेचा पाऊस*m.* गाजता पाऊस*m.* गाजतो सर *f.*

THUNDER-STRUCK, *a.* v. ASTONISHED. वज्राहत, वज्रग्रहत.

THURSDAY, *n.*—the day of the week. गुरूवार*m.* बृहस्पतिवार *pop.* बृहस्पतवार*m.*

THUS, *adv. in this or that way.* असा *decl.* तसा *decl.* एवम्, या-त्याप्रमाणें, या-त्यारीतीनें, या-त्याप्रकारें-प्रकारानें.
T. far, t. much, &c. एथवर, एथपर्यंत, एथपावेतों, एवढा.

THWACK, &c. See WHACK.

To THWART, *v. a. cross, oppose, &c.* v. To HINDER, To OBSTRUCT. अडथळणें, आडवा येणें, मोडा*m.* घालणें, हरकत *f.* करणें, मन*n.* मोडणें *g. of o.*

THWART, *a. transverse.* आडवा.

THY, *pron. a.* तुझा.

THYSELF, *pron.* तूंआपण, तूंच, आपण.

TIARA, *n.* v. CREST, CROWN. मुगूट*m.* शिरताज*m.* ललाटपट्ट*n.*

TIBIA, *n. large bone of the leg.* नडगें*n.* नडगी*f.* नडघा*m.* नळकुटी *or* नळगुटी *or* डी *f.* नळा*m.* नळी*f.*

TIBIAL, *a.* v. N. नडग्याचा, नडगीचा, &c.

TICK, *n. score, credit, trust.* उचापत *f.* उधार*m.*
One living upon t. उचापतखाऊ.
One selling upon t. उचापत्या.
Things given or taken on t. उचापत *f.*
2 *louse of dogs, &c.* कोळऊ *f.* गोचडी *or* गोंचिडा *or* गोचीड *f.* गोचीड*m.* घागरा *or* घागऱ्यागोचीड*m.* सुळा*m.* चामीगोचीड *or* चांभाऱ्यागोचीड*m.*

To TICK, *v. n.*—a watch, &c. टणटण-किटकिट-कुटकुट- &c. वाजणें.

TICKET, *n. written token.* चिठी *or* चिट्ठी *f.* चकती *f.*
2 *label.* चिठी *or* चिट्ठी *f.* चकती *f.*
3—as appended to shew number and price. अंकपटी *f.* बीजक*n.*
4—as in a lottery, &c. टीप *f.* टिकट*n.* from the English is in common use.

To TICKET, *v. a.* v. N. चिठी *f.*-चिठ्या *f. pl.*-&c. मारणें-लावणें-चिकटवणें.

TICKETED, *p.* v. V. चिठी लावलेला, &c. चिट्ठीचा.

To TICKLE, *v. a. cause a thrilling sensation by the touch.* गुदगुली *f.*–गुदगुदी *f.*– कुचकुली *f.*– काचकली *f.*– कातकुली *f.*– गुदगूद *f.*– &c. करणें, गुदगुदावणें.

2 (the tongue, mouth, &c.)—certain articles of food. खाजणें.

3 fig. See To PLEASE.

TICKLER, *n.* TICKLING, *p. a.* v. V. 1. गुदगुल्या- गुदगुल्या- &c. करणारा

2 खाजणारा, खाजरा.

TICKLISH, *a. easily tickled.* गुदगुल्या, गुदगुद्या, गुदगुलीचा, गुदगुलीलौकर येण्याचा.

2 fig. *unsettled,* v. TOTTERING डळमळीत, लटपटीत, डळमळीचा, लटपटीचा, घालमेलीचा, चलबिचलीचा.

TICKLISHNESS, *n.* v. A. 1. गुदगुलिपणा *m.* &c. गुदगुली लौकर येण्याचा स्वभाव *m.*

2 डळमळ *f.* चलबिचल *f.* लटपट *f.* घालमेल *f.*

TIDBIT, *n. delicate piece.* गोडघास *m* सुग्रास *m.*

TIDE, *n.* (of the sea). भरतीओहटी *f.* समुद्रांतल्या पाण्याचा चढउतार *m.*

Bore or swell of the t. घोडा *m.*

High t. *time of high water.* समा *m.* संवारी *f.*

Spring-t. उधान *n.* उसाण *n.*

T. at the equinoxes. उधान *n* उसाण *n.*

TIDINESS, *n.* v A. चाकपणा *m.* चाकपाकपणा *m* &c. चाकचोपी *f.* चापचोपी *f.* चापीचोपी *f.* चकपक *f.*

TIDINGS, *n.* v. NEWS. खबर *f.* बातमी *f.* पत्ता *m.*

TIDY, *a. natty, trim, &c.* v. NEAT. चाक *or* चाख, चाकचोप *or* चापचोप, चकपक *or* चाकपाक, चकचकीत, चक्क, साखसुरत, सुबक, ठीकठाक *or* ठाकठीक, चापचोपीचा, चाकचोपीचा.

To TIE, *v. a. bind, fasten, confine with a band, &c.* बांधणें, बांधून ठेवणें–टाकणें, तांगडणें, बांधणी *f.*–बांध *m.*–बंधन *n.*–निबंधन *n.*–निबंध *m.*–&c. करणें.

To t. with a knot. गांठणें, गांठ देऊन बांधणें, गांठ *f.* मारणें.

2—tightly; *bind forcibly or closely,* v. To TIGHTEN. अवळणें, कसणें, करकचणें, कचकावणें *or* खचकावणें, तकटणें, तंगडणें *or* करकचून–कचकावून–तकटून–तंगडून–&c. बांधणें–अवळणें–ओढणें, करकटून–चौखारून–जखडून–जवकून–अवळून–ओढून–अक्रसून–जेथून–&c. बांधणें.

3 down; up; *confine, hinder from action,* v. To RESTRAIN. बांधणें, बांधून ठेवणें, तांगडणें, तांगडून ठेवणें, गळा *m.* बांधणें–गोवणें *g. of o.* पाय *m. pl.*–हातपाय *m. pl.* बांधणें–बांधून–घेणें–गुंतवून घेणें.

4 up; unto; to; at; *fasten, bind.* बांधणें, बांधून ठेवणें–टाकणें, जखडणें, जखडून बांधणें, जवकणें, जवकून बांधणें, तांगडणें, तांगडून टाकणें, सांगडणें, गोवणें, गोवून घेणें.

TIE, *n. fastening, binding, lit. fig.* बंद *m.* बंध *m.* बंधन *n.* आळा *m.*

2 fig. v. CONNEXION. गांठ *f.* ग्रंथि *m.* नातें *n.* लग *f.* लगा *m.* लगाबांधा *m.* धागादोरा *m.*

3 *fastening cord or string.* बंद *m.* बंध *m.* बंधन *n.* कसणी *f.* कसा *m.* कस्तान *n.* आळा *m.*

4 (as of necklaces, bracelets, &c.). पडसूत्र *n.* पडदोरा *m.*

TIED, *p.* v. V. 1. बांधलेला, तांगडलेला, बद्ध, &c.

TIER, *n.* v. ROW. ओळ *f.* रांग *f.* मजला *m.*

Of two tiers. दुमजला *or* ली,—of three तिमजला *or* ली,—of four चौमजला *or* ली.

TIFF. See HUFF.

TIFFIN, *n.* v. LUNCHEON. फराळ *m.* उपहार *m.*

TIFFOON, *n. sudden gale.* तुफान *n.* जोळ *n.*

TIGER, *n.* वाघ *m.* व्याघ्र *m.* शार्दूल *m.*—in contempt or endearment, वाघट *n.* वाघरू *n.*—respectfully, वाघोबा *m.*—allusively, नकटा *m.*

Box used as a trap to catch a t. पेटा *m.*

Lair or covert of a t. वाघाची जाळी *f.* वाघबीळ *n.*

Ravages or infestation of tigers. वाघावें *or* वाघवें *n.*

Tiger's claw. वाघनख *n.*

TIGER-SKIN, *n.* वाघाचें कातडें *n.* व्याघ्रचर्म *n.*

Bag of t. (used to hold turmeric-powder, &c.). वाघी *f.* वाघ्या *m.*

Imitation t. (as body cloth for a horse, &c.). वाघी *f.*

T. worn as clothing. व्याघ्रांवर *n.*

TIGHT, *a. drawn intensely,* v. TIGHT-DRAWN. तंग, ताठ, ताठर.

2—as a garment; *pinching.* दाट, तंग, तंगदार, अटस, अवळ, घट्ट, सांकड, दाटका, दाटता, अडच *or* अडच्च.

To feel t. *sit pinchingly.* दाटणें.

3 *close, firm, not open.* घट्ट, गच्च, अवळ (*remiss* अवळसर *tightish*). अडच *or* अडच्च.

4 *close-set, well-knit, &c.* अटस, घट्ट, अटपना, अटोपसार, अटोपशुद्ध, सुटसुटीत, खुटखुटीत, सुबक.

TIGHT-DRAWN, *a. strained or stretched intensely.* तंग, ताठ, ताठर, तटतटीत, तणतणीत, ताणलेला, ताणदिल्हेला, टमटमीत *or* टुमटुमीत, दुमदुमीत.

To TIGHTEN, *v. a. draw tighter.* अवळणें, अवळून बांधणें, ताणणें, ताणून धरणें बांधणें, कसणें, ओढून धरणें, अवटरणें, खचणें, चढवणें, सन्निबंधन *n.* करणें, जवकणें, जखडणें, जखडून बांधणें, जेठणें, करकचणें, करकचून आवळणें–बांधणें–ओढणें, *also* करकटून आवळणें &c. खचकावणें *or* कचकावणें, तकटणें, तकटून बांधणें, तंगडणें, तगडून आवळणें–&c. तंगाडणें, अक्रसणें, अक्रसून *n.* बांधणें–आवळणें–&c. भिडवणें (esp. in. काच्या भिडवणें & खोगीर *or* जीन भिडवणें), चौखारून बांधणें–अवळणें–ओढणें.

2 *make more close.* अवळ–गच्च–&c. करणें–बसवणें.

To TIGHTEN, *v. n. become tighter.* ताठणें, तराठणें *or* तऱ्हाटणें, तंग–&c. होणें–होत जाणें, दाटणें, अवळणें, तणणें, तणतणणें, तटतटणें *or* तडतडणें *intens.* तटाटणें, आंटरणें, आंठुरणें, उतटणें *or* उनाटणें, तर्र *adv.* होणें–फुगणें, तट *adv.* फुगणें, तण *adv.* करणें.

TIGHTLY, TIGHT, *adv.* v. A. 1. तंग, ताठ, ताणून, ओढून, कसून, &c.

2 दाट, तंग, अटस.

3 घट्ट, गच्च, अडच *or* च्च, आडसर, अटस.

I—as expressing vehemence, fulness of action, &c. v. SMARTLY. तकट, तकटून, बळकट, बळकटून, कडकडून, कडकावून, कचकावून, करकचून, खपाटून, मारून.

TIGHTNESS, *n.* v. A. 1. ताठपणा *m.* ताठरपणा *m.* &c. ताठा *m.* ताठ *n.* ताण *m.* तणावा *m.*

2 दाटपणा *m.* तंगपणा *m.* अवळपणा *m.* &c. घट्टाई *f.*

3 घट्टपणा *m.* गच्चपणा *m.* अवळपणा *m.* &c.

4 अटसपणा *m.* खट्टपणा *m.* &c.

TIGRESS, *n. female tiger.* वाघीण *f.* व्याघ्री *f.*

TILE, *n.*—for a roof, &c. कौल *or* कवूल *n.* खापर *n.*

Aggregate of ten tiles. जुट्टा *m.*

Corner t. *or* ridge t. कौनाम. घोण्या *m.*

Flat t. खपरेल *n.*

Semi-cylindrical t. नळ्या *m.*

To TILE, *v. a. cover with tiles.* कवलें *n. pl.* घालणें–चढवणें–लावणें–शाकारणें, कौलार–&c. करणें.

TILED, *p.* v. V. कवलेंघातलेला, &c. कौलार, कौलारू, खपरेल, खपरेली.

TILER, *n.* v. V. कवलें घालणारा-चढवणारा-&c. खपरबंद.

TILING, *n. tiled roof.* कौलारn. खपरेलn.

2 *tiles.* कवलेंn *pl.* कौल *or* कवूलn.

TILL, *n. tiller, drawer.* घरn. खणm. खानाm

2 *money-box.* गोलकn.

TILL, *prep.* or *adv.* v. UNTIL. जों, जोंपर्यंत, तोंपर्यंत-पावेतों, पर्यंत, पावेतों.

From and t. (one date to another). इस्तकबीलतागाईत.

T. now. एव्हांपर्यंत, याकाळापर्यंत, हाकाळपर्यंत-पावेतों, हावेळपावेतों-पर्यंत, आतापर्यंत-पावेतों.

T. then. तेव्हांपर्यंत, तोकाळपर्यंत-पावेतों, तोवेळपर्यंत-पावेतों.

To TILL, *v. a.* v. To CULTIVATE. रावणें, नांगरणें दुणणें, रावणूकf. -&c. करणें

TILLAGE, *n.* v. V. *and* AGRICULTURE. रावणेंn. &c. रावणूकf नांगरणीदुणणीf. लावणीटुपणीf. शेतीf. लागवडf. वाहोल *or* वाहेलf. कृषिकर्मn. कर्षणn.

TILLED, *p.* v. V. रावलेला, नांगरलेलादुणलेला, &c. कृष्ट, कर्षित.

TILLER, *n.* TILLING, *p. a.* v. V. *and* AGRICULTURIST. रावणारा, नांगरणारादुणणारा, &c. कर्षक.

TILLER, *n.* (of a rudder). बावाm. बावेंn.

2 See TILL.

TILT, *n. cloth covering for a cart, boat, &c.* पडदाm. भुरकीf. चांदवाn. चांदणीf. छतn.

2—the military exercise. भालाइसीf. भालेकरीलीf. *or* करवलीf.

At full t. भरधांव, भरधूम, धूमठोकीत.

3 See THRUST.

To TILT, *v. a.* (a cask, &c.) *incline.* कलथणें, कलंडणें, कलथाकलंडा-&c. करणें

To TILT, *v n. fall on one side.* कलथणें, कलंडणें, एकारणें, एकांगणें.

2 *ride and thrust with lances.* भालाइसीf.-भालेकरीलीf. करणें.

TIMBER, *n. wood fit for building, &c.* v. WOOD, TREE. इमारतीचें लांकूडn. इमारतीलांकूडn. सुतारकामाचें-सुतारकामी लांकूडn.

Small squared piece of t. गजीf.

Squared piece of t. तुळईf. तुळवटn.

2 (of a house) *wood-work.* लांकूडn. लांकडेंn.*pl.* लांकडीकामn.

TIMBREL. See TABOR, TAMBORINE.

TIME, *n. duration;* or, as personified, TIME. काल *or* ळm. समयm. वेलाf. *pop.* वेळf.m. काळसर्पm. दिवसm.*pl.* उच्चदेवताf.

By the hand (through the influence, &c.) of T. कालपरत्वें *or* परत्वेंकरून, कालवशात् *or* वशें.

Doings (the marvellous achievements) of T. कालचरित्रn.

In the course of t. In t. कालगत्या, काळेंकरून, कालगतीनें, कालपरंपरेनें.

Instrument for measuring t. कालसाधनn. घटीयंत्रn. घडीf.

Lapse or course of t. Revolutions of t. कालगतिf. कालचक्रn. काळरहाटीf.

Measurement or ascertainment of t. कालसाधनn. कालमाननn.

Spirit of the t. काळधातf. कालधर्मm. कालमहिमाn.

Sway or power or virtue of t. काळधातf. कालधर्मm. कालमाहात्म्यn. कालमहिमाm. कालदशाf. कालसत्ताf. वर्षधातf.

To kill, spend, &c. t. v. To PASS. काळm.-काळाचे दिवसm.*pl.* कादणें-लोटणें-ढकलणें, कालपराभवm.-&c. करणें.

To spend t. rightly. सत्कालक्षेपm.-&c. करणें.

2 *portion of duration, space of time.* वेळm f काळm. समयm मुहूर्तf. वायदाm. वक्त *or* वखतm पल्लाm. ठेपf. अवधिm f. कालमर्यादाf.

For or during a long t. वाढवेळ *or* वाढोळ, वाढवेळा, वाटकोळ

For such (for so long) a t तितकाकाळ-वेळ, तावत्काल.

Former t. पूर्वकालm.

From t. immemorial. काळोकाळ *or* काळःकाळ.

Given or specific t. निमित्तकालm.

In former t. v. FORMERLY. पूर्वी, मागल्या काळीं

Of former t. v. FORMER. पूर्वीचा, पूर्वील, मागल्याकाळचा

Of t. immemorial, of olden t. कदाकाळांचा *or* कदाकाळींचा, काळोकाळचा, केव्हांचा.

The three times (the past, present, and future). कालत्रयn — In the three t. त्रिकाल *or* ळn.—Of or belonging to the three t त्रैकालिक.

Throughout or during a t. सर्वकाल *or* ळ.

T. past. गतकाल *or* ळm.

Times are changed. दिवस मागें पाहतात

Up to that t. तितपर्यंत, तितपावेतों, तावत्काल.

To take one's t. about. सावकाशीवर घेणें, वारm. लावणें.

3 v. SEASON. प्रसंगm. घातf. टचn. डावm. मन्वंतरn मनुm लाभवेळाf.

In good t. सकळ, सकळवेळीं, वेळेवारीं.

Unseasonable t. अकालm. अनवसरm. गैरहंगामm.

To consider time and seasons. वेळअवेळf. *or* अवेळसवेळf. पाहणें, काळवेळf. *or* काळप्रसंगm. पाहणें.

To hit the favourable or fit t. काळm. साधणें.

4 *particular time.* वेळm.f. वेळाf. समयm. वक्त *or* वखतm.n. पडणf समयविशेषm. प्रसंगविशेषm.

About this t. एव्हां एव्हां.

According to the t. समयानुसार, वेळेनसार.

At some t. or other. कधींतरी, कदाचित्.

At the three times (of the day). तिवेळां, तिवेळीं.

At times, sometimes, &c. कधींकधीं, कधींवधीं, कधींमधीं, केव्हां केव्हां, केव्हांवेव्हां.

Auspicious t. सुवेळf.

Dark and troublous t. कलिकालm.

Hard times. कडूकाळक्ष.

Inauspicious or unlucky t. काळवेळा *or* ळाf. दुष्टवेळाf. नाशवेळf.

5 *a t. one* t. with reference to repetition. वेळf. & वेळाf. (with a numeral &c. prefix, as एकवेळ, दोनवेळ, बहुवेळ) वेळां (used *adv.* with a numeral &c. prefix, as Once एकवेळां, Twice दोनवेळां Often times बहुवेळां) दा *or* दां (in comp. with a numeral &c. prefix, as एकदां, दोनदां, बहुदां, अनेकदां, कितीदां &c.) वार (in comp. as एकवार, द्विवार, त्रिवार, बहुवार, अनेकवार, *or* दोनवार, तीनवार &c.) खेपf. वारीf. पाऊठf.

From t. to t. वेळोवेळां.

Oft times. बहुतवेळ, अनेकवार, वारंवार.

6 v. LEISURE. वेळf. फुरसतf.

To have t. फावणें *impers.*

7 *this world, the present life.* इहलोकm. इहलोकवासm. हाजन्मm. इहजन्मn.m.

8—in music. ताल *or* ळm. गति *pop.* गतf.

Beating t. ताल *or* ळm. टाळm.

In t. and tune. तालसुरीं.

Mean or common t. मध्य*n.* घन*n.*

Quick t. द्रुन*n.* औषध*m.*

Slow t. ठाय*f.* विलंबितवृत्ति*f* तन्न*n.*

That is out of t. बेताल *or* ळ.

To beat t. with a song, &c. ताल*m.* धरणें

9—in grammar. काल*m.*

To TIME, *v. a. adapt to the time, perform at the proper season.* वेळी-वेळेस-वेळावर-प्रसंगास-काळपाहून-काळाप्रमाणें-यथाकाल-कालानुसार-&c. करणें, काळ*m.*-समय*m.*-वेळ*m.*-काळभकाळ*m.*-वेळभवेळ*m f.* -&c. पाहणें

2 *regulate as to time.* काळ*m.*-वेळ*m.*-&c. सागणें-नेमणें-बांधणें-&c.

TIME-KEEPER, TIME-PIECE, *n. watch, clock, &c.* घड्याळ*n.* कालयंत्र*n.* कालमान*n.*

TIME-SERVER, *n.* TIME-SERVING, *a.* v. TEMPORIZER. काळपाहून चालणारा-वर्त्तणारा, रंग पाहून चालणारा, दुरोखी, कालानुसारी, समयानुसारी

TIME-SERVING, *n. obsequious compliance with the humour of the times.* काळपाहून चालणें*n.* रंगपाहून चालणें*n.* समयानुसरण*n.* समयानुरोध*m.* समयानुवर्त्तन*n.*

TIMELINESS, *n.* v A. वक्तशीरपणा*m.* समयौचित्य*n.* कालिकत्व*n.*

TIMELY, *a.* v. SEASONABLE. वेळेवरचा, वेळीचा, समयोचित, वक्तशीर, कालिक, कालीन.

TIMELY, TIMEOUSLY, *adv* v. A. *and* SEASONABLY. वेळेवारी, वेळेस, समयास.

TIMID, TIMOROUS, *a.* v. FEARFUL. भिनरा, भ्याड, भयशील, भीरु, बुजरा, बुजोर, बुजट, असाहसिक, कातर, दीनचेतन.

TIMIDLY, TIMOROUSLY, *adv.* v. A. भिनरेपणाने, &c. साहसाभावपूर्वक.

TIMIDITY, TIMIDNESS, TIMOROUSNESS, *n* v. A. भिनरेपणा*m.* भ्याडपणा*m.* बुजरेपणा*m.* &c. भयशीलता*f.* भीरुता*f.* असाहस*n.* साहसाभाव*m.* कातर्य*n.*

TIN, *n* —the metal. कथील*n.* कल्हई*f.* वंग*n.* रंग*n.* त्रपु*n.*

Calx of t. वंगभस्म*n.*

Of or belonging to t. कथली

Tin-plate covered over with some coloring substance बेगड*f.n.*

2 *wash of tin given to culinary utensils.* कल्हई*f.*

To TIN, *v. a.* कल्हई*f.* करणें-लावणें-काढणें.

TINCAL, *n. brute borax.* टांकणखार*m.*

TINCTURE, *n. slight taste, color or quality superadded.* छटा*m.f.* वास*m.* गंध*m.* स्वाद*m.* धुनक*f.* चुणूक*f.* लजत*f.* लकीर*f.* लकेरी*f.* रंग*m.* ध्वनि*m.* नोक*f.*

2 v. EXTRACT. अर्क*m.* निष्कर्ष*m.*

To TINCTURE, *v. a.* v. To TINGE. छटा*f.*-धुनक*f.*-चुणूक*f.*-लजत*f.* -लकेरी*f.*-लकीर*f.*-&c. आणणें.

TINCTURED, *p.* v. V. छटा आणलेला, &c. छटेचा, लकेरीचा, छायेचा, &c. all in comp.

TINDAL, *n.*—of a boat, of lascars, &c. तांडेल.

TINDER, *n.*—for kindling a light. पेटवण*n.* चेतवण*n.* कप *or* कफ*m.* गूल*m.*

TINDER-BOX, *n.* चकमक*f.* चकमकीची पेटी*f.* चकमकाचें तोंसदान*n.*

TINGE, *n.* v. TINCTURE. छटा*m.f.* धुनक*f.* चुणूक*f.* लजत*f.* छाया*f.*

To TINGE, *v. a. imbue, &c. with something foreign.* छटा*f.m.*-लजत*f.*-धुनक*f.*-चुणूक*f.*-लकेरी*f.*-लकीर*f.*-&c. आणणें-देणें-दाखवणें, युक्त-&c. करणें.

TINGED, *p.* v. V. छटा आणलेला, छटेचा, छायेचा, स्वादाचा, लकेरीचा, &c. छटा-&c. मारणारा.

To be t. with. छटा*f.m.*-धुनक*f.*-छाया*f.*-&c. मारणें *in. con. with g of o.*

To TINGLE, *v. n.*—the ears, hand, &c. भणभणणें *intens.* भणाणणें, झणझणणें *intens.* झणाणणें, सणसणणें, भिरभिरणें, झणझणी*f* -भिरभिरी*f.* -&c. येणें *in. con.*

To make to t. भणभणवणें.

2—limbs &c. as after a sting or burn. चुरचुरणें, फुणफुणणें, चुणचुणणें, सळकणें, फणफण*f.*- चुरचूर*f.*- चुणचूण*f.*- सळका*m.*- &c. सुटणें *in con.*

3—a limb asleep. विरविरणें, रवरवणें, मुंग्या*f pl.* येणें-चढणें *in.con.* विरवीर*f* -रवरव*f.*-&c. येणें-सुटणें *in. con.*

4 *have a dull, creeping sensation.* सुरसुरणें.

TINGLING, *n.* v. V. 1.—the sensation झणझण*f.* झणझणी*f.* भणभण*f.* सणसण*f.* भिरभिरी*f* —intens. झणझणाट*m.* झणाण*m.* सणसणाट*m.*

2 चुरचूर*f. intens.* चुरचुराट*m.* चुणचूण*f. intens.* चुणचुणाट*m.* फणफण *or* फुणफूण*f. intens.* फणफणाट *or* फुणफुणाट*m.* सळका*m.*

3 रवरव*f.* रवरवी*f.* विरवीर*f.* विरविरी*f.* मुंग्या*f pl.*

4 सुरसुर *or* सुरसुरी*f.* सुरमी*f*

TINGLING, *p. a.* v. V. 1. भणभणणारा, &c. भणभणलेला, &c. भिरभिरी आलेला, &c.

2 फणफणणारा, &c फणफणलेला, &c. फणफणसुटलेला, &c.

3 मुंग्या आलेला, विरवीर आलेला, &c.

TINKER, *n. mender of pots and pans.* जुनी भांडीं नीट करणारा, भोंडीचा तांबट.

To TINKLE, *v. n. make quick, sharp sounds; clink, jingle.* किणकिणणें, खिणखिणणें, छणछणणें, खणखणणें, घणघणणें, किणकिण-खिणखिण-खणखण-छणछण-छुमछुम-&c. वाजणें.

2—toe ornaments, &c. रूणझुणणें, छणछणणें *intens.* छणाणणें, रूणझूण*f.*-&c. होणें-वाजणें *g. of s.*

TINKLE, TINKLING, *n.* v. V. 1. किणकिणणें*n.* खिणखिणणें*n.* &c. किणकीण*f.* खिणखीण*f.* छणछण*f.* खणखण*f.* घणघण*f.*—intens. खणखणाट*m.* घणघणाट*m.* छणछणाट*m.*

2 रूणझूण*f.* झमझम*f.* छमाछमी*f.*—intens. छणछणाट*m.* छमछमाट*m.*

TINKLER, *n.* TINKLING, *p. a.* v. V. 1. किणकिणणारा, खिणखिणणारा, &c. किणकिण वाजणारा, &c.

1 *tinkling ornament.* किंकिणी*f.*

TINKLINGLY, *adv.* v. V. 1. किणकिण *or* णां, खिणखिण *or* णां, घणघण *or* णां, छणछण *or* णां, झुणझुण *or* णां.

TINNER, TIN-MAN, *n.* v. V. कल्हई करणारा-लावणारा-काढणारा, कल्हईगर *or* कर, कल्हईवाला.

TINNING, *n.* v. V.—*act.* कल्हई करणें*n.* &c. कल्हई*f.*

TINSEL, *n. that which causes false lustre.* खोटा कलाबतू*m.* तुई *or* तोई*f.* डाकपट्टी*f.*

2 fig. बेगडी वस्त*f.* बेगडी डागिणा*m.*

TINSEL, *a tawdry.* कल्हईचा, बेगडी, तुईचा, डाकपट्टीचा.

TINT, *n.* v. COLOR. रंग*m.*

2 See TINCTURE.

TINY, *a. small and neat,* v. LITTLE. चिमणा, चिमणसा, चिमका, चिमकुला, चिणकुला, चुटकुला *or* चिटकुला, गुचकुला, पिटकुला *or* पिटकोला *or* पिटुकला, माकुला *or* माणकुला.

TIP, *n.* v. POINT, END. अणी*f.* अणकुची*f.* टोंक*n.* बोंडी*f. dim.* बोंडुक*n.* डोंडा*m.* अग्र*n.* अघरडा *or* अगरडा*m.*

To TIP, *v. a. strike lightly.* टिचणें, टिपणें, टिचकन-टिचकर-&c. मारणें.

2 *cover the tip or end* अणीवर-टोंकावर-शेंड्यावर-अग्रावर-&c. लावणें-घालणें-चढवणें.

To t. the wink. डोळा *m.* घालणें.

TIPCAT, *n.*—the game. इटीदांडू *or* इटूदांडू *m.*—Bat, दांडू—Hole dug, कोईल *f.* कोली *f.*—Stick used in playing, इटी *f.*

TIPPED, *p.* v. V. 2. अणीवर-शेंड्यावर-&c. लावलेला (*with the noun required*, as अणीवर सोनें लावलेली काठी *f.*), शेंड्याचा-शिखराचा-&c. (*with the noun required*, as वर्फाच्या शिखराचा डोंगर, &c).

To TIPPLE, *v. n. drink habitually.* पिणें, दारूबाजी *f.*-झिंगेपणा *m.*-छाकटेपणा *m.*-पानाचा तडाखा *m.*-&c. करणें-मांडणें, पानव्यसन *n.* करणें

TIPPLER, *n.* TIPPLING, *p. a.* v. V. *and* SOT. झिंगा *or* ग्या, दारूबाज, निशाबाज, छाकटा, पानव्यसनी.

TIPPLING, *n.* v. V.—*act.* दारूबाजी *f.* निशाबाजी *f.* झिंगेपणा *m.* छाकटेपणा *m.* पानाचा तडाखा *m.* पानव्यसन *n.*

TIPSY, *a.* v. DRUNK. झिंगलेला, मस्त.

TIPTOE, *n.* पायाच्या बोटाचा शेंडा *m.*

To stand on t. खुंटावलीवर *f.* करणें, खुंटावलीवर उभा राहणें.

TIPTOP, *n. very highest part.* शेंड्याचाशेंडा *m.* शेवटाचाशेवट *m.* अग्रावेंभग्र *n.*

T. of a tree. तिटाळी *f.*

2 fig. v. HEIGHT. कळस *m.* सीमा *f.* पराकाष्ठा *f.*

TIRE, *n. iron band of a wheel.* धांव *f.*

To TIRE, *v. a. make weary, fatigue.* श्रमवणें, भागवणें, शिणवणें, थकवणें, दमवणें, टणकवणें, वेंगवणें, कंकातणें, टणक *m.*-शीण *m.*-भागवटा *m.*-थकलेपणा *m.*-&c. आणणें-देणें, श्रमी-कष्टी-&c. करणें—as enhanced, and as answering to, *to jade, exhaust, knock up, &c.* हाडें *n. pl.* घुसळणें, खोमलणें, घुसळणें, पादवणें, मरगळीस-मरळीस-हायासमट्ट्यास-&c. आणणें, चकाचूर-बेजार-बेदम-&c. करणें, टांकें *m. pl.* ढिले करणें *g. of o.* चुरा *m.*-चुराडा *m.*-भाटाभाट *f.*-भाटापिटा *m.*-भाटापीट *f.*-खुरदमा *m.*-&c. करणें *g. of o.* नाकीं नऊ आणणें, भूस *n.*-भुसकट *n.*-बूर *m.*-&c. पाडणें *g. of o.* मरोमरोसा-&c. करणें.

To TIRE, *v. n. become weary, be fatigued.* थकणें, श्रमणें, दमणें, शिणणें, भागणें, कष्टणें, श्रम *m.*-शीण *m.*-भागवटा *m.*-&c. येणें *in. con.*—intens. out; utterly; *be worn out, be exhausted, knocked up, &c.* v. EXHAUSTED. वेंगणें *or* वेंघणें, डेंगणें, रेंगणें, काचणें, काचावणें, सुश्रांतणें.

2 v. TO LOATHE. मन *n.* उठणें *g. of s.* कंटाळा *m.*-किळस *m. f.*-&c. येणें *in. con.* तागादणें, उबगणें, कंटाळणें.

TIRED, *p.* v. V. A. *and* EXHAUSTED. श्रमवलेला, भागवलेला, दमवलेला.

v. V. N. 1. *and* EXHAUSTED. दमलेला, थकलेला, शिणलेला, श्रमलेला, &c. श्रांत, सुश्रांत, परिश्रांत.

2 मन उठलेला, कंटाळा आलेला, &c. बेजार, बेदम, जिक्र, जिगजीग, दिक्क, त्रस्त.

TIREDNESS, *n.* v. P. 1. *and* FATIGUE. दमलेपणा *pop.* दमलेपणा *m.* शिणलेपणा *pop.* शिणलेपणा *m.* भागवटा *m.* शीण *m.* श्रांति *f.* परिश्रांति *f.*

TIRESOME, *a. wearisome, exhausting the strength.* दमवणारा, श्रमवणारा, शिणवणारा, &c. श्रमांचा, भागवट्याचा, कष्टाचा, &c. भागवटा आणणारा, &c. श्रांतिकर-कारक-जनक-प्रद-&c. श्रमकर-कारक-जनक-&c. आयासजनक, कष्टप्रद-जनक-&c.

2 *teasing, vexatious, exhausting the patience.* कंटाळा आणण्या-जोगा-सारखा, बेजार-जिक्र-दिक्क-&c. करणारा, कंटाळा-&c. आणणारा, किचर, किचरट, किचकट, किजट, कुचर, खचरट, खडनर, खष्ट, खिस्रीचा, चिकोर, जिकिरीचा, जीवघेणा *or* ण्या, प्राणघेणा *or* ण्या, त्रासक, क्लिष्ट, त्रासदायक, त्रासजनक, त्रासकारी, त्रासप्रद, त्रासकर.

TIRESOMENESS, *n.* v N. 1. दमवणारेपणा *m.* &c. श्रम *m.* कष्ट *m* श्रांतिकारकत्व *n.* श्रांतिजनकत्व *n.* श्रमकारकत्व *n.*

2 खचरटपणा *m.* किचरपणा *m.* कुचरपणा *m.* जीवघेणेपणा *m.* &c त्रासकत्व *n.* त्रासदायकत्व *n.*

TISSUE, *n.* v. BROCADE. जर *m. f* जरीकापड *n.* तमामी *f*

2 (of falsehoods, &c.) ग्रंथ *m.* जाळें *n.* सुतर्डें *n.* रचना *f.*

TIT, *n. small-horse.* तट्टू.

2 See WOMAN.

TIT FOR TAT. टापसटीप, अदल्यास बदल, सदलबदल

TITAN, *n.*—in mythology. दानव, राक्षस.

TITBIT. See TIDBIT.

TITHE, *n. tenth part.* दहावा हिस्सा *m.*-वांटा *m.* दहक *m.* दहकपट्टी *f.*

To TITILLATE, TITILLATION. See To TICKLE, &c.

TITLE, *n. heading.* सदर *n.* प्रकरणाचें-आसनाचें-खात्याचें-&c. नांव *n.*

2 *inscription bearing the name of.* नांवाची चिठ्ठी *f.* नांवाचा लेख *m.* सरनामा *m.* नामलेख *m.* नामपत्रक *n.* शिरोनाम *n.*

3 *appellation of honor.* प्रतिष्ठानाम *n.* किताब *m.* किताबत *f.* अलकाब *m.* मरातब *m. f.*

4 v. NAME. नांव *n.* नाम *n.* उपाधि *m. f.* आख्या *f.*

5 *claim* v. RIGHT. दावा *m.* हक्क *m.* अधिकार *m.* इलाखा *m.*

TITLE-DEED, *n.* कबाला *or* कबाला *m.* आगम *m.*

T. granted by the emperor of Hindoostan. महजर *m.* महजरनामा *m.*

TITLE-PAGE, *n.* ग्रंथाच्या नांवाचें पृष्ठ *n.* ग्रंथनामपृष्ठ *n.* मुखपत्र *n.*

To TITTER, *v. n.* v. To GIGGLE. खिदखिद-खिसखिस-&c. हासणें.

TITTLE, *n. whit, jot,* v. BIT. लेश *m.* बिंदु *m.* अणु *m.* रजःकण *m.*

TITTLE-TATTLE, *n. idle talk* v. PRATE. बकबक *f.* बकवाद *m.* गप्प *f.*

TITULAR, *a. existing in name only.* नांवाचा, नामाचा, नामधारी.

TO, *prep.* or *adv.*—as the sign of the active case; noting accession, &c. स, ला, जवळ, पाशी, कारणें, कडे (as ज्याचें त्याजकडे दे) प्रत, शीं, लागीं.

2—as *opposed* to from; noting motion toward, nearness to, कडे, जवळ, प्रत, स, ला.

3—according to, noting adaption, &c. सारखा *decl.* जोगा *or* जोगता *decl.* प्रमाणें.

4—noting extent, degree, &c. तों, तोंवर, पावेतों, पर्यंत, सर (as मरेसर *To* death.)

5—noting extension, &c. साठीं, करितां, स, ला.

6—noting comparison. पेक्षां, हून.

7—noting appertainment. चा, कडे (as शिपायाने तरवार मारावी पण यश धन्याकडे).

8—as a sign of a verb, noting object, consequence, &c. स, ला, आयास, आयाला, करितां, साठीं.

Note. Many of the meanings of "to" are inherent in the inflections of a Maráthí noun, as hand *to* hand हातास हात, face *to* face तोंडास तोंड, *to* the number of सुमारें, sweet *to* the taste, जिभेस गोड, &c. &c.

As to. विषयीं, संबंधीं, बाबत.

To and fro. इकडे तिकडे, मारेमार, मारेमारें.

To a man. See ALL.

To one's face. नोंडावर, रूबरू, समक्ष.

TOAD, *n.* चामडें डेरकन. चामरडेल *f n.*

TOAD-EATER. See FLATTERER, PARASITE.

TOAD-STOOL, *n. mushroom.* कुनत्र्याचें मूतन. अळेंवें *or* भेन.

To TOAST, *v. a. dry and scorch.* भाजणें, भुजणें, भाजणन –भाजपन करणें.

TOASTED, *p.* v. V. भाजलेला, भाजका, भाजीव.

TOBACCO, *n.*—the plant. तंबाखू *or* तमाखूम *f* —in covert or cant phrascol. पत्रिका *f.* गुरूप्रसादम.

Preparation of t (with sugar &c.) for smoking. गुडाकू *or* खूं *f.*

T. leaf (green). पत्तम.

T. prepared for chewing. जरदाम.

T. roll (to be smoked). चुट्टम.

T. roll (to be chewed). विडी *f.*

T. rolled up in a leaf to be smoked. विडी *dim.* विडकुली *f.*

TOBACCONIST, *n. dealer in tobacco.* तंबाखूविक्या, तंबाखुवाला.

TOCSIN. See ALARM-BELL.

TO-DAY, *adv.* आज, आजच्या दिवसीं–दिवसास.

TODDY, *n.*—*the liquor,* (of the Cocoanut). माडी *f.* नारिकेरासवम. —(of the Date). सिंधी *f.*—(of the Palmyra). ताडी *f.*

T.-drinker. माडपीर.

Vessel to receive the t. कुंडाम.

Toddy-extracter, Toddy-man, &c. ताड्या.

TOE, *n.* पायाची अंगुळी *or* अंगळी *or* अंगोळी *f.* पायाचें बोटन. पदांगुलि *f.*

Great t. पायाचा अंगठा *or* अंगोठाम. पदांगुष्टम.

Little t. पायाची अंगठी *f.* करंगळी *f.* करंगुळी *f.*

Six-toed. सांगळ्या.

Space between the toes. गेचकन. गेचकळन.

TOE-RING, *n.* जोडवेंन.

TOGETHER, *adv in company, concert, combination.* मिळून, एकवट, बरावर *or* बरोबर, एकत्र, युगपत्, एकंदर., एकतंत्र.

All t. *all in a body or at once.* एकमेळणी, एकमेळीं, एकामीं *or* में, तंत्राने.

2 *in one heap, sum, mass, &c.* एकवट, एकत्र, एकंदर.

To tie, fasten, &c. t. एकेठिकाणीं–&c. बांधणें.

3 *in the same place.* एकेठिकाणीं–स्थळीं–जागीं–स्थानीं–&c. एकत्र.

4 at the same time. बराबर, एकेवेळेस, एकदम, एकतंत्र.

T. with, v. WITH. संगें *or* संगी, संगनीं *or* तें, बरावर *or* बरोबर, समागमें, सहवर्त्तमान, सुद्धां.

To TOIL, *v. n. labor hard.* खपणें, कटणें, मशागत *f.*–कसालत *f.*–कसालाम.–श्रमम.–कष्टम.–मेहनत *f.*–&c. करणें–घेणें, आयासम.–परिश्रमम.–अट्टहासन. &c. करणें, दंडम. काढणें. This sense is expressed by numerous striking phrases, bearing of course varying implication, and thus agreeing with; *To fag, drudge, moil, slave, work one's self to death, &c. &c.* कबाडकष्टम. *pl.* –महार कष्टम. *pl.*–कुत्तेघशी *f.* करणें, हाडेंन. *pl.* झिजवणें, हाडांचीं काडेंन. *pl.*–हाडांचे मणीम. *pl.* करणें, रक्ताचें पाणीन. करणें, जीवम. अटणें–पाखडणें, जीवम. अधीं करणें, आंगाचें पाणीन. करणें, अटाअटम. *f.*–अटाघाट *f.*–वाटाघाट *f.*–अटापिटाम.–अटापेट *f.*–अटापिटी *f.*–&c. करणें.

TOIL, TOILING, *n.* v. V. *and* LABOR. मेहनत *f.* श्रमम. *or m. pl.* कष्टम. *or m. pl.* परिश्रमम. खपम. मशागत *f.* कसालत *f.* कसालाम. कबाडकष्टम. *pl.* महारकष्टम. *pl.* कुत्तेघशी *f.* आयासम. सायासम. प्रयासम. अट्टहासम. अटाअटन. अटाघाट *f.* अटापिटाम. अटापिटी *f.* अटापेट *f.* वाटाघाट *f.* कडाकूट *f.* कपाळकूट *f.* माथाकूट *f.* कपाळफोड *f.* माथेफोड *f.* डोईफोड *f.* उरस्फोड *f* उपद्व्यापम. खटपट *f.* दगदग *f.* खवदव *f.* धकाधक *f.* यातायात *f.* वणवण *f.* खस्ता *f. pl.*

Great toil and little work. सारीरात्र जागणें शेंगावांगी रांधणें.

Toil and trouble, fuss and pother. झटेपटे *or* झटेपटेम. *pl. v.* घे. खा, उलेंदालेंन.

2 See SNARE.

TOILET, *n. dressing table.* वस्त्रें नेसण्याचा–घालण्याचा–लेण्याचा–पेहरण्याचा–&c. चवरंगम.

The business of the t —of men. टिळाटोपी *f.* टिळेपट्टेम. *pl.* चट्टेपट्टेम. *pl.*—of women, चट्टीपट्टी *f.* टाकमटिकाम. टाकगटिकलाम. टाकमटिळाम. टाकमटीकम. टिकलीमिकलीं *f.* वेणीफणी *f.* काजळकुंकूंन. टिकलेभांगलेम. *pl.* चांगभांगम.

TOILSOME, *a.* v. LABORIOUS. कष्टाचा, श्रमाचा, महारकष्टाचा, कष्टसाध्य, श्रमसाध्य.

TOILSOMENESS, *n.* v. A. कष्टम. श्रमम. कष्टसाध्यता *f.* श्रमसाध्यता *f.*

TOKEN, *sign, evidence,* v. MARK. खूण *f.* चिह्नन. लक्षणन. साक्षा *f.* दाखलाम. व्यंजनन. संकेतम. अभिज्ञानन. छाया *f.*

2 v. MEMORIAL. ओळख *f.* ओळखण *f.* यादगारी *f.*

TOLA, *n.*—the Indian weight. तोळाम.

TOLD, *p.* v. V. सांगितलेला, &c. निरूपित, कथित, विदित, उक्त, ज्ञापित, ज्ञपित, ज्ञप्त.

To TOLE, *v. a. draw on by a bait,* v. To ATTRACT. आशा *f.*–लोभम.–&c. दाखवून आणणें–दाखवून नेणें.

TOLERABLE, *a. supportable, &c.* सोसाया–साहाया–&c. जोगा–सारखा–&c. सहनीय, सह्य, सोदव्य.

2 *moderately good,* v. MIDDLING, PASSABLE. बरा, बरावाईट, माफक, चालीवजा, कामचलाऊ. चालायाजोगा–सारखा.

TOLERABLENESS, *n.* v. A. 1. सोसायाजोगेपणाम. &c. सहनीयता *f.* सह्यता *f.* &c.

TOLERABLY, *adv.* v. A. 2. बरा, बराच, चालायाजोगा *decl.* &c.

TOLERANT, *a.* TOLERATER, *n.* TOLERATING, *p. a.* v. V. परवानगी देणारा, नको न म्हणणारा, अडथळा न करणारा, &c. अनिषेध–&c. कर्त्ता–कारी

To TOLERATE, *v. a. not forbid; allow, suffer,* v. To PERMIT. परवानगी *f.*–मोकळीक *f.*–&c. देणें, देणें—used with another verb अजाउं देणें, करूं देणें, &c. नको न म्हणणें, अडथळाम.–आडकाठी *f.*–मनाई *f.*–&c. न करणें, अनिषेधम.–&c. असणें *g. of o.*

TOLERATED, *p.* v. V. परवानगी दिल्हेला, &c. अनिषिद्ध, अप्रतिबद्ध.

TOLERATION, TOLERANCE, *n.* v. V.—*act.* परवानगी देणें *n.* &c. अनिषेधम. अप्रतिबंधम.

TOLL, *n.* v. TAX. करम. जकात *f.* रहदारी *f.* सायरन.

2 *portion exacted for permission of the rest.* हक्कम. दस्तुरी *f.* फसकी *f.* शेव *f.* बाब *f.* कानू *f.*

3 (of a bell). सावकाशीचा नादम. राहून राहून नादम. विलंबितनादम.

To TOLL, *v. n.*—a bell. राहून राहून–दमादमाने–&c. वाजणें.

To TOLL, *v. a.* (a bell). राहून राहून–दमादमाने–&c. वाजवणें.

TOLL-BOOTH, TOLL-HOUSE, TOLSEY, *n. place of receipt of toll.* नाकेंन. सायरन.

TOLL-GATHERER, *n.* नाकेदार, जकातकार, जकात्या.

TOMATO, *n. solanum lycopersicum.* विलायती वांगी *f.* तांबडी वांगी *f.*

TOMB, *n. grave.* मेल्या माणसाची गार *f.*–खांच *f.*–&c. प्रेताचा खाडाम. प्रेतकुंडन. शवगर्त्ता *f.*

2 *erection over a grave.* थडगें *n.* थडें *n.* छत्री *f.* कबर *f.* माडें *n.*
T. of a Sanyási. समाधि *m.f.* समाधिगृह *n.*
TOMBOY, *n.* v. ROMP. घोडी *f.* घोडगी *f.* भोंपळदेवना *f.*
TOMORROW, *adv.* उद्यां, उदईक.
TOMTOM, *n.*—the Indian drum, v. DRUM. टिमकी *f.*
TON, *n fashion, mode.* सभ्यसंप्रदाय *m.* शिष्टसंप्रदाय *m.*
TONE, *n. note, accent, &c* v. SOUND. स्वर *m* नाद *m.* ध्वनि *m.* आवाज *m.* सवन *f.n.*
Of a good t. सुस्वर.
2 *affected or peculiar sound in reading, &c* स्वर *m.*
3—in music, *seventh part* of the scale. मूर्च्छना *f.*
Half or quarter t. स्वरांश *m.*
Quarter t. श्रुति *f.*
4—in medicine. वरेपण *m.* सुभावना *f* सद्भावना *f.*
TONED, *a.* स्वराचा, स्वरयुक्त.
Full-t. घोस.
Ill-t. वदसूर, कुस्वर.
Well-t. सुस्वर, आवाजदार.
TONGS, *n.* (of goldsmiths, braziers, &c.). गावी *or* घावी *f.* सांडस *m.* *dim.* सांडशी *f.* विस्तव *m.*-निखारा *m.*-&c. धरण्याचा चिमटा *m.*
TONGUE, *n.*—the member. जिह्वा *pop.* जिव्हा *and* जीभ *f.* रसना *f.* रसनेंद्रिय *n.*
Fur of the t. जिह्वामल *m.*
On the tip of the t. तोंडापुढें, तोंडासमोर, मुखीं.
Pustules on the t. &c. from heat. खरे *m pl.*
Ready at the t. *known by heart.* मुखपाठ, मुखोद्गत.
Root of the t. जिव्हेचा कांदा *m.* जिह्वामूल *n.*
That is on the tip of the t. जिह्वाग्रूढ.
Tip of the t. जिह्वाग्र *n.*
To bridle the t. तोंड *n.* अटोपणें-आवरणें-संभाळणें-बंदावरराखणें.
To hold the t. तोंडास खीळ *f.* घालणें, गुळणी *f.* धरणें, तोंड *n.* दाबणें, —'Hold your t.' म्यान करा !
2 (of serpents, cats, birds, &c.). जिभली *f.*
3 (of flame or fire). आघिवळा *m.*
4 (of a bell). लोळा *m. dim.* लोळी *f.*
5 (of a balance). कांटा *m.*
6 a *speech,* v. LANGUAGE. बोली *f.* भाषा *f.*
Mother t. जन्मभाषा *f.*
TONGUE-LESS, *a.* जिभेवेगळा-&c. निर्जिभ्या, अजिह्व.
TONGUE-SCRAPER, *n.* जिभी *f.* जिभली *f.* पाटली *f.*
TONGUE-TIED, *a.* lit. fig. बांधलेल्या जिभेचा, तोंडबांधलेला, बद्ध जिह्व.
TONGUE-TIEDNESS, *n.* v. A. बांधलेली जीभ *f.* मुखस्तंभ *m.*
TONGUED, *a.* जिभेचा, जिव्हेचा, जिह्व.
Double t. forky t. द्विरसन.
Ready t. हाजीरजवाबी *or* हाजीरजवाब.
TONIC, *a.*—in medicine. रुचक, रोचक, क्षुधाकर, तेजस्कर, अग्निवर्द्धक.
TONIC, *n.*—a medicine. दीपन *n.*
TO NIGHT, *adv.* आजरात्रीस, यारात्रीस.
TONSURE, *n. shaving the head.* डोईकरणें *n.* &c. केशकादणें *n.*
First t. of a child. जावळ *n.*
TOO, *adv. over much,* v. EXCESSIVELY. फार, फारच, अत्यंत, अति, अतीव.
2 *also.* ही, पण, देखील *or* देखीद, भणखी, बी.

TOOL, *n. instrument of manual operation.* विखंड *n.* शस्त्र *n.* अजन *n.* हत्यार *n.* साधन *n.*
Box or set of tools गंज *m.*
Hinder or handle end of a t. वारंग *m.*
2 fig. *instrument of another's evil will, hireling, cat's paw, &c* हातगुंडा *m* हातसमाणा *m.* ससाणा *m* कुत्रा *m.*
A mere t. घोककाम्या, घोक्या.
TOOTH, *n.* दांत *m.* दंत *m.* द्विज *m* दशन *n.*
Bed or socket of the teeth. हिरडी *f.*
Fibrous &c. stick for cleaning the teeth. दातवण *n.* दंतकाष्ठ *n.*
Gap in the teeth दांतखिड *f.* दांतरखिड *f.* खांड *f. dim.* खांडोरें *n.* बोंथरखिड *f.* बोंथरखंडें *n.*
Having a sour t. अंबट्या.
Having teeth or t. projecting over the lip दांतरा *or* ऱ्या, दाताळ, दंताळ *or* ळा, दंतुर.
Newly cut t. (or t. coming in old age). दांतरी *f.* दांतुरडी *f.*
Row of teeth. कवळी *or* दांतकवळी *f.* दंतावलि *f.*
Tartar of the teeth. बुरसी *f.* बुरसा *m.* दंतशर्करा *f.* पुष्पिका *f.*
Teeth,—collect. दांताळी *f.* बत्तिसी *f.*—in contempt, &c दांताड *n.* दांताडी *f.* दांतुरडी *f. v.* पाड, फोड, मार, दे, हालव, विचक, &c. &c.
That is in one's teeth. तोंडचा.
To the teeth of. तोंडावर.
Wisdom-t. अक्कलदाढ *f.*
To break off with the teeth. खुडतुडणें.
To brush or clean the teeth. दांत *m.pl.* घासणें, दंतशुद्धि *f.*-दंतधावन *n.*-दंतशोधन *n.*-&c. करणें.
To chatter,—the teeth. दांत *m.pl.* वाजणें.
To grind or gnash the teeth. दांत *m pl.* खाणें-चावणें.
To knock out the teeth. बत्तिसी *f.* हालवणें-पाडणें-&c.
To pick the teeth. दांत *m.pl.* खोंचरणें.
To shew the teeth. दांत *m.pl.* काढणें-दाखवणें, बत्तिसी *f* दाखवणें-काढणें.
To succeed or do in the teeth of. नाकावर पाय *m.* देणें, नाकास चुना *m.* लावणें, नाकावर लिंबू *n.* घासणें.
To throw in one's teeth, *to reproach.* ऐकावणें.
To wear one's teeth to stumps. दांतांच्या कण्या *f.pl.* करणें.
2 (of a comb, rake, saw, wheel, &c.). दांत *m.* दांता *m.*
3 See PRONG.
TOOTH-ACHE, *n.* दांतसूळ *m.* दंतशूल *m.* दंतपीडा *f.* दंतवेदना *f.*
TOOTH-BRUSH, *n.* दांतवण *n.* दंतकाष्ठ *n.*
TOOTH-LESS, *a. wanting or deprived of teeth.* दांतावेगळा-निराळा, दांतपडका *or* गा, बोंथरा, बोंचरडा, बोंथरखंड *or* डा *or* डी, दंतहीन-रहित-&c. अदंत, निर्दशन, गतदंत.
TOOTH-PICK, *n.* दांतकोरणें *n.* दंशशलाका *f.*
TOOTH-POWDER, *n. dentifrice.* दारशिणा *m.* दांतवण *n.*
TOOTHED, *a.* दांतांचा, दंती.
Iron.-t. अयोदत्.
TOP, *n. highest part, upper end, summit, &c.* वरचा भाग *m.* वरला भाग *m.* शेंडा *m.* माथा *m.* मस्तक *m.n.* शेवट *m.* अग्र *n.* अग्रभाग *m.* शिखर *n.* उपरिभाग *m.* चूडा *f.* शिखा *f.*
T. and bottom. शेंडाबुडखा *m.* शेंडाबुंधा *m.*
From t. to bottom, from t. to toe. शिखनखपर्यंत *or* नखशिखपर्यंत, नखशिखांत, आपादमस्तक, आनखशिख.
2 *lid,* v. COVER. टोपण *n.* झांकण *n.* सरपोस *m.*

3 *upper side*, v. SURFACE. वरला भागm. बाहेरला भागm. उपरिभागm. उपरिभूमि f.

4 *highest place, highest rank.* वरचीजागा f.-पायरी f.-पदवी f. -&c. मुख्यस्थानn. श्रेष्ठस्थानn.

5 *utmost degree*, v. HEIGHT. कळसm. सीमा f. पराकाष्ठा f. शेवटm

6 (of a plant) *head, crop, &c.* बोंखाm डिराm. डिरी f. डिकशी f

7—spinning top भोवरा *or* भौराm. चिंगाटी f.

Blow in the ring (at top-playing). रिंगणटोलाm.

Dead throw of a t. झापट f.

String of a t. भोवरजाळी f. जाळी f.

8—humming t. जंगीभोवराm.

9—as used in comp. वरचा, वरला, उपरिस्थ.

To TOP, *v. n. rise above or aloft* वर-उंच-&c. असणें *with* पेक्षां-&c.

To TOP, *v. a.* See To TIP. 2 See To SURPASS. 3 See To CROP.

TOP-HEAVY, *a.* वरचाभारी-वजनदार, वरभारी, भाराधिकशिरस्क, ऊर्ध्वगुरु.

TOP-KNOT, *n.* तुराm. जुंबडाm. शेंडी f. शिखा f. शिखंडn. बुचडाm. खोंपाm.

TOPMOST, *a.* अगदी वरचा-वरला, शेंड्याच्याशेंड्याचा.

TOPAZ, *n.*—the gem. पुष्पराग *pop.* पुष्कराजm. पीताश्मm. पीतस्फटिकm.

To TOPE, *v. n. drink hard.* शोषणें *or* सोखणें, झोकणें, झिंगणें.

TOPER, *n.* v. V.—*and* SOT. झिंग्या, झिंगीखोर, छाकटा, निशाबाजm.

TOPIC, *n. general head*, v. SUBJECT. विषयm. प्रकरणn. प्रसंगm स्थलn.

TOPIC, TOPICAL, *a. of or belonging to a general head.* प्रकरणाचा, प्रकरणाविषयीचा, &c प्राकरणिक.

2 *pertaining to a particular place, local.* एकदेशी, एकदेशीय, विशेषस्थानाचा, &c. एकस्थानिक, विशेषस्थानिक, तत्स्थानिक, स्थानिक & स्थानीय (in comp.).

TOPOGRAPHY, *n. description of a particular place.* विशेषस्थानवर्णनn. विशेषस्थलवर्णनn.

To TOPPLE, *v. n. tumble, fall forward.* पुढे-पुढल्याकडे-तोंडाकडून-&c. पडणें, लुडकणें.

TOPSYTURVY, *adv. with the top downward.* उलटापालटा, उलटपालट, उलटापालट, उलटासुलटा, उलटसुलट, उफराटसुफराट, उफराटासुफराटा, उलथापालथ, उलथापालथा, खालवर.

TORCH, *n. link, flambeau, &c.* मशाल f. दिवटाm. दिवटी f. पोतm. टेंभाm. काकडाm. उजेडो f.

Handle of a t. दिवी f.

T. of wisps, or of sprigs and twigs, &c. चुडी f. चुड f.

T. carried in an iron bowl. हिलालm.—bearer of it, हिलाल्या.

To light the t. of discord. वन्ही f. लावणें.

TORCH-BEARER, *n.* मशालची *or* जी, दिवट्या, रोशननाईक.

Oil flask of t. बुधली f.

To TORMENT, *v. a. put to extreme pain or anguish, torture.* पराकाष्ठेचें दुःखn.-फारच दुःखn.-यातना f.-अतियातना f.-अतिवेदना f.-तीव्रवेदना f.-&c. करणें-देणें-भोगवणें, फार पिडणें.

2 *vex, worry, harass, &c.* v. To TEASE. गांजणें, जाचणें, छळणें, खलखलावणें, गांजणूक f.-छळणूक f.-&c. करणें, काचणी f.-काच f.-लावणें, खडेm. *pl.* चारणें, नळीं नखn. देणें.

TORMENT, *n. extreme pain or anguish.* फार मोठें दुःखn. पराकाष्ठेचें दुःखn. परमदुःखn. यातना f. तीव्रवेदना f. अतिवेदना f. अतिपीडा f. अतिव्यथा f. अतियातना f. यमयातना f. दारूणयातना f.

TORMENTED, *p.* v. V. 1. फारच दुःख दिलेला, &c. अतिपीडित, परमपीडित, अतिव्यथित, दुःखदग्ध, दुःखार्त.

2 गांजलेला, जाचलेला, &c.

TORMENTOR, *or* TORMENTER, *n.* TORMENTING, *p. a.* v. V. फारच दुःख देणारा, अतिवेदना-&c. करणारा-&c.

2 गांजणारा, छळणारा, &c.

TORN, *p.* v. V. 1. फाडलेला, चिरलेला, &c. फाटका, चिरींव, दारित

2 बुचकरलेला, &c. नखभिन्न.

TORNADO, *n. tempest* तुफानn.

TORPID, *a. that has lost power of motion and feeling, numb.* बहिरा, सुना, गुंग, सुस्त, मेहरलेला, सुप्त, जड, बधिर, शून्य, निपचेत, निचेत, निचेतन, जडीकृत, जडीभूत, अचेतन, सुप्तवत्, सैरभैर, वेशुद्ध, स्तब्धचेष्ट.

TORPOR, TORPIDITY, TORPIDNESS, TORPITUDE, *n.* v. A. बहिरेपणाm. सुनेपणाm. &c. सुस्ती f. गुंगी f. मेहरी f. सुप्ति f. मांद्यn. जाड्यn. जडता f. जडिमाm. स्वापm. इंद्रियस्तापm. तंद्रा f. चैतन्यस्तंभm. चेतन्यस्तब्धता f. चैतन्यनाशm.

TORRENT, *n. violent or rapid stream.* मुसंडा *or* मुसांडाm. झोतm. पूरm. लोंढाm. लोटm. निर्झरm. धारवणीn. वृष्टि f.

To rain in torrents, v. To RAIN. झिम *adv.*-धुमाधार *adv* -&c. पाऊस पडणें.

TORRID, *a. parched with heat.* फारउनाचा-उष्णतेचा-&c. वणव्याचा, ग्रीष्मदग्ध, उष्णदग्ध.

T. zone. उष्णकटिबंधm.

TORTOISE, *n.* कासवm. कच्छपm. कच्छमm. कूर्मm.

TORTOISE-SHELL, *n* कचकडाm. कासवाचा खवलाm. कासवाच्यापाठीचें हाडn.

TORTUOUS. See TWISTED, WINDING.

To TORTURE, *v. a. put to the rack, &c.* v. To TORMENT. शरीरास फार दुःखn. देणें, यातना f.-&c. करणें-देणें;—The following words express *modes of torturing*, जामगी f. लावणें, कानास चापm. लावणें, राखेचा तोबराm. देणें, उरावर-डोईवर-&c. धोंडाm. देणें, तव्यावर उभा करणें, करवतावर धरणें-ओढणें, मिरच्यांची धुरी f. देणें, पोतm. -सांडसm.-टिपण्या f. *pl.* लावणें, उखळांत-चरकांत घालणें, खडेm. *pl.* चारणें-खावियणें, नळीं नखn. देणें.

TORTURE, *n. extreme pain*, v. TORMENT. फार मोठें दुःखn. यातना f. तीव्रवेदना f.

To TOSS, *v. a. throw, &c.*, v. To CAST. फेंकणें, घालणें.

2 (the head, &c.) *throw up with a sudden motion.* कोलणें, वर-वरतीं-&c. मारणें-करणें.

3 *throw with the horns.* शिंगटणें *or* शिंगाटणें, शिंगाने फेंकणें-हुंडारणें, शिंगावर घेणें-उचलणें-चढवणें, शिंगाने कोलणें.

4 about; *tumble over rudely.* उलकटणें, उसकटणें, उचलाउचल *or* उचलासांचल f. करणें, उस्तरणें, उलटापालट *or* उलथापालथ f.-उडवाउडव f.-उसकटाउसकट f.-घालमेल f.-&c. करणें.

To TOSS, *v. n. fling about.* तळमळणें, तडफडणें, चडफडणें, चुळबुळणें, गडबडा *adv.* लोटणें, तळमळ f.-तडफड f.-भदबडफळ f.-&c. करणें.

To lie tossing and heaving. तिडका देत बसणें, तिडक देत बसणें.

2 (in passion) v. To RAGE, To FUME. भडफडणें, तडफडणें.

TOSS, TOSSING, *n.* v. V. A. 1.—*act.* फेंकणें n. &c.

2 कोलणें n. &c. कोलणी f.

4 उलकटणें *n.* &c. उडवाउडव *f.* उसकटाउसकट *f.* उलथापालथ *f.* घालमेल *f.*

v. V. N. 1. तडफडणें *n.* तळमळणें *n.* &c. तळमळ *f.* तडफड *f.* चुळबूळ *f.* चडफड *f.* अदळउफळ *f.*—intens. तळमळाट *m.* तडफडाट *m.* चडफडाट *m.*

2 धडफडणें *n.* तडफडणें *n.* &c.

TOTAL, *a.* v. ALL. सर्व, सगळा, समग्र, अवघा.

2 v. COMPLETE. पूर्ण, पुरा.

TOTAL, TOTALITY, *n. whole amount,* v. SUM. बेरीज *f.* जुमला *m.* जमा *f.* एकंदर आकार *m.*

TOTALLY, *adv.* v. WHOLLY. अगदी, बिलकूल, तमाम.

To TOTTER, *v. n. shake so as to threaten a fall.* डगणें, डकडकणें *or* डगडगणें, डगमगणें, डळमळणें, डुलणें *or* डोलणें, लटलटणें, लटपटणें, पडायासारखा- जोगा- &c. हालणें, लटलट- लुखुलुखु- लडबड *or* लडबडां *adv.* हालणे- &c. लटलट *f.*-लडबड *f.* करणें, पायम. *pl.* लटलटणें-लटपटणें *g. of s.* चलबिचल *f.* होणें *g. of s.* आसन *n.* डळमळणें *g. of s.*—intens. डगागणें *or* डकाकणें.

TOTTERING, *p. a.* v. V. डगणारा, डगमगणारा, &c. डगडगोत, डळडळीत, डळमळीत, लटपटीत, उलटकर, पतनीय.

TOTTERINGLY, *adv.* v. V. डगमग *or* गां, डकडक *or* कां, डळमळ *or* ळां, लटपट *or* टां, लटलट *or* टां, लडबड.

To TOUCH, *v. a. come in contact with.* स्पर्श *m.* करणें *g. of o.* लागणें *in. con.* स्पर्श *m.*-&c. होणें *in. con. with g. of s.* स्पर्शणें.

2 *bring into contact with one's self; handle, meddle with, &c.* स्पर्श *m.*-&c. करणें *g. of o.* स्पर्शणें, हात *m.* लावणें-घालणें, हातांत घेणें, शिवणें, घडणें, आफडणें, अफळणें.—Note. The four last words have generally, but not necessarily, an implication of communicating or receiving pollution. आतळणें, स्पर्शन *n.*- संपर्शन *n.*- &c. करणें *g. of o.*— mutually, शिवाशिव *f.*- स्पर्शास्पर्श *m.*- &c. करणें.

3 *act upon,* v. To AFFECT. लागणें, लागू होणें, आंगीं *or* आंगास येणें.

4 *move, melt,* v. To AFFECT. वेधणें, सद्गदित करणें, कळवळा *m.*- &c. आणणें.

5 up; v. To FINISH, To REPAIR. ओजवणें, सुथरणें *or* सुधारणें, निटावणें, उस्तवारी *f.* करणें.

To TOUCH, *v. n. come into or be in contact.* लागणें, मिळणें, भिडणें, घडणें, लागूं होणें, संसक्ति *f.*- संसर्ग *m.*-&c. असणें-होणें *g. of s. recip.*

2 at;—a slip, &c. वरवा *m.*-वंदर *n.* करणें.

3 upon; v. To MENTION. गोष्ट *f.*-उद्देश *m.*-&c. काढणें *g. of o.*

TOUCH, *n.*—the sense. स्पर्श *m.* स्पर्शेंद्रिय *n.* त्वगिंद्रिय *n.* स्पार्शन *n.*

To judge by the t. हस्तपरीक्षा *f.* करणें.

2—the perception. स्पर्श *m.* स्पर्शबोध *m.* स्पर्शज्ञान *n.* त्वग्ज्ञान *n.*

3—the act. स्पर्श *m.* स्पर्शन *n.* स्पार्शन *n.* स्पर्शव्यापार *m.*

4 See CONTACT.

TOUCH-HOLE, *n.*— of a fire arm, &c. कान *m.* कान *m.* कोरप *n.*

TOUCH-STONE, *n. stone for examining metals.* कसोटी *or* कसवटी *f.* कस *m.* कषपाषाण *m.* वरकल *f.*

Quality determined by the t. कस *m.*

TOUCH-WOOD, *n. decayed wood, spunk.* चेतवण *n.* पूं. पूड *f.*

TOUCHED, *p.* v. V. A. 1. 2. स्पर्श केलेला, &c. स्पर्शित, स्पृष्ट, संस्पृष्ट.

4 वेधलेला, कळवळा आणलेला, &c. सद्गदित, सद्गद.

To be t. कळवळणें, कळवळा *m.*-&c. येणें *in. con.*

I *slightly impaired or corrupted.* लागट, लागरा.

TOUCHER, *n.* TOUCHING, *p. a.* v. V. A. 1. 2. स्पर्श करणारा, स्पर्शणारा, &c. स्पर्शक, स्पर्शन-&c. कर्ता-कारी.

3 See CONCERNING, RELATING.

4 *and* PATHETIC. वेधणारा, कळवळा आणणारा, &c वेधक, हृदय वेधक, हृदयाविद्, करुणापर.

v V. N. लागणारा-लागलेला, संसक्त, संलग्न, संसर्गी, संसृष्ट.

TOUCHINESS, *n.* v. A. चिरडखोरपणा *m.* चिडचिडेपणा *m.* रूसकेपणा *m.* -&c. चिरडखोरी *f* चिरड *f.* चीढ *f.* शीघ्रकोपिता *f.*

TOUCHY, *a. irritable,* v. PEEVISH. चिरडखोर, चिरडीखोर, चिडचिड्या, काविरडा, रूसका, रुशा, हिरवट, खडतर, शीघ्रकोपी.

TOUGH, *a. not brittle, &c.* वातट *or* ड, चिवट, चामट, लोचट *or* ड चिकट *or* ण *or* चिक्कट *or* ण, निवर.

2—as wood, grass, &c. v. HARD. चिवट *or* चेवट, निवर.

3 v. HARDY, HALE. चिकट *or* ण *or* चिक्कट *or* ण, कणखर, कडवा, टणक, टणका.

4 *tenacious, inflexible, &c.* चिवट, चामट, चिकट *or* ण *or* चिक्कट *or* ण, चिकव्या, लोंचट *or* ड.

To TOUGHEN, *v. a. make tough.* वातट-चिवट-चिकट- &c. करणें चिकटपणा *m.*-&c. आणणें.

To TOUGHEN, *v. n. become tough.* वातडणें, वातट *or* ड-चिवट-&c. होणें-होत जाणें.

2—fruits, vegetables, &c. जारटणें, जुनावणें, पिकणें.

TOUGHNESS, *n.* v. A. 1. वातडपणा *m.* चिवटपणा *m.* चामटपणा *m.* चिकटपणा *m.* &c. चिकटाई *f.*

2 चिवटपणा *m.* निवरपणा *m.*

3 चिकटपणा *m.* टणकपणा *m.* &c. टणकाई *f.*

4 चिवटपणा *m.* चिकटपणा *m.* &c. चिकटाई *f.*

TOUR, *n. a journey in a circuit.* फेरा *m.* फेरी *f.* पर्यटन *n.* प्रदक्षिणा परिभ्रमण *n.*

2 *turn of duty, &c.* पाळी *f.* वारी *f.*

TOURNAMENT, *n. tilt.* भालेकरवली *or* करोली *f.*

TOW, *n. coarse part of hemp or flax.* तागाचें-सणाचें-&c. बुकूल *n.*

To TOW, *v. a. drag by a rope through water.* दोरी *f.*-&c. ढवून ओढणें.

TOWARD, TOWARDS, *prep. in the direction of.* कडे.

2 *with direction to, with respect to.* विषयीं, वर, कडे.

TOWARD, TOWARDLY, TOWARDNESS. See SHARP, SHARPNESS.

TOWEL, *n. cloth for wiping the body.* रूमाल *m.* हातरूमाल *m.* अंगपुसणें *n.* अंगपुसणी *f.* करवस्त्र *n.* गात्रमार्जनी *f.* अंगमार्जनी *f.*

TOWER, *n. elevated building.* वाड्यावरला बंगला *m.*-महाल *m.*-इलाम.-अस्मानी-आस्मानगिरी बंगला *m.*-महाल *m.* गोपुर *n. m.* मेघडंबर

2 See FORT.

TOWN, *n. city.* शहर *n.* गांव *m. n.* नगर *n. dim.* नगरी *f.* पुर *n.* पूर *n. and dim.* पुरी *f.* पत्तन *n.*

Manufacturing or trading t. पेंठ *f.*

Minor t. आउपेंठ *f.*

The old t. *the portion first settled.* कसबा *m.*

Poor, mean, &c. t. काणीपेंठ *f.*

TOWN-FOLK, *n.* नगरांतील-गांवांतील-&c. लोक *m. pl.*-माणसें *n.* नगरजन *m. pl.*

TOWN-HOUSE, TOWN-HALL, *n.* सरकारवाडा *m.* सरकारचावडी कचेरी *f.*

TOWNS-MAN, *n.* गांवकरी.

TOY, *n. play-thing.* खेळणें *n.* खेळवणा *m.* क्रीडामृग *m.*

To TOY, *v. n.* v. To TRIFLE. खेळणें, गमणें.

2 *dally amorously.* रमणें, विलास*m.*-कामक्रीडा *f.*-कामलीला *f.*-कामचेष्टा *f.*-इष्कबाजी *f.*-&c. करणें,

TRACE, *n. footsteps, track,* lit. fig. v. FOOTSTEP. पत्ता*m.* मार्ग*m.* छडा*m.* सुवारा*m.* अराखडा*m.* मूस *f.*

T.—compreh. *track or vestige.* मागमूस*m.* मूसमारग*m.* आगमाग*m.*

T.—compreh. *news or tidings of.* पत्तादोरा*m.* थांगदोरा*m.* थांगपत्ता*m.* पत्तामुद्दा*m.*

To obliterate all traces and impressions. मागमूस*m.* मोडणें.

2 *harness.* ओढ *f.* ओढण *f.* गळसूंवेंन *pl.*

To TRACE, *v. a. follow by the tracks of.* उमगणें *or* उमंगणें, माग*m.* लावणें-काढणें, ठाव*m.*-ठिकाणा*m.*-ठाव ठिकाण*m.*-थांग*m.*-&c. लावणें-पाडणें, थिकाणी-थांगास-&c. लावणें-पाडणें, पत्ता*m.*-छडा*m.*-&c. लावणें, देठीं-डेंखींलावणें, काढणें, शोध*m.* काढणें-लावणें, पाठलाग*m.* करणें.

To be traced. पत्ता*m* -माग*m.*-ठिकाणा*m.*-छडा*m.*-&c. लागणें *g. of s*

2 (outlines) v. TO MARK OUT. अंकणें, वेतणें, काढणें.

3 (letters of a copy in learning to write). घोटाळणें, गिरवणें.

TRACER, *n.* TRACING, *p. a.* v. V. 1. माग काढणारा, मागाड्या, उमग्या.

TRACHEA, *n. windpipe.* श्वासमार्ग*m.*

TRACK, *n. vestige,* v. TRACE. माग*m.* छडा*m.*

2 v. WAY, ROAD. वाट *f.* रस्ता*m.* मार्ग*m.*

Devious t. रानवाट *f.*

3 *beaten path,* fig. फरपट *f.*

4 (of a thing dragged, of a snake, &c.). ओढ *f.* फरकंड *f.* फरकंडा*m.* फरपट *f. v.* जा.

To TRACK, *v. a.* See To TRACE. 2. *drag along.* फरपटणें, फरकंडणें, फरपटीत-फरकंडीत नेणें, फरपटून-फरकंडून-फरपट्यां *adv.* ओढणें-ओढूननेणें.

TRACKLESS, *a.* वाटेवेगळा-निराळा, विनपावली.

TRACK-ROPE, *n.* ओढण *f.* ओढ *f.*

TRACT, *n. region, quantity of land or water.* देश*m.* प्रदेश*m.* तळ*m.* मैदान*n.* पल्ला*m.* रान*n.*

TRACTABILITY, TRACTABLENESS, *n.* v. A. हुकमोपणा*m.* हुकुमबरदारी *f.* विनयीपणा*m.* सविनयता *f.* विनय*m.* वश्यता *f.*

TRACTABLE, *a.* v. DOCILE, OBEDIENT. हुकमी, हुकुमबरदार, हुकमांत-कह्यांत-&c. राहणारा-वागणारा, विनयी, विनयस्थ, विनीत, सुधर्ष, वश्य.

TRADE, TRADING, *n. traffic, commerce.* उदीम*m.* व्यापार *pop.* वेपार*m.* व्यवहार *pop.* वेवहार*m.* सौदागरी *f.* वकाली *f.* सौदा*m.* घेणें-देणें*n.* घेवदेव*m.* घेवादेवा*m. or* वी *f.* (*or* देणेंघेणें*n.* &c.) देघे *f.* देवालेवा*m.* सट्टा*n* सौदासूत*n.m.* व्यवसाय *pop.* वेवसाय *or* वेवसाव*m.* वाणिज्य*n.* वणिक्कर्म*n.* वणिकपथ*m.* क्रयविक्रय*m.* घडमोड *f.* घडामोड *f.* उलटापालट *f.* उलथापालथ *f.* वणिग्भाव*m.* सत्यानृत*n.*

2 *profession, occupation,* v. BUSINESS. धंदा*m.* पेशा*m.* कसब*n.* हुनर*m.* व्यवहार*m.*

Headman of a t. चौधरी.

Jack of all trades. हरकसबी, हरहुनरी, हरकामी *or* म्या.

To TRADE, *v. n.* उदीम*m.*-वेपार*m.*-व्यापार*m.*-सौदागरी *f.*-क्रयविक्रय*m.*-&c. करणें.

TRADER, *n.* TRADING, *p. a.* v. V. उदीम करणारा, &c. उदमी, व्यापारी *pop.* वेपारी, महाजन, सौदागर, व्यवहारी *pop.* वेवहारी, सावकार, व्यवसायी, व्यावसायक, उद्योगी, क्रयविक्रयिक, वणिक् ;—some compellations for a t. are, शेट *or* शेठ, शेटजी.

Business-trips of traders (abroad, over the country, about the town, &c.). वणज *f.*

Petty t. तुटपुंज्या, तुटपुंजीवाला, मोडकावाणी.

Traders,—compreh. *traders and dealers, trades folk.* वाणी उदमी*m.pl.* वाणीवकाल*m.pl.* वकाल*n.* शेटसावकार*m.pl.*

Traders and trading business,—compreh. सावसावकारा*m.*

2 *trading vessel.* जिन्नसी गलवत*n.* जिन्नसी तारूं*n.* वारकस*n.* कावाडी गलवत*n.*

TRADESMAN, *n.* v. SHOP-KEEPER. व्यापारी, व्यवहारी, दुकानदार.

TRADITION, *n. oral communication from age to age.* लोककथा *f.* दंतकथा *f.* पूर्वीपासून चालत आलेली गोष्ट *f.*-&c. इतिहास*m.* पिढिजाद कथा *f.* ओघ*m.* आख्यायिका *f.* ऐतिह्य*n.* इतिह *ind.* पारंपर्य*n.* पारंपर्योपदेश*m.* परंपरागतकथा *f.* गुरूक्रम*m.*

TRADITIONAL, TRADITIONARY, *a.* v. N. पूर्वीपासून चालत आलेला, ओघाचा, ओघाने आलेला, परंपरागत, परंपरीण, परंपरायात, ओघप्राप्त, परंपराप्राप्त, कर्णोपकर्णीचा, क्रमागत, क्रमायात, क्रमप्राप्त.

TRADITIONALLY, *adv.* v. A. पूर्वीच्या ओघाने, परंपरेने, पारंपर्याने, डोईनडोई, पिढीजाद, पिढीनपिढी, लोकालोकीं, कर्णोपकर्णी.

To TRADUCE, *v. a.* v. TO ASPERSE. तुफान*n.* घेणें *with* वर *of o.* चाहाडी *f.*-चुगली *f.*-चुगल *f.* खाणें-सांगणें-करणें *g. of o.* तोहमत *f.* घेणें-घालणें, आळ*m.f.* घालणें-घेणें, अभिशंसन*n.*-अभिशाप*m.*-अपवाद*m.* करणें *g. of o.*

TRADUCED, *p.* v. V. तुफान घेतलेला-आलेला, &c. अभिशस्त, अभिशप्त, अपवादित.

TRADUCER, *n.* TRADUCING, *p. a.* v. V. *and* ASPERSER. तुफान घेणारा, चाहाडी सांगणारा, आळ घालणारा, &c. तुफान्या, चहाडखोर, चुगलखोर, चुगल्या, अभिशंसी, अपवादक.

TRAFFIC, *n.* v. TRADE. उदीम*m.* व्यापार *pop.* वेपार*m.* घेणेंदेणें*n.* घेवदेव *f.* क्रयविक्रय*m.*

To TRAFFIC. See To TRADE.

TRAGEDY, *n. a drama that has a fatal issue.* दुःखाच्या परिणामाचें नाटक*n.* दुःखपरिणामक नाटक*n.* करूणारसप्रधान नाटक*n.*

2 See CALAMITY.

TRAGIC, TRAGICAL, *a. belonging, &c. to tragedy,* v. N. दुःख परिणामकनाटकाचा, दुःखपरिणामकनाटकसंबंधी-विषयक.

2 v. CALAMITOUS. दुष्परिणामी, दुरंत, अस्वंत.

To TRAIL, *v. a. draw along,* v. To TRACK. फरपटणें, फरकंडणें, फरपटीत नेणें, ओढणें.

To TRAIL, *v. n. move along on the ground.* फरपटणें, फरपटत जाणें.

TRAIL, *n. thing drawn along.* ओढ *f.*

2 *mark left.* फरपट *f.* फरकंड *f.* फरकंडा*m.* ओढ *f.*

3 *scent left.* वासाचा-गंधाचा-&c. माग*m.*

TRAILINGLY, *adv.* v. V. फरपट्यां.

To TRAIN, *v. a. teach and form by practice,* v. To EDUCATE, To DISCIPLINE. शिकवणें, शिक्षा *f.* देणें, शिक्षित-सुशिक्षित करणें, काढणें, कमावणें, पेटवणें, वठणीं-वठणीस-वळणीं-वळणीस-&c. आणणें, वळण*n.* लावणें, अनुनय*m.*-&c. करणें.

2 (a horse, &c.) v. To DISCIPLINE. तालीम *f.* देणें.

Post or stake at which to t. (bullock, &c.). जांत*n.*

TRAIN, *n.* (of a gown &c.). गोशा*m.* सोंगा*m.* दावण *or* न *f.* झोल*m.* झोला*m.* घोळ*m.*

2 *consecution, line,* v. SERIES. श्रेज*n. f.* माला *pop.* माळ *f.* देवड *f.* हार *f.* श्रेणी *f.*

T. of reasoning, discourse, &c. लाघाळ *f.v.* लाव, लाग

3 *line of process*, v. ORDER. क्रम*m.* अनुक्रम*m.* अनुसंधान*n.* शिलशिला*m.*

To be put in t.—a work &c. शेज*n.f.* लागणें *or* पडणें *g. of s.*

To lay a t. लाग*m.* लावणें.

To lay in t. जथणें, शेज*n.f.*-&c. लावणें *g. of o.* अनुसंधान*n.* करणें-बांधणें-रचणें *g. of o.*

4 v. RETINUE. जिलीब *f.* सवारी *or* स्वारी *f.* लहवर *or* लंबर*n.* खटला*m.* खटलें*n.*

5 *body (of men or animals) moving in order.* माळका *f.* तांडा*m.* रव *f.* रवण *f.* रस्त *f.* हरपंजर *f.* कतार *f.* कताराम*m.*

6 *line of powder.* दारूची ओळ *f.* रंजकीची ओळ *f.*

7 (of gunpowder, grain, &c. spilled). लागावळ *f.*

8 *line of artillery.* तोफा *f pl.* तोफखाना*m.*

TRAINED, *p.* v. V. 1. शिकवलेला, &c. शिक्षित, शिष्ट, अनुनीत, विनीत.

2 तालीम दिलेला, तालमी.

TRAINER, *n.* TRAINING, *p. a.* v. V. 1. शिकवणारा, शिक्षादेणारा, शिक्षित करणारा, वठणीस आणणारा, &c.

TRAINING, *n.* v. V. 1.—*act.* शिकवणें*n.* पेटवणें*n.* कादणें*n.* वठणीस आणणें*n.* &c. शिक्षा *f.* अनुनय*m.* अनुनयन*n.*

TRAIT, *n.* (of character) v. MARK. लक्षण*n.* चिह्न*n.* खोड *f.*

Bad t. कुलक्षण*n.* दुर्लक्षण*n.*

Good t. सुलक्षण*n.*

TRAITOR, *n. one guilty of treason.* राजाशीं फितलेला-फितुरी झालेला -&c. माणूस, राजद्रोही, देशद्रोही, राजशत्रु.

2—gener. *a betrayer of his trust.* विश्वासघातकी-घाती, अस्तनीतलीआग *f.* कुऱ्हाडीचा दांडा*m.*

TRAITOROUS. See TREASONABLE, TREACHEROUS.

TRAMMEL, To TRAMMEL. See NET, CLOG, To CLOG.

To TRAMP, *v. n. trudge, travel, &c. wearisomely.* पाय*m.pl.* फासटणें-झिजवणें-मोडावणें, फांसटणी *f.*-फांसटाफांसट *f.*-पायपिटी *f.*-धांवाधांव *f.*-येजा *f.*-&c. करणें.

To TRAMPLE, *v. a. tread under foot, tread down.* तुडवणें, मर्दणें, रौंदळणें *or* रवदळणें, खुंदलणें *or* खुंदळणें, मळणी *f.* घालणें *g. of o.* गुडधावणें, वरदळ *f.*-गुधडा*m.*-गुडधा*m.*-रौंदळ *f.*-रौंदळा*m.*-गुरधळ *or* ळी *f.* करणें-घालणें-मांडणें, तुडवणी *f.*-उपमर्द*m.*-मर्दन*n.*-&c. करणें *g. of o.*

TRAMPLE, TRAMPLING, *n.* v. V. तुडवणें*n.* मर्दणें*n.* &c. तुडवणी *f.* पायतुडवणी *f.* उपमर्द*m.* उपमर्दन*n.* मर्दन*n.* अवमर्द*m.* अवमर्दन*n.* सम्मर्द*m.* सम्मर्दन*n.*

TRAMPLED, *p.* v. V. तुडवलेला, रौंदळलेला, &c. मर्दित, उपमर्दित, अवमर्दित, सम्मर्दित, क्षुण्ण.

TRAMPLER, *n.* TRAMPLING, *p. a.* v. V. तुडवणारा, मळणी घालणारा, रौंदळणारा, &c. मर्दन-उपमर्दन-&c. कर्ता-कारी-&c.

TRANCE, *n. ecstacy, rapt state.* देहातीतवृत्ति *f.* तन्मयावस्था *f.* समाधि*m f.* देहानुसंधानरहितलोकांतरचित्तवृत्ति *f.*

TRANQUIL, *a.* v. CALM, COMPOSED. स्वस्थ, शांत, स्थिर, अक्षुब्ध.

To TRANQUILIZE, *v. a.* v. To COMPOSE. संतावणें *or* संथावणें, शांत-स्थिर-&c. करणें, शांति *f.*-उपशम*m.*-शम*m.*-उपशमन*n.*-&c. करणें *g. of o.*

TRANQUILLITY, TRANQUILNESS, *n.* v. A. स्वस्थपणा*m.* शांतपणा*m.* स्थिरपणा*m.* शांति *f.* शम*m.* क्षोभराहित्य*n.* अक्षुब्धता *f.*

To TRANSACT, *v. a. do, perform, &c.* v. To CONDUCT, To MANAGE. करणें, चालवणें, आचरणें, वहिवाटणें, अनुष्ठणें, वहिवाट *f.*-आचरण*n.*-&c. करणें.

TRANSACTION, *n.* v. V.—*act.* करणें*n.* &c. वहिवाट *f.* आचरण*n.* निर्वाह*m.*

I *that which has been done*, v. ACTION, AFFAIR. काम*n.* कार्य*n.* गोष्ट *f.* मुकदमा*m.*

To TRANSCEND. See To EXCEED, To EXCEL.

TRANSCENDENT, TRANSCENDENTAL. See SURPASSING, SUPERIOR.

To TRANSCRIBE, TRANSCRIPT, &c See To COPY, COPY, &c

To TRANSFER, *v. a. convey from one place or person to another* एकेजाग्यापासून दुसऱ्या जाग्यास नेणें-काढून नेणें, स्थलांतर*n.*-स्थानांतर*n.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *make over, convey.* दुसऱ्यास देणें-सोंपणें-सोंपून देणें-स्वाधीन करणें, हवालणें, अध्यास*m.*-&c. करणें *g. of o.* स्वत्वनिवृत्ति करून-स्वत्वनिवृत्तिपूर्वक देणें, परहस्तदत्त-अध्यस्त-&c. करणें.

TRANSFERRED, *p.* v. V. 1. काढून नेलेला, स्थलांतर केलेला, &c. अध्यस्त, संक्रांत.

2 दुसऱ्यास दिलेला, &c. परहस्तदत्त.

TRANSFERRER, *n.* TRANSFERRING, *p. a.* v. V. 1. काढून नेणारा, स्थलांतर करणारा, &c.

2 दुसऱ्यास देणारा, &c.

TRANSFIGURATION, To TRANSFIGURE, &c. See To TRANSFORM, &c.

To TRANSFIX, *v. a. pierce through.* आरपार-पार भोसकणें-वेधणें-टोंचणें-&c.

To TRANSFORM, *v. a. change the form, &c. of.* रूप*n.*-स्वरूप*n.*-आकार*m.*-&c. फिरवणें-पालटणें *g. of o.* रूपांतर*n.*-रूपभेद*m.*-&c करणें *g. of o.*

TRANSFORMATION, *n.* v V. रूपांतर*n.* रूपभेद*m.* परिणाम*m.* परिणामांतर*n.* विकार*m.* विकृति *f.* रूपविकार*m.* रूपविकृति *f.*

TRANSFORMED, *p.* v. V. रूपफिरवलेला, रूपांतरकेलेला, &c. रूपविकृत, विकृत, वैकृत, विकृतरूप, विकृताकार, परिणत.

TRANSFORMER, *n.* TRANSFORMING, *p. a.* v. V. रूपफिरवणारा, रूपांतर करणारा, &c. रूपांतर-&c. कर्ता-कारी-&c.

To TRANSFUSE, *v. a. pour from one into another.* एकांतून-एकांतला *decl.* काढून दुसऱ्यांत ओतणें-घालणें, पात्रांतर*n.* करणें *g. of o.*

To TRANSGRESS, *v. a. overpass* (a limit, rule, &c.) lit. fig. उल्लंघणें, लंघणें, ओलांडणें, अतिक्रमणें, तोडणें, मोडणें, भंगणें, उल्लंघ*m.*-उल्लंघन*n.*-अतिक्रमण*n.*-व्यतिक्रम*m.*-&c. करणें *g. of o.*

To TRANSGRESS, *v. n. offend by violating a law*, v. To OFFEND. आज्ञा *f.*-हुकूम*m.*-&c. उल्लंघणें-मोडणें-तोडणें, अपराध*m.*-अन्याय*m.*-&c. करणें, आज्ञाभंग*m.* करणें.

TRANSGRESSED, *p.* v. V. उल्लंघलेला, ओलांडलेला, &c. उल्लंघित, लंघित, अतिक्रांत, व्यतिक्रांत, उल्क्रांत.

TRANSGRESSION, *n.* v. V. A.—*act.* उल्लंघणें*n.* लंघणें*n.* ओलांडणें*n.* &c. उल्लंघ*m.* उल्लंघन*n.* लंघन*n.* रेखालंघन*n.* भंग*m.* अतिक्रम*m.* अतिक्रमण*n.* व्यतिक्रम*m.* उत्क्रम*m.* अमर्यादा *f.*

v. V. N. *and* CRIME, SIN. आज्ञाभंग*m.* आज्ञोल्लंघ*m.* आज्ञोल्लंघन*n.* अपराध*m.* अन्याय*m.* अमर्यादा *f.*

TRANSGRESSOR, *n.* TRANSGRESSING, *p. a.* v. V. A. उल्लंघणारा, ओलांडणारा, उल्लंघकरणारा, &c. उल्लंघन-अतिक्रमण-&c. कर्ता-कारी-&c.

v. V. N. *and* CRIMINAL, SINNER. आज्ञा तोडणारा, &c. आज्ञोल्लंघी, आज्ञोल्लंघक, अपराधी, अन्यायी.

Transient, *a.* v. Temporary. थोडावेळ राहणारा, अस्थायी, क्षणिक, भंगुर, चंचल, प्रापूर्णिक.

Transientness, Transiency, *n.* v. A. अस्थायिता *f.* चंचलता *f.* चांचल्य *n.*

Transit, *n. passing over or across.* आरपारजाणें *n.* अहदतहदगमन *n.* -गति *f.* संक्रम *m.* संक्रमण *n.* संक्रांति *f* अतिक्रम *m.* अतिक्रमण *n.*

Transit-duty, *n.* राहदारी *f.* राहदारीन्नकात *f.*

Transition, *n. passage from one state, condition, place, &c. to another,* v. Change. संक्रम *m.* संक्रमण *n.* संक्रांति *f.* स्थित्यंतर *n.* अवस्थांतर *n.* स्थानांतर *n.* स्थलांतर *n.*

Transitive, *a.*—in grammar. सकर्मक.

Transitoriness, *n.* v. A. अस्थायित्व *n* क्षणिकत्व *n.* चांचल्य *n.*

Transitory, *a.* v. Temporary. अस्थायी, अचिरस्थायी, क्षणिक, क्षणभंगुर, चंचल *or* ळ, चल.

To Translate, *v. a. remove from one place to another,* v. To Remove. एक्या जाग्यापासून काढून दुसऱ्या जाग्यास नेणें, थारेपालट *m.* -स्थलांतर *n.* -स्थानांतर *n.* -&c. करणें.

2 *take bodily to Heaven.* सकुडी *adv.* नेणें -चढवून घेणें, (and, *passively.* -जाणें -चढणें).

3 *render into another language.* आणणें, उतरणें, करणें, भाषांतर *n.* -तरजुमा *m.* -&c. करणें *g. of o.*

Translated, *p.* v. V. 1. थारेपालट केलेला, स्थानांतर केलेला, &c.

2 सकुडी नेलेला, &c. सशरीरमुक्त, सतनुक.

3 उतरलेला, दुसऱ्या भाषेंत आणलेला.

Translation, *n.* v. V. 1. स्थानपालट *m.* स्थानांतर *n.* स्थलांतर *n.*

3 तरजुमा *m.* उतारा *m.* उतार *m.* भाषांतर *n.* अवतरण *n.* अवतार *m.*

Translator, *n.* v. V. 3. उतरणारा, भाषांतरकरणारा, &c.

Translucent, &c. See Transparent, &c.

To Transmigrate, *v. n.* See To Migrate. 2 *pass from one body into another.* दुसऱ्या जन्मांत -अन्यजन्मांत -जन्मांतरांत -&c. जाणें, जन्मांतर *n.* -पुनर्जन्म *m. n.* -&c. पावणें -घेणें.

Transmigration, *n.* v. V. 2. जन्मांतरांत जाणें *n.* &c. जन्मांतर *n.* पुनर्जन्म *m. n.* जन्ममरण *n.* योनिभ्रमण *n.*

Transmission, Transmittal, *n.* v. V. 1. पाठवणें *n.* धाडणें *n.* चालवणें *n.*

To Transmit, *v. a.* v. To Send. पाठवणें, धाडणें, पोहंचवणें, चालवणें, सादर करणें, परंपरागत करणें.

2 *suffer to pass through.* जाण्याची वाट *f.* -जाण्यास मार्ग *m.* देणें, पार जाऊं देणें.

Transmutation, *n.* v. V. परिणामांतर *n.* द्रव्यांतर *n.* परिणामभेद *m.* जात्यंतर *n.*

To Transmute, *v. a. change from one substance or nature into another,* v. To Change. निराळें द्रव्य *n.* -द्रव्यांतर *n.* -&c. करणें *g. of o.* जाति *f.* -&c. फिरवणें *g. of o.*

Transparency, Transparentness, *n.* v. A. 1. प्रकाशभेद्यता *f.* किरणभेद्यता *f.* प्रकाशरोधकता *f.* &c.

Transparent, *a. that transmits light, not opake.* उजेडास वाट देणारा, प्रकाशभेद्य, किरणभेद्य, प्रकाशरोधक, प्रकाशप्रतिबंधक, दृष्टिरोधक.

2 See Clear.

To Transpierce, *v. a. transfix.* आरपार -&c. वेधणें -भोसकणें -&c.

To Transpire, *v. n. become public.* फुटणें, बाहेरपडणें, उमगणें, उमटणें, उमठणें, चौघांत -चौघचारांत -चव्हाट्यास -चावडीवर -प्रसिद्धीस -&c. येणें, प्रसिद्ध -प्रगट -उघड -&c. होणें.

To Transplant, *v. a. remove and plant in another place.* दुसऱ्या भुईंत लावणें, लावणी *f.* -आंवणी *f.* -&c. करणें.

Transplantation, *n.* v. V. लावणी *f.* रोपलावणी *f.* आंवणी *f.*

Transplanted, *p.* v. V. दुसऱ्या भुईंत लावलेला, लावणी केलेला, &c.

To Transport, *v a. convey,* v. To Carry. नेणें, वाहणें

2 (criminals;) v. To Banish. काळ्या पाण्यावर पाठवणें -धाडणें -नेणें.

3 *enrapture, enravish,* v. To Rejoice. फारचसंतोषविणें, फारचहर्षविणें, आल्हादणें, बालबालखुश -परमानंदित -&c. करणें.

4 *hurry or carry away by violence of passion.* भान *n.* -देहभान *n.* -शुद्धि *f.* -स्मृति *f.* -&c. उडवणें -नाहींसा *decl.* करणें -घालवणें *g. of o.* देव *m. pl.* देव्हाऱ्यांत नाहींसे करणें *g. of o.*

Transport, *n. rapture,* v. Joy. फारच मोठा आनंद *m.* अत्यानंद *m.* परमानंद *m.* ब्रह्मानंद *m.* आल्हाद *m.* आल्हादन *n.*

2 *vessel of carriage, &c.* उतारूंचें -उतारूंचें -सामान नेण्याचें -&c. गलबत *n.* -&c.

Transportation, *n.* v. V. 1.—*act.* नेणें *n.* वाहणें *n.*

2 *and* Banishment. काळ्या पाण्यावर पाठवणें *n.*

Transported, *p* v. V. 1. नेलेला, &c.

2 काळ्यापाण्यावर पाठवलेला.

3 फारच संतोषवलेला, &c. बालबालखुश, हर्षरोमांचित, रोमहर्षित.

To be t. आनंद *m.* -हर्ष *m.* -&c. ब्रह्मांडांत न मावणें *g. of s.* आनंद *m* -&c. कोठे माईनासा होणें *g. of s.*

4 देहभान उडवलेला, &c. नष्टभान.

Transporting, *p. a.* v. V. 3. फारच हर्षवणारा, &c. परमानंदप्रदायक -कारक -&c. बालबाल खुश करणारा.

To Transpose, *v. a. put each in the place of other.* जाग्याची -स्थानाची -&c. अदलाबदल *f.* -उलटापालट *f.* -&c. करणें *g. of o.* स्थानविनिमय *m.* -&c. करणें *g. of o.*

Transposed, *p.* v. V. जाग्याची उलटपालट केलेला, &c.

Transposition, Transposal, *n.* v. V. जाग्याची -स्थळाची -&c. अदलाबदल *f.* -उलटापालट *f.* -&c. स्थानविनिमय *m.* स्थलविनिमय *m.* स्थानपरिवर्त्त *m.*

Transversal, Transverse, *a. lying across.* आडवा, तिर्यक्.

Transversely, *adv.* v. A. आडवा *decl.* तिर्यक्.

Trap, *n.* v. Snare. सांपळा *m.*

2 fig. *stratagem or device for deceiving,* v. Machination. डाव *m.* पेच *m.* कचाट *or* किचाट *n.* गचका *m.*

To catch one in his own t. त्याच्या टांगड्या *f. pl.* त्याच्याच गळ्यांत घालणें, ज्याचें बोट *n.* त्याच्याच डोळ्यांत घालणें, ज्याचे दांत *m. pl.* त्याच्याच घशांत घालणें.

3—the play. इटीदांडू *or* इटूदांडू *m.* गोलदांडा *m.*

To Trap. See To Insnare.

Trap-door, *n.* चोरदार *n.* चोरदरवाजा *m.*

Trap-stick, *n.* दांडू *m.* दांडा *m.*

Trapezium, *n.*—in geometry. विषमचतुरस्र.

Trappings, *n.* v. Finery. मिरवणुकीचा -गौंधळ्याचा -नटव्याचा -कळवांतिणीचा -नवऱ्याचा -&c. पोशाक *m.* -साजू *m.* गोपाळवस्त्रें *n. pl.*

Traps, *n.* v. Things. चीजवस्त *f.* सामान *n.* सारसुसर *f.* इळाखिळा *m.*

Travelling t. v. Baggage. खाटखटलें *n.* खाटखडबड *f.* बाडबिछात *or* द *f.*

Trash, *n. worthless matter, rubbish, stuff, trumpery.* ऐलपैलवस्तू *f. pl.* गटरफटर *n.* फांसफूस *f.* कतवार *n.* काण्णूबाण्णू *or* कायणूबायणू *n.* खेर *f.* खेरभेर *n.* अगडबगड *n.* अगडतगड *n.* अटरफटर *n.* वगळ *f.* वगळसगळ *f.* कचराकुचरा *m.*

2 v. Nonsense. अगडतगडn. अगडबगडn. अटरफटरn.

3 *improper food, green fruit, &c.* हिरवेदोडेm.*pl.* हिरवेकांकडेm.*pl.* हिरवेंकाचें -हिरवेंचिरवें -हिरवेंदुरदें -आवटचिवट-भलतेंसलतें -&c. फळn.-खाणेंn.-&c.

Trashy. See Worthless.

Travail, To Travail. See Labor, To Labor.

To Travel, *v. n. journey, pass, go, &c.* चालणें, वाटf.-मार्गm.-रस्ताm.-&c. चालणें-क्रमणें, मुशाफरीf.-मार्गक्रमणn.-मार्गगमनn.-&c. करणें.

2 *go to a distant country, visit a foreign place.* देशांतरn-प्रवासm.-देशाटनn.-देशपर्यटनn-देशभ्रमणn.-&c. करणें, प्रवासास-देशांतरीं-मुलखावर-&c. जाणें, फिरणें, देशोदेश-देशविदेश फिरणें, भटणें.

To Travel, *v. a. pass over, journey over, traverse.* फिरणें (this verb agrees with the agent), क्रमणें, खेटणें, कंठणें, पायाखालीं घालणें, तुडवणें, भोगm. करणें *g. of o.*

Travel, Travelling, *n.* v. V. N. 1. चालणेंn. मुशाफरी *or* मुसाफरीf मार्गक्रमणn. मार्गगमनn. मार्गोल्लंघनn. मार्गातिक्रमणn. यात्राf.

2 *and* travels. देशांतर करणेंn. फिरणेंn. &c. देशांतरn. देशपर्यटनn. देशाटनn. देशभ्रमणn. प्रवासm. प्रवासगमनn. भटनn. पर्यटनn.

v. V. A. क्रमणेंn. &c. क्रमणn. संक्रमणn. संक्रमm.

Traveller, *n.* Travelling, *p. a.* v. V. N. मार्ग चालणारा, वाट-चालणारा, वाटसरू, वाटमार्गी, मुशाफर *or* मुसाफर, मार्गस्थ, पथिक, पांथस्थ, पांथ, यायी, सारणिक, उतारू.

Building for the accommodation of travellers. धर्मशाला *pop.* धर्मसाळf.

2 देशांतर करणारा-केलेला, प्रवास करणारा-केलेला, &c. फिरस्त *or* स्ता, प्रवासी, देशिक.

Traveller's tale. मुशाफरीगपf. भंडपुराणn. नीळरांपf.m. The current sayings or phrases in reproof and rejection of the extravagant accounts of *Travellers*, or of gross and unblushing lies in general, are, सातहात तवसें नव हात वेंी, सांगासांगी वडाला वांगी, सात हात लांकूड नव हात ढलपी, नोळ नासली *or* रांपली *or* निळीचा रंग नासला, त्वां लंका पाहिलीस तर काय झालें म्या पडलंका पाहिली.

I *belonging, &c. to travelling.* मुशाफरीचा, वाटेचा, मार्गाचा, वाट चालण्याचा, वाट चालण्याविषयींचा, वाटसंबंधी, मुशाफरी, मार्गसंबंधी, सारणिक.

T. expenses. वाटखर्चm. वाटेचाखर्चm.—compreh. उतारपातारm.

To Traverse, *v. a. travel over,* v. To Travel. फिरणें agrees with the agent, क्रमणें, खेटणें, कंठणें, पायाखालीं घालणें, तुडवणें.

Traverse, *a. lying across.* आडवा.

To Travesty. See To Burlesque.

Tray, *n. salver, waiter, &c.* तबकn. *dim.* तबकडीf. पांटेंn. ताटn.

2—at cards. तिक्कm. तिव्वm.

3 See Trough.

Treacherous, *a.* v. False, Perfidious. फितुरी, फितुरखोर, दगाबाज, दगलबाज, विश्वासघातक, विश्वासघातकी, विश्वासघाताचा, कुजका, घालू, घाल्या, घालवा, फसव्या, कुडा.

Treacherously, *adv.* v. A. फितुरी-&c. होऊन, विश्वासघात करून, &c. विश्वासघातपूर्वक, दगलबाजीनें, गळाकापून.

Treacherousness, Treachery, *n.* v. A. फितुरपणाm. दगाm. दगलf. दगलबाजीf. विश्वासघातm. वेइमानीf. फितुरीf. फितूरm. फितुरीपणाm.

Treacle, *n.* v. Molasses. काकवीf. वेरीf. मळीf.

To Tread, *v. n. set the foot, walk, go.* पायm. ठेवणें-देणें, पदन्यासm. -पदपातm.-चरणपातm.-&c. करणें *or with g. of s.* हीणें-असणें.

To Tread, *v. a. step or walk on.* पायm. ठेवणें-देणें *or* ठेवून-देऊन जाणें *with* वर *of o.* पदन्यासm-पदविक्षेपm.-&c. करणें *with* वर *of o.*

2 *beat or press with the feet.* मळणें, पायाने-पाय देऊन दाबणें-दडपणें-&c. तुडवणें, घोळणें, चोळणें, मळणीf.-&c. करणें *g. of o.* चोळf. पाडणें.

3 See To Trample. 4 out (corn, &c.); *press out with the feet.* मळणें, मळणीf. करणें *g. of o.*

Tread. See Step.

Tread-mill, *n.* गिरणीf.

Treason, *n. violation of allegiance.* सरकाराज्ञोदुशमनीf. राजद्रोहm. राजविरोधm. राजापकारm. राजप्रातिकूल्यn. फितूरm

Treasonable, Treasonous, *a.* v. N. सरकाराज्ञोदुशमनीचा, सरकाराज्ञोंदुशमनी करणारा, राजद्रोहाचा, राजद्रोहकर्ता-कारी, &c. राजद्रोहविषयक-संबंधी.

T. plots and practices. फंदफितूरm. फितूरफांदाm.

Treasure, *n. riches hoarded,* v. Hoard. निधिm. निधानn. डल्लाm. पैक्याचा भरणाm. पैक्याची जोडf. सांठवलेला-&c. पैकाm.-पैसाm. -धनn.-&c. द्रव्यसंचयm. धनसंचयm. धनसंग्रहm. संचितधनn.-&c. धनराशिm. निक्षेपm.

The nine treasures of कुबेर or Pluto. नवनिधि *or* नवनिधानn. These are named, महापद्म, पद्म, शंख, मकर, कच्छप, मुकुंद, कुंद, नील, खर्व.

2 *object much prized.* निधानn. निधिm. नीधf. गुणाचीरासf. गुणराशिm. रत्नn. हिराm. मोतींn. दाणाm. परीसm.

3 *public money.* खजानाm. खजीनाm. जामदारखानाm. पोतेंn. भांडारm.n.

To Treasure. See To Hoard.

Treasurer, *n. officer in charge of treasure or a treasury.* खजिनदार, भंडारी, भांडारी, जामदार, जामदारखानेवाला, कोशाध्यक्ष, कोशनायक, कोष्टपाल, कोशाधिकारी, भांडागारी, भांडागारिक, धनाध्यक्ष, धनाधिकारी, धनाधिप, अर्थाधिकारी.

Treasurership, *n. office of treasurer.* खजिनदारीf. जामदारीf. कोशाधिकारm. धनाधिकारm. अर्थाधिकारm.

Treasury, *n. place for keeping treasure.* भांडारn. भंडारn. भांडारखानाm. जामदारखानाm. खजानाm. खजीनाm. भांडागारn. कोशm कोष्टm. कोष्टकm.n. वित्तशालाf.

Bill of payments into the t. सरखनn.

Paying (of the revenue.) into the t. रसदभरणाm.

Payments into the t. रसदf.

To Treat, *v. a. use, handle, deal with, behave towards.* वागणें, वर्त्तणें, चालणें, वागणूकf.-वर्त्तणूकf.-वहिवाटf.-&c. करणें; (Note, all the preceding words require शीं *of o.* Ex. तुम्हाशीं तो कसा वागला?), करणें *with* चें *of o.* चालवणें *g of o.* वागवणें, वर्त्तवणें, वहिवाटणें, वहिवाटवणें, वापरणें;— carefully, heedfully, जोपासणें, जोगवणें, जोंबाळणें, जोपाशोर *or* लf.- जोपासनाf.- बरदास्तf.- संभाळm. करणें *g. of o.*—gently, tenderly, delicately, तळहाताचे फोडासारिखें वागवणें-बाळगणें-&c. जिवाचा ताईतसा मानून वागवणें;— considerately, leniently, संभाळून-वागवून घेणें;—honorably, respectfully, सन्मानm.-आदरm.-आदर सत्कारm.-शिष्टसंभावनाf.- &c. करणें *g. of o.* —roughly and injuriously, कुदलणें, खुंदलणें, गुधडणें, घुसडणें, घोळणें, हेबाळणें, झाजरणें, गुधडाm. घालणें *g. of o.* पेरm. घालणें, रगडपट्टीf.-रगडमल्लीf.-घोळणn. हेबाळणीf.-&c. करणें *g. of o.*

2 *entertain without expense to the guest.* खर्च न पडूं देतां खाऊं

घालणें–मेजमानी *f.* करणें, पदर *m.* घालणें–मोडणें–खर्च *m.* करणें *with* करितां–साठीं–&c. *of o.*

3 (a disease, &c.). उपाय *m.*–उपचार *m.*–चिकित्सा *f.*–&c. करणें *g. of o.*

To TREAT, *v. n. negociate terms of accommodation.* तहाचें–सल्ल्याचें–समेटाचें–&c. बोलणें *n.* करणें–चालवणें.

2 of; *handle in writing or speaking.* विषय *m.*–प्रसंग *m.*–प्रकरण *n.*–&c. चालवणें–सांगणें–दाखवणें, विषय *m.*–प्रसंग *m.*–&c. असणें *with* मध्यें–आंत–&c.

TREAT, *n.* v. ENTERTAINMENT, FEAST. मेजमानी *or* मेजवानी *f.*

TREATISE, *n. tract, book, &c.* शास्त्र *n.* आगम *m.* प्रबंध *m.* निबंध *m.* ग्रंथ *m.* पुस्तक *n.*

Sacred t. आगम *m.* शास्त्र *n.*

TREATMENT, *n.* v. V. 1. वागवणें *n.* वापरणें *n.* &c. वागवणूक *f.* वहिवाट *f.* This transitive word is most idiomatically rendered by the intransitive word "behaviour towards;" for words expressing which, See CONDUCT.

3 उपाय करणें *n.* &c. उपचार *m.* चिकित्सा *f.* कार्यचिकित्सा *f.* क्रिया *f.* रोगप्रतिक्रिया *f.*

TREATY, *n. compact between two powers,* v. AGREEMENT. बोली *f.* समय *m.* नियम *m.*

Written t. of peace. तहनामा, सल्लानामा *m.*

TREBLE, *a. threefold.* तिपदरी, तिहिरी, तिहेरा, तिप्पट.

2 *thrice told.* तिप्पट, तिगुणा, त्रिगुण.

3—in music. किनरा *or* किन्हेरा.

TREBLE, *n.*—in music. किनरी *f.* टीप *f.* गळी *f.*—in music or singing, उच्चसवन *f. n.*—in reading,—प्रातःसवन *f. n.*

2 *treble quantity.* तिप्पट *f.*

To TREBLE, *v. a. make thrice as much.* तिप्पट–&c. करणें.

To TREBLE, *v. n. become thrice as much.* तिप्पट–&c. होणें.

TREE, *n.* झाड *n.* वृक्ष *m.* तरू *m.* रूख *m.* द्रुम *m.* शाखी *m.* वनस्पति *m.*

From t. to t. झाडोझाड.

Hole or hollow in a t. कोटर *n. m.*

Holy or sacred tree. देववृक्ष *m.* देवतरू *m.*

Old and decaying t. ढांक *n.* ढांकळ *f.* झींट *n.*

Skilful in climbing t. रूखाडी *or* ब्या, रूख्या.

T. having a hole. ढोलार.

Trees and bushes,— compreh. झाडझुडूप *n.* झाडझुडपी *f.* झाडझुड *n.* झाडझाडोरा *m.* झाडपेद *n.* झाडमाड *m.*

T. planted by the hand of. हातझाड *n.*

A corrupt t. cannot yield good fruit. आडांत पाणी खारट पोहऱ्यांत कोठून गोड येईल.

To TREMBLE, *v. n. shake tremulously, totter, vibrate, &c.* कांपणें, लटलट–लुखुलुखु–डगमग *or* गां–डगडग *or* गां–&c. हालणें–कांपणें–डुलणें–डोलणें, लटलटणें, डगमगणें, डकडकणें *or* डगडगणें, डळमळणें, डगणें, हदरणें, हदहदणें, दलदल–थलथल–&c. हालणें, स्फुरणें, कंप *m.*–लटलट *f.*–&c. होणें *g. of s.* लटलट *f.* करणें.

2 *shake from fear, cold, &c; quake, quiver, shiver, shudder, &c.* कांपणें, थरथरणें, थरकणें, हुडहुडणें, शिरशिरणें, थरथर–थरकन–थरकर–&c. कांपणें–भिणें, कंप *m.*–कांप *m.*–कांपरा *m.*–कांपरी *f.*–कांपरें *n.*–थरथरी *f.*–हुडहुडी *f.*–खुडखुडी *f.*–&c. सुटणें–भरणें *in. con.* पाठ *f.* कांपणें *g. of s.* खुडखुडणें—intens. थरारणें, चळचळ–चळचळां–चळाचळ *adv.* कांपणें, थरारून कांप *m.* येणें–सुटणें *in. con.*

TREMBLER, *n.* TREMBLING, *p. a.* v. V. 1. कांपणारा, लटलट हालणारा, &c. लटलटीत, मळमळीत, डळमळीत, डळडळीत *or* डिळडिळीत, डगडगीत, चंचल *or* ळ, तरल, सकंप, कंपित, कंपायमान, कंपमान, कंपान्वित, विकंपित, ललित.

2 कांपणारा, थरथरणारा, कांपभरलेला, कांपरीसुटलेला, &c. सकंप, कंपित, कंपायमान, कंपमान, कंपान्वित, विकंपित.

I *that is ever trembling and quaking.* कांपरा.

TREMBLING, *n.* v. V. 1. कांपणें *n.* डगणें *n.* डगडगणें *n.* &c. कंप *m.* लटलट *f.* डळमळ *f.* दलदल *f.* स्फुरण *n.* स्फूर्ति *f.*

2 कांपणें *n.* थरकणें *n.* हुडहुडणें *n.* &c. कंप *m.* कांप *m.* कांपरा *m.* कांपरी *f.* कांपरें *n.* थरथर *f.* थरथरी *f.* हुडहुडी *f.* खुडखुडी *f.* शिसारी *f.* कंपन *n.*—intens. थरारी *f.* थरथराट *m.* थरकांप *m.* चळकांप *m.* चळाळ *m.*

TREMBLINGLY, *adv.* v. A. 2. कांपून, थरथरून, कांपरा भरून, &c. थरथर, थरकन, थरकर, &c.

TREMENDOUS, *a.* v. FEARFUL. भयंकर, भयानक, दारूण.

2 *violent, excessive.* मोठा, जोराचा, जबर, जबरा, जबरदस्त, प्रचंड, अनर्थाचा, पराकाष्ठेचा.

TREMOR, *n.* v. TREMBLING. कांपरी *f.* कांपरें *n.* चळकांप *m.* थरकांप *m.* चळाळ *m.* लटपट *f.* थरथरी *f. intens.* थरारी *f.* थरथर *f. intens.* थरथराट *m.* शिसारी *f.* गात्रभंग *m.*

That is all of a t. थरकांप झालेला.

T. with horripilation. शाहरे *m. pl.* शाहरें *n. v.* ये.

TREMULOUS, *a.* v. TREMBLING. कांपरा, डळडळीत *or* डिळडिळीत, डळमळीत, तरल, सकंप.

TREMULOUSNESS, *n.* v. A. कांपरेपणा *m.* डळडळितपणा *m.* &c. डळमळ *f.* दलदल *f.* तारल्य *n.* तरलता *f.* सकंपता *f.*

To TRENCH. See To ENCROACH.

TRENCH, *n. ditch, furrow.* खंदक *m.* हरळ *m.* चर *m. dim.* चरी *f.* टरळी *f.*

Trenches, *intrenchment.* खंदकमोरचा *m.*

TRENCHER, *n. wooden plate.* लाकडाचें वासन *n.*–भांडें *n.* पाळें *n.* काठवट *f.* मांड *f.*

TRENCHER-FLY, TRENCHER-MATE, *n.* v. PARASITE. भोजनभाऊ, भोजन्या, उंडोबकाल, पात्रेसंमित.

To TREND, *v. n. tend.* वाहणें, वळणें.

To TREPAN. See To INSNARE.

TREPIDATION, *n.* v. TREMBLING. कांपरा *m.* कांपरी *f.* कांपरें *n.* शिसारी *f.* चळकांप *m.* थरकांप *m.* शाहरे *m. pl.* v. ये, शाहरें *n.* v. ये, गात्रभंग *m.*

To be in great t. जीव *or* प्राण *m.* कांपणें–थरथरणें–कालवणें *g. of s.*

To TRESPASS, *v. n. pass bounds, exceed propriety, violate rules, &c.* v. To OFFEND. हुकूम *m.*–आज्ञा *f.*–&c. तोडणें–तोडून जाणें *or* येणें *or* फिरणें–&c. हुकुमावांचून जाणें–येणें–&c. अगळी *f.*–अगळीक *f.*–आज्ञोल्लंघ *m.*–सीमोल्लंघन *n.*–&c. करणें, अन्याय *m.*–अपराध *m.*–&c. करणें.

TRESPASS, TRESPASSING, *n.* v. V. *and* CRIME. हुकुमावांचून जाणें *n.* &c. आज्ञाभंग *m.* आज्ञोल्लंघ *m.* आज्ञोल्लंघन *n.* सीमोल्लंघ *m.* सीमोल्लंघन *n.* सीमातिक्रमण *n.* अतिक्रमण *n.* अगळी *f.* अगळीक *f.* अगळीत *f.* अमर्यादा *f.* अपराध *m.*

TRESS, *n. knot or curl of hair.* केशाचा झुबका *m.*–गुच्छ *m.* बट *f.* झुलूप *n.*

Dishevelled or lose t. झिटी *f.* वावरी *f.*

TREVET, *n. stool, &c. of three legs.* तिवई *f.* तिकटी *f.* तिन्हा *m.*

TRIAD, *n. trio.* त्रिकूट *n.* त्रिक *n.* त्रय *n.*

2 (of the Hindús). त्रिमूर्त्ति *f.*

TRIAL, *n. testing, proving, experiment.* परीक्षा *f.* पारख *f.* अजमाव *m.* कसोटी *or* कसवटी *f.* परीक्षण *n.*

2 *judicial examination.* न्याय होण्याची-इनसाफ होण्याची-&c. चौकसी *f.*-तपासणी *f.*-&c. न्याय *m.* इनसाफ *m.* चौकसी *f.* पंचाईत *f.* व्यवहारदर्शन *n.* धर्मविवेचन *n.*

3 *essay, attempt.* करून पाहणें *n.* अजमाव *m.* अजमावणी *f.* ताडणी *f.*

4 v. EXPERIENCE. अनुभव *m.*

5 See AFFLICTION, CALAMITY.

TRIANGLE, *n.* त्रिकोण *m.* त्रिकोणाकृति *f.* त्रिभुज *m.*

Acute-angled t. अंतर्लंब *m.*

Base of a t. भुज *m.*

Equilateral t. समत्रिभुज *m.*

Isosceles t. द्विसमत्रिभुज *m.*

Scalene t. विषमत्रिभुज *m.*

Segment of the base of a t. अबाधा *f.* अबधा *f.*

Vertical arm of a t. कोटि *f.*

2 *triangular area.* कातर *f.* चिमटा *m.* त्रिकोणक्षेत्र *n.*

3 *triangular construction of three sticks.* तिकटी *f.* तिकटें *n.* कैंची *f.*

TRIANGULAR, *a.* तिकोनी, त्रिकोण, त्रिकोणाकृति.

TRIBE, *n.* v. CAST. जाति *pop.* जात *f.* कुल *pop.* कूळ *n.* खूम *m.* गण *m.* वर्ग *m.* वर्ण *m.*

TRIBULATION, *n.* v. AFFLICTION, TROUBLE. दुःख *n.* क्लेश *m.* विपत्ति *f.* आपत्ति *f.* संकट *n.*

TRIBUNAL, *n court of justice.* v. COURT. न्यायसभा *f.* धर्मशाला *f.* धर्माधिकरण *n.*

2 *seat of a judge.* न्यायाधिशाची गादी *f.* न्यायासन *n.* धर्मासन *n.*

TRIBUTARY, *n.* v. A. 1. खंडणीदार, खंडणी देणारा, सामंत *m.*

TRIBUTARY, *a. that pays tribute.* खंडणी देणारा, कर देणारा, करभार देणारा, &c. खंडणीदार, करद.

2 *paid in tribute.* खंडणीचा, कररूप.

TRIBUTE, *n. tax paid by a prince or nation.* खंडणी *f.* कर *m.* करभार *m.*

TRICE, *n. short time,* v. INSTANT. पळ *n.* त्रुटि *f.*

In a t. *in a jiffey, shake, &c.* पळमात्रांत, एकाचुटकींत, त्रुटींत, त्रुटिमात्रांत, इतक्यांत, इतक्यामध्यें, उठाउठी, उभाउभी, उभ्यांउभ्यां, उभ्यांउभ्यानी, खडाखड *or* डी, खडीचोट, खडोखड *or* डी, चुट-कन-कर-&c. *or* चट-&c. चटपट, चप-कन-कर, &c. झटपट झट-कन-कर, &c. झटझट *or* टां, झड-कन-कर, &c. झडझड *or* डां, झणझण *or* णां, झपकन-कर-&c. झपझप *or* पां, झर-कन-कर, &c. झरझर *or* रां, टपकन-कर, &c. टपटप *or* पां, तक्कट, तडकातडकी, तडकाफडकी, हातचेहातीं, हांहांम्हणतां *or* म्हणे तों, चटाचट, झटाझट, झटाटां, झडाझड, झडाडां, झपाझप, झपापां, झराझर, झरारां, पानास चुना लावी तों, पापणीस पापणी लावीतों.

To vanish in a t. सटकणें *or* सडकणें *or* सुटकणें.

TRICK, *n. stratagem to deceive, a sly fraud,* v. ARTIFICE. फसवण्याची-&c. युक्ति *f.*-हिकमत *f.*-&c. छक्कड *f.v.* दे, फट *f.* फटवण *f.* फसवणी *f.* फसवणूक *f.*

Tricks, *wiles and artifices.* चकरमकर *f.* कतरभेद *m.pl.* शकटभेद *m.pl.* छक्केपंजे *m. pl.* चक्रफन्न *m.pl.* गारूड *n.* डावघाव *m.pl.*

2 *a vicious habit, a vice.* दुर्गुण *n.* अवगुण *m.* लकब *f.* टेव *f.* व्यसन *n.* दुर्लक्षण *n.*

Beggarly or mean t. भिकारचाळा *m.*

3 *odd or strange habit or manner.* खोड *f.* चटक *f.* सवई *f.* लटक *f.* चवणा *or* चौणा *m.* चाळा *m.* चाळ *f.* लजत *f.* लकब *f.* आदन *f.*

Tricks,—compreh. खतखोड *f.*

4 *antick, frolic, &c.* v. PRANK. खेळकुडी *f.* माकडचेष्टा *f.* माकडचाळे *m.pl.* छंद *m.* छंदफंद *m.pl.* छंदिछंद *m pl.* पोरचेष्टा *f.* पोरचाळे *m pl.* टिवल्याबाव्हल्या *f.*

Juggling tricks of a conjurer, &c. गारूड *n.*

5 *the artifice, mystery, secret, &c. of.* v. ART. कला *pop.* कळ *f.* युक्ति *pop.* युगुत *f.* कालगूत *n.* टूक *f.* गुरूकिल्ली *f.* कल्पना *f.*

To TRICK, *v. a.* v. TO CHEAT, TO DECEIVE. फसवणें, घुलकावणें, गोफाटणें, मुंडवण *f.* घालणें, गोता *m.* चारणें-देणें.

2 *deck, bedizen, &c.* सजवणें, सजणें, नटवणें, शृंगारणें, साजरा-&c. करणें, शोभवणें, चट्टीपट्टी *f.*-ज्ञानशोकी *f.*-टिळाटोपी *f.*-&c. करणें *g. of o.*

To be tricked out. केळवणें, ठाकणें, नटणें.

TRICKERY. See DECEIT, ARTIFICE.

To TRICKLE, *v. n. flow in a small gentle stream.* ओघळणें, ओहळणें, बारीक धारेने गळणें-वाहणें, पाझरणें, झुळझुळणें, झुळझूळ *adv.* वाहणें, ओघळ *m.*-ओहळ *m.*-गळती *f.* होणें-लागणें-चालणें *g. of s* गळती *f.* धरणें, झरणें, चिघळणें, ठिपकणें, वाहवणें, श्रावणें, स्रवणें, क्षरणें, झिरपणें.

TRICKLING, *p. a.* v. v. बारीक धारेने गळणारा, ओहळणारा, &c. क्षर.

TRICKLING, *n.* v. V. बारीकधार *f.* ओघळ *m.* ओहळ *m. dim.* ओहळी *f.* पाझर *m.* गळ *f.* गळती *f.* श्राव *m.* स्राव *m.* स्रव *m.* स्रवण *n.* निझर *m.* द्रव *m.* क्षरण *n.* ओलंगर *m.* स्यंदन *n.*

TRIDENT, *n.* त्रिशूल *m n.* त्रिशिख *m.n.* त्रिशीर्षक *m.* पिनाक *m.*

TRIDUAN *a. lasting three days.* तीन दिवसांचा, तीनदिवशी, त्रिदिनात्मक, त्र्याहिक.

2 *happening every third day.* तिसऱ्या तिसऱ्या दिवसाने घडणारा-येणारा, तृतीयांतरित.

TRIED, *p.* v. V. A. 1. ताडलेला, पारखलेला, &c. परीक्षित.

2 *and* EXPERIENCED. अनुभवलेला, अनुभव घेतलेला, आनुभविक *pop.* अनुभवीक, साक्षात्कृत.

3 तपासलेला, चौकसलेला, चौकशीकेलेला, &c.

4 हातीं घेतलेला, उद्योग करून पाहिलेला, &c.

5 पाहिलेला, कसलेला, कसूनपाहिलेला, ताडून-पडताळून-&c. पाहिलेला, &c.

I *that has passed ordeal; proved, &c.*—a person. तावून सुलाखून घेतलेला-पाहिलेला, कसोटीस उतरलेला.

TRIENNIAL, *a. lasting three years.* तीन वर्षांचा, तिसाली, तिवर्षी *or* तीनवर्षी, त्र्याब्दिक, त्रिवर्षात्मक, वर्षत्रयात्मक.

2 *happening every three years.* तीन तीन वर्षांनी येणारा-होणारा-&c. तिसाली, तिवर्षी, त्रैवार्षिक, त्र्याब्दिक.

TRIER, *n.* TRYING, *p. a.* v. V. A. 1. ताडणारा, पारखणारा, परीक्षा करणारा, &c.

2 अनुभवणारा, अनुभव घेणारा, &c.

3 तपासणारा, चौकशी करणारा, &c.

4 हातीं घेणारा, उद्योग करून पाहणारा, &c.

5 पाहणारा, कसणारा, कसून पाहणारा, ताडून पाहणारा, &c.

I *perplexing, difficult, adapted to try.* कचाटीचा, पेंचाटीचा, संकटाचा, कठीण.

To TRIFLE, *v. n. act with levity, &c.* खेळणें, खेळ *m.*-&c. करणें, गमणें, झक *f.* मारणें, गोष्टी *f.pl.* सांगणें, रिकामाकारभार *m.*-रिकामचेष्टा *f.*-&c. करणें, माशा *f pl.* मारणें-मारीत बसणें, शेण *n.* खाणें, कुल्ले *m.pl.* खाजवणें-खाजवीत बसणें.

TRIFLE, *n. simple or easy matter.* हलकी-लहान-&c. गोष्ट *f.* अल्प-

गोष्ट *f.* नणसरी *f.* सुनाचा तोडा *m.* आपल्या परसांतली भाजी *f.* नजरेचा-खेळ *m.*

A trifle, *in a small degree*, v. Little. अमळ, कांहींसा *decl.*

Trifler, *n.* Trifling, *p. a.* v. V. खेळणारा, गमणारा, झकमारणारा, माशामारणारा, &c. खेळगड्या, गमदसडा *or* दासडा *or* दासरा, रिकामटवळा, रिकामाकारभारी, छचोर.

Trifling, *a. trivial.* हलका, लहान, एर, एरझेर, एरळ, खैरीशैरी, जमेतला नखरचांतला, अल्प, स्वल्प, अल्पप्रभाव, उपेक्षणीय, अगण्य, अगणेय, अगणनीय, जुजबी, क्षुल्लक, क्षुद्र.

Trifling, *n.* v. V. खेळणें *n.* &c. खेळ *m.* रिकामचेष्टा *f.* रिकामाकारभार *m.* रिकामचाळे *m. pl.* रिकामटवळेपणा *n.*

Trifoliate, *a. having three leaves.* निपानी, त्रिपर्ण.

Triform, *a. having a triple form.* त्रिविध.

Trifurcated, *a. having three branches* निफांटी, निफांट्याचा, तिखांदी.

Trifurcation, *n.* निफाटा *m.*

Trigamist, *n. man that has married thrice.* तिजवर.

Trigger, *n* (of a gun). घोडा *m.* कळ *f.* सरिफी *f.*

Trigonometrical, *a.* v. N त्रिकोणमितीचा, त्रिकोणमितिविषयक-संबंधी.

Trigonometry, *n.* त्रिकोणमिती *f.* त्रिकोणमापनविद्या *f.*

Trilateral, *a. having three sides.* तीन बाजूंचा, त्रिभुज, त्रिभुजात्मक.

Triliteral, *a.* तीन अक्षरांचा, त्र्यक्षरक.

Trill, *n.* (of the voice) v. Shake. सरांटा *m.v.* घे, वाजव.

To Trill, *v. n. utter with shakes.* आळवणें, कंप *m.*-सरांटा *m.*-घेणें-वाजवणें *or* घेऊन गाणें *or* म्हणणें.

2 See To Trickle.

To Trill, *v. a.*—the voice &c. कंप *m.*-सरांटे *m. pl.* घेऊन उठणें *or* निघणें.

Trilling, *p. a.* v. V. N. कंप घेऊन उठणारा, &c. सरांट्यांचा.

Trillion, *n.*—in arithmetic. प्रयुतघन *m.*

Hundred t. अक्षौहिणी *f.*

Trim, *a.* v. Neat. ठाकठीक, ठाकसठिकस, चकपक, लकपक, चाकचोप, निटस, नेटका, सुरेख.

Trim, *n. pickle, predicament*, v. Condition, Mess. गत *f.* गळहाटा *or* गळहाटा *m.* गुडाकू *or* खू *f.* वाळवण *f.* राळवण *f.*

Good t. मरामत *f. v.* राख, कर.

To keep in good t. मरामत *f.* राखणें.

To put into good t. मरामत *f.* करणें, सुधारणें.

To Trim, *v. a. put in due order, set to rights, make neat, dress, &c.* v. To Adjust. ओजवणें, सुधारणें, निटावणें, दुरूस्त-नीट-सुरेख-चाकचोप-चकपक-&c. करणें, सुधारणूक *f.*-&c. करणें *g. of o.*

2 (a boat, &c.). सारख्यावजनाचा करणें, समभार-समतोल-&c. करणें.

3 (a lamp). ताजा-जिवा-जिवंत-&c. करणें.

4 See To Scold. 5 v. To Lop. साळणें, साळणी *f.* करणें.

To Trim, *v. a. fluctuate between parties*, v. To Temporize. काळ पाहून-रंग पाहून-&c. चालणें-वागणें-वर्त्तणें.

Trimmer, *n.* Trimming, *p. a.* v. V. N. *and* Temporizer. रंग पाहून चालणारा, दुरोंखी, दोहों डगरीवर हात ठेवणारा, &c.

Trimming, *n.* (to a dress, &c.). वस्त्रास लावलेला दाल *m.*-फीत *f.*-तुई *f.*-&c.

Trimness, *n.* v. A. ठाकठिकपणा *m.* चकपकपणा *m.* &c. चाकचोपी *or* चापचोपी *f.* चापीचोपी *f.* खुबी *f.* खुमास *m.*

Trinitarian, *n. a worshipper, &c. of the Trinity.* व्यक्तित्रयात्मकदेवताश्रयी, व्यक्तित्रयात्मकदेवोपासक, &c.

Trinity, *n.*—in theology. व्यक्तित्रयात्मकदेवता *f.*-देव *m.* व्यक्तित्रयैकत्व *n.*

Trinket, *n. jewel, &c.* नग *m.* नगोटें *n.* डागिणा *or* ना *or* दागिना *m.* वस्त *f.* जवाहीर *n.*

Mass of old, battered, and broken trinkets. रेजगण *m.* परचुरण *n.*

Petty or minor trinkets—compreh. किडूकमिडूक *n.*

Trinkets.—compreh. वस्तभाव *f* वस्तवानो *f.* डागडागिणें *m. pl.* नगनगोटा *m.* नगनगोटें *n.* गहना *or* गहिना *m.* गहिनागाठा *m.* बाळीबुगडी *f.* जडावाचें दागिने *m pl.*

Trinomial, *a.*—in mathematics. त्रिपद.

Trio, *n. confederacy of three.* त्रिकूट *pop.* तिरकूट *n* त्रय *n.* त्रयी *f.* त्रिक *n.* त्रितय *n.*

Triobolar, *a.* v. Worthless. दीड दमडीचा, दीड कवडीचा.

To Trip, *v. a. cause to fall by striking the feet from under.* उलथून पाडणें, ठोकर मारून-ठेस मारून-&c. पाडणें, पाय सारून-लोटून-सरकवून-&c. पाडणें.

To Trip, *v. n. stumble.* अडखळणें *or* अडखुळणें, अडकळणें, ठेंचळणें, ठेंसळणें, ठोकर *f.*-ठेंच *f.* खाणें *or, with in. con.* लागणें, स्खलन *n.*-&c. होणें *g. of s.*

2—in speech. अडखळणें *or* अडखुळणें, लागणें, स्खलन *n.* होणें *g. of s.*

3 *slip, fail*, v. To Err. चुकणें, चूक *f.* करणें, घसरणें.

4 *walk lightly.* ठिकणें, छमकणें, ठिकत-छमकत चालणें.

Trip, Tripping, *n.* v. V. N. 1. अडखळणें *n.* &c. ठोकर *f.* ठेंच *f.* स्खलन *n.*

2 अडखळणें *n.* &c. स्खलन *n.*

3 चूक *f.* चुकी *f.* गुंजावीस *f.* तफावत *f.*

I *journey to and from.* खेप *f.* फेरी *f.* फेरा *m.* येरझार *f.* खेटा *m.* जाणें येणें *n.* जावायेवा *m.* पाऊठ *f.*

By the t. उक्ता.

Empty t. हेलपटा *m.* घिरटी *or* घरटी *f.* येजा *f.* जाये *f.* येरजार *f.* फेरा *m.* फिरका *m.* फिरकंडा *m.* गिरीघोंटी *f.* हिसका *m.* गोता *m.* खेटे *m. pl.* झोंका *m.* यात्रा *f.*

That makes frequent trips. खेप्या, खेटेघाल्या, खेव्या.

To make empty trip or trips. वाट *f.* वावरणें, गिरीघोंटी *f.*-घिरटी *f.*-&c. घालणें-करणें, हिसका *m.*-हेलपटा *or* हेलपाटा *m.*-गोता *m.*-&c. खाणें-घेणें *or, with in. con.* बसणें, झोंका *m.* खाणें, तिरस्थळी *f.* करणें.

Tripartite, *a.* See Triple. 2 *divided into three parts.* त्रिभाग, त्रिखंड.

Tripe. See Entrail.

Tripetalous, *a.* त्रिदल.

Triple, Triplicate, *a. threefold, treble.* तिपदरी, तिप्पट, तिहिरी, तिहेरा, त्रिगुण.

2 *of three strings.* तिपेडी *or* ढी, तिसुती.

Tripod, Tripos, *n. stool with three feet.* तिवई *f.* तिपायी *f.* त्रिपद *n.*

Tripper, *n.* Tripping, *p. a.* v. V. N. 1. अडखळणारा, ठोकरखाणारा, ठेंचखाणारा.

3 चुकणारा, घसरणारा, &c.

4 ठिकणारा, ठिकतचालणारा, &c. पायसूट, पायाचा चपळ.

Trist. See Sad.

Trisyllabic, Trisyllabical, *a.* तीन अक्षरांचा, त्र्यक्षर, त्र्यक्षरी, त्र्यच्क.

Trisyllable, *n.* त्र्यक्षरीशब्द *m.*

Trite, *a.* v. Stale. उष्टा, जुना, उच्छिष्ट, लोकोच्छिष्ट.

Triteness, *n.* v. A. उष्टेपणा*m.* जुनेपणा*m.* उच्छिष्टत्व*n.*

Tritheism, *n. doctrine of three gods.* देवत्रयवाद*m.* देवत्रयमत*n.* देवत्रयपक्ष*m.*

Tritheist, *n. holder of tritheism.* देवत्रयवादी, देवत्रयमतावलंबी.

Triturable, *a.* v. V. वाटायाजोगा-सारखा-&c. उगाळायाजोगा-&c.

To Triturate, *v. n. grind to a fine powder,* v. To Levigate. वाटणें, उगाळणें, संघर्ष*m.*-संघर्षण*n.*-&c. करणें *g. of o.*

Trituration, *n.* v. V. वाटणें*n.* &c. वाटण*n.* उगाळणी *f.* संघर्ष*m.* संघर्षण*n.*

Triumph, *n. pomp of a victory.* जयाचाथाट*m.* जयाची मिरवणूक *f.* जयोत्सव*m.* जयसमारंभ*m.* जययात्रा *f.* विजययात्रा *f.*

2 *victorious state,* or, *victory.* जय*m.* विजय*m.*

3 *joy for success, exultation.* जयानंद*m.* जयोल्लास*m.* जयहर्ष*m.* जयगर्व*m.*

To Triumph, *v. n. celebrate a victory.* जयोत्सव*m.*-जयसमारंभ*m.*-&c. करणें.

2 *obtain victory.* जय*m.*-विजय*m.* पावणें-मिळवणें, विजयी-&c. होणें, जय*m.*-फते *f.*-&c. होणें *g. of s.* जयास-यशालाभास-&c. जाणें.

3 *exult.* जयजय*m.*-जयजयकार*m* -जयानंद*m.*-जयोल्लास*m* -&c. करणें, काखा*f.pl.* वाजवणें, कुल्ले*m.pl.* थोपटणें, टिरी *f. pl.* थोपटणें-थापटणें-पिटणें-वाजवणें, टाळ्या *f.pl.* वाजवणें-पिटणें, नाचणें, नागवानाचणें.

Triumphal, *a.* v. N. 1. जयोत्सवाचा, जयसमारंभाचा, &c. जयोत्सवसंबंधी-विषयक, जयसंबंधी, जयविषयक, जय & विजय (used in comp. as जयस्तंभ, &c.).

Triumphant, *a.* Triumpher, *n.* Triumphing, *p. a.* v. V. 1. जयोत्सवकरणारा, &c. जयोत्सवाचा.

2 जयपावणारा-पावलेला, &c. जयवान् *pop.* जयवंत, विजयमान, जयी, विजयी, प्राप्तजय, लब्धजय, जयशाली, जिष्णु, जेता, जेत्र.

3 जयजयकरणारा, जयानंदकरणारा, &c. जयानंदाचा, &c. जयानंदी, जयहर्षी.

Triumphantly, *adv.* v. A. 1. जयोत्सवाने, जयाच्या थाटाने-थाटमाटाने, &c. जयोत्सव करीन, जयोत्सवपूर्वक, वाजतढोलाने, वाजतगाजत, गाड्याबाड्याने.

2 जयपावून, जयमिळवून, जयमिळवीन, जयी-&c. होऊन, जयपूर्वक.

3 जयजयकरून, जयजयकारकरून, जयानंदकरून, &c. काखावाजवून, कुल्लेथोपटून.

Triumvirate, *n. coalition of three.* त्रिकूट *pop.* तिरकूट*n.* त्रिक*n.* त्रय*n.*

Triune, *a. three in one.* त्रयात्मकएक.

Trivet. See Trevet.

Trivial, *a.* v. Trifling. हलका, लहान, जमेस धरायास अयोग्य, जमेनला नखचींतला, अगण्य, क्षुल्लक, क्षुद्र.

Trivialness, *n.* v. A. हलकेपणा*m.* लहानपणा*m.* &c. क्षुल्लकत्व*n.* क्षुद्रता *f.*

Trochee, *n.*—in verse. गल*m.* गलपद*n.*

Trodden, *p.* v. V. 2. तुडवलेला, पायाने मळलेला, पादमर्दित, पादाहत.

Well t.—mortar, &c. कमाऊ.

To Troll. See To Roll.

Trollop, *n.* v. Gadabout. नगरभवानी *f.* गांवभवानी *f.*

2 See Slut.

Troop, *n. multitude, collection, company,* v. Band. मंडळी *f.* जमात *f.* जमाव*m.* झुंग *f.* गण*m.* समुदाय*m.*

2 (of cavalry). रिसाला*m.* पलक*m.n.*

Command of a t. रिसालदारी *f.*

Commander of a t. रिसालदार.

Own or private t. खासपलक*m n.*

3 troops; *forces,* v. Army. सेनाभार*m.* दलभार*m.*

4 (of monkeys). साईर *f.*

5 (of pilgrims, emigrants, beggars, &c.). पोवा *or* पोहा*m.* काफला*m.* तांडा*m.* झुंड *f.*

Trooper, *n. horse soldier.* घोडेस्वार, घोडेराऊत, सवार, राऊत,

Trope, *n.* v. Figure, Metaphor. रूपक*n*

Trophy, *n. memorial of victory.* जयाची निशाणी *f.*-खूण *f.* जयचिह्न*n.* जयस्मारक*n.*

Tropic, *n. line which bounds the sun's declination from the equator.* दक्षिणोत्तरायणसीमा *f.* अयनसीमा *f.* अयनांत*m.* क्रांतिसीमा *f.*

Tropics. क्रांतिवलय*n.* क्रांतिवृत्त*n.* क्रांतिमंडल*n.*

Tropical, *a. of or belonging to the tropics* क्रांतिवलयाचा, क्रांतिवृत्ताचा, &c. क्रांतिवृत्तसंबंधी-विषयक, दक्षिणोत्तरायणसीमांतर्गत, क्रांतिवलयांतर्गत.

2 *of or belonging to tropes,* v. Figurative, Metaphorical. लाक्षणिक, सरूपक.

To Trot, *v. n.*—an animal. दुडकेचालीने चालणें, दुडकी चालणें, दुडदुड-दुडुदुडु-तुरतुर-तुरुतुरु-&c. चालणें, दडदडणें.

2 fig. *get away, take one's self off.* घोडा*m.* हांकणें.

Trot, *n.*—the pace. दुडकी *f.* दुडकीचाल *f.* खुदकी *f.*

Troth. See Truth, Faith.

Trottingly, *adv.* v. V. हुडुक हुडुक *or* हुदुक हुदुक, तुरतुर *or* तुरुतुरु, दुडदुड, दुडुदुडु.

To Trouble, *v. a. annoy, disturb, distress,* v. To Tease, To Discompose. पिडणें, पिडवणें, क्लेशणें, दुःखन.-कष्ट*m.pl.*-श्रम*m. or m.pl.* क्लेश*m. or m pl.*-उपद्रव*m.*-इजा *f.*-तस्दी *f.*-&c. देणें-करणें, भंडावणें, त्रास*m.* देणें, कंकातणें, हैराणी *f.*-हैराणगत *f.*-&c. करणें *g. of o.* श्रमी-कष्टी-हैराण-&c. करणें. In the modification of this sense as thus expressible, *To be the object of constant or great sorrow, solicitude, study, concern,* &c. and as more or less apparent in the phrases and conbinations, *To engross painfully the thoughts, To haunt or hang upon the mind, To be a dead weight upon the breast, To prey or lie upon the spirits, To weigh down, pull down, &c. the soul, To oppress, burden, press heavily, sorely, &c.* corresponding colloquialisms are, उरावर-मनावर-&c. बसणें, काळजी *f.*-घोर*m.*-चिंता *f.*-&c. लावणें, काळजी *f.*-घोर*m.*-चिंता *f.*-&c. लागणें-वाटणें *g. of s. with in. con.* घोळणें, घोळांत पाडणें-घालणें, डाचणें *or* डाजणें, धोंड *f.* येणें, हाडांला खिळून असणें.

2 (one's self). श्रम*m.pl.* घेणें.

Trouble, *n. affliction, distress, difficulty, &c.* दुःख*n.* पीडा *f.* श्रम*m. or m.pl.* क्लेश*m. or m.pl.* कष्ट*m.pl.* संकट*n.* संताप*m.* ताप*m.* विपत्ति *f.* आपदा *f.* आपत्ति *f.* विपदा *f.* हैराणी *f.* हैराणगत *f.* तळमळ *f.* अडचण *f.* पेच*m.* दैना *f.* दुर्दशा *f.* कष्टावस्था *f.* कष्टदशा *f.* हैराणदशा *f.* हाल*m.pl* कासाविसी *f.* हळहळ *f.*

A time of t. दुःख काल*m.* कलिकाल*m.*

To be in t. आपदावणें.

2 a *trouble, a perplexity, strait, hobble, scrape, &c.* दुःख*n.* संकट*n.* संकष्ट*n.* कातर *f.* पेच*m.* पेचाटी *f.* कचाट *or* किचाट*n.* कच *f.* लचांड *or* लचंड*n.* ओकटें*n.* खेंकटें*n.* कोंडें*n.* झेंगट*n.* लफडा*m.* कुलंगडें*n.* घोरपड *f.* गडखळ*n.* गड *f.* गडीजन*n.* कावोजन*n.* चक्र*n.* गंजांत*m.* गंजांतर*n.* संकांत *f.* बाजू*m.* समय*m.v.* ये, उपाधि *or* उपाध *f.* व्याधि *or* व्याध *f.* फेरा*m.* तष्ट*n.* जंजाळ*m.n.* झोंपट*n.* झट*n.* See also Calamity.

Load of troubles and cares. दुःखाचा पर्वत m.

Troubles and perplexities,—compreh. *or* indiff. जड अवघड n.

Troubles and scrapes,—compreh. *or* indiff. झटझींवट n.

To give t. *prove difficult or troublesome.* जोर m. करणें-लावणें, जोरास येणें.

Some terms for *a trouble brought upon one's self* are, विकत खोकला, विकतश्राद्ध, विकतकज्जा, विकतकळ, सुकालफडा m.

3 *annoyance, molestation, disturbance, &c.* दुःख n. पीडा f. उपद्रव m. इजा f. तस्दी f. त्रास m. नड f. नडावm. छळणूक f. छल *or* छळ m. छडणूक f. गांजणूक f. जाचणूक f. उपसर्ग m. उपप्लव m.

4 *pains, care, toil, labor, &c.* श्रम m. कष्ट m. मेहनत f. खटपट f. खवदव f. मशागत f. उपद्व्याप m.—viewed as *vexatious* or *tiresome; fuss, bother, ado.* दगदग f. खटखट f. पितरखस्ता f. *pl.* खस्ता f. *pl.* कडाकूट f. यातायात f. उठाठेव f. उलेंदालेंn. झटेपटे *or* झटेपटें m. *pl.*

Acquired by one's own t. स्वकष्टसंपादित, स्वकष्टार्जित.

TROUBLED, *p.* v. V. गिडलेला, दुःख दिल्हेला, &c. दुःखी, दुःखित, क्लेशी, श्रमी, कष्टी, पीडित, हैराण, संतापित, संतप्त, तापित, भार्त्त (esp. in comp. as क्षुधार्त्त, तृषार्त्त, भयार्त्त, शोकार्त्त, कामार्त्त, रोगार्त्त, चिंतार्त्त, &c.).

TROUBLER, *n.* TROUBLING, *p. a.* v. V. पिडणारा, दुःख देणारा, उपद्रव देणारा, तस्दी देणारा, &c. श्रमकारक, कष्टकारक, संकटकारक, &c. वद्धक, श्रमावह, श्रमप्रद, कष्टावह, &c.

I *troublesome fellow,* v. PLAGUE. व्याध f. कलांट n.

TROUBLESOME, *a. vexatious, annoying, &c.* उपद्रवाचा, इजेचा, तस्दीचा, जाचाचा, &c. जाचक, जाचदेणारा, उपद्रव देणारा-करणारा, इजा देणारा-करणारा, त्रासदेणारा, उपद्रवी, उपद्रवीक, छळणारा, &c. दुःखावह, क्लेशावह, कष्टावह, श्रमावह, श्रमकारक, &c. सकंटक.

2 *wearisome, tedious,* v. TIRESOME. चिकीर, किचीर *or* किचर, कुचर, खचरट, खष्ट, खडतर, क्लिष्ट, खिस्तीचा, जिकिरीचा, जाचंद, जाचंदा.

3—of persons; *teasing, wearying, &c.* v. IMPORTUNATE. खणपटीस-खपाटीस-मानेस-बोंकांडीस-&c. वसणारा, खणपट्या, खणकुदळ्या, खपाट्या, जिकिऱ्या, जाचक, मेखाट्या.

TROUBLOUS, *a. full of affliction or trouble,*—time, &c. दुःखाचा, कष्टाचा, संकटाचा, क्लेशाचा, &c. खडतर, नष्ट, खष्ट.

TROUGH, *n.*—wooden, &c. द्रोण m. *pop.* डोण m. *f. n. dim* डोणी f. *and, enhanc.* डोणगें *or* दोणगें n. कोटंब m. *dim.* कोटंबी f.

2—for watering cattle. हाळ m. टाकी f. द्रोण m. *pop.* द्रोणा *or* दोण m.

TROWEL, *n.*—of masons. कर्णी *pop.* करणी f. थापी f.

TROWSERS, *n.* सुरवार f. इजार f. पायजामा n. तुमान *f.* तुंबा m.

Leg of t. पायजा m.

TRUANT, *a. wandering, vagabond.* उनाड, उनाडकीचा, ओढाळ, हिंडगा, हिंडफिऱ्या, उंडगा, उंडगळ, रांबाड.

To play t. उनाडणें.

To TRUANT, *v. n. be idling and absent from employment.* उनाडणें, उनाडकी f. करणें, हिंडणवारे m. *pl.* करणें, and, *inversely,* लागणें.

TRUANTRY, *n.* v. V. उनाडकी f. उनाडचाळे n. *pl.* हिंडणवारे m. *pl.* रांबाडकी f.

TRUBTAIL, *n.* v. SQUAB. गिरदी f.

TRUCE, *n. temporary cessation of hostilities.* मुद्दतीचा-टेपीचा-चारदिवसांचा-&c. तह m.-सला m. सावधिकसंधि m. अवहार m.

To wave a flag or cloth in indication of a t. रूमाल m. फिरवणें-उडवणें.

To TRUCK. See To BARTER.

To TRUCKLE, *v. n. crouch, bend obsequiously,* v. To YIELD, To FAWN. नाक n. गुंडाळणें-घासणें, दांतीं तृण n. धरणें, पदर m. पसरणें, नाकदुराही f. काढणें, जीजी f.-हाजी f. करणें, छंदानुरोध m.-इच्छानुरोध m.-छंदानुवर्त्तन n.-&c. करणें

TRUCULENT. See SAVAGE, &c.

To TRUDGE, *v. n. tramp, travel wearisomely.* पाय m. *pl.* फांसटणें-झिजवणें-मोडावणें, वणवण f.-पायपिटी f.-फांसटणी f.-फांसटाफांसट f.-येजा f.-जाये f.-यातायात f.-&c. करणें, वणवण *adv.*-वतावता *adv.* फिरणें.

To t. backwards & forwards, v. TRIP. हेलपटे m. *pl.* खाणें-घेणें.

TRUE, *a. not false or pretended, not counterfeit, actual, existing,* v. REAL. खरा, सत्य, साच, साचा, असल, वास्तविक, वास्तव, तथ्य, यथातथ, यथार्थ, अकपट, अन्वर्थ, अन्वर्थक.

T. and false. सदसत्

T. and good. T. and sound, &c. खराखुरा.

2 *agreeable with nature or fact.* खरा, सत्य, साच, साचा, रास्त, तात्विक, यथातथ, तथ्य, यथार्थ, ऋत, समीचीन.

To turn out t. पटणें.

3 *true-speaking.* खरा, खरें बोलणारा, सत्यवक्ता, सत्यभाषी, सत्यवचनी, सत्यवचन, सत्यवचा, सत्यवादी.

4 *observant of truth, keeping faith, &c.* v. HONEST, SINCERE. खरा, साचा, सत्य, प्रामाणिक *pop.* प्रमाणिक, इमानी, इमानदार, इमानाचा, कराराचा, करारी, सत्यशील, सत्यप्रिय, सत्यव्रत, सत्यसंध, सत्यप्रतिज्ञ, परमार्थी, सात्विक, सत्वशील, सत्ववृत्ति, सतंजय.

5 *conformable to a rule or pattern.* असलवरहुकूम काढलेला-उतरलेला, यथाप्रतकाढलेला, यथामूल, यथाप्रत, व्यभिचाररहित-शून्य.

6—a weight, measure, &c. रास्त, खरा, नकी *or* निकी *or* निका.

TRUE-BORN, TRUE-BRED. See GENUINE.

TRUE-HEARTED. See SINCERE.

TRUENESS. See TRUTH.

TRUISM, *n. self evident truth.* स्वतःसिद्ध-स्वतःप्रमाणक-प्रमाणानपेक्ष-&c. गोष्ट f.-वाक्य n.-वचन n.-&c.

TRULL, *n.* v. HARLOT. उष्टीपत्रावळ f. मालजादी f.

TRULY, *adv.* v. A. 1. खराच *decl.* खरेंच, खऱ्याने, वास्तविक, वास्तविकपणाने, वास्तविकपणें, खरोखर, खचीत, भावार्थ, सत्य, तत्वतः, यथातथ, यथार्थ, वस्तुतः, वस्तुगत्या, वस्तुदृष्ट्या.

2 खराच *decl.* खरेंच, सत्य, रास्ती, खास, बरोबर, तत्वतः, यथातथ, यथार्थ, सम्यक्, यथाभूत.

4 *and* SINCERELY. खराच *decl.* मनापासून.

5. 6. See ACCURATELY, EXACTLY.

I—as a slight expletive. बरोक, सईं *or* सही

TRUMPERY, See TRASH.

TRUMPET, TRUMP, *n.* v. HORN. करणा m. तुतारी f.

To TRUMPET, *v. a.* v. To PUBLISH. करणा m.-तुतारी f.-नगारा m.-&c. वाजवणें *g. of o.*

2 *sing the praises of.* बडिवार m.-बडाई f.-पडपn.-मोठाई f.-थोरवी f.-मोठेपणा n.-स्फोति f.-&c. सांगणें-बोलणें *g. of o.*

TRUMPET-FLOWER, *n. Bignonia suaveolens.* गजरगोटी f. गजरी f. सागरगोटी f.

Seed of the t. गजरगोटा m. गजरा m. गजगा m. सागरगोटा m.

TRUMPETER, *n. sounder of a trumpet.* करणेकरी, तुताऱ्या, करणा-&c. वाजवणारा.

TRUNCHEON, *n.* v. CUDGEL. सोटा m. सोडगा m. दांडकें n. गदा f.

To TRUNDLE, *v. n. roll as a bowl,* v. To ROLL. घुळणें, घुळघुळीत-घुळत येणें-जाणें, घरळणें.

To TRUNDLE, *v. a.* v. To ROLL. घुळवणें, घरळवणें, घुळत जाईसा करणें.

TRUNK, *n.* (of a tree) *stem.* कांडn. कांडिंn. खोडn. काठीf. पेडf. स्कंधm. प्रकांडm n.

Naked or bare t. खोडn. स्थाणुm.

2 (of the body). शरीराचें कांडn.

Headless t. धडn. कबंधn.m.

3 *main body.* पोटn. मुख्यभागm.

4 *chest,* v. Box. पेटीf संदूकf.

5 *proboscis.* सोंडf. शुंडाf. शुंडादंडm. हस्तm.

That has a t. सोंड्या.

TRUNNION, *n.*—of a cannon, &c कानपाm.

TRUSS, *n.* (as of hay, &c.) *loose bundle,* v BUNDLE. गड्डाm. विंडाm. जोंवडाm.

Large and loose t. मोधळाm.

2 (for hernia). दावm.

TRUST, *n. reliance,* v. CONFIDENCE. विश्वासm. भरवसा *or* भरोसाm. इतबारm. निष्ठाf. प्रत्ययm. प्रामाण्यग्रहm.

Breach of t. विश्वासघातm.

Object of t. विश्वासस्थानn. विश्वासभूमिf. विश्वासपात्रn. विश्वासभाजनn. विश्वासास्पदn. विश्वासलक्ष्यn. विश्वासाधिकरणn.

2 *trusted or confidential charge.* जिम्माm. दिम्मतf. तैनातf. हवालाm.

3 *confident opinion,* v. CONFIDENCE. विश्वासm. भरवसा *or* भरोसाm. खातरीf. निधडाm. निष्ठाf. निश्चयm.

4 *tick, credit.* उचापतf. उधारm.

On t. उधार, हातावर, आंगावर, जातीवर.

To buy upon t. उधार *adv.*-&c. घेणें-आणणें-नेणें-&c.

To sell upon t. उधार *adv.* देणें, आंगावर-हातावर-जातीवर-&c. देणें.

To TRUST, *v. a. place confidence in,* v. To CONFIDE. विश्वासणें, विश्वासm.-भरवसाm.-&c. ठेवणें *with* वर *of o.* पात्यवणें *or* पातणें.

2 *commit with confidence,* v. To COMMIT. विश्वासणें, पात्यवणें *or* पातणें, ओपणें, सोंपणें, हवालणें, विश्वासाने ठेवणें-देणें-&c.

3 *sell to upon credit.* मालm.-&c. उधार-उधारानें-उचापतीनें-&c. देणें-विकणें.

4 *venture confidently, regard without fear, &c.* पात्यवणें *or* पातणें, विश्वासणें, विसंबणें.

To TRUST, *v. n. be confident of.* विश्वासm.-भरवसाm.-आशाf.-&c. ठेवणें-धरणें, विश्वास-भरवसाm.-खातरीf.-निधडाm.-&c. असणें *g. of s.*

2 in; to; *rely on,* v. To CONFIDE. विश्वासm.-भरवसाm.-&c. ठेवणें-धरणें.

TRUSTED, *p.* v. V. A. 1. विश्वासलेला, &c. प्रत्ययित, निश्वसित, विश्वस्त.

2 विश्वासलेला, पात्यवलेला, विश्वासाने ठेवलेला, सोपलेला, ओपलेला.

TRUSTEE, *n. person intrusted.* जिम्मेदार, दिम्मतदार, निसबतदार.

TRUSTER, *n.* TRUSTING, *p. a.* v. V. A. 1. & v. N. 2. विश्वास-ठेवणारा-धरणारा, भाविक, भावुक, श्रद्धधान, प्रत्ययी, विश्वस्त.

2 विश्वासाने देणारा-ठेवणारा, ओपणारा, सोपणारा, &c.

3 उधार-उधाराने-उचापतीने-&c. देणारा, &c.

TRUSTY, TRUSTWORTHY, *a.* v. CONFIDENTIAL. खातरीचा, खातरजमेचा, विश्वासी, विश्वासू, विश्वासूक, विश्वासाचा, भरवशाचा, श्रद्धार्ह, इतबारी, विश्वासार्ह, विश्वासयोग्य, विश्वासपात्र.

TRUTH, TRUENESS, *n.* v. A. 1. खराईf. खरेपणाm. वास्तविकपणाm. वास्तवत्वn. सत्यत्वn. सत्यताf. तथ्यताf. यथार्थताf.-&c. सत्यn. तत्वn. तत्वार्थm. तथ्यn. परमार्थm. याथार्थ्यn. याथातथ्यn. सत्वn. सत्ताf.

Investigation of t. मीमांसाf.

That knows t. तत्ववित्

2 खराईf. खरेपणाm. साचपणाm. &c. सत्यताf. तात्विकताf. यथार्थताf. यथातथताf. तथ्यताf. याथातथ्यn. याथार्थ्यn.

3 खरेपणाm. सत्यभाषिताf. सत्यवादिताf. सत्यवक्तृत्वn.

4 खरेपणाm. प्रमाणिकपणाm. इमानीपणाm. &c. सत्यताf. प्रामाणिकत्वn. सत्यशीलताf. सत्यशीलताf. &c. सत्यवृत्तिf. सत्वn. भकपटn.

6 खरेपणाm. रास्तपणाm. निकेपणाm & c. खराईf.

I *true state of facts or things.* खरीगोष्टf. खरामजकूरm.-बाकाm.-&c. सत्यवृत्तn. सत्यवृत्तांतm.

Way of coming to the t. आधारासपंथm.

In truth, of a truth. See INDEED, TRULY.

TRUTH-FUL, TRUTH-FULNESS. See TRUE, TRUENESS.

To TRY, *v a. examine, apply experimentally.* ताडणें, पारखणें, परीक्षणें, चौकसणें, परीक्षाf.-अनुभवm.-&c. पाहणें *g. of o.* अजमावणें, अजमावून पाहणें, अजमावm करणें *g. of o.*

2 *have knowledge by experience of,* v. To EXPERIENCE. अनुभवणें, अनुभवm.-प्रतीति *pop* प्रचीति *and* प्रचीतf.-परीक्षाf.-&c. घेणें *g. of o.* सेवणें, सेवनn. करणें, *g. of o.* साक्षात्कारm. करणें-करून पाहणें-घेणें *g. of o.*

3 *examine as a judge, investigate,* v. To EXAMINE. तपासणें, चौकसणें, तपासn-तपासणीf.-चौकशीf.-शोधm.-&c. करणें-पाहणें,

4 *essay, attempt.* हातीं घेणें, उद्योगm.-उपायm.-&c. करणें-चालवणें *or* करून-&c. पाहणें, अजमावणें.

5 *prove, bring to the test.* पाहणें, कसणें-कसूनपाहणें, ताडणें-ताडून पाहणें, पारखणें, परीक्षणें, पडताळणें *or* पडनाळणें, ताळाm.-पडताळाm. पाहणें-ताडूनपाहणें *g. of o.* परीक्षाf.-पारखf.-&c. पाहणें-करणें *g. of o.* धूमm. पाहणें *g. of o.* कसm.-कसोटीf. पाहणें *g. of o.* पडोसाm. पाहणें *g. of o.*

6 (the eyes, &c.) v. To STRAIN. ताटकळवणें, ताटकळाm.-ताटकळीf. आणणें.

7 on;—a garment.. घालून-नेसून-&c. पाहणें.

To TRY, *v. n. make endeavor,* v. To ATTEMPT. करून पाहणें-बघणें, अजमावणें, यत्नm.-प्रयत्नm.- उद्योगm.-&c. करणें- करून पाहणें, झटणें, गळाm. टाकून पाहणें, फांसा टाकून पाहणें.

TUB, *n. open wooden vessel.* पोपn. टोपn. लाकडी गंगाळn.

TUBE, *n. pipe.* नळाm. (*dim.* नळीf. नळकट *or* कूटn. नळकंडें *or* नळकांडिंn. नळकांडोf.) पन्हळm. *dim.* पन्हळीf. नाडीf. नाडf. नलिकाf. नालn.

2 (of the body) *tubular vessel,* gener. नाडीf. नाडf. नालn. धमनीf.

TUBERCLE, *n. pimple, tumour.* फोडm. गांठf. ग्रंथिm. गुल्मm.

TUBEROUS, *a.* v. KNOBBY. गांठाळ, ग्रंथिल.

2 *having a tufted head.* गोंडी, गोंडेरा, झोंडेरी, गोंड्याचा.

TUBULAR, TUBULOUS, *a. having the form of a tube.* नळीच्या आकाराचा, नलिकाकार, नलिकाकृति.

TUCK, *n. end to be tucked in.* खोंचाm. खोंचणf. ओंचाm.

2 (in a garment) *fold.* दुमडf. मुडपाm. मुडपf.

To TUCK, *v. a.* in; up; *gather up, gather and fold under.* वरसांवरणें, वरखोंवणें, सांवरून खोंवणें, दुमडून खोंवणें, खोंचेm. *pl.*-ओंचेm. *pl.* खोवणें, मुरडणें, मुरडून खोंवणें.

2 in; *insert between.* खुपसणें, खोंचणें, खोंचरणें, खोंवणें, खोसणें.

3 in; *cram food.* तकटणें, तकटून भरणें.

TUESDAY, *n.* मंगळवारm. भौमवारm.

TUFT, *n. knob, knot, bunch, cluster, &c.* चुचकाm. चुबकाm. झुबकाm. झुमकाm. गुंजकाm. गोंडाm. गुच्छm. जुंबाडn. जुंबाडाn. जुंबाडेंn. स्तबकm. पेंदn. तुराm. पल्लव *pop.* पालवm.

2 *tufted head of certain flowers, &c.* गेंदm. गोंडाm.

4 (of trees) *plump, clump,* v. KNOT. झुबकाm. वेटn.

4 *plume, &c.* v. CREST. तुराm. चूडा *f.* अवतंसm.

TUFTED, *a.* v. N. 1. 2. गोंडेरा *or* री, गोंडी (as गोंडीजास्वन, गोंडीतगर, गोंडमखमल), झुबकेदार, झुमकेदार, चूडावान्.

To TUG, *v. a. pull with effort,* v. To PULE. श्रमाने-बळाने-बळदेऊन-बळकरून-&c. ओढणें, ओढ *f.* देणें, रग *f.* लावणें-देणें.

TUITION, *n.* v. INSTRUCTION. उपदेशm. शिक्षा *f.* शिक्षणn.

To TUMBLE, *v. n.* v. To FALL. पडणें.

2 about, v. To ROLL, To TOSS. लोळणें, गडबडां लोटणें.

3 in *or* down; *fall en masse, or violently.* कोसळणें, ढासळणें *or* धासळणें, धोंधावणें, ढकलणें, डगळणें *or* उघळणें *or* ढगळणें.

4 *perform bodily feats.* कोल्हांटी खेळm.-कोल्हाट्यांचा खेळm.-भोरोपn.-&c. करणें.

To TUMBLE, *v. a. throw down.* पाडणें, ढकलून-लोटून-&c. पाडणें.

2 *disorder, rumple, &c.* v. To RUFFLE. गुधडणें, घुरदळणें, गुडधावणें, गुधडाm. घालणें.

3 *disarrange, disorder, jumble, &c.* v. To CONFOUND. ढवळणें, गोंधळणें, गोंधळवणें, घोंटाळाm.-गोंधळm.- उलटापालट *f.*-&c. करणें *g. of o.* उलटापालट-अस्ताव्यस्त-&c. करणे.

TUMBLER, *n. mountebank, &c.* कोल्हांटी, कैकाडी, डोंबारी, बहोरूपी *or* भोरूपी *or* भोरपी, नट, नटवा, नर्चक, गोपाळ.

Female t. सोनचिडी *or* चेड *or* चिडी *or* छिडी *f.*

2—the pigeon. गिरबाजm. लोटणm.

3 *drinking glass.* कांचेचागेलाm. कांचेची पंचपात्री *f.*

TUMBREL, *v.* v. CART. छकडाm.

TUMEFACTION, *To* TUMEFY. See SWELLING, To SWELL.

TUMID, *a.* v. SWOLLEN. सुजलेला, फुगलेला.

2 *fig.*—of style. फुगवटीचा, फुगवशीचा, ढबीचा, आवाचा, डौली.

TUMIDNESS, *n.* v. A. 1. सुजलेलेपणाm. &c. फुगवटी *f.* फुगवशी *f.*

2 फुगवटी *f.* फुगवशी *f.* ढब *f.* डौलीपणाm.

TUMOUR, *n. morbid swelling or excrescence,* v. BUMP. गलंड *or* गलांडn. गांठ *f.* खांडूकn. उठाणूंn. गंडn. वेंडn. गरस *f.* उबाळूंn.

Indolent and sympathetic t. अवभणाm. वाभणाm.

Suppurating t. gener. केसनूडm. फिसकेंn. उठाणूंn.

TUMULT, *n. wild confusion, violent commotion, clamorous agitation, &c. of a multitude; row, riot, disturbance, &c.* गडबड *f.* हडबड *f.* हडबडी *f.* गलबल *f.* दंगाm. दंगाधोपाm. हंगामाm. दंगल *f.* धांदल *f.* धांगलाm. हुलकट *f.* हालहूल *f.* हूलचाल *f.* हुलड *or* हुल्लड *f.* हूल *f.* खळबn. बंडाळ *f.* बंडाळी *f.* गर्दी *f.* दणकाm. गोंधळm. बहदा *or* बेहेदाm. बेबाm. गैर *f.m.* धूम *f.* धामधूम *f.* धुमधाम *f.* धुंदाई *f.* अंधाधुंदी *f.* धुंदावेंn. धुंदाधुंदा *f.* धुमाकूळ *f.* धुमाळी *f.* धुमाफळी *f.* माझावळणn. बचमंगळn. भालेराई *f.* ब्रह्मघोळm. अफरातफर *f.* रोराणn.—Expressing a state of *wild confusion, disorder and tumult,* there are several phrases, as कोणी कोणाचा गुरू न कोणो कोणाचा चेला, कोणाचा पायपोस कोणाच्या पायांत नाहीं, कोणाचें पागोटें कोणाच्या डोसक्यास नाहीं, आंधळ्याने दळावें कुतऱ्याने पीठ खावें, धनीना गोसावी, बेबंद राज्य झोटिंग पादशाह.

To be in a t.—a country, &c. गलबलणें, गडबडणें, खळबळणें, हलणें *or* हालणें, हलकलणें.

2 See AGITATION.

TUMULTUOUS, TUMULTUARY, *a. conducted with tumult,* v. DISORDERLY. गडबडीचा, अंधाधुंदीचा, धांदलीचा, धुंदाईचा, दंग्याचा, बंडाळीचा, &c. अंधाधुंद *or* ध, बेबंद, अव्यवस्थित, अव्यवस्थ.

2 See AGITATED.

TUMULTUOUSNESS, *n.* v. A. 1. *and* TUMULT. गडबड *f.* अंधाधुंदी *f.* गर्दी *f.* अफरातफर *f.* बचगळ *f.*

TUNABLE. See HARMONIOUS.

TUNE, *n. combination of notes.* तान *f.* चाल *f.* गति *f.* स्वरm. सूरm. घाई *f.* रागिणी *f.* रागभेदm. रागस्वरूपn.

T. and time. तानमानn.

To tell the t. upon hearing a string sounded. सुताने स्वर्गास जाणें.

2 *rightly sounding state.* स्वरांचा मेळm.- जमm.- मिलाफm.-&c. मेळm. स्वरैक्यn.

That is out of t. अपस्वर.

3 *proper humor, fit temper, &c.* वृत्ति *f.* भावm.

To be in t. for. स्वरm. *pl.* भजणें *or* वाहणें *g. of s.*

To TUNE, *v. a. put into tune.* लावणें, स्वरm. *pl.* मिळवणें-जमवणें, *g. of o.* स्वरांचा मेळm.-जमm.-&c. करणें *g. of o.*

TUNEFUL, *a.* v. HARMONIOUS, MELODIOUS. सुस्वर, सुस्वरविशिष्ट.

TUNIC, TUNICLE. See INTEGUMENT.

TUNNEL, *n.* See FUNNEL. 2 *subterraneous passage.* सुरूंगाचा रस्ताm. सुरूंगाची वाट *f.* विवरमार्गm.

TUP, *n. full grown ram.* टपूरm.

TU-QUOQUE. उलटेंभाषणn.

TURBAN, *n.*—the head dress. पागोटेंn. पगडी *f.* मुंडासेंn.

Some forms of the *Turban* are, अलमm. किडकीदारपागोटें, पेंजारपगडी *or* पेंजारीपागोटें, फेंटा, मंदील.

Aigrette of jewels in a t. शिरपेंचm.

The Eighteen Turbans; the Asiatic or Turban-wearing nations. अठरा पगडी *f.* अठरा पगडजात *f.* See HAT.

Encircling and prominent band of a t. कंगणी *f.* चक्री *f.*

Half of a t. rent longitudinally; or t. woven of a half breadth. बत्ती *f.*

Sewn and fixed t. (as of children). पगडी *f.*

Skirt or end of t. शेमला *or* समलाm.

Skull-cap or cloth worn under a t. टोपी *f.* गाभाm. बताताm.

Van or fore part of a t. बिनी *f.* this is immediately over the forehead; चोच *f.* this is above the projecting and encircling band.

To present with a t. पागोटें बांधणें.

To toss or cock the t. with an air. पगडी *f.* फेंकणें.

TURBAN-BINDER, *n.* पगडबंदm.—his business, charges, &c. पगडबंदी *f.*

TURBID, *a.* v. MUDDY. गढूळ, गदळ, चबदबीत, खडूळ, डहूळ, राड, कलुष.

TURBIDNESS, *n.* v. A. गढूळपणाm. गदळपणाm. &c. कलुषता *f.*

TURBULENCE, TURBULENCY, *n.* v. A. 1. बंडखोरी *f.* दंगेबाजी *f.* खलेली *f.* टोंगाई *f.* दंडेली *f.* दांडगाई *f.* मवासी *or* शी *f.* पुंडाई *f.* उद्दामपणाm. उर्मटपणाm.

TURBULENT, *a. disposed to tumult or violence.* बंडी, बंडखोर, बंड्या, दंगेखोर, दंगेबाज, खलेल, टोंग, ठोंग, धामधुम्या, धुमाळ्या, पुंड, मवास, मवासी, शिरजोर, धांदल्या, हुरदंगा, उद्दाम, उर्मट *or* ठ, दांडगा, दंडेल.

2 See AGITATED.

TURF, *n. grassy surface of land,* v. SWARD. गवताचा भुईतळm. गवताचो जमीन *f.*

A clod or lump of t. पेंडm. गवताची हुंडी *f.* गवताचा गड्डाm.

Spade used in turning up t पेंडसm.n.

TURGID, TURGIDITY. See TUMID, TUMIDNESS.

TURKOIS, *n.*—the mineral. पेरूजा *or* पेरोजाm. पेरोजm. वैदूर्यn.

TURMERIC, *n.*—the plant. हळद *f.* हरिद्रा *f.*—the root. हळद *f.* हरिद्रा *f.*—Certain kinds of *Turmeric* are, आंबेहळद, गांठीहळद, दारूहळद, लोखंडीहळद.

Clove of t. हळकुंड *or* हळखुंडn.

Leathern bag for t.-powder. भंडारी.

Of or belonging. to t. हळदीचा, हरिद्र.

T.—as scraped and coloured (in preparation for कुंकूं). रवाm.

T. (curcuma zanthorrizon) boiled in goat's milk. रसांजनn.

T.—colored. हळदिवा *or* हळदुवा.

T.—powder (esp. as used in offerings). भंडारm.

TURMOIL, *n. disquietude,* v. DISCOMPOSURE. तळमळ *f.* संतापm तापm.

3 *harassing labor,* v. TROUBLE. खवदव *f.* खटपट *f.* दगदग *f.* घालमेल *f.*

To TURN, *v. a. move circularly.* फिरवणें, भोवडणें, लोटणें, फिरेसा *decl.* करणें, परिभ्रमणn -&c. करिवणें *g. of o.* आवर्त्तनn.-&c. करणें *g. of o.*

2 *shift sides.* उलथणें, परतणें, उलटणें, पालटणें, पालटून-&c. टाकणें, उलथाm.-उलथी *f.* देणें.

3 *change the direction of.* फिरवणें, वळणें, वळवणें, मुरडणें, तोंडn.-रोंखm.-&c. फिरवणें-वळवणें *g. of o.* कलm.-कलावाm. देणें.

4 *bring inside out.* उलटणें, उलथणें, उलटा-उफराटा-&c. करणें.

5 *form on a lathe.* कातणें *or* कांतणें.

6 *alter, vary,* v. TO CHANGE. फिरवणें, पालटणें, फेरफारm.-&c. करणें *g. of o.*

7 *make acid.* गोडी *f.*-&c. फिरवणें *g. of o.* आंवटावणें, अंबवणें, आंबटपणाm.-आणणें, विकृत-&c. करणें.

8 (the stomach). उमदळवणें, मळमळवणें, मळमळ *f.*-कळमळ *f.*-&c. आणणें-येईसें करणें.

9 (the head) *make giddy.* फिरवणें, घेरी *f.*-&c. आणणें.

10 (the head, the brain) *make mad.* फिरवणें, वारेंn. शिरवणें, वेडn. भरवणें.

11 (in the mind) *revolve,* v. TO CONSIDER. घोळणें, मथणें.

12 v. TO DISSUADE. फिरवणें, परतवणें, मनn.-बुद्धि *f.*-&c. फिरवणें *g. of o.*

13 about *or* over. उलथणें, उलटणें, उफरांटणें, उफरांडणें, उलंडणें, पालटणें *or* पालथणें, फेरणें, कलथी *f.* देणें, उलटापालट *or* उलटपालट *or* उलथापालथ *or* उलथपालथ *f.* करणें, उलटी *or* उलथी *f.* देणें, लोटांगणn. देणें.

14 away, v. TO DISMISS. घालवणें, हकालणें, काढणें, दूर करणें, उधडणें.

15 away; aside; v. TO AVERT. निवारणें, वारणें, टाळणें, फिरवणें.

16 back. वारणें, निवारणें, मुरडणें *or* मुरडणें, फिरवणें, वारणn. निवारणn.-परावर्त्तनm.-परावर्त्तनn.-&c. करणें.

17 down; in; v. TO FOLD. दुमटणें *or* दुमडणें, दुमतवणें.

18 off; v. TO DIVERT. फिरवणें, वळवणें, वलणn. देणें, उडवणें.

19 off; v. TO DISMISS. घालवणें, वटिस लावणें, दूर-&c. करणें.

20 off (a question, &c) v. TO EVADE. टाळणें, चुकवणें, वारणn. -निवारणn.-&c. करणें *g. of o.* टाळाटाळीखालीं-लपेटीखालीं-&c. नेणें, लपेटून नेणें.

21 out; v. TO OUST, TO DISMISS. काढून देणें, दवडणें, निखळणें, उधडणें, विडाm. देणें, मेखा *f. pl.* उपटणें-खांद्यावर घालणें *or* देणें, खुंटी *f.* उपटणें, दुमची *f.* उचलणें *g. of o* निष्कासन *or* निःकाशन *or* निःकासनn.-उच्चाटनn.-उद्वासनn.-उद्भर्त्तनn.-&c. करणें *g. of o.*

22 over; v. 13. उलथणें, उलटणें.

23 to; into; v. TO METAMORPHOSE, TO CHANGE. करणें (with the *g. of o.* and some adjective or noun, as काळ्याचा पांढरा करणें to t. black to white, गाढवाचा घोडा करणें to t. a jackass into a horse, &c.), जात *f.*-&c. फिरवणें, द्रव्यांतरn.-&c. करणें *g. of o.*

To t. the back, v. TO FLEE. पाठ *f.* देणें.

To t. to account. कामास-उपयोगास-&c. लावणें.

To TURN, *v. n. move round.* भोवणें, फिरणें, भ्रमणें, भ्रमणn.-भ्रमm. -आवर्त्तm.-आवर्त्तनn.-&c असणें-होणें *g. of s.*

2 *change direction, alter posture or position.* फिरणें, मुरडणें, तोंडn.-रोंखm.-&c. फिरवणें, वळणें, उलटणें, हालणें, परतणें, वांकणें.

To t. and twist about (as in yawning). वळेपिळे *or* अळेपिळेm.pl. -अळोके पिळोकेm pl.-अळ्यापिळ्या *f.pl.*-अळंगेविळंगेn.-&c. देणें or *inversely,* येणें.

To t. and toss about (from sickness). चळवळणें, चडफडणें, धडपडणें *or* फडणें *or* वडणें, लोटणें, चडफड *f.*-धडफड *or* धडबड *f.* (*intens.* धडफडाट *or* धडबडाटm.)-घालफेल *f.*-घालमेल *f.*-&c. करणें.

3 *change in mind, conduct, &c.* फिरणें, हालणें, बदलणें, ढळणें, चळणें, निवर्त्तणें, मनn.-बुद्धि *f.*-&c. फिरणें-पालटणें-&c. *g. of s.*

4 *alter, vary, &c.* v. TO CHANGE. फिरणें, बदलणें, फेरm.-फेरफारm.-&c. होणें *g. of s.*

5 *be transformed, become by change.* होणें (as काळ्याचा पांढरा होतो black turns to white), जात *f.*-&c. फिरणें *g. of s.* द्रव्यांतरn. -होणें *g. of s.*

6 *become sour.* अंबणें, अंबट-&c. होणें.

7 (the head, the brain) *become giddy.* कपाळn.-डोसकेंn.-&c. फिरणें-भोवणें, घेरी *f.*-चक्करn.-&c. येणें, तिरमिरणें.

8 *depend on for decision.* टेंकणें, अडकणें, नेटm.-&c. असणें *with* वर *of o.* राहणें-असणें *with* वर *of o.*

9 against; *become adverse.* फिरणें, उलटणें, प्रतिकूल-&c. होणें.

10 away. पाठ *f.* देणें-वळणें.

To t. away from, coyly. मुरकणें, तोंडn. मुरकणें, मुरकाm. मारणें.

11 from. पाठ *f.* वळणें-देणें.

12 in; *bend inward.* आंत जाणें.

13 off;—road, &c. फिरणें, फुटणें, वळणें.

14 out; *prove to be.* निघणें, पडणें, उतरणें, निपजणें, येणें.

15 out; *bend outward.* बाहेर येणें.

16 over. उलटणें, उलटा-&c. होणें.

17 round *or* back. मुरडणें *or* मुरडणें, फिरणें, तोंडn. फिरवणें

18 up; *come to light.* उमगणें *or* उमंगणें, उमटणें *or* उमठणें, निघणें, उमगm.-उमटm.-&c. होणें *g. of s.*

19 upon; *t. short upon snappishly.* टणटणां *adv.* उडणें, टणटणणें, वसवसणें, वस-कन-कर-&c. *adv.* बोलणें-अंगावर येणें-&c.

To t. to account. कामास-उपयोगास पडणें-येणें, उपयोगीं-कामीं पडणें.

TURN, TURNING, *n.* (around any thing). अढी *f.* अढाm. आटाm. विळखाm. वेढाm. पेचm. फेराm. वळसाm.

To take a t. अदी *f.* घेणें, विळखा *m.* घालणें.

2 (of a road, river, &c.). फेर *m.* फेरा *m.* मोड *f.* वळण *n.* वांकण *n.* वांक *m.*

To make a t. वळणें.

3 *walk to and fro.* फेर *m.* फेरा *m.* फेरी *f.* फेरफटका *m.* पलाटन *n.* पलांटी *f.* वळसा *m.* पसार *m.* रपेट *f.*

To take a t. चक्कर *m.* मारून येणें, पलांटी *f.* मारणें, पसार *m.* करणें, रपेट *f.* करणें–करून येणें.

4 *variation alteration,* v. Change. फेर *m.* फेरफार *m.* पालट *m. f.* भेद *m.*

5 *recurring, season, alternation, &c.* पाळी *f.* पालट *m. f.* खेप *f.* बारी *f.* वेळ *f.* पाऊठ *f.*

By turns. आळीपाळीनें, चाळीपाळीनें, फेरपाळीनें, चाळून पाळून, घोळून घोळून आरगोपारगीं, पारगीवारगीनें, पाळीवाळीनें, हेरीफेरीनें, हेरफेराने, क्रमानें, पर्यायानें.

6 *change from original intention, course, &c.* फेर *m.* पालट *m. f.* भेद *m.* प्रकारांतर *n.* निराळेंन. निराळीत-हा *f.* निराळा प्रकार *m.*

7 *shape, cast,* v. Form. वळण *n.* मोड *f.* मरोड *f.* झोक *m.* डौल *m.*

8 (of mind). मनाचा–&c. कल *m.*–झोक-तोल *m.*–डौल *m.*–&c. वळण *n.* धोरण *n.*

A good t. उपकार *m.* परोपकार *m.*

An ill t. वाईट *n.*

Turn-coat. See Renegade, Time server.

Turn-cross, *n.* राहाटपाळणा *m.*

Box of a t. (at fairs, &c.). पाळणा *m.*

Turn-screw, *n.* चावी *f.* कुऱ्हाड *m.*

Turn-sol, *n.* सूर्याचें फूल *n.* सूर्यकमल *n.*

Turn-stile, *n.* वेळेंन.

Turned, *p.* v. V. A. 1. फिरवलेला, भोवडलेला, &c.

2 उलथलेला, परतलेला, उलथादिल्हेला, &c.

3 फिरवलेला, वळवलेला, कलदिल्हेला, &c.

4 उलटलेला, उलटा केलेला, &c.

5 कांतलेला, कांतीव, चरखी.

7 आंवटावलेला, अंववलेला.

16 वारलेला, परावृत्त, वारित, निवारित.

21 काढूनदिल्हेला, उधडलेला, &c. निःकासित *or* निष्कासित.

v. V. N. 6. अंवलेला, अंवटझालेला, &c. निकृत.

Turner, *n.* v. V. A. 5. कांतणारा, कांतारी.

T's wheel or lathe. चरख *m.*

1 (as of cakes, &c. upon the baking pan). उलथणें *n.* उलथा *m.* कलथा *m.* कालथा *m.* कावलथा *m.* खुरपी *f.* उचटणें *n.* हातखोरणें *n.*

Turnip, *n.* शलगम *m.*

Turpentine, *n. resinous substance from the pine, &c.* सरल देवदाराचा चीक *m.* सरलद्रव *m.* श्रीपिष्ट *m.* वृकधूप *m.* दधि *n.* The English word is used in the form of टरपनतेल *n.*

Turpitude. See Baseness, Wickedness.

Turret, *n. little tower,* v. Tower. मनोरा *m.* प्रासादशृंग *n.* शिरोगृह *n.*

Turtle, *n. tortoise.* कासव *n.* कूर्म *m.* कच्छप *m.* कच्छ *m.*

Turtle-dove. See Pigeon.

Tush, *interj.* v. Interjection. छिः, छिछी, छी, छत्.

Tush, *n. long pointed tooth of a beast.* सुळा *m.* सुळका *m.* दंष्ट्रा *f.* विषाण *n.*

Tusked, *a. furnished with tusks.* सुळ्याचा, दंती, दंष्ट्री.

Tussle, *n. personal conflict.* ओढाओढी *f.* ओढाताणी *f.* झोंबी *f.* झोंबाझोंबी *f.* झोटधरणी *f.* धक्काधक्की *f*

Tut, *interj.* v. Pish. थत्त, हत्त्, छत्, फें, छिछी, हुडुत्त.

Tutelar, Tutelary. *a. guardian, protecting.* राखणारा, रक्षणकारी, रक्षाकारी, रक्षिता.

Tutenag, *n.*—the metallic compound. जस्त *n.*

Tutor, *n.* v. Teacher. शिकवणारा, शिक्षक.

To Tutor, *v. a.* v. To Teach. शिकवणें.

2 *prompt to evil, drill, prime,* v. To Incite. कान *m. pl.* फुंकणें–भरणें–भारणें *g. of o.* बीर *m.* भरणें-देणें.

Twaddle, Twattle, *n. insignificant discourse,* v. Prate. भाकडकथा *f.* जल्पम. जल्पना *f.* वाग्जल्पम.

To Twaddle, *To* Twattle, *v. n.* v. To Prate. बडबडणें.

Twain. See Two.

To Twang, *v. n. sound with a quick sharp noise.* घणघणणें, झणझणणें, कोकावणें, गोंगणें, गोंगावणें, चुचावणें, चोचावणें, झणत्कारणें, ठणत्कारणें, रूणरूणणें,—intens. घणाणणें, झणाणणें, सणाणणें.

Twang, *n. sharp quick sound.* झणकार *m.* झणकारा *m.* सणका *m.* चूं *n.* ठणत्कार *m.* टणत्कार *m.* टंकार *m.* झणत्कार *m.*—intens. घणघणाट *m.* घणाण *m.* सणसणाट *m.* सणाण *m.*

With a t. खण-कन-कर-&c. खणखण *or* णां, चुण–कर-&c. झण–कण-कर *n.* &c. कुण्ण,—intens. खणाणां, खणाखण, घणाणा, झणाणा, झणाझण.

2 *nasal sound.* गुंगणी *f.* गेंगाणें, बोलणें *n.* नाकांतला उच्चार *m.*

That has a t. गुणगुणीत *or* गिणगिणीत, गुणगुण्या.

3 See Taste.

To Tweak, *v. a. twitch.* चिमटून ओढणें, चिमटीनें ओढणें.

Tweezers, *n. small pincers.* चिमटा *m.*

Twelfth, *a.* बारावा, द्वादश.

Twelve, *a.* बारा, द्वादश.

Twelve-month, *n.* v. Year. बारामहिने *m. pl.* वर्ष *n.*

For, during, &c. the t. बारामहिने, बारमास, बारमाही, बारमहां.

Of or belonging to a t. बारमाही.

Twenty, *a.* वीस, विंशति,—one एकवीस,—two बावीस *or* बेवीस,—three तेवीस,—four चव्वीस, चौवीस,—five पंचवीस,—six सव्वीस,—seven सत्तावीस,—eight अठ्ठावीस,—nine एकुणतीस.

Aggregate of t. विंशी *f.*

Twice, *adv. two times.* दोनवेळ, दोनदा, दोनवक्त, दोनवेळां, दुबार *or* रां, द्विवार,—in multiplying, दुणें.

2 *doubly.* दुपट, द्विगुणित.

To Twifallow, *plough a second time.* दुसारणें, दुणणें, दुसारणी *f.* -दुणणी *f.*–दुसरी आवृत्ति *f.*–&c. करणें.

Twig, *n. small shoot or branch.* डाहळी *f.* डाहळा *m.* शिरकुटी *f.* शिरपुटी *f.* शिपटी *f.* फोक *m.* फोकाटी *f.* उपशाखा *f.* अग्रशाखा *f.*

Twilight, *n.* (of evening) v. Evening. गोधूल *or* ळ *f.* गोरज *n.* सांज *f.* तिनसांज *or* तिनीसांज *f.* तिनसांजा *or* तिनीसांजा *f. pl.* मांजरझांक *f.* संध्या *f.* संधिप्रकाश *m.*

At or during t. तिनसांजां *or* तिनीसांजां.

Height of t. भरतिनीसांजा *f. pl.* करकरीततिनीसांजा *f. pl.* कातरवेळ *f.*

Imperfect t. फुटकीतिनीसांज *f.*

2 (of morning) v. Dawn. धुंदूक *n.* पूर्वसंध्या *f.* संध्या *f.* संधिप्रकाश *m.*

Twin, *a.* जावळा, जुवळा, जुळा, यम, यमल.

Twins. जुवळn. जुळेंn. जूळ f.

T-(boys-girls-children) अवळेजावळेm. pl. अवळ्याजावळ्याf. pl. अवळींजावळींn. pl.

T.—pair, *boy and girl born together.* जोडपेंn.

2—fruits, &c. *couple.* जुळा.

To Twine, *v. a. twist.* पिळणें, वळणें, पीळm. घालणें-भरणें.

2 See To Gird, To Wrap.

To Twine, *v. n. convolve itself.* वेटून-वेढून-&c. जाणें.

Twine, *n. string.* सुतळी f सडm.

To Twinge, *v. n. have a sharp sudden shooting pain.* शिलकf. -चमकf. मारणें, कचकf.-करकf. भरणें.

Twinge, *n. sudden sharp shooting pain.* शिलक f. चमक f. कचक f. करक f.

2 (of conscience) v. Regret. चुरचूर f. चटकm. चरकm.

To Twinkle, *v. n shine tremulously,* v. To Sparkle. चमकणें, स्फुरणें, स्फुरणn. होणें g. of s.

2—the eye. लवणें, पलखm.n. मारणें, निमेषोन्मेषm. -&c. होणें g. of s.

Twinkle, Twinkling, *n.* v. V. 1. स्फुरणn.

2 निमिष *or* निमेषm. उन्मेषm. निमिषोन्मेष *or* निमेषोन्मेषm. उन्मीलनn.

I *instant,* v. Moment. पलखm.n. चिपडी f.

To Twirl, *v. a. turn round with rapidity,* v. To Whirl. गरगर-गरगरां-गिरगिरी-&c. फिरवणें, गरगरवणें.

To Twirl, *v. n. revolve with rapidity,* v. To Whirl. गरगरणें, घिरटी *or* घरटीf. घालणें, गिरटी f.-गिरटेंn.-गिरकी f.-गिरकांडाm.-&c. देणें-मारणें-घेणें.

Twirl, Twirling, v. V. N. गरगरणेंn. &c. घिरटी *or* घरटीf. गिरटीf. गिरकी f. गिरकांडाm. गिरकांडी f. फेराm. फेरी f.

To Twist, *v. a. form by convolution.* वळणें.

2 *contort, wring, &c.* v. To Wrench. पिळणें, पिळवटणें, पिळंगुटणें, मुरगळणें *or* मुरगाळणें.

3 v. To Wind. गुंडाळणें, लपेटणें, वेटणें, वेंटाळणें.

4 (a meaning, &c.) *wrest, pervert.* वळवणें, ओढणें, ओढून घेणें.

To Twist, *v. n. be convolved.* वळणें, वळत जाणें-चालणें.

Twist, *n. convolution, twisted state.* पीळm. वळm. पिरंगाळाm. मुरगाळाm. मुरड *or* मरोड f. पिळण f.

2 *twisted string, &c.* v. String. सडm. वेंट *or* वेंठm.

Triple t. तिसुनी f.

3 *cloth, &c. twisted and wrung.* पिळाm.

4 *string of a cord.* पेडm. पदरm. वेंठm. वळm.

5 (of grass, yarn, tobacco, &c.). वेंट *or* वेंठm. वेंटी f.

6 *contortion, writhe.* पिरंगाळाm. पेचm. तीटm. f.

7 (as of the bowels). वेंट *or* वेंठm. v. फिर, वळ.

Twisted, *p.* v. V. A. 1. वळलेला, वळींव, वळखर.

Lose t. उवळ *or* उंवळ *or* उंवीळ, पिळपिळीत.

Strongly t. पिळदार, पिळवट.

2 पिळलेला, मुरगाळलेला, &c.

Twistedness, *n.* v. P. 2. पीळm. पिरंगाळाm. मुरगाळाm.

To Twit, *v. a. upbraid, &c.* v. To Taunt ओठावणें, नाकांत काड्याf.pl. घालणें, उपरोधm.-आक्षेपm. करणें, ठोमणा-&c. मारणें-देणें.

To Twitch, *v. a. pull with a sudden jerk,* v. Jerk. हिसकणें, हिसडणें *or* हसडणें, हिसकाm.-&c. देणें.

To Twitch, *v. n.*—the eye lids. लवणें, स्फुरणें, फुरफुरणें *intens.* फुरारणें, फरफरणें, कचकणें.

Twitch, *n. quick pull.* हिसकाm. हिसडाm. असडाm. आंचकाm. कचकाm.

2 (of the fibres). स्फुरण *pop.* फुरणn. फुरफुराटm.

3 (for a horse's lip or ear). पुजमालm. ओंठाळी f.

To Twitter, *v. n.*—birds. चिवचिवणें, किलकिलणें, किलबिलणें, कचकचणें, चिवचीव f.-चूंचूंn.-&c. करणें-मांडणें,—noisily or in number, कचाचणें.

Twitter, Twittering, *n.* v. V. *and* Chatter. चिवचीव f. किलकील f.m. किलबील f.m. चूंचूंn.—intens. कुलकुलाटm किलाणm.

Two, *a.* दोन, वे, दु (in comp. as दुकसबी, दुकाठी, दुखंड) द्वि (in comp. as द्विपद, द्विस्तन, &c.).

In t. दोनतुकडे, दुधड, द्विधा.

That is in twos or pairs. जोडगिरी *or* जोडगीर.

The t. दोन्ही.

Two-edged, *a.* दुधारी, दुधार.

Two-fold, *a. of two sorts.* दोनप्रकारचा, दोनतऱ्हेचा, द्वैध.

2 v. Double. दुपट, द्विगुणित.

Two-handed, *a.* दोनहाताचा, द्विहस्त, द्विहरतक.

Two-handled, *a.* दुदांडी.

Two-headed, *n.* दोनमस्तकाचा, द्विमूर्द्ध, द्विमस्तक.

Two-tongued, *a.* दोनजिभ्या, द्विजिह्व.

Tympan, Tympanum, *n. drum of the ear.* कानाचा पडदाm.

Tympanites, Tympany, *n.*—the disease. कांसव्या रोगm. गुल्मोदरn. गुल्मवातm. गुल्मm. अलसकm

To get t. पोटामधें गुबाराm. धरणें.

Type, *n. emblem, sign,* v. Mark. खूणf. निशाणीf. चिह्नn. लक्षणn.

2 *a figure of something to come.* प्रतिरूपn. प्रतिरूपकn. प्रतिबिंबn. दर्शकचिह्नn.

3 *printing letter.* छापm. ठसाm.

4—in medicine. भावनाf. स्वरूपn.

Typical, *a.* v. N. 1. 2. लाक्षणिक, संज्ञीक, सांकेतिक, अन्यप्रतिरूपक, अन्यप्रतिबिंबक, बोधक, उद्बोधक, अन्यदर्शक.

Typified, *p.* v. V. प्रतिरूपकानें दाखवलेला, &c. बोधित.

To Typify, *v. a.* v. To Prefigure. प्रतिरूपn.-प्रतिरूपकn.-&c. करून दाखवणें g. of o. प्रतिरूपकानें-&c. दाखवणें-सुचवणें-बोधवणें.

Typography. See Printing.

Tyrannic, Tyrannical, Tyrannous, *a. unjustly severe, oppressive.* जुलमी, जुलूम-जुलुमजास्ती-&c. करणारा, जुलमाचा, जबरदस्तीचा, जुलुमजास्तीचा, जबरदस्त, जालोम, जोरावर, गजबी, कहरी, जळजळाटी, जळजळाट्या, प्रजोपद्रवी, प्रजोपद्रवी, प्रजापीडक, अनीतिशास्त्रा.

Tyrannicide, *n.*—the act. जुलम्याचा खूनm.-वधm.-&c. प्रजापीडक हत्या f.

2—the agent. जुलम्याचा खून करणारा, &c. प्रजापीडकहंता.

To Tyrannize, *v. n. act the tyrant.* जुलूमm.-जुलुमदस्तीf.-जुलुम जास्तीf.-&c. करणें-मांडणें, आदळn. लावणें, बेदादf.-कुशासनn.-अनीतिशासनn.-&c. करणें.

Tyranny, *n. absolute monarchy.* स्वतंत्रराज्यn. अनिर्बंधराज्यn.

2 *imperious domination, unjust rule.* जुलमानें-&c. राज्यn. जुलमाचें-जुलुमजास्तीचें-&c. राज्यn. राजीकn. राजकांतिf. राजद्रोहm. राजोपद्रवm. बेदादf. जुलुमपादशाहीf. कुशासनn. अनीतिशासनn. अन्यायशासनn. प्रजापीडनn. प्रजोपद्रवm. प्रजोपद्रवm.

3 *oppression,* gener. जुलूमm. जुलुमदस्तीf. जुलुमजास्त f. जुलुम जास्तीf. जबरीf. जबरदस्तीf. जोरm. जोरावरीf. जोरावाm. जोराm. कहरm. गजबm. जलेलf.

TYRANT, *n. absolute monarch.* मुखत्यारराजा*m.* स्वतंत्रराजा*m.*
2 *despotic and cruel ruler,* v. A. जुलमाने-&c. राज्यकरणारा, जुलुमजास्तीचें-&c. राज्यकरणारा, जुलमा-&c. राजा*m.*-&c. प्रजापीडक.
3 *oppressor, cruel master, &c* जुलूम-जुलुमजास्ती-जुलुमदस्ती-&c. करणारा, आगधाड *f.*
TYRO, *n. beginner in learning.* नवशिका *or* खा, नवशिक्या, नवशीक *or* ख, शिकणाऊ, शिकाऊ, नूतनभ्यासी, किंचिज्ज्ञ, छात्र*m.*

U.

U. This letter is represented by अ, but by it is coveyed only its sound as in *run, sun, rub, &c* Its sound as in *union, uniform, &c.* must be represented by यु; and its sounds in *bull, pull, full,* and in *ruse, truth, &c.* by उ and ऊ
UBIQUITARY, UBIQUITOUS, *a. existing every where.* सर्वठिकाणीं असणारा, सार्वत्रिक, सर्वव्यापक, विश्वव्यापक, दिग्व्यापी, सर्वत्रस्थ.
UBIQUITY, *n. existence every where.* विश्वव्याप्ति*f.* व्याप्ति*f.* दिग्व्याप्ति*f.* विश्वव्यापकत्व*n.*
UDDER, *n. milk bag of beasts.* ओंटी*f.* कास*f* भडाण *or* भडण*n.*
Side or half of an u. पाखर*f.* पाखें*n.*
To get a distended u. कास*f.* घालणें.
UGLINESS, *n.* v. A. बदसुरत *f.* बदसुरती*f.* बदसुरतपणा*m.* विद्रूपपणा*m.* विद्रेपणा*m.* कुरूपता*f* विरूपता*f.* वैरूप्य*n.* मुद्राहीनता*f.* बीभत्साकृति *f.* कुत्सिताकृति *f.*
UGLY, *n. not handsome.* बदसुरत, खेंवडा, कुरूप, दुर्मुख, विरूप *pop.* विद्रूप, विद्रा, विपारा, रूपहीन, हीनरूप, मुद्राहीन, हीनमुद्र, विकृतांग, बीभत्साकृति, कुत्सिताकृति, ओबडधोबड.
Excessively u. or deformed. अष्टवक्र *pop.* अष्टानक, वडजा.
ULCER, *n. running sore.* व्रण*vulg.* वरण*m.* क्षत*n. pop.* खट*n.f* खवंद *or* खऊंद*n.f.* घाड *f.* पुळी *f.* फांपर*n.* वारूळ*n.* भग*n.* सपूयक्षत*n.*
Ulcerous hole,—gener. भगेंद्र*n.*
Virulent u. जाळपुळी*f.* पूतिव्रण*m.*
Wide-spreading u. चाळणपुळी *f.*
To ULCERATE, *v. n. become ulcerous.* व्रण*m.*-क्षत*n.*-&c. पडणें, पचुरणें *or* पचरणें, व्रणित-व्रणी होणें.
ULCERATION, *n.* v. V. पचुरणें*n.* व्रणीहोणें*n.*
ULCERED, ULCEROUS, *a. affected with ulcers.* व्रणपडलेला, &c. पचुरलेला *or* पचरलेला, व्रणित, व्रणी, सक्षत, सव्रण, खवंद्या, खवंदेला, वरगी.
ULTERIOR, *a. further.* पुढीलचा, पुढचा, नंतरचा, पलिकडचा, पलिकडील, उत्तर in comp.
ULTIMATE, *a.* v. LAST. शेवटला, शेवटचा, शेवटील, अंतिम, चरम.
ULTIMATELY, *adv.* v. A. शेवटीं, सरतेशेवटीं, अंतीं, परिणामीं.
ULTIMATUM, *n. final proposition, term, &c.* निदानचा-निदानींचा-निर्वाणचा-&c. शब्द*m.*-बोल*m.*-भाषण*n.*-&c. सरशेवट*m.*
ULTRA. See EXCESSIVE.
ULTRAMARINE, *a. being beyond the sea.* समुद्रापलिकडचा.
ULTRAMONTANE, *a. being beyond the mountain.* डोंगरापलिकडचा.
ULULATION, *n. howling, outcry.* धाय*f.* धायमाय*f.*ण. मोकल, फोड.
UMBILICAL, *a. belonging to the navel.* नाभीचा, नाभिसंबंधी, नाभ्य.
U. cord. नाल *pop.* नाळ*n.* गर्भनाडी*f.* नाभिनाडी*f.* नाभिनाला*f.*
U. region. नाभिचक्र*n.* नाभिमंडल*n.*
UMBRAGE, *n.* v. OFFENCE. रूसवा*m.* गैरमर्जी*f.* असंतोष*m.*
To take u. at. वाईट मानणें, वाईट घेणें.
2 See SHADE.
UMBRAGEOUS, *a.* v. SHADY. सावलीचा, छायेचा, छायामय.
UMBRELLA, *n.*—the skreen from the sun or rain. छत्री*f.* छत्र*n.* आतपत्र*n.* आतपवारण*n.*
Radius of an u खडा*m.*
Stick of an u. दांडी*f.*
The u. of royalty or state. छत्र*n.*
U. borne over Rajas, &c. in their processions. अबदागीर*n. dim.* अबदागिरी *f.*—bearer of t. अबदागिऱ्या.
UMPH, *interj.* अः.
UMPIRE, *n.* v. ARBITER. निऱ्हाईत, मध्यस्थ, अमीन.
UN. With this negative or privative particle correspond अ and अन् (as in अशक्त, असमर्थ, अनुपयुक्त, अनुपयोग, &c.), उ (as in उसवणें, उचकटणें, उवळणें, उगळणें, उस्तरणें, &c), गैर (as in गैरखुशी, गैरवाजबी, गैरशिस्त, &c), बे (as in बेशिस्त, बेइलाज, बेइमान, &c.), निर् (as in निरूपयोग, निर्वांत, &c.), ना (as in नालायक, नाखुश, नापसंत, &c.), वि (as in विजोड, विलग, &c.). Dr. Johnson has observed of it, that, as it is placed almost at will before adjectives, &c. all the instances of its occurrence cannot be inserted. Of अ we make the same observation; and as the public animadversion upon the Doctor is rather on account of the *multitude* than on account of the *paucity* of his insertions, we have been careful to insert only the most approved of the formations with अ. Of those English words, to which sometimes *un* and sometimes *in* is prefixed, such as are not found here, should be looked for under *In.*
UNABLE, *a.* अशक्त, असमर्थ, अक्षम.
UNACCEPTABLE, *a.* पसंतव्हायास अयोग्य, नापसंतीचा, नापसंत, नामंजूर, अग्राह्य, अग्रहणीय, अस्वीकार्य, अनादेय, ग्रहणायोग्य, ग्रहणानर्ह.
UNACCEPTED, *a.* नापसंत, नामंजूर, अगृहीत, अस्वीकृत, अनंगीकृत.
UNACCOMMODATED, *a. not fitted,* v. UNSUITED. अनुपयोगी, अनुपयुक्त.
UNACCOMPANIED, *a.* v. SINGLE. सोबती वेगळा-निराळा, एकाकी, असंग, असंगत, असहाय.
UNACCOMPLISHABLE, *a.* साधायास-&c. अयोग्य-अशक्य, असाधनीय, असाध्य, दुःसाध्य.
UNACCOMPLISHED, *a. incomplete.* असाधित, असंपन्न, अनिष्पन्न, अकृत, असिद्ध, अनुपपन्न, अनभिगत.
UNACCOUNTABLE, *a.* v. INEXPLICABLE. अव्याख्येय, अव्याख्यानव्य, अविवरणीय.
2 *not responsible.* मोसब्याबाहेरचा, मोसब्यावेगळा-निराळा, बिनमोसबी, पृच्छानधीन.
UNACCUSTOMED, *a. not habituated.* बिनसवईचा *or* सवेचा, बिनरावत्याचा, गैररावत्याचा, बिनखांदाचा, बिनघसवटीचा, &c. अनभ्यासी, अनभ्यस्त, अकृताभ्यास.
UNACKNOWLEDGED, *a.* अस्वीकृत, अनंगीकृत, अज्ञातस्वीकार.
UNACQUAINTANCE, *n.* v. IGNORANCE. गैरमाहिती*f.* गैरवाकबदारी*f.* अज्ञान*n.* अपरिचय*m.*
UNACQUAINTED, *a.* v. IGNORANT. गैरमाहीत, गैरमाहितगार, गैरवाकबदार.
UNACQUIESCENT, *a.* अमान्य, नाकबूल, नाराजी, असम्मत.
UNACQUIRED, *a.* अप्राप्त, अलब्ध, असंपादित, अनर्जित.
UNACTIONABLE, *a.* अव्यवहार्य्य, व्यवहारायोग्य, व्यवहारानास्पद, व्यवहाराविषय.

UNADAPTED, *a.* अयोग्य, अनुपयोगी, अनुपयुक्त, नालायक.

UNADORABLE, *a.* अपूज्य, अपूजनीय, अनाराध्य, अनाराधनीय, अनर्च्य, अनर्चनीय.

UNADORNED, *a.* v. PLAIN. अळंकारावेगळा-निराळा, अनलंकृत, अभूषित, अलंकारहीन-रहित-शून्य.

UNADVISED, &c. See RASH.

UNAFFECTED, *a. unacted upon.* जशाचातसा, अलग, अपूट, अनामत, अविकृत, निर्विकार, अजातगुण, अप्राप्तगुण.

2 *unfeigned,* v. REAL, SINCERE. खरा, अकृत्रिम, अनाकृष्ट.

3 *free from affectation,* v. SIMPLE. विन अकर्डाचा, विननखऱ्याचा, विनकुर्ऱ्याचा, &c. साळसूद *or* ध.

4 *unmoved, untouched in the heart.* गहिंवर न आलेला, &c. अद्रुत, अजातद्रव.

UNAFFECTIONATE, *a.* ममतेवेगळा *or* निराळा, मोहावेगळा *or* निराळा, &c. निर्मोह, निर्माय, हीनमाया.

UNAGITATED, *a* v. CALM. अक्षुब्ध, अक्षोभ.

UNAIDED, *a* विनमदतीचा, विनकुमकीचा, &c. असहाय, निसहाय.

UNALIENABLE, *a.* अन्यादेय, परादेय, स्थावर.

UNALLOWABLE, UNALLOWED, *a.* v. FORBIDDEN. अकार्य, अकर्त्तव्य, निषेधविषय, वर्जविषय.

UNALLOYED, *a.* निर्दंभ, विनभिसळीचा, खरा, चोख, निरा.

UNALTERABLE, *a.* v IMMUTABLE. फिरवायासअयोग्य-अशक्य, फेरफारानिराळ्या-वेगळा, फेरफारावाहेरचा, अनन्यथाकरणीय, अपरिवर्त्तनीय, परिवर्त्तनाशक्य, अविकार्य.

UNAMBIGUOUS, *a.* v. CLEAR. असंदिग्ध, असंशयित, अद्व्यर्थ.

UNANIMATED, *a. inanimate.* निर्जीव, अप्राण, अजीव, अचेतन, अजातचेतन.

2 v. SPIRITLESS निर्जीव, निस्तेज, विरस, अळणी.

UNANIMITY, *n* v. AGREEMENT. ऐकमत्य*n.* ऐक्य*n.* एकमत*n.* एकी*f.* एका*m.* चित्तैक्य*n.* मतैक्य*n.* एकचित्तता *f.* संपत्ति*m.* समा*m.*

UNANIMOUS, *a. of one mind,* v. AGREED. एकचित्त, एकदिल, एकमन, सनभाव.

2 *formed by unanimity.* सर्वसम्मतीचा, सर्वांच्यामताचा, सर्वैक्याचा, सर्वसम्मत.

UNANNEALED, *a. not tempered by fire.* निताव.

UNANSWERABLE, *a.* v. IRREFRAGABLE. निरुत्तर, अनुत्तर, विनजवाब, दुरुत्तर, दुरुद्धर, अखंडनीय.

UNANXIOUS, *a* निकाळजी *or* निष्काळजी, निधोर *or* री, निर्धोर, विनधोर, अधोर, निश्चिंत, बेफिकीर, विनधोक, निरुत्सुक.

UNANXIOUSLY, *adv.* v. A. काळजीवांचून, &c. अक्लेश, सुस्त, विनधोर, विनधोक.

UNAPPARENT, *a.* अस्पष्ट, अव्यक्त, अप्रकट.

UNAPPEASABLE, *a.* v. IMPLACABLE. शांत करायास अयोग्य-अशक्य-&c. असमजुनी *or* त्या, अप्रसाद्य, अशाम्य, असांत्वनीय, असमाधेय.

UNAPPEASED, *a* अशांत, अप्राप्तसमाधान, अजातसमाधान.

UNAPPOINTED, *a.* अनुक्त, अनियुक्त, अनियोजित, अनादिष्ट.

UNAPPREHENSIVE, *a. not suspecting, fearing, &c.* अशंक, अविशंक, शंकाहीन, शंकारहित, अविशंकित.

UNAPPREHENSIVENESS, *n.* v. A. अविशंका *f.* शंकाराहित्य*n.* शंकाहीनता *f.*

UNAPPRISED, *a.* अमूचित, असंदिष्ट.

UNAPPROACHABLE, *a.* जवळ जाण्याचा अयोग्य-अशक्य-&c. अगम्य, अगमनीय, अनागम्य, अगंतव्य, अनभिगम्य, अनुपसार्य, दुर्गम.

UNAPPROVED, *a.* अमान्य, नापसंत, अनभिमत, अननुमोदित.

UNAPT, *a. unfit,* v. UNSUITED. अनुपयोगी, अनुपयुक्त.

2 *not propense, disposed, &c.* विनकलाचा-झोकाचा-&c. अप्रवण अमिद्ध.

3 *unready, dull,* v STUPID. बुद्धीचा जड-मंद-&c. मदमति, मंदबुद्धि, असकृद्ग्राही.

UNARMED, *a.* विनहत्यार, अशस्त्र, शस्त्रहीन-रहित-&c. निःशस्त्र अस्त्रहीन, अनायुध, निरायुध.

UNARTIFICIAL, *a.* v. NATURAL. अकृत्रिम.

UNASCERTAINABLE, *a.* अनिर्णेय, अनिर्धार्य, अनिश्चेय, अवेद्य.

UNASCERTAINED, *a.* अनिर्णीत, अनिश्चित, अनिर्धारित.

UNASKED, *a.* विनमागणीचा, विनपुसल्याचा, अयाचित, अप्रार्थित, अनर्थित अभिक्षित.

UNASPIRATED, *a.* अल्पप्राण.

UNASSAILABLE, *a.* घाला घालायास अयोग्य-अशक्य-&c. बेलाग, अनाक्रमणीय, अनाक्रम्य, आक्रमणाशक्य.

UNASSAYED, *a.* निनाय.

UNASSISTED, *a* विनमदतीचा, विनकुमकीचा, &c. असहाय.

UNASSOCIATED, *a.* असंग, असंगत, असहित.

UNASSUMING, *a.* विनआढ्यतेचा, विनदिमाखाचा, अनभिमानी, निरभिमानी, मर्यादशील, साळढाळ, साळसूद *or* ध.

UNATTACHED, *a.* असंगत, असंबद्ध.

UNATTAINABLE, *a.* असाध्य, अनासाध्य, अगम्य, अनागम्य, अप्राप्य अलभ्य, दुःसाध्य, दुर्गम, दुर्धर.

UNATTAINED, *a.* अप्राप्त, अलब्ध, अनापन्न.

UNATTENDED, *a.* v. SINGLE. गड्यामाणसानिराळा-वेगळा, चाकर नफरानिराळा-वेगळा, अननुचर, अनुचरहीन-रहित-&c.

UNATTESTED, *a.* विनसाक्षी, विनसाक्षीचा, असाक्ष, असाक्षिक.

UNAUTHENTIC, *a.* प्रमाणावांचूनचा, अप्रमाण, अप्रामाणिक.

UNAUTHORITATIVE, *a.* विनप्रमाणाचा, अप्रमाण, अप्रामाणिक, प्रमाणरहित, निष्प्रमाण, अनाप्त, अनार्ष.

UNAUTHORITATIVENESS, *n.* v. A. प्रमाणाभाव*m.* प्रमाणराहित्य*n.* अप्रमाणता *f.*

UNAUTHORIZED, *a.* विधीवांचूनचा, विनहुकमाचा, अविधि, विधिहीन विगरमनदी, गैरसनदी.

UNAVAILING, *a.* v. INEFFECTUAL, FRUITLESS. निरर्थक, निष्फल अपार्थक.

UNAVOIDABLE, *a.* चुकवायास अयोग्य-अशक्य, अनिवार्य, अनिवार, निवारणाशक्य.

UNAWARE, UNAWARES, *adv. unexpectedly,* v. SUDDENLY. एका एकी, अकस्मात्, अवचट, अवचित *or* तां.

To UNBAR, *v. a.* अगळ *f.*-&c. काढणें *g. of o.*

UNBATHED, *a.* विनआंघोळीचा, अस्नात, अकृतस्नान.

UNBEARABLE, *a.* सहायास अयोग्य-अशक्य-&c. असहनीय, असह्य.

UNBEATEN, *a.*—paths, &c. विनमळलेला, विनमळणीचा, अमर्दित.

UNBECOMING, *a.* v. INDECOROUS. अयोग्य, अनुचित, नालायक बेशिस्त, गैरशिस्त, विशोभित.

UNBELIEF, *n.* अविश्वास*m.* अश्रद्धा *f.* अभक्ति *f.* अनास्तिक्य*n.*

UNBELIEVER, *n.* UNBELIEVING, *a.* अविश्वासी *or* सू *or* मूक, अप्रत्यायी, अश्रद्ध, अश्रद्दधान, अश्रद्धावान्, अभक्तिमान्, अभक्त, नास्तिक, अनास्तिक.

To UNBEND, *v. a.* (a bow, &c.). उतरणें, दोरी *f.*-&c. सोडणें *g. of c* असज्ज करणें.

2 See TO RELAX.

UNBENDING. See FIRM, OBSTINATE.

UNBIASSED, *a* v. IMPARTIAL. निष्पक्षपात, निष्पक्षपातांचा, उदासीन, उभयपक्षी समान, उभयसाधारण

UNBID, UNBIDDEN, *a.* नबोलावलेला, अनामंत्रित, अनाहूत, अनिमंत्रित.

To UNBIND, *v. a.* v. To LOOSE. बंधनn.-बांधm.-&c सोडणें *g. of o.* सोडणें, बंधमुक्त-बंधनमुक्त-मुक्तबंधन-&c करणें.

UNBLAMABLE, *a.* v. INNOCENT. निर्दोष, अवाच्य, अनिंद्य, अदुष्य.

UNBLEACHED, *a.* विनओपवलेला, विनओपणीचा

UNBLEMISHED, *a.* विनऐब, अखोड, निखोड, विनखोड, विनगोमी, विनडागी, निर्दोष, निर्दुष्ट, निकोप, निष्कलंक, अहन.

UNBLESSED, *a.* आशीर्वाद न दिलेला, अभंत्रक, निराशी, अनाशिष, निराशिष.

UNBLOWN, *a.* न उमलेला, &c. अस्फुट, अविकसित, अप्रफुल्ल

UNBLUSHING, *a.* v. SHAMELESS. निर्लाजरा.

UNBOILED, *a.* विनशिजलेला, & c. अशिजा.

2—used of milk, oil, butter, & c. *unheated.* विननापलेला, & c. अकढा, अकढी.

UNBORED, *a* —ear, pearl, &c विनटोचलेला, अविध, अविद्ध, अछिद्रित.

UNBORN, *a.* न जन्मलेला, अजात, अजातजन्मा, अप्राप्तजन्मा, अनागत.

To UNBOSOM, *v. a. tell in confidence.* पोटाबाहेर-नींडाबाहेर-& c. काढणें, पोटानिराळा करणें, पोटफोड *f* करणें *g. of o.*

UNBOUND, *a.* न बांधलेला, &c. मोकळा, अबद्ध, अबंधन, अज्ञातबंध.

UNBOUNDED, *a.* v. INFINITE. अपार, अमर्याद, निर्मर्याद, निरवधि, निस्सीम.

UNBOUNTEOUS, UNBOUNTIFUL, *a.* अदाता, अदानशील, दातृत्वहीन, हीनदातृत्व, अवदान्य

UNBRIDLED, *a.* v. LICENTIOUS. विनलगामी, अनर्गळ, बेकैद, उच्छृंखल *pop.* उत्सेकळ *or* खळ.

UNBROKEN, *a.* विननुटलेला, & c अभंग, अखंडित, अखंड, अतुट

2—a horse, &c. अपेट, अक्षड.

UNBROTHERLY, *a.* विनभाईचाऱ्याचा, विनभाऊबंदकीचा, बंधुभावहीन.

UNBRUISED, *a.* विनकुटलेला, &c. अक्षुण्ण.

UNBURIED, *a.* विनपुरलेला, विनगाडलेला, विनमूठमातीचा.

UNBURNT, *a* विनजाळलेला, अदग्ध, अजानदाह

2—brick, &c. विनभाजलेला, &c. कच्चा, अभर्जित.

To UNBURDEN, *v. a.* ओझ्या-&c निराळा-वेगळा करणें, भारमोचन-&c. करणें *g. of o.* भारमुक्त-मुक्तभार-&c. करणें.

UNCAGED, *a.* पिंजऱ्यातून सोडलेला, &c. उत्पिंजर.

UNCALLED, *a.* न बोलावलेला, &c. अहूत, अनाहूत, अनामंत्रित, अनिमंत्रित.

2 for; v. NEEDLESS. विनकारणी, कारणावांचूनचा.

UNCANDID, *a.* मनाचा अप्रांजळ-कपटी, अप्रांजल.

UNCAUSED, *a.* अकर्तृक, अकारण, निष्कारण.

UNCEASING, *a.* v. CONTINUAL. निरंतर, अखंड, सतत, अक्षयी.

UNCEASINGLY, *adv.* v. CONTINUALLY, EVER. निरंतर, नित्य.

UNCEREMONIOUS, *a.* विनमुरवतीचा, विनभिडेचा, बेउजूरचा.

UNCEREMONIOUSLY, *adv.* बेचरक, बेजरब, बेउजूर, बेमुरवत.

UNCERTAIN, *a. not certainly known,* v. DOUBTFUL. विनखचितीचा, विनभरवशाचा, भ्रांतिवट, संशयित, अनिश्चित, अनियत, अनिर्णीत, अनिर्धारित, अनिश्चयात्मक, अस्थिर.

2 *not confident, not sure,* v. DOUBTFUL. संशयी, संदिग्ध, अनिश्चयी, अजातनिर्धार, अजातनिश्चय.

UNCERTAINTY, *n.* v. A. 1. भ्रांतिवटपणाm. अनिश्चितपणाm. संशयितपणाm. &c. वानवा *f.* अत्व*n.* अनिश्चयm. अनिश्चिती *f.* अनिर्धारितत्वn. अनिर्धारm. अनिर्णयm. विकल्पm. अनवस्था *f.* अनवस्थिति *f.*

2 *and* DOUBT. संशयm. संदेहm. दुग्धा *f.* संदिग्धता *f* भ्रांति *f.* दुभरवसा*m.*

UNCHANGEABLE, UNCHANGING, *a.* फेरफारा बाहेरचा, फेरफारा निराळा-वेगळा, अविकारी, अविकार, अविकार्य, निर्विकार, विकारातीत, निर्विकल्प, अविक्रिय, अव्यय.

UNCHANGED, *a.* नफिरवलेला, &c. निर्विकार, अविकृत, जशाचा तसा, अपूट.

UNCHARITABLE, *a. v.* CENSORIOUS. दोषदृष्टि, दोषदर्शी, अकृपादृष्टि, मर्मान्वेषी.

UNCHARITABLENESS, *n.* v. A. दोषदृष्टि *f.*

UNCHASTE, *a.* v. INCONTINENT, LOOSE. जारकर्मी, व्यभिचारी, शिनळ, जार.

U. woman. असती *f.* असाध्वी *f.* कुलटा *f*

UNCHECKED, *a.* न आवरलेला, &c अनर्गल *or* ळ, अनावृत.

UNCIRCUMCISED, *a.* विनसुंनी, विनमुंज्या.

UNCIRCUMSPECT, *a.* v. CARELESS. गैरसावध, असावध, असावधान.

UNCIVIL, *a.* v RUDE. अशिष्ट, असभ्य, अविनय, बेमुरवत, अमर्यादशील.

UNCIVILIZED, *a.* v. BARBAROUS. रानटी, जंगली, अशिक्षित, निराचार, अनाचारी, विद्याचारहीन.

UNCLAIMED, *a. without a claimant.* बेवारीस, बेवारशी, बेवारशीक, निवारीस, निवारशी, निवारशीक, अस्वामिक, अस्वामी.

UNCLE, *n. father's brother.* चुलताm. काकाm. पितृव्यm. पितृभ्रातm.

Wife of paternal u. चुलतीf.

2 *mother's brother.* मामाm. मावळाm. मातुल *pop.* मानूळm. मातृभ्रातm.

Wife of maternal u. मामीf.

3 *husband of maternal aunt.* मावसाm.

UNCLEAN, UNCLEANLY, *a.* v. DIRTY. मळका, मळीण, समल.

2—ceremonially; *defiled,* v. IMPURE. अपवित्र, विटाळ्याचा, अशुचि, नापाक.

3 *unchaste, unholy,* v. IMPURE, LUSTFUL. मळीण, अपवित्र, अपूत, नापाक.

UNCLEANNESS, UNCLEANLINESS, *n.* v. A. 1. मळकेपणाm. मळिणपणाm. समलताf.

2 अपवित्रता f. विटाळm. नापाकी f. अशुचित्वn.

3 मळिणपणाm. नापाकी f.

UNCLEANSED, *a.* साफ न केलेला, अधावित, अशोधित, अपावित.

UNCLOTHED, *a.* पांघरूणा वेगळा-निराळा, अवस्त्र, विवस्त्र, विवसन.

UNCLOUDED, UNCLOUDY, *a.* v. CLEAR. ढगावेगळा निराळा, निरभ्र निर्मेघ.

UNCLOYING, *a.* अबोट.

UNCOGGED, *a.* निदांती.

UNCOMFORTABLE, *a.*—person. असुखी, अस्वस्थ, असुस्थ.

2—place, &c. गैरसोईचा, गैरलागो.

UNCOMFORTABLENESS, *n.* v. A. 1. असुखीपणाm. अस्वस्थपणाm. असुखn. अस्वास्थ्यn.

2 गैरसोई f. गैरलागm.

UNCOMMANDED, *a.* विनहुकुमाचा, &c. अविध, अनादिष्ट, अनाज्ञप्त, अनाज्ञात, अविहित, अनुक्त.

UNCOMMISSIONED, *a.* गैरसनदी, बेसनदी, अनियुक्त, अनियोजित, अनधिकृत.

UNCOMMON, *a.* v. RARE, SCARCE. विरळ, विरळा, क्वचित्क, अपरूप, अनोठा.

2 *unusual*, v. Strange. अप्रसिद्ध, अलौकिक, विलक्षण, विशेष, लोकाबाहेरचा.

Uncommonly, *adv.* v. A. 2. *and* Very. फारच, विलक्षण, अतिशय.

Uncommonness, *n.* v. A. 1. विरळपणा*m.* &c. अपूर्वाई *f.* अपरूबाई *f.*

2 अलौकिकपणा*m.* विलक्षणपणा*m.*

Uncompleted, *a.* अपुरता, अपुरा, असमाप्त, अपूर्ण.

Uncompounded, *a.* v. Simple. विनमिसळीचा, असंकीर्ण, अमिश्रित, केवलशुद्ध, निरवयव.

Unconcern, *n* v. Carelessness. अनास्था *f.* निकाळजी *f.* बेदरदीपणा*m.* अनुत्साह*m.* अनमान*n* औदासीन्य*n.* अनादरबुद्धि *f.*

Unconcerned, *a.* v. Careless, Indifferent. निकाळजी *or* निष्काळजी, अनास्थ, बेदरदी, बेपरवा, विनआस्थेचा, विनपोटागीचा, विनकळकळीचा, उदास, उदासी, उदासीन, आस्थेवेगळा-निराळा, अनपेक्ष.

Unconditional, *a.* v. Absolute. विनअटीचा, विनअडीचा, अप्रतिबंध.

Unconfined, *a. spacious*, v. Roomy. खुला, खुलास, खुलाशाचा, ऐसपैस.

Uncongenial, *a.* विनसात्म्याचा, अननुगुण, अननुकूल, प्रतिकूल.

Unconnected, *a. not coherent*, v. Inconsistent. असंबद्ध, निरन्वय, असंगत, विसंगत, असलग्न, अनन्वित, अबद्ध, विसंधित.

Unconnectedness, *n.* v. A. असंबंध*m.* असंगति *f.* अनन्वय*m.* असंदर्भ*m.*

Unconquerable, *a.* जिंकायास अशक्य-&c. अजेय, अजय्य, अजेतव्य, अजिंक, अनाधृष्य.

Unconquered, *a.* अजित, अपराजित, अजय.

Unconscionable. See Unreasonable.

Unconscious, *a.* v. Insensible. अचेतन, निचेतन, निश्चेतन, धुंद.

2 v. Ignorant. अजाण, अजाणता, गैरमाहितगार.

Unconsciousness, *n.* v. A. 1. अचैतन्य*n.* चैतन्याभाव*m.* इंद्रियस्वाप*m.* धुंदी *f.*

2 अज्ञाणपणा*m.* अजाणतेपण*n.* गैरमाहिती *f.*

Unconsecrated, *a.* अमंत्रक, अनभिमंत्रित, अप्रतिष्ठित, असंस्कृत, अजातसंस्कार.

Unconsidered, *a.* अविचारित, अतर्कित, अविभावित, अजातविचार.

Unconsigned, *a.* नहवाललेला, &c. असमर्पित, अनर्पित.

Unconstrained, *a.* v. Free, Voluntary. मोकळा, अबंध, निर्बंध, विनजबरीचा, विनबळाचा.

Unconstraint, *n.* v. Freedom. मोकळेपणा*m.* बेभटकाव*m.* बंधनाभाव*m.* अनिर्बंध*m.* अप्रतिबंध*m.* अनिरोध*m.*

Uncontaminated, *a.* सोवळा, अदूषित, अभ्रष्ट, अबाट, निर्लिप्त, अलिप्त.

Uncontrollable, *a.* v. Irrestrainable. अनावर, अनिवार, अनिवार्य.

Uncontrolled, *a.* विन अटकावाचा, बेकैद, निरवग्रह, निरंकुश, निरर्गल, अनर्गल, अप्रतिबंध.

Unconversant, *a.* गैरवाकबदार, गैरमाहितगार, अनभिज्ञ, अनभ्यस्त, अप्रवीण, अनिपुण.

Uncooked, *n.* अनशिजा, कच्चा, हिरवा, अपक्व, अपाचित, अजातपाक.

Uncorrected, *a. unrevised.* न शोधलेला, &c. अशोधित.

Uncounted, *a.* न गणलेला, विनमोजलेला, &c. अगणित, असंख्यात.

Uncounterfeit, *a.* v. Genuine, Real. अकृत्रिम, अकपट.

Uncourteous, *a.* v. Rude. विनमाणुसकीचा, विनगृहस्थीचा, &c. बेमुरवत, अविनय, अननुनय.

Uncourtliness, *n.* v. A. रानटीपणा*m.* असभ्यता *f.* अशिष्टता *f.*

Uncourtly, *a.* v. Rude. विनदर्बारी, रानटी, असभ्य, अशिष्ट.

Uncouth, *a.* v. Awkward, Strange. अडाणी, अनाडी, हेंगाडा, अवघड, विलक्षण, अपरूप.

Uncouthness, *n.* v. A. अडाणीपणा*m.* विलक्षणपणा*m.* &c.

To Uncover, *v. a.* उघडणें, झांकण*n.*-ढाकण*n.*-&c. काढणें-उघडणें *g. of o.*

Uncovered, *p.* v. V. उघडलेला, झांकण काढलेला, &c. उघडा, अनावृत.

Uncreated, *a.* अनुत्पन्न, असृष्ट, अनिर्माण, अनिर्मित, अकृत्रिम, नित्य.

Unction. See Anointedness, To Anoint.

Unctuous, *a. oily, greasy.* चिकण *or* चिकण, स्नेही, स्निग्ध, सस्नेह, चोपड, चोपडा.

U. substance,—gener. चोपड *f n.*

2—earth or soil. चिकण *or* चिकण, चिकणमट.

Unctuousness, *n* v. A. 1. चिकणपणा*m.*-&c. चिकणाई *f.* ओशट*n.* स्नेहिता *f.* स्निग्धता *f.*

Uncultivated, *a.* विनलागवडीचा, नाकीर्द, पडीत, पडसर.

2 See Barbarous.

Uncurbed, *a.* v. Unrestrained. बेकैद, अनावर, अनर्गल *or* ळ, निरर्गल, निरंकुश.

To Uncurse, *v. a.* उच्छाप *pop.* उःशाप*m.* देणें-करणें.

Undaunted, *a.* v. Bold. निधडा, निर्भय, अदांत, गाढा, अज्ञातभय

Undecayed, *a.* अक्षय, अजीर्ण, अक्षित, अशीर्ण, अविशीर्ण, अजातक्षय,

Undecaying, *a.* अविनाशी, अनश्वर, अक्षय, अजर, निर्जर, अक्षर, अवट्टि, विड्वर, निरव्यय, निरपाय.

To Undeceive, *v a.* भ्रम*m.*-भ्रांति *f.*-&c. उडवणें-दूरकरणें-काढणें-घालवणें-&c. *g. of o.* निर्भ्रांत-निर्भ्रम-&c. करणें, कान*m. pl.*-डोळे*m. pl.* उघडणें *g. of o.*

Undecidable, *a.* अनिर्णेय, अनिर्धार्य, निर्धारायोग्य, निर्धाराशक्य.

Undecided, *a. not settled.* विननिवाड्याचा, &c. अनिर्णीत, अनिर्धारित.

2 *that has not formed his resolution.* निश्चय न केलेला, अकृतसंकल्प, अकृतनिश्चय.

3 See Irresolute.

Undecidedness, *n.* v. A. 1. वानवा *f.m.* अनिश्चय*m.* अनिर्धार*m.* अनिर्णय*m.*

Undefiled, *a.* v. Pure. निर्मल, अदूषित, अभ्रष्ट, निर्दूषित.

Undefinable, *a. that cannot be described.* लक्षण करायास अयोग्य-अशक्य-&c. अलक्ष्य, अलक्षणीय, अनिर्वचनीय, अनिर्वाच्य, निर्वचनाशक्य, निर्वचनातीत.

Undefined, *a.* v. Indeterminate. अलक्षण, निर्लक्षण, अलक्षित, अकृतलक्षण, अकृतनिर्वचन, मोघम *or* मोहगम.

Undelivered, *a.* विनदिल्हेला, विनओपलेला, असमर्पित, अनर्पित, अज्ञात समर्पण, अनिवेदित.

Undemonstrated, *a.* अनुपपन्न, असिद्ध, असिद्धांतित, अप्रतिपादित.

Undeniable, *a.* v. Indisputable. नाहीं म्हणतां यायाचा नाहीं, नाहीं न म्हणाया जोगा, अबाधित, निराकरणानर्ह, निराकरणायोग्य, अनिषेधनीय.

Undenticulated, *a.* विनदांताचा, निदांती, अदांती.

Under, *prep. beneath, below, &c.* खालीं, खालता, खालतीं, खालतें, खालें.

2 *in, as included in, as disposed of under.* वारीं (ex. खेळण्यावारीं, हासण्यावारीं, बोलण्यावारीं, मस्करीवारीं, विनोदावारीं, प्रसादावारीं in play, in laughter, &c.), खालीं (as कामाखालीं, खेळाखालीं, कष्टाखालीं in, at, or under work, play, labor).

3 *in subjection to.* खालीं, हुकमांत, अमलांत, ताब्यांत, तसलमातींत, &c.

3 *less than &c.* खालीं, कमी-&c. *with* पेक्षां *of o.*

5 *with the cover or pretext of.* निमित्ताने, मिषाने.
6 (misfortune, pain, &c.) *in.* आंत, मध्यें.
7 *in the time of.* आंत, मध्यें, समयी, वेळेस, *all with g. of s.*
U. the cover or protection of. आड, आडून.

UNDER, *a. nether, inferior,* v. LOWER. खालचा, खालील, खाल्ला, अधःस्थ.
2 *subordinate.* आड (in comp. as आडगडी, आडवंदर, &c.), खालचा, हाताखालचा, उप (in comp. as, उपशिक्षक, उपगुरु, &c.).

UNDER-DONE, UNDER-DRESSED, *a.*—an article of cookery, &c. हिरवंडा, हिरवस, हिरवा, कच्चा, अपक्व.
To be u. आफळणें.

UNDER-FOOT, *adv.* पायाखालीं.

To UNDER-GO, *v. a endure, bear, &c.* v. To SUFFER. सोसणें, भोगणें, कंठणें, काढणें.

UNDER-GROUND, *adv.* भुईंत, भूमींत, भुईआड, भुयारांत.

UNDER-GROUND, *a.* तळघरचा, भुयाराचा, भुईतला, भूमिगत.

UNDER-HAND, *adv. clandestinely.* लिकूनचोरून, लिकाचोरीनें, लपतछपत, लपूनछपून.

UNDER-HAND, *a.* v. CLANDESTINE. अडआडीचा, लपंडाईचा, लपंडावाचा, पडद्याचा, पडद्यांतला, जनानखान्याचा.
U. work. लपंडावm. लपंडाईf. v. खेळ, कर, कालेंभेलेंn.

UNDER-LABORER, *n.* आडगडी, आडखप्या.

To UNDER-LINE, *v. a.* खालीं रेघ f.-&c. काढणें-ओढणें.

UNDER-LING, *n. inferior agent.* आडगडी, आडखप्या, बगल्या, हस्तक, हाताखालचा-लहान-&c कामदार.

To UNDER-MINE, *v. a sap.* सुरंगm. करणें-पाडणें, पाया खोदून-पाया-खणून-&c. पाडणें *g. of o.* पायाm. उमळवणें-ढासळणें *g. of o.* खणणें, धोंडेm *pl.* खणून काढणें *g. of o.*
2 See To EXCAVATE.

UNDER-MOST, *a.* सर्वांच्या खालचा-खाल्ला-&c. सर्वाधःस्थ.

UNDER-NEATH. See UNDER, BELOW.

To UNDER-PRIZE, *To* UNDER-RATE, *v. a.* उणें किमतींत-हलकें-किमतींत-&c. आणणें-धरणें-लावणें, उणें किमतीचा-&c. मानणें-समजणें.

To UNDERSIGN, &c. See To SUBSCRIBE.

To UNDER-STAND, *v. a. apprehend, comprehend, &c.* समजणें, उमजणें, जाणणें, घेणें, धरणें, आकळणें, बूझणें, बोधणें, समजणें-उमजणें-कळणें *all with in. con.* समजून-&c. घेणें, समजm f.-उमजf.m.-&c. पडणें *in. con. and g. of o.* ग्रहणn. करणें *g. of o.* उमजm.-समजm.-बोधm.-प्रबोधm.-ज्ञानn.-ग्रहm. होणें *in. con. and g of o.* ध्यानांत-लक्ष्यांत-&c. घेणें *in. con. and g. of o.* समजm.-&c. घेणें *g. of o.* तरकणें.
To make to u. समजावणें, बुझवणें *or* बुझावणें, बोधवणें.
2 *become informed of.* See To LEARN.

UNDER-STANDING, *p. a.* v. V. *and* WISE. समजणारा, जाणणारा, &c. जाणता, जाण, समजदार, समजूतदार, समजीक, ज्ञाता.

UNDERSTANDING, *n.* v. V. 1.—*act.* समजणेंn. घेणेंn. &c. समजm.f. उमजm. बोधm. ग्रहm. ग्रहणn. प्रबोधm. ज्ञानn. आकलनn.
I *intellectual powers.* बुद्धि f. उमजm. समजm f. समजूतf. ज्ञानn ज्ञानचक्षुn. ज्ञानदृष्टि f. अक्कल f. मति f. धीf. मेधा f. आकलनशक्ति f. चेतना f. ज्ञप्ति f. ध्यानn.
Eye of the u. ज्ञानचक्षुn. ज्ञानदृष्टि f.
Object of u. बुद्धिविषयm.
Of feeble u. बुद्धीचा हळवट.
Slow of u. मतिमंद, मंदमति.
Ah! extinguish not the lamp of the u. अंतरींचा ज्ञानदिवा मालवूं नकोरे.
II *pleasant terms of intercourse, amicable relation, union of minds.* बनावm. पाकीf. रहस्यn. रहसाळीf. स्नेहभावm. गोडीगुलाबीf तिळागुणीn. सुलूक *or* खm. f. सोहलत *or* सौलतf. सौरस्यn. संवित्ति f.
Right u. (with, towards). समजीf. समजूतf. v. कर, पाड, काढ.
To bring to a right u. समजावणें, समजाविशीf.-समजावीस f.-समजूतf.-समजीf. करणें *g. of o. recip.*
To come to a right u. समजणें, लागणें.

UNDER-STOOD, *p.* v. V. 1. समजलेला, उमजलेला, &c. ज्ञानारूढ, ज्ञानरपृक्त, बुद्ध्यारूढ, आकलित, ज्ञात, विज्ञात, बुद्ध, मत, अवगत, वित्त.
I *involved,* v. IMPLIED. अर्थांमध्यें येऊन गेलेला, उपलब्ध, गतार्थ, सिद्धप्रयोग.

UNDER-STRAPPER. See UNDER-LING.

To UNDER-TAKE, *v. a. take in hand, engage to do.* उचलणें, हातीं धरणें-घेणें, पतकरणें *or* पतकारणें, अंगीकारणें, स्वीकारणें, आंगावर-माथ्यावर-डोईवर घेणें, पाठीसी घेणें, काखेस-बगलेस मारणें, आदरणें, कबूल करणें, भटपणें, विडाm. उचलणें, *g. of o.* पतकर *or* पतकारm.-अंगीकारm.-स्वीकारm.-अंगीकरणn.-स्वीकरणn.-&c. करणें *g. of o.*

UNDER-TAKEN, *p.* v. V. उचललेला, पतकरलेला, &c. अंगीकृत, स्वीकृत.

UNDER-TAKER, *n.* UNDERTAKING, *p. a.* v. V. उचलणारा, पतकरणारा, हातीं धरणारा, &c. अंगीकार-स्वीकारकर्ता-कारी.

UNDER-TAKING, *n. matter undertaken.* कामn. कार्यn. कर्त्तव्यn. धंदाm.
Bold or hazardous u. v. ENTERPRISE. जिवावरचें कामn. साहसकर्मn.
Great, arduous, &c. u. हलीचें मर्डेn.

UNDER-TENANT, *n.* भाडेकऱ्याचा भाडेकरी, पोटभाडेकरी.

To UNDER-VALUE, *v. a.* See To UNDERATE. 2 *despise,* v. To CONTEMN. हलका-तुच्छ-&c. मानणें.

UNDER-WOOD, *n.* झुडपेंn. *pl.*

UNDER-WORKMAN, *n.* हाताखालचा कामकरणारा, आडखप्या.

UNDER-WRITER, *n. insurer.* विमेदार, विमेकरी.

UNDERIVED, *a.* v. NATURAL. सांसिद्धिक, स्वतःसिद्ध, निसर्गसिद्ध.

UNDESCRIBABLE, *a.* अनिर्वाच्य, अवाच्य, वर्णनाशक्य, वर्णनातीत, कथनाशक्य, निरूपणाशक्य, वर्णनागोचर.

UNDESCRIBED, *a.* अवर्णित, अनिरूपित, अकथित.

UNDESERVED, *a.* विनलायकीचा, गैरवाजिबी, नाहक्काचा, गुणावांचूनचा, अगुणसंपादित, अकर्मसंपादित.

UNDESERVEDLY, *adv.* नाहक, नालायक.

UNDESERVING, *a.* v. UNWORTHY. विनयोग्यतेचा, विनलायकीचा, अयोग्य, अनर्ह, नालायक, अपात्र.

UNDESIGNED, *a.* विनइराद्याचा, विनमनसुब्याचा, उद्देशावाहेरचा, संकल्पा-मनसुब्या-&c. निराळा-बाहेरचा, असंकल्पित, अनुद्दिष्ट, अनभिप्रेत, अबुद्धिपूर्वक, अबुद्धिकृत, असंकल्पकृत, असांकल्पिक.

UNDESIGNEDLY, *adv.* v. A. विनमनसुब्याने, &c. उद्देशावांचून, संकल्पावांचून-विना, अबुद्धिपूर्वक, अबुद्धिपुरस्सर.

UNDESIGNING, *a. artless,* v. SIMPLE, SINCERE. निष्कपट, अकपट, अधूर्त्त, निष्प्रपंच, निष्कृत्रिम, अमायी.

UNDESIRABLE, *a.* इच्छा करायास अयोग्य, अस्पृह्य, अस्पृहणीय, अनपेक्षणीय, अनपेक्ष्य, अनिष्ट, अनाकांक्ष्य, अनाकांक्षणीय, &c. अनिच्छाविषय, अलोभविषय.

UNDESIRED, *a.* नइच्छलेला, &c. अनिच्छित, अनाकांक्षित, अनपेक्षित, &c. अनिष्ट, अनभीष्ट.

UNDESIROUS, *a.* इच्छेवेगळा-निराळा, निराशा, निरिच्छ, अनाकांक्ष, निराकांक्ष, निरपेक्ष, निर्वासन, निस्पृह, अस्पृह, अनपेक्ष

UNDESTROYED, *a.* अनष्ट, अविनष्ट, अध्वंसित, अध्वस्त.

UNDETERMINABLE, *a.* अनिर्णेय, अनिर्धार्य, अनिश्चेय, निर्णयाशक्य, निर्धाराशक्य.

UNDETERMINED, *a. not settled,* v. INDETERMINATE. विनठरावलेला, &c. अनिर्णीत, अनिर्धारित, अनिश्चित

2 *that has not made a determination.* अकृतसंकल्प, अकृतनिश्चय.

UNDETERMINEDNESS, *n* v. A. 1. अनिर्णय*m.* अनिर्धार*m.* अनिश्चय*m.* अनियम*m.*

UNDEVIATING, UNDEVIOUS, *a.* विनविचलीचा, अव्यभिचारी, व्यभिचाररहित-शून्य-&c. अस्खलित, अनपथगामी, अनपथवर्त्ती, अविपथगामी

UNDEVOUT, *a.* v. INDEVOUT. भक्तिहीन-रहित, अभक्तिमान्

UNDIGESTED, *a.*—food, &c. अजीर्ण, विदग्ध, अपक्व, अपचित, अजातपाक, आम, कच्चा.

U. food. आमांश*m.*

2 *not arranged, &c.* विनयोजलेला, विनरचलेला, & c. कच्चा, अजातव्यवस्थ, अकृतव्यवस्थ.

UNDIGNIFIED, *a.* अप्रौढ, अप्रशस्त, अप्रौढीचा, मोठेपणानिराळा-वेगळा.

UNDIMINISHED, *a.* कमी न झालेला, &c. अक्षित, अजातह्रास, अन्यूनीभूत.

UNDISCERNIBLE, *a.* v. IMPERCEPTIBLE. अलक्ष्य, दुर्लक्ष्य, बेमालूम.

UNDISCERNING, UNDISCRIMINATING, *a.* निर्विवेक, अविवेकी, अविवेचक, अविचार, विचाररहित-शून्य, विवेकरहित-शून्य, निर्विशेष, हीनविचार, हीनविवेक.

UNDISCIPLINED, *a.* विनशिकवलेला, विनकवाइनी, विनतालमी, अशिक्षित, गैरसाळ, अशासित, अशिष्ट, अपेट.

UNDISCOVERABLE, *a.* v. IMPERCEPTIBLE. अलक्ष्य, दुर्लक्ष्य, बेमालूम.

UNDISCRIMINATED, *a.* अविवेचित, अविचारित, अनुपलक्षित, अविविक्त.

UNDISEASED, *a.* रोगानिराळा-वेगळा, नीरोग *pop.* निरोग, अनामय, रोगरहित-&c. अव्रण, निरोप, अप्राप्तरोग, अजातामय.

UNDISGUISED, *a.* v. OPEN. उघडा, उघडवाघड, विनपडद्याचा, उघडपणाचा, अकपट, निष्कपट, निष्कृत्रिम, सडीक, कपटरहित-&c.

UNDISPUTED, *a* विनतकरारीचा, तकरारीवांचूनचा, निर्विवाद, अवादग्रस्त, अविप्रतिपन्न.

UNDISSEMBLING, *a.* v. SINCERE. निष्कपट, अकपट

UNDISTINGUISHABLE, *a. that cannot be discriminated.* अलक्ष्य, अलक्षणीय, अविवेचनीय, अविभावनीय, अविभाव्य, अविज्ञेय.

UNDISTINGUISHED, *a. not discriminated.* अविवेचित, अविभावित, अविविक्त.

2 *not eminent.* विननामनेचा, विननामोशीचा, विनभरूक्ष्याचा, &c. नामोशीनिराळा-वेगळा, अप्रसिद्ध, अलब्धकीर्त्त, अलब्धप्रतिष्ठ, अलब्धयश.

UNDISTURBED, *a. free from molestation.* निरुपद्रव, उपद्रवहीन-रहित-शून्य, निष्कंटक, अजातोपद्रव.

2 *free from perturbation.* अव्यग्र, अव्याकुल, निराकुल, अनुद्विग्न, अक्षुब्ध.

UNDIVIDED, *a.* v. WHOLE. नविभागलेला, विनवाटलेला, अविभक्त, अविभाजित, अविभागित, अखंडित, अखंड, सबंध.

To UNDO, *v. a. unravel, untie, take to pieces, &c.* उखळणें, उकलणें, उलगडणें, निखळणें, विखळणें, फेडणें, सोडणें, उलगडा*m.*-उकल *or* उकाल*m.*-उकलणी*f.*-&c. करणें *g. of o.* उखळणी*f.*-उखळाउखळ*f.*-विखळाविखळ*f.*-&c. करणें *g. of o.* फेडणी*f.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *annul, make void, reverse.* नाहींसा करणें, नझाल्यासारखा *decl.*-नकेल्यासारखा *decl.*-नकेलासा *decl.*-अकृतप्राय &c. करणें, फिरवणें, उलटवणें, मोडणें, पूर्वावस्थेवर आणणें, पूर्ववत्करणें, परिवर्त्तन*n.*-परावृत्ति*f.*-&c. करणें *g. of o.*

3 See TO DESTROY, TO RUIN.

UNDONE, *p.* & *a.* v. V. 1. उखळलेला, उकलेलेला, उलगडलेला, &c. उकलीव.

To come u. सुटणें, फिटणें.

I *unperformed.* नकेलेला, अकृत, असंपादित, असाधित, अनाचरित.

UNDOUBTED, *a.* v. CERTAIN. निस्संशय, निस्संशयाचा, निस्संदिग्ध, असंदिग्ध, अशंकित.

UNDOUBTEDLY, *adv.* v. A. *and* CERTAINLY. निस्संशय, अवश्य.

UNDOUBTFUL, UNDOUBTING, *a.* v. CERTAIN. निस्संशय, शंकाहीन-रहित-शून्य-&c. निर्भ्रान्त *or* निर्भ्रांत, असंदिग्ध

To UNDRESS, *v. a.* वस्त्रन.-पांघरूणn.-&c. काढणें-उतरणें, वस्त्रानिराळा *or* वेगळा-विवस्त्र-विवसन-&c. करणें

UNDRESSED, *p.* & *a.* v. V. *and* NAKED. वस्त्रउतरलेला, विवस्त्र, त्यक्तवस्त्र, उत्तीर्णवस्त्र, विवसन.

I *uncooked.* कच्चा, हिरवा, अपक्व *pop.* अपाका, आम, कोरडा (as कोरडीभिक्षा, कोरडासिधा).

U. rice, pulse, &c. as given to mendicants. आमान्न*n.*

UNDUE, *a. improper,* v. WRONG. अयोग्य, नालायक, गैरवाजबी, वेशिस्त, गैरशिस्त.

2 *inordinate,* v. EXCESSIVE. अमर्याद, बेसुमार.

To UNDULATE, *v. n. wave, vibrate.* हेलावणें, हेलकावणें, हेलकावे*m.pl.*-हेलावे*m.pl.* खाणें-घेणें, उतारचढ*m.*-चढउतार*m.*-&c. करणें *and, with in. con.* असणें *g. of s.*

UNDULATION, *n.* v. V. हेलकावा*m.* हेलावा*m.* उतारचढ*m.* उन्ननानत*n.*

UNDULATORY, *a.* UNDULATING, *p. a.* v. V. उतारचढाचा, उतरताचढता, चढताउतरता, उंचनीच, डोंगरवट, नागमोडी, नागमोडीचा.

U. line on cloth. लहर*f.*

UNDULY, *adv.* v. A. 1. गैरवाजबी, नालायक.

2 *and* EXCESSIVELY. बेसुमार, अमर्याद.

UNDUTEOUS, UNDUTIFUL, *a.* v. DISOBEDIENT. बेहुकमी, असेवानत्पर, स्वधर्मविमुख, स्वधर्मोपेक्षी, स्वधर्माभक्त.

UNDUTIFULNESS, *n.* v. A. बेहुकमीपणा*m.* स्वधर्माभक्ति*f.* सेवाधर्माभक्ति*f.* सेवाधर्मानासक्ति*f.*

UNDYING, *a.* v. IMMORTAL, IMPERISHABLE. अमर, अनश्वर, निर्जर.

UNEASINESS, *n.* v. A. अस्वस्थपणा*m.* &c. अस्वस्थता*f.* अस्वास्थ्य*n.* असमाधान*n.* असुख*n.* अशांति*f.*

UNEASY, *a.* v. RESTLESS, CAREFUL. अस्वस्थ, असमाधानी, असुखी, बेआराम, बेचैनी, हीनसुख.

UNEATABLE, *a.* खायास अयोग्य-&c. अभक्ष्य, अभक्षणीय, अखाद्य, अभोज्य.

UNEATEN, *a.* नखाल्लेला, अभुक्त, अनशित, अखादित.

UNEDUCATED, *a.* v. ILLITERATE. विनपढलेला, अशिक्षित, अकृताध्ययन, अनधीत, अपढीक.

UNEFFECTED, *a.* असंपन्न, असिद्ध, असाधित, असंपादित.

UNELASTIC, *a.* स्थितिस्थापकत्वरहित, मिसमिसीत, क्सिविसीत, लिबलिबीत.

UNEMBODIED, *a.* v. INCORPOREAL. अदेह, अशरीर, अमूर्त्त.

UNEMBODIEDNESS, *n.* v. A. अदेहत्व*n.* अमूर्त्ति*f.*

UNEMPLOYED, *a.* रिकामा, खाली, निरुद्योग, निरुद्योगी, निकामा, निकामी, निष्कर्मा, निर्व्यापार, निरुद्यम, कामावेगळा *or* निराळा, धंधानिराळा-वेगळा, बेकार, बेरोजगार, मोकळा, सुटा, घरीं बसलेला, बैठा.

UNEMPLOYEDNESS, *n.* v. A. रिकामपणा*m.* रिकामकी*f.* रिकामणूक *f.* निरुद्योगिता *f.* अनुद्योग*m.* उद्योगाभाव*m.* उद्योगराहित्य*n.*

UNENCLOSED, *a.* विनकुंपणाचा, विनवईचा, &c. अनावृत.

UNENDURING, *a.* v. TEMPORARY. अशाश्वत, अस्थायी, अस्थिर, अनित्य.

UNENERGETIC, *a.* अनुत्साही, निरुत्साही, निरुत्साह, अनुत्साह, तेजोहीन, निस्तेज, शिथिल, विरस.

UNENGAGED, *a.* v. UNEMPLOYED. रिकामा, खाली, मोकळा, निरुद्योग.

UNENJOINED, *a.* गैरसांगीचा, अविहित, अचोदित, अनाज्ञापित, अनादिष्ट,

UNENJOYED, *a.* नभोगलेला, विनभोगाचा, अभुक्त, अनुपभुक्त, अजानभोग

UNENTIRE, *a.* अपूर्ण, असंपूर्ण, असमग्र, न्यूनांग, विकलांग, अंगविकल, अंगहीन, व्यंग, असांग.

UNENVIOUS, *a.* मत्सरा वेगळा *or* निराळा, निर्मत्सर, अमत्सर, विमत्सर, अनीर्ष्य, मत्सरहीन-रहित-&c.

UNEQUAL, *a. not level,* v. UNEVEN. उंचनीच, उखरवाखर *or* उखरावाखर *or* उखिर वाखीर, असम, असमान, उटंगळ.

2 *not equal,* gener. असमान, असम, अतुल्य, विषम, अममंजस, अधिकउणा, कमज्यास्त, न्यूनाधिकभावाचा.

3 *incompetent, inadequate,* v. UNFIT, INSUFFICIENT अक्षम, कार्याक्षम, असमर्थ, नालायक.

UNEQUALLED, *a. unparalleled.* विनतुळणेचा, विनतोलाचा, अनुपम, निरुपम, अप्रतिम, विषम, असम, अतुल, अतुल्य, अद्वितीय, अपूर्व.

UNEQUALLEDNESS, *n.* v. A. अनुपमता *f.* अनुपम्य*n.* अतुल्यता *f.* असमता *f.* अप्रतिमत्व*n.* &c.

UNEQUALLY, *adv.* v. A. 1. उंचखाल, उखरवाखर, &c.

2 अधिकउणेपणाने, न्यूनाधिकभावाने, असमतेनें, अधिकउणा *decl.* कमज्यास्त, असम, विषम.

UNEQUIVOCAL, *a.* v. CLEAR. स्पष्ट, सुस्पष्ट, सुव्यक्त, अव्यर्थ, अव्यभिचारी, अव्यभिचारमुख्यायण, अश्लिष्ट

UNERRING, *a.* विनभ्रांतीचा, अचूक, अचूकसंधानी, अभ्रांत.

UNERRINGLY, *adv.* v. A. अचूक.

UNESSENTIAL, *a.* विनजरूरीचा, अनावश्यक, अनांतरीयक, अनागतिक.

UNESTABLISHED, *a. unproved.* विनस्थापलेला, असिद्ध, अस्थापित, अनुपपन्न.

UNEVEN, *a. not level.* उंचसखल, उंचनीच, उखरवाखर *or* उखरावाखर *or* उखिरवाखीर, खालवर, उटंगळ, खाबडखुबड, असमान, असम, विषम, उन्नतानत.

2 v. UNEQUAL. असम, असदृश, अतुल्य.

UNEVENLY, *adv.* v. A. 1. उंचखाल, उखरवाखर, उंचनीच, &c.

UNEVENNESS, *n.* v. A. 1. उंचसखलपणा*m.* उंचनीचपणा*m.* उखरवाखरपणा*m.* &c. असाम्य*n.* असमता *f.* वैषम्य*n.* उच्चनीचभाव*m.* उच्चावचभाव*m.*

UNEXAMPLED, *a. unprecedented.* अनुपम, निरुपम, अपूर्व, अद्वितीय.

UNEXCEEDED, *a.* अनतिक्रांत, अनतिक्रमित.

UNEXCEPTIONABLE, *a.* विनदिक्कनीचा, विनतकरारीचा, &c. निर्दोष, अबाध्य, अदूष्य, अबाध, अबाधित, निर्बाध, निराबाध, निर्बाधित, &c.

UNEXCITED, *a.* नचेष्टवलेला, &c. अचेष्टित, अप्रबुद्ध, अप्रबोधित, अनुद्बुद्ध, अनुत्तेजित.

UNEXECUTED, *a.* अकृत, अनिष्पन्न, असंपन्न, असाधित, असंसिद्ध.

UNEXERCISED, *a.* v. UNPRACTISED. अनभ्यासी, अनभ्यस्त.

UNEXISTENT, UNEXISTING, *a.* अवर्त्तमान, अविद्यमान, असिद्ध, असत्तावान्, असत्ववान्.

UNEXPECTED, *a.* v. SUDDEN. अलक्षित, अनपेक्षित, अतर्कित, अकल्पित, आकस्मिक, अचित्तकलित, अगेवांचूनचा, विनधोरणी.

UNEXPECTEDLY, *adv.* v. A. अवचट, अकल्पित, अचानक, अचंबीत. अवचित *or* तां, एकाएकी, धोरणाशिवाय, अगेवांचून, अकस्मात्.

UNEXPENDED, *a.* नखर्चलेला, विनखर्चलेला, अव्यय, अजातव्यय.

UNEXPERIENCED, *a.* v. UNKNOWN. न अनुभवलेला, &c अननुभूत, अपरिचित, अपरीक्षित, अप्रतीत, अदृष्ट.

2 See INEXPERIENCED.

UNFADING, *a.* v. LASTING. न विटणारा, अवीट, अक्षय.

UNFAILING, *a.* v. LASTING. अढळ, अच्युत, अनश्वर, अक्षय *pop.* अक्षयी, अक्षर, अवीट.

UNFAIR, *a.*— person. खोट्याव्यवहाराचा, खोट्याचालीचा, वेइमानी, अप्रामाणिक, असरळ.

2—practice, &c. गैरवाजवी, अवाजवी, गैररितीचा, गैरमार्गाचा, अन्यायाचा, नारास्त, गैरास्त, असरळ, अनृजु.

UNFAIRNESS, *n.* v. A. 1. व्यवहारांतलाखोटेपणा*m.*-&c. खोटाव्यवहार*m.* खोटीचाल *f.* &c. अप्रामाणिकत्व*n.*

2 गैरवाजवीपणा*m.* गैरास्तपणा*m.* गैरास्ती *f.* असरल्य*n.* असरलता *f.* &c.

UNFAITHFUL, *a* v. FALSE खोटा, खोटसाळ, वेइमान, वेइमानी, निमकहराम, अप्रामाणिक.

U. to a vow or oath. त्यक्तशपथ, त्यक्तशपथाचार.

UNFAITHFULNESS, *n.* v. A. खोटेपणा*m.* &c. खोटाई *f.* वेइमानी *f.* निमकहरामा *f.*

UNFALTERING. See UNHESITATING.

UNFASHIONABLE, *a.* लोकचाली वेगळा-निराळा, लोकावेगळा-निराळा, जनरूढीचे बाहेरचा, लोकबाह्य, लोकविरुद्ध, लोकविलक्षण, असभ्य, सभ्यसंप्रदायविरुद्ध, शिष्टसंप्रदायविरुद्ध, अप्रसिद्ध.

To UNFASTEN, *v. a.* v. To LOOSE, To OPEN. उघडणें, सोडणें.

UNFATHERED, *a.* निबाप्या, अपितृक.

UNFATHOMABLE, *a. lit.* तळ न लागण्याचा, अगाध, दुरंत, अपरंपार, अतलस्पर्श, पाताळयंत्री.

2 *fig.* v. INCOMPREHENSIBLE. बुद्धीस अगम्य, नकळस अगम्य, अकळ, निगूढ, गहन.

UNFAVORABLE, *a. not propitious.* अप्रसन्न, अननुकूल, अनिष्ट, अभद्र, अशुभ, अमंगल *or* ळ, विषम.

UNFAVORABLENESS, *n.* v. A. अमंगळपणा*m.* अभद्रपणा*m.* &c. अप्रसन्नता *f.* अननुकूलता *f.* &c. अनानुकूल्य*n.* वैषम्य*n.*

UNFEATHERED, *a.* v. CALLOW. पर न फुटलेला, बेपर, अजातपक्ष.

UNFEELING, *a. pitiless,* v. CRUEL. निर्दय, दयाहीन, दयेवेगळा-निराळा, निदरदी, अकरुण.

UNFEIGNED, *a.* v. REAL. खरा, अकृत्रिम, निष्कपट, अकपट, काल्पनिक.

UNFETTERED, *a.* v. FREE. मोकळा, विशृंखल, अनर्गल, विपाश, बंधनरहित-शून्य, लोढण्यावेगळा-निराळा.

UNFIGURATIVE, *a.* अरूपक, अलाक्षणिक, अनौपचारिक.

UNFILLED, *a.* न भरलेला, विनभरलेला, अपूर्ण, अपरिपूर्ण.

UNFINISHED, *a.* अपुरा, अपुरता, अधुरा, असिद्ध, असमाप्त, अनिष्पन्न, अपूर्ण, कच्चा.

UNFIT, *a. improper,* v. WRONG. गैरवाजवी, गैरशिस्त, अयोग्य, अनुचित, अयथार्थ.

2 unqualified, incompetent, v. UNSUITABLE. अनुपयोगी, अयोग्य, अनुपयुक्त, अयुक्त, निरुपयुक्त, अक्षम, नालायक.

To UNFIT, *v. a.* अयोग्य-नालायक-अक्षम- &c. करणें, अयोग्यता *f.*-नालायकी *f.*-&c. आणणें.

UNFITNESS, *n.* v. A. गैरवाजवीपणा*m.* गैरशिस्तपणा*m.* अयोग्यता *f.* अनुचित्य*n.*

2 अनुपयोगीपणा*m.* नालायकी*f.* अनुपयोगिता*f.* अनुपयुक्तता*f.* अक्षमता*f.*

Unfixed, *a. unsettled.* अस्थिर, अध्रुव, अस्थायी, अनवस्थित.

Unfledged, *a.* v. Callow. पर न फुटलेला, बेपर, अजातपक्ष.

Unflinching, *a.* v. Firm. न घसरणारा, न कचणारा, थिरावा, सुधीर.

To Unfold, *v. a. open out, expand.* उलगडणें, उघडणें, उकलणें, पसरणें, उलगडा*m.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *reveal,* v. To Declare, To Tell. कळवणें, दाखवणें, प्रगट-प्रसिद्ध-&c. करणें, प्रकाश*m.*-&c. करणें *g. of o.*

Unforbearing, *a.* v. Unforgiving. असोशीक, अक्षांत, अक्षम.

Unforbidden, *a.* विन मनाईचा, अनिषिद्ध, अप्रतिषिद्ध, अप्रतिषेधित, अवर्जित, अनिवारित, अज्ञातनिषेध.

Unforced, *a.* v. Natural, Easy

Unfordable, *a.* विनपायउतारावा, पादानुत्तार्य, पोहणी, दुर्लंघ्य.

Unforgiving, *a.* असोशीक, असोसक, दर्वेगळा-निराळा, अक्षमी, अक्षांत, अक्षमावान्, अज्ञातक्षम, दीर्घद्वेषी.

Unfortunate, *a.*—of persons. दुर्भाग्य, अभाग्य, हीनभाग्य, भाग्यहीन, मंदभाग्य, हतभाग्य, दुर्भागी, अभागी, हनदैव, दैवहीन, दुर्दैव, निर्दैव, हीन-दैव, अपयशी *vulg.* अपेशी, उणेदैवाचा, दुर्दैवाचा, करंटा, कंबखत, कपाळफुटका, कर्मफुटका, दैवफुटका, कपाळकरंटा, करंट्याकपाळाचा, खापरतोंड्या, पांढऱ्यापायाचा, प्रारब्धफुटका, फुटक्या कपाळाचा-दैवाचा-नशिबाचा--&c. दुर्भग, दग्धहस्ती, दैवोपहत, अकृतार्थ, अश्रीमान्, भद्रा.

2—measures, affairs, &c. दुर्भाग्याचा, दुर्दैवाचा, अपयशाचा, हतदैवाचा, अनिष्टाचा, अरिष्टाचा, अनर्थाचा, आपत्तीचा, असफल, अगुणावह, अपरिणामशाली.

Unfortunately, *adv.* v. A. दुर्दैवाने, दुर्दैवेंकरून, दुर्योगाने, दुर्दैववशात्.

Unfortunateness, *n.* v. A. 1. दैवाचा-&c. करंटेपणा*m.* करंटेपणा*m.* &c. दुर्भाग्यता*f.* हतभाग्यता*f.* &c. कंबखती*f.* भाग्यहीनता*f.* दौर्भाग्य*n.* दुर्भाग्य*n.* अपयश *vulg.* अपेश*n.*

Unfounded, *a.* मुळावेगळा-निराळा, मुळावांचूनचा, विनठिकाण्याचा, आधारावांचूनचा, अमूलक, निर्मूल *or* ळ, निर्बीज, निराधार, निराश्रय, अवास्तव, अवास्तविक.

Unfrequented, *a.* गैरवळणाचा, आडवळणाचा, आडवळणी, विनवहिवाटीचा, गैररावत्याचा, अक्षुण्ण.

U. place. आडवळण*n.*

Unfrequentedness, *n.* v. A. गैरवळण*n.* आडवळण*n.* गैररावता*m.* आडवळणीपणा*m.*

Unfriendliness, *n.* v. A. 1. अमित्रता*f.* अमित्रभाव*m.* स्नेहाभाव*m.*

2 अननुकूल्य*n.* अननुकूलता*f.*

Unfriendly, *a.* स्नेहभावावेगळा-निराळा, गैरमैत्रीचा, अमित्र, अस्नेही, असख, अनिष्ट, दुर्हृद, असुहृत्, अहितेच्छु.

2—of events, &c. v. Unfavorable. अनिष्ट, अननुकूल, विषम.

Unfruitful, *a.* निष्फल *or* ळ, अफल, फलहीन-रहित-शून्य, अफलद, अफलप्रद.

Unfruitfulness, *n.* v. A. निष्फलता*f.* अफलता*f.* फलराहित्य*n.* फलहीनता*f.*

Unfulfilled, *a.* पुरा न झालेला, पुरा व्हावयाचा, अपुरता, अपूर्ण, अपरिपूर्ण.

To Unfurl, *v. a. loose and unfold.* सोडणें, मोकळा-&c. करणें.

Unfurnished, *a.* v. Empty. सरंजामावेगळा-निराळा, रिकामा, रिकामका, रिता, रिक्त, असज्ज.

Ungainly, *a.* v. Awkward, Clumsy. अनाडी, अडाणी, बेढब.

Ungenerous, *a.* अनुदार, अप्रशस्तमनस्क, लघुमनस्क, अल्पमनस्क, लघुचेता.

Ungenial, *a.* असात्म्याचा, अननुकूल, अननुगुण, प्रकृतिप्रतिकूल, अपथ्य.

Ungenteel, Ungentlemanly, *a.* अशिष्ट, असभ्य, गैरशिस्त, अशिष्टसंप्रदायी, अशिष्टाचारी, शिष्टाचारवर्जित, शिष्टसंप्रदायविरुद्ध, असभ्यवृत्ति, अशिष्टवृत्ति, दौर्जन्यवृत्ति, दौर्जन्यवृत्तीचा.

Ungodliness, *n.* v. A. अधर्मीपणा*m.* अधार्मिकपणा*m.* अधर्म*m.* ईश्वराभक्ति*f.* ईश्वरानिष्ठा*f.* धर्मद्वेष*m.* देवनिंदा*f.* परमार्थद्वेष*m.*

Ungodly, *a.* v. Irreligious. अधर्मी, अधार्मिक, ईश्वराभक्त, ईश्वरानिष्ठ, अपारमार्थिक, परमार्थविमुख.

Ungovernable, *a.* v. Irrestrainable. अनावर, अनिवार्य, अशासनीय, अशास्य, दुःशासन, दुर्निग्रह.

Ungoverned, *a. unbridled* बेलगामी, अवश, अदमित, अदांत, अशासित.

Ungraceful, *a.* v. Awkward, Clumsy. बेढब, बेडौल, विशोभित. ओबडधोबड.

Ungracefulness, *n.* v A. बेढबपणा*m.* बेडौलपणा*m.* ओबडधोबडपणा*m.* विशोभितपणा*m.* शोभाराहित्य*n.*

Ungracious, *a.* v. Unkind. अकृपालु, अकृप, निरुपकारी, अनुपकारी, अननुग्राही, अननुग्राहक.

Ungrammatical, *a.* व्याकरणास वांकडा, व्याकरणविरुद्ध, व्याकरणविपरीत, शब्दशास्त्रविरुद्ध.

Ungrateful, *a. not feeling thankful.* अनुपकारी, निरुपकारी, निमकहराम, अज्ञाण, कृतघ्न, उपकारानभिज्ञ, अकृतज्ञ, कृतनाशक, अप्रत्युपकारी, कियानष्ट, कियाभ्रष्ट.

2 v. Unpleasant. नावडता, असुखावह, असुखद, अरम्य, अरंजक.

Ungratefulness, *n.* v. A. 1. *and* Ingratitude. अनुपकारीपणा*m.* अकृतज्ञता*f.* निमकहरामी*f.*

2 नावडतेपणा*m.* अरम्यता*f.* &c.

Unguarded, *a.* न रक्षिलेला, राखणीवेगळा-निराळा, अरक्षित.

2 See Careless.

Unguent, *n. ointment.* उटी*f.* उटणें*n.* माखण*n.* स्नेह*m.* विलेपन*n.*

Unguents. चोपडण*n.*

Unhackneyed, *a.* गैररावलेला, कोरा, गोडा, असुदा, असडा, अपेट, नवथर, अनभ्यस्त, अक्षुण्ण.

Unhallowed, *a.* v. Impure. अपवित्र, अमंगल *or* ळ, नापाक, अमेध्य.

Unhandsome, *a.* v. Ugly. कुरूप, बदसुरत, असुंदर.

2 *illiberal.* अनुदार, अप्रशस्त.

Unhandy, *a.* v. Awkward. आडमूठ, आडमुठ्या, नाकसवी, अपटु.

Unhappiness, *n.* v. A. 1. दुःख*n.* दुखीपणा*m.* अकल्याण*n.* असुख*n.* अक्षेम*m.n.* अकुशल*n.* अभद्र*n.* असौख्य*n.* अशर्म*n.*

Unhappy, *a.* v. Wretched. दुःखी, असुखी, अकुशल, अकुशली, दुःखसंपन्न, दुःखापन्न.

2 See Unfortunate, Calamitous.

Unhardened, *a.* v. Unhackneyed. गोडा.

Unharmed, *a.* v. Unhurt. बेनुकसान, बेनुकसानीचा, अक्षत.

Unharmonious, *a.* v. Discordant. बेसूर, बदसूर, विस्वर.

Unhazardous, *a.* विनजोखमाचा, निजोखमी, जोखमानिराळा-वेगळा.

Unhealthful. See Unhealthy, Unwholesome.

Unhealthiness, *n.* v. A. 1. सदारोगीपणा*m.* &c.

2 रोगीपणा*m.* बाधकपणा*m.* रोगजनकत्व*n.*

Unhealthy, *a. habitually indisposed,* v. Sickly. सदारोगी, रोगेला, रोगिष्ट.

2 *unfavorable to health, insalubrious.* रोगी, रोगाचा, रोगलावा, रोगभाणणारा, असात्म्याचा, बाधक, असात्म्य, रोगकारक-जनक-प्रद-&c. अस्वास्थ्यकारक-जनक-&c. असमाधानकारक-जनक-&c.

UNHEARD, *a.* नऐकलेला, बिन ऐकलेला, अश्रुत, अकर्णघृष्ट
U. of and unthought of, *utterly unknown.* कानीं मनी नाहीं.

UNHEATED, *a.*—metals, &c. निताव, नितावी, विनतावी, विनतावाचा, अतप्त
2—oil, butter, honey, milk, &c. अकढा, निकढा, विनकढाचा, निरसा.

UNHEEDED, *a.* v. DISREGARDED अनपेक्षित, उपेक्षित, अवमानित.

UNHEEDING, *a.* v. CARELESS असावध, अनपेक्ष.

UNHESITATING, *a.* v. CONFIDENT, PROMPT. निश्शंक, निधड, निधडा, बेशक.

UNHESITATINGLY, *adv.* v. A निस्संशय, निर्भ्रांत *or* निर्भ्रान्त, विनदिक्कत *or* बेदिक्कत, बेधमधमा, बेल्याशक, बेधडक, बेजरब, बेचरक, बेनिसबत.

UNHEWN, *a.* अघडा, निघडा, विनघडलेला, विनटाकीचा, विनसुतकीचा.

UNHINDERED, *a.* विनभटकावाचा, विनहरकतीचा, अविघ्न.

To UNHINGE, *v. a.* बिजागरीं*n.pl*-सांधि*m.pl*.-टाकि*m.pl*.—&c उखळणें-काढणें-विसंधित-&c. करणें, ढिलेकरणें-&c. *g. of o*

UNHINGED, *p.* v. V. बिजागरीउखळलेला, &c. विसंधित.
To be u. *fig. feel prostrated.* घळघळणें, टाकि*m.pl.* ढिले होणें *g. of s.* गळणें.

UNHOLINESS, *n.* v. A. अपवित्रपणा*m.* &c. अपवित्रता*f.* अपूतता*f.* अशुद्धि *f.*

UNHOLY, *a. impure,* v. WICKED. अपवित्र, अपूत, अशुद्ध, अशुचि, अमंगल *or* ळ, मलिन *pop.* मळीण.

UNHONORED, *a.* v. CONTEMNED. अमानित, अवमानित.

To UNHORSE, *v. a. throw from a horse.* घोड्याखालीं करणें-आणणें घोड्यावरून पाडणें-काढणें, घोड्यावेगळा-निराळा करणें.

To UNHOUSE, *v. a. drive from the house.* घरपारखा करणें, घरानिराळा-वेगळा करणें, घरांतून काढणें, निरालग-&c. करणें.

UNHURT, *a.* बेनुकसान, बेनुकसानीचा, विनधक्का, अहत, अनाहत, अक्षत, अजातापकार, अप्राप्तापकार.

UNHURTFUL, *a.* v. INNOCENT. अविकारी, अबाधक, अनपकारी.

UNHUSKED, *a.* असडा, असडी, अनिस्त्वक्, अनिस्त्वच, अनिस्तुष.
2—cocoanut, betelnut, &c. असोला.

UNICORN, *n. rhinoceros.* गेंडा*m.* एकशृंग*m.*

UNIDIOMATICAL, *a.* बोलण्याच्या रीतीवेगळा-निराळा, भाषणसंप्रदायविरुद्ध, अप्रशस्त.

UNIFORM, *a. of one appearance, character, &c.* एकेरूपाचा-जातीचा-तऱ्हेचा-ढोलाचा-रंगाचा-प्रकाराचा-&c. सारखा, एकासारखाएक, एकसारखा, एकरूप, समरूप, सरूप, तद्रूप, एकाकार, एकाकृति, एकप्रकार, समवर्ण, बरावर, बरावरचा, एकफरमा, एकेप्रतिमेचा.
2 *of one tenor, equable.* एकसारखा, सारखा, बरावर, समान, सम, समसमान, अविशेष, अन्यूनाधिक, संगत, समस्थ.

UNIFORMITY, *n.* v. A. 1. एकसारखेपणा*m.* &c. एकथाट*m.* एकरूपता*f.* समरूपता*f.* समरूप्य*n.* सारूप्य*n.* तादृप्य*n.*
2 एकसारखेपणा*m.* &c. बरावरी*f.* समता*f.* समानता*f.* साम्य*n.* समभाव*m.* अविशेष*m.*

UNIFORMLY, *adv* v. A. 2. सारखा *decl.* एकसारखा *decl.* एकसाहां, एकसुती, एकसोय, एकरूप, एकचरीतीने.

UNIMAGINABLE, *a.* कल्पनेबाहेरचा, अकल्प्य, अकल्पनीय, अचिंत्य, अतर्क्य, कल्पनातीत.

UNIMAGINED, *a.* अकल्पित, अचिंतित, अतर्कित.

UNIMPAIRED, *a.* बेनुकसान, बेनुकसानाचा, अक्षत, अहत, अनुपहत, अशीर्ण, अक्षुण्ण, साबूत *or* सावीत, शाबूत *or* द, अजातापकार, अप्राप्तापकार.

UNIMPASSIONED, *a.* अराग, अरागी, अननुरागी, रागहीन-शून्य.

UNIMPEACHABLE, *a.* अदूष्य, अदूषणीय, अनिंद्य, दूषणानर्ह, दोषानारोप्य, अनारोप्यदोष.

UNIMPEACHED, *a.* अदूषित, अनिंदित, अनारोपितदोष, अनपवादित.

UNIMPORTANT, *a.* v LIGHT, TRIFLING. बिनभाराचा, बिनवजनाचा, &c. हलका, लहान, लघु.

UNINFECTED, *a.* रोग न लागलेला, रोगानाक्रांत, रोगासंक्रमित, रोगासंसृष्ट, रोगालिप्त, अलिप्त.

UNINFLAMED, *a.* अनुद्दीप्त, अप्रदीप्त, अदीपित, अतापित, असंतापित, अतप्त, असंतप्त.

UNINFLAMMABLE, *a.* पेट नघेणारा, न चेतणारा, अज्वालाग्राही, अज्वलनशील, अज्वलनधर्मक, अदाह्य.

UNIFORMED, *a.* v IGNORANT. अज्ञान, अप्रबोधित, अप्रबुद्ध, असूचित, अज्ञापित, अनुपदिष्ट.

UNINGENIOUS, *a.* v STUPID. युक्तिशून्य, युक्तिहीन, अयुक्तिसंपन्न.

UNINGENUOUS, *a* अप्रांजल, अप्रशस्त, असरल, सकपट, अनृजु, कुटिल.

UNINHABITABLE, *a.* राहायास अयोग्य, वासानर्ह, वासायोग्य, अवास्य, अवसनीय, अवभिनव्य.

UNINHABITED, *a.* उजाड, निर्जन, निर्मनुष्य, निर्मानुष, पुरुषवर्जित, अप्रज, निष्प्रज, प्रजाहीन, वसतिहीन, विननांदता, विनवसता, बेचिराख *or* ग

UNINITIATED, *a.* विनमुंडलेला, असंस्कारित, असंस्कृत, संस्काररहित-हीन-विरहित-वर्जित, अजातसंस्कार, अदीक्षित, अजानदीक्ष, अनुपदिष्ट, अव्रत.

UNINJURED, *a.* v. UNHURT. बेनुकसान, अक्षत, अजातापकार.

UNINSTRUCTED, *a.* v. IGNORANT. अशिक्षित, अशिक्ष, अनध्यापित, अजानशिक्ष, अनुपदिष्ट.

UNINTELLIGENCE, *n.* अज्ञान*n.* अबुद्धि *f.* अमेधा *f.* अचैतन्य*n.*

UNINTELLIGENT, *a.* v. IRRATIONAL. अज्ञान, ज्ञानशक्तिहीन, चिच्छक्तिरहित, अज्ञानपात्र, अचेतन.
2 v. STUPID. बुद्धीचा जड-गंद-&c. जडबुद्धि, जेनबुद्धि.

UNINTELLIGIBLE, *a.* समजायास-ध्यानांत यायास-&c. अशक्य-कठीण-&c. बुद्धीस-&c. अगम्य-अग्राह्य, दुर्लक्ष, दुर्ज्ञेय, बुद्ध्यगम्य, अज्ञेय, बुद्ध्यग्राह्य.

UNINTENDED, UNINTENTIONAL, *a.* v. UNDESIGNED. विनइरादाचा, अबुद्धिकृत, असंकल्पकृत, अनभिप्रेत, असांकल्पिक.

UNINTERESTED, *a. having no concern.* निराळा, वेगळा, वेहलाख्याना, असंबंधी, असंबंध, अनंशी, अविभागी, संबंधरहित.
2 *not having the passions engaged.* अनास्थ, बेदरदी, बेपरवा, उदास, उदासीन, आस्थेवेगळा-निराळा.

UNINTERESTEDNESS, *n.* v. A. 1. निराळेपणा*m.* &c. संबंधराहित्य*n.* संबंधाभाव*m.* असंबंधिता *f.*
2 बेदरदीपणा*m.* उदासपणा*m.* अनुत्साह*m.* अनुत्सुकता *f.* अनास्था *f.* औदासीन्य*n.*

UNINTERESTING, *a.* न रिझवणारा, विनरिझाऊ, अरंजक, अमनोरंजक, अचित्तवेधक, अहृदयंगम.

UNINTERMITTED, UNINTERMITTING, *a.* v. CONTINUAL. निरंतर, विनखळाचा, अविराम, अखंड, अखंडित, अविरत, अव्यवहित.

UNINTERMITTEDNESS, *n.* v. A. अखंडपणा*m.* नैरंतर्य*n.* निरंतरता *f.* खंडराहित्य*n.* विरामराहित्य*n.*

UNINTERMITTINGLY, *adv.* v. A. निरंतर, सतत, संतत, अखंड, एकसारखा *decl.* एकसाहां, एकटक, अनुधार.

UNINTERRUPTED, *a.* अतूट, अखंड, अखंडित, निरंतर, अनंतर, अभग्न, अव्यवहित, अव्याहत, अविच्छिन्न, अस्खलित, अविरत, अविराम.

UNINTERRUPTEDNESS, *n.* v. A. अतुटपणा*m.* अखंडपणा*m.* नैरंतर्य*n.* निरंतरता *f.* खंडराहित्य*n.*

UNINVENTED, *a.* अकल्पित, अयोजित.

UNINVENTIVE, *a.* युक्तिशून्य, युक्तिरहित, अयुक्तिसंपन्न, अकल्पक, कल्पनाशक्तिशून्य.

UNINVITED, *a.* न बोलावलेला, विनबोलावलेला, अनिमंत्रित, अनामंत्रित, अनाहूत, अहूत

UNION, *n. act of uniting,* See JOINING, 2 *unitedness,* v. JUNCTION. जोडm. योगm. संयोगm. संधिm.f. संबंधm. समायोगm. संयुक्तता f. संगm. संगत f. संगति f. सायुज्यn.

3 *concord,* v. AGREEMENT. एकी f. एकोपा *or* वाm. ऐक्यn. मैथुनn.

UNIPAROUS, *a. producing one at a birth.* एकप्रसू.

UNIQUE, *a. single in its kind,* v. SINGULAR, एकमात्र, अनन्यसाधारण.

UNISON, *n* —in music. नादैक्यn. स्वरैक्यn. स्वरमेलm. एकतानm. एकतालm. स्वराचावनावm. घटावm.

That is in strict u. सापसंगीत.

2 See AGREEMENT.

UNIT, *n* एकm. एकांकm.

To UNITE, *v. a. make into one,* v. To JOIN. एक करणें, जोडणें, मिळवणें, सांधणें, एकोकरणn –संयोगm.–&c. करणें *g. of o.* संयुक्त–&c. करणें.

2 *make to agree.* एकपणाm.–ऐक्यn.–एकोपाm.–मेळm.–&c. करणें *g. of o.* एक करणें, एकचित्त–एकदिल–एकमन–&c. करणें.

To UNITE, *v. n. become one, join.* मिळणें, एक होणें, सयोगm.–&c. होणें *g. of s.*

2 *concur,* v. To AGREE. मिळणें, एक–एकदिल–एकचित्त–सम्मत–&c. होणें, सम्मति f.–अनुमति f.–&c. देणें or, *with g. of s.* होणें.

UNITED, *p.* v. V. A. 1. जोडलेला, मिळतलेला, एककेलेला, युक्त, संयुक्त, संयोजित, संयोगित, संयुत.

2 एककेलेला, एकचित्त, एकमन, एकदिल, एकामनाचा–विचाराचा–&c.

UNITEDLY, *adv.* v. CONJOINTLY. मिळून, मिळणीने, योगतः.

UNITY, *n.* v. ONENESS. एकपणाm. ऐक्यn. एकत्वn. एकी f. अद्वैतn. अभेदm.

2 *concord,* v. AGREEMENT. एकी f. ऐक्यn. मिलाफm मेळm. निर्द्वंद्वn. एकदिलn. एकचित्तn.

UNIVERSAL, *a.*—of place. सर्वठिकाणचा, सर्वठिकाणींचा, सार्वत्रिक, सर्वव्यापी, सर्वव्यापक, विश्वव्यापी, सर्वगत.

2—of persons or beings. सर्वांचा, सर्वांविषयीचा, सर्वसंबंधी, सर्वविषयक, सर्वसाधारण, सर्वगय, सर्वीय, सार्व, सर्वजनीन, सार्वजनीन, सार्वजनिक, सार्वलौकिक, विश्वमय, विश्वजनीय, विश्वजनीन.

UNIVERSALITY, *n.* v. A. 1. सर्वव्यापिता f. विश्वव्यापिता f. सर्वव्यापकत्वn. सार्वत्रिकत्वn.

2 सर्वसंबंधिता f. सर्वसाधारण्यn. सर्वीयता f.

UNIVERSALLY, *adv.* v. A. 1. सर्वठिकाणीं, सर्वस्थळीं, सर्वत्र, सर्वतः, विश्वतः.

2 सर्वांस, सर्वांनी, सर्वांसंबंधीं, सर्वांविषयीं, विश्वतः, सर्वशः, आबालवृद्ध, अवच्छेदकावच्छेदेंकरून.

UNIVERSE, *the whole creation.* ब्रह्मांडn. ब्रह्मगोलm. जगn. जगत्समग्र, जगत्सर्वn. जगत्कृत्स्नn. जगत्n. जगतीf. विश्वn. सृष्टि f. भूतसृष्टि f. ब्रह्मसृष्टि f. प्रत्यक्षसृष्टि f. त्रिभुवनn. त्रिलोकी f. त्रैलोक्यn. भंडकटाहm. विराट्देहm.

Soul of the u. जगदात्माm. विश्वात्माm. लोकात्माm. परमात्माm. ब्रह्मn. सूत्रात्मन.

UNIVERSITY, *n. assemblage of colleges.* पाठशाला f. अनेकविद्यालयगणm. शालामंडलn. शालासमाजm.

UNJUST, *a.*— of agents. अन्यायी, बेइनसाफी, अधर्मी, अधार्मिक, अन्यायाचा, अनीतीचा, &c. अन्यायमार्गी, नीतिहीन–शून्य–&c. हीननीति, अनीतिमान्, अप्रामाणिक, अन्यायाचारी, अन्यायकर्मी, अन्यायनिष्ठ, अन्यायशील, अनय, अन्यायानुसारी, अन्यायानुवर्त्ती, अन्यथाचारी

2—of actions. अन्यायाचा, अनीतीचा, अधर्माचा, बेइनसाफाचा, बेइनसाफी, अन्याय्य, गैरवाजबी, अवाजबी, अयथान्याय, अयथार्थ, असमंजस, अयथानीति, नीतिविरुद्ध, अयाथार्थिक.

UNJUSTLY, *adv.* v. A. अन्यायाने, अन्यायेंकरून, अनीतीने, बेदादीने, अधर्माने, बेइनसाफाने, गैरइनसाफाने, &c. अन्यायतः, नाहक, गैरवाजबी

UNKIND, *a.* कृपेवेगळा–निराळा, ममतेवेगळा–निराळा, गैरममतेचा, दयेवेगळा–निराळा, कृपाहीन–शून्य, अकृपालु, अकृप. अस्निग्ध, अस्नेह, स्नेहरहित–हीन, अप्रिय, निर्मम, अनुपकारी, अननुग्राहक, उपकारविमुख, उपकारविमन, उपकारशत्रु.

UNKINDLINESS, *n.* v. A. अमंगळपणाm. अमंगलत्वn. अशुभत्वn.

UNKINDLY, *a.* v. UNFAVORABLE. अशुभ, अमंगळ *or* ळ.

UNKINDLY, *adv.* v. A. विषम, कृपेवांचून, दयेवांचून, ममतेवाचून, गैरममतेने.

UNKINDNESS, *n.* v. A. अकृपा f. अवकृपा f. गैरममता f. गैरलोभm. अघृणि f. अदया f. अस्नेहm. निर्ममत्वn. अनुपकारm.

UNKNOWING, *a.* v. IGNORANT. अजाणता, नेणता, अज्ञान, अज्ञ, अप्रबुद्ध.

UNKNOWN, *a.* अनोळखी, अनोळखीचा, गैरमाहितीचा, अज्ञात, अविदित, अपरिचित.

2 *unheard of, unseen, &c.* न देखलेला न पाहिलेला, पाहिला न देखला, देखला ना ऐकला, अश्रुत *pop.* अनश्रुत, अदृष्ट, अगोचर, अप्रसिद्ध, अदृष्टश्रुत.

3—in algebra. अव्यक्त.

U. to, *without communication.* न कळतां, न समजतां, सांगितल्यावांचून, कळवल्यावांचून, जाणवल्यावांचून, कानावरघातल्यावांचून, &c. सागतां, न कळवतां, कानावर न घालतां, &c.

UNLAWFUL, *a.* सरकारीकायद्या बाहेरचा, गैरकायद्याचा, राजनियमविरुद्ध, राजाज्ञाविरुद्ध, विधिविरुद्ध, स्मृतिविरुद्ध, धर्मशास्त्रविरुद्ध, शास्त्रविरुद्ध, अस्मार्त, अशास्त्र, हराम, धर्मघ्न, उच्छास्त्र, अयथाशास्त्र.

UNLAWFULLY, *adv.* v. A. सरकारी कायदे मोडून–तोडून–सोडून–&c. शास्त्र तोडून–मोडून–&c.

UNLAWFULNESS, *n.* v. A. विधिविरुद्धता f. विधिविरोधm. शास्त्रविरुद्धता f. &c अशास्त्रता f.

UNLEARNED, UNLETTERED, *a.* विन पढलेला, अपढीक, अनक्षर, निरक्षर, अव्युत्पन्न, अविद्वान्, विद्यारहित, हीनविद्य, अकृताध्ययन, अनधीत, अपंडित, व्यक्षर, अज्ञान, अज्ञानी, अज्ञ, प्राकृत.

UNLEAVENED, *a.* विनखमिरी, विनफुगवलेला.

UNLESS, *con.* This conjunction may be idiomatically rendered in several ways. Ex. तुम्ही आल्यावांचून–तुम्ही आल्याखेरीज– &c. मी जाणार नाही I will not go unless you come, पाऊस न आला तर–पाऊस पडत नसला तर–&c. मी उद्यां येईन I will come to morrow unless it should be raining.

UNLICENSED, *a.* विनसनदी.

UNLIKE, *a.* सारखवत्या निगाळा–वेगळा, असमान, असम, असदृश, अतुल्य, विजातीय, विगुण, भिन्न, विलक्षण.

UNLIKELIHOOD, UNLIKELINESS, *n.* v. A. न व्हायाजोगेपणाm. असंभवm. असंभावना f. असंभूति f. असंगति f. असंगतत्वn.

UNLIKELY, *a.* v. IMPROBABLE. न व्हायाजोगा–जोगता–सारखा, विनव्हायाजोगा–&c. असंभव, असंभाव्य, दुःसंभाव्य, असंगत.

Unlikeness, *a.* v. A. असमता *f.* असाम्य *n.* असादृश्य *n.* अनुल्यता *f.*

Unlimited, *a.* v. Infinite. मोतादीवाचूनचा, मोनादी वेगळा-निराळा, अपार, असीम, अमर्याद, निरवधि.

To Unload, *v. a.* ओझें *n.*-&c. उतरणें-काढणें *g. of o.* खाली-रिता-&c. करणें.

To Unlock, *v. a.* कुलूप *n.* उघडणें-काढणें- *g. of o.*

Unlooked for, *a. unexpected.* अनपेक्षित, अलक्षित, अतर्कित, विनधोरणी, अगेवांचूनचा.

Unloveliness, *n.* v. A. असौंदर्य *n.* अलावण्य *n.* असौष्ठव *n.* &c.

Unlovely, *a.* असुंदर, अरम्य, अमनोहर, अप्रियंकर, असुष्ठु.

Unluckily, *adv.* v. A. दुर्दैवानें, दुर्दैवेंकरून, दुर्योगानें.

Unlucky, *a. not successful,* v. Unfortunate. निर्भाग्य, दुर्भाग्य, कंबखत, दग्धहस्त, दग्धहस्ती, दर्भा, अभद्र.

2 *not resulting in success,* v. Unfortunate. दुर्भाग्याचा, दुर्दैवाचा, अपयशाचा.

3 v. Inauspicious. अभद्र, अशुभ, अमंगल *or* ळ, दग्ध.

To Unmake, *v. a.* v. To Destroy. नाहींसा करणें, रद्द करणें.

To Unman, *v. a. deprive of the qualities of a man.* माणसानिराळा-वेगळा करणें, माणसानून उठवणें.

2 v. To Dispirit. पराक्रमभंग *m.*-पौरुषभंग *m.*-वीर्यभंग *m.*-धैर्यभंग *m.*-&c. करणें *g. of o.* पराक्रमहीन-हीनपराक्रम-&c. करणें.

Unmanageable, *n.* v. Irrestrainable. अनिवार, अनिवार्य, अनिर्वाह्य, असाध्य, दुरुपचार, दुर्धर्ष.

Unmanifested, *a.* अप्रकट *pop.* अप्रगट, अप्रसिद्ध, अप्रकाशित.

Unmanlike, Unmanly, *a.* v. Effeminate, Cowardly. पुरुषास अयोग्य, पुरुषानर्ह, पुरुषधर्मास अयोग्य.

Unmannerliness, *n.* v. A. गैरशिस्तपणा *m.* &c. गैरमाणुसकी *f.* अशिष्टता *f.* असभ्यता *f.*

Unmannerly, Unmannered, *a.* v. Rude. अशिष्ट, असभ्य, गैरशिस्त, गैरमाणुसकीचा, असभ्यवृत्ति.

Unmarked, *a. having no mark.* विनखुणेचा, निर्लक्षण, निश्चिह्न.

2 *unobserved.* अलक्षित, अनवलोकित, अनवेक्षित.

Unmarried, *a.* विनलग्नाचा, अवरठा, सडा, निवा, अविवाहित, अनुद्वाहित, निरूढ, अनूढ, अकृतविवाह, अज्ञातविवाह.

Unmatched, *a.* विनजोड्याचा, विनतोडीचा, विजोड, अप्रतिम, अद्वितीय.

Unmatured, *a.* कच्चा, हिरवा, अपक्व, हरित.

Unmeaning, *a.* अनर्थक, निरर्थक, अर्थानिराळा-वेगळा, अयथार्थ, पोकळ, रिकामा, रिकामका, अर्थरहित-शून्य-&c. रिता, उपरटप्पी, उपरटप्याचा, वायकरणी, वायकरणीचा, वागकळ, वायफट.

Unmeaningness, *n.* v. A. अनर्थकपणा *m.* निरर्थकपणा *m.* &c. आनर्थक्य *n.* अर्थराहित्य *n.* &c.

Unmeasured, *a.* विनमोजलेला, अपरिमित, अमित, अमोज, अप्रमित.

Unmeditated, *a.* अचिंतित, अपूर्वचिंतित, अपूर्वमनन.

Unmerciful, *a.* Cruel. निर्दय, दयेवेगळा-निराळा, दयाहीन-शून्य--&c. अकरुण, निष्करुण, अघृण.

Unmercifully, *adv.* v. A. निर्दयपणानें, दयेवांचून, दयासोडून.

Unmercifulness, *n.* v. A. निर्दयपणा *m.* &c. दयाहीनता *f.* दयाराहित्य *n.* दयाशून्यता *f.* &c.

Unmerited. See Undeserved.

Unmetaphorical, *a.* अलाक्षणिक, अनौपचारिक, अरूपक, अनारोपित.

Unmindful, *a. inattentive,* v. Careless. अनवधान, अनवधानी, असावधान, गाफील, प्रमादी.

2 *unconcerned,* v. Careless. निकाळजी, बेदरदी, बेफिकीर, निरपेक्ष.

Unmindfulness, *n.* v. A. I. गाफिलपणा *m.* अनवधानता *f.* अनवधान *n.* प्रमाद *m.*

2 निकाळजीपणा *m.* बेदरदीपणा *m*

Unmingled, Unmixed, *a.* विनमिसळ, विनभिसळीचा, निर्भेळ, केवल *or* ळ, अमिश्रित, असंकीर्ण.

2—grain. निखेड.

Unmolested, *a.* निरुपद्रव, निष्कंटक, उपद्रवरहित, अक्लेश, अज्ञातोपद्रव.

Unmoved, *a. remaining fixed,* v. Firm. न हालवलेला, &c. अस्थलांतरप्राप्त, अस्थानांतरप्राप्त, अस्थलांतरित, स्थिर.

2 *unaffected.* न द्रवलेला, &c. अमद्गद, अगद्गद.

3 *unchanged in purpose.* न वळवलेला, न वळलेला, न मानवलेला.

Unmusical, *a.* अपसुऱ्या, अपस्वर, विरवर, स्वरशून्य, रूक्ष *pop.* रूखा

Unmutilated, *a.* अव्यंग, सांग.

Unnamed, *n.* नांव न घेतलेला, अगृहीतनामा, अनुच्चारितनामा, अनामनिर्दिष्ट, अनाख्यात.

Unnatural, *a. contrary to natural feelings and affections.* मनुष्यधर्मावाहेरचा-वेगळा-निराळा, मनुष्यधर्मविरुद्ध, प्रतिकूल-&c. स्वधर्मविरुद्ध, स्वभावविरुद्ध, स्वजातिविरुद्ध, अयथामार्ग, अयथाधर्म, गैरमार्गाचा, गैररितीचा.

2 *contrary to the laws of nature, out of the course of nature.* सृष्टीच्या क्रमाच्यावाहेरचा, सृष्टिपद्धतिबाह्य-विरुद्ध, सृष्टिक्रमबाह्य-विरुद्ध, विलक्षण, गैरमार्गाचा, अमार्गाचा, गैररितीचा.

Unnecessarily, *adv.* v. A. कारणावांचून, गरजेवांचून, अगत्यावांचून, विनाकारण, जरूरीशिवाय, उगाच, उगींच, उगेंच.

Unnecessariness, *n.* v. A. अकारणोपणा *m.* नस्तेपणा *m.* निष्कारणत्व *n.* कारणराहित्य *n.* कारणाभाव *m.*

Unnecessary, *a.* v. Needless. विनजरूरीचा, विनाकारणाचा, अगत्यावांचूनचा, &c. अकारण *pop.* अकारणी, नस्ता, निष्कारण, अप्रयोजक, निष्प्रयोजन, अनवश्यक.

Unneighbourly, *a.* शेजारधर्मासवांकडा, शेजारधर्मानिराळा.

To Unnerve, *v. a. deprive of strength.* बळ *n.*-जोर *m.*- &c. मोडणें-नाहींसाकरणें *g. of o.* निर्बळ-अबळ-बलहीन-&c. करणें.

Unnumbered, *a.* v. Innumerable. अगणित, असंख्यात.

Unobjectionable, *a.* v. Unimpeachable. अदूष्य, अदूषणीय, निर्बाध, अबाधित, निर्वाच्य.

Unobserved, *a.* न पाहिलेला, अलक्षित, अनवलोकित, अनिरीक्षित.

Unobstructed, *a.* विनअटकावाचा, विनहरकतीचा, न रोधलेला, निर्विघ्न, अविघ्न, निरर्गल, अप्रतिबंध, निष्प्रतिबंध, अबाधित, अबाध, अप्रतिबंधित, अप्रतिबद्ध, अरुद्ध, अनवरुद्ध, अरोधित, अप्रतिरुद्ध.

Unobtainable, *a.* मिळवायास अशक्य-&c. अप्राप्य, अलभ्य, असाध्य, दुर्लभ, दुर्मीळ, अनागम्य.

Unobtained, *a.* न मिळवलेला, अप्राप्त, अलब्ध, असंपादित, असंपन्न, अनापन्न, अनाप्त.

Unoccupied, *a.* v. Unemployed. रिकामा, रिकामका, रिता, खाली, निष्कर्म, निरुद्योग.

Unoffending, *a.* v. Innocent, Inoffensive. अनपराधी, निरपराधी.

Unopened, *a.*—bales, or packages. न उघडलेला, विनउघळेला, सबंध.

Unopposed, *a.* v. Unobstructed. न रोधलेला, &c. अप्रतिबंध, निष्प्रतिबंध, अप्रतिबंधित, अवारित, अनिवारित.

Unorganized, *a.* v. Inorganic. निरवयव.

2 *not yet arranged.* बंदोबस्त न झालेला, अजातव्यवस्थ, अकृतव्यवस्थ.

Unornamented, *a.* v. Plain. अलंकारावेगळा-निराळा, अनलंकृत, अभूषित, अमंडित.

UNOSTENTATIOUS, *a.* विनडौलाचा, विनआवाचा.

UNORTHODOX. See HETERODOX.

UNOWNED, *a.* निवारशी, निवारशीक, निवारीश, अस्वामी, अस्वामिक.

To UNPACK, *v. a. open and take out.* सोडणें, काढणें, उपसून काढणें.

UNPALATABLE, *a. untasteful,* v. TASTELESS. बेचव, बेमजा, अस्वादु, अरूचिकर.

2 v. DISAGREEABLE. नावडता, नावड, अरूच्य, अरूचिर.

UNPARALLELED, *a.* v. UNEQUALLED. अतुल, अतुल्य, अप्रतिम, अनुपम, निरूपम, अपूर्व.

UNPARDONABLE, *a.* माफकरायास अयोग्य-अशक्य-&c. गैरमुलाह्याचा, क्षमानर्ह, असोढव्य, क्षमानुचित

UNPARDONED, *a.* विनसोडलेला, विनमाफीचा, अदंडमुक्त, अमुक्तशासन.

UNPARTICULARIZED, *a.* अविवक्षित, अविशेषित, अनवच्छिन्न, अव्यवच्छिन्न.

UNPASSED, *a* —a bill, &c. गैररूजू, गैरमंजूर, नामंजूर.

UNPAUSING, *a.* v. CONTINUAL. अविराम, निरंतर.

UNPERCEIVABLE, *a.* v. IMPERCEPTIBLE. अगोचर, इंद्रियागोचर, अलक्ष्य, दुर्लक्ष्य.

UNPERCEIVED, *a.* न पाहिलेला, लक्षांत न आलेला, &c. अलक्षित.

UNPERFORMED, *a.* न केलेला, &c. अकृत, असाधित, असंपादित, अनिर्वाहित.

UNPERSUADABLE, *a.* असमजुती *or* त्या, असमजुतीचा, दुराकलनीय.

UNPERTURBED, *a.* न क्षोभवलेला, अक्षुब्ध, निरूद्विग्न, अनुद्विग्न.

UNPHILOSOPHIC, UNPHILOSOPHICAL, *a.* पदार्थज्ञानशास्त्रविरूद्ध, तत्वज्ञानशास्त्रविरूद्ध, अयुक्तीचा, अयुक्तिक, अयुक्तिसिद्ध, तर्कशास्त्रासिद्ध.

UNPIECED, *a. not made up of pieces.* एकसंध, एकसंधो, अखंड, सलग.

To UNPIN, *v. a.* टांचणी *f.*-&c. काढणें *g. of o.*

UNPLEASANT, *a.* v. DISAGREEABLE. नावडता, नावडा, नावडीचा, अप्रीतीचा, अप्रिय, विषम.

UNPLOUGHED, *a.* न नांगरलेला, विननांगरलेला, विननांगरी, अकृष्ट, अहल, अहल्य.

UNPOETIC, UNPOETICAL, *a.* कविताशास्त्रविरूद्ध, कविताशास्त्रासिद्ध, छंदश्शास्त्राननुयायी.

UNPOISONOUS, *a.* विनविखाचा, निर्विष, अविष, गोडा.

UNPOLISHED, *a. unelaborated.* अपरिष्कृत, असंस्कृत, साधा.

2 *impolite,* v. RUDE. असभ्य, अशिष्ट, गैरसाळ.

UNPOLLUTED, *a.* अदूषित, अभ्रष्ट, निर्दूषित, निर्मल.

UNPOPULAR, *a.* लोकांना नावडता-नावडा, लोकांचे नावडीचा, लोकांचेना पसंतीचा, &c. लोकाप्रिय, जनाप्रिय, अलौकिक, लोकाग्राह्य.

UNPOPULARITY, *n.* v. A. लोकांचा नावडतेपणा *m.* &c. लोकाप्रियता *f.* जनाप्रियता *f.* लोकाग्राह्यता *f.*

UNPOUNDED,—rice, &c. असडा, असडी.

UNPRACTISED, *a.*—of persons. गैरसापरलेला, गैरवहिवाटलेला, अनभ्यासी, अनभ्यस्त, कोरा, नवखा, नवा, गैरसाळ.

UNPRECEDENTED, *a.* अपूर्व, अज्ञातपूर्व.

UNPREJUDICED, *a.* v. IMPARTIAL. विनगांठीचा, विनभटीचा, विनअटीचा, निर्ग्रंथ, विनपिळ्याचा.

UNPREMEDITATED, *a.* अचिंतित, अकल्पित, अपूर्वकल्पित, अपूर्वचिंतित.

UNPREPARED, *a.* विनतयारीचा, तयारीवांचूनचा, नामुरत्तद *or* मुस्तेद, असिद्ध.

UNPRESCRIBED, *a.* विधीवेगळा-निराळा, अविहित, अनुक्त, अविधुक्त, अवैध, अचोदित, अविधिप्रोक्त.

UNPRETENDING, *a.* v. HUMBLE. विनबिरदी, विनबाण्याचा.

UNPREVENTABLE, *a.* अनिवार्य, अनिवार.

UNPREVENTED, *a.* नवारलेला, अनिवारित, अवारित

UNPRINCIPLED, *a.* v. WICKED. दुराचारी, दुराचरणी, दुर्वृत्त, बदफैल, सदसद्विचारी, सदसद्विचाररहित-शून्य, सदसद्विवेकी, सदसद्विवेकी

UNPRODUCTIVE, *a* —of soil. नापीक, निपिकी, विननिपजी

2 v. EMPTY, FRUITLESS. कोरडा, निरर्थक, निष्फल, अजनक, फलाजनक, लाभाजनक.

UNPROFITABLE, *a.* विननफ्याचा, विनहाशिलाचा, विनफायद्याचा, विनकिफायतीचा, &c. कोरडा, अनर्थक, निरर्थक, लाभाजनक, फलाजनक.

UNPROFITABLENESS, *n.* v. A. कोरडेपणा *m.* निरर्थकपणा *m.* आनर्थक्य *n.* फलराहित्य *n.* फलशून्यता *f.*

UNPROFITABLY, *adv.* v. A. फळावांचून, हाशिलावांचून, &c. व्यर्थ, फुकट, नाघाणी *or* नी.

UNPROHIBITED, *a.* v. UNFORBIDDEN. न निषेधलेला, गैरमनाईचा, अनिषिद्ध.

UNPROPITIABLE, *a.* v. INEXORABLE. दुराराध्य, दुर्वश.

UNPROPITIOUS, *a.* v. INAUSPICIOUS. अशुभ, अमंगल *or* ळ, अननुकूल, अनिष्ट, विषम, दग्धहस्त.

UNPROPITIOUSNESS, *n.* v. A. अमंगळपण *n.* अशुभ *m.* अननुकूलता *f.* अशुभता *f.* वैषम्य *n.* अनिष्टता *f.*

UNPROPORTIONATE, UNPROPORTIONED, *a.* v. DISPROPORTIONATE. विनप्रमाणाचा, अप्रमाणाचा, असमतोल, असमप्रमाणक.

UNPROSPEROUS, *a.* v. UNFORTUNATE. दुर्भाग्य, दुर्भागी, अभागी, हतभाग्य, अभद्र, अकृतार्थ, अकृतकृत्य, अयशस्वी, अकल्याणी, दग्धहस्त, अश्रीमान्.

UNPROSPEROUSNESS, *n.* v. A. दुर्भागीपणा *m.* अभागीपणा *m.* &c. दुर्भाग्यता *f.* अकृतार्थता *f.* कार्यासिद्धि *f.* अर्थासिद्धि *f.* अश्रेय *n.* अकल्याण *n.*

UNPROTECTED, *a.* विनआश्रयाचा, आश्रयावेगळा-निराळा, विनसावलीचा, अनाश्रय, निराश्रय, निराश्रित, अनाश्रित, अनाथ, उघडा, निजोर, अनावृत.

UNPROVED, *a. not established.* विनशाबूत, नाशाबूत, विनलागू, असिद्ध, अनुपपन्न, अप्रतिपादित, अनुपपादित, असमर्थित.

2 *untested.* न ताडलेला, विनताडलेला, अपरीक्षित.

UNPROVOKED, *a.* विनचिडवणीचा, विनखवंडाळीचा, विनआगळिकीचा, विनकुरापतीचा.

UNPUBLISHED, *a.* उघड न केलेला, अप्रसिद्ध, अप्रकट *pop.* अप्रगट.

UNPUNISHABLE, *a.* दंडकरायास अयोग्य-अशक्य, अदंड्य, अदंडनीय, दंडनानर्ह, दंडनायोग्य, अताड्य, अताडनीय, अशास्य, &c

UNPUNISHED, *a.* न दंडलेला, अदंडित, अताडित, अशासित, अदंड.

UNQUALIFIED, *a.* v. UNSUITABLE. अयोग्य, नालायक, अनुपयुक्त, अक्षम, अगुणसंपन्न, अयोग्यतासंपन्न.

2 *not restricted by exceptions.* मर्यादारहित, प्रतिबंधरहित, निरवधिक, विनकसरीचा, विनतरीचा, विनतकरारीचा, अनाक्षेप.

UNQUENCHABLE, *a.* न विझवायाचा, &c. अशमनीय, अप्रशमनीय, निर्वापनाशक्य, निर्वापनानर्ह.

UNQUENCHED, *a.* न विझवलेला, अशमित, अनिर्वापित.

UNQUESTIONABLE, *a.* v. CERTAIN. निस्संशयाचा, निस्संशय, निस्संदिग्ध.

UNQUIET, *a.* शांती वेगळा-निराळा, अस्वस्थ, अशांत, शांतिहीन-शून्यरहित, होनशांति, विनचैनीचा.

UNQUIETNESS, *n.* v. A. अस्वस्थपणा *m.* अशांतपणा *m.* अशांति *f.* शांतिराहित्य *n.* &c.

To UNRAVEL, *a. disentangle, free from complication.* उकलणें, उगवणें, उलगडणें, उलगडा *m.*-उकल *m.*-उगवणी *f.*-फाड *m.*-&c. करणें *g. of o.* गुंता *m.*-&c. काढणें-सोडवणें *g. of o.*

UNRAVELLED, *p. v.* V. उकललेला, उलगडलेला, &c. उकलीव.

UNREADINESS, *n. v.* A. 1. नातयारी *f.* विनतयारी *f.* असिद्धि *f.*

UNREADY, *a. not prepared.* नातयार, विनतयारीचा, असिद्ध, नामुस्ताद *or* मुस्तेद.

2 *not prompt, not quick, &c.* नातयार, असिद्ध, अधुरा.

3—learning, &c. मलिन *pop.* मळीण, मजीन, अनुपस्थित.

UNREAL, *a. v.* ILLUSORY खोटा, खोटसाळ, अतात्विक, अवास्तविक, अवास्तव, अतथ्य, अनृत, असत्, असत्य, अविद्यमान, अमूर्तिमान्, आभासात्मक, कृत्रिम

UNREALITY, *n. v.* A. खोटेपणा *m.* अवास्तविकपणा *m.* &c. अवास्तवत्व *n.* अतात्विकत्व *n.* अतथ्यता *f.* अविद्यमानता *f.* असत्ता *f.*

UNREASONABLE, *a.* गैरवाजबी, अवाजबी, गैरमार्गाचा, गैररितीचा, गैरहिशेबाचा, अयोग्य, असमंजस, अवास्तविक, अवास्तव, असंबद्ध, असंगत, अयुक्तिक, अयुक्तिसिद्ध, अयुक्तीचा, अन्यायी, अनीतीचा, अवघड.

2 See EXCESSIVE.

UNREASONABLENESS, *n. v.* A. 1. गैरवाजबीपणा *m.* असमंजसपणा *m.* &c. अयोग्यता *f.* असंबद्धता *f.* असंगतत्व *n.* असमंजस्य *n.* अयुक्ति *f.* अमार्ग *m.* अनीति *f.* युक्तिविरुद्धता *f.*

UNREASONABLY, *adv.* v. A. 1. गैरवाजबी, गैरमार्गाने, गैररितीने, गैरहिशेबाने, असमंजसपणाने, अन्यायाने.

UNRECEIVED, *a.* अप्राप्त, अलब्ध, अनुपात्त.

UNRECOMPENSED, *a.* अप्रतिफलित, अप्राप्तफल.

UNRECORDED, *a.* न लिहून ठेवलेला, अपटारूढ, अलेख्यारूढ, अलिखित.

UNREFINED, *a. not purified.* न शोधलेला, अशोधित, अविशोधित.

2 See RUDE, BARBAROUS.

UNREFLECTING, *a. v.* INCONSIDERATE. अविचारी, अविचारशील, असमंजस.

UNREFRESHED, *a.* ताजा न केलेला, अश्रांत, अनष्टश्रम, अगतश्रम, अच्छिन्नक्लांति.

UNREFUTED, *a.* न खंडलेला, अखंडित, अप्रत्याख्यात, अनिराकृत.

UNREGARDED, *a. v.* DISREGARDED. उपेक्षित, अनपेक्षित, अवमानित.

UNREGENERACY, *a.* मूळची पापदशा *f.* मूळची पापस्थिति *f.* अपुनर्जातत्व *n.*

UNREGENERATE, *a. not renewed in heart.* मूळच्या पापदशेचा, मूळच्या पापस्थितीचा, अपुनर्जात, अपरिवृत्तमनस्क.

UNREGISTERED, *a.* न लिहून ठेवलेला, विननोंदलेला, अपटारूढ, अलेख्यारूढ.

UNRELENTING, *a. v.* CRUEL. विनकळवळ्याचा, कठोण, कठोर, कडवा, अवीट, पाषाणहृदय, अयोहृदय, निर्द्रवहृदय.

UNREMEMBERED, *a.* आठवण नठेवलेला, अस्मृत.

UNREMITTING, *a.* एकसारखा चालणारा-चाललेला, ढिला न होणारा—न झालेला, विनढिलाईचा, एकनेटाचा, संततसनान.

UNREMITTINGLY, *adv. v.* A. एकटक, एकसारखा, एकसाहां, एकसोय.

UNREPEALED, *a.* रद्द न केलेला, अलुप्त, अज्ञातलोप.

UNRESERVED, *a. v.* FRANK, OPEN. असंकोची, असंकोचशील, खळबळीत.

2 *without any thing kept back.* निश्शेष, निस्तोष, पुरा, पूर्ण, निर्विकल्प, अनन्यभावाचा, विनदिक्कतीचा.

UNRESERVEDLY, *adv.* संकोचावांचून, संकोचरहित, मोकळ्यामनाने, मनमोकळेंकरून, निःसंकोच.

2 निस्तुक, निस्तोष, निश्शेष, पुरतेपणीं, अनन्यभावाने.

UNRESISTING, *a.* अनिवारक, अनिवारणकर्ता, अप्रतिकारकर्ता.

UNRESOLVED, *a. undetermined.* अकृतनिश्चय, अकृतसंकल्प.

UNRESPECTED, *a.* अनादृत, अमानित, अनादरयुक्त.

UNRESTRAINED, *a. uncurbed, uncontrolled.* बेबंद, बेकैद, बेलगाम, अनावर, अनावृत, अनियत, अनिवारित, उच्छृंखल *pop.* उत्संकळ *or* खळ, अनर्गळ *or* ळ, निरर्गळ, निरंकुश, अवकळ, अयंत्रित, निर्यंत्रित, अनियंत्रित, अनाड, अवढ, विशृंखल.

2 *unreserved, free, easy, familiar, &c.* विनसंकोचाचा, संकोचावाचूनचा, असंकोचाचा, खुलाशाचा, संकोचरहित, खळबळीत.

UNREVEALED, *a.* प्रसिद्धनकेलेला, अप्रसिद्ध, अप्रकट *pop.* अप्रगट, अनाविष्कृत.

UNREVISED, *a.* शोध न केलेला, विनशोधलेला, अशोधित.

UNREWARDED, *a.* प्रतिफळ नदिलेहेला, अप्रतिफलित.

UNRIGHTEOUS, *a.*—of persons. अधर्मी, अधर्मिष्ठ, अधर्मनिष्ठ, अधार्मिक, अधर्मचारी, पापाचारी, अन्यायी, अनीतिमान्.

2—of acts, &c. अधर्माचा, अन्यायाचा, अन्याय्य, अयथान्याय, अयथार्थ.

UNRIGHTEOUSNESS, *n.* अधर्म *m.* अनीति *f.* अन्याय *m.* अधर्माचार *m.* अन्यायाचार *m.* अधर्माचरण *n.* &c.

UNRIPE, *a.* विनपिकलेला, कच्चा, हिरवा, अपक्व, आम, हरित, अपक्वदशापन्न.

UNRIPENESS, *n. v.* A. कच्चेपणा *m.* हिरवेपणा *m.* &c. अपक्वता *f.*

UNRIVALLED, *a.* v. UNEQUALLED. विनसरीचा, अनुपम, निरुपम, अतुल, अतुल्य, अप्रतिम.

UNRIVALLEDNESS, *n. v.* A. अनुपमता *f.* निरुपमता *f.* आनुपम्य *n.*

To UNROOF, *v. a.* उस्तरणें, उतरणें, उलगडणें, पाणझरण *n.* काढणें *g. of o.*

UNRUFFLED, *a. v.* CALM. संथ, संत, अक्षुब्ध.

UNRULINESS, *n. v.* A. शिरजोरपणा *m.* बेहुकमीपणा *m.*

UNRULY, *a. v.* INSUBORDINATE, LICENTIOUS. शिरजोर, बेहुकमी, बेलगामी, बेकैद, अशिष्ट, दुःशासन.

UNSAFE, *a.* भयाचा, जोखमाचा, सभय, अनिर्भय, अनिष्कंटक.

UNSAFENESS, UNSAFETY, *n. v.* A. भय *n.* जोखीम *n.* सभयता *f.*

UNSAID, *a.* नसांगितलेला, अकथित, अनुक्त, अभाषित.

UNSALEABLE, *a.* विकायास अयोग्य-अनुपयोगी-नालायक, अविक्रेय, अपण्य.

UNSALTED, *a.* अळणी, अलवण, अलवणी.

UNSANCTIFIED. See UNHOLY.

UNSATISFACTORY, *a.* गैरखातरीचा, विनखातरीचा, विनपसंतीचा, अनिश्चायक, अनिर्णायक.

UNSATISFIABLE, *a. v.* INSATIABLE. अतोषणीय, अतर्पणीय, अतर्प्य, असंतर्प्य, अनातृप्य.

UNSATISFIED, *a.* न पुरलेला-धालेला, विनपुरलेला, &c. अतृप्त, अतर्पित, असंतर्पित, असंतृप्त.

UNSATISFYING, *a.*—an article of food. निपुरवठ्याचा, विनपुरवठ्याचा.

UNSAVORINESS, *n. v.* A. 1. बेचवपणा *m.* निचवपणा *m.* स्वादराहित्य *n.*

UNSAVORY, *a. v.* INSIPID. बेचव, बेमजा, अस्वादु, अस्वादिष्ट.

2 See DISAGREEABLE.

To UNSAY. See To RETRACT.

To UNSCREW, *v. a.* मळसूत्र *n.* काढणें *g. of o.* उखळणें.

UNSCRIPTURAL, *a.* अशास्त्र, शास्त्रविरुद्ध, अयथाशास्त्र, उच्छास्त्र, अशास्त्रीय, अशास्त्रसिद्ध, अशास्त्रोक्त, अवेदोक्त, &c.

UNSCRUPULOUS, *a.* बेशक, विनदिक्कतीचा, विनदिक्कती, निश्शंक, अशंक, शंकाहीन-रहित, अज्ञातशंक.

To UNSEAM, *v. a. open the seams.* उसवणें, उधडणें, उस्तरणें.

UNSEARCHABLE, *a. inscrutable,* v. INCOMPREHENSIBLE. अकळ, अतर्क्य, दुर्ज्ञेय, दुर्लक्ष्य.

UNSEASONABLE, *a.* अवेळेचा, अकाळाचा, बेवक्ताचा, अवकाळा *or* ळ्या, अवेळ्या, अकाळ्या, अकाल, आकालिक, अकालीन, अप्राप्तकाल, अप्राप्तकालिक, असामयिक, समयानुचित, असमयोचित, प्रसंगानुचित, अयथाकाल,

अनवसर, अप्रसंग, असमय, अकालप्राप्त, अप्रसंगप्राप्त, &c अप्राप्तप्रसंग, अप्राप्तकाल, &c. अनवसरपठित, अकालसदृश, असमयानुरूप.

U. time. अवेळ *f.* अवकाळ *m.*

UNSEASONABLENESS, *n.* v. A. बेवक्तो *f.* असमय *m.* अनवसर *m* असमयानुरूप्य *n.* असमयौचित्य *n.* अप्रसंगौचित्य *n.* अकालसादृश्य *n.* अकालप्राप्तता *f.* &c.

UNSEASONABLY, *adv.* v. A. अवेळीं, अकाळीं, अवकाळीं, अयथाकाल, अप्रसंगानुसार, अकालानुसार, अप्रसंगोपात्त.

UNSEASONED, *a.*—wood, &c नवळसावलेला, विनवळसावलेला.

2—food, &c. विनमसाल्याचा.

UNSEEMLY, *a.* अयोग्य, नालायक, नालाजीम, गैरशिस्त

UNSEEN, *a.* नदेखलेला, अलोकित, अनवलोकित, अदृष्ट.

2 See INVISIBLE.

UNSELFISH, *a.* अस्वार्थी, अस्वार्थदृष्टि, अस्वार्थतत्पर, अलाभदृष्टि.

UNSENT, *a.* विनधाडलेला, अप्रेरित, अप्रेषित.

UNSEPARATED, *a.* नभेदलेला, अविछिन्न, अनवच्छिन्न, अपरिछिन्न.

UNSERVICEABLE, *a.* निरूपयोगी, अनुपयोगी, काम नून गेलेला, नाकारा, अनुपयुक्त, निरूपयुक्त, कार्यासक्षम.

UNSERVICEABLENESS, *n.* v. A. निरूपयोगीपणा *m.* अनुपयोगीपणा *m.* नाकारेपणा *m.*

UNSETTLED, *a. undecided.* फैसला न झालेला, विननिवाड्याचा, विनठरावलेला, अनिर्णीत, अनिश्चित, अनिर्धारित, अनवधारित.

2 *unfixed, unarranged, &c.* विनबंदोबस्ताचा, अव्यवस्थेचा, अव्यवस्थित, अनियमित, अजातव्यवस्थ, अकृतव्यवस्थ.

3 *variable, changeable.* चंचल *or* ळ, अस्थिर, अधीर.

UNSETTLEDNESS, *n.* v. A. 1. हिलगड *f.* अनिश्चय *m.* अनिर्णय *m.* अनिर्धार *m.* अनियम *m.*

2 विनबंदोबस्ती *f.* अव्यवस्था *f.*

3 चंचळपणा *m.* अस्थिरपणा *m.* अस्थिरता *f.*

UNSHACKLED, *a.* v. FREE विनबेडीचा, बंदावेगळा-निराळा, विशृंखल.

UNSHAKEN, *a.* न हालवलेला, अचलित, अक्षोभ, अस्खलित.

2 See FIRM.

To UNSHEATH, *v. a.* म्यानानिराळा-वेगळा करणें, उसपणें *or* उपसणें, सळ *m.* सोडणें *g. of o.*

UNSHELLED, *a.* न सोललेला, विनसोललेला, असोला, निसोला.

UNSHELTERED, *a.* विनआस्र्याचा, अनाश्रय, निराश्रय, निराश्रित, उघडा.

UNSHOD, *a. having no shoes.* विनजोड्याचा, विनपायतण, अनवाणी, अनवाहणी.

UNSIGHTLY, *a.* v. UGLY. अदेखणा, बेढब, विशोभित, नेत्रत्रासक.

UNSKILFUL, UNSKILLED, *a.* v. AWKWARD. नाकसबी, आडकसबी, अनाडी, अकुशल, अदक्ष, अपटु, हीनकौशल्य, अदक्षिण, अकारू, अनिष्णात, अनिपुण, कौशल्यहीन-रहित-शून्य.

UNSKILFULNESS, *n.* v. A. नाकसबीपणा *m.* अनाडीपणा *m.* &c. अकौशल *n.* अदक्षता *f.* &c. कौशल्यहीनता *f.*

UNSLOPING, *a.* निढाळ, विनढाळ, विनढाळाचा.

UNSMEARED, *a.* विनमाखलेला, निर्लिप्त, अलिप्त, अज्ञातलेप.

UNSOCIABLE, UNSOCIAL, *a.* माणुसघाण्या, माणुसगंधारा, माणुसगंध्या, एकलकोंडा, एकलकोट, एकलटिका, एकाड.

UNSOLD, *a.* विनविकलेला, विनखपाचा, अविक्रीत.

UNSOLDERED, *a.* निडांका, विनडांकी, विनडांकाचा.

UNSOLICITED, *a.* विनमागितलेला, अप्रार्थित, अयाचित.

UNSOLICITOUS, *a.* v. UNANXIOUS. निकाळजी, बेदरदी, अनास्थ, निश्चित.

UNSOUGHT, *a. not searched for.* विनशोधलेला-धुंडलेला-हुडकलेला-&c. अनन्वेषित, अमार्गित.

2 See UNSOLICITED.

UNSOUND, *a. defective, impaired, infirm, not in good condition,* v. FAULTY, FLIMSY, WORTHLESS. खोडीचा, ऐबाचा, खोडकर, ऐबदार, सदोष, लेचापेचा, लुकसान *or* नुकसान, नादान, फुसका.

2—of members or faculties, and of persons or animals; *wanting in tone, power, &c.* अधू, अक्षम *pop.* अक्षम.

3 fig. *hollow, insincere, &c.* v. EMPTY, FALSE. कुजका, पोकळ, रिकामा, रिकामका, रिता.

4 See HETERODOX. 5 (of arguments, reasoning, &c.) *not valid, just, &c.* असमंजस, असमर्पक, अयुक्तिक, अयुक्तिसिद्ध, युक्तिविरुद्ध, अनर्थक.

UNSOUNDNESS, *n.* v. A. 1. खोडकरपणा *m.* &c. ऐबदारी *f.* सदोषता *f.*

2 अधूपणा *m.* अक्षमपणा *m.* अक्षमता *f.*

3 कुजकेपणा *m.* पोकळपणा *m.* रिकामेपणा *m.* &c.

5 असमर्पकपणा *m.* असमंजसपणा *m.* अयुक्तिकत्व *n.* अयुक्ति *f.*

UNSPEAKBLE, *a. ineffable.* अवाच्य, अवचनीय, अनिर्वचनीय, अनिर्वाच्य, अकथ्य, अकथनीय, वचनागोचर, कथनागोचर, शब्दागोचर, वर्णनातीत, शब्दातीत, वर्णनाविषय, शब्दाविषय.

UNSPECIFIED, *a.* अविशेषित, अव्यवच्छिन्न, अनुद्दिष्ट, अनिर्दिष्ट, अविवक्षित,

UNSTABLE, UNSTEADFAST, *a. not fixed,* v. RICKETY. अस्थिर, अध्रुव.

2 fig. *fickle, inconstant,* v. CHANGEABLE, IRRESOLUTE. अस्थिर, अधीर, क्षणिकचित्त, क्षणिकबुद्धि, अस्थिरचित्त, अस्थिरमनस्क.

UNSTABLENESS, UNSTEADFASTNESS, *n.* v. A. अस्थिरता *f.* अध्रुवता *f.*

2 अधीरपणा *m.* अस्थिरता *f.* अस्थिरबुद्धि *f.* अनिष्ठा *f.* अस्थैर्य *n.*

UNSTEADINESS, *n.* v. A. 1. चंचळपणा *m.* अस्थिरता *f.*

2 अस्थैर्य *n.* चांचल्य *n.*

UNSTEADY, *a.* v. IRRESOLUTE. चंचळ, अस्थिर, अधीर, अधैर्य.

2 *mutable, variable,* v. CHANGEABLE. चंचळ, अस्थिर.

UNSTUDIED, *a. unpremeditated.* अकल्पित, अपूर्वकल्पित.

UNSTUDIOUS. *a.* अनभ्यासी, अध्यासंगी, अनध्ययनी, अनध्ययनशील.

UNSUBDUED, *a.* अजिंकलेला, अजित, अवश, अवशीभूत, अवशीकृत, अदांत, अदमित.

2—the passions or flesh; *or* attributively. अशात, अप्रशांत, अजितेंद्रिय, अवशात्मा.

UNSUBJECTED, *a.* v. UNSUBDUED. अजित, अवश.

UNSUBSTANTIAL, *a. slight, flimsy, &c.* निर्जीव, पोकळ, फुसकुला, फुसका, निःसत्व, निःसार, असार, रिकामा, रिकामका, रिता.

2 v. UNREAL. अवास्तविक, अवास्तव, अमूर्तिमान्, मायुसम.

UNSUCCESSFUL, *a.*—of persons. अकृतकृत्य, अकृतार्थ, अजयी, अप्राप्तार्थ, अप्राप्तयश, अश्रीमान्, अनर्थसिद्ध, अनभीष्टसिद्ध, अनिष्टसिद्ध.

2—of measures, &c. असफल, निष्फल, अफल, अकार्यसंपादक, अगुणावह.

UNSUCCESSFULLY, *adv.* v. A. कार्य केल्यावांचून, जय न मिळवतां, सिद्धीस गेल्यावांचून.

UNSUITABLE, UNSUITED, *a. unfit, not adapted.* अयोग्य, अनुपयोगी, निरूपयोगी, नालायक, अयुक्त, अनुपयुक्त, निरूपयुक्त, निरूपयोग, अनुचित, विलग.

2 *incongruous,* v. INCONSISTENT. अनुपयोगी, अनुपयुक्त, विजोड, विलग, असंगत, अनन्वित.

UNSUITABLENESS, *n.* v. A. 1. अनुपयोगीपणा *m.* निरूपयोगीपणा *m.* नालायकी *f.* अयोग्यता *f.* अनुपयुक्तता *f.* अनुपयोगिता *f.* अनौचित्य *n.*

2 विजोडपणा*m.* असंगति *f.* अनन्वय*m.*

UNSULLIED, *a.* विनडाग, निष्कलंक, कलंकरहित-हीन-&c. निर्दूषित, निर्दोष, निर्मल, स्वच्छ.

UNSUPPORTED, *a. not upheld.* आधारावांचूनचा, विनआधारी, विनआधाराचा, निराधार, अनवलंब, अनालंब.

2 *not assisted.* विनपाठवळाचा, विनपाठपुराव्याचा.

UNSURPASSED, *a.* अनतिक्रांत, अनतिक्रमित, अक्रांत, अनुल्लंघित, अनुत्तर, अपूर्व.

UNSURROUNDED, *a.* न वेढलेला, विनवेढलेला, अनावृत, अवेष्टित, अपरिवेष्टित

UNSUSPECTED, *a.* विनसंशयाचा, अशंकित, अनाशंकित, असंदिग्ध.

UNSUSPECTING, *a.* v. SIMPLE. भोळा, साळाभोळा.

UNSUSPICIOUS. *a.* विनभरमी, विनभरमाचा, विनगुमानाचा, बेबहमी, असंशयी, अकुनकी, अशंकी, अशंकाशील, असंशयशील.

UNSWEPT, *a.* विन झाडलेला, असम्मार्जित.

UNSYSTEMATICAL, *a.* विनबेताचा, विनबंदोबस्ताचा, बेबंद.

UNTAINTED, *a. not putrescent.* विनलागलेला, विनलागरा, विनघाणीचा, विनगंधीचा, अगंधयुक्त.

2 v. UNSULLIED. अदूषित, निष्कलंक.

UNTAMEABLE, *a.* अदम्य, अदमनीय, अवश्य, दुर्दम, दमनाशक्य.

UNTAMED, *a.* वठणीस न आणलेला, अवश, अदांत, अदमित.

UNTARNISHED, *a.* विनविटलेला, विनडागलेला, अजानकलंक.

UNTASTED, *a.* विनचाखलेला, अनास्वादित.

UNTAUGHT, *a.* v. ILLITERATE अशिक्षित, अशिष्ट.

UNTEACHABLE, *a. indocile.* दुःशिक्ष्य, दुःशिक्षणीय, दुर्बोध.

UNTENABLE, *a.*—a post, fortress, &c. राखायास अयोग्य-अशक्य-&c. अरक्षणीय, अरक्ष्य, रक्षणानर्ह, रक्षणाशक्य.

2—doctrine, &c. अस्थापनीय, अप्रतिपाद्य, अपतिपादनीय, असमर्थनीय.

UNTENANTED, *a.* v. EMPTY. रिकामा, खाली.

UNTHANKFUL, UNTHANKFULNESS. See UNGRATEFUL, INGRATITUDE.

UNTHINKING, *a.* v. INCONSIDERATE. अविचारी, अविवेकी.

UNTHINKINGLY, *adv.* v. A. अविचाराने, विचार केल्यावांचून, विचार न करितां, उगा, उगाच, उगींच, उगेंच, अकल्पित, अचिंतित.

UNTHORNY, *a.* विनकांट्याचा, अकंटक, निष्कंटक, कंटकरहित-&c.

UNTHRIVING. See UNPROSPEROUS.

UNTIDINESS, *n.* v. A. विनचापचोपी *f.* गबाळीपणा*m.*

UNTIDY, *a.* v. SLOVENLY. विनचापचोपीचा, विनचापचोप्या, चापचोपी वेगळा-निराळा, गबाळी *or* ळ्या.

To UNTIE, *v. a. loosen, unbind.* सोडणें, मोकळा-&c. करणें, फेडणें, मोचन*n.*-&c. करणें *g. of o.*

UNTIED, *p.* v. A. सोडलेला, फेडलेला, &c.

UNTIL, *prep.*—of time. जंव *or* जों *or* जौं, जोंवर, जोंपर्यंत, जोंपावेतों, पर्यंत, पावेतों, तों, तंव, तोंपर्यंत, तोंपावेतों, तितपर्यंत, तितपावेतों, मर्याद (in comp. as वर्षमर्याद), तावत् (in comp. as तात्कालं), तावत्पर्यंत, अंत (in comp. as मरणांत), अवधि (in comp. as वर्षावधि).

2—of dates or time; *up to.* तागाईत.

From (a certain date) till (a certain date). इस्तकबील तागाईत (as इस्तकबोलमार्च तागाईत मे from March till May).

UNTILLED, *a. uncultivated.* विनलागवडीचा, विनलावणीचा, नाकीदं, पडीत, पडसर, अकृष्ट.

UNTIMELY, *a.* v. UNSEASONABLE. अवकाळा *or* ळ्या, अकाल, अकालिक, आकालिक, अकालीन, अकालज, असामयिक.

UNTINNED, *a.*—culinary utensil. निकल्हा *or* ल्ही.

UNTIRING See INDEFATIGABLE.

UNTO, *prep.*—of place or time. पावेतों, पर्यंत, तितपावेतों, तितपर्यंत, यावत्, तावत्, मर्याद in comp.), अंत (in. comp. as समुद्रांत, तलांत), अवधि (in. comp.).

2 See To.

UNTOLD, *a.* न सांगितलेला, अकथित, अनुक्त, असंदिष्ट.

UNTOUCHED, *a.* न स्पर्शलेला, विन शिवलेला, &c. अस्पृष्ट, अस्पर्शित

2 *remaining unaffected by use.* अमानत *or* अनामत, अनसूट, अचळ, अचानक, कोरा

UNTOWARD, UNTRACTABLE, *a.* v. PERVERSE, INSUBORDINATE. अकरनकर, करनकर, करनकऱ्या, वेडावांकडा, विजात, आडजात, अडफांड्या, शिरजोर, वेहुकमी.

UNTRACTABLENESS, *n.* v A अकर नकरपणा*m.* कर नकरपणा*m.* &c.

UNTRAINED, *a.* विनशिकवलेला, विनतालमीचा, अशिक्षित, अशिष्ट, अपेट, अल्लड.

UNTRIED, *a.* न करून पाहिलेला, अपरीक्षित.

UNTRODDEN, *a.* न तुडवलेला, न मळलेला, अपादमर्दित, अपादाहत.

UNTRUE, *a.* v. FALSE. असत्य, असत्, अयथानथ, अतात्विक, अयथार्थ, अनृत, मिथ्या, निःसत्य, गैररास्त, गैरवास्तवीक.

UNTRULY, *adv.* v. A. असत्य, मिथ्या, अनृत, अयथानथ, अन्यथा, गैरवास्तवीक, गैररास्त.

UNTRUSTING, *a.* अविश्वासी *or* सू *or* सूक, अप्रत्ययी, अश्रद्धधान.

UNTRUSTY, UNTRUSTWORTHY, *a.* गैरविश्वासाचा, गैरविश्वासी *or* सू *or* सूक, अविश्वसनीय, अविश्वासी *or* सू *or* सूक, विनभरवशाचा, विनखात्रीचा, अश्रद्धेय.

UNTRUTH, *n.* v. FALSEHOOD. असत्य*n.* अनृत*n.* अतथ्य*n.* असत्ता *f.* कूट*n.*

UNTUNABLE, UNTUNEFUL, *a.* बेसूर, बदसूर, विस्वर.

UNTUTORED. See UNTAUGHT.

To UNTWINE, *To* UNTWIST, *v. a.* उकलणें, उलगडणें, उलगडा*m.*-उलट*m.f.* करणें *g. of o.*

UNTWINED, UNTWISTED, *p.* v. V. उकललेला, &c. उकलीव, उवळ *or* उंवळ *or* उंवोळ.

UNUNCTUOUS, *a.* विनचिकणाईचा, निरस्नेह, अस्निग्ध, अचिक्कण, स्नेहरहित, रूक्ष *pop.* रूखा.

UNUNCTUOUSNESS, *n.* v. A. विनचिकणाई *f.* अस्निग्धता *f.* अस्नेह*m.* रौक्ष्य*n.*

UNUSED, *a. that has not been brought into use.* विनवापरलेला, विनवहिवाटलेला, कोरा, अनसूट, अपुट, अभुक्त, अक्षुण्ण.

2 See UNACCUSTOMED.

UNUSUAL, *a.* लोकरूढीनिराळा-वेगळा, लोकचाली निराळा-वेगळा, जनरीतीनिराळा-वेगळा, चाली-रिती-&c. वेगळा-निराळा, विनरिवाजाचा, विनरहाचा, शिरस्त्याबाहेरचा, गैरवहिवाटीचा, अमार्गाचा, असांप्रदायिक, अव्यावहारिक.

UNUSUALNESS, *n.* v. A. लोकरूढीनिराळेपणा*m.* &c. विनरिवाज*m.* गैरवहिवाट *f.* अमार्ग*m.* असांप्रदायिकत्व*n.*

UNUTTERABLE, *a.* v. INEXPRESSIBLE. अवाच्य, अकथनीय.

UNVANQUISHED, *a.* अजित, अदांत, अदमित.

UNVARIED, *a.* फेरफारा निराळा-वेगळा, विनपालटाचा, न्यूनाधिक्यरहित.

UNVARYING, *a. uniform.* एकसारखा, एकसाहा, एकसुतो, एकसोय, एकरूप.

To UNVEIL, *v. a.* बुरका *or* खा*m.*-बोखारा*m.*-&c. उघडणें-काढणें.

UNVENOMOUS, *a.* निर्विष, अविष, गोडा.

UNVERSED, *a.* विनरावलेला, विनघसवटलेला, विनवापरलेला, अनभ्यासी, अनभ्यस्त, अकृतकर्मा, अपरिचित, गैरवाकब, गैरमाहीत, अनभिज्ञ, अप्रवीण, अनिष्णात, अनिपुण.

UNVITIATED, *a.* अदूषित, अभ्रष्ट.

UNVOUCHED, *a.* विनदाखल्याचा, विनसडीचा, आगमरहित.

UNWALLED, *a.* विनकुसवाचा *or* विनकुसाचा, विनपन्ह्याचा, अप्राकार, प्राकाररहित.

UNWARILY, *adv.* v. A. गैरसावधपणाने, असावधपणाने, &c. असावधानपूर्वक, प्रमादपूर्वक, प्रमादतः.

UNWARINESS, *n.* v. A. गैरसावधपणा*m.* असावधपणा*m.* असावधान*n.* अनवधान*n.* प्रमाद*m.*

UNWARLIKE, *a. not given to war.* विनलढाऊ, निर्वीर्य, हीनपराक्रम, निष्पराक्रम, हीनशौर्य, रणविमख.

UNWARRANTABLE, *a.* v. WRONG. विनहुकमाचा, विनपरवानगीचा, अधिकारावांचूनचा, सत्तेवांचूनचा, आधारावांचूनचा, विनप्रमाणाचा, गैरवाजिवी, गैरशिस्त, अयोग्य, अविहित.

UNWARRANTED, *a. unlicensed.* गैरसनदी, विनसनदी.

2 See UNWARRANTABLE.

UNWARY, *a. incautious.* v. CARELESS. असावध, गैरसावध, गैरहुशार, असावधान, अनवधान, अप्रमादी.

UNWASHED, *a.* न धुतलेला, विनधुतलेला, अप्रक्षालित, अधौत.

UNWASTING, *a.* अनूट, अक्षय.

UNWATERED, *a. undiluted with water.* निपाणी, विनपाण्याचा.

UNWAVERING, *a.* v. FIRM, CONSTANT. विनधरसोडीचा, निश्चंचल, अचंचल, चांचल्यरहित.

UNWEANED, *a.* आंगावरचा, आंगावरला, विनतोडलेला.

UNWEARIED, *a.* न दमलेला, &c. अश्रांत, अश्रमित.

2 See INDEFATIGABLE.

UNWELCOME, *a.* आगतस्वागत न केलेला, आगतस्वागत न पावलेला, अस्वागतपात्र, अस्वागतयुक्त, अस्वागतसंपन्न.

2 See DISAGREEABLE.

UNWELL, *a.* v. ILL, SICK. अस्वस्थ *pop.* असुस्थ, असमाधानी, असुखी, काहिला, मांदा.

To be u. बरें न वाटणें *in. con.*

UNWHOLESOME, *a.* अपथ्य, वावडा, अपथ्याचा, बाधक, प्रतिबाधक, अपथ्यकारक, रोग आणणारा, रोगी, रोगकारक-जनक, अस्वास्थ्यकारक-जनक, विषम, विरुद्ध.

UNWHOLESOMENESS, *n.* v. A. वावडेपणा*m.* बाधकपणा*m.* रोगीपणा*m.* रोगजनकत्व*n.* &c. अपथ्य*n.* असाम्य*n.*

UNWIELDINESS, *n.* v. A. ओंजडपणा*m.* बोजडपणा*m.*

UNWIELDLY, *a. that is moved, &c. with difficulty.* विनअटोपाचा, विनअटोपसार, ओंजड, ओंजाड, बोजड, झांवड, मोधळा, म्हशा.

UNWILLING, *a. loath, reluctant.* नाकबूल, गैरखुशी, गैरखुशी, नाखुश, नाराजी, गैरराजी, बेदिल, कष्टी, श्रमी, दुःखी, गैरमान्य, असंतोषी असंतुष्ट, विमनस्क, विमत, विमुख, पराङ्मुख.

UNWILLINGLY, *adv.* v. A. गैरखुशीने, गैरराजीने, असंतोषाने, संकटाने, कष्टाने, श्रमाने, जुलमाने, जुलमावर, नाराजी-&c. होऊन.

UNWILLINGNESS, *n.* v. A. गैरखुशी *f.* नाखुशी *f.* गैरराजी *f.* बेदिलपणा*m.* कष्टीपणा*m.* &c. असंतोष*m.* कंटाळा*m.* संकट*n.* श्रम*m.* कष्ट*m.* विमति *f.* विमुखता *f.*

To UNWIND, *v. a.* उकलणें, उलगडणें, सोडणें, वेढे*m.pl.*-वळसे*m.pl.*-&c. काढणें-सोडणें *g. of o.* उलट *f.* करणें *g. of o.*

UNWISE, *a.*—of persons, v. FOOLISH, IMPRUDENT. वेडा, अज्ञान, निर्बुद्ध, हीनबुद्धि, बुद्धिहीन, असमंजस, अविद्य, अविद्वान्.

2—of measures, acts, &c. वेडा, वेडेपणाचा, मूर्खपणाचा, बेकुबीचा, अज्ञानाचा, अविचाराचा, विनशहाणपणाचा, विनअकलेचा.

UNWISHED, *a.* न इच्छलेला, अनिष्ट, अनभीष्ट, अनिच्छित, अनाकांक्षित.

UNWITNESSED, *a.* विनसाक्षीचा, साक्षीवाचूनचा, असाक्ष, असाक्षिक, निस्साक्षिक.

UNWITTING See IGNORANT.

UNWITTINGLY, *adv. ignorantly, unconsciously.* अज्ञाणून, अजाणतां, नजाणतां, नेणतां, नेणतपणीं, नकळत, कळत न कळत.

UNWANTED. See UNUSUAL.

UNWOODED, *a.* विनझाडाचा, अवृक्ष, निर्वृक्ष.

UNWORKMANLIKE, *a.* v. AWKWARD. नाकसवी.

UNWORTHINESS, *n.* v. A. 1. अयोग्यता *f.* नालायकी *f.* विनलायकी *f.* गुणाभाव*m.* गुणराहित्य*n.* योग्यताराहित्य*n.* अपात्रता *f.*

2 अयोग्यता *f.* नालायकी *f.* अनौचित्य*n.*

UNWORTHY, *a. undeserving, wanting merit,* v. UNSUITABLE. अयोग्य, नालायक, विनलायकीचा, अनधिकारी, अगुणी, निर्गुणी, नालागी, अनुपयुक्त, गुणहीन, गुणरहित, अपात्र, अनर्ह in comp. अनार्य्य, योग्यताहीन-रहित-&c.

2 *unbecoming, unsuitable.* अयोग्य, नालायक, अनुचित, विशोभित,

UNWOUND, *p.* v. V. उकललेला, वेढे काढलेला, &c. उकलींव.

UNWOUNDED, *a.* विनजखमी, विनघावाचा, विनवाराचा, घावावेगळा-निराळा, &c. अक्षत, अनाहत.

UNWRITTEN, *a.* v. ORAL. विनलिहिलेला, विनलेखाचा, विनलिखा, विनकलमी.

UNYIELDING, *a.* v. FIRM. चिक्कट.

To UNYOKE, *v. a.* जोकडण.-&c. सोडणें *g. of o.* जोकडापासून-&c. सोडणें.

UNZEALOUS, *a.* v. INDIFFERENT, CARELESS. विनआस्थेचा, विनपोटागीचा, विनकळकळीचा, आस्थेवेगळा-निराळा, अनास्थ, अनुष्ण

UP, *adv. aloft, on high.* वर, वरता, वरती *or* तीं *or* तें, ऊर्ध्व.

U. and down. उंचखाल, खालवर.

U. and down. इकडेतिकडे.

2 *out of bed.* उठलेला, निजून उठलेला.

3 *in a state of approaching.* कडे, जवळ.

4 *up the coast.* वर, उपर.

5 to; *to the whole amount.* भर (in comp. as शेरभर, तोळाभर. कोसभर, हातभर, घटकाभर).

6 to; v. UNTIL. वर (as भाजवर, उद्यांवर, &c.), पर्यंत.

7 to; *to the degree of.* वर, (as पायलीवर) पर्यंत.

This adverb is much used to modify verbs. The student will in many cases find it under the verb which it modifies. Where he does not thus find it, he must look to a synonyme.

To UPBRAID, *v. a. reproach,* v. TO BLAME, TO ABUSE. निंदणें, निंदा *f.*-&c. करणें *g. of o.* तोंडीं काढणें, ओंठावणें, नाकांत काड्या *f.pl.* घालणें, टोला*m.*-टोमणा*m.*- &c. मारणें-देणें.

UPHILL, *a.* v. DIFFICULT. छातीफोड, दगडफोड, गडघेणा, डोंगरघेणा.

To UPHOLD. See TO SUPPORT.

UPLAND, *n.* माळजमीन *f.* पठार *f.*

UPON, *prep.* वर, वरता, वरती *or* तीं *or* तें, उंचीं, उपरि.

2 *in consequence of, on occasion of, on, after.* वर, वरून.

3 *relating to, about, concerning.* वर, विषयीं, संबंधीं, प्रकरणीं, स *or* ला (as मी काहीं कामाला आलों आहें I have come upon business).

UPPER, *a. higher in place.* वरचा, वरला, वरील, उपर (in comp. as उपरमाडी), उपरिस्थ, ऊर्ध्वस्थित, ऊर्ध्वस्थ, वैला, उपरितन.

2 *higher in dignity, &c.* v. Superior. वरचा, वरला, मुख्य, प्रधान.

Upper-hand, *n.* v. Superiority. उपरदवडा *m.* उपर *m.*

To get the u. of. आपला दशक *m.* चढवणें, जबर-शेर-&c. होणें.

That has the u. of. शिरजार.

Uppermost, *a.* सर्वांच्यावरचा-वरला-&c. सर्वोपरिस्थ.

2 See Superior.

Upright, *a. erect.* उभा, सनाड, तरतरीत *or* तरतरीत उभा, सडक.

2 v. Just, Honest. नेकीचा, न्यायी, सरल *pop.* सरळ, सरलमार्गी, न्यायनिष्ठ, ऋजु *pop.* उजु, परनिष्ठ, रहाराख्त.

Uprightly, *adv.* v. A. 2. नेकीने, नेतीने, न्यायाने, सरळपणाने, &c.

Uprightness, *n.* v. A. 1. उभेपणा *m.* सडकपणा *m.* तरतरितपणा *m.*

2 सरळपणा *m.* प्रमाणिकपणा *m.* न्यायीपणा *m.* &c. नेकी *f.* नेत *f.* सचवटी *or* सचोटी *f.* न्यायनिष्ठा *f.* सरलता *f.* सारख्य *n.*

Uproar, *n. clamour, outcry, hubbub, rachet, noisy disturbance, &c.* गलगल *f.* गलबल *f.* गलका *m.* गलगा *m.* गल्बला *m.* गलगला *m.* गवगव *f.* गवगवा *m.* गडबड *f.* गरदी *f.* गुल *f. m.* गुलगलवा *m.* हुल *f.* हाकहूल *f.* हालहूल *f* हूलचाल *f.* कल्ला *n.* कोलाहल *m.* कोल्हाळ *m.* कल्होळ *m* कुलुली *f.* बोंब *f.* बोबाबोब *f.* रोराण *n.* हुलड *or* हुल्लड *f.* धंदा *or* बेहेदा *m* हगामा *m.* घोळ *m.* ब्रह्मघोळ *m.* घोर *m.* हाकाटा *m. dim.* हाकाटी *f.* खणका *m.* दंगा *m.* ढंका *m.* गजाल *f.* जनरव *m* —intens. गलबलाट *m.* कलकलाट *m.* गलगलाट *m.* कुलकुलाट *m.* गोंगाट *m.* कोकाट *m.* महारगजाल *f.*

To make an outrageous uproar. घर *n.* डोईवर घेणें, धिंगडणें, गरदी *f.* करणें. Some terms and phrases for *A place of uproar*, corresponding with *Bear-garden, Riot-hall, Racket-court, Babel, Bedlam, &c. &c.* are बलबलपुरी *f.* लग्नघर *n.* बाजार *m.* बाजारवाडा *m.* बाजारघर *n.*

Uproarous, *a. clamorous.* गलगल्या, गल्बल्या, गोंगाव्या, कलकलाव्या.

2 *full of noise.* See Noisy.

To Upset, *v. a. overturn.* उलटवणें, उलटणें, उलंडणें, उफराटणें, उफरांडणें, उलटा-उफराटा-&c. करणें, कलंडणें, कलथणें, लवंडणें, पाडणें, पासला पाडणें, कलथी *f.* देणें.

To Upset, *v. n.* उलटणें, उलंडणें, लवंडणें, उफराटणें, उफरांडणें, कलथणें, उल्हाळणें, उल्हाळ *adv.* लागणें-जाणें, पासला पडणें.

Upshot. See Result, Consequence.

Upside-down, *a.* उलटा, पालथा, उपडा, उपडी, उफराटा, खालवर, अधोमुख.

2—with implication of disorder or derangement, v. Topsy-turvy. उलटापालटा *or* उलथापालथा, उलटपालट, उलटासुलटा, उफराटासुफराटा.

Upside-up, *a.* उत्था, उत्तान *pop.* उताणा, सुफराटा.

Upstart, *n. one suddenly raised from low life.* नवाबाबू *m.* नवाश्रीमंत, अभव्याचा, आजकालचा.

Upward, Upwards, *adv. toward a higher place.* वर, वरतीं, वरलेकडे, आकाशाकडे, ऊर्ध्व esp. in comp.

2 *more than.* वर, पुढें, अगळा in comp. अधिक.

Urban, *a. belonging, &c. to a city.* शहरी, नगरी, शहरचा, नागर, नगरीय, नागरीय, नागरिक, पौर.

Urbane, *a. courteous,* v. Civil. बोलूनचालूनचांगला-भला, गृहस्थागिरीचा, माणुसकीचा.

Urbanity, *n.* v. A. *and* Civility. माणुसकी *f.* गृहस्थगिरी *f.* गृहस्थपणा *m.* सौजन्य *n.* शिष्टता *f.*

Urchin, *n.* v. Child. पोरटा *m.* हंडीबाग *m.* ठेंगू *m.*

Ureter, *n.*—in anatomy. नळी *f.* मूत्रनलिका *f.*

Urethra, *n.*—in anatomy. मुताची वाट *f.* मूत्रमार्ग *m.* मूत्रद्वार *n.* मूत्रपथ *m.*

To Urge, *v. a. press, push, goad.* निकड *f.* लावणें-करणें, नेट *m.* देणें, ताण *m* देणें, ओढ *f.* देणें, टुमणी *f.* देणें, डौंचणें, डवंचळणें, आर *f.* लावणें, ताधरावणें, तांनडवणें, खटाळणें, टाचळणें, दपटणें, दामटणें, पिटवणें, घायतावणें, आग्रह *m* करणें, गांजणें, तांनड *f.*-तांतडी *f.* लावणें-करणें, उठावणी *f.*-घाई *f.*-चुळचूळ *f*-घायकूत *f.*-&c. करणें, गळ *m.*-गळग्रह *m.* घालणें, चिथावणें, तगादा *m* करणें-लावणें.

2 *press importunately,* v. To Hang upon गळीं पडणें *or* लागणें, गळग्रह *m.* घालणें, गळचिपीस-&c. बसणें, खपाटीस-&c. बसणें *or* लागणें, हुटहुट *f.*-हुल्लड *f.* &c. लावणें.

Urgency, *n.* v. A. 1. निकड *f.* जरूरी *f.* तांनड *f.* तांतडी *f.* अडचण *f.* नेट *m.* ताण *m* गरज *f.*

Urgent, *a. pressing with necessity.* निकडीचा, जरूरीचा, तगाद्याचा, तांनडीचा, पाईचा, त्वरेचा, नेटाचा, आग्रहाचा.

2 See Urging.

Urger, *n.* Urging, *p. a.* v. A. 1. दपटणारा, दामटणारा, घायतावणारा, पिटवणारा, निकडलावणारा, आरलावणारा, &c. घायकुत्या, हुलहुल्या, खपाट्या.

2 *and* Importunate. गळीं पडणारा, गळचिपीस बसणारा, आग्रह करणारा, &c. आग्रही.

Urinal, *n.* मुतायाचें तस्त *n.*-गाडगें *n.*-भांडें *n.*

Urinary, Urinous, *a. belonging, &c. to urine.* मुताचा, मूत्राचा, मूत्रविषयक-संबंधी.

Urine, *n.*—the animal fluid. मूत्र *pop.* मूत *n.* इराकत *or* खत *f.* लघ्वी *f.* पिसाव *m.* लघुशंका *f.*

Milky u. मूत्रशुक्र *n.*

Passing of blood in u. रक्तप्रमेह *m.* (*pop.* रक्तपरमें *n.*).

Passing mucous u. लालामेह *m.*

Person morbidly affected in u. प्रमेही, प्रमेहित.

Scalding of u. मूत्रदाह *m.*

Smelling &c. of u. मुतट, मुतेरा.

Suppression of u. मूत्राघात *m.* मूत्ररोध *m.* मूत्रावरोध *m.* मूत्रस्तंभ *m.* मूत्रस्तंभन *n.*

Urinary affection,—gener. मूत्रदोष *m.* मूत्रकृच्छ्र *n.* मेह *or* प्रमेह *m.* (There are twenty one varieties). मेहनशूल *m.*

Urinary calculus. मुतखडा *m.*

White or furfuraceous sediment in u. खर *f.* खराई *f.*

To Urine, *v. n.* मुतणें, इराकत *or* खत *f.*-लघ्वी *f.*-लघुशंका *f.* मूत्रोत्सर्ग *m.*-मूत्रविसर्जन *n.*-मेहन *n.*-&c. करणें,—copiously, चळचळां *or* चळाचळ *or* चुळचुळ *adv.* मुतणें, फळफळ *or* ळां *or* फळाफळ *adv.* मुतणें, फळफळणें, फसफस *or* सां *or* फसाफस *adv.* मुतणें, फसफसणें.

Pain in uriuing. मेहनशूल *m.*

That urines constantly. मुतरा.

To want to u. मुतायास लागणें *in. con.*

Urn, *n.* v. Pot. चंबू *m.*

Urocrisia, Uroscopia, *n. inspection of urine.* मूत्रपरीक्षा *f.*

Ursa Major, *n.*—the constellation. सप्तऋषि *or* सप्तर्षि *m. pl.*

Usage, *n.* v. Treatment. वर्तणूक *f.* वागणूक *f.* व्यापार *m.*

2 *practice,* v. Custom. वहिवाट *f.* धारा *m.* धारापेंडोळा *m.* धारेपेंडोळें *n.* व्यवहार *m.* मामूलवहिवाट *f.* शेरा *m.* आचार *m.* आचरण *n.*

3 (of words) *usus.* रूढी *f.* वृत्ति *f.*

Use, *n.* v. V. A. 1.—*act.* वहिवाटणेंn. वापरणेंn. &c. वहिवाट *f.* व्यापार *pop.* वापर*m.*

To be in u. कामांत-व्यापारांत-वापरांत-वहिवाटींत-कामावर-&c. असणें.

To be not in u. वहिवाटीवेगळा *or* निराळा-रिकामा-&c. असणें.

To be in constant or much u. घसवटणें

To bring into u. घसवटीस *or* घसवटी खालीं घालणें-आणणें-लावणें.

To come into u. घसवटीस-घसवटीखाली-&c. पडणें-येणें, रूळणें.

To make u. of v. To Use. कामावर लावणें.

2—*act.* v. Practice. अभ्यास*m.* वहिवाट *f.* सराव*m.*

Skill or ease through u. खांद*m.* सराव*m.* कसरत *f.*

To grow or go out of u पडीं पडणें.

To be in general u. वहिवाट *f.*- चाल *f.*- रीति *f.*-संप्रदाय*m.*-प्रधान*m.*-प्रचार*m.*-&c. असणें *g. of s.*

I v. Usefulness. काम*n* उपयोग*m.*

To come of u. कामावर-कामास पडणें-येणें.

II *occasion for,* v. Need. काम*n.* प्रयोजन*n.* उपयोग*m.* गरज *f.* दरकार*f.*

To Use, *v. a. employ, apply to a purpose.* कामास-कामावर-कामीं-&c. आणणें-लावणें-घालणें, व्यापारणें *pop.* वापरणें, व्यवहारणें, वहिवाटणें, वागवणें, वहिवाट *f.*-व्यापार*m.*-&c. करणें *g of o.* उपयोग*m.* घेणें-करणें *g. of o.* Note. This word will often be best rendered by a verb which indicates the particular mode of use, as to use bad words *i. e. to speak* them; to use clothes, *i. e.* to *wear* them; to use water for drink, *i. e.* to *drink* water.

2 *do or observe customarily,* v. To Practise. अभ्यास*m.* करणें-राखणें-बाळगणें *g. of o.* वहिवाट *f.*-&c. ठेवणें *g. of o.* अभ्यासणें.

3 *habituate,* v. To Accustom. अभ्यास*m.*-&c. करवणें-पाडणें-लावणें, वहिवाटणें, रांववणें, घसवटीखालीं-&c. आणणें.

4 v. To Treat. वागणें, वर्त्तणें, वागणूक *f.*-वर्त्तणूक *f.*-चाल *f.*-&c. करणें Note. *The above words are intransitive and require* शीं-प्रत-वर-&c. *of o.* वापरणें.

5 v. To Enjoy. भोग*m.*-उपभोग*m.*- भोगवटा*m.*- संभोग*m.*- &c. करणें-घेणें *g. of o.* तसलमात *f.* करणें, उपभोगणें, भोगणें.

6 *bring under wear and tear, bring into use.* वापरणें, घोळणें, राबवणें, वहिवाटीस-वहिवाटींत-वहिवाटीखालीं-घसवटीस-घसवटीखालीं-&c. घालणें-लावणें-आणणें.

7—esp. in dietetics, *take, try.* घेणें, सेवणें, सेवन*n.*-उपसेवन*n.*- सेवा *f.*-&c. *g. of o.* करणें.

8 *employ upon, consume by employment.* खर्च*m.*-&c. करणें *g. of o.* खर्चणें, खलास करणें, सारणें, खपवणें, संपवणें, अटोपणें, अटपवणें, लावणें.

To Use, *v. n. be wont or accustomed.* वहिवाट *f.*-चाल *f.*- रीति *pop.* रीत *f.*-संप्रदाय*m.*-सवई *f.*-&c. असणें *g. of s.* This word is very idiomatically rendered by the habitual perfect tense either of a single verb or of the verb असणें combined with another verb, as जेव्हां काम पडे तेव्हां तो जाई *or* जात असे.

Used, *p.* v. V. A. 1. कामास लावलेला, वापरलेला, वहिवाटलेला, व्यवहृत, व्यापृत.

3 वहिवाटलेला, वापरलेला, रहाटलेला, रूळलेला, राबलेला, अभ्यस्त.

To be u. to. अभ्यास*m.*- वहिवाट *f* - सराव*m.*- खांद*m.*- सवई *f.*- &c. पडणें-असणें-लागणें *in. con.* रांपणें, राबणें, रूळणें, रहाळणें, रहाटणें, संवकणें.

4 वापरलेला, वागवलेला.

5 भोगलेला, &c. उपभुक्त, भुक्त.

6 वहिवाटींत आणलेला, घसवटलेला, &c.

7 घेतलेला, सेवलला, सेवित, उपसेवित.

8 खर्चलेला, &c. खलास, समाप्त

To be u. होणें, खलास होणें, संपणें, अटपणें, सरणें.

Useful, *a.* v. Advantageous. कामाचा, उपयोगाचा, कार्याचा, हिताचा, उपयोगी, उपयुक्त, उपकारी, उपकारक, कामी, कारणी, कारणीक.

To become u. कामावर - कामास-उपयोगीं- उपयोगास-&c. येणें-पडणें.

Usefulness, *n* v. A. *and* Advantage. उपयोग*m.* उपयोगीपणा*m.* कामीपणा*m.* काम*n.* उपयुक्तता *f.* उपयोगिता *f.*

Usfless, *a.* अनुपयोगी, निरूपयोग, निरूपयोगी, उपयोगानिराळा-वेगळा, कामानिराळा-वेगळा, निकामी, निष्कारण, अकारण, अकारणी, निष्कारणी, उपयोगहीन-रहित-&c. अप्रयोजक, अन्यथासिद्ध, अकामी, नाकारा, नठारा, निरर्थक, टाकवणा, गयाळ.

To become u. कामांतून जाणें.

Uselessness, *n.* v. A. अनुपयोगीपणा*m.* निरूपयोगीपणा*m.* &c. अनुपयोग*m.* निरूपयोग*m.* अनुपयोगिता *f.* निरूपयोगिता *f.* उपयोगराहित्य*n.* उपयोगहीनता *f.* आनर्थक्य*n.* उपयोगाभाव*m.*

Usher, *n. introducer, &c.* परवानगीबरदार, नकीब, अर्जबेगी, छडीबरदार, छडीदार, भालदार, प्रवेशक.

2 *under teacher.* पंतोजीचा हस्तक-हस्तक्या, उपशिक्षक, उपगुरू.

To Usher. See To Introduce.

Usual, *a.* v. Customary, Common. चालीचा, रीतीचा, रिवाजाचा, रहाटीचा, वहिवाटीचा, शिरस्त्याचा, प्रचाराचा, &c. व्यावहारिक *pop* व्यवहारीक, यथापद्धति, यथासंप्रदाय, यथारीति, प्रायिक.

Usually, *adv.* v. A. बहुधा, बहुतकरून, बहुशः, प्रायः.

Usualness, *n.* v. A. व्यवहारिकपणा*m.* चाल *f.* रीत *f.* रिवाज*m.* रहाटी *f.* प्रचार*m.* प्रायिकता *f.*

Usufruct, *n. temporary use and enjoyment.* भोग*m.* भोगवटा*m.* उपभोग*m.* फलभोग*m.* भुक्ति *f.*

To have the u. of. भोगणें.

Usufructuary, *n. person who has the usufruct* भोग-उपभोग-भोगवटा-फलभोग-&c. करणारा-घेणारा-&c. भुक्तिकरणारा.

Usurer, *n. lender of money on usury.* व्याजखाऊ, व्याजखोर, सूदखाऊ, वृद्धिजीव, वृद्धिजीवी, वार्द्धुषिक.

Grinding u. खिस्ती, आठवडकरी *or* आठवडेकरी.

Usurious, *a. belonging to usury, comprehending usury.* व्याजी, व्याजू, व्याजाचा, सवृद्धिक.

2 See Usurer.

To Usurp, *v. a. seize and hold without right.* बळकावणें, बळकावून घेणें, दपटणें, दपटून-रगडून-&c. घेणें, बलाक्रांत करणें.

2 (the throne). राज्य*n.*-गादी *f.*- &c. बळकावणें-दपटणें-&c. राज्यापहार*m.*- &c. करणें *g. of o.*

Usurpation, *n.* v. V. 1. बळकावणें*n.* दपटणें*n.* &c.

2 राज्यापहार*m.* राज्यापहरण*n.*

Usurper, *n.* Usurping, *p. a.* v. V. बळकावणारा, दपटणारा, &c.

2 राज्यापहारी, राज्यापहार-&c. कर्त्ता-कारी-&c.

Usury, *n.* v. Interest. व्याज*n.* वार्द्धुष्य*n.*

Grinding u. खिस्तीचें व्याज*n.*

2 *practice of taking interest.* व्याजखोरी *f.* वृद्धिजीविका *f.*

Usus, *n.* v. Use. रूढी *f.* वृत्ति *f.*

Utensil, *n. vessel,* v. Pot. भांडें*n.*

Culinary u. पाकपात्र*n.* पाकभांडें*n.*

Culinary utensils compreh. or indef. *pots and pans.* हांडीभांडीं*n. pl.* हंडीमडकीं*n. pl.* हंड्यामडक्या*f. pl.*

Utensils (of hard ware) as fit to be broken up. तोडमोड *or* मोडतोड *f.* मोड*f.*

2 See Instrument, Tool.

Uterine, *a. of or belonging to the womb.* गर्भाशयाचा, गर्भकोशाचा, गर्भाचा, गार्भ, यौन.

2 *of the same womb.* सहोदर, एकोदर, सोदर, समानोदर, एकयोनि, समयोनिसंभव, सहज.

Uterus, *n.* v. Womb. गर्भकोश*m.* गर्भाशय*m.*

Utility, *n.* v. Usefulness उपयोग*m.* उपयोगिता*f.*

Utmost, Uttermost, *n. highest degree,* v. Height, Extreme. पराकाष्ठा*f.* परममर्यादा*f* वेहद्द*f.* सीमा*f.* हद्द*f.* निदान*n.*

At the u. निदानी, कृतावस्था.

2 *extreme part of,* v. Extremity. शेवट*m.* सरशेवट*m.*

Utmost, Uttermost, *a. at or of the extremity,* v. Extreme. शेवटचा, कडेशेवटचा, सरतेशेवटचा.

2 *of the highest degree,* v. Excessive. पराकाष्ठेचा, परममर्यादेचा, परमावधीचा, आत्यंतिक, अतिशयित, अतिमात्र.

Utter, *a.* v. Complete, Perfect. पुरता, पूर्ण, परिपूर्ण.

To Utter, *v. a. express, pronounce,* v. To Speak. उच्चारणें, बोलणें, म्हणणें, उच्चार*m.*–&c. करणें *g. of o.*

2 *divulge, declare,* v. To Tell, To Publish. उच्चारणें, बोलणें, सांगणें, वदणें, तोंडावाटे काढणें, ओंठाबाहेर काढणें.

3 *put or send into circulation.* चालवणें, वापरणें.

Utterable, *a.* v. V. 1. उच्चारायाजोगा–सारखा–&c. उच्चारणीय, उच्चार्य, वचनीय, वाच्य.

2 बोलाया–सांगाया–&c. जोगा–सारखा.

Utterance, *n.* v. V. 1. *and* Speech.—*act.* उच्चारण*n.* उच्चार*m.* उच्चारण*n.* उद्गार*m.* उल्लेख*m.* Of the phenomena of *Utterance* two divisions are made, viz. *Internal acts or movements,* आभ्यंतर प्रयत्न; and *External acts, &c.* बाह्यप्रयत्न. And four stages are supposed, viz. *The first stirring of the breath,* परा*f. The faint whispering at the breast,* पश्यंती*f. The access to the organs of speech,* मध्यमा*f.* and, *Articulate utterance,* वैखरी*f.* An act or movement of the air (breath) towards the production of *Utterance* is termed प्रयत्न*m.* Simple or unaspirated *Utterance* is अल्पप्राण*m.* Full, forcible, or aspirated *Utterance* is महाप्राण*m.*

Difficult of u. दुर्वच.

Uttered, *p.* v. N. 1. उच्चारलेला, उच्चारित, वादित, जिव्हारूढ.

To be u. clearly and distinctly. उटाळणें.

2 सांगितलेला, बोललेला, वदलेला, तोंडावाटे काढलेला, &c.

To be u. वाणीवाटे निघणें.

Utterer, *n.* Uttering, *p. a.* v. V. 1. उच्चारणारा, &c. उच्चार–&c. कर्ता–कारी.

2 बोलणारा, सांगणारा, तोंडावाटे काढणारा, &c.

3 चालवणारा, वापरणारा.

Utterly, *adv.* v. A. *and* Wholly. निस्सूक, निस्तोष, निपट, निखालस, अगदीं.

Uvula, *n.*—in anatomy. पडजीभ*f.* प्रतिजिह्वा*f.* उपजिह्वा*f.* अधोजिह्विका*f.* तालुजिह्वा*f.* लोळा*m.* गलशुंडिका*f.*

Uxorious, *a. that is doatingly fond of his wife.* बायकोचा वेडा–अळका–&c. बाईलवेडा, बाईलबुद्धया, स्त्रीनेत्हाळ, बायकोंतेल्हाळ, स्त्रीबुद्धि, स्त्रीलंपट, स्त्रैण, भार्यासक्त, जायासक्त, भार्यालंपट, &c.

Uxoriousness, v. A. बायकोचें वेड*n.* बाईलवेडेपण*m.* भार्यासक्ति*f.* जायासक्ति*f.* &c.

V.

V. This letter has no other representative in Maráthí than व which is common to it and W.

Vacancy, *n.* v. A. 1. रिकामेपण*m.* शून्यता*f.*

2 रिकामेपण*m.* खालीपण*m.* &c. —of a throne. अस्वामिकत्व*n.* अनायकत्व*n.* अराजकत्व*n.*

3 रिकामेपण*n.* रिकामपण*m.* &c. फुरसत*f.* अवकाश*m.*

4 अविचारीपण*m.* विचारलक्षणराहित्य*n.*–शून्यता*f.*–&c.

I *void space.* शून्य*n.*

II *place or office unoccupied.* रिकामी–&c. जागा*f.*–भसामी*f.*

Vacant, *a. void,* v. Empty. रिकामा, शून्य.

2—an office or post; *unoccupied.* खाली, रिकामा, रिकामका, रिता, मोकळा,—esp. a throne. अराजक, अस्वामिक, अनायक.

3 *unoccupied with business.* रिकामा, रिकामका, फुरसतीचा, अवकाशाचा, फावतीचा, रिकामपणाचा.

4 *indicating want of thought.* अविचाराचा, विचाराभावाचा, विचारलक्षणशून्य–हीन–&c.

To Vacate, *v. a. quit possession of, make vacant.* रिकामा–रिता–खाली–&c. करणें–करून देणें, सोडणें, सोडून जाणें, टाकणें, टाकून जाणें.

2 See To Abrogate.

Vacation, *n. freedom from occupation,* v. Leisure. अवकाश*m.* रिकामपण*m.* रिकामणूक*f.* रिकामकी*f.*

2 *recess of courts, &c.* खेळणी*f.* खेळी*f.* सुटी*f.*

Vaccary, *n. cow-house.* गोठा*m.* गायवाडा*m.* गोष्ठ*n.* गोस्थान*n.* गोशाल*f.*

2 *cow-pasture.* गायरान*n.*

To Vaccinate, *v. a.* v. To Inoculate. देवी*f. pl.* काढणें, फोड्या*f. pl.* काढणें. The Maráthás do not distinguish between the cow-pox and the small pox.

Vaccine, *a. belonging, &c. to cows.* गाईचा, गाईविषयींचा, गव्य, गोसंबंधी, गोविषयक.

To Vacillate. See To Waver. 2 See To Hesitate.

Vacillation, *n.* v. V. 2 *and* Hesitancy. धरसोड*f.*

Vacuist, *n. one who holds the doctrine of a vacuum.* शून्यवादी.

Vacuity, *n.* v. Emptiness. रिकामपण*m.* शून्यता*f.*

2 *space unfilled.* रिकामीजागा*f.* पोकळी*f.* भोंगळी*f.*

Vacuum, *n. space unoccupied by matter.* शून्य*n.*

Vagabond, Vagrant, *a. wandering, that has no settled home.* हिंडफिरया, हप्या, भटक्या, भटकभैरव, परागंदा, जातापळता, उडाणटप्पू, घरनादाराचा, विन घरादाराचा, विन ठिकाणाचा, अभ्युद्धतासक.

To play the v. उनाडणें, हिंडणवारे*m. pl.* करणें, and, *inversely,* लागणें.

Vagabondry, Vagabondizing, Vagrancy, *n. wandering, state and life of a vagabond.* उनाडकी*f.* हिंडणवारे*m. pl.* भटकेपण*m.* हिंडफिरीवृत्ति*f.*

Vagary, *n. wild freak, &c.* लहर*f.* तरंग*m.* हुक्की*f.* वेड*n.*

Vague, *a. indefinite,* v. Indeterminate. मोघम *or* मोहगम, पळपळीत *or* पुळपुळीत, पुळपुळा, संजाइती, संजाईत, संजाइतपणाचा, अलबेला, अभोगत, सवडीचा.

Vaguely, *adv.* v. A. मोघम *or* मोहगम, पळपळीत, अळमटळम, संजाइतपणाचा *decl.* अभोगती, सवडठेवून.

VAGUENESS, *n.* v. A. मोघमपणा*m.* पळपळितपणा*m.* संजाइतपणा*m.* &c. अत्रं*n.* अळमटळम*n. f.*

VAIN, *a. unavailing,* v. FRUITLESS, INEFFECTUAL व्यर्थ, वृथा, पोकळ, कोरडा, भाकड, वांझा, वावंडा, वावगा, वाव, निर्थक, लटका, असार, मोघ

Born in v. वृथोत्पन्न.

In v. व्यर्थ, वृथा, मुधा.

2 *unreal, shadowy, &c.* v. EMPTY. रिकामा, रिकामका, रिता, रिक्त, पोकळ, निरर्थक

3 *ostentatious, vaing-lorious, &c.* v. CONCEITED, PROUD. गुमानी, दिमाखी, पतरासी, अभिमानी, अहंकारी, डौल्या, डामडौल्या, फुशारखोर, बढाईखोर, अवडंबऱ्या, आडंबरी, दर्शनीगमानी.

VAIN-GLORIOUS, *a.* v. CONCEITED, PROUD. गुमानी, दिमाखी, दिमाखाचा, बुटकीचा, बुटक्या, बुटकीमिरव्या.

VAIN-GLORY, *n.* v. CONCEIT, PRIDE अभिमान*m.* गुमान*m.* फुशारकी*f.* बुटकी *f.* तोरा*m.* शेखी*f.* पत्राज *f.*

To exhibit or manifest v. फुशारकी*f.* मिरवणें-मांडणें-करणें, बुटकी*f.* मिरवणें-करणें.

VAINLY, *adv.* v. A. 1. व्यर्थ, उगा, वांग *or* वांझा *or* वायां, वृथा, नाचाणी *or* नी

2 उगा, उगीच, उगीचचेउगीच, एरवीं, पोकळ.

3 अभिमानाने, गुमानाने, बुटकीने, शेखीने, &c.

VAINNESS, VANITY, *n.* v. A. 1. पोकळपणा*m.* कोरडेपणा*m.* &c. व्यर्थता*f.* वैयर्थ्य*n.* निरर्थकता *f.*

2 रिकामेपणा*m.* रितेपणा*m.* पोकळपणा*m.* &c. निरर्थकता *f.*

Big swelling words of v. अनागोंदी बोलणें*n.*-भाषण*n.*-&c. चटक्याचे मांडव*m. pl. v.* घाल.

4 *and* CONCEIT. अभिमान*m.* गुमान*m.* दिमाख*m.* फुशारी*f.* फुशारकी*f.* फुशारखोरी*f.* बढाई *f.* बुटकी *f.* शेखी *f.*

VALE. See VALLEY.

VALEDICTION, *n. farewell.* जातेवेळचा आशीर्वाद*m.* प्रास्थानिकस्वस्तिवचन*n.*

VALEDICTORY, *a.* v. N. जातेवेळच्या आशीर्वादाचा, प्रास्थानिकाशीर्वादात्मक.

VALET, *n. servant who attends on one's person.* खवास, खिदमतगार *or* दार, हुजऱ्या.

VALETUDINARY, VALETUDINARIAN, *n.* v. SICKLY, INVALID. जन्मरोगी, सदारोगी, कुरणेकरी, किळसा, किळोशी, किडक्या, अधमकिडा,

VALIANT, *a. brave,* v. BOLD. जवानमर्द, मर्दाना, पराक्रमी, वीर्यवान्, गाढा, दाढा, शौर्यशाली, पराक्रमशाली, विक्रमशाली.

VALIANTLY. *adv.* v. A. मर्दाईने, बहादुरकीने, पराक्रमाने, पराक्रमेंकरून, &c. विक्रमपूर्वक, &c. विक्रमतः.

VALID, *a. sound, cogent, just, &c.* बळकट, जोराचा, प्रबल, दृढ, सबल, वज्रप्रमाणक.

2 *good in law, having legal force.* व्यवहाराचा, उपयोगी, व्यवहारोपयोगी, व्यवहारसमर्थ, व्यवहारसाधक.

VALIDITY, *n.* v. A. 1. बळकटपणा*m.* बळकटी *f.* प्राबल्य*n.* प्रबलता*f.*

2 व्यवहाराचा उपयोगीपणा*m.* व्यवहारोपयोगिता *f.* व्यवहारसामर्थ्य*n.* &c.

VALLEY, *n. hollow between hills* दरा*m. f. dim.* दरी*f.* खोरा*m.* खोरें*n.* खोंडा*m.* आड *f.*

2 *plain bordening on a river.* थडी*f.* Used in composition with the name of the river, as गंगथडी the valley of the Godavery, भिमथडी, निरथडी, &c. the valley of the Bheema, Nira, &c.

VALOROUS. See VALIANT.

VALOUR, *n.* v. BOLDNESS. जवानमर्दी*f.* मर्दाई*f.* शूरमर्दी*f.* बहादुरकी*f.* शौर्य*n.* पराक्रम*m.* विक्रम*m.*

Acquired by v. शौर्योपार्जित.

VALUABLE, *a.* v. PRECIOUS. किमनीचा, मोलाचा, मोठेकिमनीचा, मोल्यामोलाचा, मोठेयोग्यतेचा, महामूल्य, जड.

VALUE, *n. worth, price.* किम्मत*f.* मोल*n.*

2 *estimation, importance, excellence.* किम्मत*f* योग्यता*f.* हिशेब *or* हिशोब*m.* गाडा*m.* केवा*m.* रया*f.* लेखा*m.* मान*n. m.* विज्ञान*f.* The six last words are used chiefly *with a neg. con. or implic.*

To VALUE, *v a. rate at a price, appraise.* किम्मत*f.*-मोल*n.*-&c. लावणें-ठरवणें-करणें.

2 *rate highly, hold in estimation, make great account of.* गणणें, मेजणें *or* मोजणें, लेखणें, मानणें, चांगला-उत्तम-&c. समजणें-जाणणें-धरणें, विचारणें, पुसणें.

To v. exceedingly. सानांपडद्यांच्या-सानांकाळज्यांच्या पलिकडे ठेवणें.

To be valued by. गणना*f.* असणें *g of s. with* जवळ *of o.*

VALUELESS. See WORTHLESS.

VALVE *n. folding door.* दुनलफी-दुझडपी-&c. दार*n.*

2 *lid or cover to open in one direction and close in another.* कळीचेदार*n.* जिव्हाळी*f.*

To VAMP, *v. a. piece with something new.* नवाजुना करणें.

VAN, *n. front of an army.* अघाडी *f.* विनी *f.* फौजेचा-&c. मोहरा*m.* फौजेचें-&c. तोंड*n.*

General or officer of the v. विनीवाला.

V. and rear. अघाडी पिछाडी *f.*

To stand (and fight) in the v. तोंडी लागणें.

VAN-GUARD, *n.* विनी *f.*

To VANISH, *v. a. pass from sight, be lost, &c.* v. To DISAPPEAR. नाहींसा-नदिसेसा-दिसेनासा-अदृश्य-&c. होणें, उडणें, सडकणें, गप्पगयब-&c. होणें, अंतर्धान*n.*-तिरोधान*n.* पावणें.

VANISHED, *p.* v. V. नाहींसा झालेला, &c. अंतर्हित, तिरोहित.

VANITY. See VAINNESS.

To VANQUISH. See To CONQUER.

VANTAGE, VANTAGE-GROUND. See SUPERIORITY.

VAPID, *a. dead, spiritless,* v. FLAT. फिका *or* फिक्का, बेकस, बाकस *or* बाकूस, पाणचट, पचपचीत, पचकळ, पचरट, मळमळीत *or* मुळमुळीत, उमळा, उंबळा.

VAPIDNESS, VAPIDITY, *n.* v. A. फिकेपणा*m.* बेकसपणा*m.* पाणचटपणा*m.*

VAPOROUS, VAPORY, *a. full &c. of vapours.* वाफेचा, बाष्पमय, बाष्पप्रचुर, बाष्परूप.

VAPOUR, *n. steam, fume.* वाफ *f.* बाष्प*n.* स्वेद*m.*

2 See MIST.

VAPOURS. See MELANCHOLY.

To VAPOUR, *v. n.* v. To BOAST, To BLUSTER. तमतमणें, तमणें, तम*m.* गाणें.

VARIABLE, *a.* v. CHANGEABLE. फेरफाराचा, चंचल *or* ळ, अस्थिर.

VARIABLENESS, *n.* v. A चंचळपणा*m.* चांचल्य*n.* अस्थिरता *f.*

VARIANCE, *n. dissimilarity,* v. DIFFERENCE. अंतर*n.* भेद*m.* तफावत *f.* तकराळ *f.* वैजात्य*n.* द्वैध*n.* द्वैविध्य*n.*

2 *discord,* v. DISAGREEMENT. वांकडें*n.* नपड*f.* बेबनाव*m.* वैमनस्य*n.* विपट*n.*

VARIATION, *n.* v. CHANGE. फेर*m.* भेद*m.* पालट*m.*

2 See DIFFERENCE. 3—in grammar. विभक्ति *f.* रूपांतर*n.*

To VARIEGATE, *v. a. diversify in external appearance.* विचित्र-चित्रविचित्र–नानारंगी-बहुरंगी–&c. करणें.

VARIEGATED, *p. v. V.* विचित्र, चित्र, चित्रविचित्र, चित्रगत, बहुरंगी, कबरा, कर्बूर, शबल, कसरा, सारंग.

VARIEGATION, *n. diversity of colors.* विचित्रपणा *m* बहुरंगीपणा *m.* विचित्रता *f* वैचित्र्य *n.* रंगानैक्य *n.*

VARIETY, VARIOUSNESS, v. A. 1. चित्रविचित्रपणा *m.* नानाविधपणा *m.* &c. विविधता *f.* विचित्रता *f.* &c.

2 विचित्रपणा *m.* &c. विचित्रता *f.* चित्र *n.*

I (as of a species or kind). भेद *m.*

II *many and different kinds.* This sense is best rendered by the use of some adjective for *various* with the noun required; ex. a variety of turbans नानातऱ्हेची पागोटी, a great v. of fruits बहुतप्रकारचीफळें, &c.

VARIOUS, *a. manifold, multiform, divers, sundry.* चित्रविचित्र, विचित्र, परीप्रकारचा, परोपरीचा, तऱ्हेतऱ्हेचा, परीपरीचा, भांतीभांतीचा, अनेक, अनेकतऱ्हेचा, अनेकप्रकारचा, अनेकजातीचा, नानातऱ्हेचा, नानाप्रकारचा, नानाजातीचा, नानाविध, बहुविध, अनेकविध, नानाजातीय, विविध, अनेकजातीचा, अनेकतऱ्हेचा, चतुर्विध, पृथग्विध, बहुप्रकार, विजातीय, जिन्नसवार, ऐलपैल, नाना

2 v. VARIEGATED. विचित्र, चित्रविचित्र

VARIOUSLY, *adv.* v. A. 1. *in various ways.* अनेकतऱ्हेनें–रीतीनें–प्रकारानें–&c. *or* तऱ्हांनी-रीतींनी–&c. परोपरी, परीप्रकारें, नानाप्रकारें, बहुप्रकारें, भांतीभांतीं *or* भांतोभांतों, नानाविध, बहुविध, अनेकविध, अनेकधा.

VARLET. See BLACKGUARD.

VARNISH, *n.*—the glossy liquid used by painters and others. रोगण *n.* लुकण *or* लुक्कण *n.*

Coating of v. रोगण *n.*

2 fig. *cover, gloss,* v. EMBELLISHMENT. लाग *m.* अर्थवाद *m.* टीका *f.*

To VARNISH, *v. a.* v. N. 1. रोगण *n.*–&c. लावणें–देणें–चढवणें–करणें.

2 *and* To EMBELLISH. बनावणें, तिखटमीठ *n.* लावून सांगणें.

VARNISHED, *p. v. V.* 1. रोगण लावलेला, &c. रोगणी.

To VARY, *v. a.* v. To CHANGE. फिरवणें, पालटणें, फेरफार *m.* करणें, रूपभेद *m.*–रूपांतर *n.*–&c. करणें *g. of o.*

To VARY, *v. n.* v. To CHANGE. फिरणें, पालटणें, फेरफार *m.*–&c. होणें *g. of s.*

2 *be dissimilar,* v. To DIFFER. भेद *m.*–फेर *m.*–फेरफार *m.*–&c. असणें *g. of s. recip.* भिन्न–&c. असणें.

2 *depart from, deviate.* अंतर *n.*–फरक *m.*–&c. पाडणें, अंतर *n.*–फरक *m.*–&c. असणें *g. of s.* न्यूनाधिक्य *n.* असणें *g. of s.*

VASCULAR, *a. consisting, &c. of vessels.* नाड्यांचा, नाडीमय, नाडीविशिष्ट.

VASE, *n.* v. POT. चंबू *m.* माठ *m.*

VASSAL, *n. feudatory.* जाहगिरदार, मोकासदार, मांडलिक.

2 *dependent, subject.* रयत *f.* प्रजा *f.* ताबेदार, कूळ *n.*

3 See SLAVE.

VASSALAGE, *n. state of dependence.* रयतपणा *m.* ताबेदारी *f.* अधीनता *f.* वशता *f.*

VAST, *a. huge, immense,* v. LARGE. फारमोठा, कुब्बल, ऐवट, औजड, गरिष्ठ, अवाढव्य.

VASTLY, *adv.* v. VERY. फारच, अतिशय.

VASTNESS, *n.* v. V. कुब्बलपणा *m.* ऐवटपणा *m.* औजडपणा *m.*

VAT, *n.* मोठें पीप *n.*

VAULT, *n. continued arch.* वाढवलेली कमाण *f.* घुमट *m.* मेघडंबरी *f.* डेरा *m.* कटाह *m.*

2 *cellar.* भुयार *n.* तळघर *n.*

3 See LEAP.

To VAULT. See To LEAP.

To VAUNT, *v. n. brag,* v. To BOAST. फुशारी *f.*-शेखी *f.* मिरवणें, शेखीच्या–&c. गोष्टी *f pl.* सांगणें, वल्गना *f.* करणें.

To VAUNT, *v. a. brag of,* v. To BOAST. बढाई *f.*-मोठाई *f.*-पडप *n.*-प्रतिष्ठा *f.*-&c. सागणें-मिरवणें *g. of o.*

VAUNT, VAUNTER. See BOAST, BOASTER.

VEAL, *n.* वांसराची सागुती *f.* गोवत्समांस *n.*

VEDA. See SCRIPTURE.

To VEER, *v. n. change direction.* फिरणें, वळणें, तोंड *n.* फिरवणें, दिशा *f.* पालटणें.

To v. about. कोंडाळणें, घोंटाळणें, गोंधळणें.

VEGETABLE *n.* v. PLANT. औषधी *f.* वनस्पति *f.*

2—esculent. भाजी *f.* तरकारी *f.* शाक *f.n.*

Apparatus for slicing vegetables, &c. मांजरी *f.*

Fruit-v. *v. bearing esculent fruit.* फळभाजी *f.* फळशाक *f.*

Leaf-v *v. of esculent leaf.* पालेभाजी *f.* पत्रशाक *f.n.*

Vegetables — compreh. or laxly. भाजीपाला *m.* शाकपाला *m.* शाकभाजी *f.*

V. (plants, leaves, roots, fruits, &c.) dressed. भाजी *f.*

V. dressed up with flour. पिठरडी भाजी *f.*

V. dried. पळवा *m.*

V. sliced and dried. उसरी *f.* काचरी *f.*

V.-hotch potch. सर्वशाक *f.*

V.-slitter or slicer. इळी *f.*

Wild esculent v. रानभाजी *f.*

VEGETABLE, *a. belonging, &c. to plants.* वनस्पतीचा, औषधीचा, वनस्पतिसंबंधी–विषयक, वनस्पतिसंभव.

To VEGETATE, *v. n. germinate, grow as plants,* v. To SPROUT. मोड *m.*-अंकुर *m.*–कोम *m.*–&c. येणें–फुटणें *in. con.* फुटणें, अंकुरणें, मुळापानाची वाढ *f.* होणें *g. of s.* मुळापानाची वाढ *f.* धरणें.

VEGETATION, *n.* v. V. मोडफुटणें *n.* &c. मुळापानाची वाढ *f.*

1 *plants in general.* गवतझाड *n.* हिरवळ *f.* तृणजात *n.* मूलजात *n.* तृणादिजाति *f.* झाडझुडपें *n.pl.* झाडझाडोरे *m.pl.*

Luxurious or wild v. रान *n.* जंगल *n.*

Overrun with wild v. जंगलगर्क.

VEHEMENCE, *n.* v. A. 1. जोर *m.* बळ *n.* झपाटा *m.* तडाखा *m.* कडाका *or* खा *m.*

2 *mental violence, ardor, fervor.* आवेश *m.* तलखली *f.* तलखी *f.* कडकपणा *m.* खमशेपणा *m.* कडकी *f.*

VEHEMENT, *a. very forcible,* v. VIOLENT. जोराचा, झपाट्याचा, तडाख्याचा, &c. जाज्वल्य, प्रचंड, चंड, जबर, जबरदस्त.

2 *ardent, fervent, eager, &c.* v. IMPETUOUS. तलख, खमक्या, खमशा, खंदा, कडक, तलखल्या, आवेशी, उष्ण.

VEHEMENTLY, *adv.* v. A. 1. जोराने, झपाट्याने, तडाख्याने, &c. कडकडून, कडकावून

2 तलखीने, तलखलीने, कडकपणाने, आवेशाने, &c. आवेशपूर्वक.

VEHICLE, *n. instrument or means of conveyance,* v. CARRIAGE. वहन *n.* वाहन *n.* यान *n.*

Horse-v. अश्वयान *n.*

Man-v. नरयान *n.*

2—in medicine. अनुपानn.

3 See MEDIUM.

VEHICULAR, *a. belonging, &c. to a vehicle.* वाहनाचा, &c. वाहनसंबंधी, वाहनविषयक.

VEIL, *n. v.* CURTAIN. आडपडदाm.

2 *cover for the face.* बुरका *or* खाm. बोखाराm. घुंगटn. टाफर *f.* ओढणी *f.*

3 *cover, cloak, v.* DISGUISE. पडदाm. आडपडदाm. निरोधानn. व्याजm.

To VEIL, *v. a.* (the face). बुरखाm.-घुंगटn.-&c. घालणें-घेणें-ओढून घेणें, टाफर *f.* घालणें-घेणें

VEIN, *n.*—in anatomy. शिरा *pop.* शीर *f.* नसm.*f.* नाड *f.* नाडी *f.* इडा *f.* धमनी *f.*

2 (of a leaf, a fruit, &c.). शिरा *pop.* शीर *f.*

3 *variegating line, v.* STREAK. दोराm. शिरा *pop* शीर *f.*

4 *temper, mood.* वृत्ति *f.* भावm.

VEINED, VEINY, *a. having veins.* शिराल *pop.* शिराळ, शिराविशिष्ट.

Full-v. शिराळ.

VELOCITY, *n. v.* SWIFTNESS. वेगm. जवm.

VELVET, *n.*—the silk stuff. मखमल *f.*

VELVET, *a.* मखमली, मखमलीचा.

VENAL, *a. mercenary.* लाचखाऊ, लांचखोर, लालचखोर, लालची, लांचखोरीचा, लांचलुचपतीचा, लांचलुचीचा, लिदवळ.

2 *of or belonging to a vein.* शिरेचा, शिरासंबंधी-विषयक.

VENALITY, *n. v. A.* 1. लाचखोरी *f.* लालचखोरी *f.* लांचलुचपत *f.* लांचलूच *f.*

VENARY, VENATIC, *a. relating to hunting.* शिकारी, शिकारीचा, शिकारीविषयींचा.

To VEND, *v a. v.* To SELL. विकणें, विक्रयm.-&c. करणें *g. of o.*

VENDER, *n. v. V.* विकणारा, विक्या in comp. विक्रेता.

VENDIBLE, *a. v. V.* विकायाजोगा-&c. पण्य, विक्रेय.

To VENEER, *v. a. inlay thin leaves of wood.* फर्दजोडणी *f.* करणें.

VENERABLE, *a. v. V.* पूज्यबुद्धीने मानायासारखा-&c. आर्य, आदरणीय, अर्घ्य, पूजनार्ह, पूजार्ह, पूजनीय, पूज्य, नमस्य, उपास्य, अर्च्य, अर्चनीय, मान्य, माननीय, श्रद्धेय, गुरु, बुद्रुख, अभियुक्त.

VENERABLENESS, *n. v. A.* मान्यता *f.* पूज्यता *f.* आर्यता *f.* &c. थोरवी *f.* गरिमाm.

To VENERATE, *v. a. v.* To REVERE. पूज्यबुद्धीने-&c. मानणें, आदरणें, उपासणें, पूज *f.*-आदरm.-मानm.-&c. राखणें-ठेवणें *g. of o.* आदरm.-&c. करणें *g. of o.*

VENERATION, *n. v.* REVERENCE. पूजाबुद्धि *f.* आदरबुद्धि *f.* उपासनाबुद्धि *f.* मान्यताबुद्धि *f.* श्रद्धा *f.*

VENEREAL, *a. pertaining, &c. to sexual intercourse.* संभोगाचा, रतीचा, मैथुनाचा, &c. मैथुनसंबंधी-विषयक, रतिसंबंधी-विषयक.

2—disease. उपदंशाचा, गरमीचा, बीसनखीचा.

V. disease, v. LUES VENEREA. उपदंशm. गरमी *f.* दुःखn.

V. ulcer. भगn.

VENERY, *n. v.* HUNTING. शिकार *f.*

2 *sexual enjoyment,* v. COPULATION. संभोगm. रति *f.* रतिक्रीडा *f.* रतिसुखn.

Provocative to v. वाजीकरणn.

VENESECTION, *n. v.* PHLEBOTOMY. शीरतोडणी *f.* शिरामोक्षm.

To perform v. शीर *f.*-शिरा *f.* काढणें-घेणें-सोडवणें.

VENETIANS, *n.*—the windows. झिलमिल्या *f.pl.*

VENGEANCE, *n. revenge, retribution.* प्रतिफलn. प्रतिक्रिया *f.* प्रतीकारm. प्रतिहिंसा *f.* वैरशुद्धि *f.* वैरोद्धारm. निर्यातनn.

To take v. v. To REVENGE. सूडm. उगवणें-घेणें.

I'll have v. नरडीचा घोट घेईन, नरडीचें रक्त पिईन, नरडी फोडीन, पाणी पाजीन (तुला, त्याला, &c.).

With a vengeance. This phrase is well rendered by अनर्थm. -एकगजबm.-&c. मांडणें, शर्त *f.*-धूम *f.*-पराकाष्ठा *f.*-&c. करणें; Ex. त्याने मारण्याचा अनर्थ मांडला He beat with a v.

VENGEFUL, *a. revengeful, v.* MALICIOUS. अकसखोर, अकसी, खुनसी, कुचर.

VENIAL, *a v.* PARDONABLE. क्षमा करायाजोगा-सारखा-&c. उपेक्षणीय, क्षमार्ह, लघु, उप in comp.

VENISON, *n. flesh of the deer.* हरणाची सागुती *f.* हरणाचें मासn. मृगमांसn.

VENOM, *n. v.* POISON. विषn. विषार *pop.* विखारm. जहरn. गरलn. *pop.* गरळn.*f.* हलाहल *or* हालाहलn. कालकूटn.

VENOMOUS, *a. v.* POISONOUS. विखारा, विखाराचा, गरली *pop.* गरळी, विषालु.

VENOMOUSNESS, *n. v. A.* विखारेपणाm. विषार *pop.* विखारm. विषालुता *f.*

VENOUS, *a. contained, &c. in a vein.* शिरेचा, शिरेंतला.

VENT, *n. aperture, passage, spiracle,* v. OPENING. दारn. द्वारn. दरवाजाm. उच्छ्वासm. वाट *f.*

2—esp. for water. उघडी *f.* दारn. दारेंn. निकालm.

3 v. SALE. खपm.

To VENT, *v. a. let out, pour forth, &c.* सोडणें, मोकळा-&c. करणें, काढणें, रस्ताm. करणें, वाटेलावणें.

To VENTILATE, *v. a. expose to the free passage of the air.* वाराm. सोडणें-घेणें-देणें, वाऱ्याचा संचार होईसा करणें.

VENTRAL, *a. belonging to the belly.* पोटाचा, पोटांतला, औदरिक, उदरस्थ, कौक्ष.

VENTRILOQUISM, *n. the art of speaking as from a distance.* गारूडवाणी *f.* ऐंद्रजालिकवाणी *f.* वाणीगारूडn.

VENTURE, *n. v.* HAZARD, DANGER. जोखीमn. खत्राm.

2 *hazardous business.* जोखीमn. जोखमाचें कामn.-&c.

At a v. तवकलताल्याने.

To VENTURE, *v. n. run the hazard.* जोखीमn. पतकरणें-उचलणें-स्वीकारणें-आंगावर घेणें *or* आणणें, पदरीं बांधणें, तवकल *f.* करणें.

2 v. To DARE. धमक *f.*-हिम्मत *f.*-&c. असणें *in. con.*

To VENTURE, *v. a. expose to hazard.* जोखमांत-भयांत-खत्र्यांत-&c. घालणें-पाडणें-ठेवणें, नसीबावर-दैवावर-अदृष्टावर-&c. टाकणें-हवालणें-सोंपणें, अदृष्टाधीन-दैवाधीन-&c. ठेवणें.

VENTURESOME, VENTUROUS, *a. v.* ADVENTUROUS, BOLD. साहसी, साहसिक, साहसबुद्धि.

VENUS, *n.*—in mythology. रति. She is the wife of कामदेव the Hindu Cupid.

Hottentot v. पखालपावनी *f.*

2—the planet. शुक्रm. कविm.

VERACIOUS, *a. v.* TRUE. खरा, सत्य, सत्यभाषी, सत्यवचनी, परनिष्ठ.

VERACITY, *n. v. A. and* TRUTH. खरेपणाm. खराई *f.* सत्यn. इमानn. प्रामाण्यn.

VERANDA, *n.*—the kind of portico. ओसरी *f.* पडवी *f.* पडसाळ *f.* पडओसरी *f.* पडशाला *f.* पडाळो *f.* ओटो *f.*

VERB, *n.* क्रियाf. क्रियापदn.—transitive or active, परस्मैपदn.—causal, प्रेरणn.—frequentative deponent, यङंतn.—frequentative active, यङ्लुगंतn.—impersonal, भाववाच्यn.
Form of a v. क्रियारूपn. धातुरूपn. आख्यातn.
Root of a v. धातुm.
Subject of a v. क्रियाश्रयm.
Table of verbs. धातुपाठm.

VERBAL, *a. expressed by words,* v. ORAL. शब्दाचा, वचनाचा, शब्दद्वारक, वाचक, वाचिक, वाचनिक.
2 *of or belonging to words.* शब्दाचा, शब्दाविषयीचा, शब्दसंबंधी, शब्दविषयक, शाब्द, शाब्दिक.
3 *literal* शब्दासशब्दाचा, समपद, पदानुपदिक, शब्दरूप.
4—in gram. धातुसाधित.

VERBALLY, *adv.* v. A. 1. शब्दाने, वचनाने, वाक्याने, &c. शब्दद्वारा, शब्दतः.

VERBATIM, *adv. word for word.* शब्दासशब्द, शब्दानशब्द, शब्दशः, अक्षरशः.

VERBOSE. *a. prolix, &c.* v. TEDIOUS. शब्दविस्ताराचा, शब्दपाल्हाळाचा, शब्दाधिक्याचा, अतिशयोक्तीचा, पाल्हाळीक, अतिशयोक्तिविशिष्ट.

VERBOSITY, VERBIAGE, *n.* v. A. शब्दविस्तारm. शब्दपाल्हाळm. अतिशयोक्ति f. बहुभाषिता f.

VERDANT, *a. covered with green grass or plants.* हिरवळीचा, निळवटीचा, सवजीचा.

VERDICT, *n.* (as of a jury) v. DECISION. फैसलाm. तजवीजf. निवाडाm. निर्णयपादm.

VERDIGRIS, *n. rust of copper or brass.* कलंक or कळंकm. जंगलm. जंगलाm. जंगालm.
Affected by v.—food, a pot, &c. कळंकट.
To be affected by v.—a substance cooked, a vessel, &c. कळंकणें, कळंकटणें, कणकणें.

VERDURE, *n. greenness of vegetation.* निळवटf. हिरवळf. हिरवटf. सवजीf.

VERGE, *n. rod of authority.* छडीf. दंडm.
2 *brink, border,* v. EDGE. कांठm. किनारामm. कडf. मर्यादा f.

To VERGE, *v. n. tend, incline, approach.* झुकणें, कलणें, झोकm.-रोंखm.-&c. अमणें *g. of s.* घरांत असणें *g. of o.* (Ex. तो सत्तरच्या घरास आला आहे *or* घरांत आहे he is verging on 70).

VERGER, *n.* v. MACE-BEARER. छडीवरदार, दंडी.

VERIFICATION, *n.* v. V.—*act.* खराकरणेंn. &c. सत्यंकारm. सत्यंकृति f. सत्यंकरणn. सत्यापनn.

VERIFIED, *p.* v. V. खराकरून दिल्हेला, &c. प्रतीत, ध्रुव.

To VERIFY, *v. a. prove to be true, establish, &c.* v. To CONFIRM, To PROVE. खरा-सत्य-शाबून-&c. करून देणें, सत्यंकारm.-सत्यंकरणn.-&c. करणें *g. of o.* प्रतीति (*pop.* प्रचीति *or* प्रचीत) f.-प्रत्ययm.-&c. आणून देणें *g. of o.*
To be verified. प्रचीतीस-प्रतीतीस-प्रत्ययास-&c. येणें

VERILY, *adv. really, truly.* सत्य, खराच, खरें, खरोखर, वास्तवीक, खचीत, अवश्य, भावार्थ, कीर, सई *or* सही.

VERITABLE, VERITY. See TRUE, TRUTH.

VERMICELLI, *n.*—in cookery. शेवईf. (*or* शेवयाf. *pl.*) कुरडईf. कुरवडीf. वळवटn.
Fragment of v. शेवखंडn.
V.—made upon a board. पाटशेवईf.
V.—made with the hand. हातशेवईf.
Vessel for taking out v. शेवगाm.

VERMICULAR, *a. like, &c. a worm.* कृमीसारखा, कृमिवत्, कृमिसदृश.
V. motion. नृणजलूकागतिf.

VERMIFORM, *a.* कृमिरूप.

VERMIFUGE, *n. medicine to expel worms.* जंत पाडायाचें औषधn. कृमिघ्नn. कृमिहरn.
To administer a v. जंतावर-जंताचें द्यावें.

VERMILION, *n.*—factitious. हिंगुल *pop.* हिंगूळm. हिंगुळूकm.

VERMILION, *a.* v. A. हिंगुळी, हिंगुळाचा.

VERMIN, *n. small destructive animals or insects.* किडमुंगी *or* किडामुंगी f. किडेगिडे *or* बिडे *or* कुडेm. *pl.* कीडf. विंचूकांटाm. किडापतंगm. जीवजिवडाm. जीवजिवाणूंn. जीवजंतुm.

VERNACULAR, *a.* v. NATIVE. देशी, मुलखी.

VERNAL, *a. belonging, &c. to spring.* वसंती, वसंतऋतूचा, वासंत.

VERSATILE, *a. variable, unsteady,* v. CHANGEABLE. चंचल *or* ळ, अस्थिर.
2 *that can turn with ease from one subject to another.* अष्टावधानी, अष्टसावध, दशावधानी, चपलबुद्धि, चपलमति, अनेकबुद्धि.

VERSATILITY, *n.* v. A. चंचळपणाn. चांचल्यn. अस्थिरता f.
2 अष्टसावधपणाm. &c. चपलबुद्धि f. बुद्धिचापल्यn.

VERSE, *n. metrical line.* चरणm. पदm.n.
2 *metrical composition,* v. POETRY. कविता f. कवनn. पद्यn.—measured by time, जाति f.—syllabic, वृत्तn.
Blank v. मुक्तप्रासm.
3 (of a poem, song, &c.), श्लोकm. कडवेंn. ओवी f.
4 *short division of a prose composition.* ओवी f. has been introduced into Maráthí by translators.

VERSED, *a. skilled, &c.* v. EXPERIENCED. अभ्यासी, अभ्यस्त, निविष्ट, निपुण, निष्णात, परिज्ञाता, अभिज्ञ, विचक्षण, कृतकर्मा, कृप्त, खबरदार, कसबी.
To be v. कसणें, घटणें, घसवटणें, निभणें, कटणें.

VERSEDNESS, *n.* v. A. अभ्यासm. आलोड्यn. *pop.* आलोळ्यn. घसवट f. नैपुण्यn. निवेशm. परिज्ञानn. वासना f.

VERSIFICATION, *n.* v. V. N. *and* POESY. पदरचना f. श्लोकरचना f. पद्ययोजना f. काव्यरचना f. काव्यकरणn.

To VERSIFY, *v. n. make verses.* पदरचना f.-पद्ययोजना f.-श्लोकरचना f.-&c. करणें.

To VERSIFY, *v. a. turn into verse.* पद्यांत-श्लोकांत-&c. उतरणें, श्लोकm. *pl.*-कविता f.-&c. बांधणें-करणें *g. of o.* श्लोकानी-&c. उतरणें.

VERSION, *n.* v. TRANSLATION. भाषांतरn.
2 fig. *variation of statement.* ग्रंथm. पाठm. ग्रंथांतरn. पाठांतरn. पाठभेदm.
This is his v. तो हा ग्रंथ सांगतो.

VERTEBRAL, *a. pertaining, &c. to the joints of the spine.* मणक्यांचा, मणक्यांविषयीचा, पृष्ठवंशग्रंथिसंबंधी-विषयक.

VERTEBRE, *n. a joint of the spine.* मणकाm. पृष्ठवंशग्रंथिm.

VERTEX, *n. v.* TOP. शिरn. माथाm.
2 v. ZENITH. ऊर्ध्वदिशा f. ऊर्ध्वm.

VERTICAL, *a. that is in the zenith.* माथ्यावरचा, डोक्यावरचा, खमध्यस्थ.
2 *perpendicular.* ऊर्ध्वाधर.

VERTIGO, *n. dizziness.* v. GIDDINESS. घेरीf. भोवळ f. भोवंड f. गिरकी f. मिरगी f. झोंट f. तव *or* तवर f.

VERY, *a. true,* v. REAL. खराच, सत्य, वास्तवीक, इत्थंभूत.

2 *mere, pure, unmingled.* केवल *or* ळ, शुद्ध *pop.* सुद्धा, नुस्था *or* स्ता *or* निस्था.

2 *same,*—emphat. तोच, हाच.

VERY, *adv. in a great degree.* बहुत, फार, अति, अतीव, अतिशय, अत्यंत, मोठा (Ex. मोठा वळकट, &c.), भारी, पुष्कळ, लय, पराकाष्ठेचा *decl.* पराकाष्ठा, परम, सु (in comp. as, सुदूर, सुदुर्लभ, सुदुश्चर, सुदुःसह).

VESICLE, *n. pustule, bladder.* फोड *m.* पुळी *f.* पुटकळी *or* कुळी *f.*

VESPER. See EVENING.

VESPERS, *n. evening service* सांजचें भजन *n.* सायंभजन *n.* सायंसंध्या *f*

VESPERTINE, *a. belonging, &c to the evening.* सांजचा, संध्याकाळचा, सांध्य, सायंकालिक, सायंतन.

VESSEL, *n. utensil for holding, receptacle,*—gener. भांडें *n.* पात्र *n.* ठादकें *n* ठावलें *n.* ठामणें *n.* भाजन *n.*

2 (of an animal body) नाडी *f.* वाहिनी *f.*

3 *ship or boat* तारू *n.* गलबत *n.* जहाज *n.* नाव *n.* नौका *f.* नौ *f* तरणी *f.* तरण *n* वाऱ्याचें घोडें *n.* जलयान *n.* प्लव *m* Some descriptions of *vessels* are गुराब *f.* डंगी *f.* डाव *m.* डोंगा *m* डोणी *f* पगार *m.* पडाव *m.* पल्म. पाग *m.* पातेमारी *f.* बगला *m.* बजरा *m.* बरकीण *f.* बल्यांव *n.* मचवा *m.* महागिरी *f.* मुमडा *m.* वाघी *f.* शिवाड *f.* सुवाळा *m.* सोवळा *m. or* सोनळा *m.* होडी *f.* (*dim.* होडकी *f. or* होडके *or* गे *n.*).

Frame (as of bamboos) raising the sides of a v. पताड *f.*

Passenger in a v. उतारी, उतारू, नौयायी.

Pole used in pushing a v. over shoals. ताज *f.*—man using it, ताजकरी.

Thatch over a v. खुडी *f.*

To prop up a v. (on shore). उंकी *f.* देणें.

4 *jar, pitcher, &c.* v. POT. भांडें *n.* घट *m.* भांडा *n.* घटी *f.* चंबू *m.* सुई *f.* कुजा *m.*

Battered and worn metal vessels. नाळीक *n.* नाळीकभांडें *n. pl.*

Broken v. फुटकर *n.*

Cost of forging metal vessels. वेठ *f.*

Hole worn in a metal v. नाळकें *n.*

Squat or dumpy v.—gener. बुटकुला *m.*

Wooden v. (as a dish or bowl). माढण *or* माढाण *n.* माणगें *n.*

5—drinking vessel. तांब्या *m.* प्याला *or* पेला *m.* पानपात्र *n.* उपपात्र *n.* चंबू *m.* सुरा *f.* चषक *m n.* Some kinds are, अमृतें *f.* अपकर *m.* कटोरा *m.* जगन्नाथी *f.* जांब *or* जाम *m.* तांबली *f. or* ली *n.* पितळी *f.* फुलपात्र *n.* वतेला *m.* रागपात्र *n.* वाटी *f. enhanc.* वाटगा *m.* सतेल *n.* संपुष्ट *m.*

VEST, *n. outer garment, robe.* जामा *m.* झगा *m.*

To VEST. See To INVEST.

VESTIBULE, *n.* v. PORCH. देवडी *or* ढी *or* देहुडी *f.* ओटी *f.* ढेलच *or* ज *f.* देहली *f.*

VESTIGE, *n.* v. TRACE. माग *m.* छडा *m.* पदांक *m.* पदचिह्न *n.*

VESTMENT, VESTURE, *n.* v. CLOTHING, CLOTHES. पांघरूण *n.* वस्त्र *n.* प्रावरण *n.*

2 *habit,* v. DRESS. वेष *m.* पेहराव *m.*

VETCH, *n.* कुळीथ *or* थ *m.* हुलगा *m.* हुलगी *f.*

VETERAN, *a. long exercised, long practiced,* v. EXPERIENCED. फार वापरलेला–वहिवाटलेला–&c. व्यवहारवृद्ध.

VETERINARY, *a. belonging, &c. to the treatment of the diseases of cattle.* जनावराच्या वैद्यकीचा, पशुचिकित्सेचा, पशुचिकित्सासंबंधीविषयक.

V. art or practice. जनावरांची वैद्यकी *f.* पशुचिकित्सा *f.*

VETO, *n. prohibition.* मनाई *f.* निषेध *m.* प्रतिषेध *m.* अननुमोदन *n.*

To VEX, *v. a. irritate, provoke, disturb in mind,* v. To ANGER. चेतवणें, खाजवणें, कांतावणे, खोड *f.*–खोडी *f.* काढणें–करणें, चाळवणें, खलखलावणें, संतापवणें, खपा–रुष्ट–&c. करणें, रुसवणें, मरजी *f.* मोडणें *g. of o.*

2 *plague, annoy, torment, &c.* v. To TROUBLE, To TEASE. जाचणें, गांजणें, सतावणें, त्रासवणें, कांतावणें, उपद्रव *m.*–दुःख *n.*–तस्दी *f.*–इजा *f.* &c. देणें, त्रास *m.* देणें, श्रमी–कष्टी–दिक्क–बेजार–&c. करणें.

VEXATION, *n.* v. V. 1.—*act.* चेतवणें *n.* खाजवणें *n.* संतापवणें *n.* &c.—*state.* चिरड *f.* चीढ *f.* रुसवा *m.* रुष्टता *f.* रुष्टभाव *m.* खपीमरजी *f.* गैरमरजी *f.* इनराजी *f.* नाखुशी *f.* संताप *m.*

2 जाचणें *n.* गांजणें *n.* &c. त्रास *m.* श्रम *m.* इजा *f.* उपद्रव *m.* दुःख *n.* तस्दी *f.*

VEXATIOUS, *a.* VEXER, *n.* VEXING, *p. a.* v. V. 1. चेतवणारा, संतापवणारा, खपाकरणारा, खोडकाढणारा, &c. खिजवणीचा, संतापक.

2 *and* TIRESOME. जाचणारा, गांजणारा, त्रास देणारा, उपद्रवदेणारा, &c. किचर, कुचर, किचरट, किचकट, खचरट, खडतर, खट्ट, क्लिष्ट, चिकीर, जोखणा *or* ण्या, त्रासदायक.

VEXATIOUSNESS, *n.* v. A 1. चेतवणारेपणा *m.* &c. संतापकत्व *n.*

2 जाचणारेपणा *m.* खचरटपणा *m.* खडतरपणा *m.* त्रासदायकत्व *n.*

VEXED, *p.* v V. 1. चेतवलेला, संतापवलेला, &c. खट्टी, खट्टा, खट्टू, खपा, खिन्न, रंजीस, नाखुश, खिशाणा, किर्र, रुष्ट.

2 जाचलेला, गांजलेला, &c. श्रमी, कष्टी, दिक्क, बेजार, त्रस्त.

To be or become v. त्रासणें, श्रमणें, चिरडणें.

VIAL, *n.*—*small bottle.* शिशी *f.*

VIAND, *n. meat dressed,* v. FOOD, DISH. खाणें *n.* पदार्थ *m.* पक्वान्न *n.*

Delicate viands. मिष्टान्न *n.* स्वाद्वन्न *n.*

VIATIC, *a. pertaining, &c. to a way or a journey.* वाटेविषयींचा, मार्गविषयींचा, सारणिक.

VIATICUM, *n. provisions for a journey.* सिदोरी *or* शिदोरी *f.* भूकलाडू *m.* तानलाडू *m.* पाथेय *n.* फराळाचें *n.* तोशा *m.* सम्बल *m. n.*

To VIBRATE, *v. n. quiver, &c.* v. To TREMBLE. कांपणें, लटलट–&c. हालणें, लटलटणें, उळमळणें, स्फुरणें, धमकणें, शिवशिवणें, शिवळणें, स्फुरण *n.*–&c. होणें *g. of s.*

2 *oscillate,* v. To SWING. झोलणें, आंदुळणें, झोके *m pl.* खाणें.

VIBRATING, *p. a.* VIBRATIVE, *a.* VIBRATORY, *a.* v. V. 1. कांपणारा, लटलट हालणारा, &c. स्फूर्त्ति.

2 झोलणारा, आंदुळणारा, &c. दोलायमान, आंदोलायमान.

VIBRATION, *n.* v. V. 1. कांपणें *n.* लटलटणें *n.* &c. स्फुरण *n.* स्फूर्त्ति *f.*

2 झोलणें *n.* आंदुळणें *n.* &c. झोका *m.* झोला *m.* आंदोलन *n.*

VICAR, *n.* v. SUBSTITUTE, DEPUTY. प्रतिनिधि, वारचा–वांटचा–&c. करणारा, नायब.

VICARIAL, VICARIOUS, *a. filling the place of another.* दुसऱ्याच्या वारचा–वांटचा–होत्साता, प्रतिनिधिस्वरूप, प्रतिनिधिरूप.

VICARIOUSLY, *adv.* v. A. दुसऱ्याच्या वारचा *decl.*–वांटचा *decl.*–&c. अंगत्वाने *or* अंगत्वें *or* अंगत्वेंकरून.

VICE, *n. moral evil.* अधर्म *m.* अनीति *f.* अन्याय *m.* अमार्ग *m.* अनय *m.*

2 *depravity,* v. WICKEDNESS. दुराचरण *n.* अधर्माचरण *n.* पापाचरण *n.*

3 *a.* v. *an habitual fault.* दुर्गुण *m.* अवगुण *m.* दुर्लक्षण *n.* खोड *f.* अयब *or* ऐब *m.* टेव *f.* लफब *f.* व्यसन *n.* छंद *m.* फंद *m.*

To take the v. out of, *thresh soundly.* गुण *m.* काढणें.

4 *iron press.* शेगडा *m.*

Hand v. हातशेगडा *m.*

5—in compos. See DEPUTY.

VICEGERENCY, *n. office, &c. of a vicegerent.* प्रतिनिधीपणा*m.* प्रतिनिधित्व*n.* प्रातिनिध्य*n.*

VICEGERENT, *n. vicar, v.* SUBSTITUTE, DEPUTY. प्रतिनिधि, वारचा -वांटचा-&c. करणारा, नायब.

VICENARY, *a. belonging, &c. to twenty.* विसांचा, विंशतिक.

VICEROY, *n. substitute of a king.* राजप्रतिनिधि.

VICEROYALTY, *n.* राजप्रतिनिधीपणा*m.* राजप्रतिनिधित्व*n.*

VICINITY, *n. v.* NEARNESS. जवळपणा*m.* नैकट्य*n.* निकटवर्त्तित्व*n.*

2 *places near, v.* NEIGHBOURHOOD. शेजारचा देश*m.*-प्रदेश*m.* पडोसा*m.*

In the v. of. शेजारीं, पडोसीस, शेजारास, जवळपास, जवळसर.

VICIOUS, *a. corrupt, depraved, v.* WICKED. वाईट, वाईटचालीचा, दुष्ट, दुराचारी, हरामी.

2 *having vices, faults, tricks.* खोडकर, खोडाळ, खोडोल, खोड्या, खोड्याळ, खोड्यारा, दुर्गुणी, अवगुणी, दुर्लक्षणी, व्यसनी, व्यसनीक, खव्याळ, नाठाळ *or* नाठळ *or* नाठाळ, अयबी *or* ऐबी, अयबदार *or* ऐबदार,—esp. of cattle, खडण,—esp. of horses, खंक, खाडू.

VICIOUSNESS, *n. v.* A. 1. वाईटपणा*m.* दुष्टपणा*m.* असदाचरण*n.* दुष्टता*f.*

2 खोडकरपणा*m.* खोडाळपणा*m.* &c.

VICISSITUDE, *n. v.* SUCCESSION, ALTERNATION. अनुक्रम*m.* आनुपूर्वी*f.* अनुवृत्ति*f.*

2 *v.* CHANGE. फेर*m.* फेरफार*m.* पाळी *f.* पालट*m.*

Vicissitudes (as of life, fortune, &c.). उलटापालट *or* उलथापालट *f.* रहाटगाडगें*n.* रहाटी*f.*

VICTIM, *n. animal slain or to be slain in sacrifice.* बळीचा पशु*m.* यज्ञपशु*m.* बलि *pop.* बळी*m.*

VICTOR, *n. conqueror, v.* A. जयी, जिंकणारा, प्राप्तजय, जेता, जेत्र.

VICTORIOUS, *a. v.* TRIUMPHANT. जयवान् *pop.* जयवंत, जयी, विजयी, जयकर्त्ता.

2 *productive of victory.* जयावह, जयप्रद.

VICTORY, *n. winning, conquest, defeat of an enemy.* जय*m.* फते*f.* जित *f.* जीत *f.* जयश्री *f.*

Drum of v. जयदुंदुभि*m.* जयवाद्य*n.*

Flag of v. जयपताका*m.*

Flush or glow of v. जयश्री *f.*

March to v. जयप्रस्थान*n.*

Proclamation of v. जयघोष*m.* जयदुंदुभि*m.*

Record of v.—furnished by the defeated party. जयपत्र*n.* जितपत्र*n.*

Shout of v. जयशब्द*m.* जयध्वनि*m.* जयारव*m.* जयकोलाहल*m.*

VICTUAL, VICTUALS, *n. food.* अन्न*n.* खाणें*n.* भक्ष्य*n.* भोजन*n.* भक्षण*n.* अशन*n.* खाद *f.* आहार*m.*—compreh. खाणेंपिणें*n.* अन्नपाणी*n.* अन्नोदक*n.*

Broken v. उष्टींपाष्टीं *or* माष्टीं*n.pl.*

Distribution (to mendicants, &c.) of v. सत्र*n.* धर्मपीठ*f.*

Dressed v. शिजलेलें अन्न*n.* सिद्धान्न*n.* पक्वान्न*n.*

Undressed v. सिधा*m.* डलफा*m.* अपक्वान्न*n.*

To VICTUAL, *v. a. stock with provisions.* अन्नाची-&c. वेजमी *f.* करणें-करून ठेवणें, गल्ला*m.* भरणें.

VICTUALLER, *n. v.* V. अन्नाची वेजमी करून ठेवणारा.

1 *keeper of an eating house.* भत्तारी *or* भटारी, भटारखान्याचा धनी.

VIDELICET, *adv. namely.* झणजे.

To VIE, *v. n. v.* To EMULATE, To RIVAL. परोपरी *f.*-&c. करणें, तोलास तोल*m.* देणें, सर *f.*-सरी *f.*-&c. लावणें, तुळणें, देखादेखी *f.*-देखोदेखी *f.* करणें.

To VIEW, *v. a. inspect, survey, &c. v.* To SEE, EXAMINE. पाहणें, लक्षिणें, अवलोकणें, विलोकणें, टेहळणें, निरेखणें, निरीक्षणें, वीक्षणें, अवलोकन*n.*-आलोकन*n.*-&c. करणें *g. of o.*

2 *survey intellectually, v.* To CONSIDER. पाहणें, विचार*m.*-आलोडन*n.*-&c. करणें *g. of o.*

3 *hold, regard, v.* To CONSIDER. धरणें, लेखणें, भावणें.

VIEW, VIEWING, *n. v.* V. 1.—*act.* पाहणें*n.* अवलोकणें*n.* &c. अवलोकन*n.* आलोकन*n.* आलोचन*n.* दर्शन*n.* वीक्षण*n.*

2 पाहणें*n* विचार*m.* आलोडन*n.*

I *sight, reach of the eye.* दृष्टीचा-&c. अमल*m.*-टप्पा*m.* &c. दृष्टि *f.* दृष्टिपात*m.* दृक्पात*m.*

II *v.* PROSPECT. दृष्टीखालचा देश*m.*

III *intention, v.* DESIGN. उद्देश*m.* आशय*m.* मतलब*m.* बुद्धि *f.*

IV *v.* OPINION. मत*n.* मन*n.* समज*m.* समजूत *f.*

V—as taken of a subject. कल्प*m.* पक्ष*m.*

In one point of v. *under one form of the case.* एकपक्षीं.

VIGIL, *n. v.* WATCH. जागरण*n.*

V. through the night. अलोचन जागरण*n.*

VIGILANCE, VIGILANCY, *n. v.* A. उजागरा*m.* अनिद्रा *f.* अस्वाप*m.* निद्राभाव*m.*

2 जागतेपणा*m.* सावधपणा*m.* &c. सावधगिरी *f.* हुशारी*f.* सावधानता*f.*

VIGILANT, *a. wakeful, watchful.* जागरा, जागरूक, जागरणशील.

2 *watchful, wary.* जागा, जागता, जागृत, सावध, सावधान, हुशार, पगदस्त.

VIGILANTLY, *adv. v.* A. 2. सावधपणानें, सावधगिरीनें, हुशारीनें, &c. जपून, सावधानपूर्वक.

VIGOR, VIGOROUSNESS, *n. physical force, v.* STRENGTH. बळ*n.* जोम*m.* कुवत *f.* बलाबळ *f.*

2 *energy, power, active strength.* धमक *f.* धमकी*f.* वीर्य*n. pop.* ईर *f.* ऐवज*m.* तेज*n.* दम*m.* रस*m.* उत्साह*m.* औत्सुक्य*n.*

VIGOROUS, *a. v.* N. 1. *and* STRONG. बळकट, बलवान्, सबल, जोमदार.

2 *v.* ENERGETIC, SMART. उत्साही, उत्साहवान्, सौत्साह, उत्साहाचा, जिवट, तेजवान्, झपाट्या, कचक्या, कडकडीत, झपाट्याचा.

VIGOROUSLY, *adv. v.* A. 1. बळानें, जोरानें, बळकरून.

2 *and* SMART. बळकट, बळकटून, कडक, झपाट्यानें, कडाक्यानें, उत्साहानें, उत्साहपूर्वक.

VILE, *a.*—of persons; *base, mean, hateful.* वाईट, खट, खटनट, खल, द्वाड, द्वाडपणा *or* णी, खडतर, खचरट, खंवचट, दुष्ट, दुष्ट, खराब, नष्ट, नष्टोळा, नाठाळ *or* नाठळ *or* नाठाळ, कुत्सित, कुटिल, दुर्जन, अधम, पाजी, नीच, जघन्य, कुचाळ, कुटाळ, गदळ, कुधान *or* ण, हिडशा *or* सा, हिडीस, हेंदरा, घाणेरडा, मुरदाड *or* मुडदार, चंडाल *or* ळ *or* चांडाल *or* ळ, विजात, विजवटा, बजात, द्वेष्य.

2—of things; *execrable, &c. v.* WORTHLESS, BAD, TIRESOME. वाईट, खराब, ओंगळ, घाणेरडा, ओंखटा, गदळ, खकान, मुरदाड *or* मुडदार, कुत्सित, खचरट, खडतर.

VILENESS, *n. v.* A. 1. वाईटपणा*m.* दुष्टपणा*m.* खटपणा*m.* &c. कौटिल्य*n.* कौत्सित्य*n.* दौर्जन्य*n.* दौष्ट्य*n.*

2 वाईटपणा*m.* ओंगळपणा*m.* ओंखटेपणा*m.* &c.

VILIFIED, *p. v.* V. 1. अपवादित, अभिशप्त, विकत्थित, अपकृष्ट.

2 निंदलेला, हेटाळलेला, &c. निंदित, भर्त्सित.

To VILIFY, *v. a. defame, traduce, v.* To ASPERSE. बदनामी*f.*-करणें *g. of o.* कलंक*m.*-चट्टा*m.*-&c. लावणें, विकत्थन*n.*-अपवाद*m.*-अभिशाप*m.*-&c. करणें *g. of o.* अपकर्ष*m.* करणें *g. of o.*

2 *revile, vituperate, &c. v.* To ABUSE. निंदणें, हेटाळणें, भर्त्सणें,

कॅडणें, कुटाळी *f.*-कुटाळकी *f.*-कुचाळी *f.*-कुचोद्य *n.*-हेटाळणी *f.*-निंदा *f.*-भर्त्सना *f.*-मानखंडना *f.*-मानहानि *f.*-&c. करणें *g. of o.*

VILLA, *n. country house, &c.* बागेंतला वाडा *m.* बंगला *m.*

VILLAGE, *n. assemblage of houses less than a town.* गांव *m.n.* ग्राम *m.* मौजा *m.*

Annual propitiation of v.-*bhutas* by oblations. गांवसइं *f.*

Close or dense v. भरगांव *m.n.*

Cluster of contiguous villages. पंचक्रोशी *f.*

Cluster of huts connected with a v. कोंड *m.* वाडा *m.* वाडी *f.* वाठार *m.*

Corn assigned for subsistence of a v.–officer. बलुतें *n.*

Corn &c. given on festivals to the twelve v.–officers. सणवई *f. v.* घाल, दे.

Current in the villages or country,—coin. गांवचलणी *or* नी, गांवचलन.

Division or distinct portion of a v. पट्टी *f.* वाडी *f.* आड *f.* वाडा *m.* वाठार *m.*

The Eight offices or posts of a v. अष्टाधिकार *m.*

Hereditary v.–office and land–proprietary. मिरास *m.* ह्येतरकी *f.*

Hereditary v.–officer. मिरासदार, मिरासी, ह्येतर.

In the vicinity of a v. गावखुरीस, गांवदरीस.

Isolated (unincluded) v. फुटगांव *m.n.*

Petty and mean v. आडगांव *m.n.* खेडेगांव *m.* कुग्राम *m.* अडाणवस्ती *f.*

Present made by v.–officers to a visitor. भेटवकरा *m.* भेटवकरें *n.*

Quarter or ward of a v. वाडी *f.*

Quarter or ward of a v. occupied by the *Mahàr* caste. महारवडा *or* वाडा *m.*

Rights of v.–officers. मानपान *m.pl.*

Straggling v. फुटगांव *m.n.*

Sub–or appended v. बाहेरगांव *m.n.*

The Twelve hereditary v. officers. बारा बलुतीं *or* तें *or* बारा-बलुतेदार. They are सुतार, लोहार, महार, मांग, चांभार, कुंभार, न्हावी, परीट, पोतदार, जोशी, मुल्ला, गुरव. The other or remaining v.–officers, *comprehensively* are termed बारा अलुते.

The Twelve v.–officers,—lightly *or* freely. नारू कारू *m.pl.*

Villages and hamlets,—compreh. खेडें गांव *m.n.* गांव गांवढें *n.*

V.–account–keeper. कुळकरणी, ग्रामलेखक.—Office or business of do. कुळकरण *n.*—Papers kept by him, कुळघडणी *f.* घडणी *f.*

V.–astronomer, almanack–monger, &c. ग्रामजोशी.

V.–boundary–stone. शिवधोंडा *m.*

V.–business. गांवकी *f.*

V.–champion or spokesman. गांवगुंड.

V.–chief or headman. पाटील (his office पाटिलकी *f.* पाटिली *f.* ग्रामेश, ग्रामनायक, ग्रामणी, ग्रामाध्यक्ष, ग्रामाधिपति).

V.–dispute or discussion. ग्रामण्य *n.*

V.–divinity. गांवदेवी *f.* गांवदेवता *f.* ग्रामदेवता *f.* ग्रामदैवत *n.* ग्रामदुर्गा *f.*

V.–expenses. गांवखर्च *m.*

V.–ground assigned for carcases and bones. हडकी *f.*

V.–hereditary officers—compreh. *and* loosely. बारा अलुते आणि बारा बलुते *m.pl.*

V. in precipitous flight. गुदार *n.* गुदॅन. गुळॅन.

V.–lands. शिवार *m.n.* ह्येतवड *f.* ह्येताड *f.*

V.–meeting (general). गांवकी *f.*

V. of the founder of a race, *parent* v. मूळगांव *m.n.*

V.–officer. ग्रामाधिकारी.

V.–officers,—loosely. पाटील पटवारी *m.pl.*

V. on a hill or amidst hills. डोंगर गांव *m.n.*

V.–oracle–stone. उचला *m.* रूंढ *m.*

V.–people – as assembled or as considered collectively. गांव *m.n.* पांदर *f.* समाकूळ पांदर *f.* समस्तदाहोजण *m.pl.*

V.–priest. ग्रामयाजक, ग्रामोपाध्याय.

V –rites and observances; v.–manners and customs. ग्रामधर्म *m.* ग्रामाचार *m.*

V.–site. गांवठण *or* ठाण *n.* गांवथळ *n.*

V.–Solomon. गांवगुंड.

V.–viper. V.–informant, incendiary, &c. गांवकुठार *m.* ग्रामकुठार *m.* ग्रामकंटक *n.*

V.–wall or fence. गांवकुसूं *n.*

VILLAGE, *a. of or belonging to a village, village–born.* गांवचा, खेडेगांवचा, खेड्याचा, मौड्याचा, ग्राम्य.

2 *produced, made, &c. in a village or country place,* v. RUSTIC. गांवचा, गांवठी *or* ढ, गांवगिरी, गांवरानी, ग्रामीय, खेडोळ *or* खेडवळ.

VILLAGER, *n.* गांवकरी, गांवकर, गांववाला, गांवचा माणूस, ग्रामस्थ, ग्रामवासी, ग्रामचारी.

VILLAIN, *n. scoundrel, rascal, &c.* v. BLACKGUARD. लवाड, लुच्चा, सोदा, हरामी, हरामजादा, शठ, खट, बज्जात, लंड, फटलंड, मात्रागमनी.

VILLAINOUS, *a.* v. N. *and* BLACKGUARDLY, VILE. खट, खटनट, खल, शठ.

VILLAINY, *n.* v. WICKEDNESS, BLACKGUARDRY. लवाडी *f.* लुच्चेगिरी *f.* लकारी *f.* सोदेगिरी *f.* सकारी *f.* लंडाई *f.* थोंटाई *f.* खटपणा *m.* शठपणा *m.* &c.

VINCIBLE, *a.* v. CONQUERABLE. जिंकायाजोगा–जोगता–सारखा–&c. जेतव्य, जेय, जैय्य.

To VINDICATE, *v. a. assert, support, &c.* v. To MAINTAIN, To PROVE. संभाळणें, स्थापणें, खरा–&c. करूनदेणें, पुरवणें, पुरवून देणें, पटवून देणें, पुरवणी *f.*–&c. करणें *g. of o.*

2 *clear and uphold,* v. To JUSTIFY. दोष *m.* उडवणें *g. of o.* दोषावेगळा–खरा–चांगला–&c. करून दाखवणें.

VINDICATED, *p.* v. V. 1. संभाळलेला, पुरवलेला, खराकरून दाखवलेला, &c.

2 दोषावेगळा केलेला, &c. मुक्तदोष, परिहृतदोष, निवृत्तदोष.

VINDICATION, *n.* v. V. 1. संभाळणें *n.* स्थापणें *n.* &c. पुरवणी *f.*

2 दोषाची उडवणी *f.* दोषमोचन *n.* दोषनिवारण *n.* दोषनिरसन *n.*

VINDICATOR, *n.* VINDICATORY, *a.* v. V. 1. संभाळणारा, स्थापणारा, पुरवून देणारा.

2 दोषउडवणारा, दोषमोचक, दोषनिवारक.

VINDICTIVE, VINDICTIVENESS. See REVENGEFUL, &c.

VINE, *n.*—the plant. द्राक्ष *f.* द्राक्षी *f.* द्राक्षा *f.* द्राक्षाची वेल *f.*

2 v. CREEPER. वेल *f.m.* ताणा *m.*

VINE-YARD, *n.* द्राक्षांचा मळा *m.* द्राक्षांची (or ञा) बाग *f.m.* द्राक्षावटिका *f.*

VINEGAR, *n. acid liquor obtained from wine, &c.* सिरका *m.* शुक्त *n.*

VINOUS, *a. pertaining, &c. to wine.* द्राक्षांच्या दारूचा, द्राक्षामद्याचा, द्राक्षामद्यधर्मक, द्राक्षामद्यगुणक.

VINTAGE, *n. produce or crop of vines.* द्राक्षांचें पीक *n.* द्राक्षांचा लाग *m.* द्राक्षांचीं फळें *n.*

2 *time of grapes.* द्राक्षांचा वेळ *f* द्राक्षांचा समय *m.*-हंगाम *m.* द्राक्षांची सराई *f.*-सुगी *f.*

VINTNER, *n. seller of wine.* द्राक्षांचा रस-द्राक्षारस-द्राक्षासव-&c. विकणारा, द्राक्षासव-द्राक्षारस विकेता.

VIOL. See VIOLIN.

To VIOLATE, *v. a. infringe, infract,* v. To TRANSGRESS. मोडणें, तोडणें, भंगणें, भंग *m.*-&c. करणें *g. of o*

2 v. To RAVISH. बळात्काराने-जुलमाने-&c. उपभोगणें, बळात्कार *m.* -&c. करणें *with* नर *of o.* भ्रष्ट-&c. करणें, हठधर्षण *n.*-&c. करणें *g. of o.*

3 See To HURT, To INJURE.

VIOLATED, *p.* v. V. 1. मोडलेला, तोडलेला, भंग केलेला.

2 भ्रष्ट केलेला, हठधृष्ट, बलोपभुक्त

VIOLATION, *n.* v V. 1. मोडणें *n.* तोडणें *n.* &c. भंग *m.* भंजन *n.* उल्लंघ *m.*

2 बळात्कार *m.* जुलूम *m.* बळात्काराने उपभोग *m.* हठधर्षण *n.*

V. of a virgin कन्यादूषण *n.*

VIOLATING, *p. a.* VIOLATOR, *n.* v. V. 1. तोडणारा, मोडणारा, भंजक, भंगकर्ता-कारी.

2 भ्रष्ट करणारा, जुलमाने उपभोगणारा, &c. हठधर्षक.

V. of virgin. कन्यादूषक.

VIOLENCE, *n. force of action or motion,* v. EXCESS. जोर *m.* वेग *m.* नेट *m.* ठणका *m.* उग्रम *m.* सतम *f. n.* झपाटा *m.* तडाखा *m.* भडाखा *m.*

2 *compulsion, unjust force,* v. OUTRAGE, TYRANNY. जुलूम *m.* जुलूमजबरी *f.* जबरी *f.* जबरदस्ती *f.* बळात्कार *m.* बळजोरी *f.*

Personal v. *assault.* दंडपारुष्य *n.*

3 *vehemence, ardor, &c.* v. IMPETUOSITY. जोर *m.* जुलूम *m.* आवेश *m.* कडकपणा *m.* कडकी *f.*

4 v. RUDENESS. दांडगाई *f.* मलई *f.* खलेली *f.* लांठाई *f.*

5 *rough and violent treatment.* रगडपट्टी *f.* रगडमल्ली *f.* धरबांध *m.* घुसडाघुसड *f.*

To treat with v. See To TREAT.

VIOLENT, *a. forcible, acting with force.* जोराचा, झपाट्याचा, तडाख्याचा, वेगाचा, &c. जबर, जरब, जालीम, कडक, प्रचंड, चंड.

2 *outrageous, oppressive, tyrannical, &c.*—person, &c. जुलमाचा, जबरीचा, जबरदस्तीचा, &c. जालीम, जबरदस्त, कहरी.

3 *outrageous, furious, vehement, &c.* v. EXCESSIVE. कहराचा, अनर्थाचा, गजबाचा, जबर.

4 *vehement, ardent, &c.* v. IMPETUOUS, FIERCE. जबर, जरब, आवेशी, प्रचंड, चंड, असुरी, कपाळ फोड्या.

5 *rough, overbearing,* v. RUDE. दांड, दांडगा, खलेल, लांठ, कोदंड.

6 (sickness, pain, &c.) v. SEVERE. जोराचा, जबर, कठोण.

V. sickness or malady. वाखा *m.*

7—death, end, &c. *not natural.* अपघाताचा, अपमृत्यूचा, दुर्मरणाचा.

VIOLENTLY, *adv.* v. A. 1. जोराने, झपाट्याने, तडाख्याने, &c. कचकावून *or* खचकावून, खसाटून, बशरत, हटात्.

2 आकांताने, कहराने, &c. जुलमाने, जबरीने, &c.

3 अनर्थाचा *decl.* आकांताने, कहराने, &c. अनर्थ *m.*-आकांत *m.*-कहर *m.* -एकगजब *m. used with* मांडणें *and* करणें, as तिने रडून अनर्थ केला *or* रडण्याचा अनर्थ मांडला, she cried violently, &c.

VIOLIN, *n.* v. FIDDLE. रबक *n.* रबाब *n.* सारंगी *f.*

VIPER. See SNAKE.

VIRAGO, *n. masculine woman.* शिपाईबायको *f.* पुरुषस्वभावाचा-पुरुषचालीचो-&c. बायको *f.*-स्त्री *f.*

2 v. SCOLD, SHREW. कज्या, कर्कशा, वाघीण *f.*

VIRGIN, *n. a woman who has not known man,* v. MAID. कुमारी *pop.* कुंवार *f.* कन्या *f.* नवोढा *f.* कुमारिका *f.* गौरी *f.* अक्षता *f.* अक्षतयोनि *f.* अविद्धयोनि *f.* अनन्यपूर्वा *f.* पुरुषास्पृष्टा *f.* Note. The common *Prakrit* words used to render *virgin* and *virginity* express primarily the unmarried female and state.

Defiling of a v. कन्यादूषण *n.*

Defiler of a v. कन्यादूषक.

VIRGIN, VIRGINAL, *a.* See MAIDEN, MAIDENLY.

VIRGINITY, *n. maidenhead.* कुंवारपणा *m.* कुमारित्व *n.* कन्यात्व *n.* अज्ञातपुरुषदशा *f.* अक्षतयोनित्व *n.* चिर *m.* The last word is restricted in use to professed courtezans.

VIRGO, *n.*—the zodiacal sign. कन्या *f.*

VIRILE, *a.* v. MANLY, MASCULINE. पुरुषाचा, पुरुषाविषयींचा, पुरुषसंबंधी-विषयक, पौरुष, पौरुषेय.

VIRILITY, *n.* v. MANHOOD. पुरुषपणा *m.* पौरुष *n.*

2 *power of procreation.* पुरुषपणा *m.* पुरुषत्व *n.* पौरुकी *f.* पौरुषपणा *m.* पौरुष *n.* पुंस्त्व *n.* जननशक्ति *f.* पुरुषशक्ति *f.* पुंशक्ति *f.* चेतना *f.*

VIRTUAL, *a. that is in effect though not in fact.* कार्यदृष्टीचा, गुणदृष्टीचा, फलदृष्टीचा, गुणाच्याधारणाचा, कामाचा, गुणाचा, गुणसिद्ध. The sense of the word may be rendered by the use of सारखा-दाखल-सदृश, and other words that mean *like, the same as, &c.* Ex. ती भ्रष्ट झाली म्हणून तिनें वास्तविक मरण जरी झालें नाहीं तरी मेल्यादाखल मरण झालें.

VIRTUALLY, *adv.* v. A. कार्यदृष्टीने, गुणदृष्टीने, गुणतः,

VIRTUE, *n. moral goodness, practice of moral duties, &c.* नेकी *f.* नेत *f.* नेक *f.* नीति *f.* नेकीचें-&c. आचारण *n.* पुण्य *n.* पुण्याचरण *n.* पुण्याचार *m.* धर्म *m.* धर्माचरण *n.* धर्माचार *m.* सदाचरण *n.* सदाचार *m.* साधुत्व *n.* साधुवृत्ति *f.* सुकृत *n.* सुकृताचरण *n.* सत्याचरण *n.* श्रेय *n.* तप *n.* भलाई *f.* भलाइकी *f.* कल्याणाचरण *n.*

Majesty and mightiness of v. पुण्यप्रताप *m.*

Path of v. धर्ममार्ग *m.* पुण्यमार्ग *m.* सन्मार्ग *m.*

V. cannot be known but through adversity. हिऱ्याची परीक्षा घणावांचून होत नाहीं.

2 *a.* v. *moral excellence.* गुण *m.* सुगुण *m.* सद्गुण *m.* सुलक्षण *n.*

Virtues and vices of. गुणागुण *m. pl.* गुणदोष *m. pl.*

3 *medicinal quality.* गुण *m.*

Latent v. मर्म *n.*

4 *excellence, spirit, good quality.*—gener. गुण *m.* गुणांश *m.* सत्व *n.* तेज *n.* रस *m.* रया *f.* कस *m.* दम *m.* वीर्य *n. pop.* इर्र *or* विरी *f.* रहस्य *n.* बळबळ *f.* प्रताप *m.*

By v. of. परत्वें *or* परत्वें करून (in comp. as अधिकारपरत्वें, जातीपरत्वें, तपपरत्वें).

That keeps its v. सत्वशील, सत्वधीर.

VIRTUOSO *n.* चिकित्सक.

VIRTUOUS, *a.* v. N. 1. 2. *morally good.* नेक, नेकीचा, सदाचरणी, सत्याचरणी, सदाचरणाचा, पुण्यवान्, पुण्यवंत, पुण्यशील, पुण्यात्मक, पुण्यकर्मा, पुण्यपरायण, पुण्याचा, पुण्यमार्गी, पुण्यमार्गाचा, सत्वशील, सत्वसंपन्न, सत्वस्थ, धर्मशील, धर्माचरणी, धर्मी, धर्मिष्ठ, धर्मचारी, धर्मज्ञ, धर्मवान्, धार्मिक, साधु, साधुवृत्त, साधुवृत्ति, साध्वाचार, भला, सुकर्मा, सुकर्मी, सुकृती, सुकृत, कल्याणचार, कल्याणधर्मा. Some terms for *A virtuous or excellent person* are, पुण्यपुरुष, पुण्यप्राणी, पुण्यात्मा, पुण्यपात्र, सज्जन, धर्मात्मा, धर्मावतार, गुणनिधान, गुणनिधि. (See also the compounds with गुण under CLEVER). तेजःपुंज.

V. woman. सती *f.* साध्वी *f.* सुचरित्रा *f.*

2 See Medicinal. 3 See Chaste.

Virtuousness, *n.* v. A. *and* Virtue. नेकी *f.* पुण्याई *f.* सद्भाव *m.* भलाई *f.* भलीभलाई *f.* भलीभलाइकी *f.*

Virulence, *n.* v. A. 1. जहाली *f.* जलाली *f.* कडकपणा *m.* &c. तलखी *f.* तलखाई *f.*

2 खंवचटपणा *m.* डंशीपणा *m.* डंश *m.* डंख *m.*

Virulent, *a. active in doing mischief,*—poison, &c. जलाल, जहाल *or* झ्याल, जालीम, कडक, तलख, आग्या, जहरी, कहरी, कहराचा, प्रखर, तीक्ष्ण.

2 *fig.* v. Acrimonious, Malignant. खवंचट, डंशी, डंशीक.

Visage, *n.* v. Face. मुख *n.* मुखवटा *m.* चेहरा *m.* चेरामोरा *m.* रूप *n.*

Viscera, *n. internal organs of the body.* पोटांतले अवयव *m. pl.* पोटांतलीं अंगें *n. pl.*

2 See Bowels.

Viscid, Viscous, *a. glutinous, &c.* v. Sticky. चिकट *or* चिक्कट, चिकाळ *or* ळा *or* ळ्या, घन, चिकचिकीत, गिजगिजीत.

Vicidity, Viscosity, *n.* v. A. चिकटपणा *m.* चिकचिकितपणा *m.* &c. चिकटण *f.* चिकटाई *f.* चिकचीक *f.* किचकीच *f.*

Visibility, Visibleness, *n.* v. A. 1. पाहायाचीयोग्यता *f.* &c. दृश्यता *f.* लोकनीयता *f.* दृष्टिगोचरता *f.* दृग्विषयता *f.* &c.

2 उघडपणा *m.* उघडेपणा *m.* &c.

Visible, *a. perceivable by the eye.* पाहायासारखा-जोगा-जोगता- &c. दृष्टीतयेण्यासारखा-जोगा- &c. दृश्य, द्रष्टव्य, लोकनीय, दर्शनीय, दृग्गोचर, दृष्टिगोचर, दृष्टिविषय, दृग्विषय, दृष्टिगम्य, दृग्गम्य चाक्षुष, वीक्ष्य.

2 *apparent, conspicuous, open.* उघड, उघडा, दर्शनी, प्रगट, प्रत्यक्षसिद्ध.

3 *that is in sight.* दिसता, दिसणारा, दिसून आलेला, नजरेपुढचा, दृश्यमान.

Visibly, *adv.* v. A. 1. 2. प्रत्यक्ष, समक्ष, दिसेसा *decl.* दिसता *decl.* डोळ्यादेखत, उघड, उघडपणें, &c. पहयतः.

Vision, *n. faculty of seeing,* v. Sight. दृष्टि *f.* नजर *f.* चक्षुरिंद्रिय *n.*

2 *act of seeing,* v. Sight. पाहणें *n.* दृष्टि *f.* नजर *f.*

3 *supernatural dream, &c.* दृष्टावा *m.* दृष्टांत *m.* दर्शन *n.* उचका *m.*

4 *spectre, phantom, apparition.* उचका *m.* भास *m.* भाभास *m.* छाया *f.*

Visionary, *a.* v. Imaginary. मनचा, मनःकल्पित, मानसिक, मानससृष्टीचा, मनोराज्याचा, अवास्तविक.

2—a person. उचकेखोर, उचक्या, मनमान्या, लहरी, मनोविहारी.

To Visit, *v. a. go to see.* भेटीला-दर्शनास- &c. जाणें-येणें *g. of o.* भेट *f.*- &c. घेणें *g. of o.*

5 *go to survey, &c. with authority.* पाहायास-पाहणी करायास जाणें.

Visit, *n.* v. V. 1. *and* Interview. भेटीकरितां जाणें *n.*-येणें *n.* दर्शनयात्रा *f.*

Indecently long v. *visitation.* ठाणें *n. v.* दे.

Visitor, Visitant, *n.* v. V. 1. *and* Guest. भेटीस-भेटीकरितां- &c. येणारा-आलेला, पाहुणा *m.* (पाहुणी *f.*).

Attentions to a v. v. Civility. पाटपाणी *n. v.* दे.

2 पाहणी करणारा, पाहणीकरायास येणारा-जाणारा, चौकसनीस.

Visor, *n. vizard.* मुखटोपा *m.* मुखवटा *m.*

Vista. See Avenue.

Visual, Visive, *a. pertaining, &c. to sight.* दृष्टीचा, नजरेचा, डोळ्याचा, &c. चाक्षुष, दृष्टिसंबंधी, दृष्टिविषयक, चक्षुरिंद्रियसंबंधी-विषयक.

Vital, *a. of or belonging to life.* जिवाचा, प्राणाचा, प्राणाविषयींचा, जीवनाचा, जीवनसंबंधी, जीवसंबंधी-विषयक, प्राणसंबंधी-विषयक, जैव.

V. thread. आयुष्याचीदोरी *f.*

2 *necessary to life.* प्राणरक्षक, जीवनसाधक, जीवनकर, प्राणकर, जीवनरक्षक, जीवनोपयोगी.

3 *being the seat of life, mortal.* प्राण राहण्याचा, जिव्हाळीचा.

In a v. part. जिव्हाळी *or* जिव्हारीं.

Piercing a v. spot or part. मर्मभेद *m.* प्राणस्थानभेद *m.*

V. spot or part. जिव्हाळी *f.* मर्म *n.* मर्मस्थान *n.* मर्मस्थल *n.* प्राणस्थान *n.*

Vitality, *n. vital energy or power,* v. Life. जीव *m.* जीवशक्ति *f.* प्राणशक्ति *f.* जीवनशक्ति *f.* चेतना *f.* भोजन *m.*

Vitals, *n. parts essential to life.* जिव्हाळीचीं *or* जिव्हाराचीं स्थानें *n. pl.* जिव्हाळ्या *f. pl.*

To Vitiate, *v. a.* v. To Corrupt, To Spoil. बिघडणें, वाईट-खराब-भ्रष्ट- &c. करणें, दूषण *n.*- &c. करणें *g. of o.*

2 *destroy the validity of.* बातल-निरर्थक-पोकळ-व्यर्थ-रहित- &c. करणें, बातलपणा *m.*-पोकळपणा *m.*- &c आणणें.

Vitiated, *p.* v. V. 1. बिघडलेला, &c. वाईट, खराब, भ्रष्ट, दूषित, विगुण.

2 बातल केलेला, निरर्थक केलेला, &c.

Vitreous, *a.* v. Glassy काचेचा, काचमय, काचवत्.

To Vitrify, *v a turn into glass.* काच *m.* काचपरिणाम *m.* करणें.

To Vitrify, *v n. become glass.* काच *m.* होणें.

Vitriol, *n.*—blue. मोरचूद *or* दम *n.* ताम्रगर्भ *m.* तुत्थ *n.* मयूरक *n.* नीलांजन *n.*—green. हिराकस *m.* हिराकशी *f.* कासीस *n.* मूलोमस *n.* विषद *n.* धातुशेखर *m.*—white. सफेत मोरचूद *m. n.*

Vitriolic, Vitriolous, *a.* v. N. मोरचुताचा, मोरचुती.

To Vituperate, Vituperation. See To Blame, Blame.

Vivacious, *a. lively, sprightly,* v. Merry. उल्हासी, आनंदी, खुशदिल, आल्हादी, उल्हासवृत्ति.

2 *long-lived.* दीर्घायु.

3 *tenacious of life, vigorous,* v. Lively. जिवट, जिवस.

Vivaciousness, Vivacity, *n.* v. A. 1. उल्हासीपणा *m.* &c. उल्हासवृत्ति *f.* आनंदवृत्ति *f.* तेज *n.*

Viva voce. तोंडच्या तोंडीं, तोंडातोंडीं, मुखजबानी, मुखजबानीने.

Vivid, *a. of colours, &c.* v. Bright, Clear. ठळक, ठळठळीत, गहिरा *or* गैहरा, भडक, भबक, उजळ, लकलकीत *or* लखलखीत.

2 *lively, strong, not dull, &c.*—imagination, recollection, &c लकलकीत *or* लखलखीत, चकचकीत, खणखणीत, कडकडीत, जिवट, जिवस.

Vividness, *n.* v. A. 1. ठळकपणा *m.* गहिरेपणा *m.* &c.

2 लकलकितपणा *m.* कडकडितपणा *m.* &c.

Vivific, *a. life-giving.* जीवंत करणारा, जीव-&c. देणारा, जीवप्रद.

Vivified, *p.* v. V. जीवंतकेलेला, सजीवकेलेला, &c. जीवित.

To Vivify, *v. a.* v. To Animate. जीव *m.*- &c. देणें-घालणें, सजीव -&c. करणें, चेतवणें.

Viviparous, *a. that brings forth its young alive.* जरायुज (lit. born from the womb), सचेतनप्रसु, सचेतनप्रज.

Vixen, *n.* v. Scold. जिवंतअवदसा *f* कर्कशा *f.* कलहांतरिता *f.* कृत्या *f.* कैदाशीण *f.* जगनाड *f.* जगभांड *f.* शूर्पनखा *f.* सठवाई *or* सठी *f.* वाघीण *f.*

Viz. *adv. namely.* म्हणजे.

Vizard, *n. mask for the face.* मुखटोपा *m.* मुखवटा *m.*

Vizier, *n.*—the minister. वजीर.

Viziership, *n.* वजिरी *f.* वजिरात *f.*

Vocable, *n.* v. Word. शब्द *m.* वाचक *m.*

Vocabulary, *n. lexicon.* कोश *m.* शब्दकोश *m.* शब्दजाल *n.* शब्दसंग्रह *m.*

VOCAL, *a. having voice or speech.* वाग्युक्त, वाणीयुक्त, वाणीविशिष्ट, सवाक्.
2 *uttered by the voice.* वाचेचा, वाणीचा, वाचिक, वाग्जात, वाचाजात, वाणीजात.
VOCALLY, *adv. with the voice; in words.* आवाजाने, वाणीने, वाचेने, भाषणाने, शब्दद्वारां.
VOCATION, *n. employment, calling,* v. BUSINESS. काम*n.* धंदा*m.* उद्योग*m.*
VOCATIVE, *n.*—in grammar. संबोधन*n.*
To VOCIFERATE, *v. n. cry out with vehemence,* v. To BAWL, To CLAMOUR. पुकार*m.*-गोंगाट*m.*-कळकळ*f.* करणें, गागणें, कळाकळा *adv.* करणें.
VOCIFERATION, *n. v.* V. *and* CLAMOUR, UPROAR. गलका*m.* गलबा*m.* गलबल*f.* गलबला*m.* गवगव*f.* गवगवा*m.* कुलुली*f.* कोलाहल*m.* खणका*m.* कलभा*f.* एकगजर*m.* ओरडा ओरड*f.* कळकळ*f.*
VOCIFEROUS, *a.* v. CLAMOROUS, NOISY. ओरड्या, गोंगाट्या, कळकळ्या.
VOGUE, *n. practice, usage,* v. CUSTOM. वहिवाट*f.* प्रचार*m.* प्रघात*m.*
To be in v. वागणें.
VOICE, *n. sound of the mouth.* आवाज*m.* शब्द*m.* स्वर*m.* कंठ*m.* कंठरव*m.* ध्वनि*m.* कंठध्वनि*m.*
Broken or hoarse v. बसला गळा*m.* फुटका गळा*m.*
Change of v. (through sickness, &c.). स्वरभेद*m.* ध्वनिविकार*m.*
Effeminate, unmanly v. रांडगळा*m.*
Of broken or cracked v. भग्नस्वर, स्वरभग्न.
Tender or soft v. बाळ गळा*m.*
To lose one's v. घसा*m. or* गळा*m.* चेपणें-बसणें *g. of s.*
2—in singing; *throat.* गळा*m.* आवाज*m.* कंठ*m.* हलक*f.*
Command of v. कर्त्तबदारी*f.*
Command of v. in singing or reading. सवन *f.n.*
Modulations or inflections of v. कर्त्तन*n.*
Of good v. गळेबाज, आवाजदार.
Sweet or fine v. गोडगळा*m.*
Sweetness of v. कंठमाधुर्य*n.*
Treble or shrill v. रांडगळा*m.*
To pitch the v. to agree with. सूर*m.* धरणें.
3—in gram. वाच्य*n.*
Active v. कर्तृवाच्य*n.* परस्मैपद*n.*
Middle v. आत्मनेपद*n.*
Passive v. कर्मणिवाच्य*n.* भाववाच्य*n.*
VOID, *a. unoccupied, vacant,* v. EMPTY. रिकामा, रिता, खाली.
2 *vain, null, without binding force.* बातल, पोकळ, निरर्थक.
3 *devoid, destitute,* v. WANTING. निराळा, वेगळा, रहित, हीन, शून्य, all in comp.
VOID, *n. vacuum.* शून्य*n.* पोकळी*f.*
To VOID, *v. a. emit as excrement,* v. To EVACUATE. टाकणें, उत्सर्ग*m.*-&c. करणें *g. of o.*
2 See To LEAVE. 3 See To NULLIFY.
VOLATILE, *a. that passes quickly into the aeriform state.* उडून जाणारा, उडून जाण्याचा, वायुपरिणामी, वायुपरिणामशील.
2—of quicksilver. जिता.
3 *fickle, airy,* v. CHANGEABLE, THOUGHTLESS. चंचल *or* ळ, चपल *or* ळ, चंचळस्वभावाचा, चिचोर *or* छिछोर, चंचलप्रकृति, चपलप्रकृति, प्रकृतितरल, तरलप्रकृति.
VOLATILITY, *n.* v. A. 1. उडूनजाण्याचागुण*m.*-धर्म*m.* वायुपरिणामिता*f.* &c.
2 जितेपण*m.*
3 चंचळपण*m.* चपळपण*m.* चिचोरी *or* छिछोरी*f.* चांचल्य*n.* चापल्य*n.* चंचल प्रकृति*f.* चपल प्रकृति*f.*
VOLCANIC, *a. belonging, &c. to volcanoes.* ज्वालामुखीचा, ज्वालामुखीसंबंधी-विषयक.
VOLCANO, *n. burning mountain.* ज्वालामुखी*f.* अद्रिवन्हि*m.*
VOLITION, *n.* See WILL. 2 *a* v. *an act of will.* संकल्प*m.*
VOLITIVE, *a. having the power to will.* संकल्पशक्तिक, संकल्पशक्तियुक्त.
VOLLEY, *n. flight of shot; discharge of many small arms at once.* शिलक*f.* v. झाड, उडव, तासेरा *or* ताशेरा*m.* v. झाड, पाऊस*m.* वृष्टि*f.* in. comp.
2 fig. (as of curses, oaths, &c.). लाखोली*f.* वृष्टि*f.*
VOLUBILITY, *n.* v. A. 1. चपळपण*m.* चपळाई*f.* लुबलुबेपण*m.*
2 जिभेची चपळाई*f.* तोंडचा जलदपण*m.* &c. जबेफराशी*f.* वाक्चापल्य*n.*
VOLUBLE, *a.* of the tongue or speech, v. FLUENT. चपळ, लुबलुब हालणारा, लुबलुबा, धारावाही, धारावाहिक.
2—of a speaker, v. GLIB. तोंडचा-जिभेचा-&c. खबरदार-जलद-चपळ, जबेफरास, जाबसाली, चपलवाक्, चपलजिह्व, बोलतांना टाळूस टिपरूं लागूं देत नाहीं असा.
VOLUBLY, *adv.* v. A. तोंडच्या-जिभेच्या-&c. चपळाईने, वाक्चापल्याने, वाक्चापल्यपूर्वक, चुरचूर, चरचर, लुबलुब, गरगर,—esp. with implic. of railing, फटफट, फटफटां, फडफड, फडफडां.
VOLUME, *n.* v. BOOK. पुस्तक*n.*
2 (of a serpent) v. COIL. वेटाळा*m.*
3 (of smoke). लोट*m.* गोल*m.*
4 (of water). लोंढा*m.* लोट*m.* स्रोत*m.*
5 (of fire). गोल*m.* स्रोत*m.* लोळ*m.*
VOLUMINOUS, *a. of much matter.* ग्रंथविस्ताराचा, विस्तारमय, विस्तारबहुल, विस्तारप्रचुर.
2 *consisting of many volumes.* बहुत पुस्तकांचा, बहुतग्रंथांचा, &c. पुस्तकबहुल.
VOLUMINOUSNESS, *n.* v. A. 1. ग्रंथविस्तार*m.* विस्तारबाहुल्य*n.*
2 पुस्तकबाहुल्य*n.*
VOLUNTARILY, *adv.* v. A. 2. बुद्धीने, बुद्धया, बुद्धिपूर्वक, संकल्पपूर्वक, आत्मसंतोषाने *or* अत्मतोषें *or* आत्मसंतोषिकरून, आपखुशीने, आपसुखाने *or* सुखें *or* आपसुखें, सुखासुखीं, इच्छापूर्वक, इच्छापुरस्सर.
VOLUNTARY, *a. free of action,* v. FREE. स्वतंत्र, स्वेच्छाधीन, स्ववश, स्वेच्छाचारी, कामचार.
2 *willed, purposed, done by design,* v. INTENTIONAL. संकल्पाचा, इराद्याचा, संकल्पपूर्वक, संकल्पपुरस्सर, संकल्पकृत, बुद्धिकृत.
3 *proceeding from choice or free will,* v. SPONTANEOUS. आपखुशीचा, खुशीचा, स्वसंतोषाचा, आत्मसंतोषाचा, दिलखुशीचा, इच्छापूर्वक, इच्छापुरस्सर, ऐच्छिक.
4 *subject to the will.* इच्छाधीन, ऐच्छिक, इच्छावश.
VOLUNTEER, *n. a person who enters into a service of his own choice.* आपल्या इच्छेने-आपल्या खुशीने चाकरी करणारा, आपण होऊन चाकरी करणारा.
To VOLUNTEER, *v. n. offer to do any thing without solicitation.* आपण होऊन पुढें होणें-बोलणें-करणें-&c. धजणें, धज*f.* देणें.
To VOLUNTEER, *v. a. offer or bestow, without solicitation, &c.* आपण होऊन देणें-करणें-देऊं करणें-&c.

VOLUPTUARY, *n.* v. PLEASURIST. विषयी, खुशालचंद, गुलहंसी *or* हवसी *or* हौसी *or* शी, सुखानंद, चंदनहौशी, हौशा *or* हौसी *or* शी, विलासी, भोगी, भोक्ता.

VOLUPTUOUS, *a.* v. LUXURIOUS, SENSUAL. विषयी, विलासी, विहारी, शोकी *or* शौकी.

VOLUPTUOUSNESS, *n.* v. A. विषयोपणा*m.* विलासीपणा*m.* &c. विषयोपसेवा *f.* विषयासक्ति *f.*

VOMIC-NUT, *n. strychnos, nux vomica.*—the plant. कुचला*m.* काजरा*m.*

To VOMIT, *v. a. throw up from the stomach.* ओकणें, ओकून टाकणें. मागें पाडणें-टाकणें, तोंडी काढणें, वमणें, उलटी *f.*-वमन*n.*-&c. होणें *g. of o. with in. con.*

To VOMIT, *v. n. eject by the mouth the contents of the stomach.* ओकणें, तोंडीं काढणें, वमणें, उलटी *f.*-वमन*n.* वांति *f.*-&c. होणें *in. con.*

Excessive vomiting *or* general v. ओकाबोक *f.*

Straining at vomiting *or* noise made at straining. ओकारा*m.* ओकारी *f.*

To v. violently. भरभडणें.

VOMIT, *n. matter vomited.* ओक *f.* वांत *f.* वांति *f.*

2 *emetic medicine.* उलट *f.* उलटी *f.* वांति *f.* उलटीचें-वांतीचें-&c. औषध*n.*

V. given to a person who has taken poison. उखाळ *or* उकाळ*m.* उकाळा*m.*

VOMITED, *p.* v. V. A. ओकलेला, ओकून टाकलेला, वांत, वमित.

To be v. निघणें (Ex. याला निघलें *or* अन्न &c. निघालें).

VOMITER, *n.* VOMITING, *p. a.* v. V. ओकणारा, वमणारा, उलटी करणारा, &c.

I *that vomits much.* ओकरा.

VOMITING, *n.* v. V. N. ओकणें*n.* वमणें*n.* &c. ओ *f.* उलटी *f.* उलट *f.* वमन*n.* वांति *pop.* वांत *f.* वमी *f.* छर्दी *f.* उद्गार*m.*

VOMITIVE, VOMITORY, *a. procuring vomiting.* उलटीचा, वांतीचा, &c. वांतिकारक, वमनकारक.

VORACIOUS, *a.* v. GLUTTONOUS. खाणीरा *or* री, खादाड, अधाशा, अधाशी, घस्मर, कुक्षिंभर, अशनलोलुप, वखवख्या, बराडी, बराडलेला.

VORACIOUSNESS, VORACITY, *n.* v. A. खाणीरेपणा*m.* खादाडपणा*m.* &c. वखवख *f.* खाखा *f.* खायखाय *f. v.* सुट.

VORTEX, *n. eddy, whirlpool.* भोंवरा*m.* आवर्त्त*m.* चक्र*n.* चक्कर*n.*

VOTARIST, VOTARY, *n. one engaged as by vow or promise to; devotee, follower.* परायण in. comp. आसक्त in. comp. भक्त *pop.* भगत, उपासक, सेवक, दास, गुलाम, बंदा, व्रतस्थ, व्रती.

VOTE, *n. suffrage.* सम्मतोक्ति *f.* सम्मतप्रकाश*m.*

To VOTE, *v. a. choose by suffrage.* सम्मतीनें- सम्मति देऊन-सम्मतिपूर्वक-&c. योजणें-नेमणें-ठरवणें.

2 *give by vote.* सर्व सम्मतीनें-&c. देणें-देवविणें.

To VOTE, *v. n. express one's mind.* सम्मति *f.* देणें, सम्मतिप्रकाश*m.* करणें.

VOTER, *n.* v. V. N. सम्मति देणारा.

VOTIVE, *a. given, &c. by vow.* नवसाचा, नवशीक, नवानवसाचा.

To VOUCH, *v. n. bear witness, give attestation in support or proof.* साक्ष *f.* देणें, खातरी *f.*-निशा *f.*-&c. करणें-देणें, दाखला*m.*-सड *f.*-&c. देणें.

VOUCHER, *n. document or paper which vouches.* दाखला*m.* आगम*m.* सडी *f.* सड *f.* दस्तऐवज*m.* खातरीचा-निशेचा-&c. लेख*m.* प्रमाणलेख*m.* प्रमाणपत्र*n.*

To VOUCHSAFE, *v. a. condescend to grant.* कृपाकरून-मेहरबानीकरून-मेहरबान होऊन*n.*-कृपाळू होऊन-&c देणें-दान करणें.

To VOUCHSAFE, *v. n.* v. To DEIGN. कृपा *f.*-मेहरबानी *f.*- &c. करणें.

VOW, *n. solemn promise made to God.* नवस*m.* मानता *f.* मानणूक *f.* आंगवण *f.* मानसिक*n.* संकल्प*m.*

Faithful to a v. of religious observances. संशितव्रत.

Making a v. of some religious observance. व्रतसंग्रह*m.*

V. imposing on one's self some religious observance. व्रत*n.* संकल्प*m.* संयम*m.*

That is under or engaged by a v. of religious observance. व्रतबद्ध, संकल्पबद्ध, भृतव्रत.

That has violated a v. of religious observance. क्षतव्रत.

To fulfil a v. नवस*m.* फेडणें-पुरवणें, (*and* to be fulfilled नवस*m.* पुरणें-फिटणें).

2 *solemn promise* आणभाष *f.* आणभाक *f.* शपथ *f.* इमानभाक *f.*

To VOW, *v. a. consecrate, &c. by vow.* नवसणें, नवसाने देणें

To VOW, *v. n make a vow.* नवस*m.*-मानता *f.*-&c. करणें, मानणें.

VOWED, *p.* v. V. A. नवसलेला, नवसाने दिलेला.

VOWEL, *n. letter which can be uttered by itself.* मातृका *f.* अच्*m.* अच्वर्ण*m.* अजक्षर*n.*

Short v. मात्रा *f*

VOYAGE, *n. journey by water.* सफर *f.* समुद्रयान*n.* जलयान*n.* जलयात्रा *f.* घोंस*m.*

VOYAGER, *n. one who journies by water.* सफरी, समुद्रयायी, खेटेकरी, जलयात्रिक.

VULCAN, *n.*—in mythology. विश्वकर्मा, देवशिल्पी.

VULGAR, *a. of or belonging to common or low people,* v. COMMON, LOW. अडाणजातीचा, इतरजातीचा, हलक्याजातीचा, गांवढळ, कुणबाऊ, गल्लीकुचीचा, सांदीकोंदीचा, अडाणवस्तीचा.

2 *mean, coarse, unrefined, &c.* v. LOW. कुणबाऊ, कुणबाऊ-कुणबी-&c. चालीचा-वजेचा-मोळ्याचा-वळणाचा-रितीचा-&c. रानट, अनाडी, गल्लीकुचीचा, पाजी, असभ्य, अशिष्ट, प्राकृत, जघन्य, असभ्यवृत्ति, असभ्यवृत्तीचा, अशिष्टाचाराचा.

3—the tongue or speech; *popular, colloquial, vernacular.* देशी, ग्राम्य, प्राकृत.

VULGAR, *n.* v. PEOPLE. नीचलोक*m.pl.* अडाणजात *f.* तेलीतांबोळी*m. pl.* कुणबीमाळी*m pl.* साळीकोष्टी*m.pl.*

VULGARISM, *n. vulgar expression,* v. BARBARISM. अडाणीबोली *f.* अपशब्द*m.*

VULGARITY, VULGARNESS, *n. coarseness, &c. of manners or language.* कुणबाऊ चाल *f.* कुणबाऊ रीत *f.* अडाणजातीची चाल *f.*-रीत *f.*-&c. अनाडीपणा*m.* असभ्यता *f.* अशिष्टता *f.* अशिष्टाचार*m.* अशिष्टाचरण*n.* असभ्यवृत्ति *f.* &c.

VULNERABLE, *a. susceptible of wounds.* घाव लागण्याजोगा-जोगता-सारखा-&c. भेद्य, भेदनीय.

V. point, v. SORE. नागवें*n.* मर्मस्थान*n.* मर्मस्थल*n.* मर्म*n.* वर्म*n.* छिद्र*n.*

VULTURE, *n.*—the bird. गीध *or* ध*n.* गिधड *or* गिधाड*n.* गिधाडा*m.* गृध्र*m.* गरुड*m.* गरुडपक्षी*n.*

W.

W. This letter is represented in Marát'hí by व.

To Warble, *v. n. move from side to side*—a top, &c. डुलणें, डुलत फिरणें.

Wad, *n.* (of a gun, &c.). जामीन*m.*

2 (of cloth under a load on the head). चुंबळ *or* चुंभळ*f.* आहरा *or* आरा*m.*

Wadding, *n. stuff for wads.* चोंदा*m.*

2 (for stuffing garments). पुरणाचें-पुरणीचें-&c. चिरगूट*n.*

To Waddle, *v. n. move from side to side in walking.* डुलणें *or* डोलणें, झुकणें, झोकणें, झेपा*f.pl.* देणें-खाणें, डुलत-झुकत-झेपाखात-&c. चालणें, भेलकांडणें, भेलकांडी*f.*-भेलकांड*n. or* कंडा*m. or* कंडी*f.*-&c. जाणें *itl. con.*

Waddle, Waddling, *n. v.* V. डुलणें*n.* झुकणें*n.* &c. डुलत जाण्याची-&c. चाल*f.* बदखाची चाल*f.* डुलतीचाल *f.* हंसगति*f.*

To Wade, *v. n. walk through water, &c.* पायउतारानें जाणें, पाण्यांतून पायीं जाणें, पाणीलोटत-पाणीतोडीत-&c. जाणें.

2 *pass with difficulty.* श्रमानें-कष्टानें-बळानें-कृच्छ्रेंकरून-जुलमानें-पायओढत-&c. जाणें-चालणें.

Wafer, *n. thin cake.* चांदकी*f.* चांदुकली*f.* टिकली*f.* पापड*m.* पापडी*f.*

2—for letters. चिकट्याची-लाखाची-&c. वडी*f.*-टिकली*f.* वेफर *or* वेफर*n.* from the English is commonly used by those who speak of this article.

To Waft, *v. a. bear through air or water.* तरंगवत-तरंगवून-वाहवत-उडवीत-उडवून-&c. नेणें.

To Waft, *v. n.* v. To Float. तरंगणें, तरणें, वाहतजाणें-येणें.

Wag, *n.* v. Jester. मस्कऱ्या, ठट्टेबाज, तमाशाचा माणूस.

To Wag. See Move.

To Wage, *v. a.* (war) *carry on.* चालवणें, करणें, मांडणें.

Wager, *n. bet.* पैज*f.* पण*m.* होड*f.* शर्यत*f.* प्रतिज्ञा*f.*

That has won the w. जितपण.

To Wager, *v. a. bet.* पैज*f.*-पण*m.*-शर्यत*f.*-&c. करणें-मारणें, होड*f.* बांधणें-घालणें.

To be ready to w. पण*m.* भोगणें.

Wages, *n. hire, reward for service or labour.* दरमाहा*m.* पगार*m.* पाग*m.* मुशारा *or* मुशाहरा*m.* मजुरी*f.* मजुरीचा पैसा*m.* रोजमुरा*m.* मेहनत*f.* तलब*f.* वेतन*n.* भृत्या*f.* भृति*f.* भाटक*n.*

Daily w. रोज*m.* दिवस*m.* रोजी*f.*

Waggish, *a.* v. Frolicksome, Prankish. मौजाळा, मौज्या, ठट्टेखोर, ख्याली, विनोदी, विनोदाचा, ख्याली खुशालीचा.

Waggishness, Waggery, *n.* v. A. *and* Pranks. ख्यालीखुशाली*f.* ठट्टेखोरी*f.* ठट्टेबाजी*f.* कौतुक*n.* चोज*n.* चार*m.pl.*

To Waggle. See To Waddle.

Waggon, *n.* v. Cart. चौचाकी-चारचाकांचा गाडा*m.* Note. Four wheeled vehicles for tranporting goods are not in common use by Maráthás.

Wagtail, *n.*—the bird. खंजन*m.* खंजरीट*m.* सदानचंम.

Waif, *n. goods found of which the owner is unknown.* सांडा*n.* बेवारशीक माल*m.*

To Wail, *v. n. weep aloud,* v. To Lament, To Cry. हेल काढून रडणें, गळा काढून रडणें, ओरडणें, आक्रंदणें, बोंबलणें, विलपणें *or* विलापणें, धायमाय*f.* मोकलणें-फोडणें, आक्रांत*m.*-आक्रंदन*n.*-आक्रोश*m.*-विलाप*m.*-&c. करणें.

Wail, Wailing, *n.* v. V. आक्रांतणें*n.* &c. आक्रांत*m.* आक्रंदन*n.* आक्रोश*m.* विलाप*m.* विप्रलाप*m.*

General or great w. रडारड*f.* रडरोड*f.* ओरडाओरड*f.* हाहाकार*m.*

Wain. See Cart.

Wainscot, *n. lining of boards to a wall.* भितोला तक्त्यांचीमढवणी*f.* भितीचीनक्षेबंदी *f.*

Waist, *n.*—in anatomy. कमर*f.* मध्य*m.* माज*m.* कटि*f.* कटिदेश*m.* कास*f.*

2 (of a mountain, vessel, &c.). पोट*m.* कमरगा*m.*

Waist-band, *n. upper part of breeches. &c.* नेफा*m.*

2 See Girdle.

Waist-coat, *n.*—the garment. काचवा*m.* बंडी*f.*

To Wait, *v. n. stay in expectation.* खोळंबणें, खोळंबून राहणें-बसणें, वाट*f.*-मार्ग*m.*-&c. पाहणें, वाट पाहत बसणें-राहणें, मार्गप्रतीक्षा*f.*-प्रतीक्षा*f.* करणें, तटणें, टपणें, थांबणें.

To make to w. To keep waiting. नाक*n.* धरणें *g. of o.*

2 *stay, tarry.* थांबणें, खोळंबणें, धिरणें, राहणें, दम*m.* खाणें-धरणें, अवकाश*m.* धरणें, उशीर*m.* धरणें, सबुराई *f.*-सबुरी*f.*-सबूर*f.*-&c. करणें.

After waiting awhile. राहून.

2 upon; *attend upon,* v. To Serve. चाकरी*f.* करणें-काढणें *g. of o.* खस्ता *f.pl.* काढणें-खाणें *g. of o.* बरदास्त*f.* करणें *g. of o.* समाचार*m.* घेणें *g. of o.*

Wait. See Ambush.

To lie in wait. लपून-दडून-&c. बसणें.

Waiter, *n.* Waiting, *p. a.* v. V. 1. खोळंबणारा-खोळंबलेला, वाट-पाहणारा, &c. मार्गप्रतीक्षक, तटस्थ.

2 थांबणारा, धिरणारा, दमधरणारा, &c.

3 *and* Servant. चाकरी करणारा-काढणारा, बरदास्त करणारा, &c. हुजऱ्या, खिदमतगार.

I v. Salver. अडणी*f.*

Waitingwoman, *n.* सैरंध्री*f.*

To Waive. See To Wave.

To Wake, *To* Waken, *v. n. not to sleep,* v. To Watch. जागणें, जागा-&c. राहणें, जागरण*n.*-&c. करणें.

2 *cease from sleep.* जागा-जागृत-&c. होणें, उठणें, डोळे*m.pl.* उघडणें *g. of s.* झोप*f.*-&c. जाणें *g. of s.*

To Wake, *To* Waken, *v. a. rouse from sleep,* v. To Awake. जागा-&c करणें, उठवणें.

Wake, *n. religious vigils.* जागरण*n.v.* कर, घाल.

2 (of a ship, &c.). सांखळी*f.*

Wakeful, *a. indisposed to sleep.* जागरा, जागरूक, जागरणशील, निद्राविमुख.

2 See Watchful.

Wakefulness, *n.* v. A. 1. जागरेपणा*m.* जागरूकपणा*m.* जागरण*n.* जागर*m.* उजागर*m.* जागृति*f.* जागरणशीलता*f.* निद्राविमुखता*f.* प्रबोध*m.*

Waking, *n, awake state.* जागेपणा*m.* जागर*m.* जागरण*n.* जाग्रदवस्था*f.* जागृति *f.*

Waking, *a. belonging to waking state.* जागेपण्याचा, जागरणाचा, जाग्रदवस्थेचा, जागृतिसंबंधी.

To Walk, *v. n. move or go on the feet.* चालणें, पायानें-पायीं-पाय-चाल-&c. चालणें.

Able to w. and talk;—a child. चालता बोलता, चालका बोलका.
To w. backwards and forwards. पसारm. करणें.
2 *not to run; move slowly on the feet.* चालीने-साध्याचालीने-न-धांवतां-&c. चालणें.
3 about; as for an airing, &c. पायानी फिरणें, पायानी फिरायाला-जाणें, पायm.pl. मोकळे करणें, सैर f.-सहल f. करणें, रपेट f. करणें-मारणें, फेराm.-फेरफटकाm. करणें, फैल f. करणे, तलावाm. करणें-मारणें-देणें, परिक्रमm.-परिक्रमणn.-&c. करणें.
4 off; v. To Decamp. पववाराm.-डेरा f.-चलसू f.-&c. करणें.
5 off with; *take furtively.* उपटणें, उपटा *or* उपाटाm. देणें.
6 v. To Behave. चालणें, वर्त्तणें.

To Walk, *v. a. pass through or upon.* चालणें, फिरणें, येणें, जाणें *all with* वर, मध्यें, &c. पदगत करणें.
2 *lead, drive, ride, &c with a slow pace.* चालीने-हलक्याचालीने-&c. चालवणें-नेणें-हांकणें-&c.
3 about; (horse, &c.). फेरणें, फेर फटकाm.-फेरm.-&c. करणें.

Walk, Walking, *n.* v. V. N. 1.—the act or pace. पायाने चालणेn. पायींचालणेn. पायचाल f. पादचाल f. चरणचाल f. पादचारm.
2 चालीचीचाल f. साधीचाल f. पाऊलचाल f. पावंड *or* पांडचाल f.
3 फिरणेn. सहल f. सैर f. रपेट f. फेराm. फेरफटकाm. फेरm. तलावाm. परिक्रमm. परिक्रमणn.
6 *and* Conduct. चाल f. वर्त्तणूक f.
I *manner of walking.* चाल f. पाऊलn. चालण्याची रीत f.
II *space or ground for walking.* रपेट-सहल-&c. करण्याची वाट f. पायानी फिरण्याचा रस्ताm.-&c. शतपावलीची वाट f. शतपावलीचा रस्ताm.

Walker, *n.* Walking, *p. a.* v. V. N. 1. पायाने-पायीं-&c. चालणारा, पादचारी.
2 चालीने-साधे चालीने-&c. चालणारा.

Walking-stick, *n.* काठी f. हातांत धरायाची-रपेटीची-&c. काठी f.

Wall, *n.* भिंत f. दिवार *or* ल f. भित्ति f.
Hollow in a w. (to contain grain). बळदn. मसुराm.
Thin w. (as of one brick). चिरणी f.
W. enclosing the court of a temple. पौळ *or* पोवळ f. पोवळी f.
2 (of a village, &c.) *enclosing wall.* कुसूंn. कूसn. गांवकुसूंn. अरब्बाm. फांद f. पन्हाm. (as शहरपन्हा-गांवपन्हा) प्राकारm. प्राचीरn.
3 (of lath and plaster). शिंद f.
4 (of slight sticks, plastered over). कूडm.
To make a w. कुडणें, कुडणn. करणें.
5 (of stones loosely thrown up) *dry wall.* गडगा *or* घाm. कोरडीभिंत f.
6 (of a tent). कनात f.

Wall-eye, *n.* कैरा *or* खैरा डोळाm.

Wall-eyed, *a.* कैरा *or* खैरा, कैऱ्या डोळ्याचा.

Wall-plate, *n.* इंद्रकटn. इंद्रवटn. इंद्राठी f.

Wallet, *n.* (of travellers, &c.). भाताm. धोकटी *or* धोगटी f. हडपी f. पडशी f.
2 (of beggars). झोळी f.

To Wallop. See To Boil, To Bubble.

To Wallow, *v. n. tumble and roll.* लोटणें, लोळणें, लोटपोट f. करणें.
2 fig. पोहणें, गरक-&c. असणें.

Walnut, *n.*—the tree. अखरोट *or* ड *or* अकरोट *or* डm. अक्षोटm.—the nut, अखरोट *or* ड, अकरोट *or* डm,n. अक्षोटm.

To Wamble, *v. n. be qualmish.* उमदळणें, कळमळणें *both impers.*

Wan, *a. of a sickly hue, pale.* उफट *or* उफीट *or* ओफट, फिका *or* फिक्का, फिकट, वाणढाळ, निस्तेज, म्लान, मलूल.
To look w.—countenance. उफटणें.
To turn w. काळवटणें, काळवंडणें, काळसरणें, जारटणें.

Wand, *n.* v. Twig. फोकाटी f. कमची f. छडी f.
2 *charming rod.* काडी f.
To wave his w.—a conjuror. कांडी f. फिरवणें.
3 *staff of authority.* छडी f. काठी f. वेत्रn.

To Wander, *v. n. roam, rove, ramble.* हिंडणें, हिंडत फिरणें, भ्रमणें, परिभ्रमणें, भटकणें, भटकतफिरणें, भटक्या f.pl. मारणें-मारीत फिरणें, इकडें तिकडें-जिकडें तिकडें-सैरावैरा-&c. फिरणें, पर्यटन *pop.* पलाटनn. -हिंडनn.-भ्रमणn.-परिभ्रमणn.-&c करणें.
2 *go astray,* v. To Deviate, To Err. चुकणें, चुकूनजाणें, बहकणें *or* भकणें, वाट f. सोडणें-सोडूनजाणें, भ्रमणें, भटकणें, गहाळणें, घसरणें, व्यभिचारm.-&c. करणें, व्यभिचारm.-भ्रांति f.-&c. होणें *g. of s.*
3 (in speech). तरंगणें, तरलणें *or* तरळणें, वाहवणें, चांचरणें, रानांव शिरणें, रानn. धरणें-घेणें.
4—mind, eyes, &c. तरलणें *or* तरळणें, भ्रमणें, देहांवर नसणें, चित्त-विभ्रमm.-बुद्धिविभ्रमm.-भ्रांति f.-&c. असणें *g. of s.*

Wanderer, *n.* Wandering, *p. a.* v. V. 1. हिंडणारा, हिंडत फिरणारा, भटकत फिरणारा, &c. हिंडफिऱ्या, भटक्या, हिंडग्या, फिरस्त *or* स्ता, ओढाळ, रांवाड, भ्रमी, भ्रमणीक, चरिष्णु, पर्यटनी, भ्रमण-पर्यटन-&c. कर्त्ता-कारी-&c.
Distressed w. परागंदा.
2 चुकणारा, चुकून जाणारा-गेलेला, भकणारा-भकलेला, &c. चुकला माकला *or* वाकला, चुकार, चुकर, चुकूर, भ्रमो, भ्रमणीक, भ्रमणशील.
3 वाहवणारा-वाहवलेला, रानांतशिरणारा-शिरलेला, &c. वाहवरा.
4 तरळणारा-तरळलेला, भ्रमणारा, &c. वैशुद्ध, वेसावध, भ्रमिष्ठ, भ्रांत.

Wandering, *n.* v. V. 1. हिंडणेn. हिंडतफिरणेn. भटकणेn. &c. पर्यटन *pop.* पलाटनn. हिंडनn. परिभ्रमणn. भ्रमणn. भ्रमm. परिचारm. विहारm.
2 चुकणें, चुकूनजाणेंn. भटकणेंn. भकणेंn. &c. भ्रांति f. व्यभिचारm. विपथगमनn. अपथगमनn. विचलनn. विगति f.
4 तरलणेंn. भ्रमणेंn. &c. भ्रमm. भ्रांति f. चित्तभ्रमm. चित्तविभ्रमm. बुद्धिविभ्रमm.

To Wane, *v. n.*—the moon, *decrease.* लहान-उणा-क्षीण-&c. होणें, कलाक्षयm.-क्षयm.-ऱ्हासm.-&c. होणें *g. of s.*
2 v. To Decline. उतरणें, उतरतापायाm.-जातापायाm.-उतरतीदशा f.-&c होणें-लागणें *g. of s.*

Wane, *n.* v. V. 1. लहान होणेंn. &c. कलाक्षयm. अवकळा f. तेजोऱ्हासm.
2 अवकळा f. उतारm. उतरतापायm. जातापायाm. उतरतीदशा f. उतरती कमाण *or* न f. क्षयm. अपक्षयm. क्षिति f. तेजोऱ्हासm. सरता पालवm.

Waned, *p.* v. V. 1. लहान झालेला, &c. कलाक्षीण, क्षीणकल.
2 उतरलेला, &c. अपक्षीण, प्राप्तक्षय, जातक्षय, जात-ऱ्हास.

Wanness, *n.* v. A. उफटपणाm. &c. काळटी f. काळवंडी f. काळ-वण f. मडेकळा f. कालिमाm. *pop.* कालिमा f.

To Want, *v. a. be without.* नसणें *with in con.* जवळ-पाशीं-&c. निराळा-वेगळा-विरहित-&c. असणें with the noun expressing the object, as तो बुद्धीवेगळा आहे he wants wisdom, अभावm.-&c. असणें *in. con. with g. of o.*
To w. utterly. गांवीं-अंगांगीं नसणें *g. of s.* वासm. नसणें *in. con. with g. of o.*
2 *have need of.* गरज f.-दरकार f.-अगत्यn.-प्रयोजनn.-कामn.-आकांक्षा f.-अपेक्षा f.-&c. असणें-लागणें *in. con. with g. of o.* अपेक्षणें, आकांक्षणें.

What do you want? तुम्हास काय पाहिजे?

3 *wish*, v. To Deisre. इच्छिणें, इच्छा *f.*-आकांक्षा *f.*-अपेक्षा *f.*-&c. असणें *in. con. with g of o*

4 *be deficient or fall short.* उणा-कमी-&c. असणें-पडणें, कमती *f.*-वाण *f*-उणीव *f.*-उणेपणा *m.*-तोटा *m* -& c. असणें-पडणें *in. con. with g. of o*

To Want, *v. n. be deficient, fall short* उणा-कमी-&c पडणें.

Want, *n. absence, negation, state of not being.* नसणें *n.* नाहींपणा *m.* अभाव *m.* शून्याकार *m.* ठणठणपाळ *m.* ठणठणाट *m.*

To be a w. of शून्य *n*-पूज्य *n.* असणें नांतानें, Ex. विद्येच्या नांवानें-पूज्य, there is an utter want of learning.

2 *insufficiency, defect, lack, &c.* v. Deficiency. उणवाई *f.* उणीव *f.* उणेपणा *m* कमनाई *f.* कमतणूक *f.* वाण *f.* तोटा *m.* न्यूनता *f.*

3 *occasion for, lack of.* v. Need. गरज *f.* दर्कार *f.* अगत्य *n.* प्रयोजन *n.* आकांक्षा *f.* अपेक्षा *f*

4 *indigence, penury, &c.* v. Poverty अनुपपत्ति *pop.* अनुपत *and* अनुपत्ति *f* कंगाली *f.* चणचण *f.* चडचड *f.* तंगचाई *f.* नारेवळ *f.* खर्चाची भडचण *f.* धनाभाव *m.* द्रव्याभाव *m.*

Wanting, *a. absent, deficient, short.* उणा, कमी, न्यून, गैरहाजीर, अविद्यमान.

2 *that is destitute of or deficient in.* उणा, कमी, न्यून, कोरा, all used with both the possessive and the ablative case, as तो बुद्धीचा उणा आहे, हा पैशाने कमी आहे, निराळा-वेगळा-शून्य-हीन-विहीन-रहित-विरहित-व्यतिरिक्त-रिक्त, all in comp.

Wanton, *a. lascivious, lewd,* v. Lustful. कामी, कामुक, इष्की, कामबुद्धीचा, कामदृष्टीचा, कामबुद्धि, कामदृष्टि, esp of a female चंचल, चपल.

2 *profligate, dissolute, &c.* v. Loose, Licentious, सोदा, लुच्चा, ढंगी, बेढंगी, व्यसनी, टवाळ, टवाळखोर, खोटचाल, इष्की, बाजिंदा.

3 *frolicsome, sportive, &c.* v. Playful, Prankish. कौतुकी, ख्याली, छंदी, चाळक, विलासी, सलील, ललित.

4 *unrestrained, regardless of rule, law, mode, &c.* v. Irregular, Licentious. बेकैद, बेकैदी, ऐच्छिक, स्वेच्छ, स्वैरगति, चाळक, मनस्वी, लाडका.

W. procedure. लाडका व्यवहार *m.*

Wanton, *n. lewd woman,* v. Harlot. चाळक बायको *f.* चाळकभवानी *f* नाचरी *f.* नाचण *f.* नाचणघुगरी *f.* चपढवी *f.* वेश्यास्त्री *f.* व्यभिचारिणी *f.* विलासिनी *f.* ललिना *f.* ललना *f.* स्वैरिणी *f.* रागिणी *f.* प्रमदा *f.*

To Wanton, *v. n. play lasciviously.* इष्कबाजी *f.*-विलास *m.*-विषयविलास *m.*-कामविलास *m.*-कामचेष्टा *f.*-विषयक्रीडा *f.*-रमण *n.*-रमणूक *f.* &c. करणें, रमणें, रतणें, खेळणें, गमणें.

2 v. To Revel. लहरा *f. pl.*-मौजा *f. pl.*-उड्या *f. pl.*-&c. मारणें, बुरंगळणें *or* बुरंगाळणें, सुरवांगणें.

3—as banners, &c. खेळणें.

Wantonly, *adv.* v. A. 1. कामबुद्धीने, कामभावाने, कामदृष्टीने, कामबुद्धया.

2 सोदेगिरीने, लुच्चेगिरीने, & c.

3 कौतुकाने, खेळाकरितां-साठी-&c. खेळाने, लीलेने, क्रीडेने.

4 *and* Licentiously. बेकैदपणाने, मनस्वी, मनास येईल तसें, यथेच्छ, यथेष्ट, यथेप्सित.

Wantonness, *n.* v. A. 1. कामीपणा *m.* कामुकपणा *m.* कामबुद्धि *f* कामभाव *m.* कामदृष्टि *f.*

2 सोदेगिरी *f.* लुच्चेगिरी *f.* बेढंगीपणा *m.* &c. टवाळी *f.* टवाळखोरी *f.*

3 कौतुक *n.* विलास *m.* क्रीडा *f.* लीला *f.*

4 बेकैदपणा *m.* & c. बेकैद *f.* बेकैदी *f.* स्वैरगति *f* कामचार *m.* स्वेच्छागति *f.* स्वैरिता *f.*

War, *n. contention of states.* लढाई *f.* युद्ध *n.* रण *m.n.* संग्राम *m.* The four schemes of prevailing or means of success in *War* are, साम, दान, दंड, भेद (See M. & E. Dict.).

W. of stratagems. कृत्रिमयुद्ध *n.*

To War, *v n. make or carry on war.* लढाई *f* -युद्ध *n.*-&c. करणें -चालवणें-मांडणें.

War-chariot, *n.* रथ *m.*

War-drum, *n.* रणभेरी *f.* अभयडिंडिम *n.*

To Warble, *v. a sing, &c. with modulations* आळवणें, उडणें, फिरकी *f.*-तान *f.*-उपज *f.*-झारि *n.*-कंप *m.*-खांचखोंच *f* -& c. येणें-घेऊन गाणें-&c. लकेरी *f.* मारणें.

To Warble, *v. n.* See To Sing, To Quaver.

To Ward, *v. a fence off.* वारण, निवारणें, रेटण, वारण *n.*-निवारण *n* -टाळ *m.*-& c. करणें *g of o.*

Ward, *n district of a town.* वाडा *m.* पुरा *m.* गहला *m.* पेंठ *f.* बठार *n.*

2 *custody,* v. Confinement. कैद *f* परज *m.*

To put in w. पहाऱ्यांत-चौकींत-& c. ठेवणें.

3 *person under a guardian.* दिम्मती, दिम्मतीलला.

4 *Ward* in comp. is rendered by कडे (*as* Homeward घराकडे, गांवाकडे, स्वदेशाकडेस, &c. Hitherward इकडे, Thitherward तिकडे).

Warded, *p.* v. V. वारलेला, &c. वारित, निवारित.

Warden, *n. keeper, guardian, &c.* दिम्मतदार, रखवालदार, अधिकारी, अधिपति.

Warder, *n.* Warding, *p. a.* v. V. वारणारा, &c. निवारक, निवारणकर्ता-वारी-&c.

I *keeper, &c.* See Warden.

Wardrobe, *n. room where clothes, jewels, &c. are kept.* पोशाकखानीं *n.* जामदारखाना *m.* नौशेखाना *m.*

Keeper of the w. and jewelry. जामदार.

2 *large box for keeping clothes.* पांघरूणाचें कपाट *n.*

3 *wearing apparel*—gener. पांघुरण *n. pl.* वस्त्र *n.*

Ware, Wares, *n.* v. Commodity. माल *m.* सौदा *m.*

Ware-house, *n.* बखार *f.* जिन्नसखाना *m.* कोठा *m.* कोठी *f.*

Ware-house-keeper, *n.* बखारदार, बखारी, बखारवाला.

Warfare, *n. military operations, war.* लढाई *f.* युद्ध *n.* लढाईविढाई *f.* युद्धविद्ध *n.* संग्रामविग्राम *m.*

Warily, *adv.* v. A. सावधपणाने, सावधगिरीने, सावधहोऊन, मागेपुढें पाहून.

Wariness, *n.* v. A. *and* Caution. सावधपणा *m.* सावधगिरी *f.* हुशारी *f.*

Warlike, *a. fit, disposed, &c. for war.* लढाऊ, लढवई *or* वाई, जुंजार *or* झुंजार, लढता, रणवीर, रणगंभीर, रणधीर, रणशूर, रणासक्त, रणोत्सुक, रणप्रिय, वीरश्रीचा.

2 *belonging, &c. to war,* v. Martial. लढाईचा, &c युद्धाविषयीचा, युद्धविषयक, सामरिक.

Warlock, *n. wizard* v. Conjurer. इलमवाज, इलमी, पाहण्या.

Warm, *a having heat, not cold.* ऊन, उष्ण, गरम.

2 (of temperament) *fiery, hot,* v. Passionate. रागी, रागीट, उष्ण, गरम, तापड, गरममिजाजेचा, उष्णप्रकृति.

3 *made warm, heated.* गरमकेलेला, तापलेला, ऊन केलेला, &c. ऊन, ऊष्ण, गरम, तप्त.

Warmish. कोंवट *or* कोमट, सोमट, सोमळ, सोमाळा, मंदोष्ण, शीतोष्ण.

4 *enthusiastic, zealous, ardent,* v. Passionate, Earnest. उष्ण, गरम, उत्साहाचा, उत्साही, उत्साहवान्, सोत्साह, सानुराग, कडक, जहाल *or* झ्याल.

5 *smart, vehement, violent,*—fight, work, &c. कडक, कडक्याचा, तडक्याचा, झपाट्याचा, तडाख्याचा, कडाख्याचा.

To Warm, *v. a. communicate heat to.* ऊन-उष्ण-गरम &c. करणें, तापवणें, उष्णता *f.* आणणें.

To w. before a fire, &c. शेकणें, ऊब *f.* देणें

2 *make zealous, ardent, &c.* उत्साह *m.*-भास्था *f.*-&c. आणणें-उत्पन्न करणें, उत्साहा-आस्थेवाईक-सोत्साह-&c. करणें, आसक्त करणें, रमवणें.

To Warm, *v n. become heated.* ऊन-गरम-&c. होणें, तापणें.

To put to w उन्हत ठेवणें.

2 fig. *rise into ardor, become animated, expand.* उत्साह *m.*-आवेश *m.*-त्रेव *m.*-&c. येणें *in. con.* उत्सुक-उत्साही-&c. होणें, कळा *f.* उमलणें *g. of s.*

Warm-hearted, *a.* v. Affectionate, Loving. मनमालु *or* ळू, खेहाळू, मायाळू, प्रेमवंत, प्रेमळ

Warmed, *p.* v. A. 1. गरम केलेला, तापलेला, ऊब दिलेला, शेकलेला, &c.

2 उत्साह आणलेला, उत्साही केलेला, &c.

Warmer, *n.* Warming, *p. a.* v. V. 1. गरम करणारा, तापवणारा, ऊब देणारा, &c.

2 उत्साह आणणारा, उत्साही करणारा, &c.

Warmly, *adv.* v. A. 4. उत्साहाने, आस्थेने, उत्कंठेने, &c. साक्षेपें, साक्षेपकरून

5 कडकपणाने, कडक्याने, तडक्याने, झपाट्याने, &c.

Warmness, Warmth, *n.* v. A. 1. ऊनपणा *m.* उष्णता *f.* ऊष्मा *m.* गरमी *f.*

2 रागिटपणा *m.* तापडपणा *m.* &c उष्णता *f.* गरममिजाज *f* गरमप्रकृति *f*

3 ऊनपणा *m.* गरमपणा *m.* गरमी *f.* उष्णता *f.* तापलेलेपणा *m.*

4 उत्साह *m.* आस्था *f.* उत्सुकता *f.* गरमी *f.* उष्णता *f.*

5 कडका *m.* तडका *m.* कडकपणा *m.* झपाटा *m.* तडाखा *m.*

I *gentle heat.* कोमटपणा *or* कोंवटपणा *m.* सोमटपणा *m.* मंदोष्ण *n.*

To Warn, *caution against.* पूर्वी-&c. जाणवणें-सुचवणें-सावध-&c. करणें, बोधवणें, सूचना *f.*-&c. करणें.

2 *admonish of a thing to be done.* बजावणें, ताकीद *f.* करणें-देणें, जगावणें, जनावणें *or* जथावणें, सांगणें, सांगून-बोलून ठेवणें,—strictly, particularly, &c. बजावून-हडसून-खरावून-&c. सांगणें-ताकीद *f.* करणें, &c.

3 *apprize previously,* v. To Inform. सुचवणें, सूचना *f.* करणें *g. of o.* खबर *f.* देणें *g. of o.* बोधवणें, बोधित-सूचित-&c. करणें.

Warned, *p.* v. V. 1. पूर्वी जाणवलेला-सुचवलेला-सावध केलेला, &c. सूचित, बोधित.

2 बजावलेला, जगावलेला, जनावलेला, &c.

3 सुचवलेला, &c. सूचित, बोधित.

Warner, *n.* Warning, *p. a.* पूर्वी जाणवणारा, सावध करणारा, &c.

2 बजावणारा, जगावणारा, जतावणारा, सांगणारा, ताकीद करणारा, &c.

3 सुचवणारा, खबरदेणारा, सूचनाकरणारा, &c.

Warning, *n. caution, admonition.* ताकीद *f.* सांगी *f.* बजावणें *n.* जतावणें *n.* पूर्वबोध *m.* पूर्वबोधन *n.* सूचना *f.* सूचन *n.*

To take w. from. दाखला *m.* घेणें *g. of o.*

To take w. *become compunctious, cautious, &c.* कानाला खडा *m.* लावून घेणें, कान *m. pl.* पिळून घेणें, कान *m. pl.* होणें *in. con.* अक्कल *f.* घडणें *in. con.*

To be constantly giving w. कानी कपाळी करणें.

2 *previous notice.* सूचना *f.* ताकीद *f.* सुचन. वरदी *f.* from the English *word*

To Warp, *v. n* —wood, leather, &c. *be twisted* निवणें, वाकणें, वागणें, नाकणें, वांक *m.* वाक *m* -&c. येणें *m. con.* वाकणें, वांकडा-&c. होणें.

2 fig. *swerve,* v. To Deviate. वहकणें, आडवाटेंत जाणें, वाट *f* सोडणें, पाऊल *n.* वांकडें पडणें *g. of s.*

To Warp, *v a. draw up or aside, contract, &c.* वांकवणें, निववणें, वागवणें, वाकडा-&c. करणें

2 fig. *turn aside from the true direction, pervert.* वाकवणें, वागवणें, वहकवणें, वांकडा करणें, पाऊल *n.* वांकडें करणें *g of o.*

Warp, *n. the threads that run lengthwise* ताणा *m* उभसुत *n.* उभीवीण *f.*

The threads composing the w. वज्जारणें *n.*

To stretch (lay) the w. माळ *f.* घालणें.

Warped, *p.* v. V. 1. निवका, निववनिवा, निवा, नागवीं, नागट.

Warpedness, *n* v. P. नीड *f.* वांक *m.*

To Warrant, *v. a.* v. To Authorize. अखत्यार *m.*-अधिकार *m.* -सत्ता *f.*-हुकूम *m.*-&c देणें, अखत्यारी-मुखत्यार करणें.

2 *support by authority or proof* v. To Sanction. आधार *m* -आश्रय *m.*-&c. देणें, आधार *m.*-आश्रय *m.*-&c. असणें *in. con. with g of s.*

3 *give assurance of the goodness, &c. of.* खातरी *f.*-निशा *f.*-&c. करणें.

Warrant, *n. support, sanction, authority.* आधार *m* आश्रय *pop.* आसरा *m.* प्रमाण *n.* गमक *n.* मान *n.* शेरा *m.*

2 *writ, commission, &c.* परवाना *m.* सनद *f.* हुकूमनामा *m.* अखत्यारनामा *m.* मुखत्यारनामा *m.* अधिकारपत्र *n.* शासनपत्र *n.*

Warrantable, *a. allowable, justifiable, proper,* v. Right, Lawful. मान्य, योग्य, वाजवी, उचित, न्याय्य, न्यायाधार, साधार, साश्रय.

Warrantableness, *n.* v. A. वाजवीपणा *m.* योग्यता *f.* न्याय्यता *f.* औचित्य *n.* मान्यता *f.* मयना *or* माना *m.* मान *n.*

Warrantably. See Allowably, Lawfully.

Warranted, *p.* v. V. 1. अखत्यार दिलेला, &c. अखत्यारी, मुखत्यार.

2 आधार दिलेला, &c. साधार, साश्रय.

3 खातरी केलेला, &c. खातरीचा, निशेचा.

Warranter, *n.* Warranting, *p. a.* v. V. 3. खातरी करणारा, निशाकरणारा.

Warranty, *n. security or assurance given of soundness, &c.* विनऐबाची-विनखोडीची-&c. खातरी *f.*-निशा *f.*

Warrior, *n.* See Soldier. 2.—emphatically, v. Hero. शूरकरी, वीर, युद्धवीर, गाजीमर्द, गाजी, शूर, भट, योद्धा.

Cry or shout of warriors. वीरसंरान *m.*

Independent w. एकांगवीर, एकांक्या.

W.-or war-dance; *dance performed by warriors after a victory, &c.* वीरजगंतिका *or* जयंति *f.*

W.-posture. वीरासन *n.*

Wart, *n.*—the excrescence on the hands, &c. • चामखीळ *m. f.* चामखोड *m.* चामगोड *m.* चर्मकील *m.*

Wary, *a.* v. Cautious. सावध, हुशार, दुरंदेश, मागेंपुढें पाहणारा.

To be w. मागें पुढें पाहणें, आगापिछा *m.* पाहणें, पाऊल *n.* जपून टाकणें *or* ठेवणें.

Wase, *n. ring of grass under a pitcher, &c.* चुंबळ *or* चुंभळ *f.* आहरा *or* आहारा *m.*

To WASH, *v. a. cleanse in or by water.* धुणें, भुऊन टाकणें-घेणें, पाण्यानें साफ करणें, प्रक्षाळणें, क्षाळणें, प्रक्षालन *n* -क्षालन *n* -&c.-करणें *g. of o.*

Cost of washing. धुणावळ *f.* धुलाई *f*

To w the mouth and hands after eating आंचणें.

To knead and squeeze in washing. चुरकणें.

2 out, v. To RINSE. निमळणें *or* निमुळणें, खंगाळणें.

To WASH, *v. n. perform ablution.* आंघोळ *n.* धुणें, स्नान *n.* करणें restricted to Bráhmans, आघोळ *f.* करणें, नहाणें *or* नाहणें.

WASH, *n. linen to be washed.* धुणीं *n. pl* धुवायाचा वस्त्रें *n. pl.*

Piece-for the w. धुणें *n.*

2 *washing of clothes.* धुणें *n.* वस्त्रक्षालन *n*

At or to the w. परटीस *v.* हो, घाल, दे, टाक

From the w. परटीहून.

Piece fresh from the w परीटघडी *f.*

3 (of gold, silver, &c.). पाणी *n.* मुलामा *m.* भुरा *m* ओप *f*

4 *thin, meagre, sloppy food, &c.* Answering to this word and to such words as *Wishwash, slop, slipslop, dishwater, &c.* there are numerous words equally expressive. चिरचिटी *f.* चिरचिटी *f.* पेजवणी *n.* फजिना *m.* गंजवणी *n.* घमंडगुळवणी *n.* ढपळवणी *n.* पळकवणी *n.* झुळकवणी *n* गरगट *n.* डुळकवणी *n.* कळकळवणी *n.* शिंपवणी *n.*

Sour w.—as applied to dishes and sauces when too dilute and sour. खळगट *n.* खळा *m.* खळक *m.*

5 (for cattle, pigs, &c.). खरकटवणी *n.* ओरवटवणी *n.* मिळवण *or* मेळवण *n.* लेपवणी *n.*

6 *water in which rice, &c. has been washed.* पाणी *n.* धुवण *or* धुण *n.*

7 (of coloring substances, of pulse, &c.). काट *m n.* काटवणी *n.* कढण *n.*

8 (of earth and cowdung, &c.). गारा *m.* रद्दा *m.*

9 *materials to wash or smear over.* लेप *m.* लेपन *n.*

10 *alluvion.* मळी *f.* खळमळ *m.* हीर *f.* माय *f.* मलई *f.* गळकी *f.*

WASHED, *p.* v. V. A. धुतलेला, प्रक्षालित, क्षालित, धौत.

I—cloth &c. *not new and unwashed.* धुवट.

W.-cloth. धुतवस्त्र *n.*

II (with gold or silver). मुलामी, मुलाम्याचा, सोन्याचा-रुप्याचा-&c. पाण्याचा.

WASHERMAN, *n.* परीट, धोबी, मदवळ, वरठा, रजक.

W.'s stone. शीळ *f.* शिळा *f.*

W.'s ward. परीटवाडा *m.*

WASHERWOMAN, *n.* परटीण *f.* धोबीण *f.* मदवळीण *f.* वरठीण *f.* रजकी *f.*

WASHY, *a. watery, weak, wishy washy.* पाणचट, पचपचीत, फळफळीत *or* फिळफिळीत, फिका *or* फिक्का, फिकट, गळगळीत *or* गिळगिळीत *or* कळकळीत *or* किळकिळीत *or* खळखळीत, पाणवळ, बिरबिरीत, मचमचीत, मळमळीत *or* मुळमुळीत, डुळडुळीत, रबरबीत *or* लबलबीत, कवकवीत *or* कवकवीत, वाहवरा, उमळा *or* उंवळा.

WASP, *n.*—vespa solitaria. कुंभारीण *f.* भ्रमरकीट *m.* भ्रमरी *f.*

WASPISH, *a. petulant, snappish,* v. PEEVISH, CROSS. चिरडखोर, चिरडीखोर, खिसखिशा, तिडतिडा.

WASPISHNESS, *n.* v. A. चिरडखोरी *f.* चिरड *f;* तिडतीड *f.* तिडतिडेपणा *m.* &c.

WASTAGE, *n. loss by leakage, &c.* घस *f.* घट *f.* तूट *f.*

To WASTE, *v. a. diminish gradually.* झरवणें, घटवणें, क्षरवणें, क्षय *m.*-ऱ्हास *m.*-क्षिति *f.*-&c. करणें *g. of o.* क्षीण करणें.

2 *consume wantonly, expend or apply uselessly &c.* v. To SQUANDER. घालवणें, उडवणें, उभळणें, दवडणें, फुकट-उगाच-एरवी-अनाठाईं, &c. खर्चणें-खर्च *m.* करणें *g. of o.* हरवणें *or* हारवणें, गटकावणें, गट-&c करणें, फुकटखर्च *m.*-व्यर्थखर्च *m.*-अनुपयोगी खर्च *m.*-&c. करणें *g of o.* फाकू *m f.* करणें (द्रव्याचें, धान्याचें, &c.), फुंकणें (दौलत, द्रव्य &c.). पोकळी खाला टाकणें, पोकळास देणें, वाऱ्यावर टाकणें, वारापाणा *n.*-केरवारा *m.* करून टाकणें *g. of o.* केरवाऱ्यान-केरवाऱ्यानिशी देणें-टाकणें.

3 *desolate, spoil,* v. To DEVASTATE, To RAVAGE. नासधूस *f.*-वैराणा *f.*-पाटावरवंटा *m.*-&c. करणें *g. of o.* वैराण-उजाड-&c. करणें

4 (time) *spend in idleness, &c.* झुलवणें, रिकामा *decl.* घालवणें, कालक्षेप *m.*-कालहरण *n.*-&c. करणें.

To WASTE, *v n. dwindle away.* घटणें, भटणें, क्षिणणें, क्षरणें, क्षय *m.*-&c. पावणें, साडवणें, क्षीण-&c. होणें, क्षय *m.*-ऱ्हास *m.*-&c. होणें *g. of s*

2 *emaciate, macerate, lose flesh,* v. LEAN. आंग *n.* टाकणें-सोडणें-सांडणें, चोपणें, चोपटणें, चुंबणें, ढकलणें, पचणें, क्षिणणें, खंगणें, लंगणें *or* लंघणें, गळणें, साडवणें, गंढाळणें, झडणें, झरणें, झुरणें, झुकणें, घसरणें, भटणें, रोडणें, रोडावणें, झिजणें, झिरकणें, झिरणीस लागणें, रोड-कृश-&c. होणें-होंत चालणें, कढी *f.* पातळ होणें *g. of s.* काष्ठ *n.* होणें. आंगाचें पाणी *n.* होणें *g. of s.* पोटाचा कपोता *m.* वळणें *g. of s.* शरीराची ढगळ *f.* होणें *g s.*

WASTE, *a.* WASTED, *p.* v. V. A. 1. झरवलेला, घटवलेला, &c. क्षीण, अपचित.

2 घालवलेला, दवडलेला, एरवीं खर्चलेला, पोकळीस्वाली टाकलेला.

3 *and* DESOLATE. उजाड केलेला, &c. उजाड, वैराण.

To lay w. v. To RAVAGE. उजाड-&c. करणें, वैराणी *f.*-पाटावरवंटा *m.*-&c. करणें *g. of o.*

4 रिकामा घालवलेला &c.

v. V. N. 1. घटलेला, झरलेला, &c. झडका, तुटार, गलित, क्षीण, अवक्षीण, क्षित, कोरंब.

I—land; *lying uncultivated.* ओस, जंगली, खराब, पडसर, पडकर.

II *worthless, used for mean purposes, &c.* v. REFUSE. टाकवणा, रद्दी, निरुपयोगी, गाळाचा, गाळसाळ.

WASTE, *n. diminution, decrease, consumption.* खर्च *m.* क्षय *m.* अवक्षय *m.* क्षिति *f.*-ऱ्हास *m.* क्षरण *n.* अपचय *m.*

2 *useless expenditure, worthless application.* अनुपयोगी-व्यर्थनिष्कारणी-&c. खर्च *m.* अपव्यय *m.*

W. of time. कालक्षेप *m.* कालहरण *n.*

3 *wastage, loss.* घट *f* घस *f.* झीज *f.* झिजणावळ *f.* घटती *f.* तूट *f.*

4 *desolate or desert ground.* जंगल *n.* रान *n.* रानवा *m.* खरावा *m.* वन *n.*

WASTE-BOOK, *n. day book.* खरडा *m.* खरडें *n.* कच्चाखरडा *m.* खडेवंदा *m.* कीर्द *or* रोजकार्द *f.* एकवेरजी वही *f.*-चोपडो *f.*-हिशेब *m.*-&c.

WASTEFUL, *a. wantonly, &c. consumptive,* v. EXTRAVAGANT. उभळा, उधळ्या, सांडरा, उधळपट्टीचा, उफानगिरीचा, ढपलशाईचा.

W. person. उधळपांड्या, उधळखोर, उधळमाण्क्या.

W. woman. उधळभवानी.

WASTEFULNESS, *n.* v. A. *and* EXTRAVAGANCE. उभळेपणा *m.* सांडरेपणा *m.* उधळपट्टी *f.* ढपलशाई *f.*

WASTER, *n.* WASTING, *p. a.* v. V. A. क्षीण करणारा, झरवणारा, क्षय करणारा, &c.

2 घालवणारा, दवडणारा, फुकट खर्च करणारा, पोकळी खाली टाकणारा, &c.

3 नासधूसकरणारा, वैराण करणारा.
v. V. N. 1. क्षीण होणारा, क्षय पावणारा, घटणारा, &c. क्षयी, क्षयगामी, क्षयिष्णु, क्षर.
2 आंग टाकणारा, &c. झड्या, सड्या.

WATCH, *n. vigilance for keeping*, v. GUARD. चोकी *f.* चौकीदारी *f.* पाहरा *m.* चौकी पाहरा *m.* जागल *f.*
2 *guard, body posted.* चौकी *f.* पाहरा *m.*
3 *person watching*, v. WATCHMAN. चौकीदार, जागल्या.
4 *eighth part of the day.* प्रहर *pop.* पहार *m.* याम *m.*
Second w. *noon.* दोन प्रहर *m.*
5 *pocket clock.* घड्याळ *n.*
Hand of a w. कांटा *m.*
To be on the w. *to be on the look out for.* टपणें, वाट *f.* पाहणें

To WATCH, *v. n. not to sleep, to wake.* जागणें, जागा–&c. राहणें–असणें, झोपेवांचून–&c. राहणें, जागर *m.*–जागरण *n.*–&c. करणें *and* होणें *with in con.*
2 *keep guard.* चौकी *f.*–चौकीदारी *f.*–चौकी पाहरा *m.*–पाहरा–जागल *f.* &c. करणें.
3 *sit in expectation of.* वाट *f.* पाहणें–पाहत बसणें, टपणें, तटणें.
4 *be vigilant, attentive, &c.* जपणें, जागणें, जागा–सावध–&c. असणें–राहणें.

To WATCH, *v. a. guard, look after*, v. To KEEP, To TEND. राखणें, राखण *f.*–रक्षण *n.*–&c. करणें *g. of o.* चौकी *f.* करणें *g. of o.*
2 *observe, regard closely.* डोळा *m.*–नजर *f.*–दृष्टि *f.*–&c. ठेवणें *with* वर *of o.* चौकशी *f.*–शोध *m.*–&c. ठेवणें *g. of o.* पाळत *f.* ठेवणें–राखणें *g. of o.*

WATCH-HOUSE, *n.* चौकी *f.*

WATCH-WORD, *n. word given to sentinels, &c.* वरदीचा–खुणेचा–शब्द *m.*

WATCHER, WATCHMAN, *n.* चौकी करणारा, चौकीदार, पहारेकरी, जागल्या.

WATCHFUL, *a. waking.* जागा, जागता, जागरूक, जागरणशील.
2 *vigilant, wary.* सावध, जागा, जागता, जागरणशील, जागून, हुशार, पगदस्त, सावधान, सावचित्त, सुचित्त.
To be w. जागणें, जपणें.

WATCHFULNESS, *n.* v. A. 1. जागेपणा *m.* जागलेपणा *m.* &c.
2 सावधपणा *m.* जागेपणा *m.* हुशारपणा *m.* &c. हुशारी *f.* सावधगिरी *f.*

WATER, *n.* पाणी *n.* जल *pop.* जळ *n.* उदक *n.* आप *n. f.* नीर *n.* अंबु *n.* तोय *n.* जीवन *n.* पानीप *n.* पय *n.* सलिल *n.*—as used in comp. with nouns (ex. sugar-w. tamarind-w. &c) वणी (ex. गुळवणी, चिंचवणी, मिठवणी, काढवणी, रोगवणी, पायवणी, वळवणी, & c.).
Acidulated or soured w. अंबटवणी *n.*
Acidulated w. (comprehending tamarind-w., mango-w., lemonade, and all sherbets). पन्हें *n.* पानक *n.*
Basin for w. (as around a tree, on the top of a heap of lime &c.). आळें *n.* भळी *f.*
Boiling hot w. कढतवणी *n.*
Booth, &c. at which w. is afforded to travellers. पाणमाळ *f.* पोई *or* पाणपोई *f.* जळछत्र *n.* पन्हेरो *f.* प्रपा *f.*
By w. जलमार्गाने, तरीने.
Channel (esp. through a house-wall) to carry off w. नाहणी *f.*
Clear and pure w. शांखवणी *n.*
Cold w. poured into hot w. (to reduce its temperature). विसण *or* विसाण *n.* विसावण *n.* विळवण *n.*
Diversion on or in the w. (as boat-racing, bathing-gambols, &c.). जलक्रीडा *f.*
Drawn (well) w. काढवणी *n.* शेंदींव पाणी *n.*
Form of w. (as hail, snow, ice, &c). जलाचा विकार *m.* जलपरिणाम *m.*
Foul w. muddled, &c. w. नासकवणी *n.* ओखटवणी *n.* नरकवणी *n.* रेंदवणी *n.*
Frame for carrying (upon beasts) pitchers of w. माकण *f.* (beast bearing it माकण्या, driver of the beast माकण्या) लगड *f*
Holy-w. foot w पादोदक *n.* पायवणी *n.* चरणतीर्थ *n.*
In w. and on land. जळीं स्थळीं.
Running or quick w. spring w. जितवणी *n.* झरवणी *or* झिरवणी *n.* वाहतवणी *n.*
Salt w. खारीणी *or* खारवणी *n.*
Salted w. मिठवणी *n.*
Smoked w. धुरवणी *n.*
Sugared w. गुळवणा *n.*
Warmed and medicated w. पालवणी *n.* चोरपाणी *n.* कडुपाणी *n.*
W. boiled or set to boil. अधण *n.* अधवणी *n.*
W. collected (in a pond, tank, cistern, puddle &c.). सांचवणी *n.* सांठवणी *n.*
W. drained off from boiled articles of food. वेळवणी *n.*
W heated in sunbeams. झळवणी *n.*
W. in which rice &c. has been washed. धुवण *n.* धूण *n.*
W. in which split pulse, &c. has been boiled. तरण *n.* तरवणी *n.*
W. poured into milk whilst boiling. धारवणी *n.*
Way by w —*as opp. to* Way by land. जलमार्ग *m.* तरी *f.*
To get in deep w. *enter on mysterious subjects.* खोल पाण्यांत शिरणें.
To throw cold water upon, *fig.* विरजा *m.* घालणें (कामावर &c.) नागडा *m.* मारणें (कामामध्यें & c.).
2 (of a diamond, &c.). पाणी *n.*
3 v. URINE. मूत *n.*
4 waters; *liquor amnii.* मोट *f.* पाणमोट *f.* पाणमोटली *f.* पाणमोटळें *n.* मूतट *f.*

To WATER, *v. n.*—the mouth; *slaver.* पाणी *n.*–लाळ *f.*–पाझर *m.*–&c. सुटणें.
2—the eyes. पाणी *n.* येणें *in. con.* पाण्याने भरणें–डबडबणें.

To WATER, *v. a. supply with water.* पाणी *n.* देणें–पुरवणें–घालणें, पाण्याची पुरवणी *f.*–वेजमी *f.*–&c. करणें,—(cattle, &c.) पाणी *n.* देणें–पाजणें–दाखवणें.
To take to water. पाण्यावर नेणें.

WATER-ANIMAL, *n.* पाण्यांतला जीव *m.* जलचर, जलजंतु *m.*

WATER-BAG. See WATER-SKIN.

WATER-CARRIER, *n.* पाणक्या, पाणभऱ्या.
2 (in a skin under the arm). बगलभिस्ती.

WATER-CHANNEL, *a.* (in a garden, &c. between rows). तसरी *f.* सरी *f.*

WATER-COOLER, *n.*—the vessel. सुरई *or* य *f.*

WATER-COURSE, *n.* (as through a plantation or field). पाट *m.* पाटवण *n.* सारणी *f.* जलमार्ग *m.* पाटकुळी *f.* माग *m.* दंड *m.* प्रणालिका *f.* प्रणाली *f.*
Ever-running w. ओलापाट *m.* ओलादंड *m.*
Pit dug to receive the water of a w. रतनबाव *f.*

Raised w. दंड*m.*

Water conveyed by a w. पाटवणी*n.* सोडवणी*n.*

WATER-DEITY, *n.* जलदेवता *f.* मावली *or* माउली *f.* (used pl. or मावल्या).

WATER-FALL, *n. cascade, cataract.* धोदा *or* धोधा*m.* धोधाणी *f.* धोत*m.* धबधबा*m. dim.* धबधबी *f.* ओघर*m.* चादर *f.* मुसांडा*m.*

WATER-FOWL, *n.* पाणकोंबडें*n.* (पाणकोंबडा*m.* पाणकोंबडा *f.*) जलकुक्कुट*n.*

WATER-GALL, *n hollow worn by a torrent.* घळ *f.*

WATER-GATE, *sluice.* सांडवा*m.* सांड *f*

WATER-GRUEL, *n.* पेज *f.* उतरवणी*n.*

WATER-HEN, *n.* पाणकोंबडी *f.* जलकुक्कुटी *f.*

WATER-LILLY, *n.* पाण्यांतले कमळ*n.* जलकमल*n.*

Stalk of the w. नाल *or* ळ*m.n.*

WATER-MAN, *n.* पाणावाला, पाणी आणणारा-भरणारा, भिस्ती, पाणक्या, —in villages कोळी,—among Bráhmans पाणक्या, ब्राह्मणजन,— that uses a *pakhal,* पखाल्या.

WATER-MARK, *n.* भरतीचे मर्यादेची खूण *f.*

WATER-MELON, *n* —the plant. तरबूज *f.* कलिगड *f.* कलिंगडी *f.* कलिंगण *f.*—the fruit. तरबूज *n.* कलिगड*n.* कलिगडें*n.*

WATER-MILL, *n.* पाणचक्की *f.* पाणराहाट*m.*

WATER-PIT, *n. pit dug for water (in the bed of a river, &c).* विहिर*m.*

WATER-PLACE, WATERING-PLACE, *n. place for washing, filling water, &c.* पाणवठा *or* पाणवटा*m.* पाणघाट*m.*

WATER-POT, WATERING-POT, *n.* झारी *f.* हजारी *f.*

WATER-PROOF, *a. impervious to water.* निगळता, जलाभेद्य.

WATER-SKIN, *n.*—double w. carried on a beast. पखाल *f.*

Half or a side of a w. आखें*n.*

2—single w. or bag, as carried from, or supported by, a pole बादला*m.*

3—small w. as carried under the arm. मशक *or* मसक *f.*

Carrier of a w. भिस्ती.

Spout or vent of w.—gener. मुंदा*m.*

WATER-SNAKE, *n.* पाण्यांतला साप*m.* पाणसाप*m.* Some kinds are, पाणघोणस*m.* पाणसरडें*n.* पाणदिवड*m.* वयाळ*m. or* ळ*m.* विरोळा*m.*

WATER-TIGHT, *a. that does not leak.* निमूर, निगळ, निगळता.

WATER-VEHICLE, *n.* जलयान*n.*

WATER-VESSEL, *n.* v. PITCHER. घागर *f* घडा*m.*

WATER-WHEEL, *n. wheel over wells : the Persian wheel.* राहाट*m.* राहाटगाडगें*n.* घटीयंत्र*n.*

Bar or cross piece of a w. खापेकड *f.* आडी *f.*

Beam of a w. कणेकड*n.*

Beam or piece for the cogs of a w. दांतेकड*n.*

Beam of a hand-w. कणा*m.*

Bullock-w. बैलराहाट*m.*

Cogged wheel of a w. तुंब*n.*

Cross piece confining a w. पाणसरडें*n.*

Empty string of pitchers at a w. रिताड *f.*

Foot-w. पायराहाट*m.* राहटी *f.*

Hand-w. हातराहाट*m.*

Handle or turning pin of a w. हान्या*m.*

Loaded string of pitchers at a w. भरताड *f.*

Masonry supporting the beam of a w. हातणी *f.*

Momber receiving the axle of the beam. रूखम.

Member receiving the fore-axle of the beam of a w. तोरणें*n.*

Member supporting the first trough of a w. आडनळ*m.*

Pitcher of a w. मोघा*m.* मोरवा*m.* लोटा*m.* गाडगें*n.*

Plantation irrigated by means of a w. राहाटागर*n.*

Pointed stake supporting a cogged-w. सुळकुंबा *or* खुंबा*m.* सुळखांब*m.*

Post planted in a well for the support of a w. खैरी *f.*

Rope lengthening or shortening the string of pitchers of a w. आखुडवण*n.*

Rope on which the pitchers of a w. are strung. माळ *f.*

Socket of the axle of the beam of a w. घागरें*n.* भोंवरी *f.*

String fastening each pitcher of a w. झिकरी *f.*

String of pitchers of a w. घडमाळ *f.*

Trough receiving water from the pitchers of a w. कोळंबें *or* भें*n.* कोटभें*n.*

Trough receiving water from the first trough of a w. आडपन्हळी *f.*

Water raised by a w. राहाटपणी*n.*

W. with spokes. चुडेराहाट*m.*

W. with cogged wheel at each end of the beam. तुंबेराहाट*m.*

To work a w. लाटणें

WATER-WORK, *n.* जलयंत्र*n.*

WATERED, *p.* v. V. A. 1. पाणी दिलेला-पुरवलेला-&c.

Ill-w.—comprch. निपाणी, निर्जल.

Well-w.—country, &c. जलप्राय, जलप्रचुर, जलविपुल, सजल.

W. by rivers, &c. नदीमातृक, जलमातृक.

W. by rain. देवमातृक.

WATERINESS, *n.* v. A. 4. पाणचटपणा*m.* विरविरितपणा*m.* &c.

WATERY, *a. of or belonging to water.* पाण्याचा, उदकाचा, &c. उदकसंबंधी, जलसंबंधी.

2 *consisting of water.* पाण्याचा, जलाचा, &c. जलमय, जलरूप.

3 *abounding with water, marshy,* v. WET. पाणथळाचा, जलप्रचुर, जलसंपन्न, जलसमृद्ध, जलाढ्य.

4 *thin, tasteless, weak, spiritless,* v. WASHY. विरविरीत, पाणचट, पाणवळ, पाण्यासारखा पातळ, कवकवीत, *or* कवकवीत, किळकिळीत, गळगळीत *or* गिळगिळीत, उमळा *or* उंबळा.

To get w. (through excessive watering)—fruits, sugarcane, &c. पाणारणें.

WATTLE, *n.* (of a cock). कल्ला*m.*?

2 *hurdle.* लाटी *f.* गांडण *or* गांथण *f.*

Wall of wattle and dab. कूड*n.*

To WATTLE, *v. a. interweave.* वळणें, गांडणें *or* गांथणें, विणणें.

WAVE, *n.*—of the sea. लाट *f.* लहर *f.* लहरी *f.* मोज *f.* मोजा*m.* तरंग*m.* जलतरंग*m.* हेलकावा*m.* हेलावा*m.* वीचि *f.* ऊर्मि*m. f.*

Dash or blow of a w. थाप *f.*

Line of waves which burst upon the shore. समुद्राची दांडी *f.*

To be buffeted by waves,—a vessel. हेलकावणें, हेलावणें.

To WAVE, *v. n. play loosely, float, &c.*—banners, &c. झुलकणें, हेलावणें, हालणें, फडकणें, फडफडणें, खेळणें.

2—a line, &c. नागमोड-नागमोडांचा असणें, नागमोड *f.* असणें *g. of s.*

To WAVE, *v. a.* (a weapon, &c.) *flourish,* v. To BRANDISH. परजणें, फिरवणें, केळवणें, खेळवणें.

2 (lamps, &c. around the head of an idol, guru, &c.). ओवाळणें, ओवाळून टेवणें, उतरणें, वारणें, आरती *f.* करणें.

Matter waved. साडणें *n.*

Money thrown into the platter used in waving. ओवाळणी *f.*

Platter containing a lamp with lighted wicks to be waved. आरती *f.* ओक्षवण *n.*

3 *direct by waving*, v. To Beckon. खुणावणें, पालवणें.

4 *or* waive; *put aside for the present.* सोडणें, ठेवणें, माफ करणें.

5 off; (flies, &c.). वारणें.

To Waver, *v. n. play to and fro* लहर *f.*-लहरा *f.pl.* मारणें, हेलावणें, हेलकावणें, डोलणें, हेलकावे *m pl*-&c. घेणें.

2 *fluctuate*, v. To Hesitate. आशंकणें, कांकरणें, घोटाळणें, गुटमळणें, गुरमळणें, गुपटणें, कांकू *f.*-नानू *f.*-&c. करणें.

Waverer, *n.* Wavering, *p. a.* v. V. 1. हेलावणारा, डोलणारा, हेलकावा खाणारा, &c.

2 कांकरणारा, कांकू-&c. करणारा, फुटक्या मनाचा, दोलायमान.

Waving, *n.* v. V. A. 1. परजणें *n.* फिरवणें *n.* &c.

2 ओवाळणें *n.* उतरणें *n.* &c. ओवाळणी *f* उतारा *m.* आरती *f.* पंचारती *f.* कुरवंडी *f.* अक्षवण *or* अक्षुवण *n.* The phrase used by women whilst waving lamps is, इडापिडा जावो बळीचें राज्य होवो.

W. of lamps—compreh. आरतीकुरवंडी *f.*

W. of a lamp. with incense धुपारती *f.*

Wavy, *a. rising in waves, undulating.* लहरा मारणारा, नागमोड, नागमोडी, नागमोडीचा.

To Wawl, *v n.* v. To Cry. खेंकाटणें.

Wax, *n.* (of bees). मेण *n.* मधूच्छिष्ट *n.* मधुज *n.* सिक्थक *n.*

2—for sealing letters, &c. लाख *f.*

3 *dirt of the ear.* मळ *m.* कर्णमल *m.*

To Wax, *v. n.* the moon; *increase in size.* कळाकळा वाढणें, कळा *f pl.* वाढणें *g. of s.* कलावृद्धि *f.*-&c. पावणें *and with g. of s.* होणें.

2 *become.* होणें, होत जाणें-चालणें.

Wax-candle, *n.* मेणबत्ती *f.* मेणवात *f.*

Wax-cloth, *n.* मेणकापड *n.*

Waxen, *a. made, &c. of wax.* मेणाचा.

Waxy, *a. soft, &c. like wax.* मेणगट, मेणासारखा.

Way, *n. road, path.* वाट *f.* मार्ग *m.* रस्ता *m.* पथ *pop.* पंथ *m* अध्वा *m.* सरणि *or* णी *f.* वर्त्म *n.*

Athwart one's w. *across one's path.* आडमोरा, आडना.

Chance interview with on the w. वाटभेट *f.*

In the w. before, *interjacently.* आड, आडऊड.

Out of the w. *aside, &c.* आडवाजूस, आडकुशीस, आडवळणास, आडवळणीं.

Out of the w. *not to be found.* गलत, गहाळ.—To be out of the w. हरपणें.

That has lost his w. दिग्भ्रमी, दिग्भ्रांत.

Wrong w. *fig.* कुमार्ग *m.* विमार्ग *m.* विपथ *m.*

To be on one's w. *to be coming.* वाट *f.* चालणें.

To bring on the w. बोळवणें, बोळवणी *f.*-बोळवण *f.*-करणें *g. of o.*

To come across one's w. आडवा येणें.

To fall in the w. of. अडळणें, अडळ *m.* असणें-पडणें-होणें *g. of s.* गावणें, मिळणें.

To feel one's w. *act cautiously.* फुंकून-पाहून-&c. पाय *m.* टाकणें *or* ठेवणें.

To go the wrong w. (in eating or drinking) उज्जीन *adv.* जाणें.

To lead the w. *be foremost in the attack, &c.* तोंड *n.* देणें.

To move out of the w. खिसणें *or* खिचणें, फरकणें.

2 *space, line of ground*, v. Distance. वाट *f. v.* चाल-चालून येणें, पल्ला *m.* लांघण *f.* टप्पा *m.* छट्टा *m.* मजल *f.*

That goes a great w. *fig.* पुरवटेमार.

3 *direction or line of motion*, v. Course. वाट *f.* रस्ता *m.* मार्ग *m.*

Every w. *in all directions* चारावाटां, चहुंकडे, सर्वतः.

In three ways. त्रिधा *or* त्रेधा.

This w. इकडे.

That way. तिकडे

To point out the w. lit. fig. वाट *f.*-दिशा *f.* दाखवणें, दिक्प्रदर्शन *n.* करणें.

4 *advance, progression*, v. Progress. गति *f.*

To make w. चालणें.

To make w. *through, in.* रिघाव *or* वा *m.*-रीग *or* रीघ *f.* करणें.

5 *room made, room yielded.* वाट *f.* रस्ता *m.*

To give w. ओसर *m.* देणें, रस्ता *m.*-वाट *f.*-&c. देणें-सोडणें, फरकणें, सरकणें.

6 *method, mode*, v. Manner. वाट *f.* मार्ग *m.* चाल *f.* लहा *f.* रीति *pop.* रीत *f.* पर्याय *m.* प्रकार *m.* पंथ *vulg.* पंथा *or* पांथा *m.* शैली *f.* पाटी *f.*

After another w. वेगळ्या वाटेनें.

In all ways and respects. सर्वस्वीं, सर्वस्वें, सर्वथैव, सर्वात्मना, सुतराम्

In both ways. उभयथा.

In various ways; in many ways. अनेकधा, बहुधा, नानाविध.

7 *manner of practice, plan of procedure*, v. Course. वाट *f.* मार्ग *m.* रीति *pop.* रीत *f.* रवैस *f.m.* रीतरवैस *f.m.* मोळा *m.* रहा *f.* सरणि *or* सरणी *f.* वृत्ति *f.*

In the right w. यथामार्ग

The *or* a Right w. सन्मार्ग *m.*

Ways, *manners.* चालचर्या *f.*

8 *right method.* पद्धति *f.* परिपाट *m.* पाठ *m.* प्रघात *m.*

9 *course of faith and practice.* मार्ग *m.* पंथ *m.*

10 *ill habit*, v. Trick. खोड *f.* चाळा *m.*

Way-farer, *n.* Wayfaring, *a.* v. Traveller. वाटसरू, मार्गस्थ, पांथ *pop.* पांथस्थ

To Waylay, *v. a. wait for and attack on the road.* वाट *f.*-&c. मारणें-पाडणें *g. of o.*

Way-mark, *n.* वाटखूण *f.*

Wayward, *a. forward*, v. Perverse, Wilful. करनकर, अकरताळा, गाताडा, स्वच्छंदी, आपगंड, आपदंगा.

Waywardness, *n.* v. A. करनकरपणा *m.* स्वच्छंदीपणा *m.* &c. आपदंग *m.*

We, *pron.* आम्ही, आपण.

Weak, *a. feeble, infirm.* दुर्बल *or* ळ, निर्बल *or* ळ, निबळ, दुबळा, निश्शक्त, अशक्त, शक्तिहीन, शक्तिशून्य-रहित-&c. कमजोर, निजोर, कम, कुवत, कमतणूक, नबळा, अबल, लुकसान *or* लुसकान, स्वल्पबल, अल्पबल-अल्पशक्तिक, बलन्यून, न्यूनबल.

2 *feeble of mind or judgment, silly, soft, imbecile, &c.* v. Foolish, Simple. मनाचा *or* बुद्धीचा हळवट-नरम-हलका, गैरी, गगाळ, गयाळी, गलतान, बेकूब, गरंगोल, मळमळीत, निर्जीव, अकर्ता, नाकर्ता, नबळा, अक्षम. Terms, phrases, sayings, and various formations conveying the sense of *A weak, imbecile, spiritless person*, and answering to *Spooney, Baby, Doodle, Feeble-mind, Weakling, Woman, Silly creature, &c.* are लेंचापेंचो *or* लेंचापेंचा माणूस, दीणामेणाचा माणूस, रेमेडोक्या *or* रे में, मेलतोंड्या, डाळपिळ्या, पिळ्या, मेंगें, मेंगा *or* ग्या, मेण्या, अंबील भुरक्या, रंडागति, रंडुला, गोयाबा,

भागुनाई, हातवेंद्रा, मृत्युगोदान, लडी, मेसुलगाडा, मेपपात्र, मेसा, पोंझा, पोंझट, पोंझडा.

3—of sound. किरकोळ, हलका

1 *not potent, strong, &c* v. Watery, Washy. फिका *or* फिक्का, पातळ, कळकळीत *or* खळखळीत, मळमळीत, कवकवीत, निकसी, निकस.

5 *not cogent or forcible,*—argument, &c निर्बल *or* ळ, निर्जीव, पोकळ, फुसकुला, निरर्थक, दुर्बल *or* ळ.

Weak-side, *n.* मर्मस्थान*n.* मर्मस्थळ*n.* मर्म*n.* नागवेंन.

Prober of one's w. मर्मभेदी, मर्मान्वेषी.

To probe one's w मर्मभेदणें–मर्मान्वेषण*n.*–&c. करणें.

To Weaken, *v a. lessen the strength of, enfeeble.* दुर्बळ–कमजोर–अशक्त–&c. करणें, शक्ति *f.*–बळ*n.*–जोर*m.*–&c. उणा करणें–कमीकरणें–नेणें *g. of o* शक्तिक्षय*m.*–शक्तिऱ्हास*m.*–शक्तिभंग*m.*–&c. करणें *g. of o.*

Weakened, *p.* v. V. दुर्बळ केलेला, कमजोर केलेला, &c. क्षीणशक्ति *or* शक्तिक्षीण, हतवीर्य, हतौजा.

Weakener, *n.* Weakening, *p. a.* v. V. दुर्बल करणारा, कमजोर-करणारा, &c शक्तिक्षय कर–कारा, शक्तिऱ्हास कर–कारी.

Weakly, *a.* v. Weak, Sickly. अशक्त, निर्बळ, निश्शक्त, कमजोर

Weakness, *n.* v. A. 1. दुर्बळपणा*m.* निर्बळपणा*m.* कमजोरपणा*m.*&c. अशक्तता *f.* अशक्ति *f.* शक्तिहीनता *f.* शक्तिशून्यता *f.* शक्तिराहित्य*n.* कमजोरी *f.* कमकुवत *f.* भावल्य*n.* दौर्बल्य*n.* बलन्यूनता *f.*

2 बुद्धीचा हलकेपणा*m.* गैरीपणा*m.* गयाळपणा*m.* &c. बुद्धिमंदता *f.* तरेंन.

4 फिकेपणा*m.* पातळपणा*m.* मळमळितपणा*m.* निकसपणा*m.*

5 निर्जीवपणा*m.* पोकळपणा*m.* &c.

I a w. *a foible, a failing,* v. Fault. उणेंन. होन*n.* क्षुद्रक*n.* क्षुद्र*n.*

Weal, *n.* v. Welfare. बरेंन. कल्याण*n.* क्षेम *pop.* खेम*n.*

2 *mark of a stripe.* वळ*m.*

Wealth, *n.* v. Riches. धन*n.* द्रव्य*n.* दौलत *f.* वित्त*n.* वित्तविषय*m* ऐवज*m.* गठडी *f.* अर्थ*m.* धनसमृद्धि *f.*

W. in cattle. चर्मधन*n.*

W. in grain. धान्यधन*n.* धान्यार्थ*m.*

To roll in w. पायघुळ्यांवर लोळणें. पैक्याला पासोडी*n.* लावणें.

Wealthiness, *n.* v. A. धनवंतपणा*m.* दौलतदारी *f.* श्रीमंती *f.* धनिकता *f.* सधनता *f.*

Wealthy, *a.* v. Rich. धनवान् *pop.* धनवंत, द्रव्यवान्, दौलतदार, गब्बर, गबू, श्रीमंत, सधन.

To Wean, *v. a. detach finally from the breast.* आंगावरचा तोडणें, आंगावरून तोडणें, दूध*n.*–थान*n.* तोडणें *g. of o.* आंगा–थाना–आई–&c.–निराळा–वेगळा करणें, थान*n.*–दूध*n.* सोडवणें *g. of o.*

2 (from the world, &c.). मन*n.* उठवणें–उडवणें *g. of o.* विरक्त–उदास–&c. करणें, वैराग्य*n.*–&c. आणणें.

Weaned, *p.* v. V. 1. आंगावरून तोडलेला, दूध तोडलेला, थाना वेगळा-केलेला, &c. थानतुटा, पाडसा, पारडा.

2 मन उठलेला, &c. उठलेल्या *or* उडलेल्या–उडाल्या मनाचा, विरक्त.

Weanedness, *n.* v. P. 2. विरक्ति *f.* वैराग्य*n.* मनसुटका *f.* कर्मसंन्यास*m.* प्रत्याहार*m.* इंद्रियासंग*m.*

Weanel, Weanling, *n. young weaned animal.* थानतुटे–दूधतुटे मूल*n.*–वासरूं*n.*

Weapon, *n. instrument of offense.* शस्त्र*n.* अस्त्र*n.* हत्यार *or* हतेर*n.* आयुध*n.*

To Wear, *v. a. waste away, consume by attrition, &c.* झिजवणें, झरवणें, काचवणें, खाणें, वदळ *or* वर्दळ *f.* करणें *g. of o.*

2 *carry on or about the body,* v. To Put on. घालणें, बांधणें, आंगावर घेणें, परिधान*n.* करणें *g. of o.*

3 *bring under use,* v To Use. घोळणें, वहिवाटणें.

4 *put on, assume.* धरणें, धारण*n.* करणें.

5 (a ship or vessel). हेरें*n.* घेणें, वाळियेणें.

6 away *or* out; *spend tediously,* v. To Pass. काढणें, घालवणें, लोटणें, रेटणें, ढकलणें.

7 out; *render unserviceable by use.* वापरून–वहिवाटून–घोळून–कामाखालीं–&c. जुना–जीर्ण–जर्जर–&c करणें, भोगजीर्ण–&c. करणें.

8 out; *harass, worry,* v. To Tease. बेजार–दिक्क–धर्मी–&c. करणें.

To Wear, *v. n. waste away.* झिजणें, झरणें, घासणें, घसवटणें, घासून-घसवटून जाण, काचणें, वदळ *or* वर्दळ *f.* होणें–लागणें *in. con.*–esp. the edge of a weapon, माठणें.

2 v. To Last. टिकणें, तगणें, राहणें.

To w well. जंग*m.* देणें.

3 off; v. To Pass away. जिरणें, जाणें, गुदरणें, वहिवाटणें.

4 out; *become unserviceable through use.* जुना–जीर्ण–जर्जर–&c. होणें.

Wear, *n. waste through use.* चोळ *f.* झीज *f.* झिजणावळ *f.* चोळ *f.* वदळ *or* वर्दळ *f.* चाळघोळ.

W. and tear. चोळ *f.* चोळाचोळ *f.* चोळमोळ *f.* वदळ *or* वर्दळ *f.*

2 v. Use. वहिवाट *f.* वापर*m.*

Wearable, *a.* v. V. A. 2. घालावा–बांधावा–आंगावर घ्यावा–&c. सारखा–जोगा–&c. परिधानीय, परिधेय, परिधानयोग्य.

Wearer, *n.* Wearing, *p. a.* v. V. A. 1. झिजवणारा, &c.

2 घालणारा, बांधणारा, आंगावर घेणारा, परिधानकर्ता–कारी.

Wearied, *p.* v. V. श्रमा, श्रांत, क्लांत, जातश्रम, आगासी.

Weariness, *n.* v. A. 1. *and* Fatigue. दमलेपणा*m.* श्रम*m.* कष्ट*m.* क्षीण*m.* श्रांति *f.* क्लांति *f.* आयास*m.*

2 कंटाळा*m.* त्रास*m.* उचाट*m.* उच्छाद*m.* उबग*m.*

Wearing, *a. that is worn,*— apparel. आंगावर घ्यायाचा–जोगा–सारखा–&c. घालायाजोगा–सारखा, परिधानोपयोगी.

Wearisome, *a. causing weariness,* v. Tiresome. श्रमवणारा, &c. क्षीणभाणणारा, &c. श्रमाचा, श्रांतिकर–कारक–जनक.

2 *attended with fatigue.* श्रमाचा, शिणाचा, कष्टाचा, &c.

Wearisomeness, *n.* v. A. 1. श्रम*m.* कष्ट*m.* श्रांतिकारकत्व*n.* श्रांतिजनकत्व*n.*

Weary, *a. tired,* v. Fatigued, Exhausted. दमलेला, शिणलेला, क्लांत, श्रांत, क्षान.

2 *impatient of the continuance of.* कंटाळा आलेला, बेजार, बेदम, जिक्क, जिक्कजिक्क *or* जिगजिग, दिक्क, त्रस्त, जातत्रास.

3 *causing weariness,* v. Tiresome. श्रमाचा, कष्टाचा, आयासाचा.

To Weary, *v. q. fatigue,* v. To Tire. श्रमवणें, दमवणें, शिणवणें, टणकम.–क्षीण*m.*–भागवट*m.*–&c. आणणें, श्रमी–श्रांत–&c. करणें.

2 *render impatient.* कंटाळवणें, कंटाळा*m.*–त्रास*m.*–&c. आणणें–देणें, श्रमी–कष्टी–बेदम–जिक्क–दिक्क–&c. करणें.

To Weary, *v. n.* v. To Tire. श्रमणें, कष्टणें.

2 of; *tire of,* v. To Loathe. कंटाळणें, त्रासणें, कंटाळा*m.*–उबग*m.*–किळस*m. f.*–त्रास*m.*–&c. येणें *in. con.* उच्छाद*m.*–उचाट*m.* घेणें–खाणें.

Weather, *n. state of the air as respects heat, cold, &c.* हवा *f.* This word is often best rendered by the noun which expresses

the state of the air to be indicated, as ऊन *warm weather*, थंडी *cold weather*, धुकें *hazy weather*, or by a noun expressing *a season*, as उन्हाळा warm weather, हिवाळा *or* थंडीचे दिवस cold weather, &c. &c.

Fine w. सुदिनm

The fine w. *the clear and cloudless days.* निखरणीचे दिवसm.pl

Mild coldness of w. गुलाबी थंडीf.

Raininess of w. काळंबणf.n. v. पड.

Rawness and coldness of w. (of the Monsoon season). शिळट *or* टीf. v. पड, लाग.

To WEATHER, *v. a.* (a danger, &c) *pass with difficulty.* टाळणें, निभणें-निभावणें-पारपडणें *with* आंतून *of o.*

WEATHER-BEATEN, *a.* उनापावसाचा मारलेला-झोडलेला, ऊनपाऊस सोसलेला.

WEATHER-WISE, *a.* हवेचा जाणता.

To WEAVE, *v. a. form by texture.* विणणें, काढणें, वळणें, तीणf.-वेणीf.-&c. करणें

Price or cost of weaving. विणणावळf

WEAVER, *n.* v. V. विणणारा, &c. कोष्टी, तंतुवाय.

W.'s beam. तुरीf.

W.'s brush. कुंचीf.

W. in cotton or silk. साळी,—cloth woven by him, साळवट *or* टी, साळाऊ.

W. in wool. धनगर, सणगर.

WEAVING, *n.* v. V.—*act.* विणणेंn. &c. विणणीf. वीणf. वेणीf.

WEB, *n. texture of threads, thing woven.* तीणf. विणलेलीवस्त्रf. सनंग *or* सणंगn. थानn.

Square or division of a w. खणm.

Unwoven threads of a w. where divisions are to be made. चाळf.

W. woven in separable squares. खणाळेंn. खंडाळेंn. खणेरेंn.

2 (of the eye). कवडाm. पटल *pop.* पडळn पडदाm.

To WED, *v. a.* v. To MARRY. विवाहणें, वरणें, पाणिग्रहणn. करणें.

To WED, *v. n.* v. To MARRY. वऱ्हाडणें, लग्नn. होणें *g of s.*

WEDDED, *p* v. V. *and* MARRIED. विवाहित, ऊढ, परिणीत.

I *closely attached* आसक्त, रत, लंपट.

WEDDING, *a. of or belonging to a wedding.* वऱ्हाडी, लग्नाचा, लग्नप्रकरणांतला.

WEDDING, *n. marriage ceremony, festivity,* v. MARRIAGE. लग्नn वऱ्हाडn. शादीf. लग्नकार्यn. विवाहोत्सवm. लग्नसमारंभm.

Clothes or cloths suitable at weddings. लग्नथर (*pop.* लगीनथर), लग्नाऊ वस्त्रेंn. *pl. or* कापडn.

Merry w. दणक्याचें लग्नn.

WEDGE, *n.*—the mechanical power. खेटf. पाचर *or* पाचारf.n. कावरf.n. पाचेरूंn. लवाडीf.

2 (of metal). लगडf. ईटf.

To WEDGE, *v. a.* v. N. पाचरf.n. मारणें.

To be wedged in. fig. पाचरf.n. होणें.

WEDLOCK, *n.* v. MARRIAGE. विवाहm. विवाहितावस्थाf. विवाहसंबंधm. विवाहबंधनn.

WEDNESDAY, *n.* बुधवारm. बुधवासरm. सौम्यवारn. सौम्यवासरm.

WEE. See LITTLE.

WEED, *n. useless plant.* उनाड झाडn. वावीरn. तृण *pop.* तणn. रानn.

Overrun with weeds. जंगल गरक.

State of being overrun with weeds. ऐचणn. ऐतणn. गचपणn.

Weeds growing in a field of corn. नडणी/. निदणn.

Ill weeds grow apace. कडव्या झाडास बहु बाज.

To WEED, *v. a. rid of weeds.* वेणणें, खुरपणें.

2 (field of corn). भांगलणें, कोळपणें, वखरणें, वेणणें, निदणें, नडणें, निदणn -गवतn.-&c. काढणें.

3 *free from offensive things.* निवडणें, शोधणें, चाळणीf.-&c. करणें *g. of o.*

WEEDING, *a.* v. V. 1—*act.* वेणणेंn. &c. वेणणीf.

2 वेणणेंn. कोळपणेंn. &c. निदणीf. नडणीf.

WEED-HOOK, *n.* इळाm. दावलीf.

WEEDY, *a. abounding with weeds.* जंगलगरक. रानमाजलेला-भरलेला, ऐचणलेला.

WEEK, *n. period of seven days.* आठवडाm. सप्ताहm. वारसमूहn. वारm. This word is not used of *one* week.

Inauspicious day of the w. घातवारm.

WEEKLY, *a. coming, happening, &c. once a week.* आठवड्याचा, प्रति आठवड्याचा, सातसातदिवसांचा, वारसमूहाचा

WEEKLY, *adv.* v. A. दरआठवड्यास, प्रतिआठवड्यास, सात सात दिवसांस, आठवड्याच्या आठवड्यास.

To WEEP, *v n.* v. To CRY. रडणें, डोळ्यांपासून पाणीn. काढणें, घळघळ *or* ळा *adv.* रडणें, आंसवें n *pl.*-अश्रूm.*pl.*-बिंदूm.*pl.*-&c. पाडणें-गाळणें-काढणें-ढाळणें-टाकणें, रोदन *or* रूदनn.-&c. करणें,—in jocose phrns. गाईपाण्यावर आणणें.

WEEPER, *n.* WEEPING, *p. a.* v. V. रडणारा, डोळ्यांपासून पाणी काढणारा, आंसवें पाडणारा, &c. रोदन-रूदन कर्ता.

I—the countenance, eyes, &c *or,* attributively. रडवा, रडका, रडकुंडा, भरलेला, डबडबलेला, डबडबीत.

WEEVIL, *n.*—the insect. टोंका *or* टोकाm.

WEFT, *n.* See WOOF. 2 v. WEB. वीणf. विणलेली वस्त्रf.

3 v. WAIF. सांडn. बेवारशीक मालm.

To WEIGH, *v. a. ascertain the weight of.* जोखणें, तोलणें, वजनn. करणें-पाहणें *g. of o.* तुलणें, तुकणें, जोखn.-तोलणm.-तुलनाf.-तुलाf.-&c. करणें *g. of o.*

2 *be equivalent to in weight.* भरणें *or* वजन भरणें, वजनn. होणें *g. of s.*

3 (anchor). v. To RAISE. उचलणें.

4 (in the mind) *ponder,* v. To CONSIDER. तोलणें, तुकणें, तोलून पाहणें, घोळणें, घोळून पाहणें, अवांकून पाहणें, विचारm.-&c. करणें *g. of o.*

5 down; *oppress with weight, depress.* दडपणें, दाबणें, भाराक्रांत-&c. करणें.

To WEIGH, *v. n. have weight.* वजनn. असणें *g. of s.* वजनn. भरणें, भारी-&c. असणें.

2 fig. *be considered as important.* वजनदार-भारदार-भारदारीचा-&c. वाटणें, वजनn.-&c. असणें-पडणें *g. of s.*

3 *bear heavily, press hard.* ओझेंn.-भारm.-&c. असणें *g. of s.* उरावर-छातीवर-&c. बसणें.

WEIGHED, *p.* v. V. A. 1. जोखलेला, तोललेला, वजन केलेला, &c.

4 तोललेला, घोळलेला, घोळून पाहिलेला, &c.

WEIGHER, *n.* WEIGHING, *p. a.* v. V. A. 1. जोखणारा, तोलणारा, वजन करणारा, &c.

2 वजन भरणारा.

4 तोलून पाहणारा, घोळून पाहणारा, &c.

WEIGHING, *n.* v. V. A. 1. तोलणें*n.* जोखणें*n.* वजन करणें*n.* &c. तोल*m.* तुलना*f.* तुला*f.*

WEIGHT, *n. quantity determined by balance.* भार*m.* वजन*n.* तोल*m.* तुला*f* उन्मान*n.* मिति*f.* गौरव*n.* जाड्य*n.* गरिमा*m.*

Man's w. (as in gold, jewels, &c.). तुलापुरुष*m.*

Of deficient w. lit. fig. कमतोल

Of full w. वजनपूर.

Of w. *not of capacity,*—measure. जोखी, वजनी.

That is sold by w. वजनी.

Up to the w. of. भारोभार, भारेभार.

2 *a w. mass to weigh with.* वजन*n.* जोखन. तोल*n.* उन्मान*n.* The common *Weights* of the Jeweller or Goldsmith are, गुंज*f.* त्रसरेणु माष (*pop.* मासा)*m.* रती*m.* लिक्षा*m.* वाल*m f.* विश्वा*f.* सर्षप*m.* सुवर्ण*m.n.*

3 *ponderous mass.* ओझें*n.* भार*m.*

4 *pressing load,* lit. fig. v. BURDEN. भार*m.* ओझें*n.* धोड*f.* शोळ*f.* दडपण*n.*

5 *importance, dignity, consequence, consideration, influence, authority.* भार*m.* वजन*n.* तोल*m.* भारदारी*f.* भारदस्ती*f.* वजनदारी*f.* गुरुत्व*n.* गौरव*m.n.* मोठेपण*m.* वकर*f.n.* बोज*m.* आब*m.* आवदाब*m.* जडपणा*m.* जड*f.* भारण*m.* कदर*f.* चाल*f.* चलती*f.* चलचल*f.*

6 *moment, consequence, &c.* भार*m.* विमान*f.* मुजाब or खा*f.* केवा*m.* कथा*f* भारीपणा*m.* प्रत्यवाय*m.*

7—as placed upon a body to keep it down. दडपण*n.* दडपा*m.* दडकण*n.* दाबण*n.* चेपण or पेण*n.*

WEIGHTY, *a. heavy.* भारी, जड, वजनदार, वजनशीर, भाराचा, वजनाचा, &c. गुरू, अवजड or जाड or ओजड or जाड, जबर, गरिष्ठ.

2 *influential.* तोलदार, वजनदार, वजनशीर, भारदस्त, भारदस्तीचा, भारदार, जड, जबरदस्त, पेश, चलनीचा.

3 *momentous, important.* भारा, जड, वजनाचा, मोठा, वजनदार, भारदार, अलघु, अक्षुद्र.

To WELCOME, *v. a. salute (a new comer) with kindness.* आगत*n.*-भागतस्वागत*n.* करणें *g. of o.* बरे भाला झणून बोलणें.

WELCOME, *a.*—a guest, &c. स्वागनाचा.

2 *grateful,* v. AGREEABLE. सुखप्रद, सुखद, आनंदकारक-प्रद -&c.

You are welcome. आपण बरे आलां, आपण चांगले आलां.

WELCOME, *n. kind reception of a guest,* v. HOSPITALITY, CIVILITY. आगतस्वागत*n.* स्वागन*n.*

To WELD, *v. a. unite when heated.* उमलणें.

WELFARE, *n. happiness, prosperity.* बरें*n.* कल्याण*n.* क्षेम *pop.* खेम*n.* खेरियत*f.* (occurs in letters) सुखन. कुशल or ळ*n.* क्षेमकुशल*n.* कौशल*n.* कौशल्य*n.* कुशलता*f.* मंगल or ळ*n.* मांगल्य*n.* अभीष्ट*n.* अभीप्सित*n.* शुभ*n.* भद्र*n.* श्रेय*n.* स्वस्ति*n.* सुस्थिति*f.* प्रसाद*m.*

Accounts of w. *tidings of health and proceedings.* भलीभलाई*f.*

To pray for the w. of. बरें*n.* मागणें *g. of o.*

To wish one's w. अभीष्टचिंतन*n.*-&c. करणें.

2 (of a country or state). आबादी*f.* आबादानी*f.* सुबत्ती*f.*

WELL, *a. in health,* v. HEALTHY. बरा, चांगला, स्वस्थ, निरामय, सुस्थ, हुशार, नीरोग *pop* निरोग or निरोगी, शरीरसंपत्तिमान्.

Pretty w. बरासा, ताकोला बरा.

2—as comprehending circumstances; *well and happy,* v. COMFORTABLE. सुखी, खुशाल, कुशल or ळ, सुखरूप, क्षेम.

3 *advantageous, happy, fortunate, &c.* चांगला, बरा, बऱ्याचा, हिताचा, सुखाचा, हितावह, सुखावह.

WELL, *n.*—common round w. without steps. कुवा*m.* आड*m.* कूप*m.* —rough-dug, not built up with masonry. आडांव or आडांव*n.* आडखोल*n.*—(of masonry), गजबाव*f.*—large w. with or without steps, विहीर*f.* बावडी*f.* बाव or वो*f.* बारव*f.* बापी*f.*

Basket, bucket, &c used in clearing out a w. बाव उपसणें or उसपणें*n.*

Blind w. Dry w. W. filled up with rubbish. आडखोल*n.* बानखोल*n.* अंधकूप*m.* शुष्ककूप*m.*

Clearing or cleaning out of a w. बावउसपणी*f.*

Dryness of a w. ठणठणपाळ*m.* ठणठणाट*m.*

Line in a w. from which the masonry commences. भर*m.* ठेवण*f.*

Pavement (or chunam-work) around a w. तळी*f.*

W. with water. पाण्याचा आड*m.* जलकूप*m.*

WELL-ROOM, *n.*—of a ship, &c. गमनड or गमताड*f.* गमतडी*f.*

WELL, *interj.* भला.

WELL, *adv. not ill or wickedly; justly, rightly.* चांगला *decl.* बरा *decl.* नीट, परावर or बरोबर, ठीक, चांगल्यारीतीने, चांगल्यामार्गाने, &c. or रीतीने, मार्गाने, &c. न्यायाने, न्यायतः धर्मतः.

2 *with due skill or art, properly, correctly, &c.* चांगला *decl.* बरा *decl.* नगार or बरोबर, नीट, ठीक, दुरुस्त, गोंग्य, यथायोग्य.

3 *completely, fully, perfectly, &c.* पुरतेपणां, पुरेपणां, पुरता *decl.* पुरा *compl.*

4 v. ABUNDANTLY, SUFFICIENTLY. पुरा *decl.* बहुत, पुष्कळ.

5 *favorably, with praise.* चांगला *decl.* बरा *decl.* स्तुति करून, &c. वाखाणून, &c.

6 *conveniently.* सोईने, सोईखाली, सोईवार, सोईसार, सोईवारपणाने.

7 *thoroughly, to the purpose, properly, to a good degree, &c.* v SMARTLY. खूब, चागला *decl.* मारून, रगडून.

8—as a term of concession, an expletive, &c. बरें.

As w. as, *also, even.* हो.

Well off, *that has a competence,* v. COMPETENCE. घरचा सुखी, तळेंगार.

WELL-ADVISED, WELL-COUNSELLED, *a.* सुमंत्रित.

WELL-ARRANGED, *a.* सुघटित, सुयंत्र, सुरचित.

WELL-BALANCED, *a.* समतोल.

WELL-BEHAVED, WELL-BRED, WELL-MANNERED, *a. polite, courteous.* सदाचरणी, अचारशुद्ध, सदाचार, सदाचारसंपन्न, मर्यादशील or ळ, मर्यादशीर, शिष्टाचाराचा, शिष्ट, शिष्टाचारसंपन्न, सज्जन, सभ्य, सभ्याचाराचा, सभ्याचारसंपन्न, सुचरित, सुसर, सुनीत, सुविनीत.

WELL-BEING, *n.* v. WELFARE. कल्याण*n.* कुशल or ळ*n.* क्षेम *pop.* खेम*n.* शुभ*n.* सुस्थिति*f.*

WELL-BORN, *a.* v. GENTLE. कुलीन, कुळवंत, कुलज, असल, असील, आर्य, अभिजात, सुजात.

WELL-BRED, WELL-EDUCATED, WELL-DISCIPLINED, WELL-TRAINED, *a.* सुशिक्षित, शिष्ट, शालाशुद्ध, सुशासित, सुनीत, सुविनीत.

WELL-CONTRIVED, WELL-DEVISED, *a.* सुघटित, सुरचित, सुयुक्त.

WELL-DIGESTED, *a.* lit. सुजीर्ण.

2 fig. पक्वापक्वविचाराचा, ऊहापोहसिद्ध.

WELL-DISPOSED, *a. rightly disposed.* सुशील, शुभशील.

2 *kindly disposed.* सुमन, सुमना or सुमनस्क, हितबुद्धि, हितकाम.

WELL-DOER, *n.* v. VIRTUOUS. सुकर्मी, सुकर्मा, सुकृत, सुकृती.

WELL-DONE, *interj.* भलें, वाह, वाहवाह, वाहरे, शाबास, खाशी, ऐशी, बेश.

WELL-DRESSED, *a.* नेटक्या पांघरूणाचा, सुवेषी, प्रतिष्ठित वस्त्राचा.

WELL-EXAMINED, WELL-TRIED, *a.* सुपरीक्षित

WELL-FAVORED, *a.* v. HANDSOME, BEAUTIFUL. स्वरूपवान्, सुभावणा, नेटका, देखणा, डौलेफोड.

WELL FLAVORED, *a.* v. TASTY. चवदार, सुरस.

WELL-FORMED, *a.* v. HANDSOME. आकारशुद्ध, भावशुद्ध, वळणशुद्ध, वळणदार, घाटशुद्ध, बांधेशुद्ध, सुपिंड, सुघटित, जन्मी ओतलेला.

WELL-INFORMED, *a.* सुजाण, सुज्ञ, बहुज्ञ, ज्ञाता, बहुश्रुत, स्थूललक्ष्य.

WELL-KNIT, *a.* ससंहत, निःसंधि.

WELL-KNOWN, *a fully known.* पुरतेपणीं-चांगला *decl.*-&c. समजलेला, सुज्ञात, सुवेदित.

2 v. NOTORIOUS. जगजाहीर, जगत्प्रसिद्ध *pop.* जगप्रसिद्ध.

WELL-LOOKING, *a.* v. HANDSOME. सुभावणा.

W but weak. सुरतेचा भला कमरेचा ढिला.

WELL-MADE, *a.* v. WELL-FORMED. आकारशुद्ध, सघटित.

WELL-MEANING, WELL-INTENTIONED, *a.* सदभिप्राय, सदाशय, सद्धेनु.

WELL-PLEASED, *a.* v GLAD. सुप्रसन्न

WELL-PRESERVED, WELL-KEPT, *a.* चांगला राखलेला, सुरक्षित.

WELL-PROPORTIONED, WELL-SHAPED, *a.* v. WELL-FORMED. आकारशुद्ध, भावशुद्ध, बांधेशुद्ध.

WELL-PROVIDED, WELL-STOCKED, WELL-SUPPLIED, &c. *a.* चांगल्या बेजमीचा, भरपूर बेजमीचा, गडगंज.

WELL-REGULATED, WELL-RULED, *a.* सुयंत्रित, सुयंत्र, सुशासित.

WELL-SAID, *a.* चांगला *decl.* म्हटलेला, सूक्त, सुकथित.

WELL-SET, WELL-MADE, WELL-COMPACTED, WELL-KNIT, &c. *a.* v. COMPACT. बांधेशुद्ध, बळीत, सुसंहत.

WELL-SITUATED, *a.* चांगला *decl.* वसलेला, सुसंस्थित, सुस्थानस्थित.

WELL-SPENT, *a.* चांगला *decl.* खर्चलेला, सदव्ययित.

WELL-SPOKEN, *a. speaking well,* v. ELOQUENT. तोंडचा नीट-सुगर, सुभाषित.

2 *well said.* सूक्त.

WELL-TAUGHT, WELL-TRAINED, *a.* सुशिक्षित, शालाशुद्ध.

WELL-TIMED, *a.* v. SEASONABLE. वेळेवरचा

WELL TURNED, *a.* वळणदार, वळणशुद्ध.

WELL-WATERED, *a.*—country, &c. जलमय.

WELL-WEIGHED, WELL-CONSIDERED, *a.* सुविचारित, सुचिंतित.

WELL-WISHER, *n.* कल्याणचिंतक, शुभचिंतक, अभीष्टचिंतक, श्रेयोर्थी, सुखेषी, हितैषी, सुमनस्क *or* सुमना.

WELT, *n. edging of cloth.* धडी *f.* काठ *m.*

To WELTER, *v. n. roll, wallow.* लोटणें, लोळणें.

WEM, WEMME, *n.* v. SCAR. वण *m. n.*

WEN, *n. encysted tumor.* वाळूक *n.* अवाळूं *n.* गळगंड *n.*

That has a w. अवाळ्या, वाळक्या, गळगंड्या.

WENCH, *n.*—woman in contempt, v. WOMAN. बायलूं *n.* रांड *f.*

2 *strumpet,* v. HARLOT. रांड *f.* बटीक *f.*

To WENCH, *v. n. fornicate.* रांडबांजी *f.*-रंडीबाजी *f.*-रांडव्यसन *n.* करणें.

WENCHER, *n. lecher.* रांड्या, रांडगा, रंडीबाज *or* रांडबाज, रांडव्यसनी, रांडछंदी, छिनाल, बटक्या, दासीवल्लभ, दासीपति.

WENCHERY, WENCHING, *n. frequenting women of ill fame.* रंडीबाजी *f.* रांडबाजी *f.* रांडछंद *m.* रांडव्यसन *n.*

To WEND. See To Go.

WEST, *n.*—the region of the sky पश्चिम *f.* मावळत *f* पश्चिमदिशा *f.* वारूणी *f* प्रतीची *f*

WEST, WESTERLY, WESTERN, *a. of, belonging, &c. to the west.* पश्चिम, पश्चिमदिशेचा, पश्चिमेचा, पश्चिमेकडला, पश्चिमेकडचा, प्रतीचीन.

2 *facing the west.* पश्चिमेकडच्या तोंडाचा, पश्चिमेकडचा, पश्चिमाभिमुख.

WEST, WESTWARD, WESTWARDLY, *adv. toward the west.* पश्चिमेकडे, पश्चिमदिशेकडे, पश्चिमेस, पश्चात्, वर.

WET, *n. water, humidity, moisture.* पाणी *n.* ओल *f. n.* ओलावा *m.* ओलास्रा *m.*

2 *rain or rainy weather.* पाणी *n.* पाऊस *m.* झिळट *f. v.* पड, लाग.

WET, *a. having water on the surface.* ओला, भिजका *remiss.* भिजट, भिजलेला, आर्द्र, सार्द्र, स्निग्ध, क्लिन्न.

Dripping w. चिब, चिम्म, चिप्प, चिबचिबीत *or* चुबचुबीत, चीक *or* प, ओल चिब.

To be dripping w. चिबचिबणें *or* चुबचुबणें.

To get w. *be wetted.* भिजणें, भिजणूक *f.* भिजणें *g. of s.*

2 v. RAINY. पावसाचा, पर्जन्याचा, वृष्टिमय.

3—of land v. MARSHY. चिबड, पाणदळाचा, जलाळ्य.

To WET, *v. a. make wet.* भिजवणें, ओचा-&c. करणें, निबणें, भिजदणूक *f.*-&c. करणें *g. of o.*

WET-NURSE, *n.* v. NURSE. दाई *f.* अम्मा *f.* उपमाता *f.*

WETNESS, *n.* v. A. ओलेपणा *m.* भिजकेपणा *m.* &c. ओल *n. f.* ओलावा *m.* ओलासरा *m.* आर्द्रता *f.* सार्द्रता *f.* स्नैग्ध्य *n.* क्लेद *m.*

WETTED, *p.* v. V. भिजवलेला, ओला-&c. केलेला, भिजका *remiss.* भिजकट, आप्लुत.

WHACK, *interj.* थाड-कन-कर-&c. फाड-कन-कर-&c. चट-कन-कर.

To WHACK, *v a.* v. To BEAT. कडकावणें, सडकणें, भडकणें.

WHACK, *n. v.* BLOW. चडक *f.* चडकण *f.* चडकणी *f.* रपाटा *m.* रट्टा *m.*

WHACKER, WHACKING. . See LARGE.

WHALE, *n.* देवमासा *m.*? तिमि *m.* राघव *m.*

WHANG, *n. leather thong* वादी *f.*

WHAP, *interj.* भप-कन-कर-&c. *or* भब-कन-कर-&c. दप-कन-कर-&c. भुद (*or* भद)-कन-कर-&c.

WHAP, *n.* v. BLOW. रपाटा *m.* रट्टा *m.* रामरट्टा *m.*

WHAPPER, *n.* v. LARGE. रपाटा *m.* रट्टा *m.* रपाटखान *m.*

WHAPPING, *a.* v. LARGE. रट्ट, रटाला, रपाटा.

WHARF, *n. bank or mound for landing goods.* भका *or* भक्का *m.* घाट *m.*

WHAT, *pron. that which.* जो (जो, जें,) काय, जो काय.

2—interrog. काय, कोण, कोणता, किं (*or* किम्).

3—as an interjection. काय.

4 *to how great degree.* काय.

WHATEVER, WHATSOEVER, *pron. any thing that may be.* जो कांहीं, जो काय, काय जो.

WHATLIKE, *a.* कसचा *or* ला, कसा, कसाकसा, कसकसचा *or* ला, कसकसा.

WHEAT, *n.* गहूं *m.* गोधूम *m.* सुमन *m.* Certain kinds of *wheat* are कवडागहूं, काळागहूं, खपल्या *or* खपल्या गहूं, जोड गहूं, दाऊदखानी गहूं, पोटा *or* पोळ्यागहूं, बक्षीगहूं, बोंडगहूं.

Green w. parched. ओंबी *f.*

Suitable for w.—soil. गव्हाळा *or* गव्हाळा.

W.-colored *or* spotted with spots of w. गव्हाळा *or* गव्हाळया.
W.-grounds. गव्हाळ *or* ळा *f.*
W. ground coarsely and boiled. दुरी *f.*
To separate the w. from the chaff. क्षारनीरविभागm. करणें.

WHEATEN, *a made, &c. of wheat.* गव्हाचा, गोधूमाचा, गव्हाचा केलेला, गोधूमात्मक.

To WHEEDLE, *v. a.* v. To CAJOLE, To COAX. फुसलावणें, पुलावणें *or* घोलावणें, मठावणें, वरभावणें.

WHEEDLER, *n.* WHEEDLING, *p. a* v. V. फुसलावणारा, &c फुसलाव्या, पुलाव्या.

WHEEL, *n.* चाकn. चक्रn.
Circumference of a w. नेमि *f.*
Stone, &c. put under a w. to prevent its rolling on. आट *f.* उटी *f.* उटाळn.
2 (as of a machine or engine). रहाट *or* राहाटm.
3—for spinning. कांतायाचा रहाटm.

To WHEEL, *v. n.*—a line of men, &c. *turn, move round.* पात *f.* -पातिची पात *f.* फिरणें, चक्करn. मारणें, पेराm. घालणें.
2 v. To REVOLVE. फिरणें, भोंवणें.

WHEEL-BARROW, *n.* एकचाकी गाडी *f.*

WHEEL CLOG, WHEEL-STOPPER, *n.* ऊट *f.* उटीळिंn. आट *f.*

WHEEL-WRIGHT, *n.* v. CARPENTER. चाक करणारा, गाडी करणारा.

WHEELED, *a. having wheels.* चाकाचा, चाकी in. comp. चक्रवान्.

To WHEEZE, *v. n. breathe hard with a sound.* घरघर *or* घुरघूर *f.* करण, गळणm.- घसाm.- &c. घरघरणें *or* घुरघुरणें *g. of s.* सूंसूंn. *f.* करणें

WHELK, *n.* v. BUMP. उटंगळn.

To WHELM. See To OVERWHELM.

WHELP, *n. young of beasts.* पिल्लूn. बच्चाm. पेटाm.
2 *young man,* in contempt. बच्चाजा, बच्चारामी.

To WHELP, *v n.* विणें, पिल्लूn. &c. विणें.

WHEN, *adv. at the time that.* जेव्हां, ज्यावेळेस, ज्यावेळीं, जधीं. The above words are correlative with तेव्हां, त्यावेळेस, त्यावेळीं, तधीं. If जेव्हा be used तेव्हां must follow, but in idiomatic phrases the जेव्हां is often omitted; ex. जेव्हां तुम्ही जेवून उठलां तेव्हां मी एथें बसलों होतों *or* तुम्ही जेवून उठलां तेव्हां मी एथे बसलों होतों.
Since w. तेव्हांपासून, त्यापासून, त्याउपरांत.
2 *at what time?* केव्हां, कधीं, कदा, केधनां, कधी, कोणत्या वेळेस-वेळीं -&c.
About w.? केव्हांसा.
Of w.? कधींचा.
3 *after the time that,* v. AFTERWARDS. नंतर, वर, उपरांत, उपरांतीक.

WHENCE, *adv.*—interrog. कोठून, कोणीकडून, कोणत्या स्थळाहून-पासून-&c.? कुतः.
2—indef. जेथून *or* जिथून, जिकडून, जिकडेणें.

WHENEVER, WHENSOEVER, *adv. at whatever time.* केव्हांजरी, कधींजरी, केव्हां used with तरी, केव्हांही.

WHERE, *adv. at which place.* जेथें *or* जिथें, ज्या ठिकाणीं-स्थळीं-जागीं जाग्यावर-&c.
2 *at what place?* कोठें *or* कुठें, कोणत्या ठिकाणीं-स्थळीं-जागीं-&c.
Of w.? कोठचा *or* ला, कोठील (*or* कुठचा *or* ला *or* कुठील).
To w. and whence a person. कोठावणें *or* कुठावणें.

WHEREABOUTS, *adv. near what place.* कोठेंसा *or* कुठेसा, कोठसा *or* कुठसा.

WHEREAS, *adv. it being so that, seeing that.* जेव्हां, ज्याअर्थी, ज्यापेक्षां, ज्यापक्षीं, ज्याकरितां, ज्यास्तव. These are all used with their correlatives तेव्हां, त्याअर्थी, त्यापेक्षां, त्यापक्षी, त्याकरितां, त्यास्तव, as ज्याअर्थी रामाजीपंत पळून गेला आहे त्याअर्थी त्याच्या पाठीमागें भावंणें पाठविलें पाहिजे In idiomatic phrases the जेव्हां, ज्याअर्थी, &c. are usually omitted, as गोमाजी पळून गेला आहे त्यापेक्षां गडीपाठविला पाहिजे, &c. असें असतां, यदर्थ.
2—noting opposition; *on the contrary, when in fact.* खरें झटलें असतां, खरें विचारलें असतां, तत्वतः, तत्तुतः

WHEREAT, *adv. at what.* ज्याजवर, त्याजवर, ज्याला *or* ज्यास, त्याला *or* त्यास

WHEREBY, *adv. by which.* जेणें करून, ज्याकरून, ज्याने
2 *by what?* कशाने, कोणत्याने, कशावरून.

WHEREFORE, *adv. for which reason.* ज्या कारणाला, ज्याकारणाने, ज्या कारणासाठी-स्तव-मुळें, ज्याकरितां, ज्यास्तव-साठी-&c. ज्यापेक्षां, यदर्थ
2 *for what reason?* का, कशाला, कशास, कोणत्या कारणाने, कोणत्या कारणासाठी-स्तव-&c कासया, कारणस्तव.
3 *for that or this reason.* या-त्याकारणाने, या-त्या कारणासाठी-स्तव-मुळें-&c. या-त्यासाठी-स्तव-&c. अनएव.

WHEREIN, *adv. in which.* ज्यामध्यें, ज्यांत, ज्याविषयीं.
2 *in what?* कोणत्यांत, कोणत्यामध्यें, कोणत्याविषयीं.

WHEREOF, *adv. of which.* ज्याचा, ज्याविषयींचा, ज्याविषयीं.
2 *of what?* कशाचा.
3 *of which place.* जिकडचा *or* ला, जिकडील, जिथचा *or* ला, जिथील.

WHERESOEVER, WHEREVER, *adv. in what place soever.* जेथें जेथें *or* जिथें जिथें, ज्या ज्या जागीं-ठिकाणीं-स्थळीं-&c. कोठेंही, भलकोठें, कोठेंतरी, जेथें तरी, ज्या कोणत्या ठिकाणी, जेथें कोठें *or* कुठें, कुत्रापि, यत्रकुत्रापि.

WHEREUPON, *adv. on which.* ज्यावर.
2 *on this.* या-त्यावर-नंतर-&c. मग, तेव्हां.

WHERRY, *n. canoe, boat,* v. VESSEL. तरf. डिंगी *or* डींगा *f.*

To WHET, *v. a. rub to sharpen.* पाजणें, पाजवणें, पाजळणें, लावणें, शेवटणें, झिळेवर-निपूण्यावर-&c. धरणें, उत्तेजनn. &c. करणें *g. of o.*
2 *stimulate,* v. EXCITE. उठवणें, उचलणें, उत्तेजनn.-&c. करणें *g. of o.*

WHET-STONE, *n. sharpening stone.* निशाणा *or* निषा *or* निसणाm. शीळ *f.* शाण *pop.* सहाण *f.*

WHETHER, *adv. which of two alternatives.* The Maráthí has no corresponding word for this. The "or" which necessarily follows it, gives all the meaning. Ex. Resolve *whether* you will go *or* not जाल किं राहाल याचा निश्चय करा.—As a particle distinguishing several points it may be expressed by काय & झणा; as I have every article you can want, whether wheat or barley or butter गहूं काय, जव काय, तूप काय, जो जिनस पाहिजे तो आह्माजवळ आहे. ब्राह्मण झणा शूद्र झणा, अतिशूद्रझणा, जो येईल त्याला मी जेवूं घालीन I will feed every one who comes, whether Bráhman, Shudra, or Pariah.
W. or no; *nolens volens, at any rate.* खामखा, झक मारीत, झकून, एवंतेवं, आपेआप.

WHETHER, *pron.* कोणता.

WHETTED, *p.* v. V. पाजलेला, लावलेला, &c. निश्चित, तेजित, उत्तेजित.
To be w. लागणें.
2 उठवलेला, तेजित, उत्तेजित.

WHETTER, *n.* WHETTING, *p. a.* v. V. 1. पाजणारा, लावणारा, शिळेवर धरणारा, उत्तेजन-&c. कर्त्ता-कारी-&c.

2 उठवणारा, &c. उत्तेजन-&c. कर्त्ता-कारी-&c.

WHETTING, *n.* v. V. 1.—*act.* पाजणें*n.* पाजवणें*n.* पाजळणें*n.* &c. उत्तेजन*n.*

2 उठवणें*n.* &c. उठवणी*f.* उचल*f.* उत्तेजन*n.* उद्दीपन*n.*

WHEY, *n. serum of milk.* दह्याचें पाणी*n.* दह्यांची निवळी*f.* मस्तु*n.*

WHICH, *pron.*—relat. जो, कि.

2—demons. कोणता.

3—interr. कोणता, कोणचा, कैंचा, कंचा.

WHICHEVER, WHICHSOEVER, *pron.* जो कोणता, जो, जोजो.

WHIFF, *n.* (in smoking) *a sudden expulsion of air from the mouth.* दम*m. v.* सोड, झुरका*m. v.* सोड.

WHIFFLER, *n. insignificant person.* हलका-एरझोर-अगण्य-&c. मनुष्य, अलबत्यागलबत्या

WHIFFLING, *a.* v. INCONSTANT, SHUFFLING. भरसोट्या, हिंगेतिंगे लावणारा, हिंगेतिंग्या.

WHILE, WHILST, *adv. during the time that.* इतक्यांत, त्यावेळेस, यावेळेस, तेव्हां. The sense of this word is well rendered without an adverb, as काल मी निजलों असतां चोर आला the thief came while I was lying down.

2 *as long as.* जंव *or* जों, जोंपर्यंत, जोंवर, तोंपर्यंत, तोंवर.

WHILE, *n. space of time,* v. TIME. वेळ*m.* काळ*m.*

A w. For a w. कांहींवेळ, कांहींकाळ, कांहींवेळपर्यंत, & c. अमळसा.

All this w. हावेळ पर्यंत, एवढा वेळ, एढोळ.

Between whiles. मधेंमधें, अधामधीं *or* अधेंमधें, अधींना मधीं.

A long w. फारवेळ, बहुतवेळ, बाढवेळ *or* बाढोळ, एवढावेळ *or* एढोळ, वेळभर, केढोळ, बहुकाळ, बाटकोळ.

A short w. थोडा-थोडका-&c. वेळ, अचिरकाळ.

What a w. केढोळ.

A w. ago. मघां, मघांसीं.

Worth while. उपयोग*m.*-लाभ*m.*-फळ*n.*-हाशील*m.n.* असणें-नसणें.

To WHILE, *v. a.* (time) *make to pass pleasantly.* करमणें, सुखाने जाईसा करणें, सुखाने घालवणें-क्रमणें, कालक्रमण*n.*-कालक्रमणा*f.* करणें.

WHIM, *n. freak, fancy.* लहर*f.* तरंग*m.* मौज*f.* हुक्की*f.* वेड*n.* कुतर्क*m.* विकल्प*m.*

To WIMPER, *v. n.* v. To WHINE. पिरंगणें, कुसमुसणें, फुसफूस*f.* लावणें, करणें.

WHIMSICAL, *a.* v. FANCIFUL. छंदखोर, छंदी, छंदिष्ट, छांदिष्ट, तऱ्हेबाज, मनमौज्या, लहरी, लहरीदार, मिजाजखोर, हुक्कीदार, ख्यालो, चिकित्सखोर, छांदसवृत्ति, आडफांट्या, मनस्वी.

WHIMSICALNESS, *n.* v. A. छंदिष्टपणा*m.* &c. छंदखोरी*f.* मिजाजखोरी*f.* मनोलौल्य*n.*

To WHINE, *v. n. cry plaintively or childishly.* मिणमिणणें, गिणगिणणें, कोंकलणें, पिरंगणें, किरकणें, किरकिरणें, पिट्टपिटणें, पिरपिरणें, गेंगें*n.*-टेंटें*n.*-वेंवें*n.*-&c. करणें, करुणा*f.* भाकणें, कन्हेरी*f.* गाणें, रड*f.* गाणें-सांगणें, रडूंरडूं *adv.* करणें, इवळणें, वल्हळणें *or* विव्हाळणें.

WHINE, WHINING, *n.* v. V. मिणमिणणें*n.* गिणगिणणें*n.* किरकिरणें*n.* &c. पिटपिट*f.* पिरपीर*f.* किरकीर*f.* गिरगीप*f.* मिणमीण*f.* गिणगाण*f.* कळकळ्या*f. pl.* किळकिळी*f.* किंव *or* कींव*f.* मुळमूळ*f.* कारणा*f.* रड*f.* रडगाणें*n.* गाणें*n.*

WHINER, *n.* WHINING, *p. a.* v. V. मिणमिणणारा, गिणगिणणारा, &c. पिटपिट्या, पिरपिरा *or* ऱ्या, किरकिरा *or* ऱ्या, मिणमिण्या, पिरंगा, विव्हळ्या, रडका, रडवा, रड्या, रडतोंड्या, रडतलब्भी, बापुडवाणा *or* णी.

WHININGLY, *adv.* v. A. मुळमूळ, गायावायां *or* गयावयां, गळगळा.

To WHINNY. See To NEIGH.

To WHIP, *v. a. strike with a whip.* चाबूक*m.*-कोरडा*m.*-&c. मारणें-लावणें-लगावणें-चमकावणें, चाबुकाने-&c. मारणें.

2 from; into; out; round; up. To render *whip* in combination with adverbs, take an appropriate adverb from the collection under SMARTLY and prefix it to a verb expressing the action to be rendered. Ex. to whip up *i. e.* take up smartly, झपदिशी उचलणें; to whip from, *i. e.* to take away suddenly, झटकून काढणें, &c. &c. The *intransitive* sense of the word, to whip up, to whip away, &c. *i. e.* to move up or away *smartly,* is to be rendered in the same way.

WHIP, *n.*—the instrument for chastising. चाबूक*m.*

Cartman's or ploughman's w. असूड*m.* चाव्हाट्या*m.*

Lash of a w. कांकडा*m.*

Long leather w. कोरडा*m.*

WHIP-HAND, *n. upper hand,* v. SUPERIORITY. उपरदवडा*m.* उपर*m.*

WHIP-LASH, *n.* कांकडा*m.*

WHIP-SAW, *n. saw worked by two men.* अढें*n.* अड्या करवत*m.*

WHIPPER, *n.* WHIPPING, *p. a.* v. V. 1. चाबूक मारणारा-लावणारा-&c. चाबुकाने मारणारा.

WHIPPER-SNAPPER, WHIPSTER, *n. puny insignificant fellow.* नसरूड, नसकोणा, नसरड*f.*

WHIPPING, *n.* v. V.—*act.* चाबूक मारणें*n.* &c. चाबूकमार*m.* चाबुकाचा मार*m.* कोरडेमार*m.* कोरड्याचा मार*m.* कोरडेबाजी*f.*

To WHIRL, *v. a. turn round rapidly, twirl.* गरगर-गरगरां-गरागर-गरारां-&c. फिरवणें-भोंवविणें-&c. गरगरवणें, गिरटी*f.*-गिरकी*f.*-&c. देणें.

To WHIRL, *v. n. move round rapidly.* भोंवडणें, भोंवणें, गरगरणें *intens.* गरारणें, फिरणें, गरगर-गरगरां-&c. फिरणें, गिरकांडा*m.*-गिरकांडी*f.*-गिरकी*f.*-गिरटी *or* घिरटी*f.*-&c. मारणें-देणें-वेणें, घिरटी *or* घरटी*f.* घालणें, भ्रमणें.

2—as wind or water; *eddy.* घोंटाळणें, गोंधळणें, कोंडाळणें.

WHIRL, WHIRLING, *n.* v. V. N. 1. गरगरणें*n.* &c. गिरकांडा*m.* गिरकांडी*f.* गिरकी*f.* गिरटी *or* घिरटी *or* घरटी*f.* भोंवरी*f.* भोंवरा*m.* भिराका*m.* फेरी*f.* घोंटाळा*m.* वेढा*m.* भ्रम*m.* भ्रमण*n.* विभ्रम*m.* संभ्रम*m.* भ्रांति*f.* चक्रावर्त्त*m.*

W. round (in child's play.). भोंवळ्या भोंवळ्या*f. pl.* भिंगारा*m. or* गाडेभिंगारे*m. pl.* गाडेभिंगोऱ्या*f. pl.* गाड्याभिंगोऱ्या*f. pl.* गिरीघोंटी*f.*

With a w. or twirl. गरर, गिर-कन-कर &c.

2 fig. (of business or engagements). भरकांडा*m.* भिरका*m.* घोंटाळा*m.*

To be in a w. कोंडाळणें.

WHIRL-POOL, *n. eddy, vortex.* भोंवरा*m.* चक्कर*n.* आवर्त्त*m.* भ्रम*m.* जलभ्रम*m.*

WHIRL-WIND, *n.* वावटळ *or* टूळ*f.* वायटळ *or* टूळ*f.* वाहटळ *or* टूळ*f.* चक्रवात*m.* आवर्त्त*m.* वातावर्त्त*m.*

WHIRLED, *p.* v. V. A. गरगर फिरवलेला, गरगरवलेला, &c. आवृत्त, भ्रांत.

WHIRLIGIG, *n.*—the plaything. फिरकी*f.* किंकरें*n.* किरकिरें*n.* गिरगिरें *or* घिरघिरें*n.* भिरभिरें*n.* भोंवरा*m.*

WHIRR, *noise of stone, &c. passing through the air.* भिरिरी*f.*

With a w. भिरिरी, भुरकन-कर-&c. भिरभीर.

To WHIRR, *v. n. fly with noise.* भरभर *or* रां *adv.* उडणें-उडणें-&c. भरारणें.

WHIRR, *adv. with a whirr.* भर कण-कन-&c. भुरकन-कर-&c. भिरभीर, भिरिरी.

WHISK, *n. quick jerk, &c.* झटका*m.* झटक *f.* झटकारा*m.* झणकार *or* झणकारा*m.* झपटा*m.* फटकारा*m.* भिराका *or* भराका*m.*

To WHISK, *v. a. sweep or brush by whisking.* झटकणें, झटकावणें.

2 *move with a quick jerk.* झटकणें, झटकावणें, फटकारणें, झटका*m.*-झटकारा*m.* देणें-मारणें.

To WHISK, *v. n. move nimbly.* झटके मारणें-देणें-मारीत चालणें-देतचालणें, झटकन चालणें.

WHISKER, *n.* (of the face). कल्ला*m.* गलमूछ*m.* गलशाप*n.*

2 *flapper, fan, &c.* झडपण*n.*

WHISKERED, *a. furnished with whiskers.* कल्लेदार, कल्लेवाला, कल्याचा.

To WHISPER, *v. n. speak with a low sibilant voice* कुचकुचणें, फुसफुसणें, फसफसणें, कुजबुजणें, गुजगुजणें, कुणकुणणें, पुटपुटणें *or* फटफुटणें, फुसफूस *f.*-कुजबूज *f.*-&c. करणें-मांडणें-लावणें, गुजगुजू-कुजबुजू-कुचुकुचू-&c. बोलणें, कानगोष्ट *f.* चालणें *g. of s.*

To WHISPER, *v. a. utter in a low sibilant voice.* फुसफूस-&c. करून सांगणें, गुजुगुजू-कुचुकुचू- &c. सांगणें, कानांत सांगणें- बोलणें, कानांत जपणें

To w. about; *tell in people's ears.* कानगी *f.* करणें.

WHISPER, WHISPERING, *n. v. V. N.* फुसफुसणें*n.* &c. फुसफूस *f.* कुजबूज *f.* गुजगूज *f.* कुचकुच *f.* पुचपूच *f.* पुटपूट *or* फुटफूट *f.* कुणकूण *f.*

Great or general w. खसखसाट*m.*

Whispers, *suppressed talk, low rumours.* कुचकूच *f.* कुजबूज *f.* पुचपूच *f* कानकूण *f.* गुणगूण *f.*

WHISPERED, *p* v. V. A. कानांत सांगितलेला, फुसफूस करून सांगितलेला, &c.

WHISPERER, *n.* WHISPERING, *p. a.* v. V. N. फुसफुसणारा, कुजबुजणारा, &c. फुसफूस-&c. करणारा, गुजुगुजू-&c. बोलणारा, फुस, फुशा, गुजगुड्या.

I v. TALE-BEARER, INCENDIARY. कर्णेजप.

WHISPERINGLY, *adv.* खसखस *or* सां, गुजुगुजू, कुजुबुजू, कुचुकुचू, उपांशु.

WHIST, *interj.* चप *or* प्प *or* चुप.

To WHISTLE, *v. n.* (with the mouth). शिवळणें, शिऊळ *or* शिवळ *f.* -शीळ *or* शीळ *f.* घालणें-वाजवणें.

2—a bullet, arrow, &c. चुचावणें, चूं *adv.* करणें-वाजणें, सणसण-सणकर-सणदिशी-&c. वाजणें, सणसणणें *intens.* सणाणणें.

3—wind. सूंसूं-सणसण-भणभण *adv.* वाहणें, सणसणणें.

WHISTLE, WHISTLING, *n. v. V. 1.—act.* शिवळणें*n.* शीळ वाजवणें*n.*

2 चुचावणें*n.* चूं *f.* सणसण *f.* सणसणाट*m.* सणाण*m.*

3 भणभण *f.* सणसण *f.* सणसणाट*m.* सणाण*m.*

I *instrument of whistling.* चिमणी *f.* शीळ *f.* शिळी *f.* पिंपाणी *or* पेपाणी *f.* पिंपारी *f.* पेंपेरें *or* पोंपेरें*n.*

WHISTLER, *n.* WHISTLING, *p. a.* v. V. 1. शिवळणारा, शीळ वाजवणारा, &c.

WHIT, *n.* v. BIT. लेश*m.* कण*m.* रजःकण*m.* अणु*m.*

WHITE, *n. white colour, whiteness.* पांढरा रंग*m.* सफेत रंग*m.* सफेती *f.*

2 (of eggs). पांढरा बील*m.*-बलक*m.*

3 (of the eye). कौडी *f.* पांढरें बुबूळ*n.*

WHITE, *a.* पांढरा, (remiss. पांढरवट, पांढुरका *whitish*) धवळा, सफेत, धवा, शुभ्र, शुक्ल, श्वेत, धवल, सित, गौर.

Dusky w. कबरा, कंदी, भुरका, भुरकट, धूसर.

W. as snow. W. as crystal. Lily w. W. and clear, &c. पांढरा फटफटीत, पांढरासफेत *or* द, पांढराफटक *or* फठीक *or* फट्ट, पांढरा फेक, पाढरा स्वच्छ.

Yellowish w. पांडु, पांडुर.

2 See PALE.

WHITE-ANT, *n. termes.* वाळवी *f.* उदई *or* उधई *f.*

WHITE-LEAD, *n.* सफेता*m.*

WHITE-SWELLING, *n. swelling of the knee joint.* गुडघी *f.* ढोंपरी *f.*

WHITE-WASH, *n. composition of lime and water.* सफेती *f.*

To WHITE-WASH, *v. a.* सफेती *or* दी *f.* करणें.

To WHITE, *To* WHITEN, *v. a. make white.* पांढरा-सतफे-&c. करणें, सफेती *f.* करणें-देणें-आणणें.

To WHITE, *To* WHITEN, *v. n. become white.* पांढरा-सफेत-&c. होणें.

WHITENESS, *n. v. A. 1.* पांढरेपणा*m.* सफेतपणा*m.* धवळेपणा*m.* सफेती *or* दी *f.* शुभ्रता *f.* शुक्लता *f.* श्वेतता *f.* &c. श्वेत्य*n.* धावल्य*n.* शौक्ल्य*n.*

WHITES, *n. fluor albus.* पांढरवणी*n* धुपणी *f.* पांढरी धुपणी *f.* होळणी *f.* प्रदर *pop.* पदर*m.* असृक*n.* उपळ*m.*

WHITHER, *adv. to what place?* कोणीकडे, कोणत्या स्थळाकडे, &c. कोठें is as commonly used for कोणीकडे, as in English where is for whither.

2 *to which place.* जिकडे.

WHITHERSOEVER, *adv. to whatever place.* जिकडे, भलकोठें, जिकडे पाहिजे.

WHITLOW, *n. swelling near the nail.* नखरूं*n.* नखमू *f.* नखरूड*n.* नखशी *f.* नखमूय *f.* नखमूळ*n.* नखरडा*m.* नखुरडें*n.* नखमचा*m.*

To WHIZ, *v. n. make a hissing or humming noise in flying through the air.* गोंगणें, गोंगावणें, सणसणणें *intens.* सणाणणें, सुरसुरणें, सूं-चुण्ण-चुणकर-&c. वाजणें-करीतजाणें.

WHIZ, WHIZZING, *n. v. V.* गोंगणें*n.* सणसणणें*n.* &c. सणका*m. intens.* सणसणाट*m.* & सणाण*m.*

With a w. चुण-कर-कन &c. चुण्ण, चुर-कन-कर &c. चुर्र, झण-कण-कर &c. सण-कण-कर-&c. intens. सणसण *or* णां, सणासण, सणाणा, सणाण.

WHO, *pron.*—relat. जो, कि.

2—interr. कोण, कवण.

WHOEVER, *pro. any person whatever.* जोकोणी, जो, हरकोणी, भलता कोणी.

WHOLE, *a. all, the whole mass or multitude,* v. ALL. सारा, आखा, आधा, सर्व, अवघा, सगळा, समग्र, समस्त, भर in comp. अशेष, कृत्स्न, सार्वत्र

2 *complete, entire, perfect, undivided.* सगळा, आखा, सर्व, समग्र, सकल, सर्वांग, पूरा, पूर्ण, संपूर्ण, अखंड, अभंग, अभग्न, अफोड, सार्वांत.

3—rupee or other peice; *not changed into smaller coin.* बांधा *or* बेंदा, सर्वांग.

4 *sound, uninpaired, well.* धड, धडका, धडसा, चांगला, बरा, धडधाकट *or* ड, धडधींप *or* धडधींपट, सलम, साबीत *or* साबूत, बळकट, खबरदार, सदट *or* सपट.

5—used of number; *round.* धाडक, ठोक *or* थोक, ठोक रकमेचा.

6—of relations; *opp. to* half, &c. सख्खा, सगा.

WHOLE, *n. the entire thing.* साकल्य*n.* कात्स्न्र्य*n.* कात्स्न्र्न*n.* समुदाय*m.*

This word is best rendered by the use of the adjective, as माझी-सगळी मालमत्ता the whole of my property

On the w *all things considered.* मिळून, एकूण *or* न, सगळें-अवघें-&c. पाहतां.

WHOLENESS, *n.* v. A. 1. सगळेपणा *m.* &c. साकल्य *n.* सामस्त्य *n.*

2 सगळेपणा *m.* सबंधपणा *m.* &c. अखडता *f.* अभंगता *f.* संपूर्णता *f.* &c.

WHOLESALE, *n.*—as *opp.* to retail. ठोकविक्री *f.* घाऊकविक्री *f.*

By w. एकठोक, एकथोक, उघड, उघडा, उक्ता, घाऊक.

WHOLESALE, *a* v. N. ठोक *or* घोक, घाऊक, ठोकविक्रीचा, घाऊकविक्रीचा, ठोकळ.

WHOLESOME, *a. that tends to promote health,* v SALUBRIOUS. पथ्यकर, पथ्य, पथ्याचा, सात्म्याचा, सत्वस्थ, सात्विक, शरीरहितकर-कारक-प्रद-&c.

2 *conducive to happiness,* v. BENEFICIAL. हिताचा, हितकर, हितावह, हितकारक, हित, उपयुक्त.

WHOLESOMENESS, *n* v. A. 1. पथ्यपणा *m.* चांगलेपणा *m.* पथ्यकरता *f* शरीरहितकारकता *f.*

2 हितकारकता *f.* उपयोग *m* उपयुक्तता *f*

WHOLLY, *adv. totally.* निःशेष, निस्तूक, झाडून, निष्टंक, अशेषतः, तमाम, दरोबस्त, सर्वशः, सर्वतः, साकल्य करून, यावत्, यत्र यावत्, अवच्छेदकावच्छेदें करून.

2 *altogether, utterly, entirely, perfectly, thoroughly.* अगदीं, पुरतेपणीं, निस्तूक, निष्टंक, धड, तदंत, निपट, बिनकुल, निखळ, निखालस, नट, साफ, पस्त, सुतराम्, सर्वांशीं, सर्वात्मना, सर्वभावें, अवल आखर, यत्र-यावत्.—with the emphasis and power of the intensitives, *stark, staring* (naked, mad), *stone* (blind, deaf), *dead* (drunk), *downright, regular, proper, out and out* (ass, knave, villain, &c.). अगदीं, झळझळीत, धड, साफ, निस्तूक, निपट.

WHOOP, *interj.* हूप.

WHOOP, *n. shout of monkeys.* हूप *f.* भुपकार *m.* भुभुःकार *m.*

2 See SHOUT.

WHORE, *n. unchaste woman, strumpet, &c.* v. HARLOT. शिनळ बायको *f.*-स्त्री *f.* छिनाल *f.* स्वैरिणी *f.* स्वैरनृत्ता *f.* स्वैरगामिनी *f.*

Airs or arts of a w. छिनालनखरा *m.*

Son of a w. रांडलेंक *m.n.* रांडपोर *m.* रांडेय, रंडापुत्र *m.*

Whore's gallant. सोयरा *m.*

2 *prostitute, courtezan, &c.* v. HARLOT. रंडी *f.* रांड *f.* वसनी *f.* बाजारबसवी *f.*

To set up her trade,—a w पालन. घालणें-मांडणें.

To WHORE, *v. n. practice lewdness.* शिंदळकी *f.*-शिनळकी *f.*-छिनाली *f.*-&c. करणें-मांडणें, बाहेरख्याल *m.*-बदकर्म *n.*-बदफैली *f.*-&c. करणें.

WHORE-MASTER, WHORE-MONGER, *n.* v. LECHER, WENCHER. रांडबाज, रंडीबाज, छिनाल, शिनळपुरुष, बाहेरख्याली.

WHORE-SON, *n.* v. BASTARD. रांडलेंक *m.n.* रांडपोर *m.* रांडेचा, शिनळीचा, जारज, रांडेय, वेपन्नमंगळीचा.

WHORE-DOM, *n. lewdness, unlawful intercourse.* छिनाली *f.* छिनालकी *f.* शिनळकी *f.* शिंदळको *f.* छिनाला *m.* बाहेरख्याल *m.* बदकर्म *n.* बदअमल *m.* बदफैली *f.* जारकर्म *n.* व्यभिचार *m.* पैशुन्य *n.*

WHORISH, *a.* v. LUSTFUL. शिनळ, शिंदळ, जारकर्मी, बाहेरख्याली, बदफैल, शिंदळकीचा, शिनळीचा, छिनालीचा.

W. practice or tricks. शिंदळचार *m. pl.* शिंदळचाळे *m. pl.* शिंदळटेवे *m. pl.*

WHORISHNESS, *n.* v. A. शिंदळकी *f.* शिनळकी *f.* छिनाली *f.*

WHOSE, *pron.*—relative. ज्याचा (ज्याचा, जिचा, ज्याचा *m. f. n.*) यदीय, -यद् (in comp. as, यत्कथा, यत्कृत, यदंश, यद्वित, यन्नाम)

2—interrog. कोणाचा.

WHOSOEVER, *pron.* जोकोणी, जो, हरकोणी, भलताकोणी.

WHY, *adv for what reason?* कां, कशाला, कशामाठीं-मुळें-करितां-कारणें-स्तव, कायद्मणून, कांवरें, कांका, कसकसा, किमर्थ, किन्निमित्त, कासया.

2 *for which reason.* ज्यास्तव-साठीं-मुळें-करितां-&c.

WICK, *n.* (of a light). वात *f.* काकडा *m.* वर्ती *f.* टेणा *m.* वर्त्ति *or* वर्त्तीं *f*

Shred or rag fit for a w. वातेरें *n.*

W. to be kindled and waved (around an idol, &c.). काडवात *f.*

WICKED, *a. evil, sinful, &c.*—of persons. दुष्ट, वाईट, पापी, पापिष्ठ, पातकी, दुर्जन, कुजन, शठ, पिशुन, कुकर्मी, भकर्मी, दुष्कर्मी, अधर्मी, अधार्मिक, दुष्टमानस, दुर्गुणी, हरामी, दुराचरणी, दुराचारी, पापाचारी, असदाचारी, अनाचारी, कर्मदरिद्र, दुष्कर, पापाचारी, पापकर्मी, पापकर, पापकर्ता, कुचर, कुमार्गगामी, दुर्वृत्त, दुरित, पापपरायण, कुबुद्धि, कुमति, पापबुद्धि, पापमति, पापचेता, दुश्चरित्र, अभाधु, तामस. Some allusive or significant terms and phrases for *an extremely wicked person,* answering to *sin personified, monster of iniquity, child of the devil, son of belial, &c.* are, पापात्मा *or* पापात्मक (पुरुष, स्त्री, &c.) पापस्वरूप, पापमूर्त्ति, पापपरूप, पापाचापुतळा, पापराशि, पापनिधान, पापनिधि, क्रूरकर्मा, भीमकर्मा, घोरकर्मा, कर्मचंडाल, अधर्मात्मा.

Friendship or favor of the w. खलप्रीति *f.*

The w. do not thrive or prosper. वाघाचा वाढा वादन नाहीं.

2—of acts, &c. पापाचा, पातकाचा, दुष्कर्माचा, अधर्माचा, पापबुद्धीचा, पापमतीचा, &c. पापिष्ट, दुष्ट, वाईट, प्रत्यवायी.

WICKEDLY, *adv.* v. A. 1. पापबुद्धीनें, पापमतीनें, पापबुद्ध्या, पापदृष्ट्या.

WICKEDNESS, *n.* v. A. 1. दुष्टपणा *m.* वाईटपणा *m.* पापीपणा *m.* पापिष्टपणा *m.* दुष्टाई *f.* दुर्बुद्धि *f.* दुष्टबुद्धि *f.* पापबुद्धि *f.* पापमति *f.* दुर्मति *f.* कुबुद्धि *f.* कुमनि *f.* कुभाव *m.* दौर्मनस्य *n.* दौष्ट्य *n.* दौर्जन्य *n.* शाठ्य *n.* पैशुन्य *n.* कुसृति *f.*

2 दुष्टपणा *m.* वाईटपणा *m.* वाईट *n.* प्रत्यवाय *m.*

I *evil practices.* वाईटकाम *n.* पाप *n.* पातक *n.* दुष्कर्म *n.* कुकर्म *n.* दुराचरण *n.* पापाचरण *n.* पापाचार *m.* दुराचार *m.* असदाचरण *n.* असदाचार *m.* अनाचार *m.* अनाचरण *n.* दुष्कृत *n.* दुष्कृति *f.* कुचर्या *f.*

WICKER, *a. made of twigs or osiers.* डाहळ्यांचा, फोकांचा.

WICKET, *n. small gate.* खिडकी *f.* वेसकट *f.* कवाडो *f.* दिंड *f.* दिंडी *f.*

WIDE, *a. broad,* v. EXTENSIVE. रुंद (remiss. रुंदट *or* ड *widish*), रुंदेला, रुंदीचा, विस्ताराचा, चौडा, प्रशस्त.

2 See DISTANT.

WIDE, WIDELY, *adv.* v. A. 1. रुंद, विस्ताराचीं *decl.* विस्ताराने.

2 लांब.

To WIDEN, *v. a.* रुंदावणें, रुंद-&c. करणें, रुंदावा *m.*-रुंदपणा *m.*-&c. आणणें.

To WIDEN, *v. a.* रुंदावणें, रुंद-&c. होणें, रुंदावा *m.*-&c. येणें *in. con.*

WIDENESS, *n.* v. A. रुंदपणा *m.* &c. रुंदी *f.* रुंदावा *m.* विस्तार *m.*

WIDOW, *n. woman who has lost her husband* रांड *f.* रंडकी *f.* विधवा *f.* रांडन *f.* मनभर्तृका *f.* बोडकी *f.*—in tenderness or pity. रंडकीमुंडकी *f.* रांडमुंड *f.* रांडोळी *f.* रांडमामी *f.*—in contempt. रंडकी *or* रांडकी *f.* रांड *f.* रांडखाड *f.* रांडमुंड *f.* रांडरू *or* रांदरू *n.* राढूं *n.* बोडकुल *n.* खुंटाळी *f.* तासोपंत *m. or* पंतोण *f.* रंडा *f.* सांदीतलें मडकें *n.* अडव्या सुडक्याची रांड *f.*—in covert or cant phraseol. विठ्ठलसवाशीण *or* विठ्ठलसवाष्ण *f.*

Man married to a w. पाटकरी.

Self-immolation of a w. upon the pyre of her husband. सतीजाणें*n.* आग रिघणें*n.* अग्निप्रवेश*m.* सहगमन*n.* सहमरण*n.* अनुगमन*n* अन्वारोहण*n.*—in cant or covert phraseol. अग्निकाष्ठ भक्षण*n.*—pit prepared for do. खाई*f.*

Shorn w. बोडकी*f.* झातारी*f.*

Stone by which a w. ascends the pyre. धर्मशिला *pop* धर्मशीळ*f.*

W. before puberty. बालरंडा*f* बालविधवा*f*

W. that burns with the body of the husband. सती*f*

W. in weeds. बोडकी*f.*

W. remarried. पाटकरीण*f.* पुनर्भू*f.*

W's dole, *bad singing.* रंडागीत*n.*

W's jointure. राडरोटा*m.*

W.'s mite. सुदामापोहे*m. pl.*

Unshorn w. केसकरीण*f.* सकेशा*f.*

To perform ablution in preparation for mounting the pyre. सरोवर न्हाणें.

To WIDOW, *v. a. deprive of a husband.* रांडावणें.

To be widowed रांडावणें, परी-माधारां-परत-&c. येणें, डोकीवर-नाकावर-तोंडावर पदर*m.* येणें, रांडपाट*m. or* वांटा*m.* येणें.

WIDOWER, *n man whose wife has died.* रांडका *or* रांडका, बोडका *or* खा, विधुर, मृतपत्नीक, मृतभार्य.

WIDOWHOOD, *n.* रांडपणा*m.* बोडकीपणा*m.* रंडकेपणा*m.* छत्रभंग*m.* वैधव्य*n.* वैधव्यदशा*f* रंडावस्था*f.*

WIDTH, *n. breadth.* रुंदी*f.* रुंदावा*m.* रुंदपणा*m.* व्यास*m.*

To WIELD, *v. a. use or handle with full power, manage.* वापरणें, वागवणें, चालवणें, वर्त्तवणें, गेलणें, तोलणें, झेपणें, झोकणें, फिरवणें, खेळणें, वहिवाटणें

WIELDED, *p.* v. V. वापरलेला, वागवलेला, &c.

WIELDER, *n.* WIELDING, *p. a.* v. V. वापरणारा, वागवणारा, चालवणारा, &c.

WIELDING, *n.* v. V.—*act.* वापरणें*n.* वागवणें*n* झेपणें*n.* &c.

WIELDY, *a.* v. V. *and* MANAGEABLE. वापरायास चांगला, वापरायाजोगा—&c.

WIFE, *n.* बायको*f.* लग्नाची बायको-स्त्री*f.* कलित्रा*f.* बाईल*f.* कुटुंब*n.* भार्या*f.* पत्नी*f.* दारा*f.* जाया*f.* गृहिणी*f.* वल्लभा*f.* दयिता*f.* भाजा*f.* द्वितीया*f.* महिला*f.* रमणी*f.* क्षेत्र*n.* कलत्र*n.* खटला*m.* अर्धांग*n.* वामांग*n.*

Chaste and faithful w. पतिव्रता*f.* सती*f.*

Having a w. v. MARRIED. सकुटुंब, सपत्नीक, सभार्य.

House of one's w.'s father. सासुरवाडी*f.*

Mutual jealousy and envy of rival wives. सवतमत्सर*m.*

Old w's. fable. बाबावाक्य*n.*

One's own w. स्वकीया*f.* स्वीया*f.*

Perquisites or property of a w. स्त्रीधन*n.* शुल्क*n.*

Rival w. सवत*f.* सपत्नी*f.*

Rival wives—*wives* collect. *of one man.* सवनवळा*f.*

Taking a w. दारकर्म*n.* दारक्रिया*f.* दारोपसंग्रह*m.* दारसंग्रह*m.*

Unfaithful w. अपतिव्रता, असती, असाध्वृत्ता.

W. and children. रांडपोर*n.*

W's brother. मेहुणा*m.* साला*m.* श्यालक*m.* इयालक *or* इयाल*m.*

W's mother. सासू*f.*—as a term of address. मामी*f.*

W's sister. मेहुणी*f.* साली*f.* इयाली*f.*

W's sister's husband. साडभाऊ*m.* साडू*m.*

W. (or mistress) of another. परकीया*f.* परस्त्री*f.*

W. run off to another man. घरघसो*f.* घरनिघी*f.*

W. whose husband is abroad. प्रोषितभर्तृका*f.*

In writing the name of a wife or widow the word कोम is used before the name of her husband, as साळूबाई काम रामजीपंत Sálu Bái wife of Rámjee Pant.

WIG, *n. covering for the head made of hair.* केशाची टोपी*f.* केशाचाटोप*m.*

2 See REPROOF, SCOLDING.

To WIG, *v. a.* v. To SCOLD. उलटी हजामत*f.*-मुंडण*n.*-बोडणी*f.*-बोडनी*f.*-नामणी*f.*-&c. करणें *g. of o.*

WIGHT, *n. person,* v. WRETCH काळतोंड्या, काळमुख्या, खापरतोंड *or* खापरतोंड्या.

WILD, *a. of or belonging to a wilderness.* रानाचा, अरण्याचा, &c. रानांतला, जंगली, आरण्य, आरण्यक, वन्य, वान.

2 *not tame.* जंगली, रानांतला, रान (in comp. as रानडुकर, रानमाजर.) वन्य, वन (in comp. as वनशूकर, वनगौ).

3 *growing spontaneously.* रानट, रानटी, जंगली, रानांतला, रानांतील, जंगलांतला, जंगली, वन्य, उनाड, रान (in comp. as रानकेळ, रानउडीद) वन (in comp. as वनवृक्ष, वनपुष्प, वनफळ).

4 *uninhabited,* v. DESERT. जंगली, रानट, रखरखीत, रूखा, रूक्ष.

5 *rude, uncivilized,* v. SAVAGE. जंगली, रानटी, रानवट, वनचर, वनेचर, जांगल.

6—of acts, conduct, &c. *irregular, disorderly, &c.* v. LICENTIOUS. बेकैद, बेकैदा, अनर्गळ, बेताल, बेबंद, अंधाधुंद *or* ध, अंधाधुंदीचा, बेडातोकिडा.

7 *loose, unrestrained, uncurbed, unruly,* v. LICENTIOUS. बेकैद, अनर्गळ, उनाड, बावगा, उनाडबाहुला, बाष्कळ, बारगळ, बारगा, बारबंडा, उच्छृंखल (*pop.* उत्संकळ *or* खळ) सैरी, सैरगति.

To run w. उधळणें, सुटणें, रान*n.* घेणें, तान्यावर सरणें, बारा*m.* घेणें-पिणें, बारगळणें, आरबळणें, बाष्कळणें, चवणें *or* चेवणें, निसवणें, पिथरणें, विफरणें, गुण*m pl.* सोडणें-विसरणें, आरबण्यांतून जाणें, अवतार*m.* भरणें-मेणें, भवतारणें, भायगणणें, अवदसा*f.* अडवणें *in. con.* सैरावैरा-&c. होणें.

8 *unreasonable, &c.* v. ABSURD, INCONSISTENT. वेडावांकडा, पेडाविपारा, भलताभलता, भलभलता, भलतासलता, अद्वातद्वा, अयुक्तिक, युक्तिशून्य.

9 (through fright or rage). कापरा वावरा, तारका वारका, वावरा, लग्नवग्न.

10—of the inferior timbers; *jungle.* जंगली, रायवळ, बिजायली.

11—of certain fruits. रायवळ.

WILD, WILDERNESS, *n. uninhabited and uncultivated tract, desert.* रान*n.* जंगल*n.* वन*n.* अरण्य*n.* रानवा*m.* आडरान*n.* माळरान*n.* तळवट*n.* खरावा*m.* मरुदेश*m.*

Howling w. भणभणीत रान*n.*

Vast and frightful w. अटव्यरान*n.* अटव्यअरण्य*n.* अघोर अरण्य*n.*

WILD-BEAST, *n.* रानांतलें जनावर*n.* सावज*n.* वनपशु*m.*

WILD-GOOSE-CHASE, *n. pursuit of any thing unlikely to be got.* सुवर्णमृगाचाशोध*m.* हेममृगस्यपृष्टानुगमन*n,* हेममृगानुधावन*n.* मृगतृष्णा*f.*

WILD-ROSE, *n.* रानगुलाब*n.*

WILDLY, *adv.* v. A. 3. *and* SPONTANEOUSLY. आपोआप, येरव्यावांचून, रानांत.

6. 7. बेकैद, बेबंद, बेकैदीने, बेडावांकडा *decl.* रानघेऊन.

8 बेडावांकडा *decl.* भलता *decl.* भलभलता *decl.* वावंद्या सांगून, अद्वातद्वा *or* यद्वातद्वा.

9 कावराबावरा *decl.* तारकावारका *decl* &c.

1 *loosely, stragglingly.* रानोमाळ.

WILDNESS *n.* v. A. 4. जंगलीपणा*m.* रानटपणा*m.* रखरखितपणा*m.* &c. रौद्र्य*n.*

5 रानटीपणा*m.* रानवटपणा*m.* जंगलीपणा*m.*

6 बेकैदपणा*m.* बेबंदपणा*m.* वेडेवांकडेपणा*m.* अंधाधुंदपणा*m.* अंधाधुंदी*f.*

7 बेकैदपणा*m.* अनर्गळपणा*m.* उनाडपणा*m.* बारगळपणा*m.* &c. उजाडकी*f.* बेकैद *f.*

8 वेडेवांकडेपणा*m* &c. अयुक्तिकत्व*n.*

9 कावरेबावरेपणा*m.* तारकेबारकेपणा*m.* &c.

WILE, *n. guile,* v. ART, CUNNING. कपट*n.* काव*m.* कावित्र*n.*

2 v. ARTIFICE. शकल *f.* डाव*m.*

Wiles; *artifices.* छकडभेद*m pl.* छकेपजे*m.pl.* चकरमकर *f.*

WILFUL, *a. stubborn, contumacious,* v. OBSTINATE, PERVERSE. खळ्या, अटखोर, टोंग, अडिवाळ, आपमंड, आपढंगी, अडगात्या, गात्या, गाताडा, गळदट, घैलट, अगस्ताळा.

2 *self-willed, uncurbed, &c.* स्वच्छंद *pop.* स्वछंदी, छंदी, छंदिष्ट, उनाड, छाडिष्ट, छांदस, स्वैच्छ, स्वतंत्र, स्वैरगामी, स्वैराचार, स्वैर, स्वैरगति, स्वैरवृत्त, स्वैरी, स्वेच्छाचार, स्वैछाचारी, स्वेच्छाविहारी, स्वरुचि, यथाकामी, यथेच्छ, सैरट, यथेष्ट, कामचारी, मनस्वी.

W. child (or person). निनाल.

3 *done or suffered by design,* v. INTENTIONAL. संकल्पाचा, संकल्पानेकेलेला, बुद्धिपूर्वक, बुद्धिकृत, संकल्पकृत, सांकल्पिक.

WILFULLY, *adv.* v. A. 1. खळ-हट-भट-&c. करून, हटकून, हटेंच, दाटबळें, दाटून.

2 मनासयेईलतसा *decl.* स्वच्छंद, स्वच्छंदाने, यथेच्छ, यथेष्ट, यथेप्सित, मनसोक्त, अनुकामः.

3 बुद्ध्या, संकल्प करून, बुद्धिपूर्वक, संकल्पपूर्वक, तात्पुरचा.

WILFULNESS, *n.* v. A. 1. अट *f.* हट*m.* टोंगाई *f.* जळ*m.* अडिवाळपणा*m.* अगस्ताळेपणा*m.* &c.

2 स्वछंदोपणा*m.* छंदिष्टपणा*m.* &c. उनाडकी *f.* छंद*m.* यथेष्टाचार*m.* स्वेच्छाचार*m.*

WILINESS, *n.* v. A. काव*m.* कावादावा*m.* कावित्र*n.* कूलंगडें*n.*

WILL, *n. velleity.* मर्जी *f.* खुशी *f.* इच्छा *f.* संकल्पशक्ति *f.* निश्चयशक्ति *f.*

2 *pleasure, choice, liking, disposedness of mind,* v. MIND. मर्जी *f.* खुशी *f.* इच्छा *f.* संकल्प*m.* मनोदय*m.* मनोरथ*m.* मनोगति *f.* मनोत्साह*m.* छंद*m.*

At w. मनसोक्त, यथाकाम, अनुकामः.

Free to follow one's w. स्वेच्छ, स्वतंत्रेच्छ, स्वतंत्र.

Good w. मर्जी *f.* खुशमर्जी *f.* कृपा *f.*

Ill-w. v. ENMITY, MALICE. दुष्टावा*m.* दुष्टभाव*m.*

Of one's own w. and pleasure. सुखसंतोषाने *or* सुखसंतोषें, स्वसंतोषाने *or* स्वसंतोषें.

That follows his own w. स्वेच्छाचारी, स्वेच्छाविहारी.

3 *testament.* मृतलेख*m.* मृतपत्र*n.* मृत्युलेख*m.* मृत्युपत्र*n.*

Will with a wisp, *ignis fatuus.* भुतकोलीत*n.* भुतचुडी *f.* पिशाचदीपिका *f.*

To WILL, *v. a. determine on by an exercise of will.* संकल्प*m.*-निश्चय*m.*-ठराव*m.*-&c. करणें *g. of o.* संकल्पिणें.

2 *wish,* v. To DESIRE. इच्छिणें, इच्छा *f.*-&c. असणें *in. con. with g. of o.*

3 *desire, direct.* आज्ञा *f.*-हुकूम*m.*-&c. करणें-देणें, सांगणें.

4 *dispose of by testament.* मृतपत्राने-मृतपत्रांत-&c. बंदोबस्त*m.*-व्यवस्था *f.*-&c. करणें *g. of o.*

To WILL, *v. n. make a volition.* संकल्प*m.*-निश्चय*m.*-&c. करणें, संकल्पिणें.

Do as you w. मनास येईल-मनमानेल-&c. तसें कर.

WILLED, *p.* v. V. A. 1. संकल्प केलेला, &c. संकल्पित, सांकल्पिक.

WILLING, *a. not averse, consenting, ready, disposed.* कबूल, खुशी, राजी, खुशरजावंत, मान्य, अनुमत, सम्मत, तयार *or* तैयार, हाजीर, सिद्ध, उत्सुक.

2 *received of choice or without reluctance.* खुशीचा, दिलखुशीचा, खुशरजावंतीचा, सम्मतीचा, &c. &c. इच्छेसारखा, इष्ट.

WILLINGLY, *adv.* v. A. खुशीने, संतोषाने, दिलखुशीने, आत्मसंतोषाने *or* आत्मसंतोषें, आपखुशीने, आपसुखाने, आपसुखें, राजी-&c. होऊन, संतोषपूर्वक, प्रसन्न अंतःकरणें करून.

Right w. *with free consent of will.* सुखसंतोषाने *or* सुखसंतोषें.

WILLINGNESS, *n.* v. A. 1. खुशी *f.* दिलखुशी *f.* संतोष*m.* खुशरजावंती *f.* अनुमति *f.* सम्मति *f.* तयारी *f.* हौस *f.* उत्साह*m.*

WILLOW, *n.*—the tree. वाळंज*n.*

WILLY NILLY, *adv.* खामखा, अळें बळें, झकमारीन, झकत.

WILY, *a.* v. ARTFUL, CUNNING. कावेबाज, कावेदार, कावेखोर, कपटी, कसवाती, छद्मी.

WIMBLE, *n.*—for boring holes. बरमा*m.*

To WIN, *v. a. gain by conquest, &c.* जिंकणें, जितणें, जिंकून-&c. घेणें-मिळवणें, सई करणें, हस्तगत करणें, जित *or* जीत *f.* करणें *g. of o.*

2 *gain by play.* जिंकणें, जितणें, जित *or* जीत *f.* करणें *g. of o.*

3 *gain, obtain,* v. To GET. मिळवणें, संपादणें, जोडणें, प्राप्त करणें.

4 *gain over.* मिळवणें, मिळवून घेणें, मनावणें, मन*n.* मनावणें *g. of o.* आपलासा करून घेणें.

To WIN, *v. n. be victorious.* जिंकणें, डाव*m.* जिंकणें, जय*m.* पावणें.

To WINCE, *To* WINCH, *v. n. skrink from pain or a blow.* आग*n.*-&c. चोरणें-काढणें-हालणें-चोरून घेणें-काढून घेणें-&c.

WIND, *n. air in motion.* वारा*m.* वायु*m.* पवन*m.* वाव*m.* हवा *f.* वात*m.* प्रभंजन*m.* समिर *or* समीर*m.* अनिल*m.* मारुत*m.*—as considered as fair or foul, &c. तारेंवारें*n.*

Free as the w. वाववंदी.

A high w. उभावारा*m.*

In the w. *in a draft, &c.* वारेघशी.

East wind. उगवतावारा*m.* पूर्ववारा*m.* मतलई *f.*

Northerly w. उत्तराण *f.* उत्तरावारा*m.* उत्तरवारा*m.* उपरवारा*m.*

North-easterly w. सातरस*m.*

North-westerly w. उपरबाहेरचा वारा*m.*

Southerly w. दक्षिणवारा*m.* दक्षिण *corr.* डाखीण *f.*

South-easterly w. आग्नेय *f.* चिल्या*m.*

South westerly w. हेटबाहेरचा वारा*m.*

Swift as the w. वायुगति, वायुवेगसम.

Westerly w. मावळत *f.* मावळण *f.* पश्चिमवारी*m.* मावळता वारा*m.*

Whirl or blast of w. and dust. वायभूळ *or* वावभूळ *f.*

To dry in the w. वारवणें *or* वारावणें.

To get a stroke of the w. वारें*n.* जाणें *in. con. with* वर.

To get w.—a report. फुटणें, फूट *f.* होणें *g. of s.*

To give to the *winds* v. To MISPLACE. वाऱ्यावर टाकणें, वारापाणी*n.* करून टाकणें *g. of o.* केरावारा*m.* करून टाकणें *g. of o.* केरावाऱ्यांस *or* केरावाऱ्या निशी देणें-टाकणें.

To mark *how* and act *as* the w. blows. वारा वाहील तसें करणें.

To wail to the winds. अरण्यरोदन*n.* करणें.

Trim your sails to the w. वारा वाजेल तसी पाढ ओढवावी.

2 *air.* वायु*m.* वार*m.* वात*m.* आत्मा*m.* समिर *or* समीर*m.* अनिल*m.* स्पर्शा*m.* स्पर्शन*m.* श्वसन*m.*

To break w. v. To FART. पादणें, पाद*m.* सोडणें.

To get w. in the head, *become crazy.* वायकळणें *or* वावकळणें, वायचळणें

3 v. FLATULENCE. वायु*m.* वायगोळा*m.* वायगमन*n.*

4 See BREATH.

WIND-BOUND, *a. prevented from sailing by a contrary wind.* वाऱ्याने खुटलेला-थवकलेला-&c. वातरुद्ध, वातप्रतिबद्ध, &c.

WIND-EGG, *n.* वांझ अंडें*n.*

WIND-FALL, *n. fruit shaken down by wind.* पड*f.* पडीचें फळ*n.*

2 fig. *unexpected acquisition.* घबकें*n.* घबाड*n.* घबूक*n.* घावें *or* गोवें*n.* टाऊक*n.* आगंतुकलाभ*m.* अलभ्यलाभ*m.*

WIND-MILL, *n.* पवनचक्की*f.*

WIND-PIPE, *n. trachea,* v. THROAT. नळी*f.* नरडें*n.*-नटोरी *or* टंटोरी*f.*

WIND-WARD, *adv.* वाऱ्याकडे, वाऱ्यासमोर, वाऱ्याच्या तोंडाकडे.

To beat to w. हेंयेंवाऱ्येंन. करणें.

To WIND, *v. n. proceed in flexures.* वळत-वांकत-वळणानी-वांकानी-नागमोडीने-फेऱ्यानी-&c. जाणें-चालणें, वळवळणें, वांकें*n.pl.*-&c. घेतजाणें-खातजाणें, वांकणें, सर्पटत चालणें.

2 *twine.* वेष्टून-वेढून जाणें.

3 *bend, crook.* वांकणें, वळणें, फिरणें, वांक*m.n.*-वळण*n.*-&c. घेणें-खाणें, वांक*m.n.*-वळण*n.*-&c. होणें *g. of s.*

To WIND, *v. a. turn around.* वेढणें, वेष्टणें, वेंटाळणें, गुंडाळणें, गुंडणें, अळपणें, वेढा*m.* देणें-घालणें, वेष्टन*n.*-&c. करणें.

2 *cause to turn,* v. To TURN. फिरवणें.

3 *follow by scent.* वास घेऊन-हुंगून-&c. पाठीस लागणें.

4 v. To BLOW. फुंकणें.

5 up; *bring to close or small compass.* गुंडाळणें, अटपणें, अटोपता घेणें, आवरणें, सांपसारणें, गांठोडें*n.* अपटणें-गुंडाळणें-बांधणें, चिन्हाड*n.*-अटोपणें *or* अटपणें, अटोप*m.*-उलगामालगी*f.*-उलगाउलग*f.*-उपसंहार*m.*-उद्यापन*n.*-&c. करणें.

6 up; (a watch, &c.). किल्ली*f.* देणें, किल्ली*f.* फिरवणें *g. of o.*

WINDINESS, *n.* v. A. 4 *and* FLATULENCE. वातुळपणा*m.* वायु*m.* वायुरोग*m.*

5 वावडेपणा*m.* वातुळपणा*m.* वायुकरता*f.*

WINDING, *n. turn, bend, flexure.* वांकण*n.* वांक*m.n.* वळण*n.* फेर*m.* फेरा*m.* मोड*f.* मुरड*f.* वळसा*m.*

WINDING, *p. a.* v. V. N. 1. वळत चालणारा-चाललेला, वांकेंघेत चालणारा-चाललेला, &c. वांकाचा, वांकणाचा, वळतीचा, नागमोडीचा, वांकडा.

WINDINGSHEET, *n.*—of a corpse. खेंडा*m.* प्रेतवस्त्र*n.* कफन*n.*

WINDLAS, *n.*—the machine for raising weights. डेकरी*f.* हातम.?

WINDOW, *n. opening for light.* खिडकी*f.*—dim. झरोका*m.*—of glass, तावदानी खिडकी*f.*

WINDY, *a. of or belonging to wind.* वाऱ्याचा, वायूचा, वाऱ्याविषयींचा, &c. वायुविषयक-संबंधी, वातीय.

2 *consisting of wind.* वाऱ्याचा, वायूचा, &c. वायुमय, वातमय.

3 *tempestuous,* v. STORMY. तुफानाचा, वारेवावधानाचा, वारेवावटळीचा.

4—state of body, v. FLATULENT. वातूल *or* ळ, वातप्रधान.

5 *tending to generate wind,* v. FLATULENT. वावडा, वातूल *or* ळ, वायुकर.

WINE, *n.* —unfermented juice of the grape. द्राक्षारस *pop.* द्राक्षरस*m.*—as fermented, द्राक्षांची दारू*f.* द्राक्षांचें मद्य*n.* &c. द्राक्षा मद्य*n.* द्राक्षासव*m.* द्राक्षासुरा*f.* पक्करस*m.*

WINE-BIBBER, *n.* v. DRUNKARD. मद्यपी.

WINE-MERCHANT, *n.* द्राक्षांची दारू-&c. विकणारा, द्राक्षांमद्य-&c. विक्रेता.

WING, *n. the limb of a fowl, one by which it flies.* पंख*m.* पक्ष*m.* पाख*m.*—in contempt, पखाड*n.*

On the w. *about to move.* चर, गमनोन्मुख.

To run under the w. of. *fig.* पाठ*f.* निघणें-रिघणें *g. of o.* पोटांत डोकी*f.* घालणें.

To take under one's w. काखेस मारणें, पाखर*f.* घालणें, पाठीसा घालणें, हातीं धरणें.

2 (of an army, &c.) *flank.* फौजेचो-&c. बाजू*f.* सेनापक्ष*m.* सैन्यपक्ष*m.* पार्श्वस्थदल*n.*

3 (of a house). घराची बाजू*f* अलंग*f.* गृहपक्ष*m.* गृहपार्श्वभाग*m.*

To WING, *v. a. wound in the wing.* पंख*m* -पक्ष*m.*- &c. मारणें-टिपणें-मोडणें-&c.

WINGED, *p. a.* v. V. पंख मारलेला, &c. हतपक्ष.

I *having wings.* पक्षवान्, सपक्ष, जातपक्ष.

To WINK, *v. n. close and open the eyelids.* डोळे*m. pl.* मिचकवणें *or* मिचकावणें, डोळ्यांची- &c. उघडझांक*f.*- उघडमीट*f.*- &c. करणें.

To w. at, *leer, ogle, &c.* डोळे*m. pl.* मोडणें.

2 *hint, &c.* डोळा*m.* घालणें, दृष्टि*f.* घालणें, डोळा*m.* मोडणें, डोळेमोड*m.f.*—&c. करणें.

3 at; *connive.* डोळे*m. pl.* झांकणें, डोळ्यांवरकातडें*n.* ओढणें, डोळ्यांवर पापणी*f.* ओढणें, डोळेझांक*f.*-डोळेमीट*f.*-कानडोळा *or* कानाडोळा*m.*-कानागाडा*m.*—&c. करणें.

WINK, *n sign made by the eye.* डोळेमोड*f.m.* नेत्रसंकेत*m.* नेत्रपल्लवी*f.*

Not to sleep a w. डोळा न लागणें- न मिटणें-&c. *g. of s.* डोळ्यासडोळा*m.*-पाल्यासपातें*n.*-पापणीस पापणी*f.*-&c. न लागणें *g. of s.*

WINKER, *n.* WINKING, *p. a.* v. V. 1. डोळे मिचकवणारा, डोळ्यांची उघड झाक करणारा, डोळेमिचक्या.

2 डोळा घालणारा-मोडणारा, &c.

3 डोळे झांकणारा, कानाडोळा-&c. करणारा.

WINNER, *n.* WINNING, *p. a.* v. V. A. 1. जिंकणारा, जिंतणारा, जिंकून घेणारा, &c.

4 मिळवून घेणारा, मनावून घेणारा, &c. मनमिळाऊ, मनमेळ, मिळाऊ, मिळताऊ.

To WINNOW, *v. a.* (grain, &c.) *separate chaff from grain by wind,* —by shaking in a fan. आसडणें *or* आसुडणें, पाखडणें, झडपणें, हडपणें, हडसणें *or* अडसणें, घोळणें, फटकणें, घोळण*n.*-&c. करणें,—by letting fall from a height in the wind, वारावणें, वाऱ्यास देणें, धार देणें, हडसणें, उफरणें, उफरा*m.* करणें, उफणणें,—by taking up handfulls and dropping them, कळ्हांटणें,—by whisking a fan over, सूप*n.* देणें.

WINNOWED, *p.* v. V. आसडलेला, पाखडलेला, वारावलेला, &c. पाखडींव.

WINNOWER, *n.* WINNOWING, *p. a.* v. V. आसडणारा, पाखडणारा, &c.

WINNOWING, *n.* v. V.—*act.* आसुडणें*n.* पाखडणें*n.* झडपणें*n.* वारावणें*n.* घोळणें*n.*

WINNOWING-FAN, WINNOWING-BASKET, *n.* सूप. *dim.* सुपली*f.* शूर्प*n.*

WINNOWING-STAND, WINNOWING-STOOL, *n.* तिव्हा*m.* वावडी*f.*

WINTER, *n.*—the cold season, comprising 4 months. हिंवाळा*m.* थंडीचेदिवस*m. pl.* हिमऋतु*m* हिमागम*m.* हिमकाल*m.* शीतर्तु *pop.* शीतऋतु*m.* शीतकाल *pop. of m.* शिशिर *or* शिशिरऋतु*m.* (this word comprises 2 months).

Depth of w. ऐनहिवाळा*m.*

To WINTER, *v. n. spend the winter.* हिंवाळा*m.*-शीतकाळ*m.*-&c. घालवणें-काढणें-सारणें-लोटणें-&c.

WINTERY, *a.* v. N हिंवाळ्याचा, थंडीच्या दिवसांचा, &c. हिमऋतुसंबंधी, हिमकालसंबंधी, हैम, हैमन

W. weather. हिमदुर्दिन*n.*

To WIPE, *v. a. clean by rubbing with a cloth.* पुसणें, पुसून साफ करणें.

To w. dry (the body after bathing, &c). पुसणें, कोरडा करणें.

2 off *or* away; lit. fig. पुसून टाकणें, निरपणें.

3 out; *obliterate.* पुसणें *or* पुसून टाकणें.

WIPE, *n.* v. V 1. पुसणें*n.*

Rough w. or rub. घसरा*m* घसका*m.* घष्टा*m.*

I See BLOW, SARCASM.

WIPED, *p.* v. V. 1. पुसलेला, &c.

WIPER, *n.* WIPING, *p. a.* v. V. 1. पुसणारा, पुसून साफ करणारा.

I *clout, rag, straw, &c. used to wipe with.* पुसणें*n.* (esp. in comp. as *mouth-w.* तोंडपुसणें, *nose-w.* नाकपुसणें, *foot-w.* पायपुसणें.) चोथा*m.* चोथी*f.*

WIRE, *n. metal thread* तार*f.* तांत *or* तांथ*f.* तंत्री *f.* सरी *f.* शलाका*f*

Fine-drawn silver w. कसब*m.*

Made of w.—vessel, ring, &c. तारकशी, तारकस.

2 (of a musical instr.). तंतु*m.* (*pop.* तंत*f.* तांत *f.* तार *f.* तंत्र*n.*

WIRE-DRAWER, *n.*—the intr. जंत्र*n.* जंतरपट्टी *f.*

WIRY, *a. made &c. of wire; like wire.* तारेचा, तांतीचा, &c. तंतुमय, तंतुप्राय.

WISDOM, *a. the faculty or power of judging and acting rightly; sense, understanding.* शाहाणपण*n.* शाहाणपणा*m.* बुद्धि *f.* अक्कल *f.* ज्ञान*m.* मति*f.* चातुर्य*n.* समज*m.f.* उमज*m.* वकुब*m.* धी *f.* मेधा *f.* प्रज्ञा*f.* विवेक*m.* ज्ञानदृष्टि *f.* ज्ञानचक्षु*m.* सुज्ञपणा*m.* सुज्ञता *f.* प्राज्ञता *f.* विज्ञता *f.*

False w. उलटेंशाहाणपण*n.*

WISE, *a. that has wisdom; that can judge correctly.* शाहणा *or* शहाणा*m.* शाहाणा, बुद्धिमान् *pop.* बुद्धिमंत *or* बुद्धिवंत, जाणता, जाण, चतुर, समंजस, समजूनदार, समजदार, समजीक, ज्ञानी, ज्ञानवान्, सुजाण, सुज्ञ, प्राज्ञ, ज्ञाता, विज्ञ, ज्ञानचक्ष, ज्ञानदृष्टि, सदसद्दर्शी, विवेकी, विवेकाढ्य, सविवेक, उचितज्ञ, चौरस, मतिमान्, धीमान्, मेधावी, सुमेधा, सन्मति, विदुर, बुध,—in high degree, सुबुद्धिसुधीसुबुद्ध, सुमेधा, ज्ञानशाली, प्रगल्भ, प्रबुद्ध, प्रज्ञात, प्राज्ञ, बृहस्पति, बुद्धीचा सागर.

Too w. by half. दीडशाहणा, दीडचतुर, अतिशाहणा.

For the w. a word, for a fool a cudgel. शाहण्यास शब्द मूर्खास टोणपा.

2 *dictated, &c. by wisdom; judicious, &c.* शाहणपणाचा, बुद्धीचा, ज्ञानाचा, समजुतीचा, समंजसपणाचा, विवेकाचा, &c. समंजस, समर्पक, सुयुक्त, सविवेक, विवेकयुक्त, बुद्धिविशिष्ट, बुद्धिप्रयुक्त, बुद्धिमूलक, बुद्धिजात.

WISE. See MANNER, WAY.

WISEACRE, WISELING, *n. one who pretends to be wise.* अक्कलेचा खंदक, दीडचतुर, दीडशाहणा, चतुरसाबाजी, सोमाजी सकळ कळ्या, गाजरपारखी *or* ख्या, लाल बुद्धकुड *or* लालभुजःकुड, चिकित्सक.

WISELY, *adv.* v. A. 1. शाहणपणानें, बुद्धीनें, अक्कलेनें, विवेकानें, &c. शाहण्यासारखा *decl.* शाहणा-&c. रीतीनें, शाहणपण- &c. खर्चून, विवेकपूर्वक, प्रज्ञापूर्वक

To WISH, *v. a.* v. To DESIRE. इच्छिणें, चिनणें, इच्छा *f.*- &c धरणें-करणें *g. of o.* इच्छा *f.*-आकांक्षा *f.*-वाञ्छा *f.*-&c. असणें *in con. with g. of o*

WISH, *n.* v. DESIRE. इच्छा *f.* वाञ्छा *f.* आकांक्षा *f.* कांक्षा *f.* कामना *f.* मनःकामना *f.* मनोच्छा *f.* मनीषा *pop.* मनशा *or* मनसा/ मनईसित *vulg.* मनेप्सित*n.*

WISHED, *p.* v. V. इच्छित, आकांक्षित, कांक्षित, ईप्सित, इष्ट, ईहित, ऐच्छिक.

WISHER, *n.* WISHING, *p. a.* v. V. इच्छिणारा, चिनणारा, इच्छानरणारा-करणारा, इच्छु (in comp. as कल्याणेच्छु, &c.), आकांक्षी (in comp. as धनाकांक्षी, &c.).

WISHFUL, *a.* v. DESIROUS. इच्छावान्, इच्छान्वित, आकांक्षी, इच्छादृष्टीचा, सकामदृष्टि, सकामदृष्टीचा.

To look w. टाकणें.

WISHFULLY, WISTFULLY, *adv.* v. A. *and* LONGINGLY. टक-टक *or* कां, टक लावून, टकमक *or* कां *intens.* टकाकां, सकामदृष्टीनें, इच्छादृष्टीनें, इच्छादृष्टिपूर्वक.

WISHWASH, *n* v. WASH. गरगट*n.* डुळकवणी*n.* टपळवणी*n.* पळकवणी*n.* पेजपाणी*n.*

WISHY-WASHY, *a.* v. WASHY. खळखळीत, डुळडुळीत, गळगळीत.

WISP, *n. small bundle of straw, &c.* गुंडाळा*m.* गुंडाळी *f.* गुंडाळें*n.* —to put on the head under a load, चुंबळ *or* चुंभळ *f.*—for scouring or wiping a vessel, चोथा*m.* घासणी *f.*

To scour or wipe with a w. चोथणें.

WISTFUL. See THOUGHTFUL.

WIT, *n. quickness of fancy, &c.* तिखट-चणचणीत-तीक्ष्ण-प्रखर-शीघ्र-&c. बुद्धि *f.* चतुराई *f.* चारुपणा*m.* चातुर्य*n.* हुशारी *f.* चणचणितपणा*m.* बुद्धिकौशल*n.* बुद्धिकौशल्य*n.* बुद्धिपाटव*n.* बुद्धितीक्ष्णता *f.* बुद्धितत्परता*n.*

2 *point or humour of.* खुबी *f.* रहस्य*n.* खोंच *f.* नोक *f.* मखी *f.* दरद *f.* वर्म*n.* मर्म*n.*

3 *sense, understanding,* v. WISDOM. बुद्धि *f.* शाहणपण*n.* अक्कल*f.*

To be at one's w.'s end. मंत्रतंत्र*m.pl.*-उपाय*m.pl.* हरणें *g. of s.*

4 *a w. a man of fancy, genius, &c.* रसिक बोलणारा, बुद्धिकुशल मनुष्य, नर्मभाषी.

5 wits; *mental faculties, soundness of mind.* सावधपणा*m.* हुशारी *f.* भान*n.* देहभान*n.* होष*m.* फाम*f.* अवसान*n.*

That has lost his wits. नष्टबुद्धि, नष्टेंद्रिय.

With one's wits about one. अक्कलहुशारीनें.

To be frightened out of one's wits, v. FRIGHT. पांचांवर धारण *f.* बसणें *g. of s.* भुर्लोंचें झाड*n.* भेटणें *in. con.* हातापायाचे हीग*m.pl.* होणें *g. of s.* गर्भगळीत *or* गर्भगीळ होणें, गतप्राण होणें.

To have one's wits a wool gathering. To lose one's wits, v. To be confused. रान भरी होणें, हांबभरी होणें, बावरणें, घाबरणें, गडबडणें.

To wit, *that is to say.* म्हणजे.

WITCH, *n. sorceress.* कुसळण *or* कुसळीण *f.* चेटकीण *f.* चेटकाळी *f.* डंखीण *or* डांखीण *f.* टाणेटोणेकरीण *f.* टाणेटोणी *f.* कंवटाळी *f.* चेडापाळणारी *f.*

2 *enchanting woman,* v. BEAUTY. चटकचांदणी *f.*

WITCH-CRAFT, WITCHERY, *n.* v. MAGIC. चेटक*n.* टाणेटोणे *or* टोणेटाणे*m.pl.* जादूटोणा*m.* माव *f.*

WITH, *prep* — noting cause, means, instrument, &c. करून, करुन, योगाने, वारीं. The sense is usually expressed by the use of the तृतीया or instrumental case, as तरवारीने with a sword, तापाने with fever, &c.

2 *under, under the control, charge, &c. of; in the hands of.* कडे (ex. त्याजकडे शंभर सिपाई आहेत, याजकडे पागा आहे, त्याजकडे माझें पंचवीस रूपये आहेत, &c.), जवळ, पासी, हातीं

3 *on the side of.* बाजूवर, पक्षावर, पाठीवर, पाठीशीं

4 *in the society or company of.* संगतीं *or* तें, सगीं *or* गे, संगातें, सहित, समागमें, बरोबर *or* बराबर, सहवर्त्तमान, समेत, समवेत, सवें.

5—noting appendage; *together or along with.* सुद्धां, सकट, सहवर्त्तमान, निशीं.

6—noting possession or connection. The best mode of rendering this sense is by the use of the तृतीया case, as रागाने with anger, प्रीतीने with love, &c. स (in comp as सकाम, सक्रोध, सगुण, सदोष, साकार, साउर—prefixed to *Sanskrit* nouns with great neatness and with all amplitude. It is prefixed, though not neatly and not largely, to *Maráthí* words).

To express *a person with.* वाला (वाली *f.*) and करी (करीण *f.*) are much used. Ex. टोपीवाला a man with a hat, दूधवाली a woman with milk, पैसेवाला, पैकेकरी a man with money, बंदुकवाला a man with a gun, & c. & c.

7—noting competition, opposition, connection, &c. सीं *or* शीं (as मजसी भांडतोस काय doest thou quarrel with me? त्याशीं बोल speak with him), बरोबर *or* बराबर (as माझेबरोबर बोलतो, &c.).

8 *amongst.* आंत, मध्यें.

WITHAL, *adv. likewise.* ही, देखील *or* द. पण, अणखी, सुद्धां.

To WITH-DRAW, *v. a. take back or away.* परत-माघारां-&c. घेणें, काढणें, नेणें, घेऊन जाणें, अपनयन*n.* करणें *g. of o.*

To WITH-DRAW, *v. n. retire, leave a company or place.* जाणें, निघणें, उठून जाणें, निघून जाणें.

2 v. To DRAW BACK. आंग*n.* काढणें *or* काढून घेणें, पाय*m.* काढणें, पाऊल*n.* माघारें काढणें, हातउगावा*m.* करणें, काढतें-&c. घेणें, फटकणें.

WITH-DRAWAL, WITH-DRAWING, WITH-DRAWMENT, *n.* v. V. A. —*act.* परतघेणें*n.* माघारांघेणें*n.* &c.

v. V. N. 1. जाणें*n.* उठून जाणें*n.* & c.

2 आंगकाढणें*n.* पायकाढणें*n.* & c. हातउगावा*m.*

WITH-DRAWER, *n.* WITH-DRAWING, *p. a.* v. V. A. परतघेणारा, माघारां घेणारा, &c.

v. V. 1. उठून जाणारा, निघून जाणारा, & c.

2 आंग काढणारा, पाय काढणारा, &c.

WITHDRAWN, *p.* v. V. A. परत घेतलेला, माघारां घेतलेला, &c. अपनीत.

WITHE, WITH, *n.* v. TWIG. डाहळी *f.* डाहळा*m.*

2 *band made of twigs.* डाहळ्यांचा-& c. वेंढ*m.*

To WITHER, *v. n. fade, become sapless and dry.* कोमणें, कोमेजणें, कोमावणें, कोमेणें, कोमाइणें, वाळणें, सकणें *or* सुखणें, सुकटणें *or* सुखटणें, मरणें, करपणें, वावणें, वाकुटणें, झेंवणें, झेमणें, कोळ होणें, सुकवण *or* सुखवण *f.*-वाळवण *f.*-सुकवशी *or* सुखवशी *f.* होणें *g. of s.* रंग*m.*-टवटवी *f.*-& c. जाणें *g. of s.*

To WITHER, *v. a cause to fade or become dry.* कोमवणें, कोमेजवणें, सुकवणें, वाळवणें, &c. सुकवण *or* सुखवण *f.*-&c. करणें *g. of o.*

WITHERED, *p.* v. V. N. कोमलेला, कोमेजलेला, सुखलेला, वाळलेला, &c. सुखट, सुकव्हा, वावका, शुष्क, गतरस, शुष्कांग.

WITHEREDNESS, *n.* v. P. कोमलेपणा*m.* वाळलेपणा*m.* &c. सुकवण *or* सुखवण *f.* सुकवशी *or* सुखवशी *f.* वाळवण *f.*

WITHERS, *n.* (of a horse). खांदा*m.* खांद्यांचा सांधा*m.* स्कंध*m.* स्कंधदेश*m.*

To WITH-HOLD, *v. a. keep back, not to grant,* v. To RETAIN, To REFUSE. राखणें, ठेवणें, न देणें, दावणें.

2 *hold back,* v. To RESTRAIN. दावणें, आटपणें, आटपता धरणें, लगामी धरणें.

WITH-HOLDER, *n.* WITH-HOLDING, *p. a.* v V. 1. राखणारा, ठेवणारा, &c.

2 दावणारा, आटपणारा, &c.

WITH-HOLDING, *n.* v. V. 1.—*act.* राखणें*n.* ठेवणें*n.* &c.

2 दावणें*n.* आटपणें*n.* & c. प्रत्याहार*m.*

WITHIN, *prep.* v. IN. आंत, मध्यें, भितर.

From w. आंतून.

W. and without. अंतर्बाह्य, पाठपोट.

WITHOUT, *prep. not with, in a state of destitution.* वांचून, वगर *or* विगर, विन (in comp. as विन वदा, विन अपराध, विनसुलाख, &c. also with verbs, as घेतल्या विन, दिल्याविन) वीण *or* विना (in comp. as विनाकारण, &c.) वेगळ, वेगळा *decl.* निराळा *decl.* शिवाय, खेरीज, सोडून, व्यतिरिक्त, विरहित.

That is w. वेगळा, निराळा, विरहित, रहित, विहीन, हीन, all in comp.

2 *not within; on the outside of.* बाहेर, बाहेरल्या बाजूस-कडेस-भडीस, बाहेरवारा *decl.*

From w. बाहेरून.

To WITHSTAND, *v. a.* v. To OPPOSE, To HINDER. आडवा येणें-होणें, रोधणें, भडवणें, बाधणें, बाधक होणें, रोध*m.*-प्रतिरोध*m.*-विरोध*m.* -&c. करणें *g. of o.*

WITLESS, *a.* v. FOOLISH. निर्बुद्ध, मतिहीन, बुद्धिहीन, हीनबुद्धि, हीनमति, ज्ञानशून्य.

WITNESS, *n. testimony.* साक्ष *f.* साक्षी *f.* शाहिदी *f.* ग्वाही *f.* साक्ष्य*n.*

2 *one who gives testimony,* v. EVIDENCE. साक्षी, साक्षिदार, ग्वाहिदार, ग्वाही, शाहिदी, शाहिदीदार.

That has witnesses or evidence. ससाक्ष, ससाक्षिक, ससाक्षी.

3 *one who sees, one personally present.* साक्षी, साक्ष, पाहणारा, जातीने पाहणारा, प्रत्यक्ष पाहणारा, &c. प्रत्यक्षदर्शी, प्रत्यक्षी.

With a witness, *to a great degree.* बळकट, रगडून, खूब, अतिशय, भारी.

To WITNESS, *v. a. see by personal presence.* पाहणें, प्रत्यक्ष-साक्षात्-आंगीं-जातीनें-जातीनिशीं-खुद-समक्ष-&c. पाहणें-देखणें, अढळांत-पाहण्यांत-दृष्टोत्पत्तीस-अनुभवास-&c. येणें *in. con.* प्रत्यक्षदर्शन*n.*-प्रत्यक्ष*n.* करणें *g. of o.*

2 *give evidence of, testify.* साक्ष *f.*-साक्षी *f.*-ग्वाही *f.*-&c. भरणें -देणें *g. of o.*

3 (a bond, &c.). साक्ष *f.*-साक्षी *f.*-ग्वाही *f.*-&c. घालणें *with* वर *of o.*

To WITNESS, *v. n. bear testimony, give evidence.* साक्ष *f.*-साक्षी *f.* -&c. भरणें-देणें.

WITNESSED, *p.* v. V. A. 1. प्रत्यक्ष पाहिलेला, साक्षात् पाहिलेला, &c. देखीव.

WITTICISM, *n. witty sentence or phrase.* नोकीचें-खुबीचें-रहस्याचें -मर्माचें-&c. वाक्य*n.*-बोलणें*n.*-&c. चुटका*m.* नर्मभाषण*n.* नर्मोक्ति *f.*

WITTILY, *adv. with wit.* रहस्याने, रसाने, रसिकपणाने, बुद्धिकौशल्यपूर्वक, &c.

Wittingly, *adv.* v. Knowingly. जाणून, जाणूनबुजून, समजूनउमजून, अकलहुशारीने, बुद्धिपूर्वक, बुद्ध्या.

Witty, *a.*—of persons. ठट्टेखोर, ठट्टेबाज, विनोदवृत्ति, नकली, नकल्या, रसाळ, रसिक, नर्मभाषी, नर्मवक्ता.

2—of sayings, &c. रसाळ, रसिक, रसभरित, रहस्याचा, खुबीचा, नोकीचा, चुटक्याचा, मर्माचा, खारटतुरट, तिखट, सरस.

Wizard, *n.* v. Magician. चेटकी, चेटकाळ्या, इलमी, इलमबाज.

Wo, Woe, *n. sorrow,* v. Affliction. दुःखn. खेदm. शोकm.

2 v. Calamity. दुःखn. अनर्थm. अरिष्टn.

Woe-be-gone. See Afflicted, Sad.

Woeful, *n. sorrowful,* v. Afflicted. दुःखी, श्रमी, कष्टी, दुखवान्वित, क्लेशापन्न.

2 v. Calamitous. दुःखाचा, अनर्थाचा विपत्तीचा.

3 *wretched, paltry,* v. Worthless. नाकारा, फुसका.

Woefulness. See Calamity, Misery.

Wolf, *n.*—male. लांडगाm. वृकm.—female. लांडगी f.

W. in sheep's clothing, v. Hypocrite गायनोव्या, गोमुख व्याघ्र, भगलभावार्थी, मिसकीन मात्रागमनी, सात्त्विकचांडाळ.

To have a w. in one's belly. पोटांत ब्रह्मराक्षस असणें.

Woman, *n. female of the human race.* बायको f. स्त्री f. अंगना f. नारी *pop.* नार f. नरी f. अबला f. कामिनी f. महिला f. योषित् f. योषा f. प्रकृति f. वधू f. ललना f. लालिता f. रमणी f. रामा f. वनिता f. मानवी f. मानवती f. मानिना f. मानुषी f. The Hindus make four divisions of *Womankind,* viz. पद्मिनी *pop.* पद्मीण, चित्रिणी (also हरिणी), शंखिनी *pop.* शंखीण, हस्तिणी *pop.* हस्तीण.—Some fabulous races are, नागकन्या *or* नागिनी *pop.* नागीण, गंधर्वकन्या, यक्षिणी *pop.* यक्षीण. Some terms of praise for *Woman,* as *beautiful* and *lovely,* are, कमला f. कांता f. वरांगना f. प्रमदा f. रमणी f. रामा f. सुंदरी f. उत्तमा f. शालिनी f. नितंबिनी f. चटकचांदणी f. छबकडी f. परी f. बारांतली कीड f. ठमकठाणकी f. ठिकडेंn. स्त्रीरत्नn. See also under Beauty. Some terms for *a little* and *lovely woman* are, फटकडी f. फटकफळी f. —for a *passionate* and *fiery woman,* कोपना f. भामा f. भामिनी f. बजाख—for a *virtuous* and *chaste woman* or wife, पतिव्रता f. सती f. साध्वी f. सुचरित्रा f. वरवर्णिनी f. पतिंभरा f. कुलांगना f. कुलवधू f. कुलस्त्री f. कुलपालिका.—for a *fat* and *bloated woman,* फातमाय f. फतेलशकरn. ढमाली f. ढब्बूm.—for a *glib-tongued, chatty* and *pretty woman,* बोलघुनली f. बोलमाणकी f. Some contemptuous terms for a woman answering to *hussy, wench, jade, slut,* &c. are, रांड f. बायरूंn. रांडरूंn. सांडरूंn. डुकरn. घरडुकरn. रीसn. Some terms of *endearment* or *courtesy,* answering to *good woman, dame,* &c. are, आजf. अवा f. अवाजी f. बाई f. Some terms for *a young woman,* who has reached or is reaching puberty, are तरुणी f. बाला f. मुग्धा f. मध्यमा f. नवयौवना f. युवती f. पदरकरीण f.—for a *woman of mature age,* प्रौढा f. प्रगल्भा—for a *tall, lanky woman,* दीपमाळ f. शेलांटी f. ढेंकाळ पार्वंडी f.

A marriageable w. नवरी f. वधू f.

An old w. म्हातारी f. वृद्धा f.—*fig.* पाऊण म्हातारी f. आयाबाया f.

A clever w. सरस्वती f.

A kept w. v. Mistress. राख f. रक्षा f.

A married and unwidowed w. सुवासिनी *pop.* सवाशीण *or* सीन *or* सवाष्ण f. सौभाग्यवती f. सभर्तृका f. सनाथा f. सधवा f. जीवत्पति f.

Doings and goings of woman. स्त्रीचरित्रn.

Old woman's (remedy, counsel, wisdom, &c.). बायाबापडीचा उपायm.–विचारm.–मसलत f.–बोलणेंn.–बुद्धि f. &c. &c.

Son of an unmarried woman. कानीन, कन्यापुत्र.

The women and children (of a household, &c.). रांडापोरेंn.*pl.*

Vice or fault in woman. नारीदूषणn.

Woman's man. For this formation, and for the similar formations *cotquean, smock-dangler, lady's man, gossiper, miss, sardanapalus,* &c. &c. some equivalent formations are, बाइलनाद्या, रांड्या, बाइक्या, बाइल्या, बाईलघेडा, स्त्रीसंगी, स्त्रीलंपट, रांड्यारांधोवा, रांड्यारावजी.

2 *female attendant,* v. Maid. चाकरीण f. सेवकी *pop.* सेवकीण f. परिचारिका f.

3—in comp. वाली f. करीण f. as दूधवाली milk-woman.

Woman-hater, *n.* बाईलघाण्या, स्त्रीघाण्या, स्त्रीद्वेषी.

Woman-hood, *n.* बायकोपणm. स्त्रीपणm. स्त्रीधर्मm. स्त्रीगुणm.*pl.* स्त्रीत्वn. स्त्रैणn.

Woman-kind, *n.* बायकांची जात f. स्त्रीजाति f. बायका f.*pl.*

Woman-ruled, *a.* स्त्रीजित, स्त्रीबुद्धि, स्त्र्यंकित.

Womanish, *a. feminine.* बायकोचा, स्त्रीचा *or* स्त्रियेचा, स्त्रीज़ातीचा, स्त्रीधर्माचा, स्त्रीसंबंधी, स्त्रैण.

2 *effeminate.* बाइक्या, बाइल्या, रांड्या, नामर्द, जनानी, चुलभानवज्या, बायाबापडीना.

Of w. understanding. स्त्रीबुद्धि.

Womanly, *a. becoming woman.* बायकोस योग्य–लायक, स्त्रीधर्माचा, स्त्र्युचित, स्त्र्यनुसार.

Womb, *n. uterus.* पोटn. कूसf. गर्भाशयm. गर्भस्थानn. कोषm. गर्भm. —in contempt, &c. नरक कुंडn. For the purification, impregnation, &c. of the *Womb,* for the purification of the fœtus, for the facilitation of delivery, and for the preservation, from malign influences, of the puerperal woman, some of the numerous ceremonies observed are, अनवलोभनn. अष्टमांगल्य *pop.* आठांगळेंn. ओंटी भरणn. गर्भाधानn. पुंसवनn. फलशोभनn. सीमंतोन्नयनn. स्थापनn.

A bearing w. बाइली कूस f.

Ceremonies and rites for the purification of the w.—compreh. क्षेत्रसंस्कारn.

To drop the w. गाभसांडणें, गाभm. सांडणें–टाकणें, गाभटणें *or* गाभडणें *or* गाभुटणें *or* गाभुडणें, गोळाm. टाकणें.

Won, *p.* v. V. A. I. जिंकलेला, जिंकून घेतलेला, &c. जित, निर्जित.

To Wonder, *v. n. be affected by surprise.* चमत्कारm.–आश्चर्यn.–नवलn.–अद्भुतn.–अचंबाm.–&c. करणें–मानणें or, *inversely,* वाटणें, चमत्कारणें, तोंडांत बोटn. घालणें.

Wonder, *n.*—the emotion. आश्चर्यn. अचंबाm. विस्मयm. चित्रn.

2 *a w. a wonderful thing, a marvel.* चमत्कारm. आश्चर्यn. अचंबाm. नवलn. नवलविशेषm. नवल अद्भुतn. अद्भुतn. कौतुकn. चीजn. करामत f. नवलाई f. नवलपरी f.—as a term or designation for a person of *surprising* abilities, or of *marvellous* exploits, and as agreeing in the general sense with *sun, star, luminary, constellation, paragon, one of the wonders of the world,* &c. &c. some renderings are, अपरसूर्यm. ताराm. तेजःपुंजm. घेंडn. मोहराm. राजमोहराm. प्रकरणn. प्रस्थानn. प्रस्थn. विभूति f. ठिकडेंn. अवतारm. अवतारी, अवतार घेतलेला, फरडा.

To do wonders. Corresponding to this phrase in its comprehensive sense, and especially with ironical implication, are several words and phrases. They involve in their particular variations the general power of the English phrases, *To do mighty things, to achieve prodigies, to make a noise in the world,*

to set the Thames on fire, &c. दिग्विजयm. करणें, अनर्थm करणें, उदयm. करणें–लावणें, मात f.–शर्त f.–शर्तमर्दी f–&c. करणें, शकn.–कीर्त्ति f.–धूमm.–धौंसाm.–&c. गाजवणें, गंगेस घेडिm.pl. नाहणें, शतक्रतुm. करणें, ध्वजm.–झेंडाm. लावणें, दिवाm. लावणें, उजेडm. पाडणें–लावणें–करणें, धनf. लावणें–पाडणें, निधाईf. *or* निधारतीf *pl.* लावणें–पाडणें, पाणीn. जाळणें, दगडास पान्हाm.–पाझरm.–&c. आणणें, ज्योतिष्टोमm.–सोमयागm.–&c. करणें, शिलासेतु *pop.* शिळाश्चेतm. बाधणें.

WONDER-STRUCK, *a.* हक्क *or* चक्क, चकभुल, थक्क, सचकित, चकित, तारकाबारका, दंग, विस्मयापन्न, चमत्कृत.

To be w. तोंडांत बोटn. घालणें.

WONDER-WORKING, *a.* चित्रकर्मा.

WONDERFUL, WONDEROUS, *a. that excites surprise.* चमत्कारिक, आश्चर्याचा, नवलाचा, चमत्काराचा, विस्मयाचा, कौतुकाचा, &c. नवल, मौज–कौतुक–नवल–&c. वाटायाजोगा–सारखा–&c. आश्चर्यकारक–जनक–&c. आश्चर्यावह, विस्मयकारक–जनक–&c. विस्मयावह, अद्भुत, अद्भुतरसोत्पादक, विस्मापक. As there are numerous English words used to convey the general sense *wonder-exciting*, and used without great strictness, so likewise are there in *Maráthí*. Corresponding then with *strange, surprising, astonishing, amazing, admirable, marvellous, stupendous, prodigious, &c.* the following *Maráthí* words and phrases are collected here. अजब, अनवा, अनोठा, अचाट, अपरूप, अपूर्व, नादर, चित्रविचित्र, भारी.

WONDERFULLY, WONDEROUSLY, *adv.* v. A. चमत्कार–नवल–मौज &c. वटेसा *decl.*–वाटायाजोगा *decl*–सारखा *decl.*–&c.

WONDERFULNESS, *n.* v. A. नवलपणाm. नवलाईf. अपूर्वाईf. अपरूपाईf.

To WONT, *To be* wont, v. To Use. सवईf. असणें.

WONTED, *a.* v. Customary. शिरिस्त्याचा, रिवाजाचा, चालीचा, मामूलचालीचा, &c.

To WOO, *v. a. court, solicit in love.* लग्नाच्या हेतूने–विवाहबुद्धीने–&c. आर्जवn. करणें–उपासना f. करणें–भजनीं लागणें–भूपm. घालणें–प्रीति f.–प्रेमn.–मोहm.–ममता f.–&c. लावणें–लावण्याचा उद्योगm. करणें.

WOOD, *n.* लांकूडn. काष्ठn. लकडी f.

Bundle or load of w. लांकुडभारm.

Dust or powder of worm-eaten w. पारूm. किरकिसाm.

Fragrant w. गंधकाष्ठn.

Green w. आर्द्रकाष्ठn.

Heart or core of w. सारm.

Jungle or common w. (i. e. not teak, &c.). रायवळ–विजायली लांकूड.

Light and flimsy w. मेंडn.

2 *forest.* वनn. बनn. जंगलn. राईf. अरण्यn. रहाटीf. राननn. कांतारn. काननn. विपिनn. गहनn. दावm. अटवी f. वृक्षजालn.

Rambling in woods. वनक्रीडा f.

Skirts of a w. वनांतm. अग्रेवननn.

WOOD-APPLE, *n.*—the tree. कवंठी f. कवंठ f. कपित्थm.—the fruit. कवंठn. कपित्थn.

WOOD-CUTTER, *n.* लांकुडतोड्या, राननोड्या, लकडकसाई.

WOOD-DRINK, *n.* लांकडाचा काढाm. काष्ठकषायm.

WOODEN, *a. made, &c. of wood.* लांकडाचा, &c. लांकडी, काष्ठमय, दारव, दारूमय.

WOOD-HOUSE, *n. place where wood is kept.* सर्पणाची–लांकुडकांड्याची–&c. खोलीf. लांकुडखानाm.

WOOD-LAND, *n. land on which trees grow.* शिवार *or* शिवारm.n. राननजमीन f.

WOOD-MAN, *n. forester.* रानकरी, रान्या.

WOOD-MONGER, *n. wood seller.* लकडवाला, लांकुडविक्या.

WOOD-NYMPH, *n.* वनदेवी f. वनदेवता f.

WOOD-PECKER, *n.*—the bird. सुतारm. काष्ठकुट्टm.

WOOD-PIGEON, *n.* राननपारवाm.

WOOD-SORREL, *n.*—yellow. आंबोली f.

WOODINESS, *n.* v. A. 2. झाडी f. झाडीराm. वृक्षबाहुल्यn. वृक्षप्राचुर्यn.

WOODY, *a. of or belonging to wood.* लांकाडाचा, काष्ठाचा, लांकडी, काष्ठमय.

2 *abounding with wood.* जंगली, झाडीचा, झाडगळ, वृक्षमय, वृक्षप्रचुर, वृक्षबहुल, वृक्षाकीर्ण.

WOOER, *n.* WOOING, *p. a.* v. V. लग्नाच्या हेतूने आर्जव करणारा, &c.

WOOF, *n. threads that cross the warp.* वाणm. वाणाm. पूरणn.

To close the w. खेटणी f. करणें.

WOOL, *n. soft hair of sheep.* लोंहकर *or* लोंकर f. लव *or* लंव f. ऊर्णा f. मेषलोमn.

Great cry and little w. गजश्रद्धा f.

2 *woollen cloth.* पश्मीनाm. ऊर्णा f.

WOOLLEN, *a. consisting, &c. of wool.* लोंकरी *or* लोकरी, लोंकरीचा, लवेचा, पशमा, और्ण, और्णक, ऊर्णामय, लोमश.

WOOLLEN, *n. woollen garment.* पश्मीनाm. बनातीचें वस्त्रn. लोंकरीवस्त्रn.

WOOLLEN-CLOTH, *n.* बनात f. लोंकरी कापडn.

WOOLLY, *a. consisting, &c. of wool,* v. WOOLLEN. लोंकरीचा, लोंकरी, लोमश.

2 *resembling wool.* लोंकरीसारखा, ऊर्णासदृश, ऊर्णावत्.

WORD, *n. a single component part of speech.* शब्दm. पदn. वाचकn. द्रव्यn.

Acceptation of a w. शब्दानुशासनn.

At, in, &c. every w. पदोपदीं.

Force or power of a w. शब्दशक्ति f.

Low, vulgar, or filthy w. अपशब्दm. अवाक्षरn.

Primitive or simple w. अठोकपरब्रह्म *or* अठोपरब्रह्मn.

Radical form of a w. प्रकृति f.

Sense or meaning of a w. शब्दार्थm.

2 *discourse, talk, language.* बोलणेंn. भाषणn. गोष्ट f. बोलm. उक्ति f. जापm.

Ill words, bad words. अपभाषणn. दुर्भाषणn. दुर्वचनn. दुर्वाक्यn. दुरुक्ति f.

Of few words. अल्पभाषी, मितभाषी, अल्पवादी.

War of words. वाग्युद्धn. वाक्संग्रामm. शब्दयुद्धn.

Waste of words. वाग्व्ययm.

W. in season. प्राप्तकालवचनn.

W. of mouth. तोंडजबानी f. मुखजबानी f. तोंडचें बोलणेंn.

3 *a word; a syllable, a sound, an utterance,*—with neg. implic. चकारशब्दm. चिटn. ब्रn. चांचूंn. हुंचूंn. अक्षरn. कूंn.

4 v. Promise, Affirmation. वचनn. भाक f.

Of one w. As good as one's w. &c. एकवचनी, कराराचा.

To falsify one's w. बदलामी f. करणें, बदलामीवर येणें, विसंवादm. करणें.

To make good one's w. बोललेला बोलm. सिद्धीस नेणें, उक्तनिर्वाहm. –प्रतिज्ञाप्रतिपालनn.–&c. करणें.

5 *signal, token, order,* v. Command, Intimation. वर्दी f. from the English word is in common use. सूचना f. सुचेंn.

6 *tidings, accounts,* v. News. वातमी *f.* वर्त्तमान *n.* खबर *f.* समाचार *m.* संदेश *m.*

7 words; *sharp or high language,* v. Altercation, Wrangling. धसफस *f.* धसाफशी *f.* कटकट *f.* लटपट *f.* कळकळ *f.* हंवेतुंबे *f.* हंचत्तंचन. तिरधी मिरधी *f. v.* ये *with* वर, कटुभाषण *n.* निर्ताणशब्द *m.*

To Word, *v. a. express in words.* बोलणें, बोलून दाखवणें, म्हणणें, लिहणें, लिहून दाखवणें, कलमी करणें, शब्दद्वारा काढणें, शब्दरचना *f.*—शब्दयोजना *f.* करणें

Wordiness, *n.* v. A. शब्दविस्तार *m.* शब्दपाल्हाळ *m.* शब्दाधिक्य *n.* शब्दबाहुल्य *n.*

Wordy, *a. using many words, containing many words, verbose.* शब्दविस्ताराचा, शब्दपाल्हाळाचा, शब्दाधिक्याचा, पाल्हाळीक, बहुशब्दक, शब्दबहुल.

To Work, *v. a. form by labor, manufacture. make.* करणें, घडणें, बनावणें, तयार-सिद्ध-&c. करणें, परिणाम *m.* करणें.

2 *produce, effect, bring about.* करणें, करवणें, घडवणें, घडवून-बनवून-&c. आणणें, कारणभूत-&c. असणें *in. con.*

3 *play, manage under its proper action.* व्यापारणें *pop.* वापरणें, वहिवाटणें, वागवणें, चालवणें, खेळवणें.

4 *make to work, put to labor.* कामास-कामांत-कामीं-कामावर-कामाखालीं-&c. घालणें-लावणें, काम *n.* घेणें-करून घेणें *with* पासून *of o.* खपवणें, राबवणें, कामावणें, वापरणें.

To w. hard. गुमळणें, हाडें *n. pl.* घुमळणें, कुदळणें *or* कुदलणें *or* खुदळणें, घुमडणें, घोळणें, घोळमावणें, ताणणें, ताण *m.* देणें, घुमा *m.* घालणें, हेवाळणें, जंत्रा धरणें, टंकि *m. pl.* ढाल करणें, पाडडणें, पाडवणें, पाडडा *m.* काढणें-घालणें, आंवडणें.

5 See To Embroider. 6 out;—in arithmetic. वर्त्तवणें, करणें, वरावर्द *f.* करणें *g. of o.*

7 up; v. To Excite. चेटवणें, खाजवणें, खवंदळणें, खवंडाळा *f.* करणें *g. of o.*

8 up; *dress, beat up, knead, compound.* कमावणें, दवळणें, मशागन *f.* करणें *g. of o.*

To Work, *v. n. labor, toil.* खपणें, काम *n.* करणें, राबणें, मेहनत *f.* करणें-घेणें.

(You, he, &c.) can work (for a livelihood). (तुझ्या) नळहातास केंस आले नाहींत.

He that works shall eat. राबेल तो चाबेल, खटपट करी तो पोटभरी.

2 *be in action or motion,* v. To Act. चालणें, खेळणें, वाहणें.

3 *ferment.* करणें (as मला मळमळ करतो, भोवळ करते, उन्हाळे करतात) घुमणें, लसलसणें, लसलस *adv.* करणें, फसफसणें, चिवचिवणें, खतखतणें, उनणें.

To w. and heave (in the stomach). v. To Heave. कळमळणें, उमळणें, *impers.*

4 on; in; *operate,* &c. v. To Act. चालणें, चालू होणें, लागणें, लागूं होणें.

To w. upon, *persuade craftily.* मंथणें.

5 *act internally;*—physic, &c. खळबळणें, खळखळणें, पोटांत कालवणें, गडबडणें.

6 fig. *brew.* घुमसणें, पिकणें.

Work, *n. employment, occupation, something to do,* v. Business. काम *n.* कार्य *n.* उद्योग *m.* धंदा *m.* व्यापार *m.* काज *n.* कर्म *n.* कामगत *f.* कामगिरी *f.* कर्त्तव्य *n.*—comprch. *work and business,* कामकाज *n.* कामधंदा *m.* कामकारभार *m.*

A w. of difficulty or labor. श्रमकर्म *n.*

A tough w. or job. खटकर्म *n.*

A petty w. एकल्या दुकल्याचे काम *n.*

Boring w. *business or operation of boring holes* विधकाम *n*

Coarse or common w झोडकाम *n.*

Fit for coarse or common w. झोडकामी *or* म्या.

Odd or occasional w लव *f.* लवई *f.* लवीचे काम *n.*

Servant of all w. हरकामी *or* म्या, हरकसबी

2 *exertion of strength, toil,* v. Labor. मेहनत *f.* श्रम *m.* कष्ट *m.* मशागन *f.* खपत *m.*

W. without wages or remuneration. वेठ *f.* विगार *or* वेगार *f.* निष्टि *f.*—comprch. वेठविगार *f.* वेठविरळा *m* — person pressed to do such work, वेठ्या, विगारी *or* वेगारी, वेठकरी.

To pay one for w. मेहनत *f.*-मशागन *f.* देणें-चुकवणें.

3 *that which is made or done.* काम *n.* कार्य *n.* कर्म *n.* करणी *f.* करणें *n.* कृत्य *n.* क्रिया *f.*

Destructive or injurious w sad piece of w. अनर्थ *m.*

4 *awkward performance, bungle.* आवडधोवडकाम *n.* अडागकाम *n.* अडवंगकाम *n.* आडमुठेंकाम *n.*

5 *composition, book.* ग्रंथ *m.* पुस्तक *n.*

6 v. Embroidery. कशीदा *m.* बुटी *f.* नकशा *m.* नकशी *f.*

7 *religious act, external performance.* कर्म *n.* क्रिया *f.* अनुष्ठान *n.*

A good w. सत्कर्म *n.* सुकर्म *n.* धर्मकार्य *n.* धर्मकृत्य *n.* सत्क्रिया *f.* पुण्यकर्म *n.* पुण्य *n.*

A man rich in good works. पुण्यपुरुष.

Abandonment of works and rites. कर्मत्याग *m.*

An evil or bad w. दुष्कर्म *n.* दुष्कृत *n.* अशुभकर्म *or* कार्य *n.*

Reward of good works. पुण्यफल *n.*

Rich in good works. कृत पुण्यपुंज.

Way of salvation by works. कर्ममार्ग *m.*—one who seeks salvation by it, कर्ममार्गी.

8 works; *fortifications.* तटबंदी *f.*

Work-fellow, *n.* कामभाऊ, कर्मबंधु.

Work-folk, Work-people, *n.* v. Laborer. कामकरी *m. pl.* कामकरीमाणसें *n. pl.*

Work-man, *n. artificer,* &c. कारिगर *or* कारिगार *or* कारागीर, कामकरी.

Awkward, unskilful w. नाकसबी, गवतकाप्या.

Rough, coarse w. धसक्या, धसकभय्या, धसकळ्या, धसकनंदन, दगडधाशा.

Bad workmen find fault with their tools. नाचता येईना म्हणून आंगण वांकडें, रांधतां येईना ओली लांकडें.

Work-man-like, Work-manly, *a.*—performance, &c. कसबाचा, कसबदारीचा, कसब्याच्या हातचा, वस्तादीचा, कारागिरीचा, वस्तादगिरीचा.

Work-manship, *n. skill of the worker.* घडण *f.* घडवण *f.* घडणावळ *f.* घडणी *f.* घडकाम *n.* कारिगिरी *f.* घटना *f.* कसबू *n.* कसबदारी *f.*

2 *form, fashion, &c. of an article wrought.* घडण *f.* घडणी *f.* घडतण *f.* घडणावळ *f.* घटना *f.*

3 *thing worked.* घडण *f.* करणी *f.* कृति *f.* घटना *f.*

Work-shop, Work-yard, &c. *n.* शाला *pop.* साळ *f.* कारखाना *m.* दुकान *n.* शिल्पशाला *f.*

Worked, *p. v.* V. A. 1. केलेला, बनावलेला, घडलेला, &c.

3 वापरलेला, वहिवाटलेला, चालवलेला, &c.

4 कामास लावलेला, खपवलेला, राबवलेला, वापरलेला.
8 चेष्टलेला, खाजवलेला, &c.
9 कमावलेला, दबळलेला, &c.

WORKER, *n* WORKING, *p. a.* v. V. A 1 करणारा, घडणारा, &c.
2 करणारा, करवणारा, घडवणारा, &c
3 चालवणारा, वापरणारा, खेळवणारा, &c.
4 कामासलावणारा, खपवणारा, राबवणारा, &c.
v. V. N. 1. खपणारा, रावणारा, &c. खपया (in comp. as शेत खपया, &c.).
2 चालणारा, खेळणारा, &c. चालता, चालू.
3 घुमणारा, लसलसणारा, फसफसणारा, &c.

WORKING, *n.* v. V A. 1.—*act.* करणें*n.* घडणें*n* &c
2 करणें*n.* करवणें*n.* घडवणें*n.* &c
3 वापरणें*n.* चालवणें*n.* खेळवणें*n.* &c.
4 कामास लावणें*n.* वापरणें*n.* खपवणें*n.* &c
7 वर्त्तवणें*n.* &c. वरावर्द *f.*
8 चेष्टवणें*n.* खाजवणें*n.* &c. खाजतारखाजव *f.*
9 कमावणें*n.* &c. कमाई *f.* मशागत *f.* मशागतन *f.*
v. V. N. 1. खपणें*n.* रावणें*n.* &c. खपण*m.* मशागत *f.* काम*n.*
2 चालणें*n.* खेळणें*n.* &c. हालचाल *f.* चलनवलन*n.* खेळ*m* व्यापार*m.*
3 घुमणें*n.* लसलसणें*n.* &c.
4 चालणें*n.* &c. व्यापार*m.*
I (in the stomach) *working and heaving.* उमास*m.* उमासा*m.* उमाळा*m.* उमाळी *f.* उमाडा*m.*

WORKING-CLOTHES, *n. opp. to* holiday clothes, &c. खर्ची पांघरूण*n.pl.* खर्ची वस्त्र*n pl.* घडवनी *or* घडोनी *f.*

WORKING-MAN, *n.* मशागती, कामकरी.

WORLD, *n.* v. UNIVERSE. जगत् *pop.* जग*n.* ब्रह्मांड*n.* ब्रह्मगोल*m.* दिक्चक्र*n.*
Creator of the w. जगत्स्रष्टा.
Destruction of the w. जगत्क्षय*m.* जगदंत*m.* जगद्विनाश*m.*
Meterial w.—viewed as illusory and unreal. मायाचक्र*n.*
Soul of the w. *universal spirit.* ब्रह्म*n.* जगदात्मा*m.* लोकात्मा*m.* विश्वात्मा*m.*
To the w.'s end. आकल्प.
2 *a* w. *a particular portion of the universe.* भुवन*n.* लोक*m.*
Of or belonging to the other w. पारलौकिक, पारत्रिक, आमुष्मिक.
Of or belonging to this w. ऐहलौकिक, ऐहिक.
The other w. परलोक.
This w. हा लोक*m.* इहलोक*m.*
The three worlds. स्वर्गमृत्युपाताल*n.* त्रिभुवन*n.* त्रैलोक्य*n.* जगत्त्रय*n.* लोकत्रय*n.* भुवनत्रय*n.* तिनीताळ*m.*
3 *terrestrial globe,* v. EARTH. जग*n.* भूलोक*m.* पृथ्वी *f.* जहान दुनया *or* दुनिया*m.*
That has seen the w. वारा वंदरचें पाणी प्यालेला.
To heve the wide w. hofore one. वारावाटा *f.pl.* मोकळ्या असणें *in. cou.* दाहदिशा *f.pl.* मोकळ्या असणें *in. con.*
4 *mandane existence, mortal state.* इहलोक*m.* इहलोकवास*m.* भूलोकची–&c. वस्ती *f.* संसार*m.* संसृति *f.* भव*m.* भूलोकवास*m.* जन्मनिवास*m.* संसरण*n.*
5 *secular or public life,* v. LIFE. संसार*m.* प्रपंच*m.* संसारमार्ग*m.* प्रवृत्तिमार्ग*m.* प्रपंचमार्ग*m.* प्रवृत्ति *f.* सत्यानृत*n.* लोकयात्रा *f.* संसारयात्रा *f.*
In the w. and in retirement. जनीवनी, लोकांतएकांत.
To go or come down in the w. खालावणें
To make a noise in the w.—ironically. निभाई *f.* लावणें–पाडणें, निभारती *f pl.* लावणें-पाडणें.
6—as considered as a scene or system of business and pleasures. भव*m.* भवबंध*m* भवचक्र*n.* भवसागर*m.* भवजाल*n.* मोहजाल*n.* मोहपाश*m.* मोहबंधन मायाजाल*n.* मायाचक्र*n* मायोत्थसंसार*m.* विषयजाल*n.* विषयपाश*n.* आशापाश*m.* संसारचक्र*n.* संसारावर्त्त*m.* दुःखसागर*m.*
Dead to the w. Weaned & c. from the w. Renouncer of the w. जीवन्मुक्त, निरक्त, अवधूत, निर्गम, सन्यासी, सन्यस्त.
Deadness to the w. Indifference to the w. विषयवैराग्य*n* वैराग्य*n.* विषयविरक्ति *f.* विरक्ति *f.* निर्वेद*m.*—as produced for a short time by the sight or thought of death, &c. श्मशानवैराग्य*n.*
Death-bed renunciation of the w. आतुरसंन्यास*m. v.* घे.
Sick of the w. भवरोगी, भग्नार्त्त, भवत्रस्त.
Snares of the w. *fascination or fetters of illusory objects.* मोहजाल*n.* मोहपाश*m.* मायाजाल*n.*
To carry on the w. *provide for the daily wants.* कालनिर्वाह*m.* -प्रपंचनिर्वाह*m.*–कालक्षेप*m.*–कालहरण*n.*–&c. करणें.
To keep one's self unspotted from the w. अलिप्त राहणें, उंचटांच *f.* करून घेणें.
To renounce or abandon the w. सन्यास*m.*–जोग*m.* घेणें, पागोटें*n.* टाकणें, सर्वसंगपरित्याग*m.*–&c. करणें, वैराग्यमाला *f.* घेणें, वैराग्यमाळेस पडणें
7 *mankind, all human beings.* जग*n.* लोक*m. pl.* जनलोक*m. pl.* आलम *f.* आलमदुनया *f.* दुनया *or* दुनिया *f.* जगती *f* जन*m.* अठरावंश*m.* अठरा पगड जात *f.*
Adorable by the w. जगद्वंद्य.
In the mouth of the whole w. विश्वतोमुखीं.
Life of the w. जगज्जीवन*n.*
Light of the w. जगद्दीप*m.*
Salvation of the w. जगदुद्धार*m.*
Saviour of the w. जगदुद्धार*m.*
We should do as the w. around does. पांच करतील तें आपण करावें.
8 *manners of men, practice of life.* लोकरीति *f.* जगरीति *f.* जनशिरिस्ता*m.* जनसंप्रदाय*m.* लोकसंप्रदाय*m.* लोकमार्ग*m.* लोकव्यवहार*m.* जनमार्ग*m.* जनपद्धति *f.* लोकपद्धति *f.* जनप्रघात*m.* लोकप्रघात*m.* लोकप्रचार*n.* जनप्रचार*m.*
Conformed to the w. प्रवाहपतित.
W. turned upside down. उफराटी *or* उलटी दुनिया *f.*
To turn the w. upside down—fig. and ironically. दिग्विजय*m.* करणें.
The w. is turned upside down. वेड पिकलें, वेडाचा पाऊस पडला.
9 *a great multitude or quantity.* डोंगर*m.* पर्वत*m.* गाडा*m.* सागर*m.* समुद्र*m.*

WORLDLINESS, *n.* v. A. 2. संसाराकडची दृष्टि *f.* प्रपंचाकडची दृष्टि *f.* प्रपंचीदृष्टि *f.*–बुद्धि *f.* प्रपंचासक्ति *f.* प्रपंचरति *f.* प्रपंचनिष्ठा *f.* प्रपंचदृष्टि *f.* प्रपंचबुद्धि *f.* इहलोकदृष्टि *f.* इहलोकनिष्ठा *f.*

WORLDING, *n.* v. WORLDLY, SENSUAL. विषयी, प्रपंचासक्त–प्रपंचरत -प्रपंचदृष्टि–&c. मनुष्य.

WORLDLY, *a. of or belonging to this world; temporal,* &c. v. SECULAR. संसार in comp. प्रपंच in comp. संसाराचा, प्रपंचाचा, इहलोकचा, संसारमार्गाचा, &c. संसारी, संसारीक, प्रपंचाविषयींचा, लौकिक, लोकव्यवहाराचा, प्रपंची, प्रापंचिक, प्रवृत्त, ऐहिक, ग्राम्य.

W. affairs, w. business. संसारm. प्रपंचm. सत्यानृतn.
W. bonds, w. fetters, v. World. आशापाशm. भवपाशm.
2 *devoted to this world, earthly, carnal, &c.* v. Sensual. प्रपंची, प्रपंचदृष्टि, प्रपंचबुद्धि, प्रपंचासक्त, प्रपंचरत, विषयी, विषयाधीन, बहिर्मुख, ऐहिकदृष्टि, ऐहिकसुखपरायण, ऐहिकसुखलंपट, इहलोकनिष्ठ, इहलोकासक्त, इहलोकदृष्टि, संसारैकलक्ष, संसारैकनिष्ठ.

Worldly-minded. See Worldly.

Worldly-wise, *a.* संसाराविषयीं-&c. शाहणा, संसारीक, संसारदक्ष, संसारज्ञानी, व्यवहारज्ञानी.

Worldly-wisdom, *n.* संसारज्ञानn. व्यवहारज्ञानn. संसारिकज्ञानn.

Worm, *n.*—the animal. किडाm. किडूकn. कृमिm. क्रिमि *vulg.* किर्म *or* किरीमm. कीटm. कीटकm.
Affected with worms. कृमी.
Common earth w. काडूm. गांडवळ *or* गांडूळm. वाणीm.
Intestinal round w. *Teres.* जंतm.
Thread-like w. found in rivers, &c. तंतु *pop.* तंतूm.
Working of worms (in the bowels). जंताचे वेटm.*pl.* v. फिर.
W. with two heads or mouths. दुतोंडेn. मांडूळm.
Worms; *maggots, moths, &c.*—gener. कीडf.
Worms, or flatulence occasioned by worms. कृमिरोगm. कृमिm. कृमिवातळें *or* किर्मवातळेंn. जंतविकारm.
To have w. at the root,—riches, fame, &c. कीडf. लागणें (संपदेस &c.), वाळवीf. लागणें (दौलतीस &c.), भिरड *or* भेरडm. लागणें *in. con.*

Worm-eaten, *a.* किडका, किडवळ, किडखाद, किडेला, लागरा *dim.* लागट, किडेचा, किडलागलेला.
To be w. किडवळणें, वरडणें.

Worm-wood, *n.* कडुदवणाm.

Wormy, *a.* v. N. किड्याचा, &c. कृमिमय, कीटमय, कृमिप्रचुर, कीटप्रचुर.

Worn, *p.* v. V. A. 1. झिजवलेला, &c. जर्जर, जरठ, जर्जरित, जीर्ण, सुजीर्ण.
W. and wasted. जर्जर.
To be w. fig. काचणें, काचावणें.
2 आंगावर घेतलेला, परिधान केलेला, &c. नेसींव.
3 वहिवाटलेला, घोळलेला.
7 उपभोगाने जुना केलेला, भोगजीर्ण, भोगजर्जर, भोगातीत.

Worried, *p.* v. V. 1. तोडतोडून खाल्लेला-घेतलेला, &c.
2 छळलेला, गांजलेला, &c. उपद्रुत.

Worrier *n.* Worrying, *p. a.* v. V. 1. तोडतोडून खाणारा, लंबकेघेणारा, &c.
2 घायकुत्या.

To Worry, *v. a. tear and mangle.* तोडतोडून-फाडफाडून- &c. खाणें-घेणें, तोडातोड *f.*-फाडाफाड *f.*-&c. करणें-मांडणें *g. of o.* लंबकेm. *pl.*-लचकेm. *pl.*-&c. घेणें-तोडणें-काढणें *g. of o.* कुतरओढ *f.*-कुतरतोड *f.*-लांडगेतोड *f.* करणें *g. of o.*
2 *harass, torment,* v. To Tease. छळणें, गांजणें, जाचणें, कुतरओढ *f.*-लांडगतोड *f.* करणें *g. of o.* कांद्या *f. pl.* घासणें *with* सों *of o.*
To w. to death. जिवाला अरढोंदरढों *or* अगडोंदगडों घालणें.

Worse, *adv.* v. A. 1. अधिक वाईट चालीने-रीतीने-&c. अधिक-विशेष-ज्यास्त-&c. वाईट.

Worse, *a. more bad or evil.* अधिक-विशेष-&c. वाईट, दुष्टतर.
2 *more sick.* अधिक-&c. रोगी-&c.

Worship, *n. religious homage, adoration.* पूजाf. पूजनn. भजनn. भक्तिf. अर्चनn. अर्चनाf. अर्चाf. देवपूजाf. देवतार्चनn. देवभक्तिf. आराधनाf. आराधनn. उपासनाf. वंदन. नमस्याf. नमस्कारm. नमनn पुरस्कारm.—compreh. *or* gener. अर्चनपूजनn.
Full, complete w. सांगपूजाf.
Mental w. मानसपूजाf.
Object of w. उपास्य.
Stated w.—compreh. स्नानसंध्याf.
Vessels and other necessaries of w. देवपूजाf. उपकरणींn. *pl.* पूजोपचारm. *pl.* देवतार्चनn.
W. among Muhammadans. नमाजf.
W. at the three periods. संध्याf.
W. by chanting praises, reciting names, &c. of. कीर्त्तनभक्तिf.
W. from fear. भयभक्ति *pop.* भयें भक्तिf.
W. from love, faith, &c. भावभक्ति *pop.* भावेंभक्तिf.
2—the title of honor. हजरत, खुदावंद *or* त, खुदावंत नियामंत, मेहरबान साहेब.
Your w. आपण, आपलेपायm. *pl.* स्वाम.
Your worship's. आपला.

To Worship, *v. a. adore.* पुजणें, भजणें, अर्चणें, उपासणें, आराधणें, वंदणें, सेवणें, पूजनn.-पूजाf.-भजनn.-भक्तिf.-आराधनाf.-अर्चनाf.-अर्चनm.-उपासनाf.-&c. करणें *g. of o.*
2 *venerate, &c.* v. To Reverence, To Honor. आदरणें, गौरवणें, मानn.-सन्मानm.-&c. करणें *g. of o.*

Worshipful, *a. worthy of worship,* v. Adorable. पूजनीय, पूज्य, आराधनीय, आराध्य, अर्घ्य, नमस्य.

Worshipped, *p.* v. V. पुजलेला, भजलेला, &c. पूजित, आराधित, उपासित, वंदित, भक्त, अंचित, अर्चित, नमसित, नमस्यित.
2 आदरलेला, &c. सम्मानित, सन्मानित.

Worshipper, *n.* Worshipping, *p. a.* v. V. 1. पुजणारा, भजणारा, &c. पूजा-भजन-&c. करणारा, पूजक, पूजन-&c. कर्त्ता-कारी-&c. उपासक, भजक, आराधक, अर्चक, भक्त *pop.* भगत, भजनिक.
2 आदरणारा, सत्कार-सन्मान-&c. करणारा-कर्त्ता.

Worst, *a. most evil or bad.* सर्वापेक्षां-सर्वांहून वाईट-दुष्ट-&c. कनिष्ठ.

Worst, *n. most severe or aggravated state,* v. Extremity, Height. वाइटपण्याचा-दुःखाचा-&c. कळसm.-पराकाष्ठाf.-&c. निर्वाणn. निदानचीबाजूf.
At the w. निदानी.
To get the w. of. हरणें.

To Worst, *v. a.* v. To Defeat. जिंकणें, पराजित-&c. करणें.
To be worsted. हरणें, हारजाणें, तोंडांत खाणें.

Worsted, *n.*—the yarn. लोंकरीचें-ऊर्णेचें सूतn.

Worsted, *a.* v. N. लोंकरीच्या सुताचा, लोंकरी.

Worth, *n. value.* किम्मत f. मोलn. योग्यताf.
2 *excellence, desert, worthiness of regard* v. Goodness, Virtue. योग्यताf. चांगुलपणाm. लायकीf. गुणm. मानn. मान्यताf. मानमान्यताf.

Worth, *a. equal in value or price to.* किमतीचा, मोलाचा, योग्यतेचा.
2 *deserving of.* योग्य *pop.* जोगा & जोगता.
3 v. Having, Owning. धनी, स्वामी, ऐपतीचा, ऐपतवाला.
To be w. ऐपतf. असणें *in. con.*

Worthily. See Properly, Rightly.

Worthiness, *n.* v. A. 1. भलेपणाm. चांगुलपणाm.f. भलाईf. योग्यताf. भलीभलाईf. भलायकीf.

2 योग्यता *f.* लायकी *f.*

WORTHLESS, *a.*—of persons or things, v. BAD, USELESS. निरुपयोगी, निरुपयोगाचा, नालायक, अयोग्य, एर, खेर, गदळ, गयाळ, गैरी, फुकटा *or* ट्या, नाकारा, निपटारा, हेटा, खकान, गुणावेगळा–निराळा, गुणहीन–रहित–&c. निर्गुण *pop.* निर्गुणी, दीडदमडीचा, दमडीच्याकिमतीचा, दमडीच्यामोलाचा, कवडीचा, कवडीमाल, टाकाऊ, टाकावणा, यारदा, यारदी, मुरदाड *or* मुडदार, योग्यताहीन–रहित–&c. तृणवत्, तृणप्राय,—compreh. *or* gener. एरझेर, खैरीशैरी, खटनट, खुदरापादरा.

WORTHLESSNESS, *n.* v. A. नालायकी *f.* गदळपणा *m.* गयाळपणा *m.* निपटारेपणा *m.* नाकारेपणा *m.* &c. असौष्टव *n.*

WORTHY, *a. having worth, virtue, excellence, &c.* v. GOOD, VIRTUOUS. चांगला, नेकीचा, भला, योग्य, योग्यतेचा, उत्तम, गुणी, गुणवान् *pop.* गुणवंत, गुणसंपन्न, मानवर.

2 *deserving.* योग्य, जोगता *or* जोगा (used in construction with a verb, as मारागाजोगता, पाहायाजोगता, खायाजोगा, द्यायाजोगा, &c.) लायक, अर्ह in. comp. उचित in. comp.

WORTHY, *n. a worthy person.* सज्जन *m.* गुणपात्र *n.* गुणभाजन *n.* मानभाजन *n.* पूजाभाजन *n.* मानपात्र *n.* पूजापात्र *n.* प्रस्थान *n.* प्रस्थ *n.*

WOUND, *p.* v. V. A. 1. वेढलेला, वेष्टलेला,, गुंडाळलेला, &c. वेष्टित.

5 अटोपलेला, गुंडाळलेला, &c. उपसंहृत, उद्यापित.

WOUND, *n. hurt from a weapon, &c.* घाव *or* घाय *m.* जखम *f.* शस्त्र *pop.* खत *n.* वार *m.* चोट *f.* घावटा *m.* व्रण *n.* अस्त्राघात *m.* शस्त्राघात *m.* —made by a pointed and piercing instrument, खोंक *f.* खोंच *f.*

Plaster of a w. जखमपट्टी *f.*

To throw salt upon a w. v. SORE. घायावर घाय *m.* घालणें.

To WOUND, *v. a.* v. N. घाव *m.*–जखम *f.*–वार *m.*–&c. करणें–द्यावणें–पाडणें, घाव *m.*–वार *m.* मारणें, जखमी–घायाळ–&c. करणें.

To cut at, &c. to w. घाव *m.*–वार *m.* टाकणें.

WOUNDED, *p.* v. V. घाव केलेला, &c. जखमी, घायाळ *or* घायळ, क्षत, अस्त्राहत.

Mortally w. भिन्नमर्मा.

WOUNDER, *n.* WOUNDING, *p. a.* v. V. घाव करणारा, जखम करणारा.

WOVEN, *p.* v. V. विणलेला, वळलेला, &c. विणीव, तंत्री, वळीव.

WRANGLE, *n. brawl, clamorous contention,* v. SQUABBLE. कटकट *f.* कलागत *f.* खणकादणका *m.* खणाजंगी *f.* भडकाभडकी *f.* तडकाफडकी *f.* खडका *m.* खडकाभडका *m.* See also the nouns under the verb.

To WRANGLE, *v. n. squabble.* किलकिलणें, किलबिलणें, खटपटणें, अतिवाद *m.*–वाग्युद्ध *n.*–हंबेर्तुंबे *f*–हमरीतुमरी *f.*–कटकट *f.*–खटपट *f.* खळखळ *f.*–खळकेवळके *m. pl.*–खडबड *f.*–हटतट *m.*–कच *f.*–कचकच *f.*–कचाकच *f.*–कलागत *f.*–किलकिल *f.*–कलकल *m.*–करकर *f.*–किलबिल *f.*–घसमस *f.*–वाक्पारुष्य *n.*–हर्षामर्ष *or* षा *m.*–विप्रलाप *m.*–&c. करणें & चालणें–होणें. *with g. of s. recip.* धसफस *f.*–धसाफसी *f.*–धुसफुस *f.*–धुसमुस *f.*–फुसकस *f*–खडका *m.*–खडकाभडका *m.*–भडकाभडकी *f.*–तडकाफडकी *f.* उडणें–द्यावणें–चालणें–होणें *g. of s. recip.* तोंडासतोंड *n.*–देणें, तोंड *n.* करणें,—vehemently, vociferously, कचाच *m.*–किलकिलाट *m.*–किलबिलाट *m.*–कलकलाट *m.*–&c. करणें–मांडणें.

WRANGLER, *n.* WRANGLING, *p. a.* v. V. कटकट–कचकच–खटपट–&c. करणारा, कटकट्या, कलागत्या.

To WRAP, *v. a. roll or fold together.* गुंडाळणें, लपेटणें, गुंडाळून–लपेटून ठेवणें, घडी *f.* करणें–करून ठेवणें.

2 *cover with something rolled around.* वेष्टणें, गुंडाळणें, आवरणें, लपेटणें, लपेटून–&c. ठेवणें, वेष्टन *n.*–&c. करणें.

3 around; *wind around & over.* गुंडाळणें, वेष्टणें, वेढणें, लपेटणें, अळपणें, बांधणें, गुंडाळून–वेष्टून–&c. बांधणें, वेष्टन *n.*–&c. करणें.

To w. around (the waist). वेढून घेणें.

WRAPPED, *p.* v. V. 1. गुंडाळलेला, लपेटलेला, &c.

2 वेष्टलेला, गुंडाळलेला, &c. वेष्टित.

3 गुंडाळलेला, वेष्टलेला, लपेटलेला, &c. वेष्टित.

WRAPPER, *n.* WRAPPING, *p. a.* V. 1. गुंडाळणारा, लपेटणारा, &c.

2 वेष्टणारा, गुंडाळणारा, &c. वेष्टक.

3 गुंडाळणारा, लपेटणारा, गुंडाळून बांधणारा, &c.

1 *cloth, &c. that wraps.* वेष्टन *n.* वारदान *n.* वासन *n.* आळा *n.* रुमाल *m.* वासन *n.* वासनीवस्त्र *n.*–कापड *n.*

WRATH, *n.* v. ANGER. राग *m.* कोप *m.* क्रोध *m.* रोष *m.*

WRATHFUL. See ANGRY.

To WREAK, *v. a.* (vengeance). द्वेष *m.*–वैर *n.*–सूड *m.*–&c उगवणें.

WREATH, *n. thing curled or twisted.* वेट *or* वेंटा *m.* नागमोडी *f.*

2 (of flowers, &c.) v. GARLAND. माला *pop.* माळ *f.* हार *m.* गजरा *m.* सर *m.* घोंस *m.*

To WREATH, *v. a. convolve, &c.* वळणें.

2 *encircle with a garland.* माळ *f.*–&c. बांधणें–लपेटणें–गुंडाळणें, मालावेष्टित–&c. करणें.

WRECK, *n.* (*of* a ship) *naufrage.* नावफूट *f.* तारूंफूट *f.* तारूंमोड *f.* नौकाभंग *m.*

2 *thing wrecked.* फुटलेलें तारूं *n.*–गलबत *n.*–&c. नष्ट नौका *f.*

To WRECK, *v. a.* (a vessel). फोडणें, भंग *m.*–नाश *m.*–&c. करणें.

WRECKED, *p.* v. V.—a vessel. फोडलेला, शिकस्त,—a person, भिन्ननौक.

To WRENCH, *v. a. wrest, twist violently.* मुरगळणें *or* मुरगाळणें, पिरंगळणें *or* पिरंगाळणें, पिळंगुटणें, पिळवटणें, पिवळणें, पिळणें, पेंचणें.

2 v. To SPRAIN. लचकवणें, लचक *f.*–&c. भरवणें.

3 from. मुरगाळून–पिळवटून–पिळून–&c. घेणें–खेंचणें.

4 off; out; open. उचटणें, उचकटणें.

To w. and tear violently. उचकटाउचकट *f.* करणें *g. of o.*

WRENCH, *n. violent twist or pull.* मुरगाळा *m.* पिरंगाळा *m.* मुरडा *m.* पिळण *f.* पेंच *m.*

To WREST, *v. a. twist or pull from by force.* मुरगाळून–पिळवटून–पिळून–&c. घेणें–खेंचणें, बळात्काराने–&c. घेणें.

2 *twist from the natural meaning.* ओढणें, ओढून ताणून आणणें–घेणें, खेंचणें, खेंचून घेणें, वळवणें.

WREST. See TWIST.

WRESTED, *p.* v. V. 1. मुरगाळून घेतलेला, पिळवटून घेतलेला, &c.

2 ओढलेला, ओढून घेतलेला, &c.

WRESTER, *n.* WRESTING, *p. a.* v. V. 1. मुरगाळून घेणारा, &c.

2 ओढणारा, &c.

To WRESTLE, *v. n.* कुस्ती *f.*–मल्लयुद्ध *n.*–बाहुयुद्ध *n.*–&c. करणें, झोंबी *f.*–हातझोंबी *f.* घेणें–करणें.

2 See To CONTEND.

WRESTLER, *n.* WRESTLING, *p. a.* v. V. 1. कुस्ती करणारा, जेडी, कुस्तीबाज, कुस्तीवाला, मल्ल, पहिलवान.

Turnings and windings of a w. Tricks and feints of a w. डावपेच *m. pl.* पाचपेच *m. pl.*

WRESTLING, *n.* v. V. कुस्ती *f.* झोंबी *f.* हातझोंबी *f.* मल्लयुद्ध *n.* मल्लक्रीडा *f* बाहुयुद्ध *n.*

WRETCH, *n. miserable person.* In the sense of *A penniless, friendless, and miserable,* or *a luckless, and luck-blasting fel-*

low, and with the power of *the sport of fortune, fortune's foot-ball, ill starred wight, forlorn creature, &c.* there are the following terms and phrases. दैवाचा भोपळा*m.* भाग्याचा भोपळा*m.* भिकार भोपळा*m.* आकाबाईचा बंधु*m.*-भाऊ*m.*-वडील भाऊ*m.* आकाबाईचें कूळ*n.* फुटक्या दैवाचा, फुटक्या कपाळाचा, कपाळ फुटका, अष्टकपाळ्या, हाड कपाळ्या, भद्रा कपाळाचा, भद्रा, खळनाथाचें कूळ*n.* शंख्या, बळभद्रा *or* भद्रा, हतभाग्य, हतदैव, हतश्री, जळतोंड्या, काळतोंड्या, काळमुख्या, बोंबलभिक्या, पांढरेपायाचा, खुरटपायाचा, अपयशी, फत्तेलशकर, कमबखत, हलाक *or* ख, जगत्शेट, घरनादार आणि देवळीं बिदार, खैशा, जन्मकरंटा, कपाळकरंटा, करंटा, खापरतोंड्या, दलभंजन, रंक, खरंखरमुंडा, भणंग, पालथा जन्मला, उनाणा पडलेला, धालेभन्याचालेंक, बिचारा, लाचार, दग्धहस्त, दग्धहस्ती, निखोरडा, शुद्ध स्फटिक, शुद्धबुद्ध.

2 *worthless, sordid, &c. creature,* v. Blackguard, Scrub, Wicked. हुच्चभाई, हुच्चामाणूस, लिदवळ, पाजी, लुच्चा, हरामी, चंडाळ, चंडालमूर्त्ति, कर्मचांडाल, दुरात्मा, अधर्मात्मा, दुकारबिल्हा (from दुष्ट), नराधम.

Wretched, *a. miserable, unhappy.* दुःखी, कष्टी, क्लेशी, दुःखांत पडलेला, अतिदुःखी, फार असुखी, अकुशल, दुःखसंपन्न, दुःखापन्न, दुर्दशापन्न, आपद्ग्रस्त, विपद्ग्रस्त, आपत्प्राप्त, विपत्प्राप्त, आपत्तिग्रस्त, दुरवस्थ, दुःखयुक्त, दुःखान्वित, दुःखाक्रांत, दुःखग्रस्त, दुःखव्याप्त, दुःखाप्लुत, आपन्न, विपन्न.

A w. creature or being. दुःखाचा प्राणी*m.*

2 *pitiable, pitiful, paltry,*—of persons, v. Poor. दरिद्री, बापडा, बापुडवाणा, बिचारा, भिकारी, दैन, हुच्चा, पाजी, अधम, कृपण.

3 *sorry, poor, paltry,*—of things, v. Worthless, Bad. दरिद्री, भिकारी, भिकार, फाटका, फुसका, गैरी, नादान, लुकसान *or* लुसकान, मुरदाड *or* मुडदार, यारदा, यारदी.

4 v. Calamitous, Afflictive. दुःखाचा, विपत्तीचा, अकल्याणाचा, हालअपेष्टेचा.

Wretchedness, *n.* v. A. 1. दुःख*n.* दुःखीपणा*m* कष्ट*m.pl.* क्लेश*m.pl.* श्रम*m.* अकल्याण*n.* असुख*n.* हलाकी *or* खी*f.* हल्ल *or* हाल*m.pl.* हालहवाल*m.pl.* बुरेहाल*m.pl.* हालअपेष्टा*f* दुर्दशा*f.* दुरवस्था*f.* दुःखावस्था*f.* लाचारी*f.* जेरदस्ती*f.* देसधूळ*f.* कंगाली*f.* दैन*n.* दैना*f.* आपत्ति*f.* विपत्ति*f.* आपदा*f.* हबेलंडी*f.* हलबंड्या *f.pl.* उठवण*f.* विपत्त्य*m.pl.*

To be in utter w. डोई तरून पाणी*n.* जाणें *g. of s.* दयांदयां *adv.* -भयांभयां *adv.* होणें.

To lie in utter w. तळावर बसणें *or* राहणें, हाका *f.pl.* मारणें, रक्षरक्ष *interj.* होणें, उताणा पडणें, उठवण *f.* घेणें, उठवणीस येणें.

To wander about in utter w. दयांदयां *adv.*-भयांभयां *adv.* करीत फिरणें *or* जाणें.

2 दरिद्रीपणा*m.* बापडेपणा*m.* भिकारीपणा*m.* &c.

3 दरिद्रीपणा*m.* भिकारपणा*m.* फुसकेपणा*m.* नादानपणा*m.* &c.

To Wriggle, *v. n. move the body to and fro with short motions.* वळवळणें, वळवळ *f.* करणें, अळापिळा *or* वळापिळा*m.*-अळेपिळे*m. pl.*-अळ्यापिळ्या *f.pl.*-&c. घेणें-देणें.

Wriggler, *n.* Wriggling, *p. a.* v. V. वळवळणारा, वळवळकरणारा, अळेपिळेघेणारा-देणारा, &c.

Wriggling, *n.* v. V. वळवळणें*n.* अळेपिळेघेणें*n.* &c. वळवळ *f.*

To Wring, *v. a. twist or turn violently.* मुरगळणें *or* मुरगाळणें, पिरंगळणें *or* पिरंगाळणें, पिळंगुटणें, पिळवटणें, पिवळणें, पिळणें, पीळ*m.*-पिळा*m.* &c. घालणें-देणें.

2 from; *extort, squeeze from,* पिळणें, पिळून घेणें.

3 off; *force off by contortion.* मुरगाळून-पिळवटून-&c. तोडणें.

4 out; *force out by contortion.* पिळणें, पिळून-पिळवटून-&c. काढणें.

Wringer, *n.* Wringing, *p. a.* v. V. 1. मुरगळणारा *or* मुरगाळणारा, पिरंगळणारा, पिळवटणारा, &c.

2 पिळणारा, पिळूनघेणारा.

3 मुरगाळून-&c. तोडणारा.

4 पिळणारा, पिळून-&c. काढणारा.

Wringing wet, *dripping wet.* थबथबीत

To Wrinkle, *v. n. shrink into furrows and ridges.* सुरकुतणें, सुरकुत्या *f. pl.*-वळ्या *f. pl* -चिरम्या *f. pl.*-&c. पडणें *in. con.*

To Wrinkle, *v. a. contract into furrows and ridges.* सुरकुतवणें, सुरकुत्या *f.pl.*-&c. पाडणें.

Wrinkle, *n. corrugation, &c.* सुरकुती *f.* चिरमी *f.* अढी *f.* अठी *f.* गांठ *f.* वळी *f.* चर्मतरंग*m.*

Wrinkled, *p.* v. V. N. सुरकुतलेला, सुरकुत्या-चिरम्या-&c. पडलेला, वळ्यांचा.

Wrist, *n. joint of the hand and arm.* मणगट*n.* पोहंचो *f.* मणिबंध*m.*

Lock or gripe of the w. चिकाटी *or* चिकोटी *f. v.* धर, सोड.

Writ, *n. legal instrument.* सनद *f.* परवाना*m.*

2 See Scripture.

To Write, *v. a. form by a pen, &c.* लिहिणें, काढणें.

2 *express by means of letters.* लिहिणें, लिखणें, लेखणें, कलमी करणें, लिखन*n.*-लेखन*n.* करणें *g. of o.*

To w. down. लिहणें, लिहून ठेवणें, मांडणें, मांडून ठेवणें, टिपणें, टिपून ठेवणें, पत्रारूढ करणें.

To w. off rapidly. फरकटणें.

To w. out under distinct heads. कलेमवंदी *f.* करणें *g. of o.*

To w. roughly. खरडणें.

Cost or price for writing. लिहिणावळ *f.*

3 v. To Compose. लिहिणें, करणें, रचणें, कवणें.

To Write, *v. n. perform the act of writing.* लिहिणें, लिखणें.—with implication of *toilsomeness and fagging.* खरडी*n.pl.* घासणें, मानमोड *f.*-मांडीमोड *f.* करणें.

To leave intervals in writing. लेदपाडून लिहिणें.

2 *do the work of a clerk.* लिहिणें, लिहिणें*n.* लिहिणें, लेखकी *f.*-लिहण्याचें काम*n.*-&c. करणें.

3 *write and send a letter.* कागद*m.*-पत्र*n.*-&c. लिहिणें-लिहून पाठवणें-पाठवणें.

Writer, *n.* v. V. N. 1. लिहिणारा, &c. लेखक, लिपिकर, लिपिकार. Terms signifying *A good writer,* and agreeing with *Penman, Calographer, &c.* are कलमसुत्रा, कलमबहादर, लेखणीचाबहादर, लिहिणारा फरडा-बाका-&c. लेखणीला धड, लेखणीस चंग बांधणारा, चित्रगुप्त, अक्षरचण, अक्षरचुंचु. Terms signifying *A bad writer,* and agreeing with *Penster, Scrawler, Scratcher, Quill-butcher,* are कलमकसई, खरडघाशा, खरड्या, गवत काप्या *or* गवत्या.

Posture of a w. मांडी *f. v.* साध.

To set up for a fine w. लेखणीस चंग*m.* बांधणें.

I *clerk, &c.* लिहिणारा, कारकून, लेखक, अक्षरजीवक.

Business of a w. लेखकी *f.*

II *author, &c.* कवि, ग्रंथकार, ग्रंथकर्ता.

Writership, *n.* v. N. 1. कारकुनी *f.* कारकुनीपेशा*m.* लेखकी *f.*

To Writhe, *v. n. twist and turn about the body.* वळणें, वळवळणें, कळवळणें, वळवळ *f.* करणें, आंगपिळा*m.*-वळापिळा*m.*-अळेपिळे*m.pl.*-अळोकेपिळोके*m.pl.*-&c. घेणें-देणें *or, in. con.* येणें.

Writher, *n.* Writhing, *p. a.* v. V. वळवळणारा, वळवळकरणारा, अळेपिळे-&c. घेणारा-देणारा.

WRITHING, *n.* v. V. वळवळणेंn. &c. वळवळ *f.* आगपिळाm. आंगवळाm. वळापिळाm. अळेपिळेm.*pl.* अळ्यापिळ्या *f.pl.* अळोकेपिळोकेm.*pl.* अळगेंविळगेंn.

WRITING, *n. act of forming letters, &c.* लिहिणेंn. लिहिण्याचें कामn. लिहिण्याची विद्या *f.* लिखणेंn. लिखनn. लेखनn. लिपि *f.* लेखनविद्या *f.*

Fine or skilful w. कलमसफाई *f.* खुशखतn.

Hasty or bad writing. खरडनिशी *f.*

Implements or materials of w. लेखनसामग्री *f.* लिपिसङ्गा *f.*

Regular and uniform w. एकटांकी लिहिणेंn. एकटांकी अक्षरn.

2 *written letters or characters, &c.* लिहिणेंn. लेखm. अक्षरेंn.*pl.* लिपि *f.* अक्षररचना *f.*

3 *written paper or thing.* लेखm. लिखितn. लिहिणेंn. लिखाm. लिहिलेंn. पत्रकn लिखनn.—compreh. *or* gener. लेखपत्रn. लिखापढा *or* लेखपढाm. लिहिणें-पुसणें *or* लिहिलें पुसलेंn. लेखपुस *f.* लिखापुसाm.

Cancelled or waste writings. रद्दी *f.* रद्दी *or* रद्दकागदm *pl.*

4 *paper or document of obligation, legal instrument,* v. DEED, BOND. लेखm. पत्रn. कागदm. कागदपत्रn. खतn. दस्तऐवजm. पत्रकn. सनद *f.*

WRITING-BOARD, *n.* पाटी *f.*

Steatite or earth to rub over a w. खडी *f.* खडूm.*f.* मालू *f.* शेडू *or* शाडू *f.*—a ball of it, मालाm. *or* मालेंn.

WRITING-MASTER, *n.* हातवळण्याचा-हातवळ्याचा गुरु-शिकवणारा-&c. लेखनशिक्षक.

WRITTEN, *p.* v. V. A. लिहिलेला, लिखित, लेखित.

W. on both sides. पाठपोट लिहिलेला.

I *as opposed to* expressed in figures. अक्षरी.

II—*as opposed to* oral. लिहिलेला, लिखित, कलमी, लेखाचा.

WRONG, WRONGLY, *adv.* v. A. 1. 2. अन्यायाने, अनीतीने, अधर्माने, अमार्गाने, &c. गैरवाजबी, गैरशिस्त, अन्यायतः, वाईट, वांकडा *decl.* अन्यथा, नारास्त, अयथान्याय, अयथायोग्य, अयथायुक्त, अयथार्थ.

3.4 चुकून, चूककरून, भ्रमाने, भ्रांतीने, &c. अशुद्ध, अन्यथा, गैरवाजबी, गैरशिस्त, खोटा *decl.*.नादुरूस्त, नारास्त.

6 उलटा, उफराटा, उफरटा, उरफाटा, &c. *all decl.*

WRONG, *n. injustice, injury.* अपराधm. अन्यायn. वाईटn. जुलूमm. अपकारm. अपकृति *f.* अनिष्टn. अरिष्टn. अहितn. नुकसानn. नुकसानी *f.*

2 *not truth or right,* v. ERROR. भ्रमm. भ्रांति *f.* अविद्या *f.* असद्ग्रहm. अयथार्थn. अयाथातथ्यn.

WRONG, *a.*—of persons; *acting improperly,* v. UNJUST. अन्यथाचारी, अन्यायाचारी, अधर्मचारी, अमार्गगामी, असत्पक्षचारी.

2—of actions, purposes, &c.; *unjust, improper, &c.* अन्यायाचा, अनीतीचा, अधर्माचा, अमार्गाचा, गैरचालीचा, गैररितीचा, &c. हराम, गैरवाजबी, अवाजबी, गैरशिस्त, अयोग्य, वाईट, वांकडा, सदाचरणास-न्यायास-&c. वांकडा, वावगा, नारास्त, नादुरूस्त, अनुचित, अकर्त्तव्य, अन्याय्य, प्रत्यवायी, नीतिविरूद्ध, न्यायविरूद्ध, सदोष, अशुद्ध, अयथान्याय, अयथार्थ, अयथामार्ग, असत् in comp. असाधु, अयथायुक्त, अयुक्त, अयथोचित.

3—of persons; *erring.* चुकणारा, चुकलेला, भ्रमपडलेला, भ्रांत, भ्रमी, भ्रमयुक्त, भ्रांतियुक्त, जातभ्रम, प्राप्तभ्रम.

To be w. भ्रमm.-भ्रांति *f.* पडणें-होणें *in. con.* चुकणें, भुलणें.

4—of things, works, &c. *erroneous, incorrect, inaccurate.* चुकलेला, चुकीचा, भ्रांतीचा, भ्रमाचा, &c. अशुद्ध, गैरवास्तवीक, अवास्तविक, गैरवाजबी, गैररास्त, नादुरूस्त, दोषी, सदोष, अयथार्थ, अप्रमात्मक, खोटा.

5 *not physically right,* v. REVERSE, INVERSE. उलटा, उफराटा, उफारटा, उरफाटा, विपरीत.

To WRONG, *v. a. treat with injustice, &c.* v. TO INJURE. अपराधm.-अन्यायm.-वाईटn.-&c. करणें *g. of o.* जुलूमm.-&c. करणें *with* वर *of o.*

WRONG-HEADED, WRONG-HEADEDNESS. See PERVERSE, PERVERSENESS.

WRONGED, *p.* v. V. अपराध केलेला, &c. आधर्षित, अपकृत, प्राप्तापकार, जातापकार.

WRONGER, *n.* WRONGING, *p. a.* WRONG-DOER, *n.* v. V. अपराध करणारा, अपकारकरणारा, वाईटकरणारा, &c. अन्यायकारी, परापकारी.

WRONGFUL, *a. unjust,* v. WRONG. अन्यायाचा, अनीतीचा, अधर्माचा, परापकाराचा.

WRONGFULLY, *adv.* v. A. *and* WRONG. अन्यायाने, अनीतीने, अधर्माने, नाहक, हकनाहक, हकनाक.

WRONGLY. See WRONG.

WRONGNESS, *n.* v. A. 2. अन्यायm. अनीति *f.* वाईटn. वाईटपणाn. वांकडेपणाm. गैरवाजबीपणाm. &c.

WROTH, *a.* v. ANGRY. क्रुद्ध, संतप्त, कोपव्वलित.

WROUGHT, *p. performed, done.* केलेला, कृत.

2 *worked, elaborated.* घडलेला, पडींव, संस्कारित, संस्कृत, कृप्त.

3 *stirred, worked up,* v. EXCITED. चेतवलेला, चेष्टवलेला, उत्तेजित.

WRY, *a. distorted, twisted.* वांकडा, तिरपलेला, पीळ दिलेला, वक्र, विकृत.

WRYNESS, *n.* v. A. वांकडेपणाm. तिरपलेलेपणाm. वक्रता *f.*

X.

X. This letter initially has the same sound as Z; medially and finally it has the power of ks, and is represented by क्स. No Saxon or pure English word begins with it.

XANTIPPE, *n.* v. SCOLD, SHREW. कैकेयी *f.* ताटका *f.* महामाया *f.*

Y.

Y. This letter in its initial use is represented by य; in its medial and final uses by इ *or* ई.

YACHT. See VESSEL.

YAM, *n.*—the plant. कोनफळ *f.* हेंडाळूm. गोराडूm.n.—the root, कोनफळn. कोंनn. पेंढूळm.n. हेंडाळूm. गोराडूm.n. सुकंदm.

Elephants foot y. सुरणm. मुसळेंकोनफळn.

YARD, *n. court, enclosure round a house, &c.* अंगण *or* अंगनn. वाडाm. *dim.* वाडगेंn. वाडकुलेंn. अवारn. अवाडn. परस *or* परसूं *or* परूसn. परडेंn. विसवाटn. खळ *or* ळेंn.

2—the measure. वारm. यार्डm. from the English is getting into use.

3 (of a ship). परवाण *or* परमानn. काठी *f.*

YARN, *n. woollen thread.* लोंकरीचें सूतn. ऊर्णासूत्रn.

2 *single string of a cord.* पेडm.

Long y. *a long-winded story.* चऱ्हाटn. चरपटपंजरी *f.* चरकट *or* चरपटn. दीर्घसूत्रn. कोळ्याचें सूतn.

YAWL, *n.* v. VESSEL. डिंगी *f.* होडकेंn.

To YAWN, *v. n. gape, oscitate.* जांभई *f. or* जांभ्या *f.pl.*—जांभळी *f.*—जांभळ्या *f.pl.* देणें-घेणें *or, with in. con.* येणें, जृंभणें, तोंडn. वासणें, तोंडn. विचकणें.

2 *open widely.* वासणें, विचकणें, आm.-तोंडn. वासणें-पसरणें *or* वासून-पसरून असणें *g. of s.* हसणें *or* हासणें *or* हांसणें.

YAWN, YAWNING, *n. v.* V. 1. जांभई *f.* जांभळी *f.* जृंभा *f.*

YAWNER, *n.* YAWNING, *p. a. v.* V. 1. जांभई देणारा-दिल्हेला, &c. तोंड वासणारा-वासलेला, &c.

YE, *pron.* तुम्ही.

YEA, *adv. v.* YES. होय.

Y. and nay (procedure or speech). अभंडरतीय.

Y. and nay (sort of person or thing). शेणामेणाचा.

To YEAN, *v. n. bring forth young.* विणें.

YEANLING. See LAMB.

YEAR, *n.*—the period of time. वर्ष *n.* साल *n.* संवत्सर *m.* वत्सर *m.* संवत् *or* संवद *m.*

Advanced in years. वयस्क, वयोवृद्ध, वयातीत.

Beginning of the y. अवलसाल *n.*

Close of the y. आखेर साल *n.*

Coming y. पेस्तरसाल *n.* पेसवर वर्ष *n.*

Declining years. उतरतीपराई *f.* उतारवय *n.* उत्तरवय *n.* वार्धक्यावस्था *f.*—That is of declining years. उत्तरवयस्क.

Events or fortunes of the y.—as predetermined astrologically. वर्षफल *n.*

First y. of a cycle, an era, &c. अवलसाल *n.*

For years, *through or till many years.* वर्षो वर्ष, वर्षानवर्ष, सालोसाल.

Fourth y. ago. चौगस्त.

In the year of an era. सन As, in the year 1847 सन १८४९.

Last y. of a cycle, an era, &c. आखेरसाल *n.*

New y's day. वर्षप्रतिपदा *f.* संवत्सर प्रतिपदा *f.* Pole erected on New y's day. गुढी *f.* इंद्रध्वज *m.*

Once or twice a y. *occasionally.* सडीं सामाशीं.

Past or last y. गतवर्ष *n.* गतसाल *n.* सालगुदस्त *n.* गेलेलें साल *n.*-वर्ष *n.* In or during the past y. गुदस्तां, सालगुदस्तां, गेल्यासालीं, गतसालीं, &c.

Person hired or engaged by the y. वर्ष खंड्या *pop.* वरोसखंड्या.

Present or current y. सालमजकूर *n.* चालतेंसाल *n.*-वर्ष *n.* In or during the present or current y. This y. अंवदा *or* औंदा *or* यंदा, यंदाच्यावर्षी-सालीं.

Second y. ago. तिगस्त *n.* अदलेंवर्ष *n.* अदलेंसाल *n.* पलिकडलेंसाल *n.*-वर्ष *n.* In or during the second y. ago. तिगस्तां, अदल्यावर्षी, &c.

Sidereal y. आर्क्ष वर्ष *n.*

Throughout a y. उभ्यावर्षांत, सरसाल, वर्षभर.

Throughout the y. बारमास, बारमहां, बारमाही, बारमहिने, उन्हाळ पावसाळ.

Two years old—a beast, &c. दुसा, दुवर्षा.—Three years old, तिसा, तिवर्षा.—Four years old, चौसा, चौवर्षा.

Unto the y's end. आवर्षांत.

Well-striken in years. वयातीत.

Within *the* or *a* y. वर्षाचे कांठीं.

Whole and present (or any particularized) y. उभेंवर्ष *n.* उभेंसाल *n.* सरसाल *n.*—During, through, for, in, &c. the whole y. सरसाळ.—Of or belonging to a whole y. सरसाली *or* ला.

Y. after y. सालदरसाल.

Y. before a particular y. अदलेंवर्ष *n.* अदलेंसाल *n.*

Y. of (in rotation). वर्षल *f.*—Holder for the y.—of a property held in rotation. वर्षलकरी, सालकरी.

YEARLY, *or happening, coming, &c. every year* वर्षांचा, प्रतिवर्षाचा, वर्षावर्षाचा, सालदरसालचा, दरसालचा, दरवर्षाचा, प्रतिवर्षाचा, वार्षिक, प्रतिवार्षिक, सांवत्सरिक, प्रतिसांवत्सरिक, सांवत्सर, आब्दिक.

2 *lasting a year.* एकवर्षटिकणारा-&c. एकसाली, वर्षायु, वर्षस्थायी, वर्षजीवी.

3 *comprehending a year* वर्षाचा, वार्षिक, आब्दिक, सांवत्सरिक, सावत्सर, वर्षप्रमाणाचा, वर्षमानाचा.

YEARLY, *adv. every year.* दरवर्षास, दरवर्षी, प्रतिवर्षास, प्रतिवर्षी, दरसाल, सालोसाल, वर्षोवर्ष, वर्षानवर्ष, सालबसाल, सालदरसाल, प्रतिवर्ष, प्रतिवत्सरीं, सालीना.

2 *by the year.* वर्षास, वर्षाचा *decl.* सालीना.

To YEARN, *v. n. to feel the workings of tender affection and longing.* वेंवीना देंठ *m.* पिळून येणें *or* दुखूं लागणें *g. of s.* वेंवीच्या देंठा पासून कळवळ *f.*-माया *f.*-&c. येणें *in. con.* जीव *m.* तुटणें *g. of s.* कळवळणें, पाकुळणें, पोटांत कळकळणें, पोटांत पीळ *m.* पडणें *in. con. with g. of s.* ओढ *f.*-&c. बसणें-लागणें (Ex. कांगे बाई रोडनरगांवाची ओढ), कालीचा पिळून येणें, काळिजाला पीळ *m.* पडणें *in. con. with g. of s.*

YEARNING, *n. v.* V. कळवळ *f.* कळवळा *m.* कनहवळा *m.* कळकळ *f.* ओढ *f.* ओढा *m.* पीळ *m.* पाकुळकी *f.*

Maternal y. पोटजाळ *m.* पोटाग *f.*

Y. of affection. प्रेमपान्हा *m.*

YEAST, YEST, *n. the froth of beer or other liquor in fermentation.* सुरामंड *m.* कारोत्तम *m.* कारोत्तर *m.* यवमंड *m.* ताडी *f.* (Toddy, or the fermented juice from the *tád* tree) is commonly used in this country.

To YELL, *v. n. make a sharp and hideous cry or scream.* कैंकणें, कैंकटणें, केकावणें, किराळणें, किराळी *or* किरोळी *f.* देणें-मारणें, खेंकाटणें, कोंकणें, कोंकलणें.

YELL, YELLING, *n. v.* V. कैंकणें *n.* & c. किराळी *or* किरोळी *f.* किंकाळी *f.* श्वानवैखरी *f.*

YELLOW, *a.* पिवळा (remiss. पिवळट *yellowish*, and for yellowishness पिवळट *f.* पिवळोखी *f.*) हळदा, हळदिवा *or* हळदुवा (like tumeric) बसंती, पीत, हरिद्राभ, केशरी *and* केशरी रंगाचा (like saffron).—intens. bright, glaring, &c. y. पिवळा धमक, पिवळा चटक, पिवळा रसरसीत, धमधमीत *or* धवधवीत पिवळा.

Deep or dark y. पिवळा जरद.

YELLOWNESS, *n.* v. A. पिवळेपण *n.* &c. पीतरंग *m.* पीतवर्ण *m.* हरिद्रावर्ण *m.*

To YELP. See TO BARK, TO YELL.

YEOMAN, *n. farmer, respectable common man* शेतकरी गृहस्थ *or* रत, खानापिता कुणबी-गृहस्थ-&c.

To YERK, *v. n.*—of horses, &c. v. TO LASH OUT. दुलाच्या *f. pl.* -&c. झाडणें.

YES, *adv.* होय, हो, हां, आ, हूं, होयकार, होकार.

Yesser, *one who always assents.* होयबा, हेंसहो म्हणणारा, हांजी करणारा *or* म्हणणारा.

Yes Sir! Yes your Worship. हांजी.

To say yes yes to every thing. होसहो म्हणणें.

YESTER, *a. last, last past.* गेला *or* गेलेला, मागला, कालचा, ह्यस्तन, ह्यस्य.

YESTERDAY, *n.* काल *n.* कालचा दिवस *m.*-&c. गेला-गेलेला-गत-&c. दिवस *m.*

Man of y. अधड्याचा.

YESTERDAY, *adv.* काल, रोजमुदस्त, गेल्यादिवशीं, गतदिनीं-दिवशीं.

YESTERNIGHT, *n.* कालची-गेलेली-मागली-&c. रात *f.*-रात्र *f.*

YESTERNIGHT, *adv.* कालरात्रीस, कालच्या रात्रीस, गेल्या-मागल्या-&c. रात्रीस

YET, *conj. notwithstanding, nevertheless.* तरी, तथापि, तत्रापि, परंतु, पण, पर, अथापि, असें असनांही, तदपि, एतावता.

YET, *adv. over and above, beside.* अद्यून, अणखी.

2 *still, the state remaining the same.* तेव्हां, तेव्हांदिखील, असतांही.

3 *up to this time,* v. HITHERTO. अद्यून, अद्यापि *pop.* अद्याप, हाकाळनें, हा-ही-वेळतों, हीवेळ पर्यंत-पावेतों, आतां पर्यंत-पावेतों.

4 *still, in a new degree.* अद्यून, अणखी, अद्यापि *pop.* अद्याप, यावरही.

To YIELD, *v a.*—land, funds, &c. *give in return, produce.* देणें, करणें, उत्पन्न करणें, होणें-उत्पन्न होणें *in. con. with* पासून *of s* उपजवणें, निपजवणें, उपज *m.*-निपज *m.*-प्राप्ति *f.*-उत्पन्न *n.*-&c. होणें *in. con. with* पासून *of s.*

2 *produce, afford, give,*—gener. देणें, प्रापण *n.* करणें, मिळणें-प्राप्त होणें-पावणें-पहोंचणें-उत्पन्न होणें-पदरीं *or* पदरास-हातीं *or* हातास लागणें all *in. con. with* पासून *of s.*

3 *allow, concede,* v. To ADMIT. मानणें, मान्य-कबूल-&c. करणें.

4 *cede, surrender, resign,* &c. v. To GIVE UP. देणें, सोडणें, सोडून देणें, स्वाधीन करणें, हवालीं-हवालां करणें.

To YIELD, *v. n. knock under, give in,* &c. v. To SUBMIT. दबणें, दबकणें, हात *m. pl.*-मेटें *n. pl.* टेंकणें, वें *n.* म्हणणें.

2 See To GIVE.

YIELDED, *p.* v. V. A. 1. दिल्हेला, उत्पन्न केलेला *or with* पासून *of s.* झालेला.

2 दिल्हेला, मिळालेला-प्राप्त झालेला-&c. *with* पासून *of s.*

3 मान्य केलेला, कबूल केलेला, &c.

4 दिल्हेला, सोडलेला, &c.

YIELDING, *a. inclined to give way, soft, complying,* v. WEAK. नकारशून्य, नचा फाडा शिकलेला नाही, डाळपिट्या.

YOKE, *n.*—for the necks of oxen. जूं *n.* जुकड *or* जोकड *or* जोखड *or* जुखड *n.* जुंबाड *n.* युग *n.*

Peg or pin of a y. जोवणी *f.*

Portion of the y. which sits upon the neck. शेळें *n.*

To bring under, the y *fig.* जेत्रांतून ओढणें.

To keep under the y. *fig.* करवना खालीं धरणें.

To shrink from the y.— bullock. खांद *m.* चोरणें.

2 (of oxen) *couple yoked,* v. COUPLE, PAIR. जोत *n.* जोडी *f.*

Front y. आगली *f.*—driver of it. आगल्या.

3 *bond, link,* v. CONNECTION. गांठ *f.* ग्रंथि *m.*

To YOKE, *v. a. put a yoke on.* जुंपणें, जोडणें, जूं *n.*-जोकड *n.*-&c. घालणें-ठेवणें.

2 *join two together, couple.* जोडणें, जोडी *f.* करणें-बांधणें-घालणें.

YOKE-FELLOW, YOKE-MATE, *n.* जोनाचा, सांगडीचा, जोडाचा, जंगडीचा.

YOKE-TIE, *n.* जुंपण *n.* जुंपणी *f.*

YOLK, *n. yellow part of an egg.* पिवळाबिल *m.*

YON, YONDER, *a. being at a distance within view.* तिकडचा, तो, पलिकडचा *or* ला, पलिकडील (*or* पैलिकडचा &c.) परता.

YONDER, *adv. at a distance within view.* तिकडे, पलिकडे *or* पैलिकडे, उत्तरत्र, परता.

YORE, *adv. long.* चिर.

Days or time of y. गतकाळ *m.*

Of days of y. कदा काळांचा *or* ळींचा, प्राचीन कालचा, पूर्वकालिक.

YOU, *pron.* तुह्मी.

2 *any one.* कोणी *or* कोण्ही.

YOUNG, *a. being in the first part of life, not old.* नुक्ता-&c. जन्मलेला, लहान वयाचा-उमरीचा, थोडे-थोडके-&c. उमरीचा, कोवळे-उमरीचा, पहिलेपराईचा, तरणा, तरूण, जवान, बाल, बालदशेचा, तारूण्यावस्थेचा, अल्पाय, अल्पवया, अल्पवयस्क, लहान, कोवळा.

Y. and vigorous. जवानकट्टा, जवानपट्टा, जवानमर्द, जानजवान, तरणाताठा, तरणाबांड, नवातरणा, नवातरणाफोक, जोमदार.

Y. and ardent. नवे उमेदीचा.

Younger. धाकटा *or* ला, कनिष्ट, अनुज, अनुजन्मा, अनुजात.

YOUNG, *n. young one* (of an animal, gener). पिलूं *n.* पिला *m.* पिलवा *m.* पोल *n.* जावपें *or* जोंपें *n.* बच्चा *m.* बचडा *m.* (डा, डी, डें *m. f. n.*) वत्स *m.* करभ *m.* पृथुक *m.* शावक *m.* शिशु *m.* वत्स *m.*

2 *young offspring of.* वीण *f.* वेत *n.* पिलीं *or* पिलें *n. pl.* जावपां *n. pl.*

To be with y. See PREGNANT.

YOUNGLING. See YOUNG.

YOUNGSTER, YOUNKER, YOUNGLING, *n.* v. STRIPLING. बारवर्षा-सोळवर्षा. In this sense and with contemptuous implication, corresponding with *beardless brat, thing just fledged, one just unpinned from his mother's apron,* &c. नवेकालिंजाचा, देंठचा तुटलेला, कोवळे बुद्धीचा, नवेरक्ताचा, नवेनजरेचा नवेउमेदीचा, बच्चाजी, बच्चाराम. And some phrases used in repressing the forwardness and pertness of *youngsters* are, तुझ्या तोंडचा जार अद्यून वाळला नाहीं, तुझ्या सठीच्या म्या घुगऱ्या खालल्या आहेन, तुझ्या बारशास मी जेवलों आहें, तुझा ओठ पिळला तर दूध निघेल *or* ओठावर अद्यून दूध दिसतें *or* वाळलें नाहीं, तुझ्या तोंडाचो घाण गेलो नाहीं, तुझें बाळकडूं जिरलें नाहीं.

Youngsters; *little ones,* v. CHILDREN. पोरेंबाळें *n. pl.*

YOUR, YOUR'S, *pron.* तुमचा.

YOURSELF, *pron.* तुह्मीच, आपण.

YOUTH, *n. early part of life.* तरणेपणा *m* तरूणपणा *m.* जवानी *f.* पहिलीपराई *f.* तारूण्य *n.* तारूण्यदशा *f.* तारूण्यावस्था *f.* नवती *f.* यौवन *n.* यौवनावस्था *f.* तारूण्यकाल *pop.* तरूणकाळ *m.* पूर्ववय *n.* प्रथमवय *n.* कौमार *n* शैशव *n.* पौगंड *n.* यौवनकाल *m.* काळिकेश *m. pl.*

Fire and flush, force and vigour, &c. of y. नवतीचाभर *m* नवतीचीलहरबहर *f.* तारूण्याचा ऊन *m.* तारूण्यबल *n.* जोम *m.* उभान *n* नवतीचापूर *m.* मुसमुशी *f.* जवानी *f.*

Flower of y. Spring or Prime of y. Freshness of y. नवाळी *f* नवती *f.* नवनवती *or* नव नवतीकोवळीक *f.*

Heyday or meridian of y. भर जवानी *f.* भरनवती *f.* ऐन जवानी *f*

Person in the flower, prime, &c. of y. नवातरणा, तरणाबांड रसरसीत.

Pride of y. यौवनदर्प *m.*

Study (*i. e.* studying or the subject of study) from y. बाळपाठ *m*

To be glowing under the fire of y. उभानणें, मुसमुसणें, रसरसणें, लसलसणें, लसलस *adv.* करणें.

2 *a.* y. *a young man.* जवान *m.* बाप्या *m.* भाडबाप्या *m.* युवा *m.* पोंगडा *m.* किशोर *m.*

Handsome y. गबरू.

3 *young persons*—collect. तरूणमाणसें *n. pl.* तरूणजन *m pl.* पहिलेपराईचीं माणसें *n. pl.* तरूणमंडळी *f.* तरूणजनता *f.*

YOUTHFUL, *a.* v. YOUNG. तरणा, तरूण, तरूणावस्थेचा.

2 *of or belonging to youth.* तरूणपणाचा, तारूण्यावस्थेचा, तारूण्यदशेचा, नवतीचा, पूर्ववयाचा, &c. पूर्ववयस्कालिक.

YOUTHFULNESS, *n.* v. A. 1. तरणेपणा *m.* तरूणपणा *m.* &c. तारूण्यधर्म *m.*

Z.

Z. This letter has no exact representative in the Maráthi' alphabet. The nearest to it in sound is ज

ZANY, *n.* v. BUFFOON. हंडेबाग.

ZARNICH, *n. sulphuret of arsenic.* मनसीलn.

ZEAL, *n. eager desire, passionate ardor in pursuit,* v. PASSION, EARNESTNESS. आस्था *f.* पोटाग *f.* आग *f.* कळकळ *f.* उत्कंठा *f.* अनुराग *m.* अनुरक्ति *f.* अनुरति *f.*

ZEALOT, *n. one who is over zealous.* आस्थेचा वेडा, भरों भरलेला, पिसा (धर्माचा–विद्येचा–&c.), अत्यासक्त, अत्यनुरक्त, अत्यनुरत, अत्युत्कंठ.

ZEALOTRY, *n. over zeal.* अतिआस्था *f.* अत्यास्था *f.* अत्यासक्ति *f.* अत्यनुराग *m.* अत्यनुरक्ति *f.* वेड *n.*–पिसें *n.* (धर्माचें–&c.).

ZEALOUS, *a.* v. PASSIONATE, EARNEST. आस्थेचा, पोटागीचा, आस्थिक, आस्थेकरी, आस्थेवाईक, उत्सुक, उत्कंठित, तीक्ष्ण, अनुरक्त, अनुरत.

ZEALOUSLY, *adv.* v. A. आस्थेनें, पोटागीनें, उत्कंठेनें, &c. आस्थापूर्वक, आस्थापुरस्सर.

ZEALOUENESS. See ZEAL.

ZEDOARY, *n. curcuma zerumbet.* सठी *f.* कचूर *pop.* कचरा *or* कचोरा *m.* वनहरिद्रा *m.*

Turmeric colored z. आंबेहलद *f.*

ZENITH, *n. vertical point in the heavens.* खमध्य *m.* शिरोबिंदु *m.* ऊर्ध्व *m.*

Pointing to z. and nadir;—a line. ऊर्ध्वाधर.

2 fig. v. HEIGHT. बहर *or* बहार *m.*

Zenith-distance. नत *n.* नतांश *m.* नतभाग *m.*

ZEPHYR, *n. soft, mild breeze.* झुळूक *f.* मंदवायु *m.*

Balmy zephyrs. मंदसुगंधवायु *m.* सुखस्पर्शवायु *m.*

ZERO, *n. cipher, nothing.* शून्य *n.*

ZEST, *n. relish.* चव *f.* गोडी *f.* स्वाद *m.* रुचि *f.*

ZIGZAG, *n.* (of lighting). असिलता *f.* विद्युल्लता *f.*

2 (of a road up a hill). खडवें *n.*

ZINC, *n.*—the metal. जस्त *n.*

Impure carbonate of z. कलखापरी *f.*

ZODIAC, *n.*—in astronomy. राशिचक्र *n.* राशिमंडल *n.* भचक्र *n.* भमंडल *n.* भागन *n.* The twelve signs, (भगण *m.* लग्नकुंडली *f.* राशिकुंडली *f.*) are मेष (aries), वृषभ (taurus), मिथुन (gemini), कर्क (cancer), सिंह (leo), कन्या (virgo), तुला *pop.* तूल (libra), वृश्चिक (scorpio), धनु *pop.* धन (sagittarius), मकर (capricornus), कुंभ (aquarius), मीन (pisces); there are two divisions (गोल) viz. उत्तरगोल consisting of the signs from मेष (aries) to कन्या (virgo), and दक्षिणगोल consisting of the signs from तुला (libra) to मीन (pisces).

Circuit (of the sun, &c.) through the z. भागन *n.* भग *m.*

Passage of the sun or a planet through a sign of the z. राशिभोग *m.*

Passage of the sun through a sign of the z. रविसंक्रमण *n.* सूर्यसंक्रमण *n.* सूर्यसंक्रांति *f.* रविसंक्रांति *f.*

Passage (of the sun or a planet) from one sign of the z. into another. संक्राति *f.*

Rising of a sign of the z. लग्न *n.*

Rising sign of the z. उदयलग्न *n.*

Setting sign of the z. अस्तलग्न *n.*

Sign of the z. राशि *m. pop.* रास *f.* भ *n.*

String or ring of the signs of the z. लग्नकुंडली *f.*

Sun's entrance, moment of, into a sign of the z. लग्न *n.*

ZODIACAL, *a. belonging, &c. to the zodiac.* राशिचक्राचा, भचक्राचा, &c. राशिचक्रसंबंधी, भचक्रसंबंधी.

ZONE, *n.* v. GIRDLE. कमरपट्टा *m.* कांची *f.* कटिबंधन *n.* कटिमेखला *f.*

2 (of the Earth). भूमेखला *f.* भूवलय *m.n.* भूकटिबंध *m.*

Torrid z. मध्यदेश *m.* क्रांतिवलय *m.n.*

ZOOGRAPHER, *n. one who describes animals.* पशूचें वर्णनकरणारा.

ZOOGRAPHY, *n. description of animals.* पशूचें वर्णन *n.* पश्वादिवर्णन *n.* पश्वादिविवरण *n.*

ZOOLOGY, *n. science of animals.* जीवांचीविद्या *f.* जीवांचें शास्त्र *n.* जीवमात्रविद्या *f.* पश्वादिविद्या *f.* पश्वादिशास्त्र *n.*

ZOOTOMY, *dissection of beasts.* पश्वादिशवव्यवछेदन *n.*

FINIS